

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 08810125 2

419

Chi non sa niente non dubita di niente.

Eugene Schuyler.

Nº .....

Maurikios

ZDC

Digitized by Google

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

Πάλαι μὲν Ἑλληνιστὶ συγγραφείς
ΥΠΟ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ, ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

*Τῷ δὲ 1819 τὸ δεύτερον μεταφρασθεὶς ἀμέσως ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ,
καὶ μετ' ὅσης πλείστης ἐπιμελείας ἀνακαθαρθεὶς, διορθωθεὶς, πλατυνθεὶς, ἀναπληρωθεὶς,
σαφηνοθεὶς, ὑποσημειώσεται διαφόροις καταγλαῖσθεὶς,*

ὑπὸ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει

ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ.

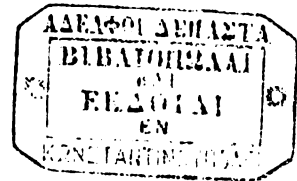
Νῦν δὲ τρίτον ἐπεξεργασθεὶς ἐκδίδεται ὑπὸ

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΤΟΥΣ ΜΗΝΑΣ

Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον.

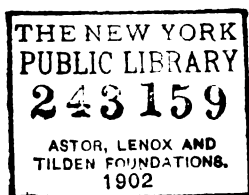
ΑΘΗΝΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

Τῷ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκδόσει τῇ γενομένῃ ἐν Παρισίοις τῷ 1867 βελουθίντος.

(Παρά τῇ Πώλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4.)

1868.

Αι διορθώσεις έγινοντο επί της παρούσης εκδόσεως θεωρούται κτήμα του εκδότου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΚΑΣΤΟΥ.

ΒΛΑΘΝ εἰς πάντα ἄνθρωπον εἶναι νὰ γινώσκῃ τί οἱ πρό αὐτοῦ ἔπραξαν ὥστε νὰ ρυθμίξῃ τὸν ἑαυτοῦ βίον πρὸς τὴν ἐκείνων δικαιοσύνην καὶ ἀρετὴν καὶ νὰ προφυλάσσῃται ἀπὸ τῶν κακῶν εἰς ὅσα τυχὸν ἐκείνοι ὑπέπεσον· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ὠφελείας καὶ καθήκον ἔχουσιν οἱ μεταγενέστεροι νὰ προσφέρωσι τὸν ὀφειλόμενον εὐγνωμοσύνης φόρον εἰς τοὺς προγενεστέρους ὅσοι ἢ τὴν οἰκουμένην ὅλην ἢ τὴν πατρίδα αὐτῶν ὠφέλησαν ἔργα μεγάλα πράξαντες, ἢ ἑαυτοὺς παρασχόντες παράδειγμα ἀρετῆς εἰς τοὺς ἀσθενεστέρους. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐνέγραψεν εἰς τὰς ἱερὰς αὐτῆς βίβλους τὰ ὀνόματα τῶν ἐξόχων ἐκείνων ὁσίων καὶ μαρτύρων, οἵτινες καὶ διὰ λόγου καὶ δι' ἔργων ἐκράτυναν καὶ ἐδραίωσαν τὴν θεῖαν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν, καὶ ἐν ἡμέραις ταχταῖς τὴν μνήμην ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν πανηγυρικῶς ἐπιτελεῖ.

Παρὰ τὸ πρέπον ὅμως οἱ πλείστοι τῶν νῦν χριστιανῶν προσέρχονται εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς καὶ συνορτάζουσι τὴν μνήμην τῶν ὁσίων καὶ τῶν μαρτύρων τούτων τῆς ἐκκλησίας, μὴ ἔχοντες γνῶσιν μηδὲ τοῦ βίου μηδὲ τῶν ἔργων ἐφ' οἷς ἐλαπρύνθη ὁ Ἅγιος, τοῦ ὁποίου ἐπιτελεῖται ἡ μνήμη. Ἐπειδὴ δὲ μάλιστα εἰς τὴν ἄγνοίαν ταύτην διατελοῦσι καὶ πολλοὶ τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου, πανταχόθεν διωμολογεῖτο ἡ ἀνάγκη ἐκδόσεως βιβλίων, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ὁποίων ν' ἀναρριπισθῇ ὁ μικροῦ δεῖν σθεσθεὶς θρησκευτικὸς ζῆλος· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν συντελεστικωτέρων πρὸς τοῦτο φιλοπονημάτων εἶναι καὶ ὁ ἀνα χεῖρας Συναξαριστῆς, ἀπεφάσισα, προτροπὴ ἀνδρῶν ὡς ἐκ τῆς ἱερᾶς κλήσεώς των κάλλιον ἐμοῦ γινωσκόντων τὰς ἀνάγκας τοῦ κλήρου, νὰ ἐπιχειρήσω εἰς τὴν ἀνατύπωσιν αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ ἔργου δὲν λέγω, διότι πᾶς ὁ ἀνα χεῖρας αὐτὸ λαμβάνων καὶ δι' ἀπλοῦ βλέμματος δύναται νὰ κατανοήσῃ ὅποιον καὶ ὅπως εἶναι· ἀλλὰ δὲν δύναμαι καὶ ν' ἀποσιωπήσω ὅπως δυσχερείας ἀπήντησα εὐθὺς ἅμα ἠνέφωξα τὴν βίβλον ταύτην. Καὶ πρῶτον μὲν δὲν κατώρθωσα νὰ πείσω ἑμαυτὸν ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἀναπόδραστος ν' ἀνατυπωθῇ τὸ βιβλίον ἀπαράλλακτον ἀν' ὄχι κατ' ἄλλο, τουλάχιστον κατὰ τὸ λεκτικόν. Τὸ μίξοσόλοικον

καὶ μακαρονικὸν ἐκεῖνο ὕφος ὅπερ μετεχειρίζοντο οἱ σύγχρονοι τοῦ ἀειμνήτου Νικοδήμου γράφοντες, ἀν' τότε ἦτο ἀνεκτόν, σήμερον καὶ ἀηδὲς καὶ ἀφόρητον εἶναι καὶ περιττόν, καθόσον καὶ ἡ ὀμιλουμένη ἡμῶν γλῶσσα, ἵνα μὴ εἴπω ἢ γραφομένη, μεγάλως ἔκτοτε προώδευσεν ἐπὶ τὰ κρείττω καθαρισθεῖσα ἀπὸ τῶν κακοζήλων ἐκείνων καταλήξεων καὶ φράσεων ἐξ ὧν ἔγεμε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα. Ὅχι δὲ μόνον τὸ λεκτικὸν ἐκεῖνο εἶναι σήμερον ἀηδὲς καὶ περιττόν ἀλλὰ καὶ δυσνόητον κατέστη, ἅτε εἰς παντελεῖ ἀχρηστίαν περιπεσόν, ὥστε ἀντὶ σαφηνείας θὰ προέκυπτε στρυφνότης καὶ ἀσάφεια.

Ἐνόμισα λοιπὸν πρέπον νὰ καθάρισω τὸ λεκτικὸν καὶ νὰ τὸ ὀμαλύνω ἀρμόζων αὐτὸ πρὸς τὸ ἐν κοινῇ χρῆσει κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους· τοῦθ' ὅπερ καὶ ἔπραξα συμβουλευθεὶς τοὺς δοκιμωτέρους παρ' ἡμῖν λογίους καὶ μάλιστα τοὺς περὶ τὰ θεολογικὰ δαινοτέρους, ἐν οἷς τὸν γνωστόν ἐν τῷ Πανελληνίῳ ἐπὶ πολυμαθεῖα σεβάσμιον καθηγητὴν τοῦ ἔθν. Πανεπιστημίου κ Κ. Κοντογόνην, ὅστις καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐξέφρασεν ὀμόφωνον περὶ τούτου γνώμην, καὶ τὸν σεβαστὸν ἀρχιμανδρίτην δόκιμόν τε ὡσαύτως καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κύριον Θεόκλητον Βίμπον. Καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ταύτους ἐκφράζω δημοσίᾳ τὴν ἐμὴν εὐγνωμοσύνην. Τόσω δὲ θαρραλεώτερον ἐπεχείρησα τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ λεκτικοῦ, καθόσον τὸ περὶ τούτου παράδειγμα μοι ἔδωκεν αὐτὸς οὗτος ὁ ἐν μοναχοῖς ἀοίδιμος Νικόδημος, κατὰ πολλὰ ἐπὶ τὸ καθαρεῦον διασκευάσας τὴν αὐτοῦ μετὰ φρασιν, καθ' ἅπερ ὀμολογεῖ, ἀφ' ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ μεταφράσας τὸν Συναξαριστὴν Μάξιμος ὁ Μαργούνιος.

Ἐκτὸς δὲ τοῦ λεκτικοῦ, καθ' ὅλα τὰ ἄλλα ἠκολούθησα πιστῶς τὰ πρωτῆτυπον, παραβάλλων πρὸς τὴν ὑπὸ Μαργουνίου ἔκδοσιν καὶ πρὸς τὰ Μηναῖα,¹ μὴ παραλείψας μηδὲ κεραΐαν εἰμῆ

¹ Τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀγιοραῖτου Νικοδήμου ἐκδοθέντος Συναξαριστοῦ ἐγένετο δευτέρᾳ μετατύπωσις ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1812 ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Σωφορίου Χ. Ἀσλάνογλου εἰς δεκατρία τομῆια διπρεθεῖσα, καθ' ἃς ἀπαράλλακτος τῶν πρωτῆτυπων, καὶ κατὰ τὸ λεκτικὸν καὶ κατ' αὐτὰ εἰς τὰ τυπωρικὰ παροράματα.

τι πάντη περιττόν ἐστι δ' ὅτε καὶ ἀνάρμοστον καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ὄσους συνεβουλευθήν ἐφάνη. Κατ' ἀρχὰς ἐσημείωσα καὶ τὰ σφάλματα ὅσα ἐν τῇ μεταφράσει αὐτοῦ ὁ Νικόδημος ἀναφέρει ὡς ὑπάρχοντα ἐν τοῖς μηναίοις, κατόπιν ὁμως παρατηρήσας ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ γενομένη ἐκδόσει τῶν Μηναιῶν τὰ σφάλματα ταῦτα ἐπινορθώθησαν, ἔπαυσα ἀπὸ τῆς ματαιοπονίας ταύτης.

Ὅτι δὴποτε δὲ προσέθηκα ἐν ὑποσημείωσει ἡ χάριν ἱστορικῆς ἀκριβείας, διότι παρετηρήθη ὅτι ἐν τῷ πρωτοτύπῳ πολλαὶ χρονολογίαι ἦσαν ἐσφαλμέναι, ἡ πρὸς ἐξήγησιν λέξεων τινῶν λατινικῆς καταγωγῆς ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς, ἢ ἄλλο τι ταῦτα πάντα διέκρινα ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου ἐπισημειώσας τὸ Σ. Ε. (Σημειώσεις τοῦ ἐκδότου.) Νομίσας δὲ καλὸν νὰ ἐχωσιν οἱ ἀναγνώσται τοῦ Συναξαριστοῦ συνοπτικὴν γνῶσιν τῶν κατὰ τῶν χριστιανῶν γενομένων διωγμῶν κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, προέταξα σύντομον τούτων ἀφήγησιν.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ περὶ τὴν ἐκδοσιν ὑπ' ἐμοῦπραχθέντα μικρὰ καὶ μετὰ δειλίας ἐπιχειρησθέντα, εὐχόμενος δὲ ὅπως ἄλλοι ἐμοῦ ἰκανώτεροι μεγαλύτερα καὶ ὠφελιμώτερα πράξωσι, ἐπικαλοῦμαι τῶν λογίων τὴν ἐπιεικῆ κρίσιν καὶ τῶν ἀναγνωστῶν τὴν εὐμένειαν. Ἀπονέμω δὲ δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς ἐκείνους ὅσοι διὰ τῆς προθύμου αὐτῶν ἠθικῆς ἢ καὶ ὑλικῆς συνδρομῆς συνετέλεσαν πρὸς τὴν πολυμοχθον ταύτην ἐκδοσιν· ἰδίᾳ δὲ τὴν εὐγνωμοσύνην μου ἐκφράζω καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδύσεως Σ. Ὑπουργεῖον ὅπερ διὰ δύο ἀλλεπαλλήλων ἐγκυκλιῶν ἐσύστησε μετὰ ζήλου τὸ ἔργον μου, καὶ ἰδίως πρὸς τὸν Γενικὸν γραμματέα τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου κ. Α. Ζ. Μάμουκαν τὸν εὐδοκίμως ἀπὸ πολλοτάτων ἡδὴ ἐτῶν ὑπηρετοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν παιδείαν καὶ τὴν πατρίδα δι' ἔργων καὶ συγγραφῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1868.

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΙΣ

τῶν κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας γενομένων διωγμῶν κατὰ τῶν χριστιανῶν.

Ἡ διάδοσις τῶν θείων ῥημάτων τοῦ Εὐαγγελίου οὐδ' εὐχερῶς οὐδ' ὀμαλῶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐγένετο· ἀλλὰ διὰ πλῶν πόνων καὶ ἀγῶνων βῆμα πρὸς βῆμα ἀντεπάλασε πρὸς

τὸ εἰδεχθῆς καὶ ἀνόσιον τῆς εἰδωλωλατρίας φάσμα. Παλαιαὶ προλήψεις βαθυτάτας ἔχουσαι τὰς ρίζας, ἀνήκουστος θηριωδία καὶ ἐγωϊσμός ἀμετρος ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους ἀντεμάχοντο καὶ κτηνωδῶς κατεπολέμουσαν πᾶσαν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν.

Θαυμάζει ὄντως ὁ ἀναλογιζόμενος πῶς ἐπετεύχθη ἡ ἐξάπλωσις τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν μέσῳ τοιούτων καὶ τοσούτων προσκομιμάτων, καὶ πῶς τὸ κήρυγμα ὀλίγων ἀνδρῶν, τῶν δώδεκα πρώτων ἀποστόλων, κατῴρθωσε νὰ ὑπερισχύσῃ προαιωνίων προλήψεων ὑποστηριζομένων δι' ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως, καὶ δὲν κατεπνίγη ἐν τῇ γενέσει αὐτοῦ ὑπὸ τοσούτων καταπολεμηθῆν πανισχύρων στοιχείων.

Ὁ ἀναγινώσκων τὰς πολυειδεῖς βασάνους ὅσας ὑπέστησαν οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ καταλαμβάνεται ὑπὸ δυσπιστίας, καὶ ἀμφιβάλλει ἂν τάχα ἦναι ἀληθῆ τὰ ἱστοροῦμενα ἄθλα τῶν μαρτύρων, μὴ δυνάμενος ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ αὐτοῦ ἀδυναμίᾳ νὰ κατανοήσῃ πῶς πλάσματα θνητὰ ἐκ σαρκὸς καὶ ὀστῶν συνιστάμενα ὑπεβάλλοντο προθύμως εἰς τοσαύτας βασάνους, χ' ἴρην μόνης καὶ μόνης τῆς ἀληθείας, οὐδεμίαν ἐγκόσμιον ἀμοιβὴν προσδοκῶντα εἰμὴ μόνον τὸν ἀμαράντινον τῆς ἀθανασίας στέφανον· καὶ τοῦτο ποῖοι; ἀνθρώποι πολλακίς ἀμαθεῖς, ἀγωγῆς οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης τυχόντες, καὶ ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἐπρεσβεύοντο καὶ ἐπεκράτουσαν ἀρχαὶ πάντη ἀντίθετοι τῶν εὐαγγελιζομένων διὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἀλλ' ὅταν ἀναγνώσῃ τὴν ἱστορίαν τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων βλέπει μετ' ἐκπλήξεως ὅτι τὰ ἐν τοῖς μαρτυρολογίοις ἀναφερόμενα εἶναι μηδαμινὰ ὡς πρὸς τὰ καθολικὰ γεγονότα. Διότι ὄχι πλέον ἄτομα, ἀλλ' ἀγελῆδόν κατεμαστιζόντο, ἐξεπατρίζοντο, κατεσφάζοντο οἱ πρῶτοι χριστιανοί, ἀφοῦ προηγουμένως κατεβασανίζοντο διὰ παντοίων βασάνων, ὅσας ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἐν τῇ θηριωδίᾳ αὐτοῦ ἐπινοεῖ.

Τὸν σπόρον τοῦ Εὐαγγελίου ὡς ἀνεκτίμητον θησαυρὸν οἱ πρῶτοι ἐκείνοι τῆς πίστεως ἀθληταὶ φέροντες, ἀπέκρυπτον εἰς σπήλαια, εἰς φάραγγας, εἰς αὐχμῶδεις ἐρήμους, καὶ ἐκεῖ διέσωζον καὶ ἐπολλαπλασίαζον. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μεμακρυσμένα ταῦτα καὶ ἀπόκρυφα καταφύγια κατέφθανεν ἡ χεὶρ τῶν ἀπηνῶν διωκτῶν, καὶ ἀποσπῶσα ἀπὸ τῆς προσευχῆς τὸν εὐσεβῆ μοναχόν, ἔσυρεν αὐτὸν ἀπανθρώπως πρὸς τὸ σφαγεῖον. Κατὰ τὴν βάβαρβον ἐκείνην ἐποχὴν τὰ ἀμφιθέατρα ἐβριθάν θεατῶν ἐπικροτούντων καὶ ἀγαλλομένων εἰς τὸν ὑπὸ ἀγρίων πανθῆ-

ρων καὶ λεόντων κατασπαράγμον τῶν μαρτύρων. Σεβάσμιοι γέροντες, παρθένοι ἀγναί, ἀκακα μειράκια κατεξεσχίζοντο ὑπὸ τῶν τίγρων, ἢ εἰς καμίνοὺς πεπυρωμένας κατεκαίοντο καὶ μυριοτρόπως ἄλλας βασάνους σκληροτάτας ὑπέφερον.

Ὅχι δὲ μόνον διαταγαὶ ῥηταὶ αὐτοκρατόρων καὶ ἡγεμόνων ἐξεδίδοντο πρὸς παντελῆ ἐξόντωσιν τῶν χριστιανῶν· ἀλλὰ πολλάκις ὁ ἀγριος ὄχλος τῶν εἰδωλωλατρῶν ἀφορμὴν λαμβάνων καὶ ἐκ γεγονότων ἐντελῶς ἀσχετῶν πρὸς τοὺς χριστιανούς, ἐπετίθετο κατ' αὐτῶν, ἀνηλεῶς κατασφάττων καὶ διαρπάζων τὰ ὑπάρχοντά των. Ἦρχετο λιμός; τὸν ἔφερον οἱ χριστιανὸι καὶ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶσιν αὐστηρῶς· κατεστρέφετο ὑπὸ σεισμοῦ μία πόλις; ἔνοχοι τοῦ ἐγκλήματος ἦσαν οἱ χριστιανοί· συνέβαινε λαοφθόρος νόσος; οἱ χριστιανοὶ πάλιν ἔπαιον καὶ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἐξοντώσωσιν. Οὕτως ὁ θηριόψυχος Νέρων ἐπιθυμήσας ποτὲ νὰ ἴδῃ πόλιν πυρπολούμενην, ἐνέπρησε διὰ τῶν φίλων του τὴν Ῥώμην καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀπῆλαυσε τὴν ἀπαράμιλλον ἡδονὴν τοῦ νὰ ἴδῃ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους μεταβεβλημένην εἰς τέφρας καὶ ἐρείπια. Κατὰ τίνος ὁμως ἐπέπεσεν ὅλη ἡ μανία τῶν ἀστέγων κατοίκων; κατὰ τῶν χριστιανῶν, διότι αὐτοὺς ὡς ἐνόχους τῆς πυρκαϊᾶς ὑπέδειξεν ὁ Νέρων καὶ οἱ τούτου φίλοι. Καὶ δι' ἕτερον δὲ λόγον κατεδιώκοντο καὶ ἐφονεύοντο οἱ χριστιανὸι, καθόσον διὰ νόμου τὰ κτήματα αὐτῶν ἐδημεύοντο καὶ ἐγίνοντο ἰδιοκτησία βασιλική.

Μετὰ τὸν ἐπὶ Νέρωνος διωγμὸν ἐπῆλθον πολλοὶ ἄλλοι ἐτι σκληρότεροι, ἐπὶ Δομιτιανοῦ (95 Μ. Χ.), ἐπὶ Τραϊανοῦ (99 Μ. Χ.), ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ φιλοσόφου, (167) ἐπὶ Σεπτιμίου Σευήρου, ἐπὶ Μαξιμίνου, ἐπὶ Δεκίου (250 Μ. Χ.) καὶ ὁ σκληρότατος πάντων ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, (284) ὅστις παραπεισθεὶς ὑπὸ τοῦ χριστιανομάχου καὶ σίμοβόρου γαμβροῦ του Γαλλερίου ἐξέδοτο ἐν Νικομηδείᾳ διάταγμα ὀρίζον νὰ κατεδαφισθῶσι μὲν οἱ χριστιανικοὶ ναοὶ, νὰ παραδοθῶσι δὲ εἰς τὸ πῦρ ὅλα τὰ ἱερά αὐτῶν βιβλία, καὶ νὰ ἀποστρεφθῶσιν οἱ χριστιανὸι τῶν ἀστυκῶν καὶ πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων. Μετὰ πολλὰς τέλους καὶ ἀλλεπαλλήλους συμφορὰς ἐπεφάνη σημεῖον ἀνακωχῆς, τὸ νικηφόρον λάβαρον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, διὰ τοῦ ὁποίου τότε πρῶτον ὁ σταυρὸς ἀνυψώθη μεγαλοπρεπῆς καὶ τροπαιοῦχος ἐπὶ τῆς καταπιπτούσης λατρείας τῶν εἰδώλων. Πρῶτος ὁ Κωνσταντίνος ἐξέδοτο ἐν Μεδιολάνῳ τῷ 313

διάταγμα δι' οὗ ἐπετρέπετο εἰς ἀπάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ὑπὸ τὸ σκήπτρον τοῦ ὑψηλοῦς ἐλευθέρᾳ ἐκλογῇ τοῦ ἐνὶ ἐκάστῳ ἀρέσκοντος θρησκευματος, καὶ, τὸ κυριώτερον, διατάσσετο ν' ἀποδωθῶσιν ἀπροφασίστως εἰς τοὺς χριστιανούς οἱ ναοὶ καὶ τὰ διαρπαγέντα ἐκκλησιαστικὰ αὐτῶν κτήματα.

Τὴν δὲ τρίτην Ἰουλίου τοῦ 323 ἔτους μετὰ κραταιρὰν μάχην τοῦ Κωνσταντίνου κατὰ τοῦ προμάχου τῆς εἰδωλωλατρείας Λικινίου, κατατροπωθέντος τοῦ τελευταίου τούτου, ἀνεδείχθη νικητῆς ὁ σταυρὸς καὶ ἀνεκνήρυσθη λαμπρῶς ἡ ὑπεροχὴ τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐκτοτε οὐδεὶς ἐπίσημος διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἐνηργήθη.¹

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν διωγμῶν καὶ ἄλλη μάλιστα ἐνέπεσε κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπ' αὐτῶν τῶν σπαργάνων του· αἱ Αἰρέσεις καὶ τὰ Σχίσματα, αἰτινες ἀναφυσῆσαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δῆρσαν καὶ κατεχειρμάτισαν αὐτὴν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς. Καὶ πρῶτον μὲν αἱ αἰρέσεις αἱ Ἰουδαϊκοῦσαι, αἰτινες ὑποδιαιροῦνται εἰς Ἐβιωναίους, Ναζωραίους, Ἐλκεσαίους, Κηρινθιανούς, Χιλιαστὰς κτλ· ἔπειτα αἱ αἰρέσεις τῶν Γνωστικῶν, διακλαδούμεναι εἰς Βασιλειδιανούς, Ἡρακλεωῆτας, Μαρκωσίους καὶ ἄλλους· κατόπιν ἦλθεν ἡ Νεοπλατωνικὴ φιλοσοφία, ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεφύη ἡ μεγίστη πασῶν αἰρέσεων τοῦ Ἀρείου· καὶ τέλος ἡ περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων ἀλληλομαχία. Χεῖρ ἀνθρώπου ἔν ἐπαρκεὶ νὰ περιγράψῃ ὅσα κακὰ ἔφερον αἱ κατὰ καιροῦς θρησκευτικαὶ αὗται διαφωνίαι, διότι τοσοῦτον φανατισμὸν εἶχον ἐκατέρωθεν, ὥστε καὶ αἱματοχυσίαι συχναὶ ἐγίνοντο, καὶ διωγ-

¹ Καὶ μετὰ τὸν Κωνσταντίνου ὁμοῦ ἔπαθον πολλὰ οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ τῶν εἰδωλωλατρῶν ὀνομαστὶ δὲ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κωνσταντίνου ἀναλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐννευρέθη ν' ἀναστήσῃ τὴν πορνημακκυῖαν ἡδὴ εἰδωλωλατρείαν, καὶ τοσοῦτον ἐμεθύσθη ὑπὸ τῆς ἰδέας τούτης, ὥστε παρεστράφη, καὶ τοι φύσει φιλόανθρωπος ὢν, εἰς μυρίας κατὰ τῶν χριστιανῶν βικιοπραγίας καὶ ἀδικίας κακώσεως· ἐν ἄλλοις μάλιστα ὄχι μόνον τοὺς ἀπέκλεισεν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων πολιτικῶν ἀξιοματίων, ἀλλὰ καὶ ἀπηγόρευσεν αὐτοῖς τὴν σπουδὴν περὶ τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ ἐν γένει τὴν ἐκμάθησιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἐπιλέγων οὖν ταῦτα ἀρμόζουσι τοῖς τὰ ἀρχαῖα φρονούσι, τοῖς ἐθνικοῖς δηλαδὴ. Τοιαύτας ἀρχὰς πρεσβεύων ὀλέθριον βεβήκως προέβη· τῷ χρόνῳ θὰ διέπραττε κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐὰν μὴ ὁ θάνατος διέκοπτε τὰ καταχθόνια ταῦτα σχέδιά του. Ἀπέθανε δὲ πληγωθεὶς εἰς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον ἐν ἔτει 363, δύο μόλις ὅλα ἔτη βραδύσας.

μαί ὑπεκινουῦντο ὄχι πλέον ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν τῶν χριστιανῶν κατὰ τῶν ἀντιθεξούντων ἀδελφῶν των. Καὶ ἐκ τῶν ἐμφυλίων ὁμως τούτων σπαραγμῶν ἐξῆλθε νικήτρια ἡ ὀρθοδοξία, διότι καὶ ἐν ταῖς κρισιμωτέραις περιστάσεσιν ἄνδρες περιφανεῖς ἀναλαβόντες τὴν ὑπεράσπισιν αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀντιπάλους δι' ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων ἀπεστόμωσαν, καὶ τὸ κράτος αὐτῆς ἐδραίωσαν.

Εἶπομεν ὅτι οἱ χριστιανοὶ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ἕνεκα τῶν φοβερῶν διωγμῶν, ἠναγκάζοντο ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ νὰ τελῶσι τὰ τῆς ἱεῤῃς αὐτῶν θρησκείας μυστήρια, εἰς μεμακρυσμένας ἐρήμους ἢ ὑψηλὰς κορυφὰς ὄρεων ἢ ἐντὸς σπηλαιῶν καταφεύγοντες, καὶ ἐκεῖ ἐν εὐσεβείᾳ καὶ κατανύξει καὶ προσευχῇ τὸν βίον διάγοντες. Ὁ δὲ βίος τῶν πρώτων ἐκείνων χριστιανῶν ὄχι μόνος λιτός καὶ ἀφελῆς ἦτο· ἀλλὰ καὶ ὑπογραμμὸς ἐγένετο ὄλων τῶν εὐαγγελικῶν ἀρετῶν· καὶ ἄκρα μὲν ἀγάπη καὶ ὁμόνοια ἐπεκράτει ἐν ἀλλήλοις, διαιρούμενοι δὲ κατὰ κοινότητος διώριζον διακόνους ὧν ἔργον ἦτο ἡ διανομὴ τῶν ἀφθόνων ἐλεῶν εἰς τοὺς ἀπορωτέρους, καὶ ἡ περίθαλψις τῶν πασχόντων καὶ ἀπροστατεύτων. Ἐν ὥρᾳ δὲ κινδύνου, ὅτε βαρὺς ἐπήρχετο κατ' αὐτῶν διωγμὸς, τὰ ἄκακα ἐκεῖνα ἄρνια, ἐμπορούμενοι ὑπὸ θεοῦ ἐνθουσιασμοῦ, μετὰ θαυμαστῆς γενναιοψυχίας, ὡς ἄνδρες ὑπ' οὐδενὸς πτοοῦμενοι, ἐπαρρησιάζοντο ὅπου τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρος ἐξυβρίζετο,

ὅπου ὁ κίνδυνος τῆς θρησκείας ἐφαίνετο μεγαλύτερος, καὶ ἀξιοπρεπῶς ὑπερασπιζόμενοι τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, πολλάκις δὲ καὶ λοιδοροῦντες καὶ ἐμπαίζοντες τὰ ξόανα τῶν εἰδωλολατρῶν, παρέδιδον ἑαυτοὺς εἰς τῶν δημιῶν τὰς χεῖρας. Ἐκτὸς δὲ τῶν θείων τούτων μαρτύρων ἦσαν καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἀπαρνούμενοι πάντα τὰ ἐγκόσμια καὶ τὸν πλοῦτον αὐτῶν διανέμοντες τοῖς πτωχοῖς, ἀπεσύροντο εἰς ἀποκεντρὸν τι μέρος, καὶ ἐκεῖ ἐντὸς σμικροτάτων κελλιῶν, ἢ καὶ πολλάκις ἐντὸς ὀπῶν καὶ σπηλαιῶν, ἐταλαιπώρουσαν τὰ σώματά των διὰ νυστεῖων ἀπιστεύτων, προσευχῶν ὀλονυκτίων καὶ ἄλλων παντοδαπῶν σκληραγωγιῶν, τρεφόμενοι μὲ βοτάνας καὶ σκληροὺς σάκκους ἀντ' ἄλλου ἱματίου περιβεβλημένοι· τὰς δὲ ἐκ τῆς προσευχῆς ὑπολειπομένας ὥρας εἰργάζοντο φιλοπόνως καὶ μετεχειρίζοντο τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας των ποριζόμενα πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν. Μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν οἱ ὅσοι οὗτοι ἀσκηταὶ πολλαπλασιαζόμενοι συνέστησαν τὰς λαύρας καὶ τὰ κοινόβια ἢ μοναστήρια. ¹

ὁ ἐκδότης,

¹ Οἱ βουλούμενοι καταμαθεῖν ἐκτενέστερον ὅσα νῦν ἐνταῦθα ἐπιτροχάδην διήλθομεν, παραπέμπονται εἰς τὴν πολύτιμον ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τὴν ὑπὸ τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ κ. Κωνστ. Κοντογόπου. Ἐν Ἀθήναις 1866.

Ἐπιθετικὸς τοῦ προλόγου τούτου ἐν σπουδῇ ἀνευ εἰς ἐπιθετικῆς τῆς τελευταίου δοκιμίου προσεφόρησαν τὰ ἐξῆς λάθη

ε.δ.	π'.	στίχ.	θ'.	στίχ.	1 ὕψος ἀντὶ ὕψους.
"	"	"	"	"	ἐν ὑποκειμένωσι Σωφροσίου ἀντὶ Σωφρονίου.
δ'.	"	κ'.	στίχ.	3	κατόπην ἀντὶ κατόπιν.
"	"	"	"	8	ἐπινορθώθησαν ἀντὶ ἐπηνορθώθησαν.
"	"	δ'	"	4	εἰδωλολατρείας ἀντὶ εἰδωλολατρείας.
"	"	"	"	19	ἄλλα ἀντὶ ἄλλα.
ε'	"	κ'.	"	2	ἀγαθὴ ἀντὶ ἀγαθῆ.
"	"	"	"	10	εἰδωλολατρῶν ἀντὶ εἰδωλολατρῶν.
"	"	δ'	"	5	ἀποδοθῆσιν ἀντὶ ἀποδοθῶσιν.
"	"	"	"	10	εἰδωλολατρείας ἀντὶ εἰδωλολατρείας.
"	"	σ'	"	2	εἰδωλολατρῶν ἀντὶ εἰδωλολατρῶν.
"	"	"	"	3	εἰδωλολατρείαν ἢ εἰδωλολατρείων.
"	"	"	"	13	πρετόντοις ἀντὶ πρετόντοις.
"	"	"	"	17	εἶς ἀντὶ εἶς.
"	"	κ'	"	18	μόνος ἀντὶ μόνου.
δ'	"	"	"	12	υστεροῦν ἀντὶ υστεροῦν.

Ἄριθ. Πρωτ. 6971.

Διακπ. Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1867.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.*

Πρὸς τοὺς Σ. Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ
Ἐπισκόπους καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ; Μοναστη-
ριακὰ Συμβούλια.

Ἡ βιογραφία τῶν ἀπὸ καταβολῆς τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκ-
κλησίας γεραιρομένων Ἀγίων εἶναι οὐ μόνον οὐσιωδέστατον
μέρος τῆς ἱστορίας αὐτῆς καὶ τῆς τῶν ἀγίων, δι' ὧν ἡ ὁρ
θοδοξία ἐστηρίχθη, ἀλλὰ καὶ ψυχωφελέστατον ἀνάγνωσμα
πᾶσι τοῖς χριστιανοῖς.

Ὁ κατὰ τὸ 4819 ἐν Βενετία ἐκδοθεὶς Συναξαριστὴς τοῦ
ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου περιέχων ἐν
συνόψει καὶ ἐν ἀπλουστάτῃ γλώσσει τοὺς βίους πλείστων τῶν
τῆς Ἐκκλησίας ἁγίων, καὶ ἀπλῆν μνείαν τῶν ὑπολοίπων, εἴ-
ναι οὐ μόνον πῖναξ εὐσύνοπτος τῶν τε ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας
ἀθλησάντων καὶ τῶν διὰ τοῦ ὁσίου αὐτῶν βίου ψυχοσητήρια
παραδείγματα τοῖς πιστοῖς παρασχόντων, ἀλλὰ καὶ ἀνάγνω-
σμα εὐάρεστον καὶ ὑγιᾶν πνευματικῆς τροφῆς τῶ ἐντυγχά-
νοντι πάροχον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πολλοῦ λόγου ἄξιον τοῦτο βι-
βλίον ἐξέλιπε σχεδὸν, ἄτε περιζήτητον γενομένον, ὁ λόγιος κ.
Θ. Ν. Φιλαδέφειος, θεῶν ἐλευνόμενος ζήλω, ἀνέλαβε τὴν
μετατύπωσιν αὐτοῦ, ὡς μανθάνετε ἐκ τῆς ἡδὲ συνημμένης
ἀγγελίας. Ἐπειδὴ δὲ εἰς εὐδωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ταύ-
της ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τῶν προαιρουμένων νὰ ἐνισχύσῃ
τὴν διάδοσιν τῶν ταιούτων ἔργων, καὶ ἐπειδὴ ἐστὲ ταταγμένοι
εἰς τὴν τάξιν τῶν μάλιστα ἐπιθυμούντων καὶ κλησιν καὶ ἀπο-
στολῆν ἔχοντων νὰ χορηγῶσι πᾶσαν εἰς τοιαῦτα ἔργα ἀντιλη-
ψιν, ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν τὴν ἀγγελίαν τοῦ εἰρημένου λογιου,
αυσιστῶντας αὐτὴν εἰς τὸν ὑμέτερον θεοφιλῆ ζῆλον.

Ὁ Ὑπουργὸς

X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄ λ ε ζ. I. Β λ ά ο ε.

Ἄριθ. Πρωτ. 3678. Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Μαΐου 1868.

Διακπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.*

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρ-
χιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους καὶ τὰ ὑπ'
αὐτοῦ; Μοναστηριακὰ Συμβούλια.

Ἐκ τῆς 16 Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους τὸ καθ' ἡ-
μᾶς ὑπουργεῖον, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6974 ἐγκυκλίου του ἀναγ-
γεῖλαν ὑμῖν τὴν ἀνατύπωσιν τοῦ Συναξαριστοῦ τοῦ ἐν μακαρίᾳ
τῇ λήξει Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου ἣν ἐπεχειρήσεν ἐκ ζήλου
θερησκευτικοῦ ὁ λόγιος Κύριος Θ. Ν. Φιλαδέφειος, ἐσύστησεν
αὐτὴν εἰς ὑμᾶς ὡς ἀνάγνωσμα εὐάρεστον καὶ ὑγιᾶν πνευματι-
κῆς τροφῆς πάροχον.

Τοῦ ἀξιολόγου τούτου βιβλίου ἡ τύπωσις ἔκτοτε ἀρξαμένη
μετ' ἐπιμελείας συντόνου, ἐξετελέσθη ἤδη κατὰ τὸ ἡμῶν καὶ,

ὡς ἀνήνεγκεν ἡμῖν ὁ ἀπόστολος, ἐντὸς τοῦ παρόντος Μαΐου μηνὸς
διανεμηθήσεται ὁ Α', τόμος, ὁ περιλαμβάνων τοὺς ἀπὸ τοῦ
Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς βίους τῶν τῆς Ἐκ-
κλησίας ἁγίων ἐν συνεχείᾳ δὲ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ
σπουδῆς προβήσεται καὶ ἡ τοῦ Β' τόμου τύπωσις, τῷ περι-
λαμβάνοντος τοὺς βίους τῶν κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ ὅ-
λου ἑνιαυτοῦ ἑορταζομένων ἁγίων ὥστε οἱ προαιρούμενοι νὰ
συνδράμωσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου, θέλουσιν ἔχειν
ἐντὸς τοῦ ἐνεστώτος ἔτους πλήρη τὴν ἐκδοσιν τοῦ Συναξαριστοῦ
ἀντὶ τῆς ματριωτάτης τιμῆς δραχμῶν εἰκοσιν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μνησθεὶς κύριος Θ. Ν. Φιλαδέφειος πᾶν ἀφι-
λοκερδῶς ἐπισπεύδει τὴν περαιοσιν τοῦ ἔργου, δίκαιον ἐγρω-
μα νὰ ἐπιστελλώμεν πρὸς ὑμᾶς τὴν παρούσων, καθ' ὑπόμνησιν
τῶν προαιπισταλέντων διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 6974 ὑ-
πουργικῆς ἐγκυκλίου (ἐφ' ἧς στηρίχθη ὁ ἐκδότης κατήβηκε τὸ
τότε ἀμέσως τῆς τυπώσεως τοῦ βιβλίου) ὅπως ἐκ θεοφιλοῦς
ὀρμώμενοι ζήλου χορηγήσῃτε προθύμως εἰς αὐτὸν τὴν ὁποίαν
διὰ τῆς ἀγγελίας τῶν ἐξηγήσασθε ἀντιληψίν ὑμῶν, τῶν γνωσκόν-
των μάλιστα διὰ τὰ τοιαῦτα ἔργα ἐνισχύονται κυρίως ὑπὸ τοῦ
ἱεροῦ Κλήρου τοῦ ἀδικλαίπτως ἐν χειρὶ φέροντος τὰ ἱερά τῆς
Ἐκκλησίας βιβλία καὶ ἐξ αὐτῶν μεταγχεύοντες τῷ λαῷ τὰ
σωτήρια.

Ὁ Ὑπουργὸς

A. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἄ λ ε ζ. I. Β λ ά ο ε.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ἱερά Σύνοδος ἐξέδοτο τὴν ἐξῆς
ἐγκύκλιον ἐγκρίνασα οὕτω τὴν νέαν ταύτην
ἐκδοσιν.

Ἄριθ. Πρωτ. 8303.

Διακ. 6445.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν Πανιερωτάτους
Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους, καὶ
Ἐπισκόπους.

Εἰ καὶ γινώσκουσα μὲν ἡ Σύνοδος ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλη-
σιαστικῶν κ.λ. Ὑπουργεῖον, δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ ἀπὸ 16 Σε-
πτεμβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6974, ἐσύστησε πρὸς ὑμᾶς τὴν
ὑπὸ τοῦ Κ. Θ. Ν. Φιλαδέφειος ἀρξαμένην ἤδη μετατύπωσιν
τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτου
φιλοπονηθέντος Συναξαριστοῦ, ἀφορῶσα δὲ εἰς τὸ πολλοῦ λό-
γου ἄξιον, καὶ τὸ ψυχωφέλες τῆς βίβλου, συνίστησι καὶ αὕτη
ταύτην, ἐντελλομένη ὑμῖν ἐνεργῆσαι ὅτι διὰ τῆς μνημονου-
μένης ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου προσεκλήθητε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Φεβρουαρίου 1868.

✠ Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ, Πρόεδρος. ✠ Ὁ Ἰθάκης
ΓΑΒΡΙΗΛ. ✠ Ὁ Θηβῶν καὶ Λαοδικείας ΔΟΣΙΘΕΟΣ.
✠ Ὁ Γυθείου ΙΩΣΗΦ. ✠ Ὁ Θήρας ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδρ. Ἀβέρκιος Λαμπιρῆς.

ΕΚ ΤΗΣ Α'. ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Ἐπιστολὴ τοῦ Παροσιωτάτου, καὶ Σοφολογιωτάτου ἐν Ἱεροδιδασκάλοις κυρίου Ἰωσήφ τοῦ Πελοποννησίου, τοῦ τῆς Ἱερᾶς, Βασιλικῆς, καὶ διτως μεγαλοπρεποῦς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου ἁγίου Ἀρχιμανθρίτου, ἐπικυρωτικῆ τοῦ παρόντος νέου Συναξαριστοῦ, ἣν ἐπέστειλε τῷ φιλοπονήσαντι.

† Τὴν ἐρατεινὴν μοι αὐτῆς Ὀσιακὴν καὶ μεμουςωμένην κορυφὴν ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπάζομαι.

Ἐξετάμη ἀσμενίστατα τὸν παρὰ τῆς αὐτῆς ἔλλογιμότητος νεωστὶ συλλεχθέντα, καὶ φράσαι καθαρωτέρᾳ τε καὶ γλαφυρωτέρᾳ καλλωπισθέντα Συναξαριστῆν, καὶ ἀναγνούς αὐτὸν καὶ γνώς, ὡς ἐμοίγε ἐφικτὸν, μακαρίζω αὐτὴν ἕνεκα τῶν ἀτρώτων πόνων, ὧν κατεβάλετο ὑπὲρ τοῦ εὐφωῆς καὶ ἀρίστου κῦτον προσαρμόσασθαι καὶ κάλλιστα διαθέσθαι, καὶ ὑποσημειώσασθαι ἀξιολόγους τούτων καταπλουτίσαι. Πολλοῖς δ' ἐπαίνοισι ἀπὴν στεφανῶ, ὅτι τοὺς πανηγυρικοὺς λόγους τῶν ἁγίων, ἀνεκδότους εἰσάτι, καὶ πολλοῖς ἀγνωστοῦς ὑπάρχοντας, ἤδη γούτως ἐκδότους τοῖς πᾶσιν ἐποίησε. Καὶ ὅσα δὲ ἦν ἐν αὐτῷ περιττὰ, τούτων, τὰ μὲν ἀφείλε· τὰ δὲ, καταλλήλως ἐν τοῖς οικείοις τόποις μετέθηκεν. Ὅσα δ' αὖ κίβδηλα, ἢ νόθα ἐν αὐτῷ παρεσέφεραν, ταῦτα προσφωῶς ἐξοβελίσασα, ἐκ μέσου ἤρεν, ἀντικαταστήσασα ἐκείνων τὰ γνήσια τε ἢ πιθανώτερα. Κάλυπτα δὲ καὶ νουνεχίστατα ἐποίησας, τὰς μὲν τῶν χρόνων ἐπιδιορθωσάμενος· παραδρομάς, ὡς ἐπὶ τῶν ἁγίων ἐπὶ τῶν Παίδων τῶν ἐν Ἐφῆσῳ καὶ ἐπὶ τινῶν ἄλλων, τὰς δὲ τῶν νέων μαρτύρων μνήμας, καὶ μὴν καὶ τῶν νέων ὁσίων, ταῖς τῶν πάλαι μαρτύρων τε καὶ ὁσίων μνήμασι συγκαταλέξας καὶ προσημειώσας τὴν ἐκάστου ἡμέραν, καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τὸν τόπον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ ἀσκήσεως. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ λόγου καὶ μνήμης ἄξια, ἐκ τῶν ἀνοθίων τοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἱεροῦ λειμῶνος, μελίσης δίκην τῆς φιλοπόμου ἀποδρεψάμενος, ὡς ἐν σίμβλῳ ἱερῷ τῇ βίβλῳ ταύτῃ ἀπεθασύρισας μέλι γλυκὺ καὶ σωτήριον. Δι' οὗ, πᾶσαν μὲν γεῦσιν γλυκαίνειν πνευματικὴν, πάσα δὲ τὰς τῶν φιλολόγων ἀναγνωστῶν περιεργείας διαναπαύεις. Καὶ συνελόντα φᾶναι τὰ τοῖς ἄλλοις Συναξαρισταῖς ἐλλείποντα ἤδη ἀναπληρώσας, τὸν νεσσύλλεκτον τουτονὶ Συναξαριστῆν κατὰ πάντα τέλειον ἀπεργάσω. Διὸ καὶ εὐελπίς εἰμι τὰς τῶν πόων ἀμοιβὰς ἄδρας ἀποδοῦναι σοὶ τὸν τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων βραβευτὴν Κύριον, ταῖς τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων ἁγίων Πρεσβείας ἐπικαμπτόμενον, ἀνδρῶν ἀριστερῶν, καὶ ἐμοὶ προσφιλέστατε.

αωζ'. Μαίτου κθ'.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.

Ἐξ ἀγάπης ἀδελφικῆς τῷ Μεταφραστῇ προσφερόμενον.

- » Τίς Νικᾶδημος οὗτος σὸ κλέος μέγα,
- » Ἐν ὀρθοδόξοις καὶ σοφοῖς Ὀρθοῦ Ἄθω,
- » Ὅς τήνδε βίβλον εὐφωῆς τάξεν φίλε;
- » Νάξιος ἀνήγ. Εὐγε τῆς εὐφωῆς!

Ἐπιστολὴ τοῦ ὀσιωτάτου, καὶ σοφολογιωτάτου διδασκάλου κυρίου Χριστοφόρου, τοῦ ἐξ Ἄρτης μὲν καταγομένου, ἐν δὲ τῇ Ἱερᾷ Σχῆτι τοῦ τιμίου Προδρόμου τοῦ ἀσκητικοῦ ἀνόρτου διαβόλου, ἐπικυρωτικῆ τοῦ παρόντος Συναξαριστοῦ, ἣν ἐπέστειλε τῷ φιλοπονήσαντι.

† Τὴν σὴν μοι ἐπέραστον ἐν Χριστῷ δειολογιότητα δλοφώγως καὶ ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπάζομαι.

Ἰδὼν, ἀδελφί μου πάγχρυσε, τὸν παρὰ σοῦ νεωστὶ δημιουργηθέντα ἱερὸν Συναξαριστῆν, καὶ ἀναγνούς αὐτὸν, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, παρωδῆσας μικρὸν τὰ ὑπὸ τῆς Σαβᾶ βασιλείσης βρηθέντα πρὸς Σολομῶντα· Ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἡμῖσι, καθὼς ἐγὼ ἐνόμιζον διορθωθῆναι τὸν παλαιάτον Συναξαριστῆν. Προστέθεικας ἀγαθὰ ἐν αὐτῷ παρὰ πᾶσαν τὴν προσδοκίαν, ἣν προσεδόκησα. Μακάριοι . . . οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου . . . Εἶδον τοῦτον ὡς ἄλλον Οὐρανὸν ἀγλαόμορφον, ἐν ᾧ δίκην κολυφῶτων Ἀστέρων πάντες οἱ ἅγιοι, ταῖς ἐαυτῶν τροχιαῖς καὶ ἀπλανεῖσι κινήσεσι, τὰ δουκαίδεκα Ζώδια, εἶπον τοὺς δώδεκα μῆνας περιδεύουσι, νῦν μὲν, συνανατέλλοντες τῷ τῆς δικαιοσύνης νοητῷ Ἠλίῳ Χριστῷ· νῦν δὲ συμμαζάζοντες τῇ νοουμένῃ δλοφώτῃ Σελήνῃ, τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Θεοτόκῳ. Εἶδον ἐν αὐτῷ χρονολογίας τε καὶ ὀνομασίας ἁγίων ἤδη διορθουμένας, τὰς ἐν ἐκείνῳ προεῦθ' σφαλλόμενας. Εἶδον μὲν ἐν ἐκείνῳ πρὶν ὑποθέσεις κίβδηλους τε καὶ ἀτόπους, βλέπω δὲ ταῦτα νῦν, πάνυ καλῶς ὑπὸ σοῦ ἐν τούτῳ ἀφαιρεθείσας. Εἶδον πρότερον ἀνδρας ἁγίους ἐλλείποντας ἐκείνῳ, νῦν δὲ ἐν τούτῳ προστεθέντας εὐεπιδόλους. Ὡς εἶπεν καὶ διὰ τούτου, τὸ ψαλλμικὸν ἐκεῖνο τοῦ Προφητᾶνκτος, Ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπάρχεις ἀριθμῶν πλήθη Ἀστέρων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν, εἴ τινα δῆποτε εἶεν τὰ ὀνόματα ταῦτα. Ἡ φράσις τῶν λόγων σου εὐανθῆς καὶ ἀρίθλος, ὡς φῶς ἡλιακὸν ἀπαστράπτων. Ἡ περιέργεια καὶ εἰλικρίνεια τῆς ἀληθείας, ὡς χρυσὸν καθαυμένον ἐπασπλησίως. Αἱ παρὰ σοφῶν μαρτυρίαι, ὡσαὶ βίβη ἐν χειρὶ δυνατῷ. Αἱ διὰ τῶν ὑποσημειώσεων ποικιλαι εἰδήσεις, ὡς σμύρνα Ἄλλοθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων κατὰ τὴν Ἀσματίζουσαν. Εὐγέ σοι καὶ ὑπέριυγε, φίλατέ μοι, τῆς παρὰ Θεοῦ σοι δοθείσης χάριτος, εὐφωῆς, κρίσεως, καὶ πλατυσμοῦ διανοίας. Εἶθε ὦν τῆς εἰς τὸ φῶς ἐκδόσεως ἐπιτύχει ἡ βίβλος, εἰς πνευματικὴν χαρμονὴν παντὸς τοῦ Χριστωνύμου πληρώματος! Ἀμήν.

αμζ'. Ἰουίου θ'.

Ὁ σὸς ὄλος εἰλικρινῆς ἐν Χριστῷ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ μοναχὸς ὁ Προδρομίτης.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΟΦΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ,

Ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης τῷ φιλοπονήσαντι προσφερόμενον.

- » Νικᾶς σὸ Νικόδημη δῆμον Γραφίαν,
- » Πάντων συνάξας τοὺς βίους τῶν ἁγίων.
- » Οὐκοῦν σὸ γίγνη, ὃ προελήθης κάλλι,
- » Φερωννήσας. Ὡ μεγαίστης χόριτος.

Ἀναγνούς τὸν ἦδη μεταφρασθέντα καὶ κατὰ πάντα ἀνακαι-
 νισθέντα Συναξαριστὴν παρὰ τοῦ Σοφολογιωτάτου Διδασκάλου
 κυρίου Νικοδήμου, καὶ συγκρίνας αὐτὸν, ὡς ἔμοιγε ἐφικτὸν,
 τῷ παλαιῷ, οὐ μόνον φράσει σαφιστέρα τε καὶ γλαφυρωτέρα
 εὔρον αὐτὸν πολλῷ τῷ μέτρῳ ὑπερταροῦντα ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ
 ἐκ πολλῶν τῶν ἐκείνου σφαλμάτων καθαρθέντα τε καὶ ἐπιδιορ-
 θωθέντα, ἔτι δὲ καὶ πλείστοις Συναξαριστοῖς ἐκείνου ἄλλειψουσιν
 ἐπαυξηθέντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑποσημειώσασιν ἀξιολόγους τε
 καὶ λίαν ἐπωφελεῖς καλλοπισθέντα, καὶ ὁλως εἰπεῖν, κατὰ
 πάντα νέον καὶ ἀσυγκρίτως ἐκείνου τελειότερον τε καὶ πλου-
 σιώτερον. Ἐξ ὧν εὐελπίς ἐστι μεγίστην ἔσσεσθαι τὴν παρὰ
 τούτου ὠφέλειαν παντὶ τῷ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Χρι-
 στωνύμῳ πληρώματι.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ

- » Πᾶσαν σὺ Νικόδημε τὴν Ἐκκλησίαν,
- » Σοφῶς ἔτερφας τὴν ἄνω τε καὶ κάτω.
- » Τῆς μὲν παριστάς καὶ γεραίρων τοὺς βίους,
- » Τὴν δ' αὖ ἐκείνης πρὸς μίμησιν εὐθύτων.

Ὁ ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς
 Κοσιφοινίσεως ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ἱερομόναχος.

Ῥαδάσιον, ὅπερ ὁ παραγιωτάτος πρῶην Κωνστα-
 ντινουπόλεως Κύριος Γρηγόριος ἀπέστειλε τῇ ἱε-
 ρᾷ Κοιτῇ Συναξίει τῆς τοῦ ἁγίου Ὁρους Καινό-
 τητος, ἀποκριόμενος αὐτῇ πρὸς ὃ παρ' αὐτῆς
 ἔλαβε Ῥαδάσιον περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς βί-
 βλου ταύτης τοῦ Συναξαριστοῦ.

* Ὁσιώτατοι προϊστάμενοι τῶν εἴκοσι ἱερῶν μοναστηρίων
 τῆς τοῦ Ὁρους Κοιότητος, ἐν Χριστῷ ἀγαπητοὶ τῆς ἡμῶν
 μετριότητος, τὴν ὑμετέραν δαιοσύνητα ἀλοφύχως εὐχόμενοι, ἡ-
 δέως κατασπαζόμεθα. Εἶδομεν τὸ πρὸς ἡμᾶς Ῥαδάσιον,
 ἐμφαντικὸν τῆς προθυμίας τῆς ζηλωτικῆς περὶ τῆς εἰς τύπον ἐκ-
 δόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ, πονηθέντος παρὰ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ
 λήξει διδασκάλου Νικοδήμου, καὶ ἐπαινέσαντες ὑμᾶς ὡς εἰκὸς
 ὑπερευχθήμεν, κατιδόντες τὴν εὐλάβειαν καὶ ζήλόν σας, ὡς
 ἀναγκαίου ὄντος πρὸς ὠφέλειαν τοῦ τοιοῦτου πονήματος, ὅπερ
 καὶ παρ' ἡμῶν ἐπεκυρώθη, ὅτι δι' ἡμετέρας συμβουλῆς ἐπο-
 νήθη παρ' ἐκείνου, ἐρωτήσαντος ἡμᾶς ἔτι ζῶντος. Εἶθε οὖν
 καὶ ἡ ἀποπεράτωσις παναίσιος, καὶ ἡ πρὸς αὐτὸ σπουδὴ ἡμι-
 σθος παρὰ τῷ Ὑψίστῳ. Εἴητε δὲ καὶ ὑγαίνοντες σὺν ὁμονοίᾳ
 ἀγαθῇ, καὶ πρὸς τὰ κοινωφελεῖ πάντοτε εὐδοούμενοι.

αἰως'. Ἰουνίου 16'.

✠ Ὁ πρῶην Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως
 ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ εὐχέτης.

✠ Ἐσχάτως παρησιασθεῖς πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα, ὁ
 παρὼν Συναξαριστὴς πονηθεὶς παρὰ τοῦ μακαρίτου διδασκάλου
 Νικοδήμου, διὰ τῆς ἱερᾶς κοινῆς συναξίσεως τῆς τοῦ ἁγιωνύμου
 Ὁρους Κοιότητος, καὶ θεωρηθεὶς παρ' ἡμῶν, ἐφάνη λίαν
 ὠφέλιμος καὶ σωτήριος. Διότι δι' ἀκριβείας μεγάλης, καὶ
 παρατηρήσεως, καὶ συλλογῆς, καὶ παραθέσεως ἐπιλουσίθη,
 καὶ διακαθάρθη εἰς πολλὰ τοῦ προτέρου καὶ ἄλλειποντος καὶ
 ἐπιδαρμένου. Ὅν καὶ διὰ συμβουλῆς ἡμετέρας ὁ μακαρίτης
 ἐκείνος ἐπεχειρήθη πρὸ χρόνων ὄφειν καὶ διὰ ζήλου ἀπὸ

καινοῦ ἑράνου τοῦ τρισημερηίου ἁγίου Θεσσαλονίκης Κυ-
 ρίου Ἰωσήφ, καὶ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ ἱερῶν κοινο-
 βίων, καὶ σκήσεων, καὶ ὁσίων πατέρων κελιωτῶν εἰς τύπον
 ἐξεδόθη, συνεργούντων καὶ θεοσεβῶν χριστιανῶν ἐκ τοῦ ὀρθο-
 δόξου συστήματος.

αἰως'. Ἰουνίου 16'.

✠ Ὁ πρῶην Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως
 ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

Συνεπινοοῦσι τὰς μαρτυρίας τῶν προβεωρησάντων διδασκά-
 λων ὀπισθεν ἀξιολόγων ἀνδρῶν.

✠ Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν εὐχετικῶ καὶ συστατικῶ γράμ-
 ματος, συνιστῶμεν πρὸς πάντας τοὺς ὀρθοδόξους, τοὺς ἐντυ-
 χάνοντας τοὺς παρόντας, δύο ὁσιωτάτους ἱερομόναχους κύρ
 Στέφανον, καὶ κύρ Νεόφυτον, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνδρες ἐκ τοῦ
 ἁγιωνύμου Ὁρους εὐλαβέστατοι, καὶ ζηλωταὶ τῆς σωτηρίας
 τῶν ὀρθοδόξων λαῶν, δι' ἣν καὶ ἀποδημοῦσιν εἰς Ἐνετίαν εἰς
 ἐκτύπωσιν ἐνὸς μεγάλου Συναξαριστοῦ, πονηθέντος παρὰ τοῦ
 ἀοιδίμου ἐκείνου διδασκάλου Νικοδήμου, ψυχοφελῶς πάνω, ὡς
 ἐγρηθέντος παρὰ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, καὶ πάντων τῶν ἐπι-
 φανῶν διδασκάλων, πρὸς δὲ, καὶ εἰς τύπον ἀγαγεῖν καὶ ἄλλα
 ψυχοφελῆ συγγράμματα ἐκείνου. Ἀποδεχόμενοι οὖν τὴν αὐ-
 τῶν δαιοσύνητα, δεῖξτε συνδρομὴν, ἀνάληψιν, ὁδηγίαν πάντες
 οἱ ἐντυγχάναντες, καὶ ἔξοιτε παρὰ Θεοῦ χάριν καὶ ἀντιε-
 σθίαν, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὰς καὶ εὐλογίας ἐν βίῳ παντὶ, καὶ ἐν
 πάσαις ὑμῶν ταῖς ἐργασίαις.

αἰως'. ἐν μηνὶ Μαΐῳ.

✠ Ὁ πρῶην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως
 ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ εὐχέτης.

† **ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ**

Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινου-
 πόλεως τῆς Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς
 Πατριάρχης.

Ἐγὼ μακαρίτη διδασκάλω κυρίῳ Νικοδήμῳ,
 τῷ ἐπ' ἀρετῇ βίου διαλάμψαντι, καὶ ἐπ' ἐκδό-
 σεσι ψυχοφελῶν συγγραμμάτων κλέος οὐ μι-
 κρόν ἀραμένω, πεφιλοπόνηται πρὸς τοῖς ἄλ-
 λοις καὶ βίβλος, Νέος, ἐπιγραφείσα, Συναξαρι-
 στῆς. Περὶ ἧς καὶ παράκλησις ἡμῖν ἦδη ἐνθερ-
 μος προσηνέχθη, ὅπως δι' ἐκκλησιαστικῆς ἀ-
 δείας καὶ ψήφου τυπογραφικοῦ τύχη φωτός.
 Ἡμεῖς μὲν οὖν τέως τῷ τεύχει οὐκ ἐνετύχο-
 μεν, ἐπεξεληθόντες μὲν τοὶ τὰς ἐπ' αὐτῷ λελο-
 γισμένας κρίσεις τοῦ τε παναγιωτάτου καὶ σε-
 βασμιωτάτου προκατόχου ἡμῶν κυροῦ Γρηγο-
 ρίου, καὶ τῶν κατὰ τὸ ἁγιώνυμον Ὁρος διδα-
 σκάλων τοῦ τε κυρίου Ἰωσήφ, τοῦ κυρίου Χρι-
 στοφόρου προδρομίτου, καὶ τοῦ ἐτέρου κυρίου
 Χριστοφόρου τοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταγωγίου τῆς
 Κοσιφοινίσεως, ἀνδρῶν πολυμαθεία τε καὶ συ-
 νέσει πνευματικῇ κατηρτισμένων, καὶ ἱκανῶν

πρὸς τὴν τῶν τοιούτων διηκριβωμένην ἔρευναν καὶ κατάληψιν, ἀποδοχῆς ἀξίαν τὴν βίβλον συνεπικρίνομεν, καὶ τοιαύτην ἀληθῶς, οἷαν ἐν ταῖς ἐμφανισθείσαις ἡμῖν ἐγγράφοις αὐτῶν κρίσειν ἀποφαίνουσι, πολλὰ τῷ μέτρῳ ὑπερπερῶσαν τῶν προεκδεδομένων, καὶ πλεονάζουσαν ταῖς τε προσθήκαις τῶν ἀνεκδότων πανηγυρικῶν Λόγων, ταῖς προσφυέσι τῶν βίων συναρμογαῖς, καὶ ταῖς ἐπιδιορθώσεσι, καὶ ὑποσημειώσεσιν, πρὸς αὐτὴν ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος φιλοτιμότερον κοσμήσαι ἐτέγνω. Πρὸς γοῦν τὴν ἀξιοπιστίαν τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀφορῶντες, καὶ τὴν ἐν τοῖς τοιούτοις δεινότητα τοῦ φιλοπότησαντος ἐκ πολλῶν εἰδότες, ψυχωφελῆ καὶ σωτήριον παντὶ τῷ Χριστωνύμῳ πληρώματι συνομολογοῦμεν τὸν νέον Συναξαριστὴν, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν ψῆφον ἐπιβραβεύομεν, καὶ ἐπάγομεν, ὅπως, ἀδιστακτικῶς ἐκδοθείς εἰς τύπον, προκύψῃ εἰς φῶς καὶ ἀναγινώσκῃται εὐλαβῶς παρὰ πάντων τῶν ὀρθοδόξων αὐαῖς. Ἐν μηνὶ Μαρτίῳ. Ἰνδικτιῶνος Ε΄.

† ΚΥΡΙΑΛΟΣ

Ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως πᾶς Ῥώμης καὶ Οἰκουμεικὸς Πατριάρχης.

✠ Μεταξὺ τῶν νηπτικῶν καὶ ψυχωφελῶν συγγραμμάτων, ὅσα ὁ ἐν διδασκαλίῳ αἰεὶ κῆρ Νικόδημος, ὁ κατὰ τὸ ἀγιώνυμον Ἔσρος τοῦ Ἀθῶνος τοῦ ἀσκητικῶς διαθλήσας ἀγῶνας ἐφιλοπνήσατο, καὶ ἐξέδωκε τύποις, ἐνησχολήθη καὶ περὶ τὴν συνειρήνησιν καὶ ἀπάρτησιν τῶν ἐπεζητῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ συγγραμμάτων, τοῦ νέου δηλονότι Συναξαριστοῦ, τῶν εἰς τὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τοῦ Κήπου τῶν χαρίτων, καὶ ἐξαιρέτως περὶ τὴν συλλογὴν τῶν σωζομένων θεοπνεύστων συγγραμμάτων τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὧν τῶς ἀνεκδοτά τὰ πλεῖστα, καὶ διεσπαρμένα τῆδε κἀκεῖσε, πόνοις ἀτρυτίοις καὶ δαπάναις ὑπερέγκοις εἰς ἐν συλλεξάμενος ὁ ἀειμνηστος ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, εἰς τρεῖς τόμους διεῖλε. Τεῦχος ἕσον πολῦτιμον, ψυχωφελές, καὶ τοῖς θεολογοῦσιν ἀναγκαῖοτάτον, τόσον σπανιώτατος καὶ μοναδικόν. Τοῦ αὐτοῦ δὲ ἀνδρὸς Νικόδημου πόνος ἐστὶ γενεῖος καὶ ἀξιοχρεὸς καὶ ἡ συλλογὴ τῶν εἰς τὸν Ψαλτῆρα σοφιστάτων ἐρμηνειῶν Ἐδουμίου ἐκεῖνου τοῦ Ζυγαδινοῦ, καὶ διαφόρων ἄλλων ὑπομνηματιστῶν ἐκ τε τῆς ἀνεκδότου καὶ ἐκδεδομένης Σειρῆς, ἀρίστα παρ' αὐτοῦ συντεταγμένη, καὶ ἐκτεθειμένη ἁρμονικώτατα, καὶ ἰδίαις ὑποσημειώσεσι καὶ ἐπεξηγήσεσι διαπεποικιλμένη, ἡ μετὰ τοῦ κειμένου τοῦ Ψαλτῆρα δότιμος ἐκδίδεται νῦν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς πατριαρχικαῖς τυπογραφείοις δι' ἡμετέρας ὀφειλετικῆς ἀδιαλείπτου προνοίας περὶ τὰ συντείνοντα κατὰ ψυχὴν παντὶ τῷ Χριστωνύμῳ πληρώματι καὶ διὰ φιλοτιμίου δαπάνης Χριστομιμητῶν καὶ φιλοκαλῶν ἐμογενῶν εὐσεβῶν συνδρομητῶν. Ταῦτας τὰς ἱερὰς καὶ ψυχωφελεῖς βίβλους, ὧν ἡ κοσμήτης τὸν τέταρτον ἀρθρὸν ἀπαρτίζου,

ὅπο δὲ ζῆλον ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος ἀναφλεγόμενος, προέθετο παραπλησίως τύποις ἐκδιδόναι, καὶ ἀνέθετο τὴν ἐπιστάσιαν εἰς τινὰς βιωγενεῖς εὐσεβεῖς, ἀποστειλάς καὶ αὐτὰ τὰ συγγραμματα.

Ἄλλ' ἐπειδὴ περιστάσεις ποικίλαι μεσολαβήσασαι, ἀνεβάλλοντο ἄχρι τοῦ νῦν τῆς τυπογραφικῆς ἐκδόσεως τὸ πέρας, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κίνδυνος ὑποτρέχει, μήπου καὶ τὰ πρωτότυπα ἀπολεσθεῖεν παντάπασιν, ὧν ἕνεκα πολλ' ἐμύγησεν ὁ κοινωφελὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ, οἱ παρόντες δὲ οὐσιώτατοι ἱερομόναχοι ἐκ τοῦ ἀγιωνύμου Ἔσρους, ὁ κῆρ Στέφανος, καὶ ὁ κῆρ Νεόφυτος, ὁπαδοὶ καὶ μαθηταὶ γνήσιοι τοῦ μακαρίτου, καὶ ὡς παρακαταθήκην ἱερὰν διασώζοντες, ἦν ἐν τῷ τέλει τοῦ βίου ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ ἀειμνηστος ἐντολὴν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, ἔτι δὲ ἱκανὸν ἐνδόσιμον ἔχοντες τὰς θεοφιλεῖς προτροπὰς καὶ διακελεύσεις τοῦ τε παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου προκατόχου ἡμῶν κυροῦ Γρηγορίου, τοῦ ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ Ἔσρῳ ἐρησυχάζοντος, καὶ τῆς ἱερᾶς συναξέως πάντων τῶν ἐκεῖ προκρίτων οὐσιωτάτων κατέρων 1, μακρὰς στέλλονται ὀδοιπορίας, καὶ ἀπέρχονται πρὸς ἀναζήτησιν, καὶ ἀνεύρεσιν, καὶ ἐκτύπωσιν τῶν, ὡς εἴρηται, ἐν ἀπόπτῳ που καὶ ἀγνώστῳ εὕρισκομένων ψυχωφελῶν ἐκεῖνων φιλοπνημάτων.

Ἐγκαίρως γοῦν καὶ ἡμεῖς συνιστῶμεν ἐκκλησιαστικῶς τὴν αὐτῶν ὀσιότητα, καὶ μετ' εὐχῶν ἐγκαρδίων καὶ εὐλογιῶν προτρέπομεθα πᾶσι τοῖς ἐντευζόμενοις εὐσεβεῖσι καὶ ὀρθοδόξοις ἐμογενέσιν ἡμῶν, καὶ πρὸ πάντων τοῖς κατὰ τόπους ἀρχιερατικῶς προϊσταμένοις, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῖς συναδέλφοις, ὅποις, πληροφορούμενοι τὸν θεάρεστον σκοπὸν τῆς αὐτῶν ὀσιότητος, καὶ οὐς ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὀφελείας ἀγῶνας ὑποδύμενοι, ἀναλαβάνουσι τοσαύτας θαλασσοδοιπορικὰς κακουχίας, δέχωνται αὐτοὺς εὐμενῶς, καὶ περιποιῶνται φιλοφρόνως, καὶ ἔσονται καθ' οἰονδὴ τινα τρόπον ἔχουσι παρ' ἑαυτοῖς τὰ διαληθῆντα χειρόγραφα βιβλία, ἐγγεγραμμένα πρὸς αὐτοὺς χωρὶς τινος διαταγμοῦ καὶ ἀμισθολίας σφρα, ὡς καὶ παρέλαβον, καὶ οἱ θεοθεν ἔχοντες εὐπορίαν καὶ δυνάμειν, συνεργήσωσιν αὐτοῖς μετὰ τῆς θεούσης φιλοτιμίας πρὸς εὐδόωσιν τοῦ ἔργου εὐχερῆ, γινόμενοι συνδρομηταὶ φιλευσεβῶς καὶ φιλοκαλῶς περὶ τὴν τυπογραφικὴν ἐκδοσιν, ἵνα καὶ ἡ μετὰ πόθου διαπύρου διαταγῆ τοῦ φιλοθέου ἐκεῖνου ἀνδρὸς, τοῦ πολλὰ περὶ τὴν συλλογὴν καὶ ἀπάρτησιν αὐτῶν πεπονηκότος, λάβῃ πέρας αἰσίου, καὶ οἱ ἡμογενεῖς εὐσεβεῖς τύχῳσι τῆς ἐξ αὐτῶν ἀνακηραζούσης ψυχικῆς σωτηρίας, καὶ ἡ αὐτῶν ὀσιότης, τυχόντες τῆς ἐπέσεως, ἐπανεέλθωσι χαίροντες, καὶ εὐχαριστοὶ, καὶ τῶν συναντιλαμβανομένων αὐτοῖς διαπύρσοι κέρμας, καὶ πρὸ πάντων οἱ τῶν καλῶν τούτων συναίτιοι τῆς οὐρανόου ἀξιωθῶσιν ἀντιμισθίας ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ Θεῷ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπείρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων αὐτῶν.

αὐαῖς. Ἐν μηνὶ Μαρτίῳ. Ἰνδικτιῶνος Ε΄.

1 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετὰ γράμμα συστατικόν τοῦ Κυροῦ Γρηγορίου, καὶ ἑτερον ὀλοσφράγιστον τῶν εἰκοσι ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ ἀγιωνύμου Ἔσρους προεισταμένων κατέρων ἱεροδιαθέσαν οἱ ἐψηθέντες δύο ἱερομόναχοι.

Τῆς Ἁγίας Μεγάλῃς Καθολικῆς καὶ
Ἀποστολικῆς τῶν Εὐσεβῶν
Ἐκκλησίας

τῆν οὐκίην ἡμᾶ καὶ δουλικὴν προσκύνησιν
ἀποτίμομεν.

Ὅσα μὲν ἐπωφελῆ τε καὶ σπουδαιότατα τοῖς
εὐσεβέσιν ἀεὶ διανοουμένη καὶ πράττουσα ἡ
μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, οὐ μόνον ἐκ
πάσης ἐπιηρείας αὐτοῦς, καὶ τῆς τῶν ἀλλοφύλ-
λων ἐπιδρομῆς σπεύδει νὰ ἀπαλλάτῃ, ἀλλὰ
καὶ τὸν μικρὸν τῆς παιδείας σπινθῆρα, τὸν με-
τὰ τὸ γενικὸν περισθῆντα ναυάγιον, εἰς πυρ-
σὸν μέγαν νὰ ἐξάψῃ φιλοτιμεῖται, ἐφ' ᾧ τὴν
ἀρχαίαν δόξαν τοῦ Γένους ἀνακαλέσασθαι, πᾶ-
σαν τὴν τῶν εὐσεβῶν νεολαίαν ἐπὶ τὰ φῶτα τῆς
τῶν προγόνων σοφίας χειραγωγούσα τε καὶ
προτρέπουσα, διὰ τῆς ἀγρύπνου ἑαυτῆς προ-
στασίας καὶ διοικήσεως. Ὅσα δὲ πρὸς μόνην ἀ-
φορῶσι τῆς ψυχῆς τὴν βελτίωσιν, καὶ τῆς ἀνω
κληρουχίας τὴν ποθουμένην ἐπίτευξιν, τούτων
ἰδιαίτεράν ἔχουσα πρόνοιαν, προθυμία ὑπερβα-
λῦσι, τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάβασιν εὐδρομον
τοῖς βουλομένοις ἐργάζεται. Ταῦτα καὶ ἄλλα
πλείονα ὑπὲρ τῶν οικείων τέκνων τῆς φιλο-
στόργως ἐργαζομένη, οὐ μόνον τοὺς μικρὸν τι
προθυμουμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ῥαθυμοτέρους,
εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς διανίστησι.

Διὰ τοῦτο γοῦν μέλλοντες νὰ ἐκδώσωμεν εἰς
τύπον τοῦτο τὸ βιβλίον τοῦ Συναξαριστοῦ, τὸ
ψυχωφελές καὶ σωτήριον, διὰ συνδρομῆς πάν-
των τῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν, καὶ σκεπτόμε-
νοι πρὸς ποῖον μᾶλλον ἤρμοζεν ἢ προσφωνη-
σις, κατιδόντες δὲ τὴν περὶ τὰ καλὰ προμή-
θειαν καὶ φροντίδα ταύτης τῆς φιλοστόργου
μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, οικειότατον πάντων
ἐκρίναμεν εἰς αὐτὴν νὰ τὸ προσφωνήσωμεν,
θαρρήσαντες, ὡς ἡ προστασία ταύτης οὐ τὴν
τυχοῦσαν παρέξεται λυσιτέλειαν.

Δέξαι λοιπὸν, ὦ Μητὲρ πάντων τῶν ὀρθοδό-
ξων, τὸ προσφωνούμενον, πόνημα μὲν ὃν ἐκεί-
νου τοῦ ἀοιδίμου πατρὸς ἡμῶν Νικοδήμου, διὰ
δὲ πρετροπῆς Ἀρχιερέων καὶ Πατριαρχῶν, ἐτι-
δὲ καὶ τῶν προκρίτων τοῦ ἁγίου Ὄρους, τῶν
ἐν πᾶσι τοῖς ἐκεῖ σεβασμίοις μοναστηρίοις, ἐρα-
νισθέν τε καὶ καθαρθέν. Δέξαι, Οἶκε τῆς ἀνω
Σοφίας, ὃν ὁ Θεόσοφος Σολομῶν ἐστηριγμέ-
νον ἐπὶ στύλους ἑπτὰ, μὲ τὸν Θεοκίνητόν του
κάλαιμον πάλαι προεζωγράφησε. Δέξαι, Μητὲρ
ἁγία, προτρέπουσα καὶ πάντας ὁμοῦ, καὶ καθ'
ἐνα ἕνασαν εἰς τὴν τούτου μετ' εὐλαβείας ἀ-

νάγνωσιν, ἵνα καθὼς εἰς ἄλλα πολλὰ, αὐτῷ δὴ
καὶ εἰς αὐτὸ τὴν πνευματικὴν ἐνδειξαμένη προ-
μήθειαν, ψυχικὸν ὄφελος παράσχῃ τοῖς ἀνα-
γινώσκουσι.

Τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας τέκνα εὐπειθῆ τε καὶ γνησιώτατα
Οἱ ἐν Ἱερομονάχοις ἐλάχιστοι
ΣΤΕΦΑΝΟΣ καὶ ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἁγιοεῖται.

ΒΙΟΣ ἘΝ ΣΥΝΟΨΕΙ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΟΥ ΚΑΙ Αἰοιδίου ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ Αἰοιδίου Αἰοιδίου

Συγγραφέως τῆς παρούσης βίβλου,

Συγγραφεὶς παρὰ τοῦ ὀσιολογιωτάτου Κυρίου

ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ Ἰβηρίτου.

Νικόδημος ὁ αἰοιδίμος, γέννημα ἦν Νάξου,
μῆς τῶν κυκλάδων Νήσων. Ἐν νεανίσκοις τε-
λῶν, ἐμαθήτευσεν ἐν Σμύρνη τὰ Ἑλληνικὰ
γράμματα παρὰ Ἱεροθέῳ τῷ διδασκάλῳ. Πο-
θῶν δὲ τὸν ἀπράγμονα καὶ μονήρη βίον, ἦλθεν
εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος κατὰ τὸ 1775· καὶ κουρευ-
θεὶς μοναχὸς εἰς τὴν τοῦ Διονυσίου μονήν, μ-
τωνομάσθη ἀπὸ Νικολάου Νικόδημος, ψηφισθεὶς
ἀναγνώστης καὶ γραμματικὸς τῆς μονῆς. Με-
τὰ δὲ ἔτη δύο, ἐλθὼν ὁ Κορίνθου Μακάριος,¹
παρέδωκεν αὐτῷ τὴν Φιλοκαλίαν εἰς θεωρίαν
του, τῆς ὁποίας ἀριστα συγέθετο τὸ τε προῖ-
μιον καὶ τοὺς συνοπτικὸς βίους τῶν ἐν αὐτῇ
ἐμπεριεχομένων συγγραφέων. Εἶτα διορθώσας
τὸν Εὐσεργετινόν, καὶ προσεπιπλατύνας τὸ περὶ
συναγῶν μεταλήψεως πονημάτων, καὶ ὄλην
ἀντιγράψας καὶ ἐπιδιορθώσας τὴν Μελετίου
τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἀλφαβηταγράφητον, ἐπέ-
στρεψεν εἰς τὴν προρρηθείσαν μονήν. Βουλόμε-
νος δὲ ἀπελθεῖν εἰς Μποχδανίαν πρὸς τὸν ἀρε-
τῆ διαπρέψαντα κοινοβιάρχην Παΐσιον Ῥώσ-
σον, ἐνεποδίσθη Θεῖα δυνάμει. Ὑποταχθεὶς οὖν
πρὸς τινὰ γέροντα Ἀρσένιον Πελοποννήσιον
ἐν τῇ Σκῆτι τοῦ Παντοκράτορος, ἐδάθη ὅλος
εἰς τὴν μελέτην τῶν Θεῶν Γραφῶν, καὶ τῶν
ἁγίων πατέρων. Παραγενόμενος δὲ μετὰ τοῦ
γέροντός του εἰς Σκυροπόλιν, συνεγράψατο
τὸ πρὸς τὸν ἐξάδελφόν του Εὐρίπου Ἱεροθεῶν
συμβουλευτικόν. Τὸ δὲ 1783, ἐπιστρέψας πάλ-
ιν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ἠγόρασε τὴν τοῦ γέ-

¹ Τούτου τὸ ὅτι μετὰ θάνατον ἐτίμωσεν ὁ Θεὸς εὐφῶδία
καὶ θύμωσι πλείστοις.

ρόντος Θεωνά λεγομένην καλύβην χειμένην κατὰ τὴν ῥηθείσαν Σκήτιν τοῦ Παντοκράτορος. Τότε δὲ ἔλαβε τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου γέροντος Δαμασκηνοῦ Σταυρουδά, καὶ ὄλην ἐξαετίαν ἡσυχάζων καὶ μελετῶν, ἐγένετο δόκιμος τῆς Θείας Γραφῆς, καὶ τοῖς πᾶσι περιβόητος καὶ παμπόθητος. Ἐπανελθόντος δὲ καὶ δεύτερον τοῦ ῥηθέντος Μητροπολίτου Κορίνθου, διωρθώσατο διὰ προτροπῆς ἐκείνου τὰ τοῦ ἀγίου Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου συγγράμματα. Εἶτα συνέθετο τὸ Ἐξομολογητᾶριον, καὶ τὸν Ἄόρατον πόλεμον, καὶ σὺν τούτοις τὸ νέον Μαρτυρολόγιον, τὰ τε Πνευματικὰ Γυμνάσματα, καὶ τὸ Νέον Ἐκλόγιον. Ἐπὶ πᾶσι δὲ συναθροίσας, διὰ προτροπῆς τοῦ τε σοφολογιωτάτου διδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου καὶ τοῦ ἀοιδίμου ἀγίου Ἡλιουπόλεως Λεοντίου, τὰ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ συγγράμματα, μετὰ κόπου πολλοῦ, καὶ ἐν τρισὶν ὄλοις τεύχεσιν ἀπαρτίσας, καὶ πλείστοις σημειώμασιν, ὡς ἔθος αὐτῷ, προσεπαυξήσας καὶ κατακαλλύνας, ἀπέστειλεν εἰς Βιέννην διὰ γὰ τυπωθῶσιν, ὅπου καὶ παρέπεσον διὰ τινὰς περιστάσεις.

Ἐδόθη δὲ ὄλος μετὰ τοῦ ἐκ Δημιτζάνης ἱεροδιδασκάλου κυρίου Ἀγαπίου εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἱερῶν Κανόνων, ἧτοι τοῦ Πηθαλίου, ὁ καὶ παραφθαρὲν ὑπὸ Θεοδωρήτου, ἐλύπησε μεγάλως τοὺς συγγραφεῖς, καὶ μάλιστα αὐτὸν τὸν Νικόδημον. Ἵσπερον δὲ ἐκαλλώπισε τοὺς ὕμνους καὶ ἐγκώμια τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τῆς Λαμπρᾶς. Εἶτα τὸ νέον Θεοτοκᾶριον ἐκδούς, καὶ συγγραψάμενος τὴν Χρηστοθήειαν, καὶ συλλεξάμενος τὸ Εὐχολόγιον, ἤρξατο τῷ 1794 πρῶτον μὲν ἐρμηνεύειν τὰς ἑπτὰ Καθολικὰς καὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐπιστολάς, εἶτα δὲ τὸ ψαλτήριον Εὐθυμίου τοῦ Ζυγαδινοῦ, καὶ τὰς ἑννέα Ὠδὰς εἰς βιβλὸν ἰδιαιτέραν, ἣν περ Κηπον Χαρίτων ἐπωνόμασε. Διὰ προτροπῆς δὲ τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων συνέθετο τὰ ὑπομνήματα τῶν τοῦ Ὄρους ἀγίων ἀνδρῶν, μελουργήσας εἰς αὐτοὺς καὶ γλαφυρωτάτην ἀσματικὴν ἀκολουθίαν. ¹ Τῷ δὲ 1805· τῷ καὶ 57 τῆς ζωῆς του, καὶ τοι βεβαρυμένος ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ μακρῶν πόνων τῶν διαφόρων συγγραμμάτων, καὶ ἀσκητικῶν κακοπαθειῶν, μετέφρασεν ἐραίνσας τὸν παρόντα μέγαν Συναξαριστὴν. Τῷ ἔρωτι δὲ τῆς ἡσυχίας φλεγόμενος, ἠγόρασεν

αὐτῷς ἑτέραν ἄνωθεν τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης καλύβην, ὅπου καταπτρώσας ὁμολογίαν τῆς ἑαυτοῦ Πίστεως, ἢ ἀπολογίαν πρὸς τοὺς αὐτοῦ κατηγόρους, μεθρημήνευσε τοὺς δεσποτικούς καὶ Θεομητορικούς ἀσματικούς Κανόνας, καὶ τοὺς τῆς ὀκτωήχου Ἀναβαθμούς, ὀνομάσας τοὺς μὲν, Ἐορτοδρόμιον, τοὺς δὲ, Νέαν Κλίμακα.

Ἀποκαμῶν τοίνυν ἐκ τῶν πολλῶν, ὡς εἶπομεν, καὶ ἀτρύτων πόνων, τοὺς ὁποίους τοσοῦτον χρόνον ὑπέμεινε ὁ ἀοίδιμος, καὶ τὴν καλύβην καταλιπὼν, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἱερομονάχους καὶ ἐν Χριστῷ αὐτοῦ ἀδελφούς, Στέφανον καὶ Νεόφυτον τοὺς ἀγιογράφους καὶ Σκουρταίους λεγομένους, εἰς τοὺς ὁποίους ἀφῆσεν ἐντολὴν ἵνα φροντίσωσι περὶ τῶν ἀνεκδότων συγγραμμάτων αὐτοῦ, τῶν τῆδε κάκεισε διεσκορπισμένων, καὶ ἐκδώσωσιν εἰς τύπον, τὰ ὅποια εἶναι ταῦτα· α. τὸ ψαλτήριον β. αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. γ. ὁ Κηπος τῶν χαρίτων. δ. τὰ ἅπαντα συγγράμματα τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ· ε. ἡ Ἀλφαβηταλφάβητος τοῦ ἀγίου Μελετίου τοῦ Ὁμολογητοῦ. ς. τὸ Ἐορτοδρόμιον. ζ. ἡ νέα Κλίμαξ· ἠ. δὲ καὶ τελευταῖον ἡ ὁμολογία τῆς ἑαυτοῦ πίστεως. Μετ' ὀλίγον δὲ νόσῳ κατασχεθεὶς πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, τῷ 1809· Ἰουλίου 14. ζήσας ὄλους χρόνους 60. Ἦν δὲ τὸν τρόπον ἀπλοῦς καὶ ἀνεξίκακος, τὸ ἦθος γλυκὺς καὶ χαρίεις, ἀκτῆμων καὶ λίαν ἀπερίσπαστος. Εἰς τοσοῦτον δὲ ἤλασε μνήμης, ὥστε καὶ ὅλα κεφάλαια ἀπεστομάτιζε τῆς Γραφῆς, ῥητῶν ἐδάφιά τε καὶ σελίδας, καὶ πλείστας μαρτυρίας τε καὶ γνώμας Πατέρων ὧν καὶ τοὺς τόπους τῶν Λόγων καὶ τόμων ἀνεπισφαλῶς ἐκ μνήμης ἐγίνωσκε. Πολλοὺς δὲ πειρασμοὺς τῶν νοητῶν ἐχθρῶν, καὶ κατηγορίας ἀπειρῶν τῶν αἰσθητῶν, ἧτοι ἀπαιδευτῶν καὶ τὴν ἀρετὴν ὑποχρηνόμενων, γενναίως ὑπόστας, πλείστα τῆ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καταλέλοιπε συγγράμματα, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς συνθεῖς, τὰ δὲ ἐπιδιορθώσας ἐξέδοτο, ἅτινα ὡς ἐν συνόψει εἰσὶ ταῦτα.

α. Φιλοκαλία. ¹ β'. Εὐεργετινός. ² γ'. Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως. ³ δ'. Ἀλφαβηταλφάβητος. ⁴ ε. Συμβουλευτικόν. ⁵ ς'. Συμεῶν τοῦ

¹ Ἐξεδόθη τῷ 1782. ἐν Βενετίᾳ, εἰς φύλλον.

² Ἐξεδόθη τῷ 1783. ἐν Βενετίᾳ, εἰς φύλλον.

³ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, εἰς 8. τῷ 1783.

⁴ Ἀνέκδοτος.

⁵ Ἐξεδόθη τῷ 1801. ἐν Βιέννῃ τὸ θετικὸν ἀπὸ τῆς

¹ Τελεῖται ἡ αὐτῶν μνήμη ἐν ὄλῳ τῷ ἀγίῳ Ὄρει τῆ α'. Κυριακῇ μετὰ τὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

νέου Θεολόγου. ¹ ζ'. Ἐξομολογητάριον. ² η'. Ἀβρατος πάλεμος. ³ θ'. Νέον Μαρτυρολόγιον. ⁴ ι. Πνευματικὰ γυμνάσματα. ⁵ ια'. Νέον Ἐκλόγιον. ⁶ ιβ'. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ τὰ σωζόμενα. ⁷ ιγ'. Πηδάλιον. ⁸ ιδ'. Ἐγκώμια ἐπιταφίου. ⁹ ιε'. Νέον Θεοτοκάριον. ¹⁰ ις'. Χρηστοθήσια. ¹¹ ιζ'. Εὐχολόγιον. ¹² ιη'. Καθολικαὶ ἐπιστολαί. ¹³ ιθ'. Ἐπιστολαὶ Ἀποστόλου Παύλου. ¹⁴ κ'. Ψαλτήριον. ¹⁵ κά. Κήπος χαρίτων. ¹⁶ κβ'. Βαρσανούφιος. ¹⁷ κγ'. Ὑπομνήματα ἁγίων ἀνδρῶν ἁγιορειτῶν. ¹⁸ κδ'. Νέος Συναξαριστής. ¹⁹ κε'. Ὁμολογία τῆς ἑαυτοῦ Πίστεως. ²⁰ κς'. Ἐορτοδρόμιον. ²¹ κζ'. Νέα Κλίμαξ. ²² Καὶ οἷας μὲν οὖν ἐν τούτοις παρενέσπειρεν ὑποσημειώσεις τε καὶ ἀναγκαίαις εἰδήσεις, καὶ ἐν ἐκάστῳ τεύχει διαφορὰς λόγων, τρόπων τε καὶ νοημάτων, καὶ ἐκθέσεις γραφικῶν ἀπορημάτων καὶ λύσεων, ἔξεστι τοῖς ἐντυγχάνουσι παρατηρησαὶ καὶ γινῶναι. Ὅσα δὲ τροπάρια, οἴκους τε, καὶ ὀλοκλήρους ἄσματικούς κανόνας καὶ ἐγκώμια εἰς πολλοὺς τῶν ἁγίων μελωδικώτατα συνετάξατο καὶ προσανεπλήρωσε, ταῦτα καὶ γραφῇ παραδοῦναι σχεδὸν ἀδύνατον.

- ¹ Ἐξεδόθη τῷ 1790. ἐν Βενετίᾳ, εἰς φύλλον.
- ² Ἐξεδόθη τὸ δεῦτερον ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1804. εἰς 8 τὸ αὐτὸ ἐξεδόθη τὸ τρίτον ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1818. εἰς 8. (Μέχρι τοῦ 1854 ἔγεινεν ὀκταεπτά ἐκδόσεις. Νεοαλ. Φιλολογία Σάβα. Σ. Ε.)
- ³ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1796. εἰς 8.
- ⁴ Ἐξεδόθη τῷ 1799. ἐν Βενετίᾳ, 8. μέγα.
- ⁵ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1800. εἰς 8. μέγα.
- ⁶ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1803. εἰς 8. μέγα.
- ⁷ Παρέπεσον ἐν Βιέννῃ διὰ τινὰς περιστάσεις.
- ⁸ Ἐξεδόθη ἐν Λεψία, τῷ 1830. εἰς φύλλον. (6' ἐν Ἀθήναις τῷ 1841 καὶ γ' ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1864. Σ. Ε.)
- ⁹ Ἐξεδόθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῷ 1800 εἰς 8.
- ¹⁰ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ τῷ 1796. εἰς 8. μέγα. (6' ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1849).
- ¹¹ Ἐξεδόθη τῷ 1803. ἐν Βενετίᾳ, εἰς 8. μέγα.
- ¹² Ἐξεδόθη τῷ 1799 ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς 8ον μέγα.
- ¹³ Ἐξεδόθησαν ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1806.
- ¹⁴ Ἐκδίδονται ἐν Βενετίᾳ, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1819 εἰς τόμους τρεῖς εἰς μέγα 4.
- ¹⁵ Ἐκδίδεται ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1819 εἰς τόμους δύο.
- ¹⁶ Μίλλαι ἐκδόθηναί κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1819 ἐν Βενετίᾳ εἰς μέγα ὄγδοον. (Ἐξεδόθη. Σ. Ε.)
- ¹⁷ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1816 εἰς 8. μέγα.
- ¹⁸ Εἰσέτι ἀνέκδοτα.
- ¹⁹ Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1819 εἰς 4. μέγα εἰς τόμους τρεῖς.
- ²⁰ Ἐξεδόθη τῷ 1819. ἐν Βενετίᾳ εἰς 8.
- ²¹ Ἀνέκδοτον. (6'. Ἐξεδόθη τῷ 1836 ἐν Βενετίᾳ. Σ. Ε.)
- ²² Ἀνέκδοτα. Τὸ Ἐορτοδρόμιον, καὶ ἡ νέα Κλίμαξ μίλλουσι ἐκδοθῆναι δι' ἰδίων ἀναλωμάτων τῆς κατὰ τὸ ἀγώνυμον ὄφρα σαβαρίας μοῦσης τοῦ Ἰδρίου.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΑ ¹ ΤΟΥ ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΕΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΙΣ ΚΥΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΑ Φ.

Τοῦ ἐξ Ἐγείρας τῆς Πελοποννήσου
ἤτοι Βλοβοκᾶς.

Ὁ καὶ τῶν τῆς ἐν Ἀγιωνύμῳ ὄρι ιερᾶς μεγίστης
Λαύρας τῶν Μοραστῶν εἰς ὑπάρχων.

Μηκέτι εὐσεβίων παῖδες Χριστοῦ μαθηταί,
Νωλεμῶς πρόσκεισθε θυραῖς βιβλοῖς, αἱ περ
Ἑμέας ὠφελέουσ' ὀλίγον· βιβλῶν δέ γε τῆδε
Λιὲν ἔνασ' ὀλέεσθε, ἰδ' ἐντρύφατε· πορεῖ γὰρ
Ἑμῖν ὄλβον ἀκηρασίον, καὶ κρείττονα χρυσῷ.
Ἔστι γὰρ αὕτη ἐλλόγιμος ἄλλος Παράδεισος,
Παντοίοισιν ἀκηρασίος καλοῖσι κομέουσα.
Λήητε δ' ἀνδρῶν θεσπεσίων δῆμους ἀριμῆτους,
Καὶ δὲ γυναικῶν παντοίαις ἀρεταῖσι βριθόντας,
Ὡς φυτὰ ἀγλαόκαρπά τε, καὶ καλλίπνοα ἄνθη.
Ἐξ ὧν καὶ τρυγᾶν ἐν κερπύ: ἀμβροσίους τε,
Καὶ δὲ ῥόδων τῶν ἠδυπνῶν ἄδδην ἀπολαύειν,
Ἡὲ κρίνων λευκῶν, καὶ ἴων τῶν ποικιλοχρόων τε,
Εὐδόμων ναρκίτων, προφυρέων δ' ὑπκίνθων
Ἰοιαύτῃ τελεθεῖ βίβλος ἡ παρεούσ' ἀγαπητοί.
Ἦν περ Χριστὸς Ἄναξ διὰ χρηστοῦ Νικοδήμου
Ἀνέρος ἁγίου εἰς Ἀθῶν ἀεθλεύσαντός τε.
Ταύτην δ' εὐσεβῆς γ' ἐκ συμβολῶν οἰκειῶν
Ἀργυρέων, διὰ χαλκοτύποιο γραφῆς κοίνωσαν
Ἐμμαπίως πάση Ἐκκλησίᾳ ὀρθοπρονοώση.
Παμμεδέων δ' ἄρα Χριστὸς Ἰησοῦς κοὶ χαριδότης
Τοῖςδε πόροι μισθὸν ἀπεραίσιον ἔνεκα τούτων,
(Ὅς καὶ κλάτμακος ἀντιδῶσ' εἰς ἡματι λοίσθω
Ἦν βραχιλαῖαν,) καὶ δῖγ' ἐκάστου τούνομα γράψαι
Τουτέων ζωῆς ἐν βιβλῳ, τόπερ ὧδε γέγραπται.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΖΟΥΛΟΥΦΟΥ ΤΟΥ ΕΞ ΑΡΓΟΥΣ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΑ

Εἰς τὸν Σοφολογιώτατον, καὶ ἐν μακαρίᾳ
τῇ λήξει γενόμενον Διδάσκαλον

ΚΥΡΙΟΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΝ.

- » Κύδος ἀπάντων εὐσεβίων, πολυπάνσοφς Ἄνερ,
Θεῖης τε κλισίης, ἀστυρέλικτε ἔδρα,
- » Τῆς νήσου Νάξου γόνε, θρέμμ' ἱερῷ τε δροῦς καν,
Δῶρα σοὶ δῶκε φύσις, Οὐράνιός τε χάρις,
- » Εὐσεβίων ἅπασαν γενεὴν, ὄφρα περ μέγ' ὄνακιο,
Μοχθῶν ξυντάττων τεύχε' ἀξίνοια.
- » Θειοπνεύτως καὶ τοῦτο ξυνέγραψας ἀπάντων
Ζωῆς ξυλλέξας ἡγαθῶν Ἀνέρων.
- » Κρήνη καλλιρρόη γὰρ μελιχοῦς ὡς περ ὑπάρχει
Πιστοῦς ἀρδομένη, ἰάμακιν ἠδυπότοις.
- » Ταῦτ' ἀρετῶν ἀπακῶν κοσμητῶν πᾶν ἐπράνθης,
Πάντα κάρηνα τίμων τῶν ἀτίων σοφῆ.

¹ Γράφει ἡρωϊκῶς. Σ. Ε.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΤΕΡΟΝ

Εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς παρούσης βίβλου.

- Ὑψιμέδοντος ἐν: κἀκί, Οὐρανίδαο θεοῦ
Νόσφιν ἔχοι σε κακῶν, ἀργαλίων τε νόσων.
- Ὡ φιλόχριστον ἔθνος, τῶν συμβολέων τὸ ἄθροισμα,
Ψυχουσαυτείας, ἢ ἰερῶν τε βίβλου.
- Ὡς σὺ γὰρ μαγάλειον, ἐν Οὐλύμπω δέ γε πάντως,
Λήψη τὸν μισθὸν πολλαπλόον Θεοῦ.
- Σέο δὲ τὸ νόμα, ἐν πέρασιν γῆς αἰνετὸν ἔσται.
Ἐκδὸν τὴν Δέλτον, καὶ καταγραφάμενον.
- Ἄλλ' ὁ Θεὸς τόδε ἐν βίβλῳ ζώωντων καταγράψαι
Πολλά τοι ὁ ἰσθλά νέμοι, κάλγεα ἐξελάοι.

ΕΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ,

Ὡς ἀπὸ μέρους τῆς βίβλου πρὸς τὸν ἀναγνώστην.

- Τίποτε ὄρε: μ' Ἀναγνώστη; ἀρ' οἶδας ἔγωγε τίς εἰμὶ;
Ζωῆς τ' εὐτάκτως τῶν ζαθέων λαλέω.
- Δεῦρ' ἴθι: θαρρῶν, θεσαυρὸν θαμίνας: ὑπὸ χειρῶν,
Τὸν δ' ἀνέλιτ' Ἄνέρος τὸν πολυδαίδαλεον.
- Πανδῶρης δ' εὐρύσεις πίνδωρον πίθον ὡσπερ
Παντοδαπῆ τε χύδην ὄρεα χαρίζομενον.
- Ὅρχατον εὐανθῆ πολυποικίλον αἰόλης αὐδῆς,
Τοῖς τε ἐπερχομένοις πᾶσιν ἀνοιγόμενον.
- Ὡ: γὰρ παντοδαποῖς προσπίτῃσσι φυτοῖσι μέλισσα
Ἐκ πάντων γλυκερίον μῆδετ' ἰούσα μέλι.
- Οὕτως: οὕτως: Ἀνῆρ, ἰσθλῶν βίβλων παρὰ πάντων
Δαιδάλειν αὐδῆν δὴν ἀναλεξάμενος:
- Τῷ ἱερῷ Τεμενεῖ, τοῖς Εὐσεβέσιν μ' ἀνέθηκε,
Πουλυμαθημοσύνης εἴνεκα κ' εὐπορίας.
- Ὡ τινι ἐντροφῶν σπουδῇ πολλῇ Ἀναγνώστη
Ἰλαθὶ Πημιεδέων τῷ πονέσαντι, λέγε.

**ΑΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ ΦΙΛΟΧΡΙ-
ΣΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ.**

**ΤΟΙΣ ΤΕ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΙΣ ΠΑΤΡΑΣΙ
ΑΓΑΠΗΤΟΙΣ ΕΝ ΚΥΡΙΩ: ΑΔΕΛΦΟΙΣ**

ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΛΟΙΠΟΙΣ ΕΥΣΕΒΕΣΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙΣ

*Τῆν εὐκλήν προσκύνησιν, καὶ τὸν ἐν Χριστῷ
ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀπορέμω.*

Ἄνίσως, κατὰ τὴν καινὴν παροιμίαν, περι-
τὸν ἦναι τὸ νὰ γεννᾷ τινὰς δύο φοραῖς ἐκεῖνο,
ὅπου ἐγεννήθη καλῶς τὴν μίαν φοράν, «περι-
τὸν δις τιχτεῖν, τὸ τεχθὲν ἅπαξ καλῶς.» βέ-
βαια ἀκολουθεῖ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅτι δὲν εἶναι
περιττόν, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμον, καὶ χρήσιμον,
μᾶλλον δὲ καὶ ἀναγκαῖον, τὸ νὰ γεννᾷ τινὰς
δύο φοραῖς ἐκεῖνο, ὅπου δὲν ἐγεννήθη καλῶς
τὴν μίαν φοράν καὶ μάλιστα, ὅταν τὸ γεννώ-
μενὸν ἦναι ἀναγκαῖον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησίαν καὶ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον. Τὰ πρῶ-
τον βεβαίῳ ὁ ἐκ Ναζιανζοῦ Θεολόγος Γρηγό-
ριος, διατὶ τὴν Θεολογίαν, ὅπου ἀναφέρει ἐν
τῷ εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν Λόγῳ, τὴν αὐ-
τὴν μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις ἀναφέρει καὶ εἰς τὸν
περὶ τοῦ Πάσχα Λόγον αὐτοῦ, ὡς ἅπαξ κα-
λῶς καὶ ἀκριβῶς συντεθείσαν. Ὁμοίως καὶ ὁ
Θεσσαλονίκης συνώνυμος, καὶ μηδὲν διαφέρων
ἐκείνου τῇ Θεολογίᾳ Γρηγόριος, διὰ τί καὶ ἐ-
κείνος τὰ περὶ τῆς ἰσθῆς Νήψεως μυστήρια,
ὅπου ἀνακαλύπτει ἐν τῇ τοῦ ἀγίου Πέτρου τοῦ
Ἀθωνίτου βιογραφίᾳ, τὰ αὐτὰ σχεδὸν αὐτολε-
ξεῖ ἐκθέτει καὶ ἐν τῷ εἰς τὰ Εἰσόδια πρώτῳ
Λόγῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ εἰς τὴν μονάζουσαν
ζήτησιν μᾶλλον δὲ πρὸ αὐτῶν τοῦτο βεβαίῳ ὁ
προφήτης Μωϋσῆς, ὁ ὁποῖος τὸν Δεκάλογον,
ὅπου ἀναφέρει ἐν τῷ εἰκοστῷ κεφαλαίῳ τῆς
Ἐξόδου, τὸν αὐτὸν μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις ἀνα-
φέρει καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ Δευτερονομίου.
Τὸ δὲ δεῦτερον βεβαίῳ ἡ ἱερά τοῦ ὁσίου καὶ
θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου βίβλος, ἣτις
διότι περιέχει κατὰ τάξιν τὰς βαθμίδας τῶν ἀ-
ρετῶν, ἐπνομαζέται Κλίμαξ, αὕτη καὶ γὰρ,
ἐπειδὴ καλῶς ἅπαξ οὐκ ἐγεννήθη, ἦτοι οὐ με-
τεφράσθη, διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον δις, ἀλλὰ καὶ
τρὶς μέχρι τοῦ νῦν, γλαφυρωτέραν καὶ ἀκριβε-
στέραν ἔλαβε τὴν γέννησιν καὶ μετάφρασιν.
Τοῦτο τὸ ἴδιον ἠκολούθησε καὶ εἰς τὴν ἱεράν
αὐτὴν βίβλον Μαυριχίου τοῦ διακόνου τῆς
μεγάλης Ἐκκλησίας,¹ ὅστις διὰ τί εἰσύναξεν
ἐν συντομίᾳ ἐκ διαφόρων ἱστορικῶν² τοὺς ἰε-

ριος, διατὶ τὴν Θεολογίαν, ὅπου ἀναφέρει ἐν
τῷ εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν Λόγῳ, τὴν αὐ-
τὴν μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις ἀναφέρει καὶ εἰς τὸν
περὶ τοῦ Πάσχα Λόγον αὐτοῦ, ὡς ἅπαξ κα-
λῶς καὶ ἀκριβῶς συντεθείσαν. Ὁμοίως καὶ ὁ
Θεσσαλονίκης συνώνυμος, καὶ μηδὲν διαφέρων
ἐκείνου τῇ Θεολογίᾳ Γρηγόριος, διὰ τί καὶ ἐ-
κείνος τὰ περὶ τῆς ἰσθῆς Νήψεως μυστήρια,
ὅπου ἀνακαλύπτει ἐν τῇ τοῦ ἀγίου Πέτρου τοῦ
Ἀθωνίτου βιογραφίᾳ, τὰ αὐτὰ σχεδὸν αὐτολε-
ξεῖ ἐκθέτει καὶ ἐν τῷ εἰς τὰ Εἰσόδια πρώτῳ
Λόγῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ εἰς τὴν μονάζουσαν
ζήτησιν μᾶλλον δὲ πρὸ αὐτῶν τοῦτο βεβαίῳ ὁ
προφήτης Μωϋσῆς, ὁ ὁποῖος τὸν Δεκάλογον,
ὅπου ἀναφέρει ἐν τῷ εἰκοστῷ κεφαλαίῳ τῆς
Ἐξόδου, τὸν αὐτὸν μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις ἀνα-
φέρει καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ Δευτερονομίου.
Τὸ δὲ δεῦτερον βεβαίῳ ἡ ἱερά τοῦ ὁσίου καὶ
θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου βίβλος, ἣτις
διότι περιέχει κατὰ τάξιν τὰς βαθμίδας τῶν ἀ-
ρετῶν, ἐπνομαζέται Κλίμαξ, αὕτη καὶ γὰρ,
ἐπειδὴ καλῶς ἅπαξ οὐκ ἐγεννήθη, ἦτοι οὐ με-
τεφράσθη, διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον δις, ἀλλὰ καὶ
τρὶς μέχρι τοῦ νῦν, γλαφυρωτέραν καὶ ἀκριβε-
στέραν ἔλαβε τὴν γέννησιν καὶ μετάφρασιν.

Τοῦτο τὸ ἴδιον ἠκολούθησε καὶ εἰς τὴν ἱεράν
αὐτὴν βίβλον Μαυριχίου τοῦ διακόνου τῆς
μεγάλης Ἐκκλησίας,¹ ὅστις διὰ τί εἰσύναξεν
ἐν συντομίᾳ ἐκ διαφόρων ἱστορικῶν² τοὺς ἰε-

¹ Ἐστὶ μαρτυρεῖ ὁ ἀοιδίμος Δοσίθεος τῶν Ἱεροσολύμων
σελ. 526 τῆς Δωδεκαβίβλου κᾶν καὶ ὁ μακαρίτης Ἀγάπιος
ὁ Κρής λέγει οὐκ ὀρθῶς, ὅτι εἶαι Νικηφόρος ὁ Κάλλιςτος, οὗ-
τος γὰρ συνέγραψε τὰ τοῦ Τριωδίου, καὶ Πεντηκοσταρίου Συ-
ναξάρια, καὶ οὐχὶ τὰ τῶν Μηναίων.

² Ἦτοι ἐκ τοῦ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ, ἐκ τῆς Φιλο-
θέου ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ ἱεροῦ
Θεοδοιμήτου, ἐκ τοῦ Εὐσεβίου, ἐκ τοῦ Σιωζομένου, ἐκ τῆς
Τετραβίβλου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπί-
σκοπου Πάππυ μεταφωτισθείσης Ἐλληνιστί, καὶ ὑπὸ τοῦ Καισαρίου
Δακρύου μεταφρασεύσης εἰς τὸ ἀπλούστερον ἐκ τοῦ Σωφρο-
νίου Ἱεροσολύμων, ἐκ τοῦ Ἀβυσσίου, ὅπερ συνέγραψεν Ἡ-
ρακλεῖδης ὁ Καππαδοκίης ἐπίσκοπος (ὅστις, κατὰ τινὰς, λέ-
γεται καὶ Παλλάδιος ἐπίσκοπος Ἐλενουπόλεως, ὁ ἐπὶ Θεοδο-
σίου τοῦ μεγάλου τοῦ βίου: πολλῶν ὁσίων συγγραφέας: οἱ τοῦ-
το δὲ λέγοντες τὸ συμπερίνουσιν, ὅτι καὶ ὁ Παλλάδιος ἐγρα-
ψε πρὸς Λαῦσον τὸν Πραιπόσιτον, πρὸς δὲ ἐγράψε καὶ ὁ Ἡ-
ρακλεῖδης: κατ' ἄλλως δὲ, ἄλλος εἶναι ὁ Παλλάδιος: ἀπὸ τῶν
Ἡρακλεῖδης) ἐκ τοῦ χειρογράφου Παραδείσου τῶν Πατέρων,
τὸν ὁποῖον συνέλεξεν ὁ ῥηθῆς Παλλάδιος, καὶ ἐμύρμασεν εἰς
κγ'. ὑπεθέσεις, ἐκ τοῦ νέου Παραδείσου, ἦτοι ἐκ τοῦ Λεμε-
νίου, τὸ ὁποῖον συνέγραψεν Ἰωάννης προεβύβατος καὶ μόνος.

ρους και πλατυτέρους βίους τῶν ἁγίων Πάντων τῶν ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ ἁγία Ἐκκλησία καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἑορταζομένων, και ἀναγινωσκομένων κατὰ τὴν ἕκτην ὥδην τῶν κανόνων ὠνομάσθη Συναξαριστής. Μετέφρασε γὰρ αὐτὴν παλαιά, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς κοινωτέραν ταύτην διάλεκτον ὁ σοφὸς ἀνὴρ, Μάξιμος ὁ Μαργούνιος, ὁ χρηματίσας ἐπίσκοπος Κυθέρων, ἦτοι τοῦ νῦν λεγομένου Τζυρίγου. ¹ Ἡ μετάφρασις ὁμῶς αὕτη, δὲν ἠξέυρω διὰ ποίαν ἀφορμὴν, ἀπέβη τόσο ἀσαφής, και τόσο κακόφραστος και ἀηδής, εἰς τρόπον ὅτι, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς, ἀηδιζόμενοι εἰς τὴν ἀσαφή και ἀνοστον φράσιν αὐτῆς, παραίτησαν μὲν παντελῶς τὴν ταύτης ἀνάγνωσιν, ἀναγινώσκουσι δὲ, τὰ ἐν τοῖς Μηναίοις Συναξάρια τῶν καθ' ἡμέραν ἁγίων, τὰ γεγραμμένα Ἑλληνιστί, και μὲ ὄλον ὅπου εἶναι ἄπειροι τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου· ἐπειδὴ καλλίτερα καταλαμβάνουν αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον, παρέξ τὴν τοιαύτην μετάφρασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ. Προσετέθη δὲ και ἄλλη περίστασις, διὰ τί ἡ μετάφρασις αὕτη τοῦ Συναξαριστοῦ, ἀγκαλά και ἦναι ἔτι ἀσαφής και ἀηδής, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, μ' ὄλον τοῦτο και αὐτῇ δις ἐκδοθεῖσα τύποις ἕως τοῦ νῦν, ὑπὸ τῆς πολυκαιρίας ἐξέλιπεν, ὅθεν και πολλοὶ ἀδελφοὶ ζητοῦντες νὰ ἀγοράσουν βιβλία ἐξ αὐτῆς, οὐχ εὐρίσκουσιν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν παρακινούμενοι ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ ὄρει μερικοὶ φιλόκαλοι ἀδελφοί, τόσο μοναστηριακοί, ὅσον Σχητιῶται και Κελλιῶται, δέησιν προσέφερον τῇ ἐμῇ ἀναξιοτήτι, ἵνα ποιήσω δευτέραν μετάφρασιν σαφῆ τε και καθαρὰν τοῦ ἰδίου Συναξαριστοῦ, πρὸς κοινὴν ἀπάσης τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὠφέλειαν· ὦν τῇ δεήσει, ἀντέτεινον μὲν κατ' ἀρχάς, (τὸ καματηρόν και πολύμοχθον τῆς βίβλου συλλογίζόμενος,) συμβουλή, δὲ και προτροπὴ τοῦ παναγιωτάτου και πανσεβάστου μοι δεσπότη

χός, ὁ ἐπικαλούμενος Μόσχος, ὅστις ἤμαρ ἐπὶ τῆς βασιλείας Γεβερίου και Μχυρκίου, ἐν ἔτει 18), και ἐξ ἄλλων πολλῶν.

¹ Μάξιμος ὁ Μαργούνιος ἐγεννήθη εἰς τὴν Κρήτην, ἀνὴρ εἰς ἄκρον παιδείας φθίσας και διαβεβημένος ἐπ' ἀρετῇ, ὅστις ἐξέδωκε συγγράμματα παντοδαπά, και πολλάς ἐπιστολάς ἀττικῶν χαρίτων γεμούσας, ἐβελύτησε δὲ, ἐτῶν ὦν ὀγδοήκοντα, ἐν ἔτει α'χβ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀνακρεοντίου στίχου ὅπου σώζονται τοῦ αὐτοῦ, φαίνεται, ὅτι ἦτον εἰς τῶν δοκιμωτέρων Λυρικῶν ποιητῶν τοῦ καιροῦ του. (Μελέτιος τόμ. γ'· σελ. 410).

πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Γρηγορίου ὑπὴρκος γενόμενος, ἐπέισθην τελευταῖον ἐπιχειρήσαι, τὸ πολυωφελὲς και μεγαλωφελὲς αὐτῆς στοχαζόμενος. Και δὴ ταῖς πρεσβείαις Πάντων τῶν ἁγίων ἐπιθαρσήσας, τῶν ἐν τῷ Συναξαριστῇ περιεχομένων, και ταῖς εὐχαῖς πάντων τῶν Χριστωνύμων ἱερωμένων τε ἅμα και λαϊκῶν ἐπελπίσας, κατήλθον εἰς τὴν ἱεράν, σεβασμίαν και βασιλικὴν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος, ἧς ἐν τοῖς ὀρίοις κατοικῶ, και ἔλαβον τὸν χειρόγραφον αὐτῆς Συναξαριστῆν, ἐν δυοῖς τόμοις διήρημένον, καλλιγράφου και ὀρθογράφου χειρὸς ὄντα φιλοπόννημα. Εἶτα καλάμου και χάρτου ἀψάμενος, και νύκτα και ἡμέραν φιλοπόνως, και μεθ' ὅσης εἶχον τῆς προθυμίας ἐπιμείνας τῷ ἔργῳ, μετέφρασα τοῦτον χάριτι Χριστοῦ, και τῇ βοθηείᾳ και ἀντιλήψει τῶν ἁγίων Ἀπάντων. ¹

Μετέφρασα δὲ, οὐ μόνον τὰ τοῦ τετυπωμένου Συναξαριστοῦ Συναξάρια, ἀλλὰ και τὰ τοῦ χειρογράφου· και ὅσα μὲν Συναξάρια ἦτον ἑλληνιστῆ ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ἀνεπλήρωσα ταῦτα ἐκ τῶν τελειότερων Συναξαριῶν τοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, σημειώσας αὐτὰ διὰ τοῦ σημείου τούτου τοῦ Σταυροῦ. Πλὴν και ὅσα Συναξάρια δὲν ἔχουσι Σταυρὸν, ὅλα σχεδὸν ἔχουν προσθήκας τινὰς και ἀναπληρώσεις ἐκ τοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, και μόλις εὐρίσκεται Συναξάριον, ὅπου νὰ ἦναι μόνον ἐκεῖνο τὸ ἐν τοῖς Μηναίοις και τῷ τετυπωμένῳ περιεχόμενον Συναξαριστῇ. Ὅσα δὲ παντελῶς δὲν εὐρίσκοντο εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστῆν (τὰ ὅποια, δὲν ἠξέυρω πῶς, οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι τὰ ἀφῆκαν, και μῶλον ὅπου εἶναι ὠραῖα και ἀξιοθαύμαστα) ταῦτα προσέθηκα ἐκ τοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, σημειώσας αὐτὰ ἐξωθεν δι' ἀστερίσκου. * Πανταχοῦ δὲ και ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς πρωτότυπον και κείμενον ἐμεταχειρίσθηκα τὸν χειρόγραφον Συναξαριστῆν, ὡς πολὺ τελειώτερον και ἀκριβέστερον ὄντα τοῦ τετυπωμένου. Ἐσπούδασα δὲ νὰ καθαρῶς τὴν μετάφρασίν μου ταύτην, ἀπὸ τὰ ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ και τοῖς Μηναίοις περιεχόμενα, διπλᾶ και

¹ Δὲν εὐχαριστήθηκα δὲ εἰς μόνον τὸν τοῦ Παντοκράτορος Συναξαριστῆν, ἀλλὰ παραλάβων και τοὺς Συναξαριστὰς τοῦ τετυπωμένου ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, τῆς ἱερᾶς και κοινοβιακῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, και τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Κουτλουμαύστ, παρέβαλον τοῦτον μὲ ἐκείνους, και εἶπε εἶχεν ἑλλείπει, ἀνεπλήρωσα ἐξ ἐκεῖνων.

τριπλᾶ καὶ τετραπλᾶ Συναξάρια, τὰ ὅποια καθὼς ἦτον ἐν τῷ Ἑλληνικῷ περιττῶς καὶ ἀτάκτως καὶ ἀπερισκέπτως, ἔτζι καὶ περιττῶς μετέφρασεν αὐτὰ εἰς τὸν ἀπλοῦν Συναξαριστὴν ὁ σοφὸς Μάξιμος, μηδεμίαν ποιήσας τούτων ἐπιμέλειαν. Ἴνα δὲ ἐν μέρει δηλοποιήσω τοῖς φιλολόγοις, τίνων ἀγίων εἰσι διπλᾶ, καὶ τίνων τριπλᾶ Συναξάρια, ἰδοὺ ἐδῶ ἐκτίθημι ταῦτα.

Νικάνδρου τοῦ Αἰγυπτίου, δύο Συναξάρια. Βαρλαάμ μάρτυρος, δύο. Παύλου Πλουσιάδος, δύο. Ὑπατίου Ἐπισκόπου Γαγγρῶν, δύο. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας, δύο. Μενίγνου τοῦ Κναφῆως, δύο. Σαρβήλου καὶ Βεβαίας, τρία. Βενιαμὴν Διακόνου, δύο. Βικεντίου Διακόνου, δύο. Βαρσιμαίου Ἐδέσσης, δύο. Ἀρτέμονος τοῦ πρεσβυτέρου Λαοδικείας, τέσσαρα. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνίας τῆς Κύπρου, τρία. Παγγαρίου μάρτυρος, δύο. Ἰωάννου τοῦ Ψυχαίτου, δύο. Μαξίμου μάρτυρος, δύο. Γεωργίου τοῦ νεοσφαινοῦς καὶ θαυματουργοῦ, δύο. Γεωργίου Μιτυλήνης, δύο. Ῥωμανοῦ Κίλικος τοῦ θαυματουργοῦ, δύο. Παρμενᾶ, Ἀμφιανοῦ, καὶ Αἰδεσίου τῶν αὐταδέλφων δύο. Πατρικίου Προύσης, δύο. Κοσμᾶ ἐπισκόπου Μαίουμᾶ, δύο. Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου, δύο. Εὐσταθίου Ἀντιοχείας, δύο. Μαυρικίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐβδομήκοντα μαρτύρων, δύο. Πελαγίας τῆς ἐξ Ἀντιοχείας, τῆς κρημνισάσης ἑαυτὴν, δύο. Μαρκιανοῦ ὁσίου τοῦ ἐν τῇ Κύρῳ, δύο. Ιουλιανοῦ ὁσίου, δύο. Βησσαρίωνος ὁσίου, δύο. Ἀπελλοῦ, Λουκᾶ, καὶ Κλήμεντος ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα. δύο. Ἀγνῆς μάρτυρος, δύο. Πατερμουθίου, Κόπρι, καὶ Ἀλεξάνδρου, δύο. Κυρίλλου Γορτύνης, δύο. Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης, δύο. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, δύο. Θεοδοτῆς καὶ τῶν τριῶν τέκνων αὐτῆς, δύο. Στεφάνου ἱερομάρτυρος Πάπα Ῥώμης, δύο. Ἰας μάρτυρος, δύο. Σαλαμάνου ὁσίου, δύο. Μάρκου, Ἀριστάρχου, καὶ Ζήνωνος τῶν ἀποστόλων, δύο. Τῶν ὀγδοήκοντα πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Οὐάλεντος ἐν πλοίῳ πυρποληθέντων, δύο. Σεβαστιανῆς μάρτυρος, δύο. Συμεῶν ἱερομάρτυρος συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, δύο. Πελαγίας μάρτυρος τῆς ἀπὸ Ταρσοῦ, δύο. Παίδων ἐπτά τῶν ἐν Ἐφέσῳ, δύο. Ἰωάννου Χοζεβίτου, δύο. Κοσμᾶ, καὶ Δαμιανοῦ, τῶν ἐξ Ἀραβίας Ἀναργύρων, δύο. Σωσάννης τῆς ὁσιομάρτυρος, δύο. Θεοδούλης μάρτυρος, δύο. Εὐγενίου καὶ Μακαρίου τῶν ὁμολητῶν, δύο. τὰ ὅποια ὅλα περιττὰ Συναξάρια, συμποσοῦνται πεντήκοντα τρία. Πρὸς εἰδήσιν δὲ τῶν ἀναγι-

νωσκότων, ὑπεσημείωσα εἰς τοὺς τόπους τῶν Συναξαριῶν τούτων, ὅτι περιττῶς ἐκεῖ γράφονται παρὰ τοῖς Μηναίοις, καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ἵνα μὴ ἀπορωσι, βλέποντες αὐτὰ λείποντα ἐκ τοῦ ἡμετέρου Συναξαριστοῦ.

Ὅμοίως ἐσπούδασα νὰ καθαρίσω τὸν παρόντα Συναξαριστὴν μου, καὶ ἀπὸ τὰς αὐτὰς διπλᾶς καὶ τριπλᾶς μνήμας τῶν τε ἀνωτέρω, καὶ ἄλλων προσέτι παμπόλλων ἀγίων, αἱ ὁποῖαι ἀτάκτως καὶ ἀηδῶς περιέχονται, ἐν τε τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ ἐν τοῖς Μηναίοις. Ἐπιμελήθημεν δὲ νὰ καθαρίσωμεν τὴν μετάφρασιν ἡμῶν ταύτην, καὶ ἀπὸ τὰ ἐν τῷ Συναξαριστῇ περιεχόμενα ἐναντία τῇ Θεῖᾳ Γραφῇ, καὶ ἀπίθανα παρὰ τῷ ὀρθῷ λόγῳ καὶ τοῖς κριτικοῖς ὅποια εἶναι, τὰ ἐν τῷ θρήνῳ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου λεγόμενα κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰερεμίας ἀπῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, εἰς καιρὸν ὅπου ἡ Θεῖα Γραφή λέγει, ὅτι οὐκ ἀπῆλθε· καὶ τὰ ἐν τῷ Συναξαρίῳ Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου περιεχόμενα κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ἄλλα ὁμοῖα. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλ' ἐπιμελήθημεν νὰ προσθέσωμεν ἐν τῇ μεταφράσει ἡμῶν ταύτη, καὶ τὰς χρονολογίας εἰς κάθε ἀγίου Συναξαρίον, ὅσας δηλαδὴ ἐδυνήθημεν νὰ εὑρωμεν. Ὅμοίως καὶ τὰς ὀνομασίας τῶν τόπων καὶ πόλεων, καθὼς δηλαδὴ τῶρα ὀνομάζονται οἱ ἐν τοῖς Συναξαρίοις ἀναφερόμενοι τόποι καὶ πόλεις, πρὸς σαφήνειαν καὶ κατάληψιν περισσοτέρων τῶν ἀναγινωσκόντων· οὐχὶ δὲ πάσας τὰς ὀνομασίας ἐπροσθέσαμεν, ἀλλ' ὅσας ἠδυνήθημεν νὰ εὑρωμεν. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἀπὸ τοῦς ἐν τοῖς Συναξαρίοις περιεχομένους ἀγίους, ἔχουσι καὶ βίους κατὰ πλάτος, μεταφρασμένους εἰς τὸ ἀπλοῦν, καὶ περιεχομένους εἰς τὸν Δαμασκητὸν, εἰς τὸ Ἐκλόγιον, εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, εἰς τὸν Παράδεισον, εἰς τὸν νέον Παράδεισον, εἰς τὸν νέον Θησαυρὸν, εἰς τὴν Καλοκαιρινὴν, εἰς τὸν Ἐφραιμ, καὶ εἰς ἄλλα βιβλία· διὰ τοῦτο ἐπιμελήθημεν καὶ ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ τέλος κάθε Συναξαρίου τῶν τοιούτων ἀγίων, εἰς ποῖον βιβλίον ἐκ τῶν ἀνωτέρω εὑρίσκεται ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἑλληνικοὺς βίους τῶν ἀνωτέρω ἀγίων, καὶ τοὺς συγγραφεῖς αὐτῶν, καὶ μάλιστα Συμεῶν τὴν Μεταφραστὴν, ἐσπούδάσαμεν νὰ σημειώσωμεν, καὶ ἐν ποίοις ἱεροῖς μοναστηρίοις τοῦ ἀγίου Ὄρους εὑρίσκονται, πρὸς εἰδήσιν τῶν φιλολόγων, καλῶς εἰδότες, ὅτι οὐκ ἄχαρις ἐστὶ παρ' αὐτοῖς μία τοιαύτη εἰδήσις.

Πρὸς τούτοις τὰ ἀσυμβίβαστα, ὅσον τὸ δυ-

νητόν ἦν, ἀνεβιβασάμεν· τὰ ἀσπαστά ἐρ-
 ρυθίσασμεν· τὰ ἀσπαστά ἐσαφηνίσασμεν· τὰ ἀν-
 τυρακτικά καὶ ἀνάρμοστα συναρμόσασμεν· καὶ
 ἀπλῶς πᾶσαν τὴν δυνατὴν ἦν ἐπιμέλειαν κα-
 τεβάλομεν, εἰς τὸ νὰ φέρωμεν τὴν παραύσαν
 μετάφρασιν τοῦ Συναξαριστοῦ εἰς κρεῖττονα
 καὶ τελειότεραν τάξιν τε καὶ κατάστασιν. Ἐ-
 πειδὴ, ἐὰν θέλωμεν νὰ εἰποῦμεν τὴν ἀλήθειαν,
 ἄλλο βιβλίον τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιαίας δὲν
 ἦτο πλέον ἀτακτον καὶ ἀνεπιμέλητον, ὡς ἂν ὁ
 Συναξαριστής, καθὼς τοῦτο κοινῶς παρὰ πάν-
 των τῶν εἰδότην ὁμολογεῖται. Καὶ τοῦτο δὲ
 προσσημειούμεν, ὅτι ἠκολουθήσαμεν εἰς τὴν
 τάξιν τῶν ἡμερῶν τῶν ἁγίων, τὴν ὁποίαν με-
 ταχειρίζονται τὰ Μηναῖα, καὶ ὁ μεταφρασιμέ-
 νος Συναξαριστής, δηλαδὴ ἐν ὁποίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ
 μηνός ἕκαστον τῶν ἁγίων διορίζουσι τὰ Μη-
 ναῖα, ἐν ταύτῃ καὶ ἡμεῖς αὐτὸν διορίζομεν, διὰ
 τὴν ἔκπαλαι ἐπικρατήσασαν συνήθειαν· καὶ οὐ-
 τε εἰς τὸν χειρόγραφον Συναξαριστὴν ἠκολου-
 θήσαμεν, οὔτε εἰς τὸ Ὠρολόγιον, ἀτίνα μερι-
 κοὺς ἁγίους τάπτουσιν ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, παρὰ
 τὴν ἐν Μηναίοις, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν Συνα-
 ξαρίων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ Μαργουίνου με-
 ταφραστὴς Συναξαριστής δὲν περιέχει τοὺς ἐν
 τοῖς Μηναίοις στίχους, τοὺς τε δύο Ἰαμβικούς, καὶ
 τὸν ἓνα Ἡρωϊκόν, τούτου χάριν ἐπροξένοι ὄχι
 ὀλίγην σύγχυσιν καὶ χασμωδίαν καθότι, ἄλ-
 λος μὲν ἦτον χρεία νὰ ἀναγινώσκῃ τοὺς ἐν
 τῷ Μηναίῳ στίχους, ἄλλος δὲ, τὸν Συναξαρι-
 στήν. Ὅθεν, ὅταν τυχὸν ἐτελείονεν ὁ εἰς τὸ ἐν
 Συναξάριον, καὶ ὁ ἄλλος δὲν ἦτον ἔτοιμος εὐ-
 θὺς διὰ νὰ ἀναγνώσῃ τοὺς ἐν τῷ Μηναίῳ στί-
 χους τοῦ ἀκολουθοῦντος Συναξαρίου, ἐγένετο
 μεταξύ χασμωδία οὐκ ὀλίγη καὶ σύγχυσις. Διὰ
 τοῦτο ἐπροσθέσαμεν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Νέῳ τού-
 τῳ Συναξαριστῇ καὶ τοὺς Ἰαμβικούς στίχους, καὶ
 τὸν Ἡρωϊκόν, ἵνα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἀναγι-
 νώσκῃ καὶ τὰ Συναξάρια καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς
 στίχους καὶ ἐπομένως, ἵνα ἀρθῇ ἐκ τοῦ μέσου
 ἡ πρῶτη ἀκολουθοῦσα χασμωδία καὶ σύγχυσις.
 Οἱ στίχοι δὲ αὗτοι, τόσον οἱ δύο Ἰαμβικοὶ,
 ὡς καὶ ὁ εἰς Ἡρωϊκός, συνετίθησαν ἀρίστα
 καὶ προσφιλέστατα ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἀνδρός κω-
 ρίου Χριστοφόρου Πατρικίου Ὑπάτου τοῦ Μιτυ-
 ληναίου. Καὶ οἱ μὲν Ἰαμβικοὶ, ἐγκωμίου τάξιν
 ἔχουσι, ἀρμαζόντως καὶ γλαφυρῶς τὸ ὄνομα
 καὶ τὸ τέλος τοῦ ἐγκωμιαζομένου ἁγίου περι-
 ἔχοντες· ὁ δὲ εἰς τὸν πρῶτον ἁγιον Ἡρωϊκός,
 δηλαδὴ ὡς ἐπὶ τὸ τελειότερον, τὸ ὄνομα καὶ τὴν
 ἡμέραν, καθ' ἣν ἐτελείωθη ἡ κρίσις· ὁ ἁγιος,
 ἐνίοτε δὲ περιέχει καὶ τὸ τέλος τοῦ προκειμέ-

νου ἁγίου. Ἐγὼ δὲ παρατήρησα, ὅτι εἰ ἀπὸ τοῦ
 Μηναίου ἐρραφερόμενοι στίχοι δὲν εἶναι ὅλοι
 τοῦ ῥηθέντος Χριστοφόρου, ἀλλὰ καὶ ἄλλων
 τινῶν νεωτέρων. Ὅσοι λοιπὸν στίχοι ἔλειπον
 ἀπὸ τὰ τετυπωμένα Μηναῖα, οὗτοι ἀνεπληρώ-
 θησαν παρ' ἐμοῦ ἐκ τοῦ χειρογράφου Συναξα-
 ριστοῦ, σημειωθέντες εἰς τὴν ἀρχὴν μετὰ ἀ-
 στερίσκου ἑνός * πρὸς διάκρισιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ
 πολλῶν ἁγίων Συναξάρια ἔλειπον οἱ προσσχον-
 τες δύο Ἰαμβικοὶ στίχοι, καὶ οὔτε ἐν τῷ τε-
 τυπωμένῳ Μηναίῳ εὐρίσκονται, οὔτε ἐν τῷ
 χειρογράφῳ Συναξαριστῇ· τούτου χάριν ἡ ἐμὴ
 ἀδυναμία ἐσύνθεσεν εἰκοθεν τοὺς ἐκάστατοις ἁγίοις
 ἀρμόζοντας δύο Ἰαμβικούς, ἵνα πάντες ὁμοῦ
 οἱ ἁγιοὶ στίχους ἔχωσι, καὶ μὴ κατὰ τοῦτο
 ἐλλειπῆς φαίνωνται. Μνήμη γὰρ ἁγίου καὶ ὄνο-
 μα, μάλιστα δὲ Συναξάριον ἁγίου, τὰ ὅσα
 δὲν ἔχουσι τοὺς συνήθεις δύο Ἰαμβικούς στί-
 χους, ἀτελῆ νομίζονται καὶ κολοβά παρὰ τοῖς
 ἀναγνώσκουσι. Πρὸς διάκρισιν δὲ, ἐσημείωσα
 ἔξωθεν ἓνα σταυρὸν † εἰς πάντας τοὺς παρ'
 ἐμοῦ συντεθέντας στίχους. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀκόμη
 καὶ πολλοὶ Ἡρωϊκοὶ στίχοι ἔλειπον, τόσον ἀπὸ
 τὰ Μηναῖα, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸν χειρόγραφον Συ-
 ναξαριστὴν, διὰ τοῦτο συνετέθησαν καὶ ἀπὸ
 παρ' ἐμοῦ, καὶ ἐσημειώθησαν ἔξωθεν μετὰ αὐτῶν
 σημεῖον τοῦ σταυροῦ †. Ἐσπουδάσαμεν δὲ νὰ
 διορθώσωμεν, ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ ὅσον ὁ και-
 ρὸς ἡμῖν ἐσυγχώρει, κατὰ τε μέτρον καὶ νόη-
 μα, πολλοὺς στίχους Ἰαμβικούς τε καὶ Ἡ-
 ρωϊκούς, ὅσοι προφανῶς ἦτον ἐσφαλμένοι καὶ
 ἐπιλήψιμοι, ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἀντιγρα-
 φῶν παραφθαρέντες.

Οὐ μόνον δὲ τὰ Συναξάρια τὰ ἐν τῷ χειρο-
 γράφῳ Συναξαριστῇ περιεχόμενα μετέφρασα,
 καὶ ἐν τῷ παρόντι ἔγραψα Συναξαριστῇ ὅσα
 δηλαδὴ δὲν περιείχοντο ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συ-
 ναξαριστῇ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν ἐκείνῳ στίχους
 Ἰαμβικούς τε καὶ Ἡρωϊκούς μετέγραψα ἐν
 τούτῳ¹ καὶ οὐ μόνον τούτους, ἀλλὰ καὶ τὰς
 μνήμας πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἐν τῷ χειρο-
 γράφῳ Συναξαριστῇ περιεχομένων, ὑπὲρ τὰς
 ἐν τοῖς Μηναίοις καὶ ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συνα-
 ξαριστῇ ἀναφερομένας· καὶ ταύτας, λέγω, ἐ-
 νέγραψα τῷ παρόντι ἡμῶν Συναξαριστῇ, σα-

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τῶν Ἰαμβικῶν στί-
 χους ἔχουσι κατὰ τὸν ἕκτον πῦλα, τροχαῖον ἢ σπυδαῖον, καὶ
 μάλιστα ἀπομείβου ὀνόματα κήρια· καὶ ἀγαθὰ τοῦτο παρὰ
 κοινῆ ἐπίδοσιν· ἀλλ' ἔμολε δὲ τὴν ἀνάγκην τῆς μέτρου, ἀρίστα
 μνηστὸ οὗτοι, καθὼς ἦτον.

μετώσας ἔξωθεν εἰς κάθε ἅγιον, ἀστερίσκον * πρὸς διάκρισιν. Καὶ λοιπὸν, ἀγαπητέ μοι ἀναγνώστα, εἰς ὅποιον μὲν Συναξάριον βλέπεις ἔξωθεν ἀστερίσκον * ἐν τῷ παρόντι Συναξαριστῇ, ἤξευρε, ὅτι τὸ Συναξάριον ἐκεῖνο, τελείως δὲν εὐρίσκεται, οὔτε ἐν τοῖς Μηναίοις, οὔτε ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ. Εἰς ὅποιον δὲ Συναξάριον βλέπεις ἔξωθεν σταυρὸν †, ἤξευρε, ὅτι τὸ Συναξάριον ἐκεῖνο, εὐρίσκεται μὲν καὶ εἰς τὰ Μηναία, καὶ εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστῆν, εἶναι δὲ ἀτελὲς καὶ ἐλλιπές, καὶ ἀνεπληρώθη ἤδη παρ' ἐμοῦ ἀπὸ τὸν χειρόγραφον Συναξαριστῆν. Ὁμοίως ὅποιον ἅγιον βλέπεις καὶ ἔχει ἀστερίσκον *, ἤξευρε ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἅγιος δὲν περιέχεται, οὔτε εἰς τὰ Μηναία, οὔτε εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστῆν. ¹ Ὁμοίως ὅσους στίχους Ἰαμβικούς ἰδῆς, ἢ Ἡρωϊκοὺς, ἔχοντας ἀστερίσκον *, ἤξευρε, ὅτι αὐτοὶ δὲν εὐρίσκονται εἰς τὰ Μηναία, ἀλλὰ εἰς μόνον τὸν χειρόγραφον Συναξαριστῆν, καὶ ἐξ ἐκείνου ἀνεπληρώθησαν. Ὅσους δὲ στίχους εἰδῆς, τόσον Ἰαμβικούς, ὅσον καὶ Ἡρωϊκοὺς, ἔχοντας Σταυρὸν †, ἤξευρε, ὅτι αὐτοὶ συνετέθησαν παρ' ἐμοῦ. Κοντὰ δὲ εἰς τοὺς ἁγίους, ὅπου ἐπροσθέσαμεν ἐκ τοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, συνετάξαμεν ἐνταῦθα καὶ πάντας τοὺς ἁγίους νεομάρτυρας, τοὺς ἐν τῷ νέῳ Μαρτυρολογίῳ περιεχομένους· ὁμοίως καὶ τοὺς ὁστούς τοὺς ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ ἀναφερομένους· ὡσαύτως καὶ ἄλλους τινὰς ἁγίους, τοὺς ἐν ἄλλοις βιβλίοις περιεχομένους, συνθέσαντες καὶ δύο στίχους Ἰαμβικούς εἰς τὸν καθ' ἕνα ἐξ αὐτῶν.

¹ Χάρην περιεργίας ἠριθμήσαμεν πάντας τοὺς ἁγίους, ὅσοι δὲ ἀστερίσκου εὐρίσκονται ἐν τῷ παρόντι ἡμετέρῳ Συναξαριστῇ, παρὰν ἀπὸ τοὺς εὐρισκόμενους ἐν τῷ παλαιῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ ἐν τοῖς Μηναίοις, καὶ εὐρέθησαν παρὰν, ὀνομαστοὶ μὲν ἅγιοι, ἑξακόσιοι πενήκοντα καὶ ἐπίκεινα· ἀνώνυμοι δὲ, ἀριθμητοὶ ὁμοίως, πενήκοντα ἑννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ. Εὐρίσκονται δὲ καὶ ἄλλοι ἅγιοι, ὅχι μόνον χωρὶς ὄνομα, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἀριθμὸν ὠρισμένον, εἰς διάφορα μέρη, καὶ σπεῖρα ὀλη στρατιωτῶν· καὶ ὅχι μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. Ὁμοίως ἠριθμήσαμεν καὶ τὰ Συναξάρια, καὶ τὰ δίστιχα Ἰαμβικά, καὶ εὐρέθησαν, τὰ μὲν ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ περιεχόμενα Συναξάρια, παρὰν ἀπὸ τὰ ἐν τῷ τετυπωμένῳ καὶ τοῖς Μηναίοις εὐρισκόμενα ἑκατόν. Τὰ δὲ δίστιχα Ἰαμβικά, τὰ ἐκ τοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ προστεθῆναι ἐνταῦθα, καὶ ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ τοῖς Μηναίοις μὴ περιεχομένα, ὅλα ἡμῶν ἑξακόσια ἑβδομήκοντα ὀκτώ καὶ ἑπτὰ, καὶ τῶν Ἡρωϊκῶν. Προστέθησαν δὲ καὶ παρ' ἐμοῦ ἄστιχα Ἡρωϊκὰ περίπου τὰ τριάντα, χωρὶς τῶν Ἡρωϊκῶν.

Ταῦτα πάντα ἀνέφερα ἔδω, ὅχι ματαίως καὶ χωρὶς σκοπὸν, ἀλλὰ διὰ δύο αἰτίαι· πρῶτον, διὰ νὰ δώσω εἰδῆσιν εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας, περὶ τῆς τάξεως τοῦ καθ' ἡμᾶς τούτου νέου Συναξαριστοῦ καὶ δεύτερον, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἕκαστος τῶν ἀναγινώσκόντων, ὅχι μόνον πῶς δὲν ἦτον περιττὸν, ἀλλὰ πῶς ἦτον καὶ ἀναγκαῖον νὰ μεταφρασθῇ δεύτερον ὁ ἱερός τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Συναξαριστής, καὶ νὰ λάβῃ μίαν ξεχωριστὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἀνακάθαρσιν καὶ διόρθωσιν καὶ ἀκολουθίως, νὰ εἰδοποιηθῇ μὲ μίαν, ὅσον τὸ δυνατόν, ἀκριβῆ τελειότητα. Προσέθηκα δὲ καὶ διαφόρους ὑποσημειώσεις κατὰ τὴν συνθήειάν μου, ἵνα διὰ τούτων φιλέω τὴν περιέργειαν τῶν φιλολόγων ἀναγνώστων μου. Ἐδαίρεσα δὲ τὸν Συναξαριστῆν ὅλον εἰς τρεῖς τόμους διὰ τὸ εὐκολομεταχειρίστων, ὧν ἕκαστος περιέχει τὸν ἰδικόν του Πίνακα. Ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ τρίτου Τόμου, μετὰ τὸν ἴδιον ἐκείνου Πίνακα, ἐφιλοπόνησα καὶ προσέθηκα Πίνακα ἄλλον κατὰ ἀλφάβητον, Πάντων τῶν ἁγίων περιέχοντα τὰ ὀνόματα, εἰς εὐχερεστέραν χρῆσιν τῶν βουλομένων εὐρίσκειν ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐορτάζεται ἕκαστος τῶν ἁγίων, καὶ ἐν τίσι βιβλίοις εὐρίσκεται ὁ κατὰ πλάτος βίος ἐκάστου. Ὅθεν καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Τόμοι δεδωμένοι εἰσὶν εἰς ἓν μόνον βιβλίον καὶ σῶμα (οὕτω γὰρ μοι παραγγελία παρήγγειλεν ὁ σεβαστός μου δασπότης ἅγιος Δράμας ¹, ἵνα ὑπάρχῃ ἐν σῶμα ἓλος ὁ Συναξαριστής, ὅπως φυλάττηται ἀσφαλέστερον παρὰ τοῖς κεκτημένοις, καὶ οὐχὶ νὰ ἦναι εἰς τρία βιβλία διτηρημένος, ὅπως μὴ εὐκόλως ἐν ἐξ αὐτῶν παραπέληται, καὶ οὕτω μείνῃ ὅλος ὁ Συναξαριστής κολοβός·) καὶ λέγω οἱ τρεῖς τόμοι εἰς ἓν βιβλίον δεμένοι εἰσὶν, ἀλλ' ὅμως ὅποιος βούλεται, εὐκόλως δύναται νὰ διαίρησιν τὸ ἐν εἰς τρία καὶ νὰ δέσῃ αὐτὰ, εἰς εὐκολοτέραν τοῦ μεταχειρίσων.

Τούτων οὕτω προαγνοσμένων, κατὰς ἤδη εἶναι νὰ καλέσω ἅπαντας τοὺς Χριστιανίμους εἰς τὴν τοῦ Συναξαριστοῦ τούτου ἀνάγνωσιν. Ἐλθετε λοιπὸν πάντες οἱ πατριάρχαι, ἀρχιερεῖς τε καὶ ἱερεῖς, καὶ ὅσοι τῆς τῶν κληρικῶν τυγ-

¹ Ἦτοι ὁ νῦν Πανεπισκοπικὸς Μητροπολίτης ἅγιος Θεσσαλονίκης Κύριος Ἰωσήφ, ᾧ τινι καὶ τὸ γένος ἀραβὶ ἐμολογῶν πολλὰς τὰς χάριτας, κατὰ τὸ ὄχι μόνον τὰ ἔθνη τῆς ἀνατολῆς εἰς βίβλου τῆς ἐκείνου ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς σφεδρανοὺς ἐπίκεινται προσημείους, ἡποδοχίους καὶ πληρώσεως οὐρανοῦ ἐκείνου.

χάριτες τάξεως, Ἐλθετε βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες καὶ ἄρχοντες. Ἐλθετε πάντες οἱ ἐπὶ Χριστοῦ ὀνομαζόμενοι ἐρθόδοξοι χριστιανοί, ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Κυρίου, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες. Ὁ γὰρ Συναξαριστὴς οὗτος, πολὺφωτός ἐστιν Οὐρανός, ὁ ὁποῖος, ὡς μέγαν μὲν Φωστῆρα καὶ λαμπρότατον Ἥλιον ἔχει τὸν Δεσπότην Χριστόν· ὡς Σελήνην δὲ ἀργυροειδῆ καὶ πλησιφαῆ ἔχει τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ὡς Ἀστέρων δὲ ἀπλανεῖς καὶ ἀνεκλείπτους περιέχει ὅλους τοὺς χοροὺς τῶν ἁγίων ἀπάντων. Ὅθεν φωτίζει, θερμαίνει, ζωοποιεῖ, καὶ διεγείρει πρὸς γονιμότητα τῶν ἀρετῶν, ὅλην τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον Κτίσιν. Ὁ Συναξαριστὴς οὗτος, δικαίως πρέπει νὰ ὀνομασθῆ Κήπος πολυειδῆς καὶ εὐωδέστατος τῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας, γεμάτος ἀπὸ Ῥόας καὶ Ἀκρόδρου· ἀπὸ Νάρδους καὶ Κρόκου· ἀπὸ Καλάμου καὶ Ἰακίνθους· ἀπὸ Ναρκίσσους καὶ Κιναμώμους, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ πρῶτιστα καὶ εὐωδέστατα μῦρά τε καὶ ἀρώματα· μὲ τοῦ ὁποῖου τὰς ἀγλαίας καὶ χάριτας, αὐτὴ γλυκαίνει, εὐφραίνει, χαροποιεῖ, καὶ εὐωδιάζει τὰ ἐδικὰ τῆς τέχνης, ἕκαστον κατὰ τὴν οἰκίαν τάξιν καὶ τὸ ἐπάγγελμα. Περὶ οὗ ἔγραψεν ἡ Ἀσματοῦσα Νύμφη » ἔρχου Νότε, διάπνευσον Κήπόν μου, καὶ ρευσάτωσαν ἀρώματά μου. « (Ἀσμ. δ'. 16.) καὶ πάλιν » καταβῆτω ἀδελφίδός μου εἰς Κήπον αὐτοῦ, καὶ φάγέτω καρπὸν ἀροδρῶν αὐτοῦ. « (Ἀσμ. ε'. 1) Ὅθεν διὰ τὸν Κήπον τοῦτον, δίκαιον εἶχε νὰ γράψῃ πρὸς Αὐτόλυκον Θεόφιλος ὁ ἔκτος τῆς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι κατὰ ἀλήθειαν Κήπος, εἰς τὸν ὁποῖον εὕρισκονται Ῥόδα μαρτύρων, Κρίνα Παρθένων, Ἰαχρηουαῶν, καὶ Κισσοὶ τῶν ὑπάνδρων.

Διὰ τοῦτο ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ λαοθαθεῖσα (διὰ νὰ εἰπῶ ἐτζε) δὲν ἐλαυθάσθη, καὶ παραγωνώρισσα, δὲν ἐπαραγωνώρισεν, ὅταν ἐν τῷ κήπῳ ἐνόμισεν ὡς κηπουρὸν τὸν Δεσπότην Χριστόν. Ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, αὐτὸς ἐστάθη ὁ ἀληθινὸς κηπουρὸς τοῦ Κήπου τούτου Συναξαριστοῦ, καὶ αὐτὰς ἐφύτευσεν ἐν αὐτῷ μὲ τὴν παντοδύναμον δεξιάν του, τὰ πολυειδῆ καὶ παντοδαπὰ καὶ πολυποικίλα δένδρα τῶν ἁγίων ἀπάντων, καὶ ἔδειξεν αὐτὸν ἀσυγκρίτως καλλίτερον ἀπὸ τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Κήπους καὶ παραδείσους, οὓς ἐφύτευσεν ὁ βασιλεὺς Κύρος· καὶ ἀπὸ τοὺς κρεμαστοὺς Κήπους τῆς Βαβυλωνος, οἵτινες ἦσαν ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπτὰ θαύματα τοῦ Κόσμου· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ὁ καρ-

πὸς ὅλος τῆς ἐνοράκου οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ τὸ τέλος τῆς ἐκπατήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν, τῆς γενομένης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς· καὶ τὸ κέρδος ὅλον τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ κηρυχθέντος ἐν ὅλῳ τῷ Κόσμῳ ὑπὸ τῶν ἱερῶν ἀποστόλων, ἐστάθησαν οἱ ἅγιοι Πάντες, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποῖους περιέχονται ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ. Ὅθεν περὶ τοῦ καρποῦ τούτου ἔλεγεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἀποστόλους· « ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. » (Ἰωάν. ιε'. 8.)

Ὁ Συναξαριστὴς οὗτος πρέπει νὰ ὀνομασθῆ κοινὸν ψυχῶν ἰατρεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κάθε Χριστιανός, ὁποῖας ἂν εἴη τάξεως καὶ βαθμοῦ, λαμβάνει τὴν ἰατροῦ τοῦ πάθους του· ὅθεν εἶπεν ὁ μέγας Βασίλειος· « οἱ βίοι τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ἀνάγραπτοι παραδεδομένοι, οἷον εἰκόνες τινὲς ἔμψυχοι τῆς κατὰ Θεὸν πολιτείας, τῷ μνηματι τῶν ἀγαθῶν ἔργων πρόκεινται· καὶ τοίνυν, περὶ ὅπερ ἂν ἕκαστος ἐνδεῶς ἔχοντος ἑαυτοῦ αἰσθάνεται, ἐκείνῳ προσδιατρέβων, οἷον ἀπὸ τινος κοινοῦ ἰατροῦ, τὸ πρόσφορον εὕρισκει τῷ ἀρρωτῆματι φάρμακον. » (Ἐπιστ. α.) Καὶ καθὼς οἱ Ζωγράφοι, ὅταν θέλουν νὰ μεταγράψουν κάμμίαν εἰκόνα ἀπὸ ἄλλης εἰκόνας, ἀποβλέπουν συχνὰ εἰς τὸ πρωτότυπον, καὶ ἐτζε μιμοῦνται τοῦτο καὶ μεταφέρουσιν εἰς τὴν ἐδικὴν τους εἰκόνα· τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ Χριστιανοί, ὅσοι θέλουν νὰ μιμηθοῦν ἀκριβῶς τὰς ἀρετὰς τῶν ἁγίων, τῶν ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ περιεχομένων, συχνὰ πρέπει νὰ ἀναγινώσκουν τοὺς βίους αὐτῶν καὶ τὰ Συναξάρια, ὡς εἶπε πάλιν τοῦτο ὁ μέγας Βασίλειος· « ὡσπερ οἱ ζωγράφοι, ὅταν ἀπὸ εἰκόνων εἰκόνα γράψωσι, πυκνὰ πρὸς τὸ παράδειγμα βλέποντες, τὸν ἐκείθεν χαρακτῆρα πρὸς τὸ ἑαυτῶν σπουδάζουσι μεταθεῖναι φιλοτέχνημα· οὕτω δὲ τὸν ἐσπουδακότα ἑαυτὸν πᾶσι τοῖς μέρεσι τῆς ἀρετῆς ἀπεργάσασθαι τέλειον, οἶον πρὸς ἀγάλματα κινούμενα καὶ ἔμπρακτα, τοὺς βίους τῶν ἁγίων ἀποβλέπειν, καὶ τὸ ἐκείνων ἀγαθὸν, οἰκείον ποιεῖσθαι διὰ μιμήσεως. » (ἐυθρόβι.)

Παράδειγματος χάριν, εἰάν ἐσὺ ὁ ἀναγίνωσκων ἦσαι Πατριάρχης, ἀναγίνωσκε τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ περιεχόμενα Συναξάρια τῶν μακαρίων ἐκείνων καὶ ἁγίων Πατριαρχῶν, αἵτινες ἐληρέστησαν τῷ Θεῷ διὰ θεωρίας καὶ πράξεως. Ἰάν ἦσαι ἀρχιερεὺς, μιμοῦ τοὺς ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ ἁγίους καὶ ἀοιδίμους ἐκεί-

νοος ἑσχηρεῖς. Ἐάν ὑπάρχης ἱερεὺς, ἀκολούθει εἰς τοὺς ἐνταῦθα περιεχομένους: εὐλαβεῖς καὶ ἅγιους ἱερεῖς, οἵτινες φυλάξαντες καθαρὸν τὸ ἄξιωμα τῆς ἱερωσύνης, ἐχρημάτισαν φίλοι Θεοῦ. Ἐάν ἔχῃς τὸ τοῦ διακόνου ἐπάγγελμα, ἀπόβλεπε εἰς τὸ παράδειγμα τῶν εὐαρεστησάντων τῷ Χριστῷ διακόνων, ἢ δι' ὁμολογίας, ἢ διὰ μαρτυρίου, ἢ δι' ἀρετῆς, οἵτινες περιέχονται ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ. Ἐάν ἐνεδύθῃς τὸ μοναχικὸν σχῆμα κατέγινες μοναχός, μιμοῦ τὰ ἐνταῦθα ἀναφερόμενα πολυάρθμα πλήθη τῶν δοσίων καὶ μοναχῶν, οἵτινες καταφρονήσαντες τῶν γηίνων ἀπάντων, καὶ ἄραντες ἐπὶ ὤμων τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, ἐπολιτεύθησαν θεαρέστως, καὶ τῆς αἰωνίου δόξης κατήξιώθησαν καὶ φεύγε μὲν τὰ παραδείγματα τῆς παραποῆς, ὅποια μάλιστα εἶναι ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος καὶ μάρτυς, οὗ ἡ διήγησις ἀναφέρεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ὁ μοναχὸς Μάλχος, οὗ ἡ διήγησις εὑρίσκεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Μαρτίου. Ζήλου δὲ, καὶ ἀκολούθει εἰς τὰ παραδείγματα τῆς ὑπακοῆς, ὅποια εἶναι, Ἀκάκιος ὁ ἐν τῇ Κλίμακι, ὁ ἐν τῇ εἰκοστῇ ἕκτη τοῦ Νοεμβρίου ἀναφερόμενος καὶ Παῦλος ὁ ἀπλοῦς, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν ἐβδόμην Μαρτίου. Ἐάν ἦσαι Παρθένος μοναχῆ, τρέχε ὀπίσω εἰς τα ἴχνη τῶων καὶ τόπων Παρθένων καὶ μοναζουσῶν, τῶν ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ περιεχομένων, καὶ γίνου παρθένος, ὄχι μόνον κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχι μόνον κατὰ τὰς εἰσθησεις, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλας τὰς κινήσεις, τὰς σωματικὰς τε καὶ ψυχικὰς. Ἄκουσον γὰρ τί λέγει ὁ Χρυσορρήμων « τὴν παρθένον, οὗ τῷ σώματι μόνον καθαρὰν εἶναι δεῖ, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ· εἴγε μέλλω τὸν ἅγιον ὑποδέχεσθαι Νυμφίον » καὶ πάλιν « Παρθενείας ὄρος, τὸ καὶ σώματι καὶ πνεύματι εἶναι ἅγιον. » (Λόγ. Παρθενίας.) Παραγγέλλει σοι δὲ καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ταῦτα ἠρωϊκῶς. « Παρθένη παρθένος ἴσθι καὶ οὔασι καὶ φαέσσει, καὶ γλώσση πάσιν γὰρ ἐπίτροχός ἐστιν ἁμαρτᾶς ».

Ἐάν ἦσαι βασιλεὺς, ἀκολούθει εἰς τὰ ἴχνη τῶν ἐνταῦθα περιεχομένων αἰοιδίμων ἐκείνων βασιλέων, τοῦ μεγάλου, λέγω, Κωνσταντίνου, τοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Μαΐου ἑορταζομένου τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, τοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην Ἰανουαρίου μνημονευομένου Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, τοῦ ἀναφερομένου κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ Ἰουλίου Μαρτιανοῦ, οὗ ἡ μνήμη τελεῖται κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην Φεβρουαρίου, Ἰωάννου Βατάτζη

τοῦ ἐλεήμονος, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου καὶ Ἰωάννου Βλαδιμήρου τοῦ Θαυματουργοῦ, τοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Μαΐου ἑορταζομένου· οἵτινες ὅλοι δὲν ἐμποδίσθησαν ἀπὸ τὸν ὄγκον τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος, ἀλλὰ ἀγαπήσαντες τὸν Θεόν, ἐφύλαξαν τὰς τούτου ἐντολάς, καὶ ἐσώθησαν. Ἐάν ἦσαι βασίλισσα, εἴτε μήτηρ βασιλέως, εἴτε γυνὴ, εἴτε θυγάτηρ, ἢ Δόμνα, ἢ Ἀρχόντισσα, ἔχε εἰς παράδειγμα τὰς ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ ἀναφερόμενας Ἀρχοντίσσας καὶ βασίλισσας, ὅποια μάλιστα εἶναι, ἡ βασίλισσα Ἐλένη, ἢ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην Μαΐου ἑορταζομένη ἢ Πλακίλλα, ἢ κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου ἀναφερομένη ἢ Θεοφανῶ, ἢ μνημονευομένη κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Δεκεμβρίου ἢ Πουλχερία, ἧς ἡ μνήμη γίνεται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου ἢ Σωπάτρα, ἢ θυγάτηρ τοῦ Μαυρικίου βασιλέως, ἢ ἑορταζομένη κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Νοεμβρίου ἢ Μαρκιανῆ, ἧτις μνημονεύεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην Ἰανουαρίου ἢ Θεοδώρα, ἢ σύζυγος Ἰουστίνου, ἢ κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου ἀναφερομένη ἢ Θεοδώρα, ἢ συστήσασα τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην Φεβρουαρίου ἑορταζομένη ἢ Φευρωνία, ἢ θυγάτηρ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ἧτις ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου· αὗται γὰρ αἱ αἰοιδίμοι, βασιλείαν καὶ τὰ τῆς βασιλείας καλὰ, ὡς σκύδαλα λογισάμενοι, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων Χριστοῦ, ἀντὶ τῆς ἐπιγείου βασιλείας, ἐγειναν κληρονόμοι τῆς Οὐρανίου.

Ἐάν ἦσαι ἄρχων καὶ κριτῆς καὶ ἐξουσιαστής, μιμοῦ τούτους καὶ τούτους ἄρχοντας καὶ ἐξουσιαστὰς τοὺς ἐδῶ ἀναφερομένους, οἵτινες διατί δὲν εἶχον προσπάθειαν εἰς τὴν ἀρχοντίαν καὶ ἐξουσίαν τους, διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐπαρέβηκαν τοὺς ὄρους τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ δικαίως πολιτευσάμενοι, εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ. Ὅποιοι μάλιστα ἦτον ὁ μακάριος Φιλογόνιος, ὁ κατὰ τὴν εἰκοστὴν Δεκεμβρίου ἑορταζόμενος· ὁ αἰοιδίμος Θεόδουλος ὁ ἀπὸ ἐπαρχῶν, ὁ κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου ἀναφερόμενος, καὶ ὁ θεῖος Ἀμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων, ὁ ἐν τῇ ἐβδόμῃ τοῦ Δεκεμβρίου ἑορταζόμενος. Ἀνίσως εὐρίσκεισαι εἰς τὴν κατωτέρα τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ γυναικί συνδεομένων, μὴ λυπηθῆς διὰ τοῦτο, ἀλλὰ ἔχε παράδειγμα τῆς ζωῆς σου πάμπολλα πλήθη τῶν ἐνταῦθα γεγραμμένων λαϊκῶν, οἵτινες διατί ἐφύλαξαν τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ δὲν ἦτον προσηλωμένοι εἰς τὰ

τοῦ Κόσμου πράγματα, ἐγέναν σκευή ἐκλογῆς· καὶ ἐξῆσαν εἰς τὸν Κόσμον ὄντες, ὡσάν ἐξω τοῦ Κόσμου, καὶ ὡσάν νὰ ἦτον εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἔρημον, ὅποιος μάλιστα ἦτον ὁ ἅγιος Φιλάρετος ὁ ἐλεήμων, ὁ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Δεκεμβρίου ἑορταζόμενος, Μέτριος ὁ γεωργός, ὁ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ἰουνίου ἀναφερόμενος, καὶ Ζαχαρίας ὁ τζαγκάρης, οὗ ἡ διήγησις ἀναφέρεται κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ Νοεμβρίου. Παρακινεῖ δέ σε εἰς τοῦτο καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος, λέγων· « Δυνατὸν καὶ σφόδρα δυνατὸν, καὶ γυναῖκας ἔχοντας τὴν ἀρετὴν μετιέναι, ἐὰν θέλωμεν πῶς; ἐὰν ἔχοντες γυναῖκα ὡς μὴ ἔχοντες ὦμεν· ἐὰν μὴ χαίρωμεν ἐπὶ κτήσεσιν· ἐὰν τῷ Κόσμῳ χρώμεθα, ὡς μὴ καταχρώμενοι· εἰ δέ τινες ἐνεποδίσθησαν ἀπὸ γάμου ἰδέτωσαν, ὅτι οὐχ ὁ γάμος ἐμπόδιον, ἀλλ' ἡ προαίρεσις ἢ κακῶς χρῆσαμένη τῷ γάμῳ· ἐπεὶ οὐδὲ ὁ οἶνος ποιεῖ τὴν μέθην, ἀλλ' ἡ κακὴ προαίρεσις, καὶ τὸ πέραν τοῦ μέτρου χρῆσθαι· μετὰ συμμετρίας τῷ γάμῳ χρῶ, καὶ πρῶτος ἐν τῇ βασιλείᾳ ἔση, καὶ πάντων ἀπολαύσεις τῶν ἀγαθῶν. » (Λόγ. ζ'. εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους.) Ἐὰν ἦσαι γυνὴ συνδεδεμένη μετ' ἄνδρα, καὶ ἔχουσα τέκνα, μὴ ἀποκάμης διὰ τοῦτο, μηδὲ ἀπελπίσης τὴν σωτηρίαν σου. Ἐδῶ εὐρίσκεις πολλὰς ἁγίας γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ὁμοίαι οὔσαι μετ' ἐσένα, δὲν ἐμποδίσθησαν ἀπὸ τὸν Κόσμον καὶ τὰ τοῦ Κόσμου πράγματα, ἀλλὰ καλῶς αὐτὰ μεταχειρισθεῖσαι, ἐλαμψαν ἐν τῷ Κόσμῳ διὰ τῶν ἀρετῶν, ὡς ἡ Σελήνη λάμπει ἐν τῷ καιρῷ τῆς νυκτός, καθὼς μάλιστα εἶναι ἡ μακαρία Θεοκλητῶ, ἡ ἑορταζομένη κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ Σοφία ἡ ἐξ Αἴνου, ἣτις ἀναφέρεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουνίου.

Τί νὰ περιτολογῶ; ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ εὐρίσκεις, ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, τὰ ἐξ ἐκεῖνα τάγματα τῶν εὐαρεστησάντων Χριστῷ, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει ἡ τοῦ Χριστοῦ ἁγία Ἐκκλησία, ψάλλουσα « ἀπόστολοι, μάρτυρες, καὶ προφῆται, ἱεράρχαι, ὅσοι καὶ δίκαιοι ἦτοι ἐδῶ εὐρίσκεις τάγματα ἀποστόλων, τάγματα μαρτύρων, τάγματα προφητῶν, ἱεραρχῶν, ὁσίων, καὶ δικαίων. Ὅθεν ἐὰν φθάσης εἰς τὸν βαθμὸν τῶν ἱερῶν ἀποστόλων, καὶ γένης ἰσαπόστολος καὶ κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου, μιμοῦ τοὺς ἐνταῦθα ἱερούς ἀποστόλους, μηδὲν ἔχων καὶ πάντα κατέχων, ἀόκνως τρέχων καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον « ἵνα φανῶσιν οἱ πόδες σου ὡραῖοι, κατὰ τὸν Ἠσαῖαν, εὐαγγελιζομένου τὴν εἰρήνην καὶ τὰ ἀγαθὰ. » (Ἠσ. νβ'. 7.) Ἐὰν, ἀγα-

πητὲ, πόθης μαρτυρῆσαι, μιμοῦ τὰς χηλιὰς καὶ μυριάδας καὶ μυλλιώνια τῶν ἐνταῦθα γεγραμμένων ἁγίων μαρτύρων, νομίμως ἀθλῶν, καὶ καλῶς τὸν καλὸν ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος, ἵνα καὶ νομίμως λάβῃς τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον ἤκουσας γὰρ τοῦ ἀποστόλου Παύλου λέγοντος· « Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. » (2'. Τιμ. β'. 5). Καθὼς καὶ ὁ ἐνταῦθα περιεχόμενος ἅγιος μάρτυς Ἀναστάσιος ὁ Πέρσης, ὁ κατὰ τὴν εικοστήν δευτέραν τοῦ Ἰανουαρίου ἑορταζόμενος, ἀναγινώσκων εἰς τὰ βιβλία τὰ μαρτύρια τῶν μαρτύρων, ἐμιμήθη τούτους, καὶ νομίμως ἐνήθλησεν.

Ἐὰν ἀρνήθης ποτὲ τὸν Χριστὸν, μὴ ἀπειπισθῆς διὰ τοῦτο, ἀλλὰ ἀνακάλεσον τὴν ἤτταν, καὶ πάλαισον δεύτερον μετὰ τὸν ἀπατήσαντά σε διάβολον, μιμούμενος τοὺς ἐνταῦθα περιεχομένους ἀρνησιχρίστους μάρτυρας, οἵτινες μετ' ὅλον ὁποῦ ἠρνήθησαν τὸν Χριστὸν, ὕστερον ὁμως ὠμολόγησαν πάλιν παρρησίᾳ τὸ ὄνομά του, ἐνίκησαν τὸν νικήσαντα τούτους ἐχθρὸν, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τοιοῦτοι ἀρνησιχριστοὶ ἐστάθησαν, πάλαι μὲν ὁ ἅγιος μάρτυς Ἰάκωβος ὁ Πέρσης, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν εικοστήν ἐβδόμην τοῦ Νοεμβρίου· ὁ ἅγιος μάρτυς Γοθαζάτ, ὁ καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν Περσῶν καταγόμενος, καὶ κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ Ἀπριλίου ἀναφερόμενος· ὁ ἅγιος μάρτυς Παγγάριος ὁ Ῥωμαῖος, ὁ κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Μαρτίου μνημονούμενος· ὁ ἅγιος ὀσιομάρτυς Κόπρις, ὁ κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου ἑορταζόμενος· ὁ ἅγιος μάρτυς Μείραξ ὁ Αἰγύπτιος, ὁ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Δεκεμβρίου πανηγυριζόμενος. Τοιοῦτοι δὲ ἀρνησιχριστοὶ ἐστάθησαν εἰς τοὺς ὕστερινους καιροὺς, καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἐν τῷ νέῳ Μαρτυρολογίῳ περιεχομένους, ὧν αἱ μνήμαι καὶ τὰ ὀνόματα ἀναφέρονται ὧδε. Ἀνίσως ἠξιώθης νὰ λάβῃς παρὰ Θεοῦ τὸ τῆς προφητείας καὶ προοράσεως γάρρισμα, μιμοῦ τοὺς ἐνταῦθα προφῆτας, ὅσω μᾶλλον ἔλαβες, τοσοῦτω ταπεινούμενος, καὶ μένων εὐχάριστος πρὸς τὸν ζῶντα τὸ χάρισμα, ἵνα μὴ ὑπερηφανευθεῖς ἐκπέσης τοῦ χαρίσματος.

Ἐὰν ἔγινες ἱεράρχης καὶ ἔλαβες προστάσιαν λαοῦ, ἔπαι εἰς τὰ ἴχνη τῶν ἐνταῦθα ἁγίων ἱεραρχῶν, καὶ γενοῦ ποιμὴν καλός, τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ τῶν προβάτων τῆθέμενος· οὐχὶ δὲ μισθωτός, καὶ τῶν προβάτων μὴ ἐπιμελούμενος· ἐκ τῶν χειρῶν σου γὰρ αἱ ψυχαὶ τῶν

ἀπολλυμένων ἐκζητηθήσονται ὡς λέγει ὁ Ἰεζεκιήλ· « Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν ». (Ἰεζ. κδ'. 10). Ἄνισως ἀγαπᾶς τῶν ὀσίων τὴν πολιτείαν, βλέπε εἰς τὸ παράδειγμα τῶν ἐδῶ εὐρισκομένων ὀσίων, καὶ ἀναθεωρῶν τὴν ἐκδασιν τῆς τούτων ἀναστροφῆς, ὡς λέγει ὁ Παῦλος, μιμοῦ τὴν πίστιν καὶ τοὺς ἀγῶνας. Ἄνισως ἐπιθυμῆς τῶν δικαίων τὴν τάξιν, μὴ ἀδικεῖς τὸν ἀδελφόν σου· ἐκκλινον ἀπὸ τῆς πλεονεξίας, καὶ φύλαττε τοὺς ὄρους τῆς δικαιοσύνης, ἀποδίδους τὰ κατ' ἀξίαν ἐκάστω· ἤκουσας γὰρ τοῦ Παροιμιστοῦ λέγοντος· « ὁ δὲ δίκαιον κρίνει τὸ ἀδικον, ἀδικον δὲ τὸ δίκαιον, ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ Θεῷ ». (Παρ. ιζ'. 15). Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, σπούδαζε ἀγαπητέ, ἵνα εὐρεθῆς μετὰ θάνατον, εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἕξ τάγματα τῶν εὐαρεστησάντων Θεῷ, ἐργαζόμενος τὰς ζωποιοὺς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ τὰς ἀρετὰς μεταχειριζόμενος.

Ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ δὲν περιέχονται δύο καὶ τρεῖς, ἢ δέκα, ἢ ἑκατὸν, ἢ χίλιοι ἅγιοι, ἀλλὰ χιλιάδες καὶ μυριάδες καὶ μυλλιώνια δολόκληρα ἁγίων, καὶ σύννεφα πυκνότατα ἀπειρίων δικαίων διατί; διὰ νὰ σὲ ἀναψύχουν Χριστιανέ, μὲ τὰς πρεσβείας των, ἀπὸ τοῦ καύματος τῶν πειρασμῶν· διὰ νὰ σὲ δροσιζοῦν μὲ τὰς ἐπιρροὰς τῶν χαρίτων τους, ὅταν ξηραθῆς ἀπὸ τὴν φλόγα τῶν παθῶν· διὰ νὰ σὲ σκεπάζουν ἄνωθεν μὲ τὰς πτέρυγας τῶν προστασιῶν τους, ἀπὸ τὰς ἐπιβουλάς τῶν ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν· καὶ τελευταῖον, διὰ νὰ σὲ κάμουν νὰ μὴ φοβῆσαι ἀπὸ τὸν ἀόρατον πόλεμον τῶν παθῶν καὶ δαιμόνων, ἔχων κύκλω σου μίσην ἀναρίθμητον παράταξιν τόσων καὶ τόσων ἁγίων, αἵτινες εἶναι βοηθοὶ σου. Καθὼς καὶ ὁ ὑπῆρτης τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου, ἐφοβήθη μὲν, ὅταν εἶδε τὴν παράταξιν τῶν Σύρων, πῶς ἤλθεν ἐναντίον τοῦ διδασκάλου τοῦ Ἐλισσαίου· ἀπεδίωξε δὲ τὸν φόβον, ὅταν εἶδε κύκλω τὴν νοσητὴν παράταξιν τῶν ἁγίων Ἀγγέλων. « Καὶ ὠρθησέ φησιν, ὁ λειτουργὸς Ἐλισσαίε ἀναστῆναι, καὶ ἐξῆλθε· καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν καὶ ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν, ὦ κύριε, πῶς ποιήσωμεν; καὶ εἶπεν Ἐλισσαίε, μὴ φοβοῦ· ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν· καὶ προσέψατο Ἐλισσαίε καὶ εἶπε· Κύριε, διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου, καὶ ἰδέτω· καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλήρες ἵππων, καὶ ἄρμα πυ-

ρός περικύκλω Ἐλισσαίε »· (δ'. Βασιλ. ε' 15).

Θέλεις ἀγαπητέ νὰ μάθης, πόσον εἶναι τὸ πλῆθος μόνον τῶν ἁγίων μαρτύρων; ἀκουσον· ἀναφέρεται εἰς τὸν κατὰ Ἀθῆων δεῦτερον Τόμον τοῦ ἱεροκέρυκος Προκοπίου (σελ. 227 καὶ 237)· ὅτι μερικοὶ περίεργοι ἱστορικοὶ, περιεργασθέντες ὅλα τὰ Μηνολόγια καὶ Συναξάρια τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ἐν διαφόροις βίβλοις περιεχόμενα, ἐλογαρίασαν τοὺς μάρτυρας, ὅπου περιέχονται εἰς αὐτὰ, καὶ ἐσημείωσαν, ὅτι εἶναι εἰς τὸν ἀριθμὸν δέκα μυλλιώνια καὶ ἑνεακόσιοι πενήντα χιλιάδες· ὥστε ὅπου, ἐὰν αὐτοὶ μοιρασθοῦν ἰσόμετρα εἰς τὰς τριακοσίας ἐξήντα πέντε ἡμέρας τοῦ χρόνου, πίπτουν εἰς κάθε ἡμέραν νὰ ἐορτάζωνται τριάντα χιλιάδες μάρτυρες· ὄντως τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τὸ μέγα σύννεφον, περὶ οὗ ἔγραφεν ὁ μακάριος Παῦλος « τοσοῦτον ἔχοντες περιεκείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων ». (Ἐβρ. ιβ'. 1). Ἐὰν δὲ τινας, καθ'

¹ Ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ δώσωμεν ἐδῶ μίσην καθολικὴν εἰδήσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ παρόντος ἡμῶν Συναξαριστοῦ, πότε, καὶ πῶς, καὶ παρὰ τίνων ἐθανατώθη τὸ τόσον μέγα σύννεφον τῶν ἁγίων τούτων μαρτύρων, ἵνα ἡ εἰδήσις αὕτη γίνηται εἰς ἔπαινον μὲν καὶ τιμὴν τῶν θείων μαρτύρων, καὶ εἰς δόξαν τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως καὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, εἰς ἀτιμίαν μὲν τῶν εἰδωλοκρατῶν τυράννων, εἰς κατασχύνην δὲ αἰώνιον τῆς πλάνης καὶ ἀθείας. Λέγομεν λοιπὸν, ὅτι δέκα μεγάλοι καὶ πικρότατοι διωγμοὶ ἐστάθησαν κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ πίστεως, καθ' ὅς ἀναφέρουσι αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ ἱστορίαι. Πρῶτος, ἐπὶ Νέρωνος, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 64. Δεύτερος, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει 95. Τρίτος, ἐπὶ Τραϊανοῦ ἐν ἔτει 111. Τέταρτος, ἐπὶ Ἀδριανοῦ ἐν ἔτει 126. Πέμπτος, ἐπὶ Ἀντωνίνου τοῦ λεγομένου Εὐσεβοῦς, καὶ ἐπὶ Ἀντωνίνου τοῦ φιλοσόφου ἐν ἔτει 162. Ἑκτος, ἐπὶ Σεβήρου ἐν ἔτει 202. Ἑβδομος, ἐπὶ Νικημηνοῦ ἐν ἔτει 233. Ὀγδοός, ἐπὶ Δεκίου ἐν ἔτει 250. Ἐννατός, ἐπὶ Οὐαλλεριανοῦ ἐν ἔτει 258. Δέκατος, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει 302.

Οὗτοι λοιπὸν αἱ δέκα δριμύτατοι διωγμοὶ, μὲ τόσην πολλὴν ἀγριότητα ἐκινήθησαν, κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Πίστεως, ὥστε ὅπου, αὕτη ἡ ἰδία σκληρότης· ἐὰν ἤθελε σαρκωθῆ, δὲν εἶδοντο νὰ ἐνεργήσῃ φοβερώτερα ἔργα καὶ ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια διὰ τὸ σαρδέστερον, εἰς τρεῖς ὄρους ἤμπορουν νὰ ἀναγθῶν. Πρῶτον, εἰς τὰ πολυειδῆ βίβρακα, ὅπου ἐξευρέθησαν οἱ τότε διώκται. Δεύτερον, εἰς ὅλα τὰ μέλη τῶν βραχυσχημένων σωμάτων τῶν χριστιανῶν. Καὶ τρίτον, εἰς τὸ πάμπαν καὶ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν θανατωθέντων χριστιανῶν.

Πρῶτον οὖν οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι καὶ ἀπᾶνθρωπώτατοι διώκται, ἐν εὐχαριστήθησαν εἰς μόνον τὰ παλαιὰ ἐκείνα γένη καὶ εἶδη τῶν βλαβερῶν, καὶ εἰς μόνον τὰ πολυτροπα τρωματικὰ ἔργα, τὰ ὅποια ἐφευρέθησαν ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἀπὸ τῶν

ὑπόθεσιν, ἤθελε ζητήσῃ νὰ ἀριθμῆσῃ καὶ ὄλους τοὺς ἀποστόλους, καὶ προφῆτας, καὶ ἱεράρχας, καὶ ἱερομάρτυρας, καὶ ὁσίους, καὶ ὁσιομάρτυρας, καὶ ὁμολογητάς· καὶ ἀπλῶς, πάντας τοὺς ἁγίους, ἀνδρας τε ὁμοῦ καὶ γυναῖκας, τόσον τοὺς ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ περιεχομένους, ὅσον καὶ ἐν ἄλλοις βιβλίοις τῆς Ἐκκλησίας· ἐὰν, λέγω, ἤθελε ζητήσῃ τινὰς νὰ ἀριθμῆσῃ ὄλους τοὺς ἀνωτέρω ἁγίους καὶ φίλους τοῦ Θεοῦ, θέλει τοὺς εὖρη νὰ ὑπερβαίνουν τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης εἰς τὸν ἀριθμὸν, καὶ θαυμαστικῶς ἔχει νὰ φωνάξῃ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Δαβὶδ· « Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν· ἐξαριθμῆσομαι αὐτοὺς, καὶ ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται. » (Ψαλ. ρλῆ. 17) ὅπερ ἐρμηνεύων

ὁ Χρυσορρήμων λέγει· « Ἐγὼ μὲν, αὐτοὺς τιμῶ· σὺ δὲ, πολλοὺς ποιεῖς καὶ ψάμμου πλείους· οὐ μόνον δὲ πολλοὺς, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρούς· τὸ γὰρ ἐκραταιώθησαν, τοῦτο ἐστὶ· καὶ διπλῆν λέγει τὴν εὐημερίαν, τὴν τε εἰς πλῆθος, τὴν τε εἰς ἰσχύος ἐπίδοσιν. »

Ὅθεν, ἂν ὁ Ἰακώβ θεωρήσας τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, ὠνόμασε τὸ πολὺ πλῆθος ἐκείνων παρεμβολήν· « Καὶ ἀναβλέψας Ἰακώβ, εἶδε παρεμβολὴν Θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελλοι τοῦ Θεοῦ· εἶπε δὲ Ἰακώβ ἠνίκα εἶδεν αὐτοὺς, Παρεμβολὴ Θεοῦ αὐτῆ. » (Γέν. λβ'. 1.) Ἡμεῖς θεωροῦντες ἅπαντας τοὺς ἁγίους, καὶ τὴν σύναξιν ὁμοῦ τῶν ἐν νεῶ ἀγγελικῶν Ταγμάτων, τῶν ἐν τῷ Συναξαριστῇ τούτῳ περιεχομένων, ἔχομεν κάθε δι-

παλιότερους ἀσπλάγγους καὶ ἀπανθρώπους τυράννους· ἀλλὰ ἐπρόσθεσαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ λόγου τῶν πάμπολλα ἄλλα βέσσανα κατὰ τῶν χριστιανῶν, δεινότερα τῶν παλαιῶν καὶ ὀριμότερα, ὅσα ἠδυνήθη νὰ ἐπινοήσῃ ἡ ἄκρα σκληρότης τῶν καρδιῶν τους· εἰς τρόπον ὅτι, τὰ ἴδια στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ τὰ μεγάλα κτίσμα-τα τοῦ παντός, γῆν, λέγω, ὕδωρ, ἀέρα, καὶ πῦρ, ἐσήκωσαν εἰς τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον.

Δεύτερον, καθὼς σχεδὸν δὲν ἔμεινε τόπος τοῦ κόσμου, ὃ δ-πιεῖς νὰ μὴν ἐδέξῃ μὲ τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων τοιουτοτρό-πως δὲν ἔμεινε μέρος, ἢ μέλος, μικρὸν ἢ μέγαλον, ἐσωτερι-κὸν ἢ ἐξωτερικὸν τῶν σωματίων τῶν μαρτύρων, τὸ ὁποῖον νὰ μὴν ἰδοκίμασε μίαν ξεχωριστὴν βάσανον ἀπὸ τὰς ἐπινοηθείσας ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω τυράννων. Τί λέγω; πολλάκις ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ μέλλος τοῦ σώματος τῶν μαρτύρων, ἰδοκίμαζε δύο καὶ τρεῖς καὶ πολλὰ εἶδη βεσάνων· ὥστε ὁποῦ μερικὸι ἀπὸ τοῦς γενναίους μάρτυρας, τόσα πολλὰ βέσσανα ἔλαβον ὡς ἀπίδομοι, ὅσα εἶναι τὰ μέλη καὶ μέρη, ὅσα εἶναι τὰ νεῦρα καὶ κόκκαλα, καὶ ὅσα εἶναι σχεδὸν αἱ ἴνες τῶν σωματίων τους.

Ὅθεν οἱ ἀνδρείατατοι ἐλείπον τῆς ἀληθείας ἀθληταί, ἰδοκί-μασαν ἐν τοῖς διὰ Χριστὸν μαρτυρίαις των, πεπυρωμένας περι-κεφαλαίας εἰς τὰς κεφαλὰς· τύφλωσιν εἰς τὰ ὄμματα· σού-θλας καὶ καρφία εἰς τὰ αὐτιά· κόψιμον εἰς τὴν μύτην· χαλι-νάρια, εἰς τὸ στόμα· ἐκκοπήν, εἰς τὴν γλῶσσαν· ἐκρίζωσιν εἰς τὰ ὀνότια· βράσιμα εἰς τὸ πρόσωπον· φούρκας εἰς τὸν λαι-μόν· κανοῖματα εἰς τὸ στήθος· κοψίματα εἰς τὰ βυζία, μὲ πε-πυρωμένα σιδηρᾶ ἔργαλεῖα· τζακίσματα εἰς τὰ πρᾶττα· δέξια καλάματα εἰς τὰ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν· στρεβλώ-σεις εἰς τοὺς δακτύλους· σχισίματα εἰς τὴν κοιλίαν· εὐγαλμούς εἰς ὅλα τὰ ἐντόσθια καὶ ἐσωτερικὰ σπλάγγνα· ἐξαρθρώσεις εἰς ὅλας τὰς ἀρμυνίας· χωρισμὸν εἰς ὅλας τὰς κλειδώσεις τοῦ σῶ-ματός των, καὶ τζακισμὸς· εἰς ὅλα τὰ κόκκαλα.

Αὐτοὶ ἐκατίζοντο καὶ ἐγμῶμεν τὰ ἐκφόθια των ἀπὸ ἀνη-λυμμένας ρολῆας· ἐκαίοντο ἀπὸ σκέρας πεπορωμένας· ἰτηγα-νίζοντο ἀπὸ ταγῆται γαρφίαι θῶον καὶ ἔλαμον· ἐβλογίζοντο ἀπὸ κέρβουνα ἀνημμένα· ἐσυρτελοῦντο ἀπὸ ἀνημμένας λαμπάδας· κατετεφρῶντο ἀπὸ καμίνια· ἔβραζον μέσα εἰς καχλάζοντα κα-ζάνια· ἐστριφογαρίζοντο δεδεμένοι· ἐπένης εἰς ἕμφυρούς τρο-

χοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐσκορπίζοντο καὶ ἐσφενδονίζοντο αἱ σάρκες των εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος· ἐρίπτοντο μέσα εἰς λάκ-κους φλογωδεστάτης ἀσθέτου· ἐδίδοντο φαγητὸν εἰς τὰ σαρ-κοφάγα θηρία· ἐξεδερματίζοντο ζωντανοὶ ἀπὸ κεφαλῆς ζωῆς ποδῶν· ἐτέμοντο κατὰ τὸ δέρμα εἰς πολλὰ λωρία· ἐσύροντο δεδεμένοι κατὰ γῆς καὶ κατὰ κρημνῶν ἀπὸ ἀγρίους ἵππους· ἐδέρνοντο μὲ λωρία, μὲ σχοινία, μὲ ἀλυσσίδας, μὲ βέργας, μὲ σιδήρα, μὲ ξύλα, μὲ βάκλα ἢ ταυσυμῖνοι ὄντες ἐκ τῶν τε-σάρων μερῶν τοῦ σώματος, ἢ κρεμασμένοι ἀπὸ ὑψηλὰ μέρη ἐκ τῶν τριχῶν, ἢ ἀπὸ ἀγγυέλα· καὶ ἐρίπτοντο ἀσπλάγγους, ἢ μέσα εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἢ μέσα εἰς λίμνας, ἢ μέ-σα εἰς ποταμούς. Τί νὰ πολυλογῶ; ὁ ἴδιος ἄρης, καὶ οἱ ἴδιοι καταγθόνιοι δαίμονες, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἢ λύσσα ὅλη τοῦ ἔθους καὶ τῶν ὑποχονίων δαιμόνων, δὲν ἐδύνετο νὰ ἐπινοήσῃ τόσα σκληρὰ εἶδη βεσάνων, ὅσα ἐπενόησαν οἱ ἀνωτέρω διωκταὶ καὶ τύραννοι κατὰ τῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων, οἱ ὁποῖοι εἰς κάθε βέσσανον ἰδοκίμαζον ἕνα θάνατον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, πολλοὺς θανάτους, καὶ ἀκολούθως ὑπέφερον ἕνα πολυθάνατον θάνατον, μὲ τὴν ἀργοπορίαν τῆς τελευταίας καταδόχης τοῦ θανάτου

Τρίτον φοβερὸν ἀποτελεῖσμα τῶν ἀνωτέρω διωκτῶν, ἐστάθη τὸ πολὺ εἰς ἀμέτρητον πλῆθος τῶν χριστιανῶν, ὁποῦ ἠφανί-σθη. Μὲ τόσην γὰρ μανίαν ἐπολέμησαν τοὺς χριστιανούς· οἱ κα-τάρατοι, ὥστε ὁποῦ αὐτοὶ ἐπεθύμουν νὰ ἔχουν ἕνα μοναχὸν λαίμωδον ὅλα τὰ πλῆθη τῶν χριστιανῶν ἵνα καὶ μὲ ἕνα μόνον κατέδασμα τοῦ ξίφους καὶ τῆς μαχαίρας, κόψουν αὐτὸν, καὶ ὅπως ἀφανίσουν αὐτοὺς καθάπαξ εἰς μίαν στιγμήν.

Ὅθεν ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰς ἱστορίας, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Τραϊανοῦ, τόσοι πολλοὶ χριστιανοὶ ἠφανίσθησαν διὰ μαχαί-ρας καὶ ἄλλων βεσάνων, εἰς τρόπον ὅτι, ἐπειδὴ ἐκουράσθησαν καὶ ἀπέκαμον πλέον οἱ στρατιῶται καὶ δῆμιοι ἀπὸ τὸ νὰ τοὺς θανατόνουν διὰ τοῦτο ἐκατασκευάσθησαν δύο καμίνια εὐρυχω-ρότατα, κατὰ τὸ πλάτος καὶ μήκος, καὶ ἐκαύθησαν μὲ ὄλην τὴν ὑπερβολήν· εἶτα ἐξεδόθη βασιλικὴ προσταγῆ, ὅτι ὁποῖας χριστιανὸς θέλει νὰ δειξῇ, πῶς πιστεύει εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν προσκυνεῖ τὰ εἰδωλα· οὗτος νὰ πηγαίνῃ μόνος του νὰ βί-πτεται μέσα εἰς ἐκεῖνα τὰ πυρίφλεκτα καμίνια. Ὅθεν ἀκριθ-μητον πλῆθος χριστιανῶν ἐρίψαν μόνον τὸν ἐαυτὸν τοὺς ἐκεῖ

καίον νά ὀνομάσωμεν τό πολὺ καὶ ἀπειρόν πληθος τούτων, ὄχι παρεμβολήν ἀπλῶς, ἀλλὰ παρεμβολήν παρεμβολῶν· καὶ ἂν ὁ Ἰακώβ ὠνόμασε παρεμβολάς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔπου ἐστέκοντο τό πληθος τῶν ἁγίων ἀγγέλων· καὶ ἐκάλεσε τό ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, παρεμβολαί· (αὐτόθι. 2) ἡμεῖς μέ περισσότερον δίκαιον πρέπει νά ὀνομάσωμεν τὸν Συναξαριστὴν τοῦτον παρεμβολάς· διὰ τί περιέχει, ὄχι μό-

νόν τὴν σύναξιν τῶν μυρίων ἀγγέλων ἠ καὶ δλων τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν χιλιάριθμον καὶ μυριάριθμον καὶ μιλλιωνάριθμον πληθὺν τῶν ἁγίων ἀπάντων. Καὶ ἂν βίβλοι τινες ὠνομάσθησαν, παγκόσμιοι ἱστορίαι, ἢ παγκόσμιοι βιβλιοθήκαι, βέβαια μὴδὲ τούτων τῶν μεγαλοπρεπῶν τίτλων καὶ ὑψηλῶν ὀνομάτων εἶναι ἀλλότριος ὁ ἱερός οὗτος Συναξαριστής. Ὅθεν μέ κάθε δίκαιον πρέπει

μέσα καὶ κατεκάθασαν, προσφερθέντες εἰς τὸν Θεὸν δλοκαυτώματι λογικά κτὶ εὐπρόσδεκτα. (δρα περὶ τούτου εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Μαρτίου ἐν τῷ Συναξαρίῳ τῆς ἁγίας Δροσίδος.

Ἀλλὰ καὶ ὁ δέκατος διώκτης τῶν χριστιανῶν Διοκλητιανός· μέ τὴν λύσαν ἐκινήθη ὁ μιᾶρος κατὰ τῶν χριστιανῶν, εἰς τρόπον ὅτι, εἰς ἓκ μὲν μῆνα, ἐθανάτωσε δεκαεπτὰ χιλιάδας χριστιανῶν· ἀνάμεσα δὲ εἰς δέκα χρόνους, ἐθανάτωσεν ἐν μόνῃ τῇ Αἴγυπτῳ, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρας χιλιάδας, καὶ ἐξώρισεν εἰς διαφόρους τόπους, ἐπτακοσίας χιλιάδας. Φθάνει μόνον νά ἡξεύρωμεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Διοκλητιανοῦ, ἐκέρχθη ἓνας καθολικός ὀρισμός εἰς ὅλην τὴν εὐρύχωρον αὐτοκρατορίαν τῆς Ῥώμης, ὁ ὁποῖος εἶδεν ἀπόλυτον ἄδειαν εἰς κάθε ἔθνικόν καὶ εἰδωλολάτρην, νά θανατόνη κάθε χριστιανόν, ἔπου τὸν εὐρίσκει καὶ μέ ὅποιον τρόπον θελήσῃ. Ὅθεν τὸσος πολὺς ἀφανισμός ἠκολούθησεν εἰς τοὺς χριστιανούς ἐν παντὶ μέρει τοῦ κόσμου, ὥστε ὅπου, οἱ ἔθνικοι νομίζοντες, ὅτι ἔσθυσαν παντελῶς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔγραφον ἐπάνω εἰς πολλὰ μάρμαρα μέ γλυπτὰ γράμματα, ταύτην τὴν ἐπιτίχιον ἐπιγραφὴν· « Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ πανταχοῦ ἐξηλείφθη. »

Ὅλα ἔμωε τὰ ἀνωτέρω ἐκίνησεν ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες. Ἐκίνησε πρῶτον τοὺς ρηθέντας δέκα διώκτας καὶ διωγμούς, διὰ τί ἡ τοῦ Χριστοῦ πίστις, ἄλλην φορὰν δὲν αὐξήσεν, οὔτε ἐπλατύνθη τόσον, ὥσάν εἰς τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους, κατὰ τοὺς ὁποῖους εἰδῶκον αὐτὴν οἱ Νέρωνες οἱ Δομετιανοὶ, οἱ Τρηιανοὶ, οἱ Ἀδριανοὶ, οἱ Σεβῆροι, οἱ Ἀντωνῖνοι, οἱ Δέκιοι, οἱ Οὐαλλερῖανοὶ, καὶ οἱ Διοκλητιανοὶ καὶ Μαξιμιανοὶ. Ὅθεν ὁ σκληρότερος τῶν ἄλλων διώκτης, ὁ Διοκλητιανός λέγω, εἶδε μέ μεγάλην του κατασχύνην, πῶς ἐπροσκύνησαν ὅλα τὰ ἔθνη τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον αὐτὸς εἰδῶκε, καὶ μάλιστα, πῶς ἐπροσκύνησαν αὐτὸν ἡ γυνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρα· ἡ ἀνεψία του Σωσάννα· οἱ θεοὶ του Κλαύδιος καὶ Μαξιμίανος· ὁ στρατηγός σου Σεβαστιανός· ὁ ἐπίτροπός του Κέστωλος, καὶ οἱ πλείον οἰκιακοὶ του δορυφόροι, ὁ Γοργόνιος, καὶ ὁ Δωρόθεος, οἱ ὅποιοι ἐποίησαν Ἐκκλησίαν ἓνα μέρος τοῦ παλατίου του, καὶ ἐκεῖ μέσα ἐλάτρευον τὸν Χριστὸν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἀθλιός ἐσπούδαζε νά ἀφανίσῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς μέ τὰς αἰματοχυρίδας τῶν πιστευόντων εἰς αὐτὸν χριστιανῶν καὶ μαρτύρων.

Ἐκίνησαν δευτέρον τὰ πολυεῖδη βασάνε, ὅπου ἐφεύρηκαν οἱ διώκται, ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ μάρτυρες διὰ τί αὐτοὶ, ἀντὶ νά φοβηθοῦν ἀπὸ αὐτὰ, μᾶλλον ἐνεδυναμώθησαν· ὅθεν βασανιζόμενοι, ἐθασιάζον περισσότερον τοὺς αὐτοὺς βασανίζοντας· καὶ πύσσαντες, ἐνέγγουν· ἐλογίζον γὰρ τὰς πεπονημέ-

νας κλίνας, καὶ σιδηρὰ κροβάτια, ὥσάν ἀπαλὰ σφρόμυα· τὰ ἀναμμένα κάρβουνα, ὥσάν ἄνθη καὶ τριαντάφυλλα· τὰς ἀναμμένας καὶ σπινθηροβόλους ἐσχάρας, ὥσάν οὐρανίους κλίμακας· τὰς φούρκας, ὡς νυμφικὰ περιδέρματα· τὰς φυλακὰς, ὡς βασιλικά παλάτια· τὰς φλογίζουσας καμίνους, ὡς νυμφικὰς κωμαράς· τὰς θυσιᾶς ὡς εὐωδίας· τὰς τιμωρίας καὶ λιμαγγονήσεις, ὡς τρυφὰς καὶ ἀναπαύσεις· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὸν πικρότατον θάνατον ἐλογίζον ὡς γλυκυτάτην ζωὴν, καὶ ταῦτα ποιοὶ τὰ ἐκατόρθωσαν· οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ πολλάκις καὶ γυναῖκες τρυφεραί, καὶ ἀπαλὰ κοράσια, καὶ βρέφη ἀνήλικα τε καὶ ὑπομάρτια.

Ἐνίκησαν τρίτον οἱ μάρτυρες, διὰ τί ὅσον οἱ τύραννοι ἐσπούδαζον νά τιμωροῦν ὅλα τὰ μέλη καὶ μέρη τῶν σωματίων τους μέ τὰ ἀνωτέρω πολύτροπα κολαστήρια, τόσον οἱ ὀλομελῶς τιμωρούμενοι, ἔχαιρον περισσότερον καὶ εὐφραίνοντο, φέροντες ὑπὲρ σαφείρους καὶ μαργαρίτας πολυτίμους τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλα τὰ μέλη των, καὶ μέ αὐτὰ ἀνταναπληροῦντες τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ των, ὡς λέγει ὁ μακάριος Παῦλος.

Τέταρτον δὲ καὶ τελευταῖον, ἐκίνησαν οἱ μάρτυρες διὰ τί ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν πεπονημένων μαρτύρων ἦτον περισσότερος, τόσον αὐτὸς ἐδυναμόνε τοὺς ζωντανούς μάρτυρας εἰς τὸ νά ἀποθνήσκουν προθυμότεροι, διὰ νά λάβουν τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὅσον περισσότεραι ζωαὶ θερίζοντο τῶν μαρτύρων, τόσον περισσότεροι πιστοὶ ἐσπείροντο μέ τὸ αἷμα ἐκείνων. Ὅ ἓνας μάρτυς ἀποκεφαλίζόμενος, ἐφύτρωνε δέκα καὶ ἑκατὸν πιστούς· οἱ δέκα ἀποκεφαλίζόμενοι, ἐτρέβιζον εἰς τὴν πίστιν διακοσίους ἀπίστους· καὶ οἱ ἑκατὸν ἀποτεμνόμενοι, ἐγένων παραδόξως χιλιάδας καὶ μυριάδας χριστιανῶν. Ὅθεν καὶ ἀληθεύει τὸ περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀδόκιμον ὅστις ἡ σφαγὴ τῶν μαρτύρων ἀπέτακε τῶν πιστῶν τὸ πλήρωμα·

Καὶ λοιπὸν ὅποιοι στοχασθῆ, πῶς οἱ Καλλίνικοι μάρτυρες διὰ τῶν ἀνωτέρω δέκα διωγμῶν, διὰ τῶν πολυεῖδων βασάνων διὰ τοῦ βασανισμοῦ ὄλων τῶν μελῶν τους, καὶ διὰ τῆς σφαγῆς τοῦ πολλοῦ πλήθους των, ἐκίνησαν τοὺς ἀσώματους δαίμονας· ἐκίνησαν τοὺς ἐσωματώτους τυράννους, καὶ ἐκίνησαν τελευταῖον κόσμον καὶ τὰς τοῦ κόσμου ἡρόνας τε καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ἀναγκάζεται νά φωνάζῃ ἐκείνα τὰ γραφικά· « Δάκτυλος Θεοῦ ἐστὶ τούτο » (Ἐξῆδ. ἡ'. 19) καὶ τὸ « Ἄσθη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικῆσαι τὸν κόσμον, ἢ ἰκόντε ἡμῶν· τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰμὲ ὁ παρῆκον ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Νὸς τοῦ Θεοῦ ; » (α'. Ἰωάν. ε'. 4.) Ὅρα καὶ τὴν ὀπισθοδρομῶσαι εἰς τὴν τρικλοστήν πρώτην τοῦ Μαρτίου, εἰς τοῦτα συντίθεισαν.

Ἐ Ὅρα εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰαννουαρίου ἑορταζομένην τὴν σύναξιν τῶν μυρίων ἀγγέλων,

καὶ αὐτὸς νὰ διακρίβηται, ἢ μία παγκόσμιος ἱστορία, ἢ μία παγκόσμιος βιβλιοθήκη, καθότι ἐν αὐτῷ εὐρίσκονται ἀποτεθησαυρισμένα ὅλαι αἱ ἱστορίαι, ὅσαι ποτὲ ἠκολούθησαν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου μέχρι τοῦ νῦν· αἱ τε ἀφορῶσαι πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ παλαιοῦ νόμου, καὶ μάλιστα αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν αὔξησιν τῆς νέας χάριτος τοῦ Εὐαγγελίου.

Δέξασθε λοιπὸν, οσβάσμιοι Πατέρες μου καὶ ἀδελφοί, καὶ πάντες οἱ ἀναγινώσκοντες τὸν Συναξαριστὴν τοῦτον μετὰ εὐμενείας καὶ ἀγάπης ἀδελφικῆς, δέξασθε, καὶ τὴν μνήμην τῶν ἐν αὐτῷ ἁγίων διὰ παντός ἐν ταῖς γλώσσαις ὑμῶν περιφέρετε· διὰ τῆς μνήμης γὰρ ταύτης καὶ τὰς γλώσσας ὑμῶν ἀγιάζετε, καὶ τῆς παρὰ τῶν ἁγίων βοήθειας καταζητοῦσθε. Ταῦτα γὰρ ποτε καὶ ὁ ἱερός Θεοδώρητος ἠύχετο νὰ γένουσι εἰς αὐτὸν διὰ τῆς μνήμης τῶν ὁσίων, τῶν ἐν τῇ Φιλοθέῳ ἱστορία αὐτοῦ περιεχομένων· « Ἐμοὶ δὲ εἶη τῆς τούτων ἐπικουρίας τυχεῖν, τῇ τούτων μνήμη τὴν γλώτταν καθαγιάσαντι. » (Ἀριθμῶ ζ') Μὴ ζητήσετε δὲ νὰ εὐρῆτε εἰς αὐτὸν εὐφράδειαν καὶ εὐγλωττίαν ῥητορικὴν τοῦτο μὲν, διατὶ ἡμεῖς εἰμεθα ἔρημοι τῶν τοιούτων καλῶν· τοῦτο δὲ, καὶ διατὶ ἡ φύσις τῆς μεταφράσεως, σαφῆνειαν μὲν κυρίως καὶ καθαρότητα ἀπαιτεῖ, τὴν ὁποίαν ἐπιμελήθηκα νὰ κατορθώσω, ὅση μοι δύναμις· οὐχὶ δὲ καὶ εὐγλωττίαν ῥητορικὴν καὶ τὰς τῆς τέχνης χάριτας, ἵνα μὴ ὁ μεταφράζων εὐρεθῆ ὡς συγγράφων. Καὶ εἴτι μὲν καλὸν καὶ ἀξιόλογον ἐν τούτῳ εὐροῖτε, τῷ Θεῷ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀπόδοτε, παρ' οὗ πᾶν καλὸν καταπέμπεται. Εἴ τι δὲ ἐπιλήψιμον καὶ ἀτελὲς ἐν αὐτῷ ἀπαντήσοιτε, ἀπόδοτε τοῦτο τῇ ἀδυναμίᾳ καὶ ἀτελειότητι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· καὶ συγγνωμονεῖτέ μοι, ἀδελφοί, καλῶς εἰδότες, ὅτι ἡ βίβλος αὕτη δὲν ἦτον εὐκολοδιόρθωτος, ἀλλὰ τῶντι ἦτον βίβλος πολλὰς ἔχουσα τὰς δυσκολίας, βίβλος λαβυρινθώδης, καὶ βίβλος σχεδὸν ἀνεξάντηλος· ὅθεν ἀκολούθως καὶ μυρίων ὀμμάτων ἰδέετο καὶ ἰδρώτων πολλῶν· ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ὄραται νῦν τελειότητα· καθὼς αὐτὴ μονονουχὶ φωνὴν ἀφείσα περὶ ἑαυτῆς μαρτυρεῖ.

Παρακαλῶ δὲ πάντας τοὺς Πανιέρους ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἱεροὺς ἐφημερίους τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, ἵνα ἐπιμελῶνται νὰ ἀναγινώσκουν τὰ Συναξάρια ἐκάστης ἡμέρας εἰς ἐπίκοον τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συναθροιζομένων χριστιανῶν· καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος εὐρίσκόμενα, ὅταν αἱ νύκτες εἴ-

ναι μεγάλαι. Τὰ δὲ Συναξάρια τοῦ Νηστείου, τὰτα, εἰάν δὲν ἀναγινώσκουσι ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ὁρθρου διὰ τὴν βραχυότητα τῆς νυκτός, ἄς ἀναγινώσκωνται ἐν τῇ Θεῖᾳ Λειτουργίᾳ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ κοινωνικοῦ. Μνήσθητέ μου τῆς ἀγάπης ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν ὑμῶν προσευχαῖς, οσβάσμιοι πατέρες καὶ ἀδελφοί καὶ πάντες οἱ ἀπανταχοῦ γῆς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, οἱ τὴν παροῦσαν βίβλον ἀναγινώσκοντες· ἀλλὰ κατὰ χρέος ἀπαραίτητον μνήσθητε, ἵνα παρακαλήτε ἐκτενῶς τὸν φιλόψυχον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πολυχρονίου ζωῆς, εἰρηνικῆς καταστάσεως, καὶ συγχωρήσεως τῶν ἀμαρτιῶν πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων συνδρομητῶν, τῶν ἀδραῖς δαπάναις ἐκδεδωκότων τὴν παροῦσαν ἱερὰν βίβλον τοῦ Συναξαριστοῦ, εἰς κοινήν ἀπάντων τῶν Χριστιανῶν ὠφέλειαν. Ἐρρωσθε. ¹

Ὁ ἐν Μοναχοῖς ἐλάχιστος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

¹ Δίδομεν εἰδήσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ παρόντος Συναξαριστοῦ, ὅτι ἐπαραιτήσαμεν τοὺς ἐν τοῖς Μηνείοις στίχοις τῶν ἐν τῷ Κυρίῳ Πάσχα ἀκολουθουσῶν ἑορτῶν, τῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, ἕως τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων, καὶ δὲν ἐγράψαμεν αὐτοὺς ἐν τῷ παρόντι Συναξαριστῇ, ὡς πρᾶγμα ὄν περιττὸν καὶ ἀργὸν καὶ ἄχρηστον· καθότι οἱ στίχοι αὐτοὶ, ἄλλην φορὰν δὲν λέγονται, εἰμὴ μόνον, ὅταν τύχῃ τὸ Κύριον Πάσχα. Κύριον δὲ Πάσχα λέγεται, ὅταν ἡ λαμπροφόρος Κυριακὴ τύχῃ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Μαρτίου· ἐν τῇ εἰκοστῇ γὰρ τρίτῃ τοῦ Μαρτίου ἐσταυρώθη ὁ Κύριος, καὶ ἐν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνέστη. Ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν οἱ στίχοι αὐτοὶ λέγονται, οὐχὶ ἐν τῷ Μηνεῳ καὶ Συναξαριστῇ, ἀλλ' ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Πεντηκοσταρίῳ.

Σημειῶμεν δὲ καὶ τοῦτο χάριν τῶν ἀπλουστέρων, ὅτι ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὅπου γράφεται ἐν τῇ τέλει πάντων σχεδὸν τῶν Συναξαρίων· ἦτοι τὸ, τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις ἐν τῷ Ναῷ τοῦ τιμίου Προδρόμου, θετέον, ἢ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἢ τοῦ Κορυθαίου Πέτρου, ἢ ἄλλου τινὸς ἁγίου, αὐτὸς φημι ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ὁ ἅγιος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου εἶναι τὸ Συναξάριον, δὲν ἐορτάζετο εἰς ἄλλους τοὺς Ναοὺς καὶ Ἐκκλησίας τὰς εὐρισκομένας εἰς ἄλλους τὸν Κόσμον, ἀλλ' ἐγένετο ἢ ἐκεῖνον Σύναξις, ἦτοι ἡ συνάθροισις τῶν χριστιανῶν καὶ ἐορτὴ καὶ λειτουργία, εἰς μερικὸς μόνον Ναοὺς καὶ Ἐκκλησίας· Ὅθεν καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἄχρηστος εἶναι καὶ περιττὸς τὴν σήμερον, καθότι τῶρα, καθὲς ἅγιος ἐκάστης ἡμέρας, ἐορτάζεται, οὐχὶ μερικῶς, ἀλλὰ καθολικῶς καὶ εἰς πάσας τὰς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας. Πλὴν ἡμεῖς καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐγράψαμεν ἐν τῷ ἡμετέρῳ Συναξαριστῇ, εὐσωπιθέτες τὴν παλαιότητα ἐπικρατήσαντα εἰς τοῦτο παρὰ τοῖς Συναξαρίοις συνῆθειν· ὅποιος δὲ θέλει, ἄς ἀφίη τὸν λόγον αὐτὸν, καὶ ἄς μὴ τὸν ἀναγινώσκῃ. Παρομοίως δὲ ἄχρηστοι καὶ περιττοὶ εἶναι οἱ λόγοι ἐκεῖνοι, ὅπου γράφονται ἐν τῷ Συναξαριστῇ· ἔχουσι ὅτι τὰ Ἐγκρίνια τοῦ Ναοῦ τῆς Θεοτόκου, κατ' ὁπόσον, ἢ τοῦ Προδρό-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΨΑΡΟΥΣΑΝ ΒΙΒΛΟΝ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΗΡΩΔΕΛΓΕΙΟΝ.

Ἦν κέρως ἀσπίδος Ὀρφήν ἐπελύγχεο βίβλον
τὴν δε, μάλ' ὀτρυνέως δέχνησο ὡ φιλότις,
Μαρμαίρουσαν ἔλην, ὅσον ἐνόθεον ἴκανε θυμὸς,
Τάξει ἠδὲ φράσει, λαμπροτέροις τε τύποις.

ΕΤΕΡΟΝ ΙΑΜΒΙΚΟΝ.

Συναξαριστής, οὗτος δὲ βλέπεις φίλε,
τὴν ἀσπίδα, ἐκδοθὲς ἦν περ πάλαι
ἔχεν, σαφῆ νῦν ἐμφανέτωται φράσειν.
Χ' οὕτω προβαίνει, εἰς τὸ τοῦ τύπου φάος.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.

Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, οἱ ἱκετεύσαντές με,
Περὶ τοῦ Συναξαριστοῦ, καὶ διεγείραντές με,
Πρὸς τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ, τὴν σαφῆ τε καὶ λείαν,
καὶ δυνατὴν διόρθωσιν, τούτου καὶ εὐταξίαν.
Δίξασθε τὸ ποθούμενον. ὑμῶν αἴτημα πάντων.
καὶ δυσωπιεῖτε τὸν Θεόν, λύσιν πταισμάτων πάντων,
Δοῦναι τοῖς ἐκτυπώσασσι, μετὰ πολλῆς δαπάνης,
εἰς τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, τῆς Ἐκκλησίας πάσης.

Ὁ Μεταφραστής.

μου, ἢ τοῦ Θεολόγου, ἢ ἄλλου ἀγίου, τελοῦνται ἐν τῷ δεῖνι τόπῳ· καὶ δεῖ· Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γίνεται ἡ μνήμη τοῦ Σεισμοῦ, ἢ τοῦ Ἐμπρησμοῦ, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, θετέον, ἀκολουθήσαντος, ἢ ἐν ἄλλῳ τόπῳ· καθότι αὐτὰ ἠκολούθησαν μὲν ποτε, ἀχρηστα δὲ τῶρα εἰσιν· ἀλλ' ἡμεῖς καὶ ταῦτα ἐγράψαμεν διὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν.

Σημειώσαι, δεῖ ἢ δοτικῆ ἐκείνη ἐποῦ γράφεται εἰς κάθε ἡμέραν οὕτω « Τῷ αὐτῷ μηνὶ β' . ἢ » Τῷ αὐτῷ μηνὶ γ' . ἢ δ' , καὶ καθ' ἑξῆς, ἢ δοτικῆ αὐτῆ λέγω, λαμβάνεται ἀντιπρωτικῶς ἀπὸ γενικῆς· ἢ-τοι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς β' . ἢ γ' . ἢ δ' , καὶ τοῦτο δὲ σημειοῦμεν, δεῖ αἱ ὑποσημειώσεις, ὅπου εὐρίσκονται ὑποκίτω εἰς διάφορα Συναξάρια, αὐτὰ δὲ ἀναγινώσκονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μαζί μὲ τὰ Συναξάρια εἰς ἐπίσκοπον πάντων· ἀλλὰ ὁ βυζυλιόμομος κατ' ἰδίαν ταύτας ἄναγιώσκῃ. εἶναι δ' ἡμῶς καὶ μερικαί, αἱ ὁποῖαι ἀρμόζουσι νὰ ἀναγινώσκωνται καὶ εἰς ἐπίσκοπον πάντων· ὁποῖα εἶναι τὸ χαριέστατον ἐκεῖνο διήγημα τοῦ θεωρωτάτου παιδίου, ὅπερ ὑποσημειοῦται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Ὀκτωβρίου, μετὰ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀρθῆα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι ὁμοίαι. Προσῆτι συμβουλευόμενοι τοὺς ἀπλοῖκοι ἀναγνώστεις τοῦ παρόντος Συναξαριστοῦ, πᾶς πρέπει νὰ ἀναγιώσκουν τὰ ἔτη καὶ τοὺς χρόνους ὅπου εὐρίσκονται ἐν τοῖς Συναξαρίοις. καθ' ὑπόθεσιν, δεῖται αὐτοὶ εὐρίσκουν ἐν τινὶ Συναξαρίῳ τὸ ἔτος τοῦτο, ὡς ἐν ἔτει σγ'. τοῦτο λέγω οὕτω πρέπει νὰ τὸ ἀναγιώσκουν· ἐν ἔτει διακοσιοστῷ ἑνενηκοστῷ ἢ ἄ· τὸ ἀναγιώσκουν καὶ ἀπλοϊκώτερον οὕτως· ἐν ἔτει διακόσια ἑνενηκτα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ.

« Οἱ (Ἅγιοι Πάντες) διὰ πίστεως κατηγωνί-
σαντο βασιλείας· εἰργάσαντο δικαιοσύνην· ἐπέ-
τυχον ἐπαγγελιῶν· ἔφραξαν στόματα λέοντων·
ἔσβεσαν δύναμιν πυρός· ἔφυγον στόματα μαχαι-
ρας· ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθεγείας, ἐγενήθη-
σαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ· παρεμβόλῃς ἐκλίναν·
ἄλλοτρίων . . . Ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ
προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττενος
ἀναστάσεως τῶχουσιν. Ἔτεροι δὲ, ἐμπαυγῶν
καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἐτι δὲ δεσμῶν
καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειρά-
σθησαν, ἐν φόρῳ μαχίρας ἀπέθανον· περιήλ-
θον ἐν μηλωαῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστεροθ-
μεοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι (ὡς οὐκ ἦν
ἄξιος ὁ Κόσμος)· ἐν ἱερῆλαῖς πλατόμενοι καὶ
ὄρσοι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀκαῖς τῆς γῆς ».

(Ἐβρ. α. 33).

» Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς δάσιους αὐτοῦ.

(Ψαλ. μθ'. 6).

» Ἄρον κύκλῳ (Σιών) τοὺς ὀφθαλμοὺς σου,
καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου.

(Ἠσα. ζ'. 4).

Ἴνα δὲ ποιήσωμεν τὴν βίβλον ταύτην τοῦ Συναξαριστοῦ ἐρακιωτέραν κοστὰ εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας, ἐσοκωδάσαμεν νὰ στολίσωμεν αὐτὴν καὶ μὲ τοὺς πανηγυρικοὺς Λόγους, ὅσους οἱ Θεοὶ Πατέρες καὶ κατὰ καιροῦ Διδάσκαλοι συνέγραφαν εἰς τὰς δεσποτικάς, Θεομητορικάς, καὶ ἁγίων ἑορτάς, οἵτινες Λόγοι εὐρίσκονται εἰς τὰ πανηγυρικὰ βιβλία τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ τούτῳ Ὅρει ἐγκρίτων καὶ εὐαγῶν μοναστηρίων· δηλαδὴ τῆς μεγίστης Λαύρας, τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Βοτοπαιδίου, τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰεήρων, τοῦ νέου Κοινοβίου τοῦ Διονυσίου, τῆς τοῦ Παντοκράτορος, καὶ τοῦ περιωνύμου Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου. Ἐποίησαμεν δὲ τοῦτο, πρῶτον μὲν, ἵνα ὁ καταλαβὸς τῶν ἀρχῶν πῶν ἀνωτέρω πανηγυρικῶν λόγων εἴη ὡσανὺν μία ἐξαίρετος σπανιότης τῆς βίβλου, καὶ ὡσανὺν εἷς γλιχυσμα καὶ καρύκειμα τῶν ἀναγινώσκόντων. Ὡς περ γὰρ ἡ ποικιλία τῶν βρωμάτων διεγείρει τὴν ὄρεξιν τῶν φιλοφρονούντων, ἔτσι καὶ ἡ ποικιλία τῶν λόγων κινεῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἀναγινώσκόντων. Καὶ δευτέρον δὲ, ἵνα βλέποντες οἱ φιλογενεῖς χριστιανοὶ τοὺς τόσους ἁγίους καὶ Διδασκάλους, τῶν ὁποίων οὐδὲ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἠξείρουσι, παρακινήθῳσι ποτε νὰ ἐκδώσῃν εἰς τύπον τοὺς Λόγους αὐτῶν, καὶ μάλα τα τοῖς ἀναγνώσταις. εἰς τὴν συλλογὴν δὲ καὶ συνδροσιν τῶν ταυούτων Λόγων συνήργησαν ἔργῳ καὶ λόγῳ οἱ φιλογενεῖς προσετώτες ἐπι-ἀνωτέρω βηθέντων ἱερῶν μοναστηρίων, οἳ καὶ τὸ Γένος ὀφείλει ὁμολογεῖν ὑπὲρ τούτου πολλὰ καὶ μεγάλα τὰς χάριτας·

» Ὁ Θεός, ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων.

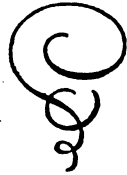
(Ψαλ. κη. 8).

» Ἄγιοι ἴσαθε, ὅτι Ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος.

(Λευϊτ. ιά. 14).

» Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς
 » Πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει . . . . . Ἄνδρες
 » ὁμοαστοὶ ἐν δυνάμει βουλευσονται ἐν συνέσει
 » αὐτῶν ἀπηγγελκότες ἐν Προφητεῖαις. Ἡγού-
 » μενοι λαοῦ ἐν διαβουλλοῖς, καὶ συνέσει γραμ-
 » ματίας λαοῦ . . . . διηγούμενοι ἔπη ἐν Γραφῇ.

» Ἄνδρες πλοῦσιοι χειρορηγήμενοι ἰσχυρῶς εἰρη-
 » νεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν. Πάντες οὗτοι ἐν
 » γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐ-
 » τῶν καύχημα . . . Οὗτοι ἄνδρες ἐλλοις, ὧν αἱ
 » δικαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν . . . . καὶ ἡ δόξα
 » αὐτῶν οὐκ ἐξάλειφθήσεται ». (Σειρῶχ μδ'. 4).
 » Ἐξίστω ἔτι μὴ ἀναγινώσκεσθαι τὰ πάθη
 » τῶν μαρτύρων, (ἦτοι τὰ περὶ τῶν παθῶν καὶ
 » μαρτυρίων αὐτῶν διαλαμβάνοντα βιβλία) ἡτίκα
 » αἱ ἐτήσιν αὐτῶν ἡμέραι ἐπιτελοῦνται». Κατὼ γ
 » ρδ'. τῆς ἐν Καρθαγένη ἁγίας Συρόδου).

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐνὸς Θεοῦ.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

ΜΗΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ ¹

Εἰς τὴν Α'. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδικτῶν: ἦτοι τοῦ Νέου ἔτους.

» Ἰνδικτῶν ἡμῖν εὐλόγει Νέου Χρόνου,
» Ἦ καὶ παλαιῆ, καὶ δι' ἀνθρώπους νέε. (ἦτοι εὐ ὦ Χριστέ)

ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἠξεύρωμεν, ἀδελφοί, ὅτι ἡ τοῦ Θεοῦ ἁγία Ἐκκλησία ἐορτάζει σήμερον τὴν Ἰνδικτιῶνα, διὰ τρία αἴτια· πρῶτον, ἐπειδὴ καὶ αὕτη εἶναι ἀρ-

χή τοῦ χρόνου· διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ρωμαίων πολλὰ ἐτιμᾶτο αὕτη ἐξ ἀρχαίων χρόνων. Ἰνδικτιῶν δὲ κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν: ἦτοι Λατινικὴν γλῶσσαν, σημαίνει ὀρισ-

¹ Ἐχει ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἡ μὲν ἡμέρα ὥρας 12, ἡ δὲ ἄλλῃ ὥρας 12. Σημειοῦμεν ὁ ἴνα ἴδωμεν, ὅτι τὸ ὄνομα Σεπτέμβριος δὲν εἶναι Ἑλληνικόν, ἀλλὰ Λατινικόν, ἢ Ἰταλικόν· καὶ ὁλοῦ ἔβδομος, παραγόμενον ἀπὸ τοῦ Σεπτέμ. Λατινικοῦ, ἢ Ἰταλικοῦ, ὅπερ ἐρμηνεύεται Ἑλληνιστί, ἑπτὰ· ἔβδομος δὲ λέγεται ὁ μὴν αὗτος, ἀριθμούμενος ἀπὸ τῶν Μάρτιον μῆνα, κατὰ τὴν ὁραίαν ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον· εἰπὶ ἀπὸ μῆνης συμποσύντη ἀπὸ τοῦ Μαρτίου ἕως τοῦ Σεπτεμβρίου, συναριθμούμενου δηλονότι καὶ αὐτοῦ τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διὰ τί ὁ Σεπτέμβριος, ἔβδομος μὴν ἀριθμούμενος καὶ λεγόμενος, ὡς εἶπομεν, διὰ τί λέγεται καὶ ἐορτάζεται σήμερον ὡς τοῦ χρόνου ἀρχή; λύοντες οὖν τὴν ἀπορίαν λέγομεν, ὅτι διὰ δύο αἰτίας· λέγεται ὁ Σεπτέμβριος τοῦ χρόνου ἀρχή· μίαν ἐσωτερικὴν καὶ οὐρανόθεν ἦτοι φυσικὴν· καὶ ἄλλην ἐξωτερικὴν καὶ ἐπουσίωδη.

Ἡ ἐσωτερικὴ λοιπὸν καὶ φυσικὴ αἰτία, διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Σεπτέμβριος λέγεται ἀρχὴ τοῦ χρόνου εἶναι, ὅχι διότι ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον εἰς τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, καθὼς οὐκ ὀρθῶς λέγουσι πολλοὶ Ῥαβδῶνοι, καὶ ἄλλοι σὺν ἀ-

τοῖς· διότι τοῦτο τὸ προνόμιον τὸ ἔλαβεν ὁ Μάρτιος, κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ πάντας τοὺς Θεολόγους καὶ ἐρμηνευτὰς τῆς Γραφῆς, ὡς λέγομεν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Μαρτίου μῆνος· ἀλλὰ λέγεται ἀρχὴ χρόνου ὁ Σεπτέμβριος, διότι κατ' αὐτὸν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, παύει μὲν ἡ γῆ ἀπὸ τῶν γενῶν τοὺς καρπούς, ἀρχίζει δὲ πάλιν νὰ συλλαμβάνῃ τρόπον τινά καὶ νὰ ἐγκυμονῇ ἄλλους νέους καρπούς· ὅθεν εἶπε καὶ ὁ Ψελλὸς· «ὁ Σεπτέμβριος μὴν τῶν παρελθόντων κόπων ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς καρπούς συγκλείει καὶ ταῖς ἀποθήκας ἐναποτίθησι, καὶ τῶν ἐπιόντων πόνων ἀπάρχεται» (παρὰ τῶν Σαβασῶν Τρηπάζουντιω.) διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον γίνεται ἡ φθινοπωρινὴ Ἰσημερία, ὅς εἶναι ὁ ἀήρ καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα μετριόθερος· κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἀποξηραίνεται καὶ γεωργεῖται ἡ γῆ, καὶ τὰ σπέρματα δέχεται εἰς τὰ αὐλάκια τῆς, ὡθὲν μέσα εἰς κοιλίαν καὶ μήτραν· καὶ κατὰ τὸν μῆνα· ὅστων ἀρχίζουσι νὰ γίνονται αἱ βροχαί, ἵνα δι' αὐτῶν ἀκαλυφθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ προλαβόντος θέρους σκληρυνθεῖσα γῆ, καὶ ἀκολούθως γένῃ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ νὰ γεωργηθῇ καλῶς, καὶ νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ θρέψῃ τὰ ἐγκαταβληθέντα εἰς αὐτὴν σπέρματα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς προ-

μός. ¹ Καὶ δεύτερον εορτάζει ταύτην ἡ Ἐκκλησία, ἐπειδὴ κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ὑπῆγεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μέσα εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐ-

στάζει τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι, ὅταν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦτον ἐσύναζον τοὺς καρπούς των, νὰ εορτάζουσιν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ νὰ κατασκευάζουσιν σκηνάς, ἦτοι καλύβας, εὐφραϊνόμενοι καὶ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ διὰ τὴν σύναξιν τῶν καρπῶν· διότι οὕτω λέγει πρὸς τὸν Μωϋσῆν. « Καὶ ἐν τῇ πεντηκαιδέκατῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσῃτε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, εορτάζετε τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. » (Λευ. κγ'. 39).

Καὶ διὰ νὰ εἶπω συντόμως, ὁ μὲν Σεπτέμβριος μὴν εἶναι ἀρχὴ τῆς συλλήψεως καὶ ἐγκυμοσύνης ὄλων σχεδὸν τῶν καρπῶν, ὁ δὲ Μάρτιος εἶναι ἀρχὴ τῆς γεννήσεως ὄλων σχεδὸν τούτων· τότε γὰρ ἀρχίζουσιν νὰ γεννῶνται καὶ νὰ βλαστάνουσιν ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἀκολούθως νὰ καρποφοροῦν τὰ σπέρματα ἐκεῖνα, ἅπερ ἡ γῆ συνέλαβε καὶ ἐγκυμονεῖ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα ἕως εἰς ὄλον τὸν χειμῶνα, διότι ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα εὐθὺς καὶ τὰ σπέρματα καὶ οἱ καρποὶ ἐβλάστησαν καὶ ἐτελειώθησαν, ὅταν ὁ Θεὸς εἶπε « Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα. » ταῦτόν εἰπεῖν, τότε ἐν τῷ ἅμα ἐγένετο καὶ ἡ σύλληψις τῶν καρπῶν, καὶ ἡ γέννησις αὐτῶν χωρὶς καιροῦ παράτασιν, διὰ τὴν ἀπειρίαν τῆς τοῦ Θεοῦ δημιουργικῆς δυνάμεως· τῶρα δὲ, ἐπειδὴ κατὰ φυσικούς νόμους κινεῖται ἡ κτίσις· ἦτοι ἀτελῶς καὶ ὀλίγον ὀλίγον, διὰ τοῦτο χρειάζεται παράτασις καιροῦ· ὅθεν ἐν ἄλλῳ μὲν καιρῷ γίνεται ἡ σύλληψις τῶν καρπῶν· κατὰ τὸν Σεπτέμβριον δηλαδὴ· ἐν ἄλλῳ δὲ καιρῷ γίνεται ἡ τούτων γέννησις· κατὰ τὸν Μάρτιον δηλαδὴ. Προσθέτει δὲ ὁ ἀνωτέρω Ψελλὸς καὶ ταῦτα « κατὰ μὲν τὴν πρώτην κτίσιν καὶ τὴν εἰς τὸ κρεῖττον ἐπίδοσιν, φαίνεται εἶναι ἀρχὴ, ἡ πρώτη ἰσημερία τοῦ ἑνιαυτοῦ· ἔχουσιν ὁ Μάρτιος· κατὰ δὲ τὴν ἐκ παραβάσεως κατάραν, καὶ τὴν μετὰ κόπων ζωὴν, καὶ τὴν εἰς φθορὰν ἀπάγουσαν μεταφορὰν, ἀρχὴ τοῦ χρόνου ἡ δευτέρα ἰσημερία· ἐκεῖθεν γὰρ ἀρχονται τὰ πάντα καὶ πρὸς φθορὰν ἀπάγονται. . . . εἰδὲ καὶ ὁ χρόνος ἀπὸ τοῦ φθεῖρην χρόνος ὠνόμασται, ἀρα ἀρχὴ τοῦ χρόνου καὶ τῆς φθορᾶς ὁ Σεπτέμβριος· μέχρι γὰρ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τὸ γένος τῶν καρπῶν (φυτῶν) ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκάρπων ἐνδυναμοῦται· ἔκτοτε δὲ ζηραίνεται, ἢ διαρραεῖ καὶ φθαίρεται· διὸ καὶ ἀρχὴν τοῦ φθινοπώρου τὸν Σεπτέμβριον ἅπαντες οἰδαμεν » (αὐτόθι).

Ἡ ἐξωτερικὴ δὲ καὶ ἐποικιστικὴ αἰτία, διὰ τὴν ὅποιαν λέγεται ἀρχὴ τοῦ ἔτους ὁ Σεπτέμβριος, εἶναι, πρῶτον, διότι, ὡς γνωματεύουσι τινες, ὅταν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκυριεύσαν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἦτον Σεπτέμβριος μῆν· ὅθεν κατ' αὐτὸν ἤρχισαν νὰ γεωργοῦν τὴν γῆν ἐκείνην· Καὶ δεύτερον, διότι οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα ἤρχιζαν διακτελεῖν τὰς πολιτικὰς αὐτῶν κρίσεις καὶ ὑποθέσεις καὶ διαφορὰς καὶ μισθοὺς καὶ πάκτους, ἀλλὰ καὶ τὰ βασιλικά τελεῖα καὶ φόροι καὶ κῆνσοι ἐν τῷ Σεπτεμβρίῳ ἤρχιζαν νὰ ἀποδίδωνται κατὰ τὸν Ψελλόν.

¹ Σημειώσται ὅτι ἡ Ἰνδικτιῶν ἀναβαίνει εἰς δεκαπέντε χρό-

δόθη εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον τοῦ Προφήτου Ἡσαίου, καθὼς γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, (Λουκ. δ΄.) τὸ ὅποιον ἀνοίξας ὁ Κύριος, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς εὔρε τὸν τόπον ἐκεῖνον ἦτοι τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐξηκοστοῦ πρώτου κεφαλαίου τοῦ Ἡσαίου, εἰς τὸ ὅποιον εἶναι γεγραμμένα περὶ αὐτοῦ τὰ λόγια ταῦτα· « Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ· οὐ ἕνεκεν ἐχρίσέ με· εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συνεττριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφρονι καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστελλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφῆσει· κηρύξαι ἑνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν » ἀφ' οὗ δὲ ἀνέγνωσεν ὁ Κύριος τὰ περὶ αὐτοῦ λόγια ταῦτα· ἐσφάλισε τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην· ἔπειτα καθίσας, εἶπεν εἰς τὸν λαόν « ὅτι σήμερον ἐτελειώθησαν οἱ λόγοι τῆς Προφητείας ταύτης

vous, καὶ πάλιν ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πρώτην· ἤρχισε δὲ ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰνδικτιῶν τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ κτλ'. (327) δηλαδὴ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου· Ἰνδικτιῶν δὲ κατὰ τὸν Συμεῶνα Λογοθέτην ἐν τῷ χρονικῷ, σημαίνει ἐπινέμησιν· ἦγουν τοῦ χρόνου μερισμόν· ὅτι γὰρ σημαίνει ἡ Ἰνδικτιῶν Λατινικῶς, τοῦτο σημαίνει καὶ ἡ ἐπινέμησις Ἑλληνικῶς.

Διὰ τί δὲ ἡ Ἰνδικτιῶν ἀναβαίνει εἰς δεκαπέντε μόνον ἡμέρας καὶ πάλιν ἐπιστρέφει, καὶ τί δηλοῦσιν αἱ δεκαπέντε ἡμέραι αὗται· ἢ διὰ τί ἡ Ἰνδικτιῶν μόνη δὲν συμφωνεῖ οὔτε μὲ τοὺς κύκλους τῆς σελήνης καὶ τὰ θεμέλια, οὔτε μὲ τοὺς κύκλους τοῦ Ἡλίου καὶ μὲ τὴν ἐβδομάδα, οὐδὲν βέβαιον ἠδυνήθη νὰ εὔρω. Πλὴν τοῦτο μόνον λέγει ὁ κύριος Ματθαῖος, ὅτι ἡ αἰτία τοῦ νὰ ἀναβαίνει ἡ Ἰνδικτιῶν ἕως εἰς τὰς δεκαπέντε, εἶναι ἡ ἐναλλαγὴ τῶν ἀνθρωπίνων ηλικιῶν· κατὰ δεκαπέντε γὰρ χρόνους ἀλλάττουσι οἱ ἄνθρωποι μεγάλας ἐναλλαγὰς· διότι εἰς τοὺς δεκαπέντε χρόνους ἀρχίζει ὁ ἄνθρωπος νὰ τριχίονη· εἰς τοὺς δις δεκαπέντε, λαμβάνει τὸ τέλειον τῆς ηλικίας· εἰς τοὺς τρις δεκαπέντε, γίνεται ὁ ἄνθρωπος μεσοκαιρίτης· εἰς τοὺς τετράκις δεκαπέντε, γίνεται ἀσπρογόνης· εἰς τοὺς πεντάκις δεκαπέντε, γίνεται ὁ ἄνθρωπος γέρον· καὶ εἰς τοὺς ἑξάκις δεκαπέντε, γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἰσχατόγηρος· (παρὰ τῷ Σεβαστῷ Τραπεζουντίῳ). Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι ὁ μοναχὸς Πανόδιωρος, εἴτε ἄλλος τις, ἐφεῖρεν ὅτι κατὰ τοὺς 7980, κατὰ τὴν περίοδον, λέγω, ταύτην, συμφωνεῖ ἡ Ἰνδικτιῶν μὲ τοὺς κύκλους τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· τότε γὰρ ἔχει πρῶτον κύκλον ὁ ἥλιος· πρῶτον κύκλον ἡ σελήνη, καὶ τότε εἶναι καὶ πρώτη Ἰνδικτιῶν· ὁμοίως καὶ ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ κόσμου, ὁ μὲν ἥλιος θέλει ἔχει κύκλους εἰκοσιοκτῶ, ἡ δὲ σελήνη κύκλους δεκαεπέντε, καὶ ἡ Ἰνδικτιῶν κύκλους δεκαπέντε· οἱ μὲν οὖν κύκλοι τοῦ ἡλίου, καὶ τῆς σελήνης οἱ κύκλοι καὶ τὰ θεμέλια, καὶ αἱ ἑκαταὶ τῶν μηνῶν, ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὸν Μάρτιον· αἱ δὲ Ἰνδικτιῶνες, ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον· ὅρα Ἀλέξανδρον εἰς τὰ Ἰουδαϊκά· σελ. 16'. καὶ τὸν πρῶτον τόμ. τοῦ Μελετίου ἐν τῇ εἰσαγωγῇ.

εις τὰ ὄτα ὑμῶν· ὅθεν ὁ λαὸς ταῦτα ἀκούων, ἐθαύμαζε διὰ τὰ χαριτωμένα λόγια, τὰ ὁποῖα εὔγαινον ἐκ τοῦ στόματός του· ὡς τοῦτο γράφει ὁ αὐτὸς Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. (αὐτόθι).¹

Εἶναι δὲ καὶ τρίτη αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κάμνει σήμερον ἐνθύμῃσιν τῆς Ἰνδίκτου καὶ ἐορτάζει τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου χρόνου· ἤθουν, ἵνα διὰ μέσου τῆς ὑμνωδίας καὶ ἱεσσίας, τὴν ὁποίαν προσφέρομεν εἰς τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἐορτῇ ταύτῃ, γένη ὁ Θεὸς ἰλεως εἰς ἡμᾶς, καὶ εὐλογῆσῃ τὸν νέον χρόνον, καὶ χάριση τοῦτον εἰς ἡμᾶς εὐτυχῆ καὶ γεμάτον ἀπὸ ὅλα τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ· καὶ ἵνα φωτίσῃ τὰς διανοίας μας εἰς τὸ νὰ περάσωμεν ὅλον τὸν χρόνον καθαρῶς καὶ μὲ ἀγαθὴν συνείδησιν, καὶ εἰς τὸ νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ μὲ τὴν φύλαξιν τῶν ἐντολῶν του· καὶ οὕτω νὰ τύχωμεν τῶν ἐν Οὐρανοῖς αἰωνίων ἀγαθῶν.²

*Τῆ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς
ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ τοῦ Στυλίου.*

- Διπλὸν Συμεῶν τὴν ἐπὶ στύλου βᾶσιν.
- Τὴν ἐγγυὸς εὐρε τοῦ Θεοῦ λόγου στάσιν.
- Ἰψιβάτης Συμεῶν Σεπτεμβρίου ἐκθανε πρώτη.

† Οὗτος ὁ μέγας Συμεῶν κατήγετο ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Σισάν, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται ἀνάμεσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Σύρων καὶ τῶν Κιλικίων, κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ μεγάλου τοῦ ἐπονομαζομένου Μακέλλη, καὶ Μαρτυρίου Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἐν ἔτει

υγ' (457). Ἀγαπήσας δὲ τὸν Θεὸν ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας, ἀφῆσε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓνα μοναστήριον ἐκεῖ κοντὰ εὐρισκόμενον, ὅπου ἐκατοίκουν δύο ἀσκηταί, μὲ τοὺς ὁποίους διαπεράσας δύο χρόνους, ἠγάπησε νὰ ζῆσῃ ὑψηλοτέραν καὶ τελειότεραν ζωὴν· ὅθεν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν μέγαν ὄσιον Ἡλιόδωρον, τὸν ὁποῖον μεταχειριζόμενος διδάσκαλον τῆς μοναδικῆς ζωῆς, διήνυσεν ἑπτὰ χρόνους, ἀγωνιζόμενος τόσον, ὥστε ὑπερέβαλε τοὺς ὀγδοήκοντα μοναχοὺς, τοὺς ὁποίους εἶχε συναγωνιστάς του· ἐπειδὴ δὲ τὴν ἐβδομάδα ἔμενε νηστικός, τὴν δὲ μέσῃν του εἶχεν ἔσωθεν ἐζωσμένην μὲ ἐν σχοινίῳ τραχύτατον, κατεσκευασμένον ἀπὸ φοίνικας, τόσον ὥστε ὅλη του ἡ μέση ἐπληγώθη τριγύρω, καὶ εὔγαζεν αἵματα· καὶ ἀπλῶς ἠγωνίζετο μὲ μίαν καινοφανῆ καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπον ἀσκησιν. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπροστάχθη ἀπὸ τοὺς συναγωνιστάς του μοναχοὺς νὰ ἀναχωρήσῃ, διὰ νὰ μὴ γένη βλάβης αἰτίος εἰς τοὺς ἀσθενεστέρους κατὰ τὸ σῶμα ἀδελφούς, οἵτινες μιμούμενοι αὐτὸν ἐσπούδαζον νὰ ἀγωνίζωνται ὑπὲρ τὴν δυνάμιν τους.

Ἐξελθὼν δὲ εἰς τὰ ἡσυχαστικὰ μέρη τοῦ ἐκεῖσε βουνοῦ, ἐκατέβη μέσα εἰς ἓνα λάκκον ἀνυδρον, καὶ ἐκεῖ ἡσύχαζε· μετὰ παρέλευσιν δὲ πέντε ἡμερῶν, μετανοήσαντες οἱ ἀνωτέρω συναγωνισταί του μοναχοί, ἐζήτησαν καὶ εὗρον αὐτόν· καὶ οὕτω τὸν ἐπῆραν πάλιν εἰς τὸ Μοναστήριον· ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν μεταβάς εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Τελανισσόν, καὶ εὐρῶν εἰς αὐτὸ ἐν μικρὸν κελλίῳ, διέμεινεν ἐκεῖ ἐγκλειστος τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους· ἐπειδὴ δὲ ὁ ὄσιος ἐπεθύμησε νὰ μὴ φάγῃ φαγητὸν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, παρόμοια μὲ τὸν προφήτην Μωϋσῆν καὶ Ἥλιαν, διὰ τοῦτο παρεκάλεσε τὸν φίλον του καὶ ἠγαπημένον Βλάσσον, τὸν θαυμάσιον ἐκεῖνον ὄσιον νὰ μὴ ἀφήσῃ τίποτε φαγόμενον πρᾶγμα μέσα εἰς τὸ κελλίον του, ἀλλὰ νὰ χρίσῃ ἐξωθεν τὴν θύραν· καὶ τούτου γενομένου, διεπέρασεν ὁ θεῖος Συμεῶν νηστικός τεσσαράκοντα ὀλοκλήρους ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγῃ ὀλοτελῶς κἀνὲν φαγητόν· τόσον ὥστε ἀπὸ τὴν ὑπερβάλλουσαν νηστείαν ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ πλέον δὲν ἐδύνατο οὔτε νὰ λαλήσῃ, οὔτε νὰ κινήθῃ· ἐλθὼν δὲ ὁ τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπος Βλάσσος, καὶ βλέπων τὸν ὄσιον ἐν τοιαύτῃ ἀδυναμίᾳ, ἔβρεξε σπογγάριον, καὶ ἐσπόγγισε τὸ στόμα του ἐξωθεν, καὶ οὕτως ἐκοινώνησεν αὐτὸν τὰ θεῖα Μυστήρια· ὅθεν δυναμωθείς ἐκ

¹ Σημειώσαι, ὅτι μερικοὶ λῖγαν, ὅτι ὁ Κύριος εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέγνω τὴν ἀνωθεν περικοπὴν τοῦ Ἡσαίου κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰτοῦ κηρύγματος· ἀφ' οὗ ἐποίησε τὸ ἐν Κανᾷ θαῦμα, καὶ συνωμίλησε μὲ τὴν Σαμαρείτιδα ἐν τῷ φρέατι· διότι τότε ἀπὸ τῆς Σαμαρείας ἀπελθὼν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐκήρυσσε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ πολλὰ σημεῖα εἰς Καπερναοὺμ ἐτελέσας, μετέβη καὶ εἰς Νιζαρὲτ, ἐν ἣ ἀνετράφη· ὅπου καὶ ἐβῆσεν εἰς τὴν συναγωγὴν (ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων ἐκκτονταετηρίδα) (Εὐαγγελίου τοῦ Βουλγάρως. Σ. Ε.)

² Σημειώσαι, ὅτι πανηγυρικὸν λόγον ἔχει ὁ Χρυσόστομος εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς Ἰνδίκτου· οὗ ἡ ἀρχὴ· «Θυμασταὶ τῶν ὀρθοδόξων αἱ πανηγύρεις (σώζεται ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως) ὁμοίως καὶ ἕταρον λόγον εἰς τὴν αὐτὴν· οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἐπάλληλον σημεῖον παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Χριστοῦ, ἡ τῶν ἀγαθῶν ἐπομβρία (σώζεται ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ). (Καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὸ 1860 ἐκδοθειῶν ὁμιλιῶν του. Σ. Ε.)

αούτων ὁ ὄσιος, ἐσηκώθη, καὶ ἔφαγεν ὀλίγον ψωμίον· ἀναβάς δὲ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνού, πάλιν καὶ ἐκεῖ ἔμεινε νηστικός ἄλλας τεσσαράκοντα ἡμέρας, ὥστε τὸ τέλος τῆς περασμένης τεσσαρακονθημέρου νηστείας του ἦτον ἀρχὴ τῆς μελλούσης. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς φήμης τοῦ ἁγίου ἔτρεχον πολλοὶ χριστιανοὶ εἰς αὐτὸν χάριν εὐλαθείας, καὶ ἐσυγχυζον τὴν ἡσυχίαν του, διὰ τοῦτο ἐμεθοδεύθη καὶ ἔκαμε στύλον ὑψηλὸν ἀπὸ τὴν γῆν τριακονταεξή πηχίς, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον, ὄχι μόνον ἐνήσειε πάλιν παρομοίως τεσσαρακοντάδας ἡμερῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις διετέρνα τὰς ἡμέρας αὐτάς στεκόμενος· ὅθεν ἐκ τῆς φήμης τούτων ἔτρεχον περισσότερα πλήθη καὶ ἔθνη ἀνθρώπων εἰς αὐτὸν ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ ἐβαπίζοντο διὰ τῶν χειρῶν τοῦ μακαρίου Θεοδώρητου, ὅστις ἐστόλισε τὸν θρόνον τῆς ἐν Κύρῳ Ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς πρῶτος συνέγραψε τὰ περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Συμεῶν.

Γενόμενος λοιπὸν περιβόητος ὁ ὄσιος οὗτος, διὰ τε τὸ ὕψος τῆς ζωῆς του, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων του, καὶ αὐτουργὸς χρηματίσας ἐξαισίως πολλῶν καὶ μεγάλων ἰαμάτων, καὶ πρόξενος σωτηρίας δειχθεὶς εἰς πολλούς, ἐπροφήτευσεν ἀψευδῶς πολλὰ πράγματα, ἅτινα ἐμελλον νὰ γένουν· ξηρασίαν, λέγω, καὶ πείναν, καὶ πανθοκλαν, καὶ ἀκρίδας, τὰ ὁποῖα ὅλα ἔγειναν διὰ τῶν ἔργων. Μιμηθεὶς δὲ τὴν ζωὴν τῶν αὐλῶν Ἀγγέλων με ὕλικὸν σῶμα, τόσον ὥστε μερικοὶ ἠπόρουσαν δι' αὐτὸν, μήπως ἦτο κάμμία φύσις ἀσώματος, ἔγινε θέατρον καὶ εἰς τοὺς Ἀγγέλους καὶ εἰς τοὺς Ἀνθρώπους· τὸ δὲ θαυμαστότερον εἶναι, ὅτι καὶ με τόσους ὑπερβολικοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεως, καὶ με τὸσον ὕψος ἀρετῶν καὶ πλῆθος θαυμάτων, πάλιν τόσῃν ἄκραν ταπεινώσειν εἶχεν ὁ τρισμακάριστος, ὥστε ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν του κατώτερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐφέρετο ἕως καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐπαίτας καὶ ἀγροίκους ἀνθρώπους, ὡσάν ὑποτακτικὸς ἐναντίον δὲ μόνων τῶν αἰρέσεων ἐφέρετο με κάποιον θυμὸν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ζῆλον· ὅθεν ἐκ τούτων καὶ τῶν τοιούτων μέγας γενόμενος παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, διὰ νὰ λάβῃ τοὺς μισθοὺς τῶν ἀγῶνων του, ζῆσας χρόνους πενήνταεξ· πλὴν καὶ μετὰ θάνατον δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῇ διάφορα θαύματα. (ὁ κατὰ πλάτος βίος τοῦ αὐτοῦ εὐρίσκεται εἰς τὸν ἀπλοῦν Ἐφραίμ· ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ· οὗ ἡ ἀρχὴ « Συμεῶννη τὸν πάνυ καὶ ἄλλος

» δὲ βίος αὐτοῦ εὐρίσκεται ἐν τῇ αὐτῇ Λαύρᾳ
» οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐένον καὶ παράδοξον μυστή-
» ριον)¹.

*Μνήμη τῆς Ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΡΘΑΣ
τῆς μητρὸς τοῦ ἁγίου Συμεῶν.*

» Ἐν γῆ ξενίζει Μάρθα τὸν Χριστὸν πάλαι,

» Σε δὲ ξενίζει Μάρθα Χριστὸς ἐν πόλει.

Ἡ ὄσια ΕΥΑΝΘΙΑ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Εὐ μᾶλα ἐξήνησεν ἡ Εὐανθία,

» Ἀνθηφοροῦσα ἀρετὰς ἀνοπνύουσα.

Ὁ δίκαιος ΙΗΣΟΥΣ υἱὸς Ναυῆ ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

» Ὅν τοῦ τρέχειν ἔστησεν ἥλιον κάλαι,

» Λιπὼν Ἰησοῦς, ἥλιον δόξης βλέπει.

Οὗτος ἔγεινεν υἱὸς μὲν τοῦ Ναυῆ, διάδοχος δὲ τοῦ προφήτου Μωϋσέως, τοῦ νομοθέτου τῶν Ἑβραίων· νικήσας δὲ τὴν Ἱεριχώ, ἥτις ἦτο πόλις τῶν ἀλλοφύλων, εἶδε τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, κρατοῦντα σπάθην εἰς τὴν χειρὰ του· ὅθεν ρίψας τὰ ἄρματα κάτω, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ· πολεμῶν δὲ τοὺς Γαβωνίτας ἀλλοφύλους, καὶ βλέπων μὲν ὅτι ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ βασιλεύσῃ, ἔχων δὲ προθυμίαν διὰ νὰ πολεμήσῃ ἀκόμη, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· « στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαῶν (Ἰη. ι. 12) δηλαδὴ ἄς σταθῇ ὁ ἥλιος ἐναντίον τῆς πόλεως Γαβαῶν » καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐστάθη ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸν δρόμον του, ἕως οὗ ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς ἀλλοφύλους. Διαπεράσας δὲ τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν ἔρημον, καὶ διαμοιράσας εἰς αὐτὸν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἦτοι τὴν Παλαιστίνην καὶ Ἱερουσαλήμ, ἔγεινε φοβερὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἄλλο-

¹ Σημειώσαι ὅτι ὁ αἰθίμιος Ἀγάπιος ὁ Κρηὲς ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ Ὄρει καὶ ἄλλοι θεόλουσι, ὅτι ὁ Συμεῶν οὗτος ὁ στυλῆτης, ὁ καὶ ἐν τῇ μάνδρᾳ καλούμενος, καὶ ὁ ἐν τῷ θαυμαστῷ Ὄρει Συμεῶν ὁ εὐοραζόμενος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Μαΐου, εἶναι ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς μετὰ διάφορα ὀνόματα ὀνομαζόμενος· ἄλλοι δὲ λέγουσι, ὅτι ἄλλος εἶναι αὗτος, καὶ ἄλλος ἐκεῖνος, εἰκάζοντες τοῦτο ἀπὸ τῶν διαφόρων χρόνων καὶ βασιλείας, εἰς τοὺς ὁποίους ἤκουσαν ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος, καὶ ἀπὸ ἄλλα σημεία· ἐὰν δὲ ἄλλος μὲν ἦναι ὁ στυλῆτης Συμεῶν, ἄλλος δὲ ὁ θαυμαστοεῖτης, ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Μάρθα, ἡ κάτωθεν γραφομένη, νὰ ἦναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Μάρθαν τὴν εὐοραζομένην κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουλίου· καὶ αὕτη μὲν, ἡ ἦναι Μήτηρ τοῦ Συμεῶν τούτου τοῦ στυλῆτου· ἐκεῖνη δὲ, τοῦ θαυμαστοεῖτου· καθὼς ἐκεῖσε οὕτω καὶ ἐπιγράφεται.

φύλους, καὶ οὕτω δεῖξας τὴν ἀνδρίαν καὶ ἀρετὴν του μὲ πολλοὺς καὶ διαφόρους πολέμους, εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων εἰκοσιεπτὰ, καὶ φανείς αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ μὲ ὁσιότητα καὶ δικαιοσύνην, ἀπέθανε καὶ ἐτάφη τιμῶς ἀπὸ τὸν ἴδιον λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καθὼς ταῦτα πάντα δηγεῖται τὸ ξεχωριστὸν βιβλίον τοῦ ἰδίου Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Ἐπρόλαβε δὲ τὴν Χριστοῦ γέννησιν ἔτη χίλια τετρακόσια τεσσαράκοτα δύο ¹.

Μνήμη τῶν Ἁγίων ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ καὶ ἀσκητιῶν, καὶ ΑΜΜΟΥΝ διακόνου τοῦ καὶ διδασκάλου αὐτῶν.

Εἰς τὰς Παρθένοους.

- » Δισεκατῆρις Παρθένοις πῦρ καὶ ξίφος,
- » Θεοῦ προσξένησαν ὑδὸν θυμῶν.

Εἰς τὸν Ἀμμοῦν.

- » Ἀμμοῦν καλύπτραν ἔμπυρον δεδεγμένος,
- » Τὸ σαρκικὸν κάλυμμα χαίρων ἐξίδου.

Αὗται αἱ ἅγιοι γυναῖκες ἔζων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου ἐν ἔτει τέ. (303) καταγόμεναι ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν τῆς Μακεδονίας· αἱ ὁποῖαι χριστιανικοῦσαι, ἠκολούθησαν εἰς τὸν Χριστόν, ἔχουσαι διδάσκαλον καὶ ὁδηγὸν τὸν διάκονον Ἀμμοῦν· ἐπειδὴ δὲ ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀδριανούπολεως Βάβδον ὀνομαζόμενον, καὶ ἐτιμωρήθησαν πολὺ, διότι δὲν ἐπροσχύνουν τὰ εἰδῶλα, τούτου χάριν ἐπροσευχήθησαν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἀνηπάγη καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὸν ἀέρα ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε τιμωρούμενος εἰς πολλὰς ὥρας· τελευταῖον δὲ πεσὼν κάτω, κακῶς ὁ κακὸς ἐξέψυξεν· ὁ δὲ ἅγιος Ἀμμοῦν κρεμάται καὶ ξέεται κατὰ τὰς πλευράς· ἔπειτα δέχεται εἰς τὴν κεφαλὴν περικεφαλαίαν σιδηρᾶν πεπυρακτωμένην.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν βλάβην ἐκ ταύτης ἔλαβεν, ἀπεστάλη ὁμοῦ μὲ τὰς ἀνωτέρω ἁγίας Παρθένοους ἀπὸ τὴν Βερόνην εἰς τὴν Ἡράκλειαν τῆς Θράκης πρὸς τὸν τύραννον Λικίνιον· ὅθεν μὲ τὴν προσταγὴν αὐτοῦ, αἱ μὲν δέκα παρθένοι· ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πῦρ καὶ ἐτελειώθησαν·

¹ Σημειῶσαι ὅτι τὰς σάλπιγγας, τὰς ὁποίας σάλπισαντες οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τοῦ Ἰησοῦ τούτου ἐκήρυξαν τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουζαλήμ, ταύτας, λέγει, τὰς ἔφερον ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας (ὅρα σελ. 1152 τῆς Δοδεκαβιβλίου).

αἱ δὲ ὀκτὼ ἀπεκεφαλίσθησαν ὁμοῦ μὲ τὸν διάκονον Ἀμμοῦν· αἱ δὲ ἄλλαι δέκα, κτυπηθεῖσαι μὲ τὸ σπαθί εἰς τὸ στόμα καὶ εἰς τὴν καρδίαν, παρέδωκαν τὸ πνεῦμα. Ἀπὸ δὲ τὰς ἐπιλοίπους δώδεκα, αἵτινες ἔμειναν, ἄλλαι μὲν κατεκόπησαν ἀπὸ μαχαίρας· ἄλλαι δὲ, λαβοῦσαι εἰς τὸ στόμα σιδηρὰ ἀναμμένα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ αὐταδελφῶν ΕΥΘΟΛΟΥ, ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ, καὶ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ

- » Κάλιστον ὄντως εὗρε Καλλίστη τέλος,
- » Σὺν τοῖς καλοῖς τμηθεῖσα διττοῖς συγγόνιοις.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα· Ἕλληνες δὲ ὄντες τὸ γένος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ κηρύγματός τῶν Ἀποστόλων, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ καὶ ἀνεγεννήθησαν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· ὅθεν καὶ ὡς χριστιανοὶ διεβλήθησαν εἰς τὸν κατὰ τόπους ἄρχοντα· παρασταθέντες δὲ εἰς αὐτόν, ἐδειξαν τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ ἀνδρεῖον φρόνημα τῶν ψυχῶν αὐτῶν, ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν· διὸ καὶ κατεδικάσθησαν νὰ λάβουν τὸν διὰ ξίφους θάνατον· καὶ αὐταῖς ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀπῆλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ Οὐράνια.

Μνήμη τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένου μεγάλου ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λεόντος τοῦ μεγάλου τοῦ ἐπονομαζομένου Μακέλλη, ἐν ἔτει νρ'. (450) ὅταν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπυρπολήθη, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἐπὶ ἡμέρας ἐπτὰ.

- * » Θυμοῦ Θεοῦ πῦρ ἐκκαῖν, Μωσῆς λέγει,
- » Ἐμπρησμὸν ἐξέκαυσε τῆ πόλει μέγαν.

Μνήμη τοῦ γενομένου θαύματος ὑπὸ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· δηλαδὴ ὅταν ἡ σεβασμια αὐτῆς καὶ θαυματουργὸς Εἰκὼν, ἡ ἐκ τοῦ Μοραστηρίου οὐσα τῶν Μιασητῶν, ἐρρίφη ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καλουμένῃ Ζαγουροῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Εἰκονομάχων, καὶ ὕστερον μετὰ πλείστους χρόνους, πάλιν ἐκ τῆς λίμνης θαυμασίῳ τρόπῳ ἀνεγάρη ἄσπιλος.

- » Αὐθαιρέτως ἀνεισιν ἄγρα τις ξένη,
- » Λίμνης βυθοῦ πάντιμος Εἰκὼν Παρθένοου.

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΕΛΕΤΙΟΣ ὁ νέος, ὁ ἐν τῷ Ὄρει τῆς Μυουπόλεως ἀσκήσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Σαυτὸν καθάρας Μελέτιε τρισμάκρ,
» Ἰσθθης δοχεῖον Πνεύματος τοῦ ἁγίου ¹.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτης **ΑΓΓΕΛΗΣ**, ὁ ἐν Κων-
στατινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἀχπ' (1780)
ἔτος ἔχει τελειοῦται.

- † » Ἄνθρωπος ἦν μὲν, ἄγγελος κατ' οὐσίαν,
» Τμηθεὶς δὲ ὄφθη, ἄγγελος σὺν ἄγγελοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ
Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ Μηνὶ Β'. Μνήμη τοῦ Ἁγίου
Μάρτυρος **ΜΑΜΑΝΤΟΣ**

- » Ἀκμαῖος ὢν Τριάδος εἰς πίστιν Μάμας,
» Ἀκμαῖς τριαίνης καρτερεῖ τετραμένος.
» Δευτερὴν χολάδα Μάμαντος χύντο τριαίνη.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Γάγγραν πόλιν τῆς Πα-
φλαγονίας, υἱὸς γονέων χριστιανῶν καὶ τῆς
τοῦ Χριστοῦ πίστεως ὁμολογητῶν ὅταν δὲ οἱ
γονεῖς του ἐπιάσθησαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας καὶ
ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν πίστιν τοῦ
Χριστοῦ, τότε ὁ μακάριος οὗτος Μάμας ἐγεν-
νήθη ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὴν φυλακωμένην μητέρα
του, ἐν ἔτει σξ'. (260) ἀφ' οὗ δὲ οἱ γονεῖς του
προσευχηθέντες, ἐτελειώθησαν καὶ ἐξεδήμησαν
πρὸς Κύριον ἐντὸς τῆς φυλακῆς, ἔμεινεν ὁ αἰ-
διμος Μάμας ὄρφανός· διὰ τοῦτο ἐπάρθη ἀπὸ
μίαν γυναῖκα χριστιανὴν πλουσίαν Ἀμμίαν ὀνο-
μαζομένην, καὶ ἀνετράφη ἀπὸ αὐτὴν· ἐπειδὴ δὲ
συνεχῶς ὠνόμαζε τὴν ῥηθείσαν θετὴν του μη-
τέρα μαμᾶν, ὠνομάσθη Μάμας· ³ ὅταν δὲ ἔγεινε

¹ Τὸν βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Περὶ τοῦ
ἁγίου Μελετίου τούτου τοῦ ἐν Μυσιπόλει γράφει ὁ Μελέτιος
(τόμ. β'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ.) ὅτι ἦτον εἰς τὸν καιρὸν Ἀλε-
ξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει ἀπκ' (1081). Καπαδόκης τὸ γένος,
ἐκ Κώμης Μουταλάσκης· ὤκει ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα, καὶ πολλοὺς
μὲ τὰς ἐνθίους πράξεις του φωταγωγησας, ἐπέρασε τὴν ζωὴν
του ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῇ ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιαρχῶν ἀργῆθεν
τιμιωμένη, τοῦ Θεοδοσίου, ἧτις ἐλέγετο μονὴ τοῦ Συμβόλου·
τούτου τοῦ ἁγίου τὸν βίον συνέγραψε Νικόλαος ὁ Μοθώνης
ἐπίσκοπος· ἡ Μονὴ δὲ αὕτη ὕστερον ἐτιμήθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ
αὐτοῦ ἁγίου Μελετίου· ἐπὶ δὲ Θεοδώρου τοῦ Κομνηνοῦ ἐλη-
λατήθη ἡ μονὴ, καθὼς φανερώουσιν οἱ στοιχεῖοι τοῦ σφω-
τάτου κυρίου Ἰωάννου τοῦ ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ πρότερον ἀσκή-
σαντος, ὕστερον δὲ γενομένου μητροπολίτου Βουλγαρίας.

² Τὸ μαρτύριον τούτου ὄρα εἰς τὸ νέον μαρτυρολόγιον.

³ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Ἐρολογίῳ γράφεται, ὅτι ὁ ἅγιος
οὗτος μετὰ τὴν γέννησίν του ἔμεινεν ἀφρονος πέντε χρόνοι·
ἔπειτα ἐλάλησε Ῥωμαῖστὶ, ἧτοι Λατινιστὶ τὴν λέξιν ταύτην
Μάμα· διὰ τοῦτο καὶ ὠνομάσθη Μάμας.

δεκαπέντε χρόνων, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας
ὡς χριστιανός, καὶ δέρεται μὲ ραβδίᾳ· εἶτα κρε-
μάται ἀπὸ τὸν λαιμόν του μολιδδος, καὶ με αὐτὸν
ρίπτεται μέσα εἰς τὴν θάλασσαν· λυτρωθεὶς δὲ
ἀπὸ τὸν πνιγμὸν τῆς θαλάσσης με τὴν τοῦ Θεοῦ
δύναμιν, κρύπτεται ἐντὸς σπηλαίου· καὶ ἐκεῖ
εὐρισκόμενος τρέφεται με τὸ γάλα τῶν ἐλά-
φων· ὕστερον δὲ πάλιν πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἑλ-
ληνας, βάλλεται μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον,
εἶτα δίδεται εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγουν·
καὶ ἀβλαβῆς διαφυλαχθεὶς, τελευταῖον ἐτρυ-
πήθη εἰς τὰ σπλάγγνα πέρα καὶ πέρα με κον-
τάρι σιδηροῦν καὶ τρίλογγον, καὶ οὕτως ἀναχω-
ρήσας ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἀπῆλθε πρὸς
Κύριον διὰ νὰ λάβῃ τὸν στέφανον τῆς ἀθλή-
σεως· ¹ (τὸν κατὰ πλάτος ἀπλοῦν βίον αὐτοῦ
ὄρα εἰς τὸν Ἐφραίμ, Ἑλληνιστὶ δὲ συνέγραψεν
αὐτὸν ὁ μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μάμας ὁ
μέγας οὗτος »· σῴζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα
καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰθέρων καὶ ἐν ἄλλαις).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς
ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Κωνστατινου-
πόλεως τοῦ Νηστουτοῦ.

- » Τοῖς μὴ βέουαιν ἐντροφᾶ· νῦν ἡδέσι,
» Νηστουτὰ βευστῶν ἡδονῶν Ἰωάννη.

† Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ νη-

¹ Σημειοῦμεν ἰδίῳ, ὅτι ὁ ἅγιος Μάμας, ἀφ' οὗ ἐδέχθη τὴν
μαρτυρικὴν καὶ δλοῦστερανὴν ἐκείνην λόγην εἰς τὰ σπλάγγνα,
εὐτήκεν ἀπὸ τὸ θέατρον κρατῶν με τὰς χεῖρας τὰ ἐντόσθιά
του, διότι ἔμελλον νὰ χυθοῦν ἔξω· καὶ μόλις ἤρρεσε νὰ φθάσῃ
εἰς ἓνα τόπον, ἀπέχοντα ἀπὸ τὴν πόλιν Καισάρειαν ἕως ἓνα
στάδιον· ἦτοι 125 ποδάρια· ἐκεῖ ὕστερον ἡ Ἀμμία, ἡ θρησα-
μένη αὐτὸν γυνή, ἔκτισε πολυτελεῶς ἓνα ὠραῖον ναὸν εἰς ὄνομα
τοῦ ἁγίου Μάμαντος· εἰς τοῦτον δὲ τὸν ναὸν ἐώρταζον κάθε
χρόνον οἱ Καισαρεῖς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀνοίξεως· ἔπον μίαν
φορὰν εὐρισκόμενος ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, παρόντος καὶ τοῦ
μεγάλου Βασιλείου, ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν λόγον, τὸν ὁ-
ποῖον ἔχει εἰς τὴν καινὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ· ἔθα καὶ λέγει
ἡ καλὴ ἐκείνη καὶ ῥητορικὴ καὶ μεγαλήγορος γλῶσσα « τί τ'
ἄλλα; νῦν Μάρτυρες αἰθριαζοῦσι καὶ πομπεύουσι, καὶ λαμ-
προῖ· τοῖς βήμασι συγκαλοῦσι λαὸν φιλόχριστον, καὶ τοὺς ἄ-
θλους δημοσιεύουσι· τούτων εἰς ἔστι καὶ ὁ ἐμὸς στεφανίτης·
ἐμὸς γὰρ, εἰ καὶ μὴ παρ' ἐμοί· ππτεύω φθόνος (τοῦτο λέγει
ὁ ἅγιος ἀστείως διὰ τὸν μέγαν Βασιλεῖον) εἰδοῖσι λέγω, Μάμας
ὁ περιβόητος καὶ ποιμὴν καὶ μάρτυς· ὁ πρότερον μὲν τὰς ἐλα-
φους ἀμείλων κατεπειγομένης ἀλλήλων, (διότι κάθε ἐλα-
φος ἐσπούδαζε νὰ προλάβῃ ἀπὸ τὴν ἀλλήν, διὰ νὰ δώσῃ τὸν
μαστόν τῆς εἰς τὸν μάρτυρα)· ἓνα ξένην γάλακτι τραφῆ δίκαιος·
νῦν δὲ ποιμαίνων λαὸν Μητροπόλεως, καὶ τὸ ἔαρ ἐγκαινίζων
σήμερον τρεῖς πολλαῖ· χιλιάσι τῶν ἀπανταχόθεν ἐπειγομένων·».

σταυτῆς ἔζη κατά τοὺς χρόνους Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου καὶ Μαυρικίου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει φϛ' (580). ἐγεννήθη δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ὅτε ἤλθεν εἰς ἠλικίαν, ἔγεινε χαράκτης κατὰ τὴν τέχνην· ἦτον δὲ εὐσεβῆς ὁμοῦ καὶ φιλόπτωχος καὶ φιλόξενος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν· οὗτος μίαν φοράν ἐδέχθη ἓνα μοναχὸν καταγόμενον ἀπὸ τῆν Παλαιστίνην, ὀνόματι Εὐσέβιων, ὁ ὁποῖος περιπατῶν εἰς τὴν ὁδὸν ὁμοῦ μετὸν ἅγιον Ἰωάννην, καὶ εὕρισκόμενος κατὰ τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ἁγίου, ἤκουσεν ἀοράτως φωνὴν λέγουσαν «δὲν εἶναι συγχεωρημένον εἰς ἐσὲ, ἀββά, νὰ περιπατῆς εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ μεγάλου Ἰωάννου»· ἐπρομήκυνε δὲ ὁ Θεὸς μετὴν τῆν ταύτην τὸ μέγα ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπερ ἐμελλε νὰ λάβῃ ὁ Ἰωάννης. Μετὰ ταῦτα γίνεται γινώριμος καὶ φίλος ὁ νηστευτῆς οὗτος Ἰωάννης μετὸν συνώνυμόν του ἁγίον Ἰωάννην τὸν τρίτον, τὸν ἀπὸ Σχολαστικῶν καλούμενον, ὅστις καὶ Πατριάρχης ἐχρημάτισε Κωνσταντινουπόλεως·¹ ὁ ὁποῖος ἐσυναρίθμησεν αὐτὸν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναγνωστῶν· ἔπειτα ἐχειροτόνησεν αὐτὸν διάκονον, καὶ μετὰ ταῦτα πρεσβύτερον.

Ἐνῶ δὲ ἦτο ἀκόμη διάκονος ὁ ἅγιος οὗτος ὑπῆγεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεσημβρίας καὶ ἐκεῖ εὕρισκε ἓνα ἐρημίτην, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζε κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ, ποῖος εἶναι· οὗτος λοιπὸν ἐδείκνυεν εἰς τὸν θεῖον Ἰωάννην τοὺς ἀναβαθμούς καὶ τὰ σκαλοπάτια, ἅτινα εὕρισκονται ὀπισθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς καὶ ἀναβαίνουν εἰς τὸ ἱερὸν σύνθρονον, ὅπου κάθηται ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ταῦτα δεικνύοντος αὐτοῦ, ἰδοὺ ἐφάνησαν μυριάδες Ἀγίων· καὶ ἤκουετο ἐξ αὐτῶν μία φωνὴ μεμιγμένη, καὶ μία μελωδία γλυκυτάτη καὶ παναρμόνιος· ὅλοι δὲ οἱ φαινόμενοι ἔκεινοι Ἄγιοι ἦσαν ἐνδεδυμένοι μετὰ στολάς λευκάς καὶ λαμπράς.

Αὕτη δὲ ἡ ὀπτασία ἦτο σημεῖον ἀληθινὸν τῆς λαμπρότητος, τὴν ὁποῖαν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὁ ἅγιος Ἰωάννης οὗτος· ἐπειδὴ δὲ ἦτο διαμοιραστῆς τῶν χρημάτων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας ὁ ἅγιος, ἐνῶ ἐγύριζεν ἀπὸ τὸν ἐξῶθεν πεδινὸν τόπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐμίεινε μόνον ἐν σακκίον χρημάτα,

ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμοίραζε πλουσίως ἐλεημοσύνην· καὶ ἐπειδὴ ἐσύντρεχον ἀκόμη πτωχοὶ περισσότεροι, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἔδιδεν ἀκόμη περισσοτέραν τὴν ἐλεημοσύνην· τὸ δὲ σακκίον τελείως δὲν εὐκερόνετο, ἀλλὰ καὶ περισσότερον ἀκόμη ἐγέμιζεν· ὅταν δὲ ὁ ἅγιος ἐφθασεν εἰς τὴν ἀγορὰν τὴν ἐπονομαζομένην Βοῦν, σκορπίζων εἰς ὅλους τὴν ἐλεημοσύνην, τότε εὐρέθη ἐκεῖ ἓνας φθονερὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐφώναξε καὶ εἶπε· Κύριε ἐλέησον, ἕως πότε δὲν εὐκερόνεται εἰς ἡμᾶς τὸ βαλάντιον τοῦτο; καὶ παρευθὺς, (ὦ καὶ τί δὲν κάμνει ὁ φθόνος!) τὸ μὲν βαλάντιον εὐρέθη εὐκερον, ὁ δὲ Ἄγιος βλέπων μὲ λεοντικὸν καὶ ἄγριον βλέμμα τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὁ Θεὸς, εἶπε, νὰ σοὶ συγχωρήσῃ ἀδελφὲ, διότι, ἂν σὺ δὲν ἔλεγες τὸν φθονερόν αὐτὸν λόγον, εἰς πολλὴν ὥραν ἠθελε διαρκῆσαι τὸ πουργεῖον διαμοιραζόμενον καὶ μὴ εὐκερόνιστον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἄγιος οὗτος ἐπιάσθη διὰ νὰ χειροτονηθῇ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὁ Εὐτύχιος,¹ καὶ δὲν ἐπεῖθετο, τούτου χάριν εἶδε μίαν ἐκστασιν φοβερὰν, ἧτις ἦτο τοιαύτη. Ἐφάνη εἰς αὐτὸν μία θάλασσα τόσον μεγάλη, ὡστε ἐφθάνεν ἀπὸ τὴν γῆν ἕως τοῦ Οὐρανοῦ· ὁμοίως ἐφάνη καὶ μία φοβερά κάμινος ἀνημμένη· ἐφάνη δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ πλήθος Ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἔλεγον εἰς τὸν θεῖον Ἰωάννην· «δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένη τὸ πρᾶγμα κατ' ἄλλον τρόπον· μόνον σιώπα· εἰ δὲ καὶ ἀντιλέγεις, ἤξευρε ὅτι θὰ δοκιμάσης καὶ τὰς δύο παιδείας ταύτας, καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς καμίνου·» ἐφαίνοντο δὲ ὅτι ἔλεγον ταῦτα μετὰ μὲγαλον φοβερισμόν· ὅθεν ἀφ' οὗ ταῦτα εἶδεν ὁ Ἄγιος, καὶ μὴ θέλων παρέδωκε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ τοῦτο πότε; ὕστερον ἀφ' οὗ διὰ μέσου τῆς ἄκρας ἀσκήσεως διεπέρασεν εἰς τὴν τελειότητα πάσης ἀρετῆς.

Μίαν φοράν διαπερῶν ὁ Ἄγιος ἀπὸ τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Ἐβδομόν, εἶδεν ὅτι ἐσηκώθη μεγάλη τρικυμία εἰς τὴν θάλασσαν· ὅθεν διὰ προσευχῆς του μετέβαλεν αὐτὴν εἰς γαλήνην, ποιήσας τὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ· ὁ δὲ Γαζεύς Ἰωάννης ὁ Σχολαστικὸς εἶχεν εἰς

¹ Ὁ Ἰωάννης οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην Φεβρουαρίου· ἐσφαλμένως δὲ γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Μηναίῳ καὶ τετυπωμένῳ Συναξαριστῷ τὸ ὄνομα Εὐτύχιος, ἀντὶ τοῦ Ἰωάννου τούτου, καθότι οὐδεὶς Εὐτύχιος ἱστορεῖται ἀπὸ Σχολαστικῶν καλούμενος.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐξωρίσθη μὲν πρότερον ὁ Εὐτύχιος ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ εἰς Ἀμάσειαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔγεινε Πατριάρχης ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν Ἰωάννης· ὕστερον δὲ ἀνεκαλίεσθη πάλιν εἰς τὸν θρόνον ὁ Εὐτύχιος· καὶ μετὰ ἕξ ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ Εὐτυχίου, ἔγεινε Πατριάρχης ὁ νηστευτῆς οὗτος.

τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐπίχουσιν αἵματος καὶ δὲν ἔβλεπε, διὰ τοῦτο ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν Ἅγιον τοῦτον Ἰωάννην καὶ ἐκοινώνησεν ἀπὸ αὐτὸν τὰ θεία Μυστήρια· ὅταν δὲ ἐκοινώνει αὐτὸν ὁ Ἅγιος, εἶπε, Τοῦτο τὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἰατρούσαντος τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, αὐτὸ θέλει ἰατρεύσει καὶ τὴν ἐδικήν σου τύφλωσιν καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον ἰατρεύθη ὁ πρὶν τυφλὸς Ἰωάννης.

Ἐνα καιρὸν συνέβη μέγα θανατικὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ὅθεν ἔδωκεν ὁ Ἅγιος εἰς ἓνα του ὑπηρετῆν δύο κοφφίνια, τὸ μὲν ἐν εὐκερον, τὸ δὲ ἄλλο γεμάτον ἀπὸ πέτρας μικρὰς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε στάσου εἰς τὸν δρόμον τὸν ὀνομαζόμενον Βοῦν, καὶ μέτρα τοὺς νεκροὺς, ὅσοι περνοῦν ἀπὸ ἐκεῖ· καὶ ὅσοι εἶναι οἱ νεκροὶ, τόσας πέτρας ρίπτε μέσα εἰς τὸ εὐκερον κοφφίνιον· τοῦτο λοιπὸν ποιήσας ὁ ὑπηρετῆς ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸ βράδυ ἐμέτρησε τὰς πέτρας καὶ εὗρηκεν, ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εὐγῆσαν νεκροὶ τριακόσιοι εικοσιτρεῖς· ὁμοίως τοῦτο ποιήσας καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, εὗρηκεν ὅτι εὐγῆσαν νεκροὶ ὀλιγώτεροι· καὶ ἀκολούθως τοῦτο ποιήσας ἕως εἰς ἑπτὰ ἡμέρας, εὔρεν ὅτι ἔπαυσε παντελῶς τὸ θανατικὸν μὲ τὴν ἐκτενῆ προσευχὴν τοῦ Ἁγίου. Τόσῃν δὲ ἐπιμέλειαν ἐδείκνυεν εἰς τὴν ἐγκράτειαν ὁ Ἅγιος οὗτος, ὥστε ἐπὶ ἕξ μῆνας δὲν ἐπιε νερόν· τὸ δὲ φαγητόν καὶ ποτόν του ἦτον, ἓνα μαρούλι, καὶ ὀλίγον πεπόνιον, ἢ σταφύλιον, ἢ σῦκα ὀλίγα· ἀπὸ τὰ ὁποῖα πότε τὸ ἐν ἔτρωγε, καὶ πότε τὸ ἄλλο· ἔτρωγε δὲ ταῦτα ἕως εἰς τοὺς δεκατρεῖς ἡμῖσι χρόνους τῆς Πατριαρχείας του.

Ὁ δὲ ὕπνος τοῦ ἁγίου τούτου μὲ τοιοῦτον τρόπον ἐγένετο· καθήμενος εἰς ἓνα τόπον, ἐσυμμάζονε τὰ στήθη του εἰς τὰ γόνατά του καὶ οὕτως ἐκοιμᾶτο· πλὴν διὰ νὰ μὴ κοιμᾶται περισσότερον καιρὸν ἀπὸ ὅσον αὐτὸς ἤθελεν, ἤναπτε κηρίον, εἰς δὲ τὸ κηρίον ἐπήγνυε μίαν μεγάλην βελόνην· ὑποκάτω δὲ εἰς τὸ κηρίον καὶ εἰς τὴν βελόνην, ἔβαζε μίαν λεκάνην. Ὅταν λοιπὸν καιὸν τὸ κηρίον καὶ διαλυόμενον ἐφθάνεν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτον ἡ βελόνη, τότε ἐρρίπτετο ἡ βελόνη μέσα εἰς τὴν λεκάνην· ἀπὸ δὲ τὸν κτύπον τῆς βελόνης ἐξύπνα ὁ ἅγιος καὶ εὐθὺς ἐσηκόνετο· ἀνίσως δὲ καμμίαν φορὰν δὲν ἤκουε κατὰ τύχην τὸν κτύπον τῆς βελόνης, ἐπέρνα ἀγρυπνος ὅλην τὴν ἐρχομένην νύκτα· μὲ τοιοῦτον τρόπον ἐπολέμει τὰ πάθη ὁ τρισμακάριστος διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας. Οὗτος ὁ ἅγιος διὰ προσευχῆς

τοῦ ἐματαιῶνε καὶ τοὺς τῶν βερβάρων πολέμους, καὶ διέλυε τὰς βλάβας, ὅσαι κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἤρχοντο· καὶ ὅλην τὴν ποιήσασα αὐτοῦ ἐφύλαττεν ἀπὸ τοὺς ὀρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθροὺς.

Μίαν φεβρῶν, οὔσης ἡμέρας παρασκευῆς, εἶπον μερικοὶ εἰς τὸν ἅγιον· αὐριον, δέσποτα, θέλεις γένη θεάτρον καὶ ἵπποδρόμιον, ἡγοῦν παρατρέξιμον τῶν ἀλόγων· ἦτον δὲ ἡ ἐρχομένη ἡμέρα Σάββατον τῆς Πεντηκοστῆς· ὁ δὲ ἅγιος ἀποκριθεὶς εἶπεν ἵπποδρόμιον θέλει γένη εἰς τὴν Πεντηκοστήν! παρεκάλει λοιπὸν τὸν Θεὸν νὰ δεῖξῃ σημεῖον διὰ νὰ φοβηθοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ἐμποδισθοῦν ἀπὸ τὸ τοιοῦτον παιγνίδιον· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ὅταν ἦλθε τὸ δειλινὸν τοῦ Σαββάτου, ἐνῶ ἦτον ἀνέφελος ὁ οὐρανός, ἐγένεσαν ἀνεροστρόβιλοι φοβεροὶ καὶ πλῆθος ἀνέμων· καὶ τόση ῥαγδαία βροχὴ ἔπεσεν, ὥστε ἐφυγεν εὐθὺς ὁ λαὸς ὅλος ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ ἵπποδρομίου καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἐφθασεν ἡ τοῦ κόσμου συντέλεια· διότι τοιαύτη μεγάλη ταραχὴ τῶν στοιχείων δὲν ἐνθυμοῦντο νὰ ἤκολούθησε πώποτε εἰς τὸν καιρὸν τους, φοβίζουσα ἅπαντας.

Γυνή, ἔχουσα ἄνδρα δαιμονισμένον, ἐπρόστρεξεν εἰς ἓνα ἐρημίτην διὰ νὰ τὸν ἰατρεύσῃ· ὁ δὲ ἐρημίτης εἶπε πρὸς αὐτήν· ὕπαγε εἰς τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην, καὶ ἐκεῖνος θέλει ἰατρεύσει τὸν ἄνδρα σου· ὅθεν τοῦτο ποιήσασα ἡ γυνή, δὲν ἀπέτυχε τοῦ ποθομένου, ἐπειδὴ διὰ προσευχῆς τοῦ θείου Ἰωάννου ἔλαθε τὴν ἰατρειάν ὁ ἄνδρας τῆς· καὶ πέρνουσα αὐτὸν ὑγιῆ, ἐγύρισε εἰς τὸν οἶκόν τῆς χαίρουσα. Μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου τούτου καὶ πολλαὶ στείραι γυναῖκες ἐτεκνοποίησαν, καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς τὴν θεραπείαν ἔλαβον. Πατριαρχεύσας λοιπὸν οὗτος ἔτη δεκατρία καὶ μῆνας πέντε, ἐκοιμήθη ἐν ἔτει φγε'. (595) τῇ δευτέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτον Πατριάρχης ὁ Κυριακός, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ὅταν δὲ ὁ ἅγιος ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἐτέθη εἰς τὸ μέσον τὸ λείψανόν του· εἰς νὰ τὸ ἀσπασθοῦν οἱ χριστιανοί· τότε ἐλθὼν Νεῖλος ὁ ἐνδοξότατος ἐπαρχος διὰ νὰ ἀσπασθῇ, ὦ τοῦ θαύματος! καθὼς αὐτὸς ἐφίλησε τὸ λείψανον, εὐθὺς ἐσηκώθη καὶ τὸ λείψανον καὶ ἀντεφίλησεν αὐτὸν, ὡσὰν νὰ ἦτο ζωντανόν· καὶ λόγια δὲ τινα μυστικά εἶπεν εἰς τὸ οὖς του, τὰ ὁποῖα ὁ θεὸς Νεῖλος εἰς κἀνένα δὲν ἐφανέρωσεν εἰς ὅλην του τὴν

ζωήν ὥστε βλέπων ὄλος ὁ λαὸς τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐξεπλάγησαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, τὸν οὕτω δοξάζοντα τοὺς ἁγίους του. Ἐπειτα ἐκηδεύθη ἐδλαβῶς καὶ ἐντίμως, καὶ κατετέθη μέσα εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων (ἐποίησε δὲ καὶ βιβλίον ὁ θεὸς οὗτος Ἰωάννης ὁ νηστευτῆς, Κανονικὸν ὀνομαζόμενον περὶ τοῦ ὁποίου ὄρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ, καὶ ἐν τῷ νεοτυπώτῳ Ἐξομολογηταρίῳ).¹

Ἁγιος μάρτυς ΔΙΟΜΗΔΗΣ σπαθιζόμενος τελειοῦται.

- » Σίδηρος εἰς σίδηρον ὦν Διομήδης,
- » Πρὸς τοὺς σπαθισμοὺς ἀνδρικῶς ἐκαρτέρει.

Ἁγιος μάρτυς ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ξύλω θλασθεὶς τὴν κεφαλὴν, τελειοῦται.

- » Ἰουλιανὸς συντριβεὶς κάραν ξύλω,
- » Τὸν πρὸς Θεὸν νοῦν, σώος εἰς τέλος μένει.

Ἁγιος μάρτυς ΦΙΛΙΠΠΟΣ ζῆφει τελειοῦται.

- » Ἴππον ταχὺν Φίλιππος τὴν τομὴν ἔχων,
- » Πρὸς τὸν φιλοῦντα θάττον ἦλθε δεσπότην.

Ἁγιος μάρτυς ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΣ ἐν ἐσχάρῃ πύρρος τελειοῦται.

- » Εὐτυχιανὸς πυρποληθεὶς ἐσχάρῃ,
- » Εἰς εὐτυχῆ μετῆλθε κλῆρον μαρτύρων.

Ἁγιος μάρτυς ΗΣΥΧΙΟΣ ἀπαγχονισθεὶς, τελειοῦται.

- » Ποθῶν τὸν θυτῶς Ἡσύχιος, δεσπότην,
- » Καὶ τὸν δι' αὐτὸν ἡσύχως φέρει βρόχον.

Ἁγιος μάρτυς ΛΕΩΝΙΔΗΣ πύρρῳ τελειοῦται.

- » Τοῦ πρὸς Θεὸν σε φλῆξ πόθου Λεωνίδα,
- » Ἐπειθε ῥᾶστα καὶ φλογὸς φέρειν βίαν.

Ἁγιος μάρτυς ΕΥΤΥΧΙΟΣ σταυρωθεὶς, τελειοῦται.

- » Βαίνων κατ' ἔχον Εὐτύχιος Κυρίου,
- » Δίκην ἐκείνου καρτερεῖ σταυροῦ πάθος.

Ἁγιος μάρτυς ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ λίθῳ τὸν τράχηλον βαρυνθεὶς, τελειοῦται.

- » Σαρκὸς βάρος πᾶν ἐκλιπὼν λίθου βάρει,
- » Ἀνήλθε κούφος Φιλάδελφος εἰς πόλον.

¹ Περίττω δὲ γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη Παύλου τοῦ νέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, διότι οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Αὐγούστου, μετὰ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἰωάννου τῶν Πατριαρχῶν, ὁμοίως περίττω γράφεται ἐν τοῖς μηνιαίοις ἡ μνήμη Παύλου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ὁμολογητοῦ, διότι αὕτη ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Νοεμβρίου, ὅτε καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ γράφεται.

Ἁγιος μάρτυς ΜΕΛΑΝΙΠΠΟΣ πύρρῳ τελειοῦται.

- » Ἐπέρ τι Μελάνιππος εἶχε καὶ μέλαν,
- » Κάθαρσιν εὗρεν εἰς τὸ πῦρ βεβλημένος.

Ἁγία μάρτυς ΠΑΡΘΑΓΑΠΗ ἐν τῇ θαλάσῃ τελειοῦται.

- » Θνήσκεις θαλάσσης ἔνδον, ὦ Παρθαγάπη,
- » Καὶ δωρεῶν θάλασσαν εὕρισκεις ἄνω.

Μνήμη τῶν δικαίων ἱερέων ΕΛΕΑΖΑΡ καὶ Φινεὺς¹.

- * » Τὸν Ἐλεάζαρον καὶ Φινεὺς τε τοὺς Θύται,
- » Τιμῶμεν ἄμφω ὡς φίλους τοῦ Κυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΛΕΙΘΑΛΑ καὶ Ἀμών².

- * » Λειθαλᾶς Ἀμών τε πικραῖς βασάνοις,
- » Αἰώνιως θάλλουσιν ἄμφω ἐν πόλῳ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι διεβλήθησαν ὡς χριστιανοὶ εἰς τὸν Βάβδον τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐν τῇ Θράκῃ εὕρισκομένης Ἀδριανουπόλεως· ἐρωτηθέντες λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν διὰ νὰ εἰποῦν τὸ γένος καὶ τὸ ἐπάγγελμά των, ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἶναι χριστιανοί· ἔθεν ἐπροστάχθησαν νὰ θυσιάσουν εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ μὴ καταπεισθέντες, ἐδάρησαν μὲ νεῦρα βῶων τόσον πολὺ, ὥστε ἀναμεταξὺ τοῦ δαρμοῦ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ταῖς τῶν ὁσίων ἁγίων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἀπὸ τοῦ δύο ἱερεῖς τούτους ὁ μὲν Ἐλεάζαρ ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀαρῶν· ὁ δὲ Φινεὺς ἦτον υἱὸς μὲν τοῦ Ἐλεάζαρος, ἐγγονοῦ δὲ τοῦ Ἀαρῶν· καὶ ὁ μὲν Ἐλεάζαρος ἦτον ἐπιτηρητῆς τῆς σκηνῆς· καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ « Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρος υἱὸς Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως. Τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως· ἡ ἐπισκοπὴ δὲ τῆς Σκηνῆς. » (Ἀριθ. δ' 16) ὁ δὲ Φινεὺς διὰ τὸν ζῆλον τὸν ὁποῖον ἔδειξε καὶ ἐθανάτωσε τὸν Ζαμβρι καὶ τὴν Χασβι τὴν Μαδιανίτιδα, ἀναισχύντως καὶ παρρησιαῖ ἐκπορευόμενος ἐναντίον Μωϋσέως, καὶ τῆς συναγωγῆς υἱὸν Ἰσραὴλ, « ἐκκεντήσας καὶ τοὺς δύο διάσειρομάστου » διὰ τὸν ζῆλον λίγῳ τούτῳ ἔλαβε διαθήκην ἱερωσύνης αἰώνιον, διότι οὕτω εἶπε περὶ αὐτοῦ ὁ Θεὸς « Φινεὺς υἱὸς Ἐλεάζαρος υἱοῦ Ἀαρῶν τοῦ ἱερέως, κατέπαυσε τὸν θυμὸν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ζηλωσάί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς. . . . Καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, διαθήκην ἱερατείας αἰωνία· ἀν' ὧν ἐζήλωσε τῷ Θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξιλιάσατο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ » (Ἀριθ. κέ 41.)

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Μηνιαίῳ καὶ Συναξαριστῇ γράφεται Ἀμμούν.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρ-
τυρος **ΑΝΘΙΜΟΥ** ἐπισκόπου Νικομηδείας.

- » Τμηθεὶς κεφαλὴν μάρτυς Ἄνθιμε ζῆφει,
- » Καὶ νεκρὸς ἀνθεὶς εἰς δόξαν Θεοῦ τρίχας.
- » Ἄνθιμον ἐν τριτάτῃ ἀποέκτεινε ζήφος ὀξύ.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Ἄνθιμος ἤχθη δεδεμένος διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σπῆ (288)· εὐρίσκοντο δὲ ἐκεῖ ἐμπροσθεν ἐρριμμένα καὶ ὅλα τὰ βασιανιστήρια ὄργανα πρὸς φόβον τοῦ μάρτυρος· ἐπειδὴ λοιπὸν ἐρωτήθη τί πιστεύει, ἀπεκρίθη ὁ μάρτυς καὶ ἐκήρυξε παρρησία, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός· ὅθεν ἐτζάκισαν τὸν λαὸν του, καὶ ἐτρώπησαν αὐτὸν μὲ πυρωμένα σιδηρὰ· ἀπλωθεὶς δὲ γυμνὸς ἐπάνω εἰς τοῦθλα, δέρεται μὲ ραβδία· καὶ ὑποδεθεὶς μὲ ὑποδήματα γάλκινα πυρωμένα, βιάζεται νὰ περιπατῇ μὲ αὐτά· ἔπειτα δένεται ἀπὸ ἑνα τροχόν· τοῦ δὲ τροχοῦ συχνὰ περιστρεφομένου, οἱ δῆμιοι ἐζήτουν νὰ καύσουν τὸν μάρτυρα μὲ λαμπάδας ἀναμμένες· διὰ τοῦτο, ὁ μὲν τροχὸς ἐστάθη παραδόξως καὶ δὲν ἐγύριζεν· αἱ δὲ λαμπάδες ἔπεσον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δημίων· καὶ θεῖος Ἄγγελος ἐλθὼν ἐρρίψεν αὐτοὺς κατὰ γῆς ἡμιθανεῖς· μετὰ ταῦτα δένεται ὁ ἅγιος μὲ βαρείας ἀλύσεις καὶ κλείεται ἐντὸς φυλάκῃς· τελευταῖον δὲ ἀποτέμνεται τὴν κεφαλὴν· καὶ μετὰ τὴν ἀποτομὴν βλαστάνει τρίχας παραδόξως ¹.

Μνήμη τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΥ**, συνασκητοῦ τοῦ μεγάλου Ἐθνυμίου.

- * » Εἰδὼς σὸν εἶναι τὸν Θεὸν κτίστην Πάτερ,
- » Αὐτὸν πρὸ πάντων ἐξελέξω κτισμάτων.

* Οὗτος ὁ Ὁσίος καὶ μέγας Πατὴρ ἡμῶν Θεόκτιστος, ἐπειδὴ παιδιόθεν ἠγάπησε τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο ἄφησε τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καὶ μετέβη εἰς τοὺς ἱεροὺς καὶ ἁγίους τόπους τῆς Ἰερουσαλήμ· φθάσας δὲ εἰς τὴν Λαύραν τὴν ἐπονομαζομένην Φαράν, ἥτις ἦτον μακρὰν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἕξ μίλια, εὔρεν ἐν κελλίῳ μέσα εἰς τὸ ὅποιον κατακλεισθεὶς, ἀνδρείως ἠγωνίζετο ἐναντίον τῶν παθῶν καὶ δαιμόνων· τότε δὲ καὶ ὁ μέγας Εὐθύμιος ἀφήσας τὸν κόσμον, ὑπῆγε καὶ συνεκατοίκησε μετὰ τοῦ Ὁσίου τούτου Θεοκτίστου, καὶ ἡσύχαζεν· ὁ ἔρωσ

¹ Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ « τίς οὐκ οἶδε τὴν Νικομηδέου; (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων ἱερᾷ μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις).

λοιπὸν, τὸν ὅποιον εἶχον καὶ οἱ δύο διὰ νὰ ἀποκτήσουν τὰς αὐτὰς ἀρετάς, καὶ ἡ κοινωνία τῶν αὐτῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων, τόσον ἤνωσαν μὲ τὸν δεσμόν τῆς ἀγάπης τοὺς δύο τούτους ὁσίους, ὥστε ὁ εἰς εὐρίσκετο μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄλλου· καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα καὶ οἱ δύο εἶχον τὰ αὐτὰ φρονήματα, καὶ οἱ δύο ἐποίουν τὰ αὐτὰ ἔργα. Διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων, εἶχον συνήθειαν καὶ οἱ δύο καὶ ἀπήρχοντο εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἔμενον ἡσυχάζοντες ἕως εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Βαίων· καὶ τότε ἐγύριζον πάλιν ἕκαστος εἰς τὸ κελλίον του.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν πέντε χρόνοι, ἐξῆλθον πάλιν εἰς τὴν ἔρημον κατὰ τὸν συνειθισμένον καιρὸν, καὶ εὐρόντες σπήλαιον μέγα, κατὰ τὸν βορεινὸν κρημνὸν τοῦ ἐκεῖσε εὐρίσκομένου ξηροποτάμου, ἐκεῖ ἔκαμαν τὴν κατοικίαν των· καὶ εἰς πολὺ διάστημα καιροῦ ἔζων μὲ μόνας ἀγρίας βοτάνας, ἕως οὗ ἡ ἀρετὴ των καὶ ἀσκησις κατέστησεν αὐτοὺς φανεροὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ὅθεν καὶ παρεκινήθησαν μερικοὶ καὶ ἔφερον πρὸς αὐτοὺς τὰς ἀναγκαίας τροφάς. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἀδελφοὶ ἔτρεξαν ἀπὸ διάφορα μέρη, καὶ ἐπροαιροῦντο νὰ ζήσωσι μαζί μὲ τοὺς ὁσίους τούτους, τούτου χάριν ἐγεινεν ἐκεῖ κοινόβιον, τοῦ ὁποίου ἦτον προεστὼς ὁ μέγας Θεόκτιστος ἕως τέλους τῆς ζωῆς του. Ὅθεν καὶ ἐγεινεν αἴτιος σωτηρίας εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, τόσον μὲ τὴν πειθῶ τῶν γλυκυτάτων του λόγων, ὅσον καὶ μὲ τὸν καθαρὸν καὶ ἀσκητικὸν βίον του.

Ὁ δὲ ἅγιος Εὐθύμιος ἡσύχαζεν εἰς ἐν κελλίῳ, τὸ ὅποιον ἦτον ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὸ κοινόβιον τοῦ Θεοκτίστου· ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὸ κελλίῳ ἐκτίσε καὶ ὁ θεῖος Εὐθύμιος μεγάλην Λαύραν· καὶ ὅσοι ἤρχοντο εἰς αὐτὸν διὰ νὰ γένουν μοναχοὶ, τοὺς ἔστελλεν εἰς τὸ κοινόβιον τοῦ μεγάλου Θεοκτίστου· καθὼς ὕστερον ἀπὸ πολλοὺς χρόνους ἔστελλεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸν ὅσιον καὶ ἡγιασμένον Σάββαν, ὅς τις προσελθὼν τῷ Εὐθυμίῳ παρεχάλει νὰ τὸν δεχθῇ· ἔστειλε δὲ αὐτὸν εἰς τὸν μέγαν Θεόκτιστον, διότι ὁ Σάββας ἦτον ἀκόμη νέος καὶ ἀγένειος· ὅθεν τὸν διώρισε νὰ ζῇ ὑπὸ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Θεοκτίστου, καὶ νὰ μανθάνῃ παρ' αὐτοῦ τὰ τῆς μοναδικῆς φιλοσοφίας μαθήματα.

Ἐγεινε λοιπὸν καὶ ὁ ἅγιος Θεόκτιστος οὗτος μέγας καὶ ὀνομαστός εἰς ὅλους, καθὼς ἐγεινε μέγας καὶ ὁ ἅγιος Εὐθύμιος, καὶ ἐδειχθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους τύπος καὶ κανὼν πάσης ἀρετῆς· φθάσας δὲ εἰς βαθὺ γῆρας, καὶ πλήρης ἡμερῶν τῶν ἀνθρωπίνων γενόμενος, ἔπεσεν εἰς

βαρείαν ἀσθένειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· ἐκηδεύθη δὲ καὶ ἐτάφη ὁσίως τὸ ὄσιον αὐτοῦ λείψανον ἀπὸ χειρας ὁσίων· δηλαδὴ τὸσον τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, ὅστις τότε ἦτον ἐννενήκοντα χρόνων, ὅσον καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἀναστασίου¹ κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν ἔτει υνᾶ (451).

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΖΗΝΩΝ ἐν λέβητι μιστῶ μο-
λίθου καχλάζοντος βληθεὶς, τελειοῦται.

- » Ζήνων ὁ θεὸς τῶ Θεῶ πόθω ζέων,
- » Χαίρων ὑπῆλθε τοῦ μολίθου τὸ ζέον.

Ἡ ἁγία ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ θηρίοις δοθεῖσα, καὶ μη-
δὲν βλαθεῖσα, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁφθεῖσα Βασίλισσα φρικτῇ θηρίοις,
- » Φρικτῶ παρέστη παμβασιλέως θρόνω. »

Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο ἡγεμὼν εἰς τὴν Νικομηδεῖαν, ἐκινεῖτο διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν· τότε λοιπὸν διεβλήθη καὶ ἡ ἁγία αὐτῆ Βασίλισσα, ὡς χριστιανή· καὶ παρεστάθη ἔμπροσθεν τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὅθεν ἐρωτηθεῖσα καὶ παρρησία εἰπούσα, ὅτι εἶναι εὐσεβῆς, δέρεται εἰς τὸ πρόσωπον· καὶ ἐπειδὴ δερομένη εὐχαρίσται εἰς τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο γυμνώνεται καὶ δέρεται μὲ ῥαβδία· ἐπειδὴ δὲ περισσότερον ἡ ἁγία εὐχαρίσται τὸν Κύριον, ἐθυμώθη ὁ Ἡγεμὼν περισσότερον, καὶ προστάζει νὰ ἀπλώσουν τὴν μάρτυρα, καὶ τόσον πολὺ τὴν ἔδειραν ὥστε ἐγεινεν ὡσάν μία πληγὴ ὄλον τὸ σῶμά της· ἔπειτα εὐγαλαν τὸ ὑποκάτω δέρμα τῶν ποδῶν της· ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βάσανον ταύτην εὐρισκομένη, ἐφώναζεν ἡ ἁγία «ὁ Θεὸς μου, εὐχαριστῶ σοι» διὰ τοῦτο κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος, τρυπῶνται οἱ ἀστράγαλοι τῆς μάρτυρος, καὶ βάλλονται εἰς αὐτοὺς περόνια σιδηρᾶ· ἀπὸ δὲ τὰ περόνια δένονται ἀλυσίδες, καὶ ἀπὸ τὰς ἀλυσίδας κρεμᾶται κατακέφαλα ἡ ἁγία· ὑποκάτω δὲ καπνίζεται ἡ μακαρία μὲ βρωμερὸν καπνὸν θεοῦ, πίσεως, ἀσφάλτου καὶ μολίθου, μὲ σκοπὸν, τὸν καπνὸν μὴ ὑποφέρουσα, ν' ἀποθάνῃ ταχέως ἢ τοῦ Κυρίου ἀθλήτρια· ἀλλ' ὅμως ἡ ἁγία ὑπομένουσα τὴν βάσανον ταύτην μὲ χαρὰν, ὡσάν νὰ εὐρίσκετο

εἰς τρυφήν καὶ ἀνάπαυσιν παραδείσου, εὐχαρίσται τὸν Θεὸν μὲ περισσότεραν προθυμίαν.

Βλέπων λοιπὸν ὁ ἡγεμὼν, ὅτι νομίζει ὡς παίγνιον τὰς τιμωρίας, προστάζει νὰ ἀναφθῇ μία κάμινος, καὶ νὰ βαλθῇ μέσα εἰς αὐτήν· ἡ δὲ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ σφραγίσασα τὸν ἑαυτόν της μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐμβῆκεν ἐντὸς τῆς καμίνου καὶ ἐστάθη ὥρας πολλὰς χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ καμμίαν βλάβην· ὥστε ἐκ τοῦ θαύματος τούτου ἐξέστησαν ἅπαντες· μετὰ ταῦτα ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐκβάλουν τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὴν κάμινον, καὶ νὰ ἀπολύσουν ἐναντίον της δύο μεγαλώτατα λεοντάρια· ἡ δὲ ἁγία προσευχομένη ἔμεινε καὶ ἐκ τούτων ἀβλαβής· ὅθεν ὁ ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος ταῦτα πάντα βλέπων καὶ κατανοεὶς τὴν ψυχὴν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας λέγων· ἐλέησόν με δούλη τοῦ ἐπουρανοῦ Βασιλέως, καὶ συγχώρησόν μοι διὰ τὰ βάσανα ὅσα σοὶ ἐπροξένησα καὶ κάμε καὶ ἐμὲ στρατιώτην τοῦ ἐδικοῦ σου Βασιλέως, ἐπειδὴ, καθὼς λέγεις, αὐτὸς δέχεται τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Τότε ἡ ἁγία εὐχαριστήσασα τὸν παντοδύναμον Θεόν, ἐκατήχησε τὸν ἡγεμόνα, καὶ φέρουσα αὐτὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Νικομηδείας Ἀντώνιον, ἐβάπτισεν αὐτόν.

Μετὰ δὲ τὸ βάπτισμα πάλιν ἐπρόσπεσεν ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν ἁγίαν, παρακαλῶν καὶ λέγων αὐτῇ· δούλη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα λάβω συγχώρησιν διὰ τὰ κακὰ ὅσα ἐπραξα ἐναντίον σου, καὶ ἵνα τελειώσω τὴν ζωὴν μου μὲ καλὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως· τότε λοιπὸν ἡ ἁγία ἐπροσευχῆθη ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ὁ ἡγεμὼν παρέδωκεν εὐθὺς τὴν ψυχὴν του, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν· ἡ δὲ ἁγία Βασίλισσα κηδεύσασα τὸ λείψανον τοῦ ἡγεμόνος μαζὶ μὲ τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ἐνταφιάσασα, εὐγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας ἕως τρία σημεῖα τόπον, καὶ εὐρούσα μίαν πέτραν, ἐστάθη ἐπάνω εἰς αὐτήν καὶ ἐπροσευχῆθη καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἡ πέτρα ἀνέβλυσεν νερόν· πιούσα δὲ ἡ ἁγία ἀπὸ τὸ νερόν καὶ εὐχαριστήσασα τὸν Θεόν, ὑπῆγεν ὀλίγον παρεμπρὸς καὶ εἶπε· Κύριε, δέξαι τὸ πνευμά μου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον χαίρουσα καὶ εὐχαριστοῦσα. Τοῦτο δὲ ὡς ἔμαθεν ὁ ἐπίσκοπος Ἀντώνιος, ἐκήδευσε καὶ ἐνεταφίασε τὸ πάνσεπτον αὐτῆς λείψανον πλησίον εἰς τὴν πέτραν ἐκεῖνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μὲ τὴν προσευχὴν τῆς ἁγίας εὐγῆκε τὸ ὕδωρ τὸ ὅποῖον τρέχει μέχρι τῆς σήμερον.

¹ Ὁ Ἀναστάσιος οὗτος ἔζη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ δυσσεβοῦς Ἀναστασίου βασιλέως τοῦ καλουμένου Δικόρου· ἔγινε δὲ πατριάρχης Ἱεροσολύμων μετὰ τὸν Ἰουβενάλιον ἐν ἔτει 457. Πατριάρχεως δὲ χρόνους εἰκοσιν, ἀφῆκε διάδοχον αὐτοῦ τὸν Μαρτύριον (ἄρα εἰς τὸν β' τόμον τοῦ Μελετίου).

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΧΑΡΙΤΩΝ** ἐν λάκκῳ ἀσβέ-
στου βληθεὶς, τελειοῦται.

- » Εἰσδύς Χαρίτων εἰς τὸν ἀσβέστου βόθρον
- » Ἀσβεστον εὔρε φῶς ἀκράτου τόπου.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΡΧΟΝΤΙΩΝ** λιμῶ τε-
λειοῦται.

- * » Ἀρχοντίων λιμώττε κἀντεῦθεν τρύχε,
- » Ἄρχοντα νόσου λαμίαν † νοουμένην.

* **Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλέως ΚΩΝΣΤΑΝ-
ΤΙΝΟΥ** τοῦ νέου² ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις.

- * » Χριστὸς Βασιλεὺς εὐσεβῆ Κωνσταντίνου,
- » Ἐν οὐρανοῖς ἔστεψε κοσμίῳ στέφει.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΑΡΙΣΤΙΩΝ** ἐπίσκοπος Ἀ-
λεξανδρείας πρὶ τελειοῦται.

- » Ως εἰς ἄριστον τὴν πυρὰν σπεύδων τρέχεις,
- » Ἄριστε Χριστοῦ μαρτύρων Ἀριστίων.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀριστίων ἦτο ἐπίσκοπος Ἀ-
λεξανδρείας· ἐπειδὴ δὲ ἐδίδασκε παρρησία τὸν
λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, συνελήφθη ἀπὸ τὸν
ἄρχοντα Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁμολογήσας ἐμ-
προσθεν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀ-
ληθινός, ἐρρίφθη μέσα εἰς πυρὰν καὶ οὕτως ἐ-
δέχθη τὸ ποθεινὸν καὶ μακάριον τέλος τοῦ μαρ-
τυρίου, καὶ τώρα χαίρει αἰώνια.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ**, ὁ ἐν τῇ
νέῃ Ἐφέσῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αψγδ' (1794)
ἀγχόρη τελειοῦται

- † » Δῶρον Θεός σε καὶ πολὺ τε καὶ νέον
- » Δέδωκεν ἡμῖν Πολύδωρε· τρισμάκαρ.³

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ
Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ'. μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυ-

¹ Λαμία εἶναι ἐν θηρίον ἀρπακτικώτατον, τὸ ὅποιον ἔχει
μεγάλον λαίμῳ· ὅθεν ἐκ τοῦ λαίμου λέγεται λαμία καὶ λα-
μία· μετὰ τὸ θηρίον δὲ αὐτὸ παρομοιάζεται ἐδῶ ὁ τοῦ κόσμου
ἄρχων διάβολος.

² Οὗτος φαίνεται, ὅτι εἶναι ὁ τέταρτος υἱὸς τοῦ βασιλέως
Ἡρακλείου ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει χμα' (641), ὅστις ἀπὸ ἄλ-
λους μὲν Κωνσταντίνος Ἡράκλειος καλεῖται, ἀπὸ ἄλλους δὲ
Κωνσταντίνος νέος· ἦν δὲ οὗτος ὀρθὸς κατὰ τὴν πίστιν. Βα-
σιλεύσας δὲ μῆνας 83 ἔθανατώθη διὰ δηλητηρίου κατὰ τὸν Με-
λέτιον.

³ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δρα ἐν τῷ νέῳ μαρτυρολογίῳ.

τος **ΒΑΒΥΛΑ** ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, καὶ τῶν σὺν
αὐτῷ τριῶν παιδῶν.

Εἰς τὸν Βαβύλαν.

- » Ὁ Χριστὸν αὐτὸν Βαβύλας θύων πάλαι,
- » Χριστῷ προθύμως θύεται διὰ ζήφους.

Εἰς τοὺς τρεῖς παιδάς

- » Ἐπερ μεγίστου δεσπότης Θεοῦ Λόγου,
- » Τρέχουσι θερμῶς πρὸς ζήφους τὰ παιδιά.
- » Παιδες καὶ Βαβύλαν ἔφερε ζήφους ἀμφὶ τετάρτην.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
βασιλέως Νουμεριανοῦ ἐν ἔτει σπδ' (284)· γέ-
γονε δὲ ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχείας, τὸν Ζε-
βίνον διαδεξάμενος, κατὰ τὸν Εὐσέβιον (Βιβλ.
ς'. κεφ. κθ'.) οὗτος λοιπὸν μαθὼν ὅτι ὁ βασι-
λεὺς Νουμεριανὸς ἀπανθρωπώτατα ἔσφαξε τὸν
υἱὸν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, τὸν ὅποιον
εἶχε λάβῃ ἐνέχυρον πρὸς ἀσφάλειαν τῆς πρὸς
τοὺς Πέρσας εἰρήνης καὶ ὅτι ἐθυσίασεν εἰς τὰ
εἰδῶλα¹ τοῦτο, λέγω, μαθὼν, καὶ ὅτι ἐπεχεί-
ρει ἀκόμη νὰ μολύνη καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν
Χριστιανῶν, ζητῶν νὰ ἐμβῇ μέσα εἰς αὐτὴν
ἐνῶ ἦτο τοιοῦτος φονεὺς καὶ εἰδωλολάτρης

¹ Σημειῶσαι ὅτι ὁ θεὸς Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος δύο ἐγ-
κωμιαστικὸς λόγους ἐπλεξεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἱερομάρτυ-
ρος τούτου Βαβύλα· ἐν τῷ δευτέρῳ λοιπὸν λόγῳ ἀναφέρει καὶ
περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, λέγων· « λαβὼν γὰρ (ὁ Νουμε-
ριανὸς δηλαδὴ) νόμῳ φιλίας καὶ συνθηκῶν τὸ παιδίον ἐκεῖνο
τὸ βασιλικόν, πάντα ἡμοῦ κατεπάτησε καὶ ἀνέτρεψε τοὺς δρ-
κους, τὰς συνθήκας, τὴν πρὸς ἀνθρώπους αἰδῶ, τὴν πρὸς τὸ
θεῖον εὐλάβειαν, τὸν ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἔλεον . . . ταῦτα,
λέγω, οὐδὲ εἰς νοῦν ὁ μαρὸς ἐκεῖνος ἐβάλετο, ἀλλὰ πάντα
ρίψας ἀθρόως ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὸν φόνον ἐκεῖνον τὸν πάντων
ἐναγέστατον τῶν φόνων ἐργάζεται. » (τόμ. ε'. τῆς ἐν Ἐτώνῃ
ἐκδόσεως) περὶ τούτου γράφει καὶ ὁ Θεοδώρητος ἐν βιβλ. γ'.
κεφ. θ'. τῆς ἐκκλησιαστικ. ἱστορίας, ὅτι ὁ παραβάτης Ἰου-
λιανὸς μέλλων ἀπελθεῖν εἰς τὴν Περσίαν καὶ πολεμῆσαι ἡ-
ρώτησε τὸν ἐν Δάφνῃ Ἀπολλῶνα νὰ τοῦ προειπῇ τὰ μέλλοντα.
ὁ δὲ εἶπεν ὅτι ἐμποδίζεται ἀπὸ τοὺς γειτονεύοντας νεκροὺς,
ἐνοῶν ὁ ψευδόμενος· τὸ λείψανον τοῦ καλλινίκου τούτου μάρ-
τυρος Βαβύλα καὶ τῶν συναθλησάντων αὐτῷ παιδῶν· τούτου
χάριν ὁ Ἰουλιανὸς, γινώσκων τῶν μαρτύρων τὴν δύναμιν, ἐ-
πρόταξε καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ ἐκεῖ οἱ Χριστιανοὶ τὰ ἅγια λεί-
ψανα τοῦ θεοῦ Βαβύλα οἱ τινες χορεύοντες κατὰ τὴν ὁδόν,
καὶ τὴν σαβιτικὴν φέροντες μελωδίαν, καθ' ἕκαστον κῶλον
ἐπερθέγοντο « αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς
γλυπτῶσι »· διότι ἦσαν τοῦ δαίμονος ὑπελάμβανον τοῦ μάρτυ-
ρος τὴν μετάθεσιν.

τούτου χάριν ἐστάθη εἰς τὰς θύρας τῆς Ἐκκλησίας ἀνδρειότατα ὁ αἰοίδιμος Βαβύλας καὶ σχίσας τοὺς σωματοφύλακας καὶ δορυφόρους ἐξέπλωσε τὴν δεξιάν του χεῖρα εἰς τὸ στήθος τοῦ μικροῦ βασιλέως, καὶ ἀφ' οὗ τοῦτον ἐπέτιμησεν ἰκανῶς ἐδίωξεν αὐτὸν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν· ὁ δὲ βασιλεὺς κατὰ τὸ παρὸν μὲν ἐσιώπησε καὶ δὲν ἔκαμε κἀνὲν κίνημα, φοφούμενος μήπως ἤθελε γένη κἀμμία ἐπανάστασις ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν χριστιανῶν τὸ αὐνηθροισμένον ἐκεῖ, βαρέως ὁμῶς καὶ πικρῶς τὴν ὕβριν ταύτην καὶ ἀτιμίαν ὑπέμεινε· τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἐκαλέσθη ὁ ἅγιος, καὶ παρασταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλικοῦ βήματος, ἠρωτήθη ἀπὸ τὸν βασιλέα· καὶ ἐπειδὴ κατέπληξεν αὐτὸν μὲ τὰς σοφὰς αὐτοῦ ἀντιρρήσεις, καὶ μήτε μὲ κολακείας, μήτε μὲ δυνατοὺς φοβηρισμοὺς ἔστερξε νὰ ἀφήσῃ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· τούτου χάριν ἐδέθη ἀπὸ τὸν λαϊμὸν καὶ ἀπὸ τοὺς πόδας μὲ σιδηρὰς ἀλύσεις· καὶ οὕτως ἀτίμως ἀλυσοδεμένος ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ μέσον τῆς πόλεως καὶ ἐβάλλη εἰς φυλακὴν.

Εἶχε δὲ ὁ ἅγιος ἀκολουθοῦντα εἰς αὐτὸν καὶ τρία παῖδια ἀδέλφια κατὰ σάρκα, τὰ ὅποια, κατὰ μὲν τὴν ἡλικίαν ἦσαν πολλὰ νέα, κατὰ δὲ τὴν γνῶσιν ἦσαν γέροντες· ταῦτα λοιπὸν δὲν ἤθελαν νὰ χωρισθοῦν ἀπὸ τὴν ἱερὰν καὶ γλυκυτάτην διδασκαλίαν καὶ συνοδίαν τοῦ διδασκάλου των· ὅθεν ὁ βασιλεὺς παραστήσας αὐτὰ ἔμπροσθέν του, καὶ ἐρωτήσας ἂν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν καὶ τὸν διδάσκαλόν τους Βαβύλαν καὶ ἂν θυσιάζουσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, εὔρεν αὐτὰ στερεὰ καὶ ἀνδρειωμένα· καλέσας δὲ καὶ τὴν μητέρα των, καὶ εὐρών καὶ αὐτὴν βεβαίαν καὶ ἀμετάθετον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε τὴν μὲν μητέρα νὰ κτυπήσουσιν εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς δὲ τὰ παῖδια νὰ δώσουν τόσους ραβδισμοὺς, ὅσων χρόνων ἦτο τὸ καθ' ἓν. Ἐπειτα ἐκβάλλει μὲν τὰ παῖδια ἔξω, φέρει δὲ ἔσω τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Βαβύλαν, καὶ λέγει εἰς αὐτόν, θέλων νὰ τὸν ἀπατήσῃ· ἰδοὺ τὰ παῖδια εἶναι ἔτοιμα νὰ θυσιάσουσιν εἰς τοὺς θεοὺς· ὁ δὲ ἅγιος ἠλεγξεν αὐτόν, ὅτι ψευδῶς τοῦτο λέγει· ὅθεν προστάζει ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος νὰ κρεμασθῇ ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τὰ τρία παῖδια ἐπάνω εἰς ξύλα, καὶ νὰ καταξέεται μὲ σιδηρὰ δούλια· ἔπειτα τὸν μὲν διδάσκαλον Βαβύλαν κλείει μέσα εἰς μικρὸν οἶκον παρακείμενον, τοὺς δὲ παῖδας καὶ μαθητάς του ἐκχειρεῖ νὰ κολακεύσῃ μὲ διαφόρους καὶ πολυτρόπους κολακείας· ἀφ' οὗ δὲ ἐγνώρισεν ὅτι ματαίως κοπιᾷ, ἐφερε πάλιν ἔμπροσθέν του

τὸν ἅγιον καὶ ἐσυμβούλευεν αὐτόν νὰ διδάξῃ τὰ παῖδια νὰ ἀρνηθοῦν τὴν εὐσέβειαν.

Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν αὐτόν προθυμότερα ἀπὸ τὸ πρῶτον ἀντιλέγοντα καὶ ἀπολογούμενον, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ ἀποφασίζει νὰ θανατωθῇ μὲ τὸ ξίφος· καὶ λοιπὸν ὁ μακάριος Βαβύλας βαλὼν ἔμπροσθέν του τὰ τρία ἀκακαπαῖδια, ὅταν εἶδεν αὐτὰ πρότερον ἀποκεφαλίσθαι, εἶπεν ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἡσαίου, « Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παῖδια, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός· » εἶτα ἀκολούθως ἀπεκεφαλίσθη καὶ αὐτός ἐν ἔτει σπγ' (283). καὶ ἐτάφη ἀπὸ τοὺς χριστιανούς οὕτως ὡς εἶχε μὲ τὰς ἀλύσεις εἰς τὸν λαϊμὸν καὶ εἰς τοὺς πόδας, καθὼς εἰς αὐτοὺς παρήγγειλεν ἔτι ζῶν ὁ ἅγιος.¹ (τὸν ἐλληνικὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Νουμεριανοῦ τὰ σκῆπτρα » σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΒΥΛΑΣ ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκαλος σὺν τοῖς ὀγδοήκοντα τέσσαρσι παισὶ ξίφει τελειοῦται.

Εἰς τὸν Βαβύλαν.

- » Μαθήσεώς σοι μισθὸς ἐκ τῶν Παιδίων,
- » Βαβύλα θεεῖ τῆς τομῆς κοινωνία.

Εἰς τοὺς ὀγδοήκοντα τέσσαρας Παῖδας.

- * » Αἶνον προσῆξαν τῷ Θεῷ Παῖδες πάλοι,
- » Οἱ νῦν δὲ Παῖδες τὰς ψυχὰς αὐτῶν ξίφει.

¹ Καὶ ὁ Χρυσορρήμων βεβαίῳ τοῦτο, ὅπερ λέγει ἐδῶ ὁ Συναξαριστής· φησὶ γάρ· « μέλλων τοίνυν ὁ μακάριος ἀποσπάτεσθαι Βαβύλας, μετὰ τοῦ σιδηροῦ τὸ σῶμα ταφῆναι ἐπέσκηψε, δεικνύς, ὅτι τὰ δοκοῦντα ἐπονείδιστα εἶναι, ταῦτα δὲν διὰ τὸν Χριστὸν γίνονται, σεμνά τε ἔστι καὶ λαμπρά· καὶ οὐ μόνον οὐκ ἐγκαλύπτεσθαι, ἀλλὰ καὶ σεμνύνεσθαι ἐπ' αὐτοῖς· χρῆ τὸν πάσχοντα· κἀν τούτῳ τὸν μακάριον Παῦλον μιμούμενος, ὃς ἄνω καὶ κάτω τὰ στίγματα, τὰ δεσμὰ, τὴν ἄλυσιν ἔστρεφε, καυχώμενος καὶ μεγαλοφρονῶν, ἐφ' οἷς ἠσχύνοντο ἕτεροι. » (λόγῳ β'. εἰς τὸν ἱερομάρτυρα τοῦτον Βαβύλαν.) Καὶ καθὼς οἱ ἐν πολέμῳ νικῆσαντες, ἦτον συνήθεια, καὶ ἐθάπτοντο μὲν καὶ τὰ ἄρματα ἐκεῖνα μὲ τὰ ὅποια ἐνίκησαν τοὺς ἐχθρούς· τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἱερομάρτυς οὗτος Βαβύλας ἠθέλησε νὰ ἐνταφιασθῇ μὲν μὲ τὰς ἀλύσεις ἐκεῖνας, μὲ τὰς ὅποιαις ἐνίκησε τὸν διάβολον· ἔχων πρὸς τούτοις καὶ τὸν θώρακα τῆς πίστεως, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου καὶ τὰ ἄλλα νοητὰ ὅπλα· ὅθεν εἶπεν οἱ ἴδιος χρυσορρήμων « ἔτι γὰρ καὶ νῦν παράκειται ταῦτα τὰ ὅπλα τοῖς τοῦ Χριστοῦ στρατιώταις· καὶ καθάπερ τοὺς ἀριστέας μετὰ τῶν ὅπλων θάπτουσιν οἱ βασιλεῖς· οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐποίησε καὶ μετὰ τῶν ὅπλων αὐτοὺς ἐθαψεν· ἵνα καὶ πρὸ τῆς ἀναστάσεως δεῖξῃ πᾶσαν τὴν δόξαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἁγίων » (λόγ. εἰς τὸν μάρτυρα Βαρλαάμ.)

Ὅτε ὁ βασιλεὺς Μαξιμιανὸς εὐρίσκειτο εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ ἐκίνει διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐν ἔτει σγῆ (298), διὰ τὸν φόβον ἐκρύπτοντο οἱ χριστιανοί· τότε λοιπὸν προσελθὼν εἰς αὐτὸν εἰς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας λέγει. Βασιλεῦ, ὑποκάτω εἰς μίαν κρυπτὴν καμάραν κάθηται ἓνας γέρων ὀνόματι Βαβύλας καὶ διδάσκει τὰ τῶν ἀφρόνων χριστιανῶν παιδία νὰ σέβωνται μὲν τὸν ἐσταυρωμένον, νὰ ἀποστρέφονται δὲ τοὺς Θεούς. Παρευθὺς λοιπὸν ἐστάλησαν ὁμοῦ μὲ αὐτὸν στρατιῶται καὶ ἔφερον ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως τὸν διδάσκαλον Βαβύλαν ὁμοῦ μὲ τοὺς μαθητάς του, ὀγδοηντατέσσαρας ὄντας τὸν ἀριθμὸν· τότε ὁ Μαξιμιανὸς λέγει πρὸς αὐτόν· διὰ τί, ὦ γέρων, εἶσαι τόσον πεπλανημένος καὶ πιστεύεις ἓνα ἀνθρωπὸν βιοθανῆ καὶ κακοθάνατον, τὸν ὅποιον ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι; διὰ τί δὲν προσκυνεῖς τοὺς Θεούς, τοὺς ὁποίους προσκυνεῖ ὅλη οἰκουμένη; ἢ διὰ τί γελαῖς τὰ νήπια τῶν ἀφρόνων χριστιανῶν, καὶ διδάσκεις αὐτὰ νὰ μὴ προσκυνοῦν τοὺς Θεούς; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· οἱ Θεοὶ τῶν ἐθνῶν, βασιλεῦ, εἶναι δαιμόνια, ὁ δὲ ἐδικός μας Θεὸς ἐποίησε τοὺς Οὐρανοὺς· σὺ δὲ καὶ οἱ μετὰ σοῦ Ἕλληνες, εἶσθε τυφλοὶ καὶ δὲν βλέπετε τὴν ἀλήθειαν.

Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ εὐθὺς προστάζει νὰ κτυποῦν τέσσαρες στρατιῶται μὲ πέτρας εἰς τὰ μάγουλα, εἰς τὰ πλευρὰ, καὶ εἰς τὰς κνήμας τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἅγιος βλέπων τὸ σῶμά του κοκκινῆσαν ὅλον ἀπὸ τὸ αἷμα, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ἐφώνησεν, ὅτι ἐμὲ τὸν γέροντα καὶ ἀσθενῆ ἀνέδειξες δυνατώτερον ἀπὸ βασιλέα νέον καὶ δυνατόν· ὅθεν ἐπειδὴ εἶπε ταῦτα, διὰ τοῦτο μὲ τοὺς αὐτοὺς λίθους τζακίζεται ὁ ἅγιος κατὰ τοὺς ἀστραγάλους καὶ κατὰ τοὺς ὤμους· καὶ ἀφ' οὗ ἐτζακίσθησαν ὅλα τὰ ἄρθρα καὶ αἱ ἀρμονίαι τοῦ σώματός του, δέχεται ἀλυσίδας βαρείας εἰς τὸν λαιμόν, βάλλονται οἱ πόδες του εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, καὶ κλείεται εἰς φυλακὴν. Τότε ἤρχισεν ὁ βασιλεὺς νὰ κολακεύῃ τὰ ὀγδοηντατέσσαρα παιδία, καὶ νὰ νὰ παρακινῆ νὰ θυσιάσουν εἰς τοὺς Θεούς· τὰ δὲ παιδία δὲν ἀπεκρίνοντο εἰς αὐτὸν ὀλοτελῶς, ἀλλὰ συχνάκις ἔστρεφον καὶ ἔβλεπον ἓνα τὸ ἄλλο· χωρὶς δὲ ἀπὸ αὐτὰ δέκα, τὰ πλέον μεγαλύτερα κατὰ τὴν ἡλικίαν, λέγει πρὸς αὐτὰ· σεῖς, ὦ τέκνα, φρόνιμα ὡς εἶσθε, καταπεισθῆτε εἰς τὰ λόγιά μου καὶ θυσιάσατε εἰς τοὺς Θεούς καὶ θὰ εἶσθε μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ παλάτιον διὰ νὰ ἀπολαμβάνετε πολλὰ ἀγαθὰ.

Δύω δὲ ἀπὸ αὐτὰ Ἀμμώνιος καὶ Δονάτος ὀνομαζόμενα, εἶπον πρὸς τὸν Βασιλέα· ἡμεῖς εἴμεθα πιστοὶ χριστιανοί, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλομεν ἀνεχθῆ ποτε νὰ θυσιάσωμεν εἰς κωφούς καὶ ἀλάλους δαίμονας· ὅθεν διὰ τὰ λόγια ταῦτα, δέρονται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τὰ τοῦ Χριστοῦ ἄρνια, καὶ δερόμενα περισσότερον ἀνδρεῖοντο καὶ ἐφώνηζον συνεχῶς, Χριστιανοὶ εἴμεθα καὶ δὲν θυσιάζομεν· τότε ὁ βασιλεὺς γυρίσας πρὸς τὰ ἄλλα παιδία εἶπε· θυσιάσατε κἂν ἐσεῖς διὰ νὰ μὴ πάθητε χειρότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα· παρευθὺς δὲ καὶ ἐκεῖνα ἐφώνησαν, Χριστιανοὶ εἴμεθα, καὶ δὲν θυσιάζομεν, ἀλλ' ἄς ἦναι ἀνάθεμα εἰς σὲ καὶ εἰς τοὺς Θεούς σου· τότε προστάζει ὁ τύραννος νὰ δαροῦν ὅλα δυνατὰ καὶ νὰ φυλακισθῶσι, νὰ μὴ δωθῇ δὲ εἰς αὐτὰ τροφήν, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀφήσουν νὰ ἀποθάνωσιν ἀπὸ τὴν πείναν.

Ἐπειτα προστάζει νὰ κρεμασθῇ μὲν ὁ διδάσκαλος αὐτῶν Βαβύλας καὶ νὰ καταξανθῇ μὲ ὦμα νεύρα βοῶν, κάθε δὲ παιδίον ἡρώτα, ἀνίσως ἀρνήται τὸν Χριστὸν καὶ τὸν διδάσκαλόν του· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνα συμφώνως εἰς τοῦτο δὲν ἐπέειθοντο, διὰ τοῦτο ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ θανατωθῶν διὰ ξίφους καὶ αὐτὰ καὶ ὁ διδάσκαλός των. Πηγαίων λοιπὸν ὁ ἅγιος συντροφευμένος μὲ τοὺς ὀγδοηκοντατέσσαρας μαθητάς του εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἐψάλλεν ἡσύχως μὲ ἠδονὴν μεγάλην, « Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκέν ὁ Θεός. » Πρῶτος λοιπὸν ὁ θεῖος Βαβύλας ἀπεκεφαλίσθη κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως, ἔπειτα ἀκολούθως ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ τὰ παιδία· μερικοὶ δὲ χριστιανοὶ ἐλθόντες διὰ νυκτός, ἔβαλον τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μέσα εἰς ἓνα μικρὸν πλοῖον καὶ τὰ μετεκόμισαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ οὕτω βαλόντες αὐτὰ ἐντὸς τριῶν λαρνάκων, τὰ ἐνταφίασαν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως κατὰ τὸ βόρειον μέρος ὅπου εἶναι μοναστήριον Χώρα ἐπονομαζόμενον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου καὶ Θεόπτου ΜΩΥΣΕΩΣ.

» Οὐκ ἐκ πέτρας νῦν, οὐδ' ὀπισθίων μέρος.

» Μωσῆ θεωρεῖς· ἀλλ' ὅλον Θεὸν βλέπεις.

† Οὗτος ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ διὰ τὸν φόβον τοῦ Φαραῶ ἐρρίφθη εἰς τὸν βάλτον τοῦ ποταμοῦ Νείλου, περικλεισμένος μέσα εἰς μίαν θήβην ἤτοι κιβώτιον πλεγμένον ἀπὸ πάπυρον καὶ ἔξωθεν ἀλειμμένον μὲ ἀσφαλ-

τον ἦτις ἦτον ὁμοία μὲ πίσσαν¹, ἐπάρθη δὲ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Φαραῶ Θέρμυοθιν ὀνομαζομένην² καὶ ἀνατρέφεται ὡς υἱὸς αὐτῆς φιλοτίμως καὶ βασιλικῶς, καὶ μανθάνει ὅλην τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων· ὅτε δὲ ἔγινε χρόνων τεσσαράκοντα, ἐθανάτωσεν ἄνθρωπον αἰγύπτιον, ὅστις ἐμάχετο καὶ ἔδερνεν ἓνα ἑβραῖον· διὰ τὸν φόνον λοιπὸν τοῦτον φοβηθεὶς, ἔφυγεν εἰς γῆν Μαδιάμ, καὶ ἐκεῖ ἐπῆρε γυναῖκα Σεπφώραν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰοθόρ.

Ἐσχόλαζε δὲ καὶ προσήχετο πάντοτε εἰς τὸν Θεόν, καὶ διὰ τῆς μελέτης καὶ προσευχῆς ἐκαθάριζε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του· ὅθεν εἶδε τὸν Θεὸν εἰς τὸ Ὅρος τοῦ Σινᾶ, καθὼς ἦτον δυνατόν νὰ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸν Θεόν· καὶ γίνεται μὲ τοὺς ἰδίους του ὀφθαλμοὺς θεατῆς τοῦ ἐν τῇ βᾶτῳ θαύματος, ἦτις καιομένη μὲν, μὴ κατακαιομένη δὲ, ἦτοι μὴ χωνευομένη, προεικόνιζε τὴν ἐν τῇ Παρθένῳ πραγματικὴν καὶ οὐσιώδη κατοίκησιν τῆς Θεότητος· τελειώσας δὲ ἄλλους τεσσαράκοντα χρόνους ἐν τῇ γῇ Μαδιάμ, κατέβη εἰς Αἴγυπτον κατὰ προσταγὴν Θεοῦ, ὧν τότε ὀγδοηκοντούτης γέρων, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Αἰγυπτίων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Φαραῶ δὲν ἐπέιθετο νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο τιμωρεῖ ὁ Μωϋσῆς τὴν Αἴγυπτον μὲ τὰς δέκα πληγὰς· ὅθεν μὲ τὴν βοήθειαν καὶ θέλησιν τοῦ Θεοῦ, παραλαβὼν τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ὁμοῦ μὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ, διεπέρασεν αὐτὸν παραδόξως διὰ μέσου τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπαίδευσεν αὐτὸν ἄλλους τεσσαράκοντα χρόνους μὲ τὸν γραπτὸν Νόμον καὶ μὲ διάφορα σημεῖα καὶ θαύματα· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος ἐπαρώξυνε τὸν Θεόν, διότι ἐλάλησε καὶ εἶπε μὲ δισταγμὸν· «ἀκούσατέ μου ὧ ἀπειθεῖς, μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; (ἀριθ. κ'. 10.) ἀνταποκρινόμενος δηλαδὴ πρὸς τὸν λαόν, ὅστις τὸν ἠνάγκαζε· διὰ τοῦτο, λέγω, δὲν ἐμβήκεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ἀλλ' ἀναβὰς εἰς τὸ Ὅρος Ναβαῦ, ἐκεῖ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ ἑκατὸν εἰκοσιν ἐτῶν· ἐπρόλαβε δὲ τὴν

παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆ χίλια τετρακόσια ὀγδοήκοντα πέντε.¹

¹ Σημειῶσαι ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐφέρθη ἡ Θαυματουργὸς ῥάβδος τοῦ Προφήτου τούτου Μωϋσεῖος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς παῖς καὶ προῦπήνησεν αὐτὴν· κτίσας δὲ ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἔβαλε τὴν Ῥάβδον εἰς αὐτόν· ἔπειτα μετέφερεν αὐτὴν εἰς τὸ παλάτιον, ὡς λέγει Γεώργιος ὁ Κωδινός· καὶ δρᾶ σελ. 4152 τῆς δωδεκαβίβλου. Καὶ τοῦτο δὲ σημειῶσαι· ὅτι τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ὥδην τοῦ προφήτου τούτου Μωϋσεῖος ἐρμηνεύσαμεν εἰς τὸ ἀπλοῦν, ὁμοῦ καὶ τὰς ἄλλας ὥδας τῆς στιχολογίας, τὰς ὁποίας ἐστειλάμεν διὰ νὰ τυπωθοῦν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν στιχολογίαν ἐκείνην, ἐλησημονήσαμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μίαν ἀναγκαίαν εἰδήσιν, τούτου χάριν δίδομεν ταύτην ἐδῶ. Μερικοὶ ἀδελφοὶ βλέποντες εἰς τὸ ΜΖ' κεφάλαιον τοῦ καθολικοῦ καὶ τετυπωμένου τυπικοῦ νὰ γράφῃ· «Δεῖ εἰδέναι, ὅτι, τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, οὐ λέγομεν ἐφ' ὅλην τὴν Πεντηκοστήν· τοῦτο λέγω βλέποντες, καὶ μὴ νοοῦντες αὐτὸ, καταλιμπάνουσι καὶ αὐτοὺς τοὺς συνθέεις δέκα στίχους τοὺς ἐν ἐκάστῃ ὥδῃ λεγομένους ἐκ τῆς στιχολογίας· οὐκ ὀρθῶς δὲ τοῦτο ποιοῦσι. Καθότι οἱ συνθέεις δέκα στίχοι τῆς στιχολογίας, οὐδέποτε καταλιμπάνονται ἐν ἐκάστῃ ὥδῃ, οὔτε εἰς ἕνα τὸ διάστημα τῆς Πεντηκοστῆς, οὔτε εἰς ἄλλον καιρὸν· εἰς μερικὰ δὲ εὐαγγῆ μοναστήρια τοῦ Ὁρους, τὰ ἀκριβέστερα τῶν ἄλλων ἐν ταῖς ἀκολουθίαις, λέγουσι τοὺς ἀνωτέρω στίχους ἐκ τῆς στιχολογίας, καὶ δταν ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ μεγάλου Σαββάτου. Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ τυπικοῦ λεγόμενον οὕτω νοεῖται· οἱ παλαιοὶ Πατέρες ἐδιᾶλεξαν μερικοὺς στίχους ἀπὸ καθῆ ὥδῃ τῆς στιχολογίας, παρὰ ἀπὸ τοὺς συνειθισμένους δέκα, καὶ τούτους τοὺς στίχους ἐδιώρισαν νὰ ψάλλωνται κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, κατὰ τὰς ὁποίας ψάλλεται ἡ παρακλητικὴ, δταν οὔτε προεόρτια εἰσὶ τινος ἑορτῆς, οὔτε μεθόρτια· μίαν τοιαύτην στιχολογίαν εἶδο, ἐγὼ χειρόγραφον ἐν τῷ ἱερῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ὅπου καὶ ἐψάλλετο· ὁμοίως καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰσθῆρων. Περὶ τοιαύτης λοιπὸν στιχολογίας λέγει τὸ Τυπικόν, ὅτι οὐ λέγεται ἐν τῷ διαστήματι ὅλης τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ οὐχὶ περὶ τῆς κοινῆς ταύτης καὶ δεκαστίχου τῆς ὑπὸ πάντων ἐγνωσμένης. Μία λοιπὸν οὕσα ἡ στιχολογία δηλ, κατὰ τρεῖς τρόπους ἀναγνώσκειται ἢ ψάλλεται· ἄλλως, ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ· ἄλλως, ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ψάλλεται ἡ παρακλητικὴ· καὶ ἄλλως ἐν ταῖς ἡμέραις, καθ' ἃς ψάλλονται ἑορταὶ καὶ προεόρτια, καὶ μεθόρτια· καὶ ἄπλως, καθ' ἃς ἡ παρακλητικὴ οὐ ψάλλεται· δρᾶ δὲ καὶ ἐν κεφαλᾷ OΓ'. τοῦ αὐτοῦ Τυπικοῦ, ὅπου καθαρῶτερα λέγει, «ὅτι οὐ σχολάζουσιν οἱ στίχοι (τῆς στιχολογίας δηλ.) πώποτε· πλην ἐν τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ (τοῦ Πάσχα) καὶ ἐν πάσῃ τῇ Διακαινησίμῳ ἑβδομαδί. Περὶ δὲ τοῦ τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, πῶς ψάλλεται, ἀκουε· δταν ψάλλεται ἡ Ὀκτώηχος (ἦτοι ἡ παρακλητικὴ) ἄρχεται ὁ πρῶτος χορὸς λέγειν· «τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται, ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν· εἶτα ὁ ἕτερος χορὸς· «Βοηθὸς καὶ σκεπαστής· καὶ τοὺς καθῆξῆς στίχους λέγουσι χύμα καὶ οἱ δύο χοροὶ ἕκαστος τὸν εἰκείον στίχον· ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς τὸ· «Ἐπάγη ὡσαὶ τείχος τὰ κύματα, ἐπάγη καὶ τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, τότε ψάλλουσι τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τοῦ Κανόνος, ποιοῦντες αὐτὰ δεκατέσσαρα.

¹ Τὴν θήσιν ὠνόμασεν ὁ Ἄδελφος Ἐρμηνευτῆς κισωτὸν πεπύρου θήκης, ἢ ὀδρίαν, ἢ πλατυσμὸν, ἣν τινες καλοῦσι στήτην. Ὁ δὲ Ἰώσηπος πλέγμα αὐτὴν ὀνομάζει.

² Ἄλλοι δὲ εἶπον, ὅτι αὕτη ὀνομάζετο Μέρρις ἢ Μίρρινα (ἐν τῷ α'. τόμῳ τῆς Ἀδελφείας Κεγ. τοῦ Βουλγέρεως.)

Ἡ ἁγία ΕΡΜΙΟΝΗ, μία τῶν τεσσάρων θυγατέρων Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου, ἐν εὐφρῆ τελιοῦται.

» Χωρεῖ πρὸς αὐτοὺς οὐρανοὺς Ἑρμιόνη.

» Ἑρμιον εὐρηκυῖα τὴν σωτηρίαν.

Φίλιππος ὁ ἀγιώτατος Ἀπάτολος ὁ ἐκ τῶν ἑπτὰ Διακόνων, ὁ τὸν Εὐνοῦχον τῆς Κανδάκης βαπτίσας, εἶχε θυγατέρας τέσσαρας, τὰς ὁποίας ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις μαρτυρεῖ, ὅτι ἦτον παρθένοι καὶ προφήτισσαι. (Πράξ. κα'. 8) ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ Ἑρμιόνη καὶ ἡ Εὐτυχίς, ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἐζήτησαν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον· μὴ εὐροῦσαι δὲ αὐτὸν, ἐπειδὴ καὶ μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ὡς τὸν Ἐνωχ καὶ Ἡλίαν, εὗρον αὐτ' ἐκείνου Πετρῶνιον τὸν μαθητὴν τοῦ ἀγίου Παύλου· καὶ διδαχθεῖσαι ἀπὸ αὐτὸν, ἐσπούδαζον νὰ μιμῶνται καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ· ἡ δὲ Ἑρμιόνη μετεχειρίζετο τὴν ἰατρικὴν τέχνην· διὰ τοῦτο καὶ ἔτρεχεν εἰς αὐτὴν πλῆθος ἀνθρώπων πολὺ, καὶ ὅλοι ἰατροῦντο μὲ τὴν ἐπίκλησιν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· ὅταν δὲ ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς διέβαινε διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ κατὰ τῶν Περσῶν, τότε διεβλήθη εἰς αὐτὸν ἡ ἁγία Ἑρμιόνη ὡς χριστιανή· ὅθεν παραστήσας αὐτὴν ἐμπροσθέν του ὁ βασιλεὺς, ἐδοκίμαζε νὰ τὴν ἀπατήσῃ μὲ καλακείας καὶ νὰ τὴν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ νὰ τὴν καταπέισῃ δὲν ἐδυνήθη, ἐπρόσταξε νὰ ραπίζουσαν αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον ὥρας ἀρκετάς· ἀλλ' ἡ μάρτυς βλέπουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καθήμενον ἐν τῷ κριτηρίῳ εἰς σχῆμα τοῦ Πετρῶνιου, συνομιλοῦντα καὶ ἐνδυναμόνοντα αὐτὴν, ἐκ τούτου ἐνόμιζε τὰ ραπίσματα ὡς μηδέν· ὅθεν καὶ ὁ βασιλεὺς βλέπων τὸ στερεὸν καὶ ἀμετάβλητον τοῦ νοός τῆς, καὶ ἐντραπεῖς, ἀφῆκεν αὐτήν.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἡ ἁγία Ἑρμιόνη ἠνοιξεν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐν ἱερὸν Πανδοχείον, καὶ δεχομένη ὅλους τοὺς ξένους, ἐπαρηγόρει αὐτοὺς ψυχικὰ καὶ σωματικὰ· καὶ ἐβλεπέ τις ἐκεῖ δαξάζομενον τὸν Κύριον καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ κάθε ἀνθρώπου, ἕως οὗ ἀπέθανεν ὁ Τραϊανὸς· ἀφ' οὗ δὲ ἐβασίλευσεν Ἀδριανὸς ὁ γαμβρὸς τοῦ Τραϊανοῦ ἐν ἔτει ριζ', (117) καὶ ἔμαθε τὰ περὶ τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης, εὐθὺς ἐστειλε καὶ τὴν ἔφερε, καὶ λέγει πρὸς αὐτήν· λέγε μοι ὦ γραίδιον, πόσων χρόνων εἶσαι; καὶ ἀπὸ ποῖου γένος ὑπάρχεις; ἡ δὲ ἁγία ἀπεκρίθη· ὁ Χριστός μου ἤξεύρει πόσων χρόνων εἶμαι καὶ ἀπὸ ποῖου γένος ὑπάρχω· ὁ βασιλεὺς εἶπεν· ἐκβάλε-

τε τὸ παλλίον ἥτοι τὸ ἐπαναφορέον τῆς, καὶ δέρετε αὐτὴν ἀσπλάγγως λέγοντας· «εἰς ὃ, τι ἐρωτᾷ ὁ βασιλεὺς ἀποκρίνου μὲ σεμνότητά» ἐν ὧσιν δὲ καιρῷ ἐδέρετο ἡ ἁγία, δὲν ἔλειπεν ὁ ψαλμὸς ἀπὸ τοῦ στόματός· ἀφ' οὗ δὲ οἱ δῆμιοι ἀπέκαμαν ραβδίζοντες, ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ βάλουν περόνια ὑποκάτω εἰς τοὺς πόδας τῆς μάρτυρος· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία λαμβάνουσα τὴν βάσανον ταύτην, εὐχαρίστει περισσώτερον τὸν Θεόν, ἤναψεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν θυμὸν· καὶ προστάζει νὰ θέσωσιν ἐπὶ τοῦ πυρὸς λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν καὶ θείον, καὶ ἀσφαλτον καὶ μόλιθον καὶ οὕτω νὰ βαλθῇ μέσα εἰς αὐτὸν ἡ ἁγία· ὅθεν ἀναβλέψασα εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ ζητήσασα δύναμιν ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐσφράγισε τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, καὶ οὕτως ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν ἀναμμένον λέβητα· καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐσβυσε τὸ πῦρ, καὶ ἐχύθησαν ἔξω τὰ μολύβια καὶ τὰ λοιπὰ εἶδη, καὶ οὕτως ἡ μάρτυς ἔμεινεν ἀβλαβής. Ὁ δὲ βασιλεὺς βλέπων τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐθυμώθη ἐτι μᾶλλον καὶ προστάζει νὰ καύσουν καὶ πάλιν τὸν λέβητα τόσον πολλὰ, ὥστε νὰ χωνεύσουν μέσα εἰς αὐτὸν τὰ κόκκαλα τῆς μάρτυρος· τοῦτο δὲ ποιήσαντες οἱ δῆμιοι, ἐβλεπον τὴν ἁγίαν, ἰσταμένην εἰς τὸ μέσον τοῦ λέβητος, ὡσάν νὰ ἐστέκετο μέσα εἰς δρόσον· ἦτις καὶ εἶπε πρὸς τὸν τύραννον, Βασιλεῦ, ζῆ Κύριος ὁ Θεός! καθὼς σὺ αὐτοῦ μακρὰν καθήμενος δὲν αἰσθάνεσαι τὴν καῦσιν τοῦ λέβητος τούτου, οὕτω οὐδὲ ἐγὼ αἰσθάνομαι αὐτήν. Ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον του καὶ ὑπῆγε πλησίον καὶ ἄμα ὡς ἐγγίσας τὴν χειρὰ του εἰς τὸν λέβητα, εὐθὺς εὐγῆκε τὸ δέρμα καὶ τὰ ὀνύχια τῆς χειρὸς του.

Τότε ἡ ἁγία ἐφώνηξε μέσα ἀπὸ τὸν λέβητα· Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν· ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ἀκούσας, ἐθυμώθη δυνατὰ, καὶ προστάζει νὰ καῖ ἓνα τηγάνιον μέγαλον ἕως οὗ νὰ σπινθοβολῇ, καὶ μέσα εἰς αὐτὸ νὰ βάλουν γυμνὴν τὴν ἁγίαν· ὅταν λοιπὸν ἐμβῆκεν ἡ ἁγία εἰς τὸ ἀναμμένον τηγάνιον, Ἄγγελος Κυρίου ὁ φυλάττων αὐτὴν ἐσκόρπισε τὴν φωτίαν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τοῦ τηγανίου· καὶ τοὺς παρευρεθέντας ἐκεῖ κατέκαυσεν, ἡ δὲ ἁγία μέσα εἰς τὸ τηγάνιον ὡς ἂν εὐρίσκετο εἰς χλοηφόρον τόπον, ἐξύμνει καὶ ἐδόξαζεν εὐχαρίστως τὸν Κύριον.

Τοῦτο τὸ παράδοξον θαῦμα βλέπων ὁ Ἀδριανὸς ἐτρόμαξε καὶ προστάζει νὰ ἐκβάλουν τὴν μάρτυρα ἀπὸ τὸ τηγάνιον φοβούμενος μήπως κατακαῖ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ πῦρ· ὅταν λοιπὸν ἡ

ἁγία εὐχόμενος ἔξω, λέγει πρὸς τὸν Ἀδριανόν βασιλεῦ, ἤξευρε ὅτι ὁ Κύριός μου με ἔκαμε νὰ ὑπνώσω μέσα εἰς τὸ ταγάνιον· καὶ λοιπὸν εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου, ὅτι προσκύνουν τὸν μεγάλον Θεὸν Ἡρακλῆν· ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ἀκούσας, ἐχάρη· καὶ προστάζει αὐτὴν νὰ ἔμβη μέσα εἰς τὸν ἑλληνικὸν Ναόν· εἰσελεύσῃς δὲ τῆς ἁγίας καὶ προσευξαμένης εἰς τὸν ἀληθῆ καὶ φιλόφρων Θεόν, εὐθύς ἔγεινε βροντὴ ἀπὸ τὸν Οὐρανόν, καὶ μαζὶ με τὴν βροντὴν ἔπεσαν ὅλα τὰ εἰδῶλα ὅσα εὐρίσκοντο εἰς τὸν Ναόν, καὶ καταθλασθέντα ἔγειναν ὡς κονιορτός. Τότε ἡ ἁγία ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ Ναοῦ καὶ λέγει εἰς τὸν βασιλέα· ἔμβα, ὦ βασιλεῦ εἰς τὸν Ναόν καὶ βοήθησον τοὺς θεοὺς σου, διότι αὐτοὶ ἔπεσον καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ σηκωθοῦν· ἐμβαίνων δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ βλέπων τὴν συντριβὴν καὶ τὸν ὄλεθρον τῶν εἰδώλων, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσουν τὴν ἁγίαν ἔξω τῆς πόλεως· ἐπῆραν λοιπὸν αὐτὴν Θεόδουλος καὶ Θεότιμος οἱ δῆμιοι, καὶ ἐκβῆκαν ἔξω τῆς πόλεως· ἐπειδὴ δὲ ὠρμησαν νὰ ἀποκεφαλίσουν αὐτὴν πρὸ τοῦ νὰ προσευχηθῆ, ἐξηράνθησαν τὰ χέρια αὐτῶν· ὅθεν προσπεσόντες εἰς τὴν ἁγίαν, ἐπίστευσαν ὀλοφύχως εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ οὕτως ἔγειναν ὑγιεῖς· παρακαλέσαντες δὲ τὴν ἁγίαν νὰ προσευχηθῆ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, ἵνα παραδώσῃ τὰς ψυχὰς των εἰς τὸν Κύριον ἔμπροσθεν τῆς, οὕτως ἐκοιμήθησαν καὶ ἐτελειώθησαν με μακάριον τέλος· ἔπειτα καὶ ἡ ἁγία ἐκοιμήθη εἰς τὸν ἴδιον τόπον. Μερικοὶ δὲ εὐλαθεῖς χριστιανοὶ, λαβόντες τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐνταφίασαν αὐτὰ εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου, ἐν τόπῳ σεμνῷ καὶ τιμῷ, εἰς δόξαν Πατρὸς Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος.

Οἱ ἅγιοι ΘΕΟΤΙΜΟΣ¹ καὶ ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ
αἱ ἀπὸ δημῶν πιστεύσαντες, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται

- » Θεότιμος τέθνηκε σὺν Θεοδούλῳ,
- » Τιμὴν σὺν αὐτῷ δουλικὴν δὸς Κυρίῳ.

Ὁ ἅγιος ΠΕΤΡΩΝΙΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται².

- » Ἰπῆρχε Χριστὸς πρὸς Πετρῶνιῳ πέτρα,
- » Ἀνωτέρῳ μένοντι πειρασμῶν βίας.

¹ Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις Συναξαρισταῖς Τιμόθεος οὗτος γράφεται.

² Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις μηναιοῖς Μάρτυς γράφεται ὁ Πετρῶνιος οὗτος.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΧΑΡΙΤΙΝΗΣ.

- » Ὅπερ δι' εὐχῆς εἶχε σαρκὸς τὴν λύσιν.
- » Ἴδου δι' εὐχῆς λαμβάνει Χαριτίνην¹.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΑΡΒΗΛΟΣ² λιθοβοληθεὶς τελειοῦται.

- » Βέβηλον ὁ Σάρβηλος οὐ σέβων σέβας,
- » Ἀνδρῶν βεβήλων χερεὶ βάλλεται λίθοις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΕΝΤΥΡΙΩΝΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΑΜΜΙΑΝΟΥ, καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ὁρμωμένων ἐκ κόμης Κανδαλῆς.

Εἰς τὸν Κεντυρίωνα.

- » Ὁ Κεντυρίων πῦρ πόθου θείου πνέων,
- » Ψυχὴν προθύμως εἰς τὸ πῦρ ἀποπνέει.

Εἰς τὸν Θεόδωρον Ἀμμιανόν καὶ Ἰουλιανόν.

- » Τριτοῖς ἀθληταῖς ἡ πυρὰ κλίμαξ ξένη,
- » Δι' ἧς ἀνήλθον οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι διὰ τὴν εἰς Χριστόν ὁμολογίαν βασανίζονται πρῶτον με διαφόρους βασάνους ὑπὸ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σπή (288). ἔπειτα βάλλονται μέσα εἰς λουτρὸν ἀναμμένον, καὶ διαφυλαχθέντες ἀβλαβεῖς ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου, κόπτονται τοὺς πόδας με πέλεκυν· καὶ ριφθέντες μέσα εἰς πυρὰν, τελειοῦνται ἐν Κυρίῳ.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΑΘΟΥΛΑ καὶ ΒΕΒΑΙΑΣ.

- » Τμηθέντες ἄμφω Θαθούλ καὶ Βεβαία,
- » Ζωὴν βεβαίαν εὗρον ἀντ' ἐψευσμένης.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν εἰς τὸν καιρὸν Ἀδριανοῦ³ βασιλέως· ἐν ἔτει ριζ' (117) ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ Θαθούλ ἦτον ἰσρευς τῆς δαιμονικῆς πλάνης· διδαχθεὶς δὲ ἀπὸ ἑνα ἐπίσκοπον, προσέδραμεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δέρεται με ραβδίᾳ ἀπὸ Αὐγαρον τὸν τοπάρχην, καὶ καίεται εἰς τὰ ὀμμάτια· εἶτα δεθεὶς ὀπίσω τὰς χεῖρας δέρεται εἰς τὴν κοιλίαν· κρεμασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸ ἑνα χερί, ξέεται καὶ καίεται ὑποκάτω με πῦρ· ἔπειτα δεθεὶς εἰς ὄργανον μηχανικὸν προιονίζεται ἀπὸ

¹ Σημειῶσαι, δεῖ τοῦτο τὸ ἴδιον δίστιχον εὐρίσκειται καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν αὐτῆς Χαριτίνης κατὰ τὴν πέμπτην Ὀκτωβρίου.

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Σάρβηλος γράφεται.

³ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται Τραιανῶν.

τὴν κεφαλὴν καὶ οὕτως ἐτελειώθη με μάχαιραν ὁμοῦ με τὴν ἀδελφὴν του Βεβαίαν.

Μνήμη τῶν ἁγίων τριῶν χιλιάδων καὶ ἑξακοσίων εικοσιοικτῶ ΜΑΡΤΥΡΩΝ.

- * » Ἐξακοσίους Χριστέ καὶ τρισχιλίους,
- » Σὺν συνάθλοις ἠνωσας ἄγγελοις ἄνω.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι εὐρέθησαν κεκρυμμένοι εἰς τὰ βουνὰ καὶ σπήλαια τῆς Νικομηδείας ἐν ἔτει σγ' (290), τοὺς ὁποίους, ἀφ' οὗ πρότερον ἐτιμώρησεν ὁ βασιλεὺς Μαξιμιανὸς με διαφόρους βασάνους, τελευταίον τοὺς ἐθανάτωσε. Καὶ οὕτως ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ε'. μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΖΑΧΑΡΙΟΥ τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

- » Θεῖον δι' ἁμὸν τοῦ Θεοῦ Ζαχαρίας,
- » Ὡσπερ τις ἁμὸς σφάττεται ναοῦ μέσον.
- » Πέμπτη Ζαχαρίαν δαπέδω σφάζαν παρὰ Νηοῦ.

Οὗτος, ἐπειδὴ παρρησίᾳ ἐκήρυττε τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, ὅτι ἡ αὐτὴ εἶναι ὁμοῦ Μήτηρ καὶ Παρθένος, καὶ ἐπειδὴ ἐπρόσταξε τὴν Θεοτόκον, ἀφ' οὗ ἐγέννησε τὸν Χριστόν, νὰ μὴ ἐκβαίνῃ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅστις ἦτον διωρισμένος ἐν τῷ Ναῷ νὰ στέκωνται αἱ Παρθένοι.¹ Καὶ πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ὁ υἱὸς του

¹ Τοῦτο βεβαίῳ ὁ μέγας Βασίλειος ἐν τῷ εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν λόγῳ αὐτοῦ, λέγων, « Λόγος γὰρ τις ἐστὶ καὶ οὗτος ἐκ παραδόσεως εἰς ἡμᾶς ἀφιγμένος, ὅτι ὁ Ζαχαρίας ἐν τῇ τῶν παρθένων χώρᾳ τὴν Μαρίαν κατατάξας μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου κύψιν, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων κατερονεύθη μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐγκληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὡς διὰ τούτου κατασκευάζων τὸ παράδοξον ἐκεῖνο καὶ πολυμήνητον σημεῖον, παρθένον γενήσασαν, καὶ τὴν παρθενίαν μὴ διαφθείρασαν. » Τοῦτο τὸ ἴδιον βεβαίῳ καὶ ὁ Νικηφόρος εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῆς ἱστορίας του, φέρων τὸν Ἰππόλυτον μάρτυρα· ὅθεν καὶ ὄμμα τῆς παρθενίας φημιζέται ὁ θεὸς Ζαχαρίας, ὁ μισθηθεὶς ὑπὸ πάντων τῶν ἱερέων, διὰ τὸ κηρύττειν τὴν παρρησίαν τοῦ Μεσσία· ἐπειδὴ ἔλεγε « Καὶ σὺ παιδίον προφήτη· Ἰψίςου κληθήσῃ κτλ. (σελ. 267 τῆς δωδεκαβιβλίου.) Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Ζαχαρίαν λόγον πανηγυρικὸν ἔχει Κοσμάς Βεσίτωρ, σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὡς χρυσῶν θυμιατήριον. » Ὁ αὐτὸς εἰς τὸν αὐτόν· οὗ ἡ ἀρχὴ « Μύστα τῶν ἀρρήτων ἱερουργημάτων (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου μονῇ, ἐν τῇ τοῦ Βατοπαίδου καὶ τῇ τῶν Ἰεθέρων καὶ πρὸ αὐτῶν ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.)

Ἰωάννης ἐζητεῖτο ἐν τῷ καιρῷ τῆς βρεφοκρατίας καὶ δὲν εὐρίσκετο, διότι ἐκρύπτετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου μέσα εἰς σπήλαιον μαζὶ με τὴν Μητέρα του¹, διὰ ταῦτα, λέγω, τὰ τρία αἴτια

¹ Τοῦτο βεβαίῳ ὁ ἱγ' κανὼν τοῦ ἁγίου Πέτρου Ἀλεξανδρείας « Ὁ αἰμοβόρος Ἡρώδης τὸ πρὸ Χριστοῦ γεννηθέν ἕτερον παιδίον (ἦτοι τὸν Ἰωάννην) ζητήσας ἀποκτείνει καὶ μὴ εὐρὸν, τὸν πατέρα αὐτοῦ Ζαχαρίαν ἐφόνησε μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐκφυγόντος τοῦ παιδὸς μετὰ τῆς μητρὸς Ἐλισάβετ. » Παῦ δὲ εὐρέθη τὸ λείψανον τοῦ προφήτου τούτου Ζαχαρίου, ὅρα κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Φεβρουαρίου. Ὅτι δὲ ὁ Ζαχαρίας οὗτος ἦτον ἀρχιερεὺς, βεβαίῳσεν ὁ Χρυσόστομος, ὁ Αὐγουστίνος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Θεοφύλακτος, καὶ ὁ Θεοδώρητος. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ Ἁγία Γραφή λέγουσα, ὅτι νὰ μὴ εὐρίσκεται ἄνθρωπος μέσα εἰς τὴν σκηνὴν, διὰν ἐξιλάσεται ὁ ἀρχιερεὺς. « Καὶ πᾶς ἄνθρωπος (ὄηλον δὲ ἐκ τούτου ὅτι οὐδὲ ἱερεὺς) οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ » (Λευϊτικ. ις'. 17), τοῦτο δὲ εἶναι σύμφωνον με ἐκεῖνο, ὅπερ διηγείται ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς περὶ τοῦ Ζαχαρίου, ὅτι « Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῆς ὥρας τοῦ θυμιάματος. » Τὸ ἀνωτέρω ρητὸν τῆς Γραφῆς μεταχειρίζεται καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος, καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ζαχαρίας ἦν ἀρχιερεὺς. καὶ ὅτι εἰσελήλυθεν εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων, ἦτον ὁ καιρὸς τῆς σκηνοπηγίας, ἥτις ἐτελεῖτο κατὰ τὸν ἑβδομὸν μῆνα, τὸν Σεπτέμβριον δηλαδὴ. Τοῦτο συμμαρτυρεῖ καὶ ὁ Θεοδώρητος « Δῆλον ἐντεῦθεν, ὡς ἐκτὸς τοῦ καταπετάσματος τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος ἔκειτο· οὐ γὰρ, ἂν, εἴπερ ἔνδον ἦν, εἰς τὸ πυρεῖον τοὺς ἀνθρακας λαβεῖν ἐκελεύθη, καὶ τούτω εἰσω τοῦ καταπετάσματος ἐμβάλειν τὸ θυμιαμα. » ἐδίδαξε δὲ τοῦτο ἡμᾶς καὶ ὁ μακάριος Λουκᾶς, τὰ κατὰ τὸν Ζαχαρίαν διηγούμενος, τὸν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ πατέρα· διότι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν (ἦτοι τῆς σκηνοπηγίας, τῆς κατὰ τὸν ἑβδομὸν μῆνα δηλαδὴ τὸν Σεπτέμβριον τελομένης, ὡς εἶπομεν) κάκεινος εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων εἰσελήλυθε καὶ τῆς Ἀγγελικῆς ὀπτασίας ἀπήλαυσε. Τοῦτο τὸ ἴδιον φρόνημα ἔχει καὶ ὁ δὴ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ζαχαρίας ἦτον ἀρχιερεὺς, καὶ ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Σεπτεμβρίου, ὅτε ἐτελεῖτο ἡ σκηνοπηγία εὐηγγελίσθη· διὸ καὶ κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Σεπτεμβρίου εορτάζει τὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Προδρόμου συλλήψιν· ἀκολουθῶς δὲ εορτάζει καὶ τὴν γέννησιν τοῦ αὐτοῦ Προδρόμου κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Ἰουνίου, μετὰ παρέλευσιν δηλαδὴ ἑνεία δλοκλήρων μηνῶν· ἐντεῦθεν ἀκολουθῶς τῇ συλλήψει τοῦ Προδρόμου, εορτάζει καὶ τὴν συλλήψιν τοῦ Θεοῦ λόγου κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Μαρτίου, μετὰ ἕξ μηνῶν δηλαδὴ τῆς τοῦ Προδρόμου συλλήψεως, ὅτε εὐηγγελίσθη ἡ Θεοτόκος· ἀκολουθῶς δὲ τῇ τοῦ Θεοῦ Λόγου συλλήψει, εορτάζει καὶ τὴν αὐτοῦ γέννησιν κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Δεκεμβρίου· ἀκολουθῶς δὲ τῇ τοῦ Θεοῦ Λόγου γέννησει εορτάζει καὶ τὴν Ἰαπωνικήν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας· ὅθεν ἂν δώσωμεν (ὡς λέγουσι τινες) ὅτι ὁ Ζαχαρίας δὲν ἦτον ἀρχιερεὺς, καὶ δὲν εὐηγγελίσθη κατὰ τὸν ἑβδομὸν μῆνα, ἀνατρέπομεν τὴν ἀνωτέρω τάξιν τῶν Δεσποτικῶν εορτῶν, καὶ

φονεύεται εἰς τὸ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, κατὰ προσταγὴν τοῦ Ἡρώδου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΒΔΑΙΟΣ ἐπὶ σκοπος, ἐν ταῖς βασάνοις τελειοῦται.

- » Ράβδων ἀκάνθας μάρτυς Ἀβδαίος φέρει,
- » Στεφθέντα τιμῶν ταῖς ἀκάνθαις δεσπότην.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου μὲν τοῦ μικροῦ βασιλέως Ῥωμαίων, Ἰσδιγέρδου δὲ βασιλέως, ἐν ἔτει υἱθ' (412)· πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἀρχιμάγον, ἠναγκάσθη νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἥλιον καὶ τὸ πῦρ, ὅθεν ἐπειδὴ δὲν ἐπίεσθη, τύπτεται εἰς ὄλον τὸ σῶμα μὲ ραβδία τῆς ροδιᾶς, γεμάτα ὄντα ἀπὸ ἀκάνθας,

ὅλον τὸν κύκλον αὐτῶν συγχέομεν· καθότι διαί αι ἀνωτέρω ἔορται βάσειν καὶ θεμελίον ἔχουσι τὴν ἐν τῷ ἰερόνῳ μνηϊ γονομένην σύλληψιν τοῦ Προδρόμου.

Εἰ δὲ καὶ προβάλλῃ τις, διὰ τί ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἱερέα ὀνομάζει τὸν Ζαχαρίαν καὶ ὄχι ἀρχιερέα; ἀποκρινόμεθα, ὅτι ὁ ἱερεὺς πλατυτέρας ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρχιερέως· διότι οὕτω καὶ τὸ Λευιτικὸν ἱερέα ὀνομάζει τὸν ἀρχιερέα Ἀαρῶν « ἐλευσεται (ὁ λεπρός) πρὸς Ἀαρῶν τὸν ἱερέα » (Λευι. γ'. 2.) καὶ ὁ Δαβὶδ προφητεύων περὶ τοῦ Ἀρχιερέως Χριστοῦ, ἱερέα αὐτὸν καλεῖ « Σὺ γὰρ, φησὶν, ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ » (Ψαλ. ρθ'. 5.) ὁμοίως καὶ ὁ Παῦλος ἱερέα τὸν Χριστὸν ὀνομάζει λέγων· « Καὶ περισσότερον ἐστὶν κατὰ τὸν ἔσθιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοίότητα Μελχισεδέκ ἀνάσταται ἱερεὺς ἕτερος (Ἑβρ. ζ'. 15) ὅρα καὶ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, καὶ θέλεις ἰδεῖ τὸν ἀρχιερέα Ἀαρῶν νὰ ὀνομάζῃται εἰς πλείολλα μέρη ἱερέως· οὕτω καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος καὶ ὁ Χρυσορρήμιον, γράφοντες λόγους περὶ ἱεροσύνης, πλατυτέρας ἐνόουν τὴν ἱεροσύνην καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχιερωσύνης λαμβανόμενῃν.

Ἦθελε δὲ ἀπορήσει τις, ἂν ὁ Γαβριὴλ ἐφάνη εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος καὶ εὐηγγέλιζε τὸν Ζαχαρίαν, εὐὸ δὲ θυσιαστήριον τοῦτο ἦτον ἐξω τῶν ἁγίων ἐν τῇ μέσῃ σκηνῇ· λοιπὸν ὁ Ζαχαρίας δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων· ἡμεῖς δὲ εἰς τοῦτο ἀποκρινόμεθα, ὅτι δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ συνῆραμον καὶ τὰ δύο· καὶ ὁ μὲν Ζαχαρίας, ὡς ἀρχιερεὺς, εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων νὰ θυμιάσῃ μὲ χρυσῶν θυμιατήριον, ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι δὲ, ἢ καὶ μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐφάνη αὐτῷ ἐξωθεν ὁ Γαβριὴλ ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος, ἐκείνο δὲ ἔπερ λέγουσιν οἱ τινες, ὅτι ἐν τοῖς περ' Ἑβραίοις καταλόγοις τῶν ἀρχιερέων, δὲν ὑπάρχει ἀρχιερέως, ὀνομαζόμενος Ζαχαρίας, τοῦτο οὐδεμίαν δύναμιν ἔχει, καθότι οἱ Ἑβραῖοι πολλὰκις αἰχμαλωτισθέντες, καὶ μάστιγα ὑπὸ Τίτου, ἀπώλειον καὶ τοὺς καταλόγους τῶν ἀρχιερέων των, καὶ τὰς γενεαλογίας τῶν φυλῶν αὐτῶν (ὅρα καὶ εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ Προδρόμου ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Σεπτεμβρίου.)

τόσον πολλὰ, ὥστε ἐγένεον ὡς νεκρός· ὅθεν βασταζόμενος ἀπὸ τοὺς δημίους ἐφέρθη εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ μετὰ ὀλίγην ὥραν παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΕΔΙΜΝΟΥ, ΟΥΡΒΑΝΟΥ, ΘΕΟΔΩΡΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ὀγδοήκοντα ἱερέων ἅμα καὶ Λευιτῶν (ἦτοι διακόντων) κατὰ τὴν θάλασσαν ἐν πλοίῳ πυρποληθέντων καὶ τελειωθέντων.

Εἰς τὸν Μείδιμον.

- * » Ἰδὼρ διελθὼν ψαλμικῶς καὶ πῦρ ἅμα,
- » Λέγει Μείδιμος, εἰς ἀναψυχὴν φθάνω.
- Εἰς τὸν Οὐρβανὸν καὶ Θεόδωρον.
- » Σὺν Οὐρβανῷ δὲ καὶ Θεόδωρος μέγας,
- » Ἄθλον τὸν αὐτὸν ἐκτελεῖ τῷ Μείδιμῳ.

Εἰς τοὺς ὀγδοήκοντα Ἱερεῖς καὶ Λευίτας.

- » Ὅκτας δεκαπλῆ τῶν καθιερωμένων,
- » Πρὸς πῦρ ὕδωρ τε καρτερῶς ἐκαρτέρει.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐδιώχθησαν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ κακόφρονος καὶ ἀρειανοῦ Οὐάλεντος τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τξδ' (363.) καὶ ἀφ' οὗ ὑπέφερον πολλὰ βάσανα καὶ τιμωρίας, τελευταῖον ἐβάλλθησαν ἐντὸς πλοιαρίου ἀσαβουρώτου, τὸ ὅποιον ἀφέθη εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸν κόλπον, τὸν καλούμενον Ἀστακηνὸν, ἔστειλαν οἱ ἀρειανοὶ μερικὸς ὁμόφρονάς των διὰ λέμβου, οἵτινες ἐπυρπόλησαν τὸ πλοῖον· ὅθεν οἱ ἅγιοι πολεμοῦντες μὲ τὸ πῦρ καὶ μὲ τὴν θάλασσαν ἐκάησαν ὁμοῦ μὲ τὸ πλοῖον καὶ εἰς τὸν θυθὸν παρεδόθησαν· καὶ οὕτως ἐν Κυρίῳ ἐτελειώθησαν.²

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἐν τῷ Ἀθήρᾳ.

¹ Σημειωτέον, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς μηνιαῖς ἢ μνήμη καὶ τὸ δίστιχον τοῦ μάρτυρος Σαρβήλου τοῦ λιθοβοληθέντος· διότι ταῦτα προεγράψαν κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ παρόντος· ὁμοίως περιττῶς γράφεται καὶ ἡ μνήμη καὶ τὸ δίστιχον τῆς ἁγίας μάρτυρος Παίδος, διότι αὕτη ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου, ὅτε καὶ τὸ Συναξάριον αὐτῆς γράφεται.

Σημειώσαι, ὅτι τὸ διήγημα τοῦτο ἀναφέρει καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῷ πρὸς Ἡρωνα τὸν φιλόσοφον λόγῳ, καὶ καλλωπίζει τοῦτο μὲ δια τὰ κάλλη τῆς ῥητορικῆς εὐγλωττίας του· πλὴν δὲν λέγει τοῦτο ὡς περὶ πολλῶν προσκυτέρων, ἀλλ' ὡς περὶ ἑνός· καὶ ὁ βουλούμενος ἀναγνώτω αὐτό.

* Πολλά χρεὼν τιμῆν σε τὸν μέγαν Πέτρον,
 ὡς πολλά τιμήσαντα Χριστὸν Διοσκότην.
 Ταῖς τῶν ὁσίων ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ'. μνήμη τοῦ ἐν Κολασσαῖς τῆς
 Φρυγίας γενομένου θαύματος παρὰ τοῦ Ἀρχιστρα-
 τήγου ΜΙΧΑΗΛ.

- » Ἦφθης Μιχαὴλ, Νῶε σὲ ναῦ νέος,
- » Χώνη ποταμῶν τὸν κατακλυσμὸν λύων.
- » Ροῦν Μιχαὴλ ποταμῶν χώνουσε Νῶον ἀγὸς ἔκτῃ.

† Ὁ μέγας Ἀρχιστράτηγος τοῦ Θεοῦ Μι-
 χαὴλ, καὶ παλαιὰ μὲν πρὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκο-
 νομίας εἶχεν εὐσπλαγχνίαν καὶ κηδεμονίαν πρὸς
 τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ πολλὰς εὐεργεσίας
 ἔδειξεν εἰς αὐτό· μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ γῆς ἐνσαρκον
 παρουσίαν τοῦ Θεοῦ Λόγου, πολὺ μεγαλητέραν
 εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγάπην ἔδειξεν εἰς ἡμᾶς
 τοὺς χριστιανούς, τοὺς καυχωμένους εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἀπὸ τότε καὶ ὕστερον,
 τρέχων νοερώς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμέ-
 νης, καὶ δίδων πλουσίας τὰς εὐεργεσίας του,
 ἑκατοίχησε καὶ εἰς ἓνα τόπον τῆς Φρυγίας ὀνο-
 μαζόμενον Χερέτωπα.

Καὶ ὁ μέγας εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεο-
 λόγος, κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ἐκεῖνα τὰ
 μέρη προφητικῶς εἶπεν, ὅτι μετὰ ὀλίγον και-
 ρὸν θέλει γένη θειοτέρα ἐπισκοπὴ καὶ ξεχωρι-
 στὴ πρόνοια τοῦ τῶν Ἀγγέλων ἀρχηγοῦ Μι-
 χαὴλ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον· ἀφ' οὗ δὲ τῶν ὄντι
 ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς μετὰ τὴν τοιαύτην
 πρόβρῃσιν, ἡ γῆ ἐκείνη ἀνέβλυσε νερόν ἁγιά-
 σματος διὰ μέσου τῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου δυνά-
 μews, τὸ ὅποιον ἰάτρειε κάθε πάθος τῶν ἀσθε-
 νοῦντων· ὅθεν εἰς χριστιανὸς εὐεργετηθεὶς ὑπὸ
 τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἐπειδὴ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ
 του ἀπὸ τοῦ ῥηθὲν ὕδαρ τοῦ ἁγιάσματος, ἔκτι-
 σεν ἐκεῖ Ναὸν ὠραιότατον εἰς ὄνομα τοῦ Ἀρ-
 χιστρατήγου· ὁμοίως ἔκτισε καὶ ἐπάνω εἰς τὸ
 ἁγίασμα μίαν σκέπην περικαλλῆ καὶ πολυέ-
 ξοδον.

Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι ἐννεμήκοντα,
 ὑπῆγεν εἰς τὸν ῥηθὲντα ναὸν τοῦ Ἀρχαγγέλου
 θεοφιλὴς τις καὶ εὐλαβὴς νέος, ὀνόματι Ἀρ-
 χιππος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἱεράπολιν· ὅστις
 διὰ τὸν πόθον, ὃν εἶχε πρὸς τὸν Ἀρχιστρά-
 τηγον Μιχαὴλ, κατεστάθη προσμονάριος καὶ
 ὑπηρέτης τοῦ ναοῦ του, διαπερῶν ζῶν πολλὰ
 ἐγκρατῆ καὶ ἀσκητικῆν· ὅθεν ἐπειδὴ ἐπρόκαψε

μεγάλως τὸσον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἡλα-
 κίας, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐνίκησε
 τελείως τὰ θελήματα τῆς σαρκός, διὰ τοῦτο
 ἠξιώθη καὶ χαρισμάτων παρὰ Θεοῦ. Διὰ ταύτην
 λοιπὸν τὴν αἰτίαν καὶ τὰ πλήθη τῶν ἀπίστων
 ἑλλήνων κατέτρεχον αὐτόν· καὶ μὲ θυμὸν κατ'
 αὐτοῦ ἐκινουῦντο τὸσον, ὥστε, πιάσαντες ποτὲ
 αὐτόν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἔδειραν μὲ
 ῥαβδία τὰ ἱερά μέλη τοῦ σώματός του ἀλλὰ
 καὶ ἐναντίον τοῦ νεροῦ τοῦ ἁγιάσματος ὀρμή-
 σαντες, ἐδοκίμαζον νὰ ἀφανίσουν αὐτό ἀπὸ
 φθόνου· ἀλλ' ὡ τῆς μεγίστης τοῦ Ἀρχαγγέλου
 δυνάμewς! ἄλλων μὲν ἑλλήνων αἱ χεῖρες ἐπιπά-
 νοντο, καὶ νὰ κινήθουν δὲν ἐδύναντο· ἄλλους
 δὲ, φλόγα πυρὸς ἐμπροσθεν ἀπαντῶσα, ἐγύρι-
 ζεν εἰς τὰ ὀπίσω ἀπράκτους. Ὅθεν μὴ δυνά-
 μενοι νὰ κατορθώσουν τὸν κακὸν αὐτῶν σκο-
 πόν, ἐστοχάσθησαν ἄλλην μηχανὴν· ἤγουν νὰ
 γυρίσουν μὲ αὐλάκια τὸν ποταμὸν, ὅστις ἐκεῖ
 πλησίον ἔτρεχε, διὰ νὰ ὀρμήσῃ κατ' εὐθείαν εἰς
 τὸν ναόν, ἵνα καὶ τὸν τίμιον ἄνδρα Ἀρχιππον
 πνίξωσι, καὶ τὸν ἐκεῖ προσμένοντα λαόν, καὶ
 τὴν ἱαματικὴν δύναμιν τοῦ ὕδατος ἐκείνου τοῦ
 ἁγιάσματος νικήσωσι, σμιγνυομένου μετ' αὐ-
 τοῦ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκ τούτου ἀποβάλλοντος
 τῶν ἱαμάτων τὴν δύναμιν· τοιαῦτα μὲν ἐμελέ-
 των οἱ ἄφρονες· ἀλλ' ὁ ποταμὸς, ὡ τῶν θαυμα-
 σίων σου Κύριε! ὡς νὰ ἦτον ἐμψυχος, ἐγύ-
 ρισεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος, καὶ ἀπράκτους τὰς
 βουλὰς τῶν ἀπίστων ἀπέδειξε.

Θυμωθέντες λοιπὸν οἱ ἀσεβεῖς περισσότερον,
 ἐστοχάσθησαν νὰ ἐνώσουν καὶ ἄλλους δύο πο-
 ταμούς, οἱ ὅποιοι ἔτρεχον κατ' ἐκεῖνον τὸν τό-
 πον, καὶ οὕτω νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ ὀρμήσουν,
 ἵνα κατασύρουν ὄχι μόνον τὸ νερόν τοῦ ἁγιά-
 σματος, ἀλλὰ καὶ αὐτόν τὸν Ναόν, καὶ τὸν τό-
 πον τοῦ Ναοῦ· μάλιστα δὲ, διότι καὶ ὁ τόπος
 τοῦ Ναοῦ ἦτον κατηφορικὸς καὶ ἐπομένως ἐσυ-
 νήργει εἰς τὸν στοχασμὸν καὶ ἐπίνοιάν των.
 Ὅταν δὲ ἐσυνάχθησαν οἱ κατάρτοι καὶ ἐσκαψαν
 χάνδακα βαθύν, καὶ τριγύρω περιφράξαντες,
 ἐγύρισαν τοὺς δύο ποταμούς εἰς αὐτόν, καὶ
 ἀφήκαν νὰ ὀρμήσουν κατὰ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀρ-
 χαγγέλου· τότε ὁ ῥηθὲν αἰδιδιμος Ἀρχιππος
 ὁ προσμονάριος ἐνόησε τὸ μηχανεῦμα τῶν ἀσε-
 βῶν, καὶ διὰ τοῦτο θερμῶς τὸν Ἀρχαγγέλον
 παρεκάλει· ὅθεν ὁ Ἀρχαγγέλος ἐπακούσας τῆς
 δεήσεώς του, ἐφάνη εἰς αὐτόν καὶ κατ' ὄνομα
 τοῦτον ἐκάλεσεν· ὁ δὲ Ἀρχιππος ἐκπλαγείς,
 τὸσον ἀπὸ τὴν παράδοξον θεωρίαν τοῦ Ἀρ-
 χαγγέλου, ὅσον καὶ διότι ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ
 ἐκάλεσεν, ἐκβῆκεν ἔξω ἀπὸ τὸν Ναόν καὶ εὐ-

ὅς πίπτει πρημνῆς εἰς τὴν γῆν· ὁ δὲ Μιχαὴλ, ἔγειραι, τοῦ εἶπε, καὶ ἔλα εἰς ἐμὲ καὶ θέλεις ἰδῆ Θεοῦ δύναμιν ἀμαχον.

Καὶ λοιπὸν εὐθὺς ἅμα ἐσημείωσε τὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ ὁ Ἀρχάγγελος, εὐθὺς καὶ οἱ ποταμοὶ ἐστάθησαν ὡσάν τετχος ἀκίνητοι· ἔπειτα ἐχάραξε τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐπὶ μᾶς πέτρας ὑψηλοτάτης, κειμένης πλησίον εἰς τὸν Ναὸν καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔγεινε βροντὴ φοβερὰ· καὶ ἡ μὲν γῆ ἐσεισθη μεγάλης, ἡ δὲ πέτρα ἐσχίσθη· ὁ δὲ Ἀρχάγγελος πάλιν ἐσημείωσε τὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ, καὶ εἶπεν ὡς συντριφθῆ ἡ δύναμις τοῦ διαβόλου· ὡς πλημμυρῆση δὲ ἀπὸ ἐδῶ κάθε κακῶν ἐλευθερία εἰς ἐκείνους, ὅσοι πλησιάζουν μετὰ πίστεως· ἔπειτα μὲ μεγάλην καὶ λαμπρὰν φωνὴν ἐπρόσταξε ταῦτα εἰς τοὺς ποταμοὺς λέγων· εἰς τὴν χώραν ταύτην χωνεύθητε ὡ ποταμοί· ὅθεν ἀπὸ τότε καὶ ἕως τῆς σήμεραν χωνεύεται ἐκεῖ τὸ νερόν με παράδοξον τρόπον· διὸ καὶ ἀπὸ τὴν αἰτίαν ταύτην Χῶναι ὠνομάσθη ὁ τόπος, εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν τοῦ πανενδόξου καὶ θερμοῦ ἡμῶν ἀντιλήπτορος Μιχαὴλ· (τὸ περὶ τούτου κατὰ πλάτος Συναξάριον ὄρα εἰς τὸν νέον θησαυρόν.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων **ΕΥΔΟΞΙΟΥ, ΡΩΜΥΛΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ** καὶ **ΜΑΚΑΡΙΟΥ**.

- » Τμηθέντες Εὐδόξιος Ῥωμύλος Ζήνων,
- » Καὶ Μακάριος, μακαριστοὶ τοῦ τέλους.

† Ἀπὸ τοὺς ἀγίους τούτους, ὁ μὲν Ῥωμύλος ἤκμασε κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει γη' (98) ἔχων τὸ τοῦ πραιποσίτου ἀξίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ἤλεγξε μὲν τὸν βασιλέα Τραϊανόν, διότι ἐξώρισε τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ στρατιώτας χριστιανούς, οἵτινες ἦσαν ἑνδεκα χιλιάδες, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτούς· ὠμολόγησε δὲ τὸν ἑαυτὸν τοῦ χριστιανόν· διὰ ταῦτα, λέγω, τὰ αἰτία, ἐξαπλωθεὶς κατὰ γῆς ἐδάρη με ῥαβδίᾳ· καὶ ἐπειδὴ ἐλογίαζε τὰς πληγὰς ὡς εὐεργεσίας, ἤναψεν εἰς τὸν τύραννον περισσότερον θυμόν· ὅθεν καὶ ἀποκεφαλίσθεις, ἐτελειώθη καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Ὁ δὲ θεὸς Εὐδόξιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους

τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ', (290) κόμης κατὰ τὸ ἀξίωμα, εἰς τὸ ὅποιον ἐκαταβιβάσθη ἀπὸ τὸ ἀνώτερον ἀξίωμα, ὅπερ εἶχε τοῦ Πριμμικηρίου, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἀγάπην· οὗτος λοιπὸν διεβλήθη ὡς χριστιανὸς εἰς τὸν τότε ἡγεμόνα καὶ αὐθέντην τῆς Μελιτενῆς· τῆς νῦν καλουμένης Μαλατιᾶς, ἣτις ἦτον μητρόπολις τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, παρακειμένη εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν· καὶ εὐθὺς ἐστάλησαν ἄνθρωποι διὰ νὰ τὸν φέρουν· ὁ δὲ ἅγιος Εὐδόξιος εὐθὺς ἅμα ἔμαθε τοῦτο, ἐφόρυσεν ἐνδύματα πενιχρότερα διὰ νὰ μὴ γνωρισθῆ· ὅθεν ἀπαντήσας τοὺς ἀπεσταλμένους καὶ ἐρωτηθεὶς, ποῦ εὕρισκεται Εὐδόξιος ὁ κόμης, ὑπεσχέθη ὁ ἅγιος νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς τὸν ζητούμενον, ἀνίσως καὶ ὑπάγωσιν εἰς τὸν οἶκόν του, διὰ νὰ ἀναπαύσῃ αὐτοὺς ὀλίγον ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ὁδοιπορίας.

Ὑποδεχθεὶς λοιπὸν αὐτοὺς καὶ περιποιηθεὶς φιλοφρόνως, ὠμολόγησεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ζητούμενος Εὐδόξιος· οἱ δὲ στρατιῶται τοῦτο ἀκούσαντες, ἐλυπήθησαν πολλά· ὅθεν ἀντὶ τῆς φιλοξενίας τὴν ὁποίαν ἐδείξεν, αὐτοὶ τοῦ ἐδωκαν ἀδειαν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀλλ' ὁ μάρτυς ἐστοχάσθη προτιμότερον νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, παρά νὰ φύγῃ. Καὶ λοιπὸν καλέσας τὴν γυναῖκά του, Βασίλισσαν ὀνομαζομένην, ἀφήκεν εἰς τὴν αὐτῆς φροντίδα καὶ πρόνοιαν ὅλα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ του πράγματα· ἔπειτα τῆς ἔδωκε τὴν ὑστερινὴν ταύτην ἐντολὴν καὶ παραγγελίαν· δηλαδὴ νὰ μὴ κλαύσῃ διὰ τὸν θάνατόν του· ἀλλὰ μάλιστα νὰ τιμήσῃ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του με πᾶσαν φαιδρότητα καὶ χαρὰν, καὶ εἰς τὸ χωρίον του νὰ σχεδιάσῃ ἕνα εὐτελεῖ τάφον, χωρὶς ἐπιγραφῆν, καὶ ἐκεῖ νὰ θάψῃ τὸ σῶμά του.

Εὐθὺς λοιπὸν ὁ αἰοίδιμος Εὐδόξιος καταφρονήσας εὐγένειαν, δόξαν, ἀγάπην γυναικὸς καὶ προσπάθειαν τέκνων, πηγαίνει μόνος τοῦ πρὸς τὸν ἡγεμόνα καὶ παρρησία ὁμολογεῖ τὸν Χριστόν· ὁ δὲ ἡγεμὼν θέλων νὰ φοβίσῃ καὶ τὸν ἅγιον Εὐδόξιον καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας, ἔβλεψε με ἄγριον βλέμμα εἰς τοὺς στρατιώτας· καὶ ὅσοι, εἶπεν, ἀπὸ σᾶς, δὲν θέλετε νὰ θυσιάσετε εἰς τοὺς θεοὺς, λύσατε τὰς στρατιωτικὰς ζώνας καὶ παρασταθῆτε φανερά ἐμπροσθέν μου. Τότε ὁ γενναῖος Εὐδόξιος λύσας τὴν ζώνην, ἣτις ἦτον σημεῖον τοῦ Ὀφφικίου τοῦ κόμητος, ρίπτει αὐτὴν κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀρχοντος· ὁμοίως δὲ καὶ ὅλοι οἱ περισσώτεροι στρατιῶται χριστιανοί, ὄντες εἰς τὸν ἀριθμὸν χίλιοι ἑκατὸν τέσσαρες, καὶ αὐτοὶ, λέγω, λύσαντες τὰς στρατιωτικὰς ζώνας των, ἔρριψαν αὐτὰς εἰς τὸν ἡγεμόνα· ὁ δὲ ἡγεμὼν τοῦτο ἰδὼν, ἀνέφερεν

¹ Σημειώσαι ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ἐκτῇ μονῇ τῶν Ἱερῶν εὐρίσκεται ἰσχυρῶς εἰς τὸ θαῦμα τοῦ ἀρχιστρατήγου, οὗ ἡ ἀρχὴ· καὶ τὸ περὶ τῶν ἄλλων ἀγίων.

αὐτὸ εἰς τὸν Διοκλητιανόν· ὁ δὲ Διοκλητιανὸς λαβὼν τὴν εἶδσιν ταύτην, ἐμάνη ἀπὸ τὸν θυμόν· καὶ εὐθὺς προστάζει, νὰ τιμωρήσῃ μὲν ὁ ἡγεμὼν βαρέως ἐκείνους, ὅσοι ἐστάθησαν αἷτιοι τῆς τοιαύτης τολμῆς, ἢ δὲ βουλή καὶ τὸ κριτήριον νὰ διορίσῃ τὴν κατὰ τῶν ἄλλων ἀποφασιν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁ ἡγεμὼν, βλέπων τὸν ἅγιον Εὐδόξιον μὴ πειθόμενον ὅλως εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, προστάζει νὰ τεντωθῇ ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη ἀπὸ τὰς δύο χεῖρας δηλαδὴ καὶ τοὺς δύο πόδας, καὶ νὰ δαρθῇ μὲ χλωρὰ λωρία· ἔπειτα ρίπτει αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐκβαλὼν αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, προστάζει νὰ κατακερματίσῃ τὰ νεῦρα τοῦ τραχήλου τοῦ μὲ μολυβδίνας σφαίρας καὶ νὰ ἐξαρθώσῃ ὅλους τοὺς ἄρμους τοῦ σώματός του· τὸ ὁποῖον ἀληθῶς εἶναι θάνατος, ἀπὸ ὅλους τοὺς θανάτους ὁ πικρότερος· καὶ τελευταῖον, προστάζει νὰ τὸν θανατώσῃ διὰ ξίφους· πηγαίνων λοιπὸν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς εἰς τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, ἐπροσευχήθη· καὶ σραφεῖς βλέπει τὴν γυναῖκά του, καὶ ἐνθυμίζει πάλιν αὐτὴν ἐκεῖνα, ὅσα προλαβὼν τῆς ἐπαρήγειλε.

Βλέπει δὲ καὶ ἓνα του φίλον, Ζήνωνα ὀνομαζόμενον, ὅστις ἐθρήνηε διὰ τὸν θάνατόν του, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· μὴ κλαίης, ὦ φίλε Ζήνων· διότι ἐγὼ ἠξέυρω βεβαίως ὅτι ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον λατρεύω, δὲν θέλει μᾶς χωρίσει ἀπ' ἀλλήλων, ἀφ' οὗ μᾶς ἤνωσεν εἰς ἓν φιλία θερμῆ, καὶ ὁ πρὸς Θεὸν γνήσιος ἔρωσ· εὐθὺς λοιπὸν μετὰ τὸν λόγον τοῦ ἁγίου, ἐκήρυξεν ὁ Ζήνων τὸν Χριστόν καὶ ἐκόπη τὴν κεφαλὴν· ἔπειτα καὶ ὁ αἰδιμὸς Εὐδόξιος ἀποθνήσκει διὰ ξίφους. Παρομοίως δὲ ἐτελειώθησαν καὶ οἱ χίλιοι ἑκατὸν τέσσαρες μάρτυρες· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν ἑπτὰ ἡμέραι, ἐφάνη κατ' ὄναρ ὁ ἅγιος Εὐδόξιος εἰς τὴν γυναῖκά του, καὶ τὴν προστάζει νὰ εἰπῇ εἰς τὸν Μακάριον τὸν φίλον του, νὰ υπάγῃ εἰς τὸ πραιτώριον· ἦτοι εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἡγεμόνος· πηγαίνων λοιπὸν ἐκεῖ ὁ μακάριος ἐπιάσθη· καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστόν, ἀποθνήσκει καὶ αὐτὸς διὰ ξίφους, καὶ οὕτως ἀπῆλθε διὰ νὰ συγκαίρῃ μὲ τὸν φίλον του Εὐδόξιον καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς αἰωνίως εἰς τὰ Οὐράνια.¹

¹ Σημειώσαι δὲ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα καὶ ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τῶν Ἱερῶν σώζεται ἑλληνικὸν τὸ κατὰ πλάτος μαρτύριον τοῦ ἁγίου Εὐδοξίου καὶ τῶν ἄλλων μαρτύρων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι χίλιοι καὶ ἑκατὸν τέσσαρες ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ξίφει τελειοῦνται.

- » Δεκάς δεκαπλῆ καὶ χιλιάς μαρτύρων,
- » Καὶ τετράς ἀπλῆ συντελευτώσι ξίφει.

Ἡ ἅγια ΚΑΛΟΔΟΤΗ ξίφει τελειοῦται.

- » Καλοδοτὴ τμηθεῖσα τὴν κάραν ξίφει,
- » Καλὸν δοτῆρι σοὶ παρίσταται, Λόγε.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΑΥΣΤΟΣ ὁ πρεσβύτερος ξίφει τελειοῦται.

- » Τὴν γῆν ὁ Φαῦστος ἐκλιπὼν διὰ ξίφους,
- » Πρὸς φαῦσιν ἤρθη τῆς ἄνω κατοικίας.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΚΑΡΙΟΣ καὶ ΑΝΔΡΕΑΣ ξίφει τελειοῦνται.

- » Ξίφει θανόντες Μακάριος Ἄνδρας,
- » Ἰδευσαν ἄμφω τὴν μακαρίαν τρίβον.

Ὁ ὄσιος ΒΙΒΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Τὸν ἀρετῆς στέφανον ἀρνεῖται Βίβος,
- » Εἰμὴ στέφανον καὶ τὸν ἐκ ξίφους λάβῃ.

Οἱ ἅγιοι ΚΥΡΙΑΚΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ καὶ ΑΝΔΡΕΑΣ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Διονυσίῳ συμφωνήσαντας δύο,
- » Διονυσίῳ συγκατέκτανε ξίφος.

Αἱ ἅγιοι ΑΝΔΡΟΠΕΛΑΓΙΑ καὶ ΘΕΚΛΑ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Ὡς ἀνδρική τις ἦν Ἄνδροπελαγία,
- » Πρὸς τὴν κεφαλῆς ἐκτομῆν ὡς ἡ Θέκλα.

Ὁ ἅγιος ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ ὁ ναύκληρος ξίφει τελειοῦται.

- » Θεόκτιστος ναύκληρος ἐκτμηθεὶς κάραν,
- » Ψυχῆς ἰθύνει τὸ σκάφος πρὸς τὸν πόλον.

Ὁ ἅγιος ΚΥΡΙΑΚΟΣ ὁ δημότης ξίφει τελειοῦται.

- » Ὁ Κυριακὸς δημότης, ἀλλ' ἐκ ξίφους,
- » Συνθιασώτης τοῦ χοροῦ τῶν μαρτύρων.

* Ὁ ἅγιος ΣΑΡΑΠΑΒΩΝ ὁ βουλευτὴς ξίφει τελειοῦται.

- * » Βέλτιον οὐδὲν ἄλλο βουλευσῆ τέχα,
- » Τοῦ μαρτυρῆσαι Σαραπάβων ἐκ ξίφους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σ' (250)· διαβληθέντες δὲ ὡς χριστιανοὶ εἰς τὸν ἄρχοντα Οὐαλλέριον, παρεστάθησαν ἔμπροσθέν του· ὁ δὲ ἄρχων καταπλαγεὶς διὰ τὴν στερεὰν καὶ ἀφοβὸν αὐτῶν καρδίαν, προστάζει νὰ θανατωθῶν διὰ

ξίφους· ὄθεν ἀφ' οὗ ἐθανατώθησαν, ἐπῆραν τὰ σώματα αὐτῶν τινὲς χριστιανοὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐνταφίασαν αὐτὰ, διὰ τὸ ἦναι εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πολῦτιμος θησαυρὸς καὶ ἀσύλητος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέδραμε καὶ τὰ Ἐγκαινία τῆς ὑπεραγίας ΘΕΟΤΟΚΟΥ εἰς τὸ δεύτερον ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης.

- * » Σκηνὴν ἁγιάζουσι νῦν ἐγκαινίους,
- » Τῆς τὴν βροτείαν φύσιν ἐγκαινισάσης.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ'. μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΩΖΟΝΤΟΣ.

- * Ἀντεῖχε Σώζων σώματος πρὸς αἰκίας,
- » Πρὸς τὸν μόνον σώζοντα τὴν ψυχὴν βλέπων.
- » Ἐβδομάτῃ Σώζων θάνε τυπτόμενος χρῶα λαμπρῶν.

† Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Λυκαονίαν (ἥτις εἶναι μέρος τῆς Καππαδοκίας ἤτοι Καραμανίας καὶ νεύει πρὸς νότον κατὰ τὴν Κιλικίαν) ἀκμάσας ἐν ἔτει σπῆ' (288)· νέος δὲ ὢν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἔγεινε βοσκὸς ἀλόγων προβάτων· ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦτο καὶ βοσκὸς λογικῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ μὲ τὸν λόγον καὶ διδασκαλίαν του πολλοὺς ἀπίστους ἔφερν εἰς τὴν λογικὴν μάνδραν τοῦ Χριστοῦ· λαβὼν δὲ θάρρος εἰς τὴν ψυχὴν του ἀπὸ μίαν θεῖαν ὀπτασίαν τὴν ὁποίαν εἶδε, καὶ ἦτις παρέκινει αὐτὸν νὰ παρρησιασθῆ ὅτι εἶναι Χριστιανός, καὶ ἄλλα τινὰ ἐκ τῆς ὀπτασίας ἐκείνης διδάχθεις, καταβαίνει εἰς τὴν Πομπηούπολιν τῆς Κιλικίας· ὄθεν μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν πλάνην, τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὰ εἰδῶλα οἱ πολῖται ἐκείνης, ὑπάγει κρυφίως εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων καὶ κόπτει τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐνός χρυσοῦ εἰδώλου, ὅπερ ἦτον ἐκεῖ, καὶ πωλήσας αὐτὸ, πολλοὺς πτωχοὺς ἐβοήθησεν· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης πολλοὶ ἀνθρώποι ἀδίκως ἐσυκοφαντοῦντο καὶ ἐβασανίζοντο ἀνελεημόνως, ὡς κλέψαντες τοῦ εἰδώλου τὴν χεῖρα, τούτου χάριν ὁ ἀνδρείοτατος Σώζων, ἕνα μὲν σπλαγχνισθεὶς τοὺς ἀδίκως πάσχοντας, ἄλλο δὲ θέλων νὰ παρρησιάσῃ τὴν εὐσέβειαν, φανερόναι αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν του εἰς τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ναοῦ, ὁμολογήσας ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ πράξας τὸ τόλμημα τοῦτο.

Εὐθὺς λοιπὸν φέρεται εἰς τὸ κριτήριον, καὶ παρίσταται ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Κιλικίας, ὀνομαζομένου Μαξιμιανοῦ· διαλεχθεὶς δὲ μὲ αὐτὸν, καὶ ἀποκριθεὶς μὲ πολλὰς σοφὰς ἀποκρίσεις εἰς ὅσα ἠρωτήθη· πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ἡγεμόνος ἀνάψας μὲ τοὺς ἐλέγχους· τούτου ἕνεκα πρῶτον μὲν ξίεται μὲ σιδηρὰ ὀνύχια, ὥστε ἐφθασεν ἡ βάσανος ἕως καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κόκκαλα, ἔπειτα δὲ ὑποδεθείς μὲ ὑποδήματα σιδηρὰ, τὰ ὁποῖα εἶχον περασμένα καρφία, ἀναγκάζεται νὰ περιπατῇ μὲ αὐτὰ· τοῦτο δὲ χαίρων ἐποίησεν ὁ γενναίωτος ἀθλητὴς, εἰς τρόπον ὥστε ὄλη ἡ ἐκεῖ πλησίον γῆ ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὸ αἶμά του. Καὶ τέλος πάντων, τόσον πολὺν δαρμόν ἐλαβεν ὁ αἰοίδιμος, ὥστε κατετζακίσθησαν μὲν ὅλαι αἱ ἀρμονίαι τοῦ σώματός του· ἐφάνηκαν δὲ καὶ αὐτὰ τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγγνά του· καὶ οὕτω χαίρων παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἦναψαν οἱ δήμιοι φωτιάν μεγάλην, ἵνα κατακαύσουν ὅσα μέλη τοῦ μάρτυρος ἔμειναν· ἀλλὰ τότε γίνεται παραδόξως μία φοβερὰ βροντὴ ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, καὶ μετὰ τὴν βροντὴν γίνεται καὶ βροχὴ αἰθρῶν καὶ χάλαζα· ταῦτα δὲ γενόμενα, τοὺς μὲν δημίους διεσκορπίσαν εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, τινὲς δὲ φιλομάρτυρες χριστιανοὶ λαβόντες εὐκαιρίαν, ἐσυμμάζωξαν τὰ μαρτυρικὰ λείψανα τὰ ὁποῖα ἔλαμπαν τὴν νύκτα μὲ λαμπρότατον καὶ παράδοξον φῶς, καὶ οὕτως ἐνταφίασαν αὐτὰ φιλοτίμως καὶ εὐλαβῶς εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ μάρτυρος.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΕΥΔΟΟΥ καὶ ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΥ.

Εἰς τὸν Εὐοδον.

- * » Ὀδὸν τρέχων Εὐοδος εὐθείαν λόγου,
- » Καὶ πάντας αὐτὴν ἐκδιδάσκων ἦν τρέχειν.

Εἰς τὸν Ὀνησιφόρον.

- † » Φέρειν ὄνησιν πᾶσιν Ὀνησιφόρος,
- » Φερωνύμως ἔσπευδε κηρύττων λόγον.

Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Εὐοδος ἦτον εἰς ἀπὸ

¹ Σημειώσαι ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Σώζοντος συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ, « Μαξιμιανοῦ τῆς Κιλικίας. » (σώζεται δὲ ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

τοὺς ἑβδομήκοντα ἀποστόλους, καὶ ἔγεινεν ἐπίσκοπος εἰς τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν ὑστερον ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Πέτρον· αὐτὸς λοιπὸν ἀφ' οὗ ἔγεινε κήρυξ μεγαλόφωνος τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἔλαμψεν εἰς ὅλας τὰς ἀρετάς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ ἅγιος Ὀνησιφόρος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον δευτέρᾳ ἐπιστολῇ λέγων· «Ὤψη Κύριος ἔλεος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολυλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἀλυσίν μου οὐκ ἐπησχύνθη. (β΄. Τιμ. α΄. 16.) οὗτος, λέγω, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Κολοφῶνος ἤτοι τοῦ νῦν τουρκεστὶ λεγομένου Σουγαντζικίου, τοῦ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσία εὕρισκομένου· φανεῖς δὲ ἐπιτήδειος εἰς τοὺς λόγους καὶ ἀνδρειότατος, καὶ μέχρις αἵματος στερεώσας τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, μετέβη εἰς οὐρανοὺς· καὶ τώρα συναγάζεται εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁμοῦ με τὸν χορὸν τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν κηρύκων τῆς πίστεως.¹

¹ Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΨΥΧΙΟΣ ζῆφει τελειοῦται.

- » Εὐψυχος Εὐψύχιος ἦν πρὸς τὸ ζῆφος,
- » Χαίρων ὅτι πλάσαντι τὴν ψυχὴν θύει.

Οὗτος ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς πόλεως Καισαρείας· ἐπειδὴ δὲ ὁ πατήρ του ἀπέθανεν, αὐτὸς ἐβαπτίσθη καὶ ἐδέχθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· καὶ διαμοιράσας εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, ἐκήρυττεν εἰς ὅλους τοὺς ἀπίστους τὸν Χριστὸν· διὰ τοῦτο πιάνεται ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Καππαδοκίας εἰς τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀδριανοῦ ἐν ἔτει ριζ' (117) καὶ ἀφ' οὗ ἐξέστη εἰς τὰς πλευράς ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου φανεῖς, ἰάτρευσε αὐτόν· ὅθεν πάλιν κρεμάται καὶ ξέεται δυνατά· καὶ τελευταῖον ἀποκεφαλίσθεις, ἀντὶ αἵματος ἐκβάλλει γάλα καὶ ὕδωρ· καὶ οὕτω λαμβάνει παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τοῦ ὁσίου ΛΟΥΚΑ, τοῦ ἐκ τῆς Λυκαδίων ἐπαρχίας, τρίτου υἱοῦ ἠγουμένου ὄντως τῆς μο-

¹ Ὅρα περὶ τοῦ Ὀνησιφόρου τούτου καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας Θέλης κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ παρόντος μηνός. Σημειωτέον δὲ ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς μηναιίοις ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Στεφάνου κάπα Ρώμης, διότι ταῦτα γράφονται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Αὐγούστου.

τῆς τοῦ Σωτήρος, τῆς ἐπιλεγόμενης τοῦ Βαθίως Ῥύακος.¹

- » Πάσης ὑπῆρξας ἀρετῆς Λουκᾶ τύπος,
- » Πάσης ἀποστάς προσπαθείας γήνης.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η΄. Τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Λεοποτρῆς ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

- » Πάσας ἀληθῶς Ἄννα νικᾷς μητέρας,
- » Μήτηρ ἕως ἀν, σὴ γέννηται θυγάτηρ.
- » Ἐξήγαγε πρὸς φάος Θεομήτορα ὀγδόη Ἄννα.

† Ταύτης τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, ὁ μὲν πατήρ Ἰωακείμ εἶχε τὸ γένος ἀπὸ τὴν βασιλικὴν φυλὴν τοῦ Δαβὶδ· καὶ ἐπειδὴ παιδίον δὲν ἐγέννα, ἀλλ' ὠνειδίζετο διὰ τοῦτο, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Θεὸν διπλᾶ τὰ δῶρά του, ὡς πλούσιος ὢν καὶ φιλόθεος· ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς Ἄννα καὶ αὐτὴ παρομοίως κατήγετο ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαβὶδ· ὅθεν ἦτον καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν εὐγενεστάτη ἀπὸ ὅλας.

Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ οἱ δύο ἐλυποῦντο διὰ τὸ ὄνειδος τῆς ἀπαιδίας, ὁ μὲν Ἰωακείμ ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος, ἡ δὲ Ἄννα ἐμβῆκεν εἰς τὸ περιβόλιον· καὶ οἱ δύο ὁμοῦ παρεκάλουν με δάκρυα τὸν Θεόν, διὰ νὰ χαρίσῃ εἰς αὐτοὺς καρπὸν κοιλίας· διὰ τοῦτο καὶ ἔτυχον τοῦ ποθουμένου καὶ ἐγέννησαν τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, τὴν πάντων τῶν ἁγίων ἁγιωτέραν· καὶ οὕτως ἀπέκτησαν μίαν καλλιτεχνίαν ἀσύγκριτον καὶ ἐξοχωτάτην, ἥτις ὑπερεῖχεν ὅλας τὰς καλλιτεχνίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ μακάριοι ὄντες καθ' ἑαυτοὺς διὰ τὴν ἐνάρετον καὶ θεοφιλῆ αὐτῶν γνώμην, πολλῶ μᾶλλον μακαριώτεροι ἔγειναν διὰ τὴν ἀσύγκριτον χάριν καὶ θείαν τεκνογονίαν, ἣν ἠξιώθησαν· ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἰδικὴν των θυγατέρα· ἤτοι τὴν ἀειπαρθένον Μαρῖαμ, κατεδέχθη νὰ γεννηθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Με ποῖον δὲ τρόπον ἡ Ἄννα κατήγετο ἀπὸ τὴν βασιλικὴν φυλὴν τοῦ Δαβὶδ, τώρα θέλει τὸ φανερώσει ὁ λόγος με συντομίαν· εἰκοστὸς τρίτος ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ εὕρισκεται ὁ Ματθάν, (ἡ ἀκριβέστερον εἰπεῖν εἰκοστὸς ἑβδομος, κατὰ τὴν γενεαλογίαν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Βαθίως Ῥύακος εὑρίσκεται κοντὰ εἰς τὰ Μουντανία, ὡς λέγουσι τινες.

Θαίου) οὗτος λοιπὸν λαβὼν γυναῖκα **Μαρίαν** τὴν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα καταγομένην ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἰακώβ, τὸν πατέρα Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος καὶ τρεῖς θυγατέρας, **Μαρίαν**, **Σοβὴν**, καὶ Ἄνναν. Καὶ ἡ μὲν **Μαρία** γεννᾷ **Σαλώμην** τὴν **Μαίαν**, ἡ δὲ **Σοβὴ** γεννᾷ τὴν Ἐλισάβετ, ἡ δὲ Ἄννα γεννᾷ τὴν Θεοτόκον. Ὡστε ἡ **Σαλώμη**, ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἡ Θεοτόκος εἶναι ἐγγονοὶ μὲν τοῦ **Ματθάν** καὶ **Μαρίας** τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, πρῶται δὲ ἐξάδελφαι ἀναμεταξύ των. ¹ (Περὶ τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου ὄρα εἰς τὴν Σάλπιγγα, εἰς τὸν Μηνιάτην, καὶ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Σαγήνην καὶ λόγους εὐρήσεις ἀπλοικοῦς).

Οἱ ἅγιοι ΡΟΥΦΟΣ καὶ ΡΟΥΦΙΑΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Κλίων ἐαυτὸν Ρουφιανὸς τῷ ξίφει,
- » Μένω σε, φησὶ, Ρούφε, μὴ μέλης, ἔπου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΡΗΡΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Ἔτοιμός εἰμι πρὸς τὸ πᾶν οἴσειν πάθος,
- » Σεβήρος εἶπε· καὶ τί πρὸς με τὸ ξίφος;

Ὁ ἅγιος ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ πυρὶ τελειοῦται.

- » Ἀρτεμίδωρος ὡς καθάλλεσθαι σθένει,
- » Καὶ τοῦ πυρὸς φλέγοντος ἔργῳ δεικνύει.

¹ Ἐντεῦθεν συνάγεται, ὅτι ὁ ἐκ τῆς Θεοτόκου γεννηθεὶς Κύριος καὶ ὁ ἐκ τῆς Ἐλισάβετ γεννηθεὶς Πρόδρομος ἦσαν δεύτεροὶ ἐξάδελφοι· ὁρθῶς δὲ γράφεται ἐν τοῖς Μηναιοῖς καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ὅτι ἡ Ἐλισάβετ καὶ ἡ Σαλώμη ἦσαν ἀνεψοὶ τῆς Ἄννης, ὡς θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, τῆς **Μαρίας** λέγου καὶ τῆς **Σοβῆς**.

Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν γέννησιν τῆς Θεοτόκου λόγους πανηγυρικοῦς ἔχουσιν Ἀνδρέας ὁ Κρήτης τρεῖς, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη· Ἡάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανηγυρις· τοῦ δὲ ἑτέρου· « Εἰ μετρίται γῆ σπιθαμῆ· τοῦ δὲ ἄλλου· « Ἀρχὴ μὲν ἑορτῶν· Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Αὐμπρῶς πανηγυρίζει· Γρηγόριος ὁ Παλαμῆς αὐτῆς ἀρχὴ· « Πᾶς μὲν καιρὸς ἐπιτίθειο· Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός· αὐτῆς ἀρχὴ· « Δεῦτε πάντα τὰ ἴθνη· αὐξοῦνται δὲ αὐτοὶ ἐν τῇ **Λαύρᾳ** ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ **Διονυσίου** καὶ ἐν τῇ **ἱερᾷ μονῇ** τοῦ **Βατοπαίδιου**· ἐν τῷ ἑκτῷ δὲ πανηγυρικῷ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ **Βατοπαίδιου** αὐξεται εἰς λόγους διακλιμαδάνων περὶ γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῆς Θεοτόκου· αὐτῆς ἀρχὴ· « Ἐχρῆν ἄλθῶς τὴν **Παρθένον**. Ἀλλὰ καὶ ὁ **Μεταφραστὴς** λόγον εἰς τὸ γενέσθαι τῆς Θεοτόκου, ὅστις ἀφίεται ἐν τῇ **ἱερᾷ μονῇ** τῶν **Ἰβήρων**· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ **Λαύρᾳ** αὐξεται καὶ τέταρτος λόγος τοῦ Ἀνδρέου Κρήτης· αὐτῆς ἀρχὴ· « ἄλλοι μὲν ἄλλως ἑορτῶν ὑποθέσεις. Ἔχει δὲ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν καὶ **Φώτιος** ὁ πατριάρχης καὶ **Λέων** ὁ σοφός. Σημειώσαι δὲ ὅτι εἰς τὴν γέννησιν τῆς Θεοτόκου ἐμελούρησε κανόνας ὀκτωήχους καὶ ὀκτώμελα ὠραιότατα ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κύριος **Χριστοφόρος**, ὁ κατὰ τὴν **ἱερὰν Σκήτην** τοῦ τιμίου **Πρόδρομου** τὸν ἀσκητικὸν δίκυλον διατρέχων.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ περὶ ἀγάπης πᾶν ὠφέλιμος.

† » Δύειν τὸ μῖσος σπουδᾶσμεν ἐνθάδε.

» Ἐκείσε καὶ γὰρ, τοῦτο ἐργώδες λύειν.

Εἷς ἱερεὺς καὶ εἷς εὐλαβὴς διάκονος ἔχοντες ἀναμεταξύ των ἀγάπην τὴν ὑπὸ Θεοῦ πεφιλημένην, ἐκ δαιμονικῆς συνεργίας ἔπεσον εἰς μῖσος καὶ ἔχθραν, καὶ ἔμειναν εἰς πολὺν καιρὸν ἀφιλίωτοι. Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε ν' ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ μῖσος αὐτό, διὰ τοῦτο ὁ διάκονος ἔλυπετο ἀπαρηγόρητα ὅτι δὲν ἐπρόφθασε νὰ διαλύσῃ τὴν ἔχθραν ἐν ὧσ' ἔζη ὁ ἱερεὺς· ὅθεν ἐξομολογηθεὶς τὸ συμβεβηκὸς εἰς μερικὸς πατέρας διακριτικούς, παρεκινήθη παρ' αὐτῶν νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓνα ἐρημίτην μοναχὸν καὶ νὰ φανερώσῃ τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ διάκονος μὲ μεγάλην προθυμίαν ἐπεριπάτει εἰς τοὺς ἐρημικωτέρους τόπους, ζητῶν τὸν ἱατρὸν τῆς πληγῆς του.

Καὶ λοιπὸν εὕρισκει ἓνα γέροντα καὶ φανερώνει εἰς αὐτὸν τῆς μνησικακίας τὸ πάθος καὶ ζητεῖ ἀπὸ αὐτοῦ πληροφορίαν τῆς συγχωρήσεως τῆς τοιαύτης του ἀμαρτίας· ὁ δὲ γέρον ἐῖπε πρὸς αὐτὸν· ἀδελφέ, ὅποιος μὲ πίστιν ζητεῖ, ἐκεῖνος καὶ εὕρισκει· καὶ ὅποιος κρούει προθύμως, εἰς ἐκεῖνον καὶ ἡ θύρα ἀνοίγεται, κατὰ τὴν ἀψευδῆ τοῦ Κυρίου ἀπόφασιν. Ὅθεν καὶ εἰς σέ, ἀγαπητέ, θέλει χαρίσει ὁ Κύριος τὴν λύσιν τοῦ ζητήματός σου, ἀνίσως καὶ μὲ πόνον καρδίας ζητῆς· πλὴν κατὰ τὸ παρὸν ὑπαγε ἐκεῖθεν ὅθεν ἦλθες, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ νύκτα, ὑπαγε εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν ¹ καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ ὑπάγῃ τις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, σὺ στάσου εἰς τὰς ὥρας πύλας τοῦ ναοῦ· καὶ ὅποιος ἔλθῃ πρῶτος νὰ ἐμβῇ εἰς αὐτὰς, ἐκεῖνον πιάσαι, καὶ χαιρέτισον ἀπὸ μέρους μου, δοὺς εἰς αὐτὸν καὶ τὸ βουλλωμένον τοῦτο γράμμα· καὶ ἐξάπαντος ἀπὸ ἐκεῖνον θέλει γείνη εἰς σέ ἡ βεβαία τοῦ σφάλματός σου διόρθωσις.

¹ Ἐκ σοῦτου συμπεραίνεται, ὅτι ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος οὗτοι ἐν **Κωνσταντινουπόλει** εὕρισκοντο, ἢ καὶ **Κωνσταντινουπόλιτι** ἦσαν· καθότι ἡ **Μεγάλη Ἐκκλησία**, ἥτις ἦτον ὁ ναὸς τῆς ἁγίας **Σοφίας**, τῆς μεγαλητέρας ἀπασῶν τῶν ἐν **Κωνσταντινουπόλει** Ἐκκλησιῶν, ἀπ' ἧς μέχρι τῆς σήμερον διαβῆ τὴν ἐπωνυμίαν τὸ τῆς **Κωνσταντινουπόλεως** **Πατριαρχεῖον** νὰ λέγεται **Μεγάλη Ἐκκλησία**· αὐτῆ, λέγου, ἐν **Κωνσταντινουπόλει** ἐδρίσκετο· διότι ὁ ναὸς τῆς ἁγίας **Σοφίας**, οὐ μόνον **Μεγάλη Ἐκκλησία** κατ' ἐξοχὴν ἐλέγετο διὰ τὸ μέγεθος καὶ διότι θρόνος ἦν τῶν **Πατριαρχῶν**· ἀλλὰ καὶ διότι οἱ βασιλεῖς τῆς **Κωνσταντινουπόλεως** μητέρα ἐκάλουον αὐτήν· ὅθεν ὁ **Ἰουστινιανὸς** ἐν τῇ γ'. **Ἰουστινιανῶ** νεαρχῆ γράφει περὶ αὐτῆς· « τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας μητέρα· (ὄρα σελ. 426 τῆς γεωγραφίας τοῦ **Μελετίου**.)

Τότε ὁ διάκονος μεταβαίνει κατὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας καὶ σέκει εἰς τὰς ἔξω θύρας τοῦ νάρθηκος· καὶ παρευθὺς ἐφάνη ὁ δηλωθεὶς ὑπὸ τοῦ γέροντος θεῖος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον χαιρετίσας ὁ διάκονος, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ γράμμα τοῦ γέροντος· ἐξομολογεῖται δὲ καὶ τὴν περὶ τοῦ μίσους ὑπόθεσιν· ὁ δὲ θεῖος ἐκεῖνος ἄνθρωπος ὄξυς ὢν εἰς τὸν νοῦν, ἐστοχάσθη ὅτι αὐτὴ εἶναι μία θεία οἰκονομία· διὰ τοῦτο ἤρχισε νὰ δακρύη καὶ νὰ ταπεινῶνται λέγων· ποῖος εἶμαι ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος διὰ νὰ τολμήσω τὸ τοιοῦτον μέγα ἐπιχείρημα; ὅμως θαρρῶντας εἰς τὰς εὐχὰς τοῦ ἁγίου γέροντος, ὅστις σὲ ἀπέστειλε, θέλω τολμήσει εἰς τὰ ὑπὲρ δύναμιν. Καὶ λοιπὸν, καθὼς ἐστέκετο ἔμπροσθεν εἰς τὰς κεκλεισμένας θύρας τοῦ ναοῦ, ἐσήκωσε τὰ χεῖρά του εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ γονατίσας, καὶ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ ἀκουμβήσας, κρυφομιλῶν προσήχητο εἰς τὸν Θεόν. Καὶ μετ' ὀλίγον ἐσηκώθη ἐπάνω καὶ εἶπεν· ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς τὴν θύραν τοῦ ἐλέους σου, Κύριε· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς αἱ ἔξω θύραι τοῦ νάρθηκος ἠνοιξαν μόναι τῶν καὶ ἐμβαίνων μέσα ὁμοῦ μετὰ τὸν διάκονον, ἐστάθησαν εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ νάρθηκος· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ πάλιν ὑπήγον ἕως εἰς τὰς ἀργυρᾶς θύρας τοῦ ναοῦ· τότε ὁ ἱερός ἐκεῖνος ἄνθρωπος λέγει πρὸς τὸν διάκονον, ἔδῶ στάσου καὶ παρεμπρὸς μὴ ὑπάγης.

Ἐκεῖ λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ κατώφλια ποιήσας τὴν συνήθη προσκύνησιν ὁ θαυμάσιος οὗτος, ἠνοιξε καὶ τὰς θύρας ἐκεῖνας· ὅταν δὲ ἐμβήκεν εἰς τὸν ναόν, ἐφάνη παράδοξον θέαμα, διότι ἄνωθεν ἀπὸ τὴν σκέπην τοῦ ναοῦ καταβᾶσα μία φωτεινὴ λυχνία εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ θαυμαστοῦ ἐκεῖνου, ἐνταυτῶ καὶ τὸν ναὸν ὅλον ἐφώτιζε, καὶ ὅπου ἐκεῖνος ἐπήγαινε, ἐκεῖ ἠκολούθει καὶ ἡ λυχνία· ὅταν δὲ ἐφθασεν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα ἐκλίνε καὶ ἐκεῖ τὴν κεφαλὴν του καὶ προσηυχῆθη· ἔπειτα ἤσυχα ἐκβήκεν ἔξω εἰς τὸν διάκονον, καὶ εὐθὺς πάλιν ὅλαι αἱ θύραι ἐκλείσθησαν αὐτομάτως.

Τότε ὁ διάκονος ὅλος ἐμφοβὸς καὶ ἀγωνιῶν κατεπλάγη καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ τελείως εἰς τοιοῦτον θαυμαστὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ καὶ εἶχε τὸ πρόσωπον δεδοξασμένον καὶ λαμπρὸν, ὡς πρόσωπον Ἀγγέλου· ὅθεν καὶ μετὰ τοὺς λογισμοὺς παλαιῶν ἔλεγε, Μήπως ὁ φαινόμενος οὗτος εἶναι Ἀγγελος, καὶ ὄχι ἄνθρωπος; ταύτην δὲ τὴν πάλιν τῶν λογισμῶν γνωρίσας μετὰ τὸ διορατικὸν πνεῦμα ὁ διορατικώτατος ἐκεῖνος ἀνὴρ πρὸς τὸν διάκονον λέγει, τί πολε-

μεῖσαι δι' ἐμὲ, καὶ ταραττεσαι ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς σου ὦ ἄνθρωπε; πιστεύσον ὅτι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος εἶμαι χοϊκός, σύνθετος ἀπὸ ψυχὴν καὶ σῶμα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι· εἰμὶ δὲ τὸ ἐπάγγελμα Χαρτουλάριος μιᾶς εὐαγοῦς οἰκίας, καὶ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου λαμβάνω τὰ πρὸς τὴν ζωὴν ἀναγκαῖα· ἀλλ' ὅμως ἢ τὰ πάντα καλῶς κυβερνώσα τοῦ Θεοῦ πρόνοια συνειθίζει πολλάκις νὰ ἐνεργῇ διὰ τῶν εὐτελῶν μεγάλα θαυμάσια. Πλὴν ἀδελφε, ἄς ὑπάγωμεν διὰ τὴν πρόκειμένην ὑπόθεσιν σου. Καὶ λοιπὸν πορευθέντες καὶ οἱ δύο εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐφθασαν τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον ναὸν τῆς Θεοτόκου· ἐκεῖ δὲ πάλιν προσευξάμενος, ἠνοιξε διὰ τῆς προσευχῆς του τὰς θύρας, καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸν ναόν· καὶ ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, τὴν συνήθη εὐχὴν ποιήσας, ἐκβήκε πάλιν πρὸς τὸν διάκονον φωνάζων με θαυμασμὸν τὸ Κύριε ἐλέησον, καὶ πάλιν αἱ θύραι ἐκλείσθησαν μόναι των.

Ἐπειτα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναόν· τὸσον δὲ ὀγγίγωρα ἐπεριπάτου, καθὼς ἐδιηγῆθη αὐτὸς ὁ ἴδιος διάκονος, ὥστε οὐδὲ πέτασμα πουλίου ἐδύνατο νὰ συγκριθῇ μετὰ τὴν ἐκείνων ὀγγιγωρότητα· φθάσας λοιπὸν εἰς τὰς θύρας, εὐθὺς ἠνοιξε καὶ ἐκεῖνας διὰ τῆς προσευχῆς του· ὅταν δὲ ἐφθασεν εἰς τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον ἡ Κιβωτός ἢ ἔχουσα τὴν τιμίαν Ζώνην τῆς Θεοτόκου, τότε ὁ ἱερός Χαρτουλάριος βρέχων τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ δάκρυα, ἔστησε τὸν διάκονον εἰς τὰς ῥηθείσας θύρας καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ βλέπῃ προσεκτικὰ ἐκείνους, ὅσους ἐμβαίνουν εἰς τὸν ναόν· προσευχηθεὶς δὲ κατὰ τὸ σὺνήθες εἰς τὸ κατώφλιον, παρευθὺς ἠνοιχθῆσαν καὶ ἐκεῖναι· τότε ἐμβαίνων εἰς τὸν ναόν καὶ φθάσας εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ, ἐκλίνε τὰ γόνατα εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ θερμότεραν ἐποίησε προσευχὴν· ὁ δὲ διάκονος ἔξω στεκόμενος εἰς τὰς βαθμίδας τῆς πύλης τοῦ ναοῦ καὶ βλέπων, ἐγενεὶν ἐκθαμβός· διότι εἶδε καθαρῶς ὡς ἂν ἓνα διάκονον, ἐξελθόντα ἀπὸ τοῦ ἁγίου βῆμα, κρατοῦντα δὲ εἰς χεῖρας θυμιατήριον, καὶ θυμιάζοντα ὅλον τὸν ναόν· μετὰ δὲ ὀλίγην ὥραν εἶδεν ὡς τινὰς κληρικούς, οἵτινες ἐφόρου σπολὴν ἱερατικὴν πολλὰ λαμπράν· ὕστερον δὲ ἀπὸ τούτους, εἶδεν ἄλλο τάγμα ἱερέων φωτεινόν· οἵτινες ἀφ' οὗ ἐμβήκαν, ἐστάθησαν εἰς δύο χοροὺς, καὶ ἔψαλαν ἓνα μέλος πολλὰ γλυκὺ καὶ θαυμάσιον· ἀπὸ τοῦ μέλους δὲ ἐκεῖνο ἄλλον λόγον δὲν ἐδυνήθη νὰ καταλάβῃ ὁ διάκονος, παρὰ μόνον τὸ, Ἀλληλοῦϊα.

Ὁ δὲ θαυμαστός Χαρτουλάριος, ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν προσευχὴν του, ἐξῆλθεν ἔξω καὶ λέγει εἰς τὸν διάκονον· ἀδελφέ, ἔμβα ἀνεμποδιστως εἰς τὸν ναὸν καὶ βλέπων τὸν ἀριστερὸν χορὸν τῶν ἱερέων στοχάσου ἂν ἐκεῖ στέκηται ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὅποιον ἐμεινας ἀφιλιώτος· τότε ἐμβαίνων μὲ φόβον καὶ τρόμον ὁ διάκονος, καὶ στοχασθεὶς εἰς τὸν ἀριστερὸν χορὸν καθὼς ἐπροστάχθη, ἐκβῆκεν ἔξω πρὸς τὸν ἀνθρώπον τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγει· δὲν ἐδυνήθη νὰ γνωρίσω ἐκεῖ τὸν ἱερέα ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὅποιον εἶχον τὴν ἔχθραν· τότε λέγει τῷ διάκονῳ ὁ ἐπίγειος ἐκεῖνος ἀγγελός· ἔμβα πάλιν εἰς τὸν ναὸν, καὶ βλέπε εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν· ὁ δὲ διάκονος ποιήσας τὸ προσταχθὲν, ἐγνώρισεν ἐκεῖ τὸν ζητούμενον ἱερέα. Ὅθεν ἐκβῆκεν ἔξω καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο πρὸς τὸν θεῖον ἄνδρα· ὅστις εἶπε πρὸς τὸν διάκονον· ἐὰν γνωρίζης καλῶς, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ παρὰ σοῦ ζητούμενος ἱερεὺς, ὑπάγε καὶ εἶπε αὐτῷ· Νικήτας ὁ Χαρτουλάριος στέκει ἔξω καὶ σὲ προσκαλεῖ· καὶ παρευθὺς ὁ διάκονος μεταβάς ἔλαβε τὸν ζητούμενον ἱερέα ἀπὸ τῆν δεξιὰν χεῖρα, καὶ ἐκβάλλει αὐτὸν ἔξω· τοῦτον δὲ ἰδὼν ὁ θαυμασίος ἐκεῖνος, λέγει πρὸς αὐτὸν μὲ πραεῖαν φωνήν· κύριε πρεσβύτερε, φιλιώσου μὲ τὸν ἀδελφόν, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐπρόφθασες νὰ φιλιώθῃς, ὅτε ἤσουν ἀκόμη ζωντανός· τότε λοιπὸν ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος κλίναντες καὶ οἱ δύο τὰ γόνατα, καὶ ποιήσαντες ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον μετάνοιαν, ἐφιλήθησαν, καὶ οὕτω τὴν ἔχθραν διέλυσαν· καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἐμβῆκε πάλιν εἰς τὸν ναὸν, καὶ ἐστάθη εἰς τὸν τόπον του ἐν τῷ χορῷ, ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, παραλαβὼν τὸν διάκονον ἐκβῆκεν ἔξω· καὶ ποιήσας προσευχὴν εἰς τὸ κατώφλιον, ἔκαμε νὰ κλισιοῦν πάλιν αἱ θύραι μὲ θεῖαν δύναμιν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπεριπάτησε μὲ τὸν διάκονον ὀλίγον διάστημα, ἐστάθη εἰς ἕνα τόπον, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, ἀδελφέ, σώζων σώσον τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν· εἰς δὲ τὸν ἅγιον γέροντα, ὅστις σὲ ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἐδικὴν μου εὐτέλειαν, εἶπέ· ὅτι ἡ καθαρότης τῶν εὐχῶν σου καὶ ἡ παρηρσία ἦν ἔχεις εἰς τὸν Θεόν, αὐτὴ ἐδυνήθη νὰ ἀναστήσῃ καὶ νεκρὸν, διὰ νὰ κάμῃ διαλλαγὴν καὶ εἰρήνην μὲ τὸν ἀδελφόν του, χωρὶς ἐγὼ νὰ συνεργήσω εἰς τοῦτο ὀλοτελῶς. Ταῦτα εἰπὼν ὁ τρισμακάριστος ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἄφαντος ἐγενεῖν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ διακόνου· ὁ δὲ διάκονος προσκυνήσας τὸν τόπον, εἰς τὸν ὅποιον ἐστέκοντο οἱ ἱερεῖς πόδες τοῦ θεοῦ ἄνδρος, ἐπεριπάτησεν ὅλος ἐκθαμβος τὸ ἐπίλοι-

πον διάστημα τῆς ὁδοῦ καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἀποστειλαντα ἐρημίτην, ἐφάνέρωσεν εἰς αὐτὸν ὅλα, ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσε. Ταῦτα δὲ ἐδιηγήθη καὶ εἰς ἐμὲ¹ ὁ ἴδιος αὐτὸς διάκονος πληροφωρῶν μὲ ὄρκους τὰ λεγόμενα, ὅτι ἔχουσιν οὕτω, καθὼς καὶ ἐδῶ ἐγράφησαν, εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἀμήν.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος γεομάρτυς **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ὁ ἐν Θεσσαλονικῇ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἴψοδ' (1774) δι' ἀρχόντης τελειοῦται.

† » Ἀθανασίῳ ἀγχόνη ὤφθη κλίμαξ,

» Δι' ἧς ἀνῆλθεν οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.²

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄. ἡ σύναξις τῶν δικαίων θεοπατόρων **ΙΩΑΚΕΙΜ** καὶ **ΑΝΝΗΣ**.

» Ἰωακείμ τέρφθητι σὺν τῇ συζύγῳ,

» Τεκόντες ἀμφω ψυχικὴν τέρψιν κτίσει.

» Ἡ δ' ἐνάτη τοκίων Θεομήτορος εὖρε σύναξιν.

Τούτων τῶν ἁγίων τὴν μνήμην ἐορτάζομεν σήμερον· διότι αὐτοὶ ἐγενεῖν πρόξενοι τῆς παγκραμίου χαρᾶς, διὰ μέσου τῆς αὐτῶν θυγατρὸς καὶ Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, διότι ἡ μνήμη τῆς αὐτῶν τελειώσεως ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Ἰουλίου μηνός.³

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος **ΣΕΒΗΡΙΑΝΟΥ**.

» Σεβηριανὸς κἂν λίθων ἀλγῆ βάρει,

» Χαίρει κρεμασθεὶς, ὡς ἀποσπῶν γῆς πόδας.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκατοῖκει εἰς τὴν Σεβαστιανὰ κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως καὶ Λυσίου τοῦ δουκὸς ἐν ἔτει τίε' (315), περιβόητος μὲν ὦν πανταχοῦ διὰ τὴν ἀρετὴν

¹ Οὗτος φαίνεται νὰ ἦτον Μαυρίκιος ὁ διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ὁ τὰ Συναξάρια συλλέξας καὶ συγγραψάμενος, ὅστις καὶ τὴν διήγησιν ταύτην συνέγραψε, καθὼς τὴν ἐδιηγήθη αὐτῷ ὁ φιλιώθης μὲ τὸν ἱερέα διάκονος.

² Τούτου τὸ μαρτύριον δεῖν ἐν τῷ νέῳ Μαρτυρολογίῳ.

³ Εἰς τὴν σημερινὴν μνήμην τῶν ἁγίων θεοπατόρων ἐγκάμιον ἔχει Κοσμάς ὁ Βασίλειος· οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡ χθὲς τῆς Θεοτόκου. » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τοῦ Βατοπακίδου μονῇ, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.)

καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ τάγματος δὲ ὑπάρχων τῶν λεγομένων Σενατόρων, ἦτοι τῶν βασιλικῶν συμβούλων καὶ συγκλητικῶν. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Σεβάστειαν ὁ δοῦξ Λυσίας, ὅστις καὶ τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας ἐθανάτωσε μετὰ πικρὸν θάνατον, τότε ἐμνήθη εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὸν ἅγιον τοῦτον Σεβηριανόν, ὅτι δηλαδὴ αὐτὸς διδάσκει πολλοὺς Ἕλληνας νὰ γίνωνται χριστιανοί, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐστάθη ὁ αἰτίος διὰ τῆς διδασκαλίας του, νὰ δείξουν εἰς τὸ μαρτύριον τὴν γενναιότητα οἱ πρὸ ὀλίγου ἀθλήσαντες τεσσαράκοντα μάρτυρες· καὶ ὅτι αὐτὸς, καθὸ πλούσιος, περιποιεῖται τοὺς ἐν φυλακαῖς εὑρισκομένους χριστιανοὺς μετὰ πλουσίας δεξιώσεις, καὶ οὕτω τοὺς καθιστᾷ πλέον ἀπειθεῖς εἰς τοὺς βασιλικοὺς ὀρισμοὺς. Ὅθεν παρευθὺς ἀποστέλλονται ἄνθρωποι διὰ νὰ τὸν φέρουν· ἀλλ' ὁ ἅγιος ἐπρόφθασε πρὸ τοῦ νὰ ὑπάγουν οἱ ἄνθρωποι καὶ παρεστάθη μόνος του εἰς τὸν Λυσίαν καὶ εἰς αὐτὸν παρρησιάζει τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν μετὰ θάρρος μεγάλον. Καὶ λοιπὸν εὐθὺς προστάζει ὁ ἡγεμὼν νὰ δείρωσι τὸν ἅγιον μετὰ ὤμα νεῦρα· ὁ δὲ ἅγιος ἀνδρείότερος γενόμενος, ἐκίνησε τὸν ἡγεμόνα εἰς περισσότερον θυμὸν μετὰ τὰς σοφὰς ἀποκρίσεις του. Ὅθεν κρεμασθεὶς ἀπὸ ξύλον, ζέεται μετὰ σιδηρᾷ ὀνύχια, οἱ δὲ ξέοντες δῆμιοι ἐσυναλλάσσοντο ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἀκολούθως ἐπροξένουν εἰς τὸν μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ δριμυτέρους τοὺς πόνους, τόσοσιν ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν Λυσίας ἐξεπλάγη καὶ ἐθαύμασε τὴν ὑπομονὴν τοῦ γενναίου ἀνδρός. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπρόσταξε νὰ παύσουν μὲν ἀπὸ τὸ νὰ τιμωροῦν αὐτὸν, νὰ τὸν ρίψουν δὲ εἰς τὴν φυλακὴν. Ὁ δὲ μάρτυς φερόμενος εἰς τὴν φυλακὴν διὰ μέσου τῆς πόλεως, παρρησιᾷ ἐσυμβούλευεν ὅλον τὸν ἀκολουθοῦντα λαὸν νὰ κάμνη ὅσα εἶναι ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν πέντε ἡμέραι, ἐκαλέσθη ὁ μάρτυς εἰς τὸ βῆμα, καὶ ἐπειδὴ ἤλεγξε πάλιν τὸν ἡγεμόνα μετὰ τὰς σοφωτάτας αὐτοῦ ἀντιρρήσεις, διὰ τοῦτο συντρίβεται κατὰ τὸ στόμα μετὰ πέτρας, καὶ προστάζεται διὰ τῆς φωνῆς τῶν διαλαλητῶν, νὰ μὴ προφέρῃ συχνάκις τὸν Χριστὸν μετὰ τὴν γλῶσσαν του· ἐπειτα πάλιν κρεμῶσι τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ μετὰ σιδηρᾷ ὀνύχια κατακόπτουσιν ὅλον τὸ σῶμά του· μετὰ ταῦτα ἀνέβασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τεῖχος ὑψηλόν· καὶ δένουσι δύο μεγαλωτάτας καὶ βαρυτάτας πέτρας, τὴν μὲν μίαν ἀπὸ τὸν τράχηλόν του, τὴν δὲ ἄλλην ἀπὸ

τοὺς πόδας του· εἴτα ζώνουσι σχοινίον ἀπὸ τῆς μέσσης του, καὶ οὕτω κρεμῶσιν αὐτὸν ἀπὸ τὸ τεῖχος· καὶ ἀφ' οὗ καὶ ἐκεῖ κρεμᾶμενος ἐδειξε θαυμαστὴν γενναιότητα, καὶ ἐξέπληξε τὸν τύραννον μετὰ τὰ σοφὰ του λόγια, παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ· καὶ τὸ μὲν μαρτυρικὸν αὐτοῦ λείψανον λαβόντες οἱ χριστιανοὶ ἔφερον αὐτὸ μετὰ τιμὴν εἰς τὴν ἰδικὴν του πατρίδα Σεβάστειαν, ὁ δὲ Θεὸς τοιοῦτον παράδοξον καὶ γλυκύτατον θαῦμα ἐτέλεσεν.

Ἐνῷ ἐφέρετο τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου εἰς τὴν Σεβάστειαν, καὶ ὅλοι οἱ ἐν τῇ Σεβαστεῖα χριστιανοὶ ἐκβῆκαν μετὰ προθυμίαν διὰ νὰ τὸ προὔπαντήσουν, τότε ἔτυχε νὰ ἀποθάνῃ εἰς δούλος τοῦ μάρτυρος. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐκβῆ καὶ αὐτὴ διὰ νὰ προὔπαντήσῃ τὸ ἅγιον λείψανον, ἐν μὲν διότι ἔκλαιε καὶ ὠδύρευτο πικρῶς τὸν νεκρὸν ἄνδρα τῆς, ἄλλο δὲ διότι μόνη μείνασα, δὲν εἶχε κάθενά νὰ τὴν συλλυπηθῆ καὶ νὰ τὴν παρηγορήσῃ· ὅθεν στραφεῖσα πρὸς τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ ἀνδρός τῆς, ταῦτα δεινοπαθῶς ἔλεγε· σηκώσου, ὦ ἄνδρα μου, σηκώσου διὰ νὰ ἐκδώμεν νὰ προὔπαντήσωμεν τὸν ἀγαπητόν μας αὐθέντην, ὅστις ἔρχεται διὰ τοῦ ἁγίου λειψάνου του, ἐπρόσθετε δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρακινήτικὰ λόγια, συνομιλοῦσα μετὰ τὸν ἄνδρα τῆς, ὡς ἂν νὰ ἦτο ζωντανός· καὶ, ὡς τοῦ παραδόξου θαύματος! ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα, βλέπει καὶ σηκόνεται ὁ νεκρός· ὅστις ρίψας τὰ ἐπάνω του εὑρισκόμενα σάβανα καὶ νεκροτάφια καὶ ζώσας τὴν μέσσην του, εὐθὺς ἔτρεξε καὶ προὔπηντα τὸ τοῦ μάρτυρος καὶ αὐθέντου τοῦ λειψάνου, εἰς τρόπον ὥστε ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον ὅλοι οἱ ἐκεῖ εὐρεθέντες· μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἐκεῖνοι, ὅσοι εἶδον μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς των, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ ἀπέθανε· ζήσας δὲ ὁ ἀναστηθεὶς νεκρός δεκαπέντε χρόνους ὕστερον, καὶ ἀκόμη ὀλίγον περισσότερον, ἀπέθανε πάλιν.

Τὸ δὲ πάντιμον λείψανον τοῦ ἁγίου Σεβηριανοῦ ἐνεταφιάσθη εἰς ἓνα τόπον, ὁ ὁποῖος ἐφανερῶθῃ παρὰ Θεοῦ ὕστερον μετὰ τοιοῦτον τρόπον. Κατὰ θείαν δύναμιν ἐφάνη ἀετός, ὅστις ἐβάσταζεν ἓνα στέφανον ὠραιότατον πλεγμένον ἀπὸ διάφορα εὐωδέστατα ἄνθη· τοῦτον δὲ τὸν στέφανον ἐβρίψεν ἐπάνω εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὅποιον εὐλαβῶς καὶ ἱερῶς, ὡς ἱερὸν καὶ πάσης εὐλαβείας ἀξίον, ἦτον ἐνταφιασμένον τὸ τοῦ μάρτυρος λείψανον ἀπὸ τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο μαθόντες οἱ χριστιανοὶ τὸν

τόπον, ἔσκαψαν καὶ εὔρον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου.¹

* *Μνήμη τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Τρίτης ΣΥΝΟΔΟΥ τῶν ἁγίων διακοσίων πατέρων, τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντων, καὶ καθελόντων τὸν δυσσεβῆ Νεστόριον.*

- » Ἄνθρωπον ἀπλοῦν οὐ Θεάνθρωπον Λόγον,
- » Ὁ Νεστόριος Χριστὸν ἐρρέτω λέγων.

* Αὕτη ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκροτήθη κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 431 ἐναντίον τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Νεστορίου· ὅστις ἦτον ἀνθρωπολάτρης καὶ ἀσεβῆς, διαιρῶν εἰς δύο τὸν ἕνα Χριστόν· διότι ἔλεγεν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ψιλὸς ἄνθρωπος καὶ ὄχι Θεὸς σαρκαυμένος.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ τοῦ ὁμολογητοῦ τοῦ πρὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἀσκήσατος καὶ ὁμολογήσατος.

- » Φανεὶς Θεοῦ μέγιστος ἀστήρ καθάπερ,
- » Τὴν νύκτα λύεις Θεόφανες τῆς πλάνης.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κάρου καὶ Καρίνου τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σπγ' (283) καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ γονεὶς Ἑλληνας, ἐπίστευσε δὲ τῷ Χριστῷ μετὰ παράδοξον τρόπον, ὅτε ἦτο πολλὰ νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν· ἰδὼν δηλαδὴ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν παιδίον κινδυνεῦον ἢ ἀποθάνη ἀπὸ τὴν ψύχραν ἐξέβαλε τὰ ἰδικά του φορέματα καὶ ἐνδύσε μετὰ αὐτὰ τὸ παιδίον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ του ἠρώτησεν αὐτό· ποῦ εἶναι, τέκνον μου, τὰ ἱμάτιά σου; σοφῶς ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος, ὅτι ἐνέδυσσα τὸν Χριστόν μετὰ αὐτά· ὁ δὲ πατὴρ του πάλιν ἐρώτησεν αὐτόν· καὶ ποῖος εἶναι ὁ Χριστός; διότι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα σεβόμεθα. Τότε ὁ ἅγιος ἠρνήθη τὸν πατέρα του, ὡς ἀσεβῆ καὶ Ἑλληνα· ὅθεν Ἄγγελος Κυρίου φανεὶς, ἐπῆρεν αὐτόν καὶ τὸν ἀνεβίβασεν ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Διαβηγόν· καὶ παρέδωκεν αὐτόν εἰς ἕνα ἀσκητὴν, ὅστις εἶχε χρόνους ἐ-

βδομήκοντα πέντε ἐν τῇ ἀσκήσει. Παραλαβὼν δὲ τοῦτον ὁ ἀσκητὴς, τὸν ἐδίδαξε μετὰ τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν καὶ τὰ ἱερά γράμματα· ἐτρέφοντο δὲ καὶ οἱ δύο ὅ,τε διδάσκαλος καὶ ὁ μαθητὴς ὑπὸ θείου Ἀγγέλου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀσκητὴς μετὰ πέντε χρόνους ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἔμεινε ὁ μαθητὴς Θεοφάνης, μεταχειριζόμενος τὴν αὐτὴν τοῦ διδασκάλου τοῦ ἀσκητῆ· καὶ οὕτω διεπέρασεν ἐν τῇ ἀσκήσει χρόνους πενήκοντα ὀκτώ. Ἐπειτα ὁδηγηθεὶς ἀπὸ θείου Ἀγγέλου, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ σπηλαίου του, καθεζόμενος δὲ ἐπάνω εἰς ἕνα λέοντα καὶ περιπατήσας μετὰ αὐτόν ἕως εἰς διασπῆμα ἑξήκοντα σταδίων· ἦτοι ὀκτὼ ἡμῶν μιλίων,¹ ἐκήρυττε πανταχοῦ περιερχόμενος τὴν εἰς Χριστόν πίστιν. Ὅθεν ἐπίασαν αὐτόν Κάρος καὶ Καρίνος οἱ βασιλεῖς, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ραπίσματα ἑκατόν· ἔπειτα βασανίσαντες αὐτόν μετὰ διαφόρους τιμωρίας, εἶδον ὅτι μετὰ τὰ θαύματα ὅσα ἐκαμνεν ἐπίστευον εἰς τὸν Χριστόν πολὺ πλῆθος Ἑλλήνων, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπὸ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο καταισχυθέντες, ἀφήκαν αὐτόν νὰ πολιτεύεται καθὼς θέλει· ὁ δὲ ἅγιος πάλιν ἀνέβη εἰς τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο, ὅπου ἦτον τὸ πρότερον, καὶ ζήσας ἀκόμη χρόνους δεκαεπτὰ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του συμπασσοῦνται εἰς ἑβδομήκοντα πέντε.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΧΑΡΙΤΩΝ εἶπει τελειοῦται ὁ ἡ σβραξίς τελεῖται ἐν τῷ Δευτέρῳ.

- » Πολλὴ χάρις σοι Χριστόμαρτυς Χαρίτων,
- » Χριστοῦ χάριν τράχηλον ἐκκεκομμένῳ.²

Ταῖς τῶν ὁσίων ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων

¹ Τὸ ἰταλικὸν μίλιον, ὅπερ ἀπλῶς καὶ κοινῶς λέγεται μίλιον, περιέχει ὀκτὼ στάδια, ὅθεν καὶ ὀκτωστάδιον λέγεται, ἦτοι περιέχει χίλια μὲν βήματα, πέντε δὲ χιλιάδας πόδας τὸ κάθε μίλιον.

² Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς μνηναίοις ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεράτῳνος, καὶ τὸ δίστιχον αὐτοῦ· διότι ταῦτα ἐγράφησαν κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου, ὅπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ γράφεται μετὰ Κρονίδου· Λεοντίου, καὶ ἄλλων πολλῶν μαρτύρων. Ὅμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ δίστιχον Θεοδώρου Ἀμμιασοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν μαρτύρων, διότι τούτων ἡ μνήμη καὶ τὸ δίστιχον καὶ τὸ Συναξάριον ἐγράφησαν κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου.

¹ Σημειώσαι ὅτι τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σεβηριανοῦ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς Ἀλλημιστὴ· εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ ἱερᾷ Λαύρῃ καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ Ἀικινίου τοῦ δυσσεβοῦς βασιλεύοντος.

γυναικῶν, ΜΗΝΟΔΩΡΑΣ, ΜΗΤΡΟΔΩΡΑΣ,
καὶ ΝΥΜΦΟΔΩΡΑΣ.

- » Ἦγοῦντο Μηνოდώρα καὶ Μητροδώρα
- » Καὶ Νυμφοδώρα, δώρα σαρκὸς αἰκίας.
- » Θεωρόμεναι (ἦτοι τυπτόμεναι καὶ παιδεύομεναι)
δικατῆ δωρῶνυμοὶ ἐκθάνον αἱ τρεῖς.

* Αὗται αἱ ἅγιοι γυναῖκες ἦσαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304) ἀδελφαὶ μὲν κατὰ σάρκα, πατρίδα δὲ ἔχουσαι τὴν Βιθυνίαν, καὶ διαλάμπουσαι μὲ παρθενίαν καὶ κάλλος ψυχῆς καὶ σώματος· διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγάπην ἄφησαν μὲν τὴν πατρίδα των, ὑπῆγαν δὲ καὶ ἐκατοίκησαν εἰς ὑψηλὸν τόπον, εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τὰ θερμὰ νερὰ, τὰ ἐπονομαζόμενα Πύθια· καὶ ἐκεῖ ἐπολιτεύοντο μὲ σωφροσύνην καὶ κάθε ἄλλην ἀσκησιν. Διὰ τοῦτο ἠξιώθησαν νὰ λάβουν ἐγκάτοικον εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὄθεν καὶ φανερωθεῖσαι εἰς πολλοὺς, ὅτι εἶναι τοιαῦται πνευματοφόροι καὶ κεχαριτωμένοι ὑπὸ Θεοῦ, ἐλευθέρονον τοὺς πάσχοντας ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας καὶ ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν πονηρῶν δαιμόνων.

Ταῦτα δὲ μαθὼν Φρόντων ὁ ἡγεμῶν, στέλλει τὸν συγκάθεδρόν του μὲ πολλὴν παράταξιν καὶ δορυφορίαν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ τῶν παρθένων, ἐκεῖνος δὲ παραστήσας αὐτὰς ἐνώπιόν του, κατεπλάγη μὲ τὴν τούτων φρόνησιν καὶ σύνεσιν· βλέπων δὲ, ὅτι αἱ ἅγιοι ἐστέοντο πάντῃ ἀφοβοὶ, προστάζει παρευθὺς νὰ ξεγυμνωθῇ ἡ πρώτη ἀδελφὴ Μηνოდώρα καὶ νὰ καταξένηται ἀπὸ τοὺς δημίους ἐπὶ δύο ὀλοκλήρους ὥρας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δικαστὴς ἐπρόσταξεν αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐπεριγέλασεν αὐτὸν ἡ ἁγία· ὅθεν τόσον πολλὰ ἐδειραν αὐτὴν μὲ τὰ ραβδία, ὥστε ἐτζακίσθησαν τὰ κόκκαλά της, καὶ λειποθυμήσασα παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τότε ὁ δικαστὴς δεικνύει εἰς τὰς ἄλλας δύο ἀδελφὰς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο σῶμα τῆς ἀδελφῆς των, γυμνὸν καὶ πρισμένον ἀπὸ τὰς πληγὰς-θέλων, μὲ τοῦτο καὶ μὲ ἄλλους φοβηρισμούς, νὰ ψυχράνη τὸν ζῆλον τῶν παρθένων, καὶ τὴν ἀνδρίαν αὐτῶν νὰ ὀλιγοστεύσῃ. Ἐπειδὴ ὁμως εἶδεν, ὅτι ἀδύνατα ἐπιχειρεῖ, διὰ τοῦτο προστάζει νὰ κρεμάσουν ἐπάνω εἰς ξύλον τὴν δευτέραν ἀδελφὴν Μητροδώραν, καὶ νὰ κατακαίουν αὐτὴν ἀπὸ κάθε μέρος τοῦ σώματος μὲ λαμπάδας ἀναμμένας· ἔπειτα βάλλει αὐτὴν ὑποκάτω εἰς βαρυτάτους λωστοὺς, καὶ μὲ τὸ

βάρος ἐκεῖνων συντρίβει ὅλον τὸ σῶμά της· καὶ οὕτω μὲ τὴν παιδείαν αὐτὴν ἀπῆλθεν ἡ μακαρία πρὸς τὸν νυμφίον τῆς Χριστόν, ὃν ἠγάπησε· τὰ ἴδια δὲ βάσανα καὶ ἡ τρίτη ἀδελφὴ Νυμφοδώρα ὑπομείνας, συνηριθμήθη μὲ τὰς δύο τῆς ἀδελφῆς εἰς τοὺς οὐρανίους θαλάμους.

Τόσῃν δὲ μεγάλῃν ἀνδρίαν ἐδειξαν αἱ τρεῖς αὗται ἀδελφαὶ εἰς τὸ μαρτύριον, ὥστε οὐδὲ ψιλὸν ἀναστεναγμὸν ἐκβαλαν αἱ αἰοίδιμοι εἰς ὅλα τὰ δεινὰ βάσανα, ὅσα ἐδοκίμασαν· ἀλλὰ μένουσαι ὡσὰν στηλῆαι ἀκίνητοι, εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἐβλεπον καὶ μὲ τοὺς αἰσθητοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μὲ τοὺς νοητοὺς, καὶ μὲ μόνον τὸν Θεὸν συνωμίλουν· ὁ δὲ παράνομος δικαστὴς, ἤναψε κάμινον δυνατὴν, καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ἔβριψε τὰ τῶν παρθένων μαρτυρικὰ λείψανα· ἀλλ' εὐθὺς ἔγειναν ἀνωθεν ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ, καὶ τὸν μὲν ἀδικὸν δικαστὴν, δικαίως κατέκαυσαν, τὰ δὲ ἅγια λείψανα ἀβλαβῆ διεφύλαξαν, ἐπειδὴ ἔγεινε ραγδαία βροχὴ καὶ τὸ πῦρ τῆς καμίνου κατέσβεσεν. Ὄθεν λαβόντες αὐτὰ τινὲς χριστιανοὶ, ἐνταφίασαν μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτελειώθησαν (τὸ ἐλληνικὸν μαρτύριον αὐτῶν συνέγραψε Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ « οὐδὲ γυναιξίν, οὐδὲ κόραις· » σῶζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Ὁ ἅγιος μάρτυρ ΒΑΡΥΨΑΒΑΣ ξόλω συντριβεῖς, τελειοῦται.

- » Βαρυψαβὰς δι' αἷμα θεῖον Δεσπότη, ὁ
- » Οἰκτεῖον αἷμα συντριβεῖς ξύλοις χεῖι.

Οὗτος ὁ ἅγιος λαβὼν ἀπὸ ἓνα ἐρημίτην τὸ τίμιον αἷμα, τὸ ὁποῖον ἔτρεξεν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ¹ διὰ μὲ-

¹ Τινὲς λέγουσιν, ὅτι τὸ αἷμα, ὅπερ εἶχεν ὁ Βαρυψαβὰς οὗτος, δὲν ἦτον ἀμέσως ἐκεῖνο τὸ ἐκχυθὲν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ Σωτῆρος, ἐπειδὴ ἐκεῖνο συναίσθη τῷ ἀναστάντι σώματι τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν Θεολόγων· ἀλλ' ἦτον ἀπὸ τὸ αἷμα ἐκεῖνο, ὅπερ ἔτρεξεν ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, τὴν ὁποῖαν ἐκέντησαν εἰς τὴν πλευρὰν οἱ Ἰουδαῖοι· ἡ εἰκὼν δὲ αὐτῆ εὐρίσκετο εἰς τὴν Βερητὸν ἦτοι τὸ νῦν λεγόμενον Βεροῦτι· καθὼς τὸ θαῦμα τοῦτο ἱστορεῖ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος. Ἐνα τοιοῦτον γράφει καὶ ὁ Μελέτιος σελ. 362 τοῦ β'. τόμου, ὅτι δηλαδὴ ἐν ἔτει 923 ἐκομίσθη εἰς τὴν Αὐγίαν ὁ τιμαλφεστάτος θησαυρὸς τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου. Τὸ αἷμα δὲ αὐτὸ, κατὰ τὸν Μαριανὸν Σκῶτων εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ ἔτρεξεν ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, καθ' ὃν καιρὸν αὐτὴ ἐκέντηθη ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἐν Βέργῳ τῇ πόλει καὶ ἔπαθεν ἐκεῖνα τὰ ἴδια, ὅσα καὶ ζῶν ὁ Κύριος ἔπαθεν ἀπὸ

σου αὐτοῦ πολλὰς ἰατρείας ἐποίει· διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τούτους ἀπίστους μὲ ξύλα φονεύεται κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτός· ὁ δὲ τίμιος θησαυρὸς τοῦ δεσποτικοῦ αἵματος ἔμεινε πάλιν φυλαττόμενος ἀπὸ τὸν μαθητὴν τοῦ ἁγίου.

* Ὁ ἅγιος ΠΕΤΡΟΣ ἐπίσκοπος Νικαίας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* Νικαίων πρόεδρος ὢν πρώην Πέτρε,

» Ἀλιέων συνέδρος· ἐκθανὸν γίνῃ.

Ἡ ἁγία ΠΟΥΛΧΕΡΙΑ ἡ Βασίλισσα, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» ὄντως παρέστη ψαλμικῶς Πουλχερία,

» Ἐκ δεξιῶν σου Βασίλισσα Χριστέ μου.

Αὕτη ἦτον ἀδελφὴ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· καὶ διαδεξαμένη τὴν τοῦ ἀδελφοῦ βασιλείαν ἐν ἔτει μν' (450) ὑπανδρεύθη μὲν μὲ τὸν εὐσεβέστατον Μαρκιανὸν γέροντα ὄντα, ἵνα αὐτὸς διοικῇ τὴν βασιλείαν καλῶς· τὴν δὲ παρθενίαν αὐτῆς μέχρι τέλους ἀφθορον καὶ καθάραν διεφύλαξεν¹ ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ μακαρία

αὐτοῦς. Ὁ δὲ Δοκίμος λέγει, ὅτι τὸ αἷμα αὐτὸ ἦτον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ βλύσαντος ἐκ τῆς ἁγίας Εἰκόνας, τῆς τραπέζης παρὰ τοῦ Ἰβραίου ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἄν καὶ Εὐθύμιος ὁ Ζυγαθηνὸς εἰς τὸν εἰκοστὸν ἔκτον τίτλον τῆς Πανοπλίας του, γράφων κατὰ ἔθνικῶν λέγει, ἦτι οὐχὶ ἡ σκιά τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη κατὰ σάρκα· καὶ δηλοῖ τὸ καταρρεῦσαν αἷμα τοῦ Παναγίου Σώματος αὐτοῦ παρὰ χριστιανοῦς φυλαττόμενον, καὶ ἄρῳν ἰάσεις, καὶ πολλοῖς θαύμασι μαρτυρούμενον εἶναι τοῦ Χριστοῦ. Φασὶ δὲ τινες, ὅτι ἐν τῷ κατὰ τὴν Βενετιαν Σκευοφυλακίῳ τοῦ ἁγίου Μάρκου εὐρέθη κιβώτιον μικρὸν, ὅπερ ἔλαβον οἱ λατῖνοι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, στήχον ἔχον ἔκωθεν λέγοντα,

» Ἐχεις με Χριστὸν αἷμα σαρκὸς μου φέρον·

κοιτῆ δὲ ἄπειρα θαύματα. Λέγει δὲ καὶ Ἰωσήφ ὁ Βρυένιος ἐν τῇ μελέτῃ τῇ περὶ τῶν Κυπρίων τόμῳ β'. ὅτι καὶ ἡ Ἐσθὴς καὶ ἡ Ζώνη τῆς τῶν Ἀγγέλων Κυρίας, καὶ ὁ ἄνωθεν ὕφαντος τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, [χιτῶν] καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐκ τῆς πλευρῆς βῦσαν αἷμα, ἡ λόγχη, οἱ ἦλοι, ὁ σπόγγος, ὁ κάλαμος ἦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἰσως δὲ καὶ τὸ ἀνωτέρω αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ ἦτον τὸ βῦσαν ἐκ τῶν ῥηθειῶν ἁγίων Εἰκόνων τοῦ Σωτῆρος, καὶ μάλιστα τῆς ἐν Βηρυτῶν, ἦτις μετακομισθὴ ἕσπερον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ὑπὸ Ἰωάννου Τζιμισκῆ· καὶ περὶ τῆς ὁποίας γράφει πρὸς Θεόφιλον βασιλέα τὸν· εἰκονομάχον ἢ ἐν Ἱεροσολύμοις σύνοδος. (σελ. 1153 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

¹ Τοῦτο καὶ ὁ ἱστορικὸς Εὐάγγελος βεβαίως, ὅτι δηλαδὴ ἡ Πουλχερία μέχρι τέλους παρθένος διέμεινε, μὴ γνωρίζαντος αὐτὴν τοῦ Μαρκιανοῦ (βιβλ. β'. κεφαλαίῳ α'. τῆς ἐκκλησιαστικ. ἱστορίας). λέγει δὲ περὶ τῆς Πουλχερίας ὁ Μελέτιος ἐν

αὕτη ἔζησε μὲ εὐσεβῆ καὶ θεοφιλεῆ πολιτείαν, καὶ ἔκτισε πολλοὺς ναοὺς καὶ νοσοκομεία καὶ ἐσυγκρότησε τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν καὶ οἰκουμένην τετάρτην Σύνοδον¹ καὶ ἀπλῶς εἶπεῖν, ἀφ' οὗ αὕτη διέλαμψε μὲ πολλὰ κατορθώματα, ἐν εἰρήνῃ ἐξεδήμησε πρὸς τὸν παρ' αὐτῆς ποθοῦμενον νυμφίον Χριστόν.

Μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΑΠΕΛΛΟΥ, ΛΟΥΚΑ, καὶ ΚΑΗΜΕΝΤΟΣ.

* » Λουκᾶς ὁ θεὸς σὺν Ἀπελλῇ καὶ Κλήμει,

» Ἀπόστολοι σὺνεπι τοῖς Ἀποστόλοις.

Ἄλλος εἶναι ὁ Ἀπόστολος οὗτος Ἀπελλῆς, καὶ ἄλλος ὁ Ἀπελλῆς ἐκεῖνος, ὅστις ἐγένετο Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Θράκῃ Ἡρακλείας, καὶ ἐορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου μετὰ Στάχυος, Ἀμπλίου, Οὐρβανοῦ, Ναρχίσσου καὶ Ἀριστοβούλου· τοῦτον δὲ τὸν Ἀπελλῆν ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῇ λέγων. « Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ (Ῥωμ. ις'. 10)· οὗτος λοιπὸν γενόμενος τῆς Σμύρνης φωστῆρ, καὶ τῷ Χριστῷ ὁσίως δουλεύσας, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησεν. Ὁ δὲ Λουκᾶς οὗτος εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴν· ἀναφέρει δὲ καὶ αὐτὸν ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον πρώτῃ Ἐπιστολῇ λέγων, » Λουκᾶς ἐστὶ μόνος μετ' ἐμοῦ. (ἀ. Τιμ. δ'. 11). » οὗτος λοιπὸν γενόμενος πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Συρίᾳ Λαοδι-

τῷ β'. τόμῳ, ὅτι ἦτο πεπαιδευμένη τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἰταλικὴν διάλεκτον τόσο καλὰ, ὥστε καὶ ὠμίλει καὶ ἔγραφεν ἑκκαλώτως καὶ τὰς δύο. Αὕτη ἐδίδαξε καὶ τὸν ἀδελφὸν τῆς Θεοδοσίου τὸν μικρὸν, πῶς νὰ ἐνδύεται, πῶς νὰ κάθηται, πῶς νὰ περιπατῇ, πῶς νὰ κρατῇ τὸν γέλωτα, καὶ πῶς νὰ ἦναι σεμνός· καὶ οὐ μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν εὐσεβείαν τὸν ὠδήγησε καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν νὰ εὐχεται συνεχῶς καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πολλὰ ἐπάσχισεν εἰς καταφορὰν τῆς αἵρέσεως τοῦ Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς. Ὅθεν διὰ τὰ τοιαῦτα κατορθώματά της, ἐγένετο προσφιλεστάτη εἰς τὸν μέγαν Λέοντα πάπαν Ῥώμης, καὶ ἐδέχθη παρ' αὐτοῦ πολλὰς ἐπιστολάς.

¹ Ὁ δὲ μόνον ὁ Μαρκιανός, ἀλλὰ καὶ ἡ Πουλχερία ὁμοῦ, δὲν ἠμέλησε νὰ συναθροίσῃ τὴν τετάρτην Σύνοδον· ἔθεν καὶ οἱ δύο ἦσαν παρόντες ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν ς'. Συνέλευσιν, καθίσαντες ἐπὶ θρόνων ἔμπροσθεν τῶν καρχέλλων. Ὅρα περὶ τῆς ἁγίας Πουλχερίας καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τῆς ἀνακομιδῆς [τοῦ λευψάνου] τοῦ ἁγίου Στεφάνου κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγούστου. Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ Φεβρουαρίου, ὅτε ἐορτάζεται ἡ Πουλχερία αὕτη μετὰ τοῦ Μαρκιανῶ.

² Ἄν καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Παύλου ἐνταῦθα ἀναφερόμενος νοεῖται ὁ Εὐαγγελιστής.

κείας, καὶ καλῶς ποιμάνας τὸ λογικὸν αὐτοῦ παιμκον, ἀπῆλθε πρὸς Κυρίον. Καὶ ὁ Κλήμης δὲ οὗτος ἄλλος εἶναι ἀπὸ τὸν Κλήμεντα τὸν Ῥώμης ἐπίσκοπον· τοῦτον δὲ ἀναφέρει ὁ ἴδιος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῇ λέγων· « ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου » (Φιλιπ. δ'. 3)· οὗτος λοιπὸν γενόμενος ἐπίσκοπος τῶν Σάρδεων¹ καὶ τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ περιφέρων, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΙΑ, ξίφει τελειοῦται.

» Ἐκ γῆς ἐκάρθη κοιλάδων Ἰα ξίφει,

» Καὶ σοὶ προσήχθη, Σῶτερ, ὡς εὐπνουν Ἰον.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ'. μνήμη τῆς δσίας μητρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

» Καὶ σχῆμα καὶ νοῦν ἀρρενοῖ Θεοδώρα,

» Καὶ τὸν μέγαν νοῦν αἰσχύνει πρὸ τοῦ τέλους.

» Ἐνδεκάτῃ πύματον Θεοδώρα ὕπνον ἰαύει,

(ἦτοι τὸν ὕστερον ὕπνον τοῦ θανάτου κοιμᾶται).

Καθὼς ἡ βασιλεία τῶν αὐρανῶν ὡμοιώθη με δέκα παρθένους, ὡς λέγει τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ νέᾳ διαθήκῃ τοῦ Εὐαγγελίου τοιοῦτοτρόπως καὶ δέκα γυναῖκες ὁμοιωθεῖσαι με σχῆμα ἀνδρικόν, ἐσύντριψαν τὰ κέντρα τοῦ ἀνθρωποκτόνου διαβόλου. Μία δὲ ἀπὸ αὐτὰς τὰς δέκα ἦτον καὶ ἡνῶν ἐορταζομένη Θεοδώρα, ἡ τὸ ὄνομα ἔχουσα ὡς δῶρον Θεοῦ· αὕτη λοιπὸν κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας κατὰ τοὺς χρόνους Ζήνωνος Βασιλέως ἐν ἔτει υοβ' (472)· συζευχθεῖσα δὲ με νόμιμον ἄνδρα, ἔζη ζῶν εὐτακτον καὶ ἀκατηγόρητον. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ φθόνου τοῦ μισοκάλου διαβόλου ἔπεσε κρυφίως εἰς μοιχείαν, ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὕρῃ τὴν σωτηρίαν τῆς. Ὄθεν ἀκούσασα τὰ Εὐαγγελικὰ λόγια, μετὰ τὰ ὅποια διδάσκει ὁ Κύριος, ὅτι δὲν εἶναι κἀνὲν κρυπτόν, τὸ ὅποῖον νὰ μὴ γείνη φανερόν εἰς τὸ ὕστερον· « Οὐκ ἔστι κρυπτόν, ὃ οὐ φανερόν γενήσεται » (Λουκ. ἡ. 17)· τούτου χάριν, καθὼς ἐστοχάσθη τὸ βᾶρος τῆς ἁμαρτίας, ὅπερ ἔκαμεν, ἐβδελύχθη τὴν ἁμαρτίαν αὐτὴν ὡσάν ἐν σίγγαμα καὶ μίαν

ἀκαθαρσίαν· καὶ λοιπὸν ἀπορρίψασα τὴν γυναῖκα ἐνδυμασίαν, λαμβάνει τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ ἀντὶ Θεοδώρας, μετανομάζεται Θεόδωρος. Καὶ μεταβᾶσα εἰς μοναστήριον ἀνδρῶν, μετενόει καὶ ἔκλαιε τὴν ἁμαρτίαν τῆς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ἡ μακαρία δὺς ὀλοκλήρους χρόνους κοπιᾶζουσα με βαρείας δουλείας καὶ ἀγωνιζομένη εἰς τὸ νὰ σηκῶνῃ τὰ χρειάζομενα πράγματα τοῦ μοναστηρίου· ἀπὸ φθόνου τοῦ ψυχροφθόρου διαβόλου ἐσυκοφαντήθη παρά τινων κακοτρόπων, ὅτι ἐπόρνευσε με μίαν γυναῖκα· ὅθεν αὐτοὶ ἔφερον ἐν βρέφος, καὶ τὸ ἔβριψαν ἔξω εἰς τὴν θύραν τοῦ μοναστηρίου, διαβάλλοντες ψευδῶς, ὅτι ἦτο ἰδικόν τῆς. Τούτου χάριν ἡ αἰοιδίμος Θεοδώρα δεχομένη τὴν συκοφαντίαν ταύτην ὡς ἀληθῆ, ἐπῆρε τὸ βρέφος καὶ ἀνέτρεφε γνησίως αὐτό, ὡς νὰ ἦτο ἰδικόν τῆς· διότι ἐσπούδαζεν ἡ τρισολβία νὰ κρύψῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς, ὅτι ἦτο γυνὴ κατὰ φύσιν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκαρτέρησεν ἔξω τοῦ μοναστηρίου διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ κανόνα τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐπτὰ ὀλοκλήρους χρόνους, παλαιούσα μετὰ τὴν ψύχραν τοῦ χειμῶνος, μετὰ τὸ καῦμα τοῦ θέρους, καὶ μετὰ χαμεινίας, μόλις καὶ μετὰ βίας εἰς ὄλον τὸ ὕστερον, ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸ μοναστήριον.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν καταξηράνασα τὸ σῶμά τῆς με συχνὰς προσευχὰς, με κόπους, με ὀλονυκτίους στάσεις καὶ ἀγρυπνίας, καὶ κατανόησασα τὴν κληρονομίαν τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας, ἔφθασεν εἰς ἐκεῖνον τὸν σκοπὸν καὶ τὸ τέλος, τὸ ὅποῖον ἠγάπα· διότι ἀληθῶς φοβερόν θαῦμα ἠκολούθησεν εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην, τὸ ὅποῖον ποῖος νὰ μὴ θαυμάσῃ; ἐπειδὴ αὕτη γυνὴ οὔσα κατὰ φύσιν, ἔζησε μαζί με ἄνδρας χωρὶς νὰ γνωρισθῇ. Καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ σταδίου τῆς ἀσκήσεως εὕρισκομένη, ἠγωνίζετο ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, λαμπρούσα ἀσκητικῶς ὡς μέγας φωστήρ. Διὰ τοῦτο φορτωμένη οὔσα ἀπὸ τοὺς ἀξίους μισθοὺς τῶν κόπων τῆς, ἀνέβη μετὰ χαρὰν εἰς τὸν ποθινόν τῆς νυμφίον Χριστόν· οἱ δὲ μοναχοὶ βλέποντες τὸ τοιοῦτον παράδοξον θαῦμα, ἐξέστησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν.¹

¹ Ἐν δὲ ταῖς Μηναιοῖς καὶ τῷ τυπωμένῳ Συναξαριστῇ Σαρδικῆς γράφεται.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ Συναξήριον τοῦτο τῆς ἁγίας εἶναι συγγεγραμμένον διὰ στίχων Ἰαμβικῶν, τόσον ἐν τῷ χειρογράφῳ, ὅσον καὶ ἐν τῷ τυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ἐξ ὧν καὶ μεταφράσθη. Περὶ τῆς δσίας ταύτης Θεοδώρας γράφεται εἰς

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ τοῦ μαγείρου.

- » Ἦνευχε πᾶν δύσοιστον εὐφύχως βᾶρος,
- » Θείας ὁ Εὐφρόσυνος ἦδονῃς χάριν.

Οὗτος ἐγεννήθη ἀπὸ ἀγροίκους καὶ χωρικούς γονεῖς, καὶ ἀνατραφεὶς μὲ ἰδιωτικὴν καὶ ἀπαιδέυτον ἀνατροφὴν, ὕστερον ἀπῆλθεν εἰς μοναστήριον· καὶ ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἔγεινεν ὑπηρέτης τῶν μοναχῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατεγίνετο πάντοτε εἰς τὸ μαγειρεῖν ὡς ἀγροίκος, κατεφρονεῖτο ἀπὸ ὅλων τῶν μοναχῶν καὶ ἐπεριπαίετο· πλὴν ὑπέφερον ὁ μακάριος ὅλας τὰς καταφρονήσεις μὲ γενναϊότητα καρδίας καὶ σύνεσιν, καὶ μὲ ἡσυχίαν τοῦ λογισμοῦ, χωρὶς νὰ ταραττεται ὅλως. Διότι, ἂν καὶ ἦτον ἰδιώτης κατὰ τὸν λόγον, ὅμως δὲν ἦτον ἰδιώτης καὶ κατὰ τὴν γνώσιν· καθὼς τοῦτο θέλει ἀποδείξει καθαρὰ τὸ ἐξῆς ῥηθισμένον. Εἰς τὸ μοναστήριον ὀηλαδῆ ἐκεῖνο, ὅπου εὗρισκετο ὁ ἀοίδιμος οὗτος Εὐφρόσυνος, ἐκεῖ ἦτο καὶ ἱερεὺς τις φίλος τοῦ Θεοῦ· ὅστις παρεκάλει προθύμως διὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ ὁ Θεὸς τὰ ἀγαθὰ, ὅσα μέλλουν νὰ ἀπολαύσουν οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν.

τὸν Παράδεισον τῶν πατέρων ὅτι εἶπε τὸ ἀξιολογὸν τοῦτο ἀπόφθεγμα. Ἦγουν ὅτι δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπον, οὔτε ἡ ἀσκησις, οὔτε ἡ ἀγρυπνία, οὔτε κἀνεὶς ἄλλος κόπος, παρὰ ἡ γνησίᾳ ταπεινοφροσύνη. Διότι ἦτον εἰς ἀναχωρητικὴν καὶ ἰδίωκε δαιμόνια· ταῦτα δὲ ἠρώτα, μὲ ποῖαν ἀρετὴν ἐκβαίνουσι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὕτω, μὲ τὴν νηστείαν ἐκβαίνετε; καὶ ἀπεκρίνοντο τὰ δαιμόνια· ἡμεῖς ποτὲ δὲν τρώγομεν, οὕτω πίνομεν· μὲ τὴν ἀγρυπνίαν ἐκβαίνετε; καὶ ἀπεκρίνοντο· ἡμεῖς ποτὲ δὲν κοιμώμεθα· μὲ τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἐρημίαν ἐκβαίνετε; ἐκεῖνα δὲ ἀπεκρίνοντο· ἡμεῖς εἰς τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἐρημίαν εὐρισκόμεθα· μὲ ποῖον λοιπὸν, τοὺς εἶπεν, ἀρετὴν ἐκβαίνετε; καὶ ἀπεκρίθησαν, ἡμᾶς κἀμμία ἀρετὴ δὲν νικά, εἴμη ἡ ταπεινοφροσύνη· ἐπειδὴ αὕτη ἐστὶν ὁ νικητὴς τῶν δαιμόνων. Εἶπε πάλιν ἡ αὐτὴ, ὅτι ἦτον εἰς μοναχὸς καθήμενος εἰς τὴν ἐρημίον ἐν τῷ κελλίῳ του· ἀπὸ τὸ πλῆθος δὲ τῶν περὸ αὐτοῦ, ὅσους ἐπροξένοι αὐτῷ ὁ διάβολος, ἀποκαμῶν, εἶπεν ἄς φύγω ἀπὸ ἐδῶ, διὰ νὰ γλυτώσω. Ὅτε δὲ ἠτοίμαζε τὰ ὑποδήματά του διὰ νὰ φύγῃ, βλέπει ἕνα ἄλλον ἄνθρωπον ὅστις ἔβαλε καὶ ἐκεῖνος τὰ ὑποδήματά του (ἦτον δὲ ὁ διάβολος) καὶ λέγει εἰς τὸν μοναχόν· σὺ φεύγεις ἀπὸ ἐδῶ δι' ἐμέ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐγὼ, ὅτι προλαμβάνω καὶ ἐτοιμάζομαι νὰ ὑπάγω ἐμπροσθεν, ὅπου σὺ ὑπάγεις. Σημειώσαι, ὅτι τὸν βίον αὐτῆς ἑλληνιστὶ ἐνεγράψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Ζήνων μὲν ἦδη τῶν αὐτοκράτορα· (σώζεται ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ σώζεται καὶ ἄλλος βίος αὐτῆς· οὗ ἀρχὴ, «Ἐν ταῖς ἡμέραις Ζήνωνος τοῦ βασιλέως καὶ Γρηγορίου Ἐπαρχου.

Μίαν νύκτα λοιπὸν, κοιμωμένου τοῦ ἱερέως, ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του, ὅτι εὗρέθη μέσα εἰς περιβόλιον, καὶ ἔβλεπε τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα πανευφρόσυνα ἀγαθὰ μὲ θάμβος καὶ ἔκστασιν· ἐκεῖ δὲ εἶδε καὶ τὸν ἀνωτέρω μάγειρον τοῦ μοναστηρίου Εὐφρόσυνον, ὅστις ἐστέκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ περιβολίου, καὶ ἀπελάμβανε τὰ διάφορα ἀγαθὰ ἐκεῖνα· πλησιάσας λοιπὸν εἰς αὐτὸν, ἠρώτα διὰ νὰ μάθῃ, ποῖον ἄραγε εἶνε τὸ περιβόλιον ἐκεῖνο! καὶ πῶς αὐτὸς εὗρέθη εἰς αὐτό! ὁ δὲ Εὐφρόσυνος, τὸ περιβόλιον, ἀπεκρίθη, τοῦτο, εἶναι ἡ κατοικία τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτῶν·¹ ἐγὼ δὲ διὰ τὴν πολλὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ μου ἐσυγχωρήθην νὰ εὕρισκωμαι ἐδῶ· καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ λέγει· καὶ τί ἄραγε κάμνεις εἰς τοῦτο τὸ περιβόλιον; ὁ Εὐφρόσυνος ἀπεκρίθη· ἐγὼ ἐξουσιάζων ὅλα ὅσα βλέπεις ἐδῶ, χαίρω καὶ εὐφραίνομαι εἰς τὴν τούτων θεωρίαν καὶ ἀπόλαυσιν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς, δύνασαι, ταῦ εἶπε, νὰ μοι δώσῃς κἀνὲν ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ ταῦτα; ὁ Εὐφρόσυνος ἀπεκρίθη, ναί, θέλεις λάβῃς ἀπὸ αὐτὰ μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ μου· τότε ὁ ἱερεὺς τοῦ εἶδε μὴλά τινα, καὶ ἐζήτηε νὰ τοῦ δώσῃ ἀπὸ αὐτά· λαβὼν δὲ μερικὰ μῆλα ὁ Εὐφρόσυνος, ἔβαλεν αὐτὰ εἰς τὸ ἐπανωφόριον τοῦ ἱερέως, εἰπὼν, Ἴδου κατατρύφησον τὰ μῆλα, τὰ ὅποια ἐζήτησας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σήμαντρον ἐκτύπησε διὰ νὰ σηκωθοῦν οἱ πατέρες εἰς τὸν ὄρθρον, ἐξύπνισεν ὁ ἱερεὺς· καὶ ἐνῶ ἐνόμιζεν, ὅτι ἡ ὄπτασία, τὴν ὁποίαν ἔβλεπεν, ἦτο ὄνειρον, ἀπλώσας τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ἐπανωφόριόν του, ὦ τοῦ θαύματος! εὗρηκε πραγματικῶς τὰ μῆ-

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι (καθὼς εἰς πολλὰ μέρη λέγει ὁ θεὸς Γρηγόριος· ὁ Διάλογος ἐν τῇ τετραβίβλῳ αὐτοῦ, ἐνθα περὶ πολλῶν ἁγίων ἱστορεῖ) τὰ ἀγαθὰ ὅσα ἔχουν νὰ ἀπολαύσων οἱ ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν ὑπερβαίνουσι κάθε εἶδος καὶ σχῆμα, καὶ οὐδεμίαν ὁμοιότητα ἔχουν μὲ τὰ γήινα ταῦτα ἀγαθὰ. Ὅθεν εἶπεν ὁ Παῦλος, «ἀ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.» (ἀ. Κορ. β'· θ.) πλὴν συγκαταβαίνων ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀνθρώπων, πολλὰκις σχηματίζει αὐτὰ διὰ τῆς χάριτος καὶ δυνάμεώς του, μὲ τὰ γήινα ταῦτα ἀγαθὰ· οἷον μὲ παραδείσους, μὲ ἄνθη, μὲ μῆλα, μὲ φῶτα αἰσθητὰ, καὶ μὲ ἄλλα ὅμοια· ἕνα μὲν, ἵνα μὲ αὐτὰ παρηγορήσῃ, ὅπως οὖν τὸν πόθον τῶν ἀνθρώπων· ἄλλο δὲ, ἵνα διὰ τῶν αἰσθητῶν καὶ φαινομένων ἀγαθῶν ἀναβιάσῃ τὴν διάνοιαν αὐτῶν εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ἔνοιαν τῶν νοητῶν ἐκεῖνων καὶ ἀοράτων ἀγαθῶν, ἃ ἐν οὐρανῶς οἱ δίκαιοι ἀπολαύσουσιν.

λα· καὶ θαυμάσας διὰ τὴν παράδοξον αὐτῶν εὐωδῖαν, ἔμεινεν ἀκίνητος εἰς ὥραν πολλήν.

Ἐπειτα πηγαίνων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ βλέπων ἐκεῖ στεκόμενον τὸν Εὐφρόσυνον, ἐπῆ-
ρεν αὐτὸν εἰς παράμερον τόπον, καὶ τὸν ὥρ-
κιζε διὰ τὰ νὰ τοῦ εἰπῆ, ποῦ ἦτον ἐκείνην τὴν
νύκτα ὁ δὲ Εὐφρόσυνος, συγχώρησέν μοι, ἔ-
λεγε, πάτερ· εἰς κἀνὲν μέρος δὲν ὑπῆγα κα-
τὰ τὴν νύκτα ταύτην, εἰμὴ τώρα ἦλθον εἰς
τὴν ἀκολουθίαν. Καὶ ὁ ἱερεὺς, διὰ τοῦτο, εἶ-
πεν, ἐγὼ πρότερον σὲ ἔδεσα μὲ ὄρκους, διὰ τὰ
φανῶσιν εἰς ὄλους τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, καὶ
σὺ δὲν πείθεσαι νὰ φανερώσης τὴν ἀλήθειαν;
τότε ὁ ταπεινόφρων Εὐφρόσυνος ἀπεκρίθη· ἔ-
κῃ, πάτερ, ἤμουν, ὅπου εἶναι τὰ ἀγαθὰ, ὅσα
μέλλουν νὰ κληρονομήσουν οἱ ἀγαπῶντες τὸν
Θεόν, τὰ ὅποια καὶ σὺ πρὸ πολλῶν χρόνων ἐ-
ζήτηεις νὰ ἴδῃς· ἐκεῖ εἶδες καὶ ἐμὲ ἀπολαμβά-
νοντα τὰ τοῦ περιβολίου ἐκείνου ἀγαθὰ· διότι
θέλων ὁ Κύριος νὰ πληροφορήσῃ τὴν ἀγιωσύ-
νην σου περὶ τῶν ζητουμένων ἀγαθῶν τῶν δι-
καίων, ἐνήργησε δι' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς τοιοῦ-
τον θαυμάσιον· ὁ δὲ ἱερεὺς, καὶ τί μοι, πάτερ
Εὐφρόσυνε, εἶπε, τί μοι ἔδωκας ἐκ τῶν ἀγαθῶν
τοῦ περιβολίου; ὁ Εὐφρόσυνος ἀπεκρίνατο· τὰ
ῥαῖα καὶ εὐωδέστατα μῆλα, τὰ ὅποια τώρα
ἔβαλες εἰς τὴν κλίνην σου· ὅμως πάτερ συγ-
χώρησον, ὅτι σκώληξ ἐγὼ εἰμὶ καὶ οὐκ ἀνθρω-
πος. Τότε ὁ ἱερεὺς ἐδιηγήθη εἰς ὄλους τοὺς
ἀδελφούς τὴν ὀπτασίαν, ἣν εἶδε· καὶ διὰ μέ-
σου αὐτῆς παρεκίνησεν ὄλους εἰς θαυμασμόν
καὶ ἐκπληξιν, καὶ εἰς ζῆλον τοῦ καλοῦ καὶ τῆς
ἀρετῆς. Ὁ δὲ μακάριος Εὐφρόσυνος φεύγων
τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων κρυφίως ἀνεχώρη-
σεν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου· καὶ ἐμάκρυνε φυγα-
δεύων, μείνας ἀγνώριστος παντελῶς· πολλοὶ
δὲ ἀσθενεῖς τρώγοντες ἐκ τῶν μῆλων ἐκείνων,
ἰατρεύθησαν ἀπὸ τὰς ἀσθενείας των. ¹

Ὁ ἅγιος ΔΙΟΔΩΡΟΣ, ΔΙΟΜΗΛΗΣ, καὶ ΔΙ-
ΔΥΜΟΣ μαστιζόμενοι τελειοῦνται.

- » Διόδωρος μαστιζεὶ σὺν τοῖς συνάθλοις,
- » Τὴν σάρκα δόντες μαστιγοῦσι τὴν πλάνην.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Λαοδίκειαν τῆς
Συρίας· πιασθέντες δὲ ἀπὸ τὸν κατὰ τόπον
ἄρχοντα, καὶ παρρησία ὁμολογήσαντες, ὅτι

¹ Ὅρα εἰς τὸ β΄. βιβλίον τοῦ Εὐσεβίου, ὑποθέσει σ. σελ.
318, τὸ περὶ τοῦ ἁγίου Εὐφροσύνου τούτου διήγημα μετὰ πα-
ρλλαγῆς ἀναπερόμενον.

εἶναι χριστιανοί, ἐδάφησαν τόσον ἀσπλαγχνα,
ὥστε ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμόν, παρέδωκαν τὰς
ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ'
αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΙΑΣ.

- » Ὁσμὴν μύρων ἔπνευσεν ἡ μάρτυς Ια,
- » Ἐρυθροβαφῶν αἱμάτων ἀτμοπνῶν.

Αὕτη ἡ ἁγία, γερόντισσα οὔσα κατὰ τὴν
ἡλικίαν, ἐπιάσθη σκλάβα ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὁ-
μοῦ μὲ ἐννέα χιλιάδας χριστιανούς, οἱ ὅποιοι
ἐτιμωρήθησαν διαφόρως· ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτούς
παρεστάθη καὶ ἡ ἁγία ἐμπροσθεν τῶν ἀρχιμά-
γων ¹ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας, καὶ ἐτιμω-
ρήθη μὲ διάφορα βάσανα· ὕστερον δὲ ἀπεκεφα-
λίσθη. Ἄδεται δὲ φήμη ὅτι μετὰ τὴν ἀποτομήν
τῆς ἱερᾶς τῆς κεφαλῆς, ἡ γῆ ἐκείνη ἢ δεχθεῖ-
σα τὸ αἷμά της, ἐφούσκωσε καὶ ὑψώθη εἰς
ὄγκον πολὺν· οἱ δὲ δῆμιοι οἱ ταύτην βασανί-
σαντες, παρελύθησαν· καὶ ὁ ἥλιος ἐσκότισε τὸ
φῶς τοῦ· καὶ ὁ περιέχων ἀήρ ἐγέμισεν ἀπὸ εὐ-
ωδῖαν γλυκυτάτην καὶ ἀρρητον· διότι οὕτω δο-
ξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας.

* Ὁ ἅγιος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ καὶ ΕΥΑΝΘΙΑ ἡ
σύζυγος αὐτοῦ, καὶ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ ὁ υἱὸς αὐ-
τῶν λιμῶ τελειοῦνται.

- » Ἄγχουσιν οἱ τρεῖς ἀρτολιμῶ γεννάδι,
- » Ἄρτους τὸν αἰτήσαντα δεῖξαι τοὺς λίθους.

Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ΄. μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυ-
ρος ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ.

- » Θῦμα τραπέζῃ προτέτῃ τῇ σῇ, λόγε,
- » Θύτης σὸς Αὐτόνομος ἐκθανὼν λίθοις.
- » Αὐτόνομος δὲ λίθοις δυοκαίδεκάτῃ κατελεύθη.

† Ὁ θεὸς οὗτος καὶ γενναῖος τῆς εὐσεβείας
ἀγωνιστῆς Αὐτόνομος, ἦτον ἐπίσκοπος κατὰ
τὴν Ἰταλίαν· διὰ δὲ τὸν διωγμὸν, τὸν ὅποιον
ἐκίνησε κατὰ τῶν χριστιανῶν ὁ βασιλεὺς Διο-

¹ Μάγους ἐσυνείθιζον νὰ ὀνομάζων οἱ Πέρσαι τοὺς τὰ στοι-
χεῖα θεοποιούντας, ὅς λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν καρ. λή· τοῦ
πέμπτου βιβλίου τῆς ἐκκλησιαστικ. ἱστορ. Ὅθεν ἀκολούθως
οἱ πῶτοι καὶ ἀρχηγοὶ τῶν τοιούτων μάγων ἀρχιμάγοι ἐλέ-
γοντο.

κλητιανός ἐν ἑτει σγῆ (298) ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, καὶ μετέβη εἰς χωρίον τῆς Βιθυνίας, καλούμενον μὲν Σωρεοί, εὐρισκόμενον δὲ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ κόλπου τῆς Νικομηδείας, ὅπου καὶ ἐξενοδοχεῖτο ἀπὸ ἑνα χριστιανὸν Κορνῆλιον ὀνόματι· ἐπειδὴ δὲ διέτριψεν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον καιρὸν ἀρκετὸν, διὰ τοῦτο ἐκτίσεν ἐκεῖ οἶκον εὐκτήριον· καὶ χειροτονεῖ διάκονον τὸν ξενοδόχον του Κορνῆλιον· ὅθεν παραδούς εἰς αὐτὸν τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τῶν ἐκεῖσε εὐρισκομένων χριστιανῶν, αὐτὸς ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Λυκαονίαν καὶ Ἰσαυρίαν· εἰς τὰς ὁποίας ἐπαρχίας κηρύξας τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸν Κορνῆλιον, καὶ χειροτονεῖ αὐτὸν ἱερέα. Ἐπειδὴ δὲ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Διοκλητιανὸς ἦλθεν εἰς τὴν Νικομηδείαν, καὶ εἶχε θυμὸν μέγαν κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ μάλιστα ἐναντίον του, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀνεχώρησεν εἰς τὰς πόλεις, τὰς κειμένας τριγύρω τῆς Μαύρης Θαλάσσης· κηρύξας δὲ καὶ ἐκεῖ τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας, ἐγύρισε πάλιν εἰς τοὺς Σωρεοὺς, καὶ χειροτονεῖ τὸν Κορνῆλιον ἀρχιερέα.

Ἐπειτα διαπερᾶ τὴν μικρὰν Ἀσίαν ἐκρίζων μὲν τελείως τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ἀπιστίας, φυτεύων δὲ τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας καὶ πίστεως· εἶτα γυρίζει πάλιν εἰς τοὺς Σωρεοὺς· καὶ διαβάς εἰς χωρίον, εὐρισκόμενον μὲν ἐκεῖ πλησίον, ὀνομαζόμενον δὲ Λίμναι, ἐν ὀλίγῳ καιρῷ ὀδηγεῖ εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας τοὺς ἐκεῖσε εὐρισκόμενους, καὶ βαπτίζει αὐτούς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὅλα αὐτὰ ἐτελείωσεν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς καὶ ἱεράρχης, βλέποντες οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ Ἕλληνας, θυσιάζοντας συχνάκις εἰς τοὺς δαίμονας ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τόπῳ κατὰ τινὰ ἑορτήν, καὶ πράττοντας ἀσεμνὰ τινὰ ἔργα, ἐθυμώθησαν μὲ δικαίαν ὀργήν. Ὅθεν καὶ παραθαρρύναντες εἰς τὸν ἄλλον, ὑπηγον καὶ ἐσύντριψαν ὅλα τῶν τὰ εἰδῶλα τοῦτο δὲ μαθόντες οἱ Ἕλληνες, παρεφύλαξαν ἕνα καιρὸν, ὅτε ἱερούργει τὴν θείαν μυσταγωγίαν ὁ θεράπων τοῦ Κυρίου Αὐτόνομος· καὶ τότε ὤρμησαν ἐναντίον τοῦ ἐν Σωρεοῖς εὐκτηρίου ναοῦ· καὶ ἀφ' οὗ ἐκτύπησαν ὅσους εὔρον ἐκεῖ μὲ πέτρας, μὲ ξύλα, καὶ μὲ ἄλλα ἄρματα τὰ ὅποια εἶχον εἰς τὰς χεῖράς των, τελευταῖον ἐθανάτωσαν καὶ τὸν ἅγιον Αὐτόνομον εἰς αὐτὴν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἴστατο λειτουργῶν τῷ Κυρίῳ.

Μία δὲ διάκονος, Μαρία ὀνόματι, ὁμοῦ μὲ ἄλλους θεοφιλεῖς, λαβοῦσα τὸ ἅγιον ἐκεῖνου λείψανον, λαμπρῶς αὐτὸ ἐνεταφίασεν· εἰς τὸν

τάφον δὲ ἐκεῖνον ἐκτίσθη ὕστερον καὶ ναὸς· μέχρι δὲ τῆς σήμερον σώζεται τὸ ἱερόν ἐκεῖνο· λείψανον σώον καὶ ὁλόκληρον, ἀνώτερον ἀπὸ πᾶσαν φθοράν, διαφυλάττον τὸν χαρακτήρα τῆς μορφῆς ἀκέραιον καὶ ἀδιαλώθητον, ἔχον καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ δέρμα ὁμοῦ μὲ τὰς τρίξας. Ὅθεν καὶ ὅλοι οἱ βλέποντες αὐτὸ ἐκπλήττονται καὶ παρακινουῦνται εἰς τὸ νὰ δεξάζουν τὸν Κύριον.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΥ** ἐπισκόπου Ἰκονίου.

» Κλέους καταγνοὺς τοῦ παρόντος Κουρνούτου.

» Εἶπει, τὸ μέλλον ἐμπορεύεται κλέος.

Οὗτος ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς πόλεως Ἰκονίου, τῆς ὁποίας ὕστερον ἔγεινε καὶ ἀρχιερεὺς· διατρίβων δὲ μίαν φορὰν εἰς χωρίον Σούρσαλον ὀνομαζόμενον, καὶ διδάσκων τὸν λόγον τῆς πίστεως εἰς τοὺς ἀπίστους, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς διώκτας, καὶ ἐπροσφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Περίνιον· καὶ ἀφ' οὗ ὑπέμεινεν ἀνδρείως ὄλην τὴν ἀγριότητα, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

» Τμηθεὶς κεφαλὴν Θεόδωρος ἐκ ξίφους,

» Θεοῦ μετέσχε δωρεῶν φερωνόμως.

Τοῦτον τὸν ἅγιον ἐπίασαν οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἐπειδὴ καὶ ἐκήρυττε παρρησία τὸν Χριστόν· καὶ ἀνάφαντες ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐστεφάνωσαν αὐτὸν μὲ τὰς ἀκάνθας· ἐρράπιζον τὸ πρόσωπόν του· ἐτριγύριζον αὐτὸν δεμένον εἰς ὄλην τὴν πόλιν· ἐρριπτον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἔμεινεν ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, τελευταῖον μὲ τὴν προσταγὴν τοῦ Ἀρχοντος, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ** τοῦ ἐν Γαλατίᾳ.

» Ἀσκητικοῖς ἰδρώσι συμμίξας ἔθλος,

» Ἰουλιανὸς διττὰ τὰ στέφη λάβη.²

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου συνήγαγεν Ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ. « Τῆς ἰσῆς ἀποπίας εἶναι νομιζῶ » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις).

² Ἀδέν=ἔλαβεν; Σ. Ε.

ἐν ἔτει τ' (300): εἰς τὴν πόλιν τῶν Γαλατῶν γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς· ὅτε δὲ ὁ Ἀντωνίνος¹ ἔγεινεν ἡγεμὼν τῆς ἐπαρχίας τῶν Γαλατῶν, ἤκουσεν, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Ἰουλιανὸς εἶναι κεκρυμμένος μετ' ἄλλους τεσσαράκοντα ἐντὸς σπηλαίου, καὶ ἀκολουθεῖ εἰς τὴν θρησκείαν τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν εὐθὺς στέλλει ἀνθρώπους διὰ νὰ ἀρπάσουν αὐτὸν καὶ νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸ κριτήριον· οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι τοῦτον μόνον εὐρόντες, ἐβίαζον αὐτὸν διὰ νὰ δεῖξη ποῦ καὶ οἱ ἄλλοι εὐρίσκονται· ὁ δὲ ἅγιος δὲν κατεπέισθη, ἀλλ' ἐφώναξε μετ' ἐπισημνῶν πρὸς τοὺς συνασκητάς του ταῦτα, Ἰδοὺ ἐγὼ πισθεὶς, ὑπάγω νὰ μαρτυρήσω διὰ τὸν Χριστὸν, χωρὶς νὰ προδώσω σὰς εἰς τοὺς στρατιώτας οἵτινες μετ' ἐβίαζον· λοιπὸν σπουδάσατε καὶ σεῖς νὰ ἔλθητε νὰ με φθάσητε.

Ὅτε λοιπὸν παρεστάθη εἰς τὸ βῆμα, λέγει ὁ Ἀντωνίνος πρὸς τὸν μάρτυρα· στοχάσου τὸ συμφέρον σου, καὶ ἔλθε διὰ νὰ θυσιάσης εἰς τοὺς θεούς· τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ἀπεκρίθη, ἀριστος σύμβουλος ἔγεινεν εἰς ἐμὲ, ὃ ἡγεμὼν, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς· διότι ἐγὼ, προσέχων εἰς τὸ ἐδικόν μου συμφέρον, ἄλλο τι δὲν εὐρίσκω συμφερότερον, παρὰ τὸ ν' ἀποθάνω διὰ τὴν εὐσέβειαν, μετ' ἡμετέραν ἀνετράφη ἀπὸ βρέφους. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἄλλο τι περισσότερον· ἀλλὰ προστάζει νὰ ἀναβῆ σιδηρᾶ κλίνη, ἕως οὗ νὰ πυρακτωθῇ ὅλη, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν νὰ ἀπλωθῇ ἀνάσκελα ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς. Ὁ δὲ μάρτυς ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸ σῶμά του, ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην· καὶ ὃ τοῦ θαύματος! Ἄγγελος Κυρίου ὄρασε τὴν πεπυρακτωμένην κλίνην, ἀδραβῆ τὸν μάρτυρα διεφύλαξεν.

Ὁ δὲ Ἀντωνίνος ἰδὼν τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐξεπλάγη ὑπερβολικῶς, καὶ ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ τὸν ἅγιον μετ' αὐτῆς ἐρωτήσεως. Ποῖος εἶσαι σὺ, ὅστις καὶ τὸ πῦρ τόσον εὐκόλως ἐνίκησας; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· λειτουργὸς εἶμαι τοῦ Κυρίου, Ἰουλιανὸς ὀνομαζόμενος· ὁ ἅγιος εἶπεν· ὁ μὲν πατήρ μου ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἡ δὲ μήτηρ μου εἶναι γερόντισσα. Καὶ εὐθὺς προστάζει ὁ τύραννος νὰ φέρουν τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου εἰς τὸ βῆμα· τὴν ὁποίαν ἰδὼν μετ' ἄγριον βλέμμα ὁ Ἀντωνίνος, κατάπεισον, εἶ-

πεν, ὦ γυναῖκα, τοῦτον τὸν χάριστόν σου υἱὸν νὰ θυμιάσῃ εἰς τοὺς θεοὺς μετ' ἑσέ· εἴτε μὴ, ἔχουν νὰ σὲ πάρουν ἀσελεγεῖς στρατιῶται καὶ νὰ ὑβρίσουν ἀσέμνως τὸ σῶμά σου. Ἡ δὲ ἀνδρεία ἐκείνη γυνή, καὶ ποῖαν καταδίκην, εἶπεν, ἔχει νὰ λάβῃ ἡ ψυχὴ μου, ἀνίσως χωρὶς νὰ θέλω ἀτιμασθῇ τὸ σῶμά μου; βέβαια οὐδεμίαν. Πλὴν καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον, ἐγὼ θαρρῶ εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι δὲν θέλει με παραβλέψει, οὐδὲ θέλει παραχωρήσει νὰ πάθω τοῦτο ποτέ· ἀπὸ τὰ λόγια ταῦτα αἰμωδιάσας ὁ Ἀντωνίνος, ἐκείνην μὲν ἀπέλυσε, τὸν δὲ υἱὸν αὐτῆς καὶ ἀθλητὴν Ἰουλιανόν, προστάζει νὰ θανατωθῇ μετ' ὁμοίων.

Ἀναβάς λοιπὸν εἰς τὸ σὺνηθὲς ὄρος ὁμοῦ μετ' ὁμοίους ὁ τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστὴς, καὶ ζητήσας ἀπὸ αὐτοῦ ὥραν ὀλίγην διὰ νὰ προσευχηθῇ, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, εἶπεν, ὅτι μέχρι θανάτου μετ' ἐφύλαξας ἀκαταίσχυντον ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως. Λοιπὸν παρακαλῶ σε, χάρισαι εἰς ἐκείνους τοὺς χριστιανούς, ὅσοι λαμβάνουν χῶμα ἀπὸ τὸν τάφον μου, συγχώρησιν ἁμαρτιῶν, καὶ παθῶν ἀποτροπὴν· καὶ ἄς μὴ ἔλθουν εἰς τὰ τούτων χωράφια πετεινὰ ἀφανιστικά, ἢ ἀκρίδες, ἢ ἄλλων ζωύφιων βλάβη· τελευταῖον δὲ εἶπε· « Δέξαι ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμά μου Κύριε. » Ὅθεν εὐθὺς ἐλθοῦσα φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἔλεγε· « τὰς πύλας σοὶ ἠνοιξεν ὁ ἀγωνοθέτης Θεός· καὶ λοιπὸν ὡς νομίμως ἀγωνισάμενος, εἰσελθε » ταύτην τὴν φωνὴν ἀκούσαντες οἱ ἄλλοι τεσσαράκοντα χριστιανοὶ οἱ κεκρυμμένοι ὄντες, ἐφθασαν εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ βουνοῦ, καὶ εὐρήκαν τελειωμένον τὸν τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα. Ὅθεν καὶ αὐτοὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς δημίους, ἐπιάσθησαν ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἐδέθησαν· καὶ κατὰ προσταγὴν τοῦ Ἀντωνίνου, ἐφυλάχθησαν διὰ νὰ ἐξετασθοῦν δεῦτερον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ, ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ** καὶ **ΤΑΤΙΑΝΟΣ**, ξίφει τελιοῦνται.

* » Μακεδόνης Τατιανός, Χριστέ μου,
» Καὶ Θεόδουλος· ἐκτέμνονται σοῦ χάριν.

Ὁ ὁσῖος **ΔΑΝΙΗΛ** ὁ ἐν τῷ Θασίῳ, ἐν εἰρήνῃ τελιοῦται.

* » Ὁρμὰς παθῶν ἐπέσχε Δανιὴλ νέος,
» Ὡς πρὶν Δανιὴλ τῶν λεόντων τὰς μύλας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΩΚΕΑΝΟΣ** πυρὶ τελιοῦται.

* Τὸν Ὀκεανόν, ἕλιον λαμπρὸν νέος,
» Εἰς ὠκεανὸν τὴν πυρὰν λελομένον.

¹ Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται, Ἀντωνίος.

Ταῖς τῶν ὁσίων ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ'. μνήμη τῶν ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ τοῦ θεοῦ ΝΑΟΥ τῆς ἀγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν **ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ**.

- » Νόμον παλαιὸν Ἰσραὴλ πληρῶν νέος,
- » Ἐγκαινίους σοι τὸν τάφον τιμᾶ, Λόγε.
- * » Τύχηη Ἀναστάσεως τρισκαιδεκάτη καινισμός.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος **ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ** τοῦ ἑκατοντάρχου.

- » Ζωῆς ἀπίστου Κορνήλιον ἐξάγεις,
- » Πιστῶν ἀπαρχὴν τῶν ἀπ' ἔθνων Χριστέ μου.

† Οὗτος ὁ θεὸς Κορνήλιος δὲν ἦτον Ἰουδαῖος, οὐδὲ ἀπὸ τοὺς ὑποκειμένους εἰς τὸν παλαιὸν νόμον· ἀλλ' ἦτον ἐθνικός μὲν καὶ ἀπερίτμητος, κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκατόνταρχος, ἀπὸ τὴν σπεῖραν, ἤγουν τάξιν, τὴν καλουμένην ἰταλικήν· εὐσεβὴς δὲ καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μὲ ὄλον τὸν οἶκόν του, μεταχειριζόμενος τὴν τῶν χριστιανῶν πολιτείαν, ἂν καὶ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀξιωθῆ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος.¹ Οὗτος λοιπὸν διατρίβων εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, εἶδεν Ἄγγελον Κυρίου παρακινουῦντα αὐτόν, διὰ νὰ καλέσῃ τὸν ἀπόστολον Πέτρον, καὶ νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ αὐτὸν ὅσα πρέπουσιν. Ὅθεν εὐθὺς στέλλει καὶ φέρει τὸν κορυφαῖον, ὅστις ἀπεκαλύφθη τὰ περὶ τοῦ Κορνηλίου διὰ τῆς αἰνιγματώδους ἐκείνης θεωρίας τῶν ἐν τῇ σινδόνι ἔρπετων καὶ θηρίων· ἐπειδὴ, ἂν τὴν θεωρίαν ἐκείνην δὲν ἐβλεπεν ὁ Πέτρος, βέβαια δὲν ἦ-

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ Ἀλεξανδρεῖς θεολόγος Κύριλλος ἐρμηνεύων τὸ δωδέκατον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὴν περικοπὴν τὴν λέγουσαν « Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνας ἐκ τῶν ἀναβαινόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ, » λέγει, « Ὅτι οἱ Ἕλληνας οὗτοι δὲν ἦσαν πολῖται καὶ εἰδωλολάτραι, καθὼς ἦσαν οἱ ἄλλοι Ἕλληνας καὶ ἔθνη· διότι, πῶς ἔδυναντο νὰ ἀναβῶν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἑορτάσουν τὸ Πάσχα καὶ νὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σολομῶντος; ἀλλ' οὕτως ἄλλοι ἦσαν περιετμημένοι καὶ πάντα τὰ τῶν Ἰουδαίων δεχόμενοι. Ἀλλὰ, τὴν μὲν πολυλείαν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐθνικῶν ἀπεστρέφοντο τὴν δὲ μοναρχίαν τοῦ ἐνὸς Θεοῦ, τὴν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων κηρυττομένην, ἐπέδχοντο, ὁμοίως καὶ πολλὰ ἥθικα ἐκ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου, ἐβλάττον, ὅσα ἦσαν τῷ φυσικῷ νόμῳ σύμφωνα, οὐχὶ δὲ καὶ πάντα· ὅσα δηλαδὴ περιέχει τὸ τελευταίον μέρος αὐτοῦ. Εἰς δὲ ἀπὸ αὐτοῦ ἦτο καὶ ὁ παρὸν θεὸς Κορνήλιος, περὶ οὗ γράφουσι αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἐν κεφαλῇ δέκατῃ.

θελε καταδεχθῆ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀνθρώπον ἀπερίτμητον καὶ ἐθνικόν. Ὅτε λοιπὸν ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκόν του ὁ Ἀπόστολος, εὐθὺς ἐπρόσπεσεν εἰς τοὺς πόδας του ὁ Κορνήλιος, καὶ κατηχηθεὶς τὴν πίστιν παρ' αὐτοῦ, ἐβαπτίσθη, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι ἐσυνάχθησαν εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ ὕστερον συναναστρέφεται μὲ τοὺς ἀποστόλους· καὶ ἀφ' οὗ οἱ ἀπόστολοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ τὸν φόνον καὶ τὴν λύπην τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ διασκορπίσθησαν εἰς τὴν οἰκουμένην, τότε ἐσυντρόφευεν αὐτοὺς καὶ ὁ θεὸς Κορνήλιος ἕως εἰς τὴν Φοινίκην καὶ Κύπρον καὶ Ἀντιόχειαν· ἀλλ' οὐδὲ ὅτε ἦσαν εἰς τὴν Ἐφεσον οἱ ἀπόστολοι, ἐχωρίσθη ἀπὸ αὐτοῦ ὁ Κορνήλιος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπόστολοι ἐμαθον, ὅτι ἡ πόλις τῶν Σκεψέων¹ ἐκρατεῖτο ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ ἐβαλον λαχνούς,²

¹ Ἡ πόλις τῶν Σκεψέων ἴσως εἶναι ἡ παλαιὰ Σκῆψις ἢ ἐν τῇ Ἐλλάσσει Μυσίᾳ τῇ ἐν Ἀσίᾳ εὐρισκομένη, κατὰ τὸ ὑψηλότατον μέρος τῆς Ἰδης· περὶ ἧς γράφει ὁ Μελέτιος σελ. 453.

² Σημειώσαι, ὅτι μερικοὶ κληρικοὶ καὶ λαχνούς ἐνόησαν, ὅτι ἐποίησαν οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι, τοὺς ἀλόγως καὶ κατὰ τύχην γινόμενους, τοὺς ὁποίους συνεϊθίζον νὰ κάμνουν οἱ σαρκικοὶ καὶ κοσμικοὶ ἄνθρωποι. Τοῦτο ὅμως δὲν δέχεται ὁ ἀρεοπαγίτης θεὸς Διονύσιος· ἀλλὰ λέγει, ὅτι κληρὸν ὀνομάζουσι τὰ θεῖα λόγια, θεῖκόν δῶρον, τὸ ὅποιον ἐφανέρωσεν εἰς τὸν χορὸν τῶν ἀποστόλων ἐκεῖνον τὸν ὅποιον ἐδιείλεν ὁ Θεός· οὕτω γάρ φησι. « Περὶ δὲ τοῦ θεοῦ κληρὸν τοῦ τῷ Ματθαίᾳ θειωδῶς ἐπιπεσόντος ἕτεροι μὲν ἄλλα εἰρήκασιν, οὐκ εὐαγῶς ὡς οἶμαι· τὴν ἐμὴν δὲ καὶ αὐτὸς ἔνοιαν ἔρω. Ὅσαί γάρ μοι τὰ λόγια κληρὸν ὀνομάσαι, θεαρχικῶν τι δῶρον, ὑποδηλοῦν ἐκεῖνον τῷ ἱεραρχικῷ χορῷ τὸν ὑπὸ τῆς θείας ἐκλογῆς ἀναδειγμένον. » (Κεφ. ς'. τῆς ἐκκλησιαστικ. ἱεραρχίας) λέγει δὲ ὁ Κλήμης Κανόνικος περὶ τῶν κληρῶν, « Τῶν δὲ κληρῶν ἡ συνθήκη κατεστάθη δεισιδαίμων, ὅταν ἤρχισαν οἱ ἄνθρωποι νὰ μεταχειρίζονται αὐτὴν χωρὶς τὴν Θεοῦ πρостаγήν, ἢ ἐπαγγελίαν. Καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἐνόησε εἰσεῖναι τοῖς ἀνθρώποις τοὺς κληρικοὺς, ὡς ἱκανοὺς ἀνακαλύψαι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἤθελεν ὁ Θεὸς νὰ φανερῶσιν εἰς αὐτοὺς. Ὅταν λοιπὸν ὁ Θεὸς προτάξῃ, τότε ἡμεῖς μεταχειριζόμενοι τοὺς κληρικοὺς, ὑπακούομεν τῷ Θεῷ· ἐν ἑλλαις δὲ περιστάσει, πειράζομεν αὐτόν. » (σελ. 245. τῆς Ἀνασκυπῆς τῆς τελευταίας διαρρηγνυῆς Διαθήκης.) Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀπολιναριεὺς ἐρμηνεύων τὸ γραφικὸν ἐκεῖνο « διὰ κληρῶν μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι » (ἀριθ. κς'. 35.) λέγει, « ἐδὲ τύχη τὰ πράγματα ἐπιτίρεται παρὰ τοῖς θεοσεβέσιν· ἀλλ' ὁ μὲν κληρὸς, εἰς δόξα· τὸ δὲ αἴτιον, ἢ τοῦ Θεοῦ βούλησις· κληρὸς δὲ καὶ οἱ ἀπόστολοι τὴν ἀντιμαρτυρίαν τὴν ἐντὶ τοῦ Ἰουδαίου ἐπαύσαντο· οὐ τῆς συμβάσει τῶν κληρῶν τὴν αἴρεσιν τοῦ ζητουμένου πιστεύοντες, ἀλλὰ τῇ βουλήσει τοῦ Θεοῦ· ἣν καὶ ἤτήσαντο, λέγοντες, Ἐν

παῖτος νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτὴν διὰ νὰ κηρύξῃ, ὁ δὲ λαγνὸς ἔπεσεν εἰς τὸν Κορνήλιον· διὰ τοῦτο εὐθὺς ὑπάγεν εἰς αὐτὴν ὁ ἱερός ἀπόστολος, εὐαγγελιζόμενος τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

Μαθῶν δὲ τοῦτο ὁ τοπάρχης τῶν Σκεπέων Δημήτριος, ἀνὴρ σοφὸς καὶ δεινὸς εἰς τὴν τῶν ἐλλήνων θρησκείαν, ἔφερεν ἐμπροσθέν του τὸν ἱερόν Κορνήλιον, ὅστις παρρησία ὠμολόγησε τὸν Χριστόν· ἔπειτα προσποιηθεὶς, ὅτι θέλει τάχα νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς Θεοὺς, ἐμβήκεν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν, καὶ πρόσευχηθεὶς ἐκβήκεν ἔξω. Τότε θαῦμα μέγα ἐποίησεν ὁ τοῦ Χριστοῦ μαθητῆς, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου προσείλκυσε ὅλους τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· διὰ μέσου δηλαδὴ τῆς προσευχῆς του αἰφνιδίως ἔγεινε μέγας σεισμός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔπεσεν ὁ ναός· καὶ τὰ μὲν εἰδῶλα ἐσύντριψε καὶ κατέχωσε, τὴν δὲ γυναῖκα τοῦ Δημητρίου, Εὐδανθίαν ὀνόματι, μαζὶ μὲ τὸν υἱὸν τῆς ζωντανούς ὑποκάτω εἰς τὸ χῶμα παραδόξως ἐφύλαξεν.

Ὁ δὲ Δημήτριος πρὸ τοῦ νὰ μάθῃ ταῦτα, ἐσυγκρότησε κριτήριον, καὶ ἐσοχάζετο μὲ ποίας πικροτάτας βασάνους νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἅγιον· πλὴν ἐπειδὴ καὶ ἔτυχε τότε νὰ ἦναι ἑσπέρα, ἐπρόσταξε καὶ ἔρριψαν τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν δεμένον χεῖρας καὶ πόδας· τότε λοιπὸν μανθάνει καὶ τὰ εἰς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν του συμβάντα, καὶ εὐθὺς πίπτει εἰς πένθος καὶ βαρυτάτην λύπην· προστάζει ὁμῶς νὰ εὐρεθοῦν τὰ λείψανα αὐτῶν· ἀλλὰ μετὰ ὀλίγον μανθάνει παρ' ἐλπίδα ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα τῶν ἐλλήνων, ὅτι καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ υἱὸς του εἶναι ζωντανοί, καὶ ἐπικαλοῦνται τὸν Κορνήλιον. Ὅθεν τρέχει δρομαῖος εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εὐρίσκων τὸν Κορνήλιον λυθέντα ὑπὸ ἀγγέλου ἐκ τῶν δεσμῶν, καὶ ὑμνοῦντα τὸν Θεόν, ἐπρόσπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἔλεγεν, ὅτι πιστεύει

Κύριε κηρυχθέντα, «ἀνάδειξον» οὐκ ἄρα κατὰ τὸ συμβάν ὁ κληρὸς, ἀλλὰ κατὰ τὸ τῷ Θεῷ δοκοῦν. Ὅρα δὲ καὶ τὸν ἱερόν Θεοφύλακτον ἐμνησκόντα ἐκείνο τὸ τοῦ Ἰωνᾶ, «καὶ ἔβαλον κλήρους αὐτῶν» καὶ λέγοντα περὶ τῶν κληρῶν, «Μηθεὶς δὲ ἀκούων, ὅτι πρὸ ἑκαταεὶς ὁ κληρὸς εὐδακίμησε, δεξάσθω ἤδη ὡς ἐπιμέμον τὸ τοῦ κληροῦ χρέμα· ἀλλ' ἔννοαίτω, ὅτι ὁ Θεὸς ἕκαστον ἀπὸ τῶν οἰκειῶν καὶ συμφύλων καὶ γνωρίμων αὐτῷ ἐπάγεται, ὡσπερ τοὺς μέγους δι' ἀστέρας... ἀντιῶδα τοῖνον, ἐπειδὴ σύνθετος ἦν τὸ κληροῦσθαι τοῖς ναυτικαῖς ὡς ἐθνικαῖς, συγκυμβαίων ὁ Θεὸς αὐταῖς, διὰ τοῦ ἔγνωσκένου αὐταῖς συμβόλου, τὸν αἴτιον τοῦ κληροῦ ἐγνωρίσαν· ἐπεὶ γὰρ ὁ κληρὸς οὐ πνευματικὸν ἐστὶ.»

εἰς τὸν Χριστόν, ἀνίσως καὶ τὴν ζωντανούς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν του.

Ὁ δὲ ἅγιος ἐκβαλὼν ἀπὸ τὸ χῶμα ὑγιεὶς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν, ἐβάπτισεν αὐτούς, ὁμοῦ καὶ τὸν Δημήτριον καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους του· ἔπειτα ἐβάπτισε καὶ ὅλην τὴν πόλιν· ἦτοι τοὺς πολίτας τῶν Σκεπέων, φωτίσας αὐτούς διὰ τῆς θεογνωσίας. Μετὰ τὰ τοιαῦτα λοιπὸν ἔργα ἐτελείωσε τὴν ἀποστολικὴν του ζωὴν ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἀπῆλθε μὲ γῆρας βαθὺ πρὸς τὸν Κύριον· εὐθὺς δὲ ἐφύτρωσε μία βάτος ἀπὸ τὴν γῆν, ἣ ὅποια ἐσκέπασε τὸν τάφον τοῦ ἀποστόλου, καὶ πολλὰ ἐνήργει θαυμάσια· ἔπειτα καὶ ναὸς λαμπρὸς κατεσκευάσθη ἐκεῖ εἰς τιμὴν τοῦ ἀποστόλου· καὶ ὅταν ἐμελλε νὰ γένη ἡ μετάθεσις τῶν λειψάνων του, τότε ἡ τιμία κιβωτὸς ἢ τὸ λείψανον ἔχουσα, ὡς τοῦ θαύματος! ὡσὰν ἐμψυχὸς καὶ ζωντανή, ἐκινήθη μόνη καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸν ναόν· καὶ σταθεῖσα πλησίον εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ἀπὸ τότε ἐνεργεῖ θαυματουργίας ἕως τῆς σήμερον. ¹

Οἱ ἅγιοι ΚΡΟΝΙΔΗΣ, ΛΕΟΝΤΙΟΣ, καὶ ΣΕΡΑΠΙΩΝ ἐν θαλάσῃ βληθέντες, τελειοῦνται.

- * » Ὑπῆρξεν ἄθλος ἢ θάλασσα καὶ τάφος
- » Σεραπίωνι, Κρονίδῃ, Λεοντίῳ.

Οἱ ἅγιοι ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ καὶ ΣΕΛΕΥΚΟΣ θηρίοις ἐκδοθέντες, τελειοῦνται.

- * » Τὸν Γορδιανὸν καὶ Σέλευκον θηρίοις,
- » Οἱ θηριώδεις ἐκδιδοῦσιν ἄγριοις.

Ὁ ἅγιος ΜΑΚΡΟΒΙΟΣ θηρίῳ ἐκδοθεὶς, τελειοῦται.

- » Ὁ Μακρόβιος τὸν μακρὸν ποθῶν βίον,
- » Θηρῶν ὁδοῦσι τὸν βραχὺν λείπει βίον.

Ὁ ἅγιος ΟΥΑΛΛΕΡΙΟΣ (ἢ Οὐαλλερμανός) τῷ πόθῳ τῶν μαρτύρων τελειοῦται.

- * » Οὐαλλέριος ἐκ πόθου τῶν μαρτύρων,
- » Θνήσκει πρὸς αὐτῷ τῷ τάφῳ τῶν μαρτύρων.

Ὁ ἅγιος ΣΤΡΑΤΩΝ κέδροις προσδεθείς καὶ διαμεριθεὶς, τελειοῦται.

- » Κέδροις ὁ μάρτυς προσδεθείς Στρατῶν δύο,
- » Εἰς ὧν τὸ σῶμα, δεικνύται μέρη δύο.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Κορνηλίου ἑλληνιστὶ συνέγραψεν ὁ Ματαπραστής· οὐ ἡ ἀρχή. «Μετὰ τὴν σεσημένον ἐπὶ γῆς τοῦ Λόγου ἐπιδημίαν» (ὡς ἔσται ἐν τῇ μελλομένη Λαύρῃ, ἐν τῇ ἰερᾷ μηνί τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν Ἑλλάδι.)

Οὗ ἔργου ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ καὶ ΖΩΤΙΚΟΣ ἔι-
ργαι τελειοῦνται.

- * » Σὺν Λουκιανῷ Ζωτικὸν στέφους ἔργω,
- » Ἐρᾶν ἐποίει καὶ στεφανοῦντος ἕξους.

* Ο ἅγιος ΗΛΕΙ ἔιργει τελειοῦται

- * » Δύπη παρῆλθεν ὁ πρὶν Ἡλεὶ τὸν βίον,
- » Ἡλεὶ δὲ μάρτυς εὖν χαρᾶ θνήσκει ἕξους.

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους τούτους, ὁ μὲν Λεόντιος καὶ Σεραπίων ἔγειναν μαθηταὶ Κρονίδου, ὅστις ἔλαμψε μεγάλως κατὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ διακό-
νου, ἐν τῇ πόλει Ἀλεξανδρείας. Ἐπειδὴ λοι-
πὸν αὐτοὶ ἔμαθον τὴν εὐσέβειαν παρ' ἐκείνου,
διὰ τοῦτο ἐπιάσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ὁμοῦ
μὲ τὸν διδάσκαλόν τους Κρονίδην· καὶ ἀφ' οὗ
ἔδοκίμασαν πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους,
τελευταῖον δεθέντες ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
πόδας ἐρρίφθησαν μέσα εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ
οὕτως ἐτελείωσαν τὸ μάρτύριον. Ἄγγελοι δὲ
ἐξέβαλον ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὰ τίμια αὐτῶν
λείψανα, καὶ ἐπρόσταξαν διὰ ὀπτασίας τινὰς
χριστιανούς νὰ τὰ ἐνταφιάσωσιν. Ὁ δὲ Σέλευ-
κος, καὶ Γορδιανὸς ὁ Καππαδόκης, καὶ Μα-
κρόβιος ὁ ἐκ Παφλαγονίας, ἀφ' οὗ ἐτιμωρή-
θησαν μὲ διαφόρους παιδείας εἰς τὴν ἐπαρ-
χίαν τῆς Γαλατίας, καὶ ἀφ' οὗ μὲ φωτίαν καὶ
στρέβλας ἐξήθρωσαν τὰ μέλη τοῦ σώμα-
τός των, τελευταῖον ἔδωκαν αὐτοὺς βορὰν
εἰς τὰ θηρία, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυ-
χὰς των εἰς χεῖρας Χριστοῦ. Ὁ δὲ φίλος
καὶ ὁμόφυχος αὐτῶν Οὐαλλέριος, θρηνῶν καὶ
κλαίων ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους τῶν ἡγαπημέ-
νων του μαρτύρων, ἀπὸ τὸν πόθον ὃν εἶχε πρὸς
αὐτοὺς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Στρατῶν δὲ ὁ θαυ-
μάσιος ἐν Βιθυνία πιασθεὶς ἀπὸ τὸν ταύτης
ἄρχοντα, ἐβασανίσθη μὲ διαφόρους παιδείας·
εἶτα ἔδεσαν τὰς χεῖράς του ἀπὸ τοὺς κλά-
δους δύο κέδρων, τοὺς ὁποίους ἐκλίναν κάτω μὲ
βίαν πολλήν, ἔπειτα τοὺς ἀπέλυσαν εἰς τὸν
τόπον των, καὶ οὕτω διεμοίρασαν εἰς δύο τὸν
ἅγιον, ὅστις καὶ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς
χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ Ζωτικὸς καὶ Ἡλεὶ καὶ Λου-
κιανός, ἐν τῇ πόλει Τομέων κατα προσταγὴν
τοῦ ἡγεμόνος Μαξίμου πολλὰς βασάνους ἔλα-
θον πρότερον, ὕστερον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν·
ὅλοι δὲ οἱ ἀνωτέρω μάρτυρες ἔλαβον τὸ μαρ-
τυρικὸν τέλος εἰς τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ
τυράννου, ἐν ἔτει τίε (315).

* Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΠΕΤΡΟΣ ὁ ἐν τῇ
Ἀγγῆ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ραγαὶς ὁ Πέτρος τῆ· κίσει τοῦ σπικίου,
- » Πρὸς ἄρραγῆ μετῆλθε τὸν Θεὸν πέτραν.

* Ὁ ὅσιος νέος ΙΕΡΟΘΕΟΣ ὁ Ἰβηρίτης, ὁ
γεννηθεὶς ἐν ἔτει αχπς' (1686) ἐν εἰρήνῃ τελει-
οῦται.¹

- † » Ἰερόθεε ἱερὸς Θεῷ γίνη,
- » Κτείνας τὰ πάθη ἐγκρατείας τοῖς πόνοις.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ'. ἡ ΥΨΩΣΙΣ τοῦ Τιμίου καὶ
Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

- » Τὰς ἐν λάρυγγι Σῶτερ ὑψώσεις φέρε,
- » Ἰψούμενον βλέπουσα τὸν Σταυρὸν Κτίσις.
- » Ἰψώθη δεκάτη Σταυροῦ ἔϋλον ἡδὲ τετάρτη.

Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας καὶ Ἰσαπόστολος,
πρῶτος μεταξὺ τῶν βασιλέων τῆς παλαιᾶς
Ῥώμης ἐδέξατο τὸν χριστιανισμόν. Οὗτος λοι-
πὸν ἔχων πόλεμον, καθὼς μὲν λέγουσιν τινες,
ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ Μαγνητίου, καθὼς δὲ ἄλλοι
λέγουσιν ἐν τῷ ποταμῷ τοῦ Δουνάβεως κατὰ
τῶν Σκυθῶν,² βλέπων δὲ τὸ στράτευμα τῶν

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ ἑρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

² Ἡ ἄκριβες ἑρα ὁμοῦ καὶ ἀληθεσ ἑρα δόξα ἢ παρὰ τοῖς πε-
ρισσοτέροις ἐπικρατοῦσα εἶναι, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, οὐ-
χι κατὰ Μαγνητίου εἶχε τὸν πόλεμον, οὐδὲ κατὰ Σκυθῶν,
ἀλλὰ κατὰ Μαξεντίου· καὶ οὐχὶ ἐν τῷ ποταμῷ τοῦ Δουνάβεως,
ἀλλ' ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐκροτήθη ὁ πόλεμος, ἐπάνω τῆς Βαλβίας
ἢ Μολβίας γεφύρας· ἐπειδὴ ὁ Μαξέντιος μεταχειρίζετο τὴν αὐ-
τοκρατορικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ ἦτο σκληρότατος διώ-
κτης τῶν χριστιανῶν, τούτου χάριν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος
ἠθέλησε νὰ ἐξολοθρεύσῃ αὐτόν. Ὅθεν πρὶν νὰ ἐμῆ εἰς τὰ
ἕρα τῆς Ἰταλίας, εὐρισκόμενος εἰς διαλογισμούς, ποῖον Θεὸν
νὰ ἐπικαλεσθῆ βοηθὸν εἰς τὸν πόλεμον, διότι ἦτο εἰδωλολά-
τρης, πλὴν ἐκλίεν εἰς τὸν χριστιανισμόν, ἕνα μὲν καθότι ὁ
Φιρμιλιανὸς Λακτάντιος, σοφώτατος ὢν, καὶ εἰς τῶν φυλάκων
τῆς ἐν Ῥώμῃ βασιλικῆς βιβλιοθήκης, ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν
βιβλίων τῶν Σιβυλλῶν καὶ τῶν ἀπανταχοῦ Χρηστηρίων τῶν
φανερῶς διαγγελλόντων, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐστὶ Θεὸς, φωτισθεὶς,
ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ δὴ καὶ τῷ Κρίστω τῷ υἱῷ τοῦ
Κωνσταντίνου διδάσκαλος ἐγένετο τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως· ὁ
δὲ Κρίστος πάλιν ἐφανέρωσε τὰς βίβλους· ταύτας τῷ πατρὶ
αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ, καὶ πάλιν εὐρέθησεν αὐτὸν εἰς τὸ πι-
στεύσαι τῷ Χριστῷ, (ὡς λέγει τοῦτο Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ἐν
τινι ἀνεκδότῳ· διαλέξει μετὰ στρατιώτου τινος, πημφθέντος
παρὰ τοῦ βασιλέως· σὺν Ἀγαθηρῶν ἐρατήσασιν αὐτόν.) Τούτο
δὲ, καὶ διότι κατὰ τὸν Μελέτιον, εἶδον ἄτι·δ πατὴρ του εἶχεν

ἐχθρῶν, ὅτι ἦτο περισσώτερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν του, εὐρίσκετο εἰς ἀπορίαν καὶ φόβον. Ὅθεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρίσκομένου, ἐφάνη κατὰ τὸ μεσημέριον τύπος Σταυροῦ εἰς τὸν οὐρανόν, σημειούμενος δι' ἀστέρων, καὶ τριγύρω εἰς τὸν Σταυρὸν ἐφάνησαν γράμματα, τυπούμενα καὶ αὐτὰ δι' ἀστέρων μὲ Ῥωμαϊκὰ ἦτοι Λατινικὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔλεγον οὕτω « Ἐν τούτῳ νίκα ».¹

Παρευθὺς λοιπὸν κατασκευάσας σταυρὸν, ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον, ὃ ὁποῖος ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπρόσταξε νὰ προπορευέται ἔμπροσθεν τοῦ στρατεύματος. Ἐπειτα συμπλέκεται μὲ τοὺς ἐχθρούς, καὶ τούτους κατακράτος νικά, ὥστε οἱ περισσότεροι μὲν ἀπὸ ἐκείνους ἐθανατώθησαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐφυγον ἀπὸ τὸν φόβον των. Ὅθεν ἐκ τοῦ θαύματος τούτου ἐννοήσας τὴν δύναμιν τοῦ σταυρωθέντος, καὶ πιστεύσας, ὅτι οὗτος μόνος εἶναι ἀληθῆς Θεός, ἐδαπτίσθη μὲ τὴν μητέρα του.²

Τότε λοιπὸν στέλλει τὴν αὐτοῦ μητέρα Ἐ-

εὐτυχῶς, ἐπειδὴ ἀπεστρέφεται τὴν τῶν Ἑλλήνων θρησκείαν εἰς τοιαύτους, λέγω, διαλογισμοὺς εὐρισκόμενος ὁ Ἰσαπόστολος, καὶ μάλιστα διότι ὁ Μαξέντιος μὲν εἶχε στρατεύμα ἑκατὸν ἐνενήκοντα χιλιάδας, αὐτὸς δὲ εἶχε πολὺ ὀλιγώτερον, ἐν μεσημέριον ἐπεριπάτει μὲ τοὺς ἀρχιστρατήγους του· καὶ ἐνῶ ἦτον ὁ οὐρανὸς καθαρὸς, βλέπει μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ στύλον φωτὸς εἰς σχῆμα Σταυροῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον καὶ γράμματα λέγοντα, Ἐν τούτῳ νίκα· ἦτοι ἐν τῇ δυνάμει τοῦ σημείου τούτου θέλεις νικῆσαι· οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἠκολούθησεν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν νίκαν ἐκείνην βλέπει ἐν δράματι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν λέγοντα, νὰ κατασκευάσῃ μίαν σημαίαν παρομοίαν μὲ τὸν τύπον τοῦ φανέντος σταυροῦ καὶ νὰ τὴν βάλῃ εἰς τὴν λόγχην του, καὶ οὕτω θέλει κατατροπώσει τοὺς ἐχθρούς. Ὅθεν τοῦτο ποιήσας ἐνίκησε τὸν Μαξέντιον· ὃ δὲ Μαξέντιος νικηθεὶς, ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ῥώμην· καὶ θαν ἐπέρνα τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ Τιβέρεως αὐτὴ ἔπεσεν· πεσὼν δὲ καὶ αὐτὸς, ἐπνίγη μὲ τὸ ἄλογόν του εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οὕτως ἔδωκε κακὸν τέλος, ὑστερον ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν εἰς Ἰταλίαν χρόνους 85· ὅρα τὸν Μελέτιον Ἐκκλ. ἱστορ. τόμῳ α'. σελ. 293. Ὅμοίως ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Μαΐου τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ὅπου λέγεται, ὅτι κατὰ Μαξεντίου ἐποίησε τὸν πόλεμον, καὶ οὐχὶ κατὰ Μαγνητίου, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω.

¹ Οὐ μόνον ὁ Συναξαριστὴς οὗτος Μαυρίκιος, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἀξιόλογοι ἱστορικοὶ βεβαιοῦσιν, ὅτι Λατινικὰ ἦσαν ἐκεῖνα τὰ γράμματα, καὶ καὶ λέων ὁ σοφὸς λέγει, ὅτι ἦσαν Ἑλληνικά· ὅσπερ ἤφηνε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλληνικά ὡς λέγει ὁ Γάλλος Παΐσιος· παρὰ δὲ τῷ Δοσιθέῳ σελ. 703 τῆς Δωδεκαβίβλου οὕτω γράφεται· « Κωνσταντῖνε, ἐν τούτῳ νίκα ».

² Πότε δὲ, καὶ παρὰ τίνος ἐδαπτίσθη, ὅρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Σιλδέστρου, κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἰανουαρίου.

λένην εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ διὰ νὰ προσκυνήσῃ καὶ λαμπρότατα τιμῆσῃ τὸν ζωσκειὸν Τάφον τοῦ Κυρίου καὶ τοὺς λοιποὺς ἁγίους τόπους, καὶ διὰ νὰ ζητήσῃ μετὰ σπουδῆς νὰ εὔρῃ τὸν τίμιον Σταυρὸν τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος· διὰ τὸν ὁποῖον μὲ πόθον ζέοντα ἐρευνήσασα, εὑρεν αὐτὸν κεκρυμμένον. Ὅμοίως εὐρήχθη καὶ τοὺς ἄλλους δύο σταυροὺς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐσταυρώθησαν οἱ δύο λησταί· εὔρε δὲ πρὸς τούτοις καὶ τοὺς ἥλους.¹ Ἐπειδὴ δὲ ἡ βασίλισσα εὐρίσκετο εἰς ἀπορίαν, ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Τούτου χάριν διὰ τοῦ θαύματος, ὅπερ ἔγεινεν εἰς τὴν ἀποθανοῦσαν χήραν γυναῖκα, ἥτις ἀνέστη εὐθὺς ἅμα ἠγγίσεν εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου, διὰ τούτου, λέγω, ἐγνώρισεν αὐτόν. Διότι οἱ ἄλλοι δύο σταυροὶ τῶν ληστῶν οὐδὲν τοιοῦτον θαῦμα ἐποίησαν.²

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ἡ ἁγία Ἐλένη ἔφερε καὶ τοὺς ἥλους, δι' ὧν προσήλωσαν οἱ Ἰουδαῖοι τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, δῶρον ἀξιοτίμητον τῷ υἱῷ αὐτῆς· ἐξ ὧν, τὸ μὲν ἓνα ἔβαλεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὸν χαλινὸν τοῦ ἀλόγου του κατὰ τὸ λόγιον τοῦ προφήτου Ζαχαρίου τὸ λέγον, « Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ Κυρίῳ Παντοκράτορι. » (Ζαχ. ιδ'. 20.) τὸν δὲ δεύτερον ἐβάσταζεν εἰς τὸ πολεμικὸν ἐνδύμα τῆς κεφαλῆς του, ἦτοι εἰς τὴν περικεφαλαιάν του· τὸν δὲ τρίτον, λέγει ὁ θεὸς Ἀμβρόσιος, ὅτι ἡ ἁγία Ἐλένη διαπερῶσα τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος καὶ κινδυνεύσασα ἀπὸ φορτοῦναν, ἔρριπεν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη· ἀπίστευτον ὁμῶς κρίνει τοῦτο ὁ Ἱεροσολύμων Δοσιθεὸς· καθότι δὲν ὑπῆγεν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος ἡ ἁγία Ἐλένη μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα· ὃ δὲ Σωκράτης λέγει ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἐκρυψε τὸ τίμιον Ξύλον καὶ τοὺς ἥλους· ἐπάνω τοῦ πορφυροῦ μαγάλου κίτρου εἰς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Κωνσταντίνου πρὸς φαλακὴν τῆς πόλεως. Τρεῖς δὲ φαίνονται ὅτι ἦσαν οἱ ἥλοι, ὅμοι μὲν οἱ προσηλώσαντες τὰς χεῖρας τοῦ Σωτῆρος, εἰς δὲ 3 προσηλώσας αὐτοῦ τοὺς δύο πόδας, διὰ βαλμένους ἓνα ἐπάνω τοῦ ἄλλου. (ὅρα σελ. 102 τῆς Δωδεκαβίβλου.) ἂν καὶ ὁ Γάλλος Παΐσιος λέγῃ, ὅτι ἡ κοινὴ παράδοσις θέλει ὅτι νὰ ἦσαν τέσσαρες οἱ ἥλοι, δύο οἱ προσηλώσαντες τὰς χεῖρας, καὶ δύο οἱ τοὺς πόδας προσηλώσαντες τοῦ Κυρίου.

² Σημειῶσαι, ὅτι οἱ δύο σταυροὶ τῶν ληστῶν ἐφέρθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐτέθησαν ὑποκάτω τοῦ ἐν τῷ φόρῳ πορφυροῦ κίτρου, καὶ τὸ βικίον τοῦ μύρου, ᾧ ἠλείψατο ὁ Κύριος· εἰς δὲ τὸν κίονα τοῦ Κωνσταντίνου ἦσαν οἱ ἥλοι τοῦ Σταυροῦ, ὡς εἴρηται, καὶ τὸ στόμιον τοῦ φρέατος, ἐν ᾧ ἐκάλισεν ὁ Χριστὸς· εἰς δὲ τὸ ἔδρασμα τοῦ πορφυροῦ κίτρου· ἔβαλεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἰδίαις χερσὶ, τοὺς δώδεκα κοφίνους καὶ τὰς ἑπτὰ σπυρίδας, εἰς ἃς ἐβλήθησαν τὰ περισσώματα τῆς ἀποκλασίας τοῦ Κυρίου· ὁμοίως καὶ τὸν πέλεκυν τοῦ Νῶε, δι' οὗ κατεσκευάσθη τὴν κιβωτόν. (ὅρα σελ. 4452 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Τότε λοιπὸν ἠσπάσατο καὶ προσεκύνησε τὸν τιμιόν. Σταυρὸν μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καὶ πίστεως, καὶ ἡ βασίλισσα Ἑλένη, καὶ ὅλη ἡ μετ' αὐτῆς Σύγκλητος τῶν Ἀρχόντων. Ἐπειδὴ δὲ ἐζήτηί καὶ ὅλος ὁ λαὸς τῶν χριστιανῶν νὰ προσκυνήσῃ καὶ νὰ ἀσπασθῇ αὐτόν, δὲν ἦτον δὲ δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου διὰ τὸ πολὺ πλῆθος· τούτου χάριν ἐζήτησαν κατὰ δεύτερον λόγον καὶ νὰ ἴδουν μόνον τὴν γλυκυτάτην θεωρίαν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ οὕτω διὰ μόνῃς τῆς θεωρίας νὰ εὐχαριστήσουν τὸν πρὸς αὐτόν πόθον των. Ὅθεν ὁ τότε μακαριώτατος Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων Μακάριος, ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸν Ἀμβωνα, καὶ σηκώσας ὑψηλὰ μὲ τὰς δύο του χεῖρας τὸν τιμιόν Σταυρὸν, ἔδειξεν αὐτόν φανερῶς εἰς ὅλους τοὺς ὑποκάτω εὐρισκομένους χριστιανοὺς, οἵτινες εὐθὺς ὄτε τὸν εἶδον, ἐφώναξαν ἀπὸ καρδίας ὅλοι ὁμοῦ τὸ « Κύριε ἐλέησον. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐπρόσταξαν οἱ θειότατοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἐορτάζωσιν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὴν σήμερον ἡμέραν τὴν τιμίαν ταύτην καὶ παγκόσμιον Ὑψωσιν τοῦ θείου Σταυροῦ, εἰς δόξαν τοῦ ἐν αὐτῷ προσηλωθέντος Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἱ Τὴν κατὰ πλάτος

Ἐπειδὴ τάξις ἦτον, ὅταν οἱ προσκυνῆται ὑπήγαινον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐλάμβανον μέρος ἀπὸ τὸ τιμιόν Ξύλον καὶ ἔπερνον μαζί των, εἰς μαρτυρίαν καὶ ἀπόδειξιν τῆς ἐκεῖσε ἐλευσεως των. Ὅθεν ἐκεῖ ὅπου ἐκόπτετο καὶ μετεδίδετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως ἐκεῖ καὶ ἐπληθύνετο· ὥσπερ καὶ οἱ πάντες ἄρτοι ἐπληθύνοντο διὰ τῶν χειρῶν τῶν Ἀποστόλων. Τούτο φαίνεται βεβαίῳν καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, λέγων, « Αὐτὸ δὲ τὸ ξύλον ἐκεῖνο, ἔβη τὸ ἅγιον ἐστάθῃ Σῶμα καὶ ἀνεσκολοπίσθη, πῶς ἐστὶ περιμάχῃον ἅπασιν; καὶ μικρὸν τινα (κόκκον) λαμβάνοντες ἐξ ἐκείνου πολλοὶ, καὶ χρυσῶ κατακλείοντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τῶν τραχῆλων ἐξαρτῶσι τῶν ἑαυτῶν καλωπιζόμενοι; καίτοι καταδίκης τὸ Ξύλον ἦν, καίτοι τιμωρίας.» (λόγ. διτ. Θεὸς ὁ Χριστός. Τόμ. ς΄.) διὰ τοῦτο ὡς φαίνεται ἐδρίσκονται εἰς τὸν κόσμον, καὶ τόσα πολλὰ μέρη τιμίου Ξύλου.)

Τὸ δὲ μέγεθος τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἦτον εἰς μὲν τὸ μήκος, ποδῶν δεκαπέντε, εἰς δὲ τὸ πλάτος, ἦτοι εἰς τὸ πλάγιον ξύλον, ποδῶν ὀκτὼ, καθὼς εἶναι παλαιὰ παράδοσις (καὶ ἔρα σελ. 20 τοῦ νεοτυπώτου Τροπαίου τῆς ὀρθοδόξου Πίστεως). Ὁ δὲ Χρυσόστομος λέγει, διτὸ χόνδρος καὶ τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πλάγιου Ξύλου τοῦ Σταυροῦ ἦτον μία σπιθαμὴ; αὐταῖς λέξεσιν « Ἐνόησον καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν τόπον· ἄρα μιᾶς σπιθαμῆς εἶχε περίμετρον ὁ τύπος τοῦ Ξύλου; εἶχε ποδὸς μέτρον ἢ πῆξις τοῦ Σταυροῦ;» (λόγ. εἰς τὸ πῶς οἶδε γράμματα μὴ μαθητικῶς. Τόμ. Ε΄.)

Ἡ αἰτία δὲ διὰ τὴν ὁποίαν μαζί μὲ τὸν Σταυρὸν ἐνοῦται καὶ βασιλικός, ὅταν γίνεται ὁ ἁγιασμός, εἶναι αὕτη. Ἱστορεῖ ὁ μοναχὸς Ἀλέξανδρος, διτὸ βασιλικὸς ἀνεβλάστανε πάντοτε ἐπάνω τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου Γολγοθᾶ, ὑποκάτω τοῦ ὀπίου ἦτον χωσμένος ὁ τιμιός Σταυρός. Ἀνέσπων δὲ τὸν βασιλικὸν οἱ Ἕλληνες, οἱ τινες εἶχον ἐκεῖ ἐπάνω ναὸν καὶ ἀγαλμα τῆς Ἀφροδίτης· πλὴν αὐτὸς πάλιν ἀνεβλάστανε. Ὅθεν εἰς μνήμην τοῦ θαύματος, μὲ βασιλικὸν, καὶ ὄχι μὲ ἄλλο φυτὸν, ποιοῦμεν τὸν διὰ τοῦ Σταυροῦ μικρὸν καὶ μέγαν ἁγιασμόν. (Ὅρα σελ. 25 καὶ 177 τῆς Δωδεκαβιβίου. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ἑκτὴν τοῦ Μαρτίου μηνός, ὅπου ἐορτάζεται ἰδιαίτερον ἡ εὐρεσις τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν τιμιῶν Ἡλῶν.)

Προσθέτω ἐδῶ καὶ ὅσα σημεῖοι ὁ Γάζης Παῖσιος εἰς τὰ προβλήματα ἄτινα λύει τοῦ Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτη βασιλέως Μοσχοβίας ἐν ἔτει 1645 ὡς ἀξιόλογα, ἄτινα σώζονται ἐν χειρογράφοις· ἦγον διτὸ σχῆμα τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἦτον ὁμοῖον ὡς ἂν τὸ στοιχεῖον T. Ὅθεν τὸ ῥητὸν ἐκεῖνο τοῦ Ἱεζεκίηλ τὸ λέγον. « Διέλθε μέσην Ἱερουσαλήμ, καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων,» καὶ τὰ ἐξῆς (Ἱεζ. θ΄. 4.) τοῦτο, λέγω, μετέφρασαν ὁ Ἀκύλος καὶ ὁ Θεοδοσίων οὕτω· « Δὸς τὸ Ταῦ ἐπὶ τὰ μέτωπα.» Συμμαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ ὁ Ὁριγένης, καὶ ὁ θεοφόρος Μάξιμος. Ὅθεν καὶ ὁ ἄθεος Λουκιανὸς εἰς τὸν ἐπιγραφόμενον λόγον του «Δίκη φωνηέντων ἀποφασίζει νὰ μὴν ἔχῃ ἄλλην καταδίκην τὸ Ταῦ, παρὰ τὴν σημειώσιν του, ἦτοι τὸν σταυρὸν· δὲν εἶναι δὲ, λέγει, διὰ τοῦτο τριμερῆς μόνον ὁ σταυρός, ὡς τὸ T, ἀλλὰ καὶ τετραμερῆς· καθότι ὁ τίτλος ὁ θεὸς ὑπὸ τοῦ Πλάτου

Ἐπειδὴ ὁ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνὸς ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου λέγει, διτὸ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ ἔγνωρίσθη καὶ ἀπὸ τὸν τίτλον (ἦτοι αἰτίαν) ὅνπερ εἶχεν ἐπάνω, ὅστις ἐπειδὴ ἦτον ἀπὸ σπινθός, ἐφυλάχθη ἀδιάφθορος, οἱ δ' ἄλλοι σταυροὶ τῶν ληστῶν τίτλον οὐκ εἶχον.

Ἱ Σημειώσεται, διτὴ ἡ Ἁγία Ἑλένη εὐροῦσα τὸ τιμιόν Ξύλον, ἄλλο μὲν ἀπὸ αὐτὸ, ἀφῆκεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, παραδούσα τοῦτο ἐν ἀργυρῶ κιβωτίῳ εἰς τὸν Πατριάρχην Μακάριον, ὡς λέγει ὁ θεῖος Ἀμβρόσιος· ἄλλο δὲ μέρος αὐτοῦ ἀνεκόμισεν εἰς τὸν υἱόν της· Κωνσταντῖνον, τὸν ὁποῖον εἰσήγαγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τῆς πύλης τοῦ Ὑψωμαθείου· τὰ δὲ ἐν τῷ τιμίῳ Ξύλῳ εὐρεθέντα βάλσαμα, κρῖνα, ῥόδα, κώσπου, βασιλικὰς καὶ ἄλλα εὐώδη, ἐφύτευσεν εἰς γάστρας ἵνα σώζονται· ἀνήγειρε δὲ μοναστήριον καὶ ὠνόμασεν αὐτὸ Γαστρίαν (ἵσως διὰ τὰς ἀνωτέρω γάστρας) ὅπου καὶ ἐκατοίκησε. Σημειώσεται δὲ καὶ τοῦτο, διτὸ τιμιόν Ξύλον, ὄχι μόνον ἐφυλάχθη ἀσπῆτον ἐν τῇ γῇ τρικασίους τριάκοντα χρόνους, ἀλλὰ καὶ ἀνέστησε μίαν γραίαν γυναῖκα ἡμιθανῆ κατὰ τὸν Σωζόμενον· καὶ τέλειον νεκρὸν, κατὰ τὸν Νικηφόρον· ἀλλὰ καὶ διαμοιρασθὲν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀνελάττωτον ἐμνεῖν διότι εἶπεν ὁ θεῖος Κύριλλος ἐν Κατηγήσει τετάρτῃ « Διὰ τοῦ σταυρικοῦ ξύλου τῆς γῆς ἅπας ὁ κόσμος, εἰς τμήματα μερισθέντος, διαπεπλήρωται· διηγείται δὲ καὶ ὁ Παυλῖνος εἰς τὴν ἐνδεκάτην αὐτοῦ ἐπιστολὴν, διτὸ Σταυρὸς ἐξ ἐκείνου τοῦ καιροῦ τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ μεταδίδεται εἰς κοινὴν ὠφέλειαν, καὶ μείωσιν οὐχ ἀρίσταται· ἀλλὰ μένει ἀνελλίπησ καὶ ἀκέραιος· καὶ μεριζόμενος κατέχεται, καὶ πάλιν ὅλος προσκυνεῖται·

γαρίτας, καὶ εἰς τὸν Ποιμενικὸν Αὐλὸν καὶ εἰς τὸν Κωφόν. »

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκοιμήθη καὶ ἐν Κυρίῳ ἀνεπαύσατο, ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Χρυσόστομος· διὰ δὲ τὴν παροῦσαν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μετετέθη ἡ θεία τούτου μνήμη κατὰ τὴν τρισκαίδεκάτην τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ὡς ἂν, οἶμαι, λαμπρῶς καὶ τελειῶς ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Χρυσοστόμου ἑορτάζεται.

Μνήμη τῆς εὐσεβεστάτης βασιλίσσης ΠΛΑΚΙΛΛΗΣ συζύγου γενομένης τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου.

- » Φθαρτὸν λιποῦσα στέμμα γῆς ἡ Πλακίλλα,
- » Ἐν οὐρανοῖς ἄφθαρτον εὕρισκεί στέφος.

* Αὕτη ἂν καὶ ἦτο γυνὴ τοῦ εὐσεβεστάτου

ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν τὸ σχῆμα ἔχοντα τοῦ Τ, ἐσχημάτισε τὸν σταυρὸν τετραμερῆ· ἐν σανίδι δὲ ὁ τίτλος καὶ ἡ ἐπιγραφή ἐχαράχθη, ὡς ἐρμηνεύει Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνὸς εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ κατὰ Ματθαίου· καὶ οὐχὶ ἐν χάρτι, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω.

Κατὰ ἄλλον δὲ τρόπον λέγεται τριμερῆς, διὰ τὴν ἐκ παραδόσεως ἱστορίαν τοῦ Λώτ· ὅθεν καὶ ὁ Δαμασκηνὸς ψάλλει ἐν τινι τροπαρίῳ « Ἐν τῇ κυπαρίσσω ὡς ἠδῶξασας, καὶ τῇ πεύκῃ καὶ κέδρῳ, σαρκὶ συνανυψούμενος· » ἀκολουθῶν εἰς τὸν Ἡσαΐαν λέγοντα. « Ἐν κυπαρίσσω, καὶ πεύκῃ, καὶ κέδρῳ ἕμα δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἁγίόν μου. (Ἡσ. ξ'. 43) εἶχε δὲ, λέγει, καὶ ὑποπόδιον ὁ σταυρὸς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν οἱ πόδες τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, διὰ νὰ καρφωθῶσιν εἰς αὐτὸ δυνατώτερα, ὡς γράφουσιν ὁ θεῖος Εἰρηναῖος καὶ ὁ Ἰουστίνος, καὶ οὕτως ἐπληρώθη τὸ Δαβιθικόν· « Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ. » (ψαλ. γη'. 5.) Σημειώσαι, ὅτι ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἔχει λόγον εἰς τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ· ὁ Κρήτης Ἀνδρέας δὺμ λόγους, ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη « Σταυροῦ πανήγυριν ἀγομεν » τοῦ δὲ ἑτέρου « Κινησώμεν ἀγαπητοί. » Παντολέων ὁ πρεσβύτερος Μονῆς τῶν Βυζαντιῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὅτε τῆς παρουσίας ἑορτῆς » Ἀλέξανδρος μοναχὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τὴν κέλευσιν τῆς ἡμετέρας. » (σώζονται ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἰάκωβος ὁ μοναχὸς καὶ ταπεινός. (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος) Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Σταυροῦ πρόκειται σήμερον ἑορτή. » Παντολέων ὁ διάκονος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Πάλιν ὑψοῦται Σταυρός. » (σώζονται καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἀνωτέρω, ἐν τῇ Λαύρα, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων) ὁ Χρυσόστομος οὗ ἡ ἀρχὴ « Σταυροῦ πρόκειται σήμερον ἑορτή » ὁμοίως καὶ ἕτερον λόγον ὁ αὐτός· οὗ ἡ ἀρχὴ « Πᾶσα μὲν ἡ ἀπὸ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρεῖττονα μεταβολή. » (σώζονται ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως.)

βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐν ἔτει τοῦ (379) βασιλεύσαντος, καὶ εἶχε τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν, μόνον τοῦτο ἠγάπα καὶ ἐπεθύμει νὰ ἀποκτήσῃ περισσότερον τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· διότι δὲν ἔκαμεν αὐτὴν νὰ ὑπερηφανυθῇ τὸ ὕψος τῆς ἐπιγείου βασιλείας ὅπερ εἶχεν· ἀλλὰ μᾶλλον ἐταπείνονε καὶ ἤναπτεν αὐτὴν εἰς τὸν πόθον τῆς οὐρανοῦ βασιλείας. Διότι ὅσον μεγάλη ἦτον ἡ εὐεργεσία, ἣν ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν ὁ Θεός, τόσον καὶ αὕτη ἐδείξε μεγάλην ἀγάπην εἰς τὸν εὐεργέτην αὐτῆς Θεόν. Διὰ τοῦτο ἡ αἰοιδίμος μὲ διαφόρους τρόπους ἐφρόντιζε νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἔχοντας τὰ μέλη τοῦ σώματος βεβλαμμένα καὶ μισερά· ἐπεσκέπετο δὲ τοὺς τοιούτους ἀσθενεῖς, χωρὶς νὰ ἔχη μαζί της ὑπηρέτας καὶ δούλους καὶ δορυφόρους, ἂν καὶ ἦτο βασίλισσα. Ἀλλὰ τοὺτους νοσοκομοῦσα μόνη μὲ τὰς ἰδίας τῆς χειρᾶς, πορευομένη μὲν εἰς τὰς οἰκίας των, δίδουσα δὲ εἰς τὸν καθ' ἕνα ἐκεῖνα, ὅσα τοῦ ἐχρειάζοντο. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τῆς ἐκκλησίας περιπατοῦσα ἡ μακαρία, ὑπηρέτει τοὺς κλινήρεις, μόνη τῆς πιάνουσα τὸ ἀγγεῖον καὶ μαγειρεύουσα δι' αὐτούς· μόνη τῆς γευομένη ἀπὸ τὸ ζωμίον, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸ φαγητόν των· μόνη τῆς πλύνουσα τὸ ποτήριον τῶν ἀρρώστων· καὶ μόνη τῆς κάμνουσα ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα, ὅσα εἶναι ἴδια τῶν δούλων καὶ δουλευτριῶν. Εἰς ἐκείνους δὲ, ὅσοι ἐζήτουν νὰ ἐμποδίσουν αὐτὴν, καὶ νὰ κάμουν αὐτοὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀρρώστων, ἔλεγε ταῦτα τὰ ἀξιωμαθὲν λόγια, Εἰς μὲν τὴν βασιλείαν τὴν ὁποῖαν ἔχω, πρέπει νὰ διαμοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸ χρυσιὸν καὶ τὸ ἀργύριον· εἰς ἐμὲ δὲ πάλιν τὴν βασίλισσαν πρέπει, νὰ προσφέρω εἰς τὸν Θεὸν τὴν διὰ τοῦ σώματος μου ὑπηρεσίαν, εὐχαριστοῦσα διότι μοὶ ἐχάρισε τὴν βασιλείαν ταύτην.

Εἰς δὲ τὸν ὁμόζυγόν της βασιλέα Θεοδοσίον ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ συχνάκις, Πάντοτε, ὦ ἄνδρα μου, πρέπει νὰ συλλογίζεσαι, τί ἦσιν πρὸ τοῦ νὰ γένῃς βασιλεὺς, καὶ τί εἶσαι τῶρα, διότι, ἐὰν αὐτὰ ἐνθυμῆσαι, δὲν θέλεις γένῃ εἰς τὸν εὐεργέτην σου Θεὸν ἀχάριστος· ἀλλὰ θέλεις κυβερνήσῃ κατὰ νόμους τὴν βασιλείαν, ἣν αὐτός σοι ἐχάρισε· καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θέλεις εὐχαριστήσῃ τὸν χαρίσαντά σοι τὴν βασιλείαν. Τοιαῦτα λόγια μεταχειριζομένη πάντοτε ἡ ἀειμνηστος βασίλισσα, ἐπρόσφραγεν αὐτὰ εἰς τὰ καλὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρός της, ὡς ἂν πότισμα κάλλιστον καὶ ἀρμοδιώτατον.

Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐδίδασκειν ἀκριβῶς τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν ἑαυτὸν της καὶ τὸν ἄνδρα της. Ὅθεν δουλεύουσα τὸν Θεὸν καθ' ὅλην της τὴν ζωὴν μὲ ἐγκράτειαν, μὲ προσευχὴν, μὲ κακοπάθειαν γενναίαν μὲ τὴν πρὸς πάντας ἰλαρότητα καὶ μὲ τὴν συμπάθειαν τῶν δεομένων πτωχῶν, οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά της εἰς ὃν ἐδούλευε Θεὸν, πρὸ τοῦ νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς· τὴν δὲ ἀγάπην ἔδειξεν εἰς αὐτὴν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της ὁ βασιλεὺς καὶ ὁμόζυγος αὐτῆς Θεοδόσιος, ὥστε, ἐπειδὴ οἱ Ἀντιοχεῖς, κινήθεις ἀπὸ ἑνα ἄγγιον καὶ πονηρὸν δαίμονα, ἐθυμώθησαν ἐναντίον τῶν βασιλικῶν ἀνδριάντων, καὶ τὸν χάλκινον ἀνδριάντα της πανευφύμου Πλακίλλης ταύτης κατεκρήμνισαν καὶ ἔσυραν ἀτίμως αὐτὸν εἰς πολλὰ μέρη της πόλεως· τὴν δὲ, λέγω, ἀγάπην ἔδειξεν εἰς αὐτὴν τότε, ὥστε ἐθυμώθη με γάλως διὰ τὴν ἀτιμίαν ταύτην, καθὼς ἦτον καὶ πρέπον νὰ θυμωθῇ καὶ ἐσῆκωσε τὰ προνόμια της πόλεως Ἀντιοχείας, καὶ ἐφοβέρισεν, ὅτι θέλει κατακαύσει αὐτὴν, καὶ ὅτι ἀπὸ πόλιν, θέλει τὴν μετασκευάσει χωρίον.¹

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὄσιος Μακεδόνιος, ὁ ὁποῖος τότε ἠσκήτευεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ βουνοῦ, ἔγραψεν εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἐσυμβούλευεν αὐτὸν νὰ παύσῃ τὴν ὀργὴν του· διὰ τοῦτο παρεκινήθη νὰ ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ταῦτα, Δὲν ἔπρεπεν, ὦ πάτερ, διότι ἐγὼ ἔσφαλα εἰς τοὺς ἀντιοχεῖς, αὐτοὶ νὰ δείξουν τὴν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν μετὰ θάνατον εἰς μίαν τοιαύτην γυναῖκα, ἣτις ἦτον ἀξιοτάτη παντός ἐπαίνου καὶ τιμῆς· ἐναντίον εἰς ἐμὲ ἔπρεπεν οἱ ἀντιοχεῖς νὰ ἀρματώσουν τὸν θυμὸν τους, καὶ ὄχι κατ' ἐκείνης.

Μετὰ ταῦτα ὁμως ὠφελήθη ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπὸ τὰς εἰρημένας ἀγαθὰς συμβουλὰς της μακαρίας συζύγου του Πλακίλλης εἰς τὸ νὰ κρατῇ τὸν θυμὸν, καὶ νὰ νικᾷ τὴν ὀργὴν του, καθὼς θέλει δείξει τὸ ἀκολούθως ῥηθησόμενον. Διότι ὁ βασιλεὺς ἀντὶ νὰ ἐκδικήσῃ μὲ μεγάλας τιμωρίας τοὺς Ἀντιοχεῖς διὰ τὴν τὴν ἀτιμίαν ἣν ἔδειξαν εἰς τοὺς βασιλικούς ἀνδριάντας, καὶ ἀντὶ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου, αὐτὸς ἐνθυμούμενος τὰ ἀνωτέρω

λόγια της γυναικῆς του, καὶ τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἐνομοθέτησεν εἰς αὐτὸν ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων, αὐτὰ, λέγω, ἐνθυμούμενος, ἐφοβέρισεν μὲν μόνον διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴν πόλιν τῶν Ἀντιοχεῶν· ἀλλὰ πάλιν ἐφέρθη εἰς αὐτοὺς ἡμέρα καὶ φιλάνθρωπα.

Μνήμη της ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς Ἐκτῆς ΣΥΝΟΔΟΥ τῶν ἁγίων ἐκατὸν ἐβδομήκοστα Πατέρων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τῶν Μοροβελιτῶν συνελθόντων.

- * Ὑπόστασιν μὲν τοῦ Θεανθρώπου μίαν,
- » Διττὰς δὲ γνῶθι καὶ θελήσεις καὶ φύσεις.

* Ἔτερον.

- » Σέβειν θελήσεις τοῦ Θεανθρώπου δύο,
- » Ἐκτὴ διδάσκει πληθὺς εὐσεβοφρόνων.

† Αὕτη ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Ἐκτὴ Σύνοδος συνηθροίσθη ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ παλατίου τῷ λεγομένῳ Ὠάτῳ, ἐπὶ της βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, τοῦ ὄντος πατρὸς Ἰουστινιανοῦ τοῦ δευτέρου τοῦ καλουμένου ῥινοτμήτου, ἐν ἔτει χπ'. (680) καὶ ὁ μὲν Πύρρος (ἢ παρ' ἄλλοις Σέργιος) ἦτο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὁ δὲ Ἀγάθων, ἦτο πάπας της πρεσβυτέρας Ῥώμης. Αὕτη λοιπὸν ἠλεγξε καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλε Σέργιον, Πύρρον, Πέτρον καὶ Παῦλον τοὺς της Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχας· Μακάριον (ἢ παρ' ἄλλοις Μακρόβιον) τὸν Ἀντιοχείας, Κῦρον Ἀλεξανδρείας, Ὀνώριον τὸν Ῥώμης, Στέφανον καὶ Πολυχρόνιον καὶ Θεόδωρον τὸν της Φαράν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, οἵτινες ἐδογματίζον ἀσεβῶς ἐπὶ Χριστοῦ μίαν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ πονηροῦ δόγματος κατεβίβαζον εἰς πάθος τὸ ἀπαθὲς της θεότητος, καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς ἀτοπίας κατεκρημνίζοντο. Ἐδογματίσθη δὲ ἡ αὕτη Σύνοδος νὰ φρονῶμεν καὶ νὰ σεβώμεθα ἐπὶ Χριστοῦ, μίαν μὲν ὑπόστασιν της θεότητος καὶ της ἀνθρωπότητος, δύο δὲ φυσικὰ θελήσεις καὶ ἐνεργείας καθότι καὶ αἱ δύο φύσεις ἐν τῷ ἐνὶ Χριστῷ ἐφυλάχθησαν ἀτρεπτοὶ καὶ ἀσύγχυτοι, καὶ ποτὲ μὲν ἡ μία φύσις, ποτὲ δὲ

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἡ ὕβρις αὕτη καὶ ἀτιμία, τὴν ὁποῖαν ἔδειξαν οἱ Ἀντιοχεῖς ἐναντίον εἰς τοὺς ἀνδριάντας της βασιλείας Πλακίλλης ἔγενεν ὕλη καὶ ὑπόθεσις τοῦ νὰ συγγραφῇ ὁ χρυσοστομικὸς κἀλαμος τοῦ Ἰωάννου τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ ῥητορικωτάτους λόγους τῶν ἀνδριάντων.

¹ Ἐσφαλμένως δὲ γράφεται ἐν τε τῷ Μηναιῷ καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ὅτι ὁ Κωνσταντίνος Πωγωνάτος ἦτον υἱὸς Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου. Σημειώσαι, ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη ἑορτάζεται καὶ κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Ἰουλίου μετὰ τῶν ἄλλων πέντε οἰκουμενικῶν Συνόδων.

ἡ ἄλλη ἐπεδείξατο τὴν ἰδικήν τῆς θέλησιν καὶ ἐνέργειαν· ἡ δὲ τῶν Κανόνων ἐκδοσις ἐγείνεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτήτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Κωνσταντίνου τούτου· καὶ ὄρα περὶ τούτου ἐν τῷ ἡμετέρῳ κανονικῷ σελ. 146.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΠΑ.

- » Ἦδειτο Πάπας πρὸς τὰ στίγματα στένειν.
- » Βοηθὸν ἐγγὺς τὸν Θεὸν κεκτημένος.

Οὗτος ἦτον εἰς τοὺς χρόνους Μαξιμιανῶ βασιλέως, καὶ Μάγνου ἡγεμόνος πόλεως Λαβράνδου τῆς ἐπαρχίας Λυκαόνων. Ὁ δὲ τρόπος τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ εἶναι ποικίλος καὶ πολυειδής, διότι ἔλαβε μὲν πληγὰς εἰς τὰς σιαγόνας, ὑπέφερε δὲ κρεμασμοὺς καὶ ξεχισμοὺς ἀπὸ ὀνύχια σιδηρᾶ· ἔλαβε καρφώσεις ὑποδημάτων σιδηρῶν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τρέχη μὲ αὐτὰ· καὶ οὕτω μετὰ τοιαῦτα βάσανα παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. ¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΚΛΗΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Πρὸς κλήσιν ἦκει καὶ Θεοκλῆς τὴν ἄνω,
- » ἔχων ὄχημα τὴν τομὴν τὴν ἐκ ξίφους.

Ὁ ἅγιος ΒΑΛΕΡΙΑΝΟΣ τὸ νήπιον ξίφει τελειοῦται.

- » Βαλεριανῷ τῷ μικρῷ Θεὸς μέγας,
- » ἐν οὐρανῷ δέδωκε πάμμεγα στέφος.

* *Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς ΜΑΚΑΡΙΟΣ ὁ ἐν Θεσσαλονικῇ μαρτυρίας κατὰ τὸ ἔτος ἀρχῆς (1527), καὶ μαθητῆς χρηματίας τοῦ ἁγίου Νήφωνος τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ξίφει τελειοῦται.²*

- † » Μακάριος σὺ καὶ μακάρων εἰς τόπον,
- » Θανὼν ἀπῆλθες διὰ τοῦ μαρτυρίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ'. μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΝΙΚΗΤΑ.

- » Φλέγη Νικήτα καὶ γίνῃ Νικηφόρος,
- » ἢ μᾶλλον εἶπειν πυρφόρος Νικηφόρος.
- » Πέμπτη καὶ δεκάτῃ καμίνῳ βλήθη Νικήτας.

¹ Ὁ Πάπας οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ἄλλος ἀπὸ ἐκείνου, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Μαρτίου· διότι ἐκεῖνος μὲν κρεμασθεὶς εἰς δένδρον ἄκαρπον, ἐτελειώθη, οὗτος δὲ οἰδὼν τοιοῦτον ἔπαθεν.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

† Οὗτος ἐβλάστησεν ἀπὸ τὸ λαμπρότερον γένος τῶν Γόθων, ὅπερ εὐρίσκετο πέραν τοῦ ποταμοῦ Ἰστρου¹ κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τλ' (330)· ἔμαθε δὲ τὴν εὐσεβῆ πίστιν παιδιόθεν ἀπὸ τὸν Μακάριον τὸν ἀρχιερεῖα τοῦ τόπου ἐκείνου. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς εὐσεβῶς ὁμοῦ καὶ εὐγενῶς ἀνετρέφη, διὰ τοῦτο ἐδίδασκε καὶ τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς του νὰ πιστεύωσι καὶ ἐκεῖνοι καὶ νὰ πολιτεύωνται εὐσεβῶς καὶ ἐναρέτως, καθὼς καὶ αὐτὸς εὐσεβῶς ἐπίστευε καὶ ἐναρέτως ἐπολιτεύετο, κήρυξ καὶ διδάσκαλος τῆς ἀληθείας εἰς ὅλους γινόμενος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δυσσεβὴς Ἀθηνάρχος ὁ ἀρχὼν καὶ πρῶτος τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ Γοθικοῦ γένους, (εἰς δύο μέρη ἦτον αὐτὸ χωρισμένον) ἐπειδὴ, λέγω, αὐτὸς ἐνίκηθη πολλὰ αἰσχρῶς ἀπὸ τὸν Φρικιγέρην τὸν ἀρχόντα τοῦ ἄλλου μέρους τῶν Γόθων, μὲ τὴν βοήθειαν καὶ συμμαχίαν τοῦ θείου σταυροῦ καὶ τοῦ στρατεύματος τῶν Ῥωμαίων, τούτου χάριν, ἀφ' οὗ μὲ πολυκαιρίαν πάλιν ἀνέλαβε καὶ ἐδυναμώθη, ἐφέρετο ὁ μιαιρὸς μὲ μεγάλην μανίαν κατὰ τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, καὶ ἐτιμῶρει αὐτοὺς μὲ βαρβαρικά καὶ ἀνυπόφορα παιδευτήρια. Οὐ μόνον δὲ αὐτὸς οὕτως ἐποίει ὁ ἀλιτήριος, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ὑποτασσομένους αὐτῷ ἐπρόσταζε νὰ μιμῶνται τὴν κατὰ τῶν χριστιανῶν ἰδικὴν του μανίαν καὶ ἀγριότητα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Νικήτας, ἠῤῥξανε περισσότερον τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἐκήρυττε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν λαμπρότερον· διὰ τοῦτο πιάνεται ἀπὸ τοὺς ἀνωθεν Γόθους αἰφνιδίως ἐκεῖ, ὅπου ἐδίδασκε, καὶ βιαίως ἀρπάζεται ὑπ' αὐτῶν. Ἐπειτα ἀναγκάζεται νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο, διὰ τοῦτο ἐσύντριψαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός του· στομωθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν παιδείαν ταύτην, περισσότερον ἐκήρυττε τὸν Χριστόν· διὰ τοῦτο ἐρίφθη ἐπάνω εἰς τὴν φωτίαν καὶ οὕτω ὁ νικηφόρος ἀληθῶς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀμάραντον στέφανον, ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλοὺς ὁμογενεῖς του Γόθους. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀπεκαλύφθη διὰ μέσου ἐνὸς ἀστέρος εἰς τὸν φίλον καὶ γνώριμόν του Μαρτιανόν, ὁ ὁποῖος με-

¹ Ἰστρος, κατὰ τὸν γεωγράφον Μαλέτιον, καλεῖται ὁ Δούναβις ποταμὸς κατ' ἐκείνον τὸν τόπον, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐμβαίνει εἰς αὐτὸν ὁ Σαῦος ποταμὸς ἕως τῆς Μαύρης θαλάσσης ἢ ὡς ἄλλοι θέλουσι, κατὰ τὸν τόπον τῆς Ἀξιοπολέως καὶ κάτω, μετὰ τῶν ἐκβολῶν αὐταῦ. σελ. 227 καὶ 416.

τέφερον αὐτὸ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν χώραν τὴν καλουμένην Μουεστηνῶν· καὶ ἐκεῖ ἐτιμήθη μετὰ τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ μετὰ ἄλλας τιμὰς μαρτυρικάς· ὅπου ἐνεργόυσε διάφορα θαύματα. ¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ΜΑΡΤΥΡΩΝ τῶν σὺν Νικητᾷ ἀθλησάντων.

- * Ἀθλοῦσι πληθὺς εὐσεβῶν ἐν Γοθία,
- * Τὴν βίβλον ῥίψαντες ἐκποδῶν φρένα.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΦΙΛΟΘΕΟΥ πρεσβυτέρου τοῦ θαυματουργοῦ.

- * Ζήσας ὁ Φιλόθεος ὡς Θεῶ φίλος,
- * Ζωὴν ἄληκτον εὔρε σὺν Θεοῦ φίλοις.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ χωρίον καλούμενον Μύρμηξ, εὐρισκόμενον κατὰ τὸ θέμα τοῦ Ὀψικίου· εἶχε δὲ τὸ ὄνομα ὁμοιον καὶ σύστοιχον μετὰ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς του· διότι καθὼς αὐτὸς ὠνομάζετο Φιλόθεος, οὕτω καὶ ἡ μήτηρ του ὠνομάζετο Θεοφίλα· λαβὼν δὲ γυναῖκα, καὶ γεννήσας παιδία μετὰ αὐτὴν, ὡς εὐλαβῆς καὶ σώφρων ἐχειροτονήθη ἱερεύς. Ἀπὸ τότε λοιπὸν σχολάζων πάντοτε ὁ αἰοιδιμος εἰς νηστείας καὶ προσευχάς, ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ τῶν θαυμάτων τὴν χάριν. Ὅθεν εἰς πολλοὺς μὲν πεινασμένους παραδόξως ἐχάρισεν ἄρτον, νερόν δὲ τοῦ ποταμοῦ μετέβαλεν εἰς οἶνον· καὶ πέτραν μεγάλην μετέθεσεν εἰς ἄλλον τόπον μετὰ τὸν λόγον του· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα θαυμάσια ἐποίησεν, ἐν ὧσιν εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκοιμήθη καὶ ἐνεσταφιάσθη εἰς μνήμα, μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς χρόνου μετετέθη τὸ λείψανόν του εἰς ἄλλον τόπον ὅτε δὲ ἐμελλον νὰ μεταθέσωσιν αὐτὸ δὺν ἱερεῖς, ὡς τοῦ θαύματος! ἐξήπλωσεν ὁ ἅγιος ὡς ἂν ἦτο ζωντανὸς τὰ δὺν του χέρια, καὶ πιάσας τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς δὺν ὤμους ἐσηκώθη ἐπάνω, καὶ περιπατήσας τρία βήματα, κατετέθη εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου εὐρίσκεται μέχρι τῆς σήμερον, μῦθρον ἀναβλύζων ἀένναον, εἰς ἀπόδειξιν τῆς θαυμαστῆς καὶ καθαρᾶς καὶ ξένης πολιτείας του.

¹ Σημειώσαι δὲ τὸ μαρτύριον αὐτοῦ συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ «Νικητικὸς ἀγῶνας τοῦ Μάρτυρος» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τοῦ αὐτοῦ καὶ ἕτερον μαρτύριον· οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετο ἀπὸρ συγλητικὸς ὄνοματι Νικητᾶς.»

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ τοῦ ἀπὸ Μίμων.

- * Βάπτισμα παίζει προτραπείς παιζεις πλάνην,
- * Ρύπτῃ δὲ Πορφύριε, καὶ τέμνη ξίφει.

Οὗτος Μίμος ὦν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξά (361) ἐπροστάθη μίαν φοράν ἀπὸ τὸν παραβάτην, ὅτε ἐωρτάζοντο τὰ μιστὰ καὶ ἀνόσια αὐτοῦ γενέθλια (ἦτοι ἡ ἡμέρα· ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη), νὰ μιμηθῇ καὶ νὰ περιπαίξῃ τὰ μυστήρια τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν βαπτισθεὶς μέσα εἰς νερόν ἐφώναξε, βαπτίζεται Πορφύριος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἐξεληθὼν ἐκ τοῦ νεροῦ καὶ ἐνδυθεὶς ἱμάτια ἄσπρα, καθὼς δηλαδὴ οἱ χριστιανοὶ ποιοῦσιν ὅταν βαπτίζωνται, ταῦτα, λέγω, ποιήσας, ὠμολόγησε τὸν ἑαυτὸν του χριστιανὸν μετὰ πολλὴν παρρησίαν, ἐπειδὴ καὶ ἡ Θεία χάρις ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν τὴν ὁμολογίαν ταύτην· ὅθεν διὰ τὴν ὁμολογίαν του ταύτην μετὰ ξίφος τὴν κεφαλὴν ἀποτέμεται. ¹

* Ἡ εὔρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ΑΚΑΚΙΟΥ Ἐπισκόπου Μελιτινῆς. ²

- * Τιμῶντες ἡμεῖς εὔρεσιν σοῦ λειψάνου,
- * Εὔροιμεν Ἀκάκιε τῶν κακῶν λύσιν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυρ ΜΑΞΙΜΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- * Χριστὸν θεωρῶν σοὶ προτείνοντα στέφος,
- * Τὴν σὴν προτείνεις Μάξιμε ξίφει κάραν.

Αἱ ἅγιοι δὺν ΚΟΡΑΙ ξίφει τελειοῦνται.

- * Γνώμην ἔχουσαι καὶ προθυμίαν μίαν,
- * Κόραι δὺν κλίνουσιν αὐχένας ξίφει.

* Ἡ εὔρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος ΣΤΕΦΑΝΟΥ. ³

- * Εὐρημα κοινὸν ὁ Στέφανος τῇ Κτίσει,
- * Θεοῦ μεγίστου πρωταγωνιστῆς μέγας.

¹ Ἄλλος φαίνεται νὰ ἦναι ὁ Πορφύριος οὗτος ὁ ἀπὸ Μίμων, ἀπὸ τὸν Πορφύριον ἐκεῖνον ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου. Καθότι οὗτος μὲν ἦτον ἐπὶ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀυρηλιανοῦ· καὶ καθότι ἄλλο δίστιχον ἔχει οὗτος, καὶ ἄλλο, ἐκεῖνος.

² Ἡ δὲ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου Ἀκακίου ἐορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην Μαρτίου.

³ Ἡ δὲ μνήμη αὐτοῦ ἐορτάζεται, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου· καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ, ἐορτάζεται κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγούστου.

* Ὁ ἐν Ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ Ἀρχιεπίσκοπος Λαρίσσης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Γίθην μεταστάς Βησσαρίων εἰς πόλον,
- * » Κάκει ἀρητήρ ἐστι σὺν θυπόλοις.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Βησσαρίων ἦτον ἐν ἐτει ἀφ' (1550) καταγόμενος ἀπὸ χωρίον τῶν καλουμένων μεγάλων Πυλῶν, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὰ τέλη τῆς Μακεδονίας· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, Θεσσαλίας· ἐγεννήθη δὲ καὶ ἀνετράφη ἀπὸ γονεῖς ὀρθοδόξους· ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθε τὰ ἱερά γράμματα καὶ ἔγεινε δέκα χρόνων, ἔλαβεν ἔρωτα τῆς μοναχικῆς ζωῆς. Ὄθεν καὶ ὑπήγεν εἰς τὸν Μητροπολίτην Λαρίσσης Μάρκον ὀνομαζόμενον καὶ μείνας παρ' αὐτῷ καιρὸν πολὺν, ἐπέρασε κανονικῶς τοὺς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης, ἀναγνώστης γενόμενος, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ ἱερέυς· ἔπειτα ἐχειροτονήθη καὶ Ἐπίσκοπος Δομενίκου καὶ Ἐλασσῶνος. Μεταβαίνων δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του, δὲν ἐδέχθη ἀπὸ τὸν λαόν, κινούμενον ἀπὸ κάποιαν φιλονεικίαν· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἀπὸ οἴσιν καὶ ἀπαιδευσίαν· ἢ αἰτία δὲ τῆς φιλονεικίας ταύτης ἐστάθη, διότι ἡ ἐπισκοπὴ αὐτῶν εἶχε τιμηθῆ ποτε εἰς ἀρχιεπισκοπὴν. Ὄθεν καὶ προσελθόντες εἰς τὸν τότε πατριάρχην Θεόκλητον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν χρυσόκλητον ὀνομαζόμενον, ἔλαβον Ἀρχιεπίσκοπον Νεόφυτον ὀνόματι· ὅστις εὐρέθη ἄλυτος μετὰ θάνατον. Ὁ μακάριος λοιπὸν οὗτος Βησσαρίων ὡς τοῦ Χριστοῦ μιμητής, δὲν ἐψήφισε τὴν καταφρόνησιν, τὴν ὁποῖαν ἐδειξαν εἰς αὐτὸν οἱ ἐπαρχιώται του· μᾶλλον δὲ καὶ ἀφορμὴν ἡσυχίας ἐκ τῆς καταφρόνησεως ταύτης λαβὼν, ἔμενε μαζὶ μὲ τὸν κατὰ πνεῦμα αὐτοῦ πατέρα καὶ γέροντα, τὸν ἀνωτέρω δηλαδὴ Μάρκον, ὑπηρετῶν καὶ ἰατροῦν διὰ λόγου καὶ ἔργου σωματικῶς τε καὶ ψυχικῶς τοὺς εὐρίσκομένους ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Λαρίσσης ἀσθενεῖς καὶ πτωχοῦς.

Ἀφ' οὗ δὲ διεπέρασε τέσσαρας χρόνους εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην τῶν ἀσθενῶν, ἐχῆρευσε ἀπὸ ποιμένα ἢ ἐπισκοπῆ τῶν Σταγῶν· ὅθεν ἐζητήθη ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸν ἐκείνης λαόν εἰς τὸ νὰ ποιμαίνῃ αὐτοὺς προεδρικῶς καὶ ἐξαρχικῶς· τούτου δὲ γενομένου, ἔμεινε ὁ ἅγιος ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἐκείνῃ χρόνους ἕξ, κατὰ τοὺς ὁποίους πολλὰς θλίψεις καὶ ἐνοχλήσεις καὶ ἐξορίας ὑπέμεινε ὁ αἰοίδιμος ἀπὸ ἑνα κάποιον ἀνίερων καὶ χαιρέκακον, Δομέτιον καλούμενον. Ὄταν δὲ ὁ ῥηθεὶς Μάρκος Λαρίσσης ἐτελεύτησε καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰς ἐκεῖθεν μακαρίας μονὰς, τότε καὶ ὁ θεὸς οὗτος Βησσαρίων κατὰ

αἰτήσιν τῶν Ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καὶ πάντος τοῦ λαοῦ, ἔγεινε Μητροπολίτης Λαρίσσης ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην Ἱερεμίαν.

Ἄλλὰ τίς δύναται νὰ φανερώσῃ διὰ λόγου τὰς θεαρέστους πράξεις, ὅσας κατώρθωσεν ὁ ἅγιος μετὰ τὸν προβιβασμὸν του; τίς νὰ παραστήσῃ τὰς ὑπ' αὐτοῦ γενομένας ἐλευθερίας τῶν σκλαβωμένων; τὰς βοθησίας τῶν δεομένων; τὰ γεφύρια τῶν ποταμῶν; Καὶ μαρτυρεῖ ἕως τώρα τὸ τούτου μέγα ἔργον τῆς γεφύρας, τὸ ὁποῖον δρᾶται ὑπὸ πάντων εἰς τὸν ποταμὸν τὸν τρέχοντα ἀπὸ Πίνδον εἰς τὴν Αἰτωλίαν· ὅστις, ἀπὸ μὲν τοὺς παλαιούς Ἑλληνας ὠνομάζετο Ἀργυροδίνης καὶ Ἀχελῶος, τώρα δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς ἐγγχωρίους Λευκοπόταμος· διότι ταύτην τὴν γέφυραν κἀνεῖς ἄλλος πρὸ τοῦ ἁγίου τούτου δὲν ἐδυνήθη νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς τοιοῦτον τόπον, διὰ τὸ ὄρμητικὸν τρέξιμον καὶ τὴν πολλὴν ὕλην ἣν λαμβάνει ὁ ποταμὸς ἐκεῖνος, ὅταν γένωσι βροχαί.

Οὗτος ὁ ἅγιος πρῶτος ἐστύστησε καὶ ἔκτισεν ἐκ θεμελίων τὸ νῦν περικαλλές καὶ ὠραῖον μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐπονομαζόμενον Δούσικον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὸ χωρίον του, ἂν καὶ τὸ μοναστήριον αὐτὸ ὕστερον μετεσκευάσθη εἰς τὸ καλλίτερον ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα Νεόφυτον, τὸν ἀνεψιὸν τοῦ ἁγίου, καὶ ἀπὸ ἄλλους Ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας Λαρίσσης, καὶ ἄλλους ἀδελφοὺς τοῦ μοναστηρίου· εἶχε δὲ συμβοηθὸν του εἰς τοῦτο ὁ ἅγιος καὶ τὸν αὐτάδελφόν του, τὸν θεοφιλέστατον, λέγω, Ἐπίσκοπον Καπούης καὶ Φαναρίου· οὕτω λοιπὸν καλῶς καὶ θεοφιλῶς κυβερνήσας καὶ οἰκονομήσας τὸ ποίμνιόν του, καὶ τὰ ἰδικά του πράγματα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, φθάσας εἰς τοὺς πεντήκοντα περίπου χρόνους.

Ἡ δὲ ἁγία καὶ πάντιμος αὐτοῦ κἀρα ἀναβλύζει μετὰ θάνατον διάφορα θαύματα καὶ ἰατρείας, μάλιστα δὲ διώκει τὴν ἀσθένειαν τῆς πανώλης καὶ λοιμικῆς ἀπὸ ἐκείνους, ὅσοι μετὰ πίστεως ταύτη προστρέχουσιν· (ὄρα τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ εἰς τὴν νεοτύπωτον φυλλάδα του, τὸν ὁποῖον ἢ ἐμὴ ἀδυναμία ἐπλάτυνε καὶ ἐστόλισε, καθὼς νῦν ὀρᾶται νεοτυπωμένως).

* Ὁ δαίσιος ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ὁ κτίτωρ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος, τῆς ἐπονομαζομένης Σουρβίας, ἣτις κεῖται πλησίον τῆς ἐν Ζαγορά Μακρινιτῆς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἁγία κἀρα τοῦ δαΐσιου τούτου Γερασίμου

† » Χριστὸς γέρας σοι τῷ Γερασίμῳ ἄνω,

» Κεδὸν δέδωκε τῶν ἰδρώτων σου χέριν.

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ Κρής, ὁ μαρτυρήσας ἐν τῇ νύκτι Ἐφέσῳ αἰωά (1811).¹

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις. Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ'. μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος καὶ παρευφήμου **ΕΥΦΗΜΙΑΣ**.

- » Ἵπὲρ Θεοῦ κτανθείσαν ἄρκτου ταῖς μύλαις,
- » Εὐφημίαις σὲ χρῆ στέφειν Εὐφημία.
- » Τῇ δ' ἑκκαίδεκάτῃ Εὐφημίαν ἔκτανεν ἄρκος.

† Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σπῆ (288)· γεννηθεῖσα δὲ ἀπὸ γονεῖς λαμπροὺς κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως κατὰ τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέθειαν, ἀπὸ αὐτοῦ ἐδιδάχθη καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ὅθεν καὶ ὅλον τὸν πόθον τῆς ἡ μακαρία εἶχεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἐπρόσεχεν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Πρίσκος, ὅστις ἔγεινεν ἀπὸ τὸν Διοκλητιανὸν ἀνθύπατος τῆς Ἀσίας, ἐπρόσταξε νὰ θυσιάσουν ὅλοι εἰς τὸν Ἄρην, τὸν ἐν Χαλκηδόνι τιμώμενον ψευδώνυμον Θεόν, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκρύπτοντο ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοί. Ὅθεν ἀκολούθως καὶ ἡ ἁγία αὕτη Εὐφημία ἐκρύπτετο μαζὶ μὲ ἄλλους τεσσαράκοντα ἑννέα χριστιανούς, καὶ ἔλαμπεν ἀναμέσον αὐτῶν μὲ τὰς ἀρετάς, ὡς ἀστήρ λαμπρότατος. Ἐπειδὴ ὁμως ἐφανερῶθη αὕτη καὶ οἱ μετ' αὐτῆς χριστιανοί, διὰ τοῦτο παρεστάθησαν εἰς τὸν ἀνθύπατον, καὶ ἀπολογηθέντες εἰς αὐτὸν πολλὰ γνωστικά διὰ μέσου τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἤναψαν τοῦτον εἰς μεγάλον θυμόν· ὅθεν ἐξέστησαν, καὶ μὲ διαφόρους τιμωρίας ἐβασανίζοντο καθ' ἑκάστην, ἕως εἰς διάστημα εἰκοσιν ὀλοκλήρων ἡμερῶν.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν αἱ εἰκοσιν ἡμέραι ἐβάλλονται ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ βεβαιοῦσι τὸν ἀνθύπατον, ὅτι μένουν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ στερεοὶ καὶ ἀμετασάλευτοι· ὅθεν κτυπῶνται εἰς τὰ πρόσωπα μὲ ὠμὰ δέρματα· εἶτα τοὺς μὲν ἄλλους ἀγίους ἔρριψαν εἰς φυλακὴν, μὲ

σκοπὸν διὰ νὰ στείλῃ αὐτοὺς ὁ ἀνθύπατος εἰς τὸν Διοκλητιανόν· μόνην δὲ τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν παρέστησαν ἔμπροσθεν του· ἐπειδὴ δὲ εἶδεν αὐτὴν ὁ Ἀνθύπατος, ὅτι ἦτον ἀνωτέρα ἀπὸ κάθε κολακείαν· διὰ τοῦτο συντρίβει τὰ μέλη τοῦ σώματός της μὲ σιδηροὺς τροχοὺς, καὶ τοὺς ἄρμους διαχωρίζει· ἡ δὲ μάρτυς, εὐθὺς ἅμα ἐπεκαλέσθη τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὃ τοῦ θαύματος! ἐλύθη ἀπὸ τοὺς τροχοὺς, καὶ εὐρέθη ὑγιής. Ἐπειτα ἔκαυσαν μίαν κάμινον μὲ πίσσαν καὶ στυππίον καὶ κλήματα, ὥστε ὑψώθη ἡ φλόγα τῆς ἕως πῆχεις τεσσαράκοντα· πέντε ὅτε λοιπὸν ἔμελλεν ἡ ἁγία νὰ ριφθῆ εἰς τὴν κάμινον, εἶδον οἱ ὑπηρέται, ὁ Βίκτωρ, λέγω, καὶ ὁ Σωσθένης, ὅτι Ἄγγελος Κυρίου διεσκόρπισεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὸ πῦρ τῆς καμίνου. Ὅθεν ἐφοβήθησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· τούτους δὲ ἐδίδαξεν ἡ ἁγία τὰ περὶ τῆς πίστεως τελειότερον, καὶ ἐπαρὰθάρρυνεν αὐτοὺς εἰς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐβάλλθη εἰς τὴν κάμινον διὰ μέσου ἄλλων ὑπηρετῶν, εὐθὺς ἡ κάμιнос, τοὺς μὲν ὑπηρέτας κατέκαυσεν, εἰς δὲ τὴν ἁγίαν ἐδείχθη ὡς αὔρα δροσίζουσα.

Ἐπειτα, ἡ μὲν ἁγία ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν, οἱ δὲ ἀνωτέρω ὑπηρέται ὁ Βίκτωρ καὶ ὁ Σωσθένης, παραστέκονται ἔμπροσθεν τοῦ ἀνθυπάτου, καὶ παρρησία τὴν πίστιν ὁμολογῆσαντες, παραδίδονται εἰς τὰ θηρία· καὶ φονευθέντες ἀπὸ αὐτὰ, οὕτως οἱ μακάριοι τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου λαμβάνουσιν. Ἡ δὲ ἁγία ἐβάλλθη εἰς ἄλλην τινα νέαν βάσανον, καὶ διαφυλαχθεῖσα ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβῆς, ἐρρίφθη μέσα εἰς λάκκον γεμάτον ἀπὸ νερόν καὶ θηρία· ἔπειτα διαπερᾶ ἓνα ἄλλον λάκκον, ὅστις ἦτο στρωμένος μὲ μικρὰ σουβλία καὶ χωσμένος ἄνωθεν μὲ τὸ χῶμα· πλὴν, αὕτη μὲν ἐλυτρώθη ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην ἀβλαβῆς, ἄλλοι δὲ πεσόντες εἰς αὐτὸν, ἐκινδύνευσαν. Μετὰ ταῦτα ἐπρίονισαν τὴν ἁγίαν, καὶ μὲ φωτίαν καὶ τηγάνια πετυρωμένα τὰ μέλη της ἔκαυσαν· τελευταῖον δὲ ἔδωκαν αὐτὴν εἰς τὰ θηρία, καὶ πληγωθεῖσα μὲ μόνον τὸ δάγκαμα μιᾶς ἄρκτου, οὕτως ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐπῆραν οἱ γονεῖς της, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ φιλοτίμως ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὴν Χαλκηδόνα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Ἐφραίμ τὸν ἀπλοῦν).¹

εὐρίσκειται ἐν τῇ ῥηθείῳ ἰδίᾳ μονῇ, θαύματα τελοῦσα τοῖς μετὰ πίστει τῆ ταύτη προστρέχουσιν· ἐκαὶ εὐρίσκειται καὶ ἀσματικῆ τούτου ἀκολουθία ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι περιεχομένη.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

¹ Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συ-

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΜΕΛΙΤΙΝΗΣ.

- » Μελιτινὴ τμηθεῖσα τὴν κάραν ξίφει.
- » Αἷμα προσῆξεν ὡς γλυκὺ Χριστῷ μέλι.

† Αὕτη κατήγето ἀπὸ τὴν Μαρριανούπο-
λιν τῆς Θράκης, κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντω-
νίνου τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀντιόχου ἡγεμόνος,

ναζάριον τοῦ ἁγίου Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης· διότι αὕτη ἐορ-
τάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε καὶ τὸ
Συναξάριον αὐτοῦ πλήρες γράφεται. Καὶ τοῦτο δὲ σημειῶσαι,
ὅτι παρὰ τῶ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύ-
την γράφεται τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Σεβαστιανῆς·
τὸ ὁποῖον γράφεται κατὰ τὴν κδ'. τοῦ Ὀκτωβρίου πλατύτε-
ρον· ὅθεν παρελείφθη τὸ ἐνταῦθα, ὡς περιττόν.

Καὶ τοῦτο σημειῶσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας
συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανοῦ τὰ Ρω-
μαίων σκῆπτρα» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰ-
βήρων καὶ ἐν ἄλλαις.) Ταύτης εὐρίσκονται δύο ἐγκώμια ἐν
μὲν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπακιδίου, ἐν δὲ ἐν τῇ τῶν Ἰβή-
ρων· καὶ ὅρα εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰουλίου.

Δὲν ἐδυνήθη νὰ σιωπήσω ἐδῶ τὴν ἔκφρασιν τὴν ὁποῖαν
συνέγραψεν ὁ Ἀστέριος Ἀμασειᾶς περὶ τῆς εἰκόνος τῆς ἁγίας
ταύτης Εὐφημίας. τὴν ὁποῖαν ἀναφέρει ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη
ἐβδόμη Σύνοδος, ἐν τῇ ἕκτη πράξει αὐτῆς. Ἔστι δὲ ἐξωραϊ-
σμένη τοῖς τῶν ρητορικῶν λειμῶνων ἄνθεισι, ἔχουσα οὕτως
« Γυνὴ τις, φησὶν, ἱερὰ παρθένος, ἀκήρατος Θεῷ τὴν σωφρο-
σύνην καθιερώσασα. Εὐφημίαν καλοῦσιν αὐτήν. Τυράνου δέ
ποτε τοὺς εὐσεβοῦντας ἐλαύνοντος, μάλα πρόθύμως τὸν ἐπὶ
θανάτῳ εἴλετο κίνδυνον. Οἱ πολῖται καὶ κοινῶν τῆς θρησκείας,
ὑπὲρ ἧς ἐτελεύτησεν, ὡς ἀνδρείαν ἑμοῦ καὶ ἱερὰν τὴν παρθέ-
νον θαυμάσαντες, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τὴν θήκην δειμάμενοι,
καταθέμενοι τε τὴν λάρνακα, τιμὰς τελοῦσιν αὐτῇ, καὶ τὴν
ἐτήσιον ἐορτὴν, κοινὴν καὶ πάνδημον ποιοῦνται πανήγυριν. Οἱ
μὲν οὖν τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων ἱεροφάνται καὶ λόγῳ τιμῶσι
τὴν μνήμην αὐτῆς, καὶ ὅπως ἐξετέλεσε τὸν τῆς καρτερίας ἀγῶνα,
ἐπιμαλῶς τοὺς συνιόντας λαοὺς ἐκδιδάσκουσιν. Ὁ δὲ δὴ ζω-
γράφος εὐσεβῶν καὶ αὐτὸς διὰ τῆς τέχνης τὰ κατὰ δύναμιν,
πᾶσαν τὴν ἱστορίαν ἐν σινδόνι χαράξας αὐτοῦ που, περὶ τὴν
θήκην ἱερὸν ἀνέθηκε θέαμα· ἔχει δὲ ὧδε τὸ φιλοτέχνημα. Ὑ-
ψηλὸς ἐπὶ θρόνου καθίδρυται δικαστὴς, πικρὸν καὶ δυσμενὲς
βλέπων εἰς τὴν παρθένον· ὀργίζεται γὰρ, ὅταν ἐθέλῃ, κὰν ταῖς
ἀψύχοις ὕλαις ἡ τέχνη. Δορυφόροι δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ στρατιῶ-
ται πολλοί· οἱ μὲν τῶν ὑπομημάτων ὑπογραφεῖς δέλτους φέ-
ροντες καὶ γραφίδας· ὧν θάτερος ἀναρτήσας ἀπὸ τοῦ κηροῦ τὴν
χεῖρα, βλέπει πρὸς τὴν κρινομένην σφοδρῶς, ὄλον ἐκκλίνας
τὸ πρόσωπον. Ὅσπερ παρακαλεούμενος γεγωνότερον λαλεῖν,
ἵνα μὴ κάμνων περὶ τὴν ἀκοὴν ἐσφαλμένα γράφῃ καὶ ἐπιλή-
ψιμα. Ἔστηκε δὲ ἡ παρθένος ἐν φαῖν χιτῶνι καὶ ἱματίῳ τὴν
φιλοσοφίαν σημαίνουσα· ὡς μὲν ἔδοξε τῷ γραφεῖ καὶ τὴν ὄψιν
ἀστεία· ὡς δὲ ἐμοὶ δοκεῖ, τὴν ψυχὴν κεκαλλωπισμένην ταῖς
ἀρεταῖς· » καὶ τὰ λοιπὰ. Σημειῶσαι, ὅτι τὸ λείψανον τῆς ἁγίας
ταύτης εὐρίσκεται ἐν τῷ Πατριαρχίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως
δλόκληρον.

ἐν ἔτει ρξ' (160)· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ αἰοδιμος
πολλὰ ὑπέμεινε βάσανα διὰ προσταγῆς τοῦ
Ἀντιόχου ἐπειδὴ δὲν ἐπέιθετο νὰ ἀρνηθῇ τὴν
τοῦ Χριστοῦ πίστιν, διὰ τοῦτο παρεδόθη εἰς τὴν
γυναῖκα τοῦ ἡγεμόνος, ἵνα μὲ τὰς κολακείας
ἐκείνης καὶ δεξιώσεις μαλακωθῇ. Πλὴν ὅχι
μόνον δὲν ἠπατήθη τελείως, οὔτε ἐμαλακώθη
ἢ ἀρρενόφρων, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ ἡγε-
μόνος χριστιανὴν ἐποίησεν. Ἐπειτα διὰ προ-
σευχῆς τῆς κατεκρήμνισεν εἰς τὴν γῆν τὰ εἰ-
δῶλα τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τοῦ Ἡρακλέους,
καὶ ὡς κόνιν ταῦτα ἐλέπτυνε· πολλὰ δὲ καὶ ἄλ-
λα ποιήσασα θαυμάσια, πολλοὺς ἀπίστους ἔφε-
ρεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν διὰ τὴν
αἰτίαν αὐτὴν ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβεν ἡ μα-
καρία τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τὸ δὲ ἱερὸν αὐτῆς λείψανον ἐπειδὴ ἔμεινε
ἄταφον, διὰ τοῦτο εἰς χριστιανὸς ἄνθρωπος,
Ἀκάκιος ὀνόματι ἐκ τῆς Μακεδονίας καταγό-
μενος, περνῶν ἐκεῖθεν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν
πατρίδα του, ἐζήτησε τὸ λείψανον ἀπὸ τὸν ἡ-
γεμόνα. Ὁ δὲ ἡγεμὼν χωρὶς νὰ ὑποπτεύσῃ
τὸν θεοφιλῆ ἐκείνου σκοπὸν, ἐχάρισε τὸ λεί-
ψανον εἰς αὐτόν. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸ ὁ Ἀκάκιος,
καὶ εἰς κιβώτιον περικλείσας, ἐσπούδαζε νὰ
φθάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του· εἰς τὸ ταξείδιον δὲ
τῆς θαλάσσης ἀρρωστήσας, ἀπέθανεν. Ἐπειδὴ
δὲ τὸ πλοῖον ἤραξεν εἰς ἓν ἀκρωτήριον τῆς
νήσου Λήμνου, εἰς αὐτὸ ἐνεταφιάσθη τὸ τῆς
ἁγίας λείψανον· καὶ παρὰ τὸν τάφον τῆς μάρ-
τυρος, ἐνεταφιάσθη καὶ ὁ φιλομάρτυς Ἀκάκιος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
καὶ καλλιπικῶν παρθένων ΠΙΣΤΕΩΣ, ΕΛΠΙ-
ΔΟΣ καὶ ΑΓΑΠΗΣ καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν ΣΟ-
ΦΙΑΣ.*

Εἰς τὴν Πίστιν Ἐλπίδα καὶ Ἀγάπην.

- » Τῇ πρὸς σὲ πίστει Πίστις Ἀγάπη,
- » Αἱ τρεῖς, Τριάς, κλίνουσιν αὐχένας ξίφει.

Εἰς τὴν Σοφίαν.

- * » Εὐφραίνεται νῦν ὡς Δαβὶδ ψάλλων λέγει,
- » Μητὴρ κατ' εὐχὰς ἡ Σοφία ἐν τέχνοις.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Ἀγάπην τάμον, Ἐλπίδα, Πίστιν.

† Αὗται ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀ-
δριανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σκβ' (222) ἀπὸ γέ-
νος περιφανὲς καὶ λαμπρὸν τῆς χώρας Ἰτα-

λίαν· εὐσεβεῖς μὲν οὖσαί ἐκ προγόνων, πολιτευόμεναι δὲ θεοφιλῶς μὲ πίστιν καὶ ἐλπίδα καὶ ἀγάπην καὶ σοφίαν, καθὼς καὶ τὰ ὀνόματά των φανεροῦσιν. Αὗται λοιπὸν μεταβῆσαι μίαν φορὰν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπειδὴ καὶ ἦσαν φημισμέναι καὶ περιβόητοι διὰ τὴν λαμπρότητα τοῦ γένους, καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν, διεβλήθησαν εἰς τὸν βασιλεῖα Ἀδριανόν· καὶ εὐθὺς φέρονται ἔμπροσθέν του διὰ μέσου τῶν προτεκτόρων· ἰδὼν δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς, ἐθαύμασεν. Ὅθεν χωρίσας τὴν μητέρα Σοφίαν ἀπὸ τὰς θυγατέρας της, διελέχθη μὲ μόνην αὐτὴν περὶ πίστεως· γνωρίσας δὲ αὐτὴν ἀφοβον, φέρει ἔμπροσθέν του καὶ τὰς τρεῖς ὁμοῦ θυγατέρας της, καὶ ἤρχισε νὰ τὰς κολακεύῃ μὲ διαφόρους τρόπους· ἐπειδὴ δὲ ἐγνώρισεν, ὅτι ἦσαν ἀπὸ κάθε κολακειᾶν ἀνώτεραι, διὰ τοῦτο ἐδοκίμασε τὴν καθὲ μίαν χωριστὰ χωριστὰ.

Ὅθεν παραστέκεται εἰς τὸν τύραννον ἡ Πίστις ἢ πρώτη ἀπὸ τὰς ἄλλας, ἧτις ἦτο δώδεκα χρόνων κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ ἐπειδὴ ἤλεγξε μὲ γενναϊότητα τὰς κακοτεχνίας καὶ μηχανὰς τοῦ τυράννου, διὰ τοῦτο ἐγδυσαν αὐτὴν καὶ ἔδεσαν ὀπίσω τὰς χεῖράς της· εἶτα τὴν ἔδειραν μὲ ραβδία βαρύτερα, μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς της, καὶ ἀντὶ νὰ ἐκβάλουν αἷμα, ἐξέβαλαν γάλα· ὕστερον ἠπλώσαν αὐτὴν ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πυρακτωμένην· καὶ ἐπειδὴ ἐμεινεν ἀβλαβὴς μὲ τὴν θείαν βοήθειαν, διὰ τοῦτο ἔβαλον αὐτὴν μέσα εἰς ἓν τηγάνιον ἀνημμένον καὶ γεμάτον ἀπὸ πίσσαν καὶ ἀσφαλτον.¹ φυλαχθεῖσα δὲ ἀβλαβὴς καὶ ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην, διὰ τοῦτο κατεδικάσθη νὰ θανατωθῇ μὲ τὸ ξίφος. Πηγαίνουσα δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἐπροπέμπετο ἀπὸ τὴν μητέρα της Σοφίαν, ἧτις παρεκίνει αὐτὴν καὶ παρεθάρρυνε νὰ δεχθῇ μετὰ χαρᾶς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον· καὶ οὕτως ἀποκεφαλίσθησα ἢ μακαρία, ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Ἐπειτα παραστέκεται εἰς τὸν τύραννον ἡ Ἐλπίς ἢ δευτέρα ἀδελφὴ, οὖσα χρόνων δέκα, καὶ ἐπειδὴ ἔδειξε τὸν ἑαυτὸν της στερεὸν καὶ ἀμετάθετον εἰς τὴν πίστιν, διὰ τοῦτο δέρεται μὲ ραβδία καὶ αὐτὴ ὡς ἡ πρώτη· εἶτα βάλλεται μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον, τὴν ὁποίαν εὐθὺς ἔδειξεν ἀνερέγγητον· μὲ τὴν θείαν δυνά-

μιν. Ἦκετικ κρεμασθεῖσα ἐπάνω εἰς ξύλον ζέεται μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια· μετὰ τοῦτο βάλλεται μέσα εἰς ἀνημμένον λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν καὶ ῥητίνην· καὶ αὐτὴ μὲν ἀβλαβὴς διαφυλάττεται, πολλοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ἐθανατώθησαν, χυθείσης αἰφνιδίως ἐξω τοῦ λέβητος τῆς πίσσης καὶ τῆς ῥητίνης· τελευταῖον δὲ καὶ αὐτὴ ἀποκεφαλίζεται, καὶ λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ἐπειτα παραστέκεται εἰς τὸν τύραννον ἡ τρίτη ἀδελφὴ Ἀγάπη, ἐννεὰ χρόνων οὖσα κατὰ τὴν ἡλικίαν· καὶ ἐπειδὴ μὲ φρόνησιν μεγάλην ὠμολόγησε τὴν εὐσέβειαν, τὸν δὲ τύραννον ἐξέπληξεν ἐνταυτῶ καὶ εἰς θυμὸν ἐκίνησε διὰ τοῦτο κρεμάται ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ δέρεται μὲ λωρία τόσοσιν πολλὰ, ὥστε διεχωρίσθησαν οἱ ἄρμοι τοῦ σώματός της. Ὑγιῆς δὲ πάλιν γενομένη διὰ τῆς θείας χάριτος, βάλλεται μέσα εἰς κάμινον ἢ ὁποῖα ἐκάη ἀπὸ διαφόρους ὕλας· μὲ ἐπιστάσιαν δὲ θείου Ἀγγέλου, τὴν μὲν ἀγίαν διεφύλαξεν ἢ κάμινος ἀβλαβῆ, τοὺς δὲ παρεστῶτας καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν τύραννον, χυθεῖσα εἰς τὰ ἐξω ἢ φλόξ, ἤρπασε καὶ ἡμικεκαυμένους αὐτοὺς ἐποίησεν. Ὁ δὲ ἀφρονέστατος Ἀδριανός, ἀν καὶ ἦτο ἡμικεκαυμένος, πάλιν δὲν ἔπαυσεν ὁ ἀπανθρωπότατος· ἀλλ' ἐπρόσταξε νὰ διατρυπήσῃ μὲ περόνην τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος· καὶ ἔπειτα ἀπεκεφάλισε καὶ αὐτὴν, ὡς καὶ τὰς ἄλλας δύο της ἀδελφάς.

Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Σοφία, εὐφρανθεῖσα μεγάλως, διότι ἐγέννησε τοιαῦτα εὐλογημένα τέκνα, καὶ εὐχαριστήσασα ὑπὲρ τούτου τὸν Κύριον, ἐκῆδευσε τὰ τῶν θυγατέρων της τίμια λείψανα καὶ μεγαλοπρεπῶς αὐτὰ ἐνεταφίασεν. Ἐπειτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας, περιχυθεῖσα καὶ ἐναγκαλιζομένη τὸν τάφον τῶν θυγατέρων της παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ ἀποθάνῃ καὶ αὐτὴ καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὅθεν εἰς τὰς θυγατέρας προσετέθη καὶ ἡ μήτηρ, τόσοσιν κατὰ τὰς ψυχὰς, ὅσον καὶ κατὰ τὰ σώματα· διότι πλησίον εἰς τοὺς τάφους τῶν θυγατέρων της ἐνεταφιάσθη καὶ αὐτὴ ἢ αἰδιμὸς.¹

¹ Ἡ ἀσφαλτος εἶναι ὕλη ἑστὴ θερμοτικῆ τοῦ πυρός, ὁμοίη μὲ τὴν πίσσαν, ἢ τὸ ἔλαιον. Ἄλλαι δὲ λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἢ νύμφη. Ὅρα τὸν Βαρῖνον ἐν τῇ λέξει ἀσφαλτικῆς.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτων συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μετὰ τὸ διαγγελθῆναι τὸ σωτήριον κήρυγμα (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀκρόει, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία μάρτυς **ΑΓΑΘΟΚΛΕΙΑ** κυριὸν τὸν τράχηλον φ. λεχθεῖσα, τελειοῦται.

- » Ἀγαθοκλεία πῦρ ἐπ' αὐχένος φέρει,
- » Δεινῆς κλάνης φλέγουσα δεινὸν αὐχένα.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτον δούλη¹ τινὸς Νικολάου χριστιανοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτον ἀπειστος καὶ ἀσεβής, διὰ τοῦτο πολλὰς θλίψεις ἐπροξένει εἰς τὴν εὐλογημένην Ἀγαθοκλείαν ἐν διαστήματι χρόνων ὀλοκλήρων ὀκτῶ, με σκοπὸν διὰ νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἀσέβειαν. Διότι ὅτε μὲν ἐκτύπα αὐτὴν εἰς τὸν λαιμὸν με πέτρας σκληρὰς καὶ μεγάλας, ὅτε δὲ ἐβίαζεν αὐτὴν νὰ τρέχῃ με γυμνοῦς πόδας εἰς τόπους τραχεῖς καὶ δυσβάτους. Ἄλλοτε, συνέτριβε τὰ πλευρά της με σιδηροῦν σφυρίον, καὶ ἄλλοτε ἔκαιε τὴν γλώσσάν της. Ἐπειδὴ δὲ με ὅλα αὐτὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ τὴν καταπέισῃ, διὰ τοῦτο ἔβαλε φωτίαν ἐπάνω εἰς τὸν τράχηλόν της· καὶ οὕτως ἠνάγκασε τὴν μακαρίαν νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα, καὶ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΞΙΜΟΥ, ΘΕΟΔΟΤΟΥ καὶ ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΟΤΗΣ.

- » Μιᾶ γυναικὶ καὶ νεανίσκοις δύο,
- » Πρὸς τὴν τομὴν ἦν καρδιῶν ζεῖσις μία.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν δαρέντες παρὰ τῶν ἀπίστων, καὶ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος αὐτῶν κοπέντες, ἐρρίφθησαν μέσα εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν. Καὶ τελευταῖον τὰς κεφαλὰς ἀπετημήθησαν, καὶ ἔλαβον ὁμοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΛΟΥΚΙΑΣ τῆς χήρας καὶ ΓΕΜΙΝΙΑΝΟΥ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Εἰς τὴν Λουκίαν.

- » Εἰρηνικῶς σὴ Χριστὲ δούλη Λουκία,
- » Εἰρηνικὸν μετῆλθεν ὄντως εἰς τόπον.

Εἰς τὸν Γεμινιανόν.

- » Θάρσους ὁ μάρτυς Γεμινιανὸς γέμων,
- » Τομὴν ὑπέστη καρτερῶς τὴν ἐκ ζίφους.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΘΕΟΔΟΤΗ ἐν Νικαίᾳ ξίφει τελειοῦται.

- » Τὴν Θεοδότην πρὸς ξίφος τετηγμένην,
- » Ποιεῖ πρόθυμον ἡ Θεοδότος χάρις.

¹ Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις καὶ τῷ τετυπωμένῳ Σαναξαριστῇ, γράφεται θυγάτηρ.

Ὅταν ὁ Σουηρος Ἀλέξανδρος ἐβασίλευεν εἰς τὴν καλαϊὰν Ῥώμην ἐν ἔτει σκβ' (222) ἐστάλη ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν Συμπλίκιος ὁ ἡγεμὼν, διὰ νὰ κινήσῃ διωγμὸν ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν διεβλήθη εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ἁγία αὐτῆ Θεοδότη ἥτις ἦτον πολλὰ πλουσία, καταγομένη ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς Μαύρης θαλάσσης· παρεστάθη λοιπὸν ἡ μακαρία ἐμπροσθεν τοῦ Συμπλίκιου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίσθη νὰ ἀρνηθῇ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, διὰ τοῦτο κρεμάται εἰς τόπον ὑψηλόν, καὶ ξέεται κατὰ τὰς πλευρὰς εἰς πολλὰς ὥρας. Ἡ δὲ ἁγία δὲν ἐφρόντιζε τελείως διὰ τοὺς πόνους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδόξαζε τὸν Θεόν, καὶ ἐφαίνετο, ὅτι ἄλλος ἐπάσχε, καὶ ὄχι αὐτή. Ἐπειτα βάλλεται εἰς φυλακὴν καὶ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, βλέποντες οἱ φυλάττοντες ὅτι ἠνοιχθησαν ἀφ' ἑαυτῶν αἱ θύραι τῆς φυλακῆς, ἐξέστησαν. Ὅθεν τρέξαντες ἐφανέρωσαν τοῦτο εἰς τὸν Συμπλίκιον· ὁ δὲ Συμπλίκιος δὲν ἐπίστευσεν εἰς αὐτούς. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν παρέστησε πάλιν ἐμπροσθεν τοῦ τῆν τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα, καὶ καθὼς εἶδεν ὅτι ἦτον ὀλῆ ὑγιής, χωρὶς νὰ ἔχῃ κανέν σημεῖον πληγῆς εἰς τὸ σῶμά της, λέγει πρὸς αὐτὴν, Ποία εἶσαι σὺ; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη· ἐσκοτίσθη ἡ διάνοιά σου ὦ ἡγεμὼν, καὶ δὲν βλέπεις· διότι ἂν ὁ νοθε σου ἦτον ἐξεσκοτισμένος, ἤθελες γνωρίσει ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ Θεοδότη.

Ταῦτα τὰ λόγια εὐθὺς ἅμα ἤκουσεν ὁ Συμπλίκιος, προστάζει νὰ καύσωσιν ἕνα φούρνον, καὶ νὰ βάλωσι τὴν ἁγίαν μέσα εἰς αὐτόν. Τοῦτου δὲ γενομένου, καθὼς ἡ ἁγία ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν φούρνον, εὐθὺς ἐχύθη ἡ φλόγα ἔξω ἀπὸ τὸν φούρνον καὶ ἔκαυσεν ἕως ἐβδομήκοντα ἀνθρώπους. Ὅσοι δὲ ἀνθρώποι δὲν ἐκάησαν, αὐτοὶ κλείσαντες τὴν θύραν τοῦ φούρνου, ἀνεχώρησαν. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἀπέστειλεν ὁ ἡγεμὼν δύο ἱερεῖς τῶν εἰδώλων μετὰ καὶ ἄλλους τινὰς, διὰ νὰ εὔρουν τὴν στήκην τῆς μάρτυρος καὶ νὰ τὴν λιχνίσουν εἰς τὸν ἀέρα, ἵνα μὴ φανῇ, νομίζων ὁ ἄφρων, ὅτι ἡ ἁγία κατεκάη ἀπὸ τὴν φωτίαν. Ὅταν λοιπὸν ἠνοιξαν τὸν φούρνον, ἐχύθη ἔξω ἡ φλόγα, καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς κατεκάησαν, οἱ δὲ ἄλλοι βλέποντες τὴν ἁγίαν ὅτι ἐκάθητο ἀναμείσον δύο νέων ἀσπροφόρων καὶ ἔψαλλεν, ἐξεπλάγησαν καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἐγειναν ὡς νεκροί. τότε ἡ ἁγία ἐξέβη ἀπὸ τὸν φούρνον ἀβλαβῆς χαίρουσα καὶ ψάλλουσα. Ἀλλὰ πάλιν μετὰ ταῦτα κλείεται ἡ μακαρία εἰς φυλακὴν, καὶ ἐπειδὴ ὁ Συμπλίκιος ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ

Βυζάντιον, ἦτοι εἰς τὴν νῦν Κωνσταντινούπολιν, διὰ τοῦτο ἐπρόσταξε τὴν ἁγίαν νὰ ἀπολουθῆ εἰς αὐτὸν δεδεμένη.

Ὅτε δὲ ὁ Συμπλίκιος ὤπηγεν εἰς τὴν Ἀγυραν καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, τότε ἔφερε τὴν ἁγίαν ἐμπροσθέν του, καὶ λέγει εἰς αὐτὴν ἀνίσως καὶ δὲν πεισθῆς νὰ θυσιάσῃς εἰς τοὺς θεούς, ἤξευρε, ὅτι ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν πυρῶμένην ἐσχάραν (δείξας αὐτὴν μὲ τὸ χεῖρ του) χωρὶς εὐσπλαγγίαν θέλω σὲ ἀφανίσει. Ἡ δὲ ἁγία ἀπεκρίθη, ἀνίσως ἔμβη καὶ ὁ ἀξιωματικὸς Λιβελλήσιος μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν φωτιά, καὶ νικῆση αὐτὴν, θέλω θυσιάσει καὶ ἐγὼ εἰς τοὺς θεούς σου. Τότε ὁ Συμπλίκιος λέγει πρὸς Δωρόθεον τὸν λιβελλήσιον (οὕτως ἐκεῖνος ὠνομάζετο) κύριε Δωρόθεε λιβελλήσιε, ἔχων μαζί σου τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν, ἔμβα εἰς τὸ πῦρ εὐθὺς λοιπὸν ἅμα ἐκεῖνος ἐμβήκε μαζί με τὴν ἁγίαν εἰς τὸ πῦρ κατεκάη ὑπὸ τοῦ πυρός, ἡ δὲ ἁγία ἔμεινε ἀβλαβής. Ἀπορήσας λοιπὸν ὁ Συμπλίκιος καὶ μὴ ἠξέυρων τί νὰ κάμῃ, προστάζει νὰ δέσουν πάλιν τὴν ἁγίαν, καὶ νὰ τὴν βιάζου, νὰ τρέχῃ ὀπίσω αὐτοῦ ἕως εἰς τὴν Βιθυνίαν. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν Νίκαιαν, ἐπρόσταξε τὴν ἁγίαν νὰ ἔμβη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων καὶ νὰ προσευχηθῆ· ἡ δὲ ἁγία ἐποίησε τοῦτο περιχαρῶς καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἅμα προσυχηθῆ, ἔπεσαν τὰ εἰδῶλα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐσυντρίφθησαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξεπλάγησαν ὅλοι, ὅσοι ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ καὶ εἶδον τὸ τοιοῦτον θαῦμα, διὰ τοῦτο θυμωθεὶς ὁ Συμπλίκιος, ἐπρόσταξε νὰ ἐξαπλωθῆ ἡ ἁγία εἰς τέσσαρα μέρη καὶ νὰ πριονισθῆ· ἀλλὰ, τὸ μὲν πριόνιον εὐθὺς ἠμβλύθη καὶ νὰ πριονίσῃ δὲν ἐδύνατο, οἱ δὲ δῆμοι ἀδυνάτησαν καὶ ἀπέκαμον. Τότε ὁ σκληροκάρδιος ἡγεμὼν ἀπορήσας διὰ ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια, καὶ σκοτισθεὶς τὴν διάνοιαν, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσουν τὴν ἁγίαν. Καὶ οὕτως ἡ γενναία μάρτυς τοῦ Χριστοῦ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων ΠΗΛΕΩΣ καὶ ΝΕΙΛΟΥ τῶν Ἐπισκόπων, πυρὶ τελειωθέντων

- » Ἐπους ὁ Πηλεὺς, ποῦ μέγας πρὸς Πηλέα,
- » Νεῖλω συνεισβαίνοντα καὶ πυρὸς μέσον; ¹

¹ Ἦτοι ὁ Πηλεὺς ὁ ἐπὶ τοῦ ἴπους τοῦ Ὀμήρου ἀναφερόμενος ἐν τῇ Ἰλιάδι (ὅστις ἦτον πατὴρ τοῦ ἀνδρειοτάτου Ἀχιλλεύου) ἐκεῖνος, λέγω, ὁ Πηλεὺς, ποῦ φαίνεται μέγας πρὸς τὸν Πηλέα; ἦτοι συγκρινόμενος μὲ τὸν ἅγιον τοῦτον ἐπίσκοπο-

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΤΕΡΜΟΥΘΙΟΥ καὶ ΗΛΙΑ τῶν Ἰνδοζοιτῶν, πυρὶ τελειωθέντων.

- » Πατερμούθιος ἐμπροσθὸν τῇ καρίνῳ,
- » Πρὸς ζῆλον ἴσον δτρέφει τὸν Ἡλίαν.

Οἱ ἅγιοι ἑκατὸν ΜΑΡΤΥΡΕΣ οἱ Αἰγύπτιοι ζῆφι τελειοῦνται.

- » Δεκάς δεκαπλῆ μαρτύρων Αἰγυπτίων,
- » Μὴ κεφαλὰς τέμνεται προθυμίᾳ.

Οἱ ἅγιοι πεντήκοντα ΜΑΡΤΥΡΕΣ, οἱ ἐκ Παλαιστίνης, πυρὶ τελειοῦνται.

- » Θεόφρονοντες ἄνδρες ἐξ εὐβουλίας,
- » Πυρὸς καταφρονοῦσιν ἅμα καὶ ζήφους. ²

Ὅτε ἐκινεῖτο ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν εἰδωλολατρῶν, τότε ἐπι-ἀσθησαν οἱ ἀνωτέρω βηθέντες ἅγιοι· ἦτοι ἀπὸ μὲν τὴν Αἴγυπτον ἐπιάσθησαν δύο Ἐπίσκοποι, Πηλεὺς καὶ Νεῖλος ὀνομαζόμενοι, καὶ δύο ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, Πατερμούθιος καὶ Ἡλίας καλούμενοι· καὶ ἄλλοι μετ' αὐτῶν ὄντες τὸν ἀριθμὸν ἑκατόν. Ἀπὸ δὲ τὴν Παλαιστίνην, ἐπιάσθησαν πεντήκοντα. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Πηλεὺς καὶ ὁ Νεῖλος, ὁμοίως καὶ ὁ Πατερμούθιος καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ οἱ ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην πεντήκοντα, ὅλοι αὐτοὶ διὰ πυρὸς ἐτελείωσαν τὸ μαρτύριον, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους παρὰ Κυρίου. Οἱ δὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καταγόμενοι ἑκατόν, πρότερον μὲν ἐτυφλώθησαν διότι ἐξώρυξαν τὰ ὀμμάτια τῶν οἱ Ἕλληνας, καὶ ἀπέκοψαν τὰς ἀγκύλας τῶν ἀριστερῶν τῶν ποδῶν· ἔπειτα παρέδωκαν αὐτοὺς διὰ νὰ δουλεύουν εἰς τὰ μέταλλα. Τελευταῖον δὲ τοὺς ἀπεκεφάλισαν· καὶ οὕτως ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. ²

πον Πηλέα; ὁ ὁποῖος μαζί με τὸν ἅγιον Νεῖλον ἐμβήκεν εἰς τὸ μέσον τῆς πυρκαϊῆς; ἦτοι οὐκ ἔστι μέγας ἐκεῖνος· ἀλλὰ ὁτός.

¹ Ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, πυρὸς καταφρονοῦσιν ἐξ εὐτολίμιας.

² Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ὁ θεὸς Χρυσόστομος πλέκει ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἐξ Αἰγύπτου μάρτυρας λέγων, « Εὐλόγητος ὁ Θεός· καὶ ἐξ Αἰγύπτου μάρτυρες. Αἰγύπτου τῆς θεομάχου καὶ μανηκωτάτης· καὶ ἔθεν τὰ ἄδρα στόματα· ἔθεν αἱ βλάσφημοι γλῶσσαι (ὁ Ἄρειος δηλαδή καὶ οἱ τὰ Ἄρειου φρονούντες) ἐξ Αἰγύπτου μάρτυρες » καὶ τὰ ἐξῆς φαίνονται δὲ νὰ ᾖναι οἱ μάρτυρες οὗτοι· καθότι καὶ οἱ μάρτυρες ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐγκωμιάζει ὁ Χρυσόστομος, ἐν μετέλλοις κατεδικάσθησαν, ἀφ'

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΧΑΡΑΛΑΜ-
ΠΟΥΣ, ΠΑΝΤΟΛΕΟΝΤΟΣ**, καὶ τῆς συνοδείας
αὐτῶν ὧν ἡ σύραξις τελεῖται ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐ-
τῶν, τῷ ὄντι ἐν τῷ Δευτέρῳ.

» Χαίρων ὑπήρχε πρὸς σφαγὴν Χαραλάμπης,

» Καὶ Παντολέων πρὸς μάχαιραν ἦν λίων.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων **ΗΡΑΚΛΕΙ-
ΔΟΥΣ** καὶ **ΜΥΡΩΝΟΣ** ἐπισκόπων Ταμάσου τῆς
Κύπρου.

» Πυρᾷ τεθέντες Ἡρακλείδης καὶ Μύρων,

» Χριστῷ προσηνήχθησαν ὡς ὀσμὴ μύρου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΗ'**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡ-
μῶν **ΕΥΜΕΝΙΟΥ** ἐπισκόπου Γορτύνης, τοῦ θαυ-
ματουργοῦ.

» Τὸ λιὸν Εὐμένιος ὄμμα Γορτύνης,

» Πανευμενὲς κατείδεν ὄμμα Κυρίου.

» Ὀγδοάτῃ δεκάτῃ θάνεν Εὐμένιος μεγαλήτωρ.

Οὗτος ὁ αἰόδιμος Εὐμένιος ἐκ νεαρᾶς ἡλι-
κίας ὑπέβαλε ἑαυτὸν εἰς πολλὰς σκληραγω-
γίας καὶ ἀσκήσεις, καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν
μεταχειρισθεὶς, ἀπέκτησεν ἀκραν ταπεινώσειν
διὰ τοῦτο καὶ ἤξιώθη νὰ γένῃ ἐπίσκοπος τῆς
κατὰ τὴν νῆσον Κρήτην Γορτύνης· καὶ ἐνταυτῷ
ἤξιώθη νὰ λάβῃ θεόθεν καὶ τὴν τῶν θαυμάτων
χάριν καὶ δύναμιν. Ὅθεν μίαν φορὰν μὲ ἀναμ-
μένας λαμπάδας κατέκαυσεν ἓνα δράκοντα,
ὅστις ὤρμησε κατ' ἐπάνω του· πορευθεὶς δὲ εἰς
τὴν Ῥώμην, κατεφώτισεν αὐτὴν μὲ τὰς θείας
διδασκαλίας του, ὡς λαμπρὸς φανὸς, καὶ μὲ
σημεῖα καὶ θαύματα τοὺς ἐκεῖ πιστοὺς ἐστε-
ρέωσεν. Ἀπὸ τὴν Ῥώμην δὲ ἀναχωρήσας, ὑ-
πήγεν εἰς Θηβαίδα, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ παρευ-

οῦ πρῶτον διετμήθησαν καὶ κτεκόπησαν τὰ σώματά των,
παρομοίως μὲ τοὺς ἐνταῦθα ἐορταζομένους ἑκατὸν μάρτυρας
Αἰγυπτίους. Ὁ λόγος δὲ οὗτος τοῦ θείου Χρυσοστόμου εἰρί-
σκεται ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἐ-ὄνῃ ἐκδόσεως. οὐ ἐν τῷ
τέλει προσθετὴ ἡ καλὴ ἐκείνη καὶ πάγχρυσος γλῶσσα, « Εἰς
τοὺς ἁγίους λοιπὸν ταύτους ὁρῶντες, τοὺς γενναίους καὶ καρτε-
ρικούς ἀθλητάς, τοὺς ἀντὶ φωστῆρων δεδομένους ἡμῖν, πρὸς
τὴν τούτων καρτερίαν καὶ τὴν ὀκομονὴν τὸν ἑαυτῶν διευθύνω-
μεν βίον. Ἴνα ταῖς εὐχαῖς αὐτῶν δυναθῶμεν μετὰ τὴν ἐντεῦθεν
ἀποδημίαν, ἰδεῖν τε αἰתοὺς καὶ ἀσπασσῶμαι, καὶ πρὸς τὰς οὐ-
ρανίους αὐτῶν καταχθῆναι σκηναί· ».

θὺς διέλυσε τὴν ξηρασίαν, ἥτις ἐπέκράτει εἰς
ἐκεῖνα τὰ μέρη διὰ τῆς προσευχῆς του· ἐκεῖ
λοιπὸν εὕρισκόμενος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του
εἰς χεῖρας Θεοῦ. Οἱ δὲ ἐν τῇ Θηβαίδι κατοι-
κοῦντες, ἀπέστειλαν τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον
εἰς τὴν ἰδικὴν του πατρίδα καὶ ποίμνην· ἦτοι
εἰς τὴν Γορτύνην· τὸ ὄποσον καὶ ἐνεταφιάσθη
εἰς ἓνα τόπον ὀνομαζόμενον Ῥάξος· ὅπου εὐ-
ρίσκεται καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ θείου Κυ-
ρίλλου.¹

Αἱ ἅγαι μάρτυρες **ΣΟΦΙΑ** καὶ **ΕΙΡΗΝΗ** ξίφει
τελειοῦνται.

» Εἰρήνη καὶ Σοφία τηρεῖσθαι κάρας,

» Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν εἶδον εἰρήνην, Λόγε.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΑΡΙΑΔΝΗΣ**, πέ-
τρας βαγείσης καὶ ὑποδεξαμένης αὐτῆρ.

» Σῶζει βραγείσα τὴν Ἀριάδνην πέτρα·

» Χριστὸς γὰρ αὐτὴν ἔσκαπε ζωῆς πέτρα.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀ-
δριανοῦ καὶ Ἀντωνίνου τῶν βασιλέων ἀπὸ ἐ-
τους ριζ' (117) ἕως ἔτους ρλθ' (139)· δούλη
ἐνός ἀρχοντος Τερτύλου ὀνομαζομένου, πρῶ-
του ὄντος τῆς Προμισέων πόλεως, τῆς εὐρι-
σκομένης εἰς τὸ θέμα τῆς Φρυγίας Σαλουτα-
ρίας. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν αὐ-
θέντην τῆς νὰ συνεορτάσῃ μὲ αὐτὸν εἰς τὸν
ναὸν τῶν εἰδώλων διὰ τὰ γενέθλια τοῦ παιδίου
του, καὶ δὲν ἐπέισθη διὰ τοῦτο ἐξέσθη δυνατὰ
εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἐπειτα ἀφέθη. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν
ἐδιώκετο ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, διὰ τοῦτο πλη-
σιάσασα εἰς μίαν πέτραν προσηυχῆθη ἡ αἰόδι-
μος διὰ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τοὺς διώκοντας δη-
μίους· καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐρράγισεν
ἡ πέτρα κατὰ θεῖον νεῦμα καὶ ἐδέχθη αὐτήν.
Οἱ δὲ διώκοντες διεφθάρησαν καὶ ἠφανίσθησαν
ἀπὸ φοβεροῦς Ἀγγέλους, οἵτινες ἐφάνησαν
καθήμενοι ἐπάνω εἰς ἄλογα· καὶ κρατοῦντες
κοντάρια εἰς τὰς χεῖράς των, ἐκτύπων τοὺς
διώκοντας τὴν Ἀγίαν.²

¹ Ὁ Κύριλλος οὗτος ἦτον ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς Γορτύνης
πρὸ τοῦ ἁγίου Εὐμενίου· τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη τελεῖται κατὰ
τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰουνίου.

² Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη
καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεὸν συγγενοῦς
τοῦ Κυρίου· διότι ταῦτα ἐγράφησαν κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην
τοῦ Ἀπριλλίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΣΤΩΡΟΣ.

- » Οὐ θῆρ ὁ Κάστωρ, ἀλλ' ἀνὴρ τις γεννάδας,
- » Ἡ μάλλον εἰπεῖν ἀνδρὶς πρὸς αἰκίας.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ'. μνήμη τῶν ἁγίων μάρτυρων ΤΡΟΦΙΜΟΥ ΣΑΒΒΑΤΙΟΥ καὶ ΔΟΥΡΥΜΕΔΟΝΤΟΣ.

Εἰς τὸν Τρόφιμον καὶ Δουρυμέδοντα.

- » Πνέοντες ἐν Τρόφιμῳ καὶ Δουρυμέδον,
- » Ἐν ἐκ ξίφους δέχεσθε καὶ βίου τέλος.

Εἰς τὸν Σαββάτιον.

- » Ἐσοθεὶς σιδηροῖς Σαββάτιος ὀξείσιν,
- » Εἰς σαββατισμὸν θεῖον ὡς μάρτυς φθάνει.
- » Ἐννεακαίδεκάτῃ Τρόφιμον τάμον ἠδὲ συνάθλους.

† Κατὰ τοὺς χρόνους Πρόβου τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀττικῆς Βικαρίου διαδόχου ἦτοι ταποτηρητοῦ τῆς Ἀντιοχείας, ἐν εἰς σὴ' (278) ἤλθον ἀπὸ ξένου τόπου εἰς τὴν Ἀντιοχείαν οἱ ἅγιοι οὗτοι, ὁ Τρόφιμος καὶ ὁ Σαββάτιος. Καὶ ἐπειδὴ εἶδον ὅλους τοὺς πολίτας αὐτῆς τεταραγμένους καὶ ἐξω φρενῶν ὄντας, διὰ τὴν ἐρορτὴν τῶν γενεθλίων τοῦ ἐν τῇ Δάφνῃ τῆς Ἀντιοχείας εὐρισκομένου ψευδωνύμου Ἀπόλλωνος, τούτου χάριν ἐλυπήθησαν κατὰ ψυχὴν. Ὅθεν φωνάξαντες εἰς τὸν Θεὸν μετὰ ἀναστεναγμοῦς καρδίας διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, ἐφανερώθησαν, ὅτι εἶναι χριστιανοί· διὰ τοῦτο παρεστάθησαν εἰς τὸν Βικάριον· καὶ πρῶτον μὲν ἐρωτᾶται ὁ ἅγιος Τρόφιμος. Ὅστις ὠμολόγησεν εὐθὺς παρρησίαν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν. Ὅθεν γυμνόνεται, καὶ ταυσοθεὶς ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, δέρεται τόσον δυνατὰ, εἰς τρόπον ὥστε ὅλη ἡ ἐκεῖσε γῆ ἐκακίνησεν ἀπὸ τὸ αἷμα. Ἐπειτα κρεμασθεὶς, ζέεται εἰς τὰς πλευράς· καὶ φυλακωθεὶς, ταυύζεται εἰς τὰς τέσσαρας τρύπας τοῦ βασανιστικοῦ καὶ τιμωρητικοῦ ξύλου.

Μετὰ τοῦτον παραστέκεται τῷ Βικαρίῳ καὶ ὁ Σαββάτιος· καὶ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς παρρησίαν ὠμολόγησεν τὸν Χριστὸν, διὰ τοῦτο κτυπᾶται εἰς τὰς παρεῖας, καὶ καταξάιεται εἰς τὰς πλευράς μετὰ σιδηρᾶ ὀνύχια· ἐπειτα ἐκβάλλονται μὲν τὰ κόκκαλά του ἀπὸ τὰς ἀρμονίας, τόσον ὥς ἐμειναν γυμνὰ χωρὶς κρέατα, ἢ δὲ κοιλία καὶ τὰ σπλάγχνα του κατεπληγώθησαν. Ἀφ' οὗ δὲ κατεβιδιάσθη ἀπὸ τὸ ξύλον ὁ τρισμακάριστος, μετ' ὀλίγον παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας

Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τὸν στέφανόν· τῆς ἀθλητικῆς.

Ὁ δὲ Τρόφιμος ἐπέμφθη εἰς τὰ Σύμναδα, τὰ ὅποια ἦσαν πρῶτον πόλις ἐν Φρυγίᾳ εὐρισκομένη, πρὸς Περίνιον τὸν ἡγεμόνα τῆς Φρυγίας Σαλουταρίας, φορῶν ὑποδήματα καρφωμένα μετὰ σιδηρᾶ καὶ ὀξεία καρφία· παρασταθεὶς δὲ εἰς αὐτὸν ἀνδρείοτερα ὁμολογεῖ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Ὅθεν ταυσοθεὶς ἐκ δευτέρου ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, δέρεται πλέον σκληρότερα μετὰ λωρία βόσος· καὶ δεθεὶς εἰς ξύλον, καταξάιεται ἀνελετημόνως εἰς πολλὰς ὥρας. Καὶ ἐπειτα καταρρανεῖται εἰς τὰς πλευράς μετὰ ὀξείας καὶ ἄλας, καὶ καταξάιεται εἰς τὰς πλευράς μετὰ ἀνημμένας λαμπάδας· καὶ ἀφ' οὗ κατεφαγώθησαν αἱ σάρκες τοῦ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ σφαλίζουσι τοὺς πόδας του εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον.

Τότε δὲ καὶ ὁ Δουρυμέδων, ὅστις ἦτο πρῶτος τῶν ἄλλων βουλευτῶν, ἐμβὰς εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπεμελεῖτο τὸν μάρτυρα· ἐπειδὴ δὲ ἔλειπε, καὶ δὲν ὑπῆγε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα μετὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἠρωτήθη περὶ τούτου καὶ ὠμολόγησεν παρρησίαν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Ὅθεν βάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἐπειδὴ ἤλεγξε τὸν τύραννον, διὰ τοῦτο ἐκάρφωσαν τὰς πλευράς του μετὰ σιδηρᾶ σουβλία. Ἐπειτα ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ ἀνηλεῶς ἐξυσαν τὰς πλευράς καὶ τὰς παρεῖας του· εἶτα ἐξεριζώσαν τοὺς ὀδόντας του· τὰ δὲ μαλλία καὶ γένειά του σκληρότατα ἐκαταμάδησαν καὶ οὕτως ἤπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν φωτίαν.

Μετὰ ταῦτα φέρεται πάλιν ὁ ἅγιος Τρόφιμος εἰς τὸ βῆμα, καὶ δεικνύει περισσοτέραν παρρησίαν ἀπὸ τὸ πρῶτον. Ὅθεν πάλιν ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ μετὰ πυρωμένα σουβλία ἐξώρυσαν ἀνηλεῶς τοὺς ὀφθαλμούς του· καὶ οὕτως πάλιν τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειτα φέρονται εἰς τὸ βῆμα καὶ οἱ δύο ὁμοῦ, ὁ Τρόφιμος καὶ ὁ Δουρυμέδων, καὶ δίδονται τροφή εἰς μίαν ἄρκτον ἀγρίαν ἅμα καὶ πεινώσαν· καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, δίδονται εἰς τροφήν μιᾶς παρδάλεως· καὶ μετὰ ταῦτα δίδονται εἰς τροφήν ἐνὸς λέοντος· ὁ ὅποιος ἐπειδὴ καὶ παρεκινεῖτο ἀπὸ τὸν λεοντοκόμον διὰ νὰ κατασπαράξῃ τοὺς ἁγίους, διὰ τοῦτο ὤρμησε κατ' ἐκείνου καὶ εὐθὺς αὐτὸν κατεσπάραξεν. Ὅθεν ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι ἐμειναν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τόσα φρικτὰ βάσανα, τούτου χάριν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οὕτως ἐτελείωσαν τὸν τοσοῦτον ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου των. ¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐξῶ παρὰ τοῖς Μηναιόις καὶ τῷ Συναξαριστῇ, ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξήριον τῆς

Ταῖς τῶν σὸν ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ'. μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΚΥΣΤΑΘΙΟΥ καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, ΘΕΟΠΙ-
ΣΤΗΣ τῆς αὐτοῦ συζύγου, ΑΓΑΠΙΟΥ τε καὶ
ΘΕΟΠΙΣΤΟΥ τῶν υἱῶν αὐτῶν.

- Εὐστάθιον βουε παγγενῆ χαλκοῦς φλέγει.
- Καὶ παγγενῆ πρὸ τοῦ Θεοῦ σώζεις Λόγε.
- Εἰκάδι Εὐστάθιος γενεῆ ἅμα ἐν βοτὶ αὐθῆ.

† Οὗτος ὁ μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Εὐ-
στάθιος ἦτο μὲν στρατηλάτης ἐν τῇ Ῥώμῃ πε-
ριφανέστατος κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ τοῦ
βασιλέως, ἐν ἔτει ρ' (100.) ἐγνωρίζετο δὲ ὁ
πλέον περιβόητος ἀπὸ τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν
ἀρετὴν, καὶ κατὰ τοὺς τρόπους καὶ γνώμην,
καὶ κατὰ τὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην
τε καὶ συμπάθειαν· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον αὐ-
τός μὲν Πλακίδας, ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ Τατιανή.
Οὗτος λοιπὸν ὁ αἰδιδίμος ἐπειδὴ καὶ ἦτο κρα-
τημένος ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, διὰ τὴν
πολλὴν αὐτοῦ εὐλάβειαν καὶ καλοκάγαθειαν,
ἠξιώθη νὰ λάβῃ τὸ εἰς τὴν πίστιν κάλεσμα ἀ-
νωθεν παρὰ Θεοῦ, καθὼς ἔλαβεν αὐτὸ καὶ ὁ
ἀπόστολος Παῦλος· διὰ τὴν μίαν φορὰν, ἐνῶ αὐ-
τός ἐκυνήγει καὶ ἐδίωκε μεγάλην ἔλαφον καὶ
ἦτο κοντὰ διὰ νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτήν, ὡ τοῦ
θαύματος! βλέπει ἀνάμεσα εἰς τὰ δύο κέρατα
τοῦ ἐλαφίου ἰστάμενον τὸν τίμιον σταυρὸν τοῦ
Χριστοῦ, ὅστις ἔλαμπεν ὑπὲρ τὸν ἥλιον· καὶ
μεταξὺ βλέπει καὶ τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα
Χριστόν· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀκούει καὶ μίαν φωνήν,
ἣτις ἔλεγε ταῦτα « Πλακίδα, τί με διώκεις;
ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός. Καὶ λοιπὸν διδάσκεται τὴν
εὐσέβειαν παρὰ τοῦ Χριστοῦ ὁ μακάριος, καὶ
βαπτίζεται με ὄλον τὸν οἶκόν του· καὶ αὐτός
μὲν ἀντὶ Πλακίδας μετωνομάσθη Εὐστάθιος,
ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἀντὶ Τατιανῆ μετωνομάσθη
Θεοπίστη· οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ, ὁ μὲν εἰς μετωνο-
μάσθη Ἀγάπιος, ὁ δὲ ἄλλος Θεόπιστος. Μετὰ
ταῦτα διδάσκεται ἀπὸ τὸν φανέντα Χριστόν

ἁγίας δαιομάρτυρος Σωσάννης, τῆς μετωνομαθείσης Ἰωάννης·
διότι αὕτη γράφεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Δεκεμ-
βρίου, ὅπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτῆς πληρέστερον γράφεται.
Καὶ τοῦτο σημείωσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Τροφίμου,
καὶ τῶν σὸν αὐτῶ, συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ
«Πρόβου τοῦ δυσσεβοῦς τὸ βασιλεῖον· (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ
Ἀπύρῃ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις.)

τοὺς κατὰ δοκιμὴν πειρασμούς, ὅσους ἐμελλε
νὰ πάθῃ, ὡς ὁ Ἰώβ· καὶ ὅτι ἐμελλε νὰ παρα-
δοθῇ εἰς τὸν πειράζοντα δαίμονα. Καὶ λοιπὸν
εὐθὺς στερηθεὶς ὅλα, ὅσα εἶχεν, ἀνεχώρησεν
ἀπὸ τὴν πατρίδα του μετὰ τῆς γυναίκος καὶ
τῶν τέκνων του· καὶ τὴν μὲν γυναῖκά του ἐ-
στερήθη ἐν τῷ ταξειδίῳ ἀπὸ τὸν πλοίαρχον,
βάρβαρον ὄντα καὶ ἄγριον ἄνθρωπον· τὰ δὲ δύο
τοῦ παιδία, ἤρπασαν δύο θηρία, ὅτε διέβαινε
τὸν ποταμόν· ἂν καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα του
ἐφυλάχθησαν ἀβλαβῆ ἀπὸ τὴν θείαν Πρόνοιαν.
Ὁ δὲ ἅγιος Εὐστάθιος ἐμμενεν εἰς τὸ ἐξῆς δου-
λεύων με μισθόν, καὶ ἐργατικὸν βίον ζῶν ὁ
πρῶτον πλούσιος καὶ ἀξιωματικός· καὶ ταύτην
τὴν συμφορὰν ὑπέφερε γενναίως ὁ ἀδαμάντι-
νος ὄχι εἰς ὀλίγον καιροῦ διάστημα.¹

Ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε νὰ ἔλθωσι βάρβαροι ἐναν-
τίον εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐζητεῖτο
ἐκεῖνος ὅστις ἐμμενεν νὰ βοηθήσῃ εἰς τοιοῦτον
βαρβαρικὸν πόλεμον, διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς τὴν
ἐνθύμησιν τοῦ βασιλέως ὁ γενναῖος Εὐστάθιος
διὰ τὰς παλαιὰς ἀνδραγαθίας καὶ νίκας του.
Καὶ λοιπὸν εὐθὺς ἐγειρεν ἔρευνα εἰς κάθε μέ-
ρος τοῦ κόσμου, καὶ μόλις ἀνεγνωρίσθη ὁ κα-
λὸς Εὐστάθιος εἰς τοὺς βασιλικούς ἄνθρώπους
τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν τοὺς ὁποίους ἐξέπλη-
ξε διὰ τὴν ἐλεεινὴν θεωρίαν καὶ πτωχικὴν κα-
τάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκετο. Ὅθεν πορευθεὶς εἰς
τὸν βασιλέα, καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀπὸ αὐτὸν τι-
μηθεὶς, ἀνεβιβάσθη πάλιν εἰς τὸ πρότερόν του
ἀξίωμα· καὶ σταλεὶς ἐναντίον τῶν βαρβάρων,
τούτους κατὰ κράτος ἐνίκησεν· ἐπανερχόμε-
νος δὲ εἰς τὴν Ῥώμην ἐκ τοῦ πολέμου, κατ'
οἰκονομίαν τοῦ εὐμηγάνου Θεοῦ, εὗρηκε τὴν
γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, καὶ ἀνεγνωρίσθη
ὑπ' αὐτῶν. Ὅθεν ἐμεγαλύνθη ὁ Θεὸς παρὰ πάν-
των διὰ τὸ τοιοῦτον παράδοξον, ὅπερ εἰς αὐ-
τὸν ὠκονόμησεν.

Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Ῥώμην μετὰ τῆς γυναί-
κος καὶ τῶν τέκνων του, εὗρηκε βασιλέα τὸν

¹ Ὅταν ἐκ τούτων τὸν ἅγιον ἀρμόζει ἐκεῖνο τὸ ἀπόφθεγ-
μα ὅπερ γράφει ὁ θεὸς Χρυσόστομος « Τὴν μεγάλην καὶ φι-
λόσοφον ψυχὴν εὐδὲν τῶν ἐν τῷ παρόντι βίῳ λυπηρῶν δύνα-
ται δεχεῖν, οὐκ ἔχθραι, οὐ κατηγορίαι, οὐ διαβολαί, οὐ κίνδυ-
νοι, οὐκ ἐπιβουλαί· ὡσπερ γὰρ εἰς μεγάλην πινῃ ἀκρωρείαν
καταφυγούσα, ἀληπτος πᾶσιν ἐστὶ τοῖς κάτωθεν ἀνιούσιν ἀπὸ
τῆς γῆς· (ὁμιλία γ'. εἰς τὴν πρὸς Φιλιπηθσίους) Καὶ πάλιν
λέγει ὁ αὐτός « Τὸν γὰρ χριστιανὸν καὶ ἐν τούτῳ τῶν ἀπίστων
διαφέρειν χρῆ, ἐν τῷ φέρειν· γενναίως ἅπαντα, καὶ τῇ τῶν
μαλλόντων ἐπιπλή πτερόμενον, ἀνώτερον εἶναι τῆς τῶν ἀνθρώ-
πων· κατὰ πρόδοξον· (Ἀδριανὸς β'.)

Ἀνδριανόν ἐν ἔτει ραζ' (117). καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβε δωρεὰς μεγάλας διὰ τὴν νίκην του, παρακινεῖται ἀπὸ αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ καὶ εἰς τοὺς Θεοὺς, διὰ εὐχαριστίαν τῆς νίκης. Ὁ δὲ ἅγιος ἔλεγεν, ὅτι τὴν νίκην ταύτην ἔκαμμε μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὄχι μὲ τὴν δύναμιν τῶν Θεῶν· ὅθεν ἐκίνησε τὸν τύραννον εἰς θυμόν· καὶ πρῶτον μὲν, στερεῖται τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατηλάτου· ἔπειτα δὲ δίδεται τροφή εἰς ἄγρια λεοντάρια, ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του· καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθησαν καὶ οἱ τέσσαρες ἀβλαβεῖς ἐκ τῶν θηρίων, διὰ τοῦτο βάλλονται ὅλοι ὁμοῦ μέσα εἰς ἐν βῶδιον χάλκινον πεπυρακτωμένον· καὶ οὕτως αἱ μὲν ἱεραὶ ψυχαὶ αὐτῶν παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Θεοῦ, τὰ δὲ ἅγια αὐτῶν σώματα, διαφυλαχθέντα ἀβλαβῆ ἐκ τοῦ πυρός καθ' ὀλοκληρίαν, τὸν μὲν λαὸν τῶν ἀπίστων παρεκίνησαν εἰς ἐκπληξιν, καὶ πίστιν τὴν τοῦ Χριστοῦ, τοὺς δὲ χριστιανοὺς παρεκίνησαν εἰς τὸ νὰ δοξάζωσι τὸν ἅγιον Θεόν, οἱ ὅποιοι λαβόντες αὐτὰ, εὐλαβῶς καὶ πολυτελῶς ἐνεταφίασαν.¹ (τὸν κατὰ Πλάτος βίον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου ὄρα εἰς τὸν Δαμασκηνόν·)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ὁμολογητῶν, **ΥΨΑΤΙΟΥ** ἐπισκόπου, καὶ **ΑΝΔΡΕΟΥ** πρεσβυτέρου.

- » Ὑπὲρ πανάγων Ὑπάτιον εἰκόνων,
- » Σὺν Ἀνδρέᾳ σφάττουσιν ἄνδρες αἱμάτων.

Οὗτοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Λυδῶν· ὅταν δὲ ἦσαν παῖδια, ὑπήγαν εἰς ἓν σχολεῖον καὶ μὲ τὰς συνεχεῖς νηστείας, καὶ ἀγρυπνίας ἄς ἔκαμνον, καὶ μὲ τὴν καθαρὰν ζωὴν, καὶ τὴν πολλὴν ταπεινοφροσύνην, καὶ εἰς πάντας ἀγάπην ἄς ἐμεταχειρίζοντο οἱ ἀοιδμοί, ὑπερέβαλον ὅλους τοὺς ἐκεῖ μαθητάς· καὶ ὁ μὲν Ὑπάτιος ἠγάπησε τὴν μοναδικὴν ζωὴν, ὁ δὲ Ἀνδρέας, ἐνεπιστεύθη τὴν διακονίαν τῆς ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ἐφέσου ἔμαθε τὴν ἐνάρετον αὐτῶν πολιτείαν, ἔστειλε καὶ τοὺς ἔφερε, καὶ τὸν μὲν Ὑπάτιον ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον, τὸν δὲ Ἀνδρέαν ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον· ἦτοι ἱερέα.

Λέων δὲ ὁ δυσσεβής² καὶ εἰκονομάχος μα-

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸν ἑλληνικὸν βίον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· Τραϊανῷ τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντος (σφίζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις.)

² Ὁ Λέων οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ἰσκιυρος, ὁ καὶ Κόωνι ὀνομαζόμενος.

θῶν περὶ αὐτῶν, ὅτι εἶναι κήρυκες τῆς ἀληθείας, καὶ διδάσκουσι πάντας διὰ νὰ σέβωνται καὶ νὰ προσκυνῶσι τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἔστειλε καὶ τοὺς ἔφερε· καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἔβαλον εἰς τὴν φυλακὴν ἔπειτα δὲ ἐπρόσταξε νὰ σφύωνται κατὰ γῆς, καὶ νὰ διασπαράττωνται. Μετὰ ταῦτα, ἐξέβαλε μὲν τὰ δέρματα τῶν ἱερῶν αὐτῶν κεφαλῶν, ἐπάκω δὲ τῶν κεφαλῶν τῶν κατέκαυσε πολλὰς ἁγίας εἰκόνας ὁ ἀλιτῆριος· ὕστερον δὲ ἔχρισε τὰ γένειά των μὲ πύσσαν, καὶ ἔσυρεν αὐτοὺς διὰ μέσου τῆς πόλεως. Τελευταῖον δὲ κατέσφαξεν αὐτοὺς εἰς τὰ μέρη τὰ λεγόμενα τοῦ Ἐρηολόφου· καὶ μετὰ θάνατον δὲν ἀφήκεν ὁ θηριώδης νὰ τοὺς ἐνταφιάσωσιν, ἀλλὰ τοὺς ἔριψε ἐν τοὺς σκύλους διὰ νὰ τοὺς καταφάγῃ.

Μνήμη τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν, **MARTINOY** ἱερά **Ῥώμης**, καὶ **ΜΑΞΙΜΟΥ** τοῦ σοφωτάτου.

- * » Πολλὰ θλιβέντες Μάξιμος καὶ Μαρτίνος,
- » Πολλῶν ἐπαίνων ἀξιούστων οἱ δύο.

Μνήμη τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν **ΑΝΑΣΤΑΣΙΩΝ** δύο, μαθητῶν τοῦ ἁγίου **Μαξίμου**.

- * » Ἀναστάσιοι ταῦτα τῷ διδασκάλῳ,
- » Χαίροντες ὑπέστησαν εὐσεβοφρονίας.

Μνήμη τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν, **ΘΕΟΔΩΡΟΥ**, καὶ **ΕΥΠΡΕΠΙΟΥ**, μαθητῶν τοῦ αὐτοῦ ἁγίου **Μαξίμου**.

- * » Σὺν Εὐπρεπίῳ καὶ Θεόδωρος μέγας,
- » Ἐβλοντο ποινας ὀρθοδοξίας χάριν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὁμολογηταὶ σύνοδον ποιήσαντες ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἐν ἔτει χμξ' (645.) ἀνεθεμάτισαν τὴν αἵρεσιν Κώνσταντος τοῦ ἐκγόνου τοῦ Ἡρακλείου, τοῦ μίαν θέλησιν ἐπὶ Χριστοῦ δογματιζόντος. Τοῦτο δὲ μαθῶν ὁ βασιλεὺς, πρῶτον μὲν ἔστειλε καὶ ἔφερον ἀπὸ τὴν Ῥώμην τὸν ἅγιον Μάξιμον καὶ τοὺς δύο μαθητάς του Ἀναστασίους καλουμένους, καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς θλίψεις ἄς ἐπροξένησεν, ἐξώρισεν αὐτοὺς εἰς τὴν Θράκην· καὶ πάλιν ἐκεῖθεν μετακαλέσας αὐτοὺς, καὶ βλέπων, ὅτι ἦσαν ἀφοβοὶ καὶ πάσης κολακείας ἀνώτεροι, τοῦ μὲν ἁγίου Μαξίμου καὶ τοῦ ἐνός Ἀναστασίου τοῦ μεγαλητέρου κόπτει τὰς δεξιὰς χεῖρας καὶ τὰς γλώσσας, καὶ τοὺτους ἐξορίζει ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους τρεῖς μαθητάς του εἰς τὴν Λαζικήν χώραν. Καὶ ὁ μὲν θεῖος Μάξιμος, τρεῖς χρόνους περάσας εἰς τὴν ἐξορίαν, πλήρης ὢν ἡμερῶν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, ὁ δὲ

πρεσβύτερος Ἀναστάσιος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, διαπεράσας εἰκοσι χρόνους ἐν τῇ ἐξορία, ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ· ὁ δὲ νεώτερος Ἀναστάσιος πεμφθεὶς εἰς ἐν φρούριον τῆς Θράκης, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως· ὁ δὲ Θεόδωρος, ὁ τρίτος μαθητὴς τοῦ ἁγίου, εἴκοσι χρόνους διανύσας ἐν τῇ ἐξορία, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· ὁ δὲ τέταρτος μαθητὴς του Εὐπρέπιος, ἓνα μόνον χρόνον ταλαιπωρηθεὶς ἐν τῇ ἐξορία, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς τῆς ὁμολογίας στεφάνους.¹ Μετὰ ταῦτα δὲ ἔστειλεν ὁ αἰρετικὸς βασιλεὺς, καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην Μαρτίνον τὸν ἁγιώτατον πάπαν, ὁμοῦ μὲ ἄλλους δυτικοὺς ἐπίσκοπους· περὶ τοῦ ὁποίου εἴπομεν εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου ἰδιαίτερος ἐορτάζεται ἡ μνήμη αὐτοῦ, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ καὶ ΘΑΛΟΥ.

- » Ἀρτεμίδωρον καὶ Θαλὸν κτείνει ξίφος,
- » Μὴ προσκυνοῦντας Ἄρτεμιν ξενοκτόνον.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΕΛΕΤΙΟΣ ὁ ἐπίσκοπος Κύπρου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ζωῆς φροσύνης οὐ μέλει Μελετίῳ,
- » Ὅθεν τελευτᾷ πῶς ἂν εἴποις ἡγάπα.

Οὗτος ὁ ὁσιος καὶ μακάριος πατὴρ ἡμῶν Μελέτιος γέγονεν ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας Κύπρου, εὐλαβὴς ὢν καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν· εἶχε δὲ ἔργον ἀκατάπαυστον ὁ ἀοίδιμος, τὸ νὰ διδάσκη τὸν λαὸν τὰ θεῖα τοῦ Χριστοῦ λόγια, καὶ νὰ διαμοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς τὰ ὑπάρχοντά του· οὕτω λοιπὸν ποιῶν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.²

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Αἰγύπτιος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεσσαράκοντα μάρτυρες ξίφει τελειοῦνται.

- * » Ὁ Ἰωάννης σὺν δεκαπλῇ τετραδί,
- » Στερωρῶς ὑπῆλθε τὴν τομὴν τὴν ἐκ ξίφους.

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅπου ἐορτάζεται ἰδιαίτερος ὁ ἅγιος Μάξιμος.

² Σημείωσαι, ὅτι μαζὶ μὲ τὸν ἅγιον Μελετίον τοῦτον γράφεται παρὰ τοῖς Μηναίοις καὶ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Ἰσακίος ὁ ἐπίσκοπος Κύπρου· ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου· τὰ αὐτὰ δὲ ἔργα, ἃ ἐποίησε οὗτος, ἐπιείκει καὶ ἐκεῖνος· πλὴν τοῦ μαρτυρικοῦ τέλους, ὃ ἔλαβον ἐκεῖνος.

Τούτου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τὴν διὰ Χριστὸν παρρησίαν μὴ ὑπομείνας ὁ παράνομος καὶ ἀσεβῆς Μαξιμιανός, ἐπρόσταξε νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν διὰ ξίφους μετὰ ἄλλων τεσσαράκοντα, ἐν ἔτει, αἰε' (295). Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς ΙΛΑΡΙΩΝ ὁ Κρήσιος ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἰωδ (1804) ξίφει τελειοῦται.

- † » Ὁ Ἰλαρίων διττὸν εἴληψε στέφος,
- » Ὅσιος οἶα, καὶ ἀθλητῆς Κυρίου.¹

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνί, ΚΑ'. μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΚΟΔΡΑΤΟΥ τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ.

- * » Ἀθλητικῶν Κοδράτε σῶν κηρυγμάτων,
- » Ἐν οὐρανοῖς βραβεῖα πολλὰ λαμβάνεις.
- » Εἰκάδι δὲ πρώτη Κοδράτος στέφος εὐρατο ἄθλοισ.

† Οὗτος ἦτον ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθῆς. Γενόμενος δὲ καὶ αὐτὸς εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ πλουτήσας τὴν πυρίπνοον χάριν τοῦ πνεύματος, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τῶν Ἀθηναίων, καὶ πολλοὺς μὲν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν Χριστοῦ, τοὺς δὲ σοφοὺς τῶν ἐλλήνων, οἵτινες ὑπερφηανεύοντο μεγάλως εἰς τὴν σοφίαν των, ἀπεστόμισε καὶ κατήσχυνε μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῶν λόγων. Ὅθεν ἀπὸ τοὺς διώκτας τῶν χριστιανῶν τιμωρηθεὶς μὲ πέτρας, μὲ φωτίαν, καὶ μὲ πολλὰς ἄλλας βασάνους, ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν καὶ ποιμνιὸν του· καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν πόλιν Μαγνησίαν, ἐδίωξε καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μὲ τὰς διδασκαλίαις του τὸ σκότος τῆς πλάνης· καὶ ὕστερον κατὰ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ τοῦ καλουμένου Αἰλίου, ἐν ἔτει ριζ' 117, λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εὐρίσκειται εἰς τὴν Μαγνησίαν πηγάζον πλουσίως πᾶσαν ἰατρειάν ἀσθενείας εἰς πάντας τοὺς πλησιάζοντας εἰς αὐτὸ μετὰ πίστεως.

¹ Τὸ μαρτύριον τοῦτου εὐρίσκειται ἀνέκδοτον, ὅπερ ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐδιόρθωσε, καὶ ἤδη ἐτοιμάζεται διὰ τύπον μετὰ καὶ ἄλλων ἀκόμη νεοφανῶν μαρτύρων, τῶν μετὰ τὸ Νέον Μαρτυρολόγιον ἀθλησάντων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γήμῃ τοῦ ἁγίου Προφήτου
IQNA.

- » Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ φεύγεις πάλαι,
- » Νῦν δὲ πρόσωπον Ἰωνᾶ τούτου βλέπεις.

Οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀμαθῆ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Γετ Καριαθμαούς, κατοικῶν πλησίον εἰς τὴν Ἀζωτον, ἥτις ἦτον πόλις τῶν ἀλλοφύλων ἐλλήνων παραθαλάσσιος· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἦτον ἡ χήρα ἐκείνη, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας, ὅταν διὰ προσευχῆς του ἐγένετο πείνα εἰς τὴν Σαμάρειαν, καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῶν δέκα φυλῶν· ὅθεν καὶ διὰ τὴν φιλοξενίαν ἐκείνην εὐλόγησε τὸν καμφάκην ἦτοι τὸ ἄγγειον τοῦ ἐλαίου, καὶ τὴν ὑδρίαν τοῦ ἀλεύρου· ὥστε οὔτε εὐξέρωσεν οὔτε ὠλιγόστευσεν ἐν ὄσῳ ἐπεκράτει ἡ πείνα.¹ Οὗτος ὁ Ἰωνᾶς εἶναι ὁ υἱὸς τῆς προρρηθείσης χήρας, τὸν ὁποῖον παραδόξως ἀνέστησεν ὁ Ἡλίας ἐκ τῶν νεκρῶν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὁ καιρὸς τῆς πείνης, ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγεν εἰς γῆν Ἰουδα, καὶ ἐκεῖ

¹ Περὶ τοῦ Ἰωνᾶ ταῦτα λέγει ὁ Μαυροκορδάτος Ἀλεξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκά. Ὅτι ἂν καὶ ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος λόγοις Ἑβραίων παιθόμενος ὑπέλαβεν ὅτι ὁ Ἰωνᾶς ἦτον υἱὸς τῆς χήρας, ἀλλ' ὅμοιος δὲν ἦτον Ἰάριος ἢ Σιδώνιος, ἀλλ' Ἰουδαῖος, ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλείων, Ἀμεσίου, καὶ Ἰεροβοάμου. Τὸν ὁποῖον ἀποκαμόντα ἀπὸ τὰ δεινὰ, διήγειρεν ὁ Ἰωνᾶς καὶ θάρρος ἐπέθηκεν εἰς αὐτὸν κατὰ τῶν Σύρων, ὡς ἱστορεῖ ὁ Ἰώσηπος. Ἐξέβρασε δὲ αὐτὸν τὸ κῆτος εἰς τὰς δελφάς τῆς Παλαιστίνης, ἢ εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, ὡς λέγει ὁ Ἰώσηπος. Καθότι καὶ ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην καὶ ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν πηγαίνει τις εἰς τὴν Νινευί. Προέλαβε δὲ οὗτος τὴν τοῦ Κυρίου σάρκωσιν χρόνους σχεδὸν ὀκτακοσίους, κατὰ τινος. Ἰωνᾶς δὲ σημαίνει ἐλληνιστὶ περιστέρα. Ὅρα περὶ τούτου καὶ ὅσα εἶπομεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς ε΄ φθῆς τῆς σιγολογίας, ἥτις ἐστάλη διὰ νὰ τυπωθῇ. Ὅτι δὲ οἱ Νινευῖται ἐγύρισαν πάλιν εἰς τὰς προτέρας ἀμαρτίας, καὶ διὰ τοῦτο κατεποντίσθη ἡ πόλις αὐτῶν, ἐπροφήτευσεν ὁ Προφήτης Ναούμ, ὀνομάζων αὐτὴν πόλιν αἱμάτων, ὅλην ψευδῆ καὶ ἀδικίας πλήρη (κεφ. γ' 4) καὶ ἀκολούθως λέγει « Πᾶς ὁ ὄρων σε καταθίσεται ἀπὸ σου, καὶ ἐρεῖ· δειλαία Νινευί, τίς στενάξει αὐτήν; οὐκ ἔστιν ἴσασίς τῇ συντριβῇ σου· ἐφλέγμανεν ἡ πληγὴ σου. Καὶ ὁ Ἰωβὶτ εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωβιάν. « Ἀπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι πίπεισαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευί, ὅτι καταστραφήσεται· ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μετ' ἄλλοις ἕως καιροῦ. » (Ἰωβὶτ ιδ' 4.) Ἐκμήρυξε δὲ οὗτος πρὸς τοὺς Νινευῖτας διὰ τῆς ἐγγωρίου γλώσσης. Ἡ τῆς Νινευί δὲ διάλεκτος ἦτον Ἀσσυρίου, ἥτις ὀλίγον διαφέρει τῆς Ἑβραϊκῆς, ὡς λέγει Κλήμης ὁ Κανόνικος. Ὅρα καὶ εἰς τὴν α΄. Δεκεμβρίου τὰς ὑποσημειώσεις εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ Ναοῦμ.

ἐπροφήτευσεν μετὰ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ἐπειδὴ δὲ ἐπροστάχθη ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ κηρύξῃ εἰς τὴν Νινευί τὴν καταστροφὴν, ἣν ἐμελλε νὰ πάθῃ μετ' ὀλίγον, δὲν ὑπήκουσεν. Ὅθεν φεύγων ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ περιπεσὼν εἰς μεγάλην τρικυμίαν τῆς θαλάσσης, καὶ γνωρισθεὶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ αἴτιος τῆς τρικυμίας, ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ εὐθὺς κατὰ προσταγὴν Θεοῦ καταπίνει αὐτὸν ἐν μέγα κῆτος. (Τὸ ὁποῖον, τινὲς μὲν ὀνομάζουσι φάλαιναν, τινὲς δὲ καθιντόγιον.)¹ μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ξερασθεὶς ἀπὸ τὸ κῆτος, προετύπωσεν τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πορευθεὶς λοιπὸν καὶ μὴ θέλων εἰς Νινευί, ἐκήρυξεν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔχει νὰ καταστραφῇ ἡ πόλις ἐκείνη. Ἐπειδὴ δὲ μετενόησαν οἱ Νινευῖται, δὲν ἠφάνισεν αὐτοὺς ὁ Θεός.

Ὅθεν ὁ Ἰωνᾶς ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του, δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτήν· ἀλλὰ λαβὼν τὴν μητέρα του, ὑπῆγεν εἰς Ἀσσοῦρ, χώραν τῶν ἀλλοφύλων, ἐπιλέγων τοῦτον τὸν λόγον· « οὕτω θέλω σηκώσῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου τὸν ὄνειδισμὸν καὶ τὴν ἀτιμίαν, ὅτι ἐφάνην ψεύ-

¹ Χάριν τῶν φιλολόγων καὶ περιέργων, πρόσθετομεν ἐν ταῦθα ὀλίγα τινα περὶ τῶν κητῶν. Τὰ κῆτη εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ κάτεργον (πλοῖον), κατὰ τὸν Θεοκλῆν· πεντάκις μεγαλύτερα ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα, κατὰ τὸν Ἀλιανόν· εἶναι πενήτηκοντα πηγῶν εἰς τὸ μᾶκρος, κατὰ τὸν Ἐρατοσθένη. Καὶ εἰκοσιπέντε ὄργων ἦτοι ἑκατὸν πηγῶν, κατὰ τὸν Νέαρχον. Καὶ ἑξακοσίων ποδῶν, κατὰ τὸν Ὀνησίρατον καὶ Ὀρθαγόραν· καὶ τεσσαρῶν πλεθρῶν ἦτοι χιλίων ποδῶν τὸ μᾶκρος, καὶ πεντακοσίων τὸ πλάτος. Ὅθεν καὶ οἱ θεῖοι Πατέρες τοῖς παλαιοῖς τούτοις ἐπόμενοι, παραδίδουσι μεγέθη ὑπερβολικὰ τῶν κητῶν. Ὁ μὲν γὰρ μέγας Βασίλειος λέγει, ὅτι τὰ κῆτη παρομοιάζουσι μετὰ τὰ μεγάλα βουνὰ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, καὶ φαίνονται ὡσάν νησιά. (ὁμιλ. ζ' εἰς τὴν ἑξαήμερον.) Ὁ δὲ Ἀμβρόσιος, ὅταν, λέγει τὰ κῆτη κολυμβοῦν ἐπάνω εἰς τὰ κύματα, νομίζει τις ὅτι εἶναι νησιά, καὶ βουνὰ ὑψηλότατα φθάνοντα ἕως τοῦ οὐρανοῦ μετὰ τὰς ἄκρας κορυφὰς των. Λέγει δὲ καὶ ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος (εἰς τὴν ἑξαήμερον) ὅτι ἐν κῆτος ἀσιδοχελῶνη καλούμενον, εἶναι τὸσον μέγαν, ὥστε φαίνεται εἰς τοὺς ναύτας ὡς νησίον. Ἀλλὰ καὶ νεώτεροι λέγουσιν, ὅτι εἰς τὴν Σαντονίαν πόλιν τῆς Γαλλίας ἐν τῷ Βρετανικῷ Ὀκεανῷ ἐδρισκομένην, ἀλιεύθη ἐν κῆτος ποδῶν ἑκατὸν εἰκοσι κατὰ τὸν Σκαλίγερον. Καὶ ἐν τῇ Βαλτικῇ θαλάσῃ ἀλιεύθη ἄλλο, ἑκατὸν πηγῶν μήκος ἔχον κατὰ τὸν Ζεϊγλέρον. Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ διηγοῦνται οἱ καθ' ἑκάστην ἀλιεύοντες τὰ κῆτη τὰ καλούμενα Φαλαίνας. (Ὅρα εἰς τὰς σημειώσεις τοῦ Θεοτόκη ἐν τῇ ἀνασκευῇ τῆς τελευταίου διερμηνευθείσης Διαθήκῃ.)

στης, δὲ ἐπὶ ἐπροφήτευσεν μὲν ἐναντίον τῆς πόλεως Νινευι, δὲν ἀλήθευσεν· ὁμοίως ἡ προφητεία μου. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ἡ μήτηρ του, καὶ ἔθαφεν αὐτήν, τότε ὑπήγε καὶ ἐκατοίκησεν εἰς γῆν Σαραάρ¹ πλησίον εἰς τὴν Βάλανον τῆς Δεδόρρας, ὅπου ἀποθανῶν, ἐνεταφιάσθη ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Κενεζαίου, ὅστις ἔγεινε Κριτῆς εἰς μίαν φυλὴν τῶν Ἑβραίων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀναρχίας. Προφητεύων δὲ, εἶπεν ὅτι ἔχει νὰ ἀκολουθήσῃ σημεῖον θαυμάσιον καὶ τερατῶδες ἐναντίον τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ὅλης τῆς γῆς, ἤγουν ὅτι, ὅταν ἰδοῦν οἱ ἄνθρωποι μίαν πέτραν νὰ φωνάζῃ ἑλκείνως μὲ μίαν λεπτὴν φωνήν, καὶ ἓνα κάρθρον νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸ ξύλον πρὸς τὸν Θεόν, τότε ἀς ἤξεύρου, ὅτι εἶναι ἐγγὺς ἡ σωτηρία. Τότε ἔχουν νὰ ἰδοῦν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ κατακρημνισμένην ἕως εἰς τὰ θεμέλια· καὶ θέλουν ἔλθει εἰς αὐτήν ὅλα τὰ ἔθνη νὰ προσκυνήσασιν τὸν Κύριον· καὶ θέλουν μεταθέσει τὰς πέτρας αὐτῆς κατὰ τὰς δυσμὰς τοῦ ἡλίου, καὶ τότε ἔχει νὰ γένη ἡ προσκύνησις τοῦ Ἡλειμμένου, ἥτοι τοῦ Μεσσία· καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θέλει γένη σιγχαμερὰ, διότι θὰ ἐρημωθῇ, καὶ θὰ κατοικήσουσιν εἰς αὐτὴν θηρία. Καὶ τότε θέλει ἔλθῃ τὸ τέλος κάθε πνοῆς.²

Μνήμη τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ἸΩΝΑ τοῦ Σαββαίτου πατρὸς Θεοδώρου, καὶ Θεοφάνους τῶν Γραπτῶν.

- » Ἀφελίς Ἰωνᾶ ἀστάτου βίου τόπον,
- » Ἐστῶτα καὶ βέβαιον εὐρίσκει τόπον.

Οὗτος ὁ ὀσιος ἦτον πρεσβύτερος ἐν ἔτει, ωκθ' (829) πατὴρ γνήσιος χρηματίσας τῶν ὀσιωτάτων καὶ μακαριωτάτων ὁμολογητῶν, Θεοδώρου λέγω, καὶ Θεοφάνους τῶν Γραπτῶν, ὧν τὰ πρόσωπα ἐπέγραψε Θεόφιλος ὁ εἰκονομάχος. Οὗτος λοιπὸν μεταβάς εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἀγίου Σάββα, καὶ γενόμενος μοναχός,

¹ Ἐν δὲ τῇ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Σεναάρ.

² Σημειώσαι, ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο ὅπερ ὁ Ἰωνᾶς ἐπροφήτευσεν, δὲν εὐρίσκειται εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν, φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ ἄλλας προφητείας ἐποίησεν, αἵτινες οὐ σώζονται τώρα, κατὰ τὸν Θεοδώρητον, καὶ Θεοφύλακτον Βουλγαρίας, συμπαραίτων τοῦτο ἀπὸ ἐκείνου ὅπερ γράφεται εἰς τὰς βασιλείας περὶ αὐτοῦ «Αὐτὸς (ὁ Ἱεροδοτῆς) δε ἐπίστησε τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Ἀραβᾶ κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἰωνᾶ υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου ἐν Γεχθοφέρ.» (δ' Βασιλ. εδ' 25.) οὗτος ὁ λόγος οὐχ εὐρίσκειται εἰς τὴν προφητείαν τοῦ Ἰωνᾶ.)

ἀπέκτησεν ἄκραν πρὸς τὸν Θεόν ἐυλάθειαν· καὶ ἀφ' οὗ ἐκατόρθωσεν ὅλας τὰς ἀρετάς, μὲ καλὸν γηρατειὸν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΣΕΒΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Εὐσέβιον κτείνουσι δυσσεβεῖς ξίφει,
- » Τὸν εὐσεβῶς βιοῦντα καὶ Χριστοῦ φίλον.

Οὗτος ὁ ἅγιος αὐτοκάλεστος ἐπαρρησιάσθη εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Φοινίκης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· τί ἀνόητον ἔργον κάμνεις, καὶ διώκεις, ὦ ἄρχων τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ; ὁ δὲ ἄρχων θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῇ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς καὶ νὰ ξεσχίξεται· εἶτα μὲ τρίχινα πανία ἐνωμένα ὁμοῦ μὲ ἄλας, νὰ τρίβωνται τὰ πληγωμένα μέλη του. Ὁ δὲ μάρτυς ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιᾶτο ὡς ἂν ἦτον ἄλλος ὁ πάσχων, καὶ ὄχι αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ὁ δὲ ἄρχων ἀπορῶν καὶ μὴ ἠξεύρων τί νὰ κάμῃ ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσουν αὐτόν. Καὶ οὗτω ὁ μακάριος ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, διὰ νὰ λάβῃ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΕΥΣΕΒΙΟΣ, ΝΕΣΤΑΒΟΣ καὶ ΖΗΝΩΝ οἱ ἀδελφοί, λίθοις τελειοῦνται.

- » Εὐσέβιος, Νέσταβος, ἀλλὰ καὶ Ζήνων,
- » Δι' εὐσεβῆ θνήσκουσιν πίστιν ἐκ ξίφους.¹

Ὁ ὀσιος πατὴρ ἡμῶν ἸΣΑΚΙΟΣ ἐπίσκοπος Κύπρου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τὸν μόσχον Ἰσάκιε τὸν θεῖον θύων,
- » Εἶφει δι' αὐτὸν οἶά περ μόσχος θύη.

Οὗτος ὁ ἅγιος καὶ μακάριος πατὴρ ἡμῶν Ἰσάκιος γέγονεν ἐπίσκοπος τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας, εὐλαβῆς ὢν καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν· εἶχε δὲ ἔργον ἀκατάπαυστον τὸ νὰ διδάσκῃ τὸν λαὸν τὰ θεῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ, καὶ προσέτι νὰ διαμοιράζῃ τὰ υπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς. Οὗτω δὲ ποιῶν εἰς ὄλην τὴν ζωὴν, τελευταῖον ὑπὸ τῶν ἀπίστων θανατώνεται μὲ τὸ ξίφος, καὶ πρὸς ὃν ἐπόθησε Κύριον ἐκδημεῖ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΡΙΣΚΟΣ πυρὶ τελειοῦται.

- » Φέρων ὕδωρ ζῶν Πρίσκος ἐν τῇ καρδίᾳ,
- » Ἐμπρησμένον οὐ δέδοικε τὸν τοῦ σαρκίου.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τῶν Μαρτύρων τούτων τὸ μαρτύριον, γράφει ὁ Σωζόμενος, βιβλ. Ε'· κεφ. η'.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἑξ ΜΑΡΤΥΡΩΝ, ὑπασις-ῶν ὄντων τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (298).

- » Ἰπὲρ Θεοῦ κλίναντος ἐν ξύλῳ κάραν,
- » Ἐξ μάρτυρες κλίνουσι τὴν κάραν ξίφει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνί, ΚΒ' τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΦΩΚΑ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν λουτρῷ σφοδρῶς πυρωθέντι τελειωθέντος.¹

- » Φωκᾶ τὸ λουτρὸν σμήγματος παντός δίχα,
- » Λουτρὸν γὰρ ἦν ἀγῶνος, οὐ καθαρσίου.
- » Εἰκάδι δευτερίῃ λουτρὸν πέφηνεν ἐνδοθι Φωκᾶν.

† Οὗτος ἐγένετο υἱὸς Παμφίλου καὶ Μαρίας, καταγόμενος ἐκ πόλεως Σινώπης, ἀρχαίας καὶ περιφανοῦς οὔσης κατὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν. Εὐθὺς δὲ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἠξιώθη νὰ λάβῃ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ νὰ ἐνεργῇ παράδοξα θαύματα. Ἐπειτα δὲ ἔγεινε καὶ ἐπίσκοπος, καὶ πολλοὺς ἀπίστους ἐπέστρεψεν εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας μετὰ θεῖα του λόγια καὶ μετὰ τὰ ὑπερφυσικά του τεράστια· πάντοτε δὲ ἐδίδασκε καὶ ἐθαυματούργει ἕως ἐσχάτης του ἀναπνοῆς. Ἀπεκαλύφθη δὲ εἰς αὐτὸν τὸ μαρτυρικὸν τέλος ὅπερ ἐμελλε νὰ λάβῃ μετὰ τοιοῦτον σημεῖον παράδοξον· μία περιστερὰ ἐλθοῦσα, ἐκάθισεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του, καὶ βαλοῦσα εἰς αὐτὴν στέφανον, ὠμίλησε μετὰ ἀνθρωπίνην φωνὴν καὶ εἶπε· Ποτήριον ἐκεράσθη εἰς σέ, καὶ πρέπει νὰ τὸ πῖης· καὶ τῇ ἀληθείᾳ τὸ τοιοῦτον ποτήριον τοῦ μαρτυρίου ἠξιώθη νὰ πῖῃ ὁ ἀοίδιμος ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ, ἐν ἔτει, ρα' (101).

Οὗτος δὲν εἶναι ὁ κηπουρὸς Φωκᾶς, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς Σινώπης καταγόμενος καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν καὶ αὐτὸς ἑορταζόμενος. Ἄλλὰ ἄλλος, διαλάμπων μετὰ πολιτείαν καθα-

ρὰν, καὶ μετὰ ἀρετὰς διαφόρους. Οὗτος λοιπὸν ἐφέρθη εἰς τὸν ἐπαρχὸν Ἀφρικανὸν, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἐθεολόγησε, καὶ παρρησία ἐδίδαξε τὴν εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν πίστην. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀφρικανὸς ἐτόλμησε νὰ βλασφημήσῃ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἅγιον, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔπεσαν κάτω νεκροὶ ὅ,τε ἐπαρχος, καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ ἅγιος τὸν ἀνέστησεν, ἐπειδὴ παρεκάλεσεν αὐτὸν ἡ γυνὴ τοῦ ἐπαρχοῦ· μετὰ ταῦτα ἐφέρθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν βασιλέα Τραϊανόν· καὶ ἐπειδὴ ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν, διὰ τοῦτο ἐπέμασαν αὐτὸν καὶ ἐξέσχίζον ὑστερον ἔβαλαν αὐτὸν μέσα εἰς ἀσβεστον, ἐπειδὴ καὶ ἐπέμενε ἀνδρείως ὁμολογῶν τὸν Χριστὸν.

Τελευταῖον δὲ ἔβαλαν αὐτὸν μέσα εἰς λουτρὸν, τὸ ὅποιον ἐκάη πολλὰ δυνατά. Ὅθεν ἐκεῖ μέσα παρέδωκεν εἰς χεῖρας Θεοῦ τὴν ψυχὴν του ὁ γενναῖος ἀγωνιστής. Πολλὰ δὲ θαύματα καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἔκαμεν ὁ τρισόλβιος, καὶ εἰς τοὺς ἐν θαλάσῃ κινδυνεύοντας, συμπλέων μετὰ αὐτοὺς καὶ διασώζων εἰς τοὺς λιμένας τὰ πλοῖα των· καὶ εἰς τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὸν καθ' ὅσον δὴ τινα τρόπον, ταχὺς καὶ θερμὸς βοηθὸς εἰς τούτους γενόμενος.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΩΚΑ τοῦ κηπουροῦ ξίφει τελειωθέντος.

- » Ἦδει χάριν σοι σοῦ χάριν θνήσκων Λόγε,
- » Φωκᾶς ὁ μάρτυς τῷ διὰ ξίφους τέλει.

Καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Σινώπην· ἡ τέχνη αὐτοῦ ἦτον ἡ ἐργασία τῆς γῆς· ἔχων δηλαδὴ κηπεῖον²· ἤγουν κῆπον πολλὰ μικρὸν, κατεγίνετο εἰς αὐτὸν, καὶ ὅ,τι κέρδος ἐλάμβανεν ἀπὸ αὐτοῦ τὸ εἶχε κοινὸν μετὰ τοὺς πτωχοὺς· ἤγουν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενοι πτωχοὶ ἐκυβερνῶντο ἀπὸ τὸν κῆπόν.

¹ Οὗτος ὁ ἅγιος Φωκᾶς φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ἰουλίου, διὰ ταῦτα τὰ αἴτια, α') διότι καὶ οὗτος καὶ ἐκεῖνος εἶναι ἱερομάρτυς. β') διότι καὶ οἱ δύο ἦσαν ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως. γ') ὅτι τὸ αὐτὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου ἔλαβον. δ') καὶ διότι τὸ αὐτὸ βίβλιον ἱαμβικὸν γράφεται καὶ εἰς τοὺς δύο. Ἴσως δὲ, νῦν μὲν ἡ βίβλις αὐτοῦ ἑορτάζεται, τότε δὲ, ἡ ἀνακομιδὴ του, ἕως καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται προσδιορισμένως, ὅτι ἐστὶν ἡ ἀνακομιδὴ αὐτοῦ. Ὅρα ἐκεῖ καὶ τὸ φῶμα ὅπερ ἐνήργησεν ὁ ἅγιος.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ Ἀστέριος ὁ Ἀμασειᾶς ἐπίσκοπος· οὗ ἡ ἀρχή, « Ἰερὸς μὲν καὶ θεοπέσιος ἄνα· » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις) ὅρα σελ. 18 τοῦ β' τόμου τοῦ Μελετίου). Ὀνομάζει δὲ ὁ Ἀστέριος ἐκεῖ τὸν ἱερομάρτυρα τούτον Φωκᾶν, στόλον, καὶ ἐδραϊώμα τῶν θείων τῆς οἰκουμένης ἐκκλησιῶν (σελ. 955 τῆς δωδεκαβίβλου). Ὁ δὲ Χρυσόστομος λόγον πανηγυρικὸν ἔχει εἰς τοῦτον οὗ ἡ ἀρχή, « Λαμπρὰ γέγονεν ἡμῖν χθὲς ἡ πόλις (σώζεται ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἑσθῆ ἐκδ.)

² Ἐσφαλμένως δὲ γράφεται ἐν τε τοῖς Μηναίοις, καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῆ, στυπκίον.

του. Οὐ μόνον δὲ αὐτὸν τὸν αἰσθητὸν κῆπον ἐκαλλιέργει ὁ αἰδιδιμος, ἀλλὰ καὶ τὸν νοητὸν τῆς ψυχῆς. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ἦτον γνήσιος δοῦλος τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν μὴνύεται ὡς τοιοῦτος εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Σινώπης ὅστις ἦτον Ἕλλην. Ὁ ὁποῖος παρευθὺς ἔστειλε στρατιώτας διὰ νὰ τὸν φονεύσουν. Ἐκεῖνοι δὲ ἀπελθόντες, ἔμειναν εἰς τὸν οἶκον τοῦ παρ' αὐτῶν ζητουμένου Φωκᾶ, χωρὶς νὰ ἤξεύρουν· ὁ δὲ ἅγιος δεξιωσάμενος αὐτοὺς καὶ ἀναπαύσας κατὰ τὴν δύναμίν του, τοὺς ἠρώτα, ποιοὶ εἶναι, καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤλθον εἰς τὴν Σινώπην. Οἱ δὲ στρατιῶται ἐφανέρωσαν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ζητοῦν τὸν Φωκᾶν διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν.

Τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ τοῦ Κυρίου θεράπων, εὐθὺς ἠτοίμασε τὸν τάφον του· καὶ οὕτως ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς στρατιώτας, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητοῦν· οἱ δὲ στρατιῶται τοῦτο ἀκούσαντες ἔξαφνα, ἐπληγώθησαν τὴν καρδίαν ἀπὸ τὴν λύπην των, ἐνθυμούμενοι τὴν λαμπρὰν φιλοξενίαν καὶ δεξιῶσιν, ἣν ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς ὁ ἅγιος. Ὅθεν δὲν ἤθελον κατ' οὐδένα τρόπον νὰ θανατώσουν αὐτὸν κατὰ τὴν προσταγὴν τὴν ὁποίαν εἶχον. Ἐλεγον δὲ εἰς τὸν Μάρτυρα, ὅτι ἔχουσιν εὐλογον ἀπολογίαὶν διὰ νὰ εἰπωσιν εἰς τὸν ἄρχοντα, ὅτι ἐκοπίασαν μὲν πολλὰ καὶ ἠρεύνησαν· ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εὑρωσὶ τὸν ζητούμενον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος παρεκάλεσεν αὐτοὺς διὰ νὰ τὸν θανατώσουν, τούτου χάριν ἐκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν· καὶ οὕτως ἐπροσφέρθη κεχαρισμένη θυσία εἰς τὸν Θεόν, καὶ εὐάρεστος. ¹

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, **ΙΣΑΑΚ** καὶ **ΜΑΡΤΙΝΟΣ** εἴφει τελειοῦνται.

Εἰς τὸν Ἰσαάκ.

- * » Πάθους τὸ λείπον Ἰσαὰκ Σάρρας τέκνου,
- » Σφαγεῖς ἀνεπλήρωσεν Ἰσαὰκ νέος.

Εἰς τὸν Μαρτῖνον.

- * Χριστοῦ τὸ θάρσος ἐμπνέοντος ὑψόθεν,
- » Πρὸς τὴν σπάθην ἔσπευδεν ἐκπνεῖν Μαρτῖνος.
- * *Μνήμη τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἀθω ὁσίου*

¹ Περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναιῶσι περὶ τῆς Δροσίδος θυγατρὸς τοῦ Τραϊανοῦ, καὶ τῶν πέντε Κανονικῶν· διότι τούτων ἡ μνήμη γίνεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Μαρτίου.

ΚΟΣΜΑ τοῦ Ζωγραφίτου, ἀσκήσαντος ἐν ἔτει ατκή' (1525).

- † » Μύσας τὸ ὄμμα σώματος βλέπεις ἄνω,
- » Κοσμᾶ ὅστις τὸ πρόσωπον Κυρίου. ¹

* **Οἱ ΕΙΚΟΣΙΕΞ** ὁσιομάρτυρες Ζωγραφεῖται, οἱ ἐλέξαντες τοὺς Λατινόφρονας, τὸν τε βασιλεῖα **Μιχαὴλ** καὶ πατριάρχην **Βέκκον** ἐπάρωθεν τοῦ πύργου, πυρὶ τελειοῦνται. ²

- » Ως πυρίκυστοι θυσίαι τῷ Κυρίῳ,
- » Οἱ εἰκοσιῆξ ὠράθησαν εἰκότως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΓ'**. ἡ σὺλληψις τοῦ τιμίου προφήτου **ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ** καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

- » Ἄνδρι προφήτῃ χρησμὸς ἐξ Ἀρχαγγέλου,
- » Τεκεῖν προφήτην, καὶ προφήτου τι πλέον.
- » Εἰκάδι τῆ τριτάτῃ γαστήρ λάβε Πρόδρομον εἰσω.

† Ὅταν ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεός, ὁ τοῦ Πατρὸς μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος, ἐμελλε νὰ καταβῇ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ νὰ συλληφθῇ ἀσπόρως καὶ παραδόξως εἰς τὴν παρθενικὴν κοιλίαν τῆς Παναμώμου αὐτοῦ Μητρὸς, ἠθέλησε νὰ προβεβαιώσῃ τὴν ἐν τῇ Παρθένῳ ἰδικὴν του ἀσπορον σύλληψιν, μὲ ἄλλο θαῦμα παράδοξον. Τούτου χάριν προτύτερα ἀπὸ μῆνας ἐξ τῆς ἰδικῆς του συλλήψεως, ἐμήνυσε διὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου **Γαβριὴλ** εἰς τὸν προφήτην καὶ ἀρχιερέα **Ζαχαρίαν**, ὅστις εὕρισκετο τότε εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐθυμία, καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἐπροσῆχετο ³, ἐμήνυσε λέγω εἰς αὐτὸν τὴν παρά-

¹ Ὅρα τὸν βίον τούτου ἐν τῷ νεοτυπῶν Νέῳ Ἐκλογίῳ.

² Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων.

³ Καιρὸς δὲ ἦτο τότε ἡ δεκάτῃ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς ἀπὸ τὸν μάρτιον· ἦτοι ἡ δεκάτῃ τοῦ καθ' ἡμᾶς Σεπτεμβρίου· διότι οὕτω ὁ νόμος προστάζει. « Ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῆ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ταπεινώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν (ἦτοι νηστεύσατε) . . . ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν (Λευϊ. ις'. 29). Ὅθεν καὶ ὁ μακάριος Θεοδώρητος τὸ βῆθὲν κεφάλαιον ἐρμηνεύων, λέγει. « Ἐδίδαξε δὲ τοῦτο ἡμᾶς καὶ ὁ μακάριος Λουκάς, τὰ κατὰ τὸν Ζαχαρίαν διηγούμενος, τὸν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ πατέρα· κατὰ τοῦτον γὰρ τὸν καιρὸν κατέκτισεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων εἰσελήλυθε. καὶ τῆς Ἀγγελικῆς ὁπτασίας ἀπήλαυσεν. » Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτῃν τοῦ αὐτοῦ Σεπτεμβρίου ἤρχιζεν ἡ ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας, ἥτις ἐκράτει ἑπτὰ ἡμέρας· δηλαδὴ ἀπὸ τῆς δεκάτης πέμπτῃς ἕως τῆς εἰκοστῆς πρώτης (συνμποσομένης καὶ τῆς δεκάτης πέμ-

δοξον σύλληψιν τοῦ ἰδικοῦ του Προδρόμου ἢ ὅποια ἐμελλε νὰ γένη ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς στείρας καὶ γηραλέας γυναικὸς του τῆς Ἐλισάβετ, τὴν ὁποίαν σύλληψιν ἐορτάζομεν σήμερον. Ὁ δὲ Ζαχαρίας, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὴν παρ' ἐλπίδα ταύτην ἀγγελίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, διὰ τοῦτο κατεδικάσθη μὲ τὴν ἀφωνίαν καὶ σιωπὴν, ἕως οὗ νὰ εἶδῃ διὰ τῶν ἔργων γινόμενον τὸ Ἀρχαγγελικὸν μῆνυμα. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΝΔΡΕΑΣ** λόγῃ τελειοῦται.

- Ὑπὲρ νυγέτος, πρὶν μιᾷ λόγῃ Λόγου,
- Λόγῃς νυγίς ἤνεγκε διτταῖς Ἀνδρίας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ** εἶφει τελειοῦται.

- Ἐχθραν πλάνη θεία καὶ σφαγίς Ἰωάννης,
- Σφάττει τὸν ἐχθρὸν, καὶ σὺν αὐτῷ τὴν πλάνην.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, **ΠΕΤΡΟΣ** καὶ **ΑΝΤΩΝΙΟΣ** ² τὰ μέλη ἐκκοπέντες τελειοῦνται.

- Ἀντώνιος καὶ Πέτρος; ὡς στερραὶ πέτραι,
- Πρὸς τὰ μεληδὸν ἐκκοπὰς ἐκαρτέρουν.

† Ὅταν ὁ μακεδὼν Βασίλειος ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ἐν ἔτει ὡξ'. 867. Τότε εἰς ὄλην τὴν Ἀφρικὴν ἐξουσίαζον οἱ ἀγαρηνοί. Τῶν ὁποίων ἀρχὼν ἦτον ὁ θηριώδης ἐκείνος καὶ ὠμότατος Ἀβραχίμ. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐπολέμησε τὰς Συρακούσας, αἱ ὁποῖαι εἶναι μητρόπολις τῆς νήσου Σικελίας, ἐπήρην

πηγ) οὕτω γὰρ ὁ νόμος κελεύει. « Τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἰσίδμου τούτου ἐορτὴ σκηνοῶν, ἑπτὰ ἡμέρας τῷ Κυρίῳ (Λευκ. κγ'. 36.) Διὰ τοῦτο φαίνεται, ὅτι ὁ Ζαχαρίας ὁπομείνας ἐν τῷ ναῷ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Σκηνοπηγίας, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην, ἢ εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὅρα καὶ εἰς τὴν πέμπτην Σεπτεμβρίου ἐν ταῖς ὁποσημειώσεσι τοῦ Συναξαρίου τοῦ προφῆτου Ζαχαρίου.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου ἐγένετο ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, κατὰ τὸν Σεβαστὸν Τραπεζούντιον. Σημειώσαι, ὅτι ὁ Χρυσόστομος ἔχει δύο λόγους πανηγυρικοὺς εἰς τὴν σύλληψιν ταύτην τοῦ Προδρόμου· ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη, «Ὀὐδὲν τοῖς δεσποτικοῖς ἀνυπότακτον θροῖς· τοῦ δὲ ἑτέρου, «Εὐλαίρος ἡμέρα. (σφύζονται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τοῦ Βατοπαίδιου μονῇ, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) Καὶ Θεοφάνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καππαδοκίας, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ. (σφύζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ἐδρίσκεται δὲ ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῶν χρυσοστομικῶν καὶ λόγος Γ'. τοῦ Χρυσόστομου· οὗ ἡ ἀρχὴ, «Μεωστὴς ὁ μέγας, ὁ τοῦ Θεοῦ θεράπων.

² Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις Συναξαρισταῖς Ἀντωνίνος οὕτως γράφεται.

ἀπὸ ἐκεί ἀγμάλωτον τὰ ἀνω εἰρημένον Ἰωάννην, ὁμοῦ μὲ τοὺς υἱοὺς του Πέτρον καὶ Ἀντώνιον, νέαν ἔχοντας τὴν ἡλικίαν. Ὅθεν τοὺς παρέδωκεν εἰς διδάσκαλον ἀγαρηνὸν, διὰ νὰ μαθάνουν τὰ ἰδικάτων γράμματα. Ὅταν δὲ οἱ νέοι ἐφθασαν εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν καὶ ὑπερέβαλον τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν φρόνησιν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, τότε ὁ τύραννος θαυμάζων διὰ τὰ τοιαῦτα προτερήματά των, τὸν μὲν Ἀντώνιον κατέστησε Γενικόν, τὸν δὲ Πέτρον κατέστησε Σακελάριον. Οὗτοι λοιπὸν κρυφίως μὲν ἦσαν χριστιανοί, εἰς τὸ φανερόν δὲ ὑπεκρίνοντο τὴν τῶν ἀγαρηνῶν θρησκείαν. Πλὴν δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἦναι κρυμμένοι ἕως τέλους. Διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ ἐμαθε τοῦτο ὁ Ἀβραχίμ, ἐθυμώθη καὶ παρευθὺς ἐσφάλισε τοὺς πόδας τῶν ἀγίων εἰς τὸ ξύλον τὸ τιμωρητικόν, καὶ ἐδειρεν αὐτοὺς μὲ ἀκανθωτὰ ραβδία.

Ὅθεν ὁ μὲν μακάριος Ἀντώνιος, λαβὼν τετρακοσίας πληγὰς εἰς τοὺς πόδας καὶ καταπληγῶθεις ἀπὸ αὐτὰς, εὐχαρίστει εἰς τὸν Θεόν. Ἐπειτα βάλλεται ἐπάνω εἰς ὄνον, καὶ δεθείς εἰς τὸ σαμάριον μὲ σχοινία, πομπεύεται διὰ μέσου ὄλης τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Πέτρος ξεγυμνωθείς δέρεται μὲ ραβδία εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὴν ράχιν. Ἐπειτα ρίπτεται ὁμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἀντώνιον εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ταῦτα ἐκβάλλει αὐτοὺς ὁ τύραννος ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ κατασυντρίβει μὲ ξύλα σκληρὰ τοὺς πῆχεις τῶν χειρῶν αὐτῶν ἕως τοὺς ὤμους· ὁμοίως συντρίβει καὶ τοὺς δακτύλους καὶ τὰς παλάμας των. Ἐπειτα συνθλαῖ καὶ τὰ μηρία καὶ πόδας, ὥστε τὰ μὲν ξηρὰ κόκκαλά των ἐγείναν ἀπαλὰ ὡς σάρκες, αἱ δὲ σάρκες αὐτῶν ἐγείναν πάλιν ὡς πηλός· καὶ τόσον πολλὰ ἐζυμώθησαν μὲ τὸ αἷμα, ὥστε ἐγίναν ἐν μίγμα.

Ἐπειτα ἐπροσκάλεσεν ἕνα χαλκέα ὁ τύραννος καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κατασκευάσῃ μίαν λαβίδα πεπυρωμένην, καὶ μὲ αὐτὴν (ὡ σκληροτάτης ψυχῆς, τῆς καὶ αὐτὰ τὰ θηρία ὑπερβαίνουσας!) νὰ κόψῃ τοὺς ὄρχεις αὐτῶν, καὶ νὰ τοὺς βάλῃ μέσα εἰς τὰ στόματά των. Καὶ οὕτως οἱ γενναϊότατοι τοῦ Κυρίου ἀθληταὶ ἐτελειώθησαν μὲ ταύτην τὴν πολυώδυνον βάσανον, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὑστερον δὲ ἔσυρε πλησίον του ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰωάννην, καὶ γυρίσας ὀπίσω τὸν τράχηλον τοῦ αἰοιδίμου μὲ τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα, ἐνέπηξε μέσα εἰς τὸν φάρυγγα ἐκείνου τὴν ἰδικὴν του μάχαιραν· καὶ οὕτω σπαράττων ὁ τρισόλβιος ὡς τὸ ὄψαριον, ἐπάνω εἰς τὰ σώματα τῶν ἰδίων

του τέκνων, παρέδωκε τὴν ἀγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Μετὰ ταῦτα ἀνάψας ὁ δυσσεβέστατος πυρὰς, κατέκωσεν ὅλα ὄμοῦ τὰ τῶν μαρτύρων σώματα.

Ὁ δὲ μακάριος Ἀνδρέας γέρων ὦν κατὰ τὴν ἡλικίαν, παρεστάθη ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ μακαροῦ Ἀβραχίμ. Καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησε παρηγοῖα τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν πρῶτον μὲν ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε πολλοὺς χρόνους, ἕως οὗ κατεξηράνθη ὅλος ἀπὸ τὴν πῦρ, καὶ δίψαν, καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ταλαιπωρίας τῆς φυλακῆς. Τελευταῖον δὲ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐπέιθετο νὰ ἀρνηθῆ τὴν εὐσέβειαν, τί ἔκαμε τὸ ἀσπλαγχνον θηρίον; ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἄλογον, καὶ λαβὼν ἀκόντιον, ἔστητε τὸν ἅγιον κατ' εὐθείαν ἐμπροσθεν εἰς τὸν δρόμον. Ἐπειτα τρέχων μὲ τὸ ἄλογον, κτυπᾷ εἰς τὸ στήθος τὸν μάρτυρα μὲ τὸ ἀκόντιον. Ἐπειδὴ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐφώναζεν ἀπὸ καρδίας ὁ ἅγιος μίαν φωνὴν εὐχαριστήριον εἰς τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο γορῖζει ὁ αἰμοβόρος ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ μάρτυρος, καὶ κτυπᾷ δεύτερον αὐτὸν εἰς τὴν ῥάχιν μὲ ἄλλο ἀκόντιον. Ὅθεν ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀκόντια ἐπέρασαν πέρα καὶ πέρα τὰ σπλάγγνα του, ἔπεσε κατὰ γῆς ὁ γενναῖος ἀγωνιστής· εἶτα ἀποτεμνθεὶς τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὴν ἀγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀνέβη νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΡΑΪΔΟΣ¹ τῆς παρθένου.

- » Ποθοῦσα κάλλος ἢ Ραίε Θεοῦ βλέπειν,
- » Σαρκὸς τὸ κάλλος ἐκδίδωσι τῷ ξίφει.

Αὕτη κατήγετο ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Αἰγύπτου ὀνομαζομένην Βάταν (ἢ Τάμμαν) θυγάτηρ Πέτρου τινός. Ἐφόρεσε δὲ τὸ τῶν μοναζουσῶν σχῆμα, ὅτε ἦτον χρόνων ὀδώδεκα. Μίαν φορὰν δὲ, ὑπάγουσα μὲ ἄλλας παρθένους εἰς τὴν πηγὴν, διὰ νὰ φέρῃ νερόν, εἶδε πλῆθος παρθένων γυναικῶν, καὶ ἀνδρῶν πρεσβυτέρων, καὶ διακόνων μοναχῶν, τοὺς ὁποίους εἶχε δεδεμένους Λουκιανὸς ὁ ἡγεμὼν. Ἐρωτήσασα δὲ καὶ μαθοῦσα, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν εἶναι δεδεμένοι, ἔλαβεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ἀνδρίας, καὶ

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐσφαλμένως γράφεται ἐν τοῖς Μηναιοῖς, καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, Ἱεραίδος, ἀντὶ Ῥαίδος. Τὸ δὲ δίστιχον Ἱαμβικὸν τὸ κατὰ τὴν πᾶμπτην Σεπτεμβρίου γραφόμενον ἐν τοῖς Μηναιοῖς εἰς ὄνομα τῆς Ῥαίδος, ἀτάκτως γράφεται. Ἐξὼ γὰρ χρειάζεται, καὶ ὄχι ἐκεῖ.

ἔσμιξε καὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὰς δεδεμένας, παρθένους. Ὁ δὲ Κομενταρήσιος¹ συνεβούλευσεν αὐτὴν, νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ζωὴν τῆς, καὶ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ ἀποθάνῃ πρὸ καιροῦ μὲ τὰς ἄλλας παρθένους. Ἡ δὲ μακαρία Ῥαίε, ὄχι μόνον δὲν κατεπέισθη εἰς τὴν συμβουλήν του, ἀλλὰ καὶ παρασταθεῖσα ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, ἐπεριγέλασε τοὺς θεοὺς του. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐπερίπαιξε τὴν τῶν χριστιανῶν πίστιν, διὰ τοῦτο ἡ αἰδιδίμος Ῥαίε, χωρὶς νὰ φοβηθῆ τελείως, ἔπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον ἐκείνου. Ὅθεν πρῶτον βασανίζεται μὲ βασάνους πολλὰς, καὶ τελευταῖον διὰ ξίφους τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται, καὶ οὕτω λαμβάνει παρὰ τοῦ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ὁσίων καὶ ἀγαθῶν γυναικῶν ΞΑΝΘΙΠΗΣ, καὶ ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ.

- » Τὰς συγγόνους γε Ξανθίπην Πολυξένην,
- » Χοροὶ συνοίκους λαμβάνουσιν Ἀγγέλων.

Αὗται ἦσαν ἀπὸ μίαν χώραν τῶν Ἰσπανῶν κατὰ τοὺς χρόνους Κλαυδίου Καίσαρος ἐν ἔτει, σξή (268). Ἀλλ' ἡ μὲν Ξανθίπη ἦτον γυνὴ τοῦ ἀρχόντος τῆς χώρας ἐκείνης Πρόβου ὀνομαζομένου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐδιδάχθη τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, ὅταν ἐκεῖνος ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν.² Ἡ δὲ Πολυξένη παρθένος οὔσα, καὶ ἀρπαγεῖσα ἀπὸ ἓνα καχότροπον ἀνθρώπον καὶ μιαρὸν, χάριτι Θεοῦ ἔμεινεν ἀφορος ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε νὰ εὔρῃ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν τὸν ἀπόστολον, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτόν· ὅθεν πολλὰ θαύματα κάμνουσα, πολλοὺς ἐπέστρεφεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ἐπειτα παραλαβοῦσα Ὀνήσιμον τὸν ἀπόστολον, ὑπῆγεν ὄμοῦ μὲ αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα τῆς Ἰσπανίας. Ὑστερον δὲ ἀπὸ πολλὰς δυσκολίας καὶ πειρασμοῦς, τοὺς ὁποίους ἐδοκίμασεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἔχουσα σύντροφον καὶ τὴν Ῥεββέκαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐβαπτίσθη ὕστερα, λέγω, ἀπὸ πολλὰ συμβάματα, μόλις ἀντάμωσε τὴν ἀδελφὴν τῆς Ξαν-

¹ Κομενταρήσιος ἐκ τοῦ λατινικοῦ, σημαίνει δὲ τὸν δεσμοφύλακα. Σ. Ε.

² Ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆγεν εἰς τὴν Σπανίαν, ἢ Ἰσπανίαν, τὸ μαρτυρεῖ ὁ ἴδιος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, λέγων «Τοῦτο οὖν ἐπιτέλεις, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς (τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ πτωχοῖς δηλ.) τὸν καρπὸν τούτου, (ἦτοι τὴν ἐλεημοσύνην) ἀπελεύσονται δι' ὁμῶν εἰς τὴν Σπανίαν» (Ῥωμ. εἰδ' 28.)

θίτην. Ὅθεν ὁμοίως καὶ αἱ δύο τὸ ἐπιλοικοῦν τῆς ζωῆς των διανύσασαι, καὶ πολλὰ ποιήσασαι θαύματα, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΝΙΚΟΛΑΟΣ** ὁ παρτοπώλης ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἐκείνῳ ἀχθῷ (1672) ξίφει τελευτᾷ.

- † » Ὁ Νικόλαος πάντα πωλήσας κάτω,
» Ἐξηγόρασε Χριστὸν ἄνω ἐκ ξίφους.¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ ἐκ Κορίνθου.²

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ΚΔ'. μνήμη τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου **ΘΕΚΛΗΣ**.

- » Αὐτὸς σε σώζει Θεέλα ῥήξας τὴν πέτραν,
» Οὐ τῷ πάθει πρὶν ἐργάγησαν αἱ πέτραι.
» Πέτρῃ ἀμφί, τετάρτην εἰκάδα δέξατο Θεέκην.

Αὕτη ἦτον ἀπὸ τῆν πόλιν τοῦ Ἰκονίου, θυγάτηρ μὲν Θεοκλείας, εὐγενοῦς τινὸς καὶ ἐπιφανοῦς γυναικὸς Ἑλληνίδος, ἡραβωνισμένη δὲ μὲ ἀνδρα Θάμυριν ὀνομαζόμενον, ὅτε ἦτον χρόνων δεκαοκτώ. Ὅταν δὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆγεν ἀπὸ τῆν Ἀντιόχειαν εἰς τὸ Ἰκόνιον, ἐξενοδοχεῖτο εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου, καὶ ἐκεῖ ἐδίδασκε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ὅλους ἐκείνους, ὅσοι πρὸς αὐτὸν συνέτρεχον. Τότε καὶ ἡ μακαρία αὕτη Θεέλα ἐν τῇ γειτονεῖᾳ ἐκείνῃ καθημένη, ἤκουεν ἀπὸ τῆν θυρίδα τὰ γλυκύτατα λόγια τοῦ μακαρίου Παύλου, μὲ τὴν ἡδονὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ὥστε ἐλησμονεῖ καὶ φαγητόν, καὶ πιετόν, καὶ ὅλα τῆς τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα ἐλησμονεῖ δὲ καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν μητέρα, καὶ τὸν ἡραβωνιστικὸν τῆς, μ' ὅλον ὅτι ἡ μήτηρ καὶ ὁ ἡραβωνιστικὸς τῆς ἐσπούδαζον νὰ ἐμποδίσουν αὐτὴν ἀπὸ τῆν ἀκρόασιν τῶν γλυκυτάτων λόγιων τοῦ Παύλου. Ὅταν δὲ ὁ Παῦλος ἐφυλακίσθη, τότε ἡ αἰοδιμος αὕτη πορευομένη τὴν νύκτα εἰς τὴν φυλακὴν, ἐνετρώφα εἰς τὴν οὐράνιον διδασκαλίαν τοῦ ἀποστόλου, καὶ ἀπὸ τότε ἠκολούθει αὐτῷ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ δύο παρεστάθησαν εἰς τὸν

ἀνθύπατον, ὁ μὲν Παῦλος δαρεῖς, ἐδιώχθη ἔξω ἀπὸ τῆν χώραν τοῦ Ἰκονίου ἡ δὲ Θεέλα, ἐβλήθη εἰς τὴν φωτίαν. Καὶ διὰ τῆς θείας χάριτος μείνας ἀβλαβῆς, ἐβίβηκε διὰ νὰ ὑπάγη εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἀποστόλου. Ὅθεν εὐρούσα αὐτὸν κρυπτόμενον μέσα εἰς τάφον, ὁμοῦ μὲ τὸν Ὀνησιφόρον τὸν ξενοδόχον του, ὑπῆγε μὲ αὐτὸν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Εὐθὺς δὲ ἅμα ἐμβήσαν εἰς τὴν πόλιν, ὁ πρῶτος ἀρχὼν τῆς Ἀντιοχείας, Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος, βλέπων τὴν Θεέλαν, ἠχμαλεκτίσθη ἀπὸ τὸν αὐτῆς ἔρωτα. Ὅθεν ἐπειδὴ παρεκάλεσε τὸν Παῦλον διὰ νὰ πάρῃ αὐτὴν εἰς γυναῖκά του, καὶ δὲν ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου, διὰ τοῦτο ἐπίσασεν αὐτὴν ἀδεάντρακα εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, καὶ κατεφίλησεν αὐτὴν. Ἡ δὲ ἁγία φωνάζουσα ἔσχισε τὸ ἐπανωφόριον τοῦ ἀρχόντος καὶ ῥίπτουσα ἀπὸ τῆν κεφαλὴν του τὸν στέφανον ἐν ἐφόρει, ἐζήτηε μόνον τὸν πνευματικὸν νυμφίον τῆς Παῦλον. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μὴ ὑπομείνας τὴν ἐντροπὴν ταύτην καὶ ἀτιμίαν, ἐγκαλεῖ τὴν Θεέλαν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Καὶ λοιπὸν δίδεται ἡ μάρτυς τροφὴ εἰς μίαν λέαιναν, καὶ ἔπειτα δίδεται εἰς λέοντας καὶ ἄρκτους· διαφυλαχθεῖσα δὲ ἀπὸ τὰ θηρία ἀβλαβῆς, βλέπει ἕνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ νερόν. Καὶ ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμει νὰ βαπτισθῇ, διὰ τοῦτο ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸ νερόν· αἱ δὲ φῶκαί αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὸ νερόν, εὐθὺς ἀπὸ θεῖαν δύναμιν ἐμειναν νεκραί.

Ἐπειτα δίδεται πάλιν ἡ παρθένος εἰς τὰ θηρία· αἱ δὲ γυναῖκες αἱ ἐκεῖ τριγύρω ἰστάμεναι, ἐφώναζον μὲν, κατηγοροῦσαι τὸν ἡγεμόνα, διότι τιμωρεῖ μίαν γυναῖκα ἀθῶαν, πρὸς δὲ τὴν ἁγίαν ἐδείκνυον μεγάλην ἀγάπην καὶ φιλοφροσύνην, καὶ μάλιστα ἡ συγγενὴς τοῦ Καίσαρος Τρύφαινα, ἡ ὁποία ἐμπιατεύθη ἔξ ἀρχῆς διὰ νὰ φυλάττῃ τὴν ἁγίαν· καὶ ἀντὶ τῆς ἀποθανούσης θυγατρὸς τῆς Φαλκονίλλας εἶχε τὴν ἁγίαν Θεέλαν.

Μετὰ ταῦτα ἐδέθη ἡ ἁγία πλησίον εἰς δύο φοβεροὺς ταύρους τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐμεινεν ἀβλαβῆς. Ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ὁ ἀρχὼν Ἀλέξανδρος ἐστοχάσθησαν, ὅτι ἐπιχειροῦσιν ἀδύνατα πράγματα· μάλιστα δὲ, ἐπειδὴ καὶ ἐβλεπον τὴν εὐγενεστάτην Τρύφαιναν νὰ λειποθυμῇ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν λύπην τὴν ὁποῖαν ἐδοκίμαζε διὰ τὰ βάσανα τῆς Θεέλης, τούτου χάριν φοβηθέντες, ἀφῆκαν τὴν ἁγίαν ἐλευθέραν, διὰ νὰ ζῆ ὅπως θέλει. Καὶ λοιπὸν ἐλευθερίαν λαβοῦσα ἡ ἁγία μετὰ παρέλευσιν καιροῦ ὑπῆγεν εἰς τὰ

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Δεσποινάριον.

Μόρα και ἀντάμωσε τὸν μακάριον Παῦλον. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πάλιν ἐγύρισε εἰς τὸ Ἰκόνιον μετὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀποστόλου, διδάσκουσα εἰς τοὺς ἀπίστους τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπε τὴν κατὰ σάρκα μητέρα της ὅτι ἦτο κωφὴ εἰς τὰ λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ δὲν ἤθελε νὰ πιστεύσῃ διὰ τοῦτο τὴν ἄφησε, καὶ ἐκβαίνουσα ἀπὸ τὸ Ἰκόνιον ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον, ὅπου εὔρε πρότερον κεκρυμμένον τὸν ἀπόστολον Παῦλον μαζὶ μετὰ τὸν Ὀνησιφόρον. Καὶ τοῦτον προσκυνήσασα καὶ καταφιλήσασα, ὑπῆγεν εἰς τὴν Σελεύκειαν· εἶτα ἐκβαίνουσα ἔξω ἀπὸ αὐτὴν ἕως ἐν μίλιον, ἀνέβη εἰς τὸ βουνὸν τὸ καλούμενον Καλαμῶν, καὶ κατοικεῖ μέσα εἰς ἐν σπήλαιον· ἐκεῖ δὲ πολλὰς ἐνοχλήσεις ἐδοκίμασεν ἡ μακαρία ἀπὸ τοὺς δαίμονας. Γενομένη δὲ γνῶριμος εἰς ὄλους, καὶ διὰ τὰς ἀρετάς της, καὶ διὰ τὰ θαύματα, ἐφείλκυσε πολλὰς γυναίκας εὐγενεῖς καὶ ἀρχοντίσσας εἰς τὸν ὅμοιον ζῆλον καὶ μίμησιν τῆς ἀσκήσεως.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐφαίνετο εἰς ὄλους ἀμίσθος ἰατρός τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ ἐδίωκεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς δαίμονας, τούτου χάριν ἐφθονήθη ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς τῆς Σελεύκειας. Ὅθεν ἔστειλαν οἱ μισροὶ ἐκεῖνοι μερικὸς νέους ἀσελγεῖς διὰ νὰ ἀτιμάσουν αὐτήν. Ἀλλ' ἡ τιμία γραῦς βλέπουσα αὐτοὺς ὀρμήσαντας κατ' ἐπάνω τῆς ἀδιάντροπα, ἐπεκαλέσθη τὸν Θεὸν εἰς βοήθειαν. Καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! ἀκούει θεῖαν φωνὴν λέγουσαν ἄνωθεν νὰ ἔμβῃ μέσα εἰς τὴν πέτραν, ἡ ὁποία ἔχει νὰ σχισθῇ δι' αὐτήν, καὶ ἐκεῖ νὰ ἀναπαυθῇ. Ὅθεν εἰσελθοῦσα εἰς τὴν σχισθεῖσαν πέτραν, ἐγλύτωσε μὲν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀκολάστων ἐκείνων νέων, ἀνέβη δὲ ἡ μακαρία εἰς τὸν νυμφίον τῆς Χριστῶν, οὕσα χρόνων ἐννεήκοντα. (Ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτῆς συνεγράφη ἀπὸ Συμεῶν τὸν Μεταφραστὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄρτι τοῦ μεγάλου τῆς ἀληθείας », καὶ εὐρίσκειται ἀπλοῦς εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΟΠΡΙΟΣ.

» Οὐκ ἦν ὁ Κόπρις κόπρις, ἀλλ' ἄλλος βότρυς,

» Καλῶν κυπρισμῶν προσφέρων τῷ Κυρίῳ.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ αὐτὸς Μεταφραστὴς ἔχει καὶ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἄριαν ταύτην Θεόκλαν. οὗ ἡ ἀρχὴ « Θεόκλης ἡ μνήμη τῆς μεγάλης μάρτυρος » (σώζεται ἐν τῇ 1ερᾷ μονῇ τῶν Ἰερώων).

Οὗτος ἐγεννήθη εἰς μίαν κοπρίαν, εὐρίσκομένην ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου· διότι διωκομένη ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς ὁμοῦ μετὰ ἄλλους πολλοὺς πλησιοχώρους, καὶ καταφεύγουσα πρὸς τὸν ἁγίον Θεοδοσίον διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀσεβῶν, ἐκρατήθη ἀπὸ τὰ κοιλοπονήματα. Καὶ εὐρίσκουσα τὴν ἐκεῖ κοπρίαν, ἐγέννησεν ἐπάνω εἰς αὐτήν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέρασαν οἱ ἀγαρηνοὶ, εὐρόντες οἱ μοναχοὶ τὸ βρέφος ἐν τῇ κοπρίᾳ, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου ἔλαβον αὐτὸ, καὶ Κόπριν ἐπωνόμασαν. Ἐτρεφον δὲ αὐτὸ μετὰ γάλα μιᾶς αἰγῆς, ἡ ὁποία ἐβοσκε μὲν ὁμοῦ μετὰ τὰς ἄλλας αἰγας, ὅτε δὲ ἤρχετο ὁ καιρὸς διὰ νὰ βυζάνῃ τὸ παιδίον, τότε ἐχώριζεν ἀπὸ τὰς ἄλλας, καὶ μόνη κατέβαινε ἀπὸ τὸ βουνόν. Καὶ ἀφ' οὗ ἐβύζανε τὸ παιδίον, πάλιν ἐγύριζεν εἰς τὴν συνήθη τῆς βοσκῆς. Καὶ τοῦτο ἔκαμνε, ἕως οὗ τὸ παιδίον ἠῤῥησε, καὶ ἔτρωγε στερεωτέραν τροφήν.

Οὗτος λοιπὸν, φθάσας εἰς ἡλικίαν τελειωτέραν, ἐγένει ἀγαπητὸς παρὰ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου. Καὶ ἐπειδὴ ἐφύλαξεν ἀμόλυτον τὸ κατ' εἰκόνα, διὰ τοῦτο ἠξιώθη καὶ τῆς τοῦ Πνεύματος χάριτος καὶ τὰ θηρία ὑπέτασσε. Διότι εὐρῶν ποτὲ μίαν ἄρκτον, τρώγουσαν τὰ μαρούλια τοῦ κήπου, ἐπίασεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ αὐτίου, καὶ ἐξέβαλεν ἔξω τοῦ κήπου, καὶ ἐπιτιμήσας αὐτήν μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, τὴν ἔκαμε νὰ μὴν ἔμβῃ πλέον εἰς τὸν κήπον. Ἀλλὰ καὶ μίαν φορὰν ἀναβαίνων εἰς τὸ βουνόν ὁμοῦ μετὰ τὸν ὄνον τοῦ μοναστηρίου διὰ νὰ κόψῃ ξύλα, ἐπειδὴ μία ἄρκτος ἐπλήγησε τὸν ὄνον εἰς τὸν μηρόν, ἐπίασεν ὁ ὄσιος τὴν ἄρκτον, καὶ ἐφόρτωσεν εἰς αὐτήν τὰ ξύλα, εἰπὼν· δὲν θέλω σὲ ἀφήσει, ἀλλ' ἐσὺ θὰ κάμνης τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γαιδάρου ὃν ἐπλήγησες, ἕως οὗ νὰ υγιάνῃ ἐκεῖνος. Καὶ λοιπὸν διὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου ὑπετάσσετο εἰς αὐτὸν ἡ ἄρκτος, καὶ ἔφερε τὰ ξύλα. Οὗτος μίαν φορὰν ὑπηρετῶν εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ βλέπων ὅτι ὁ λέβης ἔβραζε, καὶ ἐχύνετο ἔξω τὸ μαγειρευόμενον ὄσπριον, ἐπειδὴ δὲν εὔρε τῆς συνειθισμένης κοχλιάρας, ἔβαλε γυμνὸν τὸ χερίον του μέσα εἰς τὸν λέβητα, καὶ ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔπαυσε τὸ ὑπερβολικὸν βράσιμον, χωρὶς νὰ λάβῃ παραμικρὰν βλάβην ἢ χεῖρ του.

Ἐπειδὴ δὲ ἦτο στολισμένος μετὰ πᾶν εἶδος ἀρετῆς, καὶ μέχρι τοῦ γηρατειοῦ του δὲν ἡμέλησε τὴν ἀσκήσιν (διότι καὶ μετὰ ὄλον ὅτι ἦτο χρόνων ἐννεήκοντα, ὅμως ὁ τρισμακάριστος,

πάντοτε ἐπέτατο εἰς τόπον ἀπακρυφον καὶ κροσηύχτο.) Διὰ ταῦτα λέγω τὰ ἐνθεα αἰτιῶν κατορθώματα, ἠξιώθη νὰ βλέπῃ τὸν μέγαν Θεοδόσιον, μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν καὶ συνέπαλλε μετ' αὐτοῦ. Εἰς ὅλον δὲ τὸ ὕστερον ἤκουσε καὶ μίαν φωνὴν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Θεοδοσίου λέγουσαν αὐτῷ ταῦτα· ἀδελφε Κόπρι, ἰδοὺ ἐφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ θανάτου σου· ὅθεν ἐλθέ πρὸς ἐμέ, διὰ νὰ ἀναπαυθῆς εἰς τὸν ἐτοιμασθέντα τόπον τῆς ἀναπαύσεως. Λάμπας λοιπὸν ὁ ὁσῖος οὗτος ἀναμέσον τῶν ἀγίων πατέρων ἐκείνων, ὡς ἥλιος, στολισμένος μάλιστα ὢν καὶ μετὰ τὸ λαμπρὸν τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀφ' οὗ ἤκουσε τὴν ἀνωθεν φωνὴν, ἠσθένησεν ὀλίγον. Καὶ ἀποχαιρετίσας ὅλους τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφοὺς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ θυγατρὸς Παφνουτίου τοῦ Αἰγυπτίου.

• Τὸ ὄψω κρύπτεις ἀνδρικῶς Εὐφροσύνη,

• Καὶ κρυπτὰ τὸν βλέποντα Δεσπότην βλέπει.

• Εἰκάδα Εὐφροσύνη κατὰ πέμπτην πότμον ὑπέστη.

Αὕτη ἡ ἁγία Εὐφροσύνη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱ (410)· ἀφήσασα δὲ τὰ χαροποιὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, καὶ τὴν φαντασίαν καὶ δόξαν τῆς παρουσίας ζωῆς, καὶ φυγοῦσα κρυφίως ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς τῆς, μετεσχημάτισε τὸν ἑαυτὸν τῆς· φορέσασα δηλαδὴ ἀνδρικὰ φορέματα, ἀντὶ Εὐφροσύνης μετωνομάσθη Σμάρραδος. Καὶ ἐπειδὴ ἠγάπησε τῶν μοναχῶν τὴν πολιτείαν, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον ἀνδρῶν, φαινομένη ὡς εὐνοῦχος βασιλικός, καὶ κουρεύσασα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς, ἐσπούδαζε μετὰ κάθε τρόπον, πῶς νὰ κρυφθῆ, καὶ νὰ μὴ τὴν μάθῃ ὁ πατὴρ τῆς Παφνουτίος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔτυχε τοῦ ποθομένου, ἠγωνίζετο μετὰ ἀγῶνας καὶ κόπους πολλοὺς, καὶ μετὰ προσευχὰς ἐκτενεῖς καὶ ἀδιακόπους, ἕως οὗ κατεξήρανε μετὰ ὑπερβολὴν τὸ ἀπαλὸν καὶ γυναικεῖόν τῆς σῶμα, εἰς τρόπον ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἐθαύμαζον ὅλοι οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἀδελφοί, βλέποντες τὴν ἄκραν κακοπάθειαν, ἣν ἐμεταχαρίζετο ἡ αἰδύμοσ.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἦτο πρᾶγμα παράδοξον, ὅ

περ ἀδυνατεῖ νὰ παραστήσῃ λόγος· δηλαδὴ, νὰ βλέπῃ τίς μίαν ὠραίαν γυναῖκα νὰ συγκατοικῇ ἀνάμεσον εἰς ἀνδρας μοναχοὺς· ἡ ὁποία ἐδυνήθη νὰ κρύψῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς, ὅστις τὴν ἐζήτηε ἐπιπόνως εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ λαγκαθία, καὶ εἰς πάντα τόπον, καὶ ἔτρεχεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀναστενάζων διὰ τὸν μακρὸν καὶ πολυχρόνιον χωρισμὸν τῆς, καὶ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς, μετὰ τοὺς ὁποίους συγκατοικεῖ. Καὶ ἀκολούθως ἐδυνήθη νὰ ἀστράψῃ μετὰ τῶν ἀνδρῶν μετὰ τὰς ἀρετὰς, καθὼς καὶ ὁ πολύτιμος λίθος σμάρραδος ἀστράπτει ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἄλλους λίθους. Ὅντως σμάρραδος ἐφάνη ἡ μακαρία αὕτη Εὐφροσύνη, μείνασα ἀγνώριστος, ὄχι εἰς ἓνα χρόνον, ἢ δύο, ἢ τρεῖς· ἀλλ' εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων τριάνταοκτῶ· μέχρι τέλους δηλαδὴ τῆς ζωῆς τῆς. Μόνον δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ἐφανερώσεν, ὅτι ἦτο γυνή, καὶ ὄχι ἀνήρ. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὁ πατὴρ τῆς Παφνουτίος ὑπῆγε μίαν φορὰν εἰς τὸ μοναστήριον, καθ' ὃν καιρὸν ἐμελλεν ἡ ὁσία νὰ ἀποθάνῃ, τοῦτον αὐτὴ βλέπουσα, εἶπε πρὸς αὐτὸν τοῦτον μόνον τὸν δλουστερινὸν λόγον· «ὦ πάτερ.» Καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, χαίρουσα καὶ εὐφραينوμένη διὰ τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἐμελλε νὰ ἀπολαύσῃ διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ κόπους τῆς. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς ἀκούσας τὸν λόγον τοῦτον, ἐξεπλάγη. Ὅθεν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν χαρὰν, ὅτι ἠξιώθη νὰ ἰδῇ τὴν θυγατέρα του, ἐπεσε κατὰ γῆς ὡς νεκρός· καὶ τί ἄλλο ἔπρεπε νὰ πάθῃ, ἀκούσας τοιοῦτον χαροποιὸν λόγον, καὶ ἀξιώθεις νὰ ἰδῇ τὴν εἰς τριάκοντα καὶ ὀκτῶ χρόνους ζητουμένην καὶ ποθουμένην του θυγατέρα; Καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἠξιώθη νὰ ἰδῇ τὸ παρ' αὐτοῦ ποθούμενον γέννημα, ἀφῆκε πατρίδα, καὶ κόσμον, καὶ τὰ ἐν κόσμῳ. Καὶ ὁμοῦ ζῆλον καὶ πόθον λαβὼν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ τῶν ἀσκητικῶν ἀγῶνων τῆς θυγατρὸς του, ἐγένετο καὶ αὐτὸς μοναχός. Ὅθεν φανεῖς διάδοχος καὶ κληρονόμος τόσον τοῦ τόπου, ὅσον καὶ τοῦ τρόπου· ἤγουν τοῦ μοναστηρίου, καὶ τῶν ἀρετῶν τῆς θυγατρὸς του, ὡς πατὴρ τοιοῦτου εὐλογημένου τέκνου, χαίρων καὶ εὐφραينوμένος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (Ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς εἰς τὸν Παράδεισον).¹

¹ Σημειῶσαι, ὅτι τὸ Συναξάριον τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης συνετέθη διὰ στίχων ἱαμβικῶν· ἐξ ὧν καὶ μετεφράσθη. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μεταφραστὴς συνέγραψε τὸν βίον αὐτῆς λογογραφικῶς, αὐτὴ ἡ ἀρχὴ· «Ἄρα τὰ Ῥωμαίων σὴπτερα (σὴζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Δαυρῇ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθμῶν, καὶ ἐν ἄλλαις.)

Ὁ δόσιος ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΣ, ὁ πατὴρ τῆς ὁσίας
Κυφροσύνης ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Μύσας ὁ Παφνούτιος ἐν τῷ σαρκίῳ,
- » Τῷ πνεύματι ζῆ, καὶ θεωρεῖ φῶς μέγα.

Ὁ ἅγιος δαιομάρτυς ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΣ σταυρω-
θὲς τελειοῦται. ¹.

- » Σταυρωθεὶς Παφνούτιος οἱ κόσμου φίλος,
- » Τὸν παντὶ κόσμῳ καὶ πρὶν ἐσταυρωμένον.

Ἀνάμνησις τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, καὶ τῆς εἰς
τὸν ἀέρα ἀρπαγῆς τοῦ παιδός.

- » Ἀρθεὶς ἄνω παῖς, τὸ τρισύμνητον μέλος,
- » Καθὼς νέες ψάλλουσιν, ἀγγέλει κάτω.

Κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ
ἐν ἔτει υἱ (410) ὁ πανάγαθος Θεὸς ἠβουλήθη
μὲ τοὺς τρόπους τοὺς ὁποίους οὗτος ἤξευρει,
νὰ πληροφορήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴν κοι-
νὴν καὶ ἐσχάτην πάντων ἀνάστασιν, καὶ ὅτι
πρέπει νὰ ὑμνῶσιν ὀρθῶς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο
συνεχώρησε νὰ γένη σεισμός φοβερός. Ὅθεν
διὰ τὸν φόβον τοῦ σεισμοῦ ὅλος ὁ λαὸς τῆς
Κωνσταντινουπόλεως ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα καὶ
μὲ τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην Πρόκλον, καὶ
μὲ ὅλον τὸν κληρὸν, εὐρίσκοντο ὅλοι ὁ-
μοῦ ἐξωεῖς τὰ περίχωρα καὶ ἐποίουν λιτανείας.
Καὶ ἐπειδὴ τότε ἤρχιζεν ἡ αἵρεσις τῶν Θεο-
πασχιτῶν ἐξ ἐπηρείας τοῦ διαδόλου, οἱ ὅποιοι
ἐπρόσθετον εἰς τὸν τρισάγιον ὕμνον τὸ, ὁ σταυ-
ρωθεὶς δι' ἡμᾶς· τούτου χάριν αἰφνιδίως ἠρπά-
γη ἔμπροσθεν πάντων ἐν παιδίον εἰς τὸν ἀέρα.
Ὅλοι λοιπὸν βλέποντες τὸ παράδοξον τοῦτο
μὲ φόβον καὶ ἐκπληξιν ἔκραζον εἰς πολλὰς ὥ-
ρας τὸ, Κύριε ἐλέησον. Καὶ ἰδοὺ πάλιν κατε-
βιβάσθη τὸ παιδίον ἀπὸ νεφέλης. Τὸ ὅποῖον
μὲ μεγάλην φωνὴν ἐφανέρωσεν εἰς ὅλους, ὅτι
οἱ χοροὶ τῶν ἀγγέλων ἀναφέρουσιν εἰς τὸν
Θεὸν τὸν τρισάγιον ὕμνον χωρὶς τῆς προσθή-
κης του, ὁ σταυρωθεὶς, λέγοντες, ἅγιος ὁ Θεός,
ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.
Καὶ τὸ μὲν παιδίον, εὐθύς μετὰ τὰ λόγια ταῦτα
παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· ὁ
δὲ σεισμός, εὐθύς ἔπαυσεν. ²

¹ Τὸν βίον τοῦ δαιομάρτυρος τούτου Παφνουτίου δεῖ ἐν τῷ
νεοτυπώτῳ Ἐκλογίῳ.

² Σημειῶσαι, ὅτι ὁ τόπος, ὅπου ὑψώθη τὸ παιδίον εἰς τὸν
ἀέρα, λέγει ὁ Νικηφόρος, ὅτι ὠνομάσθη, ἕψωμα θεῖον. Νῦν
δὲ ὀνομάζεται ψωμαθεῖα. Περὶ τοῦ ἔθνους τούτου δεῖ πλατύτε-
ρον ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ π. α. κανόνος τῆς ε'. συνόδου περὶ τῷ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΥΛΟΥ, ΤΑΤ-
ΤΗΣ, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν ΣΑΒΙΝΙΑΝΟΥ,
ΜΑΞΙΜΟΥ, ΡΟΥΦΟΥ, καὶ ΕΥΓΕΝΙΟΥ.

- » Πατὴρ ὁ Παῦλος μαρτυρεῖ σὺν τοῖς τέκνοις,
- » Μεθ' ὧν σεαυτὴν Τάττα τάττεις ἐμφρόνως.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι, Παῦλος καὶ Τάττα οἱ ὁμό-
ζυγοι, καὶ οἱ τέσσαρες παῖδες αὐτῶν Σαβινια-
νός, Μάξιμος, Ρούφος, καὶ Εὐγένιος, κατή-
γοντο ἀπὸ τὴν Δαμασκόν, τὸ νῦν λεγόμενον
τουρκιστὶ Σάμ. Ἐπειδὴ δὲ διεβλήθησαν ὡς χρι-
στιανοὶ, ἠσφαλίσθησαν οἱ πόδες αὐτῶν εἰς τὸ
ξύλον τὸ τιμωρητικόν, καὶ μὲ ἀλύσεις ἐδέ-
θησαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκρίθησαν, ἐδάρησαν δυνα-
τά. Ἐπειτα στρεβλωθέντες κατὰ τὰ μέλη τοῦ
σώματος ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, παρέδωκαν τὰς
ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὅποιον
ἐλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων προσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ'. Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου
ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, φίλου, παρ-
θένου, ἐπιστηθίου, ἡγαπημένου, ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ
Θεολόγου.

- » Πατὴρ παρῆστις ἡγαπημένῳ Λόγῳ,
- » Πάντων μαθητῶν ἡγαπημένε πλέον.
- » Πρὸς γε Θεὸν μετέβη βροντῆς καίς εἰκάδι ἔκτῃ.

† Οὗτος κατήγετο ἀπὸ χωρίον εὐτελὲς τῆς
Γαλιλαίας, ὀνομαζόμενον Βηθσαϊδά· υἱὸς ὢν,
πατὴρ μὲν Ζεβεδαίου φαρά καὶ πτωχοῦ ἀνθρώ-
που, μητὴρ δὲ Σαλώμης, ἡ ὁποία ἦτο θυγά-
τηρ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς Θεοτόκου. Διό-
τι ὁ Ἰωσήφ εἶχε τέσσαρας υἱοὺς, Ἰάκωβον,
Ἰωσήν, Ἰούδαν, καὶ Σίμωνα, (ἢ Συμεών) καὶ
θυγατέρας τρεῖς, τὴν Ἔσθῆρ, τὴν Μάρθαν,
καὶ τὴν Σαλώμην· ἧτις ἦτο γυνὴ μὲν τοῦ Ζε-
βεδαίου, μήτηρ δὲ τοῦ Ἰωάννου τούτου. ¹ Ὅ-
θεν ἐκ τούτου ἀκολουθεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο θεῖος τοῦ Ἰωάννου τού-

ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ· ἦτοι τῷ νεοτυπώτῳ κανονικῷ. Γράφει δὲ
ὁ Θεοφάνης εἰς τὸ Χρονικόν του, ὅτι ἡ εὐσεβιστάτη βασιλεῖς
Πουλχερία ἡμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν της Θεοδόσιον τὸν μικρὸν,
ἐπρόσταξαν μὲ ἰδικτον, ἦτοι μὲ βασιλικὸν ἐγγραφὸν ἄριστον,
νὰ ψάλλεται τὸ τρισάγιον εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ.

¹ Ὅρα περὶ τούτων καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἀδελφοῦ
Ἰακώβου κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τῶν Ὀκτωβρίων.

του, ὡς νομιζόμενος ἀδελφός Σαλώμης τῆς θυγατρὸς Ἰωσήφ, μητρὸς δὲ Ἰωάννου· ὁ δὲ Ἰωάννης ἦτο ἀνεψιός τοῦ Κυρίου. Συνεδοχῆθαι δὲ ὁ θεὸς Ἰωάννης τὸν πατέρα του Ζεβεδαίου εἰς τὴν ἀλιευτικὴν τέχνην μετὰ τὸν ἀδελφόν του Ἰάκωβον. Ὅτε δὲ οὗτος ἐκαλέσθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ἀφήκε τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὸ πλοῖόν του, καὶ ἠνώθη μετὰ τὸν καλίσαντα Κύριον, καὶ τοὺς αὐτοῦ νόμους ἀκριβῶς ἐδιδάχθη. Διὰ τοῦτο παραιτήσας τὸ νὰ πιάνῃ τὰ ἀλογα ὀψάρια, ἔμαθε πῶς νὰ πιάνῃ διὰ τῆς διδασκαλίας τὰς λογικὰς ψυχὰς αἰνῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἐπειδὴ μετεχειρίζετο ἀκραν ἐγκράτειαν εἰς ὅλα τὰ βλάπτοντα, διὰ τοῦτο ἄλλος οἰκειώθη μετὰ τὴν παρθενίαν. Ἐκ τούτου δὲ ἐπλούτησε καὶ τὰ νὰ ὀνομάζεται Παρθένος ἐξαιρέτως, καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἐκ τούτου ἔγεινε καὶ ἡγαπημένος κατ' ἐξαιρῆτον εἰς τὸν βασιλέα Χριστόν, εἰς τρόπον ὥστε, μόνος αὐτὸς ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν τοῦ ἡγαπημένου. Ὅθεν καὶ ὅτε ὁ Κύριος ἀνέβη εἰς τὸ Θαβώριον ὄρος διὰ νὰ μεταμορφωθῇ, ἀνέβη μαζί καὶ ὁ ἡγαπημένος οὗτος Ἰωάννης, καὶ εἶδε τὴν ἐκεῖσε ἐκ μέρους δειχθεῖσαν τοῦ Θεοῦ Λόγον· θεότητα, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόχησα· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ μυστικῷ δείπνῳ αὐτοῦ πλησίον τοῦ ἡγαπημένου του διδασκάλου ἐκάθισεν. Αὐτὸς καὶ ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του ἀνέπεσε διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην ἣν εἶχεν εἰς αὐτόν· αὐτὸς ἠρώτησεν αὐτόν λέγων, Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε; αὐτὸς ἐζήτησε καὶ νὰ καθίσῃ ἐκ δεξιῶν τοῦ διδασκάλου του, δεικνύς μετὰ τοῦτο φανερώς τὸ πρὸς αὐτόν διάπυρον φιλτρόν του. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπιήσθη ὁ Κύριος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, αὐτὸς ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ ἐμβήκεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως, ἐπειδὴ ἦτο γνωστός του· καὶ ὅτε δὲ ἐσταυρώθη, αὐτὸς παρίστατο εἰς τὸν σταυρόν μετὰ τῆς Θεομήτορος, καὶ ἡ μὲν Θεοτόκος ἤκουσε παρ' αὐτοῦ τὸ γύναι, ἰδεὶ ὁ υἱός σου· οὗτος δὲ ὁ Ἰωάννης, ἤκουσε τὸ, ἰδοὺ ἡ Μητέρα σου. Τούτου δὲ τοῦ λόγου τί ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ γένη μακαριώτερον;

Ὅθεν καὶ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἰδρὰν ἔλαβεν ἀξιοπρεπῶς εἰς τὸν οἶκόν του τὴν Μητέρα καὶ Παρθένον ὁ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα παρθένος. Καὶ ὅτε δὲ ὁ Κύριος ἀνέστη, αὐτὸς ἐπρόλαβε τὸν κορυφαῖον Πέτρον, καὶ παρακύψας πρῶτος εἰς τὸν τάφον εἶδε τὰ ἐντάφια, καὶ τὸν ποθούμενον ἐβλεψε, καὶ παρ' αὐτοῦ αὐτὸς τὸ ἐμφύσημα δέχεται, καὶ τῆς οἰκουμένης ὀ-

λης προβάλλεται ἀπόστολος. Αὐτὸς καὶ ἀναληφθέντα εἶδε τὸν Κύριον. Αὐτὸς ἔπειτα κατὰ τὴν τοῦ Παρακλήτου ἐπιφοίτησιν ἐν εἶδει πυρίων γλωσσῶν ἐδέχθη μετὰ τῶν ἄλλων σωματωμένων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς. Αὐτὸς τελευταῖον καὶ μέχρι τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἔμεινεν εἰς Ἱερουσαλήμ, διακονῶν αὐτῇ εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀπόστολοι ἔβαλον λαχνούς ἵνα διὰ νὰ γνωρίσωσι, ποῦ ἐμελλεν ἕκαστος νὰ ὑπάγῃ διὰ νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον, ἔπεσαν ὁ λαχνὸς διὰ νὰ ὑπάγῃ ὁ Ἰωάννης οὗτος εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, ἣ ὅποια ἦτο γεμάτη ἀπὸ εἰδωλα, καὶ ὅλη ἦτον ἐκδοτος εἰς τὴν ἐλληνικὴν πλάνην. Τούτου χάριν λυπηθεὶς διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος, καὶ ἀγωνιάσας ὡς ἄνθρωπος, προσέκρουσεν εἰς τὸν Θεόν, ἐπειδὴ δὲν ἤλπισεν ὅλος διόλου εἰς τὴν ἀκαταμάχητον δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ὅθεν ἐσυγχωρήθη ἀπὸ τὸν Θεόν νὰ πέσῃ εἰς πειρασμόν, ἵνα διὰ τοῦ πειρασμοῦ ἀφεθῇ τὸ ἀθρώπινον σφάλμα του. Διότι οἱ μεγάλοι καὶ τέλειοι ἄνδρες κατὰ τὴν ἀρετὴν ἀπαιτοῦνται νὰ φυλάττωσι τὴν ἀκρίβειαν ἕως καὶ εἰς τὰ παραμικρότατα πράγματα. Προλέγει λοιπὸν ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν μαθητὴν του Πρόχορον τὴν τρικυμίαν καὶ τὸ ναυάγιον, ὅπερ καὶ οἱ δύο ἐμελλον νὰ πάθωσι. Καὶ ὅτι μόνος ὁ Ἰωάννης ἔχει νὰ πειρασθῇ εἰς τὴν θάλασσαν ἡμέρας τεσσαράκοντα. Ὅθεν τῆς τρικυμίας γενομένης, κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ ἀποστόλου, ἐξεβράσθη ὁ Πρόχορος ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης εἰς τὴν Σελεύκειαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐσυκοφαντήθη ὅτι εἶναι μάγος, καὶ ὅτι ἐπῆρεν ἀργύρια ἀπὸ τὸ ναυαγῆσαν πλοῖον, καὶ ἔχει καὶ ἐξοδεύει αὐτά. Ἀπὸ τῆς Σελεύκειαν δὲ ὑπῆγεν εἰς ἕνα τόπον τῆς Ἀσίας, Μαρμαρωτὴν ὀνομαζόμενον, ἐν διαστήματι ἡμερῶν τεσσαράκοντα.

Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν, εὗρίσκει τὸν διδασκάλον του Ἰωάννην, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐκβράσῃ ἐκεῖ ἡ θάλασσα. Ὅθεν δοξάζουσι καὶ οἱ δύο τὸν Θεόν ὅτι τοὺς ἐλύτρωσε, καὶ εὐχαριστοῦσιν αὐτόν. Ἐπειτα ὑπάγουσιν καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Ἐφεσον, ὅπου καὶ ἀπαντῶσι γυναῖκα Ῥωμάναν ὀνόματι, ἣ ὅποια ἦτον ἠρραβωνισμένη μετὰ ἕνα ἄρχοντα Ἰριβάτον καλούμενον· γυναῖκα, λέγω, διαβωμένην εἰς τὴν κακίαν ἕως καὶ εἰς τὴν Ῥώ-

¹ Ἐἰ δὲ δηλοῦσιν οἱ λαχνοὶ οὗτοι, ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συνταξιάρχου τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Κορνηλίου, κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ πρώτου μηνός.

μην αὐτήν. Ἄβτη λοιπὸν λαβούσα τὸν μέγαν Ἰωάννην καὶ Πρόχορον τὸν αὐτοῦ μαθητὴν, ἐβίαζεν αὐτούς· νὰ δουλεύωσιν εἰς ἓν λουτρὸν ἐδακόντης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰωάννης ἀπειρος ὦν ἀπὸ τὸ τοιοῦτον διακόνημα, ἐτύγγανε νὰ σφάλῃ παραμικρὸν εἰς κανέν ἔργον, διὰ τοῦτο μετεχειρίζετο αὐτούς ἡ κακίστη ἐκείνη μὲ τὴσιν μεγάλῃν ὠμότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, ὡς νὰ τοὺς εἶχεν ἐξηγορασμένους δούλους. Ὅθεν καὶ εἶχε τὸν μὲν Ἰωάννην ὑπηρέτην εἰς τὸ νὰ καίῃ τὸ λουτρὸν, τὸν δὲ Πρόχορον, ὑπηρέτην εἰς τὸ νὰ χύῃ τὸ νερὸν πρὸς τοὺς λουομένους. Ἐκατοίκει δὲ ἐντὸς τοῦ λουτροῦ ἐκείνου καὶ εἰς θαύμων ἀγχιος, ὅστις τρεῖς φορές τὸν χρόνον ἐσυκίθιζε νὰ πνίγῃ ἓνα νέον, ἢ μίαν νέαν. Ἐλαβε δὲ τὴν ἀρχὴν καὶ ἀδειαν νὰ ἐνεργῇ τὸν τοιοῦτον φόνον ὁ διάβολος, διότι ὅτε ἐθεμελιό-νετο τὸ λουτρὸν ἐκεῖνο, κατέπεισεν ὁ μιαρὸς τοὺς κτίζοντας νὰ χώσουν ἓνα νέον, καὶ μίαν νέαν μέσα εἰς τὰ θεμέλια, μὲ σκοπὸν τάχα διὰ νὰ ἀντιλαλή, καὶ νὰ ἐκβάλλῃ ἤχον μέγαν τὸ λουτρὸν. Ὅθεν ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν ὁ ἀνθρωποκτόνος, ἐπνίγεν ἐκεῖ συχνὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Μετὰ τρεῖς λοιπὸν μῆνας ἀφ' οὗ ὑπῆγαν εἰς τὸ λουτρὸν ὁ Ἰωάννης καὶ Πρόχορος, ἐμβαίνων εἰς τὸ λουτρὸν διὰ νὰ λουσθῇ Δόμνος τις, υἱὸς τοῦ Διοσκορίδου τοῦ αὐθέντου τῆς Ῥωμᾶνας, ἐπνίγη ὑπὸ τοῦ δαίμονος. Ὅθεν ἡ μὲν Ῥωμᾶνα ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα διὰ τὸν θάνατον τοῦ Δόμνου· ὁ δὲ πατὴρ τοῦ Διοσκορίδης, μαθὼν τὴν ἐξαφνικὴν εἶδησιν τοῦ θανάτου του, ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν λύπην του ἐτελεύτησε. Παρεκάλει λοιπὸν ἡ Ῥωμᾶνα τὴν ψευδοθεῶν Ἄρτεμιν διὰ νὰ ἀναστήσῃ τὸν Δόμνον, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς κατέκοπτεν. Ἄλλ' ὅμως εἰς μάτην πάντα ταῦτα ἔκαμνε. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἠρώτα τὸν Πρόχορον διὰ ποίαν αἰτίαν θρηνεῖ ἡ Ῥωμᾶνα. Τούτους δὲ βλέπουσα ἐκείνη συνομιλοῦντας, ἐπίασε τὸν Ἰωάννην καὶ ἐστενοχώρει αὐτὸν δυνατὰ, συκοφαντοῦσα μὲν αὐτὸν, ὅτι εἶναι μάγος, τελευταῖον δὲ καὶ φοβερίζουσα, ὅτι ἔχει νὰ τὸν θανατώσῃ, ἐὰν δὲν μεταχειρισθῇ κάθε τρόπον διὰ νὰ ἀναστήσῃ τὸν Δόμνον. Ὅθεν οὕτως ἀναγκασθεὶς ὁ ἀπόστολος, ἐποίησε προσευχὴν. Καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἀνέστησε τὸν Δόμνον. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέπουσα ἡ Ῥωμᾶνα, ἐμεινεν ἐκστατικὴ, καὶ ὠνόμαζε τὸν Ἰωάννην Θεὸν καὶ Θεοῦ υἱόν. Εἶτα ἐξομολογηθεῖσα καθαρῶς τὰς ἀμαρτίας της, καὶ ζητήσασα συγχώρησιν διὰ τὰς κακοπαθείας, ὅσας ἐπροξένησεν εἰς τὸν ἀ-

πόστολον καὶ τὸν μαθητὴν του, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ καὶ ἐβαπτίσθη. Ἀνέστησε δὲ ὁ Ἰωάννης ὑστερον ἀπὸ τὸν Δόμνον καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Διοσκορίδην, τὸν ὅποιον καὶ ἐβάπτισεν. Ὁμοίως ἐβάπτισε καὶ τὸν ἀναστηθέντα υἱὸν του, καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους ὅσοι ἐκεῖ συνῆδραμον. Ἐδίωξε δὲ καὶ τὸν πονηρὸν δαίμονα, τὸν κατακοῦντα εἰς τὸ λουτρὸν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἐφέσιοι ἐτέλουν μεγάλην ἑορτὴν εἰς τὴν ψευδοθεῶν Ἄρτεμιν, διὰ τοῦτο ὁ ἀπόστολος ὑπῆγεν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅπου ἐστάκετο τὸ εἶδωλον τῆς Ἄρτεμιδος. Οἱ δὲ ὄχλοι βλέποντες αὐτὸν, ἐθυμώθησαν μέγαν καὶ τὸν ἐλιθοβόλουν· ἀλλ' οἱ λίθοι, τὸν μὲν ἅγιον οὐδόπως ἐκτύπησαν, ἐκτύπων δὲ τὸ εἶδωλον, ὥστε συνέτριψαν αὐτὸ εἰς λεπτὰ. Οἱ ἀνόητοι ὅμως ἐκεῖνοι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἔλθωσιν εἰς αἰσθησίν· ἀλλὰ βλέποντες τὸν ἀπόστολον νὰ διαλέγεται εἰς αὐτοὺς περὶ πίστεως, πάλιν ἐλιθοβόλουν αὐτόν. Οἱ λίθοι ὅμως γυρίζοντες, ἐκτύπων αὐτοὺς τοὺς ἰδίους παραδόξως, καὶ κατεπλήγοναν. Τότε ὁ θεῖος ἀπόστολος ἔκαμνε εἰς τὸν Θεὸν προσευχὴν, καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔγεινε σεισμὸς καὶ βρασμὸς μέγας τῆς γῆς, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐχάθησαν ἄνθρωποι διακόσιοι. Τοῦτο δὲ βλέποντες οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐξεμέθυσαν ἀπὸ τὴν μέθην καὶ τὸ σκότος τῆς κλάνης καὶ ἐπαρὰ κάλουν θερμῶς τὸν ἀπόστολον, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεθῶσι καὶ οἱ ἀποθανόντες ἀναστηθῶσι. Τότε προσευχηθέντος τοῦ ἀποστόλου, εὐθὺς ἔβλοιο ἀνέστησαν. Καὶ ἐπειδὴ πάλιν ἔγεινε βρασμὸς τῆς γῆς, διὰ τοῦτο ἐπρόσπεσαν ὅλοι εἰς τὸν ἀπόστολον, καὶ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἐβαπτίσθησαν. Ἐπειτα ἐλθὼν ὁ θεῖος ἀπόστολος εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Τύχη, ἰάτρευσε ἓνα παραλυτικόν, ὅστις ἦτον κατάκειτος δώδεκα ὀλοκλήρους χρόνους.

Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα θαυμάσια ἐγίνοντο ἀπὸ τὸν ἀπόστολον καὶ ἡ φήμη αὐτῶν ἔτρεχε πανταχοῦ· τούτου χάριν βλέπων ταῦτα ὁ δαίμων ἐκεῖνος, ὅστις παρέμενε καὶ ἐκατοίκει εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἄρτεμιδος, καὶ γνωρίσας ὅτι καὶ αὐτὸς θέλει διωχθῆ ἀπὸ ἐκεῖ διὰ τοῦ Ἰωάννου, ἐσηματίσθη εἰς εἶδος ταξέωτου,¹ ἦτοι στρατιώτου, βαστῶν εἰς χεῖράς του χαρτία, καὶ κλαίων ὅτι δῆθεν ἐφυγον ἀπὸ τὰς χεῖράς

¹ Ἐκ τοῦ λατινικοῦ *taxeata* ἕπερ σημαίνει ἐκπλήκτος. Σ. Ε.

του δύο μάγοι δόκιμοι και ἐξαιρέτοι, οἱ ὅποιοι ἐδόθησαν εἰς αὐτόν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν διὰ νὰ τοὺς φυλάττη, καὶ ἐκ τούτου ἐβαλον αὐτὸν εἰς μέγαν κίνδυνον διὰ τὴν φυγὴν των· ἐδείχνε δὲ εἰς τοὺς ἐκεῖ καὶ ἐν δέμα φλωρῶν, τὸ ὅποιον ὑπέσχετο νὰ δώσῃ εἰς ἐκείνους, ἀνίσως εὗρουν τοὺς Μάγους καὶ τοὺς θανατώσων. Ὅθεν ταῦτα ἀκούοντες, ἐμνήθησαν ὄχλοι πολλοὶ ἐναντίον τῆς οἰκίας τοῦ Διοσχορίδου, φεβρίζοντες ὅτι θέλουν κατακαύσει αὐτὴν ὁμοῦ μετ' αὐτόν, ἐν δὲν παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοὺς μάγους. Ὁ δὲ εὐλαβὴς καὶ εὐχάριστος Διοσχορίδης περισσότερον ἐπροτίμα νὰ καυθῆ, παρὰ νὰ προδώσῃ τοὺς ἀποστόλους, οἱ ὅποιοι ἐφάνησαν εὐεργέται του. Ὁ δὲ μέγας Ἰωάννης προγνωρίζων μετ' τὴν προρατικὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὅτι ἀνίσως παραδοθῆ εἰς αὐτούς, ἔχει πάλιν νὰ θαυματοουργήσῃ, καὶ ἐκ τούτου μέλλει νὰ ἐπιστρέψῃ πολλοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν· τούτου χάριν παρέδωκεν αὐτὸς ἑαυτὸν ὁμοῦ μετ' Ἰωάννην εἰς τοὺς ζητοῦντας ἀπίστους. Καὶ λοιπὸν συρόμενοι ὑπὸ τῶν ἀπίστων οἱ τοῦ Κυρίου ἀπόστολοι, καθὼς ὑπῆγον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπροσευχῆθησαν εἰς τὸν Θεόν, νὰ κρημισθῆ μὲν ὁ ναὸς, κἀνεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ πάθῃ κακόν. Καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς τοῦτο ἐγένετο. Τότε ὁ μέγας ἀπόστολος προστάζει τὸν ἐκεῖσε κατοικοῦντα δαίμονα μετ' αὐτὰ λόγια, Εἰς σὲ λέγω τὸν ἀκάθαρτον δαίμονα· ὁ δὲ δαίμων ἀπεκρίθη, τί θέλεις; καὶ ὁ Ἀπόστολος, θέλω νὰ ὁμολογήσῃς φανερά, ἀπὸ πόσους χρόνους κατοικεῖς ἐδῶ, καὶ ἐν σὺ ἦσαι ὅστις ἐσῆκωσες τόσον λαὸν κατ' ἐπάνω μας. Ὁ δὲ δαίμων βιαζόμενος, ἐφώνησε, Ἀπὸ διακοσίων σαρανταεννέα χρόνων κατοικῶ εἰς τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐγὼ εἶμαι ὅστις ὅλους τοὺς ἐκίνησα κατ' ἐπάνω σας. Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰωάννης, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, πλεον νὰ μὴ κατοικήσῃς εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Καὶ εὐθὺς ἐκβῆκεν ὁ δαίμων ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου. Οἱ δὲ Ἕλληνες βλέποντες ταῦτα ἐφοβήθησαν καὶ ἐτρόμαξαν οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτούς· ὅθεν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἄλλα πολλὰ σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰωάννης, εἰς τρόπον ὥστε, πλῆθος ἀμετρον Ἑλλήνων προσήλθεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· καὶ ἀκολούθως, ἐπειδὴ ἡ φήμη τούτων ἐφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ τότε βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ὅστις ἐβασιλευεν ἐν ἐταί, πβ' (82),

διὰ τοῦτο ὁ Διοκλητιανὸς στέλλει καὶ φέρει ἐμ-προσθέν του τὸν μέγαν Ἰωάννην ὁμοῦ μετ' Ἰωάννην Πρόχορον. Ἐρωτήσας δὲ αὐτούς, καὶ ἰδὼν τὴν παρρησίαν ἣν ἐδειξαν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐξώρισεν αὐτούς εἰς τὴν νῆσον Πάτμον. Ὁ δὲ Κύριος προλαβὼν ἐφανέρωσεν ἐν ὄραματι εἰς τὸν Ἰωάννην τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἵθουν, ὅτι ἔχει νὰ πάθῃ πολλοὺς πειρασμούς, καὶ ὅτι μέλλει νὰ ἐξορισθῆ εἰς μίαν νῆσον, ἣ ὅποια ἔχει μεγάλην χρεῖαν τῆς παρουσίας του.¹

Πλέον λοιπὸν ἐν τῇ θαλάσῃ ὁ ἀπόστολος μαζὶ μετ' τοὺς προτεκτόρους² τοῦ βασιλέως, ἀνέστησεν ἓνα στρατιώτην, ὅστις ἐν τῇ ὁδῷ ἀπέθανε, παρακαλεσθεὶς εἰς τοῦτο πολλὰ ἀπὸ τοὺς προτεκτόρους. Ἀλλὰ καὶ τὴν τριχυμίαν ἥτις ἠκολούθησε μετὰ ταῦτα ἐν τῇ θαλάσῃ εἰς γαλήνην μετέβαλεν. Ἰάτρευσε δὲ καὶ ἓνα ἀπὸ τοὺς προτεκτόρους, πάσχοντα ἀπὸ δυσεντερίας, καὶ κινδυνεύοντα ν' ἀποθάνῃ μετ' ὀλίγον· ὅθεν ταῦτα βλέποντες οἱ προτεκτόροι ἐπίστευσαν ὅλοι εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ἰωάννης ἐφθασεν εἰς τὴν Πάτμον, ἠλευθέρωσε τὸν Ἀπολλωνίδην υἱὸν τοῦ Μύρωνος ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Πύθωνος ὅπερ ἐκατοίχει εἰς αὐτόν. Τὸ ὅποιον καὶ ἐξώρισε μακρὰν ἀπὸ τὴν νῆσον. Ὅθεν ἐκ τοῦ θαύματος τούτου ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ εὐρισχόμενοι εἰς

¹ Ὁ θεὸς Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς συμπεραίνει, ὅτι ὁ μέγας Ἰωάννης οὗτος ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ ἦτοι κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος αὐτοῦ, διότι τόσα ἔτη ἐβασίλευσεν, ἦτοι κατὰ τὸ ἐννενηκοστὸν πέμπτον ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, ὡς χρονολογεῖ ὁ Μελέτιος. Μῆνηται δὲ τῆς ἐπι τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐξορίας τοῦ ἁγιωτάτου Ἰωάννου καὶ ὁ θεὸς Εἰρηναῖος ἐν τρίτῳ καὶ πέμπτῳ τῶν κατὰ αἰρέσεων, ἔθνα καὶ τὸν χρόνον ἐσημειώσατο. Καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ λόγῳ, περὶ τοῦ, τίς ὁ σωζόμενος πλούσιος. Ὁ δὲ Ἀδριανὸς εἰς τὸν βίβλον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγει ὅτι ὁ ἀπόστολος εὗτος ἐπέμφθη δεδαιμένος ἀπὸ τὴν Ἐρεσιν εἰς τὴν Ῥώμην. Ὅπου κλησίον τῆς πόλης, τῆς λεγομένης Λατίνας, ἐποίησεν φαρμάκιον θανατηφόρον καὶ δὲν ἐβλάθη. Εἶτα ἐρρίφθη μέσα εἰς ἐν πηδῆριον γεμάτον ἀπὸ βραστὸν ἑλαιον κατὰ τὴν ἑκτην Μαΐου ἡμέραν Κυριακῆς. Μείνας δὲ καὶ ἐκ τούτου ἀβλαβὴς ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον ὑπὸ Διοκλητιανοῦ (τόμ. α'. σελ. 164 τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. Μελετίου). Τὴν τοῦ δηλητηρίου πόσιν σημειοῖ καὶ ὁ θεὸς Αὐγουστίνος ἐν τῷ κβ'. κεφ. τῶν Μονολογιῶν λέγων « Ὑπὲρ τοῦ γεύσασθαι ταύτης » (τῆς γλυκύτητος τοῦ Θεοῦ) δηλητηρίου ποτήριον Ἰωάννης ἀτρόμως ἐξέπιεν.

² Ἐκ τοῦ λατιν. *Protektor* — σημασιολογία. Σ. Ε.

τὴν οἰκίαν τοῦ Μύρωνος. Ὁραίως καὶ ὁ ἔλευ-
θερωθεὶς Ἀπολλωνίδης καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ
Χρυσίπη καλουμένη μετὰ τῶν ἀνθρώπων της.
Ἵστερον δὲ ἐβαπτίσθη καὶ αὐτὸς ὁ ἀνθύπατος,
ἦγουν ἄρχων τῆς χώρας Πάτμου.

Εὕρισκετο δὲ εἰς τὴν Πάτμον εἰς μάγος, Κύνωψ ὀνομαζόμενος, ὁ οὗτος ἔκατοικε εἰς ἔρη-
μον τόπον ἀπὸ χρόνων ἀρχαίων μαζὶ μετὰ
ἀκάθαρτα δαιμόνια. Τοῦτον τὸν μάγον ὅλοι οἱ
ἐν τῇ νήσῳ κατοικοῦντες ἐνόμιζον ὡς θεὸν διὰ
τὰς φαντασίας καὶ ἐνεργείας τῶν δαιμόνων,
οἶσαι ἀπὸ αὐτῶν ἐγίνοντο. Οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ ψευ-
δωνύμου θεοῦ Ἀπόλλωνος, ἅμα εἶδον τὸν Ἰω-
άννην ὅτι ἐδίδασκε μετὰ πολλὴν παρρησίαν τὴν
εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐπρόστρεξαν εἰς τὸν Κύνωψ,
παρακαλοῦντες αὐτὸν γονυπετῶς νὰ κι-
νηθῆ ἔναντιον τοῦ Ἰωάννου, ἐπειδὴ αὐτὸς σχε-
δὸν ἠρήμωσε τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ
ἐμάκρυνεν ὅλους ἀπὸ τοῦ σέβας καὶ τὴν λα-
τρείαν τῶν θεῶν.

Ὁ δὲ Κύνωψ ταῦτα ἀκούσας, ὑπερηφανεύ-
θη, καὶ ἀνάξιον ἔκρινε τῆς ὑπολήψεώς του, τὸ
νὰ ὑπάγῃ μόνος του εἰς τὴν χώραν· διότι εἰς
πολλῶν χρόνων διάστημα εὕρισκετο ἐν τῇ ἔρη-
μῳ ἐγκλειστος, καὶ διότι οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς
Πάτμου εὕρισκόμενοι, αὐτοὶ μᾶλλον ὑπῆγαι
εἰς αὐτόν, καὶ ὄχι αὐτὸς εἰς ἐκείνους· ὅθεν
ὑπεσχέθη εἰς τοὺς ἱερεῖς, ὅτι αὐτὸς θέλει στεί-
λει ἓνα ἄγγελον πονηρὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πι-
στεύσαντος Μύρωνος, διὰ νὰ παραλάβῃ τὴν
ψυχὴν τοῦ ἐκεῖ εὕρισκομένου Ἰωάννου καὶ
νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς καταδίκην αἰώνιον. Κατὰ
τὴν ἐπαύριον λοιπὸν ἀπέστειλεν ὁ Κύνωψ ἓνα
ἄρχοντα τῶν πονηρῶν δαιμόνων πρὸς τὸν Ἰω-
άννην κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ὁ δὲ δαίμων
μεταβάς εἰς τὸν οἶκον τοῦ Μύρωνος, ἐστάθη
εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτον ὁ Ἰωάννης.
Γνωρίσας δὲ αὐτὸν ὁ θεὸς ἀπόστολος λέγει,
παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ,
νὰ μὴ ἐκβῆς ἀπὸ τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποιον
στέκεσαι, ἕως οὗ μοι φανερώσῃς διὰ ποίαν
αἰτίαν ἦλθες εἰς ἐμέ. Καὶ εὐθὺς μετὰ τὸν λόγον
τοῦ ἀποστόλου ἐστάθη τὸ δαιμόνιον δεδεμένον
καὶ ἀπεκρίθη ταῦτα, ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως
βιαζόμενον, «Οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος ἦλθον
εἰς τὸν Κύνωψα καὶ εἶπον πολλὰ ἔναντιόν σου,
καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ εἰς
τὴν χώραν καὶ νὰ σὲ θανατώσῃ. Ὁ δὲ Κύνωψ
δὲν τὸ κατεδέχθη, λέγων· Ἐγὼ πρὸ χρόνων
πολλῶν δὲν ἐκβῆκα ἀπὸ τὸν τόπον μου τοῦτον,
καὶ τώρα διὰ ἓνα ἄνθρωπον παραμικρὸν καὶ
καταφρονημένον νὰ ἀφήσω τὴν ἀγαπητὴν μου

ἔρημίαν καὶ πολιτείαν; ἀλλὰ ἐπιστρέψατε ὀπίσω,
καὶ ἐγὼ αὖριον θέλω ἀποστείλει ἓνα ἄγγελον
πονηρὸν, διὰ νὰ παραλάβῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἰω-
άννου, καὶ νὰ τὴν φέρῃ εἰς ἐμέ, διὰ νὰ παρα-
δώσω αὐτὴν εἰς κρίσιν. Ὁ δὲ Ἰωάννης εἶπεν·
Ἀπεστάλης κάμμιναν φορὰν ἀπὸ τὸν Κύνωψα
καὶ ἐπῆρες ψυχὴν ἀνθρώπου καὶ τὴν ὑπήγες
εἰς αὐτόν; ἀπεκρίθη ὁ δαίμων· Ἀπεστάλην καὶ
ἐθανάτωσα μὲν ἄνθρωπον, ψυχὴν δὲ ἀνθρώπου
ποτὲ δὲν παρέδωκα εἰς κόλασιν. Ὁ δὲ Ἰωάννης
εἶπε· Διὰ ποίαν αἰτίαν πείθεσθε εἰς τὸν Κύνω-
ψα; ὁ δαίμων εἶπεν· Ὅλη ἡ δύναμις τοῦ σατανᾶ
μέσα εἰς αὐτόν κατοικεῖ, καὶ συμφωνίας ἔχει,
αὐτὸς μὲν νὰ ἦναι πάντοτε μετὰ ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ
νὰ εἴμεθα πάντοτε μετὰ αὐτόν. Καὶ ὁ μὲν Κύνωψ
ἀκούει ἡμῶν τῶν δαιμόνων, ἡμεῖς δὲ οἱ δαίμο-
νες ἀκούομεν τοῦ Κύνωψος. Τότε λέγει ὁ Ἰω-
άννης· Ἀκουσον, ὦ πνεῦμα πονηρὸν· Σὲ προσ-
τάζει Ἰωάννης ὁ ἀπόστολος τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ,
ἄλλην φορὰν νὰ μὴ ἐνοχλήσῃς ἄνθρωπον, μη-
δὲ νὰ γυρίσῃς εἰς τὸν τόπον σου· ἀλλὰ νὰ φύ-
γῃς ἔξω ἀπὸ τὴν νῆσον ταύτην, καὶ νὰ περι-
πλανᾷσαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Καὶ παρευθὺς τὸ πνεῦ-
μα ἐφυγεν ἔξω τῆς νήσου.

Βλέπων δὲ ὁ Κύνωψ, ὅτι δὲν ἐγύρισεν εἰς
αὐτόν τὸ πρῶτον δαιμόνιον, ἀπέστειλε καὶ δεύ-
τερον ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ ἔπαθε τὰ ἴδια, ἀ-
πέστειλεν ἀκόμη καὶ ἄλλα δύο δαιμόνια ἀπὸ
τὰ ἀρχοντικά· ἓνα, τὸ μὲν ἐν ἔμβῃ εἰς τὸν Ἰω-
άννην, τὸ δὲ ἄλλο σταθῆ ἔξω, καὶ ἰδῆ τὰ γε-
νόμενα· καὶ οὕτως ἐπιστρέψῃ καὶ φανερώσῃ
αὐτὰ εἰς τὸν Κύνωψα. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπήγε
τὸ ἐν δαιμόνιον καὶ ἐδιώχθη ἔξω τῆς νήσου,
καθὼς ἐδιώχθησαν καὶ τὰ πρότερα δύο, διὰ
τοῦτο ἐκεῖνο τὸ δαιμόνιον ὅπερ ἐστέκετο ἔξω,
ἐγύρισε καὶ ἐφανέρωσεν εἰς τὸν Κύνωψα τὰ γε-
νόμενα. Ὅθεν διὰ ταῦτα θυμωθεὶς ὁ Κύνωψ,
καὶ παραλαβὼν ὅλα τὰ πλήθη τῶν δαιμόνων,
ὑπήγεν εἰς τὴν χώραν. Ἐχολόγησε δὲ καὶ ἐ-
ταράχθη ὅλη ἡ χώρα, εὐθὺς ἅμα εἶδε τὸν Κύνω-
ψα, καὶ ὅλοι τὸν ἐπροσκύνουν. Φθάσας δὲ ὁ
Κύνωψ τὸν Ἰωάννην ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν καθ'
ὃν ἐδίδασκε τὸν λαόν, ἐνεπλήσθη ἀπὸ θυμῶν
πολῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες μωροὶ
καὶ τυφλοὶ ἀκούσατε· Ἄν ἦναι δίκαιος ὁ Ἰω-
άννης, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα εἶναι ἀλη-
θῆ, θέλει ἰατρεύσει καὶ σᾶς καὶ ἐμέ. Ὅτι ἐάν
δουνηθῆ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλω εἰπεῖ
εἰς αὐτόν, τότε ἐγὼ πιστεύω εἰς ὅλα τὰ παρ'
αὐτοῦ λεγόμενα.

Πιάσας λοιπὸν ὁ Κύνωψ ἓνα νέον ἰσάμενον
ἐκεῖ, λέγει εἰς αὐτόν, Νεαίσκε, ζῆ ὁ σατὰρ σου!

ὁ νέος ἀπεκρίθη. Ἐν τῇ θαλάσῃ ναυαγήσας, ἐπνήγη καὶ κατεποντίσθη εἰς τὸν βυθόν. Τότε λέγει ὁ Κύνωψ πρὸς τὸν Ἰωάννην. Ἴδου, δεῖξον μὲ τὸ ἔργον, ἂν ἦναι ἀληθινὰ τὰ λόγιά σου, καὶ ἀναδιβάσας ἀπὸ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης τὸν πατέρα τοῦ νέου τούτου, παράστησον αὐτὸν ἔμπροσθεν πάντων ἡμῶν ζωντανὸν καὶ ὑγιῆ. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπεκρίθη, Δέν με ἀπέστειλεν ὁ Χριστός διὰ νὰ ἀνασταίνω νεκρούς· ἀλλὰ διὰ νὰ διδάσκω τοὺς πεπλανημένους ἀνθρώπους. Ὁ δὲ Κύνωψ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν. Κἂν τώρα πιστεύσατε, ὅτι οὗτος εἶναι πλάνος, καὶ σὰς πλανᾷ μὲ μαγικὰς τέχνας. Ὅθεν κρατήσατε αὐτόν, ἕως οὗ νὰ φέρω ἐγὼ ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὸν πατέρα τοῦ νέου, καὶ νὰ παραστήσω αὐτόν ζωντανόν. Κρατηθέντος δὲ τοῦ Ἰωάννου, ἐξήπλωσεν ὁ Κύνωψ τὰς χεῖράς του καὶ κτυπήσας αὐτάς, ἔκαμε καὶ ἐγένεν εἰς τὸν αἰγιαλὸν κρότος μέγας, ὥστε ὅλοι ἐφοβήθησαν. Τότε ὁ Κύνωψ ἐγένεν ἀφανῆς ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Εὐθὺς δὲ ὑψώσαν ὅλοι τὴν φωνὴν καὶ εἶπον, Μέγας εἶσαι Κύνωψ, καὶ ἐκτός σου ἄλλος δὲν εἶναι. Αἰφνιδίως λοιπὸν ἀνέβη ὁ Κύνωψ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἔχων ἓνα δαίμονα μαζί του, ὁ ὁποῖος κατὰ φαντασίαν ἐσχημάτιζε τὸ πρόσωπον τοῦ πνιγμένου πατρὸς τοῦ νέου. Καὶ ἐξέστησαν ἅπαντες. Εἶτα λέγει πρὸς τὸν νέον, οὗτος εἶναι ὁ πατήρ σου; ὁ νέος ἀπεκρίθη. Ναὶ κύριε. Καὶ οὕτως ἐπροσκύνησαν ὅλοι τὸν Κύνωπα, καὶ ἐζήτησαν νὰ θανατώσωσι τὸν Ἰωάννην. Ὁ δὲ Κύνωψ δὲν ἀφήκε νὰ τὸν θανατώσουν, λέγων· ὅταν ἰδῆτε θαυμάσια μεγαλύτερα ἀπὸ ταῦτα, τότε θέλει τιμωρηθῆ, καθὼς τοῦ πρέπει.

Ὅθεν προσκαλεσάμενος πάλιν ἄλλον ἀνθρώπον, εἶπεν αὐτῷ, εἶχες υἱόν; ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπεκρίθη, Ναὶ κύριε, εἶχον, καὶ φθονήσας αὐτόν εἰς, τὸν ἐθανάτωσε. Εἶπε δὲ ὁ Κύνωψ, θέλει ἀναστηθῆ ὁ υἱός σου. Καὶ εὐθὺς φωνάξας, ἐκάλει κατ' ὄνομα καὶ τὸν φονεύσαντα, καὶ τὸν φονευθέντα. Τότε καὶ οἱ δύο ὁμοῦ παρεστάθησαν ἔμπροσθεν. Καὶ εἶπεν ὁ Κύνωψ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σου; καὶ οὗτος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις τὸν ἐφόνευσεν; ὁ ἄνθρωπος ἀπεκρίθη, ναὶ κύριε. Τότε ὁ Κύνωψ καυχώμενος λέγει πρὸς Ἰωάννην. Τί θαυμάζεις ὦ Ἰωάννη; ὁ δὲ Ἀπόστολος ἀπεκρίθη. Ἐγὼ εἰς αὐτὰ δὲν θαυμάζω. Τότε λέγει ὁ Κύνωψ, ὅταν ἴδῃς μεγαλύτερα σημεῖα ἀπὸ ταῦτα, τότε θέλεις θαυμάσει. Ὁ δὲ Ἰωάννης εἶπε, Τὰ σημεῖά σου ὀγλίγωρα θέλουν διαλυθῆ. Τούτον δὲ τὸν λέ-

γὸν ἀκούσας ὁ ὄχλος, διεσπάραξεν εὐθὺς τὸν Ἰωάννην, καὶ ὀλίγον ἐλείψεν νὰ τὸν κάμῃ νεκρόν. Νομίσας δὲ ὁ Κύνωψ, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης, εἶπε πρὸς τὸν λαόν, Ἀφετε αὐτὸν ἀταφον διὰ νὰ τὸν φάγουν τὰ ὄρνεα. Πληροσφορηθέντες λοιπὸν ὅλοι, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης, ἀνεχώρησαν ἀπ' ἐκεῖ μαζί μὲ τὸν Κύνωπα, χαίροντες καὶ ἐπαινοῦντες αὐτόν.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Κύνωψ, ὅτι ὁ Ἰωάννης ζῆ καὶ διδάσκει τὸν λαόν εἰς ἓνα τόπον ὀνομαζόμενον Λίθου βολή, ἐπροσκάλεσε τὸν δαίμονα ἐκεῖνον, διὰ μέσου τοῦ ὁποῖου ἔκαμνε τὰς νεκρομαντείας. Καὶ πορευθεὶς εἰς τὸν Ἰωάννην λέγει αὐτῷ· Ἐγὼ θέλω νὰ σοὶ προξενήσω περισσοτέραν ἐντροπὴν καὶ καταδίκην, διὰ τοῦτο ἕως τώρα σὲ ἀφήσα νὰ ζῆς. Ἀλλ' ἔλθε νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἐκεῖ θέλεις ἰδῆ τὴν δύναμίν μου, καὶ νὰ ἐντραπήσῃ. Ἠκολούθουν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τρεῖς δαίμονες ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐνομίσθησαν ὅτι ἀνεστήθησαν ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Καὶ λοιπὸν κτυπήσας τὰς χεῖράς του, καὶ κρότον μέγαν ποιήσας, ἐγένεν ἀφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων, βυθισθεὶς αἰφνιδίως μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, σὶ δὲ ὄχλοι πάλιν ἐφώναζον, μέγας εἶσαι Κύνωψ, καὶ ἄλλος δὲν εἶναι ὡς σέ. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐπρόσταξε τοὺς δαίμονας, οἵτινες ἴσταντο ὁμοῦ μὲ τὸν Κύνωπα εἰς σχῆμα ἀνθρώπων, νὰ μὴ μετασαλεύσουν ἀπὸ τὸν τόπον των. Καὶ εὐθὺς ἐπροσευχήθη εἰς τὸν Θεόν, ἄλλην φοράν νὰ μὴ φανῆ ζωντανός ὁ Κύνωψ. Καὶ λοιπὸν παρευθὺς ἅμα ἐβούτησεν ὁ Κύνωψ, ἦχος μέγας ἐγένεν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ δὲ νερὸν τῆς θαλάσσης ἐγύρισεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ὁ Κύνωψ ἐβούτησεν, καὶ πλεόν δὲν ἐδυνήθη ὁ ἄθλιος νὰ ἐκβῆ ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ δαίμονες οἱ ἐν σχήματι ὄντες τῶν ἀναστηθέντων ἀνθρώπων ἐδιώχθησαν παρὰ τοῦ Ἰωάννου ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μακρὰν ἀπὸ τὴν Πάτμον, καὶ ἀφαντοὶ ἐγέναν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ λαὸς ἐστάθησαν τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας προσμένοντες νὰ ἐκβῆ ὁ Κύνωψ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν νηστείαν καὶ ἀπὸ τὰς φωνάς των, καὶ ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου, ἐκοίτοντο εἰς τὴν γῆν ἀφωνοὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς, ὥστε καὶ τρία παιδιὰ ἀπέθανον. Ὅθεν ὁ μέγας Ἰωάννης σπλαγχνισθεὶς αὐτοὺς ὅλους, τὰ μὲν ἀποθανόντα παιδιὰ ἀνέστησε, τοὺς δὲ ἐκλελυμένους ἀνθρώπους ἐνεδυνάμωσε. Καὶ πολλὰ εἰπὼν εἰς αὐτοὺς περὶ πίστεως, κατέπεισεν ὅλους νὰ πιστεύσουν τῷ Χριστῷ, καὶ νὰ βαπτισθοῦν· ἀφ' οὗ δηλαδὴ ὁ ἄθλιος Κύνωψ

κατεπαντίσθη, ὡς ὁ πάλαι Φαραώ, εἰς τὴν θάλασσαν.

Μία δὲ γυνὴ Προκλιανὴ καλουμένη, συνέλαβεν ἔρωτα πονηρὸν εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς, ὀνόματι Σωσίπατρον (φεῦ! ἕως ποῦ φθάνει ἡ κακία τοῦ σαρκικοῦ ἔρωτος!) μὴ ἐπιτυχοῦσα δὲ τὴν ἀσελγεστάτην ἐπιθυμίαν τῆς, ἐκατηγόρησε τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὸν τῆς νῆσου ἄρχοντα, ὅτι τὴν ἐβίασε. Καὶ λοιπὸν ἐνῶ ὁ Σωσίπατρος ἔμελλε νὰ τιμωρηθῇ ἀδίκως ἀπὸ τὸν ἄρχοντα, ἐβουλήθη αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, ὡς ἀναίτιον. Ὅθεν ἐξηράνθησαν παρ' αὐτοῦ ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ ἄρχοντος, καὶ τῆς ἀσελγεστάτης Προκλιανῆς, ἀφ' οὗ πρότερον ἐσεισθῆ ἡ γῆ μὲ ἓνα μέγαλον ἤχον καὶ βρυγμὸν. Ὅθεν τὴν τασαύτην θείαν τιμωρίαν παθόντες, ἐπίστευσαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Καὶ οὕτω αἱ χεῖρες των ἰατρεύθησαν, καὶ ἡ γῆ ἐστάθη ἀπὸ τὸν κλόνον.

* Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν Πάτμον εὕρισκομένου τοῦ μεγάλου Ἰωάννου, στέλλει πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὁ μακάριος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ὧν τότε ἐννεήκοντα χρόνων γέρον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκωμιάζει τὸν μέγαν ταῦτον ἀπόστολον, λέγων, « Προσαγορεύω σε τὴν ἱεράν ψυχὴν ἡγαπημένη. Καὶ ἐστὶ μοι τοῦτο πρὸς σὲ παρὰ τοὺς πολλοὺς ἰδιαιτερον. Χαῖρε ἀληθῶς ἡγαπημένη, τῷ ὄντως ἐραστῷ καὶ ἐφετῷ καὶ ἀγαπητῷ λίαν ἡγαπημένη. Τί θαυμαστόν εἰ Χριστὸς ἀληθεύει, καὶ τοὺς μαθητὰς οἱ ἀδικοὶ τῶν πόλεων ἐξελαύνουσιν, αὐτοὶ τὰ κατ' ἀξίαν ἑαυτοῖς ἀπονέμοντες, καὶ τῶν ἀγίων οἱ ἐναγεῖς ἀποδιαστελλόμενοι καὶ ἀποφοιτῶντες; » προσθέτων δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐγκωμια, καὶ ἤλιον ὀνομάζων τοῦ Εὐαγγελίου τὸν μέγαν Θεολόγον, προφητεύει εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ὅτι θὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τὴν ἐξορίαν,

¹ Ὁ ἄρχων οὗτος ὀνομάζεται παρὰ τῷ χειρογράφῳ καὶ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ ἀνθύπατος. Τὸ ὁποῖον ὄνομα οὗτος ἐραγνύεται. Ὑπατος θὰ εἴπῃ ὁ ἀνώτερος μὲν ὧν πάντων τῶν ἄλλων συγχλητικῶν καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλείου, δεύτερος δὲ ὧν ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ὅποιος καὶ τὴν ὥρην εἶναι ὁ καλούμενος τουρκιστὶ Βεζύρης. Ἀνθύπατος δὲ εἶναι ὁ ἀντὶ τοῦ ὑπάτου ὧν, καὶ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ὑπάτου, ὅταν ἐκεῖνος λείπῃ. Ὅποιος καὶ τὴν ὥρην εἶναι ὁ τουρκιστὶ καλούμενος Καϊμακάμης. Ὅσοι γὰρ βεζύρης ἐπίτροπος τοῦ βασιλείου ἐστίν, οὕτω καὶ ὁ καϊμακάμης πάλιν εἶναι τοῦ βεζύρη ἐπίτροπος. Πᾶς δὲ ἔνας τοιοῦτος μέγας ἀξιωματικὸς εὐρίσκειτο ἐν τῇ μικρῇ νήσῳ τῆς Πάτμου; ἀπορῶ. Ἄλλ' ἴσως τὸ, ἀνθύπατος καὶ πολιτυπῆρας λαμβάνεται, ἀπὸ ἡγεμόνος καὶ ἄρχοντος. Ὅποιον φανερῶνται εἶναι καὶ ἐν τῷ ἐξῆς.

καὶ θὰ γυρίσῃ πάλιν εἰς τὸν τόπον τῆς ποίρεως Ἀσίας. Καὶ ὅτι ἐκεῖ μέλλει νὰ παραδώσῃ πολλὰ ἀγαθὰ. Λέγει δὲ αὐτολεξεῖ. « Ἀξιόπιστος δὲ πάντως εἰμι τὰ προεγνωσμένα σοι, καὶ μαθῶν ἐκ Θεοῦ καὶ λέγων, ὅτι καὶ τῆς ἐν Πάτμῳ φυλακῆς ἀφεθῆσθ, καὶ εἰς τὴν Ἀσιάτιδα γῆν ἐπανήξεις, καὶ δράσεις ἐκεῖ τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ μισθήματα, καὶ τοῖς μετὰ σὲ παραδώσεις ».

Κατὰ τὴν πρόρρησιν λοιπὸν ταύτην τοῦ θεοῦ Διονυσίου, ὅτε ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐβασιλεύσει μετὰ τὸν Νερούαν ἐν ἔτει γ' (98) ἐστάλησαν γράμματα βασιλικὰ εἰς τὴν Πάτμον, τὰ ὁποῖα ἀνακάλουν τὸν μέγαν Ἰωάννην ἀπὸ τῆς ἐξορίας. Ὅθεν ὁ μὲν Ἰωάννης ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Πάτμον καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἐφεσον, οἱ δὲ ἐν τῇ Πάτμῳ χριστιανοὶ, ἐθρήνουν καὶ ὠδύροντο διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν του. Καὶ ποίαν μηχανὴν δὲν μετεχειρίζοντο διὰ νὰ μὴ στερηθῶσι τοιοῦτου καλοῦ ποιμένος; Ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν ἐδύναντο νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸν, διὰ τοῦτο προσφέρουσιν ἐν ζήτημα δεύτερον πρὸς τὸν μέγαν ἀπόστολον· δηλαδὴ, τὸ νὰ ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, τοὺς ἰδικούς του λόγους, καὶ τὸ νὰ γράψῃ εἰς βιβλίον τὸ μυστήριον ὅλης τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ οικονομίας. Ὁ δὲ μέγας Ἰωάννης τοῦτο μὲν ὑπακούσας εἰς τὴν δικαίαν αὐτῶν αἴτησιν, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἀνωθεν βέβαια κινούμενος θείας Προνοίας, πρῶτον μὲν νηστεύει τρεῖς ἡμέρας, ἔχων καὶ τοὺς ἄλλους χριστιανούς νηστεύοντας καὶ συμβουλοῦντας αὐτῷ διὰ τῆς προσευχῆς· δεύτερον δὲ ἀναβαίνει εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν ὀμοῦ μὲ τὸν μαθητὴν του Πρόχορον, καὶ ὅλον τὸν νοῦν του ἀναβιδάζει πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! Εὐθὺς γίνονται βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ, καὶ τὸ βουνὸν σαλεύεται ὅλον, εἰς τρόπον ὥστε ὁ μαθητὴς του Πρόχορος ἔπεσεν ἀπὸ τὸν φόβον του πρηνῆς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔγεινεν ὡσάν νεκρός. Ὁ Ἰωάννης ὁμοῦ δὲν φοβεῖται, ἀλλ' ἴσταται ἀκλινῆς, ἐπειδὴ ἡ τελεία ἀγάπη, ἣν εἶχε πρὸς τὸν Θεόν, ἐδίωκε τὸν φόβον ἀπὸ τῆς καρδίας του, καθὼς πάλιν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶπεν. « Ἡ τελεία ἀγάπη ἐξωβάλλει τὸν φόβον » (ἁ. Ἰω. δ'. 18). Διὰ τοῦτο καὶ ἀκούει μίαν βροντῶσαν φωνήν, ἣ ὁποία λέγει ταῦτα. « Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος. » (Ἰω. ἀ. 1). Ταύτην δὲ τὴν φωνὴν πάλιν ὁ Ἰωάννης φανερόναι εἰς τὸν μαθητὴν του Πρόχορον, ἀφ' οὗ πρότερον ἐσήκωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρά του, καὶ ἐδίωκεν ἀπὸ αὐτὸν ὅλγον τὸν φόβον. Ὅθεν τελειώσας ὁ

λον, τὸ θεῖον εὐαγγέλιον καὶ γράφας αὐτὸ διὰ χειρὸς τοῦ Προχόρου, παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τοὺς χριστιανούς οἵτινες τὸ ἐζήτησαν· καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς παρέδωκε τὰς Θεοχαράκτους Πλάκας εἰς τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ. Ἄφ' ἐκεῖ δὲ διεδόθη εἰς ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πέρατα. ¹

¹ Ὁ δὲ Δοσίθεος σελίδι 13 τῆς Δωδεκαβιβλίου λέγει, ὅτι συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Ἰωάννης ἀπὸ δεήσεως τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἀσίας, καὶ οὐχὶ τῶν Πατρῶν, ὡς γράφεται ἰδῶν. Συμμεμετρῶ δὲ καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας λέγων, ὅτι ἐν Ἐφέσῳ συνέγραψεν ὁ Ἰωάννης τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἐπιστολάς του. Συμβιδάζει ἡμῶς καὶ θεραπείαι τὴν διαφωνίαν ταύτην ὁ αὐτὸς Μελέτιος λέγων, ὅτι προέγραψε μὲν ὁ Ἰωάννης τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἐπιστολάς ἐν τῇ Πάτμῳ, ἐξέδωκε δὲ καὶ ἐδημοσίευσεν ταῦτα εἰς Ἐφεσον. Ἐγραψε δὲ τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Δοσίθεον ἐν τῷ ἐξηκοστῷ τετάρτῳ ἔτει, ἀπὸ τῆς ταφῆς, ἣ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, ἣ κατ' ἄλλους, μετὰ τριάκοντα ἔξ χρόνων τῆς Ἀναλήψεως, ὕστερον ἀπὸ ὧν χρόνους τῆς συγγραφῆς τῆς Ἀποκαλύψεως, ἣ ἧποία εἶναι τὸ δυσκολώτερον βιβλίον πάντων τῶν τοῦ κόσμου βιβλίων, κατὰ τὸν Ἰερώνυμον. Καὶ ἡ σκοτεινότης καὶ δυσκολωτάτη βιβλίου κατὰ τὸν Μελέτιον: ἤρχισεν δὲ ἀπὸ τῆς προαιωνίου γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ ἀρῆκε τὴν ὑστάτην οἰκονομικῶς, διὰ τοῦ αἰρετικῶς τοῦ καρπῶ ἐκείνου Ἐβλιανά τε καὶ Κήρινθον, οἱ ὅποιοι ἠρῶντο τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ εἰς στερώσει μὲν τῶν εὐσεβῶν, ἀντίρρησην δὲ τῶν Ἰνωστικῶν λεγομένων αἰρετικῶν, καὶ αὐτῶν τῶν Νικολαϊτῶν, ὡς λέγει ὁ Εἰρηναῖος καὶ Ἰερώνυμος καὶ Ἐπιφάνιος. Ἐγραψε δὲ τὴν Ἀποκάλυψιν πρὸ χρόνων τεσσαρῶν τῆς κοιμήσεώς του, κατὰ τὸν Μελέτιον.

Σημειῶσαι ὅτι ὁ ἅγιος Πέτρος, ὁ Ἀλεξανδρεῖας, ὁ ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου αἰῶνος ἀκμάσας, λέγει ἐν τῷ Χρονικῷ, τῷ τοῖς βιβλίοις τῆς Βυζαντιδος συνεκδοθέντι, ὅτι τὸ ἰδιόχειρον Εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ τούτου Ἰωάννου μέχρι νῦν φυλάττεται χάριτι Θεοῦ ἐν τῇ Ἐφεσῶν ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐκεῖ προσκυνεῖται. Τὸ ὅποιον καὶ περιέχει ὅτι τρίτῃ ὥρᾳ ἦν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη, καθὼς καὶ τὰ ἀκριβῆ χειρόγραφα περιέχουσι. Ὅρα σημειῶσει 20 Νικηφόρου τοῦ Θεωτόλου εἰς τὴν μετάφρασιν Κλήμεντος τοῦ Κωνονίκου ἐν τῇ Ἀγασκευῇ τῆς τελευταίας διεσμηνευθείσης Διαθήκης· ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Δεκεμβρίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου. Παρὰ δὲ τῇ νεοτυπίᾳ Ἐκατονταετηρίδῃ γράφεται, ὅτι ἐπὶ Δομετιανῶν ἐν ἔτει, γς'. ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης δίσμιος ἐξ Ἀσίας εἰς Ῥώμην ὑπὸ τοῦ ἀνθυπάτου ἐπέμψθη. Ὅπου ἐβλήθη μέσα εἰς λίθους γαμάτων ἀπὸ ἑλαιον βραστῶν, καὶ ἀβλαβῆς ἐφυλάχθη. Ὡς γράφει ὁ Ἰερώνυμος βιβλ. α'. Ἐπειτα ἐξωρίσθη ἐκεῖθεν εἰς Πάτμον, καὶ συνέγραψε τὴν θεῖαν Ἀποκάλυψιν ἐν ἔτει τῆς τοῦ Δομετιανῶν βραχίλειας, κατὰ Εἰρηναῖον καὶ Ἰερώνυμον. Τὰ λόγια δὲ ἐκεῖνα ὅσα γράφει ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Καθολικὴν πρώτην ἐπιστολήν του· ἦτοι, τὸ « Τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσίν. Καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῆ, τὸ

Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν κῆσον Ἡάτμιον ὁ μέγας ἀπόστολος ὑπῆγεν εἰς τινα τόπον, Ἀγροικίαν ὀνομαζόμενον, καὶ ἐκεῖ ἰατρεύσας ἕνα τυφλόν, ἐπορεύθη εἰς μίαν γειτονεύουσαν πόλιν, ὅπου εὐρῶν ἕνα νέον εὐγενῆ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὴν ὄψιν ὠραῖον, ἐπρόσφερε τοῦτον εἰς τὸν Χριστόν. Εἶτα παρακινήσας αὐτὸν εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς, καὶ παραδύσας αὐτὸν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς πόλεως, ὡς ἐνώπιον μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὰ προνοήσαι αὐτὸν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἐφεσον. Ἄφ' οὗ λοιπὸν τὰ ἐκεῖ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα κατὰ οὐκ ἀκρίτως, καὶ ὅλον τὸ ἐκεῖ ποιήμιον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς διδασκαλίας του ἐκατέρτισεν· καὶ ἀφ' οὗ ἐπεσχέθη τὰς ἄλλας πλησιοχώρους πόλεις, καὶ ἐχρηστοτόνησεν εἰς αὐτοὺς Ἐπισκόπους, τότε πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ρηθείσαν πόλιν. Ζητήσας δὲ τὸν νέον ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον παρέδωκεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ μαθῶν ὅτι ἐγεινεν ἀρχηγὸς τῶν κλεπτῶν, διαφθαρεὶς ἀπὸ τὰ συμπόσια καὶ τὰς κακὰς συναναστροφὰς τῶν συνομηλικῶν του νέων, ἐπειδὴ εὐκόλος καὶ κατηφορικὴ εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς κακίας· τοῦτο λέγω μαθῶν ὁ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος, πολλὰ ἐλυπήθη. Ὅθεν ἰπεύσας, καὶ πορευθεὶς μόνος του εἰς τὸν τόπον τῶν κλεπτῶν, παρεδόθη εἰς αὐτοὺς θεληματικῶς, καὶ διὰ μέσου αὐτῶν ὠδηγήθη καὶ εὔρε τὸν

Πνεῦμα, τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἶμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσι. » (κεφ. ε. 7.) Ταῦτα, λέγω, τὰ λόγια, ἄλλοι οὐκ ὀρθῶς τὰ λέγουσιν ὡς νόθα, ἔπειδὴ εἰς πολλὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα δὲν ἐμφέρονται. Πλὴν αὐτὰ εὐρίσκονται εἰς πάμπολλα ἀντίγραφα. Ὅθεν καὶ ὁ νεώτερος Σιμωνίος ἡμολογεῖ ὅτι εὔρε τὰ τοιαῦτα λόγια εἰς διακόσια ἀντίγραφα ἀρχαιότατα. Ὅσα δὲ ἀντίγραφα εὔρε τὰ ὅποια δὲν περιέχουν τὰ λόγια αὐτὰ, δὲν ἦτο ὑπὲρ τοὺς ἑξακοσίους χρόνους. Ἀναφέρονται δὲ τὰ λόγια ταῦτα καὶ παρὰ τῷ Τριτοῦλλιανῷ ἐν τῷ κατὰ Πραξέου βιβλίῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ πέμπτῳ. Καὶ παρὰ τῷ Κυριακῷ ἐπιστολῇ πρὸς Ἰωβιθανῶν ἐν τῷ περὶ μοναδός. Καὶ οἱ τῆς Ἀφρικῆς δὲ πατέρες, τετρακόσιοι τόσοι Ἐπίσκοποι, ἐκτιθέμενοι τὴν ἐαυτῶν πίστιν Οὐνερικῷ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀρσιανῶν Οὐανθάλων ἐν ἔτει 484, τὰ αὐτὰ λόγια ἀναφέρουσιν ἐπὶ λέξεως. Ἀλλὰ καὶ ὁ νεώτερος Καλμέτος προβάλλεται τοὺς ὑπὲρ τῆς αὐθεντίας τῶν λογίων ἐκείνων κατὰ τῶν ἀντιλεγόντων συγγραμμάτων. Εἴπομεν δὲ καὶ ἡμεῖς μερικὰ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι σφαιερῶς γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ὅτι πρὶν τὰ ἐξορισθῆ εἰς τὴν Πάτμον ὁ Ἰωάννης, παρέδωκε τὸν νέον τοῦτον εἰς τὸν Ἐπίσκοπον· διότι δεηγεῖται ὁ Στρωματεὺς Κλήμης ἐν τῷ λόγῳ «Τίς ὁ σωζόμενος πλοῦσιος,» ὅτι μετὰ τὴν ἐξορίαν παρέδωκεν αὐτὸν τῷ Ἐπισκόπῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ χειρόγραφῳ Συναξαριστῇ γράφεται.

τόν. Ἀλλαντήσας δὲ αὐτὸν ζητοῦντα διὰ τὴν φθῆν· (διότι ἐτόνησεν ὅτι εἶναι ὁ εὐεργέτης τοῦ Ἰωάννης) τὸν εἰλωσεν. ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν ἑαυτὸν του με τοὺς γλυκεῖς καὶ θελκτικούς του λόγους. Ὅθεν παραλαβὼν αὐτὸν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τόσον τὸν ἔκαμε νὰ προκόψῃ εἰς τὴν ἀρετὴν με τὰς μελισταγεῖς συμβουλὰς καὶ ἱερὰς νουθεσίας του, ὥστε ἔγεινε παράδειγμα τῆς ἀρετῆς καὶ μετανοίας καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπίστευσεν ὀλοφύχως εἰς τὸν Χριστὸν εἰς ἑβραῖος· αἰτία δὲ τῆς πίστεώς του ἐστάθη, ὅτι εἶδεν ἕνα χριστιανὸν ὄντως διὰ τὰ πολλὰ χρεῖα τὰ ὁποῖα εἶχε, καὶ διὰ τὴν ἐσχάτην πτωχείαν του ἠγόρασε μὲν δις δηλητήριον καὶ ἔπειτα διὰ τὴν θανατωθῆναι, ἔκαμε δὲ τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ ὅταν τὸ ἔπει, καὶ διὰ τοῦτο με τὴν δύναμιν τοῦ σταυροῦ δὲν ἔπαθε καμμίαν βλάβην. Οὗτος λοιπὸν ὁ ἑβραῖος ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν μέγαν Ἰωάννην· ὁ δὲ ἀπόστολος ἐδέχθη αὐτὸν, καὶ μετὰ χαρὰν ἐβάπτισεν· ἀλλὰ καὶ τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον χριστιανὸν, ὅστις ἐστάθη αἰτία διὰ τὴν πίστευσιν ὁ ἑβραῖος, ἐπαρηγόρησεν ὁ τοῦ ἐλεήμονος Χριστοῦ μαθητῆς, καὶ μετὰ τὰ παρηγορητικά του λόγια καὶ μετὰ χρυσίον ἀρκετὸν, τὸ ὁποῖον ἦτο μὲν πρότερον χόρτος, ἀπὸ χόρτον δὲ παραδόξως μετέβαλεν αὐτὸ εἰς χρυσὸν ὁ θεὸς ἀπόστολος. Ἐπαναστρέψας δὲ πάλιν εἰς Ἐφεσον ὁ τοῦ Χριστοῦ ἐπιστήθιος, ἐκεῖ διεπέρασε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του. Ἦτον δὲ οὗτος πενήτηντα ἕξ χρόνων ὅτε ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ κήρυγμα. Ἐπέρασε δὲ χρόνους ἑννέα κηρύττων, ἕως οὗ ἐξωρίσθη. Ἐν δὲ τῇ κατὰ Πάτμον ἐξορίᾳ, ἐπέρασε χρόνους δεκαπέντε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξορίαν, ἔζησε χρόνους εἰκοσιῆ· ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του ἐστάθησαν ἑκατὸν πέντε, καὶ μῆνες ἑπτὰ.

Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ζήσας ὁ τοῦ Κυρίου ἀπόστολος, καὶ ἀγωνισάμενος ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας μέχρις αἵματος, καὶ πάμπολλα θαύματα ποιήσας, καὶ ἄμετρα πλήθη ἀπίστων ἐκ διαφόρων γενεῶν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐπιστρέψας, εἰς ὅλον τὸ ὑστερον διατρίβων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀναστηθέντος Δόμνου μετὰ τοὺς ἑπτὰ μαθητὰς του, ἐκβῆκεν ὁμοῦ μετὰ αὐτοὺς ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν. Καὶ φθάσας εἰς ἕνα τόπον, εἰς μὲν τοὺς μαθητὰς του παρήγγειλε νὰ καθίσωσιν ἐκεῖ, αὐτὸς δὲ ἀπομακρυνθεὶς ἕως λίθου βολῆν, προσηχηθῆναι. Ἦτον δὲ ὁ καιρὸς πρὸς τὸν ὄρθρον. Ἐπειτα ἐπιστρέψας, προστάζει τοὺς μαθητὰς του νὰ σκιάσωσιν τὴν

γῆν σταυροειδῶς τῶσον μόνον, ὅσον ἦτον τὸ μέτρον τοῦ αἵματός του. Ὅθεν ἀπλαθεὶς μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐσκαμμένον τόπον, ἀπαχαιρέσας τοὺς μαθητὰς του διανοκαθῶς κλαίοντας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τραβίξατε τὸ χῶμα τῆς γῆς, τῆς ἰδικῆς μου μητρὸς, καὶ μετὰ αὐτὸ σκεπάσατέ με. Οἱ δὲ ἀσπασάμενοι καὶ ἀποχαιρετήσαντες αὐτὸν, ἐσκέπασαν τὸ σῶμά του ἕως εἰς τὰ γόνατα. Ἐπειτα πάλιν αὐτὸν ἀσπασάμενοι, ἐσκέπασαν αὐτὸν ἕως εἰς τὸν λαιμόν. Καὶ πάλιν τρίτον ἀσπασάμενοι αὐτὸν, ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὸ ἱερόν του πρόσωπον ἐν μανδύλιον, καὶ οὕτω κλαίοντες πικρῶς, ἐσκέπασαν ὅλον τὸ σῶμά του. Τότε καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ αὐτὸς παρέδωκε τὸ πνεῦμά του. ⁴

Ἄφ' οὗ δὲ ἐθρήνησαν οἱ μαθηταὶ τὸν ἀποφάνιστον τοῦ διδασκάλου των, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν διηγούμενοι τὰ περὶ τοῦ ἀποστόλου. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες, ὑπήγον εἰς τὸν τάφον, καὶ ἀνασκάψαντες οὐδὲν εὑρον. Τότε ὑπέστρεψαν κλαίοντες θερμῶς διὰ τὴν στέρησιν τοιοῦτου ποιμένου. Ὁ δὲ Πρόχορος ἐπήγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν τελειώσιν ἐκείτης τῆς ζωῆς του, καθὼς ἐπροστάθη παρὰ τοῦ διδασκάλου του Ἰωάννου. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔγειναν. Ὅτι δὲ βέβαια ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης, δυνάμεθα νὰ μάθωμεν τοῦτο ἀπὸ πολλὰς μαρτυρίας. Ὁ μὲν γὰρ Πολυκράτης, ὁ τῆς Ἐφέσου Ἐπίσκοπος, γράφων πρὸς τὸν Βίκτωρα Ῥώμης οὕτω λέγει αὐτολεξεῖ, «Καὶ γὰρ κατὰ τὴν Ἀσίαν (τὴν μικρὰν δηλαδὴ) μέγαν στοιχειὸν ἐκοιμήθη, τὸ ὁποῖον καὶ θέλει ἀναστηθῆναι ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, Ἰωάννης, λέγω, ὁ ἐπιστήθιος μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ὁποῖος ἐφόρει εἰς τὸ μέτωπον ὡς Ἀρχιερεὺς καὶ τὸ πέταλον τοῦ παλαιοῦ νομικοῦ Ἀρχιερέως, (ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον γεγραμμένον τὸ τετραγράμματον ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τὸ καλούμενον Ἰεχωβά, ὅπερ δηλοῖ, Κύριος, κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα) καὶ ὁ ὁποῖος ἔγεινε διδάσκαλος εἰς τὴν Ἐφεσον.»

Ὁ δὲ Ἰππόλυτος ὁ ἱερός πάπας τῆς Ῥώμης, διηγούμενος διὰ τὸ κήρυγμα, καὶ διὰ τὴν

⁴ Σημείωσε, ὅτι τὸ, ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ αὐτὸς τὸ πνεῦμα παρέδωκεν, οὐ γράφεται ἐν τῇ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, ἀλλὰ ἐν τῇ τετυπωμένῳ. Καθὼς καὶ τὸ ἀνωτέρω λόγιον, ἔγουν τὸ, ἦτον δὲ ὁ καιρὸς πρὸς ὄρθρον. Ἐκοιμήθη δὲ ὁ θεὸς Ἰωάννης ἐν τῇ ἔξηκοστῇ ἡμέρᾳ ἔπειτα ἀπὸ τοῦ πάθους, ἃ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου κατὰ τὸν τρίτον χρόνον τῆς τοῦ Τραϊανου αὐτοκρατορίας.

τελείωσιν τῶν ἀποστόλων, λέγει καὶ περὶ τοῦ Θεοῦ τούτου ἀποστόλου * Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου (τοῦ μεγάλου δηλαδὴ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν δώδεκα ἀποστόλων) κηρύττων εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, ἐξωρίσθη κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πάλιν ἀνακαλεῖται ὑπὸ Νερούα τοῦ αὐτοκράτορος, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει γς' (96). Καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐκεῖ τελευτᾷ. Τοῦ ὁποῖου τὸ λείψανον ζητηθὲν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἐφέσου, δὲν εὑρέθη. Ἀλλὰ καὶ ὁ τοῦ μεγάλου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἀδελφὸς ὁ Καισάριος, ἐρωτήθεις περὶ τούτου ἐπὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σηκρέτου, ¹ ταῦτα ἀπεκρίθη. « Ὁ μέγας οὗτος Ἰωάννης εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου του γράφει ταῦτα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτῷ (τῷ Πέτρῳ δηλαδὴ) ἀκολουθεῖ μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦντα, καὶ λέγει αὐτῷ· Κύριε, οὗτος δὲ τί; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; οὐ ἀκολουθεῖ μοι. Ἐξήλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. » (Ἰω. κβ'. 19.) Ταῦτα λέγω τὸ ῥητὸν πρόφασιν λαβόντες μερικοί, εἶπον, ὅτι τὸ, ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, ἐρρέθη ἀπὸ τὸν Κύριον περὶ τῆς δευτέρας του παρουσίας. Ὅθεν καὶ νομίζουν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀκόμη δὲν ἐδοκίμασε θάνατον, ἀλλὰ μετετέθη ζωντανὸς ὡσαν ὁ Ἐνώχ καὶ Ἡλίας. Πλὴν δὲν ἔχει οὕτως ἡ ἀλήθεια, διότι δὲν εἶπεν ὁ Χριστὸς τὸ, ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν αἰνιγματωδῶς, ὅτι δῆθεν ἔχει νὰ ζῆ ὁ Ἰωάννης· ἀλλ' εἶπεν αὐτὸ ἀπλῶς καὶ αἰσθητῶς καὶ ἀρμοδίως εἰς τὴν τότε ἐργασίαν τῶν μαθητῶν, διότι ἐπειδὴ εὔρεν αὐτοὺς ὁ Κύριος ὀφθαλμοῦντας ἐπὶ τῆς Τιβεριάδος· διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ συνέφαγε καὶ διελέχθη μὲ ὄλους τοὺς ἐκεῖ εὑρεθέντας ἀποστόλους· τότε ὁ Πέτρος θέλων νὰ ἔχη συνακόλουθον καὶ τὸν Ἰωάννην, διὰ τὴν ἀγάπην ἣν εἶχεν εἰς αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπε πρὸς τὸν διδάσκαλον Χριστόν· Ὅτός δὲ τί; ἐφανερώσε δὲ ὁ Κύριος τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἤθελε νὰ συνακολουθήσῃ καὶ ὁ Ἰωάννης, ἀπολογησάμενος καὶ εἰπὼν· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως

ἔρχομαι τί πρὸς σέ; τριτάτον, ἀνίσως θέλω νὰ μένη ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦντος ὁ Ἰωάννης, καὶ νὰ ἀλείψῃ ἕως οὗ ἐγὼ ἐπιστρέψω ἐδῶ, ἢ πρὸς σέ; Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Χριστὸς εἰς κἀνὲν ἄλλο μέρος δὲν ἐφανερώσε ὅτι δὲν θέλει ἀποθάνῃ ὁ Ἰωάννης, διὰ τοῦτο φανερόν εἶναι, ὅτι καὶ αὐτὸς παρομοίως μὲ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους ἀπέθανε. Μαρτυρεῖ δὲ τὸν θάνατόν του καὶ ὁ τάφος του, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκθαίνει καὶ κῆψ λεπτὴ εἰς ἰατρειάν πολλῶν ἀσθετεῖν. Καὶ ὁ μὲν Καισάριος ταῦτα ἀπεκρίθη εἰς ἐκείνους ἄσοι τὸν ἠρώτησαν.

Ὁ δὲ τὴν γλῶσσαν χρυσοῦς Ἰωάννης εἰς πολλὰ μέρη τῶν γλυκυτάτων λόγων του ἀποδεικνύει, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης. Πρῶτον μὲν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ περὶ τούτου διερμηνεύων καὶ λέγων, ὅτι τὸ μὲν νὰ μένη ὁ Ἰωάννης, δὲν εἶπεν ὁ Κύριος διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἦναι ἡνωμένος ὁ Ἰωάννης μὲ τὸν Πέτρον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κηρύγματος· ἀλλὰ νὰ μένη κηρύττων χωριστὰ εἰς τοὺς τόπους, στίβες εἶναι γύρωθεν τῆς Γαλιλαίας. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὁ Χριστὸς εἶδε τὸν Πέτρον ὅτι ἐφρόντιζε πολλὰ περὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ δὲν ἤθελε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ αὐτόν, καὶ διὰ τοῦτο ἔκαμε καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐρώτησιν, εἰπὼν, οὗτος δὲ τί; τοῦτέστι, διατί δὲν θέλει πορευθῆ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν τοῦ κηρύγματος, καθὼς καὶ ἐγὼ; Διατί δὲν θέλει γένη καὶ αὐτὸς συγχωινωνός μὲ ἡμᾶς τῆς ἐπιστασίας τῶν προβάτων; Διατί δὲν θέλει προχειρισθῆ καὶ αὐτὸς οἰκονόμος τῶν λογικῶν ψυχῶν; Ταῦτα, λέγω, εἰπόντος τοῦ Πέτρου, εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Εἶπε δὲ ταῦτα, διὰ νὰ χωρίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀκαιρον προσπάθειαν αὐτὴν καὶ ἔνωσιν καὶ διὰ νὰ δείξῃ ὅτι, ὡσαν καὶ ἂν ἀγαπήσῃ ὁ Πέτρος τὸν Ἰωάννην, ἀλλ' ὅμως δὲν φθάνει ποτὲ τὴν ἀγάπην ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν ἔχει ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν. Καὶ τρίτον, διδάσκει τὸν Πέτρον μὲ τὰ λόγια ταῦτα ὁ Κύριος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυπραγμαθῆ καὶ νὰ προκηδᾷ εἰς τὰς ἐρωτήσεις. Καὶ κατὰ ἄλλον δὲ λόγον, δὲν ἔπρεπεν εἰς τοὺς ἀποστόλους τοὺς δεχθέντας τὴν ἐπιστασίαν τῆς οἰκουμένης νὰ ἦναι πάντοτε ἡνωμένοι ἀναμεταξύ των· ἀλλὰ ὁ εἰς μὲν νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓνα τόπον διὰ νὰ κηρύξῃ, ὁ ἄλλος δὲ εἰς ἄλλον τόπον. Διὰ τοῦτο λέγει πρὸς τὸν Πέτρον· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; οὐ ἀκολουθεῖ μοι. Ὡς νὰ ἔλεγε σχεδὸν τοῦτο. Ἔργον ἐπιστεύθης, ὦ Πέτρε, τοῦτο λοιπὸν ἐργάζου καὶ τελείωνε, καὶ

¹ Ἐκ τοῦ λατινικοῦ Secretum super doli ἀπόρρητον, μυστικόν· ἐπὶ Σηκρέτου δὲ ἀντὶ τοῦ ἐν ἀπορρήτῳ, κατ' ἕξιν καὶ ἐνώπιον τῶν ἐξ ἀπορρήτων (ἔρα τὴν νεωστὴν τὴν ἰδέσθαι τῶν Μαρτύρων εἰς Σακευδοῦ σελ. 475. Σ. Ε.·

ἀκολουθεῖ εἰς ἐμὲ ὅστις σὲ στείλω εἰς τὸ κήρυγμα, καὶ σοὶ ἐγχειρίζω ὅλην τὴν οἰκουμένην. Τοῦτον δὲ τὸν Ἰωάννην ἐὰν θέλω νὰ μένῃ ἐδῶ γύρωθεν εἰς τοὺς τόπους τῆς Γαλιλαίας, καὶ νὰ μὴ τὸν στείλω μετὰ σοῦ, τί πρὸς σέ; ἤγουν, τί φροντίζεις σὺ περὶ τούτου; Τὸ δὲ ἕως ἔρχομαι, τοῦτο δηλοῖ, ἀντὶ τοῦ ἕως θελήσω νὰ ἐκβάλω αὐτὸν εἰς τὸ κήρυγμα. Διότι, σὲ μὲν, ὦ Πέτρε, τώρα σὲ ἐκβάλλω εἰς αὐτό, καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῆς οἰκουμένης, διὸ καὶ ἀκολουθεῖ μοι· ἤγουν πείθου εἰς τὰ λόγια μου. Ὁ δὲ Ἰωάννης, ἄς μένῃ ἐδῶ ἕως οὐ πάλιν ἔλθω νὰ ἐκβάλω καὶ αὐτόν, καθὼς καὶ σὲ ¹. Οὕτω μὲν ἐρμηνεύων ὁ

¹ Ὁ δὲ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας τὸ, ἕως ἔρχομαι, ἐνόησεν, ἀντὶ τοῦ, ἕως οὗ ἔλθω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐλευσις γὰρ πολλάκις ἡ τιμωρία καὶ ἐκδίκαιος λέγεται. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἕως τότε θέλω νὰ μένῃ ὁ Ἰωάννης εἰς Ἱεροσόλυμα, ἕως οὗ νὰ ἔλθω. Ἦγουν ἕως οὗ νὰ ἔλθω ἐν τῇ κοιμήσει τῆς μητρὸς μου διὰ νὰ παραλάβω τὴν ἀγίαν αὐτῆς ψυχὴν· διότι ἕως τότε ὁ Ἰωάννης ἐμείνεν ἐν Ἱεροσολύμοις προνοῶν καὶ κηδόμενος τῆς Θεοτόκου, παρέλαβε δηλαδὴ αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια· ἀπ' οὗ δὲ ἐκοιμήθη, ἐκεῖνη, τότε αὐτὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑπέγηεν εἰς Ἐφεσον, κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἐν τῷ παρόντι Συναξαρίῳ. Ὁ δὲ Νικηφόρος ὁ Βλεμμίδης ἐν τῷ πρὸς τὸν Θεολόγον τοῦτον ἐγκωμίῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Εὐαγγελιστῆ Θεολόγῳ » λέγει, ὅτι αὐτὸς οὐ μόνον μετέστη, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη. Κοιμηθεὶς μὲν καὶ ἀποθανὼν, εἶτα ὡς ἐν βίῃ ἀλλαγείς, καὶ τὴν φθορὰν ἀποτινάξας, καὶ ἀφθαρτισθείς. Ἐλευσεται δὲ φησὶν, ἐν ἀφάρτῳ σώματι διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὸν Ἀντίχριστον. Τοῦτο συμμαρτυρεῖ καὶ Ἰωάννης ὁ Εὐγενικός, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦ Ἐφέσου καὶ Εὐγενικοῦ, λέγων εἰς τοὺς οἴκους, ὅς ἐφιλοκόνησεν εἰς τὸν Θεολόγον, ταῦτα·

- » Χαῖρε, ὅτι μεταστάσεως συμμετέσχες ὡς Υἱός.
- » Χαῖρε, ὅτι ἀναστάσεως, οἷα λόγου ἀδελφός.

Σημειοῦμεν ἐδῶ ὅτι εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Θεολόγον ἐγκώμιον ἔχει ὁ Στουδίτης Θεόδωρος· οὗ ἡ ἀρχὴ· « Οὐρανοῦ προκειμένου· ὁ Γρηγόριος ὁ Παλαμῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ἐορτὴν ἀγομεν σήμερον· (ἐν τῷ Πρωτάτῳ) ὁ Φιλαδελφείας Μακάριος ὁ Χρυσόκεφαλος. Ὁ βῆθε Βλεμμίδης (ὅπερ εὐρίσκεται ἐν τῷ μωναστηρίῳ τοῦ Παντοκράτορος) ὁ Χρυσόστομος δὲ. Ὁ περὶ ἐν τῷ δευτέρῳ λέγει, ὅτι ὁ Θεολόγος οὗτος ἀνέστησεν ἕνα ἱερέα ὑπὸ κλονος φονευθέντα, καὶ προσφερθέντα νεκρὸν εἰς τὴν θύραν τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ. Ἐγκώμιον δὲ ἀπλοῦν καὶ γλαφυρὸν τούτου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἱερὰν Σάλλπιγγα τοῦ Μακαρίου. Κανόνας δὲ ὀκτωήχους ἔχει εἰς αὐτὸν ὁ ἡμινογράφος Ἰωσήφ. Ἐφιλοκόνησε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ἐμὴ ἀδυναμία δὲ Κανόνας, ὅστινες ἡμῶν ἐτυκώθησαν ὅλοι. Ἀλλὰ καὶ Νικήτας ὁ Ρήτωρ ἐγκώμιον ἐπέλασεν εἰς τοῦτον· οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ὁ τὸν Μέγαν τῆς βροντῆς γόνον· (σὺζεταὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων καὶ τῆ· τοῦ Διονυσίου). Ἐχει δὲ καὶ λόγον εἰς τὸν Θεολόγον

Χρυσόστομος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τὸ ἀνωτέρω ρητόν, δεκνύει φανερά, ὅτι ὁ Θεολόγος Ἰωάννης ἀπέθανεν.

Ἐν δὲ τῇ ὑποθέσει τῆς πρὸς Ἐφesoῦς ἐπιστολῆς τοῦ μεγάλου Παύλου, αὐτολεξεῖ τοῦτο φανερόν, λέγων. « Καὶ ὁ μακάριος δὲ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστῆς πολλὰ ἐκεῖ (ἐν τῇ Ἐφέσῳ δηλαδὴ) διέτριψε, καὶ γὰρ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν ». Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ λόγῳ καὶ εἰκοστῷ ἕκτῳ τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐρμηνείας, καὶ ἐν τῷ ἑβδομηκοστῷ ἕκτῳ Λόγῳ τῆς ἐρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον, περὶ τούτου διαλαμβάνων, φανερόν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀπέθανεν. Ἐπειδὴ λοιπὸν φανερά λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος καὶ οἱ ἀνωτέρω ρηθέντες ἀξιόπιστοι καὶ ἅγιοι ἄνδρες, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀπέθανε, ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις δὲν θέλει συμφωνήσῃ με αὐτούς; ἢ ποῖος θέλει νομίσει περὶ τούτου κατὰ ἄλλον τρόπον;

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πέτρων ΠΑΡΘΕΝΩΝ καὶ μοναστριῶν, αἵτινες ὑπὸ Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἀρηρέθησαν.*

- » Χριστὸν ποθοῦσας πέντε παρθένους μόνον,
- » Ἄνεϊλε πατήρ φιλοχρήματος πάνυ. ⁴

* *Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΧΗΡΑΣ ἐν μωχαίρᾳ τελειωθείσης.*

- » Σφαγείσα Χῆρα σοὶ νενομφευται Λόγε,
- » Γράψασα συμβόλαιον ἐκ τῶν αἱμάτων.

* *Μνήμη τοῦ δικαίου Γεδεών, ὁς τὸν τοῦ Χρυστοῦ τόκον διὰ τῆς ἐν τῷ πόκῳ θρόσου προεῖδε.*

- » Κἄν οὐ κατεῖδε Γεδεών τὸν σὸν τόκον,
- » Προεῖδε Χριστὲ τοῦ τόκου σου τὸν τύπον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Μεταφραστῆς· οὗ ἡ ἀρχὴ. « Ὅτι μὴ πολὺ τῶν Ἀγγέλων » (σὺζεταὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων.) Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὀγδόην τοῦ Μαῖου.

¹ Ἐγὼ νομίζω, ὅτι αἱ πέντε Παρθένοι αὗται, εἶναι αἱ ἴδιαι ἐκεῖναι, περὶ τῶν ὁποίων γράφεται ἐν τῷ Συναξαρίῳ κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Ἰουνίου. Πρῶτον, διότι καὶ αὗται καὶ ἐκεῖναι, πέντε γράφονται, δεύτερον, διότι καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ Παῦλος γράφεται ὁ ταύτας φονεύσας. Καὶ τρίτον, διότι καὶ ἐδῶ φιλοχρήματος γράφεται ὁ ταύτας φονεύσας καὶ ἐκεῖ. Εἰ δὲ καὶ ἐδῶ μὲν πατήρ αὐτῶν καλεῖται, ἐκεῖ δὲ πρεσβύτερος αὐτῶν, ἵσως πνευματικὸς πατήρ αὐτῶν ἐνομαζέται καὶ οὐχ ἑσχαμικός.

Τὸ αὐτὸ μὲν, ΚΖ. μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τεσσαράκοντα ἑννέα ΜΑΡΤΥΡΩΝ.

Εἰς τὸν Καλλίστρατον.

- Τμηθεὶς ὁ Καλλίστρατος ἀχίνα ξίφει,
- Στρατῶ συνήρθη καλλινίκων μαρτύρων.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα ἑννέα.

- Δεκάς τετραπλῆ μαρτύρων σὺν ἑνάδι,
- Διὰ ξίφους ἀθλήσιν ἀθλεῖ τιμίαν.
- † • Εἰκαδὶ ἑβδομάτη Καλλίστρατος ἔνθεν ἀέρθη.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καρχηδονίων, τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ εὐρισκομένην, συναριθρούμενος μὲ τὸ στρατιωτικὸν τάγμα τὸ καλούμενον τῶν Καλανδῶν ἐν ἔτει σπή (288). Πορευόμενος δὲ εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὸν στρατιωτικὸν τάγμα, μόνος αὐτὸς ἐλαμπεν ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἄλλους ἀπίστους στρατιώτας μὲ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· καθὼς καὶ ὁ ἀστὴρ λάμπει ἀνάμεσα εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ ἀσέληνον νύκτα· διότι ἀπὸ τοὺς προγόνους τοῦ ἦτο πεφωτισμένος μὲ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὁ μακάριος· ὁ ἐκ πατρὸς πάππος του δηλαδὴ πορευθεὶς εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτε ἦτον ἐπὶ γῆς ὁ Κύριος, καὶ θεωρήσας μὲ τοὺς ἰδίους τοῦ ὀφθαλμοὺς τὰ θαυμάσια ὅσα ἐποίει, ἐπίστευσεν. Ὅθεν ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς συγγενεῖς του τὴν καλὴν ταύτην πραγματείαν καὶ τὸν φατισμὸν τῆς θεογνωσίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Καλλίστρατος ἐφανερῶθη εἰς τοὺς συστρατιώτας του, ὅτι ἦτο χριστιανός, διαβάλλεται πρὸς Περσεντίνον τὸν στρατηλάτην, ὅτε Διοκλητιανός καὶ Μαξιμιανός οἱ βασιλεῖς ἐφέροντο μανικῶς κατὰ τῶν χριστιανῶν.

Παρασταθεὶς λοιπὸν ἐμπροσθεν τοῦ Περσεντίνου, καὶ ἐρωτηθεὶς, ὁμολογεῖ παρηγοίαν τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν. Ὅθεν ἐξαπλωθεὶς κατὰ γῆς, τόσον ἀσπλαγχνῶς ἐδάρη ὁ τρισόλβιος, ὥστε ἔτρεχε τὸ αἷμα ποταμῆδόν. Ἐπειτα σὺρεται ἀνάσκελα ἑπάνω εἰς λεπτὰ κομμάτια τούτων, καὶ καταξοχίζεται τὰς πρότερον πληρωθείσας σάρκας του· εἶτα ποτίζεται μὲ χωνίον τὸ νερὸν μιᾶς ὀλοκλήρου λεκάνης, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ ἐφούσκωσεν ὡς ἀσκίον. Μετὰ ταῦτα βάλλεται μέσα εἰς ἓνα σάκκον καὶ ρίπτεται εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, βλέποντας καὶ τοῦ στρατηλάτου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σάκκος ἐσχίσθη κατὰ θεῖαν δύναμιν, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος ἐφέρθη ὑπὸ δύο δελφίνων ὑψηλῶς ἕως εἰς τὸν οὐρανόθεν. Τότε

οἱ μὲν αὐτοῦ ὄντες στρατιῶται, τεσσαράκοντα ἑννέα τὸν ἀριθμὸν, βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐπίστευσαν καὶ προσφέρονται εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου τοῦ ἁγίου. Ὅθεν ὄλοι αὐτοὶ δέρονται καὶ συντρίβονται τὰ μέλη των· ἔπειτα ρίπτονται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ μέσα διδάσκονται ἀπὸ τοῦ ἁγίου Καλλίστρατον τὰ δόγματα τῆς θεῖας τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίας, καὶ τὰ περὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως καὶ περὶ ἄλλων ἀξίων μαθήσεως. Καὶ πρὸς τοῦτοις παρακινεῖται ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ὑπομείνουν ἀνδρείως τὸ μαρτύριον.

Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν παρασταθέντες εἰς τὸν στρατηλάτην, καὶ ἀποδειχθέντες πλέον ἀφοβοὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον, δέρονται πάλιν· εἶτα δεθέντες ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ρίπτονται μέσα εἰς τὴν ἐκεῖ εὐρισκομένην κολυμβήθραν, ἣτις ὠνομάζετο Ἰλακανός. Ὁ δὲ ἅγιος Καλλίστρατος ἐπροσευχῆθη νὰ γένη βάπτισμα εἰς αὐτοὺς ἢ κολυμβήθρα ἐκείνη. Καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐλύθησαν τὰ δεσμά, καὶ ἐκβῆκαν οἱ ἅγιοι ἀπὸ τὸ νερὸν τῆς κολυμβήθρας, ἐνδεδυμένοι στολὰς λαμπράς. Ὁ δὲ μάρτυς Καλλίστρατος ἐφάνη φορῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του εὐπρεπέστατον στέφανον· ἤκουσε δὲ καὶ θεῖαν φωνήν, ἣτις ἐπαραθάρρυνεν αὐτόν. Ἐκ δὲ τῆς φωνῆς, τὸ ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον εἶδωλον ἔπεσε κατὰ γῆς, καὶ διελύθη εἰς κονιορτόν. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ θαύματος πιστεύουσιν εἰς τὸν Χριστὸν ἄλλοι ἑκατὸν τριακονταπέντε στρατιῶται. Φυλακωθέντων δὲ πάλιν τῶν τεσσαρακονταεννέα στρατιωτῶν ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Καλλίστρατον, ἐφοβήθη ὁ στρατηλάτης μήπως κάμουν καὶ ἄλλα θαυμάσια καὶ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἄλλοι πολλοί, διὰ τοῦτο ἐπεμψε τὴν νύκτα καὶ κατέκοψεν εἰς λεπτὰ κομμάτια τὰ σώματα τῶν ἁγίων. Τούτων δὲ τὰ ἱερὰ λείψανα κηδεύσαντες ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς οἱ πιστεύσαντες ἑκατὸν τριακονταπέντε στρατιῶται, ἔκτισαν εἰς αὐτοὺς καὶ ναὸν ὠραιότατον.¹

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΠΙΧΑΡΕΩΣ.

- Εὐτολμος Ἐπίχαρις ἦν πρὸς τὸ ξίφος,
- Συλλήπτωρα πλουτοῦσα τὴν θεῖαν χάριν.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτον ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τοὺς

¹ Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦτο συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς· οὗ ἡ ἀρχὴ « Τὴν τοῦ Χριστοῦ ποίμνην (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀσύρῃ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις.)

χρόνους Διακλητικῶν ἐν ἔτει σγῆ. (298) ἐπιόσθη δὲ ἡ Χριστιανὴ ἀπὸ τὸν ἐπαρχὸν Καισάριον, καὶ ἐμβλαψάσα παρρησίᾳ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, κρεμάται καὶ ζέεται· ἔπειτα κατέθλασαν τὰ μέλη της μὲ σφαῖραν μολυβδίνην τέσσαρες στρατιῶται. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἅγια ἐπροσευχῆθη, διὰ τοῦτο ἤλθον ἄγγελοι καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς παιδεύοντας αὐτὴν τέσσαρας στρατιώτας. Τελευταῖον καταδικάζεται ἡ ἅγια νὰ ἀποκεφαλισθῆ. Ὄθεν ὅταν ἐφθασεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ ἐστάθη ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἡ πέτρα ἀνέβλυσε νερόν. Ἀποκεφαλισθεῖσα δὲ, παρέδωκε τὴν ἅγιαν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΓΝΑΤΙΟΥ ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, τῆς ἐπιλεγόμενης τοῦ Βαθίως Ρύακος.

- * » Τὸν Ἰγνάτιον λαμβάνει μονὴ πόλου,
- » Μονῆς προεξάρξαντα ὡς Θεῷ φίλον.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν δευτέραν ἐπαρχίαν τῶν Καππαδοκῶν κατὰ τοὺς χρόνους Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ, καὶ Ἰωάννου Τζιμισκῆ ἐν ἔτει 963. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἀφιερῶθεις εἰς τὸν Θεόν ὡς ἄλλος Σαμουὴλ, ὑπᾶγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Βαθίως Ρύακος καὶ μανθάνει ὅλην τὴν ἀσκητικὴν ἀκρίβειαν ἀπὸ τὸν ὄσιον Βασίλειον, τὸν ἡγούμενον καὶ κτίτορα τῆς μονῆς ταύτης.¹ Ἐπειδὴ δὲ ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς, διὰ τοῦτο χειροτονεῖται βαθμηδὸν ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ πρεσβύτερος. Ἐπειτα προβάλλεται καὶ ἡγούμενος τοῦ τοιοῦτου μοναστηρίου. Ὄθεν διὰ τῆς καλῆς του διοικήσεως ἠΰξησε τὸ μοναστήριον καὶ ἐπλήθυνεν αὐτὸ καὶ εἰς τὰ εἰσοδήματα καὶ εἰς τὰς λοιπὰς βελτιώσεις διότι ἔκτισε ναοὺς διαφόρους τοῦ ταξιάρχου Μιχαὴλ, τοῦ Θεόπτου Ἡλιοῦ, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἰς ἓν ἀγροκήπιον τοῦ μοναστηρίου. Ἐκτισε δὲ καὶ περιτειχισμὰ εἰς τὰς ἐκεῖσε εὐρισκομένας καλογραίας δυνατὸν καὶ ὠραιότατον.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἤλεγξε καὶ ἐντροπίασε μὲ παρρησίαν καὶ γενναϊότητα τοὺς ἄρχοντας τοὺς

¹ Ὁ ὄσιος Βασίλειος οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ἰουλίου. Ἡ μονὴ δὲ τοῦ Βαθίως Ρύακος εὐρίσκεται πλησίον εἰς Τριγλίαν· ἴτοι εἰς τὰ Μουντανία, ὡς λέγουσι πολλοί. (Τριγλία ἢ ὄρειον Ἄγγιλιον. Μουντανία δὲ κατὰ τὸν γεωγρ. Μελέτιον εἶναι ἡ Νικόπολις, Σ. Ε.)

ὁποίους διώριεν· ὁ τότε τύραννος ἐνόματι Σκληρός. Ὅτε δὲ ἐσηλεύθη ἀπὸ τὸ μέσον ὁ Σκληρός οὗτος, τότε ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ ὄσιος· καὶ ἐκεῖ κατασκευάσας ἱερὰ κειμήλια καὶ ἓνα σίγγον, ἴτοι σημεῖον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.¹ Ὁμοίως καὶ ἐν περιηργυρωμένον Εὐαγγέλιον, ἐκέρψεν αὐτὰ ὅλα εἰς τὸ μοναστήριον. Ἐκεῖ δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν εὐρισκόμενος ἠσθένησεν ἀπὸ ἀσθένειαν δυσεντερίας, διὰ τοῦτο καὶ ἐσπούδαζε νὰ φθάσῃ μίαν ὥραν πρότερον εἰς τὸ μοναστήριόν του. Φθάσας δὲ εἰς τὸ Ἀμόριον ἐτελείωσε τὴν παρούσαν ζωὴν.² Ὄθεν καὶ θάπτεται ἐκεῖ εἰς ἓνα σεβάσμιον οἶκον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ἓνας χρόνος ἠθέλησαν οἱ πατέρες τοῦ μοναστηρίου νὰ κάμωσιν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου του· ὄθεν ἀνοίξαντες τὸν τάφον, εὗρον τὸ λειψάνον του σῶον καὶ ὀλόκληρον καὶ γεμάτον ἀπὸ πνευματικῆν εὐωδίαν. Τρῦτο δὲ φέροντες εἰς τὸ μοναστήριον, ἀπεθησαύρισαν αὐτὸ εἰς τὸν νάρθηκα τῆς θείου ναοῦ.

Μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΜΑΡΚΟΥ,³ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ, καὶ ΖΗΝΩΝΟΣ.

Εἰς τὸν Μάρκον.

- * » Ὁ κλησὶν ἀρχῶν Ἰωάννου καὶ Μάρκου,
- » Ἀποστολῆς ἦν ἐνδιαπρέπων δρόμοις.

Εἰς τὸν Ἀρίσταρχον.

- * » Ἄριστος Ἀρίσταρχος ἐν μύσταις Λόγου,
- » Ἀρξας ἄριστα καὶ ξένον ζήσας βίον.

Εἰς τὸν Ζήνωνα.

- * » Ζήνων Θεοῦ τὸν ζώντα κηρύττων Λόγον,
- » Πλείστους ἀνεζώωτε νεκροὺς τῆ πλάνης.

Μάρκος ὁ ἀπόστολος ὄστις καὶ Ἰωάννης ὁ

¹ Τὸ σημεῖον τοῦ Κυρίου ὅπερ κατασκευάσεν ὁ θεὸς οὗτος· Ἰγνάτιος ἠμῶν ἐστὶν εἰς τὸν Σταυρὸν. Διδὸν οὗτος ἐστὶ τὸ σημεῖον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τότε, φησί, πηγήσασιν τὰ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν ἐπιόρασι.

(Σίγγον δὲ ἐκ τοῦ λατ. signum. Σ. Ε.)

² Ἐάν δὲ ἡ μονὴ τοῦ Βαθίως Ρύακος εὐρίσκεται κοντὰ εἰς τὰ Μουντανία, ὁ δὲ ἅγιος Ἰγνάτιος οὗτος ἐκίνησεν ἀπὸ τῶν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἀπάγῃ εἰς τὸ μοναστήριόν του, αὐτὸν εἰπεῖν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Μουντανία, πῶς καθήνησεν εἰς τὸ Ἀμόριον, ἦτις εἶναι πόλις εὐρισκομένη εἰς τὴν μεγάλην Θρυγίαν ἐπὶ τὴν Μητροπολίτην Συννάδων, ἀπορεῖν μοι ἐπεστειν, διότι ταῦτ ἐστὶν ἀνακλιθεῖον.

³ Οὗτος φησεται ὅτι εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἐορτάζομενον κατὰ τὴν τριακοστῆν τοῦ Οὐαυβρίου, καθότι, οὗτος γὰρ ἐχειροτονήθη ἐπιόρατος Βαθίως ὁσίου Ἰγνατίου Ἀπολλωνιάδος.

ναμίσειας τῶν ὁμοίων ἀναφέρει ὁ Εὐαγγέλι-
στης Λουκάς εἰς τὰς Ἠράσεις λέγων «Συ-
νιδόν τε ὁ Πέτρος ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας
τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρ-
κου.» (πράξ. ιβ'. 12.) Οὗτος λέγω χειροτονη-
θεὶς ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων Ἐπίσκοπος τῆς
Βύβλου¹ ἐφάνη δόκιμος ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ
Εὐαγγελίου. Τότεν δὲ ἦτο φίλος καὶ οὐκίος
τοῦ Θεοῦ ὁ μακάριος, ὥστε καὶ ἡ σικιά μόνη
τοῦ ἱεροῦ σώματος του ἐθεράπευε τὰς ἀρρω-
στίας τῶν ἀσθενῶν. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἦτον
εἰς ἀπὸ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων, τὸν
ὁποῖον ἐνθυμεῖται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐν
τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολῇ λέγων: «Ἀ-
σπάξεται ἑρᾶς Ἀρίσταρχος ὁ σπυγαὶ μάλωτός
μου.» (Κολ. δ'. 10) καὶ ἐν τῇ πρὸς Φιλιμόνα,
λέγων: «Ἀσπάζονται σὲ Μάρκος, Ἀρίσταρχος,
αἱ συνεργοί μου.» (ἐδάφ. 23.) Οὗτος λοιπὸν
ἐφάνη ἄλλος δευτέρως Ἰωάννης Βαπτιστῆς
κατὰ τὴν τροφήν καθότι καὶ αὐτὸς ἐτρῶγε,
ὡς ἐκεῖνος, μόνον ἀκρίδας ἤτοι ἄκρας τῶν
δένδρων καὶ ἀπρόδρα² καὶ μέλι ἤτοι χόρτον
τὸ καλούμενον μελέαγρον, ἢ κατ' ἄλλους μέλι
ἄγριον. Καὶ καθότι καὶ αὐτὸς ἦτον ἐνδεδυμένος

μὲ φόρεμα δερμάτινον. Ἐγένετο δὲ οὗτος ἐπί-
σκοπος Ἀπαμείας τῆς ἐν Συρίᾳ, καὶ ὅλους
τοὺς ἐκεῖ εὕρισκομένους ἀπίστους ἐπέστρεψεν
εἰς τὴν τῆς ἀληθείας καὶ εὐσεβείας ἐπίγνωσιν.

Ὁ δὲ Ζήνων οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος νομικός ἐ-
κεῖνος Ζηνᾶς, περὶ τοῦ ὁποῖου γράφει ὁ μακά-
ριος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τίτον ἐπιστολῇ, λέ-
γων, «Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπου-
δαίως πρόπεμψον.» (Τίτ. γ'. 13.) Ἐπίσκοπος
δὲ γενόμενος οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Πέ-
τρου τῆς Διοσπόλεως (ἥτις εἶναι ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν
Λαοδίκειαν, κατὰ γεωγράφον Μελέτιον²) ἐ-
γένετο οἰκητῆριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ
πολλοὺς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς εἰ-
δωλολατρίας. Οὗτοι λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς ἀπό-
στολοι καλῶς καὶ θεαρέστως ποιμάναντες τὰ
ἰδικὰ τῶν ποιμνία, καὶ πολυπλασιάσαντες τὸ
παρὰ Θεοῦ δοθὲν εἰς αὐτοὺς τάλαντον, πρὸς
Κύριον ἐξεδήμησαν, ἵνα ἀπολαύσωσι τὴν αὐ-
τοῦ χαρὰν καὶ μακαριότητα.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ
ἐπισκόπου, καὶ ΦΟΥΡΤΟΥΝΙΑΝΟΥ.

- * » Χριστὸν φιλῶν φιλοῦντα Φιλήμων θύτης,
- » Φουρτουνιανῶ συναθλεῖ φιλουμένῳ.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΓΑΙΑΝΗ τὰ νῶτα φλεχθεῖσα
τελειοῦται.

- * » Γαϊανὴ τὰ νῶτα φλεχθῆναι δίδου,
- » ὡς ἂν φλογίνης νῶτα ῥομφαίας ἰδης.

Μνήμη τῶν ἁγίων δεκαπέντε ΜΑΡΤΥΡΩΝ,
οἱ ἐν πλοίῳ κατὰ θάλασσαν ἐμβληθέντες, τοῦ
πλοίου τρυπηθέντος, ἀπεπνίγησαν.

- » Ὁ τριπλοπεντάριθμος ἀθλητῶν στόλος,
- » Καὶ πυθμένος κατῆρε μέχρι ποντίου.

Ἡ ἁγία νεομάρτυς ΑΚΚΛΙΝΑ ῥάβδος συν-
βλασθεῖσα τελειοῦται.

- † » Τὴν φύσιν οὔσα θῆλυ ἢ Ἀκυλίνα,
- » Ἄνῃρ ἐδείχθη γεννάδας πρὸς βασάνους.³

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἡ Βύβλος, κατὰ τὸν γεωγράφον Μελέτιον, εἶναι πόλις ἀρχαιότητα κτίσμα Κρόνου, ἥτις ἐκλήθη οὕτως ἐκ τοῦ πά-
σης ἀρχαίας βύβλου φυλακῆν ἑστία ἐν ταύτῃ γενέσθαι. Ἐ-
στι δὲ τεταμημένη μετ' ἄκρον Μητροπόλιν, ὑποκαμένη εἰς
τὸν Ἀντιοχείας· νῦν ὀνομάζεται κοινῶς Γιβλὲτ, ἢ τζιμπε-
λέτ, ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης. Λέγει δὲ ὁ Βαρῖνος, ὅτι
ἡ βύβλος ἢ τὸ βιβλίον οὐδετέρως ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ φυτοῦ
τῆς Βύβλου κατ' ἐναλλαγὴν γράμματος· ἢ τὸ βιβλίον γράφε-
ται μὲν ἄτικῶς διὰ τοῦ ι, διὰ δὲ τοῦ υ Ἰωνικῶς. Ὁ αὐτὸς
δὲ λέγει, ὅτι βυβλίον καὶ βιβλίον διαφέρουσι, διότι βυβλίον μὲν
λέγεται τὸ ἄγραφον ὡς τὸ «Ἐπὶ τῷ βυβλίῳ σου πάντες γραφή-
σονται.» βιβλίον δὲ, τὸ γεγραμμένον. Ἀδιάφορον ὅμως εἶναι
εἶτε διὰ τοῦ ι γράφεται, εἶτε διὰ τοῦ υ, τὸ αὐτὸ σημαίνου-
μενον ἔχει.

² Σημειῶσαι, ὅτι τινὲς λέγουσιν, ἐξ ὧν εἶναι καὶ ὁ Θεοφύλα-
κτος Βουλγαρίας, ὅτι Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἐτρῶγε καὶ ἀκρί-
δας, τὰ πέτονα ταῦτα ζωῖφια. Καθότι καὶ αἰετὰ καθαρὰ ὀνο-
μάζει ἡ Γραφή, καὶ συγχωρεῖ νὰ τὰ τρώγουν οἱ ἄνθρωποι·
εἰς τὴν οὕτω γράφεται ἐν τῷ Λευϊτικῷ· «καὶ ταῦτα φαγεσθε ἀπ'
αὐτῶν, τὸν Βρούχον καὶ τὰ ὄμματα αὐτῶν. Καὶ τὸν Ἀστῆκην
καὶ τὰ ὄμματα αὐτῶν. Καὶ τὴν ἀκρίδα καὶ τὰ ὄμματα αὐτῶν.»
(Λευϊκ. ικ'. 22.) Εἶναι δὲ καὶ βοτάνη ἀκρις ὀνομαζομένη
κατὰ τὸ «Καὶ ἀθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον, καὶ περυσὴ ἢ ἀκρις, καὶ
δασικλοσθῆ ἢ κάκπις» (Ἐκκλ. ιβ'. 5.) Ἀρμοδιότερον δὲ
εἶναι νὰ νοούμεν, ὅτι ὁ λιτὸς καὶ ἀπείριστος Βαπτιστῆς τοῦ Κυ-
ρίου ἐτρῶγε τὰ ἀκρόδρα, ἢ τὰς βοτάνιας ἀκρίδας, ὡς τροφήν
λατὴν καὶ ἀπείριστον, παρὰ νὰ νοούμεν ὅτι ἐτρῶγε τὰ ζωῖφια,
ὡς ἀκρίδας.

¹ Ὁ Ζηνᾶς οὗτος συνέγραψε τὸν βίον τοῦ ἁγίου ἀποστό-
λου Τίτου. Καὶ εἶρα εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγεύσου.

² Ὁ δὲ Διοσπόλεως ἐν τῇ Δωδεκαθέλῳ λέγει, ὅτι Διοσπό-
λις ὀνομάζετο ἡ Λύδδα, ἥτις ἀπέχει ἐξ ὄρας μακρὰν ἀπὸ τὴν
Ἐμμακού, ἔκου ἦτον ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

³ Ταύτης τὸ Συναξῆριον εἶρα ἐν τῷ νέῳ Μαρτυρολογίῳ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ.

- » Τῆς γῆς πατήσεαι τὰς τρυφὰς ὁ Χαρίτων,
- » Κατατρυφᾷ νῦν οὐρανοῦ τῶν χαρίτων.
- » Εἰκάδι ὀγδοᾶτη Χαρίτων θάνε γήραι μακρῷ.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη εἰς τὸ Ἰκόνιον¹ κατὰ τοὺς χρόνους Αὐρηλιανοῦ βασιλέως. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο περιβόητος κατὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν, διὰ τοῦτο ἠρπάγη ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ βασιλικοῦ κριτηρίου. Παρασταθεὶς δὲ εἰς τὸν ὑπατικόν, ἦτοι εἰς τὸν δεῦτερον ἀπὸ τὸν βασιλέα, στηλιτεύει καὶ ἐλέγχει μὲ πολλὴν παρρησίαν τῶν εἰδώλων τὴν πλάνην. Ὅθεν γυμνώνεται, καὶ ἐξαπλωθεὶς ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, τόσον ἀσπλαγχνά δέρεται μὲ τὰ βούνευρα, ὥστε διεπέρασεν ὁ δαρμὸς ἕως καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγχνα του. Βασταχθεὶς δὲ παρ' ἄλλων, ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν. Εἶτα πάλιν φέρεται εἰς τὸ κριτήριον· καὶ ἐπειδὴ ἐφάνη γενναῖος καὶ ἀφοβός, διὰ τοῦτο βάλλεται πάλιν σιδηροδέσμιος εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Αὐρηλιανὸς μετ' ὀλίγον καιρὸν, ὁμοῦ μὲ τὴν βασιλείαν ἐστερήθη καὶ τὴν ζωὴν, τούτου χάριν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Χαρίτων, διὰ βασιλικῆς προσταγῆς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Ἐλευθερωθεὶς λοιπὸν ἀπὸ αὐτὴν, εὐθύς μετεχειρίσθη μίαν στενὴν καὶ ἀσκητικωτάτην ζωὴν. Πίπτει ὁμοῦ εἰς διαφόρους πειρασμούς· διότι ἀπερχόμενος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπαντᾷ κλέπτας κατὰ τὴν ὁδόν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πιασθεὶς, ἐφέρθη δεμένος εἰς τὸ σπήλαιον τῶν κλεπτῶν. Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον οἱ κλέπται κατὰ θεῖαν δίκην ἀπέθανον, καθότι μία ἐχιδὼνα ἐφαρμάκωσε τὸ κρασίον ὁπερ εἶχον, καὶ ἐκ τούτου πίνοντες ἐκεῖνοι ἐφαρμακώθησαν, τούτου χάριν ὁ μέγας Χαρίτων, λυθεὶς Θεοθεν ἀπὸ τὰ δεσμὰ, ἔγεινε κληρονόμος τῶν χρημάτων τῶν κλεπτῶν. Ὅθεν ἐκεῖνα ὅσα οἱ κλέπται κακῶς ἐσύναξαν, αὐτὸς τὰ μεταχειρίζεται καλῶς, ἐξοδεύσας αὐτὰ εἰς πωχούς καὶ εἰς οἰκοδομὰς θείων ναῶν· ἐσύστησε δὲ ἐκεῖ καὶ Λαύραν εὐαγεστάτην, ἥτις ἐπωνομάσθη Φάρος.

¹ Περὶ τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου τούτου Χαρίτωνος καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πολλοῦ λόγου ἀξίων ἐπιγραφῶν κλ. βρα ἱστορικὴν περιγραφὴν τοῦ ἐν Βιέννῃ προσκοθέντος χωρογραφικοῦ πίνακος τῆς μεγάλης ἀρχιεπισκοπῆς Ἰκονίου ἐν τῷ Πατριαρχ. τυπογ. (1815)· (ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κυριλλοῦ) Σ. Ε.

Εἰς τὸ σπήλαιον δὲ ἐκεῖνο ἡσυχάζων ὁ ἅγιος, πολλοὺς μὲν ἀπίστους ἐπίστρεψεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, πολλοὺς δὲ προσέλειπαι καὶ εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔνεκα τούτων ἐμποδίζετο ὁ ὁσῖος ἀπὸ τὴν ἡγαπημένην του ἡσυχίαν, διὰ τοῦτο ὑπέβη εἰς ἄλλο σπήλαιον καὶ ἡσύχαζεν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἔγεινε εἰς ὅλους γινώριμος καὶ ὀνομαστός διὰ τὰ θαύματα ὅσα ἐποίει. Ὅθεν πολλοὺς ἰλκῶσας εἰς τὴν ἀγάπην τῆς πολιτείας τῶν μοναχῶν, ἔκτισε καὶ ἐκεῖ δεῦτερον ἱερὸν μοναστήριον, τὸ ὀπίσθιον εἰς ὅλον τὸ ὑστερον ἐστάθη Λαύρα· ἦσαν γοῦν πολυάνθρωπον μοναστήριον. Φεύγων δὲ καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, ὑπάγει εἰς ἄλλο μέρος τῆς ἐρήμου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐσυναχθήσαν πολλοὶ ἀδελφοί, καὶ πολλοὶ Ἕλληνας ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῆς διδασκαλίας του· τούτου χάριν κτίζει καὶ ἐκεῖ τρίτην Λαύραν, ἥτις κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Σύρων ἐπωνομάζεται Σουκάς. Ἐπειτα εὐρών σπήλαιον εἰς ὑψηλὸν τόπον κείμενον, ἀνέβαινε ἐπάνω εἰς αὐτὸ μὲ κλίμακα, καὶ ἐκεῖ ἡσύχαζε πολὺν καιρὸν. Ἐκεῖ διὰ προσευχῆς του ἀνέβλυσε καὶ νερόν. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον διαπεράσας τὴν ζωὴν του ὁ τρισμακάριστος, ἐν ὁμολογίᾳ, καὶ ἐν ἀκροτάτῃ ἀσκήσει, καὶ πολλοτάτους ἐνώσας μὲ τὸν Χριστὸν, πλήρης ἡμερῶν ἐγένετο καὶ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς. Ὅθεν πολλὰ συμβουλεύσας περὶ σωτηρίας ψυχῆς τοὺς ὑποκειμένους αὐτῷ μοναχοὺς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νεοτύπωτον νέον Ἐκλόγιον) συνέγραψε δὲ αὐτὸν ὁ Μεταφραστής· οὗ ἡ ἀρχή. Πολλὰ τῆς διδασκαλίας τῶν εὐειδῶτων· (σῶζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδῆρων.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ δικαίου καὶ προφήτου ΒΑΡΟΥΧ.

- » Βαροῦχ προφήτης Ἰερემίου φίλος,
- » Χριστοῦ προφήταις ευγχορεῖ ἐν πόλει.

Οὗτος εἶχε διδάσκαλον τὸν μέγαν προφήτην Ἰερემίαν, καὶ τόσον πολλὰ ἠγαπᾶτο ἀπὸ ἐκείνου, ὥστε ἐνομίζετο πνοή καὶ ἀνάπαυσις τοῦ Ἰερემίου. Καὶ οἱ δύο ὁμοῦ, ἐγνωρίζοντο ὡς μία ψυχὴ, ἠνωμένη εἰς δύο χωριστὰ σώματα. Ἐπειδὴ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀρχηγὸν καὶ ταξιαρχὸν εἶχον, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.¹ πλὴν ὁ Βαροῦχ καθα-

¹ Ὅθεν καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Βαροῦχ δὲν χωρίζεται ἀπὸ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰερემίου. Διὸ καὶ οἱ παλαιοὶ διδάσκαλοι τὸ βι-

πρώτερα και φανερώτερα ἐκαλάδησε τὰ περὶ τῆς Ἐυσάρκου τοῦ Κυρίου καινονομίας, λέγων, «Ὁὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν...». Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστράφη καὶ τὰ ἐξῆς (Βαρ. γ'. 35.) Δύναται δὲ νὰ εὔρη καὶ ἄλλα τούτου φητὰ, ὅποιος φιλοπόνως ἀναγινώσκει τὴν παλαιὰν Γραφήν, τὰ ὅποια ἀποδεικνύουσι καὶ παριστῶσι καθαρῶς, ὅτι ὁ Βαρούχ εἶναι προφήτης. Οὗτος λοιπὸν θεοφιλῶς παλιτευσάμενος, ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Κυρίῳ παρέδωκε. ¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀδελφῶν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΛΦΕΙΟΥ, καὶ ΖΩΣΙΜΟΥ.

- » Εἰσδύντες εἰς γῆν μάρτυρες τρεῖς Κυρίου,
- » Ἐκείθεν εἰσδύνουσιν εἰς θείαν δρόσον.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΜΑΡΚΟΣ ὁ ποιμὴν ἔϊφει τελειοῦται.

- » Ποιμὴν ὁ Μάρκος, Μάρκος, ὃν κτείνει ξίφος,
- » Ποιμὴν προβάτων, ὡς ὁ τῆς γραφῆς Ἄβελ.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΙΚΩΝΟΣ, ΝΕΩΝΟΣ, ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ, καὶ τῶν λοιπῶν ΠΑΡΘΕΝΩΝ, καὶ ΠΑΙΔΩΝ.

Εἰς τὸν Νίκωνα, Νέωνα, καὶ Ἡλιόδωρον.

- » Ἡλιόδωρος, Νίκων, ἀλλὰ καὶ Νέων,
  - » Χριστοῦ κατ' ἐχθρῶν ἐκ ξίφους νίκη νέα.
- Εἰς τὰς παρθένας καὶ παῖδας.

- » Τμηθέντα πιδῶν καὶ γυναικῶν μυρία,
- » Ἡ καὶ γυναικὸς καὶ Θεῆ πλῆθη δέχου.

Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἡγεμονεύοντος τοῦ Μάγνου ἐν τῇ πόλει Πισιδείας ἐν ἔτει σγ' (290)· ὁ δὲ μακάριος Μάρκος ἦτο ποιμὴν προβάτων, ἔχων τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του λευκά, δασέα, καὶ φθάνοντα ἕως εἰς τὰς πτέρνας τῶν ποδῶν του. Ἐπειδὴ δὲ ἐφανερῶθη ὅτι εἶναι χριστιανός, διὰ τοῦτο παρευθὺς ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ἐπέμφθη εἰς Κλαυδιούπολιν· ἐκεῖ δὲ ἐκαλέσθησαν τρεῖς χαλκεῖς διὰ νὰ κατασκευάσουν δεσμὰ σιδηρᾶ, ἵνα μὲ αὐτὰ δεσμευθῇ ὁ ἅγιος. Ἦλθον λοιπὸν τρεῖς ἀδελφοί, Ἀλέξανδρος, Ἀλφειὸς καὶ Ζώσιμος, βίτινες ἐκατοίκουν εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Κατάλυτον, καὶ ἦσαν τεχνῖται τῆς ἐργασίας τοῦ σιδήρου· οὗτοι λοιπὸν καθὼς ἤρχισαν νὰ κτυπῶσι μὲ τὴν σφύραν τὸν σίδηρον, ἔτρεχεν ὁ σίδηρος ὡς νερόν καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν αἰμωδίαζον καὶ παρελύοντο. Ὅθεν ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ θαυμάσιον αὐτό· εἶτα ἤκουσαν μίαν φωνὴν, ἣ ὅποια παρεκίνει αὐτοὺς νὰ μαρτυρήσωσιν ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Μάρκον· διὰ τοῦτο δὲν ἠμέλησαν οἱ εὐλογημένοι· ἀλλὰ παρευθὺς ὠμολόγησαν ἑαυτοὺς χριστιανούς. Διὰ τοῦτο ἐτιμωρήθησαν εὐθὺς μὲ στρέβλας, καὶ ἐδέχθησαν εἰς τὸ στόμα των μόλυβδον βρασμένον. Εἶτα ἐκαρφώθησαν ἐπάνω εἰς πέτραν. Καὶ οὕτως ἐν τῇ παιδείᾳ ταύτῃ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος Μάρκος ὑποδεθεὶς σιδηρᾶ ὑποδήματα, καὶ δαρεὶς ἀρκετὰ, εἶτα τρυπηθεὶς μὲ σουβλία, καὶ τὴν γλῶτταν κοπεῖς, καὶ ἐπάνω εἰς πέτραν καρφωθεὶς, ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν. Ὁμοίως καὶ ὁ Νίκων καὶ Ἡλιόδωρος καὶ Νέων κρατηθέντες ὁμοῦ μὲ παιδία καὶ παρθένας πολλὰς, ἀπεκεφαλίσθησαν εἰς τόπον καλούμενον Μωρομίλιον. Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι ὅλοι ὁμοῦ τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ὁ Ῥωμαῖος ἔϊφει τελειοῦται. ¹

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ προστίθεται. «Καὶ Καλλίνικος», χωρὶς διέτιχεν ὁμοῦ.

ἕλιον τοῦ Βαρούχ ὀνομάζουσι τοῦ Ἱερεμίου. Καὶ μάλιστα τὴν κατωτέρω βῆσιν. Εἰσὶ δὲ οὗτοι, Κλήμης ὁ Στρωματεὺς, ὁ Κυπριανός, ὁ Εὐσέβιος, ὁ Βασίλειος, ὁ Αὐγουστίνος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Ἀλεξανδρεὶας Κύριλλος. Μερικοὶ ὁμοῦ ἀπὸ αὐτῶν ὀνομάζουσι αὐτὸ τοῦ Βαρούχ, καὶ καλοῦσι χρησμὸν θεῖον. Γραμματικῆς δὲ ἦτον ὁ Βαρούχ τοῦ Ἱερεμίου· ἦτοι ὑπογραφεὺς καὶ νοτάριος. Ὅρα σελ. 93 τῆς ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος γενομένης ἀνασκευῆς. Ὅρα καὶ κεφ. λζ'. τοῦ Ἱερεμίου, ὅπου γράφεται, «Καὶ ἔλαβε Βαρούχ χαρτίον ἕτερον, καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτῷ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου ἅπαντας τοὺς λόγους τοῦ βαβυλίου οὗ· κατέκαυσαν Ἰσακαίμ.

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι κατὰ τὴν Θεαίαν Γραφήν, ἧτις εἶναι ὁ ἀσφαλτος κινῶν τῆς ἀληθείας, ὁ Ἱερεμίας δὲν ὑπῆγεν εἰς Βαβυλώνα, ἀλλ' ἐκατέθη εἰς Αἴγυπτον ἐν Τάφναις, καὶ ἐκεῖ ἐπροφήτευσεν, ὡς βεβαιοῦται τοῦτο ἐκ τοῦ μγ'. κεφαλαίου τοῦ αὐτοῦ Ἱερεμίου. Ὁ δὲ Βαρούχ δὲν ἔμεινεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὡς λέγεται ἐδῶ· ἀλλ' ἐκατέθη καὶ αὐτὸς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπὸ τῆν Αἴγυπτον ὑπῆγεν εἰς τὴν Βαβυλώνα, καθὼς τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τοῦ μγ', κεφαλαίου τοῦ Ἱερεμίου, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τοῦ ἰδίου Βαρούχ. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ λέγων, «Ὁ δὲ Βαρούχ μετὰ τὴν ἔλασιν τὴν ἐν Βαβυλών, εἰς τὴν ἦλθεν ἀπὸ τῆς Αἴγυπτου, τὸν φέρον ἀκηκῶς τοῦ Ἱερεμίου, τὸν προφητικὸν συνέγραψε λόγον, πέντε κεφαλαίους ἀπαραξίμενον (σελ. 58¹) Ὅρα περὶ τούτων εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς εἰς τὸν θῆσαν τοῦ Ἱερεμίου, ὅπου πλεονέτερον λέγομεν.

- » Ῥωμαῖός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαλέως
- » Ὁ μάρτυς Εὐστάθιος ἀθλῶν πρὸς ξίφος.

Ἵ ἅγιος μάρτυς **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ *τριὰ κοῖτα ΜΑΡΤΥΡΕΣ* ξίφει τελειοῦνται.

- » Ἐξάρχον Ἀλέξανδρον εἶχον τοῦ τέλους,
- » Τμηθέντες ἄνδρες, ὧν ἀριθμὸς τρεῖς δέκα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΚΥΡΙΑΚΟΥ** τοῦ ἀναχωρητοῦ.²

- » Σκίλλης ἀμύνη Κυριακὴ πικρία,
- » Γεῦσιν γλυκεῖαν, ἥ θανεῖν κατεκρίθη.
- » Σκιλλοβόρος δ' ἐνάτη μῦσεν εἰκάδι Κυριακός.

† Οὗτος εἶχε πατρίδα μὲν τὴν Κόρινθον, γονεῖς δὲ Ἰωάννην τὸν πρεσβύτερον τῆς ἐν Κόρινθῳ Ἐκκλησίας, καὶ Εὐδοξίαν καλουμένους, κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἷ (408). Εἶχε δὲ οὗτος καὶ θεῖον ἀπὸ τὸν πατέρα του, Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον τῆς Κόρινθου, ἀπὸ τὸν ὅποιον καὶ ἐγεινεν ἀναγνώστης. Κυριευθεὶς δὲ ἀπὸ πόθον Θεοῦ, πορεύεται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσελθὼν εἰς τὸν μέγαν Εὐθύμιον, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς· ἥτοι γίνεται μοναχός, δεκαοκτῶ χρόνων ὧν κατὰ τὴν ἡλικίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἀγένειος, διὰ τοῦτο ἐστάλη παρὰ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Γεράσιμον ἀφ' οὗ δηλαδὴ ἀπέθανεν ὁ μακάριος Θεόκτιστος. Ὑπηρετεῖ λοιπὸν προθύμως ὁ θεῖος Κυριακός εἰς ὅλα τὰ προστάγματα τοῦ μεγάλου Γερασίμου τόσο, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Γεράσιμος ἀρεσκόμενος καὶ ἐπαινῶν τὴν αὐτοῦ σκληρὰν ζωὴν, παρελάμβανεν αὐτὸν μαζί του εἰς τὴν Ἐρημον τοῦ Ρουβᾶ, ὅτε ὑπήγαιεν ἐκεῖ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νηστείας τῆς μεγάλης Τεσσαρακοσῆς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἅγιος Γεράσιμος, ὑπῆγεν εἰς τὴν Λαύραν τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου καὶ ἡσύχαζεν. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Λαύραν τοῦ Χαρίτωνος, τὴν καλουμένην τοῦ Σουκᾶ· καὶ ἐκεῖ διακονήσας ἐπιμελῶς, ἡξιώθη

τοῦ τῆς ἱερωσύνης χαρίσματος. Εἰς τοὺς χρόνους δὲ ἐκείνους, κατὰ τοὺς ὁποίους διέτριψεν εἰς τὴν Λαύραν τοῦ Σουκᾶ, δὲν ὠργίσθη ποτὲ ὁ τρισόβλιος, ἀλλ' οὔτε ἐφαγέ ποτε τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ τὴν νύκτα. Ὅτε δὲ ἐγεινε χρόνων ἑβδομηκονταεπτὰ, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον τὴν καλουμένην τοῦ Νατουφᾶ, καὶ ἔζη μὲ μόνος τὰς ἐκεῖ εὐρισκομένας σκυλλοκρομμύδας, ἀπὸ τὰς ὁποίας φαγὼν κρυφίως μίαν φορὰν ὁ μαθητῆς του, ἐβλάβη καὶ ἐγεινεν ὡς νεκρός. Ὁ δὲ ἅγιος διὰ προσευχῆς του ἀνέστησεν αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ ἓνα νέον, πάσχοντα ἀπὸ δαυμόνιον, ἠλευθέρωσεν.

Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ πάλιν ἀναχωρήσας διὰ τὴν τῶν πολλῶν σύγχυσιν, ὑπῆγεν εἰς ἓνα τόπον ἀβατον, ὀνομαζόμενον Σουσακεῖμ, ὧν τότε χρόνων ἑννεήκοντα ἑννέα, ὅπου εἶχεν ὁ αἰδιμὸς καὶ ἓνα λέοντα, ὅστις ὑπηρετεῖ αὐτόν καὶ ἐφύλαττε τὰ λάχανα. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φορὰν ἐξηραίνοντο ἀπὸ ἀνομβρίαν τὰ λάχανά του καὶ ὁ ἅγιος εἶχε δίψαν, ὡ τοῦ θαύματος! ἦλθε διὰ προσευχῆς του ἀνωθεν νέφαλον καὶ ἐβρεξεν ὅθεν ἐγέμωσαν αἱ στάμναι καὶ τὰ κοιλώματα τῶν πετρῶν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πατέρες τῆς τοῦ Σουκᾶ Λαύρας ἐλθόντες, παρεκάλεσαν αὐτόν πολλὰ διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἡσυχάσῃ εἰς τὸ τοῦ ἁγίου Χαρίτωνος σπήλαιον, διὰ τοῦτο ὑπήκουσεν εἰς τὰς τούτων δεήσεις ὁ ὄσιος καὶ ὑπῆγεν ἐκεῖ καὶ ἡσύχασεν. Ὅθεν ὁ θαυμάσιος Κύριλλος ὁ τοῦς βίους συγγραφέας τῶν μεγάλων ὁσίων Εὐθυμίου καὶ Σάββα, αὐτὸς, λέγω, συχνὰ πορευόμενος ἐκεῖ πρὸς τὸν ὄσιον Κυριακόν, ἔμαθε παρ' αὐτοῦ καταλεπτῶς τὰ τῶν ἀνωτέρω ὁσίων κατορθώματα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεχείρησε καὶ ἔγραψε τοὺς βίους αὐτῶν. Ἐξῆσε λοιπὸν ὁ μέγας οὗτος Κυριακός ἑκατὸν ἑπτὰ χρόνους, καὶ μέχρι τέλους δὲν ἐσυγκατέβη ἀπὸ τὴν συνήθη του ἀσκησιν. Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος οὗτος πρᾶος, εὐκολοπλησίαστος, προλέγων τὰ μέλλοντα ἐκ θείας ἀποκαλύψεως. Ἦτο μεγαλόσωμος, ἔχων καὶ κάποιαν ὠραιότητα καὶ φυσικὴν χάριν, καὶ ἔσωζεν ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος ὑγιᾶ χωρὶς κάμμιναν βλάβην τὴν ἀπὸ τοῦ γηρατείου προξενουμένην. Ἀσθενήσας δὲ ὀλίγον, οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν ποθοῦμενον Κύριον (τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα πλατύτερον εἰς τὸν Ἐφραῖμ) τοῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστής· οὗ ἡ ἀρχὴ «Τοὺς εὐλογοῦντάς σε φησὶν ὁ Θεός» σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.¹

¹ Ἀναχωρητῆς οὗτος φαίνεται νὰ ὀνομάσθῃ ἰδιαιτέρως, διὰ τὰς πολλὰς καὶ συχνὰς ἀναχωρήσεις, αἱ ἐποιοῖ, ἀναχωρῶν ἀπὸ μοναστήριον εἰς μοναστήριον, καὶ ἀπὸ μίαν ἔρημον εἰς ἄλλην ἔρημον, ὡς δεικνύται ἐκ τοῦ βίου του.

¹ Περιττῶς δὲ γράφεται ὅτι παρὰ τοῖς Μηναιοῖς τὸ Συνα-

*Μνήμη τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἀπατῶν κερτῆ-
αοιτῶ ΜΑΡΤΥΡΩΝ, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύ-
ρων ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΤΡΟΦΙΜΟΥ καὶ ΔΟΥΡΥΜΕ-
ΔΟΝΤΟΣ.*

Εἰς τοὺς ἑκατὸν πενήτηντα.

- † » Δεκάς δεκαπλῆ μαρτύρων καὶ πεντήκισ
- » Δέκα ἀθλοῦσι καὶ κομίζονται στέφη.

Εἰς τὸν Τρύφωνα, Τρόφιμον καὶ Δουρυμέδοντα.

- † » Τρυφὴν τρόφιμον Τρόφιμός τε καὶ Τρύφων,
- » Σὺν τῷ Δουρυμέδοντι εὖρον τὴν ἄνω.

Ἡ ἅγια μάρτυς ΠΕΤΡΩΝΙΑ ξίφει τελειοῦται.

- » Ξίφει κλίναςα τὴν κάραν Πετρωνία,
- » Ψυχῆς ἐρείδεις ὄμμα τῇ θείᾳ πέτρᾳ.

*Ἡ ἅγια μάρτυς ΓΟΥΔΕΛΙΑ*¹ ξίφει τελειοῦται.

- » Σοὶ τὴν κεφαλὴν τῇ κεφαλῇ τῶν ὄλων,
- » Χριστὲ, προσήξεν ἐκ ξίφους Γουδελία.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330)· καὶ ἐπειδὴ πολλοὺς ἀπίστους Πέρσας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ πολλὰς τιμωρίας ἐβασανίσθη ἢ μακαρία· μὴ πεισθεῖσα δὲ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ πῦρ, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε χρόνους πολλοὺς, λιμοκτονοῦσα καὶ μὴ ἔχουσα τί νὰ φάγῃ. Μετὰ ταῦτα ἐκβήκεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, πρῶτον μὲν ἐξεδάρη τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς τῆς, ἔπειτα καρφωθείσα δυνατὰ ἐπάνω εἰς ξύλον, οὕτω παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμά τῆς, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΓΟΥΔΕΛΙΑ υἱοῦ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν.

- » Ὁ Γοδδελιάς πείρεται τοῖς καλάμοις,
- » Τὸν καλέμῳ τυφθέντα Χριστόν μου σέβων.

*Μνήμη τῶν ὁν τῷ Γοδδελιά ἀθλησάντων ΔΑ-
ΔΑ, ΚΑΣΔΟΟΥ*² καὶ *ΚΑΣΔΟΑΣ* τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐτοῦ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν.

Εἰς τὸν Δάδαν.

- » Ξίφει μεληδὸν σῶμα πᾶν τετμημένον,
- » Τὸ πνεῦμα σώζεις, μάρτυς ὑψίστου Δάδχ.

Εἰς τὸν Κασδόον καὶ Κασδόαν.

- » Ἀθλοῦσιν ἄμφω Κασδόος καὶ Κασδόα.
- » Ὁ μὲν σπαθισθεῖς, ἡ δὲ θλασθεῖσα ξύλῳ.

† Κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330) ἕξ ἄνθρωπος Δάδας ὀνομαζόμενος, κατὰ μὲν τὸ γένος Πέρσης, κατὰ δὲ τὴν πίστιν χριστιανός· ἦτον δὲ πρῶτος τῶν ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ καὶ συγγενῆς προσφιλέστατος τοῦ βασιλέως. Οὗτος λοιπὸν, ἐπειδὴ καὶ ἀπεστάλη εἰς τὸ νὰ ἐξουσιάσῃ μερικὰς πόλεις τῶν Περσῶν, δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ κρύπτῃ πλέον τὴν εὐσέβειαν· ἀλλ' ἐσέβετο τὸν Χριστόν φανερά. Ὅθεν ἂν καὶ διεβλήθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ἦτο χριστιανός, μ' ὄλον τοῦτο δὲν τοῦ ἀφῆρέθη ἡ ἐξουσία ἐστάλη δὲ ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἀδραμέλεχ ὁ πρῶτος τῶν μεγιστάνων, διὰ νὰ μάθῃ τὸ ἀκριβές· ὅστις εὖρων τὸν Δάδαν ἐν ἀληθείᾳ σεβόμενον τὸν Χριστόν, ἔγραψε περὶ τούτου εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀντέγραψε καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδραμέλεχ ἐξουσίαν νὰ τιμωρήσῃ ὅποιον εὖρη χριστιανόν. Ταύτην δὲ τὴν ἔγγραφον ἐξουσίαν ἔστειλεν εἰς τὸν Ἀδραμέλεχ διὰ μέσου Γοδδελιά τοῦ υἱοῦ του.

Ὅθεν ὁ Ἀδραμέλεχ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἤρχισε νὰ ἐξετάσῃ τὸν Δάδαν συγκαθημένου ἐπὶ τοῦ κριτηρίου καὶ Γοδδελιά τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔκριναν τὸν ἅγιον, καὶ φοβερισμοὺς καὶ κολακείας προτείναντες, εὖρον αὐτόν, ὅτι ὀλοφύχως ἐπίστευεν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ὅτι ὑπὲρ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ ἐπρόκρινε ν' ἀποθάνῃ, τότε ἤναψαν μεγάλην καὶ δυνατὴν κάμινον, καὶ προστάζουν νὰ ριφθῇ μέσα ὁ ἅγιος. Ὅτε λοιπὸν ἔμελλεν ὁ μάρτυς νὰ τεθῇ εἰς αὐτήν, ἦτις ἐσήκονε τὴν φλόγα εἰς τὸ ὕψος καὶ ἐφόβιζε καὶ ἀπὸ μακρὰν ἐκείνους ὅσοι τὴν ἐβλεπον· πλησιάσας ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ἐποίησεν ἐπάνω εἰς αὐτήν τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθύς ἐσβέσθη ἡ κάμινος καὶ ἀντὶ φλογὸς ἀνέβλυσε νερόν. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ ἐκεῖ παρόντες, ἐξέστησαν. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ βασιλέως Γοδδελιάς, προσφιλέστατε, εἶπε, Δάδα, ποῖος σὲ ἐδίδαξε τὰς μαγείας ταύτας; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· Εἶθε καὶ σὺ νὰ ἤθελες ἀξιωθῆ διὰ νὰ μάθῃς τοιαῦτα παρὰ τοῦ διδασκάλου μου Χριστοῦ· ὁ Γοδδε-

ἔστιον πᾶν ἐν πλοίῳ πυρποληθέντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀγδοήκοντα ἱερέων καὶ διακόνων, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται Γοδδελία.

² Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται πανταχού Κασδίου.

λαῖς εἶπεν· Ἐὰν πιστεύσω εἰς τὸν Χριστὸν σου, θέλω δυνηθῆ καὶ ἐγὼ νὰ κάμνω παρόμοια ; ὁ μάρτυς ἀπεκρίθη· ὄχι μόνον αὐτὰ θέλεις κάμναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις θέλεις συμβασιλεύσει μετὰ τὸν ἴδιον Χριστὸν. Τότε ἐπρόσταξεν ὁ Γοβδελαῖς νὰ ἀναφθῆ μία ἄλλη κάμινος· καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐσβεσεν αὐτήν. Ὅθεν προσπεσὼν εἰς τὸν ἅγιον, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ.

Ταῦτα βλέπων ὁ Ἀδραμέλεχ ὑπῆγε καὶ τὰ ἐφανέρωσεν εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς παραστήσας ἔμπροσθέν του τὸν υἱὸν τοῦ Γοβδελαῖν καὶ πληροφηθὲς παρ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου ὅτι εἶναι χριστιανός, προστάζει νὰ δέρεται ἀπὸ τέσσαρας στρατιῶτας μετὰ ἀκανθώδη ῥαβδία. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατιῶται ἐκεῖνοι ἀπέκαμον δέροντες, διὰ τοῦτο ἐμβῆκαν ἄλλοι τέσσαρες εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνων. Ὁ μὲν λοιπὸν μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τυπτόμενος εἰς ὅλον τὸ σῶμα, παρεκάλει σιωπηλῶς τὸν Θεὸν διὰ νὰ δοθῆ ὑπομονὴ εἰς αὐτόν. Καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς Ἄγγελος Κυρίου φανείσ ἐνεδυνάμονε καὶ παρεθάρρυνεν αὐτόν, θάρσει, λέγων, καὶ μὴ φοβοῦ, διότι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἶμαι· ἔπειτα ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μένει εἰς αὐτήν πέντε ἡμέρας. Μετὰ ταῦτα ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐξουσίαν εἰς ἓνα ἄλλον, Γάργαλον ὀνόματι, νὰ τιμωρῆσῃ καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Γοβδελαῖν καὶ τοὺς ἄλλους χριστιανούς. Καὶ λοιπὸν εὐθὺς προστάζει ὁ Γάργαλος νὰ δαρῆ ὁ Γοβδελαῖς μετὰ βούνευρα. Ὅθεν ὁ τοῦ Κυρίου ἀθλητῆς δερόμενος προσήυχετο εἰς τὸν Θεόν, ἀναθεματίζων τὴν θρησκείαν τοῦ πατρὸς του· τότε ὁ Γάργαλος ἐπρόσταξε νὰ ἐκβάλουν δύο λωρία ἀπὸ τοὺς πόδας ἕως εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου, λέγων καὶ τοῦτο περιπαικτικῶς· Τώρα βέβαια θέλει ἔλθῃ ὁ Χριστὸς σου, διὰ νὰ σὲ κάμῃ ὑγιῆ· καὶ τούτου γενομένου, ἔδωκεν αὐτὸν δυνατὰ καὶ ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἑαυτῶν ἐλύθησαν τὰ δεσμὰ καὶ ὁ ἅγιος ἐν τῷ ἅμα ἔγεινεν ὑγιῆς, καθὼς ἦτον καὶ πρότερον, διὰ τοῦτο ὁ Γάργαλος βλέπων τὸ θαῦμα ἐξέστη, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν βασιλέα ἐφανέρωσε ταῦτα· ὁ δὲ βασιλεὺς, θανάτωσον, εἶπε τὸν δυσσεβῆ, ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν εἶναι υἱὸς μου· ἀλλ' ἐπίβουλος μου, διότι ἐπίστευσε εἰς τὸν Χριστὸν. Τότε ὁ θηριώδης Γάργαλος ἐπρόσταξε νὰ πυρῶσουν μίαν σούβλαν καὶ νὰ διαπεράσουν αὐτήν ἀπὸ τὸ ἐν ὠτίον ἕως εἰς τὸ ἄλλο ὠτίον τοῦ μακαρίου Γοβδελαῖ. Καὶ τούτου γενομένου, ἔβαλεν αὐτόν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐκεῖ λοιπὸν προσευχομένου τοῦ μάρτυρος, ἰδοὺ ἦλθεν ἄγ-

γελος Κυρίου, καὶ ἐξέβαλε τὴν σούβλαν ἀπὸ τὰ ὠτία του, καὶ ἰατρεύσεν αὐτόν. Βλέπων δὲ ὁ Γάργαλος τὸν μάρτυρα ὑγιῆ, οὐκ ἠθουλήθη ὁ ἀσύνετος συνιέναι· ἀλλὰ καταξοχίσας μετὰ βούνευρα τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου, ἔβαλεν αὐτόν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν, δέρει τὸν μάρτυρα μετὰ ῥαβδία ἀκανθωτὰ τῆς ῥοδίας· εἶτα καταξοχίζει ἀσπλάγγως τὰς πλευράς του μετὰ σιδηρᾶς ἀγκίδας (ἤτοι τζεγκέλια), ἐπιλέγων περιγελαστικῶς· Ἄς ἴδωμεν, ἂν ἔλθῃ καὶ τώρα ὁ Χριστὸς σου νὰ σὲ ἰατρεύσῃ· καὶ ἔπειτα πάλιν ἐφυλάκισεν αὐτόν. Εὐθὺς δὲ πάλιν ἅμα προσηυχῆθη ὁ μάρτυς, ἔλαβε τὴν ἰατείαν· ὅθεν εὐχαρίσκει καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Βλέποντες δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν φυλακὴν τὰ θαυμάσια ταῦτα, θαυμάζοντες ἔλεγον· Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν.

Ὁ δὲ Γάργαλος τοῦτο ἀκούσας, ἐθυμώθη. Ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἐμπήξωσιν εἰς τοὺς ὤμους τοῦ μάρτυρος ἀγκίδας σιδηρᾶς, καὶ ἀπὸ αὐτὰς νὰ κρεμασθῆ· καὶ οὕτω νὰ στέχη κρεμάμενος ἀπὸ τὴν τρίτην ὥραν ἕως τὴν ἐνάτην. Ὁ δὲ μάρτυς κρεμάμενος, ἐπροσηύχετο· καταβιβασθεὶς δὲ ἀπὸ ἐκεῖ, ἐρίφθη πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἥ δὲ μήτηρ τοῦ μάρτυρος καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Κασδόα, ἐπεθύμουν νὰ ἴδωσιν αὐτόν, ἀλλ' ἐφοβοῦντο τὸν βασιλέα. Μαθὼν δὲ τὴν εἰδήσιν ταύτην ὁ βασιλεὺς, εἶπεν εἰς τὸν Γάργαλον, Ἀκόμη ζῆ ὁ Γοβδελαῖς ; ὁ Γάργαλος ἀπεκρίθη· Ναι, βασιλεῦ, ζῆ. Τότε προστάζει ὁ βασιλεὺς νὰ ἐκδάρουν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς τοῦ μάρτυρος, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸν λαιμόν, καὶ μετὰ τὸ δέρμα αὐτὸ νὰ σκεπάσουν τὸ πρόσωπόν του. Τούτου δὲ γενομένου, ἐρίφθη πάλιν ὁ μάρτυς εἰς τὴν φυλακὴν, δοξάζων καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεόν. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν, μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἀκόμη ζῆ ὁ ἅγιος, προστάζει νὰ ἐκρίζωσουν ὅλους τοὺς ὀνυχας τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του, καὶ νὰ ἐκβάλουν τοὺς τέσσαρας τραπεζίτας τῶν ὀδοντίων του, καὶ οὕτω νὰ ρίψωσιν αὐτόν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, ὡς ψοφισμένον σκύλον. Ἐδωκε δὲ καὶ προσταγὴν ὁ θηριόγνομος, ὅτι κανεὶς νὰ μὴ προσφέρῃ εἰς αὐτόν κάμμιναν παρηγορίαν ἕως καὶ ἀπλοῦ ὕδατος, ἀλλ' οὔτε ὅπως νὰ ἐμβῆ εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ τοῦ μάρτυρος Κασδόα ἐτόλμησε καὶ ὑπῆγε κρυφίως εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἔδωκε νερόν εἰς τὸν ἀγαπητόν της ἀδελφόν, εἰποῦσα εἰς τὸν δεσμοφύλακα· Ἐὰν σὺ φανερῶσῃς τὸ πρᾶγμα εἰς τίνα, ἤξευρε ὅτι ἔχεις βέβαια νὰ ἀποκεφαλίσθῃς. Καὶ ὁ μὲν

τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ἕως τότε ἐζήτηι παρηγορίας καὶ ἰατρίας ἀπὸ τῶν Θεῶν, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἦτον ἡ ψυχὴ του πεπαγιωμένη καὶ στερεὰ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἀπ' οὗ δὲ αὐτὴ ἐπαγιώθη, δὲν ἐζήτηι πλέον ἰατρίας· ὄχι ἀλλ' ἐζήτηι νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν θεόθεν ὑπομονὴ καὶ προθυμία εἰς τὰς βασάνους. Ὅθεν ταύτην λαμβάνων μὲ τὴν ἑλλαμψιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, αὐτὸς μὲν ἦτον πληγωμένος, καὶ τὸν ἑαυτὸν του δὲν ἰάτρειεν, ἄλλους δὲ μᾶλλον ἐχαιρε νὰ ἰατρεύῃ. Διὸ καὶ ὅλοι ἐπὶ τούτῳ ἐθαύμαζον. Ὅθεν καὶ εἷς ἄκρος μάγος, ὀνομαζόμενος καὶ αὐτὸς Γάργαλος, εὐρισκόμενος τότε εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὰ πολλὰ κακὰ ἅτινα ἐπραξε, βλέπων τὴν τὴν τὴν ὑπομονὴν τοῦ ἁγίου καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ γινόμενα ἐν τῇ φυλακῇ ἐνδοξα καὶ ἐξαισία θαύματα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἔλεγε· Δέομαί σου δοῦλε τοῦ Θεοῦ, μνήσθητί μου ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ σου. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν αὐτῷ· Πίστευσον εἰς αὐτὸν, καὶ θέλει σὲ λυτρώσει ἀπὸ ὅλας τὰς ἀμαρτίας σου. Τότε ὁ Γάργαλος εἶπε· Πιστεύω εἰς σὲ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. Καὶ ἀπὸ τότε ἐπροσκολλήθη εἰς τὸν ἅγιον Γοβδελαῖν.

Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐκάθισεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ κριτήριον, καὶ παραστήσας ἐμπροσθέν του καὶ τοὺς δύο, τὸν ἅγιον, λέγων, Γοβδελαῖν, καὶ τὸν πρῶτον μάγον Γάργαλον, ἐπρόσταξε νὰ ἐκδύσουν τὸν Γάργαλον καὶ νὰ δέρουν αὐτὸν μὲ ραβδία. Δερόμενος λοιπὸν ἀπέβλεπεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλεγε· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, διὰ τὸ ὄνομά σου πάσχω καὶ ἐνδυναμώσόν με. Ὅθεν ταῦτα εἰπὼν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· ὁ δὲ ἅγιος Γοβδελαῖς βληθεὶς εἰς ἓνα ξύλινον κοχλίαν, (ἤγουν γαλιάγραν) κατασυντρίβεται εἰς τοὺς πόδας· ἔπειτα καίεται ἀσπλαγχνῶς εἰς τὰς μασχάλας μὲ πυρωμένας σιδηρὰς σφαίρας, καὶ οὕτως ἐρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅσοι δὲ εὐρίσκοντο εἰς τὴν φυλακὴν δεδεμένοι καὶ πληγωμένοι ἐχρίοντο μὲ τὰ αἵματα, τὰ τρέχοντα ἐκ τῶν πληγῶν τοῦ μάρτυρος καὶ ἰατρούοντο· ἀλλὰ καὶ ἄρρωστοι ἐκεῖ τρέχοντες, ἐλάμβανον τὴν υγείαν των, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ταῦτα ἀκούων ὁ ἄρχων δὲν τὰ ἐπίστευεν· ὅθεν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, ἐξαγαγὼν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, εὗρεν αὐτὸν ὀλόκληρον καὶ ὑγιῆ· βλέπων δὲ τοῦτο ἐγείνεν ἐξεστηκῶς, καὶ ἀντὶ νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ μαλακωθῇ, περισσώτερον ἐσκληρύνθη ὁ θηριόγνημος, καὶ διὰ ταῦτο προστάζει νὰ καύσωσιν πολλὰ ἓνα λέβητα, γεμάτον ἀπὸ πίσσαν καὶ θαῖον, καὶ μέσα εἰς

αὐτὸν νὰ βάλλωσι τὸν ἅγιον. Ὁ δὲ ἅγιος ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, προσηυχῆθη, καὶ οὕτως ἐμβήκεν εἰς τὸν λέβητα. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐσχίσθη ὁ λέβης καὶ ἐκβήκεν ἀπὸ αὐτὸν ὁ μάρτυς ἀβλαβῆς.

Τοῦτο βλέπων ὁ ἀπάνθρωπος Γάργαλος ἐποίησε σπέψιν ὁμοῦ μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ ἄρχοντας, νὰ σταυρώσῃ μὲν ἐπὶ ξύλου γυμνὸν τὸν ἅγιον, πληθὺς δὲ πολὺ νὰ στέκωσιν ἀπὸ μακρόθεν καὶ νὰ τὸν τοξεύωσιν. Ὅθεν ἦτον νὰ ἰδῇ τις πρᾶγμα παράδοξον. Διότι, ὄχι μόνον ὁ ἅγιος ἔμενεν ἀπλήγως ἀπὸ τὰ ριπτόμενα βέλη· ἀλλὰ καὶ τὰ βέλη ριπτόμενα ἐναντίον του, ἐκρεμῶντο εἰς τὸν ἀέρα· τὰ ὅποιον τοῦτο θαῦμα ὅλους ἐξέπληξεν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ὅστις ἔδωκε τὴν συμβουλήν ταύτην εἰς τὸν Γάργαλον, ἐτέντωσε τὸ τόξον του διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἅγιον, ὦ τοῦ θαύματος! τὸ πεμπόμενον βέλος εὐθὺς ἐγύρισε καὶ ἐκτύπησε τὸν ἐδικόν του δεξιὸν ὀφθαλμόν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀπέστειλε Κασδόαν τὴν θυγατέρα του, ἐλπίζων μήπως αὐτὴ μὲ τὰ γλυκὰ λόγια της δυνηθῇ νὰ καταπεισῇ τὸν ἀδελφόν της Γοβδελαῖν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν πατέρα των, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἀλλ' ἡ Κασδόα προσελθοῦσα εἰς τὸν ἀδελφόν, καὶ κατηχηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, ἔγεινε Χριστιανή. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ πατήρ αὐτῶν καὶ βασιλεὺς, ἐθυμώθη. Ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἐξοπλώσωσιν τὴν θυγατέρα του καὶ νὰ δείρουν αὐτὴν σκληρῶς μὲ ραβδία· τούτου δὲ γενομένου, ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἡ δὲ Κασδόα εὐρισκόμενη εἰς τὴν φυλακὴν καὶ πονοῦσα ἀπὸ τοὺς ραβδισμοὺς καὶ μαστιγῆς τὰς ὁποίας ἔλαβε, λέγει πρὸς τὸν ἅγιον ἀδελφόν της· Παρακάλεσον ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν Θεὸν ἀδελφέ, ἐπειδὴ δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὰ βασάνια. Ὁ δὲ ἄγιος ἀπεκρίθη, ἄς μὴν ὀλιγοστεύσῃ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις σου, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Χριστόν, εἰς δὲν ἐπίστευσας, ὅτι αὐτὸς δὲν θέλει ἀφήσει νὰ σοῦ ἐγγίξῃ βάσανος· ἀλλ' οὐδὲ ἄλλην βάσανον θὰ δοκιμάσῃς εἰς τὸ ἐξῆς. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἐκβαλὼν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν Γοβδελαῖν, ἐπρόσταξε νὰ δεθῇ χεῖρας καὶ πόδας καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τοὺς πόδας σφριγῶντων ἵππων, ἵνα καταπατηθῇ ἀπὸ αὐτοὺς ὅλην τὴν νύκτα καὶ βιαίως ἀποθάνῃ. Ἐρίφθη λοιπὸν ὁ ἅγιος καὶ ἐπειδὴ εὐρέθη τὸ πρῶτὸ ἀβλαβῆς καὶ λυμένος ἀπὸ τὰ δεσμά, διὰ τοῦτο ἐξεστησεν ἅπαντας. Τότε σούβλας πυρώσας ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος, κατέκαυσε τὰ μέλη τοῦ μάρτυρος. Ἐπειτα προστάζει νὰ βάλωσι μέσα εἰς τὰς δύο του χεῖρας δύο ἀγκιστρά, καὶ ἀπὸ

αὐτὰ νὰ τὸν κρεμάσωσιν ἐπάνω εἰς δύο ξύλα, τὰ ὅποια νὰ ἦναι τρεῖς πήχεις μακρὰν τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁ δὲ γενναῖος ἀθλητὴς καὶ ἐκεῖ κρεμώμενος, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ προσεύχεται καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν. Δύω δὲ χριστιανοὶ καὶ πρεσβύτεροι, ἤγουν ἱερεῖς κατὰ τὴν ἁξίαν, Δαδῆς καὶ Αὐδῆς ὀνομαζόμενοι, παρεστέχοντο κρυφίως διὰ τὸν φόβον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγραφον τὸ κάθε μαρτύριον τοῦ ἁγίου. Πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπεν ὁ ἅγιος, ἀνίσως εἶναι δυνατὸν εἰς σᾶς, φέρετέ μοι νερόν καὶ ἔλαιον διὰ νὰ βαπτισθῶ. Εἶδὲ καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν, παρακαλέσατε τὸν Θεὸν διὰ νὰ γένη τοῦτο.

Ταῦτα λέγοντος τοῦ ἁγίου, ἰδοὺ ἐπισκιάζει αὐτὸν μικρὸν νέφος, ὡς ὀμίχλη, τὸ ὅποιον ἔβρεξεν ὡς βρύσις ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος νερόν καὶ ἔλαιον· ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτὸν σύννεφον, ἦλθε καὶ φωνὴ λέγουσα· δούλε τοῦ Θεοῦ Γοβδελαᾶ, ἰδοὺ ἐδέχθης τὸ ἅγιον βάπτισμα. Καὶ εὐθὺς ἔλαμψε τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου ὡς φῶς, καὶ εὐδοκίᾳ ἐκβήκεν ἀπὸ αὐτὸν ὀλίγη· ὅθεν ἀνέπεμψεν ὁ ἀθλητὴς δόξαν καὶ αἶνον εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Ὁ δὲ ὠμὸς Γάργαλος καταβιάσας τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὸ ξύλον, ἔξυσε καλάμια καὶ τὰ ἐπλάτυνεν καὶ ἐπειτα κατεκέντησε μετ' αὐτὰ ὄλον τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς πολλὰς ὥρας κατακεντούμενος, καὶ τὸν νοῦν του ὅλον συγκεντρῶσας πρὸς τὸν Θεόν, παρέδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἁγίαν ψυχὴν του. Τότε ὁ Γάργαλος ἔδесе τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου μετ' ἰπποῦ, καὶ τὸ σχοινίον πάλιν ἔδесе εἰς ἀγρίους ἵππους καὶ οὕτως ἐπρόσβαξε τοὺς στρατιώτας νὰ κτυπῶσι καὶ νὰ διώκωσι τοὺς ἵππους εἰς τραχεῖς καὶ πετρώδεις τόπους, μετ' σκοπὸν, ἵνα τὸ νεκρὸν καὶ γυμνὸν σῶμα τοῦ μάρτυρος διασπαρῆ εἰς κομμάτια, καὶ παντελῶς ἀφανισθῇ. Ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἀπάνθρωπος, εἴτι μέρους ἔμεινε τοῦ ἀθλητικωτάτου ἐκείνου σώματος τὸ διεμοίρασεν εἰς τρία, καὶ ἔριψε ταῦτα (ὡ ψυχῆς ὠμοτάτης τῆς καὶ τὰ θηρία ὑπερβαινούσης!) διὰ νὰ τὰ φάγωσι τὰ πετεινὰ καὶ οἱ κύνες. Ἀλλ' οἱ ἀνωτέρω ῥηθέντες δύο ἱερεῖς ὁ Δαδῆς καὶ Αὐδῆς, ἀγοράσαντες τὰ κομμάτια ἐκεῖνα τοῦ ἱεροῦ λειψάνου μετ' πολλὴν πληρωμὴν, ἔφερον αὐτὰ ὁμοῦ μετ' τὸν διάκονον Ἀρμαζαδὰκ εἰς τὰς οἰκίας των. Καὶ τελίξαντες μετ' ἀρώματα καὶ σινδόνας, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εὐλαβῶς.

Ὁ δὲ ἅγιος Δάδας ὁ ἐνδοξότατος καὶ συγγενὴς τοῦ βασιλέως, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, μετ' ἀναφόρου βασιάνου τιμωρηθεὶς, τελευταῖον κα-

τεκόπη μεληδόν, καὶ οὕτω καὶ αὐτὸς ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ. Φιλόχριστοι δὲ τινες λαβόντες τὰ κατακοπέντα αὐτοῦ μέλη, καὶ τιμήσαντες κατὰ τὸ πρέπον, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εἰς ἱερὸν καὶ τίμιον τόπον. Ἐνῶ δὲ οἱ ἀνωτέρω ἱερεῖς καὶ οἱ λοιποὶ ἔφαλλον ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα, δοξολογοῦντες καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν Θεόν, ἰδοὺ κατὰ τὸ μεσονύκτιον φαίνεται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὁ ἅγιος Γοβδελαᾶς, καὶ τοὺς λέγει. «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοί, καὶ στήτε ἔδραιοι καὶ ἀμετακίνητοι, καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνει.» Οἱ δὲ φάλλοντες ἱερεῖς, βλέποντες τὸν ἅγιον, ἐχάρησαν. Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ μάρτυς, «Ὁ Κύριος νὰ σᾶς ἀποδώσῃ τὸν μισθόν, διὰ τὸν κόπον ὃν ἐποιήσατε» καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει πρὸς τὸν Δαδῆν, «Λάβε τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου (ἦτοι τὸ ἅγιον Μῦρον), καὶ τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον μύρωσον τὴν ἀδελφὴν μου Κασδόαν, καὶ κοινώνησον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου Σῶμα τοῦ Κυρίου.» Ὁ δὲ Δαδῆς λαβὼν αὐτὰ, ὑπήγε. Καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἰδοὺ ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐμβήκε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν κήπον. Τότε ὁ ἱερεὺς βαπτίσας τὴν Κασδόαν, ἐμύρωσεν αὐτὴν, καὶ κοινωθήσας αὐτὴν ἐκ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, εἶπεν, ὕπαγε καὶ κοιμῶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ εὐθέως λαβὼν ὁ ἄγγελος τὴν ἁγίαν αὐτῆς ψυχὴν, ἀνέβη εἰς τὰ οὐράνια.

Ἄλλος δὲ συγγενὴς τοῦ βασιλέως, Κασδόος ὀνομαζόμενος, ἐδάρη μετ' ἀπάθην ξυλίνην διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ. Τῷ δὲ πρῶτῳ ἐμβήκεν ἡ βασίλισσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εὐροῦσα τὴν θυγατέρα αὐτῆς Κασδόαν τελειωμένην, ἐγύρισε λυπημένη εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ λέγει εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, Εἰς τὸ ἐξῆς, βασιλεῦ, χαῖρε σὺ καὶ ἡ βασιλεία σου, διότι ὁ μὲν υἱός μου Γοβδελαᾶς ἐθανατώθη, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐτιμωρήθη μυριοπλασίως ἀπὸ σέ, ὡς ἂν εἶχεν ἐγκλήματα μυρίων φονεῶν· ἡ δὲ θυγάτηρ μου Κασδόα, ἰδοὺ καὶ αὐτὴ ἀπέθανεν, ὕστερον ἀφ' οὗ κατεξεσχίσθη μετ' ἀκανθῶδῃ ραβδίᾳ, ὡς ἂν ἤθελε φονεῖσθαι τὸν ἰδίον τῆς πατέρα. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀσπλαγχνος ἐκεῖνος καὶ αἰμοβόρος ἀνὴρ ὁμοῦ καὶ πατὴρ, τελείως δὲν ἐκλινεν εἰς ἔλεος καὶ συμπάθειαν. Ἡ δὲ μήτηρ βασίλισσα λαβοῦσα ἀρώματα πολυειδῆ καὶ εὐωδέστατα, ἐμύρισε τὸ λείψανον Κασδόας τῆς ἁγίας αὐτῆς θυγατρὸς, καὶ τει-

λίξασα με πορφύραν βασιλικήν, έβαλεν αυτό έμοϋ με τὸ λείψανον Γοβδελαᾶ τοῦ ἁγίου υἱοῦ τῆς. Εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, επισκόπου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

- » Εἰδὼς τὸ, γρηγορεῖτε τοῦ Θεοῦ λόγου,
- » Θεοῦ καλοῦντος γρηγορῶν ὠφθης πάτερ.
- » Ἀρμενίης μεγάλης θάνε Γρηγόριος τριακοστῆ.

Οὗτος ἤκμασε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290) υἱὸς Ἀνάχ τοῦ Πάρθου, ὃς τις ἐστάθη μέγας καὶ περιφανὴς ἄρχων καὶ συγγενὴς τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρμενίας Κουσαρῶ. Τὸν ὅποιον τοῦτον Κουσαρῶ ἐθανάτωσε με δόλον ὁ ἴδιος Ἀνάχ, ἀποσταλὴς καὶ παρακινηθεὶς εἰς τοῦτο ἀπὸ τὸν Ἀρτασύραν βασιλέα Περσῶν. Ὅθεν διὰ τὸν βασιλικὸν αὐτὸν φόνον, ἐθανατώθη ὅλη ἡ γενεὰ ἐκείνου. Μόνος δὲ ὁ θεῖος Γρηγόριος οὗτος με ἄλλον ἕνα ἀδελφόν του ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν θάνατον, πεμφθεὶς ὅτε ἦτον παιδίον μικρὸν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, με τὸ μέσον ἐνὸς συγγενοῦς του. Εὕρισχόμενος λοιπὸν ὁ θεῖος οὗτος πατὴρ εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκείας, ἐμάνθανε καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν τῶν γραμμάτων καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν δόγματα καὶ διδάγματα. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τῶν υἱῶν τοῦ φονευθέντος Κουσαρῶ, Τηριδάτης ὀνομαζόμενος, ἐδιώχθη ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν καὶ διέτριβεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς Καισαρείας, συναριθμούμενος με τοὺς πρώτους ἄρχοντας τῶν Ῥωμαίων, διὰ τοῦτο ὁ θεῖος Γρηγόριος ὑπῆγε κοντὰ εἰς αὐτὸν καὶ ἐπρόκρινε θεληματικῶς νὰ τὸν ὑπηρετῆ. Ὅθεν κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πάντα ἐθεράπευε τὸν Τηριδάτην καὶ τὸν ἀνέπαυε, ἐπειδὴ δὲ ἦτον χριστιανός, κατὰ τοῦτο μόνον πολλὰ τὸν ἐλύπει καὶ τὸν ἐπαρῶξενεν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Τηριδάτης ἔκαμε μίαν μεγάλην ἀνδραγαθίαν εἰς βοήθειαν τῶν Ῥωμαίων, διὰ τοῦτο εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς χάριτος, ἀποκατέστη πάλιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς του βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐξουσίαζε τὴν Ἀρμενίαν. Τότε λοιπὸν καλέσας τὸν θεῖον Γρηγόριον, μετεχειρίζετο πάντα τρόπον διὰ νὰ τὸν κάμῃ κοινωτὸν τῆς θρησκείας του, ἀλλ' ὁ ἅγιος κρατῶν στερεῶς τὴν εὐσεβῆ πί-

στιν, δισχυρίζετο, ὅτι ποτὲ δὲν θέλει τὴν ἀρνηθῆ. Ὅθεν ἀναβράσας ὁ Τηριδάτης ἀπὸ τὸν θυμὸν, εὐθὺς ἐπρόσταξε νὰ δέσωσιν ὀπίσω τοὺς ἀγκῶνας τοῦ ἁγίου καὶ νὰ τενώσουν βιαίως ἄνω καὶ κάτω τὸ στόμα του με ἐν ξύλον· νὰ φορτώσουν δὲ εἰς τοὺς ὤμους του βῶλους μεγάλωτάτους ἄλατος μεταλλικοῦ, τὸ ὅποιον ἐξάγεται εἰς τὴν Ἀρμενίαν. Ἐπειτα ἐπρόσταξε νὰ κρεμάσουν τὸν ἅγιον ὑψηλὰ με ἐν σχοινίον, καὶ ἐκεῖ νὰ τιμωρῶσιν αὐτὸν πικρῶς ἕως ἡμέρας ἑπτὰ. Πάντα δὲ ταῦτα ὑπέμεινε με μεγάλην ἀνδριανὸν γενναίως τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστής. Εἶτα ἐκρέμασαν τὸν ἅγιον κατακέφαλα ἀπὸ τὸν ἕνα πόδα, καὶ ἔδειραν αὐτὸν ἀσπλαγχνά με ῥαβδία χονδρά· κάτωθεν δὲ ἐκάπνιζον αὐτὸν με κόπρον βρομερωτάτην, ἀπὸ τὴν ὅποιαν οὐδὲ νὰ ἀναπνεύσῃ ἐσυγχωρεῖτο ὁ τρισμακάριος. Μετὰ ταῦτα ἐσφιγξαν τὰς κνήμας του με σανίδια καὶ σχοινία τόσοσ δυνατὰ, ὥστε ἀπὸ τὸ πολὺ σφιγξίμον ἔσταζε τὸ αἷμα ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν του.

Ἵσπερον δὲ ἐκάρφωσαν εἰς τὰς πτέρνας (πέλματα) τῶν ποδῶν του σιδηρὰ καρφία, καὶ με αὐτὰ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ τρέχῃ. Ἐπειτα ἐσφιγξαν τὴν κεφαλὴν του με ἐν μηχανικὸν ὄργανον, καὶ ἔβαλαν εἰς τὴν μύτην του διὰ μιᾶς σύριγγος (μικροῦ σωλήνος) σαπουνόχωμα καὶ ὄξος, ἐσμιγμένα με ἅλας, τῶν ὁποίων ἡ δριμύτης ἐφθασεν ἕως καὶ εἰς αὐτὰ τὰ βαθύτερα μέρη τῆς κεφαλῆς καὶ ἕως εἰς αὐτὸν τὸν ἐγκέφαλόν του. Εἶτα κατακαίουσι τὴν κεφαλὴν του ἐξ ἡμέρας με ἕνα θύλακον δερμάτινον γεμάτον ἀπὸ θερμότητην στάκτην τῆς καμίνου. Ἵσπερον δὲ πάλιν κρεμῶσιν αὐτὸν κατακέφαλα, καὶ διὰ τοῦ ἀφεδρῶνος ῥίπτουσι πολὺ νερὸν μέσα εἰς τὴν κοιλίαν του. Καὶ πάλιν κρεμάσαντες αὐτὸν, καταξοσχίζουσι τὰς πλευράς του με σιδηρὰ ὀνύχια, εἶτα σύρουσιν αὐτὸν ἀνάσκελα ἐπάνω εἰς τριβόλια σιδηρὰ, καὶ βάλλουσιν εἰς τοὺς πόδας του σιδηρὰ ὑποδήματα. Μετὰ ταῦτα βάλλουσι περόνια εἰς τὰ γόνατα του με σιδηρὰς σφήνας, καὶ κρεμῶσιν αὐτὸν. Οὕτω δὲ κρεμάμενος διαμένει ὁ ἅγιος τρεῖς ὀλοκλήρους ἡμέρας. Ἵσπερον χύνουσιν εἰς ὄλον τὸ σῶμά του βρασμένον μόλυβδον.

Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα πάντα ἐγένοντα, ἐρρίφθη δεδεμένος ὁ τρισόβλιος μέσα εἰς βαθὺν λάκκον (ἦτοι εἰς ξηροπήγαδον), εὕρισχόμενον εἰς τὴν πόλιν Ἀρταξᾶ, τὸ ὅποιον ἦτον γεμάτον ἀπὸ βόρβορον καὶ θανατηφόρα ὀφίδια· καὶ ἐκεῖ διαμένει χρόνους ὀλοκλήρους δεκαπέντε, τρεφόμενος κρυφίως ἀπὸ μίαν γυναῖκα χήραν. Ἐ-

πειθὴ δὲ ὁ βασιλεὺς Τηριδάτης ἔχασε τὰς φρένας του καὶ ἔτρωγε τὰς σάρκας του, καὶ μεταβαλὼν τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν εἰς μορφήν χοίρου, ἐβόσκετο μαζί με τοὺς χοίρους εἰς τὰ βουνά, διὰ τοῦτο ἡ ἀδελφή του, Κουσαροδόουκα ἀνόματι, εἶδεν ὄνειρον καὶ ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν· ἐάν ὁ Γρηγόριος δὲν ἐκβῆ ἀπὸ τὸν λάκκον, ὁ Τηριδάτης δὲν ὑγιαίνει. Τοῦτου χάριν ἐκβῆκεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸν λάκκον σῶος καὶ ἀβλαβής, καὶ ἰατρῶει τὸν Τηριδάτην. Εἶτα ἀρχιερεὺς Ἀρμενίων χειροτονηθεὶς, καὶ ὄλους τοὺς ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ εὐρισκομένους βαπτίσας εἰς τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, ἐχειροτόνησεν εἰς αὐτοὺς Ἐπισκόπους. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεφάσισε νὰ ἡσυχάσῃ εἰς τὸ ἐξῆς, ἐβλεπε δὲ τὸν βασιλέα Τηριδάτην, ὅτι δὲν ἀφίενεν αὐτόν· διὰ τοῦτο, ἀντὶ μὲν ἑαυτοῦ ἀφίενεν ἀρχιερεὰ εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἓνα ἀπὸ τοὺς ἐδικούς του υἱούς, Ῥοστάνην ἢ Ἀριστάνην ὀνομαζόμενον, αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ὑψηλότατα βουνά τῆς Ἀρμενίας καὶ ἐκεῖ ἡσύχασε κατὰ τὸν πόθον τὸν ὅποιον εἶχεν. Οὕτω λοιπὸν διανύσας ὁ μακάριος τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του μαρτυρικῶς, ἀποστολικῶς, καὶ ἀσκητικῶς, μεταβαίνει πρὸς Χριστὸν τὸν ποθούμενον, διὰ νὰ λάβῃ τοὺς μισθοὺς καὶ στεφάνους τῶν κόπων του. ¹ (Ὅρα εἰς τὸν Νέον

¹ Ὁ δὲ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος σελ. 1248 τῆς Δωδεκαεπίθου ταῦτα γράφει περὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τούτου. Δηλαδή, οἱ ἀπόγονοι τῶν Ἀρσακιδῶν τῶν ἔξουσιασάντων Ἀρμενίαν, Ἰνδιάν καὶ Μασσαγέτας, ἦσαν ἀδελφοὶ τρεῖς, Ἀρταβάνης, Κουσαρὸς, καὶ Ἀνάκ. Ἦν δὲ ὁ μὲν Γρηγόριος υἱὸς τοῦ Ἀνάκ, ὁ δὲ Κουσαρὸς ἐβασίλευσεν Ἀρμενίων μετὰ Ἀρταβάνην· τοῦ δὲ Κουσαρὸς υἱὸς ἦν ὁ Τηριδάτης, ὃς ἐχριστιάνισεν διὰ τοῦ Γρηγορίου. Εἶτα ἀπέστειλε τὸν Γρηγόριον μετὰ γραμμάτων πρὸς τὸν τότε Καισαρεῖας Λεόντιον, καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν Ἐπίσκοπον τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας. Ὅν ἐπανελθόντα ἐντίμως ἐδέξατο. Ἐβάπτισεν δὲ τότε ὁ θεὸς Γρηγόριος ἐν τῷ Εὐφράτη ποταμῷ τὸν Τηριδάτην καὶ πολλοὺς Ἀρμενίους, Ἀσυρίους καὶ Πέρσας, ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας μυριάδας (ἦτοι ὑπὲρ τὰ τέσσαρα μιλλιώνια.) Ἀναχωρήσας δὲ ἔπειτα ἡσυχίας χάριν εἰς ἔρημον τόπον, ἐχειροτόνησεν ἀντὶ αὐτοῦ ἐπισκόπους, Ὀλδιανὸν, Εὐθάλιον, Βάσσον καὶ ἑτέροισι δέκα προκρίτους. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς χώρας καὶ ἔθνη κατέστησεν ἐπισκόπους τετρακοσίους.

Ἐἶχε δὲ ὁ Γρηγόριος οὗτος δύο σαρκικὰ τέχνα, Ὁρθάνην καὶ Ἀριστάνην. Ὁ δὲ Τηριδάτης λύπη συσχεθεὶς ἔνεκεν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γρηγορίου, κατέβασεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ βουνόν, Μὴ θελήσαντος δὲ τοῦ Γρηγορίου εἶναι ἐν τῇ ἐπισκοπῇ, προσέβασεν ἀντὶ ἐκείνου τὸν υἱὸν τοῦ Γρηγορίου Ἀριστάνην. Πρὸ δὲ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ὁ Γρηγόριος ἑμῶν καὶ ὁ Τηριδάτης ὑπῆγον εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν μέγαν Κωνσταντῖ-

Παράδεισον τὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου πλατότερον.) Τοῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνοιστὶ ὁ Μεταφραστὴς· οὐ ἡ ἀρχή. «Τῆς τῶν Ἡερῶν ἀρχῆς» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ. Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰδῆρων μονῇ καὶ ἐν ἀλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΙΨΙΜΙΑΣ ¹ ΓΑΙΑΝΗΣ, καὶ τῶν σὺν αὐταῖς παρθενομαρτύρων τὸν ἀριθμὸν τριάκοτα δύο.

Εἰς τὴν Ῥιψιμίαν.

- » Ἦλγει σπαθισμοὶς οὐδαμῶς Ριψιμία.
- » Ἄπειρα τοῦτοις ἀνταριθμούσα στέφη.

Εἰς τὴν Γαϊανήν.

- » Γαϊανὴν ἔστεψεν ἄσκησις πάλαι,
- » Καὶ νῦν ἀθλοῖσι ἢ διὰ ξίφους στέφει.

Εἰς τὰς Παρθενομάρτυρας.

- » Τιμᾶ Τριάς δεκάς σε τριπλῇ μαρτύρων,
- » Σὺν ταῖς δυοὶ θνήσκουσα σοῦ χάριν ξίφει.

Αὗται αἱ ἅγαι γυναῖκες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγβ' (292) παρθένοι καὶ μονάζουσαι. Προεστῶσα δὲ τούτων καὶ καθηγουμένη ἦτον ἡ Γαϊανή. Ὅτε δὲ ἐμελλεν ὁ Διοκλητιανὸς νὰ ὑπανδρευθῇ, ² μαθὼν ὅτι ἡ Ῥιψιμία ἦτον ὠραία καὶ περικαλλεστάτη, πέμψας ἀνθρώπους ἐπρόσφερσεν εἰς αὐ-

νον, καὶ ἐφιλοτιμήθησεν παρ' αὐτοῦ ἰκανῶς. Γενομένης δὲ τῆς πρώτης Συνόδου, ἐπέμφθη πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Τηριδάτου ἢ Ἀριστάνης. Μεθ' ἧς ἀγωνισάμενος κατὰ τοῦ Ἀρείου, ἐγόρισεν εἰς Ἀρμενίαν, φέρων καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου. Εἶχον δὲ οἱ Ἀρμένιοι τὴν χειροτονίαν καθέξης ἀπὸ τὸν Καισαρεῖας. Ὅθεν ὁ Καισαρεῖας Λεόντιος ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ ὑπεγράφη αὐτῷ «Λεόντιος Καισαρεῖας, Καππαδοκίας, Γαλιτίας, καὶ Ἀρμενίας μικρᾶς καὶ μεγάλης ὑπέγραψα.» Ἐχειροτονοῦντο οὖν οἱ Ἀρμένιοι Ἐπίσκοποι ἀπὸ τὸν Καισαρεῖας, μέχρι καιρῶ τινος. Εἶτα ἐχειροτονοῦντο ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνόδου. Ὀνομάσθησαν δὲ Καθολικοὶ οἱ Ἀρμένιοι, διὰ τὸ μὴ τελεῖν ὑπὸ θρόνον Πατριρχικόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν, οὐδὲν σαφὲς περὶ αὐτῶν λέγειν ἔχομεν.

¹ Ὁ δὲ χειρόγραφος Συναξαριστὴς πανταχοῦ Ῥιψιμίαν γράφει αὐτὴν, καὶ οὐχὶ Ῥιψιμίαν.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ μὲν τετυπωμένος Συναξαριστὴς γράφει, ὅτι ὁ Τηριδάτης μόνον ἐβίαζε τὴν Ῥιψιμίαν πρὸς ἀθέμιτον μίξιν, καὶ οὐχὶ ὁ Διοκλητιανός, ὃ δὲ χειρόγραφος Συναξαριστὴς γράφει ὅτι πρῶτον ὁ Διοκλητιανὸς ἐζήτησεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Τηριδάτης. Καθὼς καὶ ἡμεῖς γράφομεν τοῦτο ἰδίῳ, τῷ χειρογράφῳ ἐκολούθησαντες.

τὴν λόγους περὶ γέμων. Ἡ δὲ ἁγία ἀγαπῶσα θερμῶς τὴν παρθενίαν, φεύγει κρυφίως ὁμοῦ μετὰ τὴν καθηγουμένην Γαϊανὴν καὶ μετὰ ἄλλας παρθένας, τὸν ἀριθμὸν ἑβδομήκοντα, αἰπτενας καταφυγεῖσαι εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀρμενίας Ἀραράτ, ἐκεῖ ἐκρύπτοντο μέσα εἰς τινὰς ληνοὺς. Ὁ Διοκλητιανὸς λοιπὸν, μὴ δυνάμενος νὰ ἡσυχάσῃ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς Ῥιψιμίας, καὶ μαθὼν περὶ αὐτῆς ὅτι ἔφυγε, γράφει εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀρμενίας Τηριδάτην, νὰ στείλῃ εἰς αὐτὸν τὴν Ῥιψιμίαν ἢ, ἂν θέλῃ, νὰ πάρῃ αὐτὸς αὐτὴν εἰς γυναϊκά του. Ὁ δὲ Τηριδάτης ἐρευνήσας καὶ μαθὼν ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες εἶδον αὐτὴν, πόσον ἦτον ὠραία καὶ εὐμορφος, παρευθὺς καὶ αὐτὸς ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τὸν αὐτῆς ἔρωτα. Ὅθεν ἔστειλεν εἰς αὐτὴν φορέματα βασιλικά, ἵνα ταῦτα φορέσῃ καὶ ἔλθῃ εἰς αὐτόν. Ἡ δὲ ἁγία οὐδὲ νὰ ἀκούσῃ ὅπως ἤθελε τὸ τοιοῦτον· ἀλλὰ μόνον κατεγίνετο εἰς τὴν πρὸς Θεὸν προσευχήν.

Ὅθεν εἰς τὸν τόπον, ὅπου εὕρισχοντο αἱ παρθένοι, αἰφνιδίως ἔγεινε μία φοβερὰ βροντὴ, ὁμοῦ δὲ μετὰ τὴν βροντὴν ἠκούσθη καὶ μία θεϊκὴ φωνή, ἡ ὁποία ἐδυνάμονε τὰς παρθένας τόσο, ὥστε αὐταὶ μὲν ἔλαβον ἐκ ταύτης μέγα θάρρος, πολλοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, τοὺς ἀπεσταλμένους δηλαδὴ ὑπὸ τοῦ Τηριδάτου, ἔμειναν ἀφωνοί, ἐκπλαγέντες διὰ τὸ αἰφνίδιον τῆς βροντῆς· ἄλλοι δὲ πεσόντες ἀπὸ τοὺς ἵππους καὶ ὑπὲρ αὐτῶν καταπατηθέντες, ἐθανατώθησαν. Ὁ δὲ Τηριδάτης ταῦτα μαθὼν, δὲν ἦλθεν εἰς αἰσθησθῆναι, μεθυσμένος ὢν ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Διὰ τοῦτο καὶ βιασικῶς ἔφερεν εἰς τὰς βασιλείας τὴν παρθένον, καὶ ἐμβὰς εἰς τὸν κοιτῶνα μετὰ παντοίους τρόπους ἐκολάκευε καὶ παρεκίνει τὴν δόξαν νὰ κλίνῃ εἰς τὸν σκοπὸν του· ἡ δὲ ἁγία κατῆσχυνεν αὐτόν καὶ ἀφθορος ἔμεινε μετὰ τὸν Χριστοῦ δύναμιν. Ἀλλ' ὁ Τηριδάτης μὴ ὑποφέρων τὸν σατανικὸν ἔρωτα, ἐπρόσταξε νὰ ἔλθῃ ἡ καθηγουμένη Γαϊανὴ καὶ νὰ συμβουλεύσῃ τὴν Ῥιψιμίαν, ἵνα πεισθῇ εἰς τὴν κακὴν γνώμην του. Παρασταθεῖσα δὲ ἔμπροσθέν του ἡ Γαϊανὴ, ἔκαμεν ὅλον τὸ ἐναντίον, παρεκίνει δηλαδὴ τὴν Ῥιψιμίαν καὶ ἐνεδυνάμονεν αὐτὴν εἰς τὸ νὰ ἀντισταθῇ ἀνδρείως καὶ νὰ μὴ κλίνῃ εἰς τὴν βίαν τοῦ βασιλέως. Τούτου χάριν προστάζει ὁ βασιλεὺς νὰ χτυπήσῃ μετὰ πέτρας τὰ ὀδόντια τῆς Γαϊανῆς καὶ νὰ τὰ ἐκβάλῃ, καὶ οὕτω νὰ στείλῃ αὐτὴν ἐξόριστον εἰς μακρὸν τόπον. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν, ἐπειδὴ ἀπέτυχεν τοῦ ποθομένου, ἐκυλίετο κατὰ γῆς ἀπὸ τὸν ἀκράτητον ἔρωτα, ἡ δὲ ἀοιδίμος Ῥιψιμία, ἐ-

ξελθούσα μετὰ νίκην ἀπὸ τοῦ παλάτιον, ὅτε ἦλθεν ἡ νύξ ὑπῆγεν εἰς τὰς ἄλλας συμπαρθένας, καὶ λαβοῦσα αὐτὰς μεταβαίνει εἰς ἄλλον τόπον, ἐκεῖ πλησίον εὕρισκόμενον, ὅπου ἵσταμένη προσηύχετο.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγη ὥρα τῆς νυκτός, ἰδοὺ καὶ ἔρχεται εἰς τὰς παρθένας ὁ τοῦ βασιλέως ἀρχιμάγειρος ὁμοῦ μετὰ πολλοὺς δορυφόρους, κρατοῦντας λαμπάδας πολλὰς. Καὶ εὐθὺς ἀρπάζουσι τὴν Ῥιψιμίαν καὶ δέσαντες ὀπίσω τὰς χεῖράς της, κόπτουσι τὴν γλώσσαν της· καὶ ἔπειτα ἀπλόνουσιν αὐτὴν ἐπάνω εἰς ξύλα ὀρθία καὶ τὴν κατακαίουσι μετὰ λαμπάδας. Εἶτα σχίζουσι τὴν κοιλίαν της μετὰ ξύλον ὀξύτατον, καὶ κατὰ γῆς τὰ σπλάγχνα της χύνουσι· καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη ὀλίγον ἐσπάραττεν ἡ ἁγία, ἐξορύττουσι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς της, καὶ ὅλον τὸ σῶμά της κατακόπτουσι εἰς λεπτὰ κομμάτια. Καὶ οὕτως ἡ σωφρονεστάτη Ῥιψιμία διαβαίνει παρθένος καὶ ἀφθορος πρὸς τὸν ἐπόθησε νυμφίον Χριστόν· ὁμοῦ δὲ μετὰ αὐτὴν ἐφονεύθησαν καὶ ἄνδρες χριστιανοὶ ἑβδομήκοντα. Ἐπειδὴ δὲ τριακονταδύω συμπαρθένοι μοναχὰ ὑπῆγαν διὰ νὰ συναξῶσι τῆς ἁγίας τὰ λείψανα, διὰ τοῦτο γνωρισθεῖσαι ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς, ξίφει τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. Τὴν δὲ μακαρίαν Γαϊανὴν ὁμοῦ καὶ ἄλλας δύο παρθένας, ῥίψαντες κατὰ γῆς, ἐτέντωσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας των καὶ ἐτρύπησαν τοὺς ἀστράγάλους των· ἔπειτα φουσκώσαντες αὐτὰς ὡς ἂν ἀσκία διὰ μέσου συρίγγων, ἐξέδαραν ὅλον τὸ δέρμα τοῦ σώματός των, καὶ τὰς γλώσσας των ἔκοψαν. Μετὰ ταῦτα ἔσχισαν τὰς κοιλίας των μετὰ πέτρας καὶ μετὰ σιδηρὰ ὄργανα καὶ ἐδειξαν ἔμπροσθέν των χυμένα ὅλα των τὰ ἐντόσθια· τελευταῖον δὲ ξίφει τὰς κεφαλὰς των ἀπέκοψαν, καὶ οὕτως ἔλαβον αἱ μακάριαι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Εἰς τιμὴν δὲ τῶν παρθένων τούτων τρεῖς ναοὺς ἔκτισεν ὕστερον ὁ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας Γρηγόριος. Καὶ ἄλλοι δὲ ναοὶ τούτων εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀρμενίας ἐκτίσθησαν. (Ὅρα περὶ τούτων πλατύτερον εἰς τὸν νέον Παράδεισον, ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.)

Μνήμη τῶν ἁγίων ἐβδομήκοντα ΜΑΡΤΥΡΩΝ τῶν συναραιθεῖτων τῇ ἁγίᾳ Ῥιψιμίᾳ.

- » Τέθνηκεν ἀνδρῶν ἑβδομηκοντάς ξίφει,
- » Θνήσκουν ἐτοιμῶν, εἰ δέοι καὶ πολλάκις.

Μηνήμη τῶν δύο δσιομαρτύρων **ΓΥΝΑΙΚΩΝ.**

- » Δυὸς γυναικῶν ἀρεταῖς τεθραμμένων,
- » Ἀθλητικῶ τμηθεῖσα κοσμεῖται τέλει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΣ** ξίφει τε-
λειοῦται.

- » Ὁ Στρατόνικος τῷ διὰ ξίφους τέλει,
- » Ἄπαν στρατεύμα δαιμόνων νικᾷ μόνος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ** ἀνθρακας ἐπὶ
τοῦ ὀφθαλοῦ δεξάμενος, τελειοῦται.

- » Γνώρισμα Μαρδόνε τοῦ πάθους φέρεις
- » Ἐπ' ὀφθαλοῦ σφράγισμα καύστως φέρων.

Οἱ ἅγιοι **χιλίοι ΜΑΡΤΥΡΕΣ** ξίφει τε-
λοῦνται.

- » Χιλιάριθμος ἀγχοστομήτων φάλαξ,
- » Ἐπαθλον εὖρεν οὐκ ἀριθμητὰ στέφη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

- » Σεπτέμβριος μὴν ᾧδε λαμβάνει τέλος,
- » Θεῷ δὲ δόξαν τῷ τέλει πάντων φέρει.

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ ¹

■ *εις την Α', μνήμη του αγίου Ἀποστόλου ANANIOY.*

- » Αίθιοις νέμειν θέλοντα μηδαμῶς σέβας,
- » Ἀνανίαν βάλλουσι δυσσεβεῖς λίθοις.
- » Δεύσθη Ἀνανίας Ὀκτωβρίου ἡματι πρώτῳ.

ΟΥΤΟΣ ὁ Ἀπόστολος Ἀνανίας ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Δαμασκὸν τῆς ὀπείας καὶ Ἐπίσκοπος ἐχρημάτισε. Πρὸς τοῦτον ἐπέμφθη ὑπὸ Κυρίου ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος δι' ἀποκαλύψεως, καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐβαπτίσθη ἐν ἔτει γ', μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους χρονολόγους. Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἔκαμνε πολλὰς ἰατρείας εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ εἰς τὴν Ἐλευθερούπολιν, καὶ διὰ μέσου αὐτῶν ἐπέστρεψε πολλοὺς ἀπίστους εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, διὰ τοῦτο ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Λουκιανὸν καὶ ἐδάρη με νευρα βοῶν. Εἶτα ἐξεσχίσθη εἰς τὰς πλευράς καὶ ἐκάη με τὰς λαμπάδας καὶ τελευταῖον ἐκβλήθεις ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβολήθη. Καὶ οὕτω τελειώσας τὸ μαρτύριον, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. (Τὸν κατὰ Πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΡΩΜΑΝΟΥ τοῦ ποιητοῦ τῶν Κοντακίων.

- » Καὶ πρὶν μὲν ὕμνει Ῥωμανὸς Θεὸν Δόγον,
- » Ὑμνεῖ δὲ καὶ νῦν, ἀλλὰ σὺν τοῖς ἀγγέλοις.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ Ῥωμανὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν Συρίαν, πατρίδα ἔχων τὴν πόλιν Ἐμεσαν, ἡ ὁποία τῶρα λέγεται τουρχειστὶ Ἐμσ. Ἐχρημάτισε δὲ καὶ διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς Βηρυτοῦ, ἐκεῖθεν δὲ ἀνέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει υγς' (496). Καὶ διέτριβεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Κύρου ¹ με πᾶσαν εὐλάβειαν καὶ σεμνό-

¹ Εἰδήσεως ἄξιον εἶναι εἰς τοὺς φιλομαθεῖς τὸ διήγημα, ὁπερ ἀναφέρει ὁ σοφὸς Νικηφόρος ὁ Ξανθόπουλος περὶ τοῦ ναοῦ τούτου τῆς Θεοτόκου, γράφων πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα περὶ τοῦ Κοντακίου καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ τῶν Κοντακίων. Λέγει λοιπὸν οὗτος ἐκεῖ, ὅτι ὁ ἅγιος Ῥωμανὸς πρῶτον μὲν ἦτον ἄμουςος παντελῶς καὶ ἀηδὴς κατὰ τὴν φωνὴν καὶ τὰ ἄσματα, διὰ τοῦτο καὶ ἐπεριπαύετο ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, ἂν καὶ ἦτο δόκιμος ἐργάτης τῆς ἀρετῆς. Ὅθεν ἀπελθὼν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὸν ἐν τοῖς Κύρου, παρεκάλει τὴν Θεοτόκον νὰ χάριση εἰς αὐτὸν τὸ χάρισμα τῆς μελωδίας, διότι ἦτον εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον μία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τελοῦσα μυρία θαυμασία, ἥτις πάλαι μὲν ἐκρύφθη ἀπὸ ἓνα εὐλαβῆ εἰς τὴν ἐκεῖ πλησίον εὐρισκομένην κυπάρισσον, ὕστερον δὲ ἐφανερῶθη, λαμπάδος ἐν τῇ κυπάρισσῳ φαινομένης. Ταύτης λοιπὸν φανερωθείσης, οἰκοδομεῖται ἐκεῖ ναὸς τῆς Θεοτόκου, παρά τινος ἀνδρὸς Κύρου ὀνομαζομένου, ἀφ' οὗ καὶ ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν, τὸ νὰ λέγεται ναὸς τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου. Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ θεῖος Ῥωμανὸς σχολάζων, ἔτυχε κατὰ τὴν νύκτα τῆς τῶν Χριστουγέννων ἑορτῆς νὰ ὑπνώσῃ ἐν τῇ ἑκτη ὥδῃ, πλησίον εἰς τὸν ἄμβωνα. Καὶ βλέπει τὴν Θεοτόκον βαστάζουσαν ἐν τελιγμένον χαρτίον (τὸ ὅποιον καὶ κόντος καὶ κοντάκιον ὀνομάζεται) καὶ δίδουσαν τοῦτο εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὸ φέγῃ. Ὅθεν τοῦτο ἐ-

¹ Ἐχων ἡμέρας λα'. ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια', καὶ ἡ νύξ ὥρας γγ'. Σημειώμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὸ ὄνομα Ὀκτώβριος δὲν εἶναι Ἑλληνικὸν, ἀλλὰ Λατινικὸν, καὶ σημαίνει ὄγδοος, ἐτυμολογούμενον ἀπὸ τοῦ OCTO ὃ δηλοῖ ὄκτω. Ὁ μὴν δηλαδὴ οὗτος εἶναι ὄγδοος, ἀριθμούμενος ἀπὸ τὸν Μάρτιον μῆνα, ὅστις εἶναι ἀρχὴ καὶ πρῶτος τῶν μηνῶν, κατὰ τὴν Κοσμογένεσιν, ὡς εἴκομεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Μαρτίου καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου.

² Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης συνέθεσεν εἰς τὸν Ἀπόστολον τοῦτον τροπάρια τινά, ὅσα ἔλλείπουσιν εἰς τὴν ἑορτήν του, καὶ ὁ βουλόμενος ἑορτάζειν αὐτὸν, ζητησάτω ταῦτα. Τὸ μαρτύριον τούτου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Λακιανοῦ τοῦ δυσσεβοῦς » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἱβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

τητα. Οὗτος λοιπὸν κάμνων πολλάκις ἀγρυπνίαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης τῶν Βλαχερνῶν, πάλιν ἐγύριζεν εἰς τὸν ναὸν τῆς αὐτῆς Θεοτόκου τὸν ἐν τοῖς Κύρου. Ὅθεν καὶ ἐκεῖ, εἰς τὸν ἐν τοῖς Κύρου δηλαδὴ ναὸν, διατρίβων ὁ ὄσιος, ἔλαβε τὸ χάρισμα τοῦ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ μελουργήσῃ τὰ τοῦ χρόνου ὄλου κοντάκια· ἐφάνη δηλαδὴ εἰς αὐτὸν κατ' ὄναρ ἡ κυρία Θεοτόκος, καὶ δοῦσα εἰς αὐτὸν ἓνα τόμον χάρτου, τὸν ἐπρόσταξε νὰ τὸν φάγῃ. Ἀνοίξας δὲ τὸ στόμα του ὁ ὄσιος, ἐφάνη ὅτι τὸν κατέπιε. Καὶ λοιπὸν ἐξυπνος γενόμενος, ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸν ἀμβωνα καὶ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ τὸ «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει», διότι ἔτυχε τότε νὰ ἦναι ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Ποιήσας λοιπὸν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἑορτάς, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς ἁγίους, κοντάκια ὑπὲρ τὰ χίλια, καὶ εὐλαβῶς καὶ ὀσίως διανύσας τὴν ζωὴν του, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Μνήμη τῶν ἁγίων ὀσιομαρτύρων ΜΙΧΑΗΛ ἡγουμένου τῆς μονῆς Ζώθης, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων ΜΟΝΑΧΩΝ.

Εἰς τὸν Μιχαὴλ καὶ τοὺς τριάκοντα μοναχοὺς.

- » Τμηθεῖς, Μιχαὴλ, σὺν μαθηταῖς τρισδέκα,
- » Κορῶ συνήφθης τῶν μοναστομαρτύρων.

Εἰς τοὺς ἕξ μοναχοὺς.

- » Ἐξ συμμονασταὶ τοὺς ἑαυτῶν μανδύας
- » Ἄθλοισι ἐρυθραίνουσι τοῖς διὰ ξίφους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης ἐν ἔτει ψπ' (780), κατοικοῦντες εἰς μοναστήριον ὀνομαζόμενον Ζώθη, τὸ ὁποῖον ἦτο παρὰ τὴν Σεβαστούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε Ἀμνηρᾶς τῶν Ἀγαρηνῶν, Ἀλεῖμ ὀνομαζόμενος, ἐκβῆκε πο-

καῖνος φαγῶν, τοῦ ποθομένου ἡγιώθη χάρισματος καὶ τὰ ἄλλα γέγονεν ὅσα γράφεται ἐν τῷ παρόντι Συναξαρίῳ. Κοντάκιον μὲν οὖν ὠνόμασεν ὁ θεῖος Ῥωμανὸς τὸ πρῶτον, διὰ τὸ τελεῖμα τοῦ χάρτου, ἕπερ ἡ Θεοτόκος δέδωκεν αὐτῷ. Ἐν τῇ ἕκτῃ δὲ φῶθι λέγεται, διατί κατ' αὐτὴν ὁ ἅγιος τὸ χάρισμα ἐδέξατο. Ἐποίησε δὲ Κοντάκια ὑπὲρ τὰ χίλια. Εἰς καθὲρ δὲ ἁγίον καὶ καθὲρ ἑορτὴν εἶχε Κοντάκια πολλὰ μὲ ἀκροστιχίδα, λέγουσαν ταῦτα «Ῥωμανὸς ἔλασινός.» Ἡ «τοῦ ταπεινοῦ Ῥωμανοῦ,» Τινὰ δὲ ἦσαν καὶ κατ' ἀλφάβητον. Πλὴν ἡ Ἐκκλησία τὰ πολλὰ παραιτησάμενη, ἓνα καὶ μόνον παρέλαβεν ἐν ἐκείνῃ ἑορτῇ εἰς μνήμην τοῦ θαύματος.

λεμῶν τὴν χώραν ἐκείνην, ἐπίασε καὶ τούτους τοὺς ἁγίους πατέρας καὶ παρεκίνησε αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ ὀσιώτατος ἡγούμενος Μιχαὴλ τὸν μὲν ἀσεβῆ ἐκείνον γενναίως ἤλεγξε καὶ κατήσχυε, τοὺς δὲ ὑποτασσομένους εἰς τὸν ἑαυτὸν του Μοναχοῦς παρεκίνησε καὶ ἐθάρρυνε, διὰ νὰ ὑπομείνωσι ἀνδρείως τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον. Ὅθεν τότε τὴν γενναϊότητα ἐδείξαν οἱ ἀοίδιμοι, ὥστε αὐτοὶ πρῶτοι ἐκλίναν τὰς κεφαλὰς τῶν ὑποκάτω εἰς τὸ ξίφος καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Ἐπειτα ὁ πανόσιος αὐτῶν ἡγούμενος Μιχαὴλ, ξίφει καὶ αὐτὸς ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν. Καὶ οὕτω πρὸς δὴν ἐπόθουν Χριστὸν οἱ μακάριοι ἐξεδήμησαν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΜΝΙΝΟΣ τὰ σκέλη συντριβίς τελειοῦται.

- » Δεινὴν Δομνίνος συντριβὴν σκελῶν φέρων,
- » Ὑποσκελισμοὺς τοῦ Σατάν καταισχύει.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην ἐν ἔτει σπ' (208). Ὅτε δὲ ὁ Μαξιμιανὸς ἐκτίζε βασιλικὰ παλάτια εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, τότε ἐπίσθη καὶ ὁ ἅγιος οὗτος ὡς χριστιανὸς καὶ κήρυξ τῆς εὐσεβείας, καὶ παρεστάθη εἰς τὸ βῆμα τὸ βασιλικόν. Παρασταθέντος δὲ αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Μαξιμιανός· διατί σὺ τολμᾷς νὰ ὁμολογήσῃς ἄλλον Θεόν, ἐνῶ ὁ βασιλεὺς τιμᾷ καὶ ὁμολογεῖ τοὺς παλαιούς Θεοὺς τῶν πατέρων του; ἀνίσως λοιπὸν θέλῃς νὰ ζήσης, θυσίασον εἰς τοὺς Θεοὺς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἐπέιθετο, ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ καταξοσχίσωσι τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος· ὁ δὲ μάρτυς καὶ τὴν βάσανον ταύτην πάσχωσεν, ἐπεριγέλα τὸν τύραννον. Τούτου χάριν ἐπρόσταξεν ὁ δυσσεβὴς νὰ ἐκβάλωσι τὸν ἅγιον ἐξω τῆς πόλεως, καὶ ἐκεῖ νὰ θλάσωσι τὰ σκέλη του. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκοψαν τοὺς πόδας του, ἐμεινεν ἀκόμη ζωντανὸς ἐπτὰ ὀλοκλήρους ἡμέρας χωρὶς νὰ φάγῃ ὀλοτελῶς. Καὶ οὕτως εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ, παρέδωκεν αὐτῷ τὴν ψυχὴν ὁ μακάριος. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν Νέον Παράδεισον.)

* Ὁ ὄσιος ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ψάλλτης, ὁ καλούμενος Κουκουζέλης, ὁ ἐν τοῖς ὄροις τῆς ἐν τῷ Ἀθῶ μεγίστης Λαύρας ἀσκήσας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

- † » Τῇ μητρὶ καὶ νῦν τοῦ Θεοῦ ψάλλεις ἄνω,
- » Σὺν τοῖς ἀβλοῖς, ὧ Ἰωάννη μάκαρ.

¹ Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν.

* Ὁ δόσιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Δομῶστικος δ' ἐν τῇ ἀπὸ τῆς μεγίστης Λαύρα τοῦ Ἁθῶ ἀσκήσας, καὶ ἐν χρυσοῦν νόμισμα παρὰ τῆς Θεοτόκου λαβὼν, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

† » Οὐ λαμβάνεις νόμισμα νῦν ἐν τοῖς ἄνω,
» ἢ Γρηγόριε· ἀλλὰ δόξαν Κυρίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, μῆμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ καὶ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ τῆς παρθένου.

- » Ἄλγει Σατανᾶς τὸν πάλαι φίλον βλέπων,
- » εἴφει φιλοῦντα συνθανεῖν Ἰουστίνῃ.
- » Τμήθη δευτερίῃ σὺν Ἰουστίνῃ Κυπριανός.

† Οὗτος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν ἐν Λιδύῃ Καρχηδόνα, ἢ Καρθαγένην, διέτριβε δὲ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σν' (250)· ἦτο δὲ εὐγενῆς καὶ πλούσιος καὶ πρὸς τούτοις φιλόσοφος, καὶ κατὰ τὴν μαγικὴν ἄκρος. Ἐσαγιεύθη δὲ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· Ἀνθρωπὸς τις Ἑλληνας, Ἀγγλαῖδας ὀνομαζόμενος, ἠγάπησε μίαν κόρην παρθένον, χριστιανὴν κατὰ τὴν πίστιν, καταγομένην ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ὀνομαζομένην Ἰουστίναν.² Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπιτύχη τοῦ ποθομένου, τί κάμνει; ὑπῆγεν εἰς τὸν θεῖον τοῦτον Κυπριανόν, παρακαλῶν αὐτόν, ἵνα διὰ τῆς αὐτοῦ συνεργείας, ἐπιτύχη τὸν κακὸν του σκοπόν· ὁ δὲ Κυπριανός, ἀναγνώσας τὰ μαγικὰ βιβλία του, ἔστειλε μὲν πολλάκις καὶ ἄλλους διαφόρους δαίμονας διὰ νὰ γελάσουν τὴν κόρην καὶ νὰ ἐλκύνωσιν αὐτὴν εἰς τὸν τοῦ Ἀγγλαῖδα ἔρωτα· ἔπειτα ἔστειλεν εἰς αὐτὴν καὶ τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμονίων,

¹ Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν ἱερὰν Κατήχησιν καὶ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων.

² Ὁ δὲ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὸν μέγαν Κυπριανόν ἐγκωμίῳ λέγει, ὅτι ὁ θεῖος Κυπριανός ἦτον ὁ τῆς Ἰουστίνης ἑραστής, καὶ οὐχὶ ἄλλος τις. Φησὶ γὰρ « Παρθένο τις ἦν κάλλι περιβλεπτος τῶν ἐπατριδῶν καὶ κοσμιῶν . . . ταύτης ὁ μέγας ἦλω Κυπριανός, οὐκ εἶδ' ὅθεν καὶ ἔπαυ· τῆς πάντα ἀσφαλοῦς καὶ κοσμίας. Ψαύουσι γὰρ ὀφθαλμοὶ λίχνοι καὶ τῶν ἀψάπτων τὸ προχειρότατον ὄργανον καὶ ἀπληροτάτον. Καὶ οὐχὶ ἦλω μόνον· ἀλλὰ καὶ ἐπίερα. Ὡ τῆς εὐθείας, εἰ τῷτῃ σὺλῆσεν ἠλπίεν. »

ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσεν. Ὅθεν ἐκ τούτου γνωρίσας ὡς φρόνιμος τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀκαταμάχητον δύναμιν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας κατήσχυεν ἡ κόρη τοὺς δαίμονας καὶ ἀπράκτους αὐτοὺς ἔστρεψε πρὸς τὸν ἀποστείλαντα, εὐθὺς ἀποστρέφεται τὴν πλάνην καὶ πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν. Διὰ νὰ δώσῃ δὲ περισσοτέραν πληροφορίαν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις ἐμελλε νὰ τὸν βαπτίσῃ, ὅτι εἶναι στερεὸς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, εὐθὺς φέρει ὄλα τὰ μαγικὰ του βιβλία καὶ κατακαίει αὐτὰ ἐμπροσθεν τοῦ Ἐπισκόπου· καὶ οὕτω γίνεται πρόβατον τῆς λογικῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ, διὰ μέσου τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ἐπειτα χειροτονηθεὶς βαθμηδόν, ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος καὶ πρεσβύτερος, τελευταῖον χειροτονεῖται καὶ τῶν Καρχηδονίων Ἐπίσκοπος.¹ Οὗτος καὶ τὴν προρρηθεῖσαν ἁγίαν Ἰουστίναν οὕτω μετωνόμασε, διότι πρότερον ἐκαλεῖτο Ἰουστα, καὶ συναριθμήσας αὐτὴν μὲ τὰς διακόνους τῆς Ἐκκλησίας, κατέστησε μητέρα καὶ ἡγουμένην εἰς τὰς ἐκεῖ εὐρισκομένας ἀσκητρίδας.

Ἀφ' οὗ δὲ ἠύξησε τὸ ποιμνιὸν του μὲ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του καὶ μὲ τὸν θεοφιλεῖ καὶ ἐνάρετον βίον του, καὶ ἀφ' οὗ ἐγένετο τὸ μέρος τῆς μεσημβρίας καὶ δύσεως ἀπὸ θεογνωσίαν, τότε τέλος πάντων διαβάλλεται εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον. Ὅθεν παρίσταται ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ φανεὶς ἀνώτερος ἀπὸ πᾶσαν κολακειᾶν ὁμοῦ καὶ φοβερισμόν, ἐξωρίσθη· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν εὐρισκόμενος δὲν ἔπαυε νὰ φροντίζῃ διὰ τὸ ποιμνιὸν του καὶ νὰ στηρίζῃ αὐτὸ συνεχῶς μὲ τὰ γράμματά του, καὶ πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ἐφιλονεῖκε νὰ σβύσῃ ὄλην τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας, διὰ ταῦτα, λέγω, πάντα πιάνεται ἀπὸ τὸν κόμητα τῆς Ἀνατολῆς, Εὐτόλμιον καλούμενον, καὶ ἐφυλακώθη ὁμοῦ μὲ τὴν παρθένον Ἰουστίναν. Ὑστερον παρίσταται μὲ αὐτὴν εἰς τὸ ἐν Δαμασκῶ κριτήριον, καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησαν παρρησίᾳ καὶ οἱ δύο τὸν Χριστόν, ὁ μὲν Κυπριανός κρεμασθεὶς καταξοχίζεται, ἡ δὲ Ἰουστίναν κτυπᾶται εἰς τὸ πρόσωπον ἀσπλαγχνά. Ἐπειτα βάλλονται καὶ οἱ δύο εἰς ἐν ἀνημμένον τηγά-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ θεῖος Κυπριανός τρεῖς τοπικὰς Συνόδους συνήθροισεν ἐν Καρχηδόνι. Πρώτη ἐν ἔτει 255, δευτέρῃ ἐν ἔτει 258 καὶ τρίτῃ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, ἥτις καὶ κανὼνα ἐξέθετο, ἐν ᾧ διορίζεται, ὅτι πάντες οἱ αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ πρέπει νὰ βαπτίζονται. Καθότι τὸ βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν καὶ σχισματικῶν εἶναι ἀδύνατον. Καὶ ὅρα περὶ τούτου ἐν τῷ ἡμετέρῳ κανονικῷ σελ. 252.

νιον ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθησαν ἀπὸ τὴν βάσανον ἀβλαβεῖς.

Τοῦτο δὲ τὸ θαυμάσιον βλέπων εἰς συγκαθέδρος τοῦ κόμητος, Ἀθανάσιος ὀνόματι, ἐθρασύνθη ἀνοήτως, καὶ θέλων τάχα νὰ δείξη τοὺς θεοὺς τοῦ ἀνωτέρους καὶ καλλιτέρους τοῦ Χριστοῦ, ἐπεκαλέσθη τὸν ψευδώνυμον Δία καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ τρέχων πηδᾶ ἐπάνω εἰς τὸ ἀνημμένον τηγάνιον ἀλλ' εὐθύς ὁ μάταιος ὑπὸ τοῦ πυρὸς κατεκάη. Ἀπορήσας λοιπὸν ὁ κόμης, καὶ τί νὰ κάμη μὴ ἤξεύρων, πέμπει τοὺς ἀγίους εἰς Νικομήδειαν πρὸς τὸν τότε βασιλέα Κλαύδιον, τὸν βασιλεύσαντα ἐν ἔτει σξή (268). Ὁ δὲ Κλαύδιος μαθὼν ἀκριβῶς τὴν στερεὰν καὶ ἀμετάθετον γνώμην τῶν ἀγίων, ἔκοψε τούτων τὰς κεφαλὰς. Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ τρισμακάριοι τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον, τὰ δὲ τίμα αὐτῶν λείψανα λαβόντες κρυφίως μερικὸι χριστιανοί, οἵτινες εἶχον ἔλθει τότε ἀπὸ τὴν Ῥώμην, πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπέστρεψαν, φέροντες μαζί των καὶ τὰ τῶν ἀγίων τούτων ἔγγραφα μαρτύρια. Καὶ οὕτως ἀπεθησαύρισαν τὰ λείψανά των ἐπάνω εἰς τὸν πλεόν ὀνομαστὸν λόφον τῆς πόλεως Ῥώμης, ἰάσεις πλουσίας ἐνεργοῦντα εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτοῖς μετὰ πίστεως. (Τὸν βίον τούτου ἴδρα εἰς τὸν Ἐφραίμ πλατύτερον.)¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὰ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Κυπριανοῦ ἐλλείποντα τροπάκια ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης, καὶ κανόνα δευτέρου συνέθεκεν εἰς αὐτὸν, καὶ ὁ θέλων ἑορτάζειν τὸν ἅγιον, ζητησάτω ταῦτα. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι ὡς ἀξιόλογον, ὅπερ διηγείται ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὸν ἅγιον Κυπριανὸν ἐγκωμίῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ. « Μικροῦ Κυπριανὸς θύεργεν ἡμᾶς. » καὶ ὁ Νικήτας σχολιάζει. Δηλαδή, ὅτι τὸ μὲν ὄνομα τοῦ θείου Κυπριανοῦ ἐφημιζέτο μετὰ θάνατον ὄχι μόνον παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι· τὸ δὲ σῶμα καὶ λείψανον αὐτοῦ ἦτο κεκρυμμένον ὑπὸ μίᾳ γυναικὸς, ἡ ὁποία ὠνομάζετο μὲν Ματρῶνα, ἐπωνομάζετο δὲ Ρουφίνα, ἥτις κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ βασιλέως Κλαυδίου. Ἐκρύπτετο δὲ εἰς αὐτὴν, εἴτε διότι ὁ Θεὸς ἐτίμα τὴν γυναῖκα, ὡς φιλόθεον καὶ φιλομαρτύρα, εἴτε διότι ἐδοκίμαζε τοὺς τότε χριστιανοὺς, ἀνάσας ζητήσουν τὸ τοῦ ἀγίου λείψανον, μὴ ὑποφέροντες νὰ τὸ ὑστεροῦνται. Ὑστερον δὲ, τιμῶν ὁ Θεὸς ἀλλὴν γυναῖκα, ἀπεκάλυψε τὸ λείψανον τοῦ ἀγίου εἰς αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέδωκε τὸ λείψανον ἡ Ματρῶνα. Καὶ οὕτως ἐφανερῶθη ὁ ἅγιος καὶ ἐτιμᾶτο παρὰ πάντων, ἂν καὶ αὐτὴ κατεφρόνει τὰς ἀνθρωπίνους τιμὰς καὶ ἡγάπα νὰ λανθάνη τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ μὲνῃ ἀφανὴς εἰς αὐτούς. Τὸν βίον τοῦ ἀγίου Κυπριανοῦ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡολλὴ καὶ μεγάλα. (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΦΙΛΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Ἐναντίον μου σὴ τελευτῇ τίμια,
- » Λέγει Θεὸς σοί, τῷ φίλῳ Θεοφίλῳ.

Οὗτος ἦτο μοναχὸς κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψις' (716). βλέπων δὲ τὴν ἀθεότητα τοῦ τυράννου τούτου καὶ τὸν πόλεμον ὃν ἐποίει κατὰ τῶν ἀγίων εἰκότων, ἐπαρρησιάσθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ τοῦ Θεοῦ φίλος Θεοφίλος· καὶ μὲ παρρησίαν μεγάλην ἤλεγε αὐτὸν ὀνομάζων αὐτὸν ἄθεον καὶ παράνομον καὶ τοῦ ἀντιχριστοῦ πρόδρομον. Ὁθεν μὲ τὰ λόγια ταῦτα παροξύνας αὐτὸν εἰς θυμὸν, δέρεται παρ' αὐτοῦ δυνατὰ καὶ εἰς φυλακὴν βάλλεται καὶ λιμοκτονεῖται· ἤγουν ἀφίενται πεινασμένος καὶ διψασμένος εἰς ἀρκετὸν καιρὸν. Ἐπειτα πέμπεται εἰς ἔξορίαν. Καὶ οὕτως ἐκεῖ εὐχαριστῶν, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.¹

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ εἰς τὸ Καρταζασοῦ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αψγδ' (1794) ξίφει τελειοῦται.

- † » Κτείνεις τὸν ἐχθρὸν, ὅπερ ἐκάνθηξ ξίφει,
- » Γεώργιε σὺ καὶ συναπτῇ Ἀγγέλοις.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστὸ ἐ θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἀγίου ιερομάρτυρος ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

- » Τέμνη κεφαλὴν, καὶ τὸ λοιπὸν ὡς μέγα,
- » Ἄρας γὰρ αὐτὴν, Διονύσειε τρέχεις.
- » Τμηθεὶς Διονύσειε τρίτῃ κεφαλὴν θέες αἶρων.

† Οὗτος ἦτον εἰς ἀπὸ τοὺς ἐννέα βουλευτὰς τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαιοτάτου κριτηρίου τοῦ καλουμένου Ἀρείου Πάγου, ὑπερβαίνων ὅλους τοὺς ἄλλους κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ σοφίαν καὶ σύνεσιν, σύγχρονος γενόμενος τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων. Ὅτε δὲ ἤκουσε τὸν μέγαν Παῦλον νὰ διαλέγεται περὶ Χριστοῦ εἰς τὸ ἀνωτέρω κριτήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τότε ἐσύγκρινε μὲ τὰ παρὰ τοῦ Παύ-

¹ Καὶ ἀπὸ μὲν τὸν βασιλέα καὶ ἀπὸ τὸ ἔτος, φαίνεται, ὅτι ὁ Θεοφίλος οὗτος εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ παρόντος, ἀπὸ δὲ τὰ ἄλλα, ἄλλος φαίνεται οὗτος ἀπὸ ἐκείνου.

² Τὸ μαρτύριον τούτου ἴδρα εἰς τὸ Νέον Μαρτυρολόγιον.

λου λεγόμενα τὴν παρατηρηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκλειψὴν τοῦ ἡλίου, ἣτις ἐγένετο ἐπὶ τῆς σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, ὅτε ἡ σελήνη ὑπὲρ φύσιν ἰσυνώδευσε μὲ τὸν ἥλιον. Καὶ λοιπὸν ἐπέστη εἰς τοὺς λόγους τοῦ Παύλου καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ ἐβαπτίσθη. Διδαχθεὶς δὲ τὰ μυστικά δόγματα τῆς θεολογίας παρὰ τοῦ μακαρίου Ἱεροθέου κατηξιώθη, ὡς αὐτὸς τοῦτο λέγει ὁ αἰόδιμος, τῆς ἰδίας ἐκείνης χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ὁ Ἱεροθεός. Ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ ὄλον τὸν νοῦν ἀνεβίβασεν ὁ θειότατος οὗτος ἱεράρχης εἰς τὰ ἄνω καὶ τὰ οὐράνια, διὰ τοῦτο φιλοσοφεῖ ὁμοῦ καὶ λογογραφεῖ περὶ οὐρανόθεν ἱεραρχίας τῶν ὑπερκοσμίων Ἀγγέλων, περὶ Ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, περὶ θείων ὀνομάτων, περὶ καταφατικῆς καὶ ἀποφατικῆς θεολογίας, καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων οὐρανόθεν καὶ μυστικῶν καὶ χειροτονεῖται Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν, καὶ τὸ ποιῶν αὐτοῦ ποιμαίνει καλῶς. Ὅτε δὲ ἡ Κυρία Θεοτόκος ἐκοιμήθη καὶ πρὸς τὸν Υἱὸν αὐτῆς ἐξεδήμησε, τότε καὶ ὁ μέγας οὗτος Διονύσιος παραδόξως ἐπέστη εἰς τὴν αὐτῆς κοίμησιν, ἀρπαγίς ἐν νεφέλῃ μετὰ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων καὶ θείων ἱεραρχῶν.¹

¹ Σημειοῦμεν ἔδῳ, ὅτι εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Διονύσιον ἔχει ἐγκώμιον θαυμαστὸν Μιχαὴλ ὁ Σύγκελλος καὶ πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐράνιαν ὄντως καὶ θείαν. (σώζεται ἐν τοῖς τοῦ Διονυσίου σχολίοις τετυπωμένον.) Ὅμοιος καὶ Νικήτας ὁ ῥήτωρ καὶ Παφλαγῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ ἀναβῆναι». Ἀναφέρει δὲ ἐν αὐτῷ, ὅτι ὁ μέγας οὗτος Διονύσιος ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅτε ἔζη καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος, καὶ βλέπων αὐτὴν ἐθαύμασε καὶ εἶπεν, ὅτι καὶ χωρὶς τῆς ἡξέρῃ τις πρότερον, ἀπὸ μόνῃ τὴν σωματικὴν θεωρίαν τῆς γνωρίζει ὅτι εἶναι Μήτηρ Θεοῦ. Τοῦτο τὸ ἴδιον ἀναφέρει καὶ ὁ κατὰ πλάτος βίος του. (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ Βατοπαυδίου καὶ Ἰβήρων.) Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον ἐφιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀναξιώτης κανὼν ἀλόκληρον καὶ τὰ ἐλλείποντα τροπάρια τῆς αὐτοῦ ἑορτῆς, καὶ ὁ βουλόμενος ἑορτάζειν τὸν ἅγιον, ζητησάτω ταῦτα. Λέγει δὲ περὶ τοῦ μεγάλου τοῦτου Διονυσίου ὁ Μιχαὴλ ἐν τῷ ἐγκωμίῳ, ὅτι τῆς Ἀποστολικῆς προεδρίας ὡς ἀληθῶς ἀξίος ἀνεδείχθη, καὶ διδάσκαλος ἦν διδασκάλων, καὶ ποιμὴν ποιμένων, καὶ Παῦλον παραπλήσιος καὶ κορυφαῖός τις καὶ ἄλλος Ἀπόστολος. Ὁ δὲ θεὸς Χρυσόστομος, Πτείνων τοῦ οὐρανοῦ ὀνομάζει.

Ἐνταῦθα δὲ γενόμενος, θαυμάζω κατὰ ἀλήθειαν, πῶς ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τῆς νεοτυπώτου Ἐκατονταετηρίδος (σελ. 154) γράφει ὅτι οἱ Γάλλοι ἠπατήθησαν, καυχώμενοι ὅτι ἐγένετο πρῶτος Ἐπίσκοπος εἰς τὸ Παρίσιον ὁ Ἀρσενάγιος οὗτος Διονύσιος καὶ ὅτι, οὐχὶ ξίφος ἐτελειώθη οὗτος, ἀλλὰ πυρὶ ἐν Ἀθήναις. Οὐδένα δὲ τούτων παράγει μάρτυρα. Ἡμεῖς δὲ ἀκούοντες τὸν Σύγκελλον Μιχαὴλ, νὰ λέγῃ φανερά, ὅτι οἱ Πα-

Ἐπειτα μεταβαίνει εἰς Ῥώμην, ἐξαπλότων πανταχοῦ τῆς εὐσεβείας τὸ κήρυγμα. Ἄνταμώσας δὲ ἐκεῖ τὸν ἅγιον Κλήμεντα τὸν τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπον, κατὰ παρακίνησιν ἐκείνου ὑπῆγεν εἰς τοὺς δυτικοὺς Γαλάτας, ἦτοι εἰς τοὺς Γάλλους, ὅς ἡ κοινὴ γλῶσσα Φρανσέζους καλεῖ, ὁμοῦ μὲ τοὺς δύο μαθητάς του Ῥουστικόν καὶ Ἐλευθέριον. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ ἐκεῖ ἐσπειρε τὸν λόγον τῆς πίστεως, ὑπῆγεν εἰς τὴν Παρυσίαν, ἦτοι εἰς τὸ Παρίσιον, τὴν νῦν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς Φράνσας, καὶ κτίσας εἰς ἐν μέρος οἶκον εὐκτίριον καὶ Ἐκκλησίαν μικράν, ἐκεῖ εὕρισκετο διδάσκων καὶ ἐλκῶν εἰς τὴν εὐσεβείαν μὲ λόγια καὶ ἔργα καὶ θαύματα καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἰλαρότητα τῆς ψυχῆς του, ὅλους τοὺς ἐκεῖ εὕρισκομένους Ἑλληνας ἐνδόξους καὶ ἀδόξους, καὶ αὐτοὺς τοὺς

ῥίσιος ἦτο τότε ἡ μικροτέρα πόλις τῆς Γαλλίας, καὶ ἐν αὐτῇ ὁ θεὸς οὗτος Διονύσιος ἐτελειώθη, καὶ ὅτι τὸν διὰ ξίφους καὶ οὐ τὸν διὰ πυρὸς ὑπέστη θάνατον ὁμοίως καὶ τὸν διάκονον τοῦτον Μαυρίκιον καὶ ἄλλους τοὺς τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ συναξάριον τοῦτου συγγραψάμενους, ταῦτα, λέγω, βλέποντες ἡμεῖς καὶ ἀκούοντες, τῇ παραδόσει τούτων ἐμμένοντες. Ὅμοιος ἐθαύμασα μεγάλως, ἀλλὰ καὶ ἐλυπήθην μεγάλως βλέπων τὸν αὐτὸν συγγραφεὴ νὰ ἐκσυρίττη. οἶμοι! ὡς ὑποβολεμαία, καὶ ὑπερόπλαστα, ἐν τῇ αὐτῇ ἑκατονταετηρίδι τὰ τῶν μεγάλου τοῦτου Διονυσίου συγγράμματα. Καὶ ἂν δὲν εὐλαβήθη Μαξίμου, Σωφρονίου, Ἀνδρέας, Δαμασκηνούς, Σουίδας, Συγκέλλου, Ἀγάθωνας, Πάπας, καὶ ἄλλους πολλοὺς μερτικοὺς πατέρας, οἵτινες ὡς γνήσια δέχονται τὰ ῥηθέντα τοῦ θεοῦ Διονυσίου συγγράμματα, καὶ ἔπρεπεν ὁ εὐλογημένος νὰ εὐλαβήθῃ δύο Οἰκουμενικὰς Συνόδους, τὴν Ἐκτὴν λέγω ἣτις ἀναφέρει ῥητὸν ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὴν ς' πρῆξιν αὐτῆς, καὶ τὴν Οἰκουμενικὴν Ζ', ἣτις ἐν τῷ β', καὶ δ', κανόνι αὐτῆς ῥητὰ τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἀναφέρει καὶ αὐτὸν τὸν Διονύσιον μέγαν ὀνομάζει ὁμοίως καὶ μίαν τοπικὴν Σύνοδον, τὴν ἐν Ῥώμῃ συναχθεῖσαν ἐπὶ Μαρτίνου κατὰ Μονοθελητῶν. Ἄλλὰ γὰρ γενηθήτωσαν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἀληθεῖς, ὡς σφάλεσθαι μὴ δυνάμεναι, πᾶς δὲ ἄνθρωπος μερικὸς, γενηθήτω ψεύστης, ὡς σφαλῆναι δυνάμενος, καὶ μωρίας καλῆται σοφὸς καὶ φιλόσοφος (Ὅρα τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ β', τῆς Ζ'. ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.)

Καὶ τοῦτο δὲ προστίθῃμι, ὅτι ὁ ῥηθεὶς συγγραφεὺς τῆς Ἐκατονταετηρίδος, εἰς πάμπολλα μέρη καὶ τοῦ Θεολογικοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς Μεταφυσικῆς του φέρει εἰς βεβαίωσιν τῶν προκειμένων αὐτῷ ὑποθέσεων ῥητὰ τοῦ μεγάλου τοῦτου Διονυσίου, καὶ δέχεται ταῦτα ὡς γνήσια. Ὅμοιος φέρει [μαρτυρίας ἐξ αὐτῶν καὶ ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ μεταγλωττισθείσῃ ἱερᾷ Τελεουργίᾳ. Ὅθεν ἐπειδὴ αὐτὸς, ἀλλὰ μὲν ἐκεῖ γράφει, ἀλλὰ δὲ ἐν τῇ Ἐκατονταετηρίδι, διὰ τοῦτο οὐδεὶς πρέπει νὰ προσέχη δὲως εἰς τὸν τοιοῦτον, ὡς αὐτὸν ἑαυτῷ λαμπρῶς ἀντιφάσκοντα καὶ ἀσύμφωνον ὄντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος.

ἄλλογίμους. Τούτων δὲ τὴν φήμην ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Δομετιανός, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει πβ' (82) ἐθυμώθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο μαθητάς του Ῥουστικὸν καὶ Ἐλευθέριον, ἔξω τῆς πόλεως Παρισίου. Ἐγένετο δὲ εἰς τὸν μέγαν Διονύσιον θαῦμα γλυκύτατον ὁμοῦ καὶ ἐξαισίον· ὅταν δηλαδὴ ὁ ἅγιος ἀπεκεφαλίσθη, λαβὼν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖράς του, ἐπεριπάτησεν ἕως δύο μίλια τόπον, καὶ δὲν ἀφήκεν αὐτήν, ἕως οὐ ἀπήντησεν εἰς τὸν δρόμον μίαν γυναῖκα Κατοῦλαν ὀνόματι, καὶ σταθεὶς κατὰ θείαν πρόνοιαν, ἀπέθετο αὐτὴν ὡς ἓνα θησαυρὸν εἰς τὰς παλάμας ἐκείνης.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐρρίφθησαν διὰ τὰ φάγουν τὰ θηρία καὶ ὄρνεα, διὰ τοῦτο μερικοὶ χριστιανοὶ ἐπῆραν αὐτὰ κρυφίως, καὶ κατὰ τὸ παρὸν μὲν κατέκρυψαν εἰς τόπον ἀφανῆ, διὰ τὸν φόβον τῶν στρατιωτῶν, ἀφ' οὗ δὲ οἱ στρατιῶται ἀνεχώρησαν, τότε ἡ μακαρία Κατοῦλα λαβοῦσα ταῦτα ἀπὸ ἐκεῖ, ἀπεθησαύρισε αὐτὰ εἰς ἓνα οἶκον. Ὑστερον δὲ οἱ χριστιανοὶ ἔκτισαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ναὸν καὶ Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἁγίων. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος ἦτον ὁ ἅγιος Διονύσιος μέσος κατὰ τὸ μέγεθος, λεπτός, λευκός μὲν κατὰ τὸ χρῶμα, ὀλίγον δὲ κίτρινος, ὀλίγον κοντός εἰς τὴν μύτην, δασύς τὰ ὀφρύδια. Βαθυλοὺς ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς, μεγάλα τὰ ὄτα. Λευκὰ μὲν ἔχων μαλλία μακρὰ δὲ, ὁμοίως καὶ τὰ γένεια ἔχων μακρὰ μὲν μετρίως, ἀραιὰ δέ. Ἦτον ὀλίγον προκοίλης, καὶ μακροδάκτυλος εἰς τὰ χέρια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (Τὸν πλατύτερον βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Ὁμοίως ὄρα καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα τὸν ἐλληνικὸν λόγον ὃν ἔχει Γεώργιος ὁ Κύπριος πρὸς τὸν ἅγιον Διονύσιον.)¹

Ἐπειδὴ δὲ τὸ διήγημα, ὅπερ ἀναφέρει ὁ θεὸς οὗτος Διονύσιος εἰς τὴν πρὸς Δημόφιλον τὸν θεραπευτὴν, ἦτοι μοναχόν, ἐπιστολὴν, εἶναι κατανουκτικόν, διότι διδάσκει, πόσῃν φιλανθρω-

πῖαν δείχνει ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς· διὰ τοῦτο ὠφέλιμον πρᾶγμα θέλει εἶναι, νὰ διηγηθῶμεν τοῦτο ἐδῶ. Λέγει λοιπὸν οὕτως εἰς τὸν Δημόφιλον ὁ θεὸς Πατήρ:

Ὅτε ἐγώ, λέγει, ὑπήγα εἰς τὴν νῆσον Κρήτην, με ἐφιλοξένησεν ὁ ἱερός Κάρπος,¹ (οὗτος δὲ ἦτον εἰς ἐκ τῶν ἀποστόλων, οἵτινες κοινῶς καλοῦνται Ἑβδομήκοντα) ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἄλλος ἦτον τότε παρόμοιος, ἦτον ὅμως καὶ αὐτὸς ἀνὴρ ἐπιτηδειότατος εἰς θεωρίαν Θεοῦ, διὰ τὴν πολλὴν καθαρότητα τοῦ νοῦ αὐτοῦ. Διότι αὐτὸς ὁ τρισμακάριος ποτὲ δὲν ἐπεχειρεῖ νὰ τελειώσῃ τὴν ἱεουργίαν τῶν θείων μυστηρίων, ἀνίσως πρότερον κατὰ τὰς προτελείους εὐχὰς ἦγουν ὅταν πρὸ τῆς ἱεουργίας παρεκάλει νὰ μεταλάβῃ ἀκατακρίτως τὰ θεία μυστήρια, δὲν ἱεοῦργει, λέγω, οὗτος, ἀνίσως πρότερον δὲν ἔβλεπεν ὄρασιν τινὰ θείαν καὶ ἱεράν. Ἐλεγε λοιπὸν ὁ ἱερός Κάρπος, ὅτι εἰς ἀπίστος Ἕλληνας τὸν ἐλύπησεν ἡ λύπη του δὲ ἦτον, διότι ἐκεῖνος ἐπλάνησεν ἓνα χριστιανόν, καὶ τὸν ἔκαμεν Ἕλληνα. Καθ' ὃν καιρὸν λοιπὸν ἔπρεπεν, ὅτε ἀκόμη ἐτελοῦντο αἱ ἱλάραι ἡμέραι ἐκείνου τοῦ ἐλληνίσαντος χριστιανοῦ, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἔχαιρον καὶ ἐθυσίαζον εἰς τοὺς θεοὺς των, ὅτι ἔκαμαν Ἕλληνα ἓνα χριστιανόν. Εἰς καιρὸν, λέγω, καθ' ὃν ἔπρεπεν ὁ θεὸς Κάρπος νὰ παρακαλέσῃ ἀγαθοπρεπῶς τὸν Θεόν καὶ διὰ τοὺς δύο, καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὸν μὲν Χριστιανόν νὰ ἐπιστρέψῃ, τὸν δ' Ἕλληνα νὰ νικήσῃ, καὶ οὕτω νὰ ἀναβιδάσῃ καὶ τοὺς δύο εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ γνῶσιν· ἐκεῖνος ὅμως, δὲν ἠξέεῦρώ πῶς, ἔκαμε τότε ἐν πρᾶγμα, ὅπερ πρότερον δὲν τὸ ἔπαθεν.

Διότι αὐτὸς, σταλάζας, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν ψυχὴν του πολλὴν ἔχθραν καὶ πικρίαν κατ' ἐκείνων τῶν ταλαιπῶρων, ἐκοιμήθη μὲν οὕτω κακῶς, διότι ἔτυχε νὰ ἦναι ἐσπέρα ὅτε ἐλυπήθη, ἐπειδὴ δὲ ἐσυνείβιζε νὰ σηκόνεται κατὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν, ἐσηκώθη καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην κατὰ τὴν συνήθειάν του ἱστάμενος ὅμως εἰς τὴν προσευχὴν, ἐλυπεῖτο οὐ καλῶς καὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζῶσιν ἄνθρωποι ἄθεοι καὶ Ἕλληνες, καὶ νὰ διαστρέφωσι τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας. Καὶ ταῦτα λέγων, παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ ρίψῃ κεραυνόν, διὰ νὰ κόψῃ χωρὶς ἔλεος καὶ τῶν δύο τὰς ζωάς. Ἄμα δὲ ὡς εἶπε

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Διονύσιος καὶ ὁ Τιμόθεος καὶ Ὁνήσιμος ἐμαρτύρησαν ἐν τῷ γς'. (96) ἔπει ἐπὶ Δομετιανῶν. Τούτων δὲ τὸν Διονύσιον, διεδέχθη ἢ τότε, ἢ μετὰ ὀλίγους χρόνους, Πούπλιος ὁ Ἀθηναῖος, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην Μαρτίου. Τὸ μαρτύριον τοῦ Διονυσίου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής· οὗ ἡ ἀρχὴ « Πάλαι μὲν ἐν τύποις » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις.)

² Ὁ Κάρπος οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν εικοστὴν ἑκτην τοῦ Μαΐου. Καὶ ἔρα τὸ Συναξήριον αὐτοῦ ἐκεῖ.

ταῦτα τοῦ ἐφάνη, ἔλεγεν, ὅτι εἶδεν αἰφνιδίως τὸν οἶκον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὅποιον ἐπροσάχθετα, ὅτι ἐσεισθη πρότερον ὅλος, καὶ ἔπειτα ἐσχίσθη εἰς δύο μέρη, ἀπὸ τὴν στέγην ἕως κάτω. Τοῦ ἐφάνη δὲ καὶ ὅτι ὁ οὐρανὸς ἦνοιξεν· ἐπάνω δὲ εἰς τὰ νῶτα τοῦ οὐρανοῦ εἶδε τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ ἀπείρων Ἀγγέλων, αἵτινες παρίσταντο ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν εἶδει ἀνθρώπων. Ταῦτα δὲ ἄνωθεν βλέπων ὁ Κάρπος, ἐθαύμαζεν. Ἐπειτα κύψας κάτω, εἶδεν, ὅτι τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου ἐσχίσθη, καὶ ἐγένεεν ἐν χάσμα σκοτεινὸν καὶ βαθύτατον. Εἰς δὲ τὸ στόμα τοῦ χάσματος εἶδε τοὺς δύο ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐκαταρᾶτο, ὅτι ἔστεκαν εἰς αὐτὸ τραμασμένοι, ἐλεινοὶ, καὶ πλησιάζοντες νὰ πέρσων μέσα εἰς τὸ χάσμα ἀπὸ τὸν τρόμον καὶ ἀστασίαν τῶν ποδῶν των.

Κάτω δὲ ἀπὸ τὸ χάσμα ἐβλεπε νὰ ἀναβαίνωσιν ὀφίδια, τὰ ὅποια ἔρποντα μεταξὺ τῶν ποδῶν ἐκείνων τῶν τρισσαθλίων, ποτὲ μὲν εὐριζόν, φοβερίζοντα καὶ ἔλκοντα αὐτούς· ποτὲ δὲ, ἐδάγκανον αὐτούς μὲ τοὺς ὀδόντας των καὶ τοὺς ἐκτύπων μὲ τὰς οὐράς των, καὶ παντοίῳ τρόπῳ ἐπεχείρουν νὰ τοὺς ρίψωσι μέσα εἰς τὸ ἄπειρον βάθος ἐκεῖνο, κινουντα, σπρώχνοντα, καὶ κτυπῶντα αὐτούς· ὅθεν ἐφαίνοντο οἱ τάλανες, ὅτι ἐμέλλον ἐξάπαντος νὰ πέρσωσι μέσα, θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες, ἀπὸ τὸ κακὸν βιαζόμενοι. Ταῦτα δὲ βλέπων ὁ ἱερός Κάρπος, ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ βλέπῃ πλέον ἄνω εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἰς τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ καθημένον Δεσπότην Χριστόν, ἀλλὰ ἐλυπεῖτο καὶ ἐταράττετο, διὰτὶ ἐκεῖνοι δὲν ἐπιπτον εἰς τὸ χάσμα μίαν ὥραν πρότερον· ὅθεν καὶ πολλάκις ἐπεχείρησε καὶ αὐτὸς νὰ τοὺς ρίψῃ· ἀλλὰ μὴ δυναθεὶς, ἐλυπεῖτο καὶ τοὺς ἐκαταρᾶτο.

Ἵσπερον δὲ, μόλις καὶ μετὰ βίας ἀνανεύσας εἰς τὰ ἄνω, εἶδε μὲν πάλιν τὸν οὐρανόν, καθὼς καὶ πρότερον τὸν εἶδεν, εἶδεν ὅμως ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σπλαγχνισθεὶς εἰς τὸν κίνδυνον ἐκείνων τῶν ἀθλίων, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον του καὶ κατέβη, καὶ προσερχόμενος πλησίον αὐτῶν, τοὺς ἔδιδε χεῖρα βοηθείας, συνεβοήθουν δὲ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ θεοὶ Ἀγγελοὶ, καὶ ἐπίαναν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ μὲν τὸν ἕνα, οἱ δὲ τὸν ἄλλον. Τότε βλέπει ὁ Κάρπος τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἔχων ἐξηπλωμένην τὴν χεῖρα, εἶπε πρὸς αὐτόν, Κτύπα λοιπὸν κατ' ἐμοῦ· ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος καὶ πάλιν καὶ πολλάκις νὰ πάθω, διὰ νὰ σωθῶσιν αἱ ἀνθρώποι. Καὶ ἀγαπητὸν εἶναι εἰς ἐμέ, ἀνίσως ἄλλοι ἀνθρώποι δὲν ἀμαρτάνωσιν· ἦτο

ἀνίσως δὲν ἤθελον μὲ σταυρῶναι ἀνθρώποι, καὶ ἐκ τούτου νὰ ἀμαρτάνωσι καὶ νὰ κολάζωνται βαρυτέρως, ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος νὰ πάθω πάλιν καὶ νὰ ἀποθάνω δι' αὐτούς, (ὡς ἐρμηνεύει ὁ Παχυμέρης). Πλὴν στοχάσου, ἀνίσως καὶ εἶναι συμφέρον εἰς σὲ νὰ ἀλλάξῃς τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀγαθῶν Ἀγγέλλων συντροφίαν, μὲ τὴν παντοτεινὴν συντροφίαν τῶν ὄφρων καὶ τῶν δαιμόνων. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἀνωτέρω δύο μαθηταὶ τοῦ ἁγίου Διονυσίου, **ΡΟΥΣΤΙΚΟΣ** καὶ **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ**, ξίφει τελειοῦνται.

» Ἐλευθέριον καὶ Ρουστικὸν τὸ ξίφος,

» Ἐλευθέρους τίθησι γῆς καὶ γητῶν.

Ὁ ἁγιος μάρτυς **ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

» Κτίστη σέβας δούς Θεοκτιστος οὐ κτίσει,

» Χαίρων κεφαλῆς τὴν ἀφαίρεσιν φέρι.

Μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ** καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὁκτῶ μαρτύρων.

» Διονύσιος σὺν συνάθλων δεκάδι,

» Ζόφου μεταστάς φωτὸς οἰκεῖ χωρίον.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Οὐαλλεριανοῦ καὶ Γαληνίου τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σνδ (254)· παρασταθεὶς δὲ ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνου Αἰμιλιανοῦ, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐξορίζεται. Ἐπειτα δένεται μὲ δεσμὰ καὶ λιθοβολεῖται· ἔπαθε δὲ περισσότερα βάσανα, ἀφ' ὅσα ἔπαθε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Δεχίου εἰς τὴν Λιβύην. Κλεισθεὶς δὲ μέσα εἰς ἕνα τόπον ξη-

¹ Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὸν δέκατον αἰῶνα Κάρολος Σίμπλξ ὁ τῆς Γαλλίης βασιλεὺς, διὰ ληγάτου (ἴσται κληρονομίας) ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἑρρίκον τὸν Ἰερευτὴν, τὴν τοῦ ἁγίου τούτου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου χεῖρα, κεκοσμημένην μὲ χρυσίον καὶ πολυτίμους λίθους, ὡς ἐνέχυρον παντοτεινῆς συμφωνίας, καὶ ἀμοιβαίας κατὰ Θεὸν ἀγάπης. Ὁ δὲ Ἑρρίκος εὐχαρίστως ὑποδεξάμενος τὸ θεῖον δῶρον, προσέπεσε καὶ κατεφίλησε τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ μὲ ἀρχὴν εὐλαβείαν ἐτίμησεν αὐτό. Τὸ ὅσαον ἦτον ἡ μόνη παραμυθία τῶν τῆν Γαλλίαν οἰκούντων· ὅθεν ὁ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ θρησκείας Ἑρρίκου πρέσβυς διενολογεῖται, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου τούτου Διονυσίου μετετέθη ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, κατὰ αὐτὴν ἔπαθε, καὶ μὲ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, καὶ μὲ τοὺς ξένους. (Ὅρα σελ. 362 τοῦ β'. τόμου τοῦ Μελετιοῦ.) Ἡ χαριτόδωτος δὲ τοῦ ἁγίου τούτου χάρα σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου, ἀφιερωθεῖσα διὰ χρυσοβούλλου βασιλικοῦ, ὑπὸ τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

ρόν και άνδρον, ὁποῦ μὲ τὸν Φαῦστον, Γάιον, Πέτρον, Παῦλον, και με ἄλλους τέσσαρας, εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων δώδεκα, ἐτελειώθη ἐν τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως μετ' ἐκείνων. ¹

Ἐστὶν ὁ ἅγιος μάρτυρ **ΘΕΑΓΕΝΗΣ** ² περὶ τελειοῦται.

- » Ὡς ἦλθεν ἐν χρωῖ τῆς πυρᾶς Θεαγένης,
- » Εἰσηλθεν αὐτὴν οὐ παραχθεις τῇ θείᾳ.

Ἐστὶν ὁ ἅγιος μάρτυρ **ΘΕΟΤΕΚΝΟΣ** λίθοις τελειοῦται.

- » Ἄπαξ ἐλεύσθη και Θεότεκνος λέγει,
- » Ὡς Παῦλος εἶπε πρὸς Κορινθίους γράφων.

Ἐστὶν ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ Χοζεβίτης, ἐπίσκοπος Καισαρείας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ῥυσθεις ἀπειρων πειρατηρίων βίου,
- » Ἰωάννης ἀπειρα λήψεται γέρα.

† Οὗτος ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἤτον ἀπὸ τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου, υἱὸς γονέων μεγάλων και περιφανῶν. Λαβὼν δὲ τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν ἀπὸ τὸν πάππον αὐτοῦ, μοναχὸν ὄντα, και ἀποχαιρέτισας αὐτόν, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδέχετο τὴν ἁγίαν και οἰκουμενικὴν τετάρτην σύνοδον τὴν ἐν Χαλκηδόνι, ἀλλ' ἐχώριζεν ἑαυτὸν ἀπὸ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, διὰ τοῦτο θέλων διὰ νὰ προσκυνῆσθαι τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐμποδίζετο νὰ πλησιάσθαι εἰς αὐτόν· ὅθεν ἤκουσε φωνὴν εἰς τὸ ὄνειρόν του λέγουσαν ταῦτα, "Ὅτι οἱ μὴ κοινωνοῦντες μετὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν δὲν εἶναι ἀξιοὶ νὰ προσκυνήσουσιν τὸν Σταυρόν τοῦ Κυρίου." Ἐξυπνήσας λοιπὸν, ἐπρόστρεξεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν και ἐδιωρθώθη. Ἐπανελθὼν δὲ πάλιν εἰς τὸν γέροντα και πάππον του, και πάλιν ἀποχαιρέτισας αὐτόν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, και εὐρῶν ἐν μικρότατον σπήλαιον εἰς ἓνα δύσβατον και κρημνώδη τόπον, ὀνομαζόμενον Χοζεβᾶν, κατῴκησεν ἐν αὐτῷ, και ἐτρέφετο ἀπὸ τὰς ἄκρας τῶν δένδρων τοῦ τόπου ἐκείνου. Τοῦτον δὲ ὁ Θεὸς θέλων νὰ δοξάσθαι, ἐφανέρωσεν αὐτόν τοιοῦτοτρόπως.

¹ Ὁ Διονύσιος ὁστος εἶναι ὁ Ἀλεξανδρείας, περὶ οὗ δρα ἐμπροσθεν εἰς τὴν τετάρτην τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τῶν ἁγίων μαρτύρων, Φαύσου, Γαίου, Εὐσεβίου, και Χατηρήμονος τῶν διακόνων.

² Ἐν ἄλλω δὲ Συναξαριστῇ γράφεται, Θεογένης.

Ἦτον εἰς ἀσκητὴς μέγας εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, Ἀνανίας ὀνόματι, εἰς τοῦτον ἐφέρθη μίαν φορὰν ἐνὸς πλουσίου υἱὸς, ἐνοχλούμενος ἀπὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα, τὸν ὀποῖον δὲν ἐδέχθη ὁ ὄσιος διὰ τὴν πολλὴν του ταπεινώσειν, ἀλλὰ παρεκίνησε τοὺς φέροντας τὸν νέον, νὰ τὸν ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἐσῶτερον τόπον πρὸς τοῦτον τὸν Αἰγύπτιον Ἰωάννην, ἵνα ἰατρεύσθαι αὐτόν. Καὶ λοιπὸν ἐκείνοι εὐρόντες τὸν Ἰωάννην, ἐφανέρωσαν τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὀποῖαν ὑπῆγαν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ ἅγιος, πρῶτον μὲν, δὲν ἐπέειθετο νὰ προσευχηθῆ διὰ τὸν νέον ὕστερον ὀμως βιασθεις, ἐπροσευχῆθη. Ἐπειτα στραφεις, λέγει πρὸς τὸ δαιμόνιον, ἐν τῷ ὀνόματι Χριστοῦ, ἀκάθαρτον πνεῦμα, δὲν σε προστάζω ἐγὼ, ἀλλὰ σε προστάζει ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀνανίας, νὰ ἐκβῆς ἀπὸ τὸν νέον τοῦτον. Ταῦτα ὡς ἤκουσε τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα, ἐκβῆκε παρευθὺς· ὁ δὲ νέος ἐγενεεν ὑγιής.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα ἔκαμε περιβόητον τὸν ὄσιον εἰς ὄλα τὰ μέρη ἐκεῖνα, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἐχειροτονήθη και χωρὶς νὰ θέλῃ, Καισαρείας ἐπίσκοπος. Ἀπὸ τὰς φροντίδας ὀμως τοῦ ἀξιώματος, μὴ δυνάμενος νὰ μεταχειρίζεται τὴν ἐρημικὴν και ἡσύχιον ζωὴν· διὰ τοῦτο ἄφησε τὴν Καισάρειαν, και ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν ἐρημον. Ἄλλ' οὐδὲ τότε ἐδυνήθη νὰ κρυφθῆ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς· διότι γεωργὸς τις ἔχων ἐν παιδίον μικρότατον ἐνοχλούμενον ἀπὸ πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἔβαλεν αὐτό ἐντὸς σπειρίδος (ζιμπιλίου), και σκεπάσας αὐτό ἄνωθεν με χορτάρια, ἀπέθεσεν αὐτό πλησίον τῆς παραθυρίδος τοῦ ἁγίου και ἐφυγεν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐκλαυσεν, ἤκουσεν ὁ ἅγιος· σηκωθείς δὲ και ἰδὼν αὐτό, ἐγνώρισε παρευθὺς τὸ δαιμόνιον, τὸ ὀποῖον εἰς αὐτό ἐκατοίκει· ὅθεν διὰ προσευχῆς του διώξας τὸ δαιμόνιον, ἐποίησε τὸ παιδίον ὑγιές· πλὴν τὸ διωχθὲν δαιμόνιον δὲν ἡσύχασεν, ἀλλὰ ἐσχηματίσθη εἰς μορφήν ἀνθρώπου, και εὐρὸν τὸν ὄσιον ἐπάνω εἰς ἓνα κρημνώδη και δύσβατον τόπον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ τάχα ζητῶν εὐλογία· ὁ δὲ ὄσιος ἐξεπλάγη διὰ τὴν αἰφνιδίαν αὐτὴν θεωρίαν· ὅθεν ἐπειδὴ παρεπάτησαν και ἐμπερδούθησαν οἱ πόδες του, ἔπεσε κάτω εἰς τὸ βάθος τοῦ κρημοῦ· εἰς μάτην ὀμως ἐκοπίασεν ὁ ἀνθρωποκτόνος, ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ἐμεινεν ἀβλαβῆς τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι. Ἄλλὰ πάλιν ὁ φθονερός, και ἄλλον πειρασμὸν κατὰ τοῦ ἁγίου ἐκίνησεν· ἐσήκωσε κατ' αὐτοῦ ἓνα φονέα και ληστήν, ὁ ὀποῖος, ποτὲ μὲν ἔδερνε τὸν ὄσιον, ποτὲ δὲ ἔπερνε τὸ φόρεμά του· ἄλλοτε

δὲ, καὶ τὴν καλύβην του ἕκαιεν ὁ ἀπάνθρωπος. Ταῦτα δὲ πάσχω·ν ὁ ἅγιος, τοῦτο μόνον ἐλεγεν εἰς ἑαυτὸν, καθὼς ὁ ἴδιος ὑστερον τὸ ἐδιηγήθη, ὦ Κύριε, εἰ μὲν εἶναι ἀρεστὰ αὐτὰ εἰς σέ, εὐχαριστῶ σοι. Ὅθεν ἤκουσεν αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ὁ Ὑψιστος, καὶ ἀπὸ τὸν πειρασμὸν αὐτὸν τὸν ἐλύτρωσε, διότι πιασθεὶς ἀπὸ τὸν ἐξουσιαστὴν ὁ κλέπτης ἐκεῖνος, ἐθανατώθη. Καὶ ἀπὸ τότε ἔλαβεν ὁ ἅγιος ὄχι ὀλίγην ἀνεσιν. Πλὴν δὲν ἔπαυσε τελείως ὁ δόλιος διάβολος ἀπὸ τὸ νὰ σκάπητῃ λάκκουσ εἰς τὸν ὄσιον. Διότι μίαν φορὰν ἐρχόμενος ὁ ἅγιος εἰς ἐπίσκεψιν τινῶν ἀδελφῶν, ἀπήντησε κατὰ πάροδον μίαν γυναῖκα, ἣ ὅποια λογισμὸν αἰσχροὺν ὑπὸ τοῦ Διαβόλου δεξαμένη εἰς τὴν καρδίαν της, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, καὶ παρεκάλει αὐτὸν, διὰ νὰ ἀξιώσῃ αὐτήν, νὰ ἐμβῇ μέσα εἰς τὸ σπήλαιόν του, τάχα διὰ νὰ λάβῃ εὐλογίαν καὶ ἁγιασμὸν. Καθὼς λοιπὸν ὁ ἅγιος ἐσυγκατένευσε, καὶ τὴν ἐδέχθη, εὐθὺς ἡ μιὰρὰ ἐκεῖνη καὶ ἀκόλαστος κλείσασα τὴν θύραν, ἐξεγύμνονεν ὅλα τὰ μέλη της, καὶ ἐπραττεν ἡ ἀδιάντροπος ἐκεῖνα, τὰ ὅποια οὔτε πρέπει νὰ εἴπῃ τις διὰ λόγου, σπουδάζουσα διὰ νὰ μολύνῃ τὸν ἀμόλυτον. Ἄλλ' ὁ ἀνίκητος καὶ ἀδαμάντινος τοῦ Χριστοῦ δοῦλος, εὐθὺς ἀποβαλὼν τὸ ὄργανον τοῦτο τοῦ διαβόλου, ἐκβήκεν ἀπὸ τὴν καλύβην του ἀβλαβῆς.

Μίαν φορὰν ἀκούσας ὁ μακάριος οὗτος Ἰωάννης διὰ ἓνα περιβόητον ἀσκητὴν, Μαρκιανὸν ὀνομαζόμενον, ἐπόθει μὲν νὰ τὸν ἰδῇ· ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς ἑαυτὸν ἔβαλεν ὑποκάτω εἰς δεσμὸν, νὰ μὴ ἐκβῇ ἀπὸ τὸ σπήλαιόν του, καὶ ἂν ἤθελε τοῦ ἀκολουθήσῃ ἀνάγκη μεγάλη καὶ ἀπαραιτήτος· διὰ τοῦτο δὲν εὐχαριστεῖτο νὰ λύσῃ τὸν δεσμὸν αὐτὸν καὶ νὰ ἐκβῇ. Ἄλλ' ἡ παντέφορος τοῦ Θεοῦ πρόνοια, τί οἰκονόμησεν; Ἄγγελος Κυρίου λαβὼν τὸν Μαρκιανὸν ἀπὸ τὸ κελλίον του, καὶ φέρων αὐτὸν μετάρσιον εἰς τὸν ἀέρα, ἤσυχα καὶ χωρὶς κρότον, τὸν ἔστησεν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ μακαρίου Ἰωάννου. Ἄφ' οὗ λοιπὸν εἶδον καὶ ἠσπάσθησαν ἀλλήλους οἱ ὄσιοι, καὶ ἐχόρτασαν ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ὁμιλίαν, ἣν ἐποίησαν μεταξύ των· τελευταῖον, εἶπεν ὁ θεῖος Ἰωάννης, δόξα τῷ ἁγίῳ Θεῷ, ὃς τις μὲ ἤξιώσῃ νὰ ἴδω τὸν ποθεινότατόν μου Μαρκιανόν. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὰ λόγια ταῦτα, ἤρπᾳγη πάλιν ὑπὸ ἀγγέλου ὁ θεῖος Μαρκιανὸς ἐμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἰωάννου καὶ ἐφέρθη εἰς τὸ κελλίον του.

Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα διὰ τὴν ὑπερβολὴν ἔβαλεν εἰς διαφόρους λογισμοὺς τὸν ὄσιον Ἰωάν-

νην μήπως τάχα ἦτον φάντασμα διαβολικὸν τὸ γενόμενον· ὅθεν διστάζων καὶ παλαιῶν μετὸς λογισμοῦς, ἔλυσε τὸν δεσμὸν τὸν ὅποιον εἶχε, καὶ ἐκβήκεν ἀπὸ τὸ σπήλαιόν του· ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ κελλίον τοῦ Μαρκιανοῦ, εὐρήκεν ἐκεῖνον ἐν τῇ ὁδῷ. Χαιρετίσας λοιπὸν αὐτὸν καὶ ἀκούσας νὰ τὸν καλῇ ἐξ ὀνόματος, ἐπληροφρήθη ἀκριβέστατα τὸν πρότερον δι' ἀγγέλου γενόμενον παράδοξον τρόπον τῆς ἐκεῖνου ἐλεύσεως. Ὅθεν χαιρετίσας πάλιν αὐτὸν, καὶ ἀντιχαιρετισθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἐπέστρεψε χαίρων εἰς τὸ σπήλαιόν του.

Καὶ τί πρέπει νὰ πολυλογῶ; οὗτος ὁ θεῖος Ἰωάννης δαιμόνια ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωξε· νοσήματα ἀνιάτρευτα ἐθεράπευσε· νερὰ εἰς διαφόρους τόπους ἀνέβλυσε· βροχὰς ἐξ οὐρανοῦ διὰ μέσου τῆς προσευχῆς του πολλακίς κατέφερε. Καὶ ἄλλα πολλὰ σημεῖα καὶ θαύματα διὰ μέσου αὐτοῦ ἐποίησεν ὁ Θεός. Ὅθεν ὡς φωστὴρ ἐν ἀσκήσει καὶ θαύμασιν ἐπὶ τῆς γῆς διαλάμπας, ἐν γῆρα καλῶ ἐτελείωσε τὴν ζωὴν, καὶ ἐν εἰρήνῃ τῷ Κυρίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ παρέθετο.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μῆμημ τοῦ ἁγίου **ΙΕΡΟΘΕΟΥ** Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

• Ἱερόθεος ἱερώθη σοι πάλαι,

• Νῦν δ' αὖ μεταστὰς καὶ συνήθη σοι λόγε.

• Ἡοὶ (ἦτοι τῇ ἡμέρᾳ) σῆμα κάλυψε τετάρτη Ἱερόθειον.

† Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἰς τῶν ἐννεά βουλευτῶν τοῦ ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κριτηρίου καθὼς ἦτον καὶ ὁ θεῖος Διονύσιος ὁ μαθητῆς του. Προκατηχηθεὶς δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, καὶ βαπτισθεὶς, χειροτονεῖται Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν. Αὐτὸς δὲ πάλιν μυσταγωγεῖ τελειότερον τὰ περὶ Χριστοῦ δόγματα τὸν Ἀρεοπαγίτην Διονύσιον. Οὗτος ὁ μακάριος παρεγένετο εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου διὰ νεφέλης μετὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἰσαποστόλων Ἱεραρχῶν· καὶ ἦτον ἑξαρχος μετὰ τοὺς Ἀποστόλους τῶν θεῶν ὑμνωδιῶν, ὄλος ἐκδημῶν, ὄλος ἐξιστάμενος ἑαυτοῦ, καὶ τὴν πρὸς τὰ ὑμνούμενα κοινωνίαν πάσχω·ν διὸ καὶ ἀπὸ ὅλους ὅσοι τὸν ἤκουον καὶ τὸν ἐβλεπον καὶ τὸν ἤξευρον πρότερον καὶ δὲν τὸν ἤξευρον, ἐκρίνετο ὅτι εἶναι θεόληπτος, καὶ θεῖος ὑμνολόγος. Κα-

ὡς ταῦτα λέγει ἀποτολεξεί ὁ μαθητὴς αὐτοῦ μέγας Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ περὶ θεῶν ὀνομάτων. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεοφιλῶς πολιτευσάμενος, καὶ εὐφράνας τὸν Θεὸν μὲ τὴν θεάρεστον αὐτοῦ πολιτείαν καὶ τὰ κατορθώματα, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησεν.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΠΕΤΡΟΣ Καπιτωλίων (ἢ Καπιτωλίας)² ζῆφει τελειοῦται.

- » Εὐθηκτος ὦν μάχιρα Πνεύματος Πέτρος,
- » Τὸ τοῦ ζήφους εὐθηκτον οὐκ ἔδειλία.

Οὗτος ἦτον γέννημα καὶ θρέμμα τῆς πόλεως Καπιτωλίων, σοφὸς πολλὰ, καὶ διαφέρων ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κατὰ τὴν φρόνησιν καὶ σύνεσιν. Λαβὼν δὲ πρότερον γυναῖκα μὲ γάμον, καὶ γεννήσας τρία παιδιά, ὕστερον ἐγένετο μοναχός· ἐτιμήθη δὲ διαίως καὶ μὲ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα τῆς μητροπόλεως Βόστρων.³ Εἶτα διαβάλλεται εἰς τὸν Ἐθνάρχην τῶν Ἀγαρηνῶν, ὅτι ἦτο διδάσκαλος τῶν χριστιανῶν. Ἐπειδὴ δὲ φανερώτερα καὶ γενναιότερα ἐλάλησε περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως ἐμπροσθεν τοῦ ἐθνάρχου, διὰ τοῦτο κόπτουσι τὴν δεξιάν χεῖρα καὶ τοὺς δύο πόδας του· ἔπειτα ἐκβάλλουσι τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ καρφόνουσι αὐτὸν εἰς τὸν σταυρόν. Καὶ τελευταῖον τὸν ἀποκεφαλίζουσι. Τὸ δὲ μαρτυρικὸν αὐτοῦ σῶμα καυθὲν διὰ πυρός, ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμόν.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΔΟΜΝΙΝΗΣ καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς ΒΕΡΙΝΗΣ καὶ ΠΡΟΣΔΟΚΗΣ⁴

¹ Εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Ἱεροθέον ἐπλεξεν ἐγκώμιον γλαφυρόν ὁ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδινός, ὅπερ εἰρίσκεται ἀνέκδοτον ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς τῆς μεγίστης Ἀκράας, τοῦ Κοινοβίου τῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου μονῆς, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ Ἰδύρων, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἱεροθέον ἐπαινεῖσθε τὸν ἱερὸν τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπον, δίκαιον γάρ. » Συνέθετο δὲ καὶ ἡ ἐμὴ εὐτέλεια τροπάρια τινὰ διὰ τοὺς βουλομένους ἑορτάζειν τὴν μνήμην αὐτοῦ.

² Ἡ Καπιτωλία κατὰ τὸν Μελέτιον, εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Σουδέτα, πόλις τῆς Δαμασκῶς, εἰς τὴν ὁποίαν δεικνύται ὁ τάφος τοῦ Ἰωβ.

³ Ἡ Βόστρα εἶναι μητρόπολις τῆς Πετραίας Ἀραβίας, ἔχουσα θρόνον Μητροπολίτου ὑπὸ τὸν Ἱεροσολύμων. Πρότερον δὲ ἦτον ὑπὸ τὸν Ἀντιοχείας. Κοινῶς αὕτη λέγεται Βουσερεθ κατὰ τὸν Μελέτιον.

⁴ Σημειώσαι, ὅτι ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἔχει ἐγκώμιον πλεονεξίας τὰς τρεῖς γυναῖκας ταύτας ἐν τῷ α', τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ

- » Τὸ τοῦ ποταμοῦ ρεῦμα ῥύμα τρεῖς κόραι,
- » Βιωτικῶν ἔχουσιν ἀγνοημάτων.

Αὗται αἱ ἅγαι, τρωθείσαι ἀπὸ τὸν ἔνθεον ζῆλον καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ ἔρωτα, ἀφῆσαν οἰκίας καὶ συγγενεῖς, καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν πόλιν Ἐδεσσαν. Εἰς καιρὸν δὲ καθ' ὃν διέτριβον ἐκεῖ, ἰδοὺ αἰφνιδίως ἔρχεται ὁ ἀνὴρ τῆς Βερνίκης καὶ ὁ πατὴρ τῆς, Ἕλληνας ὄντες, ὁμοῦ μὲ ἄλλους στρατιώτας. Πισθεῖσαι λοιπὸν ὑπ' αὐτῶν αἱ ἅγαι, ὑπῆγον εἰς τὴν Ἱεράπολιν, παρὰ τὴν ὁποίαν ῥεεῖ εἰς ποταμός· ὅθεν ὅτε οἱ στρατιῶται ἔτρωγον καὶ ἐμέθουν, αἱ ἅγαι αὗται κρυφίως φεύγουσαι καὶ προσευξάμεναι εἰς τὸν Θεόν, ἐμβῆκαν εἰς τὸν ποταμόν, καὶ ἀφῆκαν ἑαυτὰς εἰς τὰ ρεύματα τοῦ ποταμοῦ. Καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν αἱ μακάριαι διὰ τοῦ πνιγμοῦ τοῦ ὕδατος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΥΔΑΚΤΟΥ, καὶ ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΣ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Αὐδακτον.

- » Ζῆφει θανῶν Αὐδακτε μάρτυς Κυρίου,
- » Σὺν μάρτυσι ζῆς καὶ Θεὸν ζῶντα βλέπεις.

Εἰς τὴν Καλλισθένην.

- » Χριστοῦ θεωρεῖ κάλλος ἡ Καλλισθένη,
- » Οὐπερ τὸ θεῖον εἶχεν εἰς σκέπην σθένος.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Ἐφεσον ἐτιμήθη δὲ παρὰ τοῦ Μαξιμίνου, καὶ ἐγένετο δούξ δουκῶν καὶ ἐπαρχος ἐν ἔτει σλε' (235), διότι ὑπε-

ἐκδόσεως. Βερνίκην δὲ γράφει ταύτην, καὶ οὐχὶ Βερνίην, ὡς γράφεται ἐν τῷ χειρογράφῳ καὶ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ. Λέγει δὲ ὁ ἅγιος ἐκεῖ, ὅχι ὅτι αἱ θυγατέρες τῆς Δομνίνης ἐπνίγησαν μόναι εἰς τὸν ποταμόν, ἀλλ' ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν Δομνίνα τὰς ἐβύθισεν εἰς τὸν ποταμόν, διότι ἐφοβήθη μήπως οἱ στρατιῶται φθέρουσι τὴν παρθενίαν τῶν θυγατέρων τῆς. Ὅθεν ἐκείναι μὲν, ὑπήκουσαν εἰς τὴν μητέρα των, ἡ δὲ μήτηρ λαβοῦσα αὐτάς, τὴν μίαν ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα, καὶ τὴν ἄλλην, ἀπὸ τὴν ἄλλην, τὰς ἐβύθισεν εἰς τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἑαυτὴ μὲ ἐκείνας κατεβύθισθη καὶ αὐτή. Ἀφῆσαν δὲ ἔξω τοῦ ποταμοῦ τὰ ὑποδήματά των, ἵνα γνωρισθῇ, ὅτι κρυφίως ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ἔφυγον καὶ ἐπνίγησαν, καὶ ὅχι μὲ τὴν εἰδησιν ἐκείνων· ἵνα μὴ κακοπαθήσωσιν ὕστερον ἀπὸ τὸν κριτὴν ὅστις τοὺς ἔστειλεν. Ἐπανεῖ λοιπὸν ὁ Χρυσορρήμων, τὴν μὲν μητέρα, διὰ τὴν μεγάλην ἀνδρίαν ἣν ἔδειξε, νὰ νικήσῃ τὸν πόσον τῆς φύσεως, καὶ νὰ θανατώσῃ μόνη τὰ γεννήματα τῆς κοιλίας τῆς· τὰς δὲ θυγατέρας, διὰ τὴν μεγάλην ὑπακοὴν καὶ εὐπειθειαν, ἣν ἔδειξαν, εἰς τὸ νὰ σταθῶσι νὰ πνιγῶσιν ὑπὸ τῆς μητρὸς των.

ρέβαλλε τούς άλλους κατά τὸν πλοῦτον καὶ φρόνησιν. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ Μαξιμῖνος ἐζήτησε τὴν θυγατέρα τοῦ Καλλισθένην, διὰ τὴν λάβη γυναῖκα εἰς γάμον, ὁ δὲ Αὐδάκτος δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν δώσῃ εἰς ἐκεῖνον, ὄντα ἀλλότριον τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως, τούτου χάριν διήρπασαν τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ ἐξώρισαν αὐτὸν εἰς Μελιτινὴν, ὅπου καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Καλλισθένη, κουρεύσασα τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς τῆς, καὶ ἀνδρική φορέματα ἐνδυθεῖσα, ἐκρύπτετο εἰς τὴν Νιχομήδειαν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ὀκτῶ χρόνους, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θράκην πλησίον μιᾶς γυναικός, τῆς ὁποίας ἡ θυγάτηρ εἶχε βεβλαμμένους τοὺς ὀφθαλμούς. Ὅθεν ἰατροῦσα αὐτὴν, ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς νὰ λάβῃ μὲ γάμον γυναῖκα τὴν ἰατρουθεῖσαν θυγατέρα τῶν, διὰ τὴν χάριν τῆς ἰατρείας· ἀλλ' ἡ μακαρία ὠμολόγησε τὰ εἰς αὐτὴν συμβάντα, ὅτι εἶναι γυνή, καὶ κάμνουσα αὐτοὺς νὰ δοξάσουν τὸν Θεόν, ἀνεχώρησεν.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Μαξιμῖνος ἐθανατώθη, ἔγεινε διάδοχος τῆς βασιλείας ὁ Λικίνιος ἐν ἔτει τιβ' (312). Ὅθεν ἡ Καλλισθένη ἐνεφανίσθη εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ Λικινίου Κωνσταντίαν ὀνόματι, ἣτις ἦτο χριστιανή, καὶ ἀδελφὴ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἐκεῖνη δὲ ἐδέχθη εὐμένως τὴν Καλλισθένην, καὶ κατέστησεν αὐτὴν ὡς μητέρα τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ οὕτω διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ, ὄχι μόνον ἐπῆρεν ὀπίσω ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς τῆς, τὴν ὁποίαν εἶχε κυριεύσει πρότερον ὁ Μαξιμῖνος, ὡς εἶπομεν, ἀλλὰ καὶ τὸ λείψανον τοῦ αἰοιδίμου πατρὸς τῆς Αὐδάκτου μεταφέρει ἀπὸ τὴν Μελιτινὴν εἰς τὴν Ἐφεσον. Καὶ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ κτίσασα, ἀπεθησαύρισε τὸ ἅγιόν του λείψανον ἐν αὐτῷ. Ἀποστολικῶς λοιπὸν ἡ ἅγια διανύσασα τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τῆς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. (Ὅρα καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Μαΐου μηνός.)

Ὁ δαίος πατὴρ ἡμῶν ΑΜΜΟΥΝ ὁ Αἰγύπτιος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- Ἀσκήσεως διήλθε τὴν στενὴν τρίβον,
- Ἀμῶν ὁ θεῖος καὶ τρυφῆς εὗρε πλάτος.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τὸ γένος Αἰγύπτιος, ὀρφανὸς δὲ γενόμενος, ἀποῦ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τοῦ ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν θεῖόν του νὰ λάβῃ μὲ γάμον γυναῖκα. Τούτου δὲ γενομένου, συμφώνησε μετὰ τῆς γυναικός του, ἵνα φυλάξῃσι παρθενίαν. Ἐδούλευε δὲ πάντοτε εἰς τὸν Βαλ-

σαμῶνα, (ἦτοι εἰς τὸν κῆπον ὁποῦ εἶχε τὸ ἔκλεκτόν χόρτον τοῦ καλουμένου ὀποβαλάμου) ἡ τὸ ὁποῖον ἔργον ἐπροξένει εἰς αὐτὸν πολλοὺς κόπους καὶ μόχθους. Ὑστερον δὲ ἀπὸ χρόνους δεκαοκτῶ, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θαυμασθεῖς διὰ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν του εἰς πολλοὺς ἐγένετο ὠφελείας ὑπόθεσις, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν θεοφιλή βίον του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πολλὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἐποίει. Τούτου τοῦ ἁγίου τὴν μακαρίαν ψυχὴν εἶδεν ὁ μέγας Ἀντώνιος ἀναφερομένην εἰς οὐρανοὺς ὑπὸ ἁγίων Ἀγγέλων.²

¹ Περὶ τοῦ ὀποβαλάμου τούτου δεῖ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐκτὴν τοῦ Δεκεμβρίου ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι τοῦ ἐκεῖ πρώτου Συναξαρίου.

(Κατὰ τὸ Μηναιὸν τοῦ Β. Κουτλουμουσιανοῦ Βαλαμῶν ἴσθιν ὄνομα περιεκτικόν, δηλοῦν τόπον ἢ κῆπον, περιέχοντα φυτὰ τοῦ βαλαλάμου, ὅπερ καὶ βάλαμος λέγεται θηλυκῶς, ἣτις κατὰ τὸν Παλλάδιον δίκην ἀμπέλου φυτεύεται γεωργουμένη καὶ κλαδευομένη, πολὺν ἔχουσα πόνον.) Σ. Ε.

² Σημείωσαι ὅτι διὰ τὸν Ἀμμόν τοῦτον γράφει ὁ Σωκράτης βιβλ. δ' κεφ. κβ' τῆς Ἐκκλησιαστ. ἱστορίας. Ὅτι νέος ὢν, δὲν ἠθέλε νὰ ὑπανδρευθῇ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ συγγενεῖς του συνεβούλευον αὐτὸν, ὅτι ὑβρίζει μὲ τοῦτο τὸν τίμιον γάμον, ἐπῆρε γυναῖκα. Ἀγαγὼν δὲ αὐτὴν εἰς τὸν κοιτῶνα, ἐπῆρε βιβλίον ἀποστολικόν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἀνεγίνωσκεν εἰς τὴν τοῦ Παύλου πρὸς Κορινθίους πρώτην ἐπιστολὴν, ὅσα παραγγέλλει ἐκεῖ πρὸς τοὺς ὑπανδρευμένους, ἐπρόσθετε δὲ καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ πολλὰ, πόσον δηλαδὴ κοπιαστικὴ εἶναι ἡ μετὰ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς συμβίωσις! πόσα φορτικὰ ἔχει ἡ γυνὴ διὰ τὰς ὠδινὰς τῆς, καὶ διὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων! Ἐλεγε δὲ καὶ ὅτι ἡ παρθενία εἶναι καθαρὰ καὶ ἐλευθέρη, καὶ κάμνει τοὺς παρθέτους νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν μὲ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπέσειεν αὐτὴν νὰ ζῆσῃ μὲ παρθενίαν. Καὶ λοιπὸν λαβὼν αὐτὴν, ὤπηγεν εἰς τὸ ὄρος τῆς Νιτρίας, καὶ ἐκάθισαν ἄμφω εἰς μίαν καλύβην, μὴ ἔχοντες διάκρισιν ἄρρενος καὶ θήλεος, ἀλλ' ἐν ὄντες ἐν Χριστῷ. Εἶτα ἐκάθισεν ἕκαστος χωριστὰ, καὶ ἐπέρασεν τὴν ζωὴν των μὲ ζηροφαγίαν καὶ μεγάλῃ ἀσκήσιν. Περὶ τοῦ Ἀμμοῦν τούτου καὶ τῆς συζύγου του διηγείται καὶ τὸ Λαυσαϊκὸν καὶ δεῖ ἐκεῖ.

Ἀγείει δὲ ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ, ὅτι τὸ ὄρος ἐν ᾧ διέτριβεν ὁ Ἀντώνιος, δεῖ εἶδε τὴν ψυχὴν τοῦ ὁσίου Ἀμμοῦν ἀνερχομένην, ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὸ ὄρος τῆς Νιτρίας, ἐν ᾧ ἦτον ὁ Ἀμμοῦν, δεκατρεῖς ἡμέρας. (λόγ. ζζ' σελ. 392) Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ Ἀμμοῦν οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἐπτὰ τοῦ Δεκεμβρίου. Καθότι καὶ ἐκεῖνος ἐν τῇ Νιτρίᾳ ἦτον. Ἴσως δὲ ὁ Ἀμμοῦν οὗτος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις γράφεται εἰς τὸ Ἐκλόγιον ἐκ μέρους τοῦ Ἱερωνύμου.

Ἀναγινώσκωμεν δὲ εἰς τὸν Εὐεργετινὸν, ὅτι ἐπαινετὴν ἀπόκρισιν ἔδωκεν ὁ Ἀμμοῦν οὗτος εἰς τὸν ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἀδελφὸν καὶ εἰπόντα, «Πέμπει με ὁ πνευματικὸς μου πατὴρ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΑΥΣΤΟΥ, ΓΑΙΟΥ, ΕΥΣΕΒΙΟΥ, καὶ ΧΑΙΡΗΜΟΝΟΣ, τῶν διακόνων.

† » Χριστῷ συνήθη ἡ τετράς διακόνων,
» Φαῦστος, Γάιος, Εὐσέβιος, Χαιρήμων.

Οὗτοι ἦσαν μαθηταὶ τοῦ μεγάλου Διονυσίου, καὶ διάκονοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὁ μὲν Γάιος καὶ Φαῦστος ἐξωρίσθησαν μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν, καὶ πολλὰ παθόντες, ἔλαβον τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ Εὐσέβιος καὶ Χαιρήμων ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐξορίαν τοῦ διδασκάλου τῶν, ἐπεσκέπτοντο τοὺς ἁγίους μάρτυρας τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ ἔθαπτον τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα. Διαρκέσαντες δὲ ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), καὶ πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομείναντες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν

εἰς διακονίαν, καὶ φοβοῦμαι τὴν πορνείαν. » Ὁ δὲ Ἀμμοῦν εἶπεν αὐτῷ, Εἰς ὅποιαν ὥραν ἔρχεται σοὶ πειρασμὸς, εἰπέ, Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ταῖς εὐχαῖς τοῦ πατρὸς μου ἐξελοῦ με. » Ἐπληρώθη δὲ ὁ λόγος τοῦ ἁγίου διὰ τῶν ἔργων· διότι ἀπελθόντος τοῦ ἀδελφοῦ ἔκεινον ποτὲ εἰς ὁμηροσίαν τοῦ γέροντός του, μία παρθένος βλέπουσα αὐτὸν εἰσερχόμενον εἰς τὸν οἶκόν της, ἔκλεισε τὴν θύρην. Ὁ δὲ ἀδελφὸς ἐφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης καὶ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς μου, ἐξελοῦ με. Καὶ εὐθὺς εὐρέθη εἰς τὴν ἔδδν τῆς Σικίτιως (σελ. 234.) Προσθέτει δὲ ὁ αὐτὸς Εὐεργετινός, ὅτι ὁ Ἀμμοῦν ὄστος, γυμνὸν ποτὲ δὲν εἶδε τὸν ἑαυτὸν του, λέγων· Ὅτι εἶναι ἀπρεπὲς εἰς μοναχὸν νὰ βλέπῃ γυμνὸν τὸ σῶμά του. Ὅθεν χρεῖας ποτὲ γενομένης, ἵνα διαπεράσῃ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Λύκον, ὅτε ἐγένετο πλημμύρα νεροῦ, παρεκάλεσε τὸν μετ' αὐτοῦ ὄντα Θεόδωρον, νὰ ὑπάγῃ μακρὰν, διὰ νὰ μὴ ἴδωσι γυμνοὺς ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ὅταν κολυμβῶσι. Μακρύναντος δὲ τοῦ Θεοδώρου, πάλιν ὁ Ἀμμοῦν ἐντρέπετο νὰ γυμνωθῆ. Ἐν ᾧ δὲ καιρῷ ἐντρέπετο καὶ ἐφρόντιζε, πῶς νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν· Ὁ τοῦ θαύματος! ἤρπαγῃ (ἴσως ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου) καὶ εὐρέθη εἰς τὸ ἀντίπεραν μέρος τοῦ ποταμοῦ. (σελ. 635). Διὰ τοῦτο λέγει ὁ μέγας Βασιλεὺς, ὅτι ἡ παρθένος καὶ μοναχὴ, καὶ δὲν ἦναι κἀνεὶς ἀνθρώπος παρὼν, πρέπει νὰ ἐντρέπεται αὐτὴ ἑαυτῆν, καὶ νὰ μὴ πράττῃ κἀνὲν πρᾶγμα ἀνάξιον τῆς τοῦ νυμφίου Χριστοῦ θεωρίας καὶ ἀρεσκείας, ὅποιον εἶναι καὶ τὸ νὰ γυμνῶνται. «Κἀν μόνι, ἡ παρθένος ἦ, μηδενὸς ἀνθρώπου παρόντος τὸ σύνολον, πράττειν τι τῶν μὴ ἀξίων τοῦ νυμφίου οὐκ ἀνεχομένη. Κἀν γὰρ μὴδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἄλλος παρῆ, ἀλλ' αὐτὴ ἑαυτῇ πάρεστιν ἡ παρθένος. Καὶ πάντων μᾶλλον ἑαυτὴν ὀφείλει αἰδεῖσθαι. Οὐ γὰρ δὴ τοὺς μὲν ἄλλους ὡς αἰδοῦς ἀξίους φυλάσσειται, ἑαυτὴν δὲ ὡς οὐκ ἀξίαν αἰδοῦς ἀτιμάσει. (λόγ. περὶ παρθηνίας.) Καὶ πάλιν· «Οὐ γὰρ δεῖ, καὶ ἐν οἴκῳ μόνῃ καθέζηται καθ' ἑαυτὴν ἡ παρθένος, διότι μηδεὶς πάρεστι τῶν ἀνθρώπων, ἀδιαφόρως γυμνοῦσθαι» (αὐτόθι.)

ὁμολογίαν, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, τῆς ἁγίας μάρτυρος ΧΑΡΙΤΙΝΗΣ.

» Ὅπερ δι' εὐχῆς εἶχε σαρκὸς τὴν λύσιν,

» Ἰδοὺ δι' εὐχῆς λαμβάνει Χαριτίνη.²

† » Πέμπτη Χαριτίνη εἰσέδραμεν ἔστου θεοῦ.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Δομετίου κόμητος ἐν ἔτει σγ' (290), δούλη Κλαυδίου τινός. Ἀκούσας δὲ ὁ κόμης Δομέτιος περὶ αὐτῆς, ὅτι εἶναι χριστιανή, γράφει εἰς τὸν αὐθέντην τῆς Κλαυδίου νὰ ἀποστείλῃ τὴν Χαριτίνην εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὴν ἐξετάσῃ· ὁ δὲ αὐθέντης αὐτῆς λυπηθεὶς, ἐνεδύθη σάκκον· ἦτο τρίχινον φόρεμα, καὶ ἐθρήνει. Ἡ δὲ Χαριτίνη παρηγορούσα αὐτὸν, ἔλεγε, Μὴ λυποῦ, αὐθέντα μου, ἀλλὰ χαῖρε, ἐπειδὴ ἐγὼ ἔχω νὰ λογισθῶ εἰς τὸν Θεὸν μία εὐπρόσδεκτος θυσία διὰ τὰς ἰδικὰς μου καὶ ἰδικὰς σου ἁμαρτίας. Ὁ δὲ Κλαύδιος ἀπεκρίθη· Δούλη τοῦ Θεοῦ, ἐνθυμοῦ καὶ ἐμὲ πλησίον εἰς τὸν ἐπουράνιον Βασιλέα. Φερθεῖσα λοιπὸν ἡ ἁγία διὰ μέσου τοῦ κόμητος ἐμπροσθεν εἰς τὸν ὑπατικὸν δεδεμένη, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν· ὅθεν διὰ κατασχύνην ξυρίζεται τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς πάλιν ἡ κεφαλὴ τῆς ἐγέμωσεν ἀπὸ μαλλία διὰ τῆς Θεῆς δυνάμεως. Ἐπειτα βάλλου-

¹ Ὁ ἐνταῦθα ἀναφερόμενος Διονύσιος, ὁ Ἀλεξανδρείας ἐστίν, ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως πολλὰς ὑπομείνας βασάνους ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Αἰμιλιανόν, ὡς γράφει ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ ζ'. κεφ. ια'. τῆς Ἐκκλησιαστ. ἱστορίας. Ἐξωρίσθη δὲ ὁ ἅγιος Διονύσιος μετὰ τοὺς μαθητὰς του εἰς τὴν ἐν Λιβύῃ Κερρώ. Οἱ ἀκολουθήσαντες δὲ μαθηταὶ του εἶναι Μάξιμος ὁ πρεσβύτερος, Φαῦστος, Εὐσέβιος, καὶ Χαιρήμων. Γάιος δὲ παρ' Εὐσεβίου οὐκ ἀναφέρεται, εἰμὴ Γερμανός. Ὁ δὲ Εὐσέβιος ὁ πρῶν διάκονος, ἔγενεν ὕστερον Λαοδικεῖας Ἐπίσκοπος. Ὁ δὲ πρεσβύτερος Μάξιμος, μετὰ τοῦ Διονυσίου διεδέχθη τὴν λειτουργίαν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀδελφῶν· ἦτο ἔγενεν Ἐπίσκοποι Ἀλεξανδρείας. Ὁ δὲ Φαῦστος γηραιὸς γεγονός, ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν. Ταῦτα μὲν γράφει ὁ Εὐσέβιος καὶ ὅρα ἐκεῖ, ὁ ἅγιος δὲ Διονύσιος ἐ ορτάζεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος μηνός.

² Σημειώσαι, ὅτι τὸ ἴδιον τοῦτο διήγημα εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν συνώνυμον αὐτῆς Χαριτίνην, κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

σιν εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς ἀνθρακας ἀναμμένους καὶ ἐπ' αὐτῶν χύνουσι καὶ ὄξος. Ἐπειτα ἐμπήγουσιν εἰς τοὺς μαστοὺς αὐτῆς σουβλία ἀναμμένα, καὶ κατακαίουσι τὰ πλευρά της με λάμπάδας. Μετὰ ταῦτα κρεμάσαντες πέτραι ἀπὸ τὸν τράχηλόν της, ῥίπτουσι αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀγία ἐλυτρώθη παραδόξως καὶ δὲν ἐπνίγη, διὰ τοῦτο ἐδέθη εἰς ἓνα τροχόν. Εἶτα σύρεται πολλάκις ἐπὶ σωροῦ ἀναμμένων ἀνθράκων. Διαφυλαχθεῖσα δὲ ἀβλαβῆς ὑπὸ θεῶν ἀγγέλων, ἐκρίζονεται τὰ δούχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν της. Ἐπειδὴ δὲ ἐπρόσταξεν ὁ δικαστὴς νὰ παραδοθῆ εἰς πορνοστάσιον, παρεκάλεσεν ἡ ἀγία τὸν Θεὸν νὰ φυλαχθῆ ἀμόλυντος, καὶ οὕτω παρέθετο τὴν ψυχὴν της εἰς τὸν ποθοῦμενον Θεόν. Τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἐβρίφη εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ὑπὸ δὲ τῆς θείας προνοίας ἐκδόηκεν εἰς τὸ παράλιον ὃ δὲ αὐθέντης της Κλαύδιος λαβὼν αὐτὸ, τιμίως καὶ εὐλαβῶς ἐνεταφίασεν. Τὸν βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Ἐφραῖμ ὀλίγον πλατύτερον. ¹

Τῆ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία μάρτυς **ΜΑΜΕΛΧΘΑ** λίθοις βληθεῖσα τελειοῦται.

- Ὁμοῦ λελουμένην με Χριστὲ προσδέχου,
- Μαμέλχθα φησί, καὶ λίθοις βεβλημένην.

Αὕτη ἦτον ἀπὸ τὴν Περσίδα ἱέρεια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἔχουσα καὶ ἀδελφὴν χριστιανὴν. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν εἰς τὸ δνειρόν της ἓνα ἀγγελον Θεοῦ, ὃς τις ἐδειχνε καὶ ἐδίδασκεν αὐτὴν τὰ μυστήρια τῶν χριστιανῶν, ἐξύπνησε τρομασμένη, καὶ ἐδιηγῆθη τοῦτο εἰς τὴν ἀδελφὴν της· ἡ δὲ ἀδελφὴ της ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν ἐπίσκοπον, ὃς τις ἐβάπτισεν αὐτὴν. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἐθυμώθησαν καὶ με πέτρας αὐτὴν ἐθανάτωσαν, καθ' ὃν καιρὸν ἐφέρει ἀκόμη ἡ μακαρία τὰ φωτεινὰ ἱμάτια τοῦ ἀγίου βαπτίσματος, καὶ ἔρριψαν αὐτὴν εἰς ἓνα λάκκον βαθύτατον, ἀπὸ τὸν ὅποιον μόλις καὶ μετὰ βίας ἐδυνήθησαν οἱ χριστιανοὶ νὰ ἐκβάλωσι τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον. Τότε ὁ ἐπίσκοπος ὑπήγεν εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν καὶ ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν ἐξουσίαν, νὰ κρημνίσῃ μὲν τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, νὰ οἰκοδομήσῃ δὲ αὐ-

τὸν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας μάρτυρος ταύτης **Μαμέλχθας**. Τοῦτο οὖν ποιήσας, ἀπεθησαύρισεν ἐν τῇ νεοκτίστῳ ἐκκλησίᾳ τὸ τίμιον αὐτῆς λείψανον.

Ὁπτασία **ΚΟΣΜΑ** μοναχοῦ φοβερά καὶ ὠφέλιμος.

† • Πενθῶ κολάσεις τὰς ξένας ὧδε βλέπων.

• Καίρω δὲ αὐθις τὰς ἀναπαύσεις βλέπων.

Κατὰ τὸν δέκατον τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας Ῥωμανοῦ τοῦ Λεκαπινοῦ, ἦτοι ἐν ἔτει 932, ἦτον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀνθρωπός τις, ὁ οἰκειότερος τῶν ὑπηρετῶν, τῶν παρισταμένων εἰς τὸν βασιλικὸν κοιτῶνα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις ἐβασίλευσεν ὀλίγον προηγήτερα τοῦ Ῥωμανοῦ, ἦτοι οὐῖός μὲν Βασιλείου τοῦ Μακεδόνας, ἀδελφός δὲ Λέοντος τοῦ σοφοῦ. Οὗτος λοιπὸν ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος ἀφήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἠγάπησε τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, καὶ μετονομασθεὶς Κοσμᾶς διὰ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος, κατεστάθη ὑστερον καὶ ἡγούμενος τοῦ σεβασμίου μοναστηρίου τοῦ εὐρισχομένου παρὰ τὸν ποταμὸν Σάγαριν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν μερικοὶ χρόνοι, ἠκολούθησε νὰ περιπέσῃ ὁ θεῖος οὗτος Κοσμᾶς εἰς δεινὴν καὶ βαρυτάτην ἀσθένειαν, καὶ νὰ διαρκέσῃ εἰς αὐτὴν καιρὸν πολύν. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν πέντε μῆνες, ἀνέλαβεν ὁ ὄσιος ὅπως οὖν ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, καὶ σηκωθείς ὀλίγον ἀπὸ τὴν κλίνην του, ἐκάθισε, βασταζόμενος ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο παρὰ τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν ἀδελφῶν. Εὐθὺς λοιπὸν ἔγεινεν ἔξω ἑαυτοῦ του, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἔκστασιν ταύτην ἀπὸ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἕως τὴν ἐνάτην· καὶ τὰ μὲν ὀμμάτιά του εἶχεν ἀνοικτὰ, προσέχοντα εἰς τὴν στέγην τοῦ οἴκου του, τὸ δὲ στόμα του ἐκρυφομίλει λόγια τινὰ, πάντῃ ἀναρθρα καὶ ἀκατανόητα. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς ἑαυτὸν ὀλίγον, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐκεῖ παρόντας, δότε μοι τὰς δύο μερίδας τοῦ ἄρτου, τὰς ὁποίας ἔλαβον τώρα πρό ὀλίγου ἀπὸ τὸν τίμιον γέροντα· λέγων δὲ ταῦτα, ἔβαλεν εἰς τὸν κόλπον του τὰς χεῖράς του, ἐρευρῶν διὰ νὰ εὕρῃ τὰ ζητούμενα. Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ παρόντων, στοχαζόμενοι, ὅτι θεῖα ἔκστασις ἠκολούθησεν εἰς τὸν γέροντα, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον· εἶπε, λέγοντες, ὦ πάτερ, εἶπε χωρὶς νὰ φθονήσῃς ἡμᾶς, διὰ τὴν μεγάλην ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐκ τούτου νὰ λάβωμεν· εἶπε καὶ διηγῆσου, ποῦ ἦσους εἰς τὰς τῶ-

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτῆς συνέγραψεν ἄλληγοστὸς ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχή· Ἐκράτει ποτί· (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρῃ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσῆρων καὶ ἐν Ἑλλάδι.)

σας ὥρας; καὶ εἰς ποίαν θεωρίαν ἀνεβίβαζες τὴν διάνοιάν σου; με ποῖον δὲ συνωμίλεις κινῶν τὰ χεῖλη σου; Ὁ δὲ ὄσιος βλέπων αὐτοὺς θρηνοῦντας πολλὰ καὶ παρακαλοῦντας, παύσατε, ἔλεγεν, ὦ τέκνα, παύσατε, καὶ ὅταν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ἔλθω εἰς ἑμαυτὸν, τότε βέβαια θέλω ἐκπληρώσει τὴν δέησίν σας.

Τὸ πρῶτ' λοιπὸν, ἀφ' οὗ συνήχθη εἰς τὸ κελίον τοῦ ὄσιου ὅλη ἡ ἀδελφότης, ἤρχισεν ὁ τίμιος γέρων νὰ διηγητῆται τὴν ὀπτασίαν, καὶ νὰ λέγῃ εἰς αὐτοὺς ταῦτα· Πατέρες μου καὶ ἀδελφοί· τὸ μὲν νὰ νοήσω ὅλα ὅσα εἶδον κατὰ μέρος, καὶ νὰ τὰ διηγηθῶ λεπτομερῶς, τοῦτο εἶναι ἀνώτερον ἀπὸ κάθε νοῦν καὶ ἀνθρωπίνην γλῶσσαν, ὅσα δὲ μόνον ἐνθυμοῦμαι, ἐκεῖνα καὶ θέλω διηγηθῆ. Ἐκεῖ ὅπου ἐκαθήμην εἰς τὴν κλίνην μου, βασταζόμενος ὑπὸ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐφάνη μοι ὅτι ἔβλεπα ἀπὸ τὸ ἀριστερόν μου μέρος πλῆθος πολὺ ἀνθρωπαρίων τινῶν μελανῶν εἰς τὰ πρόσωπα. Εἰς ὄλους δὲ ἡ μελανία δὲν ἦτον ἡ αὐτὴ, ἀλλ' εἰς ἄλλους μὲν περισσοτέρα, εἰς ἄλλους δὲ ὀλιγωτέρα· καὶ ἄλλοι μὲν ἀπὸ ἐκείνους εἶχον τὰ ὄμματα ἀνάστροφα γυρισμένα, ἄλλοι δὲ εἶχον αὐτὰ μαῦρα, ὡς τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, ἄλλοι δὲ εἶχον αὐτὰ αἱματωμένα, καὶ ἔβλεπον ὡς ἂν φονεῖς καὶ θηρία. Καὶ ἄλλος μὲν ἀπὸ ἐκείνους εἶχε μαῦρα τὰ χεῖλη καὶ πολλὰ ἐξωγκωμένα καὶ φουσκωμένα, ἄλλος δὲ εἶχε μαῦρον καὶ φουσκωμένον μόνον τὸ ἐν χεῖλος· καὶ ἄλλος μὲν εἶχε τοιοῦτον τὸ ἄνω χεῖλος, ἄλλος δὲ τὸ κάτω.

Τὰ ἀνθρωπάρια λοιπὸν ἐκεῖνα ἤλθον παρὰ τὴν κλίνην μου καὶ ἐσπούδαζον νὰ μὲ πάρουν ἀπὸ σᾶς, καὶ πρῶτον μὲν σᾶς ἔβλεπον ὄλους ἰσταμένους τριγύρω μου, ὅθεν καὶ μοι ἐφαίνετο, ὅτι δὲν τὰ φοβοῦμαι πολλὰ, οὔτε δειλιῶ τὰς ὀρμάς των, ὕστερον δὲ, δὲν ἐξεύρω πῶς, ἔμεινα μοναχὸς χωρὶς σᾶς καὶ εὐθὺς ἐκυριεύθη ἀπὸ ἐκεῖνα. Ὅθεν μὲ πολλὴν θρασυτητα μὲ ἐπῆραν, καὶ ἄλλοι μὲν μὲ ἔσυρον ἐμπρὸς δεξιόν, ἄλλοι δὲ μὲ ἔσπρωχνον ὀπίσθεν. Καὶ ἄλλοι μὲν μὲ ἄλλον τρόπον εἰς ἄλλο μέρος μὲ ἐσυμπόδιζον, ἄλλοι δὲ μὲ ἐστενοχώρουν δυνατά. Τέλος πάντων, φέροντές με εἰς ἓνα μεγαλῶτατον καὶ βαθύτατον κρημνόν, τοῦ ὁποίου τὸ πλάτος ἦτον περισσότερο παρὰ μία λίθου βολή, τὸ δὲ βάθος ἐφθανεν ἕως εἰς τὸν τάρταρον, εἰς τοῦτον, λέγω, τὸν φοβερόν κρημνόν μὲ βίαν μεγάλην μὲ κατεβίβασαν. Εἰς τὸ ἓνα δὲ μέρος τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου κρημνοῦ, ἦτο μία ὁδὸς τόσοσιν στενὴ, ὥστε μόλις ἐδύνατο νὰ χωρέσῃ εἰς αὐτὴν ἓν ἴχνος ποδός. Εἰς ταύ-

τὴν λοιπὸν τὴν στενὴν καὶ λεπτοτάτην ὁδὸν μὲ βίαν μεγάλην μὲ ἐτράβιζον, ἐγὼ δὲ ἐσπούδαζον νὰ κλίνω πάντοτε εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, φοβαύμενος, μήπως ὀλισθήσω καὶ πέσω κάτω εἰς τὸ ἀχανές ἐκεῖνο καὶ ἀμέτρητον βάθος. Εἰς δὲ τὸ χάος ἐκεῖνο ἐφαίνετο, ὅτι διαπερᾶ εἰς ποταμὸς, τοῦ ὁποίου ἡ ῥοὴ ἔκαμνε μεγάλην βροχίαν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν μὲ πολὺν φόβον καὶ τρόμον διεπεράσαμεν ἐκείνην τὴν στενωπὴν ὁδόν, εὗρομεν μίαν θύραν μεγάλην, ἣτις ἦτον ὀλίγον ἀνοικτὴ· εἰς ταύτην δὲ ἐκάθητο ἀνὴρ μέγας καὶ γιγαντιαῖος κατὰ τὸ σῶμα· μαῦρος μὲν κατὰ τὴν μορφήν, φοβερός δὲ κατὰ τὸ πρόσωπον, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἀναστροφῶς γυρισμένοι, μεγάλοι πολλὰ καὶ αἱματώδεις καὶ φλόγα πολλὴν πυρός ἐξέβαλλε, ἀπὸ δὲ τῆς ῥινός του ἐξήρχετο καπνός· ἡ γλῶσσά του ἦτον κρεμασμένη ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα του ἕως μίαν πῆχυν, καὶ ἡ μὲν δεξιὰ του χεὶρ ἦτο τελείως κατάψυχρος καὶ πεπαγωμένη, ἡ δὲ ἀριστερὰ ἦτο χονδρὴ, ὡς κολόνα καὶ γυμνὴ καὶ πολλὰ μακρά.¹ Μὲ ταύτην τὴν χεῖρα ἐπίανεν ὁ φοβερός ἐκεῖνος τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ τοὺς ἔρριπτε μέσα εἰς τὸ ἀμέτρον χάος ἐκεῖνο, οἵτινες ῥιπτόμενοι, ὅλοι τὸ οὐαί! καὶ τὸ οἴμοι! ἐφώναζον.

Καθὼς λοιπὸν ἡμεῖς ἐπλησιάσαμεν εἰς τὸν μαῦρον ἐκεῖνον καὶ φοβερόν γίγαντα, ἐφώνησεν αὐτὸς εὐθὺς μὲ μεγάλην φωνὴν εἰς ἐκείνους, οἵτινες μὲ ἔσυραν. Οὗτος εἶναι φίλος μου. Καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον ἤπλωσε τὴν χεῖρά του, ζητῶν νὰ μὲ πιάσῃ. Ἐγὼ δὲ κρατηθεὶς ἀπὸ τὸν φόβον, ἐτρόμαξα καὶ συνεστάλην· καὶ παρευθὺς ὡς νὰ ἐστάλησαν δύο ἄνδρες λευκοὶ τὰς τρίχας καὶ ἱεροπρεπεῖς, τοὺς ὁποίους ἐνόμισα, ὅτι εἶναι ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι τὰς ἀγίας αὐτῶν εἰκόνας. Τοῦτους λοιπὸν βλέπων ὁ ἀσχημότερος ἐκεῖνος γίγας, εὐθὺς ἐφοβήθη καὶ ἀπεκρύβη. Ὅθεν λαβόντες μὲ εὐμένειαν οἱ δύο ἐκεῖνοι διεπέρασαν μίαν ἐσωτέραν θύραν, διὰ τῆς ὁποίας ἐξήλθομεν εἰς μίαν πεδιάδα, ὅπου ἦσαν κάλλιστα χωρία καὶ ὠραῖοτατα. Πέρασαντες δὲ καὶ ταῦτα, πλησίον εἰς τὸ τέλος τῆς πεδιάδος εὗρομεν μίαν κοιλάδα

¹ Διὰ τούτων αἰνιγματωδῶς δηλοῦται, ὅτι ὁ διάβολος, πρὸς μὲν τὰ δεξιὰ, ἦτοι πρὸς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰς ἀγαθὰς κινήσεις, εἶναι πάντῃ κατάψυχρος καὶ ἀκίνητος, πρὸς δὲ τὰ ἀριστερά· ἦτοι πρὸς τὰ πονηρὰ, καὶ τὰς πονηρὰς κινήσεις, ἐνεργῆς ἐστὶ καὶ θερμὸς καὶ εὐκίνητος.

χλοερὰν καὶ πανευφρόσυνον, τῆς ὁποίας τὴν ὠραιότητα καὶ τὸ κάλλος καὶ ὅλην τὴν ἄλλην χάριν εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσῃ τις διὰ λόγου. Εἰς τὸ μέσον δὲ τῆς κοιλάδος ἐκείνης ἐκάθητο γέρων χαρίεις καὶ τίμιος, ἔχων τριγύρω αὐτοῦ πολὺ πλῆθος παιδιῶν, παρομοίων εἰς τὸν ἀριθμὸν μὲ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

Τότε λοιπὸν ἐγὼ ἀποδιώξας τὸν φόβον ἐκ τῆς καρδίας μου, ἠρώτησα μὲ ἤσυχον φωνὴν τοὺς δύο ὁδηγούς μου, ποῖος ἄρα γε εἶναι ὁ γέρων ἐκεῖνος, καὶ τί τὸ πλῆθος τὸ περιχυλοῦν αὐτόν. Οἱ δὲ, ὁ Ἀβραάμ εἶναι, εἶπόν μοι, καὶ ὁ κόλπος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀκούεις, τοῦ Ἀβραάμ. Διὸ παρακινήθεις ὑπὲρ αὐτῶν, ὑπῆγα καὶ προσεκύνησα καὶ ἠσπασάμην αὐτόν μετ' εὐλαθείας. Ἐπειτα πάλιν ἠκολουθήσαμεν τὴν εἰς τὰ ἔμπροσθεν ὁδὸν καὶ ἀφ' οὗ ἐπεράσαμεν τὴν κοιλάδα ἐκείνην, ἐφθάσαμεν εἰς ἓνα μεγαλώτατον ἐλαῶνα, τοῦ ὁποίου τόσον πολυάριθμα ἦσαν τὰ δένδρα, ὅσα εἶναι τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Εἰς ἕκαστον δὲ δένδρον ἦτο μία σκηνὴ¹, καὶ εἰς ἕκαστην σκηνὴν ἦτο καὶ μία κλίνη, καὶ εἰς ἕκαστην κλινὴν ἦτο εἰς ἄνθρωπος.² Εἰς ἐκείνας τὰς ἰσραὴλ σκηνὰς ἐγὼ ἐγνώρισα πολλούς, οἵτινες ἐν τῇ γῇ ζῶντες, ἀνεστρέφοντο ἐντὸς τῶν βασιλικῶν παλατιῶν ἄλλοι δὲ ἦσαν καὶ ἀπὸ τοῦς κατοικοῦντας εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ἄλλοι πρὸς τοῦτοις ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας μοναστήριον. Ὅλοι δὲ οὗτοι τοὺς ὁποίους εἶδον ἐκεῖ καὶ ἐγνώρισα ἦσαν ἤδη προαποθανόντες· ἐνῶ δὲ ἐσυλλογιζόμεν νὰ ἐρωτήσω τοὺς μετ' ἐμοῦ δύο γέροντας, ποῖος ἦτον ὁ τόσον μέγας καὶ θαυμαστός ἐκεῖνος ἐλαιῶν, προλαμβάνουσιν ἐκεῖνοι τὴν ἐρώτησιν καὶ μοὶ λέγουσι, Τί διαλογίζεσαι καὶ ἀπορεῖς, ποῖος εἶναι ὁ μέγας οὗτος καὶ ὠραιότατος ἐλαιῶν, καὶ ποῖα εἶναι ὅσα βλέπεις εἰς αὐτόν; Ταῦτα εἶναι ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀκούεις νὰ λέγουν οἱ πατέρες καὶ ἡ Γραφή, «Πολλοὶ μοι παρὰ σοὶ Σῶτερ πεφύκασι, κατ' ἀξίαν πᾶσι μεριζόμεναι, κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀρετῆς.» Ἵστερον δὲ ἀπὸ τὸν ἐλαιῶνα ἐκείνον ἦτο μία πόλις, τῆς ὁποίας τὸ κάλλος καὶ τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν τοῦ τείχους ἁρμονίαν καὶ σύνθεσιν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διηγηθῇ τις. Διότι εἰς ὅλον

ἐκεῖνο τὸ τεῖχος ἦσαν δώδεκα στίχοι, οἵτινες περιπέκλουν αὐτὸ ὡς ζῶναι, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον ἐν χρωμα, ἀλλὰ πολλὰ καὶ διάφορα. Ἐπειδὴ ὅλαι αἱ ζῶναι ἦσαν ἀπὸ τοῦς δώδεκα τιμίους λίθους¹ ἕκαστη δὲ ζώνη ἦτον συνηρμοσμένη ἀπὸ ἓνα λίθον καὶ ἐσχημάτιζαν ἓνα κύκλον ξεχωριστόν.

Τί δὲ πρέπει νὰ λέγῃ τις διὰ τὴν ἰσότητά ἣν εἶχον αἱ πλάκες τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ διὰ τὴν εἰς ὅλα εὐαρμοσίαν; Εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἐκείνης ἦσαν πύλαι στολισμέναι μὲ χρυσίον καὶ ἀργύριον, ἐντὸς δὲ τῶν πυλῶν ἦτο πάτωμα χρυσοτέυκτον καὶ κατόπιν τοῦ πατώματος ἦσαν οἰκίαι χρυσαῖ, καὶ χρυσαῖ καθέδραι, καὶ χρυσαῖ τράπεζαι. Ὅλη δὲ ἡ πόλις ἦτον γεμάτη ἀπὸ ἀνεκλάλητον φῶς, γεμάτη ἀπὸ εὐωδίας, γεμάτη ἀπὸ χάριτας διαφόρους. Ταύτην δὲ περιερχόμενοι καὶ θεωροῦντες, δὲν εἶδομεν ἐκεῖ ἄνθρωπον, οὔτε κτήνος τετράποδον, οὔτε πτηνόν, οὔτε ἄλλο κἀνὲν ζῶον ἢ πρᾶγμα, ὅσα κινοῦνται ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν ἀέρα. Εἰς δὲ τὴν ἀκρὰν τῆς πόλεως ἦτο κτισμένα θαυμαστά βασίλεια, εἰς τῶν ὁποίων τὴν θύραν καὶ εἴσοδον ἦτον εἰς θάλαμος, δηλαδὴ θαυμαστός νυμφικός κοιτῶν, τοῦ ὁποίου ὁ γύρος ἦτο τόσον μέγας, ὅση εἶναι καὶ μία λίθου βολή. Εἰς τὰ ἀκρα δὲ τοῦ θαλάμου ἐκείνου ἔως εἰς τὰ ἄλλα ἀκρα τοῦ ἦτο ἐξηλωμένη μία τράπεζα, κατεσκευασμένη ὅλη ἀπὸ μάρμαρον Ῥωμαϊκόν, ἡ ὁποία ἦτον ὑψηλὴ ἀπὸ τὴν γῆν τόσον, ὅσον νὰ κἀθεται καὶ νὰ ἀκουμβᾷ ἄνθρωπος. Ὅλη δὲ ἡ τράπεζα ἐκείνη ἦτον γεμάτη ἀπὸ συμποσιάζοντας.

Καὶ ὁ οἶκος δὲ ὅλος ἐκεῖνος ἦτον γεμάτος ἀπὸ καθαρῶτατον φῶς καὶ ἀπὸ εὐωδίας καὶ πᾶσαν χάριν πλησίον δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ θαλάμου ἐκείνου ἦτον μία οἰκοδομὴ μικρὰ, εἰς εἶδος κοχλίου κατεσκευασμένη, καὶ πλησίον ἐν ἡλιακὸν ὠραῖον καὶ πανευφρόσυνον, τὸ ὁποῖον ἐβλεπε πρὸς τὴν τράπεζαν. Ἀπὸ τοῦτο λοιπὸν τὸ ἡλιακὸν ἐσχυψαν δύο φωτόμορφοι νέοι εὐνοβοχοι, ὅμοιοι εἰς τὸ πρόσωπον μὲ τὴν ἀστραπήν, καὶ γεμάτοι ἀπὸ πᾶσαν λαμπρότητα,³ οἵ-

¹ Τέσσα ἰταλιστὶ, τουρκιστὶ δὲ τζαδέριον.

² Διατὶ τὰ μέλλοντα ἐκεῖνα ἀγαθὰ, ἃ ὀφθαλμοὺς οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἤκουσε, παρομοιάζονται καὶ σχηματίζονται μὲ τὰ γῆνα ταῦτα ἀγαθὰ, ὅρα εἰς τὴν δεκάτην πρώτην τοῦ Σεπτεμβρίου ἐν τῇ ὑποσημασίᾳ τοῦ Συναξαρίου τοῦ ὁσίου Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου.

¹ Δώδεκα λίθοι τίμιοι εἶναι οὗτοι, Ἰσκις, Σάφειρος, Χαλκηδών, Σμάραγδος, Σαρδόνις, Σάρδιος, Χρυσόλιθος, Βήρυλλος, Τοπάσιον, Χρυσόπρασος, Ἰάκινθος, καὶ Ἀμέθυστος. Τούτους τοὺς λίθους εἶδε καὶ ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν ἱερὰν Ἀποκάλυψιν, ὅτι ἦτον θεμέλιο τῆς ἀνω πόλεως Ἱερουσαλήμ ἐν κεφ. κδ.

² Οὗτοι φαίνεται ὅτι ἦσαν Ἄγγελοι. Ἴσως δὲ νὰ ἦσαν καὶ οἱ δύο Ἀρχάγγελοι· ὁ Μιχαὴλ δηλαδὴ καὶ ὁ Γαβριήλ.

τινες εἶπον εἰς τοὺς δύο γέροντας ἐκείνους περὶ ἐμοῦ. Ἄς καθίσῃ και οὗτος εἰς τὴν τράπεζαν, και ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον ἐδειξαν και μὲ τὸν δάκτυλον τὸν τόπον τῆς καθέδρας, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ δύο γέροντες, φέροντες μὲ ἐκάθισαν. Αὐτοὶ δὲ ὑπῆγον εἰς τὸ ἄλλο μέρος και ἐκάθισαν και αὐτοὶ, οἱ δὲ νέοι εὐνοῦχοι ἐκεῖνοι ἐμβῆκαν δῆθεν εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης οἰκίας, τὸ ὁποῖον ἦτον πλησίον εἰς τὸ ἡλιακὸν και ἔμενον ἐκεῖ πολλὰς ὥρας. Τότε λοιπὸν ἐγὼ θεωρῶν μὲ περιέρχεται τὰ τῆς τραπέζης ἐκείνης, ἐγνώριζον πολλοὺς τοὺς ὁποίους εἶχον φίλους ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῆ, και λαϊκοὺς κοσμικοὺς, οἵτινες ἀνεστρέφοντο εἰς τὰ βασιλεια, και μοναχοὺς τοῦ ἰδικοῦ μας Μοναστηρίου. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν ὥραι πολλὰι πάλιν ἔσχυψαν ἀπὸ τὸ ἡλιακὸν οἱ νέοι ἐκεῖνοι εὐνοῦχοι και εἶπον πρὸς τοὺς μετ' ἐμοῦ δύο γέροντας, «Ἐπιστρέψατε τοῦτον ὀπίσω, διότι πολλὰ λυποῦνται και πενθοῦσι δι' αὐτὸν τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα· ὅθεν ὁ βασιλεὺς, παρακινήθεις ἀπὸ τοὺς στεναγμοὺς των, θέλει νὰ μὲν οὗτος ἀκόμη εἰς τὴν μοναδικὴν ζωὴν· ἐπιστρέφοντες λοιπὸν τοῦτον δι' ἄλλης ὁδοῦ, λάβετε ἀντ' αὐτοῦ τὸν μοναχὸν Ἀθανάσιον, τὸν ὄντα ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ Τραϊανοῦ». Καὶ παρευθὺς οἱ δύο γέροντες παραλαβόντες ἐμὲ ἐξῆλθον ἀπὸ τὸν θάλαμον και ἀπὸ τὴν πόλιν ἐκείνην δι' ἄλλης ὁδοῦ συντομωτέρας. Κατὰ τὴν ὁδὸν δὲ ἀπηντήσαμεν ἐπτὰ λίμνας γεμάτας ἀπὸ διαφόρους κολάσεις και τιμωρίας, διότι ἄλλη μὲν λίμνη ἦτο γεμάτη ἀπὸ σκότος, ἄλλη δὲ ἀπὸ φωτῖαν. Καὶ ἡ μία μὲν ἦτο γεμάτη ἀπὸ βρωμερὰν ὀμίχλην, ἡ δὲ ἄλλη ἀπὸ σκώληκας, και ἄλλη ἀπὸ ἄλλας βασάνους και τιμωρίας. Ὅλαι δὲ αἱ λίμναι ἐκεῖναι ἦσαν γεμάται ἀπὸ πληθος ἀνθρώπων ἀναριθμητῶν, οἵτινες ὅλοι ἐλεινῶς και γοερῶς ἐκλαιον και ὠδύροντο.

Ἀφ' οὗ δὲ τὰς λίμνας ἐκείνας ἐπεράσαμεν, και ὑπήγαμεν ὀλίγον ἐμπρὸς, πάλιν εὕρομεν τὸν γέροντα ἐκεῖνον, ὃς τις ἦτον ὁ Ἀβραάμ, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εὐθὺς προσκυνήσας, ἤσπασάμην. Ἐκεῖνος δὲ μοι ἔδωκε ποτήριον χρυσοῦν πληρὲς οἴνου γλυκυτέρου και αὐτοῦ τοῦ μέλιτος. Ἐδωκέ μοι δὲ και τρία κομμάτια ξηροῦ ἄρτου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, τὸ μὲν ἐν ἐβούτῃσα μέσα εἰς τὸ κρασίον, και μοι ἐφάνη ὅτι τὸ ἔφαγον, και ἔπιον και ὄλον τὸ κρασίον. Τὰ δὲ ἄλλα κομμάτια τὰ ἔβαλον δῆθεν μέσα εἰς τὸν κόλπον μου, τὰ ὁποῖα και ἐζήτησαν χθὲς ἀπὸ σᾶς. Εἶτα μετ' ὀλίγον ὑπήγομεν πάλιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ὁ γιγαντιαῖος ἐκεῖνος εὐ-

ρίσκετο, ὁ ἀσχημότετος και ὁμοιος ὢν μὲ τὴν σκοτεινὴν νύκτα κατὰ τὸ πρόσωπον, ὃς τις βλέπων με, ἔβρυχε μεγάλως τοὺς ὀδόντας του, και μὲ θυμὸν και πακρίαν ἔλεγε πρὸς ἐμὲ, τώρα μὲν ἐγλύτωσης ἀπὸ τὰς χεῖράς μου, εἰς τὸ ἐξῆς ὅμως δὲν θέλω παύση ἀπὸ τοῦ νὰ κατασκευάζω σκάνδαλα και κακὰ και ἐναντίον σου και ἐναντίον τοῦ μοναστηρίου σου.

Ταῦτα μὲν ὅσα ἠξέσῳρω και ἐνθυμοῦμαι, ἰδοὺ σᾶς τὰ ἐφανέρωσα, πατέρες και ἀδελφοί. Πῶς δὲ ἦλθον πάλιν εἰς ἐμαυτὸν, παντελῶς δὲν ἠξέσῳρω. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα εἶπε και ἐδιτηγήθη ὁ ὄσιος Κοσμᾶς, ἐστάλη εἰς ἀδελφός εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ἐπονομαζόμενον τοῦ Τραϊανοῦ, και εὕρισκε τὸν μοναχὸν Ἀθανάσιον ἀποθνήσκοντα, και ἐξω τοῦ κελλίου του νεκρὸν ἐπὶ τοῦ κραββάτου φερόμενον. Ἐρωτήσας δὲ ὁ ἀποσταλὲς ἀδελφός, πότε ὁ Ἀθανάσιος ἀπέθανεν, ἔμαθεν, ὅτι χθὲς κατὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποῖαν και ὁ ὄσιος Κοσμᾶς εἶδε τὴν ῥηθεῖσαν ὀπτασίαν και ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Και ταῦτα μὲν οὕτως ἠκολούθησαν. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν, ἐγείνεν ἐν μοναστήριον τὰ δύο ἐκεῖνα μοναστήρια τὸ τοῦ θείου Κοσμᾶ και τὸ τοῦ Τραϊανοῦ. Διότι ἦσαν και τὰ δύο γειτονεύοντα· και ἕως τῆς σήμερον κυβερνῶνται και τὰ δύο ἀπὸ ἑνα ἡγούμενον. Ζήσας δὲ ὁ ὄσιος Κοσμᾶς τριάκοντα χρόνους μετὰ τὴν ἀνωτέραν ὀπτασίαν, και ἡγουμενεύων εἰς τὰ εἰρημένα δύο μοναστήρια, πολλὴν προκοπὴν και αὐξήσιν ἐπροξένησεν εἰς αὐτὰ και κατὰ τὴν θεάρεστον και ἐνάρετον πολιτείαν τῶν μοναχῶν, και κατὰ τὰ εἰσοδήματα τὰ πρὸς διοίκησιν και τροφὸς ἀναγκαίας τῶν ἀδελφῶν, εἰς δόξαν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ', μῆμη τοῦ ἀγίου ἀποστόλου ΘΩΜΑ.

- » Ὁ χεῖρα πλευρᾶ σῆ βαλεῖν ζητῶν πάλαι,
- » Πλευρᾶς ὑπὲρ σοῦ νύττεται Θωμᾶς, Λόγε.
- » Δούρασιν οὐτάσθη Θωμᾶς μακροῖσιν ἐν ἔκτῃ.

Οὗτος ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς ἐκήρυξε τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τοὺς Πάρθους και Μή-

¹ Ὁ βίος και τὸ Συναξάριον τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τούτου, ἐδρίσεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰουνίου και ἔρα ἐκεῖ.

δους και Πέρσας και Ἰνδούς. Ὅθεν ἐπάσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Μισδαϊαν, διότι κατήχησε καὶ ἐβάπτισε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀζάνην καλούμενον, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Τερτίαν, ὁμοίως καὶ τὰς θυγατέρας τῆς, Μυγδονίαν καὶ Νάρκαν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐβρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ παρεδόθη εἰς πέντε στρατιώτας, οἱ ὅποιοι ἀνεβάσαντες αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἓν ὄρος, κατετρύπησαν μὲ λόγχας τὸ ἀποστολικὸν σῶμά του. Καὶ οὕτως ὁ μέγας τοῦ Κυρίου ἀπόστολος πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε.¹

Δὲν θὰ ἦναι δὲ ἀκαίρον νὰ ἐνθυμηθῶμεν ἐδῶ καὶ νὰ διηγηθῶμεν ὀυὼ ἢ τρία θαύματα, ἀπὸ ἐκεῖνα ἅπερ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὗτος ἀπόστολος. Ὅτε ὁ μακάριος Θωμᾶς ἐκήρυττεν εἰς τοὺς ἀπίστους τὸ τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον, τότε ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰνδίαν, ὁμοῦ μὲ ἓνα ἔμπορον Ἀβάνην ὀνομαζόμενον, καὶ καταλύουσι καὶ οἱ δύο εἰς μίαν οἰκίαν τῆς χώρας τῆς λεγομένης, Ἀνδραπόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς χώρας ἐκείνης ἔτυχε τότε νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν θυγατέρα του μὲ ἓνα ἐνδοξὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦτο ἦτον ἀκόλουθον νὰ χairoύν καὶ ὅλοι οἱ καλεσμένοι εἰς τὸν γάμον. Ὁ ἀπόστολος λοιπὸν Θωμᾶς καλεσθεὶς καὶ αὐτὸς εἰς τὸν γάμον, ἐκάθισεν εἰς τὸ κατώτερον καὶ εὐτελέστερον μέρος τῆς τραπέζης. Ἐνῶ δὲ ὅλοι ἔτρωγον ἀπὸ τὰ φαγητὰ τῆς τραπέζης, μόνος ὁ θεὸς ἀπόστο-

λος δὲν ἔτρωγεν· ἀλλ' ἐκάθητο συλλογισμένος, συμμαζωμένος καὶ προσέχων εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Βλέπων δὲ τοῦτον εἰς τῶν ὑπηρέτων τῶν κερνώντων τὸν οἶνον, κινήθεις ἀπὸ αὐθάδειαν καὶ ὑπερηφάνειαν, ἔδωκεν ἐν ῥάπισμα εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦ Κυρίου, λέγων αὐτῷ· ἐπειδὴ εἰς γάμον ἐκαλέσθης, μὴ σκυθρῶπαζε, ἀλλὰ χαιρε καὶ σενευφραίνου μὲ τοὺς ἄλλους συντραπέζιτας. Ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπεκρίθη εἰς τὸν ῥάπισαντα, Τὸ μὲν σφάλμα σου, εἴθε νὰ τὸ συχωρήσῃ ὁ Κύριος εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα, τὴν δὲ χεῖρά σου, ἣτις ἀκρατῶς ἐκινήθη κατ' ἐμοῦ καὶ μὲ ἐβράπισεν, αὐτὴν ἄς τὴν διαμοιράσουν τὰ θηρία εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, πρὸς σωφρονισμόν καὶ παιδείαν τῶν ἄλλων. Τότε λοιπὸν πορευθεὶς ὁ ὑπηρέτης ἐκεῖνος διὰ νὰ φέρῃ νερόν καὶ νὰ τὸ συγκεράσῃ μὲ τὸ κρασίον, κατεξεσχίσθη ἀπὸ ἓν θηρίον, παραμονεύον εἰς τὸ πηγᾶδιον, καὶ οὕτως ἀπέθανε. Τὴν δὲ χεῖρα ἐκείνου ἐπῆρεν ἓνας σκύλος, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ συμπόσιον, βαστάζων αὐτὴν εἰς τὸ στόμα του· ὡς ἂν ἐνδεικνύων εἰς ὅλους τὴν παιδείαν, ἣν ἐκεῖνος ἔλαβε, διὰ τὴν ἀδικίαν καὶ τὸ ῥάπισμα τὸ ὅποιον εἰς τὸν ἀπόστολον ἔδωκεν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ κεκλημένοι ἠπόρουσαν τίνος ἀράγε εἶναι ἡ χεῖρ ἐκείνη, τότε μία ἐβραία παίζουσα τὸ συραῦλιον εἰς τὸν γάμον, ἐφώνηξε μεγαλοφώνως καὶ εἶπε· μέγαν μυστήριον ἐφανερῶθη εἰς ἡμᾶς σήμερον. Ἀκούσατε ὅλοι σεις οἱ καθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν. Θεός, ἡ Θεοῦ ἀπόστολος κατεδέχθη νὰ καθίσῃ εἰς τὴν τράπεζαν ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς σήμερον. Διότι ἐγὼ παίζουσα τὸ συραῦλιον, καὶ εὐφραίνουσα σᾶς τοὺς συμποσιάζοντας, ἤκουσα ἓνα ἄνθρωπον ὁμόγλωσσον μὲ ἐμὲ, ὅστις ἔλεγεν ἐβραϊκᾶ εἰς τὸν οἰνοχόον ὁ ὅποιος τὸν ἐβράπισε, « Τὴν δεξιάν σου χεῖρα τὴν βαπίσασάν με θέλει μοιρασθῆ σκύλος ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῆ, διὰ νὰ ἰδῶσιν ὅλοι καὶ νὰ σωφρονισθῶσι » καὶ ἰδοὺ πῶς ἦλθεν εἰς ἔργον ὁ λόγος του. Τοῦτο τὸ θαῦμα ἐφθασε καὶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἐξουσιαστοῦ τῆς πόλεως ἐκείνης, ὅστις ἀφ' οὗ ἔπαυσεν ὁ γάμος,¹ προσεκάλεσε τὸν ἀπόστολον καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Ἄν σὺ μὲ τὴν κατάραν σου δύνασαι νὰ προξενῆς θάνατον, δεῖξον καὶ τὴν δύναμιν τὴν ὁ-

¹ Σημειώσαί, ὅτι ὁ Θεὸς Χρυσόστομος πλέκει ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον τοῦτον Θωμᾶν. Κείμενον ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑτόνῃ ἐκδόσεως, οὗ ἡ ἀρχή· « Τῷ μὲν νόμῳ τῆς ἐκκλησίας πεπθόμενος, ἠφάμεν, ὡς οἶόν τε, τοῦ βήματος. » Ὡσαύτως, καὶ ἕτερον ὁ αὐτός. Οὗ ἡ ἀρχή· « Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Ἦκω τὸ χρέος ἀποδώσω ὑμῖν. » (σφίζεται αὐτόθι.) Ὅμοιος καὶ Εὐθύμιος ἐ Ζυγαδηνός. Οὗ ἡ ἀρχή· « Ἡ κητὴ τῆς σοφίας » καὶ Νικήτας ὁ βήτωρ. Οὗ ἡ ἀρχή· « Ἐπαινετὸς ὁ ὑπὲρ τῶν ἁγίων πόθος. » (σφίζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου μονῇ καὶ τοῦ Διονυσίου καὶ Ἱερότων.) Καὶ ὁ Μεταφραστὴς δὲ ὑπόμνημα ἔχει εἰς αὐτόν, οὗ ἡ ἀρχή· « Πάλαι μὲν τὰς κατὰ γῆν διατριβὰς » (σφίζεται ἐν τῇ τῶν Ἱερότων καὶ ἐν ἁλλαίς, καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.) Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαί, ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος Θωμᾶς, ὅχι μόνον ὑπῆγεν ἕως εἰς τὰς Ἰνδίας, καθὼς γράφεται ἐν τῷ Συναξαρίῳ τούτῳ· ἀλλ' ἐπροχώρησε καὶ ἕως εἰς τὴν Κίναν, ἢ Σίαν τὴν ἀνατολικωτάτην. Ὅθεν καὶ ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν γεωγραφίαν τοῦ Φατζίε, ὅτι ἐν τῷ πολυθρῦλλῳ πύργῳ τῆς Κίνας καὶ πολυτιμῆτῳ ὁμοῦ, (καθότι εἶναι ὅλος ἐπὶ ἀνωθεν ἕως κάτω οἰκοδομημένος ἀπὸ φαρφουρένια τοῦβλα·) ἐν ταύτῳ, λέγω, τῷ πύργῳ γεγραμμένα εἰσι τὰ λόγια ταῦτα. « Διὰ τοῦ θεοῦ Θωμᾶ ἡ οὐράνιος πίστις ἐξαπέβη, καὶ εἰς Σινῶν (πόλιν δηλ. ἢ ἐπαρχίαν) παρεγένετο.

¹ Βασιλεῖα ὀνομάζουσι τοῦτον καὶ ὁ χειρόγραφος καὶ ὁ τυπωμένος Συναξαριστής. Ἐπειδὴ δὲ παρακάτω λέγεται, ὅτι ὁ ἀπόστολος ὑπῆγε πρὸς Γουνδιαφόρον τὸν τῶν Ἰνδῶν βασιλέα, διὰ τοῦτο ἔπεται ὅτι ὁ τῆς ἐν Ἰνδία Ἀνδραπόλεως κρατῶν δὲν ἦτον βασιλεὺς, ἀλλὰ μόνον ἐξουσιαστὴς, ἢ τοπάρχης, ἢ ἡγεμὼν, ἢ τοιοῦτον ἄλλο.

ποιαν έχει ἡ εὐχὴ σου καὶ εὐλογία εἰς τὴν ἐδικήν μου θυγατέρα, ἣτις ὑπανδρεύθη σήμερον. Ὅθεν περιχαρῶς τὸν λόγον δεξάμενας ὁ ἀπόστολος, ὑπήγεν εἰς τὰ δωμάτιον τῶν νεονύμφων, καὶ στηρίξας τοὺς νέους εἰς σωφροσύνην καὶ καταπέισας αὐτοὺς νὰ φυλάξωσι παρθενίαν, τοὺς ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀνεχώρησε.

Μετ' ὀλίγην δὲ ὥραν βλέπει ὁ νυμφίος ἓνα ἄνθρωπον ὁμοιάζοντα μὲ τὸν Ἀπόστολον, ὁστις συνωμίλει μὲ τὴν νύμφην νομίσας δὲ ὅτι εἶναι ὁ Θωμᾶς, εἶπεν εἰς αὐτόν· Δὲν ἐξηλθες σὺ ἔξω πρότερον ἀπὸ ὄλου; καὶ πῶς τώρα πάλιν αἰφνιδίως ἦλθες; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι. Τότε ὁ φαινόμενος ἀπεκρίθη· Ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ Θωμᾶς, ἀλλ' εἶμαι ἀδελφὸς τοῦ Θωμᾶ κατὰ χάριν. Καὶ ὅποιος ἀκαλουθήσῃ εἰς ἐμὲ τὸν Κύριον καὶ ἀρνηθῆ τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, αὐτὸς εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν θὰ γίνῃ ὄχι μόνον ἀδελφὸς ἐδικὸς μου, ἀλλὰ καὶ συγχληρονόμος τῆς βασιλείας μου. Ταῦτα εἰπὼν, ἀφαντος ἔγεινεν ἀπὸ τὸ μέσον αὐτῶν. Οἱ δὲ νεόνυμφοι ἐγχολωθέντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὡς μαργαρίτην, ἐπρόσφερον εἰς τὸν φανέντα ὀλονύκτους δεήσεις. Τῷ δὲ πρῶτῳ ὑπήγεν ὁ πατήρ καὶ πενθερὸς εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ βλέπων τοὺς νεονύμφους ὅτι ἐκάθητο ἀντικρὺ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, ἐταράχθη, καὶ ἠρώτα αὐτοὺς, διὰ ποίαν αἰτίαν κάθηται οὕτω χωριστά· οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμεῖς εὐχόμεθα, ὅτι αὐτὸς ὁ χωρισμὸς νὰ φυλαχθῆ ἕως τέλους ἀναμέσον μας, ἵνα κατὰ τὸν καιρὸν τῶν στεφάνων, μένωμεν ἐχώριστοι εἰς τὸν οὐράνιον καὶ αἰώνιον νυμφῶνα, κατὰ τὴν ἀψευδῆ ὑπόσχεσιν, ἣν μᾶς ἔδωκεν ὁ φανείς εἰς ἡμᾶς ἐν ὁμοιώματι ξένου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ πατήρ καὶ πενθερὸς ἐταράχθη περισσότερο, καὶ ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ πολλὰς δωρεὰς καὶ χαρίσματα, ἀνίσως εὐρεθῆ ὁ πλάνος ἐκεῖνος, ὅστις τοὺς ἠπάτησε μὲ τὰ τοιαῦτα λόγια, καὶ ἂν παρασταθῆ ἐμπροσθέν του.

Ἐστειλαν λοιπὸν ζητοῦντες τὸν φανέντα· ἀλλ' ἐξέλιπον, κατὰ τὸ ψαλμικόν, ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσεις ματαίας· διότι ὁ φανείς εἰς τοὺς νεονύμφους ὁρατῶς μὲν οὐχ εὐρίσκετο, ἀοράτως δὲ φαινόμενος εἰς τοὺς νέους μαθητάς του, ἐστήριζεν αὐτούς. ¹ Ὁ δὲ ἀπόστολος

εἰς ἐκείνους μὲν, ὅσοι μὲ κακὸν σκοπὸν ἐζήτουσιν αὐτόν, δὲν εὐρίσκετο, ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ εἰς τοὺς ζητοῦντας αὐτόν θεοφιλῶς καὶ μὲ καλὸν σκοπὸν, ἦτοι εἰς τοὺς νέους τοῦ Χριστοῦ μαθητάς, ἐφαίνετο ἀοράτως καὶ τοὺς ἐστήριζεν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ νεόνυμφοι παρεκάλουν τὸν Κύριον, ἵνα καταπραύνη μὲν τοῦ πατρὸς καὶ πενθεροῦ αὐτῶν τὴν ὀργήν, ἀξιώσῃ δὲ αὐτόν νὰ μάθῃ καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς εἰς αὐτόν πίστεως· τούτου χάριν ὑπήκουσεν αὐτῶν ὁ Θεός, καὶ οἰκονόμησε νὰ γένη καὶ ἐκεῖνος χριστιανός. Ἐδιδάχθη δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς ἰδίους νέους τὴν εὐσέβειαν, καὶ εἰς τὸν Χριστὸν ὀλοφύχως ἐπίστευσεν. Ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἀκούσαντες οἱ δόκιμοι οὗτοι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ Θωμᾶς διατρίβει εἰς τὰς Ἰνδίας, ὑπήγον εἰς αὐτόν μὲ σπουδὴν καὶ ἐτελειώθησαν μὲ τὸ ἅγιον βάπτισμα. Καὶ οὕτως ἔγειναν κήρυκες καὶ αὐτοὶ εἰς ἄλλους τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Ἰνδίας Γουνδιαφρόν καλούμενον, ὅστις ἠρώτησεν αὐτόν, ποῖα μὲν τεχνητὰ πράγματα ἤξεύρει νὰ κατασκευάζῃ ἀπὸ τὰ ξύλα, ποῖα δὲ, ἀπὸ τὰς πέτρας. Ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπεκρίθη, ὅτι ἀπὸ μὲν τὰ ξύλα εἶναι ἐμπειρότατος νὰ κατασκευάζῃ ἄροτρα, κωπία, καὶ ζυγούς τῶν βοδίων, ἀπὸ δὲ τὰς πέτρας ἤξεύρει νὰ κάμνῃ κολόνας, ναοὺς καὶ βασιλικά παλάτια. Τότε τῷ λέγει ὁ βασιλεὺς· ἀρά γε δύνασαι νὰ μοῦ κατασκευάσῃς ἐν παλάτιον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ; ὁ δὲ ἀπόστολος ὠμολόγησεν, ὅτι δύναται.

Τότε ὁ βασιλεὺς χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἐπρόσταξε νὰ δοθῆ εἰς τὸν ἀπόστολον χρυσίον, διὰ νὰ συνάξῃ τὰς ἐπιτηδεῖας ὕλας, ὅσαι χρησιμεύουν εἰς τὴν τοῦ παλατίου οἰκοδομήν. Δεικνύων δὲ καὶ τὸν τόπον παρεκάλει τὸν ἀπόστολον νὰ βάλῃ τότε παρευθὺς τὰ τοῦ παλατίου θεμέλια. Ἄλλ' ὁ ἀπόστολος, δὲν εἶναι, ἀπεκρίθη, τοῦ παρόντος μηνὸς νὰ κτίζωμεν παλάτιον· ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ ἐρχομένου, τοῦ κατὰ Μακεδόνας ὀνομαζομένου Ἰπερβερεταίου·

πειδὴ δὲ παρακάτω λέγει, ὅτι ὑπήγον αὐτοὶ καὶ εὖρον τὸν Θωμᾶν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, διὰ τοῦτο μετέφρασα ἐδῶ, ὅτι ὁ ἀοράτως φαινόμενος ἦτον ὁ Δεσπότης Χριστός, ὁ καὶ πρότερον φανείς εἰς αὐτοὺς καὶ ὑποσχέθει τὰς ἀνωτέρω ὑποσχέσεις, διότι οὕτω εἶναι προσηφίστατον νὰ νοηθῆ ὅσον εἰς τὸ ὕψος καὶ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ νοήματος. Πλὴν καὶ ὁ Θωμᾶς ἦτον ἀοράτως εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, καὶ δὲν τὸν ἔβλεπον, ὡς γράφεται ἐν τῷ πλατυτέρῳ βίῳ αὐτοῦ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἀσαφῶς μὲν γράφεται ἡ περίοδος αὕτη εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστὴν, διότι δὲ διασαφαῖ, ποῖος ἐφαίνετο ἀοράτως εἰς τοὺς νεονύμφους καὶ τοὺς ἐστήριζεν, ὁ Θωμᾶς, ἢ ὁ Κύριος. Εἰς δὲ τὸν χειρόγραφον γράφεται, ὅτι ὁ Θωμᾶς ἦτον ὁ ἀοράτως φαινόμενος καὶ στηρίζων αὐτούς. Ἐ-

ἤτοι τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός. Νομίζω δὲ ὅτι οὕτως εἶπεν ὁ ἀπόστολος, διὰ τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἧτις ἔχει νὰ ἀνταποδοθῆ εἰς τὸν ἐρχόμενον ἐκείνον μέλλοντα αἰῶνα. Λαθῶν δὲ καὶ κανόνα· ἤγουν πῆχυν, καὶ σχεδιάσας τεχνικῶς τὴν θέσιν τοῦ μέλλοντος οἰκοδομηθῆναι παλατίου, ἐπεισε τὸν βασιλέα εἰς τὸ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἀληθεύει ὁ ἀπόστολος εἰς ὅλα ὅσα εἶπε καὶ ἔκαμε, καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸ νὰ ὑπερέβαινῃ τὴν τέχνην καὶ ἐπιδεξιότητα τοῦ Ἀποστόλου.

Ἔλαβε λοιπὸν ὁ ἀπόστολος τὰ ἀρκετὰ ἔξοδα διὰ τὸ Παλάτιον καὶ ἀνεχώρησε, διαμοιράσας δὲ κρυφίως εἰς τὰς χεῖρας τῶν πτωχῶν ὅλα τὰ χρήματα, κατασκευάσας εἰς τὸν βασιλέα ἐν ἀχειροποιήτῳ παλάτιον ἐν τῇ τῶν πρωτότοκων αὐλῇ· ἤτοι ἐν τῇ τῶν οὐρανῶν βασιλείᾳ. Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρασε καιρὸς ἀρκετός, ἐμήνυσεν ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι χρειάζεται ἀκόμη καὶ ἄλλα ἔξοδα, διὰ νὰ κατασκευάσῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν στέγην τοῦ παλατίου, ἣ ὁποία μόνη ἐμεινεν ἀτελείωτος. Ὁ δὲ βασιλεὺς νομίσας, ὅτι τὸ μήνυμα τοῦτο ἦτον ἀληθινὸν κατὰ τὸν ἐδικόν του σκοπὸν, μὲ πολλὴν χαρὰν ἔστειλε καὶ ἄλλο πολὺ χρυσίον εἰς τὸν ἀπόστολον, γράψας καὶ ταῦτα εἰς αὐτόν. Τεχνικωτάτην καὶ ὠραιωτάτην κατασκευάσασον τὸ ὀγλιγωρότερον τὴν στέγην τοῦ παλατίου, ἵνα ὅταν ἰδῶ τὴν τεχνικὴν σου οἰκοδομήν μὲ τὰ ἰδιά μου ὄμματα, ἐγκωμιάσω μὲ ἐπαινετικούς λόγους σὲ τὸν πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ ἐπιδεξιότητάς ἔχοντα. Ὁ δὲ ἀπόστολος λαβὼν τὸ χρυσίον, ἐσήκωσεν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ, εὐχαριστῶ σοι, φιλάνθρωπε Κύριε, ἔλεγεν, ὅτι μὲ ποικίλους καὶ διαφόρους τρόπους ἤξεύρεις νὰ οἰκονομήσῃς τὴν σωτηριάν παντός ἀνθρώπου. Ὅθεν διεμοίρασε πάλιν τὸ χρυσίον εἰς τοὺς πτωχοὺς ὡς τὸ πρότερον.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρασε μερικὸς καιρὸς, ἔτυχε νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν βασιλέα τινὲς ἀνθρώποι ἀπὸ τὸν τόπον ἐκείνον, ὅπου διέτριβεν ὁ ἀπόστολος. Ὅθεν ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ἀγαπῶν νὰ μάθῃ διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ὠραιότητα τοῦ παλατίου του, ἤκουσε δὲ παρ' αὐτῶν, ὅτι, μὴ προσμένεις, ὦ βασιλεῦ, τελείως ἀπὸ ἐκείνον τὸν ἀνθρώπον οἰκοδομὰς κτισμάτων καὶ παλατίων, διότι αὐτὸς διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλον τὸ χρυσίον ὅσον τοῦ ἔδωκες. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κηρύττει εἰς ἐκείνους ὅσοι τρέχουσι πρὸς αὐτὸν ἕνα Θεὸν ἀγνωστον παντελῶς, καὶ θαυματοῦργεῖ ἐξαισιά

τινα πράγματα, χωρὶς νὰ τρώγῃ παντάπασι. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη εὐθὺς ἀπὸ μέγαλον θυμὸν, καὶ φέρων τὸν ἀπόστολον ἔμπροσθέν του, ἠρώτα αὐτόν, ἂν τὸ παλάτιον ἔκτισεν. Ὁ δὲ ἀπόστολος κόψας τὸν λόγον, ἀπεκρίθη, Τὸ παλάτιον ἐκεῖνα, ὅπερ ἔμαθον νὰ κτίζω ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν ἀρχιτέκτονα Χριστὸν, ὦ βασιλεῦ, ἐκτίσθη πολλὰ ὠραιὸν ἀπὸ ἐμέ. Ὁ βασιλεὺς εἶπε. Ταύτην τὴν ὥραν ἄς ὑπάγωμεν νὰ τὸ ἰδῶμεν. Ὁ δὲ ἀπόστολος, μὲ φαίνεται, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν χρειάζεσαι κατὰ τὸ παρὸν τὸ κατασκευασθῆναι παλάτιον· ἀλλ' ὅταν ἀναχωρήσῃς ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον, τότε θέλεις εὐρεῖ αὐτὸ χρήσιμον καὶ ἀρμόδιον. Ὁ δὲ βασιλεὺς νομίσας ὅτι τὸν περιγελαῖ, ἐξέβαλεν ὡς θηρίον βροντῶσαν φωνὴν καὶ εἶπεν, Οὗτος ὁ ἀπατεῶν προστάζω νὰ σφαλισθῆ μέσα εἰς σκοτεινότητα λάκκον, ὁμοῦ μὲ τὸν ἔμπορον, ὅστις αὐτὸν ἐδῶ ἔφερεν.

Ἐνῷ δὲ ἦτον ὁ Ἀπόστολος φυλακισμένος μὲ τὰ δεσμὰ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως μίαν νύκτα κυριευθὺς ἀπὸ βαρυτάτην λύπην, ἣ ὁποία ἐφοβέριζε νὰ τοῦ προξενήσῃ θάνατον, ἐπροσκάλεσε τὸν ἀδελφόν του βασιλέα, καὶ λέγει αὐτῷ. Ἐγὼ πολλὰ λυπηθεὶς διὰ τὴν συμβάσαν εἰς σὲ ζημίαν ἀπὸ ἐκείνον τὸν δόλιον, διὰ τοῦτο τώρα ἐκβαίνω ἀπὸ ταύτην τὴν ζωὴν. Καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἀποπνεύεις, ἐγίγειν ἀφωνος. Τότε ὁ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λαβὼν Ἄγγελος διήρχητο τὰς σκηνάς τῶν δικαίων. Ὅθεν ἔδειξεν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ὠραιότητα τῶν σκηνῶν ἐκείνων, ἠρώτα δὲ αὐτὴν, εἰς ποίαν ἀπὸ τὰς σκηνὰς ἐκείνας ἀγαπᾷ διὰ νὰ κατοικήσῃ. Βλέπουσα δὲ ἡ ἐκείνου ψυχὴ μίαν ἐξαιρετὸν σκηνὴν, ἔδεικνυεν αὐτὴν εἰς τὸν ἄγγελον καὶ παρεκάλει αὐτόν νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ. Ὁ δὲ Ἄγγελος εἶπεν· Εἰς αὐτὴν δὲν ἔμπορεῖς νὰ κατοικήσῃς, ἐπειδὴ αὐτὴ εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν ὁποίαν ὁ ξένος Θωμᾶς ἔκτισε δι' αὐτόν. Ἡ δὲ ψυχὴ, παρακαλῶ σε, ἀπεκρίθη, ἄφες με νὰ ὑπάγω ὀπίσω εἰς τὸν ἀδελφόν μου, ἵνα ἀγοράσω αὐτὴν ἀπὸ ἐκείνον μὲ ὀλίγην τιμὴν. Καὶ οὕτω νὰ ἐπαναστρέψω πάλιν ἐδῶ.

Τότε ἐπιστρέψας ὁ ἄγγελος τὴν ψυχὴν, ἀποδίδει αὐτὴν εἰς τὸ νεκρὸν σῶμά της. Ὅθεν ὁ ἀποθανὼν, ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν ὡς ἀπὸ κάποιαν μέθην καὶ ἔκστασιν, ἐζήτηε τὸν ἀδελφόν του. Ὅτε δὲ ἐκείνος ἦλθεν, εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἀδελφέ, ἀδιστακτικῶς εἶμαι πληροφορημένος, ὅτι ἐπρόκριες νὰ δώσης τὴν μιστὴν βασιλείαν σου, μόνον νὰ μὲ ἰδῆς ζωντανόν, τώρα δὲ ὀλίγην

χάριν ζητῶ ἀπὸ σέ τὴν ὁποίαν, παρακαλῶ, νὰ μὴ μὲ ὑστερήσης. Ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, Δὲν θέλω λείπει ἀπὸ τὸ νὰ χαρίσω προθύμως εἰς σέ τὸν φίλτατόν μου ἀδελφόν ὅ,τι δύναμαι. Τότε χωρὶς συστολῆν ἐφάνέρωσεν εἰς τὸν ἀδελφόν τὸ ζητούμενον, λέγων αὐτῷ, Δός μοι τὸ παλάτιον, τὸ ὁποῖον ἔχεις εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ λάβε ὅσα θέλεις χρήματα διὰ τὴν τιμὴν. Ὁ δὲ βασιλεὺς γενόμενος εἰς τοῦτο ὡς ἂν ἄφρωνος, ἐγὼ, ἀπεκρίθη, ἐγὼ ἔχω παλάτιον εἰς τοὺς οὐρανοὺς; πόθεν; καὶ ἀπὸ ποίαν μου καλωσύνην; ὁ δὲ ἀφελός, Ναι, λέγει, ἔχεις παλάτιον ἐκεῖ, ἂν καὶ σὺ δὲν τὸ ἤξεύρης, τὸ ὁποῖον ἐκτισεν ὁ ἐν τῇ φυλακῇ εὐρισκόμενος ξένος, τοῦ ὁποίου παλατίου τὴν ὠραιότητα ἐγὼ ἐθεώρησα τώρα, ὁπότε ἠρπάγην ἀπὸ Ἄγγελον Κυρίου.

Τότε ἐνόησεν ὁ βασιλεὺς τὸ λεγόμενον. Ὁθεν μὲ τοιαῦτα λόγια ἠπάτησε τὸν ἀδελφόν του καὶ ἠρνήθη τὸ ζήτημα, λέγων, Ἄνισως τὸ ζήτημά σου, ἀδελφέ μου, εὐρίσκετο ὑποκάτω εἰς τὴν βασιλείαν καὶ ἐξουσίαν μου, ἐξ ἀνάγκης ἔπρεπε νὰ φυλάξω τοὺς ὄρκους μου καὶ νὰ σοὶ τὸ δώσω· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ εὐρίσκεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λοιπὸν σὺ μόνος κρίνον περὶ τοῦ πράγματος. Πλὴν ὁ τέκτων τῶν τοιούτων παλατίων ἐδῶ εὐρίσκεται, καὶ λοιπὸν ἔπαρε τοῦτον, καὶ θέλει κατασκευάσει καὶ διὰ σέ παλάτιον ἄλλο, λαμπρότερον ἐκείνου ὅπερ εἶδες. Τοῦτο εἰπὼν, εὐθὺς ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν Ἀπόστολον ὁμοῦ μὲ τὸν ἔμπορον Ἀθάνην, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του, ἐζήτηε συγχώρησιν διὰ τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον ἔκαμε καὶ τὸν ἐφυλάκωσεν. Ὁ δὲ ἀπόστολος εὐχαρίστησε διὰ τοῦτο τὸν Θεόν. Ὁθεν διδάξας μὲ τοὺς λόγους τῆς χάριτος, ὁμοῦ καὶ τοὺς δύο ἀδελφούς, καὶ τοὺς λοιπούς, ὅσοι ἦλθον εἰς αὐτόν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸν ἀρραβῶνα τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, δηλαδὴ τὸ θεῖον καὶ ἅγιον Βάπτισμα. Καὶ οὕτως ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς ἄλλας πόλεις, κηρύττων καὶ δοξάζων τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. (Τὸν βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον ὀλίγον πλατύτερον. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται αἱ ἐν Ἰνδία πράξεις· ἦτοι ὁ ἑλληνικὸς βίος τοῦ Θωμᾶ. Οὐδ' ἡ ἀρχὴ « Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦσαν. » Ἡ δὲ τῶν λειψάνων τοῦ ἀποστόλου τούτου Θωμᾶ κατάθεσις ἐρτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰουνίου.)¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη Νικήτα Πατρικίου τοῦ ὁμολογητοῦ, διότι αὐτῆ

Ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία μάρτυς ΕΡΩΤΗΣΙΣ περὶ τελειοῦται.

- » Ἐρωτηῖδα πυρπολοῦσι παρθένον,
- » Ἐρωτι Χριστοῦ τὴν προπυρπολουμένην.

* Ὁ ἅγιος νέος δοιομάρτυς ΜΑΚΑΡΙΟΣ, ὁ ἐκ Κίου μὲν τῆς Βιθυνίας καταγόμενος, ἐν Προύσῃ δὲ μαρτυρήσας, λιθοβοληθεὶς πρότερον, ὑστερον ζίφει τελειοῦται κατὰ τὸ ἔτος ἀφ' (1590).¹

- † » Μακάριος πρὶν, ὦν κατὰ κλησὶν μάκαρ,
- » Ἦν κατὰ πείραν ἀνεδείχθη ἐκ ζίφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΕΡΓΙΟΥ καὶ ΒΑΚΧΟΥ.

- » Χαλκᾶ σὰ νεῦρα Βάκχε πρὸς νεύρων βίαν,
- » Καὶ πρὸς ζίφος, Σέργιε, πῦρ σὴ καρδία.
- » Σέργιον ἐβδομάτῃ ζίφος ἔκτανε, νεῦρα δὲ Βάκχον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγς (296) ἐκ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης καταγόμενοι καὶ οἱ δύο. Καὶ ὁ μὲν Σέργιος ἦτον Πριμικήριος τῆς σχολῆς τῶν Κινητῶν, ὁ δὲ Βάκχος ἦτον Σεκουδικήριος.² Ἐπειδὴ δὲ διεβλήθησαν εἰς τὸν βασιλέα ὡς χριστιανοί, διὰ τοῦτο ἐφέρθησαν εἰς τὸ βασιλικὸν βῆμα καὶ ὡμολόγησαν παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Ὁθεν πρῶτον μὲν ὑστεροῦνται τὰ σημεῖα ἅπερ ἐφόρου τῆς ἀξίας των, ἔπειτα φορέσαντες διὰ καταισχύνῃν γυναικεῖα φορέματα καὶ σιδηρᾶς ἀλυσίδας λαβόντες εἰς τὸν λαιμόν, πομπεύονται μὲ τοιοῦτον σχῆμα διὰ μέσου ὅλης τῆς ἀγορᾶς. Μετὰ ταῦτα παρεστάθησαν εἰς τὸν βασιλέα καὶ καταπλήξαντες αὐτόν μὲ τὴν δύναμιν τῶν θεῶν λόγων τους, πέμπονται ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν πόλιν Εὐφρατησίων πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Ἀνατολῆς Ἀντίοχον, διὰ νὰ τοὺς βασανίσῃ ἐκεῖνος, ὡς πλέον ἀσπλαγχνος καὶ ὠμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ

μετὰ τοῦ Συναξαρίου αὐτοῦ γράφεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ παρόντος Ὀκτωβρίου.

¹ Τὸ μαρτύριον τοῦτου ὄρα εἰς τὸν νέον Λειμωνάριον. Τοῦτου τὴν ἀκολουθίαν συνέγραψεν ὁ Συρίγῳ Μελέτιος.

² Πριμικήριος καὶ σεκουδικήριος, βαθμοὶ στρατιωτικοὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου, αἱ δὲ λέξεις λατινικαί. Σ. Ε.

εἰς ἐκείνον παρασταθέντας οἱ ἅγιοι δὲν ἐνικήθησαν οὔτε ἀπὸ τὰς κολακείας, οὔτε ἀπὸ τοὺς φοβερismoὺς τοῦ τυράννου, διὰ τοῦτο ὁ μὲν Σέργιος παραδίδεται εἰς ἀσφαλῆ φυλακὴν, ὁ δὲ μακάριος Βάκχος δέρεται ἀσπλαγχνά μὲ ὦμά νεῦρα. Καὶ ἐπειδὴ ἐδάρη εἰς ὦραν πολλήν, ἐν μέσῳ τῶν βασάνων παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἐπειτα ἐκβάλλεται ὁ Σέργιος ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ μὲ διαφόρους βασάνους βασανίζεται. Καρφώνεται δηλαδὴ εἰς τοὺς πόδας μὲ σιδηρὰ ὑποδήματα καὶ μὲ αὐτὰ ἀναγκάζεται νὰ τρέχη· ἔπειτα βάλλεται πάλιν εἰς φυλακὴν, καὶ πάλιν μὲ τὰ αὐτὰ σιδηρὰ ὑποδήματα καρφωθείς, ἀναγκάζεται νὰ γυρίσῃ ὀπίσω εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἦλθε, καὶ τελευταῖον τὴν κεφαλὴν ἀποκόπτεται. Καὶ οὕτω λαμβάνουν καὶ οἱ δύο τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἀπεθησαυρίσθησαν ἐντίμως ὑπὸ τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ μάρτυς Σέργιος. Ὑστερον δὲ ἀπὸ πολλοὺς χρόνους ἐκτίσθη καὶ ναὸς εἰς ὄνομα αὐτῶν ἀπὸ τινος ἐπισκόπου. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ** πρεσβυτέρου καὶ **ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ** διακόνου.

- » Σάκκω δοθεῖσι καὶ βυθῷ Θεὸς Λόγος.
- » Διττοῖς ἀθληταῖς σάκκον εἰς χαρὰν στρέφει.

Ὅτε ὁ Κλαύδιος Καῖσαρ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ῥώμην ἐν εἰεὶ σξή (268), καὶ ἐθανάτωσε τὴν ἰδίαν του μητέρα, διότι ἦτο χριστιανή, ἀπὸ τότε καὶ ὕστερον κάμμία εὐσπλαγχνία καὶ ἔλεος δὲν ἐγένετο πλέον εἰς τοὺς χριστιανούς. Τότε δὲ καὶ ὁ μακάριος οὗτος Καῖσαριος ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν εἰς τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ταρακηνήν, καὶ βλέπων τὰς μισαρὰς θυσίας τῶν Ἑλλήνων, ἔπτυσεν ἐπάνω εἰς αὐτὰς καὶ τὰς κατεπάτησεν. Ὅθεν πιασθεὶς ἐβάλλη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπέρασεν εἰς αὐτὴν τρεῖς ἡμέρας νηστικός, παρεδόθη εἰς τὸν ἀν-

θύπατον. Δεθεὶς λοιπὸν ὀπίσω τὰς χεῖρας ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ἐσύρετο ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ἔμπροσθεν τῆς ἀμάξης τοῦ ἀρχόντος· ὅταν δὲ ἐφθασαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, προσηυχῆθη ὁ ἅγιος καὶ εὐθύς ἐπεσεν ὁ ναὸς ἀπὸ τὰ θεμέλια, καὶ κατεπλάκωσε μέσα τὸν ἀρχιερέα τῶν εἰδώλων καὶ ἄλλους πολλούς. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέπων Λεόντιος ὁ ὑπατικός, ἐπρόσπεσεν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ, ἐβαπτίσθη φανερὰ ἔμπροσθεν εἰς ὄλους. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν Ἰουλιανός, μετέδωκεν εἰς αὐτὸν τὰ ἄχραντα μυστήρια, καὶ παρευθὺς παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καθὼς τοῦτο ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἅγιον ἡγουν τὸ νὰ ἀποθάνῃ.

Βλέπων δὲ τὸν σύντομον θάνατον τοῦ Λεόντιου Λοξώριος ὁ ἀρχων, ἐπίσσε τὸν πρεσβύτερον Ἰουλιανὸν καὶ Καῖσαριον τὸν διάκονον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐμβληθῶσιν ἐντὸς δύο σάκκων τριχίνων καὶ νὰ ριφθῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἅγιοι εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς μὲν, ὦ Λοξώριε, ριπτόμεθα εἰς τὴν θάλασσαν, σὺ δὲ θέλεις δαγκασθῆ ἀπὸ ὀφίδιον, καὶ μὲ κακὸν καὶ ὀδυνηρὸν θάνατον ἔχεις νὰ ἀπορρίψῃς τὴν ψυχὴν σου. Τὸ ὁποῖον καὶ πραγματικῶς ἐγένε, διότι μετὰ δύο ἡμέρας τοῦ πνιγμοῦ τῶν ἁγίων περιεπάτει ὁ Λοξώριος εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκεῖ εὗρων αὐτὸν εἰς μέγας καὶ φοβεροὺς ὄφεις, περιεπλέχθη εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἀφ' οὗ ἐκτύπησε δυνατὰ μὲ τὴν οὐρανὸν ὅλα τὰ μέλη τοῦ Λοξωρίου, ἀφῆκεν αὐτὸν ἄπνουν καὶ σχεδὸν ὅλον νεκρὸν. Εἷς δὲ ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν, Εὐσέβιος ὀνόματι, καὶ ἄλλος τις, Φίληξ ὀνομαζόμενος, ἀπὸ μίαν θεϊκὴν ὀπτασίαν ἐστάλησαν κάτω εἰς τὸν αἰγιαλὸν καὶ ἔλαβον τὰ σώματα τῶν ἁγίων, τὰ ὅποια εἶχεν ἐκβράσει ἔξω ἢ θάλασσα κατὰ θεῖαν πρόνοιαν. Τούτους δὲ διαπερῶντας καὶ βαστάζοντας τὰ ἅγια λείψανα βλέπων ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος Λοξώριος, πρισμένος ἀπὸ τὸ φαρμάκιον τοῦ ὀφιδίου, καὶ ξένον θέαμα εἰς τοὺς ὀρῶντας εὐρισκόμενος, ἀνεστέναξε καὶ ἐλειηνολόγησεν ἑαυτόν. Μετὰ δὲ ὀλίγον ἀπέρριψεν ὁ ἄθλιος τὴν ψυχὴν του. Ἀφ' οὗ δὲ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἐνεταφιάσθησαν πλησίον εἰς τὴν πόλιν, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω βαπτισθέντος Λεοντίου τοῦ ὑπατικοῦ, ἐπίσσε τὸν ρηθέντα Εὐσέβιον τὸν ἱερέα καὶ τὸν Φίληκα, καὶ κόψας τὰς αὐτῶν κεφαλὰς, ἐρριψεν αὐτὰς εἰς τὸν ποταμόν. Τότε ὀδηγηθεὶς ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου Κούαρτος ὁ πρεσβύτερος, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὸ κάστρον Καπούης τῆς ἐν Ἰταλίᾳ, ὑπῆγε καὶ ἐπῆρε τὰ τούτων ἅγια

¹ Σημειώσαι, ὅτι τῶν ἁγίων τούτων μαρτύρων εὐρίσκειται φσματικὴ ἀκολουθία ὀλόκληρος, τετυπωμένη εἰς φυλλάδα. Τὸ δὲ μαρτύριον αὐτῶν συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής. Ὁδ ἡ ἀρχὴ· «Μαξιμιανοῦ βασιλεύοντος» (σύζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

λάβανα και ἐνεταπίασεν αὐτὰ εἰς ἐπίσημον και τίμιον τόπον.

Ὁ ἅγιος **ΛΕΟΝΤΙΟΣ** ὁ ἑπατικὸς τῷ Χριστῷ πιστεύσας και ἐπενξάμενος, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Λιπὼν ὁ Λεόντιος ἀρχὴν τὴν κάτω,
- » Βίρηνικῶς ἐφεῦρε τιμὴν τὴν ἄνω.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΕΥΣΕΒΙΟΣ** πρεσβύτερος και **ΦΙΛΗΞ** ζίφει τελειοῦνται.

- * » Εὐσέβιος Φίληξ τε μαρτύρων χάριν,
- » Διὰ ζίφους εὐραντο μαρτύρων χάριν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ**.

- * » Κτείνουσι πολλὰ πολυχρόνιον ζίφῃ,
- » Πρὸς τὰ ζίφῃ δὲ λήφεται και τὰ στέφῃ.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τὴν ἐπιλεγομένην Γαμφανίτου, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Βαρδάνιος, γεωργὸς ὢν κατὰ τὴν τέχνην. Παιδιόθεν δὲ παρεδόθη ἀπὸ τὸν πατέρα του διὰ νὰ μανθάνῃ τὰ ἱερά γράμματα. Τόσῃν δὲ πολλὴν σύνεσιν και φρόνησιν και ἐγκράτειαν εἶχεν ὁ αἰοιδίμος, ἔτι παιδίον ὢν, ὥστε ἠξιώθη νὰ λάβῃ και χάριν παρὰ Θεοῦ, διότι, ἐπειδὴ τὸ νερόν ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν και ἐπροξένει εἰς αὐτόν και εἰς τοὺς ἄλλους συμπατριώτας του κόπον, διὰ τοῦτο προσηυχῆθη οὗτος πρὸς τὸν Θεόν, και, ὡ τοῦ θαύματος! ἀνέβλυσε παραδόξως πηγὴ ὕδατος πλησίον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του. Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς μέτρον ἀνδρικής ἡλικίας, ἠνώθη με ἐργάτας ἀνθρώπους, και ὁμοῦ με αὐτοὺς ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐργαζόμενος δὲ με αὐτοὺς τὰς ἀμπέλους, εἰς δύο ἡμέρας, ἢ τρεῖς, ἔτρωγε μίαν φορὰν, ὁ δὲ κύριος τῶν ἀμπελώνων, βλέπων αὐτόν, και θαυμάσας τὸν τοῦ Θεοῦ ἐργάτην, ἐντράπη τὴν ἀρετὴν του. Ὅθεν δούς εἰς αὐτόν ποσότητα χρημάτων, τὸν ἀπέστειλε λέγων, ὕπαγε εἰς τὴν πατρίδα σου, ἀνθρωπε τοῦ Θεοῦ, και προσεύχου ὑπὲρ ἐμοῦ. Διὰ δὲ τὴν πίστιν και εὐλάβειαν, ἦν εἶχεν εἰς αὐτόν, ἐκράτησε τὸ δικελλίον του, τὸ ὅποσον ἐνήργησε πολλὰ θαύματα.

Λαβὼν δὲ τὰ χρήματα ὁ τοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἔκτισε με αὐτὰ μίαν ἐκκλησίαν, και εἰς αὐτὴν εὐρίσκετο. Ὅτε δὲ συνεκροτήθη ἐν Νικαίᾳ ἡ ἅγια και οἰκουμένη πρώτη σύνοδος, ἐν ἔτει τκα' (325), εὐρέθη και αὐτὸς εἰς αὐτὴν και ἔγεινε πρόμαχος τῆς εὐσεβείας. Ἀναγνώστης

δὲ ὢν πρότερον, ἔλαβεν ὕστερον και τὸ τοῦ διακόνου και πρεσβυτέρου ἀξίωμα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μέγας ἐν βασιλευσὶ Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν, ἔλαβε πολλὴν ἄδειαν και πλατύσμον ἢ τοῦ Ἀρείου ἀίρεσις. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος οὗτος κρατῶν στερεὰ τὴν εὐσεβῆ πίστιν, ἐσπούδαζε πάντοτε νὰ τὴν αὐξάνῃ και νὰ τὴν στερεώνη ὅθεν οἱ κακόδοξοι Ἀρειανοὶ βλέποντες αὐτόν, κατετήκοντο ἀπὸ φθόνον. Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εὐρόντες αὐτόν λειτουργοῦντα και περιστάμενον εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἐπήδησαν αἰφνιδίως, και με τὰ ζίφῃ κατέσφαξαν τὸν αἰοιδίμον, και κατέκοψαν. Και σμιζάντες τὸ μαρτυρικὸν αὐτοῦ αἷμα με τὸ μυστικὸν και θεῖον αἷμα τοῦ Κυρίου, παρέπεμψαν αὐτόν χωρὶς νὰ θέλουν, θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

* Οἱ ὄσοι ἐννεήκορτα ἐννεα Πατέρες, οἱ ἐν τῇ γῆσῳ Κρήτῃ ἀσκήσαντες, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν **ΠΕΛΑΓΙΑΣ** τῆς ἀπὸ ἐταιρίδωρ.

- * Αἰσχους πλουθεῖσα και λιποῦσα τὸν σάλον,
- » Πρὸς ὄρμον ἤκει οὐρανοῦ, Πελαγία.
- » Ὅγδοάτῃ ὑπάλυζε βίου πέλαγος Πελαγία.

Αὕτη ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν, σχολάζουσα και καταγινόμενη εἰς τοὺς χοροὺς και εἰς τὰ θέατρα, και πόρνη οὖσα δημοσία ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ὅθεν ἐκ τῆς διαβολικῆς και αἰσχροῦς ἐργασίας ταύτης ἐσυνάθροιζε πλοῦτον ἀμετρον. Αὕτη λοιπὸν κατηχηθεῖσα μίαν φορὰν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Νόννον ἀνδρα ἅγιον,² και θερμῶς μετανοήσασα διὰ τὰ πρότερα πονηρὰ ἔργα τῆς, ἐβαπτίσθη. Εὐθὺς ἀποστρέφεται ὅλα τὰ ἐν κόσμῳ καλὰ και τερπνὰ, ὡς ἀν σκύβαλα. Και ἐνδυθεῖσα τρίχινα φορέματα, ἦτοι ὑφασμένα ἀπὸ τρίχας τῆς αἰγός, και εἰς σχῆμα ἀνδρὸς μετασχηματισθεῖσα, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, χωρὶς νὰ τὴν ἠξέυρη τίς. Ἐκεῖ δὲ ἡ αἰοιδίμος κλεισθεῖσα μέσα εἰς ἐν κελλίον, διήνυσε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τῆς ἀσκη-

¹ Τὸν βίον αὐτῶν ἄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

² Τοῦτου ἡ μνήμη ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου.

τικῶς καὶ θεαρίστως. Καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύθη ἡ μακαρία. (Τὸν κατὰ Πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ΠΕΛΑΓΙΑΣ τῆς παρθένου.

- Κοιμῶ φυγοῦσα κρημνὸν αἰσχύνῃς μέγαν,
- Κρημνεῖς τὸν ἐχθρὸν εὐφυῶς, Πελαγία.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Νουμεριανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σπδ' (284), πατρίδα ἔχουσα τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, καὶ καταγομένη ἀπὸ ἐνδοξοῦ γένους. Μαθὼν δὲ ὁ ἀρχὼν τῆς Ἀντιοχείας ὅτι ἦτο χριστιανῆ, ἔστειλε στρατιώτας διὰ νὰ τὴν πιάσουν· οἱ δὲ στρατιῶται ἀπελθόντες, περικύκλωσαν τὴν οἰκίαν τῆς, διὰ νὰ ἀρπάσωσιν αὐτήν. Μαθούσα δὲ τοῦτο ἡ ἁγία, ἐζήτησε νὰ τὴν προσμεινουν ὀλίγον· οἱ δὲ στρατιῶται ἐπέισθησαν ὅθεν ἡ μακαρία σταθεῖσα κατὰ ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον, ὅπου προσήυχετο, ἐσήκωσε τὰς χεῖρας καὶ τα ὀμμάτιά τῆς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπροσευχῆθη πολλὴν ὥραν πρὸς τὸν Θεόν, δεομένη νὰ μὴ παραδοθῆ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἀλλ' ἀγνὴ καὶ παρθένος νὰ ἀπέλθῃ εἰς αὐτόν. Ἐπειτα κρημνίσασα μόνη τὸν ἑαυτὸν τῆς, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ.²

¹ Τὸν βίον αὐτῆς συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Γυναικίαν ἀρετήν. » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰερῶν καὶ ἐν ἄλλαις). Σημειῶσαι, ὅτι ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἀπὸ τοῦ παραδείγμα τῆς πόρνης ταύτης Πελαγίας παρακινεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς νὰ μὴ ἀπελπίζωνται. Οὕτω γὰρ λέγει, «Μηδεὶς τούτων, κἂν εἰς ἕαχον κατενεχθῆ κακίας, ἀπογινώσκω τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολήν. Ρᾶδιον γὰρ ἐξ αὐτῶν τῶν βραδύρων τῆς πονηρίας ἀνενεγκεῖν, καὶ ἀγγελικὸν ἐπιδαΐζεσθαι βίον. Οὐκ ἠκούσατε, πῶς ἐκενὴ ἡ πόρνη, ἡ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ λέγω πόλει (ἡ Πελαγία αὕτη δηλ.) πάντας ἀπέκρυψεν ἐν εὐλαθείᾳ; βουληθεῖσα γὰρ καὶ μεταβληθεῖσα, καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν ἐπισπασμένη, κατεφρόνησε τῶν παρόντων ἀπάντων. Καὶ ρίψασα τοῦ διαβόλου τὰς μαγχανίας, πρὸς οὐρανὸν ἀνέδραμε· (λόγῳ εἰς τὸ μὴ προσηλωσθαι, οὗ ἡ ἀρχὴ Φέρε δὴ καὶ σήμερον τοῦ περὶ. »)

² Εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην Πελαγίαν ἐγκώμιον θαυμαστὸν ἐπλεξεν ὁ ῥητορικώτατος τοῦ Χρυσόστομου κάλαμος, κείμενον ἐν τῷ Ε΄, τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως, ὅπου καὶ ἐγκωμιάζει αὐτήν, διὰ τὴν μεγάλαν ἀνδρίαν ἣν ἔδειξε νὰ κρημνισθῆ μόνῃ καὶ νὰ θανατώσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς. Λέγει δὲ ἐκεῖ ὁ χρυσοῦς ἅγιος, ὅτι ἀπατήσασα τὴν στρατιώτας ἡ ἁγία, ἐζήτησεν ἄδειαν τάχα ἢ καὶ ἄλλᾶ τὰ φορέματά τῆς. Καὶ ὅτι « θάνατος μαρτύρων, νίκη ἐστὶ μαρτύρων. Καὶ ὅτι δι' αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτο μάλιστα τὸ καίθησι ἐπὶ ἰθάφυς, τιμώτερον ἢ τὸ

Ἡ ἁγία ΤΑΙΣΙΑ ἡ πρῶτον πόρνη, ἐν εἰρήνῃ τελεῖσθαι.

- Ἐκ τοῦ βύβου σμηχθεῖσα τῆς ἀσωτίας,
- Φαιδρὰ πρόσεισι τῷ Θεῷ Ταΐσια.

Αὕτη παιδιόθεν παρακινηθεῖσα ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς, ἔγεινεν ἐργαστήριον τοῦ διαβόλου· διδαχθεῖσα δὲ ὕστερον ἀπὸ τὸν ὄσιον Παφνούτιον τὸν Σιδώνιον, καὶ πληροφορηθεῖσα βεβαίως, ὅτι εἶναι μετάνοια, καὶ δίδεται συγχώρησις ἁμαρτιῶν παρὰ Κυρίου, ἐμοίρασεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τῆς εἰς τοὺς πτωχοὺς, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ ἦτο τετρακόσαιο λίτραι χρυσοῦ. Ἐπειτα κλείσασα τὸν ἑαυτὸν τῆς μέσα εἰς ἓν κελλίον, ἐστέναξεν ἐκ βάθους καρδίας καὶ ἔλεγεν, « Ὁ πλάσας με, ἐλέησόν με ». Καὶ οὕτω μὲν τὸν λόγον αὐτόν, διήνυσε χρόνους τρεῖς· εἶτα ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ κελλίον τῆς, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἐκείσε ἀβδᾶ καὶ προεστῶτος, καὶ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων προσθεταῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄. μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΙΑΚΩΒΟΥ τοῦ Ἀλφαίου.

- Τὸν σταυρὸν Ἰάκωβος αἰρων ἠδέως,
- Ὡς ἔστι, Σῶτερ, ἀξίός σου δεικνύει.
- Ἄμφ' ἐνάτην Ἰάκωβος ἐνὶ σταυρῷ τετάναστο.

Οὗτος ἦτον εἰς ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀποστόλους, καθὼς μαρτυροῦσιν οἱ δύο Εὐαγγελισταὶ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος. Ἐστάθη δὲ ἀδελφός μὲν Ματθαίου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, υἱὸς δὲ τοῦ Ἀλφαίου. Οὗτος λοιπὸν ὁ τοῦ Κυρίου ἀπόστο-

αῖμα τῆς παρθένου. Αἱ γὰρ διὰ Χριστὸν ὕβρεις πλεονασμὸν ἡμῖν παρέχουσι τιμῆς. » Καὶ ὅτι « ὁ Χριστὸς παρῆν τῷ σώματι τῆς παρθένου. Εἰ γὰρ δεσπόται τοὺς ἐπιεικεστέροισι τῶν οἰκετῶν τελευτώντας προπέμπουσι, καὶ οὐκ ἐπαισχύνονται, πολλῷ μᾶλλον ὁ Χριστὸς τὴν δι' αὐτὸν ἀφείσαν τὴν ψυχὴν καὶ τοσοῦτον ἀναδεξαμένην κίνδυνον, οὐκ ἂν ἐπηρεχῆσθῃ τιμῆσαι τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; » καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ λέγει ἐκεῖ ὁ θεὸς πατήρ, χρυσοῦ παντὸς τιμώτερος.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ τοῖς Μηναιοῖς ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀρτέμονος προσυτέρου Λαοδικείας, διότι ταῦτα γράφονται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαρτίου. Ὁμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας τῆς ἀπὸ Ταρσοῦ, διότι ταῦτα γράφονται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Μαΐου.

λος, ἐξελθὼν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου κατέστρεφε τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων, ὑπὸ τοῦ θεοῦ ζήλου πυρπολούμενος, τὰς νόσους ἰάτρειε, καὶ τὰ ἀκάθαρτα εἰδίωκε πνεύματα. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ πλήθη τῶν ἐθνικῶν ὠνόμαζον αὐτὸν σπέρμα θεῖον. Διαπεράσας λοιπὸν πολὺ μέρος τῆς οἰκουμένης, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύξας ὁ ἐραστὴς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου καὶ τὸ πάθος ἐζήλωσε καὶ τὸν θάνατον, τελευταῖον ἐκαρφώθη εἰς τὸν Σταυρόν. Καὶ οὕτως εἰς τὸν ποθοῦμενον Χριστὸν παραδίδει τὸ πνεῦμά του. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ** καὶ **ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ** τῆς συμβίαις αὐτοῦ.

- » Σύσκηνον Ἀνδρόνικος Ἀθανασίαν
- » Κόσμων τ' ἐν ἀσκήσει τε καὶ πόλει ἔχει.

Οὗτος ὁ ὅσιος Ἀνδρόνικος ἦτον ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν ἐν ἔτει φμ' (540), ἀργυροπράτης κατὰ τὴν τέχνην, εὐλαβὴς πολλὰ γεμάτος ἀπὸ ἀγαθὰ ἔργα, καὶ πλούσιος ἀπὸ τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ. Οὗτος ἐπῆρε μὲ γάμον γυναῖκα τὴν Ἀθανασίαν, ἥτις καὶ αὐτὴ ἦτο σεμνὴ καὶ θεοφιλὴς. Συμφωνήσας δὲ μὲ αὐτὴν εἰς καλὸν καὶ θεάρεστον πρᾶγμα, ἐμοίρασαν εἰς τρία τὸν πλοῦτόν των, καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος ἐδιδαν ἀφθονοπαρόχως εἰς τοὺς πτωχοὺς, τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἐδιδον δάνειον, χωρὶς τόκον, εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας· τὸ δὲ τρίτον μέρος τὸ οἰκονόμου εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἀργυροπράτειου, διὰ νὰ ἐκβάζουσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Ἐγέννησαν δὲ καὶ δύο παιδιά, ἐν ἀρσενικόν καὶ ἐν θηλυκόν. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα ἐγεννήθησαν, ὁ εἰς τὸν ἄλλον δὲν ἠγγισαν· ἀλλ' ἐπέρνων τὴν ζωὴν των καὶ οἱ δύο μὲ σωφροσύνην καὶ μὲ προσευχὰς, καὶ ἐκαταγίνοντο εἰς τὸ νὰ ἐλεοῦν τοὺς πτωχοὺς καὶ νὰ ἐπισκέπτωνται τοὺς ἀσθενεῖς. Ὑστερον δὲ ἀπὸ δώδεκα χρόνους τῆς αὐτῶν συνοικίσεως, ὅτε τὰ τέκνα των ἦσαν εἰς ἐκείνην τὴν ἡλικίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ χαροποιοῦν τοὺς γονεῖς των, τότε, λέγω, εἰς μίαν ἡμέραν ἀπέθανον ἐν ταυτῷ καὶ τὰ δύο. Ὁ μὲν λοιπὸν μακάριος

¹ Εἰς τὸν Ἀπόστολον τοῦτον ἐγκώμιον ἐπέλεξε Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχή. « Χρὸς καὶ πρῶην ὁ μακαριώτατος τῶν ἀποστόλων Θωμᾶς ἐδεξιώσατο ἡμᾶς φιλοφρόνως. » (Σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαιδαίου καὶ τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ Ἰβήρων, καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀπύρᾳ.

Ἀνδρόνικος δὲν ἐδειξε κανὲν ἀνανδρον κίνημα διὰ τὸν θάνατον τῶν παιδίων του, ἀλλὰ μάλλον τὴν αἰοίδιμον ἐκείνην φωνὴν τοῦ Ἰωβ ἐξεφώνησεν, « Αὐτὸς γυμνὸς ἐξήλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι· ἡ δὲ συμβία αὐτοῦ Ἀθανασία εἶχε λύπην ἀπαρηγόρητον· ὅθεν ἀφ' οὗ ἐνεταφιάσθησαν τὰ παιδιά εἰς τὸ Μαρτύριον· ἦτοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ, δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ ἐκβῆ ἀπὸ ἐκεῖ· ἀλλ' ἔλεγεν· Ἐδῶ θέλω συναποθάνη καὶ ἐγώ! Ἐδῶ θέλω ἐνταφιασθῆ καὶ ἐγώ ὁμοῦ μὲ τὰ τέκνα μου! Καὶ τὸν μὲ Ἀνδρόνικον ἐπῆρεν ὁ πατριάρχης εἰς τὸ πατριαρχεῖον, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ, ἡ δὲ Ἀθανασία δὲν ὑπέφερε νὰ ἐξέλθῃ ἐξω ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ· ἀλλ' ἐμεινεν ἐκεῖ θρηνοῦσα καὶ κλαίουσα γοερῶς. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, φαίνεται εἰς αὐτὴν ἐξυπνον οὔσαν ὁ μάρτυς εἰς σχῆμα μοναχοῦ καὶ τῇ λέγει. Τί ἔχεις, ὦ γυναῖ, καὶ κλαίεις; διατί δὲν ἀφίνεις τοὺς ἐδῶ εὐρισκομένους νὰ ἡσυχάσουν; ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα, Μὴ βαρυνθῆς, αὐθέντα μου, εἶπε, κατ' ἐμοῦ τῆς δούλης σου, ὅτι πολὺν πόνον καὶ θλίψιν ἔχω· ἐπειδὴ δύο μόνον τέκνα ἔχουσα, καὶ τὰ δύο τὰ ἐθαψα σήμερον. Ὁ δὲ μάρτυς ἀπεκρίθη. Μὴ κλαίει δι' αὐτὰ, διότι λέγω σοι, ὦ γυναῖ, ὅτι καθὼς ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ζητεῖ τὸ φαγητόν καὶ ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ δώσῃ τίς εἰς τὸν ἑαυτὸν του νὰ φάγῃ, τοιουτοτρόπως καὶ τὰ παιδιά ζητοῦσι χρεωστικῶς ἀπὸ τὸν Θεόν διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ του· δικαιοκρίτα, λέγοντα, Κύριε, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, ὧν μᾶς ὑσπέρησες, μὴ ὑσπέρησῃς ἡμᾶς καὶ τὰ ἐπουράνια ἀγαθὰ σου. Ταῦτα ἡ Ἀθανασία ἀκούσασα κατενύγη καὶ μετέβαλε τὴν λύπην τῆς εἰς χαρὰν, λέγουσα· λοιπὸν ζῶσι τὰ τέκνα μου ἐν οὐρανῶς, καὶ διατί ἐγὼ νὰ κλαίω; ὅθεν στραφείσα ἐζήτηε τὸν μοναχὸν ἐκεῖνον, ὅστις τῆς εἶπε ταῦτα. Τριγυρίσασα δὲ τὸν ναὸν ὄλον καὶ μὴ εὐροῦσα αὐτόν, ἠρώτησε τὸν θυρωρὸν λέγουσα· ποῦ εἶναι ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος ὅστις ἐμβῆκε τώρα ἐδῶ; ἀπεκρίθη ὁ θυρωρὸς· βλέπεις ὅτι ὄλαι αἱ θύραι εἶναι σφαιλισμέναι, καὶ λέγεις ποῦ εἶναι ὁ μοναχός; ἐνόησε δὲ ὁ θυρωρὸς, ὅτι εἶδεν ὀπτασίαν. Ἡ δὲ Ἀθανασία φοβηθεῖσα, ἐγύρισεν εἰς τὸν οἶκόν της καὶ ἐδιηγῆθη εἰς τὸν ἀνδρα τῆς ὅσα εἶδεν· ὅθεν ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὸν διὰ νὰ τὴν βάλῃ εἰς μοναστήριον.

Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος δεξάμενος τὸν λόγον μετὰ χαρᾶς, (διότι καὶ αὐτὸς ἐπόθει τοῦτο) διέμοίρασε τὸ περισσώτερον μέρος τῆς περιουσίας

του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς δούλους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐξηγορασμένους· τὰ δὲ λοιπὰ ὑπάρχοντά του ἄφησεν εἰς τὸν πενθερόν του, παραγγείλας εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ νοσοκομεῖα καὶ ξενοδοχεῖα μοναχῶν. Λαβὼν λοιπὸν ὀλίγα ἔξοδα διὰ τὸν δρόμον, ἐξῆλθε τὴν νύκτα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀντιοχείας αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, οἱ δὲ δύο μόνοι. Βλέπουσα δὲ ἡ Ἀθανασία ἀπὸ μακρὰν τὴν οἰκίαν τῆς, ἐσῆκωσε τὰ ὄμματα τῆς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· « Κύριε καὶ Θεέ μου, σὺ ὅστις εἶπας εἰς τὸν Ἀβραάμ καὶ τὴν Σάρραν· Ἐξεληθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω, Σὺ καὶ τώρα ὁδήγησον ἡμᾶς εἰς τὸν φόβον σου. Διότι ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήσαμεν διὰ τὸ ὄνομά σου ἀνοικτὴν τὴν οἰκίαν μας καὶ ἐφύγομεν, λοιπὸν μὴ κλείσης εἰς ἡμᾶς τὴν θύραν τῆς βασιλείας σου. Κλαύσαντες δὲ καὶ οἱ δύο, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν πατρίδα των.

Φθάσαντες δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐπροσκύνησαν τοὺς ἁγίους τόπους. Καὶ ἐκεῖ ἀντάμωσαν πολλοὺς πατέρας ὁσίου. Φεύγοντες δὲ ἀπὸ ἐκεῖ, ὑπῆγον καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Αἴγυπτον (ἤτοι εἰς τὸ Μισσηρι) πρὸς τὸν ἐξάκουστον ἀββᾶν Δανιὴλ. Καὶ ἐπειδὴ ἐφανέρωσαν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν των, καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ εἰς ὁδὸν σωτηρίας, διὰ τοῦτο ὁ ὁσῖος τὴν μὲν Ἀθανασίαν ἀπέστειλεν εἰς τὸ γυναικεῖον μοναστήριον τῶν Ταββεννησιωτῶν, τὸν δὲ Ἀνδρόνικον ἐκράτησε πλησίον του καὶ τὸν ἐνδύσε τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν ὅθεν καὶ ἔμεινε εἰς τὴν ὑποταγὴν του δώδεκα ὀλοκλήρους χρόνους. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ δώδεκα χρόνοι ἐπέρασαν, παρεκάλεσεν ὁ Ἀνδρόνικος τὸν Ἀββᾶν Δανιὴλ νὰ τῷ δώσῃ ἀδειαν νὰ ὑπάγῃ πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ προσκυνήσῃ καὶ δεύτερον τοὺς ἁγίους τόπους, ὃ δὲ Ἀββᾶς Δανιὴλ, ποιήσας εὐχὴν, ἀπέλυσεν αὐτόν. Περιπατῶν δὲ ὁ ὁσῖος Ἀνδρόνικος εἰς τὸν δρόμον τοῦ Μισηρίου, ἐκάθισεν ὑποκάτω εἰς δένδρον, διὰ νὰ ἀναψύξῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸ καύμα· καὶ ἰδοὺ κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, ἦλθεν ἐκεῖ καὶ ἡ γυνὴ του Ἀθανασία, ἥτις ἀπῆρχετο καὶ αὐτὴ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετ' σχῆμα ἀνδρῶν ὡς ἂν μοναχός, μετονομασθεῖσα Ἀθανάσιος. Καὶ ἀφ' οὗ ἐχαιρέτησεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἡ μὲν Ἀθανασία ἐγνώρισε τὸν Ἀνδρόνικον, ὃ δὲ Ἀνδρόνικος δὲν ἐγνώρισε τὴν Ἀθανασίαν, ἐπειδὴ καὶ ἐμαράνθη τὸ κάλλος αὐτῆς ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀσκησιν καὶ ἐφαίνετο ὡς ἂν αἰθίοψ (ἀράτης).

Τότε λέγει ἡ Ἀθανασία πρὸς τὸν Ἀνδρόνικον· ποῦ ὑπάγεις, αὐθέντα μου ἀββᾶ; Ὁ Ἀνδρόνικος ἀπεκρίθη· εἰς τοὺς ἁγίους τόπους. Λέγει αὐτῷ ἐκείνη· Ἐκεῖ θέλω νὰ ὑπάγω καὶ ἐγώ. Τῆς λέγει πάλιν ἐκεῖνος· Θέλεις νὰ περιπατῶμεν καὶ οἱ δύο ὁμοῦ; λέγει ἡ Ἀθανασία· Ναί, καθὼς ὀρίζεις· πλὴν νὰ περιπατήσωμεν εἰς τὸν δρόμον μετ' σιωπῆν ὡς ἂν νὰ μὴ εἶμαι ἐγὼ μετὰ σοῦ. Τότε καὶ ὁ Ἀνδρόνικος λέγει· Καθὼς ὀρίζεις, ἄς ὑπάγωμεν σιωπῶντες. Πάλιν ἡ Ἀθανασία τὸν ἐρωτᾷ· Δὲν εἶσαι μαθητῆς τοῦ ἀββᾶ Δανιὴλ; ἀποκρίνεται ὁ Ἀνδρόνικος, ναί. Λέγει αὐτῷ ἐκείνη, δὲν ὀνομάζειςαι Ἀνδρόνικος; ἀπεκρίθη αὐτῇ, ναί. Ἡ Ἀθανασία εἶπεν· Αἱ εὐχαὶ τοῦ γέροντος εἶθε νὰ μᾶς συνοδεύσωσιν εἰς τὸν δρόμον μας. Λέγει ὁ Ἀνδρόνικος· Γένοιτο! Ἀμήν.

Μὲ τοιοῦτον τρόπον λοιπὸν ὑπῆγαν σιωπῶντες καὶ οἱ δύο εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀφ' οὗ ἐπροσκύνησαν τοὺς ἁγίους τόπους, πάλιν σιωπῶντες ἐγύρισαν μαζὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τότε ἡ Ἀθανασία ἠρώτησε τὸν Ἀνδρόνικον· Θέλεις νὰ μείνωμεν μαζὶ εἰς ἐν κελλίον; ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρόνικος· Ὡς ὀρίζεις, ἄς μείνωμεν, πλὴν θέλω πρῶτον νὰ ὑπάγω εἰς τὸν γέροντά μου καὶ νὰ ζητήσω τὴν ἀδειαν καὶ τὴν εὐχὴν του. Ἐκείνη εἶπεν· Ὑπαγε καὶ σὲ προσμένω εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ὀκτωκαίδεκατον· καὶ ἐὰν ὑποφέρῃς νὰ μένης μετ' ἐμοῦ σιωπῶν, καθὼς ἐπεριπατήσαμεν καὶ ὑπήγαμεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθομεν πάλιν ἐδῶ, καλῶς, ἐλθέ· ἂν δὲ δὲν ὑποφέρῃς νὰ σιωπᾷς, μὴ ἐλθῃς. Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος ἀπελθὼν εἰς τὸν γέροντά του τὸν Ἀββᾶν Δανιὴλ, τῷ ἐφανέρωσε τὴν ὑπόθεσιν· ὃ δὲ γέρον ἐγνώρισε ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἀνδρόνικου, ὅτι ἦτον εἰς μεγάλην προκοπὴν ἀρετῆς ὁ Ἀθανάσιος. Ὅθεν τῷ ἔδωκε τὴν ἀδειαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε, ἀγάπα τὴν σιωπῆν καὶ μείνον μετ' ἀδελφόν, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶναι τῇ ἀληθείᾳ μοναχός, καθὼς πρέπει νὰ ἦναι ὁ μοναχός. Τότε ἐπιστρέψας ὁ Ἀνδρόνικος, ἔμεινε ὁμοῦ μετ' τὴν Ἀθανασίαν δώδεκα χρόνους, χωρὶς νὰ γνωρίσῃ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ σύζυγός του.

Πολλάκις δὲ ἤρχετο ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ εἰς ἐπίσκεψιν αὐτῶν, καὶ συνομιλῶν, ἐσυμβούλευεν αὐτοὺς περὶ ὠφελείας ψυχῆς. Μίαν φορὰν δὲ ἔτυχε καὶ ὑπῆγε πάλιν ὁ Ἀββᾶς Δανιὴλ καὶ τοὺς ἀντάμωσε, καὶ ἀφ' οὗ ἐλάλησεν ἱκανῶς τὰ πρέποντα, τοὺς ἀπεχαιρέτησε, καὶ ἐγύριζεν εἰς τὸ κελλίον του. Τότε ἔτρεξεν ὀπίσω του ὁ ὁσῖος Ἀνδρόνικος καὶ φθάσας αὐτὸν τοῦ εἶπεν·

Ὁ ἀββᾶς Ἀθανάσιος ἠσθένησε καὶ εἶναι διὰ νὰ υπάγῃ πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ γέρον ἐγύρισεν ὀπίσω καὶ εὔρε τὸν Ἀθανάσιον πάσχοντα ἀπὸ θέρμην, ὅστις βλέπων τὸν γέροντα ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ὁ δὲ γέρον τῷ λέγει, Ἀντί νὰ χαρῆς, διότι υπάγεις νὰ ἀπολαύσης τὸν Θεὸν σὺ κλαίεις; ὁ δὲ εἶπε· Δὲν κλαίω δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀββᾶν Ἀνδρόνικον· ὅθεν παρακαλῶ σε, ποιήσον εὐχὴν· καὶ ἀφ' οὗ μὲ θάψῃς, ἐξέτασον πλησίον εἰς τὴν κεφαλὴν μου, καὶ θὰ εὔρης πινακίδιον γεγραμμένον, καὶ ἀναγνώσας αὐτὸ ὁὸς το καὶ εἰς τὸν ἀββᾶν Ἀνδρόνικον.

Ἐποίησαν λοιπὸν εὐχὴν καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ἐκοινώνησε τὰ ἀχραντα μυστήρια ἡ μακαρία Ἀθανασία, καὶ οὕτως ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Καὶ τότε εὔρεν ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ τὸ πινακίδιον καὶ τὸ ἀνέγνωσε, καὶ ἐκ τούτου ἐγνώρισεν, ὅτι ἦτον ἡ γυνὴ τοῦ Ἀνδρόνικου, ἡ αἰοιδίμος Ἀθανασία. Ἐπληροφορήθησαν δὲ τοῦτο, καὶ ὅτε ἐκήδευον αὐτὴν, διότι εὔρεθη οὐχὶ ἀνήρ, ἀλλὰ γυνὴ· ἡκούσθη δὲ τοῦτο εἰς ὅλην τὴν Λαύραν. Ὅθεν ἔστειλεν ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ εἰδοῖσιν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ συνέτρεξαν ὅλοι οἱ πατέρες οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, καὶ ὄλαι αἱ Λαῦραι καὶ τὰ Μοναστήρια τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὅλη ἡ πόλις καὶ ὅλη ἡ Σκήτη· συνήχθησαν εἰς τὸν ἐνταφιασμόν τῆς. Οἱ δὲ σκητιῶται ἐφόρου ὅλοι λευκὰ φορέματα, διότι τοιαύτην συνήθειαν εἶχον εἰς τὴν Σκήτην νὰ λευκοφοροῦν ὅταν ἐνεταφίαζον τοὺς ἀδελφοὺς, ὡς νικητὰς τῶν τριῶν ἐχθρῶν, σαρκὸς καὶ κόσμου καὶ κοσμοκράτορος, ἥτοι τοῦ διαβόλου. Κομίσαντες λοιπὸν μετὰ βαίων¹ καὶ κλάδων τὸ τίμιον λείψανον τῆς μακαρίας Ἀθανασίας, τὸ ἐνεταφίασαν μετὰ πολλῆς εὐλαθείας, δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅτι ἔδωκεν εἰς τὴν ἀγίαν τόσσην πολλὴν ὑπομονήν. Ἐμεινε δὲ ἐκεῖ ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ διὰ νὰ κάμῃ τὰ ἑβδομα μνημόσυνα τῆς ὁσίας, καὶ μετὰ ταῦτα ἠθέλησε νὰ παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἀββᾶν Ἀνδρόνικον· ἀλλ' ὁ Ἀνδρόνικος δὲν ἠθέλησε, λέγων· Ἐδῶ θέλω ἀποθάνει καὶ ἐγὼ μετὰ τῆς κυρίας μου Ἀθανασίας· καὶ οὕτως ἀποχαιρετήσας αὐτὸν ὁ γέρον, ἀνεχώρησε. Κατόπιν δὲ φθάνει εἰς ἀδελφὸς τὸν γέροντα καὶ λέγει αὐτῷ· ὁ ἀββᾶς

Ἀνδρόνικος ἀσθενεῖ ἀπὸ θέρμην. Καὶ εὐθὺς στέλλει ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Σκήτης μήνυμα, λέγων· Ὁ ἀββᾶς Ἀνδρόνικος ἀκολουθεῖ εἰς τὸν ἀββᾶν Ἀθανάσιον καὶ λοιπὸν συνάχθητε. Ὅθεν συνέτρεξαν, καὶ κατέφθασαν αὐτὸν ζωντανόν, καὶ ἀφ' οὗ ἐζήτησαν ὅλοι οἱ πατέρες καὶ ἔλαβον τὴν εὐλογίαν του, τότε ὁ αἰοιδίμος ἀπεκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Ἐγεῖνε δὲ φιλονεικία καὶ ἀντίστασις περὶ τοῦ λειψάνου τοῦ Ἀνδρόνικου, ποιοὶ νὰ τὸ πάρουν, οἱ ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ὀκτωκαιδεκάτου κατοικοῦντες, ἢ οἱ σκητιῶται. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας κατέπαυσε ὁ ἀββᾶς Δανιὴλ τὴν φιλονεικίαν αὐτῶν, εἰπὼν, ὅτι πρέπει νὰ ἐνταφιασθῇ ἐκεῖ εἰς τὸ Ὀκτωκαιδέκατον ὁμοῦ μετὰ τὸν συναγωνιστὴν του, τὴν ὁσίαν Ἀθανασίαν λέγω. Καὶ οὕτως ἐνεταφίασαν αὐτὸ ἐκεῖ, δοξάζοντες τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν. Ἀμήν. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸ γένος Ἑκλόγιον.)

Ἡ ὁσία ΠΟΠΛΙΑ ἡ ὁμολογήτρια ἐν εἰρήρῃ τελευτοῦται.

- » Ρυσθεῖσα κόσμου τῆς πλάνης ἡ Ποκλία,
- » Πόλου πρῆσσει φωλοῖς, ὡς στρουθίον.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τξά' (361), υπανδρευθεῖσα δὲ πρότερον καὶ μείνασα εἰς τὸν γάμον ὀλίγον καιρὸν, ἐγέννησεν υἱὸν καὶ ἐπρόσφερεν αὐτὸν εἰς τὸν Θεόν, ὡς καρπὸν ἀξίον, τὸν μακάριον λέγω Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος πολλὰκις μὲν ἐψηφίσθη νὰ γένῃ Ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχείας, φεύγων δὲ πάντοτε τὴν Ἐπισκοπικὴν ἀξίαν, διὰ τὴν ἄκραν αὐτοῦ ταπείνωσιν, ἐμεινε εἰς τὸν κατώτερον βαθμὸν τῆς ἱερωσύνης· ἐστάθη δηλαδὴ μόνον πρεσβύτερος καὶ τῶν πρεσβυτέρων πρῶτος.¹ Ἡ δὲ ἀγία αὕτη μήτηρ του Ποπλία ἦτον ἡγουμένη εἰς ἄλλας μοναχὰς καὶ παρθένους.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰουλιανὸς ὑπέγηε τῷ τότε καιρῷ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐδείκνυεν εἰς τὰ εἰδωλα πολλὴν δεισιδαιμονίαν, προσκαλῶν ὅλους διὰ νὰ προσφέρουν σέβας καὶ λατρείαν εἰς τοὺς δαίμονας· τούτου χάριν ἡ τιμία αὕτη γερόντισσα Ποπλία, ἐνῶ ἐπέρνα ἐκεῖνος κάτω ἀπὸ

¹ Βαίον εἶναι Αἰγυπτιακὴ φωνή, ὡς λέγουσιν τινες, καὶ σημαίνει κλάδον φοίνικος, καθὼς λέγει ὁ Ἐπιφάνιος ἐν τῷ περὶ τῶν ἀγίων τόπων· τοῦτο δὲ βεβαίῳ καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγων ὅτι οἱ ὄχλοι ἔλαβον τὰ βατὰ τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ (ἰβ'. 13).

¹ Ἰσως οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν, ὁ Ἀντιοχείας πρεσβύτερος, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρῶτην τοῦ Φεβρουαρίου.

τὴν ὁδὸν, ἤρχισε νὰ ψάλλῃ δυνατώτερον ὁμοῦ μετὰ τὰς ἄλλας παρθένους τὸ Δαβιδικὸν ἐκείνο· « Τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. » Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Ἰουλιανός, ἐπρόσταξε νὰ σύρωσιν αὐτὴν εἰς τὸ μέσον καὶ νὰ τὴν κτυπῶσιν εἰς τὸ πρόσωπον δυνατὰ, ὥστε ἡ γῆ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸ αἷμά της. Κατὰ τὸ παρὸν δὲ δὲν ἐθανάτωσεν αὐτὴν, διότι εἶχε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Περσίαν· ἀλλ' ἐφύλαξε νὰ τὴν θανατώσῃ, ὅταν γυρίσῃ ἀπὸ ἐκεῖ· ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐκεῖνος ἐσφάγη καὶ δὲν ἐγύρισεν, ἡ ἀγία αὕτη ἐμεινεν ἐλευθέρα. Ἀπὸ τότε δὲ ζήσασα ὀλίγον καιρὸν ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώσε τὴν ζωὴν της ἡ μακαρία.¹

Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν ΠΕΤΡΟΣ ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Εἰς ὕψος ἀρθεῖς ἀρετῶν θεῖος Πέτρος,
- » Τὸν χοῦν ἀπεκδύς ὕψος οὐρανοῦ φθάνει.

Οὗτος ὁ μακάριος Πέτρος ἦτον εἰς τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας Θεοφίλου ἐν ἔτει ωκθ' (829), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Γαλατῶν, υἱὸς δὲ ὦν Θεοφίλου καὶ Εὐδοκίας, Λέων ὀνομαζόμενος. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἐκ τῆς φύσεως στολισμένος μετὰ κάλλος, μετὰ μέγεθος καὶ μετὰ δυνάμιν σώματος, ἔγεινε διὰ τοῦτο κόμης ἀπὸ τὸν ῥηθέντα βασιλέα· ποιήσας δὲ ἀνδραγαθίας ἐν τοῖς πολέμοις, εἰς πολλῶν χρόνων διάστημα, ὕστερον κατεφρόνησεν ὅλα καὶ ἔγεινε μοναχός, κουρεύσας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του εἰς ἐν μοναστήριον, Δαφνῶνα ὀνομαζόμενον, καὶ μετονομασθεὶς Πέτρος ἀντὶ Λέοντος. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὑπῆγεν, εἰς τὰ Ἰε-

¹ Περὶ ταύτης τῆς Ποπλίας γράφει ὁ Κύρου Θεοδώρητος βιβλ. γ'. κεφ. ιζ'. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἀφ' οὗ ἡρῶνισθη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο Μαυρίκιος ὁ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διάκονος, ὁ συναξὸς τὸν Συναξαριστὴν. Λέγει δὲ ἐκεῖ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ἡ Ποπλία μετὰ τῶν ἄλλων παρθένων ὕστερον ἀπὸ τὸ ἀνωτέρω ῥητὸν ἐψάλλε καὶ τὸ ἀκολουθῶν· « Ὅμοιοι αὐτοῖς γέγοντο οἱ κοιῶντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποθότες ἐπ' αὐτοῖς. » Ὁ δὲ Ἰουλιανός ταῦτα ἀκούσας, καὶ λίαν ἀναθεὶς, σιγᾶν αὐταῖς προσέταξε κατὰ τὸν τῆς παρόδου καιρὸν. Ἡ δὲ Ποπλία μικρὰ τῶν ἐκείνου νόμων φροντίσασα, πλείονος τὸν χορὸν προθυμίας ἐπέπλησε. Καὶ πάλιν ἐκείνου εὐόντος, ψάλλειν ἐκέλευσεν· « Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ. » Καὶ μετ' ἕτερα λέγει· « Ἡ δὲ Ποπλία ὡς ἄκραν τιμὴν δεξαμένη τὴν ἀτιμίαν, ἀνεληλυθε μὲν εἰς τὸ δωμάτιον, συνήθως δὲ αὐτὸν ταῖς πνευματικαῖς ἔβαλλε μελωδίαις. »

ρροσόμενα· ἐκείθεν δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Λαοδικεῖαν καὶ τὴν Ἀττάλειαν, καὶ ἀφ' οὗ ὑπέφερεν ἀνδρείως τοὺς κόπους τῆς ὁδοπορίας καὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ τὸν ἀγριὸν θυμὸν τῶν Ἰσμαηλιτῶν τοὺς ὁποίους ἀπήντησε καθ' ὁδὸν, τελευταῖον πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὕψος τῆς πολιτείας καὶ ἀρετῆς του ἔγεινε φανερόν εἰς τοὺς βασιλεῖς, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Βασίλειος ὁ Μακεδὼν, ἐν ἔτει ωξζ' (867) ἐπέσειεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Φωκά. Ἐκεῖ λοιπὸν πολλοὺς ἀγῶνας κατὰ Θεὸν ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ τὴν φυγὴν του παρέδωκεν εἰς τὸν Κύριον.

Μνήμη τῶν δικαίων ΑΒΡΑΑΜ καὶ ΛΩΤ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Ἀβραάμ.

- » Τίς οἶκός ἐστίν; Ἀβραάμ τεθνηκός,
- » Οὐ κόλπος ἄλλοις οἶκος, ὡς τῷ Λαζάρῳ.

Εἰς τὸν Λῶτ.

- » Ἰπῆρξε τῷ Λῶτ οὐρανὸς Σηγῶρ νέα,
- » Εἰς δὲν φθάσας, πέφουγεν ὡς πῦρ τὸν βίον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.¹

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ καὶ ΕΥΛΑΜΠΙΑΣ τῶν ἀδελφῶν.

- » Καὶ προφθάσασα τὴν τομὴν Εὐλαμπία,
- » Εὐλαμπίῳ τμηθέντι κοινωνεῖ στέφους.
- » Τμήθησαν δεκάτῃ Εὐλάμπιος ἡ δὲ ἀδελφὴ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296) ἠγεμονεύοντος ἐν Νικομηδείᾳ Μαξίμου. Κατεκρύπτοντο δὲ οὗτοι εἰς τὸ βουνὸν μετὰ ἄλλους πολλοὺς χριστιανούς διὰ τὸν φόβον τοῦ διωγμοῦ.

¹ Ἐν τοῖς Μηναιοῖς κατὰ τὴν ἐνάτην Ὀκτωβρίου εορτάζεται καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος Διωροθέου ἐπισκόπου Τύρου· ἀλλ' ὁ μὲν παλαιὸς Συναξαριστὴς ἀναφέρει τὸν αὐτὸν τοῦτον ἄγιον καὶ κατὰ τὴν 9ην Ὀκτωβρίου καὶ κατὰ τὴν πέμπτην Ἰουνίου, ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου, μόνον κατὰ τὴν πέμπτην Ἰουνίου, οὕτω δὲ πως εὐρίσκεται καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ Ὡρολογίῳ. Σ. Ε.

μίαν φοράν δὲ ἐστάλη ὁ ἅγιος Εὐλάμπιος εἰς τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας, διὰ τὴν ἀγοράσιν φωμῖα, καὶ βλέπων τὰ βασιλικά γράμματα τὰ ὅποια ἐστελεῖεν ὁ Μαξιμιανὸς ἐναντίον τῶν χριστιανῶν, ἀνατεθειμένα εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ἐδιάβασεν αὐτὰ, καὶ εὐθὺς συνελήφθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας. Παρασταθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, ὡμολόγησε φανερὰ ὅτι εἶναι χριστιανός. Ἐπειτα ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων δῆθεν διὰ τὴν θυσίαν· ὅθεν ἐπρόσταξε τὸ εἶδωλον τοῦ Ἄρεως νὰ πέσῃ κάτω, καὶ ὡ τοῦ θαύματος εὐθὺς ἔπεσε καὶ συνετρίβη. Ἐνῶ δὲ ὁ ἅγιος ἐτιμωρεῖτο ἀσπλαγχα, βλέπουσα αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ του Εὐλαμπία, ἐκβῆκεν εἰς τὸ μέσον καὶ παρεκάλει τὸν ἀδελφόν τῆς νὰ παρακαλέσῃ τὸν Θεόν, διὰ τὴν ἀξιῶσιν καὶ αὐτὴν νὰ συμμαρτυρήσῃ μετ' αὐτοῦ, ὃ καὶ ἐποίησεν ὁ ἅγιος. Ὅθεν ἐβλήθησαν καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἐντὸς λέβητος βράζοντος, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθησαν ὑπὸ Θεοῦ καὶ δὲν ἔπαθον κάμμιναν βλάβην, ἐκ τοῦ θαύματος τούτου παρεκινήθησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν διακόσιοι Ἕλληνες, οἵτινες ὅλοι ὁμοῦ καὶ ὁ Εὐλάμπιος καὶ ἡ Εὐλαμπία ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους. (Τὸν βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) Ἐλληνιστὶ δὲ συνέγραψεν αὐτὸν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ. « Ἄρτι τῆς θεογνωσίας » σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀγίων διακόνων ΜΑΡΤΥΡΩΝ τῶν συναγερθεύτων τῷ ἀγίῳ Εὐλαμπίῳ.

- » Ἀνδρῶν τετραπλῆν οἶδα πεντηκοντάδα,
- » Ξίφει τελειωθεῖσιν ὡ θείου τέλους!

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΒΑΣΙΑΝΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁ Βασιανὸς τὸν κάτω λιπὼν βίον,
- » Χαίρων πρὸς αὐτὴν τὴν ἄνω χωρεὶ βάσιν.

Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Βασιανὸς ἦτον ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἐκ τῆς χώρας τῶν Σύρων, κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Μαρκιανοῦ, ἐν ἔτει υν' (450), ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τόσον ἔλαμψεν ὁ αἰσθητικὸς εἰς τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ θαύματα, ὥστε ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνο-

μά του, ¹ ὅστις σώζεται καὶ ἕως τὴν σήμερον. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν του ἠῤῥῆσε καὶ ἐπληθύνθη ἕως εἰς τοὺς τριακοσίους. Τούτου τοῦ ὄσιου ἐστάθη μαθήτρια καὶ ἡ ἁγία Ματρώνα. ² Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ὁ ὄσιος ζήσας, πολλοὺς σεσωσμένους ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ διαφόρους ἀσθενείας ἰάτρευσε, καὶ θαύματα ἀμέτρητα ἐποίησε. Φθάσας δὲ εἰς γῆρας βαθύτατον, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ ἐτάφη εἰς τὸν προρρηθέντα ναὸν του.

Μνήμη τοῦ ὄσιου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΦΙΛΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Τὴν κλῆσιν ἔργους Θεόφιλος δεικνύων,
- » Θεανδρικῆς ἠθλήσεν εἰκόνας χάριν.

Οὗτος ὁ μακάριος πατὴρ ἡμῶν Θεόφιλος ἐγεννήθη ἕως τρία στάδια πλησίον εἰς τὴν Τιβεριούπολιν, ἡ ὅποια τὴν σήμερον ὀνομάζεται βουλγαριστὶ Στρούμιτσα, ἀπὸ γονεὺς εὐσεβεὶς καὶ ὀρθοδόξους, καὶ ὅταν ἔγεινε χρόνων τριῶν, ἐβαπτίσθη. Παραλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ γονεὶς του, ὑπῆγαν εἰς τὸ βουνὸν τὸ καλούμενον Σελέντιον, καὶ εὐρόντες ἐκεῖ τὸν ἅγιον πατέρα ἡμῶν Στέφανον, ἔλαβον τὴν εὐλογίαν ἐκείνου καὶ πάλιν ἐγύρισαν εἰς τὸν οἶκόν των. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐσχόλαζεν ὁ ἱερός οὗτος παῖς εἰς τὰ ἱερά γράμματα· φθάσας δὲ εἰς τὸν δέκατον τρίτον χρόνον τῆς ἡλικίας του ἀνέβη εἰς τὸν προρρηθέντα ὄσιον Στέφανον, ὅστις βλέπων τὸν νέον τοῦτον, διὰ ποίαν αἰτίαν, ὡ τέκνον, εἶπεν, ἦλθες εἰς ἡμᾶς; ὁ νέος ἀπεκρίθη, Ἐκάλεσάς με, ὡ τίμιε πάτερ, καὶ διὰ τοῦτο ἄφησα τοὺς γονεῖς μου καὶ ἦλθον. Καὶ τότε σὲ ἐκάλεσα, τῷ εἶπεν ὁ ὄσιος; καὶ τί σοὶ εἶπον; ὁ νέος ἀπεκρίθη, Ἐνῶ ἐγὼ ἐπεριτριγύριζα εἰς τὸ χωράφιον τοῦ πατρὸς μου, ἤκουσα ὅτι μοὶ ἔλεγες· Τέκνον Θεόφιλε, ἐμάχρυνας ἀπὸ τὸν Κύριον, ὅστις λέγει, « Ἄρον τὸν Σταυρὸν σου καὶ ἀκολούθει μοι ». Τρωθεὶς λοιπὸν εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ τοῦτον τὸν λόγον σου, ἠκολούθουν

¹ Τοῦτο ἠδυνάμην οὕτω νὰ νοήσω· ἤτοι ὅτι ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς ναὸν εἰς τὸ ὄνομά του, οὐχὶ ἐν ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον· ἐπειδὴ κατὰ τὸν Σειράχ. « Πρὸς τελευτῆς μὴ μακάριζε μνημένα ». (Σειρ. ιά. 28.) Πείθει δὲ με νὰ νοῶ, ὅτι καὶ ζῶντος αὐτοῦ ἔκτισε τὸν ναὸν ὁ βασιλεὺς, ὁ Κύριος Θεοδώρητος. Οὗτος δηλαδὴ εἰς τὸν βίον τοῦ ὄσιου Μαρκιανοῦ τοῦ κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου ἑορταζομένου, λέγει, ὅτι καὶ ζῶντος ἐκείνου, πολλοὶ πύλλαχου οἴκους εὐκτηρίους εἰδῆμαντο, καὶ ὄρα εἰς τὸ Συναξάριον ἐκείνου.

² Αὕτη ἑορτάζεται κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Νοεμβρίου.

σοι, ὦ πάτερ, ἕως εἰς τὴν θύραν τοῦ κελλήου σου· καὶ εὐθὺς τὴν μὲν θύραν εἶδον κεκλεισμένην, σὺ δὲ ἐγεινες ἀφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγὼ εὐρέθην μόνος. Καὶ λοιπὸν φαίνεται μοι, ὦ πάτερ ἄγιε, ὅτι ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα ἣν ἔχει ἡ τωρινὴ λαλιά σου, μὲ ἐκείνην τὴν ὁποίαν τότε ἤκουσα, σὺ ὁ ἴδιος εἶσαι ὁ καλέσας με καὶ ὄχι ἄλλος. Ὅθεν σὲ παρακαλῶ, μὴ με ἀποστραφῆς τὸν δοῦλόν σου, ὅστις ζητῶ τὴν σωτηρίαν μου.

Τότε ὁ ὄσιος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἐδέχθη τὸν νέον· καὶ ἐδίδασκειν αὐτὸν τὴν ἀσκησιν καὶ τάξιν τῆς μοναδικῆς πολιτείας τρεῖς χρόνους· ἀφ' οὗ δὲ οἱ τρεῖς χρόνοι ἐπέρασαν, ἐκάλεσεν ὁ ὄσιος τὸν ἡγούμενον τῆς ἐκεῖ Λαύρας καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν νέον, ὁ δὲ ἡγούμενος παραλαβὼν τὸν νέον, ἐκούρευεν αὐτὸν καλόγηρον. Οἱ δὲ γονεῖς τοῦ Θεοφίλου δὲν ἠμέλουν, ἀλλὰ ἠρεύνων εἰς διάφορα μέρη, διὰ νὰ εὔρωσι τὸν κρυπτόμενον υἱὸν των. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας μετὰ παρέλευσιν τινῶν χρόνων, μαθόντες ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐν Σελεντίῳ μοναστήριον, ὑπῆγαν εἰς αὐτὸ καὶ παρεκάλουν ὀλοφύχως τὸν ἡγούμενον νὰ ἀφήσῃ τὸν υἱὸν των νὰ φανερωθῇ εἰς αὐτούς· ὁ δὲ ἡγούμενος δὲν ἐσυγκατάνευεν εἰς τὴν παράκλησίν των· ἐπειδὴ δὲ ἐβλεπε τὴν λύπην καὶ τὴν υπερβολικὴν καὶ ἀνυπόφορον θλίψιν αὐτῶν, ἠναγκάσθη καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτούς τὸν Θεόφιλον. Τὸν ὁποῖον εὐθὺς ἅμα εἶδον οἱ γονεῖς του, ἤρχισαν νὰ θρηνώσι ἐνταυτῷ καὶ νὰ χαίρωσιν ἐναγκαλιζόμενοι αὐτὸν καὶ κατασπαζόμενοι. Καὶ τί λόγια δὲν ἔλεγον; ἢ τί κινήματα δὲν ἐπραττον, ὅσα ἦσαν ἀρκετὰ νὰ κινήσουν εἰς δάκρυα καὶ αὐτὰ σχεδὸν τὰ ἄψυχα καὶ ἀναίσθητα;

Ἀφ' οὗ δὲ ἐσυγχάρησαν τὸν υἱὸν των ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καὶ ἐγνώρισαν ἀκριβῶς τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ ἐκατοίκει εἰς αὐτὸν, τότε ἤρχισαν νὰ βεβαιώνωσι τὸν ἡγούμενον μὲ ὄρκους, ὅτι γυρίζοντες εἰς τὸν οἶκόν των, ἐξάπαντος θὰ λάβωσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Θεόφιλον, ἔλεγον δὲ καὶ ταῦτα· ἡμεῖς, τίμιε πάτερ, καλαιθὲν ἐποθοῦμεν νὰ κτίσωμεν μοναστήριον μὲ ἰδικὰ μας ἐξοδα, καὶ λοιπὸν τώρα εἶναι ὁ ἐπιτήδειος καιρὸς διὰ νὰ κτίσωμεν τοῦτο, καὶ νὰ βάλωμεν εἰς αὐτὸ τὸν υἱὸν μας, ἵνα σχολάζῃ καὶ λατρεύῃ τῷ Θεῷ. Ἄλλ' ὁ ἡγούμενος εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ, ὕστερον δὲ ἐφάνέρωσε τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς τοῦ μοναστηρίου, οἵτινες ἐκριναν εὐλογον νὰ παρακαλέσωσι τὸν Θεόν με

τριήμερον νηστείαν, καὶ μὲ ὀλονύκτιον ἀγρυπνίαν, καὶ οὕτως ἀνωθεν νὰ δοθῇ ἡ λύσις τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως. Γενομένης λοιπὸν τῆς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, ὡς πολλὰ εἶναι καὶ θαυμάσια τὰ ἔργα σου Κύριε! Ἰδοὺ γίνεται ἀνωθεν φωνὴ ἑναρθρος ἐν τῷ ναῷ προστάζουσα νὰ ἀφήσωσι τὸν ζητούμενον Θεόφιλον νὰ ὑπάγῃ μὲ τοὺς γονεῖς του· ὅθεν λαβόντες οἱ γονεῖς τὸν ποθοῦμενον υἱὸν ὁμοῦ καὶ ἄλλους ἀδελφούς τοῦ μοναστηρίου, ἐγύρισαν χαίροντες εἰς τὸν οἶκόν των.

Εἰς ὀλίγον δὲ καιρὸν ἐκτίσθη ἀπὸ αὐτοὺς τὸ μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο ὁ ἅγιος χρόνους ἀρκετοὺς ἀσκητικῶς πολιτευόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ κοινὸς ὄλων τῶν ἀνθρώπων ἐχθρὸς διάβολος ποτὲ δὲν ἠσυχάζει, διὰ τοῦτο ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸ δυσώνυμον θηρίον· ἤγουν εἰς τὸν Ἰσαυρον Λέοντα, καὶ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων πόλεμον καὶ μάχην ἐκίνησεν, ἐν ἔτει ψις' (716). Ὅθεν αὐτὸς ἀκούσας περὶ τοῦ ὄσιου Θεοφίλου, ἐπρόσταξε νὰ τὸν παρασῆσωσιν ἐμπροσθέν του. Παρασταθεὶς δὲ ὁ ὄσιος καὶ ὁμολογήσας, ὅτι πρέπει νὰ προσκυνῶνται αἱ ἅγιοι εἰκόνες, διὰ τοῦτο κατὰ προσταγὴν τοῦ τυράννου, ἐδάρη μὲ βούνευρα· Ἐπειτα ἐδέθη ὀπίσω τὰς χεῖρας καὶ μὲ βίαν ἀναγκάζεται νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Νικαίαν ὁμοῦ μὲ τὸν ὄσιον Λογγίνον τὸν στυλίτην. Φθάσαντες δὲ οἱ ἅγιοι εἰς τὴν Νικαίαν, παρεστάθησαν εἰς τὸ κριτήριον· ὁ δὲ κριτῆς προστάζει τότε ὁ μὲν μακάριος Λογγίνος νὰ ἀπλωθῇ ἀνάσκελα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του νὰ βάλωσι τὰς ἱεράς εἰκόνας τὰς ὁποίας εἶχε μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὰς κατακαύσωσι. Ὁ δὲ θαυμαστὸς Θεόφιλος, τοῦ ὁποίου τὴν παρρησίαν καὶ τὸν ἐλεγχον δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ ὁ δυσσεβῆς, ἐτεντώθη σαυροειδῶς ἐπάνω εἰς δύο στύλους, καὶ κατεξσχίσθη εἰς τὰ ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν μέλη τοῦ σώματος μὲ ξηρὰ βούνευρα.

Ὅτε δὲ εἶδεν ὅτι ἔτρεχε τὸ αἷμα ὡς βρύσις ἀπὸ τοῦ σώματός του, καὶ ἡ γῆ ἐκοκκίνισε, τότε ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον του καὶ μόνος του ὁ ἀλιτήριος ἔδερε τὸν ἅγιον ὦραν πολλὴν εἰς τὸ πρόσωπον· ἀφ' οὗ δὲ ἐπαυσε ἀπὸ τὸ νὰ δέρῃ αὐτὸν, προστάζει νὰ τὸν ὑποδέσωσι μὲ ὑποδήματα σιδηρᾶ ἀνημμένα καὶ νὰ τὸν ἀναγκάζωσι νὰ τρέχῃ ἐμπροσθέν του. Τότε ὁ ἀρχων ὁ καλούμενος ὑπατικός, ἐντραπεῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ ἁγίου· ἄρᾳ γε, Θεόφιλε, τοῦ λέγει, σὺ μόνος καὶ οἱ σύντροφοί σου εἴσθε μωροὶ καὶ ἀνόητοι, καὶ ἔχετε τόσον ζῆλον εἰς τὸ νὰ προσκυνῆτε τὰς εἰκόνας, ἢ ὁ βασιλεὺς εἶναι μωρὸς

καὶ ὅλοι ἡμεῖς ὅσοι ἐξουσιάζομεν; ὁ ἅγιος εἶπεν. Ἐὰν θέλῃς, ἄς γυμνάσωμεν ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν τὸ περὶ τῶν εἰκόνων ζήτημα καὶ ἄς διαλεχθῶμεν περὶ αὐτοῦ, διότι ἤξεύρω ὅτι ἀκριβῶς γινώσκεις τὰς Γραφάς. Καὶ ἐὰν σὺ μὲ εὐλόγους ἀπολογίας μὲ πείσης, ἐγὼ ἀποβάλλω τὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων, εἰ δὲ σὺ πεισθῇς ἀπὸ τὰ ἰδικά μου λόγια, ὅτι εἶναι εὐλογος ἡ τῶν εἰκόνων προσκύνησις, ἄρα γε θέλεις τὰς προσκυνῆσαι; ὁ ἄρχων εἶπεν, ἀναμφιβόλως θέλω τὰς προσκυνῆσαι.

Τότε ὁ ἅγιος χαροποιηθεὶς, ἤρχισε νὰ διαλέγεται περὶ τιμῆς καὶ σχέσεως τῶν σεβασμίων εἰκόνων, ὁ δὲ ἄρχων πεισθεὶς εἰς τὰ λόγια του, εἶπε πρὸς τὸν ὄσιον. Ἐγὼ μὲν, ὦ τίμιε γέρον, θέλω σπουδάσαι νὰ πείσω τὸν βασιλέα, διὰ νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὸ φρόνημα τοῦτο, καὶ νὰ προσκυνῇ τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἂν δυνηθῶ, σὺ δὲ ἔχε ἀπὸ ἐμὲ τὴν ἄδειαν καὶ ἐλευθερίαν, καὶ ἐπίστρεψόν εἰς τὸ κελλίον σου. Ὁ δὲ ἅγιος ἔγεινε περίλυπος, διότι δὲν ἐτελείωσε τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου, πλὴν πάλιν ἔχων τὰς διὰ τὸν Χριστὸν πληγὰς εἰς τὸ σῶμά του, ἔχαιρε. Γυρίσας δὲ εἰς τὸ μοναστήριον, μεγάλην χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἐπροξένησεν εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς, καὶ εἰς ὅλους τοὺς πλησιοχώρους. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς, ὕστερον ἀπὸ τὴν εἰς τὸ μοναστήριον ἀθλητικὴν του ἐπιστροφήν, ἐγνώρισεν ὁ ἀοίδιμος ὅτι ἔχει νὰ μεταβῇ ἀπὸ τὰ γῆινα ταῦτα εἰς τὰ οὐράνια. Ὅθεν καλῶς διαθέσας τὰς τοῦ μοναστηρίου ὑποθέσεις καὶ κατηγήσας καὶ διδάξας καὶ ἀσπασάμενος ὅλους τοὺς ἀδελφούς, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ποθοῦμενον Χριστόν.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΦΙΛΙΠΠΟΥ ἐνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων.

» Ἴν περ διπλόνησας ἐν γῆ πραγμάτων,

» Ἐν οὐρανοῖς Φίλιππε μισθὸν λαμβάνεις.

† » Αἰτιουργὸς λάβε μισθὸν ἐν ἑνδεκάτῃ γε Φίλιππος.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, τέσσαρας θυγατέρας ἔχων προφητεούσας (ἀπὸ τὰς ὁποίας ἦτον ἡ Ἑρμιόνη καὶ ἡ Εὐτυχίς, καὶ ὅρα εἰς τὴν δ΄. τοῦ Σεπτεμβρίου κατὰ τὴν ὁποίαν ἐορτάζονται) καθὼς περὶ τούτου ἀναφέρει ὁ θεὸς Λαυκᾶς εἰς διάφορα μέρη

τῶν Πράξεων, καὶ Εὐαγγελιστὴν αὐτὸν ὀνομάζει, λέγων· «Τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ), ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι». (Πράξ. κβ. 8.) Μαρτυρεῖ δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος κατεστάθη διάκονος ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἐπὶ τὰς χρεῖας καὶ τραπέζας τῶν πτωχῶν καὶ χηρῶν ὁμοῦ μετὰ τὸν Στέφανον καὶ τοὺς ἄλλους πέντε. (Πράξ. 5.) Οὗτος ἐνέπλησε τὴν Καισάρειαν ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὸν Σίμωνα μάγον ἐβάπτισεν, ὑποκριθέντα ὅτι ἐδέχθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀρπαγίς δὲ ἀπὸ Ἁγγελοῦ Κυρίου, ἐφθασεν εἰς τὸν δρόμον τὸν Εὐνοῦχον τῆς βασιλείσης Κανδάκης, καὶ κατηγήσας αὐτὸν, ἐβάπτισεν.¹

Ἐπειτα πάλιν ἐφέρθη ἀπὸ τὸν Ἁγγελοῦ εἰς τὴν Ἀζωτον, καὶ ἐφώτισεν αὐτὴν μετὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου. Μετὰ ταῦτα ὑπήγεν εἰς τὴν Τράλλην, τὴν εὐρισκομένην ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας του ἐπίεισεν ὅλους τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστόν. Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν πόλιν κτίσας καὶ Ἐκκλησίαν, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν ΖΗΝΑΪΔΟΣ καὶ ΦΙΛΟΝΙΑΔΗΣ τῶν αὐταδέλφων.

» Εἰρηνικῶς ὑπνώσαν εἰρήνης φίλαι,

» Ζηναῖς ἄμα καὶ Φιλονίλλα δύο.

Αὗται αἱ ἅγιοι γυναῖκες ἦσαν ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, συγγενεῖς Παύλου τοῦ ἀποστόλου· ἀφήσασαι δὲ τὴν πατρίδα των, καὶ ἀρνηθεῖσαι τὰ ὑπάρχοντά των μετεχειρίζοντο κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον τὴν ἰατρικὴν τέχνην,

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ εὐνοῦχος οὗτος κατ' ἄλλους μὲν ἔπλεγεν εἰς τὴν Εὐδακίμονα Ἀραβίαν, κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὴν Ταπροβάνην· καὶ κατ' ἄλλους εἰς τὴν Μερόνην τῆς Αἰγύπτου· διότι εἰς αὐτὰς τὰς χώρας ἐβασίλευε κατ' αὐτοὺς ἡ Κανδάκη. Ὁ δὲ θεὸς Εἰρηνᾶος βιβλ. γ'· καὶ ὁ Εὐσεβίος βιβλ. β'· τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας κεφαλ. α'· καὶ ὁ Ἱερώνυμος εἰς τὸν Ἡσαΐαν κεφ. νά· καὶ ἐπιστολῇ γγ', οὗτοι, λέγω, θέλουσιν, ὅτι ὁ εὐνοῦχος οὗτος ἐχηρημάτισεν ὁ πρῶτος ἀπόστολος τῶν Αἰθιοπῶν. Καὶ αὕτη ἡ γνώμη ἐπικρατεῖ καὶ παρὰ τοῖς Ἀβυσηνοῖς ἄχρι τῆς σήμερον. (Ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων ἑκατονητηρίδα.)

κατὰ δὲ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐποιεῖν ἔργον ἀποστατικόν· ἐπαρκεῖται τὸν Χριστόν· Ἰπῆγαν λαμπρὸν εἰς τὴν πόλιν Δημητριάδα καλουμένην, καὶ εἰσελθόντα ἐντὸς σπηλαίου, ἐνήσειον καὶ ἡγρόσκου καὶ ἰατροῦσαν πᾶσαν ἀσθένειαν πολυχρόνιον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἤτοι ἀρρωστίαν ὀλιγοχρόνιον· Ἐνήργων δὲ καὶ ἄλλα διάφορα θαύματα· ὅθεν διαλάμφασαι με ζωὴν ἐνάρετον, με λόγον εὐαγγελικὸν καὶ με θαύματα, καὶ πολλοὺς ἀπίστους ἐπατρέψασαι εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς **ΘΕΟΦΑΝΗΣ** ὁ Γραπτὸς, ὁ Ἐπίσκοπος Νικαίας ὁ ποιητὴς μὲν πολλῶν κατόνων, ἀδελφὸς δὲ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Γραπτῶ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁ Γραπτὸς ἐν γῆ τὴν θίαν Θεοφάνης,
- » Καὶ κλησὶν ἐστὶν ἐκθανῶν γραπτὸς πόλφ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν υἱοὶ γονέων εὐσεβῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκατοίκουν εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ ἐπεμελοῦντο τὴν ἀρετὴν τῆς φιλοξενίας, ἐν ἔτει ωῆ (808) ἀπὸ δὲ τὴν φιλομαθῆ καὶ σπουδαίαν γνώμην τῶν γονέων τῶν ἔμαθον καὶ οἱ υἱοὶ τῶν οὗτοι ὄλην τὴν σοφίαν τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἱεράν, καὶ τὴν ἐξωτερικὴν τῶν Ἑλλήνων· ἐπειτα ἐγένοντο μοναχοί, καὶ ἐπειδὴ ἐζῶν ζωὴν ὁσίαν καὶ ἐνάρετον, ἐχειροτονήθησαν ἱερεῖς. Ὅτε δὲ ὁ δυσσεβὴς Θεοφίλος ὁ εἰκονομάχος ἐλύσσα ἐναντίον τῶν ἁγίων εἰκότων καὶ ἐμπόδιζε νὰ μὴ προσκυνῆ τις αὐτὰς, ἐν ἔτει ωχθ' (829), τότε ἀπεστάλησαν οἱ δύο οὗτοι πάνσοφοι ἀδελφοὶ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ· καὶ παρασταθέντες κατὰ πρόσωπον ἐκείνου, ἤλεγξαν αὐτὸν καὶ τὸν ὠνόμασαν μισόχριστον καὶ θεομάχον. Ὅθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ βάλλοντα καὶ οἱ δύο εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ μένουσι καιρὸν πολὺν· ἐπειτα ἐκβάλλονται ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ δέρονται εἰς ὅλον τὸ σῶμα· μετὰ ταῦτα δὲ ἐγράφησαν ἐπάνω εἰς τὸ πρόσωπόν των με σιδήρον πυρωμένην στίχοι ἱαμβοί, οἵτινες ἐφάνερον τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν τοὺς κατεδίκασεν ὁ βασιλεὺς.¹ Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος

βάλλεται πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μετὰ τὴν φυλακὴν ἐξορίζεται, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ τελειώνει τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του· ὁ δὲ ἅγιος οὗτος Θεοφάνης ἐξορίζεται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην¹ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοφίλου, ἀνακαλεῖται ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ὑπὸ Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης (ἣτις συνέστησε τὴν ὀρθοδοξίαν) καὶ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς Μιχαὴλ τοῦ εὐσεβῶς βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ωμβ' (842) ἀνακληθεὶς δὲ χειροτονεῖται Μητροπολίτης τῆς Νικαίας ἀπὸ τὸν ἅγιον Πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιον, ὁ ὁποῖος κατήργησε τὴν χριστομάχον αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων. Θεοφιλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως ποιμάνας τὸ παίμνιον του ὁ μακάριος, ἀπέρχεται ἀπὸ τὴν παρούσαν ζωὴν.

*Μνήμη τῶν ἁγίων Πατριαρχῶν **ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ**, **ΑΡΣΑΚΙΟΥ**² καὶ **ΣΙΣΙΝΙΟΥ**.*

Εἰς τὸν Νεκτάριον.

- » Ὁ Νεκτάριος οὐ τὸ τοῦ μύθου λόγε,
- » Ἀληθινὸν δὲ, σῆς τρυφῆς νέκταρ πίνει.

οἱ δύο οὗτοι ὁ Θεόδωρος καὶ ὁ Θεοφάνης μετὰ Μιχαὴλ τοῦ Συγκέλλου. Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰουνίου εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Μεθοδίου Κωνσταντινουπόλεως.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Θεοφάνης, κατὰ τινὰς, ἐμελούργησε τὰ τροπάρια τῶν αἰῶνων τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ὦν τὸ πρῶτον πρὸς αὐτὸν ἀποταίνεται τὸν μέγαν Δημήτριον· ἦτοι τὸ « Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, σοῦ δεομένου συμπαθοῦς ἐπισκέψαι· καὶ ῥῦσαι κακακωμένους τυραννικαῖς ἀπειλαῖς, καὶ δευτὴ μανίαν τῆς αἵρέσεως. » Τῶν εἰκονομάχων δηλ. καθὼς ὁ αὐτὸς ἐμελούργησε Θεοφάνης καὶ τὸν Κανόνα τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Νοεμβρίου εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στοδίου. Οὐκ ὀρθῶς δὲ γράφεται ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Μελετίου, ὅτι ἄλλος εἶναι Θεοφάνης ὁ Γραπτὸς, καὶ ἄλλος ὁ Θεοφάνης Νικαίας, διότι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ἐστίν.

² Σημειῶσαι, ὅτι ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ δὲν γράφεται ὁ Ἀρσάκιος, εἰμὴ οἱ δύο μόνοι. Ὁ Ἀρσάκιος δὲ οὗτος ἦτον ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Νεκταρίου τοῦ πρὸ τοῦ Χρυσοστόμου πατριαρχέσαντος, ἄνθρωπος γέρον, ὅστις ἐπατριάρχευσε δύο μόνους χρόνους. Πολλοὶ δὲ τῶν Ἐπισκόπων δὲν ἤθελον νὰ συγκοινωνήσωσι με αὐτὸν, διὰ τὴν ἀδικον ἐξορίαν τοῦ Χρυσοστόμου, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος. Ὁ δὲ Νεκτάριος ἦτον Πατριάρχης ἐπὶ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, παρῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ οἰκουμένη Συνόδῳ, τῇ συγκροτηθείσῃ, ἐν ἔτει ιπα' (381), ὅστις ἐπατριάρχευσε χρόνους δεκαπέντε. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐγένετο Πατριάρχης ὁ θεῖος Χρυσόστομος. Ὁ δὲ Σισίνιος ἔγενε Πατριάρχης μετὰ τὸν Ἀττικόν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπατριάρχευσε χρόνους δύο, ἔγενε Πατριάρχης ὁ κακόφρων Νεστόριος, κατὰ τὸν αὐτὸν Μελέτιον.

¹ Τοὺς ἱαμβικούς τούτους στίχους δεῖα κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου, δεῖα ξεχωριστὰ ἐορτάζεται ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Γραπτὸς ὁ τοῦ Θεοφάνους τούτου ἀδελφός. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Δεκεμβρίου, δεῖα ἀναφέρονται

Εἰς τὸν Ἀρσάκιον.

- » Τὸν Χριστὸν ἐν γῆ Ἀρσάκιος δοξάσας,
- » Πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν, ἀντεδοξάσθη πλέον.

Εἰς τὸν Σισίνιον.

- » Ἀσινὲς ἦσαν πνεῦμα τὸ Σισινίου,
- » Οὐ σνιασθὲν μηχαναῖς τῶν δαιμόνων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ παρόντος μηνός, ἀν-
τόχη Κυριακὴ ἢ κατὰ τὴν πρώτην ἐρχομένην Κυ-
ριακὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων Πατέρων
τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς ἐβδ ο δ μ η ς ΣΥΝΟ-
ΔΟΥ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων τὸ δεύτερον,
ἐπὶ τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοχριστῶν βασιλέων Κων-
σταντινου καὶ Εἰρήνης, κατὰ τῶν δυσσεβῶς καὶ
ἀμαθῶς καὶ ἀπερισκέπτως τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ
Θεοῦ εἰδωλολατρῶν εἰπόντων, καὶ τὰς σεικὰς καὶ
ἁγίας εἰκόνας καταβαλόντων.*

- » Ἰπέρμαχοι σοὶ τοῖς λόγων ὄπλοις Λόγε,
- » Ἐχθροὺς τροποῦνται τῶν σεβαστῶν εἰκόνων.

Ἡ ἁγία αὕτη καὶ Οἰκουμενικὴ ἐβδόμη Σύ-
νοδος ἐγένετο ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον κατὰ τοὺς
χρόνους Κωνσταντινου βασιλέως καὶ Εἰρήνης
τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν ἔτει ψπγ' (783). Πατέ-
ρες δὲ ἦσαν εἰς αὐτὴν ὀρθόδοξοι μὲν τριακό-
σιοι πεντήκοντα, προσετέθησαν δὲ καὶ ἄλλοι
δεκαεπτὰ, εἰκονομάχοι μὲν ὄντες πρότερον, ὕ-
στερον δὲ μετανοήσαντες καὶ προσδεχθέντες
ἀπὸ αὐτῆν ὥστε ὅλοι ἦσαν τριακόσιοι ἐξηκον-
ταεπτὰ. Ὑπερέχοντες δὲ καὶ πρόκριτοι ἀπὸ αὐ-
τοῦς ἦσαν, Τάρασιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως,
Πέτρος ἀρχιεπίσκοπος Ῥώμης, καὶ Πέτρος
ἄλλος πρεσβύτερος καὶ αὐτός, καὶ ἠγούμενος
τῆς ἐν Ῥώμῃ μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα, ἐπέ-
χοντες τὸν τόπον τοῦ Πάπα Ἀδριανοῦ, Θωμᾶς
ὁ σύγκελλος καὶ ἱερομόναχος, καὶ Ἰωάννης ἱε-
ρομόναχος, τὸν τόπον ἀναπληροῦντες τῶν Ἀ-
ποστολικῶν θρόνων ἤτοι ἀντὶ τοῦ Ἀλεξαν-
δρείας Ἀπολιναρίου, Ἀντιοχείας Θεοδωρήτου,
καὶ Ἱεροσολύμων Ἠλία.¹ Οὗτοι λοιπὸν συνῆ-

¹ Ὅρα περὶ τῆς Συνόδου ταύτης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κανό-
νικῳ εἰς τὰ προλεγόμενα τῶν Κανόνων τῆς ζ'. Συνόδου. Ση-
μειοῦμεν δὲ ἐνταῦθα, ὅτι τὰ τροπάρια ἔτινα ψάλλονται ἐν
τῷ ἱεραριῳ τῆς Κυριακῆς ταύτης τῶν Πατέρων τῆς ζ'. Συ-

χθησαν κατὰ τῶν εἰκονομάχων ὅθεν ἀνεθεμά-
τισαν ἐγγράφως πᾶσαν αἵρεσιν καὶ ὄλους τοὺς
ἐξάρχους τῶν αἵρέσεων ἔπειτα ἀνεθεμάτισαν
καὶ ὄλους τοὺς εἰκονομάχους, ἐγγράφως ἀπο-
φασίσαντες, ὅτι ὁποῖος δὲν προσκυνεῖ τὰς ἁ-
γίας εἰκόνας, εἶναι ξένος καὶ χωρισμένος ἀπὸ
τὴν πίστιν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, καὶ ὅτι
ἢ τῆς εἰκόνας τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαί-
νει, καὶ ὅτι ὁ προσκυνῶν καὶ τιμῶν τὴν εἰκόνα,
προσκυνεῖ ἐν αὐτῇ τοῦ ἐγγραφομένου τὴν ὑπό-
στασιν. Καὶ οὕτω διαταξάμενοι καὶ διορίσαντες
καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν στερεώσαντες, ἀνε-
χώρησαν ἕκαστος εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν του.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΠΡΟΒΟΥ, ΤΑΡΑΧΟΥ, καὶ ἈΝΔΡΟΝΙΚΟΥ.*

» Εἶπει Τάραχος Ἀνδρόνικος καὶ Πρόβος,

» Ἦσαντο νίκην γῆς προβάτες ταραχοῦ.

» Τμήθη δωδεκάτη Πρόβος, Ἀνδρόνικος Τάραχος τε.

Οὗτοι ὑπῆρχον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βα-
σιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ τοῦ ἡγεμόνος Φλα-
βιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296). Καὶ ὁ μὲν Τάραχος
ἦτον γηραλέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, Ῥωμαῖος κατὰ
τὸ γένος, καὶ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα στρατιώ-
της, ὁ δὲ Πρόβος κατήγετο ἀπὸ τὴν Σίδην τῆς
Παμφυλίας, ὁ δὲ Ἀνδρόνικος κατήγετο ἀπὸ

νόδου, δὲν εἶναι ἀρμόδια νὰ ψάλλωνται, καθότι αὐτὰ μὲν
διαλαμβάνουσι περὶ τῶν ἐπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐν τῇ
Κυριακῇ δὲ ταύτῃ, οὐχὶ πᾶσαι αἱ ἐπτά Σύνοδοι ἐορτάζονται,
ἀλλὰ μόνη ἡ ζ'. Ὅθεν ἀρμοδιώτερον εἶναι νὰ ψάλλωνται
κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτῃ, τοῦ Ἰουλίου, ὅτε αἱ εἰς Σύνοδοι ὁμοῦ
ἐορτάζονται, ὡς εἴπομεν ἐκεῖ ἂν καὶ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ ἐορτάζωνται
ὁμοῦ καὶ αἱ ἐπτά, καὶ οὐχὶ αἱ εἰς μόνον. Τὸ δὲ νὰ ψάλλωνται
κατὰ τὴν Κυριακὴν ταύτην, ἐν τῇ λιτῇ μὲν τό. « Ἀποστολι-
κῶν παραδόσεων » ἐν τοῖς ἀποστίχοις δὲ δοξαστικῶν τό, « Τὴν
ἐτήσιον μνήμην τῶν θεοφῶρων Πατέρων, τῶν ἐκ πάσης τῆς
Οἰκουμένης συναθροισθέντων, ἐν τῇ λαμπρῇ πόλει Νικαίων »
κτλ. Ταῦτα λόγῳ εἶναι πάντῃ ἀναρμόδια νὰ ψάλλωνται ἐν
αὐτῇ. Καθότι, τὸ μὲν τῆς λιτῆς ἀναφέρει μόνον τὰς τέσσαρας
Συνόδους, τὸ δὲ δοξαστικὸν ἀναφέρει μόνον τὴν πρώτην Σύνο-
δον. Περὶ δὲ τῆς ἐβδόμης, οὔτε τὸ ἐν, οὔτε τὸ ἄλλο, τὸ σύνο-
λον ἀναφέρουσι. Ὅθεν θαυμάζω, πῶς οὕτως ἀτάκτως ἐτί-
θησαν !

² Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ πανηγυρικῇ τῆς ἱερῆς μο-
νῆς τοῦ Βατοπαίδου σοῦζεται εἰς λόγος πρὸς τοὺς ἁγίους τοῦ-
τους Πατέρας, Μακαρίου ἱερομολόγου τοῦ Μακρῆ, οὗ ἡ ἀρχὴ
« Τῶν ἐν δοιότητι διαλαμβάντων ».

τὴν Ἐφέσον τῆς Ἰωνίας· παρασταθέντες δὲ οὗτοι ἔμπροσθεν τοῦ βήματος ὡμολόγησαν παρρησία τὸν Χριστόν. Ὅθεν τοῦ μὲν ἁγίου Ταράχου συνέτριψαν τὰς σιαγόνας καὶ τὸν λαιμὸν μὲ τὰς πέτρας, κατέκαυσαν δὲ τὰς χεῖρας του μὲ τὴν φωτίαν· ἔπειτα κρεμάσαντες αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον, ὑποκάτω τὸν ἐκάπνιζον μὲ καπνὸν πολὺν, ὁ ὁποῖος ἐπροξένει στενοχωρίαν καὶ πνιγμὸν εἰς τὸν ἅγιον. Εἶτα βάλλουσιν εἰς τὴν μύττην του ὄξος ἐσμειγμένον μὲ σινάπιον καὶ ἄλας· Μετὰ ταῦτα καίουσι τοὺς μαστοὺς του μὲ σουβλία πεपुरωμένα, κόπτουσι τὰ ὠτία του μὲ ξηράφιον, ἐκβάλλουσι τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του, ῥίπτουσιν αὐτὸν εἰς τὰ θηρία, καὶ τελευταῖον κατακόπτουσι μεληδὸν ὄλον τὸ σῶμά του· καὶ οὕτω ὁ γενναῖος ἀθλητῆς παραδίδει τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Χριστόν καὶ λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τὸν δὲ ἅγιον Πρόβον δέρουσι μὲ ὠμὰ νεῦρα, κατακαίουσι τοὺς πόδας του μὲ πεपुरωμένα σίδηρα· κρεμῶσιν αὐτὸν καὶ κατακαίουσι τὴν πλάτην καὶ τὰ πλευρά του μὲ πεपुरωμένα σουβλία, κατακόπτουσι τὰς κνήμας του μὲ ἄλλας σούβλας· καὶ τελευταῖον κατακόπτουσι καὶ αὐτὸν εἰς λεπτὰ κομμάτια μὲ τὰς μαχαίρας. Καὶ οὕτω ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τὸ μακάριον τέλος τοῦ Μαρτυρίου. Τὸν δὲ θεῖον Ἀνδρόνικον ἐκρέμασαν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ χαράττουσι τὰς κνήμας του μὲ κοπτερὰ σίδηρα· ἔπειτα κατακαίουσι τὰς πλευράς του, καὶ μὲ τὸ ἄλας τρίβουσι τὰς γενομένας πληγὰς· κόπτουσι τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ χεῖλη του, καὶ σχεδὸν κατακόπτουσι μὲ μαχαίρας ὄλον τὸ σῶμά του. Καὶ οὕτω παρέδωκε καὶ αὐτὸς ὁ μακάριος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (Τὸν κατὰ πλάτος ἀπλοῦν βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΔΟΜΝΙΝΗΣ.

- » Μέλη Δομνίνα καὶ περ ἐξαρθρουμένη,
- » Οὐκ ἦν ἀληθῆ πίστιν ἐξαρθρουμένη.

Αὕτη ἔζη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπς' (286), παρασταθεῖσα δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀναζαρβέων μητρο-

¹ Τὸν δὲ ἑλληνικὸν αὐτῶν βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής· οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανὸς τὴν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων διέπων ἀρχήν.» σφίζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

πόλεως, Ἀυσίαν καλούμενον, ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἔδειραν αὐτὴν μὲ ὠμὰ βούνευρα καὶ κατέκαυσαν τοὺς πόδας της μὲ πεपुरωμένα σίδηρα· ἔπειτα, συντρίβουσι μὲν τὰ κόκκαλά της μὲ ραβδίᾳ· ἐκβάλλουσι δὲ τοὺς ἄρμους τῶν μελῶν της, καὶ ῥίπτουσιν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν. Καὶ οὕτως ἡ μακαρία παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ** ἡ παρθένος ξίφει τελειοῦται.

- * » Ἠγεῖτο λαιμοῦ τὴν τομὴν ἀσπασίαν,
- » Ἡ καλλίνικος μάρτυς Ἀναστασία.

Ἡ ἁγία αὕτη ὑπῆρχε κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου καὶ Βαλλεριανοῦ τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σν' (250), καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἀσκουμένη δὲ ἐντὸς μοναστηρίου ὁμοῦ μὲ ἄλλας παρθένους. Αὕτη λοιπὸν διαβληθεῖσα ὅτι εἶναι Χριστιανὴ, παρεστάθη ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἡγεμόνα μὲ σιδηρᾶν ἀλυσίδα, καὶ ἐδάρη εἰς τὸ πρόσωπον· ἔπειτα γυμνωθεῖσα, κατακαίεται μὲ φωτίαν· ἐπάνω δὲ τῆς φωτίας ἐρραντίζετο μὲ πίσσαν, ἔλαιον καὶ θεῖον. Μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὴν, καὶ ἔκοψαν ἐπάνω εἰς ξύλον τοὺς δύο μαστοὺς της· ἀνέσπασαν ἀπὸ τὰς ρίζας τὰ ὀνύχιά της· ἔκοψαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας της· ἐξερρίζωσαν τοὺς ὀδόντας της, καὶ εἰς ὄλον τὸ ὕστερον ἀπέκοψαν τὴν τιμίαν της κεφαλὴν. Καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἔλαβε τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου.

* Οἱ ἅγιοι ἐβδομηκοῦτα **ΜΑΡΤΥΡΕΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- * » Τέθνηκεν ἀνδρῶν ἐβδομηκοντὰς ξίφει,
- » Θνήσκειν ἐτοίμων εἰ δέοι καὶ πολλάκις.

* Ὁ ἅγιος **ΘΕΟΔΟΤΟΣ** Ἐπίσκοπος Ἐφέσου ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Ὁ Θεόδοτος γήνιον λιπῶν θρόνον,
- » Τὸν λαμπρὸν εὔρε τῆς ἄνω δόξης θρόνον.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΜΑΛΦΕΘΑ** τοξενθεῖσα τελειοῦται.

- * » Οὐ μκλθκὸν τι Μκλφεθᾶ βλέπειν ἔχει,
- » Τόξου κατ' αὐτῆς εὐτόνωσ τεταμμένου.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΑΝΘΙΑ** ἐν βοῦ χαλκῷ πυρακτωθέντι βληθεῖσα, τελειοῦται.

- * » Εἰς βοῦν ἀπανθεῖς ἔμπυρον βεβλημένη,
- » Ἐν οὐρανῷ δὲ λαμπρὸν ἀνθεῖς Ἀνθία.

* *Οι ἅγιοι μάρτυρες ΙΟΥΒΕΝΤΙΝΟΣ καὶ ΜΑΞΙΜΟΣ*¹ ἔλπει τελειοῦνται.

- * » Ιουβεντίνος Μαξίμω τμηθεὶς ἅμα,
- * Χορῶ συνήφθη μαρτύρων σὺν Μαξίμω.

* *Ὁ ἅγιος ΙΑΣΩΝ* ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Παθῶν Ἰάσων τὰς βάρεις καταστρέφει,
- * Πύργους ἐγείρας ἀρετῶν πρὸ τοῦ τέλους.

* *Οἱ ἅγιοι ΑΝΔΡΟΜΑΧΟΣ καὶ ΔΙΟΔΩΡΟΣ* πυρὶ τελειοῦνται.

¹ Σημειοῦμεν ἰδῶ, ὅτι ὁ θεὸς Χρυσόστομος πλῆκει ἐγκώμιον εἰς τοὺς δύο τούτους μάρτυρας, Ἰουβεντίνον δηλαδὴ καὶ Μαξίμῳ (οὕτω γὰρ ὀνομάζεται παρὰ τῷ Χρυσορρήμονι, καὶ Μαξίμῳ ὀνομάζει αὐτὸν ὁ χειρόγραφος Συναξαριστής) κείμενον ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑξῆς ἐκδόσεως. Λέγει οὖν ἐκεῖ ὁ θεὸς πατὴρ, ὅτι οἱ ἅγιοι οὗτοι ἦσαν εἰς τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τζα' (361). «Ὅστις εἰς τὰς ἀρχὰς δὲν ἤθελε νὰ κηρύξη φανερὸν διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, φθονῶν δ' ἀλιτήριος ἵνα μὴ οἱ χριστιανοὶ πιστεύοντες καὶ ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν, λάβωσι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Κατὰ ἄλλον δὲ τρόπον τὸν κατὰ χριστιανῶν διωγμὸν καὶ πῶλον ἀκροβολιζόμενος, ἐπρόσταξεν, ὅλα οἱ χριστιανοὶ οἱ-έχοντες τέχνας ἢ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἢ νὰ στερεθῶσι τὰς τέχνας, καὶ ἐπαγγέλματα τὰ ὅποια ἔχουν. Ὅθεν οἱ μάρτυρες οὗτοι ἐτύχε νὰ εὐραθῶσιν εἰς ἐν συμπόσιον, ὅπερ ἔκαμαν οἱ στρατιῶται (Ἰσως διότι καὶ αὐτοὶ ἦτον συστρατιῶται ἐκείνων.) Ἄλλων δὲ ἄλλα διαλεγόμενων, οἱ ἅγιοι οὗτοι ὠδύροντο διὰ τὰ κακὰ τὰ ὅποια ἔκαμνεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκοιλοπόνει τὸν κατὰ χριστιανῶν φανερὸν διωγμὸν· διότι ἡ εὐσέβεια ὀδριζέτο, καὶ ὁ Δεσπότης τοῦ παντὸς ἀτιμάζετο· θυσίαι δὲ ἀκαθάρτοι ἐγίνοντο πανταχοῦ. Ταῦτα τὰ λόγια ἀνήγγειλέ τις εἰς τὸν Παραβάτην. Ὁ δὲ ἐπρόσταξε τὰ μὲν ὑπάρχοντα τῶν ἁγίων νὰ δημευθῶσιν, αὐτοὺς δὲ γυμνώσαντες τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχον πολλοὶ χριστιανοὶ νὰ ἴδωσι τοὺς μάρτυρας, ἐδιδάσκοντο παρ' ἐκείνων· διὰ τοῦτο ἡ φυλακὴ ἐγίνετο Ἐκκλησία. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς τὴν φυλακὴν, οἱ ὅποιοι ὑποκρινόμενοι, ἐσυμβούλευον τοὺς ἁγίους μὲ διαφόρους τρόπους, νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν καὶ νὰ πεισθῶσι εἰς τὴν γνώμην τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ δὲ εἰς πολὺ διάστημα καιροῦ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μεταβάλλωσι τὴν στερεότητα τῶν ἁγίων, διὰ τοῦτο ὁ μιὰρὸς Ἰουλιανὸς ἔστειλε τὴν νύκτα καὶ ἔκαταβίβασαν αὐτοὺς εἰς ἓνα λάκκον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀπεκεφάλισεν. Τὰ δὲ λείψανα αὐτῶν ἐπῆραν τινὲς χριστιανοὶ, καὶ ἐντίμως αὐτὰ ἐνεταφίασαν. Τόση δὲ χάρις εὐρίσκειτο εἰς τὰ λείψανά των καὶ πρὸ τοῦ νὰ ἐνταφιασθῶσιν, ὅση ἔλαμπε καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Στεφάνου, ὅταν ἀπελογεῖτο εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Ὅθεν καὶ οἱ βλέποντες αὐτὰ, ἐκπληττόμενοι ἔλεγον ἐκείνο τὸ παρὰ τοῦ Δαβὶδ εἰρημένον περὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν. «Ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν οὐ κεχωρισμένοι, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐκ ἐχωρίσθησαν.» (β', Βασιλ. α' 23)

* » Μέγιστος ἐχθρὸς Ἀνδρόμαχι Κυρίου,
* Ἐκκ' τοῦ κυρῆς εὐθνήσκει τῷ Μιχαῆλ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΑΡΠΟΥ, ΠΑΠΥΛΟΥ, ΔΕΛΘΟΔΩΡΟΥ, καὶ ΑΓΑΘΟΝΙΚΗΣ.

Εἰς τὸν Κάρπον καὶ Πάπυλον.

- * Κάρπω, Παπύλῳ, τοῖς Θεοῦ καρποῖς δῶν,
- * Πᾶς πυλῶν τμηθεῖσιν ἠνολίγη πόλου.

Εἰς τὸν Ἀγαθόδωρον.

- * Ἀγαθόδωρον δωρῶν πληθὺς μένει,
- * Πρὸς πληθὺν ἀθλήσαντα δειῶν μαστίγων.

Εἰς τὴν Ἀγαθονίκην.

- * Οὐκ ἐμποδῶν σοι μάρτυς Ἀγαθονίκη.
- * Τὸ θῆλυ πρὸς τὸ θεῖον ἐκ ξίφους τέλος.
- * Κάρπον σὺν Παπύλῳ δεκάτῃ τρίτῃ ἔκτανε χαλκός.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες ὑπήρχον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεχίου καὶ τοῦ ἀνθυπάτου τῆς Ἀνατολῆς Βαλλεριανοῦ, ἐν ἔτει σν' (250), ἱατροὶ κατὰ τὴν τέχνην. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κάρπος ἦτον Ἐπίσκοπος Θυατειρῶν, ὁ δὲ Πάπυλος ἦτον διάκονος, χειροτονηθεὶς ἀπὸ τὸν ἴδιον αὐτὸν Κάρπον. Κρατηθέντες λοιπὸν οὗτοι ἀπὸ τὸν ἐκεῖσε ἄρχοντα κατ' ἐρωτηθέντες, ὡμολόγησαν ἐνώπιον πάντων τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότη τοῦ Χριστοῦ· ἀναγκασθέντες δὲ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα καὶ μὴ πεισθέντες, ἐδέθησαν ὀπίσω εἰς ἵππους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐσύρθησαν ἐμπροσθεν τοῦ ἀρχοντος καὶ ὑπήγον ἀπὸ τὰ Θυάττερα εἰς τὰς Σάρδεις· ἐκεῖ δὲ ἐκρεμάσθησαν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ κατεξεσχίθησαν. Τότε καὶ ὁ ἅγιος Ἀγαθόδωρος δοῦλος ὢν τῶν ἁγίων, ἐδυναμώθη ὑπὸ θεοῦ ἀγγέλου καὶ ὡμολόγησε φανερὰ τὸν Χριστὸν· ὅθεν κρεμάται καὶ αὐτὸς καὶ δέρεται ἀσπλάγχχνως μὲ ραβδία. Καὶ οὕτως ἐπάνω εἰς τὰς βασάνους παραδίδει τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος Κάρπος κρεμάμενος ὢν, ἐχαμογέλασεν. Ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἀρχοντα, διατί ἐμειδία, ἀπεκρίθη· «Εἶδον τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου μου καὶ ἐχάρην.»

Ὁ δὲ Πάπυλος ἐδέθη εἰς τέσσαρας πάλους, καὶ ἐσηκώθη ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ὑστερον ἐλιθοβολήθη· ἐπειδὴ δὲ ἐμεινεν ἀβλαβὴς φέρε-

ται εἰς τὸ κριτήριον μετὰ τοῦ Κάρπου καὶ οἱ δύο ὁμοῦ εὐρονται ἀγάγια. ἐπάνω εἰς τριβόλους, καὶ ἐνταυτῷ δέρονται ἀνωθεν ἀπὸ τὴν κοιλίαν· ἔπειτα ρίπτονται εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγωσι· τότε εἰς λίαν, ὡ τοῦ θαύματος! ὠμίλησε μὲ ἀνθρωπίνην φωνὴν καὶ ἐμπόδιζε τοὺς διώκτας νὰ μὴ δεικνύωσι τάσιν ὠμότητα κατὰ τῶν ἁγίων. Οἱ δὲ διώκται, φράξαντες τὰ ὠτά των, ἐκάρφωσαν τοὺς πόδας τῶν μαρτύρων μὲ σιδηρὰ ὑποδήματα, καὶ οὕτω τοὺς ἐρριψαν εἰς μίαν κάμινον. Τότε καὶ ἡ Ἀγαθονίκη, ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἁγίου Παύλου προσηχήθη, καὶ ἔπειτα ἐμβῆκε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν κάμινον· ἐπειδὴ δὲ ἡ φωτὶα ἐσθέσθη, βροχῆς πεποῦσης ἀπὸ τὸν οὐρανόν, διὰ τοῦτο ἔμεγαλν ὀ ἅγιοι ἀβλαβεῖς. Τέλος δὲ πάντων ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν, ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) Τοῦτον δὲ ὁ Μεταφραστὴς συνέγραψεν. Οὐ ἡ ἀρχὴ «Μεμνησθαι τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων καὶ ἐν ἄλλαις, καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΦΛΩΡΕΝΤΙΟΥ**.

» Ἢ θάρσος οἶον μάρτυρος Φλωρεντίου!

» Πρὸς τὴν φλόγα τρέχοντος ὡσπερ πρὸς δρόσον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Φλωρέντιος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης· ἐπειδὴ δὲ ἦτο χριστιανὸς καὶ ζηλωτὴς τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ὕβριζε μὲν καὶ ἐβλασφήμει ἔμπροσθεν εἰς ὄλους τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων, ἐστήριζε δὲ τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ μὲ πάντα τῆρπον ὠδήγει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ ἐπολῶν. Ταῦτα δὲ πράττων καὶ μεταχειριζόμενος, συνελήφθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ, τὸν μὲν Χριστὸν παρρησία ὡμολόγησεν ἔμπροσθεν πάντων, ὅτι εἶναι Θεὸς προαιώνιος καὶ ποιητὴς τοῦ παντός, τοὺς δὲ θεοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐνέπαιξεν, ὅτι εἶναι ξύλα καὶ πέτρα, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ χάλκωμα καὶ σίδηρον, καὶ εἰδῶλα ἀψυχα καὶ ἀναίσθητα. Ὅθεν ἐπειδὴ ταῦτα εἶπε δέρεται δυνατὰ· ἔπειτα κρεμάται ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ καταξοχίζεται· εἶτα ρίπτεται μέσα εἰς ἀνήμμενην πυρκαϊάν. Καὶ οὕτω χαίρων καὶ προσευχόμενος καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεόν, ἐτελειώθη ὁ μακάριος ἐντὸς αὐτῆς, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΔΙΟΣΚΟΡΟΣ** εἶχε τελειοῦται.

» Τμηθεὶς ὁ Διόσκορος αἰσχύνει Δία,

» Τὸν μὴ λαβόντα ψυχαπωλείας κόρον.

Οὗτος ἐμαρτύρησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπ' (288)· καὶ κατὰ μὲν τὸ γένος κατήγετο ἀπὸ τοὺς καλουμένους Σκηνοπολίτας, κατὰ δὲ τὸ ἀξίωμα ἦτον βουλευτῆς. Οὗτος λοιπὸν νομίσας ὡς σχύθαλα ὄλα τοῦ κόσμου τούτου τὰ πράγματα, μόνον διὰ νὰ κερδήσῃ τὸν Χριστὸν ἐπαρρησιάσθη ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχόντος Λουκιανοῦ. Καὶ τοῦτον κατέπληξεν ὡς μία βροντῆ, μὲ τὰ ἐλεγκτικὰ λόγια του· ἢ μᾶλλον εἶπεν, κατεγέλασεν αὐτόν, καὶ ὡς οὐδὲν ἐνόμισε τοὺς φοβητισμούς του καὶ τὰς κολακείας του. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ἐδείκνυεν εἰς τὸν ἅγιον καὶ φωτὶαν καὶ στρεβλωτήρα ὄργανα, καὶ ἐφεύρισκε πολλὰ ἄλλα εἶδη βασάνων· ὄλα ὁμῶς αὐτὰ ἐμειναν ἀνενέργητα, καὶ ἐφαίνοντο ὡς οὐδὲν ἔμπροσθεν εἰς τὴν ἀνδρίαν καὶ μεγαλοφυχίαν τοῦ μάρτυρος· διὰ τοῦτα εἰς ὄλον τὸ ὕστερον ἀπέτεμε μὲ τὸ ξίφος τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν. Καὶ οὕτως ὁ ἀοίδιμος ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΝΙΚΗΤΑ** Πατρικίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Θλίψεις ὑποστάς εἰκόνων θεῶν χάριν,

» Χαίρει χαρὰν Νικήτας, οἶαν οἱ νόες.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη εἰς τὴν χώραν τῶν Παφλαγόνων, ἧτις εἶναι μέρος τῆς Γαλατίας, τῆς τωρρικστὶ καλουμένης Γελάς, ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ φιλοθέους, οἱ ὅποιοι, ὡς λέγουσιν, ἦσαν συγγενεῖς Θεοδώρας τῆς βασιλείσης καὶ γυναικὸς Θεοφίλου. Παιδιόθεν λοιπὸν δοθεὶς εἰς τὰ σχολεῖα, ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ οὕτως ὁπῆγεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων, ὅτε ἦτον χρόνων δεκαεπτὰ. Μαθοῦσα δὲ ἡ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας τότε κρατοῦσα Εἰρήνη ἐν ἔτει ψπ' (780)· ὅτι ὅτε ὁ ἅγιος ἦτον νήπιον εὐνουχίσθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ἐπῆρεν αὐτόν εἰς τὰ βασιλικά παλάτια καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐγένετο πρῶτος ἀπὸ τοὺς οἰκείους ἀνθρώπους τῆς· ἐφάσε δὲ καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ πατρικίου, καὶ κατέστη στρατηγὸς τῆς Σικελίας. Παιδιόθεν δὲ μετεχειρίζετο ὁ μακάριος τὴν ἀρετὴν, καὶ ἤθελε μὲν νὰ γείνη μοναχὸς, ἐμποδίζετο ὁμῶς ἀπὸ τοὺς τότε βασιλεύοντας, τὸν Νικηφόρον λέγω, καὶ τὸν υἱὸν του Σταυ-

ράσιον ἐν ἔτει ωδ' (802) ὑστερον δὲ ἄτε ἔγεινε βασιλεὺς ὁ Μιχαήλ,¹ πολλὰ παρεκάλεσεν αὐτὸν ὁ ὄσιος, διὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ γείνη μοναχός· ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἀδειαν νὰ κολογερύσῃ μὲν, νὰ μὴ ἐξέλθῃ ὁμως ἔξω ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ τῶ μοναστήριον ὅπερ εὐρίσκετο εἰς τὴν χρυσοῦ Πύλῃν τὴν ἐπονομαζομένην Χρυσονίκην, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ μένῃ ἐκεῖ. Ἦτον δὲ πενήντα χρόνων ὁ ἅγιος ὅταν ἔγεινε μοναχός. Καὶ ἔμεινε εἰς τὸ μοναστήριον ἕως τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ εἰκονομάχου.²

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐβλεπεν ὁ ἅγιος τὰς ἀτιμίας τὰς ὁποίας ἐποίουν οἱ εἰκονομάχοι ἐναντίον τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐκβήκεν ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὑπήγεν εἰς ἓν μετόχιον τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐχάρισε εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε μὲ τούτους εὐτελεστάτους μοναχοὺς, συντρώγων καὶ συγκοπιάζων μετ' αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ μερικοὶ διαβολαῖς, χάριν ποιῶντες εἰς τὸν θεομάχον βασιλέα Λέοντα, τὸν Ἀρμένιον δηλαδὴ, ἐφανέρωσαν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ Νικήτας ἔχει εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καὶ τὴν προσκυνεῖ, τὴν ὁποῖαν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, τούτου χάριν ἀπεστάλη εἰς ἀπὸ τούτους στρατιωτικὸς τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ τρομάξῃ τὸν ἅγιον μὲ φοβερισμούς, καὶ νὰ ἐπάρῃ ἀπὸ αὐτὸν τὴν εἰκόνα. Ἄλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἐπέειθετο εἰς τὸ νὰ τὴν δώσῃ· ἀλλὰ μόλις ἀπεκρίθη εἰς τὸν ἀπεσταλμένον, ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη δὲν εἶναι ἐδική μου, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ· διὰ τοῦτο εἶναι ἀφιερωμένη, καὶ εὐρίσκεται ὁμοῦ μὲ τὰ ἄλλα τῆς ἐκκλησίας κειμήλια. Ὅθεν ὁ ἀπεσταλμένος παραλαβὼν ἓνα ἄλλον μοναχὸν ὑπήγε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διὰ νὰ τῷ δεῖξῃ τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν εὐθὺς ἅμα τὴν ἐπῆρε τὴν ἔρριψεν ἀτίμως μέσα εἰς τὸ βεριδάριον του.³ ὁ δὲ ἅγιος τὴν ἀτιμίαν ταύτην βλέπων, ἀνεστέναξεν ἀπὸ καρδίας, καὶ ἐστοχάσθη ὅτι τοῦτο

θέλει γενῆ ἀρχὴ πειρασμῶν καὶ θλίψεων. Φύγων δὲ ὁ ἀπεσταλμένος παρήγγειλε, νὰ μὴ ταλμῆσῃ ὁ ἅγιος νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ ἐκεῖ.⁴

Ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα ἐβασίλευσεν ὁ Θεόφιλος ἐν ἔτει ωπθ' (829), καὶ ἐπιμελῶς ἐξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων πόλεμον, τότε ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν βασιλέα πρὸς τὸν ὄσιον τοῦτον ἄλλος ἄνθρωπος Θεοδοῖος ὀνόματι, ὁ ὁποῖος εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐμπροσθεν πάντων ὁ βασιλεὺς σὲ προστάζει δι' ἐμοῦ, ἢ νὰ συγκοινωνήσῃς μὲ τὸν Πατριάρχην Ἀντώνιον (ὅστις καὶ αὐτὸς ἦτον εἰκονομάχος) καὶ νὰ μὴ προσκυνῆς τὰς εἰκόνας, ἢ αὐτὴν τὴν ὥραν νὰ ἐξορισθῇς ἀπ' ἐδῶ. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· Τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μου δὲν θέλω παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ προσκυνῶ, ἂν καὶ σεῖς εἰς τοῦτο δὲν ἀρέσκεσθε· τὸν δὲ Ἀντώνιον, ἂν ἔχω τὸν νοῦν μου σώων καὶ ὑγιᾶ, δὲν θέλω ὀνομάσει Πατριάρχην, ἀλλὰ μοιχόν. Λοιπὸν ἐξόρισόν με, σφάξον με, καὶ ὅ,τι ἄλλο κακὸν θέλεις ποιήσον κατ' ἐμοῦ. Καὶ εὐθὺς ὁ ἀπεσταλμένος ἐξώρισεν αὐτὸν ἀπὸ ἐκεῖ. Ὁ δὲ ἅγιος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ ὑπήγεν εἰς ἄλλο μετόχιον, ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον, καὶ ἐκεῖ διεπέρασεν ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν, ὁμοῦ καὶ τὴν Πεντηκοστήν. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἐκεῖ ὑπήγεν εἰς τὸ Παντείχιον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐξεδόθη δόγμα καὶ βασιλικὸς ὀρισμὸς νὰ μὴ ὑποδέχωνται οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανοὺς, τοὺς φεύγοντας διὰ τὴν αἰτίαν τῶν ἁγίων εἰκόνων, τούτου ἕνεκα στενοχωρηθεὶς ὁ ἅγιος, ἐγύρισεν εἰς τὸν Ἐριθολόν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκεῖ δὲν εἰρήνευε, διότι ἤρχοντο Ἀγαρηνοὶ, διὰ τοῦτο εἶπεν εἰς αὐτὸν εἰς συγγενῆς του Νικόλαος ὀνόματι, ὅτι θέλει εὖρει μεγάλην ἀνάπαυσιν, ἀνίσως ὑπάγῃ εἰς τὸ ἰδικόν του κτήμα Ζουλουσᾶν ὀνομαζόμενον. Ὅθεν ὑπακούσας ὁ Ὅσιος, ὑπήγεν ἐκεῖ· ἀλλ' ὑστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, πέμπεται εἰς αὐτὸν μήνυμα ἀπὸ τούτους εἰκονομάχους, ἢ νὰ συγκοινωνήσῃ με αὐτούς, ἢ νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ. Ὅθεν ἀνεχώρησε καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ὅσιος καὶ ὀπήγεν εἰς τόπον λεγόμενον Κατισίαν καὶ ἐκεῖ εὐρῶν μικρὸν τόπον, ἠγόρασεν αὐτὸν καὶ ἔκτισε ναὸν εἰς ὄνομα τῶν Ἀρχαγγέλων, καὶ ἐκεῖ ὀθήνησε καλῶς καὶ θεαρέστως ἀρετοῦς

¹ Ὁ Παγκαβὴ δηλαδὴ, ὅστις καὶ Κουροπαλάτης ἐλέγετο, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ωια' (814).

² Τοῦ Ἀρμενίου δηλαδὴ, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ωιγ' (813).

³ Ἴσως Βεριδάριον ἐδῶ ἔνοεῖται τὸ ὑπόδημα, διότι βηρίδας λέγονται τὰ ὑποδήματα, ἃ ἡμεῖς ἐμβάδας λέγομεν, καὶ ἔρα εἰς τὸ λεξικὸν τοῦ Γεωργίου καὶ εἰς τὸν Βαρῖνον. Παραφθαρμένη δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ λέξις, ἐντὶ τοῦ Βηριδάριον. Μέσα λοιπὸν εἰς τὸ ὑπόδημα του ἔρριψεν ἀτίμως τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀπεσταλμένος.

⁴ Ἴσως τὸ Βεριδάριον ἐγένετο ἐκ τοῦ λατινικοῦ viridarium δηλοῦντος τὸ μέρος τοῦ κήπου τὸ περιέχον ὀπωροφόρα δένδρα. Ἐρριψε λοιπὸν τὴν εἰκόνα ὄχι εἰς τὸ ὑπόδημά του, ὅπερ εἶναι ἀπίθανον ἀλλ' εἰς τὸν παρακείμενον κήπον. Σ. Ε.

χρόνους, ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς ὁποίους εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ. Εἰς ὅλον δὲ τὸ ὕστερον ἤλθεν εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν κείμενον, καὶ ἐκεῖ εὐρισκόμενος ἐπρογνώρισεν ὁ ἀοίδιμος τὸν θάνατον, καὶ τὴν πρὸς Θεὸν ἀναχώρησίν του. Ὅθεν κατηχήσας τοὺς μοναχοὺς καὶ εὐχηθεὶς εἰς αὐτοὺς τὰ σωτηριώδη, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε κατὰ τὸν ἑβδομηκοστὸν πέμπτου χρόνον τῆς ζωῆς του. Καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἐποίησε πολλὰ θαύματα.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **BENIAMIN** διακόνου, τοῦ ἐν Περσίᾳ ἀθλήσαντος.

† » Βενιαμὴν πρόβατον ὦν, ἀλλ' οὐ λύκος,
» Ἄρπαξι λύκοις θύεται, ἀλλ' οὐ θύει.

Ὁθτος ὁ ἀοίδιμος Βενιαμὴν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας Ἰσδιγέρδου, τοῦ υἱοῦ Γορωράνη, τοῦ καὶ αὐτοῦ βασιλέως ὄντος Περσῶν, καὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει υἱβ' (412). φαίνεται δὲ ὅτι κατήγετο ἀπὸ τὴν Περσίαν καὶ ταύτην εἶχε πατρίδα του. Οὗτος λοιπὸν διάκονος ὦν τῆς ἐν Περσίᾳ ἐκκλησίας, πολλοὺς Ἕλληνας ὁμοῦ καὶ Πέρσας ἤλκυσεν εἰς τὴν θεογνωσίαν διὰ μέσου τοῦ λόγου τῆς διδασκαλίας του ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης διεβλήθη εἰς τὸν ρηθέντα βασιλέα ὡς κακοποιός. Διὰ τοῦτο παρασταθεὶς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐδάρη, καὶ μετὰ τὸν δαρμὸν βάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ μένει ἕως εἰς διάστημα δύο ὀλοκλήρων χρόνων· μετὰ δὲ τοὺς δύο χρόνους ἐπέμφθη ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων Θεοδοσίον εἰς πρέσβυς εἰς τὴν Περσίαν, ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ ἔμαθε τὴν ἐν τῇ φυλακῇ πολυχρόνιον κακοπάθειαν τοῦ ἁγίου Βενιαμὴν, ἔκαμε μεσιτείαν εἰς τὸν βασιλέα Περσῶν Ἰσδιγέρδην, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπεσχέθη μὲν εἰς τὸν πρέσβυ, ὅτι τὸν ἐλευθερόναι, ἀνίσως ὅμως παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ διδάσκῃ τὸν χριστιανισμόν τοὺς ἐν Περσίᾳ μάγους¹. Ὁ δὲ πρέσβυς ἀπεκρίθη· Ναι, ἀνάγκη εἶναι ἐξάπαντος νὰ φυλάξῃ τὴν προσταγὴν σου, ὦ Βασιλεῦ.²

Τοῦτον δὲ τὸν λόγον τοῦ πρέσβυτοῦ ἀκούσας ὁ φιλόθεος ὁμοῦ καὶ φιλάδελφος Βενιαμὴν, ἀδύνατον, ἀπεκρίθη πρὸς τὸν πρέσβυ, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ μεταδώσω ἐγὼ εἰς τοὺς ἐσκοτισμένους τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, ἑπὶ ἔλαβον, διότι σαφῶς παριστᾷ ἡ τῶν θείων Ἐδαγγελίων διδασκαλία πόσῃ τιμωρίαν εἶναι ἄξιος νὰ λάβῃ ἐκεῖνος ὅστις ἤθελε κατακρύβῃ τὸ τάλαντον τοῦ δεσπότου του. Ἄλλὰ τὰ λόγια ταῦτα τοῦ ἁγίου δὲν ἐκατάλαβεν ὁ βασιλεὺς, ὡς ἄπιστος καὶ ἀμύητος· ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὁ ἅγιος. Ἐλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ θεὸς Βενιαμὴν, πάλιν ἐδίδασκε τοὺς ἐν Περσίᾳ μάγους καὶ Ἕλληνας κατὰ τὴν προτέραν αὐτοῦ συνθήειαν καὶ χρόνος ὀλόκληρος ἐπέρασε, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ φωστὴρ τῆς εὐσεβείας Βενιαμὴν μετέδιδε τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας διὰ τῆς διδασκαλίας του εἰς τοὺς Πέρσας καὶ Ἕλληνας. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς τοῦτο μαθὼν παρέστησεν ἔμπροσθέν του τὸν ἅγιον καὶ τὸν προστάζει νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ Βενιαμὴν, πάσης τιμωρίας, ἠρώτησεν, εἶναι ἄξιος, ὦ Βασιλεῦ, ἐκεῖνος ὅστις ἤθελε μὲν καταφρονῆσαι τὴν ἰδικήν σου βασιλείαν, προτιμήσῃ δὲ ἄλλην; θανάτου εἶναι ἄξιος ὁ τοιοῦτος, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς. Ἄνταπεκρίθη δὲ ὁ μάρτυς· Καὶ ἂν ὁ τὴν βασιλείαν σου τοῦ θνητοῦ βασιλέως καταφρονήσας εἶναι θανάτου ἄξιος, ποῖαν ἄρα γε κόλασιν ἔχει δικαίως νὰ πάθῃ ὁποῖος καταφρονῆσῃ μὲν τὸν Ποιητὴν καὶ πάντων Δημιουργόν, προσκυνήσῃ δὲ ὡς Θεὸν ἓνα ἀπὸ τὰ ὀμόδουλα κτίσματα;

Τοῦτον τὸν σοφὸν λόγον ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη, καὶ προστάζει νὰ λεπτύνωσιν εἰκοσι καλάμια, καὶ νὰ τὰ ἐμπήξωσιν εἰς τοὺς εἰκοσιν ὄνυχας τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τοῦ μάρτυρος· ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπεν, ὅτι τὴν τιμωρίαν ταύτην ἐνόμιζεν ὡς παίγιον ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ἐπρόσταξε νὰ λεπτύνωσιν καὶ νὰ κάμωσι κοπτερόν ἐν καλάμιον καὶ τοῦτο νὰ ἐμπήξωσιν, ὡς τῆς διαβολικῆς ἐπινοίας! μέσα εἰς τὸ παιδογόνον μόριον τοῦ ἁγίου, τὸ ὅποιον ἐμβάζοντες συχνὰ καὶ ἐξάγοντες οἱ καὶ τῶν θηρίων ἀσπλαγχνότεροι, ἀνυποφόρους πόνους ἐπροξένουν εἰς τὸν τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα. Ὑστερον δὲ ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην, προστάζει

¹ Μάγους δὲ συνείθισον νὰ ὀνομάζωσιν οἱ Πέρσαι, κατὰ τὸν Θεοδώρητον, τοὺς τὰ στοιχεῖα θεοποιούντας.

² Σημειοῦμεν ἔδω, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦτο τοῦ θείου Βενιαμὴν ἐρακίσθη μὲ τὰς ἰδίαις λέξεσι ὁ τὰ Συναξάρια συνάξας Μωυσῆος διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν σοφὸν Κύριον Θεοδώρητον, ὅστις συνέγραψε τοῦτο ἐν κειμ. λή. τοῦ

πέμπτου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ Ἱστορίας. Σημειώσωσι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης συνήθετο εἰς αὐτὸν τὸν ἅγιον Βενιαμὴν ἐγκωμιστικὸν λόγον καὶ φηματικὴν ἀκολουθίαν.

ὁ θηριώδης καὶ ἀπάνθρωπος τύραννος νὰ ἐμβάλλωσιν εἰς τὸν ἀφεδρώνα τοῦ μάρτυρος ραβδίον χανδρόν, τὸ ὅποιον εἶχε βόζους ἀπὸ κάθε μέρος. Καὶ οὕτω ἐν τῇ τιμωρίᾳ ταύτῃ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν ποθούμενον Χριστὸν ὁ γενναϊότατος τοῦτου ἀγωνιστής.

Ὁ ἅγιός μάρτυρ **ΑΝΤΙΦΩΝΟΣ** περὶ τελειοῦται.

- » Τεθνήξομαι σοι τῆς ἐκείθεν, Χριστέ μου,
- » Τὴν ὡδὲ καθύμιν Ἀντίγονος προκρίνων,

* Ἡ ἀγία νεομάρτυρ **ΧΡΥΣΗ**, ἡ ἀθλήσασα ἐν τῇ χωρίῳ τῆς ἐπαρχίας *Μογλενῶν*, τῷ καλουμένῳ *Σλάτενα*, κατὰ τὸ ἀφ' ἧς (1795) ἔτος, μεληδὸν κατακοπίσασα, τελειοῦται.

- † » Ἐν ταῖς βασάνοις χρυσὸς οἶον καμίνω,
- » Χρυσὴ εἰδείχθησ ἠγλαισμένη δλη.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΔ'**, μῆμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΝΑΖΑΡΙΟΥ**, **ΠΡΟΤΑΣΙΟΥ**, **ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ**² καὶ **ΚΕΛΣΙΟΥ**.

- » Τὸν Ναζάριον καὶ συνάθλους τρεῖς ἄμα,
- » Χριστῷ προσήξε Ναζαρηνῶ τὸ ξίφος.
- » Σὺν τρισὶ Ναζάριος τμήθη δεκάτῃ γε τετάρτῃ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρξαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νέρωνος ἐν ἔτει νζ' (57), καὶ ὠδηγήθησαν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἀπὸ τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων Πέτρον. Ὁ δὲ ἅγιος Ναζάριος κατὰ τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του ἐπεριπάτει εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας καὶ ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν, καὶ διὰ τοῦ κηρύγματός του ὠδήγει πολλοὺς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὑστερον δὲ ἀπὸ δέκα χρόνους κατήντησεν εἰς τὴν πόλιν τὴν κα-

λουμένην **Πλακεντίαν** ἐκεῖ δὲ ἀντάμωσε καὶ τὸν ἅγιον **Προτάσιον** καὶ **Γερβάσιον**, οἱ ὁποῖοι ἦσαν κλεισμένοι μέσα εἰς φυλακὴν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἀπὸ τὸν ἀρχόντα Ἀνούλιον. Ὄθεν καὶ ἐκεῖ ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν· ἐδιώχθη ὁμως διὰ τοῦτο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ ἀπ' ἐκεῖ πορεύεται εἰς πόλιν λεγόμενὴν **Κίμελιν**· ἐκεῖ δὲ εὗρων τὸν ἅγιον **Κέλσιον** τριῶν χρόνων παιδίον ἐπῆρεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν μητέρα του. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἐκεῖ ἀρχὼν **Δινοβάος**, συλλαμβάνει τὸν μάρτυρα καὶ ῥίπτει αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν· ἐλευθερωθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ὑπῆγεν ὁμοῦ μετ' ὃν **Κέλσιον** εἰς τὰς πόλεις τοῦ **Τιβερίου**, εὐαγγελιζόμενος καὶ κηρύττων τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὄθεν κρατεῖται ἀπὸ τὸν **Νέρωνα**, καὶ δένεται μετ' ἑσθῆ, καὶ οὕτω δίδεται βόρα εἰς τὰ θηρία διαφυλαχθεὶς δὲ ἀβλαβῆς, πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὴν πόλιν **Πλακεντίαν**, καὶ εὗρίσκει ἀκόμη ζωντανούς μέσα εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἅγιον **Γερβάσιον** καὶ **Προτάσιον**. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ πέμπεται εἰς τὴν **Ῥώμην** ἀπὸ τὸν Ἀνούλιον, καὶ ἐκεῖ γίνεται αἰτίος σωτηρίας τοῦ πάππου του. Γυρίσας δὲ εἰς τὰ **Μεδιόλανα**, ἐκεῖ ἀποκεφαλίζεται ὁμοῦ μετ' ὃν ἅγιον **Γερβάσιον**, **Προτάσιον** καὶ **Κέλσιον**, καὶ οἱ τέσσαρες ὁμοῦ ἀπολαμβάνουσι τοῦ μάρτυρίου τὸν στέφανον. (Τὸν κατὰ πλάτος ἀπλοῦν βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸν νέον **Παράδεισον** τὸν δὲ ἐλληνικὸν βίον αὐτῶν συνέγραψεν ὁ **Μεταφραστής**. Οὐ ἡ ἀρχή. « **Νέρωνος** ἀρτι τὰ σκηπτρα διαδεξαμένου »· σώζεται ἐν τῇ τῶν **Ἰσθῆρων** καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ **Λαύρα**.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΚΟΣΜΑ** τοῦ ποιητοῦ, Ἐπισκόπου **Μαῖουμα**, τοῦ ἀγιοπολίτου ἡτοῖ τοῦ Ἱεροσολυμίτου.

- » Ἀπῆλθε **Κοσμάς** ἐνθα πάσα τερπνότης.
- » Μέλη λιπῶν τέρποντα τὴν Ἐκκλησίαν.

† Οὗτός ὁ ἅγιος ὅτε ἦτον πολλὰ νέος ἐμεινεν ὀρφανός· ὅθεν διὰ τὴν ὀρφανίαν ἐπῆρεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου **Ἰωάννου** τοῦ **Δαμασκηνοῦ** καὶ τὸν ἔκαμεν υἱὸν του θετόν. Καὶ λοιπὸν εἶχεν αὐτὸν εἰς πολλὴν πρόνοιαν καὶ κηδεμονίαν·⁴ ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ τοῦ **Δαμασκη-**

¹ Τὸ μάρτυριον αὐτῆς, ὅρα εἰς τὸ νέον **Μαρτυρολόγιον**.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ θεὸς Ἀμβρόσιος ὁ **Μεδιολάνων** γράφει ἐν ἐπιστολῇ ὀδοηχοστικῇ πέμπτῃ αὐτοῦ, ὅτι ὅτε εὗρέθησαν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων τούτων μαρτύρων, τοῦ **Γερβασίου** δηλαδὴ καὶ **Προτασίου**, ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα ἐπέρασαν οἱ χριστιανοὶ ἀγρυπνοῦντες μετ' ἑσθῆς πνευματικᾶς· ἐκ τούτου δὲ δεικνύεται, ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ χριστιανοὶ ἐτέλειον ἀγρυπνίας, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τῶν ἁγίων.

⁴ Σημειώσαι ὅτι ἔξ ὁσων γράφει ὁ **Ἱεροσολύμων Ἰωάννης** εἰς τὸν βίον **Ἰωάννου** τοῦ **Δαμασκηνοῦ** πιθανὸν φαίνεται, ὅτι καὶ ὁ **Δαμασκηνός** καὶ ὁ συνομηλικός του θεὸς **Κοσμάς** οὗτος ἐγεννήθησαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος.

ἡ δὲ εἶχε πλοῦτον καὶ δόξαν πολλήν, ἐπήρην εἰς τὸν οἶκόν του ἓνα πολυμαθῆ καὶ σοφὸν διδάσκαλον, ἀξίωμα ἔχοντα τῶν ἀσηκριτῶν, καὶ ὀνομαζόμενον καὶ αὐτὸν Κοσμᾶν.¹ Εἰς τοῦτον λοιπὸν παρέδωκε καὶ τὸν κατὰ φύσιν υἱὸν τοῦ Ἰωάννην καὶ τὸν κατὰ θέσιν υἱὸν τοῦ Κοσμᾶν ὅθεν ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἐκεῖνος πᾶσαν σοφίαν θείαν καὶ ἀνθρωπίνην. Ἐχαντες δὲ φύσιν δεξιάν, ἔμαθον παρ' ἐκείνου εἰς ὀλίγον καιρὸν ὅλην τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἀστρονομίαν, μουσικὴν καὶ γεωμετρίαν· καὶ ἐκ τούτου ἔγειναν εἰς ὅλους αἰδέσμαι καὶ σεβάσμοι. Ἐπειτα ἐλθόντες καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα ἔγειναν μοναχοί.

Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ μὲν μακάριος Ἰωάννης ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Πατριάρχην Ἱεροσολύμων, ὁ δὲ αἰοίδιμος Κοσμᾶς, πολλὰ παρακινήθεις ἀπὸ ὅλην τὴν Σύνοδον τοῦ Ἱεροσολύμων ἔγεινεν Ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ,² ὁποῖος δὲ θέλει νὰ γνωρίσῃ, ὅποσον μέγας καὶ θαυμάσιος ἐστάθη κατὰ τὸν λόγον καὶ τὴν γνῶσιν ὁ θεῖος οὗτος Κοσμᾶς, ἄς ἀναγνώσῃ ἐπιμελῶς τοὺς κανόνας καὶ τὰ τροπάρια, καὶ τὰ ἄλλα συγγράμματα ὅσα ἐφιλοπόνησεν ὁ αἰοίδιμος. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως ποιμάννας τὸ ποιμνιὸν του, καὶ εἰς βοσκὴν σωτηρίας αὐτὸ ὁδηγήσας, φθάσας δὲ εἰς γῆρας βαθύ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον ὄρα μεταφρασμένον εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

* Ὁ ἅγιος ΕΥΘΥΜΙΟΣ ὁ νέος, ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὁ ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀγωνισάμενος τελειοῦται.³

¹ Οὗτος ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν μὲν κατήγετο, καὶ ἴσως ἀπὸ τὴν Σικελίαν, διότι λέγει ὁ Θεοφάνης, ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἐγγόνου Ἡρακλείου· ἦτοι ἐν ἔτει 666, κατὰ τὸν χρονολόγον Βανδοῦρον, ἠχμαλωτίσθη ἐν μέρος τῆς Σικελίας, καὶ ἐκάτοίχησαν ἐν Δαμασκῷ θελήσει αὐτῶν. Πολλοὶ δὲ τότε ἦσαν οἱ κατὰ τὴν Σικελίαν μονάζοντες, ἀπὸ τοῦς ὁποῖους ἦτο καὶ ὁ Κοσμᾶς· ὁ αὐτὸς δὲ ἦτον καὶ ἱερωμένος, ὅστις ἀχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν βερβάρων, ἐφέρθη εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ ἐξηγοράσθη ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ Δαμασκηνοῦ. (Ὅρα εἰς τὸ ὄνομα Ἰωάννης, ἐν τῷ β' τόμῳ τῆς Ὀκτατεύχου.)

² Ἡ δὲ Μαϊουμᾶ ἐλέγετο Ἀθηδὸν, πόλις τιτιμημένη μεθ' ὀνόνην Ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Ἱεροσολύμων, κατὰ τὸν Μελέτιον, ἀπέχουσα ἀπὸ τὴν Ἀσκάλωνα ὀκτὼ μίλια.

³ Τούτου ὁ βίος σώζεται μὲν ἐν τῷ πρώτῳ Πανηγυρικῷ τῆς Ἱερᾶς μοῆς τοῦ Βασιλαϊδίου καὶ ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ,

† » Εὐθυμίας φησῖσαι ἐν τότῳ πάτερ,
» Φερωνυμήσας, ὡσπερ ἦν θμίς, μάκαρ.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΣΙΛΒΑΝΟΣ ὁ γέρον ξίφει τελειοῦται.

» Μετῆλθεν ἀρχὴν Σιλβανοῦ τομὸν ξίφος,
» Κάντεῦθεν ὤφθη Σιλβανὸς τομεὺς πλάνης.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Γάζης, ἥτις καὶ Κωνσταντεία ὀνομάσθη· ἦτο δὲ ἀνθρωπος πρᾶος καὶ ἄκακος, γηραλέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, στρατιώτης τὸ πρότερον, ὕστερον δὲ διὰ τὴν ὑψηλὴν καὶ καθαρὰν του ζωὴν, ἔγεινε πρεσβύτερος τῆς ἐν τῇ Γάζῃ Ἐκκλησίας. Οὗτος λοιπὸν παρασταθεὶς εἰς τὸν ἀπιστον λαὸν τῶν Καισαρέων καὶ ἐλέγξας αὐτῶν τὴν ἀσέβειαν, ἐδάρη πικρῶς καὶ κατεξεσχίσθη εἰς τὰς πλευράς· ἔπειτα κατεδικάσθη νὰ δουλεύῃ εἰς τὰ μεταλλεῖα τοῦ χαλκώματος τὰ εὑρισκόμενα εἰς τόπους τοῦς καλουμένους Ζώδρους. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος, γίνεται Ἐπίσκοπος διὰ παρακινήσεως τοῦ λαοῦ· ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, κατεξηραμμένος ὢν ἀπὸ τὸ γηρατεῖον καὶ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, ἀπεκεφαλίσθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁμοῦ δὲ με αὐτὸν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ ἄλλοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, ἀπὸ τοῦς ὁποῖους ἄλλοι μὲν ἦσαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

* Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα ΜΑΡΤΥΡΕΣ οἱ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης ξίφει τελειοῦνται

» Ἦνεγκε διπλῆ μαρτύρων εἰκὰς ξίφος.
» Αἴγυπτος οὐδ' ἦνεγκε καὶ Παλαιστίνη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΕΤΡΟΣ ὁ Ἀνσελάμου, πυρὶ τελειοῦται.

» Τὸ πῦρ ὑπελθὼν ἐνθέῳ ζήλῳ Πέτρος,
» Τὸ τῆς πλάνης πῦρ σβεννύει τῆς δυσθέου.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τοῦς τόπους τῆς Ἐλευθροπούλεως, ἐκ χωρίου καλουμένου Ἀνίας, (ἢ

συνεγράφη δὲ ὑπὸ Βασιλείου Ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης. Παρ' ἄλλοις δὲ οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου. Ἀρχεται δὲ ὁ βίος αὐτοῦ οὕτως· * Ὁ τῆς ἐν-θροπίνης οὐσίας γενεσιουργός.*

Ἄνεας,) ἀνδρείος μὲν κατὰ τὴν ψυχὴν, νέος δὲ καὶ δυνατός κατὰ τὸ σῶμα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐδοκίμασε πολλοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ κατεφρόνησεν ὅλα τὰ ἐπίγεια, τελευταῖον ἔγεινε θυσία καὶ ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν Χριστόν, κατὰ τὸν ἕκτον χρόνον τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ, διότι διὰ πυρὸς τὸν τοῦ μαρτυρίου ἐκομίσατο στέφανον, ἀφ' οὗ πρότερον ἔλαβε διάφορα βάσανα ὁ αἰοίδιμος. (Τοῦτο τὸ ἴδιον Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ τῆς νέας.*

- * » Παρασκευὴν ὡς σκευὸς ἐκλελεγμένον,
- » Χριστὸς τίθησιν ἐν ταμείῳ τοῦ πόλου.

* Αὕτη ἡ ὁσία νέα Παρασκευή, ἡ μεγάλη ἀληθῶς καὶ περιβόητος ἐν γυναιξίν, ἐγεννήθη εἰς ἐν χωρίον τῆς Θράκης, Ἐπιβάται ὀνομαζόμενον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται παρὰ τὴν Σηλυβρίαν· οἱ γονεῖς δὲ αὐτῆς ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ἐνδοξοὶ, ἔχοντες πλοῦτον καὶ ὑποστατικὰ κάμπολλα· περισσότερον δὲ ἐλάμπρυνεν αὐτοὺς ἡ εὐσέβεια, καὶ τὸ νὰ ὀνομαζῶνται χριστιανοί. Οὗτοι λοιπὸν γεννήσαντες τὴν Ἁγίαν, πρῶτον μὲν ἐθάπτισαν αὐτὴν, ἔπειτα δὲ τὴν ἐδίδαξαν πᾶσαν ἀρετὴν καὶ κατὰ Θεὸν κατάστασιν· ὅτε δὲ ἡ κόρη ἔγεινε δέκα ἐτῶν, ὑπῆγε μετὰ τῆς μητρὸς τῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου καὶ ἤκουσε τὰ λόγια ταῦτα τοῦ Θεοῦ Εὐαγγελίου· « Εἴτις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. » Ὅθεν εὐθύς ἅμα ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἀπήνησεν ἓνα πτωχόν, καὶ κρυφίως ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς ἐκδυθεῖσα τὰ λαμπρὰ φορέματα ἅτινα ἐφόρει, ἐνέδυσε μὲ αὐτὰ τὸν πτωχόν. Αὕτη δὲ λαβοῦσα μὲ μίαν σοφὴν μέθοδον τὰ εὐτελῆ ἐνδύματα τοῦ πτωχοῦ, ἐφόρεσεν αὐτά.

Ὅτε δὲ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον τῶν γονέων τῆς καὶ ἐθεωρήθη ἐνδυμένη τὰ τοιαῦτα πενιχρὰ φορέματα, πολλοὺς φοβερισμοὺς καὶ δαρμούς ἐλαβεν ἀπὸ τῶν γονεῖς τῆς, διὰ νὰ μὴ κάμῃ τοιοῦτον πρᾶγμα ἄλλην φοράν· ἡ δὲ μακαρία, δις καὶ τρίς ἔκαμε τὸ ἴδιον, καὶ ἐνέδυσσε τοὺς πτωχοὺς μὲ τὰ ἰδικὰ τῆς φορέματα, καταφρονοῦσα τοὺς φοβερισμοὺς τῶν γονέων τῆς. Διὸ πάλιν ἐδάρη ἀπὸ τῶν γονεῖς τῆς, καὶ ὑβρισθῆ καὶ φοβερισμοὺς πολλοὺς ἐλαβεν. Ἐπειτα παραιτήσασα γονεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ

ἀνάπαυσιν, ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ἀπήλαυσε τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πνευματικὰ καλά· ἦτοι τὰς ἐν αὐτῇ ὥραιας ἐκκλησίας, τὰ τῶν ἁγίων τίμια λείψανα, καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῶν ἐκεῖ ἁγίων ἀνδρῶν. Καὶ οὕτως ἀπῆλθε μὲν ἐκείθεν εἰς τὴν ἀντικρὺ Καλκηδόνα, ἀπὸ τὴν Καλκηδόνα δὲ πάλιν ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ Ἡράκλειαν. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς τῆς ἐζήτησαν τὴν ἁγίαν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καὶ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὴν ἐγύρισαν ἀπρακτοὶ καὶ λυπηροὶ εἰς τὸν οἶκόν των, ἡ δὲ ὁσία εὐροῦσα εἰς τὴν Ἡράκλειαν ἓνα ναὸν τῆς Θεοτόκου ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸν μὲ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν, καὶ πεσοῦσα κατὰ γῆς καὶ τὸ ἔδαφος βρέξασα μὲ τὰ δάκρυά τῆς, ἐκεῖ διέμεινε χρόνους ὀλοκλήρους πέντε, πᾶν εἶδος ἀρετῆς μεταχειριζομένη ἡ μακαρία· ἦγουν προσευχὰς, ἀγρυπνίας, στάσεις ὀλονυκτίους, νηστείας συνεχεῖς, στεναγμοὺς, δάκρυα, χαμαικοιτίας. Τίς δὲ νὰ διηγηθῆ τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας τῆς; ἢ τίς νὰ παραστήσῃ τὴν ταπείνωσιν τοῦ ἤθους καὶ φρονήματός τῆς; ἐπειδὴ δὲ ἐπόθει ἡ ὁσία νὰ ἱστορήσῃ τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὑπὲρ τούτου παρεκάλει τὴν Θεοτόκον, ἐξελθοῦσα τοῦ ναοῦ ἐκείνου, ὑπῆγεν εἰς τοὺς ποθουμένους τόπους τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀπήλαυσε τὴν ἀγιότητα τῶν σεβασμίων τόπων, τοὺς ὁποίους οἱ ἄχραντοι πόδες τοῦ Κυρίου περιεπάτησαν, ἐπέταξεν ἀπὸ ἐκεῖ ὡς πτηνόν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου· ἐκεῖ δὲ εὐρίσκει ἐν μοναστήριον μοναζουσῶν γυναικῶν, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον συναριθμῆ καὶ αὐτὴ τὸν ἑαυτὸν τῆς. Ὅσους δὲ ἀγῶνας ἐκεῖ κατόρθωσεν ἡ ἁγία, διὰ μέσου τῶν ὁποίων τελείως ἐνίκησε τὸν διάβολον, ὅστις ἐπολέμησεν αὐτὴν μὲ διαφόρους πολέμους καὶ πειρασμούς· τούτους, λέγω, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιγράψῃ τις ὅλους· ὅθεν ὀλίγα τινα ἐκ πᾶν πολλῶν, χάριν ἐνθυμήσεως, εἰς τὰ προειρημένα συναπτομεν. Εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο εὐρίσκομένη ἡ μακαρία, ποτόν τῆς εἶχε τὸ νερόν τῶν πηγῶν καὶ αὐτὸ πολλὰ ὀλίγον· στρωμνὴν εἶχεν ἐν ψάθιον· φόρεμα δὲ ἐν ὑποκαμισάκιον καὶ αὐτὸ πενιχρότατον. Ὁ ψαλμὸς καὶ ὕμνος ἀδιάλειπτος εὐρίσκετο εἰς τὰ χεῖλη τῆς καὶ τὰ δάκρυα ἔτρεχον πάντοτε ἀπὸ τοὺς ὀφθαλοὺς τῆς· ἐπάνω δὲ εἰς ὅλα αὐτὰ ἦνθε ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπη· ἡ δὲ κορυφὴ τῶν ἀρετῶν τῆς ὁσίας ἦτον ἡ ταπεινοφροσύνη. Μείναςα λοιπὸν αὕτη εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο χρόνους πολλοὺς,

ἔταν ἦτον ἐτῶν εἰκοσιπέντε, ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰάπην (ἦτοι εἰς τὸ νῦν λεγόμενον Ἰάφα), καὶ ἐμβάσα εἰς πλειάριεν ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα τῆς, ἀφ' οὗ πρότερον ἐδοκίμασε τριχυμίας πολλὰς εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγε πάλιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀφ' οὗ ἀπήλαυσε πάλιν τὰ ἐκεῖσε πνευματικὰ καλὰ, ἀνεχώρησεν εἰς ἐν χωρίον ὀνομαζόμενον Καλλικράτειαν καὶ εἰς τὸν ἐκεῖ ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων προσμένει δύο ὀλοκλήρους χρόνους. Ἐκεῖ λοιπὸν ἡ μακαρία εὐρισκομένη, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας ἀγγέλων, καὶ δι' αὐτῶν ἀνήλθεν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασάν χρόνοι πολλοὶ, εἰς χριστιανὸς ἐν κακίαις διαβιώσας ἀπέθανε καὶ ἐνεταφιάσθη πλησίον εἰς τὸν τάφον τῆς ὁσίας. Ἡ δὲ ἁγία φανείσα εἰς τὸν ὕπνον ἑνὸς ἀνδρὸς μοναχοῦ θεοφιλοῦς, τὰς βρωμεράς, τοῦ εἶπε, σάρκας σήκωσον ἀπ' ἐδῶ, καὶ μάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ, ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι φῶς καὶ ἥλιος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω πλησίον μου τὸ σκότος καὶ τὴν δυσωδίαν. Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ἡ ἁγία δις καὶ τρίς, φοβερίζουσα βαρέως τὸν μοναχόν, καὶ δεικνύουσα τὸν τόπον μετὰ τὸ ἴδιόν τῆς δάκτυλον, καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτὸν ὀνομάζουσα. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ μοναχὸς φανερώνει τὸ ὄραμα εἰς τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους χριστιανούς, οἵτινες συναχθέντες, ἔσκαψαν τὴν γῆν, καὶ πλησιάσαντες πλησίον εἰς τὸ λείψανον τῆς ὁσίας, ἐγέμισαν ἀπὸ εὐωδίας πνευματικῆν· ὁθεν εὐρόντες τὸ λείψανον αὐτῆς σῶον καὶ ὀλοκλήρον, ἐσήκωσαν αὐτὸ μετὰ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὸν θεῖον ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων μετὰ μύρα καὶ θυμιάματα καὶ μετὰ ὕμνους καὶ ψαλμωδίας. Ὅσα δὲ θαύματα ἀπὸ τότε ἕως τώρα ἐνήργησε καὶ ἐνεργεῖ διὰ μέσου τοῦ αὐτῆς λειψάνου ὁ τῶν θαυμασίων Θεός, δύσκολον εἶναι νὰ τὰ γράψῃ τις· διότι αὐτὸ ἰατρεύει χωλοὺς, κωφοὺς, παραλυτικούς, μισεροῦς, καὶ πᾶν ἄλλο πάθος καὶ εἶδος θανατηφόρου ἀσθενείας. Τὸ δὲ ἱερόν αὐτῆς καὶ χαριτόβρυτον λείψανον εὐρίσκετο μὲν πρότερον εἰς τὸ Βελιγράδιον τὸ ὑπὸ τῶν Σέρβων ἐξουσιαζόμενον· ὅτε δὲ τὸ Βελιγράδιον ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς, τότε καὶ τὸ ἅγιον αὐτὸ λείψανον ἐφέρθη ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἀπὸ δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐφέρθη εἰς τὸ Ἰάσιον τῆς Μολδαβίας μετὰ τοιοῦτον τρόπον.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πατριάρχου Παρθενίου

τοῦ γέροντος, ¹ καὶ Βασιλείου ἡγεμόνος τῆς Μολδοβλαχίας ἐν ἔτει αἰμα (1641), ὑπέπεσεν εἰς χρέος βαρύτερον τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅθεν ὁ ῥηθεις ἡγεμὸν ἔδωκε χρήματα εἰς τὸν Πατριάρχην Παρθένιον μετὰ συμφωνίαν, νὰ τῷ δώσῃ τὰ λείψανα τῆς ἁγίας, ὁ δὲ Πατριάρχης ταῦτα λαβὼν, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τοῦ Πατριαρχείου, ἐκρέμασεν ἀπὸ τὸ τεχνόκαστρον τοῦ Φαναρίου τὸ ἅγιον λείψανον καὶ τὸ ἐπέμψε κρυφίως εἰς τὸ Ἰάσιον, διότι ἐφοβεῖτο νὰ τὸ πέμψῃ φανερώς· καὶ οὕτως αὐτὸ ἀπετέθη εἰς τὸ μοναστήριον τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, καὶ ἐκεῖ εὐρίσκεται ἕως τοῦ νῦν, θαύματα πάμπολλα ἐνεργῶν, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τῆς ἁγίας· ² (ὄρα εἰς τὸν γ' τόμ. τοῦ Μελετίου σελ. 450.)

Ταῖς τῶν ὧν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ΄, τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐκκλησίας.

- » Ἄρτου στερήσει Λουκιανὸς ἀντέχει,
- » Τοῦ ζῶντος ἄρτου μὴ στερηθῆναι θέλων.
- » Λιμῆ Λουκιανὸς δεκάτῃ θάνατον ἠδέ τε πέμπτη.

† Οὗτος ἦτον υἱὸς γονέων εὐσεβῶν ἀκμάσας ἐν ἔτει σγ (290)· ἀφ' οὗ δὲ οἱ γονεῖς του ἀπέθανον, διεσκόρπισε τὰ ὑπάρχοντά των εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ὅθεν μετὰ τὴν δύναμιν τῶν θείων λόγων του πολλοὺς Ἕλληνας καὶ Ἑβραίους προσεῖλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἐπειτα ἀφήσας τὴν πατρίδα του ³ ὑπῆγεν εἰς τὴν Νικομήδειαν (τὴν νῦν τουρκιστὶ λεγομένην Σμίτην), καὶ μετὰ τὴν δι-

¹ Ὁ δὲ Δοσίθεος σελ. 1175 λέγει ὅτι ὁ Παρθένιος οὗτος δὲν ἦτον ὁ γέρων, ὁ ἐν ἔτει αἰλθ' (1639) πατριαρχεύσας. Ἄλλ' ὁ νέος ὁ πατριαρχεύσας ἐν ἔτει αἰμδ' (1644)· ὅστις καὶ Γολιάθ ἐπωνομάζετο.

² Ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία τῆς ἁγίας ταύτης εὐρίσκεται τετυπωμένη ἐν πολλοῖς ἀνθολογίοις καὶ ἐν ἰδαιζούσῃ φυλλάδι, τὴν ὁποίαν συνέγραψε Μελετίας ὁ Συρῆγου, ὡς ἐν αὐτῇ σημειοῦται. Τὸ δὲ Συναξάριον αὐτῆς συνέγραψεν Εὐδάμιος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τορνόβου, ὅστις συνέγραψε καὶ τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ κτίτορος τῆς μονῆς Πίλας. ὡς τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῷ Σλαβονικῷ Συναξαριστῇ.

³ Αὕτη φαίνεται νὰ ἦτον τὰ Σαμώσατα.

δασκαλίαν του παρεκίνηει και ἐνεδυναμόμενον εἰς τὸ νὰ ἀντέχωσιν ἀνδρείως, καὶ νὰ ἀποθνήσκωσιν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ μαρτύριον ἐκεῖνοι οἱ χριστιανοί, ὅσοι διὰ τὸν φόβον τῶν βασιλέων ἠμέλουν, ἢ καὶ ἠρνοῦντο τὴν πίστιν. Ἐπειδὴ δὲ ἤξευρε νὰ γράφῃ κάλλιστα καὶ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἦτον εὐφυῆς εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἐπειδὴ μάλιστα ἤξευρε καλὰ τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, ἐδιώρθωσεν ὅλην τὴν παλαιὰν Γραφήν, ἢ ὅποια ἐνοθεύθη εἰς μερικὰ μέρη ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς, καὶ ἀφῆσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Νικομηδείας ἐν ἱερὸν βιβλίον, τοῦ ὁποῦ ἐκάστη σελὶς ἦτο μοιρασμένη εἰς τρεῖς στήλας, καὶ περιεῖχεν ὅλην τὴν Παλαιὰν καὶ νέαν Γραφήν. Ἐτόσον δὲ ἀνώτερος ἔγεινεν ὁ μακάριος οὗτος ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων διὰ τὰς ἀρετάς του, ὥστε, ὅταν ἐπέρνα εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, εἰς ὅσους μὲν ἀνθρώπους ἤθελεν, ἐφαίνετο, εἰς ὅσους δὲ δὲν ἤθελεν, ἦτον ἀόρατος. Διὰ τοῦτον τὸν ἅγιον Λουκιανὸν μαθὼν ὁ βασιλεὺς Μαξιμιανός, παρέστησεν αὐτὸν ἐμπροσθέν του, καὶ εὐθὺς ἅμα τὸν εἶδε, τόσον πολλὰ ἐντράπη, ὥστε δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ αὐτὸν κατὰ πρόσωπον· ἀλλ' ἔβαλεν ἀναμεταξὺ ἑαυτοῦ καὶ ἐκείνου ἐν παραπέτασμα· καὶ οὕτω δι' αὐτοῦ ἔβλεπε καὶ διελέγετο μὲ τὸν ἱερομάρτυρα περὶ πίστεως. Γνωρίσας λοιπὸν, ὅτι ὁ ἅγιος ἦτον ἀμετάθετος ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, κατεδίκασεν αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ μὲ πείναν καὶ δίψαν. Ὄθεν ὁ μακάριος Λουκιανὸς εὐρισκόμενος εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ μὴ φαγῶν φαγητὸν, οὔτε πιῶν ποτὸν εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα, κατὰ

¹ Περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης γράφει ὁ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνὸς εἰς τὸ προοίμιον τῆς ἐρμηνείας του εἰς τοὺς Ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ, ὅτι ἡ ἑβδόμη ἐρμηνεία τῆς Γραφῆς, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ τοῦ μεγάλου ἀσκητοῦ καὶ μάρτυρος. Ὁ ὁποῖος ἐπιστήσας εἰς τὰς προρρηθείσας ἑξ' ἐκδόσεις· ἦτοι τὴν τῶν Ἑβδομήκοντα, τὴν τοῦ Ἀκύλα, τὴν τοῦ Συμμάχου, τὴν τοῦ Θεοδοτίωνος, τὴν ἐν Ἱερικῶν κεκρυμμένην εἰς πύθον, ἣς ὁ πατὴρ ἀθλος, καὶ τὴν ἐν Νικοπόλει εὐρεθείσαν, ἣς καὶ αὐτῆς ὁ πατὴρ ἀθλος, καὶ ἐγκύβας εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν πρωτότυπον φιλοπονώτερον, καὶ ἀκριβωσάμενος, ἑκδοσὶν ἑδικήν του ἐποίησεν εἰς τοὺς χριστιανούς, ἧτις δὲν εἶχε κινὲν ἑλλιπές, οὔτε περιττόν. Εὐρέθη δὲ ἐν Νικομηδείᾳ ἰδιόγραφος ὑπ' ἐκείνου, μέσα εἰς ἓνα μικρὸν πύργον κεχρισμένον μὲ ἀσβεστον, ἕτερον ἀπὸ τὴν ἀθλιάν του, ἐπὶ Κωνσταντινίου τοῦ μεγάλου βασιλέως. Αὕτη δὲ ἡ ἐκδοσις εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν τῶν Ἑβδομήκοντα, ἀθετοῦσα καὶ παραγράφουσα δια τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ἐρμηνευτῶν παραφθαρμένα ῥητά.

προσταγῆν τοῦ βασιλέως, ἐρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· εἰς δὲ δελφίν κατὰ προσταγῆν Θεοῦ, λαβὼν τὸ τίμιον λείψανον εἰς τὰς πλάτας του ἐξέβαλεν αὐτὸ εἰς τὴν γῆν. Οὕτω δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας· (ἀ. Βασιλ. β'. 30)· (ὄρα τὸ Συναξάριον τούτου πλατύτερον εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΑΒΙΝΟΥ Ἐπισκόπου.

• Ἰσαγγελον Σαβίνος· εὐ βιοὺς βιον,

• Θανῶν συνήθη τῷ χορῷ τῶν Ἀγγέλων.

Οὗτος ὁ μακάριος Σαβίνος διὰ τὰς πολλὰς του ἀρετὰς ἔγεινεν Ἐπίσκοπος· ἔπειτα μισῶν τὰς ταραχάς, ὅσαι ἀκολουθοῦν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, ἔφυγεν εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ τόσους πολλοὺς ἀγῶνας ἐποίησεν ὁ αἰδίδιμος, ὥστε ἔγεινε καὶ αὐτουργὸς πολλῶν θαυμάτων διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἰάτρευεν ἀσθενείας, δαίμονας ἐδίωκε, καὶ τὰ μέλλοντα προέλεγεν. Ὄθεν ὠφελήσας πολλοὺς καὶ πείσας αὐτοὺς διὰ τῆς διδασκαλίας του νὰ ἀφήσουν τὸν κόσμον καὶ τοὺς γονεῖς των, καὶ νὰ δουλεύουν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύθη.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἱερομάρτυς οὗτος Λουκιανὸς ἐν τῇ φυλακῇ εὐρισκόμενος, ἱερουργῆσεν ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του, στήσας κύκλω ὡς ἐν τάξει ναοῦ τοὺς ἐκεῖ εὐρεθέντας κληρικὸς καὶ πιστοὺς, καθὼς ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγινώσκειται. Ὅρα καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ὁσίου Μάρη κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Ἰανουαρίου. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον φαίνεται ὅτι ἐπλεξεν ἐγκώμιον ὁ Χρυσόστομος πατὴρ, τὸ ἐπιγραφόμενον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Λουκιανὸν, καθότι ὁ Λουκιανὸς ἐκεῖνος μὲ πείναν ἐθανάτωθη. Λέγει δὲ ἐκεῖ ὁ χρυσοῦς ῥήτωρ, ὅτι οἱ Ἕλληνες βλέποντες τὸν μάρτυρα ὅτι ἀπέκαμιν ἀπὸ τὴν πείναν, ἐγέμισαν μίαν τράπεζαν ἀπὸ εἰδωλόθουτα, καὶ οὕτως ἔφεραν αὐτὰ ἐμπροσθέν του· ἀλλ' ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ὅχι μόνον δὲν ἐπεθύμησεν αὐτὰ· ἀλλὰ καὶ περισσότερον τὰ ἀπεστράφη καὶ τὰ ἐμίσησε. Καὶ ὅτι, εἰς ὅσας ἐρωτήσεις ἐποιοῦν οἱ Ἕλληνες πρὸς αὐτὸν, αὐτὸς δὲν ἀπεκρίνετο ἄλλο τι εἰμὴ ὅτι εἶναι χριστιανός, « Ἐνὶ τούτῳ καὶ φιλῶ τῷ ῥήματι τοῦ διαβόλου πλήττων τὴν κεφαλὴν, καὶ συνεχῆ καὶ ἐπάλληλα τὰ τραύματα αὐτῷ παρέχων. Καίτοι γε καὶ τῆς ἐξωθεν παιδεύσεως μετέσχεν ». (σώζεται ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑτόνῳ ἐκδόσεως.) Τὸν ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, ὃς ἡ ἀρχή, « Σαμβόσατα πόλις τῆς Συρίας »· (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.) Ἐν αὐτῇ δὲ σώζεται καὶ ἄλλος λόγος εἰς τὸν αὐτὸν, ὃς ἡ ἀρχή. « Εἰ μὲν πρὸς ἀξίαν ».

ὁ ἅγιος πατήρ ἦν καὶ ἀμολογητὴς ΒΑΡΣΟΥ
Ἐπισκόπου Ἐδέσσης, ἐν εὐρήνῃ τελειώθει.
ὁ δὲ μὴ παρὰ βλάβης οὐδὲ Βάρσου τὴν κλίνην,
ὅτι ἐκεῖ ἦν ἡ Βούσι γὰρ αὐτῆ τῶν ἰάσεων χάριν.

Ὁ ἅγιος δὲ ἄγιος διέλαμψεν ὡς ἄλλος ἀστὴρ
κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ θαύματα, ὄχι μόνον
εἰς τὴν Ἐδεσσαν τὴν καθ' ἑαυτὸ ἐπαρχίαν του,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Φοινίκην καὶ εἰς τὴν Αἴγυ-
πτον καὶ εἰς τὴν Θηβαίδα καὶ ἐγεινεν ἐξάκου-
στος εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας ταύτας. Ὅθεν τὴν
φήμην τούτου μάθων ὁ βασιλεὺς Οὐαλεντιανός
ἐν ἔτει τξδ' (364).[†] καὶ ὅτι εἶναι ζηλωτῆς
τοῦ ὀρθοδόξου τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας δόγ-
ματος, ἐπρόσταξε νὰ ἐξορίσθῃ εἰς τὴν νῆσον
Ἄρανδον. Ἐπειδὴ δὲ ἔμαθεν, ὅτι ἐκεῖ συντρέ-
χουν εἰς αὐτὸν πλῆθη πολλὰ καὶ ἀκοῦουν τὴν
διδασκαλίαν του, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν
Ἐξυρίγγον, τὴν εὐρισκομένην ἐν τῇ Αἰγύπτῳ,
ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ ἦν φήμη καὶ δόξα τοῦ ἁ-
γίου συνήθροισεν εἰς αὐτὸν ὄλους τοὺς πληστο-
χώρους, διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη ὁ τῶν οὐρανῶν
ἀξιος εἰς ἓν μακρὸν κάστρον, τὸ ὅποιον ἦτον
πλησίον εἰς τοὺς Μπαρμπάρεσους. Ἐκεῖ λοι-
πὸν ὁ ἅγιος εὐρισκόμενος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον
μετὰ πάρρησις. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἕως τῆς σῆ-
μερον εὐρίσκεται εἰς τὴν νῆσον Ἄρανδον ἡ
κλίνη τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ λαμβάνει ἀπὸ τοὺς
ἐντοπίους μεγάλην τιμὴν, διὰ τὰ θαύματα ὅσα
ἐνεργεῖ, διότι ὅσοι ἀσθενεῖς πλαγιάσωσιν ἐπάνω
εἰς τὴν κλίνην ἐκείνην μετὰ πίστεως, εὐθὺς
λαμβάνουν τὴν ὑγείαν των.

Διήγησις περὶ ἀθλησιῶς τινος ΜΟΝΑΧΟΥ καὶ
ὅπως διὰ τὸ ἐκπεσεῖν αὐτὸν τῆς θηρακῆς, οὐκ ἤ-
ξιστο παρὰ Θεοῦ τελείας τῆς δόξης.

† Παρῆκός τε καὶ ἀθλητῆς ὦν ἄμα,
τῷ μὲν διώκῃ, τῷ δὲ προσδέχῃ πάλιν.

Εἰς μοναχὸς εὐρίσκειτο εἰς μίαν σπήτιν, ὑπο-
τασσόμενος εἰς ἓνα γέροντα ἐν διαστήματι τι-
νῶν χρόνων κατὰ δὲ φθόνον τοῦ δαίμονος, πα-
ρεξετράπη μίαν φοράν ἀπὸ τῆν ὑπακοῆν τοῦ
γέροντος, χωρὶς νὰ ἦναι καμμία εὐλογος καὶ

Ὁ δὲ Θεοδώρητος Κύρου ὁ γράφων τὸ Συναξάριον τοῦτο
τοῦ ἁγίου Βάρσου ἐν κεφαλαιῷ δεκάτῳ τετάρτῳ τοῦ τετάρτου
βιβλίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, λέγει, ὅτι ἔμαθε τούτο
ὁ ἀδελφὸς τοῦ Οὐαλεντιανοῦ καὶ Οὐάλεντας, ὁ ὁμοῦ καὶ οἱ
δύο ἐβασίλευον κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους.

ἐπιβλαβῆς ἀφορμῆς. Ὅθεν ἐπιτιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ
γέροντος καὶ κανονισθεὶς διὰ τὴν παρακοὴν
κατεφρόνησε καὶ ἀπὸ τὸ δοθὲν ἐπιτίμιον καὶ
τὸν κανόνα. Καταβάς λοιπὸν εἰς τὴν Ἀλεξάν-
δρειαν, συνελήφθη ὡς χριστιανὸς ἀπὸ τὸν ἐκεῖ
εὐρισκόμενον Ἕλληνα ἀρχόντα, καὶ ἀφ' οὗ ἐκ-
δύθη νὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἠναγκάζετο νὰ θυ-
σιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀρχὼν δὲν
εἶδύνατο νὰ καταπίσῃ αὐτὸν εἰς τοῦτο, πρῶ-
τον μὲν ἐπρόσταξε νὰ δέρνουν αὐτὸν ἀσπλαγ-
χνα μὲ νεῦρα βοῶν, ἔπειτα δὲ ἐπρόσταξε νὰ
τὸν ἀποκεφαλίσουν. Τούτου δὲ γενομένου ἐβρι-
ψαν τὸ σῶμά του ἐξω τῆς πόλεως, διὰ νὰ τὸ
φάγωσιν οἱ σκύλοι· τινὲς δὲ φιλόθεοι χριστιανοί,
ὑπῆγαν ἐν καιρῷ νυκτός καὶ ἐπῆραν αὐτὸ καὶ
τελείξαντες μὲ μύρα καὶ σινδόνια, ἔβαλον αὐτὸ
εἰς θήκην, τὴν δὲ θήκην ἐναπέθεσαν ἐντὸς τοῦ ἁ-
γίου βήματος τοῦ ναοῦ, τιμήσαντες αὐτὸ ὡς
περιέχον μαρτυρικὸν λείψανον.

Ὅτε λοιπὸν ἐτελεῖτο ἡ θεία λειτουργία καὶ
ὁ διάκονος ἐφώναζε τὸ, ὅσοι κατηχοῦμενοι
προέλθετε, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐβλεπόν
ὄλοι οἱ ἐν τῇ λειτουργίᾳ εὐρισκόμενοι, ὅτι τὸ
κιβώτιον ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενον χωρὶς νὰ πιά-
σῃ τις αὐτὸ, ἐξήρχετο ἐξω ἀπὸ τὸ βῆμα καὶ
ἀπὸ τὸν ναὸν, καὶ ἔσπεκν εἰς τὸν νάρθηκα,
ἕως εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας· ἀφ' οὗ
δὲ ἡ λειτουργία ἐτελείονε, τότε καὶ τὸ κιβώ-
τιον ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενον, ἐμβαινεν πάλιν μέ-
σα εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Τοῦτο
τὸ θαυμάσιον ἐγένετο εἰς κάθε λειτουργίαν·
ὅθεν καὶ ἔκαμνε τοὺς βλέποντας νὰ θαυμάζωσι
καὶ νὰ ἐκπλήττωνται. Μαθὼν δὲ περὶ τούτου
εἰς ἀπὸ τοὺς τότε ζῶντας μεγάλους καὶ θεο-
φόρους πατέρας, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ τῷ
ἀποκαλύψῃ τὴν αἰτίαν τοῦ τοιούτου θαύματος·
ὅθεν εἰσακούσας ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς του, ἐφα-
νέρωσεν ὀγλίγωρα εἰς αὐτὸν τὴν αἰτίαν καὶ
λύσιν.

Ἄγγελος δηλαδὴ Κυρίου παρασταθεὶς, λέ-
γει εἰς αὐτόν· Τί θαυμάζεις καὶ ἀπορεῖς διὰ τὸ
παράδοξον ὅπερ γίγεται; δὲν ἔλαβον οἱ ἀπό-
στολοι ἀπὸ τὸν Χριστὸν ἐξουσίαν νὰ δένουν
καὶ νὰ λύουν; ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους δὲ πάλιν
δὲν ἔλαβον τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν οἱ ἐκείνων διά-
δοχοι; ἀλλ' ὅμως οὗτος ὁ ἀδελφός, ὅστις ἔ-
χουσε τὸ αἷμά του διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν
συγχωρεῖται νὰ μένῃ μέσα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα,
ὅταν τελῆται ἡ θεία καὶ ἱερά λειτουργία, αὐ-
τὸς κατεφρόνησε τὴν ἐντολὴν καὶ τὸν κανόνα
τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ γέροντος,
καὶ διὰ τοῦτο διώκεται ὑπὸ θεοῦ Ἄγγελοῦ ἕως

εἰς τὸν νάρθηκα, Διότι αὐτὸς μαθητὴς ὢν καὶ ὑποτακτικὸς τοῦ δεινῶς συνασκητοῦ σου, ἀπὸ ἐπήρειαν τοῦ δαίμονος ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὴν πρὸς τὸν γέροντά του ὑπακοήν· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ δεθεῖς ἀπὸ αὐτὸν μὲ δεσμὸν καὶ ἐπιτίμιον εὐλογον, κατεφρόνησε καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὑπακοῆς καὶ τὸν εὐλογον δεσμὸν, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν γέροντά του. Διὰ τοῦτο ἐπειδὴ μὲν ἐβασανίσθη καὶ ἀπεκεφαλίσθη διὰ τὸν Χριστόν, ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, ἐπειδὴ δὲ εἶχε δεσμὸν, διὰ τοῦτο δὲν συγχωρεῖται νὰ στέκη μέσα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ὅταν τελῆται ἡ θεία λειτουργία· καὶ ἂν ὁ γέρον ὅστις ἔδωκεν αὐτὸν δὲν τὸν λύσῃ, ἀπὸ ἄλλον τινα δὲν ἔμπορεῖ νὰ λυθῇ.¹

Ἄφ' οὗ ἀπεκαλύφθησαν ταῦτα παρὰ Θεοῦ, ὁ θεῖος ἐκεῖνος γέρον, ἐπῆρε τὸ ραβδίον του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἀσκητὴν, τὸν γέροντα τοῦ μάρτυρος, καὶ ἐδιηγήθη εἰς αὐτὸν ὅλην τὴν ὑπόθεσιν. Ὅθεν παραλαβὼν αὐτὸν κατέβη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἀνοίξαντες τὸ κιβώτιον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν καὶ οἱ δύο τὴν συγχώρησιν· καὶ τοῦτον ἀσπασάμενοι, ἐστάθησαν καὶ ἐδοξολόγησαν τὸν Θεόν. Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τότε καὶ ὕστερον ἕμενον ὁ μάρτυς ἀκίνητος μέσα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ὅταν ἐτελεῖτο ἡ θεία λειτουργία.²

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΟΓΓΙΝΟΥ τοῦ ἑκατοντάρχου.

- » Τῶν Θεοῦ λέγων σε Χριστέ καὶ πάλιν,
- » Λογγίνος ὡς πρὶν, τέμνεται τὸν αὐχένα.
- » Ἄμφ' ἐκκαίδεκάτην Λογγίνον ἄορ κατέπεφνεν.

Ὁὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Τιβερίου Καίσαρος ἐν ἔτει ιε' (15)· καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν, ἑκατόνταρχος δὲ ὑπάρχων κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὑπὸ τὸν

¹ Τοῦτο νοεῖται, ἂν ὁ γέρον ἦναι ζωντανός, εἰ δὲ αὐτὸς ἀποθάνῃ, δύναται καὶ ἀρχιερεὺς νὰ λύσῃ τὸν δεσμευθέντα.

² Σημειῶσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Σαβήλου καὶ Βεβαίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, διότι τοῦτο γράφεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ Ἰανουαρίου τελευτήσαντος, ὅτε καὶ ὁ τούτους βαπτίσας Βηρσιμαῖος ἐορτάζεται.

Πολάτον τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπροστέθη νὰ ὑπερετήθη εἰς τὰ τίμια καὶ σωτήρια πάθη τοῦ Χριστοῦ, ὁμοῦ μὲ τοὺς ὑποτασσομένους εἰς αὐτὸν στρατιώτας, καὶ νὰ φυλάξῃ τὸν σφραγισθέντα τάφον. Οὗτος λοιπὸν βλέπων τὰ ἐξαισια θάύματα, ἃς ἔγειναν τότε εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ Κυρίου· ἦτοι τὸν σεισμόν, τὴν ἐπισκότισιν τοῦ ἡλίου, τὸ κατὰ πέτασμα τοῦ νεοῦ, ὅπερ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἕως κάτω, τὰς σχισθεῖσας πέτρας, τὰ ἀνοιγέντα μνήματα, καὶ πολλοὺς τῶν κεκομημένων ἀγίων ἀναστηθέντας καὶ ἐφανισθέντας εἰς τοὺς πολλοὺς. Ταῦτα, λέγω, πάντα βλέπων, ἐφώναξ με μεγάλην φωνὴν καὶ εἶπεν, ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, καθὼς διηγοῦνται συμφῶνως καὶ οἱ τρεῖς θεοὶ Εὐαγγελισταὶ ὁ Ματθαῖος, ὁ Μάρκος, καὶ ὁ Λουκᾶς. Ὅθεν καὶ τὰ ἀργύρια τὰ ὁποῖα ἐδίδαν εἰς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ διαβάλῃ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ μαθηταὶ τὸν ἐκλεψαν δὲν τὰ ἐδέχθη ὁ ἀοίδιμος, ἀλλὰ τὰ ἀπεστράφη αὐτὸς καὶ δύο ἄλλοι στρατιῶται, οἱ ὅποιοι ὕστερον μετ' αὐτοῦ ἐμαρτύρησαν.

Ἀφῆσας λοιπὸν ὁ μακάριος Λογγίνος τὴν στρατιωτικὴν τάξιν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἑκατοντάρχου, ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἐκήρυττεν ἀποστολικῶς τὸν Χριστόν, ὅτι εἶναι Θεὸς ἀληθινός· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Ηλιῆτος ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, μᾶλλον δὲ καὶ διαφθαρὴς τὴν γνώμην παρ' αὐτῶν μὲ δῶρα καὶ ἀργύρια, γράφει πρὸς τὸν Καίσαρα Τιβέριον, καὶ κατηγορεῖ τὸν Λογγίνον, ὅτι ἀφῆκε τὸ στρατιωτικὸν του ἐπάγγελμα, καὶ ὅτι κηρύττει εἰς τὴν πατρίδα του Θεὸν τὸν Χριστόν. Ὅθεν πέμπονται ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐμελλον νὰ θανατώσωσι τὸν ἅγιον, καὶ φθάσαντες εἰς τὴν πατρίδα του Καππαδοκίαν, κατὰ τύχην ἀπαντῶσι τὸν ἴδιον Λογγίνον, χωρὶς νὰ γνωρίσωσιν οὔτε ἐκεῖνοι αὐτόν, οὔτε αὐτὸς ἐκεῖνους· καὶ ἀφ' οὗ ἐφιλοξενήθησαν φιλοφρόνως ἀπὸ τὸν ἅγιον, φανερόναυσιν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ὑπῆγαν· ἐκεῖ. Ὁ δὲ ἅγιος χωρὶς νὰ παραχθῇ τελείως, ἐδέχθη μὲ τόσην πολλὴν χαρὰν τὴν εἶδησιν αὐτὴν, ὥστε ἀκόμη περισσώτερον ἐπεριπαύθη αὐτοὺς καὶ ἐφιλοξενήσεν· ἔπειτα ἐτοιμάσας πρότερον τὸν τάφον καὶ τὰ εἰς τὴν θανήν του ἐπιτήδεια, ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους δύο στρατιώτας, οἵτινες ἐφυγον μετ' αὐτοῦ, διὰ νὰ συκοινωνήσωσι καὶ αὐτοὶ τὸ διὰ Χριστόν μαρτύριον.

Ἐπειτα φανερόναι εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ζητούμετος Λογγίνος, οἱ δὲ

ἀπεκεφαλμένοι τούτο ἀκούσαντες, πολὺ ἐλυπήθησαν παρακληθέντες ὅμως ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο συστρατιώτας του. Ἡ δὲ πάνταμος κεφαλὴ τοῦ ἁγίου εὐθὺς ἐπέμφθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δὲ νὰ λάβῃ πληροφορίαν ὁ Πιλάτος καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι ἀληθῶς ἀπεκεφαλίσθη ὁ ὑπ' αὐτῶν μισούμενος Λογγίνος, καὶ πρὸς τούτους, ἵνα ἐκ τῆς τοιαύτης πληροφορίας, λάβῃ ὁ Πιλάτος παρὰ τῶν Ἰουδαίων τὰ συμφωνηθέντα ἀργύρια. Ἐχώθη δὲ ἡ τιμὴ τοῦ μάρτυρος κεφαλὴ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ μέσα εἰς μίαν κοπρίαν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ πολλοὺς χρόνους, μία γυνὴ ἐνδοξος καὶ πλουσία καταγομένη ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν, ἀσθενήσασα ἔχασε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ ἐμεινε τυφλὴ· τούτου χάριν ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁμοῦ μὲ ἓνα μονογενῆ της υἱόν, διὰ νὰ δυηθῇ νὰ εὕρῃ τὴν ἰατρειάν τῶν ὀφθαλμῶν της· ἐνῶ δὲ εὕρισκετο ἐκεῖ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς της, καὶ προσετέθη εἰς τὴν μίαν λύπην της καὶ ἄλλη λύπη· ὅθεν διπλῶς ἐθρήνηε ἡ δυστυχὴς. Εἰς ταύτην λοιπὸν οὕτως ἔχουσαν, φαίνεται ἐν δυνείῳ ὁ μακάριος Λογγίνος καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν, ποῖος εἶναι, καὶ εἰς ποῖον μέρος εἶναι χωσμένη ἡ κεφαλὴ του, καὶ ὅτι ἐὰν σκάψῃ καὶ πάρῃ αὐτὴν, θέλει λάβῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἰατρειάν τῶν ὀφθαλμῶν της, καὶ πρὸς τούτους, ὅτι θέλει ἰδῆ καὶ τὸν υἱόν της μὲ δόξαν.

Ἐξυπνήσασα λοιπὸν ἡ γυνὴ καὶ εὐροῦσα τὴν κοπρίαν καὶ σκάψασα, ἐπῆρε τὴν ἁγίαν τοῦ μάρτυρος κεφαλὴν, καὶ διὰ τῆς ἐν ἐκείνῃ κατοικούσης θείας χάριτος, ἔλαβε τὴν ὀπτικὴν ἐνέργειαν τῶν ὀμμάτων της, καὶ τὸν υἱόν της ἠξιώθη νὰ ἰδῇ, συνευρισχόμενον ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον καὶ ἀπολαμβάνοντα τὴν ἐκείνου δόξαν καὶ τιμὴν εἰς τὰ οὐράνια. Ἔβαλε λοιπὸν εἰς θῆκην καὶ τὸ λείψανον τοῦ υἱοῦ της καὶ τὴν τοῦ μάρτυρος κεφαλὴν, ἐπειδὴ οὕτω της εἶπε νὰ κάμῃ ὁ ἅγιος, καὶ λαβοῦσα αὐτὴν ὑπῆγεν εἰς τὴν Καππαδοκίαν, παθοῦσα τὸ ἴδιον ἐκεῖνο, ὅπερ ἔπαθε καὶ ὁ Σαούλ. Καθὼς δηλαδὴ ἐκεῖνος ζητῶν τοὺς ὄνους τοῦ πατρὸς του, εὔρε παρ' ἐλπίδα βασιλείαν, οὕτω καὶ αὐτὴ, ζητοῦσα νὰ ἀπολαύσῃ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν της, καὶ τούτο ἔλαβε, καὶ θερμὸν προστάτην εὔρε τὸν ἅγιον. Ὅθεν κτίσασα ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου Λογγίνου, ἐκεῖ ἀπεθησαύρισε τὴν τοῦ μάρτυρος ἱερὰν κεφαλὴν, καὶ διὰ μέσου αὐτῆς, ἀπένηνσε πηγὴν ἰαμάτων, καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν της καὶ δι' ὅλους τοὺς συμπατριώτας της χριστιανούς, εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Τὸ πλατύτερον αὐτοῦ Συναξάριον ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν σὸν τῷ ἁγίῳ Λογγίνῳ ἀναιρεθέντων, δύο στρατιωτῶν.

- » Φθαρτὴν στρατείαν ἐκλελοιπῶτα ξίφεα,
- » Δυὰς συνάθλων ἑστρατεῦθη Κυρίῳ.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΛΕΟΝΤΙΟΣ, ΔΟΜΕΤΙΟΣ, ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ καὶ ΔΟΜΝΗΝΟΣ κυρὶ τελειοῦνται.

- » Τρεῖς Λεόντιε τοὺς συναθλοῦντας ἔχων,
- » Λεόντων τι τῆς πυρᾶς ἔλλα μέσον.

* Ὁ ὄσιος ΣΑΒΙΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Ἰσαγγελον Σαβίνος, εὐθιοὺς βίον.
- » Θανὼν συνήφθη τῷ χωρῷ τῶν Ἀγγέλων.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΛΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Μαλὸς βραχείαν γῆς λιπῶν παροικίαν,
- » Πόλου κατοικεῖ τὴν μακρὰν κατοικίαν.

Ὁὗτος ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Μαλὸς, ἀφήσας κόσμον, πλοῦτον καὶ συγγενεῖς, ὑπῆγεν εἰς ἐρήμους καὶ ἀκατοικήτους τόπους, καὶ ἐκεῖ ἐσχόλαζεν ὁ αἰδιδιμος, χαίρων εἰς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ εἰς τὰς ἄλλας κακοπαθείας. Ἦτο δὲ τὸ πρόσωπόν του χαροποιόν, καὶ ἐνήργει μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ διάφορα θαύματα, διότι καὶ λεπροὺς ἐκαθάριζε, δαιμόνια ἐδίωκε, ἐχάριζε φῶς εἰς τοὺς τυφλοὺς. Καὶ αὐτὰ μὲν ἐνήργει, ἐν ὧσιν ἦτο ζωντανός, ἀφ' οὗ δὲ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἀφήκε τὸ πάντιμον σῶμά του πηγὴν τῶν ἰάσεων, διότι ἔλαβε χάριν νὰ ἀναβλύζῃ μῦρον ἀπὸ αὐτοῦ, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς πάθους, καὶ εἰς ἰατρειάν ἀνιάτων ἀσθενειῶν. Διότι εἶπεν ὁ Κύριος· «Ὅτι τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω (ἀ'. Βασιλ. β'. 30).

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΩΣΗΕ.

¹ Τὸ Ἑλληνικὸν Συναξάριον τοῦ ἁγίου, συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς. Ὁ δὲ ἀρχὴ· «Τοῦ Θεοῦ λόγου διὰ τὴν ἐκ τῆς παρακοῆς ἐπενεχθείσαν.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

- » Θεὸν τυποῖς μνηστῆρα γῆς πορευτριάς,
 » Πόρνη συναφθεί, ὄν, προφήτα ἔνδον βλέπει.
 » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Ὡσηὲν νέκυν κτερέζον.
 (ἤτοι ἐνεταφιάζον.)

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰσάχαρ υἱὸς Βεηρεῖ (ἢ Βεντῆ) ἐκ Γαλεμῶθ (ἢ Βαλεθώμ) ἐρμηνεύεται δὲ ὁ Ὡσηὲν ἑλληνιστὶ, σωζόμενος, ἢ φύλαξ, ἢ σκιάζων. Ἀφ' οὗ δὲ οὗτος ἐπροφήτευσε πολλὰ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, ἔδωκε καὶ σημεῖον παράδοξον, ὅτι θέλει ἔλθῃ ὁ Κύριος εἰς τὴν γῆν, καὶ θέλει συναναστραφῆ με τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν δηλαδὴ βασιλεύῃ ὁ ἥλιος εἰς τὴν Σηλώμ, καὶ μοιρασθῆ εἰς δύο μέρη· καὶ ὅτι θέλουσιν γενῆ δώδεκα δρύες, αἵτινες θὰ ἀκολουθοῦν καὶ θὰ ὑπακούουσιν εἰς τὸν ἐπὶ γῆς φανέντα Θεόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλει σωθῆ ὅλη ἡ γῆ. Ἀποθανῶν δὲ οὗτος ἐν εἰρήνῃ, ἐτάφη εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· προέλαβε δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἑλευσιν ἔτη ωχ' (822).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος **ΑΝΔΡΕΟΥ** τοῦ ἐν τῇ Κρίσει.

- » Ἀμφοῖν ποδῶν σῶν Ἀνδρέα τμηθεὶς ἔνε,
 » Ἀθλήσεως σῆς ἐκπεραίνεις τὸν δρόμον.

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος Ἀνδρέας ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωύμου ἐν ἔτει ψμα' (741) γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Κρήτης, τῆς πλέον εὐνομητάτης ἀπὸ τὰς ἄλλας νήσους, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων. Οὗτος λοιπὸν καλῶς ἀνατραφεὶς, ἔγεινεν ἐργάτης θερμὸς τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν· ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπε τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ διαφθειρομένην ἀπὸ τὴν κακόφρονα αἵ-

¹ Περὶ τοῦ προφήτου τούτου Ὡσηὲν γράφει ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκά, ὅτι ἤματι κατὰ τοὺς χρόνους Ὀξίου καὶ Ἰωάθαμ καὶ Ἀγαζ καὶ Ἐλεκία τῶν βασιλέων τοῦ Ἰουδα, καὶ Ἰεροβοάμ δευτέρου βασιλέως Ἰσραὴλ. Ἐσούγκρινε δὲ οὗτος τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ δύο γυναῖκας πόρνας καὶ μοιχαλίδας, αἱ ὁποῖαι χωρίζονται μὲν ἀπὸ τοὺς γνησίους ἀνδρας τῶν, ἐρῶσι δὲ ἄλλων. Εἰς δεκατέσσαρα δὲ κεφάλαια μοιράζεται ἡ τούτου προφητεία, καὶ ζῆλον ἐν τούτοις δεικνύει περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμελημένης λατρείας· ἦτο δὲ σύγχρονος μετὰ τὸν προφήτην Ἀμώς καὶ Ἡσαΐαν. Παρέστινε δὲ τὸ ἔργον τῆς προφητείας τοῦ ἐπέκεινα τῶν ἑβδομήκοντα χρόνων, κατὰ τὸν Κανόνικον Κλήμεντα. Σύντομος δὲ εἶναι κατὰ τὴν φράσιν καὶ περισταλμένος. Οἱ δώδεκα δὲ δρύες αἱ ἀκολουθοῦσαι τῷ φανέντι Θεῷ ἐπροσήμενον τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους· καὶ ὄρα εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουίου.

ρεσιν τῆς εἰκονομαχίας, ἔλθον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ παραστάς εἰς τὸν βασιλέα ἤλεγχε τὴν αὐτοῦ ἀσέβειαν, καὶ παρρησίᾳ ἐλάλει τὴν ἀλήθειαν· ὅτι δηλαδὴ πρέπει νὰ προσκυνῶνται αἱ ἅγαι εἰκόνες. Ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ ὑποφέρων τὴν παρρησίαν, κόπτει τὸν λόγον καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἁγίου, καὶ προστάζει τοὺς παρεστῶτας νὰ τὸν κρατήσωσι. Ἐκείνοι δὲ ὀρμήσαντες κατ' αὐτοῦ μετὰ βραβείας καὶ φονικὰς χεῖρας, ἄλλοι μὲν τὸν ἐπίασαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὰς χεῖρας, ἄλλοι ἀπὸ τὸ ἐπανωφόριον, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὸ ἔσω φόρεμα καὶ οὕτω μετὰ πολλὴν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, διὰ νὰ κάμουν δῆθεν χάριν εἰς τὸν τούτους προστάξαντα τύραννον, ῥίπτουσι κατὰ γῆς τὸν ἅγιον, τὸν ὄντα ὑψηλὸν καὶ ὑπέρτερον τῆς γῆς κατὰ τὴν διάνοιαν, καὶ δὲν ἐπαυσαν οἱ θηριώδεις ἀπὸ τὸ νὰ καθέλκωσι καὶ νὰ δέρωσι τὸν μακάριον, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς, ἀφ' οὗ ἀρκετὰ ἐξεδίκηθη τὴν παρρησίαν τοῦ ἀθλήτου, ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἀφήσουσιν.

Τότε πάλιν ὁ ἅγιος πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἔλεγε διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι πρέπει νὰ προσκυνῶνται καὶ νὰ τιμῶνται αἱ ἅγαι εἰκόνες, ἐπρόσθετε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀνίσως σεις οἱ βασιλεῖς μετὰ δεινὰς τιμωρίας παιδεύετε ἐκείνους, ὅσοι ἠθέλον ἀτιμάσει τοὺς βασιλικούς ἀνδριάντας σας, θεωροῦντες τοῦτο ὡς ἀτιμίαν γινομένην εἰς σᾶς τοὺς ἰδίους, πόσῃν ἄρα γε θεικὴν ὀργὴν καὶ παιδείαν μέλλετε νὰ λάβητε σεις οἱ ὑβρίζοντες τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ Χριστοῦ; Ἀπὸ τὰ λόγια ταῦτα ἤναψεν ὁ τύραννος, καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ γυμνώσωσι τὸν ἅγιον, καὶ τετνώσαντες αὐτὸν δυνατὰ μετὰ σχοινία, νὰ τὸν δέρωσι. Τούτου δὲ γενομένου, ἐκοκκίνησε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ μάρτυρος· εἶτα ἀφέθη ἀπὸ τὸν δαρμόν, καὶ ἐπειδὴ ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς δὲν ἐπέισθη οὔτε ἀπὸ δωρεὰς καὶ χαρίσματα, οὔτε ἀπὸ φοβερισμῶν μεγαλειτέρων βασάνων, διὰ τοῦτο πάλιν δέρεται ὁ ἀοίδιμος μετὰ μεγάλην ὀμότητα· καὶ σκάπτονται τὰ πλευρὰ του, καὶ τὸ στόμα του καταθλάται, καὶ ἐπειτα ῥίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν.

Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν παρίσταται πάλιν ὁ ἅγιος εἰς τὸν τύραννον, καὶ ἐπειδὴ μετὰ περισσοτέραν πόλμην ἀντεστάθῃ εἰς αὐτὸν, διὰ τοῦτο καταξοσχίζεται, καὶ διαφθείρονται αἱ περισσότεραι σάρκες του ἀπὸ τὰς πληγὰς. Τελευταῖον δὲ ἐδέθη ἀπὸ τοὺς πόδας μετὰ σχοινία, καὶ ἐσύρθη ὁ μακάριος κατὰ γῆς ἀναμέσον ὄλης τῆς ἀγορᾶς· οἱ δὲ σύροντες αὐτὸν ἐσπούδαζον νὰ ὑπάγωσι νὰ τὸν ῥίψωσιν εἰς τὸν τόπον τῶν

καταδικαζομένων κακοεργών. Ἐν τῷ καιρῷ δὲ ἐκείνῳ, ἐν ᾧ ἐαύρετο ὁ ἅγιος, ἔτυχε νὰ πιάσῃ τις ὀφάρια καὶ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ τὰ πωλήσῃ· κινήθεις δὲ οὗτος ἀπὸ ἑνα ἀγρίον δαίμονα, ἤρπασε μίαν κοπίδα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔκοπτον οἱ μακελλάριοι τὰ χρέατα, καὶ καταδάσας αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ ἑνὸς ποδὸς τοῦ ἁγίου, θανατόνει αὐτὸν καὶ καταπαύει τὸν τῆς ἀθλήσεως δρόμον τοῦ μάρτυρος. Καὶ οὕτω πέμπει τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς τὰς αἰώνιους μονάς· τὸ δὲ τιμιον αὐτοῦ λείψανον ἐρρίφθη εἰς τὸν τόπον τῶν κακοποιῶν καὶ φονέων ἀνθρώπων. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρίσκετο αὐτὸ εἰς παλὴν καιρὸν, μεμιγμένον ὁμοῦ μὲ τὰ νεκρὰ σώματα τῶν κακούργων· δώδεκα δὲ ἄνθρωποι δαυμονισμένοι, ὄντες ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς νὰ εἶχον συμφωνίαν ὑπῆγον ὁμοῦ καὶ ἐπῆραν τὸ ἅγιον λείψανον καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς ἕνα ἱερὸν τόπον, ὁ ὁποῖος ἐπωνομάζετο Κρίσις· πρὸς μισθὸν δὲ τῆς εὐρέσεως καὶ ἐνταφιάσεως αὐτοῦ, ἐλευθέρωθησαν ἀπὸ τὰ δαυμόνια. (Τὸ πλατύτερον Συναξάριον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Τοῦτο δὲ ἑλληνιστὶ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Πολλὴ κατὰ τῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων. σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.)

Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου ΛΑΖΑΡΟΥ.

- » Αἴρουσα Χριστοῦ τῷ φίλῳ πόλις πύλας,
- » Λάζαρε δεῦρο Χριστομιμήτως λέγει.

Ὁ μακάριος καὶ αἰοίδιμος καὶ ἐν Βασιλεῦσι σοφώτατος καὶ πιστότατος Λέων ἐν ἔτει ωΨ' (890), κινήθεις ἀπὸ ζῆλον θεῖον καὶ ὡς ἀπὸ μίαν θεῖαν ἐμπνευσιν, πρῶτον μὲν ἔκτισε μίαν ἐκκλησίαν μεγαλωτάτην καὶ ὠραιοτάτην τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου, καὶ μοναστήριον ὀλόκληρον συνέστησε· μετὰ ταῦτα δὲ ἔστειλε καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Κύπρον τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, τὸ ὁποῖον εὐρέθη κείμενον ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν ἐντὸς θήκης μαρμαρίνης, κατὰ τὴν πόλιν τῶν Κητιαίων, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐπέρασαν χίλιοι χρόνοι μετὰ τὸν ἐκεῖ ἐνταφιασμὸν του. Ἦσαν δὲ ἐσαμμένα εἰς τὸ μάρμαρον μὲ ἄλλην γλῶσσαν τὰ γράμματα ταῦτα, «Λάζαρος ὁ τετραήμερος καὶ φίλος Χριστοῦ.» Ὅτε δὲ ἐφέρθη τὸ ἅγιον λείψανον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔβαλεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς μέσα εἰς

θήκην ἀργυρᾶν, καὶ οὕτως ἀπεθεσάδρισεν αὐτὸ φιλοτιμῶς ἐντὸς τοῦ παρ' αὐτοῦ πισθέντος ναοῦ.¹

Εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ θεσίσι τῶν λειψάνου τοῦ αὐτοῦ ἁγίου ΛΑΖΑΡΟΥ.

- » Κρύπτουσα νεκρὸν Λαζάρου Ρώμη νῆα,
- » Ἄλλη παρ' ἡμῖν δεῖκνυται Βηθανία.

Μνήμη τῶν ἁγίων πέντε μαρτύρων καὶ ἀδελφῶν ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ, ΚΟΣΜΑ καὶ ΔΑΜΙΑΝΟΥ, ΛΕΟΝΤΙΟΥ, ΑΝΘΙΜΟΥ καὶ ΕΥΠΡΕΠΙΟΥ.²

Εἰς τὸν Κοσμᾶν καὶ Δαμιανόν.

- » Ἐκ τοῦ γένους Ἄραβας, ἐκ δὲ τοῦ ζήφους,
- » Θεῖους ἀριστεῖς οἶδα τοὺς Αναργύρους.

Εἰς τὸν Λεόντιον.

- » Λεοντίου τμηθέντος ὄλετο πλάνος,
- » Λεοντομόρμηξ, ὡς Ἰωβ βίβλος λέγει.

Εἰς τὸν Ἄνθιμον καὶ Εὐπρέπιον.

- » Ἄνθιμος Εὐπρέπιος ἐκτετμημένοι,
- » Ἄνθοῦσι λαμπρὸν καὶ πανευπρεπὲς μάλα.

Τρεῖς εἶναι αἱ συζυγίαι τῶν ἁγίων Ἄναργύρων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, καὶ αἱ τρεῖς ὀνομάζοντο μὲ τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἤγουν ἐκαλοῦντο Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός, καὶ ὅλοι τὴν αὐτὴν ἱατρικὴν τέχνην μετεχειρίζοντο, καὶ ὅλοι ὁμοίως Ἄναργυροὶ ἐκαλοῦντο. Καὶ οἱ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός ἦσαν υἱοὶ Θεοδότῃς, μιᾶς εὐλαβοῦς καὶ χριστιανῆς γυναικὸς, οἱ τινες ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθησαν καὶ ἐνεταφιάσθησαν εἰς ἕνα τόπον κα-

¹ Ὅρα καὶ κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Μαΐου, ὅπου συνεορτάζεται ἡ ἀνακομιδὴ αὐτῆ τοῦ λειψάνου τοῦ δικαίου Λαζάρου μετὰ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν μακάριον τούτον Λάζαρον, ἐγκώμιον ἐπλεξεν Ἰωσήφ ὁ Θεσσαλονικῆς, (σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος) καὶ ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Σήμερον ἐκ νεκρῶν ἐγειρόμενος ὁ Λάζαρος. (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Καὶ ὁ Κρήτης Ἀνδρέας, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Λάζαρος τὸν παρόντα.» (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) Καὶ δεῦτερον δὲ λόγον συνέγραψεν ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁσπερ μήτηρ φιλότεκνος, ἐπίδοσα τὴν θηλήν τῷ νηπίῳ, τέρπεται, τοῦ παίδος ἐφέλκοντος.» (Ἐν τῷ Πρωτάτῳ.)

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Εὐτροπίου.

λούμενον Φερεμᾶν. ¹ Οἱ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας Κοσμάς καὶ Δαμιανὸς διέτριβόν εἰς τὴν Ρώμην, ἔχοντες ἓνα διδάσκαλον κακόγνωμον καὶ φθονερόν, ὃ ὁποῖος ἀναβίβασας αὐτοὺς με δόλον ἐπάνω εἰς ἓνα βουνόν, διὰ νὰ συνάξωσι δῆθεν βότανα, ἐκεῖ ὁ ἀλιτῆριος ἐφόνευσεν αὐτοὺς με τὰς πέτρας. ² Οἱ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας Κοσμάς καὶ Δαμιανός, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη γίνεται σήμερον, ἦσαν ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν. Οὗτοι λοιπὸν μεταχειριζόμενοι τὴν ἰατρικὴν, διήρχοντο πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἰατρεύοντες χωρὶς ἀργύρια τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ μετὰ τὴν πρόφασιν αὐτὴν τῆς ἰατρικῆς, ἐκήρυττον εἰς τοὺς ἀπίστους τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ὑπήγαν οἱ ἅγιοι εἰς μίαν πόλιν τῆς Λυκίας, καλουμένην Αἰγαῖς, ὁμοῦ με τοὺς τρεῖς ἀδελφούς των Λεόντιον, Ἀνθιμον, καὶ Εὐπρέπιον, καὶ παρασταθέντες ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος Λυσία, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν, τούτου χάριν ἐδάρησαν, χωρὶς κάμμιαν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἐρρίφθησαν μέσα εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν ἐπίνγησαν, ἀλλὰ διὰ τῆς θείας χάριτος εὐρέθησαν ἀβλαβεῖς εἰς τὴν στερεάν, διὰ τοῦτο πάλιν πιάνονται ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ ρίπτονται μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὴν κάμινον ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, κρεμῶνται ἐπάνω εἰς σταυρόν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποκεφαλίζονται ὅλοι ὁμοῦ οἱ μακάριοι πέντε οὗτοι ἀδελφοὶ καὶ ὁμότροποι, καὶ οὕτω λαμβάνουσι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. ³

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἡ πρώτη συζυγία αὐτῆ τῶν Ἀναργύρων ἐορτάζεται χωριστὰ εἰς τὴν πρώτην τοῦ Νοεμβρίου.

² Ἡ δευτέρα αὐτῆ συζυγία τῶν Ἀναργύρων ἐορτάζεται χωριστὰ εἰς τὴν πρώτην τοῦ Ἰουλίου. Ὅθεν οἱ ζωγράφοι, ὅταν ἱστοροῦν αὐτοὺς, πρέπει νὰ ἐπιγράφουν εἰς τὰς εἰκόνας των, ποία συζυγία εἶναι πρὸς διάκρισιν· πρέπει δὲ καὶ νὰ ἱστοροῦν αὐτοὺς διαφορητικῶς κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ προσώπου. Σημειῶσαι δὲ, ὅτι ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ κοινοβίου Ρωσσιτικοῦ ἰλλογιμάτατος κύρ Βενέδικτος συνέθετο κανόνα εἰς ἅπαντας τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους.

³ Σημειῶσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἰδῶ παρὰ τοῖς Μηναιαῖς καὶ τῆς τετυπωμένῃ Συναξαριστῇ, ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας, διότι οὗτοι ἐορτάζονται κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Μαρτίου. Ὁμοίως περιττῶς ἰδῶ γράφεται ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Κλαυδίου καὶ Ἰλαρίας καὶ Μαύρου καὶ Ἰάσονος, διότι ταῦτα γράφονται κατὰ τὴν αὐτὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Μαρτίου.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΛΟΥΚΑ.

» Εἰς ἔμμαους βλέπειν σε κἂν πρὶν εἰργόμεν,

» Λουκᾶς λέγει, τρανῶς σε νῦν Χριστὲ βλέπω.

» Ὀγδοάτη δεκάτῃ πέρατος βίου ἔμμορε (ἦτοι ἔτυχε) Λουκᾶς.

Λουκᾶς ὁ θεῖος Εὐαγγελιστῆς κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν, ἰατρός ὢν καὶ ἄκρος κατὰ τὴν ζωγραφικὴν τέχνην· ἦτον δὲ γυμνασμένος εἰς τὸ ἄκρον καὶ ὄλην τὴν ἐξωθεν σοφίαν, καὶ πεπαιδευμένος τὴν Ἑβραϊκὴν καὶ τὴν Συριακὴν διάλεκτον. Οὗτος λοιπὸν διατρίβων εἰς τὰς Θήβας τῆς Βαυτίας καὶ ἰατρῶν, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τίτου Κλαυδίου ἐν ἔτει μλ' (42), ἀπήντησε τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον, καὶ πιστεύσας εἰς τὸν Χριστόν, ἀπέβαλε τὴν πατρικὴν πλάνην ὅθεν ἀπὸ τότε ἀφῆσας τὴν ἰατρειάν τῶν σωματῶν, μετεχειρίζετο τὴν ἰατρειάν τῶν ψυχῶν. Κατὰ δὲ ὑπαγόρευσιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου συνέγραψε καὶ τὰ ἰδικόν του ἅγιον Εὐαγγέλιον ¹ καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸ πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀχαΐας Θεόφιλον, ὅστις ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστόν· ἔπειτα συνέγραψε καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰς εἰς τὸν ἴδιον Θεόφιλον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Παῦλον, ἐπεριπάτησεν εἰς ὄλην τὴν Ἑλλάδα κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Ἐπιστρέψας δὲ πάλιν εἰς τὰς Θήβας τῆς Βαυτίας, ὡς λέγουσιν, ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύθη, ὢν ὀγδοήκοντα χρόνων γέρων. ²

¹ Τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον συνέγραψεν ὁ ἱερός Λουκᾶς μετὰ τὴν ἀνάληψιν χρόνου δεκαπέντε, ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου κατὰ τὸ Βασιλικὸν χρυσοβύλλον τῆς αὐτῆς μονῆς, ὡς ἱστορεῖ Νικόλαος ὁ Μαλαζός· κἂν ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ἔγραψεν αὐτὸ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, κατὰ τὸν Θεοβαίον Ἰππόλυτον. Σημειῶσαι, ὅτι Νικήτας ὁ βῆτωρ ἐγκώμιον ἐπέλεξεν εἰς τούτον τὸν Ἀπόστολον. Ὁ δὲ ἀρχή. « Ὁ λαμπρότης » (σῶζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τοῦ Βατοπαυδίου καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ Διονυσίου.) ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σῶζεται καὶ ἄλλο ἐγκώμιον εἰς τὸν αὐτὸν, ὃ ἡ ἀρχή. Πράξεων καὶ λόγων ἀμιλλαν ἐπὶ τῆς παρουσίας πανηγύρεως. » Ἐκεῖ σῶζεται καὶ ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ, ὃ ἡ ἀρχή. « Οἱ μὲν ἅγιοι τοῦ Θεοῦ μαρτυρες. »

² Σημειῶσαι, ὅτι διαφωνία εὐρίσκεται ἀναμείσον τῶν ἱστορικῶν περὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, διότι ὁ μὲν Λέων ὁ σοφὸς ἐν τῷ ἐωθινῷ, καὶ ὁ Χριστοφόρος ὁ Πατρικὸς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ διστίχῳ ἰαμβικῷ, καὶ ὁ Θεοφάνης ὁ Γραπτὸς ἐν τῷ ἀμαρτικῷ κανόνι, καὶ ὁ χειρόγραφος Συναξαριστῆς καὶ ἄλλοι ὑπέλαβον, ὅτι ὁ θεῖος οὗτος Λουκᾶς ἐπήγην εἰς Ἱερουσαλήμ.

Μετά θάνατον δὲ, θέλων ὁ Θεὸς νὰ δοξάσῃ τὸν Θεράποντα καὶ ὑπηρετὴν τοῦ τούτου Λουκᾶν, ἐβρεξεν ἐπάνω εἰς τὸν τάφον τοῦ κολλύ-

καὶ εἶδε τὸν Δεσπότην Χριστὸν ζῶντα, καὶ ὑπηρετήσεν αὐτῷ, παρὼν καὶ εἰς τὰ θαύματα, ὅσα ἐπαίει, καὶ εἰς τὰ πάθη, καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασιν· καὶ συνωμίλησεν αὐτῷ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἑαυτοῦ μετὰ τὸν Κλεόπαν, καὶ εἶδεν αὐτὸν εἰς οὐρανῷ ἀναλαμβάνομενον, καὶ τῆς ἐπιδημίας ἤγειρε τὸ ἅγιον Πνεῦμα· τὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς. Ὁ δὲ θεὸς Χριστότομος λέγει α΄· εἰς τὰς Πράξεις, καὶ ἑκατὸν δ΄· εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ὁμοίως καὶ ὁ Θεοφιλεὶς Βουλγαρίας ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ἀρχῆς τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου, καὶ ὁ τετυπωμένος Συναξαριστής, καὶ ἄλλοι, θέλουσιν ὅτι ὁ Λουκᾶς δὲν ἐστάθη ἀπόστολος τοῦ Κυρίου καὶ μαθητῆς, οὐδὲ εἶδεν αὐτὸν ὅπως ἐπὶ γῆς ζῶντα· ἀλλ' εἶναι μαθητῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἐντυχὼν αὐτῷ καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ κατὰ τὰς Θέβας τῆς Βοιωτίας. Βεβαιουσι δὲ τὴν δόξαν ταύτην ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἰδίου τούτου Λουκᾶ, ὅστις ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ μαρτυρεῖ μόνος λέγων· «Καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρεταὶ γενόμενοι τοῦ λόγου.» Τὸ ὅποιον τοῦτο δὲν ἤθελον εἰπεῖ βέβηλα, ἀνίσως εἶδεν ἐπὶ γῆς τὸν Κύριον.

Διότι ἂν ὁ Παῦλος, ὁ τοῦ Λουκᾶ Διδάσκαλος, μ' ὄλον ὅτι εἶδεν αὐτοῦ, καὶ ἤκουσε τοῦ Κυρίου μετὰ τὴν Ἀνάστασιν διὰ τῆς ὑπὲρ ἡλίου ἀστραπτούσης ἐν οὐρανῷ θεωρίας, λέγει ἑμῶς ὅτι δὲν ἤκουσεν αὐτὸς τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων, αὐτοῦτων καὶ αὐτηκῶν τοῦ Κυρίου γενομένων Ἀποστόλων ἐβεβαιώθη εἰς αὐτὸν ἡ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία· ὅπως γὰρ φησὶν ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῇ, «Ἦτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.» (Ἑβρ. 6. 3) Πῶς ὁ τοῦ Παύλου μαθητῆς Λουκᾶς ἤθελε νομισθῆ, ὅτι ἦτον αὐτόπτης καὶ αὐτηκός, ὧν συνέγραψε; Παρέδοθ' ἵσως ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς ὅσα γράφει ἐν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ ἀπὸ τὸν Παῦλον καὶ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ; Ἀποστόλους, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς αὐτόπτας καὶ αὐτηκούς γενομένους τοῦ Κυρίου. Ἦντε δὲ ταῦτα παρέδοθ' ἀπὸ αὐτοῦ; ἔτι ὑπῆγεν ἑαυτοῦ μετὰ τὸν Παῦλον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἀντάμωσεν τοὺς Ἀποστόλους. Οὕτω γὰρ μόνος λέγει· «Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως εἰδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσήει ὁ Παῦλος σὴν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες δὲ παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι.» (Πράξ. κβ. 17.)

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν δευτέραν δόξαν ἀκολουθήσαντες ὡς ἀληθῆ καὶ ἀκριβῆ καὶ ἐκ τῶν θείων μαρτυρουμένην Γραφῶν, τὸ Συναξάριον τοῦτο μεταφράσαμεν, καθὼς ἦτον εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστήν. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἐκατονταετηρίδα, ὅπου καὶ ὁ κύριος Εὐγένιος συμφωνεῖ τῇ δευτέρᾳ δόξῃ. Λέγει δὲ αὐτὸς ἐκεῖ, ὅτι τὸν συνοδοιπόρον τοῦ Κλεόπα, ὁ μὲν Ὀριγῆνης εἰς τὸν Ἱερειαν καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην καὶ ἐν τοῖς κατὰ Κέλσου, ὁμοίως καὶ ὁ Βασίλειος εἰς τὸν Ἡσαΐαν κεφ. 5'. οὗτοι λέγου ὠνόμασαν· Σίμωνα τὸν συνοδοιπόρον τοῦ Κλεόπα· ὁ δὲ Ἐπιφάνιος αἰρεῖται κεφ. ἀριθμῷ 5'. ἰνόμισεν, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ Ναθαναήλ, ἂν καὶ ταῦτα ἀμφίβολά εἰσι διὰ τὴν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ σιωπῆν.

ρια, εἰς σημεῖον τῆς ἱατρικῆς τέχνης τοῦ. Ὁθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐγενεῖν ὁ τάφος τοῦ θείου ἀποστόλου γνωριμώτερος εἰς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ δὲ Κωνσταντῖος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μετέφερεν ἀπὸ τὰς Θήβας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὰ λείψανα τοῦ ἀποστόλου τούτου διὰ μέσου τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Αἰγύπτου καὶ μάρτυρος, καὶ ἀπεθησαύρισεν αὐτὸ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὑποκάτω εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, μετὰ τῶν τιμίων λειψάνων Ἀνδρέου καὶ Τιμοθέου τῶν ἀποστόλων (ἡ δὲ τῶν λειψάνων τοῦ Λουκᾶ κατάθεσις ἐσφραγίσθη κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰουνίου.)

Λέγουσι δὲ, ὅτι ὁ Λουκᾶς οὗτος πρῶτος ἐζωγράφησε τρεῖς εἰκόνας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, φερούσας ἐν ἀγκάλαις τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀπὸ κηρῶν καὶ μαστίχην καὶ χρώματα, τὰς ὁποίας ἐπέροσφεν εἰς αὐτὴν ἐτιζῶσαν ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ νὰ μάθῃ ἀνίσως ἦσαν ἀρεσταί εἰς αὐτήν. Ἡ δὲ Μήτηρ τοῦ Κυρίου ἀπεδέξατο αὐτάς, καὶ εἶπεν· «Ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος εἶη δι' ἐμοῦ μετ' αὐτῶν.» Ὁσαύτως δὲ ἐζωγράφησε καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῶν Κορυφαίων, καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον διεδόθη εἰς τὸν κόσμον τὸ τοιοῦτον καλὸν καὶ εὐσεβὲς καὶ πάντιμον ἔργον· τὸ νὰ ζωγραφίζονται δηλαδὴ αἱ τῶν ἁγίων εἰκόνας. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν. Ὑπόμνημα δὲ ἔχει εἰς αὐτὸν ὁ Μεταφραστῆς ὅπερ ἐστὶν αὐτὸς ὁ βίος τοῦ ὀ ἐλληνικός, οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰ καὶ δικαίου μνήμη μετ' ἐγκωμίων»· σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ΜΑΡΙΝΟΥ τοῦ γέροντος ξίφει τελειωθέντος,

- » Γέρον Μαρῖνος ἐξελέγχει γραῦν πλάνην,
- » Τόλμη νεάζων καὶ τελειοῦται ξίφει.

Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ὁ ἐν τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἐκ τοῦ παρατρέχοντος ὡς ὄναρ βίου,
- » Ἰουλιανὸς ἄσμενος παρατρέχει.

¹ Κολλύτρον δὲ εἶναι ἐν ἱατρικῶν κατεσκευασμένον ἀπὸ ροδόσταγμα καὶ ἄλλα εἶδη, βοηθητικὸν εἰς τοὺς βεβηλαμένους ὀφθαλμούς.

Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰουλιανὸς ¹ παραιτήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἀπηλλάξεν εἰς τὰς ἐχθὰς τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ εὐρών ἐν σπήλαιον, διαγε τὴν ζωὴν του μοναχικῶς. Τοῦτον ἕστερον πολλοὶ καὶ ἄλλοι μαμηθέντες, ὑπήγον πλησίον εἰς ἐκεῖνο τὸ σπήλαιον τοῦ ὄσιου, καὶ κατεσκευάσαντες καλύφας, γενόμενοι ἕως ἑκατὸν εἰς τὸν ἀριθμὸν, ἀνηγωνίζοντο μὲ τὸν ὄσιον, καὶ τὰ αὐτὰ φαγητὰ ὅσα ἐτρωγεν ἐκεῖνος, ἐτρωγὸν καὶ αὐτοί. Οὗτος ὁ θαυμασιος ἀπήντησε ποτὲ δράκοντα, καὶ τοῦτον κατεξέσχισε καὶ ἐθανάτωσε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. ὑπῆγε δὲ καὶ εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, καὶ ἐκτίσεν ἐκκλησίαν πλησίον εἰς τὴν πέτραν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ νομοθέτης Μωσῆς εἶδε τὸν Θεόν, καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ ἴδῃ ἄνθρωπος· ἡ ὁποία ἐκκλησία διασώζεται μέχρι σήμερον.

Ἀλλὰ καὶ ὅτε ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανὸς ὑπήγεν εἰς τὴν Περσίαν, πολλοὶ Χριστιανοὶ φοβούμενοι μήπως γυρίσῃ ἀπ' ἐκεῖ καὶ πάλιν πολεμήσῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀλιτήριος, ἐπρόστρεξαν εἰς τὸν ὄσιον τοῦτον, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοὺς λυτρώσῃ διὰ τῶν

¹ Τοῦτου τοῦ ὄσιου Ἰουλιανοῦ τὸν βίον συγγράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ β'. τῆς Φιλοθέου Ἱστορίας· λέγει δὲ ὁ Θεοδώρητος ἐκεῖ, ὅτι ὁ ὄσιος οὗτος πρότερον μὲν ἐκτίσεν τὴν καλύβην του εἰς τὴν χώραν τὴν καλουμένην Ὀσροηνῶν, ἥτις παλαιὰ ὠνομάζετο Παρθυαίων, καὶ ὅτι οἱ ἐγχώριοι τιμῶντες τοῦτον τὸν ὄσιον, ἀπεκάλουν αὐτὸν Σάββαν, ὁ δὲ ὄσιος, προσβύτην ἑλληνιστί. Ἀξιολογὸν δὲ εἶναι καὶ ἐκεῖνο τὸ ἄλλον ὅπερ εἶπεν ὁ ὄσιος οὗτος, παρὰ τῷ Θεοδώρητῳ εὐρισκόμενον. Παρακληθεὶς δηλαδὴ ποτὲ ὑπὸ τῶν μαθητῶν του, διὰ νὰ κτίσῃ μικρὸν οἶκον, ἐπέστη καὶ ἔδωκε τὰ μέτρα τοῦ οἴκου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι ἐποίησαν αὐτὸν μέγαλον· βλέπων αὐτὸν ὁ ὄσιος « Δέδοικα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, μὴ τὰ ἐπὶ γῆς εὐρόνοντες καταγῶγια, σμικρύνομεν τὰ ἐπουράνια, καὶ τοι, ταῦτα μὲν ἐστὶ πρόσκαιρον, ἐκεῖνα δὲ αἰώνια, καὶ πέρας λαβεῖν οὐ δύναμενα ». Ἀρμόζει δὲ ὁ ἐλεγμὸς οὗτος καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς μοναχοὺς τοῦ τωρινοῦ καιροῦ, διότι καὶ ἡμεῖς μεγάλας ἐπὶ γῆς κτίζοντες τὰς προσκαίρους κατοικίας, σμικρύνομεν τὰς ἐν οὐρανοῖς Μονὰς τὰς αἰωνίας. Περὶ τοῦτου τοῦ Ἰουλιανοῦ γράφει καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἑμιλίῃ εἰκοστῇ πρώτῃ εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους λέγων. « Ἴστε δῆπου καὶ ἀκηκόατε. Οἱ δὲ, καὶ θεωρήσατε τὸν ἄνδρα, ὃν μέλλω νῦν εἰρεῖν, Ἰουλιανὸν λέγω τὸν θαυμασιον. Οὗτος ἦν ἀνὴρ ἀγροικος, ταπεινὸς καὶ ἐκ ταπεινῶν, οὐδὲ ὅλωσ τῆς ἐξωθεν παιδείας ἐμπειρος, ἀλλὰ τῆς ἀπλάστου φιλοσοφίας πεπληρωμένος· Τοῦτου εἰς τὰς πόλεις ἐμβάλλοντος, (σπανιάκις δὲ τοῦτο ἐγίνετο) οὔτε βητόρων, οὔτε σοφιστῶν, οὔτε ἄλλου τινος εἰσελαίνοντος, ζοιούτῃ τις ἐγίνετο συστροφῇ· τί δὲ λέγω; οὐχὶ πάντων βασιλέων καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λαμπρότερον ἄδεται ἔτι καὶ νῦν; »

προσευχῶν του ἀπὸ τὰς κακοτεχνίας ἐπεδίου. Ἰπακούσας λοιπὸν ὁ αἰοιδίμος ἐξέτεινε τὴν προσευχὴν του εἰς δέκα ἡμέρας. Τοῦτου χάριν ἤκουσεν ἀνωθεν θεῖαν φωνὴν λέγουσαν, ὅτι, ὄχι μόνον διὰ σὲ ὁ ἅγιος χοῖρος τοῦ ἀμπελῶνος Χριστοῦ, ὁ μιαρὸς καὶ δυσσεβὴς Ἰουλιανὸς κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἀποσφάττεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀγρυπνίας καὶ παρακλήσεις πολλῶν ἁγίων ἀδελφῶν, ¹ ἕστερον δὲ ἀφ' οὗ ὁ μακάριος Μελέτιος ὁ Ἀντιόχειας ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, προσεκάλεσαν τινὲς χριστιανοὶ τὸν ὄσιον τοῦτον Ἰουλιανόν, διὰ νὰ λάβουν τὴν εὐχὴν του καὶ εὐλογίαν καὶ διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν ἀπὸ τὰς ψυχωφελεῖς νοουθεσίας του· ὁ δὲ ὄσιος συγκατένευσε νὰ ὑπάγῃ.

Πορευόμενος δὲ ὑπεδέχθη καθ' ὁδὸν ἀπὸ μίαν γυναῖκα φιλόθεον, ἥτις εἶχε παιδίον ἑπταετές· ὅταν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὸν δαίπνον ὁ ἅγιος, ἐπειδὴ ἡ μήτηρ ἐκείνου ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ ὑπηρετήσῃ ἐν τῇ τραπέζῃ, ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς μητρὸς τὸ παιδίον, καὶ κατὰ συμβεβηκὸς πίπτει μέσα εἰς ἐν πηγάδιον· ἡ δὲ τιμία ἐκείνη γυνὴ, ἀφ' οὗ ἔμαθε τὸ συμβεβηκός, χωρὶς νὰ ἀλλοιωθῇ τελείως, ἢ νὰ ταραχθῇ, ἐσκέπασε τὸ πηγάδιον, καὶ μὲ μεγάλην πίστιν καὶ μεγαλοφυχίαν ὑπηρετᾷ τὸν ὄσιον. ² Ἐνῶ δὲ ὁ ἅγιος ἐζήτηε συνεχῶς τὸ παιδίον ἢ τὴν μήτηρ αὐτοῦ, ὡς τῆς θαυμαστῆς ἀνδρίας καὶ πίστεως! ἡπάτα μὲ φρόνησιν τὸν ὄσιον, λέγουσα καὶ προφασίζομένη, ὅτι τὸ παιδίον τῆς ἀσθενεῖ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος περισσότερον ἐζήτηε τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸ εἰς τὴν τράπεζαν νὰ ἀπολαύσῃ τὴν εὐλογίαν του, τοῦτου χάριν ἡ μήτηρ του ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὸ συμβεβηκός.

Ὁ δὲ ὄσιος παρευθὺς ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ ρίψας τὸ σκέπασμα τοῦ πηγαδίου, ὡς τοῦ θαύματος! βλέπει ὅτι τὸ παιδίον ἐχόρευεν ὑγιὲς μέσα εἰς τὸ νερὸν, καὶ ὡς ἂν νὰ ἐπαίξει μὲ τὰς χεῖράς του. Ὅθεν ἐπρόσταξεν ἕνα ἐκεῖ εὐρεθέντα, νὰ τὸ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὸ πηγάδιον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέβη ἐξω τὸ παιδίον, ἡρωτάτο νὰ εἴπῃ, ἂν ἐπαθε κανὲν κακόν· ἐκεῖνο

¹ Ταύτην τὴν πρόρρησιν τοῦ ὄσιου, ἣν εἶπε περὶ τοῦ ἀποστάτου Ἰουλιανοῦ, ἀναφέρει ὁ ἴδιος Θεοδώρητος καὶ ἐν τῇ τρίτῃ βιβλίῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας κεφαλαιῷ δεκάτῳ ἕκτῳ.

² Ἐν τοιοῦτον συμβεβηκὸς ἠκαλύθησε καὶ εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίῳ τοῦ Κοινοβιάρχου, ὡς ἐν τῷ βίῳ ταύτου ὁρᾶται κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰανουαρίου.

δὲ ἀπεκρίνετο, ὅτι δὲν ἔπαθε τίποτε, ἐπειδὴ ἐβαστάζετο ἀπὸ τὸν γέροντα, ὅστις ὠμίλει καὶ ἐκολάκρευε αὐτὸ μέσα εἰς τὸ νερόν. Ὅτε δὲ ὑπῆγεν ὁ ὄσιος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, κατέβη εἰς τὸ σπήλαιον, μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐκρύπτετο ποτὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος· τότε καὶ πλῆθος πολὺ χριστιανῶν ἐσύντρεξεν εἰς τὸ σπήλαιον, διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐλογίαν του, καὶ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς διδασκαλίας του. Ὁ δὲ ὄσιος κρατηθεὶς ἀπὸ μίαν ὑπερβολικὴν θερμὴν, ἐκοίτετο ὀλίγον τι ἀναπνέων καὶ σχεδὸν ὑπάρχων ἄφωνος· ἐπειδὴ δὲ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες ἀδελφοί, τὸν ἠνώχλευν λέγοντες, ὅτι πολλοὶ χριστιανοὶ ἴστανται ἔξω τοῦ σπηλαίου, καὶ προσμένουσι νὰ ἐξέλθῃς διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐλογίαν σου, ἀπεκρίθη· Ἐὰν συμφέρῃ εἰς ἐμὲ ἡ ὑγεία, θέλει τὴν δώσει βέβαια ὁ Θεός· ὅθεν προσευχηθεὶς ὁ ὄσιος, ἐσήκωσεν αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπὸ τὸν λαυρότατον ἐκείνον πυρετὸν, διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ πλήθους τῶν χριστιανῶν.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος μετέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν εἰς τὰ βασίλεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τότε ἀσθενῆς τις καὶ κατακοίτος ἀνθρώπος, ἤγγισεν εἰς τὸ εὐτελὲς αὐτοῦ καὶ πτωχικὸν ἱμάτιον, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν καὶ ἠκολούθει εἰς τὸν ὄσιον, καθὼς καὶ ὁ πάλαι χωλὸς ἀνάστας, ἠκολούθει εἰς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην τοὺς ἀποστόλους. Ὁ δὲ ἀσθενῆς ἐκεῖνος, ὄχι μόνον ἰατρεύθη ἀπὸ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν τῆς ψυχῆς, διότι ἀστήρικτος ὢν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἐστηρίχθη διὰ τοῦ ἁγίου εἰς αὐτήν. Ἐνῶ δὲ ὁ ἅγιος ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ἀσκητικὴν του καλύβην διὰ μέσου τῆς πόλεως Κύρου, ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἐκεῖσε χριστιανοὶ, παρακαλοῦντες καὶ λέγοντες· Δούλε τοῦ Θεοῦ, ἡμεῖς προσμένομεν νὰ ἔλθῃ ἀντὶ τοῦ Ἐπισκόπου μας, ὁ δυσσεβῆς καὶ ὀλέθριος Ἀστέριος¹, λοιπὸν πρόσμεινον εἰς ἡμᾶς καὶ βοηθήσον ὅτι δύνασαι, μήπως ἐκεῖνος μᾶς διαστρέψῃ ἀπὸ τὴν ὀρθοδοξίαν, μετὴν ῥητορικὴν καὶ σοφιστικὴν γλῶσσάν του. Ὁ δὲ ἅγιος ὑπακούσας, ἐπρόσμεινε, καὶ ποιήσας εὐχὴν ὀλονύχτιον ὁμοῦ μετ' ἄλλους ὀλίγους, ἐθανάτωσε τὸν

Ἀστέριον μετ' ἀπληγὴν θεόπρακτον, ἀφῆκε δὲ αὐτὸν ζῶν μίαν μόνην ἡμέραν, καὶ τῶρον ὀδυνηρὰν καὶ ἐπίπονον. Ὑποστρέψας ἰακωβὸς ὄσιος εἰς τοὺς μαθητὰς του, καὶ διακίνας μετ' αὐτοὺς χρόνους ἀρκετοὺς, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα ΠΑΙΔΕΣ εἴρηται τελειοῦνται.

» Παίδων διπλὴ τέθνηκεν εἰκάς ἐκ ξίφους,
» Τιμῶσα Χριστὸν τὸν διπλοῦν κατ' οὐσίαν.

* Ὁ ἅγιος ΜΝΑΣΩΝ Ἐπίσκοπος Κύρου εἴρηται τελειοῦται.

» Ὡς πύργος ἐνδοῦς τὴν κάραν κλίνας Μνάσων.
» Πτώσιν πρὸ τῆς γῆς τὴν ἀπὸ ξίφους μένει.

* Μνήμη τῶν ἁγίων τοιοῦτων μαρτύρων ΓΑΒΡΙΗΛ καὶ ΚΥΡΜΙΔΩΛΗ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀθληάντων ἐν ἔτει αραβ' (1522).

† » Ὁ Κυρμιδώλης καὶ Γαβριὴλ οἱ δύο,
» Ἀθλοῦσιν ἅμα καὶ στεφανοῦνται ἅμα.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΙΩΗΛ.

» Ὁ γῆς Ἰωὴλ ἐκτραγωδήσας πάθη,
» Μετῆλθεν ἐκ γῆς εἰς τόπον κρείττω πάθους.
» Ἐνεκακαιδεκάτη μέρος ἀμφεκάλυψεν Ἰωὴλ.

Οὗτος ὁ προφήτης ἦτον ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ρουβίμ, υἱὸς Βαθουήλ, ἐκ τοῦ ἀγροῦ τοῦ καλουμένου Μεθομορρών. Ἐρμηνεύεται δὲ Ἰωὴλ, ἀγάπη Κυρίου, ἢ ἀρχή, ἢ ἀπαρχή Θεοῦ. Ἐπροφήτευσεν δὲ ὁ προφήτης οὗτος περὶ τῆς πείνης, τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ λάβουν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ διὰ τὸν ἀφανισμόν τῶν νομικῶν θυσιῶν, καὶ διὰ τὸ πάθος δικαίου Προφήτου, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου θὰ ἀνακαινισθῇ εἰς σωτηρίαν ὅλη ἡ γῆ. Καὶ ταῦτα προφητεύσας, ἀπέθανε καὶ ἐτάφη εἰς τὴν ἰδικὴν του γῆν· προέλαβε δὲ οὗτος τὴν τοῦ Χριστοῦ ἔλευσιν ἔτη ω', (800).²

¹ Ὁ Ἀστέριος οὗτος ἦτον Ἀρειανός. Οὗτω λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Σωζόμενος. « Ἐν Κακπαδοκίᾳ τὴν σοφιστικὴν μετῶν, καὶ τὴν μὲν κατέλειπε, χριστιανίζειν δὲ ἐπηγγέλλετο. Ἐπεχείρει δὲ καὶ λόγους συγγράφειν, οἱ μέχρι νῦν φέρονται, δι' ὧν τὸ Ἀρειῶν ἀνίστη δόγμα ». Σωζόμε. Ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. α. κεφαλ. λς'.)

¹ Τὸ μαρτύριον τούτων ἔρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

² Περὶ τοῦ θείου τούτου Ἰωὴλ ταῦτα γράφει ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκά του. Ἦγουν ὅτι ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Ὁ-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΥ-
ΑΡΟΥ.

- Εσμούς ἀπείρους καρτεροῦντας Οὐάρου,
- Σατάν πλάνης ἔξαρχος, οὐαί μοι λέγει.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξι-
μιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304)· συνηριθμείτο δὲ μὲ
τὸ βασιλικὸν στράτευμα τὸ ἐν Αἰγύπτῳ εὐρι-
σκόμενον, καὶ μὲ τὸ τάγμα τὸ ἐκ Τυάνων, ὀ-
νομαστός ὢν κατὰ τὸ γένος, καὶ ἀσύγκριτος
κατὰ τὴν ἀνδρίαν τοῦ σώματος· ὄθεν διὰ τὰ
τοιαῦτα προτερήματά του ἦτον ἀγαπητός καὶ
πολλοῦ ἀξίος εἰς τὸν βασιλεῖα Μαξιμιανόν. Οὗ-
τος λοιπὸν ὁ μακάριος, εὐσεβὴς ὢν Χριστιανός,
ἐπεμελείτο κρυφίως τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς
εὐρισκομένους διὰ τὴν πίστιν χριστιανούς, καὶ
ἐπαρακάλει τὸν Θεόν, νὰ ἀξιωθῇ νὰ πάθῃ καὶ
αὐτός, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι. Ἐτυχε δὲ ποτε καὶ
ἐκλείσθησαν εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν πίστιν
ἑπτὰ¹ ἐρημίται ἀσκηταί· ὄθεν ἐπεσχέπτετο αὐ-
τοὺς ὁ ἅγιος Οὐάρος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ εἰς ἀπὸ
ἐκείνους ἀπέθανεν ἐντὸς τῆς φυλακῆς, διὰ τοῦτο
ἀντ' ἐκείνου, συνηριθμήσε τὸν ἑαυτὸν του μὲ
τοὺς λοιποὺς ὁ αἰδίδιμος οὗτος. Ὅθεν εὐθύς
κρεμασθεὶς, δέρεται μὲ ραβδίᾳ χονδρά· ἔπειτα
ἀπλωθεὶς κατὰ γῆς, ἐδάρη μὲ λωρία ὠμά· εἶτα
ἐσύρθη κατὰ γῆς ἀπὸ τέσσαρας στρατιώτας·
μετὰ ταῦτα κρεμασθεὶς πάλιν, καταξέσχίζεται
μὲ σιδερά ὀνύχια, καὶ στερεῖται τὰς περισσο-
τέρας σάρκας τοῦ σώματός του. Καὶ οὕτω ἐν
μέσῳ τοιούτων βασάνων, αἱ ὁποῖαι παρετάθη-
σαν ἐπὶ πέντε ὥρας, παραδίδει τὴν ψυχὴν του
τῷ ποθομένῳ Χριστῷ ὁ καλλίνικος τούτου

ζίου καὶ Ἰωάθαμ καὶ Ἀγχι καὶ Ἐλεχίου τῶν βασιλείων Ἰου-
δα, καὶ Ἰεροβοάμ τοῦ δευτέρου βασιλέως Ἰσραὴλ. Εἰς τρία
δὲ κεφάλαια διαμερίζεται ἡ προφητεία του. Ἐν δὲ τῷ β'.
εὐαγγελίζεται πάσης σάλπιγγος εὐχρότερον τὴν ἑνσαρκον ἔ-
λευσιν τοῦ Θεοῦ Ἀδού, καὶ τὴν κάθοδον τοῦ ἁγίου Πνεύματος
ἐπαγγέλλεται, καὶ τὸ σωτήριον πάθος, καὶ τὴν δευτέραν πα-
ρουσίαν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κλήμης ὁ Κανόνικος λέγει, ὅτι ὁ Ἰωὴλ
ἦτον σύγχρονος μὲ τὸν προφήτην Ἀμώς. Σημειῶσαι, ὅτι εἶ-
ναι καὶ ἄλλος πρᾶφῆτης, Ἰωὴλ ὀνομαζόμενος, ὅστις ἐποίησε
βιβλίον, ὃ νῦν οὐ σώζεται, καὶ ἔρα εἰς τὴν τριμκοστὴν τοῦ
Μαρτίου, ὅτε ἐορτάζεται.

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται, ὅτι οἱ μὲν
ἑξ ἑρημίται παρετάθησαν ἐπὶ τοῦ βήματος. Ἐρωτηθέντων
δὲ αὐτῶν καὶ διὰ τὸν ἔδδομον συνασκητῆν των καὶ ἀποκριθέν-
των, ὅτι ἐκεῖνος ἀπέθανε πρότερον εἰς τὴν ἔρημον, τότε ἀντὶ
ἐκείνου ὁ γενναῖος Οὐάρος εἰσπηδήσας εἰς τὸ μέσον, παρίδω-
κον ἑαυτὸν εἰς τὸ μάρτυριον.

ἀγωνιστῆς καὶ λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν
στέφανον.

Μία δὲ γυνὴ εὐγενῆς καὶ πλουσία, Κλεο-
πάτρα ὀνομαζομένη, ὑπῆγε τὴν νύκτα καὶ ἐπῆ-
ρε τὸ λείψανον τοῦ μάρτυρος· λαβοῦσα δὲ αὐτὸ
ἀπῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα τῆς Παλαιστίνης, ὀ-
μοῦ μὲ τὸν μονογενῆ τῆς υἱόν, καὶ ἐκεῖ ἔκτισε
ναὸν πολυέξοδον εἰς τὸ τοῦ μάρτυρος ὄνομα.
Τότε ἠκολούθησε καὶ ἐν τοιοῦτον συμβεδηκός,
ἀνάμικτον μὲ λύπην ὀμοῦ καὶ χαρὰν. Διότι ἡ
φιλόθεος ἐκείνη γυνὴ, φιλοτιμουμένη διὰ νὰ
χαίρῃ πανταχόθεν, ἠγόρασεν ἀντὶ χρημά-
των ἀπὸ τὸν βασιλεῖα, ἐν βασιλικὸν ἀξίωμα
διὰ νὰ τὸ ἔχη ὁ υἱὸς τῆς. Ὅθεν λαβοῦσα τὴν
χλαμύδα καὶ τὴν ζώνην, τὰ παράσημα τοῦ βα-
σιλικῆ ἀξιώματος, τὰ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ
λείψανον τοῦ μάρτυρος, διὰ νὰ εὐλογηθῶσι
παρ' αὐτοῦ· ἔπειτα παρεκάλεσε τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ ἱερεῖς, ὅσοι συνήχθησαν διὰ νὰ ἐγκαινιά-
σωσι τὸν ναὸν τοῦ μάρτυρος, διὰ νὰ εὐλογῆ-
σωσι καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια ἐκεῖνα· καὶ οὕτω τὰ
ἐφόρυσεν ὁ υἱὸς τῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσαν τὰ
ἐγκαινία τοῦ ναοῦ, καὶ ἐναπετέθη τὸ λείψανον
τοῦ ἁγίου Οὐάρου ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος,
τότε ἡ θαυμαστὴ Κλεοπάτρα ἐφίλευσε φιλο-
τίμως ὄλους, ὅσοι συνήχθησαν, καὶ τούτους
ὑπηρετεῖ αὐτῇ ἡ ἴδια καὶ ὁ υἱὸς τῆς, μὲ με-
γάλῃ προθυμίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἐκο-
πίασε πολλὰ ὑπηρετῶν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐφθασεν
εἰς τὴν δύσιν, ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην του διὰ
νὰ ἀναπαυθῇ.

Ἡ δὲ μήτηρ του παρεκάλει αὐτὸν νὰ σηκω-
θῇ διὰ νὰ φάγῃ πρῶτον, καὶ ἔπειτα νὰ κοιμηθῇ
μὲ ἀνάπαυσιν. Βλέπουσα δὲ, ὅτι ὁ υἱὸς τῆς
ἐθερμαίνεται ἀπὸ λαῦρον πυρετόν, οὐδὲ αὐτῇ
δὲν ἠθέλησε νὰ φάγῃ τελείως· ἀλλ' ἔμενε νὰ
ἴδῃ, πῶς ἔχει νὰ ἀποβῇ ἡ ἀσθένεια τοῦ υἱοῦ
τῆς. Καὶ λοιπὸν καθήμενη πλησίον εἰς τὸν μο-
νογενῆ τῆς νησιτικῆ καὶ ἀύπνος, κατεφλέγετο
εἰς τὰ σπλάγχνα ἀπὸ τὴν λύπην, ὅχι ὀλιγώ-
τερον ἀπὸ τὸν υἱὸν τῆς· εἶτα βλέπουσα ὅτι ὁ
υἱὸς τῆς ἀπέθανε, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὴν λύπην
τῆς ἔπεσεν ὡς νεκρὰ κατὰ γῆς· ἔπειτα δὲ συ-
νεληθούσα ὀλίγον, φορτόνεται τὸν νεκρὸν υἱὸν
τῆς εἰς τοὺς ὤμους τῆς καὶ φέρει τοῦτον καὶ
ἀποθέτει ἐπάνω εἰς τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος,
κλαιούσα καὶ θρηνοῦσα τὴν τοῦ φιλότατου τῆς
υἱοῦ στέρῃσιν. Καὶ τί λόγια δὲν ἔλεγεν; ἡ τί
κινήματα καὶ ἔργα δὲν ἐπραττεν ἀπὸ ἐκεῖνα
τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ φέρωσι τοὺς ἀνθρώπους
εἰς σπλάγχνος καὶ δάκρυα; ἔπειτα καὶ πρὸς
τὸν μάρτυρα ἐπιστρέφουσα, παρεπονείτο, καὶ

τρόπον τινα, εἶχε κρίσιν με' αὐτόν, διατί ἔφησε τὸν υἱὸν τῆς νᾶ ἀποθάνη, ἀφοῦ τόσοι πολλὰ τὸν ἠγάπα. Τελευταῖον δὲ παρεκάλει θερμῶς τὸν ἅγιον νᾶ κάμῃ ἐν ἀπὸ τὰ δύο, ἢ τὸν υἱὸν τῆς νᾶ ἀναστήσῃ, ἢ νᾶ πάρῃ καὶ αὐτὴν μετ' ἐκείνου.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα πικρῶς, ἦλθεν ὕπνος εἰς αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη ὀλίγον, καὶ ἰδοὺ φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον τῆς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Οὐαρος, ἔχων μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν υἱὸν τῆς. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο ἐστολισμένοι με' λαμπρὰ καὶ ὑπέρφωτα ἱμάτια· ἐφόρου δὲ εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν λαμπροτάτους στεφάνους. Οὗτοι λοιπὸν φανέντες εἰς τὴν Κλεοπάτραν, καὶ με' τὴν ὑπερφυσικὴν ἐκείνην καὶ ἐνδοξὸν θεωρίαν καὶ με' τὰ χαροποιὰ λόγια τῶν, τόσοι πολλὰ ἐπαρηγόρησαν τὴν ψυχὴν τῆς, ὥστε καὶ αὐτὴ εἰς τὸ ἐξῆς τοὺς παρεκάλει, νᾶ πάρῃσι πλησίον τῶν καὶ αὐτὴν, διὰ νᾶ εὐρίσκειται πάντοτε με' αὐτοὺς εἰς τοιαύτην δόξαν. Ἀφ' οὗ δὲ οὕτω τὴν ἔχαροποίησαν, ἐγεινάν ἀφαντοί. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα εὐθὺς ἐξυπνήσασα, εὐρέθη γεμάτη ἀπὸ χαρὰν ὑπερβάλλουσαν· ὅθεν διηγησαμένη τὴν ὄπτασίαν εἰς τοὺς ἐκεῖ εὐρεθέντας, ἐκίνησεν ὄλους εἰς ἐκπληξιν καὶ δοξολογίαν Θεοῦ· λαβοῦσα λοιπὸν τὸ ποθεινὸν σῶμα τοῦ υἱοῦ τῆς τὸ ἀπέθεσε πλησίον εἰς τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, καὶ οὕτως ἀπέδωκε μετὰ τῶν παρευρεθέντων ὀλονύκτιον εὐχαριστίαν εἰς τὸν μάρτυρα. Ἐπειτα διαμοιράσασα τὸν πλοῦτόν τῆς εἰς τοὺς πένητας, καὶ πενιχρὰ ἱμάτια φορέσασα, ἐκάθητο εἰς τὸ ἐξῆς παρὰ τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος, ὑπηρετοῦσα προθύμως. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ἐκεῖ ἑπτὰ χρόνους με' νηστείας καὶ προσευχὰς καὶ δάκρυα, τοσοῦτον ἐκαθάρθη ἢ μακαρία, ὥστε πᾶσαν Κυριακὴν ἐβλεπε τὸν τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα καὶ τὸν υἱὸν τῆς, λαμπρῶς ἐστολισμένους, οἵτινες φαινόμενοι ἐδίδαν παρηγορίαν εἰς τὴν λύπην τῆς. Οὕτω λοιπὸν διανύσασα ἢ ἀοιδίμος, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη, καὶ ἀπῆλθε διὰ νᾶ ἀπολαύσῃ τὸν ἅγιον Οὐαρον καὶ τὸν ποθοῦμενον υἱὸν τῆς εἰς τὰ οὐράνια. Τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ἐνεταφιάσθη πλησίον τοῦ τάφου τοῦ υἱοῦ τῆς. (Τὸν πλατύτερον βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὅρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Τοῦτον δὲ ἔλληγιστὶ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς. Οὗ ἢ ἀρχὴ. « Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου »· σῴζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα.)

* Οἱ ἐκ τῆς ἐρήμου 8 ξ ὀσιομάρτυρες οἱ σὺν τῷ ἁγίῳ Οὐάρῳ ἀβλήσαντες, ξίφει τελειοῦνται.

- * » Ἀσκητικῶς ζήσαντες ἄνδρες 8ξ ἅμα,
- » Ἀθλητικῶς θηήσκουσιν ἐκ ξίφους ἅμα.

Μνήμη τῶν ἐν Περσίῳ ἀγίων μαρτύρων ΣΑΔΩΘ Ἐπισκόπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκατὸν εἴκοσι.

Εἰς τὸν Σαδῶθ.

- » Σαδῶθ ὁ θεὸς τὴν κάραν τμηθεὶς ξίφει,
- » Θεοῦ Σαββαῶθ νῦν παρίσταται θρόνῳ.

Εἰς τοὺς ἐκατὸν εἴκοσι μάρτυρας.

- » Δεκάς δεκαπλῆ μαρτύρων συμμαρτύρων,
- » Καὶ δις δέκα θηήσκουσι πληγέντες ξίφει.

Κατὰ τοὺς χρόνους καθ' οὓς, ἐβασίλευεν ὁ Σαδῶριος εἰς τὴν Περσίαν ἐν ἔτει τλ' (330) ἦτον Ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος οὗτος Σαδῶθ εἰς μίαν ἐπαρχίαν τῆς Περσίας. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἐδίδασκε μὲν τὸν λαὸν τοῦ Χριστοῦ, ἐβάπτιζε δὲ καὶ τινὰς Πέρσας, τούτου χάριν διεβλήθη εἰς τὸν βασιλέα Σαδῶριον, καὶ παρασταθεὶς εἰς αὐτόν, καὶ μὴ πεισθεὶς νᾶ προσκυνῆσῃ τὸν ἥλιον καὶ τὴν φωτίαν καὶ τὸ νερόν, δέρεται με' ῥαβδία· ἔπειτα κόπτουσι τὸ δέρμα τοῦ ἀπὸ τὸ μέτωπον ἕως τῶν ὀνύχων τῶν ποδῶν, καὶ οὕτως ἐκβάλλουσι λωρίον τέσσαρα δάκτυλα εἰς τὸ πλάτος. Ἐπειτα δέρουσι αὐτόν με' νεῦρα βοῶν, καὶ κυλίουσιν αὐτόν ἐπάνω εἰς ἀνημμένα κάρβουνα, καὶ ἐπάνω εἰς σκόλοπας· μετὰ δὲ ταῦτα σφίγγουσιν αὐτόν εἰς γαλεάγραν καὶ κατασυντρίβουσι τὰ ὀστά του. Ταῦτα δὲ ὅλα ὑπέμεινεν εὐχαρίστως ὁ γενναῖος τοῦ Κυρίου ἀγωνιστής. Ὅθεν διὰ τὴν ὑπομονὴν του ταύτην, περισσότερον ἦναψε τὸν τύραννον εἰς θυμόν, καὶ λοιπὸν ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν· εἶτα ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ πάλιν ἐρωτᾶται ἂν προσκυνῆ τα ἀνωτέρω στοιχεῖα· ἐπειδὴ δὲ εὐρέθη ὑγιὴς ἀπὸ τὰς προτέρας πληγὰς, ἐκρέμασαν αὐτόν κατακέφαλα καὶ κατετρύπησαν τὸ σῶμά του με' σουβλία.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἤκουσε τοῦ βασιλέως νᾶ φοβερίζῃ ἀκόμη αὐτόν, ὅτι καὶ θά σκορπίσῃ καὶ θά ἀφανίσῃ τελείως ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός του, διὰ τοῦτο ἀνταπεκρίθη πρὸς αὐτόν Πιστεύω εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι ἂν με' διασκορπίσῃς, οἱ χριστιανοὶ θέλουσι διαμοιρασθῆ τὰ λείψανά μου, καὶ ὅποιος ἐπικαλεσθῆ τὸν Θεόν διὰ μέσου τοῦ ὀνόματός μου θέλει εὐρεῖ σωτηρίαν. Εὐθὺς δὲ ἅμα εἶπε τὰ λόγια ταῦτα, ἀπέκοψαν τὴν ἱερὰν γλῶσσάν του· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς σηκώσας τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανὸν προσηυχῆθη νοερῶς καὶ

ὦ τοῦ θαύματος! ἀκούει φωνὴν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν λέγουσαν· Ἡ αἰτησίς σου ἐτελειώθη· καὶ ἰδοὺ θέλεις λαλεῖ ὡς τὸ πρότερον. Ὅθεν ἐφύτρωσε πάλιν ἡ γλῶσσά του καὶ δι' αὐτῆς ἐλάλει καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ταῦτα δὲ τὰ θαυμάσια βλέποντες οἱ λαοί, ἐθαύμασαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἄνθρωποι τὸν ἀριθμὸν χίλιοι διακόσιοι ἐβδομήκοντα. Βλέπων δὲ ὁ βασιλεὺς, ὅτι πολλοὶ Πέρσαι διὰ μέσου τοῦ ἀγίου πιστεύουν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξε νὰ κόψουν τὴν κεφαλὴν του· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐφώναζαν λέγοντες· βασιλεῦ, καὶ ἡμεῖς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἔτοιμοι εἴμεθα νὰ ἀποθάνωμεν διὰ τοῦτο ἔδωκεν ἀπόφασιν ὁ βασιλεὺς νὰ θανατώσουν καὶ ἐκείνους. Ἐπῆραν λοιπὸν ὅλους οἱ στρατιῶται, καὶ τοὺς ἀπήγαγον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Ὁ δὲ ἅγιος Σαδῶθ προσηχήθη πρῶτον εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔπειτα ἐσφράγισεν ὅλους τοὺς σὺν αὐτῷ, ὄντας ἑκατὸν εἰκοσι. Καὶ οὕτως αὐτὸς μὲν ἀπεκεφαλίσθη πρότερον, ἀκολούθως δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ λοιποί. Καὶ ἔλαβον ὅλοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* Ὁ ἅγιος **ΛΕΟΝΤΙΟΣ** ὁ φιλόσοφος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Σὺ καὶ λογισμοὺς ζῶν νόθους ἤγξας πᾶτερ,
» Καὶ συλλογισμῶν γνοὺς τέχνην ἀπηλλάγη.

* Οἱ ἅγιοι **ΦΙΛΗΞ** πρεσβύτερος, καὶ **ΕΥΣΕΒΙΟΣ** διάκονος ζῆσει τελειοῦνται.

* » Τομὴν κεφαλῶν Εὐσέβιος καὶ Φίληξ,
» Φίλην δι' εὐσέβειαν ὡ πῶς ἡγάπων!

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ θαυματουργός, ὁ κατὰ τὸ ὄρος τοῦ Πίλα ἀσκήσας, καὶ τὴν ἐκεῖσε μονὴν οἰκοδομήσας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

† » Κτίτωρ μονῆς σὺ ὦ Ἰωάννη Πίλας,
» Δειχθεῖς, κατοικεῖς νῦν μονὰς τὰς ἐν πόλει.

† Οὕτως ὁ ὄσιος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ θαυματουργός ἐγεννήθη εἰς ἕν χωρὶον Σκρίνον καλούμενον, τὸ ὁποῖον εὗρισκετο

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο μετεγλωττίσθη ἐκ τοῦ Σλαβονικοῦ ὑπὸ τοῦ ὀσιολογιώτατου κυρίου Σεραφεῖμ, σουρμελά καὶ ἐξῆς τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου ἐπιτρόπου τῆς ἱερῆς καὶ βασιλικῆς μοῦσῆς τοῦ Χιλανταρίου κυρίου Ἰωάν, ὅς καὶ τὴν χάριν ἠμολογεῖν ἴκατον.

παρὰ τὴν πόλιν Σοφίαν, τὴν κοινῶς Σοφίαν λεγομένην, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων, Βουλγάρων ὄντων κατὰ τὸ γένος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως τῶν Βουλγάρων Πέτρου καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Ρωμαίων, Κωνσταντίνου τοῦ Διογένης ἐν ἔτει ὡπδ' (884). Ἐκ νεαρῶν δὲ ἡλικίας ἦτον ὁ ἅγιος χρηστοθήης καὶ εὐλαθῆς καὶ ἐδούλευεν εἰς τὸν Θεόν μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης· ὅθεν ἡ ἀγάπη αὐτῆ ἐδίδαξεν αὐτὸν νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολάς τοῦ Χριστοῦ, καθὼς εἶπεν ἐν Εὐαγγελίοις ὁ Κύριος· «Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκείνος ἐστὶν ὁ ἀγαπῶν με.» (Ἰω. ιδ'. 21). Βλέποντες δὲ τὸν νέον τινὲς φθονεροὶ καὶ ἀμελεῖς εἰς τὰ καλὰ ἔργα, ὠνόμαζον αὐτὸν ὑποκριτὴν· ὁ δὲ ὄσιος χωρὶς νὰ συλλογίζηται τὰς τοιαύτας κατηγορίας, ἐμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ οὕτως ὑπῆγεν εἰς μοναστήριον καὶ ἔγεινε μοναχός. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖ ἐγυμνάσθη τὴν ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν, ἤξιώθη ὁ αἰοιδίμος θεϊκῆς ὀπτασίας, ἡ ὁποία τὸν ὠδήγησε ν' ἀναβῆ ἐπάνω εἰς ἕν βουνόν, καὶ ἐκεῖ νὰ ἡσυχάσῃ· ὅθεν ὁ ἅγιος ἀναβὰς εἰς αὐτὸ καὶ ποιήσας μικρὰν καλύβην, ἡσύχαζεν ἐκεῖ, τρεφόμενος μὲν ἀπὸ ἀγρίας βοτάνας, ἐνδεδυμένος δὲ ὦν μὲ δερμάτινον φόρεμα, καὶ καταγιγνόμενος εἰς νηστείας, εἰς προσευχάς, εἰς ἀγρυπνίας, καὶ εἰς ἄλλας κακοπαθείας τῆς ἀσκήσεως.

Ὁ δὲ ἀνεψιὸς τοῦ ὀσίου, ὀνόματι Λουκᾶς, ἀκόμη παιδίον ὦν ἔφυγε κρυφίως ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν θεῖόν του τοῦτον, ποθῶν διὰ νὰ γένη μιμητὴς τῆς πολιτείας του· ἀλλ' ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μανθάνων ὅτι ὑπῆγεν εἰς τὸν θεῖόν του, ἐκινήθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν ὄσιον, ὕβριζεν αὐτὸν μὲ θυμὸν, πλάνον καὶ κακόγηρον αὐτὸν ὀνομάζων διότι ἐκλεψε τὸν υἱὸν του. Ὅθεν ἀρπάζων ἀπὸ τὴν ἔρημον τὸν υἱὸν του, ἐπανέφερεν αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον· ὁ δὲ ἅγιος προβλέπων ὅτι τὸ παιδίον θὰ πείσῃ εἰς τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν λέγων· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἴδε τὴν θλίψιν τῆς καρδίας μου καὶ ποιήσον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, Σὺ γὰρ εἶπας· «ἀφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.» (Ματθ. ιθ'. 14). Ὅθεν ὅτε ὑπῆγεν ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου εἰς ὀλίγον διάστημα, ὡ τῶν κριμάτων σου Κύριε! ἐδάγκασε τὸ παιδίον ἐν σφίδιον, καὶ εὐθὺς μὲ ἐλαφρὸν θάνατον ἀπέθανε. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδίου στραφείς πρὸς τὸν ὄσιον, μετάνοιε διότι ἐπῆρεν αὐτὸ, ὁ δὲ ὄσιος

ἔδξατε τὸν Θεόν, παρηγορηθεὶς εἰς τὴν λύπην
 τοῦ, ὅτι διὰ τοῦ προσκαίρου θανάτου τοῦ σώ-
 ματος ἐλύτρωσε τὸ παιδίον ἀπὸ τὸν μέλλοντα
 αἰώνιον θάνατον τῆς ψυχῆς του.

Μετὰ ταῦτα μὴ ὑποφέροντες οἱ δαίμονες
 τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας τοῦ ὄσιου, ἐφάνησαν
 μίαν νύκτα εἰς σχῆμα ληστῶν, καὶ ἔδειραν αὐ-
 τόν, καὶ ἀπὸ τὸν τόπον ἐκείνον τὸν ἐδίωξαν·
 ὅθεν ὁ ὄσιος ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐσω-
 τέραν ἔρημόν τοῦ ὄρους Ρίλα καὶ ἐκατοίκησεν
 εἰς τὸ κούφωμα ἑνὸς δένδρου μεγάλου. Κατὰ
 δὲ θεῖαν Πρόνοιαν ἐβλάστησεν ἡ ἐρημὸς ἐκείνη
 ρεβίνθια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐτρέφετο ὁ ὄσιος εἰς
 πολὺν καιρὸν· τινὲς δὲ βοσκοὶ φιλευθέντες πο-
 τὲ ἀπὸ τὸν ὄσιον μὲ τὰ ρεβίνθια, ἐκλεψαν καὶ
 κρυφίως ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἐπῆραν διὰ τὸν δρόμον·
 ἀλλ' ὅμως θέλοντες νὰ τὰ φάγωσι, εὗρον εὐ-
 κερα τὰ λουβία τῶν ρεβινθίων· ὅθεν ἐπιστραφέν-
 τες, ἐζήτησαν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν ἅγιον. Ἐλ-
 θὼν δὲ ἄλλοτε ἄνθρωπος δαιμονισμένος πρὸς
 τὸν ὄσιον, καὶ πλησιάσας ὡς ἐν στάδιον, ἔπεσε
 κάτω κυλιόμενος καὶ λέγων· Πῦρ με κατα-
 καίει καὶ δὲν δύναμαι νὰ προχωρήσω. Παρα-
 καλέσαντες δὲ τὸν ὄσιον οἱ μετὰ τοῦ δαιμονι-
 σμένου ὄντες, κατέπεισαν αὐτὸν νὰ προσευ-
 χηθῆ δι' ἐκεῖνον· ὅθεν παρακαλέσας ὁ ἅγιος
 τὸν Θεόν, ἐποίησε τὸν δαιμονιζόμενον ὑγιῆ.

Ἵσπερον φεύγων τὴν ὄψιν τῶν ἀνθρώπων
 ὁ ὄσιος, ἀπεχώρησε μακρὰν εἰς ἓνα τόπον ἀ-
 γνώριστον, καὶ εὗρων ἓνα σπήλαιον εἰς μίαν
 πέτραν ὑψηλὴν, ἐκατοίκησεν ἐκεῖ· οἱ δὲ δαι-
 μονες λαμβάνοντες αὐτὸν, τὸν ἐκρήμιζον κά-
 τω· ἀλλ' ὁ ἅγιος πάλιν ἀνέβαινεν εἰς αὐτὸ,
 ἕως οὗ οἱ δαίμονες Θεοῦ βοηθεῖα, ἐγειναι ἀ-
 φανταί. Ὅθεν ἀπὸ τότε ἀγγελὸς Κυρίου ἔφε-
 ρεν εἰς τὸν ὄσιον τροφήν καθ' ἡμέραν, καὶ ἐ-
 πληρώθη εἰς αὐτὸν τὸ γεγραμμένον· * Ἄρτον
 Ἄγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος. * (Ψαλ. ρζ'. 27).
 Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν
 Σοφίαν Πέτρος ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς τῶν Βουλ-
 γάρων, καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ ἁγίου, ἐπέστειλεν
 εἰς τὴν ἐρημόν ἐνείη κτηνηγός, διὰ νὰ τὸν
 εὗρωσιν, οἱ τινὲς μετὰ πάντε ἡμέρας μόλις εὗ-
 ρόντες τὸν ἅγιον, εὐλογήθησαν ἀπὸ αὐτοῦ,
 καὶ διηγήθησαν τὸν πόθον, ὃν εἶχεν ὁ βασιλεὺς
 νὰ τὸν ἀπολαύσῃ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀνθρωποποιῆσαν
 πειρασμένοι, ἐτραπέζωσαν ἅ ὅσους εἰς αὐτοὺς
 τὸν ἓνα ἄρτον, τὸν ὁποῖον τὸ ἔφερεν ὁ ἅγγελ-
 ος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔφαγον καὶ οἱ ἐννέα καὶ
 ἐχόρτασαν, καὶ πάλιν ἐπερίσσευσεν ὁ μισὸς ἄρ-
 τος· ὅθεν ἐκπλαγέντες διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο,

ἐγύρισαν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἀνήγγειλαν αὐ-
 τῷ τὸ γενόμενον.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα μαθεὶς ὑπῆγεν ὁ ἴδιος
 εἰς τὸ ὄρος ἐκεῖνο μὲ τοὺς ἀρχοντάς του διὰ
 νὰ ἴδῃ τὸν ἅγιον· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ
 προχωρήσῃ διὰ τὸ τραχὺ καὶ κρημνώδες τοῦ
 τόπου, ἀπὸ μακρὰν μόνον εἶδε τὴν ὑψηλὴν πέ-
 τραν καὶ τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκει ὁ ὄσιος.
 Ὅθεν ἀπέστειλε δεύτερον δύο δούλους του, ἵνα
 προσκαλέσωσι τὸν ἅγιον νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ εὐλο-
 γήσῃ τὸν βασιλέα· ἀλλ' ὁ ὄσιος δὲν ἔστερξε
 νὰ ταραχθῆ ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν του, ἐπήνεσε δὲ
 μόνον τὴν τοῦ βασιλέως εὐλάβειαν, καὶ ὑπέ-
 σχετο, ὅτι μέλλον νὰ ἴδωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἐν
 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἂν καρποὺς ἀξίους τῆς
 μετανοίας ποιήσωσιν. Ὅθεν ἐγύρισεν ὁ βασι-
 λεὺς περίλυπος, διότι δὲν ἐπέτυχε τῆς αἰτή-
 σως· ὕστερον δὲ ἐπέστειλε χρυσίον καὶ ὀπωρικά
 διάφορα εἰς τὸν ὄσιον, γράψας καὶ τὴν κάτω-
 θεν ἐπιστολὴν, περιέχουσαν ταῦτα.

* Τῷ σεβασμίῳ μοι πατρὶ Ἰωάννη ἐρημοπο-
 λίτῃ τοῦ Ρίλα, Πέτρος βασιλεὺς. Ἀκούσας
 τῆς ὑμετέρας ἀγιωσύνης τὸ φιλόθεον ἦθος καὶ
 τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν, ἐπεθύμησα νὰ ἴδω
 τὴν σὴν δαιότητα, ἐλπίζων νὰ ἀπολαύσω πολ-
 λὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς συνομιλίας σας, ἐπειδὴ ἡ
 ματαία δόξα τοῦ κόσμου τούτου καὶ αἱ ἡδοναὶ
 καὶ ὁ πλοῦτος, καταποντίζουσιν ἡμᾶς, ὡς κύ-
 ματα θαλάσσης· ὅθεν σποτιζόμενοι ἀπὸ τὰς τα-
 ραχὰς καὶ φροντίδας, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνα-
 νύσωμεν εἰς τὸ φῶς τῆς καθαρᾶς μετανοίας.
 Διὰ τοῦτο καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἀπολαύσω ὀλίγον
 τινὰ φωτισμὸν ἀπὸ τὴν ἀγιωσύνην σου, ὁσώ-
 ताτε πάτερ· ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτῆς τῆς χάριτος
 ἔστερηθὴν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν μου.
 Ὅθεν παρακαλῶ καὶ νὰ μοι στείλετε κάποιαν
 παρηγορίαν καὶ παράκλησιν διὰ λόγου, ἵνα
 δρῶσι τὸν καύσωνα τῆς θλίψεώς μου, γνω-
 στὸν γὰρ εἶναι, τίμιε πάτερ, εἰς τὴν ἀγιωσύ-
 νην σου, πόσοι χειμῶν πειρασμῶν, καὶ πόσοι
 ταραχαὶ καταβυθίζουσι τὰς καρδίας τῶν βασι-
 λέων! *

Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως ἐδέχθη
 ὁ ὄσιος, ὁμοῦ καὶ τὰς ἀσκητικὰς τροφὰς ἤγουν
 τὰ ὀπωρικά, τὸ δὲ χρυσίον δὲν ἐδέχθη ὅθεν ἀ-
 πεκρίθη οὕτως εἰς τὸν βασιλέα.

* Τῷ εὐσεβεστάτῳ αυτοκράτορι τοῦ Βουλ-
 γαρικοῦ σκήπτρου, βασιλεῖ Πέτρῳ, ὁ πτωχὸς
 Ἰωάννης. Ὅλα τὰ δῶρα τῆς ὑμετέρας βασι-
 λείας δὲν εἶναι χρήσιμα εἰς ἡμᾶς· ὅθεν τὰς μὲν
 ὀπωρὰς μόνον ἐδέχθη καὶ ἐπαινῶ τὴν ὁμῶν ἀ-
 γάτην, τὸ δὲ χρυσίον, ὃς ἔχη ἡ βασιλεία σου, διό-

τι αὐτὸ πολλὰ βλάπτει τοὺς μοναχοὺς, μάλισ-
τα δὲ εἰς τοὺς ἀναχωρητὰς εἶναι παντελῶς ἀ-
χρηστον, διότι εἰς τί να μεταχειρισθῶν τουτο;
Ἐάν λοιπὸν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν θέλῃς
να κληρονομήσῃς, ὦ βασιλεῦ, γενοῦ πρῶτος καὶ
εὐκολοπληρσίαςτος εἰς τοὺς ὑπηκόους σου, ἔχων
τὰς βασιλικὰς ταύτας ἀρετὰς, τὴν συμπάθειαν
δηλαδὴ καὶ τὸ ἔλεος, διότι διὰ μέσου αὐτῶν θά
λάμπη περισσώτερον ἢ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα
τῆς βασιλείας σου, ἵνα χαροποιῇ ὅλους ἐκεῖ-
νους, ὅσοι ἐμβαίνουν καὶ ἐκβαίνουν ἀπὸ τοῦ πα-
λάτιου τῆς σῆς γαληνότητος. Φεῦγε τὰς ἀδι-
κίας καὶ ἀρπαγὰς. Ἔχε τὴν μὲν μνήμην τοῦ
θανάτου ὡς ἀχώριστον σύζυγον· τοὺς δὲ ἀνα-
στεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα ὡς φίλτατα τέκνα
σου. Γενοῦ εὐπειθὴς καὶ ὑπήκοος εἰς τὴν Ἐκ-
κλησίαν τοῦ Χριστοῦ τὴν Μητέρα σου, καὶ τί-
μα τοὺς ἐν αὐτῇ πρωτοθρόνους, ἤτοι τοὺς Πα-
τριάρχας, ἵνα καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόν-
των, βλέπων τὴν ταπεινώσιν σου, χαρίσῃται σοι
τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἠτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν ἐν
τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσίου λαβὼν ὁ
βασιλεὺς, κατεφίλει, καὶ συχνάκις τὴν ἀναγι-
νωσκῶν, χαίρων ὡς ἂν εἶχε θησαυρὸν, καὶ με-
γάλως ἐξ αὐτῆς παρηγορούμενος. Ἐμεινε λοι-
πὸν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τοῦ Ρίλα μέχρι τέλους
τοῦ ὄσιου· ὅθεν πολλοὶ ἀδελφοὶ ἐλθόντες εἰς αὐ-
τὸν τὴν παρεκάλεσαν καὶ τοὺς ἐδέχθη, διὰ να
μιμῶνται τὴν ἔνθεον πολιτείαν τουκ. Ἐπειδὴ
δὲ ἐπλήθυναν οἱ μαθηταὶ του, ἔκτισεν ἐκεῖ ἐκ-
κλησίαν καὶ μοναστήριον, καὶ πολλοὺς σεση-
μαμένους προσέφερεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἀσθε-
νεῖς διαφόρους καὶ δαιμονισμένους παλλὰς ἰα-
τρύσας. Προγνωρίσας δὲ ὁ ἀοίδιμος τὸν θά-
νατόν του, ἐκοινῶνσε τὰ θεία μυστήρια· εἶτα
ἐκχρηθεὶς τοὺς μαθητὰς του, παρέδωκε τὴν ἁ-
γίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ζήσας χρό-
νους ἐβδομήκοντα. Ἐτάφη δὲ τὸ λείψανον τοῦ
ἁγίου παρὰ τῶν μαθητῶν του ἐκεῖ εἰς τὸ σπή-
λαιον.

Μετὰ δὲ τὸν ἐνταφιασμόν του ἀνέδιδεν εὐω-
δία ἀπὸ τῶν τάφου του· ὅθεν ἀναίεκτες αὐτόν
οἱ μαθηταὶ του, εὑρον τὸ ἅγιον λείψανον σῶον,
πλήρες εὐωδίας καὶ δεδοξασμένον μετὰ τὴν θείαν
χάριν· ὑστερὸν δ' ἐφάνη ὁ ὄσιος εἰς τοὺς μαθη-
τὰς του καὶ εἶπεν αὐτοῖς να χαρίωσιν τὸ λεί-
ψανόν του εἰς τὴν πόλιν Σοφίαν. Ἐκεῖ λοιπὸν
αὐτὸ εὐρισκόμενον ἐτέλεε πολλὰ θαυμάσια·
ὅθεν ὁ Καίσαρ, Χρῆλιος ὀνόματι, ἐλάβειν φε-
ρόμενος πρὸς τὸν ἅγιον, ἔκτισεν ἐκεῖ μονα-
στήριον μέγα εἰς ἄνομα τῆς γενέσεως τῆς

θεατόκου· ὅτε δὲ ὁ κράλης ἰ τῆς Θόγγαρίας
ἠχημαλώτησε τὴν ῥηθείσαν πόλιν Σοφίαν, τότε
ἐπῆρε καὶ τὸ λείψανον τοῦ ὁσίου καὶ ἀπεθησαύ-
ρισεν αὐτὸ εἰς τὴν ἰδικήν του πόλιν τὴν ἀπε-
λουμένην Ὀστρογόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ταύτης ἐπί-
σκοπος ἐβλασφήμει κατὰ τοῦ ἁγίου, λέγων,
ὅτι δὲν εὑρισκεν αὐτὸν γεγραμμένον ὁμοῦ μετὰ
τοὺς παλαιοὺς ἁγίους, διὰ τὴν βλασφημίαν του
ταύτην ἐβώβανεν αὐτόν ὁ ἅγιος· μετανοήσας
δὲ ὑστερὸν καὶ προσελθὼν μετ' εὐλαβείας εἰς
τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου, ἐλάβε τὴν λύσιν τῆς
γλώσσης του. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέπων ὁ
κράλης, ἐκόσμησε τὴν θήκην τοῦ λειψάνου μετὰ
ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ἔστειλεν αὐτὴν μετὰ
τιμὴν ὀπίσω εἰς τὴν Σοφίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων Ἰωάννης
ὁ Ἀσάνης, ἀνακτῆσας τὴν πόλιν Σοφίαν, καὶ
ιδὼν καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον λείψανον, ἔ-
γραψε πρὸς τὸν Τορνόβου ἀρχιερέα, καὶ ἦλθε
καὶ ἐπῆρε τὸ ἅγιον λείψανον ὁμοῦ μετὰ τὸν κλη-
ρὸν του καὶ ἀπεθησαύρισεν αὐτὸ μετὰ τιμὴν εἰς
τὴν βασιλικὴν καθέδραν, ἤτοι εἰς τὴν πόλιν
Τορνόβου, ὅπου ἔκτισε καὶ ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνό-
ματι τοῦ ἁγίου τούτου Ἰωάννου. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ
ἀγαρηνοὶ ἐπῆραν τὴν πόλιν τοῦ Τορνόβου, με-
τεκομίσθη τὸ λείψανον ἀπὸ τὸν Τορνόβου εἰς
τὸ μοναστήριον τῆς Ρίλας, ὅπου εὐρισκεται ἕως
τῆς σήμερον, εὐωδίαν ἀρρητον πνέον, καὶ ἰά-
σεις παρέχον εἰς τοὺς μετὰ πίστεις τοῦτο
προστρέχοντας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ' τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος
ΑΡΤΕΜΙΟΥ.

Ὁ πάντα λαμπρὸς Ἀρτέμιος ἐν βίῳ,

Τμηθεὶς ἀνῆλθεν εἰς ὑπέρλαμπρον κλέος.

Ἐικάδι Ἀρτέμιος πυκινόφρων ὄσος ἐκάλυψεν.

† Ὁστος ὁ μακάριος Ἀρτέμιος ἔγενε· ὄσος
καὶ εὐχουστάλιος, ἤτοι μακάριος καὶ εὐχαιστος τῆς
Ἀλεξανδρείας· ὁμοίως ἔγενε καὶ πατριάρχος
ἀπὸ τῶν μέγαν Κωνσταντίνου τὸν βασιλέα· ἐν
ἔτει τλ' (336), ὅτε δὲ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς
ἔγενε βασιλεὺς ἐν ἔτει τξβ' (361), καὶ ἐτιμώ-
ρει τοὺς χριστιανούς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, τότε
ὁ μακάριος οὗτος Ἀρτέμιος ἀπέκλητος ὑ-

Κράλης λέγεται οἰδηγόμενος Σλαβονετί. Σ. Ε.

ἤλθεν εἰς τὸ μαρτύριον. Παρασπασθεὶς δὲ ἐνώπιον τοῦ ἀποστόλου, ἤλεγξε τὴν ἀποστασίαν αὐτοῦ καὶ παρονομίαν. ὤθεν ἔθειραν αὐτὸν μετὰ βλάβης καὶ ὤμα καὶ κατεξέσχισαν τὴν βράχην τοῦ γαστροῦ καὶ ἀποσπαστὰ, καὶ μετὰ ἀγκίδας σιδηρὰς ἐκάρφωσαν τὰ πλευρὰ καὶ τὰ βλέφαρά του· ἔπειτα ἔσχισαν εἰς δύο μίαν πλάκα μεγαλωτάτην καὶ ἀναμέσον αὐτῆς ἔβαλον τὸν ἅγιον. Ἀπὸ δὲ τοῦ ὑπερβολικοῦ βάρους τῆς πέτρας, τόσον ἐσφίγγθη τὸ σῶμα του, ὥστε ἐκδηκάν ἐξω αἱ ὀφθαλμοὶ καὶ εἶτα ἐτράβισαν ἐξω τὰ ἐνδοσθία του, καὶ κάθε του μέλος ἐσύντριψαν, καὶ τέλος ἀκεφάλισαν αὐτόν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ τρισμακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀμάραντον στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐφέρθη ἀπὸ τῆς Ἀκτιώχειαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν παρὰ τινος γυναικῆς διακόνου, καλουμένης Ἀριάτης καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τόπον λεγόμενον Ὁξείαν.

Ἄξιον δὲ εἶναι νὰ προσθέσωμεν ἐδῶ καὶ μερικῶν θαυμάτων τοῦ ἁγίου διήγησιν ἀνθρώπος τις ἔχων τὰ δίδυμά του πολλὰ ἐξωγαγμένα ἀπὸ τὸ σπᾶσιμον, ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου κλαίων καὶ ζητῶν τὴν ἰατρειάν. Ἐκείτετο λοιπὸν ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἐπάνω εἰς στῆμα, καὶ ὀλίγον ὑπνώσας, βλέπει τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον εἰς τὸν ὕπνον του λέγοντα αὐτῷ, δεῖξόν μου τὸ πάθος σου, ὃ δὲ εἰδείξας τὸν τόπον, ὅπου εἶχε τὸ πάθος. Τότε ὁ ἅγιος κίψας καὶ πᾶσας ἐπιτήδεια μετὰ τῆς δύο του χεῖρας τὸ σπᾶσιμον τῶν διδύμων του, ἐσφίγγεν αὐτὸ ὅσον ἐδέναιτο, ὃ δὲ ἀσθενὴς πονήσας μεγάλως καὶ φρονάξας τὸ, οὐαί μοι, ἐξυπνήσας καὶ εἶρε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὕγιη δόξαζων τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἅγιον.

Ἄλλος πάλιν ἔχων τρεῖς κήλας (φούσκας) εἰς τὰ δίδυμά του, ὤπηγεν εἰς τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον κατ' ἐκαμὲν Ἀγρυπνίας, ἀποκαμῶν δὲ ἀπὸ τῆς ἀγρυπνίας ἐκοιμήθη· καὶ ἰδοὺ φαίνεται ὁ ἅγιος εἰς αὐτόν, κατὰ γωνίαν τὸ πάθος καὶ ψηλαφήσας μετὰ τῆς χεῖρας του, ἐσφάραξεν αὐτὸ μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ· ἔπειτα κεντήσας αὐτὸν εἰς τὴν πλευράν, ἄγεινον ἀφαντος. Ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐξυπνήσας, εὔρεν ἑαυτὸν ὕγιη, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἅγιον. Ἄλλος δὲ πάλιν ἔχων μίαν μεγάλην κήλην εἰς τὰ δίδυμά του, ὤπηγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, παρακαλῶν αὐτόν διὰ νὰ τὸν ἰατρεύσῃ. Ὁ δὲ ἅγιος φανείας εἰς τὸν ὕπνον του, ἔσχισας μετὰ χαίρια τὸ πάθος του, καὶ ἐχύθη ὕλη παλλὰ καὶ βρωμερά. Ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐξυπνήσας, τὸν μὲν ἑαυτὸν τοῦ εὔρεν ὕγιη, τὰ δὲ ἐνδύματά του

καὶ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς εὔρε γεμάτα ἀπὸ βρωμίας καὶ βρώμαν πολλήν.

Ἄλλος πάλιν νεωστὶ ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἀκούσας ἀπὸ ἑνα χριστιανὸν τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, ἐπίστευσεν αὐτὰ ἀδιστακτως. Ὅθεν ἐπειδὴ αὐτὸς εἶχεν ἑνα συγγενῆ εἰς τὴν Ἀφρικὴν πάσχοντα καὶ κινδυνεύοντα ἀπὸ τὸ σπᾶσιμον τῶν διδύμων, ἐπῆρεν ὅσα ἦσαν ἐπιτήδεια διὰ νὰ κάμῃ ἀγρυπνίαν καὶ ὤπηγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, ἵνα παρακαλέσῃ τὸν ἅγιον διὰ τὸν συγγενῆ του· ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσε τὴν ἀγρυπνίαν, ἐπῆρεν ἐλαιὸν ἀπὸ τὴν κἀνδήλαν τοῦ ἁγίου καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου ἔμενον. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀρτέμιος κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἠγρύπνει ὁ ρηθεὶς χριστιανὸς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὃ τοῦ θαύματος! ὤπηγεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ σταθεὶς ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην τοῦ πάσχοντος, λέγει εἰς αὐτόν· ἐπειδὴ ὁ συγγενὴς σου μετὰ παρεκάλεσεν ὑπὲρ σου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξῃς ἀς ἦσαι ὕγιης. Ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐξυπνήσας, εὔρε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὕγιη ἐν ἀληθείᾳ· ὅθεν καὶ δόξαν ἀπέδωκεν εἰς τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐγνώριζε, ποῖος ἦτον ὁ χάριτας εἰς αὐτόν τὴν ὑγιείαν, ἠγάπα νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά του· ὅθεν γράφει εἰς τὸν συγγενῆ του ἐκείνον, ὅστις παρεκάλεσε περὶ αὐτοῦ τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον καὶ τοῦ φανερόν, ποίαν ἡμέραν ἐφάνη εἰς αὐτόν ὁ ἅγιος καὶ πῶς ἰατρεύσεν αὐτόν μετὰ τελειότητα. Ὁ δὲ συγγενὴς τοῦ ταῦτα μαθὼν, ἐνόησεν ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγεινεν ἡ ἀγρυπνία εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν

Ἐἰς πολλὰ καὶ διάφορα μέρη εὑρίσκονται τὰ πνεύματα καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων, ἐκ τριῶν καὶ ἐναγούτων ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ διαφόρους ἐνεργείας καὶ χάριτας, - εἴτε αἰσῆτος αἱ ψυχαὶ ἐσθῶν, ὡς θέλουσι τινες, εἴτε ἐμμέσως διὰ τῶν Ἀγγέλων, ὡς θέλουσιν ἄλλοι ἢ μᾶλλον, καὶ ἀληθεατερογ εἰπεῖν, διὰ τῆς θείας χάριτος. Τί λέγω; αἱ τῶν ἁγίων ψυχαὶ πανταχοῦ βρωῆσι καὶ ἐνεργοῦσιν, ὡς λέγει ὁ μέγας Βασίλειος. Ἐὰ τῶν Ἀγγέλων ἀναριθμητὰ πλήθη. Καὶ μετὰ τούτων τὰ τῶν Πατέρων ἅγια πνεύματα (αἰδεσθήσεται ἡ Παρθένος) οὐδαὶ γὰρ ταύτων ἐστὶν ὅχι πανταχοῦ καθορᾶ. (Λόγ. περὶ παρθεν.) Πῶς δὲ τῶν γίνεται; ἀκουσον. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις πανταχοῦ ἐστὶν ὡς φῶς ἀπεριόριστος. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ψυχαὶ ἐστὶν ἁγίων νηρημῆσαι ἐστὶ τῶν πανταχοῦ ἐντὶ Θεῷ, καὶ τῆς πνεύματος τοῦ Θεοῦ χάριτος, διὰ τοῦτο καὶ αὐταὶ διὰ τῆς παρουσίας οὐσίας χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἢ ἡνωται, παρεκαλεῖται γίνονται· οὐ κατὰ φύσιν καὶ οὐσίαν περιγραφεῖται γὰρ καὶ περιόρισται αὐταὶ τῷ λόγῳ τῆς οὐσίας εἶσιν, ἀλλὰ κατὰ χάριν καὶ ἀγάπην θεῶν.

ἔλασσαν ὁ ἅγιος τὸν συγγενῆ του εἰς τὴν Ἀφρικήν, καὶ μεγάλως ἐθαύμασεν. Ὅθεν ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν, διηγούμενος καὶ τὸ θαῦμα εἰς τοὺς ἐκεῖ παρόντας· ἀκολούθως δὲ ἔγραψεν εἰς τὸν συγγενῆ του πῶς ἠκολούθησεν ἢ ὑπόθεσις, καὶ πῶς ὁ τοῦτον ἱατρούσας εἶναι ὁ ἅγιος Ἀρτέμιος.

Ἄλλος χριστιανὸς ἔχων βάρος ἀνυπόφορον εἰς τὰ δίδυμα, ἐζήτηε τὴν ἱατρούσαν· ὁ δὲ ἅγιος Ἀρτέμιος ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀδελφε, ὑπάγε εἰς τὸν γείτονά σου Ἰωάννην τὸν χαλκέα καὶ βάλε τὴν κήλην τῶν διδύμων σου ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμωνά του, καὶ εἰς ἐκεῖνος κτυπήσῃ αὐτὴν δυνατὰ μὲ τὸ πυρωμένον σφυρίον του, εὐθὺς θὰ ἱατρευθῆς. Ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐφοβεῖτο νὰ κάμῃ τοῦτο, ὡς ἄδυνηρόν. Ὅθεν πάλιν ἐφάνη ὁ ἅγιος εἰς αὐτὸν καὶ πάλιν τοῦ λέγει τὰ αὐτὰ, ὁ δὲ ἀσθενὴς πάλιν ἐφοβεῖτο νὰ κάμῃ τοῦτο. Τότε ὁ ἅγιος καὶ τρίτον φανείσας εἰς αὐτὸν τῷ λέγει· Πιστευσόν μοι, ἀδελφε, ὅτι ἂν δὲν κάμῃς τοῦτο, ὅπερ σοὶ εἶπον, ποτὲ δὲν θὰ ἱατρευθῆς, ὁ δὲ ἀσθενὴς θέλων καὶ μὴ θέλων, ἐξ ἀνάγκης ὑπῆγεν εἰς τὸν χαλκέα, καὶ ἔβαλε τὸ σπασίμῳ του ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμωνα ἐκεῖνου. Βλέπων δὲ τὸ πυρωμένον σφυρίον ὅτι κατέβαινον ἐπάνω εἰς τὸ σπασίμῳ του, ἐτραβίχθη ὀπίσω ἀπὸ τὸν φόβον του, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς τὸ σπασίμῳ ἠφανίσθη καὶ τὸ σφυρίον ἐκτύπησεν ἐπάνω εἰς τὸν ξηρὸν ἄκμωνα. Ἐθαύμασαν δὲ καὶ οἱ δύο, ὅ,τε χαλκεὺς καὶ ὁ ἀσθενὴς διὰ τὸ παραδοξὸν αὐτὸ θαῦμα· ὅθεν καὶ οἱ δύο ἐδόξασαν καὶ εὐχαρίστησαν ἐξ ὅλης καρδίας τὸν Θεόν, ὅστις ἐδόξασε τόσο τὸν μάρτυρά του Ἀρτέμιον.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλος χριστιανός, λαβὼν μὲ πίστιν θερμὴν ἔλαιον καὶ κηρία ὑπῆγειν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, καθ' ὁδὸν δὲ ἐρωτήθη ἀπὸ ἑνα ράπτου, ποῦ ὑπάγει· ὁ δὲ χριστιανὸς μετ' εὐλαβείας ἀπεκρίθη, ὑπάγω εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου νὰ προσευχηθῶ. Καθὼς δὲ ὑπῆγε παρεμπρός, φωνάζει πάλιν ὁ ράπτης καὶ λέγει· ἀδελφε, ὅταν ἐπιστρέψῃς ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον, φέρε μοι μίαν κήλην τῶν διδύμων. Ἐλεγε δὲ τοῦτο περιγελῶν τὸν ἅγιον, ὅτι ἱατρύει τὰ σπασίματα τῶν διδύμων· ὁ δὲ χριστιανός, χωρὶς νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν φλύαρον λόγον τοῦ ράπτου, ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἅψ'· εὐθὺς δὲ ἐτελειώσεν ἡ θεία λειτουργία, ἐγύριζεν εἰς τὸν οἶκόν του. Περιπατοῦντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὸν δρόμον, ἤρτισαν νὰ καταβαίνου τὰ δίδυμά του, καὶ ἀπεκρίθη·

κατέβησαν πολὺ, καὶ τὰ σπασίμῳ του ἤρτισαν· ἐνόησεν ὅτι δεῖ τὸν περιγελασμένον λέγειν ἐκεῖνον τοῦ ράπτου, ἔπαθε τὸ πάθος αὐτό. Ὅθεν μόλις καὶ μετὰ βίας ἐδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ράπτου, ἀπνους σχεδὸν ὢν, ἀπὸ τοὺς πόνας καὶ ἀφώνας· ἐκατηγόρει λοιπὸν τὸν ράπτην καὶ τὸ σπασίμῳ ἐδείκνυε καὶ ἐβεβαίονεν, ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν ἤθελε πάθῃ τοῦτο, ἀνίσως αὐτὸς δὲν ἔλεγε τὰς φλυαρίας ἐκεῖνας καὶ τὰ ἄστα γέλωτος λόγια· ὅθεν ἐκ τούτου ἦλθεν καὶ οἱ δύο εἰς λογομαχίας καὶ ἐριδας.

Οἱ δὲ παρευρεθέντες ἐκεῖ ἡρώτων νὰ μάθωσι τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν μάχονται· τότε ὁ πάσχων διηγῆθη τὸν τρόπον καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους· θέλων δὲ νὰ δεῖξῃ καθαρῶς τὴν ἀλήθειαν, ὅτι μὲ ὑπερβολὴν ἠδικήθη ἀπὸ τὸν ράπτην, ἐσήκωσε μὲ θυμὸν τὰ φορέματά του, διὰ νὰ δεῖξῃ εἰς τοὺς ὄρωντας τὸ σπασίμῳ δὲ περ ἔπαθε, καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! αὐτὸς μὲν εὗρεν ἑαυτὸν ὑγιῆ, ὁ δὲ ράπτης ἐφώναζεν, οὐαί μοι! καὶ ἐδείξεν εἰς ὅλους τὸ σπασίμῳ τῶν διδύμων, ὅπερ τότε παρευθὺς συνέβη εἰς αὐτόν. Ὅλοι λοιπὸν οἱ παρευρεθέντες, ἰδάντες τὸ αἰφνίδιον τοῦ σπασίματος, καὶ ὅτι ἀπὸ τὸν χριστιανὸν ἐκεῖνον μετέβη τὸ πάθος εἰς τὸν ράπτην, ἔγειναν ἐκθαμβοί· καὶ εἰς μὲν τὸν Θεόν καὶ τὸν τούτου μάρτυρα Ἀρτέμιον ἀπέπεμπον δόξαν καὶ εὐχαριστίαν, εἰς δὲ τὸν ράπτην ἔλεγον· μὴ λυπήσαι ἀδελφε· δικαία εἶναι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ, διότι ἐκεῖνο ὅπερ ἐζήτησας, ἐμείνω καὶ ἔλαβες· σπασίμῳ ἐζήτησας, σπασίμῳ καὶ ἔλαβες. Μὲ τοιοῦτον τρόπον δοξάζει καὶ εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν ὁ Θεὸς τοὺς θεράποντάς του (τὸν κατὰ πλάτος μεταφρασμένον βίον τοῦ ἁγίου τούτου ἄρα εἰς τὸν Παράδεισον, τὸν ὁποῖον βίον ἑλληνιστὶ συνέγραψε Συμεὼν ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ. Σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰσθῶρων καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα. »⁴

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΕΒΟΡΗΣ** καὶ **ΕΙΝΩΗΣ** λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

- * Ἀθῶν· Ἐβόρην καὶ εὐναθλον Ἐνόην,
- * Ἀθῶν λάτραι κτείνουσι ἀθλητοκτόνοι.

⁴ Σημειώμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐκδιώρθησεν ἡν φαρμακίαν ἀκολούθῳ τοῦ ἁγίου τούτου Ἀρτεμίου, ἥτις ἦεν εἰς πολλὰ σφαλερὰ καὶ ἐπιλήθημα ἐν χειρογράφοις παλαιῶν.

* Τῆ αὐτῆ ἡμέρα μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν
ΜΑΤΡΩΝΗΣ τῆς *Χιωματίτιδος*.

- * > Αὐτοῦσε κέρον ἐμπλεῶν ἀνομιῶν,
- * Νύμφη Ματρῶνα νῦν κερύστη νυμφίᾳ.

* Αὕτη ἡ ὁσία πατρίδα μὲν εἶχε τὴν νῆσον Χίον, καταγομένη ἀπὸ ἐν χωρίον ὀνομαζόμενον Βολισσόν· οἱ δὲ γονεῖς αὐτῆς ὀνομάζοντο Λέων καὶ Ἄγνα, εὐσεβεῖς εἰς τὸν Θεόν, σεμναὶ εἰς τὰ ἥθη, καὶ ὀνομαστότεροι ἀπὸ τῶν ἄλλουσι εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν πλοῦτον. Αὕτη λοιπὸν ἡ μακαρία, ἐπειδὴ καὶ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εἶχε γνῶσιν πολλήν, ἠγάπησε τὸν Θεόν, καὶ καταφρονήσασα πᾶσαν ἄλλην ἀγάπην γήινων καὶ προσπάθειαν κοσμικὴν, καὶ ἀφήσασα χωρίον καὶ γένος καὶ γονεῖς, ἐγένετο ξένη καὶ παρεπίδημος, διὰ τὸν ἐπὶ γῆς οἰῆμας φανέντα ξένον Κύριον. Ἀπὸ δὲ τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβε παρὰ τῶν γονέων τῆς, μέρος μὲν ἐμοίρασεν εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ, ὅσον δὲ ἄλλο μέρος ἔμεινε τὰ ἐξώδευσε καὶ ἔκτισεν ἐκκλησίαν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ ταύτην ἀφιέρωσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

* Ὅτε δὲ ἤνοιξε τὰ θεμέλια τῆς ἐκκλησίας, εὐρέθη ἐκεῖ πολὺς θησαυρὸς· ἴσως διὰ δύο αἰτία, ἢ κατὰ ἐνέργειαν τοῦ διαδόλου, διὰ τὴν ἐμποδισθῆ τὸ καλόν, ὅπερ ἐπεχειρίσθη ἡ ἁγία, ἢ κατὰ ἐνέργειαν Θεοῦ, διὰ τὴν φανερωθῆ εἰς ὅλους ἡ ἀπέχθεια τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ ὁσία εἰς τὸν φθαρτὸν καὶ μάταιον πλοῦτον, ὃ καὶ μάλλον ἐκ τῶν ἔργων ἐφάνη ἀληθές. Διότι, ἀντὶ τὴν χάριν ἡ ἁγία διὰ τὴν εὐρεσιν τοῦ θησαυροῦ, αὕτη ἐξ ἐναντίας προσηυχῆθη καὶ παρεκάλει τὸν Θεόν νὰ ἀφανισθῆ ἀπὸ τὸ μέσον ὃ εὐρεθεὶς ἐκεῖνος θησαυρὸς. Εἰσῆκουσε λοιπὸν ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς τῆς, καὶ ὁ θησαυρὸς ἐκεῖνος, ὃ τοῦ θαύματος! εὐθὺς μετετρέπη εἰς κάρβουνα ἐσβεσμένα· οὐ μόνον δὲ τὴν ῥηθείσαν ἔκτισεν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ λουτρὸν ὠκοδόμησεν ἡ ὁσία διὰ τοὺς ἀσθενεῖς ξένους. Τόσον δὲ κατεξήρανε τὸ σῶμά τῆς, ὥστε ἐφαίνετο σχεδὸν ἄσαρκος.

* Ἡ ἐργασία τῆς ὁσίας ταύτης ἦτο προσευχὴ καὶ ψαλμωδία καὶ δάκρυα τὰ ὅποια εἶχεν ὡς τρυφήν καὶ πιστόν, διότι καιομένη ἀπὸ τὸν ἔνθεον ἔρωτα, ἰδρῶσίζετο μὲ τὰ δάκρυα τὰ ἐκ τοῦ τοιοῦτου γινώμενου ἐρωτός. Ὁ νοῦς αὐτῆς ἦτον οὐράνιος, ἀναφερόμενος ὅλος εἰς τὸν Θεόν, ἐπὶ τὸν ὅποιον ἐρωτίζετο καὶ ἐλάμπετο. Μὲ τὰς τοιαύτας δὲ ἀρετὰς εὖσα στολισμένη ἡ μακαρία, ἠξιώθη νὰ λάβῃ καὶ τὴν τῶν θαυμάτων χάριν τε καὶ ἐνέργειαν, τόσον μεγάλην

καὶ πλουσιοπάροχον, ὥστε δι' αὐτῆς ἀνέστησε καὶ νεκρὸν. Ἐλθόντων ἐξαπατῶν τὴν ἐποχὴν ἐχθρῶν καὶ πολεμίων εἰς τὴν νῆσον τῆς Χίου, καὶ περικυκλώσαντος τὴν χώραν ἐνδὸς ἔθνους βαρβάρου τε καὶ θηριώδους, εἰς ἀπὸ πᾶντοῦς ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ὁσίας καὶ ἐπεχείρισεν ὁ ἀναίσχυτος νὰ βιάσῃ μίαν παλογραίαν εἰς αἰσχρὰν πράξιν· ὅθεν εὐθὺς εὐρέθη νεκρὸς. Τεῦτον δὲ βλέπουσα νεκρὴν ἡ ἁγία, ἐσπλαγχνίσθη καὶ διὰ τῆς προσευχῆς τῆς ἀνέστησεν αὐτόν, λέγουσα· Διατί, ὦ ἀνάγχε ἀνθρώπε, ἐτόλμησες νὰ κάμῃς τοιοῦτον ἐπιχειρήμα; ἀνάστα, καὶ εἰς τὸ ἔξῃς μὴ ἐπιχειρήσεις τοιαῦτα ἔργα ἀνόσια. Καὶ ταῦτα εἰπούσης, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ὁ ἀκίητος ἐκινεῖτο, καὶ ὁ πρῶτον ἀπνους καὶ νεκρὸς ζῶν κατ' ἐμπικίας ἐδείκνυτο· τὸ θαῦμα δὲ τοῦτο ἐγένετο ὅλης τῆς χώρας ἀφέλεια, διὰ τὴν αἰ ἄλλοι βαρβάροι μαθόντες αὐτὰ, εὐλαβήθησαν καὶ τὴν ἀγριότητα μετέβαλον εἰς ἡμερότητα· ὅθεν καὶ δεῦτερον ἐλθόντες οἱ αὐτοὶ εἰς τὴν Χίον δὲν ἐκακοποίησαν κανένα ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους τῆς.

Μὲ τὰς τοιαύτας λοιπὸν χάριτας διαλέμπουσα ἡ ἁγία, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἀφῆκε δὲ μετὰ θανάτου τὸ ἱερὸν αὐτῆς λείψανον πλοῦτον ἀναφαίρετον καὶ πηγὴν ἀένναον θαυμάτων εἰς ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους τῆς νήσου Χίου, ἀπὸ τοῦ ὁποῦν πηγάζουσι ποικίλαι ἰατρεῖαι πολλῶν καὶ διαφόρων ἀσθενειῶν τοῖς μετὰ πόθου καὶ πίστεως εἰς αὐτὸ πλησιάζουσι. Ἄγία δὲ Κυρία ἐπωνομάζεται ἡ Ὅσια αὕτη παρὰ πᾶσι τοῖς Χίοις, διότι ἔλαβε τὴν κατὰ τῶν παθῶν κυριότητα. (Ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία τῆς ἁγίας ταύτης περιέχεται εἰς ἑξαχριστὴν φυλλάδα τετυπωμένην, καὶ εἰς τὸ βιβλίον Λεμλωνάριον. ¹)

* Ὁ ὄσιος καὶ θεοφόρος πατήρ ἡμῶν ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, ὁ γιος ἀσκητῆς, ὁ Πελοποννησίως, οὗ τὸ λείψανον εἶστιν ἐν Κεφαλήνῃ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * > Γεράσιμος κάλλιστον ἤρατο στέφος.
- * Ἐκ τῆς ἀνωθῆς δεξιᾶς τοῦ Κυρίου.

* Οὗτος ὁ νεοφανὴς ὄσιος Γεράσιμος ἦτον ἀπὸ τὴν περίφημον Πελοπόννησον, καταγόμενος ἀπὸ τὸ χωρίον τῶν Τρικκάλων· οἱ δὲ γο-

* Σημειώσαι ἐπι-ἐγκώμιον ἐπέλεξεν εἰς τὴν ὁσίαν ταύτην Μακρίμωσ Παῖδας ὁ Πέδου Μητροπολίτης, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁβ εἶνα τῆς τῆς κερύστης ἡμῶν πατηγούρας.» (συνεχίζεται ἐν τῇ τῶν ἁγίων βιβλίῳ.)

νεις αὐτοῦ ὠνομάζοντο Δημήτριος καὶ Καλή, οἵτινες ἐπεκαλοῦντο Νοταράδες. Γεννηθεὶς λοιπὸν αὐτός, ἐδόθη εἰς μάθησιν ἱερῶν γραμμάτων, τὰ ὅποια καὶ ἔμαθε, τυχὸν δεξιᾶς φύσεως· ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆν πατρίδα του καὶ ὑπῆγεν εἰς Ζάκυνθον, ἐκεῖθεν δὲ ἐτριγύρισεν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θετταλίαν· ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Προποντίδα καὶ Χαλκηδὼνα. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω καὶ ἐσύναξεν ὡς μέλισσα ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἐνασκουμένους πατέρας τὰ κάλλιστα ἀνθὴ τῆς ἀρετῆς· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου καὶ πάροικῆσας, ἐχειροτονήθη παρὰ τοῦ τότε Ἱεροσολύμων Γερμανοῦ ὑποδιάκονος, διάκονος καὶ πρεσβύτερος. Καὶ ἐν μὲν τῷ ἁγίῳ Τάφῳ, ἔγεινε καθὼς ἀπὸ τῆς ἑνα χρόνον, εἰς δὲ τὸν βῆθεντα Πατριάρχην ὑπηρέτησε χρόνους δώδεκα. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, διεπέρασε ἐκεῖ νησιτικὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας, κατὰ μίμησιν τοῦ Κυρίου, καὶ πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον.

Εἶτα ἀναχωρήσας ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ὑπῆγεν εἰς τὸ Σίναϊον ὄρος, καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Ἀντιόχειαν καὶ Δαμασκὸν καὶ ὅλην τὴν Αἴγυπτον, εἶτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐγύρισεν πάλιν εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἐκεῖ δὲ διήνησε χρόνους πέντε μέσα εἰς σπηλαιον, τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν μεταχειριζόμενος τρώγων μόνον κολοκύνθια βρασμένα χωρὶς ἄλας, καὶ ὄσπρια βρεγμένα εἰς τὸ νερόν, χωρὶς νὰ φάγη ὀλοτελῶς ψωμίον. Ἀπὸ τῆν Ζάκυνθον δὲ ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς Κεφαλονίαν, καὶ ἐκεῖ εὗρων ἕνα τόπον, Σπηλαία ὀνομαζόμενον, διέτριψε χρόνους πέντε καὶ μῆνας ἑνδεκα· εἶτα ὑπῆγεν εἰς τόπον καλούμενον Ὀμαλά, καὶ ἐκεῖ εὗρων ἕνα ναὸν μικρὸν καὶ παλαιόν, ἀνεκαίνισεν αὐτὸν ἐκ βάθρων. Κτίσας δὲ κελλία, ἐποίησε μοναστήριον γυμνασίον, ἐπονομάσας αὐτὸ νέαν Ἱερουσαλήμ, εἰς τὸ ὅποιον ἐσυνάχθησαν εἰκοσιπέντε καλογραφαί. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος ἦτον ὁ ἅγιος οὗτος ὁμοίως μὲ τὸν ἅγιον Θεοδόσιον τὸν Κοινοδιάρχην, ἐκτὸς μόνον τοῦ γενεῖου, τὰ ὅποια εἶχεν οὗτος ὀλίγον ξανθόν. Φθάσας λοιπὸν ὁ ὁσίος εἰς βαθύτατον γῆρας προεγνώρισε τὸν θάνατόν του, καὶ συνάξας τὰς καλογραφαίς, ἐκατήχησεν αὐτὰς καὶ ἐδίδαξεν· εἶτα εὐλογῆσας αὐτάς, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ἐν ἔτει ἀφοθ' (1579), Αὐγούστου τε. Ἐπαύθη δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐορτάζεται ἡ Κοιμήσις

τῆς Θεοτότου, διὰ τοῦτο ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου μετετέθη εἰς τὴν παρούσαν εἰκοστὴν τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅτε ἔγεινε καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ λειψάνου, τὸ ὅποιον εὗρήθη σῶον καὶ ὀλόκληρον, πάντα διασῶζον τὰ σημεῖα τῆς ἀγιότητος· δηλαδὴ τὸν κροκοθαφῆ χρωματισμὸν καὶ τὴν ἀρρητον εὐωδίαν, καὶ τὰ παράδοξα θαύματα, ὅσα ἐνεργεῖ εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐν μόνον ἀναφέρομεν ἐδῶ.

Μία γυνὴ εὕρισκομένη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου, κατ' ἐνέργειαν τοῦ διαβόλου ἔπεσε μέσα εἰς τὸ πηγάδι ἐν καιρῷ τῆς νυκτός, ὁ δὲ ἅγιος φανείσ καὶ φωνάξας μὲ τὴν συνειθισμένην φωνὴν του, ἐβάστασε τὴν γυναῖκα καὶ δὲν ἄφηκεν αὐτὴν νὰ βλαβῆ ἢ νὰ βυθισθῆ εἰς τὸ νερόν· ἀκούσασαι δὲ αἱ καλογραφαί τὴν συνήθη φωνὴν τοῦ ἁγίου, ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ἐγύριζον εἰς ἕν καὶ ἄλλο μέρος, ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἀκούσωσι καὶ δεῦτερον τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τοῦ διδασκάλου των. Ζητήσασαι δὲ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ μὴ εὐροῦσαι, ἔσχυσαν τελευταῖον καὶ μέσα εἰς τὸ πηγάδιον, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! βλέπουσιν αὐτὴν, ὅτι ἦτον ἐπάνω εἰς τὸ νερόν, ὡς νὰ τὴν ἐβάσταζέ τις κάτωθεν ἀοράτως. Ἐκβαλοῦσαι δὲ αὐτὴν ἔξω, ἔμαθον παρ' αὐτῆς, ὅτι ὁ ἅγιος φανείσ εἰς τὸ πηγάδιον, ἐβάσταζεν αὐτὴν καὶ δὲν τὴν ἄφινε νὰ βυθισθῆ εἰς τὸ ὕδωρ. Ὅθεν τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα ἰδοῦσαι καὶ ἀκούσασαι, ἐδόξασαν μὲν τὸν Θεόν, εὐχαρίστησαν δὲ τὸν ἅγιον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου καὶ τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν ὅρα εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τετυπωμένην φυλλάδα καὶ εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.)

* **Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΖΕΒΙΝΑΣ, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ καὶ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ** εἰσὶν ἐτελειούται.

- * Ἐἶφος Ζεβινᾶν, Γερμανόν, Νικηφόρον,
- * Σὺν Ἀντωνίνῳ δεικνύει νικηφόρους.

* **Ἡ ἀγία μάρτυς ΜΑΝΑΘΩ** ἡ παρθέτος πυρὶ τελειούται.

- * Τὴ καὶ καθάρθῃ εἰς τὸ πῦρ βεβλημένη,
- * Ἀγία Μανναθῶ, τιμῆμα σῶμα παρθέτος.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων προσβίαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῆς αὐτῆς μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ** τοῦ μεγάλου.

- » Ἐν ἑσπερίῳ πρὶν καὶ πόντοις σπειρας χύτω,
- » Ἰλαρίων θέριζε νῦν χαίρων ἄνω.
- » Ἰστατα Ἰλαρίων κοιμήσατο εἰκάδι πρώτη.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰλαρίων ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλγ' (333) γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς εἰς τὴν πόλιν τῶν Γαλαίων¹ ἀπὸ γονεῶν ἀπίστων· διὰ τὴν ἀγάπην δὲ τῶν μαθημάτων ὑπήγεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ παιδευθεὶς καὶ διδασθεὶς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, γίνεται μιμητὴς Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου καὶ μένει πλησίον εἰς αὐτὸν ὄχι ὀλίγον καιρὸν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τοῦ, ἐγύρισεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα· ἔπειτα ὑπήγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐπειδὴ μετεχειρίσθη ἄκραν καὶ ὑπερβάλλουσαν ἀσκησίν, ἔλαβε τὴν χάριν παρὰ Θεοῦ νὰ ἐνεργῇ πολλὰ θαύματα. Διαπεράσας δὲ πόλεις καὶ χώρας, ἐτελείωσε τὸν πρόσκαιρον τοῦτον βίον, ζήσας χρόνους ὀκτοκλήρους ὀγδοήκοντα. (τὸν κατὰ Πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.) Τοῦτον δὲ συνέγραφεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «*Ἐν Παλαιστίνῃ πόλις ἐστίν.*» (ὁῶζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῆς αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τῶν ἐν Νικομηδείᾳ ἁγίων τριῶν μαρτύρων **ΓΑΙΟΥ**, **ΑἰΣΙΟΥ**, καὶ **ΖΩΤΙΚΟΥ** ἐν τῇ θαλάσῃ τελειωθέντων.

- » Εἰς ἄλμυρον θανάτους ἄνδρες τρεῖς ὕδωρ,
- » Γλυκὸν τροφῆς πίνουσι χειμάρρου ἄνω.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Νικομηδείαν, ἀνέλαβον ζῆλον πλοῦτον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν καὶ ἀπαλθόντες κατεκρήμνισαν τὰ εἰς τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων εὐρισκόμενα εἰδωλα· ἐπειδὴ δὲ ἐφανερώθησαν, ἐδοκίμασαν οἱ μακάριοι πάντες εἶδος βασάνου. Κρεμάσαντες δηλαδὴ κείτους οἱ Ἕλληνας ἐπέκταν εἰς ξόλα, κατέτριψαν τὴν σάρκα πᾶν μετὰ πανία ὑφασμένα ἀπὸ τριχῆς κίρκου· ἔπειτα ἐδεσαν πέτρας ἀπὸ τοὺς λαιμούς των, καὶ οὕτω τοὺς ἔτριψαν εἰς

τὴν θάλασσαν. Ὅθεν ἔλαβον οἱ αἰσθητοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΦΙΛΟΘΕΟΥ, τοῦ ἀσκησατος ἐν τῷ τοῦ Ἄθω ὄρει.*

- * » Ζήσας ὁ Φιλόθεος ὡς Θεῷ φίλον,
- * Ζωὴν ἀληκτον εὖρε σὺν Θεοῦ φίλοις.¹

Οἱ ἅγιοι νεοφανεῖς μάρτυρες ἈΝΔΡΕΑΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ, καὶ ΠΕΤΡΟΣ ζήσας ἐν Λαύρᾳ.

- » Τρεῖς ὁ Στέφανος συστεφανίτας ἔχεις,
- » Τοὺς σοὶ συναθλήσαντας ἐξ ἑνὸς ξίφους.

* *Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΖΑΧΑΡΙΑΣ ἐν τῇ θαλάσῃ τελειοῦται.²*

- * » Τρίβους θαλασσῶν ψαλμικῶς Ζαχαρία,
- * Διεκπορευθεὶς οὐρανοῦ φθάνεις τρίβους.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΘΕΟΔΟΤΗΣ καὶ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ πρεσβυτέρου.

Εἰς τὴν Θεοδότην.

- » Τὴν Θεοδότην ἐκ ξίφους τετμημένην,
- » Θεῷ δοτὴν ἔγνωμεν ἀγνήν θυσίαν.

Εἰς τὸν Σωκράτην.

- » Ὁ Σωκράτης ἐσπευδεν ἐφθῆναι Δόγε,
- » Τετμημένος σοὶ Σωκράτης στεφοκράτης.

Αὕτη ἡ ἅγια Θεοδότη ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου τοῦ Σεβήρου ἐν ἔτει σβ' (222) θυγάτηρ εὐγενῶν γονέων, καταγομένη ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Μαύρης θαλάσσης· ἀπελθοῦσα δὲ εἰς ἐν ἀσκητήριον, ἠαύχαζεν. Ὑστερον φανερωθεῖσα, ὅτι εἶναι χριστιανή, ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Καππαδοκίας καὶ ὁμολογήσασα ὅτι πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν, κρεμάσθη καὶ καταξυσχίζεται, καὶ μέσα εἰς φούρνον πεπυρωμένον βάλλεται· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἐφέρθη ἀπὸ τὸν ἄρχοντα εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀπὸ τοῦ Βυζάντιου εἰς τὴν Ἀγκυραν, ὅπου ἦτον καὶ ὁ πρεσβύτερος Σωκράτης, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες εἶχον μίαν πάν-

¹ Ὁ Σελήνης δὲ (Βελ. γ. κεφ. κδ.). γράφει εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου τῆς Ἰλαρίωνος ὅτι αὐτὸς ἐγεννήθη εἰς μίαν πόλιν, ὅθεν καὶ ἠνομιμασμένην ἔδειξεν κατὰ τὰς ἱερῶν μου ἀποστόλων ἐπιστολῶν. Μὴν μὲν πάντα (ἡμέρας δὲ Κωνσταντίνος ἐν τῇ ἀνασκευῇ τῆς ἐκκλησίας ἐπεσπύθη).

¹ Τούτου τὸν βίον ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.
² Δημιουργοῦσα, ὅτι ὁ Ζαχαρίας ὁστος, ὅθεν ἀπὸ τοῦ ἀσκητοῦ, ἄλλος φαίνεται νὰ ἦναι ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν τὸν κατὰ τὴν ἐκκοπήν δευτέραν τοῦ παρόντος Ὀκτωβρίου ἑορταζόμενον. Ἄλλε καὶ ὁστος μὲν ὁσιομάρτυς ἐστίν, ἄλλος δὲ μάρτυς μόνον ἐπιγράφεται.

δημον ἔρρηξεν καὶ ἐπροσέχοντο τὰ εἰδῶλα τότε λέγω ὁ θεὸς Σωκράτης, γεμίσας ἀπὸ ἑνα θεϊκὸν ζῆλον, ὑπῆγε καὶ κατεκρήμνισε τὸν βωμὸν καὶ τὰς ἐν τῷ βωμῷ θυσίας. Τούτου χάριν ἀπεκεφαλίσθη ὁ τριπρακάριος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἡ δὲ ἁγία Θεοδότῃ ἀναγκασθεῖσα νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ἐκτυπήθη μὲ τὸ ξίφος καὶ ἐτελειώθη, λαθοῦσα καὶ αὐτὴ παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς **ΕΥΚΡΑΤΗΣ**¹ ξίφει τελειοῦται.

- » Αἷμα τραχήλου τοῖς πρὶν ὄμβροις δακρύων,
- » Κιρνῶν συνιστᾷς εὐκρατον κρασιν, μάκαρ.
- * Ὁ ὁσιος **ΒΑΡΟΥΧ** ἐν εἰρήτῃ τελειοῦται.
- * » Βαρούχ ὁ θεὸς ἐκλιπῶν σπῆνους βάρους,
- » Ἐκεῖ κατεσκῆνωσεν εἰς τόπον χλόης.
- * Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΖΗΣ** πυρὶ τελειοῦται.
- * » Ἐξῆσεν ἄζης κἄν τέθνηκεν εἰς φλόγα,
- » Ζωὴν ἀληθῆ μὴ γινώσκουσιν τέλει.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ ἐκ Μορευθασίας, τελειωθέντος ἐν ταῖς βασάνοις κατὰ τὴν Θεσσαλονικήν, ἐν ἔτει αἴφογ' (1773).*

- † » Νόμους φυλάττων νησιτίμου καιροῦ πόθω,
- » Ζωὴν ἔθυσας ὡ Ἰωάννη μάκαρ.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΒ΄**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἰσαποστόλου **ΑΒΕΡΚΙΟΥ** Ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Δοξὴ Ἀβέρκιος χορὴν χοῖ θνητῶν νόμο,
- » Θεὸς θεῶν πρόσβια τῷ φῶσει θέσει.
- » Βικᾶδι δευτερῆ Ἀβέρκιος ὄχετο γαίης.

† Οὗτος ἦτον ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως Φρυγίας Σαλουταρίας κατὰ τοὺς χρόνους Μάρκου Ἀντωνίνου ἐν ἔτει ρπς' (186) ἰατρείας πολλὰς καὶ θαύματα διάφορα ἐργαζόμενος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα. Καλεσθεὶς δηλαδὴ οὗτος νὰ ὑπάγῃ εἰς Ῥώμην, ἰάτρυσεν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, ἣ ὁποία ἐν ᾧ καιρῷ ἔ-

μαλλε καὶ ὑπανθροῦθη, ἠνωχλήθη ἀπὸ πονηρὸν δαιμόνιον. Ταύτην λαοπὸν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ πάθος ὁ ἅγιος, καὶ ἐδίωξε τὸ δαιμόνιον μακρὰν εἰς τὸν τόπον, ὅπου πρότερον ἑκατόκει, ἀφ' οὗ πρῶτον αὐτὸ ἠναγκάσθη ὑπὸ τοῦ ὁσίου νὰ ὁμολογήσῃ τὴν κακίαν τοῦ ἐνώπιον πάντων. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπορεύετο εἰς τὴν Ῥώμην ἐβλήθησαν ὁμοῦ εἰς ἐν ἀγγεῖον κρασίον καὶ ἔλατον, καὶ διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου ἐφυλάχθησαν αὐτὰ ἀσύγχυτα, καὶ εἰσῆρπτο ἀπὸ τοῦ ἀγγεῖον χωριστὰ χωριστὰ τὰ καθ' ἕνα. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ ἐπιτρέψῃ ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἠνάγκασεν ἕνα δαίμονα νὰ σηκῶσῃ μίαν μεγαλωτάτην πέτραν, τὴν ὁποῖαν βαστάζων ὁ δαίμων ἐμπροσθεν εἰς ὄλους, μετεκόμισεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Ἱεράπολιν. Ταύτην δὲ τὴν πέτραν ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος καὶ τὴν ἐβάλον ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του, ὡς μίαν στήλην νικητικὴν.

Ἀλλὰ καὶ θερμὰ νερά διὰ προσευχῆς τοῦ ὁ ἅγιος οὗτος ἐξήγαγεν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς, καὶ ἄλλα πολλότατα ἐποίησε θαύματα, κηρύττων μὲν ἀποστολικῶς εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Συρίας καὶ Μεσοποταμίας τὴν εὐσεβῆ καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, φιλιόνων δὲ τὰς ἐκκλησίας καὶ πόλεις ἐκεῖνας, ὅσαι εἶχον διχονοίας ἀναμεταξύ των. Διὰ τοῦτο καὶ ἰσαπὸστολος παρὰ πάντων ὠνομάσθη, καθότι καὶ αὐτὸς ἐπεριτριγύρισε πολλὴν γῆν καὶ θάλασσαν, καθὼς καὶ οἱ κορυφαῖοι τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολοι. Ὑπῆγε δὲ ὁ ἅγιος καὶ εἰς τὴν Λυκαονίαν καὶ Πιστιδεΐαν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Φρυγῶν καὶ ἐπλήρωσεν ὅλας τὰς πόλεις αὐτὰς ἀπὸ τὰ ὀρθὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας ἀφῆκε, δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν του Ἱεράπολιν ἐν βιβλίον γέμον ἀπὸ διδασκαλίας, τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς συνέγραψεν ὁ ἴδιος. Οὕτως λαοπὸν ζήσας ὁ ἅγιος ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη καὶ σπουδαῖοι διακρίμας μὲ λόγια καὶ ἔργα καὶ θαύματα καὶ φέσας εἰς χρόνους ἑβδομήκοντα ὄσω, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε (ἰσὸν κατὰ πλάτος βίον κίσεσθ ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον, ὁ δὲ ἑλληνικῶς βίος αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ τῇ τῶν Ἱερέων, οὗ ἡ ἀρχὴ. * Μάρκου Ἀντωνίου π.)¹

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται, Εὐστατος.
² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

¹ Σημειώσεται, ὅτι κερτικῶς γράφεται ὄσω παρὰ τοῖς Ἱεραπολίταις καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῆ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξαρίον τῶν ἁγίων ἐπὶ τῷ παιδίῳ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, διότι αὕτη ἐορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἀυγουστίνου μηνός, ὅσω καὶ τὸ Συναξαρίον αὐτῶν γράφεται.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ** ἐπισκόπου καὶ **ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**. **ΑΝΝΗΣ** τε, **ΕΛΙΣΑΒΕΤ**, **ΘΕΟΔΟΤΗΣ**, καὶ **ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ**.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

- Τμηθεὶς ὁ σκεπτός Ἀλέξανδρος αὐχένα,
- Καὶ μάρτυς ἐστίν, οὐ θύτης Χριστοῦ μόνον.

Εἰς τὴν Θεοδότῃν καὶ Γλυκερίαν.

- Θεοδότῃν ἔγχουσι καὶ Γλυκερίαν,
- Θεοῦ γλυκαίας ἡγαπηκυίας δόσεις.

Εἰς τὴν Ἄνναν καὶ Ἐλισάβετ.

- Στῶμεν καλῶς καὶ δῶμεν αὐχένα
ξίφει,
- Ἀθληφόροι λέγουσιν ἀλλήλαις δῶ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀλέξανδρος ἦτον Ἐπίσκοπος, καὶ ἐπειδὴ διὰ τῆς διδασκαλίας του ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ἐδάπτειζεν, ἐκρατήθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πολλὰς τιμωρίας ὑπομείνας, κατεξεσχίσθη καὶ ἠναγκάσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλὰ δὲν ἐπεισθη ὅθεν βλέπων τὴν γενναϊότητα καὶ ὑπομονὴν του ἐστρατιώτης Ἡράκλειος, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς πολλὰ τιμωρηθεὶς πρότερον, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβεν ὁ αἰόδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος ἔκαμεν ἐν θαύμα, ἐφυλάχθη δὲ ὑγιῆς ἀπὸ τὰς πληγὰς μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου χάριν καὶ βοήθειαν, τούτων χάριν εἰλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τέσσαρας γυναῖκας, Θεοδότῃν καὶ Γλυκερίαν, Ἄνναν καὶ Ἐλισάβετ, αἱ ὁποῖαι ἠλεγξαν τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, διὸ καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ὄλους καὶ ὁ Ἀλέξανδρος κτυπηθεὶς μετὰ τὴν μάχαιραν, ἐτελειώθη καὶ ἐξεδήμησε πρὸς τὸν Κύριον, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τῆς νίκης τὸν στέφανον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΖΑΧΑΡΙΑΣ** ἐν τῇ θαλάσῃ τελειοῦται.¹

- Θεῶν γε κυβιστήρα τὸν Ζαχαρίαν,
- Ἐνδον κυβιστήσαντα τοῦ βυθοῦ κάλει.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ Ζαχαρίας αὐτός ἐστιν ἀπὸ τὸ διστιχον, ἄλλος φαίνεται νὰ ἦναι ἀπὸ τὸν κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος Ὀκτωβρίου ἑορταζόμενον συνώνυμον αὐτοῦ Ζαχαρίαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς μάρτυς μόνον ἐπιγράφεται, ἐκείνος δὲ ὁσιμάρτυς.

* Ὁ δόσιος **ΡΟΥΦΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

- Ἡδίστα Ρούφος γῆς ἀπῆλθε καὶ βίον.
- Ἠγείτο καὶ γὰρ καὶ βίον καὶ γῆν ἔναρ.

* Ὁ δόσιος **ΛΩΤ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.²

- Ὁ τῆς νέας Λώτ καὶ νέος Λώτ τὸν τρόπον,
- Τῆ Λώτ συνοικεῖ τῆς παλαιᾶς ἀξίως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρσβεταίς Χριστῷ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ μηνὶ **ΚΓ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ πρώτου Ἐπισκόπου τῶν Ἱεροσολύμων, **ΙΑΚΩΒΟΥ** τοῦ ἀδελφοῦ Θεοῦ.

¹ Σημειώσαι, ὅτι περὶ τοῦ δόσιου τούτου Ρούφου γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν πατέρων, ὅτι ἠρωτήθη ἀπὸ ἑνα »Τί ἐστὶν ἡσυχία; καὶ τίς ἡ ὠφέλεια αὐτῆς; ὁ δὲ γέρον ἀπακρίθη αὐτῷ· Ἡσυχία ἐστὶ τὸ καθεσθῆναι ἐν τῷ κελίῳ μετὰ γνώσεως καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπεχόμενον μνησικακίας καὶ ὑψηλοφροσύνης. Ἡ τοιαύτη ἡσυχία, γεννήτρια οὖσα πασῶν τῶν ἀρετῶν, φυλάσσει τὸν μοναχὸν ἀπὸ τῶν πεπυρωμένων βελῶν τοῦ ἐχθροῦ, μὴ ἕωσα αὐτὸν τιτρώσκεισθαι ὑπ' αὐτοῦ. Ναὶ ἀδελφε, ταύτην κτήσαι, μνημονεύων τῆς ἐξόδου τοῦ θανάτου σου.» Εἶπε πάλιν οὗτος ὁ Ρούφος, ὅτι ὁ καθήμενος ἐν ὑποταγῇ πατρός πνευματικοῦ, περισσότερον μισθὸν ἔχει ἀπὸ ἐκείνων ὅστις κάθηται εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἡσυχάζει μόνος, ἐδιηγήθη δηλαδὴ εἰς ἀπὸ τοὺς πατέρας, ὅτι εἶδε τέσσαρα τάγματα εἰς τὸν οὐρανόν. Τὸ πρῶτον τάγμα ἦτον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅστις ἀσθενεῖ καὶ εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν. Τὸ δεύτερον τάγμα ἦτον ἐκεῖνος ὅστις δέχεται τοὺς ξένους καὶ στέκεται καὶ τοὺς ὑπηρετεῖ. Τὸ τρίτον τάγμα ἦτον ἐκεῖνος ὅστις ἡσυχάζει εἰς τὴν ἔρημον καὶ δὲν βλέπει ἄνθρωπον. Τὸ δὲ τέτατον ἦτον ἐκεῖνος ὅστις εὐρίσκειται ὑποκάτω εἰς ὑπακοὴν γέροντος καὶ ὑποτάσσεται αὐτῷ διὰ τὸν Θεόν. Ὁ δὲ ὑποτακτικὸς εἶχε δόξαν περισσότεραν. Ὅθεν ἐ βλέπων τὴν ὀπτασίαν ταύτην ἐρώτησε τὸν Ἄγγελον ὅστις τὸν ὠδήγει, διὰ τί αὐτὸς εἶχε περισσότεραν δόξαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους; καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος. Ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι, ἦτοι ὁ φιλοξενῶν καὶ ὁ ἡσυχάζων, ἔχουσι τὸ ἰδικόν των θέλημα, ὁ δὲ ὑποτασσόμενος, ἀφῆσας ἑα τὰ ἰδικὰ του θελήματα κρέματα ἀπὸ μόνον τὸ θέλημα τοῦ γέροντός του.

² Περὶ τοῦ δόσιου τούτου Λώτ γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν πατέρων, ὅτι εἶπεν εἰς τὸν Ἀββᾶν Ἰωσήφ ταῦτα, « Ἀββᾶ, ἐγὼ κατὰ τὴν δύναμίν μου κάμνω τὴν ὀλίγην μου προσευχὴν, καὶ τὴν ὀλίγην μου νηστείαν, καὶ τὴν μελέτην, καὶ τὴν ἡσυχίαν, καὶ κατὰ τὴν δύναμίν μου φυλάττω τὸν νοῦν μου καθαρὸν ἀπὸ κακοῦ λογισμοῦ. Ὅθεν τί ἄλλο νὰ κάμω; τότε ὁ Ἰωσήφ ἐσηκώθη ἐπάνω, καὶ ἤπλωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! οἱ δέκα δάκτυλοι τῶν χειρῶν του ἔγειναν ὡς δέκα λαμπάδες ἀνημμέναι, καὶ λέγει εἰς τὸν Λώτ· Ἐὰν θέλῃς, ἀγωνίσου διὰ τὸ νὰ γένης ὁσος ὡς ἂν φωστὶς ἐν τῇ προσευχῇ.

- Βλῆθεις ἀδελφός τοῦ κατακρίτου ξύλω,
- Οἰήσκεις δι' αὐτὸν παρμάκαρ κρουσθεὶς ξύλω.
- Ἐσθλὲν ἀδελφόθεν τριτάτῃ ξύλω εἰκάδι πληξάν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος ἔγεινε πρῶτος Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, χειροτονηθεὶς ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Κύριον, καὶ πρῶτος αὐτὸς συνέγραψε τὴν θεϊαν λειτουργίαν, διδασθεὶς τὰ περὶ αὐτῆς ἀπὸ τὸν ἴδιον Δεσπότην Χριστὸν, τὴν ὁποίαν ὕστερον συντομωτέραν ἐποίησεν ὁ μέγας Βασίλειος καὶ τὴν τοῦ μεγάλου Βασιλείου πάλιν συντομωτέραν ἐποίησεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος διὰ τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀκούοντων. Οὗτος λοιπὸν ποιμαίνων τὴν τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησίαν καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας ἐπιστρέφων εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐκίνησεν εἰς θυμὸν τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι πιάσαντες αὐτὸν, τὸν ἔρριψαν ἄνωθεν ἀπὸ τὸ πτερύγιον, ἤγουν ἀπὸ τὸ ἄκρον καὶ δοξάτον τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐνῶ ἀκόμη ἦτον ζωντανός ἐθανάτωσαν αὐτόν. Διατί δὲ ὀνομάζεται ἀδελφόθεος, φέρεται εἰς ἡμᾶς λόγος ἐκ παραδόσεως, ὅτι ὅτε ὁ μνήστωρ τῆς Θεοτόκου Ἰωσήφ ἐμοίραζε τὰ ὑποστατικά του εἰς τοὺς υἱοὺς του, τοὺς ὁποίους εἶχε γεννήσῃ μετ' ἄλλην γυναῖκα,¹ ἦτοι εἰς τὸν Ἰάκωβον τοῦτον, εἰς τὸν Ἰωσήφ, εἰς τὸν Ἰούδα καὶ εἰς τὸν Σίμωνα, ἠθέλησε νὰ δώσῃ μερίδιον καὶ εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐκ τῆς Παρθένου γεννηθέντα. Τότε οἱ μὲν ἄλλοι τρεῖς υἱοὶ του δὲν ἔστερξαν τοῦτο, ὁ δὲ Ἰάκωβος οὗτος ἔκαμε συγκληρονόμον τὸν Κύριον εἰς τὸ μερίδιόν του. Ὅχι μόνον δὲ ἀδελφόθεος ὀνομάσθη, ἀλλὰ καὶ Ὀβλίαν, ἦτοι δίκαιος. (Τὸν βίον τοῦτου τὸν κατὰ πλάτος συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς Συμεὼν, οὗ ἡ ἀρχή. «Ὁὐχ οὕτως ἡδὺ τι σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, εὐρίσκεται δὲ ἀπλοῦς εἰς τὸν νέον Παράδεισον».)²

¹ Ὁ δὲ θεῖος Ἱερώνυμος κατὰ Ἐλιδίου κεφ. θ'. καὶ εἰς τὸν Ματθαῖον λέγει, ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἐπέρασε τὴν ζωὴν του δλην περθένος, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα ἐπικρατεῖ τὴν σήμερον παρὰ τοῖς ἑσπικοῖς. (Ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα.)

² Περὶ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦτου πλατύτερον εἴπομεν ἡμεῖς εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς ἐρμηνείας τῆς καθολικῆς τοῦτου ἐπιστολῆς, ὅτε ἐρμηνεύσαμεν τὰς ἐπτὰ καθολικὰς ἐπιστολάς, καὶ διατί ἀδελφόθεος καλεῖται. Προσεθήκαμεν δὲ καὶ δλόκληρον ἀσματικὸν κανόνα καὶ τὰ ἐλλείποντα τροπάρια εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτοῦ, ἅτινα δλα ὁμοῦ ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ ἁγίου Ἰωαννῶν ἵνα τυπωθῶσιν ἐν Βενετία καὶ δὴ ἐτυπώθησαν χάριτι Χριστοῦ. Περὶ δὲ τῆς λειτουργίας του ἀναφέρει ὁ δβ'. κανὼν, τῆς οἰκουμεικῆς ς'. Συνόδου. Καὶ δρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κανονικῷ, δρα καὶ σελ. 4 τῆς Δωδεκαβίβλου τοῦ Δοσιθέου, ὅστις

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἸΓΝΑΤΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- Εὖρες μεταστάς τὴν παλαιὰν ἀξίαν,
- Ἰγνάτιε πρόεδρε Ρώμης τῆς νῆας.

† Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰγνάτιος ἦτον υἱὸς μὲν Μιχαὴλ τοῦ Ραγγαβῆ καὶ Κουροπαλάτου καλουμένου, ὁ ὁποῖος εὐσεβῶς ἐβασίλευσε πρὸ τοῦ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου καὶ Προκοπίας τῆς βασιλείσσης ἐν ἔτει ωια' (811), ἀδελφός δὲ Θεοφίλου καὶ ἑγγονος Νικηφόρου βασιλέως Πατρικίου τοῦ ἀπὸ Γενικοῦ, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ωβ' (802). Οὗτος λοιπὸν εὐνοῦχος γενόμενος ἀπὸ τὸν θεομιστῆ Λέοντα τὸν Ἀρμένιον, ὕστερον ἔγεινε μοναχός καὶ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀρχαγγέλου, τὸ ὁποῖον μοναστήριον πρότερον μὲν ὀνομάζετο τοῦ Ἀνατέλλοντος, τῶρα δὲ ὀνομάζεται τοῦ Σατύρου. Μετὰ ταῦτα δὲ ἔγεινε καὶ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐδιοίκησε τὴν Ἐκκλησίαν χρόνους ἑνδεκα καὶ μῆνας πέντε. Ἀλλ' ὕστερον ἐξεβλήθη ἀπὸ τὸν θρόνον παρὰ Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου, ὅστις ἀντὶ τοῦ θεοῦ Ἰγνατίου ἐπρόβαλε Πατριάρχην Φώ-

λέγει, ὅτι εἰκοσιεννέα χρόνους ἀρχιερέτευσεν· ἡ δὲ Ἐκατονταετηρὶς λέγει, ὅτι εἰκοσιεξ'. Σημειώσαι, ὅτι ὁ Ρώμης Κλήμης ὀνομάζει τὸν ἀδελφόθεον τοῦτον, ἐπίσκοπον τῶν ἐπισκόπων.

Ἠκολούθησε δὲ ὁ μαρτυρικός θάνατος τοῦ θεοῦ τοῦτου Ἰακώβου κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν πρῶτον ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, κατὰ τὸ ἔκτον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος. Σημειώσαι, ὅτι ὁ Ὀριγῆνης κατὰ Κέλσον βιβλ. α'. καὶ ὁ Εὐσέβιος Ἐκκλησιαστικῶν βιβλ. β'. κεφ. κγ'. καὶ ὁ Ἱερώνυμος περὶ ἐπιστῆμων ἀνδρῶν λέγουσιν, ὅτι τὰ κακὰ καὶ αἱ δυστυχίαι, ὅσαι ἠκολούθησαν ἐναντίον τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ Ἰωσήπος ὁ ἀρχαιολόγος τὰ ἀποδίδει, ὅτι συνέδηκαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, διότι ἐθανάτωσαν τὸν Θεάδελφον τοῦτον Ἰάκωβον. Ἡ βῆσις δμως αὐτῆ δὲν εὐρίσκεται νῦν εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Ἰωσήπου, καθὼς ἀναφέρεται εἰς τὸν Ὀριγῆνην καὶ τὸν Εὐσέβιον. (δρα εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα.)

Καὶ τοῦτο δὲ ἀκόμη σημειώσαι, ὅτι γλαφυρὸν ἐγκώμιον πλέκει εἰς τὸν θεῖον τοῦτον Ἰάκωβον Νικήτας ῥήτωρ ὁ Παφλαγῶν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡς γλυκεῖα τῆς παρουσίας ἡμέρας ἡ χάρις.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ τῇ τοῦ Βατοπαίδιου.) Καὶ Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ κνεῖν μὲν ἔδει προβαίνειν.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ὑπόμνημα εἰς τὸν αὐτόν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁὐχ οὕτως ἡδὺ τι τῷ φιλαρέτρῳ.» Σημειώσαι ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος ἀνήγειρε καὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦτου Ἰακώβου, ἐν ᾧ ἦτον καὶ τὸ λειψάνον αὐτοῦ, καὶ δρα σελ. 1452 τῆς Δωδεκαβίβλου.

τιον τὸν πρῶτοσπαθάριον καὶ πρωτασκηρῆτιν, γενόμενον πρότερον μοναχόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Φώτιος κατεβιβάσθη ἀπὸ τὸν θρόνον ὑπὸ τοῦ βασιλέως Βασιλείου τοῦ Μακεδόνας, διὰ τοῦτο ἀποκατεστάθη πάλιν ὁ θάσιος οὗτος Ἰγνάτιος, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸν θρόνον ἄλλους ἑξάκαι χρονοὺς, καὶ πάλιν ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐπατριάρχευσεν ὁ ἐν ἀγίοις Στέφανος ὁ μῖος Βασιλείου. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰγνάτιος ἐπιστρέψας εἰς τὸ πρῶτερον μοναστήριον τοῦ Σατάρου, ἀνεπαύθη ἐκεῖ ἐν Κυρίῳ, ζήσας ὅλους τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς του ἑβδομηκονταεπενέα.

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ**, ὁ τὴν ἐν τῷ Χαρσιανῷ οὐρανοῦ μοῦνην, ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- » Μοῦνην ἐγείρας, ἱερὰν νικηφόρος,
- » Ἐσπευδεν εἶναι καὶ βίον Νικηφόρος.

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΜΑΚΑΡΙΟΣ** ὁ Ῥωμαῖος ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- » Ὅντως σὺ Μακάριος, οὐ κλῆσιν μόνον,
- » Χριστὸν προκρίνας ἠδὲ τῶν τῶν τοῦ βίου.

Τρεῖς ὄσιοι καὶ γέροντες ἡγιασμένοι, ὀνομαζόμενοι Σέργιος, Ἰγνίνος καὶ Θεόφιλος, ὄντες ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ἀσκληπιοῦ, τὸ ὁποῖον εὕρισκετο εἰς τὴν Μεσοποταμίαν τῆς Συρίας, ἐσυμφώνησαν ποτὲ εἰς ἓνα καλὸν λογισμὸν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τριγυρίσουν τὴν γῆν ἕως εἰς τὴν ἄκρην τῆς. Ἀρχίσαντες λοιπὸν τὸν δρόμον, εὕρισκον πολλὰ καὶ ἀλλεπάλληλα ἐναντία καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ θηρία, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, πολλάκις δὲ στερούμενοι καὶ αὐτὴν τὴν τῶν ἀγρίων βοτανῶν τροφήν. Εἰς ὅλον δὲ τὸ ὕστερον περιπατήσαντες δρόμον πολλῶν ἡμερῶν, ἔφθασαν εἰς ἓνα τόπον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐφαίνοντο σημεῖα ὅτι κατοικεῖ ἐκεῖ ἀνθρώπος· ὅθεν ἀκολουθήσαντες τὰ ἴχνη τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, ἔφθασαν εἰς ἓν σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τοῦ εὐπρεπισμοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἔχει τινα ἐγκάτοικον. Εἰς τοῦτο λοιπὸν ἐμβήκαν καὶ ἐπρόσμεναν νὰ ἴδωσιν τὸν τούτου οἰκῆτορα· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγη ὥρα ἠσθάνθησαν εὐωδίαν, καὶ μετὰ τῆς εὐωδίας βλέπουν μακρόθεν ἀνθρώπον ἐνδεδυμένον μὲ τὰς ἰδίας τρίχας του· οὗτος δὲ ἦτον ὁ ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ, Μακάριος ὁ Ῥωμαῖος ὁ ὁποῖος ἐρχόμενος εἰς τὸ σπήλαιον, ἠσθάνθη ἀπὸ μακρὰν τὴν παρουσίαν τῶν πατέρων ἐκείνων. Ὅθεν ῥίψας ὁ γέρον ἑαυτὸν εἰς τὴν γῆν, προσηυχῆθη ἔπειτα ἔκραζε μὲ μεγάλην φωνὴν λέγων· Ἀνί-

σως εἶσθε ἀπὸ τὸν Θεόν, φατερωθῆτε εἰς ἐμέ· εἰ δὲ εἶσθε ἀπὸ τὸν διάβολον φύγετε ἀπὸ ἐμὲ τὸν ταπεινὸν καὶ ἁμαρτωλόν.

Ἐκεῖνοι δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἀπεκρίθησαν· Εὐλόγησον ἡμᾶς, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, διότι ἡμεῖς εἴμεθα χριστιανοὶ καὶ ἀπεταξάμεθα τὸν διάβολον. Τότε ὁ γέρον ἐσηκώθη καὶ ἔρχεται εἰς αὐτούς. Σηκώσας δὲ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφρυδίων του εἶδε καὶ ἠλόγησεν αὐτούς· ἦσαν δὲ αἱ μὲν τρίχες του λευκαὶ ὡς χιών· τὸ δὲ σῶμά του ἦτο σκληρὸν ὡς δέρμα χελώνης. Ἀπὸ δὲ τὰ πολὺ γηρατειῶν ἦσαν καταβιβασμένα τὰ ὀφρυδιά του ἐπάνω εἰς τὰ ὄμματα του, τὰ δὲ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν του ἦσαν μακρότερα ἀπὸ μίαν πηθαμῆν, τὰ δὲ γένειά του ἔφθασαν ἕως εἰς τοὺς πόδας του. Τότε λοιπὸν ἤρχισε νὰ τοὺς ἐρωτᾷ λέγων· Πόθεν εἶσθε, τέκνα μου; καὶ διὰ ποῖον τέλος ἤλθετε ἕως ἐδῶ; ἐκεῖνοι δὲ φανέρωσαν εἰς αὐτὸν βλογ τοὺς τὸν σκοπὸν. Εἶπε δὲ ὁ γέρον· Δὲν εὕρισκεται, τέκνα μου, κάνεις ἀναμέσον εἰς τοὺς γεννητοὺς ἀνθρώπους ὁ ὁποῖος ἔμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ εὕρῃ τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου· καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος ἔβαλον σπουδῆν τοιαύτην καὶ προθυμίαν, διὰ νὰ εὕρω τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου· ἀλλὰ διὰ νυκτὸς ἐφάνη τις εἰς ἐμέ καὶ λέγει μοι· Μὴ θέλεις νὰ πειράζῃς τὸν πλάστην σου, διότι βαθύτερον ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον δὲν ἔμπορεῖς νὰ διαπεράσῃς.¹

Ταῦτα ἀκούσαντες ἐκεῖνοι ἐφοβήθησαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ καιρὸς ἦτο πρὸς τὴν ἑσπέραν, λέγει ὁ γέρον εἰς αὐτούς, Τέκνα μου, ἀναχωρήσατε ὀλίγον ἀπ' ἐδῶ, διότι ἔχω δύο παῖδια, τὰ ἅποια ἔρχονται καθ' ἑσπέραν εἰς ἐμέ· μήπως βλέποντά σας αἰφνιδίως, ἀγριεύσωσι καὶ σᾶς

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τόπῳ τοῦ διὰ μέσου, εὕρισκονται ἐν τῷ τετυπωμένῳ καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ καὶ ἄλλα τινα λόγια· δηλαδὴ ὅτι μακρὰν ἀπὸ εἰκοσι μιλίας εἶναι τείχος σιδηροῦν, καὶ βαθύτερα ἐκείνου εἶναι ἄλλο τείχος χαλκοῦν· καὶ βαθύτερα ἀπὸ τὰ τείχη αὐτὰ, εἶναι τινεὶ, ἀπὸ μὲν τοῦ ὀμφαλοῦ ἕως τῶν ποδῶν ἀνθρώποι, τὰ δὲ στῆθος ἔχουν ὡς λέοντος, τὴν κεφαλὴν ὡς δράκοντος, τὰς χεῖρας ἔχουν κρυσταλλίνας, καὶ κρατοῦσι πυρίνας μαχαίρας. Οἱ ὁποῖοι φυλάττουσι τοὺς τόπους ἐκείνους καὶ δὲν ἀφίουν νὰ διαπεράσῃ τις. Ταῦτα δὲ τὰ λόγια, κατὰ πάντας τοὺς κριτικαίς, κρῖνονται ὡς ἀπίθανα καὶ μυθώδη· ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἀφήσαμεν αὐτὰ. Ἐκεῖνα δὲ ὅσα εὕρισκονται γεγραμμένα εἰς τινα βιβλία χειρογράφα περὶ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου τούτου, καὶ διηγῶνται κάποια ἀνυπόστατα καὶ μυθώδη, ταῦτα δὲν πρέπει νὰ ἀναγινώσκονται παρὰ τῶν ὀρθοδόξων, ὡς νόθα.

παιράξωσι. Ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ γέροντος, ἰδοὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἔρημον ὄρομαιοι δύο λέοντες, καὶ πίπτουσιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γέροντος ὠρυόμενοι· Ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες ταῦτα, ἀπὸ τὸν φόβον ἔπεσον εἰς τὴν γῆν. Τότε ὁ γέροντος ἔβαλε τὰς χεῖράς του ἐπάνω εἰς τὰ θηρία, καὶ λέγει εἰς αὐτὰ, ὡς νὰ ἦσαν λογικά, Παιδιά μου, ἦλθον εἰς ἐμὲ τινὲς ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν κατοικούμενον κόσμον, καὶ φυλαχθήτε νὰ μὴ τοὺς βλάψετε. Στραφεῖς δὲ εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς μοναχοὺς· Ἐλάτε, ἀδελφοί, νὰ ψάλωμεν τὸν ἕσπερινόν· οἱ δὲ ἐσηκώθησαν διὰ νὰ ψάλωσιν αὐτόν· τότε τὰ λεοντάρια ὑπῆγαν πλησίον καὶ ἔγλυφον τοὺς πόδας των. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν λέγουσιν εἰς τὸν ὅσιον· Εἶπε εἰς ἡμᾶς, τίμιε πάτερ, πῶς ἦλθες εἰς ταύτην τὴν βαθεῖαν ἔρημον; ὁ δὲ γέροντος ἀπεκρίθη· Ἐγὼ ἤμην υἱὸς ἑνὸς συγκλητικοῦ τῆς Ῥώμης, Ἰωάννου καλουμένου, καὶ ὅτε ἔφθασα εἰς ἡλικίαν μὲ ἡραβώκισαν οἱ γονεῖς μου μὲ γυναῖκα, χωρὶς ἐγὼ νὰ θέλω· ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσαν οἱ γάμοι καὶ ἐμελλον νὰ κλείσουν ἡμᾶς εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον, τότε ἐγὼ ἐνῶ ὁ λαὸς ἐπαιζον ἔξω, καὶ ἐκρότουν, ἐξῆλθον μόνος σιωπηλῶς καὶ ἐκρύβην εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς γυναικὸς χήρας ἕως ἑπτὰ ἡμέρας· ἐθρήνουν δὲ πικρῶς οἱ γονεῖς μου καὶ μὲ ἐζήτησαν. Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἤρχισα νὰ περιπατῶ· εὐρῶν δὲ καθ' ὁδὸν ἕνα γηραιὸν ἄνθρωπον, εἶπον εἰς αὐτόν· Ποῦ πορεύεσαι, πάτερ; ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Ὁπου ἔχεις σὺ σκοπὸν νὰ ὑπάγῃς, ἐκεῖ διευθύνομαι καὶ ἐγὼ. Καὶ λοιπὸν εὐθὺς τὸν ἠκολούθησα καὶ εἰς διάστημα τριῶν χρόνων ἦλθον εἰς τοῦτον τὸν τόπον.

Πρὸ ὀλίγων δὲ ἡμερῶν, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθω ἐδῶ, μίαν φορὰν κοιμώμενος καὶ ἐξυπνήσας, δὲν εἶδον τὸν συνοδίτην μου γέροντα· ὅθεν ἤρχισα νὰ κλαίω καὶ νὰ λυποῦμαι. Εὐθὺς δὲ ἐφάνη εἰς ἐμὲ καὶ λέγει μοι· Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχάγγελος Ῥαφαήλ, μὴ φοβηθῆς λοιπὸν ἀλλὰ ὁδὸς ὁδὸξαν εἰς τὸν Θεόν, ἐπειδὴ τῶρα ἐπέρασες τοὺς σκοτεινοὺς τόπους, καὶ ἔφθασες εἰς τοὺς φωτεινοὺς. Ἀφ' οὗ δὲ εἶπε ταῦτα, ἔγεινεν ἄφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου· ἐγὼ δὲ ἤρχισα νὰ περιπατῶ, καὶ ὕστερον ἀπὸ πέντε ἡμέρας ἦλθον εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο καὶ εὔρον μίαν λέαιναν νεκράν, τὰ δὲ δύο ταῦτα λεοντάρια ἔκλαιον ἐπάνω εἰς τὴν μητέρα των, μὴ εὐρίσκοντα νὰ θηλάσωσι· ὅθεν τὰ ἔλαβον καὶ τὰ ἀνέθρεψα ὡς γνήσιά μου τέκνα, ἀφ' οὗ πρότερον ἔσκαψα καὶ ἔθαψα τὴν μητέρα των. Μετὰ παρέλευσιν δὲ δύο χρόνων, ἐξεληθὼν μίαν φο-

ρὰν ἀπὸ τὰ σπήλαιον κατὰ τὴν ἐξέδομένην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἐκαθήμην μὲ τὰ δύο λεοντάρια ταῦτα καὶ ἰδοὺ βλέπω ἐν μανδῆλιον ἐρημμένον εἰς τὴν γῆν λεπτότατον ὡς τὴν ἀράχνην, καὶ ἐθαύμασα καὶ εἶπον· πόθεν εὐρέθη τὸ μανδῆλιον τοῦτο εἰς τὴν πανέρημον ταύτην; τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν εὐρίσκω πάλιν ὑποδημάτια μεταξωτά, καὶ πάλιν ἐθαύμασα. Εἶτα γυρίζω τριγύρω τοὺς ὀφθαλμούς μου, βλέπω γυναῖκα καθημένην ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, πολλὰ ὠραίαν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ σολισμένην μὲ χρυσὰ καὶ πολύτιμα φερέματα, καὶ λέγω εἰς αὐτήν· Πόθεν ἦλθες ἐδῶ; καὶ τί διαβολικὸν σχῆμα εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον φορεῖς; ἡ δὲ φαινομένη ἐκείνη γυνὴ πικρῶς κλαίουσα ἔλεγεν· Ἐγὼ ἡ ταλαίπωρος εἶμαι θυγάτηρ ἑνὸς Συγκλητικοῦ ἀρχοντος τῆς Ῥώμης, καὶ χωρὶς νὰ θέλω μὲ ὑπάνδρευσάν οἱ γονεῖς μου ὅθεν ἔφυγον ἀπὸ τὸν δεσμόν τοῦ γάμου χωρὶς νὰ τὸ ἤξεύρη τις· καὶ τῶρα πλανῶμαι μέσα εἰς τὰ βουναὶ καὶ τὰς ἐρημίας, καὶ περιπατῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς νὰ ἤξεύρω ποῦ ὑπάγω. Μὴ με βδελυχθῆς λοιπὸν τὴν δούλην σου, διότι καὶ ἐγὼ πλάσμα εἶμαι θεοῦ· αὕτη δὲ ἦτο δαίμων μὲ τέχνην συνομιλῶν μετ' ἐμοῦ καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἤξευρον. Ὅθεν εἶπον εἰς αὐτήν, καὶ ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγῃς; ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν σὲ ἀφίνω νὰ κάθῃσαι μαζί μου εἰς τὸν τόπον τοῦτον· ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη· εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἦλθον νὰ κατοικήσω. Καὶ λοιπὸν ἐπῆρα αὐτήν καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ τῆς ἔδωκα νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰ ἀκρόδρυα ἀπὸ τὰ ὅποια ἔτρωγον, ἔτρεχον δὲ ὡς βρύσις τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της ὥστε ἡ ψυχὴ μου ἐτρόμαξεν.

Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἑσπέρα καὶ ἐγὼ ἐψάλα τὸν ἕσπερινόν, ἔπεσα εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ ἡσυχάσω ὀλίγον· καὶ λοιπὸν ἤρχισε νὰ μὲ πειράξῃ ὁ Σατανᾶς. Καὶ ἐγὼ ὅστις δὲν ἐπεθύμησα ποτὲ ἁμαρτίαν σαρκικὴν, ἦλθον εἰς ἔρωτα τῆς γυναικὸς καὶ ἠθέλησα νὰ κοιμηθῶ μὲ αὐτήν· ἀλλὰ παρεουθὺς ἐκείνη ἔγεινεν ἄφαντος· ὅθεν γνωρίσας ὅτι ἡμαρτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶπον· ἡμαρτον ἐνώπιόν σου, Κύριε, ἐλέησόν με. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθον ἐντελῶς εἰς τὸν ἑαυτὸν μου εὔρον ὅτι ἡ ἁμαρτία μου ἦτον πολλὰ μεγάλη·¹ διότι

¹ Ὅρα δτι καὶ μόνῃ ἡ συγκατάθεσις τῶν αἰσχροῦν λογισμῶν, πολλὰ μεγάλη ἁμαρτία ἐστίν. Ὅθεν εἶπε καὶ ἡ ἁγία Συγκλητική· Ὅτι ἡ συγκατάθεσις μόνῃ, ἢν κάμει ἡ παρθένοσ καὶ μοναχὴ εἰς τὰ τοιαῦτα φαντάσματα τῶν εὐμόρφων προσώπων, τὰ ἑποῖα τῆς φέροι ὁ ἕχθρὸς ὅτε εἶναι ἔξυπνοσ· ἢ

οὐδὲ αὐτὰ τὰ λεοντάρια ἤρχοντο τότε πλησίον μου ἕως εἰς δέκα ἡμέρας, καθὼς πρότερον ἤρχοντο, διὰ τοῦτο ἐπιτοχάσθην νὰ ὑπάγω εἰς ἄλλον τόπον, διὰ νὰ μὴ πλανηθῶ πάλιν καὶ ἀπορριφθῶ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ. Καὶ λοιπὸν ἐξήλθον ἀπὸ τὸ σπήλαιον τοῦτο καὶ περιεπάτησα ἕως οὕτω ἡμερῶν ὁρόμον· τότε δὲ ἐφάνη εἰς ἐμὲ Ἄγγελος Κυρίου λέγων· ποῦ φεύγεις Μακάριε; ἐγὼ δὲ εἶπον, Φεύγω ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου· ἐκεῖνος δὲ λέγει μοι, ἕνα πειρασμὸν δὲν ἐδυνήθης νὰ βαστάσῃς; γύρισαι ὀπίσω εἰς τὸ κελλίον σου· ἐγὼ δὲ εἶπον εἰς αὐτόν. Ποῖος εἶσαι σὺ αὐθέντα; ἐγὼ εἶμαι, ἀπεκριθὴ, ὁ Ῥαφαήλ, ὅστις σὲ ὠδήγησα εἰς τὸν ὁρόμον· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' ἐμοῦ. Ὅθεν ἐγὼ γυρίσας εἰς τὸ σπήλαιον, ἐκλίνα γόνυ κατὰ γῆς εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐπέρασα νηστικός τεσσαράκοντα ἡμέρας· σηκωθείς δὲ ἀπὸ τὴν γῆν βλέπω τὸ σπήλαιον τοῦτο γεμάτον ἀπὸ φῶς, βλέπω δὲ καὶ ἕνα ἄνθρωπον ἐνδυμένον μὲ πορφυροῦν φόρεμα, καὶ ἔχοντα εἰς τὴν κεφαλὴν του στέφανον κατεσκευασμένον ἀπὸ χρυσόν καὶ πολυτίμους λίθους, καὶ ἔφαλλε μίαν ὠδὴν παράδοξον· ἡ δὲ φωνὴ του ἦτον τόσον μεγάλη, ὅση εἶναι καὶ ἡ φωνὴ τοῦ πολλοῦ ὄχλου ὅταν ψάλλῃ· Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ φανείς τὴν ὠδὴν, ἔγεινε μία φοβερὰ καὶ ἄρρητος εὐωδία, καὶ εὐθὺς ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἔγεινεν ἄφαντος· Ὅτε δὲ ἀνέβαινεν, ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμοί. Ἐγὼ δὲ ἐκπλαγείς διὰ ταῦτα πάντα, ἔμεινα ἄφωνος ἕως ἡμέρας ἑβδομήκοντα· Ἡμῆν δὲ τότε χρόνων τεσσαρακονταοκτώ.

Ἴδοὺ λοιπὸν ἠκούσατε, ἀδελφοί, τὰ περὶ ἐμοῦ, καὶ ἐὰν καὶ σεῖς ἠμπορῆτε νὰ μείνετε ἐδῶ, μείνατε, εἰδὲ καὶ δὲν ἠμπορεῖτε, ὁ Κύριος θέλει σὰς ὁδηγήσει εἰς τὴν ὁδὸν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἤλθετε. Ὅθεν ἀφῆκεν αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν, εἰπὼν· Σώζεσθε ἐν εἰρήνῃ τέκνα μου καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἐσυνώδευσαν δὲ αὐτοὺς τὰ λεοντάρια ἕως τριῶν ἡμερῶν ὁρόμον· ἔπειτα κατερίλησαν τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν των καὶ ἐγύρισαν πάλιν εἰς τὸν γέροντα. Οἱ δὲ μοναχοὶ περιπατήσαντες ἡμέρας τινάς, ἔφθασαν εἰς ἕνα ποταμόν, καὶ ἐκεῖ κοιμηθέντες ὀλίγον, ἠρπάγησαν ἀπὸ θεῖους Ἄγγέλους καὶ ἐφέρθησαν

εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐξυπνήσαντες δὲ καὶ χαρσθέντες πόσον πολὺ διάστημα· πόπου ἐπέβησαν εἰς τὸ ὄνειρόν των, ἐδόξασαν τὸν Θεόν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπροσκύνησαν εἰς ὀλίγας ἡμέρας ὅλους τοὺς ἱεροὺς τόπους, ἐγύρισαν εἰς τὰ μοναστήριον αὐτῶν, καὶ ἐδιηγάθησαν εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφούς ἅλα ὅσα ἀπήντησαν καὶ εἶδον, μάλιστα δὲ τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Μακαρίου.

* Ὁ ὁσιος ΠΕΤΡΩΝΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Πέτρα σκεπασθεὶς Μωϋσῆ· Θεὸν βλέπει,
» Καὶ Πετρώνιος εἰς αὐλον στὰς πέτραν.

* Οἱ ἅγιοι δ' ὡς ΠΑΙΔΕΣ εἰς πῦρ κατὰ γῆς·
ατραπὴν, τρέχειν ἀναγκασθέντες, τελειοῦνται.

* » Δυσὶ δρομεῦσι παιδίους δὸς τὰ στίφη,
» Ὀλύμπια δραμοῦσι τοῦ πυρὸς Λόγε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβειαῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΑΡΕΘΑ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

» Τμηθεὶς Θεῷ προσήξε μάρτυς Ἀρέθας,
» Πολλοὺς ὁμοίως μάρτυρας τετμημένους.
» Ἀρέθα εἰκάδι σὺν γνωστοῖσι τετάρτη τμήθης.

Οὗτος ἦτο πρῶτος εἰς τὴν πόλιν Νεγρᾶν, ὅτε ὁ μὲν Ἰουστίνος ἐβασίλευεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐν ἔτει φμβ' (542)· ὁ δὲ χριστιανικώτατος Ἐλεσβαάν ἐβασίλευεν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ὁ δυσσεβὴς Δουναάν ὁ Ἑβραῖος ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ὀμηρίτην χώραν· ἡ Ὀμηρίτις δὲ αὕτη ἀπὸ μὲν τὴν ἁγίαν Γραφήν ὀνομάζεται Σαβὰ, ἀπὸ δὲ τοὺς Ἕλληνας ὀνομάζεται Εὐδαίμων Ἀραβία. Ἐπειδὴ δὲ ὁ εὐσεβὴς Ἐλεσβαάν ὑπέταξε τὸν ἀσεβῆ Δουναάν καὶ ἔβαλε φύλακας καὶ ἄρχοντας ἰδικούς του, διὰ νὰ φυλάττωσι καὶ νὰ διοικῶσι τὴν πόλιν ἐκείνου, ὁ ἀλιτήριος Δουναάν ἔκαμεν ἀποστασίαν καὶ ἐθανάτωσε τοὺς φύλακας τοῦ ὀρθοδόξου Ἐλεσβαάν, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὑπῆγε καὶ εἰς τὴν πόλιν Νεγρᾶν καὶ ἐπολιόρχησεν αὐτήν. Ἐπειτα ποιήσας ὄρκους, ὅτι δὲν θέλει πειράξει τοὺς ἐν αὐτῇ χριστιανούς, ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν· ἀθετήσας δὲ τοὺς ὄρκους, ἐθανάτωσεν ὁ αἰμοβόρος ὅλους ὅσους εὗρεν εἰς αὐτὴν καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, οἵτινες ὅλοι ἐστάθησαν ἀνδρείως καὶ ὠμολόγησαν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Ἀρέθας ἐστάθη ἀνδρείως καὶ μεγαλόψυχος εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυ-

ἐταν κοιμᾶται, ἢ εἰς τὰ τοιαῦτα λέγω συγκατάθεσις τῆς Μοναχῆς (ἢ τοῦ Μοναχοῦ) εἶναι παρόμοια ὡς τὴν πορνείαν τῶν κοσμητιῶν. Ὅτι κατὰ τὴν Γραφήν « δυνατοὶ δυνατῶς ἐταπείνουνται ». (Σοφ. Σολομ. ς'. 6.)

ρίου, μ' ὄλον ὅτι ἦτο τάσῳ γέρων, ὥστε οὐδὲ νὰ περιπατήσῃ ἐδύνατο. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ γενναῖος οὐ-
τος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστῆς ἐστήριξε πρότε-
ρον μὲ τὰ λόγια του ὅλους τοὺς συμπολίτας
του εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἔλαβε τὸν διὰ
ξίφους θάνατον, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύ-
ριον· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν
νέον Παράδεισον. Τοῦτον δὲ ἑλληνιστὶ συνέ-
γραφεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχή. « Ἔτος
μὲν ἤδη πέμπτον » σῶζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων
καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀρέθα
ΓΥΝΑΙΚΟΣ καὶ τοῦ ΒΡΕΦΟΥΣ αὐτῆς, ἣν ἰδὸν
τὸ βρέφος ἐν τῷ πυρὶ, καὶ ἐπιρρίψαν ἑαυτὸ ἐν τῇ
φλογί, τελειοῦται. ¹

- » Τῇ μητρὶ πρὸς πῦρ ἡσύχως τεφρουμένη,
- » Φωναὶς ὑποψελίζον εἶπετο βρέφος.

¹ Δὲν δύναμαι ἰδῶ νὰ σιωπήσω τὸ περὶ τοῦ βρέφους τούτου
καὶ νηπίου διήγημα, ὅπερ συνεγράφη μὲν ἑλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ
ἁγίου Συμεῶν τοῦ Μεταφραστοῦ, εὐρίσκεται δὲ μεταφρασμέ-
νον εἰς τὸν νέον Παράδεισον, ἐπειδὴ καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἶναι χα-
ριστάτου, κατασκευαστάτου καὶ τρισπόθητον εἰς τὰς τῶν χρι-
στιανῶν ἀκοάς· ἐστὶ δὲ τοιοῦτον. Μία γυνὴ εὐλαβῆς καὶ ἐνά-
ρετος εἶχε παιδίον ἀρσενικὸν ἕως πέντε χρόνων, ὅτε δὲ ἀπε-
καρλίσθη ὁ ἀνωτέρω ἅγιος μάρτυς Ἀρέθας, ὑπῆγε κοντὰ εἰς
τὸ λείψανον καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ αἵμα τοῦ μάρτυρος, ἤλειψε
τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ τὸ τέκνον τῆς· ἔπειτα κατανοχθεῖσα καὶ
θερμανθεῖσα ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα, κατηρᾶτο καὶ ὕβριζε τὸν
τύραννον Ἑβραῖον. Οἱ δὲ στρατιῶται τὰς ὕβρεις ἀκούσαντες,
ἤρπασαν αὐτὴν καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὸν βασιλέα, λέγοντες ὅσα
κατ' αὐτοῦ ἐλάλησεν· ὅστις παρευθὺς ἔδωκεν ἀπόφασιν νὰ τὴν
καύσωσι. Ἀψαντες λοιπὸν οἱ στρατιῶται πυρκαϊάν, ἔδωσαν
τὴν ἁγίαν ἀγαλλομένην καὶ χαίρουσαν, τὸ δὲ παιδίον ἐθλίβετο
καὶ ἀνεστάνεζε, μὴ ὑποφέρων τὴν στέρησιν τῆς μητρὸς του, κα-
θὼς καὶ τὸ μικρὸν πωλάριον φωνάζει καὶ θλίβεται, ὅταν χω-
ρισθῇ ἀπὸ τὴν μητέρα του· ὅθεν τὸ μακάριον ἐκεῖνο παιδίον,
στρέφον τὰ ὄμματά του εἰς ἐν καὶ ἄλλο μέρος, ἄλλο τι δὲν
ἐπακαλεῖτο, παρὰ τὸ ὄνομα τῆς ἡγαπημένης μητρὸς του.

Ἐπειτα βλέπον τὸν βασιλέα ἐπὶ θρόνου καθήμενον, τρέχει
πρὸς αὐτὸν καὶ πίπτει εἰς τοὺς πόδας του, κλαῖον καὶ παρακα-
λοῦν ὡς ἐδύνατο, μὲ τὴν ἀναρῶρον καὶ ψελλίζουσαν του φωνὴν,
διὰ τὴν μητέρα του. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὠρέχθη τὸ παιδίον, τοῦτο
μὲν διότι ἦτον ὠραῖον εἰς τὴν ὄψιν καὶ χαριεστάτον, τοῦτο δὲ
διότι ἡ λαλιά του, ἂν καὶ ἀναρῶρος, ἦτον ὁμοιω γλυκυτάτη καὶ
νόστιμη. Λαβὼν λοιπὸν τὸ παιδίον ὁ βασιλεὺς τὸ ἐκάθισεν ἐπὶ
τῶν γονάτων του καὶ λέγει αὐτῷ· ποῖον ἀγαπᾷς παιδί μου, ἀπὸ
ἅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου καλλίτερα; τὸ παιδίον ἀπεκρίθη,
τὴν μητέρα μου ἀγαπῶ, καὶ δὲ αὐτὴν ἤλθον νὰ σὲ παρακα-
λέσω, διὰ νὰ προστάξῃς νὰ τὴν λύσω, ἵνα πάρῃ μαζί τῆς καὶ
ἐμεῖ εἰς τὸ μαρτύριον, διότι πολλὰκις μὲ ἐδίδασκε, παρακα-

Ἡ ἁγία μάρτυς ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗ εἶπα τελέ-
ουται.

- » Σεβαστιανὴ τῇ τομῇ βλῶζει γέλα,
- » Οὐχ αἷμα καὶ σὰρξ ὡσπερ οὔσα πρὸς ξίφος.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δομετιαν-
νοῦ ἐν ἔτει πβ' (82) διέτριβεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ
Μαρκιανοῦ ἡ ἁγία αὕτη Σεβαστιανή, κηρύττου-
σα τὸν Χριστόν· ὅθεν διεβλήθη εἰς τὸν ἡγε-
μόνα Σέργιον ὡς χριστιανή. Παρασταθεῖσα
λοιπὸν εἰς αὐτόν, ὠμολόγησεν ὅτι πιστεύει εἰς

νοῦσά με εἰς τὸ μαρτύριον. Ὁ δὲ βασιλεὺς, καὶ τί εἶναι, τῷ
εἶπεν, αὐτὸ τὸ μαρτύριον; τότε τὸ βρέφος. (Ὁ τῶν θαυμασιῶν
σου Δέσποτα, ὅστις μὲ τὴν χάριν σου σοφίζεις τὰ νήπια!) τότε
λέγω, τὸ θεοφώτιστον νήπιον ἀπεκρίθη· Μαρτύριον εἶναι, τὸ
νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν, καὶ πάλιν νὰ ζήσω μὲ αὐτόν. Ὁ
τύραννος τοῦ λέγει· Καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστός; τὸ παι-
δίον ἀπεκρίθη· Ἐλθὲ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ
σοῦ τὸν δαίξω. Τότε βλέπον τὸ βρέφος, ὅτι ἔσυρον οἱ στρατιῶ-
ται τὴν μητέρα του, διὰ νὰ τὴν ρίψουν εἰς τὴν πυρκαϊάν ἔ-
κλαυσε, λέγον πρὸς τὸν τύραννον· Ἄφες με νὰ τρέξω διὰ νὰ
φθάσω τὴν μητέρα μου. Ὁ τύραννος τῷ λέγει· Ἄφες τὴν
μητέρα σου, καὶ ἔλθε μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ δίδω ὀπω-
ρικὰ εὐμορρα. Τότε τὸ χαριτωμένον καὶ θεοσοφον βρέφος ἀπε-
κρίθη καὶ λέγει· Ἐγὼ ἐλογίζον ὅτι εἶσαι χριστιανός, καὶ διὰ
τοῦτο ἤλθον καὶ σὲ παρεκάλουν διὰ τὴν μητέρα μου, τώρα δὲ
ὅτε ἐνόησα ὅτι εἶσαι Ἑβραῖος· λέγω σοι, ὅτι μὲ Ἑβραῖον
δὲν θέλω νὰ συγκατοικήσω ποτὲ, ἀλλ' οὔτε ὄλωι καταδέχομαι
νὰ λάβω παρ' αὐτοῦ τίποτε, μόνον ἄφες με νὰ ὑπάγω εἰς τὴν
μητέρα μου.

Θαυμάζοντος δὲ τοῦ βασιλέως τὴν τοῦ παιδίου φρόνησιν καὶ
σύνεσιν, συνεβούλευσάν τινες αὐτόν νὰ τὸ στείλῃ εἰς τὴν βασι-
λισσαν, μὴ πως ἐκείνη μὲ κολακείας, δυνηθῇ νὰ πείσῃ αὐτὸ
ἵνα μείνῃ εἰς τὸ παλάτιον· ἀλλ' ὁμοιω ἡ γνῶσις τοῦ θεοσοφου
παιδίου ἐνίκησε τὰς πανουργίας ἐκείνων καὶ μηχανήματα,
διότι οὐδὲ ἀπόκρισιν ἔδωκεν εἰς τὰς συμδουλάς τοῦ βασιλέως
καὶ λόγια, ἀλλ' ὄλωι διόλου πρὸς μόνην τὴν μητέρα του ἔβλε-
πεν· ὅτε δὲ εἶδεν ὅτι ἔρριψαν αὐτὴν εἰς τὴν φωτίαν, ἐσυμπόνε-
σεν ἡ καρδία του, καὶ καθὼς ἦτο καθήμενον εἰς τὰ γόνατα
τοῦ βασιλέως, ἔσκυψε καὶ ἐδάγκασε δυνατὰ τὸ μηρίον του· ἡ
δὲ βασιλεὺς πονέσας, τὸ ἔρριψεν ἀπὸ τὰ γόνατά του προστάσ-
σων ἕνα ἄρχοντα διὰ νὰ τὸ πάσῃ καὶ νὰ τὸ κάμη νὰ ἀρνηθῇ
τὸν Χριστόν. Ἀλλὰ τὸ παιδίον φεῖγον ἐπιτηδείως ἀπὸ ἐκείνων
ὅστις τὸ ἔσυρεν, ἔτρεξε ὁρομαίως εἰς τὴν κάμινον καὶ παύ-
χαρον ἐπήδησεν, ὡ τῆς ἀνδρίας! εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου,
ἐναγκαλισθὲν δὲ γλυκερῶς τὴν ποθομένην μητέρα του, ἐμοῦ
μὲ αὐτὴν κληρονομεῖ τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀτέφανον.

Ἄς λάβωσι παράδειγμα ἀπὸ τὸ διήγημα τοῦτο αἱ τωριναὶ
μητέρες τῶν χριστιανῶν καὶ ἄς διδάσκωσι τὰ τέκνα των ἕτι νή-
πια ὄντα, νὰ μένωσι στερεὰ εἰς τὴν πίστιν καὶ εὐσεβείαν, καὶ
νὰ ἀγαπῶσιν ὀλοκαρδίως τὸν Ἰησοῦν Χριστόν τὸν ποιητὴν καὶ
πλάστην των. Καὶ ἂν τὸ καλῆσῃ ὁ καιρὸς καὶ ἡ χρεία, νὰ
προτιμῶσι θάνατον καὶ μαρτύριον παρὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸ τοῦ
Χριστοῦ γλυκυτάτον ὄνομα.

τὸν Χριστόν, καὶ ὅτι ἐδιδάχθη καὶ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, καὶ ὅτι εἶναι ε- τοίμη νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν Χριστόν. Τούτου χά- ριν πρῶτον μὲν ἔδειραν αὐτὴν εἰς ὅλον τὸ σῶ- μα μὲ σφαίρας μολυβδίνους, ἔπειτα ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν· ἐκεῖ δὲ ἐφάνη εἰς αὐ- τὴν ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ τῆς εἶπε· Χαῖρε καὶ μὴ λυπησῶ, διότι θὰ ὑπάγῃς δεδεμένη εἰς τὴν πατρίδα σου διὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χρι- στοῦ. Μετὰ ἑπτὰ λοιπὸν ἡμέρας ἐξήγαγεν αὐ- τὴν ὁ ἀρχὼν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ καύσας μὲ ὑπερβολὴν μίαν κάμινον ἐπρόσταξε νὰ βάλωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀγίαν. Ὅθεν ἐρρίφθη εἰς τὴν κά- μινον καὶ ἐστάθη μέσα ἀρκετὴν ὥραν, φυλα- χθεῖσα δὲ ἀβλαβῆς, ἐκβήκεν ἔξω καὶ ἔλαμεν ὅλους νὰ θαυμάζωσι καὶ νὰ ἐξίστανται· εἶτα ἐνῶ ἡ μάρτυς προσήυχετο, ἔγεινε κρότος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ μία ἀστραπὴ καὶ βροντὴ, ἐπε- σε δὲ καὶ χάλαζα τόση πολλή, ὥστε ἐσβυσε μὲν τὸ πῦρ τῆς καμίνου, πολλοὶ δὲ ἀπὸ αὐτὴν ἐκινδύνευσαν νὰ ἀποθάνωσι· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν ἐφυγεν ἀπὸ τὸν φόβον του μὲ τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας.

Μετὰ ταῦτα λέγει εἰς αὐτὴν ὁ ἡγεμὼν, Τίς εἶσαι σὺ; καὶ ποῖα εἶναι τὰ κατὰ σέ; καὶ ἀπὸ ποῖαν χώραν κατάγεσαι; ἡ δὲ ἀγία ἐσιώπα. Μα- θῶν δὲ ἀπὸ τοὺς παρεστῶτας, ὅτι ἦτον ἀπὸ τὴν μητρόπολιν τῆς Ἑρακλείας, ἐστειλεν αὐ- τὴν δεδεμένην εἰς τὸν ἐκεῖ ἡγεμόνα. Τότε ἄγ- γελος Κυρίου ἐφάνη εἰς αὐτὴν καὶ εἶπεν, ἔχε θάρρος θυγατερ, διότι ὅταν μέλλῃς νὰ παρα- σταθῆς εἰς τὸν ἡγεμόνα ἐγὼ θὰ εἶμαι μετὰ σοῦ. Φθάσασα δὲ εἰς Ἑράκλειαν, παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα ὅστις κρεμάσας αὐτὴν ἐπὶ ξύλου, τὸ ὅπολον ἦτον ὡς μάγγανος, κατεξέσχιζε τὸ σῶμά της ἕως τριῶν ὥρῶν διάστημα. Καὶ αἱ μὲν σάρκες τῆς ἀγίας κοπτόμεναι ἀνέδιδον εὐω- δίαν μύρου, αὐτὴ δὲ μὲ σιωπὴν προσήυχετο, ὥστε ἔλεγον ὅλοι, ὅτι δὲν πάσχει σῶμα ἐμψυ- χον καὶ ζωντανόν, ἀλλ' ἄψυχον. Καταβιάσας δὲ αὐτὴν ἀπὸ τὸν μάγγανον τὴν ἐρρίψεν εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσιν. Εἷς δὲ λέων μεγα- λόσωμος ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἀγίαν καὶ λα- βῶν παραδόξως ἀνθρωπίνην φωνήν, τὴν μὲν τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα ἐπήγει καὶ ἐμακάριζε, τοὺς δὲ ἀπίστους καὶ παρανόμους ἤλεγχε καὶ ἐκατηγόρει· ἔπειτα ἀφέθη καὶ μία λέαινα κατὰ τῆς ἀγίας, ἀλλὰ πλησίασασα ἐστάθη εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς μάρτυρος, καὶ λοιπὸν ἐστέκον- το τὰ δύο λεοντάρια, τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δεξιὰ, καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ τῆς ἀγίας ὡς ἀρνία ἀκαχα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἡγεμὼν ἠπόρει καὶ δὲν ἤ- ξευρε τί νὰ κάμῃ, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλί- σωσι τὴν μάρτυρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, ἡ δὲ ἀγία ἀποκεφαλισθεῖσα, ὦ τοῦ θαύματος! ἀντὶ νὰ βλύσῃ αἷμα, ἔβλυσε γάλα. Τὸ δὲ ἀγίον αὐ- τῆς σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπρόσταξεν ὁ δυσ- σεβέστατος ἡγεμὼν νὰ βάλωσιν ἐντὸς σάκκου καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὰ νὰ βάλωσι καὶ τριακοσίας λίτρας μολύβδου καὶ οὕτω νὰ ρίψωσιν αὐτὰ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου διέσχισε τὸν σάκκον καὶ ἐξέβαλε τὸ λείψανον εἰς τόπον λεγόμενον Ῥισηστόν· τοῦτο δὲ μαθοῦσα μία γυνὴ τῆς συγχλήτου, Ἀμμία ὀνομαζομένη, ὑ- πῆγεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ τελίξασα μὲ σινδόνια καὶ μετὰ μύρων ἀλείψασα τὸ τίμιον λείψανον, ἐνεταφίασεν αὐτὸ εἰς ξεχωριστὸν τό- πον τοῦ Ῥισηστοῦ εἰς δόξαν Θεοῦ.¹

* Οἱ ἅγιοι ΜΑΡΚΟΣ, ΣΩΤΗΡΙΧΟΣ καὶ ΟΥΛΑΕΝΤΙΝΟΣ κατὰ γῆς σουρόμενοι τελει- οῦνται.

- * » Τὴν γῆν συνάθλων ἡ τριάς στήλην ἔχει,
- * » Βοῶσαν αὐτῶν τοὺς αἰοδίμους πόνους.

* Ὁ ἅγιος ΑΚΑΚΙΟΣ ὁ πρεσβύτερος ξίφει τε- λειοῦται.

- * » Ἀκάκιος προθεῖς σε καὶ ψυχῆς Δόγε,
- * » Ψυχὴν προέσθαι, σοῦ χάριν σπεύδει ξίφει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΡΔΩΝ πυρὶ τελειοῦται.

- * » Πυρὸς κρατῆρι καμίνω βεβλημένος,
- * » Κρατῆρα Νέρδων ἐκροφᾷ θείου τέλους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβειῖαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύ- ρων καὶ νοταρίων ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ καὶ ΜΑΡΤΥ- ΡΙΟΥ.

- * Χριστοῦ καλάμους τοὺς νοταρίους νῦει,
- * Εἰς αἷμα τὸ σφῶν ἐκ ξίφους βεβαμμένους.
- * Πέμπτη Μαρκιανὸν τάμον εἰκάδι μαρτύριόν τε.

ἽΟτε ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς καὶ ἱε-

¹ Περιττῶς ἐδῶ γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ ἐν τοῖς Μηναίοις τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Πρόκλου Πα- τριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καθότι αὐτὸ ἐγράφη ἀρμοδιώ- τερον κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Νοεμβρίου, διότι τότε ἡ μνήμη αὐτοῦ ἐορτάζεται.

ρομάρτυς ἐπατριάρχευσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλζ' (337) ὁ ὁποῖος ἠπατήθη φεῦ! ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς καὶ ἔπεσαν εἰς τὴν αὐτῶν αἵρεσιν τότε, οἱ εὐσεβέστατοι οὗτοι ἦσαν τοῦ ῥηθέντος Πατριάρχου νοτάριοι καὶ γραμματικοί, καὶ ἀναγινώσκοντες εἰς τὸν λαὸν τὰς ἱεράς βίβλους, διέλαμπον πανταχοῦ μὲ εὐλάβειαν, μὲ σεμνότητα τρόπων, καὶ μὲ πᾶσαν ἀγιότητα καὶ ἀρετὴν, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως μὲ ὀρθοδοξίαν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ θεῖος Παῦλος ἐξωρίσθη εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἐκεῖ ἐδέχθη τὸ μακάριον τέλος, πνιγείς ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς, ¹ οἱ ἅγιοι οὗτοι νοτάριοι ἤλεγχον παρρησίᾳ τοὺς δυσσεβεῖς καὶ ἐκήρυττον εἰς ὅλους, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθησαν νὰ προδώσωσι τὴν εὐσεβειαν οὔτε μὲ κολακείας καὶ ὑποσχέσεις δωρεῶν, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς πληγῶν καὶ βασάνων, διὰ τοῦτο θανατόνονται μὲ τὴν μάχαιραν καὶ θάπτονται εἰς τὴν πύλν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν καλουμένην Μελανδησίαν, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ δευτέρου. Ὑστερον δὲ ἐκτίσθη ναὸν ἐκ θεμελίων εἰς τὸ ὄνομα των ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ**.

- * » Ἀναστάσιε, σοῦ δὲ τί γράψω χάριν,
- * Χριστοῦ χάριν σπεύσαντος ἐκθανεῖν ξίφει;

Οὗτος ὁ ἅγιος αὐτόκλητος ὑπῆγεν εἰς τοὺς τυράννους καὶ ὁμολογήσας μὲ παρρησίαν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν καὶ ποιητὴν τοῦ παντός, ἐξέπληξεν ἅπαντας· καὶ ἐπειδὴ μὲ τὰ λόγια τὰ ὁποῖα εἶπε καὶ μὲ τὴν ἀνδρίαν ἣν ἔδειξεν, ἐβεβαίωσε τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἀποκεφαλίζεται καὶ ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν. Μία δὲ εὐλαβῆς γυνὴ λαβοῦσα τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον, ἀφ' οὗ τὸ ἐξέβρασεν ἐξω ἢ θάλασσα, ἐτείλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνια καὶ μὲ μῦρα, καὶ κατασκευάσασα εὐκτῆριον ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μάρτυρος, ἐνεταφίασεν ἐκεῖ τὸ λείψανόν του, διὰ μέσου τοῦ ὁποῖου πολλὰ ἰα-

τρῆται παράδεξως καὶ παλαιὰ ἐγίναντο καὶ ἄσος τοῦ νῦν γίνονται.

Ὁ ἅγιος **ΟΥΑΛΛΕΡΙΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- » Οὐαλλερίνος τὴν κάραν τμηθεὶς ξίφει,
- » Τομῆς βραχίαιας ὡ πόσα στέφη λάβεν!

Ὁ ἅγιος μάρτυρ **ΣΑΒΙΝΟΣ** πυρὶ τελειοῦται.

- » Εἰσὺς τὸ πῦρ χόρευε, μάρτυρ Σαβίνε,
- » Θεῖαν χορείαν πρόξενον θεῖου στέφους.

Οἱ ἅγιοι **ΟΥΑΛΛΕΡΙΟΣ** καὶ **ΧΡΥΣΑΦΙΟΣ** ¹ ξίφει τελειοῦνται.

- » Διττοῖς ἀθληταῖς ἡ τιμωρία ξίφος,
- » Ἡγούμενοι τρύφημα τὴν τιμωρίαν.

Ἡ ἁγία **ΤΑΒΙΘΑ**, ἣν ἠγεῖρε θανοῦσαν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ποῦ σοι Ταβιθᾶ Πέτρος; εἰ γὰρ ἦν πάλιν,
- » Ἥγειρεν ἄν σε καὶ θανοῦσαν ὡς πάλαι.

* Ὁ ἅγιος μάρτυρ **ΟΥΑΡΟΣ** ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ξίφει τελειοῦται.

- * Κάρας δυναστῶν δαιμόνων ἐν ἐκστάσει,
- » Οὐαρος ἐξέκοψεν ἐκκοπεῖς κάραν.

* Ὁ ὁσιος **ΓΕΩΡΓΙΟΣ** ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος ὁ ποιητὴς τῶν *Κανόνων*, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- * » Τὸ θεῖον ἐν γῆ καὶ θανῶν ὑμνεῖς, πάτερ,
- » Ἡμῶν ἐκεῖνο σοῖς ἀνυμνούντων λόγοις.

* Οἱ ἅγιοι **ΠΑΠΠΙΑΣ**, **ΔΙΟΔΩΡΟΣ**, καὶ **ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- * » Κάρας ἀθλητῶν τρεῖς τριῶν τέμνει ξίφος,
- » Οἷς ταῦτὸν ἦν φρόνημα τριττῆς ἐν κάραις.

* Οἱ ἅγιοι **ΦΑΥΣΤΟΣ**, **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**, καὶ **ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- * » Τριῶν συνάθλων ἐν διὰ ξίφος τέλος,
- » Οἱ τὸν Θεὸν φρονοῦσιν ἐν τε καὶ τρία.

* Οἱ ἅγιοι **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ** καὶ **ΣΤΕΦΑΝΟΣ** ξιόμοροι τελειοῦνται.

- * » Ἐσοθεῖσι Νικηφόρῳ καὶ τῷ Στεφάνῳ,
- » Νικηφόρου στέφανος ἐπλάκη τέλους.

¹ Οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἔκτην τοῦ Νοεμβρίου.

² Τὸ μικρότερον τούτων συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχή. » Ἐπεχωρίσθη μὲν καὶ πρότερον (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθῶρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Χρῦσαρος. Καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ, γράφεται Οὐαλλερίνος.

² Κανόνες: τινες ἀπικτικοὶ εἰς ἁγίους ἐβρίσκονται ἐπιγεγραμμένοι εἰς ὄνομα Γεωργίου, οἱ ὁποῖοι φαίνονται ἐπὶ ὄνομα τὸν πόνημα τοῦ Γεωργίου τούτου.

* *Οι ἅγιοι ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ καὶ ΠΟΛΥΚΑΡ- ΠΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

» Ἰπὴρξεν ὄντως ἡ τελευταῖα τοῦ βίου,
» Καὶ Φιλαδέλφῳ καὶ Πολυκάρπῳ φίλῃ.

* *Ὁ δοσιος ΜΑΚΑΡΙΟΣ Ἐπίσκοπος Πάφου κτῆς ἐν Κύπρῳ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Πάφου πρόεδρος ἔνδον ἐκρύβη τάφου,
» Καὶ τᾶλλα Μακάριος οὐ κλήσιν μόνον.

* *Οἱ ἅγιοι δ' ὁ ὦ μάρτυρες οἱ ἐν Θράκῃ μέσον δύω πετρῶν συμπεισθέντες, τελειοῦνται.*

» Ἐὐρον πονηροὶ καὶ κυλίστραν πετρίνην,
» Ἐν ἡ σὺνάθλοι συμπίζονται δύο.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ πανδοξίου μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

- » Δημήτριον νύττουσι λόγχοι Χριστέ μου,
- » Ζηλοῦντα πλευρᾶς λοχονούκτου σῆς πάθος.
- » Εἰκοστῇ μελῆαι Δημήτριον ἕκτη ἀντίλον.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σγς' (296) κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν πόλιν Θεσσαλονίχην, εὐσεβῆς ὢν ἀνωθεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ διδάσκαλος τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Ὅτε δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίχην ὁ Μαξιμιανός, τότε ἐπιάσθη ὁ μέγας οὗτος Δημήτριος καὶ ἐφυλακίσθη, διότι ἦτο κατὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν περιβόητος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκαυχᾶτο δι' ἓνα ἀνθρώπων, Λυαῖον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ὑπερέβαλε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὴν ἀνδρίαν, καὶ ἐπειδὴ παρέκινε τοὺς Θεσσαλονικεῖς νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ στάδιον καὶ νὰ πολεμήσωσι με' αὐτόν, διὰ τοῦτο γέος τις χριστιανός κατὰ τὴν πίστιν, ὀνομαζόμενος Νέστωρ, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον εὐρισκόμενον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν: Δοῦλε τοῦ Θεοῦ θέλω νὰ πολεμήσω με' τὸν Λυαῖον ὅθεν παρακάλεσον τὸν Κύριον ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος ἐσφράγισε τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ εἶπε, καὶ τὸν Λυαῖον θέλεις νικήσει καὶ διὰ τὸν Χριστὸν θέλεις μαρτυρήσει. Ὅθεν ἀπὸ τὸν λόγον ταῦτον τοῦ ἁγίου λαβὼν θάρρος ὁ Νέστωρ καὶ δύναιμι εἰς τὴν ψυχὴν του, εὐθὺς ἐπήδησεν εἰς τὸ στάδιον, καὶ πολεμήσας με' τὸν

Λυαῖον ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ οὕτως κατέβαλε καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ἐκείνου καὶ τὸ καύχημα τοῦ βασιλέως.

Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἐντροπιασθεὶς, ἐλυπήθη ὁμοῦ καὶ ἐθυμώθη, καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι ὁ ἅγιος Δημήτριος παρεκίνησεν εἰς τοῦτο τὸν Νέστωρα, ἔστειλε στρατιώτας καὶ ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ κατατρυπήσωσι με' λόγχας τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, διότι ἔγεινεν αἴτιος τῆς σφαγῆς τοῦ Λυαίου. Γενομένου δὲ τούτου, εὐθὺς ὁ μέγας Δημήτριος παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ· πολλὰ δὲ θαύματα καὶ ἰατρείας παραδόξους ἐποίησε μετὰ θάνατον. Ἐπειτα κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἀπεκεφαλίσθη καὶ ὁ ἅγιος Νέστωρ. Με' τοιοῦτον μὲν τρόπον συνέβη ὁ θάνατος τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ τὸ νεκρὸν αὐτοῦ λείψανον εὐρίσκειτο κατὰ γῆς ἐρριμμένον, τινὲς δὲ χριστιανοὶ λαβόντες αὐτό, τὸ ἐκῆδευσαν καὶ ἐνεταφίασαν εἰς τὴν γῆν· εἰς δὲ δοῦλος τοῦ ἁγίου ὀνόματι Λοῦπος, ὁ ὁποῖος παρεστέκετο εἰς αὐτόν, ὅτε ἐλάμβανε τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μακάριον θάνατον, οὕτως λέγω λαβὼν τὸ αἷμα τοῦ μάρτυρος ἐπάνω εἰς τὸ τοῦ ἁγίου ἐπανωφόριον καὶ τὸ δακτυλίδιον τοῦ ἁγίου, καὶ χρίσας αὐτὸ με' τὸ αἷμα του ἔκαμνε διὰ μέσου αὐτῶν πολλὰ θαύματα καὶ τεράστια, ὥστε ἐγένευσεν ὅλη ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὴν φήμην τῶν τοιούτων θαυμάτων. Ὅθεν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ὑπομένῃ ταῦτα ὁ φθόνος τοῦ διαβόλου, οὐδὲ νὰ μὴ τὰ μάθῃ ὁ βασιλεὺς. Διὰ τοῦτο ἐπιάσθη ὁ καλὸς οὗτος ὑπηρέτης Λοῦπος καὶ ἐφονεύθη παρευθὺς, γενόμενος καὶ αὐτὸς μάρτυς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.¹ (τὸν δὲ πλατύτερον βίον τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ τὰ θαύματα αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν Θησαυρὸν τοῦ πεζογράφου Δαμασκηνοῦ.)²

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Δημητρίου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἀρχὴ «Ἐἶχε μὲν τὰ Ρωμαίων σκήπτρα.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἑλλαις.)

² Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐφιλοπόνησεν ἐξ νέου κανόνας ἑξατήχους εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Δημήτριον, οἵτινες συναρθευθέντες με' ἄλλους δύο παλαιούς εἰς πρῶτον καὶ δευτέρου ἤχον ὄντας, ἐγένεον ὡραία ὀκτώηχος εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον· ἐτυπώθη δὲ αὕτη ἀνωκύμως ἐν τῷ τέλει τοῦ νεοτυπώτου βιβλίου τοῦ καλουμένου Θύρα μετανοίας, τοῦ περὶ τῶν τεσσαρῶν ἐσχάτων διαλαμβάνοντος. Ἐχει δὲ καὶ ἐγκώμιον γλαφυρὸν εἰς τὴν αὐτοῦ μαρτυρικὴν μεγαλειότητα ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς· οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐταμῆθησαν οἱ φίλοι σου.» Σημειώσαι, ὅτι τοὺς αἰνοῦς τοῦ ἁγίου

* Τῆ αὐτῆ ἡμέρα μνήμη τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆν τοῦ Παντοκράτορος, διὰ προσταγῆς βασιλικῆς γενομένης εἰσελεύσεως τοῦ περιωπῆτου καὶ ἀρετῆτου Δημητρίου ἡτοῦ τῆς ἱεράς Εἰκότος αὐτοῦ, τῆς πρότερον ἐπιχειμένης τῇ μυροβλύτῳ αὐτοῦ σορῶ, καὶ σκευοῦσης ταύτην.

- † » Σῆς οὐκ ἀποστάς εἰς βασιλεῖον πόλιν,
» Μάρτυς μετέστης διὰ τῆς σῆς εἰκότος.

* Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει ἀρμυ' (1143) καὶ Ἰωσήφ τοῦ ἡγουμένου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱεράς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἠκολούθησεν ἡ ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Κωνσταντινουπόλιν μετάθεσις τῆς ἱεράς εἰκότος τοῦ μεγάλου Δημητρίου ἠκολούθησε δὲ με τοιοῦτον τρόπον. Κατὰ τὸ ἑξακισχιλιοστὸν ἑξακισιοστὸν πεντηκαστὸν ἑβδομον ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἐν μηνί Μαρτίῳ, ἐξῆλθεν ὁ ἀνωτέρω βασιλεὺς Μανουὴλ ὁ Κομνηνός διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κατὰ τῆς Σικελίας πόλεμον, τότε δὲ καὶ ὁ ἀνωτέρω ἡγούμενος τῆς τοῦ Παν-

τοῦτου Δημητρίου συνέγραψεν ὁ Στουδίτης Θεόδωρος, ἡ μελλων καὶ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ Γραπτός. Καὶ ὄρα εἰς τὰ Συναξάρια ἐκαίνων κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Νοεμβρίου καὶ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἐσφαμένη δὲ ἐστὶν ἡ περίοδος ἐκείνη τοῦ τροπαρίου τῶν πρώτων στιχηρῶν τοῦ μεγάλου Ἐσπερινοῦ, ἡ λέγουσα: «Μετὰ πολλοῦ γὰρ σάλου καὶ κλύδωνος, σοὶ τῶν ἀθέων προσῆξαν κύματα,» ἦν περ ἐγὼ οὕτως εὔρον διωρθωμένην ἐν τοῖς χειρογράφοις. «Μετὰ σφοδροῦ γὰρ σάλου καὶ κλύδωνος, σοὶ προσεγέντα, ἀθέων κύματα.» Ἄλλα καὶ ἡ ἐν τῷ Ἀπολυτικίῳ ἐκείνῃ περίοδος, ἡ λέγουσα: «Ὡς οὖν Ἰουαίου καθέλιες τὴν ἔπαρσιν, καὶ ἐν σταδίῳ θαρρύνας τὸν Νέστορα.» Οὕτω διορθοῦται. «Καὶ ἐν σταδίῳ ἐθάρρυνας Νέστορα.» ἢ «ἐν τῷ σταδίῳ θαρρύνας τὸν Νέστορα.» Σημειώσαι, ὅτι λόγος ἀπλοῦς τοῦ ἁγίου Δημητρίου εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀποστολικὴν Σαγήνην. Ὁ δὲ ἀνωτέρω λόγος τοῦ Θεσσαλονίκης Γρηγορίου εὑρίσκεται μεταφρασμένος εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐν τινὶ κελίῳ Χιλιανταρινῶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐπικαλουμένου τοῦ Γερμανοῦ· ὅστις παρὰ μὲν τοῦ δοσιλογιωτάτου κύρ Νεοφύτου μεταφράσθη, παρ' ἐμοῦ δὲ ἐπιμελῶς ἐδιωρθώθη καὶ ἀντεγράφη. Ἐγκώμιον εἰς τὸν μέγαν Δημήτριον ἔχει καὶ Μακάριος ὁ Κωφός· ἀλλὰ καὶ Ἀλέων ὁ Σοφός ἑλληνικὸν ἐγκώμιον πλέκει εἰς αὐτὸν σωζόμενον ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.» Καὶ Ἰωάννης ὁ χαρτοφύλαξ τῆς Θεσσαλονίκης λέγον ἔχει εἰς τὸ μύρον αὐτοῦ οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ λόγος τῷ Μυροφύτῳ» (σώζεται ἐν τῇ Αὐρῶ καὶ τῇ τοῦ Βασιτοπαίδου καὶ Διονυσίου.) καὶ Φιλόθεος Πατριάρχης· οὗ ἡ ἀρχὴ «Δημήτριος ἡμῖν τοῦ τε συλλόγου.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

τοκράτορος μονῆς κύριος Ἰωσήφ, διὰ ἀναγκαίας ὑποθέσεις, ὑπῆγε νὰ ἀνταμώσῃ τὸν βασιλέα· δὲν εὔρε δὲ ταῦτο· εἰς Θεσσαλονίκην ὡς ἠλπίζεν, ἀλλ' εἰς ἐν χωρίον ὀνομαζόμενον Ντομπροχούβιστα, τὸ ὅποιον ἀπέχει μὲν ἀπὸ τῆς Βέρροιαν, ἕως δύο μίλια, ἀπὸ δὲ τὴν Θεσσαλονίκην ἕως δύο ἡμέρας. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀντάμωσε τὸν βασιλέα, πρὸς τοῖς ἄλλοις παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ ὑστέρημα ὅπερ ἀφήσαν οἱ πρόγονοί του βασιλεῖς· δηλαδὴ νὰ ἀποθησαυρίσῃ εἰς τὸ γονικὸν αὐτοῦ μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος τὴν ἱερὰν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἥτις ἐστέκετο ἐπάνω εἰς τὸν τάφον καὶ τὴν σορὸν τοῦ λειψάνου του.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ἀκούσας μετὰ χαρᾶς ἐδέχθη τὴν αἰτήσιν, καὶ παρευθὺς γράφει πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ χαρτουλάριον κύρ Βασίλειον, διορίζων αὐτὸν, νὰ κάμῃ ἄλλην εἰκόνα καὶ νὰ τὴν βάλῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἁγίου Δημητρίου διὰ τῆς ἐπιστάσιος τοῦ κύρ Ἰωάννου Σμενιώτου τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑποστατικῶν καὶ μετοχιῶν τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος, τὴν δὲ παλαιὰν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ ἁγίου νὰ τὴν σηκώσῃ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ νὰ τὴν ἀποστείλῃ εἰς τὸ ἀνωτέρω τοῦ Παντοκράτορος μοναστήριον. Εὐθὺς λοιπὸν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως ἔργον ἐγένετο, καὶ κατεσκευάσθη μὲν ἄλλη νέα εἰκὼν τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ ὠραιότερα καὶ μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν πρώτην, καὶ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ θείου καὶ μυροβλύτου τάφου τοῦ ἁγίου, ἡ δὲ παλαιὰ καὶ πρώτη ἐκείνη τοῦ ἁγίου εἰκὼν, ἥτις εἶχε ζωγραφισμένον τὸν μέγαν Δημήτριον ὄρθιον, ἑψωμένας ἔχοντα τὰς χεῖρας εἰς οὐρανόν· αὕτη, λέγω, ἐστάλη εἰς Κωνσταντινουπόλιν, τὴν ὅποιαν εὐθὺς ἄμα ἤκουσαν ὅτι ἔρχεται, οἱ τῆς Συγκλήτου ἀρχόντες καὶ οἱ λοιποὶ ἱερωμένοι καὶ λαϊκοί, μάλα στα δὲ οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος, ἐξῆλθον ὅλοι ἐξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως ἑπτὰ μίλια, καὶ προῦπήνησαν αὐτῇ με δоруφορίαν καὶ προσομπῆν μεγάλην, με ὕμνους καὶ ᾠδὰς, καὶ με λαμπάδας¹ καὶ

¹ Σημειοῦμεν ἔδω ὅτι διὰ τέσσαρά τινα αἰτία ἀνάπτονται αἱ λαμπάδες καὶ τὰ κηρία ὑπὸ τῶν χριστιανῶν εἰς τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἢ εἰς τὰς εἰκόνας. Α', διὰ τιμὴν τῶν ἁγίων καὶ δόξαν. Β', ἵνα θοῶν ἦναι ἡεὶ διὰ τοῦ φωτός τῶν λαμπάδων διαλύηται τὸ σκότος τῆς νυκτός, καὶ παραμυθῶνται οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ὀρώντων. Γ', εἰς ἐπίδειξιν καὶ σημεῖον χαρᾶς καὶ φαιδρότητος· ὅταν δηλαδὴ ἀνάπτωνται κηρία καὶ φῶς ἐν

Θυμιάματα, και οὕτως εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὸ διαληφθὲν μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός. Τότε ἦτο νὰ ἰδῆ τις πῶς ἔτρεχεν ὁ λαὸς τῶν χριστιανῶν ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἔξωθεν μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτινες ἐπροσκύνουν τὴν ἁγίαν καὶ θαυμαστὴν τοῦ ἁγίου εἰκόνα ἀδιακόπως, ἀπὸ τὰς εἰκοσιτρεῖς τοῦ Ὀκτωβρίου ἕως εἰς τὰς εἰκοσιεξ τοῦ αὐτοῦ ἤγρουν ἕως τῆς κυρίας ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἧτις καὶ ἔγινε κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον χαριστήριος καὶ λαμπροτέρα ἀπὸ τοὺς ἄλλους χρόνους.

Ἐγένετο δὲ ἡ τοιαύτη μετάθεσις τῆς ἱερᾶς εἰκόνης τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ πολλὰ αἰτία· πρῶτον διὰ νὰ ἦναι μέγας στόλισμός καὶ φύλαξ καὶ βοηθός τῆς ρηθείσης σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, δεῦτερον διὰ νὰ ἦναι καὶ βοηθός τοῦ βασιλέως Κομνηνοῦ καὶ τῶν διαδόχων του, καὶ ἵνα μὲ τὴν ἀόρατον αὐτοῦ δύναμιν καὶ ἀπὸ μακρὰν διώκῃ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου καὶ μὴ ἀφήνῃ αὐτοὺς νὰ πλησιάσωσι· τρίτον διὰ νὰ ἦναι εἰς φύλαξιν τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων καὶ δι' ἄλλα ὅμοια.¹

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ** καὶ **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ** εἶμαι τελειοῦνται.

- » Ἀρτεμίδωρος ὡς τέλους ψῆφος ἕξιος,
- » Συναθλον εἶχε Βασίλειον πρὸς ἕξιος.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΛΕΠΤΙΝΑ** κατὰ γῆς συρομένη τελειοῦται.

- » Ἐν γῆ συρεία χερσὶ δεσσεβοφρόνων,
- » Ἀφῆκεν εἰς γῆν λεπτίνα σαρκὸς πάχος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΓΛΥΚΩΝ** εἶμαι τελειοῦται.

- » Ἐξαι προτεινας μάρτυς αὐχένα Γλύκων,
- » Σπονδὴν γλυκείαν αἰμά σου Χριστῷ χεῖσι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ μεγάλου **ΣΕΙΣΜΟΥ**.

- » Ἐσεισας ἀλλ' ἔστησας αὐτίς γῆν λόγε,
- » Τῆς σῆς γὰρ ὀργῆς οἰκτός ἐστι τὸ πλιόν.

Κατὰ τὸν εἰκοστὸν τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ἦτοι ἐν ἔτει ψμ' (740). Ἰνδικτικῶνος ἐνάτης, ἐν τῇ εἰκοστῇ ἔκτῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Ὀκτωβρίου ἔγινε τόσον μέγας καὶ φοβερός σεισμός εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὥστε ὅλα τὰ ἀνώγεα καὶ αἱ ὠραιόταται ἀπὸ τὰς ἄλλας οἰκίας, κατεκρημνίσθησαν, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι καταπλακωθέντες ἐθανατώθησαν διὰ τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου κάμνομεν τὴν ἐνθύμησιν τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ, πορευόμενοι μὲ λιτανείαν εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν τῆς πανάγου καὶ ἁγίας ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τελοῦμεν ἐκεῖ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν μὲ τὰς πρεσβείας τῆς ὁποίας Θεοτόκου, εἶθε νὰ λυτρωθῶμεν ἀπὸ κάθε ἀπειλῆς καὶ φοβερισμόν θεϊκόν, καὶ νὰ τύχωμεν τῆς ἀπολαύσεως τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὃ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς **ΙΩΑΣΑΦ** εἶμαι τελειοῦται.¹

ἡμέρα καὶ τοῦ Ἡλίου λαμπρῶς ἀγάλζοντος. Καὶ Δ', ἵνα διὰ τῆς φωταφίας τῶν λαμπάδων, ὡς γίνονται ὁ Θεὸς εἰς τοὺς τὰς λαμπάδας προσφέροντας. Τὰ εἶρα αἰτία βεβαίη καὶ ὁ θεῖος Ἰερώνυμος γράφων κατὰ Βιγιλαντίου, καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὸ Πάσχα λόγῳ, λέγων περὶ τῆς ἐν τῇ νυκτὶ τῆς λαμπρᾶς γινομένης φωτοχυσίας « Καλὴ μὲν καὶ ἡ χθὲς ἡμῖν λαμπροφωρία καὶ φωταγωγία, ἦν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ συνεστησάμεθα. . . . Καὶ τοῦ μεγάλου φωτός ἀντίτυπος. Ἐν δὲ τοῖς Ἰαμβείοις αὐτοῦ ποιήμασι παρομοιάζει τὰς τοιαύτας φωταγωγίας τὰς ἐν νυκτὶ ἠνωμένας, μὲ τὰ φῶτα τῶν ἀστέρων τὰ ἐν νυκτὶ λάμποντα. Τὸ δὲ τέταρτον βεβαίῳ ὁ τόπος οὗτος τοῦ Συναξαρίου (δρα σελ. 350 τῆς ἱερᾶς Τελεουργίας). Ὅτι δὲ λαμπάδες ἠνάπτοντο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, μαρτυρεῖ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγων. « Περὶ Γραφῶν ὑμῖν διηγουμένα. Ὑμεῖς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστήσαντες ἡμῶν, πρὸς τὰς λαμπάδας καὶ τὸν τὰς λαμπάδας ἄπτοντα μεταστήσατε καὶ πόσης τοῦτο βεθυμίας ἡμεῖς ἀφέντας ταῦτα προσέχειν; (ἀδύ· ὅτι δουλαῖας τρεῖς τρώσκει εἰσήγαγεν ἡ ἁμαρτία. Τόμ. Ε' . »)

¹ Ἡ διήγησις αὐτῆ συνωψίσθη ἀπὸ τὸν χειρόγραφον Συναξαριστὴν, ἐν ᾧ παντοκρατορινὸς τις κατὰ πλάτος ἐκθέτει ἐν εἰδὲ ἐγκωμίου τὴν μετάθεσιν ταύτην τῆς εἰκόνης τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν διὰ νὰ φιλούσωμεν τοὺς ἀναγνώστας φιλοδημητρίους ἐνταῦθα μετεφράσαμεν αὐτὴν ἐν συντόμῳ. Τὸ δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος κατὰ τὸν γεωγράφον Μελέτιον ἐκτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ αυτοκράτορος, ὡς

λέγει ὁ Νικητάς (βιβλ. α. κεφ. α.) Κατὰ δὲ τὸν Κίνναμον ἐκτίσθη ἀπὸ τὴν Εἰρήνην τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰωάννου (βιβλ. α.) καὶ κατὰ τὸ Συναξάριον τῆς 17' τοῦ Αὐγούστου. Εἰς αὐτὸ ἐφυλάττοντο πολλὰ βιβλία, καὶ ἡ ἱστορηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ ἡμῶν τῆς Θεοτόκου. Ἐδρίσκετο δὲ πλησίον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐστάθησαν εἰς αὐτὸ μοναχοὶ ἐπτακῆσοι καλούμενοι τοῦ ἁγίου Ἀσωνίου. Λέγεται τῶρα τὸ μοναστήριον αὐτὸ, Ζεῖρεκ.

¹ Ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

- † » Μίξας ἀσκήσει τὴν ἀθλοσὶν παμμάκαρ,
» Λιπλοῦς στεφάνους λαμβάνεις ἰωάσαφ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΝΕΣΤΟΡΟΣ.

- » Ὄμου Λυαίου καὶ λύμπη τὴν τῆς κλάνης,
» Κτείνας ὁ Νέστωρ τέμνεται διὰ ξίφους.
» Εἰκάδι ἐβδομάτη ἀποκέρσαν Νέστορα καδόν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Νέστωρ ἦτο πολλὰ νέος, κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρχίζουσι νὰ φυτρώνωσιν αἱ τρίχες τῶν γενείων ἦτον δὲ γλυκὺς εἰς τὴν θεωρίαν, ὥρατος εἰς τὸ κάλλος καὶ γνώριμος τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μάρτυρος Δημητρίου. Οὗτος λοιπὸν βλέπων ὅτι ὁ βασιλεὺς Μαξιμιανὸς ἔχαιρε καὶ ἡγάπα ἓνα βάρβαρον, Λυαῖον ὀνομαζόμενον, καὶ ὅτι ἔκαυχετο μεγάλως εἰς τὴν ἀνδρίαν τοῦ βαρβάρου ἐκείνου, καὶ εἰς τὰς νίκας ὅσας ἔκαμνε μετ' ὅσους ἐπάλασε, ταῦτα, λέγω, βλέπων ὁ μακάριος Νέστωρ, ἐμίσησε τὴν τοιαύτην ὑπερηφάνειαν τοῦ Λυαίου. Βλέπων δὲ καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἔλαβε θάρρος, ὅτι ἂν μόνον ἀρματωθῆ μετὰ τὰς εὐχὰς ἐκείνου, καὶ πολεμήσῃ τὸν βάρβαρον Λυαῖον, βέβαια θὰ τὸν νικήσῃ. Ὅθεν προστρέχει εἰς τὸν μέγαν Δημήτριον, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, δοῦλε τοῦ Θεοῦ Δημήτριε, λέγει, ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος νὰ μονομαχήσω μετὰ τὸν Λυαῖον, διὰ τοῦτο εὐχαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος σφραγίσας αὐτὸν μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ τὸν Λυαῖον, τοῦ εἶπε, θέλεις νικήσει, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν θέλεις μαρτυρήσει. Τότε λοιπὸν ὁ γενναῖος Νέστωρ ἐμβῆκεν εἰς τὸ στάδιον χωρὶς φόβου, καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμε τὸν Μαξιμιανὸν νὰ θαυμάσῃ διὰ τὴν ὡραίαν τοῦ θεωρίαν, ὁ Θεὸς Δημητρίου, εἶπε, βοήθει μοι καὶ πολεμήσας μετὰ τὸν Λυαῖον, κτυπᾷ τοῦτον κατάκαρδα μετὰ τὴν μάχαιράν του, καὶ θανατόνει παρευθὺς ἐκείνον ὅστις ἐθανάτωσε πολλοὺς. Πληγόνει δ' ἐνταυτῷ καὶ τὸν βασιλέα μετὰ πληγὴν ψυχικὴν, διότι ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν λύπην ἀπαρηγόρητον. Ὅθεν ἐκ τούτου θυμωθεὶς ὁ τύραννος, ἐπρόσταξεν, ὅτι ὁ μὲν ἅγιος Δημήτριος νὰ κατατρυπηθῆ μετὰ λόγχας, ὁ δὲ ἅγιος Νέστωρ νὰ θανατωθῆ μετὰ

ξίφος, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ δύο παρὰ Χριστοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΑΠΕΤΩΛΙΝΗΣ καὶ ΕΡΩΤΗΙΔΟΣ.

- » Κτείνουσι δούλην ἐκ ξίφους καὶ κυρίαν,
» Δούλας Τριάδος τῆς ἀληθῶς Κυρίας.

Αὗται αἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Ζιλικινθίου ἀρχόντος τῆς Καππαδοκίας ἐν ἔτει σπθ' (289)· καὶ ἡ μὲν Καπετωλίνα ἦτον εὐγενῆς καὶ πλουσία, ἡ δὲ Ἐρωτῆς ἦτον δούλη αὐτῆς. Ἡ ἅγια λοιπὸν Καπετωλίνα διαμοιράσασα τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐλευθερώσασα τοὺς δούλους της, ἐπαρρησιάσθη εἰς τὸν ἀρχόντα Ζιλικινθίον καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἐκλείσθη εἰς τὴν φυλακὴν· ἔπειτα κατὰ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἀπεκεφαλίσθη. Ἡ δὲ Ἐρωτῆς ἐκτύπησε μετὰ πέτρας τὸν ἀρχόντα· διὰ τοῦτο δέρεται μετὰ βλάβη, καὶ διαμείνασα ἀβλαβῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀποτέμεται, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ αἱ δύο τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ ἅγιος ΚΥΡΙΑΚΟΣ ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ὁ Κυριακὸς ἐκλιπὼν γῆν καὶ βίον,
» Πρὸς αὐτὸν ἦκει Κύριον τῶν Κυρίων.²

Ἡ ἅγια ΠΡΟΚΛΑ ἡ σύζυγος τοῦ Πιλάτου ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἐχει παρεστῶσάν σε Πρόκλα Δεσπότης,
» Ὁ Πιλάτῳ πρὶν σφ' παραστάς συζύγῳ.

Διήγησις περὶ τῶν **ΙΒΗΡΩΝ** ἡτοι τῶν νῦν καλουμένων Γκιουρτζίδων, ὅπως ἤλθον εἰς Θεογονοσίαν παρὰ τινος γυναικός.³

¹ Σημειῶσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον Νέστορα ἐγκώμιον ἔχει Ἰωσήφ ὁ Θεσσαλονίκης, οὗ ἡ ἀρχή. « Φαιδρὰ μὲν ἡ πανήγυρις » (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

² Σημειῶσαι, ὅτι τὸν Κυριακὸν τοῦτον ὀνομάζει ὁ Σανθόπουλος Κυριλλιανὸν, ὅστις ἐγενεῖν Ἐπίσκοπος Βυζαντίου ἐν ἔτει σκξ. (225) καὶ ἐπεσκόπησε χρόνους δεκαεξί, δεκάτος ἔκτος ἐπίσκοπος Βυζαντίου ἀριθμούμενος ἀπὸ τὸν Στάχην. Ὅρα περὶ τούτου σελ. 318 τοῦ πρώτου τόμου τοῦ Μελετίου, καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Ἰανουαρίου.

³ Σημειῶσαι, ὅτι τοῦτο τὸ διήγημα ἱστορεῖ ὁ Κύρου Θεοδώρητος, βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλ. εἰκοστῷ τρίτῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

- † Ἔργον μέγιστον εὐργίας στήν γυναικί,
- » Ἐπιστρέφεις γὰρ ἔθνος Ἰβήρων ὄλον.

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τλβ' (382) ὑπῆρξε μία γυνὴ εὐσεβῆς, ἡ ὁποία ἦτον γυμνασμένη ἄκρως τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν· ὅθεν μ' ὄλον ὅτι ἐσπλαδῶθη ἀπὸ τοῦς Ἰβήρας· ἦτοι τοῦς Γκιουρτζίδας, πάλιν καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο ἡ μακαρία τοῦς ἰδίους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Καὶ ἐπειδὴ οἱ Γκιουρτζίδας εἶναι στερημένοι ἀπὸ τὴν ἰατρικὴν τέχνην· διὰ τοῦτο, ὅταν τύχη νὰ ἀσθενήσῃσιν συνειθίζουσιν νὰ ἐρχονται ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον, ζητοῦντες νὰ μάθωσι τὸν τρόπον τῆς ἰατρείας τῆς ἀσθενείας τῶν ἀπὸ ἐκείνων ὁσοὶ μὲ τὴν πείραν ἐδοκίμασαν ἐκείνην τὴν ἀσθένειαν. Ὅθεν μία γυνὴ Γκιουρτζίδισσα ἔχουσα παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχε δεινὴν ἀσθένειαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀνωτέρω θεοσεβεστάτην γυναῖκα ζητοῦσα νὰ μάθῃ ἀπὸ αὐτὴν, τί νὰ πράξῃ εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ παιδίου τῆς. Ἐκείνη δὲ, λαβοῦσα τὸ παιδίον καὶ βαλοῦσα τοῦτο ἐπάνω εἰς κλίνην, παρεκάλεσε τὸν Κύριον νὰ τὸ ἰατρεύσῃ. Ὅθεν ὁ τὰ κρυπτά τῶν καρδιῶν γνωρίζων Κύριος, χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ, ἔχθρισε τὴν ὑγίαν εἰς τὸ παιδίον. Ἐκ τῆς αἰτίας λοιπὸν ταύτης ἡ θαυμασία ἐκείνη γυνὴ ἔγεινε τόσον περίφημος, ὥστε ἐφθασεν ἡ φήμη τῆς ἕως καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς γυναικὸς τοῦ ἐκεῖ βασιλέως, ἡ ὁποία εὐθὺς ἐπρόσταξε νὰ ἔλθῃ ἡ αἰχμάλωτος εἰς αὐτὴν, ἐπειδὴ ἐπάσχευ ἀπὸ πάθος χαλεπὸν καὶ δυσίατον. Ἡ δὲ ταπεινόφρων γυνὴ εἰς τοῦτο δὲν ἐπέιθετο, κρίνουσα ἑαυτὴν ἀναξίαν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν βασιλισσαν· ἀλλ' ἡ βασιλισσα, ὡς οὐδὲν νομίσασα τὸ ὕψος τῆς βασιλείας, ὑπῆγε μόνη τῆς εἰς τὴν δούλην. Ἐκείνη δὲ ἐξαπλώσασα τὴν βασιλισσαν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ὅπου καὶ τὸ παιδίον ἐπλαγίασεν, ἐπρόσφερον εἰς αὐτὴν τὴν ἱερὰν προσευχὴν, ἰατρικὸν τοῦ πάθους ταχύτατον. Ἐλευθερωθεῖσα λοιπὸν ἡ βασιλισσα ἀπὸ τοῦ πάθους ἐδίδεν εἰς τὴν δούλην χρυσίον, ἀργύριον, ἐνδύματα πολύτιμα καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα εἶναι ἀποτελέσματα φιλοτιμίας βασιλικῆς, ἵνα διὰ τούτων ἀνταμείψῃ αὐτὴν, ἥτις τόσῳ ταχέως ἐδίωξε τὸ πάθος τῆς· ἀλλ' ἡ θεία ἐκείνη καὶ εὐσεβεστάτη γυνὴ ἔλεγεν εἰς τὴν βασιλισσαν, ὅτι δὲν χρειάζεται ταῦτα· μισθὸν δὲ καὶ πληρωμὴν μεγάλην τῆς ἰατρείας νομίζει, τὸ νὰ γνωρίσῃ ἐκείνη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν, καὶ τὸ νὰ κτίσῃ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ πάθους τὴν ἠλευθέρωσεν.

Ἡ δὲ βασίλισσα ταῦτα ἀκούσασα, ὁπῆγεν εἰς τὰ βασιλεία, καὶ τὸν μὲν ἄνδρα τῆς βασιλείας ἐξέπληξε, διὰ τὴν παράδοξον ἰατρείαν τοῦ πάθους τῆς. Διηγουμένη δὲ καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἰατρεύθη ἐβεβαίονεν, ὅτι ὁ θεὸς τῆς αἰχμάλωτου ἥτις τὴν ἰατρεύσεν εἶναι ἀληθῶς καὶ κυρίως θεός· ἔλεγε δὲ πρὸς τοῦτοις ὅτι εἶναι πρέπον νὰ κτίσῃσιν καὶ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ, καὶ ὅτι ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Ἰβήρων πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὴν τοῦ τοιοῦτου θεοῦ λατρείαν καὶ πίστιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, τὴν μὲν ἰατρείαν τῆς γυναικὸς τοῦ ἐθαύμαζε καὶ ἐπῆνει, ναὸν δὲ νὰ κτίσῃ δὲν ἤθελεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς ἐξῆλθεν εἰς κυνήγιον ὁ βασιλεὺς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οἱ μετ' αὐτοῦ ἐκυνήγουν ἀνεμποδίστως, ὁ δὲ βασιλεὺς, μόνος μείνας ὀπίσω ἀπὸ τοῦς ἄλλους, ἐκρατήθη ἀπὸ τύφλωσιν καὶ ποῦ νὰ ὑπάγῃ δὲν ἤξευρεν. Ὅθεν ἀπορήσας εἰς τὸ συμβεβηκὸς ὅπερ τῷ ἠκολούθησεν, ἐνεθυμήθη τὴν ἀπειθειαν ἣν ἐδείξεν εἰς τὰ λόγια τῆς γυναικὸς τοῦ καὶ λοιπὸν ἐπικαλεσθεὶς εἰς βοήθειαν τὸν θεὸν τῆς δούλης γυναικὸς, ἠλευθερώθη ἀπὸ τοῦ σκότους καὶ τὴν ἀορασίαν. Ἐπειτα ἔλθων μόνος εἰς τὴν εὐσεβεστάτην δούλην, παρεκάλει αὐτὴν διὰ νὰ τῷ δείξῃ εἰς ποῖον σχῆμα νὰ κτίσῃ τὸν ναὸν καὶ ἡ μὲν γυνὴ ἐσχημάτιζε τὸν ναὸν, οἱ δὲ τεχνίται τοῦ βασιλέως ἐκτιζον αὐτόν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔλαβε τέλος ὁ ναὸς καὶ ἦτο χρεία νὰ ἐγκαινιάσῃ αὐτὸν ἀρχιερεὺς, εὔρε καὶ τοῦτου τὴν εὐκολίαν ἡ θαυμασία ἐκείνη γυνὴ, διότι κατέπεισε τὸν βασιλέα τῆς Ἰβηρίας νὰ γράψῃ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ σταλῇ ἀπὸ ἐκεῖ διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας. Τότε δὲ ἦτον βασιλεὺς Ῥωμαίων ὁ μέγας Κωνσταντίνος, καθὼς προείπομεν, ὁ ὁποῖος μαθὼν τὴν αἰτίαν τῆς αἰτήσεως, ἠὺχαρίστησε τὸν θεόν, καὶ ὑποδεξάμενος φιλοφρόνως τοὺς ἀπεσταλμένους πρεσβυτάς, ἔστειλεν εἰς Ἰβηρίαν ἕνα ἀρχιερέα στολισμένον μὲ πίστιν καὶ σύνεσιν καὶ μὲ πολιτείαν ἐνάρετον, ὁμοῦ μὲ πολλὰ δῶρα, διὰ νὰ γίνῃ κήρυξ καὶ διδάσκαλος τῆς θεογνωσίας εἰς τὸ ἔθνος ἐκεῖνο. Οὗτος λοιπὸν πορευθεὶς ἐκεῖ μὲ θαύματα καὶ διδασκαλίας εἰλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβάπτισεν αὐτούς· καὶ κτίσας εἰς διάφορα μέρη ἱεροῦς ναοὺς, καὶ χειροτονήσας ἱερεῖς, ἔφερεν εἰς θεογνωσίαν ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Ἰβήρων, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ τρόπος τῆς τῶν Ἰβήρων τοῦ θεοῦ ἐπιγνώσεως. ¹

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα χάριν τῶν φιλολόγων, ὅτι πολλὰ

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων προσβίβας Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ΚΗ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ καὶ ΝΕΟΝΙΛΑΗΣ τῶν ὁμοζύγων, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, ΣΑΡΒΗΛΟΥ, ΝΙΤΑ, ΙΕΡΑΚΟΣ, ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ, ΦΩΤΙΟΥ, ΒΗΛΗΣ, καὶ ΕΥΝΙΚΗΣ.

- » Σὺν ἑπτὰ τέκνοις ἢ δυὰς τῶν συζύγων,
- » Τιμὴν τομὴν ἠγάτε τὴν ἐκ τοῦ ξίφους.
- » Δειρὴν ὀδοῦσθε γὰρ Τερέντιος εἰκάδι κάρθη.

ἔθνη ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ὄχι μόνον διότι ἔβλεπον θαύματα γινόμενα διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ διαφόρων ἁγίων ἀνδρῶν· ἀλλὰ καὶ διότι ἔβλεπον τὸ γένος τῶν χριστιανῶν δεδοξαμένον καὶ ἐντιμὸν μὲ βασιλείαν καὶ μὲ βασιλεῖς ὀρθοδόξους καὶ αὐτοκράτορας. Οὕτω λόγου χάριν οἱ ἀνωτέρω Ἰσθρῆς ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου· διὰ μέσου δὲ τῶν Ἰβήρων ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν οἱ Ἀρμένιοι. Καὶ πάλιν διὰ τῶν Ἀρμενίων ἐπίστευσαν οἱ Πέρσαι· εἰς τὸν Χριστὸν ἐν τοῖς αὐταῖς χρόνοις τοῦ Κωνσταντίνου· ὁμοίως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου ἐπίστευσαν οἱ Ἰνδοὶ διὰ μέσου Φρουμεντίου Ἀλεξανδρείας, ὅστις ἐστράτευε κατὰ τὴν τρικαιστὴν Νοεμβρίου καὶ ἔρα ἐκατ' ὁμοίως ἔρα καὶ εσλ. 343 τοῦ α. τόμου τῆς Ἐκκλησ. ἱστορίας τοῦ Μελετίου.

Ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει ςμς'. (546) ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν οἱ ἐν τῇ Ἰσθρῷ ποταμῷ κατοικοῦντες Ἐλουροὶ καὶ οἱ ἐν τῇ Τέναϊ ποταμῷ κατοικοῦντες Ἀβασγοί. Ὅμοίως καὶ οἱ Ἀζουμίται καὶ ἄλλοι πολλοί. (ἔρα τόμ. β'. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. σελ. 89, 90 τοῦ Μελ.) Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοδώρου τοῦ ἐν ἔτει ωμβ' (842), βασιλεύσαντος, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων, Σέρβων (οἵτινες καὶ Τριβαλλοὶ ὀνομάζονται) Ποσέμων καὶ Σλαβῶνων. Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ Λέαντος τοῦ σοφοῦ τοῦ καλουμένου Πορφυρογεννήτου τοῦ ἐν ἔτει ΗΙΖ βασιλεύσαντος, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν οἱ Οὐγγροί. (ἔρα τόμ. β'. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. τοῦ Μελετίου σελ. 354.)

Ἐπὶ δὲ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνης τοῦ ἐν ἔτει ωξζ'. (867) βασιλεύσαντος ἐπίστευσαν οἱ Ῥῶσοι εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῶν διδασκάλων, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν Ἰγνάτιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πάλιν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατριὸν αὐτῶν θρησκείαν, ἕως οὗ ὁ Δοῦξ αὐτῶν Βλαδίμηρος, λαβὼν εἰς γυναῖκα Ἄνναν τὴν ἀδελφὴν Βασιλείου τοῦ Πορφυρογεννήτου τοῦ υἱοῦ Ῥωμανοῦ τοῦ νεωτέρου ἐκατηχῆθη παρ' αὐτῆς καὶ ἐβαπτίσθη ἐν ἔτει 987 ἢ 990, καὶ κατ' ὀλίγον ἐβαπτίσθη καὶ ὅλον τὸ ἔθνος, κατὰ τὸν Μοσσεμίον Ἐκκλ. ἱστορ. ἑκατονταετηρίδ. 9 μέρ. 1 κεφ. 1 καὶ τὸν Λάμπιον τοὺς νεωτέρους Ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. 2 κεφ. 8. Εἰς ὅλα δὲ τὰ ἀνωτέρω ἐπιστραφεῖντα ἔθνη εἰς θρησκείαν λαβὼν πρόνοιαν οἱ φηθέντες βασιλεῖς νὰ ἀποστείλουν ἱερεῖς καὶ κληρικούς διὰ τὰ κατηχῆσαι, νὰ τὰ βαπτίσουν, καὶ νὰ τὰ διδάξωσι τὴν ὀρθοδοξίαν.

Οὗτοι ὄλοι πύδαντες εἰς μίαν οἰκίαν καθὼς μία οἰκογένεια, κρυπτικῶς ἐλάτρευον τὸν Θεόν. Ὅθεν διαβάλλονται εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ παρίστανται εἰς τὸ αὐτοῦ κριτήριον· ἐπειδὴ δὲ ὠμολόγησαν μὲν τὸν Χριστὸν Θεόν ἀληθινόν, τὰ δὲ εἰδῶλα ἐπεριγέλασαν, διὰ τοῦτο κρεμασθέντες καταξοχίζονται ἀσπλάγχχνως, καὶ καταρραντίζονται ἀνωθεν αἱ πληγαὶ τῶν μέσος δριμύτατον καὶ ἄλας, ὑποκάτω δὲ φλογίζονται μὲ πυρκαϊάν. Οἱ δὲ ἅγιοι ταῦτα πάσχοντες, προσήχοντο καὶ μὲ σιωπηλὴν φωνὴν παρεκίνουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον εἰς τὸ μαρτύριον. Λοιπὸν δὲν παρέβλεψεν ὁ Κύριος τὴν προσευχὴν τῶν ἁγίων· ἀλλ' ἅγγελοι ἀοράτως ἠλευθέρωσαν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δεσμῶν καὶ ἰάτρευσαν τὰς πληγὰς τῶν, οἱ δὲ ἀσεβεῖς βλέποντες τοῦτο ἐξεπλάγησαν ὁμοῦ καὶ ἐφοβήθησαν. Ἐπιπτα ρίπτονται οἱ ἅγιοι εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν δέρονται μὲ ῥόπαλα· μετὰ ταῦτα δένονται εἰς τροχοὺς καὶ δέρονται ἀνελεημόνως. Ἀβλαβεῖς δὲ μείναντες μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, παραδίδονται τροφῇ εἰς τὰ θηρία, καὶ πάλιν ἀβλαβεῖς διαφυλαχθέντες, βάλλονται μέσα εἰς λέβητας μεγάλους γεμάτους ἀπὸ πύσσης βρασμένην· ὁ δὲ βρασμὸς τῆς πύσσης ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς μετεβλήθη εἰς νερόν. Βλέποντες δὲ οἱ ἀσεβεῖς, ὅτι διαφυλάσσονται οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς ἀπὸ τῶν βράσων, ἀπέκοψαν μὲ τὸ ξίφος τὰς κεφαλὰς τῶν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΤΕΦΑΝΟΥ τοῦ Σαββατοῦ, τοῦ καὶ Ἐπισκόπου γενομένου.

- * » Ἐπάνυμος Στέφανος οὗ φορεῖ στέφους,
- » ὁ πρακτικὴ χεὶρ ἀρετῆς οἶδε πλέκειν.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρῆς τοῦ ἡλικίας ἔγεινε μοναχὸς καὶ ἠκμαζεν ἐν ἔτει ψγ' (790), ἐπισελθὼν δηλαδὴ εἰς τὴν Λαύραν τοῦ μεγάλου πατρὸς Σάββα καὶ δεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ Λαύρᾳ κατοικοῦντος ἁγίου πατρὸς, ἐδιδάχθη παρ' ἐκείνων τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν καὶ πράξιν ἀσκητικῶν ἀχρευστας δὲ διέμεινε τῶν ἡδονῶν τοῦ κόσμου ὁ μακάριος οὗτος, διότι ἔγεινε μοναχὸς πολλὰ νεὸς ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπρόκοψεν εἰς τὴν κατὰ Θεὸν ἡλικίαν καὶ ἔλαμψεν εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ ὑσχίαν τότε ἠξιώθη καὶ τοῦ χαρίσματος τῆς ἀρχιεπισκόπου· καὶ ἔχει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ χάριν παραδόξων θαυμάτων ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐνέκρωσε τὰ πάθη τῆς ψυχῆς

καὶ τοῦ σφραγιστοῦ μὲ ἐγκράσιαν, μὲ πόνους ἀσκητικούς καὶ καὶ αἰῶν σάνεσιν, καὶ ἀφ' οὗ ἐφθέσκει εἰς ἀκραὶ ἀπάθειαν. Ἰάτρως δὲ ἀπλοῦς μίαν κόρην ἀιμονισμένην διὰ τῆς προσευχῆς τῆς, καὶ ταπεινῆ παραδίδωκεν ὄνην εἰς τὸν πατέρα τῆς εὐρακόμενος, δὲ πάντοτε εἰς τὴν ἐρημίον, παραδόξως ἡμέρως τὰ ἀγρία ζῶα καὶ εἰς τὰ πλησιάζοντα πρὸς αὐτὸν δορκάδια ἐδίδο τροφήν μὲ τῆς χειρᾶς του. Μίαν παρὰν δὲ, ἐπειδὴ ἐδιδάσκειν ὁ μαθητῆς του, ἐκτίπησεν ὁ ὄσιος τὴν γῆν μὲ τὴν βιάδον του καὶ ἐξέβαλε νερόν καὶ ἐπότισεν αὐτὸν καὶ ἄλλα δὲ σημεῖα ἐποίησε καὶ θαύματα. Ἦτο δὲ ἀπλοῦς κατὰ τὸ ἦθος, γλυκῶς εἰς τὴν συναγωγίαν, καὶ εὐκολοκατάδεκτος εἰς τὴν γνώμην. Οὗτος λοιπὸν διαλάμφας πάντα χαλῶς ἤλως μὲ τὴν ἀσκησιν καὶ μὲ τὰ θαύματα, κατ' ἐπαγγελίαν γενόμενος ἀρετῆς εἰς τοὺς μαθητᾶς του, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.⁴

Μνήμη τῶν ἐξ Ἀφρικῆς ἁγίων μαρτύρων ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ, ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ, ΜΑΞΙΜΟΥ, ΠΟΜΠΗΟΥ, καὶ ἑτέρων τριακοῦτα ἑξ.

Εἰς τὸν Τερέντιον.

- » Τέμνουσι Τερέντιον, δὲ βλύσας γάλα,
- » Ἐδειξε καινὸν καὶ τετμημένον τέρας.

Εἰς τὸν Ἀφρικανὸν Μάξιμον καὶ Πομπήιον.

- » Κτείνουσι φαῦλοι προσκυνητὰ δαιμόνων,
- » Τρεῖς προσκυνητὰς Τριάδος διὰ ξίφους.

Εἰς τοὺς τριακοῦτα ἑξ.

- * » Ἄνδρας συνάθλους ἐξ ὁμοῦ καὶ τρεῖς δέκα.
- » Ὁμοῦ συναθλήσαντας ἔγνων ἐκ ξίφους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ τὴν Ἀφρικῆν, κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως καὶ Φουρτουκάτου ἡγεμόνος ἐν ἔτει σν' (250) κρατηθέντες δὲ ὡς χριστιανοί, δέρονται πρῶτον μὲ ὠμά νεῦρα, καὶ δεύτερον μὲ βραδία· ἐπειτα κατακαίονται εἰς τὴν ράχιν μὲ πυρωμένα σουβλία, καὶ αἱ πληγαὶ αὐτῶν τρίβονται μὲ τρίχινα ὑφάσματα καὶ μὲ ἄλας καὶ ἔξος. Καὶ πάλιν ἐρατηθέντες καὶ μὴ πεισθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, δέρονται μὲ ἀλύφεις· ἐπειτα σύρονται γυμνοὶ ἐπάνω εἰς σί-

δηρα πεπυρωμένον· μετὰ ταῦτα καταξοχίζονται μὲ ὄνησια, καὶ ῥίπτονται μέσα εἰς ἓνα λίαν καν γεμάτων ἀπὸ ὄφιδια καὶ σκορπίους. Καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ἀπὸ θλα, διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν διὰ ξίφους καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΦΙΡΜΙΛΙΑΝΟΥ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας,¹ καὶ ΜΕΛΧΙΩΝΟΣ Σοφιστοῦ, πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας, οἵτινες καθέλλοι Παῦλον τὸ Σαμουσατά.

- » Εἰρηνικῶς θνήσκουσιν εἰρήνης φίλοι,
- » Φιρμιλιανὸς καὶ σὺν αὐτῷ Μελχίων.

Ἡ ἁγία ΦΕΥΡΩΝΙΑ ἡ θυγάτηρ Ἡρακλεῖου τοῦ βασιλέως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Τὴν βασιλείαν οὐρανῶν Φευρωνία,
- » Τῆς πατρικῆς σου προκρίνεις ὡς ἀγχίνους.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΚΥΡΙΑΚΟΣ, ὁ πατερώσας τὸν τίμιον Σταυρὸν ἐπὶ τῆς ἁγίας Ἐλθνης, κορυφῶ βληθεῖς, τελειοῦται.

- » Μίξας ἐλαίῳ Κυριακὲ παμμάκαρ,
- » Σὸν αἶμα σεπτὸν, μίγμα καινὸν εἰργάσω.

Οὗτος ὁ ἅγιος, ἀφ' οὗ ἐφανέρωσα τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ ἀφ' οὗ ἐπίστευσε εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθη, ἔγεινε καὶ Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων. Ἐφθασέ δὲ ἡ ζωὴ του μέχρι τῶν χρόνων Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τζα' (361), ὁ ὁποῖος ἐκστρατεύσας κατὰ τῶν Περσῶν, ὤπηγε καὶ εἰς τὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης, καὶ μαθὼν διὰ τὸν ἅγιον τοῦτον Κυριακὸν, τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα· ὁ δὲ ἅγιος ἠλεγξεν αὐτόν. Ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ παραβάτης νὰ κοπῆ ἡ δεξιὰ του χειρ, εἰπὼν· σὺ πολλὰς ἐπιστολάς ἐγραψες διὰ τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ πολλοὺς ἔκαμες ν' ἀρνηθῶσι τοὺς θεοὺς. Ἐπειτα ἔχυσε μόλυβδον μέσα εἰς τὸ στόμα του, καὶ μετὰ ταῦτα ἔβαλεν αὐτόν ἐπάνω εἰς χάλκινον καὶ πυρωμένον κράββατον· ἐπειδὴ δὲ ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου, Ἄννα ὀνόματι, ἀκούσασα, ἤλθε νὰ τὸν ἰδῆ· διὰ τοῦτο ἐκρατήθη καὶ αὐτὴ, καὶ κρεμασθεῖσα ἀπὸ τὰς τρίχας τῆ-

¹ Οὗτος ὁ ἅγιος ἠγωνίσαστο κατὰ τῶν αἱρέσεων, καὶ ποιητῆς ἐγένετο ἀσματικῶν τροπῶν, ὡς τοῦτο ἀναφέρει ὁ Γραπτός Θεοφάνης, ἐν τῷ εἰς τὸν βασιον τοῦτον μελουρηθῆντι παρ' αὐτοῦ κανόνι.

¹ Οὗτος ὁ Φιρμιλιανὸς σύνοδος ποιήσας ἐν ἰκονίῳ, ἐφύλαξε τὴν ἀκρίβειαν, καὶ ἐδιδάσκειν, ἵνα βεβαιωθῶσι οἱ Ναυατιανοὶ, καὶ ἀπλῶς ὅλοι οἱ σχισματικῶν, προσερχόμενοι εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁνομάζει δὲ τὸν Φιρμιλιανὸν τοῦτον ἰδικὸν του· ὁ μέγας Βασίλειος ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ κανόνι, ὡς χρηματίσαντα τῆς πατρίδος του Καισαρείας ἐπίσκοπον.

κεφαλῆς, κατακαίεται με ἀνημένας λαμπάδας, καὶ οὕτω παραδίδει τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος Κυριακὸς βληθεὶς ἐν τὸς λείητος γεμάτου ἀπὸ ἐλαιον βρασμένον καὶ ταυτοχρόνως κτυπηθεὶς καὶ με ἀκόντιον, ἐτελειώθη ὁ αἰδιδιμος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Ἡ ἁγία μάρτυς ANNA ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, λαμπάσι φλεγόμενη τελειοῦται.

- » Φλεγθεῖσα σάρκα μάρτυς Ἄννα λαμπάσι,
- » Δειφανῆς ὑπῆρξε λαμπὰς Κυρίου.

Ἡ μήτηρ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ ἀσκήσατος.

- † » Ἀθανάσιε τίς σε οὐ μὴ δοξάσει,
- » Ὀν Τριάς αὐτῆ πανταχοῦ ἐδόξασεν; ¹

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ τῆς Ρωμαίας.

- » Κάρας τομὴν ἤνεγκε βῶμη καρδίας,
- » Βλάστημα Ρώμης μάρτυς Ἀναστασία.
- » Τλῆ δὲ Ἀναστασία ἐνάτη ξίφος εἰκάδι ὀξύ.

Αὕτη ὑπῆρχε κατὰ τοὺς χρόνους Δεχίου ² καὶ Βαλλεριανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ Πρόβου

¹ Ὁ βίος τούτου συνεγράφη μὲν ἑλληνιστὶ ἀπὸ τὸν ὁσίου Ἰωσήφ τὸν Καλοθέτην, τὸν σύγχρονον χρηματίσαντα τῷ ἁγίῳ Γρηγορίῳ τῷ Παλαμῆ, καὶ βίβλον ἐλόκληρον κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνου συγγράψαντα, σωζομένη ἐν χειρογράφοις κατὰ τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος· μετεφράσθη δὲ εἰς τὸ ἀπλοῦν ἀπὸ τὸν αἰδιδιμον Ἀγάπιον τὸν Κρήτη· ὁ βίος δὲ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναιοῖς ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Χοζεβίτου, διότι ταῦτα προσγράφησαν κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος Ὀκτωβρίου. Ὁμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ τὸ δίστιχον καὶ τὸ Συναξάριον τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἐξ Ἀραβίας ὁρμωμένων διότι καὶ ταῦτα προεγράφησαν πλατύτερον κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου.

² Ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, ὅτι αὕτη ἦτον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ. Διὸ καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Ἄνω εὐρίσκεται καὶ ἄλλο μαρτύριον αὐτῆς ἑλληνικόν, ὃ ἡ ἀρχὴ· Κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ παρόντος καὶ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ τοῦ συγκαθίδρου αὐτοῦ Βαλλεριανοῦ.

ἡγεμόνος ἐν ἑτασίς (256), καταγομένη ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ρώμην, νεὰ δὲ αἰσα κατὰ τὴν ἡλικίαν, διέτριβεν ἐν τὸς μοναστηρίου. Πισθθεῖσα δὲ καὶ παρρησίᾳ ὁμολογήσασα τὸν Χριστόν, βαπτίζεται εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπλωθεῖσα ἐπάνω εἰς ἀνημένα κάρβουνα δέρεται με βιβλία· εἶτα ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ἕβλον καὶ ἐσφίγγθη με τινὰς μαγγάνους μηχανικούς, καὶ κατετροπήθη με σιδηρὰς ἀγκίδας. Ὑστερον δὲ πάλιν κρεμασθεῖσα, κατεξοσχίσθη εἰς ὄλον τὸ σῶμα· μετὰ ταῦτα ἐκοψαν τοὺς μαστοὺς τῆς καὶ ἐξερρίζωσαν τὰ ἐνύχια τῆς, καὶ τελευταῖον ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν τῆς κεφαλὴν. Καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τῷ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον. Τοῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διττὰς ἡμῖν Ἀναστασίας.» (σωζεται ἐν τῇ τῷ Ἰθέρων καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΒΡΑΜΙΟΥ καὶ ΜΑΡΙΑΣ τῆς ἀνεψφίας αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Ἀβράμιον.

- » Σαρκὸς νεκρώσας Ἀβράμιος πᾶν μέλος,
- » Θανὼν συνοικεῖ τοῖς ἀσάρκοις Ἀγγέλοις.

Εἰς τὴν Μαρίαν.

- » Ἀφείσα σαρκὸς τοὺς ἐραστὰς Μαρία,
- » Ψυχῶν ἐραστῆ μυστικῶς περιπλέκη.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀβράμιος ἦτον υἱὸς γονέων χριστιανῶν, λαβὼν δὲ εἰς γάμον γυναῖκα χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀφῆκεν ὅλα τὰ τοῦ κόσμου διὰ τὸν τοῦ Χριστοῦ πόθον καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον. Κλεισθεὶς δὲ ἐν τὸς μικρᾶς καλύβης μετεχειρίζετο πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκήσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ἐν τῇ ἀσκήσει πενήντα χρόνους, ἐχειροτονήθη ἱερεύς, καὶ ἐπειτα ἐγένειεν ἐπίσκοπος καὶ ποιμὴν χωρὶς νὰ θέλῃ ἐνὸς χωρίου καλουμένου Ταϊνία, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀμφακον κατὰ τὸν ἑλλῆσποντόν (ἦτοι κατὰ τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ). Διὰ δὲ τὴν σωτηρίαν τῶν ἐν τῇ Ταϊνίᾳ ἀνθρώπων πολλὰ κακὰ καὶ πειρασμοὺς πολλὰκις ἐπάθεν ὁ αἰδιδιμος, διότι οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφώτισεν αὐτοὺς με τὴν εἰς Χριστόν πίστιν, διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος, φλογιζόμενος ἀπὸ τὸν πόθον τῆς ἡσυχίας, ἐφυγε κρυφίως καὶ ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸ παλαιὸν τοῦ ἡσυχαστήριον, ὅπου πολλὰ πειρασθεὶς ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἀνώτερος διεφυλάχθη

ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ τῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ σάρκα ἀδελφός αὐτοῦ ἀπέθανε καὶ ἄφησεν ἐν παιδίῳ θηλυκὸν ἕως ἐπτὰ χρόνων, ἐπῆρεν ὁ ὄσιος τὸ παιδίον αὐτό, **Μαρίαν** ὀνομαζομένην, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ἐν μικρὸν κελλίον ἐξω τοῦ κελλίου τοῦ διὰ τὴν ἡσυχάζη, καὶ διὰ τοῦ παραθυρίου ἐδίδασκεν αὐτὴν καὶ παρεκίνει εἰς τοὺς πνευματικῶν ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Ὅτε δὲ ἐφθάσεν εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας τῆς συνέθη τὴν περιπέση εἰς πρᾶξιν κακοήτη ὅθεν ἐκ τούτου ἀπελπίσθησα, ἔφυγε κρυφίως καὶ ἀπελθοῦσα εἰς χαραιτυπεῖον εὐρίσκατο ἐκεῖ ὁμοῦ μετ' ἄλλας κακοήθεις γυναῖκας. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀβράμιος ἐνδύθεισ σχῆμα στραπώτου καὶ ἠπεύσας ὑπῆγεν ἀγνώριστος καὶ εὔρεν αὐτὴν οὖσαν ἀνυπόκτον. Διὰ παρακινήσεώς του λοιπὸν τὴν ἡλεσθέρωσε, καὶ τὴν ἐγύρυσεν ἀπὸ τῆς κακοηθείας εἰς τὸ πρότερον κελλίον τῆς τόσῃν δὲ μετάνοιαν ἐδειξεν ἡ αἰοιδίμος, ὥστε μετ' ὀλίγους χρόνους ἤξιώθη καὶ ἔκαμνε μεγάλα θαύματα. Μετ' οὗτον λοιπὸν βίον ἀσκητικὸν καὶ ἀποστολικὸν τελειώσας τὸν δρόμον ὁ ὄσιος Ἀβράμιος, ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν ἀνεπαύθη καὶ ἡ μακαρία αὐτοῦ ἀνεψία (ὄρα τὸν μὲν ἑλληνικὸν βίον τοῦ ὄσιου τούτου εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραίμ, οὗ ἡ ἀρχή. « Ἀδελφοῦ μου βούλομαι ὑμῖν διηγήσασθαι πολιτείαν καλὴν καὶ τελείαν, » τὸν δὲ ἀπλοῦν εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΥΡΙΑΙΟΥ² ΜΙΝΗ καὶ ΜΙΝΑΙΟΥ.

Εἰς τὸν Κύριλλον.

» Ἰπόσχου μέλλοντος οὐσάν μοι στέφους,

» Κύριλλος οἶδα τὴν ἀπειλὴν τοῦ ξίφους.

Εἰς τὸν Μίνην καὶ Μινάιον.

» Πίπτει Μίναλος ἐκ ξίφους ἰδεῖν φθίσκας,

» Καὶ τὸν Μίνην περὶ τὰ τριῶν τέλει.

Ἁ ἅγιος μάρτυς **ΣΑΒΒΑΣ** ὁ στρατηλάτης κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν μέρος τρωθεῖς, τελειοῦται.

» Σάββας κατ' ἄμφω κλήσεώς μέρη Σάββας,²

» ὅθεν κατ' ἄμφω νύττεται λόγχαις μέρη.

¹ Εἰς τὸν ἅγιον Ἀβράμιον τούτον ἐγκωμιστικὸν λόγον συνέθεσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία. ἀκολούθῳ δὲ τελείῳ ἐποίησεν ὁ δοκλογωμῆτος διδάσκαλος πόριος Χριστόφορος ὁ Παρθουμῆτης καὶ ὁ βουλόμενος ἐφορᾶ τὸν ἅγιον ζητησάτω ταῦτα. Τὸν βίον τούτου συνέγραψε καὶ ὁ Μεταρραστής, οὗ ἡ ἀρχή. « Ἀνδρῶν φιλαρέτων. » σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν Ἑλλάδι.

² Ἐπειδὴ τὸ Σάββας ὄνομα εἶναι κεραικόν, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τῶν

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ANNHS τῆς μετονομασθείσης **Εὐφημιαρὸς.**

* » Στολῆ κρυβεῖσαν ἀνδρική σμηνὴν Ἄνναν,

» Χριστὸς κατ' αὐτῶν ἀρρενοὶ τῶν δαιμόνων.

Αὕτη ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν Ἄννα ἐγεννήθη εἰς τὸ Βυζάντιον ἀπὸ ἑνα εὐλαβῆ διάκονον ὑπανδρον τοῦ ἐν Βλαχέρναις ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψις' (716) ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τῆς ἐσπούδασεν ἡ μάμμη τῆς τῆς ἐνώση διὰ γάμου μετ' ἄνδρα εὐλαβέστατον, τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμεν. Ἐλθὼν δὲ ἀπὸ τῶν ὄρος τοῦ Ὀλύμπου ὁ ἀπὸ τὸν πατέρα θεῖος τῆς μοναχὸς ὢν ἀσκητικώτατος καὶ διορατικώτατος, ὁ ὁποῖος ἀν καὶ ἔκοψε τὴν γλῶσσάν του Λέων ὁ εἰκονομάχος, ἐλάλει ὅμως ἀνεμποδίστως οὗτος, λέγων, ἄμα εἶδε τὴν ἀνεψίαν του ταύτην Ἄνναν, διατί, εἶπεν, ἠνώσατε μετ' ἄνδρα τὴν Ἄνναν, ὁ ὁποῖα ἀπέβλεπεν εἰς ἀγῶνας καὶ πόνους ἀσκητικῶν; καὶ ταῦτο εἰπὼν καὶ εὐχθῆς αὐτὴν, ἀνεχώρησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπεράσαν μερικοὶ χρόνοι καὶ ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Λέων κατεβιάσθη εἰς τὰ ταμεία τοῦ ἀδου, τότε ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Εἰρήνη, οἱ ὀρθόδοξοι καὶ πιστότατοι βασιλεῖς, οἱ βασιλεύσαντες ἐν ἔτει ψπ' (780) μαθόντες τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰ βάσανα, ὅσα ἔπαθεν ἀπὸ τὸν θηριώνημα Λέοντα ὁ ἀγιώτατος θεῖος τῆς ὁσίας ταύτης Ἄννης, ἔστειλαν καὶ τὸν ἔφεραν, καὶ τὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν τούτου, ὡς ἀγίου ἀνδρὸς ἐλάμβανον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐσυμβούλευσε τοὺς βασιλεῖς τὰ συμφέροντα πρὸς τὴν εὐαρέστησιν τοῦ Θεοῦ, ἐμελέτα πάλιν ὁ ὄσιος ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινούπολις καὶ τὴν ὑπάγη εἰς τὴν ἡσυχίαν. Τότε εἶπε καὶ πρὸς τὴν ἀνεψίαν του ταύτην Ἄνναν. Ἀνδρίζου τέκνον καὶ ἰσχυε, διότι, πολλὰ εἶναι αἱ θλίψεις τῶν δικαίων ἤξευρε δὲ ὅτι ἀν δὲν σκεπάσης τὸν ἄνδρα σου εἰς τὸν τάφον, δὲν θὰ γεννήσης τὸ παιδίον ὅπερ ἔχεις εἰς τὴν κοιλίαν σου. Ἐπληρώθη δὲ ἡ προφητεία αὕτη τοῦ ὄσιου, διότι ὕστερον ἀπὸ τὸν ἕκτον μῆνα τῆς αὐλήσεώς τῆς ἀπέθανεν ὁ σύζυγός τῆς, ἡ δὲ Ἄννα θρηνήσασα πολλὰ διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς τῆς, κατέξῆρανε τὸν ἑαυτὸν τῆς ἀπὸ τῆς λύπης ὅθεν ἀφ' οὗ ἐγέννησε καὶ ἀπεγαλάχτισε τὸ παιδίον τῆς, παρέδωκεν αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ ἄλλου θεοῦ τῆς, αὕτη δὲ ἐμδῆ-

ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀναγινώσκειται Σάββας. Καθὼς λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἀναγινώσκειται τὸ ὄνομα του, εὐτὼ ἐτρέθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὰ δύο μέρη τοῦ ὀνόματός του.

κην εἰς τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας. Ὅποιοι δὲ καὶ πόσοι ἦσαν οἱ ἀγῶνές της ἐκείνη μόνη ἢ μακαρία τοὺς ἤξευρεν, ἐπειδὴ εἰς τὸ κρυπτόν τούτους μετεχειρίζετο, τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων ἀποφεύγουσα.

Εἰς τούτους λοιπὸν τοὺς ἀγῶνας ταύτης εὐρισκομένης, ἔρχεται πάλιν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον ὁ διορατικώτατος ἐκείνος θεὸς της, ἡ δὲ Ἄννα ἰδοῦσα αὐτόν, ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἐζήτηει τὴν εὐλογίαν του. Ὁ δὲ, ἐνδυναμοῦ ἐν Κυρίῳ τέκνον, εἶπεν, εἶτα πάλιν λέγει αὐτῇ, ποῦ εἶναι τὸ παιδίον σου; ἡ δὲ ἀπεκρίθη· Τὸ μὲν ἐν τῷ ἄφῃσα εἰς τὸν ἀδελφόν σου καὶ μετὰ Θεὸν εὐεργέτην μου, τὸ δὲ ἄλλο εὐρίσκεται πλησίον μου. Ταῦτα δὲ εἰπούσα καὶ ἄλλα τινα λόγια προσθέσασα, τὰ ὅποια εἶναι ἴδια λυπημένης καὶ πονεμένης καρδίας, παρέστησε καὶ τὰ δύο παιδιά της εἰς τὸν τίμιον γέροντα· παρεκάλει δὲ αὐτόν μετὰ δακρύων, εὖξαι, λέγουσα, ὦ Πάτερ τίμιε, διὰ τὰ τέκνα μου ταῦτα. Ὁ δὲ γέρων εἶπε· δὲν ἔχουσιν αὐτὰ χρεῖαν εὐχῆς· ἡ δὲ Ἄννα τοῦτο ἀκούσασα βαρέως τὸ ἐδέχθη, καὶ ἐκ βάθους στενάξασα· ἀλλοίμονον, εἶπεν, εἰς ἐμὲ τὴν ἁμαρτωλὴν! τί ἄρά γε πάλιν ἔχουν νὰ γένουν τὰ κατ' ἐμέ; καὶ ὁ γέρων εἶπε· Δέν σοι εἶπον, τέκνον, ὅτι πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων; διότι ἀνίσως ἡμεῖς δὲν ὑπομεινόμεν θλίψεις καὶ πειρασμούς, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ σωθῶμεν. Οὕτως εἶναι πρέπον καὶ ἀρέσκον εἰς τὸν Θεόν.

Ἡ δὲ Ἄννα λέγει μήπως αὐθέντα μου ἐφάνη εὐλογον εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν νὰ πάρῃ εἰς τὴν ἐκεῖ ζωὴν τὰ ἀνήλικα ταῦτα παιδιά μου; καὶ ὁ γέρων, καλῶς εἶπας, τέκνον, ἀπεκρίθη· Ταχέως τῶντι θὰ τὰ πάρῃ ὁ Κύριος ἀπὸ σοῦ. Ἡ δὲ Ἄννα εὐχαριστήσασα εἰς τὸν Θεόν, καθὼς ἦτο πρέπον, καὶ πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας τοῦ τιμίου γέροντος ἔλαβε τὴν εὐχὴν του καὶ εὐλογίαν, καὶ τότε ἤρχισε νὰ μοιράζῃ τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς μὲ τὰς δύο της χεῖρας. Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανον καὶ τὰ δύο της τέκνα, ἐθρήνησε μὲν αὐτὰ μὲ δάκρυα ἢ ὄσια, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα ὅσα της ἔμειναν διαμοιράσασα εἰς τὰς χεῖρας τῶν πτωχῶν, ἐπεριτριγύριζεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, προσκυνοῦσα, προσευχομένη, ἀνάπτουσα τὰς καρδιὰς τῶν ἁγίων εἰκότων, καὶ χαιρετῶσα αὐτάς· τέλος δὲ εὐροῦσα ἓνα μοναχὸν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον, ἐκουρεύθη παρ' αὐτοῦ καὶ ἐγένεε μοναχῆ, καὶ εἰς τὰ κρυπτόν μὲν ἐφόρει φορέματα ἀνδρῶν, ἐξωθεν δὲ ἐφόρει γυναικεῖα ἱμάτια. Ὁ θεὸς κρυφίως χωρὶς νὰ τὴν καταλάβῃ τις, ὑπῆ-

γεν εἰς τὰ μέρη τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἐκεῖ ἐπὶ ῥίψασα τελείως τὰ γυναικεῖα φορέματα καὶ μένον τὰ ἀνδρῶν φορέματα, ἐμβῆκεν εἰς ἓν κεινόβιον καὶ συνωμίλησε μὲ τὸν θυρωρὸν λέγουσα, ὅτι ἔχει μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἀνταμώσῃ τὸν ἡγούμενον. Ὁ δὲ θυρωρὸς ἀνήγγειλε ποῦσε εἰς τὸν ἡγούμενον, καὶ ὁ ἡγούμενος ἐκάλεσεν αὐτὴν· ἡ δὲ Ἄννα παρασταθεῖσα ἐμπροσθεν τοῦ ἡγουμένου, ἐρίφθη εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἐζήτηει τὴν συνήθη εὐλογίαν. Ὁ δὲ ἡγούμενος ἀφ' αὐτῆς εὐλόγησε, τὴν ἐσάκωσε, καὶ τὴν ἠρώτησε, διατί ἤλθες εἰς ἡμᾶς ἀδελφέ; (ἐνόμισε δηλαδὴ, ὅτι εἶναι εὐνοῦχος) καὶ ποῦ λέγεται τὸ ὄνομά σου; ἡ δὲ Ἄννα, τὸ μὲν αἴτιον, ἀπεκρίθη, διὰ τὸ ὅποιον ἤλθον ἐδῶ, πάτερ ἅγιε, εἶναι τὸ πολὺ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μου, ἵνα δηλαδὴ ἡσυχάσω εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου διάστημα καὶ διὰ τῆς ἡσυχίας εὐραχίλων τὸν Θεόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἂν καὶ εἶμαι πάντῃ ἀνάξιος, τὸ δὲ ὄνομά μου λέγεται Εὐφημιανός. Ὁ δὲ ἡγούμενος εἶπε πρὸς αὐτὴν ἂν ἔχῃς, τέκνον, τοιοῦτον λογισμόν καὶ ποθῆς ἀληθῶς τὴν σωτηρίαν σου, φέγγε τὴν παρρησίαν, ἐπειδὴ ἡ φύσις τῶν εὐνοῦχων κυριεύεται εὐκόλως ἀπὸ τοῦ ἐμπαθεῖς λογισμοῦ. Ταῦτα εἰπὼν καὶ τὴν συνειθισμένην ποιήσας εὐχὴν, συνηρίθμησεν αὐτὴν μὲ τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς τοῦ Κοινοβίου.

Ἡ δὲ αἰοίδιμος Ἄννα ἔκτοτε τόσον πολλὰ ἐπρόκοπτεν, ὥστε ἐγένεεν εἰς ὅλους τοὺς μοναχοὺς τοῦ Κοινοβίου τύπος καὶ παράδειγμα πάσης ἀρετῆς καὶ μάλιστα τῆς ταπεινώσεως. Ὁ δὲ ὑπῆρέτης τῆς ὁσίας, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀφήσῃ εἰς τὸν οἶκόν της διὰ νὰ οἰκονομήσῃ τὰ πράγματά της, καθὼς τὸν διέταξεν, ἐξῆλθε ζητῶν νὰ εὕρῃ τὴν κυρίαν του· ἀπαντήσας δὲ τὸν μοναχὸν ἐκείνον, ὅστις ἐκουρεύσε τὴν ὁσίαν μοναχὴν, ἠρώτα αὐτόν ἀνίσως καὶ ἤξεύρῃ ποῦ εὐρίσκεται ἡ κυρία του ἐπειθῆ ἡ τὰ γῆνα καταλιποῦσα καὶ τὰ οὐράνια ἐπιζητοῦσα. Ὁ δὲ μοναχὸς ἀπεκρίθη, ὅτι μὲν ἔμαθον τὴν περὶ ἐκείνης ὑπόθεσιν, τοῦτο δὲν ἀρνοῦμαι, ποῦ δὲ τώρα εὐρίσκεται δὲν ἤξεύρω, ἀλλ' ἔλθε νὰ ὑπάγωμεν μαζὶ εἰς τὸ δεῖνα μοναστήριον. Φθάσαντες δὲ εἰς αὐτό, ἠρώτησαν τὸν θυρωρὸν καὶ ἔμαθον, ὅτι μέσα εἰς τὰ δύκτια ἔχουσι τὸ ζητούμενον κυνήγιον· ὅτι δηλαδὴ ἡ ὁσία εὐρίσκεται ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου. Ὅθεν παρεκάλουν αὐτόν νὰ τῆς ἀναγγεῖλῃ ὅτι τὴν ζητοῦσιν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα· ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, ἐκβῆκεν ἔξω· τότε ὁ κουρεύσας αὐτὴν μοναχὸς λέγει· Ἰδοὺ ὁ πιστότατός σου διάκονος καὶ οἰκονόμος,

Θείας αὐτὸν μετὰ τὸν θάκτολον, ὅστις πολλὰ ἔπαθεν ἕως τῶρα ὑπερῶν σε, ἰδοὺ, λέγω εἶναι παρῶν, καὶ ἂν θέλῃς, ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὸ ἰδικὸν μας μοναστήριον.

Ταῦτα ἢ ὁσία ἀκούσασα, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ ἐζήτησε τὴν ἐκείνου εὐλογίαν ὁμοίως καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, καὶ οὕτως ἐξεληθούσα ἀπὸ τοῦ κοινῶν τῆς ὑπῆγεν εἰς τὸ ἄλλο μοναστήριον μετὰ τοῦ μοναχοῦ καὶ τοῦ ὑπηρέτου τῆς. Διατρίψασα δὲ ἐκεῖ ἀρκετὸν καιρὸν, ἐποίησε θαύματα ἀπειρά· ὅθεν ἐπειδὴ ἡ φήμη τῶν θαυμάτων διεδόθη εἰς πάμπολλα μέρη, πολλοὶ κοσμηκοὶ ἦλθον εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ γένωσι μοναχοί· ἀλλὰ ἡ στενότης τοῦ μοναστηρίου ἐμπόδιζε τὴν αὐξήσιν τῶν προσερχομένων· διὰ τοῦτο ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου, ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐδηλοποίησε διὰ γραμμάτων εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ἅγιον Τάρασιον τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ μοναχοῦ Εὐφημianoῦ, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἐκωδωνίσθησαν τὰ τοιαῦτα θαυμάτια του, ἔτρεξε πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὰ μοναστήριον διὰ νὰ μονάσωσι· πλὴν δὲν χωροῦσιν εἰς αὐτό, διότι εἶναι πολλὰ στενὸν καὶ μικρότατον. Ὁ δὲ Πατριάρχης ταῦτα μαθὼν, ἐσυμφώνησεν εἰς τὸν τοῦ ἡγουμένου θεῖον σκοπὸν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν δωρεάν ἕνα τόπον κρημνισμένον. Ὅθεν ὁ ἡγούμενος τοῦτον λαβὼν, εἰς ὀλίγους χρόνους ἔκτισεν εἰς αὐτὸν μοναστήριον ἐκ θεμελιῶν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τῶρα μοναστήριον τῶν Ἀβραμιτῶν. Εἰς ταῦτα λοιπὸν τὸ μοναστήριον διέταξε τὴν ἁγίαν Ἄνναν νὰ διαπεράσῃ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς τῆς.

Ἄφ' οὗ δὲ ἔγεινε τοῦτο καὶ ἡ ἀγγελικὴ ζωὴ τῆς μακαρίας Ἄννης κατέστη περιβόητος εἰς ὅλους, κατὰ πόσον ἐπληθύνοντο καθ' ἑκάστην ἡμέραν οἱ προσερχόμενοι εἰς τὸ μοναστήριον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιγράψῃ τις. Εἰς δὲ πειρασμὸς ἠκολούθησεν εἰς τὴν ἁγίαν ἀπὸ ἕνα μοναχὸν μὲν κατὰ τὸ σχῆμα, κατὰ δὲ τὰ ἔργα καὶ πράγματα φίλον ὄντα τοῦ χαιρεκάκου δαίμονος, ἐπειδὴ καὶ εἶχε τὸ ἀπαραίτητον ἔργον τοῦ διαβόλου, δηλαδὴ τὸ νὰ λέγῃ ὕβρεις αἰσχρὰς ἐναντίον τῆς ὁσίας, ὅτι ἦτον εὐνοῦχος, καὶ νὰ κατηγορῇ αὐτὴν φανερά. Ἄλλ' ἡ μακαρία ἐκείνη ὡς οὐδὲν ἐλογίζετο τὰς κατηγορίας, μᾶλλον δὲ καὶ ὡς εὐεργεσίας ταύτας ἐνόμιζε. Μία δὲ γυνὴ θεοφιλὴς ἀκούσασα τὰ αἰσχρὰ καὶ μυστὰ λόγια, ὅσα ἔλεγε κατὰ τῆς ὁσίας ὁ τῆ ἀληθείᾳ αἰσχροὺς μοναχός, ὅστις καὶ ἐφάνη κατέβην ὅτι ἦτον φονεὺς, πρόσχε

ἀδελφε, τῷ εἶπε, μήπως δὲνεῖναι εὐνοῦχος αὐτός τὸν ὁποῖον κατηγορεῖς, οὐδὲ ἐμπαθῆς, καὶ θῶς σὺ ὑπολαμβάνεις, ἀλλὰ γυνὴ καὶ γυνὴ ἀπαθῆς; καὶ τότε σὺ μὲν κερδήσῃς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς διὰ τὰς κατηγορίας σου, ἐκείνους δὲ ὄσους σὲ ἀκούουν νὰ μολύνῃς, κατηγορῶν τὴν ἀπαθῆ. Ἐπειδὴ πρό τινων χρόνων μίᾳ γυνὴ διαμοιράσασα τὰ ὑπάρχοντά τῆς εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἔγεινεν ἀφανῆς, καὶ στοχάσου, μήπως ἦναι αὐτὴ ἡ ἰδία τὴν ὁποίαν σὺ λέγεις εὐνοῦχον ἐμπαθῆ, καὶ ἐκ τούτου καταβιάζεις τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸν λάκκον τῆς ἀπωλείας.

Ὁ δὲ μιὰρὸς ἐκείνος καὶ δόλιος μοναχός, ἀντὶ νὰ συσταλῇ, ἐπρόσθεσεν εἰς τὴν πονηρίαν του καὶ τοῦτον τὸν λόγον ὃν ἤκουσεν, ἐκήρυττε δηλαδὴ εἰς ὅλους ὅτι ἦτον γυνὴ ἐσπούδαζε δὲ ὁ ἀνόσιος καὶ ἐπεριεργάζετο νὰ κρημνίσῃ τὴν ἁγίαν εἰς κἀνένα κατηφορικὸν τόπον, ἵνα, κρημνισθείσῃ αὐτῆς, σηκωθοῦν τὰ ῥοῦχα ἅτινα ἐφόρει, καὶ οὕτως ἰδῇ αὐτὴν γεγυμνωμένην καὶ γνωρίσῃ τὸ βέβαιον, εἰ γυνὴ ἐστίν, ἢ ὄχι. Ποιήσας δὲ τοῦτο ὁ μυσαρὸς, τίποτε μὲν δὲν εἶδεν, ἔγεινε δὲ ἡμίξηρος, παιδευθεὶς ἀπὸ τὴν θεῖαν δύναμιν· ὅθεν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ μοναστήριον ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ἐπιάσθη ὡς κατάδικος εἰς ἐγκλημα φόνου, καὶ οὕτως ὁ ἄθλιος κρημασθεὶς εἰς φοῦρκαν, ἀπέριψε τὴν μιὰρὰν του ψυχῆν. Ἡ δὲ ἁγία καὶ ἐπειδὴ ἐφημίσθη ἐκ τούτου, καὶ διὰ νὰ φύγῃ τὰ σκάνδαλα, ὑπῆγεν εἰς τὰ μέρη τοῦ καλουμένου Στενοῦ, ἔχουσα μετ' αὐτῆς δύο μοναχοὺς Εὐστάθιον καὶ Νεόφυτον ὀνομαζομένους, καὶ ἐκεῖ εὐρούσα μίαν Ἐκκλησίαν, ἣτις εἶχε νερόν καὶ ὀλίγον κῆπον, ἐκατοίκησεν εἰς αὐτὴν. Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων τινῶν καλεσθεῖσα ἀπὸ τινος μοναχοῦς, ἐσηκώθη ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ Βυζάντιον κατὰ τὰ μέρη τοῦ Σίγματος, καὶ ἐκεῖ διεπέρασε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τῆς ὁσίας καὶ θεαρέστως, θαύματα πολλὰ καὶ ἐαυτείας χαρισαμένη εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἐπρόστρεχαν εἰς αὐτὴν. Καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἐν εἰρήνῃ πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστὸν ἐξεδήμησεν.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΜΕΛΙΤΙΝΗΣ.

† » Μελιτινὴ Ἰσατο γυμνὴ ἐν κρίσει,

» ὡς ἐν θριάμβῳ δι' ἀγάπην Κυρίου.

† Αὕτη ἡ ἁγία Μελιτινὴ διαβληθεῖσα εἰς τὸν κατὰ τόπον ἄρχοντα, ὅτι ἦτον χριστιανὴ, παρίσταται εἰς αὐτὸν, καὶ πρῶτον μὲν δέρεται εἰς τὸ πρόσωπον καὶ γυμνῶνεται ὅλον τὸ σῶμα

της, και οὕτως ὡς νικήτρια ἵσταται πομπευομένη διὰ τὸν Χριστὸν εἰς πολλὰς ὥρας ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κριτηρίου. Πλὴν και οὕτω γυμνῆ ἵσταμένη, ἐπεριέλα τὸν ἄρχοντα και ὄλα τὰ εἰδωλά του, διότι τιμὴν ἐνόμιζεν ἡ μακαρία τὴν ἀτιμίαν ταύτην ἣν ἐλάμβανε διὰ τὸν Χριστόν. Ἐπειτα δὲ βασανισθεῖσα μὲ πολλὰς βασάνους και φυλαχθεῖσα ἀβλαβῆς, τελευταῖον κατεπληγώθη διὰ ξίφους, και οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. ¹

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου νέου ἱερομάρτυρος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ τοῦ ἐκ Σπάρτης τῆς Ἀταλείας καταγομένου, ἐν Μουρτανίῳ δὲ μαρτυρήσαντος ἐν ἔτει ἀρχῆ (1653).*

- † » Διὰ θαλάτου ἀθανασίαν λάβε,
- » Ἀθανάσιε κῦδος ἱερωμένων. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων και ἀνταδέλφων ΖΗΝΟΒΙΟΥ και ΖΗΝΟΒΙΑΣ.

- » Συγκατερεῖ σοι Ζηνοβία τὸ ξίφος.
- » Ἡ καρτερόφων κἀν γυνὴ Ζηνοβία.
- » Τμήθη Ζηνοβία και ἀδελφεὸς ἐν τριακοστῇ.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), τέκνα γονέων εὐσεβῶν συλληφθεὶς δὲ πρῶτος ὁ Ζηνοβιος παρέστη εἰς τὸν ἡγεμόνα· ὅτε δὲ ἤρῳα αὐτὸν ὁ ἡγεμῶν, τότε και ἡ ἀδελφὴ του Ζηνοβία παρέδωκε μόνη ἑαυτὴν εἰς τοὺς δημίους. Ὅθεν δέρονται και οἱ δύο, και βάλλονται ἐν τὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ πίσσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω βάσανον, διὰ τοῦτο ἀποκεφαλίζονται διὰ ξίφους, και οὕτω λαμβάνουσι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. ³

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος

¹ Αὕτη ἡ ἁγία Μελιτινὴ ἄλλη φαίνεται νὰ ἦναι ἀπὸ τὴν ἰορταζομένην κατὰ τὴν δεκάτην ἔτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

² Τὸ μαρτύριον τούτου ὄρα εἰς τὸ νερὸν Μαρτυρολόγιον.

³ Τὸν ἑλληνικὸν βίον τούτων συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής. Οὗ ἡ ἀρχὴ. • Αἰγαί πάλις ἔστι • (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων και ἐν ἄλλαις.)

ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ ἐπισκόπου Συρακούσης, μαρτύρου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου.

- » Χριστοῦ τὸν εὐνοῦν Μαρκιανὸν σκέπτεν,
- » Διὰ βρόχου κτείνουσιν οἱ χριστοκτόνοι.

Οὗτος ἐχειροτονήθη ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Πέτρον και ἀπεστάλη ἐπίσκοπος εἰς τὰς Συρακούσας τῆς Σικελίας· καταπλήξας δὲ ὄλους τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους μὲ τὰ θαύματα και σημεῖα ὅσα ἐτέλεσε και κατακρημνίσας μὲ μόνην τὴν προσευχὴν του τοὺς βωμούς τῶν εἰδῶλων, ἐποίησεν ὄλους υἱούς φωτός διὰ τῆς θεογνωσίας και διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Ὅθεν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὸν φθόνον κινούμενοι, μὴ ὑποφέροντες τὴν παρρησίαν τοῦ Ἀγίου, ἐθανάτωσαν αὐτὸν μὲ βίαιον θάνατον, και οὕτως ἐκομίσαστο ὁ μακάριος τὸν τῆς ἀθλήσεως ἀμαράντινον στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΡΟΝΙΩΝΟΣ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ΜΑΚΑΡΙΟΥ, και ἑτέρων δεκατριῶν.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον και Κρονίωνα.

- » Σὺν Ἀλιζάνδρῳ τῆς τιτάνου τὸ ζέον,
- » Φέρει Κρονίων υἱὸν οὐ σέβων Κρόνου.

Εἰς τὸν Ἰουλιανὸν και Μακάριον.

- » Ἰουλιανὸς και Μακάριος ξίφει,
- » Ζῶν ἐφεῦρον τὴν μακαριωτάτην.

Εἰς τοὺς δεκατρεῖς.

- » Οὐ πῦρ ἀναφθὲν, οὐ ξίφος ἠφθὲν Ἀγάγε,
- » Δις πέντε και τρεῖς ἄνδρας ἐκ σου χωρίσει,

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἤθλησαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐν ἔτει σν' (250)· πρῶτος δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐφέρθη εἰς τὸ κριτήριον, και μὴ δυνάμενος νὰ σταθῇ ὄρθιος, ἐπειδὴ και ἔπασχεν ἀπὸ ποδαλγίαν, διὰ τοῦτο μετὰ τοῦ Κρονίωνος τοῦ ἰδικοῦ του ἀνθρώπου πομπεύονται διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς, καθαλικεύοντες ἐπάνω εἰς καμήλους. Ἐπειτὰ κρεμασθέντες δέρονται, και τελευταῖον ἐχύθη ἐπάνω εἰς αὐτοὺς ἄσβεστος ἀνημμένος και βράζων, και οὕτως οἱ μακάριοι μὲ τὴν τιμωρίαν ταύτην παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς και Μακάριος, ἀφ' οὗ ἔλαβον πολλὰς τιμωρίας, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθησαν· οἱ δὲ λοιποὶ δεκατρεῖς, ἄλλοι μὲν κατεξεσχίσθησαν μὲ διαφόρους βασάνους, ἄλλοι δὲ ἐκάσσαν, και ἄλλοι ἀπεκεφαλίσθησαν, χωρὶς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν.

Καὶ οὕτως ὅλοι ὁμοῦ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ἡ ἀγία μάρτυς ΕΥΤΡΟΠΙΑ ξίφει τελειοῦται.

- Τὴν Εὐτροπίαν οἶα νύμφην λαμπάδας,
- Προῦπεμπον οἶκῳ τοῦ νοητοῦ Νυμφίου.

Αὕτη ἡ ἀγία διεβλήθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀπελλιανόν, ὅτι ἦτο χριστιανή, καὶ ὅτι κατεγίνετο εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς ἀποκλεισμένους ἀγίους διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ὁμολογήσασα ἀφῶως τὸν Χριστὸν, ἐν πρώτοις μὲν κρεμασθεῖσα, κατεξεσχίσθη, ἐπειτὰ δὲ ἐκάη με λαμπάδας ἀνημμένας. Ἐνόμιζε δὲ τὴν φλόγα ὡς νερὸν ὀροσερὸν καὶ ἐβεβαίονεν ἔμπροσθεν εἰς ὅλους ὅτι ἐβλεπεν ἕνα φοβερὸν ἄνθρωπον ὁ ὅποιος κατέψυχεν αὐτὴν καὶ ἐδρόσιζε, τὸν ὅποιον ἄνθρωπον ἐβλεπον καὶ οἱ στρατιῶται. Μετὰ ταῦτα ἐβασανίσθη δυνατώτερα καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν· παρασταθεῖσα δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, ἐπεριγέλασεν αὐτὸν καὶ τὰ εἰδωλά του. Ὅθεν ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν της, καὶ μετὰ ταῦτα ἔκοψαν καὶ τὴν ἀγίαν της κεφαλὴν· καὶ οὕτως ἡ μακαρία παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἀγίου ἀποστόλου ΚΛΕΟΠΑ καὶ τοῦ ἀγίου *ΙΩΣΗΦ* πατριάρχου *Κωνσταντινουπόλεως*.

Εἰς τὸν Κλεόπαν.

- Οὐχ ὡς τὸ πρὶν βλέπει· σὺ Κλεόπας, Ἀδγε,
- Ἀλλὰ τρανῶς νῦν ἐντροφᾶ σου τῆ θεᾶ.

Εἰς τὸν Ἰωσήφ.

- Ἐν πατριάρχεις Ἰωσήφ λάμπας μέγα,
- Σὺν πατριάρχεις Θόρανόν σκηνὴν ἔχει.¹

¹ Παρὶ τοῦ Ἰωσήφ τοῦτου γράφει ὁ Μελέτιος σελ. 123 τοῦ β'. τόμου τῆς Ἐκκλησιαστ. ἱστορ. ὅτι ἐπατριάρχευσε μετὰ τὸν Γερμανὸν τὸν τρίτον, ἐν ἔτει ασο' (1270)· ἐπὶ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου τοῦ λατινόφρονος καὶ Ἀζυμίτου καλουμένου. Ἦτο δὲ γέρον καὶ μὲ πολυκαιρινὴν ἄσκησιν κατ' ἀπράγμονα βίον, διατρίδων εἰς τὸ Γαλλήσιον ὄρος· ἐπειδὴ δὲ ἦτο παντάπασιν ἀμέτοχος παιδείας ἑλληνικῆς καὶ ἐπὶ τοῦ τὸν τρόπον, ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ πνευματικῶς ἐμίλει μὲ αὐτὸν καὶ τοὺς λογισμοὺς του εἰς αὐτὸν ἐμολογοῦντο. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν πρώτην λειτουργίαν, ἣν ἐτέλει ὁμοῦ μὲ ἄλλους ἄρχιεραῖς, ὑπῆγεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔπειτα πρῆξεν εἰς τὰ πρῶτα τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ ἔλεγον, ὅτι ἔσφαλεν εἰς δύο ἁμαρτή-

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΑΣΤΕΡΙΟΥ, ΚΛΑΥΔΙΟΥ, ΝΕΩΝΟΣ καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν *ΝΕΟΝΙΑΛΗΣ*.

Εἰς τὸν Ἀστέριον, Κλαύδιον καὶ Νέωνα.

- Κλαύδιος Ἀστέριος ἀλλὰ καὶ Νέων,
- Ἄθλω ξίφους ὤφθησαν ἀστέρες νέοι.

Εἰς τὴν Νεονίλλαν.

- Ἐπὶ ζύλου ταθεῖσα ἡ Νεονίλλα,
- Ζύλου παλαιὰν ἐξερεῦγεται βλάβην.

Κατὰ τὴν πρώτην ὑπατείαν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ὅτε ἡγεμόνευεν ὁ Λυσίας εἰς τὴν Κιλικίαν ἐν ἔτει σπή (288), τότε ἦσαν οἱ ἅγιοι οὗτοι αὐτάδελφοι χριστιανοί, ὁμοῦ ὅλοι κατοικοῦντες καὶ χρήματα ἀρκετὰ ἔχοντες· εἶχον δὲ μαζί των καὶ τὴν μητριάν των, διότι ἡ μήτηρ αὐτῶν εἶχεν ἀποθάνῃ πρότερον, ὕστερον δὲ ἀπέθανε καὶ ὁ πατήρ των. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μητριὰ των ἐσπούδασε νὰ κατακρατήσῃ ἀδίκως τὰ πράγματα τῶν γονέων των, ἐπρόδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἡγεμόνα, κατηγοροῦσα ὅτι εἶναι χριστιανοί. Οἱ δὲ νέοι παρασταθέντες εἰς τὸν ἡγεμόνα εἶπον εἰς αὐτόν· ἡμεῖς τώρα καταφρονούμεν ὅλα τὰ πράγματά μας, ὧς ἡγεμῶν, καὶ διὰ τὴν πίστιν μας ὑπομένομεν ὅ,τι κακὸν μᾶς ἀκολουθήσῃ· ἡ δὲ μητριὰ μας, ἡ ὁποία δὲν ἐξελέχθη καλῶς διὰ νὰ κατέχη τὸν τόπον τῆς μητρὸς μας, αὐτὴ, ἤξευρε, ὅτι δὲν μᾶς ἐπρόδωκεν εἰς σὲ διότι προστατεύει τὴν θρησκείαν τῶν ἐδικῶν σας θεῶν, ὅχι· ἀλλὰ διότι σπου-

ματα, τῆς παραβάσεως τῶν ὅρκων τοὺς ὁποίους ἔκαμε καὶ τῆς τυφλώσεως τοῦ υἱοῦ του βασιλέως, καὶ δι' αὐτὰ ἐξήτει συγχώρησιν. Πρῶτος λοιπὸν ὁ πατριάρχης· ὅστος Ἰωσήφ ἐπιστὰς τῷ βασιλεῖ πρηνεῖ καὶ ὑποκεκλιμένῳ, ἀνέγνωσεν αὐτῷ ἔγγραφον εὐχὴν, καὶ ἀκολουθίως ἀνέγνωσεν αὐτῷ καὶ ἕκαστος ἀρχιερεὺς τὸν τῆς συγχώρησεως λόγον. Καὶ οὕτως ἐκάθην ὁ βασιλεὺς χαίρων, νομίζων ὅτι ὁμοῦ μὲ τὴν συγχώρησιν τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχιερέων, ἐμῆλλε νὰ καταστήσῃ καὶ τὸν Θεὸν ἡλεων καὶ εὐμενῆ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰωσήφ οὗτος δὲν ἐδέχθη τὴν ἔνωσιν, ἣν ἐπραγματεύθη ὁ Μιχαὴλ μὲ τὸν Ῥώμης Γρηγόριον τὸν δέκατον, παρήτησε τὸν θρόνον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον Βόσπορον, διὰ νὰ περάσῃ ἐν ἡσυχίᾳ τὰ λοιπὸν τῆς ζωῆς του. Ἀντὶ δὲ τούτου ἔγεινε πατριάρχης ὁ λατινόφρων Ἰωάννης ὁ Βέκκος ἐν ἔτει ασοδ' (1274)· ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησεν ὁ Βέκκος πάλιν ἔγεινε πατριάρχης ὁ θεῖος οὗτος Ἰωσήφ, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου. Καταδρασμένος δὲ ὢν ἀπὸ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἀσθένειαν, τρεῖς μῆνας μόνον ἐπατριάρχευσε, καὶ ἀναχώρησεν ἀπὸ τῶν θρόνων διὰ τὴν τότε ἀκολουθήσεσθαι σάσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὀλίγον ὕστερον ἐπέθανε.

θάξει νὰ πάρῃ ἀπὸ ἡμᾶς ἀδίκως τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς μας καὶ τῆς μητρὸς μας, ἐπειδὴ εἶναι μεγάλη. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν ἐφάνη καὶ αὐτός, ὅτι ἐσυμφώνησε μὲ τὸν σκοπὸν τῆς μητρυαῖας των, καὶ ἠθέλησε νὰ θανάτωσῃ τοὺς ἀγίους, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ καὶ αὐτὸς μέρος ἀπὸ τὴν γονικὴν των κληρονομίαν· ὅθεν εὐθύς προστάζει νὰ ἐξαπλωθῇ ὁ Κλαύδιος ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, καὶ νὰ καταξοχίζεσθαι εἰς τὴν ράχιν μὲ ραβδία. Ἐπειτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν, καὶ ἔκαυσαν μὲν τοὺς πόδας του μὲ ἀνημμένους ἄνθρακας, κατεχάραξαν δὲ αὐτὸν εἰς τὰς πλευράς μὲ κέντρα χάλκινα· ὕστερον μὲ τοῦβλα κατατρίβουσιν αὐτὸν καὶ μὲ χόρτα τοῦ παπύρου τὸν καίουσιν. Ἀκούων δὲ ὁ ἅγιος τὸν ἡγεμόνα λέγοντα, θυσίασον εἰς τοὺς θεοὺς διὰ νὰ γλυτώσῃς· εἶπόν σοι, ἀπεκρίθη, ἄπαξ, ὅτι διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον καταφρονῶ καὶ λοιπὸν κάμνε ὅ,τι θέλεις, ὦ δικαστά. Ὅθεν ἀφ' οὗ κατεβιδάσθη ἀπὸ τὸ ξύλον, ἐρρίφθη μέσα εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἐπειτα παρεστάθη εἰς τὸ κριτήριον ὁ Ἀστέριος, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Λυσίας εἶπε· Πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου; ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐσιώπα, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ συντρίψωσι τὰ ὀδόντια τοῦ μάρτυρος, ἐνῶ δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἐφώναζεν ὁ κήρυξ· «Θυσίασον εἰς τοὺς θεοὺς καὶ σῶσον τὴν ζωὴν σου». Ὁ δὲ μάρτυς ἂν καὶ ἐτιμωρεῖτο καὶ ἤκουε τὴν φωνὴν τοῦ διαλαλητοῦ, δὲν ἔπαυεν ὅμως νὰ ἀντιλέγῃ καὶ αὐτός· Ὅ,τι θέλεις νὰ κάμῃς, ὦ ἡγεμὼν, κάμνε το καὶ μὴ ἀμελήῃς, διότι ἐγὼ δὲν θὰ ἀρνηθῶ τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν μου. Τότε ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ κατεξέσχισαν μὲν τὰς πλευράς του, κατέκαυσαν δὲ τοὺς πόδας του, ἀφ' οὗ ἐσρώθησαν ὑποκάτω κάρβουνα ἀνημμένα· ἔπειτα δείραντες αὐτὸν μὲ ραβδία, τὸν ἐρρίψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ταῦτα παρίσταται εἰς τὸ κριτήριον καὶ ὁ Νέων· ἐρωτηθεὶς δὲ καὶ οὗτος πῶς λέγεται τὸ ὄνομά του, ἀπεκρίθη· Ἄν θέλῃς νὰ μάθῃς τὸ ὄνομά μου, ὦ ἡγεμὼν, ἤξυρε ὅτι καλοῦμαι Νέων· περισσότερον δὲ ἀπὸ τοῦτο μὴ ἐλπίζῃς νὰ μάθῃς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀδελφὸς τῶν πρὸ ἐμοῦ τιμωρηθέντων Κλαυδίου καὶ Ἀστερίου, ὅθεν νὰ χωρισθῶ ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶναι δυνατόν· ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ μου ὁμολογίαν, ἰδοὺ τώρα παρίσταμαι ἐμπροσθέν σου, καὶ λοιπὸν μὴ ἀργοπορήῃς νὰ κάμῃς ὅ,τι θέλεις. Τότε λοιπὸν ἐξήπλωσαν αὐτὸν κατὰ γῆς καὶ τὸν ἔδερον δυνατὰ, στρώσαντες ὑποκάτω τῶν ποδῶν του καὶ ἄνθρακας ἀνημμένους· ἀφ' οὗ δὲ

ἔδεραν αὐτὸν εἰς πολλὰς ὥρας, τὸν ἐρρίψαν εἰς τὴν φυλακὴν.

Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐκάθισεν ὁ Λυσίας εἰς τὸ κριτήριον· καὶ φέρων ἐμπροσθέν του τὸν ἅγιον Κλαύδιον, λέγει πρὸς αὐτὸν· Εἶπέ εἰς ἡμᾶς, ἂν μετεβλήθῃς καὶ ἐστοχάσθῃς καλλίτερον λογισμόν· ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· πλεόν τολμηρὸς καὶ ἀφοβὸς παρίσταμαι ἐμπροσθέν σου σήμερον, παρὰ χθὲς, ἐπειδὴ ἔγεινα διὰ τῶν βασάνων δυνατώτερος καὶ θαρσαλέωτερος. Ὅθεν εὐθύς ἔδεσαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του καὶ κρεμάσαντες αὐτὸν, ἔφερον ὄργανα μηχανικὰ, τὰ ὁποῖα ἐμβαίνουν μέσα εἰς τὰ ἄρθρα καὶ κλειδώσεις τῶν μελῶν τοῦ σώματος· καὶ δι' αὐτῶν ἐξήθρῳσαν τοὺς ἄρμους τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν του· ἀφ' οὗ δὲ μετὰ πολλὰ ὥρας κατεβιδάσθη ἡμίθανῃς ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειτα παρεστάθη εἰς τὸ κριτήριον ὁ ἅγιος Ἀστέριος, πρὸς τὸν ὁποῖον βλέπων ὁ Λυσίας, σὺ τί λέγεις; τοῦ εἶπεν, ἐστοχάσθῃς νὰ θυσιάσῃς εἰς τοὺς θεοὺς καὶ νὰ ἐλευθερωθῇς ἀπὸ τὰ βασάνα; ὁ μάρτυς ἀπεκρίθη· Ἐκεῖνος ὅστις πιστεύει τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἔχει εἰς αὐτὸν ὄλας του τὰς ἐλπίδας, αὐτὸς δὲν ψηφᾷ τὸν θάνατον, ἀλλὰ τὸν καταφρονεῖ, καὶ μυρία βασάνα ἂν πάθῃ. Τότε ὁ Λυσίας, κρεμάσατε αὐτὸν, εἶπε, καὶ καταξοχίσατε τὰς πλευράς του, καὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του καταχόψατε καὶ μὲ σουβλῖα πυρωμένα κατακαύσατε τὰ μηρία του. Τούτων οὕτω γινομένων, ὁ μάρτυς αἰσθανόμενος ὀριμυτάτους πόνους, εἶθε, εἶπε, νὰ ἰδῇ ὁ Θεὸς ὅσα πράττεις κατὰ τῶν δούλων του, δυσσεβέστατε, καὶ νὰ κάμῃ κατὰ σοῦ ἀξίαν τὴν ἐκδίκησιν. Τότε ὁ Λυσίας τὸν μὲν ἅγιον Ἀστέριον ἐπρόσταξε νὰ ρίφῃ εἰς τὴν φυλακὴν, φέρει δὲ ἐμπροσθέν του τὸν Νέωνα· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ἐστέκετο ἀμετάβλητος εἰς τὴν πίστιν ἐξηπλώθη πάλιν κατὰ γῆς καὶ κατεξοχίσθη μὲ τὰ βούνευρα· καὶ ἀφ' οὗ ἐγεινεν ὄλον τὸ σῶμά του μία πληγὴ, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Τότε ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ φέρωσι καὶ τὴν ἀδελφὴν τῶν ἀγίων Νεονίλλαν· καὶ ἐπειδὴ εὔρεν αὐτὴν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ στερεωτέραν ἀπὸ τὴν πέτραν, ἐπρόσταξε νὰ δείρουν αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον· ἔπειτα ἔδεσαν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ τὴν ἐκρέμασαν· εἶτα ἔδεσαν αὐτὴν εἰς τοὺς πόδας μὲ λωρία· μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὴν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Ὑστερον δὲ ἐξύρισαν καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς διαἀτιμίαν, καὶ ἐξαπλώσαντες αὐτὴν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, κατέξαναν τὰς σάρκας

της με λωρία ιωμά· εἶτα ἀπλώσαντες αὐτὴν ἀνάσειλα, ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὰ στήθη καὶ σπλάγχνα της ἀνθρώπου ἀνημμένους, καὶ οὕτως ἡ μακαρία παρέδωκε τὸ πνεῦμά της εἰς χεῖρας Θεοῦ· τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς σῶμα ἔβαλον μέσα εἰς σάκκον καὶ κατεβύθησαν αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν. Ταῦς δὲ ἁγίους μάρτυρας Κλαύδιον, Ἀστέριον καὶ Νέωνα ἀπεκεφάλισαν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ τὰ σῶματά τούτων ἔρριψαν εἰς τὰ θηρία καὶ ὄρνεα διὰ νὰ τὰ φάγωσι. Με τοιοῦτον μακάριον τέλος ἐτελειώθησαν οὗτοι οἱ ἅγιοι καλλίνικοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες καὶ αὐτάδελφοι καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἰεθμομήνορτα ΤΕΡΤΙΟΥ, ΜΑΡΚΟΥ, ΙΟΥΣΤΟΥ τοῦ καὶ ΙΗΣΟΥ, καὶ ΑΡΤΕΜΑ.

Εἰς τὸν Τέρτιον.

- * » Ἰσογραφίς σὺ τῶν λόγων πᾶν τοῦ Παύλου.
- * » Ἐγὼ δὲ ὁδὸς Τέρτιε συγγραφεὺς νέος.

Εἰς τὸν Μάρκον.

- * » Ἰππρέτην σε τῶν Ἀποστόλων ἔργων,
- * » Ἄλλ' αὐθὺς οἶδα καὶ συνεργάτην Μάρκε.

Εἰς τὸν Ἰησοῦν.

- * » Εὐρὼν Ἰησοῦν Ἰησοῦς σωτηριάν,
- * » Σωτὴρ ἐδάιχθη τοῖς ἄλλοις φερωνύμως. ¹

Εἰς τὸν Ἀρτεμᾶν.

- * » Δόξης μετέσχεν Ἀρτεμᾶς τῆς τῶν νόων,
- * » Τὸν νοῦν φυλάξας ἄρτιον τῷ Κυρίῳ.

Οἱ ἅγιοι οὗτοι ἀπόστολοι εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα, πεφωτισμένοι μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν πίστιν· καὶ ὁ μὲν Τέρτιος ἔγεινεν ἐπίσκοπος δευτέρου Ἰκονίου μετὰ τὸν Σωσιπάτρον ² τοῦ ὁποίου τὸ ὑστέρημα οὗτος ἀνεπλήρωσε καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ Σωσιπάτρον ὑπολειφθέντας ἀπίστους

¹ Μήπως οὗτος εἶναι ὁ ἐν ταῖς πράξεσιν ἀναφερόμενος, δακίς καὶ Ἰωσήφ καὶ Βαρσαθά· ἐκαλεῖτο· « Ἔστησαν γὰρ αὗται δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαθά, ὃς ἐπεκλήθη Ἰουδοῖς (πράξ. α'. 23.) Οὗτος δὲ ὁ Ἰουδοῦς εἶχε καὶ βιβλίον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον φέρεται καὶ μωρτυρίαν ὁ Ἀρσενάγιτης Διονύσιος ἐν τῷ περὶ θείας Εἰρήνης κειρ. ια'. λέγων· « Ἦν (θεῖον εἰρήνην δηλαδὴ) ἰερὰν ἀποθνήσκον ὁ θεὸς Ἰουδοῦς ἀποκαλεῖται.

² Ὁ Σωσιπάτρος οὗτος ἐπαράχεται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου μετὰ Ὀλομπί, Ῥοδίωτος, Ἐράστου, καὶ Κουάρτου καὶ κατὰ τὴν εικοστήν ἐνάτην τοῦ Ἀπριλίου, μετὰ τοῦ Ἰάσωτος ἐπαράχεται.

ὁ ἅγιος οὗτος Τέρτιος ἀνεκαίνισεν μετ' ἁγίου βάπτισμα, καὶ θαυματουργὸς ἐξαισίας ἔγεινεν. Ἐγραψε δὲ καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐπιστολήν, καθὼς τὸ μαρτυρεῖ μόνος εἰς αὐτὴν λέγων· « Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ ὁ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν, ἐν Κυρίῳ. (Ῥωμ. ις'. 22) Μάρκος δὲ ὁ τοῦ Βαρνάβα ἀνεψιὸς ἀπὸ ἀδελφόν, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὰς ἐπιστολάς του (β'. Τιμοθ. δ'. 11 Φιλήμ. 23.) καὶ μάλιστα εἰς τὴν πρὸς Κολασσαεῖς λέγων· « Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα· (Κολασ. δ'. 10.) οὗτος λέγω ὁ Μάρκος ἔγεινεν ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, καὶ διὰ μέσου τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἐξωλόθρευσε τῶν εἰδώλων τὸ σέβας. Ὁ δὲ Ἰουστός, ὅστις καὶ Ἰησοῦς ὠνομάζετο, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως ¹, καὶ μετὰ τὰ λόγια καὶ θαύματα ὅσα ἔκαμεν, ἔφερεν εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ὅλους τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους ἀπίστους. Ὁ δὲ Ἀρτεμᾶς ἔγεινεν ἐπίσκοπος εἰς τὴν Λύτραν, καὶ ὡς Χριστοῦ δοκιμὸς ὑπηρέτης διέλυσε πᾶσαν πλάνην καὶ μηχανὴν τῶν δαιμόνων· ὅθεν καὶ οἱ τέσσαρες οὗτοι ἀπόστολοι ἀγωνισθέντες διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ περπεσόντες εἰς πειρασμοὺς μεγάλους, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. ²

* *Οἱ ἅγιοι ἐν τῇ α' μάρτυρες πυρὶ τελειοῦνται.*

- * » Πρὸς τὴν κάμινον θαρσύνει τοὺς ἐννεά,
- * » Θείου πόθου κάμινο· ἐκκεκαυμένη.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΝΟΥΗΛ εἶφει τελειοῦται.*

- * » Εἶφει χεθίτω κἄν κοτύλη φησί μοι,
- * » Ὁ Μανουὴλ πέφυκεν αἵματος μία.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΜΕΤΙΟΣ εἶφει τελειοῦται.*

¹ Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὸν Δοσίθεον ἡ Ἐλευθερούπολις αὕτη λέγεται ἀραβιστὶ Μπέητ Γκεμπρίν· τὸν δὲ Ἰουστον τοῦτον ὀνομάζει καὶ αὐτὸς Ἰωσήφ καὶ Ἰουστῶν, ὅστις ἦτον ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ μικροῦ ἦτοι τοῦ ἀδελφοθέου, εἰς δὴν ἀπὸ τοῦ ἐβδομήκοντα, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν ἐκλογὴν μετὰ τοῦ Μαθθία. Δηλοῖ δὲ Ἰωσῆς σωτηριάν, ἀπὸ τοῦ Ἰασκά παραγόμενον (δρα σελ. 9 τῆς δωδεκαβίβλου.) [γρ. Ἰασαῖ ἐβρ. Σ. Ε.]

² Σημειώσαι, ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου Ἀριστοβούλου, διότι αὕτη ἐπαράχεται κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος, καὶ ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην Μαρτίου.

* » Ὄργη κατοίσει τὴν σπάθην Δομετίου,

* » Ὁ δεινὸν οὗτος εἰσορῶν σπαθηφόρος.

* *Δημιός τις τὸν Χριστὸν ἐπιγνοὺς καὶ ἐν ζοφῶδει φρουρᾷ βληθεὶς, τελειοῦται.*

* » Εἰρκτὴν σκοτεινὴν δῆμιος κατεκρίθη,

* » Γνοὺς Χριστὸν ἐξάγοντα φῶς ἀπὸ σκότους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΛΑ΄, μῆμη τῶν ἁγίων ἐξ Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα ΣΤΑΧΥΟΣ, ΑΠΕΛΛΟΥ, ΑΜΠΛΙΟΥ, ΟΥΡΒΑΝΟΥ, ΝΑΡΚΙΣΣΟΥ καὶ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ.¹

Εἰς τὸν Στάχυν.

* Στάχυν δρεπάνῳ τῆς τελευταῖς ὡς στάχυς,

* Ἐκ τοῦ παρόντος ἐκθεοῖζεται βίου.

Εἰς τὸν Ἀπελλῆν, Ἀμπλίαν, Οὐρβανὸν καὶ Νάρκισσον.

* Ἡ τετράχορδος τῶν Ἀποστόλων λύρα,

* Σιγᾷ στερήσει πνευμάτων ὡς κολάδων.

Εἰς τὸν Ἀριστόβουλον.

* Ψυχὰς Ἀριστόβουλος ἀγρεύσας λόγῳ,

* Χριστῷ πρόσεισι μισθὸν αἰτῶν τῆς ἄγρας.

* » Πρώτη ἐν τριακοστῇ Ἀπόστολοι ἐξ τέλους εὐρον.

Ἀπὸ τοὺς πέντε Ἀποστόλους τούτους ὁ μὲν ἅγιος Στάχυν ἐγεινε πρῶτος Ἐπίσκοπος Βυζαντίου· ἦτοι τῆς νῦν Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν· οὗτος δὲ ἐκτίσεν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν, ἥτις ἦτο πλησίον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐδίδασκε τὰ ἐν αὐτῇ συναγόμενα πλήθη τῶν χριστιανῶν. Διανύσας λοιπὸν εἰς τὸ Ἀποστολικὸν κήρυγμα χρόνους δεκαεξί, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ὁ δὲ Ἀπελλῆς ἐγεινεν Ἐπίσκοπος Ἡρακλείας καὶ πολλοὺς προσαγαγὼν εἰς τὸν Χριστὸν, τέλος μακάριον ἔλαβεν.² Ὁ δὲ Ἀμπλίας καὶ Οὐρβανὸς ἐπίσκοποι καὶ αὐτοὶ ἐγειναν ἀπὸ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν, ὁ μὲν Ἀμπλίας

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὰς δεκαπέντε Μαρτίου, ἔπου ἰδιαίτερος ἐορτάζεται ὁ ἅγιος οὗτος Ἀριστόβουλος.

² Σημειώσαι, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ Ἀπελλῆς οὗτος ἀπὸ τὸν ἐορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου, καθότι ἐκείνος ἐχρημάτισε Σμύρνης Ἐπίσκοπος, ὡς μαρτυρεῖ τὸ ἐκείνου Συναξάριόν του, τὸ μετὰ Ἀρχαῖ καὶ Κλήμεντος γραφόμενον.

τῆς Ὀδουσσαυπόλεως, ὁ δὲ Οὐρβανὸς τῆς Μακεδονίας· ἐπειδὴ δὲ ἐκήρυκτον τὸν Χριστὸν, ἐκρήμνιζον δὲ τὰ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο ἐθανατώθησαν οἱ μακάριοι καὶ οὕτως οἱ ἀρίθμοι παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ Νάρκισσος ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐδίδασκε τὴν ἀλήθειαν τοῦ Ἐσαγγελίου, ἔλαβε διάφορα βάσανα, καὶ οὕτω διὰ μαρτυρίου ἐτελείωσε τὸν δρόμον τῆς ἀποστολῆς του. Ὁ δὲ Ἀριστόβουλος ἐχειροτονήθη καὶ αὐτὸς ποιμὴν λογικοῦ ποιμνίου, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύττων εἰς ὅλους τέλους τῶν πόνων τοῦ μακάριον ἔλαβε.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΠΙΜΑΧΟΣ ὁ Αἰγύπτιος ξίφει τελειοῦται.

* Οὐ· δειλὸς Ἐπίμαχος ὤφθη πρὸς ξίφος,

* Ἀπροσμάχητον σύμμαχον Θεὸν φέρων.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, διέτριβεν δὲ εἰς τὸ Πηλοῦσιον ὄρος, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος διέτριβεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ὁ Ἡλίας διέτριβεν εἰς τὸ Καρμήλιον· ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλὰς καὶ ἀσυγκρίτους σκληραγωγίας ἐβασάνιζε τὸν ἑαυτὸν του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀπάνθρωπος δικαστὴς, Ἀπελλιανὸς ὀνομαζόμενος, ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ μανικῶς ἔπνεε κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὥστε πολλοὶ ἀπὸ αὐτοῦ φοβούμενοι τὰς τιμωρίας καὶ βάσανα ἐφευγον ἀπὸ τὰς πόλεις καὶ μετέβαινον εἰς τὰς ἐρήμους τούτου χάριν καὶ ὁ μακάριος οὗτος Ἐπίμαχος, ζήλω θεῷ κινούμενος, κατέβη ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ κηρμνίζει ἕνα βωμὸν τῶν εἰδώλων ἕως εἰς τὸ ἔδαφος μεταχειρι-

¹ Σημειώσαι, ὅτι τοὺς πέντε τούτους Ἀποστόλους ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν του. Τὸν μὲν Στάχυν, λέγων· Ἀσπάσαθε Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου (Ῥωμ. ις΄. 9) τὸν δὲ Ἀμπλίαν, λέγων· Ἀσπάσαθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. (αὐτόθ. ις΄. 8.) τὸν δὲ Οὐρβανὸν, λέγων· Ἀσπάσαθε Οὐρβανὸν τὸν συναργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ (αὐτόθ. ις΄. 9.) καὶ τὸν Νάρκισσον, λέγων· Ἀσπάσαθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. (αὐτόθ. ις΄. 14.) Ἐκεῖνο δὲ ὑπερ γράφει διὰ τὸν Ἀπελλῆν· Ἀσπάσαθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. (Ῥωμ. ις΄. 40.) τινὲς θέλουσι δτι νοεῖται ὡχί διὰ τοῦτον, ἀλλὰ διὰ τὸν Σμύρνης ἐπίσκοπον τὸν κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου ἐορταζόμενον, ὡς εἴπομεν. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι τὸ λείψανον τοῦ Ἀποστόλου Στάχυνος εὐρίσκειτο εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν τὴν πλησίον τοῦ Βυζαντίου. Καὶ ἄρα εἰς τὴν αἰκοστὴν ἑτην τοῦ Ἀριστόβου ἐν τῷ Συναξαρίῳ τοῦ ἐτέρου μάρτυρος Ἀδριανῆ.

ζέμενος εἰς τὴν αὐτὴν κερύον καὶ ἀνδρῶν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, καὶ δύναμιν ἀράτου τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα ὄρμα κατὰ τοῦ τυράννου Ἀπελλιανῶν με θυμὸν δίκαιον, καὶ ἂν δὲν ἐμποδίζετο ἡ ὄργη τοῦ ἀπὸ τῶν σωματοφύλακας τοῦ τυράννου, βέβαια ὁ τυράννος ἤθελε γένῃ πτώμα δακρῶν ἄξιον.

Ἀπὸ ταῦτα λοιπὸν κρεμάται ἐπάνω εἰς ἔθλον καὶ καταξοχίζεσαι με σιδηρᾶ ὀνύχια· ἐπειτα καταπρίβεται τὰς σάρκας με πέτρας τραχείας, καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, μάλιστα δὲ διότι βληθεὶς εἰς τὴν φυλακὴν, παρεκίνησε τοὺς ἐκεῖ κεκλεισμένους χριστιανούς νὰ σταθῶσιν ἀνδρῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀκολούθως ἀπέδειξαν αὐτοὺς δυνατωτέρους καὶ ἀνικητούς. Ἐνῶ δὲ οὕτως ἀνελεθμόνως κατεξοχίζετο ὁ μάρτυς, ἐθαυματουργήσεν ὁ Θεὸς μέγα καὶ ἀξίερασταν θαῦμα. Διότι μία κόρη ἵστατο ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, ἡ ὁποία ἦτο τυφλὴ ἀπὸ τὸν ἓνα ὀφθαλμὸν· βλέπουσα δὲ πρὸς τὸν ἅγιον ἀκλινῶς ἐλυπεῖτο καὶ ἐκλαίε διὰ τὰ δεινὰ βάσανα, ὅσα ἐπασχεν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς. Ὅθεν ἐκόπη ἐν κομμάτιον κρέας ἀπὸ τὰς σάρκας τοῦ μάρτυρος καὶ φερόμενον εἰς τὸν ἄερα, στάζει ἀπὸ τὸ αἷμα εἰς τὸ τυφλὸν ὀμμάτιον τῆς γυναικὸς· τὸ δὲ αἷμα πῆξεν, ὡς τοῦ θαύματος ἀνεκιάστου! φῶς ἐγεινεν εἰς αὐτὴν καὶ ἀποκατέστησεν ὑγιῆ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ἔμενεν εἰς τὴν εὐσέβειαν ἀμετάθετος, διὰ τοῦτο με τὸ ξίφος ἀπεκόπη τὴν κεφαλὴν· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ σῶμα ἐνεταφιάσθη ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τέλος ἔλαβεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν χρόνοι πολλοὶ ἀνεχομίσθη τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον κατὰ τὴν δεκάτην Μαρτίου, καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς αὐτὴν ἀπεθησαυρίσθη, ὡς θησαυρὸς ἀδαπάνητος. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου Ἐπιμάχου ὄρα εἰς τὸν Ἐφραίμ.)¹

Κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανῶν τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τῆς (361), ἔζη ὁ ἅγιος οὗτος, οὐκ γενομένος ἐνός ἱερέως τῶν εἰδώλων καὶ ἐκ διασέβειας ἀπατραφεῖς· ὅτε δὲ ἦτο ἀκόμη νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν μετέτεθη εἰς τὴν εὐσέβειαν με τοιοῦτον τρόπον. Μία γυνὴ ὀνομαστὴ κατὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ διάκονος κατὰ τὸ ἀξίωμα ἦτο φίλη με τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου τούτου· αὕτη δὲ ἡ τούτου μήτηρ, ὁσάκις ὑπήγαινε με τὸν μικρὸν ὄντα υἱὸν τῆς εἰς τὴν εὐσεβῆ ἐκείνην γυναῖκα, ἐχαιρετοῦσεν ἐκείνη καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν υἱὸν, καὶ παρεκίνει αὐτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ μήτηρ τοῦ ἀπέθανεν ὑπήγαινε ὁ νέος εἰς τὴν εὐσεβῆ διάκονον καὶ ἀπελάμβανεν ἀπὸ ἐκείνην τὴν συνήθη διδασκαλίαν· ἐπειδὴ δὲ ἐδέχθη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ τὰς συμβουλὰς τῆς, ἠρώτησεν αὐτὴν με ποῖον τρόπον ἐδύνατο ν' ἀποφυγῇ τὴν πλάνην τοῦ πατρός του, Ἕλληνας ὄντος, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν παρ' αὐτῆς κηρυττομένην εὐσέβειαν. Ἡ δὲ διάκονος εἶπεν εἰς αὐτόν· πρέπει τέκνον μου νὰ ἀποστραφῆς τὸν πατέρα σου καὶ νὰ προτιμήσῃς τὸν Θεὸν τὸν δημιουργὸν ἐκείνου καὶ ἰδικόν σου, καὶ νὰ ὑπάγῃς εἰς μίαν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμενος, δύνασαι νὰ λυτρωθῆς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως. Ὑπέσχετο δὲ ἡ θεοφιλὴς ἐκείνη, ὅτι αὐτὴ ἡ ἴδια νὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τοῦτο. Ὁ δὲ νέος εἶπε· θέλω ἔλθῃ εἰς σὲ καὶ θέλω παραδώσει εἰς χεῖράς σου τὴν ψυχὴν μου. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν ὀλίγαι ἡμέραι ὁ μὲν Ἰουλιανὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ Δάφνην (χωρίον δὲ ἦτον ἡ Δάφνη τῆς Ἀντιοχείας), διὰ νὰ κάμῃ ἑορτὴν εἰς τοὺς δαίμονας καὶ κοινὴν τράπεζαν· ἀνέβη δὲ καὶ ὁ τοῦ νέου τούτου πατήρ, ἐπειδὴ ἦτον ἱερεὺς καὶ ἐσυνείθιζε νὰ ἀκολουθῇ με τὸν βασιλέα· μαζὶ δὲ με τὸν πατέρα του ἦτον καὶ ὁ νέος οὗτος, ὁμοίως καὶ εἰς ἄλλος ἀδελφός του, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἦσαν νεωκόροι· ἤγουν προσμονάριοι τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, καὶ ἐρράντιζαν τὰ φαγητὰ τοῦ βασιλέως. Ἐπτά δὲ ἡμέρας ἐσυνείθιζον νὰ πανηγυρίζωσιν εἰς τὴν Δάφνην. Κατὰ τὴν πρώτην λοιπὸν ἡμέραν, ἀφ' οὗ παρεστάθη ὁ νέος οὗτος εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως καὶ ἐρράντισε τὰ μιὰρὰ φαγητὰ, καὶ ἐγέμισεν αὐτὰ ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν τῶν δαυμόνων, τότε ἀναχωρήσας δρομαῖος ἀπὸ τὴν Δάφνην, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ εὐρίσκει τὴν θαυμασίαν ἐκείνην διάκονον, καὶ ἰδοὺ, λέγει, ἦλθον εἰς σὲ, χωρὶς νὰ φανῶ ψεύστης εἰς τὴν ὑπόσχεσίν μου· ὄντιν σὺ ἐπιμελήσου τώρα διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τῆς ψυχῆς μου καὶ τῆς

Μνήμη ὁμολογητοῦ τιμῶν ἁ γ ρ ὄ μ ο υ ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ μακαρίου Θεοδώρου.

- * » Κἀν ἀγνωσμέν σοι τίς ἡ κλήσις μάκαρ,
- » Πάντως σὺ ζώντων εἰ βίβλω γεγραμμένος.

¹ Τὸν ἑλληνικὸν βίον τούτου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, ὁ δὲ ἀρχή· « Ἄρτι μὲν ἡ τῆς ἀσέβειας ἀγλῆς. » (σώζεται ἐν τῇ Ἀπόφ. ἐν τῇ τῶν ἁγίων καὶ ἐν ἑλλαις.)

ζωής μου και τελείωσεν τὴν ὑπόσχεσίν σου. Παρευθὺς λοιπὸν ἐσηκώθη ἡ θεοφιλὴς ἐκείνη, καὶ λαβοῦσα μετ' αὐτῆς τὸν νέον ἔφερεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ Μελέτιον τὸν Ἀντιοχείας· ὁ δὲ ἅγιος Μελέτιος ἰδὼν αὐτὸν, τῷ εἶπε νὰ καθίσῃ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸν ἐκεῖ εὐφρισκόμενον οἶκον. Ὁ δὲ πατὴρ του ἐπεριτριγύριζεν εἰς τὴν Δάφνην ζητῶν τὸν υἱὸν του· ἐλθὼν δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἐγύριζεν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰς στενωποὺς, στρέφων εἰς κάθε μέρος τοὺς ὀφθαλμούς του, μήπως ἴδῃ πού τὸν παροῦμενον υἱόν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου κατῴκει ὁ θεῖος Μελέτιος, σηκώσας ἐπάνω τοὺς ὀφθαλμούς, βλέπει τὸν υἱόν του, ὅστις ἔσκυπτεν ἀπὸ τὰ κάγκελα. Ὅθεν τρέξας ἐτράβιξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τὸν ἐκατέβασε, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν του πρῶτον μὲν ἔδειρεν αὐτὸν πολλὰ, ἔπειτα πυρώσας σουβιλία ἔβαλεν αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ εἰς τὰ νῶτα τοῦ υἱοῦ του· ὕστερον δὲ κλείσας αὐτὸν μέσα εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ κλειδονίας ἔξωθεν βαλὼν, ἀνέθη πάλιν εἰς τὴν Δάφνην.

Λέγει δὲ ὁ μακάριος Θεοδώρητος ὅτι αὐτὰ ἤκουσεν ὅτε τὰ ἐδιηγείτο ὁ ἴδιος πατὴρ τοῦ νέου, ὁ μετὰ ταῦτα πιστεύσας, ὅστις ἦτον γέρων ὅτε τὰ ἔλεγεν· ἐπρόσθεσε δὲ, λέγει, ὁ γέρων καὶ ταῦτα ἀκόμη· ὅτι ὁ νέος οὗτος υἱὸς του ἐνθους γενόμενος, καὶ ἐμπλησθεὶς θείας χάριτος συνέτριψε μὲν ὅλα τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς του τὰ ἐν τῷ οἴκῳ εὐφρισκόμενα, ἐχλεύαζε δὲ καὶ τὴν τῶν εἰδώλων ἀσθένειαν. Ὑστερον ὁμως στοχασθεὶς αὐτὸ τὸ ὅποιον ἔκαμεν· ἦτοι τὴν συντριβὴν τῶν εἰδώλων, ἐφοβήθη τὸν ἐρχομὸν τοῦ πατρὸς του· ὅθεν παρεκάλεσε τὸν Δεσπότην Χριστὸν νὰ νεύσῃ διὰ νὰ συντριθῶσι μὲν τὰ κλειθρα, νὰ ἀνοιχθῶσι δὲ αἱ θύραι, ἐπειδὴ, ἔλεγε, διὰ σέ, Κύριε, ταῦτα ἐπαθον καὶ ἐποίησα. Ὅθεν εὐθὺς ἅμα εἶπε τοῦτο ἔπεσαν αἱ κλειδονίαι, ἤνοιξαν δὲ αἱ θύραι, καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς τὴν θεοφιλεῖ διδάσκαλόν του· ἐκείνη δὲ ἐνδύσασα αὐτὸν γυναικεῖα φορέματα, ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν της· ἔπειτα ἐπρόσφερεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸν θεῖον Μελέτιον. Ὁ δὲ ἅγιος Μελέτιος ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νεκτὸς εἰς τὴν Παλαιστίνην πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τῶν Ἱεροσολύμων· ἦτον δὲ τότε Ἱεροσολύμων ὁ θεῖος Κύριλλος. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἰουλιανός, ὠδήγησεν ὁ νέος οὗτος εἰς τὴν εὐσεβειαν καὶ τὸν πατέρα του, καθὼς ὁ ἴδιος οὗτος πατὴρ του, γέρων ἤδη ὢν, ἐδιηγῆθη τοῦτο εἰς ἡμᾶς, περιφέρων ἀκόμη εἰς τὸ σῶμά του καὶ τὰ

στίγματα καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν, ὅσες εἰλαβε διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὁ νέος λοιπὸν οὗτος πολλοὺς καὶ ἄλλους Ἕλληνας ἀδηγήσας εἰς τὴν τῆς εὐσεβείας ἐπίγνωσιν μετὰ τὰ λόγια του καὶ μετὰ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν του, ἀπέθανεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν **ΙΑΚΩΒΟΣ** ἐπίσκοπος Μυθονίας, εἰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ἀπὸ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

† Ὁ Ἰάκωβος πτερνίσας σαρκὸς πάθῃ,

» Φερώνυμος δέδεικται ἐκ τῶν πραγμάτων.

† Οὗτος ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Ἰάκωβος ἐγενεῖτο ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Μυθονίας, ἡ ὁποία ὀνομάζεται καὶ Νησίκη διὰ δὲ τὴν ἀκραν αὐτοῦ ἀρετὴν ἐχρημάτισε μέγας θαυματουργός, καὶ νεκρὸν ἀνέστησε μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ δύναμιν, καὶ πολλοὺς ἔφερεν ἀπὸ τὴν εἰδωλομανίαν εἰς τὴν θεογνωσίαν· ἀλλὰ καὶ πολλοὺς χριστιανούς, οἵτινες ἠρνήθησαν τὸν Χριστὸν διὰ τὸν φόβον τῶν τυράννων καὶ τῶν βασάνων, πάλιν ἐγύρισε εἰς τὸν Χριστὸν, συνέγραψε δὲ καὶ ἐν βιβλίῳ πολλὰ ὠφέλιμον. Τινὰ δὲ ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου ἀναφέρει ὁ Κύρου ἐπίσκοπος Θεοδώρητος εἰς τὴν καλουμένην φιλόθεον αὐτοῦ ἱστορίαν. Οὗτος πολλοὺς πειρασμούς ἐδοκίμασεν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραι βασιλεῖς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ παντελῶς δὲν ἐμαλάχθη ἡ γνώμη του· ἔφθασε δὲ καὶ ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμένην πρώτην Συνόδῳ, τῆς συστάσεως ἐν ἔτει χξ' (325), ἐστάθη εἰς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρόντας τριακοσίους δεκαοκτὼ θεοφόρους Πατέρας. Καὶ ἀφ' οὗ ἐβεβαίωσε καὶ ἐπεσφράγισε τὰ ἐκεῖ κηρυχθέντα μετὰ τοὺς σὺν αὐτῷ ὄντας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀντάμωσε τὸν μέγαν Μητροφάνην τὸν Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ τοῦ ὁποίου συνομιλήσας, ἐκήδευσεν αὐτὸν τότε κοιμηθέντα· καὶ πάλιν ἐγύρισε εἰς τὸν θρόνον του. Ὀλίγον δὲ καιρὸν ζήσας μετὰ ταῦτα, καὶ μετὰ σημεῖα καὶ θαύματα διαλάμψας, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΤΕΦΑΝΟΥ, ΒΑΡΝΑΒΑ, ΤΡΟΦΙΜΟΥ, ΔΟΥΡΥΜΕΛΟΝΤΟΣ, ΚΟΣΜΑ, ΔΑΜΙΑΝΟΥ, ΣΑΒΒΑ, ΒΑΣΗ, ΔΕΒΡΑΜΙΟΥ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.*

» Ἐννὰς ἀθλητῶν σὺν συνάθλων πληθού,

» Ἰσὼν μετέσχον καὶ στεφάνων ἐν πόλει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΑΙΣ λίθῳ τὴν κεφαλὴν βληθεὶς, τελειοῦται.

- » Κοράλλιόν σοι λίθον ὡς ἄφρον φέροι.
- » Παις τὴν κεφαλὴν ἡματωμένην λίθῳ.

* Αἱ ἅγιοι δώδεκα ΚΟΡΑΙ ἐν μέσῳ στοῦδς χρημασθεῖσαι, τελειοῦνται.

- » Προσκεκκίον ἐν στοῦδς μέσον ξύλον,
- » Τὰς δώδεκα προίσχεν ὡς ὥρας κόρας.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΣΕΛΕΥΚΟΣ καὶ ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΗ οἱ σὺνιοι ξίφει τελειοῦνται, οἵτινες μύρον ἀέραον βλύζουσι.

- » Χέουσιν αἷμα σύζυγοι διὰ ξίφους,
- » Οἱ καὶ νεκροὶ χέουσιν εἰς αἶι μύρον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Καὶ Γορδιανὸς μαρτύρων ζητῶν κλέος,
- » Ἐφεύρε τοῦτο μάρτυς ὀφθαῖς ἐκ ξίφους.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΠΙΜΑΧΟΣ ὁ Ῥωμαῖος ξίφει κατακοπιεὶς, τελειοῦται.

- » Ξιφῶν ὀδόντας Ἐπίμαχε καρτέρει,
- » Ἄγγεις γὰρ ἐχθροὺς ὠν ὀδόντας ὡς ξίφος.

* Οἱ ἅγιοι τρεῖς ΜΑΡΤΥΡΕΣ οἱ ἐν Μελιτινῇ τὰ σκέλη συντριβέντες, τελειοῦνται.

- » Τρεῖς συντριβέντες μάρτυρες σκέλη ξύλων,
- » Τὰ μακρὰ συντρίβουσι τῆς πλάνης σκέλη.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ ἐν Χίῳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἀψυρῶν. (1754) ἔτος ξίφει τελειοῦται.

- † » Νίκης βραβεῖα Νικόλαε λαμβάνεις,
- » Στερρῶς ἀθλήσας διὰ Χριστὸν παμμάκαρ. †

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

† Τὸ μαρτύριον τοῦτου ἔρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Ὀκτώβριος μὴν, ὧδε λαμβάνει τέλος,
» Θεῶ δὲ δόξαν τῷ τέλει πάντων φέροι.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ¹

Εἰς τὴν Α', μνήμη τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων ΚΟΣΜΑ καὶ ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

- » Εἰ καὶ παρήκαν γῆν Ἀναργυροὶ δύο,
- » Πληροῦσιν ὡς πρὶν καὶ πάλιν γῆν θαυμάτων.
- » Πρώτη Ἀκέατορα φῶτε Νοεμβρίου ἑπτατον ἐκ γῆς.

ΟΥΤΟΙ οἱ ἅγιοι εἶχον τὸ γένος ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Ἀσίας, υἱοὶ ὄντες γονέων φιλαρέτων καὶ εὐσεβῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ μήτηρ των ὠνομάζετο Θεοδότῃ, ἧτις ἀφ' οὗ ἔμεινε χήρα ἀπὸ ἀνδρα, μεταχειρίζετο πολιτείαν ἐνάρετον· ὅθεν μὲ τὸ παράδειγμά της ἐδίδαξε καὶ τοὺς υἱοὺς της τούτους πᾶν εἶδος τελείας ἀρετῆς. Οὗτοι λοιπὸν ἔμαθον μὲν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπιστήμην, ἀφήσαντες δὲ τὰς ἄλλας, ἠγάπησαν τὴν ἰατρικὴν, καὶ μὲ αὐτὴν ἰάτρευον πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν· ἦτοι ἀσθένειαν ὀλιγοχρόνιον, καὶ ὄχι μόνον ἀνθρώπους ἐθεράπευον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα κτήνη. Ἀναργυροὶ δὲ ὠνομάσθησαν διότι δὲν ἐπῆραν ποτὲ ἀπὸ τινα ἀσθενῆ ἀργύριον διὰ μισθὸν καὶ πληρωμὴν τῆς ἰατρείας των· οὕτω λοιπὸν καλῶς διανύσαντες τὴν ζωὴν των, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθησαν. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐνεταφιάσθησαν εἰς ἓνα τόπον ὀνομαζόμενον Φερεμάν. (ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτῶν εὐρίσκεται εἰς τὸν νέον Θησαυρόν.)²

¹ Ἐχὼν ἡμέρας Α'. ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας Ι'. καὶ ἡ νύξ ὥρας ΙΔ'. Σημειώσαι, ὅτι τὸ ὄνομα Νοέμβριος δὲν εἶναι Ἑλληνικόν, ἀλλὰ Λατινικόν· θὰ εἴπῃ δὲ Ἰννατος, παραγόμενον ἀπὸ τοῦ novem, ὃ δηλοῖ ἑννέα. Καθότι ὁ μὴν οὗτος ἀριθμούμενος ἀπὸ τὸν Μάρτιον μῆνα, ὅστις εἶναι ἀρχὴ μηνῶν κατὰ τὴν Κοσμογενεσίαν, Ἰννατος εὐρίσκεται. Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ Μαρτίου.

² Οὗτοι οἱ δύο Ἀναργυροὶ εἶναι ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς τρεῖς Συζυγίαι των Ἀναργύρων τῶν ὀνομαζομένων μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ, περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται εἰς τὰ δεκαεπτὰ τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ δεκά. Σημειώσαι, ὅτι δύο λόγοι εὐρίσκονται Ἑλληνικοὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Διονυσίου εἰς τοὺς ἁγίους τούτους Ἀναργύρους, ὧν τὸ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΥΡΙΑΙΝΗΣ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ.

Εἰς τὴν Κυριαίαν.

- » Καὶ Κυριαίνα πρὸς τὸ πῦρ ἀποπνέει,
- » Πάσης πνοῆς τιμῶσα Κύριον μέγαν.

Εἰς τὴν Ἰουλιανήν.

- » Τῷ πρὸς σε φίλτρῳ Σῶτερ ἐκκεκαυμένη,
- » Ἰουλιανὴ καύσιν ἐκ πυρὸς φέρει.

Αὗται αἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει σγ'ή (298)· κατήγετο δὲ ἡ μὲν Κυριαίνα ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, ἡ δὲ Ἰουλιανὴ ἀπὸ τὴν πόλιν Ῥῶσον, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Κιλικίαν, ὡς λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῇ φιλοθέῳ ἱστορίᾳ ἀριθμῷ δεκάτῳ. Αὗται λοιπὸν κρατηθεῖσαι ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Μαρκιανόν, ἠναγκάσθησαν δια νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθησαν, ἡ μὲν Κυριαίνα ἐξυρίσθη εἰς κατασχύνῃν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφρυδίων της, καὶ γυμνὴ περιφέρεται ἀπὸ στρατιώτας ἀτάκτους τετράκις εἰς ὅλην τὴν Ταρσόν. Ἐπειτα φέρεται εἰς τὴν πόλιν Ῥῶσον ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν Ἰουλιανήν, καὶ ἐκεῖ παραδίδονται καὶ αἱ δύο εἰς τὸ πῦρ· καὶ οὕτως ἐτελειώθη τὸ μαρτύ-

εἶσιν αὕτη «Τὴν σὴν ὦ τῶν καλῶν.» Τοῦ δὲ ἐτέρου «Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου.» Ὁ πρῶτος εὐρίσκεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαϊοῦ, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων. Τὸν βίον δὲ τούτων συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, εὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἄρτι τῆς εὐσεβείας ἀναλαμβάνουσης. (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται εἰς τοὺς αὐτοὺς περιόδοι.» Ὡν ἡ ἀρχὴ «Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλεύοντος, πᾶσα πλάνη καὶ δαιμόνων λατρεῖα ἐλύθη.»

ριον αὐτῶν, διὰ τὸ ἀπίστον ἀνέβησαν ἡκατέρωθεν εἰς τὰ αὐράνια.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΚΑΙΣΑΡΙΟΥΣ, ΔΑΣΙΟΥΣ, καὶ ἕτεροι πέντε ξίφει τελειοῦνται.

- » Σὺν ἕξ συνάθλοισι τῆς ἀληθείας φίλοις,
- » Τέττακτοι Καισάριον οἱ ψεύδους φίλοι.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπιάσθησαν εἰς τὴν πόλιν Δαμασκόν, καὶ τιμωρηθέντες μὲ διάφορα βάσανα διὰ τὸ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, καὶ μὴ πεισθέντες, ἀπεκεφαλίσθησαν. Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων ΙΩΑΝΝΟΥ Ἐπισκόπου, καὶ ΙΑΚΩΒΟΥ πρεσβυτέρου.

- » Σὺν Ἰακώβῳ τῷ θύτῃ Χριστοῦ ξίφος,
- » Ἰωάννης ἤνεγκεν ὁ Χριστοῦ θύτης.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἤκμασαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλβ' (332), διδάσκοντες εἰς τοὺς εὐσεβεῖς τὸν λόγον τῆς πίστεως καὶ πολλοὺς ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν εὐσέβειαν διὰ τῆς παρακινήσεώς των ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὸν Σαβῶριον, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἐδοκίμασαν διάφορα βάσανα, τελευταῖον διὰ ξίφους τὰς κεφαλὰς ἀπεκόπησαν. Καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΡΜΙΝΙΓΓΕΛΑΙΟΥ.

- » Ἐρμινίγγελδος ἐκπλυθεὶς βαφὴν πλάνης,
- » Σφαγὴν ὑποστάς βάπτεται λύθρου κόχλω.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη μὲν ἀπὸ πατέρα καλούμενον Λιουβίγγελδον, (ὅστις ἦτο ρήγας ἡ τῶν Οὐσιγιόθων, ἢ ἔσω Γόθων, ἔχων τὴν αἶρσιν τοῦ Ἀρείου ὁμοῦ μὲ ὅλον τὸ ἔθνος του) ἐδιδάχθη δὲ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἀπὸ τὸν Λεάνδρον Ἐπίσκοπον τῶν ὀρθοδόξων. Ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ μαθὼν τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ υἱοῦ του, βαρέως τοῦτο ὑπέφερεν ὅθεν καὶ μετεχειρίζετο πρὸς αὐτὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν διαφόρους κολακείας καὶ ὕβρεις ἄλλ' ὁ υἱὸς του ἐπειδὴ ἐπέμενε εἰς τὴν ὀρθοδόξιαν ἀκλι-

νῆς καὶ ἀσάλευτος, τούτου χάριν ἐστερήθη μὲν ἀπὸ τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς του καὶ ἀπόκληρος ἐγένετο, θεοὶ δὲ χεῖρας καὶ πόδας ἐκλείσθη εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν. Ὅτε δὲ ἐφθασεν ἡ τοῦ Πάσχα ἡμέρα ἔστειλεν ὁ πατήρ του εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἱερέα τῶν Ἀρειανῶν, διὰ τὸ ἐπιχειρισθῆναι τὸν πείσῃ τὸν Ἐρμινίγγελδον εἰς τὸ νὰ δεχθῆναι τὸ κοινῶν ἡμῶν μυστήρια τῶν Ἀρειανῶν. Ἐκεῖνος δὲ δὲν ἐπεισθῆναι ἀλλὰ κατὰ βδελυχθεὶς καὶ ἀποστραφείς αὐτὸν τὸν ἔστειλεν ὀπίσω ἀπρακτόν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ σκληρότερος καὶ ἀπὸ τὰ θηρία πατήρ του, ἐπρόσταξε νὰ θανατώσῃ τὸν υἱὸν τοῦ σιδηροδέσιμον ὄντα εἰς τὴν φυλακὴν τούτου δὲ γενομένου, ἐπέμφθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν λαμπάδων φωτοχυσία καὶ μελωδία Ἀσωμάτων καὶ Ἀγγελικῶν δυνάμεων τριγύρω εἰς τὸ σῶμα τοῦ μακαρίου Ἐρμινίγγελδου ὅθεν τὸ παράδοξον αὐτὸ θέαμα τοὺς μὲν ὀρθοδόξους χριστιανοὺς παρεκίνη εἰς εὐχαριστίαν καὶ δοξολογίαν Θεοῦ, τὸν δὲ φονέα πατέρα του ἔκαμνε νὰ θαυμάζῃ καὶ νὰ ἐκπλήττεται, καὶ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ μετανοῇ διὰ τὸν ἀνομον φόνον ὃνπερ ἐποίησε. Δὲν ἐπέρασεν ὁμοῦς καιρὸς πολὺς, καὶ ἦλθε μία ἀσθένεια εἰς τὸ ἔθνος τῶν Γόθων καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους διέφθειρεν ὅθεν ἐκ τούτων ἀναγκασθεὶς ὁ πατήρ του Λιουβίγγελδος καλεῖ τὸν ἀνωτέρω Ἐπίσκοπον τῶν ὀρθοδόξων Λεάνδρον, καὶ ἀφ' αὐτοῦ ἀνηγόρευσε βασιλέα τὸν μεγαλύτερον υἱὸν τοῦ Ρεχχάδερον, παρακαλεῖ τὸν Ἐπίσκοπον νὰ διδάξῃ καὶ αὐτὸν καὶ νὰ τελῆσῃ ὅσα ἐδίδαξε καὶ ἐτέλεσε καὶ εἰς τὸν πρῶτον υἱὸν τοῦ ἁγίου Ἐρμινίγγελδου, καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐτελεύτησεν. Ὁ δὲ Ρεχχάδερος δεχθεὶς τὰ σπέρματα τῆς ὀρθοδοξίας, ἐπίεισε καὶ τοὺς ὑπηκόους του νὰ γένωσιν ὀρθόδοξοι καὶ αὐτοὶ ὅλοι. Καὶ βλέπε ἐδῶ, ὡ ἀναγνώστα, πρόνοιαν Θεοῦ, διότι ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε μὲν νὰ θανατωθῇ ὁ ἅγιος Ἐρμινίγγελδος διὰ τὴν εὐσέβειαν, διὰ μέσου δὲ τοῦ θανάτου ἐκείνου μετέβαλεν ὅλον τὸ ἔθνος του εἰς τὴν ὀρθοδόξιαν.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΗ περὶ τελειοῦνται.

- » Ἰουλιανὴν καρτεροῦσαν πῦρ βλέπειν,
- » Συγκαρτερῶν τὴν Κυπριανὸς γεννάδα.

* Μνήμη τοῦ ἁγίου τέου ὑσιομάρτυρος ΙΑΚΩΒΟΥ καὶ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ ΙΑΚΩΒΟΥ διακόρου καὶ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ μοναχοῦ τῶν δι' ἀγχοῦνης τελειωθέντων κατὰ τὸ ἀγκ' (1520) ἔτος.

* Ρῆξ (ρήγας) ἐκ τοῦ λατινικοῦ rex καὶ σημαίνει βασιλεὺς. Σ. Ε.

- † * Τους τρεις δόσιους θανατοῦσιν ἀγγόνη,
 * Ἐχθροὶ κάκιστοι τῆς ἁγίας Τριάδος. ⁴

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΠΗΓΑΣΙΟΥ, ΑΦΘΟΝΙΟΥ, ΕΛΠΙΑΝΦΟΡΟΥ** καὶ **ΑΝΕΜΠΟΔΙΣΤΟΥ**. ²

- * Ἀκίνδυνον πῦρ τῶν δὲ λοιπῶν τεσσάρων,
 * Οὐς μὲν τὸ πῦρ ἐκτείνειν, οὐς δὲ τὸ ξίφος.
 * Δευτέρῃ Ἀφθονίῳ καὶ τέτρασι πῦρ ἄορ ἄθλος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν γῆν τῶν Περσῶν καὶ εἶχον τὴν πρώτην τιμὴν καὶ ἀξίαν παρὰ τῷ βασιλεῖ Σαβωρίῳ· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀκίνδυνος, Πηγάσιος καὶ Ἀνεμπόδιστος ἠγάπων ἀκρῶς τὴν εὐσέβειαν, συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ κρεμασθέντες ἐδάρησαν· ἐπειτα ἐκάησαν εἰς τὰς πλευράς, ὁ δὲ βασιλεὺς ἤρχισε νὰ βλασφημῇ κατὰ τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν οἱ ἅγιοι διὰ θαύματος ἔκαμαν αὐτὸν βουβὸν καὶ ἀφῶνον, καὶ πάλιν ἰάτρευσαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἀφῶνιαν. Ἐπειτα βάλλονται ἐπάνω εἰς κραβδάτια σιδηρᾶ καὶ πετυρωμένα, βροχῆς δὲ γενομένης, ἢ φλόγα ἐσβέσθη· ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς προσευχῆς κατεκρήμισαν τὸ εἶδωλον τοῦ Διὸς, βάλλονται ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ βρασμένον μόλυβδον, καὶ ἀβλαβεῖς φυλαχθέντες, προσελκύουσιν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τὸν ἅγιον Ἀφθόνιον, ὁ ὁποῖος εὐθὺς ἅμα ἐπίστευσεν ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Εἶτα βάλλονται ἐντὸς ἀσκῶν βοδιῶν καὶ ῥιφθέντες εἰς τὴν θάλασσαν, μένουσιν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος· ὅθεν διὰ τοῦ θαύματος τούτου φέρουσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν Ἐλπιδηφόρον, ὁ ὁποῖος ἦτο πρῶτος τῆς βασιλικῆς συγκλήτου· ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτὸν ἐλκύουσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνθρώπους εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν, οἵτινες ὅλοι ἀπεκεφαλίσθησαν. Ὁ δὲ Ἀκίνδυνος, Πηγάσιος καὶ Ἀνεμπόδιστος καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ῥίπτονται ἐντὸς λάκκου γεμάτου ἀπὸ θηρία, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔπαθον καμμίαν βλάβην, διὰ τοῦτο εἰλκυσαν εἰς τὴν εὐσέβειαν τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸ νῆον Μαρτυρολόγιον.

² Τούτων τὸ μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, ὃς ἡ ἀρχή· « Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι » (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Ὅθεν τελευταῖον βληθέντες μέσα εἰς κάρμενον πυρὸς, ἔλαβον τοῦ μαρτυρίου τὸ τέλος ὁμοῦ καὶ τοὺς στεφάνους. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νῆον Παράδεισον.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι **ΜΑΡΤΥΡΕΣ**, οἱ ἀπὸ τῆς **ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ** βουλῆς ἔξφει τελειοῦνται.

- * Συγκλητικοὶ ποθοῦντες ἀφθαρτον γέρας,
 * Συγκλητικᾶ τμηθέντες ἀνοῦνται γέρας.

Οὗτοι ἦσαν στρατιῶται εἰς τὴν Σεβάστειαν κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου βασιλέως ἐν ἔτει τιέ (315), ἐξετασθέντες δὲ ἀπὸ τὸν Αὐξάνιον ἄρχοντα τῆς Σεβαστείας, καὶ ἀπὸ τὸν Μάρκελλον Δοῦκα, καὶ ἀπὸ τὸν Μάρκον Ἀγρικόλαον, ἐτιμωρήθησαν μετὰ διαφόρους βασάνους. Τελευταῖον δὲ ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΕΥΔΟΣΙΟΥ, ΑΓΑΘΙΟΥ** καὶ ἑτέρων ὁμοίων.

- * Τὸ πῦρ ἀριστεῖς καρτερήσαντες δίκαια,
 * Πρὸς τὴν ἀρίστην λήξιν ἦγον οἱ δίκαια.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν στρατιῶται εἰς τὴν πόλιν Σεβάστειαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου· ἐξετασθέντες δὲ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Σεβαστείας Αὐξάνιον ὀνόματι, καὶ ἀπὸ τὸν Δοῦκα Μάρκελλον, καὶ ἀπὸ τὸν Μάρκον Ἀγρικόλαον, ἐτιμωρήθησαν μετὰ διαφόρους βασάνους. Τελευταῖον δὲ ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ, λαβόντες παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* Αἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΚΥΡΙΑΚΗ, ΔΟΜΝΙΝΑ** καὶ **ΔΟΜΝΑ** ἔξφει τελειοῦνται.

- * Κυριακῆ, Δομνίνα καὶ σεπτῆ Δόμνα,
 * Ὡς σεπτὸν αἱ τρεῖς ἐκ ξίφους εὐρον τέλος.

Μνήμη τοῦ δόσιου πατρὸς ἡμῶν **ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ** τοῦ ἐν τῇ Κόρθῃ.

- * Χοῦς Μαρκιανὲ τυγχάνων εἰς χοῦν λύη,
 * Τὸ δόγμα τοῦ πλάσαντος οὐκ ἔχων λύειν.

Οὗτος ὁ δόσιος πατὴρ ἡμῶν Μαρκιανὸς εἶχε πατρίδα τὴν Κύρον· ἀφήσας δὲ τὴν πατρίδα καὶ τὴν περιφάνειαν τοῦ γένους του, ὑπῆγεν εἰς τὸ μέσον τῆς ἐρήμου καὶ ἐκεῖ κτίσας ἐν τόσῳ μικρὸν κελλίον, ὅσον διὰ νὰ σκεπάζῃ

μόνον τὸ σῶμά του, ἐκλείσθη ἐντὸς αὐτοῦ τρι-
 χινα ῥάσα φορῶν ὅλον δὲ τὸ φαγητόν του ἦτο
 ἐκάστην ἐσπέραν εἰκοσιτέσσαρα δράμια ψωμίου.
 ἔπινε δὲ καὶ τὸσον ὀλίγον νερόν, ὅσον μόνον
 διὰ τὸ ζῆ. Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς
 ἀπέκτησε δύο μαθητάς, τὸν Εὐσέβιον, λέγω,
 ὅστις ἔγεινε καὶ κληρονόμος τῆς καλύβης του,
 καὶ τὸν Ἀγαπητόν, ὅστις τὴν ἀγγελικὴν αὐ-
 τῆν πολιτείαν μετεφύτευσε εἰς τὴν Ἀπάμειαν.
 Καὶ αὐτοὶ δὲ ἔκτισαν μικρὰς καλύβας καὶ ἡσύ-
 χαζον εἰς αὐτάς. Οὗτος ὁ ὄσιος ἐγκλειστος ὢν
 πάντοτε, δὲν ἀπέκτησέ ποτε λύχνον, ἀλλὰ φῶς
 θεϊκὸν ἤστραπτεν αὐτὸν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς
 νυκτός καὶ ἐδείκνυεν εἰς αὐτὸν τὴν σύνθεσιν
 τῶν γραμμάτων, ὅθεν ἔβλεπε καὶ ἐδιάβαζε,
 διότι εἶχε μαζί του ἓν μικρὸν ψαλτήριον εἰς
 ἀνάγνωσιν. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φορὰν ἐκβῆκεν ἀπὸ
 τὴν πλησίον ἔρημον μεγαλώτατος Δράκων,
 ὅστις ἐφοβέριζεν ὅτι ἔχει νὰ προξενήσῃ θάνα-
 τον καὶ φθοράν, διὰ τοῦτο ἐταράχθησαν οἱ συ-
 νασκηταὶ του ὁ δὲ ἅγιος μὲ τὸν δάκτυλόν του
 μὲν ἐτύπωσε τὸν σταυρὸν εἰς τὸν Δράκοντα,
 μὲ τὸ στόμα του δὲ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτόν, καὶ
 ὦ τοῦ θαύματος! καθὼς τὸ ἄχυρον ὅσον μείνη
 εἰς χωράφιον μετὰ τὸ θέρος διαλύεται ἀπὸ τὴν
 φωτίαν, οὕτω καὶ ὁ δράκων ἐκεῖνος εὐθύς εἰς
 πολλὰ κομμάτια διελύθη. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμε-
 ρῶν ὑπῆγεν εἰς αὐτόν ὁ τῆς Ἀντιοχείας Ἐπί-
 σκοπος Φλαβιανός, καὶ ὁ τῆς Κύρου Ἐπί-
 σκοπος, καὶ ἄλλοι τινὲς Ἐπίσκοποι, καὶ ὀνο-
 μαστοὶ ἄνδρες καὶ λόγιοι, οἵτινες παρεκάλε-
 σαν αὐτὸν προτείναντες πολλὰ ῥητὰ ἐκ τῆς
 θείας Γραφῆς, νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ κελλίον του,
 χάριν τῆς τῶν ἀδελφῶν ὠφελείας.¹ ἄλλ' ὁ
 ἅγιος οὐδὲ νὰ ἀκούσῃ ταῦτα ὑπέφερεν, ἀλλ'
 ἔμεινε εἰς τὸ κελλίον του ἐγκλειστος. Οὗτος
 ἐπανεφερε πολλοὺς ἀπὸ διαφόρους αἰρέσεις
 εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον πίστιν.

Μίαν φορὰν ἢ κατὰ σάρκα ἀδελφῆ τοῦ ἁγίου
 λαβοῦσα ἀπὸ τὴν πόλιν Κύρον φαγητὰ ἀρμό-
 δια εἰς τοιοῦτον ἀσκητὴν, συμπαραλαβοῦσα δὲ
 καὶ τὸν υἱὸν τῆς, ὑπῆγεν εἰς τὸν ὄσιον. Ὁ δὲ
 ὄσιος τὴν μὲν ἀδελφὴν δὲν ἠθέλησε νὰ ἰδῇ, τὸν
 δὲ υἱὸν τῆς καὶ ἀνεψιὸν του ἐδέχθη μετὰ χα-
 ρᾶς χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπὸ αὐτὸν κανέν δῶρον.
 Ὁ δὲ ἀνεψιὸς του ἐπέμενε παρακαλῶν αὐτὸν
 νὰ δεχθῇ ὅσα τῷ ἔφερεν. Ὁθεν ἠρώτησεν αὐ-
 τὸν ὁ ὄσιος· ὅταν ἤρχεσθε πρὸς ἐμὲ, πόσα μο-
 ναστήρια καὶ καλύβας ἀσκητικὰς ἐπεράσατε;
 καὶ εἰς ποίους ἐδώσατε ἐκ τῶν δώρων σας; ὁ
 δὲ ἀνεψιὸς ἀπεκρίθη· Εἰς κανένα δὲν ἐδώσαμεν
 τίποτε. Τότε ὁ ὄσιος, ὑπάγετε, εἶπεν ὀπίσω,
 ἔχοντες μεθ' ὑμῶν ὅσα μοὶ ἐφέρετε, ἐπειδὴ διὰ
 τὴν φυσικὴν συγγένειαν, καὶ ὄχι διὰ τὴν ἀγά-
 πην τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ οἰκειότητα ταῦτά
 μοὶ ἐφέρετε. Ὁ θαυμάσιος οὗτος Μαρκιανὸς ἔ-
 γεινεν εἰς ὅλους μέγας καὶ περιβόητος καὶ

ἓν δαιμόνιον διὰ μέσου ἐνὸς ἐλαιολογείου, τὸ ὁποῖον ἔβλεπεν ὁ
 διακονητὴς του εἰς τὴν θύραν τοῦ κελλίου του· ἐπέτιμησεν ὁμοῦς
 τὸν διακονητὴν ὁ ἅγιος, διότι τοῦτο ἐποίησε, καὶ ἐφοβέρισε νὰ
 τὸν διώξῃ, ἐὰν κάμῃ τοιοῦτον ἄλλην φορὰν· ἐπειδὴ δὲν ἤθελεν
 ὁ ὄσιος νὰ δεικνῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ.

Ἄλλοτε περιβόητός τις ἀσκητὴς, Ἄβιτος καλούμενος, ἀ-
 κούων τὴν ἀρετὴν τοῦ Μαρκιανοῦ τούτου, ὑπῆγε διὰ νὰ τὸν
 ἰδῇ· ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἐπρόσταξε τὸν μαθητὴν του Εὐσέβιον νὰ
 μαγειρεύσῃ ὀσπρια καὶ λάχανα, διὰ νὰ εὐφρανθῶσι μετὰ τοῦ
 Ἄβιτου. Ἄφ' οὗ δὲ ἀνέγνωσαν τὴν ἐνάτην ὥραν, ἐκάλεσεν
 αὐτὸν ὁ Μαρκιανὸς εἰς τὴν τράπεζαν, ἐκεῖνος δὲ εἶπεν ὅτι πρὸ
 τοῦ ἑσπερινοῦ δὲν ἔχει συνήθειαν νὰ τρώγῃ, κατὰ τὴν οὐσίαν δὲ καὶ
 οὕτω καὶ τρεῖς ἡμέρας μένει ἄσιτος. Ὁ δὲ Μαρκιανὸς πάλιν
 ἐκάλεσεν αὐτὸν νὰ φάγῃ διὰ τὴν ἀγάπην του, ἐπειδὴ ὁμοῦς
 δὲν τὸν ἐπειθεν, ἐστέναξεν καὶ εἶπεν· «Ἄλλ' ἐγὼ τε ἀθυμῶ
 λίαν καὶ δάκνομαι τὴν ψυχὴν, ὅτι τοσοῦτον ὑπέμεινας πόνον,
 ἵνα τίνα φιλόπονον καὶ φιλόσοφον ἴης, καὶ τῆς ἐλπίδος ψευ-
 σθεῖς, κάπηλόν τινα καὶ ἄσιτον ἀντὶ φιλοσόφου θεόσασαι.»
 Τόσον δὲ ἐλυπήθη ὁ Ἄβιτος, ὥστε ἐπροτίμα κάλλιον νὰ ἔ-
 τρωγε κρέας, παρὰ νὰ ἀκούσῃ τοιαῦτα λόγια. Τότε λέγει πρὸς
 αὐτὸν ὁ Μαρκιανός· Καὶ ἡμεῖς, ἀδελφέ, τὴν ἰδίαν πολιτείαν
 τὴν ἐδικὴν σου ἀγαπῶμεν καὶ προτιμῶμεν τοὺς κόπους ἀπὸ
 τὴν ἀνάπαυσιν, καὶ τὴν νηστείαν ἀπὸ τὴν τροφήν, καὶ δταν
 νυκτώσῃ τότε τρώγομεν. «Ἄλλ' ἴσμεν (εἶναι ἴδια λόγια τοῦ
 Θεοδώρητου) ὅτι τῆς ἀγάπης τὸ γρῆμα, τῆς νηστείας ἐστὶ τι-
 μιώτερον· τὸ μὲν γὰρ τῆς θείας ἔργον νομοθεσίας, τὸ δὲ τῆς
 ἡμῶν αὐτῶν ἐξουσίας· προσήκει δὲ τοὺς θεοὺς νόμους τῶν ἡ-
 μετέρων πόνων πολλῶν νομίζειν τιμιώτερου.» ὅθεν ἐπιφέρει
 «Τίς τοίνυν οὐκ ἂν θαυμάσαιε τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς τὴν σοφίαν;
 ὅφ' ἦς κυβερνώμενος, ἤδει μὲν νηστείας, ἤδει δὲ φιλοσοφίας
 καὶ φιλαδελφίας καιρὸν; ἤδει δὲ καὶ τῶν τῆς ἀρετῆς μορίων
 τὸ διάφορον; καὶ τίον ποῖω προσήκει παραχωρεῖν; καὶ τίνα
 κατὰ καιρὸν διδόναι τὰ νικητήρια;

¹ Τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου γράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῇ τρί-
 τῃ ἀριμῶ τῆς φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ ἐρανίσθη καὶ τὸ Συ-
 ναξάριον τοῦτο. Προσθέτει δὲ αὐτὸς ἐκεῖ, ὅτι οἱ ἀνωτέρω ἐπί-
 σκοποι, παρεκάλουν τὸν ὄσιον νὰ λελήσῃ λόγον ὠφελείας· ὁ
 δὲ ὄσιος· μεγάλως στενάξας εἶπεν (αὐτολεξεὶ δὲ μεταχειρίζο-
 μαί ἐξῶ τὰ λόγια τοῦ Θεοδώρητου)· «Ὁ τῶν ὄλων Θεὸς καθ'
 ἐκάστην ἡμέραν καὶ διὰ τῆς κτίσεως φθέγγεται καὶ διὰ τῶν
 θείων Γραφῶν διαλέγεται, καὶ παραινῇ τὰ δέοντα, καὶ εἰση-
 γᾶται τὰ συμφέροντα» καὶ ἀπειλοῦς δεδότηται, καὶ προτρέπει
 ταῖς ὑποσχέσεσι, καὶ ὄνησιν σὺδαιμάν καρπούμεθα. Πῶς τοί-
 νυν Μαρκιανὸς εὐθεγγόμενος ὠφελείσαιε, τοσαύτην ὠφέλειαν
 μετὰ τῶν ἄλλων ἀποκοιμημένος; καὶ ὄνησιν ἐκεῖθεν εὐρασθαι
 μὴ βυυλόμενος; Προσθέττει δὲ καὶ ὅτι ὁ ὄσιος οὗτος ἐδίωξεν

καθητός, ὄχι μόνον εἰς τοὺς πλησιοχώρους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μακρὰν κατοικοῦντας· ἐπειδὴ δὲ ἐμάθεν ὅτι πολλοὶ ἐμάχοντο καὶ ἐφελονεῖκον διὰ νὰ λάβωσι τὸ σῶμά του ἀφ' οὗ ἀποθάνη, καὶ ἤδη ἠτοιμάσαν καὶ θήκας διὰ νὰ τὸ βάλλωσι μέσα, καὶ ναοὺς ὠκοδόμησαν εἰς τὸ ὄνομά του, ἐπειδὴ, λέγω, τοῦτο ἐμαθεν ὁ ὁσίος, ὤρπισε τὸν πρῶτόν του μαθητὴν Εὐσέβιον νὰ κρύψῃ μετὰ θάνατον τὸ σῶμά του εἰς τόπον ἀπόκρυφον, μακρὰν ἀπὸ τὴν καλύβην του. Καὶ ταῦτα διατάξας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΚΕΨΙΜΑ, ΙΩΣΗΦ, καὶ ΑΕΙΘΑΛΑ.**

• Ἀκεψιμᾶν κτείνουσιν ἐκ βραδισμάτων,

• Ἀκεψιμᾶ δὲ τοὺς φίλους ἐκ λευσμάτων.

• Τύψαν Ἀκεψιμᾶν τριτάτη, λεύσαν δὲ συνάθλους.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330) κρατηθέντες δὲ ὡς χριστιανοί, παρεστάθησαν ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἀρχιμάγειρον τοῦ βασιλέως Ἀδραχσοχάρ. Καὶ ἐπειδὴ ἐξετασθέντες δὲν ἐπέισθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο, ὁ μὲν ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ἐδάρη μὲ βραβδία ἀκανθωτὰ τῆς ροδιάς, ὁ δὲ ἅγιος Ἰωσήφ τεντόνεται τόσον πολλὰ καὶ δέρεται, ὥστε ἐχωρίσθησαν αἱ σάρκες του ἕως εἰς τὰ κόκκαλα, καὶ ἔπειτα ἐρρίφθη δεμένος εἰς τὴν φυλακὴν. Τοῦ δὲ ἁγίου Ἀειθαλᾶ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὑποκάτω εἰς τὰ γόνατά του, καὶ τόσον πολλὰ τὸν ἔδειραν, ὥστε οἱ ἄρμοι τοῦ σώματος του ἐκβῆχαν ἀπὸ τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτόν εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ταῦτα πάλιν ὁ μὲν ἅγιος Ἀκεψιμᾶς ἐδάρη ὑπὸ τριάκοντ' ἀσρατιωτῶν, καὶ οὕτως ἐν μέσῳ τῶν βασάνων παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰωσήφ κρεμασθεὶς κατακέφαλα, κατεξεσχίσθη ἀρκετὰ, καὶ ἔπειτα ἐλιθοβολήθη ὁ δὲ ἅγιος Ἀειθαλᾶς τεντωθεὶς ὑπὸ τεσσάρων στρατιωτῶν ἐδάρη· εἶτα ἐκρεμάσθη καὶ αὐτὸς κατακέφαλα, καὶ οὕτω τὴν ψυχὴν του παρέδωκε τῷ Κυρίῳ. Μετὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον ἔλαβον καὶ οἱ τρεῖς τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδοισον· ἑλληνιστὶ δὲ συνέγραψε τὸν βίον τούτων ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχή· « Ἐλύττα κατὰ χριστιανῶν Σαβώριος· σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ *δοξαζόμεν καὶ ἐγκλιθεὶς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ ἐν Λύδῃ· ἦτοι τὴν ἀνακομιδὴν καὶ κατάθεσιν τοῦ ἁγίου σώματος αὐτοῦ.*

† • Ναοὺ τὰ ἐγκαίνια, μάρτυς, καὶ θέσις,

• Τῶν λειψάνων σου νῦν γεραίρει ὁ κτίσις.¹

Οὗτος ὁ ἐνδοξος τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυς Γεώργιος ἐκ πατρὸς μὲν ἦτο Καππαδόκης τὸ γένος, ἐκ δὲ μητρὸς του Παλαιστίνος· ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε φύσιν καὶ ἀνατροφὴν καλὴν καὶ ρίζαν εὐγενικὴν (διότι οἱ γονεῖς του ἐστάθησαν ἄνωθεν καὶ ἐκ προγόνων εὐγενεῖς καὶ εὐσεβεῖς) διὰ τοῦτο ἔγεινε καὶ εἰς τοὺς πολέμους λαμπρότατος καὶ ἐπιτηδειότατος. Ὄθεν ὅτε ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τρίχας ἔγεινε ἀπὸ τὸν βασιλέα Διοκλητιανὸν Τριβοῦνος ὀνομαστότατος τοῦ Νουμέρου· ἔπειτα ἔγεινε καὶ Κόμης διὰ τὴν ἀνίκητον ἀνδρίαν του. Ἔως τότε ὅμως ἐκρύπτετο ὅτι εἶναι χριστιανός· ὅτε δὲ ἐφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἀπέθανεν ὁ πατήρ του μέσα εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους ἔλαβε διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ λοιπὸν λαβὼν τὴν μητέρα του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν Παλαιστίνην τὴν πατρίδα τῆς μητρὸς του, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποστατικὰ πολλὰ καὶ κληρονομίαν μητρικὴν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ μήτηρ του ἐτελεύτησεν, ἔμειναν εἰς τὸν ἅγιον χρήματα πολλὰ καὶ περιουσία πολλῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὅλα συμπαραλαβὼν, ὑπήγεν εἰς τὸν Διοκλητιανόν² ἀγαπῶν διὰ νὰ λάβῃ μεγαλῆτερα ἀξιώματα. Βλέπων δὲ τὴν τέσσην πολλὴν μανίαν, ἣν εἶχεν ὁ τύραννος κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἀπεφάσισε νὰ μοιράσῃ μὲν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ πένητας τὰ χρήματα ὅσα μεθ' ἑαυτοῦ εἶχε, νὰ κηρύξῃ δὲ τὸν ἑαυτόν του ἔμπροσθεν εἰς τὸν Διοκλητιανόν καὶ ὄλην τὴν βουλήν, ὅτι εἶναι χριστιανός, τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμεν. Ὄθεν ἀφ' οὗ διεμοίρασε ταχέως τὰ χρήματα καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς δού-

¹ Σημειῶμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὸ παλαιὸν δίστιχον παρελείφθη, διότι ἦτο πάντῃ ἄμετρον· ἀντ' ἐκείνου δὲ συνετέθη τοῦτο.

² Ποῦ ἄρ' ἔτι εὐρίσκατο τότε ὁ Διοκλητιανός; ἠρεύνησα πολλὰ περὶ τούτου, ἀλλὰ ἐν ἐδυνήθην νὰ εὑρῶ προσηλωμένους τὸν τόπον. Ὅσον ὁμοῦ ἐκ τοῦ βίου του, πιθανὸν φαίνεται, ὅτι εὐρίσκατο εἰς τὴν βσιλκεῖον καθέδραν τῆς Ῥώμης, ὅπου καὶ ὁ μέγας Γεώργιος ἀπελθὼν, ἐμαρτύρησεν. Ἠρώτησα περὶ τούτου καὶ τινας διδασκαλοὺς καὶ εὖρον αὐτοὺς συμφωνοῦν μὲ τὴν γνώμην ταύτην.

λους του κατ'εκαμ. διαθήκην δὲ τὰ πράγμα-
τα ὅσα εἶχεν εἰς τὴν Παλαιστίνην, τότε κατὰ
τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς ἀθέου βουλῆς (βρυλὴν
γὰρ ἀνομον ἐβουλεύθη ὁ Διοκλητιανὸς καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ νὰ ἀφανίσωσιν ἀπὸ τὸν κόσμον τοὺς
χριστιανούς) τότε, λέγω, αὐτόκλητος ὑπῆγεν
ὁ μέγας Γεώργιος εἰς τὸ μέσον τοῦ Βουλευτη-
ρίου ἐν ᾧ ἦτο παρῶν καὶ ὁ Διοκλητιανός· καὶ
λαμπρῶς ἀνακηρύξας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀλη-
θινὸν καὶ Ἰῶν Θεοῦ, παρρησιάζεται τὸν χρι-
στιανισμὸν καὶ τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν εὐθὺς
παραδίδεται ὁ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος ἀγωνι-
στὴς εἰς διάφορα καὶ σχεδὸν ἀμέτρητα και-
δευτήρια, διότι μὲ ἀκόντιον μὲν κεντᾶται εἰς
τὴν κοιλίαν, τροχὸν δὲ καὶ βούβουρα πολλὰκις
δοκιμάζει, καὶ μέσα εἰς λάκκον γεμάτον ἄσβε-
στον βάλλεται· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς
ἀπὸ ὅλα ταῦτα διὰ τῆς θείας χάριτος, τούτου
χάρτιν εἴλκυσε εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τὴν
γενναῖα τοῦ Διοκλητιανοῦ Ἀλεξάνδρον, ὁμοίως
δὲ καὶ ἓνα γεωργόν, Γλυκερίον ὀνόματι, ἐπειδὴ
ἐπατέφερε εἰς τὴν ζωὴν τὸν βούν αὐτοῦ, καὶ
Ἀθανάσιόν τινα, ἀνεστῆσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, πλῆθος σχεδὸν ἀπειρον ἀν-
θρώπων ἐπατέφερον εἰς τὸν Χριστὸν μὲ τὰ διά-
φορα θαύματα ἅτινα ἐτέλεσε διὰ τοῦ ὀνόματος
τοῦ Χριστοῦ· ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα οὕτως ἐποίησε
ρίπτεται σιδηροδέσμιος μέσα εἰς τὴν φυλακὴν.
Κατὰ δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην φαίνεται ὁ Χριστὸς
εἰς τὸν ὕπνον του, καὶ εὐαγγελίζεται εἰς αὐ-
τὸν τὰ ἀγαθὰ ὅσα ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ.

Ἐξυπνήσας δὲ ὁ ἅγιος μετὰ χαρᾶς εὐχαρί-
σται τὸν Θεόν, καὶ τὸν δεσμοφύλακα παρεχά-
λει, διὰ νὰ ἀφήσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν φυλακὴν
τὴν ὑπέρθετον του, ὅστις ἐπέτεκετο ἔξω καὶ ἐ-
πράσμενον (αὐτὸς δὲ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ
ἁγίου συνέγραψε μὲ ἀκριβείαν.) Ἐμβὰς λοιπὸν
ὁ ὑπέρθετος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ βλέπων τὸν
αὐθεντην του εἰς τὰ δεσμά, ἐπροσκύνησεν αὐ-
τὸν καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του κλαίων· ὁ
δὲ ἅγιος ἐσῆκωσεν αὐτόν, λέγων νὰ χαίρῃ· ἔ-
πειτα ἐδιηγήθη εἰς αὐτόν καὶ τὸ ὄραμα ὅπερ
εἶδε, καὶ ἀκολούθως προστάζει αὐτόν, μετὰ
τὸν θάνατόν του νὰ ἐπάρῃ τὸ σῶμά του καὶ
νὰ τὸ ὑπάγῃ εἰς τὴν Παλαιστίνην, ὁμοίως νὰ
πάρῃ καὶ τὴν διαθήκην, τὴν ὁποίαν συνέταξε
πρὸ τοῦ νὰ παρρησιασθῇ, παρήγγειλε δὲ πρὸς
τούτους αὐτῷ νὰ ἔχῃ πάντοτε εἰς τὴν ψυχὴν
του τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον. Ὁ δὲ ὑπέρθετος ὑπο-
σχεθεὶς νὰ φυλάξῃ τὰ παραγγελλθέντα, ἐκβή-
κεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυλακῆς. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην
ἡμέραν ἐφέρθη πάλιν ὁ μάρτυς εἰς ἐξέτασιν,

καὶ μὴ πενθεῖς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα,
ἀλλὰ μᾶλλον διὰ προσευχῆς τοῦ κρημνίσας τὸ
ἐν τῷ ναῷ τούτου εἶδωλα, διὰ ξίφους τὴν κε-
φαλὴν ἀπακόπτεται. Ὁ δὲ ὑπέρθετος τοῦ ἁγίου
λαβὼν τὸ πολλά τιμίον αὐτοῦ λείψανον, κατὰ
τὴν διαθήκην του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Παλαιστί-
νην, καὶ εἰς αὐτὴν ἐνεταρίασεν εὐλαβῶς καὶ
ἐντίμως τὸ ἱερόν ἐκεῖνο σῶμα, ὁμοῦ μὲ ἄλλους
χριστιανούς· καὶ τελειώνει μὲ εὐχάριστον γνώ-
μην, ὅλα ὅσα εἶχε διατάξῃ ὁ ἅγιος.

Δὲν ἐπέραςε δὲ πολὺς καιρὸς ἐν τῷ μεταξῷ,
καὶ διέλαμψεν ἡ εὐσέβεια, καὶ ὁ μέγας καὶ αἰο-
διμος Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς καὶ ἰσαπόστο-
λὸς ἐβασίλευσε. Τότε λοιπὸν εὐκαιρίαν λα-
βόντες οἱ τῆς εὐσεβείας καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυ-
ρος Γεωργίου φίλοι καὶ ἐρασταί, κτίζουσι ναὸν
χαριέστατον καὶ ὠραιότατον εἰς τὴν Λύδδαν²
καὶ ἀνακομίσαντες ἀπὸ τὸν ἀφανῆ τόπον, εἰς
τὸν ὁποῖον εὐρίσκετο πρότερον, τὸ πολυάθλον
καὶ ἅγιον σῶμα τοῦ μάρτυρος τὸ πολλοῦ φω-
τὸς ἄξιον, ἀποθησαυρίζουσιν εἰς τὸν παρ' αὐ-
τῶν οἰκοδομηθέντα νεόκτιστον ναόν, καὶ διὰ
τῆς καταθέσεως τοῦ λειψάνου τελοῦσι τοῦ ναοῦ
τὰ Ἐγκαίνια κατὰ τὴν παρούσαν τρίτην ἡμέ-
ραν τοῦ Νοεμβρίου μηνός. Τὸ δὲ τοῦ ἁγίου
λείψανον ἐπήγαγεν ἀενάως χρουνοὺς θαυμά-
των εἰς τοὺς πιστῶς αὐτῷ πλησιάζοντας· οἶδε
γὰρ ὁ Θεὸς δοξάζειν τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας.
Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη-
σία ἐορτάζει ἐτησίως κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέ-
ραν τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου
Γεωργίου εἰς δόξαν καὶ αἰνέσιν Χριστοῦ τοῦ
ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ αὐτοῦ μεγαλο-
μάρτυρος Γεωργίου.³ (τοῦτο τὰ ἴδιον Συνα-

¹ Πρῶτος βασιλεὺς τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους δεχθεὶς τὸν χρι-
στιανισμὸν εἶναι ὁ μέγας οὗτος Κωνσταντῖνος. Σ. Ε.

² Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐν ᾧ ἔγεινεν ἡ κατάθεσις
τοῦ τιμίου σώματός του, εὐρίσκεται εἰς τὴν κωμόπολιν Λύ-
δαν, ἀπέχουσαν ἑξ ὥρας μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἐμμαούς. Τὴν
σήμερον δὲ εἶναι κρημνισμένος, σώζεται δὲ μόνον τὸ ἅγιον
βῆμα καὶ ὁ τάφος τοῦ ἁγίου, ὅπου καὶ λειτουργοῦσιν οἱ χρι-
στιανοί.

³ Σημειῶσαι ὅτι ἡ ἐκτὸς ἀδυναμία ἐπιλοπόνθησεν εἰς τὴν ἀνα-
κομιδὴν ταύτην τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀκολουθίας
τελείαν, ἐπειδὴ ἐν τοῖς Μηνείοις οὐδὲ γὰρ περὶ αὐτῆς ἀναφέ-
ρεται, ὁμοίως καὶ ἐγκώμιον ἀπλοῦκῃ φράσει συντάθειμένον
ἔχει δὲ εἰς αὐτὴν καὶ ἑλληνικὸν ἐγκώμιον Ἀρχαῖος ὁ ἐπί-
σκοπος Κύπρου, ὃς ἡ ἀρχὴ « Συγκαλεῖ πάλιν ἡμεῖς ὧ φίλοι
Χριστοὶ » σώζονται ταῦτα ἐν τῷ ἀνωθεν τῶν Καρῶν καιμένῳ
κελλίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ σοῦζιμου πατρὸς Παρθενίου
Σκούρου. (Ὁ δὲ τὰ λείψανα ὁ Θεὸς ἐτίμησεν εὐδοκίᾳ πνευμα-
τικῇ.) Καὶ ὁ βουδόμενος ζητησάτω ταῦτα.

ξάριον είναι μεταφρασμένον και εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Ὁ δόσις πατὴρ ἡμῶν **ΑΚΕΨΙΜΑΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τήξεσ ἐαυτὸν ἐγκρατεία καὶ πόνοις,
- » Ἀκεψιμᾶς ἀπῆλθεν ἐνθα μὴ πόνοι.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου ἐν ἔτει πβ' (382) κλείσας δὲ ἑαυτὸν ἐντὸς ἐσκαμμένου τόπου, διήνυσεν ἐκεῖ ἐξήκοντα χρόνους, χωρὶς νὰ τὸν ἰδῆ τις, καὶ χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ μὲ ἄνθρωπον· ἀλλὰ ἐπιστρέφων τὸν νοῦν του εἰς τὴν καρδίαν του, εἰσώρει νοερώς τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον ἐδέχτο πᾶσαν παρηγορίαν. Ὁ δὲ τόπος ἐκεῖνος δὲν ἦτο κατ' εὐθείαν ἐσκαμμένος· ἀλλ' ἦτο κατεσκευασμένος πλαγίως καὶ μὲ γυρίσματα καθῶς εἶναι ὁ ἔλιξ τῆς ἀμπέλου.¹ Τὸ δὲ φαγητόν του ἦτον φακὴ βρεγμένη μὲ νερόν, ἐξερχόμενος δὲ δις τῆς ἐβδομάδος ἔπερνε τὸ ἀρχετὸν νερόν ἀπὸ τῆν ἐκεῖ πλησίον βρύσιν, χωρὶς νὰ βλέπεται ἀπὸ τινὰ ἄνθρωπον. Οὗτος λοιπὸν ποιήσας πολλὰ θαύματα καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἱερέως μὲ βίαν καταδεχθεὶς, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.²

¹ Δηλαδὴ ὁ περιεγραμμένος βλαστὸς τοῦ κλήματος· Σ. Ε.

² Τὸν βίον τούτου τοῦ Ἀκεψιμᾶ συνέγραψεν ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰ. τῆς φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ ἠρανίσθη τὸ Συναξάριον τούτου. Προσθίεται δὲ αὐτὸς ἐκεῖ, ὅτι μίαν φορὰν ἔπῃγε νὰ ἐπάρῃ νερόν τὴν νύκτα, εἰς δὲ βροχὸς νομίσας ὅτι εἶναι λύκος, ἠθέλησε νὰ τὸν κτυπήσῃ μὲ τὴν σπυροδόνην· ἔμεινεν ὁμοίως ἀκίνητος ἢ χεῖρ του, ἕως οὗ ὁ δόσις ἔπῃρε τὸ νερόν καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν καλύβην του. Ἄλλοτε δὲ ὑπῆγεν ἄνθρωπός τις μὲ περιέργειαν κακὴν καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὴν πλάτανον, ἥτις ἦτον φυτευμένη εἰς τὸν φράκτην τοῦ κελλίου του, διὰ νὰ ἰδῆ τί κάμνει ὁ ἅγιος· ἀλλὰ παρευθὺς ἐπιάσθη τὸ ἥμισυ τοῦ σώματός του ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν. Προσπεσὼν δὲ ἐκεῖνος τῷ ἁγίῳ καὶ τὴν ἁμαρτίαν του ἠμολόγησας, ἔλαβε παραγγελίαν νὰ κόψῃ τὴν πλάτανον, διὰ νὰ μὴ πάθῃ καὶ ἄλλος τὸ ὁμοίον· ὁμοῦ δὲ μὲ τὸ κόψιμον τῆς πλατάνου, ἔλαβε καὶ τὴν ὑγίαν του. Προεῖδὲ δὲ καὶ τὴν κοίμησίν του ὁ δόσις πρὸ πενήκοντα ἡμερῶν, καὶ ἐκείδῃ ἐγνώρισεν ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπάρασι τὸ σῶμά του μετὰ θάνατον, παρήγγειλε μὲ ὄρκους νὰ θάψωσιν αὐτὸ ἐκεῖ εἰς τὸ ἡσυχαστήριόν του. Εἶτα προσθίεται ὁ Θεοδώρητος τὰ γλαφυρὰ ταῦτα. « Οὕτω καὶ τῆς μετὰ θάνατον εὐταλείᾳ ἐπεμελοῦντο τῶν οὐρανῶν οἱ πολῖται, καὶ οὔτε παριόντες μὲγα φρονεῖν ἠνέσχοντο πώποτε. καὶ τελευτήσαντες τὸ παρὰ ἀνθρώπων οὐκ ἐπισπᾶσαντο γέρας. Ἀλλὰ τὸ φίλτρον ἔβαν εἰς τὸν νυμφίον μετέθεσαν, κατὰ τὰς σωφρονούσας γυναικας, εἰ παρὰ μόνων τῶν ἁμαζύγων καὶ φιλείσθαι καὶ ἐπαυτεῖσθαι σπουδάζουσι, τῆς παρ' ἄλλων εὐφημίας καταφρονούσκι.

Μνήμη τοῦ ἁγίου **ΑΧΕΜΕΝΙΔΟΥ** (κατ' ἴσον λογιστοῦ.

- » Ἀχεμενίδης τὸν Θεὸν ποδῶν λέγων,
- » Δόξης ἀφειδεῖ πατρικῆς καὶ βασιάνων.

Εἰς τὰς ἡμέρας Ἰσοδωροῦ τοῦ υἱοῦ Φορράνη βασιλέως Περσῶν, καὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει υ' (410), ἐχρημάτισεν ὁ Ἀχεμενίδης οὗτος ἀνὴρ θαυμαστός, υἱὸς τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως. Οὗτος δηλαδὴ παραιτήσας τὴν θρησκείαν τοῦ πατρὸς του, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς πολλὰ ἠγωνίσθη διὰ νὰ τὸν γυρίσῃ εἰς τὴν προτέραν του θρησκείαν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη, ἐγύμνωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν πλοῦτον τὸν ὅποιον εἶχεν, ἀπὸ τὰ φορέματα ὅσα ἐφόρει, καὶ τὰ ἀξιώματα ὅσα τὸν ἐστόλιζον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τραβᾷ γυμνὸς τὰς καμήλους τοῦ στρατεύματος, ἔχων μόνον ἐν περιζῶμα εἰς τὴν μέσῃν του. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν πολλαὶ ἡμέραι, ἐσχυψεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ εἶδε τὸν ἄριστον ἄνδρα ἐκεῖνον ὅτι κατεκαίετο ἀπὸ τὸν ἥλιον, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ πολὺν κοινορτόν. Ὅθεν ἐνθυμηθεὶς τὴν περιφάνειαν καὶ δόξαν τὴν ὅποιαν εἶχεν ἐκ τοῦ πατρὸς του, ἐπρόσταξε νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ φορέσῃ ὑποκάμισον.

Ἐπειτα νομίσας, ὅτι ἐμαλακώθη ἀπὸ τὴν προτέραν σκληραγωγίαν καὶ τὴν κατασχύνῃν, ὅσῃν ἔπαθε, λέγει εἰς αὐτόν· Τώρα κἄν ὅτε ἐλευθερώθῃς ἀπὸ τὴν προτέραν ἐκείνην φιλονεικίαν σου, ἀπόβαλε τοῦ τέκτονος τὸν υἱόν· ἦτοι τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἅγιος ἐμπλησθεὶς ζήλου ἔσχισε τὸ ὑποκάμισον ὅπερ τὸν ἐφόρεσε, καὶ ῥίψας αὐτὸ εἰς τὸν βασιλεῖα, εἶπεν· ἀνίσως σὺ νομίζῃς, ὅτι διὰ τὸ ὑποκάμισόν σου τοῦτο ἐγὼ θὰ ἀφήσω τὴν εὐσεβειάν μου, ἔχε αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὴν ἀσεβειάν σου. Ταύτην τὴν παρρησίαν βλέπων ὁ βασιλεὺς, εἰδῶξεν αὐτὸν γυμνὸν ἀπὸ τὰ βασιλεία. Οὗτος λοιπὸν εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως διανύσας τὴν ζωὴν του, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη ὁ τρισμακάριος, καὶ ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον.¹

¹ Τούτου τὸ μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν κεφαλαιῷ λη'. τοῦ πέμπτου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Τούτου δὲ ὀνομάζει καὶ Ὁμοίωσιν. Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν τριακοστὴν πρῆτην τοῦ Μαρτίου ἐν τῷ Συναξαριστῷ Ἐπιπέτου Ἀπῆ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ἐπισκόπου Ἀγκύρας.

- † » Δῶρον σὺ δῶρῃ τῇ πόλει τῆς Ἀγκύρας,
- » ἢ Θεόδωρε ἐκ Θεοῦ τοῦ τῶν ὄλων.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΑΣΙΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ,
ΑΝΔΡΩΝΑΣ, ΘΕΟΔΩΤΟΣ καὶ ΘΕΟΔΩΤΗ
ξίφει τελειοῦνται.

- » Σύμμαρτυς ἔστω καὶ γυνὴ τοῖς ἀνδράσι,
- » Τετμημένοις τέσσαρασι συντετμημένη.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν ΗΛΙΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τῶν ἀρετῶν εἰς ἄρμα προβάς Ἡλίας,
- » Πόλῳ προσήλθεν ὡσπερ ἄλλος Ἡλίας.

Οἱ ἅγιοι ἐν τρεῖσι μάρτυρες ξίφει τελειοῦνται.

- » Ψοχαῖς ἀπέπτουσι χεραὶ τεμαχίντες πλάνων,
- » Πλάνην περιτρέπουσιν ἄνδρες ἐννέα.

Οἱ ἅγιοι εἰκοσιοκτὼ μάρτυρες πυρὶ τελειοῦνται.

- » Φλέγουσιν ἄνδρες πέντε δις καὶ δις δύο,
- » Οἷς συμπλέγουσι πέντε δις καὶ δις δύο.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΥ τοῦ μεγάλου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ.

- » Τὸν Ἰωαννίκιον ἐκ γῆς λαμβάνει,
- » Ὁ τῷ λόγῳ γῆν τοῦ Θεοῦ πῆξας Λόγος.
- » Σημά σοι ἐν γῆ τετάρτῃ Ἰωαννίκιε χεύσαν.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωαννίκιος ἐγεννήθη κατὰ τὸν εἰκοστὸν τέταρτον χρόνον τῆς τυραννίδος τοῦ θηριωνίμου καὶ εἰκονομάχου Λεόντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψμ' (740) ἀπὸ πατέρα μὲν καλούμενον Μυριτρίχην, ἀπὸ μητέρα δὲ ὀνομαζομένην Ἀναστασίω, πατρίδα ἔχων τὴν Βιθυνίαν. Οὗτος λοιπὸν ὅτε ἐφθασεν εἰς μέτραν ἀνδρικῆς ἡλικίας ἀπῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸν πόλεμον τὸν κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ μεγάλας ἀνδραγαθίας καὶ νίκας ἐποίησε, κατακόψας μὲν πολλοὺς ἀπὸ τῶν Βουλγάρων, λυτρώσας δὲ πολλοὺς ἀπὸ τῶν ὀμοφύλων Γραικούς.

Ἐπειτα καταφρόνησας τὴν δόξαν καὶ τιμὴν τὴν ὁποίαν ἐμελέετο ὁ βασιλεὺς νὰ δώσῃ εἰς αὐτόν διὰ τὰς ἀνδραγαθίας αὐταύτης, ἔρχεται εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἐκεῖ ἀκεύσας μετὰ

ἄτά του θείαν φωνὴν, ἀνέβη εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τοῦ βουνοῦ. Ἐκεῖ δὲ εὕρισκε δύο μοναχοὺς, οἱ ὅποιοι ποτὲ μὲν δὲν ἐθεωρήθησαν ἀπὸ ἀνθρώπων, ἐφοροῦσαν δὲ τρίχυνα φορέματα, καὶ ἐτρέφοντο μετὰ ἀγρίας βοτάνας. Τούτους δὲ εὕρων, μανθάνει ἀπὸ αὐτῶν, ὅτι σκοποὺν ἐμελέτα εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ χάριν εὐλογίας λαμβάνει ἀπὸ αὐτῶν ἐν φόρεμα. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Τριχάλικος· ἔπειτα μεταβαίνει εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Αὐγάρων¹ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ φθάνει εἰς τὰ βουνὰ τῆς Κοντουρίας. Καὶ μαθὼν μόνον τριάκοντα ψαλμοὺς, ἐψάλλον αὐτοὺς μετ' ἐνὸς τροπαρίου οὕτω συνθεθεμένου « ἡ ἐλπίς μου ὁ Θεός, καταφυγὴ μου ὁ Χριστός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. » Οὕτω λοιπὸν διαπεράσας τόπους πολλοὺς ὁ αἰοίδιμος, καὶ ποιήσας θαυμάσια μεγαλῶτατα, προεῖπε καὶ διὰ τὰ πράγματα ὅσα ἐμελλον νὰ γένωσι, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀντιδίου, ἀνεπαύθη ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ, πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, διότι ἦτο χρόνων ἐννενηκονταεσσάρων ὅτε πρὸς Κύριον ἐξεδήμεσεν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων
ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ Ἐπισκόπου Μύρων, καὶ ΕΡΜΑΙΟΥ Πρεσβυτέρου χειροτονηθέντων παρὰ τοῦ ἁγίου ὑποστόλου Τίτου.³

- » Θεὸν ποθοῦντας ζῶντα μέστουρας δύο,
- » Καὶ ζῶντας ἐνθάπτουσι πικρῶς τῷ τάφῳ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπειδὴ ἀπέσπων πολλοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὰ εἰδῶλα καὶ ἐπανάφερον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διεβλήθησαν εἰς τὸν κόμητα τῆς πόλεως Λιβάνιον, ὁ ὅποιος δέσας τοὺς ἁγίους εἰς τὰ ἄλογα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐφυλάττοντο μόνον διὰ νὰ παρατρέχωσιν, ἐδίωξεν αὐτά. Τὰ δὲ ἄλογα βιαίως διωκόμενα, τόσον πολλὰ ἔσυραν τοὺς ἁγίους, ὥστε αἱ σάρκες αὐτῶν κατεκόπησαν καὶ ὅλη ἐκεῖνη ἡ γῆ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ἁγίων· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ χρεμασθῶσιν οἱ ἅγιοι ὑψηλὰ καὶ νὰ

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, καὶ ἐν τῷ κατὰ πλάτος βίῳ αὐτοῦ γράφεται Ἰσαύρων.

² Σημείωσαι, ὅτι τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου συνέγραψεν Ἕλληνας ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδόν. » (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις.)

³ Ὅρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Τίτου κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγουστοῦ.

κτυπῶνται μετὰ σπλάγγην ξυλίνην. Μετὰ ταῦτα ἐρρίφθησαν εἰς κάμινον πυρρός, καὶ ἐπειδὴ ἔμειναν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τοῦ πυρὸς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ ἐπρόσταξεν ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος νὰ ἐμπήξωσι καρφία εἰς τὰς καρδίας, εἰς τὰς κεφαλὰς καὶ εἰς τὰ σπλάγγνα τῶν ἁγίων, καὶ ἀκόμη ζωντανούς ὄντας, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκλεισῶσι μέσα εἰς τάφον. Ὅθεν οὕτω κατακλιθεῖντες οἱ μακάριοι, ἀπὸ τὴν σκληρὰν καὶ ἀνυπόφορον βίαν παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εἶναι μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Ὁ ἅγιος ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ὁ ἀπὸ Μίμων εἶπεν τὸ ἑξῆς.

- » Ὁ Πορφύριος εὐφρόλιστος ἐκ ξίφους,
- » λαμπρὰν στολισθεὶς πορφύραν τῶν αἱμάτων.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σσ' (270) καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἐφεσον, ἀναθρεμμένος δὲ εἰς τὰ θεάτρα ὁμοῦ μετὰ τοὺς μίμους ἤτοι τοὺς ὑποκρινομένους παντός ἀνθρώπου σχῆμα καὶ κίνημα. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν εἰσχρὰν καὶ κατηγορημένην ταύτην τέχνην του, ἠκολούθει μετὰ τὸν κόμητα τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὑπῆγε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Καισάρειαν. Καὶ μίαν φοράν ὑποκριθεὶς τὸ ἅγιον βάπτισμα τῶν χριστιανῶν, ἐβαπτίσθη ἀπὸ ἑνα ἄλλον μίμον ὑποκρινομένον ψευδῶς, ὅτι εἶναι ἐπίσκοπος ἐνεπαίζων ὁδηλαδὴ καὶ οἱ δύο καὶ ἐπεριγέλων τὰ ἰδικά μας μυστήρια. Ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἔγεινε καὶ ἐβαπτίσθη, ἐνεδύθη καὶ λευκὸν φόρεμα, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν βαπτιζομένων, καὶ ὡ τοῦ θαύματος! ἐδέχθη τέλειον τὸν χριστιανισμόν μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν. Διότι ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη ἐφάνησαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ Ἄγγελοι, οἱ ἅποιοι τὸν ἐδίδαξαν νὰ προσεύχηται κατ' ἀνατολὰς, καὶ νὰ τυπῶναι εἰς τὸ μέτωπον καὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμά του τὸν τίμιον σταυρόν. Ἐκ τοῦ τοιούτου δὲ θαύματος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ διὰ νεφέλης βαπτισθέντες προσῆλθον εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὅθεν ἐπειδὴ ὁ Κόμης ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον Πορφύριον νὰ ἀρνηθῆ τὴν τῶν χριστιανῶν πίστιν, καὶ ἐκεῖνος δὲν ἠθέλησε, διὰ τοῦτο ἀπεκεφάλισαν αὐτόν καὶ οὕτως ἔλαθεν ὁ αἰδιδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (Τὸ ἴδιον τοῦτο Συναξάριον εὑρίσκεται μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Διήγησις εἰς τὸν θρήνον τοῦ προφήτου ΙΕΡΕΜ.

ΜΙΟΥ περί τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τὴν ἑλπίσιν ταύτης, καὶ περί τῆς ἑσχάσεως Ἀβυμολέως.

- † » Μίτην τί θρηνεῖς τὴν ὑβρίστριαν πόλιν,
- » ἢ τῶν Προφητῶν πενθικώτατος πέλω;

Ὁ μέγας οὗτος προφήτης Ἱερεμίας ἦτον ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Ἀναθῶ· πολλὰ δὲ ἐπροφήτευσεν διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ Βαβυλῶνα, ὁμοίως καὶ διὰ τὴν ἑσαρκὸν οἰκονομίαν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅλη ἡ δύναμις καὶ τὸ κράτος τῆς προφητείας. Τοῦτον τὸν προφήτην ἔδειρε μίαν φοράν δυνατὰ Πασχώρ ὁ υἱὸς τοῦ Ἐμὴρ ὁ προεστὴς τοῦ οἴκου Κυρίου, καὶ εἰς τὸν καταράκτην αὐτὸν ἔβαλεν, διότι ἐπένηθε καὶ ἐλυπεῖτο διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἐμελλε νὰ πάθῃ ἡ Ἱερουσαλήμ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοῦ Θεοῦ πρόνοια ἐλύτρωσε τὸν προφήτην ἀπὸ τὸν καταράκτην, διὰ τοῦτο αὐτὸς λυτρωθεὶς, ἐπροφήτευσεν καὶ εἶπεν εἰς τὸν Πασχώρ. » Τὸ ὄνομά σου θέλει γένη μετοικὸν καὶ ξένον ἀπὸ τὴν γῆν ταύτην τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνταυτῷ θέλει σὲ ἐλέγξει ἡ ἀποστασία σου, διότι ἐπικατάρματος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις κάμνει τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου με ἀμέλειαν. » Ἐπικατάρματος ὁ παρὼν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς. » (Ἱερ. μὴ. 10).

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Ἰωακείμ ἐθρήνει ὁ Ἱερεμίας τὴν Ἱερουσαλήμ· οἱ δὲ ψευδοπροφῆται παρεκίναον τοὺς ἱερεῖς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· ὁ δὲ υἱὸς Σαφὰν Χηραληκάμ, ὢν μετὰ τοῦ Ἱερεμίου, ἐμπόδιζε νὰ τὸν θανατώσωσιν. Τότε εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς Ἱερεμίαν κάμε εἰς τὸν ἑαυτόν σου δεσμὰ ξύλινα καὶ βάλε αὐτὰ εἰς τὸν λαιμόν σου, καὶ θέλω σὲ ἀποστεῖλαι εἰς τὸν βασιλέα Μωάβ καὶ Ἰδουμαίας καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος. Ταῦτα δὲ ποιήσας ὁ Προφήτης, τὰ ἔβαλεν εἰς τὸν λαιμόν του. Τότε Ἀνανίας ὁ υἱὸς Ἀζῶρ ὁ ψευδοπροφήτης ἐσηκώθη, καὶ λαβὼν τὰ δεσμὰ ἀπὸ τὸν λαιμόν τοῦ Ἱερεμίου, συνέτριψεν αὐτὰ ἐμπροσθεν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ, λέγων οὕτως εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς με. Θέλω συντρίψει τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλωνίου ἀπὸ τὸν λαιμόν ὅλων τῶν ἐθνῶν. Τότε εἶπεν ὁ Ἱερεμίας πρὸς τὸν ψευδοπροφήτην ὁβλῖα εἶναι τὰ χεῖλη σου καὶ ἡ καρδία σου ἐρεύγεται φαρμάκον, διότι τὰδε λέγει ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ Θεός. » Δεσμὰ ξύλινα συνέτριψας; ἀντὶ τούτων δεσμὰ σιδηρὰ θέλω κάμει, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ θέλω βάλῃ αὐτὰ εἰς τὸν τράχηλον τῶν ἐθνῶν· σὺ δὲ Ἀνανία ταχέως θέλεις ἀπαρῖψαι τὴν ψυχὴν σου καὶ ὡ τοῦ θαύματος! τὸ ἔργον ἡ-

ἐξέλθῃ εἰς τὸν λόγον τοῦ προφήτου, ἵδόντες μετὰ ἑπτὰ μηνῶν ἐκεῖνος ἀπέθανε. Κατὰ δὲ τὸν δέκατον ὄγδοον χρόνον τῆς βασιλείας τοῦ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα ἐπέμβη ὁ Ἱερεμίας διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ· ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐβλήθη εἰς φυλακὴν, ὅτε σχεδὸν ἐπληροῦσαν οἱ Χαλδαῖοι καὶ Βαβυλώνιοι πλησίον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω πῶς, ἐξελθὼν ὁ προφήτης ἔξω τῆς φυλακῆς καὶ πορευθεὶς εἰς τὴν γῆν Βενιαμὴν διὰ ἀναγκίαν ὑπόθεσίν του, ἐκίασθη ἐκεῖ ἀπὸ τὸν λαὸν τῶν Χαλδαίων καὶ δαρθεὶς ἀπὸ αὐτοῦ, ἐρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐκεῖ διέτριψεν ἰκανὸν καιρὸν ὁ Ἱερεμίας, ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν κρυφίως ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἔπειτα λέγει εἰς αὐτόν· ἐπειδὴ καὶ εὐεργετήθης παρ' ἐμοῦ, εἶπέ ἐκεῖνο ὅπερ μέλλει νὰ γένη εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας μου. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ προφήτης εἶπε· δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅστις σοι λαλῶ βασιλεῦ, ἀλλὰ εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ὅπερ λαλεῖ ἐν ἐμοί· καὶ ἐκεῖνα ὅσα ἔγραψα, ἔγραψα· (δηλαδὴ ὅσα ἔγραψα εἶναι ἀληθινὰ καὶ ἀμετάθετα). Ὅθεν βάλλεται πάλιν ὁ μακάριος προφήτης εἰς τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ διαβολεῖς ἠνώχλου πάλιν τὸν βασιλέα λέγοντες, ὅτι ὁ Ἱερεμίας καὶ εἰς τὴν φυλακὴν εὐρισκόμενος, ψυχραίνει τὰς καρδίας τῶν πολεμιστῶν, κηρύττων ἀντὶ εἰρήνης πόλεμον καὶ ταραχὴν· ὅθεν κάλλιον εἶναι νὰ θανατωθῇ εἷς διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν πολλῶν· ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπε πρὸς αὐτούς, ἰδοὺ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖράς σας. Τότε λοιπὸν ἔρριψαν τὸν Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον τοῦ Μελχίου καὶ εἰς τὸν βόρβορον τῶν νεκρῶν.

Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Ἀθιμέλεχ, εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα· διατί ἐκακοποίησας, ὦ βασιλεῦ, τὸν ἄνδρα Ἱερεμίαν; ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, δὲν ἔκαμα τοῦτο μὲ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ διὰ τὸν φόβον τοῦ λαοῦ· ὅθεν λάβε μετὰ σοῦ τριάκοντα ἄνδρας δυνατοῦς, καὶ πορευθεὶς ἐκβαλε αὐτὸν ἀπὸ τὸν λάκκον. Ὁ δὲ Ἀθιμέλεχ πορευθεὶς μὲ ταχύτητα ἐξέβαλε τὸν Ἱερεμίαν ἀβλαβῆ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν Ἱερεμίαν πλησίον του λέγει πρὸς αὐτόν. Μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ἐκεῖνο ὅπερ μέλλω νὰ σοῦ ζητήσω. Ὁ δὲ Ἱερεμίας ἀπεκρίθη. Διατί ἀποστρέφεις τὴν ἀλήθειαν, ὦ βασιλεῦ; ἐγὼ δὲν εἶμαι κήρυξ τοῦ ψεύδους, καὶ πολλὰκις θανατώσης με. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὤμοσε λέγων, Ζῆ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου! δὲν θέλω σε φονεύσει, ὅτι καὶ ἂν ἤθελές μοι εἰπῆ, οὐδὲ

θέλω νὰ παραδώσει εἰς τὰς χεῖρας σου αἰμοβόρων ἄνδρα. Ὅθεν ὁ Ἱερεμίας εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα· ἂν φυλάξῃς τὴν συμβουλήν μου, ὦ βασιλεῦ, καὶ ἐξέλθῃς καὶ ὑποδεχθῇς τοὺς Βαβυλωνίους, ἤξευρε ὅτι θέλεις λυτρώσει τὴν ζωὴν σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη τῶν Ἱερουσαλήμων δὲν θέλει ἀπολεσθῆ. Εἰ δὲ καὶ σταθῇς ἐναντίας εἰς αὐτούς, ἤξευρε ὅτι δὲν θέλεις γλυτώσει ἀπὸ τὰς χεῖρας των, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις αὕτη θέλει ἀφανισθῆ ἀπὸ τὸ πῦρ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐλογίασεν ὡς φλυαρίαν τὰ λόγια τοῦ προφήτου, διὰ τοῦτο δὲν ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὴν ὀρμὴν τῶν Βαβυλωνίων. Ὅθεν αὐτοὶ ἐλθόντες ἐπερικύκλωσαν τὴν πόλιν τῶν Ἱερουσαλήμων, καὶ ἐμποδίσαντες τὰς τραπεζὰς ὅσαι ἤρχοντο ἔξωθεν μέσα εἰς αὐτήν, ἐπροξένησαν εἰς τὴν πόλιν μεγάλην πείναν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς φοβούμενος διὰ νὰ μὴ θανατωθῇ μέσα εἰς τὴν πόλιν, φεύγει τὴν νύκτα μετὰ τῶν ἀνθρώπων του· οἱ δὲ Χαλδαῖοι τοῦτον κυνηγήσαντες, συνέλαβον καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς υἱοὺς του ἐμπρόσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, τοῦ δὲ βασιλέως Σεδεκία ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ δεδεμένον κατέβασαν αὐτὸν εἰς τὴν Βαβυλώνα καὶ ἔβαλον μέσα εἰς ἕνα μύλον, ἔχοντες αὐτὸν παίγιον· εἰς τὴν παιδαίαν δὲ ταύτην εὐρίσκετο ἕως εἰς τὰς ὑστερινὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του. Ὁ δὲ Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ, ἐμβαίνων εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔκαυσεν αὐτὴν καὶ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ· ἔκαμε κονιορτὰν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἱερεμίου. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ἑβδομήκοντα χρόνους πάλιν ἐλύθη ἡ αἰχμαλωσία τῆς Ἱερουσαλήμ, καθὼς ἐμπροσθεν θέλει ῥηθῆ. Πῶς δὲ ἔγεινεν ἡ ἀλωσις καὶ ἡ αἰχμαλωσία τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ποῖα εἰσὶ τὰ λαληθέντα ὑπὸ Κυρίου πρὸς τὸν Ἱερεμίαν λέγομεν τώρα ἐδῶ. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Ἱερεμίαν λέγων· Ἱερεμίας, ἐξέλθε ἐκ τῆς πόλεως μετὰ τοῦ Βαρούχ, ἐπειδὴ θέλω ἀφανίσει αὐτὴν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικοῦσιν εἰς αὐτήν, διότι αἱ ἐδικαί σας προσευχαί εἶναι ὡς στύλοι ἀκίνητοι εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης καὶ κυκλόνουσιν αὐτὴν ὡς τεῖχος ἀδαμάντινον. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐξέλθε ἀπὸ αὐτῆν, προτοῦ νὰ τὴν περικυκλώσῃ ἡ δύναμις καὶ τὸ στρατεύμα τῶν Χαλδαίων. Τότε ἐλάλησεν ὁ Ἱερεμίας πρὸς τὸν Θεὸν λέγων· Παρακαλῶ σε, Κύριε, συγχώρησόν μοι τῷ δούλῳ σου νὰ λαλήσω ἐμπροσθέν σου· καὶ εἶπε Κύριος· λαλεῖ. Τότε εἶπεν Ἱερεμίας· Κύριε, παραδίδεις τὴν πό-

λοι πάντην εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων διὰ τὴν καυχῆσθαι αὐτοὶ, καὶ νὰ εἰπωσιν, ὅτι ἐνίκησαν αὐτήν· Κύριέ μου, ἀν ἦναι θέλημά σου νὰ ἀφανισθῇ ἡ πόλις αὕτη, ἅς ἀφανισθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας σου, καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ Χαλδαίου. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, σὺ σιγῶσθι καὶ ἐξελεθε ἐξ αὐτῆς, αἱ δὲ Χαλδαῖοι δὲν θέλουσι καυχῆσθαι, διότι ἐὰν ἐγὼ δὲν ἀνοίξω τὰς πύλας τῆς Ἱερουσαλήμ αὐτοὶ μόνοι νὰ ἐμβῶσιν εἰς αὐτήν δὲν δύναται. Ὑπαγε εἰς τὸν Βαρούχ καὶ εἰπέ αὐτῷ ὅσα σοὶ λέγω, καὶ κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν τῆς νυκτός ἐλθετε εἰς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως καὶ βλέπετε, διότι ἐὰν ἐγὼ δὲν ἀνοίξω εἰς τοὺς Χαλδαίους, αὐτοὶ μόνοι νὰ ἐρῶσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δὲν δύναται. Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα ὁ Κύριος, ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Ἱερεμίαν· ὁ δὲ Ἱερεμίας ὑπήγεν εἰς τὸν Βαρούχ καὶ ἐφανέρωσε ταῦτα εἰς αὐτόν· ἐλθόντες δὲ καὶ οἱ δύο εἰς τὸν ναὸν ἔσχισαν τὰ ἐνδύματά των καὶ ἐβαλὸν στάκτην εἰς τὰς κεφαλὰς των καὶ ἐθρήνουν τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐλθόντες κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν τῆς νυκτός εἰς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, ἤκουσαν φωνὰς σαλπίγγων καὶ ἦλθον Ἄγγελοι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κρατοῦντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας των καὶ ἐστάθησαν ἐπάνω εἰς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως. Βλέποντες δὲ αὐτοὺς ὁ Ἱερεμίας καὶ ὁ Βαρούχ, ἔκλαυσαν καὶ εἶπον· τῶρα εἶναι ἀληθινός ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν ὁ Θεός, καὶ εἶπον εἰς τοὺς Ἄγγέλους· Παρακαλοῦμέν σας νὰ μὴ χαλασθῇ ἡ πόλις, ἕως οὗ λαλήσωμεν εἰς τὸν Θεόν.

Τότε ὁ Ἱερεμίας ἐλάλησε λέγων· Δέομαί σου, Κύριε, πρόσταξον νὰ λαλήσω ἔμπροσθέν σου· καὶ εἶπε Κύριος, λάλει· καὶ εἶπεν Ἱερεμίας· Ἰδοὺ ἐπληροφορήθημεν, ὅτι θέλεις παραδώσει τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τῆς, καὶ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ θέλει ὑπάγη αἰχμάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα· λοιπὸν εἰ νὰ κάμωμεν τὰ ἅγια σκεύη τοῦ ναοῦ σου; καὶ εἶπεν ὁ Κύριος· Παράδος ταῦτα εἰς τὴν γῆν λέγων, «ἀκουε γῆ τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ὅστις σὲ ἔκτισεν ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα καὶ σὲ ἐσφράγισε μετ' ἑπτὰ σφραγίδας καὶ μετ' ἑπτὰ καιρούς· καὶ ἡ ὁποία μετὰ ταῦτα θέλεις λάβῃ τὴν ὠραότητά σου, φύλαξον τὰ ἅγια σκεύη τῆς λειτουργίας, ἕως τῆς συναθροίσεως τοῦ ἡγαπημένου λαοῦ.» Ἐπειτα ἐλάλησε πάλιν Ἱερεμίας λέγων· παρακαλῶ σε Κύριε, τί νὰ κάμω εἰς τὸν Αἰθίοπα Ἀβιμέλεχ, ὅτι πολλὰς εὐεργεσίας ἐποίησεν εἰς ἐμὲ τὸν δοσθλόν σου; διότι αὐτὸς μετ' ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸν λάκκον τοῦ βορβόρου, μέσα εἰς τὸν ὄρεον μετ' ἔρριψαν, καὶ δὲν θέλω

νὰ ἰδῇ τὸν ἀφανισμόν τῆς πόλεως, διὰ νὰ μὴ πῆξῃ καὶ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, ἐπειδὴ εἶναι δειλὸς καὶ μικρόφυχος. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἱερεμίαν· ἀπόστειλον αὐτὸν εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Ἀγρίππα, καὶ θέλω σκεπάσει αὐτὸν ὑποκάτω εἰς τὴν σκίαν τοῦ βουνοῦ, ἕως νὰ γυρίσῃ ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν. ¹

¹ Σημειοῦμεν ἰδῶν, ὅτι κατὰ τῷ Συναξαριστῇ γράφονται καὶ τὰ λόγια ταῦτα· «Σὺ δὲ Ἱερεμία ἀπέλαθε μετὰ τοῦ λαοῦ εἰς Βαβυλῶνα καὶ μείων μετ' αὐτοὺς ἀγγελικόμενος. Τὰ λόγια ὅμως ταῦτα δὲν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν· ἀλλ' ἄλλος τις ἔγραψε ταῦτα ἀπεριέργως καὶ τολμηρῶς, καθὼς τῷ ἔφην, μὴ στοχασθεὶς ἀκριβῶς τὰ ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ προφήτου Ἱερεμίου περιεχόμενα, διότι ἐν ταύτῃ ἀναγινώσκουμεν, ὅτι ὁ Ἱερεμίας δὲν ὑπήγεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀλωσίαν τῆς Ἱερουσαλήμ κατέβη εἰς Αἴγυπτον ἐν Τάφναις (αἱ ὁποῖαι Ἑλληνιστὶ λέγονται Δάφναι) καὶ ἐκεῖ ἐπροφήτευσεν ὡς βεβαιούται ἰσοῦτο πρῶτον ἀπὸ τὸ μγ'. κεφάλαιον τοῦ Ἱερεμίου, ὅπου ὁ Ἱερεμίας λέγει· «Καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰσῆλθον ἐν Τάφναις· καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν Τάφναις λέγων.» καὶ τὰ λοιπά. Δείκνυται δὲ καὶ ἀπὸ τὸ νὰ', κεφάλαιον τοῦ αὐτοῦ, ὅπου εἶπεν εἰς τὸν Σαραϊαν ὁ Ἱερεμίας ταῦτα· «Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραϊαν, ὅταν ἐλθῆς εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ὄψει καὶ ἀναγνώσει πάντας τοὺς λόγους τούτους· «Καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον, καὶ ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐφράτου» (στίχ. 61). Ταῦτα δὲ τὰ λόγια δὲν ἤθελεν εἰπεῖν ὁ Ἱερεμίας, ἀν αὐτὸς ὑπήγειν εἰς τὴν Βαβυλῶνα.

Δεύτερον, ἀπὸ τὸν σοφὸν Θεοδώρητον, διότι οὗτος λέγει ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ρλς'. ψαλμοῦ· «Τινὲς θρασὺ πρῆγμα τετολμηκότας ἐπέγραψαν τῷ ψαλμῷ τούτῳ· διὰ Ἱερεμίου.» Ἱερεμίας δὲ οὐκ ἀπήχθη εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τὸν δορυκάλωτον· ἀλλ' ὀλίγον ἐν Ἱερουσαλήμ διαγαγὼν χρόνον, ὑπὸ τῶν παρνομῶν βιασθεὶς Ἰουδαίων, τῆς εἰς Αἴγυπτον δδοῦ αὐτοὺς κεκοινωνήκε. Πῶς οὖν ἀριόττει αὐτῷ λέγειν, Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσασαμεν καὶ ἐκλάσασαμεν;» σχεδὸν τὰ αὐτὰ λέγει ὁ αὐτὸς Θεοδώρητος καὶ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ εδ'. ψαλμοῦ τὴν λέγουσαν· ὦδὴ Ἱερεμίου καὶ Ἰεζεκιήλ· καὶ τὰ λοιπά. Τρίτον τοῦτο βεβαιούται ἀπὸ τὸν ἱερὸν Θεοφύλακτον Βουλγαρίας, διότι οὗτος ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς εἰς τὸν Ἰωνῶν ἐρμηνείας λέγει· «Τὸν θεοπέσιον Ἱερεμίαν τοσαύτης ἡξίωσε τιμῆς τῶν Βαβυλωνίων ὁ βασιλεὺς; (ὁ Ναβουχοδονόσορ δηλαδὴ) ὡς ἀφῆσιν αὐτῷ τῆς οἰκίσεως δούναι. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, αἰχμαλώτους ἀπήγαγε. Τούτῳ δὲ μόνῳ δέδωκεν ἐξουσίαν διάγειν ὅπου βούλεται.» Σημειοῦμεν δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι παρὰ τῇ ἐν Λειψίᾳ ἐκδόσει τῇ γραικο-λατινικῇ τῶν τοῦ Θεοδώρητου συγγραμμάτων, καὶ τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τοῖς ὑποσημειώμασι τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εδ'. ψαλμοῦ· «Ὅτι ὁ Ἱερεμίας πύργον ὑψηλὸν οἰκοδομήσας καὶ ἐαυτὸν ἐναποκλείσας, ἐν τούτῳ τοὺς θρήνους συνέγραψεν ὀλοφύρετον τοῦ λαοῦ. Φαίνεται δὲ ὅτι ἀφ' οὗ συνέγραψε τὸν θρήνον ἐν τῇ γῇ τῆς Ἱερουσαλήμ, τότε κατέβη εἰς Αἴγυπτον.»

100 Τότε ἰδοὺς ὁ Ἱερεμίας ἐπῆρε τὰ ἄγαθα σκεῦη
 τῆς λειτουργίας κατὰ προσταγὴν Θεοῦ καὶ ἔ-
 βαλεν αὐτὰ ἐντός μίας πέτρας, σφραγίσας εἰς
 αὐτὴν μὲ τὸ δακτυλίδιον τοῦ ὀνόματος τοῦ
 Θεοῦ ἦτοι τὸ τετραγράμματον Ἰεχωβά, τὸ
 ὁποῖον δηλοῦν κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα, Κύ-
 ριος· καὶ ὡ τοῦ θαύματος! ὁ τύπος τῆς σφρα-
 γίδος ἔγεινε τόσον βαθύς, ὡς νὰ ἐγλύφῃ μὲ
 σμύλην σιδηρᾶν. Ἐσκέπαζε δὲ τὴν πέτραν μία
 νεφέλη, διὰ νὰ ἦναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δυ-
 σκολογνώριστος· εὐρίσκεται δὲ ἡ πέτρα αὕτη
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπου κατεσκευάσθη ἡ κιβωτὸς
 τοῦ Θεοῦ πρότερον ἐπὶ Μωϋσέως. 1 Τῷ πρῶτῳ
 δὲ λέγει ὁ Ἱερεμίας εἰς τὸν Ἀδιμέλεχ· λάβε
 τὸ κοφίνιον τέκνον καὶ ὑπάγε εἰς τὴν ἄμπελον
 τοῦ Ἀγρίππα διὰ μέσου τῆς ὁδοῦ τοῦ βουνοῦ,
 καὶ φέρε σῦκα διὰ νὰ φάγωσιν οἱ ἀσθενεῖς τοῦ
 λαοῦ, ὅτι εἰς σὲ εἶναι ἡ εὐφροσύνη αὐτῶν καὶ

εἰς τὴν κεφαλὴν μου σκεπάσει ἡ δόξα τοῦν καὶ
 εὐθὺς ὤπηγεν εἰς τὴν ἄμπελον· ὅτε δὲ ἐπέπεσε
 ὤπηγεν, ὁ ἥλιος ἐβάσιλευσε, καὶ ἰδοὺ ἤλθαν τὰ
 στρατεύματα τῶν Χαλδαίων καὶ περιεκύκλω-
 σαν τὴν Ἱερουσαλήμ· ἐσάλπισε δὲ ὁ μέγας Ἀγγί-
 γελος λέγων, Ἐμβα εἰς τὴν πόλιν ὅλη ἡ δύ-
 ναμις τῶν Χαλδαίων, διότι ἰδοὺ ἠρώγηται εἰς
 σὰς ἡ πόλιν. Τότε ὁ Ἱερεμίας λαβὼν τὰ κλει-
 δία τοῦ ναοῦ ἐκβήκεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ
 ἔσφιψεν αὐτὰ ἐμπροσθεν εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἶπε
 λάβε ταῦτα καὶ φύλαξον ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεί-
 νης, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος θέλει σὲ ἐξε-
 τάσει ἐπὶ αὐτά· ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν εὐρίθημεν ἐκ-
 ξοιοὶ νὰ τὰ φυλάξωμεν. Ὁ δὲ Ἀδιμέλεχ λαβὼν
 τὰ σῦκα ἐν τῷ καύματι, εὔρε δένδρον καὶ ἐκεί-
 θισεν ὑποκάτω εἰς τὴν σκιάν του, διὰ νὰ ἀνα-
 παυθῇ ὀλίγον· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ὑπο-
 κάτω εἰς τὸ κοφίνιον, ὡ τοῦ θαύματος! ἐκοι-
 μήθη ἐκεῖ χρόνως ἑβδομήκοντα. Τοῦτο δὲ ἔ-
 γεινε κατὰ προσταγὴν Θεοῦ, διὰ τὸν λόγον, ὃν
 εἶπεν εἰς τὸν Ἱερεμίαν, ὅτι ἐγὼ θέλω σκεπάσαι
 αὐτόν.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Βαρούχ δὲν ἔμεινεν ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, ὡς
 γράφεται ἐδῶ· ἀλλὰ κατέβη πρῶτον εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ τοῦ
 Ἱερεμίου, ὡς τοῦτο δείκνυται ἀπὸ τὸ μγ'. κεφάλαιον τοῦ Ἱε-
 ρεμίου. Ἐπειτα ὤπηγεν εἰς τὴν Βαβυλώνα, καὶ ὕστερον ἀπὸ
 πέντε χρόνους τῆς ἀλώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ ἀνέγνωσε τὸ βι-
 βλίον του εἰς τὸν λαόν. Καθὼς τοῦτο δηλοῦται ἐκ τοῦ πρώτου
 κεφαλαίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ λέγει οὕτως· Ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ
 ἐν ἑβδόμῳ μηνί, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ἱε-
 ρουσαλήμ ἀνέγνω Βαρούχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν
 αἰσὶν Ἰεχοῦνίου καὶ ἐν ὧσιν πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυ-
 λῶνι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σούδ· (Βαρ. κεφ. α'. στίχ. 2.) Διὰ
 τοῦτο δὲν ἐμεταφράσαμεν, ὅτι ὁ Βαρούχ καὶ Ἀδιμέλεχ ἔστει-
 λαν ἐπιστολὴν εἰς τὴν Βαβυλώνα πρὸς τὸν Ἱερεμίαν διὰ τοῦ
 Ἀετοῦ, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ἐκάθισεν ἐπὶ νεκροῦ καὶ ἀνέστη, καὶ
 ὅτι ἐγύρισεν ὁ Ἱερεμίας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ τοῦ λαοῦ,
 καὶ τὰ ὅμοια. Ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν εἶναι ἀληθινὰ, ὡς ἐναντία
 εἰς τὴν γραφὴν· πλὴν καὶ τοῦτο ἰσοίησα ἐρωτήσας καὶ ἄλλους
 διδασκάλους καὶ διακριτικούς καὶ μάλιστα τὸν παναγιώτατον
 καὶ σεφώτατον πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως κύριον Γρηγόριον,
 ὅστις ἔδωκάν μοι γνώμην νὰ τὰ ἀφήσω ἀμετάφραστα. Ὅτι
 δὲ Ἱερεμίας δὲν ὤπηγεν εἰς τὴν Βαβυλώνα, ἀλλ' ὤπηγεν εἰς
 Δάφνας καὶ ἐκεῖ ἐλυθολήθη, τοῦτο μαρτυρεῖται καὶ ἐν τῇ
 πρώτῃ τοῦ Μαΐου κατὰ τὸ Συναξάριον τοῦ Ἱερεμίου. Μαρτυ-
 ρεῖ τοῦτο καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μευροκορδάτος εἰς τὰ Ἰουδαϊκά,
 καὶ ὅρα ἐκεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἔστειλεν ὁ
 Ἱερεμίας εἰς τοὺς μέλλοντας αἰχμαλωτισθῆναι εἰς Βαβυλώνα,
 καὶ ἀπὸ ἐκείνου ὅσα λέγει αὐτοῖς νὰ μὴ προσκυνήσωσι τοὺς ἐν
 Βαβυλώνι θεοὺς καὶ εἰδωλα· καὶ ἀπὸ αὐτῆς, λέγω, εἶναι ἐλο-
 φάντερον, ὅτι ὁ Ἱερεμίας δὲν ὤπηγεν εἰς Βαβυλώνα. Ἐπειδὴ
 ἂν ὤπηγε, τίς ἦ χρεια νὰ γράψῃ ἐπιστολὴν; ὅρα δὲ τὴν ἐπι-
 στολὴν ταύτην μετὰ τὸ βιβλίον τοῦ Βαρούχ.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέοασαν οἱ ἑβδομήκοντα χρόνοι,
 ἐξύπνησε καὶ εἶπε γλυκὰ κοιμήθη, πλὴν ὀλί-
 γον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κεφαλὴ μου εἶναι βεβαρη-
 μένη, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐχόρτασα ὕπνον, καὶ ἀ-
 νοίξας τὸ κοφίνιον εὔρε τὰ σῦκα τὰ ὅποια ἀ-
 κόμη ἔσταζον γάλα, ὡς νὰ τὰ ἐκοψε πρὸ ὀλί-
 γης ὥρας, καὶ εἶπεν, ἤθελα ἐκόμη νὰ κοιμηθῶ,
 ἀλλ' ἐπειδὴ μὲ σπουδὴν καὶ ταχύτητα μὲ ἔστει-
 λεν ὁ Ἱερεμίας, εἰς τὴν Βαβυλώνα, θὰ ἀργοπορήσω
 καὶ ἐκ τούτου ἐκεῖνος θὰ λυπηθῇ, ὅθεν ἄς ὑπά-
 γω ταχύτερον, διὰ νὰ χαροποιήσω αὐτόν, καὶ
 ἐκεῖ κοιμῶμαι. Λαβὼν λοιπὸν τὰ σῦκα, ὤπηγε
 εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ δὲν ἐγνώριζεν οὔτε τὴν
 Ἱερουσαλήμ, οὔτε τὴν οἰκίαν του, οὔτε κανένα
 συγγενῆ του ἢ φίλον, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς Κύ-
 ριος, ἕκστασις ἔγεινεν εἰς ἐμὲ σήμερον· δὲν εἶ-
 ναι ἡ πόλις αὕτη Ἱερουσαλήμ; ἐπλανήθη ὁ
 νοῦς μου, ἐπειδὴ δὲν ἐχόρτασα ὕπνον· ἐξῆλθε
 δὲ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ στοχαζόμενος τὰ ση-
 μεῖα, ἔλεγεν αὕτη ἀληθῶς εἶναι ἡ πόλις μου,
 δὲν ἐπλανήθη, καὶ πάλιν ἐμβήκεν εἰς τὴν πό-
 λιν καὶ ζήτησας, δὲν εὔρε κανένα ἀπὸ τοὺς
 συγγενεῖς καὶ φίλους του, καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς
 Κύριος, μεγάλη ἕκστασις ἐπέσεν εἰς ἐμὲ.

Καὶ πάλιν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἐμε-
 να λυπούμενος, μὴ ἠξούρων τί νὰ κάμῃ. Βαλὼν
 δὲ κάτω τὸ κοφίνιον εἶπεν, ἐδῶ θέλω καθίσειν
 ὡς οὗ ὁ Κύριος νὰ σηκώσῃ τὴν ἕκστασιν ταύ-
 την ἀπ' ἐμοῦ. Καθημένους δὲ αὐτοῦ, ἰδοὺ ἤρχε-
 τα εἰς γέμερον ἀπὸ τὰ χωράφειν του, καὶ λέγει

1 Πῶς δὲ ἐφύλαξε ταῦτα ὁ Ἱερεμίας; ὅρα ἀκριβέστερον εἰς
 τὴν ἐπιστημολογίαν τοῦ Συναξαρίου τοῦ Ἱερεμίου, κατὰ τὴν
 πρώτην τοῦ Μαΐου.

εις αἰσόν. Εἰς αἰ λίγος γέρων, ποία εἶναι ἡ πόλις αὐτή; ὁ γέρων ἀπεκρίθη, ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι, τέκνον. Λέγει ὁ Ἀβιμέλεχ· ποῦ εἶναι Ἱερουσαλήμ ὁ προφήτης καὶ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἡραρὺχ ὁ ἀναγνώστης, καὶ ὄλος ὁ λαὸς τῆς πόλεως; ὅτι δὲν εὔρον αὐτούς. Ἀπεκρίθη ὁ γέρον· δὲν εἶσαι σὺ ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην; σήμερον ἐνθυμήθης τὸν Ἱερεμίαν καὶ τὸν λαόν, καὶ ἐρωτᾷς δι' αὐτόν, ὕστερον ἀπὸ τόσους χρόνους; ὁ λαὸς εἶναι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, τέκνον, τώρα ἐβδομηκάντα χρόνους, ἐπειδὴ ἠχμαλωτίσθησαν ἀπὸ τὸν βασιλέα Ναβουχοδοноόσορ, καὶ πῶς σὺ ἐνῶ εἶσαι νέος καὶ ἀκόμη τότε δὲν ἤσων γεννημένος, πῶς, λέγω, ἐρωτᾷς δι' ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἀκόμη δὲν ἐφθασες νὰ ἴδῃς; ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Ἀβιμέλεχ· λέγει πρὸς τὸν γέροντα· ἂν δὲν ἤσων γέρων, καὶ ἂν δὲν ἦτον ἐμποδισμένον νὰ ἀτιμάζῃ τις τὸν μεγαλύτερον του. (διότι λέγει ὁ Σειράχ. « Μὴ ἀτιμάσῃς ἄνθρωπον ἐν γῆρει αὐτοῦ· ἡ. 6.) ἐξάπαντος ἤθελον σὲ περιγελάσῃ καὶ εἰπῆ, ὅτι εἶσαι τρελλός, ἐπειδὴ λέγεις ὅτι ὁ λαὸς ὑπήγεν ἀχκάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα· βεβαίως ἤθελον ἀνοιχθῆ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἂν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἤθελον καταβῆ, διὰ νὰ ἐκάρωσιν αὐτούς μετ' ἑξουσίαν, πάλιν δὲν ἤθελον ὑπάγῃ τόσον ταχέως εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Διότι πόση ὀλίγη ὥρα ἐπέρασεν, ἀφ' οὗ με ἐστειλεν ὁ πατήρ μου Ἱερεμίας εἰς τὴν ἄμπελον τοῦ Ἀγρίππα, διὰ νὰ ἐπάρω ὀλίγα σῦκα, καὶ νὰ δώσωμεν αὐτὰ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ λαοῦ! ἐγὼ δὲ ἐλθὼν ὑποκάτω εἰς δένδρον, ἀπὸ τὸ καῦμα ἐκοιμήθην ὀλίγον, καὶ νομίσας ὅτι ἤργοπόρησα ἐξεσκέπασα τὰ σῦκα, καὶ εὔρον ὅτι ἐσταζον γάλα, καθὼς ὅτε τὰ ἐκοψα ἀπὸ τὴν συκῆν· σὺ δὲ πῶς λέγεις, ὅτι εἰς τὴν ὀλίγην ὥραν ἠχμαλωτίσθη ὁ λαὸς εἰς τὴν Βαβυλῶνα; καὶ διὰ νὰ γνωρίσῃς ὅτι δὲν σοι λέγω ψεύματα, λάβε τὰ σῦκα καὶ ἴδε. Βλέπων δὲ ὁ γέρων τὰ σῦκα, εἶπεν· ὦ τέκνον, δικαίου ἀνθρώπου εἶσαι υἱός, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γὰ σοὶ δεῖξῃ τὴν ἐρήμωσιν τῆς πόλεως ταύτης· ἀλλὰ ἔφερεν εἰς σὲ τοιαύτην ἐκστασιν. Ἰδοὺ ἐβδομηκάντα χρόνους ἔχει ὁ λαὸς εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατὰ τὴν ἀπρίαν ἐδουλώθη· καὶ διὰ νὰ μάθῃς τέκνον, ὅτι εἶναι ἀληθινὰ ὅσα σοὶ λέγω, σήκωσεν τὰ ὀμμάτιά σου καὶ ἴδε τὰ χωράφια, ὅτι ἀκόμη δὲν ἐφάνῃ ἡ αὐξησις τῶν γεννημάτων ἴδὲ καὶ τὰς αἰσείας, ὅτι ὁ καιρὸς τῶν σῦκων ἀκόρη δὲν ἐφθασε, καὶ πληροφορήσου καὶ πείσθητι εἰς τὰ λόγια μου. Τότε ὁ Ἀβιμέλεχ ἀνε-

νήμας ὡς ἀπὸ μίθην, ἦλθεν εἰς τὸν ἐστυάριον σου, καὶ στενωθεὶς τὴν γῆν ἀκριβῶς καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δένδρα, εἶπεν· εὐλογητός ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἡ ἀνάκαισις τῶν ψυχῶν τῶν δικαίων. Ἐπειτα λέγει εἰς τὸν γέροντα· τί μὲν εἶναι οὗτος; ὁ γέρων ἀπεκρίθη, δωδέκατος, τέκνον (ἦτοι ὁ Φεβρουάριος)· εἶτα λαβὼν ἀπὸ τὸν Ἀβιμέλεχ ὀλίγα σῦκα καὶ σῦχηθεὶς αὐτόν, ἀνεχώρησεν.

Ὁ ἅγιος καὶ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἸΩΑΝΝΗΣ δούξ ὁ Βατάτζης καὶ ἐλεήμων, ὁ ἐν Μαγνησία, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

† » Κάτω βασιλεὺς ὦν τὸ πρῖν στεφenoρρε,
» Ἄνω βασιλεὺς νῦν εἰδείχθης, ὦ κλέους!

* Οὗτος ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς Ἰωάννης πατρίδα μὲν εἶχε τὴν μεγαλόπολιν Ἀδριανούπολιν, προγόνους δὲ τοὺς πρώτους τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου, διότι ὁ πάππος αὐτοῦ, Κωνσταντῖνος ὁ Βατάτζης λεγόμενος, ἦτο στρατοπεδάρχης τοῦ βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, ἐν ἔτει ἀρμγ' (1143) ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τοῦ βασιλέως τούτου, ἔμεινε πολὺς πλοῦτός εἰς αὐτόν, τὸν ὅποιον διεμοίρασεν εἰς πτωχοὺς καὶ ἐξώδευσεν εἰς ἀφιερῶματα θείων ναῶν καὶ ἐκκλησιῶν. Ἐπειτα ὑπήγεν εἰς τὸ ἐν Βιθυνία Νύμφαιον, ὅπου τότε ἦτο τὸ παλάτιον καὶ ἡ καθέδρα τῶν βασιλέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἑκεῖ δὲ εὔρε τὸν ἀπὸ πατρὸς θεῖόν του, κληρικόν ὄντα καὶ ἱερωμένον, πλησίον εἰς τὸν βασιλέα Θεόδωρον τὸν Λάσκαριν, τὸν ἐν ἔτει ασς' (1206) βασιλεύσαντα. Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τοῦ θείου του ἔγεινε φίλος μετ' ὁ βασιλέα, δὲν ὑπερηφανεύετο ὅμως διὰ τὴν φιλίαν ταύτην, ἀλλὰ ταπεινῶς εἰς ὅλους ἐφέρετο· ὅθεν καὶ ἀπὸ ὅλους ἠγαπάτο, ἦθος ἔχων σεμνόν, ζωὴν σώφρονα, ὄμμα ἰλαρόν. Ἦτον εὐχαλοπλησίαστος εἰς ὁ-

¹ Ἀλωθείσης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν Λατίνων (1204) ὁ τότε ἐν μέσῳ τῆς εἰσβολῆς ἀναγορευθεὶς αὐτοκράτωρ Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις καταφυγὼν εἰς Ἀσίαν ἐστήσε τὸν θρόνον του εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας· μετὰ δὲ εἰς τὴν 1206 ἐστήθη ἐκεῖ αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου Μιχαὴλ Σ. Ε.

² Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐπέθεσε τὸν κατασκευτικὸν καὶ παροκλητικὸν κανόνα εἰς τὴν Θεοτόκον ἦτος τὸ, τῶν λεηρῶν ἀπαγορευτῆς χερμαζοῦσι. Καὶ πολλοὶ κανόνες χερματισμῶν εἰς τὴν αὐτὴν Θεοτόκον, γεγραμμένοι ἐν τῇ νύκτι Θεσσαλονίκης, αὐτῶς αὐτοὶ ἐπιγράφονται εἰς τὸ ὄνομά του.

λους, πρῶτος, ἀκακός, γαλήνης και διαλεγόμενος εἰς ὄλους μὲ πρόσωπον ἡμερον· λοιπὸν δὲ τὰς ἀρετὰς του ταύτας εἶλαβεν εἰς γυναῖκά του τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, Εἰρήνην ὀνομαζομένην, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐμονομάχησε μὲ τὸν Λατίνον Κόραδον, τὸν καυχώμενον εἰς τὴν δύναμιν του, και ἀφ' οὗ ἐνίκησεν αὐτόν, εἰπὼν Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ βοήθει μοι.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ πενθερός του βασιλεὺς Θεόδωρος ἀπέθανεν, εἶλαβε τὴν βασιλείαν ὁ χαριτώνομος οὗτος Ἰωάννης ἐν ἔτει ασχβ'. (1222) και λοιπὸν ἦτον εἰς ὄλους τοὺς ἀδικουμένους προστατῆς θερμότητος και ἐδεικνύετο στάθμη τῆς δικαιοσύνης. Μάλιστα δὲ ἐγνωρίζετο παρὰ πᾶσι ὅτι ἦτο πηγὴ τῆς ἐλεημοσύνης· δι' ὃ κατ' ἐξοχῆς τρόπον ἐπωνομάζετο ἐλεήμων· ὁμοίως ἐγνωρίζετο τῆς εὐσεβείας και ὀρθοδόξου πίστεως ζηλωτῆς, διότι οὗτος ὁ ἀοιδίμος ἐγεινεν αἴτιος νὰ βαπτισθῆ εἰς τὸν καιρόν του τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ζῆλον εἶλαβεν εἰς τὴν καρδίαν του διὰ νὰ ἐνώσῃ τὴν Ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῆς Δυτικῆς, ἔνεκα τοῦ ὁποίου πρέσβεις ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν ἔννατον Γρηγόριον τὸν πᾶπαν Ῥώμης, και διάλεξις συνεκροτήθη μετὰξὺ Ἀνατολικῶν και Δυτικῶν, Ἐξάρχου ὄντος τῆς διαλέξεως τοῦ τότε πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γερμανοῦ τοῦ νέου. Καὶ ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ θὰ ἐτελείωνε τὴν τοιαύτην ποθητὴν εἰρήνην, ἀν οἱ δυτικοὶ ἤθελον εὐρεῖν νὰ σηκώσωσιν ἀπὸ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως τὴν προσθήκην.¹ Οὗτος ὁ ἐλεήμων βασιλεὺς ἤκουσε νοερῶς και θεῖαν φωνὴν ἐνηχηθεῖσαν αὐτῷ και λέγουσαν· «Ὁ σταυρωθεὶς ἐγήγερται, ὁ μεγάλαυχος πέπτωκεν, ὁ καταπεσὼν και συντριβεὶς ἀνῶρθωται. Ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐνδυναμωθεὶς, κατετρόπωσε και κατέσφαξε διὰ μονομαχίας τὸν μεγάλαυχον ἐκεῖνον Σουλτάνον Ἀζατίνην ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἐπιδραμὼν ἀπὸ τὸ Ἰκόνιον ἐλεηλάτει τὰς πόλεις ὅσαι εὐρίσκονται κατὰ τὸν ποταμὸν Μαϊάνδρον. Κυβερνήσας λοιπὸν θεοφιλῶς τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου βασιλείας ὁ τρισμακάριστος, παρέδωκεν ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, χρόνων ὡν ἐβδομηκονταδύω· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ ἴδιος αὐτὸς βασιλεὺς και ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σώσανδρα. Ὑστερον δὲ δι' ἀποκαλύψεως τοῦ ἰδίου βασιλέως, μετεκομίσθη τὸ τούτου ἅγιον σῶμα εἰς τὴν πόλιν τῆς Μαγνησίας.

Θαύμα δὲ μέγα ἐφάνη ὅτε ἀνεκομίσθη ἐκ τοῦ τάφου τὸ τούτου ἅγιον λείψανον και μετεκομίσθη εἰς τὴν Μαγνησίαν, διότι δτε ὁ τάφος ἠνοιχθῆ, κάμμία δυσώδης ἀποφορὰ δὲν ἐξῆλθεν ἀλλ' εὐωδία και χάρις μεμιγμένη μὲ ἡδονὴν και γλυκύτητα, ὡς ἀν ἤθελεν ἀνοιχθῆ κῆπος ἀρωματικὸς και εὐώδης. Ὁ δὲ νεκρὸς ἐφάνη νὰ κάθεται ἐπάνω εἰς θρόνον βασιλικόν, χωρὶς νὰ ἔχη κάμμιαν λύσιν τῶν ἀρμῶν τοῦ σώματος, χωρὶς νὰ ἔχη κάμμιαν μελανίαν και χωρὶς τινα δυσωδίαν ἢ σημεῖον ἄλλο νεκρότητος· ἀλλ' ὁ πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν ἐνεταφιασθεὶς ἐφαίνετο ὡς ζωντανός, ἔχων μὲν εἰς τὰ μέλη του τὸ φυσικὸν αὐτῶν κίνημα, φέρων δὲ εἰς τὰς παρειὰς τοῦ προσώπου τὸ φυσικὸν αὐτῶν κόκκινον χρῶμα. Ἀλλὰ και αὐτὰ τὰ βασιλικά εῤῥώματα τοῦ λειψάνου ἐφυλάχθησαν ἀδιάφθορα, ὡς ἀν ἤθελαν ῥαφῆ σήμερον. Οὕτως οἶδε δοξάζειν Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας. Ἀπὸ τότε δὲ και ὕστερον ἐνήργει τὸ τίμιον λείψανον ἐν τῇ Μαγνησίᾳ θαύματα πάμπολλα, ἰατροῦτον ἀσθενείας, διῶκον δαίμονας, και ἄλλα πάθη θεραπεῦτον, διὰ τῆς ἐν αὐτῷ κατοικοῦσης τοῦ Θεοῦ χάριτος, πάντων τῶν μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρεχόντων, καθὼς τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀναφέρει ὁ μετ' ἐγκωμίου κατὰ πλάτος βίος του.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μῆμη τῶν ὁρίων μαρτύρων ΓΑΛΑΚΤΙΩΝΟΣ και ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.

- » Ἀσυνδύαστους συζύγους κτείνει ξίφος,
- » Τὴν ψυχικὴν σύζευξιν ἡγαπηκότας.
- » Τμηθῆ Ἐπιστήμη Γαλακτίων ε' ἐνὶ κήμπῃ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου και Σεκούνδου ἡγεμόνος ἐν ἔτει σν' (250)· και ὁ μὲν Γαλακτίων ἦτον υἱὸς Κλειτοφῶντος και Λευκίπτης, οἵτινες ἦσαν μὲν και οἱ δύο Ἕλληνες, ἔπειτα δὲ ἐδιδάχθησαν τὴν εὐσεβίαν ἀπὸ ἑνα μοναχὸν ὀνομαζόμενον Ὀνούφριον και ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον βάπτισμα· ἡ δὲ Ἐπιστήμη και αὐτὴ παρομοίως εἶχε γονεὶς Ἕλληνας· ἐπειδὴ δὲ ἐδόθη διὰ γά-

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου μετέφρασαν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐξ οὗ και ἐσυνώψισα τὸ παρὸν Συναξάριον. Ἀλλὰ και ἐλόκληρον ἀσφατικὴν ἀκολουθίαν ἐξ ὑπερχῆς ἐπιλοπόνησα εἰς τὴν τούτου βασιλικὴν μεγαλειότητα, ἀπερ εὐρεσκονται νῦν εἰς τὴν Μαγνησίαν.

² Δηλαδή τὸ «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ (ἐκπερσούμενον)». Σ. Ε.

μου εἰς τὸν Γαλακτίωνα, διὰ τοῦτο καὶ ἐβαπτίσθη διὰ μέσου αὐτοῦ. Φυλάξαντες λοιπὸν τὴν παρθενίαν ἄσπιλον καὶ οἱ δύο, ἐγειναν μοναχοὶ, πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ κακοπάθειαν ὑπομένοντες· ὕστερον δὲ συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Οὕρσον, καὶ ἐρωτηθέντες ἀπὸ αὐτόν, παρρησία ὡμολόγησαν τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἔδειραν αὐτοὺς δυνατὰ, καὶ καλάμια λεπτὰ καὶ ὀξύτατα ἔβαλον εἰς τὰ ὀνύχια τῶν ἑπειτα ἔκοψαν μὲ μάχαιραν τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν τῶν, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτούς· καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· ἦσαν δὲ ὅτε ἐμαρτύρησαν, ὁ μὲν Γαλακτίων τριάκοντα χρόνων, ἡ δὲ ἐπιστήμη χρόνων δεκαεξί· (τὸ κατὰ πλάτος μαρτύριον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα, ΕΡΜΑΣ, ΠΑΤΡΟΒΑΣ, ΛΙΝΟΥ, ΓΑΙΟΥ, καὶ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ.

Εἰς τὸν Ἑρμᾶν, Πατρόβαν καὶ Γάιον.

- » Ἑρμᾶς, Πατρόβας καὶ Γάιος τρεῖς ἅμα,
- » Ἀπόστολοι θηήσκουσιν, οἷς Τριάς φίλη.

Εἰς τὸν Λῖνον.

- » Καθεῖς Ἰησοῦς γνώσεως θείας λῖνον,
- » Ζωγρεῖ σε Λῖνε καὶ μεθιστᾷ τοῦ βίου.

Εἰς τὸν Φιλόλογον.

- » Φιλόλογος φιλῶν σε τὸν Θεὸν Λόγον,
- » Πληροὶ λόγους σοῦς, καὶ θανὼν συνέστι σοι.

† Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὁ μὲν Πατρόβας, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ θεὸς ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων· « Ἀσπασθε Πατρόβαν » (Ῥωμ. ις'. 14.) ἐγεινεν ἐπίσκοπος Ποιτίων τῶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ πολλοὺς ἀπίστους βαπτίσας, ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ Ἑρμᾶς, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸν ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιστολὴν² (κεφ. ις'. 14) ἐγεινεν ἐπίσκοπος Φιλίπ-

¹ Τὸ ἑλληνικὸν αὐτῶν μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής· οὗ ἡ ἀρχή· « Τῇ πρὸς τῷ Λιβιάνου ὄρει· (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

² Ἐν ἄλλαις μὲν ἐκδόσει τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου Ἑρμᾶς οὗτος γράφεται, ἐν ἄλλαις δὲ Ἑρμᾶς, ὅστις εἶναι εἰς καὶ ὁ αὐτός· χωριστὰ δὲ ἐορτάζεται κατὰ τὴν ὁγδόην τοῦ Μαρτίου. Σημειώσω, ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος Ἑρμᾶς συνέγραψεν, ὡς λέγουσι τινες, τὸ βιβλίον τὸ ὀνομαζόμενον Ποιμῆν, τὸ ὁποῖον

πῶν· ὁ δὲ Λῖνος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ αὐτός Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴν λέγων, « Ἀσπάζεται σε Λῖνος καὶ Κλαυδία » (β'. Τιμ. δ'. 29.) ἐγεινεν ἐπίσκοπος Ῥώμης μετὰ τὸν κορυφαῖον Πέτρον.¹ Ὁ δὲ Γάιος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ ἴδιος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν λέγων. « Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου » (Ῥωμ. ις'. 23.) καὶ αὐτὸς ἐγεινεν ἐπίσκοπος Ἐφέσου μετὰ τὸν ἀγιώτατον Τιμόθεον. Ὁ δὲ Φιλόλογος τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ ἴδιος Παῦλος εἰς τὴν ἰδίαν

εἶναι ἴσον κατὰ τὸ μέγεθος μὲ τὴν ὀκτώηχον τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ ἀρχίζει ἀπὸ θεολογίας. Ἔστι δὲ τετυπωμένον παμπάλαιον καὶ εὑρίσκετο ἐν τῇ τῶν Μετεώρων μονῇ, ὡς ἀνήγγειλεν ἡμῖν ὁ μακαρίτης πρῶην Τρίκκης Ἀμβρόσιος. Τὸ βιβλίον δὲ τοῦτο εἶναι ὠφελιμώτατον καὶ ἀναγκασιότατον, ὡς μαρτυρεῖ ὁ θεὸς Ἰερώνυμος, ὅρα τὸν α. τόμον τοῦ Μελετιοῦ σελ. 172. Ἐγὼ ἔγραψα καὶ ἄνθρωπον ἀπέστειλα εἰς τὰ Μετέωρα διὰ νὰ ἐρευνήσῃ νὰ τὸ εὑρῇ, ἀλλὰ δὲν τὸ εὑρεν. Τὸ βιβλίον αὐτὸ τοῦ Ποιμένος ἀναφέρει καὶ ὁ Εὐσέβιος (βιβλ. γ'. κεφ. γ'. τῆς ἐκκλ. ἱστορίας) ἐπιλέγων, ὅτι παρ' ἄλλων ἀντιλέγεται, ὑπὸ ἄλλων δὲ ἐγκρίνεται· ὁ δὲ Εἰρηναῖος βιβλ. δ'. κεφ. γ'. καὶ ὁ Κλήμης Στρωματ. βιβλ. α. καὶ β'. καὶ ὁ Τερτυλιανὸς περὶ προσευχῆς κεφ. ιβ'. καὶ ὁ Ὀριγῆνης ὁμιλ. ἡ. εἰς τοὺς ἀριθμοὺς· αὐτοὶ, λέγω, ἀριθμοῦσι τὸ βιβλίον τοῦ Ποιμένος μὲ τὰς κανονικὰς βίβλους· Σημειῶσαι πρὸς τούτους, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Ποιμένος δέχεται καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἐν τῇ ἐορταστικῇ ἐπιστολῇ, καὶ μετὰ τῶν παλαιῶν δέχεται αὐτὸ καὶ Ἡλίας ὁ Κρήτης, καὶ Νικηφόρος ὁ Ξανθόπουλος. Ὁ Ἑρμᾶς δὲ οὗτος ἔχει καὶ ἄλλα δύο βιβλία σωζόμενα ἡδη καὶ ἑλληνιστὶ ἐκδομένα· ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ μὲν ἐν ἐπιγράφεται Ἐκκλησία, τὸ ὁποῖον περιέχει τέσσαρας δράσεις γενομένας εἰς τὸν ἀνωθεν Ἑρμᾶν. Τὸ δὲ ἄλλο περιέχει δέκα παραβολὰς πολλὰ ὠφελίμους εἰς διδασκαλίαν ζωῆς μακαρίας· καὶ προποῦσης εἰς τοὺς χριστιανούς. Ὅστε τρία βιβλία ἐποίησεν ὁ ἀπόστολος οὗτος Ἑρμᾶς· πρῶτον τὴν Ἐκκλησίαν, δεῦτερον τὸν Ποιμένα, ὁ ὁποῖος οὕτως ὀνομάσθη διότι περιλαμβάνει ὀδωδεκα ἐπιτάγματα, τὰ ὁποῖα ἐδίδαξε τὸν Ἑρμᾶν Ἀγγελοῦ Κυρίου ἐν μορφῇ Ποιμένος, καὶ τρίτον τὰς δέκα παραβολὰς· Ὅρα εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι κατὰ μὲν τὸ ζ', βιβλ. κεφ. μς'. τῶν ἀποστολικῶν διαταγῶν ὁ Λῖνος ἐπροβιβάσθη ἐπίσκοπος ὑπὸ Παύλου, κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν, τὴν ὁποῖαν βεβαιῶ ὁ Τερτυλιανὸς ἐν ταῖς προγραφαῖς, καὶ Ἐπιφάνιος αἰρέσ. ΚΖ'. καὶ Ρουφίνος ἐν τοῖς ἀναγνωρισμοῖς· μίσει α. κατ' αὐτὴν, λέγω, ὁ Πέτρος διώρισεν τὸν Κλήμεντα εἰς τὴν καθέδραν τῆς Ῥώμης. Πλὴν ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος παρεσημείωσεν αἰρέσ. ΚΖ'. ὅτι ὁ Κλήμης παρητήσατο τὴν προεδρίαν, ἕως οὗ ἦτο ζωντανὸς ὁ Λῖνος καὶ ὁ Ἀνάκλητος. Ἡ κοινωτέρα λατὴν γωμῆ πρῶτον θέλει τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπον τὸν Λῖνον, εἶτα τὸν Ἀνάκλητον, εἶτα τὸν Κλήμεντα, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. γ'. κεφ. β'. δ'. κα. ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα.

ἐπιστολὴν λέγων, » Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Τουλίαν (Ῥωμ. ις΄. 15) αὐτὸς, λέγω, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς Σινώπης ἀπὸ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν. Ὅλοι λοιπὸν αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοι κατασταθέντες ἐπίσκοποι εἰς τὰς ἀνωτέρω πόλεις καὶ ἐπαρχίας καὶ πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ θλίψεις ὑπομείναντες διὰ τὴν εὐσέβειαν, πολλοὺς ἀπίστους ἐπρόσφερον σεσωσμένους εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν ἐν Κυρίῳ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΔΟΜΝΙΝΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

- » Ἀνασκοπῶν πῦρ τῆς γειννης Δομνίνος,
- » Τὸ τῆδε πῦρ ἐφρίττεν οὐμνον δλω.

Οἱ ἅγιοι ΤΙΜΟΘΕΟΣ, ΘΕΟΦΙΛΟΣ καὶ ΘΕΟΤΙΜΟΣ πυγμαῖς βαλλόμενοι τελειοῦνται.

- » Τὸν Τιμόθειον καὶ συναθλητὰς δῶμα,
- » Κτείνουσι πυγμαί, καὶ Θεὸς τιμᾶ Λόγος.

Ὁ ἅγιος ΔΩΡΟΘΕΟΣ ὁ πρεσβύτερος θηρίοις ἐκδοθεὶς, τελειοῦται.

- » Ὁ Δωρόθεος ἐκδοθεὶς τοῖς θηρίοις,
- » Δῶρον προσήχθη τῷ Θεῷ προσδεκτέον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΕΥΨΥΧΙΟΣ καὶ ΚΑΡΤΕΡΙΟΣ τὰ αἰδοῖα τμηθέντες, τελειοῦνται.

- » Αἰδοῖα Καρτέριος ἐκτετμημένος,
- » Σὺν Εὐψυχίῳ καρτεροψύχως φέρει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΙΛΒΑΝΟΣ εἰς μέταλλα βληθεὶς, τελειοῦται.

- » Ἐν τοῖς μέταλλοις Σιλβανὸς βεβλημένος,
- » Λεῖπει μέταλλα καὶ μεταλλάττει βίον.

Ὁ ἅγιος ΠΑΜΦΙΛΟΣ ξεσθεὶς καὶ φυλακισθεὶς, τελειοῦται.

- » Φρουρᾶ δαμασθεὶς καὶ πρὸ τῆς φρουρᾶς ἕστηκε,
- » Διπλοῦν λάβοι Πάμφιλος εἰκότως στέφοι.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ καὶ Οὐρβανοῦ ἀρχόντες τῆς Παλαιστίνης, ἐν ἔτει σγ΄ (298). Καὶ πρῶτος μὲν ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Δομνίνος, ὁ ὁποῖος πολλὰ μὲν βάσανα ἔλαβε καὶ πρότερον, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου του· πρὸς τούτοις δὲ ἔλαβε καὶ τελευταίαν βάσανον, τὸ νὰ τελειωθῇ διὰ πυρός. Τὸν δὲ Τιμόθειον καὶ Θεότιμον καὶ Θεόφιλον, οἵτινες ἦσαν νέοι, αὐτὴν τὴν ἀκμὴν τοῦ σώματος φέροντες, καὶ ὄρατοι κατὰ τὸ πρόσωπον, κατεδίκασεν ὁ τύραννος νὰ θανατωθῶσι μὲ γρονθισμούς.

Τὸν δὲ Δωρόθεον, ὁ ὁποῖος ἦτον ἱερός καὶ σεμνὸς πρεσβύτερος, παρέδωκε βορὰν εἰς τὰ θηρία. Τοῦ δὲ Καρτερίου καὶ Εὐψυχίου, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄνδρες τέλειοι κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπρόσταξε νὰ κόψωσι τοὺς ὄρχεις. Τὸν δὲ Σιλβανὸν κατεδίκασε νὰ κακοπαθῇ εἰς τὰ μέταλλα τὰ εὐρισκόμενα εἰς τόπον λεγόμενον Φανόν. Τρεῖς δὲ παρθένους παρέδωκεν εἰς ἀκολάστους πορνοτρόφους, καὶ ἄλλας κόρας παρέδωκεν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ αὐτὰ ὅλα ἔπραξεν ὁ ἀλιτήριος τύραννος ἐντὸς μιᾶς ὥρας. Ὁ δὲ Πάμφιλος, ὁ ὁποῖος ἦτο στολισμένος μὲ πᾶσαν σοφίαν καὶ ἀρετὴν, πληγωθεὶς εἰς τὰς πλευρὰς ἀπαξ καὶ δις, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν ὁμοῦ μὲ ἄλλους ὁμολογητὰς καὶ οὕτως ἐτελειώθη τὸ μαρτύριον ὄλων τῶν ἀνωτέρω ἀθλητῶν.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Πάπα Ἀλεξανδρείας τοῦ ὁμολογητοῦ.

- † » Τὸ γρηγόρον δὲ, ὄμμα ὀρθοδοξίας,
- » Πῶς ἀγέραςτον ἐν λόγοις παραδράμω;

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀγαπήσας τὸν Χριστὸν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ἐστόλισεν ἑαυτὸν μὲ ὅλας τὰς ἀρετὰς ὅθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τότε ἀγιοτάτου Πάπα Ἀλεξανδρείας, ἐχειροτονήθη ἐκ θείας προνοίας Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας παρὰ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐπισκόπων, συμφωνούντος καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, καὶ οὕτως ἔγεινε διδάσκαλος ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τῆς κατὰ Θεὸν ἐναρέτου πολιτείας. Ἐδίδασκε δὲ τὴν ἀρετὴν ὁ αἰοίδιμος περισσότερον μὲ τὰ ἔργα παρὰ μὲ τὸν λόγον, ἐπειδὴ ἦτον πρᾶος, ταπεινός, ἐλεήμων, σώφρων, ὄρφανῶν πατήρ, χηρῶν ὑπερασπιστής, ὁδηγός τῶν πεπλανημένων, ἰατρός τῶν ἀσθενῶν, καὶ τῶν λυπουμένων παρηγορία. Ὅθεν ἦτον νὰ ἰδῇ τις ὄλους τοὺς Χριστιανούς χαίροντας καὶ εὐφραينوμένους διὰ τοῦτον τὸν ἅγιον ἀλλ' ὁ σκανδαλοποιὸς διάβολος ἐμβάσας εἰς τὸν βασιλεῖα Λέοντα (ἰσως Ἀρμένιον τὸν ἐν ἔτει ωιγ' (813) βασιλεύσαντα) ἠγνώμην μιαιωτάτην, τὸ νὰ ἀποβάλλῃ δηλαδὴ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐπίσειεν αὐτὸν νὰ φέρῃ ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Κωνσταντινούπολιν σιδηροδέσιμον τὸν ἅγιον ταῦτον Γρηγόριον. Ὅθεν παραστάς ἐμπροσθεν αὐτοῦ ὁ αἰοίδιμος, ἤλεγξεν αὐτὸν ἐνώπιον τῆς

¹ Λέων ὁ Ἀρμένιος σκληρὸς οἰκονομᾶτος ἐφρονήθη τῷ 890 ἐν τῷ ναῶ. Σ. Ε.

Συγκλήτου καὶ τῶν ἀρχόντων, ὀνομάζων αὐτὸν αἰρετικὸν καὶ ἄθεον καὶ ἀσεβῆ.

Ὁ δὲ τύραννος μὴ ὑποφέρων τὰς ὕβρεις ταύτας, κατεξέσχισε τὰς σάρκας τοῦ μὲ τὰς πληγὰς τῶν βουνύρων· ὁ δὲ ἅγιος εὐχαρίστως ὑποφέρων τὸν δαρμόν, ἔλεγεν εἰς τοὺς παρεστῶτας· «διὰ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μου ἔτοιμος εἶμαι νὰ κατακοπῶ καθ' ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός μου,» ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ παρανομώτατος βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ἐξορισθῇ ὁ ἅγιος· ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐξορίαν ὁ τοῦ Χριστοῦ ὁμολογητῆς καὶ ἐκεῖ διατρίψας τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων * ΚΑΣΤΟΡΟΣ καὶ Ἀγαθαγγέλου.

Εἰς τὸν Κάστορα.

- * » Οὐκ εἰς μακρὰν σου τοῦ πυρὸς Κάστορ λύσις.
- » Τί τοῦ λόγου δηλοῦντος; ἔγγυς τὸ στέφος.

Εἰς τὸν Ἀγαθάγγελον.

- » Χρηστάγγελός τις ψῆφος Ἀγαθαγγέλω,
- » Ἡ τῆς τελευτῆς ψῆφος ἦν ἐκ τοῦ ξίφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ ἱερομάρτυρος.¹

- » Τὴν εἰς φάρυγγα Παῦλος αὐτῶν ἀγχόνην,
- » Λύει φάρυγγι βρυμάτων τὴν ἀγχόνην.²
- » Οὐνεκα ὠμολόγει Παῦλος Θεὸν ἄγγεται ἕκτη.

Παῦλος ὁ μέγας ὁμολογητῆς καὶ μάρτυς κατήγετο ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ἐχρημάτισε δὲ νοτάριος, ἦτοι γραμματικὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ διάκονος τῆς ἐν αὐτῇ ἁγίας Ἐκκλη-

¹ Οὗτος εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Παῦλον τὸν νέον, τὸν ἱεραζόμενον κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἀγίου-σμου μετὰ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἰωάννου τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχων.

² Ἦτοι ὁ ἅγιος Παῦλος λαβὼν τὴν ἀγχόνην εἰς τὸν φάρυγγα καὶ πηγίει, λαβεὶ τὴν χάριν νὰ λύῃ καὶ νὰ ταπείνῃ τὴν στενοχωρίαν καὶ πηγμονὴν, ἥτις ἔκκολοι εἰς τοὺς φάρυγγας καὶ λαίμοδος ἀσπύων κακοχύμων βρυμάτων.

σίας, ἐν ἔτει τνα' (351), τοῦτον λαίπὸν ἐχειροτόνησαν οἱ ὀρθόδοξοι Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Κωνσταντίας δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ ἦταν Ἀρειανός, ὅτε ἐγύριεν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἀντὶ τούτου ἔκαμε Πατριάρχην τὸν Νικομηδεῖας Εὐσέβιον τὸν Ἀρειανόν. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐκεῖ εὗρε τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, ἐκβεβλημένον ὄντα καὶ αὐτὸν ἀπὸ τὸν θρόνον του.

Μὲ γράμματα λοιπὸν τοῦ βασιλέως Κωνσταντος ἀπολαμβάνουσι καὶ οἱ δύο τοὺς θρόνους των, ἀλλὰ πάλιν ἐκβάλλονται ἀπὸ τὸν ἴδιον Κωνσταντίον μὲ τὴν συμβουλὴν τῶν Ἀρειανῶν. Τότε γράφει ὁ Κώνστας πρὸς τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντίον, ὅτι ἂν ὁ Ἀθανάσιος καὶ ὁ Παῦλος οὗτος δὲν ἀπολάβωσι τοὺς θρόνους των, θὰ ἔλθω μὲ δύναμιν στρατευμάτων ἐναντίον σου· ὅθεν ἀπέλαβε πάλιν τὸν θρόνον του ὁ μακάριος Παῦλος. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Κωνσταντος ἐξορίζεται οὗτος εἰς Κουκουσὸν τῆς Ἀρμενίας καὶ ἀπεκλείσθη μέσα εἰς ἓνα οἶκον· λειτουργῶν δὲ τῷ Θεῷ τὴν ἀναίμακτον λειτουργίαν, ἐπνίγη ἀπὸ τοὺς Ἀρειανούς μὲ τὸ ἴδιόν του ὠμοφόριον, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του ὁ τρισμακάριος εἰς χεῖρας Θεοῦ.⁴

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας κατεγεθείσης κ ο ρ ε ω ς ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου.

- * » Φλέγειν ἀπειλεῖς, ἀλλὰ πάλιν οὐ φλίγεις,
- » Ὅργῃ κεράσας μακροθυμίαν, Λόγε.

Κατὰ τὸν δέκατον ὀγδοὸν χρόνον τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μεγάλου τοῦ ἐπικαλουμένου Μακέλη καὶ Θρακός, ἦτοι ἐν ἔτει υοῆ (475)² ἐν τῇ ἕκτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεσημβρίας ἔγεινεν ὄλος ὁ οὐρανὸς συννεφής, τὴν δὲ συννεθισμένην μελανότητα τῶν νεφελῶν μεταβαλὼν εἰς κόκκινον χρῶμα, ἐφαίνετο ὅτι μέλλει νὰ κατακαύσῃ ὅλον τὸν κόσμον. Τόσον δὲ πολλὰ ἐξέπληξεν ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε καὶ ἀπὸ μόνην τὴν θεωρίαν τοῦ οὐρανοῦ ἐνόμιζον ὄλοι, ὅτε ἂν πῆσῃ βροχὴ ἀπὸ τὰ τοιαῦτα κατακόκκινα.

¹ Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἦνίκα Κωνσταντίας ὁ τοῦ μεγάλου Κωνσταντινοῦ υἱός.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν Ἑλλαις.)

² Λέων ὁ Θραξ ὁ ἐπικαλούμενος Μακέλης (σφαγίς), ὁμοφύρονος τὸν Ἀσπαρα καὶ τὴν εὐνογιάννην αὐτοῦ. Σ. Ε.

σύννεφα, βεβαίως ἢ βροχὴ ἐκείνη θὰ εἶναι πῦρ καὶ φλόξ κατακαίουσα, καθὼς κατέκαιε καὶ ἡ εἰς τὰ Σέδομα πεσοῦσα πυρίνη βροχὴ. Διὰ τὴν ἀμφίβολον λοιπὸν ταύτην προσδοκίαν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ κατέφυγον εἰς τὰς ἱεράς Ἐκκλησίας καὶ παρεκάλουν τὸν Θεὸν μὲ δεήσεις καὶ κλαυθμούς· ὅθεν ὁ φιλόανθρωπος Κύριος, συγκεράσας τὴν ἀγαθότητά του μὲ τὴν τιμωρίαν, ἐπρόσταξε τὰ νέφη καὶ ἔβραχον μίαν βροχὴν ἀσυνείδηστον καὶ παράξενον, ἡ ὁποία ἐπροξένει φόβον εἰς τοὺς ἀμαρτάνοντας, διότι ἡ βροχὴ ἐκείνη ἀρχίσασα ἀπὸ τὴν ὥραν τοῦ ἑσπερινοῦ παρετάθη ἕως εἰς τὸ μεσονύκτιον.

Ἡ δὲ καταπίπτουσα βροχὴ ἦτο μία κόνις μαύρη καὶ ἔκαιε δυνατὰ παρομοίως μὲ τὴν στάκτην τῆς ἀνημμένης καμίνου· καὶ τόση πολλὴ ἔπεσεν, ὥστε εὐρέθη ἐπάνω ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἀπὸ τὰ κεραμίδια τῶν οἰκῶν περισσότερο ἀπὸ μίαν σπιθαμὴν ἀνδρός. Κατέφλεξε δὲ καὶ κατέκαυσεν ὅλα τὰ χόρτα τῆς γῆς καὶ τὰς βοτάνας καὶ τὰ δένδρα· ἦτον δὲ καὶ πολλὰ δυσκολόπλυτος· ἐφανέρονε δὲ μὲ τοῦτο, τὴν ἀγαπάκτησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δυσκολόπλυτον ἀμαρτίαν, διότι μετὰ ταῦτα ἔπεσαν μὲν πολλὰ καὶ ῥαγδαίαι βροχαὶ εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας ἐδυνήθησαν νὰ ἐκπλύνωσι τὴν κόνιν ἐκείνην. Τοῦτο δὲ ἦτον αἰνίγμα. Ἐπειδὴ θηλαδὴ ἡ ἀμαρτία εὐρίσκεται εἰς ἡμᾶς ὡς κόνις πυρίνη καὶ μαύρη, καὶ κατατρώγει ὡς φωτιά τὰ τῆς ἀρετῆς βλαστήματα, διὰ τοῦτο χρειαζόμεθα πολλὰ δάκρυα ὡς βροχὴν, ἀναδιδόμενα ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας μὲ στεναγμὸν καὶ πικρίαν ψυχῆς, ἵνα μὲ αὐτὰ τὴν μὲν τῆς κακίας φλογίζουσιν στάκτην ἐκπλύνωμεν, ποτίσωμεν δὲ τὴν καλὴν γῆν τοῦ νοός μας καὶ ποιήσωμεν αὐτὴν νὰ καρποφορῇ ἀρετὰς, καὶ οὕτω διὰ τούτων λυτρωθῶμεν ἀπὸ τὴν τιμωρίαν τῆς γεέννης, ἡ ὁποία κατακαίει τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰ σώματα, ἐπιτύχωμεν δὲ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ὁ δσος πατὴρ ἡμῶν ΛΟΥΚΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἀρεστὰ Λουκᾶ τῷ Θεῷ πράξας λόγῳ.
- » Τῆς εὐαρέστων ἐκθανῶν μοίρας γίνῃ.

Οὗτος ὁ μακάριος Λουκᾶς κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ταυρομενίας, τὴν εὐρισχομένην ἐν τῇ νήσῳ τῆς Σικελίας. Ὅτε δὲ ἦτο δεκαοκτῶ χρόνων νέος, ἐπιμελῶς ἐσύχναζεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι μόνον ἠχροάζετο συναφῶς τὰ θεία λόγια, ἀλλὰ καὶ ἐποίησε αὐτά·

ἐπειδὴ δὲ οἱ γονεῖς του ἐβουλεύθησαν νὰ τὸν νυμφεύσωσιν, αὐτὸς ἐσηκώθη τὴν νύκτα καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τόπον ἀβατον, καὶ ἐκεῖ συνανστρέφετο μὲ τὰ θηρία. Διανύσας δὲ τεσσαράκοντα ἡμέρας νῆστις ἤξιώθη θείας καὶ Ἀγγελικῆς ἐπισκέψεως· ὅθεν ἀπελθὼν εἰς μοναστήριον ἐνδύεται τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ὕστερον μετεχειρίζετο σκληροτέραν ζωὴν, διότι δεκαοκτῶ μῆνας ἐπέρασε, κατὰ τοὺς ὁποίους κάθε τρεῖς ἢ τεσσαρὰς ἡμέρας ἔτρωγεν ἄρτον μόνον καὶ ἔπινε μόνον νερόν, χωρὶς νὰ ἀπολαμβάνῃ κάμμειαν σωματικὴν ἀνάπαυσιν.

Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὰ βουνοὶν τῆς Αἰτνῆς ὁμοῦ μὲ ἓνα μοναχόν, καὶ ἐκεῖ εἶχε τροφήν του τὰς βοτάνας τοῦ βουνοῦ. Ἐκοιμάτο ὀλίγον, εἶχεν ἐν μόνον φόρεμα, ἦτο γυμνόπους· εἶχε δὲ ὄρον καὶ κανόνα νὰ μὴ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ κελλίον του, πρὸ τοῦ ἀναγνώσαι ὅλον τὸ ψαλτήριον. Ἐπειτα ἀνεγίνωσκε τὴν τρίτην ὥραν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάμβανε τὸ ἐργόχειρόν του καὶ ἐδούλευεν ἕως τῆς ἕκτην ὥραν, καὶ μετὰ τὴν ἕκτην ἐφρόντιζε τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο φαγητόν ὅπερ ἔτρωγεν, ὁμοίως καὶ τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν. Ὅθεν ἐν τούτοις ἀγωνιζόμενος, ἤξιώθη ὁ αἰοίδιμος νὰ λάβῃ μεγαλωτάτην χάριν ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ νὰ διαλύῃ λόγους δυσνοήτους τῶν θείων Γραφῶν, ὥστε τινὲς ἀποραῦντες ἔλεγον δι' αὐτόν· « Πόθεν οὗτος οἶδε γράμματα, μὴ μεμαθηκώς; » Μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς ἓνα ἄλλον τόπον, ὀδηγηθεὶς ὑπὸ θείας ἀποκαλύψεως, καὶ ἐκεῖ συναθροίσας δώδεκα μαθητὰς, ἐπεμελεῖτο τούτων· ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀφ' οὗ ἐπεριπάτησε τὰ κελλία τῶν μοναστῶν καὶ ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς ἐκεῖ πατέρας τοὺς λογισμούς του, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κόρινθον τῆς Πελοποννήσου. Ἐκεῖ λοιπὸν κατοικήσας εἰς ἓν χωρίον ἕως ἑπτὰ μῆνας, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

* *Μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ.*

- * » Σφαγὴν παθὼν Νίκανδρος ἐχθρὸς τῆς πλάνης,
- * Νίκην κατ' ἀνδρῶν ἤρατο πλανωμένων.

Ὁ ἅγιος ΠΑΥΛΟΣ ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἰποκριθεὶς ὁ Παῦλος ἐν γῆ μωρίας,
- » Κορῶ θανῶν σύνεστι τῶν θεοφρόνων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς. ✠

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τῶν ἁγίων τριακοντατριῶν μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτινῇ, **ΙΕΡΩΝΟΣ** καὶ τῶν λοιπῶν.

Εἰς τὸν Ἱέρωνα.

- Ὡς πῶς Ἱέρων οὐδὲν εἶς εὐτολμίας,
- Ἄτολμον εἶδεν, οὐδ' ἀγενὲς πρὸς ξίφος!

Εἰς τοὺς τριακονταδύω.

- Διὰ ξίφους ἀνείλον ἄνδρας τρεῖς δέκα,
- Ἄνδρες πονηροί, καὶ μίαν ξυνωρίδα.
- Οὐδ' ἔλαθ' ἐδομάτῃ Ἱέρων ξίφει αὐχένα καρθεῖς.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἤθλησαν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σϛ' (290) ἦτο δὲ ὁ θεῖος οὗτος Ἱέρων ἀνδρείος κατὰ τὸ σῶμα, εὐγενὴς κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ γεωργὸς κατὰ τὴν τέχνην· τοῦτον λοιπὸν εὐρόντες οἱ λατρευταὶ τῶν εἰδώλων ἐργαζόμενον καὶ θέλοντες νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ληστρικῶς, δὲν ἠμπόρυσαν· ἀλλ' ὑπῆγεν αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ θεληματικῶς εἰς τοὺς εἰδωλόλατρας· καὶ ἐπειδὴ παρρησία ὠμολόγησεν ὅτι εἶναι εὐσεβὴς καὶ χριστιανός, ἔκοψαν τὴν δεξιάν του χεῖρα ἀπὸ τῶν ἀγκῶνα. Οἱ δὲ λοιποὶ ἅγιοι καὶ αὐτοὶ παρρησία ὁμολογήσαντες τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐρρίφθησαν κατὰ γῆς καὶ ἐδάρτησαν μὲ νεῦρα βοῶν· τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν πάλιν ραβδισθέντες ἀρχετὰς ὥρας, ὑστερον ἀπεκεφαλίσθησαν ἐξω τῆς πόλεως Μελιτινῆς. Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. (Τὸ κατὰ πλάτος αὐτῶν Μαρτύριον ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΜΕΛΑΣΙΠΠΟΥ**, **ΚΑΣΙΝΗΣ**, καὶ **ΑΝΤΩΝΙΟΥ**.

Εἰς τὸν Μελάσιππον καὶ Κασίναν.

- Οὐ σάρκες ἦσαν, ἀλλ' ἀταρκὸς τις φύσις,
- Ὁ Μελάσιππος πρὸς ξέσεις καὶ Κασίνη.

Εἰς τὸν Ἀντώνιον.

- Στὰς Ἀντώνιε τὴν τομὴν χαιρῶν δέχου,
- Καὶ δέξεται σε τῆς χαρᾶς θεοῦ τόπος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τξά (361) εἰς τὴν πόλιν Ἀγκύραν ἦσαν δὲ χριστιανοὶ

¹ Τὸ δὲ ἑλληνικὸν τοῦτων μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχή. « Ἱέρωνι τῷ γενναίῳ. » (σφίεται ἐν τῇ τῶν Ἰσθμίων καὶ ἐν Ὠλαίαις.)

ἀπὸ τοὺς πραγόνους των. Καὶ ὁ μὲν Ἀντώνιος ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ὁ δὲ Μελάσιππος καὶ ἡ Κασίνα κρεμασθέντες, κατεξεσχίσθησαν καὶ μὲ τὸ πῦρ κατεφλέθησαν· ἐπειτα τοῦ μὲν ἁγίου Μελάσιππου ἔκοψαν τοὺς πόδας ἀπὸ τῶν γόνατα, τῆς δὲ ἁγίας Κασίνης ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς, τὸν δὲ Ἀντώνιον κρεμάσαντες κατεξεσχίσαν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπτυσε μὲν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἐμακάρισε δὲ τοὺς ἰδικούς του γονεῖς, τὸν ἅγιον δηλαδὴ Μελάσιππον καὶ τὴν ἁγίαν Κασίναν, οἵτινες κρεμάμενοι ἐπάνω εἰς τὸ βασανιστήριον ξύλον παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐπειτα ἐτρέπυσαν μὲ περόνην τοὺς ἀστραγάλους τοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου καὶ ἐκρέμασαν ἀπὸ τοὺς πόδας του πέτρας βαρείας· ὑστερον καθίζουσιν αὐτὸν ἐπάνω εἰς θρόνον σιδηροῦν καὶ πεπυρωμένον, ξυρίζουσι τὴν κεφαλὴν του καὶ κρεμῶσιν ἀπὸ τὸν λαιμόν του μίαν πέτραν, καὶ οὕτω περιτριγυρίζουσι αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν πρὸς δνειδος καὶ ἐντροπήν. Εἶτα πάλιν κρεμῶσιν αὐτὸν καὶ καταξεσχίζουσι, μετὰ ταῦτα στέλλουσι τὸν ἅγιον εἰς τὸν δοῦκα Ἀγριππῖνον, ὁ ὁποῖος ἔβαλεν αὐτὸν μέσα εἰς φοῦρνον ἀνημμένον, καὶ ὑστερον τὸν ἐρριψεν εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἐφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβὴς διὰ τῆς θείας χάριτος, διὰ τοῦτο εἰλικύσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τεσσαράκοντα παῖδας, τοὺς ὁποίους εὐθύς ἀπεκεφάλισαν οἱ ὑπηρέται τοῦ βασιλέως. Μετὰ ταῦτα ἠπλώσαν τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς κραββάτιον πυρωμένον καὶ τὸν ἔδειραν μὲ ραβδίᾳ· εἶτα κόψαντες τὰς χεῖράς του, τὸν ἔβαλον εἰς τὴν κάμινον. Ἀβλαβὴς δὲ φυλαχθεὶς, ἐκ τοῦ θαύματος τούτου πολλοὺς ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τελευταῖον ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔλαβεν ὁ αἰδιδμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΥΚΤΟΥ**, **ΤΑΥΡΩΝΙΟΥ**, καὶ **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**.

Εἰς τὸν Αὐκτον καὶ Ταυρίωνα.

- Ἐφεῦρεν Αὐκτος, Ταυρίων εὐκτὸν τέλος,
- Ξίφει τμηθέντες οἱ αὐτοὶ Κυρίου.

Εἰς τὴν Θεσσαλονικίην.

- Φυγὴν κατακρηθίσαι πατρῶου πέδου,
- Πέδον χλόης ὤκησε Θεσσαλονικίην.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὴν Ἀμφί-

πατέρα της Μαγισσίας. ¹ Καὶ ἡ μὲν Θεσσαλονίκη ἦτο θυγάτηρ ἑνὸς ἱερέως τῶν εἰδωλῶν, **Κλέωνος**, ὀνομαζομένου, ἀνθρώπου πλουσίου καὶ περιφανοῦς κατὰ τὴν ζωὴν· ἀλλ' ὅμως οὐτε πλοῦτος, οὐτε ἡ τῆς ζωῆς περιφάνεια τοῦ πατρὸς τῆς ἐδυνήθησαν νὰ μαλακώσωσι τὴν ἄγίαν, καὶ νὰ χωρίσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν καὶ ὁ πατὴρ τῆς, πολλὰ παρακαλέσας αὐτὴν νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, δὲν ἐδυνήθη· διὰ τοῦτο γυμνωθεῖσα ἡ μακαρία, ἀέρεται ἀπὸ τέσσαρας ἀνδρας μὲ ὠμά δέρματα, εἶτα συνέθλασαν τὰς πλευράς τῆς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆραν τὰ ὑπάρχοντά τῆς τὴν ἐξώρισαν. Εἰς τὴν ἐξορίαν λοιπὸν εὕρισκομένη ἡ ἄγια καὶ τὸν Χριστόν μὴ παύουσα νὰ ὁμολογῆ, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Ὁ δὲ Αὐκτος καὶ Ταυρίων ἀφ' οὗ ἐκατηγόρησαν πολλὰ τὸν βάρβαρον ἐκείνον, καὶ ὠμότατον, ² διεβλήθησαν ἀπὸ αὐτὸν ὡς Χριστιανοὶ εἰς τὸν θορύβιον τῶν ὑπατικῶν· ὅθεν εὐθύς ἐκδύονται τοὺς χιτῶνάς των, καὶ κτυπῶνται μὲ λίθους, καὶ βάλονται ἐντὸς καμίνου δυνατὰ ἀνημμένης, φυλαχθέντες δὲ ἀπὸ αὐτὸ ἀβλαβεῖς, τοξεύονται πολλάκις· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔμειναν ἀπλήγωτοι ἐρρίφθησαν εἰς τὴν ἐκεῖ πλησίον εὕρισκομένην λίμνην· ἀλλὰ πάλιν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἐξῆλθον ἀβλαβεῖς εἰς τὴν στερεάν. Ὅθεν ὁ τυράννος ἀπορήσας καὶ μὴ ἤξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὰς ἁγίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΥ. ³

- » Ἐκ γῆς καλοῦσιν Ἀθηνόδωρον νόσος,
- » Πρὸς τὰς νοητὰς δωρεὰς τοῦ Κυρίου.

* **Μνήμη τοῦ ἁγίου ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, ἀδελφοῦ Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ.**

- » Τῷ θαυματουργῷ συγγόνῳ Γρηγορίῳ,
- » Ἐπ' ὠνύμῳς ζήσαντι διπλοῦν τὸ κλέος.

¹ Πῆτις εἶναι μία πόλις μεσόγειος πλησίον εἰς τὴν Καβάλαν, ἐπισκοπὴ μὲν πρότερον οὖσα τοῦ Φιλίππων καὶ Δράμας, ὑστερον δὲ εἰς μητρόπολιν τιμηθεῖσα.

² Ἰσως ὁ βάρβαρος οὗτος εἶναι ὁ πατὴρ τῆς Θεσσαλονίκης, ὅστις φαίνεται ὅτι ἦτον ὁ ἴδιος, ὅστις ἐπαίδευσε τὴν θυγάτηρα του, καθὼς συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ ἄνω ὕψος τοῦ λόγου.

³ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται ὅτι ὁ Ἀθηνόδωρος οὗτος ἦτον ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, οὗτος δὲ ὁ ἁγίος ὅστις ἦτον ἀδελφὸς ἐκείνου, ὡς ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπισημαίνεται, καὶ οὗτος ὁ Ἀθηνόδωρος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης ἔχει τελειοῦται.

- » Ἐκ Θετταλῶν γῆς Ἀλέξανδρος φῶς κλάδος
- » Ἀθλήσεως ἤπλωσεν ἐκτμηθεὶς κλάδους.

Οὗτος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγῆ (298), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονικίην· παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς τὸ βῆμα τοῦ τυράννου, ἐπειδὴ ἐλάττισε τὸν βωμόν μὲ τὸν πόδα του καὶ διεσκόρπισε τὰς ἐπ' αὐτοῦ δαιμονικὰς σπονδὰς καὶ θυσίας, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* **Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ θαυματουργὸς ΑΛΖΑΡΟΣ,** ὁ ἐν τῷ Γαλλησίῳ ὄρει ἀσκήσας, ἐκ εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἐτοίμασον τὸν κόλπον Ἀβραάμ πατέρ,
- » Οὐχ ὑστεροῦντι Λαζάρῳ σου Λαζάρου.

* Οὗτος ὁ τρισμακάριστος πατὴρ ἡμῶν Λάζαρος κατήγετο ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Ἀσίας ἀπὸ ἑνα χωρίον, τὸ ὁποῖον εὕρισκεται πλησίον εἰς τὴν Μαγνησίαν ἐν ἔτει αλ' (1030), ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ γεννηθῆ ἔκαμεν ὁ Θεὸς νὰ φανῆ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν φῶς θεῖον, τὸ ὁποῖον ἐγέμισεν ὅλον τὸν γονικὸν του οἶκον καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ἔλλαμψιν ἐφοβήθησαν αἱ συνηθροισμένοι γυναῖκες καὶ ἔφυγον ἔξω, καὶ ἔμεινε μόνῃ ἡ μήτηρ. Ὅτε δὲ τὸ βρέφος ἐγεννήθη, ὡ τοῦ θαύματος! ἐστάθη εὐθύς ὄρθιον καὶ προσηυχῆθη κατ' ἀνατολὰς, ἔχον τὰς χεῖράς του ἀκουμβημένας εὐτάκτως ἐπάνω εἰς τὸ στήθος· ἐπρομήνυε δὲ ὁ Θεὸς διὰ τούτων τὴν καθαρότητα τοῦ ὁσίου καὶ τὴν δεκτικὴν ἐπιτηδειότητα, ἣν εἶχεν ἡ ψυχὴ του εἰς τὰς θείας ἐλλάμψεις. Ὅτε δὲ ἔγεινε πέντε χρόνων παρεδόθη εἰς ἑνα παιδαγωγόν, διὰ νὰ μάθῃ τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ὑπερέβαλεν ὅλα τὰ ἄλλα παιδιά. Ὅθεν ἀπὸ ὅλους ἐγκωμιάζετο ἡ εὐφυΐα του, μάλιστα δὲ ἡ πραότης αὐτοῦ καὶ ταπεινωσις, καὶ ἡ προθυμία καὶ σπουδὴ ἣν εἶχεν εἰς τὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀκολουθίας καὶ προσευχὰς· καὶ πρὸς τούτοις ἐθαυμάζετο ἡ πρὸς τοὺς πτωχοὺς φιλανθρωπία καὶ συμπάθεια καὶ ἰλαρότης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ ὅσιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας.

Τόσῃν δὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν ἐδείκνυεν εἰς τὴν ἐλεημοσύνην ὁ τρισόλβιος, ὥστε εἰς ὀλίγον καιρὸν εὐκέρως τὰ χρήματα τοῦ διδασκάλου του καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν πτωχῶν· διὰ τούτο καὶ ἐλάμβανεν ἀπὸ ἐκείνου πολλοὺς δαρμούς, ὅμως αὐτὸς πάλιν

δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τῶ νὰ ἐλεῖ. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας στοχασθεὶς ὁ διδάσκαλός του τὴν παρ' ἡλικίαν σύνεσιν καὶ φρόνησιν τοῦ παιδίου, μετεχειρίζετο αὐτὸν εἰς τὸ ἐξῆς ὡς διδάσκαλον. Ὅτε δὲ ὁ νέος ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν ἔλαβε θεῖον ἔρωτα εἰς τὴν ψυχὴν του διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα νὰ ἱστορήσῃ τοὺς ἱεροὺς τόπους, τοὺς ὑποίους ὁ Κύριος μετὰ σαρκὸς ἐπεριπάτησε καὶ τυχὼν τοῦ ποθουμένου, ἔγεινε προσκυνητὴς τοῦ ζωοποιοῦ τάφου καὶ τῶν ἄλλων σεβασμῶν τόπων· ἔπειτα ὑπήγεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἡγιασμένου Σάββα καὶ ἐδέχθη παρὰ τῶν ἐκεῖσε Πατέρων. Ἐκεῖ δὲ φορέσας τὸ ἱερὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, ὑπηρέτησεν ἀόκνως εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ εὐπρέπειαν τοῦ θεῖου ναοῦ εἰς χρόνους ὀλοκλήρους δέκα· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς ἄλλους ἀδελφούς κατὰ τὴν ὑποταγὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς. Καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβε χωρὶς νὰ θέλῃ τὸ χάρισμα τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπεθύμει περισσότερον ἡσυχίαν, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς ἐξήρχετο τοῦ μοναστηρίου καὶ ὑπήγεινεν εἰς τὸ βαθύτερον βουνόν, χωρὶς νὰ ἔχῃ μαζί του ἄλλο τι παρὰ μόνον τὸ σῶμά του· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ἔτρωγε μὲν ἀπὸ τὰ χόρτα τῆς ἐρήμου, ἔπινε δὲ ὡς πόμα γλυκύτατον τὸ ἀπλοῦν νερόν, καὶ οὐδὲ ἀπὸ αὐτὸ ἐχόρταινεν ὁ μακάριος· ἀλλὰ τόσον μόνον ἔπινε, ὅσον νὰ ζῆ καὶ νὰ μὴ ἀποκάμῃ εἰς τὰς ὀλονυκτίους στάσεις καὶ ἀγρυπνίας. Περιπατῶν δὲ ποτε μόνος εἰς τὸ βουνόν ἀκούει θεϊκὴν φωνήν, ἣ ὅποια τρεῖς ἐφώναξεν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος λέγουσα· Λάζαρε, Λάζαρε, Λάζαρε, πρέπει νὰ γυρίσης πάλιν εἰς τὴν πατρίδα σου. Ὅθεν ἀναγγεῖλας τὴν φωνὴν ταύτην καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀσκητάς, καὶ παρακινήθεις ἀπὸ αὐτοὺς νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἤρχισε νὰ περιπατῆ εἰς τὴν ὁδὸν περιπατοῦντος δὲ τοῦ ἁγίου, δὲν ὑπέφερον ὁ δόλιος διάβολος τὴν νίκην ἣν ἔπαθεν ἀπὸ αὐτόν, ὅθεν ἐφόβιζεν αὐτὸν μὲ διάφορα φαντάσματα, διότι φαινόμενος ἐμπροσθεν ὡς σκύλος, ἠνώχλει τὸν ἅγιον ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους σκύλους τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν χωρίων, καὶ οὕτως ἐμπόδιζεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν δρόμον του· ἀλλ' οὔτε ἄφινεν αὐτὸν νὰ σταθῇ, διὰ νὰ βάλῃ ὀλίγον ψωμίον εἰς τὸ στόμα του. Ὁ ἅγιος ὁμως μὲ τὴν θεῖαν δύναμιν διέλυε τὰς μηχανὰς ἐκείνου καὶ ἐνέδρας. Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τὴν πατρίδα του κατώκησεν εἰς τὸν εὐκτήριον οἶκον ἐκεῖνον, ὅπου πρότερον ἐδιδάχθη τὰ ἱερά γράμ-

ματα, ὅτε ἦτο παιδίον, ἐπειδὴ δὲ ἐγνωρίσθη ἀπὸ τὴν μητέρα του, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς μὴ θέλων ἐφανερῶθαι εἰς αὐτήν· ἔπειτα θερμανθεὶς περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμητὴν του ἡσυχίαν, ἀναβαίνει εἰς τὸ ἐκεῖ ἀντικρὺ εὐρισκόμενον βουνόν τὸ καλούμενον Γαλλήσιον, τὸ ὅποιον ἦτον ἄβατον καὶ ἀκατοίκητον. Εἰς τοῦτο λοιπὸν ὁ ὁσιος εὐρισκόμενος, πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ ἐνοχλήσεις ὑπέφερον ἀπὸ τοὺς δαίμονας.

Μίαν φορὰν ἐνῶ ὁ ἅγιος προσήχετο κατὰ τὸ μεσονύκτιον εἶδεν ἕνα στύλον πύρινον, ὁ ὁποῖος ἐφθάνεν ἀπὸ τὴν γῆν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν· εἶδε δὲ καὶ πλῆθος Ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἐψάλλον μὲ λιγυρὰν καὶ γλυκεῖαν φωνὴν τὰ λόγια ταῦτα· « Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ». Εἰς ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν τόπον ὅπου ἐστέκετο ὁ πύρινος στύλος ἔκτισεν ὁ ἅγιος ναὸν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, τὰ δὲ ἐξοδα τῆς οἰκοδομῆς ἐστέλλοντο πλουσιοπαρόχως ἀπὸ τὸν φιλόχριστον βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον, ὅστις ἐβασίλευεν ἐν ἔτει αμέ (1045), διότι ὁ βασιλεὺς αὐτός εἶχε μεγάλην πίστιν καὶ εὐλάβειαν εἰς τὸν ἅγιον, ἐπειδὴ διὰ τοῦ μαθητοῦ του προεῖπεν εἰς αὐτόν, ἐν τῇ Μελιτινῇ ἐξόριστον εὐρισκόμενον, ὅτι θὰ γίνῃ βασιλεὺς. Εἰς τὰ δεξιὰ λοιπὸν μέρη τοῦ εἰρημένου ναοῦ κατασκευάσας ὁ θεὸς Λάζαρος ἕνα στύλον χωρὶς στέγην, ἀνέβη ἐπάνω εἰς αὐτόν καὶ ἐκατοίκησε, στέγην μὲν ἔχων τὸν οὐρανόν, τρεφόμενος δὲ μὲ λάχανα ὡμὰ καὶ ὀλίγον ὕδωρ πίνων, καὶ ταῦτα μετεχειρίζετο μόνῃν τὴν Κυριακὴν.

Ὅχι μόνον δὲ μὲ αὐτὰ ἐταλαιπώρει ἑαυτὸν ὁ τρισμακάριστος, ἀλλὰ καὶ μὲ σίδηρα ἦτον ἐζωσμένος, καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ἐπήγνυτο ἀπὸ τὸ ψῦχος, τὸ δὲ θέρος ἐφλογίζετο ἀπὸ τὸ καύμα, καὶ πανταχόθεν ἐκακουχεῖτο· ἀλλ' ὁμως εἶχε σκέπη καὶ φύλακά του τὴν τὸν Θεὸν βαστάσασαν πανάχραντον Θεοτόκον. Αὕτη δηλαδὴ ἴστατο ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ ὀσίου καὶ ἐδίωκεν ἀπ' αὐτοῦ πᾶν θλιβερόν, καθὼς εἶδον αὐτὴν τινὲς ὀφθαλμοφανῶς· διὰ τοῦτο οὔτε χιῶν, οὔτε καύμα προσέβαλλε τὴν κεφαλὴν τοῦ ὀσίου. Ὅθεν ἔλαβε τὴν χάριν παρὰ Θεοῦ νὰ ἐπιτελῇ καθ' ἐκάστην ἐξαισία θαύματα, ἣ δὲ φήμη τῶν θαυμάτων του ἔκαμνε πολλοὺς νὰ συντρέχωσιν εἰς αὐτόν πανταχόθεν, πολλοὶ δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἀποτασσόμενοι τῷ κόσμῳ, ἐγίνοντο μοναχοὶ καὶ ἔζων ὑπ' αὐτόν, ὡς εἰς διδάσκαλον καὶ ποιμένα.

Φθάσας δὲ εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἠξιώθη καὶ προφητικῷ χαρίσματος καὶ προ-

γνώρισε ποτε θά ἀποθάνῃ ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ τὰ κατὰ Θεὸν τέκνα του παρεκάλουν αὐτὸν θερμότατα καὶ μὲ δάκρυα ἐζήτησαν νὰ μὴ ἀποθάνῃ συντόμως, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἀκόμη εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν διὰ περισσοτέραν αὐτῶν ὠφέλειαν καὶ αὐξήσιν, τούτου χάριν παρεκάλουν ὁ ἅγιος τὴν Κυρίαν Θεοτόκον νὰ τῷ χαρίσῃ νὰ ζήσῃ ἀκόμη δεκαπέντε χρόνους, καὶ λοιπὸν ἐπέτυχε τῆς παρακλήσεως· ὅθεν εἶδε νὰ αὐξηθῶσιν οἱ μαθηταὶ του καὶ νὰ γένωσιν ἐννεακόσιοι καὶ περισσότεροι. Πλήρης λοιπὸν ἡμερῶν γενόμενος ὁ ὅσιος καὶ ζήσας ἑβδομηκονταδύω χρόνους, ὅτε ἐτελειώθησαν οἱ χαρισθέντες εἰς αὐτὸν δεκαπέντε χρόνοι, πρὸς Κύριον εἰρηνικῶς ἐξεδήμησεν. Ὁ δὲ Θεὸς καθὼς ἐδόξασε τὴν γέννησίν του, οὕτω καὶ τὸν θάνατόν του θαυμασίως ἐδόξασε· κατέλαμψε δηλαδὴ τὸν στύλον τοῦ ἁγίου καὶ τὰ ἔσω καὶ ἔξω μέρη αὐτοῦ μὲ θεϊκὸν καὶ οὐράνιον φῶς, ὥστε διὰ τοῦ φωτὸς ἐκείνου ἐγνώρισαν τὸ τέλος του καὶ οἱ μαθηταὶ του καὶ οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ σπηλαιῶσι διατρίβοντες ἀσκηταί. Ὅθεν ὁ ὅλος ὁ χορὸς τῶν πατέρων μὲ μεγάλην σπουδὴν καὶ ταχύτητα ἔφθασαν εἰς τὸν στύλον καὶ ἔκλαιον τὴν ὄρφανίαν αὐτῶν καὶ τὴν τοιούτου πατρὸς των στέρησιν.

Ἐπειδὴ δὲ ἔμαθον ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτῶν χωρὶς νὰ κάμῃ ἔγγραφον διαθήκην, περισσότερο ἐθρήνησαν καὶ ἔκλαιον, καὶ μὲ δάκρυα καὶ ὀλολυγμούς ταῦτα πρὸς τὸν ἅγιον ἔλεγον· «Ἐξάπαντος δὲν θέλει καταβῆ, ὦ πάτερ, τὸ σῶμά σου ἀπὸ τὸν στύλον, οὐδὲ θέλει ἐνταφιασθῆ, ἀν δὲν ἀφήσῃς εἰς ἡμᾶς τὰ τέκνα σου παρηγοριάντινα καὶ διαθήκην γεγραμμένην ἀπὸ τὰς χειράς σου,» μάλιστα δὲ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἐλυπεῖτο ὁ μαθητὴς ὅστις ὑπηρετεῖ τὸν ἅγιον, Γρηγόριος ὀνομαζόμενος. Καὶ λοιπὸν δεκχύνει ὁ μέγας οὗτος θαῦμα ἀληθῶς μεγαλώτατον, διότι ἐνῶ ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ τὰ τέκνα του ἔκλαιον τριγύρω καὶ φωνὰς ἐποίουν ὀδυνηράς, ὁ ἄπνους καὶ νεκρὸς, ὡς τοῦ θαύματος, ἔμπνους ἐφάνη καὶ ζωντανός, διότι σηκωθείς καὶ καθίσας, ἔβαλε τὴν χεῖρα μέσα εἰς τὸν κόλπον του, καὶ ἐκβαλὼν ἐκείθεν χαρτίον ἐγχειρίζει αὐτὸ εἰς τοὺς μαθητάς του· ἔπειτα ἔπεσε πάλιν καὶ ἐφαίνετο ἄπνους καὶ νεκρὸς ὡς τὸ πρότερον. Διαβάσαντες δὲ τὰ ἐν τῷ χάρτι γεγραμμένα οἱ μαθηταὶ ὁμοῦ μὲ θαῦμα καὶ χαρὰν, δὲν εὖρον εἰς τὸ τέλος τῆς διαθήκης τὴν συνήθη ὑπογραφὴν τοῦ ἁγίου· ὅθεν πάλιν κλαίοντες πρὸς τὸν πατέρα των ἔλεγον, «Ἄν. ὦ πάτερ, δὲν λάβῃ ἡ διαθήκη καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς

χειρὸς σου ἤξευρε ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐδῶ ὅλοι θά ἀποθάνωμεν. Τότε ὁ ἅγιος, ὡς τοῦ θαύματος, ἐσηκώθη πάλιν καὶ ἐκάθισεν· εἶτα πιάσας τὸ κονδύλιον μὲ τὴν χεῖρα, ἔγραψε τὴν ὑπογραφὴν του καὶ οὕτως ἔδωκε τὴν διαθήκην ἐνυπόγραφον εἰς τοὺς μαθητάς του· ἔπειτα πάλιν ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη, γεμίσας τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ὄρωντων ἀπὸ θαυμασμὸν μεγαλώτατον.

Τότε λοιπὸν οἱ μαθηταὶ του τιμήσαντες ἀξίως ὡς ἀξίον τὸ ἱερόν του ὀσίου λείψανον μὲ δοξολογίας, μὲ μύρα καὶ μὲ λαμπάδας φωτὸς, ἀπέθησάουσαν αὐτὸ ἐντὸς θήκης πολυτίμου, καὶ οὕτω τὸ ἐνεταφίασαν πλησίον εἰς τὸν στύλον, τὸ ὁποῖον καὶ μετὰ τὴν ταφὴν ἀναβλύζει διάφορα θαύματα εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', ἡ σὺναξις τῶν Ἀρχιστρατήγων ΜΙΧΑΗΛ καὶ ΓΑΒΡΙΗΛ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων καὶ οὐρανίων ταγμάτων.

Εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ.²

- Ἐβουλόμην σοι Μιχαήλ ἄσμα πρόπον,
- Ἄσαι πρεπόντως, ἀλλ' αὐλον οὐκ ἔχω.

Εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριήλ.³

- † • Ὄρων Γαβριήλ Ἄγγελον χαρὰς μέγαν,
- Σὲ μάλα χαίρω καὶ πτεροῦμαι σὺ πόθω.
- † • Ὀγδοὴ οὐρανίης κυδαίνει τάξις Ἀρχούς.

Εἰς τὴν Σὺναξιν τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ ταγμάτων Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ, Φρόνων, Κυριαστήτων, Ἀν-

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὸ νεοτυπωμένον νέον ἐκλόγιον, τὸν ὅποιον βίον συνέγραψε μὲν συνοπτικώτερον ἑλληνιστὶ ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κύριος Γρηγόριος ὁ Κύπριος, μετέφρασε δὲ εἰς τὸ ἄγλιον ἡ ἀγὴ ἀναξίτης. Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ τοῦ Ἁθῶ εἰρήσκειται ὁ βίος τοῦ ἁγίου τούτου ἑλληνικῶς εἰς περισσότερον πλάτος ἐκτεταμένος. Ἐκεῖ δὲ εὑρίσκειται καὶ ὀλόκληρος τῷς του ἀκολουθία.

² Σημειῶσαι, ὅτι Μιχαήλ θά εἴπῃ, δύναμις Θεοῦ, ἡ ἀρχιστρατήγος δυνάμεις Κυρίου.

³ Γαβριήλ δὲ θά εἴπῃ, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, κατὰ τὸν Πρόκλον Κωνσταντινουπόλεως. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀπηρέτησεν ἐξικρίτως εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνεσάρκου οικονομίας τοῦ Θεοῦ Ὁρθοῦ Λόγου.

νάμεων, καὶ Ἐξουσιῶν Ἀρχῶν, Ἀρχαγγέλων, καὶ Ἀγγέλων.

- » Ἐπάξιόν τι ταγμάτων τῶν ἐννέα,
- » Τίς ἂν γόνος φθέγγαιτο μηνῶν ἐννέα ;

Μιχαὴλ ὁ ἐνδοξότατος καὶ λαμπρότατος ταξιάρχης τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων πολλὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας φαίνεται ὅτι ἔδειξεν εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ, καὶ ἐν τῇ νῆα χάριτι τοῦ Εὐαγγελίου, διότι αὐτὸς ἐφάνη πρῶτον εἰς τὸν Πατριάρχην Ἀβραάμ, ἔπειτα εἰς τὸν Λῶτ, ὅτε ἐλύτρωσεν αὐτὸν μετὰ τὰς θυγατέρας του ἀπὸ τοῦ θεόπεμπτον πῦρ καὶ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδὸμων· μετὰ ταῦτα ἐφάνη εἰς τὸν Πατριάρχην Ἰακώβ, ὅτε ἐλύτρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς φονικὰς χεῖρας τοῦ ἀδελφοῦ του Ἡσαῦ. Αὐτὸς ἐπροπορεύετο ἔμπροσθεν τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτε ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Αἰγυπτίων καὶ μετὰ τὸν στύλον τοῦ πυρός καὶ τῆς νεφέλης εὐκόλυνεν εἰς αὐτοὺς τὴν δυσκολίαν τῆς ὁδοπορίας. Αὐτὸς ἐφάνη εἰς τὸν μάντιν Βαλαάμ, ὅτε ἐκεῖνος ἐπορεύετο διὰ νὰ καταρασθῇ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν, φοβερίζων αὐτὸν καὶ φανερὰ ἐμποδίζων ἀπὸ τοῦ τοιοῦτον κίνημα. Αὐτὸς καὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ ἐρωτήσαντα, ἀπεκρίθη· «Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος Κυρίου νυνὶ παραγέγονα.» Οὗτος καὶ ἐν τῇ νῆα χάριτι ἐχώνευσε τοὺς ποταμούς, τοὺς ὁποίους ἀπέλυσαν τότε οἱ δυσσεβεῖς ἐναντίον τοῦ ἐν Χώναις ἀγιάσματός του καὶ ἐναντίον τοῦ θείου ναοῦ του· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἱστοροῦνται δι' αὐτὸν ἐν ταῖς θεοπνεύστοις Γραφαῖς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς προστάτην αὐτὸν καὶ φύλακα τῆς ζωῆς ἡμῶν προβαλλόμενοι, τὴν πάνσεπτον αὐτοῦ πανήγυριν ἐορτάζομεν σήμερον, ἣ ὅποια καὶ σύναξις ὀνομάζεται δι' αἰτίαν τοιαύτην.

Ὁ δὲ ὑπερβολὴν ὑπερηφανίας ἐπαρθεὶς κατὰ τοῦ πάντων Ποιητοῦ καὶ Δεσπότη τοῦ διάβολος, καὶ καυχησάμενος νὰ βάλῃ τὸν θρόνον του ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ γείνη ὁμοιος τῷ Ὑψίστῳ, καθὼς περὶ αὐτοῦ γράφει ὁ Ἡσαίας (Ἡσα. ιδ'. 14.) οὗτος, λέγω, ἐπειδὴ εὐθύς ἅμα ἐνόησε ταῦτα καὶ ἐβουλήθη, ἐξέπεσεν ἀπὸ τὴν οὐράνιον δόξαν καὶ ἀπὸ τὸ ἀρχαγγελικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα, καθὼς εἶπεν ἐν Εὐαγγελίοις ὁ Κύριος. «Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πσοντα.» (Λουκ. ι. 18.) ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὑποτασσόμενον εἰς αὐτὸν τάγμα τῶν Ἀγγέλων ἀπεσχίρτησεν ἀπὸ Θεοῦ δι' ὑπερηφάνειαν, διὰ τοῦτο ἐξέπεσε καὶ αὐτὸς ὁ

μοῦ μετὰ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ διάβολου, καὶ ἐγένεον ὅλοι ὁμοῦ σκοτεινοὶ ἀντὶ φωτεινῶν, καὶ δαίμονες ἀντὶ Ἀγγέλων. Τότε λοιπὸν λέγεται ὅτι ὁ μέγας οὗτος ἀρχιστράτηγος Μιχαὴλ, βλέπων τὴν ἐλεσινὴν τῶν Ἀγγέλων ἐκπτώσιν, ἐνόησε τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἐκείνων πτώσεως, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὴν ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ὡς δοῦλος εὐχάριστος καὶ οἰκίτης πιστὸς πρὸς τὸν Δεσπότην τοῦ Θεοῦ, διεφύλαξε καὶ τὴν ἰδικὴν του δόξαν καὶ λαμπρότητα τὴν παρὰ Θεοῦ χαρισθεῖσαν, καὶ τὴν δόξαν τῶν ἄλλων Ἀγγελικῶν ταγμάτων. Ὁθεν διὰ τὴν ὑποταγὴν καὶ εὐγνωμοσύνην ταυταύτην, διωρίσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ Παντοκράτορος, νὰ ἦναι πρῶτος τῶν Ἀγγελικῶν τάξεων. ¹

¹ Σημειῶσαι ὅτι διδάσκαλοι τινὲς προσαρμόζουσι εἰς τὴν πτώσιν ταύτην τοῦ ἑωσφόρου καὶ τῶν δαιμόνων καὶ εἰς τὴν ἀνδραγαθίαν τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τὰ ῥητὰ ἐκεῖνα τῆς Ἀποκαλύψεως τὰ λέγοντα· «Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν μετὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβολος, καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην διην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν.» (Ἀποκάλ. ιβ'. 7) λέγει δὲ καὶ ὁ κορυφαῖος Πέτρος· «Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς Ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο· ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους, (β'. Πέτ. β'. 4.)

Ἄλλα καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰούδας οὕτως φησὶν· «Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν· ἀλλ' ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῦ· αἰτίαις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν.» (6.) Ἐφη δὲ καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος· «Πρῶτον μὲν ἐνοεῖ ὁ Θεὸς τὰς ἀγγελικὰς δυνάμεις καὶ οὐρανίους. Καὶ τὸ ἐνόημα ἔργον ἦν, Λόγῳ συμπληρούμενον καὶ Πνεύματι τελειούμενον. Καὶ οὕτως ὑπέστησαν λαμπρότητες δευτέραι, λειτουργοὶ τῆς πρώτης λαμπρότητος . . . . Βούλομαι μὲν εἰπεῖν, ὅτι ἀκινήτους (ὑποληπτέον ταύτας) πρὸς τὸ κενόν, καὶ μόνην ἐχούσας τὴν τοῦ καλοῦ κίνησιν· ὅτι πρὸς Θεὸν οὐσας καὶ τὰ πρῶτα ἐκ Θεοῦ λαμπαμέναι. (Τὰ γὰρ ἐν ταῦτα δευτέραι ἐλλάμψως) Παίθει δὲ με μὴ ἀκινήτους, ἀλλὰ δυσκινήτους καὶ ὑπολαμβάνειν ταύτας καὶ λέγειν ὁ διὰ τῆς λαμπρότητος ἑωσφόρος σκότος διὰ τὴν ἐπαρσιν καὶ γενόμενος καὶ λεγόμενος. Αἴ τε ὑπ' αὐτὸν ἐποστατικά δυνάμεις, δημιουργοὶ τῆς κακίας τῆ τοῦ καλοῦ φυγῆ καὶ ἡμῖν πρόξενοι. (λόγ. εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν) Καὶ τοῦτο δὲ ἐν ταῦτα σημαίωσαι ὅτι ὁ Θεοδώρητος λέγει πῶς ἐξέπεσαν ἀπὸ ὅλας τὰς τάξεις τῶν ἀγγέλων, συμπεραίνων τοῦτο ἀπὸ τοῦ λόγιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου τὸ λέγον· «Οὐκ ἐστὶν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα· ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας,» οὕτως γὰρ ἐπὶ λέγει· λέγει· «Ἐκ τῶν φθίτων ἦσαν ταγμάτων οἱ κτηνοὶ δαίμονες· ἀλλὰ καὶ διὰ κτηνίαν τῆς τάξεως ἐκείνης ἐξέπεσαν»

Συνάξας δηλαδή και ένώσας εις έν τούς χο-
 ρούς τών Ἀγγέλων ἐφώνησεν εις αὐτούς τό
 «Πρόσχωμεν ἤτοι ἄς προσέξωμεν καί ἄς ἐννο-
 ῆσωμεν τί ἐπαθον οὗτοι οἱ ἐκπεσόντες δαίμο-
 νες διὰ τὴν ὑπερηφανίαν των, οἵτινες πρὸ ὀλί-
 γου ἦσαν μεθ' ἡμῶν Ἀγγελοι· καί ἄς στοχασ-
 θῶμεν τί μὲν εἶναι ὁ Θεός, τί δὲ εἶναι ὁ Ἀγ-
 γελος, διότι ὁ μὲν Θεός εἶναι Δεσπότης καὶ
 Δημιουργός ἡμῶν τῶν Ἀγγέλων, ἡμεῖς δὲ οἱ
 Ἀγγελοι εἰμεθα δοῦλοι καὶ κτίσματα τοῦ Θεοῦ.
 Καὶ οὕτως ἀνύμνησε καὶ ἐδόξασε τὸν τῶν ἀ-
 πάντων Θεόν, ἀναβοήσας ἐκεῖνον βέβαια τὸν
 θεῖον καὶ ἀγγελικὸν ὕμνον με ὅλους τούς Ἀγ-
 γέλους» Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σα-
 βαώθ, πλήρης ὁ οὐρανός καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης
 αὐτοῦ». Τὸ τοιοῦτον λοιπὸν μυστήριον ἐξ ἀρ-
 χαιᾶς παραδόσεως παραλαβόντες ἡμεῖς, τὴν
 παρούσαν ἐορτὴν ἐορτάζομεν, σύναξιν αὐτὴν
 ὀνομαζόντες τῶν Ἀγγέλων· τουτέστι προσο-
 χὴν ὁμόνοϊαν καὶ ένωσιν. ¹

Ἔχουσι δὲ καὶ νῦν τὰς προσηγορίας εἰς ἐλεγχον τῆς βδελυ-
 ρίας. Συμφωνεῖ εἰς τοῦτο καὶ ὁ θεὸς Ἰερώνυμος ὅτι δηλαδὴ
 οἱ ἐκπεσόντες ἄγγελοι, ἐξέπεσον, ὄχι ἀπὸ ἐν τάγμα, ἀλλὰ ἀπὸ
 πολλὰ· βεβαίῳ δὲ τὸν λόγον του ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βῆτον τοῦ με-
 γάλου Παύλου.

Ἄν καὶ ὁ θεοφόρος Μάξιμος καὶ ὁ Δαμασκηνός Ἰωάννης
 θέλουσιν ὅτι ἀπὸ τὴν ἐνάτην μὴν τᾶξιν τῶν ἀγγέλων ἐπεσον
 ὄσοι ἄγγελοι ἐπεσον, τὸν δὲ ἐωσφόρον ὁ μὲν Χρυσόστομος
 πρῶτων τῶν ἀγγέλων λέγει, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐξετραχλήσθη ἀπὸ
 τῶν ἀγγελικῶν κολοφῶνα, τῷ δὲ Χρυσοστόμῳ συμφωνεῖ ὁ ἱερός
 Αὐγουστίνος καὶ ὁ Διάλογος. Καὶ ὁ Ἰερώνυμος δὲ ἀνώτατον
 αὐτὸν πάντων τῶν ἀγγέλων ὑπέλαβε. Ὁ δὲ Γερτυλλιανός ἐξέ-
 χοντα καὶ σοφώτατον αὐτὸν πάντων εἶπε, καὶ ἀπλῶς ὁ ἐωσφό-
 ρος ἀπὸ τοῦ τάγμα τῶν Σεραφίμ ἐξέπεσε· καὶ καὶ ὁ ἀνωτέρω
 Δαμασκηνός καὶ ὁ θεὸς Μάξιμος πρῶτων αὐτὸν εἶπον τῆς ἐνά-
 τῆς τάξεως τῶν ἀγγέλων. Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἀγγέλων
 λέγει ὁ Χρυσοστόμῳ. «Ὅτι γὰρ ἅπας ὁ ἀθρ ἀγγέλων ἐμ-
 πέλησαι, ἀκουσον τί φησιν ὁ Παῦλος, «ὀφείλουσιν αἱ γυναῖ-
 κες ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. (λόγ-
 ος εἰς τὴν ἀνάληψιν τόμῳ ε'. τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσε).

¹ Σημειούμεν ἐνταῦθα ὅτι ἐπειδὴ τὸ μυστήριον τοῦτο τῆς
 τῶν Ἀγγέλων Συνάξεως παρελάβομεν ἐξ ἀρχαίας παραδό-
 σεως, καθὼς γράφεται παρὰ πολλὰς χειρογράφους Συναξαρι-
 σταῖς, θαυμάζω, πῶς τινες καί ται σοφοὶ ὄντες, ἐμοὶ γοῶν τῷ
 ἀσέβῳ οὐκ ἔδωκαν νοῆσαι, πῶς ἰθαρήσαν νὰ εἰπωσιν, ὅτι
 αὐτὸ εἶναι μῦθος καὶ μυθᾶριον! ἀποστολικὸν παράγγελμα εἶ-
 ναι, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, τὸ νὰ κρατῶμεν τὰς παραδό-
 σεας, ἃς παρελάβομεν. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦτο λέγοντες πολλὰ
 λέγουσιν ἀλλαχῶ περὶ φυλακῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρα-
 δόσεων, ὅπου γὰρ τὴν ἀρχαίαν παραδῶσαν ταύτην βεβαίως καὶ
 ἄλλοι, ὡς εἶ· ἐστὶ καὶ ὁ Φιλαδέλφειος Μακάριος ὁ χρυσοκέ-
 ραλος ἐν τε τῷ εἰς τοὺς Τετάρτους λόγῳ, καὶ ἐν τῷ εἰς τὰ

† Ὁμοῦ δὲ μετὰ τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ
 ἐορτάζομεν σήμερον καὶ τὸν ὠραιότατον καὶ
 χαριέστατον Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ, ¹ διότι καὶ
 αὐτὸς πολλὰς εὐεργεσίας ἐποίησεν εἰς τὸ ἀν-

ένέα τάγματα. Εἰ δὲ καὶ προβάλλουσιν ὅτι ἐν τῇ οὐρανίᾳ
 ἱεραρχία τάξις ἀπαράβατος ἐστὶ φωτίζεσθαι καὶ τελειοῦσθαι·
 τὰς κατωτέρω τάξεις τῶν Ἀγγέλων ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω, ἐπο-
 κρινόμεθα ὅτι ναί. Τοῦτο ἀληθεύει ἐν ὅσῳ ἀσύχυτος μὲνει ἡ
 τάξις ἐκάστης χροσστασίας.

Τότε δὲ ἐν τῇ πτώσει τοῦ ἐωσφόρου κολέμος ἐγένετο ἐν τῷ
 οὐρανῷ, κατὰ τὴν ἱεράν Ἀποκάλυψιν. Ὅθεν πᾶσα ἡ τάξις
 καὶ ἀρμονία τῶν ὑπερκοσμίων οὐσιῶν συνεχύθη καὶ ἀναστρέφ-
 ῃ, καθὼς ἐπεσον καὶ ἀπὸ τὰ ἀνωτέρα τοῦ Ἀρχαγγελικοῦ
 τάγματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἦτον ὁ Μιχαὴλ. Καὶ τοῦτο βεβαιου-
 ταὶ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου· οὐκ ἐστιν ἡμῖν, λέγοντος,
 ἡ πάλῃ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα· ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς
 τὰς ἐξουσίας. Δείκνυται δηλαδὴ ἐκ τοῦ βῆ-του τοῦτου, ὅτι κατὰ
 τὸν θεῖον Ἰερώνυμον καὶ τὸν Θεοδώρητον τοῦ ἐρμηνεύοντα
 τὸ βῆτον αὐτὸ, οἱ ἐκπεσόντες Ἀγγελοι δὲν ἐπεσον ἀπὸ ἑνα
 μόνον τάγμα, ἀλλὰ ἀπὸ πολλὰ καὶ ἀνώτερα τοῦ τάγματος τῶν
 Ἀρχαγγέλων· ὅποια εἶναι αἱ Ἀρχαὶ καὶ αἱ Ἐξουσίαι. Καὶ
 ἀρίων νὰ λέγῃ, ὅτι, κατὰ τὸν Χρυσόστομον, καὶ Αὐγουστίνον,
 καὶ Διάλογον, καὶ Ἰερώνυμον, ὁ ἐωσφόρος ἦτον ἀνώτατος
 πάντων τῶν Ἀγγέλων, καὶ ἐξέπεσαν ἐκ τοῦ Ἀγγελικοῦ κα-
 λοφῶνος. Ἐπειδὴ λοιπὸν αὐταὶ ἀντιστρέψασαι τὴν τάξιν, ἀντὶ
 νὰ μῆσουσιν καὶ νὰ φωτίσουσιν τὰ κατώτερα τάγματα εἰς τὸ ἐ-
 γαθόν, ἐμύησαν αὐτὰ εἰς τὸ κακὸν καὶ ἐσκόπισαν, τοῦτου χά-
 ριν ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ σταθεῖς ἐν τῇ οἰκειᾷ τάξει τοῦ
 ἀγαθοῦ, ἐμύητε τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας νὰ μένωσιν
 ἐν τῇ τάξει τοῦ ἀγαθοῦ, καθ' ἣν ἐκτίσθησαν. Τί λοιπὸν ἀτα-
 κτον ἢ ἀτοπον ἀκολουθεῖ, ἂν ὁ κατώτερος Μιχαὴλ ὁ μείνας ἐν
 τῷ ἀγαθῷ, βλέπων τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας νὰ ἐκ-
 πίπτωσι τοῦ ἀγαθοῦ, ἐμύησεν αὐτάς· καὶ ἐδίδαξε νὰ μένωσιν
 ἐν τῷ ἀγαθῷ; βέβαια οὐδέν.

Καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐξ ἱεραρχίας, τοῦ ἱερέως καὶ ἱεράργου
 ἀτακτούντων καὶ κακῶς φρονούντων, καὶ διάκονος καὶ μονα-
 χὸς εἰτακτούντες καὶ ὀρθῶς φρονούντες δύνανται νοουθετῆσαι
 καὶ εὐτακτῆσαι αὐτούς, καθὼς τὰ παραδείγματά εἰσι πάμ-
 πολλα. Σημειώσαι ὁμοῦς ὅτι ἡ ἀνωτέρω περικοπή, ἡ κατὰ
 τὸ τέλος τοῦ Συναξαρίου γραφομένη τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ,
 ἣτοι ἡ λέγουσα αὐτολεξεί· «Τὸ τοιοῦτον οὖν μυστήριον ἐξ ἀρ-
 χαιᾶς παραδόσεως παραλαβόντες τὴν παρούσαν ἐορτὴν ἐορ-
 τάζομεν, Σύναξιν αὐτὴν ὀνομαζόντες, ὡς εἴρηται. Αὕτη, λέ-
 γω, καθὼς παρελείφθη ἀπὸ τοὺς τατυπωμένους Συναξαριστάς·
 εἰ γὰρ προσέκειτο, οὐκ ἂν, αἶμαι, μῦθον τὸ Συναξάριον τοῦτο
 οἱ ἀνωτέρω ὀνόμασαν, ὡς φύλακες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
 παραδόσεων.

¹ Τὸ περὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ τοῦτο Συναξάριον ἡ-
 μεῖς προσεθήκαμεν· ἐπειδὴ πάντῃ ἀνάμνηστον καὶ ἀνακόλου-
 θον εἶναι, νὰ λέγεται μὲν ἡ ἐορτὴ αὕτη τῶν δύο Ἀρχιστρα-
 τῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, καὶ πάντα τὰ τροπάρια καὶ οἱ
 κανόνες νὰ ἀναφέρωσι περὶ τῶν δύο Ἀρχαγγέλων· ἐπειτα δὲ
 ἐν τῷ Συναξαρίῳ νὰ ἀναφέρηται μόνος ὁ Μιχαὴλ.

θρώπιον γένος καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ, καὶ ἐν τῇ
νέᾳ Διαθήκῃ. Ἐν μὲν τῇ προφητεῖᾳ, ὁδηγῶν τοῦ
Δανιὴλ φέρεται ἀπολεξέει τὸ ὄνομά του, ὅτε
ἐξήγησεν εἰς τὸν Δανιὴλ τὴν ὄρασιν, ἣν εἶδε
περὶ τῶν βασιλέων Μήδων καὶ Περσῶν καὶ
Ἑλλήνων. «Γαβριήλ, γὰρ φησι, συνέτισον ἐ-
κεῖνον (τὸν Δανιὴλ δηλ.) τὴν ὄρασιν (Δαν. ἡ. 16.)
καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Γαβριήλ ἐφανέρωσεν εἰς τὸν
αὐτὸν Δανιὴλ ὅτι μετὰ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδας
χρόνων, ἤτοι μετὰ τετρακοσίους ἐννεήκοντα
χρόνους θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστός. «Καὶ ἰδοὺ φησιν,
ἀνὴρ Γαβριήλ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ὄρασει ἐν τῇ ἀρ-
χῇ πετόμενος, καὶ ἤψατό μου ὡσεὶ ὦραν θυ-
σίας ἐσπερινῆς καὶ συνέτισέ με,» καὶ τὰ ἐξῆς.
(Δαν. θ΄. 21.) αὐτὸς εἶναι ὅστις εὐηγγέλισε
καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ Μανωῆ ὅτι θὰ γεννήσῃ
τὸν Σαμψῶν· αὐτὸς εἶναι ὁ εὐαγγελίστας τὸν
Ἰωακείμ καὶ τὴν Ἄνναν, ὅτι μέλλουν νὰ γεν-
νήσωσι τὴν Κυρίαν καὶ Δέσποιναν Θεοτόκον.

Ἐν δὲ τῇ νέᾳ Διαθήκῃ αὐτὸς εἶναι ὅστις εὐηγ-
γέλισε τὸν Ζαχαρίαν, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν ἐπὶ τοῦ
θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος, ὅτι θὰ γεννήσῃ
τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον. Αὐτὸς ἔ-
τρεφε καὶ τὴν ἀειπάρθενον Μαρίας δώδεκα
χρόνους μέσα εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων με-
τροφῆν οὐράνιον. Αὐτὸς δὴ αὐτὸς, καὶ ποῖος
ἀμφιβάλει; εὐηγγέλισε τὴν αὐτὴν Θεοτόκον,
ὅτι μέλλει νὰ γεννήσῃ ἐκ πνεύματος Ἁγίου
τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ἐφάνη
εἰς τὸ ὄραμα τοῦ Ἰωσήφ, ὡς θέλουσι πολλοί,
καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν νὰ μὴ φοβηθῇ, ἀλλὰ νὰ
παραλάβῃ Μαρίας τὴν γυναῖκά του, ἐπειδὴ τὸ
ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἐστὶν Ἁγίου.
Αὐτὸς ἐφάνη καὶ εἰς τοὺς Ποιμένας καὶ εὐηγ-
γέλισεν αὐτούς, ὅτι ἐτέχθη ὁ Σωτὴρ τοῦ κό-
σμου Χριστός. Καὶ αὐτὸς ἐν ὄραματι εἶπεν εἰς
τὸν Ἰωσήφ νὰ παραλάβῃ τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ καὶ νὰ φύγῃ εἰς Αἴγυπτον· καὶ
πάλιν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶπεν αὐτῷ νὰ ἐπιστρέψῃ
εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ. Πολλοὶ δὲ τῶν ἱερῶν δι-
δασκάλων καὶ ἀσματογράφων γνωματεύουσιν,
ὅτι ὁ θεὸς Γαβριήλ ἦτον ὁ λευχειμονῶν ἐκεῖ-
νος Ἄγγελος, ὅστις κατελθὼν ἀπὸ τὸν οὐρα-
νὸν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ
μνημείου τοῦ ζωοδότου Ἰησοῦ καὶ ἐκάθητο ἐ-
πάνω αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἦτον ὁ εὐαγγελίστας
τὰς Μυροφόρους περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυ-
ρίου. Καὶ διὰ νὰ εἰποῦμεν καθολικῶς, ὁ θεο-
τάτος Γαβριήλ ὑπῆρέτησεν εἰς τὸ Μυστήριον
τῆς ἐνσάρκου εἰκονομασίας τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀπ’
ἀρχῆς ἕως τέλους· διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία
τοῦ Χριστοῦ παρέλαβε νὰ συνορτάξῃ αὐτὸν

μετὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, καὶ νὰ ἐπικα-
λῆται τὴν παρ’ αὐτοῦ χάριν καὶ βοήθειαν. (Τὴν
κατὰ Πλάτος διήγησιν περὶ τῶν Ἀρχαγγέλων
ὄρα εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Δαμασκηνοῦ.)

Ταῖς τῶν σῶν Ἀρχαγγέλων καὶ πασῶν τῶν
Ἀγγελικῶν δυνάμεων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ
Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΥ καὶ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ.

» Ἴπποις Ονήσιφορε πρὸς Θεὸν τρέχων,

» Ἐχεις συνιππεύοντα καὶ τὸν οἰκέτην.

+ » Νύσσης οὐρανῆς ἐπέβη τ’ ἐνάτη ὦ ἀθληταί.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ
κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ, ὅστις ἐγένετο
ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμια-
νοῦ ἐν ἔτει σγ’ (290)· διαβληθέντες δὲ ὡς χρι-
στιανοὶ πρὸς τοὺς τυράννους καὶ παρασταθέν-

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι εἰς τοὺς δύο Ἀρχαγγέλους τούτους·
δύο ἐγκωμιαστικὸς λόγους ἔχει ἑλληνικοὺς Μιχαὴλ ὁ Σύγ-
κελλος ὢν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὐτὴ « Τὸν μὲν λόγον ἡ
προθυμία κινεῖ ». Τοῦ δὲ ἑτέρου « Τὸ στόμα μου ἦνοιξα »
(σῶζονται ἐν τῷ ἱερῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου) καὶ ὁ Φιλαδελ-
φείας Μακάριος ὁ Χρυσοκέφαλος. Ὁ Χρυσόστομος δὲ δύο
λόγους ἔχει, τὸν ἕνα ἐπιγραφόμενον εἰς τοὺς Ἄσωμάτους,
καὶ τὸν ἄλλον, εἰς τοὺς Ἀγγέλους· (σῶζονται ἐν τῇ Μονῇ τοῦ
Παντοκράτορος). Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μιχαὴλ ἐ-
παινῶν, τὸν Γαβριὴλ ἐπαινέσομαι ». (σῶζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ·
καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ ἐν τῇ τοῦ
Βατοπαιδίου) ἔχει λόγον ὁ Χρυσόστομος καὶ εἰς τὰ Σεραφίμ,
οὗ ἡ ἀρχὴ. « Μόλις ποτὲ τὸν κατὰ τὸν Ὀξίαν σχύσαμεν »·
(σῶζεται ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις.) Πρὸς τούτοις τέταρτον λόγον
ἔχει ὁ Χρυσορρήμων εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Ἀρχαγγέλων· οὗ ἡ
ἀρχὴ. « Ἀγγέλους ἐγκωμιάζειν χρὴ »· (σῶζεται ἐν τῷ τέλει
τοῦ ε. τόμ. τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως) Παντολεῶν δὲ ὁ διάκω-
νος καὶ Χαρτοφύλαξ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας διήγησιν συνέ-
γραψε περὶ τῶν θαυμάτων τῶν Ἀρχαγγέλων, ἧς ἡ ἀρχὴ·
« Πολλοὶ καὶ μεγάλοι καὶ ποικίλοι τῆς ἀσωμάτου καὶ μεγα-
λοπρεποῦς »· (σῶζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων) ἡ
δὲ ἐμὴ ἀδυναμία λόγον ἀπλοῦν ἐπιλοπόνῃσιν εἰς αὐτούς, καὶ
οἴκουσιν κατ’ ἀλφάβητον καὶ τρεῖς Κανόνας νέους. Ἀλλὰ καὶ
τοὺς ἐκτικῆς Κανόνας, οὓς εἶχεν εἰς μόνον τὸν Μιχαὴλ ὁ
ἅγιος Ἰωσήφ ὁ ὁμογράφος, ἐγὼ διαρθρώσας, ἐποίησα κανόνας
καὶ εἰς τοὺς δύο Ἀρχαγγέλους καὶ ἄλλα τινα, ἅπερ πάντα εὐ-
ρίσκονται εἰς κάλλος γεγραμμένα ἐν τῇ ἱερῇ καὶ βασιλικῇ μονῇ
τοῦ Δοχειαρίου. Καὶ τοῦτο δὲ σημειοῦμεν, ὅτι ὁ ἅγιος Μάρ-
κος ὁ Ἐφέσιος ἐπιλοπόνῃσιν γλαφυρὸν Κανόνα εἰς τὰ ἐννεὰ
τάγματα τῶν Ἀγγέλων, ὅστις εὐρίσκεται ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τοῦ
Παντοκράτορος χειρόγραφος.

τες εἰς τὸ βῆμα, ὠμολόγησαν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, με ἀνδρίαν μεγάλην. Ὅθεν διὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ταύτην ὑπέμειναν διάφορα βασάνα εἰς ὅλον τὸ σῶμα· ἐπειτα ἠπλώθησαν ἐπάνω εἰς ἐσχάρας πυρακτωμένας· ἔχαιρον δὲ οἱ αἰοίδιμοι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παιδευτήρια καὶ εὐχαρίστουν τὸν Θεόν, βλέποντες διὰ μέσου αὐτῶν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ὅθεν ἐκ τούτου καὶ ἀπὸ τοῦς πόνους τοῦ σώματος ἐλαφρύνοντο. Οἱ δὲ σκληροὶ ἐκεῖνοι καὶ δυσσεβέστατοι τύραννοι, βλέποντες τοὺς ἁγίους χαίροντας καὶ μένοντας ἀνωτέρους ἀπὸ τὰς βασάνους, ἤναψαν ἀπὸ θυμὸν περισσότερον· ὅθεν ἔδεσαν τοὺς τιμίους πόδας αὐτῶν εἰς ἄλογα ἄγρια, καὶ ἔπειτα ἐδίωκον αὐτὰ εἰς πολλὰς ὥρας μέσα εἰς ἀκάνθας καὶ τριβόλους καὶ τραχεῖς τόπους. Καὶ λοιπὸν κατεξέσχισαν καὶ διεσχόρπισαν τὰς σάρκας τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν, καὶ οὕτως ἔγειναν αἴτιοι νὰ ἀναβῶσιν αἱ ἅγιοι ψυχαὶ τῶν εἰς τὸν ποθούμενον Κύριον. Τότε χριστιανοὶ τινὲς κρυφίως λαβόντες τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα τὰ ἐνεταφίασαν εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Παγκεανῶν, δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΤΡΩΝΗΣ.

- » Ζωῆς μελλούσης ἀξιοῦται Ματρῶνα,
- » Ὡς ἐν βίῳ ζήσασα ταύτης ἀξίως.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ καὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ καλουμένου Μακέλλη, ἐν ἔτει υἕς' (466), καταγομένη ἀπὸ τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας· λαβοῦσα δὲ νόμιμον ἄνδρα ἐγέννησε μίαν θυγατέρα, καὶ ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὀμοῦ μὲν τὸν ἄνδρα τῆς, οὔσα τότε χρόνων δεκαπέντε. Ἐκεῖ δὲ ἔγεινε φίλη μιᾶς παρθένου Εὐγενίας ὀνόματι, τῆς ὁποίας τὴν ἀσκησιν μιμησαμένη, δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ προσμένουσα πάντοτε εἰς αὐτὰς με νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, τὴν μὲν ψυχὴν τῆς ἐκαθάριζε, τὸ δὲ σῶμά τῆς κατεξήρανε. Τὸν δὲ εὐσεβῆ πρὸς Θεὸν πόθον τῆς θερμότερον διὰ τούτων ἀνάψασα, παραδίδει τὴν θυγατέρα τῆς εἰς μίαν γινώριμον γυναῖκα, ὀνο-

μαζομένην Σωσάνναν· αὕτη δὲ φορέσασα ἀνδρικά φορέματα, μεταβαίνει εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Βασιανοῦ¹, καὶ με σχῆμα εὐνούχου συναναστρέφεται με τοὺς μοναχοὺς ὀλίγον καιρὸν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Βασιανός² ἔμαθε τὰ κατ' αὐτὴν δι' ἀποκαλύψεως, τὴν ἐπεμψεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν γυναικῶν τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν πόλιν Ἐμψαν, (τουρμιστὶ Ἐμς) ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν ἡ ὁσία εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὸ Σίναιον ὄρος· εἶτα ἀπέρχεται εἰς Βηρυτὸν καὶ ἐκεῖ διὰ προσευχῆς τῆς ἐξέβαλεν ὕδωρ εἰς ἀνυδρον τόπον. Ἐπειδὴ δὲ ἐδοκίμασε πολλὰς πρσβολὰς καὶ πειρασμοὺς τῶν δαιμόνων, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ φανερωθεῖσα εἰς τὸν ἅγιον Βασιανόν, ἐσυγχωρήθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ μένη εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ὀνομασίαν αὐτῆς ἐπονομάζεται ἕως τῶρα τῆς Ματρῶνης. Ζήσασα λοιπὸν σχεδὸν ἕως ἑκατὸν χρόνους, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)³

Ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν ΘΕΟΚΤΙΣΤΗ ἢ Λεοβία ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Λέσβου τὸ θρέμμα παρθένος Θεοκτίστη,
- » Κτίστη Θεῶ πρόσεσι νύμφη παγκάλη.

Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην ἐκ πόλεως Μεθύμνης, δοθεῖσα δὲ παιδιόθεν εἰς παρθενῶνα, ἔγεινε μοναχὴ· ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν χρόνων δεκαοκτῶ, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον χωρίον διὰ νὰ χαιρητῆσῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς· κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἔτυχε νὰ ἐλθωσιν εἰς τὴν Μιτυλήνην Κρήτες πειραταί, τῶν ὁποίων ἀργηγός ἦτον ὁ ὀνομαστός ἐκεῖνος Νήσιρις. Οὗτοι λοιπὸν λαβόντες τοὺς ἄλλους ἐγχωρίους αἰχμαλώτους, συμπαρέλαβον καὶ τὴν ὁσίαν καὶ ἀνεχώρησαν τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ἤραξαν εἰς τὴν νῆσον Πάρον, καὶ ἀφ' οὗ ἀπεβίβασαν τοὺς αἰχμαλώτους ἔξω εἰς τὴν στερεάν, ἐκάθισαν καὶ ἐλογαρίάζον πόσον νὰ πωλήσωσι ἕνα ἕκαστον αἰχμαλώτων. Ἡ δὲ ὁσία Θεοκτίστη καιρὸν λαβοῦσα,

¹ Ἐν τοῖς Μηναίοις Κασσιανὸς γράφεται ἐντὶ Βασιανός. Σ. Ε.

² Οὗτος ὁ ἅγιος ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

³ Ταύτης τὸν βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τὸς σῶφρονας τὸν βίον» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἱερόρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

¹ Τούτων τὸ μαρτύριον εὐρίσκειται ἑλληνικὸν ἐν τῇ τῶν Ἱερόρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τῆς τῶν ἁγίων προφητῶν προφησίαις».

ἔφυγε κρυφίως καὶ καταφυγοῦσα εἰς τὸ δάσος ἐλυτρώθη ἀπὸ τὰς χεῖράς των. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐκεῖ μείνασα διήνυσε χρόνους τριακονταπέντε ἢ μακαρία κακοπαθοῦσα καὶ παλαιούσα μὲ πείναν, μὲ ψύχος, μὲ καῦμα, καὶ ζῶσα μὲ λουπινάρια καὶ ἄγρια λάχανα, καὶ μηδέποτε ἀπὸ ἄνθρωπον θεωρηθεῖσα εἰς τὸ διάστημα αὐτό, ἀλλὰ μόνῳ τῷ Θεῷ προσομιλοῦσα διὰ προσευχῆς, εἰς τὸν ὅποιον εἶχεν ἀφιερωμένην ὄλην αὐτῆς τὴν ζωὴν, καὶ εἰς τὴν πάναγον Θεοτόκου.

Ὅτε δὲ ἐτελείωσαν οἱ τριακονταπέντε χρόνοι κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ ὑπῆγαν εἰς τὴν Πάρον κυνηγοὶ τινὲς διὰ νὰ κυνηγήσωσι κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὅπου ἡ ὄσια διέτριβεν, ἔρημον ὄντα· εἰς δὲ αὐτῶν χωρισθεὶς καὶ ἀνιχνεύων τὸν τόπον διὰ νὰ εὕρῃ κυνήγιον, ἐμβῆκε μέσα εἰς ἓνα ναὸν τῆς Θεοτόκου ἐκεῖ εὕρισκόμενον διὰ νὰ θεωρήσῃ τὰ ἐν αὐτῷ, ¹ ἔρημος δὲ ἦ-

¹ Ὁ ναὸς οὗτος τῆς Θεοτόκου ὁ εἰς τὴν Παροικίαν, τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς νήσου Πάρου εὕρισκόμενος, εἶναι θυμιαστός καὶ περιώνυμος, καλούμενος Ἑκατονταπυλιανῆ· καθότι αἱ πύλαι αὐτῆς, ἀριθμουμένω καὶ τῶν παραθυρίδων, συμποσῶνται, ὡς λέγουσι, εἰς ἑκατόν. Οὐ μόνον δὲ εὐρύχωρος καὶ παμμεγέθης εἶναι κατὰ τὸ μῆκος καὶ πλάτος, ἀλλὰ εἶναι ἀκόμη καὶ ὠκοδομημένος μὲ στήλας πολλὰς καὶ μεγάλας καὶ μὲ μάρμαρα θαυμαστά καὶ ἀξιοθέατα. Τὸ δὲ ἐπάνω τῆς ἀγίας τραπέζης μαρμάρινον κουδούκλιον ἐπὶ τεσσάρων στηλῶν ἐπιστηριζόμενον εἶναι τῇ ἀληθείᾳ θέαμα ἀξίον θεωρίας, διὰ τε τὴν τῶν μαρμάρων μεγαλοπρέπειαν καὶ διὰ τὴν φιλοτεχνίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐκόσμησεν αὐτὸ ὁ τεχνίτης του. Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ εἰσὶ δύο νερά, ἐν πηγάδιον ἐκτὸς τοῦ βήματος καὶ ἐν ἀγίασμα ἐν τῷ βήματι ὑποκάτω τῆς ἀγίας τραπέζης. Πολλὰ δὲ παρεκκλησία εὕρισκονται ἐκτὸς τοῦ ναοῦ, ὧν ἐν ἐστὶ καὶ τῆς βηθείσης ἀγίας Θεοκτίστης, ἐν ᾧ καὶ ἐορτάζουσι τὴν μνήμην αὐτῆς οἱ Πάριοι, ἔχοντες καὶ τὴν ἀσματικὴν τῆς ἀκολουθίαν. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπάνωθεν τοῦ ναοῦ κατηχομενεῖα, μεγαλόπρεπῃ εἰσὶ καὶ ἀξιοθέατα· καὶ καθολικῶς εἰπεῖν ὁ ναὸς οὗτος εἶναι μεγαλόπρεπέστατος, καὶ τῇ ἀληθείᾳ βασιλικῆς χειρὸς ἔργον καὶ φιλοτεχνίημα. Φαίνεται δὲ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν Συμεῶν τοῦ Μεταρραστοῦ, ὅστις συνέγραψε τὸν βίον τῆς ὁσίας ταύτης Θεοκτίστης· δηλαδὴ ἐν εἶσι ὡς (836), δὲν ἦτο καθὼς ἐκτίσθη ὁ ναὸς αὐτὸς εὐμόρφος καὶ ὠραίος, ἀλλ' ἔσωζε μόνον τινὰ λείψανα τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ὠραιότητός του. Ἐπὶ δὲ τότε δὲν ἦτον ὠραίος καθὼς ἐκτίσθη, πολλῶν μᾶλλον τὴν δὲν εἶχε τὴν παλαιὰν ὠραιότητα· διότι τότε, λέγει ὁ αὐτὸς Συμεῶν, ἦτον ἔσθωθεν ἐνδυμένος μὲ προιονιστὰ μάρμαρα, καὶ τὸσον ἐλέπτυνεν ὁ τεχνίτης τὴν πέτραν, ὥστε ἐφάνετο ὅτι ἦτον ὁ τοῖχος ἐνδυμένος μὲ βύσσινον καὶ πορφύρα ὑφάσματα· καὶ τὸσον ἐπιτηδεύοντα καὶ σπουδὴν ἐβάλεν εἰς τὸ τοιοῦτον ἔργον, ὥστε ἐφίλοσεύκεισε νὰ δόσῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐμορφίαν τῆς φύσεως εἰς τὰς ἀψύχους πέτρας. Περὶ δὲ τοῦ ἐπάνω τῆς ἀγίας Τραπέζης κουδουκλίου λέγει, ὅτι τὸσον εὐμορφίαν καὶ τερπνότητά ἔσχεν, ὥστε ἰδεῖσκει τὸ πελέκημα ἐκείνου καὶ τὸρνευμα νὰ μὴ εἶχῃ φύσιν μαρμαροῦ, ἀλλὰ νὰ φαίνεται ὡς γὰλὰ πεπηγμένον.

τον τότε ὁ τόπος ἐκεῖνος· ἀφ' οὗ δὲ ἐθεώρησε τὰ ἐν τῷ ναῷ καὶ προσηυχῆθη, ἐσήκωσεν ἐπάνω τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἰδοὺ βλέπει κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἀγίας τραπέζης ὡς ἄν μίαν κλωστήν ἢ ὑφασμα ἀράχνης, τὸ ὅποιον ἐρριπίζετο ἀπὸ τῶν ἀνεμῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε νὰ προχωρήσῃ διὰ νὰ γνωρίσῃ καλὰ τὸ φαινόμενον, ἀκούει φωνὴν λέγουσαν· «στάσου, ὦ ἄνθρωπε, καὶ μὴ πλησιάσῃς, διότι ἐντρέπομαι νὰ φανερωθῶ εἰς σέ, διότι εἶμαι γυμνή». Ὁ δὲ κυνηγὸς καταπλαγεὶς διὰ τὸ αἰφνίδιον τῆς φωνῆς καὶ φοβηθεὶς, εἰζήτηε νὰ φύγῃ, ἐπειδὴ ἐσηκώθησαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του καὶ ἐστέκοντο ὄρθιαι ὡς ἀκανθαί· μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας συνελθὼν, ἠρώτα τὴν φωνήσασαν ποία καὶ πόθεν εἶναι· Ἡ δὲ ἀγία, ρίψον, ἀπεκρίθη, τὸ ἐπανωφόριόν σου διὰ νὰ σκεπασθῶ μὲ αὐτὸ καὶ τότε θέλω σοὶ διηγηθῆ τὰ κατ' ἐμέ· καὶ ὁ μὲν κυνηγὸς ἐποίησεν ἀμέσως τὸ προσταχθὲν, ἡ δὲ ὄσια λαβοῦσα τὸ ἐπανωφόριον καὶ ἐνδυθεῖσα ἐσφράγισε τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, καὶ οὕτως ἐφάνη εἰς τὸν κυνηγὸν θαυμαστὸν καὶ ἐξάϊσιον θέαμα.

Διότι αἱ μὲν τρίχες τῆς κεφαλῆς τῆς ἦσαν λευκαί, τὸ δὲ πρόσωπόν τῆς ἦτο μελανόν· σάρκες δὲ ὀλοτελῶς δὲν ἐφαίνοντο εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ μόνον ἐν δέρματι, τὸ ὅποιον συνεῖχε καὶ ἐκράτει τοὺς ἄρμους τῶν νεύρων καὶ τῶν κοκκάλων, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὸ ὅλον σῶμά τῆς ἐφαίνετο ὄχι σῶμα, ἀλλὰ σκιά σώματος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν διηγήθη ἡ ἀγία ὄλην τὴν περὶ αὐτῆς ὑπόθεσιν, παρεκάλεσε τὸν κυνηγὸν, ὅταν πάλιν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν νήσον διὰ νὰ κυνηγήσῃ, νὰ τῆς φέρῃ μερίδα τοῦ ἀγίου σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν ὅτε ὁ κυνηγὸς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Πάρον ἔφερε μετ' ἑαυτοῦ τὰ θεῖα μυστήρια, τὰ ὅποια λαβοῦσα ἡ ὄσια καὶ προσευχηθεῖσα, ἐκοινώνησε καὶ τῷ Θεῷ εὐχαρίστησεν. Ὁ δὲ κυνηγὸς ὑπῆγε μὲν κατέκυνήγησεν, ἀλλ' ὅτε μετ' ὀλίγον ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν ὄσιαν, εὗρεν αὐτὴν κειμένην νεκράν. Σκάψας λοιπὸν τὴν γῆν καθὼς ἐδύνατο καὶ πολλὰ δεηθεὶς τῆς ἀγίας ἵνα προσβυῆ ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ἐνεταφίασεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου τὴν εὗρε, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν. ¹

¹ Τὸν πλατύτερον βίον αὐτῆς ἑλληνιστῶ μὲν συνέγραψε Συμεῶν ὁ Μεταρραστῆς, ἠρμήνευσε δὲ τούτον εἰς τὸ ἀπλοῦν ὁ μακαρίτης Ἀγάπιος, ὅστις βίος αὐτῆς εὕρισκεται εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ λείψανον τῆς ὁσίας ταύτης ἐπήραν μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὴν Πάρον οἱ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Ἰκαρίας κατοικοῦντες, οἵτινες καὶ ἔχουσιν αὐτὸ ἀπογεθησαυρισμένον εἰς τόπον ἀφανῆ καὶ ἀπόκρυτον, ὡς λέγουσι τινες.

Μνήμη τῶν ὁσίων μητέρων ἡμῶν ΕΥΣΤΟΛΙΑΣ καὶ ΣΩΠΑΤΡΑΣ.

Εἰς τὴν Εὐστολίαν.

- » Ὅλη καλὴ σὺ πρὸς Θεὸν χωρεῖ: Λόγον,
- » Στολαί: σταλεῖσα ψυχικαί: Εὐστολία.

Εἰς τὴν Σωπάτραν.

- » Σωπάτρα Πατρός: Πνεύματός: τε καὶ Λόγον,
- » Θρόνῳ παρέστη δούσα γῆ τὸ σαρκίον.

Ἡ ἁγία Εὐστολία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Μαυρικίου βασιλέως ἐν ἔτει φπδ' (584), θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν κατοικούντων εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας παρέδωκεν ἑαυτὴν εἰς μοναστήριον καὶ κατεγίνετο εἰς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, φλεγόμενη δὲ ἀπὸ ἐνθεοῦ ἔρωτα, ἀφῆκε τὴν Ῥώμην καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ περιελθοῦσα τὰς ἐκεῖ ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ πληρώσασα τὸν ἱερὸν πόθον τῆς, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὅπου καὶ εὔρε Σωπάτραν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Μαυρικίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀρετὴ δὲν δύναται νὰ κρυφθῆ, διὰ τοῦτο παρεκάλει ἡ Σωπάτρα τὴν μακαρίαν Εὐστολίαν, ὡς ἐνάρετον οὔσαν, νὰ ἔχη αὐτὴν πνευματικὴν τῆς μητέρα καὶ φύλακα τῆς ψυχῆς τῆς.

Καὶ λοιπὸν ἀφῆσασα ἡ αἰοιδίμος Σωπάτρα τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός τῆς καὶ τὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ δόξας καὶ ἡδονὰς, ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ ἐμβῆκεν εἰς ἀγῶνας καὶ πόρους πνευματικούς· ζητήσασα δὲ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς τόπον ἐπιτήδειον, ἔκτισε ναὸν εὐκτήριον ὁμοῦ μὲ τὴν ὁσίαν Εὐστολίαν. Ὅθεν πολλὰ γυναῖκες εὐλαβεῖς καὶ παρθένοι μεταβαίνουσαι ἐκεῖ, μετεχειρίζοντο μετ' ἐκείνων τὸν σκληρὸν καὶ κοπιαστικὸν βίον τῆς μοναδικῆς πολιτείας· ἡ δὲ μακαρία Εὐστολία ἀγωνισαμένη εἰς πολλοὺς χρόνους, καὶ πρόξενος σωτηρίας εἰς πολλοὺς γενομένη, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, διάδοχον τῶν ἀγῶνων τῆς καταλιποῦσα τὴν αἰοιδίμον Σωπάτραν τὴν βασιλίδαν, διότι καὶ αὐτὴ, ἀγωνισαμένη παρομοίως μὲ τὴν πνευματικὴν μητέρα αὐτῆς Εὐστολίαν, ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς. Καὶ οὕτως ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον.

* Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ ὁ Μεταφραστὴς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Ἐκκλησίαι σοι Συμεῶν ὄφλει χέριν,
- » Ἐπεὶ μεταφράσις ἁγίων βίων.

* Οὗτος ὁ ὁσιος Συμεὼν πατρίδα εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἦτο δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἐν ἔτει ωπς' (886),¹ διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ σοφίαν ἀνέβη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Μαγίστρου καὶ Λογοθέτου, καὶ πολλὰ ἐτίματο ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ὅτε δὲ ὑπῆγον εἰς τὴν Κρήτην οἱ Ἄραβες μὲ στόλον, καὶ ἐλεηλάτουσαν διάφορα χωρία καὶ κάστρα, τότε ὁ βασιλεὺς ἐψήφισεν ἄρχοντα τὸν μέγαν ἐκείνον καὶ στρατηγικώτατον Ἡμέρειον. μετὰ τοῦ ὁποίου συναπέστειλε καὶ τὸν ὁσιον τοῦτον Συμεὼν τὸν Μεταφραστὴν, ἀποκρισιάριον πρὸς τοὺς ἄραβας, οἵτινες ἐτυράνουν τὴν Κρήτην· εἰς τούτους δὲ τοὺς δῶν ἔδωκεν ἐξουσίαν ἢ νὰ ὑποτάξωσι μὲ τὸ καλὸν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἄραβας ἢ νὰ τοὺς ἀφανίσωσι μὲ τὰ πολεμικὰ ἄρματα, καθὼς ταῦτα διηγείται ὁ ἴδιος Μεταφραστὴς ὁ γράφων τὸν βίον τῆς προρρηθείσης ὁσίας Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας, τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἑορταζομένης. Ἄν καὶ ἡγάπα δὲ ὁ βασιλεὺς πολλὰ καὶ ἐτίμα τὸν ὁσιον διὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀρετὴν του, καὶ διὰ τὴν φυσικὴν ἀνδρίαν καὶ ἐπιτηδειότητα καὶ ἐμπειρίαν, ἣν εἶχεν εἰς τοὺς πολέμους, μ᾽ ὅλον τοῦτο ὁ αἰοιδίμος Συμεὼν δὲν εἶχε προσπάθειαν εἰς τὰ τοιαῦτα μάταια· ἀλλ' ἐμελέτα πρὸ πολλοῦ νὰ παραιτήσῃ τὰ τοῦ κόσμου πράγματα καὶ νὰ γίνῃ καλόγηρος. Ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐὰν γυρίσῃ νικητὴς ἀπὸ τὴν Κρήτην, νὰ τοῦ κάμῃ μίαν χάριν τὴν ὁποίαν θὰ ζητήσῃ· ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπεσχέθη, ὅτι ἀναμφιβόλως μέλλει νὰ πληρώσῃ τὸ ζήτημά του. Ὅθεν ἐλθὼν εἰς τὴν Κρήτην μὲ τὸν Ἡμέρειον, ἐλάλησεν ὡς ἀποκρισιάριος ἐμπροσθεν εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἀράδων, καὶ τόσον ἐγλύχανεν αὐτοὺς μὲ τὴν σοφίαν τῶν λόγων του, ὥστε χωρὶς πόλεμον τοὺς ἐνίκησε καὶ τοὺς κατέπεισε νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν βασιλέα φόρον.

Ὅθεν ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν νικητὴς, ἐπροσκύνησε τὸν βασιλέα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ δώσῃ τὴν χάριν ἣν τῷ ὑπεσχέθη, ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ ἠξέυρων τί θὰ ζητήσῃ, ἔδωκε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν Συμεὼν καὶ τὴν ἐφίλησε (διότι τοιαύτῃ ἦτο συνήθεια) νομίζων ὅτι θὰ ζητήσῃ χρυσίον ἢ κάμμιαν τιμὴν μεγαλύτεραν, καθὼς ποθοῦσιν οἱ φιλόκοσμοι. Ὅ δὲ φιλόχριστος μᾶλλον ἢ φιλόχρυσος Συμεὼν

¹ Οὐκ ὀρθῶς δὲ γράφεται εἰς τὸν νῆον Παρέδαισον, ἐπὶ ἦτον εἰς τὸν καιρὸν Λέοντος τοῦ μεγάλου.

δὲν ἐζήτησεν ἄλλο χάρισμα ἀπὸ τὸν βασιλέα, εἰμὴ τὸ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ γίνῃ καλόγηρος. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐλυπήθη μὲν διότι ἐμελλε νὰ στερηθῇ τοιοῦτον σοφὸν καὶ στρατηγικώτατον ἄνδρα, μὴ δυνάμενος δὲ νὰ παραβῇ τὴν ὑπόσχεσίν του, ἐνηγκαλίσθη τὸν θεῖον Συμεὼν μετὰ δακρύων καὶ τὸν ἐφίλησε, λέγων. Ἰταγε, τέκνον, εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, τὸν ὅποιον παρκαλεῖ καὶ διὰ τὰς ἐδικὰς μου ἁμαρτίας.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐγεινεν ὁ ὄσιος μοναχὸς καὶ ἐλυτρώθη ἀπὸ τὴν σύγχυσιν τοῦ κόσμου, τότε συνέγραψεν ὄσους βίους ἁγίων εὔρεν. Ἐπειτα ἐπειδὴ ἦτο πλούσιος καὶ εἶχε δύνάμιν καὶ τρόπον, ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς διάφορα κάστρα καὶ τόπους, καὶ ἔφεραν εἰς αὐτὸν ὄσους βίους ἁγίων εὔρον, τοὺς ὁποίους αὐτὸς πάλιν μετέφρασεν εἰς γλυκυτάτην φράσιν. Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐπωνομάσθη Μεταφραστής. Καὶ ὅλα ὅσα ἔγραψεν εἶναι ἀληθῆ καὶ ἀλάθαστα, τὰ ὁποῖα καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν ἰταλῶν μετέφρασαν εἰς τὰ ἰταλικά, καὶ ἔχουσι τὸν ὄσιον τοῦτον Συμεὼν εἰς τὴ Συναξάριά των ὡς ἅγιον καὶ τὸν ἑορτάζουσιν, ἐπειδὴ καὶ ἐκοπίασε τόσον διὰ τὸν Κύριον καὶ διὰ τοὺς ἁγίους του. Γράφει δὲ καὶ ὁ Δοσίθεος (σελ. 703. τῆς δωδεκαβίβλου), ὅτι ὅτε ἐκοιμήθη ὁ ὄσιος οὗτος Συμεὼν, ἐγκωμίασεν αὐτὸν ὁ σοφὸς ἐκεῖνος Μιχαὴλ ὁ Ψελλός.¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος *ΑΝΤΩΝΙΟΥ*.

- Ἀντώνιον κτείνουσι τὸν θεῖον ξύλοις,
- Οἱ τὸ ξύλον τιμῶντες ὡς Θεὸν πλάνοι.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Σύρων, πετροπελεκητῆς κατὰ τὴν τέχνην· βλέπων δὲ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι ἤρχοντο εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων καὶ ἐθυσίαζον, ἐσυμβούλευεν αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι τὴν πλάνην ταύτην· ἐπειδὴ ὁμως δὲν εἰσηκούετο ἀνεχώρησεν εἰς ἔρημον τόπον. Ἐκεῖ δὲ εὐρών ἕνα ἀναχωρητὴν καὶ δοῦλον

¹ Περὶ τοῦ ἁγίου Συμεὼν τούτου γράφει ὁ Μελέτιος ὅτι ἦτον ἐπ' ἀρετῇ διαβεβοημένος. Ὅστις μὲ τὴν ἐπίνοιαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων ὑπὲρ τῆς ἀληθείας σκίμακτα μὲ πολλοὺς ἰβρύτας καὶ πόρους συνέγραψε, καὶ κλωπίσας μὲ δύνάμιν λόγου κοί σοφίας εἰς ἕμνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δόξαν αἰωνίζουσαν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνισθέντων ἁγίων μαρτύρων τὰ μνημολόγια καὶ μαρτυρολόγια συνετάξατο κατὰ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν πάσις ἀπὸ αὐτοῦ τὸν ἁμαρτάντινον στέφανον ἐστέφη. (Τόμ. β'. σελ. 297.) περὶ τούτου γράφει καὶ ὁ Βελαρμίνος περὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων, καὶ ὁ Βερώνιος εἰς τὸ χρονικόν.

Θεοῦ, Τιμόθεον ὀνομαζόμενον, ἐζήσε μετ' αὐτοῦ χρόνους τρεῖς· ἔπειτα λαβὼν τὰς εὐχὰς αὐτοῦ κατέβη πάλιν εἰς τὸ χωρίον του, εἰς τὸ τὸ ὅποιον κατοικεῖ ὁ πεπλανημένος ἐκεῖνος λαὸς τῶν (εἰδωλολατρῶν) Ἑλλήνων. Εὐρίσκιον λοιπὸν αὐτοὺς ἑορτάζοντας τοὺς δαίμονας, ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν, καὶ συνέτριψεν ὅλα τὰ εἰδῶλα· διὸ καὶ συλληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐδάρη δυνατὰ. Ἐπειτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀπάμειαν τῆς Συρίας καὶ παρακαλέσας τὸν ἐπίσκοπον ὀνόματι Ὅσιον, ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν ἐξουσίαν νὰ κτίσῃ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας Τριάδος· ὅτε λοιπὸν ἤρχισε νὰ κτίζῃ τὸν ναὸν ἔμαθον τοῦτο οἱ ἐγγχωρίται του Ἕλληνες. Ὅθεν ὑπῆγον τὴν νύκτα καὶ μετὰ τὰ ξύλα ἀσπλάγχχνως αὐτὸν ἐθανάτωσαν. Καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ καὶ ΜΑΥΡΑ
ΡΑ ζίφει τελειοῦνται.

- Πλάνην ἀμαυροὶ Μαῦρα καρθεῖσα ζίφει,
- Χριστοῦ δὲ τμηθεὶς φῶς ὄρα Χριστοφόρος.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΑΡΣΗ καὶ*
ΑΡΤΕΜΟΝΟΣ.

- * • Ναρσῆς σὺν Ἀρτέμονι ἐκκοπεῖς ζίφει,
- Σὺν Ἀρτέμονι λαμβάνει καὶ τὰ στέφη.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν *ΙΩΑΝΝΗΣ*, ὁ διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας ὀνομασθεὶς *Κολοδός*, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- Ἰωάννην ἔκρυψε γῆς βραχὺς τόπος,
- Ὅς, κἂν βραχὺς τὸ σῶμα, τὴν πράξιν μέγας.¹

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ὄσιου τούτου Ἰωάννου ὄρα εἰς τὸν ναὸν Παράδεισον. Γράφει δὲ περὶ αὐτοῦ ὁ Εὐαγγελτικὸς (σελ. 203) ὅτι εἰδείξεν ἄκραν καὶ ἀδιάκριτον ὑπακοὴν εἰς τὸν γέροντά του. Διότι ὁ γέροντ, ὅστις ἦτο Θηβαῖος, λαβὼν ἐν ξύλον ξηρὸν, ἐφύτευσεν αὐτό· εἶτα ἐπρόσταξε τὸν Ἰωάννην νὰ ποτίζῃ αὐτὸ καθ' ἡμέραν μὲ ἕνα λαγύριον νερὸν, ἕως οὗ νὰ βλαστήσῃ καὶ νὰ κάμῃ καρπὸν. Τόσον δὲ μακρὰν ἦτο τὸ νερὸν ὥστε ἐχρειάζετο νὰ ὑπάγῃ τις τὸ βράδυ καὶ νὰ γυρίσῃ τὸ πρωί· ὅθεν ὁ μακάριος Ἰωάννης ἀδιακρίτως ὑπακούσας, ἐπότιζεν αὐτὸ χρόνους δλοκλήρους τρεῖς. Μετὰ δὲ τοῦ τρεῖς χρόνους, ὡ τοῦ θαύματος! ἐβλάστησε τὸ κατάξηρον ξύλον καὶ ἐκαρποφόρησε καρύδιαι. Λαβὼν δὲ τὸν καρπὸν ὁ γέροντ, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Σακήτης καὶ ἔπεν εἰς τοὺς ἀδελφούς· Λάβετε φάγετε ἀδελφοὶ καὶ πατέρες καρπὸν ὑπακοῆς. Εἰς δὲ τὴν σελ. 279 τοῦ αὐτοῦ ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ Ἰωάννης οὗτος εἶπε τὰ ἀξιωματικώτατα ταῦτα. Ἦτοι, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ φρόνη τοῦ Θεοῦ ὑπερέκειναι εἰς πᾶσι

Ὁ δὲ εἰς ΕΛΛΑΔΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Εἰ καὶ μετέστης Ἑλλάδι τοῦ βίου,
- » Πίναξ ἕμεινας ἀρετῶν τοῖς ἐν βίῳ.

* Οἱ δσιοι καὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν ΕΥΘΥΜΙΟΣ καὶ ΝΕΟΦΥΤΟΣ, οἱ κείτορες τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Δοχειαρίου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται. ¹

- † » Εὐθύμιον συνάμα τῷ Νεοφύτῳ,
- » Τιμῶ κτίσαντας τὴν Μονὴν ἀρχαγγέλων.

τῶν ἀρετῶν. Ὅθεν καὶ τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ ἡ ταπεινοφροσύνη πέρασεν· διότι ἠδύνατο εἰπεῖν ὅτι ἐπωλεῖτο ὅτι ἀδελφός τῶν πωλούντων εἰμί. Ἐπειδὴ δὲ σιωπῶν καὶ ταπεινούμενος ἐκωλήθη, διὰ τοῦτο ἡ ταπεινότης κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον καὶ ἀρχόντα εἰς Αἴγυπτον. Ὁ αὐτὸς εἶπε πάλιν· «Τὸ ἐλαφρὸν φορτίον ἀφήσαντες, ἦτοι τὸ νὰ μεμφώμεθα τὸν ἑαυτὸν μας, τὸ βαρὺ φορτίον βσταζόμεν, ἦτοι τὸ νὰ δικαιώσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας. Ὅθεν περὶ τῆς ταπεινώσεως τοῦ Ἰωάννου τούτου εἶπε τις τῶν πατέρων. Ὅτι· ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης διὰ τῆς ταπεινώσεως αὐτοῦ ἐκρέμασεν ὅλην τὴν Σκῆτιν ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ αὐτοῦ. Ὁ αὐτὸς δὲ Ἰωάννης ὁ Κολοδός εἶπεν· Ὁ χορταζόμενος καὶ λαλῶν μετὰ παιδίου, ἦδη ἐπόρνευσε τῷ λογισμῷ μετ' αὐτοῦ. (Ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων.)

¹ Τὸ Συναξάριον αὐτῶν ὄρα εἰς τὴν ξεχωριστὴν φυλλάδα τῶν τοῦ Ὁρους ἁγίων πατέρων. Ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθα ὁ λόγος ἐστὶ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Δοχειαρίου, λυπηρὸν μοι ἐφάνη νὰ σιωπήσω καὶ νὰ μὴ δώσω τὴν εἰρησιν εἰς πάντας τοὺς ὀρθοδόξους καὶ φιλοθεοτόκους χριστιανούς περὶ τῆς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ, εὐρισκομένης παλαιᾶς καὶ θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς ἐπιλεγομένης Γοργούπηκτου. Ὅθεν μετὰ συντομίας ἀναφέρομεν ἐδῶ τὰ περὶ αὐτῆς, ὡς καρύκειμα τῶν τῆς Θεοτόκου θερμῶν ἑραστῶν.

Εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς τραπέζης τῆς ἀνωτέρω μονῆς τοῦ Δοχειαρίου εὐρίσκειτο παλαιὰ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἐκείθεν διάβασαι, συνεχῶς διεβαίνεν ὁ τότε τραπεζάριος τοῦ μοναστηρίου, μάλιστα δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῆς νυκτὸς βσταζῶν εἰς τὰς χεῖρας ἀνημμένα δεξιὰ κατὰ τὸ ἔτος λοιπὸν αχμῆς (1646), διαβαίνων ἐκείθεν ὁ τραπεζάρης, ἔχων καὶ τὰ δεξιὰ εἰς τὰς χεῖρας του, ὦ τοῦ θαύματος! ἀκούει φωνὴν ἐξελοῦσαν ἀπὸ τῆν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ λέγουσαν· «Μὴ περᾶς ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μαυρίζεις τὸν τόπον μετ' αὐτὸν καπνόν. Ὁ δὲ τραπεζάρης νομίσας ὅτι ἀνθρώπος τις ἐφώνησε, κατεπρόνησε τὴν φωνὴν. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας πάλιν διαβαίνων ἐκείθεν μετὰ τὰ δεξιὰ, ἀκούει καὶ δευτέραν φωνὴν λέγουσαν· «Ὡ μοναχὲ ἀμόναχῃ, ἕως πότε δὲν παύεις καπνίζων τὴν ἐμὴν μορφήν καὶ μαυρίζων με ἀτίμως; καὶ ὁμοῦ μετ' αὐτὴν φωνὴν ἔλασεν ὁ τάλας τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἕμεινε τυφλός.

Ὅθεν αἰσθανοίς ὅτι ἐσφαλὲ πολλὰ διότι κατεπρόνησε τὴν πρώτην φωνὴν, κατεσκάμασε στασιδίον ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, παρακαλῶν μετὰ δακρύων τὴν Δέσποιναν τοῦ Παντός, νὰ συγχωρήσῃ αὐτῷ τὸ ἐξ ἀπροσεξίας ἀμάχημα, καὶ εἰς σημείον τῆς συγχωρήσεως νὰ χαρίσῃ αὐτῷ τὸ φῶς τῶν ὀ-

ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων προσεχθεῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων πέντε ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα, ΟΛΥΜΠΙΑ, ΡΟΔΙΩΝΟΣ, ΕΡΑΣΤΟΥ, ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΥ, καὶ ΚΟΥΡΑΤΟΥ.

Εἰς τὸν Ὀλυμπῶν.

- * » Λάμπας Ὀλυμπᾶς ἡλίου λαμπροῦ δίκην,
- » Ὀλυμπὸν ¹ οἰκεῖ σὺν ἀποστόλοις ἅμα.

Εἰς τὸν Ῥοδίωνα.

- * » Ῥόδον νοητὸν ὦν σαφῶς ὁ Ῥοδίων,
- » Ζεῖφει τρυγηθεῖς, πάλιν ἀνθεῖ ἐν Πόλῳ.

φθαλμῶν του· ὅπως βλέπων τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς, δοξάζῃ καὶ εὐχαριστῇ αὐτὴν πάντοτε. Ἴτε λοιπὸν ἡ φιλανθρωποτάτη βασιλισσα; εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς του, καὶ φωνεῖ πρὸς αὐτὸν λέγουσα· «Ἴδου ἀπὸ τῆς σήμερον χαρίζομαι σοὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν σου. Καὶ πρόσθε εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ περάσῃς ἀπ' αὐτοῦ με δεξιὰ, διότι ἐγὼ εἰμι ἡ Κυρία τῆς μονῆς ταύτης καὶ γ ο ρ γ ῶς (ἦτοι ταχέως) ὑ π α κ ο ῦ υ ἐκείνων, ὅσοι με ἐπικαλοῦνται καὶ δίδω εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ὅθεν ἔκτοτε ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν ἡ ἁγία αὕτη εἰκὼν, τὸ νὰ ἐπονομάζεται δηλαδὴ Γ ο ρ γ ο ῦ π ἡ κ ο ος.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ Γοργούπηκος ἐφάνη διὰ τῶν ἔργων ἡ θαυμαστὴ αὕτη εἰκὼν, γοργῶς καὶ ταχέως ὑπακούουσα ἐκείνων ὅσοι προστρέχουσιν αὐτῇ μετ' εὐλαθείας καὶ πίστεως, ἐνήργησε δὲ καὶ ὁλον ἐνεργεῖ πάμπολλα θαύματα ὄχι μόνον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθως καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ ὄρει ἀσκουμένους μοναχοὺς· ἀλλὰ καὶ ἔξω εἰς τὰς πόλεις καὶ χωρὶς, καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐτοῖς κατοικοῦντας χριστιανούς. Καὶ μάρτυρες τούτων ἡ Κούρσεβαις, ὁ Ἰσθορός, τὸ Γομάτον, τὸ Γκουδῶστι, ἡ Σιλίμωνος, ἡ Ζηγορά, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Βουλγαρία, αἱ Σέρραι, ἡ Θάσος καὶ ἄλλως, ἡ Ἀσία, καὶ ἡ Εὐρώπη. Εἰς τούτους δηλαδὴ τοὺς τόπους καὶ τὰς ἐπαρχίας ἰάτρευσε καὶ ἰατρεῖει ἡ θυματουργὸς εἰκὼν τῆς Γοργούπηκου διάφορους ἀσθενείας. Διότι τοὺς ἀτέκνου· εὐτέκνου· ποιεῖ, τὰς στεῖρας γυναῖκας πολυγόνους ἀποδοικνύει, τοὺς ἔχοντας τρικουγκουλα θεραπεύει, τοὺς κλέπτοντας τὰ ζένα πράγματα φανερόναι, τοὺς ἐν θαλάσῃ κινδυνεύοντας ἑλευθερόναι, τοὺς ὑπὸ τῶν κλεπτῶν αἰγματομισθόντας λυτρῶναι, τοὺς πάσχοντας ἀπὸ πονοκέφαλον καὶ κώφωσιν ὑγιεῖς ἀπεργάζεται, τοὺς καταδυναστευομένους ἀπὸ ἀγγαρίας ἀπαλλάττει, τοὺς παραλύτους ἀνορθοῖ, τὰς ἀκρίδας διώκει, τοὺς τυφλοὺς ὀμματάνει, καὶ τοὺς κινδυνεύοντας ἀπὸ θανατηφόρους ἀσθενείας ἀνιστᾷ καὶ ὑγιεῖς ἀποκαθίστησι. Καθὼς τὰ θαύματα ταῦτα εὐρίσκονται γεγραμμένα εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν τοῦ Δοχειαρίου μετὰ τὰς περιπτώσεις των.

¹ Ἦτοι τὸν οὐρανόν.

Εἰς τὸν Ἐραστον.

- * » Ἐρῶν Ἐραστός μανικῶς τοῦ Κυρίου,
- » Σύνεστιν αὐτῷ καὶ χαρὰν χαίρει ξένων.

Εἰς τὸν Σωσίπατρον.

- * » Ὁ Σωσίπατρος πατρικὴν δεῖξει σχέσιν,
- » Πολλοὺς προσῆξε τῷ Θεῷ σεσωσμένους.

Εἰς τὸν Κούαρτον.

- * » Ἄρτον Θεοῦ τὸν ζῶντα Κούαρτος θύων,
- » Καὶ τὴν ψυχὴν ἔθυσε λοιπὸν τῷ Λόγῳ.

Εἰς τοὺς πέντε ὁμοῦ. ¹

- » Πεντάδα μυστῶν τοῦ λόγου ὑμῶν λόγοις,
- » Λόγῳ βροτοῦς λύσαντας ἐξ ἀλογίας.
- † » Πεντὰς Ἀποστολῶν δεκάτη βίον ἐξεπέρυσεν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι εἶναι ἀπὸ τοῦς ἑβδομήκοντα, καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ὀλυμπᾶς, περὶ τοῦ ὁποῖου γράφει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ « Ἀσπάσασθε Ὀλυμπᾶν » (Ῥωμ. ις' 15.) καὶ ὁ Ῥοδίω, ² ἀκολουθοῦντες εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον καὶ οἱ δύο ἀπεκεφαλίσθησαν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀπὸ τὸν Νέρωνα τὸν βασιλεύσαντα ἐν ἔτει νδ' (54), ὁ δὲ Σωσίπατρος, περὶ τοῦ ὁποῖου γράφει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ « Ἀσπάζονται ὑμᾶς Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου » (Ῥωμ. ις' 21.) γενόμενος ἐπίσκοπος Ἰκονίου, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Ἐραστός, περὶ τοῦ ὁποῖου γράφει ὁ αὐτὸς Παῦλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ « Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως » (Ῥωμ. ις' 21.) ³ γενόμενος οἰκονόμος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας, καὶ μετὰ ταῦτα χρηματίσας ἐπίσκοπος Νεάδος (ἢ Πανεάδος) ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Κούαρτος, περὶ τοῦ ὁποῖου γράφει ὁ αὐτὸς Παῦλος « Ἀσπάζεται ὑμᾶς Κούαρτος ὁ ἀδελφός » (αὐτόθ.) ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς πόλεως

¹ Ἐν τοῖς Μηναίοις (ἔκδ. Κουτλουμ.) συμνημονεύεται καὶ ἕκτος ἀπόστολος, ὁ Ἰέρτιος. Σ. Ε.

² Τοῦτον ἢ τοῦ Παύλου πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ Ῥωδιῶνα, ἢ Ἡρωδιῶνα γράφει, καὶ οὐχὶ Ῥοδίωνα, διότι οὕτω λέγει ἀσπάσασθε Ἡρωδιῶνα τὸν συγγενῆ μου (Ῥωμ. ις' 14.) οὗτος ὁ Ἡρωδιῶν ἐορτάζεται καὶ χωριστὰ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὁδόνην Μαρτίου, ὅπου καὶ τὸ συναξάριόν του γράφεται ἰδιατέρως.

³ Ὁ δὲ Θεοφύλακτος οἰκονόμος τῆς πόλεως ἐξήγησε τὸν Ἐραστον οὐχὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τῆς Κορίνθου, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐστάλη εἰς Ῥώμην ἢ πρὸς Ῥωμαίους τοῦ Παύλου ἐπιστολῇ, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀσπάζεται τοὺς ἐν Ῥώμῃ ὁ Ἐραστός.

Βηρυτοῦ, καὶ πολλοὺς πειρασμοὺς διὰ τὴν εὐσέβειαν ὑπομείνας καὶ πολλοὺς Ἑλληνας ἐπιστρέψας πρὸς Κύριον, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ὈΡΕΣΤΟΥ.

- » Ἀθλητικῶν Ὁρέστα τῶν Ἰππασμάτων,
- » Νικητικὰ βραβεῖα πολλὰ προσδέχου.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σθ' (289), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ Τυάνων· ἐπειδὴ δὲ ὠμολόγει τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐκρατήθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν δέρεται μὲ ραβδία τόσοσ δυνατὰ, ὥστε ἐκόπησαν τὰ σπλάγγνα του καὶ ἐφαίνοντο ἀπ' ἐξω. Ἀφ' οὗ δὲ ἐδάρη, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· φυσῆσας δὲ ὁ μάρτυς τὰ εἰδῶλα, εὐθὺς κατέπεσον καὶ ἔγειναν ὡς κονιορτός· ἔπειτα παρεδόθη εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ἑπτὰ δ' ἡμέρας παρεστάθη εἰς τὸ κριτήριον τοῦ ἀνωτέρω ἡγεμόνος, καὶ ἐπειδὴ πάλιν ἠναγκάσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα καὶ δὲν ἐπέισθη, ἐτρυπήθη ἀπὸ τοὺς ἀστραγάλους μὲ καρφία μακρὰ, καὶ ἐδέθη μὲ ἀλύσους ἀπὸ ἐν ἄγριον ἄλογον, τὸ ὅποῖον διωκόμενον καὶ τρέχον μὲ βίαν πολλὴν ἕως εἰκοσι μιλιῶν διάστημα, ἔκαμε τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴν νὰ παραδώσῃ τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΘΕΟΣΤΗΡΙΚΤΟΣ ὁ ἐν Συμβόλοις ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Θεοστήρικτος τὸν Θεὸν στήσας βάσιν,
- ὄντος θεοστήρικτος ἔργοις ὠράθη. ¹

Μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΟΝΝΟΥ τοῦ κατηχήσατος τὴν ἁγίαν Πελαγίαν. ²

- * » Ὅλος γέμων ἦν γνώσεως Θεοῦ Νόννος,
- » Εἰς καλὸν εἰδῶς καὶ τὰ χεῖρονα τρέπειν.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΡΤΙΝΟΣ ὁ Ἐπίσκοπος ³ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

¹ Ὁ Θεοστήρικτος οὗτος, ὅσον ἀπὸ τὸ διστιχον, φαίνεται δεῖ εἶναι ὁ ἴδιος ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδομῆν του Φεβρουαρίου, διότι τὸ αὐτὸ διστιχον ἔχει καὶ ἐκεῖνος.

² Ταύτης ἡ μνήμη ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἡ. τοῦ Ὀκτωβρίου

³ Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ χειρογράφῳ συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου, ὁ Μαρτίνος οὗτος γράφεται Ἐπίσκοπος Ταρακίνης. Καὶ εἰ οὕτως ἔχει, περιττῶς γράφεται ἡ μνήμη τούτου δεῦ,

- » Βίου δασυῆς, πρὸ βραχέος τις ὁ δρόμος,
- » Τὸν πρὸς πάλιν Μαρτίνος ἔδραμε δρόμον.

Μήμη τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος ΜΙΛΟΥ Ἐπισκόπου τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ.

- » Ἐκτειναν ἐχθροὶ σὺν δυαί μύσταις Μίλον.¹
- » Σφαγῆ μὲν αὐτὸν, τοὺς δὲ μύστας τοῖς λίθοις²

Οὗτος ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Μίλος ἐγεννήθη εἰς ἓν χωρίον τῶν Περσῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη ἔμαθε τὰ ἱερά γράμματα· ἐνῶ δὲ ἐμελλε νὰ γίνῃ στρατιώτης τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ὅτε ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, ἐμπόδισεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τοιοῦτον ἐπιχείρημα μία φοβερὰ καὶ νυκτερινὴ ὄπτασις τὴν ὁποίαν εἶδεν. Ὅθεν ἀπὸ τότε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐπολιτεύετο μὲ παρθενίαν καὶ ἀσκήσιν, παρακαλῶν τὸν Θεὸν καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ ὑπὲρ ὄλου τοῦ γένους του· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν χρόνοι τινὲς, ἀφήσας τὴν πατρίδα του ἔγεινε μοναχός, καὶ κατοικήσας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ὁ προφήτης Δαυιδ εἶδε τὰς ὄπτασις, ὅτε ἦτον εἰς Βαβυλῶνα, ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Γεννάδιον² τὸν ὁμολογητὴν καὶ μάρτυρα γενόμενον. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκοπίασεν ὁ αἰοιδιμος, ἐλέγχων τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς, διότι παρενόμουν μὲ ἔργα καὶ μὲ λόγια, ἐδάρη καὶ ἐδιώχθη ἀπὸ αὐτοῦς. Ὅθεν γνωρίζων ὅτι ἔμενον ἀδιόρθωτοι προεκήρυξε τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμελλε νὰ ἔλθῃ ἐναντίον των, καὶ οὕτω ἀνεχώρησε· μετὰ δὲ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἦλθεν εἰς ἔργον ἢ πρόρρησίς του. Ἐπειδὴ δηλαδὴ οἱ ἄρχοντες τῆς ἐπισκοπῆς του περιέπασον εἰς μέγα σφάλμα ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἀπέστειλε στρατιώτας μὲ τριακοσίους ἐλέφαντας· καὶ τὴν μὲν πόλιν τῆς ἐπισκοπῆς κατέστρεψε, τοὺς δὲ πολίτας αὐτῆς ἐθανάτωσεν ἐν μαχαίρα. Τότε ὁ ἅγιος ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εὔρεν Ἀμμώνιον τὸν μαθητὴν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, καὶ ποιήσας ἐκεῖ χρόνους δύο, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Περσίαν. Γυρίζων δὲ ὑπῆγεν εἰς ἓνα μοναχὸν κατοικοῦντα

ἐντὸς σπηλαίου· βλέπων δὲ ἅπα ἐμβόηκεν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἐκείνου δράκων, ὅστις εἶχε τριακοντα δύο πηχῶν μήκος, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἔφθασεν, ὦ δράκων, εἰς σὲ ἡ ὀργὴ τοῦ Κυρίου. Καὶ σφραγίσαντος αὐτὸν τοῦ Ἁγίου μὲ τὸν ἴσκιον τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ ἐμφυσήσαντος εἰς αὐτὰν, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς διερράγη ὁ δράκων καὶ ἐνεκρώθη.

Μεταβαίνων δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἔκτισεν ἐκεῖ Ἐκκλησίαν, εἰς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἀπειθήσαντος λαοῦ του καὶ μὲ πικρὸν θάνατον ὑπὸ τοῦ βασιλέως θανατωθέντος· ἀφ' οὗ δὲ διέτριψεν ἐκεῖ καιρὸν πολὺν, ὑπῆγεν εἰς πόλιν καλουμένην Κτησιφῶντα, κατὰ τὴν ὁποίαν εὐρῶν Σύνοδον Ἐπισκόπων συνηθρισμένην, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῆς ἐλέγχων τὸν Ἐπίσκοπον ἐκεῖνον ἐναντίον τοῦ ὁποῖου ἡ Σύνοδος ἔγεινε· ὁ δὲ Ἐπίσκοπος ἐκεῖνος ἐξητυτέλιξε καὶ ἐνέπαιζε τὸν ἅγιον, καυχώμενος εἰς τὰ προβλήματα καὶ εἰς τὴν σοφίαν του. Πρὸς τοῦτον ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος. «ἐπειδὴ ἀδιόρθωτος μένεις, ἀλαζονευόμενος ἐναντίον τῶν τοῦ Κυρίου μου Ἀρχιερέων, τοὺς ὁποῖους συνήθροισε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, διατοῦτο τώρα ἔφθασεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἰς σὲ, ὅστις ἰδοὺ ὅτι σὲ καθιστᾷ ἡμίξηρον εἰς χρόνους πολλούς, ἵνα διὰ μέσου τῆς ἀσθενείας σου ταύτης σωφρονισθῶσιν οἱ λοιποὶ καὶ διορθωθῶσιν. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον τοῦ ἁγίου ἔπεσε κεραυνὸς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν ἡμίξηρον. Καὶ οὕτως ἔμεινε δώδεκα ὀλοκλήρους χρόνους, καὶ ὕστερον ἐτελεύτησεν.

Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἅγιος ὑπῆγεν εἰς ἄλλην πόλιν, τῆς ὁποίας ὁ ἐξουσιαστὴς ἐπασχεν ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν εἰς διάστημα χρόνων δύο· ὅθεν ἐκεῖνος μαθὼν τὴν παρουσίαν τοῦ ἁγίου, ἐμήνυσε εἰς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ὡς ἀσθενῆ, καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐχὴν του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀποσταλεὶς ἄνθρωπος ἐβίαζε τὸν ἅγιον νὰ ὑπάγῃ ταχέως, ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος, ὑπαγε καὶ εἰπέ μὲ μεγάλην φωνὴν εἰς τὸν ἀσθενῆ, ὅστις σὲ ἔστειλε «ταῦτα σοὶ μηνύει ὁ Ἐπίσκοπος» ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον κηρύττω ἐγὼ ὁ εὐτελής καὶ ἀνάξιος, ἀπόρριψον ἀπὸ σοῦ πᾶσαν ἀσθενεῖαν ἣτι σὲ ἐνοχλεῖ, καὶ περιζώσας τὴν μέσην σου, ἐλθέ μὲ τοὺς ἰδίους σου πόδας περιπατῶν, διὰ νὰ σὲ ἴδω. Ὁ δὲ ἀπεσταλμένος γυρίζων, εὐθὺς ἅμα εἶπε ταῦτα τὰ λόγια, ὦ τοῦ θαύματος! ἀνέλαθεν ὁ ἄρχων, καὶ τόσοσιν ἔδυνα-

καθὼς αὐτὸς ἐφορᾶται κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ παρόντος καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ ἐκεῖ γράφεται. Τὸ δίστιχον ὁμοῦ τοῦτου εἶναι διάφορον ἀπὸ τὸ ἐκεῖνου.

¹ Ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται ὁστος, Μίλης ἐν δὲ τῷ Παρθαζέτω τῶν πατέρων γράφεται Μιλίτος, ὡς βρῆθησεται.

² Εἰς τὴν ὑπὸ Νουοδήμου πρώτην ἔκδοσιν γράφεται Γέδιος καὶ λέθω Ἰωάννης, ὅστις καὶ ἐν τοῖς Μηναιοῖς καὶ ἐν τῷ πάλαιῳ Συναξαριστῇ ἀπαινοῦμαι Γεννάδιος. Σ. Ε.

μάθη, ὥστε δὲν ἔμεινε πλέον εἰς αὐτὸν κἀνὲν λείψανον ἢ σημεῖον ἀσθενείας· ὅθεν ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγε πρὸς τὸν ἅγιον βασιλέων μετὸς ἰδίου αὐτοῦ πόδας. Ρίψας λοιπὸν ἐαυτὸν εἰς τὰ τίμια ἴχνη τοῦ ἁγίου καὶ πιάσας τοὺς πόδας του μετὰ τὰς δύο του χεῖρας κατεφίλει αὐτοὺς κυλιόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ τὸν Θεὸν εὐχαρίστει καὶ ἐδόξαζε τὸν οὕτως αὐτὸν δοξάσαντα. Τοῦτο τὸ παράδοξον θαῦμα τοῦ ἁγίου πολλοὺς ἀπίστους ἔφερεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν.

Ἐκεῖ εὐρισκόμενος ὁ ἅγιος ἐδίωξε πολλοὺς δαίμονας ἀπὸ τῶν πάσχοντα, καὶ μίαν γυναῖκα κλινήρη οὖσαν καὶ παράλυτον χρόνως ἐννέα πιάσας ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἐσήκωσεν ὑγιῆ, καὶ ἓνα ἄνθρωπον ἀδίκως κατ' ἄλλου φερόμενον, καὶ τὴν ἀδικίαν βεβαιόνοντα καταφρονητικῶς μετ' ὄρκον, τοῦτον, λέγω, ἐπειδὴ κατεφρόνει καὶ δὲν ἤκουε τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου τὸν ἔκαμε διὰ προσευχῆς του νὰ λάβῃ εἰς ὄλον τὸ σῶμά του τὴν λέπραν τοῦ Γιεζέι, εἰς διόρθωσιν καὶ ἄλλων πολλῶν. Ὡστε ἐκ τούτου ὄχι ὀλίγον πλῆθος τῆς πόλεως ἐκείνης ἐπρόσβρεξεν εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἐζήτησε νὰ δεχθῇ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαύματα εἰς διαφόρους τόπους ἐποίησεν οὗτος ὁ ἅγιος, τῶν ὁποίων τὴν φήμην ἀκούσας ὁ ἄρχων Βασιλίσκος ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον, καὶ παραστήσας αὐτὸν καὶ τοὺς δύο του μαθητὰς ἐμπροσθέν του, ἐπειδὴ εἶδε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν αὐτῶν εἰλικρινῆ καὶ ἀσάλευτον, πολλὰς βασάνους καὶ τιμωρίας ἐδειξεν εἰς αὐτοὺς ὁ ἀπάνθρωπος. Ἐπειτα ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐγύμνωσε τὴν σπάθην ὁ ἴδιος καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὸ στήθος τὸν ἅγιον· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως συμφωνῶν μετὰ τὸν ἀδελφόν του, ἐκτύπησε καὶ ἐκεῖνος τὸν ἅγιον εἰς τὴν καρδίαν¹ ὁ δὲ τοῦ Κυ-

¹ Σημίωσαι ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν χειρόγραφον Παράδεισον τῶν πατέρων μετὰ τινὰ ὁμοίαν παραλλαγὴν, διότι ἐκεῖ γράφεται Μιλίσκος ὁ ἅγιος οὗτος, ὅστις ἔκατοικε μετὰ δύο μαθητὰς του εἰς τὰ ὄρια τῆς Περσίας. Μίαν φοράν δὲ ἐκβῆκαν εἰς τὸ κρηθίον οἱ δύο υἱοὶ τοῦ βασιλέως· ὅθεν ἐστήσαν δίκτυα καὶ σχοινία μακρὰν ἕως τεσσαράκοντα μιλία, ἔνα δὲ, τὴν ζῶον πιασθῆ εἰς αὐτὰ κτυπήσωσιν αὐτὸ καὶ θανατώσωσι μετ' ἀπόντια. Ἐβρίθῃ δὲ ὁ γέροντος οὗτος Μιλίος μετὰ τοὺς δύο μαθητὰς του μετὰ εἰς τὰ δίκτυα. Βλέποντες δὲ αὐτὸν οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως γεμάτον ἀπὸ τρίχας καὶ ἄγριον, ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπον αὐτῶν· Εἰπέ εἰς ἡμᾶς, ἄνθρωπος εἶσαι, ἢ πνεῦμα; ἀπεκρίθη δὲ αὐταῖς ὁ ὁσίων· Ἄνθρωπος εἶμαι ἁμαρτωλὸς καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον διὰ νὰ κλιώσω τὰς ἁμαρτίας

αὐτοῦ Ἐπίσκοπος καὶ ἀθλητῆς, ζώντατος ἀκόμη ὢν εἶπε πρὸς αὐτοὺς· ἐπειδὴ σεῖς ἐσυμφωνήσατε καὶ οἱ δύο νὰ θανατώσετε ἐμὲ ἐνῶ εἶμαι ἀναίτιος, διὰ τοῦτο αὐριον εἰς τὴν ἰδίαν ὥραν θέλει χυθῆ καὶ τῶν δύο τὸ αἷμά σας ἀπὸ τὰς ἰδίας χεῖράς σας· ἤτοι θέλετε φονευθῆ ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ ἡ μήτηρ σας θέλει γένη ἄτεκνος. Ταῦτα δὲ εἰπὼν παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τοὺς δὲ δύο μαθητὰς τοῦ ἁγίου ἀναβιβάσας ὁ ὁσίων Βασιλίσκος εἰς δύο βουνὰ τοὺς ἔχωσεν ἐκεῖ μετὰ τὰς πέτρας.

Κατὰ τὴν ἐρχομένην λοιπὸν ἡμέραν ἐξεληθὼν ὁ ἀσεβὴς Βασιλίσκος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του διὰ νὰ κυνηγήσωσιν, ἀψηφούντες ὀλοτελεῶς τὴν πρόρρησιν τοῦ ἁγίου, διότι ἐνόμισαν αὐτὴν φλυαρίαν· εὐρόντες δὲ μίαν ἐλαφὸν καὶ καταφθάσαντες αὐτὴν καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ μόνοι, ἐστάθησαν ἀντικρὺ ὁ εἰς ἀδελφὸς ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τῆς ἐλάφου καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ ἕτερον καὶ ἐκτύπησαν καὶ οἱ δύο τὰς λόγγας διὰ νὰ τὴν θανατώσωσιν, ἀλλ' αἱ λόγγαι φερόμεναι μετ' ὄρμην ἐνεπήχθησαν μέσα εἰς τὰς καρδίας τῶν δύο, ἡ μία εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἐνός, καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλου. Καὶ οὕτω βιαιῶς ἀπορριψάντες τὰς ψυχὰς των, ἐθανατώθησαν καὶ οἱ δύο· τὰ δὲ λείψανα τοῦ ἁγίου Μίλου καὶ τῶν μαθητῶν των ἐνεταφιάσθησαν ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς καὶ ζῶσι παντοτεινῶς καὶ πρεσβεύουσιν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἅγιος Μάρτυς ΚΑΛΛΙΩΠΙΟΣ ζῆγει τελευτᾶται.

μου, καὶ προσκυνῶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ βασιλέως εἶπον αὐτῶν· ἄλλος Θεὸς δὲν εἶναι ἐκτὸς τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ πυρός, διὰ τοῦτο ἔλθε καὶ θυσίασον εἰς αὐτὰ· ὁ ὅστις ἀπεκρίθη· σεῖς κληθῆσθε, διότι αὐτὰ εἶναι κτίσματα καὶ ὄχι Θεός· ὅθεν οὐκ παρακαλῶ νὰ γυρίσητε καὶ νὰ προσκυνήσητε τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ὅστις ἐκτίσεν ταῦτα πάντα. Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον· τὸν κατακρηθέντα καὶ σταυρωθέντα λέγεις Θεὸν ἀληθινόν; Ὁ ὅστις εἶπε· καὶ τὸν σταυρωθέντα τὴν ἰδικὴν μου ἁμαρτίαν καὶ θανατώσαντα τὸν θάνατον, αὐτὸν λέγω Θεὸν ἀληθινόν. Οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πολλὰ βασανίσαντες αὐτὸν καὶ τοὺς δύο μαθητὰς του, ἠνάγκαζον αὐτοὺς νὰ θυσιάσωσι. Καὶ τοὺς μὲν δύο μαθητὰς του πολλὰ βασανίσαντες, ἐθανάτωσαν· τὸν δὲ γέροντα εἰς πολλὰς ἡμέρας βασανίσαντες, τελευταῖον ἔστησαν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ βέψαντες βάλῃ ὁ εἰς ἀπὸ τὸ ἐμπροσθεν μέρος, καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ ὀπίσθεν, τὸν ἐθανάτωσαν. Τότε λοιπὸν εἶπον εἰς αὐτοὺς ἐν ᾧ καιρῶν ἐτοξεύετο τὴν ἀνωτέρω πρόρρησιν τοῦ ἁγίου τούτου.

- » Ξίφει τράχηλον Κελλιόπιε κλίνας,
- » Κάλλος θεωρείς ἀκλινῶς Θεοῦ Λόγου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΡΟΣ¹ ξίφει τελειούται.

- » Ἰπῆρξεν ἡμῖν ἡ κεφαλὴ σου Νίρε,
- » Θεία κεφαλὴ μάρτυρος διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΩΡΙΩΝ, ζῶν ἐμβληθεὶς τῆ γῆ, τελειούται.

- » Κἄν ζῶν ἐβλήθη μάρτυς εἰς γῆν Ὀρίων,
- » Ἰπῆρ τὸν ὠρίωνα λάμπει τοῦ πύλου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΜΗΝΑ τοῦ ἐν τῷ Κοτυαεῖῳ.

- » Αἴγυπτος ὄντως εἰ τέκοι τίκτει, μέγα²
- » Τμηθεὶς ἀληθὲς τοῦτο Μηνᾶς δεικνύει.
- » Μηνᾶς ἑνδεκάτη ξίφος ἔτλη γηθόσυνος κῆρ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), εὐρισκόμενος μετὰ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα εἰς τὰ Νούμερα¹ τὰ ὀνομαζόμενα Ῥουταλικά, ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα Ἀργυρίσκον, ἐν τῷ Κοτυαεῖῳ Φρυγίας Σαλουταρίας, (τὸ ὅποιον τώρα τουρκιστὶ ὀνομάζεται Κιουτάι). Οὗτος λοιπὸν εὐσεβέστατος ὢν, δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων νὰ παρρησιάζεται εἰς τὸν κόσμον ὅθεν ἀνέβη εἰς τὸ βουνὸν διὰ νὰ καθάρισῃ ἑαυτὸν μετὰ νηστείας καὶ προσευχάς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐστόμωσε καὶ ἐδυνάμωσε τὴν καρδίαν του μετὰ τὸν ἔνθεον ζῆλον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἤναψε τὴν ψυχὴν του ἀπὸ τὴν θεῖαν ἀγάπην, κατέβη ἀπὸ τὸ βουνὸν, καὶ σταθεὶς ἀναμέσον εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας, ἀνεκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Ὅθεν ἔδειραν αὐτὸν καὶ μετὰ τρίχινά πανία κατεξέσχισαν τὰς σάρκας του εἶτα ἔκαυσαν αὐτὸν μετὰ φωτίαν, καὶ ἐπάνω εἰς τριβόλους ἀσπλάγχχνως τὸν ἔσυραν, ὥστε κατεφθάρη ὅλον τὸ σῶμά του, τελευταῖον δὲ ἀπέκοψαν μετὰ τὴν σπάθην τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἐλαβε δὲ χάριν παρὰ Κυρίου ὁ ἅγιος νὰ κάμνῃ ἐξαισια θαύματα καὶ νὰ βοηθῇ τοὺς ἐν ἀνάγκαις εὐρισκομένους, ἀπὸ τὰ ὅποια θαύματα εἶναι τὰ κάτωθεν ῥηθησόμενα.

Μίαν φορὰν ἀπελθὼν εἰς χριστιανὸς νὰ προ-

σευχηθῆ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου τούτου Μηνᾶ, κατέλυσε εἰς ἓν ξενοδοχεῖον· ὁ δὲ οἰκὸκύριος τοῦ ξενοδοχείου γνωρίσας ὅτι ὁ ξενοδοχθεὶς εἶχε χρήματα εἰς τὸν κόλπον του, ἐσηκώθη κατὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐφόνευσε αὐτὸν· εἶτα κατακόψας ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος του, ἔβαλεν αὐτὰ ἐντὸς σπυρίδος (ζιμπιλίου) καὶ τὰ ἐκρέμασε προσμένων νὰ ἐξημερώσῃ. Ἐνῶ λοιπὸν ὁ φονεὺς ἦτον εἰς ἀγῶνα καὶ μέριμναν, πῶς καὶ ποῦ καὶ πότε νὰ ὑπάγῃ νὰ κρύψῃ τὰ μέλη τοῦ φονευθέντος, διὰ νὰ μὴ τὸν καταλάβῃ τις, ἰδοὺ φαίνεται εἰς αὐτὸν ὁ ἅγιος Μηνᾶς ἐφιππος ὡς στρατιώτης, καὶ τὸν ἐξέταξε τί ἐγείνεν ὁ ἐκεῖ καταλύσας ξένος· ὁ δὲ φονεὺς ἐβεβαίονεν ὅτι δὲν ἠξέουρι τίποτε. Τότε ὁ ἅγιος καταβάς ἀπὸ τὸν ἵππον, ἐμβήκεν εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς οἰκίας, καὶ εὐρῶν τὴν σπυρίδα καὶ καταβιβάσας αὐτὴν, βλέπει τὸν φονέα μετὰ φοβερόν καὶ ἀγριὸν βλέμμα, καὶ, ποῖος εἶναι, λέγει, οὗτος; ὁ δὲ φονεὺς ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ γενόμενος ἄφωνος καὶ ὡς ἂν ἐκστατικὸς, ἔρριπεν ἑαυτὸν πτώμα ἐλεινὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἅγιος συναρμόσας ὅλα τὰ μέλη τοῦ φονευθέντος καὶ προσευχηθεὶς, ἀνέστησε τὸν νεκρὸν καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· δός δόξαν εἰς τὸν Θεόν. Ὁ δὲ νεκρὸς ἀναστῆθεὶς ὡς ἀπὸ ὕπνου καὶ στοχασθεὶς ἐκεῖνα ὅσα ἔπαθεν ἀπὸ τὸν ξενοδόχον καὶ πῶς ἀνεζώθη πάλιν, ἐδόξασε τὸν Θεόν, καὶ εὐχαρίστει καὶ προσεκύνει τὸν φαινόμενον στρατιώτην, ὅστις τὸν ἀνέστησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ φονεὺς ἐσηκώθη ἐπάνω, ἐπήρην ὁ ἅγιος ἀπὸ αὐτὸν τὰ χρήματα καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν ἀναστηθέντα ἄνθρωπον, λέγων αὐτῷ ὑπαγε, ἀδελφέ, εἰς τὴν ὁδὸν σου. Εἰς δὲ τὸν φονέα γυρίσας, ἔδειρεν αὐτόν, καθὼς τοῦ ἔπρεπεν· εἶτα νουθετήσας αὐτόν καὶ πρὸς τοῦτοις συγχωρήσας τὸ σφάλμα του καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ προσευχηθεὶς, ἵππευσε πάλιν καὶ ἐγείνεν ἄφαντος.

Ἄλλος δὲ πάλιν χριστιανὸς πλούσιος ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ εἰς τὸν ἅγιον ἓνα δίσκον ἀργυροῦν, πορευθεὶς δὲ εἰς τὸν χρυσοχόον, εἶπεν εἰς αὐτόν νὰ κατασκευάσῃ δύο δίσκους καὶ νὰ γράψῃ ἐπάνω μὲν εἰς τὸν ἓνα τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἐπάνω δὲ εἰς τὸν ἄλλον τὸ ὄνομα τὸ ἐδικόν του. Ἀφ' οὗ δὲ κατασκεύασε καὶ τοὺς δύο, ἐπειδὴ ὁ δίσκος τοῦ ἁγίου ἐφαίνετο λαμπρότερος καὶ χαριέστερος, ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος ἐκράτησε διὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ τὸν δίσκον τοῦ ἁγίου, χωρὶς νὰ ψηφῆσῃ τὴν ἐπιγραφὴν ἣν εἶχε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου. Ἐτυχε δὲ νὰ κάμῃ ταξείδιον εἰς τὴν θάλασσαν· ἐνῶ λοιπὸν ἐδείπνει, ἔφερσεν

¹ Ὄνομα στρατικῶν ταγμάτων. Σ. Ε.

ὁ δοῦλος εἰς τὴν τράπεζαν τὸν δίσκον τοῦ ἀγίου γεμάτον ἀπὸ φαγητά· ὁ δὲ ἀνάσθητος ἐκείνος καὶ ἀνευλαβῆς χριστιανὸς ἔτρωγεν ἀπὸ τὰ φαγητὰ τοῦ δίσκου χωρὶς κάμμίαν συστολὴν καὶ εὐλάβειαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐσηκώθη ἡ τράπεζα ἐπῆρεν ὁ δοῦλος τὸν δίσκον διὰ νὰ πλύνῃ αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ δίσκος παρασυρεῖς, δὲν ἤξεύρω πῶς, ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δούλου, ἔπεσεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης· ὁ δὲ δοῦλος σύντρομος γενόμενος καὶ πολλὰ φοβηθεὶς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ὄλος καταναρκωθεὶς καὶ χαυνωθεὶς, ἔπεσε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν θάλασσαν.

Τούτῳ δὲ βλέπων ὁ αὐθέντης του ἐλεεινολογούμενος ἔλεγεν, ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ τὸν ἄθλιον! διότι ἐπιθυμήσας τὸν δίσκον τοῦ ἀγίου, ἰδοὺ μετὰ τοῦ δίσκου ἔχασα καὶ τὸν δεῦλόν μου. Ἀλλὰ εἰς σέ, Κύριε Θεέ μου, ὑπόσχομαι, ὅτι ἂν εὕρω μόνον τὸ λείψανον τοῦ δούλου μου, θέλω δώσει εἰς τὸν μάρτυρά σου ἅγιον Μηνᾶν μετὰ τοῦ ἄλλου τούτου δίσκου, καὶ τὴν τιμὴν ἣν εἶχεν ὁ καταβυθισθεὶς τοῦ ἀγίου δίσκος. Ὅθεν ἐξελθὼν ἀπὸ τὸ πλοιάριον ἐβλεπεν εἰς τὴν παραθαλασσίαν, προσμένωνν καὶ ἐλπίζων νὰ ἰδῇ τὸ ζητούμενον νεκρὸν σῶμα τοῦ δούλου του. Ἐνῶ λοιπὸν ἐπρόσεχεν ἐπιμελῶς, ὡ τοῦ θαύματος! βλέπει τὸν δεῦλόν του ζωντανόν, ὅτι ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν θάλασσαν κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὸν τοῦ ἀγίου δίσκον· βλέπων δὲ αὐτὸν ἐξεπλάγη ὅθεν ἔκραξε μὲ μεγάλην φωνὴν, τὸ θαῦμα τοῦ ἀγίου κηρύττων. Οἱ δὲ ὄντες ἐν τῷ πλοίῳ ἐξήλθον ὄλοι ἐξω καὶ βλέποντες τὸν δεῦλον κρατοῦντα εἰς τὰς χεῖρας τὸν δίσκον ἐθαύμαζον πολλὰ καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· ἠρώτησαν δὲ αὐτὸν μὲ τί τρόπον ἐλυτρώθη ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ δοῦλος διηγῆθη λέγων, ὅτι εὐθὺς ἅμα ἔπεσα εἰς τὴν θάλασσαν, ἦλθεν ἀνθρωπὸς τις ὠραῖος ὁμοῦ καὶ ἄλλοι δύο καὶ μὲ ἐπίασαν, καὶ περιπατήσαντες μετ' ἐμοῦ χθὲς καὶ σήμερον, ἦλθον ἐως ἐδῶ. Ὅθεν διεφημίσθη τὸ θαῦμα τοῦτο πανταχοῦ, καὶ ἔνεκεν τούτου μεγαλύνεται ἕως τῆς σήμερον ὁ Χριστός, ὁ οὕτω δοξάζων τοὺς ἁγίους του.

Καὶ μία δὲ γυνὴ ἐρχομένη εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου ἐβιάσθη καθ' ὁδὸν ἀπὸ ἑνα εἰς αἰσχροὺς πράξιν· ὅθεν ἐπεκαλέσθη τὸν ἅγιον νὰ τῇ βοηθήσῃ· ὁ δὲ ἅγιος δὲν παρέβλεψεν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐφύλαξε καθαρὰν καὶ ἀμόλυντον καὶ τὸν βιαστὴν ἐπόμπευσε καὶ ἐθεάτρισε μὲ τοιοῦτον τρόπον. Ὁ βιαστὴς δηλαδὴ ἐκεῖνος δέσας τὸ ἄλογόν του εἰς τὸν πόδα του, ἐβίαζε

τὴν γυναῖκα· τὸ δὲ ἄλογον ἠγγρώθη ἐναντίον τοῦ αὐθέντου του, ὥστε ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἄτοπον πράξιν αὐτὸν ἐμπόδισεν, ἀλλὰ καὶ ἔσυρεν αὐτὸν κατὰ γῆς καὶ δὲν ἐστάθη εἰμὴ ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου· ἐκεῖ δὲ μὲ πολλὰς καὶ μεγάλας φωνὰς ἐχρεμέτισεν. Ὅθεν ἔκαμε πολλοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐξέλθωσιν ἐξω διὰ νὰ ἰδοῦν, διότι ἔτυχε τότε νὰ ᾄῃαι ἑορτὴ ὅθεν ἔτρεχεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου πλῆθος πολὺ Χριστιανῶν. Ὁ δὲ δυστυχὴς ἐκεῖνος βλέπων ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τὴν συνάθροισιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὅτι ὁ ἵππος ἠγγρίνετο κατ' αὐτοῦ περισσότερον καὶ ὅτι δὲν ἐβοηθεῖτο ἀπὸ κανένα, ἐφοβήθη μήπως πάθῃ ἀπὸ τὸν ἵππον κανὲν κακὸν μεγαλήτερον. Ὅθεν ἐξωμολογήθη χωρὶς ἐντροπῆν ἐμπροσθεν εἰς ὄλους τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ εὐθὺς ἐστάθη ὁ ἵππος μὲ ἡμερότητα. Λύσας λοιπὸν τὸν πόδα του ἀπὸ τὸν ἵππον, ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου, καὶ προσπεσὼν εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα του παρεκάλει αὐτὸν, νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ λάβῃ ἄλλοτε τοιοῦτον ἢ ἄλλον πειρασμόν.

Ἄλλοτε ἐπρόσμεναν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου εἰς χωλὸς καὶ μία γυνὴ βωβὴ μετ' ἄλλων πολλῶν ἀσθενῶν, διὰ νὰ λάβωσιν ἰατροῦσαν ἀπὸ τὸν ἅγιον· κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἐνῶ ὄλοι οἱ ἀσθενεῖς ἐκοιμῶντο φαίνεται ὁ ἅγιος εἰς τὸν χωλὸν καὶ τῷ λέγει· τῶρα ὅτε εἶναι ἡσυχία ὑπαγε καὶ κράτησον τὸ ἐπανωφόριον τῆς βωβῆς γυναικὸς, καὶ θέλεις ἰατρευθῆ. Ἀπελθόντος δὲ τοῦ χωλοῦ καὶ πιάσαντος τὸ ἐπανωφόριον τῆς βωβῆς, εὐθὺς ἐκεῖνη ταραχθεῖσα ἐφώνησε, κατηγοροῦσα τάχα τὸν χωλόν, καὶ μὲ τὸν νόστιμον τρόπον τοῦτον ἐλύθη ἡ γλῶσσά της· ὁ δὲ χωλὸς πάλιν ἐντραπεῖς ἀπὸ τὰ λόγια τῆς βωβῆς, εὐθὺς ἐσηκώθη εἰς τοὺς πόδας καὶ ἤρχισε νὰ φεύγῃ. Γνωρίζαντες δὲ καὶ οἱ δύο τὸ εἰς αὐτοὺς γενόμενον χαριέστατον θαῦμα παρὰ τοῦ ἀγίου, ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

Εἰς ἑβραῖος ἔχων φίλον ἕνα χριστιανόν, πολλάκις ἐνεμπιστεύετο καὶ ἀφινεν εἰς αὐτὸν χρήματα ἱκανά, ὅταν ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ εἰς τόπον μακρινόν. Εἰς τοῦτον λοιπὸν ἀφῆκε μίαν φορὰν παρακαταθήκην ἐν βαλάντιον μὲ πεντάκοσια νομίσματα, ὁ δὲ χριστιανὸς ἔβαλε βουλήν νὰ ἀρνηθῇ τὴν παρακαταθήκην αὐτὴν τοῦ ἑβραίου, τὸ ὅποιον καὶ ἐποίησε διὰ τοῦ ἔργου. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν ὁ ἑβραῖος, ἐζήτησε τὰ χρήματά του, καθὼς εἶχε συνήθειαν, ὁ δὲ χριστιανὸς δὲν ἐδίδε ταῦτα εἰς αὐτὸν λέγων· σὺ δὲν ἀφῆσες τίποτε εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν φορὰν ταύτην, καὶ τί ζητεῖς ἀπ' ἐμοῦ; ὁ δὲ ἑβραῖος ἀνεπί-

σως ἀκούσας τοῦτο ἄλλος ἢ ἄλλου ἐγει-
νεν, ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, λέγει πρὸς τὸν χρι-
στιανόν· Ἄλλο δὲν θέλει γίνῃ, παρὰ ὄρκος νὰ
διαλύσῃ τὴν ἀμφιβολίαν ταύτην, ἐπειδὴ καὶ
δὲν ἦτο κανεὶς μάρτυς παρὼν ὅτε παρέδωκά
σοι τὰ χρήματά μου, ἐπειδὴ εἶχον εἰς σὲ πλη-
ροφορίαν ὅτι εἶσαι πιστὸς καὶ ἀληθὴς ἄνθρω-
πος· ὅθεν ἐζήτηε ὁ ἑβραῖος νὰ ἀποδειχθῇ διὰ
μέσου τοῦ ἁγίου Μηνᾶ ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἀλη-
θεύει.

Ἐπῆγον λοιπὸν καὶ οἱ δύο συμφώνως εἰς
τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Μηνᾶ, καὶ παρευθὺς ὁ χρι-
στιανὸς χωρὶς ἀργοπορίαν ἔκαμεν ὄρκον καὶ
ἐβεβαίωσε τὴν ἀρνήσιν τῆς παρακαταθήκης·
ἀπ' οὗ δὲ ὁ ὄρκος ἐτελείωσε, ἐξήλθον καὶ οἱ
δύο ἀπὸ τὸν ναὸν καὶ ἵππευσαν, ὁ δὲ ἵππος
τοῦ χριστιανοῦ ἠτάκτει καὶ ἠγρίευσεν ἐναντίον
τοῦ αὐθέντου του, καὶ δαγκάνων τὸν χαλινὸν
ἐφοβέριζεν ὅτι θέλει προξενήσῃ εἰς τὸν ἀνα-
βάτην του πικρὸν θάνατον. Καὶ κατὰ μὲν τὸ
παρὸν ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, πλὴν δὲν
τὸν ἔβλαψεν εἰς τὸ σῶμα· ἐχάθη δὲ μόνον τὸ
μανδῆλιόν του ὁμοῦ μετ' ὁ κλειδίον καὶ τὴν
χρυσὴν σφραγίδά του. Ἐπειτα πάλιν ἵππεύ-
σας ἐπορεύετο μετὰ τοῦ Ἑβραίου, ὁ ὁποῖος μὴ
ὑποφέρων τὴν ζῆμίαν, ἐλυπεῖτο πολλὰ εἰς τὸν
δρόμον καὶ ἀνεστέναζεν ἀπὸ βάθους καρδίας·
τότε ὁ χριστιανὸς λέγει πρὸς τὸν Ἑβραῖον·
Ἐπειδὴ ὁ τόπος οὗτος, ὦ φίλε, εἶναι ἐπιτή-
δειος, ἄς καταβῶμεν ἀπὸ τὰ ἄλογα, καὶ ἄς
φάγωμεν ψωμίον. Ὅτε δὲ ἤρχισαν νὰ τρώγω-
σιν, ἰδοὺ μετὰ ὀλίγον βλέπει ὁ χριστιανὸς τὸν
δοῦλόν του ἐλθόντα καὶ κρατοῦντα μετ' ἑνὴν
χειρα τὸ βαλάντιον τοῦ Ἑβραίου, μετ' ἑνὴν ἄλ-
λην δὲ τὸ κλειδίον καὶ τὸ μανδῆλιόν του· ἰδὼν
δὲ αὐτὰ ἐξεπλάγη, καὶ, τί εἶναι τοῦτο, εἶπε
πρὸς τὸν δοῦλόν του ; ὁ δὲ δοῦλος, φοβερός
τις ἵππευς, ἀπεκρίθη, ἦλθεν εἰς τὴν κυρίαν μου
καὶ δίδων εἰς αὐτὴν τὸ κλειδίον μετ' ὁ μανδῆ-
λιόν σου, εἶπε· « μετὰ ταχύτητα πολλὴν σείλε τὸ
βαλάντιον τοῦ Ἑβραίου, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ
ὁ ἄνδρας σου ». Ὅθεν ἐγὼ λαβὼν τοῦτο ἀπὸ
τὴν κυρίαν μου ἦλθον εἰς σὲ, καθὼς ἐπρόστα-
ξες· τότε ὁ Ἑβραῖος πασίχαρος γενόμενος ἐ-
γύρισε μετὰ τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὸν ἅγιον, καὶ
αὐτὸς μὲν παρεκάλει διὰ νὰ βαπτισθῇ, ὁ δὲ χρι-
στιανὸς ἐζήτηε νὰ λάβῃ συγχώρησιν διὰ τὸν
ψευδῆ ὄρκον, τὸν ὁποῖον ἔκαμε καὶ παρώργισε
τὸν Θεόν. Ὅθεν καὶ οἱ δύο ἔλαβον ἐκεῖνο τὸ
ὁποῖον ἐζήτησαν, καὶ ὁ μὲν Ἑβραῖος ἔλαβε τὸ
ἅγιον βάπτισμα, ὁ δὲ χριστιανὸς ἔλαβε τὴν
τοῦ ὄρκου συγχώρησιν, καὶ οὕτως ἐγύρισαν εἰς

τὰ ἴδια χαίροντες. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ
ἁγίου ὄρα εἰς τὸν νέον Θεσαυρὸν, τὸν δὲ ἐλ-
ληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφρα-
στῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βασιλεύοντος Διοκλητιαν-
νοῦ ». Σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΙ-
ΚΤΩΡΟΣ.*

- » Οὐ δειλιῶν ἦν, οὐδὲ Βικτωρ πρὸς ξίφος,
- » Πᾶσαν μακρὰν πῦρ καρδίας θείας δειλιῶν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐμαρτύρησε κατὰ τοὺς χρό-
νους τοῦ βασιλέως Ἀντωνίου ἐν ἔτει ρξ' (160),
καὶ δουκὸς Σεβαστιανῶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ· Ἐπειδὴ
δὲ ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ δὲν
ἐπίσθη, πρῶτον μὲν συνέτριψαν τοὺς δακτύ-
λους του, ἔπειτα δὲ τὸν ἔβαλον ἐντὸς ἀνημ-
μένης καμίνου, εἰς τὴν ὁποίαν μείνας τρεῖς ἡ-
μέρας, ἐκβῆκεν ἀβλαβής· ἔπειτα ἠναγκάσθη
νὰ πῖν θανατηφόρα δηλητήρια. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὰ
ἔμειναν ἀνεέργητα καὶ δὲν τὸν ἔβλαψαν, διὰ
τοῦτο ὁ ταῦτα συγκεράσας φαρμακοποῖός προ-
σῆλθεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐπίστευσε· μετὰ
ταῦτα ἀνασπῶσιν αὐτοῦ τὰ νεῦρα, καὶ κατα-
καίουσιν αὐτὸν μετ' ἑβρασμένον ἔλαιον· ἔπειτα
ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ πῖν σκόνην ἀνακατωμένην
μετ' ὁξείδιον· εἶτα ἐξορύττουσι τοὺς ὀφθαλμούς
του, καὶ κρεμῶσιν αὐτὸν κατακέφαλα εἰς τριῶν
ἡμερῶν διάστημα· Ὑστερον ἐκδέρουσι τὸ δέρ-
μα του. Καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα βάσανα παρα-
δίδει τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ γεν-
ναϊότατος τούτου ἀγωνιστῆς.

*Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ
διακόνου.*

- » Βληθεὶς ὁ Βικέντιος ἐν φρουρᾷ, φέρει,
- » Λυθεὶς δὲ φρουρᾷς σαρκικῆς, ἄνω τρέχει.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Βικέντιος ἦτον
ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ καὶ ἡγεμονίας
Δατιανοῦ ἐν ἔτει σια' (211).¹ Διάκονος δὲ ὢν
εἰς τὴν Αὐγουστούπολιν τῆς Ἰσπανίας, ἐδίδα-
σκε τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ὁμοῦ μετ' ὁ ἐπίσκοπον
Οὐαλλέριον.² Ὅθεν κρατηθέντες καὶ οἱ δύο

¹ Ἡ χρονολογία αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, διότι μετὰ τὸν
Σεπτίμιον Σεβήρον ἀποθανόντα ἐν ἔτει 214, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς
αὐτοῦ Καρακάλλας μέχρι τοῦ 217. Σ. Ε.

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Ἰλιρίον.
Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Συναξαρισμῷ τούτου, ὅπου εὑρίσκαται κατὰ
τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰανουαρίου, γράφεται Οὐαλλέριος κατὰ
ἐκεῖ, ὅς καὶ ἐν τῇ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ.

παραστάθησαν εἰς τὸ βῆμα τοῦ ἀρχόντος Δατιανοῦ, ὁ ὁποῖος εὐθὺς ἔβαλεν εἰς αὐτοὺς σιδηρὰς ἀλύσους, καλοῦτως ἀλυσιδεμένους τοὺς ἑστέιλεν εἰς τὴν πόλιν Βαλαντιάν, καὶ ἐκεῖ ἐπρόσταξε νὰ φυλακισθῶσιν εἰς φυλακὴν σκοτεινὴν καὶ βρωμερωτάτην· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἡμέραι τινὲς ἐξήγαγε τῆς φυλακῆς τὸν Βικέντιον καὶ ἐπρόσταξε νὰ καταξοχίσωσιν αὐτόν. Ἐπειτα τὸν ἐκάρφωσαν εἰς ἓνα σταυρόν, καὶ ἔδειραν ὅλα τὰ μέλη του· μετὰ ταῦτα ἐξεκάρφωσαν αὐτόν ἀπὸ τὸν σταυρόν καὶ ἐστρέβλωσαν τὰ μέλη του· εἶτα τὸν ἔδειραν καὶ κατέκαυσαν τὰς πλευράς του. Καὶ ἀφ' οὗ ἐξήρθωσαν ὅλα τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς ἄρμους τοῦ σώματός του, ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του ῥάβδους σιδηρὰς ἀνημμένας καὶ ἐκέντησαν αὐτόν μετὰ σούβλας πετυρωμένας· ἐπειδὴ δὲ ἔμεινεν ἀβλαβὴς τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρισχόμενος ὁ ἅγιος ἤξιώθη νὰ λάβῃ βοήθειαν καὶ ἐπίσκεψιν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὄθεν προσευχηθεὶς, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν καὶ ἐδέχθη τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἐτάφη ἐκεῖ ἀπὸ τινος χριστιανοῦ εὐλαβεῖς.

Ἡ ἀγία μάρτυς ΣΤΕΦΑΝΙΣ δυοὶ φοιτίζει προσδεθεῖσα καὶ εἰς δύο μερισθεῖσα, τελειοῦται.

» Δένδρον Στεφανίς προσδεθεῖσα φοινίκων,

» Τῶν μαρτύρων ἠνθισεν ὡς φοιτῆξ μέσον.

Αὕτη ἦτον γυνὴ στρατιώτου καὶ ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστὸν ἄνωθεν ἀπὸ τοὺς προγόνους τῆς· ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἀνδρός τῆς, ἔμεινε χήρα· αὕτη λοιπὸν βλέπουσα τὸν ἅγιον Βικτωρα, πάσχοντα ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἐμακάρισεν αὐτόν διὰ τὴν ἀνδριανὴν του καὶ διὰ τοὺς στεφάνους, τοὺς ὁποῖους ἔμελλε νὰ ἀπολαύσῃ παρὰ Θεοῦ. Ὄθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐφέρθη καὶ αὕτη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησε παρρησίαν τὸν Χριστὸν Θεὸν προαιώνιον, ἔδεσαν τὰς χεῖράς τῆς ἀπὸ δύο δένδρα τῶν φοινίκων, τὰ ὁποῖα μετὰ βίαν πολλὴν ἐλιγύσθησαν· ὕστερον δὲ ταῦτα ἀφεθέντα καὶ γυρίσαντα μετὰ ὀσμὴν εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν στάσιν, ἐσχίσαν τὴν ἀγίαν εἰς δύο κομμάτια. Καὶ οὕτως ἡ μακαρία παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ ἡγουμένου τῶν Στουδίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Πολλὰς ἀμοιβὰς Θεόδωρε Τρισμάκαρ.

» Βίου μεταστάς ὡς βιοῦς εὖ προσδόκα.

† Οὗτος ἐγεννήθη κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου ἐν ἔτει ψμά (741), ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς Φωτεινὸν καὶ Θεοκτίστην ὀνομαζομένους· παιδιόθεν δὲ προτιμήσας τὴν ἐνάρετον ζωὴν καὶ παιδευθεὶς ἀρκετὰ μετὰ τὰ ἱερά γράμματα, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸ ἀκρότατον ὕψος τῆς γνώσεως. Διὰ τοῦτο γενόμενος μοναχὸς κατώρθωσε πᾶν εἶδος ἀρετῆς καὶ ἐτιμήθη μετὰ τὸ χάρισμα τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην Ταράσιον· ἀφ' οὗ δὲ ὁ ὁσῖος Πλάτων ὁ τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου ἡγούμενος καὶ θεῖος τοῦ ἁγίου παρήτησε τὴν ἡγουμενίαν, ἀνεδέχθη αὐτὴν ὁ μακάριος οὗτος Θεόδωρος. Καλῶς λοιπὸν ὠδήγηται τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτόν ποιμνιον τῶν μοναχῶν καὶ εἰς βοσκήν σωτηρίας ἐποίμαινεν· ἐπειδὴ δὲ ἤλεγξε μετὰ παρρησίαν τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν υἱὸν τῆς Εἰρήνης ἐν ἔτει ψπ' (780)· αὐτὸς καὶ ὁ ἅγιος Ταράσιος, διότι ἀπέβαλε τὴν νόμιμον αὐτοῦ γυναῖκα καὶ ἐπῆρε ἄλλην, τούτου ἕνεκεν ὁ μὲν ἅγιος Ταράσιος ἐκβάλλεται ἀπὸ τὸν θρόνον του, ὁ δὲ μέγας Θεόδωρος δαρεῖς, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν.

Ἐπειτα ἀφ' οὗ ὁ Κωνσταντῖνος ἐτυφλώθη καὶ ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν βασιλείαν, ἀνεκλήθη ὁ ἅγιος ἐκ τῆς ἐξορίας· ἀλλ' ὅτε ὁ Νικηφόρος ὁ Πατρικῖος καὶ Σταυράκιος¹ ἐπιχαλούμενος ἐγένετο βασιλεὺς ἐν ἔτει ωβ' (802)· πάλιν ἐξωρίσθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν.² Ὅτε δὲ

¹ Ἐσραμμένως λέγει τὸν Νικηφόρον καὶ Σταυράκιον, διότι ὁ Σταυράκιος ἦν υἱὸς τοῦ Νικηφόρου, διαδεχθεὶς τὸν πατέρα του καὶ βασιλεύσας ἐπὶ δύο μόνον μῆνας. Τοῦτον διεδέχθη Μιχαὴλ ὁ Κουροπλάτης καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Λέων ὁ Ἀρμένιος Σ. Ε.

² Τινὲς λέγουσιν ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Θεόδωρος ὅτε εὐρίσκατο εἰς Θεσσαλονικὴν συνέγραψε τοὺς ἐν τῇ Ὀκτωήκῳ ἀναβαθμῶς τοὺς κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ψαλλομένους ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ὁμοίως ἐποίησε καὶ τὰ τροπάρια τῶν αἰῶνων τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ὃν τὸ πρῶτον πρὸς αὐτὸν ἀποτείνεται τὸν μέγαν Δημήτριον· ἦτοι τὸ «Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, εὐδοκίμως συμπαθοῦς ἐπισκέψεως, καὶ ῥῆσαι κεκακωμένους τυραννικαῖς ἀπειλαῖς, καὶ δεινῇ μαγίᾳ τῆς αἰρήσεως.» (τῶν εἰκονομάχων δηλαδὴ)· ἄλλοι δὲ λέγουσι, καὶ ἴσως ὀρθότερον, ὅτι τὰ τροπάρια ταῦτα τῶν αἰῶνων εἶναι ποίημα Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ, καθὼς τοῦ αὐτοῦ εἶναι πόνημα καὶ ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, διότι οὗτος ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν εἰκονομάχον Θεόφιλον εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν διὰ τὰς ἀγίας εἰκόνας, καθὼς φαίνεται ἐν τῷ Συναξερίῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου. Εἶπα δὲ ὀρθότερον, διότι ὁ ἅγιος Θεόδωρος δὲν ἐξωρίσθη εἰς Θεσσαλονικὴν διὰ τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἀλλὰ δι' ἄλλην ὑπόθεσιν· οὗτος ὁ ἅγιος μετὰ τοῦ ἀγαθὸν αὐτοῦ κυρίου Ἰωσήφ τοῦ Θεσσαλονικῆς ἐφιλοπένησε τὸ κατασκευάσαι βε-

Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐξορίσθη ἐν ἔτει ωχ΄ (813) καὶ ἐπεχείρει νὰ καταργῆται τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἐξωρίσθη ὁ μακάριος Θεόδωρος εἰς τὴν λίμνην τῆς Ἀπολλωνιάδος καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐστάλη εἰς τὸ θέμα τῶν Ἀνατολικῶν· ἐκεῖ δὲ λαβὼν ἑκατὸν ραβδίαι εἰς τὴν πλάτην, ἀνδρείως ὑπέμεινε, καὶ πάλιν ἐδάρη δυνατὰ ἀπὸ τὸν στρατοπεδάρχην· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἐστάλη εἰς τὴν Σμύρνην καὶ ἐκλείσθη εἰς μίαν βρωμερωτάτην φυλακὴν, οἱ δὲ πόδες του ἐβλήθησαν εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον. Ἀφ’ οὗ δὲ ὁ Λέων ἐστερήθη τὴν ζωὴν καὶ τὴν βασιλείαν, ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἔλαβε τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας ἐν ἔτει ωκ΄ (820)· τότε ἀνεκλήθη ὁ ὄσιος ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν ἐξορίαν· καὶ ὀλίγον καιρὸν ἐλεύθερος μέινας, συνανεστρέφετο μὲ τοὺς φίλους· ἔπειτα μὲ χρηστὰς καὶ πεπληροφορημένας ἐλπίδας ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος κατάξηρος, κίτρινος εἰς τὸ πρόσωπον, τὰς τρίχας ἔχων μαύρας

ὄλιον τοῦ Τριφύδιου καὶ τὸ χαροποιὸν βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου, ὡς λέγουσι· τινες. Σημειοῦμεν δὲ ἐνταῦθα τὴν εἰδησιὴν ταύτην εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας· ὅτι πρὸς τὰς ἐννενηκονταῖς κατηχῆσεις τοῦ ἁγίου τούτου Θεοδώρου τὰς τετυπωμένας εὐρίσκονται καὶ ἄλλαι ἰδωμόμηκοντα ὅμω ἐν τῇ Σκῆτι τοῦ Ξενοφώντος καὶ ἐν ἄλλοις, αἵτινες μεταφράσθησαν εἰς τὸ ἀπλοῦν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου διδασκάλου κυρίου Ματθαίου τοῦ ἐκ Μυριοφύτου καταγομένου· καὶ εἶθε νὰ εὐρεθῆ τις φιλόχριστος διὰ νὰ τυπώσῃ καὶ αὐτὰς ὁμοῦ μὲ τὰς προτετυπωμένας. Ἐν δὲ τῷ ἱερῷ Κοινοβίῳ τοῦ Ἐσφιγμένου λέγουσι· τινες ὅτι εὐρίσκονται κατηχῆσεις ἑλληνικαὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς τριακόσαι· ἐξήκοντα πέντε καθ’ ἑκάστην ἡμέραν ἀγγινοσκοῦμεναι. Ἀξιωμακόμενον δὲ εἶναι τὸ ἔργον ὅπερ ἐποίησεν ὁ ἅγιος οὗτος Θεόδωρος· κατὰ τὴν ἡμέραν θαλαδὴ τῶν Βαίων εἶπεν εἰς τοὺς μοναχοὺς αὐτοῦ, νὰ πᾶρῃ ἕκαστος εἰς τὰς χεῖράς του μίαν εἰκόνα καὶ νὰ λιτανεύσῃν τριγύρω εἰς τὸ μοναστήριον ψάλλοντες τὸ τροπάριον ἐκεῖνο· «Τὴν ἀχραντὸν εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθέ», καὶ ἄλλους ἕμους νικοποιοῦς τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ταῦτα δὲ ἀκούσας μὲ τὰ ἴδια του ὦτα Λέων ὁ Ἀρμένιος, ἔστειλε φοβερισμοῦ· κατὰ τοῦ ἁγίου· πλὴν αὐτὸς εἰς οὐδὲν ταῦτα ἐλογίσαστο· ψυχορραγῶν δὲ ὁ θεὸς οὗτος Θεόδωρος εἶχε τὸ Δαβιθικὸν ἐκεῖνο εἰς τὸ στόμα του· «Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὄδῳ οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου.» Ἐλειτούργησε δὲ πρῶτον καὶ ἐκοινωνήσεν, εἶτα ἐκοιμήθη. Συνέγραψε δὲ τὸν βίον αὐτοῦ Μιχαὴλ ὁ μαθητὴς του ὅστις λέγει εἰς τὸν ἐπίλογον αὐτοῦ ταῦτα· «Ἐτέθη μετὰ τῶν ἁγίων ὁ ἅγιος, μετὰ τῶν μαρτύρων ὁ μάρτυς, οὗ ὁ εὐθόγγος ἐξῆλθεν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἀπέθανεν ὁ πολέμιος τῶν ἀγιομάχων, τῶν εἰκονοκλαστῶν ὁ ἐλεγκτής, τῶν βυβαίων ὁ διδάκτής.» Τὸ δὲ ἅγιον λείψανον τοῦ ὁσίου τούτου ἀνεκοιμήθη· εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς ἐξορίας, προσσηγῆ τῆς Αὐγούστου· Θεόδωρος (ὄρα σελ. 674, 679, 697 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

μειγμένας μὲ λειψαῖς καὶ φαλακρὰς τὴν κεφαλὴν· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τοῦτα του ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ΄, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἸΩΑΝΝΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἐλεήμονος.

» Ἰωάννης πένθησι· δούε καὶ σκορπίαις,

» Ὡ ποῖα Χριστῷ νῦν παρεστὸς λαμβάνει!

» Ὁχετο ἀκτεάνων δωακαδικῆ ἰληπτής.

Οὗτος ὁ θεὸς πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης κατήγετο ἀπὸ τὴν Κύπρον, υἱὸς ὦν τοῦ τῆς Κύπρου ἀρχόντος Ἐπιφανίου καλουμένου, κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου βασιλέως ἐν ἔτει χιέ (615), λαβὼν δὲ εἰς γάμον γυναῖκα, ἔγεινε πατὴρ παιδίων· ἀφ’ οὗ δὲ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα του ἀπέθανον, ἐγύρισε ὁ ἅγιος ὄλην τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς του πρὸς ἀρεσκείαν Θεοῦ καὶ εἰς προκοπὴν ἀρετῆς· ὅθεν διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς ζωῆς του ἔγεινε ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. Τότε λοιπὸν ἐτέθη ὡς πυρσὸς καὶ λύχνος ἐπάνω εἰς τὴν λυχνίαν τῆς Πατριαρχείας, κατὰ τὸ λόγιον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἔλαμψεν εἰς ὄλην τὴν οἰκουμένην. Διαπρέψας δὲ εἰς τὴν Πατριαρχίαν χρόνους πολλοὺς, ἐποίησε πάμπολλα θαύματα· ἐπειδὴ δὲ ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πτωχοὺς πλουσιοπαρόχως τὴν ἐλεημοσύνην, ἔλαβε καὶ τὴν ἐπίκλησιν ταύτην, τὸ νὰ ὀνομάζεται ἐλεήμων. Κατασταθεὶς λοιπὸν ὁ μακάριος αἰδέσιμος καὶ σεβάσιμος ἕως καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀπίστους καὶ ἐθνικοὺς, καθὼς τοῦτο δηλοῖ ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς, μετέφρασε δὲ ὁ ἀοίδιμος Ἀγάπιος καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸν Παράδεισον.)²

¹ Ὁ δὲ ἑλληνικὸς αὐτοῦ βίος εὐρίσκεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσι μὲν ἡδύς.» Ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων εὐρίσκεται καὶ λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων τούτου τοῦ Θεοδώρου, οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰκότως ἂν τις ἡμῖν ἐγκαλέσειεν.»

² Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὐρίσκεται λόγος εἰς τὸν θεῖον τούτον Ἰωάννην Ἀροντίου Ἐπισκόπου Ναυπόλεως τῆς Κύπρου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁ μὲν σκοπὸς εἶ· ἔστιν, ἡμῶν τε καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν φιλοπόνων καὶ ὄσιων.»

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΝΕΙΛΟΥ τοῦ ἀσκητοῦ.

- » Αἰγυπτὸν ἄρδει Νεῖλος· ἀλλὰ καὶ κτίσιν
- » Λόγῳ κατάρδει, καὶ θανῶν, Νεῖλος μέγας.

Οὗτος ἦτο πολὺς καὶ θαυμάσιος εἰς τοὺς λόγους, κατὰ τοὺς χρόνους Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, ἐπαρχὸς Κωνσταντινουπόλεως γνωρίζομενος ἐν ἔτει φθδ' (584), λαβῶν δὲ διὰ γάμου σεμνὴν γυναῖκα, ἐγέννησε δύο τέκνα ἐν ἀρσενικόν καὶ ἐν θηλυκόν. Ἐπειτα κατέπεισε τὴν σύζυγόν του νὰ ἀφήσῃσι μὲν καὶ οἱ δύο τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ ὑπάγῃσι δὲ εἰς τὰ μοναστήρια τῆς Αἰγύπτου. Πορευθέντες λοιπὸν ἐκεῖ ἐμοίρασάν οἱ δύο τὰ δύο τέκνα των, καὶ ὁ μὲν θεῖος Νεῖλος ἐπῆρε τὸν υἱὸν Θεοδόουλον, ἡ δὲ γυνὴ του ἐπῆρε τὴν θυγατέρα. Καὶ οὕτως ἐχωρίσθησαν ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον. Λαβῶν δὲ ὁ Νεῖλος τὸν Θεοδόουλον ὑπῆγε κατὰ τὸ Σίναιον ὄρος, καὶ συναναστρέφετο μὲ τοὺς ἐκεῖ πατέρας· ἐλθόντες δὲ βάρβαροι αἰφνιδίως κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἠχμαλώτησαν μὲ ἄλλους πατέρας καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοδόουλον, τὸν ὁποῖον ὡς αἰχμάλωτον θρηνεῖ ὁ ὁσιος περισσότερον ἀπὸ τὸ πρέπον, ὑπὸ τῆς φυσικῆς φιλοστοργίας νικώμενος, καθὼς ἀναφέρεται ὁ θρῆνος οὗτος ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ συντεθέντι συγγράμματι. Ἄξιωθεις δὲ μετὰ ταῦτα τῆς θείας ἱερωσύνης ἐσύνθεσε λόγους ἀσκητικὸς πλήρεις πάσης σοφίας καὶ ὠφελείας. Ὁμοίως συνέγραψε καὶ ἐπιστολάς καὶ κεφάλαια πάμπολλα καὶ πολλοὺς διὰ μέσου αὐτῶν παρεκίνησε νὰ συζῶσι μὲ τὸν θεῖον ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ. Οὕτω λοιπὸν πολιτευσάμενος, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Λέγουσι δὲ τινὲς ὅτι τὸ λείψανον τοῦ ὁσίου τούτου καὶ τοῦ υἱοῦ του Θεοδόουλου ὁμοῦ μὲ ἄλλων ἀσκητῶν λείψανα εὐρίσκονται εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει σεβάσιμον ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ, ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου,¹ τὰ ὁποῖα κατετέθησαν ἐκεῖ ἀπὸ

¹ Τὸ ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου νοεῖται ὅχι ὅτι ἦσαν ἐνδοῦ τοῦ ἁγίου βήματος ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης τὰ ἅγια λείψανα ταῦτα, διότι πῶς ἦτο δυνατόν τόσα λείψανα νὰ χωρησῶσιν ἐκεῖ· ἀλλὰ νοεῖται τοῦτο, ὅτι, καθὼς παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς οἱ τοὺς παλαιοὺς ναοὺς ἱστορήσαντες, ὅπισθεν τοῦ ἁγίου βήματος ὑποκάτω τοῦ ἰδαφίου ἦτον τόπος κατεσκευασμένος ὡς κοιμητήριον, διὰ νὰ ἀποτίθωνται ἐκεῖ τὰ τίμια λείψανα τῶν ἁγίων· καθὼς καὶ εἰς τὰ κοιμητήρια τῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους μοναστηρίων ὑποκάτω τοῦ ναοῦ τοῦ κοιμητηρίου εἶναι τόπος καμαροειδῶς ἐκτισμένος ἐπίτηδες, διὰ νὰ κατατίθωνται ἐκεῖ μετὰ τὴν ἀνακομιδὴν τὰ ὅσα τῶν τελευτησάντων ἐβλήθησαν.

τὸν φιλόχριστον βασιλέα Ἰουστίνον (ὄρα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Νεῖλου καὶ Θεοδόουλου τοῦ υἱοῦ του εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου.)

* Ὁ ὁσιος **ΝΕΙΛΟΣ** ὁ ἀσκητὸς ἐν τοῖς ὄρεισι τῆς μεγίστης Λαβρας τοῦ Ἄθω, ὁ μετὰ θάνατον μυροβλύσας καὶ διὰ τοῦτο μυροβλήτης καλούμενος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Ὁ Νεῖλος ὤφθη οὐχὶ ὕδωρ ἱερῶν,

» Μύρον δὲ εὐπνοῦν, οὐ μυροφῶς ἢ χάρις.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΜΑΡΤΙΝΟΥ** τοῦ θαυματουργοῦ ἐπισκόπου Φραγκίας.

» Οὐκ ἦν ὁ κόσμος ἀξίος σου Μαρτίνε,

» Ὦν καὶ λιπὼν ἀνάλθεις εἰς κόσμον μέγαν.

Οὗτος ὁ θαυμάσιος Μαρτίνος ἦτο Κόμησ- τὴν ἀξίαν κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει γή (98)¹, κατασταθεὶς δὲ ἀρχιστράτηγος ἀπὸ τὸν βασιλέα, ἐπέμφθη εἰς τὸν κατὰ τῶν βαρβάρων πόλεμον.² Βλέπων δὲ ὅτι ἦτο πολὺ τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, ἐφοβήθη, καθὼς καὶ ἦτο φυσικόν νὰ φοβηθῆ· λαβῶν δὲ θάρρος ἀπὸ μίαν θεϊκὴν ὄπτασίαν, ἧτις ἐφάνη κατὰ τὸ ὄρειόν του καὶ ἡ ὁποία ὑπέσχετο εἰς αὐτόν, ὅτι θέλει νικήσει τοὺς ἐχθροὺς, τούτου χάριν πολεμήσας, ἐνίκησεν αὐτούς. Διὰ τὴν νίκην δὲ ταύτην ἔλαβε μεγάλην δεξίωσιν καὶ τιμὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα· ἀλλ' ὁ ἅγιος εὐχαρίστει περισσότερον τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ Κύριον, ἐπειδὴ καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτόν τὴν νίκην ἀνελπίστως διὰ τὴν ὀλίγην εὐεργεσίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμε. Πρὶν δηλαδὴ ἀρχῆσῃ ὁ πόλεμος εἶχεν ὑπάγει εἰς αὐτόν πτωχὸς τις κλαίων τὴν συμφορὰν του καὶ ζητῶν ἐλεημοσύνην, ὁ δὲ ἅγιος συμπονέσας τὴν συμφορὰν του, ἔσχισε μέρος τι ἀπὸ τὴν χλαμύδα του (ἦτοι ἀπὸ τὸ ἀξιωματικὸν καὶ πολύτιμον ἔνδυμα ὁπερ ἐφόρει) καὶ ἐνέδυσεν αὐτόν· πρὸς τούτοις δὲ ἐχόρτασεν αὐτόν πεινῶντα, καὶ ἐπότισε διψῶντα. Ὅθεν τῷ ἐφάνη ὅτι εἶδε τὸν Κύριον εἰς τὸν ὕπνον του παρασταθέντα καὶ λέγοντα· Ἐπειδὴ πεινασμένον μὲ ἔβρεψες, καὶ διψασμέ-

¹ Ἐν δὲ τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ, ὅπου γράφεται ὁ κατὰ πλάτος βίος τοῦ ἁγίου τούτου, ἀναφέρεται, ὅτι οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Γρατιανοῦ καὶ Θυαλεντιανοῦ τῶν βυζαντινῶν Τύμης ἐν ἔτει τος' (376), ἡ δὲ τούτου μνήμη ἐκεῖ ἀναφέρεται, ὅτι εἶναι εἰς τὰς δέκα τοῦ Νομβρίου, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς δύοδεκα.

² Κατὰ τῶν Πάρθων. Σ. Ε.

νον ἐπότισες, καὶ γυμνὸν ἐνέδυσες, διὰ τοῦτο θά
πῃ μετα' σοῦ, καὶ θέλω σὲ ἐνδυναμώσαι καὶ
σοὶ χαρίσει τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκην.

Ὁθεν εὐχαριστῶν ὁ ἅγιος τὸν Θεόν, ἠρνήθη
δὸλον τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου, καὶ ἐπρο-
τίμησε τὴν μοναχικὴν πολιτείαν· ἀφ' οὗ δὲ ἐ-
γυμνάσθη εἰς τὴν ἀσκήσιν χρόνους ἑπτὰ καὶ
ἔμελέτησε τὰς θείας Γραφὰς ἐγένειεν Ἐπίσκο-
πος τῆς πόλεως Κωνσταντίνης, ἧτις εὕρισκε-
ται εἰς τὴν Γαλλίαν. Οὗτος μὲ τὴν τοῦ Χρι-
στοῦ χάριν ἀνέστησε νεκρὸς, ἐθανάτωσε δρά-
κοντας, μετέβαλεν εἰς χρυσίον μίαν ζωντανὴν
περιστερὰν, διὰ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν χρεῖαν ἑνὸς
πτωχοῦ, καὶ πάλιν ἀποκατέστησεν αὐτὴν πε-
ριστερὰν, καθὼς ἦτο τὸ πρότερον. Καὶ ἄλλα
δὲ πολλὰ θαύματα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ πρὸς
Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ὁ ἅγιος Προφήτης *ΑΧΙΑ* ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται

- » Ὅτι Προφήτης Ἀχιά πρὶν τεθῆναι,
- » Ἱεροβοάμ μάρτυς υἱὸς Ναβάτου.

Οὗτος ὁ προφήτης Ἀχιά ἦτον ἀπὸ τὴν Σηλῶμ,
ἣ ὅποια ἦτο πόλις τοῦ ἱερέως Ἡλεὶ, ὅπου εὐ-
ρίσκετο παλαιὰ ἡ σκηνὴ τοῦ Μωϋσέως. Οὗτος
εἶπε διὰ τὸν Σολομῶντα, ὅτι θέλει ἀμαρτήσῃ
εἰς τὸν Κύριον καὶ ὅτι αἱ γυναῖκες θέλουσι
χωρίσει αὐτὸν ἀπὸ τὸν Θεόν· ἤλεγξε δὲ καὶ τὸν
Ἱεροβοάμ, ὅτι μὲ δόλον πολιτεύεται μετὰ τοῦ
Κυρίου, καὶ προσεῖπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι μέλλει
νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὰς δέκα φυλὰς τοῦ Ἰσρα-
ήλ. ¹ Αὐτὸς εἶδε καὶ ἐν ζεύγος βοῶν οἱ ὁ-
ποιοὶ ἐπάτουν τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ
ἔτρεχον ἐπάνω εἰς τοὺς ἱερεῖς· τοῦτο δὲ καὶ ἐ-
τελέσθη, διότι ὅτε οἱ Βαβυλώνιοι ἐκυρίευσαν
τὰ Ἱεροσόλυμα, κατακαύσαντες τὸν ναὸν ἀρο-
τρίασαν αὐτὸν μὲ τοὺς βόας. Ταῦτα δὲ προφη-
τεύσας, ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐτάφη πλησίον
εἰς τὴν δρῦν τοῦ Σηλῶμ.

Ὁ δαίσιος πατὴρ ἡμῶν *MARTINOS* Ἐπίσκο-
πος *Ταρακίνης* ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Κλέος κράτιστον ἐκ Θεοῦ ὁ Μαρτίνος
- » Εἴληφεν, ὡς ἔλεον ἐνδεδυμένος.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ Σαβωρίαν τὴν Ταφω-
νίαν, λαμπρὸς κατὰ τὸ γένος καὶ μέγας γνω-
ριζόμενος παρὰ τοῖς Ἰλλυριοῖς (ἦτοι τοὺς νῦν

Σλαβόνους) στολισμένος δὲ ὦν μὲ ἀποστολι-
κὰ ἀξιώματα, ἐπεβουλεύθη ἀπὸ τοὺς Ἀρειαν-
νοὺς, καὶ πολλάκις δαρεῖς δημοσίως ἀπὸ αὐ-
τοῦς. ἐδιώχθη. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Μεδιόλανα ἔ-
παθε τὰ ἴδια ἀπὸ τὸν ἐκεῖ ἐπίσκοπον Αὐξέντιον,
ἀρειανὸν ὑπάρχοντα. Ὁθεν ἀναγκαζόμενος ὁ
αἰοιδίμος, ἔφυγε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον
καὶ ἀκατοίκητον νῆσον Ταλάρειαν, ἣ ὅποια
πλησιάζει εἰς τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, τὸ κατὰ
τὴν Τουσκίαν τὴν ἐν Ἰταλίᾳ εὕρισκομένην· ἐ-
κεῖ δὲ ἡσυχάζων, ἔτρωγε μόνον ἀπὸ τὰς ρί-
ζας τῶν βοτανῶν· ὕστερον δὲ ἐγένειεν Ἐπίσκο-
πος τῆς ἐν Ταρακίνῃ Ἐκκλησίας. Τόσον δὲ
ἐλαμψε καὶ ἐπρόκοψεν εἰς τὴν φιλοπτωχείαν ὁ
αἰοιδίμος, ὥστε πρῶτον μὲν ἐμοίρασεν ὄλα του
τὰ ὑπάρχοντα εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὕστερον δὲ
ἂν ἐτύγχανε νὰ φορῇ ἐν καὶ μόνον φόρεμα, ἔ-
βλεπε δὲ κἀνένα πτωχὸν κρούοντα, ἔκοπτε τὸ
φόρεμα ἐκεῖνο ἀπὸ τὰ γόνατά του καὶ τὸ ἐδι-
δεν εἰς τὸν πτωχόν. Οὗτος ὁ ἅγιος βλέπων πο-
τὲ ἓνα νεκρὸν, τὸν ὅποιον ἔφερον διὰ νὰ ἐντα-
φιάσῃ καὶ τὸν ὅποιον εἰς συκοφάντης· δὲν ἄ-
φινε νὰ τὸν θάψῃσι λέγων ψευδῶς, ὅτι τοῦ
χρεωστῆ τόσα χρήματα, τοῦτο, λέγω, βλέπων
τὸν μὲν νεκρὸν ἐκεῖνον ἀνέστησε, τὸν δὲ συκο-
φάντην, ψεύστην ἀποδειχθέντα, ἐπρόσταξε ν'
ἀποθάνῃ ἀντὶ τοῦ νεκροῦ. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν
τρόπον θεαρέστως καὶ θαυμαστῶς ζήσας ὁ τρι-
σόλβιος, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ANTONIOY,
ZEBINA, GERMANOY, NIKHΦOROY, καὶ
MARATHOY τῆς παρθένου·

- » Ζείφος Ζεβινᾶν, Γερμανὸν, Νικηφόρον,
- » Σὺν Ἀντωνίῳ δεικνύει νικηφόρους.

Εἰς τὴν Μαραθῶ.

- † » Βληθεῖσα εἰς πῦρ Μαραθῶ ἡ παρθένος,
- » Νῦν ταῖς φρονοίμοις συγχορεύει παρθένοις.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (298), καὶ ὁ μὲν Ἀν-
τώνιος ἦτο γέρον κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὁ δὲ Νι-
κηφόρος καὶ Ζεβινᾶς καὶ Γερμανὸς ἦσαν νέοι·
κρατηθέντες δὲ εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ὁμο-
λογήσαντες παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀλη-
θινόν, ἀπεκεφαλίσθησαν. Μαραθῶ δὲ ἡ παρθέ-
νος, ἣ καταγομένη ἀπὸ τὴν Σκυθόπολιν, ¹ ἣ
ὅποια εὕρισκεται ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ, Νύσσα

¹ Ὅρα τὰ λόγια ὅσα εἶπεν εἰς τὸν Ἱεροβοάμ ἐν κεφ' α' τῆς γ' τῶν Βασιλειῶν.

¹ Ἀρχαιοθεν ἐκαλεῖτο Νύσα. Σ. Ε.

καὶ Μάρθαρα καλοῦμένη καὶ μεθ' ἑαυτὴν μητροπολίτου τιμημένη ὑπὸ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ αὐτὴ λέγω ἢ παρθένος πιασθεῖσα διὰ τὴν εὐσεβείαν, ἐπομπεύθη γυμνὴ εἰς ὅλην τὴν πόλιν· ἔπειτα παραδοθεῖσα εἰς τὸ πῦρ ἐτελειώθη, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΡΣΑΚΙΟΣ** ζῆφει τελειοῦται.

- * » Ἐχαιρεν Ἀρσάκιος εἰς ζήφος βλέπων,
- * » Σὺν τῷ ζήφει γὰρ ἦν βλέπων καὶ τὸ στέφος·

* Ὁ ἐν ἁγίοις Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως **ΛΕΩΝ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

- * » Ἐναερίους δαίμονας σοβεῖ Λέων,
- * » Βίου ἐξεληθὼν ὡς λέων ἐκ καλάμου.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΣΑΒΒΑΣ** ὁ Νιγηδέλης καὶ σαμολαδάς, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν μαρτυρήσας, ἐν δὲ τῷ κοντζόσκ Καρσάμνι ἐνταφιασθεὶς κατὰ τὸ ἔτος αψ'ς (1726), ζῆφει τελειοῦται.

- † » Τμηθεὶς κεφαλὴν Σάββα μαρτύρων κλέος,
- * » Χριστῷ συνάπτῃ τῇ κεφαλῇ τῶν ὄλων.

* Μνήμη τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος **ΝΙΚΟΛΑΟΥ**, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν μαρτυρησάντος ἐν ἔτει αψ'λβ' (1752), ἐκ τῆς ἐνορίας. δὲ ὄντος τῶν δεξ. Μαρμάρων.

- † » Νικᾶς τὸν ἐχθρὸν τῇ ἀθλήσει σου μάκαρ,
- * » Ὁ Νικόλαε καὶ βραβεῖα λαμβάνεις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.²

- * Μύσας ὁ χρυσοῦς Ἰωάννης τὸ στόμα,
- * » Ἀφῆκεν ἡμῖν ἄλλο τὰς βίβλους στόμα.
- * » Ἀμφὶ τρίτην δεκάτην οἶγησεν χρῦσα χεῖλη.

¹ Ὁ Λέων οὗτος φαίνεται ὅτι ἦτον ἁ ἐπικαλούμενος Στύπης, ὅστις ἤκμαζε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει 1134, κατὰ τὸν Μελέτιον σελ. 17· τοῦ γ' τόμου.

² Πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν ὅτι ἡ τοῦ θείου Χρυσοστόμου ἁγία κοίμησις ἐγένετο κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ὅτε τελεῖται ἡ τῷ χιμῖου Σεπτεῶ Ἰψμαίε μετατέθη

Ὁδὸς ὁ μέγας φωστὴρ καὶ μεγαλόφωνος τῆς οἰκουμένης διδάσκαλος κατήγετο ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ἀντιόχειαν, οὗτος ὡν γονέων εὐσεβῶν πατὴρ μὲν Σεκαύδου ἀρχιστρατήγου, μητὴρ δὲ Ἀνθοῦσης. Εὐθὺς λαμπρὸν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του πολλὴν ἀγάπην καὶ ἐρωτα εἶχεν ὁ ἅγιος οὗτος εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰ μαθήματα, διὸ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐπέρασαν ὅλην τὴν σοφίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν χριστιανῶν καὶ ἐγένετο ἄκρος κατὰ τὴν λογικὴν καὶ ῥητορικὴν τέχνην καὶ πᾶσαν ἐπιστήμην. Ὅθεν διὰ τὴν προκοπὴν καὶ ἀρετὴν του ἀπέμην τὸν ἅγιον Μελέτιον τὸν πατριάρχην Ἀντιοχείας ἐγένετο ἀναγνώστης, ἀπὸ δὲ τὸν Ἀν-

δὲ αὐτὴ εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἵνα, ὡς νομίζω, τελεῖα φάληται ἡ ταύτης ἀκολουθία καθὼς γράφεται ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ. Σημειῶσαι δὲ δεῖ εἰς τὴν τοῦ Ἰωάννου χρυσῆν κεφαλὴν βίους καὶ ἐγκώμια ἐπλεξαν Γεώργιος ὁ Ἀλεξανδρείας, Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας, Πρόκλος, Θεοδώρητος ὅστις πέντε λόγους συνέγραψεν εἰς τὸν Χρυσόστομον, καθὼς μαρτυρεῖ ὁ ἀναγνώστης τούτους κριτικὸς Φώτιος. Συμεῖον ὁ Μεταφραστὴς, Λέων ὁ σοφὸς, Ἀνώνυμος, Παλλάδιος ὁ Ἐπίσκοπος Ἐλευσιπόλεως, Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, Μαρτύριος Πατριάρχης Ἀντιοχείας, Κοσμᾶς ὁ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Χρυσοστόμου Διάκονος Ἀποστολιτῶν, Νείλος, Ἰσιδώρος ὁ Πηλουσιώτης, Εὐάγγελος ἀσκητῆς, Κοσμᾶς Βεσιτίτωρ, Νικήτας Σκευοφύλαξ, Νικήτας ὁ Παφλαγῶν, Εὐστάθιος Πρέμι, Βασίλειος ὁ πρωτόθρονος, Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὁ Πορφυρογέννητος, Σωκράτης ἄπαντες τὸν ἀριθμὸν εἰκοσιδύο. Δὲν δύναμαι εἰδῆ νὰ σιωπήσω ἐκείνο τὸ συμβεβηκός, τὸ ὁποῖον προξενεῖ ἄκρον καὶ χωριστὸν ἔκαινον εἰς τὸν χρυσοῦν τοῦτον ἅγιον, καθὼς διηγείται τοῦτο ἐν τῷ κατὰ πλάτος βίῳ αὐτοῦ ὁ Ἀνώνυμος Συγγραφεὺς· «Ἀδελφεῖός, λέγει οὗτος, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Ἀραβισσοῦ, ὁ πολλὰ διεθιωθεὶς ἐν τῇ ἐξορᾷ τὸν ἅγιον, παρεκάλει τὸν Θεὸν μὲ θερμὰς δεήσεις, ἵνα δεῖξῃ αὐτῷ ποίας ὁδοῦς ἤξιώθη ἐν οὐρανοῖς ὁ θείος Χρυσόστομος· ἐνῷ λοιπὸν προσήυχετο ὁ Ἀδελφεῖός ἦλθεν εἰς ἕκαστον, καὶ ἰδοὺ βλέπει ἕνα φωτιστὴν ἄνδρα, ὅστις εἰδείκνυεν εἰς αὐτὸν ὄλους τοὺς διδασκάλους καὶ ἱεράρχας καὶ δούλους, καὶ τὸν χορὸν ὄλων τῶν δικαίων, ὅσοι ἐβασάν νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Τότε ὁ Ἀδελφεός ἐβλεπεν ὄλους ἐκείνους μὲ χαρὰν, ἐπιθυμῶν νὰ ἰδῇ καὶ τὸν Ἰωάννην· ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν τὸν εἶδεν ἐκεῖ, ἐλυπήθη. Τότε ὁ φωτιστὴς ἐκείνος εἶπε πρὸς τὸν Ἀδελφεῖόν, διὰ τί ἐλυπήθης; ἐκείνος ἀπεκρίθη, διότι δὲν εἶδον εἰς τὸ τάγμα τῶν ἱεραρχῶν τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην, ὁ δὲ φανεὶς λέγει αὐτῷ· «Τὸν χρυσοῦν, λέγεις, Ἰωάννην, τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ; ἐκείνους τὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον; ἡ-ζύριε, δεῖ αὐτὸν δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς σὲ νὰ ἰδῇς, διότι οὕτως εὐρίσκειται ἐκεῖ, ἔπου εἶναι ὁ θρόνος τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ. Μίαν τοιαύτην ὀπτασίαν εἶδα καὶ ὁ ἴσους Μάρκος ὁ ἀσκητῆς καὶ ἤκουσε τὰ ἴδια λόγια, ἄπαρ ἤκουσε καὶ ὁ Ἀδελφεός ἀπὸ τὸν Κύριον Ἐπιφάνιον, ὅστις ὡδήγηται αὐτὸν ἐν τῇ κατ' ἕκστασιν ὀπτασίᾳ, καθὼς καὶ τοῦτο ὁ Ἀνώνυμος διηγείται.

τιώχαις Φλαβιανόν· ἔγεινε διάκονος καὶ πρῶτος βύτηρος. Πολλοὺς δὲ λόγους ἀνετάξεν ὁ χρυσοῦς αὐτοῦ κάλαμος, σχεδὸν ὑπερβαίνοντας ἀριθμὸν, περὶ τε μετανοίας καὶ περὶ τῆς σῶν ἡθῶν εὐκοσμίας καὶ καπαστάσεως, καὶ πᾶσαν σχεδὸν ἡρμήνευσε τὴν Θεόπνευστον γραφὴν ἐπειδὴ δὲ Νεκτάριος ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, διὰ τοῦτο μὲ τὴν ψῆφον τῶν ἐπισκόπων καὶ μὲ τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου προσκλήθη ὁ μακάριος οὗτος Ἰωάννης ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἔγεινε κανονικῶς πατριάρχης τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων. Τόσον δὲ πολλὰ ἐπέδωκεν ὁ αἰοιδίμος τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν ἀσκησιν καὶ ἐγκράτειαν, ὥστε ἔτρωγε μόνον τὸν χυλὸν τοῦ κριθαρίου, καὶ πάλιν ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἐχόρταινε, ἀλλ' ὀλίγον τι μετελάμβανε. Καὶ ὕπνον δὲ ὀλίγον ἐκοιμάτο, ὄχι ἐπὶ κλίνης ἀναπαυόμενος, ἀλλ' ἰστάμενος ὀρθὸς καὶ ἀπὸ σχοινίων βασταζόμενος· ὅτε δὲ πολλὰ ἐκουράζετο, τότε ὀλίγον ἐκάθητο.

Τότε δὲ καὶ περισσότερον ἐσχόλαζε καὶ κατεγίνετο ὁ θεῖος πατὴρ εἰς τὰς ἐρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν καὶ εἰς τὰς διαλέξεις καὶ διδασκαλίας, διὰ μέσου τῶν ὁποίων πολλοὺς εἰς θεογνωσίαν καὶ μετάνοιαν ἔφερε. Τόσην δὲ ὑπερβολικὴν φιλανθρωπίαν εἶχεν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ δεομένους ὁ Χριστοῦ μιμητῆς, ὥστε ἔγεινε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τύπος καὶ παράδειγμα φιλοπτωχείας· διὰ τοῦτο καὶ μὲ τοὺς ἐν ἐκκλησίᾳ λόγους ἐδίδασκεν ὅλους τοὺς χριστιανούς νὰ ἀγαπῶσι μὲν καὶ νὰ ἐνεργῶσι τὴν ἀρετὴν αὐτὴν τῆς φιλοπτωχείας, νὰ ἀπέχῃσι δὲ ἀπὸ τῆς πλεονεξίας. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πρῶτον προσέκρουσεν εἰς τὴν βασιλεύσαν Εὐδοξίαν καὶ εἰς ἔχθραν μετ' αὐτῆς κατέστη. Ἐπειδὴ αὐτὴ μὲν ἤρπασε τὸν ἀμπελῶνα μίᾳς χήρας Καλλιτρόπης ὀνομαζομένης, ἣ ὁποία ἐφώναζε ζητοῦσα τὸ κτήμά της, ὁ δὲ ἅγιος ἐσυμβούλευεν αὐτὴν νὰ μὴ κρατῆ τὸ ξέρον πρᾶγμα, καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη δὲν ἐπέιθετο τὴν ἡλεγχῆ καὶ θεάτριζεν ὁ ἅγιος μὲ τὸ παράδειγμα τῆς Ἰεζάβελ.¹ Ὅθεν ἡ Εὐδοξία ἀγριωθεῖσα ὡς θηρίον, κατέβασε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν θρόνον του, τὸ πρῶτον μὲν μόνη, τὸ δεύτερον δὲ καὶ διὰ τῶν ἐπισκόπων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἠκολούθουν περισσότερον εἰς τὰς δυναστείας καὶ ὑπολήψεις τῶν ἀξιοματικῶν ἀρχόν-

των, παρὰ εἰς τὴν εὐσεβίαν καὶ εἰς τοὺς θεῖους νόμους· ἔπειτα πάλιν ἀποκατέστη ὁ ἅγιος εἰς τὸν θρόνον του.

Τελευταῖον δὲ ἐξωρίσθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν Κουκουσὸν τῆς Ἀρμενίας, καὶ ἐκεῖ ὑπομείνας θλίψεις πολλὰς καὶ πολλοὺς ἀπίστους ὀδηγήσας εἰς τὴν θεογνωσίαν, παρέδωκε τὴν ἀγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ ἐν ἔτει υβ' (402)· ὁ δὲ κατὰ πλάτος βίος τοῦ ἁγίου γράφει, ὅτι μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου καταβίβασιν καὶ ἐξορίαν τοῦ θεῖου πατρὸς ὅσοι ἐπίσκοποι συνήργησαν εἰς αὐτὴν ὅλοι ἐδασανίσθησαν πρότερον ἐκ Θεοῦ μὲ δεινὰς καὶ πολλὰς ἀσθενείας καὶ ἔπειτα ἀπέθανον· ἡ δὲ Εὐδοξία πρώτη ἔπαθε τὰς ἀσθενείας ταύτας, ἐπειδὴ καὶ πρώτη αὐτὴ παρενόμησε καὶ ἔγεινε πρόξενος ἀπωλείας καὶ εἰς τοὺς ἐπισκόπους. Λέγουσι δὲ ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν της, διὰ νὰ ἀποδειχθῆ ἡ ἀδικία ἦν ἕκαμεν εἰς τὸν μέγαν Χρυσόστομον, ἐκινεῖτο καὶ ἔσπεμεν ὁ τάφος της εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων τριακονταδύω. Ὅτε δὲ ἀνεκοιμήσθη τὸ λείψανόν τοῦ ἁγίου εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἀπετίθη, ὅπου τῶρα εἶναι, τότε καὶ ὁ τάφος ἐκαίνης ἐστάθη καὶ πλέον δὲν ἔτρεμεν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον θησαυρόν.)¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου τέου ὁσιομάρτυρος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ τοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὄντος καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσαντος ἐν ἔτει αχπά. 1681.²

† » Βλέπετε ἀθλητὰ ἠδονικῶς τὸ ξίφος.

» Σὺν τῷ ξίφει γὰρ ἔβλεπε καὶ τὸ στίφος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι Γρηγόριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ βίῳ τοῦ Χρυσοστόμου καλεῖ αὐτὸν τῆς οἰκουμένης ἀπάσης διδάσκαλον καὶ φωστῆρα· ὁ μικρὸς Θεοδοσίος καλεῖ αὐτὸν οἰκουμηνικὸν διδάσκαλον· Λέων ὁ σοφὸς ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν ἐγκωμίῳ λέγει κοινὸν τῆς οἰκουμένης πατέρα, καὶ ὁ Ἀνώνυμος ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ ὀνομάζει κοινὸν τῆς οἰκουμένης προμηθία καὶ προστατήν. Ὁ Θεοδώρητος παρὰ Φωτίῳ λέγει αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας στόμα καὶ εὐσεβεῖς ἀνθρώπων ὀφθαλμόν· ὁ Πλουσιώτης Ἰσιδώρος (τμήματι πρώτῳ ἐπιστολῆ ρως'.) λέγει περὶ αὐτοῦ « Ὁ πᾶν τοῦ Θεοῦ ἀπορρήτων σοφὸς καὶ ὑποφῆτης Ἰωάννης ὁ τῆς ἐν Βυζαντίῳ Ἐκκλησίας καὶ πάσης ὀφθαλμός. » Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀκτύρ σώζεται βίος ἑλληνικὸς τοῦ θεῖου Χρυσοστόμου, ὃς ἡ ἀρχὴ· « Ἀγαπητοί, ἀψευδὴς ὁ Θεὸς, ὁ διὰ τοῦ προφήτου λέγων· πολλὰί εἰ θλίψεις τῶν δικαίων. »

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

¹ Ἡ Ἰεζάβελ γυνὴ τοῦ βασιλέως Ἀχαάβ σφατερισθεῖσα διὰ κακουργίας τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Ναβουαὶ ἐφονεύθη καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς κατέφαγον κύνες, καθὼς προείπεν ὁ προφήτης Ηλίας (ὄρα Βασιλειῶν Α' καὶ Β'.) Σ. Ε.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ἐνὸς τῶν ἑβ'.

- Ἄρθοις Φίλιππος ἐκ ποδῶν ἐπὶ ξύλου,
- Τὰ τῶν ποδῶν σοι νίπτρα Σῶτερ ἔκτισε.
- Ἡρῆς κἀκκεφαλῆς δεκάτῃ Φίλιππε τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ ἀπόστολος κατήγετο ἀπὸ τὴν Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, συμπολίτης ὢν Ἀνδρέου καὶ Πέτρου τῶν ἀποστόλων· πολὺς δὲ ἦτον ὁ θεῖος οὗτος ἀπόστολος κατὰ τὴν σύνεσιν, σχολάζων εἰς τὰς βίβλους τῶν προφητῶν καὶ παρθένος εἰς ὅλην τοῦ ζωῆν γυμνιζόμενος. Τοῦτον εὐρών ὁ Κύριος μετὰ τὸ βάπτισμα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ· αὐτὸς δὲ πάλιν ἀπαντήσας τὸν Ναθαναὴλ, « ὃν ἔγραψε, τῷ εἶπε, Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. » (Ἰω. ἀ. 46.) Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ῥητὰ εὐρίσκονται εἰς τὰ ἄγια Εὐαγγέλια, περὶ τοῦ ἀποστόλου τούτου διαλαμβάνοντα.

Οὗτος λοιπὸν λαβὼν εἰς κλῆρον ¹ τὴν γῆν τῆς Ἀσίας (τῆς μικρᾶς δηλαδή) εἶχεν ἀκολουθοῦντα αὐτῷ καὶ συμβοηθοῦντα εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τὸν ἀπόστολον Βαρθολομαῖον, εἶχε δὲ καὶ τὴν σαρκικὴν του ἀδελφὴν Μαριάμνην ἀκολουθοῦσαν καὶ διακονοῦσαν αὐτοῦς. Διαβαίνοντες λοιπὸν οἱ ἀπόστολοι οὗτοι τὰς πόλεις τῆς Λυδίας καὶ Μυσίας καὶ εἰς αὐτάς κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ κακοπαθείας ἔλαβον ἀπὸ τοὺς ἀπίστους δερόμενοι, ῥαβδιζόμενοι, φυλακίζόμενοι καὶ λιθοβολούμενοι· ἔπειτα εὐρον τὸν ἡγαπημένον μαθητὴν καὶ Θεολόγον Ἰωάννην εἰς τὴν Ἀσίαν κηρύττοντα τὸν Χριστὸν, ὅτε καὶ ἡ τοῦ Ἀνθυπάτου Νικάνορος γυνὴ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἡ τοῦ Στάχυος οἰκία ἐκάη ἀπὸ τὸν Ἀνθύπατον καὶ ἀπὸ τὸν λαὸν τῶν Ἑλλήνων. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ἱεράπολιν ὁ θεῖος Φίλιππος ἐσύρθη κατὰ γῆς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας μέσα εἰς τὰς πλατείας τῆς πόλεως· ἔπειτα τρυπηθεὶς εἰς τοὺς ἀστραγάλους τῶν ποδῶν, ἐκαρφώθη κατακεφαλῆς εἰς ἐν ξύλον, καὶ οὕτω προσευχηθεὶς, παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Εὐθύς δὲ ἅμα ἐξέπνευσεν ὁ ἅγιος ἀπόστολος, φοβηθεῖσα ἡ γῆ ὡς ἂν ἦτον ἐμφυχος, ἐ-

¹ Τί ἦτον ὁ κλῆρος ἐν ἔβαλον οἱ Ἀπόστολοι, ὅρα εἰς τὴν γ', τοῦ Σεπτεμβρίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Κορνηλίου.

ξέβαλε φοβερὸν ἦχον καὶ μυκηθμόν, καὶ οὕτως ἐσχίσθη καὶ πολλοὺς ἀπίστους κατέχωσεν· οἱ δὲ λοιποὶ φοβηθέντες προσέκτισαν εἰς τὸν θεῖον Βαρθολομαῖον καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Μαριάμνην, κρημασμένους καὶ αὐτοὺς ὄντας. Λύσαντες δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τὸ ξύλον, προσήλθον εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ὅθεν καὶ ἐνεταφίασαν τὸ λείψανον τοῦ ἀποστόλου· ὁ δὲ ἅγιος Βαρθολομαῖος καταστήσας τὸν ἀνωτέρω Στάχυν ἐπίσκοπον ἐν τῇ πόλει ¹ ἀνεχώρησε μετὰ τῆς Μαριάμνης εἰς τὴν Λυκαονίαν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἀποστόλου τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) ²

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ θαυματουργοῦ τοῦ καὶ Παλαμά, τοῦ διαπρέφαντος ἐν ἔτη ατμ' (1540).

- * Φωτὸς λαμπρὸν κήρυκα νῦν δυντῶς μέγαν,
- * Πηγὴ φάους ἄδυτον ἄγει πρὸς φέγγος. ³

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ ἐξ Ἰδρας μὲν βλαστήσας, ἐν δὲ τῇ Ῥόδῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αω' (1800). ἀγχόρη τελειοῦται.

- † Ὅρα ἀνύδρω νῦν ῥεῖ ὕδωρ ξένον.
- * Τῶν ἱαμάτων ἐκ σοροῦ Κωνσταντίου. ⁴

¹ Ἄλλος φαίνεται εἶναι ὁ Στάχυς οὗτος ἀπὸ τὸν Στάχυν τὸν γενόμενον Ἐπίσκοπον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, διότι ἐκείνος μὲν ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Βυζαντίου ἀπὸ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν τὴν Ἀπόστολον, ὡς φαίνεται ἐν τῷ Συναξαρίῳ ἐκείνου κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Νοεμβρίου μηνός, οὗτος δ' ἐχειροτονήθη ἀπὸ τὸν Βαρθολομαῖον ἐν τῇ Ἱεραπόλει ὡς γράφει ὁ χειρόγραφος Συναξαριστής· Ὅθεν οὐκ ὀρθῶς γράφεται ἐν τῇ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, ὅτι ἐχειροτονήθη οὗτος ἐν Βυζαντίῳ.

² Σημείωσαι ὅτι εἰς τὸν Ἀπόστολον τούτον Φίλιππον ἐγκώμιον πλέκει Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ἀντήσατε ὕδωρ παρ' εὐφροσύνης » (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ τῇ τοῦ Βατοπαίδιου) Ὁμοίως καὶ ἄλλο ἐγκώμιον αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἱερώων, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ὁ τοῦ Θεοῦ Θεὸς λόγος. » Ὁμοίως καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται ἄλλο, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἀποστολικῆς μνησθῆναι ἡξιωμένους χάριτος. »

³ Τὸν βίον τούτου ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, τὸν ὁποῖον συνέγραψε Φιλῆθεος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Ἐορτάζεται δὲ ὁ ἅγιος οὗτος κατὰ τὴν δευτέραν Κυριακὴν τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. (Τὸν βίον αὐτοῦ μετέφρασεν Ἀθανάσιος ὁ Πάριος ὁ κλεινὸς διδάσκαλος, καὶ ἐξεδόθη ἐν Βιέννῃ τῷ 1784. Σ. Ε.)

⁴ Τὸ μαρτύριον τούτου συνέγραψεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, ὡσπύτως δὲ καὶ ἀκολουθίαν ὀλόκληρον συνέθηκα εἰς αὐτόν. Καὶ ὄρα αὐτὰ εἰς τὴν νεοτύπων αὐτοῦ φυλλάδα, καὶ εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ΄, μῆμη τῶν ἀγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν ΓΟΥΡΙΑ, ΣΑΜΩΝΑ καὶ ΑΒΙΒΟΥ.

» Ἐφορ τελειοὶ Σαμωνᾶν καὶ Γουρίας,
» Καὶ φλόξ Ἄβιβον, εἰς χαρὰ φλόξ καὶ ξίφος.
» Πῦρ πέμπτη δεκάτῃ Ἄβιβον πέφνε χαλκός· ἐτάφους.

Ἀπὸ τοὺς ἀγίους τούτους μάρτυρας ὁ μὲν Σαμωνᾶς καὶ Γουρίας ἐμαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ τοῦ δουκὸς Ἀντωνίου ἐν ἔτει σπή (288), διαβληθέντες δηλαδὴ, ὅτι πείθουσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ θυσιάωσιν εἰς τὰ εἰδωλα εὐθὺς ἐκρεμάσθησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα, κάτωθεν δὲ ἐτραβῶντο οἱ πόδες των ἀπὸ βάρητινων σώμάτων καὶ οὕτως ἐμειναν κρεμάμενοι ἀπὸ τὴν τρίτην ὥραν ἕως τὴν ἕκτην. Ἐπειτα καταβιασθέντες, ἐρρίφθησαν δεδεμένοι εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἐσφίγγθησαν εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον· ἐκεῖ δὲ διέμειναν στενοχωρούμενοι καὶ κακοπαθοῦντες ἀπὸ τὴν πείναν τέσσαρας ὀλοκλήρους μῆνας.

Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ἅγιος Σαμωνᾶς ἐκρεμάσθη κατακέφαλα ἀπὸ τὸν ἕνα πῶδα ἀπὸ τὴν δευτέραν ὥραν ἕως τὴν πέμπτην· ὅθεν ἐκβήκε τὸ γονατὸν του ἀπὸ τὸν τόπον του, ὁ δὲ ἅγιος Γουρίας ἐμεινεν εἰς τὴν φυλακὴν ὡς ἂν ἡμιθανής. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ δύο. Ἄβιβος δὲ ὁ διάκονος διαβληθεὶς κατὰ τοὺς χρόνους Δικινίου τοῦ τυράννου ἐν ἔτει τις (316)· ὅτι ἐδίδασκε τοὺς Ἕλληνας τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη, ἔπειτα δὲ ἐδάρη, ἀπολυθεὶς δὲ ὑστερον, ἐρωτᾶται, εἰ ἂν ἀρῆται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ τυράννου παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ ἔχων εἰς τὸ στόμα του ἕν λωρίον ὡς ἂν χαλινόν, καὶ οὕτως ἐτελεύτησε τὸ μαρτύριόν του. Ὅθεν ἔλαβον καὶ αἱ τρεῖς παρὰ Κυρίου τοῦ στεφάνου τῆς νίκης. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον, τὸν ἑλληνικὸν δὲ τούτων βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχή. Ἔτος μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου (Σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις, καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΥΝΤΙΩΝΟΣ ἱ Ἐπισκόπου Σαλευκείας.

» Τὴν δωρεάν κῦξσε Κυντῶν θύτας,
» Εὐ δούλε γοῦν ἤκουσε· τί τούτου πλέον;

Μνήμη τῶν ἰσοεθῶν βασιλέων ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ καὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

» Ἰουστίνον ἀνακτα σὺν Θεοδώρᾳ,
» Πρὸς οὐρανὸς Κέκληκε πάντων Δεσπότης.²

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΚΑΠΙΔΙΟΣ ΜΑΡΚΕΛΑΙΟΣ καὶ ΕΥΣΤΟΧΙΟΣ πυρὶ τελειοῦνται.

» Πῦρ Ἐλπίδιε σὺν δυοὶ στέγειν φίλοις,
» Ἡ τῶν ἐπάθλων ἐλπίς ἠρέθιζε σε.

Ὁ μακάριος οὗτος Ἐλπίδιος ἦτον εἰς τῶν τῆς Συγκλήτου βουλῆς, ἐμπιστευμένος τὰ μυστικὰ πράγματα τοῦ ἀποστάτου βασιλέως Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξά (361). Νόμους δὲ γρά-

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται, Κυντιριανού. Ἀξιοπιστότερον δὲ τὸ τοῦ χειρογράφου ὡς ἐν τοῖς στίχοις δηλούμενον.

² Οὗτος ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος ἦτο κατὰ τὸ γένος Θράξ, καὶ ἐπὶ ἦτο πρῶτον ποιμὴν προβάτων καὶ χοίρων, ὑστερον ἔγινε στρατιώτης· εἶτα κόμης, καὶ τελευταῖον ἔγινε βασιλεὺς ἐν ἔτει 548· ἦτον δὲ εἰς τὰ θεῖα ὀρθόδοξος καὶ εὐσεβέστατος καὶ κατὰ πάντα ἄριστος. Ἐχὼν δὲ γυναῖκα Λουκιανὴν καλουμένην, ἀνηγόρευσε αὐτὴν Αὐγουσταν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Εὐφημίαν. Ταύτης δὲ ἀποθανούσης, ἐπῆρεν ἄλλην γυναῖκα, Θεοδώραν καλουμένην, ἥτις δηλαδὴ ἀναφέρεται ἐδῶ, ἢν ἀνηγόρευσε καὶ Αὐγουσταν. Ὅρα τὸν Μελέτιον τόμῳ β'· σελ. 64. Γράφει δὲ καὶ ὁ Δοσίθεος σελ. 429 τῆς Δωδεκαβίβλου περὶ τούτου τοῦ Ἰουστίνου ταῦτα· «Μετὰ τὴν λύσαν τοῦ τριπλόκου ὀφείας Βασιλίσκου, Ζήνωνος καὶ Ἀναστασίου, ἐφθάσεν ἡ εὐδαιμονία τοῦ Ἰουστίνου, ὅψ' οὗ ἐβεβαιούντο αἱ τέσσαρες οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ὡς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια τιμώμενα, ἐπειδὴ ἦσαν καρποὶ τῶν Εὐαγγελίων σωτηριωδέστατοι· ἠλευθεροῦντο οἱ ἐξωρισμένοι Ἐπίσκοποι, ἐφυγαδεύοντο οἱ αἰρετικοὶ, ἦν οὗτο ἡ Ἐκκλησία Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ὡστε περὶ ἐκείνου τοῦ καιροῦ εἶπεν ὁ θεὸς Δαβὶδ. «Μὴ ἐπιλήσεται ὁ Θεὸς τοῦ οἰκτεῖρησαι; αὐτὴ ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.» Ὁ δὲ Μελέτιος (σελ. 116. τοῦ β'· τόμου) γράφει ὅτι ἐπὶ τοῦ Ἰουστίνου τούτου ἐτυπώθη νὰ ψάλληται, ἐν μὲν τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ τὸ «τοῦ Δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ,» ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, τὸ «Οἱ τὰ χερουδίμ μυστικῶς εἰκονίζοντες,» καθὼς ἱστορεῖ ὁ Κεδρηνός. Ἐβασίλευσε δὲ οὗτος χρόνους ἑνέα, καὶ ἡμέρας τριακοντατρεῖς (σελ. 64 τοῦ β'· τόμου τοῦ Μελετίου.)

(Ἐν τῇ σημειώσει ταύτῃ ὑπάρχει σύγχυσις μεγάλη διότι, ἐκτὸς ἄλλων, τὴν Θεοδώραν ἐνουμφεῦθη ὅχι ὁ Ἰουστίνος, ἀλλ' ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰουστινιανός· ὁ καὶ διαδεχθεὶς αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον. Σ. Ε.)

φων, ἐγνωρίσθη ὅτι εἶναι χριστιανός. Παρασταθεῖς λοιπὸν εἰς τὸν ἀποστάτην καὶ μὴ πεισθεῖς νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, ἐνεδύθη φόρεμα τραχὺ ὑφασμένον ἀπὸ τρίχας, τὸ ὁποῖον εἶχε μὲν καρφωμένα τριβόλια σιδηρᾶ, ἄνωθεν δὲ ἠλείφετο μὲ πίσσαν βραστήν καὶ μὲ αὐτὴν ἐσερέονοντο τὰ τριβόλια. Ἐπειτα κτυπούμενον ἐπάνωθεν τὸ φόρεμα ἐκεῖνο κατετρύπα τὰς ὑποκάτω σάρκας τοῦ ἁγίου μὲ τὰς ἀγκίδας τῶν τριβόλιων· μετὰ ταῦτα ἐρρίφθη ὁ ἅγιος εἰς λάκκον καὶ κατεκάη τὰς σάρκας μὲ βραστὸν νερόν, τὸ ὁποῖον ἐχύνετο εἰς ὄλον τὸ σῶμά του. Εἶτα ἐπιτίθεται εἰς τὰς καταξηρανθείσας σάρκας τοῦ ἐμπλαστρον κατασκευασμένον μὲν ἀπὸ πίσσαν καὶ ὀξύγγιον καὶ ἀπὸ ἄλλα κολλητικὰ καὶ καυστικὰ εἶδη, κεκαυμένον δὲ ὄν εἰς τὴν φωτιάν μὲ ὑπερβολὴν· ἀκολούθως δὲ ποτίζεται δριμύτατα τινὰ ποτὰ μειγμένα ὄντα μὲ θεῖον καὶ ἀσφαλτον. Μετὰ ταῦτα ἐδέθη εἰς ἄγρια ἄλογα καὶ ταύρους ὁμοῦ μὲ τὸν Εὐστόχιον καὶ Μάρκελλον, ἵνα διασπαραχθῶσιν ὑπ' αὐτῶν· ἀλλ' ὁμως τὰ ζῶα ἔμειναν ἀκίνητα ὑπὸ θείας δυνάμεως· Ὅθεν συνετρίβησαν τὰ μέλη των μὲ ῥαβδία χονδρὰ, καὶ οὕτως ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκόμενοι παρέδωκαν οἱ ἀοίδιμοι τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Λέγουσι δὲ ὅτι μετὰ ταῦτα ἐνεταφιάσθησαν μὲν αὐτῶν τὰ τίμια σώματα εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, εὐθὺς δὲ γενομένων ἀστραπῶν καὶ βροντῶν, παρεγένετο ἐκεῖ ὁ Δεσπότης Χριστὸς μετ' Ἀγγελικῶν δυνάμεων καὶ ἠσπάσατο τοὺς μάρτυρας, καὶ τὸν μὲν Εὐστόχιον καὶ Μάρκελλον μετέθηκεν εἰς ἓνα τόπον, ὅπου αὐτὸς ἠθέλησε, τὸν δὲ θαυμαστὸν Ἐλπίδιον ἀνέστησε καὶ δυναμώσας αὐτόν, ἀπέστειλε διὰ νὰ ἀγωνισθῆ εἰς δευτέρον μαρτύριον. Τὸν ὁποῖον ἰδῶν ὁ Ἰουλιανὸς ἐπρόσταξε νὰ ἀπλωθῆ ἀπὸ τέσσαρα μέρη καὶ νὰ δέρεται ἀδιακόπως· ἐπειτα νὰ χύνεται ὄξος καὶ ἄλας εἰς τὰς πληγὰς του, αἱ δὲ πληγαὶ του νὰ τρίβωνται μὲ πανία τρίχινα. Μετὰ ταῦτα ἠπλώθη ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἐπάνω εἰς ἀνημμένους ἀνθρακας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἐτέθησαν ἀνθρακες· εἶτα κρεμάται εἰς τὸ βασανιστήριον ξύλον, καὶ βάλλεται ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του ἀσπίς σιδηρᾶ τρυπημένη εἰς τὴν μέσην. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀσπίδος ἐτέθη σωρὸς ἀνθράκων ἀνημμένων διὰ νὰ κατακαύσῃ τὰ αἰσθητήριά του. Ἀκολούθως δ' ἐκτυπήθη εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ κόρακα σιδηροῦν. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς ἀπὸ ὄλα, πολλοὺς ἀπίστους ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ κατέπεισεν αὐτοὺς νὰ συντρι-

ψοῖ τὰ εἶδωλα. Τελευταῖον δὲ βληθεὶς ὁ μάρτυς εἰς κάμινον ἀνημμένην παρέδωκε τὸ πνευμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Καὶ οὕτως ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τῆς νίκης τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ἔχει τελειοῦται.¹

» Ὁ Δημήτριος χειρὶ τμηθεὶς δημίου,

» Δήμοις ἀθλητῶν συγχορεύει Κυρίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος συληφθεὶς κατὰ τοὺς χρόνους Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ Πουπλίου ἀρχόντος ἐν ἔτει σγῆ (298), πολλὰ ὑπέμεινε βάσανα διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη διὰ τοῦ ξίφους. Καὶ οὕτως ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.

» Σὺ ζεῖς Ἰησοῦ καὶ τελῶνας σοὶ χάρις.²

» Οὕτω βοᾷ Ματθαῖος ἐκ πυρὸς μέσου.

» Ἀκάματον δεκάτῃ πῦρ Ματθαῖον ἔκτανεν ἕκτῃ.

Οὗτος ὁ θεῖος ἀπόστολος καθήμενος εἰς τὸ τελωνεῖον, ἤκουσε τὸν Κύριον λέγοντα εἰς αὐτόν «ἀκολουθεῖ μοι». Ὅθεν κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἀφῆκεν ὄλα καὶ ἠκολούθησε τὸν Κύριον, ποιήσας ἐν τῷ οἴκῳ του φιλοξενίαν μεγάλην εἰς αὐτόν, καθὼς λέγει ὁ ἴδιος εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του· ἔκτοτε δὲ ἦτο συνηριθμημένος μὲ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους.² Οὗτος, ἀφ' οὗ ἐδέχθη τὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐσοφίσθη τὰ θεῖα, ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιόν του μὲ γλῶσσαν Ἑβραϊκὴν, ὁκτῶ χρόνους μετὰ τῆς Ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔστειλεν αὐτὸ εἰς τοὺς νεοφωτιστοὺς Ἰουδαίους· διδάξας δὲ τοὺς Πάρθους καὶ Μήδους καὶ συστησάμενος Ἐκκλησίας εἰς αὐτούς, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, ὕστερον ἐτελειώθη διὰ τοῦ πυρὸς ὑπὸ τῶν ἀπίστων. Ὅτε δὲ ἦτον ἀκόμη ζωντανὸς ὁ θεῖος οὗτος ἀπόστολος, οἱ μὲν ἄλλοι συμμαθηταὶ του καὶ συ-

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι ὁ Δημήτριος οὗτος ἦτον ἀπὸ χωρῆς Δαβούδου.

² Εἰς δὲ τὴν τριακοστὴν Ἰουλίῳ γράφεται, ὅτι ὁ Ματθαῖος ἦτον ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου τοῦ υἱοῦ Ἀλφαίου, ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο εἶχον πατέρα τὸν Ἀλφαῖνον.

ναπόστολοι περιήρχοντο ὁ καθ' εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν πόλιν, ἦν ἔλαβεν εἰς κλήρον, κηρύττοντες τὸ τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον· οὗτος δὲ εἰς τοὺς Πάρθους ἐφραζόμενος, ἀνέβη μόνος ἐπάνω εἰς ἓν βουνὸν καὶ εἰς αὐτὸ ὑπέμενε μονοχίτων καὶ χωρὶς στέγην, ἀφ' οὗ δὲ ἐπέραςε καιρὸς ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὡς παιδίον ὁ Θεὸς ἐκεῖνος ὅστις διέπλασεν ἀπὸ τὸ χῶμα τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐξαπλώσας τὴν δεξιάν του διδει εἰς τὸν ἀπόστολον μίαν ράβδον καὶ λέγει αὐτῷ· λάβε ταύτην καὶ καταβάς ἀπὸ τὰ βουνόν, καὶ παρευθεὶς εἰς τὴν πόλιν Μυρμήνην, φύτευσον τὴν ράβδον ταύτην εἰς τὰ κατώφλιον τοῦ ἐκείσε ἀγίου οἴκου. Ἡ ὁποία ριζωθεῖσα καὶ ὑψωθείσα ἀπὸ τὴν δεξιάν μου χεῖρα, θέλει γενῆ δένδρον πολύκαρπον· καὶ ἀπὸ μὲν τὰ ἄκρα τῶν κλάδων του θέλει καταβῆ γλυκασμὸς μέλιτος, ἀπὸ δὲ τὰς ρίζας του θέλει ἀναβλύσει πηγὴ ὕδατος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν λουόμενοι οἱ θηριογνώμονες ἄνδρες τῆς πόλεως καὶ ἀπὸ τὸν γλυκασμὸν τοῦ δένδρου μεταλαμβάνοντες, θέλουσιν γλυκανθῆ κατὰ τὰς αἰσθήσεις καὶ θέλουσιν παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ πράττωσι παρανομίας.

Τότε ὁ Ματθαῖος δεχθεὶς εὐλαβῶς τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ράβδον, ἀφῆκε τὸ βουνὸν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Μυρμήνην, ἣ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλέως τῶν Πάρθων Φουλβάνα ὀνόματι, πονηρὸν δαιμόνιον ἔχουσα, συναπῆντησε τὸν Ἀπόστολον ὁμοῦ μὲ τὸν υἱὸν καὶ τὴν νύμφην τῆς, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐκινουῦντο ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ μὲ φωνὰς τραχείας καὶ μὲ κινήματα ἄγρια ἐφώναζον τριγύρω εἰς τὸν Ἀπόστολον λέγοντες· Ποῖος σὲ ἠνάγκασε νὰ ἔλθῃς ἐδῶ εἰς τοὺς ἰδικούς μας τόπους; ἢ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ράβδον ταύτην πρὸς ἀπώλειάν μας; τότε ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ μὲ πραεῖαν φωνὴν τὰ μὲν ἀκάθαρτα ἐπετίμησε πνεύματα, τοὺς δὲ πάσχοντας καὶ ἀτακτοῦντας λάτρευσε, καὶ ἔκαμεν αὐτοὺς νὰ τὸν ἀκολουθῶσι μὲ εὐταξίαν καὶ φρόνησιν. Ὁ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐπίσκοπος, Πλάτων ὀνόματι, μαθὼν τὴν παρουσίαν τοῦ Ἀποστόλου, ἐκβῆκεν ἔξω τῆς πόλεως μὲ τὸν κλήρον καὶ τὸν προῦπῆντησε, καὶ οἱ δύο ὁμοῦ εἰσηλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἐμπροσθεν εἰς ὄλους· τότε ὁ Ἀπόστολος ἀκουμβήσας τὴν ράβδον εἰς τὴν γῆν, ἐδοξολόγησε τὸν Θεόν, ὅστις ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὡς παιδίον καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ κάμῃ τοῦτο, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἡ ξηρὰ ράβδος ἐρριζώθη καὶ κλάδους καὶ καρπὸς ἀνεβλάστησεν, οἱ ὅποιοι ἔσταζον τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος.

Ἀνέβλυσε δὲ πλησίον εἰς τὴν ρίζαν καὶ μία βρύσις καθαρωτάτη, ὥστε ὅλοι οἱ παρατυχόντες ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θέαμα· καὶ ἐπειδὴ ἡ φήμη αὕτη διεδόθη πανταχοῦ τῆς πόλεως, ἐσύντρεχον ὅλα τὰ πλήθη διὰ νὰ ἴδωσι τὸ παράδοξον. Οἱ ὅποιοι ἀπολαμβάνοντες τὴν ἐκ τοῦ δένδρου γλυκύτητα καὶ λουόμενοι ἀπὸ τὴν πηγὴν, παρευθὺς ἀπέβαλον ἀπὸ τὴν ψυχὴν αὐτῶν τὴν μανίαν καὶ τὴν θηριώδη ὠμότητα, τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας. Πολλὰ λοιπὸν παθῶν ἀπὸ τὸν βασιλέα ὁ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος καὶ διὰ πυρὸς τελειωθείς, ὕστερον ἔκαμε τὸν βασιλέα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν διὰ τοῦ θαύματος ὅπερ ἐνηργήθη μὲ τὸ μέσον τοῦ ἀγίου λειψάνου του. Ὁ δὲ βασιλεὺς βαπτισθεὶς, μετωνομάσθη Ματθαῖος, καὶ συντρίψας τὰ εἰδῶλα, κατέπεισε τοὺς ὑπηκόους του καὶ ἐπίστευσαν ὅλοι εἰς τὸν Χριστόν· εἶτα καὶ ἐπίσκοπος γενόμενος, ἀφῆκε τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱὸν του, κατὰ τὴν διάταξιν ἣν ἐποίησεν εἰς αὐτὸν ἐν ὄπτασίᾳ ὁ θεὸς Ἀπόστολος· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ῥήτωρ Νικίτας ὁ Παφλαγὸν ὑπόμνημα ἑλληνικὸν ἔχει εἰς τὸν Ἀπόστολον τοῦτον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ματθαίου μνήμης τί ἂν γένοιτο χριστεύτερον; (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ τῇ τοῦ Βυτοπαιδίου καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ἀλλὰ καὶ ὁ Μεταφραστὴς ὑπόμνημα ἔχει εἰς αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦδη μὲν παρὰ τοῦ πλάσαντος;» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν τῇ Λαύρα) Ματθαῖος δὲ σημαίνει δεδωρημένος. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι ὁ μὲν Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς πολλὰ σύντομον ἔχει τὸ Συναξάριον τοῦ Ἀποστόλου τούτου, ὁ δὲ Μαυρίκιος ὁ διάκονος ὁ τοῦ Συναξαριστοῦ ποιητὴς πλατύτερον ἔγραψε τὸ Συναξάριον τούτου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο σημειώσαι ὅτι, ἂν καὶ ὁ Ἀντιοχείας Ἀναστάσιος ἔρμηνεύῃ εἰς τὸ ὄγδοον τῆς ἑξαήμερου, ὅτι τὸ Ματθαῖος ὄνομα δηλοῖ πρόσταγμα ὑψίστου, ὅμως κάλλιον ὁ Ἰσιδώρος αὐτὸ ἔτυμολογεῖ παρὰ τοῦ Μιχαῆλ, ὅπερ σημαίνει δῶρον· ὥστε Ματθαῖος ἔρμηνεύεται δεδωρημένος, ὡς εἶπομεν. Σημειοῖ δὲ Κλήμης ὁ Στρωματεὺς εἰς τὸν Παιδαγωγὸν (ὅστις εἶναι Λόγος, οὕτως ὀνομαζόμενος) ὅτι ὁ Ματθαῖος δὲν ἔραγε ποτὲ κρέας· ἀλλὰ μόνον μὲ τὰ χόρτα καὶ τὰ ἄσπρα ἐπέραςε τὴν ζωὴν του, καὶ ὅτι ἦτο θῆμα καὶ ὀλοκαύτωμα τῆς παρθενίας, διότι ἐφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰρτάκου ὅστις ἤθελε νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα αὐτοῦ τὴν Ἰργένειαν ἧτις ἦτο παρθένος ἀφαιρωμένη εἰς τὸν Θεόν. Τὸ δὲ Εὐαγγέλιον ἔγραψεν ὁ θεὸς Ματθαῖος Ἑβραϊκῶς ὀκτὼ χρόνους μετὰ τὴν ἀνάληψιν διὰ τοὺς χριστιανούς τῆς Παλαιστίνης, οἱ ὅποιοι ἐδιώκοντο διὰ τὴν πίστιν, ὡς γράφει τοῦτο ὁ Εὐθύμιος καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος. Μετέφρασε δὲ αὐτὸ εἰς τὸ ἑλληνικὸν ὁ Ἱεροσολύμων Ἰακώβος, κατὰ τὸν μίγαν Ἀθανάσιον, τὸ ὅπερ αὐτὸ ἑλληνικὸν μετέφραψεν ἰδιο-

Ταῖς τοῦ σοῦ Ἀποστόλου πρεσβείαις Χριστέ
ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πα-
τρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Νεοκαισαρείας τοῦ θαυ-
ματοργοῦ.

- » Ὁ Γρηγόριος θαυματοργῶν καὶ πάλαι,
- » Θεῶ παραστάς θαυματοργεῖ τι πλέον.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ τε μέγας θάναθ' ἠεὶ θαυματοργός.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατά τοὺς χρόνους τοῦ
βασιλέως Αὐρηλιανοῦ, υἱὸς γονέων Ἑλλήνων,
ἐν ἔτει σοῦ (275)· εὐθὺς δὲ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας
ἠγάπησεν ὁ αἰδίδιμος τὴν μερίδα τῶν καλῶν
καὶ ὠφελίμων πραγμάτων· ὅθεν ἐγνώρισεν καὶ
τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ὅσον ἡ ἡλικία ἤ-
ξανε, τόσον συνηύξανε μὲ αὐτὸν καὶ ἡ εὐσέ-
βεια. Θαυματοργός δὲ ἐπωνομάσθη, διὰ τὰ
πολλὰ καὶ μεγάλα θαύματα ὅσα ἐνήργησεν.
Ἐνῶ δηλαδὴ ἀκόμη εὐρίσκετο εἰς τὸ σχολεῖον
τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἐσπούδαζε τὰ μαθήμα-
τα τῆς φιλοσοφίας, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν μία πόρ-
νη, τὴν ὁποίαν παρεκίνησαν οἱ συμμαθηταὶ του
νὰ συκοφαντήσῃ τὸν ἅγιον· ὅθεν ἡ ἀθλία κατα-
ληφθεῖσα ἀπὸ δαιμόνιον διὰ τὴν κατὰ τοῦ ἁ-
γίου συκοφαντίαν ἐσπαράττετο εἰς τὴν γῆν
ταύτην· δὲ ὁ ἅγιος ἐλεήσας, ἰάτρευσεν. Οὗτος
εἶδε ποτὲ ἐξυπνος τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον
μετὰ τοῦ Θελόγου Ἰωάννου, οἵτινες ἐδίδαξαν
αὐτὸν τὸ τῆς ἁγίας Τριάδος μυστήριον. ¹ Ἀφ'

χείρωσ ὁ Ἀπόστολος Βαρθολομαῖος. Καὶ δρᾶ εἰς τὴν ἐνδε-
κάτῃ τοῦ Ἰουνίου δεῖ ἑορτάζεται ὁ ἅγιος Βαρθολομαῖος μετὰ
Βαρνάβα.

¹ Ἐχει δὲ ἡ διδασκαλία αὕτη ἐπὶ λέξεως ταῦτα, καθὼς τὰ
ἀναφέρει ὁ θεῖος Νύσης Γρηγόριος εἰς τὸν κατὰ Πλάτων βίον
τοῦ ἁγίου· «Εἷς Θεὸς Πατὴρ λόγου ζῶντος, Σοφίας ὑπεριστώσης
καὶ Δυνάμεως, καὶ χαρακτήρος αἰδίου. Τέλεια τελείου Γενή-
των· Πατὴρ υἱοῦ Μονογενοῦς. Ἐἷς Κύριος μόνος ἐκ μόνου, Θεὸς
ἐκ Θεοῦ, χαρακτήρ καὶ εἰκὼν τῆς Θεότητος. Λόγος ἐναργής,
Σοφία τῆς τῶν ὄλων συστάσεως περιεκτικῆ, καὶ δύναμις τῆς
ὄλης κτίσεως ποιητικῆ. Υἱὸς ἀληθινὸς ἀληθινοῦ Πατρός· ἀό-
ρατος ἀόρατος, ἀφάρτος ἀφάρτου, ἀθάνατος ἀθανάτου, αἰδίου
αἰδίου, ἐν Πνεῦμα ἅγιον ἐκ Θεοῦ τὴν ὑπαρξίν ἔχον, καὶ δι'
υἱοῦ περηνὸς δηλαδὴ τοῖς ἀνθρώποις. Εἰκὼν τοῦ Υἱοῦ τελείου
τελεία· ζωὴ ζώντων αἰτία, πηγὴ ἁγία ἀγιότητος, ἀγασμοῦ χο-
ρηγός. Ἐν ᾧ φανερῶνται Θεὸς ὁ Πατὴρ ὁ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν
πᾶσι. Καὶ Θεὸς ὁ Υἱὸς ὁ διὰ πάντων. Τρίες τελεία, δόξη,
αἰδιότητι καὶ βασιλεία μὴ μεριζομένη μηδὲ ἀπαλλοτριωμένη.
Οὔτε οὖν κτιστὸν τι, ἢ δούλον ἐν τῇ Τριάδι, οὔτε ἐπίσταντον,
ὡς πρότερον μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἕστερον δὲ ἐπισταθόν. Οὔτε

οὐδὲ ὁ ἅγιος ἐγένετο ἐκίστατος Νεοκαισα-
ρείας ἀπὸ τῶν Φαίδιμον τὸν Ἀμασσίας πρό-
δρον (ἦτοι ἐπίσκοπον), τότε καὶ δεῖ ἀπῆρχετο
εἰς τὴν ἐπαρχίαν του καὶ ἀφ' οὗ ὑπῆγε, λέγε-
ται, ὅτι ἐποίησε θαύματα μεγάλα καὶ ἀκοῆς
ἀνώτερα. Πέτραν δηλαδὴ μεγάλην παρομοίαν
μὲ βουνόν, διὰ προσευχῆς του ἐκίνησε καὶ εἰς
ἄλλον τόπον μετέφερε· ἐμβὰς δὲ καθ' ὁδὸν
μέσα εἰς ἓνα ναὸν τῶν εἰδώλων ἐδίωξεν ἀπὸ
ἐκεῖ τὰ δαιμόνια, τὰ ὁποῖα ἐζήτησαν νὰ ἐμβῶσι
πάλιν εἰς τὸν ναὸν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν· τοῦ-
το δὲ μαθὼν ὁ προσμονάριος τοῦ ναοῦ ἐκείνου
ἐθυμώθη ἐναντίον τοῦ ἁγίου. Ὁ δὲ ἅγιος ἔ-
γραφεν εἰς χαρτίον, «Ἐγὼ ὁ Γρηγόριος λέγω
εἰς σὲ τὸν Σατανᾶν, ἔμβα πάλιν εἰς τὸν ναόν».
Τὸ χαρτίον δὲ τοῦτο εὐθὺς ἅμα ἐβαλεν ὁ νεω-
κῆρος εἰς τὸν ναόν, ἐμβήκαν πάλιν οἱ δαίμονες
εἰς αὐτόν. Ὅθεν ἐκεῖνος καταπλαγεὶς εἰς τὸ
τοιούτον θαῦμα, ἀντὶ νὰ ἦναι λατρευτῆς τῶν
δαιμόνων, ἐγένετο μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ
ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν θεῖον Γρηγόριον.

Οὗτος ὁ ἅγιος σταθεὶς μίαν νύκτα εἰς προ-
σευχὴν ἐξήρανε μίαν λίμνην μεγάλην, ἣτις
ἔκαμνε κύματα παρόμοια μὲ τὴν θάλασσαν,
καὶ μετὰ τῆς λίμνης ἐξήρανε καὶ τὸν θυμὸν
καὶ τὴν μνησικακίαν τῶν δύο ἀδελφῶν, οἵτινες
πολεμοῦντες, ποῖος ἀπὸ τοῦς δύο νὰ πάρῃ τὴν
λίμνην ἐκείνην, εἶχον ἀναμεταξύ των ἀφιλιώ-
τον μῖσος. Οὗτος ἐκράτησε καὶ τὸν ποταμὸν
νὰ μὴ τρέχῃ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἀφοῦ παρεκά-
λεσαν αὐτόν οἱ πλησίον τοῦ ποταμοῦ κατοι-
κοῦντες Χριστιανοί. Πῶς δὲ τὸν τοιούτον ἐ-
κράτησεν; ἐμπήξας τὴν βάρδον του εἰς τὴν
γῆν καὶ προσθέσας θαῦμα εἰς τὸ θαῦμα, διότι
καὶ τὸ ρεῖθρον τοῦ ποταμοῦ φαίνεται ὅτι ἐμ-
ποδίζεται καὶ τρόπον τινα φοβεῖται νὰ πλη-
σιάσῃ εἰς τὴν βάρδον τοῦ ἁγίου, καὶ αὕτη δὲ
ἡ βάρδος, ἀν καὶ ἦτο ξηρὰ καὶ ἀμοιρος πάσης
φυσικῆς ὑγρότητος, ἐβλάστησεν ὁμως καὶ δέν-
δρον ἐγένετο εὐθαλέστατον. Ἄλλ' οὐδὲ ἡ τόση
πολυκαιρία ἐβλάψε τὸ τοιούτον θαῦμα, διότι
λέγουσιν ὅτι καὶ ἔως τῆς σήμερον καὶ ὁ πο-
ταμὸς συστέλλεται καὶ δὲν τρέχει εἰς τὰ ἔμ-
προσθεν, καὶ τὸ δένδρον (ἦτοι ἡ βάρδος τοῦ
ἁγίου) διαμένει εἰς τόσους χρόνους· καὶ ἐκ τῶν
δύο ὁμοῦ κηρύττεται ἡ τοῦ Χριστοῦ δύναμις
διὰ τοῦ δούλου του Γρηγορίου.

οὖν ἐνεπέποτε υἱὸς Πατρὶ, οὔτε υἱὸς τὸ Πνεῦμα. Οὔτε ἠ-
ξήθη Μονὸς εἰς δυάδα, καὶ δυὰς εἰς Τριάδα· ἀλλ' ἄτρεπτος
καὶ ἀναλλοίωτος ἡ αὐτὴ Τριάς αἰεὶ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπέδειξε τὴν ἀληθείαν καὶ διὰ τοῦ ἔργου νεκρὸν πᾶσι ἑβραίοις ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὑπεκρίθη ὅτι εἶναι νεκρὸς διὰ τὴν ἐμπειρίαν τὸν ἅγιον. Οὗτος ἰσχυμένως εἰς τὸ βουνὸν καὶ προσευχόμενος ἐφάφη εἰς τοὺς τοῦτον ζητοῦντας, ὅτι ἦτο δένδρον· οὗτος καὶ πείναν ἔφερεν εἰς τοὺς ἀπίστους· ἀφ' οὗ δὲ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆν πείναν καὶ τὸν θάνατον. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κόριον πολλὰ ἠγαλλίασεν τὸν Θεόν, διότι τὴν πόλιν αὐτῶ Νεοκαισάρειαν πολυάνθρωπον μὲν οὖσαν, γαμάτην δὲ ἀπὸ ἀσεβεῖς καὶ ἀπίστους, κατέστησεν αὐτὴν ὀλιγάνθρωπον. Ὅσους δηλαδὴ ὀλίγους χριστιανούς εὗρεν ὅτε ἐγένεεν ἀρχιερεὺς, τούτους ἐκ τοῦ ἐναντίου ὀλίγους ἀσεβεῖς ἀφήκεν εἰς αὐτὴν, ὅτε ἐτελεύτησεν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΖΑΧΑΡΙΟΥ τοῦ ζωγράφου.

- » Οὗ ζωγραφεῖ σε Λαζάρου καὶ νῦν Λόγε,
- » Ἀλλὰ βλέπει σε ζῶντα μὴ ληπτὸν χρεῖαις.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου συνέγραψε μὲν Ἕλλησι, ὁ θεῖος Νύσης Γρηγόριος, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Ὁ μὲν σκοπὸς εἶς ἐστὶ τοῦ τε ἡμετέρου λόγου,» μετέφρασε δὲ εἰς τὸ ἀπλόον ὁ μακαρίτης Ἀγάπιος. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἦτον σύγχρονος μὲ τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀλεξανδρείας, εἰ καὶ ὀλίγον ὑστερὸς ἐκείνου· ἐγγρημάτιος δὲ καὶ μαθητὴς τοῦ Ὀριγένους, κατὰ τὸν Νύσης Γρηγόριον. Ἦτο δὲ παρὼν καὶ εἰς τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως συγκροτηθεῖσαν Σύνοδον μετὰ Φιρμιλιανοῦ τοῦ Καισαρείας, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος βιβλ. ζ'. κεφ. κη', καὶ ὁ Ζωναρᾶς καὶ Βλασαμῶν. Ὁ δὲ μέγας Βασίλειος λέγει περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς κληρικούς Νεοκαισαρείας ἐπιστολῇ, ὅτι ὁ Γρηγόριος οὗτος δὲν ἐσκεπάζε τὴν κεφαλὴν του ὅτε προσήχετο, γνήσιος μαθητὴς ὑπάρχων Παύλου τοῦ ἀποστόλου· ὅτι ἔφευγε τοὺς ἔρκους, ἀρκοῦμενος εἰς τὸ ναι καὶ τὸ οὐ· ὅτι κἀνεὶα δὲν ὠνόμαζε μωρὸν· ὅτι λουδοῦραν ἐμίσει· καὶ ἄλλα πολλὰ λέγει ἐκεῖσε περὶ αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῷ κθ'. κεφ. τῶν περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος λέγει δι' αὐτὸν «Γρηγόριον δὲ καὶ τὰς ἐκείνου φωνὰς πῶ θήσομεν; ἀρ' οὐχὶ μετὰ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν; ἄνδρα τῷ αὐτῷ πνεύματι ἐκεῖνοις περιπατήσαντα, καὶ τοῖς τῶν ἁγίων ἔχοντι διὰ παντὸς τοῦ βίου στοιχήσαντα, καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς πολιτείας τὸ ἀκριβὲς διὰ πάσης αὐτοῦ τῆς ζωῆς κατορθώσαντα; ὅς τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἐν αὐτῷ χαρισμάτων τῶν ἐνεργουμένων ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι, δευτέρως Μωσῆς πρὸ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας προσήγόρευτο.» Εἰς τοῦτον ἀποδίδεται καὶ ἡ εἰς τὸν Ἐκκλησιαστὴν ἐρμηνεία, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν θεολόγον Γρηγόριον. Ὅρα καὶ τοὺς δώδεκα κανόνας τούτου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπὸ μικρὸν παιδίον ἐγένετο μοναχὸς καὶ τὴν ζωγραφικὴν τέχνην ἔμαθε, καὶ πρὸς τὴν σκληραγωγίαν καὶ ἐγκράτειαν ἦν μετεχειρίζετο, ἐπαμελεῖτο ὁ ἀοιδίμος ἀκόμη καὶ τὴν ἐλεημοσύνην, διὰ τοῦτο καὶ τῆς ἱερωσύνης ἐδέχθη τὸ χάρισμα· ἀφ' οὗ δὲ ἐγένεεν ἱερεὺς ἐπολέμει ὄλας τὰς αἵρέσεις. Καὶ τόσας πολλὰς θλίψεις ὑπέμεινεν, ὅχι μόνον ἀπὸ τοῦ Νεστοριανούς καὶ Εὐτυχιανιστὰς καὶ Διοσκορίτας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦς Εἰκονομάχους, ὅσας δὲν ἤμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ διὰ λόγου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην ἐστάλη, διὰ τὴν βοήθησιν εἰς τὰ πατρικὰ καὶ ἀποστολικά δόγματα, ἅτινα ἐπολεμοῦντο ἀπὸ τοῦς Εἰκονομάχους· ἐπιστρέψας δὲ ἀπὸ τῆν Ῥώμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μεγαλοπρεπῶς, πάλιν ἀπεστάλη εἰς Ῥώμην διὰ τὰς αὐτὰς ὑποθέσεις· κατὰ τὸ μέσον ὅμως τῆς ὁδοῦ ἀσθενεῖ ἀπὸ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ καιροῦ, καὶ οὕτω παραδίδει τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα ἀνακομισθὲν ὑστερον, κατετέθη εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Εὐάνδρου.¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΖΑΧΑΡΙΟΥ τοῦ σκνυτοῦμου καὶ ἸΩΑΝΝΟΥ, καὶ διήγησις πάντων ὠφέλιμος.

- † » Ὁ Ζαχαρίας καὶ Ἰωάννης ἅμα,
- » Χερουβικὸν νοῦν ἔσχον ἐξ ἀγρυπνίας.

Ἀνθρωπὸς τις ἐνδοξὸς καὶ περιφανὴς εἰς τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ὀνόματι Ἰωάννης, καταφρονήσας ὄλα τὰ τοῦ βίου ἡδονικά, μετεχειρίζετο ζωὴν ταπεινὴν καὶ μοναχικὴν, καὶ σχολάζων εἰς τὰ τοῦ Θεοῦ πράγματα, ἐσπούδαζε νὰ ἀρέσῃ εἰς μόνον τὸν Θεόν, καταγιγνώμενος μὲν πάντοτε εἰς προσευχὰς καὶ δεήσεις, ἐκτεινόμενος δὲ καὶ προκόπτων εἰς τὰ μέλλοντα καὶ μεγαλῆτερα κατορθώματά του. Ἐπειδὴ δὲ ἐκτός τῶν ἄλλων εἶχεν ἀπαραίτητον ἔργον καὶ τὸ νὰ ἀγρυπνῇ ὄλην τὴν νύκτα εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο μίαν νύκτα ὑπῆγεν εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει μέγαν ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου ἁγίας Σοφίας, καὶ εὐρών κεκλεισμένας τὰς εὔρας, ἐκάθησεν εἰς ἐν σκαμνίον, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐκεῖ πλησίον, ὄλως ὦν ἀποκα-

¹ Περὶ τοῦ Λαζάρου τούτου γράφεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἐβδόμης Συνόδου, ὅτι ἰσότησεν εἰς τὸν τοῖχον τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων Ἀναργύρων. Μία δὲ γυνὴ ἔχουσα στράφους εἰς τὴν κοιλίαν ἐξυσεν ἀπὸ τὸν τοῖχον ἐκεῖνον καὶ ἔπιε μετὰ τὸ νερὸν, καὶ οὕτως ἰατρεύθη ἀπὸ τῆν ἀσθένειαν.

μωμένος εκεί δὲ καθήμενος ἀνεγίνωσκε με σιγανὴν φωνὴν τὴν ἀκολουθίαν του.

Καὶ ἰδοὺ βλέπει λάμπην φωτός, ἣ ὁποία ἤρχετο ἀπὸ ἐξωθεν· θεωρήσας δὲ προσεκτικώτερον διέκρινεν ἓνα ἄνδρα σεμνὸν ἀκολουθοῦντα τὸ φῶς ἐκεῖνο· ὅθεν χαροποιηθεὶς διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, ἐπρόσθεε καλλίτερον θέλων νὰ μάθῃ τί θὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Ὅτε δὲ ὁ φαινόμενος ἐφθασεν εἰς τὰς κεκλεισμένας θύρας τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας, ἐκλινε τὰ γόνατα εἰς τὸ κατώφλιον καὶ ἀρκετὰ προσευχῆθεις, ἐσήκωσεν ὑψηλὰ τὰς χεῖράς του, καὶ ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εἰς τὰς θύρας, ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐκεῖναι ἠνοιχθησαν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ μετὰ τοῦ φωτός ἐμβήκε καὶ ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐμβήκε ἐκλινε πάλιν γόνυ εἰς τὸ ἔδαφος, ὅπου ἄνωθεν ἦτο ζωγραφημένη ἡ εἰκὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, σηκωθεὶς δὲ ἠνοιξε καὶ ἐκεῖ τὰς θύρας καὶ ἐλθὼν εἰς τὰς ἀργυρὰς καὶ ὠραίας πύλας τοῦ ναοῦ τὰς ἐν τῷ νάρθηκι, ἀρκετὰ ἐκεῖ ἐπροσευχῆθη· ἔπειτα ἠνοιξε καὶ ταύτας μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, καὶ οὕτως ἐμβήκεν εἰς τὸν ναὸν φωτεινῆς ὁλος ὢν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἐσήκωσε τὰς χεῖράς του ὑψηλὰ, ἐξιλεόνων τὸν Θεόν· ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσε τὴν προσευχὴν του ἐγύρισε πάλιν ὀπίσω, καὶ ὑπάγει εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ· ἐνῶ δὲ ἐκεῖνος ἐξήρχετο, αἱ πύλαι ἐκλείοντο ὑπὸ θείας ἐνεργείας. Ἰσατο λοιπὸν ὁ ἱερός ἄνθρωπος Ἰωάννης καὶ ἐβλεπε προσεκτικῶς ποῦ θὰ ὑπάγῃ ὁ θεὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος ἀφ' οὗ ἐκβήκεν ἀπὸ τὸν ναόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐπεριπάτει τὴν ἴσην ὁδόν, δὲν ἠμέλησεν ὁ Ἀβραμιαῖος Ἰωάννης νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτόν, διὰ νὰ μάθῃ ποῦ κρύπτεται ὁ τοιοῦτος πολύτιμος τοῦ Θεοῦ μαργαρίτης· κλίνας δὲ ὁ φαινόμενος ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἴσην ὁδὸν διευθύνετο εἰς τὸν κατήφορον κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ. Πλησιάζας δὲ εἰς ἓν μικρότατον οἶκημα καὶ κτυπήσας τὴν θύραν μετὰ τὴν χεῖρα εἶπε μετὰ σιγανὴν φωνὴν τὸ ὄνομα τῆς ἑνδον οὔσης γυναικός, Μαρία, καὶ οὕτως ἐμβήκε. Τότε τὸ φῶς ὅπερ τὸν ἐφώτιζεν εἰς τὴν ὁδὸν ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ οὕτως ἔγεινε μεταξύ τῶν δύο νύκτα σκοτεινῆ.

Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ θεοῦ ἐκεῖνου ἀνδρὸς ἠναψε τὸν λύχνον ἀπὸ τὴν κανδήλαν καὶ ἔφερεν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς· ἐκεῖνος δὲ δὲν ἐπλαγίασεν εἰς κλίνην, μήτε κατ' ἄλλον τρόπον ἀνεπαυσε τὸ σῶμά του, ἀλλ' ἤρχισε νὰ δουλεύῃ, διότι ἦτο

σανδαλοποιὸς καὶ βρώτης δερμάτων. Τότε καὶ ὁ ἀκολουθῶν ὀπίσω του ἀξιωμαθὲντος Ἰωάννης, χωρὶς ἐντροπῆς ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκεῖνου, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του, ἐβρέχεν αὐτοὺς μετὰ δάκρυα, καὶ παρακαλῶν αὐτόν, μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ, ἔλεγε, ποῖος εἶσαι καὶ ποῖα εἶναι ἡ ὑψηλὴ πολιτεία σου, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ποιεῖς ἐξαισία θαύματα, τὰ ὅποια εἶδον ἐγὼ μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου. Ὁ δὲ ταπεινόφρων ἐκεῖνος, συγχώρησον, ἔλεγε, γέρων διὰ τὸν Κύριον· ἐγὼ εἶμαι ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν ἔχω κἀνὲν ἔργον καλὸν εἰς τὸν ἑαυτόν μου. Ποῖος εἶμαι ὁ ἰδιώτης ἐγὼ; ἡ πόθεν ἔμαθον κάμμειαν ὑψηλὴν πολιτείαν, ὡς αὐτὸς λέγεις, ἐνῶ εἶμαι πτωχὸς ἐργάτης τέχνης ὑπελεστάτης; ἐπλανήθης, ὦ ἄνθρωπε, ἐπλανήθης, καὶ φάντασμα μᾶλλον εἶδες, παρά ἀλήθειαν.

Τότε ὁ γέρων ἐπρόσθεσε δάκρυα ἐπάνω εἰς τὰ δάκρυα καὶ δὲν ἐπαυσε ὀρκίζων αὐτόν εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν μεγαλήτεράν αὐτοῦ ἀρετὴν, διότι ἂν δὲν ἦτον, ἔλεγεν, ἔργον τῆς θείας Προνοίας τὸ νὰ φανερωθῇ ἡ πολιτεία του, βέβαια δὲν ἠθελον ἀξιώθῃ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος νὰ γένω θεωρὸς τοιοῦτων μυστηρίων. Στενοχωρούμενος λοιπὸν ἀπὸ τοὺς δροκούς ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἐσηκώθη ἐπάνω καὶ ποιήσας πρῶτον μετάνοιαν εἰς τὸν γέροντα, ἤρχισε νὰ λέγῃ οὕτω.

Ἦξευρε καλὰ, ἀδελφέ μου, ὅτι κανὲν κατόρθωμα ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ἀπέκτησα, παρά τὸ νὰ συμφύρωμαι καὶ νὰ μολύνωμαι μετὰ τὰς ἁμαρτίας, καὶ τὸ νὰ προτιμῶ τῆς σαρκὸς μου τὴν καλοπάθειαν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐκ τῆς ἀγαθότητος τοῦ θεοῦ μου λαβὼν εἰς νοῦν τὸν φόβον τῆς κολάσεως, ¹ ἀφ' οὗ ἔλαβον τὴν γυναῖκά μου ταύτην, ἣν βλέπεις, δὲν ἐμόλυνα τὴν καθαρότητα τῆς σαρκὸς· ἀλλὰ καὶ οἱ δύο συμφωνήσαντες φυλάττομεν παρθενίαν καὶ κρύπτομεν τοῦτο λέγοντες, ὅτι αὕτη εἶναι στείρα. Καὶ ἕως τώρα μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ φυλάττεται βεβαία ἀπὸ ἡμᾶς ἡ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, διὰ τὸν πόθον καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ πλάστου μας· θέλω δὲ προσθέσει

¹ Διὰ τοῦτο εἶπε καὶ ὁ χρυσοῦλως Ἰωάννης· «Συνεχῶς τοῖνον, ἀγαπητοί, στρέφωμεν τοὺς περὶ κολάσεως καὶ γενένης λόγους, καὶ ἐν διανοίᾳ καὶ ἐπὶ γλώττης. Οὐ γὰρ ἀπίσιν ἐμπεσεῖν εἰς γένναν τὸ μεμνησθαι γενένης. Οὐκ ἀκούεις Παύλου λέγοντος· «Ὅστινες δίκην τίσουσιν αἰώνιον ἀπὸ προσώπου Κυρίου;» (β'. Θεσσαλ. α'. 9.) λόγω εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τῶν ε'. τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως.

καὶ ἄλλο ἐν δὲ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ὄρκου. Ὁ ἰδικός μου πλοῦτος ὄλος δὲν εἶναι περισσότερος ἀπὸ ἐν τριμίσιον ¹, μὲ τοῦτο δὲ ἀγοράζων δέρματα ἐργάζομαι τὴν τέχνην τῶν ὑποδημάτων, καὶ ὅντινα μισθὸν πορισθῶ ἀπὸ αὐτῆν, τὸν μοτράζω εἰς δύο ἴσα μερίδια· καὶ τὸ μὲν ἐν μερίδιον τὸ πρῶτον καὶ κυριώτερον τὸ ἀφιερώνω εἰς τὸν Χριστόν, δίδων αὐτὸ εἰς τοὺς πτωχοὺς τοὺς τοῦ Χριστοῦ ἀδελφούς, τὸ δὲ ἄλλο ἐξοδεύω εἰς τὰ ἐδικά μας χρειαζόμενα. Καὶ οὕτω πάντοτε πολιτευόμενος, φαντάζομαι καθ' ἑκάστην τὸν φοβερόν Κριτὴν, ὅστις μέλει νὰ ἔλθῃ, καὶ ἐνθυμοῦμαι τὴν ἐξέτασιν, τὴν ὁποίαν θὰ κάμωσιν εἰς ἐμέ οἱ φορολόγοι δαίμονες. Ταύτην τὴν διήγησιν ἀκούσας ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν καθαρὰν καὶ μακαριὰν ζωὴν τοῦ αἰοδίμου Ζαχαρίου (οὕτως ὠνομάζετο) ὑπερέπηνεσεν αὐτόν· εἶτα ἀποχαιρετήσας τὸν θαυμαστόν ἄνδρα, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν του χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος. Καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον, ὅπου ἐξενοδοχεῖτο καὶ εὐχαρίστει τὸν Θεὸν διὰ τὰ θαυμαστά μεγαλεῖα ὅσα εἶδεν, ὁ δὲ μακάριος Ζαχαρίας καὶ ἀληθῶς ἀνυπερήφανος, θέλων νὰ φύγῃ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης τὸ δόλωμα, ἀφῆκε τὸ οἰκημὰ του ἐκεῖνο καὶ ἔφυγεν, ἄγνωστος τελείως εἰς ὄλους γενόμενος.

Ὁ δσος ΛΟΓΓΙΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

- » Ἐχεις ἀθλητὴν Χριστὲ Λογγίνον μέγαν,
- » Ἐχεις δὲ καὶ Λογγίνον ἀσκητὴν μέγαν.

¹ Ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Tremissium—τὸ τρίτον τοῦ Ῥωμ. νομίσματος Ἀσσοῦ, ἐξ ὧ καὶ τὸ Ἀσσάριον Σ. Ε.

² Ὁ δσος οὗτος Λογγίνος ἀφῆκεν ἡμῖν τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο «Ὅσπερ ὁ νεκρὸς οὐκ αἰσθάνεται τινας, οὐδὲ κρίνει τινα, οὕτω καὶ ὁ ταπεινός οὐ δύναται κρίνει ἄνθρωπον, καὶ ἴδῃ αὐτὸν προσκυνοῦντα τοῖς εἰδώλοις (σελ. 280. τοῦ Εὐεργετινοῦ) ὁ ἴδιος οὗτος ἠρώτησε τὸν ἀββᾶν Λούκιον οὕτω «Θέλω ξενιτεῦσαι, καὶ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· Ἐὰν μὴ κρατήσῃς τῆς γλώσσης σου οὐκ εἶ ξένος, ὅπου ἂν ἀπέλθῃς, καὶ ὧδε οὐκ κράτησον τῆς γλώσσης σου καὶ ξένος εἶ. Ἠρώτησε καὶ δεύτερον «θέλω νηστεῦσαι. Καὶ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, εἶπεν Ἡσαίας ὁ προφήτης· Ἐὰν κάμῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, οὐδ' οὕτως κληθήσεται νηστεία δεκτὴ· ἀλλὰ μᾶλλον κράτησον τῶν πονηρῶν λογισμῶν. Ἠρώτησε καὶ τρίτον «θέλω φυγεῖν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, Ἐὰν μὴ πρότερον κατορθώσῃς τὴν ἀρετὴν μετὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ κατὰ μόνος δύνασαι κατορθώσαι (σελ. 723 τοῦ αὐτοῦ.)

Ὅστος ὁ δσος ἐρωτηθεὶς ποία ἀρετὴ εἶναι μεγαλειτέρα ἀπὸ ὅλας, εἶπεν, Ὅτι καθὼς ἡ ὑπερηφανία εἶναι μεγαλειτέρα ἀπὸ ὅλας τὰς κακίας καὶ τὰ πάθη, οὕτως ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡ ταπεινο

Μνήμη τῶν ἐν ἀγίοις Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ καὶ ΜΑΞΙΜΟΥ.

Εἰς τὸν Γεννάδιον.

- » Ὁ Γεννάδιος εὔρε τὴν ἑδέμ στέφος,
- » Φανεὶς νοσητὴν πρὸς παλαιστραν γεννάδας. ¹

Εἰς τὸν Μάξιμον.

- » Μάξιμος ὠδίνησε καὶ τεκῶν τέκνα,
- » Πράξεις ἀγνάς, ἄπεισιν ἀγνός ἐκ βίου. ²

* Ὁ ὄσιος ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ὁ ἐν τῇ μορῇ τοῦ Βατοπαίδιου ἀσκήσας καὶ δοχιαρῆς αὐτῆς ὢν, ὁ ἀξιωθεὶς ἰδεῖν πῖθον κενὸν βλύζοντα ἐλαιον, διὰ θαύματος τῆς Θεοτόκου, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται ³

- † » Ὁ Γεννάδιος εἶδε θαῦμά τι ξένον,
- » Πῖθον κενὸν βλύζοντα· ἀγνῆς ἡ χάρις,

Ὁ δσος ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἀσκητικὸς ἀγρυπνὸς ὀφθαλμὸς μύει,
- » Ἰουστίνος τὸ θαῦμα τῶν ἡσκηκότων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

φροσύνη εἶναι μεγαλειτέρα ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετάς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος πρὸ παντὸς ἄλλου μακαρίζει τοὺς πτωχοὺς τῶ πνεύματι· ἦτοι τοὺς ταπεινοὺς (σελ. 275 τοῦ Εὐεργετινοῦ.) Γράφεται δὲ περὶ τούτου καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ Παραδείσῳ τῶν πατέρων, ὅτι εἶπε ταῦτα τὰ ψυχοσωτήρια λόγια· «Ἡ νηστεία ταπεινοῖ τὸ σῶμα, ἡ ἀγρυπνία καθαρίζει τὸν νοῦν· ἡ ἡσυχία φέρει τὸ πένθος βπτίζει τὸν ἄνθρωπον, καὶ ποιεῖ αὐτὸν ἀναμάρτητον.

¹ Ὁ αἰοδίμος οὗτος Γεννάδιος εἶναι ὁ πρῶτος μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκλεχθεὶς Πατριάρχης, ἀνὴρ μᾶλλον πεπαιδευμένος καὶ ἐνάρετος. Οὗτος πρῶτος ἐσύστησε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχικὴν σχολὴν ἢ Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν καλουμένην (δρα τὰ περὶ τοῦ Πατριάρχου τούτου ἐν ἐκτάσει ἐν Χρυσσαλλίδι Ἀθηνῶν· παράβαλε δὲ καὶ μὲ τὴν ὑπὸ Νικοδήμου ἐν τῇ α', ἐκδόσει τοῦ Συναξαριστοῦ ἐσφαλμένην περὶ τούτου ὑποσημείωσιν). Σ. Ε.

² Δύο Μάξιμοι φέρονται παρὰ τῷ τρίτῳ τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Μελετίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Εἷς μὲν ἐπὶ Θεοδώρου Λασκαρέως ἐν ἔτει 1206 δσσις μοναχὸς ὢν πρότερον ἔγεινε Πατριάρχης ὑστερον, καὶ ἔζησε μόνον μῆνας ἑξ. Εἷς δὲ ἐπὶ τοῦ Μεχμέτη τοῦ β' ἐν ἔτει 1450, ὅστις ἦτο περιθώτος εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐποίμανε τὸ ποίμνιόν του ἐν παιδείᾳ καὶ νομισαίᾳ Κυρίου διδάσκαλον ἐπ' ἐκκλησίας πᾶσαν Κυριακὴν. Τοῦ ἐποίου ἡ φήμη ἐφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, ὅστις παρεκάλεσεν αὐτὸν καὶ ἐξήγγησε τουρκιστὶ τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως Σύμβολον· Ποῖος δὲ εἶναι οὗτος ἀπὸ τούτων δύο, ἀδηλον ἐστίν. (Ὁ δεύτερος οὗτος Μάξιμος ἐπατριάρχεισε τῷ 1581 καὶ δρα ἱστορ. Κούμα τόμ. 7 σελ 437 Σ. Ε.)

³ Ὅρα εἰς τὴν Ἀκολουσίαν τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΠΛΑΤΩΝΟΣ.

- » Μικροῦ λαθῶν παρῆλθεν ἡμᾶς ὁ Πλάτων,
- » Πλάτων ἐκείνος, ὃν πλατὺ κτείνει ξίφος.
- » Ὀγδοάτη δεκάτῃ τε Πλάτωνα ἄορ κτετέπεφεν.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Γαλατῶν ἐκ τῆς πόλεως Ἀγκύρας, ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντιόχου (ἴσως τοῦ ἑορταζομένου κατὰ τὴν κδ΄, τοῦ Δεκεμβρίου) ἐν ἔτει σγς' (296). Ἐπειδὴ δὲ ὠμολόγει παρρησίᾳ τὸν Χρ-στόν ἐμπροσθεν εἰς ὄλους, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγριππίνον, καὶ δέρεται ἀπὸ δέκα στρατιώτας· ἐπεὶτα ἀπλόνηται ἐπάνω εἰς κρεβάτιον χαλκοῦν πυρωμένον, καὶ ραβδίζεται, καὶ μετὰ σφαίρας σιδηρᾶς πυρωμένας καιεται εἰς τὰς μασχάλας καὶ εἰς τὰς πλευράς. Εἶτα ἔκοψαν τὸ δέρμα του εἰς λωρία καὶ ἐξέβαλαν αὐτὸ ἄνωθεν ἀπὸ τὴν ῥάχιν· μετὰ ταῦτα ἐξέσχισαν τὰς σάρκας καὶ τὰς παρεϊάς του τόσον πολλὰ, ὥστε ἠλλοιώθη τελείως τὸ πρόσωπόν του καὶ δὲν ἐγνωρίζετο. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφάλισαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον (τὸν βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν ἀπλοῦν Ἐφραϊμ, τὸν ὁποῖον βίον συνέγραψεν ἑλληνιστὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐ ξένα Γαλατῶν τὰ παρόντα. » Σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΡΩΜΑΝΟΥ.**

- » Τὸ καρτερόφρον Ῥωμανοῦ πᾶς θαυμάσει,
- » Σὺν χαρμονῇ γὰρ πνιγμονὴν ἐκατέρει.

Οὗτος ἦτα κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει γγ' (303), διὰ δὲ τὸν ζῆλον ὃν εἶχεν ὑπὲρ τῆς Χριστοῦ πίστεως, ὅτε Ἀσκληπιάδης ὁ ἐπαρχος ἤθελε νὰ ἐμβῆ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, ὑπῆγεν ὁ ἅγιος καὶ τὸν ἐπίασε λέγων αὐτῷ, τὰ εἰδῶλα δὲν εἶναι θεοί. Διὰ τοῦτο λοιπὸν δέρεται εἰς τὸ στόμα καὶ κρεμασθεὶς κατεξέσχισθη· ἐπεὶτα ζητεῖ ὁ ἅγιος καὶ φέρουσι παιδίον μικρὸν, εἰς ἔλεγχον περισσότερον τοῦ ἐπάρχου· τὸ δὲ παιδίον ἐρωτήθη ἀπὸ τὸν ἐπαρχον εἰς ποῖον θεὸν πιστεύει, ἀπεκρίθη ὅτι εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν. ¹ "Ο-

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν μάρτυρα τούτον Ῥωμανὸν λόγον ἐγκωμισιατικὸν συνέταξεν ὁ μέγας Χρυσόστομος· οὗ ἡ ἀρχὴ « Παλαιστραὶ μὲν σώμασιν ἀνδρίαν χαρίζονται, καὶ τέχνης ἀθλητικῆς ἐπιστήμας· (σώζεται ἐν τῷ Ε΄ τόμῳ τῆς ἐν Ἑσθὼν)

θεν δέρεται τὸ παιδίον, παρεστῶσης ἐκεῖ καὶ τῆς μητρός του· δερόμενον δὲ ἐδίψησε καὶ ἐζήτησε νερόν, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, εὐσεβῆς οὖσα καὶ θεοφιλῆς, μὴ πίης, ὦ τέκνον μου, εἶπα, μὴ πίης ἀπὸ τοῦτο τὸ φθαρτὸν καὶ πρόσκαιρον νερόν· ἀλλ' ὑπόμεινον διὰ νὰ ὑπάγῃς νὰ πίης ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ζωντανὸν καὶ ἀθάνατον νερόν τῆς μακαριότητος. Ἐπειδὴ δὲ τὸ νήκιον ἠλεγχε τὸν τύραννον, ἐδάρη καὶ δευτέραν φοράν, καὶ ἐπεὶτα ἀπεκεφαλίσθη διὰ τοῦ ξίφους, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ μακάριον τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τοῦ δὲ ἁγίου Ῥωμανοῦ ἔκοψαν τὴν γλῶσσαν, καὶ μετὰ τὸ κόψιμον αὐτῆς πάλιν ἐλάλει παραδόξως, εὐχαριστῶν τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ δὲ ἠκούσθη τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμιανόν, διὰ τοῦτο κατὰ προσταγὴν αὐτοῦ, ἐπνίξαν τὸν μάρτυρα μέσα εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐλύτρωσαν αὐτόν ἀπὸ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν. Καὶ οὕτω ὁ ἅγιος ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸ ἅγιον **ΝΗΠΙΟΝ** ἐρωτηθὲν παρὰ τοῦ ἐπάρχου ποῖον Θεὸν σέβεται, καὶ ἀποκρίθην· ὅτι τὸν Χριστόν, εἶπει τελειοῦται.

- » Κόλπου· Ἀβραάμ Νήπιον λαχὸν ξίφει,
- » Τοῖς βηθλεέμ συνέδρον ὦφθη νηπίοις.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΡΩΜΑΝΟΥ** τοῦ ἐκ **Παλαιστίνης.**

- * » Ῥωμαλὸς ἦν Ῥωμανὸς πρὸς βασάνους,
- » Ῥώμη κρατυνθεὶς παντοδυνάμου Λόγου.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην καὶ ἦτο διάκονος τῆς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ἐκκλησίας· ἐμάρτύρησε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν πόλει Ἀντιοχείᾳ, ἐν ἔτει σπῆ' (288), οὗτος λοιπὸν ὁ αἰοίδιμος παρεθάρρυνεν εἰς τὸ μαρτύριον μετὰ τὴν διδασκαλίαν του τοὺς Χριστιανούς ἐκείνους οἵτινες, φοβούμενοι τὰ βασάνα, δὲν ὠμολόγουν τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτόκλητος ὑπῆγε καὶ παρεστάθη εἰς τὸν κριτὴν, ὁμολογῶν τὸν Χριστόν Θεὸν ἀληθινόν· καὶ παρευθὺς κατεδικάσθη νὰ ριφθῆ εἰς τὴν φωτιαν· ὁ δὲ Διοκλητιανὸς τοῦτο μα-

ἐκδόσεως) Περὶ δὲ τοῦ παιδίου ταῦτα γράφει « Ὡς γὰρ εἶδεν (ὁ μάρτυς) τὸν δικαστὴν πρὸς τὴν τῶν δαιμόνων σπουδὴν αὐτὸν ἐκκαλοῦμενον, αἰτεῖ βρέφος ἐξ ἀγορᾶς ἀχθῆναι, ὡς ἐκεῖνο τῶν ζητουμένων παρὰ τοῦ δικαστοῦ κρῖτην ποιησόμενος. Καὶ προσαχθέντι τῷ βρέφει, τὴν περὶ τῶν προκειμένων προσῆγεν ἐρώτησιν. Τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ταχέως ἀπεφάνητο ψήφον κτλ.

θῶν, εἰς μὲν τὴν φωτίαν δὲν ἀφῆκε γὰρ τὸν ῥίψασιν ἐπράσταξε δὲ νὰ κόψωσι τὴν γλῶσσαν του· ἀλλ' ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἂν καὶ ἐστερήθη τὴν γλῶσσαν του, δυνατώτερα ὅμως καὶ καθαρώτερα ἐλάλει, κηρύττων παρρησία τὸν Χριστόν. Μετὰ ταῦτα βάλλουσιν αὐτὸν μέσα εἰς φυλακὴν, καὶ τεντόνουσι τοὺς πόδας αὐτοῦ εἰς πέντε κεντήματα.¹ Ἐπειτα περάσαντες σχοινίον εἰς τὸν λαιμόν του, ἀπέπνιξαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἐκ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀτέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΖΑΚΧΑΙΟΣ διάκονος τῆς ἐν Γάδειροις ἐκκλησίας, ² καὶ ΑΛΦΑΙΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

Εἰς τὸν Ζακχαῖον.

- » Ζακχαῖος ἐχει πλοῦτον ὁ πρὶν ἡμίση,
- » Ὁ νῦν δὲν Σῶτερ κίμα χει πᾶν ἐκ ξίφους.

Εἰς τὸν Ἀλφαῖον.

- » Ἀλφαῖε καρτέρησον εἰ τέμνη κάραν,
- » Καὶ κλῆρον ἐξεις τὴν ἄτμητον Τριάδα.

Οὗτος ὁ μακάριος Ζακχαῖος ἤχθη ἔμπροσθεν τοῦ κριτηρίου τῶν εἰδωλολατρῶν, ἔχων εἰς τὸν τράχηλον ἄλυσον σιδηρᾶν καὶ βαρεῖαν· καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν κριτὴν, ὡμολόγησε παρρησία τὸν Χριστόν. Ὁθεν βασανίζεται με δεινὰς καὶ ἀπανθρώπους τιμωρίας· ἔπειτα δεθεὶς, ῥί-

¹ Τὰ κεντήματα ταῦτα νομίζω ὅτι εἶναι αἱ ὅσαι αἰτινες εὐρίσκονται εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, αἱ ῥοπαῖαι ἄλλαι μὲν εἶναι πλησιέστερον καὶ ἄλλαι μακρύτερον, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ὀλιγοσπεύει ἢ αὐξάνει τὸ σφίγγιμον τῶν ποδῶν. Τοῦτο λοιπὸν δηλοῦται ἐδῶ, ὅτι τάσαν ἐτέντωσαν τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, ὥστε ἔφθασαν εἰς τὰς πέντε τρύπας τοῦ ξύλου· ἤτοι ἐσφίγγθησαν με ὑπερβολήν. Εἰς τὴν κορυφὴν δὲ τοῦ μεγαλομάρτυρος τούτου Ῥωμανοῦ ἐγκώμιον ἐπέλεξεν ὁ ρητορικὸς τοῦ Χρυσορρήμονος κάλαμος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν μαρτύρων μνήμη, καὶ πάλιν πανήγυρις καὶ ἑορτὴ πνευματικὴ (σώζεται ἐν τῷ ε', τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως) πλατύνει δὲ μάλιστα ὁ χρυσοῦς ῥήτωρ τὸ θαῦμα ὅπερ ἠκολούθησεν εἰς τὸν μάρτυρα, τὸ νὰ λαλῇ καθαρὰ χωρὶς γλώσσης.

² Γάδειρα εἶναι νῆσος σμικρὰ τῆς Ἰσπανίας εὐρισκόμενη ἐν τῷ Ἄρκανῳ, τόσον πλησίον τῆς στερεῆς, ὥστε δυνατόν ἐστὶ νὰ συνάπτεται με αὐτὴν διὰ γεφύρας. Ταύτην τὴν νῆσον εἶχον οἱ παλαιοὶ ὄρον τοῦ ἐγνωσμένου κόσμου. Γάδειρα δὲ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων θὰ εἴπῃ γῆς δεῖρά· ἤτοι λαιμὸς ἢ τράχηλος. (Ἰδὲ τὸν Μελέτιον σελ. 64 τῆς Γεωγραφίας) Ἐν τῷ Συναξαριστῇ ὁμοῦς τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, τῆς ἐν Γάδειροις Ἐκκλησίας· εὐρίσκογτο δὲ εἰς τὴν Παλαιστίνην τὰ Γάδαρα.

πτεται εἰς τὴν φυλακὴν καὶ βάλλονται οἱ πόδες του εἰς τὰς ὀπὰς τοῦ βασανιατικοῦ ξύλου, καὶ οὕτω τεντωμένους ὦν, ὑπομένει ἀνδρείως τέσσαρα ἡμερονύκτια. Ὑστερον δὲ ἀπὸ αὐτὸν παρεστάθη εἰς τὸ κριτήριον ὁ ἅγιος Ἀλφαῖος, ὅστις ἦτον ἐμπλεως πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀφ' οὗ κατεξεσχίσθη με δαρμούς εἰς ὄλον· τὸ σῶμα καὶ κατεκῆ εἰς τὰς πλευράς, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν διὰ νὰ πάθῃ ἐκεῖ, ὅσας τιμωρίας ἔπαθε καὶ ὁ συναγωνιστὴς του ἅγιος Ζακχαῖος· διότι ἐτεντώθη καὶ αὐτὸς ἐν ἡμερονύκτιον εἰς τὸ βασανιστικὸν ξύλον, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἀπεκαφαλίσθησαν καὶ οἱ δύο διὰ τοῦ ξίφους. Καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριτοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ 10', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΑΒΑΙΟΥ.

- » Ἐφησεν ἄντι μέλλον Ἀβδίου πάλιν,
- » Εἰ μὴ τελευτὴν εἶχεν αἰδεῖσθαι τάχα.
- » Ἐνεακαιδεκάτῃ βίον Ἀβδίου ἐξεπέρησεν.

Οὗτος ἐρμηνεύεται εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν, δοῦλος Κυρίου ἢ ἐξομολογούμενος· κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Συχεμὲ ἐκ τοῦ ἀγροῦ Βαθαχαράμ, ὦν πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως χρόνους ὦ' (800)· ἐδούλευε δὲ πρότερον οὗτος εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σαμαρείας Ἀγαάθ καὶ ἔπειτα εἰς τὸν βασιλέα Ὁχοζίαν, ὅτε ἀπέστειλεν Ὁχοζίας πρὸς τὸν ἐνδοξον καὶ μέγαν προφήτην Ἡλίαν τοὺς δύο πεντηκοντάρχους, διὰ νὰ εἰπῶσιν εἰς αὐτόν νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ βουνὸν καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν βασιλέα, οἵτινες διὰ προσευχῆς τοῦ προφήτου κατεκάησαν ὁμοῦ με τοὺς ἑκατὸν ἀνθρώπους των, ἐπειδὴ καὶ ἔπεσε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κατέκαυσεν αὐτούς. Τρίτον δὲ πεντηκόνταρχον ἀπέστειλε τοῦτον τὸν προφήτην Ἀβδίου ὁ ἴδιος Ὁχοζίας, διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν Ἡλίαν καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν βασιλέα· τὸν ὁποῖον τοῦτον Ἀβδίου λυπηθεὶς ὁ Ἡλίας δὲν ἐκατέκαυσεν, ἐπειδὴ καὶ ὑπέγγε μετὰ ταπεινώσεως πρὸς αὐτόν, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του παρεκάλεσεν αὐτόν νὰ μὴ τὸν κατακαύσῃ, ἀλλὰ νὰ καταβῇ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν βασιλέα, ὁ καὶ ἐποίησεν ὁ τοῦ Θεοῦ προφήτης, καθὼς τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τῆς τετάρτης τῶν Βασιλειῶν. Ἐκτοτε δὲ παραιτήσας τὸν βασιλέα καὶ τὴν

δούλευσιν αὐτοῦ ἠκολούθει τὸν Ἡλίαν καὶ ὑπηρέτει αὐτόν· γενόμενος δὲ μαθητῆς του ἐπροφήτευσεν πολλὰ, ὕστερον δὲ ἀποθανὼν, ἐτάφη εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων του. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΑΡΛΑΑΜ.

- » Σὺν λιβανωτῷ Βαρλαάμ τὸ πῦρ φέρων,
- » Εὐσμον ὤφθης λιβανωτὸν Κυρίῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Βαρλαάμ ἦτον ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας· γέρον δὲ ὢν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπαραστάθη εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀντιοχείας, ἐπειδὴ ὠμολόγει τὸν Χριστόν, καὶ μὴ καταπεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα ἐδάρη μὲ βρούνευρα· ἐπειτα ἐξεριζίσωσαν τοὺς ὄνυχάς του. Προσφερθεὶς δὲ εἰς ἓνα βωμὸν τῶν εἰδώλων, ἐπροστάχθη νὰ ἀπλώσῃ βιαίως τὴν δεξιὰν χεῖρα· ἐπ' αὐτῆς δὲ ἔβαλον ἄνθρακας ἀναμμένους καὶ θυμίαμα, διότι ἐνόμισεν ὁ ἄρχων, ὅτι ἂν δὲν ὑπομείνῃ, ἀλλὰ ρίψῃ τοὺς ἄνθρακας μὲ τὸ λιβάνιον ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, μὲ τοῦτο θέλει φανῆ ὅτι ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ὅθεν ὁ τοῦ

Χριστοῦ ἀθλητῆς μὲ ἀνδρίαν μεγάλην ἴστατο ἀτρεπτος καὶ ἀκλόνητος, χωρὶς νὰ κινήσῃ τὴν δεξιὰν του χεῖρα, ἡ ὁποία ἀληθῶς ἐφάνη δυνατωτέρα ἀπὸ τὸ χάλκωμα καὶ ἀπὸ τὸν σίδηρον· ἕως οὗ ἡ φωτιά καταφαγοῦσα τὴν σάρκα τῆς χειρὸς καὶ τρυπήσασα αὐτὴν, ἔπεσε μόνη κατὰ γῆς, διότι ἐπροτίμησεν ὁ γενναῖος τῆς ἀληθείας ἀγωνιστῆς μὲ ἀνδρείον καὶ στερεὸν φρόνημα, ὅτι κάλλιον νὰ κατακαῆ ἢ χεῖρ του, παρὰ νὰ σαλεύσῃ αὐτὴν ὀλοτελῶς, καὶ ἐκ τούτου νὰ φανῆ εἰς τοὺς ἀπίστους ὅτι ἐπρόσφερε λιβάνιον καὶ θυσίαν εἰς τοὺς δαίμονας. Ὅθεν ἐν τῇ βασάνῳ ταύτῃ παραδίδει τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τοῦτον τὸν γενναῖον ἀθλητὴν ἐτίμησαν μὲ ρητορικὰ ἐγκώμια καὶ ὁ μέγας Βασίλειος, οὗ ἡ ἀρχή· « Πρῶτερον μὲν τῶν ἁγίων οἱ θάνατοι· » καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχή· « Συνεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην ἑορτήν. Τὰ ὁποῖα σώζονται ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΖΗ τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Διψητικὴ τις ὡς ἔλαφος εἰς ὕδωρ,
- » Ἄζης ὁ μάρτυς ἔτρεχε πρὸς τὸ ξίφος.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπθ' (289), καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Ἰσαύρων, στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπιτήδευμα· ἀφίσας δὲ τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν, διέτριβεν εἰς τὰς ἐρήμους, εἰς τὰς ὁποίας εὕρισκόμενος, ἐποίει πολλὰς ἰατρείας καὶ θαύματα. Ἀπὸ δὲ τινὰς κυνηγούς φανερωθεὶς παρεστάθη εἰς τὸν Διοκλητιανόν, καὶ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογήσας, παρεδόθη εἰς τὸν ἐπαρχον Ἀκυλῖνον ὁμοῦ μὲ τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα στρατιώτας, οἵτινες ἀποσταλέντες διὰ νὰ συλλάβωσι τὸν ἅγιον, ἐπίστευσαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν Χριστόν, ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ἐθαυματούργησε καθ' ὁδόν· ἐνῶ ἐηλαδῆ οἱ στρατιῶται ἦσαν διψασμένοι, ἐξήγαγεν ὕδωρ καὶ τοὺς ἐπότισεν. Ὁ ἐπαρχος λοιπὸν λαβὼν τοὺς ἁγίους εἰς τὰς χεῖράς του, ὑπήγεν εἰς ἓνα τόπον, καὶ ἐπαίδευσεν τὸν ἅγιον Ἀζην μὲ πολλὰς πληγὰς καὶ τιμωρίας, διὰ νὰ ἰδῶσι δῆθεν οἱ ἐπίλοιποι καὶ νὰ φοβηθῶσιν· ἐπειτα ἐκρέμασεν αὐτόν εἰς ἓνα τροχόν καὶ ὑποκάτω ἤναψε πυράν· ἐπειδὴ δὲ ἡ φλόξ ἔσβυσε καὶ ὁ ἅγιος ἔμεινεν ἀβλαβῆς, διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ τοῦ ἐπαρχου καὶ ἡ θυγάτηρ του ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Τότε ὁ ἐπαρχος ἐπρόσταξε πρῶτον

¹ Περὶ τοῦ Ἀβδίου τούτου ἀναφέρει καὶ ταῦτα ἡθελία Γραφή· «Κύριος ἐκάλεσεν Ἀγαθὸν τὸν Ἀβδιὸν τὸν οἰκονόμον, καὶ Ἀβδιὸν ἦν φοβούμενος τὸν Κύριον σφόδρα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοῦ προφήτου Κυρίου, καὶ ἔλαβεν Ἀβδιὸς ἑκατὸν ἄνδρας προφήτας, καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πενήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄσπῳ καὶ ὕδατι (γ'. Βασιλ. ιη'. 3.) Ὁ μὲν οὖν ἅγιος Ἐπιφάνιος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἰωάννης ὑπέλαβεν, ὅτι οὗτος ἦτον ὁ τρίτος πενήκονταρχος τοῦ μετὰ τὸν Ἀγαθὸν Ὀλοζίου. Ἀπαρέσκεται δὲ εἰς τὴν γνώμην ταύτην Ἀλέξανδρος ὁ Μαυροκορδάτος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ (σελ. σκε') λέγων, ὅτι ἡ ἀξία τοῦ οἰκονομοῦ τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ Ἀβδιὸς εἰς τὸν Ἀγαθὸν ἦτον ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ πενήκονταρχου. Ὅθεν αὐτὸς νομίζει ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀγαθοῦ δὲν ἐγένετο πενήκονταρχος ὁ Ἀβδιὸς, ἀλλὰ χεῖρην εἶπὸν τῇ βυζαντινῇ αὐτῇ, ἀνεχώρησε καὶ ἐσχόλαζε σπουδαίωτερον εἰς τὴν προφητικὴν ζωὴν· ὅθεν καὶ προφητικὸν λόγον συνέγραψεν, ὁ ὁποῖος συναριθμεῖται μετὰ τῶν βιβλικῶν τῶν προφητῶν ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ. Σημειώσαι δὲ τὸν προφήτην τοῦτον Ἀβδιὸν, Ὡβεδιάν ὁ Ἰωσήπος ὀνομάζει. Λίγει δὲ καὶ ὁ Κλήμης ὁ Κανονικὸς ἐν τῇ ἀνασκευῇ, ὅτι ἡ τοῦ Ἀβδίου προφητεία σύντομος οὕσα δὲν διαιρεῖται εἰς κεφάλαια. Καὶ ὅτι ὁ Ἀβδιὸς ἤκμασεν εὐθύ· μετὰ τὸν Ἀμὼν· καὶ ἔγραψε τὴν προφητείαν του ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς Ἀγαθῆ. Καὶ ὅτι αἱ ἀπειλαὶ αὐτοῦ, αἵτινες ἐπληρώθησαν δεῖαν ὁ Ναβουχοδονόσωρ ὁπέταξε πᾶσαν τὴν κοίλην Συρίαν, αὐτολεξεῖ εὐρίσκονται ἐν τῷ μθ'. κεφαλαίῳ τοῦ Ἱερειμίου, τοῦτο δὲ δείκνυσιν, ὅτι εἶχεν αὐτὰς ὁ Ἱερειμίας πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτε ἔγραψε τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνο.

μὲν νὰ ἀποκεφαλίσθωσιν οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα στρατιῶται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ θυγάτηρ του· ὑστερον δὲ νὰ δείρῳσι τὸν ἅγιον δυνατὰ καὶ νὰ ἀποκεφαλίσωσι καὶ αὐτόν. Καὶ οὕτως οἱ μακάριοι τοῦ Χριστοῦ ἀθλήθη· ἔλαβον πάντες τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Οἱ ἅγιοι ἑκατὸν πεντήκοντα ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Ἀλη πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ἔλθει τελειοῦνται.

- » Τετμημένους τρεῖς Χριστὲ πεντηκοντάδες,
- » Τριττῆ στεφῶν γέραφι πεντηκοντάδι.

Οἱ ἅγιοι ὁ ὧ δ ε κ α ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ἔλθει τελειοῦνται.

- » Στρατεύομαι σοι σήμερον διὰ ἔξουτος,
- » Τῷ Παρθικαίει δωδεκάς στρατῶν λέγει.

* *Αἱ ἅγιοι ἡ τε Γυνὴ καὶ θυγάτηρ τοῦ ἐπάρχου* ἔλθει τελειοῦνται.

- * » Αἰποῦσα γυνὴ Ἀκυλλιον θυγάτηρ,
- » Τὸν Χριστὸν εἶρον νυμφίον διὰ ἔξουτος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΓΑΠΙΟΣ θηρίοις σπαρὰ χθεις, τελειοῦται.

- » Κἂν ἐσπαράχθην Ἀγάπιος θηρίοις,
- » Τὴν πίστιν ἀσάλευτος εἰμί σοι, Δόγε.

Μήτηρ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ τοῦ ἐν Μαγιδῷ τῆς Παμφυλίας.

- » Ἡλιόδωρος Χριστὸν ἥλιον βλέπων,
- » Ἀνώτερος πέφανε βασάνων σκότους.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ, ἡγεμονεύοντος ἐν τῇ πόλει Μαγιδῷ ἐν ἔτει σοδ' (272), ὁ μακάριος οὗτος Ἡλιόδωρος εὐρισκόμενος εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν καὶ τὸν Χριστὸν μετὰ παρρησίας κηρύττων, διεβλήθη εἰς τὸν ἡγεμόνα. Παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς αὐτόν καὶ ἀκούσας πολλὰς κολακείας, ἐπειδὴ δὲν ἐπίσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, κρεμάται καὶ ἔξεται καὶ μετὰ λαμπάδας ἀνημμένους κατακαίεται· ἐπειδὴ δὲ ἡ δριμύτης τῶν βασάνων ἐπέρασεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἁγίου, διὰ τοῦτο, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ βοήθει μοι, ἔλεγεν. Ὅθεν παρευθὺς ἤλθε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν λέγουσα· μὴ φοβοῦ, διότι ἐγὼ πάντοτε εἰμαι μετὰ σοῦ· ταύτην δὲ τὴν φωνὴν ἀκούσαντες οἱ κρατοῦντες τὰς λαμπάδας, πρὸς τοῦτοίς δὲ βλέποντες καὶ τέσσαρας Ἀγγέλους, οἵτινες ἐμπέδιζον αὐτούς ἀπὸ τοῦ νὰ κολάσωσι τὸν ἅγιον, ἐπίστυσαν

εἰς τὸν Κύριον καὶ τὸν ἡγεμόνα ἠλεγξαν καὶ κατήσχυον. Διὰ τοῦτο ριφθέντες εἰς τὴν θέλασαν, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τότε προστάζει ὁ ἡγεμὼν νὰ κατὰ χάλκινος βους καὶ ἐντὸς αὐτοῦ νὰ βληθῇ ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς· ἀλλ' ὅτε ἐτίθη εἰς αὐτόν καὶ προσηυχῆθη ὁ ἅγιος, ὡ τοῦ θαύματος! ὁ σπινθηροβαλὼν βους εὐθὺς ἔγεινε ψυχρὸς καὶ ὁ μάρτυς ἐπάλλεν ἀπὸ μέσα· ἀκούσας δὲ ὁ ἡγεμὼν τὸν ἅγιον ψάλλοντα, ἐξέστη, καὶ πλησιάσας καὶ γνωρίσας ὅτι τὸ πρὸ ὀλίγου ἄκρως καὶν αἰφνδῶς μετεβλήθη εἰς ἄκραν ψυχρότητα, λέγει πρὸς τὸν ἅγιον· ἀνοσία κεφαλῇ, αἱ μαγεῖαι σου καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ ἐνίκησαν. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, αἱ μαγεῖαι μου εἶναι ὁ Χριστὸς μου· ὅμως δὸς μοι ἄνοιαν τριῶν ἡμερῶν, διὰ νὰ στοχασθῶ τί πρέπει νὰ κάμω. Λαβὼν λοιπὸν διορίαν, ἐμβήκε κρυφίως εἰς τὸν ναὸν τὸν καλούμενον Πένθεον, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ ἦσαν πάντα τὰ εἰδῶλα τῶν θεῶν. Ἀφοῦ δὲ προσηυχῆθη εἰς τοῦτον ὁ ἅγιος εὐθὺς ἔγεινε σεισμός, ἀπὸ δὲ τὸν σεισμόν ἐπῆσαν κάτω τὰ εἰδῶλα καὶ ἐσυντρίφθησαν. Τοῦτο μαθὼν ὁ ἡγεμὼν, παρέστησε τὸν μάρτυρα εἰς τὸ κριτήριόν του, καὶ γεμίσας ἀπὸ θυμόν, ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῇ ὁ ἅγιος καὶ νὰ ἐμβάλωσιν εἰς τὴν κεφαλὴν του καρφία πυρωμένα. Ἐπειδὴ δὲ ἠσθάνετο τὸν δριμὺν αὐτὸν πόνον ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ἐπακαλέσθη πάλιν τὸν Θεὸν εἰς βοήθειαν, καὶ διὰ τῆς ἐπικλήσεως ἐλαφρύνεται ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν πόνον. Βλέπων δὲ ὁ ἡγεμὼν ὅτι ὁ ἅγιος δὲν νικάται ἀπὸ τὰς βασάνους, προστάζει νὰ ὑπέγωσιν αὐτὸν δεδεμένον μετὰ βαρείας ἀλύσεις εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀταλίων. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁ ἅγιος, πάλιν γυρίζει αὐτὸν ὀπίσω ὁ ἡγεμὼν, καὶ πάλιν αὐτὸν παριστᾷ εἰς τὸ κριτήριόν του.

Πολλὰ δὲ διαλεχθεὶς μετὰ αὐτόν διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὸν ἀμετάθετον, προστάζει νὰ βληθῶσιν εἰς τὰς τέσσαρας τρύπας τοῦ βασανιστικοῦ ξύλου αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες τοῦ μάρτυρος· ἔπειτα πυρώσας ἐν τηγάνιον μέσα εἰς αὐτὰ ἔβαλε τὸν μάρτυρα. Ὁ δὲ ἅγιος εἰς τὸ μέσον τοῦ τηγανίου ἰστάμενος προσῆχετο, καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ παρεκίνησε καὶ τοὺς περιστάτας νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὰ τηγάνιον πληροφορῶν αὐτούς, ὅτι θέλουσι μείνει ἀβλαβεῖς ἀπὸ τοῦ πυρός. Πιστεύσαντες δὲ εἰς τὰ λόγια του ἐμβήκαν πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους, οἵτινες ἐπειδὴ δὲν ἐβλάθησαν, καθὼς ὁ ἅγιος ἔλεγεν, ἐπίστυσαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν λέγοντες, ἀληθῶς μέ-

γας είναι ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν. Ταῦτα δὲ ὡς εἶδεν ὁ ἡγεμὼν ἐφοβήθη, μήπως οἱ πιστῶσαντες ἀρπάσωσι τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁθεν ἐπρόσταξε νὰ υπάγῃσι πάλιν τὸν μάρτυρα εἰς τὴν Μαγιδῶ. Οὗτος δὲ πορευόμενος προσήχετο καθ' ὁδὸν καὶ ἔψαλλε. Φθάσας δὲ εἰς τὴν πόλιν παρεστάθη πάλιν εἰς ἐρώτησιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδωλα, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν Ἀέτιος νὰ κοπῇ ἡ γλῶσσα τοῦ μάρτυρος· ἔπειτα νὰ κρεμασθῇ, καὶ μετὰ ξυλίνην σπάθην νὰ δέρεται δύο ὥρας ὀλοκλήρους. Μετὰ ταῦτα ἔβαλον χαλινὸν εἰς τὸν μάρτυρα καὶ τὸν ἔσυρον ὡς ζῶον ἄλογον ἔξω τῆς πόλεως διὰ νὰ τὸν θανατώσωσιν. Ὁ δὲ ἅγιος ἔνευσε μετὰ τὴν χεῖρά του εἰς ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἔσυρον διὰ νὰ τῷ δώσωσι καιρὸν νὰ προσευχηθῇ. Ὅθεν ἐστάθη εἰς προσευχὴν καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐτελείωσεν ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΝΘΙΜΟΥ, ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, ΕΥΦΗΜΙΑΣ, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ τοῦ ἁγίου ΠΑΓΧΑΡΙΟΥ.

† » Δέχου ἀθλητὰς πέντε Χριστὲ καὶ δίδου,

» Πέντε στεφάνους, ὡς ἔπαθλα τοῖς ἄθλοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβειαῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ τοῦ Δεκαπολίτου.

» Χάραξ κύκλω σου καὶ μετὰ ζωῆς τέλος,

» Ἡ ζῶσα Γρηγόριε τοῦ Θεοῦ χάρις.

» Εἰκάδι Γρηγόριος κυχλήσατο εἰς πόλον εὐρύν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς καλομένους Σέργιον καὶ Μαριαν ἐν ἔτει ωλζ' (837). ὅτε δὲ ἐγένεον ὀκτὼ χρόνων, ἐδόθη εἰς παιδείαν τῶν ἱερῶν γραμμάτων. Ἄμα δὲ ἤρρισε νὰ ἐκβάλλῃ γένεια καὶ μυστάκια, ἤτοιμάζετο ἀπὸ τοὺς γονεῖς του νὰ λάβῃ γυναῖκα διὰ γάμου· ὁ δὲ ἅγιος φεύγων κρυφίως, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, ἐπεριπάτει ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καταπαζόμενος τοὺς ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων μαρτυροῦντας, καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν θησαυρίζων εἰς ἑαυτόν. Εἶτα καθυποβάλλων ἑαυτὸν εἰς ἄκραν ἐγκράτειαν καὶ σκληραγωγίαν, ἐπάλαιε μετὰ πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ μάλιστα με-

τοὺς ἐκ τῶν δαιμόνων προερχομένους, ὅθεν καὶ ἐφάνη μέγας θαυματουργός.

Οὗτος ὑπῆγε καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐπιθυμίαν ἔχων νὰ ὁμολογήσῃ διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ περιπατήσας ὅλην τὴν Δύσιν, ἐξέπληξε πολλοὺς μετὰ τὰ σημεῖα καὶ θαύματα ὅσα ἐτέλει. Ἀπὸ τὴν Δύσιν δὲ ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου· ἐκεῖ δὲ ἀναβάς καὶ κατὰ πολλὰ ξηρανθεὶς ὑδρωπικίασεν, ὥστε ἀπὸ μόνην τὴν φωνὴν ἐγνωρίζετο εἰς ἐκείνους ὅσοι τὸν ἤξευραν. Ὅθεν κατέβη ἀπὸ τὸ βουνὸν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εὔρε κλεισμένον εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας Συμεὼν τὸν ὁμολογητὴν καὶ θεοφόρον προσκυήσας δὲ αὐτὸν πολλὰ τὸν παρεκάλεσεν, ἵνα εὐχεται ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη, πολλὰς καὶ διαφόρους ἀσθενείας διώξας ἀπὸ τοὺς πάσχοντας. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΠΡΟΚΛΟΥ ἁρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὃς ἐχρημάτισε μαθητὴς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

» Ἐχει Πρόκλε σὲ ἡ Οὐράνιος; νύσσα,

» Καὶ σὲ ἐνδον χαίροντα σὸν χρυσολόγω.

† Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Πρόκλος ἤχμαζε κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἷ (408)· ἐπειδὴ δὲ ἦτον εὐλαθὴς καὶ ἐνάρετος ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Κυζίκου ἀπὸ τὸν ἅγιον Σισίνιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως.² Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κύζικον δὲν ἔγεινε δεκτὸς ἀπὸ τοὺς κληρικούς τῆς ἐπαρχίας του, διότι εἶχον χειροτονήσει ἕτερον, Δαλμάταν ὀνόματι· ὅθεν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν μένων χωρὶς ἐπαρχίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανός, ὁ ἐρταζόμενος κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρῶτην τοῦ Ἀπριλίου, ἐνῶ ἀκόμη εὐρίσκετο τὸ λείψανόν του εἰς τὸ ἱερατεῖον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, προχειρίζεται οὗτος πατριάρχης

¹ Συνέγραψε δὲ τοῦτον ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ ἔστι· Ἄπαν μὲν τῶν πάντων οὐδὲν. (σώζεται ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις).

² Οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Σωτηρίου πάθους τοῦ Κυρίου· ἦται κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτην. Καλῶς δὲ πολιτευσάμενος καὶ πατριαρχέυσας δώδεκα χρόνους καὶ μῆνας τρεῖς¹, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.²

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΑΣΙΟΣ ὁ ἐν ΔΟΡΟΣΤΟΛΩ³ ἔφη τελειοῦται.

- » Ἐμελλε καὶ Δάσιος ἀθλήσας ἔφηρει,
- » Ἀθλητικὸν στέφανον εὐρεῖν ἐκ ξίφους.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγῆ(298) εὐρισκόμενος ἐν τῇ πόλει Δοροστόλῳ, ἡ ὁποία κεῖται πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἰστρου, ἦτοι τοῦ Δουνάβεως. Εἰς ταύτην δὲ τὴν πόλιν, ἦτο συνήθεια νὰ ἐπιτελῶσιν οἱ Ἕλληνες κατ' ἔτος ἑορτὴν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν Κρόνον· Πρὸ τριάκοντα δὲ ἡμερῶν τῆς μιᾶρας ἑορτῆς ταύτης διέλεγον ἕνα στρατιώτην νέον καὶ ὠραῖον κατὰ τὴν ὄψιν καὶ ἠτοίμαζον αὐτὸν εἰς θυσίαν· ἐνδύοντες δὲ αὐτὸν φορέματα βασιλικά, τὸν παρεκίνουν νὰ κάμνη πρῶτον πᾶσαν ἐπιθυμίαν, καὶ ἔπειτα τὸν ἐσφαζον ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Κρόνου. Ἐπειδὴ δὲ ἦλθεν ὁ κληρὸς νὰ θυσιασθῆ καὶ ὁ στρατιώτης οὗτος Δάσιος, οἱ συστρατιῶταί του περιτριγυρισάντες αὐτὸν, τὸν ἐβίαζον νὰ πληρῶσῃ πᾶσάν του ἐπιθυμίαν. Ὁ δὲ Δάσιος ἐσυλλογίσθη ἕνα φρόνιμον καὶ καλὸν συλλογισμὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπειδὴ μέλλω νὰ ἀποθάνω, καλλίτερον εἶναι εἰς ἐμὲ ν' ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστὸν ὡς χριστιανός· ὅθεν παρασταθεὶς εἰς τὸ κριτήριον τοῦ ἀρχοντος, ὠμολόγησε παρρησία τὸν Χριστὸν. Τοῦτο δὲ μαθόντες ὁ Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανός, παρέστησαν ἐμπροσθέν των τὸν ἅγιον, καὶ ἐπειδὴ παρρησία ἐκάρυξε τὴν εὐσέβειαν, ἐτιμωρήθη ἀπὸ αὐτοῦς πολλὰ, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη διὰ ξίφους. Καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

¹ Κατὰ δὲ τὸν Μαλέτιον ἐνδεκά χρόνους οὗτος ἐπατριάρχειυσεν.

² Ἐπατριάρχειυσε μέχρι τοῦ 446 ἢ 447. Σ. Ε.

³ Ἐν δὲ τῇ ταυτοκλήτῳ Συνομιμασίῃ· Ῥοδοστόλω γράφεται οὐκ ὀρθῶς, διότι Δοροστόλον πρέπει νὰ γράφεται, καθὼς τὸ Δοροστόλον, ἢ καὶ Δοροστόρον εἶναι ἡ Δρίστρα, καθὼς θέλουσι τινες, ἢ τὸ Δοροστόλον ἦτον πάλαι ποτὲ μεθ' ὀνόματι ἐγγίε τῆς Δρίστρας. Αὐτὸ δὲ τώρα εἶναι κώμη καὶ κοινὴ καλεῖται Δορόστο. Ὅρα τὸν Μαλέτιον σελ. 415 τῆς Γεωγραφίας.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΙΡΣΑΣ ἐπισκόπου, καὶ ΙΩΣΗΦ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων ἔφηρει τελειωθέντων ἐν Περσίδι.

- » Ἐνήσκουσιν ἅμφω Νιρσᾶς Ἰωσήφ ἅμα,
- » Φόνῳ μαχαίρας, ὡς ἀπόστολος λέγει.

Ἀπὸ τούτους τοὺς ἁγίους ὁ μὲν Νιρσᾶς ἦτον ἐπίσκοπος, γέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν ἕως χρόνων ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ Ἰωσήφ καὶ αὐτὸς ἦτο μετὰ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τιμημένος· ἦτο δηλαδὴ ἐπίσκοπος, ὀγδοηκονταεννέα χρόνων γέρων· Μαζὶ δὲ μετὰ τοὺς ὄσω αὐτοὺς ἦσαν καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς καὶ λαϊκοί· ὁμοίως καὶ γυναῖκες παρθένοι καὶ ἀσκήτριαι. Οὗτοι λοιπὸν βασανισθέντες ἀπὸ τοῦς Πέρσας μετὰ διαφορὰς τιμωρίας, καὶ τὴν πίστιν μὴ ἀρνηθέντες, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΙΣΑΚΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ καὶ ΣΑΒΩΡΙΟΣ, λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

- » Σὺν Ἰωάννῃ καὶ Σαβωρίῳ λίθοις,
- » Ἰσάκιον κτείνουσιν οἰκίται λίθων.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΓΕΙΘΑΖΕΤ καὶ ἕτεροι τρεῖς λόγχοις τρωθέντες, τελειοῦνται.

- » Τὸν Γεῖθαζετ καὶ συνάθλους τρεῖς ἅμα,
- » Λόγχοις κτακτείνουσιν ἐχθροὶ Τριάδος.

Αἱ ἅγιοι παρθένοι ΘΕΚΛΑ, ΒΑΟΥΘΑ καὶ ΑἸΝΑΧΙΣ ἔφηρει τελειοῦνται.

- » Θέκλαν, Βαουθάν, Δεναχίδα παρθένοισι,
- » Ἄθλος ξίφους εδειξεν ἀθλοπαρθένοισι,

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, ΘΕΣΠΕΣΙΟΥ καὶ ΑΝΑΤΟΛΙΟΥ.

- » Κάρας τριῶν τέμνουσι νεκρῶν οἱ πλάνοι,
- » Οὐδ' εἰς νεκροῦς δεικνύντες οἶκτον, ὦ πλάνης!

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τ' (300), πατρίδα μὲν ἔχοντες τὴν ἐπαρχίαν τῶν Γαλατῶν· ἦτοι τὴν Γαλλογραικίαν καλουμένην καὶ τουρκιστὶ λεγομένην Γελάς, πόλιν δὲ τὴν Γάγγραν, (τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Τζάγγαρι καὶ Τζάγγρι)· υἱοὶ γονέων Ἑλλήνων ὀνομαζομένων Φιλοθέου καὶ Εὐσεβίας· Ἐκ τούτων δὲ ὁ μὲν πατὴρ των ἦτον ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Γαλατῶν· ἡ δὲ μήτηρ των ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν. Ὁ μὲν λοιπὸν Εὐστάθιος κατεγίνετο εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων, ὁ δὲ Θεσπέσιος καὶ ὁ Ἀνατόλιος μεταχειρίζοντο τὴν τέχνην τοῦ πατρὸς των. Βεσπι-

πρέσης δὲ ἦτον οὗτος ἦτοι πωλητὴς φορεμάτων, διότι βίβρα λατινιστὶ θά εἶπῃ φόρεμα. Ὁ δὲ πατὴρ τῶν Φιλόθεος ἐρχόμενος μιαν φορὰν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Νικομηδείαν μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀνατολίου ἐδιδάχθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ τὸν συνοδοιποροῦντα μὲ αὐτοὺς Λουκιανὸν τὸν πρεσβύτερον καὶ διδάσκαλον. ¹ Ὅθεν πεισθέντες καὶ αὐτὸς καὶ ὁ υἱὸς του εἰς τὰς ἐκείνου διδασκαλίας, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Ὁ δὲ Εὐστάθιος καὶ Θεσπέσιος ἀπελθόντες εἰς τὴν Νικομηδείαν, ἐντάμωσαν τὸν μακάριον ἐπίσκοπον τῆς Νικομηδείας Ἀνθιμον, ² καὶ διδαχθέντες ὑπ' αὐτοῦ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐβαπτίσθησαν καὶ αὐτοί. Ἐπειτα ὁ μὲν πατὴρ Φιλόθεος ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος, ὁ δὲ Εὐστάθιος ἐχειροτονήθη διάκονος.

Δὲν παρῆλθε δὲ πολὺς καιρὸς ἐν τῷ μεταξῷ, καὶ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τῶν ἁγίων τούτων. Ὅθεν διαβάλλονται εἰς τὸν Μαξιμιανὸν ὅτι εἶναι χριστιανοί, καὶ δέρονται μὲ βάλαι· ἦτοι μὲ τὰ ξύλα μὲ τὰ ὁποῖα κτυπῶσι τὰ τύμπανα ³, καὶ εἰς φυλακὴν κλείονται, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλθὼν θεῖος Ἄγγελος, ἔλυσε τοὺς μάρτυρας ἀπὸ τὰ δεσμὰ, οἷτινες λυθέντες, ἔφαγον καὶ ἔπινον. Τὴν δ' ἐρχομένην ἡμέραν παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία, καὶ παλαίσαντες μὲ αὐτὰ ἔμειναν ἀβλαβεῖς· ὅθεν λαβὼν αὐτοὺς Ἀντώνιος ὁ Κόμης καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Νίκαιαν μὲ πολλὰς τιμωρίας τοὺς ἐβασάνισεν· ἐκρέμασε δηλαδὴ αὐτοὺς εἰς ξύλον καὶ μὲ σιδηρὰ ὀνύχια τόσον πολλὰ τοὺς κατεξέσχισεν ὁ ἀπάνθρωπος, ὥστε ὅλη ἡ ἐκεῖ γῆ ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὸ αἷμα· ἔπειτα ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακὴν. Φανερὸν δὲ πάλιν θεῖος Ἄγγελος, ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν πληγῶν καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἀποκατέστησεν ὑγιῆ. Ταῦτα τὰ παράδοξα βλέπων ὁ αἰμοβόρος ἐκεῖνος, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι τοὺς μάρτυρας· ἐρχόμενοι δὲ οἱ ἅγιοι εἰς τὸν τόπον τῆς τελειώσεως αἰφνιδίως παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· οἱ δὲ δῆμιοι φοβηθέντες μήπως κακοποι-

¹ Οὗτος φαίνεται ὅτι ἦτον ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Λουκιανὸς, ὁ Ἀντιοχείας πρεσβύτερος, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

² Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

³ Οὐκ εἶδῃ ποῦ τὴν σημασίαν ταύτην εὔρε. Πιθανώτερον φαίνεται μοι ὅτι βάλαιον δηλοῖ βάλαιον ἐκ τοῦ λατινικοῦ baculum (βάκιτρον) Σ. Ε.

ἦση αὐτοὺς ὁ τύραννος, διότι δὲν ἐτελείωσαν τὴν προσταγὴν· ταῦ, τούτου χάριν, ἀν καὶ τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἦσαν νεκρά, ἀπέκοψαν ὁμῶς τὰς τιμὰς αὐτῶν κεφαλὰς.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁς καὶ Πατρικός καὶ ἐνορθὸς ἦν ἐπὶ Θεοδώρας τῆς Ἀβγοῦσσης ἐν ἔτει ωσθ' (829) ¹

† » Ὁ Πατρικός Πατέρων στέργων νόμοις,

» Νῦν συντέτακται τοῖς χοροῖς τῶν πατέρων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', ἢ ἐν τῷ ναφῷ εἰσοδος τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἡεπαρθένου Μαρίας.

» Ἐνδον τρέφει σὲ Γαβριὴλ ναοῦ, Κόρη,

» Ἥξει δὲ μικρὸν καὶ τὸ Χαῖρε σοὶ λέξων.

» Βῆ ἱερὸν Μαρὴν τέμενος παρὰ εἰκάδι πρώτῃ.

† Ἡ εἰς τὸν νομικὸν ναὸν τῆς κυρίας Θεοτόκου εἰσοδος ἐπροξένησεν εἰς τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς ἑορτὴν θαυμαστὴν καὶ παγκόσμιον, ἐπειδὴ καὶ ἐγένετο αὐτὴ μὲ παράδοξον τρόπον καὶ εἶναι ἐν προοίμιον τοῦ μεγίστου καὶ φρικτοῦ μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, τὸ ὁποῖον διὰ μέσου τῆς Θεοτόκου ἐμελλε νὰ γένη εἰς τὸν κόσμον. Ἐλαβε δὲ τὴν ἀφορμὴν ἡ ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἡ παναοίδιμος Ἄννα, ἐπειδὴ ὅλην σχεδὸν τὴν ζωὴν τῆς ἐπέρασε στείρα χωρὶς νὰ γεννήσῃ παιδίον, παρεκάλει τὸν Δεσπότην τῆς φύσεως ὁμοῦ μὲ τὸν ἄνδρα τῆς Ἰωακείμ νὰ χάριση εἰς αὐτοὺς τέκνον, καὶ ἂν ἐπιτύχωσι τοῦ ποθομένου εὐθὺς νὰ ἀφιερῶσωσιν εἰς τὸν Θεὸν τὸ γεννηθὲν παιδίον. Καὶ λοιπὸν ἐγέννησε παραδόξως τὴν πρόξενον γενομένην τῆς σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, τὴν καταλλαγὴν καὶ φιλίωσιν τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, τὴν αἰτίαν τῆς ἀναπλάσεως τοῦ πεσόντος Ἀδάμ καὶ τῆς τούτου ἐγέρσεως καὶ θεώσεως, αὐτὴν λέγω τὴν ὑπεραγίαν καὶ δεσποιναν Θεοτόκον Μαρίαν. Ὅθεν ὅτε αὐτὴ ἐγενε τριῶν χρόνων, ἔλαβον αὐτὴν οἱ γονεῖς τῆς καὶ ἐπρόσφερον κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν εἰς

¹ Ἡ Θεοδώρα ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 842—866 ἀντὶ τοῦ ἐν-ηλικίου αὐτῆς υἱοῦ Μιχαὴλ τοῦ Γ', ἔχοντος ἐπιτρόπους Μενουήλ τὸν Μέγιστρον καὶ Θεοκτιστὸν τὸν Πατρικίον (ὅπως τὸν μνημονευόμενον ἄγιο). Σ. Ε.

τὸν ναόν, καὶ ἐκπληροῦντες τὰς ὑποσχέσεις των, ἀφιέρωσαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν εἰς τὸν χαρισάμενον ταύτην Θεόν. Ὅθεν παραδίδουσιν αὐτὴν εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ μάλιστα εἰς τὸν τότε ἀρχιερέα Ζαχαρίαν, ὁ ὁποῖος παραλαβὼν ταύτην, τὴν ἐμβάσεν εἰς τὸ ἐνδότατον τοῦ ναοῦ, ὅπου μόνος ὁ ἀρχιερεὺς μίαν φοράν τὸν χρόνον εἰσῆρχετο. Καὶ τοῦτο ἐποίησε κατὰ βούλησιν Θεοῦ, ὅστις ἐμελλε μετ' ὀλίγον νὰ γεννηθῆ ἐξ αὐτῆς, διὰ τὴν διόρθωσιν καὶ σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ἐκεῖ λοιπὸν ἡ παρθένος διέμεινε χρόνους δώδεκα, τρεφομένη μὲν ξενοπρεπῶς ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ μὲ τροφήν οὐράνιον, ἀξιουμένη δὲ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐμφανείας, ἕως οὗ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τῶν οὐρανίων καὶ ὑπερφυσικῶν ἐκείνων μηνυμάτων, τὰ ὅποια ἐμήνυον, ὅτι ὁ Θεὸς ἠυδόκησε νὰ σαρκωθῆ ἀπὸ αὐτὴν φιλοθρώπως, διὰ νὰ ἀναπλάσῃ τὸν φθαρόντα κόσμον ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας. Τότε ἡ Θεοτόκος ἐξεληθοῦσα ἀπὸ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, παρεδόθη εἰς τὸν μνήστορα Ἰωσήφ, ἵνα ἐκεῖνος ὑπάρχῃ φύλαξ καὶ μάρτυς τῆς παρθενίας αὐτῆς, καὶ ἵνα ὑπηρετήσῃ καὶ εἰς τὸν ἀσπορον τόκον τῆς καὶ εἰς τὴν φυγὴν τὴν εἰς Αἴγυπτον, καὶ εἰς τὴν ἀπ' ἐκείνης ἐπάνοδον εἰς γῆν Ἰσραὴλ. (ὄρα τὸν εἰς τὰ Εἰσόδια λόγον τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὁμοίως ὄρα καὶ εἰς τὸν Μηνιάτην, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα.) ² Ταῖς τῆ Θεοτόκου πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἀφ' οὗ ἐμνηστεύθη ὁ Ἰωσήφ τὴν Παρθένον ἐπέρασεν τέσσαρες μῆνες, καὶ ἔπειτα εὐηγγελισθῆ ἡ Θεοτόκος, καθὼς λέγει Ἰππόλυτος ὁ Θηβαῖος ἐν τῷ χρονικῷ Συντάγματι. Οὗτος δὲ ἐστίν, οὐχ ὁ παλαιὸς Ἰππόλυτος ὁ Πάπας Ῥώμης, καθὼς σφαλερῶς ὑπέλαβε Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος Β' β' κεφαλ. γ' τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καὶ Μελέτιος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ α'. τόμῳ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, ἀλλ' ὁ νέος, ὅστις ἔζησε μετὰ τὸν παλαιόν, ὑπὲρ τὰ ἑπτακοσία ἔτη (ὄρα τὴν Ἐκατονταετηρίδα.)

² Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Εἰσοδίων δύο ἐγκώμια ἔχει ὁ Νικομηδείας Γεώργιος ὁ καὶ τὴν ἀκολουσίαν αὐτὴν μελοποιήσας, ὧν τοῦ μὲν πρώτου ἡ ἀρχὴ ἐστὶ «Καλὰς ἡμῖν ὑποθέσεων ἀρχάς,» τοῦ δὲ δευτέρου «Αἱ τῶν θείων πανηγύρεων ἰλλάμψεις.» Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ἐν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἰδοὺ πάλιν ἐτέρα πανηγυρίς» ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ταράσιος ἐν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαῖδρά καὶ παράδοξος ἡ παρούσα πανηγυρίς.» Ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας ἐν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καὶ μνήμη μὲν Δικαίου.» Ὁ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμῆς δύο, ἐν μὲν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπὶ τῶν μαιζόνων ἡ κατὰ ἀνθρωπίνην δόξαν,» Ἴτερον δὲ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου γινώσκεται,» τὰ ὅποια πάντα μετέφρασεν εἰς τὸ ἀ-

τῷ ἀετῷ μηνὶ ΚΒ', ὑψήμη τοῦ ἀγίου ἀποστόλου ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΑΡΧΙΕΠΟΥ, ΟΝΗΣΙΜΟΥ καὶ ΑΗΦΙΑΣ.

Εἰς τὸν Φιλήμονα.

- * » Χώραν φιλοῦντα τὸν Φιλήμονα χλόης,
- * » Κλωροῖς λύγοις τύπτουσιν οἱ μισαφόροι.

Εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκον.

- * » Ποθῶν τὸν ἀκρόγωνον Ἀρχιεπίσκος λίθον,
- * » Κατηλόθη τῷ πόθῳ τούτου λίθοις.

Εἰς τὸν Ὀνήσιμον.

- * » Ἐπλωσεν Ὀνήσιμος εἰς θλάσιν σκέλη,
- * » Παύλου σκελῶν δραμόντα γενναίους δρόμους.

Εἰς τὴν Ἀφίαν.

- * » Ἐπλωμένην παύουσιν εἰς γῆν Ἀφίαν,
- * » Εἰς οὐρανὸς ἔχουσιν ὄμμα καρδίας.
- † » Εἰκάδι δευτέρῃ Φιλήμονα ἔνθεν ἔστραν.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νέρωνος, μαθηταὶ χρηματίσαντες τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐν ἔτει νδ' (54), ὅστις ἀναφέρει περὶ αὐτῶν εἰς τὴν πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴν λέγων « Παῦλος δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ Ἀφία τῆ

πλοῦν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, ἣτις ἐπιλοπόνησε καὶ ἐγκώμιον ἔδωκε εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην, καὶ δικτωήχως κανόνας συνέθετο. Ἄπερ πάντα εὐρίσκονται εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ Χιλανταρίου, καὶ ὁ βουλούμενος ζητησάτω ταῦτα. Καὶ τοῦτο δὲ σημειοῦμεν, ὅτι οὐκ ὀρθῶς γράφει Μελέτιος ὁ Ἀθηναῖος ὅτι ἦτο τόπος χωρισμένος εἰς τὸν ναόν, ὅπου μόναι αἱ παρθένοι ἔμενον, καὶ σὺν αὐταῖς ἔμενε καὶ ἡ Θεοτόκος· καὶ εἰ μὲν ἄλλαι παρθένοι ἐξήρχοντο μετὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀπῆρχοντο εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, μόνη δὲ ἡ Θεοτόκος προσεκαρτέρει εἰς τὸν ναόν. Διότι ὄχι εἰς τὸν οἶκον τῶν παρθένων, ἀλλ' εἰς αὐτὰ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσῆλθεν ἡ Θεοτόκος καὶ ἐκεῖ ἔμενε τρεπομένη ὑπὸ ἀγγέλου. Καὶ ἂν τοῦτο ἐφαίνετο ἄτοπον νὰ εἰσελθῇ γυνὴ εἰς τὸ ἐνδότατον τοῦ ναοῦ, τὸ φαινόμενον ὅμως αὐτὸ ἄτοπον ἐδιώρθωσεν ὁ Ζαχαρίας, εἰπὼν εἰς τὸν λαόν, ὅτι ὁ Θεὸς δεικνύει εἰς τὸ ἐμπροσθέν του κρεμάμενον Λογεῖον, ὅτι θέλει νὰ ἐμβῆ ἡ Παρθένος μέσα εἰς αὐτὰ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ οὕτως ἔπεισε τὸν λαόν καὶ ἔστερξεν νὰ ἐμβάσῃ τὴν Παρθένον ἐκεῖ. Οὕτως ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας γράφει ἐν τῷ εἰς τὰ Εἰσόδια λόγῳ του, λύων θαυμασίως τὸ παρά τισι φαινόμενον ἄτοπον τῆς εἰς τὰ ἅγια εἰσοδου τῆς Θεοτόκου. Ἀφ' οὗ ὅμως ἡ Κυρία Θεοτόκος ἐγέννησε τὸν Κύριον, ἐσυαρίθησεν ταύτην ὁ Ζαχαρίας ταῖς ἐν τῷ ναῷ προσκαρτερούσαις Παρθένοις ὡς Παρθένοι οὖσαν καὶ μετὰ τόκον, διὸ καὶ ἐφρονούθη, ὡς λέγει ὁ μέγας Βασίλειος ἐν τῷ εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν λόγῳ.

ἀγαπητῆ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ. » Καὶ πολλοὺς ἄλλους ἐπαίνους πλέκει εἰς τὸν μακάριον Φιλήμονα, τὸν ὁποῖον ἐχειροτόνησε καὶ ἐπίσκοπον τῶν Γαζαίων. Χειροτονηθεὶς λοιπὸν τούτων ἐπίσκοπος, ἐδίωξε μακρὰν ἀπὸ αὐτοῦ τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας καὶ ὅλους ἐφώτισε μετὰ τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας· ἔπειτα ὑπῆγε καὶ εἰς τὰς Κολασσὰς, αἵτινες εἶναι πόλις τῆς Φρυγίας πλησίον τῆς Λαοδικείας, καὶ ἐκεῖ ἐκήρυξεν ἱκανῶς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὁμοῦ μετὰ τὸν Ἀρχίππον καὶ τὴν Ἀπφίαν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες ἐτέλουν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἑορτὴν εἰς τὴν ψευδοθεὰν αὐτῶν Ἀρτεμιν, οἱ δὲ ἀνωτέρω θεῖοι ἀπόστολοι ἔτυχε τότε νὰ προσφέρωσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δοξολογίαν εἰς τὸν ἀληθῆ Θεόν, τούτου χάριν οἱ εἰδωλόλατραι θυμωθέντες ὤρμησαν κατ' αὐτῶν, καὶ πιάσαντες αὐτοὺς μόνους (διότι οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ οἱ μετ' αὐτῶν ὄντες ἐφυγον ἀπὸ τὸν φόβον) τοὺς ἀπήγαγον εἰς τὸν ἀρχοντα Ἀνδροκλῆν. Καὶ λοιπὸν πρῶτος ὁ ἅγιος Ἀρχίππος, ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ εἰδωλὸν τὸ ὀνομαζόμενον Μηνᾶς, ἐδάρη παρευθὺς καὶ ἐρρίφθη μέσα εἰς ἓνα λάκκον, ὅπου ἐχώσθη ἕως εἰς τὴν μέσην· ἔπειτα ἐκεντήθη μετὰ βελόνας ἀπὸ παιδία, καὶ τελευταῖον ἐλιθοβολήθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ ἅγιος Φιλήμων καὶ ἡ Ἀπφία δαρέντες δυνατὰ μετὰ λυγαρίας, καὶ μετὰ διάφορα ἄλλα βάσανα βασανισθέντες, ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου.¹ Ὁ δὲ ἅγιος Ὀνήσιμος ὁ διακομιστὴς τῆς πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολῆς, ὁ καὶ δοῦλος τοῦ Φιλήμονος ὑπάρχων, ἀφ' οὗ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἐπέμφθη ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς Ποτιόλους ὡς κατάδικος, παρὰ τοῦ ἐπάρχου Τερτύλου, καὶ ἐκεῖ ἐδάρη δυνατὰ· ἔπειτα συντριβείς εἰς τὰ σκέλη, ἀφῆκε τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον.²

¹ Σημειώσται, ὅτι ὁ ἱερός Θεοδώρητος ἐρμηνεύων τὴν πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴν λέγει, ὅτι ὁ Φιλήμων οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὰς Κολασσὰς, καὶ ὅτι ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἐσώζετο ἡ οἰκία τοῦ Φιλήμονος. Λέγει δὲ καὶ ὁ Χρυστόστομος καὶ Θεοφύλακτος, ὅτι ὁ Φιλήμων ἦτο ἄνθρωπος θαυμαστός καὶ ἐπαινετός, ἀγαθὸς κατὰ τὴν γνώμην, καὶ βοηθὸς εἰς τὰς χρεῖας τῶν ἁγίων χριστιανῶν, καὶ ἐλεημοσύνας ποιῶν.

² Σημειώσται ἐδῶ, ὅτι ἔμὲν ἀπόστολος Ὀνήσιμος ἐορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ τὰ περὶ τούτου ἀκριβέστερον. Ὁ δὲ ἀπόστολος Ἀρχίππος ἐορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν δεκάτην ἑνάτην τοῦ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΚΙΚΙΛΙΑΣ.

- » Λουτροῦ φέρεις ἔκκαυσιν ὦ Κικιλία,
- » Λοῦη δὲ λουτρὸν αἵματος διὰ ξίφους.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΒΑΛΛΕΡΙΑΝΟΣ καὶ ΤΙΒΟΥΡΤΙΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

- » Βαλλεριανὸν καὶ συναθλητὴν ἄμα,
- » Κτείνει ξίφος βάλλοντας ὕβρει πλάνην.

Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω μάρτυρες ἤθλησαν ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπῆ (288), καὶ ἡ μὲν Κικιλία ἀπὸ γένος οὔσα λαμπρὸν ἡραβωνίσθη τὸν Βαλλεριανόν, καὶ ἐλκύσασα αὐτὸν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἐπεισε νὰ διάγῃ τὴν ζωὴν τῶν μετὰ παρθενίαν. Ὁ δὲ Βαλλεριανὸς πάλιν ἔφερε τὸν κατὰ σάρκα ἀδελφόν του Τιβούρτιον εἰς τὴν θεογνωσίαν· εἰς τόσῃν δὲ ἄκραν ἀρετὴν ἐφθασεν ὁ Τιβούρτιος, ὥστε ἠξιώθη νὰ συνομιλῇ καθ' ἑκάστην μετὰ τοὺς ἀγγέλους. Οὗτοι λοιπὸν ἐπειδὴ ἔθαπτον τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων λείψανα διεβλήθησαν εἰς τὸν ἐπαρχὸν τῆς πόλεως, καὶ ὁμολογήσαντες ἐμπροσθεν αὐτοῦ τὸν Χριστὸν, παραδίδονται εἰς τὸν καπηλᾶριον Μάξιμον διὰ νὰ ἀποκεφαλίσθωσιν ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς εἶδεν ἀγγέλους, οἵτινες μετὰ τὸν ἀποκεφαλισμὸν τῶν ἁγίων ἐδορυφόρου καὶ προὑπάντων τὰς ψυχὰς τῶν, ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Κύριον· Ἡ δὲ ἁγία Κικιλία βληθεῖσα εἰς λουτρὸν δυνατὰ ἀνημμένον καὶ ἐμποδιζομένη νὰ ἐκβῆ ἔξω, ἔμεινεν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη ἐντὸς τοῦ λουτροῦ· καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.¹ (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτων ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)

Ὁ ἄνωθεν ἅγιος ΜΑΞΙΜΟΣ ὁ καπηλᾶριος αἰκισθεὶς, τελειοῦται.

- » Μάξιμος αἰκίζεται ὁ φρουρᾶς φύλαξ,
- » Εὐθὺς ὑπέβηξ ἐντολῶν Θεοῦ φύλαξ.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΤΕΦΑΝΟΥ καὶ ΜΑΡΚΩΝ δύο.

Φεβρουαρίου καὶ ὄρα ἐκεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ. Κυρίως δὲ ἐορτάζεται σήμερον ὁ ἅγιος ἀπόστολος Φιλήμων καὶ ἡ Ἀπφία, καὶ οὐχὶ ὁ Ἀρχίππος καὶ ὁ Ὀνήσιμος.

¹ Σημειώσται, ὅτι ἡ ἁγία αὕτη παρθενομάρτυς Κικιλία ἔφερε πάντοτε μετ' ἐκτυτῆς ἐν ἁγίον εὐαγγέλιον ὡς ἀμνηστῆρα αἰσῆς καὶ φυλακτῆριον, καὶ ὄρα σελ. 739. τῆς Δοδεκαβίβλου.

• Τμηθείς ξίφει Στέφανε σὺν Μάρκοις δύο,

• Πολλοὺς σὺν αὐτοῖς τοὺς σφαίρους λαμβάνεις.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Μάγνου ἡγεμόνος ἐν ἔτει σϛ' (290), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀντιοχείας τῆς Πισιδείας. Πισθέντες δὲ καὶ τὸν Χριστὸν παρρησία ὁμολογήσαντες, ἔλαβον πρῶτον πολλότατα βάσανα· εἶτα μὴ πεισθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς σφαίρους τοῦ μαρτυρίου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ** ὁ Παλαιστίνος ξίφει τελειοῦται.

• Πρὸς τὴν τομὴν ὤρμησεν οἷα πρὸς πάλιν,

• Καὶ Προκόπιος θρέμμα τῆς Παλαιστίνης.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν του εἰς ἀσκητικὴν καὶ ἐναγώνιον φιλοσοφίαν· ὅθεν μὲ τὴν ἀσκησιν αὐτὴν καὶ τὸν ἀγῶνα ἀπέκτησε πᾶν εἶδος ἀρετῆς. Καὶ τὸ μὲν γένος του κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Αἰλίαν (ἦτοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα)· διέτριβε δὲ εἰς τὴν Σκυθούπολιν, ἐκπληρῶν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν τρεῖς ὑπηρεσίας ἐνταυτῷ, τὴν τῆς ἀναγνώσεως, τὴν μεθερμηνευσιν τῆς Συριακῆς γλώσσης, καὶ τὴν ἀποδιώξιν τῶν δαιμόνων. Ἐπειδὴ δὲ ἐφανερώθησαν τὰ ἔνθεα αὐτοῦ κατορθώματα, ἐφέρθη εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ παρεκινεῖτο ἀπὸ τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα καὶ μὲ τοῦτο νὰ ὑπακούσῃ εἰς τέσσαρας βασιλεῖς. Τότε ὁ μάρτυς ἐμπαίξας τὸν λόγον, εἶπεν ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ὁμήρου « Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἰς κοίρανος ἔστω, εἰς βασιλεὺς, καὶ εἰς Θεός, ὁ ποιητὴς καὶ δημιουργὸς τῶν ὄλων ». Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄρχων ἐγέμισεν ἀπὸ θυμὸν, καὶ καταδικάζει τὸν ἅγιον νὰ λάβῃ τὸν διὰ ξίφους θάνατον. Καὶ οὕτω ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς εὗρε σύντομον τὴν ὁδὸν τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς φέρουσαν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΜΕΝΙΓΝΟΥ** τοῦ κναφίως.

• Κάραν κναφεῦ Μένιγνε τμηθείς ἐκ ξίφους,

• Ἐνάπτεις σακυτὸν κᾶν ῥύπους εἶχες πλῆνη.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κολωνίαν τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀπὸ τὴν πόλιν Παρείου ἧτις ὠνομάσθη οὕτω, διότι ἦτο κτίσμα τῶν Παρίων τῶν κατοίκων τῆς νήσου Πάρου καὶ εὗρισκετο μεταξύ τῆς Κυζίκου καὶ

τῆς Λαμφάκου· τέχνην δὲ εἶχεν ὁ ἅγιος τὸ νὰ λευκαίνῃ τὰ ὑφάσματα, διότι κναφεὺς δηλοῖ λευκαντῆς. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους ἔγεινε διωγμὸς μέγας κατὰ τῶν χριστιανῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ τῆς Ἀσίας τὴν ἐξουσίαν ἔχων, ἀνθρωπος αὐτόχρημα λυμεῶν καὶ θηριώδης κατὰ τὴν γνώμην, κατέβη εἰς τοὺς παραθαλασσίους τόπους, καὶ ὅσους εὗρισκε χριστιανούς, ὄλους τοὺς ἔδερε καὶ τοὺς ἔβαλλεν εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας των ἠσφάλιζεν εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον. Ὅτε λοιπὸν ἐνύκτωσεν ἐφώναξαν ὄλοι οἱ φυλακωμένοι χριστιανοὶ πρὸς τὸν Θεὸν ταῦτα « δέσποτα Κύριε, ὁ τὸν κορυφαῖον Πέτρον διὰ μέσου θείου ἀγγέλου λύσας ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἐκβαλὼν ἔξω χωρὶς κἀνένα κρότον καὶ κτύπημα, αὐτὸς καὶ τώρα ἐξαπόστειλον εἰς ἡμᾶς τὴν βοήθειάν σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ τὴν στρέβλωσιν ταύτην τῶν ποδῶν μας, καὶ ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν. Διὰ νὰ γνωρίσωσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἄπιστοι, οἱ καταφρονούντες τὸ ἅγιόν σου ὄνομα, ὅτι σὺ μόνος εἶσαι Θεὸς καὶ βασιλεὺς αἰώνιος. »

Ταῦτα τῶν ἁγίων προσευξαμένων, ἰδοὺ ἐφθασεν εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος· καὶ τὸ μὲν σκότος ἐδιώχθη, φῶς δὲ οὐράνιον ἤστραψεν εἰς τὴν φυλακὴν· εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ δεσπότης· μὴ φοβείσθε, διότι ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν παρευθὺς δὲ ἐλύθησαν ὅλα τὰ δεσμὰ ὡς κηρίον, καὶ ἡ φυλακὴ ἤνοιξε μόνη. Ὁ δὲ Κύριος προσθεῖς καὶ εἰπὼν, Ἐξέλθετε ἀπὸ ἐδῶ καὶ κηράττετε πανταχοῦ τὴν δυνάμιν μου, ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς· οἱ δὲ ἅγιοι ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Τὴν δὲ πρῶταν ἐλθόντες οἱ στρατιῶται, καθὼς εἶδον σῶας μὲν τὰς σφραγίδας τῆς φυλακῆς, μέσα δὲ εἰς αὐτὴν δὲν εὔρον κἀνένα, ἐξεπλάγησαν· ὅθεν ἐκθαίνοντες ἔξω, ὡ τῆς βίας! ἐφώναζον, ὡ τῆς βίας! ὁ Ναζωραῖος Χριστὸς ἐλθὼν νυχτὸς ἐκλεψε τοὺς δεδεμένους. Καὶ ἄλλοι μὲν Ἑλληνες ἐθαύμαζον διὰ τὸ γεγονός, ἄλλοι δὲ ἐνέπαιζον τοὺς φύλακας· ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ μακάριος οὗτος Μένιγνος, πλήρης ἔγεινε πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ ἐφλέγετο ἡ καρδιά του, πῶς νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ μαρτυρίου· ἐκεῖ δὲ ὅπου ἐπλυνε συνήθως τὰ ἐνδύματα εἰς τὸν ποταμὸν ἤκουσε μίαν φωνὴν ἡ ὁποία ἐκάλει αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον, λέγουσα, « Μένιγνε, ἐλθὲ εἰς ἐμὲ, καὶ θέλω σοι δώσει χάριν πολλήν. Ἐμφοβος δὲ γενόμενος ὁ ἅγιος, ἐταράχθη καὶ πάλιν σχύψας, ἐπλυνε τὰ ἱμάτια· ἡ δὲ φωνὴ πάλιν λέγει πρὸς αὐτόν· Μένιγνε, ἐλθὲ εἰς ἐμὲ, διὰ νὰ ἀπολαύσῃς τὰ ἡτοιμασμένα· ἀγαθὰ εἰς

τούς ἀγαπῶντας τὸ ὄνομά μου.» Τότε ὁ θεὸς Μένιγνος δὲν ἐπρόσμενε πλέον νὰ ἀκούσῃ καὶ τρίτην φωνήν, ἀλλὰ πορευθεὶς ἔδωκεν ὅσα ξέ-
να ἱμάτια εἶχε, καὶ οὕτως ἠτοίμασε τὸν ἑαυ-
τὸν του προσμένων νὰ ἔλθῃ ὁ ἄρχων ὅτε δὲ ὁ
ἄρχων ἦλθε μετὰ ἡμέρας, ἐκάθισεν εἰς τὸ κρι-
τήριον, καὶ ἀνεγίνωσκε τὰ γράμματα τοῦ βα-
σιλέως, τὰ ὁποῖα ἐπρόσταζον νὰ τιμωρῶνται
οἱ χριστιανοί. Τότε ὁ γενναῖος οὗτος Μένιγνος
γείμισας ἀπὸ θεϊκὸν θάρρος, ἐπήδησεν εἰς τὸ
μέσον, καὶ ἀρπάσας τὰ βασιλικά γράμματα
ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἄρχοντος, κατέκοψεν αὐτὰ
εἰς λεπτά καὶ κατεπάτησεν αὐτὰ μὲ τούς πό-
δας του, εἰπὼν, ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
(Θεοῦ μου ἐπιβαίνω ἐπάνω) εἰς Ἀσπίδα καὶ Βα-
σιλίσκον¹ καὶ καταπατῶ τὰ παράνομα τοῦ βα-
σιλέως Δεχίου προστάγματα.

Ταῦτα ὡς ἤκουσαν καὶ εἶδον οἱ τοῦ παρανό-
μου ἄρχοντος παρανομώτεροι ὑπηρέται ἐρρι-
ψαν τὸν ἅγιον χαμαὶ καὶ κατεπάτουν αὐτόν·
ἀφ' οὗ δὲ ἔδειραν αὐτὸν δυνατὰ καὶ ἔκαμαν αὐ-
τὸν ἡμιθανή, ἐσήκωσεν αὐτόν ὁ ἄρχων καὶ λέ-
γει· κακὴ κεφαλὴ, εἰς ποῖον θαρρῶν ἔκαμες
ταῦτα; ὁ ἅγιος εἶπεν, εἰς τὸν Χριστόν μου. Τότε
ὁ ἄρχων, τοῦτον, εἶπε, τὸν μωρὸν καὶ θρασυ-
κάρδιον καὶ αὐθάδη κρεμάσατε εἰς ξύλον καὶ
ξεσχίζετε τὰς σάρκας του δυνατὰ· τόσον δὲ
ἐξέσχισαν τὸν μάρτυρα μὲ τὰς σιδηρὰς χειρά-
γρας οἱ ἄνομοι, ὥστε ἐφαίνοντο τὰ ἐντόσθιά
του ἐξωθεν ἀπὸ τὰ πλευρά του. Καὶ ὁ μὲν μάρ-
τυς ἐκαρτέρει, προσευχόμενος καὶ ὑβρίζων τὸν
ἄρχοντα, ὁ δὲ ἄρχων ἐβλασφήμει καὶ ἐθεομά-
χει, βλέπων τὴν τόσην ὑπομονὴν τοῦ Μάρτυ-
ρος. Ἀνάψας δὲ ἀπὸ τὸν θυμὸν, εἶπε· προ-
στάζω νὰ κατακοπῶσιν εἰς λεπτά κομμάτια τὰ
δάκτυλα ἐκεῖνα, ἅτινα ἔκοψαν τοῦ βασιλέως τὰ
προστάγματα. Καὶ εὐθὺς ἐθέρισαν τὰ δάκτυλα
τῶν χειρῶν τοῦ ἁγίου ἀπὸ τούς μέσους ἄρμους
καὶ ὡ τοῦ θαύματος! ἀντὶ αἵματος ἐκβῆκε γάλα.
Ἐπειτα φυλακώσας αὐτόν, τῇ ἐπαύριον τὸν ἔ-
φερε κάλιν εἰς ἐξέτασιν· ὁ δὲ ἅγιος τὸν Χρι-
στὸν ὁμολογήσας ἐνώπιον πάντων, καὶ τὸν βα-
σιλέα ἀναθεματίσας καὶ τὸν ἄρχοντα ὑβρίσας,
ἐξέπληξεν ἅπαντας· ὅθεν ἀπεφασίσθη ν' ἀπο-
κεφαλίσθῃ.

Ἀπερχομένου λοιπὸν τοῦ ἁγίου εἰς τὸν τόπον
τῆς καταδίκης, ἠκολούθει ἡ γυνὴ του κλαίουσα,
ὁμοῦ καὶ ἄλλοι πολλοί· ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τὸν

¹ Ἴσως ἡ ἀσπίς καὶ ὁ βασιλίσκος ἦσαν τὰ ἐπὶ τῆς βασιλι-
κῆς σφραγίδος ἐμβλήματα, ἢ αὐτὰ τὰ χριστιανοκτόνα γράμ-
ματα κερρομοιάζει τῇ ἀσπίδι καὶ βασιλίσκῳ τοῦ προφητάνκτος
ψαλμ. 9, 13. Σ. Ε.

τόπον, ἐστάθη ὑψηλὰ καὶ εἰδίδαξε τὸν λαόν· τὴν
δὲ γυναῖκά του ἀφίερωσεν εἰς τούς ἐπιτρόπους
τούς ὁποίους ἔκαμε, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη
ὁ τρισμακάριος Μένιγνος. Ἐφάνη δὲ εἰς τούς
παρεστώτας ἐν θαῦμα ἐξάίσιον· εἶδον δηλαδὴ
ὡς ἂν μίαν τρυγὸνα καθαρὰν, ἐξεληθούσαν ἀπὸ
τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος, ἡ ὁποία ἐπέταξεν εἰς
τὸν οὐρανόν· ὅθεν κατεπλάγησαν ἅπαντες καὶ
ἔλεγον, μέγας εἶναι ἀληθῶς ὁ τοῦ Μενίγνου
θεός. Ἀπὸ δὲ τὴν βοήν τοῦ λαοῦ ἐσειίσθη ὄλη
ἡ πόλις, ὥστε καὶ ὁ Ἀνθύπατος ἐδειλίασεν·
ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθε τὴν αἰτίαν τῆς βοῆς, εἶπεν·
ἄφετε αὐτὸν ἄταφον, νὰ ἴδωμεν, ἀνίσως ὁ θεός
του θάψῃ αὐτόν· ὅθεν ἔστησε στρατιώτας διὰ
νὰ φυλάττωσι τὸ ἅγιον λείψανον. Τότε διὰ νυκ-
τός ἐλθόντες οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἁγίου ἐνῶ οἱ φύ-
λακες ἐκοιμῶντο, ἐπῆραν τὸ λείψανον φθά-
σαντες δὲ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ὁ ἅγιος ἐπέθει
νὰ ἐνταφιασθῆ, ἀπεκοιμήθησαν ἐκεῖ. Τότε ὁ
ἅγιος ἐφάνη εἰς ἓνα ἀδελφόν καὶ εἶπεν, ἀδελ-
φὲ, σεῖς σπουδάζοντες νὰ πάρετε ταχέως τὸ
λείψανόν μου ἐλησημονήσετε καὶ δὲν ἐπήρετε
τὴν κεφαλὴν μου, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ὠμο-
λόγησα τὸν Χριστόν. Ἐξυπνίσας δὲ ὁ ἀδελφός
διηγήθη τὸ ὄραμα εἰς τούς ἄλλους· ὅθεν γυρί-
σας ὀπίσω δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, ἐπειδὴ καὶ
ἦτο νῦξ βαθεῖα καὶ σκοτεινὴ. Ἐλθὼν δὲ πλη-
σίον εἰς τὸν τόπον, ὡ τοῦ θαύματος! βλέπει
ἐν ἄστρον ὅπερ ἔλαμπεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν
τοῦ μάρτυρος· ὅθεν λαβὼν αὐτήν, ἐγύρτισε μετὰ
χαρᾶς εἰς τούς ἀδελφούς. Ἐνῶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ
ἤθελον νὰ ὑπάγωσι μακρύτερα διὰ νὰ ἐνταφι-
άσωσι τὸ λείψανον, ἐφάνη ὁ ἅγιος καὶ ἐπρό-
σταξεν αὐτοὺς νὰ τὸ ἐνταφιάσωσιν ἐκεῖ ὅπου
εὕρισκοντο, εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν.

Ἐπί τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἐπιγραφῆς
'Ο ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΑΒΒΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελει-
οῦται.

» Ἀββᾶν τὸν ἐκτύπωμα ὄντα Ἀββᾶδων,

» Τιμῶν πρεπόντως, ὡς τεχνίον πατέρα.

Οὗτος ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Ἀββᾶς (ὅπερ
ἐρμηνεύεται πατὴρ) κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος
τῶν Ἰσμαηλιτῶν παραιτήσας δὲ γονεῖς καὶ πα-
τρίδα καὶ πλοῦτον, ἠκολούθησεν ἓνα μοναχόν,
καὶ ἐνδύθεις τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἦτο μετ' αὐ-
τοῦ εἰς χρόνους τινάς· ἔπειτα ἐρχονται καὶ οἱ
δύω εἰς τὸν μέγαν Εὐσέβιον τὸν ὄσιον καὶ ἀ-
γωνιστὴν¹ διὰ νὰ γίνωσι μαθηταὶ του. Ἐπει-

¹ Ὁ Εὐσέβιος οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμ-
πτην τοῦ Φεβρουαρίου.

δη δὲ ὁ σὺν αὐτῷ μοναχὸς ἀπέθανεν, ἔμεινεν ὁ μακάριος οὗτος Ἀββᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦ μεγάλου Εὐσάβιου. Διανύσας δὲ ἐκεῖ τριακονταοκτῶ χρόνους, πάντοτε ἠδύσανεν εἰς τὰ ἐμπροσθεν τῆς ἀρετῆς, ὡς ἂν εἶχεν ἀρχίσαι τότε τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, διότι τοὺς μὲν πόδας του δὲν ἐσπέπασε ποτε μὲ ὑποδήματα, ἔτρωγε δὲ τόσον ὀλίγον φαγητόν, ὅσον νὰ διδῇ ὀλίγην δύναμιν εἰς τὸ σῶμά του, περιττὴν δὲ ἐνόμιζεν ἀκόμη καὶ αὐτὴν τῆν πόσιν τοῦ νεροῦ. Ὡν δὲ μὲ βαρὺ σίδηρον ἐζωσμένος, σπανίως μὲν ἐκάθητο, τὸ δὲ περισσότερον μέρος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, διήρχετο ὀρθὸς καὶ προσευχόμενος, ἢ καὶ εἰς τὰ γόνατα κείμενος ἐπρόσφερε τὰς δεήσεις του τῷ Κυρίῳ. Ἡρνήθη δὲ παντελῶς τὸ νὰ πλαγιάζῃ εἰς κλίνην, ἐπειδὴ κἀνεὶς δὲν εἶδεν οὐτόν ποτε πλαγιασμένον· ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἠγούμενος καὶ προστώς τῶν ἐκεῖ ὄντων μοναχῶν, ἔβαλε τὸν ἑαυτὸν του ἐμπροσθεν εἰς δλους τοὺς ὑποτασσομένους ἀδελφούς πρότυπον καὶ παράδειγμα τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀρετῆς. Οὕτω λοιπὸν πολιτευσάμενος καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ**¹ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Κάλλιστος ἐχθρὸν τὸν κάκιστον πετερνίσας,
- » Φίλος Θεοῦ πρόσσειν ἐκλελεγμένος.

¹ Ὁ δοῖος οὗτος Κάλλιστος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ξανθοπούλος· ὁ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Ξανθοπούλων ἠνασκούμενος πρότερον, τὸ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἁθῶ εὐρισκόμενον κατὰ τὸν Μελέτιον (τόμ. γ'. σελ. 203.) τὸ μοναστήριον δὲ τοῦτο φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ τοῦ Παντοκράτορος, καθ' ὅτι ἐγὼ ἀνέγνων γράμμα τοῦ ἰδίου τούτου Καλλίστου εὐρισκόμενον ἐν τῇ βραζιλικῇ ταύτῃ μονῇ, ἐν ᾗ ὁ ἴδιος ἀναφέρει, ὅτι ἠσυχάζεν ἐν τῷ ἠσυχαστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου τῷ ἕξῳ τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος εὐρισκόμενος, καὶ ὅτι ἡ μονὴ αὕτη εἶναι ἰδική του. Ὑστεροὶ δὲ ἔγεινε Πατριάρχης ἀρεῖς δὲ τὴν Πατριαρχίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπέκτησε σύμπαντον Ἱγνατίου τὸν καὶ αὐτὸν Ξανθοπούλον καλούμενον καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως γεννηθέντα, (τῆς βασιλευσούσης δηλαδὴ) ἔβην ὡς μία ψυχὴ ἐν δυοῖσιν σώμασιν ἠνωθέντες πνευματικῶς τε καὶ θεαφρόνως καὶ λίαν ὑψηλῶς ἐφιλοσόφησαν περὶ νοεῖας προσευχῆς ἐν ἐκάτῳ κεφαλαίῳ, τῷ ἐντελεῖ ἀριθμῷ τελείαν τὴν περὶ ταύτης γνώσιν ἐκθίμενοι, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Θεσσαλονίκης ἱερός Συμεὼν ἐν κεφ. σγ'. σελ. 210 σειρ. 5. Τὰ κεφάλαια δὲ ταῦτα εὐρίσκονται τετυπωμένα ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς ἱερᾶς Φιλοκαλίας τῶν Νηπικῶν. Ἔστι δὲ ὁ Κάλλιστος οὗτος δεύτερος, Πατριάρχης ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου ἐν ἔτει 1392 βασιλευσάντος, διότι ὁ πρῶτος Κάλλιστος ἀπατριάρχων ἐν ἔτει α' (1350),

Ὁ ἅγιος **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ** καὶ **ΕΥΦΗΜΙΑ** εἴρει τελειοῦνται.

- » Τὴν Εὐφημίαν σοὶ συνευφημῆσιν ἔγνων,
- » Σοὶ συσφαγεῖσάν χριστόφρον Χριστοφόρε.

Οἱ ἅγιοι **ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΣ** καὶ **ΑΝΘΙΜΟΣ** εἴρει τελειοῦνται.

- » Ὁ Θαλλέλαιος, Ἀνθιμος τέτμημένοι,
- » Ἀειθαλῶς ἀνθοῦσιν ὡς θεῖα ζύλα.

Ὁ ἅγιος **ΘΑΛΛΑΙΟΣ** ἐν τροχῷ δεθείς καὶ κατὰ πρᾶνός ἀφειδὲς, τελειοῦται.

- » Κατὰ πρᾶνός Θαλλάδιον ὁ τροχὸς στρέφει,
- » Φωνὴ δὲ βροντῆς ἐν τροχῷ ψαλμὸς λέγει.

Ὁ ἅγιος **ΑΓΑΠΙΩΝ** παραδοθείς εἰς θηρίῳ καὶ μὴ βλαβεῖς ἐπ' αὐτῶν, τελειοῦται.

- » Ἀπῆλθε θηρὶ μὴ βλαβεῖς Ἀγαπίων,
- » Τοῦτον γὰρ ἠγάπησε καὶ θηρῶν φύσις.

Ὁ ἅγιος **ΑΓΑΠΙΟΣ** εἴρει τελειοῦται.

- » Ἰπὲρ Θεοῦ ταθέντος ἐν τῷ Κρανίῳ,
- » Εἴρει σὸν Ἀγάπιε τείνεις κρανίον.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυρ **ΣΙΣΙΝΙΟΣ** εἴρει τελειοῦται.

- » Εἴχεις θύτην με νῦν δὲ καὶ θυμὰ ξένον,
- » Ἐχεις με Σισίνιον ἐκ Ξίφους, Λόγς.

Ἡ μήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἱεράρχου καὶ θαυματουργοῦ **ΚΑΗΜΕΝΤΟΣ** Ἐπισκόπου

ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου καὶ ἱεραίνεται κατὰ τὴν εἰκοστήν Ἰουνίου. Ὅρα περὶ τούτου τὸν Μελέτιον τόμ. γ'. σελ. 230.

Σημείωσαι, ὅτι ὡς πολλοὶ λέγουσι τὰ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ ἀναφερόμενα κεφάλαια εἰς ὄνομα Καλλίστου Τηλικούδη, καὶ Καλλίστου Πατριάρχου, καὶ Καλλίστου Καταφυγίτου, ταῦτα λέγω εἶναι σύνθεμα καὶ πόνος τοῦ Καλλίστου τούτου τοῦ Ξανθοπούλου, καὶ ὅτι ὁ εἶς καὶ ὁ αὐτὸς Κάλλιστος οὗτος ὀνομάζεται μὲ διάφορα ὀνόματα. Καταφυγίτης δὲ ὀνομάσθη ἀπὸ τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου τὴν ὀνομαζομένην Καταφυγὴν, ἣτις ἐδρίσκειται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ὅπου καὶ ἀξεται λόγος ἐκ παραδόσεως ὅτι ἀσκήτασεν ἐκεῖ ὁ ἅγιος Κάλλιστος. Ἄλλοι δὲ ἀποδίδουσι τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια τῷ πρώτῳ Καλλίστῳ τῷ Πατριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως· προσθέτει δὲ ὁ ἀνωτέρω Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης περὶ τοῦ Καλλίστου τούτου καὶ Ἱγνατίου ὅτι τῆς θαίας ἑλλάμψως τῆς ἐν τῷ ὄρει ὡς καὶ εἰ Ἀπόστολοι τετυγῆκασιν. Καὶ ἐδείκται τοῦτο πολλοῖς ἐναργῶς εἰς μαρτύριον, τὴν ὄψιν ἀστράπτοντες, κατὰ τὸν Στέφανον ἐραθέντας· ὡς οὐ τῆ καρδίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆ ὄψει τούτων ἐγχυθείσης τῆς χάριτος. Διὸ καὶ κατὰ τὸν μέγαν ἐκείνον Μωσῆν ἐφώθησαν (ὡς μεμαρτυρηκασιν αἱ ἰδόντες) ἀστράψαντες ἠλιοειδῶς τῇ μορφῇ.

Βουλγαρίας τῆς ἐν τῇ Ἀρχιδί, τῆς καὶ Βουλγαροκλήρυκος ἐπονομαζομένου.¹

† » Τὸν Βουλγάρων κήρυκα Κλήμεντα μέγαν,
» Σιγῇ τίς ἂν κρύψειεν ἀρετῆς φίλος;

* Οὗτος ὁ μέγας πατὴρ ἡμῶν καὶ τῆς Βουλγαρίας φωστὴρ λαμπρότατος καὶ κήρυξ μεγαλοφωνότατος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου ἐν ἔτει ωμβ' (842), ἢ κατ' ἄλλους ὡξέ (865)· κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν ἐν Εὐρώπῃ Μοισίαν,² τὴν ὁποίαν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι ὀνομάζουσι Βουλγαρίαν, ὡς κατοικουμένην ἀπὸ Βουλγάρους, οἱ τινες, ὡς λέγουσι, παλαιὰ μὲν ἐφέρθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον τῆς Προύσης εἰς τὸν ποταμὸν Βόλγαν, ἀφ' οὗ καὶ Βούλγαροι ὀνομάσθησαν, ὕστερον δὲ ἀπὸ πολλοὺς χρόνους ἐπέρασαν μὲ δύναμιν μεγάλην τὸν ποταμὸν Ἰστρὸν (ἦτοι Δούναβιν) καὶ ἐπῆραν πρὸς κατοικίαν αὐτῶν τὰ ἐκεῖ γειτονεύοντα μέρη· ἤγουν τὴν Πανονίαν, τὴν μεταξὺ τοῦ Δουναβίου καὶ Νουρικῷ ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἰλλυρικῷ περιεχομένην, ταῦτόν εἶπεν τὴν Οὐγγαρίαν καὶ Δαλματίαν (ἦτοι Σλαβονίαν), καὶ Θράκην, καὶ Ἰλλυρικόν, καὶ Μακεδονίαν, καὶ Θετταλίαν. Ἀπὸ τοιοῦτον λοιπὸν γένος τῶν Βουλγάρων κατήγετο ὁ ὄσιος οὗτος Κλήμης³, ἦτο δὲ ἐκ κοιλίας μητρὸς του ἐκλελεγ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ τοῦ Πρωτάτου χειρογράφῳ Συναξιστῆ τῷ παλαιότερῳ εἶρον τὸ Συναξάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Κλήμεντος γεγραμμένον κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Ἰουλίου. Ἐπειδὴ ὁμοίως ἤδη εἶδομεν κατὰ πλάτος τετυπωμένου τὸν βίον τοῦτου, καὶ γεγραμμένον κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου· τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς τούτῳ ἠκολούθησαμεν. Ἐν τῇ τετυπωμένῃ ὁμοίως φυλλάδι τοῦ ἁγίου τοῦτου γράφεται ἡ μνήμη αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου.

² Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὸν Μελέτιον ἡ ἐν τῇ Εὐρώπῃ Μοισία ἢ διὰ τοῦ οἰκιστοῦ γραφομένη (διότι ἡ διὰ τοῦ υ γραφομένη ἐπαρχία κυρίως ἐστὶ τῆς ἐλλάσσονος Ἀσίας, ἣτις καὶ Φρυγία λέγεται), εἶναι μία μεγάλη ἐπαρχία τοῦ ἀνατολικῷ Ἰλλυρικῷ ἐκτεινομένη ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς μεταξὺ Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης πρὸς μεσημβρίαν, καὶ τῆς Δακίας πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Δουναβίου. Διαιρεῖται δὲ εἰς ἀνωτέραν καὶ κατωτέραν, καὶ ἡ μὲν ἄνωτέρα ὀνομάσθη κοινῶς Σερβία, ἡ δὲ κατωτέρα ὀνομάσθη Βουλγαρία ἀπὸ τῶν Σέρβων καὶ τῶν Βουλγάρων τῶν ἐλθόντων καὶ κατοικησάντων εἰς αὐτὴν τὴν Μοισίαν, οἵτινες ἦσαν ἔθνη τῆς Ἀσιατικῆς Σαρματίας, οἰκοῦντες τριγύρω εἰς τὸν ποταμὸν Βόλγαν.

³ Ἐν δὲ τῷ ἐκτυπωθέντι εἰς ἀπλὴν φράσιν κατὰ πλάτος βίῳ τοῦ ἁγίου, ὃ μνησίαν ἀνωτέρω ἐπισημάμεθα, σημειοῦται, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἦτο Ῥωμαῖος τὸ γένος, ἐξ εἰσασίας ὁμοῦς μόνης τοῦτο ἐκεῖ συμπεραίνεται.

μένος ἀπὸ τὸν Θεοῦ, καθὼς καὶ ὁ Σαρματῆς καὶ ἀκόμη ἀπὸ τὴν βρεφθὴν ἡλικίαν τοῦ ἁγίου πησα τὴν φιλόθειον καὶ ἐνάρετον πολιτείαν.

Πρῶτος δὲ αὐτὸς ἄμω μὲ τὸν θεῖον Ναοῦμ¹ καὶ Ἀγγελάριον καὶ Φοράσδον ἐδιδάχθη μὲ ἐπιμέλειαν τὴν θεῖαν Γραφήν, ἡ ὁποία μετεγλωττίσθη μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν γλώσσαν τῶν Βουλγάρων παρὰ τοῦ θεοῦ Κυρίλλου, ὅστις ἦτον ἀληθὴς θεόσοφος καὶ ἰσαπόστολος πατὴρ καὶ ἐκρημάτισε πρῶτος διδάσκαλος τῆς θεοσεβείας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως εἰς τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων ὁμοῦ μὲ τὸν θεῖον Μεθόδιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Κλήμης ἦτο γῆ γόνιμος καὶ ἀγαθὴ, διὰ τοῦτο δεχθεὶς εἰς τὴν καρδίαν του τὸν εὐαγγελικὸν σπέρμα τῆς ἀληθείας καὶ τῶν θεῶν Γραφῶν, ἐκαρποφόρησε πολὺν τὸν καρπὸν εἰς ἐξήκοντα καὶ εἰς ἑκατὸν, κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, καθὼς ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἔργα καὶ πράγματα τοῦτο ἀπέδειξεν ἀληθές. Διότι αὐτὸς ἀγαπήσας τὴν παρθενικὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, παῖον εἶδος ἀρετῆς δὲν ἐξηκριβίωσεν; ἢ ποῖαν τέχνην δὲν ἐπενόησε διὰ τὰ νικήσῃ τὰ πάθη; διότι μὲ τὴν ἡσυχίαν μὲν ἀπέφυγε τὸν πόλεμον, ὅστις ἐρχεται ἔξωθεν ἀπὸ τὰς πέντε αἰσθήσεις, μὲ τὴν νηστείαν δὲ καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος ἀπεμάρανε τὰς φιληδόνας ὀρμὰς καὶ ἐπιθυμίας, μὲ τὴν παντοτεινὴν δὲ προσοχὴν καὶ προσευχὴν ἐξήλειψεν ἀπὸ τὴν ψυχὴν του τὰς ἐμπαθεῖς φαντασίας καὶ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς. Τὰ χαρακτηριστικὰ δὲ σημεῖα τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίου Κλήμεντος ἦσαν ταῦτα τὰ δύο· ἀγάπη ἀδιάκριτος καὶ ταπεινότης ἀνυπόκριτος. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον στοιχειωθείς ὁ ἱερός Κλήμης διὰ τοῦ θεοῦ νόμου ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας, καὶ τὴν κατὰ τὰ εὐαγγέλιον πολιτείαν ἀκριβῶς μεταχειριζόμενος, κατὰ μὲν τὸ παρὸν κατέστη συνεργός μὲ τοὺς ἀνωτέρω διδασκάλους του τὸν Κύριλλον, λέγω, καὶ Μεθόδιον καὶ ἐγεινεν ὁδηγός τῆς εὐσεβείας εἰς τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων, ὑπομένων καὶ αὐτὸς τοὺς ἰδίους ἐκείνους πειρασμοὺς ὅσους ὑπέμεναν κατ' οἱ ἀνωτέρω διδασκαλοὶ του ἀπὸ τὴν δυναστείαν τῶν αἰρετικῶν, οἵτινες ἐξουσίαζον κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον², καθὼς ἀναφέρει τοὺς πειρα-

¹ Ὁ ἅγιος Ναοῦμ ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Δεκεμβρίου.

² Οὗτοι ἦσαν Βιγνίκος ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Σφεντόπλικος ὁ ἀρχὼν καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, οἵτινες ἐφρόνον τὸ λατινικὸν φρόνημα· ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται, ἦγον ἔχει τὴν ἑαρεσίαν, ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ἕκαστ' ὁ ἅγιος Κλήμης μὴ δε-

πμοὺς αὐτοὺς ὁ κατὰ Πλάτων βίος τῶν ἀνωτέρω ἁγίων.

Ἄφ' οὗ δὲ ὁ μὲν θεοπίσιος Κύριλλος ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἀνω ζωὴν, φανερώσας πρότερον εἰς τὸν τότε Πάπαν τῆς Ῥώμης Ἀδριανόν τὴν Ἀποστολικὴν διακονίαν καὶ τὴν αὐξήσασθαι ἐποίησε τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ ἔργου ἄφ' οὗ δὲ καὶ ὁ Μεθόδιος ἔγεινεν ἀπὸ τῶν Πάπαν ἀρχιεπίσκοπος Μωράβου¹ καὶ Βουλγαρίας, τότε καὶ ὁ θεῖος οὗτος Κλήμης ἐχειροτονήθη ἀπὸ τῶν Μεθόδιον ἐπίσκοπος ὄλου τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ τοῦ τῷ Ἰλλυρικῶν ἐξουσιαζόμενος ἔθνος τῶν Βουλγάρων, καὶ τῆς Λυχνιδῶν πόλεως, ἧτοι τῆς Ἀχρίδος, καὶ τῆς Γλαβηνίτζας. Εἰς τὰς ὁποίας ταύτας πόλεις καὶ ἐπαρχίας ἀρῆκεν ὁ ἅγιος ὑπομνήματα καὶ σημεία τῆς ἀρετῆς του καὶ ἀγιότητος, διότι εἰς τὴν Ἀχρίδα ἐκτίσεν ὁ ἅγιος ἐκ θεμελίων ἱερὸν ναὸν καὶ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ὅπου καὶ διήνευ ζωὴν ἀσκητικὴν ὁ αἰδιδίμος, καὶ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ λυχνίαν ὑψηλὴν, ἐλαμπεν εἰς ὄλον τὸ ποίμνιον του τὰς ἀπάντας τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς θείας χάριτος. Ἄφ' οὗ δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὴν οὐράνιον ζωὴν, ἀφήκεν εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον μοναστήριον τὸ ἱερὸν του λείψανον ὡς πολύτιμον θησαυρὸν καὶ κτῆμα ὄλου τοῦ κόσμου ἀντάξιον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἰατρεύεται κάθε πάθος καὶ ἀσθένεια. Ὅθεν καὶ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο μοναστήριον ἐχαρίσθη παρὰ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐκεῖ προστρέχοντας χριστιανούς κοινὸν καὶ ἀμειψθὸν ἰατρεῖον.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἄλλων κειμηλίων, ὅσα ἀφήκεν εἰς τὴν Ἀχρίδα ὁ τρισέλιθος Κλήμης, ἀπεθησαύρισεν εἰς αὐτὴν καὶ βιβλία ἱερὰ γεννήματα τῆς ὑψηλῆς του διανοίας καὶ πονήματα τῆς ἁγίας χειρὸς του, τὰ ὁποία τιμῶνται καὶ σέβονται ἀπὸ ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων ὅχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰς θεογράφους πλάκας τοῦ Μωσέως. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ῥηθείσαν Γλαβηνίτζαν εἶναι δυνατόν νὰ ἴδῃ τις σφόδρους πετρίνους σωζομένους ἕως τῆς σήμερον, ἐφ' ὧν εἶναι γράμματα χαραγμένα, τὰ ὁποία φανερώ-

νοῦσιν ὅτι προσήλθεν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος εἰς τὴν πίστιν καὶ ἐπίγνωσιν τοῦ Χριστοῦ ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων. Ἐπειθὴ δηλαδὴ ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων δὲν ἐπίστευσεν εὐθὺς εἰς τὸν Χριστόν, οὔτε ὄλον ἐφωτίσθη διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἀλλ' ἐμεινεν ἀκόμη πολὺ μέρος αὐτοῦ ἔχον βαρβαρικὴν θηριότη-
τα, τούτου χάριν ὁ θεοπίσιος Κλήμης μετὰς καθημερινὰς θεοπνεύστους διδασκίας του ὠδήγησεν εἰς θεογνωσίαν ὄλον τὸ ἔθνος, καὶ τὴν ἀγριότητα τῆς γνώμης αὐτῶν μετέβαλεν εἰς ἡμερότητα καὶ χρηστότητα τρόπων, ὥστε μετεχειρίζοντο εἰς τὸ ἐξῆς ἐνομόν πολιτείαν καὶ σώφρονα.

Μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως τοῦτο κατώρθωσεν ὁ μακάριος Κλήμης, ἐπειδὴ ἐδάπτισε τὸν ἄρχοντα τῶν Βουλγάρων, Βορίσση ὀνομαζόμενον, καὶ τὸν ἐκείνου υἱὸν Μιχαήλ, ὁ ὁποῖος ἔγεινε πρῶτος βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων, καὶ ἀκολούθως ἔκαμεν αὐτοὺς τοὺς δύο νὰ πολιτεύωνται κατὰ τοὺς νόμους τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν διὰ μέσου αὐτῶν τῶν δύο ὑπέταξεν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον ὄλον τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων ὡς ἓνα ἄνδρα. Πρὸς τοῦτοις δὲ προσεἰλκυσεν ὁ ἅγιος τοὺς Βουλγάρους εἰς τὴν στενὴν καὶ ἀνηφόρικὴν ὁδὸν τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς, ὅχι μόνον διὰ τῶν γλυκυτάτων αὐτοῦ λόγων καὶ διδασκαλιῶν, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τῶν πολλῶν θαυμάτων, τὰ ὁποῖα δι' αὐτοῦ ἐνήργει ὁ Κύριος· διότι διὰ μέσου τοῦ ἁγίου τούτου ἐχάρτιζεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς τυφλοὺς τὸ βλέπειν, εἰς τοὺς βωθοὺς τὸ λαλεῖν καὶ εἰς τοὺς παραλύτους τὸ ἐνεργεῖν· ἀλλὰ καὶ τοὺς δαιμονισμένους ἰατρεῦεν ὁ Θεὸς διὰ μέσου τῆς προσευχῆς τοῦ ἁγίου. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καθολικῶς, παντὸς πάθους καὶ ἀσθενείας ἦτον ὁ ἅγιος ἰατρὸς ταχύτατος· ὅθεν καὶ νεκρὸν παιδίον διὰ προσευχῆς του ἀνέστησεν, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Βουλγάρων παρεκίνει ὁ ἅγιος νὰ κτίζη ναοὺς ἱεροῦς. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ὑπακούων εἰς τὰ λόγια του, εὐθὺς ἐτελείωνε διὰ τῶν ἔργων ἐκεῖνα, ὅσα ὁ ἅγιος τὸν ἐπρόσταζεν. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ ὑπακοὴν καὶ γνησίαν ἀγάπην, ἣν ἔσωζε πρὸς τὸν ἅγιον, ἐπρόκοπτεν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ ἔγεινε καλλίτερος ἀπὸ ὅ,τι ἦτον τὸ πρότερον· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐμελέτα νὰ παραιτήσῃ μὲν τὰς φροντίδας τῆς ἀρχιερωσύνης, νὰ ὑπάγῃ δὲ εἰς τὴν ἡσυχίαν, διότι ἦτο πολλὰ γέρων καὶ ἀσθενής, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Μιχαήλ δὲν ἀφήκεν αὐτὸν νὰ τελειώσῃ τὸ μελετώμενον, ἀλλὰ παρακαλῶσας θερμῶς, μόλις καὶ μετὰ βίας τὸν κατέπεισε νὰ μένη εἰς τὸ ποί-

χόμενος, ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ αὐτοῦ, ὡς λέγει ὁ Θεοφύλακτος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βίον τούτου, ὅτι ἐπειδὴ ἐτυπώθη ὁμοῦ μετὰ τὰ θαύματα τῆς ζωοδόχου Πηγῆς.

¹ Μωράβος ἴσως εἶναι ἡ νῦν καλουμένη Μωραβία, ἥτις καὶ μεγάλη Μωραβία λέγεται παρὰ τῆ βασιλείᾳ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογενήτου ἐν τῇ περι Θεμάτων, ἀπὸ τῶν ποταμῶν Μωράβαν.

μνιόν του ἕως τέλους ζωῆς του. Καὶ λοιπὸν ἂν καὶ ἔπασχεν ὁ ἅγιος ἀπὸ ἀσθένειαν καὶ γηρατειῶν, ὅμως κάθε τρόπον μετεχειρίζετο ὁ αἰοίδιμος καὶ ὠδήγει τὸ ποιμνιόν του εἰς τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐσοφίσθη καὶ ἐφευρεν ἄλλους χαρακτήρας γραμμάτων. Σλαβονικῶν σαφιστέρους καὶ καθαρωτέρους, καὶ διὰ μέσου τῶν γραμμάτων αὐτῶν ἔγραψεν ὅλην τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τοὺς πανηγυρικοὺς λόγους τῶν ἑορτῶν καὶ τοὺς βίους τῶν μαρτύρων καὶ ὁσίων, καὶ τοὺς ἀσματικοὺς Κανόνας. Ταῦτα δὲ τὰ γράμματα ἐδίδαξεν εἰς τὰ γνωστικώτερα παιδία τῶν χριστιανῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα ἦσαν ἀξία τὰ ἐχειροτόνησεν ἱερεῖς, καὶ τὸ πρῶν βάρβαρον καὶ ὠμόν ἔθνος τῶν Βουλγάρων τὸ κατέστησεν ὁ θεῖος πατὴρ ἡμερον καὶ ἅγιον διὰ μέσου τῆς σπουδῆς του καὶ προθυμίας, καὶ οὕτως ἐτέλεσεν ἀληθῶς ἔργον ἀποστολικόν· ὅθεν διὰ τοῦτο ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ καὶ χάριν ἀποστολικήν. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς ἀποβιώσεώς του, ὁ ἅγιος ἀπεχαιρέτισεν ὅλους καὶ ἐσυμβούλευσεν αὐτούς· εἶτα παρεκάλεσε τὸν Θεὸν διὰ τὸ ποιμνιόν του, (τὸ ὁποῖον ἔλυπετο καὶ ἐθρῆναι ἀπαρηγόρητα, μὴ ὑποφέρων τὴν ζημίαν καὶ στέρησιν τοῦ καλοῦ ποιμένος) καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς ὃν ἐπόθει Χριστὸν, χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος. Ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ἐδόξασεν οὗτος τὸν δοξάσαντα αὐτὸν Κύριον μὲ τὰς ἰατρείας, ἃς ἐνεργεῖ καθεκάστην, εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως· καὶ τώρα συγχορεύει μὲ τοὺς ἀποστόλους ὡς κήρυξ τῆς ἀληθείας καὶ ἰσαπόστολος, μὲ τοὺς μάρτυρας ὡς πολλακίς ὑπομείνας δεσμὰ καὶ τιμωρίας διὰ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, μὲ τοὺς ἱεράρχας δὲ καὶ ὁσίους πρεσβεύει πρὸς Κύριον διὰ τὸ ποιμνιόν του καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον ὡς ἱεράρχης ὁμοῦ καὶ ὁσίου.¹

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου Κλήμεντος, συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ ὁ ἱερός Θεοφύλακτος ὁ Βουλγαρίας, μετέφρασε δὲ τις εἰς τὸ ἀπλοῦν κεκολοβωμένον καὶ ἀτελῆ. Ὅθεν ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κύριος Ἀθανάσιος ὁ Πάριος διορώσας αὐτὸν, πλατύνας, ἀναπληρώσας, καὶ σημειώμασι καταγλάσας, ἄριτον καὶ δλόκληρον ἤδη ἐξέδωκε. Κρίσιν οὐρηνσὺ τούτου ἐπωνομάσας, εὖν τῷ τοῦ μεγάλου Σπυρίδωνος θαύματι, τῷ καὶ αὐτῷ ὀνομασθέντι παρ' αὐτοῦ, Κρίσις τοῦ οὐρανῶ. Τούτου λοιπὸν τὸν νεοτύπων βίον τοῦ ἁγίου ἀνάγνωθι ἀγαπητῆ, διὰ τὰ καταλάβῃς πλατύτερον τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Σημειώμασι, ἕως καὶ ἀσμετικῆ ἀκολουθία ἐβρίσκειται τοῦ ἁγίου Κλήμεντος τούτου, σφραζομένη εἰς ἰδίαν φυλλάδα ἐν Μοσχόπολει τετυπωμένη. Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι, ὅτι οἱ

Ταῖς τῶν ὁῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ Ἐπισκόπου Ἰκονίου.

» Στρεῖς Ἀμφιλόχιε νεκρῶν ἀμφοίσι,

» Λόχους σκεδάσεις καὶ νεκρὸς νοουμένους.

» Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ θάνατος λάβεν Ἀμφιλόχιον.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἀφ' οὗ ἐπέρασε πάντα βαθμὸν ἐκκλησιαστικόν καὶ ἔλαμψε μὲ ἀσκησιν καὶ θεῖαν γνῶσιν, ἐπροχειρίσθη Ἐπίσκοπος Ἰκονίου μὲ τὴν ψῆφον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κοινῶς λαοῦ, κατὰ τοὺς χρόνους Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος· ἐφθασε δὲ καὶ ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐν ἔτει τοῦ (374), Διδάσκαλος λοιπὸν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως γενόμενος, γενναῖος ἀντεστάθη ὁ αἰοίδιμος κατὰ τῆς αἰρέσεως τοῦ Ἀρειῶν καὶ Μακεδονίου καὶ Εὐνομίου, καὶ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης πολλοὺς διωγμοὺς καὶ θλίψεις ἀπὸ τοῦ ἀσεβεῖς ὑπέμεινεν. Οὗτος ἔγεινε καὶ συναγωνιστὴς τῶν ἑκατὸν πενήντα πατέρων, τῶν ἐν τῇ δευτέρῃ Οἰκουμένηκῃ Συνόδῳ συναθροισθέντων κατὰ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου, εἰς ἐξ αὐτῶν ὑπάρχων, ἐν ἔτει τῆς (381). Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μέγας Θεοδοῦσιος παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν τῶν Δυτικῶν μερῶν τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν νέον Οὐαλεντινιανόν, καὶ καταστρέψας τὸν τύραννον Μάξιμον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τότε ὁ μέγας οὗτος Ἀμφιλόχιος εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα παρεκάλει αὐτὸν νὰ διώξῃ τοὺς Ἀρειανούς· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς δὲν συγκατένευε, τούτου χάριν ὁ θαυμαστός οὗτος πατὴρ, εὔρε τέχνασμα διὰ τοῦ ὁποῖου ἐδυνήθη νὰ καταπαίσῃ τὸν βασιλεῖα.

Ἐλθὼν δηλαδὴ εἰς τὰ ἀνάκτορα τὸν μὲν Θεοδοῦσιον ὡς βασιλεῖα ἐχαιρέτησε, τὸν δὲ υἱὸν τοῦ Ἀρκάδιου, τὸν τότε νεωστὶ χειροτονηθέντα βασιλεῖα, μὲ κατώτερον τρόπον ἐχαιρέτησεν¹, ὁ-

ἑπτὰ κήρυκες καὶ διδάσκαλοι τῶν Βουλγάρων ἑορτάζονται ὁμοῦ ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι τετυπωμένη κατὰ τὴν Μοσχόπολιν· ἦτοι ὁ Κύριλλος, ὁ Μεθόδιος, ὁ Κλήμης, ὁ Σάββας, ὁ Ἀγγελάριος, ὁ Γοράδος καὶ ὁ Ναζύμ.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ μὲν Θεοδώρητος βιβλίῳ ε'. κεφ. ις'. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας λέγει, ὅτι ὁ θεῖος Ἀμφιλόχιος δὲν ἐχαιρέτησεν τὸν Ἀρκάδιον, ὁ δὲ Σωζόμενος βιβλ. ζ'. κεφ. ς'. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. λέγει, ὅτι εἶπε ταῦτα εἰς τὸν Ἀρκάδιον, ὡς εἰς νήπιον ἐΧαῖρε τέκνον, τῷ δακτύλῳ σαίνων. Πρὸς τοῦτον τὸν μέγαν Ἀμφιλόχιον ἐρωτήσαντα ἀπέστειλεν ὁ μέγας

θεν ὁ Θεοδόσιος ὀργισθεὶς διὰ τοῦτο, ἀνέμαζεν ἰδικήν του ἀτιμίαν τὴν ἀτιμίαν τοῦ υἱοῦ του. Τότε ὁ ἅγιος σοφώτατα φανερόναι τὸ δράμα καὶ λέγει· βλέπεις, ὦ βασιλεῦ, ὅτι δὲν ὑποφέρεις τὴν ἀτιμίαν τοῦ υἱοῦ σου, ἀλλ' ὀργίζεσαι; πιστεύε λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ παρομοίως ἀποστρέφεται καὶ μισεῖ τοὺς βλασημοῦντας τὸν Υἱὸν του καὶ λέγοντας, ὅτι αὐτὸς εἶναι κατώτερος τοῦ Πατρὸς. Τότε νοήσας τὸ πρᾶγμα ὁ βασιλεὺς ἔγραψε παρευθὺς νόμον νὰ διώκωνται οἱ αἵρετικοὶ μακρὰν ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους. Οὗτος λοιπὸν ὁ αἰδίδμος Ἀμφιλόχιος εἰς πολλοὺς χρόνους ποιμένας τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ καὶ συντάξας λόγους ὀρθοδόξους καὶ φθάσας εἰς βαθὺ γῆρας, ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ. Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον· συνέγραψε δὲ τοῦτον ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Καὶ τί τῶν καλῶν ἔσται». Σῶζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ Λαύρα).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ἐπισκόπου τῆς Ἀκραγαγίτων Ἐκκλησίας.

- Ἐξ Ἀκραγάντων πρὸς Θεὸν χωρὶς Λόγων,
- Τὸν ἄκρα γῆς κρίνοντα, παμμάκαρ Πάτερ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ δευτέρου, τοῦ καὶ ῥινομήτου καλουμένου ἐν ἔτει χπέ (685), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀκραγάντα τὴν εὐρισκαμένην εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, υἱὸς ὧν γονέων ὀνομαζομένων Χαριτωνος καὶ Θεοδότῃς, ἀνθρώπων εὐσεβῶν, στολισμένων μὲ ὅλας τὰς ἀρετὰς καὶ ζώντων μὲ αὐτάρκη ἀγαθὰ. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἦταν ὀκτώ χρονῶν ἐδόθη ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τὴ νὰ μανθάνῃ τὰ ἱερὰ γράμματα· καὶ τόσον σπουδαῖος καὶ ἀοκνος ἔγεινεν εἰς αὐτὰ, ὥστε ἐθαυμάζετο ἀπὸ ὅλους. Φθάσας δὲ

Βασιλεῖος τὰ εἰκοσιεπτά κεφάλαια τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Γράφει δὲ ὁ θεὸς Ἰερώνυμος ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Ἀμφιλόχιος ἔφθασεν εἰς τόσην ἀγιότητα καὶ παιδείαν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν, ὥστε συγκρίνεται μὲ τὸν μέγαν Βασιλεῖον καὶ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, μετὰ τῶν ὁποίων ὑπῆγε «εἰς εἰς τὴν ἱερμικήν διαγωγὴν, καὶ φίλος ἦτο μὲ αὐτούς. Διὰ δὲ τὰ βιβλία τοῦ ἁγίου τούτου, γράμματα εἴπα ἀπὸ γράμματος φιλοσοφίας, εἶπα τὰ λόγια ταῦτα ὁ βηθεὶς Ἰερώνυμος «Οὐκ οἶδας τί πρῶτον ἐν αὐτοῖς ὀφείλεις θαυμάσαι, τὴν παιδείαν τοῦ αἰῶνος τούτου! ἢ τὴν ἐπιστήμην τῶν θεῶν Ἰερῶν! (περὶ τῶ α', τόμος τοῦ Μελετίου σελ. 418.)

εἰς τοὺς δεκαοκτὼ χρόνους, ἐσφραγίσθη κληρικὸς, ἤτοι ἔγεινεν Ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν ἁγῶν Ποταμίωνα, ἐπιτήδειος ὧν εἰς τὴν ἀνάγκωσιν διὰ τὴν καλαφονίαν ἦν εἶχε. Μίαν δὲ νύκτα ἐνῶ ἐκοιμάτο ὁ ἅγιος οὗτος ἔμπροσθεν τῆς κλῆτης τοῦ ἀρχιδιακόνου Δαϊμιανοῦ, ἀκούει φωνὴν θεοῦ Ἀγγέλου ἐκ τρίτου καλοῦσαν αὐτὸν, ὡς καὶ τὸν προφήτην Σαμουὴλ, καὶ λέγουσαν, «Γρηγόριε, εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· λοιπὸν τάχυνον καὶ πορεύθητι.» ὁ δὲ ἅγιος χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ, ἐκβῆκε καὶ ἀπελθὼν εἰς Καρθαγένην, (τὸ νῦν καλούμενον Τούνεζι) καὶ εὐρῶν ἐκεῖ τὸν μοναχὸν Μάρκον τὸν πνευματοφόρον, ὅστις ἐπέμφθη παρὰ Θεοῦ εἰς αὐτὸν ἐμεινε πλησίον του τέσσαρας χρόνους· καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν ἄμοῦ μὲ τὸν ἴδιον Μάρκον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ μεγάλως ἐκεῖ ἐθαυμασιώθη. Εἶτα παρακνηθεὶς ὑπὸ θεϊκῆς ὀπτασίας ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ γίνεται διάκονος ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Ἱεροσολύμων Μακάριον. Ἐπειτα ἀπὸ ἐκεῖ ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐνεφανίσθη εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Γεώργιον. Ἐπειδὴ δὲ τότε συνεκροτήθη ἐκεῖ Σύνοδος κατὰ Σεργίου καὶ Πύρρου καὶ Παύλου, τῶν μονοθελητῶν, ἦλθεν μετ' αὐτῶν εἰς λόγους ὁ θεὸς Γρηγόριος, καὶ ἱκανῶς ἠλεγξε τὴν φρενοβλάβειάν των, καὶ τόσον πολλὰ ἐφρμίσθη ὁ ἅγιος, ὥστε ἡ φήμη του ἐφθασεν ἕως καὶ εἰς τὰ ὄτα τοῦ βασιλέως. Ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος τῆς πατρίδος τῶν Ἀκραγάντων, μεγάλως διαλάμψας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκείνῃ, καὶ θαύματα τελέσας, καὶ τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης στολίσας ἀξίωμα. Ὅθεν ὁ Σεβίθνος καὶ Κρησκεντίνος καὶ οἱ σύντροφοὶ αὐτῶν, φθονήσαντες τὸν ἅγιον, μυρίους πειρασμοὺς ἐσήκωσαν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐγκλήματα πλάσαντες κατ' αὐτοῦ τὸν κατηγοροῦν εἰς τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, ὁ ὁποῖος ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὰ ψευδῆ λόγια των, ἐκλείσει τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν δύο ἡμισυ χρόνους.

Ἐπειτα κατὰ προσταγὴν βασιλικὴν ἐκβαίνει ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν φυλακὴν διὰ νὰ κριθῇ μὲ τῶν κατηγορῶν του· τότε δὲ ἔγειναν τὰ παράδοξα ἐκεῖνα σημεῖα τῶν ξύλων καὶ τῶν ἀνθράκων, δοξάζοντος τοῦ Θεοῦ τὸν θεράποντά του. Διότι τὰ πρόσωπα τῶν μιᾶν ἐκείνων καὶ ἀνοσίων

¹ Οὗτος φαίνεται, ὅτι εἶναι ὁ ἰορταζόμενος κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Ἀγίουστοῦ μετὰ Ἰωάννου Πατριάρχου Κωνσταντινούπολεως.

κατηγόρων τοῦ ἁγίου ἐσκηπέσθησαν· μετὰ μαύρον σύννεφον καὶ κατεμάυρισαν, ὥστε καὶ ἕως τῆς σήμερον φαίνονται κατὰ γενεάν τὰ πρόσωπα ἐκείνων σσημειωμένα καὶ μεμελανωμένα· Ἀλλὰ καὶ ἡ κόρη ἐκείνη, ἡ ὁποία ἠκατήθη ἀπὸ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἀρκετὰ ἐπαιδεύθη ἀπὸ ἐν ὀλέθριον δαιμόνιον, εἰς ὄλον τὸ ὕστερον ἰατρεύθη ἀπὸ τὸν ἅγιον ἐμπροσθεν εἰς τὸν λαόν· ὁ δὲ ἅγιος ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ Ἐπαρχίαν του μεγαλοπρεπῶς, ποιῶν σημεῖα καὶ θαύματα μεγαλότερα ἀπὸ τὰ πρῶτα. Οὕτω λοιπὸν ζήσας χρόνους πολλοὺς ὁ θεὸς πατήρ καὶ εἰς βαθύτατον γῆρας φθάσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. (Τὸν κατὰ Πλάτος βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον· συνέγραψε δὲ τούτον Ἐλληνιστὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κέλαιστον τι χρῆμα ἡ ἀρετὴ». Σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· ἐν δὲ τῇ Λαύρα σώζεται διήγησις εἰς τὸν βίον τούτου καὶ τὰ θαύματα, Λεοντίου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα τῆς Ῥωμαίων πόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φοβερόν καὶ ἀκατάληπτον θαῦμα, καὶ τῇ οἰκουμένην ὠφέλιμον».)

Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ ΣΙΣΙΝΙΟΥ.

- » Πολλὰς ὑποστάς ἐν βίῳ πρῶτον βίας,
- » Μετῆλθε Σισίνιος ἐκ βίας βίου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει τ' (300), καὶ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου, καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Κυζίκου· διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν Ἀλεξάνδρον ὡς χριστιανός, ἐδόθη ἀπὸ ἄγρια ἀλογα, καὶ ἀναγκάζεται νὰ τρέχη. Ἐπειτα δέρεται ἀσπλαγχνά, καὶ εἰς τὴν μύτην δέχεται ὀξεῖδιον δριμύ, καὶ ἄλλα βάσανα ὑπομείνας καὶ θαύματα ἐκτελέσας, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν· ἐν δὲ τῇ κατὰ τοῦ Ἀρείου πρώτη οἰκουμένηκῃ συνόδῳ, τῇ ἐν ἔτει κτ'ε (325) συναθροισθεὶς παραστάς, ἀπέπνιξε τὸν Ἀρειὸν μετὰ τὰ νεῦρα τῶν ὀρθῶν δογμάτων του, ὁμοούσιον ἀνακηρύξας τὸν Υἱὸν τῷ Πατρί. Καὶ οὕτω καλῶς καὶ θεοφιλῶς παλιτρουσάμενος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ἐ ἅγιος ἐπίσκοπος ΙΣΧΥΡΙΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ζῶν ἰσχυρίων ἰσχύς ἦν ἐκκλησίας,
- » Ἦν περ νοητῶς καὶ θανάων ἐνισχύει.

Ἐ ἅγιος ΕΛΕΝΟΣ ἐπίσκοπος Ταρσοῦ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ταρσοῦ πρόεδρος Ἐλενος θυηπόλος,

» Ταρσοί· ἄνιστοι ψυχικοί· ἕως πόλου.

Διήγησις ὀπτασίας ΙΩΑΝΝΟΥ τυρός, πάνυ ὠφέλιμος.

- † » Φοβοῦ Κριτὴν ὀφθίντα ψυχὴ κατ' ὄναρ
- » Φοβοῦ δὲ μᾶλλον, ἤνικ' ἔλθῃ κατ' ὕπερ.

Ἀνθρωπὸς τις ἐχρημάτισε, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τλ' (330), ὀνομαζόμενος Ἰωάννης, ὅστις ἦτον εἰς τὸν βασιλέα γνωστός διὰ μέσου τῆς τέχνης ἣν εἰργάζετο. Οὗτος λοιπὸν διήρχετο πρότερον τὴν ζωὴν του κακῶς καὶ ἀσέμνως, χωρὶς νὰ βάλῃ ποτὲ εἰς τὸν νοῦν του ὅτι εἶναι κόλασις· ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ τὰ πάντα καλῶς οἰκονομῶν πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, αὐτὸς φανεῖς καὶ εἰς τὴν ὀπτασίαν τούτου, ἐδιώρθωσε τὴν πολιτείαν του. Οὗτος δηλαδὴ μίαν φοράν βλέπει εἰς τὸ ὄνειρόν του ὅτι ἐπρόσφερεν εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντίνον ἔργον τι τῆς τέχνης του· καὶ ἐκ τούτου θαρρῶν, ὠμίλει μετὰ τὸν βασιλέα μετὰ παρρησίας καὶ συνέχαιρεν.

Ἐπειτα βλέπει τὸν βασιλέα, ὅτι ἐξεγόνωσεν μίαν σπάθην καὶ συλλαβὼν τὰ μαλλία του ἐσπούδαζε νὰ κόψῃ τὴν κεφαλὴν του χωρὶς ἔλεος· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκλίνε συνεχῶς τὸν λαιμόν του, νομίζων ὅτι παίζει τάχα μετὰ τὸν βασιλέα· ἐνῶ δὲ τοῦτο ἐποίει, ἀκούει τὸν βασιλέα λέγοντα εἰς αὐτὸν μετὰ σοβαρότητα, «Ὅταν ἡ μάχαιρα καταφάγῃ τὰς τρίχας σου, τότε ὁ τράχηλός σου θὰ γεμίσῃ ἀπὸ τὸ αἷμά σου.» Ἐφάνη λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὅτι ἐκόπη ὁ τράχηλός του, καὶ ὅτε ἡ μάχαιρα ἤλθεν εἰς τὸ στήθος, ἀγωνιῶν ὁ Ἰωάννης καὶ φοβούμενος, ἐζήτηε νὰ λάβῃ βοήθειαν ἀπὸ κανένα· ἀπὸ δὲ τὸν φόβον καὶ τὸν φρικτὸν ἐκείνον ἀγῶνα ἐξύπνισε, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὅλος ἴστατο ἐχθαμβος· ποιήσας δὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εἰς τὸ σῶμά του, εὐχαριστῶ σοι ὄνειρον, ἔλεγεν, ὅτι τὸν φοβερόν τοῦτον ἀγῶνα κατὰ φαντασίαν μόνον μοὶ ἔδειξας, πραγματικῶς δὲ οὐκ εἶδον αὐτὸν καὶ κατ' ἀλήθειαν· ὅθεν ἔμεινε πάλιν ὁ αὐτὸς ἀμετανόητος καὶ ἀδιόρθωτος. Μετὰ τινα δὲ καιρὸν πίπτει εἰς βαρεῖαν ἀσθένειαν καὶ ἐπεκαλεῖτο τὴν ἐκ Θεοῦ βοήθειαν. Τότε λοιπὸν βλέπει πάλιν, ὅχι εἰς τὸ ὄνειρόν του, ἀλλ' εἰς ἑκατασὶν γενόμενος, ὅτι παρίστατο εἰς ἐν βήμα σεκρετικόν¹ καὶ δικαστικόν, ἐβλεπε δὲ καὶ

¹ Ὅρα τὴν ἐν σελίδι 73 τῆς παρούσης ἐκδόσεως ὑποσημειώσιν περὶ τῆς σημασίας τοῦ σε κ ρ ἔ τ ο υ. Σ. Ε.

ἓνα φοβερῶτατον βασιλεῖα καθιζόμενον εἰς θρόνον, καὶ ἐνδεδυμένον βασιλικὴν ὄμοσιν καὶ ἀρχιερατικὴν στολὴν. Εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά του ἐκάθητο ἄνδρες τινες ἱεροπρεπεῖς καὶ σεβάσμιοι· αὐτὸς δὲ ἐβλεπεν ὅτι ἴστατο κάτωθεν ἐκείνων. Καὶ πρὸς μὲν τὰ δεξιὰ τοῦ βασιλέως ἐβλεπεν ὅτι ἴσαντο εὐνοῦχοί τινες νέοι καὶ εὐμορφοί, ἀπὸ δὲ τὰ ἀριστερά του ἄλλος εἰς ταπεινότερος καὶ καταδεκτικώτερος. Ἀπὸ δὲ τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ βασιλέως ἐβλεπεν ἓνα λάκκον σκοτεινότερον ὄμοσιν καὶ βαθύτατον, ὃ ὀποδος καὶ ἀπὸ μόνῃ τὴν θεωρίαν του ἐπροξένοι φόβον ἀρρητον καὶ ὀδύνην μεγάλην. Ἐνῷ λοιπὸν αὐτὸς ἴστατο μὲ φόβον καὶ τρόμον, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ καθήμενος βασιλεὺς ἄραγε, ὦ νεανία, ἡξέυρες ποῶς εἶμαι ἐγὼ; ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπεκρίθη ἡξέυρω, δέσποτα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ σαρκωθεὶς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός, καθὼς αἰθεῖται Γραφαὶ ἡμῶν περιέχουσιν· ὁ δὲ βασιλεὺς λέγει πρὸς αὐτόν· καὶ ἀντίσως οὐ ἀπὸ τὰς Γραφὰς μὲ γνωρίζεις, γνωρίζεις δὲ καὶ τοὺς μετ' ἐμοῦ συγκαθεζομένους, πῶς ἐλησιμόνησες τὸν φοβεριασμὸν ἐκείνων τὸν ὅποιον ἔκαμεν εἰς σὲ πρὸ χρόνων ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος; ἢ δὲν νοεῖς ὅτι σοὶ λέγω; ὁ Ἰωάννης, τῷ αὐτῷ δέσποτα, ἀπεκρίθη, καὶ ἀκήνη τὰ λείψανα τοῦ φόβου ἐκείνου ἔχω εἰς τὴν ψυχὴν μου. Καὶ ἂν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τὰ ἐναπομεινάρια τοῦ φόβου ἐκείνου φέρης εἰς τὴν ψυχὴν σου, πῶς ἐπαμένεις εἰς τὰ κακά; μάθε λοιπὸν διὰ τῆς δοκιμῆς, ὅτι ἐγὼ ἤμην, ὅστις καὶ πρότερον ἔφερον εἰς σὲ τὴν φοβερὰν ἐκείνην βράσανον, καὶ ὄχι ὁ Κωνσταντῖνος.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐφάνη ὅτι μὲ νεῦμα μόνον ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς τοὺς παρεστῶτας νὰ ρίψωσι τὸν Ἰωάννην εἰς τὸν ὀπισθεν φαινόμενον λάκκον· καθὼς λοιπὸν ἤρχισαν οἱ εὐνοῦχοι νὰ σπρώχνωσι χωρὶς ἔλπος τὸν Ἰωάννην εἰς τὸν λάκκον, εὐθὺς ἐκεῖνος ἐπεκαλεῖτο τὴν βοήθειαν τῆς Θεοτόκου. Ὅθεν ἐφάνη εἰς αὐτόν, ὅτι εἶδε τὴν Θεοτόκον ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον, καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσε τοῦ βασιλέως νὰ λέγη ἄφετε αὐτόν νὰ ὑπάγῃ διὰ τὴν παράκλησιν τῆς μητρὸς μου. Ἐως ἐδῶ εἶναι ἡ ὀπτασία τὴν ὅποιαν εἶδεν ὁ Ἰωάννης· αὐτὸς δὲ εὐνοησμος γενόμενος καὶ ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν ὑπῆγεν εἰς ἓνα εὐλαβῆ μοναχὸν καὶ ἐδιηγήθη αὐτῷ. Ὁ δὲ μοναχὸς εἶπεν αὐτῷ· ὁδὸς δόξαν τῷ Θεῷ, ἀδελφε, ὅτι ἡξιώθης νὰ λάβῃς τοιαύτην διδασκαλίαν, καὶ λοιπὸν ἐξύπνησον, ἀγαπητέ, μήπως καὶ σὺ πάθῃς τὰ ὅμοια ἐκείνου, περὶ τοῦ ὁποίου θέλω σοὶ διηγήσασθαι.

Μίαν παρομοίαν ὀπτασίαν εἶδεν ἡδὲ τὴν ἰδίαν πρὸς εἶδεν ἄλλος τις ἄνθρωπος· εἶδα δηλαδή τὸν πρῶτον ὄντα εἰς τὰ βασιλικά περὶ τὰ ἀδικαστήρια, Γεώργιον ὀνομαζόμενον, ὃ ὅποιος μὲ βίαν φερόμενος δέσμιος διὰ νὰ ριφθῆ μέσα εἰς ἓν φοβερὸν χάσμα, ἦτον ὄλος φοβισμένος. Εἰς δὲ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρεστῶτας, ἔχων παρηγοσίαν εἰς τὸν βασιλεῖα, ἐκράτησεν ἐκείνους οἵτινες τὸν ἔφερον εἰς τὸ χάσμα, καὶ παρεκάλει νὰ τὸν ἀφήσωσι, δίδων ἐγγύησιν εἰς αὐτούς, ὅτι εἰς εἴκοσιν ἡμέρας θὰ διορθωθῆ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Γεώργιος ἠλευθερώθη μὲ τὴν τοιαύτην ἐγγύησιν καὶ βοήθειαν, ὃ ἰδὼν ἐγνωσῆς τὴν ὀπτασίαν, καὶ τί ἀληθεῖ, ὑπῆγε καὶ ἐφανέρωσεν αὐτῇν εἰς τὸν Γεώργιον ἐκείνον, ὅστις ἐσφύρτο εἰς τὸ χάσμα, διότι ἦτο φίλος εἰς αὐτόν καὶ γνωστός. Ὁ δὲ Γεώργιος ταῦτα ἀκούσας, ἐλογιάσεν αὐτὰ ὡς οὐδὲν ὅθεν ἐμεινεν ὁ δυστυχῆς ἀδιόρθωτος· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν αἱ εἴκοσιν ἡμέραι, ἠρπάγη φεῦ! ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην καὶ ὑπῆγε νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος ὅπερ ὑπεσπείθει. Ταῦτα ἐν μέρει προσθήκας διηγήθη ὁ μοναχὸς· ἐκεῖνος πρὸς τὸν Ἰωάννην· ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ταῦτα καὶ ἔχων εἰς τὸν νοῦν του ἀκόμη ζωντανὰ ἐκεῖνα τὰ φοβερά ὅσα εἶδεν, ἐξημολογήθη χωρὶς ἐντροπὴν ὄλα του τὰ ἐμαρτήματα, καὶ ἀλλάξας τὴν ζωὴν του εἰς τὸ καλύτερον, διήνησε χρόνους πολλοὺς θαυμάσιως πολυτευόμενος· καὶ οὕτως ἀποθανὼν, ἀπῆλθεν εἰς τὰς ἀκωνίους μονὰς.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ἐπισκόπου Ῥώμης.

» Βληθεὶς ὁ Κλήμης εἰς βυθὸν σὺν ἀγκύρα;

» Πρὸς Χριστὸν ἦκει, ἄγκυραν τὴν ἐσχάτην.

Κλήμης ὁ μακάριος καὶ σοφώτατος ἦτο Ῥωμαῖος, ζῶν μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Δομετιανοῦ, ἐν ἔτει πβ' (82), καταγόμενος δὲ ἀπὸ γένους βασιλικόν, υἱὸς Φαύστου καὶ Μαθιδίας. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ διήλθεν ὄλα τὰ μαθήματα τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, ἠντάμωσε τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων Πέτρον καὶ ἐδιδάχθη ἀπὸ αὐτὸν τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ θεογνωσίαν· ὅθεν κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου γενόμενος, συνέγραψε τὰς διατάξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων¹ καὶ ἔγεινε καὶ Ῥώμης ἐπίσκοπος.

¹ Ὁ μόνον οἱ διατάξεις τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ καὶ οἱ κανόνες αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων διὰ Κλήμεντος συνεγράφη.

Πισθεῖς δὲ ἀπὸ τὸν βασιλεῖα Δομητιανὸν τιμωρεῖται, καὶ πῶς πεισθεῖς εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ, ἐξορίζεται εἰς ἔρημον πόλιν¹ παρακειμένην εἰς τὴν Κερσώνα· ἐκεῖ δὲ ἔδεσαν εἰς τὸν λαϊκὸν τοῦ μίαν ἀγκυραν σιδηρᾶν, καὶ ἐρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ τρισμακάριος. Ὁ δὲ τῶν θαυμασιῶν Θεός, θεῶν νὰ δοξάσῃ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τὸν θεράποντά του, ἐνεργεῖ τοιοῦτόν τι μέγα καὶ ὑπερφυεῖ θαυμάσιον. Ἐκτοτε δηλαδὴ κατ' ἔτος εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου τούτου Κλήμεντος ἀποσύρεται ἡ θάλασσα μέσα τρία μίλια, καὶ ὁ τόπος τῆς θαλάσσης γίνεται γῆ ξηρὰ, εἰς τὴν ὁποῖαν κáθηται οἱ ἐκεῖ συναθροισμένοι χριστιανοὶ ἕως ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ οὕτω γίνεται εἰς αὐτοὺς μεγάλη χαρὰ καὶ εὐφροσύνη διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον.

Μίαν δὲ φορὰν ἀφ' οὗ ἡ θάλασσα ὑπεχώρησε κατὰ τὴν συνήθειαν, ἐμβῆκεν ὁ λαὸς μέσα καὶ ἐτελείωσε τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου καὶ ἔπειτα ἐκβῆκε πάλιν· ἔτυχε δὲ νὰ μείνῃ μέσα ἐν παιδίον μικρότατον λησμονηθὲν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ἡ δὲ θάλασσα πλημμυρήσασα, ἐσχέπασε πάλιν τὸν τόπον· ὅθεν οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου κλαίοντες τὴν τούτου στέρησιν, ἐπροξένησαν εἰς τοὺς ἄλλους πολίτας θρήνους καὶ ὀλοφυρμούς· ὅτε δὲ ἤλθεν ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου εἰς τὸν ἐρχόμενον χρόνον, ἀπεσύρθη πάλιν ἡ θάλασσα· ὅθεν ἐμβάντες μέσα εἰς τὸν ξηρὸν τόπον οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου, ὦ τοῦ θαύματος! εὗρον αὐτὸ καθήμενον πλησίον εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου. Ἐρωτήσαντες δὲ αὐτὸ, πῶς ἐτρέφετο, καὶ πῶς ἐφυλάττετο ἀβλαβές! ἔμαθον ὅτι ἐτρέφετο ἀπὸ τὸν ἐκεῖ εὕρισκόμενον ἅγιον, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐφυλάττετο ἀπὸ πάσαν βλάβην καὶ ἐναντίον ὅθεν εὐχαριστήσαντες τὸν ἅγιον, καθὼς ἦτο πρόπον, ἐπῆραν τὸ παιδίον αὐτῶν καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὸν οἶκόν των, χαίροντες καὶ δοξάζοντες τὸν Θεόν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον, ὃ δὲ ἑλληνικὸς αὐτοῦ βίος σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κλήμης Ἰακώβω τῷ Κυρίω καὶ Ἐπισκόπῳ».)²

σαν, καὶ δύο Ἐπιστολαὶ πρὸς Κορινθίους ἐπιστελλόμεναι, ὡς ἐκ προσώπου τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλα συγγραμματα.

¹ Ὁ δὲ χειρόγραφος Συναξαριστῆς Ἐρήπολις ταύτην γράφει· πῶς δὲ αὕτη λέγεται τὰρα οὐδὲν λέγει ὁ Γεωγράφος Μελέτιος.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ Κλήμης οὗτος ἀν ἦναι Ῥωμαῖος, πάντῃ ἐστὶν ἀμφίβολον. (καθὼς ὁ νεώτερος Καθὼς μαρτυρεῖ, ὅτι λέγεται οὗτος ὅτι ὄνῃ Ῥωμαῖος, ἐν τῷ περὶ Ἐκκλησιασ-

τῆ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἁγίου τοῦ Γεωγράφου ΠΕΤΡΟΥ Ἀλεξανδρείας

» Ἄρρηκτος ἦν τὴν πίστιν ὃ τηρεῖς Πέτρος,
« Ὅς εἶδε Χριστοῦ τὴν εἰκόλην ἐρρηγμένην.

Ὁ ἅγιος Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος, ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἐπι-σγς (296), διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας καὶ κήρυξ τῶν ὁρθῶν δογμάτων γνωρίζομενος. Οὗτος λοιπὸν ὅτε ἐμελλε νὰ ἀποκεφαλίσθῃ διὰ προσταγῆς τοῦ βασιλέως, παρεκάλει αὐτὸν ὁ Ἄρειος νὰ τῷ συγχωρήσῃ, καὶ ὁ λαὸς ὅλος ἐμεσίτευεν ὑπὲρ τούτου· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἐπέισθη οὐδὲ τῷ ἐσυγχωρήσεν, ἀλλ' ἀπέβαλεν αὐτὸν, καταρασθεὶς καὶ εἰπὼν, ὅτι αὐτὸς εἶναι χωρισμένος ἀπὸ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Εἶπε δὲ εἰς αὐτοὺς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὸ ὄνειρόν του ἐν σχήματι παιδίου μικροῦ, τὸ ὅποσον ἔλαμπε μὲν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, ἦτο δὲ ἐνδεδυμένον ἐν ὑποκάμισσον ἐσχημένον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως εἰς τοὺς πόδας. Ἐρωτήσας δὲ αὐτὸ, διὰ τί εἶναι ἐσχημένον τὸ ὑποκάμισόν του, ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἄρειος τὸ ἐσχίσαεν· ἐφάνέρωσε δὲ μὲ τοῦτο ὁ Κύριος τὴν διαίρεσιν καὶ τὸ σχίσμον, τὸ ὅποσον ἐποίησε ὁ Ἄρειος τοῦ Υἱοῦ ἀπὸ τὸν Πατέρα, μὴ ὁμολογῶν αὐτὸν ὁμοούσιον, ἀλλ' ἐτεροούσιον τοῦ Πατρός· ὁμοίως ἐφάνέρωσε καὶ

στικῶν συγγραμμάτων πονήματι) διότι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἑλληνικὸν μᾶλλον ἐστὶν ἢ λατινικόν, ἐπειδὴ κλήμα λέξις ἐστὶν, ἐκ τοῦ κλήμα δὲ παράγεται τὸ Κλήμης. Διὸ καὶ ἑλληνες τοῦτο ἔσχον τὸ ὄνομα. Εἰ δὲ Ῥωμαῖος ἦν ὁ Κλήμης, διὰ τί οὗ Ῥωμαῖοι ἀλλ' ἑλληνιστὶ συνέγραψεν; (ὁ Θεοτόκης σελ. 448 ἐν ταῖς σημειώσεσιν.) Σημειώσαι καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ δύο ἐπιστολαὶ τοῦ Κλήμεντος τούτου αἱ πρὸς Κορινθίους, ἐπικυροῦνται ὅτι γνήσιαί εἰσι σελ. 4 τοῦ κανονικοῦ Κλήμεντος. Ὅμοίως Σημειώσαι, ὅτι ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων διὰ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος τούτου συνεγράφησαν οἱ ΠΕ', Κανόνες τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ αἱ διατάξεις αὐτῶν, ὡς εἰρηται ἀνωτέρω, καὶ οὐχ ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρείας· ἦτοι τοῦ Στρωματίως, ἢ συνεγράφησαν, ἢ συνδροήσθησαν, καθὼς οὐκ ὀρθῶς γράφεται ἐν τῇ Ἐκατονταετηρίδι τῇ νιοτυπώτῃ, διότι εἰ τοῦτο ἦν ἀληθές, ἔπρεπεν οἱ κανόνες αὐτοὶ νὰ ἀρίσκωνται εἰς τὰ ἔργα τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξανδρείας. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ οὐκ ἐμφέρονται, ἀρα ψευδέτατόν ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ὁ τῆς Ἐκατονταετηρίδος Συγγραφεὺς. Ὅρα καὶ ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσιν τοῦ Συναξαρίου τῶν δώδεκα Ἀποστόλων κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου. Περὶ τοῦ Κλήμεντος τούτου ὅρα καὶ εἰς τὴν πέμπτην τοῦ παρόντος Νοεμβρίου ἐν τῷ Συναξαρίῳ τῶν ἀποστόλων Ἐρμῆ, Πατρῶος Λίνου, Γαῖου, καὶ Φιλολόγου.

(Clemens, Clementis—Κλήμεντος Σ. Ε.)

τὰ λοιπὰ τῆς ἐκείνου δυσσεθείας βλάσφημα λόγια. Οὗτος λοιπὸν ὁ αἰδιδίμος ἀποκοπεῖς τὴν κεφαλὴν κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως, ἀπέλαβε τῆς ἀθλήσεως τὸν ἀμαράντινον στέφανον (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον. Ἐγραψε δὲ τοῦτον ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ εἶχε μὲν ἡ ἐπιφανῆς Νικομήδεια ὡς ὠρίζεται ἐν τῇ Λαύρα ἐν τῇ Ἰβήρῳ κατ' ἐν ἄλλαις.)

Ὁ ἅγιος ΜΑΛΧΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Οἱ ψυχοπομποὶ συγκατέπτησαν νόες,
- » Ψυχὴν ἀπαῖσαι Μάλχε τὴν ἁγὴν Κυρίω.

Ὁ δούσιος ΚΑΡΙΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.⁴

- » Θεὶς πάντα πόρρω Καρίων ψυχῆς κάρων,
- » Ἦσκησε νῶ νήφοντι μέχρι καὶ τέλους.

Ὁ ἅγιος ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ἐπισκοπος Ἀκραγαγῶν ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἀπάραξ Ἐρμόγενες ἀνθρώπων γένους,
- » Κατήχυνας φρύαγμα δαιμόνων γένους.

Οἱ ἅγιοι ΦΛΟΥΜΕΝΟΣ καὶ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

- » Φιλούμενον τέμνουσι καὶ Χριστοφόρον,
- » Αὐτῶ φανέντα πράγματι Χριστοῦ φίλος.

Ὁ ἅγιος ΕΥΓΕΝΙΟΣ ἐν ὀπῇ τεύχους βληθείς, τῆς εισόδου πηλῶ ἐμφραγείσης, τελειοῦται.

- » Μάτην ὀπῇ ὡς κλειθρα τὸν πηλὸν φέρεις,
- » Εὐγενίω γὰρ πρὸς Θεὸν τριβὸς γίγνη.

Οἱ ἅγιοι ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ καὶ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

- » Ὁ Προκόπιος, ὡς ἐγὼ Χριστοφόρε,
- » Θεοῦ καὶ σὺ, φησὶν, εἰς τομὴν τὸν αὐχένα.»

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ ἐν Κορίνθῳ, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ τοῦ ἐν τῇ Χρυσῇ Πέτρῳ ἀσκήσαντος, ὃς ὄρμητο ἐκ τῶν τῆς Ἀνατολῆς μερῶν καὶ ἐλθὼν κατώκησεν ἐν τῇ ῥηθείῳ Πέτρῳ.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

- » Ἦθλησεν Ἀλέξανδρος εὐσεβοφρόνως,
- » Σαφῶς περὶ τῶν πῶς φιλεῖν Χριστὸν πρέπει.

Εἰς τὸν Γρηγόριον.

- * » Ἐξ Ἀσίας πρὸς Γρηγόριον πατρίδος,
- » Ταῖς ἀρεταῖς ἔλαμψας ἡλίου δίκην.⁴

* Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΥ, καὶ τοῦ ὁσίου ΜΑΡΚΟΥ τοῦ Τριγλινοῦ.

Εἰς τὸν Χρυσόγονον.

- * » Ὁ Χρυσόγονος ἐμφανῶς χρυσοῦς γόνος,
- » Θεοῦ πατρὸς πέφανε τμηθεὶς ἐκ ξίφους.

Εἰς τὸν Μάρκον.

- * » Προσχῶν ὁ Μάρκος ἀκλινῶς Θεῷ Λόγῳ,
- » Τρανῶς μεταστάς καὶ συνῶν αὐτὸν βλέπει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΔΩΡΟΣ ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ ξίφει τελειοῦται.

- » Δῶρον Θεοῦ τέμνουσι μάκαρ σε ξίφει,
- » Δῶρον Θεῷ φέροντα αἷμα τραχήλου.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀποστάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξά (361), ἐπιάσθη δὲ καὶ ἠρπάγη μέσα ἀπὸ τὴν ἀγορὰν ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου Σαλλουστίου ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Ὅτε ὁ ἀσεβὴς Ἰουλιανὸς ἐπρόσταξε νὰ σηκωθῶσιν ἀπὸ τὴν Δάφνην τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων Βαβύλα καὶ τῶν σὺν αὐτῶ, οἱ βαστάζοντες τὰ ἅγια λείψανα χριστιανοὶ ἐψαλλον ἕνα ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ· εἰς πᾶσαν δὲ περικοπὴν ἔλεγον τὸν στίχον τοῦτον « Αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς », ἐπειδὴ ἐνόμιζον οἱ Ἕλληνες ἤτταν καὶ ἀδυναμίαν τοῦ ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀπόλλωνος τὴν τῶν ἁγίων λειψάνων μεταθέσιν. Τοῦτον δὲ τὸν στίχον ἀκούσας ὁ Ἰουλιανὸς ἐθυμώθη ὄθεν κατὰ προσταγὴν αὐτοῦ ἐπιάσθη ὁ ἅγιος Θεόδωρος οὗτος, καὶ αὐτὸς ζηλωτῆς ὢν τῆς εὐσεθείας καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ψάλλοντας τὸν ῥηθέντα στίχον. Καὶ λοιπὸν κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, κατεξεσχίσθη μὲ βούνετρα εἰς τὴν πλάτην καὶ ἐτρυπήθη εἰς τὰ πλευρὰ μὲ ὀνύχια· καὶ οὕτως ἐτιμωρεῖτο ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ πρῶτ ἕως τὸ βράδυ· ἔπειτα δεθεὶς μὲ ἀλύσεις, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν μαθὼν ὁ Ἰουλιανὸς τὴν ἀνδρίαν, ἦν ἐδειξεν ὁ νέος, καὶ ἤξεύρων ὅτι ὅσοι χριστιανοὶ μέχρι τέλους ὑπομείνωσι τὸ μαρτύριον καὶ θανατωθῶσιν, ὁ θάνατος αὐτὸς εἰς μὲν τοὺς τιμωροῦντας τυράννους

⁴ Ὁ δούσιος οὗτος Καρίων εἶναι κατὰ σάρκα καὶ πνεῦμα πατήρ τοῦ πεγαριτωμένου ἐκείνου τέκνου δούσιου Ζαχαρίου, τοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου ἑορταζομένου.

⁴ Τούτου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τὸ λείψανον εὐρέθη ἐν τῇ οἰκίῳ μοναστηρίῳ τῆς χρυσοῦς Πέτρας, οὗ πρὸ πολλῶν χρόνων, καθὼς ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ τοῦτο ἰδόντες.

λογίζεται ἕττα καὶ καταισχύνῃ, εἰς δὲ τοὺς τιμωρουμένους λογίζεται νίκη καὶ δόξα καὶ χαρὰ. Τοῦτο, λέγω, ἡξεύρων ὁ παραβάτης ἐπρόσταξε νὰ ἀπολύσῃ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν· μετὰ ταῦτα ἠρώτησαν τινὲς τὸν μάρτυρα τοῦτον, ἂν ἠσθάνετο πόνους ὅτε ἐδοκίμαζε τὰς πικρὰς ἐκεῖνας βασάνους· πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπεκρίθη, ὅτι εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν ἠσθάνετο ὀλίγον τινα πόνον· ἔπειτα ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας μανδύλιον ἀπαλὸν καὶ ψυχρὸν, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσπόγγιζε τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του καὶ παρεκίνει αὐτὸν νὰ ἔχῃ θάρρος καὶ γενναιοκαρδίαν. Διὰ τοῦτο ὅταν οἱ δῆμοι ἔπαυσαν καὶ δὲν ἐτιμῶρουν τὸν ἅγιον, ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἐχάρη διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλυπήθη, ἐπειδὴ μὲ τὴν παῦσιν τῶν βασάνων ἔπαυσε καὶ ὁ φαινόμενος ἐκεῖνος, (ὅστις ἦτον οὐράνιος Ἄγγελος) καὶ δὲν ἐπροξένει πλέον εἰς αὐτὸν τὸ θάρρος ἐκεῖνο καὶ τὴν οὐράνιον παρηγορίαν. Τοιαῦτα ποιήσας ὁ παράνομος Ἰουλιανός, αὐτὸς μὲν μὲ πικρὸν καὶ ἐπονεϊδίστον θάνατον ἀπέριψε τὴν μιανὰν του ψυχὴν εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν, ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος τοιαῦτα παθὼν παρ' αὐτοῦ, ἀγάλλεται ἐν Κυρίῳ καὶ ἀναπαύεται εἰς τὰ οὐράνια. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ΄, μνήμη τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ.

- » Αἰκατερίνα, καὶ σοφὴ καὶ παρθένος,
- » Ἐκ δὲ ξίφους καὶ μάρτυς ὦ καλὰ τρία!
- » Εἰκάδι πέμπτη ἄορ κατέπεφεν ῥήτορα κούρην.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304), καταγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ βασιλίσκου τινὸς ὀνομαζομένου Κώνστου, ὡραία πολλὰ καὶ μεγαλόσωμος, δεκαοκτῶ χρόνων οὔσα κατὰ τὴν ἡλικίαν. Αὕτη ἔμαθεν εἰς τὸ ἄκρον πᾶσαν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν παιδείαν καὶ ἐπιστήμην· δηλαδὴ τοῦ Ἑλληνος Ὀμήρου, τοῦ τῶν Λατίνων μεγαλωτάτου ποιητοῦ Βιργιλίου, τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ Ἱπποκράτους καὶ Γαληνοῦ τῶν ἰατρῶν· Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος,

¹ Τὸ Συναξάριον τοῦτο αὐτολεξεῖ ἡρανίσθη ἀπὸ τὸ δέκατον κεφάλαιον τοῦ τρίτου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Θεοδώρου, ἐξ οὗ καὶ ἐγὼ ἀνεπλήρωσα τὰ ἐλλείποντα ἐν τῷ Συναξαριστῇ.

Φιλιππιανὸς τε καὶ Εὐσεβίου τῶν φιλοσόφων Ἰαννῆ καὶ Ἰαμβρῆ τῶν μεγάλων Μάγων· Διονυσίου καὶ Σιθύλλης. Ἐγυμνάσθη δὲ καὶ ὅλην τὴν ῥητορικὴν τέχνην, ὅση ἐφευρέθη ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· Οὐ μόνον δὲ ταύτας, ἀλλὰ καὶ πολλὰς γλώσσας καὶ διαλέκτους πολλῶν ἐθνῶν ἔμαθεν ἢ πάνσοφος, ὥστε ἔκαμνεν ἐκστατικούς ὄχι μόνον ἐκείνους ὅσοι τὴν ἐβλεπον, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ὅσοι ἤκουον τὴν φήμην καὶ τὴν σοφίαν τῆς. Κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξεντίου τοῦ υἱοῦ του ἐπίσθη διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καὶ ἐδοκίμασε πολλὰ καὶ διάφορα βασάνα· καὶ μὲ τὴν σοφίαν αὐτῆς καὶ διαλεκτικὴν κατέπεισεν ἑκατὸν πεντήκοντα ῥήτορας νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστὸν ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλοὺς Ἕλληνας, μὲ τοὺς ὁποίους ἀπεκεφαλίσθη ἡ μακαρία, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸν Παράδεισον.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι ἐκατόν πεντήκοντα ΡΗΤΟΡΕΣ, οἱ διὰ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, πυρὶ τελειοῦνται.

- » Αἰ πρὶν πλάνης ῥήτορσιν ἀνδράσι στάσει,
- » Εἰς πῦρ θνητοῦσι τῶν στεφάνων εὐρέσει.

Ἡ ἁγία βασίλισσα ἡ τοῦ βασιλέως Μαξεντίου γαμετὴ ξίφει τελειοῦται.

- » Τμηθεῖσα θνητοῦ σίζυγος βασιλέως,
- » Ἄφθαρτον εὔρε νυμφῶνα βασιλέως.

Ὁ ἅγιος ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ὁ στρατηλάτης σὺν τοῖς διακοσίοις αὐτοῦ στρατιώταις ξίφει τελειοῦνται.

- » Σὺν τῷ στρατῷ σου Πορφύριε πρὸς ξίφος,
- » Πρόθυμος ἦκεις οἶά περ στρατηλάτης.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΥ.

- » Εἰ καὶ πατάσῃ Μερκούριε τῷ ξίφει,
- » Καὶ νεκρὸς ἐχθρὸν σὺ πατάσεις Κυρίου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου καὶ

¹ Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν Αἰκατερίναν ἔχει ἡ ἱερὰ Σάλητις τοῦ Μακαρίου· τὸ δὲ ἑλληνικὸν μαρτύριον αὐτῆς συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβοστάτου (σώζεται ἐν τῇ Ἀζύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις.) » (Ἄτερος βίος αὐτῆς καὶ ἁσματικὴ Ἀκολουθία ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἀοιδίου Κωνσταντίου τοῦ Συναίου, τοῦ μετὰ ταῦτα πατριάρχουσαντος εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, εἰς τὸ βιβλίον ἐπιγραφόμενον περιγραφή ἱερὰ τοῦ ἁγίου καὶ θεοπαδίστου ὁσίου Σινᾶ, Ἐν Βενετίᾳ 1817. Σ. Ε.)

Ὁλλαντανῶν τῶν βασιλείων ἐν ἔτει 251)¹ καταγόμενος μὲν ἀπὸ τῆν γῆν τῆς Ἀνατολῆς, συληθὴς δὲ μετὰ τὸ στράτευμα τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Μαρτησιῶν, καὶ υἱὸς ὑπάρχων Σκύθου τινός, Γορδιανῶν ὀνομαζομένου. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φορὰν ἔκαμε νίκην κατὰ τῶν βαρβάρων, διότι ἐφαίνετο ἔμπροσθεν αὐτοῦ Ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐπέειπε θάρρος καὶ ἀνδράν εἰς τὴν καρδίαν του, διὰ τοῦτο ἀνέβη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιστρατήγου. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν παρέστη εἰς τὸν Δέκιον, καὶ δεθείς εἰς τέσσαρας πάλους, κατακόπτεται μετὰ μαχαίρια εἰς τὸ σῶμα. ἔπειτα ἀπλωθεὶς ἐπάνω εἰς φωτίαν, ἐσθυεν αὐτὴν μετὰ τὰ ρεύματα τῶν αἱμάτων του· εἶτα δέρεται καὶ κρεμάται κατακέφαλα, καὶ πέτρα βαρυτάτη κρεμάται ἀπὸ αὐτόν· μετὰ ταῦτα φραγγελοῦται· ἦτοι δέρεται μετὰ φραγγέλιον καὶ μάστιγα περιπλεγμένην ἀπὸ τέσσαρα χάλκινα σχοινία. Εἶτα ἀχθεὶς εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καπαδοκίας, ἀποκεφαλίζεται, καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ αἰοιδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος ὅτε διὰ χριστόν ἐμαρτύρησεν, εἰκοσιπέντε χρόνων, μεγαλόσωμος, ὠραίος τὴν ὄψιν, ξανθὸς εἰς τὰ μαλλία· ἐστόλιζε δὲ αὐτόν καὶ τὸ φυσικὸν κόκκινον χρῶμα ὅπερ ἔλαμπεν εἰς τὰς παρειάς του, (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).²

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἡσυχαστοῦ.

- » Ἡσύχως βίου τὸ πέλαγος ἀνύσας,
- » Πρὸς ἡσύχιον Πέτρῳ λιμένα φθάνας.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Πέτρος ἐγεννήθη ἀπὸ γονεὺς εὐσεβεῖς κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν, ἀφ' οὗ δὲ ἐζήσῃ μόνους ἑπτὰ χρόνους μετὰ τῶν γονέων του, ὅλον τὸ ἐπίλοιπον διάστημα τῆς ζωῆς του διήνησεν εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἀσκήσιν, διότι πρῶτον μὲν ἠθλήσεν εἰς τὴν Γαλατίαν· ἔπειτα χάριν ἱστορίας καὶ περιηγήσεως ὑπῆγεν εἰς τὴν Παλαιστίνην· ἀφ' οὗ δὲ προσηυχῆθη ἐκεῖ εἰς ὅλους τοὺς ἱεροὺς καὶ ἁγίους τόπους κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ κλεισθεὶς μέσα εἰς ἕν κελλίον, ἐπρόσεχεν

εἰς τὸν ἑαυτὸν του, διαλεγόμενος καὶ συνομιλῶν μετὰ τὸν Θεὸν πάντοτε διὰ μέσου τῆς ἱερᾶς προσευχῆς, χωρὶς νὰ τρώγῃ ἄλλο τι φαγητὸν εἰμὴ ὀλίγον ἄρτον ζυγισμένον καὶ ὀλίγον νερόν. Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ὀλίγα ἔτρωγε καὶ ἐπινεν εἰς κάθε δύο ἡμέρας· ὅθεν διὰ τὰς τοιαύτας ἀρετὰς του ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ἐξουσίαν κατὰ δαιμόνων, διότι αὐτὸς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦ δαιμόνιον ἕνα ἄνθρωπον Δανιὴλ ὀνομαζόμενον, τὸν ὁποῖον κατηχῆσας καὶ διδάξας, ἔκαμε συνασκητὴν τοῦ ὁμόζηλον, καὶ πολλῶν ὀφθαλμοῦς τετυφλωμένους ἰάτρευσε, καὶ διαφόρους ἄλλας ἀσθενείας ἐθεράπευσε· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ κατορθώματα ἄδονται τοῦ ὁσίου τούτου, τὰ ὁποῖα ἄλλα μὲν εἶναι γεγραμμένα, ἄλλα δὲ λέγονται ἐξ ἀκοῆς καὶ παραδόσεως μόνης. Οὗτος λοιπὸν μέγας καὶ περιβόητος γενόμενος εἰς ὄλην τὴν Ἀντιόχειαν καὶ εἰς ὄλην τὴν περὶχωρὸν τῆς, καὶ ζήσας χρόνους ἐννεμήκοντα· ἐννέα, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.¹

Οἱ ἅγιοι ἑξακόσιοι ἑβδόμηκοι τε μάρτυρες ζῆφει τελειοῦνται.

- » Τέμνουσιν ἀνδρῶν εἰκάδας τριπλῶς δέκα,
- » Μεθ' ὧν καὶ ἄλλους ἀνδρας ἑπτάκις δέκα.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΛΥΠΙΟΥ τοῦ Κιορίτου.

- » Ἀνεῖχεν Ἀλύπιον ὄρθιος κίων,
- » Πρὸς οὐρανοὺς ζητοῦντα θάινειν, οὐ μένει.
- » Εἰκάδι ἕκτη ἄλυκον Ἀλύπιε βῆς ἐπὶ οἴκον.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλείου Ἡρακλείου ἐν ἔτει χγ' (608),² καταγόμενος ἀπὸ τῆν Ἀδριανούπολιν· ἐπρογνωρίσθη δὲ εἰς τὴν μητέρα του πρὸ τοῦ νὰ γεννηθῇ, μετὰ τινὰ δεξιὰ καὶ θεϊκὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἐφάνεροναν, ποῖός ἐμελλε νὰ γένη μετὰ τὴν γέννησίν του ὁ ἅγιος, καὶ ὅτι εἶχε νὰ καταπλήξῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς τότε καὶ τοὺς τωρινούς, μετὰ τὴν θεωρίαν καὶ ἀκοήν, καὶ μετὰ τὴν καρτερίαν καὶ ὑπομονήν του· ὅτε δηλαδὴ ἡ μήτηρ του τὸν ἐγκυμῶνε

¹ Ὁ Δέκιος δὲ προλοσίας ἐφρονεῖτο τῷ 251, ὁ δὲ Ὁσίου Πέτρος δὲ ἡγιασμένη ὑπὸ τῶν Περσῶν τῷ 260. Σ. Ε.

² Τὸ ἑλληνικὸν αὐτοῦ Μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής, ὃς ἡ ἀρχὴ «Δέκιος ἦν ἡμεῖς» (σὺζῆται ἐν τῇ Ἀκύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἱερέων καὶ ἐν ἑλλήκει.)

¹ Τούτου τοῦ ὁσίου τὸν βίον γράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ ἐνάτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρὸν ἡγιασμένη Συναξάριον.

² Ὁ Ἡρακλείος ἀνηγορεύει βασιλεὺς ἐν ἔτει 610. Σ. Ε.

ἐφάνη εἰς αὐτήν, ὅτι βαστάζει. ἐν ἀρσενικὸν πρόβατον ὠραῖον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τὰ κέρατά του ἀνημμένας λαμπάδας· τοῦτο δὲ ἦτο σημεῖον τῆς μελλούσης λαμπρότητος καὶ ἀρετῆς τοῦ ἁγίου. Οὗτος λοιπὸν ὁ μακάριος ἠγωνίσθη μὲ τὴν ἀσκησιν, ὥστε ἐνήργει καὶ θαύματα καὶ ὑπερέβαλεν ὅλους κατὰ τὴν ὑπομονήν, διότι αὐτὸς ὁ καρτερόψυχος ἐστάθη ἐπάνω εἰς ἓνα στύλον ἀσκέπαστος εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων πενήκοντα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πονηρὸς διάβολος ἐπλήγωσεν αὐτὸν μὲ πληγὰς, καθὼς ποτε καὶ τὸν Ἰὼβ, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος εἰς πείσμα τοῦ ἐχθροῦ ἐπλαγίασεν ἐν τῷ στύλῳ ἀπὸ μόνον τὸ ἐν πλευρὸν δεκατρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους χωρὶς νὰ μεταγυρίσῃ ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸν, ἕως οὐ παρέδωκε τὴν τιμίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του ὑπῆρξε χρόνοι ἑκατὸν. (ὄρα τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου εἰς τὸν νέον Παράδεισον· συνέγραψε δὲ τοῦτον ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καλοὶ μὲν οὖν καὶ οἱ τῶν μαρτύρων ἄθλοι» σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ τοῦ Παφλαγόου.

- » Ἀσκήσεως πέπτωκεν ὁ στερεὸς στύλος,
- » Στυλιανὸς γὰρ τὸν βίον καταστρέφει.

Οὗτος ἠγιασθῆ ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς του καὶ ἔγεινε κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· διὰ τοῦτο σκορπίσας ὅσον πλοῦτον εἶχεν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ γενόμενος μοναχὸς, ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς τότε μοναχοὺς κατὰ τὴν σκληραγωγίαν καὶ τὴν ἐπίπονον ἀσκησιν· ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐμβῆκεν ἐντὸς σπηλαίου· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ἔλαβε τροφήν ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον, καὶ ἔγεινεν ἰατρὸς διαφόρων καὶ ἀνιάτων παθῶν, διότι ὅτε ἠκολούθει θανατηφόρος ἀσθένεια εἰς τὰ νήπια καὶ ἀπέθνησκον, ἔμνον δὲ ἄτεκνοι οἱ γονεῖς των, τότε ὅσαι μητέρες ἐπεκαλοῦντο μετὰ πίστεως τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου τούτου Στυλιανοῦ καὶ ἐζωγράφιζον τὴν ἁγίαν αὐτοῦ εἰκόνα, πάλιν ἐγέννων ἄλλα τέκνα· ἀλλὰ καὶ τὰ ἀσθενοῦντα νήπια ἐλυτρῶνοντο ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν. Οὕτω λοιπὸν πολιτευσάμενος ὁ αἰοίδιμος, καὶ ἰατρείας καὶ θαύματα πολλὰ ἐπιτελέσας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.¹

¹ Ἀκολουθίαν εἰς τὸν ὅσιον τούτον συνέγραψε Στυλιανὸς ὁ Ῥίκης τυπώθισεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17 αἰῶνος. Σ. Ε.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ἈΚΑΚΙΟΣ ὁ ἐν τῇ Κλίμακῃ¹ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Κακὸν φυγῶν πᾶν Ἀκάκιος ἐν βίῳ,
- » Καλοῖς ἀπείροις ἐντροφᾷ λιπὼν βίον.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἦτον εἰς ἓν μοναστήριον εὐρισκόμενον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐκ νεαρῆς δὲ ἡλικίας μετεχειρίζετο τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν· εἶχε δὲ ἐπιστάτην καὶ γέροντα ἓνα μοναχὸν πολλὰ ἀμελῆ καὶ ἀκόλαστον.² Ὅθεν τόσα κακὰ καὶ βάσανα ἐδοκίμαζεν ἀπὸ αὐτὸν ὁ αἰοίδιμος, ὥστε φαίνονται ἴσως εἰς τοὺς πολλοὺς ἀπίστευτα, διότι ποτὲ μὲν εἶχε τὸ ὀμμάτιόν του μελανὸν ἀπὸ τὰ κτυπήματα, ποτὲ δὲ τὸν λαιμόν του, καὶ ἄλλο τε εἶχε πληγωμένην τὴν κεφαλὴν του· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασε χρόνους ἑννέα ὑπὸ τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἀσπλάγχχου ἐκείνου γέροντος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν πατέρων. Τότε ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ καὶ γέρον ὑπῆγεν εἰς ἓνα μέγαν καὶ διακριτικὸν πατέρα καὶ λέγει εἰς αὐτόν, ὁ ἀδελφὸς Ἀκάκιος ἀπέθανεν. Ὁ δὲ διακριτικὸς ἐκεῖνος πατὴρ δὲν ἐπίστευσε εἰς τὸν λόγον τούτον· ὅθεν ὁ γέρον τοῦ ὁσίου λέγει πάλιν εἰς αὐτόν, ἔρχου νὰ ἰδῆς· ὑπῆγον λοιπὸν καὶ αἱ δύο εἰς τὸ κοιμητήριον. Τότε ὁ μέγας ἐκεῖνος πατὴρ ἠρώτησε τὸν ὅσιον Ἀκάκιον, ὡς ἂν νὰ ἦτο ζωντανὸς οὕτω, «ἀδελφε Ἀκάκιε, ἀπέθανες; ὁ δὲ εὐγνώμων καὶ ἀληθῆς ὑποτακτικὸς ἔδειξεν ἀκόμη καὶ μετὰ θάνατον τὴν ὑπακοήν· ὅθεν ἀποκριθεὶς εἶπε, καὶ πῶς εἶναι δυνατόν, πάτερ ὅσιε, νὰ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος ἐργάτης τῆς ὑπακοῆς; τότε ὁ πρῶν ἐπιστάτης καὶ γέρον αὐτοῦ ἐμφοβὸς γενόμενος διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον μὲ τὰ δάκρυα. Ὅθεν ποιήσας κελλίον πλησίον εἰς τὸν τάφον τοῦ ὁσίου, ἐκεῖ διήνυσε τὴν ζωὴν του μὲ σωφροσύνην, ἐξομολογούμενος εἰς τοὺς πατέρας διὰ

¹ Οὕτως ὀνομάζεται ὁ ἅγιος Ἀκάκιος οὗτος. Ἐπειδὴ καὶ ἀναφέρει δι' αὐτὸν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ συγγραφεὴς τὴν βίβλον τὴν ἐπονομαζομένην Κλίμακα, ἐν τῷ περὶ ὑποταγῆς τετάρτῳ αὐτῆς λόγῳ.

² Οὕτως ὀνομάζει τὸν γέροντα τοῦ Ἀκακίου ὁ θεῖος Ἰωάννης ἐν τῷ περὶ ὑποταγῆς τετάρτῳ λόγῳ. Εὐρίσκειται δὲ καὶ σχολίον εἰς τὴν λῆξιν ταύτην λέγον οὕτω «Τὸ ἀκόλασταίνειν τινες ἐπὶ μόνῃ τῆς πορνείας εἰρήκασι, καὶ ἀκόλαστον τὸν πόρνον εἶπον, οὗτος δὲ ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος ἐπὶ παντὸς λογισμοῦ τοῦ μὴ ἄρχοντος τὴν πρωτόνοιαν (ἔπει τὴν πρώτην τοῦ λογισμοῦ προσβολὴν) καὶ τὰς ἀλόγους τῆς ψυχῆς ὁρμὰς μὴ κολιζόμενος, ἀλλ' ἐώντος προθύμῃ εἰς ἔργον, τὸ ἀκόλαστον ἐπεφύλατο, καὶ γὰρ θυμῷ ὁ γέρον, καὶ ὁρμῇ ἄλλῳ ἐπέχρητο.

τοὺς δαρμούς τοὺς ὁποίους ἐποίησεν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ λέγων τὸν λόγον τούτου ἔφθον ἐποίησα.

Ὁ μὲν λοιπὸν θεὸς Ἀκάκιος με τοιοῦτον ἀγῶνα καὶ μαρτύριον τῆς ὑπακοῆς τελειώσας τὴν μακαριάν ζωὴν του, ἠξιώθη καὶ μακαρίου τέλους, τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λειψάνον ἐφυλάχθη ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως ἀνώτερον φθορᾶς καὶ φυσικῆς διαλύσεως, καὶ ἔμεινε σῶον καὶ ὁλόκληρον εἰς πολλὰς ἐτῶν περιόδους. Συνέθη δὲ μίαν φορὰν νὰ ἐκβῶσιν οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου διὰ νὰ θερισώσιν, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο τοὺς ἐκάλει ὁ τοῦ θεοῦ καιρὸς, δὴ δὲ μόνον ἀδελφοὶ ἔμειναν εἰς τὸ μοναστήριον, ὁ μὲν εἰς διὰ νὰ τὸ φυλάττη, ὁ δὲ ἄλλος διότι ἦτον ἀσθενής· ἠκολούθησε λοιπὸν καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀσθενής, ὁ δὲ ἄλλος ἀδελφός, μόνος ὢν, δὲν ἐδύνατο νὰ σκάψῃ τάφον καὶ τὰ ἄλλα νὰ κάμῃ τὰ εἰς ταφὴν ἐπιτήδεια· ὅθεν ἀνοίξας τὸν ἔτοιμον τάφον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου, ἐκεῖ ἔβαλε τὸν ἀποθανόντα ὁμοῦ μετὸν ἅγιον.

Κατὰ τὴν αὐρινὴν δὲ ἡμέραν ἐλθὼν εἰς τὸν τάφον, εὔρεν ἐρριμμένον ἔξω τοῦ τάφου τὸν ἀποθανόντα ἀδελφόν, καὶ πάλιν ἔβαλεν αὐτὸν μέσα εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου· ἐπειδὴ δὲ πάλιν εὔρεν αὐτὸν ἔξω ἐρριμμένον, παρεπονείτο πρὸς τὸν ἅγιον, δικαιολογούμενος καὶ λέγων, ἤκουσα, ἅγιε Ἀκάκιε, ὅτι κάνεις ἄλλος δὲν ἐπρόκοψεν εἰς τὴν ὑπακοὴν καθὼς σύ· ἀλλὰ τῶρα, ὡς βλέπω, ἔγεινες παρήκως καὶ ὑπερήφανος τόσον, ὥστε δὲν δέχεσαι τὸν ἀδελφόν μέσα εἰς τὸν τάφον σου, ἀλλὰ τὸν ρίπτεις ἔξω· λοιπὸν ἢ ἄφες αὐτὸν νὰ εὔρισκεται μετὰ σοῦ εἰς ἓνα τάφον ἢ ἂν πάλιν ρίψῃς αὐτὸν ἔξω, πλέον δὲν θέλω σὲ ὑποφέρει, ἀλλὰ θέλω σὲ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸν τάφον· ὅθεν ἔβαλε τὸν ἀδελφόν πάλιν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου καὶ ἀνεχώρησε. Τὴν αὐρινὴν δὲ ἡμέραν ἐλθὼν πάλιν, τὸν μὲν ἀποθανόντα ἀδελφόν εὔρε κείμενον εἰς τὸν τάφον, τὸν δὲ ἅγιον Ἀκάκιον δὲν εὔρεν· ὅθεν ἕως τῆς σήμερον βλέπεται ὁ τάφος ἀδειος, ἔχων τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἁγίου Ἀκακίου.¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν ΙΑΚΩΒΟΥ τοῦ ἀναχωρητοῦ

» Ὁ Ἰάκωβος ἀναχωρήσας κόσμου,

» Νῦν τὴν ὑπερκόσμιον οἰκεῖ πατρίδα.

¹ Σημειώσαι δτι ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κύρ Χριστοφόρος ὁ Ηεροδομίτης, διὰ παρακλήσεως ὑποτακτικῶν τινος μοναχοῦ συννόμου τοῦ ἁγίου, ἐπλεξεν ἀκολουθίαν εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον μελετητικῆν καὶ βίαν πλατύτερον ἢ ἐγκώμιον.

† Ὁὗτος ὁ μακάριος Ἰάκωβος πρότερον μὲν ἔκλεισεν ἐαυτὸν εἰς ἓν μικρότατον οἶκον, καὶ πρᾶσθλῶσας τὸν νοῦν του εἰς τὴν μνήμην καὶ ἐνθύμησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, ἐπρόκοπτεν οὕτω εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγυμνάσθη καλῶτατα καὶ ἀπέδειξε τὴν ψυχὴν του συνήθη εἰς τοὺς ἀγαθοὺς πόνους καὶ ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς, ἐτόλμησε ν' ἀναβῆ καὶ εἰς τοὺς μεγαλητέρους ἀγῶνας· ὅθεν φθάσας εἰς τὸ βουνόν, τὸ ὁποῖον εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν Κύρον τρεῖς ἄκοντα στάδια, (ἦται παρ' ὀλίγον τέσσαρα μίλια) ἐκαρτέρει εἰς αὐτὸ καὶ ὑπέμεινε χωρὶς νὰ ἔχη σπήλαιον νὰ ἐμβῇ μέσα, χωρὶς σπηλῆν, χωρὶς καλύβην, χωρὶς τόχον κτισμένον κἂν με ξηρὰς πέτρας, καὶ χωρὶς κἂν ἄλλο περίφραγμα· ἀλλ' εἶχε μόνον τὸν οὐρανὸν στέγην καὶ σκέπασμα· ὅθεν ἀπὸ ὄλους ἐθάλετο καὶ ὅταν προσήυχeto καὶ ὅταν ἀνεπαύετο καὶ ὅταν ἐστέκετο καὶ ὅταν ἐκάθητο καὶ ὅταν ἦτον ὄχιτῆς καὶ ὅταν ἦτον ἀρρωστος. Ἐπειδὴ δὲ εὐχέ ποτε νὰ ἀσθενήσῃ, ἠγωνίζετο ἐμπροσθεν εἰς τὰ ὄμματα πάντων· ὅθεν καὶ ἀπέβαλε τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως, ἥτις ἐβίαζε μὲν αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὰ περιττώματα τῆς κοιλίας, αὐτὸς δὲ ἐπάλασε μετὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐμπόδιζεν.

Αὐτὰ δὲ τὰ λέγω ὅχι ὅτι τὰ ἐμαθον ἀπὸ ἄλλου τινος, ἀλλ' ἐγὼ ὁ ἴδιος τὰ εθεώρησα μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς μου· ἡ δὲ ἀσθένειά του ἦτον μία πλημμύρα καὶ αὐξησις χολῆς, ἡ ὁποία ἐφέρετο εἰς τὰ κάτω μέρη τῆς κοιλίας καὶ ἐκίνε τὸ οὐροδοχόν ἄγγειον. Τότε λοιπὸν ἐγὼ εθεώρησα τὴν πόλιν τοῦ ἀνδρὸς τούτου καρτερίαν καὶ ὑπομῆν, διότι ἀκούσαντα τὴν ἀσθένειάν του πολλὰ πλήθη χριστιανῶν συνήχθησαν ἀπὸ πολλὰ χωρία, διὰ νὰ ἀρπάσωσι μετὰ θάνατον τὸ νικηφόρον του λειψάνον. Ὁ δὲ ἅγιος ἐκάθητο στενοχωρούμενος καὶ ἀπὸ τὰ δὴ μέρη, διότι ἡ μὲν φύσις ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐσθῆν διὰ νὰ ὑπάγῃ πρὸς χρεῖαν, ἡ δὲ ἐντροπὴ τοῦ ἔξωθεν εὔρισκομένου πλήθους τῶν ἀνθρώπων ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ μένη ἀκίνητος εἰς τὸν τόπον του· ἀλλ' οὐδὲ ὅταν τὸ πλῆθος ἀνεχώρησεν ἐνικήθη ὁ γενναῖος οὗτος ἀπὸ τὴν φύσιν, ἀλλὰ πάλιν ἔμεινε καρτερῶν, ἕως οὗ ἡ νύξ ἐλθοῦσα, ἠνάγκασεν ὄλους νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς οἴκους των.

¹ Αὐτὰ τὰ λέγει ὁ Θεοδώρητος Κύρου ἐν τῇ Φιλοθέῳ ἱστορίῃ ἐν ἀριθμῷ κα', ὅπου διηγεῖται τὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου, ἀφ' οὗ ἠρνήσθη ταῦτα καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Συναξαριστοῦ.

Ἐφόρει δὲ ὁ ὄπιος οὗτος μέσα ἀπὸ τὸ ὑποκάμισον πολὺ βῆρος καὶ φορτίον σιδήρου, μὲ τὸ ὅποιον ἔδενε καὶ τὴν μέσην καὶ τὸν λαιμὸν του. Ὁμοίως εἶχε καὶ ἀλύσεις κρεμασμένας κύκλω τοῦ λαιμοῦ του, δύο μὲν εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, δύο δὲ εἰς τὸ ὀπισθεν, αἱ ὁποῖαι διαπερῶσαι πλαγίως ἐσχημάτιζον τὸ σταυροειδὲς Χ, καὶ ἐτύπωναν τὸν σταυρὸν, ἀλλὰ καὶ αἱ χεῖρές του χωριστὰ εἶχον ἄλλους τοιοῦτους σιδηροῦς δεσμούς κατὰ τὸ μέρος τῶν ἀγκῶνων. Ὅθεν ὁ γενναῖος οὗτος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστῆς ἐπάλαυε καὶ μὲ τὰ βαρῦτάτα ταῦτα φορτία τῶν σιδήρων, καὶ μὲ τὴν δεινὴν ἀρρωστίαν τοῦ σώματος. Μετὰ παρέλευσιν δὲ καιροῦ, ἔπεσεν ὁ ἀοίδιμος εἰς χειροτέραν ἀσθένειαν, τὸ δὲ φαγητόν του ἦτο φακὴ βρεγμένη, τὴν ὁποίαν ἐτρώγε κάθε βράδυ.

Μίαν φορὰν ἠκολούθησε νὰ πέση χιῶν πολλὴ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας· ὅθεν τόσον πολλὰ ἐχώθη μέσα εἰς τὴν χιόνα ὁ ἀοίδιμος Ἰάκωβος κοιτόμενος πρημνῆς καὶ παρακαλῶν τὸν Θεόν, ὥστε τελειῶς δὲν ἐφαίνετο. Τότε οἱ γείτονές του λαβόντες ἀξίνας ὑπῆγαν καὶ ἀνέσκαψαν τὴν χιόνα ἧτις τὸν ἐσκέπαζε, καὶ οὕτως ἠδυνήθησαν καὶ τὸν ἔσυρον ἔξω καὶ τὸν ἐσήκωσαν ἐπάνω. Τοῦτο δὲ συνέβη εἰς αὐτὸν ὄχι ἀπαξ ἢ δις ἀλλὰ πολλάκις τόσον, ὥστε ἐθαύμαζον ὅλοι τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων καρτερίαν καὶ ὑπομονὴν του· ἐξ αἰτίας λοιπὸν τῶν πόνων τούτων ἐτρώγησεν ὁ τρισόλβιος καὶ τὰς δωρεὰς τῆς θείας χάριτος τὰς ὁποίας συγκοινωνεῖ ὁποῖος ἤθελε· διότι μὲ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ πολλοὶ μὲν πυρετοὶ ἐσβέσθησαν, πολλὰ δὲ βιγώματα, τὰ ὁποῖα συνήθως ἔρχονται πρὸ τῆς θέρμης, ἔπαυσαν καὶ παντελῶς ἠφανίσθησαν, πολλοὶ δὲ δαίμονες ἠναγκάσθησαν νὰ φύγωσιν ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους. Ἀλλὰ καὶ τὸ νερὸν τὸ ὅποιον εὐλογεῖτο ἀπὸ τὴν δεξιάν ἐκείνου χεῖρα, ἐγένετο ἰατρικὸν εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀνέστησε καὶ ἐν παιδίον νεκρὸν μὲ τοῦτον τὸν τρόπον· οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου τούτου ἐγέννησαν μὲν πολλὰ παιδιά, ὅλα ὅμως τὰ ἔθαψαν ἄωρα καὶ ἀνήλικα, ὅτε δὲ ἐγέννησαν ὕστερον τὸ παιδίον· τοῦτο ἔδραμεν ὁ πατήρ του πρὸς τὸν ἀνθρώπον τοῦτον τοῦ Θεοῦ Ἰάκωβον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ εὐχηθῆ τὸ παιδίον του διὰ νὰ ζήσῃ χρόνους πολλοὺς, καὶ ἐὰν ζήσῃ, ὑπέσχετο νὰ τὸ ἀφιερῶσιν εἰς τὸν Θεόν. Ἄφ' οὗ δὲ τὸ παιδίον ἐζήσῃ μόνον τῆσασαρος χρόνους, ἀπέθανε χωρὶς νὰ εὐρεθῆ παρῶν ὁ πατήρ του· ἐλθὼν δὲ οὗτος εἰς τὸν οἶκον του βλέπει καὶ ἐκόμιζον νεκρὸν τὸ παιδίον· ὁ

θεν ἀρκάσας αὐτὸ ἀπὸ τὸ νεκροκράββατον, πρὸς πει, εἶπε νὰ πληρώσω τὴν ὑπέσχεσιν ἣν ἔακαμα καὶ νὰ ἀποδώσω αὐτὸ νεκρὸν εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπον· ἐπῆρε λοιπὸν αὐτὸ νεκρὸν καὶ τὸ ἔβαλεν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, λέγων τὰ ἴδια ἐκεῖνα λόγια, τὰ ὅποια εἶπεν ἀνωτέρω.

Ὁ δὲ θεῖος Ἰάκωβος βαλὼν ἔμπροσθεν τοῦ παιδίου καὶ κλίνας τὰ γόνατα, ἔπεσε πρημνῆς παρακαλῶν ὑπὲρ τοῦ παιδίου τὸν ζωῆς καὶ θανάτου Κύριον· ὅτε δὲ ἤλθε τὸ δειλινόν, ὦ τοῦ θαύματος! ἐφώνησε τὸ παιδίον καὶ ἐκάλεσε τὸν πατέρα του. Ὅθεν αἰσθανθεὶς ὁ θεσπέσιος Ἰάκωβος, ὅτι ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐδέχθη τὴν παράκλησιν του καὶ ἐχάρισε ζωὴν εἰς τὸ παιδίον, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν προσευχὴν, καὶ προσκυνήσας τὸν Θεόν, ὅστις ποιεῖ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ εἰσακούει τῆς δεήσεώς των, ἀπέδωκε τὸ παιδίον ζωντανὸν εἰς τὸν πατέρα του.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ τοιαῦτα θαύματα ἐτέλεσεν ὁ μέγας οὗτος πατήρ, τὰ ὅποια διὰ τὸ πλῆθος ἀφίνομεν. Οὗτος ὁ μακάριος διηγῆθη καὶ τὰς διαφόρους προσβολὰς καὶ τοὺς πολέμους ὅσους ἐδοκίμασεν ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἰς εἶναι καὶ ὁ τὸν ὅποιον μέλλω νὰ εἶπω. Ἐλεγεν οὗτος, ὅτι ἐφάνη ἔμπροσθέν μου συχνάκις γυμνός τις, μορφὴν ἔχων αἰθίοπος καὶ πῦρ ἐκβάλλων ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του· ἐγὼ δὲ, ἔλεγε, καθὼς ἐβλεπον αὐτὸν, ἐφοβούμην καὶ ἤρχιζα νὰ προσεύχωμαι· ἀλλ' οὐδὲ νὰ φάγω ἤμπόρου, διότι καθ' ὃν καιρὸν ἐσυνειθίζον νὰ τρώγω, τότε ἐφαίνετο ἔμπροσθέν μου ὁ ῥηθεὶς μαῦρος. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέρασαν ἑπτὰ καὶ ὀκτῶ ἡ καὶ δέκα ἡμέραι καὶ εἰς αὐτὰς δὲν ἔφαγον, κατεφρόνησα τέλος πάντων τὴν φαντασίαν τοῦ δαίμονος, καὶ ἐκάθισα καὶ ἐτρώγον, ὁ δὲ δαίμων, μὴ ὑποφέρων ταύτην μου τὴν μεγαλοψυχίαν, μὲ ἐφοβέριζε μὲ ἐν ῥαβδίον, ἐγὼ δὲ εἶπον εἰς αὐτὸν· εἰ μὲν ἐσυγχωρήθης ἀπὸ τὸν Δεσπότην τῶν ὄλων Θεόν, κτύπα κατ' ἐμοῦ καὶ θέλω δεχθῆ μετὰ χαρᾶς τὴν πληγὴν, ὡς ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ δερόμενος, εἰ δὲ ἀπὸ τὸν Θεόν δὲν ἐσυγχωρήθης, ποτὲ δὲν θέλεις μὲ κτυπήσει, κἂν μυριάκις λυσσάξης. Ταῦτα ἀκούσας ὁ δαίμων, ἀνεχώρισε μὲν τότε εἰς τὸ φανερόν, κρυφίως ὅμως δὲν ἔπαυε λυσσάζων κατ' ἐμοῦ. Διότι αὐτὸς ὁ πολυμήχανος ἀπαντῶν εἰς τὸν δρόμον τὸν διακονητὴν ὅστις μοι ἔφερε τὸ νερὸν δις τῆς ἐβδομάδος, ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸ ἰδικόν μου σχῆμα, καὶ οὕτως ἔπερνε μὲν τὸ νερὸν καὶ τὸ ἔχουε, τὸν δὲ διακονητὴν ἐπρόσταζε νὰ ὑ-

πάγη εἰς τὸν οἶκόν του· μετὰ τοῦτον δὲ τὸν πρόπον ἐσπούδαζεν ὁ μιὰρὸς νὰ μὲ θανατώσῃ ἀπὸ τὴν δίψαν. Τοῦτο δὲ ἔκαμεν ὄχι μίαν ἢ δύο, ἀλλὰ καὶ τρεῖς φορές, ὅθεν λυπούμενος πολλὰ καὶ κινδυνεύων ἀπὸ τὴν δίψαν, ἠρώτησα τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἔφερε τὸ νερόν, λέγων, διατί ὦ ἄνθρωπε, ἐπέρασαν πέντε καὶ δέκα ἡμέραι καὶ σὺ δὲν μοι ἔφερες νερόν; ὁ διακονητὴς ἀπεκρίθη, τρεῖς φορές, ὦ πάτερ, καὶ τέσσαρας ἔφερα νερόν καὶ σὺ τὸ ἐπῆρες ἀπὸ τὰς χεῖράς μου. Ὁ ἅγιος εἶπε, καὶ εἰς ποῖον τόπον ἐπῆρα τὸ νερόν ἀπὸ σοῦ; ὁ δὲ διακονητὴς ἔδειξε τὸν τόπον εἰς αὐτόν· τότε ὁ ὄσιος τῷ λέγει, κἄν μυριάκις μὲ ἴδῃς νὰ ἔλθω ἐκεῖ νὰ σοι ζητῶ τὸ νερόν, πρόσσεχε νὰ μὴ μοῦ δώσης τὸ ἀγγεῖον, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃς εἰς τοῦτον τὸν τόπον.

Πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους τοιούτους πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου ἐδοκίμασεν ὁ αἰοδιμος, τοὺς ὁποίους δύναται νὰ μάθῃ ὅστις ἀναγνώσῃ τὸν εἰκοστὸν πρῶτον ἀριθμὸν τῆς Φιλοθέου ἱστορίας τοῦ μακαρίου Θεοδωρήτου. Οὕτω λοιπὸν καλῶς ἀγωνισθεῖς ὁ θαυμάσιος καὶ γενόμενος μέγας καὶ ὀνομαστός πανταχοῦ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΝΙΚΩΝ ὁ Μετανοεῖτε, ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- » Οἱ Λακεδαιμόνων οὐδαμῶς δαίμων λάκοι·
- » Σοβεῖ γὰρ αὐτὸν τοῖς τεραστίοις Νίκων.¹

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Ἀρμενίων, υἱὸς ὧν ἐνὸς μεγιστάνος· ἀκούσας δὲ τὴν θείαν φωνὴν τοῦ Κυρίου τὴν λέγουσαν « Πᾶς δὲς ἀφῆκε πατέρα ἢ μητέρα, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρομήσει », ἀφῆκεν ὅλα διὰ τὸν Χριστὸν καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔδειξε πᾶσαν ἀσκησιν ἀρετῆς ὁ αἰοδιμος, καὶ ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς ἄλλους μοναχοὺς κατὰ τὴν ἄκραν σκληραγωγίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ του ἔμαθεν ὅτι εὐρίσκεται εἰς μοναστήριον, ἔστειλε παρευθὺς καὶ ἠρεύνα ὅλα τὰ τῶν μοναχῶν ἱερά καταγῶγια· ὅθεν ὁ ὄσιος τοῦτο μαθὼν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο καὶ ἐπεριτριγύριζεν ὅλην τὴν Ἀνατολήν, κηρύττων εἰς ὅλους καὶ λέγων « Μετανοεῖτε »· διὰ τοῦτο

ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ὁ Μετανοεῖτε· Ὑπῆγεν δὲ καὶ εἰς τὴν νῆσον τῆς Κρήτης καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἀπ' οὗ ἐπεριπάτησεν εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Πελοποννήσου, ὑστερον ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Λακωνίων. Ἐν αὐτῇ δὲ τελέσας διάφορα θαύματα, ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ· ὅθεν μονάσας ἐκεῖ μέχρι τέλους, ἀπῆλθε πρὸς δὲν ἐπόθει Χριστὸν, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν τῆς ἀσκήσεως στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΙΛΙΟΥ ἐπισκόπου τῆς Περσίδος.

- † » Τῆς γῆς ἀποστάς γῆινων θ' ἑμοῦ, πάτερ,
- » Νῦν ἐγκαιτοιχεῖς οὐρανῷ, μάκαρ Σίλε.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ἐν τῷ Κυπαρισσῷ.

* Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Χίου ἀβλήσατος ἐν ἔτει 1807.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ, μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΙΑΚΩΒΟΥ τοῦ Πέρσου.

- » Τμηθεὶς μεληδὸν καὶ σφαγὴν Πέρσης φέρων,
- » Ψυχὴ σεσώσθω, φροῦδά μοι μέλη, λέγει.
- » Εἰκάδι Πέρσης ἐβδομάτῃ σφάγη ἐκμελεισθείς.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ὀνωρίου καὶ Ἀρχαδίου τῶν χριστιανῶν βασιλέων ἐν ἔτει γγέ (395), ἦτο δὲ χριστιανὸς ἀπὸ τοὺς προγόνους του καὶ ἐκατοῖκει εἰς τὴν πόλιν τῶν Περσῶν τὴν καλουμένην Βηθλαβᾶν ἐν χώρᾳ τῶν Ἐλουζήσιων, ἐντιμος καὶ περιφανὴς καὶ πολλὰ τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τὸν Ἰσδιγέρθην βασιλέα Περσῶν. Ὅθεν καὶ διὰ τὴν πολλὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην ἣν εἶχεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτόν, ἠρνήθη φεῖ! τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐδέχθη τὴν τοῦ βασιλέως ἀσέβειαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ μήτηρ του καὶ ἡ γυνὴ του ἐφάνέρωσαν εἰς αὐτόν διὰ γραμμάτων, ὅτι θεωροῦσιν αὐτὸν ξένον καὶ ἀλλότριον τῆς συγγενείας καὶ κοινωνίας των, διότι ἐπροτίμησε κάλλιον τὴν ἀγάπην τοῦ βασιλέως ἀπὸ τὴν

¹ Ἦτοι, ὅπου κεῖται ἡ Λακεδαιμόνων, ἐκεῖ δὲν ἔχει (τοῦτο γὰρ ὁμοίᾳ τὸ λάκοι) οὐδὲ λαλεῖ τελείως καὶ χρησιμοδοτεῖ κλίον ὁ δαίμων· ἐπειδὴ καὶ ὁ Νίκων τὸν διώκει ἀπὸ ἐκεῖ μὲ τὰ θαυμάσια ὅσα κάμνει.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Λεωκονάριον.

ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς προσωρινῆς δόξης ἐκέρδησε παντοτεινὴν κατασχύνην καὶ κόλασιν. Ἀπὸ ταῦτα, λέγω, τὰ λόγια ἐπληρώθη ὁ αἰδιμὸς κατάκαρδα καὶ ἐλυπήθη εἰς τὴν ψυχὴν ὅθεν χωρισθεὶς ἀπὸ τὴν ἀσεβῆ θρησκείαν τοῦ βασιλέως, ἔκλαιε πολλὰ διὰ τὸ ἀμάρτημα τῆς ἀρνήσεως· ἐπειτα παρασταθεὶς εἰς τὸν βασιλέα ὁμολογεῖ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς πολλὰ ἐθυμώθη κατ' αὐτοῦ ὅθεν ἐπρόσταξε καὶ ἔκοψαν ὅλους τοὺς ἄρτους τῶν μελῶν τοῦ σώματός του, χειρῶν, λέγω, καὶ βραχιόνων καὶ ποδῶν καὶ μηρίων, ὥστε ἔμεινε μόνη ἡ κοιλία του μετὰ τὴν κεφαλὴν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴν ἀπέκοψαν ὑστερον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ τρισόλβιος τὸν ἀφθαρτὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἀγίου ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον. Ταῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀρχαδίου τὰ Ῥωμαίων σκήπτρα. » Σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζεται καὶ ἄλλος βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ μακάριος Ἰάκωβος ἦν οἰκῶν. »)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΙΝΟΥΦΡΙΟΥ.¹

- » Ὁ Πινούφριος ἀρετῶν πολλὰς χροαίς,
- » Ἐν οὐρανοῖς ἔλαμψεν ὡς ἱεὶς νέκ.

¹ Ὅρα εἰς τὸν Εὐεργετινὸν σελ. 192 τὴν θαυμασίαν ἀληθῆς καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἀξίαν παραίνεσιν, ἣν ἐποίησεν ὁ ὁσιὸς οὗτος Πινούφριος πρὸς τινὰ ἀποτασσόμενον, καθὼς αὐτὴν ἀναφέρει ὁ ἄββα Κτισσιανός. Ἐκ τῆς θαυμαστῆς δὲ ταύτης παραίνεσεως εἶναι ἠρασιμένη ἡ κατήχησις ἐκείνη καὶ παραίνεσις ἡ ἐν τῷ Εὐολογίῳ, ἣτις λέγεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως πρὸς τοὺς νεοκούρους μοναχοὺς. Ὅθεν εἰ ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκειται, κατὰ τὸ Κυριακὸν λόγιον, βέβαια καὶ ἐκ τῆς παραίνεσεως ἐκείνης συμπεριπίπτει, ὁποῖος ἦτο καὶ ὁ τῆς ποιητῆς Πινούφριος, ἀνὴρ οὐ μόνον μέγας καὶ τέλειος κατὰ τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ πνεύματος ἀριστος καὶ εὐδοκίμωτατος.

Περὶ τοῦτου τοῦ ὁσίου γράφει ὁ ἄββα Κτισσιανός ὅτι ἦτον ἱερεὺς καὶ ἡγούμενος Κοινοβίου μεγάλου ἐν τῇ Αἰγύπτῳ παρὰ τὴν πόλιν Πανεζώ· ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπε τὸν ἐκυτόν του, ὅτι ἐτιμᾶτο καὶ ἐδοξάζετο ἀπὸ ὄλου καὶ δὲν ἐγυμνάζετο εἰς τὰ ἔργα τῆς ταπεινοπροσύνης, διὰ τοῦτο ἔφυγε κρυφίως, καὶ ἐνδοθεὶς κοσμικᾶ, ὑπῆγεν εἰς τὸ Κοινοβίον τῶν Ταβερνησιωτῶν πατέρων, καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ ἡγουμένου, ἐβλήθη εἰς τὸν κήπων ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἀδελφῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπετάσσεται καὶ ὑπῆκουσι. Διακώσα· δὲ χρόνους τρεῖς χωρὶς νὰ γνωρισθῇ, ὑστερον ἐγνωρίσθη ἀπὸ ἑνα μωτηρῆν του· ὅθεν ἐπιμψαν αὐτὸν ἀκοντα καὶ κλαίοντα εἰς τὸ ἰδικόν του κοινοβίον. Ἀνάψας δὲ πάλιν

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΝΑΘΑΝΑΗ**¹ ἐν εἰρήνῃ τελευτᾷται.

- » Ἀφῆσα κόσμον, πρὸς Θεόν, ψυχὴ, τρέχε,
- » Ναθαναὴλ ἔκραζε, μέλλων ἐκπνεῖν.

Ἰαῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβυτέραις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ ἡμῖν ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΣΤΕΦΑΝΟΥ τοῦ νέου.

- » Πληγῆς νέε Στέφανε τὴν κάραν ξύλω,
- » Εὐοσε πρεπάντως οὐχὶ γηράσκον στέφος.
- » Εἰκάδι ὀδοῦατη, Στεφάνοιο νέου κρετα θραῦσαν.

Οὗτος, ὁ καλούμενος ὁμολογητὴς Στέφανος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως μὲν Ἀναστασίου τοῦ καὶ Ἀρτεμίου καλουμένου ἐν ἔτει ψγ' (713), τοῦ Πατριάρχου δὲ Γερμανοῦ, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων καὶ χριστιανῶν γονέων υἱὸς Ἰωάννου καὶ Ἀννης· ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἐσχόλαζεν εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν προσμένων εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν ὁμοῦ μετὰ τὴν μητέρα του, ἐταλαιπώρει τὸν ἑαυτόν του μετὰ τὴν νηστείαν καὶ τὴν σκληραγωγίαν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐνδύεται τὸ μοναχικὸν σχῆμα κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον χρόνον τῆς ἡλικίας του· ὅθεν ἀπὸ τότε περισσότερον ἐπέδωθη εἰς τοὺς πνευματικὸς ἀγῶνας, πολεμῶν ὅλας τὰς κακὰς ὀρέξεις τοῦ σώματος. Δὲν ἐπέρασε δὲ καιρὸς πολὺς ἐν τῷ μεταξῷ, καὶ ὁ θεσπέσιος Ἰωάννης ὁ τοῦ ἀγίου καθηγούμενος ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ· ὅθεν ὁ μακάριος Στέφανος ἐνεχειρίσθη τὴν ἐπιστάσιαν τῆς ἡγουμενίας εἰς τὸ περίφημον ὄρος τοῦ ἀγίου Αὐξεντίου, καὶ ἐκεῖ ἡγώ-

ἀπὸ τὸν πόθον τῆς ταπεινώσεως, ἔφυγε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐλθόντες τινες ἀπὸ τῆν Αἰγύπτου, τὸν ἐγνωρίσαν καὶ τὸν ἐγύρισαν πάλιν εἰς τὸ κοινοβίον του (σελ. 313 τοῦ Εὐεργετινοῦ.)

¹ Τοῦτου ὁ βίος γράφεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν· καὶ ἀνάγνωθε αὐτὸν διὰ νὰ μάθης, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὑπέμεινε ὁ ὁσιος ἐντὸς τοῦ κελλίου του καὶ δὲν ἐξήρατο ἐξω, ἔκαμε τέχνην ὁ διάβολος καὶ τὸν ἐκθάλεν· ὅθεν ὁ ὁσιος ἐπέρασε χρόνους τριακονταεπτά, κατὰ τοὺς ὁποῖους δὲν ἐκβῆκεν ἐξω τῆς θύρας τοῦ κελλίου του εἰς πῖσμα τοῦ δαίμονος, καὶ πόρους πολέμους καὶ μηχανὰς μετεχειρίσθη ὑστερον ὁ κατάρτος διὰ νὰ τὸν ἐκθάλη, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη· ὅθεν ἐντρακεὶς καὶ νικηθεὶς ἀπὸ τῶν ὄστων, διαλύθη ὡς σύννεφον, καὶ φωνάζων φωνὰς ἀγγέλων ζῶντων ἔγεινεν ἀφαντος.

νίζετο εἰς τὸ τῆς ἀσκήσεως στάδιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σπορεύς τῶν ζιζανίων διάβολος ἠθέλησε νὰ σηκώσῃ πόλεμον μέγαν καὶ αἴρῃσιν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, τὸ νὰ μὴ προσκυνῶνται δηλαδὴ αἱ ἅγιοι καὶ σεβάσμιαι εἰκόνες, μετεχειρίσθη ὄργανον πρῶτον τοῦ πολέμου τούτου καὶ τῆς αἰρέσεως Λέοντα τὸν Ἰσαυρον, ὅστις καὶ Κόνων ἐκαλεῖτο ἐν ἔτει ψις' (716), ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἀπῆλθεν ἀπὸ τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀποστραφείς καὶ ἱκανῶς ἐλεγχθεὶς ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην ἅγιον Γερμανόν, τὸ δὲ ἀπάνθρωπον καὶ σκαλιότατον ἐκείνου γέννημα, Κωνσταντῖνος, λέγω, ὁ Κοπρώνυμος, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει ψμά (741), μεγαλήτερα κακὰ ἐποίησεν ἀπὸ τὸν πατέρα του πολεμῶν καὶ καταστρέφων τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας κατακαίων καὶ τοὺς μοναχοὺς ἐξορίζων. καὶ μετὰ διάφορα βάσανα αὐτοῦς τιμωρῶν.

Οὗτος λοιπὸν ὁ ἀλιτήριος μαθὼν καὶ περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Στεφάνου, ὅτι προσκυνεῖ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ ὅτι ὀνομάζει αἰρετικὸν τὸν βασιλέα τὸν μὴ προσκυνῶντα τὰς σεπτὰς εἰκόνας, καὶ δὲν πειθῆσαι εἰς αὐτὸν, μηδὲ ὑποφέρει νὰ υπογράψῃ εἰς τὴν αἴρησιν αὐτοῦ, ἔστειλε καὶ ἔφερεν αὐτὸν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐπαίδευσεν μετὰ διαφόρους παιδείας, ἐκλείσεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν τὴν καλουμένην Πραιτώριον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦσαν φυλακωμένοι καὶ ἄλλοι μοναχοὶ πρόκριτοι καὶ ἐκκλησιάζοντες, οἵτινες συνήχθησαν ἀπὸ διαφόρους τόπους διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἦσαν δὲ ὅλοι τὸν ἀριθμὸν τεσσαρακονταδύω. Ὁμοίως ἦσαν καὶ ἄλλοι μετὰ τὸν ὀσιώτατον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀριθμὸν τριακόςιοι, οἵτινες διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἄλλοι μὲν εἶχον κομμένας τὰς μύττας, ἄλλοι δὲ τὰ ὦτα, ἄλλοι τὰς χεῖρας καὶ τὰ γόνατα, καὶ ἄλλοι εἶχον τυφλωθῆ τὰ ὀφθαλμῶν ὅθεν τούτους ὅλους εὐρῶν ὁ μακάριος Στέφανος εἰς τὴν φυλακὴν, κατεφίλει καὶ παρεκίνει αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀγῶνας, μεταχειριζόμενος πᾶσαν μοναχικὴν ἀκολουθίαν καὶ κατὰ τὰς ἐν τῇ φυλακῇ, ὡς ἂν εὐρίσκετο εἰς μοναστήριον. Μαθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἡ φυλακὴ τοῦ Πραιτωρίου ἐγενεῖ μοναστήριον διὰ μέσου τοῦ Στεφάνου, προστάζει νὰ ἐκβάλωσι τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακῆς, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐκάθισεν εἰς αὐτὴν μῆνας ἑνδεκα. Καὶ παραστήσας αὐτὸν ἐμπροσθέν του, προστάζει καὶ ῥίπτουσιν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν· ἔπειτα κτυπῶσιν αὐτὸν μετὰ πέτρας καὶ δέρουσι μετὰ ξύλου, φονικὸς δὲ τις καὶ θηριόγυμος ἄνθρωπος, λαβὼν ξύλον ἐκτύπησεν τὸν ἅγιον εἰς τὸν μῆνηγα, καὶ οὕτως ἐθανάτωσεν

αὐτὸν, διότι ἐσχίσθη εἰς δύο ἡ στήθος αὐτοῦ κεφαλὴ ἀπὸ τὸ κτύπημα ἐκεῖνο, καὶ οὕτως παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας στεφάνον.

Οἱ δὲ ἄλλοι δῆμιοι ἔσυρον τὸ τιμιον αὐτοῦ λείψανον νεκρὸν καὶ γυμνὸν εἰς τὴν ἀγορὰν ὅθεν αἱ τίμιαι αὐτοῦ χεῖρες καὶ οἱ πόδες κτυπώμενοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὰς πέτρας, ἐσυντρίβησαν καὶ τὰ ὀνύχια ἐκδύχθη ἀπὸ τὰ δάκτυλα, ἕως οὗ ἄλλος τις ὁ πλέον ἀπάνθρωπος, θέλων τάχα νὰ εὐχαριστήσῃ περισσώτερον τὸν βασιλέα, ἐπήρε μίαν μεγάλην πέτραν καὶ ῥίψας αὐτὴν κατὰ τοῦ ἁγίου λείψανου, ἐσχίσθη τὴν κοιλίαν του, καὶ παρευθὺς ἐχύθησαν εἰς τὴν γῆν ὅλα του τὰ ἐντόσθια. Ἀλλὰ καὶ εἰς κάπηλος λαβὼν δαυλὸν ἀπὸ τὴν φωτίαν, ἐκτύπησεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου λείψανου καὶ χωρίσας αὐτὴν μετὰ τελειότητα εἰς δύο μέρη, ἔκαμε νὰ χυθῆ εἰς τὴν γῆν καὶ αὐτὸς ὁ ἐγκέφαλος. Τὸ δὲ τιμιον τοῦ ἁγίου λείψανου ἐρρίφθη εἰς τὸ πέλαγος, τὸ ὁποῖον ὕπερον ἐνεταφιάσθη ἀπὸ τινος εὐλαβεῖς χριστιανούς εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον τῶρα εὐρίσκεται (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Συνέγραψε δὲ τοῦτον ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Θεῖον τι χρῆμα ἡ ἀρετὴ. » Σῴζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος *ΑΝΔΡΕΑΣ* συρόμενος κατὰ γῆς διὰ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν, τελειοῦται.

» Ἐκ γῆς ἐπλάσθη, γῆ με δὴ καὶ κτεινάτω.

» Πλάστου γὰρ αὐτῆς Ἀνδρέας τιμῶ τύπους.

Ὁ ἅγιος *ΠΕΤΡΟΣ* τυπτόμενος ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων, τελειοῦται.

» Ἄν εἰκόνων τύπτωσι τὸν Πέτρον χάριν,

» Εὐρωσιν αὐτὸν πέτρινον τῷ σαρκίῳ.

Ἡ ὁσία *ANNA* τυπτομένη πρὸς τὸ κατεπαῖν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, τελειοῦται.

» Μάστιξιν Ἄνναν εὐτόμως τετυμμένην,

» Ἐδειξε Χριστὸς εὐπρεπῶς ἑστεμμένην.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν συμμαρτυροῦντων τῷ ἁγίῳ Στεφάνῳ ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων.

* » Πολλοὺς Στέφανος τοὺς συναθλητὰς ἔχων,

» Χορείαν ἰσθῶν τέρεται τούτοις ἅμα.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας τοῦ ἀνωτέρου βασιλέως Κοπρωνύμου, ἐρθόδοξοι ὄντες, ἤρ-

νήθησαν τὸν κόσμον καὶ ἔγειναν μοναχοί· τούτους δὲ τιμωρήσας ὁ παράνομος βασιλεὺς, τοὺς ἐξέβαλεν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, διότι τὸν μὲν ἓνα ἐξ αὐτῶν, Βασίλειον ὀνομαζόμενον, ἐτύφλωσε πρότερον, ὕστερον δὲ μὴ πεισθέντα νὰ ἀρνηθῆ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκότων, ἐλάκτισεν εἰς τὴν κοιλίαν καὶ ἔχυσε τὰ ἐντόσθιά του, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ αἰοίδιμος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Καὶ ἄλλον δὲ φυλακώσας εἰς τὸ Σωσθένειον (ἦτοι τὴν κοινῶς λεγομένην Στένην) ἔκοψε τὴν μύτην του καὶ ἔπειτα ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Χερσῶνα· ἦτοι εἰς τὴν νῦν λεγομένην Κριμαίαν. Οὗτος δὲ μέλλων νὰ φονευθῆ ὑπὸ τοῦ τυράννου, ἐφύγεν εἰς Χαζαρίαν, καὶ ἐκεῖ ἔγεινεν ἐπίσκοπος· ὕστερον δὲ καὶ ἐτελειώθη. Ἄλλος δὲ Στέφανος ὀνομαζόμενος, ἐξωρίσθη εἰς Σουγδαίαν, καὶ ἐκεῖ ὠφελήσας πολλοὺς, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του. Ὁμοίως καὶ Γρηγόριοι δύο μὲ πολλοὺς ἄλλους ἐξορισθέντες, ἐκοιμήθησαν ἐν Κυρίῳ. Ἄλλὰ καὶ Ἰωάννης ὁ ἀπὸ λεγαταρίων, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Δαφνουσίαν, ὁ ὁποῖος δερόμενος συχνὰ κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του· καὶ οὕτως ἔλαβον ἅπαντες τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΙΡΗΝΑΡΧΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπτά ἁγίων γυναικῶν.

Εἰς τὸν Εἰρήναρχον.

- » Τὸν Εἰρήναρχον ἡ φονεύτρια σπάθη,
- » Σὺ Σῶτερ εἰρήναρχε συντάττει μέρει.

Εἰς τὰς ἐπτά γυναῖκας.

- » Ἐδειξε νεκρὰ ἐν Σεβαστείᾳ πόλει,
- » Γυναικας ἐπτά πανοσιβάστους τὸ ξίφος.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Εἰρήναρχος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Σεβαστείας· νέος δὲ ὢν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἔγεινε δήμιος κατὰ τὴν τάξιν (ἡγουν τιμωρὸς τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως καταδικαζομένων,) καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπέρτει καὶ εἰς τὰ βάσανα, ὅσα οἱ διώχται καὶ τυράννοι ἐπροξένουν εἰς τοὺς ἁγίους τοῦ Χριστοῦ μάρτυρας. Ἐπειδὴ δὲ ποτε ἔτυχε νὰ βασανίζωνται διὰ τὴν εὐσέβειαν ἐπτά γυναῖκες χριστιαναὶ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Σεβαστείας Μάξιμον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἐτεί σγῆ (298), διὰ τοῦτο βλέπων ὁ Εἰρήναρχος οὗτος, πῶς αὐταί, ἂν καὶ γυναῖκες ἀσθενεῖς, ἐβασανίζοντο ὅμως ἀνδρείως διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ κατήλασαν τὸν τυράννον, ἐφωτίσθη κατὰ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς θείας χάρι-

τος. Ὅθεν παρρησία ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν, καὶ κηρύξας ἑαυτὸν χριστιανόν, πρῶτον μὲν ἐρρίφθη εἰς τὴν ἐκεῖ οὖσαν λίμνην κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀρχοντος, ἔπειτα δὲ ἐξελθὼν ζωντανὸς ἀπὸ τὴν λίμνην, βάλλεται μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον. Φυλαχθεὶς δὲ παραδόξως καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀβλαβῆς, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου Ἀκακίου ὅστις τὸν ἐβάπτισε, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ δύο τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΤΙΜΟΘΕΟΣ καὶ ΘΕΟΔΩΡΟΣ οἱ ἐπίσκοποι ΠΕΤΡΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, ΣΕΡΓΙΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ καὶ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, οἱ ἱερεῖς ΒΑΣΙΛΙΟΣ καὶ ΘΩΜΑΣ οἱ διάκονοι. ΙΕΡΟΘΕΟΣ, ΔΑΝΙΗΛ, ΧΑΡΙΤΩΝ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΟΜΑΣΙΟΣ, ΕΥΣΕΒΙΟΣ, οἱ μοναχοί, καὶ ΕΤΙΜΑΣΙΟΣ, ξίφει πάντες τελειοῦνται.*¹

Εἰς τοὺς δύο Ἐπισκόπους.

- † » Ὁ Τιμόθεος σὺν Θεοδώρῳ ἅμα,
- » Τιμὴ Θεοῦ δῶρόν τε ὠφθησαν μάλα.

Εἰς τοὺς πέντε Ἱερεῖς.

- † » Πρῶν θύοντες ἀγνοτάτην θυσίαν,
- » Ἐπειθ' ἑαυτοὺς θυσίαν προσήξατε.

Εἰς τοὺς δύο διακόνους.

- † » Ὅπου ὁ Χριστὸς ἐστὶν ὡς αὐτὸς λέγει,
- » Διακονοῦντες οἱ πάρεσ' ἀθλοφόροι.

Εἰς τοὺς εἴς μοναχοὺς.

- † » Οἱ εἴς μάρτυρες ἱκκοπίντες τῷ ξίφει,
- » Ἐξαπτέρυξι συμπαρίστανται Νόοις.

Εἰς τὸν Ἐτιμάσιον.

- † » Ἀφαιρεθείσης συλλαβῆς πρώτης μάκαρ,
- » Κλήσις παριστᾶ, ἦν ἔχεις τιμὴν ἀνα.

* Ὅτε κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ ἐβασίλευσεν ὁ ἀσεβέστατος Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἐν ἐτεί τξά (361), μεγάλην μανίαν καὶ θυμὸν ἔδειξε κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐπειδὴ πᾶσαν βουλήν καὶ πάντα τρόπον μετεχειρίζετο ὁ ἀλιτήριος διὰ νὰ ἀφανίσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον ὅσους περισσοτέρους Γαλιλαίους ἦτοι χριστιανούς, διότι οὕτως ὠνόμαζεν ὁ μισρὸς τοὺς χριστιανούς ὕβρισκῶς, (ἴσως δὲ καὶ διότι ἐφοβεῖτο νὰ προφέρῃ διὰ στόματος τὸ τοῦ Χριστοῦ θεῖον καὶ ὑπερέν-

¹ Σημείωσις, ὅτι ἐν τῷ πρῶτῳ τοῦτος λόγῳ τοῦ Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας δεκαπέντε μὲν ἐπιγράφονται οἱ μάρτυρες οὗτοι, δεκαεὶ δὲ ἀριθμοῦνται ἐν τῷ λόγῳ.

δοξον ὄνομα), ἐπειδὴ ἐδιδάχθη ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τοῦ μάγου ποίαν μεγάλην δύναμιν ἔχει τὸ ὄνομα αὐτό, καὶ ἀπὸ πόσα διαβολικὰ ἔργα τοὺς ἐμπόδισεν ὅθεν ἐπρόσταξε τοὺς ἡγεμόνας ὄλων τῶν πόλεων νὰ βασανίζωσι τοὺς χριστιανούς με ὄσας τιμωρίας δυνήθωσι.¹ Ταύτην λοιπὸν τὴν προσταγὴν μαθὼν ὁ τῆς Νικαίας Κομενταρήσιος² ἐκήρυξεν εἰς ὄλην τὴν Νικαίαν, ὅτι ὄσοι πιστεύουσιν εἰς τὸν ἑσταυρωμένον ἢ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν αὐτῶν καὶ νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἢ θὰ πάθωσιν ἀνεκδιήγητα βάσανα. Τοῦτο δὲ τὸ κήρυγμα μαθόντες πολλοὶ χριστιανοὶ με ἔν στόμα ἐφώνησαν ἅπαντες· Ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ νὰ θυσιάσωμεν εἰς εἰδῶλα κωφὰ καὶ ἀναίσθητα. «Θεοὶ γὰρ οἱ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, κατὰ τὸν προφήτην, ἀπολέσθωσαν» (Ἱερμ. ἰ. 11.) Ὅθεν ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς με διαφόρους τιμωρίας βασανισθέντας ἀπέθανον, ἄλλοι δὲ διεσκορπίσθησαν εἰς ὄρη καὶ ἐρημίας, καὶ ἄλλοι εἰς διαφόρους πόλεις διεσπάρησαν.

Ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς δὲ αὐτοὺς ἦσαν καὶ οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι, ὁ Τιμόθεος λέγω, ὁ Κομάσιος, ὁ Ἐπιμάσιος, ὁ Εὐσέβιος, καὶ ὁ Θεόδωρος, οἱ ὄποιοι μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπωσι τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων μεγαλυνομένην, ἀφη-

¹ Δὲν δύναμαι ἰδῶ νὰ σιωπήσω ὡς νόστιμος ἐκείνο, ἔπερ γράφει ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὁ ἱερεὺς Θεοφύλακτος, ὅτι ἠκολούθησεν ἐν τῇ Μακεδοσίᾳ ἐπὶ τοῦ παραβάτου τούτου. Δύο ἄνδρες εὐσεβεῖς καὶ τῷ πνεύματι ζήσαντες, Θεόδωρος καὶ Ταττιανὸς ὀνομαζόμενοι ἐμβῆκαν τὴν νύκτα εἰς τὸν ναὸν τὸν εἰδωλικὸν καὶ συνέτριψαν τὰ εἰδῶλα· ὁ δὲ ἐκεῖ ἄρχων, ἐπειδὴ ἐζήτηε νὰ τιμωρήσῃ πολλοὺς διὰ τοῦτο, τούτου χάριν ἦλθεν εἰς τὸ μέσον οἱ ἄνω εἰρημένοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι αὐτοὶ τὸ ἔκαμον, κατεφρόνησαν πᾶσαν κολακείαν ἣν ἐπρόσφερον εἰς αὐτοὺς ὁ ἄρχων, ὁμοίως καὶ τὰ βάσανα με τὰ ὄποια τοὺς ἐροβέριζεν. Ὑστερον δὲ πυρώσας δύο κρεβάτια σιθρᾶ, ἔβαλε τοὺς ἅγιους ἐπάνω εἰς αὐτά· οἱ δὲ ἅγιοι τόσον δροσερὸν καὶ χαροποιὸν ἰλογίαζον τὸ ἐπὶ τῶν πεπυρωμένων ἐκείνων κρεβάτιων ἡλαγίασμα, ὡστε ἐχαριεντίζοντο πρὸς τὸν ἄρχοντα καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἐὰν ἐπιθυμῆς, ὦ ἄρχων, νὰ χορτάσῃς ἀπὸ τὰ ἐφημέρια μας κραταί προστάξον τοὺς ὑπηρετάς νὰ μᾶς γυρίσωσι καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ ἐφηθῶμεν καλᾶ, ἵνα μὴ μισοσημῶμεν ὄπως φανώμεν εἰς εὐσσοὶ καὶ ἀηδεῖς. Λέγοντες δὲ ταῦτα, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν οἱ μακάριοι εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ λαβοὺν παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τοῦτο τὸ διήγημα ἀναφέρει ὁ Θεόδωρος, ἀφ' οὗ τὸ ἠρανίσθη καὶ ὁ Θεοφύλακτος.

² Τίτλος τοῦ ἐπὶ τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων ἐφορεύοντος ἄρχοντος, ὅστις, ἐπειδὴ ἐστήριξε τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐπὶ γραπτῶν νόμων ἐπὶ χάριτος, Χαρτουλάριος κατόπιν ἐπωνομάσθη Σ. Ε.

καν τὴν Νικαίαν καὶ ὑπήγαν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκεῖ ἐβλεπον ὅτι οἱ πόλιται ὑπήκουον εἰς τὰ ἀσεβῆ θελήματα τοῦ ἀποστάτου καὶ ὑψωνον τὸν ἑλληνισμὸν, ἀνεχώρησαν καὶ ὑπήγον εἰς τὴν Τιβερίουπολιν, (τὴν νῦν καλουμένην βουλγαρικῶς Στρούμμιτζαν). ἤτις κείται πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῆς Θεσσαλονίκης καὶ συνορεύει με τὴν Ἰλλυρίαν, ἤτοι Σλαβονίαν. Καὶ ὁ μὲν Τιμόθεος ἐγένειεν ὕστερον Ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς Τιβεριουπόλεως, ὁ δὲ Κομάσιος στρατιώτης ὢν πρότερον, ἐγένειεν ὕστερον μοναχὸς καὶ ἐκήρυτε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς αὐτῆς Τιβεριουπόλεως, ὁμοίως καὶ ὁ Εὐσέβιος, μοναχὸς ὢν ἐκήρυτε καὶ αὐτὸς τὸ τοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον. Ὁ δὲ Θεόδωρος Ἐπίσκοπος γενόμενος, ἦτον εἰς ἀπὸ τριακασίους δέκα καὶ ὀκτώ θεοφόρους πατέρας τοὺς ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντας κατὰ τὴν πρώτην Σύνοδον, τὴν συγχρότηθεισαν ἐν ἔτει κτ'ε (325), ὁ ὄποιος ἐδειξε τὸ φῶς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Στρούμμιτζῃ. Τούτων δὲ τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν τὴν πολιτείαν μαθόντες Πέτρος καὶ Ἰωάννης, Σέργιος καὶ Θεόδωρος καὶ Νικηφόρος οἱ ἱερεῖς ὁμοίως καὶ Βασίλειος καὶ Θωμᾶς οἱ Διάκονοι, καὶ πρὸς τούτοις Ἱερόθεος, Δανιὴλ, Χαρίτων καὶ Σωκράτης οἱ μοναχοὶ, ὑπήγαν καὶ ἐντάμωσαν εἰς τὴν Στρούμμιτζαν τοὺς ἀνωτέρω ἅγιους, οἵτινες ὄλοι ὁμοῦ μελετῶντες ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου πάντοτε, μετεχειρίζοντο μίαν ἀγγελικὴν πολιτείαν, φωτίζοντες μὲν τὰς ψυχὰς τῶν ἐνθρώπων με τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, ἱατρούοντες δὲ τὰ πάθη, καὶ τὰ τῆς ψυχῆς, καὶ τὰ τοῦ σώματος. Μισθὸν δὲ τῆς ἱατρείας ἐζήτουν ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς, τὸ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὸν Χριστόν.

Τὴν φήμην ταύτην ἤκουσαν οἱ ἐν Θεσσαλονίκη καθήμενοι ἄρχοντες, Οὐάλης καὶ Φίλιππος ὀνομαζόμενοι, οἵτινες ἦσαν θερμοὶ πληρωταὶ τῶν προσταγμάτων τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως ὅθεν ἦλθον εἰς τὴν Στρούμμιτζαν, καὶ πιάσαντες τοὺς ἅγιους παρέστησαν αὐτοὺς ἐμπροσθέντων. Τούτους λοιπὸν ἐξετάσαντες ἐπετίμησαν, διατὶ καταφρονοῦσι τὰ βασιλικὰ προσταγματα, καὶ ἀποστρεφόμενοι τὰς περὶ θεῶν μαρτυρίας, λατρεύουσιν ἓνα ἄνθρωπον σταυρωθέντα με τοὺς ληστάς; οἱ δὲ ἅγιοι ἀνοίξαντες τὸ στόμα, ἀπέδειξαν μὲν τὴν τῶν εἰδώλων ματαιότητα, ὡμολόγησαν δὲ τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβοῦς Θεολογίας καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου οικονομίας. Ὅθεν οἱ ἄρχοντες κόψαντες τὸν λόγον τῶν ἁγίων, ἢ ὁμολογεῖτε, τοῖς εἶπον, ὅτι

θυσιάσετε εἰς τοὺς θεοὺς, εἰδὲ μὴ, θά θανατωθῆτε. Οἱ δὲ ἅγιοι ἐν ἐνὶ στόματι ἐφώνησαν· Μὴ γένοιτο ποτὲ νὰ θυσιάσωμεν εἰς τοὺς δαίμονας καὶ εἰς τὰ αὐτῶν εἰδῶλα ἡμεῖς οἵτινες ἠλευθερώθημεν ἀπὸ τὴν δουλείαν τῶν δαιμόνων ὑπὸ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν! ὅθεν ἐπειδὴ οἱ ἀνωτέρω ἄρχοντες ἐσπούδαζον νὰ ὑπάγωσιν εἰς Θεσσαλονίκην, δι' ὑπόθεσιν δημοσίων πραγμάτων, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀπεφάσισαν νὰ φωνεῦθωσι διὰ ξίφους ὅλοι οἱ ἅγιοι.

Πορευόμενοι λοιπὸν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης οἱ τοῦ Χριστοῦ γενναῖοι ἀγωνισταί, ἔχαιρον καὶ ἠγάλλοντο μὲ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἀνεκλάλητον ὅθεν ἀποκεφαλισθέντες, ἔλαβον ὅλοι παρὰ Κυρίου τοὺς τῆς ἀθλήσεως ἀμαραντίνους στεφάνους. Εἷς δὲ ἀπὸ τοὺς δεκαεξὶ ἅγιους, ὁ ἱερεὺς Πέτρος, ἀνάψας τὴν καρδίαν ἀπὸ ἐνθεοῦ ζῆλον, ὧ παραβάται, ἐφώνησε καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθροί, διατί χύνετε ἀναιτίως τὰ αἵματα τῶν δικαίων, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν εὐρέθη κἀνὲν πρᾶγμα θανάτου ἀξίον; ταῦτα ὡς ἤκουσαν οἱ μιαιοὶ ἄρχοντες, ἐπρόσταξαν νὰ ἐκδύσωσι τὸν ἅγιον καὶ νὰ ἀπλώσωσιν αὐτὸν κατὰ γῆς· ἔπειτα νὰ δειρώσιν αὐτὸν μὲ ῥαβδία καὶ νὰ κόψωσι τὰς χεῖράς του, καὶ τελευταῖον νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι. Τούτου δὲ γενομένου, ἐρρίφθησαν αἱ ἱεραὶ αὐτοῦ χεῖρες διὰ νὰ τὰς φάγωσιν οἱ σκύλοι· μία δὲ γυνὴ τυφλὴ οὔσα ἐκ γενετῆς, εὐρέθη ἐκεῖ, καὶ ἐνόησεν ὅτι ἔπεσε πλησίον εἰς τοὺς πόδας τῆς ἡ δεξιᾶ χεῖρ τοῦ μάρτυρος· ὅθεν λαβοῦσα ταύτην καὶ τειλιξάσα εἰς τὸ ἐπανοσκέπασμα τῆς κεφαλῆς τῆς, ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς. Ἀπὸ δὲ τὴν χαρὰν τῆς, μὴ ἔχουσα τι νὰ κάμη διὰ τὸν τοιοῦτον θησαυρόν, ἐφίλει τὴν μαρτυρικὴν δεξιάν, ἐνηγκαλιζέτο καὶ ἠγγίζεν αὐτὴν εἰς τὰ ὄμματα τῆς, καὶ εὐθὺς, ὧ τῶν θαυμασίων σου Κύριε! ἠνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοί τῆς. Ὅθεν βλέπουσα τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, μὲ μεγάλην φωνὴν τὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἐκήρυττε δύναιμι· εἶτα λαβοῦσα τὴν δεξιάν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἀπεθησαύρισε αὐτὴν εἰς τὸν ἐκεῖσε ναὸν τῆς καλλινίκου μάρτυρος Ἀναστασίας.

Ἐπειδὴ δὲ εὐρίσκοντο ἄταφα καὶ ἀτίμως ἐριμμένα τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων λείψανα, διὰ τοῦτο, ὅτε οἱ βῆθέντες ἄρχοντες ὑπῆγαν εἰς Θεσσαλονίκην, χριστιανοὶ τινὲς εὐρόντες ἀδειαν ἐπῆραν αὐτὰ μὲ λαμπάδας καὶ θυμιάματα καὶ τὰ ἐνεταφίασαν ἐντίμως εἰς τὴν Τιβερίουπολιν ἕκαστον λείψανον εἰς χωριστὴν θήκην, ἐπιγράψαντες καὶ τὸ ὄνομα ἐνὸς ἑκάστου μάρ-

τύρος καὶ τὴν ζῶην καὶ τὸ ἀξίωμα. Ἐκτοτε δὲ πηγὰς θαυμάτων ἐκχέουσι τὰ ἅγια ταῦτα· λείψανα ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἐκεῖ ἐγχωρίους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μακρὰν κατοικοῦντας. Ὡς πολλοὶ Ἕλληνες παρακινούμενοι ἀπὸ τὰ θαύματα αὐτῶν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν, καὶ οὐδεὶς ἔμεινεν, οὔτε εἰς τὴν Στρούμμιτζαν, οὔτε εἰς τὰ ὄρια τῆς, ἀσεβῆς τε καὶ Ἕλλην.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΡΑΜΟΝΟΥ, καὶ τῶν σὸν αὐτῷ τριακοσίων ἑβδόμηζοντα μαρτύρων.

Εἰς τὸν Παράμονον.

- » Ὁ Παράμονος νύττεταί σοι, Χριστέ μου!
- » Γνοὺς γὰρ Θεὸν μόνον σε, σοὶ θνήσκει μόνω·
- Εἰς τοὺς τριακοσίους ἑβδόμηζοντα.
- » εἶφει κεφαλὰς ἄνδρες ἐπτάκις δέκα,
- » σὸν ἑξαπλῆ διδοῦσι πεντηκοντάδι.
- » Παράμονον δ' ἐνάτη κτάνον εἰκαδὶ ἔγχεα μακρά·

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου καὶ Ἀκυλίνου ἄρχοντος τῆς Ἀνατολῆς ἐν ἔτει σν' (250), ἡ δὲ αἰτία τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν ὑπῆρξε τοιαύτη. Εἰς ἕνα τόπον τῆς Βαλσατίας (τῆς νῦν Μπάστρας), τῆς εὐρισκομένης παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ, ὀνομαζόμενον ἱερόν, ἀναβρῦουσι θερμὰ νερὰ πλούσια, τὰ ὁποῖα ἰατροῦσιν ἀσθενείας. Εἰς τὰ θερμὰ λοιπὸν ταῦτα ὑπῆγεν ὁ ἄρχων Ἀκυλίνος διὰ νὰ ἰατρευθῆ ἀπὸ τινα ἀσθενείαν σωματικὴν· ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀκολουθῶσιν αὐτὸν ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν ὅσοι χριστιανοὶ ἦσαν ἐκεῖ δεδεμένοι διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν ναὸν τῆς θεᾶς Ἰσίδος καὶ τὰς μισθὰς του θυσίας τελέσας, ἐπρόσταξε καὶ τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ νὰ προσκυνήσωσι καὶ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι δὲν ἐπέισθησαν, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς θανατώσωσιν ὅλους, καὶ οὕτως

¹ Τὸ Συναξάριον τοῦτο μετέφρασεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ πλατυτάτου λόγου, δι' ὃ ἱερός Θεοφύλακτος Βουλγαρίας συνέγραψε περὶ τῶν ἁγίων τούτων, ὡς εἶπομεν, ὅστις περιέχεται ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ αὐτοῦ. Σημειώσαι, ὅτι καὶ ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία τῶν ἁγίων τούτων μαρτύρων εὐρίσκεται τετυπωμένη εἰς χωριστὴν φυλλάδα.

έλαβον οί γενναίοι τούς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως παρά τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ, τὸν ἀριθμὸν ὄντες τριακόσιοι ἑβδομήκοντα.

Τούτους λοιπὸν βλέπων οὕτως ἀσπλάγχθως θανατωθέντας ὁ ἅγιος Παράμονος, μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησε λέγων· μεγαλωτάτην ἀσέβειαν βλέπω, ὅτι ὁ μιαρὸς οὗτος ἄρχων τόσους πολλοὺς δικαίους, καὶ μάλιστα ξένους ὄντας, κατασφάζει ὡς νὰ ἦσαν ἄλογα ζῶα. Ὁ δὲ ἄρχων ταῦτα ἀκούσας, ἤναψεν ἀπὸ θυμὸν, καὶ εὐθὺς προστάζει νὰ τὸν θανατώσωσι. Τοῦτο δὲ ὁ μάρτυς δὲν ἤξευρεν· ὅθεν πιάσαντες αὐτὸν αἰφνιδίως οἱ ἀπεσταλμένοι ἐκεῖ, ὅπου ἀφόβως ἐπεριπάτει, ἄλλοι μὲν τὸν ἐκτύπων μὲ λόγχας, ἄλλοι δὲ ἐτρύπων τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη του μὲ καλάμια κοπτερώτατα, καὶ οὕτως ἐμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος θανάτωσαν αὐτὸν, καὶ πρὸς τὰς οὐράνιους μονὰς τὸν ἀπέστειλαν, ἵνα χαίρῃ αἰώνως μετὰ τῶν λοιπῶν τριακοσίων ἑβδομήκοντα· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ὁμοῦ μὲ τὰ λείψανα τῶν ἀνωτέρω ἁγίων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΦΙΛΟΥΜΕΝΟΥ**.

- » Φιλουμένου πείρουσιν ἥλοις τοὺς πόδας,
- » Χριστὸν φιλοῦντος καὶ Θεῶ φιλουμένου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Φιλούμενος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σο' (270), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν Λυκαονίαν, (ἣτις εἶναι μέρος τῆς Καππαδοχίας) ἐργόχειρον δὲ ἔχων τὸ μεταφέρειν τὸν σίτον εἰς τὴν χώραν τῆς Γαλατίας. Οὗτος λοιπὸν διαβληθεὶς εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀγκύρας Φίληκα, καὶ παρασταθεὶς ἐμπροσθεν αὐτοῦ, ὠμολόγησεν ὅτι εἶναι χριστιανός. Ὅθεν καρφόνουσι πρῶτον τοὺς πόδας του μὲ σίδηρα καὶ δέρουσιν αὐτὸν· ἔπειτα κρεμάσαντες αὐτὸν, τὸν επαθίζουσι μὲ σπάθας ξυλίνας καὶ βάλλουσιν αὐτὸν μέσα εἰς ἀνημμένον φοῦρνον· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ἐκάρφωσαν τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του. Ἐπειτα τὸν ἀναγκάζουσι νὰ τρέχῃ ἕως εἰς διάστημα τριάκοντα σταδίων (ἕως τέσσαρα μίλια), ὥστε λειποθυμήσας εἰς τὸν δρόμον ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρά τοῦ ὁποῖου καὶ ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Ὁ δοσιος πατὴρ ἡμῶν **ΝΙΚΟΛΑΟΣ** ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Λαὸν τὸν αὐτοῦ φροντίζῃ τὴν Νικολάω,
- » Νικῶντι πείθειν καὶ ποδηγεῖν εἰς δέον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ ἐν Περαιδί.

- » Καὶ τῷ Ἰωάννῃ δὲ τῷ Χριστοῦ θύτῃ,
- » Μισθοὶ πρὸς αὐτοῦ προσμετροῦνται πλεουσίως.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἐξ μαρτύρων, οὗς διωκομένους πέτρα ραγεῖσα, υπεδέξατο.

- » Ἦνοιξε πέτραν εἰς ταφὴν ἐξ ἀνδράσιν,
- » Ὁ νεκρὸς εὐρῶν εἰς ταφὴν Χριστὸς πέτραν.

Ὁ ἅγιος **ΟΥΡΒΑΝΟΣ** ἐπίσκοπος Μακεδονίας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁ χερσὶν οὗτος ἐκπνέων τῶν Ἀγγέλων,
- » Οὐρβανός ἐστιν, οὐ βίος κατ' Ἀγγέλους.

Ὁ ἅγιος **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ** ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶχει πληγὰς, τελειοῦται.¹

- » Διονύσιος εἰς τελῶν θυηπόλων,
- » Ξίφος μετελθὼν, ἔστιν εἰς καὶ μαρτύρων.

Ὁ δοσιος **ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Σύμπας ὁ Κόσμος οὐδὲν ἦν Παγκοσμίως,
- » Ἐδὲμ γὰρ ἦρα καὶ μόνης, ἦν λαμβάνει.

Ὁ δοσιος **ΠΙΤΥΡΟΥΝ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τῇ σὴ θελήσει πρὸς σὲ χωρεῖ Χριστέ μου,
- » Ὁ σὸν Πιτυροῦν ἐργάτης θελημάτων.²

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΟΥΑΛΛΕΡΙΝΟΣ** εἶχει τελειοῦται.

- » Διὰ στέφος πάντιμον οἶσω καὶ ξίφος.
- » Ὁ μάρτυς ἐκραύγαζεν Οὐαλλερίνος.

¹ Ὁ Διονύσιος οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ἑ κατὰ τοὺς χρόνους Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ ἐπικληθέντος φιλοσόφου ἐν ἔτει ρξά (161). Οὗτος λοιπὸν, κατὰ τὸν Μελέτιον, ἦτο ἄνθρωπος ἑλλογιμώτατος, καὶ τὸσον εὐπράδης καὶ ἐπιδέξιος καὶ πλήρης ἐνθεοῦ φιλοπονίας, ὥστε συνανεστρέφετο ὄχι μόνον μὲ τὸ ποίμνιον του, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλοὺς ξένους, γενόμενος χρήσιμος τοῖς πᾶσι μὲ τὰς ἐπιστολάς, αἱ ἔπεμπε πρὸς τὰς ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐκτὸς τῶν ἀριθμῶν, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος, (βιβλ. δ' κεφ. κς' τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας.) Ὅσως διδασκαλίας καὶ μαθησῶν ἐμαρτυρικῆς, κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐσέβιον (τόμ. α' σελ. 244 τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. Μελετίου.)

² Ἰσως οὗτος εἶναι ὁ Πιτυρίων ὁ μαθητῆς τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, οὗ ὁ βίος εὐρίσκεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν· καὶ ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων τινὰ αὐτοῦ ἀποφθέγματα φέρονται.

Ὁ ἄγιος μάρτυς ΦΑΙΔΡΟΣ, φητίης ζωοσης καταγοθείσης αὐτῷ τελειοῦται.

- » Πολλοὺς πρὸς ἄλλα, πρὸς δὲ ἑπίτινε ζῆσιν,
- » Στεργῶς ἀθλοῦντα Φαῖδρον ἐγνωμεν μόνον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἀγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου *ΑΝΔΡΕΟΥ* τοῦ πρωτοκλήτου.

- » Ἀντίστροφον σταύρωσιν Ἀνδρέας φέρει,
- » Φανείς ἀληθῆς οὐ σκιώδης ἀντίπους.
- » Σταυρὸν κακκεφαλῆς τριακοστῆ Ἀνδρέας ἔτλη.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Βηθσαιδᾶν, υἱὸς μὲν Ἰωνᾶ, ἀδελφὸς δὲ Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου. ἔγεινε δὲ πρότερον μαθητῆς Ἰωάννου τοῦ μεγάλου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, ἀλλ' ἔπειτα ὅτε ἤκουσε τὸν διδάσκαλόν του λέγοντα καὶ δακτυλαδεικτοῦντα τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν « Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου, » τότε, λέγω, ἀφήσας τὸν Πρόδρομον, ἠκολούθησε τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν του τὸν Κορυφαῖον Πέτρον οὗτος εἶπεν· Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, καὶ μετὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἴλκυσε τὸν Πέτρον εἰς τὸν τοῦ Χριστοῦ πνευματικὸν ἔρωτα· καὶ ἄλλα πολλὰ εὐρίσκονται εἰς τὴν Θεόπνευστον Γραφὴν εἰρημέννα περὶ τοῦ ἀποστόλου τούτου. Εἰς ἄλλον μὲν λοιπὸν ἀπόστολον ἄλλο μέρος τῆς οἰκουμένης ἐκκληρώθη. Εἰς τοῦτον δὲ τὸν πρωτόκλητον ἐκκληρώθη μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἢ Βιθυνία καὶ ἡ Μαύρη θάλασσα καὶ τὰ μέρη τῆς Προποντίδος (τὰ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοῦ Μαρμαρᾶ ἀρχόμενα, καὶ ἐκτεινόμενα ἕως εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν), ὁμοίως καὶ ἡ Χαλκηδὼν καὶ τὸ Βυζάντιον (ἡ νῦν Κωνσταντινούπολις), καὶ ἡ Θράκη καὶ ἡ Μακεδονία καὶ τὰ μέρη τὰ ἐκτεινόμενα ἕως τὸν Δούναβιν ποταμόν· ὡσαύτως καὶ ἡ Θεσσαλία καὶ Ἑλλάς¹ καὶ τὰ μέρη ὅσα φθάνουσιν ἕως τὴν Ἀχαίαν, δηλαδὴ ἕως εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Πελοποννήσου, τὸ περιεχόμενον μεταξὺ τῶν Βασιλικῶν καὶ τῆς Γαστούνης· ὁμοίως καὶ ἡ Ἀμινσός, (ἡ καλουμένη Σαμσὸν καὶ Ἐμηδ), καὶ ἡ Τραπεζοῦς καὶ

ἡ Ἡράκλεια καὶ ἡ Ἀμαστρις, ἧτις Σήσαμος ὠνομάζετο πρότερον.

Αὐτὰς δὲ τὰς πόλεις καὶ ἐπαρχίας δὲν τὰς διήλθεν ὁ ἀπόστολος οὕτω ταχέως ὡς τὰς διέρχεται ὁ λόγος, ὅχι! ἀλλ' εἰς ἐκάστην πόλιν ἐδοκίμαζεν ὁ μακάριος πολλὰ ἐναντία, καὶ ἀπῆντα πολλὰς δυσκολίας πραγμάτων· εἰς ὅλας ὁμως εὕρισκε καὶ τὴν βοήθειαν καὶ δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ αὐτὴν ἐνίκα τὰ πάντα καὶ ἐγίνετο πάσης βλάβης ἀνώτερος. Ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω δὲ πόλεις μίαν μόνον θέλω ἐνθυμηθῆ ἔδῳ, ἀφίνων τὰς λοιπὰς. Ὅτε ὁ θεὸς οὗτος ἀπόστολος ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σινώπης καὶ ἐκήρυξε τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς πολλὰς θλίψεις καὶ βάσανα ὑποβάλλεται ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας, ὁδοὶ οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἔρριπτον αὐτὸν κατὰ γῆς, καὶ πιάνοντες τὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τὸν ἔσυρον καὶ μετὰ τὰ ὀδόντιά των τὸν ἐσπάραττον, καὶ μετὰ ξύλα τὸν ἔδερον, καὶ μετὰ πέτρας τὸν ἐκτύπων καὶ ἔξω τῆς πόλεως τὸν ἔρριπτον, ὅτε καὶ μετὰ τὰ ὀδόντιά των τοῦ ἐκοψαν ἓνα δάκτυλον. Ἀλλ' ὁμως ὕστερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, πάλιν ὑγιῆς καὶ ἀκέραιος ἔγεινε παρὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ διδασκάλου ὁ θεὸς ἀπόστολος. Ἀπὸ τὴν Σινώπην δὲ ἀναχωρήσας ἐπέρασε πολλὰς πόλεις τὴν Νεοκαισάρειαν, τὰ Σαμόσατα, (τουρκιστὶ Σεμφάτ), τοὺς Ἀγαυοὺς, τοὺς Ἀβασγοὺς τοὺς ἐν Κριμαίᾳ εὐρισκομένους, τοὺς ἐν τῇ Κολχίδι Ζηγχοὺς¹ τοὺς Βοσπορινοὺς, ἧτοι τοὺς περὶ τὸν Κιμμέριον Βόσπορον οἰκοῦντας, καὶ τοὺς Χερσωνίτας. Ἐπειτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ ἐχειροτόνησε τὸν Στάχυν ἐπίσκοπον· διαπεράσας δὲ τὰς λοιπὰς χώρας, ὑπῆγεν εἰς τὴν περιφανῆ Πελοπόννησον· καὶ ξενοδοχηθεὶς ἐν ταῖς παλαιαῖς Πάτραις ὑπὸ τινος Σωσίου ὀνομαζομένου, ὅστις ἦτο πολλὰ ἀσθενῆς, ἰατρευσεν αὐτόν, καὶ παρευθὺς ἔλη ἡ πόλις τῶν Πατρῶν ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Τότε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἀνθυπάτου τῆς πόλεως Αἰγεάτου, Μαξιμίλλα ὀνόματι, ἰατρευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου ἀπὸ τὴν ἀσθενίαν ἣν εἶχεν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν ὁμοῦ μετὰ τὸν σοφὸν Στρατοκλήν καὶ μετὰ τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἀνθυπάτου. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ πάσχοντες ἀπὸ διαφόρου ἀσθενείας, ἔγειναν ὑγιεῖς διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ ἀποστόλου.

Ὅθεν ταῦτα μαθὼν ὁ ἀνθύπατος Αἰγεάτης ἤναψεν ἀπὸ τῶν θυμὸν καὶ συλλαβὸν τὸν τοῦ

¹ Ἑλλάδα ἐνταῦθα ἐνοεῖ τὴν ἀρχαίωθεν οὕτως ὀνομαζομένην χώραν τὴν μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Πελοποννήσου. Σ. Ε.

¹ Ζηγχοὶ εἶναι οἱ νῦν καλούμενοι Τζερχίλοι.

Κυρίου ἀποστόλου ἐκάρφωσεν αὐτὸν ἀνάποδα εἰς τὸν σταυρὸν· διὰ τοῦτο δὲ ὁ ἀδίκος ἔλαβε δικαίως παρὰ Θεοῦ τὴν ἐκδίκησιν, διότι πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀπὸ ἑνα ὑψηλὸν κρημνὸν κατεσυντρίφθη καὶ κακῶς ὁ κακὸς ἐξέψυξε. Τὸ δὲ λείψανον τοῦ ἀποστόλου ὑστερον ἀπὸ πολλοὺς χρόνους μετετέθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὑπηρετήσαντος εἰς τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ Ἀρτεμίου τοῦ μεγάλου Δουκὸς καὶ μάρτυρος τοῦ ἑορταζομένου κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ὀκτωβρίου, καὶ κατετέθη ὁμοῦ μετὰ τὰ λείψανα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου τῶν ἀποστόλων εἰς τὸν περίφημον ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἡ κατάθεσις δὲ αὕτη τοῦ λειψάνου τοῦ ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰουνίου (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἀποστόλου τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον θησαυρὸν).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΦΡΟΥΜΕΝΤΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἰνδίας.²

- » Κρείττων ὁ Φρουμέντιος ἦν τῶν γητῶν,
- » Μόνου γὰρ ἦρα τοῦ βροτοῦς σῶζειν πλάνης.

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τλ' (330), φιλόσοφος τις καταγόμενος ἀπὸ τὴν Τύρον, ὑπήγε διὰ νὰ ἱστορήσῃ τὴν ἐσχάτην Ἰνδίαν, ἔχων μετ' αὐτοῦ καὶ δύο νέους κατὰ σάρκα ἀδελφοὺς, Αἰδέσιον καὶ Φρουμέντιον ὀνομαζομένους. Ὅτε δὲ ἐπέστρεφον ἀπὸ τὴν Ἰνδίαν ἤραξαν εἰς ἕνα λιμένα διὰ νὰ λάβωσιν ὕδωρ, καὶ ἐκεῖ ἐπεσον εἰς χεῖρας κλεπτῶν καὶ βαρβάρων, οἱ ὅποιοι ἄλλους μὲν ἀπὸ τοῦς ἐν τῷ πλοίῳ κατεβύθισαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἄλλους δὲ κατέσφαξαν.

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον Ἀνδρέαν ἐγκωμιαστικὸν λόγον πλέκει ὁ θεὸς Χρυσόστομος σωζόμενον ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τὸν πρωτόκλητον τῆς ἀποστολικῆς. » Ὁμοίως καὶ Νικήτας ὁ βῆτιωρ. οὗ ἡ ἀρχὴ « Πᾶσι μὲν τοῖς τοῦ Θεοῦ λόγου φίλοι » σώζεται ἐν τῇ Ἀκύρα, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ὑπόμνημα δὲ συνέγραψεν εἰς αὐτὸν καὶ ὁ Μεταφραστής· ἡ τοι τὸν ἑλληνικὸν βίον του, οὗ ἀρχὴ « Ἄρτι τοῦ παιδὸς Ζαχαρίου. » (σώζεται ἐν τοῖς τετυπωμένοις μηναιοῖς) Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀκύρᾳ σώζονται καὶ αἱ περίοδοι αὐτοῦ καὶ ἡ τέλειαισις, ὧν ἡ ἀρχὴ « Ἀπερ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἰθεασάμεθα πέντας. »

² Τὸ Συναξάριον τοῦτο γράφει ὁ Σωζόμενος ἐν κεφ. εἰκάστῳ τρίτῳ, βιβλ. δευτέρῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ ἠρανίσθη τοῦτο ὁ τὰ Συναξάρια συγγραφέας Μαυρικίος.

ἀπὸ τοῦς φονευθέντας δὲ ταύτους εἰς ἦτο καὶ ὁ ῥηθεὶς φιλόσοφος. Ὅσοι δὲ ἔμειναν ζωντανοί, ὁμοῦ μετὰ τοῦς ὁποίους ἦσαν καὶ οἱ δύο νέοι ἀδελφοί¹, τοῦς ἔδωσαν καὶ τοῦς ἐπρόσφερον εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἰνδίας.

Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν βλέπων τοῦς δύο ταύτους νέους ὅτι ἦσαν ἐπιτηδέιοι πρὸς τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐμελέτα, κατέστησεν αὐτοὺς ἐπιμελητὰς καὶ οἰκονόμους τοῦ βασιλικοῦ παλατίου του² ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ὁ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν πατέρα του, ἤξιώσε τοῦς νέους μεγαλιτέρας τιμῆς καὶ παρρησίας· ὅθεν ἐπειδὴ εἶχον μεγάλην δύναμιν εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Ἰνδίας, ἐπρόσταζον μετὰ θάρρος τοῦς πραγματευτὰς ὅσοι ἤρχοντο ἀπὸ τὰ μέρη τῶν Ῥωμαίων, νὰ συναγῶνται εἰς μίαν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν καὶ νὰ ἐπιτελῶσι τὴν θείαν λειτουργίαν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι τινες ἔρχονται εἰς τὸν βασιλεῖα καὶ ζητοῦσι νὰ τοῖς χάρισθαι μισθὸν καὶ δωρεάν, διὰ τὴν ἀγάπην ἣν πρὸς αὐτοὺς εἶχεν· ὁ μισθὸς δὲ καὶ ἡ δωρεὰ ἦτο τὸ νὰ ἀφήσῃ αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐπιτυχόντες δὲ τοῦ κοθουμένου, ὑπήγον πρῶτον εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων καὶ ὁ μὲν Αἰδέσιος ἦλθεν εἰς τὴν Τύρον ζητῶν νὰ εὑρῇ τοῦς γονεῖς καὶ συγγενεῖς του,³ ὁ δὲ Φρουμέντιος ἐπροτίμησε τὴν περὶ τὰ θεία πράγματα σπουδὴν, καλλίτερα ἀπὸ τὴν θεωρίαν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν γονέων του.

Ὅθεν φθάσας εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἐφάνερωσεν εἰς τὸν ἐκείνης Ἀρχιεπίσκοπον, ὅτι οἱ Ἰνδοὶ πολλὰ ἐπιθυμοῦσι νὰ δεχθῶσι τὸ φῶς τῆς εὐσεβείας καὶ πίστεως· πρὸς τὰ ὅποια ἀπεκρίθη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθανάσιος, (οὗτος τότε ἐστόλιζε τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας) Καὶ ποῖος, ἀγαπητέ μοι, εἶναι καλλίτερος καὶ ἐπιτηδειότερος ἀπὸ σὲ εἰς τὸ νὰ ἀποδιώξῃ μὲν ἀπὸ τὰς ψυχὰς ἐκείνων τὸ σκότος τῆς πλάνης, νὰ προξενήσῃ δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ φῶς τοῦ θείου κηρύγματος; Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐχειροτόνησεν

¹ Ὁ Σωζόμενος λέγει, ὅτι λυπηθέντες οἱ βάρβαροι τοῦς δύο νέους· τούτους ἐν τοῦς ἰθανάτωσαν « Τούς δὲ παῖδας νέους ὄντας οἰκτεῖραντες, ἐζώγησαν, καὶ βασιλεῖ τῷ ἐκπυτῶν προσήγευαν. »

² Ὁ Σωζόμενος λέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς τὸν μὲν νεώτερον Αἰδέσιον οἰκονόμον κατέστησε, τὸν δὲ μείζονα Φρουμέντιον, ἐπιτροπὸν κατέστησε τῆς οἰκίας καὶ τῶν χρημάτων. Ἐγὼ γὰρ αὐτὸν ἐχέφρονα καὶ διοικεῖν ἱκανώτατον.

³ Ὁ δὲ Σωζόμενος γράφει, ὅτι μετὰ ταῦτα ἔγεινεν Ἰερὺς ὁ Αἰδέσιος, ἐν τῇ Τύρῳ διατρίβων.

αὐτὸν Ἀρχιερέα καὶ τὸν ἐστειλὲν εἰς τὴν Ἰνδίαν διὰ τὴν γεωργίαν τοῦ ἔθνος ἐκεῖνο μετὰ τὸ ἀποτροπὴν τῆς διδασκαλίας. Ὁ δὲ θεὸς Φρουμέντιος οὐδὲ τότε ἐφρόντισε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἰδῇ τοὺς γονεῖς του· ἀλλὰ διὰ τὴν εὐσέβειαν τῆς πίστεως, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον ἀφῆσας πατρίδα καὶ συγγενεῖς ἐτόλμησε νὰ ταξειδεύσῃ τόσον φοβερόν καὶ μεγαλώτατον πέλαγος, ἕως οὗ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἰνδίας.

Ἐκεῖ λοιπὸν ἐλθὼν ὁ αἰδὶμος προθύμως ἐγεώργησε καὶ ἐκαλλιέργησε τὰς κεχερωσμένας καρδίας τῶν Ἰνδῶν, καταβάλλων εἰς αὐτὰς τὸν σπόρον τῆς πίστεως· ὅθεν καὶ ἐποίησεν αὐτὰς ἐπιτηδείας εἰς καρποφορίαν θεογνωσίας καὶ ἀρετῆς, ἐπειδὴ καὶ εἶχε συνεργὸν τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν. Διότι αὐτὸς μεταχειριζόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν διδασκαλίας ἀποστολικῆς, καὶ ποιῶν θαυματουργίας πολλὰς, ὅχι μόνον ἤλευθέρωνε τοὺς δαιμονισμένους ἀπὸ τὰ δαιμόνια καὶ ἰάτρειε πᾶσαν ἀσθένειαν τῶν ἀσθενῶν· ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὅσοι ἀνθίσταντο καὶ δὲν ἐδέχοντο τὰ λόγια του, ἄλλους μὲν παρέδιδεν εἰς τὸν σατανᾶν, καθὼς ὁ Ἀπόστολος ἐποίησεν εἰπὼν περὶ τοῦ ἐν Κορίνθῳ μετὰ τὴν μητρικὴν του συνεργισκομένου «παράδοτε αὐτὸν τῷ σατανᾶ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ» (ἀ. Κορ. ε. 5.) ἄλλους δὲ ἔκαμε ξηροῦς, καὶ ἄλλων ἐτύφλωνε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὄλοι ἐδέχθησαν εἰς τὰς ψυχὰς των τὸν σπόρον τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως καὶ ἐκαρποφόρησαν· διὸ εἰς ὀλίγον καιρὸν μόνος ὁ ἱερός Φρουμέντιος, μετὰ τὴν βοήθειαν καὶ χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐβάπτισεν ὅλην τὴν χώραν τῶν Ἰνδῶν, καὶ Ἐκκλησίας ἔκτισε, καὶ Ἱερεῖς ἐχειροτόνησε καὶ τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων ἐκρήμνισε, καὶ τὰ εἰδῶλα κατεσύντριψε.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν πάντα ἐθαύμαζον ὄλοι,

καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος βασιλεὺς, καὶ ἔλεγον εἰς τὸν ἅγιον. Διὰ τί, ὦ ἡγαπημένε, εἰς τὸ διάστημα τῶν τόσων πολλῶν χρόνων ὅτε ἐζησες πρότερον μετὰ ἡμᾶς δὲν ἔκαμες ποτὲ κανὲν σημεῖον καὶ θαῦμα, καὶ τώρα πόθεν σοι ἐδόθη ἡ τοιαύτη χάρις καὶ δύναμις, φίλτατε; ὁ δὲ μακάριος Φρουμέντιος ἀπεκρίνατο· δὲν εἶναι ἰδικόν μου τὸ δῶρον αὐτὸ, τιμιώτατοι καὶ γνήσιοι φίλοι τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' εἶναι τῆς ἱερωσύνης ἣν ἔλαβον ἢ μᾶλλον τὸ δῶρον αὐτὸ ἐχαρίσθη εἰς ἐμὲ ἀπὸ τὸν Δεσπότην Χριστόν. Βλέπων ὁδηλαδὴ ἐγὼ τὴν καλὴν σὰς γνώμην, δι' αὐτὴν καὶ μόνην ἀφῆκα γονεῖς καὶ πατρίδα καὶ ὅλην μου τὴν συγγένειαν κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ φανερώσας τὴν καλὴν σὰς διαθέσιν εἰς τὸν πρῶτον τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης μέγαν Ἀθανάσιον, ἐχειροτονήθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐχρίσθη μετὰ τὸ μυστικὸν χρίσμα τῆς Ἀρχιερωσύνης· καὶ ἀπ' οὗ διὰ προσευχῆς ἐκείνου ἐστολίσθη μετὰ χρίσμα ἀποστολικόν, τότε ἀπεστάλην εἰς σὰς.

Ὅθεν ἐπειδὴ σεῖς μετὰ ἐδέχθητε μετὰ πίστιν καὶ ἀγάπην, διὰ τοῦτο καὶ ἡ χάρις τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἐνεργεῖ, καθὼς βλέπετε, δι' ἐμοῦ, καὶ ποιεῖ τὰ τοιαῦτα θαυμάσια. Οὗτος λοιπὸν ὁ ἱσαπόστολος Φρουμέντιος συζήσας θεαρέστως χρόνους πολλοὺς μετὰ τοὺς ἐπαρχιώτας τοῦ Ἰνδοῦς, ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ τὰς ἐργάζωνται καὶ διὰ τῶν πραγμάτων. Καὶ οὕτω τελειώσας τὴν μακαρίαν ζωὴν του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον χαρίζει πᾶσαν ἰατρῆειαν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

- » Νοέμβριος μὴν, ὧδε λαμβάνει τέλος,
- » Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων φέρι.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ ¹

■ *εἰς τὴν Α', μνήμη τοῦ ἀγίου προφήτου ΝΑΟΥΜ.*

- » Ναοὺμ τὸν Ἐλκεσαῖον ἐκπεπνευκότα,
- » Ἐλκει πόθος με συμυρίσαι σμύρνη λόγου.
- » Πρώτη ἐκ βιότοιου Δεκεμβρίου ὤχαστο Ναοὺμ.

ΟΥΤΟΣ ἦτον ἀπὸ Ἐλκεσέμ πέραν εἰς Βατταρεῖμ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Συμεῶν, καὶ ἀκμάσας πρὸ Χριστοῦ ἔτει υἱ' (460), ὕστερον δὲ ἀπὸ τὸν προφήτην Ἰωνᾶν ἐπροφήτευσεν καὶ ἔδωκε σημεῖον διὰ τὴν πόλιν Νινευὶ, ἡγουν ὅτι αὐτὴ θέλει ἀφανισθῆ ἀπὸ γλυκὰ νερά, καὶ ἀπὸ φωτῖαν ὑπόγειον· ἡ δὲ προφητεία του αὐτὴ ἐπληρώθη καὶ διὰ τῶν ἔργων, διότι ἡ λίμνη, ἥτις εὐρίσκειτο τριγύρω εἰς τὴν Νινευὶ, πλημμυρήσασα ἀπὸ σεισμὸν, κατεπόντισεν αὐτήν· ἀλλὰ καὶ ἡ φωτῖα ἐρχομένη ἀπὸ τὴν ἔρημαν, κατέκαυσε τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς πόλεως. Ταῦτα προφητεύσας ἐναντίον τῆς Νινευὶ καὶ συγγράψας τὴν προφητικὴν του βιβλίον τὴν εἰς τρία κεφάλαια διηρημένην, ἀπέθανεν ἐν εἰρήῃ καὶ ἐτάφη εἰς τὴν γῆν του. Ἑρμηνεύεται δὲ Ναοὺμ ἀνάπαυσις, ἡ παράκλησις ἐγὼ πᾶσιν, ἡ φρόνημα, ἡ ὑπόληψις. ²

¹ (Ἐχων ἡμέρας ΛΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρα: Θ', καὶ ἡ νύξ ὥρα: ΙΕ'.) Δεκέμβριος ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Decem· σπερ σημαίνει δέκα, ἐπειδὴ ὁ Δεκέμβριος εἶναι δέκατος μῆν, ἀριθμούμενος ἀπὸ τὸν Μάρτιον, τὸν πρῶτον ὄντα ἐν τοῖς μηνὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν Κοσμογενεσίαν, καὶ ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Μαρτίου καὶ Σεπτεμβρίου.

² Περὶ τοῦ προφήτου Ναοὺμ ταῦτα γράφει Ἀλέξανδρος ὁ Μαυροκορδάτος εἰς τὰ Ἰουδαϊκά. Ὅτι δηλαδὴ αὐτὸς ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Σεδεκίου βασιλείας τῆς Ἱερουσαλὴμ καταγόμενος ἐκ τῆς Βιγαβάρ τῆς ἐν Γαλιλαίᾳ, ἀκμάσας μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Σαμαρείας. Καὶ ὅτι ἐπειδὴ οἱ Νινευῖται ἀφ' οὗ μετανόησαν ἐπὶ τοῦ Ἰωνᾶ, πάλιν ἔπεσον εἰς τὰς προτέρας ἁμαρτίας, διὰ τοῦτο τὰς τιμωρίας, ἅσας ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε τότε εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν μετάνοιαν, αὐτὸς τὰς ἰδίας παρεχώρησε νὰ λάβωσιν ὕστερον διὰ τὴν κακίαν· ὅθεν λόγος ἔχει, ὅτι μετὰ τεσσαράκοντα χρόνους τῆς μετάνοιαι των οἱ Νινευῖται ἤχημα-

^{*} *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἀγίου ΑΝΤΩΝΙΟΥ τοῦ νέου.* ¹

- » Ὁρῶν πρὸς Ἀντώνιον οὐτως τὸν μέγαν,
- » Καὶ τοῖς τρόποις ὁμοῖοις ἀσπῶν ὠράθη.

λωτίσθησαν ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους, τότε καὶ ἡ πόλις των Νινευὶ κατεκλή, καὶ ἐκαταποντίσθη ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι μετὰ τὴν προφητείαν τὴν ὁποῖαν κείμενος ὁ προφήτης οὗτος διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Νινευῖτῶν καὶ Ἀσσυρίων, παρηγορεῖ τοὺς Ἰσραηλίτας, δεικνύων τὸν Θεόν, ὅτι δι' αὐτοὺς τιμωρεῖ τοὺς αὐτοὺς πρότερον τιμωρήσαντας.

¹ Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Ἀντωνίου τοῦ νέου ταῦτα γράφεται παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ σελ. 199, ὅτι δηλαδὴ αὐτὸς ἔχων πρότερον ἔξουσίαν ἀρχοντικὴν, ὕστερον ἔγεινε μοναχὸς, καὶ ζήσας ἐν ἡσυχίᾳ χρόνους πολλοὺς, ἐποίησεν ἀγῶνας ὑπερρυσιτικούς. Ἀναγινώσκων δὲ ποτε τὸν περὶ ὑπακοῆς λόγον τοῦ Ἰωάννου τοῦ Κλήμακος, εὗρεν εἰς τὸ τέλος τὰ λόγια ταῦτα «Ὅστις καθ' ἡσυχίαν καθήμενος, ἐπέγνω τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν καὶ ἀπελθὼν πέπρακεν ἑαυτὸν ὑπακοῇ, οὕτως τυφλὸς ὢν, ἀκόπως πρὸς Χριστὸν ἀνέβλεψεν. Ὅθεν ἀφῆσας τὴν ἡσυχίαν, ἔδωκε τὸν ἑαυτοῦ του εἰς ἐν κοινόβιον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο εἰς τὴν Κίον, τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Βιθυνῶν εὐρίσκομένην.

Δεχθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἡγούμενον τοῦ κοινοβίου, πρῶτον μὲν ἐδιωρίσθη νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διότι βαρυτάτη αὐτῇ ἡ ὑπηρεσία ἐστίν, καὶ ἐπιμεινὸς εἰς αὐτὴν καιρὸν τινα, ἐζήτησε βρυτερὰν διακονίαν. Ὁ δὲ ἡγούμενος παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν πρωτοεργάτην τῶν ἀμπελώνων, διὰ νὰ κλαδεύῃ αὐτάς· ἐπειδὴ ὁμοῖοι ἦτον ἀπειροὺς τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας, πολλὰκις ἐκοπτε τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν του. Προσμεῖνας δὲ εἰς τὸ διακόνημα αὐτὸ ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῆς σκαφῆς καὶ τοῦ τρυγητοῦ τῶν ἀμπελώνων, ὕστερον ἐδόθη εἰς τὸ νὰ δουλεύῃ ἐν τῷ τραπεζαρίῳ. Κατεξισχίσθησαν δὲ τὰ φορέματά του, καὶ κατετρίβησαν τὰ ὑποδήματά του· ὅθεν ὑπὸ τοῦ κρούου ἐπήγνυτο ὁ αἰδιδιμος, καὶ καὶ ποδάρια του ἰσχύοντο ἀπὸ τὴν ψυχρότητα τῶν μαρμάρων, διότι ὁ ἡγούμενος ἐν ἔθει αὐτῷ οὕτως ἡμάτια, οὕτως ὑποδήματα, δοκιμάζων τὴν ὑπομονὴν του. Δόκιμος λοιπὸν γενόμενος ὁ ὁστος διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐν τῷ

* Ὁ ἅγιος **ΟΝΗΣΙΜΟΣ** ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἐφέσου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ὀνησίμου τὸ σῶμα κἄν γῆν εἰσέδω,
- * Χρῆζουσι βλύζει τὴν ὀνήσιμον χάριν.

Ὁ ἅγιος **ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ** ὁ ἐλεήμων ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * Θνήσκεις ὁ πᾶσαν ἀρετὴν φερωνύμως,
- * Πάτερ, φιλήσας, τὸν γε μὴν οἰκτον πλέον.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων ἐν ἔτει ψπ' (780), καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Παφλαγόνων, υἱὸς Γεωργίου καὶ Ἄννης. Λαβὼν δὲ γυναῖκα νόμιμον διὰ γάμου ἐσχόλαζεν εἰς τὴν γεωργίαν τῆς γῆς, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ποριζόμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, πλουσιοπαρόχως διεμοίραζε τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅθεν ἀπὸ φθόνου τοῦ διαβόλου εἰς τόσῃν πτωχείαν κατήντησεν ὁ αἰοίδιμος, ὡς ποτὲ ὁ Ἰώβ, ὥστε ὑστερεῖτο καὶ αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν. Ἄλλ' ὁμως ὁ Θεὸς δὲν παρέβλεψεν αὐτὸν μέχρι τέλους νὰ ταλαιπωρῆται ἀπὸ τὴν ἔνδειαν, οἷοτι ἠκονόμησε διὰ τῆς προνοίας του, ὥστε ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς τῆς βασιλείσεως Εἰρήνης, νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκά του τὴν ἐγγόνην

καιοβίω ὑπομονὴν καὶ ἀποκαμῶν ἀπὸ τοὺς κόπους, ἔλεγε πρὸς τὸν Θεὸν μὲ τὰ κρύφια χεῖλη τῆς καρδίας του· « Ἰδοὺ Κύριε τὴν ταπεινότητά μου καὶ τὸν κόπον μου καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου· ὅθεν ἐν μιᾷ νυκτὶ βλέπει εἰς τὸν ὕπνον του ἕνα ἄνδρα ἔνδοξον, βασιτάζοντα ζυγαρίαν. Καὶ εἰς μὲν τὸ ἀριστερὸν μέρος αὐτῆς ἦσαν ὅλα τὰ ἀπὸ νεότητος ἁμαρτήματά του, εἰς δὲ τὸ δεξιὸν ἦτον ἡ ἀξίω. μὲ τὴν ὅποιαν ἐξερίζονα τὰ ἄγρια χορτάρια τῶν χωραφίων τοῦ κοινοβίου. Ὅθεν βρῦνάσα ἡ ἀξίω τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ζυγαρίας, διεσκόρπισε τὰ εἶδη τῶν ἁμαρτιῶν του. Τότε ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος ἄνθρωπος εἶπεν εἰς τὸν Ἀντώνιον· ἰδοὺ ἐδέχθη ὁ Κύριος τοὺς κόπους σου καὶ συνεχώρησε τὰς ἁμαρτίας σου.

Βλέπων δὲ καὶ ὁ ἡγούμενος τὴν εἰς τόσους χρόνους ὑπομονὴν του καὶ ὅτι ἀπεφάσισεν εἰς τὸν λογισμὸν του νὰ ὑπομείνῃ μεγαλοψύχως πᾶν κοπιαστικὸν καὶ θλιβερὸν ἔργον τοῦ κοινοβίου, ἐπροσκάλεσεν αὐτὸν κατ' ἰδίαν καὶ λέγει· ὁ Θεὸς, πάτερ, νὰ πληρώσῃ τὸν μισθόν σου, διὰ τὰς ψυχὰς ὅσας ὠφέλησας μὲ τὸν εἰς ἡμᾶς ἔρχομόν σου καὶ κατὰ Θεὸν πολιτεῖαι σου, ἐπειδὴ οἱ ὑποκείμενοι εἰς ἐμὲ ἀδελφοὶ δὲν ὠφελήθησαν ἀπ' ἄλλο τι τόσον πολλὰ, ὅσον ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σου θεόπεμπτον παρουσίαν καὶ τελείαν ὑπακοήν· ὅθεν ἔδωκεν αὐτῶν φορέματα καὶ ὑποδήματα, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἦτον χρειάζομενον. Καὶ εἰς τὸ ἔξῃς ὅ,τι πρῶτον ἔβλεπεν ὁ ἡγούμενος ὅτι χρειάζεται, ἤρχετο κρυφίως· καὶ τὸ ἀπέθετεν εἰς τὸν τόπον τῆς κλίνης του. Ὁ δὲ Ἀντώνιος γυρίζων εἰς τὴν κλίνην του τὸ εὗρεκε καὶ τὸ μεταχειρίζετο εἰς τὴν χρείαν τοῦ σώματος.

τοῦ ἁγίου τούτου Φιλάρετου Μαρίαν ὀνόματι, ἐπειδὴ αὐτὴ ἔγεμεν ἀπὸ πᾶσαν ὠραιότητα ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος. Ἀκολούθως δὲ ἠκονόμησεν ὥστε ὁ ἅγιος Φιλάρετος οὗτος νὰ τιμηθῇ μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου. Ὅθεν ἐκ τούτου ἔγεινε πολλοῦ πλοῦτου κύριος, τὸν ὁποῖον διεμοίραζεν ἀφθονοπαρόχως εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ τρισόλβιος προεγνώρισε τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου καὶ τῆς πρὸς τὸν Χριστὸν αὐτοῦ ἀναλύσεως, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς του καὶ προεῖπε, τί ἐμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς ἕνα ἕκαστον. Ἐπρόσθεσε δὲ καὶ ταῦτα ἀκόμη τὰ ἀξιωματικώτερα· « μὴ ληθμονεῖτε, τέκνα καὶ συγγενεῖς μου, τὴν φιλοξενίαν, μὴ ἐπιθυμεῖτε τὰ ξένα πράγματα, μὴ λείπετε ἀπὸ τὰς ἀκολουθίας καὶ λειτουργίας τῆς ἐκκλησίας, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ συντόμως, καθὼς βλέπετε ἐμὲ πολιτευόμενον, οὕτω πολιτεύεσθε καὶ εἰς. » Ταῦτα εἰπὼν καὶ εὐχρηθεὶς αὐτοῦς, ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ANANIOY τοῦ Πέρσου.

- * Ἀνανίας σὰρξ πρὸς δὲ σαρκὸς αἰκίας,
- * Αἰσθσιν ὡς σὰρξ οὐδὲ μικρὰν λαμβάνει.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀρθὴλ πόλιν τῆς Περσίας, πιασθεὶς δὲ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πολλὰ καὶ ἀνυπόφορα ἐδοκίμασε βάσανα ὁ μακάριος. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ παραδώσῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Θεόν, εἶπε ταῦτα τὰ λόγια· Βλέπω μίαν κλίμακα ἡ ὅποια φθάνει ἕως εἰς τὸν οὐρανόν, βλέπω δὲ καὶ νέους τινὰς ἄνδρας φωτειοὺς, οἱ ὅποιοι μὲ προσκαλοῦσι καὶ λέγουσιν, Ἐλθέ ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς ἐλθέ, καὶ θέλομεν σὲ φέρει εἰς πόλιν γεμάτην ἀπὸ φῶς καὶ ἀπὸ ἄρρητον ἀγαλλίαςιν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

* *Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων Ἐφέσου, ANANIOY καὶ ΣΟΛΟΧΩΝΟΣ.*

- * Ποίμνης μιᾶς θνήσκουσι ποιμένες δύο,
- * Καὶ πρὸς μίαν χωροῦσι χώραν οἱ δύο.

¹ Σημειώσαι, ἐπεὶ εἰς τὴν ἔργον τοῦτον Φιλάρτετον ἀκολουθίαν τελείαν ἐφιλοπόνησεν ὁ ὁσιαλογιώτατος διδάσκαλος κύριος Χριστοφόρος, ὁ ἐν τῇ ἱερᾷ Σκῆτι τοῦ Προδρόμου τοῦ ἐσκητικῶς ἁγίων δικαίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνί Β', μῆμη τοῦ ἁγίου προφήτου
ΑΒΒΑΚΟΥΜ.

- » Τάττει Θεός σοι τοὺς πόδας τεθνηκότι,
- » Εἰς συντέλειαν, Ἀββακούμ, καθὼς ἔφη.
- » Δευτερίη Ἀββακούμ ἀνεβῆσατο εἰς Θεοῦ ἄστ.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ πατριάρχου Συμεὼν, υἱὸς Σαφάτ, πρὸ Χριστοῦ ὧν ἔτη χ' (600) προεῖδε δὲ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν ἄλωσιν, ἣν ἐμελλε νὰ πάθῃ ἡ Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πολλὰ ἐκλαυσε, καὶ ὅτε ἤλθεν ὁ Ναβουχοδονόσορ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔφυγεν εἰς τὴν Ὀστρακίνην καὶ ἦτο ξένος καὶ πάροικος εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσμαήλ. Ὅτε δὲ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα οἱ Χαλδαῖοι, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τοὺς αἰχμαλώτους Ἰσραηλίτας, ὅσοι εὐρέθησαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ Αἴγυπτον, τότε καὶ ὁ προφήτης οὗτος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν του. Καὶ μίαν φορὰν ὑπηρετῶν εἰς τοὺς θεριστάς του, ἔλαβε φαγητὸν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς οἰκιακούς του. Ἐγὼ θέλω ὑπάγει εἰς μακρινὸν τόπον, καὶ ταχέως πάλιν θέλω ἐπαναστρέψει. Ἄν δὲ ἀργοπορήσω, φέρετε σείς φαγητὸν εἰς τοὺς θεριστάς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἤρπάγη ἀπὸ ἄγγελον Κυρίου, καὶ ὑπήγεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἔδωκε τροφήν εἰς τὸν προφήτην Δανιήλ, ὁ ὁποῖος ἦτον κεκλεισμένος εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων· καὶ πάλιν ἀρπαγείς ἀπὸ τὸν ἴδιον ἄγγελον, ἔφθασεν εἰς μίαν στιγμήν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐπρόσφερε τὸ φαγητὸν εἰς τοὺς θεριστάς, χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα τὸ εἰς αὐτὸν γενόμενον τοῦτο θαυμάσιον· ἐπροεγνώρισε δὲ ὅτι ταχέως θέλει γυρίσει εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐν Βαβυλῶνι αἰχμάλωτος λαὸς τῶν ἑβραίων. Ἀποθανῶν δὲ δύο χρόνους πρὸ τοῦ νὰ γυρίσῃ ὁ λαὸς, ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ἀγρόν του.

Οὗτος ἔδωκε τέρας καὶ σημεῖον εἰς τὴν Ἰουδαίαν· δηλαδὴ ὅτι θτανίδωσιν οἱ ἄνθρωποι φῶς εἰς τὸν ναόν, τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.¹ Προτεῖπε δὲ καὶ διὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ναοῦ, ὅτι αὕτη θέλει γένηται ἀπὸ ἔθνος οὐτι-

κόν, ἦτοι ἀπὸ τοὺς ἐν τῇ δύσει Ῥωμαίους· Καὶ ὅτι τὸ ἄπλωμα, ἦτοι τὸ καταπέτασμα τοῦ Δαβείρ, τοῦ ἐσωτάτου δηλαδὴ οἴκου τῶν ἁγίων τῶν ἁγίων, θέλει σχισθῆ εἰς μικρὰ σχίσματα,¹ καὶ ὅτι τὰ κεφαλοκόλονα τῶν δύο στόλων τοῦ ναοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῆ καὶ κανεὶς δὲν θέλει γνωρίσει, ποῦ θὰ τεθῶσι· ταῦτα δὲ θέλουσιν φερθῆ ὑπὸ ἀγγέλου εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, ὅπου κατ' ἀρχὰς ἐπήχθη ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ ἐπίκρανα θέλει γνωρισθῆ ὁ Κύριος κατὰ τὸ τέλος, καὶ θέλει φωτίσει ἐκείνους οἵτινες διώκονται ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τὸν νοητὸν ὄφιν διάβολον.²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐρημιτῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ, ΗΡΑΚΛΑΙΜΟΝΟΣ, ΑΝΔΡΕΟΥ, καὶ ΘΕΟΥΦΙΛΟΥ.**

- » Ἄνδρων τετρακτὺς εἰς ἔλυπον χωρίον,
- » Ἐκ θλίψεως γέμοντος ἦλθε χωρίου.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ὀξύριχον, ἧτις εὐρίσκεται εἰς τὴν Αἴγυπτον παρὰ τὸν ποταμὸν Νεῖλον, υἱὸς γονέων χριστιανῶν καταγιγόμενοι δὲ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν, κατενύχθησαν, καὶ ἀφέντες τὸν κόσμον, ὑπήγον εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον, ὁδηγηθέντες εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Εὐρόντες δὲ ἐκεῖ ἅγιον τινὰ ἄνθρωπον καὶ πολλὰ γέροντα, ἔμειναν πλησίον εἰς αὐτὸν

¹ Ἰσως τοῦτο ἐγίνετο ὅταν ὁ Κύριος ἐσταυρώθη, διαρραγέντος τοῦ ὕφαντος καταπέτασματος ἀπὸ ἀνωθεν εἰς κάτω, ἢ διέρρηξαν αὐτὸ οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτε ἠρήμωσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

² Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ γράφει περὶ τοῦ προφήτου τούτου, ὅτι ἦτον κατὰ τοῦ χρόνου τοῦ βασιλέως Μνασσή, καὶ ὅτι οὐχ εἶς ἄγγελος ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου, ἀλλὰ πολλοί· εἶς μὲν ἄγγελος, βασιτῶν αὐτὸν ἀπὸ τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς, οἱ δὲ ἄλλοι ἐστήριζον αὐτὸν μὲ τὰς πτέρυγας των, μ' ἔλον ὅτι ἡ θεία Γραφή ἐν τῷ Βῆλ καὶ Δράκων, ἕνα ἄγγελον λέγει (Ἰουδαϊκῶν σελ. σμθ') καὶ ὅτι ὁ τάφος τοῦ Ἀββακούμ εὐρίσκεται εἰς τὴν κώμην Ἐχελᾶ (αὐτόθ. ρζ'). Ἀββακούμ δὲ θὰ εἴπῃ πατὴρ ἐγέρσεως ἐκ τοῦ Ἀββᾶ ἔστ. ὁ δηλοῖ πατὴρ, καὶ τοῦ Κώμα, ὁ δηλοῖ ἐγερσις, συνπθέμενον. Λέγει δὲ ὁ Κλήμης ὁ Κακόνικος, ὅτι ὁ προφήτης Ἀββακούμ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ λέγει εἰς τὴν ὕδην του, «Ἐπήχθη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς. Εἰς φῶς βολίδες σου πορεύονται· εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὀπλων σου.» Μὲ ταῦτα, λέγω, φηνερόναι τὸ θεῦμα ἐκεῖνο ὅπερ ἐγένετο εἰς τὸν καιρὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ὅτε ὁ ἥλιος ἐστάθη κατὰ τὰς ὄψων καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα ἄλων. Μετεκομίσθη δὲ ὁ Ἀββακούμ εἰς τὴν Βαβυλῶνα ὑπὸ Ἀγγέλου μετὰ ἔτη ἐξήκοντα τῆς τῶν Ἰουδαίων ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίας· ἦτοι πρὸ δέκα χρόνων τῆς αὐτῶν ἐπιστροφῆς.

¹ Ἰσως τοῦτο πεπλήρωται ὅτε ὁ Κύριος ἐδίδασκεν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ τῷ φωτὶ τῆς διδασκαλικῆς του ἐφώτιζε τὰς ψυχὰς τῶν ἐσκοτισμένων Ἰουδαίων, διότι ὑπὸ τούτου ἀδηγοῦμενοι ἐγνώρισον τὴν δόξαν τῆς αὐτοῦ Θεότητος.

ἓνα χρόνον ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἔμειναν ἐκεῖ χρόνους ἐξήκοντα, ταλαιπωρούμενοι πάντοτε μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν σκληραγωγίαν, διότι φαγητὸν εἰς αὐτοὺς ἦσαν μόνα τὰ ὀπωρικά, καὶ τὸ νερὸν, τὸ ὁποῖον ἔπινον δις τῆς ἑβδομάδος. Εἰς ὅλας δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐχωρίζοντο ἀναμεταξύ των, καὶ ἐπεριπάτει ὁ καθείς εἰς διάφορα ὄρη καὶ σπήλαια, κατὰ μόνας τῷ Θεῷ προσευχόμενοι· εἰς δὲ τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν ἐνταμόνοντο, καὶ τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν προσφέροντες εἰς τὸν Θεόν, μετελάμβανον τὰ θεία μυστήρια ἀπὸ ἁγίου ἄγγελου. Ταῦτα διηγήθη ὁ μέγας ἐρημίτης Παφνούτιος, ὅστις εἶδε μὲ τὰ ὄμματά του τοὺς ἀνωτέρω ἐρημίτας καὶ συνέγραψε περὶ τῆς ζωῆς αὐτῶν.

* Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ΣΟΛΟΜΩΝ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἐφέσου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Θνήσκει Σολομῶν, οὐχ ὁ τοῦ Δαβὶδ γόνου,
» Ἀλλ' ὁ Σολομῶν ἀρχιεπιτομὴν ποιμένων.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΜΥΡΟΠΗΣ.

* » Ὄντως μύρον κέφηνε Χριστῷ Μυρόπη,
» Σῶμα προδοῦσα διὰ τοῦτον βασάνοις.

Αὕτη ἡ ἁγία Μυρόπη ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου· ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἀπέθανεν, ἀνετράφη ἀπὸ μόνην τὴν μητέρα τῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεγεννήθη διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἔμεινε εἰς τὸν τάφον τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης,¹ ἡ ὁποία ἦτο μία ἀπὸ τὰς τέσσαρας θυγατέρας Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου, τὰς παρθένους καὶ προφητεούσας, ὡς γράφουσιν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (κεφ. κ' δ.) ἐκεῖ δὲ μένουσα, ἐδέχετο τὸ μύρον ὅπερ παραδόξως ἔτρεχεν ἀπὸ τὸν τάφον ἐκείνης, καὶ τὸ διεμοίραζε πλουσιοπαρόχως εἰς ὅλους τοὺς προσερχομένους. Ὅθεν διὰ τὴν ἀφορμὴν αὐτὴν ὠνομάσθη Μυρόπη. Ὅτε δὲ ὁ Δέκιος ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει σν' (250), καὶ ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, τότε ἡ μήτηρ αὐτῆς λαβοῦσα τὴν Μυρόπην, ὑπῆγεν εἰς τὴν νῆσον Χίον, διότι εἶχεν ἐκεῖ γονικὴν τῆς κληρονομίαν καὶ ὑποστατικά, ὡς ἐκ τῆς Χίου καταγομένη. Ὅθεν ἔμεινον ὁμοῦ καὶ αἱ δύο εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν προσευχόμεναι κατ' ἰδίαν εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ δὲ μίαν φορὰν ἐφθασεν εἰς τὴν Χίον εἰς βασιλικὸς ἄρχων Νουμέριος ὀνόματι, διὰ τοῦτο ἐπιάσθη ὡς χριστιανὸς ὁ μακάριος Ἰσιδώρος,

ὁ ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν τάγμα, τὸ ὁποῖον ἐξουσιάζετο ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, ἄνθρωπος γέρον τὴν ἡλικίαν καὶ εὐλαθῆς καὶ θαυμάσιος. Ἐπιπλέον τοῦτον εἰδοκίμαζεν ὁ ἄρχων διὰ νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς δὲν ἐπέιθετο, ἐβασάνισεν αὐτὸν πρότερον μὲ διάφορα παιδευτήρια· ἔπειτα ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ ἔρριψε τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον εἰς ἓνα φάραγγα διὰ νὰ τὸ φάγῃ τὰ θηρία καὶ ὄρνεα· ἔβαλε δὲ καὶ φύλακας νὰ κάθωνται πλησίον εἰς τὸ λείψανον διὰ νὰ μὴ κλέψωσιν αὐτὸ οἱ χριστιανοί.

Τότε ἡ ἁγία Μυρόπη τραθηῖσα τὴν ψυχὴν ἀπὸ ζῆλον θεϊκόν, ὑπῆγε τὴν νύκτα ὁμοῦ μὲ τὰς δούλας τῆς καὶ ἐπῆρε τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ μυρίσασα ἐντίμως, ἐνεσταφίσαεν αὐτὸ εἰς ἐπίσημον τόπον. Μαθῶν δὲ ὁ ἄρχων τὴν τοῦ λειψάνου κλοπὴν, ἔδесе τοὺς φύλακας μὲ δεσμὰ σιδηρὰ καὶ ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ περιπατῶσιν εἰς ὄλην τὴν πόλιν, καὶ νὰ ἐρευνῶσιν διὰ τὸ ἅγιον λείψανον, εἰπὼν τελευταῖον καὶ τοῦτο εἰς αὐτούς· ὅτι ἐὰν δὲν εὕρωσι τὸ κλεφθὲν λείψανον ἕως εἰς τὴν δοθεῖσαν διορίαν θάτιμωρήσῃ αὐτοὺς κεφαλικῶς. Τότε ἡ ἁγία Μυρόπη βλέπουσα καθ' ἑκάστην τοὺς δυστυχεῖς στρατιώτας νὰ κακοπαθῶσι μὲ ἀνυπόφορον ταλαιπωρίαν ἀπὸ τὰς σιδηρὰς καὶ βαρείας ἀλυσίδας τὰς ὁποίας ἐφόρουν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν τῆς κεφαλικῆς τιμωρίας, ἐπόνεσε κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ τοιαῦτα διανοουμένη ἔλεγεν εἰς ἑαυτὴν· « Ἐὰν οἱ στρατιῶται οὗτοι κακοπαθήσωσιν ἕνεκα τῆς ἰδικῆς μου κλοπῆς, βέβαια ἀνάγκη εἶναι νὰ μολυνθῇ ἡ ψυχὴ μου διὰ τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, καὶ ἀκολούθως, οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον θέλει γένη εἰς ἐμὲ, ὅταν κρίνωμαι ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Θεοῦ. »

Ὅθεν παρעυθὺς ὑπῆγεν εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ λέγει εἰς αὐτούς· « ὦ φίλοι, τὸ λείψανον ὅπερ ἐχάσατε, ἐγὼ τὸ ἐπῆρα, ὅτε σεῖς ἐκοιμᾶσθε »· εὐθὺς λοιπὸν ἐπίασαν ταύτην οἱ στρατιῶται, καὶ τὴν παρέστησαν εἰς τὸν ἄρχοντα, λέγοντες, Αὕτη, αὐθέντα μας, εἶναι ἐκείνη, ἣτις ἐκλεψε τὸν κακοθάνατον ἐκείνον γέροντα· ὁ δὲ ἄρχων λέγει πρὸς τὴν ἁγίαν· Ἀληθῆ εἶναι ὅσα λέγουσιν οὗτοι περὶ σοῦ; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ναί, ἀληθῆ εἶναι. Καὶ πῶς ἐτόλμησες, εἶπεν ὁ ἄρχων, νὰ κάμῃς τοῦτο, ἐπικατάρaton γύναιον; ἡ μάρτυς ἀπεκρίθη. Διότι κατεφρόνησα καὶ ὡς βδελυρὰ ἐλογισάμην τὴν ταλαι-

¹ Αὕτη ἐορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

¹ Οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Μαΐου.

ποιρίαν σου και ἀθεότητα. Ταῦτα τὰ λόγια δὲν ἐθύμωσαν ὀλίγον τὸν σοβαρὸν ἐκείνον και ὑπερήφανον ἄρχοντα· ὅθεν εὐθύς προστάζει νὰ δέρωσιν ἀσπλάγχχνως τὴν ἁγίαν με χονδρὰ ραβδία. Τοῦτο δὲ οἱ στρατιῶται ποιήσαντες, ἐπῆραν τὴν μάρτυρα ἡμιθανῆ οὔσαν, και τὴν ἐκλείσαν εἰς τὴν φυλακὴν· κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον εὐχομένης τῆς ἁγίας, φῶς μέγα ἔλαμψε τριγύρω ὅλην τὴν φυλακὴν, και χορὸς Ἀγγέλων ἦλθεν, οἵτινες ἐψάλλον τὸν τρισάγιον ὕμνον. Ἀναμέσον δὲ εἰς αὐτοὺς ἴστατο και ὁ ἅγιος Παῖδωρος, ὁ ὁποῖος βλέπων εἰς τὴν Μυρράκη, εἰρήνη σοι, εἶπεν, διότι ἐφθασεν ἡ δέησίς σου εἰς τὸν Θεόν, και ἰδοὺ τῶρα ἔρχεσαι με ἡμᾶς διὰ νὰ λάβῃς τὸν ἡτοιμασμένον σοι στέφανον. Καὶ παρευθὺς ὁμοῦ με τὸν λόγον τοῦτον, παρέδωκεν ἡ ἁγία τὸ πνεῦμά της εἰς τὸν Θεόν, και ἐγένισεν ὅλη ἡ φυλακὴ ἀπὸ μίαν ἄρρητον εὐωδίαν, ὥστε και αὐτοὶ οἱ ἴδιοι φύλακες ἐξεπλάγησαν, και ἐκοτατικοὶ σχεδὸν ἔγειναν. Ταῦτα διηγήθη εἰς στρατιώτης, ὅστις ἠγρύπνει και ἐφύλαττε τὴν ἁγίαν, εἰδὼν με τοὺς ὀφθαλμοὺς του, και ἀκούσας με τὰ ὄσα ἅπαντα ταῦτα. Ὅθεν προσελθὼν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐβαπτίσθη, και τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἔλαβε και αὐτὸς τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ λείψανον τῆς ἁγίας Μυρράκης λαβόντες οἱ χριστιανοὶ ἀδεία τοῦ ἀρχαντος, ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς ἐπίσημον τόπον. ¹

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΒΙΒΟΣ** ὁ νέος πυρὶ τελευτᾷ.

- * » Πρὸς πῦρ Ἄβιβος εἶπεν ἀλγεῖν οὐκ ἔχω,
- * Ἐχων συνόντα τοῦ πυρὸς τὸν Δεσπότην.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΚΥΡΙΑΛΟΥ** τοῦ Φιλιπῶτου ² ἀσκήσατος ἐν ἔτει αἶ' (1060).*

- † » Ἰλνις ὑπερβάς τὴν δυάδα παμμάκαρ,
- * Παρίστασαι νῦν τῇ ἀβλῶ Τριάδι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΣΟΦΟΝΙΟΥ**.

- * Ὁ πρὶν βοήσας τῇ Σιών, χαῖρε σφόδρα,
- * Χαίρει, παραστάς τῷ Θεῷ, Σοφονίας.
- * Φαίδιμος ἐν τριτάτῃ Σοφονίας ἦτορ ἀφῆκεν.

¹ Τὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν αὐτῆς δεῖ εἰς τὸ νέον Λεωμωνέρον.

* Τὸν βίσιον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

Οὗτος ἦτον υἱὸς Χουαί, καταγόμενος ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ πατριάρχου Συμεῶν υἱοῦ Ἰακώβ, ἐκ τοῦ ἀγροῦ, ἦτοι ἀγροκηπίου Σαβάραθα, ὡν πρὸ Χριστοῦ ἔτη χ' (600)· ἐδέχθη δὲ χάρισμα προφητείας και ἐπροφήτευσεν διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλῆμ και διὰ τὸ τέλος και τὴν καταστροφὴν τῶν Ἰουδαίων, και ὅτι ὁ εἰς ἔθνων λαὸς θέλει γένη λαὸς περιούσιος τοῦ Θεοῦ, και τοῦτο μέλλει νὰ προξενήσῃ αἰσχύνην μὲν εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, δόξαν δὲ εἰς τοὺς δικαίους, και ὅτι θὰ γίνη Χριστὸς ὁ Κύριος κριτῆς πάσης πνοῆς λογικῆς, και θέλει ἀνταποδώσει εἰς τὸν καθένα κατὰ τὰ ἔργα του. Ἀποθανῶν λοιπὸν οὗτος, ἐτάφη εἰς τὸ ἀγροκηπίον, προσμένων τὴν ὑστερινὴν και παγκόσμιον ἀνάστασιν. Σοφονίας δὲ σημαίνει, σκοπιὰ Κυρίου, ἢ συνιεῖς κρυπτά. Ἦτο δὲ ὁμοιος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ προσώπου με τὸν Θεολόγον Ἰωάννην, ἔχων τὸ γένειον ὀλίγον τι στρογγυλωτέρων ἀπὸ τὸ ἐκείνου. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

- * Ἐν πατριάρχειαι και Θεόδωρος μέγας,
- * Κᾶν τοῖς ἀθληταῖς τοῖς διὰ ζίφους μέγας.

Οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν τῆς Αἰγύπτου, και μάλιστα οἱ ἄπιστοι και Ἕλληνες, ὑπῆρξαν πάντοτε κατὰ τῶν ἁγίων πικροὶ και ἀπάνθρωποι· διὸ και πολλοὺς ἐποίησαν μάρτυρας, εἰς ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι και ὁ μέγας οὗτος Θεόδωρος. Μαθὼν ὁ λαὸς τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅτι οὗτος ὁμολογεῖ τὸν Χριστὸν και πιστεύει εἰς αὐτὸν, και πρὸς τούτοις ἐτι διδάσκει τοὺς Ἕλληνας νὰ σέβωνται αὐτὸν, ὡς Θεόν, με πολὺν θυμὸν

¹ Περὶ τοῦ προφήτου ταῦτα λέγει ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ, ὅτι ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰωσίου τοῦ βασιλέως, καταγόμενος ἀπὸ τὸν Λευιτικὸν δῆμον· ἦτοι ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος και ἐκ τοῦ προφητικοῦ χοροῦ· οὗτος ἐδίδαξε τὸν βασιλεῖα Ἰωσίαν, ὅτε ἦτον ἀκόμη μεράκιον, νὰ ἔγῃ σίβας πρὸς τὸν Θεόν, σεμνότητα περὶ τὰ ἦθη και χρηστότητα, και τρέπον τινὰ ἡτοιμασας τὰς ἀκοάς του εἰς τὸ νὰ δεχθῶσιν εὐκόλως ἐκαίνα, ὅσα ἐμελλε νὰ εἰπῇ εἰς αὐτὸν ὁ προφήτης Ἱερεμίας, και πάντα πόθον και γλυκύτητα ἀρετῆς εἰς τὴν ψυχὴν του ἐνέσταξεν. Εἰς τρία δὲ κεφάλαια μοιρᾶζεται ἡ προφητεία του. Ἐν τῷ τελευταίῳ δὲ προφητεύσας περὶ τῆς μυστικῆς Ἱερουσαλῆμ· ἦτοι τῆς Ἐκκλησίας, προεῖπε τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Λίγει δὲ και ὁ Κανόνικος Κλήμης, ὅτι ὁ Σοφονίας ἦτο σύγχρονος με τὸν Ἀββακοῦμ και Ἱερεμίαν. Ἄλλος δὲ φησιν, ὅτι ὑψηλὰ λαλεῖ και μεγαλοπρεπῆ.

καὶ κακίαν ἔτρεξαν κατ' αὐτοῦ· καὶ πρῶτον μὲν τὸν ἐτιμώρησαν δυνατὰ, ἔπειτα δὲ πλέξαντες στέφανον ἀπὸ ἀκάνθας ἐστεφάνωσαν αὐτόν, καθὼς καὶ τὸν Κύριον, καὶ ἐκτύπων εἰς τὰ ὄμματα του, περιγελῶντες καὶ ἐμπαίζοντες αὐτόν· ἔπειτα ἔρριψαν αὐτόν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τῆν ὁποίαν ἐξελθὼν ἀβλαβῆς, ἀπεκεφαλίσθη κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀρχοντος. Καὶ ἡ μὲν ἁγία αὐτοῦ ψυχὴ ἀνήλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν ἰδικὴν του πόλιν τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ ὁ Κύπριος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- Κύπρου τὸ κλῆμα Θεόδουλος κυπρίαν,
- Καὶ σταφυλὴν ποιῆσαν ἦλθεν εἰς τρύγην.

* Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν νῆσον Κύπρον ἐκ νεότητος δὲ ἀφήσας τὸν κόσμον καὶ τὸν Χριστὸν ἀγαπήσας ἀπὸ καρδίας, ἔγεινε μοναχός· τόσον δὲ ἠγάπησε τὴν ἀκτημοσύνην ὁ τρισμακάριος, ὥστε ἀντὶ νὰ ἔχη εἰς τὴν κλίνην του στρώματα ἀπαλὰ, εἶχε πέτρας, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰς ἀνεπαύετο. Ἀπὸ τὴν πολλὴν δὲ αὐτοῦ ἐγκράτειαν καὶ χαμευνίαν ἐφωτίσθη ἡ ψυχὴ του καὶ ἔγεινε δοχεῖον τῶν χαρισμάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅθεν προεγίνωσκε τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο ἀν ἤρχετο τις εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγεν ἄλλα ἀντ' ἄλλων, ἠλεγχεν αὐτόν ὁ ἅγιος καὶ ἐφανέρονε τοὺς κρυφούς λογισμοὺς τῆς ψυχῆς του. Ἵστερον δὲ ἐσχημαστίσθη ὅτι εἶναι σαλός, καὶ οὕτω διανύσας τὴν ζωὴν του, καὶ πολλοὺς σώσας μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν του, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, πολλὰς ἰατρείας καὶ μετὰ θάνατον χαριζόμενος εἰς τοὺς προσερχομένους τῷ τάφῳ αὐτοῦ μετὰ πίστεως.

Μνήμη ἑτέρου ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ ὁσίου τοῦ ἀπὸ Ἐπαρχῶν.

- Ἐπαρχίαν γῆς, οὐρανῶν ἐπαρχίας,
- Ὁ Θεόδουλος ἀντίδωκεν ἐμφρόνως.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τοῦ (379), Πατριχίος καὶ Ἐπαρχος πραιτωρίων κατὰ τὸ ἀξίωμα. Αὐτὸς λοιπὸν συνεζευγμένος ὦν μετὰ γυναικὸς νομίμου, ἐξ ἡ ζωὴν ἀκατηγόρητον, βλέπων δὲ τὰς ἀρπαγὰς καὶ πλεονεξίας ὅσας ἔκαμνον οἱ εὐρισκόμενοι πλησίον τοῦ βασιλέως, ἀπεστράφη τὸ ἀξίωμα ὅπερ εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἡ γυνὴ του ἀπέθανε, διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλην

τὴν περιουσίαν του, ἣτις ἦτον πολλὴ ἕως πεντακοσίων πεντήκοντα λιτρῶν χρυσοῦ. Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπήγεν εἰς τὴν Ἐδεσσαν (ἣτις κοινῶς τῶρα ὀνομάζεται Ὀουρφά, ἡ Ὀρροά, πρότερον δὲ ἐκαλεῖτο Ἀντιόχεια καὶ Καλιρρόη· καὶ Ἰουστινούπολις, τετιμημένη μὲ θρόνον Μητροπολίτου). Ἐκεῖ λοιπὸν γενόμενος μοναχός, ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἕνα στύλον καὶ ἔμεινε εἰς αὐτόν τριάκοντα ὀλοκλήρους χρόνους. Ὅθεν ἐκ τούτου ἠξιώθη ὁ αἰδιδίμος νὰ λάβῃ χαρίσματα ἐκ Θεοῦ, διότι δὲν ἔτρωγε πλέον φαγητὸν σωματικόν, ἀλλὰ μόνον ἀνά πᾶσαν Κυριακὴν μετελάμβανε τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐτρωγε δὲ καὶ ἀπὸ τὸ καλούμενον ἀντίδωρον, καὶ ὄχι ἄλλο τι.

Μετὰ ταῦτα ἠνωχλήθη ἀπὸ λογισμοὺς καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῷ δεῖξῃ μὲ ποῖον εἶναι ἴσος καὶ ὁμοῖος κατὰ τὴν ἀρετὴν· ὅθεν ἤκουσε φωνὴν θεῖαν λέγουσαν, ὅτι εἶναι ὁμοῖος μὲ τὸν Κορνήλιον τὸν μίμον, ὁ ὁποῖος ἐκατοῖκει εἰς τὴν Δαμασκόν, καὶ ὠνομάζετο Πανδοῦρος. Αὐτῇ ἡ παρομοίαισις ἔβαλε τὸν ὄσιον ὄχι εἰς ὀλίγην ταραχὴν, κατὰ προσβολὴν βέβαια τοῦ διαβόλου τοῦ ἐχθροῦ τῶν ψυχῶν μας. Ἐσηκώθη λοιπὸν καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν Δαμασκόν, καὶ εὐρών τὸν ῥηθέντα Κορνήλιον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ζητῶν νὰ μάθῃ τὴν πολιτείαν του. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἔλεγεν, ὅτι εἶναι ἀνθρωπος ἁμαρτωλός, καὶ δὲν ἔχει καμμίαν ἀρετὴν· ἐπειδὴ δὲ ὁ γέρον ἐπεφορτίζετο αὐτόν παρακαλῶν, ἠναγκάσθη ὁ Κορνήλιος καὶ εἶπεν· ἐγὼ πάτερ, ἐκ νεαρᾶς μου ἡλικίας συναναστροφόμενος μὲ τοὺς μίμους καὶ χορευτὰς, ἐποριζόμεν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα ἀπὸ τὴν κατηγορημένην αὐτὴν τέχνην. Μόλις δὲ εἰς ὅλον τὸ ὕστερον ἐλθὼν εἰς ἐννοίαν τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν, καὶ συλλογισθεὶς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς μελλούσης κρίσεως, ἀφίθην ἀπὸ τὰ συνειθισμένα μου κακὰ καὶ ἐπεμελούμην κατὰ τὸ δυνατόν τὴν καθαρὰν ζωὴν καὶ τὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην, καὶ τοῦτο μόνον ἠξέειρω εἰς τὸν ἑαυτόν μου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ γέρον ἐπέμενε πάλιν παρακαλῶν καὶ ὀρκίζων αὐτόν νὰ τοῦ εἰπῇ καὶ τὰς λοιπὰς του ἀρετὰς, διὰ τοῦτο ἀπεκρίθη ἑκαῖνος· πρὸ ὀλίγου καιροῦ, πάτερ ἅγιε, μία γυνὴ περιφανῆς, λάμπουσα ἀπὸ δόξαν καὶ πλοῦτον καὶ σωφροσύνην, συνεζεύχθη διὰ γάμου μὲ ἕνα ἄνδρα, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ καὶ ἦτον ἀκρατῆς καὶ ἄσωτος, ὄχι μόνον ἐξώδευε τὴν περιουσίαν τῆς γυναικὸς καὶ τὴν ἰδικὴν του, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ χρήματα ἐδακείσθη καὶ τὰ κατέφαγε.

διό βίφθεις εἰς τὴν φυλακὴν ἐπροξένησεν εἰς τὴν γυναῖκα λύπην ἀπαρηγόρητον, ἣ ὅποια βλέπουσα τὸν ἐλεεινὸν ἐκείνον ἄνδρα τῆς κινδυνεύοντα νὰ ἀποθάνῃ ὑπὸ τῆς πείνης ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ μὴ ἔχουσα τί νὰ κάμῃ, ἤρχισε νὰ ζητῇ ἐλσημοσύνην. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐκρέμετο ὡς ἐπάνω εἰς ζυγαρίαν, καὶ ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ καὶ εἰς μοιχείαν, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ ὠραία.

Ταύτην λοιπὸν ἐγὼ ἀπαντήσας καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὅποιαν περιπλανᾶται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐλυτρήθην κατὰκαρδὰ, καὶ δακρύσας, εἶπον εἰς αὐτὴν· πόσον, ὦ γύναι, χρέος ἔχετε; ἡ δὲ ἀπεκρίθη, τετρακόσια νομίσματα, αὐθέντα μου· ἐγὼ δὲ λογαριάσας τὰ πράγματά μου, εὐρέθην ὅτι εἶχον νομίσματα διακόσια τριάκοντα. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ πληρωθῇ ὅλον τὸ χρέος τῆς, ἐπώλησα στολίδια τινὰ τὰ ὅποια εἶχον, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τὰ κἀλλιστα ἐνδύματά μου, καὶ οὕτω συνάξας τὴν ποσότητα τῶν τετρακοσίων νομισμάτων, ἔδωκα αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας τῆς γυναικὸς, εἰπὼν εἰς αὐτήν· Λάβε ταῦτα, γύναι, καὶ ὑπάγε ἐν εἰρήνῃ διὰ νὰ ἐλευθερώσῃς τὸν ἄνδρα σου ἀπὸ τὴν φυλακὴν, παρακάλει δὲ τὸν φιλόανθρωπον Κύριον ἐξ ὅλης καρδίας, διὰ νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Θεόδουλος, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, καὶ γυρίσας πάλιν ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸν στύλον. Ζήσας δὲ μετὰ ταῦτα ὀλίγον καιρὸν, μὲ καλὰς ἐλπίδας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ** Ἐπίσκοπος Κολωνίας ὁ ἡσυχαστής, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται·

- » Οὐχ ἡσυχάζω· καὶ θανόντα γὰρ στέφω
- » Τὸν ἡσυχαστὴν Ἰωάννην τοῖς λόγοις.

Κατὰ τὸν τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας Μαρκιανοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ἐν ἔτει υνε' (455), ἐγεννήθη ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης οὗτος, ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας. Μαθὼν δὲ τὰ ἱερὰ γράμματα, ἀφ' οὗ οἱ γονεῖς του ἀπέθανον, ἐμώϊρασε τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἔκτισε ναὸν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ ἡσύχαξεν εἰς αὐτὸν ὁμοῦ μὲ ἄλλους δέκα μοναχοὺς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐγένει περιδόητος κατὰ τὴν ἀρετὴν, ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Κολωνίας. Ἐφ' οὗ δὲ εἰς ἐννέα

χρόνους ἐσύστησε τὰ πράγματα τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἐτελείωσεν, ὅσα ἦσαν κατὰ τὸν σκοπὸν του, διαπερᾶ τὸ πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα μακρὸν πέλαιος, καὶ φθάσας εἰς τοὺς ἁγίους τόπους καὶ προσκυνήσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα.

Ὅθεν ἐδέχθη αὐτὸν ὁ ἅγιος Σάββας, χωρὶς νὰ γνωρίσῃ ποῖος εἶναι, (διότι ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν) θέλων δὲ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὑπακοὴν καὶ ὑπομονὴν του, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, (ἦτοι εἰς τὸ νῦν λεγόμενον ἀρχονταρῖχιον)· ἔπειτα ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ μαγειρεῖον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς τὰ δύο ταῦτα διακονήματα ἐφάνη εὐδόκιμος, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ἡσυχάζῃ εἰς ἀναχωρητικὸν κελλίον κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, χωρὶς νὰ τὸν βλέπη τις καὶ χωρὶς νὰ τρώγῃ ἢ νὰ πίνῃ κἀνὲν φαγητὸν ἢ ποτόν τὴν δὲν Κυριακὴν καὶ τὸ Σάββατον, ἐδιώρισεν αὐτὸν νὰ ἔρχεται εἰς τὰς κοινὰς ἀκολουθίας, διὰ νὰ συμπάλλῃ καὶ νὰ συντρώγῃ μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν.

Βλέπων λοιπὸν τοῦτον ὁ μέγας Σάββας προκόπτοντα κατὰ Θεόν, τὸν ἔφερεν εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων, Ἡλίαν ὀνόματι, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τιμῆσῃ τὸν Ἰωάννην μὲ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα· ὁ δὲ Ἰωάννης, ἄφες ὀλίγον, εἶπε πρὸς τὸν πατριάρχην, ὦ δέσποτα, διότι πρέπει πρῶτον νὰ γνωρίσῃς τὰς πράξεις μου, καὶ τότε ἂν εἶμαι ἄξιος τῆς ἱερωσύνης, ποιήσον ὅ,τι σοὶ φαίνεται καλόν. Ὅτε λοιπὸν ἔμειναν μόνοι κατ' ἰδίαν, ἔριψεν ἑαυτὸν ὁ ὄσιος εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατριάρχου, ὀρκίζων αὐτὸν νὰ μὴ φανερώσῃ ὅ,τι μέλλει νὰ τῷ εἴπῃ· ὁ δὲ πατριάρχης συγκατένευσεν εἰς τοῦτο, νομίζων ὅτι θὰ ἀκούσῃ κἀνὲν ἄτοπον ἔργον. Ὅτε δὲ ἤκουσεν, ὅτι αὐτὸς ἐγένει Κολωνίας ἐπίσκοπος, ἐξεπλάγη καὶ πρὸς τὸν μακάριον εἶπε Σάββαν· μὴ ἐνοχλήσῃς πλέον αὐτὸν περὶ ἱερωσύνης, διότι ὁ Ἰωάννης πρεσβύτερος δὲν γίνεται.

Οὗτος ὁ ὄσιος περιπατῶν ποτὲ καθ' ὁδὸν καὶ κοπιᾶσας, ἐλειποθύμησε· προσευχηθεὶς δὲ ἤρπᾳ εἰς τὸν ἀέρα μετέωρος καὶ εὐρέθη εἰς τὸ κελλίον του, τὸ ὅποσον ἀπέειχεν ἀπὸ τὸν τόπον ἐκείνον μίλια πέντε. Εἰς ἓνα δὲ καιρὸν ἦλθον Πέρσαι καὶ ἐκρήμνησαν τὰ κελλία τῶν μοναχῶν, ὑπῆγαν δὲ καὶ εἰς τὸ κελλίον τοῦ ὀσίου· τούτου διὰ νὰ κάμωσι τὸ ἴδιον· ἐφάνη ὁμως ἐ-

¹ Ἡ Κολωνία αὕτη φαίνεται νὰ ἦτον ἡ ἐν τῇ Ἑλλησπόντῳ εὐρισκόμενη (ἦτοι ἐν τῇ τοῦ Μαρμαρᾶ θαλάσῃ) ἀπὸ τὴν ὅποιαν κατήγετο ὁ ἅγιος μαρτυρῶν Μένιγος ὁ Κωνσταντῖνος δὲ κατὰ

τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου ἑορταζόμενος· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι ἐπισκοπαὶ ἐν τῇ Καστορίᾳ καὶ Γερμανίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ εὐρισκόμεναι, Κολωνίαι λεγόμεναι.

καὶ αἰφνιδίως εἰς λείαν, ὁ ὁποῖος ἐδίωξε μὲν τοὺς βαρβάρους, τὸ δὲ κελλίον τοῦ ὄσιου ἀβλαβῆς διεφύλαξεν. Χριστιανὸς τις ὀρθόδοξος ὑπῆγε ποτὲ εἰς τὸν ἅγιον, συμπαραλαβὼν καὶ ἓνα ἑτερόδοξον Μονοφυσίτην, ζητῶν νὰ δώσῃ καὶ εἰς τοὺς δύο τὴν εὐλογίαν του· ὁ δὲ ὄσιος, εἰς σὲ μὲν, εἶπεν, ὡς εἰς εὐσεβῆ καὶ ὀρθόδοξον δίδω τὴν εὐλογίαν μου, εἰς τοῦτον δὲ εὐλογίαν δὲν δίδω, ἕως οὗ νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν αἵρεσιν τοῦ Σεβήρου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ὀρθόδοξος ἐκείνος ἐξεπλάγη διὰ τὸ διορατικὸν καὶ προορατικὸν χάρισμα τοῦ ἁγίου, ὁ δὲ ἑτερόδοξος Μονοφυσίτης ἔγεινεν ὡς ἐκστατικὸς καὶ ἄλλος ἐξ ἄλλου· ὅτε δὲ τέλος πάντων συνήλθεν εἰς ἑαυτὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὄσιου παρακαλῶν νὰ τὸν διδάξῃ, τί νὰ πράξῃ. «Ὁ δὲ ἅγιος σηκώσας αὐτὸν ἐπάνω, καὶ διδάξας τὰ πρέποντα, τὸν κατέπεισε νὰ ἀναθεματίσῃ μὲν πᾶσαν αἵρεσιν καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ μονοφυσίτου Σεβήρου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκρατεῖτο, νὰ προσέλθῃ δὲ εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐμπροσθεν πάντων νὰ ποιήσῃ τὸν ἀναθεματισμὸν αὐτὸν τῶν αἱρέσεων, καὶ οὕτω νὰ διαμένῃ ἀχώριστος εἰς αὐτὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα εἶπεν, εὐλόγησε καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς ἠσπάσθη μὲ φίλημα ἅγιον, καὶ προσευχηθεὶς δι' αὐτοὺς ἀπέστειλε καὶ τοὺς δύο εἰς τοὺς οἴκους των χαίροντας.

Τούτου τοῦ ἁγίου μία συγγενὴς μαθοῦσα τὰ περὶ αὐτοῦ, ἐβουλεύθη νὰ μετασηματίσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς εἶδος ἄλλης τινος γυναικός, ἵνα μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἀγνώριστος θεωρήσῃ τὸν ἅγιον. Ὁ δὲ ἅγιος γνωρίσας μὲ τὸ διορατικὸν χάρισμα τὸν λογισμὸν τὸν ὁποῖον ἐμελέτησεν ἡ γυνὴ, ἐμήνυσε εἰς αὐτὴν λέγων οὕτω. Ἄν δὲν ἔλθῃς ἐδῶ, ἐγὼ θέλω φανερωθῆ εἰς σὲ, καὶ θέλεις μάθῃ ὅσα μοι ἀπεκάλυψεν ὁ Θεός. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν της καὶ τὴν ἐσυμβούλευσε τὰ πρέποντα· ἐκεῖνα δηλαδὴ τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὴ ἐπεθύμει νὰ μάθῃ. Ἐρωτήσασα δὲ αὐτὸν καὶ δι' ἄλλα τινα, καὶ διδάχθεισα ταῦτα καλῶς παρ' αὐτοῦ, αὐτὴ μὲν εὐχαρίστει τὸν ἅγιον διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην, ὁ δὲ μακάριος Ἰωάννης ἀφαντὸς ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοῦς της.

Οὗτος ὁ ἅγιος λαβὼν ποτὲ σῆκον ξηρὸν, τὸ ἔβαλε πλησίον εἰς μίαν ἀνικμον πέτραν, καὶ λέγει εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας ἀδελφούς· ἂν τὸ ξηρὸν τοῦτο σῆκον βλαστήσῃ, νὰ ἤξεύρετε, ἀδελφοί, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει δώσει εἰς ἐμὲ τόπον ἀναπαύσεως ἐκεῖ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα. Καὶ

ὡ τοῦ θαύματος! τὸ ξηρὸν ἐκείνο σῆκον εὐθὺς ἐφυτεύθη, εὐθὺς ἐρριζώθη, εὐθὺς ἔγεινε συκὴ καὶ εὐθὺς ἐβλάστησε, καὶ ἐποίησε καρπὸν τρία οὖκα, τὰ ὁποῖα καταφιλήσας ὁ ὄσιος, καὶ εὐχαριστήσας τὸν Κύριον, τὰ ἔφαγεν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀδελφούς. Οὗτος ἔγεινεν ἐπίσκοπος ὅτε ἦτον εἰκοσιοκτῶ χρόνων, καὶ ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ ἔλαμψε χρόνους δέκα· εἰς δὲ τὴν ἔρημον τοῦ Ῥουβᾶν ἔκαμε χρόνους ἕξ, καὶ εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα χρόνους τεσσαρακονταοκτῶ ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του συμποσοῦνται ἑκατὸν τέσσαρες, καὶ οὕτως ἐν Κυρίῳ ἐκοιμήθη ὁ τριστόλιος.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΑΓΑΠΙΟΣ**, **ΣΕΛΕΥΚΟΣ**, καὶ **ΜΑΜΑΣ** ζῆφει τελειοῦνται.

- » Τρεῖς ἄνδρες Ἀγάπιος Σέλευκος Μάμας,
- » Πόθῳ Πλάσαντος ἠγάπησαν καὶ ζήφου.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΓΑΒΡΙΗΛ τοῦ Γάρον μὲν ὅντος πρότερον ἐπισκόπου, ὄστερον δὲ ἐν Προύση μαρτυρήσατος κατὰ τὰ ἀχρῶ (1659). ἔτος.*

- † » Εἴληψε διπλοῦν Γαβριὴλ νέος στέφος,
- » Ὡς ἱεράρχης καὶ ἀθλητῆς Κυρίου.¹

Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΑΓΓΕΛΗ** τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσατος ἐν ἔτει αμῶν (1815).²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος **ΒΑΡΒΑΡΑΣ**.

- » Εἴφει πατὴρ θύσας σε μάρτυς Βαρβάρᾳ,
- » Ἰπῆρξεν ἄλλος Ἀβραὰμ διαβόλου.

† » Κουριδίην κατέπεινε πατὴρ τάλας ἀμφὶ τετάρτην

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), θυγάτηρ ἑνὸς ἑλληνοῦ καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, φυλαττομένη δὲ μέσα εἰς ἓνα πύργον ὑψηλόν, διὰ τὴν ἀνθοῦσαν τοῦ σώματος αὐτῆς ὠραιότητα. Αὕτη λοιπὸν ἡ σεμνοτάτη παρθένος παρὰ Θεοῦ ἐδιδάχθη τὴν εὐσέβειαν· ὅθεν τὸν Χριστὸν σεβομένη κρυφίως, δὲν ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ πατέρα της, διότι ἐκείνος ἐγνώρισε τὰ περὶ αὐτῆς, ὅτε αὐτὸς μὲν εἶπε νὰ γέ-

¹ Τὸ μαρτύριον τούτου ἔρα εἰς τὸ κέν Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Λεωτομάρτυρον.

καὶ δύο παράθυρα εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κτισθέν λαυτρὸν, ἣ δὲ ἅγια ἐπρόσταξε νὰ γένωσι τρία παράθυρα, τὰ ὅποια καὶ ἐγένον· ἐρωτήσας δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν τρία παράθυρα κατεσκευάσεν; ἐβάλεν ἀπὸ αὐτῆν, ὅτι τὰ ἐποίησεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὄθεν ὁ βάρβαρος τοῦτο ἀκούσας, ὤρμησε νὰ τὴν θανατώσῃ μετὰ τὴν σπάθην του.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἅγια ἐφυγε, καὶ φεύγουσα ἐμβῆκεν ἐντὸς μιᾶς πέτρας, ἣ ἁποία παραδόξως ἐσχίσθη καὶ τὴν ἐδέχθη, διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ ἀδελφῆς τὴν ἐκνήθει· εὐφραν δὲ αὐτὴν διὰ τινος μετωπιά, τὴν ἤρασαν ἀσπλάγχχνως ἀπὸ τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς, καὶ φέρων, παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν τῆς χώρας ἄρχοντα, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ὁμολογήσασα ἡ ἅγια τὸν Χριστόν, καὶ τὰ εἶδωλα ὑβρίσασα, δέρεται δυνατὰ καὶ καταξοχίζεται εἰς τὰς σάρκας καὶ κατακαίεται εἰς τὰς πλευράς. Ἐπειτα κτυπᾶται εἰς τὴν κεφαλὴν μετὰ σφαίρας, καὶ γυμνωθεῖσα, περιτριγυρίζει τὴν πόλιν καὶ δέρεται ἐνταυτῷ τελευταῖον δὲ διὰ ξίφους τὴν κεφαλὴν ἀποκόπτεται ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὠμοτάτου πατρὸς τῆς, ὁ ὁποῖος λέγεται, ὅτι ἀφ' οὗ κατέσφαξε τὴν ἅγιαν, καταβαίνων ἀπὸ τὸ βουνόν, ἐκτυπήθη ἄνωθεν ἀπὸ κεραυνόν καὶ οὕτως ἀπέριψε τὴν μιανὰν του ψυχὴν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ** πρεσβυτέρου τοῦ **Δαμασκηνοῦ**.

- Πλάσας μελῶν γῆν ἡδέων Ἰωάννης,
- Εἰς Οὐρανούς ἄνεσι συνθήσων μέλη.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψς' (716), ἐφθασε δὲ καὶ ἔως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Κοσμωνύμου, τοῦ ἐν ἔτει ψμά (741) βασιλεύσαντος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Δαμασκόν, ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ στολισμένου μετὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. Ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε νὰ ἔχη φιλάρετον καὶ φιλόκαλον πατέρα, ἐγυμνάσθη ὁμοῦ μετὰ τὸν συνανατροφόν του θεῖον Κοσμάν πᾶσαν σοφίαν,

¹ Σημειῶσαι ὅτι εὑρίσκεται ἁσματικὴ ἀκολουθία τελεία καὶ πλήρης, ὁμοίως καὶ εἰκοσιτέσσαρες ὄκιοι χαιρετίσμοι εἰς τὴν ἅγιαν αὐτὴν Βαρβάραν, ἅπερ εἰσι τετυπωμένα εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα. Τὸ δὲ μαρτύριον αὐτῆς συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, ὃς ἡ ἀρχὴ «Μαξιμιανῶ τῷ δυσσεβεῖ (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις), ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀσύρᾳ οὐ μόνον τὸ ῥηθὲν αὐτῆς μαρτύριον σώζεται, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ὃς ἡ ἀρχὴ «Ἐν τοῖς χρόνοις ἐμῶν».

καὶ τὴν ἐξώθεν τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν ἐσωθεν καὶ ἰδικὴν μας παρὰ τινος διδασκάλου ὄνομαζομένου καὶ ἐκείνου Κοσμά, ἀνδρὸς εὐλαβεστάτου καὶ σοφωτάτου, ὅστις ἐκωνομάζετο μὲν Ἀσκηρῆτις, ἐξηγοράσθη δὲ ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ θεοῦ Ἰωάννου ὁμοῦ μετὰ ἄλλους αἰχμαλώτους. Ὄθεν ἐπειδὴ ἔτυχον τοιοῦτον σφόν διδάσκαλον, ἐφθασαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἄκρον τῆς σοφίας· ἔπειτα γενόμενοι καὶ οἱ δύο μοναχοί, ἐσχόλαζον εἰς μόνον τὸν Θεόν καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ δὲ Ἰωάννης παρεδοχθεὶς ἰδίως ἀπὸ τὸν προεστώτα τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα εἰς ἓνα γέροντα μέγαν καὶ σοφόν κατὰ τὰ θεῖα, ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὴν μακαρίαν ὑπακοήν, ὅθεν ἐπροστάχθη ἀπὸ αὐτόν νὰ μὴ ψάλλῃ ποτὲ οὐδὲ τὸ παραμικρὸν ψαλτικὸν κατὰ τὴν τέχνην τῆς μουσικῆς τὴν ὁποίαν ἤξευρε· διὸ καὶ ὁ Ἰωάννης ἐφύλαξεν ἀδιακρίτως τὴν προσταγὴν τοῦ γέροντος εἰς χρόνους πολλούς.¹ Λέγεται δὲ ὅτι ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν γέροντά του καὶ εἶπεν αὐτῷ νὰ παρακινήσῃ τὸν ὑποτακτικόν του Ἰωάννην νὰ συγγράψῃ ὕμνους εἰς δόξαν τοῦ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντος ἀσπύρου Χριστοῦ, καὶ εἰς καύχημα καὶ χαρὰν τῶν Χριστιανῶν, οἵτινες χρεωστοῦν νὰ δοξολογῶσι τὴν Θεοτόκον, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἰωάννης χρεωστῆι νὰ δοξολογῇ αὐτὴν, ἐπειδὴ ἀπήλαυσε πολλὴν βοήθειαν παρ' αὐτῆς, διότι τὴν ἀδίκως κοπέισαν ἀπὸ τὸν ἄρχοντα χεῖρά του ὑγιᾶ καὶ ὀλόκληρον ἡ Θεοτόκος ἀποκατέστησε μετὰ τὴν μεγάλην τῆς δύναμιν.

Ὄθεν λαβὼν ὁ θεῖος Ἰωάννης τὴν ἀδειαν παρὰ τοῦ γέροντός του συνέγραψεν ὕμνους καὶ ἄσματα μελίρρυτα, ὑπόθεσιν προσησάμενος τῆς ἁσματικῆς του μελωδίας καὶ τῆς ἄλλης λογογραφίας του αὐτὴν τὴν Μητέρα τοῦ φωτός καὶ Δέσποιναν Θεοτόκον. Μετὰ τοιοῦτον τρόπον λοιπόν ὁ θεῖος οὗτος τῆς Ἐκκλησίας φωστῆρ συνέγραψε συγγράμματα πάμπολλα, διὰ τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ἡ λύσις πάσης ἀπορίας γραφικῆς καὶ παντὸς ζητήματος ἡ ἐξήγησις. Μετὰ τὴν δύναμιν δὲ τῶν λόγων του καὶ μετὰ τὰς ἀπὸ τῶν θεῶν Γραφῶν ἀποδείξεις του ἐστηλίτευσε τὴν δυσσεβῆ αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων. Ὄθεν μέχρι τέλους μὴ συγκαταβάς τελείως ἀπὸ τὴν ἄσκησιν, τελειώνει τὴν ἅγιαν ζωὴν του εἰς γῆρας βαθύ, ζήσας χρόνους ἑκατὸν τέσσαρας.

¹ Ἡ περιόδος αὐτῆς κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς μουσικῆς ἀσπύρης δὲν περιέχεται ἐν τοῖς Μηναίοις. Σ. Ε.

(τὸν κατὰ πλάτος βίβλον αὐτοῦ ἔγραψε πρὸ Ἐπαλόγιον.)¹ Περὶ δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἰκόμην χωριστὰ εἰς τὰς δεκατέσσαρας τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ὅρα ἐκεῖ.

Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ** Πολυδότης ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἐπισκοπὴν γῆς ἐκλιπῶν Ἰωάννης,
- » Ἐπισκοποῦντος πάντα τέρπεται θεία.²

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐμίσει τὰς τρυφὰς καὶ ἡδονὰς τοῦ σώματος, ἐστόλιξε δὲ μᾶλλον τὴν ζωὴν τοῦ μετῆστειας καὶ σωφροσύνης διὸ καὶ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος τῆς Πολυδότου, ἀφ' οὗ πρότερον ἀνέβη εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικὸς βαθμοὺς καὶ ἐγένετο Ἀναγνώστης, Ὑποδιάκονος, Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος. Ἐμπιστευθεὶς λοιπὸν προστασίαν λαοῦ, ἐπρόσθεσεν ἀγῶνας εἰς τοὺς προτέρους ἀγῶνας ὁ τρισμακάριος, καὶ πόνους εἰς τοὺς πόνους. Ἐπειδὴ δὲ Λέων ὁ Ἰσαυρὸς ὄτε ἐγένετο βασιλεὺς ἐν ἔτει ψις' (716), ἐπεχείρησε νὰ βλασφημῇ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ ἀθετῇ τὴν αὐτῶν προσκύνησιν, ὁ ἱερός οὗτος Ἰωάννης ἠλεγξε μὲν σφόδρα τὴν ἀσέβειαν ἐκεῖνου, ἐδίδαξε δὲ καὶ ἐξηκριβώσατο εἰς τὸ ποίμνιόν του τὴν ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον πίστιν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἐβεβαίωσε ὅτι καὶ αὐτὸς ἐμμένει εἰς τὴν πίστιν ταύτην καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον.

¹ Οἱ στίχοι δὲ διὰ τῶν ὁποίων παρεκάλει ὁ θεὸς Ἰωάννης τὴν Θεοτόκον νὰ ἰατρύσῃ τὴν κοπεῖσαν χεῖρά του, εἶναι οὗτοι.

» Δέσποινα κάναγνε Μῆτερ, ἡ τὸν Θεὸν μου τεκοῦσα.
 Διὰ τὰς θείας εἰκόνα· ἡ δεξιὰ μου ἐκόπη.
 Οὐκ ἀγνοεῖς τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐμάτη ὁ Λέων.
 Πρόφθασον τοίνυν ὡς τάχος καὶ ἰσαί μου τὴν χεῖρα,
 Ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου ἡ ἀπὸ σοῦ σαρκωθεῖσα,
 Παλλὰς ποιεῖ τὰς δυνάμεις διὰ τῆς σῆς μεσιτείας.
 Τὴν δεξιάν μου καὶ ταύτην νῦν ἰσαίτω λιταῖς σου.
 Ὡς ἂν σοὺς ὕμνους οὐς δοῖς καὶ τοῦ ἐκ σοῦ σαρκωθέντος,
 Ἐν ρυθμικαῖς ἁρμονίαις συγγράφηται Θεοτόκε,
 Καὶ συνεργὸς χρηματίσῃ τῆς ὀρθοδόξου λατρείας,
 Δύνασαι γὰρ ὅσα θέλεις, ὡς τοῦ Θεοῦ Μῆτερ. οὐσα.»

Ταῦτα λέγων ὁ Ἰωάννης, ἀπεκοιμήθη, καὶ θεωρεῖ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον λέγουσαν αὐτῷ μετὰ ἰλαρὸν ὄμμα· «Ἰδοὺ ἰατρύθη ἡ χεῖρ σου.»

Τὸν βίβλον τοῦτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ Ἰωάννης ὁ Ἱεροσολύμων, ὃς ἡ ἀρχὴ «Τοῖς τετηρηκόσι τὸ κατ' εἰκόνα» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

² Ἦτοι τέρπεται μετὰ τὴν θεωρίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπισκοποῦντος Θεοῦ.

Του αὐτοῦ δὲ θαυμάτων φθόνον εὐάδου ἐκείνου ἀποϊδμὸς, ὥστε φημιώρησεν μετὰ μίαν δεκάτην παραστῆν τοὺς Ἀγαθηνοὺς οὕτως ἀκατοκονετρίγυρα εἰς τὸ Ἀπόριον τῆς Φρυγίας, καὶ ὅτω τοὺς κατέπεισε νὰ χαρισωσιν εἰς αὐτὸν τοὺς χριστιανούς βασις εἶχον ἀρχιμακάτους. Οὕτω λοιπὸν θεαρέτως ζήσας ὁ θεὸς πατὴρ, ἀπήλθε πρὸς Κύριον, τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον διετηρήθη μετὰ θάνατον ἀφθαρτὸν καὶ ὁλόκληρον ἕως τῆς σήμερον. Τὸ ὅποιον εἰ ἐκεῖσε εὐρισκόμενοι χριστιανοὶ σηκώνουσιν αὐτὸ ὄρθρον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ἐνδύοντες αὐτὸ τὴν Ἀρχιερατικὴν στολὴν, τὸ ἀκουμβοῦσιν ὄρθριον εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος. Ἐπειτα ἀναβιδάξουσιν αὐτὸ ἐπάνω εἰς τὸ ἱερόν σύνθρονον, καὶ εἰς ὄλην τὴν θείαν λειτουργίαν ὑποστηρίζουσιν αὐτὸ δύο ἱερεῖς. Ὅσα δὲ θαύματα ὁ ἅγιος αὐτὸς καθ' ἐκάστην ἐνεργεῖ μετὰ θάνατον, δαιμονισμένους ἐλευθερώνων ἀπὸ τὰ δαιμόνια, καὶ ἀσθενείας διαφόρους ἰατρύων ταῦτα δὲν εἶναι δυνατόν εἰς ἡμᾶς νὰ διηγώμεθα.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΙΟΥΛΙΑΝΗ** ξίφει τελειοῦται.

- » Ἰουλιανὴν ὡς περισσερὰν δέχου,
- » Εἰ μὴ τάχει τέμνοιτο τρίζουσαν Λόγε.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ** καὶ **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΗ** ἡ παρθένος ξίφει τελειοῦνται.

- » Συνωνυμῶν σοι παρθένε Χριστοδοῦλη,
- » Ὁ Χριστόδουλος καὶ συναθλεῖ σοι ξίφει.

* Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς **ΣΕΡΑΦΕΙΜ** ὁ Φαναρίου ἐπίσκοπος, ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀχά (1601), σούβλη διαπαρεῖς τελειοῦται.

- * » Ὁ γῆς Σεραφεῖμ Θετταλῶν φύς ὡς κλάδος,
- » Θεῷ Λόγῳ πρόσεισι ρεῖθροις αἱμάτων.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Ε'**, μνημὴ τοῦ δοῖου πατρὸς ἡμῶν **ΣΑΒΒΑ**² τοῦ ἡγιασμένου.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον. Ὁ δὲ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κὺρ Χριστοφόρος ὁ Προδρομῆτης συνέθετο εἰς αὐτὸν ὀκτώηχου Κανόνας, προσομοίαι τε καὶ ἰδιόμελα, ἅτινα καὶ ἐτυπώθησαν ὁμοῦ μετὰ τὴν ἀκολουθίαν του.

² Λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ δευτέρῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ὅτι **Σάββας** εἶναι ὄνομα Συριακὸν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν θὰ εἰπῆ πρεσβύτερος, ἦτοι γέρον.

- » Ψυχὴν ἐπιθεὴν τοῦ Θεοῦ καλλῶν πάλαι,
- » Ἐμπρόσθεν αὐτοῦ νῦν παρίσταται Σάββας.
- » Θεαπεύσιοιο πάλαι πέμπτη Σάββας ἐντός ἐσχήθης.

Θύτας ὁ ἅγιος ὑπῆρχε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φκζ' (527), καγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καυκαδοκῶν ἐκ τοῦ χωρίου τοῦ καλουμένου Μουταλάσκη, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν Ἰωάννου καὶ Σοφίας. Εὐθύς λοιπὸν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του ἐτρέξεν εἰς τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν καὶ ἐμβήκεν εἰς ἓν μοναστήριον Φλαβειανῶν ὀνομαζόμενον τόσον δὲ ἐγκρατῆς ἐγένετο ὁ αἰδόμενος ἀπὸ τὴν νεαράν του ἡλικίαν, ὥστε βλέπων ποτὲ ἐν μηλον εἰς τὸν κήπον, καὶ ἐπιθυμήσας νὰ τὸ φάγη, ἐπῆρε μόνον αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἶπεν. « Ὁραῖος ἦτον εἰς ὄρασιν καὶ καλὸς εἰς βρῶσιν ὁ ἐμὲ θανατώσας καρπός. » ἔπειτα ἔραψε τὸ μῆλον κατὰ γῆς καὶ κατεπάτησεν αὐτὸ με τοῦς πόδας του καὶ ἀπὸ τότε ἐβαλεν ὄρον καὶ ἀπόφασιν εἰς ἑαυτὸν νὰ μὴ φάγη ποτὲ μῆλον εἰς ὄλην του τὴν ζωὴν. Καὶ εἰς φουρνον δὲ ἀνημμένον ἐμβὰς ποτὲ ὁ ἅγιος, ἐκβήκεν ἀβλαβῆς, χωρὶς νὰ ἐγγίση τελείως τὸ πῦρ αὔτε εἰς αὐτὰ τὰ φορέματά του. Κατὰ δὲ τὸν δέκατον ἕκτον χρόνον τῆς ἡλικίας του ὑπῆγεν ὁ ὅσιος εἰς τὸν μέγαν Εὐθύμιον, καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐπέμφθη εἰς τὸ Κοινόβιον τοῦ ἁγίου Θεοκρίστου¹ διότι ἦτον ἀγένειος ἐκεῖ λοιπὸν διατρίβων ὁ θεῖος Σάββας ἐλάμβανε πολλὴν ὠφέλειαν ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀδελφούς, ἐπειδὴ ἐμιμείτο ἐκάστου τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν θεοφιλή πολιτείαν ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὠνόμαζεν αὐτὸν ὁ μέγας Εὐθύμιος παιδαριόγερντα.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν χρόνοι ἱκανοὶ ἐλάμβανεν αὐτὸν ὁ Εὐθύμιος μεθ' ἑαυτοῦ ὅτε ἀπῆρχετο εἰς τὴν ἡσυχίαν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης τεσσαρακαστῆς ὅσον δὲ ἠϋξανε τὴν ἡλικίαν του, τάσον ἠϋξανε καὶ ἡ ἀρετὴ του. Ὄθεν καὶ ἐλαβε παρὰ Κυρίου τῶν θαυμάτων τὴν χάριν, καὶ πολλὰ θαυμάσια ἐτέλεσεν ὁ τρισόλιθος, διότι εἰς ἀνδρὸς τύπος νερὸν ἐξηγαγε διὰ προσευχῆς του. Ἐγένετο δὲ καὶ πολλῶν μοναχῶν καθηγητῆς καὶ ἠγαθόμενος, καὶ ὡς ἐστάλη πρέσβυς εἰς Κωνσταντινουπόλιν πρὸς τοὺς τότε βασιλεῖς, δηλαδὴ τὸν Ἀναστάσιον τὸν ἐν ἔτει υγ' (491), βασιλεύσαντα, καὶ τὸν Ἰουστινιανόν, παρακινήθεις εἰς τοῦτο ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν πατριάρχας τῶν Ἱεροσολύ-

μων δι' ὑπαθέσεις ἀναγκάσας. Φθάσας λοιπὸν εἰς τὸ ἄκρον τῆς κατὰ Χριστὸν ἡλικίας, καὶ γενόμενος χρόνων ἐννενηκόντα τεσσάρων, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον. 1

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.**

- * » Ἀναστάσεις πῦρ λαβὼν Θεοῦ Λόγου,
- » Προῦθως ἐχθροὺς ἑαυτὸν αὐθὺς τεθνάναι.

Ὁςτος ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος ἰδὼν ποτὲ τοὺς ἁγίους μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ τιμωρουμένους ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ κατακοπτομένους καθ' ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός των, διὰ τὴν πίστιν καὶ ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐλαβε ζῆλον θεῖον εἰς τὴν καρδίαν του. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον χριστιανός καὶ ἐστοχάζετο τὰ ἄρρητα ἐκεῖνα ἀγαθὰ, ἅτινα εἶναι ἠτομασμένα διὰ τοὺς μάρτυρας, ἐπεθύμησε νὰ ἀγωνισθῆ καὶ αὐτὸς τὸν ἴσον δρόμον τοῦ μαρτυρίου, ἵνα καὶ τῶν ἴσων στεφάνων ἀξιωθῆ. Μίαν λοιπὸν ἡμέραν ἐθερμάνθη ἔσωθεν ἡ καρδία του ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ μαρτυρίου, καὶ σημειώσας ὄλον τὸ σῶμά του με τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ὑπῆγεν αὐτόκλητος εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ σταθεὶς εἰς τὸ μέσον τοῦ κριτηρίου, με μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησεν ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἡσαίου. « Ἐμφανθῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν· εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν (Ἡσ. ξέ.) » ἐπειδὴ δὲ ὄλοι ἐθεώρησαν εἰς αὐτὸν, ὁ μάρτυς εἶπεν. Ἀκούσατε ὄλοι σεῖς οἱ ὑπηρέται τοῦ διαβόλου· ἐγὼ εἶμαι χριστιανός καὶ πιστεύω εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὰ δὲ εἰδωλά σας καὶ τοὺς αὐτὰ προσκυνούοντας ἀναθεματίζω καὶ ἀποστρέφομαι. Οἱ δὲ Ἕλληνας βλέποντες τὴν παρρησίαν ταύτην ἐξεπλάγησαν καὶ εὐθύς ἐκδύσαντες αὐτὸν, τὸν ἔδειραν δυνατὰ, λέγοντες αὐτὴν μὲν τὴν τιμωρίαν ἵποποίησαμεν εἰς σέ, διὰ τὴν ἀναίδεταν καὶ αὐθάδειάν σου· διότι δὲ πιστεύεις εἰς τὸν Χριστὸν, θέλει κοπῆ ἡ κεφαλὴ σου, καὶ θέλει ριφθῆ τὸ σῶμά σου εἰς τὰ ὄψαρια καὶ ἐρπετὰ διὰ νὰ τὸ φάγωσι. Ὄθεν εὐθύς λαβόντες οἱ θηριώδεις τὸν ἅγιον, ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ ἐλθόντες διὰ πλοιαρίου ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν γῆν, ἔρριψαν τὸ σῶμά του εἰς τὴν θάλασσαν.

¹ Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστῆς· οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις.)

¹ Οὗτος ἐοράζεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

* Ο ὅσιος **ΓΡΑΤΟΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* Ζῶν Ἄγγελος πεφοκνέει ἠλπίζετο,
 * Ἄλλ' ἐκθανῶν ἄνθρωπος ἠλέγχθη Γράτος.

Ο ἅγιος μάρτυς **ΔΙΟΓΕΝΗΣ** λιθοβοληθεὶς, τελειοῦται.

* Χαίρων ὑπ' ἀνδρῶν ἐνδιδύσκειται πλάνων,
 * Χιτῶνα μάρτυς λάτινον Διογένης.

Ο ἅγιος μάρτυς **ΑΒΕΡΚΙΟΣ** ζῆφει τελειοῦται.

* Ἐπαθλον Ἀβερκίφ τῆς τομῆς μέγα,
 * Οὐ γὰρ κόνιτος, οὐρανός δὲ τὸ στέφος.

Ο ὅσιος **ΝΘΝΝΟΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* Φυγόντα Νόννον ἀντικειμένον πέδην,
 * Πεδούσει νεκρὸν κείμενον ταῖς χειρίαις.

* Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ**, τοῦ ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ Ἰάγαρι, κειμένῳ κατὰ τὰς Καρεὰς τοῦ Ἄθω, ἀσκήσατος ἐν ἔτει ἀνὸ (1470).

† * Πικρίαν πῶν ὁ Νεκτάριος βίου,
 * Νέκταρ πίνει νῦν ἀμβροσίας τῆς ἄνω.¹

* Ο ὅσιος **ΦΙΛΟΘΕΟΣ** ὁ Καρεώτης, ὁ χρηματίας πνευματικὸς πατήρ τοῦ ἀνωτέρω Νεκταρίου, ὁ καὶ προορατικὸς χαρίσματος ἠξιώμενος, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

† * Φιλῶν Φιλόθεε σὺ Θεὸν τρισμάκαρ,
 * Θεοῦ προσώπῳ νῦν παρίστασαι ἄνω.

* Οἱ ἅγιοι ὁσιομάρτυρες οἱ ἐν τοῖς κελλίοις τοῦ Ἄθω κατοικοῦντες, εἰ τοὺς λατινόφρονας ἐλέγχατες, τὸν βασιλέα φημι **Μιχαὴλ** καὶ τὸν πατριάρχην **Βέκκον**. Ο μὲν πρῶτος ἀπηχορίσθη, εἰ δὲ λοιποὶ ζῆφει ἐτελειώθησαν.²

† * Τῆ τῶν δαίων πληθῶν γνῶμη μία,
 * Ὑπὲρ πατρῶν δογμάτων τεθνηκέναι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΝΙΚΟΛΑΟΥ** ἀρχιεπισκόπου μύρων τῆς Ἀσσίας τοῦ θανατουργοῦ.³

¹ Τὸν βίον τούτου δρᾶ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

² Περὶ τῶν ὁσιομαρτύρων τούτων δρᾶ εἰς τὴν φυλλάδα τῶν τοῦ Ὁρους ἁγίων πατέρων.

³ Σημειῶσαι, ὅτι τὸ τροπάριον ἐκείνου τοῦ ἁγίου Νικολάου τὸ λέγον «Ὁφθης Κωνσταντίνῳ βασιλεῖ» παράμελον καὶ μὴ ἔρθον δν, οὕτω διορθοῦται παρὰ τοῖς χειρογράφοις Μηνιαίοις «Ὁφθης Κωνσταντίνῳ βασιλεῖ σὺν τῷ Ἀβλαβίῳ καὶ ὄνερ,

* Ὁ Νικόλαος πρέσβος ὦν ἐν γῆ μέγας,

* Καὶ γῆς ἀποστάς εἰς τὸ πρεσβεῦν ζεῖ.

* Ἐκτὴ Νικόλαῷ γε φάση βιότοιῳ τελευτῇ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν τυράννων ἐν ἔτει τ' (300), καὶ πρότερον μὲν Ἐλαμφεν ἐν τῇ μοναδικῇ πολείᾳ, ὑστερον δὲ διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀρετὴν του ἔγεινε καὶ ἀρχιερέως. Ἐπειδὴ δὲ μὲ ἐλευθέραν φωνὴν ἐκήρυττεν ὁ ἅγιος τὴν εὐσέβειαν, συνελήφθη ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας τῆς πόλεως Λυκίας, καὶ ἐτιμωρήθη μὲ δαρμούς καὶ στρεβλώσεις· ἔπειτα, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν ὁμοῦ μὲ ἄλλους χριστιανούς. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἔγεινε βασιλεὺς τῶν χριστιανῶν μὲ ψῆφον Θεοῦ, τότε ἠλευθερώθησαν ὅλοι οἱ χριστιανοί, ὅσοι ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὰς φυλακάς, ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτοὺς ἠλευθερώθη καὶ ὁ μέγας οὗτος Νικόλαος. Δὲν παρήλθε δὲ κενός πολὺς καὶ συνηθροίσθη εἰς τὴν Νίκαιαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου· ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη πρώτη σύνοδος ἐν ἔτει τκῆ (325), τῆς ὁποίας μέρος ἦτο καὶ ὁ θεῖος Νικόλαος.

Οὗτος ὁ τῆς νίκης ἐπάνυμος πολλὰ μὲν ἐποίησε θαύματα, καθὼς ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ ἱστορεῖ, ἠλευθέρωσε δὲ καὶ τρεῖς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν θάνατον ἀδίκως συκοφαντηθέντας μὲ τριαυτὸν τρόπον. Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ ἦσαν κλεισμένοι εἰς τὴν φυλακὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔμαθον τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου των, ὅτι αὐρίον θά ἀποκεφαλίσθωσιν· ὅθεν ἐπεκαλέσθησαν τὸν ἅγιον εἰς βοήθειάν των, ἐθυμήσαντες αὐτὸν ὅτι καὶ εἰς τὴν Λυκίαν ἐλύτρωσε τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐμελλόν ἀδίκως νὰ θανατωθῶσι. Διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος Νικόλαος ἐπακούσας τῆς δεήσεώς των, φαίνεται εἰς τὸ ὄνειρον τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ ἐπάρχου Ἀβλαβίου καὶ τὸν μὲν ἐπαρχὸν ἤλεγξε, διότι ἀδίκως ἀπέβαλε τοὺς τρεῖς ἀθώους ἐκείνους πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν δὲ βασιλέα ἐδίδαξεν, ὅτι ἦτον ἀνεύθυνοι οἱ παρ' αὐτοῦ καταδικασθέντες καὶ διὰ φθόνον μόνον διεβλήθησαν, ὡς ἀποστάται καὶ θανάτου ἀξιοὶ ὄθεν διὰ τῆς ὀπτασίας ταύτης ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς, ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ θανάτου τὴν καταδίκην.

Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ.

καὶ τούτους φόβῳ βάλων, οὕτως αὐτοῖς εἰρηκας. Λύσατε δὲ ἐν σπουδῇ, ἐν εἰρηκῇ οὐκ κατέχετε, δεσμίους ἀδίκως. Ἄθωοι γὰρ πέλουσι, τῆς παρανόμου σφαγῆς. Ὅμως, ἐὰν παρακούσης ἐντευξιν ποιήσωμαι, Ἄναξ, κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον δεόμενος.»

θαύματα ἐπέτελεσεν ὁ θαυμαστός Νικόλαος· ὄθεν καὶ ἱερῶς καὶ ὀσίως τὸ ὀρθόδοξον αὐτοῦ πασιμάνας ποιμνιον, καὶ φθάσας εἰς βαθὺ γήρας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Πλὴν καὶ μετὰ θάνατον δὲν ἐλησμονήσεν τὸ ποιμνιὸν τοῦ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἡμέραν καὶ ὥραν χαρίζει εἰς τοὺς δεομένους εὐεργεσίας καὶ χάριτας, καὶ ἐλευθερόνει ἀπὸ πάντων κίνδυνον καὶ περιστάσιν τοὺς αὐτὸν ἐπιχαλουμένους ἐκ πίστεως ἐπειδὴ δὲ αἱ εὐεργεσίαι καὶ χάριτες τοῦ μεγάλου τούτου πατρὸς εἶναι πολλαὶ καὶ ἀναρίθμητοι, ἐγὼ ἀφήνων ὅλας τὰς ἄλλας, μίαν μόνην θέλω ἐνθυμηθῆ. Ἄς μὴ ἀπιστήσῃ δὲ τις ἀκούων τὸ θαῦμα, ὅπερ ἠκολούθησεν εἰς τὰς ἡμέρας μας, νομίζων, ὅτι εἶναι τοῦτο ἀδύνατον, διότι κἀνὲν πρᾶγμα δὲν ἀδυνατεῖ εἰς τὸν Θεόν.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦτο χριστιανὸς τις εὐλαβὴς καὶ πιστὸς, μετὰ ὑπερβολὴν ἀγαπῶν τὸν ὄσιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον, καὶ ἀμοιβαίως παρὰ τοῦ πατρὸς Νικολάου ἀγαπώμενος· οὗτος λοιπὸν θέλων ποτὲ νὰ ταξειδέουσι εἰς ἄλλον τόπον διὰ τινὰ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν τοῦ, ὑπῆγε πρῶτον εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ προσηυχῆθη ἀπὸ βάθους καρδίας· ἔπειτα ἀποχαιρετίσας τοὺς συγγενεῖς τοῦ καὶ φίλους, ἐμβήκεν εἰς τὸ πλοῖον. Κατὰ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἐσηκώθησαν αἱ ναῦται νὰ γυρίσωσι τὰ πανία τοῦ πλοίου, ἐπειδὴ καὶ ἐγύρισεν ἄλλος ἄνεμος· ἐσηκώθη δὲ καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐκεῖνος ἄνθρωπος διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς χρεῖαν ὕδατος, καὶ ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ναῦται κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ γυρίσωσι τὰ πανία, περιπλεχθεὶς ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος καὶ συμποδισθεὶς, (καθὼς τοῦτο συνειθίζει νὰ ἀκολουθῆ εἰς τοιαύτας περιστάσεις), ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ναῦται δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι καμμίαν μέθοδον διὰ νὰ σώσωσιν ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ἄνθρωπον, διότι καὶ σκότος ἦτο, καὶ ὁ ἄνεμος ἐπνεε δυνατώτερα, καὶ ἐβίαζε τὸ πλοῖον διὰ νὰ προχωρῆ, ὅθεν καθήμενοι ἐθρήνουν καὶ ἐκλαιον διὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς πικρὸν θάνατον.

Ὁ δὲ χριστιανὸς ἐκεῖνος, ἐπειδὴ καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ὡς ἦτον ἐνδεδυμένος ὅλα τοῦ τὰ ἱμάτια, καταποντιζόμενος εἰς τὸν βυθὸν τοῦ πελάγους, ἐνθυμήθη καὶ ἔλεγε μετὰ τὸν νοῦν τοῦ ἁγίου Νικολάου βοήθει μοι. Φωνάζων δὲ νοερώς τὴν φωνὴν ταύτην, ὦ τοῦ θαύματος! πολλὰ καὶ ἀκατανόητα εἶναι τὰ θαυμάσιά σου Κύριε! εὐρέθη εἰς τὸ μέσον τῆς οἰκίας τοῦ· μῆ αἰσθανθεὶς δὲ τοῦτα ἐνόμιζεν ὅτι εὐρίσκειται ἀκόμη εἰς τὸν

βυθὸν τῆς θαλάσσης. Ὅθεν καὶ ἐκεῖ ἐφώναζεν ὄχι πλέον νοερώς, ἀλλ' αἰσθητικῶς, ἅγιε Νικόλαε βοήθει μοι· οἱ δὲ γείτονες ἀκούοντες τὰς φωνάς τοῦ ἐσηκώθησαν, ὁμοίως καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκίας τοῦ σηκωθέντες, ἤναψαν φῶς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξῶθεν ἀκούσαντες, ἔτρεξαν καὶ ἐκεῖνοι, καὶ βλέπουσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τῆς οἰκίας τοῦ ἐστῶτα καὶ κρᾶζοντα. Βλέπουσι δὲ καὶ ὅτι τρέχει νερὸν πολὺ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὰ ἐνδύματά τοῦ ὅθεν ἀπὸ τὸν θαυμασμόν των καὶ τὴν ἔκστασιν ἔμειναν ἀφωνοὶ καὶ σιωπηλοὶ, μὴ ἠξέουροντες τί νὰ εἰπωσι. Ὁ δὲ χριστιανὸς ἐκεῖνος ἐφώναζεν. Ἄδελφοι, τί βλέπω; ἐγὼ ἠξέουρω καλώτατα, ὅτι χθὲς κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀπεχαιρέτισα ὅλους σᾶς, καὶ ἐμβήκα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐπειδὴ ἐφύσησαν ἄνεμος ἐπιτήδειος, διήλθομεν ἀρκετὸν διάστημα τόπου· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἢ καὶ τρίτην φυλακὴν (ἦτοι κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς νυκτὸς) ὑπῆγον διὰ χρεῖαν ὕδατος, καὶ συμποδισθεὶς ἀπὸ τοὺς ναύτας, ἐρρίφην εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅθεν ἐπεκαλούμην τὸν ἅγιον Νικόλαον εἰς βοήθειαν· ποῦ δὲ τώρα εἶμαι, δὲν ἠξέουρω ὅθεν σεις εἰπατέ μοι, διότι ἐγὼ εἶμαι ἐκστατικὸς καὶ ἄλλος ἐξ ἄλλου ἔγεινα.

Οἱ δὲ συναθροισθέντες χριστιανοὶ ταῦτα ἀκούσαντες, βλέποντες δὲ καὶ τὸ νερὸν τῆς θαλάσσης ὅπερ ἔτρεγεν ἀπὸ τὰ ἐνδύματά τοῦ, ἐξεπλάγησαν, ὡς εἶπομεν, στοχαζόμενοι τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος. Ὅθεν ἔχαιρον ὁμοῦ μετὰ τὸν διασωθέντα ἀδελφὸν καὶ ἐδάκρυον ἐνταυτῷ, καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἔκραζον· ὁ δὲ χριστιανὸς ἐκεῖνος ἐκδυθεὶς τὰ βεβρεγμένα ἐνδύματα καὶ ἐνδυθεὶς ἄλλα, ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ ἐκεῖ διήλθε τὸ ὑπόλοιπον διάστημα τῆς νυκτὸς, προσπίπτων μετὰ δακρῶν εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου, καὶ παρακαλῶν, καὶ τὰς εὐχαριστίας ἀποδιδούς μετὰ θαυμασμόν καὶ ἐκπληξιν. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ καιρὸς τοῦ ὄρθρου καὶ συνηθροίσθη ὁ λαὸς εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου κατὰ τὸ σῆμα, τότε ἔγεινεν εἰς ὅλους φανερόν τοῦ ἁγίου τὸ θαῦμα. Ὅθεν μωρισθέντες τὰ ἠδύπνοα καὶ εὐωδέστατα ἐκεῖνα ἀρώματα, τὰ ὅποια ἔφερον ὁ διασωθεὶς ἐκεῖνος χριστιανὸς εἰς τὸν ἅγιον, βλέποντες δὲ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου ὀλόφωτον, ἠρώτων ὁ εἰς τὸν ἄλλον τίς ἢ αἰτία τοῦ πράγματος. Μαθόντες δὲ αὐτὴν, ἐξέστησαν ἅπαντες, δοξάζοντες τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν μέγαν Νικόλαον.

Τοῦτο τὸ ἐξαισίον καὶ ὑπερφυὲς ἀληθῶς θαῦμα καὶ μεγαλεῖον τοῦ ἁγίου διαφημίσθη εἰς

ἔλθῃ τῆς μεγαλόπολιν τοῦ Κωνσταντίνου, ἐφθασε δὲ καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ τότε βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου ὅθεν αὐτοὶ ἐκάλεσαν τὸν διασιωθέντα ἐκείνον χριστιανὸν ἐπὶ Συνόδου, ὅς τις παρασταθεὶς ἐμπροσθεν πάντων, δηγήθη παρρησία, πῶς καὶ τίνι τρόπῳ καὶ πότε ἠκολούθησεν εἰς αὐτὸν τὸ τοιαῦτον φρικτὸν καὶ ἐξαισιον τερατούργημα, τὸ ὁποῖον ἀκούσαντες ὄλοι, ἐδόθησαν. «Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμάστὰ τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου!» Ὅθεν διαλαλήσαντες πανταχοῦ, συνήχθησαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ἐποίησαν λατανειαν καὶ ἀγρυπνίαν, δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν, ἀπονέμοντες δὲ καὶ τὴν εὐχαριστίαν εἰς τὸν τούτου πιστὸν θεράποντα Νικόλαον.¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπετεχθείσης ἡμῖν ροβερὰς ἀπειλῆς τοῦ ΣΕΙΣΜΟΥ.

- * Ὑψώθεν κἄν βλέμμα θεῖον θυμοῦ γέμον,
- * Ποιῆ τρέμειν γῆν, εὐμενὲς ταχὺ βλέπει.

* Μνήμη τοῦ ἁγίου ρεομάρτυρος ΝΙΚΟΛΑΟΥ τοῦ Καραμάνου τοῦ ἐν Σμύρῃ μαρτυρησατος τὸ φθνρ' (1657) ἔτος.

- † » Ἐμαρτύρησας ὡσπερ ἠρήσω πάλαι.
- * Ὅθεν στέφανον Νικόλαε λαμβάνεις.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ἐπισκόπου Μεδιολάνου.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου, ἔλληνιστὶ μὲν συνέγραψε Συμεὼν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σοφόν τι χρῆμα ζωγράφῳ χεῖρ.» Ἀπλοϊκῶς δὲ μετέφρασεν αὐτὸν Δαμασκηνὸς ὁ μοναχὸς καὶ ὑποδιάκονος εἰς τὸν Θεσσαλόν τοῦ, ὅστις καὶ Ἀρχιερεὺς ὕστερον ἐγένετο τῆς Ρενδίνης. Ἐχει δὲ καὶ ὁ Κρήτης Ἀνδρέας ἐγκώμιον γλαφυρὸν εἰς τὸν μέγαν Νικόλαον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ καὶ πιστὸ θεράπων.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τοῦ Σταυρονικήτα, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) καὶ Βασιλεῖος ὁ Ἀκαδημαϊκός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡ τῶν ἀρετῶν τῆ μεγαλειότης.» (σώζεται ἐν τῷ ἔργῳ Πανηγυρικῆ τῆς τοῦ Βατοπαϊδίου) καὶ ὁ Μακάριος εἰς τὴν Σάλπιγγα. Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετέφρασεν εἰς τὸ ἀπλοῦν τὸ ῥηθὲν ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Ὅρα καὶ εἰς τὸ βιβλίον Χρυσάνθου Ἱεροσολύμων, εἰς τὸν Ποιμενικὸν Αὐλὸν, εἰς τὴν Σαγήνην, καὶ εἰς τὸν Μακάριον τὸν Κοιφόν.

² Ὅρα τὸ μαρτύριον τούτου εἰς τὸ νῦν Μαρτυρολόγιον.

* Τὸ φθαρτὸν Ἀμβρόσιος ἐκδεδε σαρκίον,

* Θείας μετέσχεν Ἀμβρόσιος ἀζίως.

* Ἐβδόμη Ἀμβρόσιος ποτὶ ἄμβροτον ἦλθεν οὐδας.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν μεγαλόδοξον πόλιν Ῥώμην, καὶ ἦτον εἰς τῆς Βασιλικῆς Συγκλήτου ἐν ἔτει τοδ' (374). φυλάττων μὲν πάντοτε καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰ ἔργα τῆν ἀλήθειαν, γνωρίζομενος δὲ ζυγὸς καὶ στάθμη τῆς δικαιοσύνης, χωρὶς νὰ κάμνη τὰς κρίσεις καὶ ἀποφάσεις κλινοῦσας εἰς ἐν ἡ ἄλλο μέρος κατὰ φιλοπροσωπίαν, ἢ πρόσκλισιν ἄλλ' ὄρθας καὶ ἀπροσωπαλήπτους. Ὅθεν διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας, ἐνεπιστεύθη καὶ τὴν ἡγεμονίαν ὅλης τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῶν εὐσεβεῖς Βασιλεῖς Κωνσταντίνου καὶ Κώνσταντα τοὺς υἱοὺς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Μὴ ὦν δὲ ἔτι τελειωμένος μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἀλλ' ἀκόμη κατηχούμενος, οὐχ ἦττον ὁμως κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ζωῆς δὲν ἦτο κατώτερος ἀπὸ τοὺς τελείους χριστιανούς, τοὺς βεβαπτισμένους καὶ κοινωνήσαντας τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων. Ὅθεν ἐπειδὴ ἀπέθανεν ὁ Ἀρχιερεὺς τῶν Μεδιολάνων διὰ τοῦτο μετὰ τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως Οὐαλεντιανοῦ χειροτονεῖται ὁ μέγας οὗτος Ἀμβρόσιος Ἐπίσκοπος τῆς τῶν Μεδιολάνων Ἐκκλησίας βαπτισθεὶς τὴν μίαν ἡμέραν καὶ τὴν ἄλλην γυνόμενος Ἀναγνώστης, καὶ οὕτω κατὰ σειρὰν διελθὼν ὄλους τοὺς Ἐκκλησιαστικὸς βαθμοὺς, καὶ φθάσας εἰς τὸν μεγαλήτερον καὶ τέλειον τῆς Αρχιερωσύνης.

Καλῶς λοιπὸν τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ποιμάνας, συμβοηθὸς καὶ συναγωνιστῆς ἐγένετο τῶν ἄλλων πατέρων, ὅσοι ἠγωνίσθησαν ἐναντίον τῆς αἵρέσεως τοῦ Ἀρείου καὶ Σαβελλίου καὶ Εὐνομίου, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐσεβοῦς πίστεως διάφορα βιβλία συνέγραψεν. Ἀλλὰ καὶ τὸν βασιλέα Θεοδοσίον ἐλθόντα ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίχην εἰς Μεδιόλανα, ἐμπόδισεν ἀπὸ τὴν εἴσοδον τῆς Ἐκκλησίας, ἐνθυμίζων αὐτῷ τοὺς φόβους οὓς ἐτόλμησεν εἰς τὴν Θεσσαλονίχην, καὶ διδάξας αὐτόν, πόση διαφορὰ εἶναι μεταξύ ἰερωμένου καὶ λαϊκοῦ, κἄν καὶ βασιλεὺς εἶναι, καὶ ὅτι δὲν πρέπει οὕτω προπετῶς καὶ αὐθαδῶς νὰ τολμᾷ εἰς τὰ θεῖα. Καλῶς λοιπὸν διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ ἀοίδιμος οὗτος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πατήρ, μετὰ γῆρας καλὸν ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Συναξὶς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ μέγας Βασιλεὺς ἐν τῇ πρὸς τὸν ἅγιον

Τῆ αὐτῆ ἀριεῖα μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀ-
ΘΗΝΟΔΩΡΟΥ.

- » Χαίρων Ἀθηνόδωρος εἰ τμηθῆ. ξίφει,
- » Ἀφηρεθῆ τὸ πνεῦμα καὶ πρὸ τοῦ ξίφους.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290) καταγόμενος ἀπὸ τὴν Συρίαν τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας γενόμενος Μοναχός. Διαβλήθεις δὲ ὡς Χριστιανός εἰς τὸν ἀρχόντα Ἐλεύσιον, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, τεντόνεται ἀναμέσον δύο στύλων, καὶ κατακαίεται μετ' ἡναμμένας λαμπάδας εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός του· ἔπειτα μετ' βώλους σιδηροῦς πεπυρωμένους κατακαίεται εἰς τὰς μασχάλας, καὶ μετ' ἀγκύδας σιδηρᾶς ἀγκιστρώνεται ἀπὸ τὴν μύτην, καὶ ἀπλόνεται εἰς ἓνα τάπητα χάλκινον πεπυρωμένον, τὸν ὁποῖον παραδόξως μετέβαλεν ὁ ἅγιος ἀπὸ καυστικὸν εἰς ψυχρὸν. ἔπειτα βάλλεται μέσα εἰς ἓνα χάλκινον ταῦρον πεπυρακτωμένον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου· ὁμοίως ἐφυλάχθη ἀνώτερος καὶ ἀπὸ ἄλλα βάσανα. Ὅθεν καὶ προσείλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πενήκοντα ἄνδρας Ἕλληνας· μετὰ ταῦτα δὲ εἰλκυσε πάλιν ἄλλους τριάκοντα. Τελευταῖον ἔλαβεν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀποκεφαλισθῆ· ἐπειδὴ δὲ παρελύθη ἐκεῖνος ὅστις ἔμελε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, καὶ ἔπεσε χάτω ὡς νεκρὸς μετὰ τῆς σπάθης του· καὶ ἐπειδὴ ἄλλος νὰ πλησιάσῃ δὲν ἐτόλμα, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος προσευχηθῆς παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἐν τῇ θαλάσῃ βληθείς, τελειοῦται.

- » Θανὼν ὁ Νεόφυτος ὑδάτων μέσον,
- » Παρ' ὑδάτων ζῆ μυστικῶν διεξόδους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΜΕΤΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Δὸς Δομέτιε Χριστομάρτυς καὶ λάβε.
- » Δὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ λάβε στέφος μέγα.

Ἀμβρόσιον τοῦτον ἐπιστολῇ λέγει· «Ἐπειδὴ οὐ παρ' ἀνθρώπων παρέλαβες, ἢ ἐξεδέχθης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' αὐτὰς σε ὁ Κύριος, ἀπὸ τῶν Κριτῶν τῆς γῆς, ἐπὶ τὴν προεδρίαν τῶν Ἀποστόλων μετέθηκεν.» Τὸν βίον δὲ τοῦ Ἀμβροσίου τούτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁδαλιντωσιανὸς μετὰ τὴν τελευταίαν Ἰουλιανῶν» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρη, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων μονῇ καὶ ἐν ἑλλάδι.)

Οἱ ἄγιοι μάρτυρες ΙΣΙΔΩΡΟΣ, ΑΚΕΦΙΜΟΣ καὶ ΔΕΩΝ πρὸ τελειοῦνται.

- » Διττοῖς συνάθλοις ἰσίδωρε συμφλέγου,
- » Ἰσων γὰρ αὐτοῖς δωρεῶν Θεοῦ τύχοις.

Ὁ δσιος ΑΜΜΟΥΝ ὁ τῆς Νηπρίας ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

- » Ἀμμοῦν πατὴρ· καταίδε Νηπρία τρία,
- » Κόσμου φυγὴν, ἀσκησιν, ἔξοδον βίου.

Οἱ ἄγιοι μάρτυρες ΓΑΙΟΣ καὶ ΓΑΙΑΝΟΣ πρὸ τελειοῦνται.

- » Ἄν καὶ χαμίνου Γαίε βληθῆς μέσον,
- » Σοῦ Γαϊανὸς οὐκ ἀρέζομαι λέγει.

Οἱ ἄγιοι τριὰ κ' ὅσοι μάρτυρες οἱ ἐν Ἀφρικῇ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Δόξης ὑπὲρ σῆς ὦ Τριάς τετμημένην,
- » Διπλοτριπλῆν δέχου με ἐξήκοντάδα.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐν ἔτει μοδ' (474), ἀρχῶν δὲ καὶ ἐξουσιαστῆς τῆς Ἀφρικῆς ἦτον ὁ Ἀρειανός. Ὁνώριχος, ὁ γενόμενος διάδοχος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Γιζεριχοῦ. Τοῦτον λοιπὸν τὸν Ὁνώριχον ἐπεισαν οἱ δύο Ἀρειανοὶ ἐπίσκοποι ὁ Κύριλλος καὶ Βιλινάρδης² νὰ κινήσῃ διωγμὸν μέγαν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν καὶ δὴ ἐκίνησεν αὐτὸν, ἀλλὰ τόσον φοβερὸν καὶ μέγαν, ὥστε ὑπερέβη καὶ αὐτοὺς τοὺς διωγμοὺς τοὺς κινήθέντας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ. Διότι ἐπρόσταξεν ὁ θηριώδης ἐκεῖνος τύραννος νὰ διωχθῶσιν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῶν ἐν τῇ Ἀφρικῇ δεκαπέντε πόλεων, ἀφ' οὗ πρότερον ἀφηρεθῆσαν ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων ὅλα τὰ ἱερά ἄμφια καὶ χειμῆλια· ἔπειτα καταλαβόντες οἱ ὀρθόδοξοι μίαν μόνην Ἐκκλησίαν, συνήγοντο ἐκεῖ καὶ ἐτέλουν τὴν θείαν μυσταγωγίαν, ἀλλὰ μαθόντες τοῦτο οἱ βάρβαροι Ἀρειανοὶ, περιεκύκλωσαν αὐτὴν καὶ ἀνάφαντες ξύλα καὶ ἄλλην ὑλὴν ξηρὰν, κατέκαυσαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὅλους τοὺς ἐν αὐτῇ προσευχομένους χριστιανοὺς. Ὁ δὲ Ὁνώριχος ἐπαινέσας τὸ τόλμημα τῶν βαρβάρων, ἔδωκε προσταγὴν, ὥς ὅσοι χριστιανοὶ δὲν ἀναβαπτίζονται εἰς τὸ καχόδοξον βάπτισμα τῶν Ἀρειανῶν, παρευθὺς νὰ θανατόνωνται. Ὅθεν ὅσοι μὲν ὀρθό-

¹ Οὗτος ὁ Ἀμμοῦν φαίνεται εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὁ ἐπαρτάμενος κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ ἔρα ἐκεί-

² Κατ' ἄλλους Βαδμάνδης. Σ. Ε.

Ἰδοὺ οὖν ἐδύνατο νὰ ὑπερέβη τὰ φοβερίζομενα βασιανιστήρια, ἐφευγον καὶ ἔσωζον τὴν ζωὴν των, ἀφίνοντες τὰς πατρίδας καὶ τὰς οἰκίας των, ὅσοι δὲ ἦσαν στερεοὶ εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, προθύμως παρεδίδοντο εἰς τὸ μαρτύριον. Ὅθεν τριακόσιοι ὀρθόδοξοι εἰς τὴν Καρχηδόνα, ἐπειδὴ διεβλήθησαν ὅτι δὲν θέλουν νὰ συμφωνήσωσι μὲ τοὺς Ἀρειανούς, ἔλαβον κεφαλικὴν τιμωρίαν.

Εἰς δὲ τοὺς ἱερεῖς περισσοτέρας τιμωρίας ἐποίουν οἱ δυσσεβεῖς· ὅθεν δύο μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἐπρίονισαν, ἐξήκοντα δὲ ἱερέων, τῶν λογιωτέρων, ἔκοψαν τὰς γλώσσας ἀπὸ αὐτὰς τὰς ρίζας. Οὗτοι δὲ διαμοιρασθέντες εἰς ὄλην τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων, ἐκήρυττον χωρὶς γλώσσαν τὴν μεγαλωτάτην θαυματουργίαν, ἣν ἐνήργει ὁ Θεὸς εἰς αὐτούς, διότι ἀνοίγοντες τὸ στόμα καὶ φαινόμενοι χωρὶς γλώσσαν, ἀπταίστως καὶ καθαρῶς ἐπρόφερον τὰ λόγια· ὥστε ἐξεπλήττοντο ὅσοι τοὺς ἐβλεπον καὶ τοὺς ἤκουον. Ἐἷς δὲ ἀπὸ αὐτοὺς, πεσὼν εἰς σαρκικὴν ἀμαρτίαν, ἐστερήθη τὴν θεῖαν χάριν καὶ πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ ἐνάρθρως ὡς καὶ τὸ πρότερον, καθὼς τὴν ἱστορίαν ταύτην πολλοὶ ἀναφέρουσι συγγραφεῖς. ¹ Καὶ ταῦτα μὲν ἐτολ-

μήθησαν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὑπὸ τῶν Βανθῆλων (ἢ Οὐανδάλων) κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἄσοι. Ὁμολογοῦν ὁμορῶναι μὲ τὸν Πατέρα τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον αὐτοῦ.

Εἰς δὲ τὴν παλαιὰν Ῥώμην κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν πολλὰ κακὰ ἐγίνοντο ἐναντίον τῶν ὀρθοδόξων ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἰδίων Ἀρειανιστῶν, διότι καὶ ἡ γυνὴ τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης Ὀδοάκρου, Σουνίλδῃ ὀνομαζομένη, καὶ Ἀρειανὴ οὔσα τὴν πίστιν, ἠνάγκαζε μίαν Ῥωμαίαν γυναῖκα ὀρθόδοξον νὰ βαπτισθῇ ἐκ δευτέρου εἰς τὸ κακόδοξον βάπτισμα τοῦ Ἀρείου. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐδυνήθη νὰ τὴν καταπέισῃ, ἐπρόσταξε νὰ βαπτισθῇ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Μεδιολάνων, Ἀρειανὸν καὶ αὐτὸν ὄντα· ἡ δὲ ὀρθόδοξος γυνὴ ἐξεληθῆσα ἀπὸ τὴν κολυμβήθραν, ἐζήτησε δύο ὀβολοὺς ἀπὸ τὴν δούλην τῆς καὶ τοὺς ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον λέγουσα· Λάβε τὴν πληρωμὴν διὰ τὸ κοινὸν λουτρὸν ὅπου μὲ ἔλουσες, ἐξευτελίζουσα δηλαδὴ μὲ τὸν λόγον τοῦτον τὸ Ἀρειανικὸν βάπτισμα. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα ἡ Σουνίλδῃ, παρευθὺς ἐπρόσταξε καὶ κατέκαυσαν τὴν μακαρίαν· ὅθεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς φοβηθεὶς τὴν βάσανον τοῦ πυρός, ὑπῆγεν αὐτόκλητος καὶ ἐβαπτίσθη ἐκ δευτέρου εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἀρείου. Ὑστερον δὲ ἐνῶ ἀπῆρχετο ἐπιππος εἰς ἓνα εὐκτήριο οἶκον, εὐρισκόμενον ἐμπροσθεν τῆς πόλεως, κατεκάη ὁ ἄθλιος ὑπὸ κεραυνοῦ, πεσόντος ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ οὕτως ἐκ πείρας ἔμαθεν ὅτι ἡ τοῦ Θεοῦ ὀργὴ καὶ καταδίκη ἐγείνεν εἰς αὐτὸν δυνατωτέρα ἀπὸ τὸ πῦρ τὸ πρόσκαιρον, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ γυνὴ του ἐκάη.

¹ Διότι λέγει ὁ Βίκτωρ ὅτι διὰ μείζονα πίστωσιν εὐρίσκατο εἰς ἑξ αὐτῶν εἰς τὸ καλῆτιον τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ὑποδιάκονος, Ῥεπαράτος ὀνόματι, ὅστις ἐλάλει καθαρῶτα χωρὶς τοῦ τραυλίζειν τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἢ δυσκόως καὶ κακῶς λαλεῖν. Ὅντως τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ αἴθυσαν· πολλή, οὐ γὰρ ἔδει τὴν γλῶσσαν ἐκείνην τὴν θεολογοῦσαν τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον Υἱὸν ἀληθινὸν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, σχεθῆναι καὶ σβεσθῆναι, ἀλλ' ὑπὲρ τὴν μεγιστόφωνον σάλπιγγα κηρύττειν τὸ ὁμοούσιον. Τοῦτο βεβαίως καὶ ὁ θεὸς Ἰρηγόριος ὁ Διάλογος βιβλ. β'. κεφ. 16'. τῶν Διαλόγων, ὅστις ἐπιδημήσας εἰς τὸ Βυζάντιον ἤκουσε γέροντος ἐπισκόπου λέγοντος, ὅτι οἱ ταιαῦτοι ἔνοιγον τὰ σώματα, καὶ πάντων ὁρώτων μὴ ἔχοντας γλώσσας ἐλάλων. Ἐἷς δὲ ἐξ ἐκείνων εἰς πορνείαν ἐξοκειλάς ἐστερήθη τοῦ χάρισματος, ὁ γὰρ τὸ σῶμα μὴ φυλάξας καθαρὸν, πῶς ἐδύνατο εἶναι τὴν χάριν; Καὶ ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς βεβαίως, ὅτι εἶδομεν εὐλαβητικῶς ἄνδρας χωρὶς γλώσσης λαλοῦντας. Ἀλλὰ καὶ ὁ Γαζίας Αἰνεῖας ὁ Πλατωνικός εἰς τὸν Διάλογόν του τὸν ἐπιγραφόμενον Θεόφραστος, ἤκουσας, λέγει, θαρρῶ, ὅτι διὰ τὸ μὴ θῆλειν τινὰς ἱερεῖς ἀρνήσασθαι τὰ καλὰ αὐτῶν δόγματα, φεῦ τῆς ἀσεβείας! ἀπετημήθησαν τὴν περὶλημμένην αὐτῶν γλῶσσαν ἀπὸ τοῦ τυράννου τοῦ τὸν μιθικὸν Τηρέα μιμησαμένου τὸν Θεῶκα. «Καὶ τοῦτο ἐγὼ εἶχόν ὡς ὀσκολον, πῶς δηλαδὴ δυνατὸν ἔστι τὸν κισσῶδον χωρὶς κιθάρας κιθαρίζειν, καὶ χωρὶς αὐλοῦ τὸν αὐλητὴν ἀγραυλίζειν. Πλὴν ὅπου Θεὸς βούλεται νικῶται φύσις τῆς, ὡς γέγραπται. Καὶ εἰ μὴ εἶδον αὐτὸς ἀπὸ τούτους τοῖς ὁμοκτοί μου, οὐκ ἂν ποτε ἐπίστειμα τῶν θεσπῆμι τούτων.» (παρὰ τῆς Δοκίμου βιβλίου τοῦ Διοσκουρίου σελ. 447).

- * *Οἱ ἐν τῷ ναῷ ὑμνοῦντες τὸν Θεὸν ὀρθόδοξοι πυρὶ τελειοῦνται.*
- * » Ὅντως ναὸς πέφηνε τοῦ ναοῦ μέσον,
- » Καυθὲν τὸ πλῆθος τοῦτο δι' ὀρθὸν σέβας.
- * *Οἱ ἄγιοι ὁ ὁ ὡ ἱερεῖς πρῶθέρτες τελειοῦνται.*
- * » Καὶ ἱερεῖς πρῶθῆναι σπουδαίως δύο,
- » Εἶλοντο μᾶλλον ἢ λιπεῖν τὸ σῶμα σέβας.
- * *Οἱ ἄγιοι ἐξ ἡ ὁ ρ τ α ἱερεῖς, οἱ τὰς γλῶσσας τμηθῆντες, πάλιν ἐλάλουν.*
- * » Δεκάς ἐγλωττος ἐξαπλῆ λαλεῖ πάλιν,
- » Τρανοῦσα πᾶσι τὴν ἀλήθειαν ξένως.
- * *Ἡ ἐν τῇ Ῥώμῃ ὀρθόδοξος γυνὴ πυρὶ τελειοῦται.*
- * » Μισοῦσα γυνὴ δόγμα τῶν κακοφρόνων,
- » Ξένην ὑπέστη καύσιν. Ὡ τῆς ἀνδρίας!

Ὁ ὄσιος **ΙΓΝΑΤΙΟΣ** ὁ πλοσίον τῶν Βλαχευ-
νῶν κείμενος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Πλήρης ἀπληθεις πράξεων χρηστῶν πάτερ,
- » Ἐκ τοῦ ματαίου καὶ κακῶν πλήρους βίου.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΠΑΥΛΟΥ** μο-
ναχοῦ τοῦ ὑποκατακτιοῦ.

- * » Σπεύδων ὁ Παῦλος τοὺς ἀπαντας λαυθάνειν,
- » Ἐλαμψε μᾶλλον ἢ τὸ φῶς πανταχόσε.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Παῦλος δὲν ἦτο οὔτε ἐνδοξος καὶ πλούσιος εἰς τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, οὔτε πάλιν πτωχός· ἀλλ' οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἔζων με αὐτάρκειαν τῶν τῆς παρούσης ζωῆς ἀγαθῶν ὅθεν καὶ ἐπαίδευσαν αὐτὸν τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν ἐφάνη, ὅτι εἶναι συμφέρον εἰς αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓν μοναστήριον τῆς πατρίδος του. Ἐνδυθεὶς λοιπὸν τὸ θεῖον καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἠγωνίζετο νὰ κατορθώσῃ ὅλας τὰς ἀρετάς, καὶ τόσον ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς ἐκεῖ μοναχοὺς, δεχθεὶς γενόμενος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὥστε ἔκαμεν ἐν παράδοξον, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐφάνη εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ἔχει κεκρυμμένην εἰς τὴν ψυχὴν του μεγάλην καὶ ὑψηλὴν ἐργασίαν. Ἐτυχε δηλαδὴ μίαν φορὰν ὁμοῦ με ἄλλους ἀδελφούς νὰ διαλύσῃ πίσσαν ἐντὸς χαλκίνου ἀγγείου, καὶ ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὴν νὰ φουσκώσῃ ὅτε ἐβραζε, καὶ νὰ χύνεται ἔξω, δὲν ἔτυχε δὲ ἐκεῖ οὔτε ξύλον, οὔτε ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπιτήδειον, διὰ νὰ ἀνακατώσῃ τὴν πίσσαν καὶ νὰ τὴν καταπαύσῃ, τότε μὴ ὑποφέρων ὁ μέγας τὸν ἀφανισμόν τῆς πίσης, ἐξεγύμνωσε τὴν χεῖρά του καὶ ἔβαλεν αὐτὴν μέσα εἰς τὸ ἀγγεῖον, καὶ διαταράξας τὴν πίσσαν βράζουσαν, κατέπαυσε μὲν αὐτὴν, ἐξήγαγε δὲ πάλιν τὴν χεῖρά του σῶαν καὶ ἀβλαβῆ, χωρὶς νὰ ἀλλοιωθῇ ἢ νὰ μαυρίσῃ ἀπὸ τὴν πίσσαν οὔτε αὐτὴ ἢ ἔξωθεν τῆς χειρὸς ἐπιφάνεια. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ σὺν αὐτῷ ὄντες ἀδελφοί, ἐξέστησαν, καὶ ἄλλοι μὲν ἐλογίζοντο αὐτὸν ὡς ἓνα πατέρα ἀπὸ τοὺς Θεοφόρους, ἄλλοι δὲ παντελῶς δὲν ἐπίστευον, ὅτι αὐτὸς εἶναι τοιοῦτος. Ἐκεῖνος ὁμως ὁ τρισμακάριος ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν του γῆν καὶ σποδὸν, καὶ σαλὸν βρωμιζόμενον.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ ἀπεστάλη ὁ ὄσιος εἰς μίαν διακονίαν, ἐνῶ δὲ ἔλειπε καὶ κατεγιγνετο εἰς τὴν ἐκπλήρωσίν τῆς, ἃ προεστῶς συνάξας τοὺς εὐλαβεστέρους ἀδελφούς, προσήυχετο μετ' αὐτῶν μετ' σκληραγωγίαν πολλὴν εἰς

τόσας ὠριμισμένας ἡμέρας. Ὅντοι λοιπὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἔλεγον, Κύρια, ἀγκοι εἴμεθα ἀνάξιοι, πλὴν δεῖξον εἰς ἡμᾶς ὅς εἶναι δυνατόν γὰ ἰδοῦμεν, εἰς ποῖα μέτρα ἐφθασεν ὁ ἀδελφός ἡμῶν Παῦλος! καὶ εἰς ποῖον βαθμὸν ἀρετῆς κατετάγη! Ὁ δὲ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν παιῶν Κύριος, οἰκονόμησεν εἰς μίαν νύκτα καὶ κοιμηθῶσι, καὶ ἀρπαγέντες νὰ μεταφερθῶσιν εἰς ἓν περιβόλιον πολυειδές καὶ πανευφρόσυνον· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενοι ἐγέμισαν ἀπὸ τόσῃ εὐωδίᾳ καὶ εὐφροσύνῃ, ὅσῃ δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ διηγηθῇ. Ἐνῶ δὲ εὐαίμαζον διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θέαμα, τοῖς ἐφάνη ὅτι εἶδον τὸν μοναχὸν Παῦλον, ὅστις προσπεσὼν ἐχαιρέτισεν αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι θέλοντες νὰ μάθωσιν, ἠρώτων αὐτὸν, τί εἶναι τὸ περιβόλιον ὅπερ ἔβλεπον! ἤκουσαν αὐτοῦ λέγοντος μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως· τὸ μὲν περιβόλιον τοῦτο εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἀδελφοί, καὶ δι' ἡμᾶς αὐτὸ ἐγείνεν. Ἐπειδὴ δὲ δι' ἐμὲ ἠθελήσατε νὰ ἔλθετε ἕως ἐδῶ διὰ μέσου τῆς πρὸς Θεὸν προσευχῆς, ἰδοὺ ὅτι ἦλθον καὶ ἐγώ.

Πλὴν λάβετε ἀπὸ τὸ περιβόλιον τοῦτο ὅ,τι πρᾶγμα φαίνεται εἰς ἓνα ἕκαστον ἀπὸ σᾶς καλλίτερον καὶ ὑπερέχον ἀπὸ τὰ ἄλλα, καὶ ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, νὰ στείλετε δὲ ἄλλον ἀδελφὸν εἰς τὴν διακονίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστείλετε ἐμὲ, ἐπειδὴ ἄλλην φορὰν δὲν θέλετε με ἰδεῖν. Ὅθεν ἀποχαιρέτισαντες τὸν Παῦλον, ἔλαβον ἄλλος μὲν ἄνθος, ἄλλος δὲ κλάδον, ἄλλος φύλλα κτύωδέστατα, καὶ ἄλλος βότανα χαρίεστατα, καὶ οὕτως ἐξῆλθον τοῦ κήπου. Ἐξυπνίσαντες δὲ ὅλοι ὁμοῦ καὶ εἰς ἓν συναχθέντες, διηγούντο ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον ὅσα εἶδον εἰς τὸν κήπον. Καὶ ὁ μὲν εἰς ἐδείκνυε τὸ ἄνθος, ὅπερ ἔλαβεν ἐκεῖθεν, ὁ δὲ ἄλλος τὸν κλάδον, ὁ δὲ ἄλλος ἔλεγεν ὅτι ἐπῆρέ τι ἀπὸ τὸ περιβόλιον, δὲν εἶχεν ὁμως νὰ τὸ δείξῃ· ἕτερος δὲ ἐβεβαίονεν, ὅτι εἰς ἀρκετὸν διάστημα καιροῦ εἶχεν εἰς τὴν ὄσφρησίν του τὴν εὐωδίαν τοῦ ἄνθους ἐκείνου, ὅπερ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν κήπον μετὰ τὰς ἰδίας του χεῖρας. Καὶ οἱ μὲν ἀδελφοὶ εὐφραίνοντο καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, διὰ τὴν χάριν ἣν ἐχάρτισεν εἰς τὸν δοῦλόν του Παῦλον. Ὁ δὲ Παῦλος ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν διακονίαν ἐκείνην διὰ τὴν ὁποίαν ἀπεστάλη, ὑπήγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ περτριγυρίσας ὅλους τοὺς ἱεροὺς τόπους, καὶ προσκονήσας αὐτούς, ἦλθεν εἰς Κύπρον· καὶ ἐκεῖ διήκωσεν ἐπὶ ἐνὸς βουνοῦ ὑψηλοῦ χρόνους τινας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκεῖ συνέτρεχον πολλοὶ πρὸς αὐτὸν, διότι διεδόθη πανταχοῦ ἡ φήμη του, ἀποχώρησε καὶ ὑπήγεν εἰς τὰ πλησιόχωρα

μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μείνας δὲ ἐκεῖ καὶ εὐαρεστήσας τῷ Θεῷ, ἤκουσεν ἀνωθεν μίαν φωνὴν, ὡς ὁ θεόπτης Μωϋσῆς, ἣτις ἔλεγεν αὐτῷ· Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος καὶ τελευτά· ὄθεν ἀναβάς εἰς ἓν βουνὸν ὑψηλόν, ἐντοπίως ὀνομαζόμενον Π α ρ η γ ο ρ ί α ν, προσεκύνησε τῷ Θεῷ, καὶ ζήσας εἰς αὐτὸ ὀλίγον καιρὸν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΡΙΣΚΟΣ λιμῶν τελειοῦται.

- » Λιμῶν θανόντα Πρίσκον ἄρτου γήινου,
- » Ὁ Χριστὸς ἄρτον ψωμίει τῶν Ἀγγέλων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΤΙΝΟΣ πέλυξι κατακοπιεὶς τελειοῦται.

- » Πέλυξι συγκόπτουσι Μαρτίνου κρέα,
- » Κρεῶν μακέλλαι δυσσεβεῖς ἀνθρωπίνων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΚΟΛΑΟΣ κυρί τελειοῦται.

- » Ἐξήλθε δόγμα δαίμοσι πλάνης θύειν,
- » Οἷς Νικόλαε μὴ θύων εἰς πῦρ θύη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ Ἐγκαίρια τῆς ὑπεραγίας Θεοῦ κακοῦ ἐν τοῖς Κουράτορος.

* Ὁ δαίος καὶ ἡσυχαστῆς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ κτίτωρ τῆς ἐν Ἀθῶν ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Κτίτωρ μονῆς οὐ Νικολάου ὠράτης,
- » Ὅθεν κατοικεῖς ἐν μοναῖς ταῖς τοῦ πόλου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ ἡμερῇ Η΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΤΑΠΙΟΥ.

- » Φθαρτὸν λελοιπῶς Πατάπιε γῆς πάτον,
- » Πατεῖς ὅπου πατοῦσι πραίων πόδες.
- » Ὀγδοάτη Πατάπιε χλόης πίδαον ἀμπεπάττας.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου προτιμῆσας δὲ τὴν μοναχικὴν ζωὴν, πολλοὺς χρόνους ἡσχησεν εἰς τὴν ἔρημον· ἔπειτα ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, τυφλοὺς ὠμμάτωσε, ὑδρωπικούς ἐλάτρευσε μὲ χρῖσιν ἐλαίου, δαίμονας ἐδίωξε, πάθος καρκίνου ἐθεράπευσε, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα θαύματα ἐργασάμενος, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκε τὸ πνευμά του εἰς τὸν Κύριον. (τὸν πλατύτερον βίον τοῦ ὁσίου τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον. Τοῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ πολλοὺς Αἰγύπτου τίκται, ἐπὶ δὲ τίκῃ, μέγα

τίκται» σώζεται ἐν τῇ Λαύρα ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πέττε Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἐβδομήκορτα ΣΩΣΘΕΝΟΥΣ, ΑΠΟΛΛΩ, ΚΗΦΑ, ΚΑΙΣΑΡΟΣ καὶ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ.

Εἰς τὸν Σωσθένη.

- * » Ὁ Σωσθένης φέρων σε Χριστέ μου σθένος,
- » Ἔσωσε πολλοὺς ἐνδύσας αὐτοῦ σθένος.

Εἰς τὸν Ἀπολλῶ.

- * » Ἐχων Ἀπολλῶς σὺν χάριτι καὶ λόγον,
- » Ἐπίσειε πολλοὺς τὸν Θεὸν εἶθιν Λόγον.

Εἰς τὸν Κηφᾶν.

- * » Ἔσπευδε Κηφᾶς ἐκμιεῖσθαι τὸν Πέτρον,
- » Ὡς ἂν φανῇ τὴν κλήσιν ἔργοις εἰσφέρων.

Εἰς τὸν Τυχικόν.

- * » Μὴ τυχόντα Τυχικὸν τοῦτον νόει.
- » Οὗτος γὰρ εἰς πέφυκε τῶν Ἀποστόλων.

Εἰς τὸν Ἐπαφρόδιτον.

- * » Ἐπαφρόδιτος δεξιῶν ἔργων φύλαξ,
- » Ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Πατρὸς βλέπει Δόγε.

Εἰς τὸν Καίσαρα.

- * » ὄντως ἐβασίλευσε Καίσαρ ἐμφρόνως,
- » Χριστῷ Βασιλεῖ τὰς ψυχὰς συνεισφέρων.

† Ἀπὸ τοὺς ἱεροῦς ἀποστόλους τούτους ὁ μὲν Σωσθένης, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ λέγων «Παῦλος Ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός» (κεφ. α΄. 1) ἐγενεῖν ἐπίσκοπος Κολοφῶνος, ἣ ὁποία εἶναι πόλις παραθαλασσία ἐν τῇ Ἰωνίᾳ, τιμημένη ποτὲ μὲ θρόνον ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Ἐφέσου, τώρα δὲ ὀνομάζεται τουρκιστὶ Σιγαιτζίκ. Ὁ δὲ Ἀπολλῶς, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸν ἀναφέρει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ὅτι ὁ Κρίσπος, περὶ οὗ γράφουσιν αἱ Πράξεις «Κρίσπος δὲ ὁ Ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ (Πράξ. τή. 8) καὶ ὁ Παῦλος «Ὀυδένα ἄλλον ἐβάπτισα, εἰμὴ Κρίσπον καὶ Γαῖον (α΄. Κορ. α΄. 14) ὁ Κρίσπος φημι οὗτος, λέγει ὁ Χρυσόστομος, ὅτι ὀνομάζετο καὶ Σωσθένης. «Ὀἶμαι δὲ τοῦτον (τὸν Κρίσπον δηλ.) καὶ Σωσθένη λέγεσθαι. Ὅς τοσαύτον ἀνήρ πιστὸς ἦν, ὥστε καὶ τύπτεσθαι, καὶ παρῆναι ἐπὶ τῷ Παύλῳ» (ὁμιλ. λθ΄. εἰς τὰς Πράξ.)

τη ἐπιστολῇ, λέγων «Τίς οὖν ἔστι Παῦλος; τίς δὲ Ἀπολλῶς, ἀλλ' ἢ διάκονοι;» (κεφ. γ'. 5) ἔγεινε Καισαρείας ἐπίσκοπος. Ὁ δὲ Ἐπαφρόδιτος, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸν ἀναφέρει ὁ Παῦλος λέγων «Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὁμῶν δὲ Ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς.» (Φιλιπ. β'. 25) ἔγεινε ἐπίσκοπος Κολοφῶνος ὕστερον ἀπὸ τὸν Σωσθένη. ¹ Ὁ δὲ Καίσαρ, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος λέγων «Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καισαρος οἰκίας.» (Φιλιπ. δ'. 22) ² ἔγεινε ἐπίσκοπος Κορώνης τῆς ἐν Πελοποννήσῳ εὐρισκομένης. Οὗτοι λοιπὸν ὅλοι καλῶς πολιτευσάμενοι ὁσίων ἐποίμαναν τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον καὶ ἐκυβέρνησαν τὰς ἐμπιστευθείσας εἰς αὐτοὺς ἐκκλησίας· ἀλλὰ καὶ περασμοὺς πολλοὺς ὑπέμειναν οἱ μακάριοι ἀπὸ τῶν εἰδωλόλατρων διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν, παραδόντες τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ. ³

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ

³ *Ἐπισκόπου Κύπρου.*

† » Ὁ Σωφρόνιος ὄμματα κλείσας κάτω,
» Ἦνοιξεν ἄνω εἰς Θεοῦ θεωρίαν.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν μεγάλην νῆσον τῆς Κύπρου, υἱὸς χριστιανῶν καὶ εὐλαβῶν γονέων· ἦτο δὲ πολυμαθὴς διὰ τὴν εὐφυΐαν του, διότι ἀνεγίνωσκε καὶ ἐμελέτα νύκτα καὶ ἡμέραν τὰς θείας Γραφάς, καὶ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου. Ὅθεν

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι ὁ Ἐπαφρόδιτος οὗτος ἔγεινε ἐπίσκοπος ἐν Κύπρῳ τῇ οὕτω καλουμένῃ Ἀδριακῇ, καὶ πολλοὺς ἐκεῖ διὰ τῆς διδασκαλίας του οἰκείωσε μετὰ τὸν Χριστόν.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἱερός Θεοφύλακτος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς πρὸς Φιλιπησίους, Καίσαρος οἰκίαν ἔνοεῖ τὸ παλάτιον τοῦ Κεῖσαρος Νέρωνος, καὶ ὄχι ἐνός τινος ἀποστόλου, διότι πολλοὶ ἐκ τοῦ καλακίου τοῦ Νέρωνος ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, οἵτινες καὶ ἀσπάζονται τοὺς Φιλιπησίους.

» Περὶ δὲ τοῦ Κηρᾶ οὐδὲν ἀναφέρει οὔτε ὁ χειρογράφος Συναξαριστῆς, οὔτε ὁ τετυπωμένος· πῶς δηλονότι ἐκέρυξε τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὁποῖο τέλος ἤξιώθη. Σημειοῦμεν δὲ ἐνταῦθα ὅτι τὸ Κηρ, ἢ Κηρᾶ εἶναι φωνὴ Χαλδαϊκῆ, καὶ δηλοῖ πέτραν, κατὰ τὸν νεώτερον Καλιμέτην ἐν ὑπομνήματι ἐς τὸν Ἰωάννην. Ὁ δὲ Ἰερώνυμος ἐν τῷ περὶ Ἑβραϊστικῶν ὀνομάτων λέγει, ὅτι τὸ Κηρᾶ ὄν εἶναι Ἑβραϊκὸν ὄνομα, ἀλλὰ τῆς Σύρων φωνῆς, καὶ σημαίνει τὸ στερεὸν καὶ ἀντίτυπον (ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα.)

τόσον ἔγεινε ἐνάρετος καὶ εὐλαβὴς, ὥστε ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ μεγάλα χάρισματα καὶ νὰ κάμῃ καὶ θαύματα· διὸ μετὰ τὸν θάνατον Δαμιανοῦ τοῦ ἀγιωτάτου ἐπισκόπου Κύπρου χειροτονήθη ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων, συμφωνούντων καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐν Κύπρῳ ἀγιωτάτης ἐκκλησίας. Ἀφ' οὗ δὲ χειροτονήθη, ἔγεινε τῶν πενήτων πλουτιστής, τῶν πεινῶντων τροφεύς, ἀρφάνων βοήθης, χηρῶν προστάτης, καταπονουμένων λυτρωτής, γυμνῶν σκέπη. Ὅθεν μετὰ ταύτας ἀρετὰς πολιτευσάμενος ὁ αἰοίδιμος, καὶ τῷ Θεῷ εὐαρεστήσας, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας ΑΝΝΗΣ μητρὸς τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου.

» Οὐχ ὥσπερ Εὐα καὶ σὺ τίκεις ἐν λύκαις,

» Χερὰν γὰρ ἔνδον Ἄννα κοιλίας φέρεις.

» Τῇ δ' ἐνάτῃ Μαρίην Θεομήτορα σύλλαβεν Ἄνναν.

Ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς θέλων νὰ ἐτοιμάσῃ δι' ἑαυτὸν ναὸν ζωντανὸν καὶ οἶκον ἅγιον διὰ νὰ κατοικήσῃ, ἀπέστειλε τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ (ὁστις λέγουσιν ὅτι ἦτον ὁ Γαβριὴλ) πρὸς τοὺς δικαίους Ἰωακείμ καὶ Ἄνναν, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἠδόκησε νὰ γεννηθῇ ἢ κατὰ σάρκα μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ τοῦτον ἀποστείλας, προεμήνυσε, ὅτι θέλει συλλάβει ἢ στεῖρα καὶ γραῖα Ἄννα, ἵνα μετὰ τὴν σύλληψιν τῆς στεῖρας βεβαιώσῃ τὴν ἐκ τῆς Παρθένου ἀπορον αὐτοῦ σύλληψιν καὶ ἀφορον γέννησιν. Καὶ λοιπὸν συνελήφθη ἡ ἁγία Θεοτόκος καὶ Παρθένος Μαρία ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Ἄννης ἐκ σπέρματος τοῦ Ἰωακείμ, καὶ ἐγεννήθη ὄχι καθὼς λέγουσιν οἱ ἄλλοι μνηῶν, ἢ χωρὶς ἀνδρὸς, ἀπαγε! Ἀλλ' ἐννέα τελείων μνηῶν καὶ ἐκ συναφείας ἀνδρὸς, πλήν ἐξ ἐπαγγελίας καὶ Ἀγγέλου προρρήσεως, καὶ ὑπὲρ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, διὰ τὸ ἅγιον τῆς Ἄννης καὶ διὰ τὸ γηραλέον αὐτῆς.

Μόνος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συνελήφθη καὶ ἐγεννήθη χωρὶς συνάφειαν ἀνδρὸς καὶ χωρὶς σπορὰν ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου Μαρίας ἀπορρήτως καὶ ἀνερμηνεύτως, καθὼς ἠξεύρει μόνος αὐτός. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο τέλειος Θεός, διὰ τοῦτο καὶ ὅλα τὰ τῆς κατὰ σάρκα αὐτοῦ οικονομίας προσέλαβε τέλεια, καθὼς καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν τέλεια αὐτὸς ἐδημιούργησε καὶ ἐπλασε κατ' ἀρχάς. Ταύτην λα-

πὸν τὴν ἡμέραν κατηγοροῦσιν σήμερον, εἰς ἐνθύμησιν τῶν θείων χρησμάτων καὶ χαροποιῶν μηνυμάτων τῶν δοθέντων ὑπὸ Ἀγγέλου εἰς τοὺς δικαίους Θεοπροπάτορας, περὶ τῆς συλλήψεως τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος· διότι τούτους τοὺς διὰ λόγου χρησμούς τοῦ Ἀγγέλου ἔργα καὶ πράγματα ποιῶν ὁ ἐκ τοῦ μηδενὸς ὑποστήσας τὰ πάντα Θεός, ἐκίνησε τὴν στειρεύουσαν καὶ γηραλίαν μήτραν τῆς Ἄννης εἰς καρποφορίαν, καὶ τὴν διανύσασαν τὴν ζωὴν τῆς μετ' ἀπαιδίαν, παραδόξως παιδοτόκον μητέρα ἐργάζεται σήμερον, καὶ χαρίζει εἰς τοὺς δικαίους ἀξίον καρπὸν τῆς αὐτῶν αἰτήσεως. Διότι πῦδόκησεν ὥστε οἱ σώφρονες γονεῖς νὰ γεννήσωσι θυγατέρα τὴν πρὸ τῶν αἰώνων πρόορισθεῖσαν καὶ ἐκλεχθεῖσαν ἐκ πασῶν τῶν γενεῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐμελλε νὰ γεννηθῇ. Ἡ δὲ σύναξις αὐτῶν τελεῖται ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς Θεοτόκου, τῷ κειμένῳ ἐν τοῖς Εὐοράνοις πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας προφήτιδος Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.

- * Τί σου ἐπαινέσειεν Ἄννα τις πλέον;
- * Τὸ καρτερόφρον; ἢ τὸ τῆς εὐτεκνίας;

† Ἡ μακαρία Ἄννα ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀρμαθαίμ, ἐκ τοῦ ὄρους Ἐφραΐμ· λαβοῦσα δὲ ἄνδρα ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, ὀνομαζόμενον Ἐλκανᾶν δὲν ἐγέννα παιδίον, οὔσα στείρα. Ὁ δὲ ἄνθρωπος αὐτῆς ἔλαβεν ἄλλην γυναῖκα Φενάναν ὀνομαζομένην, ἣτις ἦτον ἀντίζηλος τῆς Ἄννης καὶ ἐτεκνογόνοι μετ' αὐτὴν καὶ εὐφραίνετο· ἡ δὲ Ἄννα πάντοτε ὠνειδίετο, (ὡς νὰ μὴ ἦτον ἀρκετὴ ἢ θλίψις, ἣν ἐδοκίμαζεν ἢ μακαρία διὰ τὴν ἀτεκνίαν τῆς,) καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς καὶ ἀπὸ τὴν Φενάναν τὴν ἀντίζηλὸν τῆς, καὶ ἀπὸ ὅλους ἀκόμη τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους. Τούτου χάριν, παρεκάλει πολλὰ τὸν Θεὸν ἢ αἰδίδιμος νὰ λυθῇ ἢ στειρωσίς τῆς καὶ νὰ γεννήσῃ παιδίον· ἀλλ' ὁμως μετὰ τὰς παρα-

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν σύλληψιν τῆς ἁγίας Ἄννης ἐγκύμιον ἀπλοῦν ἐπιλοπόνησεν ὁ ὁσιολογώτατος διδάσκαλος κύριος Χριστοφόρος ὁ Προδρομίτης. Ἔχει δὲ καὶ ἐγκύμιον ἑλληνικὸν εἰς αὐτὴν Γεώργιος ὁ Νικομηδείας, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐρανῶν ἢ γῆ ταῖς τῆς χάριτος μαρμαρυγαῖς (σὺζῆται ἐν τῇ μεγίστῃ Παύρᾳ, ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ πρώτῳ πανηγυρικῷ τῆς τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἐμελουρῆσα δὲ καὶ ἐγὼ τροπάρια εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς ταύτης ὡς ἑλλείποντα, τὰ ὁποῖα ἐπρόσθεσα ἐν τῷ τέλει τοῦ Δεκεμβρίου τούτου, ἵνα συντελεθῶσι.

κλήσεις τῆς ταύτης ἴποτε δὲν ἐκπαύθηον μετ' ὅλον ὅτι ἐπραττεν ἀόκως τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου διοριζόμενας· διότι οἱ ἅγιοι οὕτω μόλις καὶ μετὰ βίας παρὰ τοῦ Κυρίου λαμβάνουσι τὰ αἰτήματά των.

Ἐλθοῦσα δὲ ποτε μετὰ τοῦ ἀνδρός τῆς εἰς τὴν Σηλῶμ, ὅπου ἦτον ἡ Κιβωτός καὶ ἡ Σκηνὴ τοῦ Θεοῦ Παντοκράτορος, διὰ νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τὸν Θεὸν διὰ χειρὸς τοῦ ἱερέως Ἡλεὶ, ἔλαβε μίαν μόνην μερίδα ἀπὸ τὰς θυσίας, διότι δὲν εἶχε παιδίον, ἡ δὲ Φεννάνα ἔλαβε δώω μερίδας, ἐπειδὴ εἶχε τέκνα. Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐλυπήθη μὲν, δὲν ἀπεγνώσθη ὁμως, οὐδὲ ἐσκέπασεν ἢ ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν τῆς· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ λας ἐλπίδας ἔχουσα, τί κάμνει; ἀφῆκε μὲν τὸν ἄνδρα τῆς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν, αὐτὴ δὲ μόνη ἐμείνεν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ πεσοῦσα εἰς τὸ ἔδαφος καὶ κλαίουσα, οὕτω προσηυχῆθη « Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, ἴαν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης σου, καὶ μοῦ ἐνθυμηθῆς καὶ μοι δώσης καρπὸν κοιλίας, θέλω δώσει αὐτὸν εἰς σέ, διὰ νὰ σὲ δουλεύῃ ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. »

Τί ἔκαμε λοιπὸν ὁ Θεός; παρήκουσε τῆς δεήσεώς τῆς; μὴ γένοιτο! ἀλλ' ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὴν ὅτι δὲν ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν σκηνὴν του, ἀλλὰ προσήυχετο πάντοτε καὶ ἔκλαιε μετ' ἑρμᾶ δάκρυα, ὅχι μόνον ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν καρπὸν κοιλίας, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα προεῖπε τοῦ μέλλοντος γεννηθῆναι υἱοῦ τῆς. Διότι εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἡλεὶ ὁ ἱερεὺς « Πορεύου εἰς εἰρήνην, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ δώῃ σοι πᾶν αἰτημά σου, ὁ ἠτήσω παρ' αὐτοῦ (ἀ. Βασιλ. ἀ. 17)· οὗτος δὲ ὁ λόγος δὲν δηλοῖ ἄλλο, παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Σαμουὴλ, διότι Σαμουὴλ Θεαίτητος ἐρμηνεύεται· δηλαδὴ παρὰ Θεοῦ αἰτήθεις.¹ Ὅθεν λαβοῦσα ἢ αἰδίδιμος Ἄννα τὴν πληροφορίαν παρὰ Θεοῦ, κατέβαινεν ἀπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ Θεοῦ εὐφραينوμένη καὶ χορεύουσα. Συλλαβοῦσα δὲ ἐγέννησε Σαμουὴλ τὸν προφήτην, καὶ ἀφ' οὗ ἀπεγαλακτίσθη, ἔλαβεν αὐτὸν ἢ φιλόθεος μήτηρ· καὶ ἀνέβη εἰς τὴν Σηλῶμ, καὶ προσπεσοῦσα εἰς τὸν Θεόν, ἀπέδιδεν εἰς αὐτὸν τὰς εὐχαριστίας. Ὁ δὲ ἱερεὺς Ἡλεὶ εὐλόγησεν αὐτὴν καὶ τὸν ἄνδρα τῆς λέγων· εἶθε νὰ σοὶ δώσῃ ὁ Κύριος ἕτερον καρπὸν κοιλίας, ἀντὶ Σαμουὴλ τοῦ υἱοῦ σου » Ἀποτίσαι σοι Κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἀντὶ τοῦ χρέους, οὗ ἔχρησας τῷ Κυρίῳ (ἀ. Βασιλ. β'. 20).

Ὅθεν λαβοῦσα τὸν Σαμουὴλ ἐπειδὴ ἦτο

¹ Σαμουὴλ ἑβρ. εἰσήκουσεν ὁ Θεός, ὅθεν Θεοέδοτος ἢ Θεοδότης. Σ. Ε.

πολλά ἠήμισον παρέθη εἰς τὸν οἶκόν τῆς δού-
 δὲ ἔγενε μειράκιον ¹ τὸν ἔλαθεν ἀπὸ τὴν χεῖρα
 καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸν ναόν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπρο-
 σευχήθη εἰς τὸν Θεόν, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς
 τὰς χεῖρας Ἡλεί τοῦ ἱερέως. Ἐκαμε δὲ εἰς αὐ-
 τὸν καὶ Ἐφούδ καὶ μικρὰν διπλοῖδα ² καὶ βλέ-
 πουσα αὐτὸν λειτουργοῦντα καὶ ὑπηρετοῦντα
 εἰς τὸν Θεὸν ἐμπροσθεν Ἡλεί τοῦ ἱερέως, ἔ-
 χαιρεν ὑπερβολικά. Ἐγέννησε δὲ ἀκόμη τρεῖς
 υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας ³ καὶ ἐλθοῦσα εἰς
 τὸ ἱερὸν ἐπρόσπεσεν εἰς τὸν Κύριον εὐχαρι-
 στοῦσα· σκηνωθεῖσα δὲ ἐπάνω, εἶπε τὴν ᾠδὴν
 ταύτην « Ἐστερέωθῃ ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ,
 ὀψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου, ἐπλατύνθη ἐπὶ
 ἔχθροῦς μου τὸ στόμα μου, ὑψώθη ἐν σω-
 τηρίῳ σου ». Καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ᾠδῆς ὅλης ἐ-
 κελάδησε λόγια καθὸ δὲ προφήτης καὶ μῆτηρ
 προφήτου, ἔλεγε προφητεύουσα. « Ὅτι στείρα
 ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένη-
 σεν ». Αὕτη μὲν δηλαδὴ ἔχαιρε διὰ τὰ ἑπτὰ

τέκνα τῆς, ἡ δὲ Φαννῶνα ἡ ἀνκίηλος τῆς πένι
 τε τέκνα ἔχουσα, ἡ καὶ ὀλιγώτερα, ἀποστα-
 ρωθεῖσα πλέον δὲν ἐγέννηε. Ἡ ἀαδμοσ λοιπὸν
 Ἄννα μείνωσα εἰς τὴν παραύσαν ζωὴν χρό-
 νους ἀρετοῦς, καὶ εὐχαριστοῦσα πάντοτε τὸν
 Θεὸν καὶ προφητεύουσα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

*Μήτηρ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ
 γεολαμποῦς, τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀρτίκῳ κειμένου.*

- » Ἐξήγαγε γῆς τὸν Στέφανον καὶ βίου,
- » Στέφει δὲ δόξης ἑσπεράνωσα, Λόγε.

Οὗτος ὁ νεοφανὴς ἀστὴρ ἦτο κατὰ τοὺς
 χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ωπθ'
 (829), γέννημα καὶ θρέμμα ὑπάρχων τῆς Κων-
 σταντινουπόλεως, οἱ δὲ γονεῖς του ὠνομάζον-
 το Ζαχαρίας καὶ Θεοφανῶ, ἑστολισμένοι μετὰ
 σάν ἀρετὴν καὶ σύνεσιν καὶ κατοικοῦντες εἰς
 τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει κα-
 λουμένου Ζεύγματος, ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἐκ-
 κλησίαν τοῦ θεοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχι-
 διακόνου Στεφάνου. Τοῦτον τὸν ἅγιον, ὅτε τὸν
 ἐγκυμόνει ἡ μήτηρ του, ἀπείχτο καὶ δὲν ἐτρῶ-
 γε παχέα φαγητὰ (ὅποιον μάλιστα εἶναι τὸ
 κρέας), ἀλλ' ἤρκειτο εἰς μόνον ἄρτον, ὕδωρ καὶ
 λάχανα, ἕως οὗ ἐγέννησεν. Ὅτε δὲ ἐγεννήθη
 ὁ ἅγιος, ὦ τοῦ θαύματος! ἐφάνη εἰς τὰ στήθη
 του σταυρὸς φωτεινὸς καὶ ὑπέρκαιος· τοῦτο
 δὲ ἦτο σημεῖον μεγαλώτατον τῆς σταυρώσεως
 καὶ ἀπροσπαθείας, ἣν ἐμελλε νὰ ἔχῃ ὁ ἅγιος
 εἰς τὰ τοῦ κόσμου πράγματα. Ἀφοῦ δὲ ἐτελι-
 χθη εἰς τὰ βρεφικὰ σπάργανα ἦτον ἀνάγκη
 καὶ νὰ βυζάνη κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως·
 ὁ ἅγιος βμῶς οὗτος, ἀνώτερος ἐφάνη τῶν νό-
 μων τῆς φύσεως, ἐπειδὴ ὅτε ἡ μήτηρ του ἐ-
 τρωγε φαγητὸν περισσότερον καὶ ἐχόρταινε,
 αὐτὸς οὐδὲ νὰ ἐγγίση ἤθελεν εἰς τοὺς μαστοὺς
 τῆς· πολλαχὲς μάλιστα δὲ ἐμενεν ἀθῆλαστος ἕως
 δύο ἢ καὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀν ἠκολούθει χορτα-
 σμὸς εἰς τὴν μητέρα του. Ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη
 νὰ ἐγκρατεῦται ἡ μήτηρ, διὰ νὰ θρέψῃ τὸν
 τοιοῦτον χαριτωμένον υἱὸν τῆς· ὅθεν ἐκ τῆς
 αἰτίας ταύτης, ἐκπληξίς ὁμοῦ καὶ θλίψις ἐκυ-
 ρίευσ τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς τοῦ παιδίου.

Ἐτα βαπτίζεται ὁ ἅγιος, λύεται ἀπὸ τῆ
 βρεφικὰ σπάργανα, ἀποκόπτει τὸ γάλα, καὶ
 κατ' ὀλίγον αὐξάνει καὶ πέμπεται εἰς παιδαγω-
 γὸν διὰ νὰ μαθάνῃ τὰ ἱερά γράμματα, εἰς τὰ
 ὅποια εἶχε μεγάλην προθυμίαν καὶ ἦτον εἰς τοὺς
 γονεῖς του ὑποτασσόμενος. Ὅτε δὲ ὁ θεομισθὴς
 Θεοφίλος ἀπέθανε, παρυσθὺς ἀνεβιβάσθη μετὰ
 θεῖαν φήρον εἰς τὸν Πατριαρχεικὸν θρόνον τῆς

¹ Τοῦτο δὲν ἀναφέρει ἡ ἁγία Γραφή εἰς τὸ α. καὶ β'. κε-
 ρφαλιὸν τῆς πρώτης τῶν βασιλείων, ἀλλὰ μόνον λέγει, ὅτι ὅτε
 ἀπεγαλακτίσθη τὸ παιδάριον, τότε προσεφέρθη ὑπὸ τῆς μητρός
 του, καὶ ἦν λειτουργῶν τῷ προσώπῳ Κυρίου ἐνώπιον Ἡλεί
 τοῦ ἱερέως (τοῦ μειρακίου ἡ ηλικία ἀρχεται ἀπὸ τοῦ 14 ἔτους
 καὶ φθάσει μέχρι τοῦ 21. Σ. Ε.)

² Ὁ δὲ Σύμμαχος ἔχει « Ἐφούδ βῆρ καὶ ἐφστρίδα μι-
 κρὰν ». Ὁ δὲ Θεοδοσίωσ « Ἐφῶδ βῆρ καὶ ἐπιδύτην μικρὸν ».
 Τί δὲ εἶναι τὸ Ἐφῶδ ἀποκρίνεται ὁ Θεοδώρητος, ὅτι διὰ τοῦ
 ἐνδύματος τούτου πολλὰ πράγματα μέλλοντα καὶ ἀνοούμενα
 ἐπρομήνησεν ὁ Δεσπότης Θεός. Ἀπορεῖ δὲ, διὰ τί ὁ Σαμουὴλ
 ἐφόρει τὸ Ἐφούδ Ἀεῦτης ὄν, ἐνῶ αὐτὸ ἦτο διωρισμένον νὰ
 τὸ φορῇ μόνος ὁ ἀρχιερεύς; Λύσιν λοιπὸν τὴν ἀπορίαν λέγει
 ὅτι θὰ ἔχαρισε τὴν χάριν ταύτην εἰς τὸν Σαμουὴλ ὁ Ἡλεί,
 βλέπων εἰς αὐτὸν ἐπαυθῶσαν τὴν θεῖαν χάριν, διότι ὑπεσχέθη
 εἰς τὸν Θεὸν πρὸ τοῦ νὰ γεννηθῇ, διότι παραδόξως ἐγενήθη
 καὶ εἰς τὴν σκηνὴν ἀνετράφη, καὶ διότι ἦτον ἅγιος καὶ θεαί-
 ητος καὶ Νεκηραῖος.

³ Ἡ θεία Γραφή λέγει, ὅτι τρεῖς υἱοὺς καὶ θυγατέρας δύο
 ἐγέννησε, καὶ οὐχὶ τρεῖς, ὥστε δια τὰ τέκνα τῆς Ἄννης ὁμοῦ
 μετὰ τὸν Σαμουὴλ εἶναι ἕξ καὶ ὄχι ἑπτὰ. Ἴσως δὲ τοῦτο εἶπεν
 ὁ Συγγραφεὺς τοῦ Συναξαριστοῦ, διότι εἶπεν ἡ Ἄννα, ὅτι
 στείρα ἔτεκεν ἑπτὰ· τοῦ ἑπτά ἀντὶ πολλῶν νοουμένου, καθὼς
 συνειθίζεται νὰ νοηταὶ οὕτω παρὰ τῆ ἁγίας Γραφῆς. Σημειώσαι,
 ὅτι εἰς τὴν Ἄνναν ταύτην πέντε λόγους ἔγραψεν ὁ Χρυσοστο-
 μικός κάλαμος περιεχομένους ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἐ-
 τόνῃ ἐκδόσεως· καὶ ἐ μὲν πρῶτος ἀρχεται οὕτως· « Ἐπειδὴν
 ἔξενον τινα καταχθέντα πρὸς ἡμᾶς », Ὁ δὲ δεύτερος· « Οὐδὲν
 ἔρα ἴσον εὐχῆς, ἀγαπητοί », ὁ τρίτος· « Εἰ μὴ δοκῶ προσκο-
 ρῆς τισιν εἶναι καὶ φορτικὸς », ὁ τέταρτος· « Οὐκ οἶδα ποίους
 χρῆσωμαι λόγους σήμερον », ὁ δὲ πέμπτος· « Οἱ θεσπυρὸν
 ἀνορέττοντες ἐν τῷ κόσμῳ, ἀγαπητοί ».

Κωνσταντινουπόλεος ὁ ἅγιος Μεθόδιος τότε λακπὸν καὶ ὁ τίμιος Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ ἀγίου τούτου Στεφάνου· χειροτονήθη πρεσβύτερος καὶ συνηριθμήθη εἰς τὸν κληρὸν τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν καὶ ὁ υἱὸς του οὗτος θεῖος Στέφανος ἐκουρεύθη τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς καὶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς τῆς Ἐκκλησίας κληρικός· ἦτοι Ἀναγνώστης, καὶ ὅσον συνεχῶς ὁ πατὴρ του ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τόσον συνεχῶς τὸν ἠκολούθει καὶ ὁ θεῖος Στέφανος. Κατὰ δὲ τὸν δεκάτον ὄγδοον χρόνον τοῦ ἀγίου ἀποθνήσκει ὁ πατὴρ του Ζαχαρίας· ὅθεν ἀδείας τυχὼν ὁ σέπτός Στέφανος, ἐκλείσθη εἰς τὸν εὐκτήριον οἶκον τοῦ ἀγίου κορυφαίου Πέτρου, καὶ ἐκεῖ μένων πάντοτε προσήυχετο ἀρκούμενος εἰς μόνην τὴν τροφήν τῶν λαχάνων.

Ἐνῶ λοιπὸν οὕτως ἐπολιτεύετο ὁ ὅσιος, φαίνεται μίαν νύκτα εἰς αὐτὸν Πέτρος ὁ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος καὶ τῷ λέγει, «Εἰρήνη σοι τέκνον· καλὴ εἶναι αὕτη ἡ ἀρχὴ τῆς προθυμίας σου, ὁ Κύριος νὰ σὲ ἐνδυναμώσῃ.» Ἐπειτα μετὰ τρεῖς χρόνους φαίνεται εἰς αὐτὸν καὶ ὁ θεῖος ἱερομάρτυς Ἀντίπας καὶ λέγει, «Εἰρήνη σοι τέκνον· ψάλλε μοι, καὶ δὲν θέλω σὲ ἐγκαταλείψει.»¹ Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐπεδόθη εἰς περισοτέραν προσευχὴν καὶ νηστείαν ὁ ἅγιος, τρώγων ἅπαξ ἡ ὅλις τῆς ἐβδομάδος ἀπὸ τὸ συνειθισμένον του φαγητόν, τὸ ὅποῖον ἦτο κραμβολάχανον χωρὶς ἄλας. Μὲ τοιοῦτον δὲ τρόπον καθάρισας ἑαυτὸν ὁ αἰοίδιμος, ἠξιώθη τῆς χειροτονίας τοῦ Πρεσβυτέρου, καὶ πολλὰ ἐνήργει θαύματα.

Κατὰ δὲ τὸν δωδέκατον μὲν χρόνον τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Βασιλείου τοῦ Μακεδόνας, τεσσαρακοστὸν δὲ τῆς τοῦ ἀγίου ἡλικίας, ἦτοι ἐν ἔτει ωθ' (879), ἔγεινε σεισμός μέγας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐσχίσθη πανταχόθεν ὁ ναὸς τοῦ ἀγίου Ἀντίπα. Ὅθεν ἐξήλθεν ἐκεῖθεν ὁ ὅσιος καὶ ἐμβήκεν εἰς ἓνα λάκκον παρόμοιον μὲ τάφον, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε δώδεκα χρόνους, σανίδα ἔχων ὑποκάτω του ἐστρωμένην μὲ σάκκον τρίχινον, καὶ ἐπάνω εἰς ταύτην κοιμώμενος. Ἀπὸ τὴν πολλὴν δὲ ὑγρασίαν τοῦ τόπου, ἐφθάρησαν καὶ ἔπεσον αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενεῶν του, καὶ τὰ ὀδόντιά του ἐχαυνώθησαν, καὶ σχε-

δὸν ὅλον τὸ σῶμά του ἔγεινε παράλυτον ἀναγκασθεὶς λοιπὸν ἐμβήκεν ἀπὸ τὸν λάκκον ὄλος νεκρωμένος. Ἐπειτα ἐνδουθεὶς τὸ θεῖον καὶ Ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἐδειξε μεγαλιτέραν καὶ ὑπεράνθρωπον ἀσκήσιν, διότι ὅτε ἐλειτούργει εἰς τὰς Δεσποτικὰς ἑορτὰς, ἐλάμβανε μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας μόνον ἐν ξηρὸν σῦκον, καὶ τὸ στόμα του ἐπλυνε μὲ ὀλίγον νερόν καὶ μὲ αὐτὰ μόνον ἤρχετο ὁ τρισμακάριστος. Μὲ τοιοῦτους ἐπιπόνους καὶ τραχεῖς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως διανύσας ὁ οὐρανοπολίτης οὗτος πατὴρ ἡμῶν Στέφανος χρόνους ὀλοκλήρους πενήτηντα πέντε κατὰ τὸν ἑβδομηκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς ζωῆς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, τῆς νεκρώσεώς του, παρέθετο τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἐπί τῆς μάρτυς ΣΩΣΙΘΕΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Σωσίθιον σωθεῖσιν ἐγγράφει λόγος,
- » Ἐπερ Θεοῦ σώζοντος ἐκτετημημένον,

Ἐπί τῆς μάρτυς ΝΑΡΣΗΣ ὁ Πέτρος ξίφει τελειοῦται.

- » Πέρσης κάραν σοι Ναρσῆς, Χριστὲ, προσφέρει,
- » Κρεῖττον γε δῶρον σμυροχρυσολιθάνου.

Ἐπί τῆς μάρτυς ΙΣΑΑΚ ξίφει τελειοῦται.

- » Πάθους τὸ λείπον Ἰσαὰκ Σάρρας τέκνου,
- » Σφαγεῖς ἀνεπλήρωσεν Ἰσαὰκ νέος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μῆμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΜΗΝΑ τοῦ καλλικελάδου, ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ, καὶ ΕΥΓΡΑΦΟΥ.

Εἰς τὸν Μηνᾶν.

- » Τμηθεὶς ὁ Μηνᾶς, καὶ κελαιδὲν οὐκ ἔχη,
- » Φιμοὶ κελαιδοῦν δυσσεβείας τὸ στόμα.

Εἰς τὸν Ἑρμογένη.

- » Τὴν δυσσεβείαν ἐκτύσας Ἑρμογένης,
- » Ἐπὶ ἤρξε μάρτυς εὐσεβείας ἐκ ξίφους.

Εἰς τὸν Εὐγράφον.

- » Τὰς ἐκ μαχαίρας, Εὐγράφε, τρώσεις φέρων.
- » Ὄξυς Θεοῦ κάλαμος ὦφθης, εὖ γράφων.
- » Εὐκέλαδος δεκάτη Μηνᾶς ξίφει αὐχένυ δῶκεν.

Ἐπί τῆς μάρτυς Μηνᾶς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμίνου ἐν ἔτει σλέ (235), Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε ταραχὴ εἰς τοὺς Ἀ-

¹ Ἐκ τούτου τοῦ λόγου φαίνεται, ὅτι ἐν τῷ εὐκτήριῳ οἴκῳ τοῦ ἀγίου Ἀντίπα ἠγωνίζετο τότε ὁ ἅγιος ὡς τοῦτο καὶ κατωτέρω φηλοῦται, καὶ ὅχι ἐν τῷ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

λεξάνδρειους διὰ πρᾶγματα κοινὰ, καὶ διότι ἐν στερεόνετο πάλιν τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ἐστάλη ἀπὸ τὸν βασιλέα ὁ ἅγιος Μηνᾶς οὗτος, ἵνα δυαλίση τὰς μάχας καὶ ταραχὰς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, καὶ φιλιώσῃ ἐκείνους ὅσοι ἐχθρεύθησαν μεταξύ των· πρὸς τούτοις δὲ διὰ τὴν διώξιν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τὴν τέχνην τῶν λόγων του, ἐπειδὴ ἦτο πεπαιδευμένος μετὰ πᾶσαν σοφίαν καὶ γυμνασμένος εἰς τὴν ῥητορικὴν τέχνην, Ἀθηναῖος ὢν καὶ ἐν Ἀθήναις διατρίψας ὅθεν καὶ ἦτον ἐμπειρος ἀπὸ τὴν εὐγλωττίαν τῶν Ἀθηναίων. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, τὰς μὲν ταραχὰς τῶν πολιτῶν διέλυσε καὶ ἐχάρτισεν εἰς τὴν πόλιν τὴν κατὰ πάντα εἰρήνην, τὸ δὲ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ ὃ χι μόνον δὲν ἐδίωξεν ἀπὸ αὐτὴν, ἀλλὰ μάλιστα κατέπεισε τοὺς χριστιανοὺς ὅσοι τὸ ἐδέχθησαν, νὰ τὸ κρατῶσι βεβαιότερον· καὶ πρὸς τούτοις μετὰ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του καὶ μετὰ τὰ σημεῖα καὶ θαύματά του ἔκαμεν ὅλην τὴν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστόν. Τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀποστέλλει ἐκεῖ Ἐρμογένην τὸν Ἐπαρχον, ἵνα καταπέισῃ τὸν Μηνᾶν νὰ ἀποβάλῃ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἂν δὲν πεισθῇ νὰ τὸν θανατώσῃ μετὰ διάφορα βάσανα. Βλέπων λοιπὸν ὁ Ἐρμογένης τὸν ἅγιον Μηνᾶν ὅτι ἀντέλεγεν εἰς αὐτὸν καὶ δὲν ἐπιθετο νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, πρῶτον μὲν ἐκδέρει τὸ δέρμα τὸ ὑποκάτω τῶν ποδῶν του, ἔπειτα δὲ ἐξορύττει τοὺς ὀφθαλμοὺς του, καὶ τρίτον κόπτει τὴν γλῶσσάν του.

Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν, ὅτι καὶ οἱ πόδες καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ γλῶσσά του ἰατρεύθησαν παραδόξως ὑπὸ Θεοῦ, εἶδε δὲ καὶ δύο Ἀγγέλους, οἵτινες ἐσχέπαζον τὴν κεφαλὴν του, διὰ τοῦτο μεταβληθεὶς οὗτος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ λαμβάνει τὸ βάπτισμα ἀπὸ τὸν ἅγιον Μηνᾶν καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης λαμβάνει ἀπὸ τοὺς συναχθέντας ἐπισκόπους. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐστειλε καὶ τοὺς ἔφερε· καὶ τοῦ μὲν ἁγίου Ἐρμογένους ἐπρόσταξε νὰ λογχεύσωσι τὴν κοιλίαν καὶ νὰ κόψωσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ νὰ βάλλωσιν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἐσχάραν πεπυρωμένην, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμά του ἐπρόσταξε νὰ τὸ ρίψωσιν εἰς τὸν ποταμόν. Τὸν δὲ ἅγιον Μηνᾶν ἐπρόσταξε νὰ κρεμάσωσι εἰς ἓνα σκοτεινὸν τόπον, καὶ ἀπὸ τοὺς πόδας του νὰ κρεμάσωσι πέτραν βαρυτάτην. Ἄφ' οὗ δὲ ἐτελειώθησαν ταῦτα κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως, οἱ ἅγιοι ἐφυλάχθησαν σῶοι καὶ ἀβλα-

βαίς ὑπὸ θεῶν ἀγγέλων· ὅθεν πάλιν προστάθησαν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ πάλιν ὡς ἀσεβὴ αὐτὸν ἤλεγεσαν.

Τότε ὁ ἅγιος Εὐγγραφος, γραμματεὺς ὢν τοῦ ἁγίου Μηνᾶ, παρησιαῖα ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, καὶ πολλὰ λόγια εἶπε κατὰ τοῦ βασιλέως φανερώς αὐτὸν ὑβρίζων, ὃ δὲ βασιλεὺς μὴ ὑποφέρων τὸν ἔλεγχον καὶ τὸ νὰ νικηθῇ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἁγίου, ἐγέμισεν ἀπὸ θυμόν. Ὅθεν γυμνώσας τὴν μαχαίραν, ἐκέντησε τὸν ἅγιον καὶ τὸν ἐθανάτωσεν· ὁμοῦ δὲ μετὰ τὸν ἅγιον Εὐγγραφον ἐφονεύθησαν μετὰ μαχαίρας καὶ οἱ ἅγιοι Μηνᾶς καὶ Ἐρμογένης ὑπὸ τῶν ὀπηρετῶν τοῦ βασιλέως. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐχομίσθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ θεῖαν προσταγὴν, καὶ ἐνεταφιάσθησαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καὶ τώρα εὐρίσκονται, καὶ ἐνεργοῦσιν ἄπειρα θαύματα. Ἐπειδὴ ὁ ἅγιος Μηνᾶς ἐζήτησε ταύτην τὴν αἴτησιν ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸ νὰ κομισθῶσι δηλαδὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ ἐνεταφιασθῶσιν ὁμοῦ τὰ ἱερά αὐτῶν λείψανα· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τῶν ἁγίων ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΓΕΜΕΛΛΟΥ τοῦ πολυάθλου.

» Ὑπὲρ Θεοῦ Γέμελλος ἐσταυρωμένου,

» Τὴν ἐν ξύλῳ σταύρωσιν ἀσμένως φέρει.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξά (361) καταγόμενος ἐκ τῆς Ἀγκύρας, ἀπὸ τὴν ἐνορίαν τὴν καλουμένην Κλιμαξίην. Διαβαίνοντος δὲ ποτὲ τοῦ Ἰουλιανοῦ διὰ μέσου τῆς πόλεως Ἀγκύρας, ἐστάθη ὁ ἅγιος οὗτος κατὰ πρόσωπον ἐκείνου, καὶ κατεπλήγονεν αὐτὸν μετὰ λόγια ἐνθεα ὡς μετὰ βέλη· ὃ δὲ βασιλεὺς ἀνάψας ἀπὸ θυμόν, προστάζει καὶ ζώνεται ὁ ἅγιος ζώνην σιδηρᾶν πεπυρωμένην, καὶ μετὰ αὐτὴν τόσον δυνατὰ κατακαίεται, ὥστε, τὸ ὑγρὸν ὅπερ ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ καύσιμον τῆς σαρκὸς του ἐγέμισεν ὅλην τὴν ἐκεῖ γῆν· εἶτα προστάζεται νὰ ἀκολουθῇ τὸν ἀσεβὴ εἰς τὴν ὁδόν. Ὅτε δὲ ὁ ἀποστάτης ἐφθασεν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Ἐ-

¹ Τὸν ἑλληνικὸν βίον αὐτῶν συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μετὰ τὴν ἐπὶ γῆς τοῦ Σωτῆρος (σώζεται ἐν τῇ Ἀκάρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις)· ἐν αὐτῇ δὲ τῇ τῶν Ἰδίων σώζεται καὶ λόγος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου πρὸς τοὺς αὐτοὺς μάρτυρας, οὗ ἡ ἀρχὴ » Ἐξ τοῦ Χριστοῦ χάριτος ἀξιομένους.

δέουσης, ὁ ἅγιος ἐξηπλάθη ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος καὶ ἐπληρώθη μὲ ξύλα κοκτρᾶ· ἔπειτα κατετροπήθη εἰς τὸ σῶμα μὲ σίδηρα πυρωμένα, καὶ κρεμασθεὶς κατεξεσχίσθη.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς κατεφρόνει τὰ βάσανα· καὶ ὕβριζε τὸν ἀσθεῆ βασιλέα, βάλλεται ἐντὸς πυρωμένου τηγανίου γεμάτου ἀπὸ ἐλαιον καὶ ῥητινῆν καὶ ὀξύγγιον, καὶ ἐπάνωθεν δέρεται μὲ ῥαβδία σιδηρᾶ, τὰ ὅποια εἶχον ἀγκίδας. Ἀπὸ θεῖαν ὁμως δύναμιν ἔπασεν ἀνωθεν ῥαγδαία βροχὴ καὶ ἐσβυσε τὴν φωτίαν, ὥστε ὁ μάρτυς ἐμεινεν ἀβλαβής· ταῦτα δὲ βλέπων ὁ μιαρὸς βασιλεὺς ἐξεπλάγη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐμπήξωσι καρφία εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος, ἕως οὗ νὰ φθάσωσι μέσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον. Ἐπειτα ῥίπτεται ὁ ἅγιος ἐπάνω εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ μετὰ ταῦτα κρεμάται καὶ ἐκδέρεται ὡς πρόβατον μὲ μαχαίριον ἀπὸ τοὺς πόδας ἕως εἰς τοὺς ὤμους· ὅθεν ὁ γενναῖος ἀγωνιστῆς ἐφαίνετο θέαμα ξένον καὶ φοβερόν, ἐπειδὴ μὲ τοιαῦτα ἀφόρητα βάσανα ἐδύνατο καὶ ἐλάλει μὲ τοὺς παρεστῶτας. Κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ ἀπαντήσας ὁ ἅγιος ἕνα ἱερέα, ἐβάπτισθη ἀπὸ αὐτόν, διότι ἀκόμη ἦτον ἀβάπτιστος· ἀφοῦ δὲ ἐβάπτισθη ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ἱερὰν κολυμβήθραν ὅλος ὑγίης, χωρὶς νὰ ἔχη εἰς τὸ σῶμα κάμμιναν πληγὴν ἢ σημεῖον πληγῆς. Τότε ἤκουσεν οὐρανόθεν θεῖαν φωνὴν λέγουσαν εἰς αὐτόν· «Μακάριος εἶσαι Γέμελλε, διότι πολλὰ ἐκοπίασας.» Ταῦτα μαθὼν ὁ παραβάτης, ἐκρέμασε τὸν ἅγιον εἰς ἕνα σταυρὸν καὶ ἐκάρφωσε μὲ καρφία τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του· ὅθεν οὕτω κρεμάμενος, προσηυχῆθη ὁ τρισόλβιος καὶ παρέδωκεν εἰς χεῖρας Κυρίου τὸ πνεῦμά του. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα χριστιανοὶ τινὲς κρυφίως καταβιδάσαντες ἀπὸ τὸν σταυρὸν τὸ ἐνεταφιάσαν εἰς ἐπίσημον τόπον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΩΜΑ τοῦ Διουρκουνοῦ.

- * Ὁ Θωμᾶς Θεὸν θεὸς ἀραγεστατήν βᾶσιν,
- Κρείττων πέφνε μηχανῆς τῶν δαιμόνων.

† Οὗτος ὁ ἱερός Θωμᾶς πατρίδα μὲν εἶχε τὴν γῆν τὴν εὐρισκομήνην εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τοῦ καλουμένου Κυμιναίου, οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν ἄνθρωποι ἰδιῶται καὶ ἐν αὐταρχίᾳ ζῶντες· ὅταν δὲ ὁ ἅγιος ἐφθασεν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας του, καταφρονήσας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ ζηλώσας τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, ἐνεδύθη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, καὶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς μοναχός. Ὅθεν ἐπρό-

κατενεῖς ἀγῶνας, χωρὶς νὰ γυρίσῃ· οἰοῦν, διότι μικρὸν νήπιον ἔτρεφε τὸν πόθεν τοῦτον εἰς τὴν καρδίαν του ὁ αἰδιμος, ἐπειδὴ καὶ εὐνοίειζε νὰ ἐρχῆται μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς τὰ μοναστήρια, ὅτε ἦτον ἀκόμη παιδίον· ὅθεν βλέπων ἔκτοτε τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, ἠγάπα αὐτὴν καὶ ἀπεδέχετο. Διὸ καὶ παρεδόθη εἰς ἕνα διδάσκαλον τῶν μοναστηρίων ἐκείνων, διὰ νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ καὶ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν καὶ τὰ ἱερά γράμματα, ἅτινα καὶ ἔμαθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν, τὸ ψαλτήριον, λέγω, τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὅλην τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησίας. Οὗτος λοιπὸν, ὡς εἶπομεν, ἀπολαμβάνων τὸν πνευματικὸν πόθον, ὃν ἐκ νεότητος ἔτρεφε, καὶ γενναίως τοὺς ἀσκητικὸς ἀγῶνας ἀγωνιζόμενος, ἐμόρφωσεν εἰς τὴν ψυχὴν του τὸ νοητὸν κάλλος μὲ τὰ χρώματα τῶν ἀρετῶν, ὥστε ἐφαίνετο θεϊκὸν εἰκόνισμα, τὸ ὁποῖον παρεκίνει νὰ τὸ μιμῶνται ὅσοι τὸ βλέπουσι. Τότε καὶ ἐνδοξὸς τις ἀπὸ τοὺς μεγίστας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Γαλοχεικτῆς ὀνομαζόμενος, ἔκτισε μοναστήριον πλησίον εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν· ὅθεν συμβουλευθεὶς τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον ἐπίσκοπον, παρεκάλε αὐτόν νὰ ἐκλέξῃ ἕνα ἀπὸ τοὺς προκρίτους μοναχοὺς τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ μοναστηρίων, καὶ νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἡγούμενον εἰς τὸ νεόκτιστον μοναστήριόν του. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος τὸν λόγον ὑπόδεξάμενος, ἐσυμβούλευσε τὸν ἀρχόντα, ὅτι ὁ μακάριος Θωμᾶς εἶναι ἀξίος νὰ γένη ἡγούμενος τοῦ νέου μοναστηρίου, ὡς περιβόητος ἀνὴρ καὶ ὡς κανὼν ἀκριβῆς τῆς ἀσκήσεως.

Κατασταθεὶς λοιπὸν ἡγούμενος ὁ θεῖος Θωμᾶς, σοφῶς ἐδιοίκησε τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο εἰς ἀρκετοὺς χρόνους. Ἄλλ' ὅσον αὐτὸς ἐκρύπτετο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν ταπεινωσίν του, τόσο ἐφημίζετο εἰς ὄλους, ὅτι εἶναι πάσης ἀρετῆς καταγῶγιον· ἐπειδὴ δὲ ἐλυπεῖτο ὅτι ἔτρεχον πολλοὶ εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἠνώχλουν τὴν ἡσυχίαν του, τί ἐμηχανεῖσθαι; εὐρών ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου τὸν πλεόν ἐνάρετον, καὶ καταστήσας ἡγούμενον, αὐτὸς ἐπῆρεν ὄλων τῶν ἀδελφῶν τὰς εὐχὰς, καὶ ἀπελθὼν εἰς τοὺς πρόποδας ἐνὸς βουνου· εἰς μέρος ἀρμόδιον πρὸς ἡσυχίαν, ἐκεῖ ἐκατοίκησεν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ποιμένα ἐζήτουν τὰ πρόβατα, δὲν ἔκαυον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τοῦ νὰ ἐρευνῶσι τὰ ὄρη καὶ τὰς ὑπωρεῖας, ἕως οὗ εὗρον αὐτόν πλησίον εἰς τοὺς πρόπο-

* Κατ' ἄλλους Γαλοχεικτῆς· Σ. Ε.

δεν τὸ βουλοῦν, χωρὶς ποιεῖν, χωρὶς σπέρμα, καὶ χωρὶς φωνῆς ἄλλην κατηγορίαν. Ὅθεν στρατιώταται τὸν δρυμὸν τῶν χιόνων καὶ τοῦ χειμῶνος καὶ τὸ καύμα τοῦ θε-
 ρους, τὰ ὁποῖα θεοσφαιεῖν ὁ αἰδιδίμος, παρε-
 κάλουν αὐτὸν λέγοντες· ἀπὸ τί, πάτερ τιμὴ, ταλαιπωρεῖς με τόσας πάλλας πληρωαγωγίας τὸν ἑαυτὸν σου; ἢ δὲν στοχάζεσαι τὴν ἀσθε-
 νειαν τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπὸ χῶμα πλασμένον καὶ ἔχει φυσικὸν ἰδίωμα νὰ φθείρε-
 ται ταχέως ἀπὸ τὰς τῶν καιρῶν δυσκрасίας;
 Μόλις λοιπὸν καὶ μετὰ βίας ἐπεισθὴ ὁ ὄσιος εἰς τὴν συμβουλήν τῶν ἀδελφῶν. Ὅθεν πα-
 ρεγγέλλει εἰς αὐτοὺς νὰ κατασκευάσωσι δι' αὐ-
 τὸν μικρὸν κελλίον, τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἐτελειώ-
 θη, ὑπῆγεν ὁ ἅγιος μέσα εἰς τὸν ναὸν τοῦ μο-
 ναστηρίου, καὶ κλίνας τὰ γόνατά του εἰς τὸ ἔ-
 δαφος, ἀξίωσον, ὦ Κύριε, ἔλεγε, προσευχό-
 μενος, ἀξίωσον νὰ ἐλθῶσιν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀ-
 ναξίους ἐκεῖνοι οἱ ἀδελφοί, οἵτινες εἶναι πρό-
 θυμοι νὰ εὐαρεστήσωσιν εἰς τὴν μεγαλειότητά
 σου. Δοικὸν τότε ἦλθον εἰς τὸ μοναστήριον δύο
 εὐλαθέστατοι κοσμικοί, ὡς παρὰ Θεοῦ ἀπο-
 σταλέντες· οἵτινες παρεκάλουν νὰ κουρευθῶσι
 μοναχοί, καὶ νὰ κάμνωσιν ὑπακοήν εἰς αὐτὸν
 καὶ εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς. Τούτους
 δὲ ὑποδεξάμενος ὁ ὄσιος, ὡς ἀπεσταλμένους
 παρὰ Θεοῦ, ἐνέδυσεν αὐτοὺς τὰ ἱερὰ τοῦ σχή-
 ματος ἁμφια· καὶ ἐπιθέτει εἰς αὐτοὺς τὰ ὄνο-
 ματα τῶν προκρίτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου· καὶ
 τὸν μὲν ἓνα μετωνόμασε Πέτρον, τὸν δὲ ἄλ-
 λον Ἰωάννην, καὶ ὁμοῦ με αὐτοὺς θερμότερας
 ἔκαμνε τὰς εἰς τὸν Θεὸν προσευχὰς του.
 Ἀλλ' ὁ πατήρ τῆς κακίας διάβολος δὲν ὑ-
 πέφερεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν νὰ βλέπῃ τὰς πονη-
 ρίας καὶ μηχανὰς του νικημένους ἀπὸ τὸν ἅ-
 γιον· ἀλλὰ πρῶτον μὲν φέροι εἰς τὸν ἅγιον τὰ-
 σον πλῆθος κωνόπων, ὥστε δὲν ἐδύκντο οὔτε
 ὀλίγον, νὰ ἀναπαυθῆ ἐξ αἰτίας αὐτῶν, αἷδι
 καὶ ὅτε ἐπύρταν ἡ γάρμων νὰ καιρηθῆ; ἐγίνοντο
 εἰς αὐτὸν ὡς σκάλθρας, καὶ ὅτε ἐσηκάνετο εἰς
 πρᾶσενχην, ἐμβαινὴν ἀπὸ τοῦ στόμα του μέπα
 εἰς τὸν λάμυργά του. Ἄν δὲ ἤθελε νὰ παρη-
 γορήσῃ τὴν ἀσθενειαν τῆς φύσεως με ὀλίγον
 καὶ εὐκαλὸς φαγητόν, ἐγέμιζε καὶ ἐκείνο ἀπὸ
 κωνόπων. Ταύτην δὲ τὴν μεγάλην πληγὴν δο-
 χμαζῶν ὁ ὄσιος εἰς τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους,
 δὲν ἀνεστάναζε μικροφύχως· ἀλλὰ μᾶλλον εὐ-
 χαριστῶν, ἐξῆται παρὰ τοῦ Κυρίου τὴν λόσιν
 τοῦ κακοῦ· ὅτι ὅς οἱ κωνόπων ἔφαγον κατ' αἰ-
 κηνομίαν Θεοῦ, ἤρχοντο μὲν πρὸς μεγαλιό-
 τισιν καὶ ἠνώχλων τὸν ὄσιον, κατεπληθύνου-

σαι ὡς βέλη τὸ δέγμα τοῦ τὰ ὄσιον ὑπὲρ τῆς
 πολλῆς ἐγκρατείας ἧς κατέβησαν; ὅταν δὲ
 πάλιν αἱ μύαι ἐφουγῶν ἤρχοντο ἠμεροκτες καὶ
 κατεπολέμαυ ἐπὶ πάλλας χρόνους τὸν τῆς
 ἐσκήσεως ἀθλητῆν, ἀφόβως ἐμβαινόντες καὶ
 εἰς τοὺς ἀφθαλμούς του καὶ εἰς τὴν μύτην του.
 Ἐπειδὴ δὲ με ὅλα ταῦτα τὰ λυπηρὰ ἐβλεπ-
 πεν ὁ δαίμων τὸν ἅγιον νὰ μὲνη ὡς δρυς στε-
 ρεὸς καὶ ἀμετάκλητος, ὥστε αἱ ἐννέα χρόνοι,
 κατὰ τοὺς ὁποίους ὑπέφερε τὰς ἀνωτέρω πλη-
 γὰς, ἐνομίσθησαν ὑπ' αὐτοῦ ὡς μία μόνη ἡ-
 μέρα, διὰ τοῦτο με θυμὸν μεγαλήτερον ἠθέ-
 λησε νὰ πολεμήσῃ τὸν ὄσιον· καὶ ἐπειδὴ ἤξεν
 ῖρεν ἅτι δὲν πολεμεῖ γυναῖκα ἀσθενῆ, καθὼς πά-
 λαι ἐπολέμησε τὴν ἐκ πλευρᾶς τοῦ Ἀδάμ λα-
 φθεῖσαν Εὐαν, ἀλλὰ πολεμεῖ ἄνδρα ἀνδρείον,
 τὸν κεφαλὴν ὄντα τῆς γυναικὸς, δὲν μεταχει-
 ρίζεται κατ' αὐτοῦ ὄργανον ἓνα μόνον ὄφιν,
 καθὼς ὅτε ἐπολέμησε τὸν προμήτορα· ἀλλὰ
 συναθροίσας ἐν ἀναριθμητῶν πλῆθος ὀφιδίων
 διὰ μέσου αὐτῶν πολεμεῖ τὸν ἅγιον. Βιάζεται
 δὲ ὁ λόγος νὰ εἰπῇ διήγημα παράδοξον ἀλη-
 θῶς καὶ ἐξαισίον. Αἷδι δὲν ἦτο τόπος οὔτε ἐ-
 σωθεν οὔτε ἐξωθεν τοῦ κελλίου τοῦ ἁγίου, εἰς
 τὸν ὁποῖον δὲν ἐφαίνετο ὀφίδιον· εἰς ὁποῖον
 δηλαδὴ μέρος ἴστατο ἐκεῖ καὶ ὀφίδιον εὐρίσκατο
 περιπλεκόμενον εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἂν ἀγ-
 γεῖόν τι χρήσιμον· ἐλάμβανεν, εὐρίσκαεν ἐντὸς
 αὐτοῦ καὶ ὀφίδιον· ὁσάκις δὲ ἤθελε νὰ πλαγι-
 ᾶσῃ εἰς κλίνην, διὰ νὰ ἀναπαυθῆ ὀλίγον ἀπὸ
 τοῦς κάπους, συνεπλαγιάζον μετ' αὐτοῦ καὶ τὰ
 ὀφίδια, ἂν καὶ ἐφυλάττετο ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς
 μετὰ τῆς θείας Προνοίας δύναμιν. Ταύτην δὲ
 τὴν μεγάλην πληγὴν ὑπέμενεν ὁ αἰδιδίμος ὄχι
 ἅπαξ ἢ τρεῖς τοῦ ἡμεροκτικίου· ἀλλὰ πάντοτε
 καὶ εἰς πᾶσαν ὥραν, καὶ ὄχι μόνον εἰς ἓνα χρο-
 νον, ἢ δύο· ἀλλ' εἰς ἑνδεκα ὀλοκλήρους χρό-
 νους ἐπειράζεται ἀπὸ τὰ ὀφίδια. Καὶ τὸ παρά-
 δοξον ἦτον ὅτι ὁ ὄσιος δὲν ἀπέλαμνε, δὲν ἐγόγ-
 γυσε, δὲν ἐλυπήθη, τὸ ἐλάχιστον· ἀλλ' ἔμενε
 εὐχαριστῶν πάντοτε εἰς τὸν Θεόν, καὶ προθύ-
 μως ἀντιπολεμῶν τὸν πολεμοῦντα αὐτὸν διά-
 βολον.
 Μίαν φοράν ἐνῶ ὁ ὄσιος ἐτέλει τὴν θείαν ἰ-
 εραουργίαν· καὶ εὐρίσκατο εἰς τὸ τέλος αὐτῆς,
 ἐκβήκεν ἀπὸ ἐν μέρους φοβερός δράκων, ὁ ὁποῖος
 ἐξωσεν ὄλην τὴν κόγχην τῆς Ἐκκλησίας· ἐ-
 πεὶ δὲ ὁ αὐλλειουργῶν αὐτῶν ἀδελφός, ἐκ-
 βήκεν ἔξω τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ φέρῃ τὸ συ-
 νήθως διδόμενα ζέον ὕδωρ, τότε πεσὼν ὁ δρά-
 κων κάτω ἀπὸ πῆν κόγχην, ὑπῆγε καὶ ἐστάθη
 εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας τῆς ἐκκλησίας,

φοβερὸν θέαμα ὡς βροδὸς φαινόμενος, καὶ δὲν ἄφανε τελείως τὸν ἀδελφὸν νὰ εἰσελθῇ. Ἐπειδὴ δὲ ἐτελείωσεν ὁ ἅγιος τὴν εὐχὴν καὶ εἶπε τὴν ἐκφώνησιν, ἠσθάνθη δὲ ὅτι ὁ συλλειτουργὸς ἀδελφὸς ἠργοπόρησεν, ἠναγκάσθη καὶ ἐγύρισε πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ τὸν λαλήσῃ· τότε βλέπει τὸν μὲν δράκοντα κοιτόμενον ἐπάνω εἰς τὸ κατώφλιον, τὸν δὲ συλλειτουργὸν ἰστάμενον ἔξω πεφοβισμένον καὶ τρομασμένον. Ὅθεν πλήρης γενόμενος πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως καὶ μὴ διακριθεὶς, ἔμβα, ἐφώνησε πρὸς τὸν συλλειτουργὸν του, καὶ τοῦτο εἰπὼν αὐτὸς πάλιν ἀταράχως γυρίσας, τὴν προσκομιδὴν τῶν μυστηρίων ἐτέλει. Ὁ δὲ συλλειτουργὸς ἐνδυναρωθεὶς ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ πνευματικοῦ του πατρὸς, ἐπέρασεν ἐπάνω τοῦ δράκοντος ὡς νὰ εἶχε πτερὰ, καὶ ὑπήγε πρὸς τὸν καλέσαντα.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν ἡ θεία λειτουργία, ὁ ὄσιος χωρὶς νὰ ἐκδυθῇ τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ἐκβῆκεν ἔξω, καὶ ἔλθων εἰς τὸν δράκοντα, εἶπεν αὐτῷ· « ἂν, ὦ θηρίον, τώρα θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος καὶ ἡ ἀπώλειά σου διὰ τῆς θείας προνοίας, ἀκολούθει μοι. » Καὶ εὐθὺς ὁ δράκων δαγκάσας με τοὺς ὀδόντας τὴν ἀκραν τοῦ φαλονίου τοῦ ἁγίου, εἴλκετο ἀπ' αὐτὸ συρόμενος· ἐλθὼν δὲ μακρὰν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἕως τόξου βολῆν, καὶ φθάσας εἰς μίαν φάραγγα, ἡ ὁποία εἶχεν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ ἄλλο δύο μικροὺς λόφους, ἐστάθῃ ἐκεῖ εἰς προσευχὴν· καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἶπε καὶ τοῦτο τὸ ὑστερινὸν λόγιον. « Κύριε ὁ Θεὸς, ὁ εἰπὼν εἰς τοὺς σὲ πιστεύοντας νὰ πατώσιν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, αὐτὸς ἐδόκησον ὥστε καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος νὰ πατήσω ἐπάνω τοῦ δράκοντος τοῦτου εἰς τὸν τόπον τῆς φάραγγος ταύτης. » Καὶ, ὦ τοῦ θαύματος, εὐθὺς ἐσηκώθη ὁ δράκων ὑψηλὰ καὶ κατεκρημνίσθη μέσα εἰς τὸ χάσμα ἐκεῖνο τῆς φάραγγος· ἐπάνω δὲ αὐτοῦ ἔπεσον τὰ δύο λοφίδια ἐκεῖνα, καὶ μετὰ αὐτὰ ἐγένετο τὸ χάσμα τῆς φάραγγος, τόσων ὥστε ἐγένετο ὁ τόπος ἴσωμα καὶ πεδιάς, ὁ δὲ γέρων εὐχαριστήσας τὸν Θεόν, ὑπήγεν εἰς τὸ κελλίον του· καὶ τότε γίνεταί τεράστιον θαῦμα· ὀφίδια, δηλαδή, ἅτινα εἶχον τὰς φιλίας τῶν ὑποκάτω εἰς τὴν κελλάν τοῦ ὁσίου, καὶ ἠνώχλουν αὐτὸν ἐπὶ τόσους πολλοὺς χρόνους, βλέποντα δεδοξασμένον ὑπὸ τοῦ φωτός τοῦ πρόσωπον τοῦ ἁγίου, δὲν ὑπέφερον ἀλλὰ, ὡς ἂν ἐδιώκοντο ἀπὸ φλόγα πυρρός, εὐθὺς ἔλα ὄμοῦ ἔφυγον, καὶ ἐλθόντα εἰς τὸν τόπον τοῦ κατακαυθέντος δράκοντος, ἐκεῖ

καὶ αὐτὰ ἔλα, ἄσπασμα ἄσπασμα ἀπὸν ὄντα ἔπειτα ἦλθον ἀπὸ ἐν μέρος πολλὰ κτηνὰ ὡς ἂν ἦσαν ἀπυροβλήτα παρὰ τινος, καὶ κατέφαγον ἔλα ὄμοῦ τὰ ὀφίδια.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ ὁ θεὸς πατήρ, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ χάριν τῶν ἱερατῶν, καὶ τοῦ νὰ προλέγῃ τὰ μέλλοντα, διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπεδίετο εἰς σκληροτέρην ἀσκησιν. Ἐπειδὴ δὲ ἐβλεπεν ὅτι πολλοὶ προστρέχοντες εἰς αὐτὸν ἠνώχλουν τὴν ἡσυχίαν του, ἀπεφάσκει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ ἐρημικώτερα ὄρη καὶ ἄρη καὶ ὑπηγε. Καὶ τὸν μὲν μαθητὴν του Ἰωάννην ἀφῆκεν ἠγορῶμενον εἰς τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου, εἰς δὲ τὸν μαθητὴν του Πέτρον ἔδειξεν ὁ ὄσιος τὸ χάρισμα τοῦ προσηλαίου, τὸ ἄκρον ἔλαβε παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ δὲν ἐψεύσθη ἡ τούτου πρόβρησις. Ἐπειδὴ δὲ ἐνεθυμήθημεν τὸ ταῦτο προσηλαϊκὸν καὶ προφητικὸν χάρισμα τοῦ ἁγίου, θέλομεν δηγηθῆ ἔδω ἐν μένον ἀποτέλεσμα τοῦτου καὶ θαῦμα καὶ ἀπὸ τοῦτο τὸ ἐν θέλωμεν δείξει ὅλον τὸ προσηλαϊκὸν του, καθὼς ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ φορέματος φαίνεται ὁποῖον εἶναι ὅλον τὸ ὄφασμα τοῦ ἐνδόματος, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν.

Λέων ὁ σοφὸς ὁ τῶν Ῥωμαίων εὐσεβεστάτος βασιλεὺς, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει ὡς (886), ἔγραψεν εἰς χάρτην ἓνα λογισμὸν τῆς καρδίας του, καὶ σφραγίσας τὸ γράμμα, ἀπέστειλεν αὐτὸ εἰς τὸν ὄσιον ζητῶν ἀπὸ αὐτὸν νὰ διαλύσῃ τὸν λογισμὸν ἐκεῖνον· ὁ δὲ ἅγιος προγνωρίσας τοῦτο, ἀντέγραψεν εἰς τὸν λογισμὸν τοῦ βασιλέως ἀπόκρισιν, καὶ ἅμα ἠσθάνθη, ὅτι ἦλθεν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας τοῦ κελλίου ὁ διακομιστὴς τοῦ βασιλέως γράμματος, ἐβῆκε καὶ ὁ ὄσιος, καὶ προσηλαϊστῶν τὸν γραμματοκομιστὴν, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλικοῦ γράμματος, εἰπὼν καὶ τοῦτο· « Λάβε τὸ ἐσφραγισμένον τοῦτο γράμμα, ἀδελφέ, καὶ ἐπίστρεψον εἰς ἐκεῖνον ὅστις σὲ ἔστειλε. » Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄνθρωπος, ἐξεπλάγη, καὶ « τί πάτερ, εἶπε, τί νὰ εἰπῶ εἰς τὸν ἀποστείλαντά με διὰ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματός σου, ἀφοῦ ἐν δὲν ἔλαβες ἀκόμη τὸ γράμμα τὸ ὁποῖόν σοι ἔστειλεν; » Ὁ πατήρ ἀπεκρίθη· Ἀρκεῖ τοῦτο εἰς σὲ, τέκνον, ἀρκεῖ, εἰς δὲ τὸν Θεόν εἶναι ἡ περὶ τοῦτου φροντίς καὶ πρόνοια. » Τότε τὸ γράμμα τοῦ ὁσίου λαβὼν ὁ διακομιστὴς, ἐπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ φανερώσας εἰς αὐτὸν ὅσα ἠκολούθησαν, τὸν ἔκαμε καὶ ἐξεπλάγη. Ὅτι δὲ ὁ βασιλεὺς ἀνέγνωσε τὴν ἀπόκρισιν καὶ εἶδε καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποκρί-

¹ Διοτάσας, ὡς ἐν ἑγχε πιστικῇ καὶ μὴ διακριθῆτε. » Ματθ. κα'. 21 Μαρκ. κα'. 23 Ῥωμ. ε'. 20.

σεως, μετεχειρίσθη πᾶσαν μηχανὴν διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ θεωρήσῃ τὸν ὄσιον ἀλλ' ὁ ἀνυπερήφανος καὶ ὄντως ταπεινόφρων Θωμᾶς μετεχειρίσθη ἓνα τρόπον ἐπιτήδειον καὶ δὲν ἄφησε τὸν βασιλέα νὰ τὸν ἴδῃ.

Οὗτος λοιπὸν ὁ κεχαριτωμένος Θωμᾶς, ἐπειδὴ ἠγάπα τὴν ἡσυχίαν, ἀφ' οὗ διέταξε καλῶς τὰ τοῦ μοναστηρίου του πράγματα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἐλθὼν εἰς δύσβατον καὶ ἀπεριπάτητον τόπον, ἐκατοίκησεν εἰς αὐτὸν μονώτατος, ὡς πτηνόν, καὶ διήνυσεν ἐκεῖ ἐγκλειστος ὄλην τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστήν, καὶ οὕτως ἔζη ἡσυχῶς. Ἄν δὲ ἤθελεν ἀκολουθήσῃ εἰς κἀνένα ἀδελφὸν συμβεβηκός τι τὸ ὅποιον ἐπροξένει κίνδυνον ψυχῆς, τότε ὁ ὄσιος ἤρχετο εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἐπεσκέπτετο τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον καὶ τοὺς λοιπούς· εἶτα πάλιν ἐπέστρεφεν εἰς τὸν δύσβατον ἐκεῖνον τόπον, ὡς εἰς παρηγορίαν καὶ ἀναψυχὴν. Ζήσας λοιπὸν χρόνους πολλοὺς ὁ αἰοίδιμος, καὶ φθάσας εἰς γῆρας παχὺ καὶ πολυχρόνιον, ἡσθένησεν ὀλίγον καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΘΕΟΤΕΚΝΟΣ** ζῆφει τελειοῦται.

- » Ὁ Θεότεκνος οἶα τοῦ Θεοῦ τέκνον,
- » Ὁνήσκει προθύμως τοῦ Πατρὸς χάριν ζῆφει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΙΑΝΟΣ** λιθοβοληθεὶς, τελειοῦται.

- » Ὁ Μαρριανὸς συντριβεῖς κάραν λίθω,
- » Θεῖω νοητῶς σφίγγεται ταύτην στέφει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΓΕΝΙΟΣ** ξύλοις τυπτόμενος τελειοῦται.

- » Ὅσπερ συνεστῶς Εὐγένιος ἐκ ξύλου,
- » Πάσχων ξύλοις ὑπῆρχε πρὸς ξύλα ξύλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΑ'**, μνήμη τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν **ΔΑΝΙΗΛ** τοῦ **Στυλίτου**.

- » Καὶ γῆινον πᾶν, ἀλλὰ καὶ γῆν ἐκκλίνων,
- » Οἰκίη Δανιὴλ πρὶν στύλον καὶ νῦν πόλον.
- » Ἐνδικάτη Δανιὴλ στυλοβάμων εὗρατο τέρμα.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ μεγάλου τοῦ ἐπικαλουμένου Μακέλλη ἐν ἔτει υξ' (467), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν τῆς Συρίας ἐκ τῆς ἐνορίας Σαμοσάτων, ἀπὸ χωρίον καλούμενον Μαρουθα, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἡλία, μητρὸς δὲ Μάρθας. Οὗ-

τος λοιπὸν ἐγεννήθη διὰ τινος θαυμαστῆς ὀπτασίας, ἣ ὅποια ἐφάνη εἰς τὴν μητέρα του, πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ συλληφθῇ εἰς τὴν κοιλίαν της. Ὅτε δὲ ἔγεινε πέντε ἐτῶν προσεφέρθη ὑπὸ τῶν γονέων του εἰς ἓν μοναστήριον, ἵνα ὁ ἱερός παῖς καὶ εἰς ἱερόν τόπον δεχθῇ τὸ ὄνομα, διότι ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκεῖνῳ ἐπωνομάσθη Δανιὴλ [ἑβρ. κριτῆς παρὰ Θεοῦ.] ὑπὸ τοῦ προεστῶτος, διὰ μέσου τινός σημείου. Καὶ βεβαίως ἀπὸ τότε ἤθελεν ἀφιερῶθι εἰς τὸν Θεόν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν γονέων του, καθὼς νηπιόθεν ἀφιερῶθη καὶ ὁ προφῆτης Σαμουὴλ, ἂν ὁ προεστῶς τοῦ μοναστηρίου ἤθελε στέρξῃ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τοιαύτην πολλὰ νηπιώδη ἡλικίαν ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἔστερξεν, ὁ Δανιὴλ δὲν ἀφιερῶθη τότε εἰς τὸν Θεόν.

Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δωδέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, καταφρονήσας ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ὑπῆγεν εἰς ἓν κοινόβιον, καὶ ἐνδυθεὶς τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα, ἐμεινεν ἐκεῖ προκόπτων καὶ κραταιούμενος, κατὰ τὴν σωματικὴν ἡλικίαν, καὶ κατὰ τὴν πνευματικὴν τῆς ἀρετῆς. Ἐπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Συμεῶν τὸν στυλίτην καὶ εὐλογῆθη ἀπὸ αὐτόν· ἐπιστρέφας δὲ εἰς τὸ μοναστήριον, εὖρεν ἀποθανόντα τὸν ἐκεῖνου ἡγούμενον· ὅθεν ἐβιάζετο ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ μοναστηρίου νὰ γένη εἰς αὐτοὺς ἡγούμενος· αὐτὸς ὅμως δὲν ἐπέισθη εἰς τοῦτο τελείως· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε παλαιὸν σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς ἱεροὺς τόπους τῶν Ἱεροσολύμων, ἐξελθὼν κρυφίως ἀπὸ τὸ μοναστήριον καὶ περιπατῶν, ἐστοχάσθη ὡς εὐλογον, τὸ νὰ ἀνταμῶσῃ τὸν προρρηθέντα ἅγιον Συμεῶν τὸν στυλίτην. Ἀνταμῶσας λοιπὸν αὐτόν, ἐμποδίσθη παρ' αὐτοῦ νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ὅθεν ἐλθὼν πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸν καλούμενον Ἀνάπλον, ἐκεῖ ἐκλείσθη μέσα εἰς ἓνα ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ πολλοὺς πειρασμοὺς ἔπαθεν ἀπὸ τοὺς δαίμονας.

Ἐπειτα ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἓνα στύλον, καὶ ἐκεῖ δεικνύει γενναιότητα καὶ ἀσκησιν ὑπερβάλλουσαν ὁ αἰοίδιμος, διότι ἀσχεπῆς καὶ ἀστεγὸς ὢν, ἐταλαιπωρεῖτο ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ θέρους, καὶ ἀπὸ τὸ ψύχος τοῦ χειμῶνος. Ὅθεν ἔλαβε χάρισμα παρὰ Κυρίου νὰ ποιῇ πολλὰ θαύματα, ὥστε ἐφημίσθη ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα καὶ εἰς τὸν βασιλέα Λέοντα, καὶ εἰς τὸν διάδοχόν του Ζήωνα, ¹ τὸν ἐν ἔτει υοδ' (474) βα-

¹ Διάδοχος τοῦ Λέοντος Α' τοῦ Μακέλλη ἐγένετο ὁ ἐγγονὸς αὐτοῦ Λέων ὁ Β'. ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο μόλις τετραετής, διω-

οιλευσαντα και τον μετ' αυτον τυραννον Βασι-
 λισκον, οι οποιοι υπηγον οι ιδιοι και προσκυ-
 νησαν αυτον και ηκουσαν απο το στομα του ο-
 σα εμελλον να συμβωσιν εις αυτους. Ουτος ο
 αγιος εδοθηθη και εις την εκκλησιαν του Χρι-
 στου, η οποια τοτε επολεμειτο απο τους αιρε-
 τικους· οθεν οσιως και αμεμπτως την ζωην του
 διανυσας, προς Κυριον εξεδημησεν. Τελειται
 δε η αυτοθ συναξις εν τω 'Ανάπλω. (τον κατα
 πλατος βιον του οσιου τουτου ορα εις το 'Εκ-
 λδγιον.) *

Τη αυτη ημερα μνημη του οσιου πατρος ημων
 ΛΟΥΚΑ του ρεου στυλιτου.

- Προς υψος ανηγαγε τον Δουκαν στυλον,
- Δουκας δε τον ναον προς Θεον, προς ου τρεχει.

Ουτος ητο κατα τους χρονους μεν του βασι-
 λεως Ρωμανου του Λεκαπηνου και Γεροντος,
 και Κωνσταντινου του Πορφυρογεννητου και
 γαμβρου αυτου, υιου δε Λεοντος του σοφου,
 κατα την πατριαρχειαν δε του Θεοφυλακτου
 υιου γνησιου του αυτου Ρωμανου εν ετει 919,
 καταγομενος απο την γην της Ανατολης, και
 υιος ων Χριστοφορου και Καλης. Οτε λοιπον
 εκινήθη κατα τον καιρον εκεινον ο κατα των
 Βουλγαρων πολεμος, τοτε η προσταγη των
 βασιλεων εβιασε και τον οσιον τουτον να υπα-
 γη εις τον πολεμον. Ενω δε εσυγκροτηθη ο
 πολεμος και επεσον πολλαι μυριαδες ανθρω-
 πων, ουτος ελυτρωθη υπο της θειας Προνοιας,
 διο και εγεινεν υστερον μοναχος· και επειδη ε-
 προκοψεν εις την ασκησιν, χειρατονηθη Πρε-
 βυτερος, και εφορεσε σιδηρα βαρεια δια να κα-
 ταδαμάζη το σωμα του. Ενηστευε δε τας εξ
 ημερας της εβδομαδος, και αλλο τι δεν ετρω-
 γεν, ειμη μονον την προσφοραν ην τω εφερον
 και λαχανα ωμα· επειτα ανεβη εις ενα στυλον,
 και εις αυτον διετριψε χρονους τρεις. Επειδη
 δε ηκουσε θειαν φωνην ητις τον εκαλει, περθo-
 μενος εις τον καλοδντα Θεον, υπηγεν εις τον
 Ολυμπον, και βαλλει εις το στομα του μιαν

ρισθη επιτροπος του ο πατηρ του Ζηνων οστις, αποθανόντος
 του υιου, κατελαβε μονος την βασιλικην αρχην, αλλα και του-
 τον μετα εν περιπου ετος εξεθρονισεν ο Βασιλισκος. Τω δε
 479 ο Ζηνων εκδιωκει τον Βασιλισκον και αναλαμβάνει αυθις
 την αρχην. Σ. Ε.

* Τον δε ελληνικον βιον αυτου συνεγραψεν ο Μεταφραστης,
 ου η αρχη « Ωσπερ επι των αρετων (οφλεται εν τη Αιυρα,
 εν τη των Ψηρων, και εν Αλλαει.)

πετραν, ως εν χαλινδον, δια να εμποδιζεται απο
 του να ομιλη. Απο εκει δε γυριζει παλιν εις
 την Κωνσταντινουπολιν, και εκειθεν ερχεται
 εις την Χαλκηδονα, και αναβαινει παλιν επανω
 εις ενα αλλον στυλον και μυρια θαυματα ενε-
 γει. Ουτω λοιπον διανυσας εις τον στυλον
 χρονους τεσσαρακονταπεντε, προς Κυριαν εξε-
 δημησεν.

Οι αγιοι μαρτυρες ΑΕΙΘΑΛΑΣ και ΑΚΕΨΕ-
 ΗΣ ξιφει τελειουνται.

- Ακιψην βλέπων με πασχοντα ξιφει,
- Αειθαλα ζηλωσον· εξελωσα σε.

Ουτοι οι αγιοι κατηγοντο απο την Περσιαν
 εκ πολεως καλουμενης Αρθηλ· και ο μεν Α-
 ειθαλας ητον ιερευς των Ειδωλων, εγνωρισε
 δε την εις Χριστον πιστιν εξ αιτιας τοιαυτης·
 ηγουν μονον διοτι ενεθυμηθη να υπαγη εις τον
 Επισκοπον των χριστιανων· αμεσως ιατρεβθη
 απο την ασθeneian, ην επασχεν, ητις ητο ρυσις
 αιματος. Μαθων λοιπον και κατηχηθεις απο
 τον Επισκοπον την εις Χριστον πιστιν, επε-
 στρεψεν εις την πολιν του, δια να γινη και εις
 τους αλλους της ευσεβειας διδασκαλος· επειδη
 δε διεβληθη ως χριστιανος εις τον της πολεως
 Αρχοντα και τον Χριστον ωμολογησεν, εκο-
 ψαν το ωτιον του, και ερριψαν αυτον εις την
 φυλακην.

Ο δε αγιος Ακειψης ητον Διακονος, και πι-
 ασθεις, ωμολογησε, την ευσεβειαν· οθεν δερε-
 ται ανελεημονως· και στελλεται ομου με τον
 Αειθαλαν εις τον αρχιμαγειρον του βασιλεως
 (ητο δε ο αρχιμαγειρος αξιωμα μεγα εις τους
 Περσας) ουτος δε παρρησιάζει αυτους εις τον
 βασιλεα, εμπροσθεν του οποιου κηρυξαντες τον
 Χριστον, και οι δυω απεκεφαλισθησαν, και ου-
 τως ελαβον οι μακαριοι τους στεφανους του
 μαρτυριου.

Μνημη του αγιου μαρτυρος ΜΕΙΡΑΚΟΣ και
 διηγοις πανυ ωφελιμος.

- † • Αρνησιχριστων δοξαν απας τις βλέπων,
- Μηδεν κατ' αυτων φλυαρειτω εφρόνας.

Ουτος ο μακαριος μαρτυς του Χριστου Μει-
 ραξ ητο κατα το γενοσ Αιγυπτιος, γεννηθεις
 απο χριστιανους γονεις εις το καστρον το ο-
 νομαζομενον Τεγεση· αφ' ου δε εβαπτισθη, α-
 νετρεφετο και επαιδευετο απο τους γονεις του
 με την αμωμητον και καθαραν πιστιν του Χρι-
 στου. Αλλ υστερον απο ελαφροτητα του νοου

καὶ κορυφότητα γνώμης, ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ ἔλθων πρὸς τὸν ἐκεῖοντα Ἀμηρᾶν ἠρνήθη, φεῖ! τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν ζώνην τοῦ κόψας καὶ τὸν σταυρὸν κατήσας, ἐπῆρε τὴν μάχαιραν εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἠλάλησε τὴν ἐλεεινὴν ἐκείνην φωνήν, τό, Ἀγαρηνός εἰμαι καὶ ἀπὸ τῆς σημερον πλέον δὲν εἶμαι χριστιανός. Ὅθεν ἦτον τιμημένος καὶ δοξασμένος ἀπὸ τινα χρόνον ἀπὸ τὸν Ἀμηρᾶν καὶ τοῦδε μετ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ φροντίση τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν του· οἱ δὲ γονεῖς του μαθάντες τοῦτο, δὲν ἐπάουον ἀπὸ τοῦ νὰ παρακαλῶσι τὸν Θεὸν νὰ μεταβάλῃ τὴν γνώμην του:

Ὅθεν βλέπων ὁ Θεὸς τὴν τούτων προαίρεσιν καὶ ἐπιμονὰν παρακλῆσαι, μετέβαλε τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῶν εἰς μετάνοιαν· διὰ αὐτὸς ὁ ἴδιος Μείραξ ἔλθων εἰς τοὺς γονεῖς του, λέγει· Ἰδοὺ, κύριοι καὶ γλυκύτατοι γονεῖς μου, ὅτι ἦλθον. Ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος σκοτισθεὶς πόνου, ἐπραξα, ὅ,τι ἐπραξα· ἀλλὰ τώρα παρακαλῶ νὰ γίνω πάλιν χριστιανός καὶ νὰ ᾄμαι μεθ' ὑμῶν· οἱ δὲ γονεῖς του ἀπεκρίθησαν ἡμεῖς, τέκνον, ὅτε τὸ κακὸν τοῦτό ἐπαίησας, πολλὰ ἐχύσαμεν δάκρυα, καὶ ποτὲ δὲν ἐπαύσαμεν παρακαλοῦντες τὸν Θεόν, διὰ νὰ σε φωτίσῃ νὰ γνωρίσῃς τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς πάλιν πρὸς Χριστὸν τὸν σωτήρᾶ σου. Διὰ τοῦτο τώρα εὐχαριστοῦμεν τὴν ἀγαθότητά σου, ὅτι δὲν παρέβλεψε τὴν ταπεινὴν ἡμῶν δέησιν πλὴν, τέκνον, καθὼς καὶ σὺ τὸ ἠξεύρεις, ἡμεῖς φοβούμεθα τὸν Ἀμηρᾶν νὰ σε ἔχωμεν μεθ' ἡμῶν μήπως διὰ τοῦτο κινδυνεύωμεν, ἐπειδὴ δίδομεν ὑποψίαν, ὅτι ἡμεῖς σε μετεβάλαμεν. Ἀλλ' ἂν θέλῃς νὰ σηκωθῆς ἀπὸ τὸ μέγα πῶμα τῆς ἀρνήσεως καὶ νὰ εὔρης τὸν Θεὸν Ἰλεων, πρὸς τούτοις δὲ νὰ κάμῃς καὶ ἡμᾶς ἀκατηγόρητους, καὶ νὰ γένῃς τόσον οικεῖος καὶ φίλος τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ κατασταθῆς καὶ πρεσβευτῆς εἰς αὐτὸν διὰ ὅλον τὸ γένος σου, τοῦτο ποιήσον. Ἔπαγε εἰς τὸν Ἀμηρᾶν, καὶ καθὼς παρησιαῖα ἠρνήθης τὸν Χριστὸν, οὕτω παρησιαῖα ὁμολόγησον πάλιν αὐτόν, ὡς νὰ μὴ ἠξεύραμεν οὐδὲν περὶ σου ἡμεῖς καὶ βεβαίως ὁ Θεὸς, τέκνον, θέλει εὐαδῶσαι τὴν ὁδὸν σου ταύτην, καθὼς βούλσται.

Ὁ δὲ Μείραξ λαβὼν ἀπὸ τοῦ γονεῖς του τὴν συμβουλὴν ταύτην ὁμοῦ μετ' ἡμῶν ἐβλόγησαν, λαβὼν δὲ καὶ εἰς τὴν χεῖρά του μίαν ζώνην, ὑπάγει εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἀγαρηνῶν. Ζωσθεὶς λοιπὸν μετ' ἡμῶν ἦν ἐκράτει ἐμπροσθεν εἰς τὸν Ἀμηρᾶν, ἐτύπωσεν αὐτὸν πύμον

σταυρὸν εἰς ἓνα ξύλον, καὶ ἀπασόμενος αὐτόν, ἤρχισεν νὰ φωνάζῃ μετ' ὅσων δυνάμει εἶχε, τὸ Κύριε ἐλέησον. Ὁ δὲ Ἀμηρᾶς πιάσας αὐτόν, λέγει, τί ἐπαθες; ὁ δὲ Μείραξ ἀπεκρίθη, μόλις τώρα ἦλθον εἰς τὸν ἑαυτὸν μου ἀπὸ τὴν εἰς ἐμὲ συμβῆσαν διαβολικὴν σκότῳσιν καὶ προσέπεσον εἰς τὸν Χριστὸν μου καὶ πάλιν ἔγεινα χριστιανός, καθὼς καὶ ἡμῶν ὅθεν ἦλθον νὰ τὸ φανερώσω εἰς σὲ καὶ εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν σου, καὶ νὰ ὁμολογήσω μὲν ἐμπροσθεν εἰς ὅλους τὸν Χριστὸν, νὰ ἀναθεματίσω δὲ τὴν θρησκείαν σας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀμηρᾶς, ἔβαλεν αὐτόν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ μείνῃ ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ νὰ φάγῃ ἢ νὰ πῖνῃ. Μετὰ ταῦτα τὸν ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τὸν ἔκρινε πάλιν καὶ ἐπειδὴ τὸν εὔρεν ὅτι ὁμολόγει τὸν Χριστὸν, ἔδειρεν αὐτόν μέτρια, καὶ πάλιν τὸν ἐκλείσεν εἰς τὴν φυλακὴν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ἄλλας τρεῖς ἡμέρας πάλιν ἀνέκρινεν αὐτόν, καὶ εὐρῶν ἐπιμένοντα καὶ ὁμολογοῦντα τὸν Χριστὸν, ἔδειρεν αὐτόν με βρούνευρα καὶ πάλιν τὸν ἐκλείσεν εἰς τὴν φυλακὴν· μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας πάλιν παρέστησεν αὐτόν ἐμπροσθεν του, καὶ βλέπων ὅτι στερεῶς καὶ ἀμεταθέτως ὁμολόγει τὸν Χριστὸν, ἔδειρεν αὐτόν ἀνελεημόνως ἐπάνω εἰς τὰς πρώτας πληγὰς τοῦ σώματος, καὶ ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν.

Ὅθεν λαβόντες αὐτόν οἱ ὑπηρέται, ἐμβῆκαν εἰς πλοῖον, καθὼς ἐπροστάχθησαν, καὶ προχωρήσαντες εἰς τὴν θάλασσαν ἕως στάδια τέσσαρα, τὸν ἀφῆκαν καὶ προσευχήθη· εἶτα ἀποκόψαντες τὴν κεφαλὴν τοῦ, ἔρριψαν αὐτὴν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ, ἂν ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἢ ὄχι τοῦτο δὲν ἐφανερώθη· ἢ δὲ τιμία τοῦτου κεφαλὴ βεβαίως ἐκβῆκεν ἐκ τῆς θαλάσσης, τὴν ὁποίαν γνωρίσαντες τινὲς Χριστιανοὶ, ἔλαβον ὡς πολύτιμον δῶρον. Διαβληθέντες δὲ εἰς τὸν Ἀμηρᾶν διὰ τοῦτο, ἔδωσαν εἰς αὐτόν ἑκατὸν φλωρία, καὶ οὕτως ἀφέθησαν εἰς τὸ νὰ ἔχωσι τὸ ποθοῦμενον ἀκωλύτως. Τότε λοιπὸν ποιήσαντες ἀργυρᾶν θήκην, ἔβαλαν τὴν μαρτυρικὴν κεφαλὴν μέσα εἰς αὐτὴν, μετ' ἡμῶν πρέπουσαν τιμὴν καὶ εὐλάβειαν καὶ ἀπὸ τότε ἕως τώρα ἀναβλύζει πάντοτε μύρον εὐώδες καὶ ἐπιτελεῖ πολλὰς καὶ διαφόρους ἰατρίας, εἰς δόξαν μὲν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πληροφορίαν δὲ τῶν σκανδαλιζομένων καὶ δισταζόντων περὶ τῆς ἐν οὐρανοῖς δόξης αὐτοῦ, καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ. ¹

¹ Ὅθεν καὶ ὁ μέγας Βασίλειος ἐρμηνεύων τὸ ψαλμικόν

Ο ἅγιος μάρτυρ ΒΑΡΣΑΒΑΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Οὕτως, Βαρσαβᾶ, ζῆτι, λυτρωθεὶς ξίφους,
- » Ἄνω ποθῶ ζῆν' θάπτον ἤκέτω ξίφος. ¹

Οὗτος ἐν Περσίᾳ παρρησίᾳ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθῆ, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τὸν ἄρχαντα τῆς Περσίας, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Οἱ ἅγιοι ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ, ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ, ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ καὶ ΒΕΒΑΙΑ ξίφει τελειοῦνται.

- » Τμηθέντες ἐμφαίνουσι τρεῖς τε καὶ μία,
- » Θεοῦ τρία πρόσωπα καὶ φύσιν μίαν.

Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΛΕΟΝΤΙΟΥ τοῦ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. ²

Ταῖς τῶν ἁγίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφύρου πατρὸς ἡμῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Ὁ θαυματουργὸς καὶν τέθνηκε Σπυρίδων,
- » Τοῦ θαυματουργεῖν οὐκ ἔληξεν εἰσέτι,
- » Ἄμφι δωδεκάτην Σπυρίδων βίοτον λίπε τόνδε.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἤκμασεν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐν ἔτει τμγ' (343), ἦτο δὲ κατὰ τὴν γνώμην ἀπλοῦς καὶ κατὰ τὴν καρδίαν ταπεινός. Οὗτος λοιπὸν ἐκ νεότητός του ἔγεινε βοσκὸς προβάτων· ἔπειτα ἔλαβε γυναῖκα νόμιμον διὰ γάμου, μετὰ δὲ τὸν θάνατον

ἐκεῖνο, « Φυλάσσει Κύριος πάντα τὰ ὅσα αὐτῶν· ἐν ἔξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται » δικαιοτάτους ὀνομάζει πάντων τοῦ θεοῦ μάρτυρας. Οὕτω γάρ φησιν « Ἦδη τινων μαρτύρων, καὶ σκέλη κατέαζον οἱ δῖοικοντες, καὶ χεῖρας καὶ κεφαλὰς διέπειραν τοῖς ἤλοις πολλάκις· καίτοι γε τίς ἀντρεῖ, μὴ οὐχὶ πάντων εἶναι δικαιοτάτους τοὺς ἐν τῷ μαρτυρίῳ τεταλειωμένους; » Καὶ οἱ μετὰ τὴν ἀρνησιν λοιπὸν μαρτυρήσαντες, δικαιοῦτατοι πάντων εἰσιν. « Ὅθεν καὶ πρέπει νὰ δοξάζωνται.

¹ Κατ' ἐρωταπόκρισιν συνετέθη τὸ δίστιχον τοῦτο. Λέγουσι γὰρ οἱ δῆμιοι πρὸς αὐτόν. Θεσίκοσον ὦ Βαρσαβᾶ εἰς τὰ εἶδωλα, καὶ λυτρωθεὶς ἀπὸ τοῦ ξίφους καὶ θάνατον, ζῆτι καὶ ἔχε τὴν ζωὴν. Ὁ δὲ Βαρσαβᾶς ἀποκρίνεται εἰς αὐτούς. Ἐγὼ ποθῶ νὰ ζήσω ἄνω εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ὄχι ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν. Διὰ τοῦτο ἀε εἶδη εἰς ἐμὲ τὸ ξίφος ὀγλίγωρα, καὶ ἀε με θανατοῦσα. Ἐσφαλλόμενον δὲ εὕρισκαται τὸ δίστιχον τοῦτο εἰς τὰ ταυτωπόμενα Μηναῖα. (εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ἐδιωρθώθη. Σ. Ε.)

² Τὸν βίον αὐτοῦ εἶρα εἰς τὸ νῆον Λειμωνάριον.

τῆς αὐξήγου του ἔγεινεν ἐπίσκοπος· τόση δὲ πολλὰ χάρις θαυμάτων καὶ ἰσμάτων ἐδόθη εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον, διὰ τῆς ἀπλότητα καὶ καθαρῖότητά του, ὥστε ἐκ τῶν πολλῶν θαυμάτων ὅσα ἐποίησε, ἔλαβε τὴν ἐπωνομίαν, τὸ νὰ λέγεται θαυματουργός· διότι ἐν καιρῷ ἀβροχίας κατεβίβασε βροχὴν διὰ προσευχῆς του, καὶ πάλιν ἐπειδὴ ἡ βροχὴ αὕτη ἔγεινε πολλή, ἐμπόδισε τὴν ἀμετρίαν τῆς καὶ τὴν πείναν ἣν ἐμελέτων νὰ κάμωσιν οἱ πωληταὶ τοῦ σίτου, διέλυσεν ὁ ἅγιος, ἐπειδὴ διὰ προσευχῆς του ἔπασαν αἱ ἀποθήκαι ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶχον τὸν σῆτρον. Αὐτὸς μετέβαλεν εἰς χρυσίον ἐν ὄφιδιον, καὶ ἀφ' οὗ μὲ τὸ χρυσίον ἔπαυσε τὴν συμφορὰν ἐνὸς πτωχοῦ, πάλιν τὸ χρυσίον εἰς ὄφιδιον ἀποκατέστησεν. Αὐτὸς καὶ ποταμῶν τὰ βέβρυχα ἔστησεν· αὐτὸς φανερώσας τὰς ἀμαρτίας μίᾳς πόρνῆς, ἣτις ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτόν, τὴν ἔπεισε μὲ τοῦτο νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ· αὐτὸς παρῶν εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον τὴν ἐν ἔτει τκέ (325) συναθροισθεῖσαν, ἀπαστόμωσε μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοὺς αἰρετικούς Ἀρειανούς, οἵτινες ὑπερφηανεύοντο εἰς τὴν ἐξω σοφίαν καὶ εὐγλωττίαν των· αὐτὸς ἀνέστησεν καὶ τὴν θυγατέρα του, διὰ νὰ φανερώσῃ ποῦ ἔχει κεκρυμμένην τὴν παρακαταθήκην μίᾳς γυναίκος. Αὐτὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντίνον ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ πάθος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἔπασχεν· αὐτὸς ἀνέστησεν νεκρὸν παιδίον μίᾳς γυναίκος· αὐτὸς ἀνέστησεν καὶ τὴν μητέρα τοῦ παιδίου, ἣτις ἀπέθανε διὰ τὴν αἰφνίδιον χαρὰν, ἣν ἔλαβεν εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ τῆς. Οὗτος λύχνον σβυνόμενον διὰ στέρησιν ἐλαίου ἔκαμε νὰ ἀναβλύσῃ ἔλαον· οὗτος ἰάτρευσε καὶ τὴν ἀφωμίαν τοῦ διακόνου, μὲ τὴν ὁποίαν ἐτιμώρησεν αὐτόν ὁ ἅγιος, διότι προσταχθεὶς νὰ εἰπῇ μίαν μικρὰν εὐχὴν εἰς ἕνα ὑπερβολικὸν καῦμα, αὐτὸς διὰ κενοδοξίαν ἐμάκρυνεν αὐτήν.

Ὁ ἅγιος οὗτος ἐθανάτωσε καὶ τὴν γυναῖκα ἐκεῖνην, ἣ ὁποία μοιχευθεῖσα ἤρνετο τὴν ἀμαρτίαν τῆς καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ αὐτήν· ἀλλὰ καὶ ὅτε ἀκόμη ἐγέννα τὸ μοιχίδιον παιδίον, ἔλεγεν ὅτι ἀπὸ τὸν ἀνδρα τῆς συνέλαβε, ἐν καὶ ὁ ἀνὴρ τῆς πρὸ εἴκοσι μηνῶν ἔλειψεν ἀπελθὼν εἰς ταξείδιον. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον ὅτε ἐλειτούργει παρίσταντο ἅγιοι Ἄγγελοι, οἵτινες συλλειτουργοῦντες μετ' αὐτοῦ, ὅτε οὗτος ἔλεγεν « Εἰρήνη πάσι », ἐκεῖνοι ἐξώθεν ἀπεκρίνοντο μετὰ μέλους, « Καὶ τῷ πνεύματι σου », ὁμοίως ἀπεκρίνοντο καὶ τὰ λοιπὰ συνήθη. Τοῦτου τοῦ ἁγίου ἡ κεφαλὴ ἐφαίνετο γυμνὴ ἀπὸ

θάβουν ἐν καρῷ θάρους, ὅτε ὁ ἥλιος τὸ πᾶν κατέφλεγε· καὶ τρίχες ξανθαὶ καὶ μαῦραι καὶ λευκαὶ ἐνταυτῷ ἤνθουν εἰς αὐτὴν· ἐφανερόνε δὲ μὲ τοῦτο ὁ Θεὸς τὴν εἰς αὐτὸν γεννησομένην τιμὴν. Πόσον δὲ ἦτο συμπαθῆς καὶ εὐπλαγχνος ὁ θεὸς οὗτος πατὴρ ἐφανερώσει τὸ συμβεβηκὸς ὅπερ ἠκολούθησεν εἰς ἐκείνους τοὺς κλέπτας, οἵτινες ὑπήγον νὰ πατήσωσι τὴν μάνδραν του, διότι ὄχι μόνον ἐχάρισε τὴν ὄρασιν εἰς αὐτοὺς παταγθέντας μὲ ἀορασίαν· ἀλλὰ καὶ ἓνα κριὸν τοῖς ἔδωκε χάρισμα εἰπὼν, ὅτι τοῦτο ἐποίησε διὰ νὰ μὴ φαίνωνται ὅτι ματαίως καὶ χωρὶς πληρωμῆν ὄλην τὴν νύκτα ἠγρύπνησαν. Οὗτος καὶ τὸν ἐπίσκοπον Τριφύλλιον ἐπεισε μὲ τὰς νοουθεσίας του νὰ μὴ ἦναι ἐκδοτος εἰς τὰ τοῦ κόσμου τερπνά, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ποθῆ τὰ οὐράνια· αὐτὸς διὰ τὴν ἀνεξικακίαν του ἔκαμε νὰ πέσωσιν εἰς τοὺς πόδας του καὶ νὰ ζητήσωσι συγχώρησιν καὶ ὁ πραγματευτής, ὅστις ἐκράτησε κρυφίως τὰ χρήματα, νομίζων ὅτι θὰ λανθᾷσῃ τὸν ἅγιον καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐπῆρε πλουονεκτικῶς μίαν αἶγα ἄνω τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν ἔδωκε.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ τοιαῦτα ἐποίησεν ὁ μακάριος, γεμάτα ἀπὸ θαυμασμὸν καὶ ἔκστασιν· οὗτος λοιπὸν καὶ τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν λογικὸν ποιῆμον καλῶς οἰκονομήσας, μετέστη εἰς τὴν τῶν Ἀγγέλων κατάστασιν καὶ πολιτείαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις ἐν τῷ σπηταῷ ναῶ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου, τῷ πλησιάζοντι εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον μεταφρασθέντα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου, ὃν συνέγραψεν ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μέγιστον εἰς ψυχῆς ὠφέλειαν βίος γυναιῶν καὶ φιλοθέων ἀνδρῶν». Σῶζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ, καὶ ἐν ἄλλαις.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΤ-ΝΕΤΟΥ.

- » Τὸν Συνετὸν κτείνουσιν ἄφρονες ξίφει,
- » Τὴν εὐσεβῆ τιμῶντα πίστιν ἐμφρόνως.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως

¹ Ἐγκρίματα εἰς τὸν ἅγιον Συμεῶνα ἔχουσι, ὁ Νικηφόρος Θεοτόκης, καὶ Μικαῖριος ὁ Κεφρὸς. — (Πρὸς τοὺς δὲ ὁ Διονύσιος Κόνιαρης, ἐκδοθὲν τῷ 1717 καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Γραβόλης Πιπρὸς ὁ Κεραυραῖος, δημοσιευθὲν τῷ 1786. Ἡ ἀκολουθία δὲ τοῦ ἁγίου συντάχθη ἀπὸ Νικολαίου τοῦ Βουληγέρονος πολλὰκις ἀνετυπώθη ἀπὸ τοῦ 1670. Σ. Ε.)

Ἀφρολῆανου ἐν ἔτει σς' (270), ἀνεγνώστης τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πάπας Εὐστότου προβεβλημένος.¹ Βλέπων δὲ τὸν Αὐρηλιανὸν προσφέροντα εἰς τὰ εἰδῶλα θυσίας, διελέχθη μὲ αὐτόν, καὶ περιπαίζων ὑπεσχέθη νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτός· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἠθέλη νὰ θυσιάσῃ, ἀλλ' ἐφανερῶθη ὅτι πρὸς ἐμπαιγμὸν μόνον εἶπε τὸν λόγον, δέρεται μὲ βούβουρα τόσων πολλὰ, ὥστε ἐποκίνησεν ἀπὸ τὰ αἶματα ὄλη ἡ ἐκείσε γῆ· ἔπειτα ῥίπτεται εἰς τὴν φολακὴν. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἀπλόβνεται ἐπάνω εἰς ἐσχάραν σιδηρᾶν πεπορακτωμένην· τότε δὲ ἤκουσεν ἄνωθεν θεϊκὴν φωνήν, ἡ ὁποία ἐδυνάμονε καὶ παρεκίθει αὐτόν εἰς τὸ μαρτύριον· μετὰ δὲ τῆς φωνῆς ἔγεινε καὶ βαγδαία βροχὴ καὶ ἐσβέσθη μὲν ἡ φωτιὰ, ἐφυλάχθη δὲ ὁ ἅγιος ἀθλαθῆς. Μετὰ ταῦτα κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἐσχάφη λάκκος βαθύς ἕως δέκα πήχεις, εἰς δὲ τὸ βάθος τοῦ λάκκου, ἐτέθησαν ὄρθια ξύλα ὄξεια καὶ κοπτερὰ· ὅθεν ἐπάνω εἰς αὐτὰ ἐρρίφθη ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατεκόπησαν ὅλα σχεδὸν τὰ τίμια μέλη τοῦ σώματός του. Ἀλλὰ πάλιν θεία Προνοία ἀποκαθίσταται ὑγιής· διὸ ἐκλείσθη εἰς τὸ λεγόμενον Πάνθεον² καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐξελθὼν, ἀποκεφαλίζεται, καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ἀρχιεπισκόπου ἱεροσολιμίτου τοῦ ἱερομάρτυρος.

- * » Πῶς οὐκ ἐμελλεν εἶναι καὶ τὰ θηρία
- » Ἀλεξάνδρῳ τιθασσά τῷ Χριστοῦ θύτῃ;

Ἵτε ὁ Δέκιος ἐβασίλευεν εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην ἐν ἔτει σν' (250), διωγμὸς μέγας ἐκινήθη κατὰ τῶν χριστιανῶν,³ διότι ἔστειλεν ὁ τύραννος ἐκεῖνος προσταγὰς βασιλικὰς εἰς πᾶσαν χώραν, νὰ ἀναγκάζωνται οἱ χριστιανεὶ νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα καὶ ὅσοι εἰς τοῦ-

¹ Ὁ ἅγιος οὗτος Πάπας Εὐστότος ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Αὐγούστου.

² Τὸ Πάνθεον ἦτο ναὸς ἐν τῇ Ῥώμῃ εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκοντο τὰ εἰδῶλα πάντων τῶν ψευδοθεῶν Θεῶν, ἀπ' ὧν καὶ ἀνομιάζετο.

³ Ὁ δὲ Εὐσεβίος εἰς τὸ Χρονικὸν του ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος οὗτος ἐμαρτύρησε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ Σεβήρου τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει 222 καὶ μὴ κινήσαντος διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει 193 καὶ διωγμὸν κινήσαντος. Ὅρα καὶ σελ. 28 τῆς Δωδεκαβίβλου· καὶ ὁ Μελέτιος τὸ αὐτὸ λέγει.

τα δὲν πείθονται, νὰ τιμωρῶνται πρῶτον μὲ δεινὰς τιμωρίας, καὶ ἔπειτα νὰ ἀπέρχωνται ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην μὲ ὀδυνηρὸν θάνατον. Τότε λοιπὸν ὁ ἀγώτατος οὗτος Ἀλέξανδρος ὁ τῶν ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπος, διεβλήθη εἰς τὸν ἀρχόντα Καισαρείας (Ἴσως τῆς ἐν Παλαιστίνῃ) καὶ παρασταθεὶς ἐμπροσθεν αὐτοῦ σιδηροδέσμιος διελέχθη πολλὰ μὲ αὐτόν, καὶ τὸν μὲν Χριστὸν ἀνεκήρυξε μεγαλοφάνως ἐνώπιον πάντων, Θεὸν καὶ βασιλεῖα καὶ δημιουργὸν ὅλου τοῦ κόσμου, τὰ δὲ εἰδῶλα ἐκήρυξεν, ὅτι εἶναι δαίμονες καὶ φανερὰ πλάνη ἀνεθεμάτισε δὲ καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τιμῶντας αὐτὰ, μὲ λαμπρὰν καὶ πεκαρρησιασμένην φωνήν. Ταῦτα τὰ λόγια τοῦ ἁγίου ἐτάραξαν τὸν ἀρχόντα καὶ ἤναψαν αὐτοῦ τὸν θυμὸν ὅθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιανίζου τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης μὲ διάφορα βάσανα εἰς ὀλίγον ὁμως καιρὸν ἔπειτα καταδικάζεται νὰ φαγωθῆ ζωντανὸς ἀπὸ τὰ θηρία. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκδύσαν τὸν ἅγιον καὶ ἔδασάν αὐτὸν γυμνὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, ὡς χρίδν ἐπίσημον, ἐπέλυσαν κατ' αὐτοῦ διάφορα θηρία. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ θεράπων πρᾶσσευθηεὶς καὶ τοῦτο εἰς τὸ τέλος τῆς προσευχῆς του ἐπρόσθεσε· Κύριε, ἂν ἦναι θέλημά σου νὰ τελειωθῶ τώρα, ἄς γένη καθὼς ἠθέλησας. Τότε τὰ θηρία, ὡ τοῦ θαύματος! ἄλλα μὲν προσεχύνουν τὸν ἅγιον, καὶ κλίνοντα κάτω τὰς κεφαλὰς των, ἀνεχώρουν εἰς τὰς μάνδρας των, ἄλλα δὲ κυλιόμενα κατὰ γῆς, ἐφίλουν τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, καὶ ἄλλα πάλιν ἔλειχον μὲ τὰς γλώσσας των τὰς πληγωμένας του σάρκας. Ὁ δὲ μέγας ἀρχιερεὺς, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ὑπὲρ τούτου παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας αὐτοῦ, ἀφίνων ἀβλαβὲς τὸ σῶμά του εἰς τὴν γῆν, τὸ ὅποτον εὐλαθεῖς τινες χριστιανοὶ μωρτσαντες μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ τελίξαντες μὲ σινδόνας, ἐνεταφίαν αὐτὸ ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ.¹

¹ Σημειώσωμι ὅτι ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος οὗτος ἦτο συμφοθὸς τοῦ ἱεροσολύμων Ναρκίσσου, ὅτε ἐκείνος τὸ δευτέρον ἔγεινεν ἱεροσολύμων, γέρον ὦν ἑκατὸν δεκαεξ ἡρόνων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκείνος ἔδωκε τέλος μαρτυρικόν, τότε ἔμνε μόνος εἰς τὸν ὄργον ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ὄρα σελ. 227 τοῦ α'. τόμ. τοῦ Μελετιίου. Ὁ δὲ Νάρκισσος ἰορτάζεται κατὰ τὴν ἑβδόμην τοῦ Αἰγούστου. Περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου λέγει καὶ ὁ Δοσίθεος, ὅτι ἦτον μαθητῆς Κλήμεντος τοῦ Στραυματίου, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος μαρτυρεῖ, εἰς τὸν ὅποιον ἀφίρωςεν ὁ Κλήμης τὸ βιβλίον του, συμμαθητῆς δὲ τοῦ Ἀριγάνου. Οὗτος κατὰ τὸν Νικηφόρον συνήγαγεν πανταχόθεν τὰ συγγράμματα τοῦ Γαίου, τοῦ Ἰππολύτου, τοῦ Βηρόλλου καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν,

Ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν ΑΜΜΟΝΙΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοθῆκα.

» Μισῶ τὰ τῆς γῆς ἄγγελοι δέξασθί με, »
» Ἀμωναθᾶς ὁ θεὸς ἐκλείπων λέγει.

Ὁ δὲ αἰὸς ΑΝΘΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοθῆκα.

» Τὸ τοῦ προφῆτου προσφῶρος Δαβὶδ λέγων,
» Ὡς ἄνθος ἀγροῦ θεὸς Ἄνθος ἐρρήα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μὴρὶ ΙΓ', μὴν ἡ τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ, ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ, ΕΥΓΕΝΙΟΥ, ΜΑΡΔΑΡΙΟΥ καὶ ΟΡΕΣΤΟΥ.

» Τὸν Εὐστράτιον καὶ συνάθλους δις δύο,
» Ἀπαξ δύο κτείνουσι πῦρ τε καὶ ξίφος.

» Τοὺς γε σὺν Εὐστράτῳ δεκάτῃ τρίτῃ ἔκτανεν ἄορ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν ἀσεβῶν βασιλέων, καὶ Λυσίου Δουκὸς, ἐπιτροπεύοντος τῆς ἐπαρχίας Λιμιτανέων,¹ καὶ Ἀγρικολάου διοικούντος ὅλην τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνατολῆς ἐν ἔτει σγς' (296). Ἀνωθεν δὲ ἀπὸ τοὺς προγόνους των ἐσίθοντο μὲν τὸν Χριστὸν, ἐκρύπτοντο δὲ ὅτι εἶναι χριστιανοί; διὰ τὸν φόβον τῶν τυράννων καὶ διωκτῶν Ἀπὸ τούτους λοιπὸν, ὁ μὲν ἅγιος Εὐστράτιος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀραβράκων, κατὰ δὲ τὴν ἄξιαν ἦτο Σαρινάριος τῆς Δουκιχῆς τάξεως καὶ εἰς αὐτὴν εἶχε τὰ πρωτεΐα.² Ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἐπεθύμει νὰ ὁμολογήσῃ παρρησια τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐφοβεῖτα δὲ τὸ ἀθῆλον τῆς ἐκθάσεως διὰ τοῦτο, τί κάμνει; δίδει τὴν ζώνην του εἰς

καὶ δι' αὐτῶν κατεσκευάσε βιβλιοθήκην ἀξιολογὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἐδσίδιος. Ἀρχιεράτεια δὲ εἰς τὸ Ἱεροσόλυμα χρόνος τριάκοντα ἑνέα, ὡς λέγουσί τινες (ὄρα σελ. 28 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Ὅρα καὶ τὸν Νικηφόρον γράφοντα εἰς τὸ πέμπτον βιβλ. περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἀλεξάνδρου.

² Ἐν τοῖς Μηνιαίοις γράφεται λιμιτανέων τ ἄ ξ ε ω ς κη δεκκαετηρία, ἡ δὲ λέξις λιμιτανέων ἐκ τοῦ λατινικοῦ limitanus δηλοῦντος τοὺς ἐν τοῖς μεθορίοις τοῦ κράτους φυλάττοντας στρατιώτας. Σ. Ε.

³ Σημειώσωμι ἐνταῦθα, ὅτι τούτου τοῦ ἁγίου Εὐστράτιου εἶναι πόνημα ἡ κατασκευαστὴ ἐσχῆ ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία παρέλαβε νὰ λέγῃ ἐν τῷ μεσοματικῷ κατὰ πᾶν Σάββατον, ἧς ἡ ἀρχὴ ἡ Μεγαλύνων μαγαλύνω σε Κύρια καθὼς καὶ τοῦ ἁγίου Μαρδάρου εἶναι πόνημα ἡ ἐσχῆ ἐκείνη, ἧς ἡ ἀρχὴ ἡ Δέσποτα Θεὸ Πατέρ Παντοκράτωρ.

ένα ὑπέρβην, καὶ τὸν προστάζει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀραβράχων καὶ νὰ τὴν ἀποθέσῃ ἐκεῖ, τοῦτο συλλογισθεὶς ὅτι, εἰ μὲν ὁ Πρεσβύτερος Αὐξέντιος ἐμῆ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ λάβῃ τὴν ζώνην εἰς χεῖράς του, βέβαια εἶναι σημεῖον, ὅτι κατὰ τὰ θέλημα τοῦ Θεοῦ θέλει γεῖνῃ ἡ ὁμολογία του· ὅθεν καὶ πρέπει νὰ μὴ φοβηθῇ κανὲν βάσανον· ἀλλὰ μὲ θάρρος νὰ παρασταθῇ εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ μὲ παρρησίαν νὰ ὁμολογήσῃ ἑαυτὸν χριστιανόν. Ἄν δὲ ἄλλος τις ἱερεὺς, ἢ ἐκκλησιαστικὸς λάβῃ τὴν ῥηθῆσαι ζώνην του, εἶναι σημεῖον, ὅτι πρέπει ἀκόμη νὰ ἔχη εἰς τὸ κρυπτόν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, χωρὶς νὰ τελμήσῃ νὰ παρρησιασθῇ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρεσβύτερος Αὐξέντιος ἔλαβε τὴν ζώνην, ὑπέλαβεν ὁ ἅγιος ὅτι καλῶς θὰ ἀποθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως.¹

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ μάρτυς εἶχεν ἀξίωμα πρῶτος αὐτὸς νὰ παριστᾷ εἰς τὸ κριτήριον τοὺς ἁγίους μάρτυρας, διὰ τοῦτο ὁμοῦ μὲ ἐκείνους παρέστη καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν τοῦ Λυσίου καὶ πρῶτον τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὀνομάζει χριστιανόν· ὅθεν παρὰ τοῦ τυράννου στερεῖται τὴν ζώνην,

¹ Σημειοῦμεν ἐνεκῆθα, ὅτι τὸ νὰ ζητῇ τις νὰ γνωρίσῃ τὸ μέλλον διὰ τοιούτων σημείων δὲν εἶναι οὔτε συμφέρον, οὔτε συγκεχωρημένον εἰς τὸν καθ' ἕνα, διότι εἶναι σπανιώτατα ταῦτα, καὶ μόλις ἁγίοις ὀλίγοις ἐνεργηθέντα· διὸ οὐδὲ νόμος γίνονται κοινὸς, ὥστε νὰ μιμῶνται αὐτὸν οἱ πολλοί, ἐπειδὴ εἶναι σφαιλερὸν τὸ τοιοῦτον καὶ ἐπικίνδυνον. Καθότι πολλοὶ παρόμοιον ποιήσαντες, ἠκατήθησαν, καὶ πιστεύσαντες τῷ μέλλοντι, ὡς ὑπὸ Θεοῦ διὰ τιναν σημείων ἀποκαλυφθέντι, ἐβλάθησαν καὶ καταγέλαστον ὤφθησαν. Οὐ γὰρ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀπὸ Θεοῦ· πολλὰ δὲ καὶ ἀπὸ τύχης ἀκολουθοῦσιν. Ἡμεῖς λοιπὸν εἰς ὅλα μας τὰ ἔργα καὶ ἐπιχειρήματα πρέπει νὰ ζητῶμεν τοῦτο μόνον, τὸ νὰ τελειωθῇ εἰς ἡμᾶς· τὸ τοῦ Θεοῦ εὐάρεστον θέλημα, εἰς δὲ τὰ τοιαῦτα σημεῖα νὰ μὴ προσέχωμεν, ἵνα μὴ κλάνῃ τινι περιπέσωμεν, καὶ φανῶμεν πειράζοντες τὸν Θεόν. Ὁρα καὶ εἰς τὸ ΚΔ', κεφ. τῆς Γενέσεως στίχων 14 ὅπου ὁ δοῦλος τοῦ Ἀβραάμ ἠχθήθη εἰς τὸν Θεὸν νὰ τῷ δεῖξῃ μὲ τινὰ σημεῖα καὶ σύμβολα τὴν Ῥεβέκκαν, ἣν ἐμελλε λαβεῖν γυναῖκα ὁ Ἰσαάκ. Ὁ Θεοδώρητος ἡμῶς λέγει, ὅτι οὐ συμβολικῶς τὴν εὐχὴν ἐκαίην προσενήνοχεν ὁ δοῦλος, ὡς τινες τῶν ἁγίων ἡλεθίων ὑπέλαβον, καὶ ὅτι δὲν ἦσαν αὐτὰ συμβολικά, ἀλλὰ πίστεως καὶ εὐλαθείας θηλωτικά· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Προκόπιος καὶ ὁ Ἀδελφὸς ἑρμηνεύουσιν, ὅτι δὲν ἦτο συμβολικὸς ὁ οἰκέτης· ἀλλὰ τῷ Θεῷ πιστεύσας, ὡς πιστὸς κῦματο. Μὲ τὴν ἑρμηνείαν δὲ αὐτὴν φανερόνουν οὔτοι, ὅτι συμβολικῶς δὲν πρέπει νὰ εὐχόμεθα, ἀλλ' ἀπλῶς· ἐπειδὴ ἄλλο εἶναι ἀπλῶς εὐχῆ, καὶ ἄλλο συμβολικὴ εὐχῆ, διότι ἢ μὲν τότε τε ὡς ἁγῶν ἐξαιεῖ, ἢ δὲ, ὡς ἔσχη, ἢ ἔχει, ἢ ἔξει, εὐχεταὶ καὶ συμβολοῦ μαρτῆν.

ἣτις ἦτο τοῦ ἀξιώματός του σημεῖον, καὶ γυνωθεισ, ἐξαπλόνηται κατὰ γῆς καὶ δέρεται. Ἐπειτα δεθεὶς μὲ σχοινία κρεμάται ὑψηλὰ καὶ κατακαίεται ἀπὸ τὸ πῦρ ὅπερ ἦτον ὑποκάτω αὐτοῦ ἐστρωμένον· ἔπειτα φαίνουσι ἐπάνω εἰς τὰ φλεχθέντα μέλη του ὄξος ὁμοῦ μὲ ἄλας, καὶ μὲ τὰ τοῦθλα κατατρίβουσι τὰς πλευράς του. Ἐπειδὴ δὲ διὰ θαυματουργίας ἐγεινεν ὁλος ὑγιής, τούτου χάριν εἴλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν ἅγιον Εὐγένιον· ὅθεν καὶ αὐτὸς παρρησία ὁμολογεῖ τὸν Χριστὸν, λέγων ὅτι εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν ἅγιον Εὐστράτιον καὶ προσφέρει λατρείαν καὶ σέβας εἰς τὸν παρὰ τοῦ Εὐστρατίου σεβόμενον Θεόν. Τοῦτο δὲ βλέπων ὁ Λυσίας προστάζει νὰ κερφώσῃ τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου μὲ σιδηρὰ ὑποδήματα καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Σεβαστείας, ἕως εἰς τὴν Νικόπολιν (ἴσως τῆς Ἀρμενίας.)

Ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτω ἰδὼν ὁ Μαρδάριος τὸν ἅγιον Εὐστράτιον οὕτως ἀτίμως βασανιζόμενον, τὸν πρῶτον ὄντα περιφανῆ καὶ ἐνδοξον, ἐμακάρισεν αὐτὸν διὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ μεγαλοψυχίαν του, ὅτι, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἀγάπην, ἀπὸ τὴν προτέραν περιβλεπτον ἀξίαν, ἣν εἶχεν, ἦλθεν εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν κατάστασιν, καὶ ὅτι ἐνῶ ἦτο ἐνδοξος καὶ λαμπρὸς κατὰ τὸ γένος ἐπροτίμησε νὰ πάσχη διὰ τὸν Χριστὸν τὰ τῶν κακούργων βάσανα. Ὅθεν ὁ αἰοίδιμος σύμβουλον λαβὼν εἰς τοῦτο τὴν γυναῖκά του, ἡ ὁποία παρεκίνη αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον, ἀφιέρωσε πρῶτον αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα του εἰς τὸν Θεόν· ἔπειτα τρέχει καὶ φθάνει εἰς τὸν ὁρόμον τὸν ἅγιον Εὐστράτιον καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὸν δένεται ὡς κατάδικος. Ὅτε δὲ ὁ Λυσίας ἐκάθισε διὰ νὰ κρίνῃ τοὺς ἁγίους, τότε πρῶτος ὁ ἅγιος Αὐξέντιος ἀπεκεφαλίσθη, ἐπειδὴ ὠνόμασεν ἑαυτὸν χριστιανόν· δεύτερος ὁ ἅγιος Μαρδάριος, τρυπηθεὶς εἰς τοὺς ἀστραγάλους, ἐκρεμάσθη κατακέφαλα καὶ μὲ σούβλας ὀξείας καὶ πεπυρωμένας κατακαίεται εἰς τὰ ὀπισθεν μέρη τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐν μέσῳ ταύτης τῆς βασάνου παραδίδει τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· τρίτος ὁ ἅγιος Εὐγένιος ἀποκόπτεται τὴν γλῶσσαν, καὶ συντρίβεται εἰς τὰ σκέλη μὲ ραβδία χονδρὰ, καὶ ἐν μέσῳ τῶν βασάνων ταύτων παραδίδει καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Θεόν.

Ὁ δὲ ἅγιος Ἐπίστης, ἐπειδὴ ἐνῶ ἔρριπτε τὸ βέλος εἰς τὸ σκόπευμα, ἐφάνη ὁ χρυσοῦς σταυρὸς, τὸν ὁποῖον εἶχε κρεμασμένον εἰς τὸν λαίμον του ὑπὸ τὰ ἐνδύματά του, καὶ ἐκ τούτου

ἐγνωρίσθη ὅτι εἶναι χριστιανός, ¹ διὰ τοῦτο ἠ-
ρώτηθη ἀπὸ τῶν Λυσίαν τί εἶναι. Ὁ δὲ μάρτυς
ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι δοῦλος Χριστοῦ· ὅθεν ἐδέ-
θη ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Εὐστράτιον καὶ ἐπέμφθη-
σαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν Ἀγρικόλαον, διότι ἐνό-
μιζε συμφέρον ὁ Λυσίας εἰς ἑαυτὸν τὸ νὰ πεμ-
φθῆ ἐκεῖ ὁ ἅγιος Εὐστράτιος, καὶ διότι ἐφοβεῖτο
τὴν ἐν λόγοις σοφίαν τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου
καὶ δύναιμιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐστηλίτευσε καὶ ἐ-
νέπαιξε καὶ αὐτὸν τὸν Λυσίαν καὶ τὴν θρησκείαν
τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἔδειξεν εἰς ὅλους φανεράν
τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἵνα μὴ πάλιν θαυματουργή-
σῃ καὶ ἐλύσῃ πολλοὺς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ
πίστιν.

Ὅτε λοιπὸν παρεστάθη εἰς τὸν Ἀγρικόλαον
ὁ ἅγιος Εὐστράτιος, ὅχι μόνον ἐστηλίτευσε καὶ
ἐπόμπευσε ὅλην τὴν ἀπάτην τῆς ἐλληνικῆς
πλάνης ἀπὸ τοὺς ἰδίους σοφοὺς τῶν ἐλλήνων,
διότι ἦτον ἄκρος εἰς τὴν μάθησιν τούτων· ἀλλὰ
καὶ διηγῆθη ὅλην τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ διὰ τούτων ἐξέ-
πληξε τὸν τύραννον. Ὅθεν ἐρρίφθη εἰς τὴν φυ-
λακὴν· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ἐκοινωνήσε τὰ θεῖα
μυστήρια ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῆς Σεβαστείας
ἅγιον Βλάσιον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐνεχειρήσεν
ὁ μάρτυς τὴν διαθήκην ἣν ἔκαμε, διατάσων
πῶς νὰ οἰκονομηθῶσι τὰ πράγματα τοῦ μετὰ
τὸ αὐτοῦ μαρτύριον. ² Τέταρτος δὲ ὁ ἅγιος Ὁ-

ρέστης ἀπλωθεὶς ἐπάνω εἰν ἕνα κράσβατον σι-
δηροῦν καὶ πεπυρωμένον, παρέδωκε τὸ πνευμά-
του τῷ Κυρίῳ. Πέμπτος δὲ καὶ τελευταῖος ὁ
ἅγιος Εὐστράτιος, βληθεὶς εἰς ἡναμμένην κά-
μινον, παρέδωκε καὶ αὐτὸς τὴν μακαρίαν ψυχὴν
του εἰς χεῖρας Θεοῦ· καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ
πέντε τοὺς τοῦ μαρτυρίου ἀμαραντίνους στεφά-
νους. Ἡ δὲ σύναξις αὐτῶν τελεῖται ἐν τῷ σептῶ-
ναῷ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον τῆς ἀγιωτάτης
μεγάλης Ἐκκλησίας. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον
τῶν ἁγίων ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον. Τοῦτον δὲ
συνέγραψεν ἐλληνιστὶ ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ
ἀρχὴ Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ. Σφύζεται ἐν
τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.)³

¹ Δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω τὸ χαριόστατον θαῦμα, ἕπερ ἐ-
νήρησαν οἱ ἅγιοι οὗτοι πέντε μάρτυρες εἰς ἓν μετόχιον τῆς
ἐν Χίῳ νέας μονῆς, τιμώμενον εἰς ὄνομα τῶν πέντε τούτων ἁ-
γίων μαρτύρων, καθὼς διηγεῖται τοῦτο ὁ εὐλαβὴς ἐκείνος Νι-
κόλαος· ὁ Μαλαξὸς ὁ πρωτοπαπᾶς Ναυπλίου. Ὅθεν συντόμως
ἀναφέρω τοῦτο ἔδῳ χάριν τῶν φιλοχρίστων. Τὸ μετόχιον αὐτὸ
προμηθεῖται καὶ κυβερνᾶται εἰς ὅλα τὰ χρεῖωδη καὶ αὐτῆς τῆς
ἐτησίου μνήμης τῶν ἁγίων ἀπὸ τὸ διαληφθὲν μοναστήριον τῆς
ἁγίας μονῆς· συνέθη δὲ ποτε νὰ γαίην σφοδρότατος χειμῶν κα-
τὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων, ὥστε ἀπὸ τῆς πολλῆς χιόνης ὅχι
μόνον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταβῶσιν οἱ πατέρες τοῦ μοναστη-
ρίου καὶ νὰ φέρωσι τὰ χρεῖωδη εἰς τὴν ἑορτὴν κατὰ τὴν συνή-
θειαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἄνθρωποι τῆς χώρας ἠμπόρουν νὰ ἔλθο-
σιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους. Ἀλλ'
εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἦλθον τινές, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον μόνος ὁ
ἐφημέριος ὑπήγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀνάψας τὰς κανδή-
λας ἔκρουσε τὸ σήμαντρον, καὶ ἔκαμεν εὐλογητὸν διὰ νὰ ἀνα-
γνώσῃ τὴν ἀκολουθίαν.

Τότε παρευθὺς ἰδοὺ βλέπει πέντε ἀνθρώπους εὐπρεπεῖς καὶ
εὐτάκτους ἐμβάντας εὐλαβῶς εἰς τὸν ναόν, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ μὲν
τὸ ἦθος καὶ τὸ σχῆμα ἐφαίνοντο ὅτι εἶναι ξένοι ἄνθρωποι, ἀπὸ
δὲ τὸ πρόσωπον ἐφαίνοντο κατὰ πάντα ὁμοιοὶ μὲ τοὺς πέντε
ἐνδόξους τούτους· μάρτυρας, Εὐστράτιον, λέγω, Αὐξέντιον, Εὐ-
γένιον, Μαρδάριον, καὶ Ὁρέστην, καθὼς φαίνονται ἐξωγρα-
φισμένοι εἰς τὰς εἰκόνας τῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐμβήκαν εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν, οἱ μὲν δύο ἐστάθησαν εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, οἱ δὲ ἄλ-
λοι δύο ἐστάθησαν εἰς τὸν ἀριστερὸν, καὶ ὁ πέμπτος, ὁ ὁποῖος
ὁμοίως μὲ τὸν ἅγιον Ὁρέστην ἐστάθη εἰς τὸ ἀναλογεῖον· καὶ
ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκανονόρχη καὶ ἐναγίνωσκε μὲ λαμπρὰν
καὶ καθαρὰν φωνήν. Οἱ δὲ ἄλλοι τέσσαρες οἱ ἰστάμενοι ἀπὸ
τὸν δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν χορὸν, ὡς εἶπομεν, ἐψάλλον μὲ φρι-
νὴν γλυκυτάτην καὶ λιγυρὰν τὰ ἱερὰ ἄσματα.

Ταῦτα δὲ βλέπων καὶ ἀκούων ὁ ἱερεὺς Ἰχαιρε μὲν καθ' ἑαυ-
τὸν καὶ ἐδοξάζε τὸν Θεόν, ὅστις ἐστειλεν αὐτοὺς βοηθοὺς τῆς
ἀκολουθίας, ἐνῶ δὲν ἦτο κανεὶς ἄλλος βοηθός· ἐξίστατο δὲ καὶ
ἐθαύμαζεν, καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα αὐτῶν πρὸς τὴν εἰκόνα τῶν
ἁγίων, καὶ διὰ τὴν εὐπρέπειαν καὶ ὀρθότητα καὶ χάριν τῆς ἀ-
ναγνώσεώς των, καὶ διὰ τὴν γλυκυτάτην μελωδίαν τῆς φωνῆς.

¹ Ἐκ τούτου δεῖκνυταί, ὅτι οἱ παλαιοὶ χριστιανοὶ ἐσυνείθη-
ζον νὰ βρατάζωσιν ἐπάνω τῶν τῶν σταυρῶν τοῦ Χριστοῦ, κατε-
σκευασμένον ἐκ ξύλου, ἢ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου ἢ ἄλλου τινος με-
τᾶλλου, πρὸς διαφύλαξιν τῶν καὶ σωτηρίαν. Ὅθεν καὶ ὁ ἅγιος
Παγκράτιος ὁ Ταυρομηνίας Ἐπίσκοπος, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ
τὴν ἐνάτην τοῦ Ἰουλίου, ἐφ' οὗ ἐβάπτιζε τοὺς χριστιανούς,
εἶδεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἀνὰ ἕνα σταυρὸν ἀπὸ κέδρον· ἵνα τὸν βρατά-
ζωσιν ἐπάνω των. Καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος σταυρῶν ἐβάστα-
ζε πρὸς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, ὅθεν καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν
διάβολον ἠρωελεγειως,

• Φεῦγ' ἀπ' ἐμῆς κροτῆδος δολομήχανε φεῦγε τάχιστα.
Φεῦγ' ἀπ' ἐμῶν μελείων, φεῦγ' ἀπ' ἐμοῦ βίτου.

Μή σε βάλω σταυρῶν, τῶ πᾶν ἀποτρομέει.

Σταυρὸν ἐμοῦ μελέεσαι φέρω, σταυρὸν δὲ πορεῖ.

Σταυρὸν δὲ κραδίη, Σταυρὸς ἐμοὶ τὸ κλέος.

Καὶ αὐτοὶ δὲ εἰ ἴδιοι δαίμονες ὠμολόγησαν βραζόμενοι εἰς
τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βοστρινὸν τὸν ἔχοντα ἐξουσίαν κατὰ
δαιμόνων, ὅτι φοβοῦνται τρία πράγματα τῶν χριστιανῶν, τὸ
βάπτισμα, τὸν σταυρὸν δὲ φέρουσιν εἰς τὸν τράχηλον, καὶ τὴν
ἁγίαν Κοινωνίαν. Διὰ τοῦτο καὶ ὅλοι οἱ τρωποὶ χριστιανοὶ
ἀρέσκου νὰ μεμῶνται τοῖς παλαιῶν χριστιανῶν, καὶ νὰ φέρωσι
καὶ αὐτοὶ σταυρὸν, πρὸς ἐνδοξίην ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, καὶ
πρὸς ἀποτροπὴν παντὸς κακοῦ.

² Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Βλα-
σίου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Φεβρουαρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΛΟΥΚΙΑΣ** τῆς παρθένου,

- Ὡς παρθένος μὲν ἐν στέφος ἡ Λουκία,
- Ὡς δὲ ἐκ ξίφους καὶ μάρτυς, ἄλλο λαμβάνει.

Αὕτη ἦτον ἀπὸ τὰς Συρακούσας πόλιν τῆς νήσου Συκελίας ἐν ἔτει σν' (250), ἠραβω-
νισμένη μὲ ἄνδρα· διὰ δὲ τὴν ἀσθένειαν τῆς αἰ-
μορροίας, τὴν συμβάσαν εἰς τὴν μητέρα τῆς,
ὑπῆγε μετ' αὐτῆς εἰς τὴν Κατάνην, ἵνα προ-
σκυνήσῃ τὸ ἐκεῖ εὐρεσκόμενον λείψανον τῆς ἁ-
γίας Ἀγάθης, καὶ νὰ παρακαλέσῃ αὐτὴν νὰ
ιατρεύσῃ τὴν μητέρα τῆς. Ἐλθοῦσα δ' ἐκεῖ,
βλέπει εἰς τὸ ὄραμά τῆς τὴν ἁγίαν Ἀγάθην,
ἧτις εἰς μὲν τὴν μητέρα τῆς ἐδίδε τὴν ἰατρείαν,
εἰς αὐτὴν δὲ ἐπρόλεγε, ὅτι θὰ μαρτυρήσῃ διὰ
τὸν Χριστόν. ¹ Ὅτε δὲ ἡ μήτηρ τῆς ἔγεινεν
ὕγιης, διαμοιράσασα ἡ ἁγία ὅλα τῆς τὰ ὑπάρ-
χοντα εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἦτον ἐτοιμὴ καὶ πρό-
θυμος εἰς τὸ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Χριστόν. Δια-
βληθεῖσα λοιπὸν εἰς τὸν ἄρχοντα Πασχάσιον
ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀραβωνιστικὸν τῆς, παρεστάθη

εἰς αὐτὸν μὲ ἄνδρῖαν καὶ ὁμολόγησε τὸν Χρι-
στὸν· ὁ δὲ Ἄρχων ἐπρόσταξε νὰ δώσωσιν αὐ-
τὴν εἰς πορνοστάσιον· διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσωσιν·
ἀλλ' ὅμως αὐτὴ μὲ τὴν θείαν δύναμιν ἐφυλάχθη
καθαρὰ καὶ δὲν ἐμολύθη, διότι πολλοὶ στρα-
τιῶται ἐλθόντες δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μετασα-
λεύσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς· ἀλλ' οὐδὲ
ἐδυνήθησαν νὰ καύσωσιν αὐτὴν μὲ τὸ πῦρ, ὅπερ
ἤναψαν ἐκεῖ, ὅπου ἴστατο ἡ ἁγία. Ὅθεν ἀπο-
καμώντες καὶ ἀπελπισθέντες, ὅτι δὲν δύνανται
νὰ τὴν μετακινήσωσι, διότι ἐφυλάττετο ὑπὸ
Θεοῦ, τέλος πάντων ἀπέκοψαν μὲ τὸ ξίφος τὴν
τιμίαν αὐτῆς κεφαλὴν καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μα-
καρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον.

* Ὁ ὄσιος **ΑΡΗΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- Ἄρης ὁ θεὸς οὐκ Ἄρης ἦν ὀργίλος,
- Πρᾶος δὲ μᾶλλον, καὶ πατεῖ γῆν πραέων.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΡΣΕΝΙΟΥ**
τοῦ ἐν τῷ **Λάτρῳ**.

- † • Τὸν Ἀρσένιον ἐκμιμούμενος, Πάτερ.
- Καὶ Ἀρσένιφ συγχορεύεις ἐν Πόλφ.

των. Ὅθεν εὐρίσκετο εἰς ἀπορίαν, ποῖοι τέχα ἦσαν, καὶ δὲν
ἤσκαυε τί νὰ κάμῃ.

Ὅτε δὲ ἐφθασεν ἡ ὥρα τῆς ἀναγνώσεως τοῦ μαρτυρίου τῶν
ἁγίων, ἦλθεν εἰς τὰ μέσον καὶ ἀνέγνωσεν ὁ ὁμοιάζων μὲ τὸν
Ὁρίστην, μὲ πολλὴν παρρησίαν καὶ λαμπρὰν φωνὴν, οἱ δὲ
ἄλλοι τέσσαρες, μὲ πολλὴν ἠδονὴν καὶ προσοχὴν μεγάλην ἤ-
κουον τὰ ἀναγινωσκόμενα. Ὅταν δὲ ἐφθασεν ἀναγινώσκων εἰς
τὸ μέρος ὅπου λέγει, ὅτι ἐπρόσταξεν ὁ Ἀγρικόλαος νὰ φερθῇ
μία κλίνη, σιδηρᾶ πεπυρωμένη, καὶ ἐπ' αὐτῆς ν' ἀπλωθῇ ὁ ἁ-
γιος Ὁρίστης, καὶ ὅτι οὗτος φερόμενος εἰς τὴν κλίνην ἰδει-
λίασε, δὲν εἶπε καθὼς ἦτον γεγραμμένον, ὅτι ἰδειλίασεν· ἀλλ'
ἤλλαξε τὸ ῥῆμα, καὶ ἀντὶ νὰ εἴπῃ, ἰδειλίασεν, εἶπεν, ἐμειδίασεν.

Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ ὁμοιάζων μὲ τὸν ἅγιον Εὐστράτιον, ἐ-
σήκωσε τὰ ὄμματα τοῦ καὶ βλέπων μὲ πολλὴν παρατήρησιν
τὸν ὁμοιον τοῦ Ὁρίστου, λέγει αὐτῷ. Διὰ τί ἀλλάζεις τὸ ῥῆμα
καὶ δὲν τὸ λέγεις καθὼς εἶναι γεγραμμένον. Ἀνάγνωσον πάλιν
αὐτὸ καὶ ἐκ δευτέρου καθὼς εἶναι. Ὁ δὲ ἀναγνώσας καὶ δεύ-
τερον, πάλιν ἤλλαξε τὸ ῥῆμα, ἐντρέπόμενος τρόπον τινὰ νὰ
εἴπῃ, ὅτι ἰδειλίασε. Τότε ὁ ἅγιος Εὐστράτιος λέγει μὲ μεγα-
λυτέραν φωνὴν, Ἀνάγνωσον τὸ γεγραμμένον καθὼς τὸ ἐπα-
θεῖς, διότι δὲν ἐμειδίασας, βλέπων τὴν κλίνην· ἀλλ' ἰδειλίασε.
Καὶ ἡμῶν μὲ τὸν λόγον εὐθύς καὶ οἱ πάντες ἔγειναν ἄφραγοι. Ὁ
δὲ ἱερεὺς βλέπων τὸ τοιοῦτον παράδοξον, ζυμειν ἄφρων ἐπὶ
ἔωρον πολλήν. Ἐλθὼν δὲ εἰς ἐκεῖτον ἐτελείωσε τὴν ἀκολουθίαν
ὡς ἐδυνάθη, καὶ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν διηγήθη εἰς τοὺς
παραρευθέντας χριστιανοὺς τὴν φανεράν ἁγίασμα τῆς αὐτῆς, καὶ
ἄπαντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν θαυμαστός· ποιοῦντα τοὺς ἁ-
γίους αὐτοῦ.

¹ Ἡ ἁγία Ἀγάθη ἐορτάζεται κατὰ τὴν κείμενην τοῦ Θε-
οδωρίου.

Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ θαυματουρ-
γὸς Ἀρσένιος ἦτον ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπο-
λιν, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν, πλουσίων, καὶ πρῶ-
των κατὰ τὸ γένος. Ἐνῶ δὲ ἦτον οὕτω πε-
ριφανῆς κατὰ τὸ γένος, ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἀπὸ
τὸν τότε βασιλεῖα καὶ ἄλλο ἀξίωμα, τὸ τοῦ
στρατηγοῦ καὶ Πατρικίου τῆς ἐπαρχίας τῶν
Κιθυρραιωτῶν. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ποτὲ ἐστάλη
στόλος βασιλικός, ὁ ὄσιος οὗτος ἔλαβε τὴν
ἀρχηγίαν αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐνεκα μεγάλης τρι-
κυμίας ἀνέβρασεν ἡ θάλασσα ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ
πυθμῆνος, τὰ μὲν πλοῖα κατεποντίσθησαν, μέ-
νος δὲ αὐτὸς ἐλύτρωσε τὴν ζωὴν του καὶ ἐ-
ξῆλθεν εἰς τὴν στερεάν.

Τότε λοιπὸν εὐρῶν ἄδειαν, ἔλαβεν ἐκεῖνο ὁ-
περ ἐπέθει πρὸ πολλοῦ καιροῦ· ἦτοι ἐνεδύθη
τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν. Ὅθεν ἐ-
ταλαιπώρει τὸ σῶμα καὶ ὑπέτασεν αὐτὸ εἰς
τὴν ψυχὴν μὲ νηστίας, μὲ ἀγρυπνίας, μὲ χα-
μεινίας, καὶ μὲ ἄλλας κακοπαθείας· πρὸς τού-
ταις δὲ ἐστενοχώρει καὶ τὴν σάρκα του μὲ βα-
ρέα σιδήρα ὁ τῆ ἀληθεία σιδήρου καὶ ἀδάμαν-
τος δυνατώτερος καὶ στερρότερος. Τὰ δὲ ῥεῖθρα
τῶν δακρύων του, καὶ τὰς ὀλονυκτίους στρά-
φεις, καὶ τοὺς πολέμους τῶν πονηρῶν πνευμά-
των.

¹ Περὶ τούτου τοῦ ὁσίου Ἀρσίου ὁρᾷ Εὐσεβίου (εὐσ., 203).

των, και με πόσην καρτερίαν υπέμενε τὸ ψόχος τοῦ χειμῶνος καὶ τὰ καύματα τοῦ θέρους· ταῦτα λέγω, πάντα τίς δύναται νὰ ἀριθμήσῃ; Μὲ τοιοῦτους λοιπὸν ἀγῶνας ἀγωνιζόμενος ὁ μακάριος, πέμπεται ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τόπον κείμενον ἀντικρὺ τοῦ καλουμένου Ἱεροῦ. Ἐκεῖ δὲ ἀπελθὼν μετὰ τὴν παντοτεινὴν ῥοὴν τῶν δακρῦων τοῦ ἀπέδειξε ὁ αἰοιδιμος τὸν τόπον ἐκεῖνον κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος· τὰ δὲ ἐνδύματά του ἦσαν τρίχινα, ὥστε ὅσα μέρη τοῦ σώματος δὲν ἐταλαιπώρουν τὰ σίδηρα, ταῦτα ἐταλαιπώρουν τὰ τρίχινα φορέματα· ἢ δὲ τροφή του, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἢ ἀτροφία του, συνίστατο εἰς βοτάνας ἀγρίας, καὶ ταύτας ἐτρῶγεν ὄχι μὲ χορτασμὸν, ὁλλ' ὅσον μόνον τὰς ἐγεύετο τὴν δὲ δίψαν αὐτοῦ ἐπαρηγόρει μετὰ νερόν μόνον πολλὰ ὀλίγον, καὶ αὐτὸ διὰ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν λαμβανόμενον.

Ἐπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὸ θαυμάσιον ὄρος τοῦ Ἀάτρου τὸ ἐν τῇ Ἀσίᾳ εὐρισκόμενον, καὶ ἐκεῖ διατρίβων θαυμαστῶς ἐπανθαύμαστος ἐθανάτωσε μετὰ τὴν προσευχὴν του καὶ μετὰ τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ μίαν ἀσπίδα,¹ ἢ ὁποία ἐφώλευεν ἐκεῖ, καὶ τὰ νερά ἐφάρμάκευεν. Ἀναχωρήσας δὲ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ὑπῆγε κατὰ θεϊκὴν προσταγὴν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Κελλιβάρων, καὶ γενόμενος ἡγούμενος αὐτοῦ εἰς ὀλίγον καιρὸν, πολλοὺς παρεκίνησεν εἰς ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς· ἔπειτα ἀναχωρήσας ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου ἐπιστῆφει πάλιν εἰς τὴν ποθεινὴν ἡσυχίαν του, ὑστερούμενος, θλιβόμενος, κακουχούμενος, καὶ ἐγκλειστος μένων εἰς μίαν τρύπαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν φωλεαὶ καὶ κατοικίαι πολλῶν θηρίων. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔμενε ἡσυχάζων, ἄλλος προφήτης Δανιὴλ ἀναφανείς, διότι ὡσπερ ἐκεῖνος ἔμεινε ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων ἀβλαβῆς, οὕτω καὶ ὁ μεγαλόψυχος οὗτος Ἀρσένιος ἔμενε εἰς τὴν ὀπὴν ἐκείνην τὴν κατοικίαν τῶν θηρίων ἀβλαβῆς καὶ ἀπειράκτος· μᾶλλον δὲ ὁ ὅσιος οὗτος διὰ τῆς προσευχῆς του, ἀπεδίωξε μὲν τὰ ἐκεῖσε κατοικοῦντα θηρία, σκόλετον δὲ τῶν ψυχῶν τὴν ὀπὴν ἐκείνην ἐποίησεν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ μοναστηρίου ἐλθόντες τὸν παρεκάλουν νὰ ἔλθῃ μαζί των, ἐπιστρέφει πάλιν ὁ ὅσιος εἰς τὸ μοναστήριον, πλὴν καὶ ἐκεῖ εὐρισκόμενος δὲν ἔζη πλέον κοινῶς ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἀδελφούς· ἀλλὰ κλείσας ἐαυτὸν ἐντὸς στενωπότητος κελλίου, μόνος μόνῳ ἐλάτρευε τῷ Θεῷ. Καὶ εἰς μὲν τὰς 25 ἡμέρας

τῆς εβδομάδος οὔτε ὠμίλει μετὰ κτήνη, οὔτε φαγητὸν ἐτρῶγεν, εἰς μόνην δὲ τὴν Κυριακὴν συνείθιζεν ὁ ἅγιος καὶ νὰ λαλήῃ καὶ νὰ τρώγῃ. Τί νὰ περιττολογῶμεν; εἰς τόσην ἀπάθειαν ὁ ὅσιος ἐφθασεν, ὥστε οὐδὲ σωματικὴν πλέον τροφήν ὁ ἀείμνηστος ἐτρῶγεν, διότι ἐτρέφετο ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου· ἀλλὰ καὶ χάριν τῶν θαυμάτων ὑπὸ Κυρίου ἔλαβε, διότι γερὰ πικρὰ τὰράξας μετὰ τὴν ῥάβδον του εἰς γλυκύτητα ταῦτα μετέβαλεν. Οὕτω δὲ πολιτευόμενος ὁ ὅσιος μετὰ φρόνησιν καὶ ἀνδρίαν καὶ μετὰ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην, ἐφθασεν εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του καὶ ἐπειδὴ προσεκαλεῖτο εἰς τὰς ἀνω μονὰς, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς κατοικοῦντας ἐκεῖ τριγύρω μοναχοὺς, καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς περὶ ἀποταγῆς κόσμου καὶ τῶν ἐν κόσμῳ πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ περὶ ὑπομονῆς, καὶ φιλαδελφίας, καὶ περὶ ταπεινώσεως, καὶ προσευχῆς. Ἐπειτα γονατίσας καὶ ἀπὸ δάκρυα γεμίσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, πολλὰ καὶ μετὰ θάνατον θαύματα ἐργασάμενος. Διότι ἓνα δαιμονισμένον ἰάτρευσε ὁ ἅγιος διὰ παρακλήσεως τῶν ἀδελφῶν, ὅστις ἐπεχείρησε μὲν νὰ τρυπήσῃ τὸν τάφον τοῦ ἁγίου, ἐγένει δὲ παράλυτος διὰ τὴν τὸλμην· ὑστερον δὲ ἦλθεν εἰς αἰσθητὴν καὶ μετενόησεν. Ἀλλὰ καὶ μοναχὸς τις ὑδρωπικός, προσελθὼν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου καὶ παρακαλέσας αὐτὸν νὰ τὸν ἰατρεύσῃ, εὐθὺς, ὡ τοῦ θαύματος! ἔλαβε τὴν υγείαν του, εὐχαριστῶν ἅμα καὶ δοξάζων τὸν τοὺς ἁγίους αὐτοῦ δοξάζοντα Χριστὸν, τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἁγίου ἱερομάρτυρος ΓΑΒΡΙΗΛ, ἀρχιεπισκόπου Σερβίας, τοῦ ἐν Προύση μαρτυρησατος κατὰ τὸ ἀχρῶ (1659).

† » Ἰψὺ κρεμασθεὶς τὸν κρεμασθέντα ξύλον
» Μιμῆ Γαβριὴλ, καὶ στέφη διπλῶ στέφει.¹

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Προπατόρων.

† » Δίξασθε χαρὰν οἱ πάσαι Προπάτορες,
» Βλέποντες ἐγγίζοντα Χριστὸν Μεσσίαν.
† » Γῆθο Ἀβραάμ, ὅτι πρόπαππος Χριστοῦ ἐδειχθῆς.
Αἱ τοῦ μακαρίου Ἀβραάμ ὑποθέσεις εἶναι

¹ Ἐίδος ὄψεως ἐκ τῶν ἰσθμίων. Σ. Ε.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

γινώσκονται καὶ εἰς τοὺς σαφῆς καὶ εἰς τοὺς ἰδιώ-
τας χριστιανούς, καθότι ἡ βίβλος τῆς Γενέ-
σεως τὴν ὁποίαν ἀνέγραψεν ὁ προφήτης Μω-
υσῆς, ἢ ταύτας περιέχουσα, ἀναγινώσκεται εἰς
ἐπίκοον πάντων τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Ἐκκλη-
σίᾳ, κατὰ τὰς νηστευσίμους ἡμέρας τῆς ἁγίας
καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς. Ὅθεν ἀπὸ τὴν
βίβλον ἐκείνην μαθάνουσιν ὅλοι, ὅτι ὁ προπά-
τωρ ἡμῶν Ἀβραὰμ κατήγετο ἀπὸ τὴν χώραν
τῶν Χαλδαίων, καὶ ἦτον ἔθνικος, διότι οἱ Χαλ-
δαῖοι ἦτον ἔθνος πρὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅτι
εἶχε πατέρα εἰδωλολάτρη τὸν Θάβραν. Πλὴν
ἂν καὶ ἀπὸ τοιοῦτον εἰδωλολάτρη κατήγετο,
δὲν ἐμποδισθῆ ὅμως ἐκ τούτου παντελῶς ἀπὸ
τοῦ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀληθῆ Θεόν· ἀλλὰ μάλιστα
ἂν πρέπη νὰ εἰπωμεν καὶ ἓνα λόγον παράδο-
ξου, ἀπὸ αὐτὴν τὴν εἰδωλολατρείαν ὠδηγήθη
εἰς τὸ νὰ καταλάβῃ τὸν ἀληθῆ Θεόν.

Κατανοήσας ὁμοίως ὁ αἰοίδιμος, ὅτι κἀνὲν
κτίσμα δὲν εἶναι Θεός, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν
πρέπει νὰ προσκυνῆται ὡς Θεός· ἀναλογισθεὶς
δὲ τὴν εὐταξίαν τῶν ὄντων, ἐκ τῶν ὁρωμένων
πρῶτων ποιημάτων ἐγνώρισεν τὸν ἀόρατον αὐ-
τῶν Ποιητὴν, καὶ γνωρίσας αὐτὸν τὸν προσε-
κύνησεν ὡς Θεόν, καὶ ὡς κρατοῦντα καὶ κυ-
βερκῶντ' ὅλα τὰ κτίσματα, καὶ ὡς διορίσαντα
εἰς αὐτὰ τὴν φαινόμενην ταύτην εὐαρμοσίαν
καὶ τάξιν. Οὗτος λοιπὸν προσάχθεις παρὰ Θεοῦ
νὰ ἀφήσῃ τὴν πατρίδα καὶ συγγενειάν του καὶ
νὰ ὑπάγῃ εἰς γῆν Χαναάν, (ἣτις εἶναι ἡ Πα-
λαιστίνη καὶ τὰ Ἱερσόλυμα), παρευθὺς ὑπή-
κουσεν ἀδιστακτως, διὰ τὴν πολλὴν πίστιν ἣν
εἶχε πρὸς τὸν Θεόν. Διὸ καὶ μισθὸν τῆς πίστεώς
του λαμβάνει τὸ νὰ γεννηθῆ εἰς τὸ βαθύ γῆ-
ρας του τὸν Ἰσαάκ, καὶ νὰ γίνῃ πατὴρ πολλῶν
Ἰσραήλ. Διότι ἀπὸ τὸν Ἀβραὰμ ἐγεννήθη ὁ
Ἰσαάκ, καὶ ἀπὸ τὸν Ἰσαάκ ὁ Ἰακώβ, καὶ ἀπὸ
τὸν Ἰακώβ ὁ Ἰούδας, (ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ ὁ-
ποίου ἐγεννήθη ὁ Χριστός) καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ πατριάρχαι.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν οἱ Θεοφόροι πατέρες ἡμῶν
καὶ διδάσκαλοι μνήμην ποιοῦσι σήμερον τοῦ
Θείου Ἀβραὰμ, ὡς γεγονότος προπάτορος τοῦ
Χριστοῦ· καὶ ταύτην παρέδωκαν νὰ ποιῶμεν
καὶ ἡμεῖς, ὄχι μακρὰν καὶ εἰς πολλῶν ἡμερῶν
διάστημα, ἀλλὰ πλησίον εἰς τὴν κατὰ σάρκα
γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Τοῦτο ποιήσαντες ὄχι ἀπλῶς καὶ ὡς ἐτυχεν·
ἀλλὰ κατὰ Θεῖαν ἐμπνευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύ-
ματος· ἐπειδὴ ὁμοίως ὁ ὑπεράγαθος καὶ φε-
λιχθῶς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατεδέχθη νὰ κάμῃ
τὸν πατριάρχην Ἀβραὰμ καὶ τοὺς ἀπογόνους

ἐκείνου, προπάτοράς του, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον·
τούτῳ χάριν οἱ Θεοτάτοι πατέρες ἐβρίναν διε-
καιον νὰ ἐορτάζωμεν τὴν μνήμην αὐτοῦ κατ'
τῶν λοιπῶν, ὡς προπατόρων, ὄχι μακρὰν ἀπὸ
τὴν σάρκα τοῦ Κυρίου γέννησιν.¹

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστῆ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΘΥΡΣΟΥ, ΛΕΥΚΙΟΥ, καὶ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ.

Εἰς τὸν Θύρσον.

- » Οὐ δειδρῖνεν σε Θύρσε θύραν ὁ πρίων,
- » Πρὸ τῆς τελευτῆς εὖρεν ὡς βροτὰ πρίσι.

» Εἰς τὸν Λεύκιον.

- » Ὁ πνεῦμα λευκὸς Λεύκιος τμηθεὶς ἔξῃ,
- » Τὸ σῶμα βάπτει φοινικοῦν ἐξ αἰμάτων.

Εἰς τὸν Καλλίνικον.

- » Ὁ Καλλίνικος ἐκκοπεῖς τὸν αὐχέναν,
- » Ἰπῆρξε Καλλίνικος ἐκ τῶν πραγμάτων.
- » Πρίσιν ἀλύξας Θύρσε θάνες δεκάτη γε τετάρτη.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ὑπῆρχον κατὰ τοὺς
χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου καὶ τοῦ ἡγεμόνος
Κουμβριχίου ἐν ἔτει σν' (250). Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡ-
γεμῶν οὗτος ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χρι-
στιανῶν εἰς τὰ μέρη Νικομηδείας, Νικαίας, καὶ
Καισαρείας, ὁ ἅγιος Λεύκιος αὐτόκλητος ἦλθε
πρὸς αὐτὸν, καὶ ὡμολόγησε μὲν τὸν Χριστὸν
Θεὸν ἀληθινόν, ἤλεγξε δὲ καὶ ὕβρισε τὴν πλά-
νην τῶν εἰδώλων. Κατὰ προσταγὴν λοιπὸν τοῦ
ἡγεμόνος κρεμάται καὶ καταξοχίζεσθαι τὰς
σάρκας δυνατὰ· ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενε εἰς τὴν εὐ-
σεβῆ πίστιν τῶν χριστιανῶν, διὰ τοῦτο ἀπεκε-
φαλίσθη καὶ ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου
τὸν στέφανον. Ἐνῶ δὲ ὁ ἡγεμῶν ἐπορεύετο εἰς
τὸν Ἑλλησποντον,² ὑπῆντησεν αὐτὸν ὁ πρ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ Χρυσόστομος λόγον ἔχει εἰς τὸν Ἀβραὰμ
ἐν τῇ Κυριακῇ ταύτῃ τῶν Προπατέρων. Ὁμοίως καὶ ὁ θεὸς
Νύσσης Γρηγόριος λόγον ἔχει περὶ Θεότητος Υἱοῦ καὶ Πνεύ-
ματος, καὶ εἰς τὸν Ἀβραὰμ. Ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ
Παλαμᾶς λόγον συνέγραψεν εἰς τὴν Κυριακὴν ταύτην, ἐν ἣ
ἀρχῇ «Τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (σώζεται ἐν τῷ Πρώ-
τῳ, καὶ ἐν ἄλλοις μοναστηρίοις.)

² Ἑλλησποντος εἶναι ὁ τόπος ἐπιφανὴς, ὅπου ἐκτείνεται
κατὰ μῆκος ὡς 45 μίλια, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς Περσικῆς, ἢ
τοῦ τῶν Ὀλλύων τοῦ Μεσσηνίου, ὡς εἰς τὸ Ἀθηναῖον πλάγος,
ἀπὸ τῆς Μελίτης.

λύαθλος μάρτυς Θύρσος, και παρρησία μὲν ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν τοῦ τὸν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθινόν, αὐτὸν δὲ ἠλεγξε διότι ἀνοήτως πιστεύει και λατρεύει τοὺς μὴ ὄντας Θεοὺς· ὅθεν διὰ τὴν παρρησίαν ταύτην χτυποῦσι τὸν ἅγιον μὲ γρονθισμοὺς τῶν χειρῶν, και δένουσι τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας του· ἔπειτα συντρίβουσι τοὺς ἀστραγάλους του, και βάλλουσι περόνας εἰς τὰ βλέφαρά του· ὕστερον κεντῶσι τοὺς ὀφθαλμούς του, και συντρίβουσι τοὺς πόδας του μὲ σφαῖρας χαλκίνας, και χύνουσι μόλιθον βρασμένον ἐπάνω εἰς τὴν πλάτην του· ἀλλ' ὁ μόλιθος χυνόμενος περισσότερο ἐβλαψε τοὺς ὑπέρετας παρὰ τὸν ἅγιον· ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνωτέρω βάσανα διεφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, δένεται ἀπὸ τὴν μέσση μὲ σίδηρα. Διὰ προσευχῆς του δὲ κατακρημνίζει ὅλα τὰ εἰδῶλα· ἔπειτα βάλλεται κατακέφαλα μέσα εἰς ἓν ἀγγεῖον γεμάτον ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐρράγισε παρευθύς. Εἶτα στρώνουσι τὸ ἔδαφος τῆς γῆς μὲ καρφία ὀξεία και μὲ σίδηρα κοπτερὰ και ἐπάνω εἰς αὐτὰ ρίπτουσι τὸν ἅγιον ἀπὸ ἓν ὑψηλὸν τεῖχος. Ἐφυλάχθη ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἀφοῦ δὲ ὁ ἡγεμὼν Κουμβρίχιος και ὁ Σιλβανὸς ἀπέριψαν κακῶς τὰς μιὰς τῶν ψυχῶν, ἔγεινεν ἡγεμὼν ὁ Βάβδος, ὅστις βλέπων τὸν ἅγιον Θύρσον, ὅτι ἦτον στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔβαλεν αὐτὸν μέσα εἰς ἓνα σάκκον, τὸν δὲ σάκκον ἔριψεν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ σχισθέντος τοῦ σάκκου ὑπὸ Ἀγγέλων, ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν στερεάν. Ἐπειτα δέρεται και πάλιν διὰ προσευχῆς του κρημνίζει τὰ εἰδῶλα· εἶτα δίδεται διὰ νὰ κατασπαραχθῇ ὑπὸ τῶν θηρίων· διαμένει ὅμως ἀβλαβῆς ὑπὸ θείας χάριτος, πάλιν δέρεται τόσον πολλὰ, ὥστε ἐκόπησαν αἱ σάρκες του και ἔπεσον κατὰ γῆς. Τότε ἐλκύει εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τὸν ἅγιον Καλλίνικον ὄντα ἱερέα τῶν εἰδῶλων, διότι οὗτος ἐσυλλογίσθη ὡς φρόνιμος, ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ἀπὸ ὅλους μεγαλῆτερος Θεός, μὲ τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπίκλησιν κρημνίζονται τὰ εἰδῶλα, καθότι ἐλθὼν εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν ὁ ἅγιος Θύρσος, ἐκρημνισεν εἰς τὴν γῆν δια προσευχῆς του τὰ τῶν ψευδωνύμων θεῶν ἀγάλματα. Τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον ἐθαυματουργῆσε και αὐτὸς ὁ Καλλίνικος και κατακρημνίσας τὸ εἰδῶλον, ἔπερ οἱ ἐκίσε ἐσέβοντο, ἀπεκόπη διὰ τοῦτο τὴν κεφαλὴν. Ὁ δὲ ἅγιος Θύρσος, κλεισθεὶς μέσα εἰς κιβώτιον ἴνα μετὰ τοῦ κιβωτίου πριονισθῇ και αὐτός, ἐμεινεν ἀβλαβῆς θείᾳ χά-

ριτι, διότι οἱ ὑπέρεται ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θεοῦ και δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μετακινήσωσι τὸ πριονίον. Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ἅγιος εὐρισκόμενος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀκούσας και φωνὴν οὐρανόθεν, ἡ ὁποία ἐφάνερονεν εἰς αὐτὸν τὰ ἡτοιμασμένα τοῖς δικαίοις ἀνεκλάλητα ἀγαθὰ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν εὐνάξις εἰς τὸ Μαρτύριον ἡτοι εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῶν ναόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον εἰς τὰ Ἑλενιανά, (τὸν κατὰ πλάτος βίου τῶν ἁγίων τούτων ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ και ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ.

Εἰς τὸν Φιλήμονα.

- » Ἐτερπεν αὐλοῖς πρὶν Φιλήμων τοὺς φίλους,
- » Τανῦν δὲ τμηθεὶς τέρπεται τέρψιν ξένῳ.

Εἰς τὸν Ἀπολλώνιον.

- » Ἀπολλώνιον υἱὸν ὑψίστου θέσει.
- » Κτείνουσιν υἱοὶ τῆς ἀπωλείας ξίφει.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ και Ἀρριανοῦ ἡγεμόνος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Θηβαίδος, ἧτις ἦτο μητρόπολις τῶν Ἀντινῶν ἐν ἔτει σγ' (290). ὁ δὲ τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν τρόπος ἔγεινε τοιοῦτος. Τριάκονταεπτὰ Χριστιανοὶ συλληφθέντες ἐφέρθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα· εἰς δὲ αὐτῶν, Ἀπολλώνιος δυνάματι, Ἀναγνώστης ὢν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας, δειλιάσας τὰ πικρὰ βάσανα τοῦ μαρτυρίου, ἔδωκε τέσσαρα φλωρία ὁμοῦ δὲ και τὰ ἱμάτιά του εἰς τὸν Φιλήμονα τὸν παίζοντα τὸ συραύλιον, ἵνα αὐτὸς ἐνδυθεὶς τὰ ἱμάτια τοῦ Ἀπολλωνίου, και σχηματισθεὶς εἰς τὸ εἶδος του θυσιάση εἰς τὰ εἰδῶλα ἀντ' ἐκεῖνου. Ὁ δὲ Φιλήμων λαβὼν αὐτὰ και ἐνδυθεὶς, ταυτοχρόνως συνενδύεται νοητῶς και τὴν εἰς Χριστὸν πίσπιν· ὅθεν ἐμβὰς εἰς τὸ στάδιον μὲ τὸ σχῆμα τοῦ Ἀπολλωνίου, προσετάχθη νὰ θυσιάση εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐκεῖνος δὲ ὁμολογεῖ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐπρόσταξε νὰ ἐλθῇ ὁ Φιλήμων διὰ νὰ παίξῃ τὸ συραυλίον του, ἵνα διὰ μέσου τῆς γλυκύτητος τῆς μελωδίας ἐκεῖνου παρακινήθῃ ὁ τὸν Χριστὸν ὁμολογῶν ἐν σχῆ-

¹ Τὸν ἑλληνικὸν τούτων βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κοινωνία σαρκὸς» (σφύζεται ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἱβήρων Ἰθάκῃ, και ἐν Ἑλλάδι.)

μάτι Ἀπολλωνίου νὰ πρατιμήσῃ μὲν τὰ τοῦ κόσμου καλὰ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, νὰ θυσιάσῃ δὲ εἰς τὰ εἰδῶλα· τοῦτο, λέγω, ἀκούσας ὁ Φιλήμων, ἐφανέρωσεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ζητούμενος Φιλήμων, ὁ σχηματισθεὶς εἰς τὸ εἶδος τοῦ Ἀπολλωνίου· οἱ δὲ Ἕλληνες παρεκίνουν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἀλλ' ὁ γενναῖος Φιλήμων δὲν ἐπέισθη. Ὅθεν ὁ ἡγεμὼν ὠνειδίσεν αὐτὸν λέγων ὅτι ματαίως κοπιᾷ εἰς ὀνομάζων ἑαυτὸν χριστιανὸν ἂν πρότερον δὲν βαπτισθῇ, διότι ἐμποδισμένον, τοῦ ἐλεγεν, εἶναι νὰ συναριθμηταί με τοὺς Χριστιανοὺς ἐκείνος, ὅστις δὲν λάβῃ τὸ βάπτισμα. Ἐπειδὴ, λέγω, ὠνειδίσθη οὕτω ὁ Φιλήμων, προσευχήθη, καὶ ἔπεσε βροχὴ ἐπάνω εἰς μόνον αὐτόν, ὥστε ὅλοι μὲν οἱ παρεστῶτες ἐξεπλάγησαν, ὁ δὲ ἅγιος Φιλήμων ἐπληροφόρηθη, ὅτι ἡ βροχὴ ἐκείνη ἔγεινε βάπτισμα εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐπειδὴ οὐδεὶς χριστιανὸς ἐτόλμα νὰ τὸν βαπτίσῃ διὰ τὸν φόβον τοῦ ἡγεμόνος. Εἶτα προσευχήθη ὁ ἅγιος καὶ διὰ νὰ ἀφανισθῶσι τὰ συραυλίᾳ του, τὰ ὁποῖα ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀπολλώνιον, ὅτε ἐδέχθη παρ' αὐτοῦ τὰ φλωρία, ὡς ἀνωτέρω εἰπόμεν· ὅθεν πῦρ ἐλθὼν ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς, κατέκαυσεν αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀπολλωνίου.¹

Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς Ἀπολλώνιος ἔγεινε αἰτία νὰ πιστεύσῃ ὁ Φιλήμων εἰς τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἀνεκήρυξε τὴν εἰς Χριστόν πίστιν· ὅθεν κόπτουσι τὰ νεῦρα τῶν ποδῶν του, καὶ σύρουσιν αὐτὸν εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Ὁ δὲ Φιλήμων κρεμασθεὶς εἰς μίαν ἐλαίαν ἐτοξέυθη, τὰ δὲ βέλη εἰς αὐτὸν μὲν δὲν ἤγγισαν, ἐν δὲ ἐλθὼν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἐκέντησε τὸν ὀφθαλμὸν του καὶ τὸν ἐτύφλωσε, τὸν ὁποῖον ὁ ἅγιος Φιλήμων πάλιν ἐποίησεν ὑγιῆ, προειπὼν εἰς αὐτόν, μετὰ τὸ μάρτύριόν μου ἂν λάβῃς χῶμα ἀπὸ τὸν τάφον μου καὶ ἐπιθέσῃς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν σου, θὰ τὸν θεραπεύσῃς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ δύο ὅ,τε ἅγιος Φιλήμων καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, ὑπήγεν ὁ ἡγεμὼν Ἀρριανὸς εἰς τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος Φιλήμονος, καὶ λαβὼν

χῶμα ἀπὸ ἐκεῖ ἔγεινε ὑγιῆς, κατὰ τὴν τοῦ ἁγίου πρόρρησιν. Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τέσσαρες Προτικτόροι,¹ καὶ ἐβαπτίσθησαν ἅπαντες· τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διοκλητιανὸς, ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν ἡγεμόνα Ἀρριανόν, καὶ δεσμεύσας αὐτὸν μετὰ σιδηρᾶ δεσμὰ, καὶ κρεμάσας πέτραν εἰς τὸν λαιμὸν του, κατεβίβασεν αὐτὸν μέσα εἰς ἓν χάσμα, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν μετὰ χῶμα κατέχωσε καὶ ἐσκέπασεν.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ δυσσεβὴς τοῦτο ἐποίησεν, ἔστησε τὸν θρόνον του ἐπὶ τοῦ χάσματος ἐκεῖνου καὶ ἐπρόσταξε τοὺς στρατιώτας νὰ παίξωσι λέγων, ἄς ἴδωμεν, ἂν ἔλθῃ ὁ Θεὸς τοῦ Ἀρριανοῦ καὶ ἐκβάλῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ χάσματος. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὑπήγεν εἰς τὴν κλίνην του, καὶ ὡς τοῦ θαύματος! βλέπει τὰ σιδηρὰ καὶ τὴν πέτραν, ἅτινα ἔφερον ὁ ἅγιος Ἀρριανὸς κρεμασμένα ἐπὶ τῆς κλίνης του, καὶ αὐτὸν τὸν ἅγιον πλαγιασμένον ἐπ' αὐτῆς. Ὅθεν ἐφοβήθη ὑπολαβὼν ὅτι εἶναι μάγος καὶ ὅτι τυραννικὴν ἀποστασίαν ἐκίνησε κατ' αὐτοῦ· ἀκούσας δὲ τοῦ ἁγίου λαλοῦντος μετὰ φωνῆν καὶ λέγοντος, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἀρριανὸς, τὸν ὁποῖον σὺ ἔβαλες εἰς τὸ χάσμα λέγων ὁμοῦ καὶ βλάσφημα λόγια κατὰ τοῦ Χριστοῦ· ταῦτα λέγω ἀκούσας ὁ Διοκλητιανὸς, ἐξεπλάγη καὶ ἔμεινεν ἄφωνος εἰς ὥραν πολλήν· εἶτα μόλις ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν καὶ μαγεῖαν ὁ ἀνόητος τὴν θαυματουργίαν νομίσας, ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ὁμοῦ μετὰ τοὺς πιστεύσαντες τέσσαρας Προτικτόρους, τοὺς ὁποῖους ὅλους ἔβαλεν ἐντὸς πέντε σάκκων ὁμοῦ μετὰ ἄμμον. Παρευθὺς δὲ εἰς δελφῖν μεγαλώτατος ἀνασύρας καὶ τοὺς πέντε σάκκους καὶ λαβὼν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του τοὺς ἐξέβαλεν εἰς τὴν παραθαλασσίαν τῆς Ἀλεξανδρείας. Οἱ δὲ δούλοι τοῦ ἁγίου Ἀρριανοῦ προσμένοντες κατὰ τὴν προσταγὴν ἐκεῖνου εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἰδόντες τὰ λείψανα τῶν ἁγίων φερόμενα ἐπὶ τοῦ δελφίνου, ἐθαύμασαν, ὡς ἦτον εὐλογον νὰ θαυμάσωσιν· εἶτα λαβόντες αὐτὰ εὐλαβῶς, κατέμβαντες εἰς πλοῖον διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἐπλησίασαν εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Ἀντινοϊτῶν. Διὰ θείας δὲ φωνῆς ἀνωθεν ἐλθούσης μαθόντες τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐνταφισθῶσι τὰ ἅγια λείψανα, ἐμήνυσαν εἰς τὴν πόλιν τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα· ὅθεν ἔτρεξαν ἅ-

¹ Ἀπὸ τὸ διήγημα τοῦτο δύο πράγματα ἄς μάθωσιν οἱ χριστιανοὶ οἱ παλίντες αἰδοῦς, τύμπανα, λύρας, καὶ ἄλλα διάφορα παγνίδια, καὶ διαβολικὰ ὄργανα, πρῶτον, ὅτι πρέπει νὰ μισήσωσιν αὐτὰ ἀπὸ καρδίας, καθὼς τὰ ἐμίσησε καὶ ὁ ἅγιος ὁσῶτος Φιλήμων, καὶ νὰ μὴ θάλωσιν οὐδὲ νὰ τὰ λάβωσιν εἰς χεῖρας. Καὶ δευτέρον, ὅτι ὁ Θεὸς τῶσαν ἀποστρέφεται τὰ σωματικὰ ὄργανα, καὶ πόσον δεῖ αὐτὰ ἐπιζῆσαι, ὥστε ἔλπει πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ κατακαίει.

¹ Στρατιωτικὸς βαθμὸς ἐκ τοῦ protector = σωματοφύλαξ. Σ. Ε.

λοι πανδημει με λαμπάδας και υμνους, και οὕτως ἐνεταφίασαν αὐτὰ λαμπρῶς και ἐντίμως εἰς ἐπίσημον τόπον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΡΡΙΑΝΟΥ, και τῶν τεσσάρων Προτίκτορων τῶν συναβλησάντων αὐτῷ.

Εἰς τὸν Ἀρριανόν.

- » Τὸν Ἀρριανὸν ἐργάται πονηρίας,
- » Ἔργον θαλάσσης δεικνύουσι ἀφρόνας,

Εἰς τοὺς Προτίκτορας.

- » Βάπτισμα πόντος τοῖς Προτίκτοραὶ ξένον,
- » Φοροῦσι σάκκους ὡς στολὰς ἐμφωτίους.

Μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπεξεχθείσης ἡμῶν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ Σεισμοῦ. ἧς παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ φιλάνθρωπος Κύριος.

- » Ἐσεισας ἀλλ' ἔστησας αὐθις γῆν, Λόγε·
- » Τῆς σῆς γὰρ ὀργῆς οἰκτός ἐστι τὸ πλέον.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.

- » Εὐλευθέριος ὡς ἀδουλόνοῦς φύσει,
- » Σπάθας θεωρῶν οὐκ ἐδουλοῦτο πλάνῃ.
- » Δίον Ἐλευθέριον δεκάτῃ πέφνε φάσγανα πέμπτη.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ῥώμης ἐν ἔτει ριζ' (117), πολλὰ νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὄρφανός ἀπὸ πατέρα, μητέρα δὲ μόνην ἔχων ὀνομαζομένην Ἀνθίαν, ἧτις ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν ἀπόστολον Παῦλον τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Οὗτος λοιπὸν ὄτε ἦτον ἀκόμη παιδίον προσεφέρθη ἀπὸ τὴν μητέρα του εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης Ἀνίκητον, και ἀπὸ ἐκεῖνον ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα και συνηριθμήθη με τὸ τάγμα τῶν κληρικῶν. Ὅτε δὲ ἐγένει δεκαπέντε ἐτῶν ἐχειροτονήθη διάκονος, κατὰ δὲ τὸν δέκατον ὄγδοον χρόνον τῆς ἡλικίας του ἐχειροτονήθη ἱερεὺς, και εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τοῦ Ἰλλυρικου, πολλὰ πρότερον ἐργασάμενος θαύματα διὰ τὴν ὑπερβάλουσαν ἀρετὴν του. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέστρεφεν εἰς

τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς ἑλληνας διὰ τῆς διδασκαλίας του, ἤχθη ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως Ἀδριανοῦ, και τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ἀνακηρύξας, κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως βάλλεται ἐπὶ χαλκίνου και πεπυρωμένου κραββάτου, ὑποκάτω εἰς τὸ ὄποιον ἦτο πῦρ ἐστρωμένον· ἐπειτα ἐξαπλόνεται ἐπὶ μιᾶς ἐσχάρας πολλὰ ἠναμμένης, και μετὰ ταῦτα βάλλεται εἰς πυρωμένον τηγάνιον ἀπὸ ἐλαιον και ὀξυγγιον και πίσσαν. Ὑπὸ τῆς θείας ὁμως χάριτος διεφυλάχθη ἀπὸ ὄλα ταῦτα ἀβλαβῆς.

Ὑστερον δὲ κατασκευάζεται με τὴν συμβουλήν τοῦ ἐπάρχου Κορέμμος φοῦρνος ἔχων σούβλας ὀξείας ἀπὸ τὰ δύο μέρη, μέσα εἰς τὸν ὄποιον πρῶτος ὁ Κορέμμος ἐμβῆκε Πνεύματος ἁγίου πλησθεῖς και τὸν Χριστὸν Θεὸν εἶναι ὁμολογήσας. Ἐπειδὴ δὲ ἐκβῆκεν ἀπὸ ἐκεῖ ἀβλαβῆς, ἀποκεφαλίζεται και λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· ὁ δὲ ἅγιος Ἐλευθέριος ἐτέθη εἰς τηγάνιον· ἀλλὰ παρευθὺς ἐσβέσθη μὲν τὸ πῦρ, αὐτὸς δὲ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ὁσως και ἀβλαβῆς. Ἐπειτα ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν, δεθεῖς δὲ εἰς ἄμαξαν σύρεται ἀπὸ ἀγρίους ἵππους· λυθεῖς δὲ ἀπὸ τὴν ἄμαξαν ὑπὸ θείων ἀγγέλων, ἀνέβη ἐπὶ ὑψηλοῦ ὄρους και ἐκεῖ συναναστρέφετο με τὰ ἄγρια ζῶα, τὰ ὄποια ἠμέρονα, ὄτε ὁ ἅγιος ἐμελέτα τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ· Ἐπειδὴ δὲ ἐστάλησαν στρατιῶται διὰ νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν, ὁ ἅγιος νουθετήσας αὐτοὺς τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ και τοὺς ἐβάπτισεν· οὐ μόνον δὲ τούτους, ἀλλὰ και ἄλλους ἑλληνας ἔως πεντακοσίους ἐβάπτισε, πιστεύσαντας εἰς τὸν Χριστὸν. Ἀναχθεῖς δὲ εἰς τὸν βασιλέα, και δοθεῖς εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγωσι και διεφυλαχθεῖς ὁσως και ἀβλαβῆς, τελευταῖον θανατόνεται ἀπὸ δύο στρατιώτας κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως. Ἡ δὲ μήτηρ του Ἀνθία ἐναγκαλισθεῖσα τὸ νεκρὸν λείψανον τοῦ υἱοῦ της, και κατασπαζομένη αὐτὸ, με τὸ ξίφος και αὐτὴ θανατόνεται· και οὕτω μετὰ τοῦ υἱοῦ της λαμβάνει τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τὸν ὄντα πλησίον τοῦ

¹ Ἐς μὴ θαυμάζῃ τις ὄτι ὁ ἅγιος οὗτος ἐχειροτονήθη παρ' ἡλικίαν ἄναντίον τῶν θείων και ἱερῶν κανόνων τῆς Οἰκουμἐ-

νικῆς Ἐκτῆς, ὄσον και τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ τοπικῆς Συνόδου, ὄστινες διορίζουσι ὄτι ὁ μὲν διάκονος νὰ χειροτονῆται χρόνον εἰκοσιπέντε, ὁ δὲ πρεσβύτερος χρόνον τριάκοντα, και ὁ ἐπίσκοπος ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα. Διότι ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος ἤμασεν παρ' τοῦ ἀκόμη νὰ διορισθῆσιν οἱ ἀνωτέρω κανόνες, ὄστι αὐτοὶ ἐδιωρίσθησαν ὕστερον.

Ἐπιρρολάφου, (ὄρα τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία **ΑΝΘΙΑ** ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου περιχυθεῖσα τῷ τοῦ υἱοῦ νεκρῷ; ξίφει τελειοῦται.

- » Δίδωσι μήτηρ νεκρικὸν κόσμον τέκνω,
- » Αὐτὴ ἑαυτὴν συγκεκομμένην σπάθει.

Ὁ ἅγιος **ΚΟΡΕΜΜΩΝ** ὁ Ἐπαρχὸς πιστεύσας τῷ Χριστῷ καὶ βαπτισθεὶς, ξίφει τελειοῦται.

- » Ἀθλήσας οὐκ εἶχε Κορίμμων κόρον,
- » Ἔως ἐτμήθη τῷ ξίφει τὸν αὐχένυ.

Οἱ δ' ὡ δῆμοι πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Θεόν σε γίνοντας δημίους Σῶτερ δῶε,
- » Ἄλλοι κατακτείνουσι δῆμοι ξίφει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ** τοῦ Κουδικουλαρίου.²

- * » Ἐλευθέριον οὐχ ὑπέτηξε ξίφος,
- » Ἐλευθερον γὰρ εἶχε νοῦν παντὸς φόβου.

Οὗτος ὁ ἅγιος εἶχε πατρίδα τὴν Κωνσταντινούπολιν, μετὰ τὴν ὀρθοδοξίαν μὲν διαλάμπων, μετὰ πλοῦτον δὲ καὶ δόξαν ὑπερβάλλων ὄλους τοὺς κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐνδόξους καὶ ἀρχοντας· διότι, ἐπειδὴ παιδιόθεν ἀνετράφη εἰς τὰς αὐλὰς τῶν βασιλέων, ἔλαβεν ἐκεῖθεν καὶ τὰς πρώτας τιμάς. Τρωθεὶς ὁμῶς ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῶν ἀφάρτων καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν, ὅλα τὰ γῆινα εἰς οὐδὲν ἐλογίσατο ὁ μακάριος· ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ παραρρίπτεται, νὰ ἔχη δηλαδὴ τὸν κατώτερον τόπον εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου, παρὰ νὰ ἔχη τὸν πρῶτον εἰς τὰ σκηνώματα τῶν ἀμαρτωλῶν, ὡς λέγει ὁ θεὸς Δαβὶδ. Ὅθεν πρὸς τὸν θεὸν ἔχων προσηλωμένον τὸ νοερὸν ὄμμα τῆς ψυχῆς του, κατεγίνετο καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς ὕμνους καὶ δοξολογίας Θεοῦ, καὶ πᾶν εἶδος μετεχειρίζετο ἀρετῆς. Ἄλλ' ὁ φθορεὺς τῶν ψυχῶν μας διάβολος δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ τὰ καλὰ ταῦτα· ὅθεν μεταχει-

ρισθεὶς ὄργανον τὸν δοῦλον τοῦ ἁγίου τούτου (διότι κατὰ τὴν γνώμην ἐνός σοφοῦ «Τὸ δοῦλον ἐχθρὸν τοῖς δεσπόταις· ἤγουν οἱ δούλοι εἶναι πάντοτε ἐχθροὶ εἰς τῶν αὐθέντων των») πρόσέρχεται εἰς τὸν τότε ἀσεβῆ βασιλέα¹ διὰ τοῦ δούλου, καὶ διαβάλλει τὸν ἅγιον λέγων, ὅτι, ὁ αὐθέντης μου Ἐλευθέριος ἐβαπτίσθη μετὰ τὸ βάπτισμα τῶν χριστιανῶν καὶ ἔκτισε ναὸν καὶ λατρεύει μὲν τὸν ἐσταυρωμένον, μισεῖ δὲ καὶ ἀποστρέφεται τὰς βασιλικὰς προσταγὰς· καὶ ἔχων οἶκον κρυπτόν ὑπὸ τὴν γῆν,² προσφέρει εἰς τὸν Χριστὸν ἀγρυπνίας ὄλονυχτίους καὶ ταλαιπωρεῖ τὸ σῶμά του μετὰ νηστείας καὶ δάκρυα καὶ κλαυθμούς.

Ταῦτα τοῦ δούλου διηγηθέντος, ἤναψεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ θυμόν· στέλλει δὲ καὶ φέρει τὸν ἅγιον, καὶ ἀφ' οὗ παρέστη ἔμπροσθέν του, ἐρωτᾷ αὐτὸν εἰρηνικῶς καὶ κολακευτικῶς, λέγων. Πῶς μᾶς ἀφήκες, ὦ Ἐλευθέριε, τόσον καιρὸν καὶ κατεφρόνησες τὴν πρὸς σὲ μεγαλωτάτην μου ἀγάπην καὶ τὰς βασιλικὰς μου αὐλὰς; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ ἔχω, ὦ βασιλεῦ, τὸ σῶμα τεταλαιπωρημένον ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἀσθενείας, ἠθέλησα νὰ διατρίψω εἰς εὐκρατον ἀέρα καὶ τόπον, πρὸς ἀνάληψιν τῆς ὑγείας μου. Καὶ διατί μόνος σου, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἀπολαμβάνεις τὰ ἀγαθὰ τοῦ εὐκράτου ἀέρος; δὲν θὰ συναπολαύσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, ἀνταμωθέντες μετὰ σοῦ; ὁ δὲ ἅγιος εἰς ταῦτα τελείως δὲν ἀπεκρίθη. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ ἐσπέρας περάσας τὸν ποταμὸν Σάγαριν, ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου, διότι ἐκεῖ ἐκατοίκει, καὶ ἰδὼν κρυπτήν τινα θύραν, δι' ἐκείνης εὕρισκε χάσμα κατεσκευασμένον εἰς εἶδος πηγαδίου καὶ διὰ μέσου ἐκείνου καταβάς εὕρισκε ναὸν ἐστολισμένον· ἂν δὲ καὶ βδελυχθεὶς ὁ ἀσεβῆς αὐτόν· «Βδέλυγμα γὰρ ἀμαρτωλῶ θεοσέβεια» (Σειρ. ἀ. 22)· δὲν ἐφοβήρισεν ὁμῶς τὸν ἅγιον· ἀλλ' ἀφίνων τὰς ἀπειλὰς, ἤρχισε νὰ τὸν κολακεύῃ μετὰ λόγια θωπευτικά, θέλων νὰ μαλακώσῃ τὴν στερεὰν γνώμην τοῦ μάρτυρος· ἀλλ' ἐπειδὴ δι' αὐτῶν ὄλων ἐφαίνετο ὅτι δέρει τὸν ἀέρα, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐπιχειρῶν νὰ καταπίσῃ τὸν ἀκατάπειστον, προστάζει νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὸν ἅγιον,

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὰ ἐλλείποντα τῇ τοῦ ἁγίου τούτου Ἐλευθερίου ἀσματικῇ ἀκολουθίᾳ ἀνεπλήρωσαν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία. Τὸν δὲ ἑλληνικὸν αὐτοῦ βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Αἰλίου Ἀδριανοῦ» (σὺζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν Ἑλλάτι.)

² Ἐκ τοῦ λατινικοῦ cubicularius—θαλαμηπόλος, ζῶσις καὶ παρὰ κ ο ἰ μ ὶ ὡ μ ε ν ο ς παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς· ἐκάλειτο. Σ. Ε.

¹ Οὗτος φαίνεται νὰ ἦεν ὁπαρθεύτης Ἰουλιανὸς, ὁ βασιλεὺς ἐν ἐ-ε-ε-ε. (361).

² Οἱ χριστιανοὶ ἕνεκα τῶν διωγμῶν εἶχον πολλὰς τοιαύτας ὑπογείους κρύπτας, εἰς τὰς ὁποίας συναγόμενοι ἐτίθον τὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας μυστήρια ἐν κρυπτῷ καὶ παράβυσσῳ. Σ. Ε.

καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ σῶμα νὰ ῥίψωσιν εἰς τοὺς σκύλους καὶ τὰ ὄρνεα διὰ νὰ τὸ φάγωσιν. Ὅθεν ἀποκεφαλίσθεις ὁ μακάριος Ἐλευθέριος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα, ἡμελημένον εὐρισκόμενον, εὐλαβῆς τις καὶ θεοφιλῆς χριστιανὸς ἐστολισμένος μὲ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, τὸ ἐπῆρεν καὶ μὲ μῦρα εὐωδιάσας ἐνσταφίασεν εἰς ἐπίσημον τόπον.

Μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος ΣΩΣΑΝΝΗΣ, τῆς εἰς ἄνδρα μετασχηματισθείσης καὶ μετονομασθείσης Ἰωάννης.

† » Σωσάννα, ὡ πῶς ἡ πάλαι καὶ ἡ νέα,

» Τοὺς συκοφαντῶν οὐ διέδρασεν λόχους !

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τ' (300), καταγομένη ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, θυγάτηρ πατρὸς μὲν Ἑλληγος, μητρὸς δὲ Ἑβραίας. Τούτων δὲ καὶ τῶν δῶν φυγοῦσα τὴν ἀσέβειαν, ἐπρόστρεξεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ λαμβάνει τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον Σιλβανόν. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ γονεῖς τῆς ἀπέθανον, ἐμοίρασεν ἡ μακαρία ὅλα τῆς τὰ ὑπάρχοντα εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐλευθέρωσασα τοὺς δούλους καὶ δούλας τῆς, ἐνεδύθη ἀνδρικὰ ἐνδύματα καὶ κουρεύσασα τὴν κεφαλὴν, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον ἀνδρῶν εὐρισκόμενον ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ καὶ μετωνομάσθη Ἰωάννης· ἀπὸ δὲ τὰς πολλὰς ἀρετὰς τῆς ἔγεινε καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μοναστηρίου. Ἀφ' οὗ δὲ διέτριψεν ἐκεῖ εἴκοσιν ὀλοκλήρους χρόνους, πίπτει εἰς μίαν δεινὴν συκοφαντίαν, διότι μία ἀσκήτρια εἰσαχθεῖσα εἰς τὸ μοναστήριον καὶ νομίσασα ὅτι εἶναι ἀνὴρ, παρεκίνει αὐτὴν εἰς ἀμαρτίαν· ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁσία δὲν ἔστερξε, διαβάλλεται ἀπὸ ἐκείνην ὅτι δῆθεν ἐπεχείρησε νὰ τὴν βιάσῃ.

Ἡ δὲ ἁγία δέχεται εὐχαρίστως τὴν συκοφαντίαν ταύτην καὶ ζητεῖ μετάνοιαν διὰ τὸ ἔγκλημα διὰ τὸ ὅποιον ἐκατηγορήθη. Μαθῶν δὲ περὶ ταύτου ὁ ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως, ἦλθεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἐπέπληξε τὸν ἡγούμενον, διότι ἀφίνει νὰ γίνωνται εἰς τὸ μοναστήριον τοιαῦται ἀταξίαι. Ὁ δὲ ἡγούμενος ἐβουλήθη νὰ καθαιρέσῃ τὸν κατηγορηθέντα Ἰωάννην. Τότε εἰς ἀνάγκην ἐλθοῦσα ἡ μακαρία Σωσάννα, ἐζήτησε δῶν παρθένους καὶ δῶν διακόνους γυναῖκας, καὶ φέρουσα αὐτὰς κατὰ μόνας τὰς ἐπληροφόρησε διὰ τῶν πραγμάτων, ὅτι εἶναι γυνή· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἐπίσκοπος, ἐξεπλάγη καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὴν διάκονον,

καὶ ἔκτατε πρὸς τὴν μακαρίαν ἐποίησε θαύματα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Ἐπειδὴ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ ἡγεμὼν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐλευθερούπολιν καὶ ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο ἡ ἁγία αὕτη ἐπορεύθη αὐτόκλητος πρὸς αὐτὸν, καὶ μὲ μόνην τὴν προσευχὴν τῆς ἐκήρυμισε τὰ εἰδῶλα· παρασταθεῖσα δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὠμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐκοψαν τοὺς μαστοὺς τῆς, καὶ ἐπειδὴ ἔγειναν πάλιν σῶοι καὶ ὑγιεῖς διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως, τούτου χάριν βλέποντες τὸ θαῦμα οἱ κόψαντες αὐτοὺς δῆμιοι, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, διὸ καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Εἰς δὲ τὸ στόμα τῆς μακαρίας Σωσάννας, ἔχυσαν διὰ χωνίου μόλιθδον ἀναλελυμένον, ὁ ὅποιος ἐφθασεν ἕως μέσα εἰς τὰ ἐντόσθιά τῆς. Ἐφυλάχθη ὁμως ἡ ἁγία ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἀβλαβῆς· ὅθεν δέρεται καὶ εἰς πῦρ βληθεῖσα, ἐκεῖ τῷ Θεῷ τὴν ψυχὴν τῆς παρέδωκε, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς ὃν ἐπόθει νυμφίον Κύριον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΚΧΟΣ ὁ γέρος ξίφει τελιοῦται.

» Μὴ δευτέρον τις μὴδὲ Βάκχον τὸν νέον,

» Ἐν τοῖς ἀθληταῖς ταττέτω διὰ ξίφους.

Οὗτος ὁ ἅγιος Βάκχος κατήγετο ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, ὧν εἰς τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν εὐσεβῶν βασιλέων ἐν ἔτει ψπ' (780), οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν χριστιανοὶ ἀπὸ τοὺς προγόνους τῶν. Ὁ πατὴρ λοιπὸν τοῦ ἁγίου τούτου εἶχε γυναῖκα χριστιανικωτάτην· ἀλλ' ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ματαίαν δόξαν τοῦ κόσμου, ἠρνήθη φεῦ! τὴν ἀληθῆ καὶ πατροπαράδοτον πίστιν τῶν χριστιανῶν καὶ ὑπῆγεν αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν μιανὰν θρησκείαν τῶν Ἀγαρηνῶν· ὅθεν ὕστερον ἐγέννησεν ἑπτὰ παιδιά, τὰ ὅποια ἀνέτρεφε κατὰ τὴν ἀσεβῆ πλάνην τῶν ὀθωμανῶν. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀσεβείᾳ, ἔμειναν οἱ υἱοὶ του ὁμοῦ μὲ τὴν μητέρα τῶν· ὁ δὲ τρίτος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς του, Δαχὰκ ὀνομαζόμενος (τὸ ὅποιον θὰ εἶπῃ Γελάσιος) ἐφυλάχθη καὶ δὲν ὑπανδρεύθη· ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἀρνησίχριστος πατὴρ του, αὐτὸς ἐμελέτα νὰ δεχθῆ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν· ὅτε δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανε τότε τὸ μελετώμενον ἐτελείωσεν.

Φανερώσας δὲ εἰς τὴν μητέρα του τὸν σκοπόν του, εὗρεν αὐτὴν σύμφωνον καὶ παρακινουσαν εἰς τοῦτο μάλιστα, αἰετοῦ ἦτο πιστῆ· Ὅθεν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ὑπῆ-

γεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ ὁδηγηθεὶς ἀπὸ ἑνα μοναχὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Καύραν τοῦ ἁγίου Σάββα, ὅπου λαμβάνει τὸ ἅγιον βάπτισμα καὶ ἀντὶ Δαχάκ, ὀνομάζεται Βάχχος· εἶτα παρακάλεσας τοὺς μοναχοὺς, ἐνδύσται τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ζήσας λοιπὸν ἐν τῷ σχήματι τούτῳ μὲ νηστείας καὶ ἐγκρατείας, καὶ στομιάσας ἑαυτὸν μὲ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἡγουμένου ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ μοναστήριον, διότι ἐφοβείτο ὁ ἡγούμενος μήπως φανερωθῆ ἢ ὑπόθεσις εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐκυρίεον τότε τὰ Ἱεροσόλυμα. Κατὰ τύχην δὲ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν κατὰ θείαν οἰκονομίαν ἐλθὼν ὁ Βάχχος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εὐρίσκει τὴν μητέρα του καὶ φανερόναι εἰς αὐτὴν τὰ περὶ ἑαυτοῦ ἅπαντα· προσθεὶς καὶ τοῦτο, ὅτι πολλὰ λυπεῖται διὰ τοὺς ἄλλους του ἀδελφούς, ὅτι εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀπιστίαν.

Τούτων δὲ τὸν λόγον ἀκούσαντες ἀπὸ τὴν μητέρα των οἱ ἄλλοι αὐτοῦ ἀδελφοί, προσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ γίνονται χριστιανοί· εἰς δὲ καὶ μόνος ἔμεινεν εἰς τὴν ἀπιστίαν, ὁ ὁποῖος ἐπρόδωκεν εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς τοῦτον τὸν ἀδελφόν του Βάχχον, ὅτι ἔγεινε χριστιανός· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ μαθόντες τοῦτο, ἠρέυνησαν καὶ εὐρόντες αὐτόν, τὸν συλλαμβάνουσι καὶ τὸν φέρουσιν εἰς τὸν Ἀμυρᾶν τῆς Ἀγίας πόλεως, οὗτος δὲ στέλλει αὐτόν εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς ὀνομαζόμενον στρατηγόν· καὶ εἰς τοὺς κριτὰς. Ἐμπροσθεν λοιπὸν τούτων ὁ ἅγιος Βάχχος ἀμολογήσας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, τὴν δὲ τῶν ἀγαρηνῶν πίστιν κατηγορήσας ὡς ματαίαν καὶ ψευδῆ καὶ ἐμπαίξας αὐτὴν, ἀποκεφαλίζεται, καὶ οὕτω λαμβάνει τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ τοῦ νέου, ἀσκήσατος ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου.

* Εἰ καὶ νεωστὶ ὤφθη Παῦλος τῷ βίῳ,

* Ἀλλ' οὖν ἴσως πέφνηε τοῖς πρὶν πατράσιν.

* Οὗτος ὁ θεσπέσιος πατὴρ ἡμῶν Παῦλος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντινίου τοῦ Πορφυρογεννήτου τοῦ υἱοῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἐν ἔτει 912, γεννηθεὶς εἰς μίαν πόλιν ὀνομαζομένην Ἐλαίαν καὶ εὐρισκομένην πλησίον εἰς τὴν Πέργαμον, υἱὸς εὐσεβῶν καὶ φιλοθέων γονέων Ἀντιόχου καὶ Εὐδοκίας, οἵτινες κατήγοντο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ μεγάλου. Οὗτος λοιπὸν ὅτε ἐφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας, ἔμεινεν ὀρφανός ἀπὸ γονεῖς, διὸ καὶ ἔσπερεῖτο τὰ ἀναγκαῖα τῆς

ζωῆς· ὅθεν ἔγεινε βροχὸς τῶν χοίρων τοῦ τόπου του, καὶ ἀπὸ τὴν τέχνην αὐτὴν ἐπορίζετο τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Ὁ δὲ μεγαλήτερος ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου, Βασίλειος ὀνομαζόμενος, ἦτο μοναχὸς καὶ ἠγωνίζετο ἐν τῇ ἀσκήσει πλησίον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λάτρου· οὗτος λοιπὸν ἐπεμψεν ἕνα ἀδελφόν, διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν νέον, ἐπειδὴ τοῦτο ἐπροστάχθη νὰ κάμῃ παρὰ Θεοῦ διὰ θείας ἀποκαλύψεως.

Ζητήσας δὲ ὁ ἀπεσταλμένος καὶ εὐρὼν τὸν νέον, τὸν ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ περιπατῶσιν εἰς τὸν δρόμον· μαθόντες ὁμοῦ τοῦτο οἱ τοῦ τόπου οἰκῆτορες, ἐμπόδισαν τὸν νέον καὶ δὲν τὸν ἀφήκαν νὰ ὑπάγῃ, ὅθεν ὁ ἀπεσταλμένος ἐπέστρεψεν ἀπρακτος πρὸς τὸν ἀποστείλαντα. Ὁ δὲ ἀδελφὸς του ἐπεμψεν ἐκ δευτέρου τὸν ἴδιον διὰ νὰ φέρῃ τὸν νέον· ἀλλ' οὐδὲ τότε ἀφήκαν αὐτόν οἱ τοῦ τόπου οἰκῆτορες· ζητηθεὶς δὲ καὶ ἐκ τρίτου ὁ νέος, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀφέθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ποθοῦντα αὐτόν ἀδελφόν του. Τότε δεχθεὶς τὸν νέον ὁ ἀδελφὸς του Βασίλειος, παρέδωκεν αὐτόν εἰς ἕνα γέροντα ἀσκητικώτατον, Πέτρον ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ μαθηθῆ ἀπὸ ἐκεῖνον τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως· ἦτον δὲ ὁ θεῖος οὗτος Πέτρος γεμάτος ἀπὸ πᾶσαν ἀγκωσύνην, καὶ ἀκρῶς πεπαιδευμένος τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν. Ὅθεν ὁ Παῦλος ὑπηρέτει ἀόκνως τὸν γέροντα, μεταχειριζόμενος πᾶσαν ὑπακοὴν καὶ δεικνύων φρόνημα ταπεινόν τε καὶ μέτριον. Ἐπειδὴ δὲ ποτε ὁ Παῦλος ἐνύσταξεν ἀπὸ ἀμέλειαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀκολουθίας, ἐρράπισεν αὐτόν ὁ γέρον εἰς τὸ πρόσωπον· ὅθεν εἰς τὸ ἐξῆς ἔκαμεν αὐτόν νὰ ἀγρυπνῆ καὶ νὰ προσέχη πάντοτε, διότι ἔκτοτε δὲν ἐφάνη πλέον ὁ Παῦλος νὰ ἀμελήσῃ πώποτε. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ γέρον ἐτελεύτησεν, ἐβίαζον τὸν Παῦλον οἱ ἄλλοι μοναχοὶ καὶ συμμαθηταὶ του νὰ δεχθῆ τὴν προστασίαν των καὶ νὰ γίνῃ ἡγούμενος· ἐκεῖνος ὁμοῦ ὁ μακάριος δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' ὑπῆγε καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὰ βαθύτερα καὶ ὑψηλότερα μέρη τοῦ ὄρους Λάτρου, τοῦ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ εὐρισκομένου ἀντικρῦ τῆς νήσου Πάτρου, τρώγων μὲν βαλάνια ὡμὰ, ὅταν ἐπιείνα, καταγιγόμενος δὲ εἰς παντοεινὰς προσευχὰς καὶ εἰς ἀγρυπνίας, καὶ εἰς νηστείας, καὶ δοκμαζῶν πολλοὺς πειρασμοὺς ἀπὸ τοὺς πονηροὺς δαίμονας, τοὺς ὁποῖους μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐποίει ἀπράκτους, καὶ ὡς οὐδὲν ἐλογίαζεν.

Ἐπειτα καταβαίνει εἰς τὰ κάτω μέρη τοῦ Λάτρου, καὶ κτίζει νὰν ὠραῖον εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, ἀφ' οὗ πρότερον κατέστησε

ἑαυτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου πνεύματος, διότι ἐνθυμούμενος πάντοτε τὴν κόλασιν, τὴν ὁποίαν ἔχουσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ, καὶ τὴν τῶν δικαίων χάριν καὶ ἀπόλαυσιν, ἔβρεχεν ἀενάως τὸ πρόσωπόν του με δάκρυα. Ὅθεν διὰ τοὺς ἀγῶνας τούτους ἔλαβεν ὁ αἰδίδιμος παρὰ Θεοῦ τὴν δύναμιν τῶν θαυμάτων, καὶ εἰς ἀνυδρὸν μὲν τόπον διὰ προσευχῆς του ἐξήγαγεν ὕδωρ, πῦρ δὲ ἐρχόμενον οὐρανόθεν ἐδέχετο καὶ ὄλος ὑπ' αὐτοῦ ἐλαμπρύνετο· οἱ δάκτυλοί του, ὅτε ἐπροσῆυχτο, ἦναπτον καὶ ὡς λαμπάδες πυρὸς ἐγίνοντο καὶ ἐφαίνοντο, ὅτι πέμπουσι τὴν φλόγα εἰς τὸν οὐρανόν· ἄγγελος εἶχε συγκάτοικόν του, ὅστις φυλάττων τὸν ὅσιον πάντοτε, φανερῶς ὠμίλει μὲ αὐτὸν διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ καθαρότητα, καὶ ἐτελείονε προθύμως πᾶν αὐτοῦ θέλημα. Ἐπιθυμήσαντος δηλαδὴ ποτὲ τοῦ ἁγίου τυρίον νωπὸν, ὁ Ἄγγελος ὑπηρέτησεν εἰς τοῦτο καὶ τὸ ἔφερεν· ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐπιθυμήσαντος τρία μαρούλια, ἔφερεν αὐτὰ εἰς αὐτόν, καὶ μίαν φορὰν, ἐπειδὴ ἐχάθη ἡ βακτηρία τοῦ ἁγίου, τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ἐστηρίζετο, ἄγγελος παραστάς ἄλλην ἀντ' ἐκείνης ἐδωκεν εἰς αὐτόν.

Καὶ τί νὰ λέγω τὰ κατὰ μέρος; μὲ τὸ ὄνομα μόνον τοῦ ἁγίου ἀπεδιώκετο μακρὰν ὄλη ἢ τῶν δαιμόνων παράταξις· αἱ ἀσθένειαι ἐφευγον ἀπὸ τοὺς ἀσθενούντας· αἱ τυφλώσεις τῶν ὀμμάτων ἰατροῦντο· ὅ,τι δῆποτε πάθος τῶν σωμάτων ἐθεραπεύετο, καὶ πρὸ τῶν σωματικῶν παθῶν ἐθεραπεύοντο τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου. Ὅθεν αἱ ψυχαὶ ὅσαι ἐπασχον ἄγνοιαν Θεοῦ καὶ ἦσαν ἀκάθαρτοι, αὐταὶ ὕγιεις καὶ καθαρὰὶ διὰ τοῦ ἁγίου ἀπεδεικνύοντο. Ἦτο δὲ ὁ θεσπέσιος οὗτος πατὴρ γεμάτος ἀπὸ πᾶσαν θεϊκὴν χάριν· γλυκὺς καὶ ἰλαρὸς, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας πολλὰ εὐκατάδεκτος καὶ εἰς τοὺς μετανοούντας ἐγγυᾶτο τὴν σωτηρίαν. Ἦτον μικρὸς κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος· εἶχε φαλακρὰν τὴν κεφαλὴν, τὸ δὲ γένειον ὄχι εἰς μάκρος πολὺ ἐκτεινόμενον, ἀλλὰ πλατὺ· κίτρινος μὲν φαινόμενος εἰς τὸ πρόσωπον· ἀλλ' ὅμως ἔχων θαυμαστὴν χάριν λάμπουσαν ὁμοῦ μὲ τὴν κίτρινάδα. Οὗτος λοιπὸν καλῶς καὶ θαυρέστως πολιτευσάμενος, ἐδείχθη ὑποφῆτης καὶ θεωρὸς πολλῶν προφητειῶν καὶ μεγαλωτάτων ὁράσεων· ὅτε δὲ ἐγεινε πλήρης ἡμερῶν σωματικῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων καὶ τῶν τοῦ πνεύματος, ἀνέδραμεν εἰς τὴν εἰς οὐρανὸς μακαριότητα ὁ ἀσιμακάριστος. Ἐδαξάσθη δὲ παρὰ Θεοῦ καὶ μετὰ θάνατον μὲ τὰ μεγαλωτάτα θαύματα· ὅσα ἐνήργει καὶ μὲ

τὰ μὲν ἄνω· ἀνέβλυζεν ἐκ τοῦ τάφου σου, (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ὀσίου τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν, ὅτι κατὰ τὴν δέκατην πέμπτην ταύτην ἡμέραν τοῦ Δεκεμβρίου ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ θεὸς Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅτε καὶ ἡ εορτὴ τῶν Χριστοῦ Γεννῶν ἤρχισε νὰ εορτάζηται παρ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ τότε εἶχον ἔλθῃ τινες ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Δύσεως καὶ ἀπήγγειλαν κατὰ τίνα καιρὸν ἠκολούθησεν ἡ εορτὴ αὕτη. Διὰ τοῦτο καὶ λόγος ἀπολογητικὸς ἐξεφωνήθη παρ' αὐτοῦ κάλλιστος καὶ ὠφελιμώτατος.¹

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ λόγος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἀναφέρει περὶ τῆς εορτῆς τῶν Χριστοῦ Γεννῶν δὲν ἐξεφωνήθη παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ὡς λέγει ἐδῶ ὁ Συναξαριστής· ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Ἡ ἀρχὴ δὲ αὐτοῦ ἐστὶν αὕτη· «Αἱ παλαιαὶ Πατριάρχαι μὲν ὠδινον, προφηταὶ δὲ προὔλεγον, δίκαιοι δὲ ἰδεῖν ἐπεθύμουν, ταῦτα ἐξέβη καὶ τέλος ἔλαβε σήμερον.» Ἐδρίσκειται δὲ ὁ λόγος αὐτὸς ἐν τῇ πέμπτῃ τόμῳ τῆς ἐν Ἑτοσῇ ἐκδόσεως· λέγει δὲ ὁ ἅγιος ἐκεῖ περὶ τῆς εορτῆς τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ταῦτα· «Καὶ τοιγε οὕτω δέκατον ἐστὶν ἔτος, ἐξ οὗ ὄλη καὶ γνώριμος ἡμῖν αὕτη ἡ ἡμέρα γαγένηται· ἀλλ' ὅμως, ὡς ἀνωθεν καὶ πρὸ πολλῶν ἡμῖν παραδοθῆναι ἐπίων, οὕτως ἤντισσε διὰ τῆς ἡμετέρας σπουδῆς.» καὶ πάλιν «Οἱ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρίβοντες, ἀνωθεν καὶ ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως κώτην ἐπιτελοῦντες (κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην δηλαδὴ τοῦ Δεκεμβρίου,) αὐτοὶ νῦν αὕτης ἡμῖν τὴν γνώσιν διεπέμφαντο.» καὶ πάλιν «Παρὰ τῶν ἀκριβῶς ταῦτα εἰδόντων, καὶ τὴν πόλιν ἐκείνην οἰκούντων (τὴν Ῥώμην δηλαδὴ) παρελήφραμεν τὴν ἡμέραν.»

Φαίνεται δὲ ὅτι μερικῶς μόνον, καὶ ἴσως κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν τὴν πατρίδα τοῦ Χρυσόστομου, ἐκεῖ δὲν εορτάζετο ἡ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἡμέρα κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Δεκεμβρίου· ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθολικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν. Καὶ βεβαίως τὸν λόγον μου τούτον ὁ πολυμαθέστατος Κύριος Δοσίθεος Ἱεροσολύμων γράφων ἐν σελ. 1221 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Νικαίας Ἰωάννης, γράφων πρὸς τινὰ καθολικὸν Ἀρμενίας, λέγει, ὅτι ὁ ἀδελφός του Ἰακώβος ἀπελθὼν εἰς Βηθλέεμ, οὐκ ἐμίμνητο τοῦτο· ὅτι ἐγίνετο δηλαδὴ ἡ εορτὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ Δεκεμβρίου, καὶ ὅτι ἐπειδὴ τινες ἐτέλουν τὰς δύο εορτὰς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, τὴν Γέννησιν δηλαδὴ καὶ τὴν Βάπτισιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ὁ Ἱεροσολύμων Κύριλλος ἔγραψε πρὸς Ἰούλιον Ῥώμης περὶ τούτου. Ὁ δὲ Ἰούλιος ἐρευνησας τὰ βασιλικὰ ὀπομνήματα, εὔρε τὸν Ἰωσήπον λέγοντα, ὅτι τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἐν τῇ εορτῇ τῆς Σκηνοπηγίας τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Ἰασημοῦ (ἦτις ἦτον ἡ δεκάτη Σεπτεμβρίου) οὕτω γὰρ ὁ νόμος προστάζει· «Ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν (ἕκατ νηστεύσατε) ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐβλάσφημα περὶ ἡμῶν» (Ἀσκήσ. α', 29.) εἰς τὸν δὲ Ζαχαρίας τὸν Ἄγγελον καὶ ἐκατόβη, (τῇ δὲ εἰκοστῇ

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΑΓΓΑΙΟΥ**.

- » Ἀγγαῖος ἄγγελος, πλήρης ὄφθη χαρίτων
- » Ὡς ὕλικόν δὲ, τῷ χρόνῳ συνετρίβη.
- » Ἐκτη καὶ δεκάτῃ Ἀγγαῖον γαῖα συνέσχευεν.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅτε ἦσαν ἠχμαλωτισμένοι οἱ Ἑβραῖοι. Νεὸς δὲ ἀκόμη ὢν ἤλθεν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ τῶν ἄλλων Ἰουδαίων, καὶ ἐπροφήτευσεν ὁμοῦ μὲ τὸν προφήτην Ζαχαρίαν, χρόνους τριακονταεξί. Ἐπρόλαβε δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ ἔτη τετρακόσια ἑβδομήκοντα καὶ φανερώς ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐπιστροφῆς τῶν Ἰουδαίων, καὶ εἶδεν ἐκ μέρους τὴν δευτέραν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ καὶ ἀποθανῶν ἐτάφη ἐνδόξως πλησίον εἰς τοὺς τάφους τῶν ἱερέων, καθότι καὶ αὐτὸς, ὡς εἶπομεν,

τρίτῃ συνελήφθη ὁ Ἰωάννης), καὶ μετὰ μῆνας ἕξ εὐηγγελίσθη ἡ Θεοτόκος τὸν Κύριον, ἦτοι Μαρτίου εἰκοστῆ πέμπτη, καὶ ἐπομένως ἐγέννησεν αὐτὸν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ Δεκεμβρίου. ὅθεν καὶ ἠρμήνευσε τοῖς ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ πρῶτον, καὶ διὰ τοῦτο Βασιλεῖος ὁ μέγας ἐγκωμισαστικὸν λόγον συνέταξε τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ Δεκεμβρίου, καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος τοιοῦτον λόγον ἐξεφώνησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὀνώριος ὁ βασιλεὺς Ῥώμης ἐφανέρωσεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἀρχάδιον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι πολυτελῶς ἐορτάζουσι τὴν Χριστοῦ Γέννησιν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ Δεκεμβρίου. Καὶ ἐπὶ Ἀναστασίου Ῥώμης, Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ Ἰωάννης ὁ Ἱεροσολύμων ὁμοῦ ἐόρταζον. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἱερεὺς Αὐγουστίνος βιβλ. Δ' περὶ Τριάδος κεφ. Ε'. βεβαίως, ὅτι τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ Δεκεμβρίου ἐγεννήθη ὁ Κύριος, καὶ ὅρα ἐν τῇ νεοτυπώτῳ Ἐκατονταετηρίδι.

Λέγει δὲ προσέτι ὁ ἀνωτέρω Νικαίας, ὅτι ὁ Χρυσόστομος ἔγραψε πρὸς τὸν ἅγιον Ἰσαὰκ τὸν καθολικὸν Ἀρμενίας περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, (ὅτι δηλαδὴ τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου ἐορτάζεται, καθὼς ἐν τῷ ἀνωτέρω λόγῳ διαλαμβάνει) ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰσαὰκ ἀπέλθεν εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ παρ' αὐτοῦ ἐξωρίσθη (διὰ τινὰ διαβολῆν) τούτου χάριν οὐκ ἀπεκρίθη τῷ Χρυσόστομῳ. Προσέτι δὲ ὁ Δασιθεὸς ἔχει ὅτι ὁ Χρυσόστομος ἱερεὺς ὢν, ἐποίησε τὸν ἀνωτέρω πανηγυρικὸν λόγον εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Ἐκ τῶν ἐπισημάνων λοιπὸν ἔγινε φανερόν, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Χρυσόστομου ἐορτάζετο ἡ Χριστοῦ Γέννησις κατὰ τὴν εἰκοστῇ πέμπτην τοῦ Δεκεμβρίου, οὐ μόνον παρὰ τῆς Ῥωμαίας ἐν τῇ Δύσει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

ἦτον ἀπὸ γένος ἱερατικόν. Οὗτος κατὰ τὸν ὁμαλικὸν χαρακτήρα ἦτο μαλλιαρὸς εἰς τὴν κεφαλὴν, γέρον πολλὰ, στρογγυλὸν ἔχων τὰ γένειον κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐντιμος, κατὰ τὴν ἀρετὴν περιφανής, ἀγαπώμενος ὑπὸ πάντων, καὶ τιμώμενος ὡς ἐνδοξος καὶ μέγας προφήτης. Ἀγγαῖος δὲ ἐρμηνεύεται ἐορτῇ, ἡ ἐορτάζων, ἡ ἐορταζόμενος.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΜΑΡΙΝΟΥ**.

- » Κάραν Μαρῖνος εὐτρεπίζει τῷ ξίφει,
- » Ἦς ὁ στέφανος εὐτρεπῆς ἐκ Κυρίου.

Οὗτος ἦτον ἐπὶ Καρίνου τοῦ βασιλέως ἐν εἴτει σπγ' (283), Ῥωμαῖος κατὰ τὸ γένος, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μετέχων ἀπὸ τὴν βουλὴν καὶ τιμὴν τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου· διαβληθεὶς δὲ ὡς χριστιανὸς, παρέστη εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, κρεμάται καὶ δέρεται μὲ ξυλῖνας σπάθας. Ἐπειτα ἀπλόνηται ἐπάνω εἰς ἐσχάραν πεπυρωμένην· εἶτα βάλλεται ἐντὸς τηγαίου ἠναμμένου, καὶ ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ νερόν βρασμένον· ἐφυλάχθη ὁμοῦ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἀβλαβῆς, ἐπειδὴ παραδόξως τὸ πῦρ μετεβλήθη εἰς δρόσον· ὕστερον ῥιφθεὶς εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγωσιν, ἐμεινεν ἀπείρακτος ἀπὸ αὐτὰ διὰ τῆς θείας χάριτος. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπατήσας τὸν βασιλέα, ὅτι θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων διὰ νὰ προσφέρῃ δῆθεν θυσίαν, αὐτὸς εἰσελθὼν διὰ προσευχῆς του κρημνίζει τὰ εἰδῶλα· ὅθεν

¹ Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ ταῦτα γράφει περὶ τοῦ Ἀγγαίου· δηλαδὴ ὅτι αὐτὸς καὶ ὁ Ζαχαρίας ὁ Βαραχίου ἦσαν προφῆται συνομήλικοι καὶ τὸν βίον ὁμοτροποῖ· ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἔτους Δαρείου τοῦ νόθου, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ τὰς προφητείας του εἰς τὸν Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ εἰς ὅλον τὸν λαόν, προαγορεύων διὰ τὴν δευτέραν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, καὶ παρακινῶν τοὺς Ἑβραίους εἰς αὐτήν. Εἰς δύο δὲ κεφάλαια διαίρειται ἡ προφητεία του· ἐν τῷ τέλει δὲ τοῦ δευτέρου προλέγει περὶ τοῦ Σουτήρου ἡμῶν Χριστοῦ, εἰκόνα καὶ τύπον αὐτοῦ μεταχειριζόμενος τὸν Ζοροβάβελ. Λέγει δὲ ἐν αὐτῷ ὅτι ἡ δευτέρα δόξα τοῦ ναοῦ ἵσταται ὑπὲρ τῆς πρώτης, καθὼς ἠξιώθη αὐτὸς νὰ λάβῃ κηρύττοντα ἐν αὐτῷ καὶ διδάσκοντα, τὸν ἐπιθυμητὸν Μεσσίαν Χριστόν. Λέγει δὲ ὁ ἄγιος Ἐπιφάνιος ὅτι εὐρετῆς τοῦ ἀλλήλου ἰσὺ αἰνὰ ὁ προφήτης Ἀγγαῖος· πλὴν τὸ ἀλληλοῦσα προλαβὼν ἔγραψεν ὁ προφήτης Δασιθ, διότι τὸ αἰνεῖται τὸν Κύριον, ὅπερ γράφεται εἰς πολλοὺς ψαλμοὺς, Ἑβραϊστὶ λέγεται ἀλλήλου αἰνὰ, ἐπειδὴ τὸ ἀλληλοῦσα ἐρμηνεύεται Ἑλληνιστὶ, αἰνεῖται τὸν Κύριον, ἡ τὸν ὄντα.

διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀποκεφαλίζεται, καὶ λαμβάνει παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Παρέπεμπον δὲ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ ἕως εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ του μακαρίζοντες αὐτόν, διότι ἤξιώθη νὰ λάβῃ τέλος μακάριον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΠΡΟΜΟΣ¹ καὶ ΙΛΑΡΙΟΣ² εἶπαι τελειοῦνται.

• Χλόη τις ἡ φλόξ ἐστίν, εἰκόντος Πρόμου,

• Ἰλάριος, Ναί, φησι, φίλτατε Πρόμε.

* Ὁ ἐν ἁγίοις πατήρ ἡμῶν ΜΕΜΝΩΝ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἐφέσου ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* • Μέμνων ὁ θεὸς τοῦ Θεοῦ μεμνημένος,

• Καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν τοῦτο ποιεῖν ἤξιου.

* Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΟΛΑΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.³

* • Ὁ Νικόλαος μᾶλλον ὤφθη τῷ θρόνῳ,

• Κόσμον παρασχών, ἢ παρ' αὐτοῦ λαμβάνων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται τὰ Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ πλησίον τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου.

Μνήμη τῆς αἰοδιμου βασιλείου καὶ θαυματουργοῦ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, συζύγου γενομένης Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως.

• Ἐγγὺς βασιλεῖ Θεοφανῶ Κυρίου,

• Ταῖς ἀρεταῖς ἐστικεν ἐστιλβωμένη.

Αὕτη ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καταγομένη ἀπὸ αἶμα βασιλικόν, ἐκ τῶν περιφανῶν Μαρτινακίων, θυγάτηρ Κωνσταντίνου Ἰλλουστρίου³ καὶ μητρὸς

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Πρόδος γράφεται.

² Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι οὐχὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Νικόλαος ὁ μυστικός καὶ Χρυσοβέργης ἐπικαλούμενος, ὁ ἀφορίσας τὸν βασιλέα Λέοντα διὰ τὸν μετὰ τῆς βασιλείου Ζωῆς πέταρον γάμον αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Νικόλαος, ὁ Γραμματικός ἐπωνομαζόμενος, ὁ ἐπὶ τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ὢν ἐν ἔτει φηξ' (1037), ὅστις ἦτο πρότερον ἄνθρωπος ἀσκητικός καὶ μοναχὸς ἐν τῷ Λοφαδίῳ, ὕστερον δὲ ἐπατριάρχευσεν χρόνους εἰκοσιεπτὰ καὶ μῆνας τρεῖς. Ἦτον δὲ οὗτος ὄχι ἀμέθεκτος ἀπὸ τῆν ἐν λόγοις μάθησιν· φθάσας δὲ εἰς γῆρας βῆθ, καὶ ἀρρωστήσας ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Ἐπὶ τούτου ἐγένοντο καὶ αἱ ἑνδεκα ἐρωτήσεις παρὰ τινῶν μοναχῶν, ὧντων ἐξω τῆς πόλεως καὶ αἱ ἰσάριθμοι εἰς αὐτὰς ἀποκρίσεις, αἱ δὲ εἶναι ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κωνοικῷ.

³ Ἐκ τοῦ λατινικοῦ illustris=ἐκλαμπρότατος. Ἐπίδοτον ἀποδοθὲν εἰς γερούσιας. Σ. Ε.

Ἄννης, οἵτινες κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν. Οὗτοι μὴ ἔχοντες παιδίον, καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐλυποῦντο καὶ παρεκάλουν ὑπὲρ τούτου τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, πάντα μὲν διατρίβοντες εἰς τὸν αὐτῆς πανσεβάσμιον ναὸν τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Βάσσου,¹ θερμότητας δὲ τὰς αὐτῶν δεήσεις προσφέροντες. «Λυθήτω Δέσποινα, λέγοντες, ἡ τοῦ κόσμου κυρία, λυθήτω ἡ ἀπαιδία ἡ λυπούσα καὶ καταξηραίνουσα ἡμᾶς τοὺς δούλους σου.» Ὅθεν ἐπειδὴ μὲ πῖστιν ἐζήτησαν, ἔλαβον θηλυκὸν παιδίον, τὴν βασιλισσαν ταύτην Θεοφανῶ. Αὕτη λοιπὸν ἀφ' οὗ ἀπεγαλακτίσθη καὶ ἐγένειεν ἐξ ἐτῶν, ἐπαίδευσθη μὲ ἱερά γράμματα καὶ ἐστολίσθη μὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν καλῶν καὶ ἀρετῶν βλέποντες δὲ αὐτὴν οἱ γονεῖς τῆς τόσο ἐνάρετον ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, ἐλπίζοντες ὅτι θέλουσιν ἀπολαύσει ἐντός ὀλίγου τὸν καρπὸν τῆς τοιαύτης καλλιτεχνίας τῶν. Ἐνῶ λοιπὸν οὕτως ἡ πολυχαρίτωτος αὕτη γυνὴ μετὰ τῆς ἡλικίας ἐπρόκοπτεν εἰς μεγαλητέρας ἀρετάς καὶ νῦξανεν εἰς ἀνώτερα καλὰ, ἐζητήθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Βασίλειον τὸν Μακεδόνα μία κόρη ὡραία καὶ ἐνάρετος· ὅθεν εἰς τὴν Θεοφανῶ ταύτην εὐρῶν ὁ ῥηθεὶς βασιλεὺς συνηθροισμένα ὅλα ὁμοῦ τὰ καλὰ, συνηψεν αὐτὴν διὰ γάμου νομίμου μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Λέοντα τὸν σοφὸν καὶ βασιλέα. Καὶ λοιπὸν ἦτο γεμάτη ὅλη ἡ Κωνσταντινουπόλις ἀπὸ χαρὰν καὶ εὐφροσύνην διὰ τὸν τοιοῦτον βασιλικὸν καὶ τίμιον γάμον.

Δὲν παρήλθε δὲ καιρὸς πολὺς ἀναμεταξὺ, καὶ ὁ διάβολος ἐσπειρε, διὰ μέσου τῆς γλώσσης τοῦ Σανταβαρινοῦ ἀββᾶ, ζιζάνιον καὶ πονηρὸν λόγον, δὴ ἀκούσας ὁ πατήρ του Βασίλειος, κλείει εἰς φυλακὴν τρεῖς χρόνους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Λέοντα καὶ τὴν γυναῖκά του ταύτην Θεοφανῶ. Ἄλλ' ὁμως ὅτε ἐφθασαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, πάλιν ἐφιλιώθη ὁ πατήρ μὲ τὸν υἱὸν καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκβῆκεν ἔξω καὶ ἔκαμε τὴν συνήθη προπομπήν· ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς ἔπεσεν εἰς ἀσθένειαν, ἐκήρυξεν αὐτοκράτορα καὶ βασιλέα τὸν αὐτὸν υἱὸν τοῦ Λέοντα. Ἐκτοτε λοιπὸν ἡ τιμία αὕτη βασίλισσα, διατρίβουσα εἰς τὰ βασιλικά παλάτια, ἐπεμελεῖτο τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τῆς, τὴν δόξαν τῆς βασιλείας ὡς οὐδὲν λογιζομένη καὶ ὅλα τὰ χαροποιὰ τῆς ζωῆς ταύτης νομίζουσα ὡς ἀράχνης ὑφάσματα.

¹ Παρὰ δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται ἐν τοῖς Φωρακίῳ. (Καθὼς καὶ ἐν τοῖς Μηνιαίοις. Σ. Ε.)

Ὅθεν δὲν ἔπαυσεν ἡ ἀειμνήστος ἡμέραν καὶ νύκτα δουλεύουσα τῷ Θεῷ με ψαλμοὺς καὶ ὕμνους, με ἐλεηροῦσας, καὶ με πᾶσαν ἐγχεράτειαν ἐξωτερικῶς μὲν ἐφόρει βασιλικὴν ἀλουργίδα, ἐν τῷ κρυπτῷ δὲ με ῥάκη καὶ φορέματα τρίχινα ἐταλαιπώρει τὸ σῶμά της. Καὶ τὰς μὲν πολυτελεῖς κατεφρόνει τραπέζας, τροφὴν δὲ εἶχεν ἡ μακαρία εὐτελῆ καὶ αὐτοσχέδιον, ἄρτον δηλαδὴ καὶ λάχανα καὶ με αὐτὰ εὐχαριστεῖτο, ὡς ἀνῆσαν τροφή καὶ διασκέδασις. Ἐμοίραζε δὲ εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅσα χρήματα ἤρχοντο εἰς χεῖράς της, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὰ σολίδια καὶ πολύτιμα ἱμάτια της πωλοῦσα ἡ μακαρία, τὰ ἐσχόρπιζεν εἰς τοὺς πένητας· ἐδίδεν εἰς τὰς χήρας καὶ ὄρφανὰ τὰ πρὸς τὴν χρείαν αὐτῶν καὶ αὐτάρκειαν· ἐπλούτιζε τὰ μοναστήρια καὶ καταγῶγια τῶν ἀσκητῶν με χρήματα καὶ κτήματα· ἐπεμελεῖτο τοὺς δούλους της, ὡς ἀνῆσαν ἀδελφοὶ της καὶ ποτὲ δὲν ὠνόμαζε τινα ἀνθρώπον με μόνον τὰ ψιλὸν ὄνομά του, ἀλλ' ἐπρόσθετε πάντοτε καὶ τὸ κύριε. Δὲν ἐλάλησέ ποτε ὄρκον με τὴν γλῶσσάν της· δὲν ὠμίλησε ψεῦδος με τὰ χεῖλη της ἢ κατηγορίαν κατὰ τινοσ· δὲν ἔπαυσε ποτε ἀπὸ τοῦ νὰ πενθῇ κρυπτῶς ἐν τῇ καρδίᾳ της καὶ νὰ βρέχη τὴν σρωμνὴν της με δάκρυα. Ἄν δὲ καὶ καὶ ἡ κλίνη της ἦτον ἐστρωμένη με χρυσοϋφάντους τάπητας καὶ βασιλικά στρώματα, αὐτὴ ὁμως, ἅμα ἤρχετο ἡ νύξ, ἀφαινε τὴν κλίνην καὶ ἀνεπαυετο ἐπάνω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, τὸ ὅποιον ἦτον ἐστρωμένον με μόνην ψάθαν, ἢ με τρίχινα ὑφάσματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐσηκόνετο συχνάκις καὶ τῷ Θεῷ τὰς προσευχὰς της ἀνέπεμπεν. Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλὴν σκληραγωγίαν καὶ κακοπάθειαν ἐκυρίευσεν αὐτὴν ἡ ἀσθένεια τοῦ σώματος· ἀλλ' ὁμως αὐτὴ ἀφορμὴν ἐγκρατείας τὴν ἀσθένειαν μεταχειριζομένη, ὅσα φαγητὰ ἠτοίμαζαν διὰ τὴν ἀσθένειάν της, τὰ ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πεινασμένους. Τὸ στόμα τῆς τρισολβίας ταύτης, ἐπειδὴ ἦτον συνειθισμένον εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων λογίων, δὲν ἔπαυε ποτε ἀπὸ τοῦ νὰ προφέρῃ τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ· οὐδὲ παρεβλέπετο ἀπὸ αὐτὴν ἡ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας αἰνεσις τοῦ Κυρίου· οὐδὲ ἐκοιμήθη χωρὶς δάκρυα ἢ αἰοδιμος, καὶ διότι ἐσυλλυπεῖτο εἰς τὰς συμφορὰς τῶν ἄλλων, καὶ διότι με τὰ δάκρυα ἐδυσώπει τὸν Κύριον καὶ ἔκαμνεν αὐτὸν ἴλεων καὶ πρὸς ἑαυτὴν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ὅθεν ὡς τοιαύτη συμπαθητικὴ καὶ εὐσπλαγχνος, κατέπαυε τὰς συμφορὰς τῶν καταπονουμένων, ἐβόηθει τοὺς ἀβουλήτους, ἐπαρηγόρει τοὺς πάσχοντας ἀπὸ θλίψεως καὶ ἀθυμίας, καὶ

διὰ νὰ εἰπῶ με συντομίαν, ὅλον τὸν κόσμον· καὶ τὰ ἐν κόσμῳ χαροποιὰ ἀπαρνηθεῖσα ἡ βασίλισς αὕτη διὰ τὸν Κύριον, καὶ σηκώσασα εἰς τοὺς ὤμους της τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν του, τούτῳ ἠκολούθει. Καὶ δὲν ἀπέτυχε τῶν ἐλπιζομένων αἰώνιων ἀγαθῶν. Διὰ τοῦτο ἐλθοῦσα εἰς τὸ τέλος προεγνώρισε τὴν ὥραν τοῦ θανάτου της, καὶ ἐκάλεσεν ὅλους νὰ τὴν ἀσπασθῶσι, ταὺς ὁποίους καὶ αὐτὴ ἀμοιβαίως ἀσπασθεῖσα τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, οὕτω παρέδωκεν ἐν εἰρήνῃ τὸ μακάριον πνεῦμά της εἰς χεῖρας Θεοῦ.¹

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΟΔΕΣΤΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

» Φέρει Μόδεστε παμμάκαρ καὶ σὸν τάφον,

» Ἡ τὸν τάφον φέρουσα γῆ τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ἐγεννήθη ἀπὸ ὀρθοδόξου γονεῖς, Εὐσέβιον καὶ Θεοδούλην ὀνομαζομένους, ἐν τῇ πόλει Σεβαστείᾳ ἐν ἔτει σγῆ (298), ἐπειδὴ δὲ ἡ μήτηρ του ἦτον στείρα διὰ προσευχῆς τῶν γονέων του ἐδόθη εἰς αὐτοὺς υἱὸς ὁ μέγας οὗτος πατὴρ τεσσαράκοντα ἔτη μετὰ τὸν γάμον των. Ἀφ' οὗ δὲ οὗτος ἐγεννήθη διεβλήθη ἃ πατὴρ του εἰς τὸν Μαξιμιανὸν ὡς χριστιανός, καὶ δεθεῖς ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν· τοῦτο δὲ μαθούσα ἡ γυνὴ του Θεοδούλη, ὑπήγε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν φυλακὴν ἑμοῦ με τὸν υἱὸν της τοῦτον, ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν φυλακὴν εὐρισκόμενοι παρεκάλεσαν καὶ οἱ δύο τὸν Θεόν, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας ἁγίων ἀγγέλων, γενόμενοι μάρτυρες κατὰ γνώμην καὶ προαίρεσιν· οἱ δὲ δεσμοφύλακες εὐρόντες αὐτοὺς ἀποθαμένους, τὸ δὲ παιδίον ζωντανὸν εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, τὸ ἔλαβον καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὸν Μαξιμιανόν· ἦτο δὲ τότε πέντε μηνῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς βλέπων τὸ παιδίον νόστιμον καὶ χαριέστατον, παρέδωκεν αὐτὸ εἰς ἕνα Συγκλητικὸν διὰ νὰ τὸ ἀναθρέψῃ ἐπιμελῶς, ἵνα με τὸν καιρὸν γείνη ἄξιον νὰ ὑπηρετῇ τὸν ψευδώνυμον θεὸν Δία. Τρεφόμενος λοιπὸν παρὰ τῷ συγκλητικῷ ὁ μακάριος Μόδεστος, ἔμαθε πῶς οὗ γονεῖς του μακαρίως ἀπέθανον εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὸν Χριστόν· ὅθεν ὅτε ἐφθασεν εἰς τοὺς δεκατρεῖς χρόνους τῆς ἡλικίας του, εὐρῶν ἕνα χριστιανόν, ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὴν εὐσέβειαν, καὶ ὅλος αὐτῆς οἰκεῖος καὶ ἐκδοτὸς γενόμενός,

¹ Τὸ ἄγιον αὐτῆς λείψανον εὐρίσκεται ἐν τῷ Πατριαρχεῖῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀδιάφορον.

ἐλευπεῖτο διότι συναναστρέφετο μετὰ τοὺς Ἑλληνας.

Ὅτε δὲ ὁ Μαξιμιανὸς ἐκήρυξέ ποτε, ὅτι ὁ ἄλλος ὁ λαὸς νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τοὺς Θεοὺς, τότε ὁ ἅγιος εὐρῶν ἀδειαν, ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον τῶν γονέων του καὶ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ τὴν ἐλευθερώσωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, ἵνα ἀξιωθῇ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ὁ θεν εὐρῶν αὐτὸν χρυσοχόος τις καταγόμενος ἐξ Ἀθηνῶν, παρέλαβε καὶ τὸν ἔφερεν εἰς Ἀθήνας, ἀφοῦ ἔκαμε καθ' ὁδὸν διάφορα θαύματα. Φθάσας δ' ἐκεῖ παρέατησε τὸν ἅγιον εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ διδαχθῇ τὴν πίστιν τελειώτερον καὶ νὰ βαπτισθῇ. Ὅτε δὲ ἐβαπτίζετο ὁ ἅγιος συνέβη θαῦμα παράδοξον, ἐφάνη δηλαδὴ στύλος πυρὸς ἀπὸ τοὺς οὐρανοῦς καταβαίνων, ὁ ὁποῖος ἐπεστηρίζετο ἑπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ βαπτιζομένου. Ἀφ' οὗ δὲ ἐβαπτίσθη ἰάτρευσε μετὰ μόνην τὴν προσευχὴν καὶ τὸ ψαύσιμον τῆς χειρὸς του τὸν ἀδελφὸν τοῦ χρυσοχόου, ὅστις ἐπάσχεν ἀπὸ θανατηφόρον ἀσθένειαν ὁμοίως ἐθεράπευσε καὶ ἕνα δαιμονισμένον. Ἐῖτα ἐπειδὴ ὁ χρυσοχόος καὶ ἡ γυνὴ του ἀπέθανον, ἐγράφη ὁμοῦ μετὰ τοὺς υἱοὺς τῶν καὶ ὁ ἅγιος οὗτος εἰς τὰς διαθήκας τῶν κληρονόμος τῆς περιουσίας τῶν ἄλλ' αὐτὸς χάρισας τὸ μεριδίον τῆς κληρονομίας του εἰς τοὺς υἱοὺς ἐκείνων, ἀνεχώρησεν εἰς τοὺς ἐρημικωτέρους τόπους, καὶ ἐκεῖ διήνυε τὴν ζωὴν τρυ ἀσκητικῶς. Οἱ δὲ τοῦ χρυσοχόου υἱοὶ μὴ ὑποφέροντες ἀπὸ φθόνον νὰ βλέπωσι τὸν ἅγιον τιμώμενον ἀπὸ ὅλους, τί κάμνουσιν; Ἐπειδὴ ἔμελλον νὰ ὑπάγωσιν εἰς Αἴγυπτον χάριν ἐμπορίου, κατέπεισαν καὶ τὸν μακάριον Μόδεστον νὰ ὑπάγῃ μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκεῖ δὲ ἐλθόντες ἐπώλησαν ὡς δοῦλον τὸν ἅγιον εἰς ἕνα ἄπιστον ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβε πολλὰ δεινὰ ὁ τρισόβλιος εἰς διάστημα ἑπτὰ ὀλοκλήρων χρόνων ἄλλ' ὁ ἅγιος διὰ θερμῆς καὶ ἐπιμόνου προσευχῆς ἠλευθέρωσε τὸν αὐθέντην του ἐκείνον ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς ἀπιστίας καὶ ἐκατάπεισεν αὐτὸν νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ βαπτισθῇ ἄλλὰ καὶ πάσχοντα ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν, ὑγιῆ τὸν ἀποκατέστησε.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα χάριν προσκυνήσεως τοῦ ζωοδόχου Τάφου ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα δὲ ἦλθεν εἰς τὸ Σίναϊον ὄρος, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάζων καὶ εἰς μόνον προσέχων τὸν Θεόν, πολλὰ ἐποίησε θαύματα. Ἐπειδὴ δὲ τότε ἀπέθανεν ὁ πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων, διὰ τοῦτο ἐκ θείας ἀποκαλύψεως χειροτονεῖται πατριάρχης Ἱεροσολύ-

μων ὁ ἅγιος Μόδεστος, ὡν τότε χρόνων πενήτηκοντα ἑννέα. Θαυματοουργεῖ δὲ καὶ τότε ὁ ἅγιος πολλὰ θαύματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐν εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς ρηθησόμενον ἑνὸς ἀνθρώπου Ἱεροσολυμίτου ἀπέθνησκον τὰ ζῶα, ἐπειδὴ ἡ πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐκινον ἐφαρμακεύθη ἀπὸ ἐν ὀφίδιον κατὰ συμεργίαν τοῦ δαίμονος. Εἰς τὴν πηγὴν λοιπὸν ταύτην ὑπῆγεν ὁ ἅγιος, καὶ τὰ μὲν νεκρωθέντα ζῶα ἀνέστησε, τὸ δὲ ὀφίδιον ἐθανάτωσε καὶ τὸν δαίμονα ἔκαμε νὰ φανῇ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ἐκεῖ παρεστῶτας, ὁ ὁποῖος ὤμνυε τὸ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ πλησιάσῃ ποτε εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἤθελεν ἐπικαλεσθῇ τὸ τοῦ ἁγίου Μόδεστου ὄνομα. Αὐτὸς ὁ ἅγιος ἦτο παντελῶς ἀμνησικάκος, καθὼς ἀπέδειξε τοῦτο ἡ κάτωθεν περίστασις. Οἱ υἱοὶ δηλαδὴ τοῦ Χρυσοχόου, οἱ πωλήσαντες τὸν ἅγιον εἰς τὴν Αἴγυπτον ἠλθόν ποτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ ἠξεύρωσιν ὅτι ὁ παρ' αὐτῶν πωληθεὶς εἶναι ἐκεῖ πατριάρχης, ὁ δὲ ἀμνησικάκος Μόδεστος ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἐτιμώρησεν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ κακοῦ ὅπερ εἰς αὐτὸν ἐπραξάν, ἀλλὰ καὶ ἐδέχθη αὐτοὺς ἀσπασίως καὶ ἐφιλοξένησε φιλοφρόνως καὶ εὐηργέτησε μεγαλοπρεπῶς. Οὕτω λοιπὸν ὁσὶως πολιτευσάμενος ὁ ἀοιδίμος, καὶ ζήσας μὲν ἐν ὄλω χρόνους ἑννενηκονταεπτὰ, πατριαρχεύσας δὲ χρόνους τριανταοκτώ, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὸν Ἐφραίμ. 1

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ Μόδετος οὗτος ἀπὸ τὸν Μόδεστον τὸν κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐξελέχθη ἐπιτροπικῶς εἰς τὸ νὰ κυβερνήσῃ τὴν ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων, ὅτι ἀπῆλθη εἰς Περσίαν αἰχμαλωτὸς ὀπὸ τοῦ Χοσροῦ Ζαχαρίας ὁ Ἱεροσολύμων. Ὁ δὲ Μόδεστος ἐκεῖνος ἦτον ἀρχιμανδρίτης τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου κατὰ τὸν Θεοφάνη, λίαν καλὸς καὶ ἐνάρετος καὶ δεύτερος Ζοροβάβελ φανεῖς εἰς τὴν ἀνακαινίσιν τῶν κατακαυθέντων μοναστηρίων. Δὲν ἔγινε δὲ Πατριάρχης τότε ὁ Μόδεστος, διότι ἔζη ὁ νόμιμος Πατριάρχης Ζαχαρίας ἄλλὰ μόνον προσεκληθῆ προσετῶς καὶ πρόεδρος τῶν Ἱεροσολύμων ὁ ἔργῳ καὶ λόγῳ Μόδεστος. Μόδεστος δὲ λατινιστὶ ἐρμηνεύεται κύσιμος καὶ εὐτακτος, κοσμῶν καὶ καλλωπιζῶν τὰ ἐκάστω σεμνεῖα, καὶ οὔτε τοὺς Ἰουδαίους φοβούμενος, οὔτε τοὺς Πέρσας (βρα σελ. 536 τῆς Δωδεκαβίβλ.). Ὁ Μόδεστος δὲ οὗτος ὁ δεύτερος ἀναφέρεται κατὰ τὴν κη'. Ἰανουαρίου εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου τοῦ ἐπί Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀδυναμίξ ἐσύνθεσε μίαν εὐχὴν ἐκ πρώτου του τοῦ ἁγίου Μόδεστου, λεγομένην εἰς πᾶσαν θανατηφόρον ἀσθένειαν τῶν ζώων, κατ' αἴτησιν τινῶν πατέρων, τὴν ὁποῖαν βρα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος Δεκεμβρίου. Ὁ δὲ Ἑλληστικὸς βίος τοῦτου, εὐρίσκειται ἐν τῇ μετῇ τῶν Ἱερίων καὶ ἐν ἑλλοικῶν τῷ ἔργῳ. Ὁ θαυμαστὸς Μόδεστος.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστῆ ὁ
Θεὸς ἀλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μῆμη τῶν ἁγίων τριῶν παι-
δων **ΑΝΑΝΙΟΥ, ΑΖΑΡΙΟΥ, ΜΙΣΑΗΛ**, καὶ
ΔΑΝΙΗΛ τοῦ πρῶτου. ¹

Εἰς τὸν Δανιήλ.

- » Ἰσάρ, Θεὲ, βλέπει σε νῦν ἐπὶ θρόνου,
- » Τμηθεὶς Δανιήλ, οὐκ ὄναρ, καθὼς παλαι.

Εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας.

- » Εἰ μὴ θανεῖν τρεῖς παῖδες ἤρων ἐκτόπως,
- » Ὡς τοῦ πυρός πρὶν, ἤρχον ἂν καὶ τοῦ ξίφους.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Δανιήλ τάμον, δε βλέπει μέλλον.

† Οὗτος ὁ μακάριος Δανιήλ ὁ προφήτης ἦ-
τον ἀπὸ τὴν βασιλικὴν φυλὴν τοῦ Ἰουδα, κα-
ταγόμενος ἀπὸ γένος εὐρισκόμενον εἰς τὴν βα-
σιλικὴν ὑπηρεσίαν· ἐγενήθη δὲ εἰς τὴν Βηθα-
ρᾶν τὴν ἀνωτέραν. Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ἦτο νήπιον
ἀπήχθη αἰχμάλωτος ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν εἰς τὴν
Βαβυλῶνα, καὶ ἐκεῖ ἐπροφήτευσεν χρόνους ἐ-
βδομήκοντα· προέλαβε δὲ τὴν γέννησιν τοῦ
Χριστοῦ χρόνους τετραχοσίους ἐξήκοντα. Ἦτο
δὲ ἀνὴρ τόσω σώφρων, ὥστε οἱ Ἰουδαῖοι ἐνόμι-
ζον ὅτι εἶναι εὐνοῦχος· πολλὰ δὲ ἐπένησε διὰ
τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ὁμοφύλων του Ἑβραίων,
καὶ ἐνήστευσεν ἀπὸ πᾶν φαγητόν ἐπιθυμητόν·
καὶ ἦτο ξηρὸς μὲν κατὰ τὸ εἶδος τοῦ σώματος,
ἐφαίνετο ὁμως πολλὰ ὠραῖός με τὴν χάριν τοῦ
ὑψίστου Θεοῦ. Οἱ δὲ ἅγιοι τρεῖς παῖδες ἦσαν
ἀπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, υἱοὶ πατρὸς
μὲν Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως, μητρὸς δὲ Καλλι-
νίκης. ² Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν Ἐζεκίας ἀσθενή-
σας καὶ εἰπὼν πρὸς Θεὸν μετὰ δακρύων, ὅτι

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας τούτους καὶ εἰς τὴν
Βαβυλωνίαν κάμινον λόγον συνέγραψεν ὁ Χρυσόστομος τοῦ
Ἰωάννου κάλαμος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καινόν, ὡς ἀληθῶς καὶ μέγι-
στον εὐσεβείας θίατρον ἢ τῶν τριῶν παιδῶν συνεστήσατο χο-
ρεῖα. (σώζεται ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς 2^{ης} ἔκδοσεως)
Ὁμοίως καὶ ἄλλον λόγον οὗτος συνέγραψεν εἰς τὸν Δανιήλ καὶ
εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρὰ σήμερον ἡμῖν ἢ
πανήγυρις καὶ λαμπροτέρα τοῦ σπυρίτου.» (σώζεται ἐν τῷ
Πρωτάτῳ) Ἀλλὰ καὶ Ἐρραῖμ ὁ Σύρος λόγον ἔχει εἰς τὸν
Δανιήλ καὶ εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας τούτους, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φέρε
δὲ διακαψύματα τὰ κατὰ τὸν προφήτην Δανιήλ.» (τόμ. β'.
τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

² Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲ εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ μαρτυρεῖ, ὅτι οἱ
τρεῖς παῖδες οὗτοι κατήγοντο ἀπὸ γένος βασιλικῶν. (σφ. σγ.)

ἐφύλαξε τὰ ἀρετὰ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἔλαβε διὰ
τοῦτο προσθήκην τῆς ζωῆς δεκαπέντε χρόνους·
ὅτε δὲ ἡ πόλις τῶν Ἱερουσαλῶν ἠχμαλωτί-
σθη ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα βασιλέα τῶν
Βαβυλωνίων καὶ Ἀσσυρίων, ὑπῆγον καὶ οἱ
τρεῖς οὗτοι παῖδες αἰχμάλωτοι εἰς τὴν Βαβυ-
λῶνα ὁμοῦ με τὸν προφήτην Δανιήλ· ἐκεῖ δὲ
κατεστάθησαν ἐπιστάται τῶν πραγμάτων τοῦ
βασιλέως διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ φρόνησίν των· καὶ
μάλιστα διὰ τῆς μεσιτείας τοῦ Δανιήλ. ¹ Ἐπει-
δὲ δὲ κατεφρόνησαν τὴν χρυσοῦν εἰκόνα τοῦ βα-
σιλέως τὴν ὁποίαν στήσας εἰς τὴν πεδιάδα Δεη-
ρᾶ, ἐπρόσταξε νὰ προσκυνῶσιν ὅλοι οἱ λαοί,
διὰ τοῦτο ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον, τὴν ἐ-
πτάπλασίως καιομένην, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν
δροσιζόμενοι ἀπὸ τὴν κατάβασιν τοῦ θεοῦ
Ἀγγέλου, ἐψαλλον τὸν παγκόσμιον ὕμνον,
συγκαλοῦντες ὅλα τὰ κτίσματα εἰς δοξολογίαν
Θεοῦ. Τότε βλέπων ὁ βασιλεὺς τὸ παράδοξον
αὐτὸ θαῦμα, ὠμολόγησεν ὅτι εἶναι μέγας Θεὸς
ὁ ὑπ' αὐτῶν προσκυνούμενος.

Ὁ δὲ θεὸς Δανιήλ ἂν καὶ συνέζησε καὶ συ-
νανετράφη με τοὺς ἀνωτέρω τρεῖς παῖδας, καὶ
ἐγενεῖν αἴτιος νὰ τιμηθῶσι διὰ τῆς μεσιτείας
του, ὡς εἶπομεν, δὲν ἐρρίφθη ὁμως μετ' αὐτῶν
εἰς τὴν κάμινον, διότι δὲν ἀναφέρει τοῦτο ἡ
θεία Γραφή. Ἡ ἀφορμὴ δὲ διὰ τὴν ὁποίαν δὲν
ἐβλήθη εἰς τὴν κάμινον εἶναι αὐτῇ, καθὼς φαί-
νεται εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὴν ἀληθειαν. Ἐπειδὴ δη-
λαδὴ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἐπωνόμασε
τὸν Δανιήλ Βαλτάσαρ, ὡς γέγραπται, «Καὶ
ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ Βαλτάσαρ»
(Δαν. ἐ. 12) τὸ δὲ ὄνομα αὐτὸ ἦτον γινώρισμα
τιμῆς ὑπερεχούσης καὶ ὄνομα Θεοῦ, καθὼς γέ-
γραπται «Ἔως οὗ ἤλθε Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα
Βαλτάσαρ, κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου.» (Δαν.
δ'. 3.) Ἐπειδὴ λέγω τὸ ὄνομα τοῦ Δανιήλ ἦ-
τον Θεοῦ ὄνομα, διὰ νὰ μὴ φανῆ εἰς τοὺς Πέρ-
σας τοὺς Θεὸν νομίζοντας τὸ πῦρ, ὅτι ἐσθυσε
τὴν φλόγα τῆς καμίνου ὁ τῶν Βαβυλωνίων
Θεός, ὁ καλούμενος Βαλτάσαρ, διὰ τοῦτο οἰ-
κονομήθη παρὰ τῆς θείας Προνοίας νὰ μὴ βλη-
θῆ εἰς τὴν κάμινον ὁμοῦ με τοὺς τρεῖς παῖδας
ὁ προφήτης Δανιήλ, ὁ ἔχων τὸ ὄνομα τοῦτο·
ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν περὶ τῆς καμί-
νου διηγουμένην ἀναφέρεται ὅπως ὁ Δανιήλ.

¹ Οὕτω γὰρ γέγραπται «Καὶ Δανιήλ ἠτήσατο παρὰ τοῦ
βασιλέως καὶ κατίστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος·
τὸν Σαδρά, Μισάκ, καὶ Αἰδαναγά· καὶ Δανιήλ ἦν ἐν τῇ αὐ-
λῇ τοῦ βασιλέως.» (Δαν. β'. 49).

Οἱ δὲ ἄλλοι τρεῖς παῖδες, ἀφ' οὗ ἐλυτρώθησαν παραδόξως καὶ ὑπερφυσικῶς ἀπὸ τὴν κάμινον τοῦ πυρός, πάλιν ἀποκατεστάθησαν εἰς τὴν προτέραν των δόξαν καὶ διανύσαντες τὴν ζωὴν των ἐντίμως, ἐτελεύτησαν ἐν εἰρήνῃ ὁμοῦ μετὸν προφήτην Δανιὴλ.

Λέγουσι δὲ τινες,¹ ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ναβουχοδονόσορ καὶ τῶν λοιπῶν βασιλέων, οἱ ὅποιοι ἐτίμων τοὺς τρεῖς παῖδας, ἔγεινεν ἄλλος βασιλεὺς Ἀττικὸς ὀνομαζόμενος, ὁ ὅποιος ἐξετάσας τοὺς τρεῖς ἀγίους τούτους, καὶ ἐλεγχθεὶς ὑπ' αὐτῶν διὰ τὴν ἀσέβειάν του, ἐπρόσταξε νὰ κοπῆ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀγίου Μισαήλ, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ὁ ἅγιος Ἀζαρίας ἀπλώσας τὸ φιλιατόριόν του, ἤγουν τὸ ἐπανωφόριόν του (φίβλα Λατινικῶς λέγεται ἡ πόρπη καὶ τὸ ἐπανωφόριον.)² Ὁμοίως ἐπρόσταξε νὰ κοπῆ καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀγίου Ἀζαρίου, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ὁ θεὸς Ἀνανίας· ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀνανίας ἀπεκεφαλίσθη. Λέγουσι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀφ' οὗ ἐκόπησαν αἱ τίμιαι κεφαλαὶ τῶν τριῶν, πάλιν ἐκόλλησαν μετὰ τὰ σώματά των· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπῆρε τὰ λείψανά των καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὸ ὄρος Γεβὰλ, καὶ ἐκεῖ τὰ ἔβαλεν ὑποκάτω εἰς μίαν πέτραν· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν τετρακόσια ἔτη, ἀνέστησαν καὶ αὐτοί, ὅτε ὁ Κύριος ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου, ὁμοῦ μετὸς ἄλλους προπάτορας· ὕστερον δὲ πάλιν ἀπέθανον.

Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Τούτων τῶν τεσσάρων τὴν μνήμην παρελάβομεν ἀπὸ τοὺς Θεοφόρους πατέρας νὰ ἑορτάζωμεν ἑπτὰ ἡμέρας πρὸ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ καὶ αὐταὶ ὡς νομίζω, ἦσαν ἀπὸ τὴν βασιλικὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, ἀπὸ τὴν ὁπαίαν κατήγετο καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον.³ (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν

¹ Ἐξ Ἀποκρύφων πάντως βιβλίων, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς θείας Γραφῆς, ἥτις οὐδὲν περὶ τῆς ἐξῆς προσθήκης τοῦ Συναξαριστοῦ ἀναφέρει· ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἵμνωδὸς ἐν τῷ κανόνι αὐτῶν. (Ὅρα ἐν τοῖς Μηναιοῖς, ἐκδ. Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ. Σ.Ε.)

² Παρὰ δὲ τῷ Βαρίφω φαίνεται ὅτι ἡ φίβλα Λατινικῶς, καὶ ἡ πόρπη Ἑλληνικῶς, εἶναι εἶδος ὄπλου, τὸ ὁποῖον ἁμοιάζει μετὰ τὴν ἀσπίδα.

³ Περὶ τοῦ Δανιὴλ ταῦτα γράφει ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ, ὅτι αὐτὸς ἐτελεύτησε κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ βασιλείου Κύρου, πλὴν ἔρθεσε καὶ ἕως εἰς τὸν τρίτον χρόνον αὐτοῦ ὡς γέγραπται· «Ἐν ἔτει τρίτῳ Κύρου βασιλείου Παρσῶν, λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ Δανιὴλ» (Δαν' ι'. 1) καὶ ὅτι ἐτάφη εἰς

νέον Θησαυρὸν Κυρτακῆ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, καὶ εἰς τοὺς Μαργαρίτας. Τὸ δὲ πρὸς αὐτοὺς ὑπόμνημα τοῦ Μεταφραστοῦ οὕτως ἀρχεται «Ἄρτι Ναβουχοδόνσορ.» Σώζεται ἐν τῇ Λαύρα ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων δοιομαρτύρων ΠΑΤΕΡΜΟΥΘΙΟΥ, ΚΟΠΡΙ, καὶ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Εἰς τὸν Πατερμούθειον καὶ Κόπριν.

- * » Κοινωνὸς ὦφθην καὶ βίου σοι καὶ ξίφους,
- * » Πάτερ Πατερμούθειε, κραυγάζει Κόπρις.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

- * » Ἄγιος Ἀλέξανδρε διπλοῦ λαμβάνεις,
- * » Ἀσκήσεως τομῆς τε διπλᾶ καὶ στέφη.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἤθλησαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐν ἔτει τζα' (361), πρότερον διανύσαντες τὴν ζωὴν των ἐν ἡσυχίᾳ εἰς τὴν ἔρημον τὴν εὐρισχομένην κατὰ τὴν Αἴγυπτον· ἐλθὼν δὲ ὁ παραβάτης διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Πέρσας καὶ μαθὼν περὶ τῶν

τὴν Βαβυλῶνα. Οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ Ἄγγελος πρὸς αὐτόν, «Καὶ σὺ δεῦρο καὶ ἀναπαύου, ἔτι γὰρ ἡμέραι καὶ ὧραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναστήσει εἰς τὸν κλῆρὸν σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν» (Δαν. ιδ'. 43.) Σημειώσαι, ὅτι τὸ λείψανον τοῦ προφήτου Δανιὴλ ἡ ἀγία Ἐλένη ἔφερε μεθ' ἑαυτῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅτε ἐγύριεν ἀπὸ τῆς Ἱεροσολύμου (καὶ ὄρα σελ. 102 τῆς Δωδεκαβίβλου). Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι μόνος ὁ προφήτης οὗτος Δανιὴλ προεῖπεν εἰς πόσους χρόνους ὀρισμένως θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ σταυρωθῇ ὁ Χριστός, δηλαδὴ μετὰ τετρακόσιους ἐνενηκοντα. Καὶ σαφέστερον ἀπὸ πάντων τούτων προφῆτας αὐτὸς προκήρυξε τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ, διότι οὕτω γράφεται εἰς τὸ νῦν σωζόμενον Ἑβραϊκὸν «Καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἐξηκονταδύο, ἐκκοπήσεται ὁ Μεσσίας (ἤγουν ὁ Χριστός)· ἀλλ' οὐχ ἑαυτῶν. (Τουτέστιν οὐχ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀλλ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων Δαν. θ'. 169.) Ὁ δὲ Ἱερώνυμος λέγει ὅτι τὸν Δανιὴλ ἀναγινώσκει ἡ Ἐκκλησία ἐκ τῆς μεταφράσεως τοῦ Θεοδοτίωνος, διότι εἶρε συγκεχυμένην τὴν τῶν ἐβδομήκοντα, ἡ ὁποία μῆτε σώζεται. Καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλοι πολλοὶ λέγουσιν, ὃ δὲ σφόδρὸς Κύριος Νικηφόρος Θεοτόκης ἐν ταῖς ὁποσημειώσεσι τῆς ἀνασκευῆς τῆς τελευταίου διερμηνεύσεως Διαθήκης, διὰ πολλῶν ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ ταῖς κοιναῖς Ἑλληνικαῖς ἐκδόσεσι τῆς θείας Γραφῆς συνεκδομένη τῷ Δανιὴλ βίβλος, αὐτὴ ἐστὶν ἡ τῶν ἐβδομήκοντα μεταφράσις, καὶ οὐχὶ ὁλησόντι ἡ τοῦ Μαρκεωνιστοῦ Θεοδοτίωνος, οὐδὲ ἡ νεωστὶ ἀναφανείσα ἐκ τοῦ Κισιανοῦ Κώδικος. Πρόσθετε καὶ τοῦτο, ὅτι τὰς προφητείας τοῦ Δανιὴλ τὰς περὶ τοῦ Μακεδόνα Ἀλεξάνδρου, ἐπρόσφεραν ὁ Ἀρχιερεὺς Ἰαβδός καὶ οἱ ἱερεῖς τῷ Βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, ὅτε ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἰωσήφης.

δοίων τυύτων τότε ἔφραεν ἐμπρόσθεν του. Ἡρώτης λοιπὸν πρῶτον τὸν Πατερμούθιον πόρων ἐπὶ εἶναι, ἐκείνου δὲ ἀποκριθέντος ὅτι τεσσαρακονταπέντε, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἔξω· εἶτα λαμβάνει τὴν ὄσιον Κόπριν, καὶ διαφόρους μηχανὰς καὶ κολακείας μεταχειρισθεὶς ὁ πανουργότατος, ἐπεισεν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῆ, φεῖ! τὸν Χριστόν· ἀλλ' ὕστερον ὁ Πατερμούθιος ἐνθυμίσας αὐτὸν τὰς νηστείας καὶ προσευχὰς καὶ τοὺς ἄλλους ἀγῶνας, ὅσους ἐδοκίμασεν εἰς τὴν ἀσκησιν, τὸν ἐπανέφερε πάλιν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ παραβάτης, ἐπρόσταξε νὰ κόψωσι τὴν γλῶσσαν τοῦ ἁγίου Κόπρι καὶ νὰ βάλωσιν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἐσχάραν πεπυρωμένην· φερόμενος ὃς εἰς τὴν ἐσχάραν καὶ βλέπων αὐτὴν σπιθοβολοῦσαν ἐδειλίασεν ὅθεν ἐνδυναμωθείς πάλιν ἀπὸ τὸν ἅγιον Πατερμούθιον, ἐβλήθη ὁμοῦ μετ' αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν ἐσχάραν, ἀλλ' ὑπὸ θείας χάριτος ἔμειναν καὶ οἱ δύο ἀβλαβεῖς. Ἐπειτα ἐρρίφθησαν καὶ οἱ δύο εἰς κάμινον ἠναμμένην· ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτοὺς ἐμβήκεν εἰς τὴν κάμινον καὶ ὁ μοναχὸς Ἀλέξανδρος, καὶ ὠμολόγησε παρρησίαν τὸν Χριστόν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ τρεῖς ἐξήλθον ἀπὸ τὴν κάμινον ἀβλαβεῖς, διὰ τοῦτο κατὰ προσταγὴν τοῦ τυράννου, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ ἀειμνήστου Δουναλέ τοῦ ὁμολογητοῦ, τοῦ μετονομασθέντος ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

- Στολαῖς Στέφανος ἀρετῶν ἰστεμμένος,
- Δαμπρός τις ἦκει πρὸς στεφάνους τοὺς ἄνω.

Οὗτος ἦτο ἀρχὼν τῆς ἰδίας αὐτοῦ χώρας, ἣ ὅποια εἶναι νησίον ἀπὸ ἄλλους μὲν ὀνομαζόμενον Νιβερτίς, ἀπὸ ἄλλους δὲ Βερρόνη, βρεχόμενον μὲν ἀπὸ τὸν Ὀκεανόν, εὐρισκόμενον δὲ πλησίον εἰς τὰ Γάδειρα τὰ ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ κείμενα. Οὗτος λοιπὸν εἶχε πλοῦτον πολὺν, καὶ ἀνεστράφη μετ' εὐσεβῆ πίστιν καὶ χριστιανικώτατα δόγματα, ζῶν μᾶλλον εἰς τὸν Θεόν, παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ὅθεν ὄλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα σκύβαλα λογιζάμενος ὁ ἀοίδιμος, ἀφῆκε τὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς υἱοὺς του, καὶ ἐλθὼν εἰς Ῥώμην ἐνδύεται τὸ μοναχικὸν σχῆμα τὸ τοῦ στυρωφόρου δηλαδὴ. Ἐπειτα ἀναχωρήσας ἐκείθεν μεταβαίνει εἰς τὴν περίφημον Κωνσταντινούπολιν, καὶ συνομιλεῖ μετ' τὸν Κωνσταντινὸν καὶ Ῥωμανόν τοὺς Πορφυρογεννήτους βασιλεῖς, ἐν ἔτει 919 ἀπὸ τοῦς ὁποίους στέλλεται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, (ἐπειδὴ

τοῦτο τὸ νὰ σταλῆ δηλαδὴ ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτοῦς,) Ἐλθὼν δ' ἐκεῖ λαμβάνει τὸ μέγα κατ' Ἀγγελικὸν σχῆμα ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Χριστόδουλον καλούμενον, καὶ ἀπὸ Δουναλέ μετονομάζεται Στέφανος. †

Πολλὰς δὲ ὕβρεις καὶ ὀδύνας λαμβάνει ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ μακάριος, εἰδί τι εἶχε τριγύρω περικομμένον τὸ γένειόν του· ἀπὸ δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα ἔρχεται εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐκεῖ κρατηθεὶς ἐφυλακίσθη ὁμοῦ μετ' αὐτοὺς δύο ἱερεῖς ὅτινες τὸν ἠκολούθουν· καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕξ μῆνας ταλαιπωρούμενος μετ' αὐτὸν καὶ δίψαν καὶ μετ' αὐτὸν κακοπαθείας τῆς φυλακῆς, στέλλεται εἰς τὸν Ἀμνηρὰν τῆς Αἴγυπτου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δεθεὶς μετ' αὐτὸν δεσμά, ἠναγκάζετο ὁ ἀοίδιμος ν' ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ εἰς τοῦτο ἀντέλεγε σερρῶς καὶ δὲν ἐνικᾶτό· ἀλλ' ὠμολόγει παρρησίαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· διὰ τοῦτο ἐτιμωρήθη μετ' περισσοτέρας ἀπὸ τὸ πρῶτον πληγὰς καὶ βασανιστήρια, ἀπὸ τὰ ὅποια κακοπαθήσας, ἐπέσεν εἰς ἀσθενείαν ὁ τρισόλβιος. Διὰ μέσου δὲ τῆς ἀσθενείας ἀφῆκε τὴν παροῦσαν πρόσκαιρον ζωὴν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἄνω καὶ τὴν αἰώνιον, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐμνηύθη εἰς αὐτὸν παρὰ Θεοῦ ἡ κοίμησις του.

Ὁ ὁσιος μάρτυς ΙΑΚΧΟΣ εἶπει τελειοῦται.

- Ἰκχε κρατύνθητι· καὶ τμηθεὶς κάραν,
- Τμηθεῖσιν ἐγγράφηθι, καὶ στέφου κάραν.

* Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ὁ νέος ὁ ἐκ Ζακύνθου μὲν ὀρμώμενος, ἀρχιεπίσκοπος δὲ Αἰγίτης γενόμενος, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- † • Λιπὼν τὰ τῆς γῆς νῦν κατοικεῖ ἐν πόλῳ,
- Κλέος Ζακύνθου Διονύσιος νέος.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Διονύσιος κατήγετο ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Ζακύνθου, υἱὸς

† Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἂν καὶ ὁ Δουναλέ οὗτος καὶ Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ καὶ Λαυρεῖς ὁ ἐν τῷ Στερίῳ ὄρει καὶ ἄλλοι ἔλαβον πρῶτον τὸ μικρὸν σχῆμα, ἔπειτα τὸ μέγα, κατὰ διαφόρους καιρούς· ἀλλ' ὅμοις τὰ σπῆματα νόμος τῆς Ἐκκλησίας οὐ γίνονται, κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον. Ἐπειδὴ δηλαδὴ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν εἶναι ἓν, ὡσπερ καὶ τὸ βάπτισμα, καθὼς ἀποφαίνεται ὁ Σκουδίτης Θεόδωρος, ὁ ἐν τοῖς τοιοῦτοις γνώμων καὶ κανὼν, διὰ τοῦτο καὶ μίαν φορὰν πρέπει νὰ τελῆται, καὶ οὐχὶ δύο· ἥτοι ἀπᾶς πρέπει νὰ γίνεταί τι μεγαλόσχημος. Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν θ' ὑπόθεσιν περὶ τοῦ σχήματος τῶν μοναχῶν, μετὰ τοὺς Κανόνας τοῦ Νησευτοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ νέῳ ἱερομολογηταρίῳ.

ὄν γονέων πλουσίων καὶ εὐγενῶν, Μωκίου τοῦ ἐπικαλουμένου Σηκούρου καὶ Παυλίνας τῆς ἐκ τοῦ γένους τῶν Βαλβίων καταγομένης· ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν ἱκανῶς τὰ ἱερά γράμματα, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐφωτίσθη εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὴν ματαιότητα τοῦ παρόντος Κόσμου, καταφρονήσας ἡδονάς, πλοῦτον, δόξαν, καὶ πᾶσαν ἀπώλαισιν τῆς παρούσης ζωῆς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ζάκυνθον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῶν Στροφάδων, ἣτις εὐρίσκεται ἀντικρὺ τῆς Ζακύνθου, καὶ ἀπέχει μακρὰν ἕως τεσσαράκοντά μίλια. Ἐκεῖ λοιπὸν γενόμενος μοναχός, ἐπέδοθη εἰς τοὺς πνευματικούς ἀγῶνας τῆς μοναδικῆς πολιτείας ὁ τρισμακάριστος, νηστεύων, ἀγρυπνῶν, προσευχόμενος, καὶ πᾶσας τὰς ἀρετὰς μεταχειριζόμενος, εἰς τρέπον ὥστε ὑπερέβαινεν ὅλους τοὺς πατέρας τῆς μονῆς καὶ αὐτοὺς τοὺς πλέον ἑναρετωτέρους καὶ γέροντας. Μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἠγωνίζετο νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ταπεινοφροσύνην· διὰ τοῦτο ἂν καὶ ἦτον ἀπὸ γένους λαμπρὸν, ἐσταχάζετο ὅμως τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπὸ ὅλους εὐτελέστερον καὶ ἀναξιώτερον ὅθεν ἐκ τῶν τοιοῦτων ἀρετῶν του ἀνεβιδιάσθη καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης, χειροτονηθεὶς βαθμηδὸν, ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ πρεσβύτερος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ προσκυνήσῃ τοὺς ἁγίους τόπους, λαβὼν ἀδειαν ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα, ἐπέρασεν εἰς τὰ Δουκάνησα, ¹ ἵνα ἐκεῖθεν ἀπέλθῃ εὐκολώτερον εἰς τὰ Ἱερσόλυμα. Περιερχόμενος λοιπὸν τὰς νήσους ὑπῆγε καὶ ἕως εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παρακληθεὶς ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἀθηναίων, ἐγένειεν ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης, ἣτις τότε ἦτο χηρεῖουσα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ φήμη πανταχοῦ ἐκήρυττεν αὐτὸν καὶ πάντες ἔτρεχον διὰ νὰ ἀκούωσι τὰς μελιρρύτους διδασκαλίας του, τούτου χάριν φοβούμενος ὁ αἰοίδιμος, μήπως ὁ τῶν ἀνθρώπων ἔπαινος τὸν κρημνίσῃ εἰς κενοδοξίαν, ἀφῆκεν ἄλλον διάδοχον εἰς τὸν θρόνον τριμ, καὶ αὐτὸς ἐχώρισε πάλιν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ζάκυνθον ἐν ἔτει ἀφθ' (1589) ταύτης δὲ τὴν προστασίαν ἐδέχθη προσκαίρως, διότι ἕστερεῖτο ἐπισκόπου. Εἶτα εὐρῶν τὸ μοναστήριον τῆς Θεοτόκου, τὸ καλούμενον τῆς Ἀναφωνητρίας, ἐπιτήδειον πρὸς ἡσυχίαν, ἐκεῖ κατοίκησε καὶ τὸ μέλι τῆς ἡσυχίας εἰργάζετο. Εἰς τόσῃν δὲ ὑπερβολὴν ἀγάπης τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἐφθασεν ὁ ἀγι-

αίμος, ὥστε οὐκ ἴσχυεν ἄλλοι τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τοῦ μοναστηρίου του, ἀλλ' ἀκήμη καὶ τριεῦτον κατόρθωμα ἐκατόρθωσε, τὸ ὁποῖον δυσκόλως εὐρίσκεται εἰς ἄλλον ἅγιον. Κωνσταντῖναν τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἁγίου τούτου ἐφόρευσε μιὰς τις ἀνθρώπος, ὁ ὅποιος διωκόμενος ἀπὸ τοὺς φυγενεῖς τοῦ φονευθέντος, ἐπεριπάτει εἰς τόπους ἐρήμους ὅθεν, δὲν ἠξεύρω πῶς, κατέφυγε καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου, μὴ ἠξεύρων ὅτι ὁ ὅσιος ἦτον ἀδελφός τοῦ φονευθέντος. Βλέπων δὲ αὐτὸν ὄλον φοβισμένον ὁ ἅγιος, τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τοῦ τοιούτου φόβου, ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ἐθανάτωσε Κωνσταντῖνον τὸν Σηκούρον· τότε ὁ ὅσιος, ἀνεστέναξε μὲν καὶ ἐδάκρυσε διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του, μμμούμενος ὅμως τὴν ἀνεξικακίαν τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, ἐθάρυε τὸν φορέα μὲ παρηγορητικὰ λόγια, καὶ φιλεύων αὐτὸν μὲ πᾶσαν φιλοφροσύνην, τὸν ἐκρυψεν εἰς ἀπόκρυφον τόπον. Μετ' ὀλίγον δὲ, ἐλθόντων τῶν συγγενῶν τοῦ ἁγίου καὶ διηγουμένων τὸν ἀδικον θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ζητούντων τὸν φορέα, ὑπεκρίθη ὁ ἅγιος, ὅτι δὲν εἶχεν εἶδῃσιν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνοι ἀνεχώρησαν, τότε ἐσυντρόφεισε τὸν φορέα ἕως εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ δίδων αὐτῷ ζωτροφίαν, τὸν ἐπέμψεν εἰς ἄλλην χώραν διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του. Διὰ τὰς τοιαύτας λοιπὸν ἀρετὰς καὶ κατορθώματά του ἠξιώθη ὁ ἅγιος νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ τὴν δύναμιν τῶν θαυμάτων, καὶ νὰ ἐνεργῇ παράδοξα τέρατα. Μέλλων δηλαδὴ ποτὲ νὰ περάσῃ ποταμὸν καὶ εὐρῶν αὐτὸν πλημμυρισμένον, ὡ τοῦ θαύματος! ἔρρησε τὸ βεῦμά του, καὶ οὕτω διεπέρασεν αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τὸν ἀκολουθοῦντα τούτῳ διάκονον καὶ σῶμα νεκρὸν γυναικῶς ὑπὸ ἀφορισμοῦ δεδεμένον, διὰ συγχωρητικῆς εὐχῆς διέλυσε, τὸ ὅποιον ὡς ἂν ἦτο ζωντανόν, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του πρότερον εἰς τὸν ἅγιον, εἶτα πησὸν εἰς τὴν γῆν, διελύθη. Αὐτὸς διὰ τοῦ λόγου του ἔκαμε νὰ πιάσωσιν ὀψάρια πολλὰ ἑκαῖνοι οἱ ἄλιεις, οἵτινες πρότερον δὲν ἐψάρευσαν τίποτε. Οὐ μόνον δὲ τὸ χάρισμα τῶν θαυμάτων εἶχεν ὁ ὅσιος, ἀλλὰ καὶ τὸ χάρισμα τῆς διαπάσεως καὶ προράσεως ὅθεν καὶ τὰ μακρὰν γινόμενα ἔβλεπε. Μὲ ταῦτα λοιπὸν τὰ χαρίσματα διαλάμπας ἐν τῇ ζωῇ του καὶ οὕτω πολιτευσάμενος, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ἐν ἔτει αχκδ' (1624), κατὰ τὴν παραῦσαν ἰζ' τοῦ Δεκεμβρίου, τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐντίμως εἰς τὴν προρρηθείσαν μαγὴν τῶν Στροφάδων· ἀφ' οὗ δὲ κερήθη ὁ ἀγι-

¹ Τὰς κυκλάδας νήσους. Σ. Ε.

γρος καιρός κατ' ἀποκάλυψιν τοῦ ἁγίου ἀνεκο-
μίσθη αὐτό ἐκ τοῦ τάφου, καὶ ὡς τοῦ θαύματος!
εὐρέθη σῶον καὶ ὀλόκληρον καὶ πνέον εὐκοδῖαν
οὐράνιον, τὸ ὁποῖον ἐνήργησε καὶ ἐνεργεῖ θαύ-
ματα πάμπολλα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ
πληθαίνοντας. Τώρα δὲ εὐρίσκεται εἰς τὴν πα-
τρίδα του Ζάχυνθον, εὐλαβῶς προσκυνοῦμενος.
(Τὸν κατὰ πλάτος βίον καὶ τὴν ἀμαρτικὴν ἀ-
κολουθίαν τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐ-
τοῦ τετυπωμένην φυλλάδα, καὶ εἰς τὸ νέον Λει-
μωνάριον.)¹

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου νέου μάρτυρος ΝΙΚΗΤΑ.* ²

- † » Βί και ἀθλητής ἐστιν ἐν χρόνοις νέος,
- » Ἰσος πάλαιοις ἐστι Νικήτας ἄθλοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ καὶ τῶν σὸν αὐτῷ.*

- » Σεβαστιανὸς τῶν πλάνης σεβασμάτων,
- » Καταφρονήσας τύπτεται τὸ σαρκίον.
- » Οὐδοῶτη δεκάτῃ Σεβαστιανὸς βοπαλισθῆ.

* *Ἡ ἁγία μάρτυς ΖΩΗ καπνῷ δυσώδει τελειοῦται.*

- » Ζωὴ πρὸς ὕψος ἐκ κεφαλῆς ἐρμένη,
- » Καπνῷ δυσώδει λαμβάνει ζωῆς τέλος.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΤΡΑΓΚΥΛΙΝΟΣ λιθοβολη-
θεὶς, τελειοῦται.*

- » Ναί, βάλλετε σφοδρῶς με συχναῖς τοῖς λίθοις,
- » Ἐκ καρδίας ἔκραζεν ὁ Τραγκυλίνο.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΛΑΥΔΙΟΣ ἐν τῷ βυθῷ τε-
λειοῦται.*

- » Καὶ τοὺς περὶ Κλαύδιον ὡδε τακτίον,
- » Οὐδ', κὰν βυθὸς συνέσχεν, οὐρανὸς φέρει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΤΙΒΟΥΡΤΙΟΣ εἶφει τελει-
οῦται.*

- » Τιβουρτίον τέμνουσι τὴν θείαν χάραν,
- » Σὺ μου Θεὸς κρᾶζοντος, ὁ Θεοῦ Δόγε,

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Διονύσιον ἐγκώμιον ἐπιλόπνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία· καὶ ἄλλο δὲ ἐγκώμιον ἐπιλο-
πήσεν εἰς αὐτὸν ὁ ἀοιδίμος Ἰωάννης ὁ Μυριών· ἐδρίσκονται
δὲ ἐν τῇ σκῆτῃ τοῦ Προδρόμου, καὶ ἐν τῇ τῆς ἁγίας Ἄννης.

² Εἰς τοῦτον τὸν νέον μάρτυρα Νικήταν λόγον ἔχει ὁ μέγας
Λογοθέτης καὶ Πρωτοεστιάριος Θεόδωρος ὁ Μουζάλων. Σώ-
ζεται δὲ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρῃ τοῦ ἐν ἑσθίαις
πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΑΣΤΟΥΛΟΣ ἐν βύθῳ βλη-
θεὶς, τελειοῦται.*

- » Καστουλον εἶλκον εἰς ἀπωλείας βόθρον,
- » Ὡς δ' οὐχ ὑπέιξε, γῆς ἐνεβλήθη βόθρῳ.

* *Οἱ ἅγιοι ΜΑΡΚΟΣ καὶ ΜΑΡΚΕΛΛΙΝΟΣ
λόγχοις βληθέντες, τελειοῦνται.*

- » Ἐχθρῶν παγίντες οἷα λόγχοι καρδίας,
- » Νύττεσθε λόγχοις, Μάρκε καὶ Μαρκελλίνε.

Ἀπὸ τούτους τοὺς ἀνωτέρω ἁγίους ὁ μὲν
μάρτυς Σεβαστιανὸς ἦτον εἰς τῆς βασιλικῆς
Συγκλήτου, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ
καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγβ' (292), καταγόμενος
ἀπὸ τὰ Μεσιόλανα τῆς Ἰταλίας, (τὸ νῦν Με-
λάνον), καὶ πολλοὺς Ἕλληνας παρακινῶν εἰς
τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὁ δὲ Μαρκελλίνος καὶ
Μάρκος ἦσαν περιφανέστατοι ἀπὸ ὅλους καὶ
κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον, υἱοὶ πα-
τρὸς Τραγκυλίνου, μητρὸς δὲ Μαρκίας, ἀδελ-
φοὶ δὲ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυ-
χὴν. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ οἱ δύο ἔμειναν χρόνους
πολλοὺς μέσα εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐδοκίμασαν
διάφορα βάσανα, ὕστερον δὲ ἐμελλον νὰ ἀπο-
κεφαλισθῶσι, περικυκλώσαντες αὐτοὺς οἱ γο-
ναῖς καὶ συγγενεῖς των, ὀλίγον ἔλειψε νὰ πεί-
σωσιν αὐτοὺς με τοὺς θρύνους καὶ τὰς παρα-
κλήσεις των νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εὐσέβειαν, ἀν-
ὁ ἀοιδίμος Σεβαστιανὸς δὲν ἤθελεν ἐμποδίση
αὐτοὺς.

Αὐτὸς δηλαδὴ ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς παρ-
ρησία πρότερον ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, (ἐ-
πειδὴ ἕως τότε κρυφίως ἐπίστευε τὸν Χριστὸν
ὄχι διὰ φόβον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἤμπορῃ με τὸν
τρόπον αὐτὸν νὰ παρακινή κρυφίως πολλοὺς
εἰς τὴν εὐσέβειαν) καὶ με παράδοξα θαύματα
βεβαιώσας τὴν εὐσέβειαν, ὄχι μόνον τοὺς ἀνω-
τέρω ἀδελφούς ἐστερέωσεν εἰς τὴν πίστιν
τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν πατέρα των Τραγ-
κυλίνου καὶ ἄλλους πολλοὺς διὰ μέσου τοῦ
Τραγκυλίνου ἔφερον εἰς τὴν θεογνωσίαν. Διότι
ὁ Τραγκυλίνο ἀφ' οὗ ἐπίστευσεν ἐκατήχησε
τὸν Ἐπαρχὸν Χρωμάτιον, ὁ δὲ Χρωμάτιος
προσκαλέσας τὸν μακάριον Σεβαστιανὸν καὶ
τὸν πρεσβύτερον Πολύκαρπον τοὺς παρεκάλεσε
νὰ τὸν ἐλευθερώσωσιν ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν ἣν ἔ-
πασχεν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ἠλευθερώθη, ἐπει-
δὴ ἐπίστευσεν ὀλοφύχως εἰς τὸν Χριστὸν. Καὶ
συνέτριψε μὲν τὰ ἐν τῷ οἴκῳ του εὐρισκόμενα
εἰδῶλα, ἐβαπτίσθη δὲ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας
Τριάδος.

Τότε καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Γάιος τὸν μὲν Μαρ-

καλλίνον και Μάρκον. τούς αδελφούς χειροτόνησε Διακόνους, τόν δε πατέρα των Τραγκυλίνον χειροτόνησε Πρεσβύτερον τόν δε άγιον Σεβαστιανόν κατέστησε της Έκκλησίας Έκδικον. "Ότε δε εκινήθη υπό του Διοκλητιανού ό κατά των χριστιανών διωγμός, όλοι μέν οι άλλοι ήτοι ό Νικόστρατος, ό άνήρ της μακαρίας Ζωής, ό έχων τό αξίωμα του Πριμμικηρίου, και ό Κομενταρήσιος Κλαύδιος, και ό Κάστουλος ό Διαιτάριος) παρά τω όποιώ έμμενον οι άγγιωι, άφ' ου έφυγεν από την πόλιν ό έπαρχος Χρωμάτιος) και ό Τιβούρτιος ό υίός του ρηθέντος Χρωματίου, και ό Κάστωρ και ή Ζωή, όλοι αυτοί, λέγω, συνελήφθησαν έκαστος χωριστά, και διάφορα βάσανα λαβόντες, έτελειώσαν την ζωήν των. "Ό δε άγιος Σεβαστιανός μετακληθείς από τον Διοκλητιανόν και έρωτηθείς, ώμολόγησε παρρησία την πίστιν του Χριστου. "Όθεν κατεδικάσθη να δεθη εις ένα πάλον, και εκει δεμένος ών να κτυπηθη ως σόπευμα με πυκνά βέλη, έγεινε λοιπόν τό σωμα του άοιδίμου ως έχινάς, πεπυκνωμένον από τά βέλη. Έπειτα κατασυντρίβονται τά μέλη του με χονδρά ράβδια. Και κατακοπισ εις διάφορα κομμάτια παρέδωκε την άγίαν του ψυχήν εις χείρας Θεου. (τόν κατά πλάτος βίον αυτών όρα εις τον Παράδεισον.)¹

Τη αυτη ημέρα του αγίου μάρτυρος **ΕΥΒΙΟΤΟΥ.**

- » Ηθλησεν Ευβίσιος άχρι αιμάτων,
- » Βίου δε τέμα χωρίς ευρεν αιμάτων.

Ουτος ό άγιος μάρτυς Ευβίσιος ήτον κατά τους χρόνους του βασιλέως Μαξιμιανού εν έτει σγή (298), καταγόμενος από έν χωρίον όνομαζόμενον Πτωκετόν, τό όποιον εύρίσκεται εις την έπαρχίαν την καλουμένην του Όψικίου. εκει ουτος έγγεννήθη, εκει άνετράφη και εκει έλαβε τό τέλος της ζωής του. Έπειδή δε ό άγιος διήγε ζωήν θεάρεστον, και πών ειδος άρετής ειργάζετο, τούτου χάριν πολλά καλά από τους Έλληνας έδοκίμασε, περιφερόμενος από έν μέρος εις άλλο, και δενόμενος και δερόμενος. Μάλιστα δε και εξαίρέτως ταυ-

¹ Σημειώσκει, ότι την άσματικην ακολουθίαν του Αγίου τούτου Σεβαστιανού ανέκλήρωσεν ή έμη άδυναμία, προσθέσασα και Κανόνα δευτερον τό δε έλληνικόν τούτων μαρτύριον συνάγραψιν ό Μεταφραστής; ου ή αρχή «Πολλών κατά διάφορους καιρούς» (σώζεται εν τη Ακρόα, εν τη μονή των Τετρών και εν άλλαις.)

τα έπασχε, διότι τέλει πολλά θαύματα, και διά των θαυμάτων πολλούς άπίστους επέστρεφεν εις την του Χριστου πίστιν. μίαν δε φοράν άφ' ου συνετρίφθη υπό των Έλλήνων με ξύλα και με πέτρας, εβλήθη μέσα εις τό πυρ, επειδή δε έμεινεν άβλαβής δια της χάριτος του Χριστου, πολλοί βλέποντες τό παράδοξον τούτο και θαυμάσαντες, έπίστευσαν εις τον Χριστόν και εβαπτίσθησαν εις την εκει Έκκλησίαν, την όποιαν και εγκαινίασαν ό Παύλος και Σύλας οι Αποστόλοι.

Ταυτα δε μαθών ό ήγεμών της Κυζίκου Λεόντιος, έστειλε και έφερε τον άγιον δέσμιον έμπροσθεν του, και ευθύς προστάζει και δέρουσιν αυτόν με πέτρας εις τό στόμα και εις τάς σιαγόνας και εις τάς παρειάς. έπειτα κρεμώσιν αυτόν εις ξύλον και καταξεσχίζουσι τό σώμα του με τάς μάστιγας και μετά ταυτα δίδουσιν αυτόν εις τά θηρία δια να τον φάγωσιν. άλλ' επειδή έμεινεν από αυτά άβλαβής, ρίπτουσιν αυτόν εις την φυλακήν. "Όθεν πολλοί Έλληνες βλέποντες τό τοιοϋτον θαυμάσιον, προσέτρεξαν εις την πίστιν του Χριστου και εβαπτίσθησαν. ό δε ήγεμών επρόσταξε τους μονομάχους να σφάξωσι τον άγιον. εκεινοι δε, επειδή έπεσεν εις αυτούς σκότωσις, κατέσφαζον ό εις τον άλλον. ό δε μάρτυς μείνας άβλαβής από αυτούς, έρρίφθη πάλιν εις την φυλακήν. Αφ' ου δε παρήλθον εικοσιδύω ήμέραι, ήκούσθη θεόπεμπτον και χαροποιόν μήνυμα, ότι ό μέγας Κωνσταντίνος αναβαίνει από τά δυτικά μέρη της Ευρώπης εις τά ανατολικά, δια να πολεμήση τον τύραννον Μαξιμιανόν. όθεν ό Μαξιμιανός φοβηθείς, επρόσταξε να ελευθερωθώσιν από τάς φυλακάς και τά δεσμά οι χριστιανοί. Τότε λοιπόν και ό πολύαθλος ουτος Ευβίσιος ελευθερωθείς από τά δεσμά επέστρεψεν εις τό κελίον του και ζήσας άκόμη πέντε έτη και πολλά θαύματα εκτελέσας, εν ειρήνη την ψυχήν του τω Κυρίω παρέθετο.²

Μνήμη του όσιου Πατρος ήμων **ΦΛΩΡΟΥ** Έπισκόπου Αμισού.

- » Είκων ό Φλώρος τη πάλαι κατακρίσει,
- » Εις γην άπήλθε γη γάρ ήν, και τί ζένον;

Ουτος ήτο κατά τους χρόνους των βασιλέων Ιουστίνου και Τιβερίου και Μαυρικίου, ήτοι

² Περί του αγίου τούτου Ευβίστου όρα εις την τριακοστήν του παρόντος μήνος εν τω Συναξαριω του αγίου Φιλαιταριου.

ἔπειτα φησὶ (584), ἡ υἱὸς πατρὸς μὲν, Φλώρου καὶ ἐκείνου ὀνομαζομένου, μητρὸς δὲ Εὐφημίας· ἔγεινε δὲ οὗτος ἐμπειρὸς εἰς πᾶσαν παιδείαν, καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἱερῶν καὶ θείων Γραφῶν. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται γραμματεὺς βασιλικός· ἔπειτα ἀναθιβάσκειται εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Πατρικίου· λαβὼν δὲ γυναῖκα ἔγεινε καὶ παίδων πατήρ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τέκνα καὶ ἡ γυνὴ του ἀπέθανον ἀπὸ λοιμικῆν ἀσθένειαν, ἐνδύεται τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ ἡσυχάζει εἰς ἓν κτῆμα ὅπερ εἶχεν ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Ἀνάπλω· ἔπειτα διὰ τὴν ἀρετὴν του χειροτονεῖται Ἐπίσκοπος Ἀμινσεῦ, ἣτις εἶναι πόλις τῆς Καππαδοκίας, Σαμσὸν καὶ Ἐμῆδ ὑπὸ τῶν Τούρκων καλουμένη. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του καλῶς οἰκονόμησε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον, καὶ θαυματουργίας ποιήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΦΩΚΑΣ** καὶ **ΕΡΜΥΛΟΣ** ζῆσει τελειοῦνται.

- » Ἐγώγε τμηθῶ πρῶτον, Ἐρμυλὸς λέγει·
- « Οὐ, φησι Φωκᾶς· ἀλλ' ὁ Φωκᾶς, Ἐρμυλε,

*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΖΑΧΧΑΙΟΥ Δι-
ακόνου, καὶ ΑΛΦΕΙΟΥ Ἀγαγῶστου, ἀθλησά-
των ἐν Καισαρείᾳ.*

- * » Ζαχχαῖος Ἀλφειὸς πόθῳ Θεοῦ Λόγου,
- » Εἴλοντο τὸν θάνατον εὐσεβοφρόνω.

Μνήμη τῆς ἁγίας καὶ θαυματουργοῦ ΣΟΦΙΑΣ.

- * » Θεοῦ σοφίαν ἠγάπησε Σοφία.
- » Ὅθεν χάριν δίδεκτο καὶ τῶν θαυμάτων.

*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται τὰ Ἐγκαίνια τοῦ σεβα-
σμίου ναοῦ τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεο-
τόκου ἐν ταῖς Χαλκοκρατείσις.*

- * » Σκηνὴν ἀγιάζουσι νῦν Ἐγκαινίσις,
- » Τῆς τῶν βροτῶν τὴν φύσιν ἐγκαινισάσης.

Ὁ δοσιος πατήρ ἡμῶν **ΜΙΧΑΗΛ** ὁ Σύγκελλος καὶ ὁμολογητῆς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Οὐκ, εἰ τελευτᾷς Μιχαῆλ, τοῦτο ξένον·
- » Ἀλλ' εἰ θανὼν ζῆς, ὡσπερ οὐκ ζῆς ἀζῆως.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσα-
λήμ, υἱὸς εὐσεβῶν γονέων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπαυθεύ-

θη καὶ ἔμαθεν εἰς τὸ ἄκρον καὶ τὴν ἐξω σο-
φίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐσω καὶ εἰδικήν
μας, ἔγεινε μοναχός· ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
μετὰ τῶν θυγατέρων τῆς ἐκουρευῆθι μοναχῇ εἰς
ἓνα γυναικίον μοναστήριον, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν
ὁ πατήρ του. Ἐπειδὴ δὲ καλῶς καὶ θεοφιλῶς
ὁ θεὸς οὗτος Μιχαῆλ ἐπολιτεύετο, ὑποβαλλό-
μενος εἰς πᾶσαν σκληραγωγίαν, χειροτονεῖ-
ται πρεσβύτερος, ἔπειτα εὐρῶν ἐν ἡσυχον σπῆ-
λαιον, ἐμβαίνει εἰς αὐτό, ὅτε καὶ ὁ ἅγιος Θεό-
δωρος καὶ Θεοφάνης οἱ ὁμολογηταὶ καὶ γρα-
πτοὶ ἔγειναν ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ τοῦ Κυρίου
καὶ ἦλθον πρὸς τὸν δοσιον τοῦτον ἡ Μιχαῆλ,
ὅστις Σύγκελλος παρὰ τοῦ Ἱεροσολύμων καθί-
σταται. Ὅθεν μίαν φορὰν ἀπεστάλησαν εἰς τὴν
Ῥώμην ἀπὸ τὸν πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύ-
μων διὰ μίαν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν· πρὸς τούτοις
δὲ ἀπεστάλησαν καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπο-
λιν, διὰ νὰ δείξωσι κατὰ πάροδον τινὰς ἀνα-
φορὰς εἰς τὸν τότε βασιλέα Λέοντα τὸν Ἀρ-
μένιον καὶ εἰκονομάχον, τὸν βασιλεύσαντα ἐν
ἔτει ωιγ' (813), καὶ εἰς τὸν τότε Θεόδοτον τὸν
πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Οὗτοι λοιπὸν οἱ τρεῖς δοσιοι, ὁ Μιχαῆλ, ὁ
Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης ὑπακούοντες εἰς τὸν
ἀποστείλαντα Ἱεροσολύμων, ἐπέδωκαν τὰς ἀ-
ναφορὰς, προτείναντες καὶ αὐτοὶ πολλὰ δογ-
ματικὰ ῥήματα εἰς τοὺς ἀντιλέγοντας. Διὰ τοῦ-
το ὁ μὲν Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης ἐξορίζοντα
ἀπὸ τὸν τύραννον Ἀρμένιον², ὁ δὲ μακάριος
Μιχαῆλ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωβ ἐκλείσθη-
σαν εἰς τὸ πραιτώριον.³ Ἐπειτα δεχθεὶς ἀ-
λύτους βαρείας εἰς τὸν λαιμὸν ἀπὸ τὸν βασι-
λέα Μιχαῆλ τὸν Τραυλὸν ἐν ἔτει ωκ' (820),
ἐξορίζεται μετὰ τοῦ μαθητοῦ του εἰς ἓν μονα-
στήριον τῆς Πλουσιάδος. Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολ-
λὴν κακοπάθειαν ἔλαβον ἐπίχυσιν οἱ ὀφθαλμοί
του καὶ τὸ σῶμά του ἐκυρτώθη· μῶλον τοῦτο
αὐτὸς ὁ αἰδιδιμος διέμενον ὡς ἀδάμας γενναῖος
καὶ ἀκίνητος.

¹ Ὁ δὲ Δοσῆτιος Ἱεροσολύμων λέγει, ὅτι οἱ γραπτοὶ οὗ-
τοι ἦσαν υἱοὶ μὲν τοῦ Ἰωνᾶ Σαββαίου, μαθηταὶ δὲ τοῦ Μι-
χαῆλ τοῦτου τοῦ Συγκελλοῦ (σελ. 694 τῆς Δωδεκαβίβλου.)
Σημειώσαι, ὅτι ὁ Μιχαῆλ οὗτος ἔχει ἐγκώμιον γλαφυρὸν εἰς
τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην καὶ εἰς τὸν ὁμώνυμον τῶν
Μιχαῆλ τὸν Ἀρχάγγελον.

² Ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος ἰορτάζεται ἰδιαίτερος κατὰ τὴν
εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ παρόντος Δεκεμβρίου, ὁ δὲ ἅγιος Θεο-
φάνης κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

³ Πραιτώριον ἐκαλεῖτο τὸ δικαστήριον ἐκ τοῦ praetorium.
φαίνεται δ' ὅτι ἐντὸς τοῦ δικαστηρίου ἔπληρον καὶ ἀκριβῶς.

¹ Ἰουστίνος ὁ Β', ἐβαπτίσθη διαδεχθεὶς τὸν θεῖόν του Ἰου-
στινιανὸν τὸν Α' ἀπὸ τοῦ 565—578, ὁ Τιμόριος ὁ Θραξ ἀπὸ
τοῦ 578—602 καὶ ὁ Μηνάσιος ἀπὸ τοῦ 602—602. Σ. Ε.

Ὅτι δὲ εὐλόγησαν τὴν βασιλείαν ἡ Θεοδώρα καὶ Μιχαὴλ ὁ υἱὸς τῆς ἐν ἔτει ωμβ' (842), καὶ πᾶς τις ἐτίμα καὶ προσεκύνει παρρησία τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ οἱ εὐτρεσκόμενοι εἰς τὰς ἐξορίας ἀνεκαλοῦντο καὶ ἡξιόνοτον μεγάλης τιμῆς, τότε καὶ ὁ θεὸς οὗτος καὶ ὁμολογητῆς Μιχαὴλ παρεκινεῖτο ἀπὸ τὴν βασίλισσαν Θεοδώραν νὰ λάβῃ τὸ ἀξίωμα τῆς πατριαρχίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπειδὴ ὁμως οὗτος δὲν ἐπέισθη, πατριάρχης μὲν πραεχειρίσθη ὁ θεὸς Μεθόδιος, ὁ δὲ Μιχαὴλ πάλιν προβάλλεται Σύγκελλος, καὶ λαμβάνει τὸ ἐκεῖ μεγαλύτερον μοναστήριον εἰς ἐξουσίαν του καὶ ἀνάκτισιν. Ὅθεν εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς του διανύσας καὶ φθάσας ἕως εἰς ὀγδοήκοντα πέντε χρόνους, ἐν εἰρήνῃ μετέστη πρὸς Κύριον, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτοῦ τῆς ὁμολογίας τὸν στέφανον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ μηνί ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΟΝΙΦΑΤΙΟΥ.

- » Ζητῶν Βονιφάτιος ἑστὰ μαρτύρων,
- » Ἐαυτὸν εὔρε μάρτυρα τυχεῖς ξίφει.
- » Ἐνενεκακαίδεκάτῃ Βονιφάτιος αὐχέναν κάρθη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ δοῦλος γυναικὸς Συγκλητικῆς, ὀνόματι Ἀγλαΐδος, θυγατρὸς Ἀκακίου τοῦ Ἀνθυπάτου Ῥώμης. Οὗτος λοιπὸν καθὼ ἀνθρώπος, ἐνικᾶτο μὲν ἀπὸ τῆς κρασίον καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς κυρίας του, ἦτον ὁμως ἐλεήμων καὶ φιλόξενος· προθύμως μὲν βοηθῶν τοὺς δεομένους, σπλαγχνιζόμενος δὲ καὶ συμπονῶν εἰς τὰς συμφορὰς καὶ παρακλήσεις τῶν καταπονουμένων· ὁμοίως καὶ ἡ κυρία του ἦτον ἐλεήμων καὶ τοὺς τοῦ Χριστοῦ μάρτυρας ἀγαπῶσα. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν λέγει αὕτη εἰς τὸν Βονιφάτιον, Ὑπαγε εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὅπου μαρτυροῦσιν οἱ ἅγιοι καὶ φέρε λείψανα ἁγίων, διὰ νὰ ἔχωμεν αὐτὰ εἰς βοήθειαν καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν μας· ὁ δὲ Βονιφάτιος χαμογελῶν ἀπεκρίθη· ἂν δὲ φέρω τὸ ἰδικόν μου λείψανον, δέχεσαι τοῦτο· ἡ δὲ Ἀγλαΐς, δὲν εἶναι καιρὸς, τοῦ εἶπε, νὰ παίξῃς. Ὅθεν ἀρχετὰ τοῦτον ἐπιτιμήσασα, ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν του τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον· εἶτα εὐξαμένη νὰ ἐπιστρέψῃ εὐτυχῶς ἀπέστειλεν αὐτὸν ὅπου ἔδασκάζοντο οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Βονιφάτιος εἰς Κιλικίαν με δούλους δώδεκα καὶ με χρυσίον πολλὸν, εὗρεν ἀνδρας ἁγίους μαρτυροῦντας, καὶ κατεφίλει τὰ δέσμα καὶ τὰς πληγὰς τῶν ὄθεν παραστάς, ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ὁμολογησας ἑαυτὸν χριστιανόν, ἐκρεμάσθη κατακέφαλα καὶ κατεξεσχίσθη εἰς τὸ σῶμα ἕως καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κόκκαλα· εἶτα ἐνέπηξαν εἰς τὰ ὀνύχια του καλάμια κοπτερά, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν μόλιβδον βρασμένον. Μετὰ ταῦτα ἔβαλαν αὐτὸν μέσα εἰς ἓνα λέβητα, γεμάτον ἀπὸ πίσσαν βρασμένην, καὶ ὁ μὲν ἅγιος ἐφυλάχθη ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς με τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, διεφθάρησαν δὲ δῆμιοι πεντήκοντα· τελευταῖον δὲ ἀπέκοψαν τὴν τιμίαν κεφαλὴν του, καὶ ἀπὸ τὸ κόψιμον ἐκβῆκε παραδόξως γάλα ἀνακατωμένον με αἷμα· ὄθεν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν ἄνδρες πεντήκοντα. Οἱ δὲ σύνδουλοί του νομίσαντες ὅτι εὕρισκεται εἰς καπηλεῖα καὶ μέθας κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἐτριγύριζον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ζητοῦντες αὐτὸν· μόλις δὲ ἔμαθον ἀπὸ τοὺς στρατιώτας τὰ γενόμενα· ὄθεν εὐρόντες τὸ λείψανόν του ἔπεσον ἐπάνω εἰς αὐτὸ καὶ ἐκλαυσαν, καταφιλοῦντες καὶ ζητοῦντες συγχώρησιν, δι' ὅσα πρότερον τὸν ἐκατηγόρου· εἶτα ἀγοράσαντες αὐτὸ με πεντακόσια φλωρία, τὸ ἐπήραν καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὴν κυρίαν των, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπρομηνύθη ὁ ἐρχομὸς τοῦ λειψάνου του με ἀποκάλυψιν ἁγίου Ἀγγέλου.

Ἡ δὲ Ἀγλαΐς μετὰ χαρᾶς προδπαντήσασα τὸ ἅγιον λείψανον καὶ πολυτελῶς τοῦτο τιμήσασα, ἐνεταφίασεν αὐτὸ τέσσαρα μίλια σχεδὸν ἔξω τῆς πόλεως Ῥώμης· ὕστερον δὲ ὠποδόμησε καὶ ναὸν εἰς τὸ ὄνομά του ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως· κατὰ τὸ κάλλος καὶ κατὰ τὴν ὕλην λαμπρότατον, ὅπου καθ' ἐκάστην πηγὰς θαμάτων προχέει. Ἐκτοτε δὲ ὁσίως καὶ θεαρέστως καὶ ἐκείνη· διήνυσε τὴν ζωὴν τῆς, μεταχειριζομένη τὴν τραχυτάτην ἀσκησιν, ὥστε ἡξιώθη νὰ λάβῃ καὶ χάριν θαυμάτων, καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα αὐτῆς τῷ Κυρίῳ παρέδωκε· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον· τὸν δὲ ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Καὶ τὰ τῶν ἄλλων μὲν τοῦ Χριστοῦ. » Σφίζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰδῆρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΗΛΙΑ, ΠΡΟΒΟΥ¹ καὶ ΑΡΕΩΣ.

¹ Ἐν εἰ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριῶν Πρώτου ἡμερολογίου.

Εἰς τὸν Ἡλίαν καὶ Πρόβον.

- Ἀθλήσεως τμηθέντα τῷ ξίφει κάρην,
- Ζηλοὶ ταχὺ Πρόβος σε μάρτυς Ἡλία.

Εἰς τὸν Ἄρην.

- Ἄρης ὑπῆρξας πρὸς τὸ πῦρ ὄντως Ἄρης,
- Ἄρης νοητός, ὄπλα πίστεως φέρων.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἦσαν δὲ χριστιανοί, καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὴν Κιλικίαν, διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι καὶ ἐπισκεφθῶσι τοὺς ἐκεῖ μαρτυροῦντας χριστιανούς. Φθάσαντες δὲ εἰς τὴν Ἀσκάλωνα, ἐπίσθησαν καὶ ἐφέρθησαν ἐνώπιον τοῦ ἐκεῖ κριτοῦ Φιρμιλιανοῦ ὀνόματι ὁμολογήσαντες δὲ ἑαυτοὺς χριστιανούς, ἐδοκίμασαν διάφορα φάσανα· καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ἄρης ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον μὲ πῦρ, ὁ δὲ Πρόβος καὶ Ἡλίας ἀπεκεφαλίσθησαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ ἁγίου Φιλήμονος ἐν τόπῳ καλουμένῳ Σ τ ρ α τ η γ ῖ ω.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΤΙΜΟΘΕΟΣ** καὶ **Πολύευκτος** πυρὶ τελειοῦνται.

Εἰς τὸν Τιμόθεον.

- Τιμόθεον δὲ τὸν πεπυρπολημένον,
- Που θήσομεν λαχόντα παντίμου τέλους;

Εἰς τὸν Πολύευκτον.

- Σοῦ Πολύευκτε Καισαρεῦ ποῖον τέλος;
- Τὸ πῦρ ὑπελθὼν εὔρον εὐκταῖον τέλος.

Ἀπὸ τούτους τοὺς ἁγίους ὁ μὲν Τιμόθεος, κρατηθεὶς καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστόν, μετὰ πολλὰ βάσανα, ἐτελείωσε τὸ μαρτύριόν του μὲ πῦρ ἐν τῇ ἐν Ἀφρικῇ Μαυρητανίᾳ. Ὁ δὲ Πολύευκτος μὲ διαφόρους τιμωρίας πρότερον βασανισθεὶς ἐν Καισαρείᾳ τελευταῖον βληθεὶς εἰς τὸ πῦρ ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον· καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ δύο τοὺς στεφάνους παρὰ Κυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΕΥΤΥΧΙΟΥ** καὶ **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδρῶν διακοσίων καὶ γυναικῶν ἑβδομήκοντα.

Εἰς τὸν Εὐτύχιον καὶ Θεσσαλονίκην.

- Σὺν Εὐτυχίῳ καὶ σὺ Θεσσαλονίκη,
- Νίκην ἐφῆρες εὐτυχῶς ἐκ τοῦ ξίφους.

Εἰς τοὺς διακοσίους ἀνδρας καὶ ἑβδομήκοντα γυναῖκας.

- Ἀντίλεν ἀνδρῶν εἰκάδα· δέκα ξίφος.
- Ἀντίλε καὶ γυναῖκας· ἑπτάκις δέκα.

Μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν **ΓΡΗΓΗΝΤΙΟΥ** ἐπισκόπου Αἰθιοπίας.

- Σαρκὸς λιπῶν σύνδεσμον ὁ Γρηγέντιος,
- Ἐκεῖ μετήρην ἔνθα σαρεξὶν οὐ τόπος.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ Μεδιόλανα, υἱὸς γονέων Ἀγαπίου καὶ Θεοδότῃς, ἐν ἔτει φηί (518), οὗτος λοιπὸν ὡς καλὴ γῆ δεξαμένη ἀγαθὰ σπέρματα, ἐφαίνετο εἰς ὅλους ὅτι μέλλει νὰ βλαστήσῃ καρπὸς καλλίστους τῆς ἀρετῆς· ὅθεν ὅτε ἐφθάσεν εἰς μέτρον ἡλικίας ἐγεινεν ἀκροατῆς καὶ ἐργάτης τῶν θείων ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ θεῖαν νεύσιν ἐδέχθη τὴν χειροτονίαν τοῦ Διακόνου. Ἐκτοτε δὲ ὑποβαλὼν ὁ ἀοίδιμος ἑαυτὸν εἰς περισσοτέρας νηστείας καὶ σκληραγωγίας ἤξιώθη νὰ λάβῃ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ νὰ τελεῖ σημεῖα καὶ θαύματα. Ὑστερον δὲ πάλιν ὑπήγεν εἰς τὰ Μεδιόλανα, καὶ εὐρῶν ἕνα γέροντα προορατικὸν καὶ σημειοφόρον ἡσυχάζοντα εἰς τόπον ἀναχωρητικόν, ἔμαθεν ἀπὸ ἐκεῖνον ὅσα ἐμελλον νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ καὶ ὁ μέγας ἀπόστολος Πέτρος ἐφάνη εἰς αὐτόν ἐξυπνον καὶ τῷ πρῆειπε τὰ ἴδια, προσθέσας ἀκόμη καὶ τὰ ἐλλείποντα, ὅσα δὲν τῷ ἐπροεῖπεν ἐκεῖνος. Ἐπειδὴ δὲ συνέβη νὰ γράψῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰθιοπίας εἰς τὸν Πάπαν καὶ Πατριάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας, Προτέριον ὀνόματι, ζητῶν νὰ τῷ στείλῃ ἕνα Ἐπίσκοπον τέλειον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου ἐν ἔτει φηί (518), τούτου χάριν ἐλυπεῖτο ὁ Πατριάρχης μὴ εὐρίσκων τοιοῦτον Ἐπίσκοπον ἄξιόν διὰ νὰ στείλῃ.

Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας διὰ θείας ἀποκαλύψεως ἐφάνη εἰς τὸν Πατριάρχην ὁ Εὐαγγελιστῆς Μάρκος καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτόν ποῖος εἶναι ἄξιος νὰ σταλῇ ἐκεῖ Ἐπίσκοπος· οὗτος δὲ ἦτον ὁ ἅγιος Γρηγέντιος, ὅστις τότε νεωστὶ ἐλθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ θείας Προνοίας, ἐξενοδοχεῖτο ἀπὸ ἕνα χριστιανόν. Παραλαβὼν αὐτόν ὁ Πατριάρχης μὲ πολλὴν χαρὰν ἐχειροτόνησεν Ἐπίσκοπον, φανερωθέντα ἐκ Θεοῦ μὲ σημεῖα, καὶ εὐθὺς τὸν ἐπέμφεν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, συστήσας αὐτόν μὲ γράμματα καὶ μὲ τὰ λοιπὰ, ὅσα εἶναι πρέποντα εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς. Τοῦτον λοιπὸν ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ὅλον σεβασμιώτατον καὶ πανευλαβέστατον, καὶ ἐκ τῶν συστατικῶν γραμμάτων βεβαιωθείς, γλυκερῶς αὐτόν ὑπεδέχθη καὶ προσεκύνησε καὶ ὡς Ἀπόστολον καὶ σημειοφόρον εὐλαβῶς ἀπήλευσεν· ἀφ' αὐτοῦ δὲ ὑπὲρ τούτου εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ, ἀφίερωσεν εἰς τὸν ἅγιον ὅλον τὸν ὑπεξούσιον λαόν του.

Ὁ δὲ ἅγιος ἐχειροτόνησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους, καὶ ἐγκαινίασεν ὅλας τὰς ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας τότε νεωστὶ ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, καὶ πολλοὺς Ἑβραίους ἐβάπτισεν. Ἐπειτα καταπέισας τοὺς πρώτους διδασκάλους τῶν Ἑβραίων καὶ διὰ συλλογισμῶν, καὶ διὰ τῶν θείων Γραφῶν μάλιστα δὲ καταπλήξας αὐτοὺς καὶ μὲ θαύματα, τοὺς ἐπρόσφερον ὅλους εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διότι πρότερον ἐκεῖνο τὸ ἔθνος ἦτον ὅλον σχεδὸν Ἰουδαῖοι ἀλλὰ καὶ νόμους ἐδιώρισεν ὁ ἅγιος εἰς αὐτοὺς καὶ πᾶν θεάρεστον ἔργον τοὺς ἐδίδαξεν. οὕτω λοιπὸν καλῶς καὶ ὀσίως ποιμάνας τὸ ποιμνίον του ὁ τρισμακάριστος, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας εἰς δόξαν Θεοῦ ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη, ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς γῆρας βαθύτατον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΤΡΥΦΩΝ εἰς φυτὸν ἰτίας κρεμασθεὶς, τελειοῦται.

- » Τρυφῶν ἀνήλθε σώματι πρὸς ἰτίαν,
- » Καὶ πνεύματι πρὸς ὕψος οὐρανοῦ μέγα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως μνήμην ἄγειν ἐτάχθημεν παρὰ τῶν ἁγίων καὶ Θεοφόρων πατέρων ἡμῶν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ ἐυαρεστησάντων, ὑπὸ Ἀδὰμ ἄχρι καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου κατὰ γενεολογίαν, καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ιστορικῶς ἠριθμήσατο ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητιδῶν.¹

Μνήμη τῶν πρωτοπλάστων Ἀδὰμ καὶ Εὕας.

- » Ἰμῶν θανόντας ζῶν γένους ἀρχηγέτας,
- » Τοῦ ζῆν με καὶ θνήσκειν με τοὺς παραιτίους.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι εἰς τὴν Κυριακὴν ταύτην λόγους ἔχουσιν ὁ Μηνιάτης δῦο καὶ ὁ Θετόκης ἕνα· ἔχει δὲ καὶ ὁ Χρυσόστομος ἐν τῇ Κυριακῇ ταύτῃ λόγος εἰς τὸν Ἀβραάμ. Ἐν ταύτῃ λέγεται καὶ ὁ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου λόγος εἰς τὸν ἐξισωτῆν Ἰουλιανόν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τίς ἡ τυραννίς, ἣν ἐξ ἀγάπης αἰετὺραννοῦμεθα;» Ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Παλαμῆς λόγον ἔχει, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀγενεαλόγητον εἶναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» (ἐν τῷ Πρωτάτῳ καὶ ἐν ἄλλοις.) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα λόγος εὐρίσκεται προεόρτιος Ἠλιού μοναχοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων, ἐπιλαμπρόν μοι τῷ πολυαγατάτῳ.»

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἀβελ υἱοῦ Ἀδὰμ.

- » Βοῆ Θεῷ σὸν αἷμα καὶ φυγῆς δίχα.
- » Ἢ πρῶτε νεκρῶν καὶ πρῶτε σπουσμένων.

Μνήμη τοῦ δικαίου Σὴθ υἱοῦ Ἀδὰμ.

- » Σὴθ σπέρμα καινὸν τοῖς γονεῦσιν ἀντ' Ἀβελ.
- » Ἄνθρωπος ἐν δίκαιος οἷος ἦν Ἀβελ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἐνώχ υἱοῦ Σὴθ.

- » Πολλοὶς ἐνῆκε ζῆλον εἰς τὴν ἐλπίδα,
- » Ὁφθεὶς Ἐνώχς μέγιστος ἐκ τῆς ἐλπίδος.

Μνήμη τοῦ δικαίου Καϊνᾶν υἱοῦ Ἐνώχ.

- » Βίβλος Καϊνᾶν Μωσῆως γεγραμμένον,
- » Κᾶν τῷ παρόντι χρῆ γραφῆναι βιβλίῳ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Μαλελεὴλ υἱοῦ Καϊνᾶν.

- » Ἐξῆς προσκείσθω Μαλελεὴλ τῷ λόγῳ,
- » Τίς Καϊνᾶν, οὐ προσηνέσθη λόγος.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἰάρεδ υἱοῦ Μαλελεὴλ.

- » Δίκαιον ὄντως ἐν δίκαιων πληθύτι,
- » Καὶ τοῦ δικαίου μνημονεύειν Ἰάρεδ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἐνώχ υἱοῦ Ἰάρεδ.

- » Θεῷ προδήλως εὐαρεστήσας Λόγῳ,
- » Ἐνώχ ἀδήλοις ἐγκατωκίσθη τόποις.

Μνήμη τοῦ δικαίου Μαθουσάλα υἱοῦ Ἐνώχ.

- » Ἐνώχ σε τέκνον ἐκμαθὸν Μαθουσάλα,
- » Ἐγραψα πρὸς μᾶθησιν ἄλλων ἐνθάδε.

Μνήμη τοῦ δικαίου Λάμεχ υἱοῦ Μαθουσάλα.

- » Λάμεχ δῶω γνοὺς δεῖν ἔγνω τιμᾶν ἕνα,
- » Οὐ τὸν φονευτῆν, ἀλλ' ὁμωνύμως Λάμεχ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Νῶε¹ υἱοῦ Λάμεχ.

- » Ἀδὰμ βροτῆς ὄλεθρον ἐκ ζύλου φέρει,
- » Διὰ ζύλου δὲ Νῶε πᾶν σώζει γένος.

Μνήμη τοῦ δικαίου Σὴμ υἱοῦ Νῶε.

- » Σὴμ πατρικὴν γύμνωσιν ἐμφορῶς σκέπων,
- » Τὰς πατρικὰς ἐφεύρεν εὐχὰς εἰς σκέπην.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἰάφεθ υἱοῦ Σὴμ.

- » Μὴ θεὶς Ἰάφεθ πατρός αἰσχύνῃ πλάτος,
- » Βίου πλατυσμὸν εὐχαὶ πατρός λαμβάνει.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἀρφαξὰδ υἱοῦ Ἰάφεθ.

- » Ζῆ Κύριος ζῶν οὐ τὸν Ἀρφαξὰδ λίπω,
- » Καὶ γὰρ χρεῶν καὶ τοῦτον ἐνταῦθα γράφειν.

¹ Πού ἐτίθη ὁ πέλεκυς, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Νῶε κατεσκεύαζε τὴν Κιβωτὸν, ὅρα εἰς τὰς ὁποσημειώσεις τῆς δεκάτης τετάρτης τοῦ Σεπτεμβρίου.

Μνήμη τοῦ δικαίου Καϊνῶν υἱοῦ Ἀργαζιάδ.

- » Καϊνῶν ἡμῖν ἐξηγήσεται νόος,
- » Τῶ πρῖν Καϊνῶν ἐμφερὲς ἐκ τοῦ τρέπου.

Μνήμη τοῦ δικαίου Σάλα υἱοῦ Καϊνῶν.

- » Συμπατριωτῶν ὀμναθῶ καὶ συμφάλαν,
- » Ἡ συγγένεια συνδέει καὶ τὸν Σάλα.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἑβερ υἱοῦ Σάλα, ἀφ' οὗ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι Ἑβραῖοι ἐκλήθησαν.¹

- » Μέγας τις ὄντως τοῖς Ἰουδαίοις Ἑβερ,
- » Δοῦς ἐξ ἑαυτοῦ κλήσιν Ἑβραίων γένει.

Μνήμη τοῦ δικαίου Φάλεκ υἱοῦ Ἑβερ.

- » Πανηγυρίζω καὶ τὸν ἐξ Ἑβερ τόκον,
- » Ὡς Μωϋσῆς γάρ φησι τίκει τὸν Φάλεκ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ραγάβ υἱοῦ Φάλεκ.

- » Πάλιν κήνης καὶ πάλιν νέος τόκος,
- » Ἰδὼν Ραγάβ τεκνόντος ἡμῖν τὸν Φάλεκ.

Μνήμη τοῦ δικαίου Σερούχ υἱοῦ Ραγάβ.

- » Γράφων παλαιῶν τοὺς ὑπ' ἀλλήλων τόκους,
- » Ἄν ἐκλάθωμι τοῦ Σερούχ, ἀμαρτάνω.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ναχώρ υἱοῦ Σερούχ.

- » Γένους ὑπάρχειν τῶν ἄνω λελεγμένων,
- » Καὶ τὸν Ναχώρ γνοῦς οὐ διέστῶ τοῦ γένους.

Μνήμη τοῦ δικαίου Θάρρα υἱοῦ Ναχώρ.

- » Τίδος προελθῶν ἐκ Ναχώρ κλήσιν Θάρρας,
- » Πατὴρ ὑπῆρξε πατὴρ ἐθνῶν μυρίων.

Μνήμη τοῦ δικαίου καὶ Πατριάρχου Ἀβραάμ υἱοῦ Θάρρα.

- » Τὸν Ἀβραάμ πῶς δεξιώσομαι λόγοις,
- » Ὅς ἠξιώθη δεξιούσθαι καὶ νόας;

Μνήμη τοῦ Πατριάρχου Ἰσαὰκ υἱοῦ Ἀβραάμ.

- » Ἀχθεῖς Ἰσαὰκ εἰς σφαγὴν τύπος γείνη,
- » Ἐπὶ σφαγὴν ἤξοντος ὑψίστου Λόγου.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ υἱοῦ Ἰσαάκ.

- » Διὰ κλίμακος Ἰακώβ τῆς Παρθένου,
- » Πρὸς γῆν Θεὸν χωροῦντα, πρῖν τόκου βλέπει.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ρουδίμ τοῦ πρώτου υἱοῦ Ἰακώβ.

- » Ἐξ ὁσιότητος Ἰακώβ καὶ παρίου,
- » Ρουδίμ ἔγνω τὸν θεῖον ἀρχὴν τιμίας.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Συμεὼν, δευτέρου υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ.

- » Κλέος παρ' ἡμῖν οὐ τὸ δευτέρου φέρει,
- » Κἄν δευτεροῦ Συμεὼν ἐκ τοῦ τόκου.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Λευὶ υἱοῦ τρίτου Ἰακώβ, ἐξ οὗ ἡ Λευιτικὴ φυλὴ.

- » Θεοῦ μεγίστου θεῖος ἄν ὑπῆρτης,
- » Τί, Λευί, μείζον παρὰ τῆς δόξης θέλεις;

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ἰούδα υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἐκ τῆς φυλῆς ὁ Χριστὸς.

- » Ἰούδαν αἰνέσασσαν οἱ εσσωμένοι,
- » Ἐξ Ἰούδα γάρ Χριστὸς ἡ σωτηρία.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ζαβουλὼν, υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ παράλιος.

- » Ἀκτὰς κατοικεῖν ὁ Ζαβουλὼν ἐκρίθη,
- » Γῆς καὶ θαλάσσης εἰς ἐν ἄκρα συνδέων.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ἰσάχαρ, υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ γηπόρος.

- » Στήσας σεαυτὸν εἰς τὸ πονεῖν Ἰσάχαρ,
- » Ζωὴν συνιστᾷ γῆθεν ἄρτον ἐκφέρων.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Δάν, υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ κριταί.

- » Λαοῦ κριτῆς Δάν, γλώττα τῆς ἐξουσίας,
- » Ζυγοὶ δικαίους πᾶσαν ἐξάγων κρίσειν.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Γὰδ υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ ληστενομέτρη ἢ ληστεύουσα.

- » Γὰδ πειρατευθεὶς πειρατεύσων ἐκτρέχει,
- » Νίκαις δὲ πάντων πειρατῶν κτισχύει.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ἀσήρ υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ πλουταία ἐπὶ χώραις αιτογόροις.

- » Ἀσῆρ δέ φησι πῖονα πλουτεῖ στάχυν,
- » Τρέφει δὲ τοὺς ἄρχοντας ἄρτω πλουσίω.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Νεφθαλεὶμ υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ πολλὸ πλῆθος.

- » Ὡς ἔρνος ὄντως Νεφθαλεὶμ ἀνεμῆνον,
- » Εἰς πλῆθος αὐτῷ τῆς φυλῆς ἠπλωμένης.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ περιδοξος καὶ περιφραγῆς.

- » Ἡυξημένον αἰ. εὖς πατὴρ εἶναι λέγων,
- » Δόξαν φυλῆς αἷς Ἰωσήφ διαγράφει.

Μνήμη τοῦ πατριάρχου Βακκάρη υἱοῦ Ἰακώβ, οὗ ἡ φυλὴ ἀπὸ ἀγρίας κραταία.

- » Φαγὼν τὸ πρῶτ. Βακκάρη ὡς λέκκος,
- » Πρῶτος φανεὶς εἰδομῶν Ἑβραίων ἐκπέφκει.

¹ Ὁ δὲ Θεοδώρητος καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι Ἑβραῖοι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, ὁ ὅποιος Ἑβρῆς ὀνομάζεται ἐν τῇ Γενέσει. Παραγενόμενος γάρ φησι τῶν ἀνασθάντων τις ἀπὸγγεῖλαι Ἀβραάμ τῷ περάτῃ (Γέν. ιδ'. 13) ἀπὸ δὲ τοῦ περάτῃ, ἄλλος ἔχει, Ἑβραῖ, διότι Ἑβρῆς περάτῃς ἐρμηνεύεται καθότι ὁ Ἀβραάμ περάσας τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἦλθεν εἰς τὴν Παλαιστίνην. Καὶ ἡ ἐναντία ὁμοῦ γωνίμη ὑποστηρίζεται ὑπὸ πολλῶν. Ὅρα καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Σάμωνος λεζικὸν τῶν ἀγ. Γραφῶν ἐν λέξει Heber. Σ. Ε.

Μνήμη Φαρὲς καὶ Ζαρά τῶν διδύμων υἱῶν Ἰούδα τοῦ πατριάρχου.

- » Κοινῶς ἐπαινῶ σπέρμα κοινὸν Ἰούδα,
- » Φαρὲς Ζαρά τε τοὺς διδύμους συγγόνους.

Μνήμη Ἐσρώμ υἱοῦ Φαρὲς.

- » Ἐκ Φαρὲς Ἐσρώμ ὡσπερ ἐκ βίτης κλάδος,
- » Ἄμφω δὲ βίτης Ἀδραάμ θείοι κλάδοι.

Μνήμη Ἀράμ υἱοῦ Ἐσρώμ.

- » Γέγενθεν Ἐσρώμ, οὐ νοσῶν ἀτεκνίαν,
- » Ἀράμ γὰρ αὐτῷ τέκνον ἠγαπημένον.

Μνήμη Ἀμιναδάβ υἱοῦ Ἀράμ.

- » Τὸν Ἀμιναδάβ ἐξ Ἀράμ φῦναι λόγος¹
- » Τούτου γὰρ υἱὸν ἡ γραφὴ τοῦτον λέγει.

Μνήμη Ναασσῶν υἱοῦ Ἀμιναδάβ.

- » Εἷς καὶ Ναασσῶν τῆς Ἰούδα πατρίδας,
- » Ἐξ Ἀμιναδάβ τῆς φυλῆς ἐξ Ἰούδα.

Μνήμη Σαλμών υἱοῦ Ναασσῶν.

- » Ἡὔξησε σειρὰν Ἀβραμιαίου γένους,
- » Σαλμών προελθὼν τῆς Ναασσῶν δευτέρου.

Μνήμη Βοῶζ υἱοῦ Σαλμών.

- » Εὐχγγελιστὰ, τοῦδε Σαλμών υἱέα;
- » Τίνα γράφεις σύ; τὸν Βοῶζ, φησι, γράφω.

Μνήμη Ὠθῆδ υἱοῦ Βοῶζ τοῦ ἐκ τῆς Ροῦθ.

- » Ἐκ Ροῦθ μὲν Ὠθῆδ τὴν φυλὴν Μωαβίτης,
- » Ἐκ τοῦ Βοῶζ δὲ δῆλος Ἰσραηλίτης.

Μνήμη Ἰεσσαὶ υἱοῦ Ὠθῆδ.

- » Ἰεσσαὶ, τίκτε, τίκτετώ καὶ σὸν γένος,
- » Ἔως ἀπ' αὐτοῦ Παις Θεὸς τεχθῆ μέγας.

Μνήμη Δαβὶδ βασιλέως υἱοῦ Ἰεσσαὶ.

- » Ἐγὼ τί φήσω μαρτυροῦντος Κυρίου,
- » Τὸν Δαβὶδ εὗρον ὡς ἐμχυτοῦ καρδίαν;

Μνήμη Σολομῶντος βασιλέως υἱοῦ Δαβίδ.

- » Σοφὸς Σολομών πρῶτος ἐν σοφοῖς βίου,
- » Ἐχὼν τὸ πρῶτον τῶν καλῶν τῶν τοῦ βίου.

Μνήμη Ροβοάμ βασιλέως υἱοῦ Σολομῶντος.

- » Ἐγκώμιόν σοι Ῥοβοάμ πλέκω μέγα.
- » Σὸν πίπτον εἶναι τὸν μέγαν Δαβὶδ λέγων.

Μνήμη Ἀβιά βασιλέως υἱοῦ Ροβοάμ.

- » Βοῶζ Ῥοβοάμ πρὸς τὸν Ἀβιά λέγων
- » Ἐγὼ πατὴρ σός, καὶ σύ μου τὸ τέκνιον.

Μνήμη Ἀσά βασιλέως υἱοῦ Ἀβιά.

- » Ἐθῆ τὸν Ἀσά μνησε βασιλέα,
- » Ἡ τετραπένητος τῶν Βασιλειῶν βίβλος.

Μνήμη Ἰωσαφάτ βασιλέως υἱοῦ Ἀσά.

- » Ἰωσαφάτ τὰ πάντα χρηστὸς ἐν βίῳ,
- » Ἐβρόν ἀφορμὰς πατρόςθεν χρηστοῦ βίου.

Μνήμη Ἰωράμ βασιλέως υἱοῦ Ἰωσαφάτ.

- » Ἰωράμ ἡμῖν ἐξ Ἰωσαφάτ ἔστ',
- » Ἰὶδὸς βασιλεὺς ἐκ πατρὸς βασιλέως.

Μνήμη Ὀζίου βασιλέως υἱοῦ Ἰωράμ.

- » Ἄνῆκε καρπὸν εὐγενῆ τὸν Ὀζίον,
- » Ἄναξ Ἰωράμ Ἰωσαφάτ ὁ κλάδος.

Μνήμη Ἰωάθαμ βασιλέως υἱοῦ Ὀζίου.

- » Τὸν Ἰωάθαμ ὡς νεοττὸν Ὀζίου,
- » Τῆς βασιλείας ἡ καλιὰ λαμβάνει.

Μνήμη Ἀχαζ βασιλέως υἱοῦ Ἰωάθαμ.

- » Τὸ τῆς κεφαλῆς στέμμη τῆς Ἰωάθαμ,
- » Στέφει κεφαλὴν εὐπρεπῶς καὶ τὴν Ἀχαζ.

Μνήμη Ἐζεκιου βασιλέως υἱοῦ Ἀχαζ.

- » Σοβαί τελευτήν δακρύσας Ἐζεκιᾶς,
- » Τοσοῦτον ἰσχύουσι βίθρα δακρῶν.

Μνήμη Μανασσῆ βασιλέως υἱοῦ Ἐζεκιου.

- » Σωτηριώδες πρὸς μεταγνώσειν βάθρον,
- » Μανασσῆς ἡμῖν τὴν προσευχὴν πηγυῖει.¹

Μνήμη Ἀμμῶν βασιλέως υἱοῦ Μανασσῆ.

- » Ἀμμῶν κηθεῖς τῆς ἀλουργίδος μέσον,
- » Ἦν καὶ βασιλεὺς καὶ βασιλείας τέκνον.

Μνήμη Ἰωσιου βασιλέως υἱοῦ Ἀμμῶν.

- » Ἰωσίας ἔναντι τοῦ Θεοῦ μέγας,
- » Ὀν γνοὺς ἐπαινεῖν δειλιῶ μὴ σμικρύνω.

Μνήμη Ἰεχορίου βασιλέως υἱοῦ Ἰωσιου.

- » Ἐν Βαβυλῶνος τῇ μετοικίᾳ λόγος,
- » Ἰεχορίαν ἐμπαροικῆσαι βίω.

Μνήμη Σαλαθιήλ υἱοῦ Ἰεχορίου.

- » Πρῶτον μετ' αὐτὴν τὴν μετοικίαν, τέκνον,
- » Τὸν Σαλαθιήλ Ἰούδα φυλὴ φῦει.

Μνήμη Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ τὸν γὰρ

Ἱεροσολύμων καυθέντα ἀνεγειράτος.

- » Ναβουζαρδάν ἔκτισεν οἶκον Κυρίου,
- » Οὐ καῦσιν ἦρε κτίσματι Ζοροβάβελ.

Μνήμη Ἀβιοὺδ υἱοῦ Ζοροβάβελ.

- » Ἀβιοὺδ ὄρηξ ἑὺφυῆ Ζοροβάβελ,
- » Ὡς τὴν φυὴν οὖν καὶ τὸν ὄρηκα γράφω.

Μνήμη Ἐλιακειμ υἱοῦ Ἀβιοὺδ.

- » Τὸν Ἐλιακειμ Ἀβιοὺδ γράφει γόνον,
- » Μαρτυρῶν ἡμῖν ἀκριβῆς γονογράφος.

¹ Τὴν κατανοητικὴν προσευχὴν τοῦ Μανασσῆ ἀναφέρει ἡ θεία Γραφή λέγουσα «Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἢ πρὸς τὸν Θεόν.» (ε' παρ. λγ'. 48) καὶ παλιν. «Ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς αὐτοῦ. Καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ» (δ Θεὸς δηλ.) (αὐτόθι.) Ἀναφέρει δὲ αὐτὴν καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος.

Μνήμη Ἀζώρ υἱοῦ Ἐλισαίμ.

- » Ὁ θεὸς Ἀζώρ ἐξ Ἐλισαίμ ἔφυ,
- » Θεία Γραφή λέγουσα τοῦτο πισάτω.

Μνήμη Σαδώκ υἱοῦ Ἀζώρ.

- » Ἀζώρ κωσικὸν τὸν Σαδώκ οὐ λανθάνει,
- » Ὁ Συγγραφεὺς γνοῦς, ἐκκαλύπτει τὸν τόκον,

Μνήμη Ἀχειμ υἱοῦ Σαδώκ.

- » Τοῖς τοῦ Σαδώκ ζητοῦσιν υἱὸν, Ματθαῖος
- » Δείξει τὸν Ἀχειμ, ἐκβαλὼν τὸ βιβλίον.

Μνήμη Ἐλιοῦ υἱοῦ Ἀχειμ.

- » Τεχθεὶς ἀπ' Ἀχειμ, Ἐλιοῦδ ὄφθα τέκνον,
- » Ὁρθήσεται δὲ καὶ πατὴρ τεκνοτρόφος.

Μνήμη Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἐλιοῦδ.

- » Ἴδοῦ τεκόντα καὶ τὸν Ἐλιοῦδ ἔγνω,
- » Ἐλεάζαρὸν τέκνον' εἰ βούλει, μάθε.

Μνήμη Ματθάρ υἱοῦ Ἐλεάζαρ.

- » Ἐλεάζαρ δὲ τὸν Ματθάρ γεννᾶν λέγει,
- » Μαιευτρίαις ἄκουε Ματθαίου βιβλίου.

Μνήμη Ἰακώβ υἱοῦ Ματθάρ.

- » Καὶ Ματθάρ εἰσήνεγκεν υἱὸν εἰς βίον
- » Τὸν Ἰακώβ γὰρ εἰσηνεγκὼν εὐρέθη.

Μνήμη Ἰωσήφ τοῦ μνηστοροῦ υἱοῦ Ἰακώβ.

- » Μνηστὴρ Ἰωσήφ' ὧ τὸ Πνεῦμα πρὸ γάμου,
- » Μνηστὴν ἐκείνου συλλαβοῦσαν δεκνύει.

Μνήμη τοῦ δικαίου Μελχισεδέκ.

- » ἔχει Γραφή πατρός σε καὶ μητρός δίχα,
- » Χριστοῦ τυποῦντα Μελχισεδέκ τοὺς τόκους.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἰώβ.

- » Ἰψίστον εὐρῶν ἀξίως ἐπαινέτην,
- » Ἰώβ, ἐπαινῶν οὐ δέη τῶν γήτων.

Μνήμη τῶν προφητῶν Μωσείως, καὶ Ὁρ καὶ Ἀαρὼν τῶν ἱερέων.

- » Σὺν Ὁρ Ἀαρὼν προγράφει Χριστοῦ πάθος,
- » Ἰψοῦντες ἀμφω σταυρικῶς τὸν Μωσαία.

Μνήμη τοῦ δικαίου Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ.

- » Ἰμνεῖν Ἰησοῦν ποῖος ἀρκέσει λόγος,
- » Ὁ συλλαλῶν ὑπῆρχε καὶ Θεὸς Λόγος,

Μνήμη τοῦ προφήτου Σαμουήλ.

- » Ὁφθαλμὸν ἡμῖν εὐμενῆ Θεοῦ τίθει,
- » Ὁφθαλμὲ θεε, καὶ τὰ μέλλοντα βλέπων.

Μνήμη τοῦ προφήτου Νάθαν.

- » Ἀμπεριῶν ἔλεγχος δέξῃ δὴν Νάθαν,
- » Ἡμάρτομεν, λέγουσι, συγγνώμην νέμοις.

Μνήμη τοῦ προφήτου Δαυιδ.

- » Καὶ θερεῖς φρίττουσιν ἀρετῆς φίλον.
- » Ἔργους Δαυιδ τοῦτο πιστοῦται μέγας.

Μνήμη τῶν ἀγίων τριῶν παιδῶν.

- » Καὶ πῦρ, τὸ πῦρ ἦν τῆς καμίνου, καὶ δρόσος.
- » Πρὸς δυσσεβεῖς πῦρ, πρὸς δὲ τοὺς παῖδας δρόσος.

Μνήμη τῆς δικαίας Σάρρας γυναικὸς Ἀβραάμ.

- » Νεύσει Θεοῦ καὶ στεῖρα νικάται φύσιν.
- » Καὶ μάρτυς ὠδίνουσα Σάρρα παιδίον.

Μνήμη τῆς δικαίας Ρεβέκκας γυναικὸς Ἰσαάκ.

- » Καὶ τὴν ἀρίστην τῶν γυναικῶν Ρεβέκκαν,
- » Ἀριστος ἀνδρῶν εὖρε κοινωνῶν λέγους.

Μνήμη τῆς δικαίας Λείας πρώτης γυναικὸς Ἰακώβ.

- » Λείας προσώπω Κύριος μὴ δοῦς χάριν,
- » Κυήσεως δίδωσι τῇ μητέρα χάριν.

Μνήμη τῆς δικαίας Ραχὴλ δευτέρας γυναικὸς Ἰακώβ.

- » Θεοὺς πατρῶους ἡ Ραχὴλ κλέπτει πόθω,
- » Ἐν ἐσχάτῳ δὲ τὸν Θεὸν ποθεῖ Λόγον.

Μνήμη τῆς δικαίας Ἀσινέθ γυναικὸς Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου.

- » Κάλλι παρήλθεν ἥλιος μὲν ἀστέρας,
- » Ἡ δ' Ἀσινέθ μοι τὰς ὑφ' ἥλιον κόρας.

Μνήμη τῆς δικαίας Μαρίας ἀδελφῆς Μωϋσείως.

- » Ἄσωμεν, εἰπέ καὶ πάλιν, τῷ Κυρίῳ,
- » Ψυχῆς κροτοῦσα τύμπανον νῦν, Μαρία,

Μνήμη τῆς δικαίας Δεβόρρας τῆς κρινάσης τῶν Ἰσραήλ.

- » Ἰπὲρ γυναικας ἡ Δεβόρρα τὴν φρένα,
- » Βάθει φρενός κρῖνουσα λαὸν Κυρίου.

Μνήμη τῆς δικαίας Ρούθ.

- » ἔθνος λιποῦσα Ροθῆ ἑαυτῆς καὶ σέβας,
- » ἔθνει προσήθε καὶ Θεῷ τοῦ Μωσείως.

Μνήμη τῆς δικαίας Σαραφθίας, πρὸς ἣν ὁ Ἥλιος ἐστάλη.

- » Ἄσπαρτον εἶχε τὴν τροφήν Σαραφθία,
- » Καινὸν λαχοῦσα λήγον τὸν Ἥλιον.

Μνήμη τῆς δικαίας Σωμανίτιδος, τῆς ξεροδοχησάσης τὸν Ἐλισσαϊόν.

- » Ἐλισσαϊός σοι κλειθρα νηδύος λύει,
- » Ὁ κλειθρα Σωμανίτις ἠνοιξας δρόμου.

Μνήμη τῆς δικαίας Ἰουδῆ τῆς ἀρελοῦσης τὸν Ὀλοφέρνην.

- » Ὅν παρ' ἀνὴρ ἔφροितτε δεινὸν ὀπλίτην,
- » Γυνὴ καθείλεν, Ἰουδῆ, Ὀλοφέρνην.

Μνήμη τῆς δικαίας Ἐσθῆρ τῆς λυτρωσαμένης τὸν Ἰσραὴλ ἐκ θανάτου.

- » Ἔσωσεν Ἐσθῆρ ἀνδρας Ἰσραηλῆτας,
- » Ἄδου κυνὴν μέλλοντας ἐνδύσαι πάλαι.

Μνήμη τῆς δικαίας Ἀγνῆς τῆς μητρὸς Σαμουήλ.

- » Εὐχῆς τέκνον τεκοῦσα Σαμουήλ μέγαν,
- » Νικᾶ Φεννάναν ἄννα πολλὴν ἐν τέχνῃς.

Μνήμη τῆς δικαίας Σωσάννης.¹

- » Κανὼν πρόκειται σωφρονούσαις ἐν βίῃ.
- » Ὁ τῆς Σωσάννης σωφρονέστατος βίος.

Εἶτα λέγονται καὶ τὰ Συναξάρια τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίων.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΙΓΝΑΤΙΟΥ** τοῦ Θεοφόρου.

- » Λέουσιν, Ἰγνάτις, δεῖπνον προὔτεθι,
- » Κοινωνῆ δειπνοῦ μυστικοῦ, θάρσους λείον.
- » Εἰκάδι Ἰγνάτιος θάνε γαμψηλῆτι λεόντων.

Ὁὗτος ἦτο διάδοχος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, Πατριάρχης μὲν κατασταθεὶς τῆς Ἀντιοχείων Ἐκκλησίας δεύτερος μετὰ τὸν Πατριάρχην Εὐδοκόν, μαθητῆς δὲ χρηματίσας Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὁμοῦ μετὰ τὸν ἅγιον Πολύκαρπον τὸν Ἐπίσκοπον Σμύρνης ἐν ἔτει ρθ' (109),² ὅτε δὲ ὁ Βασιλεὺς Τραϊανὸς διέβαινε ἀπὸ τῆς Ἀντιόχειαν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς Πάρθους, τότε προσεφέρθη εἰς αὐτὸν ὁ μέγας οὗτος Ἰγνάτιος· καὶ ἐπειδὴ διελέχθη πολλὰ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, ἐγνώρισεν ἐκ τούτου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης αὐτοῦ. Ὅθεν παρευθὺς δέρεται ὁ ἅγιος μετὰ μολιβδίνας σφαίρας· ἐπειτα ἀπλώσας τὰς χεῖράς του, δέχεται φωτίαν εἰς αὐτάς· μετὰ ταῦτα καίεται εἰς τὰς πλευράς μετὰ θυμιατὰ γέμοντα ἀνθράκων καὶ ἀλειμμένα μετὰ ἔλαιον· εἶτα ὄσεται ἐπάνω εἰς ἠναμμένους ἀνθράκας καὶ ξέεται μετὰ σιδηρὰ ὀνύχια.

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν σώφρονα Σωσάνναν λόγον ἔπλεξεν ὁ θεὸς Χρυσόστομος οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἦκομεν ὑμῖν εὐγνώμονας ἐφειλέται τοῦ λόγου. (σώζεται ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως.)

² Ὁ μὲν Θεοδώρητος ἐν Διαλόγῳ α' γράφει, ὅτι ὁ θεὸς Ἰγνάτιος ἐχειροτονήθη ἐκ τὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου. Ὁ δὲ θεὸς Χρυσόστομος εἰς τὸ πρὸς τὸν Ἰγνάτιον τοῦτον ἐγκώμιον λέγει, ὅτι ἔγεινε ὁ Θεοφόρος οὗτος ἄνθρωπος, συνήθη καὶ ἀκουστῆς τῶν Ἀποστόλων, συνδιατρέβων αὐτοῖς καὶ ῥητῶν κοινωνήσας καὶ ἀπορρήτων. Ἐκυβέρνησε δὲ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀντιοχείων χρόνους ὡσεὶ τεσσαράκοντα (ὄρα εἰς τὴν Ἐκκονταετηρέα.)

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ ὅλων ταῦτα ἐφυλάχθη Ἐβλαβῆς διὰ θείας χάριτος ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ὠδεμένον εἰς τὴν Ῥώμην, διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὰ θηρία νὰ τὸν φάγωσι. Διερχόμενος δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ διαφόρους τόπους καὶ Ἐκκλησίας ἐστήριξε τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς μετὰ τὰς διδασκαλίας του. Ὅτε δὲ ἦλθεν εἰς Ῥώμην παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ χριστιανούς νὰ μὴ ἐμποδίσωσι τὰ θηρία, ἀλλὰ νὰ ἀφήσωσιν αὐτὰ νὰ τὸν φάγωσι καὶ νὰ τὸν ἀλέσωσιν ὡς σίτον μετὰ τοὺς ὀδόντας των, ἵνα γίνῃ ἄριστος γλυκὺς καὶ καθαρὸς εἰς τὸν Θεόν. Ἐβλήθη λοιπὸν ὁ μακάριος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος εἰς τὸ μέσον τοῦ καλουμένου Ἀμφιθεάτρου, καὶ κατεξεσχίσθη ἀπὸ τοὺς κατ' αὐτοῦ ὀρμήσαντας λέοντας, οἵτινες ἔφαγον μὲν ὅλας του τὰς σάρκας, ἄφησαν δὲ μόνον τὰ παχύτερα κόκκαλα, τὰ ὅποια συναθροίσαντες οἱ χριστιανοὶ τὰ ἔφερον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν.¹

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰγνάτιος ἦτον ἐκαῖνο τὸ νῆπιον, ὅπερ ἐζήτησεν ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐτιζῶν, καὶ πιάσας αὐτὸ καὶ ἐναγκαλισάμενος εἶπε ταῦτα τὰ λόγια «Ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅς ἐάν δεξῆται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται» (Ματθ. ιη'. 4.) Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὠνομάσθη ὁ ἅγιος οὗτος κατ' ἐξαιρέτην τρόπον Θεοφόρος.² Τοῦτον καὶ ὁ ἐν ἁγίοις πατῆρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐτίμησε μετὰ ἐγκώμιον οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ πολυτελεῖς καὶ φιλότιμοι τῶν ἐστιατόρων.» Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύ-

¹ Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῶν Ῥώσων τῷ ἐκ τῶν χειρογράφων Κωδίκων τοῦ ἐν Ῥώμῃ Βατικανοῦ (ἦτοι τῆς βιβλιοθήκης) συναθροισθέντι γράφεται ὅτι οἱ λέοντες δὲν ἔφαγον ἀκόμη οὔτε τὴν καρδίαν τοῦ ἁγίου. Βλέποντες δὲ αὐτὴν ἀκέραιον οἱ στρατιῶται, τὴν ἔσχιαν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὗρον γεγραμμένον εἰς αὐτὴν μετὰ χρυσοῦ γράμματα τὸ ὄνομα Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ δὲ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου εορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ Ἰανουαρίου.

² Τοῦτο βεβαίως Συμεὼν ὁ Μεταφραστῆς καὶ Νικηφόρος Κάλλιστος βιβλ. β'. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. κεφ. λβ. καὶ ὁ νεώτερος Δουπῆνος ἐν τῷ Χρονολογικῷ πίνακι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων, ὁ ὅποιος καὶ γράφει ὅτι ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ἦτο ἐπὶ τὰ ἔτην ὅτε ἰδυστάχθη ὑπὸ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐπράπε δὲ νὰ ὀνομάζεται παθητικῶς Θεοφόρος καὶ οὐχὶ ἐνεργητικῶς Θεοφόρος, ὡς βασιταχθεὶς, ἀλλ' οὐχὶ βασιτάσας τὸν Θεόν, ὡς ψυχρῶς καὶ μικροπρατικῶς λέγουσι τινες. Πλὴν καὶ Θεοφόρος ἄλλως ἦν, ὡς τὸν Θεόν ἴστικον φέρων ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ὡς τὸ ὄνομα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἐγγεγραμμένον ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ του, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω.

ναξίς ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον, τὸν δ' ἑλληνικὸν του βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄρτι Τραϊανοῦ τὰ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας σκήπτρα » σώζεται ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν ἀλλοῖς).¹

¹ ἂν ἠμπορῶ ἔδω νὰ σιωπήσω τὰ λόγια τοῦ Θεοφόρου τούτου πατρὸς Ἰγνατίου, μὲ τὰ ὅποια δεικνύει πόσον ἐρωτα εἶχεν εἰς τὸν Χριστὸν ὁ μακάριος! καὶ πόσον ἐπεθύμει ν' ἀποθάνῃ, διὰ τὴν ἀγάπην του! οὕτω γράφει ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὠδεκᾶτῃ καὶ τελευταίᾳ αὐτοῦ Ἐπιστολῇ. Ἐπὶ Συρίας μέχρι Ῥώμης θηριομαχῶν διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀνδεδειμένος δίκᾳ λεοπαρδῶς (ὅ ἐστι στρατιωτικὸν τάγμα) οἱ καὶ εὐεργετούμενοι, χεῖρας γίνονται· ἐν δὲ τοῖς ἀδικήμασιν αὐτῶν μᾶλλον μαθητεύομαι, ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο δεδικαίωμαι, Ὁναίμην τῶν θηρίων τῶν ἐμοὶ ἡτοιμασμένων! ἃ καὶ εὐχομαι σύντομά μοι εὐρεθῆναι, ἃ καὶ κολακίεσω συντόμως με καταφαγεῖν, οὐχ ὥσπερ τινων δειλαινόμῃνα οὐχ ἤψαντο. Κἂν αὐτὰ δὲ ἐκόντα μὴ θέλῃ, ἐγὼ προσβιάσομαι.

« Πῦρ καὶ σταυροί, θηρίων τε συστάσεις, ἀνατομαί, διαίσεις, σκορπισμοὶ ὀστέων, συγκοπαὶ μελῶν, ἀλεσμοὶ ὀλοῦ τοῦ σώματος καὶ κολασαὶ τοῦ διαβόλου, ἐπ' ἐμὲ ἐρχέσθω, μόνον ἵνα Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτύχω. Καλὸν ἐμοὶ ἀποθανεῖν διὰ Ἰησοῦν Χριστόν· ἐκαίην ζητῶ τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀποθάνοντα καὶ ἀναστάντα· μὴ ἐμποδισθῆτέ με εἰς ζωὴν φθόσῃ. Ἰησοῦς γὰρ ἐστὶν ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν. Μὴ θαλάσσειτέ με ἀποθανεῖν, θάνατος γὰρ ἐστὶν ἡ ἀνευ Χριστοῦ ζωὴ· ζῶν γράφω ὑμῖν, ἐρῶν τοῦ διὰ Χριστοῦ ἀποθανεῖν. Ὁ ἐμὸς ἔρωσ ἐσταύρωται. Οὐκ ἐστὶν ἐν ἐμοὶ πῦρ φιλοῦντι· ὕψωρ δὲ ζῶν, ἀλλόμενον ἐν ἐμοὶ ἐσωθὲν μοι λέγει, Διῦρο πρὸς τὸν Πατέρα. Οὐχ ἤδομαι τροφῇ φθορᾶς, οὐδὲ ἡδοναῖς τοῦ βίου τούτου· ἄρτον τοῦ Θεοῦ θέλω, ἄρτον οὐράνιον, ἄρτον ζωῆς, ὅ ἐστι σὰρξ τοῦ Χριστοῦ. Καὶ πόμα θέλω τὸ πόμα αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἀγάπη ἀφάρτος, καὶ ἀένναος ζωὴ· πιστεύσατέ μοι ὅτι τὸν Ἰησοῦν φιλῶ τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ παραδοθέντα.»

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς γράφει ἐν τῇ πρὸς Τραλλησίους ἐπιστολῇ, ἧτις ἐστὶ δευτέρα τῶν ἐπιστολῶν του δεικνύων, πόσος μέγας ἦτον! καὶ πάλιν πόσον ταπεινός. «Μὴ γὰρ οὐκ ἠβουλόμην ὑμῖν μυστικώτερα γράψαι; ἀλλὰ φοβοῦμαι, μὴ νηπίοι οὖσιν ὑμῖν βλάβην παραθῶμαι· καὶ γὰρ ἐγὼ, οὐ καθύτι δίδεμαι καὶ δύναμαι νοεῖν τὸ ἐπαυράνια καὶ τὰς ἀγγελικὰς τάξεις καὶ τὰς τῶν Ἄγγελων καὶ στρατιῶν ἐξωλαγάς, δυνάμεων τε καὶ κυριοτήτων διαφορὰς, θρόνων τε καὶ ἐξουσιῶν παραλλαγὰς. Αἰώνων μεγαλοτήτας, τῶν τε Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ τὰς ὑπεροχὰς, τοῦ τε Πνεύματος τὴν ὑψηλότητα, καὶ τοῦ Κυρίου τὴν Βασιλείαν, καὶ ἐπὶ πάντι, τὸ τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ ἀπαράθετον· ταῦτα γινώσκων ἐγὼ, οὐ πάντως ἤδη τετελειώμαι· ἢ μαθητὴς εἰμι, εἶος Πέτρος καὶ Παῦλος. Πολλὰ γὰρ μοι λείπει, ἵνα Θεοῦ μὴ ἀπολειθῶ.»

Πρὸς τοῦτοις λέγει ὁ αὐτὸς περὶ τοῦ Κυρίου «Τῇ οὖν παρασκευῇ τρίτῃ ὥρα ἀπόφασιν ἰδέεσθαι παρὰ τοῦ Πλάτου, συγχωρήσαντος τοῦ Πατρὸς· ἐκτῆ ὥρᾳ ἐσταυρώθη· ἐνέκτῃ ἀπέπνευσεν· πρὸ ἡλίου δέυτερος ἐπέφη· τὸ Σάββατον ὑπὸ γῆν μένει·

Μνήμη τοῦ ὁλοῦ πατρὸς ἡμῶν ΦΙΛΟΓΟΝΙΟΥ γεγομένου ὑπὸ δικολόγου πατριάρχου τῆς Ἀντιοχείας.

- » Φιλογόσιος ἐντολεῖς λείπει βίον,
- » Δραμῶν ἀρίστην ἐντολῶν Θεοῦ τρίβον.

Οὗτος ὁ μακάριος Φιλογόσιος ἐδόθη νηπιόθεν εἰς τὴν μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἐγενεὶν ἐξ ἀρχῆς ἀφιέρωμα εἰς τὸν Θεόν. Διότι διελθὼν ὄλας τὰς ἐπιστήμας, καὶ ἔχων ἐπιμέλειαν σύμφωνον πρὸς τὴν ἀγγλινοίαν καὶ εὐφυΐαν του, μὲ τόσην ἀκρίβειαν ἐμαθεν ὄλας τὰς ἐπιστήμας, ὡς ἂν εἶχε μάθει μίαν μόνην. Ὅθεν καὶ λαμπρὰν ζωὴν κατώρθωσε ἂν καὶ εἶχε γυναῖκα καὶ τέκνα, ἀναστρεφόμενος εἰς τὰ κριτήρια, ὑπερασπιζόμενος τοὺς ἀδικουμένους καὶ δίδων χεῖρα βοθησίας εἰς τοὺς καταδυναστευομένους· τούτου χάριν ἐλαμψεν ὁ μακάριος ὑπὲρ τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν καθαρότητα τῆς πολιτείας, ὥστε ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν ἣν εἶχεν, ἐγενεὶν ἀξίος καὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καὶ ἀπὸ τὸ βῆμα τὸ ἐξωτερικὸν τῶν κριτῶν καὶ δικολόγων ἀνέβη εἰς τὸ ἐσωθεν ἱερὸν βῆμα τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐπισκόπων.

Καὶ πρῶτον μὲν ὅτε ἦτο δικολόγος καὶ κριτῆς ἐξωτερικός ὑπερασπιζέτο, ὡς εἶπομεν, τοὺς ἀπροστατεύτους, καὶ ἔκαμνε δυνατωτέρους τῶν ἀδικούντων διὰ τῆς βοθησίας του· ὕστερον δὲ πάλιν ὅτε ἐνεχειρίσθη ποιμνιον Χριστοῦ καὶ ἐγενεὶ κριτῆς ἐσωτερικός, πολλῇ μὲν ἦτον ἡ δυσκολία τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ καὶ τότε νεωστὶ εἶχε παύσει ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς τῶν τυράννων, καὶ ἀκόμη ἔμενον τὰ λείψανα τῆς δεινῆς ἐκείνης καὶ παγχασμίου τρικυμίας· πολλῇ δὲ ἦτον καὶ ἡ ἐπανάστασις τῶν αἰρετικῶν, ἡ ὅποια ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς τοὺς καιροῦς του. Ἄλλ' ὁμως αὐτὰ ὄλα ἐμποδίσθησαν καὶ κατέπαυσαν διὰ τῆς τοῦ ἀγίου τούτου σοφίας καὶ διοικήσεως. Καθὼς καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος πλατύτερον ταῦτα διηγεῖ-

ἐν τῷ μνημείῳ, ὃ ἀπέθετο αὐτὸν Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαίας· Ἐπιφωσκούσης Κορικῆς ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον ὑπ' αὐτοῦ, ὥσπερ ἦν ἰωνῆς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἐστὶ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας· Περιτέχει οὖν, ἢ μὲν Παρασκευῇ τὸ πάθος, τὸ Σάββατον τὴν ταφὴν, ἢ Κυριακῇ τὴν Ἀνάστασιν.»

Σημειώσαι, ὅτι καὶ ἐπιστολὰς τοῦ θεοῦ Ἰγνατίου εἰσὶν εἰς ἡμέρας ὁ Σμύρνης Πολύκερος, ἀπὸ τῆς ἐποίας δώδεκα μόνον σώζονται. (οἱ καὶ ὁ Μελέτιος δεκατρεῖς λέγει αὐτάς.)

ται εἰς τὸ ἐγκώμιον, ὅπερ πλέκει πρὸς τὸν μακάριον τοῦτον, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ἐγὼ μὲν καὶ σήμερον παρεσκευαζόμεν. »¹ Οὕτω λοιπὸν θεωρήστω ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον καὶ ἀγγελικῶς ἐπὶ τῆς γῆς πολιτευσάμενος ὁ αἰόδιμος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς γῆσου Θάσου καὶ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἀχρβ' (1652) ἔτος εἶπεν τελειοῦται.

† » Σεμνύεται νῦν Θάσος ἡ πατρὶς φίλη,

» Σὲ μάρτυρα πλουτοῦσα· ὦ πλούτου ξένου!²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ΄, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ**,

» Ἰουλιανῆς ἀγλαΐσμα τὸ ξίφος,

» Ὅς προξενῆσαν ἀγλὰν ταύτη στέφος.

» Ἐκταμον εἰκάδι πρώτη Ἰουλιανὴν ἐρατεινήν.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγθ' (299), καταγομένη ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν, θυγάτηρ πλουσίων γονέων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἠρραβωνίσθη μὲ ἓνα συγκλητικόν, Ἐλεύσιον ὀνομαζόμενον. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ἐλεύσιος ἤθελε νὰ κάμη τὸν γάμον, ἡ ἁγία δὲν κατεδέχθη, ἀλλ' εἶπεν εἰς αὐτόν. « Ὅταν κατασταθῆς ἑπαρχος, τότε ἄς γένη ὁ γάμος. » Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑπαρχος, τότε πάλιν εἶπεν εἰς αὐτὸν ἡ ἁγία, « Ἄν δὲν ἀφήσης τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων καὶ δὲν ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, ἤξευρε ὅτι δὲν καταδέχομαι τὴν διὰ γάμου μετὰ σοῦ κοινωνίαν. » Ὁ δὲ Ἐλεύσιος εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια τῆς παρθένου εἰς τὸν πατέρα

¹ Ὅστις καὶ τοῦτο προσθέτει περὶ αὐτοῦ· « Ὅταν ὁ Θεὸς χειροτονῇ καὶ ψηφίζηται, καὶ ἡ χεὶρ ἐκείνη τῆς ἁγίας ἀπτηται κεφαλῆς, ἀδέκαστος ἡ ψῆφος, ἀνύποπτος ἡ κρίσις, ἀναμφισβήτητος τοῦ χειροτονουμένου γένει· ἂν ἀπόδειξι, τὸ τοῦ χειροτονουμένου ἀξίωμα. Ὅτι δὲ ἐκεῖνον (τὸν Φιλογόσιον δηλαδὴ) ὁ Θεὸς ἐχειροτόνησε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ὄηλον. Ἐκ μίση· γὰρ τῆς ἀγορῆς ἀρκαθείς, ἐπὶ τὸν θρόνον ἤγατο τοῦτον. Ὄτω σιμὸν καὶ λαμπρὸν τὸν πρότερον ἐκπαίδευστο βίον. » Ὅτι δὲ καὶ οἱ παλαιὸι κατὰ τὴν εἰκοστὴν ταύτην τοῦ Δεκεμβρίου, προεόρταζον τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου, ὁ ἴδιος Κεκοστόμος τοῦτε μαρτυρεῖ ἐν τῷ αὐτῷ πρὸς Φιλογόσιον λόγῳ.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῆαν Μαρτυρολόγιον.

της. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐδυνήθη ὁ πατήρ της νὰ τὴν κάμη νὰ μεταβληθῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο παρεδόθη ἡ ἁγία εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀρραβωνιστικόν της καὶ ἑπαρχον, διὰ νὰ τὴν καταδικάσῃ ἐκεῖνος ὡς ἤθελεν. Παραλαβὼν λοιπὸν αὐτὴν ὁ ἑπαρχος τὴν ἐξεγύμνωσε καὶ ἐπρόσταξε δεκαεξὶ στρατιώτας νὰ καταξοχιζῶσι τὸ σῶμά της μὲ ὠμὰ βούνευρα· ἔπειτα ἐπρέμασεν αὐτὴν ἀπὸ τὰς τρίχας, ὥστε ἐξεκόλλησεν ἀπὸ τὰ κόκκαλα τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς της· μετὰ ταῦτα κατακαίει τὰς πλευράς της μὲ πυρωμένα σίδηρα, καὶ ρίπτει αὐτὴν ἐντὸς τοῦ πυρός. Ὑστερον διεπέρασε πυρωμένον σίδηρον διὰ μέσου τῶν μηρίων της, καὶ δέσας τὰς χεῖράς της εἰς τὰς πλευράς της, ἐρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν φυλακὴν εὐρισκομένης τῆς ἁγίας καὶ προσευχομένης, ἐφάνη εἰς αὐτὴν ἐν σχήματι Ἀγγέλου ὁ πάντων ἐχθρὸς καὶ πολέμιος διάβολος, ὅστις ἐπαρακίνει αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ βάσανα· ἡ δὲ ἁγία ἀπέβαλεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔκαμε καὶ μὴ θέλοντα νὰ ὁμολογήσῃ ὁ ἴδιος, ὅτι εἶναι ὁ διάβολος. Μετὰ ταῦτα ἐφέρθη πάλιν ἡ μακαρία εἰς τὸν ἑπαρχον, καὶ ἐπειδὴ ἔμεινεν ἀμετάθετος εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, βάλλεται εἰς κάμινον ἠναμμένην· φυλαχθεῖσα δὲ ἀβλαβῆς διὰ τῆς θείας χάριτος, διότι ἐσβέσθη ἡ κάμινος, ἔκαμε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστὸν ἄνδρες πεντακόσιοι, οἱ ὅποιοι παρευθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν ὁμοῦ μὲ γυναῖκας ἑκατὸν τριάκοντα.

Ὑστερον ἐβλήθη ἡ μακαρία εἰς πεπυρωμένον λέβητα, ὁ ὁποῖος ἔγεινεν εἰς αὐτὴν μὲν λουτρόν, εἰς δὲ τοὺς ἀπίστους φθοροποιόν, διότι ἐλύθη τὸ χάλκωμα τοῦ λέβητος ὡς διὰ μηχανῆς, καὶ ἐφθειρε τοὺς ἐκεῖ τριγύρω παρεστώτας Ἕλληνας. Τελευταίον, ἐπειδὴ ἡ ἁγία ἔμεινεν ἀνωτέρα ἀπὸ ὅλα τὰ βάσανα, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ αἰόδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἦτο δὲ ὅτε μὲν ἠρραβωνίσθη μὲ τὸν Ἐλεύσιον χρόνων δεκαεξί, ὅτε δὲ ἐνυμφεῦθη τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ μαρτυρίου χρόνων δεκαοκτώ· τελείται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικόν της ναὸν πλησίον τῆς ἁγίας Εὐφημίας εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Πेत्रιον (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον).¹

¹ Τὸν ἑλληνικὸν δὲ αὐτῆς βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, ὡς ἡ ἀρχὴ· « Καὶ ἡ καλλίστη τῶν πόλεων (αὐξεται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀσῶν, ἐν τῇ μηνῇ τῶν Ἰεζήρων καὶ ἐν Ἑλλάδι.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι πνευματικοὶ μαρτυροὶ, οἱ διὰ τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ζῆφι τελειοῦνται.

• Πεντακοσίου, εἶδεν ἐκτετμημένους,

• Ἡ Νικομήθους μάρτυρας νικηφόρους.

Αἱ ἅγαι ἑκατὸν τριάκοντα γυναῖκες αἱ διὰ τῆς ἁγίας Ἰουλιανῆς πιστεύσανσαι τῷ Χριστῷ ζῆφι τελειοῦνται.

• Σὺν πενταπλῇ προύτεινεν εἰκάδι ζῆφι,

• Τριπλῇ γυναικῶν μαρτύρων δεκά; κέρας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ**.

• Τὰς ἐκ σιδηρῶν ὀξέων ἤλων ζῆσεις,

• Ὡς τις σιδηροῦς καρτερεῖς Θεμιστόκλεις.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας, ποιμὴν δὲ ὑπάρχων προβάτων· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐκεῖ ἄρχων Ἀσκληπίδος ὀνόματι, ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἐζητεῖτο παρ' αὐτοῦ ὁ ἅγιος μάρτυς Διοσκορίδης, τούτου χάριν ὁ μὲν θεῖος Διοσκορίδης ἔφυγεν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐκρύβη, οἱ δὲ ζητοῦντες ἐκείνον, εὐρόντες τὸν μακάριον τοῦτον Θεμιστοκλέα βόσκοντα τὰ πρόβατά του, ἠρώτησάν αὐτόν. Οὗτος δὲ ὁ αἰοίδιμος, τὸν μὲν Διοσκορίδην ἐκρυψε, λέγων ὅτι δὲν ἤξεύρει ποῦ εἶναι, τὸν δὲ ἑαυτὸν του παρέδωκεν εἰς αὐτούς, ὁμολογήσας ὅτι εἶναι χριστιανός. Παρασταθεῖς λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ ἄρχοντος καὶ τὸν Χριστὸν παρρησία κηρύξας, ἐδάρη εἰς τὴν κοιλίαν τόσον πολλὰ, ὥστε ἐσχίσθη ἡ κοιλία του· ἔπειτα ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐσύρθη ἐπάνω εἰς σιδηρὰ τριβόλια, ἀπὸ τὰ ὅποια κατακρῆφθη εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τὰς τῶν σῶν ἁγίων προσθεῖαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ** τῆς **Φαρμακολογίας**.

• Ἀναστασία φάρμακον πιστοῖς μέγα,

• Πᾶν φάρμακον λύουσα καὶ κεκαυμένη.

• Καύθη Ἀναστασίη πυρὶ δευτέρα εἰκάδι λυύρω.

Ἡ ἁγία αὕτη καὶ ἀνδρειοτάτη μάρτυς Ἀναστασία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καταγομένη ἐκ τῆς πόλεως Ρώ-

μης, θυγάτηρ πατρὸς μὲν Ἑλλήνος τινος Πρεπεζάστου ὀνομαζομένου, μητρὸς δὲ Φαύστης, ἀπὸ τὴν ὅποιαν προσεφέρθη εἰς ἄνδρα θεοσεβῆ Χρυσογόνον καλούμενον, καὶ ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὰ ἱερά γράμματα· τὴν δὲ εἰς Χριστὸν πίστιν ἐδιδάχθη καὶ ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα της. Συζευθεῖσα δὲ διὰ γάμου μετ' ἄνδρα Πούπλιον ὀνόματι, ἀπεστρέφето τὴν μετ' ἐκείνου κοινωσίαν διὰ τὴν ἀπιστίαν του, προφασίζομένη πάντοτε ὅτι εἶναι ἀσθενής, καὶ μὴ καταδεχομένη τὴν τούτου συνάφειαν· ὕστερον δὲ ἐνδυθεῖσα ἱμάτια πενιχρὰ, καὶ ὑπὸ μιᾶς μόνης δούλης παρακολουθούμενη συναναστρέφето πάντοτε μετ' ἑκατονταπεντηκονταπενταχίλων πτωχῶν. Κρυφίως δὲ ἰάτρους καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς διὰ τὸν Χριστὸν μαρτυροῦντας, ἐμβαινουσα εἰς τὰς φυλακάς, λύουσα ἀπὸ αὐτῶν τὰ δεσμὰ, ἀλείφουσα αὐτούς μετ' ἔλαιον, σφογγίζουσα τὰ αἵματα ἀπὸ τὰς πληγὰς των, καὶ φαγητὰ ἐπιτήδεα εἰς αὐτούς προσφέρουσα. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἀνὴρ της Πούπλιος, τὴν συνέλαβε καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, παραγγείλας εἰς πολλοὺς φύλακας νὰ φυλάττωσιν αὐτὴν μετ' ἀσφάλειαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐπνίγη εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τριχυμίας, τούτου χάριν λαβοῦσα ἀδειαν ἡ ἁγία, διεμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ πλέον χωρὶς φόβου ἐπεσκέπτετο τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτε ἐτελείωναν τοὺς ἐλάμβανε καὶ ὁσίως τοὺς ἐνεταφίαζε· πολλοὺς δὲ ἀπὸ αὐτῶν παρεκίνησε καὶ εἰς τὸ μαρτύριον. Αὕτη ἔβασανίσθη ἀπὸ διαφόρους ἡγεμόνας καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ὀρθῶς μετ' ἄλλας γυναῖκας· τελευταῖον δὲ ἐδέθη εἰς κάλους, καὶ τριγύρω περικυκλωθεῖσα ὑπὸ πυρός, ἔλαβε τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἐπόθει Χριστὸν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς συναξίς εἰς τὸν μαρτυρικὸν της ναόν, ὅστις εἶναι πλησίον εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ Δομνίνου. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον. 1

¹ Σημειώσαι ὅτι εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην Ἀναστασίαν ἐφιλοπόνησεν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἐγκώμιον καὶ παρακλητικὸν κανόνα ὁ πρῶτος μὲν μοναχὸς καὶ ὑποδιάκονος Δαμασκηνὸς ὁ Θεσσαλονικεὺς, ὕστερον δὲ γενόμενος ἐπίσκοπος Ῥεδίνης, τὰ ὅποια καὶ ἡμεῖς ἐβελτίωσαμεν ὁση δύναμις, καὶ ἀνεγράψαμεν. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου ἀναφέρεται περὶ τῆς ἁγίας ταύτης Ἀναστασίας. Τὸ δὲ ἑλληνικὸν μαρτύριον τῆς ἁγίας συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, ὃς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν Ἀναστασία γυναικῶν ἡ καλλίστη. (σύζηται ἐν τῇ μεγίστῃ ἑσπέρᾳ, ἐν τῇ μὲν ἡμέρᾳ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Ἡ ἀσκήθαι μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΧΡΥΣΟΥΡΟΝΟΥ.

- » Δίδωσι Χρυσόγονος αὐχένα ξίφει,
- » Ὁ πνεῦμα χρυσοῦς, χαλκεὸς δὲ τὸ σθένος.

Χρυσόγονος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς κατήγετο ἀπὸ τὴν Ῥώμην κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), ἦτον δὲ ἀνθρώπος θεοσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ ἔγεινε διδάσκαλος τῆς ἀνωτέρω ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ὡς εἶπομεν, καὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὰ ἱερά γράμματα. Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐκινήθη διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὸν Διοκλητιανὸν καὶ Μαξιμιανόν, ἐπάσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν· τότε δὲ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἡ μαθήτριά του ἁγία Ἀναστασία, ἵνα εὐχῆται ὑπὲρ αὐτῆς, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως νὰ εὐχῆται, ὥστε ἂν μὲν ὁ ἀνδρᾶς τῆς Πούπλιος γίνῃ χριστιανός, νὰ ζῆσῃ καὶ νὰ σωθῆ, εἶδὲ καὶ δὲν γίνῃ, ν' ἀποθάνῃ καὶ νὰ μὴ ζῆσῃ νὰ κατεξοδεύσῃ τὸν πλοῦτόν της μετὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἀλλὰ νὰ τὸν δαπανήσῃ εἰς βοήθειαν τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ εἰς ἀντίληψιν τῶν πτωχῶν, τὸ ὅποιον τοῦτο καὶ ἔγεινε ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀνὴρ τῆς ἐπιγῆ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, αὐτὴ δὲ ἐπεσκέπτετο τοὺς ἁγίους μάρτυρας καὶ ἐξώδευε τὰ χρήματά της εἰς τὴν αὐτῶν καὶ τῶν πτωχῶν ἐπιμέλειαν.

Ὁ δὲ Διοκλητιανὸς εὐρισκόμενος εἰς τὴν Νίκαιαν, ἔμαθεν ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην εὐρίσκεται πολὺ πλῆθος χριστιανῶν εἰς τὰς φυλακάς, οἱ ὅποιοι ἂν καὶ παρεδόθησαν εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους, δὲν ἐδυνήθησαν ὅμως ἀκόμη νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ ἔχουσι παρακινήτην εἰς τὸ μαρτύριον τὸν θεῖον τοῦτον Χρυσόγονον καὶ κρεμῶνται ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν γλώσσαν του. Τοῦτο, λέγω, μαθὼν ὁ Διοκλητιανός, ἐπρόσταξε παρευθὺς οἱ μὲν ἄλλοι χριστιανοὶ νὰ θανατωθῶσιν ἂν δὲν ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, ὁ δὲ Χρυσόγονος νὰ πεμφθῆ πρὸς αὐτὸν δέσμιος. Παρασταθεὶς λοιπὸν ἐμπροσθεν τοῦ τυράννου ὁ ἅγιος, μῆτε μὲ κολακείας ἐπέισθη νὰ ἀρνηθῆ τὴν εὐσέβειαν, μῆτε μὲ φοβερισμοὺς ἐμαλακώθη ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς πίστεως γενναίαν του ἐνστάσιν· ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαρρησιάσθη χωρὶς κἀνένα φόβον, καὶ τὸν μὲν Χριστόν ἐκήρυξεν ὅτι εἶναι ὁ μόνος Θεός, τοὺς δὲ θεοὺς ὠνόμασε πλάνην ἀνθρώπων καὶ φθορὰν ψυχῶν καὶ ἀπώλειαν. Ὅθεν ταῦτα ἀκούσας ὁ τυράννος ἐθυμώθη, καὶ προστάζει νὰ φέρωσιν αὐτὸν εἰς ἐρημὸν τόπον, καὶ ἐκεῖ νὰ

τὸν ἀποκεφαλίσωσι. Καὶ οὕτως ὁ μακάριος Χρυσόγονος ἔλαβε πύρα Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου Στέφανον. ¹

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΘΕΟΔΟΤΗΣ καὶ τῶν τριῶν τέκνων αὐτῆς.

- » Ἡ Θεοδότῃ πῦρ φέρει σὺν φιλάταις,
- » Φίλτρῳ Θεοῦ ζέουσα καὶ πυρὸς πλεόν.

Αὕτη ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Θεοδότῃ ἦτον ἀπὸ τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας, χριστιανὴ δὲ σῶσα κατεγίνετο εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου· ὅθεν καὶ τὰ τρία τέκνα της ἐπαίδευε μὲ θεογνωσίαν καὶ παιδείαν Κυρίου. Ἀκούσασα δὲ τὰς ἀγαθόεργίας τῆς ἀνωτέρω ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ὑπῆγε καὶ συνέζη μετ' ἐκείνης, αὐτὴ τε καὶ τὰ τέκνα της. Πρότερον δὲ ἐζητεῖτο ἡ ἁγία αὕτη εἰς γάμου κοινωνίαν ἀπὸ τινος ἄρχοντα Λευκάδιον ὀνομαζόμενον, εἰς τὸν ὅποιον ἔδωκεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, νομίζων ὅτι διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ συναναστροφὴν ἐκείνου θὰ χωρισθῆ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· πλὴν αὕτη ἡ μακαρία δὲν κατεπίσθη νὰ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν μὲ τὸν Λευκάδιον ἂν καὶ ἐκεῖνος ἔκαμε πᾶντα τρόπον διὰ νὰ τὴν καταπέισῃ εἰς τοῦτο. Θέλουσα ὅμως ἡ ἁγία νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ αὐτὸν ἐμήνυσε νὰ τὴν ἀγαμένη ὀλίγον, καὶ τότε θὰ ποιήσῃ τὴν γνώμην του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄρχων τῷ τότε καιρῷ ἐξῆλθεν ἔξω μετὰ τοῦ βασιλέως φυλάττων τὰ περὶ τῆς Θεοδότῃς εἰς τὸν πρέποντα καιρὸν, ἡ ἁγία λαβούσα ἀδειαν, ἐπορεύετο μετὰ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας εἰς τὰς φυλακάς καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς χριστιανούς, τοὺς φυλακισμένους διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐγίνετο εἰς αὐτοὺς παρακινήσις δυνατωτάτη καὶ παρηγορία εἰς τὸ νὰ ὑπομένωσι τὰ διὰ τὸν Χριστὸν βασάνα.

Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας πάλιν ὁ Λευκάδιος ἐλάλησεν εἰς τὴν Θεοδότῃν λόγια παρακινήτικα, ὁμοια μὲ τὰ πρότερα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγνώρισε διὰ τῆς πείρας, ὅτι ἀδύνατα πράγματα ἐπιχειρεῖ, ἐπεμφε τὴν ἁγίαν δεδεμένην ὁμοῦ μετὰ τοὺς υἱοὺς της εἰς τὸν Ὑπατικὸν Νικήτιον, τὸν ἄρχοντα τῆς Βιθυνίας, ὁ ὅποιος ἐπειδὴ ἠλέγ-

¹ Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέτη τοῦ Ἀπριλίου, ἔπου ἀναφέρεται διὰ τὸν ἅγιον Χρυσόγονον ἐν τῷ Συναξαρίῳ Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χινοῦς, ὅτι ἀπεκεφαλίσθη πλησίον ἐκ μίαν ἡμέτη, ἔπου ἔμειον αἱ βηθεῖσαι μάρτυρες μετὰ Ζωΐλου τινος δούλου τοῦ Θεοῦ.

χθη ἀπὸ τῶν πρῶτον υἱῶν τῆς Θεοδότης, ὀνόματι Ἐρῶδον, ἐθυμώθη, καὶ ἀνάψας μεγάλην κάμινον ἐπρόσταξε νὰ βυθῆ μέσα εἰς αὐτὴν ἡ ἅγια με τούς υἱούς της. Ὄθεν με τοιαύτον μαρτυρικὸν τέλος τελειωθέντες οἱ μακάριοι, τῶρα περιστάνται εἰς τὸν Χριστὸν φοροῦντες ἀμάρταντα στέφανα, τελείται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισχόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Κάμπον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΖΩΙΑΟΥ.

- » Ζωὴν βίουσαν ἐκλιπῶν ὁ Ζωῖλος,
- » Ζωὴν μένουσαν εἶδεν ἐν ζώντων τόπῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὰ θυρανοίχια τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

- » Αἰρούσιν ἄνδρες ἱεροὶ Χριστοῦ πύλας,
- » Τοῦς Δαυιδ· ἡμῖν ἐκτυπούμενοι νόκτι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸ φῶτοδρόμιον τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

- » Τρέχοντα φῶτα σήμερον ναοῦ κύκλῳ,
- » Διηλοῦσι φῶτος εἰς τὸ πᾶν θείου δρόμον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ μαρτυρησάντων.

- » Τοῦ Ποιμενάρχου θεήματα Χριστοῦ δέκα,
- » Εἰσηλάθη τμηθέντα μάνδρα μαρτύρων.
- » Εἰκάδι τῇ τριτάτῃ δέκα ἐν Κρήτῃ τῆμον ἄνδρας.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), καταγόμενοι ἐκ τῆς νήσου Κρήτης, ὄχι ἀπὸ μίαν πόλιν ἀλλ' ἀπὸ διαφόρους πόλεις καὶ χωρία αὐτῆς, διότι ἀπὸ μὲν τὴν μητρόπολιν Γορτύνην ἦσαν πέντε, ὁ Θεόδουλος, ὁ Σατορνίνος, ὁ Εὐπορος, ὁ Γελάσιος καὶ ὁ Εὐνικιάνος· ἀπὸ δὲ τὴν Κνωσὸν ἦτον ὁ Ζωτικός· ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ Πανόρμου ἦτον ὁ Ἀγαθόπουλος· ἀπὸ τὰς Κυδωνίας ἦτον ὁ Βασιλείδης· καὶ ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον ἦτον ὁ Εὐάρετος καὶ ὁ Πάμπιος. Οὗτοι λοιπὸν παρεδόθησαν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Κρήτης· ὁ δὲ ἄρχων ἐπρόσταξε τὸν δῆμιον νὰ τριγυρίζη αὐτοὺς εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ ἂν δὲν θέλωσι νὰ θυσιάσωσιν εἰς αὐτὰ, νὰ τιμωρῆ αὐτοὺς με διαφόρους τιμωρίας. Εἰς διάστημα λοιπὸν τριάκοντα ὁλοκλήρων ἡμερῶν ἐδιώκοντο οἱ τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ ἀπὸ τοὺς ἀτάκτους ἑλληνας καὶ ἐνοπά-

ζαντο καὶ ἐδέροντο καὶ ἐλιθοβολοῦντο, καὶ ἐκολαφίζοντο, (ἤγουν με βαθυλὴν τὴν παλάμην ἐκτυπῶντο ὀπισθεν εἰς τὸν λαιμὸν, ὥστε ἐκ τοῦ κτυπήματος ἐγένετο κρότος πρὸς ἐμπαιγμὸν), καὶ ἐμπύοντο εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἴουροντο κατὰ γῆς ἐπάνω εἰς τὰς κοπριάς. Ὑστερον δὲ καθίσας ὁ ἄρχων ἐπὶ τοῦ κριτηρίου, παρέστησεν αὐτοὺς ἐμπροσθέν του, καὶ βλέπων ὅτι εἶχον τὸ φρόνημα στερεὸν καὶ ἐνέμενον ἀσφαλῶς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε καὶ ἐστρεβλώθησαν τὰ μέλη τῶν ἁγίων· καὶ ἀφ' οὗ με πολλὰς βασάνους ἐβασανίσθησαν τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους. Τελείται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Στεφάνου πλησίον εἰς τὸν τόπον, τὸν καλούμενον τῶν Πλακιδίων (ἄρα τὸ κατὰ πλάτος αὐτῶν μαρτύριον εἰς τὸν Ἐφραίμ.)⁴

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ ἀρχιεπισκόπου Νεοκαισαρείας, ἐνὸς τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ θεοδόρων πατέρων.

- * Ὄντως ὁ Παῦλος κατὰ Παῦλον ἦν φέρων
- » Τὰ τοῦ Χριστοῦ στίγματα τῇ σαρκὶ ξένως.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Παῦλος ἔγεινε τόσοσ περιβόητος κατὰ τὰς ἀρετάς, ὥστε ἔφθασε τὸ περιφημον ὄνομά του καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς Λικινίου τοῦ ἐν Νικομηδείᾳ βασιλεύοντος ἐν ἔτει τέ (305), ὅθεν ἀποστείλας ἀνθρώπους παρέστησεν τὸν ἅγιον ἐνώπιόν του. Καὶ πρῶτον μὲν ἐδοκίμαζεν ὁ τύραννος νὰ τὸν φοβίση με φοβερισμούς· ὅτε δὲ ἤρχισε καὶ νὰ τὸν δέρη, τότε ἐξεπλάγη αὐτὸς καὶ ὄλοι οἱ παρεστώτες διὰ τὴν ἀσύγκριτον αὐτοῦ ἀνδριαν καὶ ὑπομονήν· ἔπειτα κατὰ προσταγὴν του πυρώσας ὁ χαλκεὺς ἓνα τεμάχιον σιδήρου τὸ ἔβαλεν εἰς τὴν μίαν παλάμην τοῦ ἁγίου, ἐπάνω δὲ τοῦ σιδήρου ἔβαλε καὶ τὴν ἄλλην παλάμην του· ἔπειτα ἐσφιγξεν αὐτὰς εἰς τόσοσ πολὺ διάστημα, ἕως οὗ ἐψυχράνθη τὸ πυρωμένον σίδηρον· ἐκ δὲ τῆς βασάνου ταύτης ἐμειναν νεκρὰ καὶ ἀκίνητα τὰ κινητικὰ νεῦρα τῶν δύο χειρῶν του. Μετὰ ταῦτα ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὸ

⁴ Τὸ ἑλληνικὸν αὐτῶν μαρτύριον συγγράφει ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄλλοι μὲν ἄλλοι τῆς ἐφυλλομένης (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Δαμάρᾳ ἐν τῇ μηνῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις.)

φρούριον ὅπερ εὑρίσκειται εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ.

Ὅτε δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἦλθεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Βυζάντιον, τότε ἐλευθερόνουντο ὅλοι οἱ χριστιανοὶ οἱ εὑρισκόμενοι εἰς φυλακὰς καὶ ἐξορίας, καὶ ἕκαστος ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πατρίδα του. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ ἅγιος οὗτος ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ὑπῆγεν εἰς τὸν θρόνον του τὴν Νεοκαισάρειαν, διαλάμπων μὲ τὰς ἀρετὰς ὡς καὶ πρότερον. Ὅτε δὲ συνήχθη ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος, ἐν ἔτει κτ'ε (325) ἦτο καὶ οὗτος εἰς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ συναχθέντας τριακοσίουσ δέκα καὶ ὀκτώ Θεοφόρους πατέρας, οἵτινες ὅλοι ἔφερον εἰς τὸ σῶμά των τὰ στίγματα καὶ τὰς πληγὰς τοῦ Χριστοῦ, ὡς λέγει ὁ Παῦλος, καὶ εἰς αὐτὰ ἐκαλλωπιζοντο, καὶ τὰ ἐδείκνυον ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον ἄλλος μὲν δεικνύων τὴν χειρὰ του, κομμένην ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις, ἄλλος δὲ τὰ ὠτά του, ἄλλος τὴν μύτην του, ἕτερος τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἄλλος ἄλλο μέλος τοῦ σώματός του βεβλαμμένον καὶ κολοβωμένον ἀπὸ τοὺς προλαβόντας τυράννους ὑπὲρ τῆς πίστεως· ἄλλοι ἐδείκνυον τὰ πρίσματα τὰ ἐκ τῶν βουνεύρων προξενηθέντα καὶ τῶν ῥοπάλων, καὶ τὰ καυσίματα τὰ ἐκ τῶν πεπυρωμένων σιδήρων, τὰ ὅποια ὅλα ὑπέμειναν οἱ τρισμακάριοι βρασανιζόμενοι διὰ τὸν Χριστόν· ὅθεν καὶ τὰ ἐδείκνυον εἰς ὅλους, ὡς σημεῖα λαμπρὰ τῆς εἰς Χριστόν ἀγάπης των. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ μακάριος· οὗτος Παῦλος ἐδείκνυε τὰ ἐκ τῶν ῥοπάλων συνθλάσματα ὅσα εἶχεν εἰς τὸ σῶμά του, καὶ τὰς ἁγίας χειράς του τὰς σιδηροκαύστους οὔσας καὶ ἀνεργήτους.

Ἄφ' οὗ δὲ ὅλοι οἱ τριακόσιοι δεκαοκτώ πατέρες συνήχθησαν εἰς τὴν Νικαίαν καὶ ἐκάθησαν καὶ ἀνεθεμάτισαν τὸν δυσσεβῆ Ἄρειον, ὑπῆγον ὅλοι ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα εἰς τὸ Βυζάντιον. Ὁ δὲ αἰοίδιμος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας κρατῶν τὰς χεῖρας τοῦ μακαρίου τούτου Παύλου καὶ καταφυλῶν αὐτὰς, καὶ ἐπιθέτων αὐτὰς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ μελῶν, ἐπεφώνει τὰ ἀξιομνημόνευτα ταῦτα λόγια, « Δὲν χορταίνω νὰ καταφυλῶ τὰς χεῖρας ταύτας, αἵτινες διὰ τὸν Χριστόν μου ἔγειναν νεκραὶ καὶ ἀνεργητοὶ ». Ἀπελθὼν δὲ ὕστερον εἰς τὸν θρόνον του ὁ αἰοίδιμος οὗτος Παῦλος καὶ ζῆσας χρόνους τινὰς, πρὸς Κύριον ἐξεδῆμησε καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τῆς ὁμολογίας τὸν στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμῃ τοῦ ἁγίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ΝΑΟΥΜ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ φωτιστοῦ καὶ ιεροκήρυκος Βουλγαρίας:

† » Τὴν Βουλγαρίας γῆν ἅπασαν, παμμάκασ

» Ναοῦμ, λόγοις σοῖς λαμπρύνεις καὶ θαύμασιν.

» Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ναοῦμ ἤμαζε κατὰ τοὺς χρόνους Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ὠμβ' (842), ὅτε καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος καὶ Μεθόδιος καὶ Κλήμης διέτριβον εἰς τὰ μέρη τῆς Βουλγαρίας, ἀγωνιζόμενοι εἰς τὸ νὰ φωτίσωσι μὲ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὀρθοδόξιαν τὸ πεπλανημένον ἔθνος τῶν Βουλγάρων, διότι τούτους τοὺς πρώτους φωτιστὰς τῆς Βουλγαρίας κατὰ πάντα ἀκολουθῶν ὁ θεὸς οὗτος Ναοῦμ, ἐπεριπάτει μετ' αὐτῶν εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Βουλγαρίας, κηρύττων τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας, τυπτόμενος, λοιδορούμενος, θλιβόμενος καὶ διωγμοὺς καὶ μάστιγας ὑπομένων ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀνωτέρω πατέρες, ὁ θεὸς Κύριλλος δηλαδὴ καὶ ὁ Μεθόδιος καὶ Κλήμης οἱ ἰσαπόστολοι ἠθέλησαν νὰ μεταγλωττίσωσι τὴν παλαιὰν καὶ νέαν Γραφήν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν εἰς τὴν βουλγαρικὴν μὲ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς λέξεις τὰς ὁποίας ἐφεῦρον εἰς κατάληψιν τῶν Βουλγάρων, ἔκριαν εὐλογον νὰ ἀναφέρωσι τὸ ἔργον αὐτὸ εἰς τὸν τότε Πάπαν τῆς Ῥώμης Ἀδριανόν, διὰ νὰ λάβῃ καὶ ἐξ ἐκείνου τὸ κύρος καὶ τὴν βεβαίωσιν.

Ὅθεν μετ' αὐτῶν ὑπῆγεν εἰς Ῥώμην καὶ ὁ θεσπέσιος οὗτος Ναοῦμ· ἐδέχθη δὲ αὐτοὺς μὲ μεγάλην τιμὴν καὶ φιλοφροσύνην ὁ ῥηθεὶς Πάπας. Ἐδειξε δὲ ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἀνωτέρω δούλων του πολλὰ θαύματα ἐκεῖ εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπὸ τὰ ὅποια θαύματα καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀποκαλύψεις ἐγνώρισεν ὁ Πάπας ὅτι τὸ ἔργον ὅπερ ἐποίησαν τῆς μεταγλωττίσεως ἦτο ἐκ Θεοῦ. Μάλιστα δὲ παραβάλλων τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῶν Γραφῶν μὲ τὸ Βουλγαρικόν, εὗρεν αὐτὰ σύμφωνα κατὰ πάντα· ὅθεν ἐβεβαίωσε καὶ ἐκύρωσε τὴν μεταγλωττίσιν ταύτην καὶ ἐψήφισε νὰ δοθῇ αὐτῇ εἰς μάθησιν τῶν βουλγάρων, πρὸς κατάληψιν περισσοτέραν τῆς εὐσεβείας. Ὁ δὲ ἅγιος οὗτος Ναοῦμ, ὡς νεώτερος τῶν ἀνωτέρω ἁγίων καὶ ὡς θερμότερος κατὰ τὸν ζῆλον, ἠγωνίζετο περισσότερον, ὑπῆρετῶν προθύμως εἰς ὅλα τὰ παρ' αὐτῶν προσταττόμενα. Ὅτε δὲ ἐμελλον ν' ἀναχωρήσωσιν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἐποίησε δι' αὐτῶν ὁ Θεὸς πολλὰ θαύματα, διότι ὅσοι ἀσθενεῖς ἐπρόστρεξαν εἰς αὐτοὺς ἐθεραπεύθησαν μὲ ἕνα τρόπον θαυμά-

σιον· ἄμα δηλαδή ἐβλεπον τοὺς ἁγίους εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐλευθερόνοντο ἀπὸ τὰς ἀσθενείας των. Τόσον ἦσαν χαριτωμένοι οἱ ἅγιοι, ὥστε καὶ δύναμις ἱαματικῆ ἐπήγαγεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς των. Καὶ ὁ μὲν θεὸς Κύριλλος ὁ ἀρχηγὸς τῆς μεταγλωττίσεως τῶν Γραφῶν ἐμεινεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ φθάσας εἰς ἑσχατον γῆρας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ὁ δὲ ἱερός Μεθόδιος παραλαβὼν τοὺς μαθητάς του, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ θεὸς οὗτος Ναοῦμ, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς Βουλγαρίαν· ἐπιστρέφων δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν γῆν τῶν Ἀλαμάνων (ἤτοι τῶν Γερμανῶν), οἵτινες εἶχον πολλὰς αἱρέσεις καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν τοῦ Ἀπολιναρίου, καὶ ἐβλασφήμουσαν κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. ¹ Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς Μεθόδιος σὺν τῷ Ναοῦμ τούτῳ ἠγωνίζοντο νὰ ἐπαναφέρωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, οἱ βάρβαροι ἐκείνοι ἐτιμώρησαν τοὺς ἁγίους μὲ δαρμούς καὶ ξεσχισμούς καὶ μὲ ἄλλα βάσανα, καὶ ὕστερον τοὺς ἔβαλον εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἐνῷ λοιπὸν οἱ ἅγιοι προσήυχοντο ἐν τῇ φυλακῇ, ὡ τοῦ θαύματος! ἔγεινε σεισμός μέγας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ μὲν τόπος ὅλος ἐσαλεύθη καὶ ἐκρημνίσθησαν πολλαὶ οἰκίαι τῶν δυσσεβῶν ἐκείνων, ἐλύθησαν δὲ τὰ δεσμά, καὶ αἱ θύραι τῆς φυλακῆς ἠνοιχθήσαν. Ὅθεν ἐξεληθόντες οἱ ἅγιοι, ἐπορεύοντο χαίροντες εἰς τὴν ὁδὸν, ὡς ποτὲ οἱ θεοὶ ἀπόστολοι, διότι ἤξιώθησαν νὰ ἀτιμασθῶσι διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ὑπεδέχθησαν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῶν βουλγάρων Μιχαήλ, ὅστις διεμοίρασεν αὐτοὺς εἰς τὰς περίεξ χώρας διὰ νὰ κηρύττωσι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν βουλγαρικὴν ἐξήγησιν τῶν θείων Γραφῶν. Τότε ὁ θεὸς Κλήμης λαβὼν τὸν ἅγιον τοῦτον Ναοῦμ, ἐπεριπάτει εἰς διαφόρους τόπους τῆς Βουλγαρίας, μάλιστα δὲ εἰς τὴν Διάβυαν καὶ Μοισίαν καὶ Πανονίαν (Οὐγγαρίαν), κηρύττων τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας· καὶ ἀπὸ τὴν συντροφίαν αὐτοῦ δὲν ἐχωρίσθη ὁ θεὸς Ναοῦμ ἕως ἑσχάτης του ἀναπνοῆς, συμβοηθῶν αὐτῷ, ὡς ὁ Ἄαρὼν ἐβοήθει τῷ Μωϋσῇ. Διατριβῶν λοιπὸν ὁ ἅγιος Ναοῦμ εἰς τὴν Ῥηθείσαν Διάβυαν, καὶ ἐκεῖ ζῆσας καιρὸν τινα ὁσίως καὶ θεαρέστως, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἀφίσας τὸ ἱερόν

¹ Βλασφημίαν ἐδῶ ὀνομάζει κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὸ λατινικὸν φρόνημα τὸ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἤτοι ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, ὅπερ οὐκ ἐδέχαστο ὁ θεὸς Ναοῦμ οὗτος μετὰ τοῦ ἁγίου Μεθοδίου.

τοῦ λείψανόν θησαυρὸν θαυμάτων ἀκένωτον τοῖς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχουσιν (ὄρα καὶ τὸν πλατύτερον βίον τούτου ἐν τῇ ἐκδεδομένη αὐτοῦ φυλλάδι, τῇ περιεχοῦσῃ τὴν ἁσματικὴν του ἀκολουθίαν ἐξ ἧς φυλλάδος μετεφράσθη ἐν συντόμῳ τὸ παρὸν Συναξάριον ὑπ' ἐμοῦ. (Ὁρα καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Κλήμεντος τοῦ βουλγαροκήρυκος καὶ διδασκάλου του, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, *εορτάζομεν τὰ ἑγκαίνια τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας* ἤτοι τῆς ἀγίας ΣΟΦΙΑΣ.

- » Ἐγκαινίους καλοῖς σε τοῖς ἐγκωμίοις,
- » Τιμῷ καλῶν κάλλιστε γῆς ναῶν ὄλον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΧΙΝΩΝ *ἔξει τελειοῦται.*

- * » Οὐ κἄν λαθοίμην οὐδὲ σοῦ μάρτυς Σχίνων,
- » Τοῦ μὴ λαθόντος, ὡς ἀπεμύθης κάραν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', *μνήμη τῆς ἀγίας ὁσιοπαρθενομάρτυρος ΕΥΓΕΝΙΑΣ.*

- » Στεφθεῖσα πρῶτον τοῖς πόνοις Εὐγενία, ¹

- » Βαφῆν ἐβίψω δευσοποιὸν ἐκ ζίφους.

- » Τέτλαθι Εὐγενίη ξίφος εἰκάδι ἀμφὶ τετάρτη.

Αὕτη ἡ ἀγία Εὐγενία ἐγεννήθη ὀπὸ γένους εὐγενικόν ὡς εὐγενῆς κλάδος καὶ τοῦ γένους τῆς δόξης, καταγομένη ἀπὸ τὴν παλαιάν Ῥώμην κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κομμόδου ἐν ἔτει σδ' (270), ² οἱ γονεῖς δὲ αὐτῆς ὠνομάζοντο Φίλιππος καὶ Εὐγενία, οἵτινες ἔλαβον ἀπὸ τὸν τότε βασιλέα ὡς τιμὴν καὶ ἀξίωμα, τὸ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ κατοικήσωσιν εἰς αὐτὴν ὀμοῦ μὲ τὴν θυγατέραν των ταύτην Εὐγενίαν. Αὕτη λοιπὸν ἡ μακαρία ἐφυγε κρυφίως ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἄλλους τοὺς συγγενεῖς τῆς, καὶ λαβοῦσα δύο

¹ Σημειώσαστε, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστοῦ γεννῶν λόγος λέγεται τοῦ Χρυσοστόμου, ὃ ἡ ἀρχὴ « Μέλλοντος ἀγαπητοῦ τοῦ κοινοῦ Σωτῆρος » καὶ ὁ τοῦ Ἀθανασίου, ὃ ἡ ἀρχὴ « ὅσπερ οἱ τὴν χρυσῶν γῆν μεταλλεύειν (ἐσώζονται καὶ οἱ δύο ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διόωσιου.)

² Κομμόδος ὁ διάδοχος Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ καὶ φιλοσόφου ἐπιληθέντος ἐβασίλευσεν ἐκ τῶν 180 μέχρι τοῦ 192 Σ. Ε.

ὕπνρητας ἐξήλθε τὴν νύκτα ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῶν γονέων τῆς, καὶ ἐλθοῦσα εἰς ἓνα ἐπίσκοπον με ἀνδρὸς ἐνδύμα ἔλαβε παρ' ἐκείνου τὸ ἅγιον βάπτισμα. Εἶτα κουρεύσασα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ὀνομασθεῖσα Εὐγένιος, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον κατὰ τὸν βαθὺν ὄρθρον, καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο ἡ μακαρία πᾶσαν ἀρετὴν με πόνους καὶ μόχθους, με ἀσκητικὸς ἀγῶνας, καὶ με στάσεις καὶ ἀγρυπνίας ὀλονυκτίους. Τί νὰ πολυλογῶ; τόσον πολλὰ ἔλαμψε κατὰ τὰς ἀρετὰς ἡ ἅγια αὐτῆ, ὡς ἄλλος μέγας φωστὴρ ἤλιος, ὥστε διὰ παρακλήσεως ὄλων τῶν ἀδελφῶν τοῦ μοναστηρίου ἐδέχθη τὴν προστασίαν αὐτῶν καὶ ἡγουμενίαν, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ πρότερος ἡγούμενος. Ἄν δὲ καὶ δὲν ἤθελε τοῦτο κατ' ἀρχάς, βιασθεῖσα ὁμως καὶ δυσωπηθεῖσα ἀπὸ τοὺς λόγους καὶ ἀπὸ τὸν πόθον τῶν ἀδελφῶν, συγκατένευσε καὶ μὴ θέλουσα.

Με τοιοῦτον τρόπον ἔδειξεν εἰς ὅλους τὸν Εὐγένιον τοῦτον μέγαν καὶ λαμπρὸν ὄχι λόγος ἀπλοῦς καὶ φήμη ξηρὰ, ἀλλὰ πράξεις καὶ ἔργα μεγάλα καὶ θαυμαστά· ὅθεν καὶ μόνῃ ἡ θεωρία τοῦ εἶλκυε παραδόξως τοὺς βλέποντας, ὡς ὁ μαγνήτης τὸν σίδηρον, εἰς τὸ νὰ ἀπολαύσωσι τὰ καλὰ καὶ τὰς ἀρετὰς του. Ἄλλ' ὁμως μία μοναχὴ Μελανθία ὀνομαζομένη, μέλαινα καὶ μαύρη οὔσα κατὰ τὴν ψυχὴν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομά της, βλέπουσα τὸν Εὐγένιον τοῦτον ὅτι ἦτον ὠραῖος φυσικὰ ἐχυριεῦθη ἀπὸ δεινὸν καὶ σατανικὸν ἔρωτα ἐκ τῆς θεωρίας του. Ὅθεν εὐροῦσα πρόφασιν ὅτι εἶχε μακρὰν ἀσθένειαν, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ διὰ νὰ τὴν φανερώσῃ εἰς αὐτὸν κρυφίως καὶ κατὰ μόνας, διότι ἔλεγεν ἡ μιὰρὰ ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀσθένειαν.

Ὁ δὲ Εὐγένιος συντριβόμενος καὶ λυπούμενος ἀπὸ καρδίας, ἐπίσθη ἀπὸ ἀπλότητα εἰς τὰ δολερὰ λόγια τῆς Μελανθίας καὶ συγκατένευσε νὰ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὴν μὴ ἠξεύρων τὸν κεχυρμμένον ὄδον· ὃ δὲ διαβολικὸς ἔρως τῆς Μελανθίας ἠναψε φλόγα εἰς τὴν καρδίαν τῆς πρὸς τὸν Εὐγένιον καὶ καθὼς αὐτὸς εἶναι τυφλὸς, ὡς τὸν ὀνομάζουσιν οἱ σοφοί, οὕτως ἐτύφλωσε καὶ τὰ ψυχικὰ ὀμμάτια τῆς Μελανθίας καὶ ἐπροξένησεν εἰς αὐτὴν καυσὶν αἰσχροῦ πάθους. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐπέτυχε τοῦ διαβολικοῦ σκοποῦ τῆς· ἀλλ' ἀπεστράφη παρὰ τοῦ Εὐγενίου, διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ κακὸν τῆς συνέρραψε τὴν συκοφαντίαν ταύτην, λέγουσα δηλαδὴ, ὅτι ὁ ἡγούμενος τοῦ δεινὸς μοναστηρίου Εὐγένιος ἀπατῶν με τὰ λόγια του τὰς σφόδρο-

νας καὶ καθάρως γυναῖκας, ἐζήτησε νὰ ἀπατήσῃ καὶ ἐπὶ ὁ ἀσελγῆς καὶ τολμητικῆς, ἀλλ' ὁμοίως δὲν τὸ ἐπέτυχε. Ταῦτα ἀκούσας ὁ πατὴρ τῆς Εὐγενίας καὶ Ἐπαρχὸς εὐθὺς ἐθυμώθη· βθεν πέμψας εἰς τὸ μοναστήριον, ἔφερεν ἀμέσως τὸν ἡγούμενον Εὐγένιον καὶ τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου δεδεμένους ὡς ψευδολάτρας καὶ κακοποιούς, καὶ παρέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κριτήριον διὰ νὰ ἀπολογηθῶσι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ὅτε λοιπὸν παρεστάθησαν καὶ τὰ δύο μέρη ἤρχισεν ἡ συκοφάντρια Μελανθία νὰ λέγῃ κατὰ τοῦ Εὐγενίου, ὑβρίζουσα, περιγελῶσα, λοιδοροῦσα, με θρασύτητα φωνάζουσα, καὶ με τὸν δάκτυλον δεικνύουσα αὐτὸν εἰς τοὺς παρεστῶτας, ὡς ἐργάτην τῆς ἀμαρτίας· ὁμοίως καὶ τοὺς ὑποτασσομένους αὐτῷ μοναχοὺς ὀνομάζουσα φθορεῖς. Ἐλεγε δὲ καὶ ταῦτα ἡ πάντολμος εἰς ἐπήκοον πάντων· «ἀκούσατε ὅλοι σεῖς οἱ παρεστῶτες τὰ λόγια μου, τὰ ὅποια εἶναι ἀληθινὰ καὶ βέβαια». Ὡς τῆς ἀνοχῆς σου, δέσποτα Κύριε, με τὴν ὅποιαν ὑπέμεινες τὴν συκοφάντριαν, καὶ δὲν ἐσχίσεις τὴν γῆν διὰ νὰ τὴν καταπιῇ!

Ταῦτα ἡ Εὐγενία ἀκούσασα, εὐθὺς ἐσχίσε τὸ φῶρεμά της καὶ ἔδειξεν εἰς τοὺς παρόντας θεῖαμα φρικτὸν καὶ ἐξάίσιον, καὶ ἀκολούθως λέγει παρρησία εἰς τοὺς περιστῶτας, «ἔβρεπεν ἡμεῖς οἱ μοναχοὶ νὰ ὑποφέρωμεν ὑβρεῖς καὶ ἐμπαιγμοὺς καὶ δαρμούς τοῦ σώματος καὶ δι' αὐτὰ ὅλα νὰ εὐχαριστῶμεν· διὰ νὰ μὴ ἐμπαίζεσται ὁμως τὸ σεμνὸν καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἀκούσατε. Ἐγὼ κατὰ τὴν φύσιν εἶμαι γυνὴ, θυγάτηρ τοῦ φιλτάτου πατρός μου τούτου καὶ κριτοῦ, ἐμπροσθεν τοῦ ὁποίου κρίνομαι σήμερον· μήτηρ μου δὲ εἶναι ἡ τούτου σύζυγος· οὗτοι δὲ οἱ παριστάμενοι ἀδελφοὶ εἶναι δούλοι μου». Ταῦτα τὰ λόγια τῆς καλῆς Εὐγενίας ἀκούσαντες ἐξέζησαν ἅπαντες· με ποῖον δὲ τρόπον ἐτιμώρησεν ἡ θεῖα δίκη τὴν Μελανθίαν βεβαίως θὰ θαυμάσῃ ὅποιος ἤθελε τὸν ἀκούσῃ. Ἐκ τῆς αἰτίας λοιπὸν ταύτης παρακινήθεις ὁ πατὴρ τῆς ἁγίας Εὐγενίας, ἀφῆκε παρευθὺς τὴν δόξαν τοῦ κόσμου ὁμοῦ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ ὄλην τὴν τοῦ βίου φαντασίαν, καὶ ἀνεγεννήθη διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ ὁ πρῶην

¹ Ὁ Παντοδύναμος καὶ δικαιοκρῆτης Θεὸς, ὃ ἐν βῆηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἔφορων, ἔρριψε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κατέκαυσε τὴν Μελανθίαν καὶ ὄλον τὸν οἶκόν της ἐκ θυμῶν· ὅθεν πολλοὶ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, βλέποντες τοιοῦτον θαυμάσιον (ἐν τῷ κατὰ πλάτος βίῳ αὐτῆς.)

λόκος γίνεται κείμην τῶν ἐν τῇ πόλει χριστιανῶν. Ὄθεν διανύσας καλῶς τὴν ζωὴν του, τελευταῖον ἐτελείωσε μὲ μαρτύριον, διότι καταπληγθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, χαίρων ἀνέβη εἰς τὰς οὐρανίους μονάς. Ἡ δὲ μήτηρ τῆς ὁσίας ἀφίνουσα τὴν γῆν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα τῆς Ῥώμην ὁμοῦ μετὰ τὰς θυγατέρας τῆς, καὶ ἐκεῖ πάλιν κατοικεῖ κατὰ τὸν πόθον τῆς· ἐπειδὴ δὲ τότε ἐξῆλθε βασιλικὸς ὄρισμός, ἡ νὰ θυσιάζωσιν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἡ νὰ θανατόνωνται κακῶς, τοῦτου χάριν ἡ ἁγία αὕτη Εὐγενία, ἀφ' οὗ ἐλαμψεν εἰς ὅλους μετὰ τὰς ἀρετάς τῆς, τέλος πάντων καταφλεγόμενη ἀπὸ τὸν πνευματικὸν ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ, ἐπαρρησιάσθη καὶ ἐκήρυξε τὴν εὐσέβειαν. Ὄθεν δεθείσα εἰς λίθον βαρύτατον, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ἐπειδὴ ὁμως ἔμεινεν ἀδλαθῆς ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτω χαίρουσα ἀπῆλθεν ἡ μακαρία πρὸς ὃν ἐπόθει νυμφίον Χριστὸν, ἵνα μετ' αὐτοῦ συμβασιλεύῃ αἰωνίως. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία μάρτυς ΒΑΣΙΛΙΑ, ἡ συμμαρτυρήσασα τῇ ἁγίᾳ Εὐγενίᾳ, ξίφει τελειοῦται.

- » Τίς ἂν παραδράμῃ σε τμηθεῖσαν ξίφει,
- » Μάρτυς Βασίλλα πίστεως θείας βάσις;

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΙΛΙΠΠΟΣ ὁ πατὴρ τῆς ἁγίας Εὐγενίας μαχαίρα τελειοῦται.

- » Μάχαιραν ὄντως δίστομον κατὰ πλάνης,
- » Κτείνει Φίλιππον τῆς μαχαίρας τὸ στόμα.

Οἱ ἅγιοι ΠΡΩΤΑΣ καὶ ΥΑΚΙΝΘΟΣ οἱ ἐνούχοι καὶ συκασκῆται τῆς ἁγίας Εὐγενίας, ξίφει τελειοῦνται.

- » Τμηθέντες, Υάκινθε καὶ Πρωτᾶ, ξίφει,
- » Κληροῦσθε πρῶτα μαρτύρων Θεοῦ γέτρα.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΟΛΑΟΥ τοῦ ἀπὸ στρατιωτῶν, καὶ διήγησις ὡφέλιμος.

- » Κανὼν πρόκειται σωφρονεῖσθαι ἐν βίῳ,
- » Ὁ Νικολάου σωφρονέστατος βίος.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Νικόλαος ἐ-

γενεῖ στρατιώτης κατὰ τοὺς χρόνους Νικηφόρου τοῦ βασιλέως τοῦ Πατρικίου καὶ Σταυρακίου ἐπικαλουμένου ἐν ἔτει ωβ' (802).¹ καὶ ὅτε ἐκεῖνος ἐσυναξε στρατεύματα διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Βουλγάρους, τότε καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε μετὰ τοῦ στρατεύματος καὶ διερχόμενος ἐκ τίνος τόπου, ἐπειδὴ ἦτον ἐσπέρα ἔμεινεν εἰς ἐν πανδοχεῖον καὶ ἀφ' οὗ ἐδείκνησε μετὰ τοῦ πανδοχέως ἔκαμε τὴν προσευχὴν του καὶ ἐπλαγίασε διὰ νὰ κοιμηθῇ. Κατὰ δὲ τὰς ἑξ ἡ καὶ ἐπτὰ ὥρας τῆς νυκτὸς ἡ θυγάτηρ τοῦ πανδοχέως, τρωθεῖσα ἀπὸ σατανικὸν ἔρωτα, ὑπῆγεν ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ ὁσῖος καὶ τὸν ἐκέντησε, παρακινουσα αὐτὸν εἰς αἰσχροὺς πράξεις, ὁ δὲ ἅγιος εἶπε πρὸς αὐτὴν· παῦσαι, ὦ γυναῖκα, ἀπὸ τὸν σατανικὸν καὶ ἄθεσμον ἔρωτα, καὶ μὴ θελήσης καὶ σὺ νὰ μολύνῃς τὴν παρθενίαν σου, καὶ ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον νὰ καταβιάσῃς εἰς τοῦ ἄδου τὸ πέταυρον. Ἐκείνη δὲ ἀνεχώρησε μὲν πρὸς ὀλίγον· ἀλλὰ πάλιν μετ' ὀλίγην ὥραν ὑπῆγε καὶ ἠνώχλει τὸν δίκαιον ὁ δὲ ὁσῖος ἀπέβαλεν αὐτὴν καὶ τὸ δεύτερον, ἐλέγξας καὶ ἐπιτιμήσας αὐτὴν δυνατὰ, ἐκείνη δὲ πάλιν ἀνεχώρησε καὶ πάλιν ἐγύρισε, μεθυμένη οὔσα ἀπὸ τῶν ἔρωτα.

Τότε ὁ ἅγιος λέγει πρὸς αὐτὴν ταλαίπωρε καὶ πάσης ἀναισχυντίας πεπληρωμένη δὲν βλέπεις ὅτι οἱ δαίμονες σὲ ταραττοῦσιν ἵνα καὶ τὴν παρθενίαν σου φθείρωσι καὶ τὴν ψυχὴν σου κολάσωσι; καὶ σὲ καταστήσωσιν ἕλων τῶν ἀνθρώπων γέλωτα καὶ ὄνειδος; δὲν βλέπεις ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος ὑπάγω εἰς ἔθνη βάρβαρα καὶ εἰς πόλεμον καὶ αἱματοχυσίαν, μετὰ τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν; πῶς λοιπὸν νὰ μολύνω τὴν σάρκα μου ἐνῶ ἀπέρχομαι εἰς πόλεμον; Ταῦτα καὶ ἄλλα ὅμοια ἐπιπληκτικὰ λόγια εἰπὼν ὁ δίκαιος πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἀποβαλὼν αὐτὴν, ἐσπῆκῆθη ἐπάνω καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμε τὴν προσευχὴν του, ὑπῆγεν εἰς τὴν προκειμένην ὑπηρεσίαν του. Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα, καθὼς ἐκοιμήθη, βλέπει ὅτι ἴστατο εἰς ἓνα ὑψηλὸν καὶ περιόπτον τόπον, πλησίον του δὲ ἐκάθητο κριτῆς, ὅστις εἶχε τὸν δεξιὸν του πόδα στηριγμένον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Βλέπεις τὰ στρατεύματα τοῦ ἐνὸς μέρους τῶν Ῥωμαίων καὶ τοῦ ἄλλου μέρους τῶν Βουλγάρων;

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ συναξάριον τῆς ὁσίας αὐτῆς Εὐγενίας συνεγράφη διὰ στίχων Ἰαμβικῶν ἐξ ὧν καὶ μετεφράσθη. Γράφει δὲ καὶ ὁ Μιτακρῶσιτης τὸν βίον αὐτῆς, οὗ ἀρχὴ «Κοιμῶδου μετὰ Μάρκου. (ὡς ζῆται ἐν τῇ μεγίστῃ ἑσπέρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

¹ Ὁ Πατρικῖος Νικηφόρος ἀνηγορεύθη τῷ 802 καὶ ἔφο- νεύθη τῷ 811 μαχόμενος κατὰ τῶν Βουλγάρων. Τοῦτον δὲ διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σταυράκιος· ἀλλ' ἀλιγόμενος ὑπῆρξεν ἡ βασιλεία του. Σ. Ε.

φων; ὁ δὲ Νικόλαος ἀπεκρίνατο, ναί Κύριε, βλέπω, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι συγκόπτουσι καὶ νικῶσι τοὺς Βουλγάρους. Τότε ὁ φαινόμενος λέγει πρὸς τὸν δίκαιον, Βλέπε εἰς ἐμέ· ὁ δὲ, ἐπιστρέψας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς αὐτὸν εἶδεν ὅτι τὸν μὲν δεξιὸν του πόδα εἶχεν ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν δὲ ἀριστερὸν εἶχεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ· ἔπειτα γυρίσας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὰ στρατεύματα βλέπει ὅτι οἱ ἔχθροὶ Βούλγαροι κατέκοπτον τοὺς Ῥωμαίους.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔπαυσεν ἡ συγκοπή καὶ ὁ πόλεμος λέγει ὁ φαινόμενος κριτῆς πρὸς τὸν δίκαιον. Στοχάσου καλὰ τοὺς τόπους τῶν φονευθέντων σωμάτων, καὶ λέγε μοι τί βλέπεις· ὁ δὲ Νικόλαος στοχασθεὶς καλῶς, εἶδεν ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην γεμάτην ἀπὸ νεκρὰ σώματα τῶν φονευθέντων Ῥωμαίων· ἀναμεταξὺ δὲ αὐτῶν βλέπει καὶ ἓνα τόπον πράσινον καὶ ὠραῖον διάστημα ἔχοντα ἕως μιᾶς κλίνης ἐνὸς ἀνθρώπου. Τότε ὁ φαινόμενος φοβερός εἶπεν εἰς τὸν στρατιώτην Νικόλαον καὶ τίνας νομίζεις ὅτι εἶναι ἡ κλίνη ἐκείνη; ὁ δὲ Νικόλαος ἀπεκρίθη. Ἰδιώτης καὶ ἀμαθὴς εἶμαι, αὐθέντα μου, καὶ δὲν ἤξεύρω. Λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν ἐκεῖνος ὁ φοβερός· ἡμία κλίνη τὴν ὁποῖαν βλέπεις εἶναι ἐδική σου, καὶ εἰς αὐτὴν ἐμελλες νὰ πέσης καὶ σὺ, μετὰ τῶν ἄλλων φονευθέντων συστρατιωτῶν σου, ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἀπετίναξας ἐπιτηδείως, καὶ ἐνίκησας τὸν τρίπλοκον ὄφιν, ἤγουν τὴν γυναῖκα, ἣτις σὲ ἐπολέμησε τρεῖς φορές, παρακινουσάσε εἰς αἰσχρότητα, διὰ τοῦτο σὺ ὁ ἴδιος ἐλύτρωσας ἑαυτὸν ἀπὸ τὴν συγκοπὴν ταύτην καὶ τὸν θάνατον, καὶ ἔσωσας τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου. Λοιπὸν οὐδὲ φυσικὸς θάνατος θέλει σὲ κυριεύσει, ἂν μὲ δουλεύσης γνησίως.

Ταῦτα θεασάμενος ὁ δίκαιος καὶ γενόμενος ἔμφοδος, ἐξύπνισε, καὶ σηκωθείς ἀπὸ τὴν κλίνην του, προσηυχῆθη· γυρίσας δὲ ὀπίσω μιᾶς ἡμέρας τόπον, ἀνέβη εἰς ἓν βουνόν, καὶ ἐκεῖ προσήχητο μεθ' ἡσυχίας πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βασιλεὺς ὑπῆγεν εἰς τὰς κλεισούρας τῆς Βουλγαρίας, ἀνέβησαν οἱ Βούλγαροι εἰς τὸ βουνόν, ἀφῆσαντες εἰς φύλαξιν τοῦ τόπου δεκαπέντε χιλιάδας στράτευμα, ἢ καὶ περισσώτερόν τι, ἢ καὶ ὀλιγωτερόν, τοὺς ὁποίους οἱ Ῥωμαῖοι κατέσφαξαν. Ὅθεν ὑπερηφανευθέντες διὰ τὴν νίκην αὐτὴν, ἠμέλησαν· ἐνῶ λοιπὸν ὅλοι οἱ Ῥωμαῖοι ἀμερίμνως καὶ ἀφυλάκτως ἰκοιμῶντο, ἦλθον τὴν νύκτα κατ' αὐτῶν οἱ Βούλγαροι καὶ ὅλους σχεδόν, ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα Νικηφό-

ρον, τοὺς ἐπέρασαν ἐν ἀτόματι μαχαίρας. Τότε ὁ δίκαιος Νικόλαος ἐνθυμηθεὶς τὴν ὄψασίαν ἣν εἶδεν, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ καὶ ἐπέστρεψεν ὀπίσω κλαίων καὶ ὀδυρόμενος· ἔπειτα ἐλθὼν εἰς ἓν μοναστήριον ἔλαβε τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν. Καὶ δουλεύσας γνησίως εἰς τὸν Θεὸν χρόνους ἀρκετοὺς ἔγεινε διακριτικώτατος καὶ μέγας πατήρ.

Ἁγιος μάρτυς **ΑΧΑΙΚΟΣ** ζῆφι τελειοῦται.

• Πᾶν Ἀχιλικὸς ἐκβαλὼν ψυχῆς ἄχος,

• Ὅλη χαρὰ δέδωκε τὴν κάραν ζῆφι.

Ἁγιος **ΑΝΤΙΟΧΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

• Ἀντιόχῳ βδέλυγμα τύρβαι τοῦ βίου,

• Καὶ βίος ἄπας, ὃν παρήλθεν ἡδέως.

* Ἁγιος **ΒΙΤΙΜΙΩΝ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

¹ Ὁ Ἀντίοχος οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ χρηματίας ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει χι' (610), ὅστις ἦτον ἐκ Παλαιστίνης μοναχός, καὶ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα, διαβεδομημένος ἐν ἀρετῇ καὶ ἀγιότητι, ὅστις ἐβρῆνησεν ὡς ἄλλος Ἱερεμίας, διὰ τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ὑπὸ Περσῶν Ἱερουσαλήμ, καὶ διὰ τὸν ἐμπρησμόν αὐτῆς, καὶ διὰ τὴν τοῦ ἁγίου σταυροῦ μεταστάσιν εἰς Περσίαν, ὡς αὐτὸς γράφει λόγῳ ρζ'. Οὗτος ἔγραψε πρὸς Εὐστάθιον ἡγουμένον μονῆς Ἀτταλίνης πόλεως Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας, ἐπιστολὴν περὶ τῶν ἐκεῖσε ἁγίων πατέρων κεφάλ. ρλ'. καὶ προσευχὴν ἐξομολογήσεως παντὸς ἐπαίνου κρείττονας, ἄπερ ἐτυπώθησαν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Πατέρων (ὄρα σελ. 168 τοῦ 6'. τόμ. τοῦ Μελετίου) οὗτος ἐλέγετο Πάνδεκτος. Καὶ ἔγραψε πολλὰς εὐχὰς εἰς τὸν Κύριον, μία ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ ἐπικοίτιος εὐχὴ τὸ «Καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα πρὸς ἕκαστον ἀποῦσιν.» Σχεδὸν τὰ αὐτὰ γράφει καὶ ὁ Δοσίθεος περὶ τοῦ Ἀντιόχου τούτου, προσθεὶς ὅτι εἶχεν αὐτὸς καὶ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα, καὶ ὅτι ἡ βιβλίος αὐτοῦ ὀνομάζεται Πανδέκτη (ἀφ' ἧς ὡς φαίνεται ὀνομάσθη καὶ Πάνδεκτος) ἔγρουσα κεφάλαια διάφορα ἑκατὸν τριάκοντα (τὰ κεφάλαια ταῦτα εὐρίσκονται ἐν τῷ χειρογράφῳ Κουβαρᾶ τῆς τοῦ Διονυσίου). Οὗτος θρηνεῖ καὶ δοῦρεται διὰ τοὺς εἰσίους πατέρας τοὺς φονευθέντας ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐν τῇ Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάββα, τοὺς ἐσραζομένους κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου. (σελίδι 535 τῆς Δωδεκαβιβλίου.) Οὗτος εἶπε καὶ τὸ ἐξιομνημόνευτον τοῦτο ἀπόφθεγμα «Υπερήφανος μοναχός, δένδρον ἀκαρπον καὶ ἄριζον, καὶ οὐ μὴ ἐνέγκῃ προσβολῆν ἀνέμου. Καὶ ὡπερ πομφόλυξ βραγίσα, ἀφάνιζεται, οὕτω μνήμη ὑπερηφάνου μετὰ θάνατον ὀλλυται. Καὶ ὡπερ ἡ τοῦ ταπεινοῦ προσευχῆ κάμπτει Θεόν, οὕτως ἡ τοῦ ὑπερηφάνου δέησις παροργίζει τὸν Ὑψιστον (σελ. 715 τοῦ Εὐσεργινοῦ.)

² Ὁ ἁγιος οὗτος φαίνεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν πατέρων, ὅτι ὀνομάζεται Βιτίμιος. Εἰς τοῦτον ἔδωκαν μίαν φορὰν μῆλα διὰ νὰ τὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἐν τῇ Σικίτῃ γέροντας· ἀπελθὼν δὲ καὶ κτυπήσας τὴν θύραν τοῦ καλλιῶ τοῦ ἁγίου Ἀχιλλῆ, ἡ-

- * > Τὸν φθαστὸν ἐκ τῆς ὀφθαλμῶν Βηθλεὼν,
- > Ἀφθαρτον αὐτὸν εἰς ἀνάστασιν λαβοί.
- * Ὁ ὄσιος ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.
- > Ψυχὴν Αφροδισίος ὠραῖος σφόδρα,
- > Ὡς ἐκθανῶν ἄγευστος ἀφροδισίων.
- * Ὁ ἅγιος παρὰ τὸν ΑΧΜΕΔ ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ φησὶ (1582) ἔτος ζῆφι τελειοῦται.
- + > Πάντων μεγίστη πίστις Ἰησοῦ πέλει,
- > Ἀχμεδ βοήσας, πάμμεγα στέφος δέχῃ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησάν ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- * Θεοῦ τὸ τεχθῆν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος,
- > Τί μετ' ἄλλο καιρὸν εἶδεν ἡ κτίσις;
- > Παρθενικὴ Μαρίη Θεὸν εἰκάδι γείνατο πέμ. τη

Βλέπων ὁ φιλόφρων Θεὸς ὅτι τὸ γένος πᾶν ἀνθρώπων ἐτυραννεῖτο ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ἐπλαγγίσθη καὶ ἀποστείλας τὸν ἄγγελον αὐτοῦ Γαβριὴλ, ἐμήνυσε δι' αὐτοῦ εἰς τὴν Θεοτόκον τὸ «Χαίρε κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.» καὶ εἰποῦσας αὐτῆς τὸ «Ἴδού ἡ δοῦλη Κυρίου, γένοικτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου», εὐθὺς συνελήφθη ἐν τῇ ἀχράντῳ καὶ παρθενικῇ μήτρᾳ αὐτῆς ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ὅτε δὲ ἤγγιζε νὰ τελειώσωσιν ἐνέα μῆνες ἀπὸ τὴν σύλληψιν, ἐξήλθεν ὀρισμὸς ἀπὸ τῶν Καίσαρα Αὐγούστου, διὰ νὰ ἀπογραφθῇ ὅλη ἡ οἰκουμένη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του. Ταύτην δὲ τὴν ἀπογραφὴν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἀπεστάλη ὁ ἡγεμὼν Κυρήνιος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τότε λοιπὸν ἀνέβη καὶ Ἰωσήφ ὁ φύλαξ τῆς Θεοτόκου ὄμοῦ μὲ τὴν Θεοτόκον εἰς τὴν Βηθλεὲμ, διὰ νὰ ἀπογραφθῶσιν ἐκεῖ. ² Καί

ἐπειδὴ ἐβέβη καὶ γυνήσθη ἡ Παρθένος καὶ ἐγένετο κατὰ τὴν ἐκείνην νὰ κατοικήσῃ, διὰ τὸν πῶλον λαὸν ὅστις συναχθεὶς ἐκεῖ ἐπρόλαβε καὶ ἐκατοίκησεν εἰς ὅλας τὰς τῆς Βηθλεὲμ οἰκίας, ἐμῆκεν εἰς ἓν πτωχικὸν σπήλαιον, καὶ ἐκεῖ ἐγέννησεν ἀφθόρως τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ἐσπαργάνωσεν ὡς βρέφος τὸν Κτίστην τῶν ἀπάντων καὶ ἔβαλεν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν φάτνην τῶν ἀλόγων ζώων, διότι ἐμελλε νὰ ἀλευθερώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀλαχίαν. ³ (Ὁ-

κείμειν δεσμοφορίαν. Ταύτην δὲ τὴν πρώτην ἀπογραφὴν ἀναφέρει μὲν ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, λέγων «Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο, ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρήνιου (Λουκ. 6'. 2) δὲν ἀναφέρει δὲ ὁ Ἰωσήφος ταύτην καὶ διότι δὲν ἀνήκεν εἰς τὸν Ἡρώδην, καὶ διότι δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰ ἀκαταμνηστέα Νικολάου τοῦ Ἀσρακηνικοῦ, τοῦ φίλου Αἰλιόγονου καὶ τοῦ Ἡρώδου.

Ἐπειδὴ δὲ τινες ἀποροῦντες λέγουσιν, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ ἀπογραφῇ δὲν ἡγεμονεῖ τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος, ὡς γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς, ἀλλ' ὁ Σάτιος Σατορνίνος, ἢ ὁ Κωνσταντῖνος Ὁσάρος ὁ μετὰ τὸν Σέντιον ἡγεμονεῖσας (διότι ὁ Κυρήνιος ἡγεμονεῖ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπογραφῇ) διὰ τοῦτο ἄλλοι ἀποκοροῦνται εἰς τοῦτο, ἢ δὲ ὁ Κυρήνιος ἀπεστάλη διὰ νὰ ἐπισκεπθῇ εἰς τὴν πρώτην ἀπογραφὴν, ὡς ἐπίτροπος μόνου τοῦ Αἰγυπτου, ἢ δὲ τὸ αὐτὴ ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο, τὸ πρώτην λέγει, τοῦτο, πρέπει νὰ νοηθῇ ἀντὶ τοῦ προηγήτου, ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἡγεμονίας τοῦ Κυρήνιου. Σαφέστερον εἰπεῖν, αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἐγένετο πρὸ τοῦ νὰ ἡγεμονεῖσῃ ὁ Κυρήνιος τῆς Συρίας. Καθὼς νοεῖται καὶ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ματθαίου «τῇ δὲ πρώτῃ τῶν αἰῶμων (ἦται τῇ πρῶ τῶν αἰῶμων ἡμέρᾳ τουτέστι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ) πρᾶξι, ἅπαντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ, Πῶς θέλεις ἐτοιμάσασθαι φεγεῖν τὸ Πάσχα;» (Ματθ. κς'. 17.)

Ἡ δευτέρα δὲ ἀπογραφὴ ἐγένετο μετὰ δέκα χρόνους τῆς πρώτης ἀπογραφῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεγράφοντο οἱ Ἰουδαῖοι διὰ νὰ πληρῶναι εἰς τὸν Καίσαρα τὰ βικαιτικὰ δοῦματα καὶ τὰς δεκατίας τῶν ὑποστατικῶν των. διὰ τοῦτο ἐγενε καὶ ἡ ἀποστασία τοῦ Γαλιλαίου Ἰουδα, ὡς ἀναφέρει ὁ Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσι. Δὲν ἀναφέρουσι δὲ οἱ ἐξωτερικοὶ ἱστορικοὶ διὰ τὰς δύο ταύτας ἀπογραφὰς, ἐπειδὴ καὶ ἐσώζοντο οἱ δημόσιοι Πίνακες ἢ Κώδικες περὶ τῶν ἀπογραφῶν τούτων διαλαμβάνοντας ὅθεν ἦτον τὸ πρᾶγμα πασιῶλον. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεὸς Ἰουστίνος ἐν τῇ β'. ἀπολογία, καὶ ὁ Γερουλιανὸς κατὰ Μαρκίανον, ἀποστέλλουσι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τοὺς ἀνοήτους βασιλικοὺς Κώδικας διὰ νὰ πληροπορθῶσιν εἰς αὐτοὺς (ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων ἑκατοκταστηρίαν σελ. 42.)

¹ Σημείωσαι, ὅτι ὁ Κύριος ἐγενήθη ἡμέρα τετάρτη τῆς ἑβδομάδος καὶ ὅρα εἰς τὸν Σεβαστὸν Τραπεζοῦντιον σελ. 428 τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Ἀθηνῶν Παλίετις τῷ πρώτῳ, κατὰ τὴν ἡμέραν δηλαδὴ, κατ' ἣν ἐγένετο ὁ αἰρητικός ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ τὰ ἀστρα, ἐν ἔτει μδ' (42) τῆς Αὐγούστου μοναρχίας, καὶ ἐν ἔτει λγ' (33) τῆς Ἡρώδου βασιλείας καὶ ὁ μὲν Ἰππόλυτος ὁ Θεβαῖος ἐν τῷ χρονικῷ εἶπεν, ὅτι ἐγενήθη

θέλησε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὰ μῆλα. Ὁ δὲ Ἀχιλλὰς ἀπακρίθη αὐτῷ, κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν δὲν ἤθελα, ἀδελφε, νὰ κτυπήσῃς εἰς τὴν ὄραν μου, καὶ καὶ ἤθελες νὰ μοὶ δώσῃς μάννα οὐράνιον ὅταν οὐδὲ εἰς ἄλλου κελλίον μὴ ὑπάγῃς. Ὁ Βετίμιος λοιπὸν ἐπῆγε μὲν τὰ μῆλα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸς δὲ ἀπεχώρησεν εἰς τὸ κελλίον του.

¹ Ὅρα τὸ μακρύτερον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Σημείωσαι, ὅτι δύο ἀπογραφὰι ἐγενεσαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου. Πρώτη καὶ δευτέρα καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐγένετο μετὰ μόνῃ ψυχῇ ἀπαρθησῆς τῶν ὑπηκόων, χωρὶς

ρε εἰς τὸν ἀπλοῦν Δαμασκηνόν, εἰς τὴν Σάλ-
κιγγα, εἰς τὸν Χρῦσανθον, εἰς τὸν Αἰλλὸν τὸν
ποιμανικόν, εἰς τὰ Γυμνάσματα τὰ πνευματικὰ
καὶ εἰς τὸν Μακάριον τὸν κωφόν, τοὺς περὶ τῆς
ἐορτῆς ταύτης ἀπλοικοὺς λόγους.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ προσκύνησις τῶν ΜΑΓΩΝ.

- » Σὲ προσκυνούσα τάξις ἐθνικῆ, Λόγε,
- » Τὸ πρὸς σὲ δηλαῖ τῶν ἐθνῶν μέλλον εἶδαι.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ προφήτου Μωϋσεώς
ὕπῆρξε μάντις ὀνομαζόμενος Βαλαάμ, κατοι-
κῶν εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν καὶ ἐνῶ ἐμαν-
τεύετο καὶ προέλεγε καὶ ἄλλα πολλὰ, εἶπε καὶ

ὁ Κύριος ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὁ δὲ νεώτερος Καλμάτος ἐν τῇ
ἀρμονίᾳ τῶν Εὐαγγελίων, θέλει δεῖ ἐγενησθῆ ἡμέρᾳ πέμπτῃ
τῆς ἑβδομάδος· (Ἦρα ἐν τῇ νεοτυπώτῳ ἑκπενταετηρίδι τοῦ
κυροῦ Εὐαγγελίου.) Ὅτι δὲ ἐγενήθη κατὰ τὴν εἰσοσθὴν πέμ-
πτην τοῦ Δεκεμβρίου, ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν ἐν τῇ δεκάτῃ
πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου, ὅτι ἐχειροτονήθη ὁ Χρυσόστομος
Ἰωάννης.

Σημειώσασι, δεῖ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως λό-
γους πανηγυρικοὺς ἔχουσι Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ
« Χριστὸς γεννᾶται » ὁ μέγας Βασιλεῖος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Χριστοῦ
γέννησις ἡ μὲν οἰκία καὶ πρώτη » ὁ Χρυσόστομος τέσσαρας,
ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη « Εἰς τρεῖς διείλε μερίδας
τὰς γενεάς· τοῦ δὲ ἑτέρου » Τί τοῦτο; σημεῖον ἀντιλεγόμε-
νοι· τοῦ δὲ τρίτου « Πολλῆς ἡμῖν ὁ τῆς ἀγρυπνίας, τοῦ δὲ
τετάρτου » Ἄ παλαι πατριάρχαι μὲν ὄντιν· Γρηγόριος ὁ
Νύσσης· οὗ ἡ ἀρχὴ « Σαλπίζατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι » ὁ Δα-
μασκηνός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὑπόταν τὸ ἔαρ ἐπέλθῃ » (σώζονται
πάντες ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου) Ἀλλὰ
καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἐγκώμιον ἔχει εἰς αὐτήν· ὁ δὲ θεὸς Ἐπιφά-
νωσ (λόγῳ εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου) λέγει, δεῖ πρώτη
ἐορτὴ ἐστὶν ἡ φρικτὴ καὶ θαυμαστὴ κατὰ σάρκα γέννησις αὐτῆ·
δευτέρα ἡ τῶν Θεοφανείων· τρίτη ἡ τοῦ Σωτηριώδους πάθους·
τετάρτη ἡ Ἀνάστασις· πέμπτη ἡ Ἀνάληψις· ἕκτη ἡ τῆς
Πεντηκοστῆς. Ὁ δὲ Χρυσόστομος μητρόπολις πασῶν τῶν
ἐορτῶν τὴν Χριστοῦ γέννησιν ὀνομάζει (λόγῳ πρὸς Φιλογόγιον.)
Ἄλλὰ καὶ Γρηγόριος ὁ Παλαμῆς ἐγκώμιον ἔχει, οὗ ἡ ἀρχὴ
« Ἐπὶ τῆς παρθενικῆς λογιᾶς τὰ σημανερα (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ
καὶ ἐν τῷ πρώτῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαί-
διου) Ἄλλὰ καὶ πέμπτον λόγον συνέγραψεν ὁ Χρυσορρήμιον
ἐπὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν, οὐκ ὄνομα ἐν τῷ Ε'. τόμῳ τῆς
ἐν Ἐσθῆ ἐκδόσεως, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μυστήριον ξένον καὶ παρά-
δοξον· βλάπτει. Ἀπὸ τοῦτο φάνηται δεῖ ἐρανίσθη καὶ ὁ Κοσμάς
ἐν κίρῳν ὡς ἐνάτης φῆδης τοῦ εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν κα-
θῆνος, ἦτοι τὸ « Μυστήριον ξένον ὀρθὸν καὶ παράδοξον. Ὁ δὲ
ἄγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος δακρυρῆς λόγους ἔχει εἰς τὴν γέννησιν
τοῦ Κυρίου, σωζομένους Συμασί καὶ Λαπιτισί, καὶ Ἦρα εἰς
τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συνεξαίριου αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰσοσθὴν
ἀεθῆν τοῦ Ἰαννουαρίου.

τοῦτο. «Θέλει ἀνατελεῖ ἐν ἀστέρας ἀπὸ τοῦ ἡέ-
νος τοῦ Ἰακώβ, καὶ θέλει συντρίψει τοὺς ἀρχη-
γούς τοῦ Μωάβ.» (Ἀριθ. κδ'. 17.) τὴν προφη-
τεῖαν λοιπὸν ταύτην ἐνθυμούμενοι κατὰ δια-
δοχὴν ὁ εἰς ἀπὸ τῶν ἄλλων οἱ μάντις καὶ μά-
γοι τῆς Περσίας, ἐδίδασκον αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς
βασιλεῖς τῶν Περσῶν. Ὅθεν παρετήρουν πότε
θα ἴδωσι τοιοῦτον ἀστέρα. Ἰδόντες λοιπὸν αὐ-
τὸν ὡς ἀστρονόμοι, οἱ δὲν ἔλαμνε τὴν κίνησιν
τοῦ ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, καθὼς τὴν κά-
μνουσιν οἱ ἄλλοι ἀστέρες· ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀρκτον
πρὸς τὴν μεσηθρίαν ἤγουν ἀπὸ τὸν Βορρᾶν εἰς
τόν, Νότον (καθότι ἡ μὲν Περσία εὐρίσκεται
πρὸς Βορρᾶν, ἡ δὲ Ἱερουσαλήμ πρὸς Νότον)
τοῦτο λέγω περιεργασθέντες, ἐγνώρισαν δεῖ
αὐτὸς δηλοῖ γέννησιν ἐνὸς μεγάλου βασιλέως.
Λοιπὸν ἀκολουθήσαντες τὸν ἀστέρα, ἦλθον εἰς
τὰ Ἱερουσαλήμ λέγοντες, « Ποῦ εἶναι ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων ὅστις ἐγεννήθη; ἀκούσας
δὲ τοῦτο ὁ Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ συναξας ὁ-
λους τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τῶν Ἰου-
δαίων, ἐρωτᾷ νὰ μάθη, ποῦ λέγει ἡ Γραφὴ ὅτι
γεννᾶται ὁ Χριστὸς; ἐκεῖνοι δὲ τοῦ εἶπον, ὅτι
εἰς τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Ἐπειτα καλέ-
σας κρυφίως τοὺς μάγους, εἶπεν εἰς αὐτούς,
« Ὑπάγετε καὶ ἐξετάσατε καλῶς διὰ τὸ παιδίον,
καὶ ὅταν τὸ εὕρητε, φανερώσατε καὶ εἰς ἐμὲ διὰ
νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ τὸ προσκυνήσω.» Τοῦτο
δὲ τὸ ἔλεγε δολίως διὰ νὰ μάθη καὶ εὐρίσκαται
καὶ ἀκολουθῶς διὰ νὰ ἀποστείλῃ καὶ φονεύσῃ
αὐτό.

Οἱ δὲ μάγοι εὐρόντες τὸν Χριστὸν διὰ τοῦ
ἀστέρος, ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν αὐτόν, καὶ
ἀνοίξαντες τοὺς θησαυρούς των, ἐπέσπεραν
αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
Καὶ οὕτω μετὰ τὴν προσκύνησιν ἐπέστρεψαν
εἰς τὴν χώραν των, χωρὶς νὰ θυρίσωσιν εἰς τὸν
Ἡρώδη καὶ νὰ τῷ δώσωσιν εἰδήσιν, καθὼς Ἄγ-
γελος Κυρίου φανείς εἰς τὸν ὕπνον τοὺς κα-
ρήγγειλε τοῦτο νὰ κάμωαι. Ὁ δὲ Ἡρώδης,

1 Σημειοῦμεν ἐδῶ, δεῖ δύο γινώμαι φέρονται περὶ τῶν μά-
γων τούτων. Τινὲς θέλωσιν (ἦτοι ὁ Χρυσόστομος, ὁ Θεοφύ-
λακτος, ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος, ὅστις καὶ φέρει εἰς τοῦτο συμ-
φώνους τὸν Ἰουδαῖον καὶ Ἀδελφῶν καὶ Δαμασκηνόν Ἰωάν-
νην καὶ ἄλλους), δεῖ αἱ μάγοι εὐρον καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν
Χριστὸν νεογέννητον ἐν σπαργάνοις καὶ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐπαυθῆ
καὶ ὁ ἀστὴρ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.
Ἄλλοι δὲ θέλωσιν (ἦτοι ὁ θεὸς Ἐπιφάνιος αἰρᾷσι νὰ, κατ-
αβ' ὁ Ἰερώνυμος ἐν τοῖς κατ' Εὐσέβιον τὸν Παμφίλου χρο-
νικαῖς· Ἰηπόλυτος ὁ Θηβαῖος ἐν τῷ χρονικῷ συντάγματι· Νε-
κταφόρος ὁ Καλλιπῆς βιβλίῳ ε. κεφάλ. γ'. Νικίτας ὁ Σαρ-

βλέπω, ὅτι ἀνομιήθη ἀπὸ τοὺς μάγους, ἔτσι-
λε τὰ στρατεύματά του καὶ ἐφόνησαν ὅλα τὰ
παιδιά, ἅτινα εὗρισκοντο εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ὅσα
ἦσαν κατώτερα ἀπὸ δύο χρόνους. Διὰ τοῦτο ἀ-
πεστάλη Ἄγγελος ἐκ Θεοῦ καὶ εἶπεν εἰς τὸν

Ἰωσήφ Σιχάρου καὶ εἶπεν τὸ παιδίον καὶ τὴν
Μητέρα του, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον. Ὁ δὲ Ἰ-
ωσήφ ποιήσας κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀγ-
γέλου, κατέβη εἰς Αἴγυπτον. Καθὼς ταῦτα
πάντα ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐν
κεφαλαίῳ δευτέρῳ.

ρῶν ἐν τῇ Σειρᾷ τοῦ κατὰ Ματθαῖον καὶ ἄλλοι νεώτεροι), ὅτι
οἱ Μάγοι ἔφθασαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ δύο σχεδὸν χρόνους
τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, καθότι ὁ ἀσπὴρ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς
κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγενήθη ὁ Χριστός. Δικαιο-
λογοῦσι δὲ οἱ δεῦτεροι τὴν γνώμην αὐτῶν διὰ τὰ ἑκκολούθα.

Α'. διότι ἂν οἱ μάγοι ἐπροσκύνησαν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ σπη-
λαίῳ πρὸ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν τοῦ καθαρισμοῦ τῆς ὑπε-
ράγου Μαρίας, πῶς ἀκινδύνως προσεφέρθη τὸ παιδίον εἰς τὸν
ναὸν μετὰ τὴν φυγὴν τῶν μάγων, ἐνῷ ὁ Ἡρώδης ἐταράττετο
μὲ ὅλα τὰ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐζήτητον ἐπιμελῶς νὰ εὕρωσι καὶ
νὰ φονεύσωσι τὸ βρέφος; Β'. ἂν οἱ μάγοι εὗρον τὸν Χριστὸν
εἰς τὸ σπήλαιον, πῶς ὁ Ματθαῖος λέγει, ὅτι εὗρον τὸ παιδίον
εἰς τὴν οἰκίαν; Γ'. ἂν ὁ ἀσπὴρ ἐφάνη πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ
Χριστοῦ, ὡς οἱ πρῶτοι λέγουσι, καὶ οἱ μάγοι ἐπροσκύνησαν
τὸν Χριστὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ; ἔρπεεν ὁ Ἡρώδης νὰ θανατώσῃ,
ὄχι τὰ πρὸ δύο σχεδὸν χρόνων γεννηθέντα βρέφη, ἀλλὰ τὰ
νιογένητα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἡρώδης θανατώσας τὰ ἀπὸ διεικοὺς
καὶ κατωτέρων βρέφη, κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβως κατὰ τῶν
μάγων, ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, διὰ τοῦτο ἔπειτα
ὅτι ὁ μὲν ἀσπὴρ ἐφάνη εἰς τοὺς μάγους κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέ-
ραν, καθ' ἣν ἐγενήθη ὁ Κύριος· οἱ δὲ μάγοι μετὰ δύο σχε-
δὸν χρόνους ἦλθον εἰς τὰ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν
Κύριον.

Εἰ δὲ καὶ οἱ πρῶτοι δικαιολογοῦντες τὴν γνώμην τῶν λέγου-
σιν, ὅτι ἂν οἱ μάγοι ἦλθον μετὰ δύο σχεδὸν χρόνους εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ, πῶς τὸν ἐπροσκύνησαν εἰς τὴν Βηθλεὲμ; διότι ὁ
Κύριος εὗρισκετο εἰς τὴν Ναζαρέτ καὶ οὐκ εἰς τὴν Βηθλεὲμ.
Τὴν ἀπορίαν ταύτην λύοντες οἱ δεῦτεροι λέγουσιν, ὅτι οἱ γο-
νοὶ τοῦ Κυρίου σὺν αὐτῷ τῷ Κυρίῳ, μετέβησαν ἀπὸ τὴν Να-
ζαρέτ εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ἔπειδὴ, ὡς γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς
Λουκᾶς, συνήθειαν εἶχον νὰ ἀναβαίνωσιν εἰς Ἱερουσαλήμ οἱ γο-
νοὶ τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα. ἤτις ἐτελείτο
κατὰ τὸν Μάρτιον, ἢ Ἀπρίλιον μῆνα. Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖ-
νον λοιπὸν κατέλυσαν μὲν οἱ γονοὶ τοῦ Κυρίου εἰς τὴν πατρίδα
τῶν Βηθλεὲμ, οἱ δὲ μάγοι εὗρόντες αὐτὸν ἐκεῖ προσκύνησαν,
καὶ μετὰ τὴν φυγὴν τῶν μάγων εὐθὺς καὶ ὁ Κύριος μετὰ τῶν
γονίων του κατέβη εἰς Αἴγυπτον.

Αὕτη εἶναι ἡ μᾶλλον δεκτὴ καὶ πιθανώτερος γνώμη ἢ τῶν
δευτέρων δηλαδὴ, ὡς σύμψαφος κατὰ πάντα, καὶ ὡς συμβόλου
ζομένη τοῖς θείοις χρησμοῖς τῶν Εὐαγγελιστῶν. Διὰ τοῦτο καὶ
ὁ κύριος Εὐαγγέλιος εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἐκδοτὸν τριτοῦ βιβλίου
καὶ ὁ κύριος Νικηφόρος ὁ Θεοτόκος εἰς τὴν ἐρμησίαν τοῦ Εὐ-
αγγελίου τῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν Κυριακῆς, ταύτην
ἐκρίνουσιν. Εἰ δὲ καὶ ὁ αἰγιόχος κύριος Νικηφόρος λέγει, ὅτι
πιθανὰ εἶσι ταῦτα, ὅσα γράφει ὁ Συναξαριστὴς ἐκεῖ, ὅτις κατ'
ἐπιτην τὴν ἡμέραν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐτάξα τὴν προσκύ-
νησιν τῶν μάγων, τὴν δὲ φυγὴν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐτάξα κατὰ
τὴν ἐκδοτὴν ἡμέραν, ὁμοίως καὶ τὴν βρεφοκτονίαν, κατὰ

** Μνήμη τῶν Θεοσαμῶνων τῶν Κυρίου ΠΟΙ-
ΜΕΝΩΝ.*

* Ὁμοίωσιν ἀρέντες τὴν ἑαυτῶν Ποιμῆν,
* ἵπεν καλὸν σπεύδουσι Χριστὸν Ποιμένα.

Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', ἡ Συναξίς τῆς Ὑπεραγίας
Θεοτόκου.*

τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· ἀλλ' ὁ-
μοίως παρακάτω ὁ αὐτὸς Θεοτόκος ἀναίων τὴν πιθανότητα τῶν
ἑνωτέρω λέγει· Ὅτι, τοῦτο μόνον φαίνεται δύσκολον. Πῶς
δηλονότι ὁ Ἰωσήφ σὺν τῷ παιδίῳ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐπέ-
στειψεν ἀπὸ τῆς Αἴγυπτου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ πρὸ τῶν εσσα-
ράκοντα ἡμερῶν, διὰ τὴν εἰς τὸ ἱερὸν παράστασιν. Ὅθεν θαυ-
μάζω, πῶς σοφία ἦν ὁδὸν εὐνοίας τὴν δυσκολίαν αὐτὴν μὲ τὸν ἀ-
νωτέρω συμβιβασμὸν, ὃν εἶπομεν ἀλλ' ἀρῆκε τοὺς ἀναγκώστας
του εἰς ἀπορίαν καὶ ὄρεσμον.

Τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῶν δευτέρων ὁμοίως ὀλιγώτερον βεβαίως
καὶ ὁ ἱστορικὸς λόγος Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ εἰς τὸ γενέ-
θλιον τοῦ Κυρίου περὶ τῶν ἐν Περσίᾳ γεινομένων, τὸν ὁμοίως
λόγον ἐπιβεβαιῶν ὡς γνήσιον ἢ διαληφθεὶς κύριος Νικηφόρος ἐν
τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῆς σειρᾶς τῆς ὀκτατεύχου, ἐν οἷς ἀναφέρει
τὰ ἀνεκδοτὰ συγγράμματα τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ταῦτα τὰ ἐν Περ-
σίᾳ γεινόμενα ἀναφέρει καὶ ὁ Συναξίτης Ἀναστάσιος, παρὼν
κατὰ τὴν ἐν Περσίᾳ γεινομένην Σύνοδον τῶν ἑκπτῶν, καὶ ἔτι
πρὸς, ἐπισκόπων, καὶ πολλῶν ἀρχιερατικῶν, ὅτι ἐγένετο φι-
λονεικία μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Χριστιανῶν καὶ Ἑβραίων,
καὶ ὁ φιλόσοφος Ἀφροδιτιανὸς ἐδηγήθη ταῦτα ἐπὶ τῆς Συνό-
δου. Φέρουσι δὲ ταῦτα ἐπιγραφὴν τοιαύτην· Ἀναστασίου πα-
τριάρχου Θεουπολεως ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἐν Περσίᾳ πραχθέν-
των.

Ἐκ τούτου λοιπὸν γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ Συναξαριστὴς Μω-
ρίκιος διατάσων ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὴν προσκύνη-
σιν τῶν μάγων, καὶ τὴν φυγὴν τῆς Θεοτόκου εἰς Αἴγυπτον,
καὶ τὴν βρεφοκτονίαν τοῦ Ἡρώδου, τὴν μνήμην μόνον αὐτῶν
ἀναφέρει, καὶ οὐκ εἶπεν αὐτὰ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις.
Καθὼς καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Σαββάτῳ τοῦ Αὐγάρου, τὴν
μνήμην μόνον τῆς ἐγένεσεως τοῦ Αὐγάρου, ἀναφέρει καὶ ἐορ-
τάζει, καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν χρόνον καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν αὐτὴ ἐγέν-
ετο. Ἐπειδὴ αὐτὴ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν πραγματικῶς ἀπέ-
θην, ὡς βεβαίως ὁ Ἰωάννης ἐν κεφαλ. ια'. ὁμοίως εἶπεν νὰ βε-
βαιώθῃ, ὅτι ὁ λόγος μας ἐστὶς εἶναι ἀληθινός, ὡς ἀκριβὴς
ἐδὲ βεβῆν αὐτὸ τοῦ Ἰωάννου κειμένου βιβλίου.

* Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν Συναξίαν ταύτην τῆς Θεοτόκου εἰ-

- » πικρὸ ἔρωπος ἀνδρὸς μὴ γουδαῖαν λόγος,
  - » Δύοις ἀνώμοις δεξιούμαι τοῖς λόγοις.
  - » Μολπὴν ἀγνοατὴ λεχοὶ εἰκάδι ἕκτη αἰδῶ.
- Ἡ ἐν Αἰγύπτῳ φυγὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.*
- » Ἦκοντα πρὸς σὲ, τὸν πάλαι πλήξαντά σε,
  - » αἴγυπτε, φρίττε καὶ Θεὸν τοῦτον φρόνει.

Ὅτε ὁ Ἡρώδης ἔδωκεν ὀρισμὲν διὰ τὰ θανατωθῶσιν ὅλα τὰ παιδιά ὅσα ἦσαν εἰς τὴν Βηθλεὲμ, Ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ λέγων Σηκώσου καὶ ἔπαρε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον. Φεύγει λοιπὸν εἰς Αἴγυπτον ἡ Θεοτόκος ἔμφοδ' ἡμεῖς μετὰ τὸ βρέφος διὰ δύο αἰτία, καὶ ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ὡσηὲ λέγοντος «Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου». (Ματ. ια'. 2.) καὶ διὰ τὴν ἐμφοραγὴν πᾶν στόμα τῶν αἰρετικῶν. Διότι ἂν δὲν ἐφευγεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ συνελαμβάνετο ἀπὸ τὸν Ἡρώδην, εἰ μὲν καὶ ἐφρονεῖτο ἀπὸ ἐκεῖνον, βέβαια ἤθελεν ἐμποδισθῆ ἢ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, εἰ δὲ καὶ δὲν ἐφρονεῖτο διὰ τὴν τελειώσῃ τὴν οἰκονομίαν, βεβαίως ἤθελε φάνῃ εἰς τοὺς πολλοὺς, ὅτι δὲν ἐφόρεσε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν πραγματικῶς καὶ κατὰ ἀληθείαν, ἀλλὰ μόνον κατὰ ὁράσιν καὶ φαντασίαν ἐπειδὴ ἄν ἐφόρει σάρκα ἀληθῆ βεβαίως ἤθελε κοπῆ ἀπὸ τὴν σπάθην. Ἄν λοιπὸν οἱ ἄθλιοι αἰρετικοὶ ἐτόλμησαν νὰ εἰπωσὶ τοῦτο· ὅτι δηλαδὴ κατὰ φαντασίαν ὁ Κύριος ἐγεννήθη, ὡς ὁ θεομάχος Μάνης, καὶ οἱ τούτου ὄπαδοι Μανιχαῖοι, ἂν καὶ δὲν ἔλαβον εἰς τοῦτο κάμμιν αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν· πόσω μάλλον ἤθελον εἰπεῖ τοῦτο ἐὰν εὐρισχόν καὶ αἰτίαν; Διὰ τοῦτο λοιπὸν φεύγει ὁ Κύριος εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ τὰς ῥηθείσας δύο αἰτίας. Καὶ πρὸς τούτοις, ἵνα συντρίψῃ καὶ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ εὐρισκόμενα εἰδῶλα. ¹

χουσι λόγους ὁ Ἀθανάσιος, Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας (παρὰ τῆ ἱερᾶ τελετουργίας.) Βασίλειος ὁ Σελουκείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μεγάλας τῶν ἔγκωμιων (σύζεται ὁ τελευταῖος ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀσίᾳ, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διουσκίου.)

¹ Σημειοῦμεν δὲ ἐπιτάθῃ τὰ χαριέστατα καὶ αξιοσημείωτα τῆσρα. Δηλαδὴ ὅτι ὁ Κύριος φεύγων εἰς τὴν Αἴγυπτον, οὐ μόνον καὶ εὐρίσκει ἐκείνης ἀνέτριψεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐκείνῃ νὰ τὸν προσκυνῶσιν διὰ τὴν γράφει ὁ Σωζόμενος εἰς τὸ κάμπτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν κεφαλῇ αἰσῶσιν. Ἡ δὲ ἁγία Περσική μὴλίς, ἣτι ῥοδακινία, ἐκίνησεν ἕως κάτω τὴν κορυφὴν τῆς καὶ προσκυνῶσιν αὐτόν. Ἐπειδὴ δηλαδὴ τὸ φυτόν αὐτὸ διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ κάλλος του ἐπρο-

Τῆ ἀσπὴ ἡμέρα μητέρα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ἐπισκόπου Σάρδιων τοῦ ὁμολογητοῦ, ἡ μάλλον εἰπεῖν, τοῦ ἱερομάρτυρος.

- » Θεὸς παραστάς, Εὐθύμιε τρισμακάρ,
- » Πλήρης ἀλήκειου τυγχάνεις εὐθυμίας.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κων-

στανεῖτο καὶ ἐλάτρευετο ἀπὸ τοὺς κατοικοῦς τῆς πόλεως, διὰ τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸν αὐτὸ κατοικῶν δαίμων, αἰθανόμενος τὴν πικροσίαν τοῦ Κυρίου, ἐφοβήθη καὶ ἐφυγε. Φυγόντος δὲ τοῦ δαίμονος, ἔμεινε τὸ φυτόν αὐτὸ λατρεῖς πολλὰς ἐργαζόμενον, ἐὰν μόνον ἐγγίξῃ εἰς τοῦ ἀσθενεῖ, φύλλον, ἢ φλοῖος, ἢ τεμάχιον ἀπὸ αὐτό. Καὶ τούτου μάρτυρες εἶναι καὶ Παλαιστῖνοι καὶ Αἰγύπτιοι.

Γράφει δὲ ὁ Βουρχάριος ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἀναμύσειον τῆς Ἡλιουπόλεως καὶ τῆς Βαβυλῶνος, τῆς αἰγυπτιακῆς δηλαδὴ, εὐρίσκειται κήπος τοῦ βασιλέως ὀραϊδίατος, ὅστις ποτιζεῖται ἀπὸ μίαν βρύσιν μικρὴν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀδεται λόγος, ὅτι ἡ Θεοτόκος ἐπλυνε τὰ σπέρματα τοῦ Χριστοῦ ἐκεῖ ἐφυγε διὰ τὸν φόβον τοῦ Ἡρώδου· πλησίον δὲ εἰς τὴν βρύσιν ταύτην εἶναι καὶ μία πέτρα, ἐπάνω εἰς τὴν ὅποιαν ἤπλωσε τὰ σπέρματα τοῦ Χριστοῦ ἡ Θεομήτωρ διὰ τὴν ἱερανοσοῦν. Ἦν δὲ τόπον ἐκεῖνον ἔχουσιν εἰς πολλὰν εὐλαβεῖαν καὶ οἱ χριστιανοὶ καὶ οἱ Σαρρακηναί. Προσθετέι δὲ καὶ Ἀντωνίος ὁ μάρτυς ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολύμων περιόδῳ, ὅτι διέβαινον ὁ Κύριος εἰς τὸν κάμπον τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Τάνιως, ἐκλείσθη μόνη τῆς ἡ θύρα ἐνδὲς μεγάλου εἰδωλικοῦ ναοῦ, ἡ ὅποια ὕστερον μετὰ δυνάμιν ἀνθρώπων δὲν ἔδυνάτο νὰ ανοιχθῆ (δρα σελ. 28 τῆς νεοτυπώτου Ἐκκοντῆσθῆριδος.)

Περὶ τοῦ δὲ τῆ ἀληθείας καὶ πέρα τοῦ δέοντος κριτικὸν πρέπει νὰ νομαζῶνται οἱ τοῖς θαύμασι καὶ τοῖς σημείοις τούτοις ἀντιλέγοντες, προβαλλόμενοι τάχα, ὅτι ἂν αὐτὴ ἦσαν ἀληθῆ, δὲν θὰ ἐλέγετο πρῶτον σημείον τοῦ Κυρίου, τὸ ἐν Κανᾷ γενόμενον. Ἄλλ', ὡς οὗτοι, ἤθελεν εἰπεῖ τις πρὸς αὐτοὺς, πρῶτον σημείον λέγεται τοῦτο τοῦ Κυρίου, μετὰ τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀνάδειξιν, καὶ οὐχὶ πρὸ τῆς ἀναδείξεως. Καθότι πρὸ τῆς ἀναδείξεως τοῦ Κυρίου πολλὰ σημεῖα καὶ θαύματα τῆς δυνάμει τούτου ἐγένοντο. Καὶ παραλείπων τὴν ἀσπόρως καὶ ἐκ Πνεύματος ἁγίου γενόμενῃν τοῦ Κυρίου σύλληψιν, ὅπερ ἐστὶ τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, καὶ τὸ ἀκόπως αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ φέρειν τὴν μητέρα, καὶ τὸ ἀφόρως γεννησθαι, θαῦμα τῆς δυνάμει τοῦ Κυρίου ἦσαν οἱ ἐν τῇ γεννήσει αὐτοῦ, εἶσα ἐν ὕψιστοις, κραυγάζοντας Ἄγγελοι καὶ τοῖς ποιμέσιν Εὐαγγελιζόμενοι. Θαῦμα ἦτο τὸ ὑπερ εὐσίη καὶ παράδοξον σιγήτημα, ὅπερ ἐπρόβησεν ὁ Κύριος κωφοροῦμενος εἰς τὸν ἐν κοιλίᾳ φερόμενον Ἰωάννην. Θαῦμα ὁ ὑπερευσιχὸς ἀστὴρ ὁ τοῦς μάγους ὁδηγήσας. Θαῦμα τὸ νὰ μὴ ἰδῆ θάνατον ὁ Συμεὼν ἕως οὗ νὰ βροσάσῃ αὐτόν. Θαῦμα αἱ προφητεῖαι τοῦ αὐτοῦ Συμεῶν, καὶ αἱ ἀνομολογήσεις τῆς Θεοπνεύστου Ἄννης, μαρτυροῦσας Σωτῆρα τὸν Χριστὸν, κατὰ τὸν Ἀμβρόσιον.

Τὸ φυτόν δὲ τοῦ ἀνωτέρου βασιλέως (διὰ τὴν εἰρημὴν ἐξῶ κατὰ κερύκεσιν) πρῶτον ἔπαρεν ἡ βασίλισσα Σαβῶα εἰς τὸν Σολομῶντα ὡς δῶρον βασίλειον, καὶ αὐτὸς τὸ ἐφύτρωσεν εἰς τὴν Ἱερουσόλ, καὶ εὐρίσκειτο μέχρι τοῦ καιροῦ τοῦ Ἰησοῦ, ὅ

στάντινου και Ειρήνης εν έτει φπ' (780) και πρότερον μὲν Ελαμψεν ὡς ἀστήρ εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, ὕστερον δὲ γενόμενος Ἀρχιερεὺς, ἀνέτρεφε κατὰ κράτος τοὺς αἱρετικούς εἰκονομάχους εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ δευτέραν Σύνοδον, ἧτοι εἰς τὴν Ἑβδόμην. Ὅθεν οὕτως ἔχοντα βλέποντες οἱ βασιλεῖς, ἔστειλαν αὐτὸν πρέσβυν εἰς διαφόρους δημοσίας πρεσβείας. Ἐπειδὴ δὲ Νικηφόρος ὁ Σταυράκιος ἔλαβε τὴν βασιλείαν ἐν ἔτει αὐ' (802), και παρανόμως διῆγε τὴν ζωὴν του, διὰ τοῦτο ἠλεγξεν αὐτὸν ὁ ἅγιος οὗτος ὅθεν ἐξωρίσθη εἰς Παταλαρέαν τῆς θύσεως ὁμοῦ με ἄλλους ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς ἐμολογίας του, εἰς διάστημα δηλαδὴ εἰκοσιεννέα χρόνων, δὲν ἐδυνήθη ὁ τρισόλβιος νὰ λάβῃ πλέον τὴν Μητρόπολιν του και νὰ καθίῃ εἰς αὐτήν. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ κρατήσαντες ἐκεῖνοι βασιλεῖς ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὸ μέσον, και ἔγεινε βασιλεὺς Λέων ὁ

Θηριώνυμος, ὁ Ἀρμένιος δηλαδὴ, ἐν ἔτει αὐγ' (813), τότε φέρεται ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ὁ ἅγιος οὗτος, και ἐρωπᾶται ἀπὸ αὐτὸν ἀν προσκυνῆ τὰς ἁγίας εἰκόνας· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος μετεχειρίσθη τὴν συνειθισμένην του παρρησίαν, και ἀνεθεμάτισε τὸν βασιλέα ἔμπροσθεν του, τούτου χάριν ὁ τύραννος θυμώθεις, ἐξώρισε τὸν ἅγιον εἰς τὴν Ἄσσον, ἧτις και Ἀπολλωνία ὀνομάζεται, εὐρισκομένη πλησίον εἰς τὸ Ἀδραμύτιον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐφρονεῖθη ὑπὸ μαχαίρας ὁ κάκιστος Λέων, πάλιν ὁ αἰδιμος οὗτος Εὐθύμιος, φέρεται ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ὑπὸ τοῦ διαδεξαμένου τὴν βασιλείαν Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ ἐν ἔτει αὐ' (820).¹ και ἀναγκάζεται ἀπὸ αὐτὸν νὰ μὴ προσκυνῆ τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ὁ δὲ ἅγιος κατὰ πλῆξας τὸν τύραννον με τὰ λόγια του ὡς με βροντήν, μεγαλοφώνως ἐβόησεν «Εἴτις εὐ προσκυνεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν εἰκόνει περιγραφτὸν, ἦτω ἀνάθεμα.» Ὅθεν δὲ αὐτοῦ δέρεται ὁ μακάριος και ἐξορίζεται πάλιν εἰς τὸν Ἀκρίταν, (ἀκρωτήριον ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ εὐρισκόμενον και κοινῶς Κάβο Ἀκρίτα καλούμενον)· ἐκεῖ δὲ κλείεται εἰς φυλακὴν σκοτεινοτάτην· ἔπειτα τενηθῆεις ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καταβασχίζεται εἰς πολλὴν ὥραν με ὡμὰ βούνευρα. Ὅθεν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀκαποφόρων ἐκείνων πληγῶν, ἐφοῦσῳσεν ὁ ἅγιος ὡς ἀσπὸς, και ἔζησε μετὰ ταῦτα μόνον ὀκτώ ἡμέρας. Καὶ οὕτω καρτερήσας γενναίως, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, λάμψας εἰς τὸν θάνατόν του παραδόξως ὑπὲρ τὸν ἥλιον.²

ὁποῖος ἔλαθεν ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὰ δένδρα τοῦ βαλαάμου και ἐστέρθη με αὐτὰ κατὰ μίχρην Πουμπίου τοῦ μεγάλου, δε ἐκυρίευσε ποῦτον τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σελίνος εἰς τὸ ἱστορικόν του. Ἔστι δὲ ὁ καρπὸς τοῦ βαλαάμου κοκκινώδης, και τὰ φύλλα του παρόμοια με τὰ φύλλα τῆς μασίχης. Ἰστορεῖ δὲ ὁ Ἰωσήπος ὅτι ἀκούσασα ἡ Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα, ἡ ἐρωμένη τοῦ Ἀντωνίου, τὴν φήμην τοῦ τοῦτον θουασατοῦ δένδρου, ἐπιθύησε νὰ ἔλῃ και αὐτὴ τὸ τοῦτον εὐωδέστατον φυτόν· ὅθεν ὁ Ἡρώδης, ἵνα πληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βασίλισσης, ἀπέστειλε εἰς αὐτὴν τινὰ ψυά, ὁμοῦ και σπόρον αὐτοῦ. Λέγει δὲ και ὅτι, Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς διαβκινῶν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἔλαβε πολὺν ἀπὸ τὸν σπόρον τοῦ βαλαάμου τούτου. Κοπτόμενος δὲ τὸ φυτόν τούτο με κοπτερόν κέρατον, και με πετρίνην μαχαίραν, και ὅμι με σιδηροῦν μαχαίριον, δακρᾶει και οὕτω ποιεῖ τὸ καλούμενον ὀποβάλαμον· ἦτοι τὸ πηκτὸν ὄργανον τοῦ βαλαάμου.

Εἰ δὲ και ζητεῖ τις νὰ μάθῃ πόσους χρόνους διέτριψεν ὁ Κύριος εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀποκρινόμεθα, δεῖ περι τούτου εἶναι γινῶμαι διάφοροι. Ὁ μὲν Παμφίλου Εὐσέβιος ὑπέθετο ἐν τοῖς χρονικοῖς, δεῖ πέντε χρόνους ἐν Αἴγυπτῳ ὁ Κύριος διέτριψεν ἢ τέσσαρα· ἢ τοῦλάχιστον τρεῖς, ὁ δὲ θεῖος Ἐπιφάνιος (αἰρέσινα.) ἀπορασίξει, δεῖ οὖν χρόνους, διότι τῷ λγ', ἔτει (λέγει) γεννᾶται ὁ Κύριος, τῷ λδ, ἦλθον οἱ μάγοι, και τῷ λς', τελευτᾷ ὁ Ἡρώδης. Ὁ δὲ Θεόφιλος Ἰππολύτος ἐν τῷ Συναγματι τῷ χρονικῷ οὕτω χρονολογεῖ· Ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ μέχρι τῆς τῶν μάγων παρακαίσε ἔτη ὅμι, και ἐκ τῆς εἰς Αἴγυπτον ἀναχωρήσεως μέχρι τῆς τελευτῆς Ἡρώδου υἱοῦ Ἀντιπάτρου, ἔτη τρία ἡμέρας πέντε· παραώρησαν οὖν ἐν Αἴγυπτῳ, ἐν Ἡλιουπόλει τῇ κατὰ Μέρφω, ὅτε Ἰωσήφ και ἡ Μαρία ἐν τῷ Ἰησοῦ ἔτη τρία, και ἡμέρας εἰκοσιν· (ὅρα ἐν τῇ νεοεπιπέσει ἐπίστον· κατηρίδι.)

¹ Ἐν προηγουμένη σημείωσει ἰδιοφύλακτον και ἐνακάρχουσαν μεταξὺ τῶν ἁγίων τοῦτων ὀμαμάτων ἀγγέθεν· Σ. Ε.

Ὁ θεῖος πατὴρ ἡμῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ εἰς Ἰουδαίων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὡς ἔξ ἀκανθῶν τῶν Ἰουδαίων ῥόδον,

Ὁ θεῖος ἀνθεῖ, και θανὼν Κωνσταντίνος,

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτον ἀπὸ τὰ Σύνδαα (πόλις ἐνδοξος τῆς μεγάλης Φρυγίας, τιμημένη με θρόνον Μητροπολίτου, ἡ ὁποία εἶχεν εἰκοσιν Ἐ-

¹ Ὁ δὲ Μελέτιος λέγει, δεῖ Θεόφιλος ὁ εἰκονομάχος ὁ υἱὸς Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ, δέρων τὸν ἅγιον τοῦτον Εὐθύμιον, ἐτελείωσεν αὐτὸν με μαρτυρικὸν θάνατον· (σελ. 262 τοῦ β', τόμ.)

² Σημειῶσαι, δεῖ τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ θεοῦ τούτου Εὐθυμίου, εὐρίσκειται σκίον εἰς τὴν Ἀγγίλον, τὴν κοινῶς λεγομένην Χιλὴν, ἢ Ἀγίλοῦν, τὴν εὐρισκομένην κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν, θαύματα πάμπολλα ἐνεργῶν τοῖς μετὰ πίστει αὐτῆ προστρέχουσιν. Ἐκεῖ εὐρίσκειται και ὁ κατὰ πλάτος βίος τοῦ ἁγίου τούτου χειρόγραφος. Καὶ ὁ βυβλιόμενος ζητησάτω ῥῶτον ἐκεῖθεν.

πακόπου,) καταγόμενος ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ὅτε δὲ ἦτο πολλὰ νέος, ἠκολούθει τὴν μητέρα του, καὶ ἰδὼν ἕνα χριστιανόν, ὁ ὁποῖος χασμώμενος ἐσχημάτισεν εἰς τὸ στόμα του τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἀπὸ τότε καὶ αὐτὸς ἔκαμνε τὸ ἴδιον, μιμούμενος τὸν χριστιανόν οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα τῶν χριστιανῶν ἔργα ἐποίει καὶ αὐτὸς με πίστιν θερμῇ. Διὰ τοῦτο λαμπρύνεται τὸ πρόσωπόν του μεθεὶς ἑλλαμψιν, καὶ διδάσκειται παρὰ Θεοῦ τὰ τῶν χριστιανῶν δόγματα, διανύσας νηστικὸς εἰς διάστημα τινῶν ἡμερῶν. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον ἐπήδησέ ποτε μία κόρη Ἑβραία μετὰ τρόπον ἄσμενον, ὁ δὲ ἅγιος ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἀπέδειξε ταύτην νεκράν, καὶ πάλιν αὐτὴν ἀνέστησεν. Οὗτος ὁδηγούμενος ὑπὸ θείας νεφέλης ὑπῆγεν εἰς ἕν μοναστήριον, λεγόμενον Φουβούτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκοντο ἄνδρες μεγαλώτατοι, τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν μεταχειριζόμενοι, τῶν ὁποίων ἡ ἀρετὴ ἔλαμπεν. Ἐπειδὴ δὲ διηγήθη τὰ κατ' αὐτὸν εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου, ἐπρόσταξεν ἐκεῖνος νὰ φέρωσι σταυρὸν καὶ προστάξει αὐτὸν νὰ τὸν προσκυνήσῃ καὶ νὰ τὸν ἀσπασθῇ ὅτε δὲ ὁ μακάριος οὗτος ἠσπάζετο τὸ κάτω μέρος τοῦ σταυροῦ μετὰ φόβου καὶ εὐλαβείας, ὡς τοῦ θαύματος! ἐκλινεν ὅλος ὁ σταυρὸς ἐπάνω εἰς τὴν ὀσίαν κεφαλὴν του, καὶ ἐχάραξεν εἰς αὐτὴν τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ, ὅστις καὶ ἔμεινεν ἀδιάλειπτος εἰς τὴν κεφαλὴν του ἕως τοῦ θανάτου του.

Ἐπειτα ὅτε ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα ἁνωμάσθη Κωνσταντίνος καὶ τότε ἠκολούθησε τοιοῦτόν τι θαυμάσιον. Εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, δηλαδὴ εἰς τὴν πέτραν ἐκείνην, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστάθη ἐξεληθὼν ἀπὸ τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν, ἐτυπώθησαν παραδόξως τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν του. Μετὰ ταῦτα ἐμβήκεν εἰς τόσους ἀγῶνας πνευματικῶς, ὥστε ἐφιλονεῖει ὁ αἰσίδιμος νὰ ὑπερβάλῃ ὅλους τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου εἰς τὴν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν. Ἐδούλευε δὲ τὴν τέχνην τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἡγουν ἔρραπτε δέρματα καὶ ἔκαμνε σκηνάς ὅτε δὲ ἐπροσηύχετο, ἐγέμιζεν ἀπὸ εὐωδίας ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἴστατο ὅτε ἤρχετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶ ἡνοίγοντο ἀφ' ἑαυτῶν αἱ θύραι τοῦ ναοῦ. Ἀπὸ δὲ τὴν πολλὴν καθαρότητα ἦν εἰχεν, ἐβλεπε νοσῶς τοὺς κρυπτοὺς λογισμοὺς τῶν ἀδελφῶν.

Ἐπειτα ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἐκεῖθεν ὑπῆγεν εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας· ἐκεῖθεν δὲ ἔρχεται εἰς τὴν Κύπρον,

καὶ ἀπὸ τὴν Κύπρον μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀττάλειαν, καὶ ἐκεῖ διαπερᾶ μετὰ τοὺς πόδας του ἕνα ποταμὸν τόσον βαθὺν καὶ μεγάλον, ὥστε ἐχρειάζετο νὰ τὸν διέρχεται τις με πλοῖον. Καὶ ἀφ' οὗ ἐπεριπάτησεν εἰς ἄλλους πολλοὺς τόπους, πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ὀλύμπον, καὶ ἐκεῖ ἐπέρασε τεσσαράκοντα ἡμέρας, ὅχι μόνον νηστικὸς, ἀλλὰ καὶ χωσμένος ἕως εἰς τὴν ζωὴν μέσα εἰς ἕνα λάκκον. Μετὰ ταῦτα χωρὶς νὰ θελήσῃ, ἐδέχθη τὴν χειροτονίαν τοῦ πρεσβυτέρου· ἔπειτα μεταβαίνει εἰς Ἀτρώαν,¹ κρατῶν πάντα τοὺς ἰδίους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Πρὸ ὀκτώ δὲ χρόνων προεγνώρισε τὴν κοίμησίν του, καὶ οὕτως ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐτελειώθησαν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, προφανερῶς σαφέστατα ὅλα τὰ πράγματά του.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΕΥΑΡΕΣΤΟΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἐσπευδεν Εὐάρεστος ἔργῳ καὶ λόγῳ,
- » Ἐως τελευτῆς εὐερεστὴν σοι, Λόγε.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος Ἀρμενίου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ὡιέ (815), καταγόμενος ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Γαλατῶν, υἱὸς γονέων ὀνομαστῶν ἀφ' οὗ δὲ ὁ ῥηθεις Λέων ἐθανατώθη διὰ ζήφους,² διεδέχθη τὴν βασιλείαν Μιχαὴλ ὁ καλούμενος Τραυλός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ἦτον αἰσχροτάτος καὶ δμορρεπος μετὰ τὸν προλαβόντα Λέοντα, διὰ τοῦτο ἔλαβε τὴν πρέπουσαν ἐκδίκησιν ὅτε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἐφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας ἐπεδόθη εἰς τὸ νὰ διδάχθῃ τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν γραμμάτων ἐδιδάσκετο, τοῦτου χάριν πρὸς ὅλους προσεφέρετο κάλλιστα· ἐγίνετο δηλαδὴ εἰς τοὺς γονεῖς του εὐπειθής, εἰς τοὺς φίλους καὶ γείτονας χαριέστατος, εἰς τοὺς ξένους καὶ αὐτόχθονας καταδεκτικὸς, καὶ ἐν συντομίᾳ, ἐδείκνυε διὰ τῶν ἔργων ἀληθεύουσαν τὴν ὀνομασίαν του, εὐάρεστος εἰς ὅλους γενόμενος.

¹ Ἀτρώα ἴσως εἶναι ἡ Ἀτρία ἢ ἐν Ἰταλίᾳ εὐρισκομένη, ἥτις καὶ Ἀδρία καὶ Ἄντρι κοινῶς λέγεται, πόλις ἐν λόφῳ κειμένη καὶ μεθ' ὀνόμον ἐπισκόπου ἐπισημμένη, πατὴρ Ἀδριανῶν τοῦ βασιλέως.

² Οὗτος ὁ Ἀρμένιος Λέων ἐθανατώθη ἐν τῇ νυκτὶ τῶν Χριστοῦ γεννίων· Ὅταν δηλαδὴ αὐτὸς ἐν αὐτῇ ἐφαλλε τὸν εἰρμὸν τῆς ἐδδέρμης φθῆς· ἦτοι τὸ « Τῶν παντάνακτος ἐφαλλίσαν πόδῳ », ἦλλον οἱ ἴχθυοι του αἰτὰ νὰ τὸν θανατώσωσιν, αὐτὸς δὲ κεντρίσεν εἰς τὸ ἄκρον βῆμα. Ὅθεν ἐκεῖ μέσα τὸν ἐπῶνεν, κατὰ τὸν Μιλίτιον καὶ τὸν Δοσίθεον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐτρώθη ὁ ὄσιος ἀπὸ τὸν ἐρωσὶ τῆς τῶν μοναχῶν πολιτείας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα του, καὶ ἐξενοδοχῆθησαν ἀπὸ ἕνα Κωνσταντινουπολίτην, Βρυέννιον ὀνομαζόμενον, ὅστις ἦτο συγγενὴς τοῦ καὶ ὕστερον ἐπιμήθη μὲ τὸ τοῦ Πατρικίου ἀξίωμα· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ὀλίγαι τινες ἡμέραι, συνέβη μεγάλη ἀνάγκη, ἐκ τὴν ὁποίαν ἐστάλη ὁ ῥηθεὶς Πατρικίος ἀπὸ τὴν βασιλίσσαν Θεοδώραν τὴν σύζυγον Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου πρέσβυς εἰς τοὺς Βουλγάρους· ἀπερχόμενος δὲ συμπαρέλαβε καὶ τὸν συγγενῆ του τοῦτον Εὐάρεστον. Ὅτε λοιπὸν ἔφθασαν καὶ οἱ δύο εἰς τόπον λεγόμενον Σχόπελον, καὶ ἀνεπαύθησαν ὀλίγον ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ὁδοπορίας, τότε ὁ μακάριος Εὐάρεστος κατὰ τινα θεϊκὴν οἰκονομίαν, ἀπαντᾷ ἕνα γέροντα, ὅστις μετῆρχετο τὴν μοναχικὴν πολιτείαν. Ὅθεν ἀπολαμβάνει τὸν πρῶτον παρ' αὐτοῦ ποθοῦμενον σκοπὸν, καὶ λοιπὸν κούρευσας τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του, προθύμως ὑπέκυψε τὸν τράχηλόν του ὑπὸ τὸν σατῆριον ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, ἔγεινε δηλαδὴ μοναχός· εὐρῶν δὲ καὶ ἐν βιβλίῳ τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου τὸ ἀνέγνωσε καὶ κατενύχθη· ὅθεν ἐσπούδαζε νὰ γένη πληρωτὴς διὰ τῶν ἔργων τῶν διδασκαλιῶν τοῦ βιβλίου ἐκεῖνου.

Ὁ δὲ γέρον ἰδὼν τὴν ζέουσαν προθυμίαν, ἣν εἶχεν ὁ νέος εἰς τὴν ἀρετὴν, ἐφωδίασεν αὐτὸν μὲ εὐχὰς καὶ ουστατικὰ γράμματα καὶ ὕψω τὸν ἐστείλεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Στουδίου. Δεχθεὶς δὲ ὁ ὄσιος ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ πατέρας καὶ ἀδελφοὺς, ἐμβῆκεν εἰς πνευματικούς ἀγῶνας, ἐκλέξας ἕνα ἀδελφὸν ὑπερέχοντα τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν ἀρετὴν, τὸν ὁποῖον εἶχε γέροντα καὶ συγκατοιωνὸν ὄλων τῶν ὑποθέσεων τῆς ζωῆς του. Τόσην δὲ νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν μετεχειρίζετο ὁ αἰοίδιμος, ὥστε ἔτρωγε μίαν φορὰν τὴν ἐβδομάδα ὀλίγον ψωμίον, τὸ ὁποῖον ἦτο κατεσκευασμένον ἀπὸ κριθίνον ἀλευρον καὶ ἀπὸ πίτυρα καὶ ἀπὸ ζωμίον τῶν λαχάνων. Τὴν αὖ μέσην καὶ τὸν λαϊμόν του εἶχε ὀδεμένον μὲ αὐω κρικὸς σιδηροῦς καὶ βαρυτάτους, τοὺς ὁποῖους εἰσφιγγαν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον δύο ἄλλαι ἀλυσίδες περασμέναι διὰ μέσου τῶν ὤμων καὶ τοῦ στήθους του. Τί νὰ περριτολογώμεν; ἀδύνατον εἶναι εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπαριθμίσωμεν ὄλους τοὺς ἀγῶνας, ὅσους μετεχειρίζετο ὁ τρισμακάριος οὗτος Εὐάρεστος. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν θεάρεστα κατορθώματα διανύσας τὸν βίον του, καὶ ζῆσας χρόνους ἐβδομήκοντα ἐννέα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ τιμὸν αὐ-

τοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ἐπὶ νομαζόμενον τοῦ Κοκκοραβίου.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἵου ἱερομάρτυρος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ τοῦ Ῥώσου, ἀθλήσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἄσμη' (4743) ἔτος.*

- † » Βάλλεις τὸν ἐχθρὸν, ὃς σε βέβληκε πάλαι,
- » Κωνστάντιε σὺ καὶ λαμβάνεις βραβεῖον.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων καὶ δικαίων ΙΩΣΗΦ τοῦ μνήστορος, ΙΑΚΩΒΟΥ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ, καὶ ΔΑΒΙΔ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως.²

Εἰς τὸν Ἰωσήφ.

- » Τιμῷ Ἰωσήφ μνήστορα τῆς Παρθένου.
- » Ὁ; ἐκλεγέντα φύλακα ταύτης μόνον.

Εἰς τὸν Ἰάκωβον,

- » Σὺ τέκτονος παῖς, ἀλλ' ἀδελφὸς Κυρίου,
- » Τοῦ πάντα τεκτῆναντος ἐν λόγῳ, μάκρ.

Εἰς τὸν Δαβὶδ.

- » Ἐγὼ τί φήσω; μαρτυροῦντος Κυρίου,
- » Τὸν Δαβὶδ εὖρον, ὡς ἐμκυτοῦ καρδίαν.

Δαβὶδ ὁ προφήτης καὶ βασιλεὺς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰεσσαί, ἐδιδάχθη δὲ τὸν νόμον Κυρίου ἀπὸ τὸν προφήτην Νάθαν, καὶ ἐπροφήτευσεν χρόνους τεσσαράκοντα, ὧν πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους 999 εὐρίσκετο δὲ ἐν Γαβαᾶ. Ὁ δὲ Νάθαν προεγνώρισεν ὅτι ὁ Δαβὶδ θέλει παραβῆ τὸν νόμον Κυρίου, ἀσελήσας μετὰ τῆς Βηρσαβέ· ὅθεν ἐσπούδαζε νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τῷ ἀναγγεῖλῃ τὴν μέλλουσαν ἁμαρτίαν, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ αὐτῆν· ἀλλ' ὁ φθονερὸς διάβολος ἐμπόδισε τὸν Νάθαν μὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Ἀπαντήσας δηλαδὴ ὁ Νάθαν καθ' ὁδὸν ἕνα νεκρὸν ἐσφαγμένον καὶ γυμνὸν, ἐστάθη καὶ τὸν ἐνεταφίασεν· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκείνῳ ἤμαρτεν ὁ Δαβὶδ· ὅθεν τοῦτο γνωρίσας ὁ Νάθαν, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του κλαίων·

¹ Τὸ μαρτύριον τοῦτου δεῖ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
² Σημειώσαι, ὅτι ἐν τοῖς εὐαγγέλις μοναστηρίοις τοῦ Ὄρους καὶ μάλιστα ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου λόγος ἀναγινώσκεται κατὰ τὴν Κυριακὴν ταύτην Γρηγορίου τοῦ Νύσσης, ὃς ἔρχεται « ἰδὸν τι πάσχει πρὸς τοὺς πολυανθεῖς; (σὺζέεται ἐν τοῖς ἐκτεταμένοις.)

καὶ οὐρόμενος. ¹ Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Δαβὶδ ἐθανάτωσε τὸν Οὐρίαν τὸν ἄνδρα τῆς Βηρσαβέε², ἐπεμφεν ὁ Κύριος τὸν προφήτην Νάθαν καὶ ἠλεγξεν αὐτόν. Πολλὰ δὲ μετανοήσας καὶ κλάυσας ὁ Δαβὶδ διὰ τὰς οὖω ἀμαρτίας του καὶ πολλὰ γηράσας, ἀπέθανε καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Τὰ δὲ περὶ τοῦ Μνήστορος Ἰωσήφ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ, ὅλοι τὰ ἡξέυρουσι, μανθάνοντες ταῦτα ἀπὸ τὰς θείας Γραφάς. ³ Γίνεται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀποστολικῷ ναῶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ, εἰς τὸν σεβάσμιον οἶκον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπράτεισις.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μῆμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου, ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

- » Λόγων στεφάνου, εἰς τιμίοις λίθοις,
- » Στέφω Στέφανον, ὃν προέστεψαν λίθοι.
- » Εἰκάδι λατρεὺς στέφνον μόρος, ἐβδόμη εἶλεν.

Οὗτος ὁ μακάριος πρωτομάρτυς καὶ ἀρχιδιακόνος Στέφανος, ὅτε ἐγένεε μίαν φοράν ζήτησις μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαδδουκαίων καὶ Φαρισαίων καὶ ἑλληνιστῶν ⁴ περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

¹ Τὰ περὶ τοῦ νεκροῦ κτλ. δὲν ἀναφέρονται ἐν τῇ Ἀγ. Γραφῇ· ἴσω δὲ παρελήφθησαν ἐξ ἀποκρύφων βιβλίων ἢ ἐκ τινος ἄλλης παραδόσεως. (Ὁρα καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ Βαρθ. Κουτλ. Μηναιοῖς). Σ. Ε.

² Δέκα μῆνες καὶ ἐπέκεινα παρῆλθον ἀφ' οὗ ἤμαρτεν ὁ Δαβὶδ, καὶ τότε ἀπεστάλη ὁ Νάθαν εἰς αὐτόν κατὰ τὸν Εὐσέβιον, καὶ καθὼς συνάγεται τοῦτο ἐκ τῆς θείας Γραφῆς. Περὶ τούτου εἶπομεν εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ πεντηχοστοῦ ψαλμοῦ ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ ψαλτηρίου.

³ Περὶ μὲν τοῦ Μνήστορος Ἰωσήφ ὄρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ Θεολόγου ἐν τῇ ἀρχῇ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐκτὴν τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Συναξάριον Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν τῇ ὑποσημείωσει. Περὶ δὲ τοῦ Ἀδελφοθεοῦ, ὄρα εἰς τὸ αὐτὸ Συναξάριον του.

⁴ Ἑλληνισταὶ ἦσαν οἱ ἀπὸ Ἑλλήνων πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἢ κατ' ἄλλου· οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐδέχοντο τὴν ἀγίαν Γραφὴν τὴν ὑπὸ τῶν ἐβδομηκοντα Ἑλληνιστῶν μεταφρασεμένην. Σημειώσον ὅτι ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον ἔχει ὁ Νίστης Γρηγόριος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὡς καλῆ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολουθία.» Ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ Ε'. τόμῳ ὅμοι, ὃν τὸ πρῶτον ἀρχεται· «Στέψωμεν ἀνδρείν ἐγκωμίων τὸν Στέφανον· τὸ δὲ δεύτερον· «Πάντες μὲν οἱ τῶν μαρτύρων ἀ-

Χριστοῦ, ἄλλοι μὲν ἔλεγον, ὅτι εἶναι προφήτης, ἄλλοι δὲ ὅτι εἶναι πλάνος, καὶ ἄλλαι ὅτι εἶναι υἱὸς Θεοῦ, ὁ αἰσιδῖμος Στέφανος σταθεὶς εἰς ἓνα τόπον ὑψηλὸν ἐκήρυσεν εἰς ὅλους τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, διατί τόσων ἐπληθύνθησαν αἱ κακαί σας, καὶ εἶναι τεταραγμένη ὅλη ἡ Ἱερουσαλήμ; μακάριος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ὅποιος δὲν ἔλαβεν εἰς τὴν καρδίαν του δισταγμὸν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διότι αὐτὸς εἶναι, ὅστις ἐκλίνε τοὺς οὐρανοὺς, καὶ κατέβη διὰ τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ τῆν Παρθένον τὴν ἁγίαν καὶ καθαρὰν καὶ ἐκλελεγμένην πρὸ καταβολῆς κόσμου. Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν· αὐτὸς ἔκαμνα ἀναβλέψωσιν οἱ τυφλοὶ αὐτὸς ἐκαθάρισε τοὺς λεπρούς, καὶ ἐδίωξε τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς δαιμονισμένους.

Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ταῦτα ἀκούσαντες, ἔφερον αὐτόν εἰς τὸ κριτήριον πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντισταθῶσι εἰς τὴν σοφίαν καὶ δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μὲ τὴν ὁποιάν ἐλάλει ὁ Θεὸς Στέφανος. Ἐπειτα παρέστησαν ψευδομάρτυρας, οἵτινες ταῦτα κατὰ τοῦ ἀποστόλου ἐμαρτύρησαν λέγοντες· ἡμεῖς ἠκούσαμεν, ὅτι οὗτος ἐλάλει λόγια βλάσφημα ἐναντίον τοῦ τόπου τούτου τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐναντίον τοῦ Θεικοῦ νόμου. «Εἶπον δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ἄλλα ὅσα διηγοῦνται αἱ ἱεραὶ πράξεις τῶν ἀποστόλων ἐν κεφαλαίῳ ἐβδόμῳ. Τότε ἐστρεψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς των εἰς τὸν Στέφανον ὅλοι οἱ καθιζόμενοι εἰς τὸ κριτήριον καὶ εἶδον τὸ πρόσωπόν του τὸσσην λαμπρόν, ὡς ἄν ἦτο πρόσωπον ἀγγέλου· ὅθεν μὴ ὑποφέροντες τὴν ἐντροπήν, ἐλιθοβόλισαν αὐτόν εὐχόμενον δι' αὐτοὺς καὶ λέγοντα, «Κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην,» καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκοιμήθη.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ πρωτομάρτυς μὲ τὴν νομιζομένην πτώσιν του ἐκρήμνισε κάτω τὸν ἀντίπαλον διάβολον, καὶ ἐδειξεν αὐτόν πτώμα μέγιστον καὶ ἐξαισιῶν, καὶ ἀφοῦ ἐκοιμήθη μὲ τὸν γλυκὺν ὕπνον τοῦ μαρτυρίου, ἐπήραν τὸ ἱερόν

γῶνες ἐπίδοξον. Ἐχει καὶ ὁ Πρόκλος ἐγκώμιον εἰς τὸν αὐτόν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ μὲν αἰσθητὸς ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἀνατείλων» Ὁρα καὶ εἰς τὸν ἀπλῶν Ἐρραῖμ τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου Στεφάνου εἰς γλωσσῶν περὶ τῆν. Ὁ ἀνωτέρω Χρυσόστομος ἔχει προσέτι τρεῖς λόγους ἐν τῷ Ζ'. τόμῳ, ὃν ὁ πρῶτος ἀρχεται· «Σημνεῖ μὲν τοὺς εὐδοκίμους ἀθλητάς. Ὁ δεύτερος δὲ· «Ὁ μὲν ἦτοδεν Στεφάνου πλέκειν ἀνδραῖσι βουλούμενοι, ὁ δὲ τρίτος· «Πολλὰ καὶ θαυμάσια τοῦ μαρτύρου Στεφάνου τὰ τρώπια».

αὐτοῦ σώμα ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἔβαλον αὐτὰ εἰς θήκην κατεσκευασμένην ἀπὸ ξύλον περσίας, (ἦτοι ῥοδακινιάς), καὶ σφραγίσαντες τὴν ἀπέθεσαν εἰς τὰ πλάγια μέρη τοῦ ναοῦ. Τότε καὶ ὁ νομοδιδάσκαλος Γαμαλιήλ, καὶ ὁ τούτου υἱὸς Ἀβελβοῦς, ἐπίστυσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους. ¹ Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἀνάξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν τῶν ναδῶν, ὅστις εἶναι πλησίον εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κωνσταντιανά. Σημείωσαι ὅτι ὁ ἅγιος Στέφανος ἐλιθοβολήθη μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ χρόνους τρεῖς, κατὰ τοὺς ἀκριβεστεροὺς χρονολόγους. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** τοῦ Γραπτοῦ, ἀδελφοῦ Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ καὶ Γραπτοῦ.

- » Αὐχεῖν ἔχει τι καὶ Θεόδωρος μέγα,
- » Ἐκ γῆς ἀπαίρων, ὡς μέγα στίξις θέας.

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεόδωρος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Θεοφάνους (τοῦ ἑορταζομένου ἰδίως κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου) ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ωλ' (830), καὶ μεγάλως ἠγωνίσθησαν καὶ οἱ δύο διὰ τὴν τιμὴν καὶ προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκότων. Ὅθεν ἐδάρησαν ἀσπλάγχχνως καὶ κατὰ πρᾶσταγὴν τοῦ Θεοφίλου ἐγράφησαν εἰς τὸ μέτωπόν των μὲ σίδηρον πεπυρωμένον, οἱ ἱαμβικοὶ οὗτοι στίχοι.

- » Πάντων παθόντων προστρέχειν πρὸς τὴν πόλιν
- » Ὅπου πάνανθοι τοῦ Θεοῦ Λόγου πόδες
- » Ἔστησαν, εἰς σύστασιν τῆς οἰκουμένης,
- » Ἄρθησαν οὗτοι τῷ Σεβασμίῳ τόπῳ,
- » Σκευὴ πονηρὰ δεισιδαίμονος πλάνης.
- » Ἐκείσε πολλά λοιπὸν ἐξ ἀπιστίας,
- » Πράξαντες δεινὰ αἰσχρὰ δυσσεβοφρόνας,
- » Ἐκείθεν ἠλάθησαν, ὡς ἀποστάται.
- » Πρὸς τὴν πόλιν δὲ τοῦ κράτους περευγότες,
- » Οὐκ ἔφαθῆκαν τὰς ἀθέτους μωρίας.
- » Ὅθεν γραφέντες, ὡς κακοῦργοι, τὴν θάλαν,
- » Κατακρίνονται καὶ δωδονονται πάλιν.

¹ Ὅρα περὶ τούτων εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου τούτου κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἀγούστου. Σημείωσαι ὅτι δύο μαρτύρια τοῦ ἁγίου Στεφάνου σώζονται ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ, ὧν τὸ μὲν ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη «Ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον», τοῦ δὲ ἑτέρου αὕτη «Διὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν, ἠναγκάσθη ἀποχαράξαι τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν».

² Λόγος πανηγυρικὸς εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Στέφανον συνταθὴς ὑπὸ Στεφάνου Μητροπολίτου ἐκπόνηθ' ἐτὶ 1704 ἐν Βουλκοπολίῳ. Σ. Ε.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐγράφησαν μετὰ τοὺς στίχους, τοῦτους, ἐπέμφθησαν εἰς τὴν ἔξορίαν, ὅπου ὁ μέγας ἀριστεὺς καὶ νικητὴς οὗτος Θεόδωρος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Λέγεται δὲ ὅτι, ὅταν ὁ ἅγιος οὗτος ἐκοιμήθη, ὑπήγεν εἰς αὐτὸν μέγας τις γέρον καὶ ἤκουεν ἁγίους ἀγγέλους, οἵτινες ἐψάλλον ἄσματα πνευματικά, μετὰ τοὺς ὁποίους συνέψαλε καὶ αὐτός· ἔδειξε δὲ ὁ Θεὸς διὰ τῶν τοιούτων ἁσμάτων πόσον ἐτίμα τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα Θεόδωρον. ¹

Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν **ΘΕΟΔΩΡΟΣ** ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήρῃ τελεοῦται.

- * » Ποιμὴν ἄριστος Θεόδωρος ὤραθη,
- » Ὡς ὦν μιμητὴς τοῦ μεγάλου Ποιμένος.

Οὗτος ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου ἐν ἔτει χξή (668), διὰ δὲ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐλάβειαν καὶ ἀρετὴν ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος τῆς ἀγιωτάτης Μεγάλης Ἐκκλησίας· ἔπειτα ἔγεινε σύγκελλος καὶ σκευοφύλαξ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε πατριάρχης Κωνσταντίνος ἀπέθανεν, ἐδιάσθη ὁ αἰδιδίμος οὗτος Θεόδωρος ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ ὄλην τὴν σύγκλητον, πρὸς τούτους δὲ καὶ ἀπὸ ὄλην τὴν σύνοδον τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ οὕτως ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Θεαρέστως δὲ κυβερνήσας τὴν Ἐκκλησίαν εἰς χρόνους δύο καὶ μῆνας τρεῖς,

¹ Σημείωσαι, ὅτι τὸν βίον τῶν ἁγίων τούτων ἀγαθῶν Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους τῶν Γραπτῶν συνέγραψεν ἡ Θεοδώρα Ῥουλαβή καὶ Κατακουζηνή ἡ Παλαιολογίνα (καὶ ὄρα σελ. 678 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι ὅτι τοὺς δώδεκα τούτους ἱαμβικοὺς στίχους ἐσύνθεσεν ὁ Ἀριστέλαος· Ἐξερχόμενοι δὲ οἱ ἅγιοι κατεστιγμένοι, ἔλεγον ἔτι ἐπὶ Χερουβιμ θεωροῦντα ὀπαναχωρήσει ἐκ τῆς Ἐδέμ, καὶ ἡ φλογὴν ῥομφαία δώσει τὰ νῶτα, αἰδουμένη ἡμῶν τὰς ὄψεις. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Θεοφίλος τοὺς λόγους τούτους παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ, εἶπεν, ἂν ἤξευρα, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀλήθεια, βίβαια ἤθελα κάμη τοῦτο εἰς ὄλου τοὺς ὑπὸ κούους μου (σελ. 69 τῆς Δωδεκαβίβλου.) ὄρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην Ἰουνίου τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Μεθοδίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι ὅτι οἱ δύο οὗτοι ἀγαθῶν καὶ Γραπτοὶ ἐχρημάτισαν μαθηταὶ Μιχαὴλ Συγκέλλου τῶν Ἱεροσολύμων κατὰ τὸν Δοσίθεον, καὶ υἱοὶ Ἰωνᾶ τοῦ Σαββάτου (σελ. 694 τῆς Δωδεκαβίβλου.) ὄρα καὶ τὸ Συναξάριον Μιχαὴλ τοῦ Συγκέλλου, κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ παρόντος Δεκεμβρίου· Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται ὁ βίος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τούτου, ὃς ἡ ἀρχὴ· «Τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ τὴν ὄλην ἔλαμψαν».

εξώσθη τοῦ θρόνου του, ἐν ἔτει χοή (678), εἶτα καλῶς διανύσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὴν δὲ μνήμην αὐτοῦ ἑορτάζει ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

* Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΑΟΥΚΑΣ** ὁ Τριγλινός (ἦτοι ὁ ἐκ Μουρταριῶν) ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Τῆς γῆς ὁ Λουκάς ὑπερᾶρθεῖς ἐμφρόνως,
- * Τρανῶς τρυφᾷ νῦν τὴν Θεοῦ θεωρίαν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ
καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐβδ ο μή χ ο ρ τ α μαρτύρων.

Εἰς τὸν Μαυρίκιον.

- * » Ὁ Μαυρίκιος γυμνὸς ἐγχοισθεὶς μέλι,
- * Κρίνει μελισσῶν ἠδὺ τὰς τρώσεις μέλι.

Εἰς τοὺς ἐβδομηκοντα.

- * » Ἐχων συνάθλους ἄνδρας ἐπτάκις δέκα,
- * Καὶ συγχορευτὰς Μαυρίκιος λαμβάνει.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγζ' (297), κατὰ γόμενοι μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀπάμειαν, ἥτις εὐρίσκεται κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν, στρατιῶται δὲ ὑπάρχοντες βασιλικοὶ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα. Ὅτε λοιπὸν διέβαιναν ἀπὸ ἐκείνην τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς, διεβλήθησαν εἰς αὐτὸν οἱ ἅγιοι οὗτοι ὡς χριστιανοί· παρασταθέντες δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ὁμολογήσαντες παρρησίᾳ ὅτι εἶναι χριστιανοί, ὑστερήθησαν τὰς ζώνας τὰς ὀποίας ἐφόρουσαν καὶ ἐκλείσθησαν εἰς φυλακὴν. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας φέρονται ἐμπροσθεν τοῦ τυράννου καὶ ἐρωτῶνται. Ἐπειδὴ δὲ ἔμενον στερεοὶ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, δέρονται δυνατὰ· ἔπειτα ρίπτονται εἰς τὸ πῦρ· μετὰ ταῦτα κρεμῶνται ἀπὸ ξύλον καὶ καταξοσχίζονται εἰς τὰς πλευράς. Θέλων δὲ ὁ Μαξιμιανὸς νὰ λυπήσῃ περισσότερο τὸν ἅγιον Μαυρίκιον, ὅστις ἦτον ὁ τῶν ἄλλων πρόκριτος, ἐπρόσβαξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν υἱὸν του, Φωτεινὸν ὀνόματι.

Ἐπειδὴ δὲ εἶδε καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἁγίους φυλάττοντας στερεῶς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν καὶ μὴ πειθομένους εἰς αὐτὸν, ἐπεμψεν αὐτοὺς εἰς ἓνα τόπον βαλτώδη, ὅστις εὐρίσκειται ἀναμέσον δύο ποταμῶν καὶ μιᾶς λίμνης, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο γεμάτος ἀπὸ σφήκας, ἀπὸ μύιας, ἀπὸ κώνωπας καὶ ἀπὸ σκνίπας· ὅθεν ἐκεῖ ἐξεγύμνωσαν τοὺς ἁγίους οἱ στρατιῶται, καὶ δέσαντες αὐτοὺς εἰς πάλους, διὰ νὰ μὴ σαλεύωσι καὶ διώκωσι τὰ ζώδια, τοὺς ἠλείψαν

μὲ μέλι· ἔτυχε δὲ καὶ ὁ καιρὸς νὰ ἦναι ἐπιτήδεως εἰς τὴν τοιαύτην παιδείαν, ἐπειδὴ ἦτο καύσιον. Ἐπειτα ἔρριψαν τὸ λείψανόν τοῦ ἁγίου Φωτεινοῦ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς του Μαυρικίου, διὰ νὰ τὸ βλέπῃ καὶ νὰ λυπῆται περισσότερο ταῦτα δὲ πάντα οἱ δῆμιοι ποιήσαντες, ἀνεχώρησαν. Οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ὑπέμειναν γενναίως τὴν τοιαύτην ἀνυπόφορον βάσανον δέκα ὀλόκληρα ἡμερονύκτια· εἶτα τῷ Θεῷ προσευχθέντες, παρέδωκαν οἱ τρισμακάριοι τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΗ'**, μνήμη τῶν ἁγίων **ΔΙΣΜΥΡΙΩΝ** (ἦτοι εἴκοσι χιλιάδων μαρτύρων), τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καίτων.

- * Ὡς προσφοραὶ σοι, Σῶτερ, ἐξωπτημέναι,
- * Οἱ δισμύριοι τοῦ νεῷ κείνται μέσον.
- * Ἀνέρας ὀγδοάτη κτάνεν εἰκάδι δισμυρίους πῦρ.

Ὅτε ὁ βασιλεὺς Μαξιμιανὸς ἐπέστρεψε νικητῆς ἀπὸ τὸν κατὰ τῶν Αἰθιοπίων πόλεμον, ἐν ἔτει τδ' (304)· ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα διὰ τὴν νίκην αὐτὴν· ἐπέμψθησαν λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν γράμματα πανταχοῦ παρακινήτικα διὰ νὰ ἔλθωσιν ὅλοι εἰς τὴν Νικομηδείαν καὶ νὰ προσκυνήσωσι τοὺς θεοὺς του· τότε ὁ ἅγιος Ἀνθιμος, ἐπίσκοπος ὢν τῆς Νικομηδείας, συνήθροισεν ὅλον τὸν λαὸν τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, (διότι ἔτυχε τότε νὰ ἦναι ἡ ἑορτὴ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως) καὶ μετ' αὐτῶν συνεώρταξε καὶ αὐτὸς καὶ ἐδίδασκε τὴν ἀληθινὴν πίστιν. Μαθῶν δὲ τοῦτο ὁ Μαξιμιανὸς, ἐπρόσταξε νὰ σωρευθῶσι φρύγανα καὶ ξύλα γύρω εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἀναφθῶσιν, ἵνα κατακαῶσιν οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ χριστιανοί, ὅπερ ἐννοήσας ὁ ῥηθεις ἐπίσκοπος ἅγιος Ἀνθιμος ἐσπούδασε μίαν ὥραν πρότερον καὶ ἐβάπτισεν ὅλους, ὅσοι ἦσαν ἀκόμη κατηγοούμενοι, καὶ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐπιτελέσας, ἐκοινώνησεν ὅλους τὰ θεῖα καὶ ἀχραντα μυστήρια· καί οὕτως ἠνάφθησαν τὰ φρύγανα καὶ κατέκαυσαν ὅλους τοὺς χριστιανούς· τοὺς εὐρεθέντας εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οἵτινες ἦσαν τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι χιλιάδες. Ὁ δὲ ῥηθεις ἅγιος Ἀνθιμος δὲν ἐκάη, ἀλλὰ διεφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἵνα καὶ ἄλλους ὠφελῆσῃ διὰ τῆς διδασκαλίας του, καὶ ἵνα βαπτίσας αὐτοὺς, προσφέρῃ σεσωσμένους εἰς τὸν

Χριστόν, και προς τούτοις να μετα ταυτα λα-
βων περιεσώτερα βασανα, δια μέσου αυτών,
μεταβη προς τον Χριστόν, με παρησίαν με-
γαλητέραν και δόξαν, και ουτως απολαύση
την βασιλείαν του. Διότι κατά την τρίτην του
Σεπτεμβρίου ελαβεν ο αοίδιμος τον του μαρ-
τυρίου στέφανον, κατά την οποίαν και εαρτά-
ζεται. (Το κατά πλατες μαρτύριον αυτών ορα
εις το 'Εκλόγιον. Τουτο δε ανεγράψεν ελλη-
νιστι ο Μεταφραστής, ου η αρχή « Ἄρτι Μα-
ξιμιανου ». Σώζεται εν τη μεγαίστη Λαύρα, εν
τη μονη των Ἰβήρων και εν ἄλλαις.)

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα μνήμη τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου
ἀγίων μαρτύρων, τῶν ἔξω τῆς πυρᾶς ἀπολειφθέν-
των, και διαφόρων βασιανοθέντων και τελειω-
θέντων.

Ὁ ἅγιος **ΙΝΔΗΣ** ἐν τῇ θαλάσῃ βληθεὶς, τε-
λειοῦται.

- » Ἰνδην ἀκούω τοῦ βίου λαβεῖν πέρας,
- » Ἄκρον κατανήσκητα πρὸς βυθοῦ πέρας.

Οἱ ἅγιοι **ΓΟΡΓΟΝΙΟΣ** και **ΠΕΤΡΟΣ** ἐν τῇ
θαλάσῃ τελειοῦνται.

- » Πάντος καλύπτει Γοργόνιον και Πέτρον,
- » Μνήμη δὲ τούτων οὐ καλύπτεται χρόνῳ.

Ὁ ἅγιος **ΖΗΝΩΝ** ἔξφει τελειοῦται.

- » Ζήνων κεφαλὴν τέμνεται διὰ ξίφους,
- » Μὴ προσκυνεῖν ἄγαλμα τοῦ Ζηνοῦ ἠέλων¹

Ὁ ἅγιος **ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ** πυρὶ τελειοῦται.

- » Καὶ Μαρδόνιον μαρτύρων ἔγνω ἕνα,
- » Στέργοντα Χριστόν, και στέγοντα πῦρ φλέγον.

Ὁ ἅγιος **ΔΩΡΟΘΕΟΣ** ὁ Πρεπόσιτος ἔξφει τε-
λειοῦται.

- » Ὁ Δωρόθεος, τὴν κεφαλὴν μου, λέγει,
- » Δῶρον κομίζω τῷ Θεῷ τετμημένην.

Ὁ ἅγιος **ΘΕΟΦΙΛΟΣ** ὁ διάκονος, λιθοβολη-
θεὶς τελειοῦται.

- » Ἀπόγραφε βληθέντα συχνοῖς τοῖς λίθοις,
- » Καὶ Θεόφιλον συλλάγῃ Θεοῦ φίλων.

Ὁ ἅγιος **ΜΥΓΔΟΝΙΟΣ**, βόθρῳ ἐγχωσθεὶς τε-
λειοῦται.

- » Κἄν χωνύηται Μυγδόνιος ἐν βόθρῳ,
- » Ἐγνωσμένος τοῖς πᾶσι μάρτυς συγχάνει.

Ὁ ἅγιος **ΓΛΥΚΕΡΙΟΣ** ὁ πρεσβύτερος πυρὶ τε-
λειοῦται.

Ὁ Γλυκέριος ἐν τῷ πῦρ βεβλήμενος, 36

ἔφη, γλυκὺς μοι τῆς τελευταίας ὁ τρόπος.

Ἀφ' οὗ ὁ μιὰρος Μαξιμιανὸς ἔδωκεν ἀπόφα-
σιν νὰ κατακῶσιν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας αἱ εἴ-
κοσι χιλιάδες χριστιανοί, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω,
ἐπρόσταξεν ὁ θηριώδης νὰ φονευθῶσι και ὄσοι
χριστιανοὶ εὐρέθησαν ἔξω τῆς πυρᾶς και δὲν
ἐκάησαν. Ὅθεν ὁ μὲν ἅγιος Ἰνδης και Γοργό-
νιος και Πέτρος δεθέντες με πέτρας, ἐρρίφθη-
σαν εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ στρατηγὸς Ζήνων,
συντριβεὶς με πέτρας εἰς τὸ πρόσωπον και εἰς
τοὺς ὀδόντας, ἀπεκεφαλίσθη ὁμοῦ με τὸν Πρε-
πόσιτον Δωρόθεον, ὁ δὲ Μαρδόνιος τελειοῦται
διὰ πυρός, ὁ δὲ Μυγδόνιος βάλλεται εἰς λάκ-
κον και ἐκεῖ τελειοῦται. Γλυκέριος δὲ ὁ πρεσβύ-
τερος ἐτελειώθη διὰ τοῦ πυρός· ὁ δὲ Θεόφιλος
ὁ διάκονος, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐκόπη ἡ γλῶσσά
του, ἐλιθοβολήθη εἰς τὸν κάμπον. Ὅμοιως δὲ
και ἄλλοι πολλοὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἔ-
λαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. (ὄρα περὶ
τούτων πλατύτερον εἰς τὸ 'Εκλόγιον.)

Ἡ ἅγια **ΔΟΜΝΑ** ἔξφει τμηθεῖσα, τῷ πυρὶ τε-
λειοῦται.

- » Ἐκτὴν συνάπτω ταῖς φρονίμοις παρθένωσι
- » Τὴν ψευδομυρον Δόμναν ἐκτετμημένην.

† Ἡ ἅγια μάρτυς Δόμνα ἦτο και αὐτὴ κα-
τὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, καταγομένη
ἐκ τῆς Νικομηδείας, ἰέρισα ὑπάρχουσα τοῦ ἐν
τῷ παλατίῳ ναοῦ, τὸ ὅποιον ἐπειδὴ εἶχε δώδε-
κα θεῶν εἰδῶλα, ὠνομάζετο Δωδεκάθεον. Ἐ-
πειδὴ δὲ ἔτυχε νὰ εὕρη τὰς Πράξεις τῶν ἁ-
γίων Ἀποστόλων και τὰς Ἐπιστολάς τοῦ ἁ-
γίου Παύλου, ἐφωτίσθη ἀπὸ αὐτὰ κατὰ τὴν φυ-
χὴν και μαθούσα τὴν ἀληθινὴν πίστιν, ἐπίστευ-
σεν εἰς τὸν Χριστόν, και ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν ἐ-
πίσκοπον τῆς Νικομηδείας Κύριλλον ὁμοῦ με
τὸν εὐνοῦχον Ἰνδην, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνεφέρα-
μεν ἀνωτέρω. Ἐκτοτε δὲ ὅσον μισθὸν ἐλάμ-
βανεν ἡ μακαρία ἀπὸ τὸ παλάτιον τὸν ἐμοίρα-
ζεν εἰς τοὺς πτωχοὺς· ἐπειδὴ δὲ ἐγνωρίσθη ἀπὸ
τὸν ἀρχιευνοῦχον ὅτι εἶναι χριστιανὴ, και ἐ-
μελλε νὰ τιμωρηθῇ, ἐπροσποιήθη ὅτι δῆθεν εἶ-
ναι παράφρων και τρελὴ. Ὅθεν ἀπεστάλη εἰς
τὸν ἐπίσκοπον τῶν χριστιανῶν, διὰ νὰ ἰατρευ-
θῇ παρ' ἐκείνου ἀπὸ τὴν παραφροσύνην.

Εὐρίσκετο λοιπὸν ἡ ἅγια μετὰ τῶν χριστι-
ανῶν, εἶτα δὲ ἐμβάσα εἰς ἕν ἀστητήριον παρ-
θένων, ἐμεινεν ἐκεῖ ἡσυχάζουσα. Ὁ δὲ Μαξι-
μιανὸς ἐπιστρέψας νικητὴς ἀπὸ τοῦ κατὰ τῶν
ἁγίων ταξιδίου, ἔζηει τὴν Δόμναν μαθὼν

¹ Ζηνοῦ ἀντὶ Διό. Σ. Ε.

δὲ ὅτι ἐπρελλάθη, πολλὰ ἐλυπήθη· ἔπειτα ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ ἐλησμόνησε τὴν παραφροσύνην τῆς Δόμνας καὶ πάλιν τὴν ἐξήτει. Διὰ τοῦτο ἡ ἅγια φοβηθεῖσα μὴ τὴν εὖρη, ἐνεδύθη ἀνδρικὰ φορέματα ἀπὸ τὴν ἡγουμένην τοῦ ἀσκητηρίου, εἰς τὸ ὅποιον ἔμενε, καὶ συντροφευθεῖσα μὲ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ δάκρυα τῶν παρθένων, ἐξήλθε κρυφίως ἀπὸ τὸ ἀσκητήριον. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ ἀλιτῆριος Μαξιμιανὸς ἐζήτησε τὴν Δόμναν καὶ δὲν τὴν εὖρεν, ἐλύσσα καθ' ὅλων τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων ἀσκητηρίων, καὶ κατεκρήμνιζεν αὐτὰ καὶ ἠφάνιζε· κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ αἱ παρθένοι τῶν ἀσκητηρίων παρεδίδοντο αἰσχυρῶς εἰς τὸ νὰ ἀτιμασθῶσι παρὰ τῶν στρατιωτῶν. Πλὴν ὁ ἐκ παρθένου γεννηθεὶς Χριστὸς δὲν ὑπέφερε νὰ ἀτιμασθῶσι τὰ σώματα τῶν αὐτῶ ἀφιερωμένων· ἀλλ' ἐλύτρωσεν αὐτὰς διὰ θαύματος ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀκολάστων.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος καὶ ἔκασαν τὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰκοσι χιλιάδας χριστιανῶν, τοὺς δὲ μὴ καέντας ἐπρόσταξε νὰ βασανισθῶσι μὲ διάφορα βάσανα, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, διὰ τοῦτο ἡ ἅγια Δόμνα μαθοῦσα ταῦτα, ἐχάρη, καὶ παρεκινήθη νὰ μιμηθῇ καὶ αὐτὴ ἐκείνους τοὺς ἁγίους μάρτυρας. Ὅθεν καταβαίνει ἀπὸ τὸ ὄρος εἰς τὴν θάλασσαν μὲ σχῆμα ἀνδρικόν· καὶ ἰδοῦσα, ὅτι ἄλιεῖς τινες ἐξέβαλον ἐξω τὰ λείψανα τῶν ἁγίων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ ριφθέντων, ἤτοι τοῦ Ἰνδου καὶ Γοργονίου καὶ Πέτρου, τὰ ἔλαβεν ἡ ἅγια ὁμοῦ μὲ τοὺς κληρικούς, καὶ τὰ ἐκρυφεν ἐντὸς τοῦ τεύχους τῆς πόλεως Νικομηδείας. Φανερωθεῖσα δὲ, διεβλήθη εἰς τὸν Μαξιμιανὸν καὶ κατὰ προσταγὴν ἐκείνου πρῶτον μὲν ἀπεκεφαλίσθη ἡ μακαρία, ἔπειτα δὲ κατεκάη τὸ σῶμά της διὰ τοῦ πυρός. (ὄρα περὶ τούτων εἰς τὸ Ἐκλόγιον)

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΣΕΚΟΥΝΔΟΣ** εἶπει τελειοῦται.

- * » Γίνου, Σεκουνδε, καὶ σὺ μάρτυς ἐκ ξίφους,
- * » Καὶ μαρτύρων κάλλιστα λάμβανε γέρα.

* Ὁ ὀσιος πατὴρ ἡμῶν **ΒΑΒΥΛΑΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ἄπην Βαβύλας ὕλικὸν βίψατε βάρος,
- * » Ἄυλος εἰς ἄυλον ἦκει χωρίον.

* Ὁ ὀσιος **ΣΙΜΩΝ** ὁ μυροβλῆτης, ὁ κτίτωρ τῆς ἐν Ἀθῶν ἱερᾶς μοῆς Σιμωνόπετρας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

¹ Ὅθεν· ὁ ὀσιος ἐνίησε τὸν διάβολον, φανέντα αὐτῷ ἐν αἰθέρι· καὶ φωτισθεὶς αὐτὸν ἐξωθίει, ἡγάγετο φανέν ἐν

- * » Πρὸς Πέτρον ἔσχε κοινὰ κλῆσιν καὶ πέρασιν,
- * » Ἰπερτερεῖ μύρῃ δ' ὁ τῆς πέτρας Σίμων.

Ταῖς τῶν πάντων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησεν ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ΄, μνήμη τῶν ἁγίων νηπιῶν τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀνααιρεθέντων, χιλιάδων ὄντων δεκατεσσαράων.

- * » Διὰ ξίφους ἄωρα μητέρων βρέφη,
- * » Ἀνεῖλεν ἐχθρὸς τοῦ βροβοπλάστου βρέφους,
- * » Νήπια ἀμφ' ἐνάτην τάμον εἰκάδα παππάζοντα.

Ἀφ' οὗ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης παρήγγειλεν εἰς τοὺς μάγους νὰ ἐπιστρέψωσι καὶ νὰ τῷ ἀναγγείλωσι τὰ περὶ τοῦ γεννηθέντος βασιλέως, τὸν ὅποιον ἐμήνυεν ὁ ἀστὴρ ὃν ἠκολούθουν, ἵνα καὶ αὐτὸς ὑπάγῃ νὰ τὸν προσκυνήσῃ, τότε ἐπειδὴ οἱ μάγοι δὲν ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Ἡρώδην, καθὼς ἐπρόσταξεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, ἀλλὰ διὰ μέσου ἄλλης ὁδοῦ ἀπῆλθον εἰς τὴν χώραν τῶν, βλέπων ὁ Ἡρώδης ὅτι ἐνεπαίχθη ἀπὸ τοὺς μάγους, ἐθυμώθη καὶ ἐπικράνθη πολλά. Ὅθεν ἔχων εἰς τὴν ἐνθύμησίν του ἐκεῖνο, ὅπερ εἶπον οἱ μάγοι, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἀστὴρ ἐφάνη ὀλιγώτερον ἀπὸ δύο χρόνους, τούτου χάριν ἔστειλε τοὺς στρατιώτας του καὶ ἐφόρευσαν ὅλα τὰ παιδιὰ τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ὅσα εἶχον ἡλικίαν κατωτέραν τῶν δύο ἐτῶν, νομίζων ὁ μάταιος, ὅτι ἂν θανατώσῃ ὅλα τὰ βρέφη, βεβαίως μετὰ τῶν ἄλλων θὰ θανατωθῇ καὶ ἐκεῖνος, ὅστις μέλλει νὰ βασιλεύσῃ, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν θέλει τὸν ἐπιβουλευθῆ. Εἰς μάτην ὁμως ἐκοπίασεν ὁ ἀνόητος, μὴ ἠξεύρων ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ· ὅθεν εἰς μὲν τὰ νήπια ἐπροξένησε βασιλείαν οὐρανῶν, εἰς δὲ τὸν ἑαυτὸν

τῇ νυκτὶ τῶν Χριστοῦ γεννῶν, προστάξουσιν αὐτὸν νὰ κτίσῃ τὸ μοναστήριον ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν ὅπου καὶ ἀστέρα εἶδεν ἰστάμενον, κατελθόντα ἀνωθεν. Οὗτος τὸν κεραστὴν καὶ μαθητὴν τοῦ πεσόντα κάτω ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο, ἀβλαβῆ ἐφύλαξεν· αὐτοῦ τῶν κατ' αὐτῷ ὀρηγάντων Ἀράβων, ἄλλου μὲν τὴν χεῖρα ἐξήρανε, ἄλλου δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέφλωσε, καὶ πάλιν αὐτοὺς ἰατρεύσας, ἐβάπτισε καὶ μοναχοὺς ἐποίησε. Καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας Ἰωάννου Οὐγγεσι δαιμονισμένην οὖσαν ἰάτρευσε, καὶ μετὰ θάνατον μῦρον εὐώδες ἐκ τῶν λειψάνων του ἀνέβλυσε, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ τοῦ ἀνωτέρου βασιλέως Χρυσόβουλλον. Τούτου ἡ ἁσματικὴ ἀποδοχὴ εὐρίσκειται εἰς τὸ μοναστήριόν του τῆς Σιμωνόπετρας. Εἰς τοῦτον τὸν ὀσιον ἐπιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία οἴκου εἰκοσιτέσσαρας, καὶ ἰγνώμιον γλαφυρόν.

του ἐπροβέβησαν ὁ ἀθλιος τὴν αἰώνιον κάλασιν. 4

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη πάντων τῶν χριστιανῶν τῶν ἐν λιμῷ καὶ δίψῃ καὶ μαχαίρᾳ καὶ κρῦει τελευθάντων. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις, ἐνθα κεῖται ἡ ἀγία Σοφία.

- * » Σωθῆναι πάντας τοὺς βροτοὺς, Σῶτερ, θέλων,
- » Εἰς τοῦτο κρίσεις μηχανᾶσαι πανσόφως.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων ἐν εἰρήρῃ τελευτᾷται.

- » Ἀυπνία δού; πᾶντα τὸν ζωῆς χρόνον,
- » Μάρκελλε, κοιμήθητι μικρὸν ἐν τάφῳ.

Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Μάρκελλος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ μεγάλου τοῦ καλουμένου Μακέλλη, Πατριαρχεύοντος Γενναδίου, ἐν ἔτει υνθ' (459), πατρίδα ἔχων τὴν πόλιν Ἀπάμειαν, τὴν εὕρισκομένην εἰς τὴν

δευτέραν Συρίαν καὶ καταγόμενος ἀπὸ ἐνδοξόν καὶ ἐπιφανὲς γένος. Ὄθεν ἐπειδὴ εἶχε τὸν τρόπον, ἐξεπαιδεύθη εἰς ὄλην τὴν ἐν λόγοις παιδείαν· ἐπειτα ἀφήσας καὶ αὐτὴν καὶ τοὺς οἰκείους του ἔρχεται εἰς τὴν Ἐφεσον καὶ ξενοδοχεῖται ἀπὸ τινος εὐλαβεῖς χριστιανούς καὶ εἰσελθὼν εἰς ἐν τῶν ἐκεῖ μοναστηρίων, ἠγωνίζετο καλῶς. Εἶτα ὑπήγε πρὸς τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον τὸν ἐνασκούμενον εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀκοιμητῶν, μαθὼν περὶ τῆς ἐνθέου καὶ ὑψηλῆς αὐτοῦ πολιτείας. Ἐκεῖ λοιπὸν τὴν κατοικίαν ποιησάμενος, ὑπερέβαλεν ὄλους τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς, μὲ τὰς καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἀρετὴν προκοπὰς καὶ αὐξήσεις· ὅθεν ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὁ τούτου ἡγουμενεύων Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ διάδοχος ἐκείνου Ἰάκωβος, γίνεται ἡγούμενος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ὁ θεῖος, οὗτος Μάρκελλος, ὅστις ἔλαβε παρὰ Θεοῦ δύναμιν καὶ χάριν καὶ πολλὰ ποιήσας θαύματα εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν Μονὴν του ἐκοιμήθη καὶ ἀνεπαύσατο 1.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΑΔΔΑΙΟΥ

- * » Εἰ καὶ γένει βέρβαρος ἦν ὁ Θαδδαῖος,
- » Ἄλλ' ἀσβεῖς ἤλεγχε σὺν παρρησίᾳ.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Θαδδαῖος ἐγενεῖ μὲν πρῶτον δούλος τοῦ ὀσιωτάτου Θεοδώρου, 2 τοῦ λαβόντος διὰ βασιλικῆς ἐξουσίας τὸ μοναστήριον τοῦ Στουδίου, καὶ ποιήσαντος αὐτὸ Καινόβιον, ὕστερον δὲ ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν δουλείαν, καὶ κουρεύσας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν τοῦ Στουδίου, ἐγενεῖ μοναχός, καὶ ἐπειδὴ μετεχειρίζετο πολιτείαν θεάρεστον, ἠγαπήθη ἀπὸ ὄλους. Αὐτὸς ἐσχόλαζεν εἰς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας πολλὰς· εἶχεν ἐγκράτειαν τῆς γλώσσης του· εἶχε προσοχὴν εἰς τὰ θεῖα λόγια· μετεχειρίζετο χαμυνίαν, ὑπακοὴν ὑπερβάλλουσαν, καὶ ἀκτημοσύνην μεγάλην, διότι οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ὁ τρισμακάριος, εἰμὴ μόνον ὅσα ἐνφύματα ἐφόρει. Ἐπειδὴ δὲ τότε κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ἐβασίλευσαν δυσσεβεῖς καὶ εἰκονομάχοι βασιλεῖς, Μιχαὴλ ὁ Γραυλός ἐν ἔτει ωκ' (820), καὶ ὁ τούτου υἱὸς Θεόφιλος ἐν ἔτει ωκθ' (829), διὰ τοῦτο ὄλοι οἱ εὐσεβεῖς Ἐπίσκοποι καὶ ἡγούμενοι τῶν μοναστηρίων, ἄλλοι μὲν ἐβάλλαντο

1 Σημειώσαι, ὅτι τὴν βρεφοκτονίαν ταύτην ἀναφέρει ἕως καὶ αὐτὸς ὁ ἐξωτερικὸς Μακρόβιος (βιβλ. β'. κεφ. δ'. τῶν χρονικῶν) ἔστις ἐξ ἑπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου· ἦτοι ἐν ἔτει τμη' (348), λέγων ὅτι ὁ Ἡρώδης μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀλλων ἐφόνευσε καὶ τὸν υἱὸν του Ἀντίπατρον· ὅθεν εἶπεν ἐκείνο τὸ ἀστεῖον «Κρεῖσσον Ἡρώδου ὅσα εἶναι, ἢ ὅσα ἦτοι κάλλιον νὰ ᾔνοι τις χεῖρας τοῦ Ἡρώδου, παρὰ υἱὸς του, διότι αὐτὸς τὸν μὲν υἱὸν του ἐθανάτωσε, τὸν δὲ χεῖρον δὲν ἤθελε θανατώσῃ διὰ νὰ τὸν φάγῃ, ὡς φύλαξ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, τοῦ ἐμποδίζοντος ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου τὰ χοίρειά κρέατα. Δὲν ἀναφέρει δὲ τὴν βρεφοκτονίαν ὁ Ἰωσήπος, ἢ διότι ἐλάθανε τοῦτον αὐτῆ, στασιασμός τις οὖσα τῶν στρατιωτῶν, κρυφαίως πηδώντων ἀπὸ ἀπεδῶθη τῷ Ἡρώδῃ, ὡς μὴ οὖσα ἔργον αὐτοῦ ἐξ ἐπιτάγματος ὡς λέγουσι τινες· ἢ ὡς ἄλλοι λέγουσι, διότι δὲν εὗρε αὐτὴν ἱστορομένην εἰς τὰ ἀπομνημονεύματα Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὅστις φίλος ὦν τοῦ Ἡρώδου, ἐσκέπαζε τὰς φωνήσας καὶ αἰσχροὺς αὐτοῦ πράξεις μὲ τὴν σιωπὴν. (ὅρα ἐν τῇ νεοτυπώτῃ Ἐκατονταετηρίδι, καὶ τὸν Κλήμენტα ἐν τῇ ἀνασκευῇ τῆς τελευταίων διερμηνευθείσης διαθήκης) Σημειώσαι, ὅτι τὰ λείψανα (ἰσως μερικὰ) τῶν ἁγίων τούτων νηπίων, εὕρισκοντο εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς· καὶ ὅρα σελ. 4152, τῆς Δωδεκαβίβλου. «Ὁ δὲ θεῖος Χρυσόστομος ἔχει λόγον εἰς τὰ ἅγια ταῦτα νήπια, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὡσπερ οἱ τοὺς ἡδίστους καρπούς.» (σὼζεται ἐν τῷ κοιτοβίῳ τοῦ Διονυσίου· καὶ ἕτερον σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἦθελον μὲν εἶε καὶ πάντοτε· ὁ Νύσσης Γρηγόριος, οὗ ἡ ἀρχὴ «σολτίζατε ἐν νεομηνία·» Βασίλειος ἑπίσκοπος Ἰσαυρίας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ὁ γέρον ἐγὼφ.» (σὼζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Βατοπαιδίῳ, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰδύρην·)

1 Σημειώσαι, ὅτι τὸν βίον τοῦτου ἀνεγράφει ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγγυά μοι πολλάκις γέροντα» (σὼζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰδύρην, καὶ ἐν ἄλλαις.)

2 Ἰσως οὗτος εἶναι ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης.

εἰς τὰς φυλακάς, ἄλλοι δὲ ἐξωρίζοντο· εἰς δὲ τούτων ἦτο καὶ ὁ μέγας ἀγωνιστὴς Θεόδωρος ὁ τούτου τοῦ δόσιου Θαδδαίου αὐθέντης καὶ ἡγούμενος. Μίαν δὲ φορὰν ὑπῆγε μετὰ τοῦ ἀγίου Θεοδώρου καὶ ὁ δόσιος οὗτος εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον, καὶ ἐπειδὴ ἤναψεν ἀπὸ θεϊκὸν ζῆλον, ἤλεγξε τὸν δυσσεβῆ βασιλεῖα ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων τῆς Συγκλήτου. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξεν ὅτι, ἡ μὲν ἁγία τοῦ Σωτῆρος εἰκὼν νὰ φερθῆ ἐκεῖ καὶ νὰ βληθῆ κατὰ γῆς, οὗτος δὲ ὁ δόσιος νὰ κρατηθῆ πρῶτον δυνατὰ ἀπὸ ἀνδρας ἀνδρείους, καὶ οὕτω νὰ στηθῆ ἐπάνω τῆς ἁγίας εἰκόνας, καὶ ἰστάμενος ἐκεῖ ἀμετακίνητος, νὰ τὴν πᾶτη καὶ χωρὶς νὰ θέλη.

Τούτου δὲ γενομένου, βλέπε, εἶπεν ὁ τύραννος πρὸς τὸν δόσιον, βλέπε, πῶς κατεπάτησας τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ σου, συγκατάνευσον λοιπὸν εἰς τὰ λόγια μας. Τότε ὁ ἐν ἀληθείᾳ πεφωτισμένος τὴν ψυχὴν, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· «Ἐγὼ, δυσσεβέστατε τύρανε καὶ γεμάτε ἀπὸ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν δὲν ἕκαμα τοῦτο ἐξ ἰδίας μου γνώμης, μὴ γένοιτο! ἀλλὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἐφεύρημα τῆς πανουργίας σου καὶ τῆς ἀδίκου σου κρίσεως· προσκυνῶ δὲ μᾶλλον τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μου, καὶ κατασπάζομαι αὐτὴν, καὶ δι' αὐτὴν πρότιμῳ νὰ ἀποθάνω προθύμως.» Ἀπὸ τὰ λόγια ταῦτα ἐντράπη πολλὰ ὁ ἀλιτήριος τύραννος, καὶ μάλιστα διότι ὑβρίσθη ἀπὸ ἕνα ἀγροικὸν καὶ Σκύθην κατὰ τὸ γένος· ὅθεν προστάζει νὰ ριφθῆ ὁ δόσιος κατὰ γῆς ἐμπροσθέν του καὶ νὰ δέρεται ἀσπλαγχνά, τὸσον δὲ πολλὰ ἔδειραν τὸν αἰοιδίμον μὲ χονδρὰ ράβδια, ὥστε ὅλοι ἐνόμισαν ὅτι ἀπέθανε, διὸ καὶ ἔσυραν αὐτόν ἐξω. Ἐπειτα δέσαντες αὐτόν ἀπὸ τοὺς πόδας, τὸν ἔσυραν ὡσαν ψοφίμιον καὶ ἀκάθαρτον διὰ μέσου ὄλης τῆς ἀγορᾶς καὶ ρίψαντες αὐτόν πλησίον εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως κατὰ τὸ μέρος ὅπου ἦτον ἡ βρύσις τοῦ νεροῦ, ἐγύρισαν καὶ ἐπλύθησαν, ὡς ἀκάθαρτον πιάσαντες. Ὁ δὲ μακάριος Θαδδαῖος πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀνδρείως καὶ εὐχαρίστως ὑπομείνας, ἔζησε τρεῖς ἡμέρας καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέθλη πρὸς Κύριον.

* *Τὰ ἑγκαίρια τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων, κλησίον τοῦ Χαλκοῦ Τετραπύλου.*

* Ὁ δόσιος πατὴρ ἡμῶν **BENIAMIN** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Τεῖς ἐν καλῷ λιποῦσι γῆρα τὸν βίον,

» Καὶ Βενιαμὴν τὸν καλὸν συναπτέον. ¹

¹ Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἐν τῷ Λαυσαϊκῷ ἱστορούμενος ὁ ὑδρωπηκιάσας, καὶ τὸσον πολλὰ ἐξογκωθεὶς, ὥστε ὅτε ἀπέ-

* Ὁ δόσιος πατὴρ ἡμῶν **ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Ἀθηνόδωρῳ δῶρον ἐξ ἐμοῦ λόγος,

» Θεῖω γὰρ ἀνδρὶ καὶ νεκρῷ πρέπει λόγος.

* Ὁ δόσιος **ΓΕΩΡΓΙΟΣ** ὁ ἐπίσκοπος Νικομηδείας ὁ ποιητὴς τινῶν ἁσματικῶν κανόνων καὶ τροπαρίων, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

» Πανηγυριστὴς τῶν ὑπὲρ νοῦν πραγμάτων,

» Ὁ Γεώργιος νῦν κροτεῖ σὺν ἀγγέλοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μῆμη τῆς ἁγίας ὀσιομάτυρος ἌΝΥΣΙΑΣ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

» Εἰς δεξιᾶν νύττουςι πλευρὰν καιρίως,

» Πλευρὰς Ἀδάμ κῆμα τὴν Ἀνουσίαν.

» Πλευρὰν Ἀνουσίας τριακοστῆ ἔγχος ἐνωξεν.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγή (298), καταγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν καὶ πολλὰ πλουσιῶν, οἱ ὅποιοι ἀφ' οὗ ἀπέθανον, ἔζη ἡ ἁγία κατ' ἰδίαν ἡσυχάζουσα καὶ εὐαρεστοῦσα εἰς τὸν Θεὸν διὰ πράξεως καὶ ἐργασίας τῶν θείων ἐντολῶν. Ταύτην τὴν ἁγίαν μίαν φορὰν ἀπερχομένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὸ σῦνητες, συνήνητησε στρατιώτης τις εἰδωλολάτρης καὶ ἑλλην, καὶ πιάσας αὐτὴν τὴν ἔσυρεν εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ τὴν παρέκινει νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τοὺς δαίμονας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ὡμολόγησε Θεὸν τὸν Χριστόν καὶ ἔπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μιαρῦ ἐκείνου στρατιώτου,

θανεν ἐχάλασαν τὰς παραστάδας τῆς θύρας τοῦ κελλίου του, διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸ λείψανόν του. Ἐλεγε δὲ ὁ μακάριος οὗτος τὸ ἀξιωμαγιμώμενον τοῦτο ἀπόφθεγμα· Τὴν βασιλικὴν ὄδον πορεύεσθε καὶ τὰ μίλια μετρεῖτε, καὶ οὐκ ὀλιγωρεῖτε (σελ. 622 τοῦ Εὐεργετινοῦ.)

¹ Οὗτος ἦτο σύγχρονος μὲ τὸν σοφὸν Φώσιον τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τὸν ὅποιον ἐπιστέλλει καὶ ἐπιστολάς. Ἐμελούρησε δὲ τὴν ἀκολουσίαν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, καὶ αὖα ἐγκώμια συνέθεσεν εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ὁμοίως ἐμελούρησε καὶ τὸν προεόρτιον Κανόνα εἰς τὸν Ἐδαγγελισμὸν, καὶ ἄλλους κανόνας· ἔχει εἰς τὴν Θεοτόκον· οὗτος δὲ συνέγραψε καὶ λόγους τινὰς πανηγυρικοὺς, ὧν εἰς τὰ Εἰσόδια, εἰς τὴν σύλληψιν τῆς ἁγίας Ἀννης· εἰς τὸ· Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ, ὁσινες σώζονται ἐν τοῖς χειρογράφοις τοῦ Ὁρῶν Πανηγυρικοῦ.

τούτου χάριν ἐθυμώθη ὁ ἀλιτῆριος καὶ διαπερᾶ τὴν πλευρὰν αὐτῆς μετὰ τὴν σπάθην του. Καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.¹

Ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς ἀπὸ Καισαρείας.

- » Ἀπῆρε δεσμοῦ σαρκὸς ἡ Θεοδώρα,
- » Οὐπερ λυθῆναι ζῶσα καὶ πρὶν ἡγάπα.

Αὕτη ἡ ὁσία Θεοδώρα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου τοῦ πατρὸς Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, ἐν ἔτει ψις' (716), καταγομένη ἀπὸ γένος λαμπρὸν καὶ περιφανές, θυγάτηρ ὑπάρχουσα πατρὸς μὲν Θεοφίλου Πατρικίου κατὰ τὴν Ἀσίαν, μητρὸς Θεοδώρας. Ἡ μήτηρ τῆς δὲ αὐτῆς εἰς πολλοὺς χρόνους στείρα οὖσα καὶ λυπούμενη διὰ τὴν στείρωσιν, παρεκάλει τὸν Θεὸν καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον νὰ τῇ χαρίση τέκνον· ὅθεν εἰσακούσας ὁ Θεὸς τὴν προσευχὴν τῆς, ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ἦν ἐξῆται χάριν διὰ μέσου τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Ἐγέννησε λοιπὸν τὴν ὁσίαν ταύτην Θεοδώραν, ἡ ὁποία ὅτε ἐφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας, προσεφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἄννης καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὸ μοναστήριον αὐτῆς, τὸ λεγόμενον Φιγίδιον, ὡς θεῖκον ἀφιέρωμα. Ὅθεν θεοσεβῶς καὶ εὐτάκτως ᾠδηγεῖτο ἀπὸ τὴν Ἠγουμένην καὶ ἐδιδάσκετο τὰ ἱερά γράμματα· ἀλλ' ἐνῶ οὕτω καλῶς ἡ ὁσία ἐπολιτεύετο, δὲν ὑπέφερεν ὁ πονηρὸς διάβολος βλέπων ὅτι καταπατεῖ αὐτὸν μία ἀπαλή νεανίς, ἀλλ' ἐσῆκωσε τὸν θεομάχον Λέοντα τὸν Ἰσαυρον, ὅστις ἐζήτηε νὰ εὕρῃ γυναῖκα διὰ τὸν υἱὸν του Χριστοφόρον, τὸν ἥποσον εἶχεν ἀνακηρύξει Καίσαρα· ὅθεν ἀποχωρίσας τὴν τοῦ Κυρίου ἀμνάδα ταύτην ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τῆς μετὰ βίαν καὶ δυναστείαν, ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅτε δὲ αὕτη ὑπῆγεν ἐκεῖ, ἠτοιμάσθησαν ἅπαντα τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐπιτήδεια καὶ ὁ θάλαμος ἠντρεπίσθη. Καὶ ὁ μὲν σκοπὸς τοῦ βασιλέως τοιοῦτος ἦτον, ὁ Θεὸς ὅμως, ὅστις πάλαι μὲν ἐφοβήρισε τὸν Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου, ὅτε ἐζήτηε νὰ λάθῃ τὴν Σάρραν, ὕστερον δὲ διὰ μέσου τῆς παρθένου Ἐπιφάνιας ἐνίκησε τὸν Τηρι-

δάτην· αὐτὸς καὶ τὴν ὁσίαν ταύτην Θεοδώραν ἐφύλαξε τότε ἀμόλυνταν καὶ καθαρὰν ἀπὸ τῆς κοινωνίαν καὶ συνάφειαν τοῦ αἰσθητοῦ νυμφίου.

Διότι ἐνῶ ἠτοιμάζετο ὁ γάμος, αἰφνιδίως καὶ παρ' ἐλπίδα ἦλθον οἱ Σκύθαι μετὰ στρατεύματα εἰς τὴν Εὐρώπην· ὅθεν ἀμέσως ἀπεστάλη ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἐλπιζόμενος νυμφίος, διὰ νὰ ἀντιπολεμήσῃ τοὺς βαρβάρους, καὶ εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν τοῦ πολέμου, κτυπᾶται ἀπὸ τοὺς Σκύθας καὶ θανατόνεται. Τότε λοιπὸν πληροφορίαν λαβοῦσα ἡ ἀφθαρτος ἀμνάς Θεοδώρα τῆς εἰς αὐτὴν τοῦ Θεοῦ προνοίας καὶ λαβοῦσα χρυσίον καὶ ἄργυρον καὶ μαργαρίτας, καὶ ἐνδύματα πολύτιμα, φεύγει κρυφίως ἀπὸ τὸ παλάτιον καὶ ἐμβᾶσα εἰς πλοῖον ἐπιστρέφει εἰς τὸ μοναστήριόν τῆς, χαίρουσα καὶ εὐχαριστοῦσα τῷ τῶν ὄλων Θεῷ. Ὅτε δὲ ἐφανερῶθη ἡ φυγὴ τῆς ὁσίας, ὑπῆγεν ὁ δεῦτερος υἱὸς τοῦ Λέοντος εἰς τὸ μοναστήριον πρὸς ἀναζήτησίν τῆς· εὐρῶν ὅμως αὐτὴν κουρευμένην καλογραίαν καὶ ἐνδυμένην παλαιὰ καὶ ξεσχισμένα ἱμάτια, ἀφῆκεν αὐτὴν, (συνεργούσης βέβαια τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας), καὶ δὲν τὴν ἠνώχλησεν. Ὅθεν ἀπὸ τότε λαβοῦσα ἡ ἁγία τελείαν ἐλευθερίαν, τόσον πολλὰ κατεμάρανε τὸ σῶμά τῆς, ὥστε ἐξῶθεν ἐβλέποντο οἱ ἄρμοκ τῶν κοκκάλων τῆς, ἐπειδὴ ἡ τροφή τῆς ὄλη ἦτο μία οὐγκία ψωμίου, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἔρωγε μίαν φορὰν ἀνά δύο, ἢ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ὄχι τίποτε ἄλλα. Τὸ ἐνδύμα τῆς ἦτο ἐν καὶ μόνον καὶ αὐτὸ τρίχινον, ἡ κλίνη τῆς ἦτο ἄνωθεν μὲν σκεπασμένη μετὰ τρίχινον ὑφασμα, ὑποκάτω δὲ αὐτῆς ἦσαν πέτραι ἐστρωμένα, καὶ οὕτως ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἐκοιμᾶτο ὀλιγώτατον καὶ πικρότατον ὕπνον· πολλάκις δὲ ἔμενον ἄγρυπνος καὶ ὄλην τὴν νύκτα. Δὲν ἠρέεσθη δὲ εἰς ταύτας τὰς κακοπαθείας ἡ μακαρία· ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις εἶχε καὶ σιδήρα φορεμένα, μετὰ τῶν ὁποίων τὸ βᾶρος κατεπλήγησε τὰ μέλη τῆς καὶ τὰ κατεδαπάνησε τόσον, ὥστε ἐξῆρχετο ἀπὸ αὐτὰ δυσωδία. Μετὰ τοιοῦτους λοιπὸν ἀγῶνας ἀγωνιζομένη εἰς χρόνους πολλοὺς ἐλαμψεν εἰς πᾶν εἶδος ἀρετῆς, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς τὴν ἀγήρω καὶ μακαρίαν ζωὴν ἡ αἰοδιμος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάγουρος ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ.

- » Φιλεταῖρος πέποιθεν ἀθλητῶν νόμου,
- » Κἄν οὐκ ἀπῆλθεν, ὡς ἀθλητῆς, ἐκ βίου.

Ὅτε ποτὲ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰς τὴν Νικομήδειαν (νῦν λεγομένην Σμύρνη), ἐπ

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην ἑσιομάρτυρά Ἄνναν, ἐγκώμιον ἐπέλεξε ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φιλόθεος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὁδὸν ἀρετῆς τιμώμερον, ὁδὸν τι λυσιτελεστέραν» (ἀκούεται ἐν τῇ Κοινοῦ τῶν Διογενῶν.)

ἔτει σπς' (286), ἐφάνερωσαν τινές Ἕλληνες εἰς αὐτὸν περὶ ἑνὸς χριστιανοῦ ὀνομαζομένου Φιλεταίρου, ὁ δὲ βασιλεὺς εὐθύς ἐστείλε καὶ τὸν παρέστησεν ἔμπροσθεν εἰς τὸ βασιλικὸν τοῦ κριτήριον, καὶ βλέπων αὐτὸν, ἐξεπλάγη ἀπὸ μόνῃν τὴν θεωρίαν του, διότι ἦτον ὁ ἅγιος μεγαλόσωμος καὶ ὠραῖος, αἱ δὲ τρίχες τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενείων του ἦσαν λαμπραὶ καὶ στίλβουσαι σχεδὸν περισσότερον ἀπὸ χρυσίον. Ὅθεν ἀπὸ τὸν θαυμασμόν του, θεὸν αὐτὸν ὠνόμασεν ὁ Διοκλητιανός, καὶ ὄχι ἄνθρωπον· εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν· «λέγε εἰς ἡμᾶς πόθεν εἶσαι; καὶ πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου; καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἐπιτήδευμά σου;» ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη ταῦτα «τῆς πόλεως Νικομηδείας εἶμαι γέννημα καὶ θρέμμα, υἱὸς Ἐπάρχου καὶ χριστιανὸς κατὰ τὴν πίστιν, τὸ δὲ ὄνομά μου λέγεται Φιλεταῖρος. Τότε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ἅγιον μετὰ τὸ ὄνομά του, ἐκολάκευεν αὐτὸν ζητῶν νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· ἤρχισε δὲ καὶ νὰ λαλῇ λόγια βλάσφημα ἐναντίον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος ταῦτα ἀκούσας, εὐθύς ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανόν, «καὶ ἄς ἐμφραγῇ, εἶπεν, ἄς ἐμφραγῇ τὸ στόμα ἐκεῖνο, ὅπερ λαλεῖ βλάσφημα κατὰ τοῦ Χριστοῦ μου» καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθύς μετὰ τὸν λόγον του ἔγεινε μία τόσοσφοδρὰ βροντὴ καὶ σεισμὸς, ὥστε ὁ βασιλεὺς ἐτρόμαξε μετὰ ὅλους τοὺς μετ' αὐτοῦ· ὅθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ τυράννου ἀνάπτεται δυνατὰ μία κάμιнос καὶ εἰς αὐτὴν βάλλεται ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής. Ἐκεῖ δὲ προσευχηθεὶς, διεσχόρπισε τὴν φωτίαν τῆς καμίνου καὶ παντελῶς αὐτὴν ἐσβέσεν· ὅθεν ἐκθήκεν ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβής. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων ὁ βασιλεὺς, ἠύλαβήθη τὸν ἅγιον καὶ διὰ τὸ κάλλος του καὶ διὰ τὸ λαμπρὸν γένος του, περισσότερον δὲ διὰ τὰ ἀνωτέρω θαύματα, ὅθεν ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐλεύθερον νὰ ζῆ ὅπου θέλει καὶ βούλεται.

Ὅτε δὲ μετὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐβασίλευσεν ὁ φίλος αὐτοῦ ὁ Παννόνιος Μαξιμιανὸς διεβλήθη ὁ ἅγιος πρὸς αὐτόν, καὶ παρασταθεὶς ἔμπροσθέν του, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν καὶ Ποιητὴν τοῦ παντός. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἐδάρη μετὰ ῥαβδίᾳ τόσοσφοδρὰ, ὥστε οἱ δέροντες αὐτὸν στρατιῶται ἠτόνησαν καὶ ἔπεσον κατὰ γῆς ἡμιθανεῖς, ὁ δὲ μάρτυς τῆς ἀληθείας ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ δυναμούμενος, τόσοσφοδρὰ ἀνδρείως ἴστατο, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι ξένον σῶμα πάσχει καὶ ὄχι τὸ ἰδικόν του· ἔπειτα κρεμάσθεις καταξοχίζεσθαι τόσοσφοδρὰ, ὥστε οἱ κα-

ταξοχίζοντες αὐτὸν δήμιοι ἀπέκαμαν καὶ ἔπεσον κατὰ γῆς, καὶ μετὰ ταῦτα· δίδεται εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγωσι· τὰ δὲ θηρία, ὦ τοῦ θαύματος! ἐκυλίοντο εἰς τοὺς πόδας του ὡς πρόβατα ἡμερα. Εἶτα φέρεται εἰς τὸν ναόν διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὰ εἰδῶλα· αὐτὸς δὲ διὰ προσευχῆς του ταῦτα ἐσύντριψε· τελευταίαν ἀπεφάσισεν ὁ βασιλεὺς νὰ κόψωσι τὴν κεφαλὴν του, ἀλλ' εὐθύς ἐξηράνθη ἡ χεὶρ τοῦ δημίου ἧτις ἐμελλε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ· λαβὼν δὲ ἄλλος δήμιος τὴν σπάθην καὶ σηκώσας αὐτὴν διὰ νὰ κτυπήσῃ, τὰ ὅμοια ἔπαθε καὶ ἐκεῖνος. Ὅθεν ὁ ἅγιος ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ πάλιν ἀπὸ ἐκεῖ προσήλθεν εἰς ἐξέτασιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐδειξε φανερὰ ὅτι μετὰ τὴν δοκιμὴν τῶν βασάνων ποτὲ δὲν ἤθελεν ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, ἐδέθη μετὰ σίδηρα, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Προκόνησον (τὸν νῦν λεγόμενον Μαρμαρᾶν). Περιφερόμενος δὲ μετὰ τὰ δεσμὰ, ἔκαμνεν εἰς τὸν ὁρόμον ὄχι ὀλίγα θαύματα, δαίμονας διώκων, λεπρῶν καθαρῶν, πᾶσαν ἀσθένειαν ἰατροῦν, τὰ εἰδῶλα μετὰ τὸν λόγον κατακρημνίζων καὶ εἰς χῶμα καὶ ὕδωρ αὐτὰ μεταβάλλων. Φερόμενος δὲ εἰς τὴν Νικαίαν δέσμιος, εὐθύς ἅμα μόνον ἠγγίσειεν εἰς ἕνα περιβόητον ναὸν τῶν εἰδῶλων, ἔπεσαν ὅλα τὰ εἰδῶλα κατὰ γῆς, καὶ ἐσυντρίφθησαν· ὅθεν διὰ τῶν τοιούτων θαυμάτων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο ὁ Κόμης τῆς πόλεως καὶ οἱ ἐξ στρατιῶται του.

Ἀφοῦ δὲ ἐφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὰ μέρη τῆς Συγριανῆς, ἧτις εὐρίσκεται εἰς τὴν Μήδιαν, πολλὰ καὶ ἐκεῖ ἐποίησε θαύματα. Οἱ δὲ ἐκεῖσε εὐρισκόμενοι ἐμήνυσαν εἰς τὸν ἅγιον, ὅτι «ἐδὼ πλησίον μας εὐρίσκεται ἀνθρώπος τις χριστιανός, Εὐβίωτος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ὑπέφερε μὲν διάφορα βασάνια καὶ τιμωρίας ἀπὸ τὸν ἀρχόντα διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐφυλάχθη ὅμως ἀβλαβής καὶ ἀνίκητος, ὡς ἀδάμας καὶ ἐποίησεν ἐξαίσιμα θαύματα.» Ταῦτα δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ ἅγιος Φιλεταῖρος, ἠθέλησε νὰ ἰδῇ τὸν Εὐβίωτον· ὅθεν Ἄγγελος Κυρίου ὑπῆγεν εἰς τὸν Εὐβίωτον καὶ λέγει αὐτῷ, ἔκβα ὀλίγον ἐξω τοῦ κελλίου σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν δεῖνα τόπον διὰ νὰ ἀπαντήσῃς τὸν ἅγιον Φιλεταῖρον τὸν συμμάρτυρά σου. Καὶ ὁ μὲν Εὐβίωτος ἐκθήκεν ἀπὸ τὸ κελλίον του καὶ κατέβαινεν ἀπὸ τὸ ὄρος τῆς Συγριανῆς, ὁ δὲ ἅγιος Φιλεταῖρος ὁδηγηθεὶς ἀπὸ ἕνα ἐγγῶριον εἰς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Εὐβιώτου, ἀνέβαινεν εἰς τὸ αὐτὸ ὄρος τῆς Συγριανῆς, μετὰ τοῦ πιστεύσαντος κόμητος καὶ τῶν ἐξ στρατιῶται του.

Ἄφ' οὗ δὲ ἀνέβησαν ἄλιγον, βλέπουσι τὸν μακάριον Εὐβότιον καταβαίοντα πρὸς αὐτούς· ὅθεν χαιρετήσαντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ χαρὰς πολλῆς πλησθέντες, ἀνέβησαν ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἁγίου Εὐβότου· ἐκεῖ δὲ διατριψάντων ἡμέρας ἑπτὰ, ἐκοιμήθη ὁ μακάριος Φιλεταῖρος τὸν γλυκὺν ὕπνον ὃν ἐπόθει, καὶ πρὸς τὸν ποθούμενον μετέστη Χριστὸν, παραθεῖς τὴν ψυχὴν του εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ὅθεν ἐνεταφιάσεν αὐτὸν ὁ ἅγιος Εὐβότος εἰς τὸ κελλίον του. Ὅμοιως καὶ ὁ Κόμης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἕξ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν καὶ αὐτοὶ μετὰ ἑνδεκα ἡμέρας, ἀφ' οὗ ὑπῆγαν ἐκεῖ, καὶ ἐνεταφιάσθησαν καὶ αὐτοὶ πλησίον εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Φιλεταίου. Τὰ δὲ περὶ τοῦ ἁγίου Εὐβότου προεγράφησαν εἰς τὰς δεκαοκτῶ τοῦ παρόντος μηνός.

* Οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Φιλεταίου πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ὅτε Κόμης καὶ οἱ ἕξ στρατιῶται, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

- * » Εἰς κλῶν ἀπήντηκεν ἡ ὁδὸς πέρας,
- * » Τοῖς ἑπτὰ τούτοις οὐρανοῦ ἐφθακόσιν.

Ὁ δαίος ΛΕΩΝ ὁ Ἀρχιμαρδρίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * Ἐϋστοῦ μεταστάς, Χριστὲ, Λέων ἐκ βίου,
- * » Σκύμνον λέοντος ἐξ Ἰουδα σὲ βλέπει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΑΑ', μνήμη τῆς ὁσίας ΜΕΛΑΝΗΣ τῆς Ῥωμαίας.

- * Οὐχ' ὑλικὴ σε χεῖρ, Μελάνη καὶ μέλαν,
- * » Χριστὸς δὲ, κἂν τέθνηκας, ἐν ζῶσι γράφει.
- * » Πρῶτη ἐν τριακοστῇ ἀπῆρε βίοιο Μελάνη.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ὀυορίου τοῦ υἱοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει ὕ (400), καταγομένη ἀπὸ γένος πλούσιον καὶ λαμπρὸν καὶ περιδοξόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ ὅλης ψυχῆς ἠγάπησε τὸν Κύριον, ἐπροτίμησε νὰ παρθενεύῃ· οἱ γονεῖς τῆς ὁμῶς συνηψαν αὐτὴν καὶ μὴ θέλουσαν διὰ γάμου μετ' ἀνδρός. Καὶ ἔγεγενε μῆτηρ δύο παιδίων· ἔπειτα ἐποθνήσκουσιν οἱ γονεῖς καὶ τὰ τέκνα τῆς. Διὰ ταῦτα ἀφήσασα ἡ μακαρία τὴν πόλιν Ῥώμην, διέτριβεν ἔξω εἰς τὸ ἀγροκλήπιόν τας, πᾶσαν ἄκακον καὶ ἀρετὴν μεταχειριζομένη, τοὺς ἀσθενεῖς ἐπιμελουμένη, ταῖς ἐρχομένους ξένους

ὑποδεχομένη, καὶ τοὺς ἐν φυλακαῖς καὶ ἐξορίαις ἐπισκεπτομένη. Ὑστερον δὲ πωλήσασα ὅλα τὰ ὑποστατικά καὶ τὴν περιουσίαν τῆς, πολλὴν οὖσαν, ἐσύναξεν ἐκ τῆς πωλήσεως δώδεκα μυριάδας χρυσοῦ, (ἑκατὸν εἰκοσι χιλιάδας φλωρίων) τὰ ὁποῖα ἐμοίραζεν εἰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια.

Καὶ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς ἔτρωγεν εἰς δύο ἡμέρας μίαν φορὰν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐνήστευε τὰς πέντε ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἔτρωγε δὲ μόνον τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν· ἐσυνείθισε δὲ καὶ ἐγυμνάσθῃ ἡ αἰοιδίμος εἰς πᾶσαν ἀσκήσιν μὲ γνῶσιν πολλὴν καὶ διάκρισιν, καὶ ἐκαλλιγράφε πολλὰ ὠραῖα καὶ ἔντεχνα. Ὑστερον δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἐκεῖ διανύσασα χρόνους ἑπτὰ καὶ μοίρασασα τὸν περισσότερον πλοῦτόν τῆς, ὑπῆγεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖθεν ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐγκλείει τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡ μακαρία εἰς ἓν κελλίον, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά τῆς ἐλκύει εἰς τὸν ὁμοιον ζῆλον τῆς ἀσκήσεως ἐννεμήκοντα παρθένους καὶ καλογραίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδίδεν ἀδιακόπως τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν τῆς ζωῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν πόνον τοῦ πλευροῦ, ἠσθένησε πολλὰ καὶ καὶ προσκαλέσασα τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ἐλευθερουπόλεως ἐδέχθη παρ' αὐτοῦ τὴν θείαν κοινωνίαν· εἶτα ἀποχαιρετήσασα ὅλας τὰς ἀδελφὰς, ἀφῆκε τὴν τοῦ Ἰωβ τελευταίαν ταύτην φωνὴν « Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο. » Καὶ οὕτως εὐθὺς παρέδωκεν ἡ αἰοιδίμος τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ΖΩΤΙΚΟΥ τοῦ ὄρφατοτρόφου.

- * Πῶλων συρόντων, Ζωτικὸς σκιρτῶν τρέχει,
- * » Ὡ βαλβίς ἡ γῆ, τέρμα δὲ δρόμου πόλος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντινοῦ ἐν ἔτει τλ' (330), καταγόμενος ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γένος ἐντιμον καὶ λαμπρὸν, καὶ παιδευθεὶς μὲ πᾶσαν σοφίαν ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας·

¹ Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰσῆρων καὶ ἐν Ἀλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἦν ἄρα καὶ τοῦτο τῆς μεγίστης τῶν πόλεων. (Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλ. ἐν τοῖς Μηνιαίοις ὑποσημειοῖ ὅτι ὄχι μία, ἀλλὰ δύο γυναῖκες ἦσαν, μία μὲν καὶ ἐγγόνῃ, ἐμφότεραι τὸ αὐτὸ ἔχουσαι ὄνομα, Μελάνη. Σ. Ε.)

Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἀγγέλους καὶ φρόνιμος, καλεσθεὶς ἀπὸ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον τὸν βασιλέα μετοικεῖ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τιμᾶται παρ' ἐκείνου μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ Μαγιστριανοῦ. Ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν ἅγιον τοῦτον Ζωτικὸν ἀνέβησαν καὶ ἄλλοι τινες ἄρχοντες ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· δηλαδὴ ὁ λεγόμενος Μαγιστριανὸς τῶν ἀρμάτων, καὶ Παυλῖνος, ὁ τούτου ἀνεψιός· πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ ὁ Ὀλύμβριος καὶ Βῆρος καὶ Σεβῆρος καὶ Μαριανὸς καὶ Ἀνθιμος, Οὐρβίκιος, Ἰσιδωρος, Καλλίστρατος, Φλωρέντιος, Εὐβουλος, Σαμφών, καὶ Στούδιος, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἐπονομάζονται ἕως τῆς σήμερον εἰς τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἔκτισαν.

Λέγεται λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἠκολούθησεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ λεγομένη ἱερὰ νόσος, ἥτοι ἡ λῶβα¹, ἡ ὁποία ἐπειδὴ εἶναι κολλητικὴ, ἔκαμε νόμον ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὅστις πάθη τὴν τοιαύτην ἀσθένειαν, πρέπει νὰ ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ ταύτην μεταδώσῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Τοῦτον δὲ τὸν νόμον δὲν ὑπέφερεν ὅχι νὰ φυλάξῃ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἰδῇ καὶ νὰ ἀκούσῃ, ὁ συμπαθὴς καὶ φιλάδελφος Ζωτικὸς· ὅθεν ἀπὸ τὸν θεῖον καὶ ἀδελφικὸν ζῆλον πυρποληθεὶς, ὑπῆγεν εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν ἄς δώσῃ ὁ βασιλεὺς εἰς ἐμὲ τὸν δούλον του, χρυσίον πολὺ, ἵνα μὲ αὐτὸ ἀγαράσω μαργαριτάρια, καὶ πολυτίμους λίθους, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἐγὼ ἔχω πολλὴν ἐμπειρίαν εἰς τὰ τοιαῦτα· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ τῷ δοθῇ ὅσον χρυσίον ἤθελε. Λαβὼν λοιπὸν τὸ χρυσίον ὁ θεοφιλὴς καὶ φιλάδελφος καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν ἐργάτης δοκιμώτατος Ζωτικὸς, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ παλάτιον μὲ χαρὰν τῆς καρδίας του, καὶ τί μεταχειρίζεται; εὐρίσκων τοὺς δημίους, οἵτινες ἐλάμβανον τοὺς λωβούς μὲ τὴν ἀδειαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως καὶ τοὺς ἔρριπτον εἰς τὴν θάλασσαν, ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἄρκετὸν χρυσίον, καὶ οὕτω λυτρώσας τοὺς λωβούς ἀπὸ τὸν

πνιγμὸν τῆς θαλάσσης, τοὺς παρέλαβε καὶ τοὺς μετέφερε πέραν τοῦ Βυζαντίου εἰς ἓν ὄρος ὀνομαζόμενον τῷ τότε καιρῷ, Ἐλαιῶν· καὶ ἐκεῖ κατασκευάσας σκηνὰς καὶ καλύβας, μέσση εἰς αὐτὰς ἀνέπαυε καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς λωβούς.

Αὕτη ἡ θεοερδὴς πραγματεία ἦν μετεχειρίζετο ὁ ἅγιος δὲν ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, καθότι ἐπειδὴ ἦσαν οἱ λωβοὶ πολλοὶ καὶ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως διδόμενα ἐξόδα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἦσαν πολλότατα. Ὅθεν ἐκ τῶν πολλῶν ἐξόδων τούτων ἐνόμιζον οἱ πολλοὶ, ὅτε μέλλει νὰ ἀκολουθήσῃ πείνα· εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀφ' οὗ δὲ μετέστη πρὸς τὸν Θεὸν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ἔλαβεν ὅλην τὴν βασιλείαν τῆς Ἀνατολῆς ὁ υἱὸς του Κωνσταντῖος ἐν ἔτει τλζ' (337), ὅχι εὐσεβῶς καὶ ὀρθοδόξως, διότι εἶχε τὴν τοῦ Ἀρείου αἵρεσιν· ὅθεν καὶ πολλοὺς ὀρθοδόξους ἐτιμώρησεν, ἐπειδὴ δὲν ἐδέχοντο τὴν τοιαύτην κακοδοξίαν. Οὗτος λοιπὸν ἀπεστρέφετο καὶ τὸν μακάριον τοῦτον Ζωτικὸν, ὡς ὀρθόδοξον ὄντα, ἀν καὶ τὸν εὐλαβεῖτο διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν ἐδείκνυε πρὸς αὐτὸν ὁ πατήρ του ἅγιος Κωνσταντῖνος. Μίαν φορὰν δὲ λαβὼν εὐλογον ἀφορμὴν, ἐφύλαττεν ὀργὴν καὶ ἐχθραν κατ' αὐτοῦ, νομίζων τάχα, ὅτι διὰ τοῦ Ζωτικοῦ θὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἡ τῆς λῶβας ἀσθένεια. Συνέβη δὲ καὶ ἐλωβίασεν ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία παρεδόθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρός της εἰς τὸν τῆς πόλεως Ἐπαρχὸν διὰ νὰ ρίψῃ αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ὁ ἅγιος Ζωτικὸς, δούς τὴν συνειθισμένην πληρωμὴν εἰς τοὺς δημίους, ἐξηγόρασε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως καὶ συνηρίθμησεν αὐτὴν μὲ τοὺς λοιποὺς λωβούς.

Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ νὰ γίνῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ προσδοκωμένη πείνα, καὶ ἡ πόλις ὑστερήθη πᾶς πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίας τροφᾶς, ὁ βασιλεὺς ἐδοκίμαζε νὰ μάθῃ ἀπὸ ποῖαν αἰτίαν ἠκολούθησεν ἡ τοιαύτη πείνα· οἱ δὲ συκοφάνται καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ, λαβόντες ἀδειαν, διέβαλον εἰς τὸν βασιλέα τὸν μακάριον Ζωτικὸν, καὶ ἐβεβαίουν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ αἴτιος τῆς πείνας, ἐπειδὴ διαμοιράζει εἰς τοὺς λωβούς, οἵτινες εἶναι ἀναριθμητοὶ τὰ πλῆθος, πλουσίας καὶ ἀφθοστοπαροῦς τὰς σαρκτικὰς χρεῖς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐφυλάχθη μὲν πρὸς ὀλίγον καὶ δὲν ἐθυμώθη, διότι εὐλαβεῖτο ὀλίγον τὸν ὄσιον καὶ ὑπεστέλλετο, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀπολαύσῃ τὰ μαργαριτάρια καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους τὰς ὁποίας εἶχεν ὁ

¹ Ἱερὰ νόσος λέγεται ἡ λῶβα, ἀπὸ τὸ ἱερὸν κόκκαλον τοῦ ἀνθρώπου· ἦτοι τὸ μέγα, τὸ ὀπισθεν τῆς βράχεις ὄν, καὶ συκρατοῦν ὄλου· τοὺς ἀρμούς τῶν κοκκάλων, τὸ ὅπσιον καὶ ἄκανθα ὀνομάζεται. Ἐπειδὴ ἡ λῶβα ἄρχεται, ἀπὸ τὸ μέγα αὐτὸ κόκκαλον, καὶ τούτου καταφθεῖρει τοὺς μυελούς, ὡς λέγουσιν οἱ ἰατροὶ, καὶ οὕτως ἐκείθεν προχωρεῖ εἰς ὄλον τὸ σῶμα. (Ἱερὰ νόσος παρὰ τοῖς λεξιμογράφοις καλεῖται ἡ ἐπιληψία· ἀλλ' ἡ ἐπιληψία δὲν εἶναι ἐπιδημικὴ, οὐδὲ τὰ σημειούμενα ἐπιτύθη χαρακτηριστικὰ ἔχει. Σ. Ε.)

ποσχεθῆ ν' ἀγοράσῃ. Πεισθεὶς ὁμως ἀπὸ κακοπροαιρέτους ἀνθρώπους, ἐπρόσταξεν νὰ πιάσῃ τὸν ἅγιον Ζωτικόν· ὁ δὲ ὄσιος τοῦτο μαθὼν, ὑπῆγε κρυφίως με προθυμίαν εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον, καὶ εἰσελθὼν παρρησιάζεσθαι εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς λέγει εἰρωνικῶς πρὸς αὐτόν, «Ἦλθεν, ὦ Μαγιστριανέ, τὰ πλοῖον ὅπερ ἔφερε τὰ μαργαριτάρια καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους; ὁ ὄσιος ἀπεκρίθη· «Ναί, βασιλεῦ, ἦλθεν ὅθεν, ἂν ἦναι ὀρισμός σου, ἐλθε μετὰ τοῦ δούλου σου διὰ νὰ ἰδῆς αὐτά». Εὐθύς λοιπὸν ὁ βασιλεὺς χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ, ἤρχισε τὴν ὁδόν. Ὁ δὲ μακάριος Ζωτικὸς ὑπῆγεν ἔμπροσθεν, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς λωβοὺς ἀδελφούς, νὰ ἐξέλθωσιν ὅλοι ἀπὸ τὰς καλύβας τῶν ὁμοῦ με τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, βαστῶντες λαμπάδας ἀνημμένας εἰς τὰς χεῖράς των, διὰ νὰ προῦπαντήσωσι τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς φθάσας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τοῦ Ἐλαιῶνος, καὶ βλέπων τοὺς λωβοὺς λαμπαδοφοροῦντας, ἐθαύμασε διὰ τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ποιοί, εἶπεν, εἶναι οὗτοι; ὁ δὲ Ζωτικὸς δεικνύων μετὸν δάκτυλόν του, «οὗτοι, ἀπεκρίθη, ὦ βασιλεῦ, εἶναι οἱ ὑπέρτιμοι λίθοι καὶ τὰ λαμπρὰ μαργαρετάρια, τὰ ὁποῖα ἐγὼ με πολὺν κόπον ἠγόρασα.»

Ὁ δὲ βασιλεὺς νομίσας, ὅτι ἔκαμε τὸ πρᾶγμα τοῦτο διὰ νὰ τὸν ἐμπαίξῃ, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμόν, καὶ εὐθύς προστάζει νὰ δέσωσιν ἀνελεημόνως τὸν ὄσιον ἀπὸ ἀγρίους ἡμίονους, καὶ εἰπετα νὰ διώκωσιν αὐτὰς εἰς τὰς ἐκεῖ εὐρισκομένας τέτρας, ἵνα συρόμενα τὰ μέλη τοῦ σώματος του κατακοπῶσι, καὶ οὕτω βιαίως χωρισθῇ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν. Αἱ ἡμίονοι λοιπὸν δερόμενοι καὶ με κέντρα κεντούμενοι, βλέποντος καὶ τοῦ βασιλέως, με τὸν βίαιον καὶ ὀρμητικὸν δρόμον των κατεκρήμνισαν φεῦ! τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸ βουνόν εἰς τὸν κατήφορον· ὅθεν τὰ μέλη τοῦ αἰοιδίου Ζωτικοῦ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διεσκορπίσθησαν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του διεφθάρησαν. Εἰς τὸν τόπον ὁμως ὅπου ἐγίνοντο ταῦτα, ἐκεῖ ἀνέβλυσε μία βρύσις καθαροῦ νεροῦ καὶ ποτιμωτάτου, ἡ ὁποία ἰατρεὺς πᾶσαν νόσον, (ἦτοι πολυχρόνιον) καὶ πᾶσαν μαλακίαν, (ἦτοι ἀσθύνειαν ὀλιγοχρόνιον), εἰς ὁῶξαν τοῦ φιλοκτίρμονος Θεοῦ, καὶ εἰς ἔπαινον τοῦ θεράποντος αὐτοῦ Ζωτικοῦ. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος συρόμενος παφῆδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, τότε εὐθύς καὶ αἱ ἡμίονοι ἐστάθησαν καὶ ἔμειναν ἀκίνητοι, ἂν καὶ ἐδέροντο δυνατὰ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας.

Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὦ τοῦ παραδόξου

θαύματος! καὶ με ἀνθρωπίνην φωνὴν ἐφώνησαν αἱ ἡμίονοι εἰς ἐπήκοον πάντων, θριαμβεύουσαι μὲν τὴν ἀσπλαγχνίαν καὶ ἀλογίαν τοῦ βασιλέως, καὶ ὀνομάζουσαι αὐτὸν τυφλόν καὶ ἀναίφθητον, φανερόνουςαι δὲ ὅτι εἰς ἐκείνον τὸν ἴδιον τόπον πρέπει νὰ ἐνταφιάσῃ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου. Ταῦτα βλέπων καὶ ἀκούων ὁ βασιλεὺς, ἐγέμισεν ἀπὸ θάμβος καὶ ἔκστασιν· ὅθεν με στεναγμούς καὶ συντετριμμένην καρδίαν καὶ με πικρὰ δάκρυα παρεκάλεσεν τὸν Κύριον, ἵνα γίνῃ ἴλεως εἰς αὐτὸν, φωνάζων ὅτι ἐξ ἀγνοίας ἔγειναν τὰ παρ' αὐτοῦ πραχθέντα. Καὶ παρευθὺς προσάξει νὰ ἐνταφιασθῇ μὲν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος με πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ με τιμὴν ὑπερβάλλουσαν, νὰ χτισθῇ δὲ με σπαυδὴν προθυμοτάτην δι' ἐξόδων βασιλικῶν οἰκία καὶ νοσοκομεῖον μεγαλώτατον διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῶν λωβῶν, καὶ νὰ ἀφιερωθῶσιν εἰς αὐτὸ πολλὰ κτήματα καὶ σιτηρέσια. Τὸ τίμιον λοιπὸν λείψανον τοῦ ἁγίου Ζωτικοῦ ἀπὸ τότε καὶ ἕως τοῦ παρόντος δὲν παύει νὰ θαυματοουργῇ ἀπειρα θαύματα με τὴν χάριν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις εἰς τὸν ἀποστολικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Παύλου, ὅστις εὐρίσκειται εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

Ὁ ὄσιος ΓΕΛΑΣΙΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ τὸ κατόρθωμα, ὅπερ ἐποίησεν ὁ ἀββᾶς αὗτος Γελάσιος, δηλωτικὸν ὅν τῆς ἀκριβῆς ἀπροσπαθείας του, τὸ ὅσον σημεῖο ὁ Εὐεργετικὸς σελ. 520 ἔστι δὲ τοῦτο. Ὁ ὄσιος αὗτος εἶχεν ἐν βιβλίον περιέχον τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν Γραφήν, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ εὐαναγιωσκῶσιν οἱ ἀδελφοί, εἶχε δὲ τιμὴν δεκαοκτὼ νομίσματα. Ἐλθὼν δὲ ἀδελφός τις ξένος, ἔκλεψεν αὐτὸ, ὁ δὲ ὄσιος Γελάσιος, ἂν καὶ ἐνόησεν ὅτι αὐτὸς τὸ ἔκλεψε, δὲν τὸν ἐκνήγησεν ὁμως κατόπιν. Ὁ δὲ κλέψας ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐζήτηε νὰ τὸ πωλήσῃ νομίσματα δεκάεξ· ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἤθελε νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ἐπῆρεν αὐτὸ καὶ τὸ ἔδειξεν εἰς τὸν ἴδιον Ἀββᾶν Γελάσιον. Ὁ δὲ Γελάσιος βλέπων αὐτὸ, προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤξευρε τίποτε, καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀνθρωπον· Καλὸν εἶναι, καὶ ἀγόρασον αὐτὸ εἰς τὴν τιμὴν τὴν ὁποῖαν ζητεῖ. Ἐπιστρέψας δὲ ἐκεῖνος πρὸς τὸν κλέψαντα εἶπεν· ἔδειξα τὸ βιβλίον εἰς τὸν Ἀββᾶν Γελάσιον, καὶ εἶπέ μοι ὅτι δὲν εἶναι ἄξιον τόσης τιμῆς, ὅσην ζητεῖς· ὁ δὲ κλέψας εἶπε· Δέν σοι εἶπεν ἄλλο τίποτε ὁ γέρων; ἀπεκρίθη ὁ ἀνθρωπος· Ὁχι. Ὅθεν ὁ κλέψας κατανοήθει· εἰς τὴν ἀνεξικακίαν τοῦ γέροντος, εἶπε. Πλέον δὲν θέλω νὰ πωλήσω τὸ βιβλίον. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸ ὑπῆγε πρὸς τὸν ὄσιον Γελάσιον, καὶ παρεκάλεε αὐτὸν νὰ τὸ δεχθῇ, ὁ δὲ ὄσιος δὲν ἤθελεν· ὁ δὲ κλέψας εἶπεν· ἔάν δὲν τὸ πάρῃς, ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάπαυσιν. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ ὄσιος, ἔάν δὲν ἀναπαύσαι, ἰδοὺ τὸ λαμβάνω. Ὅθεν ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ γέροντος ὠφελήθη ὁ κλέψας αὐτὸ ἀδελφός ζωῆς τέλους ζωῆς του.

- » Ὁ Γελάσιος ἔχει καὶ τέλους βίου,
  - » Τὸν ἄξιον γέλωτος ἦν γελῶν βίον.
- Ὁ δσσιος ΓΑΙΟΣ ἐν εὐρήνῃ τελειοῦται.
- » Πολλοὺς ἀνέτηλ' ἄτιος θεῖος πόνους,
  - » Καὶ νῦν τὰ λαμπρὰ τῶν πόνων ἔχει γέρα.

Αἱ ἀγίαι δ' ἐκ α παρθένοι αἱ ἐν Νικομηθείᾳ τοὺς ὀφθαλμοὺς διατρηθεῖσαι, καὶ τὰς πλευρὰς ξισθεῖσαι, τελειοῦνται.

- » Διπλοῦν τὸν ἄθλον, τρῆσιν εἶτα καὶ ξέσιν,
- » Χοροῦ γινώσκω διπλοπενταπαρθένου.

Ἡ ἀγία μάρτυς Ὀλυμπιοδώρα πυρὶ τελειοῦται.

- » Ἀγῶνι πρὸς πῦρ τῆς Ὀλυμπιοδώρας,
- » Ἕμνος τὸ δῶρον, οὐκ ὀλυμπίων πίτυς.¹

¹ Ἦτοι εἰς τὸν πρὸς τὸ πῦρ ἀγῶνα τῆς Ὀλυμπιοδώρας, δῶρον ἐδόθη ἕμνος καὶ εὐφημία, καὶ οὐκ πίτυς· ἦτοι κλάδος κουκουναρίας ἢ πιττακίου, ὃ ὁπίσθ' ἐδίδοτο εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐνίκων κατὰ τὰς πανηγύρεις τῶν Ὀλυμπίων.

- * Ἡ ἀγία μάρτυς ΝΕΜΗ ξίφει τελειοῦται.
  - * » Ἀνὴρ ξιφῆρης οὐ δεδίττεται Νέμην,
  - » Κἄν τὸ ξίφος θήξειεν εἰσέτι πλέον.
- Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΟΥΣΙΡΙΣ κερκίσιν ὑπὸ γυναικῶν κερτήθεις, τελειοῦται.

- * » Βουείριδος σαρξ, ἰστὸς ἐνθα κερκίσιν,¹
- » Ἰφασμα καινὸν ἐξυφάνθη Κυρίῳ.

Μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος ΓΑΥΔΕΝΤΙΟΥ.

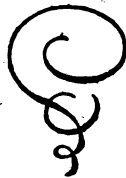
- * » Ἀθλητικῆς ἀπειρος οὐ πάντη πάλης,
- » Κἄν οὐκ ἐπ' αὐτῇ Γαυδέντιος ἐκπνή.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Κερκίς εἶναι ἡ λεγομένη σάϊτα, μὲ τὴν ἑποίαν αἱ γυναῖκες ὑφαίνουσι τὰ πανία.

Σημείωσις ἐκδότου. Τὰ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει ἐν τέλει τοῦ παρόντος Δεκεμβρίου ὑπάρχοντα τροπάρια τὰ ψαλλόμενα ἐν τῇ Αἰτῇ τῆς συλλήψεως τῆς ἀγίας Ἄννης, καθὼς καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ ἀγίου Μοδέστου δρᾶ ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου, μετὰ τὸν Φεβρουάριον.

- » Δεκέμβριος μὴν ὧδε λαμβάνει τέλος,
- » Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων φέρει.

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ¹

Κις τὴν Α' ἑορτάζομεν τὴν κατὰ σάρκα Περιτομὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- » Χριστοῦ περιτμηθέντος, ἐτμήθη νόμος,
- » Καὶ τοῦ νόμου τμηθέντος, εἰσῆχθη Χάρις.

ΤΗΝ κατὰ σάρκα περιτομὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν κατεδέχθη νὰ λάβῃ φιανθρώπως κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ παλαιοῦ νόμου, ² ἵνα, ἀντὶ τῆς χειροποιήτου καὶ σαρκι-

κῆς περιτομῆς, ἀντεισάξῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ἀχειροποίητον καὶ πνευματικὴν περιτομὴν ἧτσι τὸ ἅγιον βάπτισμα, ταύτην, λέγω, τὴν τοῦ Κυρίου περιτομὴν παρελάβομεν ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων νὰ πανηγυρίζωμεν κατ' ἔτος, καθὼς καὶ τὴν πανηγυρίζομεν, λογιζόμενοι ταύτην ὡς μίαν ἀπὸ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς διὰ τὸν ἡμᾶς τιμήσαντα Κύριον διὰ μέσου αὐτῆς. Διότι καθὼς ὁ Κύριος κατεδέχθη δι' ἡμᾶς τὴν ἑνσαρκον αὐτοῦ γέννησιν, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἰδιώματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἔλαβεν, ὅσα ἦσαν παντελῶς ἀδιάβλητα καὶ ἀκατηγόρητα, τοιοῦτοτρόπως δὲν ἐπησχύνθη ὁ πανάγαθος νὰ λάβῃ καὶ τὴν περιτομὴν, διὰ δύο αἰτία, Πρῶτον μὲν διότι ἠθέλησε νὰ ἐμφράξῃ τὰ στόματα τῶν αἰρετικῶν, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ εἰπωσιν ὅτι δὲν ἀνέλαβεν ὁ Κύριος σάρκα ἀληθινήν, ἀλλὰ κατὰ φαντα-

¹ (Ἐχων ἡμέρας ΛΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὄρας ε', καὶ ἡ νύξ, ὄρας ιδ'). Ἰανουάριος ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ἀπὸ Ἰανου τινος, ὅστις ἦτον ἀγαλμα τετράμορφον διὰ τὰς τέσσαρας τροπὰς τοῦ ἑναυτοῦ· καὶ ἄλλοι μὲν ἔγλυφον αὐτὸν, κρατοῦν εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα κλειδίον τὸ ὁποῖον ἐδήλου τὴν ἀνοιξίν καὶ ἀρχὴν τοῦ χρόνου, καθέσσαν καὶ ἀπὸ Ἰανουαρίου ὁ χρόνος ἀρχεται, ἄλλοι δὲ, εἰς μὲν τὴν δεξιάν χεῖρα κρατοῦν τὸ στοιχείον τ, εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν τὸ ξε' ἦτοι τὰς τριακοσίας ἐξηκονταπέντε ἡμέρας τοῦ ἑναυτοῦ. Ὁ δὲ Λογγίνος ὁ Γραμματικὸς, αἰωνόαριον αὐτὸν ἐρμηνεύσαι βιάζεται, οἰονεὶ αἰῶνος πατέρα.

(Ἰανουάριον τὸν μῆνα τοῦτον ὠνόμασαν ὁ Ῥωμαῖος βασιλεὺς Νουμᾶς πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Ἰανου περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ καὶ ἀντίθετα μυθολογοῦνται· παριστᾶται δὲ συνθέστερον δύο πρόσωπα ἔχων ἐξ ὧν τὸ μὲν γηραλέον σημαίνει τὸ λῆξαν παλαιὸν ἔτος, τὸ δὲ νεάζον τὸν ἤδη ἀρχόμενον ἑναυτόν· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι τῶν δύο προσώπων τὸ μὲν παριστᾷ τὸν Ἰανὸν τὸ δὲ τὸν Κρόνον, τὸν ὅποιον ὁ Ἰανὸς παρέλαβε συμβασιλεῖα.) Σ. Ε.

² Σημειώμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἀν καὶ Ἐφραίμ ὁ Σύρος παρὰ τῶν Μελετιῶν Ἀθηναίων (Τόμος Α' τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας) λέγῃ, ὅτι ὁ Κύριος περιτμήθη ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ, τὸν νομιζόμενον αὐτοῦ πατέρα, καὶ ὅτι περιτμήθη ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὡς λέγει ὁ Ἐπιφάνιος παρὰ τῶν αὐτῶν Μελετιῶν, οἱ θεοὶ δὲμας Εὐαγγελισταὶ περὶ τούτων οὐδὲν ἔγραψαν· ἀλλ' οὕτω ἦτο χρεία καὶ ἀνάγκη νὰ γράψωσι, καθότι οὐδὲ ὄφελος εἶναι εἰς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν τὸ νὰ ἠξεύρωμεν τὰ τοιαῦτα. Τινὲς δὲ ἀποροῦσι, τί ἄρα γε ἔγραψε μετὰ ταῦτα τὸ περιτμηθῆν ἐκείνο μέρος τῆς Θεοδωρικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίου, ἧτσι ἡ ἀκροβυστία;

Καὶ ὁ μὲν Ἀναστάσιος ὁ Συναίτης καὶ ἄλλοι Ἀνατολικοὶ ἐδίδαξαν, ὅτι τὸ μέρος ἐκείνο ἐφύλαξεν ἡ Παρθένος μετὰ τὴν περιτομὴν, ὡς ἔλεον καμῆλιον, διαφορᾶς ἀπάτης ἐν ἀνώτερον,

ἕως οὗ ὁ Κύριος ἀναστὰς, προσέλαβε πάλιν αὐτό· καὶ ὁ Θεοφύλακτος δὲ Βουλγαρίας ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Εὐαγγελίου λέγει, ὅτι τὸ τμήμα ἐκεῖνο προσέλαβεν ὁ Κύριος ἐν τῇ ἀναστάσει.

Τινὲς δὲ Δυτικοὶ ἐδοξάζον ματαιῶς, ὅτι ἡ ἀκροβυστία τοῦ Κυρίου ἐσώζετο εἰς τὴν Καβίλλινον πόλιν τῆς κάτω Βουργουνδίας ἐν μιᾷ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ ταύτης ἐπίσκοπος Γιάστος νόματι ἀνοίξας ἐν ἔτει 1707, Ἀπριλίου 19 τὸ κιβώσιον ἐκεῖνο, ἐν ᾧ ἐνομίζετο ὅτι περιέχεται ἡ θεία ἀκροβυστία, δὲν εἶδεν ἄλλο εἰς αὐτὸ, εἰμὴ ὀλίγην ἄμμον λεπτήν καὶ ἐν μικρῶν χαλίκιον· ὅθεν ἐπαύσαε τὴν δεισιδαιμονίαν, ἧτσι ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν ἐκείνην πρὸ χρόνων ἤδη τετρακοσίων (ὄρα τὴν νεοτύπων Ἐκκονταετηρίδα.) Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγομεν, ὅτι εἰναψευδὲς καὶ ἀπίστευτον καὶ ἐκεῖνο τὸ ἄλλο, ὅπερ λέγουσιν οἱ αὐτοὶ Δυτικοὶ, ἦγουν ὅτι ἡ τοῦ Κυρίου ἀκροβυστία σώζεται μετὰ τοῦ νῦν εἰς τὴν Ῥώμην ἐν τῇ ναῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λατερανοῦ, ὡς σημειοῖ ὁ Καλμέτης ἐν τῷ ὑπομνήματι εἰς τὸν Λουκᾶν κεφάλ. 6'.

σίαν, ὅποιοι ἦσαν ὁ θεομάχος Μάνης καὶ οἱ τούτου ὄπαδοι Μανιχαῖοι· διότι πῶς ἤθελε περιτμηθῆ, ἂν δὲν ἐλάμβανε σάρκα ἀληθινήν; Καὶ δεύτερον, διὰ τὴν ἐπιστομίσθη τούς Ἰουδαίους, οἵτινες κατηγόρουσαν τὸν Κύριον, ὅτι δὲν φυλάττει τὸ Σάββατον, καὶ ὅτι παραβαίνει τὸν νόμον, ψευδῶς συκοφαντοῦντες αὐτὸν, διότι αὐτὸς ἐφύλαττε τὸν νόμον ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περιτομήν. ¹

Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὀκτῶ ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ Παρθένου γέννησίν του ἠδύοκχεν ὁ Κύριος νὰ φερθῆ ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸν διωρισμένον τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτο συνήθεια νὰ περιτέμνωνται τὰ βρέφη, καὶ ἐκεῖ περιετμήθη καὶ ἔλαβε τὸ γλυκύτατον ὄνομα Ἰησοῦς, τὸ ὁποῖον ἐκάλεσεν ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὅτε εὐηγγέλισε τὴν Θεοτόκον, πρὸ τοῦ νὰ συλληφθῆ ὁ Κύριος ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου, ὡς γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκάς. ² Μετὰ δὲ τὴν περιτομήν ἦτο μετὰ τῶν γονέων του ὁ Κύριος καὶ ἐξ ἡλικίας ἀνθρωπίνως, προκόπτων καὶ αὐξάνων, καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, καὶ κατὰ τὴν σοφίαν καὶ χάριν εἰς σωτηρίαν ἡμῶν. ³ Ἰησοῦς γάρ φησι, προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις. (Λουκ. β', 53) (ὄρα περὶ τῆς ἑορτῆς ταύτης εἰς τὸν νέον Θεσαυρόν.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡ-

¹ Ὁ δὲ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζωγαδικὸς προσθέτει καὶ τρίτον αἶτιον διὰ τὸ ὁποῖον περιετμήθη ὁ Κύριος· ἡγοῦν ἅτι ἂν δὲν περιετέμνετο, οὐκ ἂν ὄλοι παρεδέχθη διδάσκων, ἀλλ' ἀπεπέλασθη ἂν ὡς ἀλλόφυλος. (Ὁὐδ' ἂν ἐπίστευτέ τις, ὅτι ἀπίτος ἐστὶν ὁ προσδοκώμενος Χριστὸς· ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ. Οἱ γὰρ ἐξ Ἀβραάμ ἅπαντες σφραγίδι καὶ σημεῖον τὴν περιτομήν εἶχον, διαστελλοῦσαν αὐτοῦ· ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐθνῶν (ἐριμηνεῖα εἰς τὸ δ' κεφάλ. τοῦ κατὰ Λουκᾶν). Ἐπαυσε δὲ ὁ Κύριος τὴν περιτομήν, καὶ πάνυ εὐλόγως, κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐθύμιον, διότι ἡ περιτομὴ τῶν Ἑβραίων ἐτύπου καὶ προσέσκημα τὸ βάπτισμα τῶν χριστιανῶν. Ὡς περ γὰρ ἐκαίη τοῦ· ἐξ Ἀβραάμ σφραγίς, καὶ διετέλλεν ἀπὸ παντὸς ἔθνους· οὕτω καὶ τοῦτο (τὸ Βάπτισμα δηλ.) τοῦ χριστιανεύου. Καὶ καθάπερ ἐκαίη περιττὸν ἀποτεμνε τοῦ σώματος μέρος, οὕτω καὶ τὸ βάπτισμα τὴν ἀμαρτίαν ἀποτεμνε περιττὴν ὑπερῶσαν. Ἐκεῖ δὲ κωδῆσθαι τὸν τύπον, ἐλθόντος τοῦ πρωτοτύπου, καὶ εἰρησῆαι τὸ μνηῖον, ἐπιστάντος τοῦ μνησομένου. Τὸ γὰρ ἰαυτοῦ πεπλήρωσε, καὶ περιττὸν ἐστὶ τοῦ λοιποῦ (αὐτοῦ). Σημείωσαι, ὅτι λόγος εὐρίσκειται ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου εἰς τὴν περιτομήν, ὃ ἡ ἀρχὴ «Σκίαν μὲν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν.» Ὁ αὐτὸς εὐρίσκειται καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου.

² Τί δηλοῖ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ὄρα εἰς τὰ πνευματικὰ Γυμνάσματα, τὴν μελέτην εἰς τὴν περιτομήν τοῦ Κυρίου.

μῶν ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου. ¹

» Ζῆ Βασίλειος καὶ θανὼν ἐν Κυρίῳ·

» Ζῆ καὶ παρ' ἡμῖν ὡς λαλῶν ἐκ τῶν βιβλίων.

» Ἰαννουαρίοιο θάνατος, Βασιλείε, πρώτη.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Βασίλειος ἤκμασε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος ἐν ἔτει τξδ' (364) πρὸς τὸν ὁποῖον ἐπαρρησιάσθη διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἠλεγξεν αὐτὸν, ἐπειδὴ καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κακοδοξίαν τῶν Ἀρειανῶν, καὶ μὲ ἀγρίον καὶ θηριωδῆ τρόπον ἐκαχοποίησε καὶ ἐπολέμει τὰς ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων. Οὗτος λοιπὸν ἀπὸ μὲν τὸν πατέρα ἦτο Μαυροθαλασσίτης, ἀπὸ δὲ τὴν μητέρα, ἦτον Καππαδόκης (ἦτοι ἀπὸ τὴν λεγομένην Καραμανίαν)· κατὰ δὲ τοὺς λόγους καὶ τὴν παιδείαν ὑπερέβαλεν ὅχι μόνον τοὺς ἐλλογίμους τοῦ καιροῦ του, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τοὺς παλαιούς φιλοσόφους· διότι διελοῦν πᾶν εἶδος παιδείας, εἰς ἐκάστην αὐτῶν τὸ κράτος καὶ τὴν νίκην ἀπέκτησεν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ πράξεως ἤσκησε φιλοσοφίαν, καὶ διὰ τῆς πράξεως ἀνέβη καὶ εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὄντων· ἐκ τούτων δὲ ἀνέβη καὶ εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρχιερωσύνης.

Ὅτε δὲ ἐγένειεν ἀρχιερεὺς πολλοὺς ἀγῶνας ἐποίησεν ὁ μακάριος διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, διότι μὲ τὴν σταθερότητα καὶ γενναϊότητα τοῦ φρονήματός του κατέπληξε τὸν ἐπαρχον Μόδεστον· μὲ τοὺς ὀρθοδόξους δὲ λόγους οὐς συνέγραψε, τῶν κακοδόξων τὰ φρονήματα κατεβρόντησε, καὶ πρὸς ταῦταις τὴν τῶν ἡθῶν κατάστασιν ἐρρῦθμισε· τὴν ἀσκητικὴν φιλοσοφίαν ἐδίδαξε, τὴν τῶν ὄντων γνώσιν ἐσαφήνισε, καὶ διὰ τὴν εἰπῶ σποντόμως, ὀδηγήσας ὁ ἅγιος οὗτος εἰς σωτηρίαν τὴν λογικὴν τοῦ Χριστοῦ ποιμνὴν διὰ μέσου πάσης ἀρετῆς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτο δὲ ὁ μέγας Βασίλειος κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος, πολλὰ ὑψηλός· ξηρὸς καὶ ὀλιγόσαρκος· μελανὸς εἰς τὸ πρόσωπον· κατὰ τὸ χρῶμα, πλην εἶχεν αὐτὸ σύμμι-

¹ Εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐγκόμισε ἐκλήξαν Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὃ ἡ ἀρχὴ «Ἐμῶν ἀρχ.» Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ὃ ἡ ἀρχὴ «Καλὴν ἐπέθεμεν.» Ἐφραίμ ὁ Σύρος, ὃ ἡ ἀρχὴ «Κλίνατέ μοι τὰς ἀποκ. ἀδελφοί» (σώζονται ἐν τοῖς ἐκδεδωμένοις) καὶ ὁ Ἀμφιλόγιος Ἰωνίου, ὃ ἡ ἀρχὴ «Ἀγαπητοί, οὐκ ἦν ἀπεικός» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) ὄρα καὶ τὸ θαῦμα ὅπερ ἐποίησεν οὗτος, ἀνοίξαι τὰς πόλας τοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ παρόντος.

κτὼν καὶ μετ' ἀχρότητα· ἦτο μακρομύτης εἶχε τὰ ὄφρυδια στρογγυλά, τὸ δὲ δέρμα τὸ ἐπάνω τῶν ὀφρυδίων τὸ εἶχε συμμάζωμενον ὁμοίαιζε πρὸς ἀνθρώπων συλλογιζόμενον καὶ προσέχοντα εἰς τὸν ἑαυτὸν του· εἶχε τὸ πρόσωπον ζαρωμένον μετ' ὀλίγας χαραγὰς. Τὰς παρειὰς εἶχε μακρὰς, τοὺς μὲνιγγας δάσει ἀπὸ τρίχας συνεστραμμένας κυκλοειδῶς. Ἐφάνετο κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ὅτι εἶχεν ὀλίγον κουρευμένας τὰς τρίχας· τὸ γένειον εἶχε μακρὸν ἀρκετὰ, καὶ τὰς τρίχας εἶχε μεμιγμένας· ἦτοι μαύρας ὁμοῦ μετ' λευκάς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΘΕΟΔΩΤΟΣ** εἴφει τελειούται.

» Ὁ Θεόδοτος, οὐκ ἀνέξομαι λέγει.

» Εἰ μὴ κεφαλὴν τοῦ Θεοῦ τηρῶ χάριν.

Ὁ ἅγιος **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ** ὁ ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ καὶ πατὴρ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐν εἰρήνῃ τελειούται.

» Ἐγκωμισαστὴν οἰκοθεν πλοῦταις πατέρα,

» Τῆς σῆς τελευτῆς, σοῦ τὸν ἐκ μήρου γόνον.¹

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΘΕΟΔΩΣΙΟΣ** ἠγούμενος Τριγυλίας ἐν εἰρήνῃ τελειούται.

» Ὁφθεις Θεοδόσιος ἀρεταῖς μέγας

» Ἄρχειν ἐκρίθη καὶ μονῆς σεβασμίας.

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΠΕΤΡΟΣ** Πελοποννήσιος ὁ ἐκ Τριπολιτζᾶς, ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀψὸς² (1776) κατὰ τὴν μικρὰν Ἀσίαν, εἰς χώραν καλουμένην Ὁτεμίσι, ἀγχόνη τελειούται.

† » Πέτρα ἰδρυνθεῖς πίστεως Πέτρος μάκαρ,

» Ἐκ γῆς ἀνήλθεις εἰς πόλον δι' ἀγχόνης.³

¹ Ὅρα εἰς τὸν ἐπιτάφιον λόγον, ὃν ὁ Θεολόγος Γρηγόριος πλέκει εἰς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τοῦτον Γρηγόριον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἵνα μάθῃς ἐκεῖθεν ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁστος Γρηγόριος πρότερον μὲν ἦτο ἀπὸ τὴν αἵρεσιν τὴν λεγομένην τῶν Ὑψιστῶνων· μᾶλλον δὲ ταπεινῶν, (αὕτη δὲ ἦτο σύμμικτος ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν πλάσθη, καὶ ἀπὸ τὴν νομικὴν λατρείαν, διότι οἱ ἐκ τῆς αἵρέσεως ταύτης ὄντες ἀπεστρέφοντο μὲν τὰ εἰδῶλα καὶ τὰ θυσίας, ἐτίμων δὲ τὸ πῦρ καὶ τοὺς λύχνους, τὸ ὅποιον ἦτον τῆς ἑλληνικῆς πλάτης ἴδιον. Ὁμοίως ἐτίμαζον μὲν αὐτοὶ τὴν περιτομὴν, ἐτίμων δὲ τὸ Σάββατον τὸ ὅποιον ἦτο ἴδιον τῆς νομικῆς λατρείας). Ὑστερον δὲ αὐτὸς ὁ ἐκ τοιαύτης βίτης καταστάντων ἔγενετο μέγας καὶ πόλις τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχος, καθὼς εἰς πλάτος δηγεῖται ἐκεῖ ὁ Θεολόγος.

² Τὸ μαρτύριον τούτου εἶναι ἀνέκδοτον ἐστίν.

Ταῖς τῶν ὁστων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΣΙΛΒΕΣΤΡΟΥ** Πάπα Ῥώμης.

» Ζωὸν νεκρὸν βοῦν, αἰσχύνων Ζαμβρὴν μάγον,

» Ὁ καὶ νεκρὸς ζῶν, Σιλβέστρος Ῥώμης Πάπας-

» Θυμὸν ἀποκνεῖει Σιλβέστρος δευτέρῃ ἡορῆ.

Οὗτος ὁ ἅγιος διὰ τὴν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς ἀνάβασιν ἐχειροτονήθη τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος, ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὁ προκάτοχος τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπος Μιλτιάδης. Πολλὰ δὲ θαύματα ποιήσας, τὸν μέγαν ἐν βασιλευσὶ Κωνσταντίνον πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ὠδήγησε, καὶ διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος, τὰ τῆς ψυχῆς ὁμοῦ καὶ τοῦ σώματος πάθη αὐτοῦ ἐκαθάρισε,¹ καὶ ἀπέδειξε τὸν Χριστὸν, ὅτι

¹ Διαφωνίαν εὐρίσκω μεγάλην περὶ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, διότι ὁ μὲν Μελέτιος Ἀθηνῶν σελ. 309 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας λέγει, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Σιλβέστρος, κακρυμμένος ὢν διὰ τὸν ἐπικείμενον διωγμὸν, ἐκατήχησε τὸν Μέγαν Κωνσταντίνον, καὶ ἐβάπτισεν αὐτὸν, ὅστις ἐξεληθὼν ἀπὸ τὴν κολυμβήθραν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἐγενετο ὕγιης, ἐπειδὴ ἔπεσον ἀπὸ τὸ σώμα του ὡς λεπίδες τὰ ἐξανθήματα ἅτινα εἶχε καὶ ὅτι, τοῦτο ἰδὼν ὁ λαὸς, ἐβαπτίσθησαν πολλοί· καὶ ὅτι, ὅσοι λέγουσιν ὅτι ὁ Κωνσταντίνος ἐβαπτίσθη εἰς τὴν Νικομηδείαν, ὢν ἔγγυς τοῦ θανάτου, ἀπὸ τὸν Ἀρειανὸν Εὐσέβιον τὸν ἐπίσκοπον Νικομηδείας, οὗτοι ψεύδονται, ὡς λέγουσιν οἱ πλείονες, καὶ μάλιστα ὁ Θεοφάνης καὶ Μιχαὴλ ὁ Γλυκεῖ.

Ὁ δὲ Ἱεροσολύμων πολυμαθέστατος Κύριος Δοσίθεος σελ. 30 τῆς Δωδεκαβίβλου τὴν ἐναντίαν δόξαν ὑπερασπίζεται, ὅτι ἐηλαθὴ δὲν ἐβαπτίσθη ὁ Μέγας Κωνσταντίνος ἀπὸ τὸν ἁγίον Σιλβέστρον ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἀλλ' ἐβαπτίσθη ἐν τινι προαστείῳ τῆς Νικομηδείας ἀπὸ τὴν κοινότητα τῶν ἐπισκόπων κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ. Φέρει δὲ μάρτυρας τὸν Εὐσέβιον Νικομηδείας, βεβαιούντα τοῦτο εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον τῆς ζωῆς Κωνσταντίνου· δηλαδὴ ὅτι ὁ Κωνσταντίνος συγκαλέσας τοὺς ἐπισκόπους, κοινῶς διελέχθη αὐτοῖς περὶ τοῦ βαπτίσματος. Καὶ ὅτι οὐκ ἐβαπτίσθη πρότερον, διότι ἰδούλωτο ἀπελαθεῖν καὶ βαπτισθῆναι ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ. Οὕτω γὰρ ἐπὶ λέξεως λέγει «Ἐπὶ προάστειον τῆς Νικομηδέων ἀφικνεῖται πόλιος. Κἀν ταῦθα συγκαλέσας τοὺς ἐπισκόπους, ὦρεθη αὐτοῖς διελέξαιτο. «Οὗτος ἦν αὐτὸς ὁ πάλαι μοι διψῶντι καὶ εὐχομένῳ τῆς ἐν Θεῷ τυχεῖν σωτηρίας καιρὸς ἐλπίζομενος. Ἐρα καὶ ἡμᾶς ἀπολαῦσαι τῆς ἀθανατοποιῦ σφραγίδος, ὅρα τοῦ σωτηρίου σφραγισματος μετασχεῖν ἐπὶ βείθρων Ἰορδάνου ποταμοῦ ἐνεσθῶν ποτὲ, ἐφ' ὧν καὶ ὁ Σωτὴρ εἰς ἡμέτερον τύπον, τοῦ λουτροῦ μετασχεῖν μνημονεύεται. Θεὸς δ' ἄρα τὸ σφαιρὸν εἰδὼς, ἐνεσθῶν ἤδη τούτων ἡμᾶς ἐξιοῦ» (Κεφαλ. ζα.)

ἐπροκλήρυχθη παρὰ τοῦ νόμου. Αὐτὸς καὶ τὸν Ταῦρον ἀνέστησε, τὸν ὁποῖον ὁ ἑβραῖος Ζαμβροῆς ἐθανάτωσε μὲν, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ ἀναστήσῃ· εἰς πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀνθρώπους αἴτιος σωτηρίας γεγονῶς ὁ μακάριος

Ὅμοίως φέρεי μάρτυρα καὶ τὸν Θεοδώρητον λέγοντα αὐτολεξεῖ εἰς τὸ λ'. Κεφ. I. τοῦ α'. βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας. « Ἐν Νικομηδείᾳ δὲ τῆς Βιθυνίας διάγων, ἠρρώστησεν (ὁ Κωνσταντῖνος δηλ.)· τὸ δὲ τῆς ἀνθρωπίνης βιότητος ἀδελφον ἐκιστάμενος, τοῦ θείου βαπτίσματος τὸ ζωρον ἐδέξατο. Ἀνεβάλλετο δὲ μέχρι τοῦδε τοῦ χρόνου, ἐν Ἰορδάνῃ τῷ ποταμῷ τούτου τυχεῖν ἰμειρόμενος· Φέρει δὲ καὶ τὸν Σωζόμενον λέγοντα ἐν Κεφ. λθ'. τοῦ β'. βιβλίου « Καλεπώτερον δὲ διατεθεῖς, (ὁ Κωνσταντῖνος δηλ.) διεκομίσθη εἰς Νικομηδείαν· ἐνθα εἶ ἐν προασειῷ διάγων, ἐμυθήθη τὴν ἱερὰν βάπτισιν. » Ὅμοίως φέρει καὶ τὸν Σωκράτην τοῦτο μαρτυροῦντα.

Οὗ λέγει ὁμοίως ὁ Δοσίθεος, ὅτι ἐβάπτισε τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον ὁ Ἀρειανὸς Εὐσέβιος· ὅχι, καθότι οὐδὲ αὐτὸς ὁ Εὐσέβιος ἀναφέρει τοῦτο, διότι ἐὰν αὐτὸς ἐβάπτιζε τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον, βεβαίως ἤθελεν εἰπεῖν τοῦτο εἰς καύχημά του· ἀλλ' οὐδὲ ἐν Νικομηδείᾳ ἐβαπτίσθη, ἀλλ' ἐν προασειῷ τῆς Νικομηδείας, ὑπὸ τῆς κοινότητος τῶν ἐπισκόπων, ἥτις οὐκ ἦν αἰρετικὴ, ἀλλ' ὀρθόδοξος καὶ ὁμοπίστος αὐτῶν. Καὶ μάλιστα οἱ ἐγκριτοὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρευρεθέντων ἐπισκόπων ἦσαν οἱ ἀκολουθήσαντες αὐτῶν. Προσθέτει δὲ ὁ αὐτὸς Δοσίθεος, ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἶναι, ὅτι πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἐφόρευσεν ὁ Κωνσταντῖνος τὴν γυναῖκά του Φαῦσαν, τὴν θυγατέρα Μαξιμιανῆς, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Κρίσπον. Ὅθεν καὶ εἰς τὸν ἀργυροῦν Ἀνδριάντα ἐπέγραψε « Τῷ ἡδικομημένῳ υἱῷ μου, » τὸν μὲν γὰρ Κρίσπον ἐθανάτωσεν ἀδικῶς, διὰ τὴν κατ' αὐτοῦ συκοφαντίαν τῆς Φαῦστας, τὴν δὲ Φαῦσταν δικαίως ἐφόρευσεν, ὡς συκοφαντήσασαν τὸν Κρίσπον, καὶ γενομένην αἰτίαν τοῦ ἐκείνου θανάτου.

Ἐὰν οὖν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐβαπτίσθη ὑστερον, διότι ἐπρόσμενα νὰ βαπτισθῇ εἰς τὸν Ἰορδάνην, τοῦτο οὐδὲν παραδέχεται τὴν αὐτοῦ ἀγιότητα, καθότι καὶ ὁ Μέγας Βασιλεὺς, καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἅγιοι ἐπρόσμεναν νὰ γένουσι τριάκοντα χρόνων, καὶ οὕτως νὰ βαπτισθῶσι κατὰ μίμησιν τοῦ Κυρίου. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντῖνου ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θανάτου τοῦ ἐβαπτίσθη· ὅθεν καὶ ἠζήθη νὰ ψάλλουν οἱ ἅγιοι Ἀγγελοὶ, ἀφ' οὗ τὴν ψυχὴν του παρέδωκεν, ὡς λέγει τοῦτο ὁ Θεολόγος Γρηγόριος. Οὗτος ἐκεῖνος φησιν « Ἐπειδὴ τὸν Ταῦρον (ἦτοι τὸ ὄρος τοῦ Ταύρου τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κείμενον) ὑπεβάλλει τὸ σῶμα, πρὸς τὴν πατρῶαν αὐτῷ (τῷ Κωνσταντῖνῳ δηλ.) πόλιν διασωζόμενον . . . Φωνή τις ἐκ τῶν ἀκρῶν, ἔστιν, ὡς ἐξηκούετο, ὄντων ψαλλόντων καὶ παραπαιπόντων, Ἀγγελικῶν, οἶμαι, Δυναμῶν, γέρας τῆς εὐσεβεῖς ἐκείνων, καὶ ἀντίθεσις ἐπιτάφιος. Καὶ γὰρ εἰς τὴν ὁρδὴν εὐχῶν παρακινεῖν ἔδοξεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῆς τῶν ὑποδυναστευόντων σκιεφῆτος καὶ κηκοδοξίης τὸ ἐγκλημα. Οἱ ἀπλῆν καὶ ἀπατῆ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, οὐ προορωμένην τὰ βράβρα, ἀπήγαγον, ἢ περ' ἐβούλοντο » (λόγῳ β'. κατὰ Ἰακωβῶν.)

οὗτος πατήρ, εἰς γῆρας βαθὺ πρὸς Κύριον ἐβδήμησε· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδῆρων σώζεται εἰς λόγος πρὸς τὸν ἅγιον τοῦτον Σιλβέστρον, οὗ ἡ ἀρχὴ » Οἱ μὲν σεπτοὶ καὶ θεόπται ἀπόστολοι· ἔστι δὲ ποίημα Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ. Εὐρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου τὴν ἐκκλησιαστικὴν ».

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΑΓΕΝΟΥΣ**.¹

- » Θεάγετες, βλήθητι τοῦ πόντου μέσον,
- » Ὡ καὶ βυθιοθεῆς, ἔνδον ἐκνήξῃ πόλου.

Οὗτος ἦτο Ἐπίσκοπος ἐν τῇ πόλει τῇ λεγομένην Παρίον (ἣτις ἀποικία οὖσα τῶν Παρίων κεῖται μεταξὺ τῆς Κυζίκου καὶ τῆς Λαμφάκου). Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν τριβούνον² Ζηλικίνθιον, ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Ὅθεν δέρεται μὲ ξύλα· ἐπειτα δένεται, καὶ μετὰ ταῦτα ρίπτεται εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἐτελείωσε τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν ἀμαράντινον στέφανον.

Ὁ ἅγιος **ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Τὸν Θεόπεμπτον σαρκικῆς λύσαι πέδης,
- » Ἦλθον, Θεοῦ πέμψαντος, ἔμπυροι νέες.

Ἡ ἁγία **ΘΕΟΔΟΤΗ** ἡ μήτηρ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.³

- » Νόσω περῆλθε τὸν βίον Θεοδότῃ,
- » Νόσων λυτῆρας ἢ τεκοῦσα τῷ βίῳ.

Ὁ ὁσιος **ΜΑΡΚΟΣ** ὁ κωφὸς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ὁ Μάρκος οὐκ ἤκουε γηίνων λόγων,
- » Καὶ πρὶν λιπεῖν γῆν, ὅτα γῆθεν ἐξέγων

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ** τοῦ ἐξ Ἀγκύρας.

- » Βρύχημα, χάσμα, δῆγμα θηρῶν ἀγρίων,
- » Βασιλείου τὸ πρῶτον οὐ κατεπτόει.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Βασίλειος ἦτο κατὰ

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Θεογινοῦς.

² Ἐκ τοῦ λατινικοῦ tribunus = ἄρχων Σ. Ε.

³ Ὅρα περὶ τῶν τριῶν συζυγιῶν τῶν Ἀναργύρων ἐν τῇ 17 Ὀκτωβρίου.

τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανού, ἐν ἔτει τξά (361), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀγκύρας· ἐπειδὴ δὲ ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστὸν, συνελήφθη καὶ παρασταθεὶς εἰς τὸν ἡγεμόνα Σατορνίλον, ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ μὲ πολλὴν παρρησίαν. Ὅθεν κρεμασθεὶς καταξοχίζεται ἀνελεημόνως· ἔπειτα φέρεται ἀπὸ τὴν Ἀγκυραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ πάλιν καταξοχίζεται, καὶ τόσον πολλὰ τευτόνεται ὁ αἰοιδιμος, ὥστε ἐξηθρῶθησαν οἱ ἄρμοι καὶ αἱ κλειδώσεις τῶν χειρῶν καὶ τῶν ὠμων του. Ἐπειτα κόπτουσι λωρία καὶ ἐκβάζουσι ἀπὸ τὸ σῶμά του, καὶ μὲ σιδήρα πυρωμένα κατακεντοῦσι τὰς σάρκας του· ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ἀνυπόφορα βάσανα ἀνδρείως ὑπέφερον ὁ καρτερόψυχος. Ὅθεν καὶ παρὰ Θεοῦ τὰς ἀντιλήψεις καὶ βοηθείας ἐδέξατο, διότι ριφθεὶς εἰς κάμινον πυρός, παραδόξως ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς, διὰ προσευχῆς του.

Μετὰ ταῦτα ἀπαχθεὶς δέσμιος εἰς τὴν Καισάρειαν καταδικάζεται ἀπὸ τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα νὰ πολεμήσῃ μὲ τὰ θηρία. Προσευχθεὶς λοιπὸν καὶ κτυπηθεὶς ἀπὸ μίαν λέαιναν, ἐτελειώθη καὶ ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον· τὰ δὲ ἱερά αὐτὸ οὐ λείψανα συνάξαντες ἐπιμελῶς συγγενεῖς τενες καὶ τελιξάντες μὲ μύρα καὶ σινδόνας, ἐνεταφίασαν αὐτὰ μὲ τὴν πρέπουσαν τιμὴν εἰς τόπον ἐπίσημον· ὕστερον δὲ ἔκτισαν ἐκεῖ καὶ Ἑκκλησίαν ἱερὰν εἰς τούτου τὸ ἅγιον ὄνομα.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΡΓΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Οὕτω τις εἶπεν εἰσιδὼν εἰς τὸν πέλας, ¹
- » Ὅση χερᾶ Σέργιος ἐτιμήθη κάραν!

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΠΙΣΤΟΣ λιθοβοληθεὶς τελειοῦται.

- » Κτείνει σε, Θεόπιστε πιστὲ, τοῖς λίθοις,
- » Ἡ τῶν ἀπίστων πληθὺς ἐκ δυσβουλίας.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΚΟΣΜΑ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ τοῦ ἐν τῇ σεβασμίᾳ Μορῇ τῆς Χώρας. ²

- » Διπλὴν ἔχων ἄνωθεν, Κοσμᾶ, τὴν χάριν,
- » Κόσμος μέγας πέφηνας ὑψηλοῦ θρόνου.

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται οὕτω ὁ στίχος οὗτος: « Οὐχ ὅσον εἶπεν, οὐδὲ πρὸς γινῶσιν φέρειν ».

² Ὁ Πατριάρχης οὗτος Κοσμᾶς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως μοναχὸς ὢν πρότερον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Δούκα, ἐν ἔτει αἰσ' (1076.)

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΖΩΡΖΗΣ ὁ Γρηγορῆς ἐμαρτύρησεν ἐν Μιτωλήνῃ, τελειωθεὶς διὰ ἀγχιόνης ἐν ἔτει αἰσδ' (1770), ¹

- † » Σὴν χεῖρα θλίβε, ἀγχιόνης μάρτυς Ζώρζη,
- » Θλίψεις γὰρ οὕτω δυσμενῆ θλίψαντά σε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΜΑΛΑΧΙΟΥ.

- « Ὁ κλῆσιν αὐχῶν ἀγγέλου Μαλαχίας,
- » Αὐχεὶ μάλιστα, τὴν μετ' ἀγγέλων στάσιν.
- » Ἐκ ρεθῶν Μαλαχίου ἀπέπτατο ἐν τρίτῃ ἡτορ.

Οὗτος ὁ θεῖος Προφήτης ἐγεννήθη ἐκ φυλῆς Λευὶ, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Σοφερῶ, καθ' οὓς χρόνους ἐπέστρεψαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλῶνος· νέος δὲ ἔτι ὢν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀπέκτησε πολιτείαν ἐνάρετον καὶ ἀρίστην. Ἐλαβε δὲ τὸ ὄνομα νὰ λέγεται Μαλαχίας (τὸ ὁποῖον ἑλληνιστὶ ἐρμηνεύεται ἀγγελος) διὰ δύο αἰτία· διότι ἦτο ὠραῖος καὶ εὐπρεπῆς, καὶ διότι ὅσα ὁ προφήτης οὗτος ἐπροφήτευσεν, εὐθὺς ἐλάμβανον τὴν βεβαίωσιν διὰ τοῦ ἀγγέλου, ὅστις ἔλεγε ταῦτα εἰς αὐτόν· καὶ τὸν μὲν ἀγγελοῦ δὲν ἔβλεπον οἱ ἀνάξιοι, ἀλλὰ μόνον οἱ ἄξιοι, τὴν δὲ φωνὴν αὐτοῦ ὅλοι ἤκουον καὶ οἱ ἄξιοι καὶ οἱ ἀνάξιοι. Ἦκμασε δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Ἑσδρα ²

διάδοχος γινόμενος τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Πατριάρχου Ξιφιλίου. Ὁ Κοσμᾶς δὲ οὗτος ἦτο μὲν ἐστολισμένος μὲ ἀρετὰς πολλὰς, δὲν ἦτο δὲ καὶ μὲ λόγου· ἐξησχημένος· ὅθεν διὰ τὰς ἀρετὰς του ἠγαπήτο ἀπὸ τὸν βασιλέα. Οὗτος ὁ Πατριάρχης ἐστεψε βασιλεῖα Νικηφόρον τὸν Βοτανειάτην, ὅστις ἔβασίλευσεν ἐν ἔτει αἰσθ' (1078), (βρα τὸν Μιελτίον τόμ. 6' σελ. 413.)

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[Τὸ δόστιχον τοῦτο συγκεχυμένον ἐν ἑρρυθμισαμέν. Σ. Ε.]

² Οὐ καλῶς δὲ γράφεται εἰς τοὺς Συναξαριστάς, καὶ εἰς τὸν τετυπωμένον, καὶ τὸν χειρόγραφον, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναρχίας, ἥτις ἠκολούθησεν ἐν τῷ καιρῷ τῶν Κριτῶν, διότι ψευδέστατον τοῦτο ἐστίν, ἔκτος μόνον ἀνθῆλῃ τις νὰ ἐνοήσῃ ἀναρχίαν τὴν εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλωσίαν, ὅτε οἱ Ἑβραῖοι ἀρχὴν καὶ βασιλείαν δὲν εἶχον. Ὅτι δὲ ἦτο εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἑσδρα μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ (σελ. σπδ'). Ὅθεν καὶ ὁ Ἰερώνυμος ὠφθαλθεν, ὅτι ὁ Μαλαχίας οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος Ἑσδρας, ὡς ἕνα τοὺς δύο λογιζόμενος, καὶ ὅτι ὠνομάσθη Μαλαχίας, ἦτο ἀγγελος, διὰ τὸ πρῶτον χάρισμα, καὶ διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ ἀκέραιον τοῦ βίου. Ἐν τῆσδε δὲ κεφαλαίῳ ἡ προφητεία αὐτοῦ διατρέπεται, καὶ πολλὰ κατηγορεῖ ἐν αὐτοῖς τοὺς ἀθεμίτους γάμοις.

τετρακοσίους χρόνους πρὸ Χριστοῦ. Ἦτο δὲ ὡς εἴπομεν, ἐν τῇ νεότητι τῆς ἡλικίας του, ὠραῖος εἰς τὴν ὄψιν εἶχε τὸ πρόσωπον ὄχι σρογυλόν, ἀλλὰ μακρὸν, καὶ τὰς τρίχας συνεστραμμένας καὶ κυκλοειδεῖς, ὡς κουρευμένας, τὴν δὲ κεφαλὴν εἶχε πλατεῖαν καὶ μεγάλην.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΓΟΡΔΙΟΥ.¹

- » Καὶ τίς παρέλθοι Γόρδιον τὸν ὀπλίτην,
- » Πρὸς φρικτὸν ὄπλον στερρὸν ἄνδρα τὸ ξίφος ;

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τιδ' (314), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, στρατηγὸς καὶ πρῶτος ἐπὶ ἑκατὸν στρατιωτῶν. Οὗτος λοιπὸν μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν παρρησίαν τῶν ἀσεβῶν ἐλλήνων καὶ νὰ ἀκούῃ τὰς βλασφημίας, ὅσας ἔλεγον κατὰ τοῦ Χριστοῦ, ἐμακρύνθη ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ ἀναχωρήσας εἰς τὰ βουνὰ, εὐρίσκετο μὲ τὰ θηρία καὶ ἄλογα ζῶα. Ἐκεῖ λοιπὸν ἡσυχάζων, ἦναψεν ὁ αἰοιδιμος ἀπὸ τὸν τοῦ Χριστοῦ πόθον καὶ ἔρωτα, καὶ ἐνδυναμωθείς ὑπὸ Θεοῦ καὶ θάρρος λαβὼν κατὰ τῆς πλάνης τῶν ἐλλήνων, ὠρμησεν ἀπὸ τὴν ἔρημον εἰς τὴν πόλιν, ὡς δυνατὸς λέων. Ἐμβὰς δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ θέατρον, ἐκήρυξε τὸν Χριστόν· ὅθεν μὲ τὴν θεωρίαν του ἐγύρισε ὁ ὄλον τὸ πλῆθος τῶν παρεστῶτων πρὸς τὸν ἑαυτὸν του· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως προκαθήμενον ἐκεῖ, τὸν κατέπληξε μὲ τὴν παρρησίαν του. Ὅθεν ἐκεῖνος εἰς ἄκρον θυμὸν κινηθεὶς, ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὴν τιμίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ

δομῶος καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐκείνους τοὺς ἀμελοῦντας εἰς τὰς τοῦ Θεοῦ διακονίας καὶ λειτουργίας. Προφητεῖαι δὲ καὶ διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἔλευσιν τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἡλιοῦ.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι οἱ τρεῖς προφῆται ὁ Ἀγγαῖος, ὁ Ζαχαρίας καὶ ὁ Μαλαχίας οὗτος λέγονται προφῆται τοῦ δευτέρου ναοῦ, ἐπειδὴ ἠμασσαν ὅτε ἐκτίσεν ὁ Ζοροβάβελ τὸν δεύτερον ναὸν μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλώνας· ἐπροφήτευσεν δὲ ὁ Μαλαχίας ὀλίγους χρόνους μετὰ τὸν Ἀγγαῖον καὶ Ζαχαρίαν, τοὺς διὰ τῆς προτροπῆς αὐτῶν πείσαντα· τοὺς Ἰουδαίους ἀνακινῶσαι τὸν ναόν.

¹ Τούτων τὸν μάρτυρα Γόρδιον ἐτίμησε μὲ ἐγκώμιον ὁ μέγας Βασιλεὺς, ὃς ἡ ἀρχὴ «Νόμος ἐστὶ φώσεως» (σώζεται ἐν τοῖς ἐπιδομαίνουσιν.)

σημειογράφου, τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ζαχαρίᾳ τῆς Ἀερώας· καιμένου.¹

- » Ἄλλος Πέτρος πρόκριτος· ὠράθη Πέτρος,
- » Σημεῖα ποιῶν ὡς ἐκεῖνος μυρία.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες μ ἡ τ η ρ καὶ ὁ ὦ τ ε κ ρ α
πυρὶ τελειοῦνται.

- » Μητρὸς φλεγείσης, καὶ τὰ τέκνα πρὸς φλόγα,
- » Τετριγότα τρέχουσιν ὡς στρουθοῦ τέκνα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ΄, ἡ σὺναξις τῶν Ἑβδόμη-
κορτα Ἀποστόλων.*

- » Τοὺς ἐβδομήκοντα σοφοὺς ἀποστόλους,
- » Καὶ συνάμα τοὺς πάντας τιμᾶσθαι θέμις.²
- » Ἀμφὶ τετάρτην ἄνδρας ἀγακλείας κυδαίνω.

¹ Ὁ Πέτρος οὗτος ἴσως εἶναι ὁ ἐπίσκοπος Ἀργεῶος ὁ ἀδελφὸς Παύλου τοῦ Κορίνθου τοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Μαρτίου ἐορταζομένου· τῶν δὲ τὸ Συναξάριον ὄρα εἰς τὴν τρίτην Μαΐου.

² Σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι διὰ τοῦ διστίχου τούτου, ὅπερ εὐρίσκεται εἰς τοὺς χειρογράφους Συναξαριστᾶς, διότι ἐν τοῖς τετυπωμένοις οὔτε διστίχον εὐρίσκεται λαμβικὸν, οὔτε στίχους ἠρωϊκὸς, δηλοῦται ὅτι σήμερον ἐορτάζονται ὅλοι ὁμοῦ οἱ Ἑβδομήκοντα Ἀπόστολοι, ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς ὁποίους χωριστὰ ἐορτάζεται εἰς διαφόρους ἡμέρας τῶν μηνῶν. Διὰ τοῦτο οὐδὲ Συναξάριον τούτων κοινὸν ἐδυνήθημεν νὰ εὐρωμεν, καθότι τὰ ἴδια Συναξάρια ἐνὸς ἐκάστου, ἐγράφησαν εἰς τὴν ξεχωριστὴν ἡμέραν αὐτοῦ, καὶ ὁ βουλόμενος, ἀς ζητήσῃ ταῦτα.

Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διατί, ἐξοιρομένον μόνων τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ὅλοι οἱ μετ' αὐτοὺς Ἀπόστολοι ὀνομάζονται ἐβδομήκοντα, καὶ οὐχὶ περισσότεροι, ἐπειδὴ ὅτι εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα, φανερόν ἐστι, καθότι μόνον ἐκεῖνοι ὄσοι ἀριθμοῦνται ἐν διαίς ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ μακαρίου Παύλου, καὶ μετὰ τῶν ἐβδομήκοντα καταλεγόμενοι, ὑπερβαίνουσι τοὺς πενήκοντα, οἵτινες δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα ἀποστόλους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἐξέλεξεν ὡς γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς· ἀλλ' ἄλλοι τινες, μαθηταὶ χρηματίσαντες τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἢ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων τῶν ἐκ τῶν δώδεκα. Καὶ ὄρα εἰς τὴν εἰκοστὴν ὁ γόνην τοῦ Ἰουλίου ἐν τῷ Συναξαρίῳ Προχόρου, Νικάνωρος, Τίμωνος, καὶ Παρμενᾶ.

Εἰς λύσιν λοιπὸν τῆς ἀπορίας λέγομεν, ὅτι πάντες οἱ μετὰ τοὺς δώδεκα Ἀπόστολοι, μὲ ἐν κοινὸν ὄνομα ἐβδομήκοντα ὀνομάζονται, ἴσως διότι τὸ ἐβδομήκοντα ἀόριστός ἐστιν ἀριθμὸς, καὶ δηλοῖ πλῆθος. Κατ' ἐκεῖνο ὅπερ εἶπεν εἰς τὸν Πέτρον ὁ Κύριος «Ὁὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀφίεναι τῷ ἀδελφῷ σου τὰ ἀμαρτήματα ; ἀλλ' ἕως ἐβδομήκοντα ἐπτά.» Ἀντὶ τοῦ πολλάκις καὶ μυριάκις, ὡς ἐρμηνεύει ὁ ἱερός Θεοφύλακτος. Ἦ λέ-

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὄσιος **ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ**, ὁ ἠγούμενος τοῦ ἐν τῷ Κοκουόμῳ (ἢ Κουνομιά) τῆς Σικελίας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Ἐν γῆ χλοαυγεί τῆς Ἐδέμ Θεοκτίστῳ,
- * » Μοίραν δίδως ἔκτιστε τοῦ Θεοῦ Λόγε.

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων **ΖΩΣΙΜΟΥ** μοναχοῦ, καὶ **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ** Κομμενταρησίου.

- * » Ἀθανάσιος συνθηκῶν τῷ Ζωσίμῳ,
- * » Ἐνδον πέτρας ἤδιστα καὶ συζῆν ἔχει.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ζώσιμος ἦτο ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, ἐκατοίκει δὲ εἰς τὴν ἔρημον ὁμοῦ μετὰ τὰ θηρία. Συλληφθεὶς λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἀρχοντα Δομετιανόν, καὶ ὁμολογήσας, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός, κατακείται εἰς τὰ ὄτα με πυρωμένα σιδηρα, καὶ βάλλεται ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ βόρβορον βράζοντα· ἔπειτα κρεμάται κατακέφαλα, καὶ μετὰ παράδοξον τρόπον ἀπὸ ὅλα φυλάττεται ἀβλαβῆς, καθότι ἐφάνη εἰς λέων ἐντὸς τοῦ θεάτρου, ὅστις με ἀνθρωπίνην φωνὴν ἐλάλησε περὶ τῆς Θεότητος τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν ἐκ τούτου εἴλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν Κομμενταρήσιον Ἀθανάσιον· λαβὼν δὲ ὁ ἅγιος ἐλευθερίαν ἀπὸ τὸν τύραννον, ὑπήγε πάλιν εἰς τὴν ἔρημον καὶ εἰς

τὰ ὄρη, ὅπου πρότερον διέτριβε, καὶ κατήγετ καὶ βαπτίζει τὸν ῥηθέντα Ἀθανάσιον. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρισκομένων αὐτῶν, ἐσχίσθη μία πέτρα παραδόξως, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβάντες καὶ οἱ δύο, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Μνήμη τῆς ὁσίας **ΑΠΟΛΛΙΝΑΡΙΑΣ** τῆς Συγκλητικῆς.

- * » Αἴρουσιν ἐκ γῆς τὴν Ἀπολλιναρίαν,
- * » Καὶ γὰρ κατοικεῖν οὐρανοῦς ἦν ἀξία.

Αὕτη ἡ αἰδέιμος Ἀπολλιναρία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ ἐπονομαζομένου Μακέλλη, θυγάτηρ Ἀνθемίου, ὅστις διωρίσθη παρὰ τοῦ βασιλέως διοικητῆς τῆς Ῥώμης, κατὰ δὲ τὸ κάλλος καὶ τὴν φρόνησιν αὕτη ὑπερέβαινε τὰς πολλὰς γυναῖκας τοῦ τότε καιροῦ. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἐπόθησε τὴν παρθενίαν, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν νὰ ἐπιτύχη τοῦ ποθουμένου· ἦτοι νὰ μείνη παρθένος ἕως θανάτου. Διὸ παρεκάλεσε καὶ τοὺς γονεῖς τῆς νὰ τὴν συγχωρήσωσι νὰ ὑπάγη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι τῆς ἔδωσαν τὴν ἀδειαν, λαβοῦσα ἡ μακαρία δούλους καὶ ὑπηρετρίας ὁμοίως καὶ χρυσίον καὶ ἄργυρον καὶ ἐνδύματα πολύτιμα, ὑπήγεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐκεῖ τὰ ἐμοίρασε ὅλα εἰς τοὺς πτωχοῦς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπροσκύνησε τοὺς ἁγίους τόπους καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς δούλους καὶ ὑπηρετρίας τῆς, ἐκράτησε μετ' ἑαυτῆς μόνον ἓνα γέροντα καὶ ἓνα εὐνοῦχον, τοὺς ὁποίους παραλαβοῦσα ἐπορεύθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Φθάσασα δὲ εἰς ἓνα τόπον ὁμαλὸν καὶ ἴσον, ἀπεφάσισε νὰ καθίσωσιν ἐκεῖ, διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ὁδοιπορίας.

Ὅτε δὲ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐκοιμήθησαν, τότε ἡ τρισολβία πάντα καταφρονήσασα, φεύγει κρυφίως καὶ ἐμβαίνει εἰς τὸν ἐκεῖσε εὐρισκόμενον λόγγον· ἐκεῖ λοιπὸν ἔμεινε χρόνους πολλοὺς, ὥστε ἔγεινε τὸ δέρμα τοῦ σώματός τῆς σκληρὸν ὡς δέρμα χελώνης, ἀπὸ τὰ δαγκάματα τῶν ἐν τῷ λόγγῳ ἐκείνῳ εὐρισκομένων κωνώπων· ἔπειτα ἔρχεται εἰς μίαν Σκήτην, ὅπου ἦσαν πολλοὶ ἅγιοι πατέρες, καὶ ἐκεῖ ὑποκρινόμενη ὅτι εἶναι εὐνοῦχος, ὠνόμασεν ἑαυτὴν Δωρόθεον. Ὁ δὲ ἐκεῖ εὐρισκόμενος ὄσιος Μακάριος ἐδέχθη αὐτὴν καὶ τῆς ἔδωκε κελλίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγκλεισθεῖσα ἡ τρισολβία, προσήχετο εἰς τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν· ὁ δὲ πατήρ τῆς Ἀνθемίου εἶχε καὶ ἄλλην θυγατέρα, ἡ ὁποία ἐπασχεν ἀπὸ ἀκάθαρτον δαιμόνιον· ὁ-

γονται ἑβδομήκοντα οἱ μετὰ τοῦς δώδεκα Ἀπόστολοι, καὶ οὐχὶ περισσότεροι, ἴσως διὰ νὰ φυλαχθῇ τὸ σέβας καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος ἐπέθηκεν εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ ἐκλεγέντας ἑβδομήκοντα Ἀποστόλους, διότι οὕτω καὶ ὁ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ἀν καὶ ὁ Ἰούδας εἶπεν ἐκεῖ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, αὐτὸς ὅμως μετὰ τὴν ἀνάστασιν εἶπε περὶ τοῦ Θωμᾶ «Θωμᾶς δὲ εἰς οὐχὶ ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα, ἀλλὰ ἐκ τῶν δώδεκα,» ἵνα φυλαχθῇ τὸ σέβας καὶ τὴν τιμὴν τοῦ δωδεκάτον ἀριθμοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος ἐπέθηκεν εἰς τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους. Εἰ δὲ τις διαβατικώτερος, ἄλλον λόγον ἠφελότερον τούτου οἶδε, παρελθέτω εἰς τὸ μέσον καὶ εἰπάτω, καὶ ἡμεῖς χάριτας αὐτῷ τῆς εἰδήσεως ταύτης εἰσόμεθα.

Σημειώσαι ὅτι ὁ θεσπίσιος Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρεῖας γλαφυρῶς ἀλληγορεῖ εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα τούτους Ἀποστόλους τὰ ἑβδομήκοντα ἐκείνα στελέχη τῶν φοινίκων ἅπερ ἦσαν εἰς τὴν Αἰλεῖμ. Ὅπερ δηλοῖ ἀνάβασις, ἢ ἀΐψις, οὕτω γὰρ φησὶν «Ἀναβαίνοντες εἰς τελειοτέρην σύνεσιν, καὶ εἰς αὐξήσιν ἀνατρέχοντες τὴν πνευματικὴν... Τὰ ἑβδομήκοντα τῶν φοινίκων στελέχη εὐρήσομεν, τοὺς ἀναδειχθέντας δηλονότι παρὰ Χριστοῦ μαθητάς καὶ εὐγε δὴ σφόδρα. Φοινίζει γὰρ παρεκίφζονται οἱ μετὰ τοὺς δώδεκα ὄντες τὸν ἀριθμὸν ἑβδομήκοντα. Θεμαζόμεν δὲ τοὺς ἑβδομήκοντα καὶ οἰονεῖ φοινίκας αὐτοὺς εἶναι φάμεν, εὐκάρδιον γὰρ τὸ φυτὸν, εὐρίζοντες καὶ εὐκαρπῶν καὶ αἰετὸς ὕψασιν ἐντεθελός. Τοιούτους δὲ καὶ τοὺς ἁγίους εἶναι φάμεν. Καθαρὸς μὲν γὰρ ὁ νοῦς αὐτοῦ, βιβηκῶς τε καὶ εὐκαρπῶς, καὶ τοῖς νοητοῖς ὕψασιν ἐντερυψῶν εἰσθός.»

θεν ἐστειλεν αὐτὴν εἰς τοὺς πατέρας τῆς Στήτης διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσῃ. Περὶ δὲ τῆς θυγατρὸς τοῦ ταύτης Ἀπολλιναρίας ἀπέκαμε, καὶ πλέον δὲν ἤρεύνα δι' αὐτὴν. Οἱ δὲ πατέρες ἐστειλαν τὴν δαιμονισμένην πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς, ἣτις ὑπεκρίνετο ὅτι ὀνομάζεται Δωρόθεος, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω. Καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἠλευθέρωθη ἀπὸ τὸν δαίμονα τὸ κοράσιον καὶ ἀποστέλλεται ἀπὸ τοὺς πατέρας ὑγιὲς εἰς τὸν πατέρα τῆς. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἤρχισεν ἡ κόρη νὰ φαίνεται ὅτι ἦτο ἐγκυος, ὃ δὲ πατὴρ, νομίσας ὅτι ἐγκυμονεῖ ἀπὸ τὸν ἀββᾶν Δωρόθεον, πέμπει παρευθὺς ταχυδρόμους καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐμπροσθέν του.

Ἡ δὲ ὄσια δειξάσα μὲ τινα σημεῖα, ὅτι ἦτο γέννημα καὶ θυγάτηρ τοῦ Ἀνθεμίου, ἔκαμεν ὄλους νὰ θαυμάσῃ καὶ νὰ φοβηθῶσι, καὶ μάλιστα διὰ τὸ θαῦμα ὅπερ ἔκαμεν εἰς τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῆς. Μετὰ ταῦτα μείνασα ὀλίγας ἡμέρας μὲ τοὺς γονεῖς τῆς, πάλιν ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τὸ κελλίον τῆς, χωρὶς νὰ μάθῃ κανεὶς τί ἐποίησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησε, τότε ἐγνωρίσθη εἰς τοὺς μοναχοὺς ὅτι εἶναι γυνὴ ὄθεν ὄλοι ἐξέστησαν διὰ τοῦτο, καὶ παρεκινήθησαν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν.

Οἱ ἅγιοι ἐξ μάρτυρες ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

- » Ψυχαὶ διαυγεῖς ἐξ ἀποκτάσαι βίου,
- » Ἐξαπτέρυξι συμπαρίστανται νόοις. ¹

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΕΥΘΥΜΙΟΥ τοῦ νέου, τοῦ κειμένου πλησίον τοῦ ἁγίου Μωκίου.*

- * » Εὐθυμος Εὐθύμιος ἀσκήσας πόνοις,
- » Εὐθυμος ἦκε πρὸς μονὰς εὐθυμίας.

* *Ὁ ὁσιος ΕΥΘΥΜΙΟΣ ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, ὁ ἐλέγξας τὸν λατινόφρονα βασιλεῖα Μιχαὴλ, καὶ Βίκτωρ τὸν πατριάρχην, ἐν τῷ βυθῷ τελειοῦται.*

- † » Ἐπνίξεν ὕδωρ Εὐθύμιον τὸν πάνυ,
- » Καταισχύναντα λατινοφρόνων πλάνην.

* *Οἱ μετὰ τοῦ Εὐθυμίου δώδεκα μοναχοὶ βατοπαιδεῖοι, οἱ τοὺς ἀνωτέρω λατινόφρονας ἐλέγξαντες, ἀρχόνῃ τελειοῦνται. ²*

- ‡ † » Εἶλεν μοναστῶν δωδεκάς λαμπρὰ στέφῃ,
- » Ἡλεγγε καὶ γὰρ λατινοφρόνων πλάνην.

¹ Ὅρα τὸ ἴδιον τοῦτο διεστηχὸν καὶ εἰς τοὺς ἔξ πατέρας πρὸς ἰορταζομένους κατὰ τὴν 11 τοῦ παρόντος Ἰανουαρίου.

² Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ καὶ Εὐφημίας τῆς πλησίον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου.*

Εἰς τὸν Χρυσανθόν.

- * » Χρυσανθος ἀνθεὶ καρπὸν ἡδιστον πάνυ,
- » Τὸν καὶ πολὺ φανέντα κρείττω χρυσοῦ.

Εἰς τὴν Εὐφημίαν.

- * » Εὐφημίας λόγος σε τὴν Εὐφημίαν
- » Τρανῶς κατηξίωσε τῆς ἀθανάτου.

* *Ὁ ἅγιος νέος δαιομάρτυς Ὁνούφριος ὁ ἐν Χίῳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ αἰεὶ (1818), ἔτος.*

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοπέμπτου καὶ ΘΕΩΝΑ. ¹

Εἰς τὸν Θεόπεμpton.

- » Ὅπως τελευτᾷ Θεόπεμpton, εἰπάτω
- » Ἀθλῶν τελευτῶ, τὴν κάραν τμηθεὶς ξίφει.

Εἰς τὸν Θεωνᾶν.

- » Λάκκω, Θεωνᾶς μάρτυς, ἐν κατωτάτῳ
- » Ἔθεντο μ', ἐκρυγάζε, τὸ ψαλτηρίου.

† » Πέμπτη ἐκ ξίφειος λίπε τόνδε βίον Θεόπεμpton.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόπεμpton ἦτο ἐπίσκοπος κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), καὶ ὅτε ὁ ῥηθεὶς τύραννος ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν πρῶτος ὁ ἅγιος οὗτος ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· διότι πιασθεὶς καὶ παρασταθεὶς ἐμπροσθεν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἠλεγξε τὴν πλάνην αὐτοῦ· ὅθεν καὶ βάλλεται εἰς φουρνὸν ἀνημμένον, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐκθαίνει σῶος καὶ ἀβλαβής· ἐπειτα ἐξορύττουσι τὸν ἕνα του ὀφθαλμὸν, καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκαν εἰς αὐτὸν καὶ ἐπιε θανατηφόρα φάρμακα. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβής ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, εἴλυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν τὰ φάρμακα κατασκευάσαντα μάγον, Θεωνᾶν ὀνομαζόμενον. Ἀφ' οὗ δὲ ἔπαθε καὶ ἄλλα ὅμοια βάσανα, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἐ-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἦτις ἐστὶ παραμονὴ τῶν Φώτων, συνειθίζεται νὰ ἀναγιγνώσκεται ἐν τοῖς εὐαγγελίοις μοναστηρίοις τοῦ Ὄρους, καὶ μάλιστα ἐν τῷ κοινῷ τοῦ Διονυσίου, ἢ τοῦ μεγάλου Βασιλείου προτρεπτικῆς ἑμίλια εἰς τὸ βάπτισμα, ἧς ἡ ἀρχὴ «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν.»

λαβέν ὁ αἰδίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ Θεωνᾶς ἐδλήθη μέσα εἰς ἓνα λάκκον ἐπίτηδες κατασκευασθέντα, καὶ ῥιφθέντος ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του χώματος πολλοῦ, ἐχώθη ὄλος, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας **ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΗΣ**.

- » Συγκλητικὴ λιποῦσα δουλείαν βίου,
- » Κλητοὶς Θεοῦ σύνεστι δούλοις ἐν πόλῳ.

Αὕτη ἡ ἁγία Συγκλητικὴ ἦτο ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τμ' (340), καταγομένη ἀπὸ γένος ἐνδοξον καὶ περιβόητον, διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐσέβειαν· ἐπειδὴ δὲ ἦτον ὡραία καὶ πλουσία, πολλοὶ ἐζήτουν νὰ λάβωσιν αὐτὴν εἰς γυναῖκα· Αὕτη ὁμως ἡ μακαρία ἐκλίνε περισσότερον εἰς τὸν πόθον καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ Θεοῦ· ὄθεν ἀφήσασα τελείως τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου, ἐστρεψεν ὅλην τὴν σπουδὴν τῆς εἰς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀσκήσιν καὶ ἐπίδοσιν. Νικήσασα δὲ τὸν ἐχθρὸν διάβολον, πρὸ τοῦ ἀκόμη ν' ἀποθάνῃ, ἐξεδήμησεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ τῆς τοῦ νοός θεωρίας. Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ζωῆς τῆς ἐζήτησεν αὐτὴν ἀπὸ τὸν Θεὸν ὁ πειράζων διάβολος, διὰ νὰ τὴν πληγώσῃ μὲ σωματικὴν ἀσθένειαν, καθὼς ποτε ἐζήτησε καὶ τὸν δίκαιον Ἰώβ. Ὅθεν καθὼς ἐκείνον ἐπλήγωσεν, οὕτω καὶ τὴν μακαρίαν ταύτην ἐπλήγωσε μὲ δεινὰς ἀρρωστίας, καὶ μὲ τόσας πληγὰς ἀνιάτους, ὥστε ἐσάπησεν ὅλον τὸ σῶμά της. Πλὴν δὲν συγκατέβη τελείως ἡ ἀρρενόφρων ἀπὸ τὰν τόνον καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως ἀν καὶ ἦτο ὀγδοηκοντούτης γράϊα. Ὅθεν ἐν μέσῳ τοιούτων μαρτυρικῶν πόνων καὶ ἀγώνων εὕρισκομένη, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ** τοῦ ἐν τῷ Ἀκρίτᾳ.

- » Ὁ Γρηγόριος ἀρεταὶ λάμπας μέγα,
- » Λαμπρῶς μεταστάς· καὶ μέγα πλουτεὶ κλέος.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν περιβόητον νῆσον τῆς Κρήτης, υἱὸς γονέων εὐσεβε-

στάτων, καλουμένων Θεοφάνους καὶ Ίουλιανῆς· ἀφ' οὗ δὲ διέτριψε καιρὸν ἀρετὸν εἰς τὰ μαθήματα, ἐπροστάθη ὑστερον ὑπὸ τῶν γονέων του νὰ βόσκη πρόβατα. Ἀνάψας δὲ μίαν φορὰν ἀπὸ τὸν θεῖκόν ζῆλον καὶ ἔρωτα, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Σελεύκειαν· ἐκεῖ δὲ διατρίψας ὄχι ὀλίγον καιρὸν, ἐζῆ ὁ αἰδίδιμος μὲ ψωμίον μόνον ὀλιγώτατον καὶ νερόν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, τότε ὁ εἰκονομάχος Λέων ὁ Ἀρμένιος ἀπέριψε τὴν ζωὴν του καὶ ἡ ὀρθοδοξία ἐπαρρησιάσθη· τότε λοιπὸν καὶ ὁ ὁσιος οὗτος ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀγαπῶν νὰ προσκυνῆσῃ πάντα τόπον ἁγίον. Ὅσα δὲ ἐκεῖ ὑπέμεινε δεινὰ ἀπὸ τοὺς Ἀγαρινούς καὶ Ἑβραίους εἰς διάστημα δώδεκα ὀλακλήρων χρόνων, ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ γράψῃ τις θέλων νὰ φυλάξῃ τὴν συντομίαν.

Ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα δὲ ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἐκεῖ λαβὼν τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἐδάμαζε τὸ σῶμά του μὲ τὴν ἐγκράτειαν· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Σταυράκιος, καὶ ἔγεινε βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Κουροπαλάτης καὶ Ῥαγκαβέ, ἐν ἔτει ωιά (811), πατριάρχης δὲ Κωνσταντινουπόλεως ἔγεινε ὁ ἅγιος Νικηφόρος, τότε ἐστάλη εἰς τὴν Ρώμην πρὸς τὸν ἀγιώτατον Πάπαν Μιχαὴλ Συνάδων ὁ ὀμολογητῆς, ὁ ὁποιος εὐρὼν ἐκεῖ τὸν ὁσιον Γρηγόριον τοῦτον, ἐπῆρεν αὐτὸν μεθ' ἑαυτοῦ ὅτε ἐγύριζεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ εὕρισκόμενον ἐν τῷ ὀπῳ Ἀκρίτα, (πλησίον εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ὅστις τῶρα ὀνομάζεται κάβο Ἀκρίτα) καὶ συνηρίθμησεν αὐτὸν μὲ τοὺς ἐκεῖ εὕρισκομένους μοναχοὺς. Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ὁσιος εὕρισκόμενος ἐζῆ ἀνυπόδητος καὶ μὲ ἓνα μόνον ὑποκάμισον, κοιμώμενος ἐπάνω εἰς ἓν ψαθίον καὶ τρώγων καὶ πίνων εἰς δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ὀλιγώτατον ψωμίον καὶ νερόν· εἴτα ἐγκλείσας ἑαυτὸν εἰς λάκκον βαθύτατον, ἐκεῖ μέσα ἐβρῆνησε πολλοὺς χρόνους τὴν γενομένην ταραχὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὴν ἀθέτησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων.

Ἰσπερὸν δὲ ἐξελθὼν ἀπὸ τὸν λάκκον, ἐγκλείεται εἰς ἓν κελλίον στενωτάτον, σκεπόμενος ἀπὸ ἓν δερμάτινον ὑποκάμισον· γεμίζων δὲ ἀπὸ νερόν ἐν πιθάριον μεγάλην εὕρισκόμενον εἰς τὸν κῆπον καὶ ἀποδυόμενος τὴν νύκτα τὸ ὑποκάμισόν του, ἐμβαινε μέσα εἰς τὸ πιθάριον, καὶ ἐκεῖ εὕρισκόμενος ἀνεγίνωσεν ὅλον τὸ Ψαλτήριον· ὅτε δὲ ἐτελείονε τότε ἐξῆρχετο ἔξω· καὶ οὕτως ἐκαμην εἰς ὄλας τὰς ἡμέρας τῆς

¹ Τῆς ἁγίας Συγκλητικῆς ταύτης τὸν κατὰ πλάτος βίον συνέγραψε μὲν ὁ μέγας Ἀθανάσιος ὁ Ἀλεξανδρείας, μετέφρασε δὲ ἡ ἐμὴ ἀδυναμία· καὶ εὕρισκεται εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ παρθένος ἐκείνη ἣτις εἶχε κερμαμένον τὸν βίον Ἀθανάσιον ἐπὶ ἑξέ χρόνους· μέσα εἰς ἓν κελλίον.

ζωῆς του. Με τοιούτους λοιπόν αγῶνας καλῶς αγωνισάμενος ὁ μακάριος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΦΩΣΤΗΡΙΟΥ.

- * » Φωστήρ ὁ Φωστήριος ὄντως ὠράθη,
- » Τῷ φωτὶ τοῦ βίου τε καὶ τῶν θαυμάτων.

† Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Φωστήριος, λάμπας ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ὡς ἥλιος, ὑπήγεν εἰς τὰ ἐσπέρια μέρη τῆς Δύσεως· ἀναβάς δὲ εἰς ἐν βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ἡσυχον, ἀύλως εἰς τὸν αὐλον Θεὸν προσήχετο, ταλαιπωρῶν καὶ δουλαγωγῶν τὸ σῶμά του μὲ νηστείας, μὲ ἀγρυπνίας, μὲ χαιμευίας, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν. Ὄθεν ἐκ τούτων ἐγεινεν ἀληθῶς φωστήρ συμφώνως μὲ τὸ ὄνομά του, λάμπων τὴν οἰκουμένην, διότι φυλάξας τὸ σῶμα ἀγνόν, καὶ τὴν ψυχὴν καθαρὰν, καὶ τηρήσας τὸ κατ'εἰκόνα ἀμόλυτον, ὅσον ἦτο δυνατόν, ἐγεινε καταγωγῶν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὄθεν καὶ ἐπλούτησεν ὁ αἰδίδιμος τὴν χάριν τῶν θαυμάτων, καὶ ἰάτρευε πᾶσαν πολυχρόνιον καὶ ὀλιγοχρόνιον ἀσθένειαν τῶν προσερχομένων εἰς αὐτὸν μετὰ πίστεως. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἄρτον ἐδέχετο ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ὁ μακάριος, καθὼς καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας· πλὴν ὁ μὲν Ἡλίας ἐλάμβανε τὸν ἄρτον διὰ μέσου τοῦ κόρακος, ὁ δὲ μέγας οὗτος Φωστήριος τὸν ἐλάμβανε διὰ μέσου θεοῦ Ἀγγέλου, ἂν καὶ δὲν τὸν ἐβλεπε διὰ θεῖαν τινὰ οἰκονομίαν, διότι καθ' ἑκάστην ἡμέραν φέρων τὸν ἄρτον ὁ Ἀγγελος, ἐβαλλεν αὐτὸν εἰς ἐν χωριστὸν τόπον χωρὶς νὰ φαίνεται εἰς τὸν ἅγιον, ἂν δὲ ἤρχοντο εἰς αὐτὸν δύο καὶ τρεῖς ἢ περισσότεροι ἀδελφοὶ ξένοι, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀδελφῶν, τόσοι καὶ οἱ ἄρτοι εὐρίσκοντο εἰς τὸν διωρισμένον τόπον. Ποῖος ποτὲ εἶδε τοιοῦτον θαῦμα ἐξαίσιον; ἢ ἤκουσε τοιοῦτον παράδοξον; διότι σπανίως καὶ εἰς πολλὰ ὀλίγους ἀγίους συνέβη τοῦτο. Πλὴν δὲν ἤξιώθη ὁ μακάριος Φωστήριος τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον ἕως τέλους τῆς ζωῆς του, καθὼς ἐφάνη εὐλογον εἰς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν. Ὅτε μὲν δηλαδὴ ἦτο μόνος, ἡσυχάζων καὶ σχολάζων εἰς μόνον τὸν Θεόν, τότε ἔφερεν αὐτῷ τὸν ἄρτον ὁ Ἀγγελος, ἀλλ' ὅτε ἐσύστησε μοναστήριον μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ συνήθροισε πολλοὺς μοναχοὺς, τότε δὲν ἐδέχετο πλέον τὸν ἄρτον ἀπὸ τὸν Θεόν· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἐργόχειρόν του ἐπαρίζετο, ὅχι μόνον τὰ ἐδικὰ του πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς· εἶδεν τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Καὶ τοῦτο

ἐγένετο, ὅχι διότι ὁ Θεὸς ἀδυνάτησεν. Ἄπαγε τῆς βλασφημίας! διότι πῶς ἤθελεν ἀδυνατήσῃ νὰ εἶδῃ εἰς ἓνα τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν ἐκεῖνος, ὅστις ἐθρεψεν ἐν τῇ ἐρήμῳ τόσας χιλιάδας τῶν ἀχαρίστων Ἑβραίων; ἀλλ' οὐδὲ ἐγένετο, διότι ὁ Θεὸς δῆθεν ἀπεγράφη τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου του, μὴ γένοιτο! ἐπειδὴ ὁ ὁσῖος δὲν προσηυχῆθη ποτὲ διὰ νὰ τῷ δώσῃ ὁ Θεὸς φαγητὰ ἀπολλύμενα, ἐπειδὴ ἤκουε τοῦ Κυρίου λέγοντος «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν». (Ματθ. ς'. 33.)

Ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο, ἐπειδὴ πρότερον μὲν ἐπρόσεχεν ὁ ὁσῖος ὅλως διόλου εἰς τὸν Θεόν, καὶ τελείως δὲν ἐφρόντιζεν οὔτε δι' αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν, καὶ πρὸς τούτοις δὲν εἶχε κἀνένα ὑπηρέτην εἰς τὸ νὰ φροτίζη περὶ τοῦ ἄρτου του· ὅθεν ἐξ ἀνάγκης ἐχρειάζετο εἰς τοῦτο τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ συνεργίαν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπειδὴ ἐστοχάσθη νὰ ὀδηγήσῃ καὶ ἄλλους εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν καὶ ἀσκησιν, διὰ τοῦτο ἐργοχειρεῖ καὶ ἐδίδεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς παράδειγμα τοῦ νὰ ἐργάζωνται καὶ αὐτοὶ. Αἰσπὸν δὲν ἐχρειάζετο πλέον τὴν ἄνωθεν ἐρχομένην τροφήν, διότι τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς θέλει καὶ ἀποδέχεται πρὸ παντὸς ἄλλου· ἦτοι τὸ νὰ μὴ εἴμεθα παντάπασιν ἀργοὶ καὶ νὰ μὴ τρώγωμεν δωρεὰν τὸν ἄρτον μας· ἀλλὰ νὰ ἐργαζώμεθα, καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου ἔργου καὶ κόπου μας νὰ δίδωμεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν πρότερον μὲν ὁ ἅγιος οὗτος ἐλάμβανε δι' Ἀγγέλου τροφήν, ὕστερον δὲ ὑστερήθη ταύτην καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπροστάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ λαμβάνῃ ἀπὸ κἀνένα ἀνθρώπου τὰ πρὸς τὴν καθημερινὴν χρεῖαν· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἐργόχειρόν του νὰ πορίζεται πάντα τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς του, διὰ νὰ διδάσκῃ τοὺς μαθητάς του, ὅχι μόνον μὲ τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ἔργον, καὶ νὰ δεικνύῃ εἰς αὐτοὺς τὸ νὰ καταγίνωνται εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ εἰς τὴν ἱεράν προσευχὴν.

Οὗτος ὁ μακάριος, ἐπειδὴ τῷ τότε καιρῷ ἐφύτρωσεν αἵρεσις εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ πολλοὶ πατέρες συνήχθησαν διὰ νὰ συγκροτήσωσι Σύνοδον περὶ αὐτῆς, τότε, λέγω, καὶ ὁ Φωστήριος οὗτος προσκληθεὶς εἰς τὴν Σύνοδον, δὲν παρητήθη· ἀλλὰ παρεστάθη καὶ αὐτὸς εἰς αὐτήν, καὶ ποιήσας ἀνδραγαθίαν, ἐθαυμάστωσε τὸ ὄνομά του. Διότι πολλοὶ μὲν αἱρετικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους του παρακινήθεντες, ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὰς αἱρέσεις των εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, οἱ δὲ περισσότεροι πειθόμενοι εἰς τὰς αἱ-

δασκαλίας του, ἔγειναν μοναχοί· καὶ ἀπλῶς εἶπεν, καλλὰ θαυματοργίαι διὰ μέσου τοῦ ἀγίου τούτου ἔγειναν, ὄχι μόνον ὅτε ἔζη, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν του, ἥτις ἠκολούθησε κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς πέμπτης ταύτης ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΑΙΣ ἐν θαλάσῃ βληθεὶς τελειούται.

- » Ἦλθον θαλάσσης εἰς βάρη, λέγει Σαῖς,
- » Φυγὼν τὰ ποντίζοντα τῆς πλάνης βάρη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΕΙΔΟΣ ὑπὸ δημιῶν καταπατόμενος, τελειούται.

- » Πόδες πατοῦντες σαρκίον Θεοῦιδου,
- » Ψυχὴν ἀποθλίβουσι ληνῶ τοῦ πόλου.

Ἡ ὁσία ΔΟΜΝΙΝΑ ¹ ἐν εἰρήῃ τελειούται.

- » Χαρίζεται σοὶ τὴν ἄνω κληρουχίαν,
- » Δομνίνα, σαρκοῦς ἢ κάτω κακουχία.

Ἡ ὁσία ΤΑΤΙΑΝΗ ἐν εἰρήῃ τελειούται.

- » Τατιανὴ ταχεῖσα νηστείας πάλαι,
- » Nūn Ἀγγέλοις σύνεστι νηστείας φίλοις.

* Ὁ ἅγιος τίος ὀσιομάρτυς ΡΩΜΑΝΟΣ ὁ ἀπὸ Καρχηνησίου, ἐν Βυζαντίῳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἀρχῶ (4694), ἔτος, ἔξφει τελειούται.

- † » Ἦθλησεν ὄντως Ρωμανὸς βωμαλέως,
- » Ρώμην ἄμαχον ἐκ Θεοῦ δεδεγμένος. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, τὰ ἅγια ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- » Τοὺς οὐρανοὺς βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ σχίσαν,
- » Τοὺς αὐτὸ μὴ χραίνοντας ἔνδον εἰσάγει.
- » Βάπτισεν ἐν ποταμῷ Χριστὸν Πρόδρομος κατὰ ἔκτην.

† Τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρᾶς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτάζομεν σήμερον ἐν πάσαις ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις, τὴν ἀγρυπνίαν τελοῦντες ἀπὸ τὸ ἑσπέρας, ἐπειδὴ μετὰ τοὺς τριάκοντα χρόνους τῆς ἡλικίας του ἠθέλησεν ὁ Κύριος νὰ φανερῶθαι εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι εἶναι Θεὸς ἐν

¹ Ἐν δὲ τῇ τετυπωμένῃ Συναξαριτῇ Δόμνα ὀνομάζεται αὐτή.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νῆαν Μαρτυρολόγιον.

σώματι, διότι ὅτε ὁ Κύριος ἐβαπτίζετο ἀπὸ τὸν Ἰωάννην ἐμαρτυρήθη ἀνωθεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ πατέρα μὲ τὴν φωνὴν καὶ μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι εἶναι υἱὸς γνήσιος καὶ ὁμοούσιος αὐτοῦ· ἔκτοτε λοιπὸν ἐγνωρίσθη εἰς ὅλους διὰ μέσου τῶν θαυμάτων καὶ τῆς ὑψηλῆς του διδασκαλίας, ὅτι αὐτὸς εἶναι βέβαια ὁ Θεός, ὁ διὰ τῶν προφητῶν φανερώς κηρυττόμενος. ¹

Ἦλθε δὲ εἰς τὸ βάπτισμα δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ὅτε ὁ Κύριος ἔγεινεν ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν νόμον εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰωάννης ἦλθεν ἀπὸ τὴν ἔρημον καὶ ἐβάπτισεν εἰς τὸν Ἰορδάνην, κατὰ τὸ γινόμενον εἰς αὐτὸν ῥῆμα Θεοῦ· ἦτοι κατὰ τὸ πρόσταγμα καὶ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς (Λουκ. γ'. 2.), διὰ τοῦτο ὁ Κύριος θέλων νὰ πληρώσῃ καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ὡς θεῖον νόμον μετὰ τριάκοντα ἔτη τῆς ἡλικίας του ὑπῆγεν εἰς τὸν Βαπτιστὴν Ἰωάννην διὰ νὰ βαπτισθῆ, ὡς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἂν καὶ δὲν εἶχε χρεῖαν βαπτίσματος, ὡς ἀναμάρτητος ὢν. Ὁ δὲ Ἰωάννης εὐλαβούμενος τὸν Κύριον καὶ τὴν ἰδικὴν του ἀναξιοτήτα λογιζόμενος, ἔλεγεν « Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με »· Ἀλλ' ὁ Κύριος θαρσοποιεῖ καὶ παρακινεῖ τὸν Ἰωάννην εἰς τὸ νὰ τὸν βαπτίσῃ, δεικνύων εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ νομίζει ὅτι εἶναι ἀπρεπές, αὐτὸ μάλιστα εἶναι πρέπον· δηλαδὴ τὸ νὰ βαπτισθῆ ὁ δεσπότης ἀπὸ τὸν δοῦλον. Διὰ τοῦτο καὶ λέγει εἰς αὐτόν, « Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἡμῖν ἐστὶ, πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην ». Δικαιοσύνην δὲ ἐδῶ ὀνομάζει ὁ Κύριος τὴν τελείωσιν ὅλων τῶν ἐντολῶν, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον (λόγῳ εἰς τὸ βάπτισμα)· ὡς ἂν νὰ λέγῃ· ἐπειδὴ ἐγὼ ἐτελείωσα ὅλας τὰς ἄλλας ἐντολάς τοῦ θεοῦ νόμου, αὕτη δὲ μόνη ἔμεινε, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τελειώσω καὶ αὐτήν.

Τότε λοιπὸν ἀφῆκε τὴν ἀντίστασιν ὁ Ἰωάννης. Ὅθεν βαπτισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὁ Κύριος, εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος. ² καὶ ἰδοὺ ἠνοιχθη-

¹ Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὸν Εὐσέβιον, ὅτε ἐβαπτίσθη ὁ Κύριος ἦτο τρίτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, αἱ δὲ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων Διατάγαι λέγουσιν, ὅτι ἐβαπτίσθη ὡρᾶ δεκάτῃ τῆς νυκτός.

² Ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἀπορεῖ, διατί λέγει ὁ Εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος, καὶ Μάρκος, ὅτι ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος; λύων λοιπὸν τὴν ἀπορίαν λέγει, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι

σαν εἰς αὐτόν οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδεν ὁ Ἰωάννης τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστέρην καὶ ἐρχόμενον εἰς τὸν Ἰησοῦν· ἀλλὰ καὶ φωνὴ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν ἤλθε λέγουσα· « Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα »· Ἐκ τούτου λοιπὸν ἔγεινε φανερόν εἰς

ἄνθρωποι βαπτιζόμενοι, ἐπεὶ ἦσαν ἁμαρτωλοὶ, ἔμενον ἐν τῷ ὕδατι, ἕως οὗ ἤθελον ἐμολογήσει διας τὰς ἁμαρτίας των, καὶ τότε ἐξήρχοντο ἀπὸ τοῦ ὕδατος. Ὁθεν ἐπέρνα ἀναμεταξύ διάστημα καιροῦ, ὃ δὲ Κύριος, ἐπεὶ ἦτο ἀναμάρτητος, καὶ ἁμαρτίας δὲν εἶχε νὰ ἐξομολογηθῇ, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἅμα ἐμβῆκεν εἰς τὸ νερόν, εὐθὺς καὶ ἐκδῆκεν ἔξω (παρὰ τῆ σειρᾶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου).

Ὅτι δὲ ὁ Χριστὸς βαπτισθεὶς, ὄχι μόνον ἠγάπησε τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων, μαρτυρεῖ σαφῶς καὶ καθαρῶς ὁ αὐτὸς θεὸς· Χρυσορρήμων, οὕτως αὐτολεξεί λέγων ἐν τῷ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα τοῦ Σωτήρος λόγῳ αὐτοῦ. « Αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσαστο, καὶ τὴν τῶν ὑδάτων ἠγάπησε φύσιν. Διὰ τοι τοῦτο καὶ ἐν μεσο-νυκτίῳ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἅπαντες ὑδρεύονται, καὶ οἱ καθὲ τὰ νάματα ἀποτίθενται, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ὀλόκληρον φυλάττουσιν, ἅτε δὴ σήμερον ἀγιασθέντων τῶν ὑδάτων. Καὶ τὸ σημεῖον γίνεται ἀναργεῖς, οὐ διαφθειρομένης τῆς τῶν ὑδάτων ἐκείνων φύσεως τῷ μήκει τοῦ χρόνου· ἀλλ' εἰς ἐνιαυτὸν ὀλόκληρον, καὶ δύο καὶ τρία πολλάκις ἔτη τοῦ σήμερον ἀνληθέντος ὕδατος· ἀκεραίου καὶ νεαροῦ μένοντος, καὶ μετὰ τοσοῦτον χρόνον τοῖς ἄρτι τῶν πηγῶν ἐξερρασεῖσιν ὕδασι ἀμιλλωμένου. (Τόμ. ε'. τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως.) Σημειώσαι, ὅτι τὸ Βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου μίαν καταδύσειν καὶ μίαν ἀνάδυσιν εἶχε· καὶ ἦτον τοῦ μὲν Ἰουδαϊκοῦ βαπτίσματος ὑψηλότερον, τοῦ δὲ ἡμετέρου, ταπεινότερον, καθάπερ γέφυρά τις δι' ἐκατέρων τῶν βαπτισμάτων ἀπ' ἐκείνου πρὸς τοῦτο χειραγωγῶν. Διότι δὲν ἔλεγεν ὁ Ἰωάννης· κλύνον τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λούσον τὸ σῶμα καὶ ἔσω καθαρός· ἀλλὰ τί; ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας. Οὐδὲ Πνεύματος ἁγίου χορηγίαν εἶχεν, οὔτε ἁμαρτημάτων ἄφαισιν. Ὁ δὲ Κύριος, οὔτε τὸ Ἰουδαϊκόν, οὔτε τὸ ἡμέτερον βάπτισμα ἐβαπτίσθη (τὸ εἰς τρεῖς ἀναδύσεις καὶ καταδύσεις γινόμενον) καὶ τοῦτο, διὰ δύο αἰτίας· καὶ, διὰ νὰ φωνῇ ὅτι εἶναι υἱὸς Θεοῦ, μαρτυρούμενος ἀπὸ τῆν φωνῆν τοῦ Πατρὸς, καὶ ἀπὸ τῆν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ διὰ νὰ πληρώσῃ πᾶσαν δικαιοσύνην, καθὼς ταῦτα πάντα βεβαιοῖ ὁ ἴδιος Χρυσόστομος εἰς τὸν αὐτὸν λόγον. Σημειώσαι ὅτι εἰς τὰ Θεοφάνεια ἔχουσι λόγους Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός. » Ὁ θεὸς Ἐπιφάνιος (λόγ. εἰς τὴν Ἀνάληψιν) πρώτην μὲν ἑορτὴν ἀριθμεῖ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, δευτέραν δὲ, τὴν τῶν Θεοφανείων ταύτην, καὶ ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τὴν εἰς τὸ Συναξάριον τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ὃ δὲ Νύσσης Γρηγόριος λόγον ἔχει εἰς τὸ, οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ μὲν φιλόστοργος οὗτος πατήρ. » Ἔτερον δ' αὐτός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Νῦν γνωρίζω τὴν ἐμὴν ἀγγέλην ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Πάντες ἡμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ. » Γρηγόριος ὁ Νεοκαπαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ, « Ἄνδρες φιλόχριστοι καὶ φιλόθενοι. » Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ

τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι δὲν ἦτον ὁ Ἰωάννης μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Χριστόν, κατὰ τὴν ἐσφαλμένην ὑπόληψιν, ἣν εἶχον περὶ αὐτοῦ οἱ πολλοί· ἀλλ' ἦτον ἀσυγκρίτως κατώτερος αὐτοῦ, καὶ δοῦλος καὶ ὑποχείριος αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα κατελθόν, ἀπηύθυνε τὴν φωνὴν τοῦ Πατρὸς εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐδειξε φανερῶς ὡς ἂν διὰ τοῦ δακτύλου, ὅτι τὸ « Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός », δὲν ἐρρέθη διὰ τὸν βαπτιστὴν Ἰωάννην, ἀν καὶ αὐτὸς εἶχεν εἰς ὅλους πολλὴν τὴν δόξαν καὶ τὸ ἀξίωμα· ἀλλ' ἐρρέθη διὰ τὸν βαπτιζόμενον Ἰησοῦν. Τελειώσας λοιπὸν ὁ Κύριος καὶ τοῦτο τὸ νομικὸν πρόσταγμα τοῦ βαπτίσματος, ἔλυσε τὴν κατάραν, ἣτις ἐδόθη εἰς τὸν Ἀδὰμ διὰ τὴν παράβασιν τοῦ Θείου νόμου, καὶ λυτρώσας ἡμᾶς ἀπὸ τῆν καταδίκην, ἔπαυσε οὕτω εἰς τὸ ἐξῆς πάντα νόμον τελετουργικόν, ἀναβιβάσας αὐτὸν εἰς τὸ πνευματικώτερον καὶ τελειότερον. Ἀκολούθως δὲ ἔπαυσε καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν βάπτισμα καὶ παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, νὰ βαπτίζομεθα τὸ εἰς τρεῖς ἀναδύσεις καὶ καταδύσεις γινόμενον βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἦτον ὑστερημένον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. Διότι βαπτισθεὶς ὁ Κύριος εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ποταμόν, ἐπλήρωσε μὲν τὸ σχιῶδες καὶ ἀτελὲς βάπτισμα, ἠνοιξε δὲ τὰς θύρας τοῦ πνευματικοῦ καὶ θείου τῆς Ἐκκλησίας βαπτίσματος, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθημεν χρεωσούμεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ φυλάττωμεν τὴν αὐτοῦ καθαρότητα ἄσπιλον καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ ἁμαρτίας διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ζωποικῶν ἐντολῶν, ἵνα καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπιτύχωμεν· (ὅρα εἰς τὸν Δαμασκηνὸν καὶ εἰς τὸν Προκόπιον καὶ εἰς τὸν Χρυσάνθον καὶ εἰς τὴν Σάλλπιγγα καὶ εἰς τὴν Σαγήνην καὶ εἰς τοὺς Μαργαρίτας καὶ εἰς Μακάριον τὸν Κωφόν, τοὺς περὶ τῆς ἑορτῆς ἀπλοῖκούς λόγους).

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐμαρτύρησεν ἐν Βυζαντίῳ διὰ τὸν Χριστόν ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς ΡΩΜΑΝΟΣ*

« Πάλιν φῶς προσερχόμενον. » Γρηγόριος ὁ Παλαμάς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μετάνοια καὶ ἀρχὴ ἔστε καὶ μεσότης » ὃ αὐτὸς ἔτερον εἰς τὴν αὐτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ « Καθὲ συνεκκλησιαζῶν καὶ συνεορτάζων » (σώζονται πάντες ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀκρίτᾳ, καὶ ἐν τῇ τοῦ Βασιτοκαίδιου καὶ Ἰδέρων, καὶ ἐν τῇ κωνσταντίνου τοῦ Διονυσίου) Ἄλλὰ καὶ ὁ Πρόκλος καὶ ὁ Ἰππολύτος ἐγκώμια ἔχουσιν εἰς αὐτὴν (ἐν τῇ ἱερᾷ τελεουργίᾳ.)

·ταρομόναχος ὁ Λακιδαιμών, ἐκ κώμης Δημιριτζης, κατὰ τὸ ἀρχεῖ (1695), ἔτος.¹

- † » Ἐκ γῆς ἀπάρας Ῥωμανὸς διὰ ξίφους,
» Ἐκεῖ κατοικεῖ ἔνθα δῆμοι μαρτύρων.

Ταῖς τοῦ σοῦ νεομάρτυρος πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', ἡ σὺ γ α ξ ι ς τοῦ τιμίου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ. Συνέδραμε δὲ καὶ ἡ τῆς πατρίμου τούτου χειρὸς πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰσέλευσις.

- » Ἐμὴ σε γλώσσα, Κήρυξ, πῶς ἀν αἰνέση,
» Ὦν γλώσσα Χριστοῦ γηγενῶν μείζω λέγει;
» Μνήμην ἑβδομάτῃ Προδρόμου λάχεν αἰδοῖοιο.

Μίαν ἡμέραν μετὰ τὰ Ἅγια Θεοφάνεια, ἦτοι κατὰ τὴν σήμερον, παρελάβομεν ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐορτάζωμεν τὴν Σύναξιν καὶ ἐορτὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἐπειδὴ ὑπῆρέτησεν εἰς τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος τοῦ Κυρίου ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην συναριθμεῖται καὶ ἡ ἐορτὴ αὕτη μετὰ τὰς λοιπὰς ἐορτὰς τοῦ Προδρόμου, ἵνα μὴδὲν σιωπήσωμεν ἀπὸ τὰ ἐκείνου θαυμάσια καὶ ὑπερφυσικά χαρίσματα. Ἐκολούθησε δὲ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐσπέραν τῶν Θεοφανείων ἡ τῆς τιμίας χειρὸς τοῦ αὐτοῦ Προδρόμου μετακομιδῆ, ἧτις τοιοῦτοτρόπως ἐγένετο. Εἰς τὴν πόλιν Σεβαστήν, κατὰ τὴν ὁποίαν λέγουσιν ὅτι ἐτάφη τὸ ἱερὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου σῶμα, ὑπῆγεν ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκάς, καὶ λαβὼν τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ προφητικοῦ ἐκείνου σώματος, ἔφερον αὐτὴν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τὴν πατρίδα του, ὅπου καὶ ἐτέλει αὕτη πάμπολλα θαύματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔν εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθον. Εἰς τὰ ὅρια τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐφώλευεν εἰς δράκων τὸν ὅποιον ἐθεοποιοῦν οἱ Ἕλληνες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐτίμων αὐτὸν καθ' ἕκαστον χρόνον μετὰ μίαν θυσίαν καὶ τὸ χειρότερον εἶναι, ὅτι ἡ προσφερομένη θυσία ἦτον ἀνθρώπος. Προχωροῦντος δὲ τοῦ καιροῦ, ἔπεσεν ὁ λαχνὸς εἰς ἕνα χριστιανὸν διὰ νὰ δώσῃ τὸ θυγάτριόν του εἰς τὸν δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἐξερχόμενος ἀπὸ τὴν φωλεάν του καὶ φαινόμενος φοβερόν καὶ ἐξάισιον θέαμα, ἤνοιγε τὸ στόμα του καὶ ἐδέχετο μέσα τὸν προσφερόμενον ἄνθρωπον, καὶ οὕτω τὸν ἐσπάραττε μετὰ τοὺς ὀδόντας του.

Διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ τῆς κόρης περιβάλλει μετὰ θερμούς ἀναστεναγμούς καὶ δάκρυα τὸν Θεὸν καὶ τὸν τίμιον Πρόδρομον, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τοιοῦτον πικρὸν φθορέα παρακαλῶν δὲ ἐσοφίσθη νὰ κάμῃ καὶ ἐν τοιοῦτον ἐπιχείρημα, καθὼς εὐκόλως εὐρίσκει μηχανὰς καὶ τέχνας πᾶς ἄνθρωπος εἰς ἀνάγκην εὐρισκόμενος. Αὐτὸς ἐζήτησε νὰ προσκυνήσῃ τὴν ἀγίαν χεῖρα τοῦ Προδρόμου, καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὴν, κόπτει κρυφίως μετὰ τὰ ὀδόντιά του τὸν ἀντίχειρα, ἦτοι τὸν μεγάλον δάκτυλον, καὶ τυγῶν τοῦ ποθουμένου, ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς θυσίας τῆς θυγατρὸς του, καὶ ἦτο παρὸν ὅλον τὸ θέατρον τοῦ λαοῦ, ἦλθε πλησίον εἰς τὸν δράκοντα καὶ ὁ πατὴρ, βαστῶν ὁμοῦ καὶ τὴν θυγατέρα του. Καὶ καθὼς εἶδε τὸν δράκοντα, ὅτι ἤνοιξε τὸ στόμα του διὰ νὰ καταπίῃ τὴν θυγατέρα του, ῥίπτει μέσα εἰς τὸν φάρυγγά του τὸν ἱερὸν δάκτυλον τοῦ Προδρόμου, καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐθανατώθη ὁ δράκων. Τούτου δὲ γενομένου, ὁ μὲν πατὴρ ἐπῆρε τὴν θυγατέρα του ζωντανὴν καὶ ἐγύρισεν εἰς τὸν οἶκόν του χαίρων, καὶ τὸ παράδοξον διηγοῦμενος, τὸ δὲ πλῆθος τοῦ λαοῦ, βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐξεπλάγησαν ὅθεν καὶ εὐχαρίστουσαν μεγάλως τῷ Θεῷ, καὶ τῷ τιμίῳ Προδρόμῳ, καὶ μέγιστον ναὸν ἔκτισαν εἰς τὸ ὄνομά του.

Λέγεται δὲ καὶ τοῦτο ἀκόμη περὶ τῆς ἀγίας ταύτης χειρὸς. Ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἦτοι κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου, ὑψόνετο καὶ ἡ τιμία αὕτη χεῖρ τοῦ Βαπτιστοῦ, καὶ ἄλλοτε μὲν ἐξήπλωνε τοὺς δακτύλους τῆς, ἄλλοτε δὲ τοὺς ἐσυμμάζωνε, καὶ μετὰ τὴν ἔκτασιν μὲν ἐφανέρονεν ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ εὐθηνία καρπῶν, μετὰ τὴν συμμαζώξιν δὲ ἐφανέρονε τὴν μέλλουσαν ἀκαρπίαν καὶ δυστυχίαν. Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ βασιλεῖς εἶχον ἀγάπην καὶ πόθον πολὺν νὰ ἀποκτήσωσι τὸν ἱερὸν αὐτὸν θησαυρόν, ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα Κωνσταντῖνος καὶ Ῥωμανὸς οἱ Πορφυρογέννητοι, ὧν ὁ μὲν Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 912, ὁ δὲ Ῥωμανὸς ἐν ἔτει 959. Ὅτε λοιπὸν αὐτοὶ ἐβασίλευον, διὰ μέσου τινος διακόνου τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, Ἰὼβ καλουμένου, ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ τιμία αὕτη χεῖρ, κατ' αὐτὴν τὴν ἐσπέραν τῶν Θεοφανείων, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι παράδοσις νὰ γίνεται ὁ ἀγιασμὸς εἰς τοὺς χριστιανούς ἦτοι κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων. Ὅθεν ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς (ὁ Κωνσταντῖνος δηλ.) μετὰ πόθου πολ-

¹ Τὸ αὐτοῦ μαρτύριον δοκ εἶναι τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

λοῦ ταύτην κατησπάσατο, καὶ εἰς τὰ βασίλεια μέσα ἀποθησαύρισε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Συναξίς ἐν τοῖς Φωρακίου. ¹

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ρεομάρτυρος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, τοῦ ἐξ Ἀταλείας μὲν ὄντος, ἐν Σμύρῃ δὲ μαρτυρήσαντος κατὰ τὸ αἰψ' 4700 ἔτος.*

- † » Οὐχὶ παλαιὸς Ἀθανάσιος πέλει,
» Οὗτος νέος δὲ μάρτυς ἐστὶ Κυρίου. ²

Μνήμη τοῦ ὑπὸ τοῦ τιμίου Προδρόμου γεγορότος θαύματος ἐν Χίῳ κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν. ³

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΔΟΜΝΙΚΗΣ.

- » Λιποῦσα τὴν γῆν οὐρανόφρων Δομνίκα,
» Εἰς οὐρανοὺς ἀνῆλθεν, ὡσπερ, ἡγάπα.
» Δομνίκαν ὄγδοάτη πότμου λάβε νύξ ἑρεβεννή.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τπδ' (384), καταγομένη ἀπὸ τῆν ἐν Ἀφρικῇ Καρθαγένην, (τὸ νῦν λεγόμενον Τούνεζι) διὰ οικονομίαν δὲ καὶ ὑπόθεσιν τινα ἀνέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μετ' ἄλλας τεσσαράκοντα παρθένους. Ὁ τότε δὲ πατριαρχεῶν Νεκτᾶριος τὰς ἐδέχθη ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, καὶ ἤξιωσεν αὐτὰς τοῦ θείου βαπτίσματος· ἀφ' οὗ δὲ ἐβαπτίσθη ἡ ἁγία αὕτη ἐγένετο μοναχῇ, καὶ ἀγωνισθεῖσα μετ' ἄλλους ἀνδρικούς, ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀσκήσεως, ὡστε ἠξιώθη νὰ ἐνεργῇ καὶ θαύματα. Ἐν τού-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι τῶρα ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ τιμίου Προδρόμου εὑρίσκειται εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Διονυσίου, τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω, καὶ ἐκ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ τιμίου Προδρόμου. Καὶ τοῦτο σημειῶσαι, ὅτι Θεόδωρος ὁ Δαφνοπάτης καὶ Ἀσηκηρῆτης ὑπόμνημα ἔχει εἰς τὴν ἐξ Ἀντιοχείας ἀνακομιδὴν τῆς ἁγίας χειρὸς τοῦ τιμίου Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἰδοὺ καὶ πάλιν ἡμῖν ὁ ἱερεὺς τοῦ Χριστοῦ ἐπέστη Πρόδρομος.» (σῶζεται ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου) Καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τοῦτοις σημειῶσαι, ὅτι κατὰ τὴν μετέωρον ταύτην ἡμέραν τῶν Φώτων, ἀναγινώσκειται ἐν τοῖς εὐαγγέλιον μοναστηρίοις τοῦ ὄρους, καὶ μάλιστα ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου ὁ εἰς τὸ βῆπτισμα λόγος Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χθιζτῆ λαμπρῆ τῶν Φώτων ἡμέρα.» τὸ τοῦ Δαφνοπάτου ὑπόμνημα σῶζεται καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπαδίου καὶ Ἰβήρων καὶ Ἀσιῶν.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῆον Μαρτυρολόγιον.

³ Ὅρα τοῦτο εἰς τὸ νῆον Λεμεωνίου.

τοῖς λοιπὸν διαλάμψασα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Χοζεβίτου.*

- » Σὺν δάκρυσι σπείραντι τῷ Γεωργίῳ,
» Καιρὸς θερίζειν ἐστὶ σὺν εὐθυμίᾳ.

Ὁὗτος ὁ αἰδιμὸς πατὴρ ἡμῶν Γεώργιος, ἀφήσας πατρίδα καὶ γένος καὶ ὄλην τὴν τοῦ κόσμου προσπάθειαν, ὑπήγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ζωδόχον τάφον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπροσκύνησεν ὅλους τοὺς περίξ τῆς Ἱερουσαλήμ ἱεροῦς καὶ ἁγίους, καὶ πολλοῦ θαύματος γέμοντας τόπους, καὶ ἀφ' οὗ ἀπήλαυσε τὴν τούτων ἀγιότητα καὶ χάριν, ὕστερον φέρων ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸ μοναστήριον τὸ οὕτως ὀνομαζόμενον τοῦ Χοζεβᾶ, ἀπὸ τὸ ὅπολον ὀνομάσθη καὶ Χοζεβίτης, καὶ γενόμενος μοναχός, συνηριθμήθη μετ' ἄλλους πατέρας καὶ ἀδελφούς. Τόσον δὲ ἀνδρείος καὶ πρόθυμος ἐφάνη ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὁ αἰδιμὸς εἰς πάντα πόνον καὶ σκληραγωγίαν ἀσκητικὴν, ὡστε ἐμιμῆτο τὸν δι' ἡμᾶς κατὰ σάρκα νεκρωθέντα Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ ἐσπούδαζε νὰ συννεκρωθῇ μετ' αὐτὸν καὶ νὰ συσταυρωθῇ διὰ τῆς ἀπαθείας, ὡς ἂν ἦτο ἄσαρκος· ὅθεν ἐξέπληττεν ὅλους καὶ παρεκίνηει αὐτοὺς πρὸς ζῆλον καὶ μίμησιν τῆς υπερφυσικῆς αὐτοῦ ἀνδρείας καὶ γενναιότητος. Φθάσας λοιπὸν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀπαθείας, ἐφάνη γεμάτος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος· ὅθεν ἔβαλε τὸν ἑαυτόν του ὡς στήλην ἔμφωχον καὶ εἰκόνα πάσης ἀρετῆς ἐμπροσθεν εἰς τοὺς ἀδελφούς τοῦ μοναστηρίου του καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ μέχρι τέλους δὲν συγκατέβη ὁ τρισόβλιος ἀπὸ τὴν ἀκρίθειαν τῆς ἀσκήσεως· διὰ τοῦτο καὶ εὗρεν ἀνάπαυσιν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς του ἀγῶνας καὶ κόπους, ἐκδημήσας πρὸς τὸν ποθοῦμενον Θεόν, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ καθαρώτερον καὶ ἐναργέστερον σὺν τοῖς ἀγγέλοις τὴν ἐκ τῆς ἁγίας Τριάδος ἐκπεμπομένην ἑλλαμψὴν καὶ μακαριότητα.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ΚΕΛΣΙΟΥ καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Εἰς τὸν Ἰουλιανὸν καὶ Βασιλίσσαν.

- » Ἰουλιανὸς πολλὰ καὶ Βασιλίσση,
» Ἐπαθλα κείνται κειμένοις ἐκ τοῦ ζήφους·

Εἰς τὸν Κέλσιον καὶ Ἀντώνιον.

- » Τίμνει κεφαλὴν τὸ ξίφος τὴν Κελσίου,
- » Σὺν τῇ κεφαλῇ τῆδε τοῦ Ἀντωνίου.

Ὁ ἅγιος οὗτος Ἰουλιανὸς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ τοῦ ἡγεμόνος Μαρκιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντινοῦπολιν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ εὐρισκομένην. Οὗτος λοιπὸν ἐπέισε τὴν νόμιμον τοῦ γυναικα, Βασίλισσαν ὀνόματι, νὰ μένῃ ἐν σωφροσύνῃ καὶ παρθενίᾳ, καὶ ἀφ' οὗ ἐκούρευσε αὐτὴν καλογραίαν εἰς ἐν μοναστήριον, ἐκαλογηρεύθη καὶ αὐτὸς εἰς ἄλλο, καὶ ἦτο ἡγούμενος ἐπὶ δώδεκα χιλιάδων μοναχῶν. Κρατηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα καὶ μὴ ἀρνηθεὶς τὸν Χριστόν, ἀλλ' ἐμπαιξας τὰ εἰδωλα, ἐκίνησε τὸν ἡγεμόνα εἰς ὀργὴν καὶ θυμόν· ὅθεν ὁ μιὰρὸς παρευθὺς ἐστειλεν ἀνθρώπους καὶ ἔκαυσαν τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου ὁμοῦ με τοὺς μοναχοὺς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατεκρήσαν καὶ ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ λοιποὶ τῆς χώρας κληρικοὶ, ὅσοι κατέφυγον ἐκεῖ, καὶ οὕτως ἐτελειώθη αὐτῶν τὸ μαρτύριον.

Ὁ δὲ ἅγιος Ἰουλιανὸς ἀπλωθεὶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς ἐδάρη· ἐπειτα σφίγγαντες αὐτὸν με σιδηρᾶς ἀλυσίδας συνέτριψαν τὰ κόκκαλά του· ὅτε καὶ εἰς τῶν δημίων τυφλὸς ὢν ἀπὸ τὸν ἕνα ὀφθαλμόν, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ καὶ ἰατρεύθη ὑπὸ τοῦ μάρτυρος· ὅθεν καὶ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Κέλσιος δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος ὁμοῦ με εἰκοσι στρατιώτας ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, ἰδόντες ὅτι ὁ ἅγιος Ἰουλιανὸς διὰ προσευχῆς του ἀνέστησεν ἕνα νεκρόν. Διὰ τοῦτο κατὰ προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος πρῶτον μὲν βάλλεται εἰς φυλακὴν ὁ υἱὸς τοῦ Κέλσιος· ἐπειτα δὲ ρίπτεται ἐντὸς λεβήτων πύρωμένων καὶ γεμάτων ἀναβράζοντος ὕδατος, ὁμοῦ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἑπτὰ υἱοὶ τοῦ αὐτοῦ ἡγεμόνος, ὡς πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ πρὸς τούτους δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς Ἀντώνιος καὶ ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστὰς Ἀναστάσιος. Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, χάριτι Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἕλληνες, ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Κελσίου ἡ γυνὴ δηλαδὴ τοῦ ἡγεμόνος. Παρασταθέντες δὲ ὅλοι οἱ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, προσηυχήθησαν, καὶ ὡ τοῦ θαύματος! ἐπεσον τὰ ἐν τῷ ναῷ εἰδωλα καὶ συνετρίβησαν καὶ ὁ ναὸς ἐβυθίσθη ἐντὸς τῆς γῆς· ὅθεν οἱ Ἕλληνες συναΐξαντες δεμάτια παπύρου, καὶ βρέξαντες μὲ ἐλαίον ἔδεσαν μὲ αὐτὰ τὰ ἄκρα τῶν χει-

ρῶν καὶ τῶν ποδῶν τῶν ἁγίων καὶ τὰ ἤναψαν, ἀλλ' ἡ θεία χάρις ἐφύλαξε τοὺς ἁγίους ἀβλαβεῖς καὶ δὲν ἐκρήσαν. Διὰ τοῦτο, τοῦ μὲν ἁγίου Ἰουλιανοῦ καὶ Κελσίου ἔσυραν καὶ ἐξέβαλον τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, τοῦ δὲ ἱερέως Ἀντωνίου ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς με σιδηρᾶς ἀγκύδας, τὴν δὲ μητέρα τοῦ Κελσίου ἐκρέμασαν· εἶτα παρέδωκαν αὐτὴν εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσι. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς καὶ ἀπο τὰ ῥηθέντα βάσανα, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν ἀγιώτατον καὶ μαρτυρικὸν αὐτῶν ναόν, ὅστις εἶναι πλησίον τοῦ Φόρου.

* Οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ἄνδρες ξίφει τελειοῦνται·

- » Χριστοῦ συνέντες ἄνδρες ἀληθεῖς σέβας,
- » Προῦδωκαν εἰς θάνατον αὐτοὺς ἐμφρόνως.

* Ἡ διὰ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ πιστεύσασα γυνὴ τοῦ ἡγεμόνος, ξίφει τελειοῦται.

- » Χριστοῦ πόθῳ τρωθεῖσά μήτηρ Κελσίου,
- » Ἄνδρὸς κατεφρόνησε, καὶ τῶν βασάνων.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΡΤΕΡΙΟΥ.

- » Πάλαιε, Καρτέριε, πρὸς πῦρ καὶ δόρυ,
- » Τὸ καρτερόν σου πρὸς πάλας δεικνύς δύω.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Καισαρείας τῆς Καππαδοκίης Οὐρβανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (298), ἱερεὺς καὶ διδάσκαλος τῶν χριστιανῶν. Οὗτος λοιπὸν κτίσας οἶκον εὐκτήριον (ἦγουν μικρὰν ἐκκλησίαν) συνήθριζεν ἐκεῖ τὰ πλήθη τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτὰ νὰ ἀβῶνται τὸν Χριστόν μόνον, ὡς ὄντα Θεὸν ἀληθινόν, καὶ ἄλλον Θεὸν νὰ μὴ γνωρίζωσι πλην αὐτοῦ. Διὰ ταῦτα λοιπὸν διαβληθεὶς εἰς τὸν ἡγεμόνα ἐκρύφθη, ὁ δὲ Κύριος φαίνεται εἰς αὐτόν καὶ τῷ λέγει « ὕπαγε, ὦ Καρτέριε, καὶ φανέρωσον σεαυτὸν εἰς ἐκείνους οἵτινες σὲ ζητοῦσιν, ἐγὼ δὲ θὰ εἶμαι μετὰ σοῦ, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃς πολλὰ διὰ τὸ ὄνομά μου· ὅτι πολλοὶ διὰ σοῦ θὰ πιστεύσωσιν εἰς ἐμὲ καὶ θὰ σωθῶσι. » Τότε ὁ ἅγιος γεμίσας ἀπὸ χαρὰν καὶ εὐχαριστήσας εἰς τὸν Θεόν, ἐπαρρησίασε τὸν ἑαυτὸν του. Καὶ πρῶτον μὲν κλείεται εἰς φυλακὴν· ἐπειτα δὲ παρασταθεὶς εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἐπροστάχθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν ψευδοθεὸν Σάραπιν, ὁ δὲ ἅγιος διὰ προσευχῆς του τοῦτον κατεκρήμνισεν, ἦτοι τὸ εἶδωλον αὐτρεῖ· ὅθεν

ἐδάρη ὑπὸ δεκαεξέ στρατιωτῶν μὲ βράκλα. Εἶτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ μὲ ξυράφια μὲν ἀφαιροῦσι τὰ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του, μὲ σιδηρὰ δὲ ὀνύχια κατεξέσχισαν ὅλον τὸ σῶμά του· αὐτὸς ὅμως διὰ μέσου θείου ἀγγέλου ἔγεινεν ἀνώτερος ἀπὸ τὰ βάσανα ταῦτα καὶ ἀποκατέστη ὑγιής. Ἀλλὰ πάλιν κατὰ προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος, ἐτρύπησαν μὲ σιδήρον τοὺς ἀστραγάλους τοῦ μάρτυρος· καὶ ὕνιον πεπυρωμένον ἔβαλον εἰς τὸ στήθος του· μετὰ ταῦτα προστάζουσιν αὐτὸν καὶ κάθεται ἐπάνω εἰς ἓν σκαμνίον σιδηροῦν πυρωμένον, καὶ κατόπιν ῥίπτουσιν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὅτε δὲ ἐνύκτωσε, φαίνεται πάλιν ὁ Κύριος εἰς αὐτὸν καὶ τὸν λύει ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ὑγιῆ καταστήσας, τὸν ἐξήγαγεν ἔξω ἀπὸ τὰς θύρας τῆς φυλακῆς· ὅθεν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους βλέποντες αὐτὸν ὑγιῆ, προσέτρεχον καὶ ἔβαπτιζόντο παρ' αὐτοῦ καὶ ἠλευθερόνοντο ἀπὸ τὰς ἀσθενείας των. Διὸ πάλιν ὁ ἅγιος τιμωρίας λαμβάνει καὶ πάλιν ἐκρέμασαν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ πόδας του πέτρας μεγαλωτάτας, καὶ μὲ βράκλα ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ μὲ λαμπάδας ἀνημμένας κατέκαυσαν αὐτὸν, βρῖνοντες ἐπ' αὐτοῦ θεῖον καὶ πίσσαν· εἶτα ἔρριψαν μέσα εἰς τὸ στόμα του μόλιβδον βρασμένον. Τελευταίον δὲ ἔβαλον αὐτὸν ἐντὸς πυρᾶς, ἀλλ' ἀβλαβῆς διαμείνας, ὕμνους καὶ εὐχαριστίας ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν ἔβραϊὸς τις ἐκεῖ παριστάμενος ἐθυμώθη πολλὰ, καὶ λαβὼν ὁ ἀλιτήριος ἐν ἀκόντιον, ἐκτύπησε μὲ αὐτὸ καὶ διεπέρασε τὴν πλευρὰν τοῦ ἁγίου· καὶ πρῶτον μὲν ἐξῆλθεν ὕδωρ ἀπὸ τὴν πλευρὰν του τόσον πολὺ, ὥστε ἔσβεσε τὸ πῦρ τῆς καμίνου· ὕστερον δὲ ἐξῆλθε καὶ αἷμα, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ γενναῖος ἀγωνιστῆς τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΦΙΛΟΥ διακόνου, καὶ ΕΛΛΑΔΙΟΥ λαϊκοῦ.

- * » Πῦρ ζεῦγος ἀνδρῶν ἐν μεταφρένοις φέρει,
- » Ἐπισκιοθὲν τοῦ Θεοῦ μεταφρένοις.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Λιβύην, κρατηθέντες δὲ διότι ὠμολόγουν τὸν Χριστὸν ἡχθησαν εἰς τὸν Ἀνθύπατον τὸν καὶ ἄρχοντα τῆς Λιβύης· καὶ ἐπειδὴ ἐπέμειναν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, κατεξέσχίσθησαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐδέθησαν χεῖρας καὶ πόδας, ἐδέχθησαν φωτίαν ἐπάνω εἰς τὰ μετάφρενα, καὶ κατεκτενήθησαν μὲ τοῦβλα

σουβλερὰ καὶ ὀξεία· ἐπειδὴ δὲ ἡ βάσανος αὕτη παρετάθη εἰς πολλὰς ὥρας, διὰ τοῦτο παρέδωκαν οἱ ἅγιοι τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΚΥΡΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Χώρας, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ. ¹

- » Ὁ σὴν μελίζων σάρκα Χριστέ μου Κύρος,
- » Σκρκὸς διαστάς, σὴ παρίσταται θρόνῳ.

Ὁ ἅγιος ΑΤΤΙΚΟΣ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- » Ὀλην ὑπερβάς τὴν ὕλην τοῦ σαρκίου,
- » Ἦκεις ὄλος νοῦς, Ἄττικέ, πρὸς τοὺς νόας.

Ὁ ἅγιος προφήτης ΣΑΜΕΑΣ ὁ Ἑλαμίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἐν γῆ τὸ μέλλον οὐκ ἔτι χρᾶ Σαμέας.
- » Ἄνω γὰρ οὗτος ὁ προφητικὸς τρίπους. ³

Ὁ ὄσιος ΑΓΑΘΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ⁴

¹ Ὁ Κύρος οὗτος ἦτον ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνόμου καὶ εἰκονομάχου, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ψμα' (741)· ἐπατριάρχευσε δὲ χρόνος ἕξ, κατὰ τὸν Μελετίου.

² Ὁ Ἄττικὸς οὗτος ἔγεινε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοὺς χρόνους Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τυε' (395) μετὰ τὸν Ἀρσάκιον, κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Σεβάστειαν τῆς Ἀρμενίας, ἀνθρωπὸς εὐλαβῆς, καὶ τὸν βίον ἀσκητικὸς καὶ μετρίως πεπαιδευμένος· ἐκυβέρνησε δὲ αὐτὸς τὴν Ἐκκλησίαν χρόνος εἰκοσι. Ὅρα τὸν β'. τόμ. Μελετίου σελ. 5, ὅστις καὶ λέγει, ὅτι ἐτελεύτησε τῇ δεκάτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου, παρὰ δὲ τοῖς Συναξαρισταῖς σήμερον ἑορτάζεται. Σημείωσαι, ὅτι Κελεσίτινος ὁ Πάπας ἐν τῇ πρὸς τοὺς Κωνσταντινουπολίτας ἐπιστολῇ τὸν Ἄττικὸν τοῦτον ὀνομάζει διδάσκακον τῆς Καθολικῆς πίστεως.

³ Οὗτος ὁ προφήτης Σαμέας εἶχε καὶ βιβλίον προφητικόν· ἀλλὰ τῶρα οὐχ εὐρίσκειται, καὶ μαρτυρεῖ τοῦτο ἡ θεία Γραφὴ λέγουσα περὶ τοῦ βασιλέως Ῥοδοῦ, «Καὶ λόγοι Ῥοδοῦ οἱ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι, οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμέου τοῦ προφήτου, καὶ Ἄδδω τοῦ ὀρώντος καὶ πράξεις αὐτοῦ;» (β'. Παραλειπόμεν. κβ'. 45.)

Οὗτος ὁ προφήτης ἐμπόδιζε τὸν Ῥοδοῦ μὲν Σολομῶντος ὅτε ἠτοιμάζετο νὰ συγχροτήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἀπεισάτησαν μὲν ἀπὸ αὐτὸν, ὑπῆγον δὲ μὲ τὸν Ἱεροδοῦμ τὸν δούλον τοῦ Σολομῶντος εἰς τὴν Σαμαρείαν· ὅθεν καὶ κατέπαυσε τὸν κατ' ἐκείνων πόλεμον, καθὼς εἶναι γεγραμμένον εἰς τὴν τρίτην τῶν Βασιλειῶν, ἐν κεφαλαίῳ δωδεκάτῳ.

⁴ Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Ἀγάθωνος γράφεται ἐν τῷ Γερων-

- » Ως ἠγαθύνθη Ἀγάθων τὴν καρδίαν,
- » Εἰρηνικοῦ σοῦ καὶ μόνου μνησθεὶς τέλους.

Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μῆμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος **ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ**.

- » Ὁ Πολύευκτος, οὐ πάθος τομῆ, νόγε,
  - » Πολλῆς δι' εὐχῆς εἶχε σοῦ παθεῖν χάριν.
- » Ἀμφ' ἐνάτην Πολύευκτε τομῆ πολὺ δῶκέ σοι εὐχος.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλέων Δεκίου καὶ Βαλλεριανοῦ, ἐν ἔτει σνέ (255),¹ στρατιωτικὴν τέχνην ἔχων εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀρμενίας Μελιτινῆν, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ἐξεδόθη νόμος ἀσεθῆς, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταζε νὰ ἀρνῶνται οἱ χριστιανοὶ τὸν Χριστόν, ὅσοι δὲ δὲν πείθονται νὰ λαμβάνωσι ζημίαν τὸν θάνατον, τούτου χάριν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς Πο-

τικῶ, ὅτι ἀκούοντες τινεὶ, ὅτι ἔχει μεγάλην διάκρισιν, ἠθέλησαν νὰ τὸν δοκιμάσωσιν ἐὰν ὀργίζεται· ὅθεν εἶπον αὐτῷ, «Σὺ εἶσαι ὁ Ἀγάθων; ἀκούομεν ὅτι εἶσαι πόρνος καὶ ὑπερήφανος. Ὁ δὲ ὅσιος εἶπε, «Ναὶ οὕτως ἔχει ἡ ἀλήθεια· πάλιν εἶπον, «Σὺ εἶσαι Ἀγάθων ὁ φλύαρος καὶ καταλάλος; ὁ ὅσιος ἀπεκρίθη, «Ναὶ ἐγὼ εἶμαι· οἱ δὲ πάλιν εἶπον, «Σὺ εἶ Ἀγάθων ὁ αἰρετικός; ὁ ὅσιος ἀπεκρίθη, «Οὐκ εἰμὶ αἰρετικός. Ἐκεῖνοι δὲ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες, διατί τὰς μὲν ἄλλας ὕβρεις ἐδέχθης, ταύτην δὲ οὐκ ἐβάστασας; ἀπεκρίθη ὁ γέρον, «Ἐκεῖνα; μὲν ἐδέχθη, διότι εἶναι ὄφελος εἰς τὴν ψυχὴν μου, τὸ δὲ αἰρετικὸς χωρισμὸς ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὸ ἐδέχθη. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν τὴν διάκρισίν του. (σελ. 326 τοῦ Εὐεργετινοῦ.)

Οὗτος ὁ ὅσιος ἐφθασεν εἰς τὴν τελείαν ἀγάπην, καὶ διὰ τοῦτο εἶπε τὸ ἀξιωματικόν τουτο λόγιον «Ἦθελον νὰ εὕρω ἕνα λωβὸν, καὶ ἐγὼ μὲν νὰ λάβω τὸ λωβὸν σῶμά του, εἰς αὐτὸν δὲ νὰ δώσω τὸ ἰδικόν μου ὑγεινόν. (σελ. 414 τοῦ ἀββᾶ Ἰσαάκ). Ὁ ὅσιος οὗτος εὔρεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἕνα ξένον ἐρριμμένον ἀσθενῆ καὶ ἀνεπιμέλητον. Ὅθεν ἐνοικίασεν οἰκίαν καὶ ἐπεσκέφθη τὸν ἀσθενῆ ἐξ ἡμέρας, ἕως οὗ ἐγενεὶν ὑγιής· (αὐτόθι σελ. 551.) ἐρωτηθεὶς ὁ ὅσιος οὗτος Ἀγάθων παρὰ τινος θελοῦτος· οἰκῆσαι μετὰ ἀδελφῶν, ἀπεκρίθη. «Ὡ; ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἐν ἣ εἰσῆλθες κατοικῆσαι μετ' αὐτῶν, οὕτω φύλαξον τὴν ξενιτείαν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μὴ παρρησιάσῃ μετ' αὐτῶν. Ἡ γὰρ παρρησία ἔοικε καύσῳν μεγάλῳ, ὃς ὅταν γένηται, πάντες φεύγουσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τῶν δένδρων τὸν καρπὸν διαφθείρει.» Ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀββᾶ Μακάριος, «τόσον κακὴ εἶναι ἡ παρρησία;» ἀπεκρίθη ὁ Ἀγάθων «Οὐκ ἐστὶν ἕτερον πάθος χαλαπώτερον τῆς παρρησίας, γεννητρία γάρ ἐστι πάντων τῶν παθῶν.»

¹ Ὁ Δέκιος ἐφρονεῖθη μετὰ τοῦ υἱοῦ του ἐν ἔτει 254. Σ. Ε.

λύευκτος, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ τελείως, ἐκήρυξε παρρησίαν τὸν Χριστόν, καὶ μὲ τὸ πολὺ θάρρος καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν του συνέτριψε τὰ εἰδῶλα τὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων σεβόμενα. Ἄν δὲ καὶ ὁ πενθερός του τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ ἡ γυνὴ του ἐθρήνει καὶ ὠλοφύρετο δι' αὐτόν, αὐτὸς ὅμως ὁ καρτερόψυχος οὔτε εἰς τὰς συμβουλάς τοῦ πενθεροῦ του ἐπέισθη, οὔτε εἰς τοὺς θρήνους τῆς γυναικὸς του ἐσυμπόνεσεν. Ἐφύλαττε δὲ βεβαίως τὰς συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεις τὰς ὁποίας ἔδωκεν εἰς τὸν μάρτυρα Νεάρχον τὸν φίλον του, ὅστις ἐφοβεῖτο καὶ ὑπόπτειε μὴ ἐκκλίνῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν μείνας στερεὸς καὶ ἀμετασάλευτος ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως, ἔλαβε τὸν διὰ ξίφους θάνατον, καὶ οὕτως ὁ μακάριος ἀνήλθεν εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν καὶ ἀγιώτατον αὐτοῦ ναόν. (Τὸ μαρτύριον τοῦ ἀγίου τούτου Πολυεύκτου εὐρίσκεται ἐλληνικὸν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Εἰπέρ τις ἄλλη καλλίστη τῶν διηγήσεων» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζεται τὸ μαρτύριον τούτου μεταφρασμένον εἰς τὸ ἀπλοῦν ὑπὸ τοῦ πανοσιολογιστάτου κυρίου Κυρίλλου Πελοποννησίου τοῦ καὶ τῆς αὐτῆς μεγίστης Λαύρας προηγουμένου).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ** τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Κἂν Εὐστρατίου πνεῦμα λαμβάνῃ πόλος,
- » Τὸ σῶμα τῇ γῆ θαυμαμάτων βλύζει χάριν.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν χώραν τὴν ὀνομαζομένην Ταρσίου τῆς ἐπαρχίας τῶν Ὀπτημάτων, κόμης ὦν κατὰ τὴν ἀξίαν¹ τῆς καλουμένης Βιτζιανῆς², καὶ υἱὸς ὑπάρχων γονέων εὐσεβῶν, Γεωργίου καὶ Μεγεθοῦς, οἵτινες ἔζων με ἀυτάρκη ἀγαθὰ, ἐν ἔτει ωῆ (808). Οὗτος λοιπὸν καλῶς ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῶν γονέων του, ὅτε ἐφθασεν εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν θεϊκὸν ἔρωτα· ὅθεν ἀφήσας τοὺς γονεῖς του, ἐφυγεν εἰς τὸ ὄρος.

¹ Τί ἀξίωμα ἦτον ὁ Κόμης ὄρα εἰς τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου, ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμονος, Πρεσβυτέρου Λαοδικείας.

² Ἐν τοῖς Μηναίοις γράφεται, κ ὠ μ η ς (κωμοπόλεως) δηλαδὴ καὶ ὅχι Κόμης· ἐπομένως κατ' ἐκείνην τὴν γραφὴν ἐξηγεῖται ὅτι, ὁ ἅγιος Εὐστράτιος πατρίδᾳ εἶχε τὴν κωμόπολιν τὴν καλουμένην Βιτζιανῆν. Σ. Ε.

τοῦ Ὀλύμπου καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τῶν Ἀγαύρων, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαμπαν κατὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ ἀρετὴν οἱ ἀπὸ τὴν μητέρα του θεῖοι, ὁ Βασίλειος, λέγω, καὶ ὁ Γρηγόριος. Δεχθεὶς λοιπὸν ἀπὸ τοὺς θεῖους τοῦ ὁ Εὐστράτιος, ἐκουρεύθη τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ἔγεινε μοναχός· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέτυχε τοῦ ποθομένου, ὑπηρετεῖ εἰς ὄλους τοὺς ἀδελφούς με καρδίαν πρόθυμον καὶ με ταπεινὸν φρόνημα, χωρὶς νὰ ἔχη εἰς τὸν νοῦν του κἀνὲν πρᾶγμα τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ χωρὶς νὰ ἀποκτᾷ ἄλλο, εἰμὶ ἐν ὑφασμα τρίχινον καὶ ἐν ὑφασμένον ἀπὸ μαλλίον προβάτου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνεπαύετο. Εἰς ὁποῖον δὲ τόπον εὕρισκετο, ἐκεῖ ἐλάμβανεν ὀλίγην ἀνεσίαν, διότι δὲν εἶχε τόπον διωρισμένον εἰς τὸ νὰ κοιμᾶται. Λέγουσι δὲ ὅτι, ἀφ' οὗ ἔγεινε μοναχός, δὲν ἐκοιμήθη ποτὲ ἀνάσκελά, μήτε εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σώματος, καθ' ὄλους τοὺς ἑβδομητηπέντε χρόνους τῆς ἀσκήσεώς του. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ προτερινοὶ ἡγούμενοι τοῦ μοναστηρίου ἐτελεύτησαν, τότε ὁ μέγας οὗτος Εὐστράτιος ἐνεπιστεύθη τὴν ἡγουμενίαν τῶν ἀδελφῶν, πεισθεὶς εἰς τὴν ἐκείνων παράκλησιν.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν Λέων ὁ Θηριώ- νυμος, ἦτοι Λέων ὁ καλούμενος Ἀρμένιος, ἐπιστρέψας νικητὴς ἀπὸ τὸν κατὰ τῶν Βουλγάρων πόλεμον, ἐσηκώθη κατὰ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου Μιχαὴλ (τοῦ Κουροκαλάτου δηλαδὴ καὶ Ραγκαβέ, τοῦ ἐν ἔτει ωιά (811), βασιλεύσαντος) καὶ ὑστερήσας τὸν Μιχαὴλ ἀπὸ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, καὶ θέσας καὶ κόψας τὰ μαλλία του, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς Κωνσταντινουπόλεως εὕρισχομένην νῆσον τῆς Πρώτης. Ἄυτός, λέγω, ὁ ἀλιτήριος Λέων ἐσπούδαζε νὰ ἀνακαινίσῃ πάλιν τὴν αἴρεσιν τῶν εἰκονομάχων, τὴν πρὸ πολλῶν χρόνων σβεσθεῖσαν. Τότε ὄλοι οἱ χριστιανοὶ ἄφιναν τὰς οἰκίας των καὶ ἔφευγον, ἐπομένως καὶ ὁ ὄσιος οὗτος Εὐστράτιος, παρακινηθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀσίου Ἰωαννικίου τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ δηλαδὴ, ἀφῆκε τὸ μοναστήριόν του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅτε δὲ πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἀνέλαβε τὸν πρέποντα στολισμὸν τῆς, διὰ τῆς ἀναστηλώσεως

¹ Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν Πρώτην εὕρισχόμενος ὁ Μιχαὴλ ἔγεινε μοναχός καὶ διήνευσε τὴν ζωὴν του, τὸν δὲ υἱὸν του Θεοφύλακτον εὐνοῦχισεν ὁ Λέων, καὶ τὴν μητέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του ἐξώρισεν. Ὅρα σελ. 2·8 τοῦ β' τόμ. τῆς Ἐκκλησ. Ἱστορίας τοῦ Μελετίου.

καὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων, τῆς γενομένης ἐπὶ Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας, ἐν ἔτει ωιβ' (812), τότε καὶ οἱ ὄσιοι καὶ σημαιοφόροι πατέρες ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὰ μοναστήριά των· ἀκολούθως δὲ καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Εὐστράτιος ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριόν του.

Ὅθεν ὄλην μὲν τὴν ἡμέραν συνεκοπίαζεν ἀόκνως με τοὺς ἀδελφούς εἰς τὰ σωματικὰ ἔργα, τὴν δὲ νύκτα διήρχετο με στάσεις ὀλονυχτίους καὶ γονυκλισίας· οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐτελεῖτο ἡ κανονικὴ ἀκολουθία καὶ ψαλμωδία τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος ἐμβαίνων μέσα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ἴστατο ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκολουθίας ἕως τέλους, λέγων ἐκτενῶς καθ' ἑαυτὸν τὸ, Κύριε ἐλέησον. Ὅσα δὲ θαύματα ἔγειναν παρ' αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὰ γράψῃ τις, ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ τὸν ἀριθμὸν, τὰ ὁποῖα ἔλαβε παρὰ Θεοῦ, ὡς σημεῖον ἀληθέστατον τῆς πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν εὐαρεστήσεώς του· ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἐκάλεσεν ὄλους τοὺς ὑποτασσομένους εἰς αὐτὸν μοναχοὺς καὶ λέγει, « Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ὁ καιρὸς τῆς ζωῆς μου ἔλαβε τέλος· λοιπὸν τέκνα μου ἀγαπητά, φυλάξατε τὴν παρακαταθήκην τοῦ ἁγίου σχήματος, ἣν παρελάβετε, ἡξεύρατες, ὅτι τὰ μὲν παρόντα πράγματα εἶναι πρόσκαιρα καὶ μάταια, τὰ δὲ μέλλοντα εἶναι αἰώνια καὶ παντοτεινά. Ὅθεν σπουδάσατε, τέκνα μου, ἵνα ἀξιωθῆτε τῆς μερίδος τῶν σωζομένων ». Ταῦτα εἰπὼν καὶ προσευχηθεὶς, ἐσφράγισεν αὐτοὺς (με τὸ σημεῖον δηλαδὴ τοῦ Σταυροῦ), εἶτα σηκώσας τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εἶπε, « Εἰς χεῖράς σου, Κύριε, παρατίθημι τὸ πνευμά μου », καὶ εὐθὺς ὑπνώσε τὸν τῆς ἀναπαύσεως ὑπνον, ζῆσας χρόνους ὀλοκλήρους ἐννενηκονταπέντε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἐκ ἁγίων πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Νύσσης.

» Ἡ Μοῦσα Γρηγόριος, οὐ Νύσσα θρόνος,

» Οὐ Πιερίαν, ἀλλ' Ἐδέμ σκηνὴν ἔχει.

» Γρηγόριον δεκάτῃ θανάτου κνέφας ἀμφεκάλυψεν.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος, ὁ Νύσσης ἐπίσκοπος (ἦτις κοινῶς Νύσι ὀνομάζεται, πόλις με θρόνον ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Καισαρίας, ἀπέχουσα ταύτης ἐξήκοντα μίλια) ἦτο ἀδελφός τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἀκμάσας ἐν

ἔτει τοδ' (374) λαμπρὸς ὢν ἐν τοῖς λόγοις καὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ζηλωτῆς· διὸ καὶ προστάτης ἐξηγήσατο τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διότι παρὼν ἦτο καὶ αὐτὸς ὁ τρισόλβιος μετὰ τῶν ἑκατὸν πενήτηντα ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι συνήχθησαν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένην οἰκουμενικὴν δευτέραν σύνοδον κατὰ τῶν πνευματομάχων, ἐν ἔτει τπά (381), καὶ ὑπῆρξεν ὑπέρμαχος μὲν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, ἀντίμαχος δὲ τῆς δυσσεβοῦς αἰρέσεως τῶν πνευματομάχων, κατατροπώσας αὐτοὺς μὲ γραφικὰς ἀποδείξεις καὶ μετὰ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του, διότι μετελθὼν πᾶν εἶδος λόγου καὶ εὐδοκίμησας κατὰ τὴν ἀρετὴν, ἔλαβε καὶ τὴν νίκην. Οὗτος λοιπὸν ποιμένας τὸ ποιμνίον του καλῶς καὶ οἰσως, ἐν γῆρα καλῶ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος ὁμοίος κατὰ πάντα μετὰ τὸν ἀδελφόν του Βασίλειον, ἀπέφερε δὲ μόνον κατὰ τὸ λευκὸν τῶν μαλλίων, καὶ ὅτι ἦτο ὀλίγον τι χαριέστερος ἐκείνου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΟΜΕΤΙΑΝΟΥ Ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

¹ Δομετιανὸς τῆς φθορᾶς ἀπὸ πλάγῃ.

² Εἴπερ φθορὰν χρὴ τὸν βίον τοῦτον λέγειν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μικροῦ, τοῦ ῥηνομήτου καλουμένου, ἐν ἔτει χγ'α (691), υἱὸς Θεοδώρου καὶ Εὐδοκίας, οἵτινες ἦσαν πλάσιοι ἀπὸ χρήματα. Οὗτος λοιπὸν σπουδάζας ἀρχετὰ τὴν ἐξω παιδείαν καὶ τὴν ἑσω τῶν θείων Γραφῶν, συνεζεύχθη μὲ γυναῖκα διὰ γάμου ὀλίγον καιρὸν· ἀφ' οὗ δὲ ἡ γυνὴ του ἐτελεύτησεν, ἐπειδὴ ὅλην τὴν σπουδὴν του εἶχεν εἰς τὴν κατὰ Θεὸν φιλοσοφίαν, κατέστη Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Μελιτινῇ ἀγίας Ἐκκλησίας, ἐν ἡλικίᾳ τριάκοντα χρόνων. Συγκεράσας λοιπὸν τὴν πολιτικὴν φρόνησιν μετὰ τὴν ἀσκητικὴν ἀγωγὴν, ὄχι μόνον ἐγείνειν αἷτιος σωτηρίας εἰς τοὺς ἐπαρχιώτας του χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον ἀπλῶς τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων, διότι παρακληθεὶς πολλάκις ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων Μαυρίκιον ἐν ἔτει ωπ' (884).¹ ἀπεστάλη εἰς τὴν Περσίαν καὶ ὅταν ὁ Βαράμ ἐσηκώθη κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Χοσρόου καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν θρόνον, τότε ὁ ἅγιος οὗτος ἐστάθη ἀρχετὸς καὶ πάλιν ἀποκατέστησε τὸν Χοσρόην εἰς τὴν βασιλείαν του. Ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον κατόρθωμα ὑπέταξε τὸν Χοσρόην εἰς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ πληρώνη δόσιμον εἰς αὐτούς· ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἦτο ὁ ἅγιος οὗτος φίλος μετὰ τὸν Μαυρίκιον καὶ τὴν αὐτοῦ σύζυγον· ἐκ τῆς φιλίας δὲ ταύτης ἐγείνε κύριος πολλῶν χρημάτων τὰ ὅποια ἐξώδευσεν εἰς οἰκοδομὴν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ πτοχοτροφείων. Ἐλθὼν δὲ ἐκ δευτέρου εἰς Κωνσταντινουπόλιν, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἐτιμήθη δὲ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀπὸ ὅλα τὰ τάγματα καὶ τὰ βασιλικὰ καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικά, διότι τεθὲν εἰς θήκην, καὶ δορυφορούμενον μετὰ λαμπάδας καὶ ὕμνους, μετεκομίσθη εἰς τὴν πατρίδα του. Πολλὰς δὲ ἐνεργείας θαυμάτων ἐδείξεν ὁ αἰδιδμος καὶ ζῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ Πρεσβυτέρου καὶ οἰκοδόμου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας.

¹ Ἄλλοι δὲ ἀκριβέστερον καὶ συντομώτερον γράφουσι ταῦτα περὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. «Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ τῆς ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ Νύσσης Ἐπίσκοπος, Ἄναγωγὸς τῶν πρότερον, ὕστερον ἀφῆσας τὴν τάξιν, ἔδωκε τὸν ἐκυτόν του εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ρητορικῆς τέχνης. Ἀνεκλήθη δὲ πάλιν εἰς τὴν τάξιν του διὰ τῶν ἐπιπληκτικῶν παρακινήσεων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ γείνη ἐπίσκοπος ἔλαθεν εἰς γυναῖκα τὴν Θεοσεβίαν, τῆς ὁποίας τὸν θάνατον ἀνδρείως ὑπέμεινε. Κατὰ τὸ 372 ἔτος ἐγείνειν ἐπίσκοπος, καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴν, ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν Οὐάλεντα καὶ περιεπάτει εἰς διαφόρους τόπους, ταλαιπωρούμενος ἀπὸ τοῦ Ἀρειανού· ἐν ἔτει δὲ 378 τελευτήσαντος τοῦ Οὐάλεντος, ἀνεκλήθη εἰς τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Γρατιανόν. Παρεστάθη δὲ ἐν τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν Συνόδῳ, καὶ ἐπέμφθη παρ' αὐτῆς εἰς τὴν Ἀραβίαν ὁμοῦ μετὰ ἄλλους ἐπισκόπους, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς ἐκεῖ ἐκκλησίας. Ἐλθὼν δὲ εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ προσκυνήσας τοῦ ἁγίου τόπου, ἀηδίασε διὰ τὰς ἐκεῖ τότε γινόμενας κακίας. Παρὼν δὲ εἰς τὴν β' Σύνοδον ἐν ἔτει 381 ἀνεπλήρωσε τὸ σύμβολον τῆς ἐν Νικαίᾳ, προσθεὶς τὴν Θεολογίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ τὰ τέσσαρα ἄλλα ἄρθρα μέχρι τέλους. Εὐρέθη δὲ παρὼν καὶ εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένην τοπικὴν Σύνοδον, περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου ἐν ἔτει 394.» Σημειώσαι, ὅτι ἡ οἰκουμενικὴ ἐβδόμη Σύνοδος ἐν τῇ ἑκτῇ πράξει αὐτῆς, πατέρα πατέρων ὀνομάζει τὸν θεῖον τοῦτον Νύσσης Γρηγόριον. Ὁ δὲ Θεολόγος Γρηγόριος λόγον ἔχει εἰς τὸν Γρηγόριον τοῦτον, ὃς ἡ ἀρχὴ «Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀπὸ πλάγῃ» (σφίεται ἐν τοῖς ἐκδομένοις.)

¹ Ἐνταῦθα ὑπάρχει σύγχυσις ἐν ταῖς χρονολογίαις, διότι ὁ Μαυρίκιος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 582—602· φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐνταῦθα Ἰουστινιανὸς ὁ ῥηνομήτης ἀντὶ Ἰουστινίου τοῦ Β' τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει 565—578. Σ.Ε.

- » Ἀπῆρεν ἔνθεν πρὸς πόλου μέγα κλέος,
- » Ὁ Μαρκιανὸς, οὐ κλέος κἄν γῆ μέγα.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας, ἐν ἔτει υγ' (453), οἱ δὲ πρόγονοι τούτου ἦσαν ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἤλθον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Οὗτος λοιπὸν ἔκτισε ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἤνωσε μὲ αὐτὸν τὸν εὐκτῆριον οἶκον τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου· ὁμοίως ἔκτισε ναὸν καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τοὺς ἐμβόλους τοῦ Δομνίνου, τὸν ὅποιον καὶ διέσωσεν ἀπὸ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν, τὴν συμβᾶσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Ἐνῶ ἡ πυρκαϊὰ κατέκαυσε τὰ ἄνω μέρη τοῦ ναοῦ, αὐτὸς ἰστάμενος ἐπὶ τῆς στέγης, καὶ ἔχων τὰς χεῖρας του σηκωμένας, προσῦχετο. Τὴν οὖν ἐνέργειαν τῶν θαυμάτων ἦν ἔλαβεν ἐκ Θεοῦ ὁ ἅγιος οὗτος, καὶ τὴν εὐτέλειαν τῶν ἐνδυμάτων, καὶ τὴν πτωχικὴν διαίταν, καὶ τὴν ἀκρίθειαν τῆς ἀσκήσεως ἦν εἶχεν, ἂν καὶ ἦτο πλούσιος, ταῦτα πλατύτερον διηγεῖται ὁ βίος αὐτοῦ.

Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ προσήτου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, πλησίον εἰς τὴν Κιστέρναν τὴν Μωκησίαν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῇ καλουμένῃ τοῦ Δανιήλ. Τελεῖται κατὰ τὴν ἰδίαν ταύτην ἡμέραν καὶ ἡ σύναξις διὰ τὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος ἔγεινε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Βασιλείου, ὅτε ἔπεσεν ὁ ναὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὁ ἐν τῷ Σίγματι, καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἐκκλησίαι, καὶ οἶκοι κοινοὶ καὶ ἰδιωτικοί. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὅρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ εὐρίσκεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰσθέρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολὰ μὲν καὶ ἄλλα τὰ τὴν βασιλίδα».)

Ἁ ὁσῖος ἈΜΜΩΝΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

¹ Σημειώσκει, ὅτι δύο ὁσῖοι Ἀμμωνιοὶ ἀνκφέρονται εἰς τὸ Λαυστικόν, ὁ εἰς ἦτο μαθητῆς τοῦ ἀββᾶ Παμβῶ, καὶ εἶχε τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ δύο ἀδελφάς, ὁμοίους εἰς τὰς ἀρετάς, ὅστις ἔκαυσε τὸ ὡστὶν του μόνου διὰ τὴν μὴ γείνη Ἀρχιερεὺς, τοῦ ὁποῦ ἀπαθῆστρος ἄλλος δὲν ἦτον εἰς τὴν ἐρημίον, ὡς ἔλεγεν ὁ Εὐάγγελος. Ὁ δὲ ἄλλος Ἀμμωνιος εἶχε συνήθειαν, καὶ ὅτε ἤρχετο νέος διὰ τὴν μονάστη εἰς κελλίον, εἰσῆλθε τὴν Σκῆτην καὶ ἐκατασκεύαζον κελλίον διὰ τὸν ἀδελφόν. Φαίνεται δὲ καὶ τοῖτος Ἀμμωνιος εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου, ἐν τῷ Συναξερῷ τοῦ ἁγίου Μίλου τοῦ ἱερομάρτυρος, ὅστις Ἀμμωνιος ἦτο μαθητῆς τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου. Ποῖος δὲ ἀπὸ τῶν τρεῖς εἶναι ὁ ἐνταῦθα ἀνκφερόμενος; ἀδηλόν ἐστιν.

- » Τῆς ἀρετῆς ὁ θεὸς ἐσδέσθη λύχνος,
- » Λύχνων μυσάντων σαρκικῶν Ἀμμωνίων.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τοῦ Κοινοβιάρχου.

- » Κοινοῦ Θεοδόσιος ἡγεμῶν βίου,
- » Κοινῇ μονασταίς ἐκβίωσας ζῆλια.
- » Ἐνδεκάτῃ βλοὸν βίον λιπέ Κοινοβιάρχης.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει υν' (450), ἐφθασε δὲ καὶ ἕως εἰς τοὺς χρόνους Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου τοῦ ἐν ἔτει υγᾶ (591) βασιλεύσαντος· κατήγετο δὲ ἀπὸ χωρίον τῆς Καππαδοκίας ὀνομαζόμενον Μωγαρισοῦ· υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ πιστῶν, πατὴρ μὲν Προαιρεσίου καλουμένου, μητὴρ δὲ Εὐλογίας. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἔγεινε μοναχός, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἤλθεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐντάμωσε τὸν ἅγιον Συμεὼν τὸν στυλίτην ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔμαθε καὶ τὴν αὐξήσιν, ἦν ἐμελλε νὰ λάβῃ εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ πολλῶν λογικῶν προβάτων ποιμὴν· ἔπειτα ἠσούχασε πλησίον εἰς ἓνα ἄνδρα ἠσυχαστὴν, Λογγίνον ὀνομαζόμενον, καὶ μετεχειρίσθη τὴν ἐγκράτειαν μὲ τόσην ἀκρότητα, ὥστε ὄλην τὴν ἑβδομάδα ἔτρωγε μίαν μόνην φορὰν ὁ αἰόδιμος, καὶ εἰς τὸ διάστημα τριάκοντα ὀλοκλήρων χρόνων δὲν ἔφαγε τελείως ψωμίον.

Ἀσκήσας λοιπὸν πᾶν εἶδος ἀρετῆς, εἰς τὸσον ὕψος ἀναβάσεως ἐφθασεν ὁ τρισόβλιος, ὥστε ἤξιώθη νὰ ἐκτελῇ παράδοξα θαύματα, ὥστε αὐτὸς μόνος ἐβλεπεν ὁμοῦ μὲ ἓνα ἄλλον ἀδελφόν τὸν μαθητὴν του Βασίλειον, ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ ἀπέθανε καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν τάφον, τὸν ὅποιον ὁ ἅγιος ἔκτισε δι' ἑαυτὸν πρὸς ἐνθύμησιν τοῦ θανάτου ἵστατο μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ συνέπαλλεν· ἦτο δὲ εἰς ὄλους ἀόρατος· αὐτὸς ἠναψε καὶ τοὺς ἐσβεσμένους ἀνθρακας χωρὶς φωτίαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐμελλε νὰ θεμελιώσῃ τὸ μοναστήριον· αὐτὸς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος μίαν γυναῖκα, ἣτις προσῆλθεν εἰς αὐτὸν μετὰ πίστεως· αὐτὸς ἀπὸ ἓνα κόκκον(σπιρίον)σῖτου τὸν ὅποιον εὐλόγησεν, ἔκαμε νὰ ὑπερεκχειλίσωσιν αἱ τοῦ σῖτου ἀπαθήκαι.

Αὐτὸς ἀοράτως ἐπιφανείς, ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸν

βροχὸν τοῦ πηγαδίου τὸ παιδίον, ὅπερ ἐκεῖ μέ-
σα ἔπεσεν· αὐτὸς καὶ τὸν θάνατον ἔπαυσε τῶν
παιδίων μιᾶς γυναικὸς, τὰ ὅποια πρὸ τοῦ ἀκό-
μη νὰ γεννηθῶσιν εἰς τὴν ζωὴν ὑπὸ τοῦ θανά-
του ἠρπάζοντο· ὅθεν καὶ τὴν τούτων μητέρα,
ἥτις δὲν ἦτο καλλιτέρα ἀπὸ μίαν παντελῶς
στεῖραν, διὰ τὴν τῶν τέκνων στέρησιν, ὁ ἅγιος
πολύτεκνον διὰ προσευχῆς του ἐποίησεν. Ἀλλὰ
καὶ νέφος ἀκρίδων ἐδίωξεν ὁ ὅσιος μὲ μόνην
ἐπιτίμησιν αὐτὸς καὶ τὸν κόμητα τῆς Ἀνατο-
λῆς Κήρυκον ἐφύλαξεν εἰς τὸν πόλεμον ἄτρωτον,
διότι ἐκεῖνος ἐφόρει ὡς φυλακτικὸν θώρακα τὸ
τρίχινον τοῦ ἁγίου ἱμάτιον. Ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν
ἀδικουμένην ἀπὸ ξηρασίαν καὶ μὴ βλαστάνου-
σαν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν ἀνυδρίαν, καταπι-
βάσας βροχὴν διὰ προσευχῆς του.

Προεῖπε δὲ ὁ ὅσιος καὶ τὸν κρημνισμόν, ὃν
ἐμελλε νὰ πάθῃ ἡ πόλις Ἀντιόχεια ἀπὸ τὸν
σεισμόν· πολλοὺς δὲ ἀνθρώπους ἐλύτρωσεν ἀπὸ
τὴν τῆς θαλάσσης τρικυμίαν φανείς εἰς αὐτοὺς
κινδυνεύοντας. Ἐστάθη δὲ καὶ διδάσκαλος εἰς
τὴν ἀρετὴν πολλῶν μαθητῶν, καὶ πολλοτά-
τους παρεκίνησεν εἰς τὸν ὅμοιον ζῆλον καὶ μί-
μησιν τῆς ἰδικῆς του ἀρετῆς διὰ μέσου τῶν
λόγων καὶ ἔργων του, καὶ ἀκολουθῶς ἐξοικείω-
σεν αὐτοὺς μὲ τὸν Κύριον. Οὕτω λοιπὸν πολι-
τευσάμενος καὶ δοξασθεὶς ἐν τῇ γῇ, ἀνεπαύθη
ἐν εἰρήνῃ, εἰς χεῖρας Θεοῦ τὸ πνεῦμά του παρα-
θέμενος· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν
Ἀποστολικὸν ναὸν τοῦ κορυφαίου Πέτρου. (Τὸν
κατὰ πλάτος βίου τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς
τὸν νέον Παράδεισον.)¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος **ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ** ὁ ἡγού-
μενος τῆς ἐν τῷ Ἀθῶ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Φιλοθέου,
καὶ Ἐπίσκοπος Τραπεζοῦντος χρηματίσας, ἐν εἰ-
ρήνῃ τελειοῦται.

- † • Θεοδοσίῳ ἐπλάκη διπλοῦν στέφος,
- Ὡς ἱεράρχῃ καὶ δαίῳ Κυρίου. ²

Ἡ σύναξις τῶν μυρίων Ἀγγέλων τελεῖται ἐν
δορ τοῦ Μαρτυρίου τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐν τοῖς
Δομρίνοι.

- * • Τοὺς ἐξημοῦντες τὸν τρισάγιον ὕμνον,
- Ἵμνοις γεραίρειν εἰκὸς ἔστιν Ἀγγέλους.

Μνήμη τοῦ ἁγίου **ΣΤΕΦΑΝΟΥ** τοῦ ἐν Ἡλακί-

διαναις, καὶ τοῦ ἁγίου **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** καὶ **ΑΓΑ-
ΠΙΟΥ** τοῦ Ἀρχιμαδρίτου

- † • Οἱ τρεῖς Τριάδος νῦν παρίστανται θρόνῳ,
- Τὴν γῆν λιπόντες καὶ κατοικοῦντες πόλον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΙΡΟΣ** αἰκλιζόμενος τελειο-
ῦται.

- Μάτρος ἐκράβυαζεν, ὧν ἐν αἰκίαις,
- Μὴ δειλιᾶς, Μάιρε, πλῆττου καὶ στέφου.

Ὁ ὅσιος **ΒΙΤΑΛΙΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [†]

- Καὶ πνεῦμα δόντα Βιτάλιε Κυρίῳ,
- Τὰ πνεύματα φρίττει σε τῆς πονηρίας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΒ'**, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος
ΤΑΤΙΑΝΗΣ.

- Τῆς πάντα λαμπρᾶς Τατιανῆς τῆ κάρσ,
- Λαμπρὸν προεξένησε τὸ ξίφος στέφος.
- Τῇ δυοκαίδεκάτῃ Τατιανῆς αὐχένα κέρσαν.

Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, κατὰ
τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου, ἐν ἔ-
τει σιή (218), ² θυγάτηρ μὲν πατρὸς πλουσίου
καὶ περιφανοῦς, ὁ ὅποιος τρεῖς φορές ἔγεινεν
Ὑπάτος, Διάκονος δὲ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν
τάξιν καὶ τὸ ἐπάγγελμα. Αὕτη λοιπὸν ἐπειδὴ
ὠμολόγει τὸν Χριστὸν προσήχθη ἐμπροσθεν
τοῦ βασιλέως, καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν ναὸν τῶν
εἰδώλων μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐκρήμνισεν εἰς τὴν
γῆν διὰ προσευχῆς τῆς τὰ εἰδῶλα· ὅθεν δέραν-
σιν αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ μὲ σιδηρὰ ἀρ-
κῦδια σχίζουσι τὰ βλέφαρά της. Ἐπειτα κρε-
μῶσιν αὐτὴν καὶ καταξέσχίζουσι τὸ σῶμά της,
εἶτα ξυρίζουσι τὴν κεφαλὴν της πρὸς κατα-
σχύνην· μετὰ ταῦτα ρίπτουσι αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ,
καὶ δίδουσιν εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσι.
Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς μὲ τὴν
χάριν τοῦ Θεοῦ, τούτου χάριτι ἀπεκεφαλίσθη,
καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ αἰαίματος τοῦ μαρτυρίου
τὸν στέφανον.

¹ Οὗτος ὁ ὅσιος φαίνεται θεοῦ ἕως ὁ Βιτάλιος, ἐκείνος, ὅστις ἀναφέρεται εἰς τὸν βίον Ἰωάννου τοῦ Ἐλετήμονος, ὅστις ἦτον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἀββᾶ Σερίδου καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀλε-
ξάνδρειαν, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸν θεῖον Ἰωάννην, ἐν εὐκόλῳ
σκανδαλίζεται.

² Ἀλεξάνδρος ὁ Σευῆρος ἐκηρύχθη αὐτοκράτωρ τῷ 222
Σ. Ε.

¹ Τὸν δὲ ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς
οὔτ' ἄρχῃ «Ἦλθετον μὲν ἐκρ.» (σφάζεται ἐν τῇ Ἀκύρῃ, ἐν τῇ
τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἐν ἑλλάδι.)

² Ὅρα εἰς τὴν ἀπολυτικὴν τῶν ἁγιογραφικῶν πατέρων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΠΕΤΡΟΥ** τοῦ Ἀδελφολοίτου.

- » Ἀπανθρακωθεὶς καρδίαν θεῖω πόθῳ,
- » Ἐπ' ἀνθράκων ἡδίστα Πέτρος ἐκπνέει.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐπειδὴ ἦτο ἀνδρείος καὶ δυνατός καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὴν πίστιν, ὡμολόγησε παρρησίαν τὸν Χριστὸν εἰς τὴν νεότητά τῆς ἡλικίας του. Ὅθεν ὁ τῆς Ἐλευθερουπόλεως ἄρχων, μὴ δυνηθεὶς οὔτε μὲ κολακείας νὰ μαλακώσῃ τὴν γνώμην του, οὔτε μὲ τοὺς φοβερισμοὺς νὰ τὸν φοβίσῃ, ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν πυρὰν, καὶ ἐκεῖ ἔλαβε τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστής.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΜΕΡΤΙΟΥ**.

- » Θεὸν ποθῶν ὑψίστον ἰσχυρὸν μόνον,
- » Μαστιζέται Μέρτιος ἰσχυρῶς ἄγαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος, ὢν στρατιώτης εἰς τὸ στρατιωτικὸν τάγμα τὸ καλούμενον τῶν Μαύρων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγῆ (298), διεβλήθη εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶναι χριστιανός· ὅθεν προσαχθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ἠναγκάσθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη, ἐκβάλλουσιν ἀπὸ αὐτὸν τὴν ζώνην, ἣτις ἦτο σημεῖον τῆς στρατιωτικῆς ἀξίας του· ἐπειτα δέρουσιν αὐτὸν, καὶ μὲ ξυλίας καταξοχιζοῦσι τὸ σῶμά του. Ὁ δὲ ἅγιος μὲ τόσην γενναίω καρδίαν ὑπέμεινε τὴν σκληρὰν βάσανον ταύτην, ὥστε οὐδὲ μικρὰν φωνὴν ἐξέβαλεν ἀπὸ τοῦ στόματός του. Ὅθεν ἐξεπλάγη ὁ τύραννος, καὶ ἐκθαμβὸς ἔγεινεν· ἐπειδὴ δὲ ὁ δαρμὸς παρετάθη πολλὴν ὥραν, ὥστε δὲν ἔμεινεν εἰς τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος οὐδὲ ὀλιγώτατος τόπος ἢ μέρος ἀπλήρωτον, ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ τὸν ἀφήσῃ καὶ νὰ τὸν ρίψωσιν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν ὀκτὼ ἡμέραι, ἔτρεξεν ὕλη πολλὴ ἀπὸ τὰς πληγὰς τοῦ ἁγίου, ὥστε ἐξήρχετο ἀπὸ αὐτῆς ὑπερβολικὴ δυσωδία· ὅθεν ἀποκαμῶν ἀπὸ τοὺς πόνους ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής, παρέδωκε τὴν τιμίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον.

Οἱ ἅγιοι ὀκτὼ μάρτυρες οἱ ἀπὸ Νικαίας ξίφει τελειοῦνται.

- » Θνήσκει χαρῆς τρεῖς ἀκέραιος ἐκ ξίφους,
- » Διώνος εὐρεῖν ὀχθῶν ζῶν θύλων.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΕΥΘΑΣΙΑ** ξίφει τελειοῦται.

- » Αὐτῆς κεφαλὴν ἐκ ξίφους Εὐθασία,
- » Αὐτῷ Θεῷ Σωτῆρι κόσμου προσφέρει.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ τοῦ **ΗΛΙΟΥ**.¹

- » Ἄλλος δίδεικται θαυματουργός· Ἠλίας.
- » Ὁ θαυματουργός οὗτος ὄντως Ἠλίας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΓ'**, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΕΡΜΥΛΟΥ** καὶ **ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΥ**.

- » Ἡ σαργάνη ναῦς Ἐρμούλῳ Στρατονίκῳ,
- » Κοινὸν κατάπλου ἐῖς βυθὸν ποιούμενοι.
- » Ἐρμυλον ἡδ' ἑτάρον δεκάτῃ πνίξε τρίτῃ Ἰστρῶς.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει τιδ' (314), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ἐρμυλος ἦτο διάκονος κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὁ δὲ Στρατονίκος ἦτο φίλος τοῦ ἁγίου Ἐρμούλου. Παραστάς λοιπὸν ὁ ἅγιος Ἐρμυλος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, καὶ ὁμολογήσας τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρῶτον μὲν δέρεται μὲ τινὰς βούλλας χαλκίνας·² ἔπειτα καταξοχιζέται εἰς ὅλον τὸ σῶμα μὲ ραβδία ἀκανθωτά. Διὰ μέσου δὲ τῶν βασάνων τούτων, προσκαλεῖ τὸν φίλον τοῦ Στρατονίκον νὰ παρρησιασθῇ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Χριστὸν. Διότι βλέπων ὁ Στρατονίκος τὸν ἅγιον Ἐρμυλον, πῶς ἐδέρετο τόσον ἀσπλάγχως, καὶ πῶς ἡ κοιλία καὶ τὸ στήθος του ἐσχίσθησαν ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμόν, καὶ ἀπὸ τὰ ἀκανθωτά ραβδία, ἐσυμπόνεσεν· ὅθεν ἐπαρρησίασε παρευθὺς τὸν ἑαυτὸν του, ὅτι καὶ αὐτὸς ἔχει τὴν αὐτὴν πίστιν τοῦ Ἐρμούλου. Ἐρωτηθεὶς λοιπὸν ἀπὸ τὸν βασιλέα, ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι χριστιανός· διὰ τοῦτο δέρεται, καὶ ρίπτεται εἰς τὸν παταμὸν Ἰστρῶν (ἦτοι Δούναβιν), μετὰ τοῦ ἁγίου Ἐρμούλου καὶ ἐκεῖ ἔλαβον καὶ

¹ Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Ἠλίου γράφεται ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων ὅτι εἶπε τοῦτο τὸ αξιοσημειώμενον ἀπόφθεγμα· Ἐγὼ τρία πράγματα φοβῶμαι· δταν μέλλῃ ἡ ψυχὴ μου ἐξελεῖν ἀπὸ τοῦ σώματος, δταν μέλλω τῷ Θεῷ ἀπαντῆσαι, καὶ δταν μέλλῃ ἡ ἀπόφασίς ἐξελεῖν κατ' ἐμοῦ.

² Τὸ ἐν ταῖς Μηναιαῖς ἑλλ. καίμενον Ἰχει τύπος, ὅπερ μεταφράζει ἐνταῦθα μὲ βούλλας· σημασιεὶ δὲ οὗτος εἶδος ὅτι τὸ τύπος σημαίνει καὶ ράβδον· ἢ δὲ σημασία αὕτη φαίνεται ἡμῖν προσφευγῆσαι πρὸς τὴν ὅλην ἐνοικίαν Σ. Ε.

οί δὲ τὸ μακάριον τέλος τοῦ μαρτυρίου. Τελείται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Ὀξείαν, καὶ εἰς τὴν Φυρμούπολιν, καὶ εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Σπουδαίου, πλησίον τοῦ ὄρφανοτροφείου (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον, τὸν δὲ ἑλληνικὸν τούτων βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βασιλεύοντος Λικινίου τοῦ δυσσεβοῦς » ὠίζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΑΚΩΒΟΥ** τοῦ ἀπὸ Νισίβεως.

» Τὸν Ἰάκωβον θνητὸν ὄντα τῇ φύσει.

» Θνητοῖς ὁμοίως μὴ θανεῖν οὐκ ἦν πρόπον.

† Οὗτος ὁ ὁσιος Ἰάκωβος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τῆς (318), γέννημα καὶ θρέμμα ὑπάρχων τῆς μεγαλοπόλεως Νισίβεως, ἧτις πρότερον μὲν ἐλέγετο Ἀντιόχεια τῆς Μυγδονίας, τῶρα δὲ ὀνομάζεται Νισίβιν, εὐρισκομένη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ. Οὗτος λοιπὸν ἀγαπήσας τὴν ἐρημικὴν καὶ ἡσυχον ζωὴν, ἀνέβη εἰς τὰς ἐκεῖ ὑψηλοτάτας κορυφὰς τῶν ὄρεων καὶ ὑπέμενεν ὁ αἰδιδίμος ἀνδρείως τὰς ἀνάγκας τῆς φύσεως καταφλεγόμενος μὲν ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ θέρους, ταλαιπωρούμενος δὲ ἀπὸ τὴν ψυχρότητα τοῦ χειμῶνος. Φαγητὸν δὲ εἶχε τὰς ἀγρίας βοτάνας, ποτὸν δὲ νερὸν μέτριον, καὶ ἐνδυμα εὐτελέσ· καὶ διὰ τὰ εἰπῶ καθολικῶς, ὁ ὁσιος οὗτος τὸ μὲν σῶμά του κατεξήρανε μὲ τὴν τραχυτάτην ἀσκησιν, τὴν δὲ ψυχὴν του ἔτρεφε πάντοτε καὶ ἐξωογόνει μὲ τὴν πνευματικὴν τροφήν· ἦτοι μὲ τὴν θείαν προσευχὴν, καὶ μὲ τὴν τῶν ἁγίων Γραφῶν ἀνάγνωσιν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν θεοειδῶν ἀρετῶν ἀπέκτησεν ὁ μακάριος τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην καὶ παρρησίαν, καὶ ἔλαβε δύναμιν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος νὰ θαυματουργῇ καὶ νὰ προβλέπῃ τὰ μέλλοντα· ὅθεν διερχόμενος ποτὲ ἀπὸ ἑνα τόπον, καὶ βλέπων εἰς μίαν βρῦσιν νέας τινὰς γυναῖκας, αἰτινὰς ἔκαμαν ἀναίσχοντα σχήματα, παρευθὺς τὴν μὲν βρῦσιν κατηράσθη καὶ ἐξηράνθη, καταρασθεὶς δὲ καὶ τὰς γυναῖκας, ἔκαμε νὰ ἀσπρίσωσι τὰ μαῦρα μαλλία τῆς κεφαλῆς τῶν καὶ τὸ μὲν νερὸν τῆς βρῦσεως πάλιν τὰ ἀνέβλυσε, παρακληθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς, τὰς δὲ τρίχας τῶν γυ-

νακῶν ἐκείνων δὲν τὰς ἐμαύρισεν· ὁ οὗτος ὁ ὁσιος βλέπων ἐν κριτὴν Πέρσῃν, ὅτι ἔκαμε κρίσιν καὶ ἀπόφασιν ἀδικον, κατηράσθη τὴν πέτραν τὴν πλησίον αὐτοῦ εὐρισκομένην, καὶ ὡ τοῦ θαύματος! ἡ πέτρα ἐσχίσθη εἰς μυρία κομμάτια.¹

Μίαν φορὰν ὁ ὁσιος ἠθέλησε νὰ υπάγῃ εἰς ἕν χωρίον, καὶ ἰδοὺ ἔρχονται πτωχοὶ τινες αἱ ὅποιοι ἠθέλησαν νὰ λάβωσιν ἐλεημοσύνην ἀπὸ τὸν ἅγιον· εἰς δὲ τούτων ὑπεκρίθη ὅτι ἦτο ἀποθαμένος, οἱ δὲ ἄλλοι παρεκάλουν ἐμπαικτικῶς τὸν ὁσιον, νὰ δώσῃ τὰ ἐξόδα εἰς τὴν ταφὴν τοῦ νεκροῦ· ὁ δὲ ὁσιος παρεκάλεσε μὲν νὰ συγχωρηθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι τοῦ ὑποκριθέντος τὸν θάνατον, τὴν δὲ ψυχὴν του ἔκαμε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ νὰ ἀποθάνῃ τῇ ἀληθείᾳ· ἀλλὰ πάλιν ὕστερον ἀνέστησεν αὐτὸν παρακληθεὶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους συντρόφους του. Οὗτος ὁ θεὸς ὁ Ἰάκωβος διὰ τὰς πολλὰς ἀρετὰς του ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς πατρίδος του Νισίβεως, καὶ ἦτο παρὼν εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ συναχθεῖσαν πρώτην καὶ οἰκουμένην σύνοδον, ὅπου τὸν δυσσεβέστατον Ἄρειον παρέδωκεν εἰς τὸ ἀνάθεμα· καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος ἐσπούδαζε νὰ δεχθῇ πάλιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ νὰ συλλειτουργήσῃ δολερῶς, ὁ θεὸς οὗτος Ἰάκωβος μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων ἐθανάτωσεν αὐτὸν διὰ τῆς προσευχῆς του, καθότι μέσα εἰς τὸ ἀναγκαῖον ὅλα τὰ σπλάγγνα ἐκείνου ἐχύθησαν.

Ἄλλὰ καὶ ὅτε ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Σαβώριος ὑπῆγε νὰ πολιορκήσῃ μὲ στρατεύματα τὴν Νισίβιν, καὶ ἔκαμε πολλὰς μηχανὰς διὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν, τότε ὁ θεὸς οὗτος Ἰάκωβος φανείς μόνος ἔτρεψε τοὺς Πέρσας εἰς φυγὴν, διότι παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ ἔστειλε

¹ Σημειώσαι, ὅτι τούτου τοῦ ὁσίου τὸν βίον γράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ πρώτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπ' οὗ καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἠρανίσθη. Προσθέτει δὲ ἐκεῖ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὁ ὁσιος ἐζήτησε τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας, διὰ νὰ τὰς ἰατρύσῃ καὶ νὰ κάμῃ πάλιν τὰ μαλλία τῶν μαῦρα· ἐπειδὴ ὁμοίως ἐκεῖναι δὲν ἤλθον νὰ ζητήσωσι τὴν ἰατρειάν, διὰ τοῦτο δὲν τὰς ἰατρύσεν· ἀλλ' ἀσπῆκε τὰς τρίχας τῶν λευκὰς πρὸς σωφροσιν καὶ διόρθωσιν, διότι αὐταὶ πλύνουσι ἑαυτὰς μὲ τὰ πόδια, ἔχον τὰ βούχα τῶν ἀνεσοκόμεθωμένων ἐπάνω καὶ τῆς κεφαλῆν ἀσκέπαστον, καὶ χωρὶς ἐντροπὴν ἔβλεπον τὸν ἅγιον.

² Προσθέτει δὲ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὁ κριτὴς βλέπων τὸ παράδοξον θαῦμα, θεώρησε πάλιν τὴν κρίσιν, καὶ ἀντὶ τῆς προτέρας ἀδικίας, δικαίαν ἐποίησεν ὕστερον. Φαίνεται δὲ ὅτι κατὰ λόγον κατηράσθη ὁ ὁσιος τὴν ψυχὴν καὶ ἀναίσθητον πέτραν, ἐνῶ δὲ τὸ πάθος τοῦ ἀναίσθητου κτισματοῦ, σωφρονισμὸς καὶ ἐστέρησι τὸν λογικὸν ἄνθρωπον.

κατ' αὐτῶν σύννεφον ἀπὸ σκνίπας καὶ κώνωπας, τὰ ὅποια ὤρμησαν κατὰ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν Περσῶν, καὶ δαγκάνοντα αὐτοὺς τοὺς ἕκαμον νὰ σπάσωσι τὰ δεσμὰ καὶ νὰ φεύγωσιν. Ὁθεν ὁ βασιλεὺς βλέπων τὸ παράδοξον τοῦτο, καὶ μὴ ἤξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐγύρισεν ἀπρακτος εἰς τὴν Περσίαν. Μὲ τὰ τοιαῦτα μεγαλώτατα θαύματα διαλάμπας ὁ θεὸς Ἰακωβος καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, μακαρίως ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ραβδιζόμετος, τελειοῦται.

» Ράβδοις, Ἀθανάσιε, σαυτὸν ἐκδίδω,

» Σπεύδων θανεῖν μὲν, ζῆν δὲ πολλῶ κρειττότως.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΠΑΧΩΜΙΟΣ** καὶ **ΠΑΠΥΡΙΝΟΣ** ἐν ποταμῷ βίφθέρτες τελειοῦνται.

» Τοιοῦτον εὔρε καὶ Παπυρίνος τέλος,

» Οἶον σὺ, Παχώμιε, βλεθεὶς εἰς ὕδωρ.

Τὰ ἐγκαίνια τῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλίου τῆς καλουμένης τοῦ βαθέως ῥύακος. ¹

* Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΜΑΞΙΜΟΣ** ὁ Κανσοκαλλῆς, ὁ ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει τοῦ Ἀθῶ ἄσκησας κατὰ τὸ αὐτὸ (1520), ἔτος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

* » Παρῆλθε πάντας ἀρεταῖς ὁ Μάξιμος,

» Κἂν τοῖς χρόνοις ἤσκησε νῦν τοῖς ἐσχάτοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΔ'**, μνήμη τῶν ἁγίων τριακοσίων καὶ ἄλλων Ἀββάδων, τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει ἀναιρεθέντων.

» Σπάθῃ τὸ πρᾶξαν ὧδε τοὺς πολλοὺς φόνους,

» Τὸ δ' αὖ πεπονθὲς, ἄνδρες ἀρετῆς φίλοι.

» Ἀββάδας ἀμφὶ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ κτάνε χαλκός.

Οὗτοι οἱ ὅσοι ἀγαπήσαντες τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ἀφῆκαν ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, καὶ ἐκατοίκησαν εἰς τὴν ἐρημον μετὰ τούτων δὲ ἦτο καὶ ὁ ὅσιος Νεῖλος, ὁ πρῶτος ἐπαρχος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ³ ὅστις μετὰ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του, καὶ μετὰ τὴν χάριν τοῦ

ἀγίου Πνεύματος συνέγραψε κάλλιστα καὶ ὠφελιμώτατα συγγράμματα, τὰ ὅποια παρακινουσι μὲν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἀσκησιν, διηγοῦνται δὲ ἄριστα τὴν ζωὴν ὁμοῦ καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὸν φόνον τῶν ἁγίων πατέρων τούτων, διότι ἐλθόντες εἰς τὸ Σίναιον ὄρος οἱ βάρβαροι, οἱ καλούμενοι Βλέμμοι, (οἱ ὅποιοι ζῶσιν ὡς ἄγρια ζῶα εἰς τὴν ἐρημον, ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἕως εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν), ἐφόνευσαν ἀσπλάγχχνως τοὺς ὁσίους τούτους.

Πρὸ χρόνων δὲ πολλῶν, ἦτοι ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπῆ (288), καὶ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Πέτρου Ἀλεξανδρείας, ἐφονεύθησαν καὶ ἄλλοι ὅσοι, οἵτινες ἠσύχαζον εἰς τὸ Σίναιον ὄρος ¹, διότι ἐξεληθόντες οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες Σαρακηνοὶ, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ φύλαρχος καὶ πρῶτος αὐτῶν, ἐφόνευσαν πολλοὺς ἀσκητὰς, οἱ δὲ ἐπίλοιποι κατέφυγον εἰς ἓν ὄχυρωμα καὶ πύργον, ἐκεῖ εὐρισκόμενον, διὰ τὰ φυλαχθῶσι. Κατὰ θεῖαν δὲ πρόνοιαν ἐφάνη τὴν νύκτα εἰς τοὺς Σαρακηνοὺς μία φλόγα πυρός, ἡ ὅποια κατέκαιεν ὅλον τὸ Σίναιον ὄρος, ἡ δὲ φλόγα ἀνέβαινεν ἕως τοῦ Οὐρανοῦ· ὅθεν βλέποντες αὐτὴν οἱ βάρβαροι, ἐφοβήθησαν, καὶ ῥίψαντες τὰ ὄπλα, ἔφυγον. Οἱ φονευθέντες δὲ μοναχοὶ ἦσαν τριακονταοκτώ, οἱ ὅποιοι εἶχον διαφόρους πληγὰς εἰς τὰ σώματά των· καὶ ἄλλων μὲν αἱ κεφαλαὶ ἦσαν τελείως κομμέναι, ἄλλων δὲ ἐκράτει ἀκόμη τὸ δέρμα ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, καὶ ἄλλοι ἦσαν εἰς τὸ μέσον κομμένοι· ἀπὸ αὐτοὺς δὲ εὐρέθησαν δύο ὅσοι ζωντανοὶ, Σάββας καὶ Ἡσαίας ὀνομαζόμενοι, οἱ ὅποιοι ἔθαψαν τοὺς φονευθέντας, καὶ διηγῆθησαν τὴν περὶ αὐτῶν ὑπόθεσιν· (ὄρα τὴν κατὰ πλάτος διήγησιν αὐτῶν εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Ὁ περὶ τούτων ἐλληνικὸς λόγος τοῦ Ἀββᾶ Νεῖλου σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἀλώμενος (ἦτοι πλανώμενος) ἐγὼ μετὰ τὴν ἐφοδὸν τῶν βαρβάρων. Ἐχει δὲ εἰς αὐταὺς καὶ λόγον ἕτερον

¹ Ὅρα, ὅτι καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ διωγμῆς ἦσαν ἀσκηταὶ καὶ ἡσυχασταί, ἂν καὶ γράφεται εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἀγίου Παύλου τοῦ Θεβαίου καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, ὅτι πρῶτοι αὐτοὶ ἔγειναν ἀρχηγοὶ τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς· ἀλλ' ὁμοῦ ἐκεῖ προστίθεται καὶ τοῦτο, ὅτι αὐτοὶ πρῶτοι ἐπροχώρησαν εἰς τὰ ἐνδοτερά τῆς ἐρήμου, καὶ ὅχι ὅτι ἦσαν αὐτοὶ μόνον ἀσκηταί, καὶ ὅτι μετὰ πολλὰ ὀλίγους ἄλλους ἦσαν ἐκεῖνοι ἀρχηγοί. Σημειώσαι δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀσκηταὶ οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' ὅσους ἦτο καὶ ὁ Ἀντωνίου.

¹ Ἡ μονὴ αὕτη εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὴν Τριγλίαν· ἦτοι εἰς τὰ Μουνταῖα.

² Τὸν βίον αὐτοῦ ἄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

³ Οὗτος ἐορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ Νοεμβρίου.

Ἄμμόνιος ὁ μοναχός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐγένετό μοι ποτὲ καθεζομένῳ ἐν τῷ ταπεινῷ μου κελίῳ » Σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων τ ρ ι α κ ο ρ τ α τ ρ ι ω ρ Ἀββάδων πατέρων ἦτοι τῶν ἐν Ραϊθῷ ἀναιρεθέρτων.

- » Ω; πρὶν Ῥαχὴλ τὰ τέκνα, νῦν τοὺς Ἀββάδας;
- » Κλαίει Ῥαϊθῷ, συγκεκομμένους σπάθαις.

Οὗτοι οἱ μακάριοι πατέρες ἐκατοίκουν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου εἶναι αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων καὶ τὰ ἑβδομήκοντα δένδρα τῶν φοινίκων, τὰ ὅποια ἀναφέρει ἡ θεία Γραφή εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐξόδου. Τριακόσιοι δὲ Βλέμμοι ἐμβάντες εἰς ξύλα καὶ εἰς σχεδίας μεγάλας, ἐπέρασαν τὸ πέρασος τῆς Αἰθιοπίας, καὶ ἐλθόντες εἰς ἓνα τόπον, εὔρον ἐκεῖ πλοῖάριον διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέρασαν εἰς τὴν χώραν τῶν Φαρανιτῶν². Βλέποντες δὲ αὐτοὺς οἱ Φαρανίται, ἐστάθησαν εἰς πόλεμον· ἀλλὰ νικηθέντες, ἐφονεύθησαν ἀπὸ αὐτοὺς ἄνθρωποι τεσσαρακονταεπτὰ. Οἱ δὲ Βλέμμοι λαβόντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά τῶν Φαρανιτῶν, ὑπῆγαν εἰς τὸ φρούριον ὅπου εἶχον τὴν ἐκκλησίαν αἱ ὄσιοι πατέρες, οἱ ὅποιοι κλείσαντες τὴν θύραν, ἀνέμενον τὸν θάνατον. Ἐλθόντες λοιπὸν οἱ βάρβαροι καὶ ψηλαφήσαντες, καὶ μὴ εὐρόντες χρήματα ἐφόνευσαν ὅλους τοὺς πατέρας· εἶτα λαβόντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά καὶ ὄσους ἄλλους εἶχον αἰχμαλωτήσαι ὑπῆγον διὰ νὰ περάσωσι τὴν θάλασσαν. Μὴ εὐρόντες δὲ πλεῖον (διότι ἐθύθισαν αὐτὸ οἱ παρὰ τῶν Βλεμμῶν ἀγγαρευθέντες καὶ ἐφυγον) ἐθύμωσαν καὶ κατέσφαξαν ὄλους τοὺς αἰχμαλώτους ὄσους εἶχον μεθ' ἑαυτῶν· ὕστερον δὲ ἐσφάγησαν καὶ αὐτοὶ ἀνταμεταξύ των. (Ἔρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).

Μνήμη τοῦ ὁσίου **ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ** υἱοῦ τοῦ ἁγίου Νείλου.

- » Ὁ Θεόδουλος ἀρεταί; ὤφθη μέγας,
- » Μιμούμενος· μάλιστα πατὴρ τὸν βίον.

¹ Ἡ ἀκολουθία τῶν Ἀββάδων τούτων ὡς καὶ τῶν ἐν Ραϊθῷ ἀναιρεθέρτων ἐτυπώθη μετὰ τῆς περιγραφῆς τοῦ ὄρους Σινᾶ ἐν Βενετίᾳ τῷ 1778. Σ. Ε.

² Οἱ Φαρανίται ἀνομιλοῦνται ἀπὸ τὴν ἄρρητον τὴν ἀλοῦμένην Φαρανί, ἣτις εὐρίσκασκε εἰς τὴν Πατριάν Ἀραβίαν παρὰ τὸν Ἀραβικὸν κόλπον.

Οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ σοφοῦ Νείλου, ὁ ὁποῖος ἔγεινε μὲν πρότερον ἑπαρχος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὕστερον δὲ ἀφήσας τὴν δόξαν τοῦ κόσμου, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ ἔγεινε μοναχός ὁμοῦ μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Θεόδουλον. Ἐνῶ λοιπὸν αὐτοὶ ἡσύχαζον ἐκεῖ, αἰφνιδίως ὤρμησαν κατ' αὐτῶν βάρβαροι καὶ ἤρχισαν νὰ σφάζωσι τοὺς ἁγίους πατέρας· καὶ ὁ μὲν πατὴρ Νείλος ἐδυνήθη καὶ ἐφυγεν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Θεόδουλος, συνελήφθη αἰχμάλωτος ὁμοῦ μὲ ἓνα ἄλλον νέον, οἵτινες δεθέντες ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἐσύροντο ἀπὸ αὐτοῦς. Ὅτε δὲ ἤλθον εἰς τὰς σκηνάς των οἱ βάρβαροι, ἐβουλήθησαν νὰ κατασφάξωσι τοὺς νέους καὶ νὰ θυσιάσωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἄστρον τῆς Ἀφροδίτης, τὸ καλούμενον αὐγερινόν, τὸ ὁποῖον ἀνατέλλει πρὸ τοῦ ἡλίου. Τότε ὁ ἀδελφὸς ὁ νεώτερος ἀπὸ τοῦς δύο ἐδυνήθη καὶ ἐφυγεν, ὁ δὲ Θεόδουλος ἔμεινε μόνος.

Οἱ βάρβαροι λοιπὸν κυριευθέντες ἀπὸ τὴν καρηβαρίαν τῆς μέθης, ἐκοιμήθησαν πολὺ καὶ δὲν ἐξύπνισαν ἕως τὸ πρῶτ, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἡλιος· ἐξύπνισαντες δὲ καὶ μὴ ἰδόντες τὸν αὐγερινόν, δὲν ἐσφαξαν τὸν Θεόδουλον, ἀλλ' ἐβουλήθησαν νὰ τὸν πωλήσωσι. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀγοράζοντες ἐδίδον μόνον δύο φλωρία διὰ τὴν ἐξαγοράν του, διὰ τοῦτο εἰς ἀπὸ τοῦς βαρβάρους ξεγυμνώσας τὴν σπάθην ἠθέλησε νὰ τὸν κατασφάξῃ· ὅθεν ὁ ἐπίσκοπος βλέπων τοῦτο ἠγόρασεν αὐτὸν καὶ ἔπειτα τὸν ἀφήκεν ἐλεύθερον. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως πολιτευσάμενος ὁ ἀοιδίμος, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ· τελεῖται δὲ ἡ σύναξις καὶ ἐορτὴ τούτων τῶν δύο πατέρων, τοῦ Θεοδούλου καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Νείλου, εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον. (Ἔρα καὶ εἰς τὴν δωδεκάτην τοῦ Νοεμβρίου καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον).

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΣΤΕΦΑΝΟΥ** τοῦ κτίσαντος τὴν μονὴν τοῦ Χηνολάκκου.¹

- » Τῷ Χηνολάκκου τὴν μονὴν δευμαμένω,
- » Θεῖω Στεφάνω, λάκκος ὠρύχθη τάφου.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς εὐγενῆς κατὰ τὸ γένος, καθὼς ἦτον καὶ ὁ δίκαιος Ἰώβ· ἐξ ἀρχῆς δὲ ἠγάπησε τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ μοναστήρια καὶ

¹ Τὸ μοναστήριον τοῦ Χηνολάκκου εὐρίσκειται εἰς τὰ Μονατηνία.

ἀσκητήρια τῶν ὁσίων πατέρων, τὰ εὐρίσκόμενα εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ εἰς τὴν ἔρημον τοῦ ἀγίου Εὐθυμίου, καὶ τοῦ ἀγίου Σάββα, καὶ Θεοδοσίου· καὶ ἀφ' οὗ ἔμαθεν ἐκάστου μοναστηρίου τὴν πολιτείαν, ὕστερον ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ψις' (716). Ἐφιλοξένησε δὲ αὐτὸν ὁ τότε ἀγιώτατος Πατριάρχης Γερμανός, πλησίον τοῦ ὁποίου ἔμεινεν ὁ ὁσιος καιρὸν τινα· πολλὰ δὲ ὠφεληθεὶς ἀπὸ αὐτὸν καὶ λαβὼν συμβουλήν παρ' αὐτοῦ, τί ἀγαθὸν νὰ κάμη, διήνησε τὴν ζωὴν του εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου τῶρα εὐρίσκεται τὸ παρ' αὐτοῦ συστηθὲν μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον συναθροίσας πλῆθος μοναχῶν, καὶ διοικήσας αὐτοὺς ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, τοὺς ἀνεβίβασεν εἰς τελειότητα καὶ εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ. Καλῶς λοιπὸν πολιτευσάμενος ὁ ἀοίδιμος, καὶ τῆς μελλούσης δόξης καὶ μακαριότητος ἀπὸ ἐδῶ ἀκόμη τοὺς ἀρραβῶνας λαβὼν, ἐπέταξεν ἀπὸ τὰς κάτω οὐρανίας εἰς τὰ ἄνω καὶ οὐρανίας μονὰς, τὴν δὲ ἀγίαν αὐτοῦ ψυχὴν ἀξιοί τινες ἐθεώρησαν, ὅτι ἀνέβαινε μετὰ δόξης καὶ προπομπῆς εἰς τὰ οὐράνια, καθὼς πάλιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸ διηγήθησαν.

Ἡ ἀγία μάρτυς ΑΓΝΗ ἐν σκοτειῇ φρουρᾷ βληθεῖσα, τελειοῦται.

- » Ἄγνην ἀναγοὶ θέντες εἰς οἶκον σκότους,
- » Πάμφωτον αὐτῇ προὔξενησαν οἰκίαν. ¹

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΑΒΒΑ τοῦ πρώτου Ἀρχιεπισκόπου Σερβίας, καὶ κτίτορος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Χιλαρταρίου.*

- † » Φωστὴρ εἰδείχθης, φωτίσας τὴν Σερβίαν
- » Ἔργοις λόγοις τε, Σάββα τῶν Σέρβων κλέος. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΚ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Θεβαίου.

¹ Ἄλλη φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἀγία αὕτη Ἀγνή ἀπὸ τὴν Ἀγνήν ἐκείνην, τῆς ὁποίας τὸ Συναξάριον εὐρίσκεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Ἰανουαρίου, καθότι αὕτη μὲν ἐτελειώθη ἐν τῇ φυλακῇ, ἐκείνη δὲ ἐν τῷ πυρὶ· καὶ καθότι ἄλλο μὲν αὕτη δίετιχον ἔχει, ἄλλο δὲ ἐκείνη παρὰ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ· εἰ καὶ ἐν τῷ τετυπωμένῳ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰς δύο οὐκ ὁρθῶς.

² Τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

- » Εἰ θαῦμα Θήβαις ταῖς παρ' Αἴγυπτον πόλιν,
- » Πόσον γε Παῦλος, κἄν βίου λίπη πόλας;
- » Βλαστὸς Θεβαίδος, πέμπτη δεκάτῃ θάνε Παῦλος.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου καὶ Οὐαλλεριανοῦ τῶν βασιλέων ἐν ἔτει σνέ (255), καταγόμενος ἀπὸ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν τῆς Θεβαίδος· ἐπειδὴ δὲ ἐγνώρισεν, ὅτι ὁ τῆς ἀδελφῆς του ἀνὴρ ἐμελλε νὰ προδώσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς τυράννους ὡς χριστιανόν, μὲ σκοπὸν νὰ κληρονομήσῃ ἐκεῖνος τὸ μερίδιον τῆς γονικῆς κληρονομίας τοῦ ἀγίου, τούτου χάριν ἐμάκρυνε φυγαδεύων, κατὰ τὸν Δαβὶδ, εἰς τὴν ἔρημον καὶ εἰς τὰ βουνά, φοβούμενος τὰ θάσανα, ὅσα οἱ τύραννοι ἐποίουν εἰς τοὺς χριστιανούς Παρρηχομένου δὲ τοῦ καιροῦ, ὠλιγόστευσεν ὁ τῶν βασάνων φόβος, καὶ ἔγεινε μᾶλλον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὁσίου φόβος Θεοῦ, καὶ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Θεόν.

Διὰ τοῦτο μεταβάς εἰς αὐτὴν τὴν βαθυτάτην ἔρημον, πλησιάζει εἰς ἐν σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διανύσας ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του μὲ εἰρήνην καὶ ἀταραξίαν τῶν παθῶν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τοῦτον τὸν ὁσιον λέγουσιν ὅτι εὔρεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ ἐμακάρισεν αὐτὸν διὰ τὸν ἡσυχον καὶ ἐρημικὸν τόπον, ὅπου ἐκατοίκει, διὰ τὴν πολυκαιρίαν τὴν ὁποίαν ἐπέρασεν ἐν τοιοῦτῳ τόπῳ, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κόσμου ἀναχώρησιν καὶ φυγὴν του· διότι πρῶτος οὗτος ἀπὸ τοὺς ὁσίους ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ βαθύτερα μέρη τῆς ἐρήμου καὶ σχεδὸν πρῶτος αὐτὸς εἰς πολὺ διάστημα καιροῦ ἐξέτεινε τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως, διότι ἀναχωρήσας ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ἐζῆσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ χρόνους ἑκατὰν δεκαετίαις. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον). ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Καλυβίτου.

- » Ἀρνησίκισμος· παῖς λιπῶν γῆς καλύβην,
- » Ἐν οὐρανοῖς ἐπηξε καινὴν καλύβην.

Οὗτος εἶχε πατρίδα τὴν Κωνσταντινούπολιν, υἱὸς ὢν πατρὸς μὲν Εὐτροπίου Συγκλητικοῦ, μητρὸς δὲ Θεοδώρας, κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει υξ' (460). Οὗτος

¹ Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς οὗ ἡ ἀρχὴ· Καὶ ζωγράφους τῶν ἀρχιεπισκόπων ἐκείνου πρὸς μίμνησιν. (σῶζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἱερέων καὶ ἐν Ἀλλεῖα.)

λοιπόν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἡλικίας του, καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀκόμη τὸ σχολεῖον τῶν γραμμάτων, ἀνεχώρησε κρυφίως ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ ἀπὸ τοὺς διδασκάλους του, καὶ ἐνωθεὶς μὲ ἓνα μοναχὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Ἀκοιμήτων καὶ ἐνεδύθη τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν. Ἐκεῖ δὲ ἐσυνείησε νὰ γυμνάζῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ τρισμακάριος εἰς μίαν διαίταν πολλὰ σκληράν· ἐπειδὴ δὲ ὁ διάβολος ἠνώχλει τὸν νέον μὲ τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς του ἀγάπην, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος πολεμῆ καὶ νικᾷ τὸν ἐχθρόν· πῶς καὶ μὲ τίνα τρόπον; Ἀφ' οὗ ὁ ὁσιος ἐφανέρωσε τὰ περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν καθηγούμενον τῆς μονῆς, ἐζήτησεν ἀδειαν ἀπὸ αὐτὸν νὰ γυρίσῃ ὀπίσω εἰς τοὺς γονεῖς του· λαβὼν λοιπὸν εὐχὴν ἀπὸ ὅλην τὴν ἀδελφότητα, ἔρχεται ἀγνώριστος εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς του μὲ σχῆμα πτωχικόν καὶ μὲ εὐτελέστατα ἐνδύματα. Ὅθεν ὡς ἐπαίτης λαβὼν ἀπὸ τὸν πατέρα του ὀλιγώτατον τόπον, ἐμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ οἴκου των, ἔκτισεν ἐκεῖ μίαν καλύβην, καὶ διήρχετο τὴν ζωὴν του φυλάττων ἑαυτὸν ἀγνώριστον. Καὶ μάλιστα ὅτε ἔβλεπε τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα του, διαβαίνοντας ἐμπροσθέν του μὲ κοσμικὴν φαντασίαν, οὐ μόνον ἐστενωχωρεῖτο ὁ αἰοίδιμος εἰς τὴν μικρὰν ἐκείνην καλύβην, ἀλλὰ καὶ τὸ χειρότερον, ἐνεπαίζετο καὶ ἀπεδιώχετο ἀπὸ τοὺς δούλους του.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν διήνησεν ἐκεῖ τρεῖς χρόνους μὲ πολλὴν ἐγκράτειαν καὶ στενότητα, ἐπρογνώρισε τὴν πρὸς Θεὸν ἐκδημίαν καὶ κοιμησίν του· ὅθεν ἐκάλεσε τὴν μητέρα του καὶ ἐγνωρίσθη εἰς αὐτὴν διὰ μέσου τοῦ χρυσοκατασκευάστου Εὐαγγελίου, τὸ ὅποσον οἱ γονεῖς του κατεσκευάσαν δι' αὐτὸν, ὅτε ἦτο ἀκόμη παιδίον εἰς τὸ σχολεῖον· καὶ μετὰ τὴν γνωριμίαν, εὐθὺς ἐκοιμήθη ὁ μακάριος καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (Τὸν κατὰ πλάτος αὐτοῦ βίον ὄρα εἰς τὸν Παράδεισον. Ταῦτον δὲ συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τυραννικὸν τι χρῆμα τεκόντων,» σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰσῆρων καὶ ἐν ἄλλαις, ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἄλλος βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βίον θεάρεστον καὶ ἀμόλυτον ἀνδρὸς δικαίου.»)

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΝΣΟΦΙΟΥ

- » Καὶ Πανσόφιον πλήξατε, πλάνοι, πλέον,
- » Οὕτω γὰρ αὐτῷ πλέξετε πλείω στέφη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἀπὸ τῶν Ἀλεξανδρείαν κατὰ τρεῖς χρόνους Δεσίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει

σν' (250), υἱὸς πατρὸς ὀνομαζομένου Νείλου, ὁ ὁποῖος ἦτο τιμημένος μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ Ἀνθυπάτου. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὸν πολὺν πλοῦτον, καὶ τὴν δεξιὰν φύσιν ἣν εἶχε, καὶ διὰ τὴν τοῦ πατρὸς του φιλοκαλίαν, ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς μαθήσεως καὶ παιδείας καὶ τῆς ἐξωτερικῆς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ἁγίων Γραφῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, ἐμοίρασε τὸν πλοῦτόν του εἰς βοήθειαν τῶν πτωχῶν, καὶ ὕστερον ὑπῆγεν εἰς τὰς ἐρήμους, ζητῶν νὰ εὔρη τὸν Κύριον διὰ τῆς ἀποστροφῆς τῶν γηίνων πραγμάτων. Διατρίψας δὲ εἰς τὴν ἔρημον χρόνους ὀλοκλήρους εικοσιεπτὰ, ἐσχόλασε καταμόνας εἰς τὸν Θεὸν διὰ τῆς ἡσυχίας καὶ προσευχῆς, καὶ ἀφ' οὗ ὑψώσε τὸν νοῦν του εἰς οὐρανοῦς, τότε διεβλήθη εἰς τὸν Αὐγουστάλιον· ἦτοι εἰς τὸν μικρὸν Αὐγουστον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἡγεμόνα, ὅστις ἀνεδέχθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Δέκιον τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρυφθῇ ἡ τόση μεγάλη ἀρετὴ τοῦ ἁγίου. Παραστάς λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ ἅγιος, ἤλεγξε τὴν τῶν Ἑλλήνων πλάνην ἀπὸ τοὺς ἰδίους μύθους τοὺς ὁποῖους εἶχον, καὶ ἐντροπιάσας τὸ φρόνημα τοῦ τυράννου, δέρεται δυνατὰ, καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ αἰοίδιμος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον σέφανον.

Οἱ ἅγιοι ἐξ πατέρες οἱ ἐν τῇ παρερήμῳ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

- » Ψυχαὶ διαυγεῖς ἐξ ἀποπτώσαι βίου,
- » Ἐξαπτέρυξι συμπροστατανταὶ νόοι.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙϚ', τελεῖται ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου Ἀποστόλου Πέτρου.

- » Σὴν προσκυνοῦντα Πέτρε σειράν τιμίας,
- » Σειρὰς μακρὰς λησόν μετῶν ἐγκλημάτων.
- » Σειρὴν προσκυνέω Πέτρου δεκάτη ἐνὶ ἔκτῃ.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην προσκυνεῖται ἡ τιμία ἄλυσις, τὴν ὁποῖαν ὁ κορυφαῖος Πέτρος ἐδέχθη διὰ τὸν Χριστὸν διὰ προσταγῆς τοῦ τετράρχου Ἡρώδου, καθὼς ὁ Ἀπόστολος Ἀκυ-

¹ Ὅρα τὸ ἴδιον τοῦτο δίστιχον καὶ εἰς τοῦ: ἐξ μάρτυρας τοὺς ἐρταζομένους κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ πρώτου Ἰανουαρίου.

κᾶς ἱστορεῖ ἐν κεφαλαίῳ δωδεκάτῳ τῶν Πράξεων, διότι ἐκ τοῦ ἀποστολικοῦ ἐκείνου καὶ πανέρου σώματος ἔλαβε τὴν ἀγιαστικὴν καὶ θαυματουργὸν χάριν ἢ ἄλυσις αὐτὴ νὰ ἀγιάζη τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὴν μετὰ πίστεως, καὶ νὰ λύη ἀπὸ τὰ δεσμὰ παντός κακοῦ ἀσθενείας. "Οτε δὲ ἔπεσεν ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἢ ἄλυσις αὐτὴ, διὰ μέσου τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ ἀγγέλου, «Εὐθέως γὰρ φησιν, ἐξέπεσον αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν», τότε τινὲς χριστιανοὶ εὐρόντες αὐτὴν, τὴν ἐφύλαξαν ὁ εἶς ἀπὸ τὸν ἄλλον κατὰ διαδοχὴν. Ὑστερον δὲ παρὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων ἐφέρθη αὐτὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀπεθησαυρίσθη εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου τὸν εὐρισκόμενον ἐντὸς τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ὅπου τελεῖται καὶ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ εορτή. ("Ορα ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ τὸν εἰς τὴν τιμίαν ἄλυσιν ταύτην θαυμάσιον λόγον τοῦ σοφοῦ Θεοδώρου τοῦ καλουμένου πτωχοῦ Προδρόμου, ὃν ἔγραψε κατ' ἀποκάλυψιν τοῦ Κορυφαίου Πέτρου, τίνι τρόπῳ ἢ ἔλυσις αὐτὴ ἀνεκομίσθη ἀπὸ Ῥώμης εἰς Κωνσταντινούπολιν.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀγαθέλων ΠΕΥΣΙΠΠΟΥ, ΕΛΑΣΙΠΠΟΥ καὶ ΜΕΣΙΠΠΟΥ καὶ ΝΕΟΝΙΑΛΗΣ τῆς μάμμης αὐτῶν.

Εἰς τὸν Πεύσιππον Ἐλάσιππον καὶ Μέσιππον.

- » Κᾶν ὧσιν ἵππεῖς, κλήσεων σημασίαι,
- » Πεζοὶ τρέχουσιν τρίδυμοι τρεῖς πρὸς φλόγα
Εἰς τὴν Νεονίλλαν.
- » Νεονίλλα γραῦς· ἀλλὰ πῦρ ἀνημμένον,
- » Ὡσπερ τις ἀμαζέουσα καρτερεῖ νέα.

Οὔτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν μονόκοιλοι ὄντες καὶ οἱ τρεῖς, πολλὰ δὲ ἐπιτήδειοι εἰς τὸ νὰ ἵππεύωσι καὶ νὰ ἡμερόνωσι τοὺς νέους καὶ ἀγρίους ἵππους, καὶ εἰς τὸ νὰ τρέχωσι μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν πεδιάδα.² Ἐν

¹ Σημειώσω, ὅτι εἰς τὴν ἄλυσιν τοῦ Πέτρου ἐγκείμεον ἔχει Νικήτας Ἐρήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὡς ἴδετα πῆς ἡμέρας ἢ χάρις» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Δισμοῦ). Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου σώζεται λόγος τοῦ Μεταφραστοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἄλυσιν τοῦ Πέτρου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅσοι τῷ τοῦ Κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων ἔρωσι.» Καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ δὲ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται ἡ αὐτὴ καὶ πρὸ τούτων ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.)

² Ἴσως δὲ ἀπὸ τὸ ἐπιγράμμα καὶ τὴν τέχνην τῶν ἵππων, ἔλαβον καὶ τὰ ὀνόματά των οἱ ἅγιοι οὔτοι. Κατὰ τὸ Συναξάριον

ὡ καίρω δὲ εἶχον μίαν εορτὴν εἰς τὴν πατρίδα των, καλουμένην τοῦ Νεμεσίου Διός, ἐκάλεσαν καὶ τὴν μάμμην των Νεονίλλαν διὰ νὰ τὴν φιλεύσωσιν, ἢ δὲ γερόντισσα διδαγμένη οὔσα τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, διηγήθη εἰς τοὺς τρεῖς ἐγγόνους τῆς τὴν περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ λόγου οἰκονομίαν, καὶ ἐνέπαιζε τὰ εἰδῶλα. Ἡ διήγησις δὲ αὐτὴ ἐγένετο εἰς τοὺς νέους ἀφορμὴ πίστεως καὶ σωτηρίας, διότι, ταῦτα διηγουμένης τῆς μάμμης αὐτῶν, ἐνθυμήθη ὁ καθ' εἰς ἀπὸ αὐτοῦ ὅτι εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του· ταῦτα δὲ ὠδήγουν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ πιστεύσωσι τῷ Χριστῷ. Εὐθύς λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς ἅγιοι ἐκρήμνισαν τὰ εἰδῶλα, καὶ τὸν Χριστὸν παρρησία ὁμολογήσαντες, ἐβλήθησαν ἀπὸ τοὺς αὐθέντας αὐτῶν Ἑλληνας εἰς τὴν πυρὰν, καὶ ἐκεῖ τελειωθέντες οἱ μακάριοι, ἐκομίσαντο τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΔΑΝΑΚΤΟΣ ἀγαγνώστου.

- » Ἀφηρέθης τὸ δέλτα σὺν κάρᾳ Δάναξ,
- » Τμηθεὶς γὰρ ὤφθης οὐρανοκράτορ ἄναξ.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὸ Ἰλλυρικόν, (τὴν νῦν Σλαβονίαν) ἀπὸ τόπον κολούμενον Αὐλῶνα, κληρικὸς ὢν τῆς ἐν αὐτῷ ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. Λαβὼν δὲ τὰ σκευὴ τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ τὰ φυλάξῃ ἀπὸ τὴν καταδρομὴν τῶν ἀπίστων, ἐπιάσθη παρ' αὐτῶν εἰς ἓνα τόπον, καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐθανατώθη ἀπὸ τὰς τούτων μαχαίρας. Καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Ὁ ἅγιος τίος ἱερομάρτυς ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, ὁ μαρτυρήσας εἰς τὸ χωρίον τῆς ἐπαρχίας Τορρόβου, Γάμπροβον ὀνομαζόμενον, κατὰ τὸ ἀφῶα' (1771), ἔτος δι' ἀρχόντης τελειοῦται.¹

- † » Χαρίζεται σοι διὰ συκοφαντίαν,
- » Τὸ μαρτύριον, ὡ ἀθλητὰ Κυρίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

ριον δὲ καὶ κατὰ τὸ δίσπιχον αὐτῶν, ὅπερ ἐπίσης γράφεται καὶ εἰς τὸν χειρόγραφον Συναξιαστικὸν, καὶ εἰς τὰ Μηναια, κατὰ ταῦτα λέγω, τρίδυμοι ἦσαν, ἦτοι μονόκοιλοι καὶ οἱ τρεῖς διότι γεννώσιν αἱ γυναῖκες καὶ τρίδυμα.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Τῷ αὐτῷ ἡμέρῃ ΙΖ', ἡμέρῃ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΝΤΩΝΙΟΥ** τοῦ μεγάλου:

- » Ἐχει τι μείζον οὐρανὸς καὶ τῶν νόων,
- » Ἐξάρχον Ἀντωνίων ἀσκητῶν ἔχων.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Ἀντωνίων ἐνθεν ἄειραν.

Οὗτος ὁ μέγας πατήρ ἡμῶν Ἀντώνιος ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, διδαγμένος τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του ἠκμαζε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, καὶ ἔφθασεν ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τῆς (318). Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ ἐξέδωκε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, τὸσον ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς τότε ἀσκητὰς καὶ ὁσίους, ὥστε ἐγένεον εἰς ὅλους τοὺς μεταγενεστέρους παράδειγμα καὶ τύπος τῆς ἀσκήσεως. Καὶ τὸ παράδοξον εἶναι, ὅτι καὶ πρῶτος αὐτὸς ἡ ὁμοῦ μὲ πολλὰ ὀλίγους ἐγένεον ἀρχηγὸς τῆς ὑπὲρ ἀνθρωπον ταύτης ἀσκητικῆς καὶ ἀγγελικῆς πολιτείας,¹ καὶ μόνος σχεδὸν ἔφθασεν εἰς τὸν ἀκρότατον ὅρον τῆς πολιτείας ταύτης, καθὼς ὁ κατὰ Πλάτος τούτου βίος διηγείται. Ἡμεῖς δὲ τὴν συντομίαν μεταχειριζόμενοι, δὲν ἔχομεν εὐκαιρίαν νὰ διηγώμεθα ἐκεῖνα, ὅσα εἶναι φημισμένα εἰς τοὺς πολλοὺς διὰ τὸν μέγαν τοῦτον Ἀντώνιον· τόσῳ δὲ μόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπώμεν, ὅτι ὁ μέγας οὗτος πατήρ ἀκόμη τὸ θνητὸν σῶμα φέρων, ἠρπάζετο ἔξω τοῦ σώματος καὶ ἐβλεπε τὰς ἀναβάσεις τῶν ψυχῶν, ὅτε ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων· καὶ ὅτι ἄλλων μὲν ἀνθρώπων αἱ ψυχαὶ ἀνέβαινον ὑψηλότερα ἀπὸ τοὺς δαίμονας, αἵτινες ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν αὐτάς,² ἄλλων δὲ ἐπιάνοντο ἀπὸ αὐτοὺς φεῦ! καὶ κατεβιδάζοντο εἰς χάσμα βαθύτατον, τὸ ὁποῖον εἶναι βεβαίως ἴδιον μόνῃς τῆς νοεράς καὶ ἀσωμάτου φύσεως. Ζήσας δὲ χρόνους ἑκατὸν πέντε, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν ἐν ἔτει τξς' (366), τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. (ὁ κατὰ Πλάτος βίος αὐτοῦ συνεγράφη καὶ ἐστάλη πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ μοναχοὺς ἀπὸ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τὸν Ἀλεξανδρείας ἐλληνοιστῆ οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀγαθὴν ἀμιλλαν ἐνεστήσαθε. » Ἀπὸ δὲ τὸ ἑλληνικὸν μετεφράσθη εἰς τὸ ἀπλοῦν

καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸν Παράδεισον ὅρα κατ' ἐγκώμιον αὐτοῦ εἰς τὴν Σάλπιγγα).¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ὁ ὁσιος καὶ θεοφόρος πατήρ ἡμῶν **ΑΝΤΩΝΙΟΣ** ὁ γέρος καὶ θαυματουργός, ὁ

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ ἕνα θαυμαστὸν ἔπαινον διὰ τὸν μέγαν τοῦτον Ἀντώνιον, ὅστις γράφεται παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ βέλ. δ'. ὑποθέσει δ'. δηλαδή, ὅτι γέρον τις διακριτικὸς παρέκάλεσε τὸν Θεὸν διὰ νὰ ἴσῃ τοῦς κοιμηθέντας ὁσίου πατέρας· καὶ ἔδεν αὐτοῖς, ἐκτὸς μόνου τοῦ ἀβδῶ Ἀντωνίου. Ὅταν εἶπεν εἰς τὸν ἄγγελον, ὅτι ἐδέεικνεν αὐτῷ τοὺς πατέρας· ποῦ εἶναι ὁ ἀβδῶ Ἀντώνιος; ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ὁ Ἀντώνιος εὐρίσκεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔπου εἶναι ὁ Θεός· διατὶ δὲ ὁ Ἀντώνιος ἤζωσθη τοσαύτην δόξαν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους πατέρας; ἐπειδὴ ἠγάπησε τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἐκείνους. Παρέβαλε δὲ ὁ ὁσιος Ἀμμούν ὁ Νητριώτης εἰς τὸν ἀβδῶν τοῦτον Ἀντώνιον καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐνῷ ἐγὼ περισσότερον κόπον κάμνω εἰς τὴν ἀσκήσιν ἀπὸ σὲ πῶς τὸ ἰδικόν σου ὄνομα ἐμεγαλύνθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους περισσότερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου; ἀπεκρίθη ὁ Ἀντώνιος· Ἐπειδὴ ἐγὼ ἠγάπησα τὸν Θεὸν περισσότερον ἀπὸ σὲ· ὅθεν καὶ ἐσουθείζεν ὁ αἰσθητὸς νὰ λέγῃ « Ἐγὼ οὐκέτι φοβούμαι τὸν Θεόν, ἀλλ' ἀγαπῶ αὐτόν· ἡ γὰρ τελεία ἀγάπη ἐξωβάλλει τὸν φόβον. » Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀβδῶ Σισώης ὁ κατοικῶν εἰς τὸ ὄρος τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου ἀπεκρίθη πρὸς τὸν εἰπόντα ἀδελφόν· Δὲν ἔφθασας πάτερ εἰς τὰ μέτρα τοῦ Ἀντωνίου; πρὸς ταῦτα, λέγω, ἀπεκρίθη ὁ Σισώης· « Ἄν εἶχον ἐνθ' ἀπὸ τὰς λογισμῶν τοῦ Ἀντωνίου, ἦθελον γένει ὅλος ὡς πῦρ. (σελ. 283 τοῦ Εὐεργετινοῦ) Τοσαῦτον ὑπερέδω τοὺς ἄλλους ἀσκητὰς ὁ Ἀντώνιος.

Καὶ τοῦτο δὲ σημειοῦμεν, ὅτι οἱ παλαιοὶ ὁσίου πατέρες οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις εὐρισκόμενοι, εὐθὺς αἶμα ἐταλείοναν τὴν ἐορτὴν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου ἀνεχώρου ἀπὸ τὰ μοναστήρια τῶν καὶ ἐξήρχοντο εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ὄρη καὶ σπηλαία· καὶ ἐκεῖ ἔμενον ἕως εἰς τὴν ἐβδομάδα τῶν Βατίων, κατὰ μίμησιν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, μᾶλλον δὲ, κατὰ μίμησιν τοῦ Κυρίου, ὅστις μετὰ τὸ βάπτισμα τὸ ἐν Ἰανουαρίῳ γεγονός, ὑπέγηεν εἰς τὴν ἐρήμον, καὶ ἐκεῖ ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας. Κατὰ δὲ τὴν ἐβδομάδα τῶν Βατίων συνηθροίζοντο πάλιν εἰς τὰ μοναστήρια τῶν, καὶ τῇ Κυριακῇ τῶν Βατίων ἔπρεπε νὰ εὐρεθῶσιν ὅλοι συνηθροισμένοι. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ τροπάρια τῆς ἐβδομάδος ταύτης τῶν Βατίων, συχνάκις ἀναφέρονται τὰ λόγια ταῦτα, προσκαλοῦντά τοὺς ὁσίου οὕτως.

« Οἱ ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, ἦκατε, ἀθροίσθητε σὺν ἡμῖν βετιόφοροι, ὑπαντήσῃσι τῷ βασιλεῖ καὶ Διεσπότη. » (τῇ παρασκευῇ). Ὁμοίως καὶ τὸ πρῶτον τροπᾶριον τῆς Κυριακῆς τῶν Βατίων ταύτην τὴν σύναξιν τῶν πατέρων ἀναφέρει λέγον· « Σήμερον ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡμᾶς συνήγαγε· καὶ πάντες αἰρόντες τὸν σταυρὸν σου λέγομεν. » διότι ἐσθήκον οἱ τρισόλβιοι πατέρες οὗτοι τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς ὄμους τῶν διὰ τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων καὶ τῶν θλίψεων τῆς μοναχικῆς πολιτείας· μόνος δὲ ὁ ἅγιος Σάββας ἐπεβρανεύεν ἕως οὗ ἐσελεύονε τὴν ἐορτὴν τοῦ γέροντός του ἁγίου Κεδουμίου, καὶ τότε ἀπέρχεται εἰς τὴν ἐρήμον.

¹ Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συνάξιον τῶν ἐν Σινᾷ ἀναγερθέντων.

² Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὸ Συνάξιον τοῦ ὁσίου Ἀμμούν τοῦ Αἰγυπτίου κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

ἀντὶ τῆς σκῆτης τῆς Βέρροιας ὁσκήσας, ἐν εἰρήρῃ τε-
λειούται.

† Ἀντώνιον δὲ τὸν νέον ποῦ τακτέον,
Ἐἰ μὴ παρ' αὐτῷ τῷ πάλαι Ἀντώνιῳ;

† Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Ἀντώνιος ὁ νέος κατήγετο ἀπὸ τὴν Βέρροϊαν τῆς Μακεδονίας· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεὶς ἐναρέτους καὶ εὐτυχεῖς, ἀνετράφη ἐλευθερίως καὶ ὠδηγήθη ἀπὸ αὐτοῦ εἰς ἀρετὴν· πρὸ τοῦ δὲ ἀκόμη νὰ περάσῃ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἐτρώθη ὁ αἰοίδιμος ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα. Ὅθεν ἀφήσας πᾶσαν τρυφὴν καὶ ματαιότητα τῆς ζωῆς ταύτης, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ εὐρισκόμενον εἰς τόπον Περαιῖαν καλούμενον τοῦ ἐκεῖσε τρέχοντος ποταμοῦ, τὸ ὁποῖον μοναστήριον κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἤκμαζεν ἀπὸ πληθὸς μοναχῶν καὶ ἀπὸ ἐργασίαν ἀρετῆς. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀποταξάμενος ὅλα τὰ τοῦ βίου πράγματα, καὶ ἐνδυσθεὶς τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἐποίει ἀόκνως πᾶσαν ὑπηρεσίαν τὴν ὁποίαν ἐπροστάζετο, γενόμενος εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφούς κανὼν καὶ παράδειγμα τῆς ἀρετῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἐπεθύμησεν ὁ ὄσιος ν' ἀποκτήσῃ ὑψηλοτέραν ζωὴν, παρεκάλεσε τὸν ἡγούμενον καὶ ἀφῆσεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἐκεῖ πλησιάζον βουνὸν διὰ νὰ ζῆσῃ ἡσυχῶς καὶ ἀναχωρητικῶς.

Ὅθεν ἐρευνήσας ὅλον τὸν τόπον τοῦ ὄρους, εὔρε κρημνώδεις τι καὶ ἄβατον σπήλαιον πλησίον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ ἐκατοίκησεν ὁ γενναῖος τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστής. Οὐδεὶς δὲ ἄνθρωπος ἤξευρεν αὐτόν, εἰμὴ μόνον εἰς ἱερεὺς, ὅστις εἰς διωρισμένον καιρὸν ἔφερεν εἰς τὸν ὄσιον ἀπὸ ἑνα ἀδελφον καὶ στενὸν δρόμον τὰ ἅγια μυστήρια καὶ τὸν μετελάμβανεν. Ἐκεῖ λοιπὸν διέτριψεν ὁ ἅγιος χρόνους ὀλοκλήρους πεντήκοντα, καὶ ἄλλο τι δὲν ἔτρωγεν εἰμὴ μόνον τὰ χόρτα, ὅσα ἐφύτρωναν τριγύρω εἰς τὸ σπήλαιον· οὐδὲ ἄλλο τι ἔπινεν, εἰμὴ μόνον τὸ τοῦ ποταμοῦ νερόν. Πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους πειρασμοὺς ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς δαίμονας ὁ μακάριος, καθὼς διηγήθη αὐτοῦς ὁ τοῦτον μεταλαμβάνων ἱερεὺς, διότι ποτὲ μὲν οἱ δαίμονες ἐρχόμενοι πρὸς τὸν ὄσιον ὡς λησταί, ἔδερον αὐτόν ἕως θανάτου, ποτὲ δὲ ἐφαίνοντο εἰς αὐτόν ὡς φοβερά καὶ ἀλλόκοτα θηρία· καὶ ἄλλοτε κατὰ φαντασίαν ἐφούσκοναν τὸ νερόν τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὅτι θὰ καταποντίσῃ τὸ σπήλαιον καὶ τὸν ἅγιον. Οἱ μὲν λοιπὸν δαίμονες μὴ ὀνηθέντες νὰ μετακινήσωσι τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν τόπον του, ἐφυγον κατησχυμένοι, ὁ δὲ ὄσιος ζήσας περισσότερον ἀπὸ

ἑνενήκοντα χρόνους, ἐτελεύτησεν ἐκεῖ εἰς τὸ ἴδιον σπήλαιον. Ὅτε καὶ ἔγεινε τοιοῦτάν τε θαυμασίον.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἁγίου ἦλθον κυνηγοὶ τινὲς ἀντικρῦ εἰς τὸ ῥηθὲν σπήλαιον ὅπου εὐρίσκετο τὸ λείψανον αὐτοῦ· οἱ δὲ σκύλοι τῶν κυνηγῶν ὑλάκτουσαν κάμνοντες ταραχήν. Οἱ κυνηγοὶ λοιπὸν ἀκούσαντες τὰς τῶν σκύλων φωνὰς, ἐτάνυσαν τοὺς ὀφθαλμούς των, καὶ ἰδοὺ βλέπουσιν ἐνός ἀνθρώπου χεῖρα, ἡ ὁποία ἔκαμνε νεῦμα καὶ ἐκάλει τοὺς κυνηγούς· οἱ δὲ κυνηγοὶ, νομίσαντες ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς συντρόφους των εὔρε καλόν τι κυνήγιον, ἐπέρασαν τὸν ποταμὸν μὲ σπουδὴν, καὶ ἀκολουθοῦντες τὴν φωνὴν τῶν σκύλων, ὑπῆγαν εἰς τὸ σπήλαιον. Καὶ ἄνθρωπον μὲν ζωντανόν δὲν εὔρον οὐδένα· τὸ δὲ ἅγιον λείψανον τοῦ ὁσίου βλέπουσιν ἐπάνω εἰς τὸ ἔδαφος μὲ εὐταξίαν κείμενον ὁμοίως βλέπουσι καὶ ἕνα λύχνον ἀνημμένον ἐπάνω τοῦ λειψάνου. Ὅθεν ἐκ τούτων γνωρίσαντες, ὅτι ἦτο λείψανον ἁγίου ἀνθρώπου, ἐπροσκύνουν αὐτό, καὶ μετ' εὐλαβείας κατεφίλουσαν τὰ ἴχνη· του· ἔπειτα ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν πόλιν, ἐφανέρωσαν τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν ἀρχιερέα.

Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς λαβὼν τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν πληθὸς τῶν χριστιανῶν, ὑπῆγεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ ἅγιον λείψανον μὲ λαμπάδας, μὲ μῦρα, καὶ μὲ ὑμνωδίας καὶ ᾄσματα. Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε φιλονεικία μετὰ τῶν χριστιανῶν τῶν κατοικούντων εἰς τὴν Περαιῖαν τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν χριστιανῶν τῶν κατοικούντων εἰς Βέρροϊαν, ποιοὶ νὰ ἐπάρωσι τὸ ἅγιον λείψανον, οἱ χωρικοὶ, ἢ οἱ πολῖται· διὰ τοῦτο, λέγω, ἐφάνη εὐλογον εἰς αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι τὴν περὶ τούτου κρίσιν εἰς τὸν ἅγιον. Ὅθεν βαλόντες τὸ λείψανον ἐπάνω εἰς ἕν ἀμάξιον, εἶτα δέσαντες τὸ ἀμάξιον εἰς δύο βόδια ἀζευκτα, ἀφῆκαν αὐτὰ νὰ ὑπάγωσιν ὅπου θελήσει ὁ ἅγιος. Τὰ βόδια λοιπὸν μὲ ταχύον δρόμον διαπεράσαντα τὸν ποταμὸν, ὑπῆγον κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Βέρροϊαν χωρὶς νὰ παραδρομήσωσιν ὀλοτελῶς· ἐμβάντα δὲ εἰς τὴν πόλιν, ἔφεραν τὸ λείψανον εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον τοῦ ἰδίου ἁγίου, ὅπου πρότερον μὲν ἦτο ναὸς τῆς Θεοτόκου, τῶρα δὲ εἶναι ναὸς τοῦ ἁγίου. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐστάθησαν τὰ βόδια, ὡς ἂν ἔλεγον, ὅτι ἐδῶ θέλει ὁ ἅγιος νὰ τεθῇ τὸ λείψανόν του. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἕως τῶρα ἐκεῖ εὐρισκόμενον τὸ λείψανόν του, καὶ μάλιστα ἡ ἁγία του κάρνα, δαιμονῶντας ἐλευθερόνει, καὶ θαύματα διάφορα ἐνεργεῖ εἰς τοὺς μετὰ πίστεως

προστρέχοντας. Τὸ δὲ ὄρος ἐκεῖνο, ὅπου ἦτο τὸ τοῦ ἁγίου σπήλαιον, ἔγεινε κατοικητήριον μοναχῶν, καὶ τόσα πολλά ἀσκητήρια ἐκεῖ ἐκτίσθησαν, ὥστε ὠνομάσθησαν Σκήτη τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ νέου· (ἢ Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τούτου δις ἐξεδόθη ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι).

* *Μνήμη τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τοῦ μεγάλου.*

† » Ἡ βασιλεία ἐμποδῶν οὐχ ὤραθη,
» Σοὶ ὦ Θεοδόσιε πρὸς αὐτηρίαν.

† Ὁ εὐσεβέστατος καὶ αἰοίδιμος οὗτος βασιλεὺς Θεοδοσίας ὁ μέγας ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν, περιφανῆς ὢν κατὰ τὸ γένος, καὶ ὀνομαστάτος κατὰ τὴν ἀνδρίαν. Ἀναδειχθεὶς δὲ στρατηγὸς ἀπὸ τὸν βασιλέα Γρατιανὸν τὸν υἱὸν τοῦ Οὐαλεντιανοῦ, ὕστερον ἐχειροτονήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον βασιλέα εἰς τὸ Σύρμιον, τῆ δεκάτῃ ἕκτῃ Ἰανουαρίου ἐν ἔτει τοῦ (379), ἀριστος δὲ αὐτοκράτωρ ἐχρημάτισεν, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος, καὶ πολὺ διέφερον εἰς τὴν καλωσύνην ἀπὸ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς, ἂν καὶ ἦτο ὀλίγον θυμώδης, καὶ τούτου φανερόν σημεῖον ὑπῆρξαν οἱ πολλοὶ καὶ ἄπταιστοὶ φόνοι, τοὺς ὁποίους διέπραξεν ἐν Θεσσαλονικῇ διὰ τὴν αἰτίαν τοῦ θανατωθέντος τότε Βερίγου¹. Ὀλίγον δὲ ἔλειπε νὰ κάμῃ τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, διὰ τὴν φθορὰν τῶν ἀνδριάντων τῆς βασιλείας Πλακίλλης τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἧτις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἄλλ' ὁμως ἀπὸ μὲν τὸ πρῶτον διωρθώθη διὰ μέσου τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων, ὅστις ἐμπόδισεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν εἰσοδὸν τοῦ ναοῦ, καὶ ἱκανοποίησιν ἔδωκεν αὐτῷ, τὴν ὁποίαν ὄχι μόνον ἐδέχθη ὑπὸ τῆς μετανοίας ἀνεγκαζόμενος, ἀλλὰ καὶ νόμον ἐθέσπισεν, ἵνα ἡ ψῆφος ἢ κατὰ τῶν ὑποκειμένων εἰς φόνον νὰ μὴ λαμβάνη τέλος εὐθύς, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας. Ἀπὸ δὲ τὸ δευτέρον ἐμπόδισεν αὐτὸν ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς διὰ τῆς πρεσβείας του, συνεργησάντων μεγάλως καὶ τῶν περὶ τὴν Ἀντιόχειαν ἀσκητῶν, καθὼς μαρτυρεῖ ὁ Χρυσόστομος εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀνδριάντων, καὶ ὁ Νικηφόρος Κάλιστος λαμπρότατα ἐκτίθησι. Τόσην δὲ ἄκραν μετάνοιαν εἰδείξεν ὁ αἰοίδιμος, ὥστε ἠξιώθη νὰ ἐνεργῇ καὶ θαύματα, διότι ἱστορεῖ ὁ Κεδρηνός, ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος θέλων νὰ προσκυνήσῃ

τοὺς ἁγίους τόπους τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐνεδύθη σχῆμα ἰδωτικόν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως καὶ ἐκτύπησε τὴν θύραν ἀνοίξαντος δὲ ἐνὸς ὑπρέτου, ἐμβῆκε, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἐνῶ ἦσαν ὄλαι αἱ κανδύλαι ἐσβεσμένοι, εὐθύς ἤναψαν ὄλαι, ὡς ἂν ἦτο πανήγυρις, ὁ δὲ ὑπρέτης ἐκπλαγεὶς διὰ τὸ ποιούτον θαυμάσιον, ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν πατριάρχην· ὁ δὲ πατριάρχης διὰ προσευχῆς ἐγνώρισε, ποῖος ἦτο, καὶ τὸν ἐμακάρισεν. Εὐτύχησε δὲ οὗτος ὁ βασιλεὺς διὰ τὰ ἀκόλουθα· πρῶτον διότι εἰς τοὺς καιροὺς τοῦ συναχθεῖσα ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ δευτέρα σύνοδος, ἐν ἔτει τπά (381), ἐκήρυξε Θεὸν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ἀκολουθῶς ἐρμηνεύθη τελείως ἡ περὶ τῆς ὁμοουσίου τριάδος Θεολογία. Δεύτερον διότι εἰς τοὺς καιροὺς τοῦ ἦσαν ἄνδρες σοφώτατοι καὶ ἀγκώτατοι, καὶ εἰς Ἀνατολὴν καὶ εἰς Δύσιν. Τρίτον διότι ἐράνη καθαιρέτης ἰσχυρὸς τῶν αἰρετικῶν καὶ εἰδωλολατρῶν. Τέταρτον διότι ἔγεινε καλλιτέχνης, καὶ πέμπτον, διότι καὶ ἅγιος ἐγένετο. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν ἰδίαις χερσὶ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ καθ' ἑκάστην ἀνεγίνωσκεν αὐτό. Βασιλεύσας δὲ χρόνους δεκαεπτὰ (ἢ δεκαῆξ κατ' ἄλλους), καὶ γενόμενος χρόνων ἐξήκοντα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον εἰς τὰ Μεδιόλανα τῆ δεκάτῃ ἐβδόμῃ τοῦ Ἰανουαρίου ἐν ἔτει γγέ (395). Ἀφήσας τὸν μὲν υἱὸν του Ἀρχάδιον βασιλέα τῆς Ἀνατολῆς, τὸν δὲ Ὀνώριον, βασιλέα τῆς Δύσεως. Τὸ δὲ λείψανόν του τὸ ἐφσραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ ἐνεταφίασαν. Λέγει δὲ ὁ ἱερός Αὐγουστίνος, ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος συχνάκις ἔλεγεν, ὅτι ἐχάιρετο περισσότερο, ὅτι εἶναι μέλος τῆς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, παρά ὅτι ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς (ὄρα περὶ τούτου τὸν β' τόμ. τοῦ Μελετίου σελ. 403 καὶ τὴν Δωδεκάβιβλον τοῦ Δοσιθέου σελ. 246).¹

¹ Ὁ δόσιος ΑΧΙΛΛΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.²

¹ Περιττῶς δὲ γράφεται ἐν τῷ τίτυπωμένῳ Συναξαριστῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὸ Συναξάριον τοῦ δόσιου Ἰουλιανοῦ, διότι αὐτὸ προεγράφη κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, καθ' ἣν καὶ ἐορτάζεται. Ὁμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ δόσιου πατρὸς ἡμῶν Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνίας τῆς Κύπρου, διότι ταῦτα προεγράψαν κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Μαρτίου, ὅτε καὶ ἐτελεύτησεν.

² Περὶ τοῦ δόσιου τούτου Ἀχιλλᾶ γράφει ὁ Εὐεργετινός (σελ. 398) ὅτι ὑπῆγε ποτὲ εἰς τὸν ἀββαῖον Ἡσαΐαν, καὶ εὗρεν αὐτὸν τρώγοντά κτι ἔχοντα εἰς τὸ ἀγνεῖον ἄλλας μόνον καὶ νερόν. Ὁ δὲ Ἡσαΐας ἰδὼν τὸν Ἀχιλλᾶν, ἐκήρυξε τὸ ἀγνεῖον ὁ-

¹ Κατ' ἄλλους Β. ο. θ. ρ. γ. ο. υ. Ε. ο. Ε.

» Ὅπλοισ Ἀχιλλεύς τὰς κάτω πορθεῖ πόλεις,

» Πόνοισ Ἀχιλλεύς τὴν ἔνω πλουτεῖ πόλιν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ *ΙΗ'*, μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν *ΘΑΝΑΣΙΟΥ* καὶ *ΚΥΡΙΛΛΟΥ*, ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείας.

Εἰς τὸν Ἀθανάσιον.

» Ἀθανάσιον καὶ θανόντα ζῆν λέγω,

» Οἱ γὰρ δίκαιοι ζῶσι καὶ τεθνηκότες.

Εἰς τὴν φυγὴν Κυρίλλου.

» Φυγῆς Κυρίλλου σήμερον μνήμην ἄγει,

» Ἀλλ' οὐ τελευταῖα τῆς ἀειμνήστου, κτίσις. ⁴

» Τάρχυσαν ὀγδράτη δεκάτη νέκυν Ἀθανασίου.

πῶς τοῦ κόρηνιου τὸ ὁποῖον ἐπλεκε, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσῃ αὐτὸν ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς βλέπων αὐτὸν τρώγοντα, καὶ μὴ ἔχοντα ἐμπροσθέν του κἀνὲν φαγητὸν, ἠρώτησεν αὐτὸν τί ἔτρωγεν. Ὁ δὲ Ἡσαίος ἀπεκρίθη· Συγχώρησον μοι, ἀδελῶ, ὅτι ἔκοπτον θαλλία φοινίκων εἰς τὸ καῦμα, ὅθεν ἔδωλον εἰς τὸ στόμα μου ψωμίον ζῆρον, καὶ δὲν κατέβαινε, ἐπειδὴ ἐξηράνθη ἀπὸ τοῦ καῦμα ὁ φάρυγγας μου, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ βάλω νερὸν καὶ ἄλας, ἕνα βρέξω εἰς αὐτὰ τὸ ψωμίον μου καὶ δυναθῶ νὰ τὸ φάγω. Τότε λέγει ὁ ἀδελῶ· Ἀχιλλεὺς· Ἐλάτε νὰ ἰδῆτε, ὦ πατέρες τῆς σκῆτης, τὸν Ἡσαίον ὅστις τρώγει ζωμὸν, εὐρισκόμενος εἰς σκῆτιν. Ἐἶτα λέγει πρὸς αὐτὸν, εἰάν θέλῃς νὰ τρώγῃς ζωμὸν ὑπάγε εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἴδου ποῖαν ἐγκράτειαν εἶχον τότε εἰς τὰς Σκῆτας.

Εἰς τοῦτον τὸν ἀδελῶν Ἀχιλλεὺς ἐπῆγε ποτὲ γέρον τις καὶ βλέπει αὐτὸν ὅτι ἐρριψεν ἀπὸ τοῦ στόμα του αἷμα. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, τί εἶναι τοῦτο; ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Αὐτὸ τὸ αἷμα εἶναι λόγος σκληρὸς ἐνὸς ἀδελφοῦ, ὅστις μὲ ἐλύπησε, καὶ ἐγὼ ἠγωνίσθη νὰ μὴ φανερώσω εἰς κἀνένα τὸν λόγον αὐτὸν, παρακαλέσας τὸν Θεὸν νὰ σηκωθῇ ἡ ἐνόμησις του ἀπ' ἐμοῦ. Ὅθεν ὁ λόγος ἐκαίνος ἐγένειεν αἷμα εἰς τὸ στόμα μου, καὶ τώρα πύσας αὐτὸν, ἀνεπαύθη, λησμονήσας τὴν λύπην. (αὐτοῦ, σελ. 469.)

⁴ Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ἡ κυρία μνήμη τῆς τελευταῖας τοῦ ἁγίου Κυρίλλου δὲν εἶναι σήμερον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Ἰουνίου μηνός· σήμερον δὲ εἶναι μόνον ἡ μνήμη τῆς φυγῆς τοῦ ἁγίου, ὡς δηλοῖ τὸ δίστιχον τοῦτο· δηλαδὴ τῆς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Ἐρεσον ἰσως ἀναβάσεως αὐτοῦ, διότι ἀξία ἐορτῆς ἐκρίθη ἡ τοιαύτη τοῦ ἁγίου φυγῆ, ἐπειδὴ ἐστάθη αἰτία πολλῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Καθότι δι' αὐτῆς, ἡ μὲν ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος συνεκροτήθη, ἡ τοῦ Νεστορίου βλάβη ἀφαιρεῖται ἐξωστραχίσθη, καὶ ἡ Ὀρθοδοξία τῆς πίστεως εἰς τὴν οἰκουμένην ἐκπύρηνθη. Τὸ δὲ σιγῆς ὁποῦ εὐρίσκεται ἐν τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις ἀπὸ τοῦ, φυγῆς, τυπογραφικῆν σφάλμα ἐστίν.

Ἀπὸ ταῦς δύο τούτους πατέρας ἡμῶν ὁ μὲν ἅγιος Ἀθανάσιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τῆ (318), καὶ εὐρέθη παρῶν εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ γενομένην πρώτην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον ἐν ἔτει τκϛ (325), διάκονος ὢν καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ τότε Ἀλεξανδρείας Ἀλεξάνδρου· ὅπου καὶ κατήσχυεν τὸν δυσσεβῆ Ἀρειὸν μὲ λόγους σοφίας καὶ μὲ ἀποδείξεις τῶν θείων Γραφῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκοιμήθη ὁ μακάριος Ἀλέξανδρος, ἐγένει τῆς Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπίσκοπος· καὶ ἐπειδὴ ὁ Κωνσταντῖος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἦτο Ἀρειανός, διὰ τοῦτο εἰς διαφόρους τόπους ἐξώρισεν τὸν μέγαν τοῦτον Ἀθανάσιον. Καρτερήσας δὲ ὁ μακάριος τοὺς ἀνωγμούς τεσσαράκοντα χρόνους, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. ⁴ Ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος ἦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει ιεϛ (415), ἀνεψιὸς ὢν Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ γενόμενος διάδοχος· οὗτος ὑπῆρξεν ἐξαρχος καὶ προστάτης τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τρίτης συνόδου, τῆς ἐν ἔτει ιυϛ (431) συγκροτηθείσης, καὶ τὸν δυσσεβῆ καθείλε Νεστορίον, ὁ ὁποῖος βλάβη πολλὰ κατὰ τῆς ἁγίας Δοκίμου ἡμῶν Θεοτόκου· ὁ κακόδοξος ἐδογματίσεν. Μὲ πολλὰ δὲ κατορθώματα καὶ ἀρετὰς ὁ ἅγιος οὗτος Κύριλλος διαλάμφας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος ὁ μὲν ἅγιος Ἀθανάσιος μέτριος κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἡλικίαν, ὀλίγον πλατὺς, σκυπτὸς, χαρίεις εἰς τὸ πρόσωπον, εὐμορφον χρῶμα ἔχων, φαλακρὸς τὴν κεφαλὴν, τὴν μύτην ἔχων γρυπὴν (ἦτοι κυρτὴν ὡς τοῦ ἱέρακος). Δὲν εἶχε τὸ πρόσωπον μακρουλόν, εἶχε πλατείας τὰς σιαγόνας, τὸ γένειον μέτριον, καὶ τὸ στόμα μικρόν. Δὲν ἦτο, πολλὰ λευκός, ἀλλ' ἐλαμπρύνετο μὲ ἐν χρῶμα ὑπόξανθον· ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος εἶχεν ὀλίγον τι πλέον εὐμορφον τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου, εἶχε τὰ ὀφρύδια ὀσεία καὶ μεγάλα καὶ στρογγυλὰ μὲ εὐαρμοσίαν. Ἦτο μακρομύτης, εἶχε τὰς παρειὰς μακρὰς, καὶ τὰ χεῖλη παχέα, ἦτο φαλακρὸς, εἶχε

⁴ Σημειώσθαι, ὅτι Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐγκωμίον γλαυκὸν πλέκει εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Ἀθανάσιον· οὗ ἡ ἀρχὴ· « Ἀθανάσιον ἐπανῶν, ἀρετὴν ἐπαινέσομαι » (ὠρίζεται ἐν τοῖς ἐκδοταμένοις) Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ δύο βίαι σώζονται τοῦ μεγάλου τούτου Ἀθανασίου. Ὡς δὲ εἰς μὲν, ἀρχεται οὕτως· « Ἄλλοι μὲν ἄλλα. » Ὁ δὲ ἑτέρος, οὕτω « Πολλοὶ μὲν τῶν ἁγίων. »

τὸ μέτωπον μικρὸν, καὶ τὸ γένειον ὀσσεῖον καὶ μακρὸν, εἶχε τὰ μαλλία συνεστραμμένα, ἦτο ὀλίγον ξανθός, εἶχε τὰς τρίχας μεμιγμένας (ἦτοι ἄσπρας με μαύρας). Τελείται δὲ ἡ συναξίς αὐτῶν ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. ("Ὁρα τὸν βίον μὲν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου εἰς τὸν νέον Θησαυρὸν, καὶ ἐγκώμιον αὐτοῦ εἰς τὴν Σαγήνην· τὸν βίον δὲ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΘΕΟΔΟΥΛΗΣ.

» Σύνδουλον οὐκ ἐφριτε πῦρ Θεοδούλη,

» Θεῷ τιθεῖσα δουλικῶς τὰς ἐλπίδας.

† Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανῶ ἐν ἔτει σγ' (298), ἐστάλη εἰς τὴν Ἀνάζαρθον πόλιν τῆς Κιλικίας ἡγεμὼν τις ὀνότι Πελάγιος, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους χριστιανούς. Τότε λοιπὸν καὶ ἡ ἁγία αὕτη Θεοδούλη ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀναζάρθου καταγομένη, (ἣτις ὕστερον ὠνομάσθη Διοκαισάρεια καὶ Καισαραγοῦστα, τώρα δὲ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν Τούρκων Ἀχ Ἰσάρ, ἢ, Ἀχ Σεράϊ), ἐκρατήθη ὡς χριστιανή, καὶ παρέστη εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Πελαγίου. "Ὅθεν ὁμολογήσασα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ἐνώπιον πάντων, ἐκρεμάσθη ἀπὸ τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς ἐπάνω κηπαρίσσου· ἐπειτα ἐπλήρωσαν τοὺς μαστούς της με σούβλας πυρωμένας· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία εἶπε πρὸς τὸν ἡγεμόνα, «ποῦ εἶναι οἱ Θεοὶ σου; δεῖξον αὐτοὺς εἰς ἐμὲ διὰ νὰ τοὺς τιμῶ καθόσον δύναμαι,» διὰ τοῦτο εὐθὺς καταβιάζουσιν αὐτὴν καὶ τὴν στέλλουσιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ εἰδώλου Ἀδριανοῦ, τὸν ὅποιον εἶχον ἐκεῖ περίφημον καὶ περιβόητον.

Ἐμβάσα λοιπὸν ἡ ἁγία εἰς τὸν ναὸν προσνηχῆθη εἰς τὸν ἀληθῆ Θεόν, καὶ μὲ μόνον τὸ ἐμφύσημά της ἐπέσεν εὐθὺς τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ ἐμοιράσθη εἰς τρία κομμάτια· ἐπειτα ἐξελθοῦσα λέγει πρὸς τὸν ἡγεμόνα· Ἐμβά μέσα καὶ βοήθησον τὸν θεὸν σου Ἀδριανόν, διότι αὐτὸς ἐπέσε κατὰ γῆς καὶ συνετρίβη. Ὁ δὲ ἡγεμὼν τρέχων ἐμδήκεν εἰς τὸν ναόν, καὶ βλέπων κατὰ γῆς τὸν Ἀδριανὸν μοιρασμένον εἰς τρία κομμάτια, ἐθρήνησεν ὁμοῦ με θυμὸν· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐφθασε καὶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ βα-

σιλέως, εὐθὺς ἐστάλη ὁ πρῶτος ἄρχων ὁ ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ τῷ εἰς τὴν πόλιν Ἀνάζαρθον εὐρισκομένῳ, διὰ νὰ ἐξετάσῃ, καὶ εἰς ἦν αἰσθηθῆναι ἀληθινὸν τοῦτο τὸ πρᾶγμα, νὰ ρίψῃσι τὸν Πελάγιον εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγῃσι. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Πελάγιος, προσέπεσεν εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδούλην, παρακαλῶν αὐτὴν μετὰ δακρύων νὰ προσευχηθῇ εἰς τὸν Θεόν διὰ νὰ γίνῃ πάλιν τέλειον τὸ στυριβέν ἄγαλμα τοῦ θεοῦ τῶν, καὶ νὰ κατασταθῇ πάλιν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἴστατο πρῶτον, ὑποσχόμενος, ὅτι ἂν τοῦτο γίνῃ, νὰ πιετεύσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ γίνῃ χριστιανός.

Τότε ἡ ἁγία προσνηχῆθη, καὶ εὐθὺς τὸ στυριβέν εἶδωλον ἐγένετο ὀλόκληρον, καὶ ἀποκατέστη πάλιν εἰς τὸν πρότερον τόπον του, τὸ ὅποιον εὐρῶν σῶον ὁ ἀπεσταλμένος ἄρχων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπέστρεψε καὶ ἔδωκε τὴν εἰδῆσιν ταύτην εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς προστάζει τὸν Πελάγιον διὰ γραμμάτων, νὰ τιμωρήσῃ κατὰ πρῶτον τὴν ἁγίαν με διαφόρους τιμωρίας, καὶ ἐπειτα νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς πικρὸν θάνατον. Ὁ Πελάγιος λοιπὸν ἐπρόσταξε νὰ καταξέσχισαι τὰς σάρκας τῆς ἁγίας με σούβλας πυρωμένας, καὶ ἐπειδὴ ἐβλεπε τὴν μάρτυρα, ὅτι δὲν φροντίζει διὰ τὰ βάσανα τελείως, ὠργίζεται ὁ ταλαίπωρος καὶ τρισάθλιος, καὶ τί νὰ κάμῃ δὲν ἤξευρε· τότε Ἑλλάδιος ὁ Κομενταρήσιος παριστάμενος ἐκεῖ λέγει πρὸς τὸν Πελάγιον· Δός εἰς ἐμὲ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἂν ἐγὼ δὲν καταπέσω αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ εἶδωλον τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀποκεφαλίσόν με. Εὐθὺς λοιπὸν ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμῃ ὅ,τι διελογίζετο.

Ἐπειτα ποιήσας πέντε καρφία, τὰ μὲν οὖν ἐνέπηξεν εἰς τὰ ὦτα τῆς ἁγίας, τὸ δὲ ἐν εἰς τὸ μέτωπόν της, καὶ τὰ ἄλλα οὖν, εἰς τοὺς μαστούς της. Ἀφ' οὗ δὲ τὰ ἐκάρφωσεν ὅλα, ἐσήκωσεν ἡ ἁγία τοὺς ὀφθαλμούς της διανοίας της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ προσνηχῆθη εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ δοθῇ ὑπομονὴ εἰς αὐτὴν νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀνυπόφορον ἐκείνην βάσανον· ὅθεν μετ' ὀλίγον ἐδόθη εἰς τὴν ἁγίαν ἡ ὑπομονὴ ἣν ἐζήτησε. Βλέπων δὲ ὁ Κομενταρήσιος τὴν τῶσπην μεγάλην ὑπομονὴν καὶ γενναιοκαρδίαν τῆς ἁγίας, καὶ ὅτι τὴν πικρὰν ἐκείνην βάσανον ἐνάμιζεν ὡς οὐδέν· πρὸς τοῦτοις δὲ στοχασθεὶς, καὶ ὅτι, εἴν δὲν πεισθῇ ἡ ἁγία νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, θὰ κινδυνεύσῃ ἡ ζωὴ του, καθὼς ὑπεσχέθη, ἐπροσκάλεσε τὴν ἁγίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ παρεκάλεε αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ με αὐτὸν εἰς τὰ εἶδωλα. Ἡ δὲ ἁγία βλέπουσα πό-

¹ Περιτῶς δὲ γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ βασιῶ Μαρκιανοῦ, διότι τοῦτο προεγράφη εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου, καθ' ἣν καὶ ἐορτάζεται.

σον φθόνον εἶχεν, ἔκαμε προσευχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἶτα διδάξασα αὐτὸν μὲ τὰ θεῖα αὐτῆς λόγια τὸν κατέπεισε νὰ γίνῃ χριστιανός.

Ὅτε λοιπὸν ἐξημέρωσε παρεστάθη εἰς τὸν Πελάγιον ὁ Κομενταρήσιος μετὰ τῆς ἁγίας, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Δὲν ἐδυνήθην νὰ πείσω τὴν δούλην τοῦ ὄντως ἀληθινοῦ Θεοῦ εἰς τὸ νὰ μεταβληθῇ ἀπὸ τὴν ἴσῃν καὶ καλὴν ὁδὸν τὴν ὁποῖαν περιπατεῖ· αὐτὴ δὲ μᾶλλον μετέβαλεν ἐμὲ καὶ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας, εἰς τὸ ὁποῖόν ἕως τώρα εὐρισκόμην, διότι φωτίσασα τοὺς νοερούς ὀφθαλμούς τῆς ψυχῆς μου μὲ τὰ θεῖα τῆς λόγια, ἐπρόσπερέ με εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Πελάγιος, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμόν· ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ του καὶ τὸ σῶμά του νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω ὁ μακάριος Ἑλλάδιος ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου μηνός· τὴν δὲ ἁγίαν ἐπρόσταξε νὰ βάλωσιν εἰς κάμινον ἀνημμένην, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν διαφυλαχθεῖσα ἀβλαβῆς, προσήχεται ἐν αὐτῇ καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

Ὅθεν ἀπορῶν ὁ ἡγεμὼν, ἐφώναζε μεγάλως, «δὲν ἤξεύρω τί νὰ κάμω μὲ αὐτὴν τὴν βιαιοθάνατον!»· Εἷς δὲ ἀπὸ τοὺς παρεστῶτας, Βοηθὸς ὀνομαζόμενος, «παράδος αὐτὴν εἰς ἐμὲ, εἶπεν, ὦ ἡγεμὼν, διότι ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀφρων καὶ ἄγνωστος, καθὼς ἦτο ὁ Κομενταρήσιος, ἵνα πεισθῶ εἰς αὐτήν.» Ὁ δὲ ἀρχὼν παρέδωκε τὴν ἁγίαν εἰς αὐτόν. Λαβὼν λοιπὸν ὁ Βοηθὸς τὴν μάρτυρα εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐδέχθη καὶ αὐτὸς τοὺς λόγους καὶ τὰς διδασκαλίας τῆς καὶ ἠλλοιώθη τὴν θείαν ἀλλοίωσιν, ὡς καὶ ὁ Κομενταρήσιος. Καὶ λοιπὸν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν παρεστάθη καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Πελάγιον ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, «Τὰ κατ' ἐμὲ πράγματα, ὦ ἡγεμὼν, ἔρχομαι νὰ σοὶ φανερώσω· ἤξευρε ὅτι καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ τὸν Χριστόν Θεόν ἀληθινόν, καὶ ὅτι αἱ ἐλπίδες τῶν ὑποσχέσεών μου ἐφάνησαν μάταιαι καὶ κεναί, διότι κάλλιον εἶναι νὰ φανῶ ψεύστης καὶ νὰ γίνω συγκληρονόμος τοῦ Χριστοῦ, παρὰ νὰ ἀληθεύσω καὶ νὰ κερδίσω τὴν γέννησιν τοῦ πυρός· ἀλλὰ καὶ σὺ, ὦ ἡγεμὼν, ἔπρεπε νὰ εὐχαριστήσης τὸν ἀληθινόν Θεόν ὅστις σὲ ἐλότρωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ νὰ πιστεύσης εἰς αὐτόν, καθὼς ὑποσχέθης. Σὺ ὅμως ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἔκαμες, ἀλλὰ καὶ ἐφάνης ἀχάριστος, καὶ τὴν εὐεργετιδὰ σου Θεοδούλην παρέδωκας εἰς ἀνυπόφορα βάσανα.» Ταῦτα ὡς εἶπεν ὁ Βοη-

θὸς, προεταξεν ὁ Πελάγιος καὶ ἀπέκοψαν τὴν τιμίαν του κεφαλὴν, τὴν δὲ ἁγίαν ἐπρόσταξε νὰ ἀπλωθῇ ἐπὶ πυρωμένης ἐσχάρας, ἀνωθεν δὲ τῆς, ἐσχάρας νὰ βραντίζεται πίσσα, ἔλαιον καὶ κηρίον ἵνα μὲ αὐτὰ ἀνάπτη ἡ ἐσχάρα περισσότερον. Καὶ ὁ μὲν Βοηθὸς, τελειώσας τὸ μαρτύριόν του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἡ δὲ Θεοδούλη προσευξαμένη, ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὴν ἐσχάραν· καὶ ἅμα ἡ ἐσχάρα ἐδέχθη αὐτὴν, ἐσκορπίσθη, καὶ ἐσφενδόνισεν ὄχι ὀλίγους ἀνθρακας εἰς τοὺς ἐκεῖ παρεστῶτας καὶ κατέκαυσε τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ αὐτοὺς. Ὅθεν ἔβαλαν τὴν ἁγίαν εἰς τὴν φυλακὴν· τὴν δὲ ἱερχομένην ἡμέραν ἀνήφθη μεγάλη κάμινος, καὶ ἐβλήθη εἰς αὐτὴν ἡ ἁγία ὁμοῦ μὲ τὸν Εὐάγριον καὶ Μακάριον καὶ ἄλλους πολλοὺς ἁγίους· καὶ ἐκεῖ ἔλαβον ὅλοι ὁμοῦ τὸ μακάριον τέλος τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς ἀμαράντους στεφάνους παρὰ Κυρίου.

Οἱ διὰ τῆς ἁγίας Θεοδούλης πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ὅτε **ΕΛΛΑΔΙΟΣ** ὁ Κομενταρήσιος καὶ ὁ **ΒΟΗΘΟΣ** ζῆγει τελειοῦνται.

- * » Ὁσίον Βοηθὸν σὺν Κομενταρησίῳ,
- » Δόξης κατηξίωσε Χριστοῦ τὸ ζῆφος.

Ὁ ἁγιος **ΕΥΑΓΓΡΙΟΣ** καὶ **ΜΑΚΑΡΙΟΣ** οἱ δύο τῆς ἁγίας Θεοδούλης πιστεύσαντες, πυρὶ τελειοῦνται.

- † » Βληθέντες εἰς πῦρ ὀσφράδια Κυρίου,
- » Ἰφθητε, Μακάριε Εὐάγριε τε.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΞΕΝΗ** πυρὶ τελειοῦται.

- » Ὁ Χριστὸς ἦλθε πῦρ βεβαῖν εἰς γῆν πάλαι.
- » Τοῦτο Ξένη τρέχουσα καρτερεῖ ξένως.

* **Μνήμη** τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ** τοῦ ἀπὸ Κύπρου.

- * » Καὶ Μαρκιανὸς ἄθλον ἤθλησε ξένον,
- » Οὐχὶ πρὸς αἷμα, πρὸς δὲ ἀρχὰς τοῦ σκότους.

Ταῖς τοῦ σοῦ νεομάρτυρος πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΘ΄**, μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ ανωνόμων **Μακαρίων**, τοῦ τε ἀραχωρητοῦ καὶ Αἰγυπτίου, καὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ Ἀλεξανδρέως.

- » Θανούσα θείαν ἡ δὺς Μακαρίων,
- » Ζωῆς μετίσχε τῆς μακροβιότητος.
- » Γῆν μακάρων λάχον ἐννεκακαιδεκάτη Μακάριοι.

† Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ὁσίου Μακαρίου,

ὁ μὲν εἰς ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ὅθεν καὶ Αἰγύπτιος ἐπωνομάζεται, ὁ δὲ ἄλλος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅθεν καὶ Ἀλεξανδρεὺς ἐπικαλεῖται· καὶ ὁ μὲν Αἰγύπτιος Μακάριος, ὅστις ἔζη κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τογ' (373), μέγας ἐπωνομάζετο, καθόσον ἦτο πρῶτος καὶ μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τοὺς χρόνους. Αὐτὸς λοιπὸν, ἐπειδὴ ἠγάπησε τὴν ἀρετὴν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ἐφάνη ἀμειψτος καὶ ἀκατηγόρητος εἰς τὴν ζωὴν, ἕως εἰς τὰς τριάκοντα χρόνους τῆς ἡλικίας του· μετὰ δὲ τοὺς τριάκοντα χρόνους ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον. Τόσην δὲ ὑπεμονὴν ἐδείξεν εἰς τοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεως ὁ αἰοίδιμος, ὥστε εἰς ὀλίγους χρόνους ἤξιώθη νὰ λάβῃ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως, καὶ τὴν κατὰ δαιμόνων ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, καὶ τὸ νὰ προλέγῃ τὰ μέλλοντα, καὶ τὸ νὰ ποιῇ θαύματα. Μὲ πολλὰς δὲ παρακλήσεις τοῦ ἀρχιερέως ἔλαβε καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, ἐπειδὴ δὲν ὑπέφερε νὰ κρύπτεται ὁ λύχνος ὑποκάτω εἰς τὸν μῶδιον· Οὗτος προεῖπεν εἰς ἕνα μαθητὴν του, ὅστις ἔκλεπτε τὰ εἰς τοὺς πένητας διδόμενα ἀργύρια, ὅτι θέλει λάβῃ παρὰ Κυρίου ὀργὴν καὶ παιδείαν, ἂν δὲν διορθωθῇ· ἐπραγματοποιήθη δὲ ὄντως ἡ πρόρρησις του, διότι ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνος, ἐπειδὴ δὲν ἐδιωρθώθη, ἔγενεε λεπρός· Ἐκ τῶν χαρισμάτων δὲ τούτων τοῦ ἀγίου πολλοὶ παρακινούμενοι, ἔτρεχον εἰς αὐτὸν καὶ ἠνώχλουν τὴν ἡσυχίαν του· ὁ δὲ ὁσιος κατεσκεύασεν ἕνα λάκκον ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν μὲ γυρίσματα, ὡς κοχλίαν εἰς τὸ εἶδος, μακρὰν ἀπὸ τὸ κελλίον του ἕως ἡμισυ στάδιον, καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ λάκκου ἔσκαψε μὲ τὰς χεῖράς του ἕν σπήλαιον καὶ ὅτε ἤρχοντο πολλοὶ ἄνθρωποι καὶ τὸν ἠνώχλουν, διέβαινε κρυφίως ἀπὸ τὸν λάκκον καὶ ἐκρύπτετο μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, ὅθεν κανεὶς δὲν τὸν εὔρισκε. Περιττὸν δὲ εἶναι νὰ εἰπῶμεν πόσον ὀλίγον φαγητὸν καὶ ποτὸν ἔτρωγε καὶ ἐπινεν ὁ αἰοίδιμος, διότι καὶ αὐτὴ μὴν ἡ θεωρία τοῦ σώματός του ἐμαρτύρει τὴν ἄκραν ἐγκράτειαν, ἣν μετεχειρίζετο.

Ἦλθε ποτὲ αἰρετικὸς τις εἰς τὸν ἅγιον, ὁ ὁποῖος ἐφιλονεῖκε, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις νεκρῶν· ὅθεν ὁ μέγας Μακάριος ἀνέστησεν ἕνα νεκρὸν,¹ διὰ νὰ πείσῃ καὶ πληροφορήσῃ αὐ-

τόν. Ἐλεγε δὲ ὁ ὁσιος, ὅτι εἶναι δύο τάγματα τῶν δαιμόνων· καὶ τὸ μὲν ἐν τάγμα πολέμει τοὺς ἀνθρώπους εἰς διάφορα πάθη, θυμοῦ, καὶ ἐπιθυμίας, τὸ δὲ ἄλλο τάγμα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἀρχικόν, πολέμει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ρίπτει εἰς διαφόρους αἵρέσεις καὶ βλασφημίας καὶ πλάνας· τοῦτο δὲ τὸ ἀρχικόν τάγμα τῶν δαιμόνων ἀποστέλλει ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Σατανᾶς εἰς τοὺς μάγους, καὶ εἰς τοὺς αἰρεσιάρχας. Οὗτος ὁ ὁσιος ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις ἔτρωγε τριῶν μῶδιων ψωμῖα,¹ κατ' ἐνέργειαν τοῦ διαβόλου, καὶ ἐπινεν ἕν μέτρον κρασίου, τὸν ἔκαμε, λέγω, νὰ τρώγῃ τρεῖς λίτρας μόνον ψωμίου (ἦτοι διακόσια ὀγδοηνητακτῶ δραμῖα).² Μίαν φερρὰν εἶδεν ὁ ἅγιος οὗτος τὸν διάβολον ὅτι εἶχε τὰς μηχανὰς καὶ ἐργαλεῖά του μέσα εἰς μίαν λήκυθον (ἦτοι εἰς ἕν ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου)· ὅθεν καὶ ἐρωτήσας αὐτόν, ἔμαθε καὶ ἐδιώρθωσε τὸν μοναχὸν Θεόπεμπτον, τὸν ἀπατάμενον ἀπὸ τὰς μηχανὰς τοῦ διαβόλου. Οὗτος περιπατῶν εἰς τὴν ἔρημον, εὔρεν ἕν κρανίον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐνὸς ἱερέως τῶν εἰδῶλων· ἐρωτήσας δὲ αὐτὸ, ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ὅτι, ὅταν προσφέρῃ εἰς τὸν Θεὸν τὰς προσευχὰς του, ἐλαφρόνονται ὀλίγον ἀπὸ τὴν βάσανον οἱ ἐν τῇ κολάσει εὔρισκόμενοι.³ Οὗτος ἀνέστησε καὶ ἄλλον νεκρὸν, διὰ νὰ εἰπῇ ποῦ ἔκρυψε τὴν παρακαταθήκην ἐκείνων οἵτινες τὴν ἐζήτουν, καὶ πάλιν ἐπρόσταξεν αὐτόν· καὶ ἐκοιμήθη· προεῖπε δὲ καὶ ὅτι θὰ ἐρημωθῇ ἡ Σκήτη· Αἰτηγείται ὁ ὁσιος Παλλάδιος διὰ τὸν Αἰγύπτιον τοῦτον Μακάριον, ὅτι ἀκόλαστος τις, ζητῶν νὰ ἐλκύσῃ εἰς σατανικὸν ἔρωτα μίαν σὺφρονα γυναῖκα, καὶ μὴ δυνηθεὶς, ἔκαμεν αὐτὴν μὲ διαβολικὰς μαγείας νὰ φαίνεται εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὡς φορὰς· ὅθεν ὁ ὁσιος οὗτος ἐπικαλούμενος τὸν Θεόν, ἀποκατέστησεν αὐτὴν νὰ φαίνεται πάλιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους γυνὴ, καθὼς ἦτο ἐκ φύσεως.⁴

¹ Τὸ μῶδιον εἶναι μέτρον διὰ τὰ ὑγρά καὶ τὰ γεννήματα· Τὸ ἀρχαῖον δὲ μῶδιον περιεῖχε πέντε περίπου ὀκκάδας Σ. Ε.

² Ἡ λίτρα περιεῖχε οὐγκία· δώδεκα· ἡ δὲ οὐγκία περιεῖχε δραμῖα ὀκτώ.

³ Βάσανος καὶ κολάσις ἐνοεῖται ἐδῶ, ὅχι ἡ καθολικὴ, διότι αὕτη ἀκόμη δὲν ἐδόθη εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς· ἀλλ' ἡ μερικὴ, ἣτις εἶναι λύπη καὶ θλίψις καὶ σκότος, τὰ ὅποια λαμβάνουσιν οἱ ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ ἁδοῦ εὔρισκόμενοι ἁμαρτωλοὶ, ἕως τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.

⁴ Προσθέτει δὲ καὶ τοῦτο ὁ Παλλάδιος, ὅτι ἀπ' οὗ ὁ ἅγιος ἰάσθησε τὴν ἀνωτέρω γυναῖκα, ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τοιαύτην συμβουλήν λέγων· Γύναι μὴ λίπῃς ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῶν μ-

¹ Οὗτος ὁ νεκρὸς ἦτο Ἕλληνας ἀναστῆσις δὲ, ἐπίστρευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθη· εἶτα ἐγένετο καὶ μοναχὸς Μίλης ὀνομασθεῖς· Περὶ τούτου ἀναφέρει ὁ εἰς τὸ Σάββατον τῆς τορπῆς ἁσματικὸς κανὼν, ὃ τὰ ὀνόματα τῶν ὁσίων πατέρων ὁσίων κατ' ἐλαφρότητα· Μίλην νεκρὸν τὸν αὐτὸν ὀνομάζον.

Λέγεται δὲ περὶ τοῦ οὐρανοῦ τούτου ἀνδρὸς, ὅτι τὸν περισσότερον χρόνον τῆς ζωῆς του ἐσχόλαζε μᾶλλον εἰς τὴν μετὰ Θεοῦ νῆσαν ἔνωσιν, παρά εἰς ὅλα τὰ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν πράγματα τοῦ κόσμου. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν θεάρεστα ἔργα καὶ θαύματα ὑπερφυσικὰ διαλάμπας ὁ φερωνύμως Μακάριος ὁ μέγας, καὶ χρόνων ἐννεηκόντα γενόμενος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)

† Ὁ δὲ ἅγιος Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὁ καὶ πολιτικὸς ὀνομαζόμενος (διότι περισσότερον ἀπὸ τὸν Αἰγύπτιον διέτριβεν εἰς τὰς πόλεις, καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους συναναστρέφετο, διὰ τὴν τῶν πολλῶν διόρθωσιν) ἐχρημάτισεν ἱερεὺς τῶν λεγομένων κελλίων, μεταχειριζόμενος ἄκραν ἐγκράτειαν καὶ ὑπομονήν· ὅθεν καὶ ἔλαβε τὴν χάριν τῶν θαυμάτων παρὰ Θεοῦ. Τούτου τὰς ἀρετὰς θαυμάσας ὁ μέγας Ἀντώνιος, εἶπε πρὸς αὐτόν· « ἰδοὺ ἐπανεπαύθη τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ σὲ καὶ θέλεις γείνει κληρονόμος τῶν ἀρετῶν μου. » Οὗτος ὁ ὄσιος, ὅτε ἤκουε κἀνένα μοναχόν, ὅτι ἔκαμνε ἔργον καὶ κατόρθωμα ἀσκητικόν, ἐλάμβανε ζῆλον ἀγαθόν εἰς τὴν ψυχὴν του, καὶ κατὰ μίμησιν ἐκείνου, ἔκαμνε καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον κατόρθωμα. Ὅθεν ἀκούσας ὅτι οἱ μοναχοί, οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὰ Τάβεννα, καὶ διὰ τοῦτο Ταβεννησιῶται ὀνομαζόμενοι, ἄληθιν τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν δὲν ἔτρωγον φαγητόν, γινόμενον διὰ τοῦ πυρός, τοὺς ἐμιμήθη καὶ αὐτός, καὶ ἑπτὰ χρόνους δὲν ἔφαγε φαγητόν μαγειρευμένον, ἐκτὸς λαχάνων ὠμῶν καὶ ὀσπρίων βρεχτῶν. Ἄλλην φοράν ἤκουσεν, ὅτι ἄλλος τις ὄσιος ἔτρωγε μόνον μίαν λίτραν ψωμίου· ὅθεν ἐβίασε καὶ αὐτὸς τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἔτρωγεν εἰς τρεῖς χρόνους τέσσαρας, ἢ πέντε οὐγγίας ψωμίου (ἦτο τριάκοντα δύο, ἢ τεσσαράκοντα δράμια). Ὅμοίως ἔπινε καὶ τόσον ὀλίγον νερόν, ὅσον ἦτο ἀνάλογον καὶ ἀρκετὸν εἰς τόσον ὀλίγον ψωμίου, ὅπερ ἔτρωγε.

Ἐλθὼν δὲ μίαν φοράν εἰς τὸ μοναστήριον

στηρίων τοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ νὰ μεταλαμβάνῃς συχνὰ, διότι αὐτὴ ἡ διαβολικὴ ἐνέργεια σοὶ ἠκολούθησεν, ἐπειδὴ δὲν μετέλαβες πέντε ἐβδομάδας, καὶ ἀπὸ τοῦτο εὗρε χώραν ὁ διάβολος καὶ σὲ ἐπέειραξε. Μέγας δὲ τῆ ἀληθείᾳ λόγος γράφεται περὶ τοῦ μεγάλου τούτου Μακαρίου παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ σελ. 592, δηλαδὴ· ὅτι αὐτὸς ἔγινε Θεὸς ἐπίγειος, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· ὡς περὶ γὰρ ἐστὶν ὁ Θεός, σκέπων τὸν κόσμον, οὕτω καὶ ὁ ἅγιος Μακάριος σκέπων ἦν τὰ ἀλαττώματα, ἃ ἔβλεπον, ὡς μὲ βλέπων, καὶ ἃ ἤκουεν, ὡς μὲ ἀκούων.

τῶν Ταβεννησιῶτων, διὰ νὰ μάθῃ ἐνδὸς ἐκάστου τὴν πολιτείαν, καὶ ἐλθούσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, εἶδεν ὅτι ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἔτρωγον τὸ ἑσπέρας ἐκάστης ἡμέρας, ἄλλοι δὲ, εἰς δύο ἡμέρας, ἄλλοι, εἰς τρεῖς, καὶ ἄλλοι, εἰς πέντε· ἄλλοι δὲ, ὅλην τὴν νύκτα ἱστάμενοι εἰς τὴν προσευχὴν, ἐδούλευον τὴν ἡμέραν. Ταῦτα, λέγω, βλέπων ὁ ὄσιος, ἐστάθη ὄρθιος ὁ μεγαλόψυχος εἰς μίαν γωνίαν μιᾶς κέλλας, καὶ βρέξας φοινίκια, ἐδούλευεν, ἕως οὗ ἐτελειώθη ὅλη ἡ τεσσαρακοστὴ καὶ ἔφθασε τὸ Πάσχα· εἰς τὰς ἡμέρας δὲ ταύτας δὲν ἐκλίνε γόνυ, δὲν ἐκάθισε, δὲν ἐπλαγίασεν εἰς κλίνην, δὲν ἔφαγε τελείως ψωμίον, οὔτε ἐπινε νερόν, ἐκτὸς ἀπὸ φύλλα κραιμβολαχάνου· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἔτρωγεν εἰς μόνην τὴν Κυριακὴν, ὅσον μόνον διὰ νὰ φανῇ εἰς τοὺς ἄλλους ὅτι τρῶγει.

Ἄλλοτε πάλιν δὲν ἐμβῆκεν ὁ ὄσιος ὑποκάτω εἰς στέγην κελλίου εἰκοσιν ὀλόκληρα ἡμερονύκτια, μόνον διὰ νὰ νικήσῃ τὸν ὕπνον· ὅθεν δὲν ἐκοιμήθη τελείως κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέραν ἐκαίετο ἀπὸ τοῦ καύματος τοῦ ἡλίου, τὴν δὲ νύκτα ἐπάγονεν ἀπὸ τὴν ψυχρότητα. Οὗτος ἐφιλονείκησε καὶ ἠγωνίσθη ποτὲ νὰ μὴ χωρίσῃ τὸν νοῦν του ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς πέντε ἡμέρας· καὶ τοσοῦτον ἐθύμωσε τὸν διάβολον, ὥστε ἐκεῖνος ἔβαλε φωτίαν καὶ ἔκαυσε τὸ ψαθίον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἴστατο ὁ ὄσιος· ὁμοίως ἔκαυσε καὶ ὅσα ἄλλα εἶχεν εἰς τὸ κελλίον του. Μίαν φοράν ἠνώχλησεν ὁ λογισμὸς τὸν ὄσιον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ῥώμην, ἵνα ὠφελῆθῃ ἐκ τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων ὀσίων· αὐτὸς δὲ πεσὼν κατὰ γῆς, ἐξήπλωσε τοὺς πόδας του, καὶ ἔλεγε· « Σύρατέ με σεῖς δαίμονες, διότι ἐγὼ θεληματικῶς μὲ τοὺς πόδας μου εἰς ἄλλο μέρος δὲν ὑπάγω. » Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἠνώχλειτο ἀπὸ τὸν λογισμὸν, ἐφορτόνετο εἰς τὴν πλάτην του κοφίνιον γεμάτον ἀπὸ ἄμμον καὶ μετέβαινε εἰς ἓν καὶ ἄλλο μέρος· καὶ οὕτω μὲ τοιοῦτους τρόπους ἐνίκησε τὸν ἐνοχλοῦντα λογισμὸν, χάριτι τοῦ Χριστοῦ.

Μίαν φοράν ἠνώχληθη ὁ ὄσιος ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς κορνείας· ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὴν πανέρημον, καὶ ἐμβῆκεν εἰς ἓνα βαλτώδη τόπον, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε μῆνας ἕξ· καὶ τόσον πολλὰ κατεπλήγησαν τὸ σῶμά του οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι μεγαλώτατοι κώνωπες, ὡς σφήκες, ὥστε ἐγένισαν ἀπὸ πρίσματα καὶ ἐξογκώματα ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός του. Ὅθεν ὅτε μετὰ ἕξ μῆνας ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον του, ἀπὸ ἄλλο τι δὲν ἐγνωρίζετο ὅτι εἶναι ὁ Μακάριος, εἰμὴ ἀπὸ μόνην τὴν φωνήν, διότι ἠλλοιώθη ὅλον

του τὸ πρόσωπον καὶ τὰ σῶμα, καὶ ἐπαρρημαίαζε με τοὺς λεπρωμένους. Οὕτως ἔκαπτε ποτὲ ἔνπηγάδιον, καὶ ἐκεῖ ἔτυχε νὰ εὐρεθῆ μία ἀσπίς, ἡ ὁποία ἐδάγκασε τὸν ὄσιον εἰς τὰς χεῖρας. Θανατηφόρον δὲ εἶναι τὸ δάγκημα τῆς ἀσπίδος. Ὁ δὲ ὄσιος συλλαβὼν αὐτὴν με τὰς δύο του χεῖρας ἀπὸ τὰ χεῖλη καὶ τὰς σιαγόνας ἔσχισεν αὐτὴν, λέγων· «Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δέν σε ἔστειλε, πῶς οὐ ἐτόλμησας νὰ με δαγκάσῃς;» Μίαν φοράν ἐκάθητο ὁ ὄσιος εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἐλάλει εἰς τοὺς παρεστῶτας ἀδελφούς τὰ πρὸς ὠφέλειαν· τότε ἔρχεται ἐκεῖ μία ὕαινα¹ (ἀγριογουροῦνα), ἡ ὁποία φέρουσα μαζί της τὸ μικρὸν της, τὸ ὁποῖον ἦτο τυφλόν, τὸ ἔρριψεν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ὁ δὲ ὄσιος πτύσας εἰς τοὺς τυφλοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζώου, ἔκαμιν αὐτὸ νὰ ἀναβλέψῃ. Ἡ δὲ ὕαινα λαβοῦσα τὸ γέννημά της, ἀνεχώρησε, καὶ τὸ πρῶν μετὰ σπουδῆς ἔφερεν εἰς τὸν ὄσιον μεγάλον δέρμα ἑνὸς προβάτου· ὁ δὲ ἅγιος εἶπε πρὸς αὐτὴν· Ἐγὼ τὰ ἐξ ἀδικίας πράγματα δέν δέχομαι. Τότε ἡ ὕαινα κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐξῆλθεν ἐξω τῆς αὐλῆς.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων θαυμάτων ἐποίησε καὶ ταῦτα ὁ ὄσιος. Ἰάτρευσε ἕνα ἀνάξιον ἱερέα, τοῦ ὀπίου ἡ κεφαλὴ ἐφαγώθη ὅλη ἕως εἰς τὸ κόκκαλον, ἀφ' οὗ πρότερον ὑπεσχέθη νὰ μὴ ἱεουργῆ εἰς τὸ ἐξῆς ἀναξίως, τὸ ὁποῖον ἦτο αἷτιον τοῦ τοιοῦτου πάθους καὶ τῆς ἀσθενείας του καθὼς καὶ ὁ ἅγιος τὸ προεῖπεν εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ μίαν εὐγενῆ παρθένον καὶ παράλυτον, ἥτις ἦλθεν εἰς αὐτόν ἀπὸ Θεσσαλονίκης ὑγιὴ ἐποίησεν ὁ ἅγιος· καὶ ἕν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἦτο πρῖσμένον καὶ ἐξέβαλλε νερόν ἀπὸ ὅλα του τὰ αἰσθητήρια, ἐθεράπευσεν ὁ ὄσιος· καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα του ὑγιές. Τόσον δὲ πλῆθος δαιμονισμένων ἰάτρευσε ὁ ὄσιος οὗτος, ὥστε σχεδὸν δέν ἔχει ἀριθμόν. Καὶ οὗτος δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς Μακάριος εἶδε τὸν διάβολον (καθὼς τὸν εἶδε δηλαδὴ καὶ ὁ προρρηθεὶς Αἰγύπτιος) καὶ ἐβάσταζε τὰ εἶδη καὶ ἐργαλεῖα, μετὰ ὅποια ἐπλανοῦσε τοὺς μοναχοὺς. Ἐφάνερον δὲ ταῦτα ὁ μισρὸς αἰνιγματωδῶς με ἕν τρυπημένον φέρεμα ὅπερ ἐφόρει, καὶ μετὰ τινὰ κολοκύνθια τὰ ὅποια ἐσήκωνεν. Οὗτος ὁ ὄσιος περιπατήσας ἕνα καιρὸν μακρινὴν ὁδὸν, ἐμβήκεν εἰς τὸ κηποταφεῖον τοῦ Ἰαννῆ καὶ Ἰαμβρῆ, τῶν ἐπὶ τοῦ Φαραῶ μάγων, καὶ πάλιν ἐπέ-

στρεψε χωρὶς νὰ πάθῃ κανέναν κακόν ἀπὸ τοῦς δαίμονας. Εἶχε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος σῶμα μικρὸν καὶ κολοβόν· εἶχε ὀλίγας τρίχας εἰς τὰ χεῖλη, καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πώγωνος, ἐπειδὴ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀσκητικῶν κόπων, οὐδὲ τρίχες ἐφύτρωσαν εἰς αὐτόν. Μετὰ τριαύτην λοιπὸν πολιτείαν καὶ θαύματα διαλάμπας καὶ οὗτος ὁ θεὸς Μακάριος ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ.

Μετὰ τοὺς τοὺς δύο Μακαρίους συνταξιδεύοντες ἄρχοντες τινὲς τοῦ βασιλέως ἐνδοξότατοι, ἐθαύμαζον τὴν εὐτέλειαν καὶ τὴν πτωχείαν τῶν ὄσων εἰς ἀπὸ αὐτοῦς εἶπε. Μακάριοι εἰσθε σεις, οἵτινες ἐμπαίζετε τὸν κόσμον. Ὁ δὲ Ἀλεξανδρεὺς Μακάριος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν. Ἡμεῖς μὲν ἐνεπαίξαμεν τὸν κόσμον, ὁ δὲ κόσμος ἐμπαίζει σᾶς· πλὴν ἤξευρε καλά, ὅτι καὶ ἡμεῖς Μακάριοι ὀνομαζόμεθα, καθὼς σὺ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς μᾶς ὠνόμασες. Ταῦτα δὲ εἰπόντος τοῦ ἁγίου, κατενύχθη ὁ ἄρχων καὶ καταφρονήσας τὰ λαμπρὰ τοῦ βίου πράγματα, ἀπετάξατο τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσι, καὶ ἔγεγε μοναχός. (Περὶ τοῦ Ἀλεξανδρέως Μακαρίου ὄρα καὶ εἰς τὸ Λαυσαϊκόν.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ.

- » Ψεύδει σοφῶ φυγοῦσα σαρκὸς τὴν ὄβριον,
- » Ἀθλεῖς ἀληθῶς ἐκ ζήτους, Εὐφρασία.

Ἡ ἁγία αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), καταγομένη ἀπὸ γένος ὀνομαστόν, καὶ ἔχουσα γνῶμην σώφρονα καὶ εὐσεβῆ. Αὕτη λοιπὸν διαβληθεῖσα ὡς χριστιανὴ, καὶ μὴ πεισθεῖσα νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τοὺς δαίμονας, δέρεται δυνατὰ· καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενε εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, παρεδόθη εἰς ἕνα βάρβαρον ἄνθρωπον διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ. Ἠπατήθη ὅμως αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἁγίαν, μετὰ τοιοῦτον σαφὸν τρόπον. Ὑπεσχέθη ἡ ἁγία εἰς τὸν βάρβαρον ἐκεῖνον, ὅτι ἂν δέν τὴν πειράξῃ, θὰ τῷ δώσῃ ἕν ἱατρικόν, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ διαφυλάττεται ἀπλήρωτος ἀπὸ τὰς μαχαίρας καὶ ἀπὸ τὰ ἀκόντια τῶν ἐχθρῶν του· ταῦτα δὲ λέγουσα, ἐπρόσθεσε καὶ τοῦτο, ὅτι, ἐὰν θέλῃς νὰ πληροσορηθῇς ὅτι τοῦτο τὸ ὁποῖον σοὶ λέγω εἶναι ἀληθινόν, δοκίμασον εἰς τὸν λαιμόν μου, καὶ εὐθὺς ἐξέτινε τὸν λαιμόν της. Ὁ δὲ βάρβαρος νομίσας ὅτι λέγει λόγια ἀληθινὰ, ἐκτύπησε δυνατώτερα εἰς τὸν λαιμόν της μετὰ τὴν σπάθη καὶ

¹ Τὸ ὕαινα φαίνεται μετέφρασεν ὁ Νικόδημος διὰ τοῦ ἀγριογουροῦνα. Σ. Ε.

ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν αὐτῆς κεφαλὴν καὶ οὕτω, μείναντα ἀμόλυκτος, ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθάρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γέγονεν ἡ εἰς τὸν ναδὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ τοῦ Θεολόγου.

- » Ἐχει νεκρὸν σὸν ἡ καλὴ μετοικία,
- » Καλῶ γὰρ, ὡς σὺ, τοὺς Ἀποστόλους, πάτερ.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Νεκαίᾳ γενομένου μεγίστου θαύματος, ὅτε ὁ μέγας Βασιλεὺς διὰ προσευχῆς ἠτέωξε τὰς πύλας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ παρέθετο αὐτὴν τοῖς ὀρθοδόξοις.

- * » Πῶς οὐκ ἂν ἦρε Βασιλεῖε τὰς πύλας,
- » Μέγας ναός, σοὶ τῷ ναῷ τῷ ἐμψύχῳ;

* Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΕΛΕΤΙΟΥ τοῦ Γαλλησιώτου καὶ ὁμολογητοῦ, ὅστις ἐχρημάτισεν ἐν ἔτει ασ' (1250).

- † » Κτείνει Δαβὶδ μὲν ἀλλόφυλον σφενδόνη,
- » Κτείνει δὲ Μελέτιος Αὐσόνων πλάνην.²

* Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΑΡΚΟΥ Ἐπίσκου τοῦ Εὐγενικοῦ, τοῦ τῆς ὀρθοδοξίας τῶν Ἀνατολικῶν Γραικῶν μογομάχου καὶ ὑπερμάχου καὶ φύλακος.

- † » Κρατεῖ μὲν Ἄτλας μυθικῶς ὤμοις πόλον,
- » Κρατεῖ δ' ἀληθῶς Μάρκος ὀρθοδοξίαν.³

* Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΡΣΕΝΙΟΥ Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας.

¹ Οὕτω ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῷ συντακτικῷ λόγῳ τῷ εἰς τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα Ἐπισκόπους τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης δευτέρας Συνόδου λέγει περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων «Χαίρετε Ἀπόστολοι, ἡ καλὴ μετοικία.» Σημειῶσαι ὅτι λόγος εὐρίσκεται ἐν τῇ 128^α μὲν τῶν Ἰσῆρων διαλαμβάνων περὶ τῆς ἑπαύρου τῶν λειψάνων τοῦ θείου τούτου Γρηγορίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πανήγυριν ἱερὰν καὶ ὑπέραμπρον.»

² Τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου μετέφρασεν ἡ ἐμὴ ἀναξιοτής, καὶ ὄρα τοῦτον εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον· συνέγραψεν δὲ καὶ ἀκολουθίαν εἰς αὐτόν.

³ Εἰς τὸν ἅγιον Μάρκον τὸν Ἐπίσκου ἀκολουθίαν γλαφυρὰν συνέγραψεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, διὰ προτροπῆς τοῦ ἱερολογιωτάτου διδασκάλου κυροῦ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου τοῦ σχολαρχοῦντος ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ. Καὶ εἶθε νὰ ἐκδοθῇ καὶ εἰς τὸ φῶς τῆς τυπογραφίας διὰ τῆς συνεργίας τινὸς φιλομάρκου. Τὸν δὲ κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ βιβλίον τὸ καλούμενον Ἀντίπαπαν, τὸν παρὰ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἀθανασίου συγγραφεύτα βητορικῶς.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβυτέρων Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΕΥΘΥΜΙΟΥ τοῦ μεγάλου.

- » Τί κοινόν, Εὐθύμιε, σοὶ καὶ τῷ βίῳ;
- » Πρὸς Ἀγγέλους ἄπαιρε τοὺς ξένους βίου.
- » Λῆξε βίου Εὐθύμιος εἰκάδι ἡγυγένιος.

Οὗτος ὁσὶος πατὴρ ἡμῶν καὶ μέγας Εὐθύμιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Γρατιανοῦ ἐν ἔτει τοζ' (377).¹ καταγόμενος ἀπὸ τὴν Μελιτινὴν, τὴν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ εὐρισκομένην, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ πιστῶν, Παύλου καὶ Διονυσίας ὀνομαζομένων. Καθὼς δὲ ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης ἐγεννήθη ἀπὸ στεῖραν μητέρα οὕτω καὶ ὁ ὁσὶος οὗτος Εὐθύμιος ἐγεννήθη ἀπὸ στεῖραν, καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Εὐθύμιος ἀπὸ τὸν Θεόν, πρὸ τοῦ νὰ συλληφθῇ. Ἐπειδὴ δηλαδὴ οἱ γονεῖς του παρεκάλουν τὸν Θεόν νὰ τοὺς δώσῃ τέκνον, διὰ τοῦτο ἔγεινεν εἰς αὐτοὺς φωνὴ δι' Ἀγγέλου, ἧτις ἔλεγεν ὅτι νὰ εὐθυμῶσι καὶ νὰ χαίρωσιν, ἢ μᾶλλον νὰ εὐθυμῶσι καὶ νὰ χαίρωσιν ὅλοι, καὶ ὄχι μόνον οἱ γονεῖς του, καθότι ὁμοῦ μὲ τὴν γέννησιν τοῦ παιδιοῦ θὰ καταλυθῇ πᾶσα αἵρεσις, καὶ καθολικὴ εἰρήνη θὰ χαρισθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὠνομάσθη ὁ ὁσὶος οὗτος Εὐθύμιος· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου προσεφέρθη ὁ ὁσὶος ἀπὸ τὴν μητέρα του εἰς τὸν Εὐτρώϊον τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Μελιτινῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον συνηριθμήθη εἰς τὸ τάγμα τῶν κληρικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐστάθη ἐπιτήδειος εἰς τὴν τῶν ἱερῶν μαθημάτων παιδείαν, καὶ ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς ἐναρέτους κατὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀρετῆς, ἠναγκάσθη νὰ χειροτονηθῇ Πρεσβύτερος καὶ νὰ δεχθῇ τὴν προστασίαν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν ἱερῶν ἀσκητηρίων καὶ μοναστηρίων. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς εἰκοσιεννέα χρόνους τῆς ἡλικίας του, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐσυγκατοίκησε μετὰ τοῦ ὁσίου Θεοκτίστου εἰς ἓν σπήλαιον, τὸ

¹ Ἐν δὲ τῷ ὠρολογίῳ γράφεται ὅτι ἦτο ὁσὶος Εὐθύμιος κατὰ τοὺς χρόνους Ἀρχαίου καὶ Ὀνωρίου ἐν ἔτει υ' (400), καὶ ὅτι ἐτελεύτησεν ἐν ἔτει υξ' (465), ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μεγάλου. Οὗτος ὁ ὁσὶος διώρρωσε Εὐδοκίαν τὴν βασιλισσαν, πεσοῦσαν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μονοφυσιτῶν, καὶ ὄρα εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Αὐγούστου. Ὅμοίως ἐδιώρρωσε καὶ τὸν δόσιον Γεράσιμον, τὸν Ἰορδανίτην, τὸν κατ' ἀπάτην πεσόντα εἰς τὴν αὐτὴν αἵρεσιν, καὶ ὄρα εἰς τὴν τετάρτην Μαρτίου.

ὅποιον εὐρίσκατο εἰς τὸ βουνόν· ἐκεῖ δὲ καταικῶν ὁ ὄσιος, πολλοὺς ἀνθρώπους ἠλευθέρωσεν ἀπὸ δεινὰ πάθη καὶ ἀσθενείας.

Λέγεται δὲ ὅτι καὶ ὁ ὄσιος οὗτος ἀπὸ πολλὰ ὀλίγα ψωμῖα ἐθρεψε τετρακοσίους ἀνθρώπους, αἱ ὅποιοι ἦλθον εἰς τὸ μοναστήριον. Ὅχι μόνον δὲ αὐτὸς ἔλυσε τὴν στειρώσιν τῆς μητρὸς του καὶ ἐγεννήθη, ἀλλὰ καὶ ἄλλας στειρας καὶ ἀτέκνους γυναῖκας ἀπέδειξε γονίμους καὶ πολυτέκνους διὰ προσευχῆς του· αὐτὸς ἦνοιξε τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς καὶ ὁ μέγας Ἡλίας, καὶ ἔφερε βροχὴν, καὶ μὲ αὐτὴν ἰάτρευσε τὴν γῆν, ἣ ὅποια ἐπασχεν ἀπὸ ἀκαρπίαν. Ἐφάνερωσε δὲ τὴν ἐσωτερικὴν λαμπρότητα τῆς ψυχῆς τοῦ θεοῦ Εὐθύμιου ὁ στύλος τοῦ πυρός, τὸν ὅποιον εἶδαν οἱ παρεστῶτες, ὅτι κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ὅτε ἐλειτούργει ὁ ἅγιος τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, καὶ ἔλαμπε τὸν ὄσιον ἕως οὗ ἐτελείωσεν ὁ καιρὸς τῆς ἱερουργίας. Σημεῖον δὲ καὶ ἀπόδειξις τῆς τελείας καθαρότητος καὶ ἀγνείας τοῦ ὁσίου τούτου ἐστάθη, τὸ νὰ βλέπη νοερῶς μὲ τὸ διορατικὸν ὄμμα τῆς ψυχῆς τὰς διαθέσεις καὶ καταστάσεις τῶν ψυχῶν ἐκείνων, αἵτινες ἐπλησίαζον διὰ νὰ μεταλάβωσι τὰ ἄχραντα μυστήρια· ἦγουν, ποῖος μὲν μεταλαμβάνει μὲ καθαρὰν συνείδησιν, ποῖος δὲ, μὲ μεμολυσμένην. Φθάσας δὲ εἰς τὸν ἐννενηκοστὸν ἑβδομον χρόνον τῆς ζωῆς του, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτο δὲ κατὰ μὲν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου χαρίεις, κατὰ δὲ τὸν τρόπον τῆς ψυχῆς ἦτο εὐκολοπλησίαστος καὶ ἀπλοῦς, κατὰ τὸ χρῶμα ἦτο λευκός. Καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος ἦτο εὐπρεπῆς καὶ σεμνός· εἶχε τὰς τρίχας λευκάς καὶ τὸ γένειον μακρὸν ἕως εἰς τοὺς μηρούς του.

Λέγουσι δὲ διὰ τὸν ἅγιον τοῦτον, ὅτι ὅτε ἐμελλε ν' ἀποθάνη μοναχός τις ὁ ὁποῖος ἐνομίζετο μὲν κατὰ τὰ ἔξω καὶ τὰ φαινόμενα ὑπὸ τῶν πολλῶν, ὅτι ἦτο σώφρων καὶ ἐγκρατῆς καὶ ἅγιος, κατὰ δὲ τὰ ἔσω καὶ τὴν καρδίαν ἦτο ἀκόλαστος καὶ ἀκρατῆς, ἐπειδὴ ἐσυγκατατίθετο καὶ ἐγλυκαίνετο εἰς τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς· ὅτε, λέγω, ὁ μοναχὸς οὗτος ἐμελλε νὰ ἀποθάνη, ἐβλεπεν ὁ μακάριος Εὐθύμιος ἕνα ἄγγελον, ὅστις ἐβάσταζεν ἀκόντιον μὲ τρία ὀδόντια, καὶ μὲ αὐτὸ ἀνέσπα καὶ ἐξέβαλε βιαίως τὴν ψυχὴν τοῦ ἀθλίου μοναχοῦ ἐκείνου, καὶ εὐθὺς ἤκουσε καὶ φωνὴν, ἣ ὅποια ἐφάνερονε τὰ κρυπτὰ καὶ αἰσχρὰ τοῦ ἀποθανόντος διανοήματα. ¹ Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ ὁσίου σύναξις ἐν τῇ

ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ὁσίου τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΣΣΟΣ τὰς χεῖρας τμηθεὶς, τελειοῦται.

» Χεῖρας Βάσσου τέμνουσι χεῖρες δημίων,

» Χεῖρες βέβηλοι, χεῖρας ἠγιασμένας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΣΕΒΙΟΣ πέλυξι τμηθεὶς, τελειοῦται.

» Τμηθεὶς πέλυξιν Εὐσέβιος πᾶν μέλος,

» Τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἄτμητος μένει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΤΥΧΙΟΣ εἰς τρία διαιρεθεὶς, τελειοῦται.

» Εὐτύχιον εἰς μέρη διεῖλον τρία,

» Θεῶς Θεοῦ πρόσωπα τιμῶντα τρία.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΣΙΛΙΑΗΣ τὴν γαστέρα βραχίς, τελειοῦται.

» Ἀπορραγῆναι μὴ θέλων Βασιλιδῆς,

» Μοίρας ἀθλητῶν, ἐρράγη τὴν γαστέρα.

Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω τέσσαρες μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ'ῆ (298), πλοῦτον ἔχοντες πολὺν, καὶ μετέχοντες ἀπὸ τὴν σύγκλητον τοῦ βασιλέως βουλήν. Προσῆλθον δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ ἅγιον ἔλαβον βάπτισμα, ἐπειδὴ εἶδον τὸν Ἐπίσκοπον Θεόπεμπτον, πῶς ὑπέμενον ἀνδρείως τὰς παρὰ τῶν ἀπίστων βασάνους, καὶ ἔκαμνε θαύματα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν διαβληθέντες εἰς τὸν βασιλέα καὶ παρασταθέντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, πρῶτον μὲν ὑστεροῦνται τὰς ζώνας τὰς ὁποίας ἐφόρουν, ὡς σημεῖον τῆς ἀξίας των, ἔπειτα λαμβάνει ἕκαστος διάφορα τέλη τῆς ζωῆς, διότι ὁ μὲν ἅγιος Βάσσος βληθεὶς εἰς ἕνα λάκκον ἕως εἰς τοὺς μηρούς, καὶ κοπεὶς τὰς χεῖρας καὶ ὄλον τὸ σῶμα, ἐτελειώθη· ὁ δὲ ἅγιος Εὐσέβιος κρε-

κατὰ πλάτος βίον τούτου ὁρᾷται. «Καθὼς ἡ ψυχὴ αὐτῆ δὲν μὲ ἀνέπαυτεν οὔτε μίαν ἡμέραν οὔτοι καὶ οὐ μὴ καύτης σπαράττων αὐτῆν, καὶ δεινῶς τιμωρῶν.» Σημειώσαι, δεῦτε εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Εὐθύμιον ὀκτωήχου· Κονόνας ἐπιλοπόνηαιτ ὁ δαιολογιώτατος διδάσκαλος κύριος Χριστοφορος ὁ Περσπομίτης, καὶ ὁ βοσκόμοιτος ζητησάτω τούτους.

* Τὸν ἑλληνικὸν τούτου βίον ἀνέγραψεν ὁ Μεταρφορετῆς, ὃς ἡ ἀρχὴ «Καὶ παντὸς μὲν ἄλλου πράγματος (σώζεται, ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἑλλαίς.)

¹ Ἡ θεία φωνὴ ἣν ἤκουσεν ὁ ἅγιος ἔλεγε ταῦτα, ὡς ἐν τῷ

μασθεις κατακέφαλα και κόπεις μερικῶς με τοὺς πελέκεις, ἐτελειώθη· ὁ δὲ ἅγιος Εὐτύχιος τανυσθεὶς βιαίως εἰς τέσσαρας πάλους, καὶ εἰς τρία μέρη μοιρασθεὶς, ἔλαβε τὸ μακάριον τέλος· ἃ δὲ ἅγιος Βασιλίδης σχισθεὶς τὴν κοιλίαν με μάχαιραν, ἐτελειώσε τὴν ζωὴν, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ τέσσαρες τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων INNA, ΠΙΝΝΑ, καὶ ΡΙΜΜΑ.

- » Θάλψις δεχέσθω τοὺς ἀθλητὰς Κυρίου,
- » Ἰνᾶν, Πινᾶν, Ῥιμᾶν τε τοὺς κρυσταλλίνους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τρεῖς μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ μίαν χώραν, κειμένην κατὰ τὸ βόρειον μέρος κρατηθέντες δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις βαρβάρους, παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς χώρας, ὁ ὁποῖος βλέπων τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας τὸν Χριστόν, κατεδίδασεν αὐτοὺς νὰ τελειώσωσι τὴν ζωὴν των μετὰ τὸ κρῦον. Δένονται λοιπὸν πρῶτον οἱ ἅγιοι ἀπὸ ξύλα ὀρθια, τὰ ὁποῖα ἐμπήχθησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε καὶ αὐτὸ τὸ φύσει εὐκίνητον καὶ ὀλισθηρὸν νερὸν δὲν διέφερεν ἀπὸ τὰ ἀκίνητα καὶ βαρέα σώματα, ἐπειδὴ ἦτο ὅλον παγωμένον ἀπὸ τὸ ψῦχος. Ὅθεν μετὰ τὴν τοιαύτην βάσανον παρέδωκαν οἱ μακάριοι τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ μακαρίου ΠΕΤΡΟΥ τοῦ Τελώνου.

- » Καλεῖ σε, Πέτρε, Χριστὸς ἐκ τελωνίου
- » Πρὸς ἀρετὴν πρὶν, νῦν δὲ πρὸς τρυφὴν πόλου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φλ. (530), Πατρίκιος ὢν κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ τῆς Ἀφρικῆς ὅλης τὴν διοίκησιν ἔχων· ἐπειδὴ δὲ ἦτο πολλὰ ἀσπλαγχνος καὶ ἀνελεήμων, ἔλαβεν ἐπωνυμίαν καὶ ὠνομάζετο παρὰ πάντων φειδωλὸς ἦτο ἀκριβός. Μίαν δὲ φορὰν πτωχὸς τις ὑπήγεν εἰς αὐτόν, χάριν δοκιμῆς, καὶ ἐζήτηε φορτικῶς ἐλεημοσύνην· ὁ δὲ Πέτρος θυμωθεὶς, ἤρπασεν ἐν ἀπὸ τὰ ζεστά ψωμῖα τὰ ὁποῖα τότε ἔτυχε νὰ φέρῃ ὁ δούλος του ἀπὸ τὸν φούρνου, καὶ ἔριψεν αὐτὸ ὡς πέτραν κατ' ἐπάνω τοῦ πτωχοῦ· ὁ δὲ πτωχὸς ἀρπάσας τὸ ψωμίον, ἔφυγε. Δὲν ἐπέρασαν δύο ἡμέραι, καὶ ὁ Πέτρος πίπτει εἰς βαρσίαν ἀσθενείαν, καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ βλέπει τὸν ἑαυτοῦν του ὅτι ἐζητεῖτο νὰ δώσῃ ἀπολογία διὰ τὰ ὅσα ἐπραξεν. Ἐπειτα τοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἐκεῖ ἦτο καὶ

μία ζῦγαρια, εἰς μὲν τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ὀπίσθιας, ἔβλεπεν ὅτι ἐσυνάζοντο μαῦροί τινες, καὶ ἔβαλλον τὰς κακὰς του πράξεις, εἰς δὲ τὸ δεξιὸν ἔβλεπεν ἄνδρας τινὰς λευκοφόρους καὶ θαυμαστοὺς κατὰ τὸ πρόσωπον, οἱ ὁποῖοι δὲν εὐρισκον ἄλλο τι καλὸν νὰ βάλωσι, διὰ νὰ γίνῃ ἰσοβαρὲς μετὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος, εἰμὴ μόνον ἐκείνο τὸ ψωμίον τὸ ὁποῖον κατὰ τοῦ πένητός ἐριψε. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Πέτρος, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτοῦν του, καὶ εὐθὺς ἅμα ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν, ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὅχι μόνον ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια ἐνδύματα ὅσα ἐφόρει ἔδωκεν εἰς ἓνα πτωχόν. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν Χριστόν ὅτι ἐφόρει τὰ ἐνδύματα ἐκεῖνα, διὰ τοῦτο ὁ ἀριδιδμος ἐπώλησε καὶ τὸν ἑαυτοῦν του, καὶ τὴν τιμὴν ἔδωκεν εἰς τοὺς πένητας.

Ἐπωλήθη δὲ εἰς ἓνα αὐθέντην χρυσοχόον κατὰ τὴν τέχνην· ἐπειδὴ δὲ ὕστερον ἔβλεπεν ὁ μακάριος, ὅτι ἐμελλε νὰ γνωρισθῇ ποῖος εἶναι, διὰ τοῦτο θέλων νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ αὐθέντου του, εἶπεν εἰς τὸν θυρωρὸν κωφὸν ὄντα καὶ βωβόν· «Ἐν ὀνόματι Χριστοῦ ἀκούσον μου, καὶ ἀνοιξον τὴν θύραν.» Καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ὁ πρὶν κωφὸς καὶ βωβὸς ἐλάλει καὶ ἤκουεν· ὅθεν ἐξεληθὼν ἔξω ἔφυγε καὶ ὑπήγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσας, ὑπήγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου καὶ ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν τοποθεσίαν τὴν καλουμένην τοῦ Βοῦς ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ.

* Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΥΡΣΟΥ καὶ ΑΓΝΗΣ, δι' ἣ συνάξις τελεῖται πλησίον Ἐλεμιανῶν.

- » Θύρσος σὺν Ἀγνῇ Χριστὸν ἠγαπηκότες,
- » Θάνατον ἠγάπησαν ἀσμένως πάνυ.

* Μνήμη τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ΛΕΩΝΤΟΣ τοῦ μεγάλου, τοῦ καλουμένου Μακέλλη καὶ Θρακός, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει νοζ' (457).¹

¹ Ὁ βασιλεὺς οὗτος Αἰών ἔγινε μετὰ τὸν εὐσεβεστάτον βασιλέα Μαρκιανόν. Ἐφύλαττε δὲ ὁ Λεών οὗτος πολλὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, διότι ἐβεβαίωσεν ἅπαντα τὰ κηρυχθέντα ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς κατὰ τῶν αἰρετικῶν διατάγματα· καὶ πρὸ πάντων τὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι τετάρτης συνόδου θεσπίσματα. Ὅθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἦτο εἰς καλὴν κατάστασιν. Ζήσας δὲ χρόνους δεκαοκτὼ εἰς τὴν βασιλείαν, ἐξεδήμεσε πρὸς Κύριον μετὰ μίαν υπερβολικὴν δυσεντερίαν, ἀπὸ τῆς ἧσιν ἔγινε τὸ λειψανόν του ὡς φανός· (δρα σελ. 39 τοῦ β' τόμου τοῦ Μελετίου.)

* Ἄνακτα πιστὸν τὸν Λόντα τὸν μέγαν
« Ἔστειλε Χριστὸς οὐρανοκράτωρ ἄναξ.

* *Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΑΝΝΗΣ.*

† Ἄννα παθοῦσα τὸν νοσητὸν νυμφίον,
» Αὐτῇ προσήλθε διὰ τοῦ μαρτυρίου.

* Ὁ ἅγιος τομαρτυρὸς ΖΑΧΑΡΙΑΣ ὁ μαρτυρήσας ἐν ταῖς παλαιαῖς Πάτραις τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὸ ἀσπβ' (1782) ἔτος, τὰ σκέλη σχιθεῖς τελειοῦται.

† Ὁ Σκελῶν πλατυσμῶ ἐν πλατεῖ οἰκίῃ πόλου,
» Ὁ Ζαχαρία, καὶ βραβεῖον λαμβάνεις.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων προσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΑΞΙΜΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Ἄχειρ, ἄγλιωτος, χεῖρα καὶ γλιώτταν φύεις,
» Καὶ χερσὶ Θεοῦ, Μάξιμε, ψυχὴν δίδως.
» Εἰκάδι πρώτη πότιμος Μαξίμου ὄσ' ἐκάλυψεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντος, τοῦ πατρὸς μὲν Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου, ἐγγόνου δὲ ὄντος Ἡρακλείου, ἐν ἔτει χογ' (673).² Ἐπειδὴ δὲ ἐτιμήθη ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς μὲ μεγάλας τιμὰς καὶ ἐφάνη ἰκανὸς εἰς τὰς πολιτικὰς διοικήσεις, διὰ τὴν σοφίαν τῶν λόγων του, καὶ διὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀγαθὴν του προαίρεσιν, μάλιστα δὲ διὰ τὴν σύνεσιν, ἣν εἶχεν ἐκ τῆς πολυκαιρίας εἰς τὸ νὰ συμβουλευῆ καλῶς τὰ πρακτέα. Διὰ ταῦτα, λέγω, πάντα ἀνεβιδάσθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρωτοασκηρήτου, καὶ ἔγεινε συγχοινωνὸς εἰς τὰς βουλὰς τῶν βασιλέων. Ἐπειδὴ δὲ ἀνοήτως καὶ δυσσεβῶς τῷ τότε καιρῷ ἐπεκράτει ἡ πονηρὰ καὶ αἰρετικὴ δόξα τῶν μίαν θέλησιν ἐπὶ Χριστοῦ φρονούντων, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς αἰρέσεως ταύτης ἀνῆρουν τὰς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἐπροτίθεντο εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας διατάγματα καὶ ὀρίσμαι βασιλικοὶ ὑπερασπίζοντες καὶ στερεόνοντες τὴν αἵρεσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ὁ φερωνύμως μέ-

γιστος οὗτος Μάξιμος (Μάξιμος λατινιστὶ σημαίνει μέγιστος) δὲν ὑπέφερε νὰ συγχοινωνῆ μετὰ τὴν δυσσεβείαν τῶν δυσσεβῶν ὄθεν ἀφήσας τὰς βασιλικὰς τιμὰς καὶ τὰς κοσμικὰς ἐξουσίας, ἐπροτίμησε καλλίτερον νὰ ἦναι παρερριμμένος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ κατοικῆ εἰς τὰ σκηνώματα τῶν ἀμαρτωλῶν, ὡς λέγει ὁ Δαβὶδ· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν Χρυσόπολιν (τὸ νῦν Σκούταρι), ἐκούρευσε τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς καὶ ἔγεινε μοναχός· ὕστερον δὲ ἔγεινε καὶ ἡγούμενος τοῦ ἰδίου μοναστηρίου.

Ἐπειτα πυρποληθεὶς ἀπὸ τὸν θεῖκόν ζήλον, μεταβαίνει εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην, καὶ πείθει τὸν μακαριώτατον Πάπαν Μαρτίνον νὰ ἀθροίσῃ τοπικὴν σύνοδον καὶ νὰ ἀναθεματίσῃ τοὺς ἀρχηγούς τῶν Μονοθελητῶν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο τὸ γενναῖον ἔργον ἐποίησεν ὁ τρισόλβιος, ἀλλὰ καὶ λόγους καὶ ἐπιστολάς συνέγραψεν, ἐλέγχων τοὺς οὕτω φρονούντας αἰρετικούς, καὶ βεβαιῶνων μὲ συλλογιστικὰς ἀποδείξεις καὶ μεγραφικὰς μαρτυρίας τὴν ἀκρίβειαν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, τὰ ὅποια ἐστειλεν εἰς διάφορα μέρη καὶ Ἐκκλησίας τῆς οἰκουμένης.

Ὅτε δὲ ἐπέσρεψεν ἀπὸ τῆν Ῥώμην εἰς Κωνσταντινούπολιν κατακρίνεται ὡς ὑπεύθυνος ὁμοῦ μὲ τοὺς δύο μαθητὰς του Ἀναστασίου καλουμένους ἀπὸ τὴν βασιλικὴν σύγκλητον τῶν ἀρχόντων, ἡ ὁποία ἐσυμφώνει εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ ἅγιος βλέπων, ὅτε ὅλοι ἐπέιθοντο εἰς τὸ φρόνημα τοῦ βασιλέως, ὄχι μόνον αὐτὸς ἀντεστάθη εἰς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὑπεκίνησε νὰ ἐναντιωθῶσι πείθων αὐτούς νὰ φρονῶσι τὰ ἐναντία τῶν Μονοθελητῶν, διὰ μέσου τῶν σοφῶν του ἐπιστολῶν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν πέμπεται ἐξόριστος εἰς μίαν φυλακὴν κατὰ τὸ μέρος τῆς Θράκης· ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς πίστεως, τούτου χάριν ἔκοψαν τὴν χεῖρα καὶ τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἐπεμψαν ἐξόριστον εἰς τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ ἐκεῖ μένων τρεῖς χρόνους, καὶ μόνος του ὑπηρετῶν εἰς τὰς ἰδίας του χρείας, ἔγεινε πλήρης ἡμερῶν. Ὀλίγον δὲ ἀσθενήσας, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ ἐκεῖ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου, ἐνεργῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν πολλὰ θαυμάσια.

Λέγουσι δὲ, ὅτι καὶ ἀφ' οὗ ἔκοψαν τὴν ἱερὰν γλῶσσάν του, ἀποκατέστη πάλιν αὐτὴ παρὰ Θεοῦ ὑγιής ὡς τὸ πρότερον, ὅθεν καὶ ἐλάλει τρανῶς καὶ καθαρῶς μετὰ αὐτὴν, ἐνόσω ἦτο εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν. Ἀπὸ τοὺς δύο δὲ μαθη-

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Ἡ χρονολογία εἶναι ἐσφαλμένη, καθόσον ὁ Κώνστας ἀνηγορεύθη τῷ 641 καὶ ἐδόλοφονήθη ἐν Συρακούσαις τῷ 668. Οὗτος ὁ ὄσιος Μάξιμος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ εἰς τῶν συστακτῶν τῆς Μ ε λ ἰ σ σ η ε τῆς ἐν Τριφυρίῳ τὸ πρῶτον δημοσιευθείσης ἐν ἔτει 1546. Σ. Ε.

τάς του, τοὺς ὀνομαζομένους Ἀναστασίους, τοὺς μὲν μεγαλητέρου κατὰ τὴν ἡλικίαν Ἀναστασίους ἔκοψαν τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν χεῖρα παρομοίως, ὡς καὶ τοῦ διδασκάλου του, καὶ ἐξώρισαν αὐτὸν εἰς μακρινὸν τόπον· ὁ δὲ νεώτερος Ἀναστάσιος ἐπέμφθη καὶ αὐτὸς ἐξόριστος εἰς ἓν πρῶτον τῆς Θράκης, καὶ ἐκεῖ τελειώσας τὴν ζωὴν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).¹

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΝΕΟΦΥΤΟΥ.

- » Τὸν Νεόφυτον ἐκρίζοι γῆθεν δόρυ,
- » Νέου φυτοῦ κάλλιστον οἶά περ θάλος.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας, υἱὸς γονέων χριστιανῶν Θεοδώρου καὶ Φλωρεντίας, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου² καὶ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϛ (290). Εὐθύς δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του ἦτο γεμάτος ἀπὸ χάριν Θεοῦ, διότι ὅτε ἦτο ἀκόμη ἐννέα ἐτῶν, καὶ εὕρισκετο εἰς τὴν μάθησιν τῶν γραμμάτων ὁμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ, τότε, λέγω, προσήχετο, καὶ τὰ παιδιὰ παραδόξως διέτρεφε, καὶ μία περιστέρα ἐλθοῦσα εἰς τὴν κλίνην του, ἐφύλαττεν αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περιστέρα ὠμίλησε μετὰ ἀνθρωπίνην φωνήν, ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου φοβηθεῖσα, ἀπέθανεν· ὁ δὲ ἅγιος διὰ προσευχῆς του πάλιν τὴν ἀνέστησεν. Ὑστερον δὲ ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἐμβῆκεν εἰς ἓν σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ὀδηγοῦσα τοῦτον περιστέρα τῷ ἔδειξε νὰ ἐμῆ· διώξας δὲ τὸ θηρίον τὸ εὕρισκόμενον εἰς τὸ σπήλαιον, ἔκαμεν ἐκεῖ τὴν κατοικίαν του, τρεφόμενος ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον. Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τὸν ἐνδέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, ὀδηγηθεὶς ὑπὸ θείας ἀποκαλύψεως, κατέβη ἀπὸ τὸ βουνόν, καὶ ἐλθὼν εἰς τοὺς γονεῖς του καὶ χαιρετίσας αὐτούς, ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτω-

¹ Ἡ μετάθεσις δὲ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου τούτου Μαξίμου ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην Αὐγούστου. Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Σεπτεμβρίου, ὅπου ὁ ἅγιος ὅστις Μαξίμος ἐορτάζεται μετὰ τοῦ ἁγίου Μαρτίνου, καὶ μετὰ τῶν μαθητῶν του δύο Ἀναστασίων, καὶ Θεοδώρου, καὶ Εὐπρεπίου. Σημεῖωσαι, ὅτι ἑλληνικὸς λόγος πρὸς τὸν ἅγιον Μαξίμον σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ Θεὸν πολιτευσαμένων ». Ὁμοίως καὶ ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡρακλείου τῶν σκηπτῶν τῆς βουμπῆς ».

² Ὁ Δέκιος, ὡς καὶ ἀλλοῦ ἐσημειώσαμεν, ἐξουεῖθη τῷ 234. Σ. Ε.

χοὺς τὰ ὑπάρχοντά των, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου. Κατὰ δὲ τὸν ὀκτακτον πέμπτου χρόνον τῆς ἡλικίας του, παρῆστη εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον, ὀδηγηθεὶς εἰς τοῦτο ὑπὸ θεοῦ Ἄγγελου· ὅθεν διὰ τὴν πολλὴν παρρησίαν τοῦ ἁγίου, πρῶτον ἔδειραν αὐτὸν, ἔπειτα τὸν ἔβαλαν εἰς ἀνημμένον φοβρὸν. Μείνας δὲ ἐκ τούτων ἀβλαβῆς τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι, ἐδόθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν φάγοσι. Ἐπειδὴ δὲ ἔμεινε καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς, ἐθανατώθη ἀπὸ ἑνα βάρβαρον, ὅστις ὤρμησε μετὰ τὴν σπάθην κατ' αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).¹

Ὁ δαίσιος πατὴρ ἡμῶν ΖΩΣΙΜΟΣ ἐπίσκοπος Συρακούσης, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Μετάστασιν Ζώσιμος εὗρεν ἐκ βίου,
- » Ὡ καὶ πρὸ ταύτης πᾶς μετάστασις βίος.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν νῆσον Σικελίαν, υἱὸς γονέων εὐλαβῶν καὶ πιστῶν, οἵτινες διήνυσον τὴν ζωὴν των μετὰ αὐτάρκειαν τῶν τοῦ βίου ἀγαθῶν καὶ εἶχον ἓν κτῆμα πλησίον εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Λουκίας τῆς παρθένου.² Ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη ὁ ἅγιος οὗτος καὶ ἐκόπη ἀπὸ τὸ γάλα τῆς μητρός του, ἐδόθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς του δῶρον εἰς τὴν ἁγίαν Λουκίαν καὶ τὸ κτῆμα ἐκεῖνο, ὁμοῦ δὲ καὶ ὁ υἱὸς των οὗτος Ζώσιμος. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἀνετρέφη ὁ ἅγιος εἰς τὸ μοναστήριον, καθότι ἦτον ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεὸν πρὸ συλλήψεως· ὅθεν καὶ ὁ τοῦ μοναστηρίου ἐκεῖνου ἡγούμενος ἐπαίδευεν αὐτὸν ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου, διδάσκων αὐτὸν ἐπιμελῶς τοὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας, ἐπειδὴ δὲ ἦτο εὐφυῆς εἰς τὸν νοῦν καὶ ἐπιμελής, ἐν ὀλίγῳ καιρῷ κατώρθωσεν ὅλας τὰς ἀρετάς, διότι ἀπέκτησε πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς ὅλα τὰ ἔργα. Εἶχε ταπεινώσιν καὶ πραότητα, ἐπλούτισεν ὑπακοὴν καὶ καθαρότητα· καὶ ἐπειδὴ ἐκατώρθωσε ταῦτα, ἐδόθη εἰς αὐτὸν καὶ

¹ Τούτου τοῦ ἁγίου Νεοφύτου εὕρισκεται ἀγματοειχὴ Ἀκολουθία τελεία ἐν χειρογράφοις σωζομένῃ· εὕρισκεται δὲ καὶ τετυπωμένη μετὰ ἀναπληρώσεως τῶν ἀλλοιπότητων τῇ ἐν τοῖς Μηναιοῖς. Τὸν ἑλληνικὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ Μισταρραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Αἱ περιφανεῖς τῶν πόλεων (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐ πολλὰ μόνον, ἀλλὰ ».

² Ταύτης τὸ Συναξάριον ὄρα κατὰ τὴν ἑξῆς τῆς τοῦ ἁγίου.

ἢ ἐπιμέλεια τοῦ λειψάνου τῆς ῥηθείσης ἀγίας Λουκίας· ἔγεινε ὁμοίω δὲ προσμονάριος καὶ ὑπέρτης τοῦ ἀγίου λειψάνου.

Μίαν φορὰν ἐπεθύμησεν ὁ ὄσιος, νέος ὢν, νὰ ὑπάγῃ νὰ ἰδῇ τοὺς γονεῖς του· καὶ δὴ ἐνίκηθη ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ὑπῆγε καὶ τοὺς εἶδεν· οἱ δὲ γονεῖς του εὐθὺς ἐπερψαν αὐτὸν ὀπίσω λέγοντες, « ἐκεῖ, τέκνον, χρεωστέεις νὰ μένῃς, ὅπου ἀφιερῶθης. » Ἀφ' οὗ ὁμοῦ ἐγύρισεν εἰς τὸ μοναστήριον, ἐφάνη εἰς αὐτὸν τὴν νύκτα ἐκείνην ἡ ἀγία Λουκία, ἡ ὁποία ἐξεληθούσα ἀπὸ τὴν θήκη, ἐφοβέριζεν αὐτὸν καὶ ἔμελλε νὰ τὸν δειρῇ δυνατὰ· τότε μία ἄλλη γυνὴ ἐνδοξοτάτη καὶ ἐνθεδυμένη πορφύραν βασιλικὴν, ὑπερασπίσθη αὐτὸν (ἦτις ἴσως ἦτο ἡ Κυρία Θεοτόκος.) Ταύτην δὲ ἐντραπέισα ἡ ἀγία, τὸν ἔδειρεν ὀλίγον· ἐπαρήγγειλε δὲ εἰς αὐτὸν, ὅτι ἄλλην φορὰν νὰ μὴ ἐξέλθῃ τοῦ μοναστηρίου, τὸ ὅποσον ὑποσχέθη νὰ φυλάξῃ καὶ δὴ καὶ τὸ ἐφύλαξεν. Διηγεῖτο δὲ οὗτος ὁ μακάριος Ζώσιμος διὰ μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία κατήγετο ἀπὸ γένος λαμπρὸν, ἦτο δὲ κατὰ τὴν γνώμην αἰσχρὰ καὶ ἀκάθαρτος, διότι αὐτὴ ἐπειδὴ ἐδάρη ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς δυνατὰ, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἀγίας Λουκίας, καὶ διὰ νὰ διασχεδάσῃ τὴν θλίψιν ἣν ἐδοκίμασεν ἀπὸ τὸν ὀργιζόμενον ἄνδρα τῆς, καὶ διὰ νὰ ἰατρευθῇ ἀπὸ τὸν δαρμὸν τὸν ὅποσον ἔλαβεν. Ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν ἐφώναξεν ἡ ἀγία μίαν φωνήν, ἡ ὁποία διαπεράσασα εἰς τὰ ὦτα τοῦ Ζωσίμου ὅστις ἐκίματο, ἔλεγεν, « Ἀπόρριψον τὴν βρωμερὰν ταύτην ἔξω τοῦ μοναστηρίου, » δείξασα ταύτην καὶ μετὰ τὴν χεῖρα· ὁ δὲ Ζώσιμος μετὰ φόβον πολὺν ἐσηκώθη καὶ εἶπεν εἰς τὰς ὑπηρετρίαις ἐκείνης. « Σηκώσατε ἀμέσως ἀπ' ἐδῶ τὴν κυράν σας, καὶ ἐκβάλετε αὐτὴν ἔξω ὁμοῦ μετὰ τὴν κλίνην τῆς. Αἱ δὲ ὑπηρετρίαι πλησιάσασα εἰς τὴν κλίνην, εὔρον τὴν κυρίαν των νεκράν.

Ὅτε δὲ ὁ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου ἡγούμενος ἀπέθανε, τότε ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ ἀφήσαντες μόνον τὸν Ζώσιμον φύλακα εἰς τὸ μοναστήριον, ὑπῆγον εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως Ἰωάννην, μετὰ σκοπὸν νὰ προχειρισθῇ παρ' αὐτοῦ ἄλλος ἀξίος ἡγούμενος. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος ἠρώτησεν· εἶναι καὶ ἄλλος ἀδελφός εἰς τὸ μοναστήριον; ἐκείνοι εἶπον· δὲν εἶναι ἄλλος, εἰμὴ εἰς μόνος ὅστις ἔμεινε διὰ νὰ φυλλάττῃ τὸ μοναστήριον. Ὁ ἐπίσκοπος ἀπεκρίθη, ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ἐκείνος εἶναι ἀξίος διὰ νὰ γείνη ἡγούμενος· ὅθεν ταῦτον προσκαλέσας, ἐσφράγισεν εὐθὺς αὐτὸν καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων ἰδοὺ, ἀδελφοί, ὁ ἐκ Θεοῦ σφραγισθεὶς ἐ-

πιστάτης σας καὶ ἡγούμενος. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν ἐχειροτόνησεν αὐτὸν καὶ ἱερέα. Καὶ λαίπρὸν ἐποίμανε τὸ ποίμνιόν του χρόνος τεσσαράκοντα μετὰ πᾶσαν πραότητα καὶ ἀνεξικακίαν, μετὰ ἀγάπην καθαρὰν καὶ μετὰ συμπάθειαν ὑπερβολικὴν.

Ὅτε δὲ ἀπέθανεν ὁ ἐπίσκοπος τῆς ἐν Σικελίᾳ Συρακούσης, μετὰ ψῆφον Θεοῦ καὶ μετὰ τὰς παρακλήσεις ὅλων τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν, ἔγεινε ὁ ἅγιος τῆς Σικελίας ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης Θεόδωρον, καὶ ταύτην ἐκυβέρνησεν ὁμοίως καὶ θεαρέστως εἰς χρόνους δεκατρεῖς. Θαύματα λοιπὸν πολλὰ ποιήσας καὶ ἀσκητικῶς πολιτευσάμενος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· πολλὰ δὲ ἀσθενεῖς ἰατρεύθησαν ἀπὸ διαφοροῦς ἀσθeneίας, καὶ πρὸ τῆς ταφῆς καὶ μετὰ τὴν ταφὴν του. Δαιμονισμένοι ἠλευθερώθησαν, τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, καὶ τὶς χριστιανὸς ἔχων τὴν γυναῖκά του αἰμορροοῦσαν, λαβὼν ἐν τεμάχιον ἀπὸ τὸ ἐνδυμα τοῦ ἀγίου, καὶ δούς αὐτὸ εἰς τὴν γυναῖκα, ἔγεινε πρόξενος τῆς ἰατρείας τοῦ πάθους τῆς, διότι ἐστάθη παρευθὺς ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος τῆς.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΕΥΓΕΝΙΟΣ, ΟΥΛΑΕΡΙΑΝΟΣ, ΚΑΝΔΙΔΟΣ**¹ καὶ **ΑΚΥΛΑΣ** οἱ ἐκ Τραπεζοῦντος ζήφει τελειοῦνται.

- » Τὸν Εὐγένιον καὶ συνάθλους τρεῖς ἄμα,
- » Δι' εὐγένειαν ψυχικὴν κτείνει ζήφος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ καὶ Λυσίου δουκός, ἐν ἔτει σγβ' (292), διότι κρυπτόμενοι εἰς τὰ ὄρη τῆς Τραπεζοῦντος, συνελήφθησαν οἱ τρεῖς ἐξ αὐτῶν ὡς χριστιανοὶ ἀπὸ τὸν Λυσίαν, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, ἐξορίζονται εἰς ἓν στενόχωρον φρούριον τῆς χώρας τῶν Λαζῶν, ὀνομαζόμενον Πιτυοῦς. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ φέρονται εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ παρασταθέντες εἰς τὸν Δοῦκα Λυσίαν, καταξοσχίζονται τὰς σάρκας μετὰ βούνευρα· ἔπειτα κρεμασθέντες, ξοσχίζονται μετὰ σιδηρὰ ὀνύχια καὶ κατακαίονται μετὰ λαμπάδας ἀνημμένας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τιμωροῦντες τοὺς ἁγίους δῆμιοι ἔπεσον πρηνεῖς εἰς τὴν γῆν, ἐταράχθη ὁ Λυσίας, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φυλακωθῶσιν οἱ ἅγιοι ὑστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας εὐρέθη καὶ ὁ ἅγιος Εὐγένιος, καὶ κρατηθεὶς, καὶ ὁμολογήσας τὸν

¹ Ἐν ἄλλοις δὲ χειρογράφοις Συναξαρισταῖς γράφεται οὗτος, Κανδίδος.

Χριστόν, ἐδάρη ἀσπλάγγως, εἶτα ὑπήγε μετὰ τοῦ Λουκίου εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ προσευχήθεις, ἔκαμε νὰ πέσωσιν ὄλα τὰ εἰδῶλα καὶ νὰ συντριβῶσιν ὡσάν κονιορτός· ὅθεν ἐξαπλωθεὶς μετὰ σχοινία, ἐδάρη μετὰ ῥαβδία χονδρά· ἔπειτα ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη δυνατὰ εἰς τὰς πλευρὰς μετὰ σιδηρὰ ὀνύχια, καὶ ἐφλογίσθη μετὰ λαμπάδας ἀνημμένας· ὕστερον δὲ ἐτριψαν τὰς πληγὰς τοῦ μετὰ ἄλας καὶ ὀξειδίου δριμύτατον καὶ μετὰ ταῦτα ἔβαλον ὁμοῦ καὶ τοὺς τέσσαρας ἀγίους μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔμειναν ἀβλαβεῖς, διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται ἡ συναγωγὴ τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ οὐσῃ πρὸς τὴν θάλασσαν.¹

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΑΓΓΝΗΣ.

- * Ἰπὲρ νέον σοὶ μόσχον, ὡς Δαβὶδ λέγει,
- Ἦρσκεν Ἀγνή πυρπολουμένη, Δόγε.

† Ἡ ἁγία μάρτυς Ἀγνή ἦτο ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ῥώμην, καταγομένη ἀπὸ γένος λαμπρόν· ἐπειδὴ δὲ εἶχε τὴν ζωὴν ἀγνήν καὶ καθαρὰν, σύμφωνον δηλαδὴ μετὰ τὸ ὄνομά της, διὰ τοῦτο ἐδίδασκε τὰς γυναῖκας, ὅσαι ἤρχοντο πρὸς αὐτὴν, τὸν λόγον τῆς ἀληθείας· ὁμοίως δὲ τὰς ἐδίδασκε καὶ περὶ σωφροσύνης καὶ καθαρότητος καὶ τὰς ἐσυμβούλευε νὰ γνωρίσωσι τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν καὶ αὐτὸν μόνον νὰ λατρεύωσι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ τῆς Ῥώμης ἄρχων, ἐπρόσταξε καὶ ἤρπασαν τὴν ἁγίαν εὐθύς· παρασταθεῖσα δὲ αὕτη ἔμπροσθέν του, ἐπρόσταχθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα· εἰ δὲ καὶ δὲν θέλει, εἶπεν ὅτι θὰ τὴν βάλῃ εἰς πορνοστάσιον. Ἡ δὲ ἁγία, οὔτε εἰς τοὺς θεοὺς σου θυσιάζω, ἀπεκρίθη, οὔτε διὰ τὸ πορνοστάσιον διὰ τοῦ ὁποίου μετὰ φοβερῆς φροντίδος, διότι ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι θέλω λυτρωθῆ ἀπὸ αὐτοῦ καθαρὰ μετὰ τὴν βοήθειαν ἐκείνου.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ παράνομος ἄρχων, ἐκάλεσε τὸν ἔχοντα τὰς πόρναις γυναῖκας καὶ παρέδωκεν

¹ ἴσως πρέπει νὰ γράφεται, τῆς οὔσης πρὸς τὴν θάλασσαν· τῆς ἁγίας Εἰρήνης· δηλαδὴ, καθότι ὁ ἅγιος Μαρκεῖανός ὁ οἰκονόμος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἔκτισε ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ὅρα ἐν τῷ Συναξαρισμῷ ἐκείνου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ παρόντος. Καὶ καθότι καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Συναξαριστοῦ ἀναφέρεται ἡ πρὸς τὴν θάλασσαν αὐτῆς ἁγίας Εἰρήνης.

εἰς αὐτὸν τὴν ἁγίαν, προστάξας, πρῶτον νὰ πομπέσῃ τὴν μάρτυρα εἰς τὴν πόλιν, φοροῦσαν ἐν μόνον φόρεμα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνας τοῦτο ἐπαίησεν, ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ σατανᾶ (ἦτοι τὸ πορνοστάσιον) καὶ λοιπὸν πᾶς τις ἐπλησίαζεν ἐλευθέρως πρὸς αὐτὴν διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ· ὅλοι ὁμῶς εὐθύς ἅμα ἐπλησίαζον, ἀπειναχοῦντο καὶ αἰμωδιάζον, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν ἐψυχραίνετο τόσον, ὥστε ἐγίνοντο ὡς ἂν νεκροί. Τότε ὑπερήφανός τις μεγάλως κομπάζων καὶ καυχώμενος, ὠνείδιζε τοὺς ἄλλους, καὶ μετὰ πολλὴν θρασύτητα ἐμβήκεν ὡς ἵππος θηλυμανῆς, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν παρθένον, ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! παρθεῦς ἐνεκρόθη καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὥρα πολλή, εἰς ἀπὸ τοῦς ἐκεῖ εὐρεθέντας μετὰ μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησε λέγων, « Μεγάλη εἶναι ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν. » Ἐμβάντες δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ βλέποντες τὸ παράδοξον ἐκεῖνο θέαμα τοῦ νεκροῦ, ὅλοι ὁμοῦ μετὰ μίαν φωνὴν ἀνεβόησαν· « Μεγάλη εἶναι ἡ τοῦ Χριστοῦ δύναμις ». Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἄρχων, παρέστησε τὴν ἁγίαν ἔμπροσθέν του, καὶ λέγε μοι, εἶπε πρὸς αὐτὴν, λέγε μοι, ὦ πονηρὸν γύναιον, με ποῖον τρόπον ἐθανάτωσες τὸν νεανίσκον; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη· Ὅτε σὺ ἐπρόσταξες νὰ με ἀτιμάσωσι τότε, ἐνῶ ἐφερόμην εἰς τὸ πορνοστάσιον, με ἠκολούθησε λευκοφόρος τις νέος, ὅστις ἐμβὰς μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ διαβόλου, παρίστατο πλησίον μου, καὶ αὐτὸς ἐνέκρυσεν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν νέων, ὅσοι με ἐπλησίαζον· αὐτὸς ἦτον ὁ θανατώσας καὶ τοῦτον τὸν νεκρὸν ὃν βλέπεις, διότι ὕστερον αὐτὸς με ἐπλησίασε μετὰ πολλὴν ὑπερηφάνειαν καὶ θρασύτητα· καὶ πρὸ τοῦ νὰ με πιᾶσῃ, ἢ νὰ εἰπῇ κἀνένα λόγον αἰσχρὸν, τὸν ἔκαμε τοιοῦτον ὁ λευκοφόρος ἐκεῖνος, καθὼς τώρα τὸν βλέπεις.

Ἡ δὲ ἁγία τῇ λέγει, Καὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις σοὶ ἐβοήθησεν; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη· ὁ Κύριος καὶ Θεός μου ἔστειλε τὸν Ἀγγελόν του καὶ με ἐφύλαξεν ἀνωτέρα ἀπὸ πᾶσαν ἀτιμίαν· ὁ ἄρχων λέγει καὶ λοιπὸν ἂν θέλῃς νὰ μᾶς πληροφορήσῃς, ὅτι λέγεις ἀλήθειαν, παρακάλεσον τὸν Θεόν σου καὶ ἀνάστησον τὸν νεκρὸν αὐτόν. Τότε ἡ ἁγία σηκώσασα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, προσηυχύθη, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἀνέστησε τὸν νεκρὸν. Τότε βλέποντες τὸ παράδοξον θαῦμα, ἐξεπλάγησαν πάντες· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἄρχων καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐφώναξαν· μεγάλη εἶναι ἡ δύναμις τῶν χριστιανῶν, καὶ μέγας βεβαίως εἶναι ὁ τῆς εὐγενε-

στάτης ταύτης γυναίκας Θεός. Τινές δὲ ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀκαθάρτους ἐφώνησαν εἰς τὸν ἄρχοντα· σήκωσον ταύτην ἀπὸ τὸ μέσον, διότι ὅσα θαυμάσια φαίνεται ὅτι κάμνει, ὅλα τὰ ἐνεργῆ διὰ μαγικῆς τέχνης. Τότε ὁ ἄρχων ἐπρόσταξε νὰ καύσωσι μὲ τὸ πῦρ τὴν ἁγίαν.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἀνήφθη ἡ πυρκαϊά· ἐσφράγισσε πρῶτον ἡ ἁγία τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ ἔπειτα ἐμβήκεν εἰς τὸ μέσον τῆς πυρκαϊᾶς μὲ μέγαλον θάρρος. Ὅθεν ἔχουσα τὴν προσευχὴν εἰς τὸ στόμα τῆς, ἀνέδραμεν ἡ μακαρία εἰς τὰ οὐράνια, πρὸς τὸν ἐπέθησε νυμφίον Χριστόν, ἀφήσασα τὸ παρθενικὸν σῶμά τῆς ἐντὸς τοῦ πυρός. Ἄφ' οὗ δὲ ἐκεῖνο ἐσβύσε, τότε τινές χριστιανοὶ ἐσήκωσαν κρυφίως τὸ τίμιον αὐτῆς λείψανον, καὶ τὸ ἐνεταφίασαν ἐντίμως, δοξάζοντες τὸν Θεόν.

Οἱ ἐν Τύρῳ ἅγιοι τέσσαρες μάρτυρες, ζῆσει τειλοῦνται.

- » Στερεῶν ἀθλητῶν τεσσάρων φωνὴ μία»
- » Ἡμῖν τὸ θνήσκειν ἐκ ζήφους εὐθυμία.

• Ὁ δοῖος ΝΕΟΦΥΤΟΣ, ὁ προσμονάριος τῆς τοῦ Βατοκαϊδίου μονῆς, ὁ καὶ τῆς φωνῆς τῆς Θεοτόκου ἀκούσας, προελθοῦσης ἐκ τοῦ στόματος τῆς ἁγίας αὐτῆς εἰκότος, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

- † » Ὁ Νεόφυτος παρθένου πάλιν φίλος,
- » Φωνὴν ἀκούει τῆς δε. Ἡ θαύμαζέ τον!

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΤΙΜΟΘΕΟΥ.

- » Ἐρωτι θεῶν Τιμόθεος στεμμάτων,
- » Τυφθεῖς βάλκλοις, ἔβαψε γῆν ἐξ αἱμάτων.
- » Εἰκάδι δευτερίῃ πνευμ' ἤρθη Τιμοθέοιο.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Λύστραν τὴν ἐν Λυκαονίᾳ ἢ Ἰσαυρίᾳ εὐρισκομένην, καὶ ὑποκειμένην εἰς τὸν Ἰκονίου υἱὸς πατρὸς μὲν Ἑλληνοσ, μητρὸς δὲ Εὐνίκης. Μαθητευθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐγείνεν ὁμοῦ μὲ αὐτὸν συνεργός καὶ κήρυξ τοῦ θείου Εὐαγγελίου. εἶτα καὶ μὲ τὸν Θεολόγον Ἰωάννην τὸν ἡγαπημένον μαθητὴν τοῦ Κυρίου ἀνταμόνεται, καὶ λαμβάνει ἀπὸ αὐτὸν πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ

Πνεύματος ὕστερον δὲ ἐγείνεν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Ἐπίσκοπος Ἐφέσου. Ὅτε δὲ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης ἐξωρίσθη εἰς τὴν Πάτμον ἀπὸ τὸν Δομετιανόν, τότε ὁ μακάριος οὗτος Τιμόθεος ἐπισκόπευεν εἰς τὴν Ἐφεσον. Μίαν δὲ φορὰν βλέπων τοὺς Ἑλληνας, ὅτι εἰς μίαν πάτριον ἑορτὴν Καταγώγιον ὀνομαζομένην, ἔκαρνον ἀταξίας, εἰδῶλα βαστάζοντες εἰς τὰς χεῖρας, προσωπίδας βάλλοντες εἰς τὰ πρόσωπα, τραγωδοῦντες, ὀρμῶντες ληστικῶς ἐπάνω εἰς ἄνδρας καὶ γυναῖκας, καὶ φονεύοντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ταῦτα, λέγω, βλέπων ἐθερμάνθη ἀπὸ τὸ πῦρ τοῦ θεικοῦ ζήλου, καὶ δὲν ὑπέφερε τὰ τοιαῦτα ἄτοπα· ἀλλ' ἐδίδασκεν αὐτοὺς καὶ παρεκίνει νὰ παύσωσι τὰς ἀταξίας ταύτας. Οἱ δὲ ἀπάνθρωποι ἐκεῖνοι καὶ θηριώδεις, κινήθησαν ἀπὸ μανίαν καὶ θυμὸν μέγαλον, ἐφόνευσαν τὸν τοῦ Κυρίου Ἀπόστολον μὲ τὰ ξύλα τὰ ὅποια εἶχον εἰς τὰς χεῖράς των· καὶ οὕτω ὁ μακάριος τελειωθείς, ἐνεταφίασθη ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀνεκομίσθη ὕστερον καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀπεθησαυρίσθη μὲ τὰ λείψανα Λουκᾶ καὶ Ἀνδρέου εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου καὶ ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ αὐτοῦ τελεῖται.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου δαιομάρτυρος ἈΝΑΣΤΑΣΙΟΥ τοῦ Πέρσου.

- » Ἀναστάσιος ἐν τραχίλῳ τὸν βρόχον,
- » Ὡς λαμπρὸν ὄρμον ὠραίνεται φέρον.

† Ὁ ἐνδοξος οὗτος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσιος ἦτο ἀπὸ τὴν Περσίαν, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως μὲν τῆς Περσίας Χερσρόου, τοῦ βασιλέως δὲ τῶν Ῥωμαίων Ἡρακλείου, ἐν ἔτει χιθ' (619), ἀπὸ πατρίδα Ῥαζήχ καλουμένην, χώραν δὲ Νουκῆ. Ὄνομάζεται

¹ Σημείωσαι, ὅτι τὰ ἐλλείποντα τροπάρια τῆ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τιμοθέου ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, ἀπερ ἐτυπώσαμεν ἐν τῇ τέλει τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, καὶ εἴτις φιλοτιμόθεος, ψαλλέτω ταῦτα. Ἐπλεξε δὲ ἐγκώμιον εἰς τὴν Ἀποστολικὴν αὐτοῦ κεφαλὴν Νικητᾶς· ὁ ρήτως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί δὲ τὸ Τιμόθεος;» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λύρα, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ ἐν τῷ πρώτῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοκαϊδίου καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Τὸν δὲ ἑλληνικὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ Μεταρραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τιμοθέον τὸν μέγαν (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λύρα, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.) (Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τροπάρια ζῆται ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου. Σ. Ε.)

¹ Ὁρα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν ἁγιωτάτων Πατέρων.

δὲ πρότερον Μαγουνδάτ, υἱὸς μάγου τινός ἁνομαζομένου Βαβ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔμαθε τὴν μαγικὴν τέχνην, ἧς τις πρὸ ὀλίγου εἶχε συναριθμηθῆ εἰς τὸ στρατιωτικὸν τάγμα τῶν καλουμένων Τηρώων. Τῷ τότε δὲ καιρῷ ὤρμησαν οἱ Πέρσαι ἐναντίον τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπῆραν πολλοὺς αἰχμαλώτους, ἔρπασαν δ' ἐνταυτῷ καὶ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Κύριος ἡμῶν τὸ διῆμας πάθος ὑπέμεινε, καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὴν Περσίαν. Διὰ δὲ τὰ θαύματα ὅσα ἐτέλει ἐκεῖ, ἐφημίζετο, ὅτι ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν ἦλθεν ἐδῶ.²

Ὁ δὲ Μαγουνδάτ κινούμενος ἀπὸ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν, ἐζήτηε θερμότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ μάθῃ περὶ τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν μαθὼν ἀπὸ ἑνα χριστιανὸν ὄλην τὴν κατὰ τὸν σταυρὸν οἰκονομίαν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐπειτα ἐλθὼν ὁμοῦ μετ' ὁμοῦ τὸ Περσικὸν στρατεύμα εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ μαθὼν τὴν καταστροφὴν τῶν Περσῶν νικηθέντων ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἱεράπολιν καὶ εὐρῶν ἕνα χρυσοχόον, ἐργάζεται μετ' ἐκείνου τὴν χρυσοχαϊκὴν τέχνην. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀναχωρήσας, ἐρχεται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐκεῖ λαμβάνει τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Μόδεστον,³ καὶ Ἀναστάσιος ὀνομάζεται. Εἶτα ἐλθὼν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου⁴ γίνεται μοναχός.

Ἐκεῖ λοιπὸν ἐνασκούμενος ὁ τρισόβλιος, ἔμαθε πᾶσαν ὁδὸν φέρουσαν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἀποστηθίσας τὸ Ψαλτήριον, ἤναψεν εἰς τὴν καρδίαν του περισσότερον τὸν πόθον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπεθύμει καὶ ἠύχετο νὰ τελειώσῃ τὴν ζωὴν του διὰ μαρτυρίου καὶ αἵματος. Διότι βλέπων εἰς τοὺς τοίχους τῶν ἐκκλησιῶν ἱστορημένα τὰ μαρτύρια τῶν μαρτύρων, καὶ εἰς τὰ βιβλία καὶ συγγράμματα τῶν ἁγίων ἀναφερομένους τοὺς μάρτυρας, ὡς ἂν ἦσαν ζωντανοὶ καὶ ἐμαρτύρουν αὐτὴν τὴν ὥραν, τούτου χάριν σφοδρῶς ἐφλέγετο κατὰ τὴν

καρδίαν εἰς τὸ νὰ τοὺς μιμηθῆ καὶ αὐτός. Αὐτὸ ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν του, ὅτι ἔβλεπε χρυσοῦν ποτήριον γεμάτον κρασίον διὰ νὰ πῖνῃ. Τοῦτο δὲ νομίσας, ὅτι εἶναι σημεῖον τῆς ἐγκάρδιου ἐπιθυμίας ἣν εἶχε διὰ τὸ μαρτύριον, μετέλαβε τὰ θεία μυστήρια, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον.

Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, καὶ ἐκεῖ βλέπων μάγους τινὰς Πέρσας, ἐνέπαιξε τὰ ὑπ' αὐτῶν πραττόμενα, καὶ χριστιανὸν ὀνομάσας ἑαυτὸν, ἐπιάσθη ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἐφέρθη πρὸς Μαρζαβανὰν τὸν ἀρχοντα αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον νὰ φέρῃ πέτρας· ἔπειτα ἔβαλον ἀλύσεις εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ ἔδεσαν μετ' αὐτὸν τὸν πόδα τοῦ ἁγίου, ὁμοῦ καὶ τὸν πόδα ἐνὸς καταδίκου. Τότε λοιπὸν ἐρχόμενοι ἐκεῖ πολλοὶ Πέρσαι συγγενεῖς καὶ ὁμογενεῖς τοῦ ἁγίου, δὲν ἄφινον κάμμιαν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ προφέρωσιν εἰς αὐτόν, πηδῶντες ἐπ' αὐτοῦ, δέροντες ὡμῶς, τραβῶντες αὐτόν ἀπὸ τὰ γένηα, καὶ σχίζοντες τὰ ἱμάτιά του, διότι ἐνόμιζον οἱ ἄφρονες ὕβριν ἰδικὴν τῶν τῆν εἰς Χριστὸν πιστῶν, ἣν εἶχεν ὁ συγγενὴς αὐτῶν ἅγιος. Ἐφέρθη δὲ καὶ εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν Χοσρόην, καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησε τὸν Χριστόν ἐμπροσθέν του, καὶ δὲν ἐδέχθη τὴν θρησκείαν τῶν Περσῶν, ἔδειραν αὐτόν ἀσπλαγχνα μετ' ῥαβδία· ἔπειτα στενοχωροῦσι καὶ σφίγγουσι τὰς κνήμας του μετ' ὧν μεγάλα ξύλα, ἕως οὗ τὸ σφίγγιμον ἐφθασεν εἰς αὐτὰ τὰ κόκκαλα, διότι ἴσταντο ἐπάνω εἰς τὰ ἄκρα τῶν ξύλων δύο ἄνδρικοι ἄνθρωποι, διὰ νὰ σφίγγωσι τὸν ἅγιον περισσότερον. Ἐπειτα ἐκρέμασαν αὐτόν ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα, ἀπὸ δὲ τὴν ἄλλην ἐκρέμασαν μίαν βαρεῖαν πέτραν, διὰ νὰ βαρύνῃ κάτω καὶ νὰ πονῆ τὸ σῶμά του περισσότερον. Τέλος πάντων ἀφ' οὗ ἔπαθε πολλὰ βάσανα ὁ γενναῖος τῆς ἀληθείας ἀγωνιστῆς, ἐπνίγη μετ' ἰσχυρίου, ὁμοῦ μετ' ἄλλους πολλοὺς αἰχμαλώτους χριστιανούς. Ἐνῶ δὲ ἀκόμη ὁ μάρτυς ἀνέπνεεν, ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, τὴν ὁποίαν ἐπρόσφεραν εἰς τὸν βασιλεῖα, εἰς ἀπόδειξιν τοῦ θανάτου του. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐν τὸς τοῦ ἁγίου Φιλήμονος, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Στρατηγίῳ (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον).¹

¹ Ὁ Θεοδώρητος λέγει ὅτι οἱ Πέρσαι ὀνόμαζον μάγους, τοὺς τὰ στοιχεῖα θεοποιούντας. (βιβλ. ε'. κεφ. λη'. τῆς Ἐκκλησι. Ἱστορ.)

² Ὅρα τὴν περὶ τοῦ Σταυροῦ ὑποσημείωσιν κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ἰουλίου.

³ Περὶ τοῦ Μόδεστου τούτου ὄρα κατὰ τὴν δεκάτην ὁδόνην τοῦ Δεκεμβρίου ἐν τῇ ὑποσημείωσει τοῦ Συνεξαρίου τοῦ ἁγίου Μόδεστου τοῦ πρώτου.

⁴ Οὐκ ὀρθῶς δὲ γράφεται, ἐν τοῖς Μηναίοις καὶ ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συνεξαριστῇ, ὅτι ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα.

¹ Ἡ δὲ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ δεικτοῦ μάρτυρος τούτου ἐφορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ παρόντος μηνός. Σημειώσατε, ὅτι ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τούτου συ-

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΜΑΝΟΥΗΛ**, ξίφη τε-
λειούται.

- » Ξίφι, Μανουήλ, εἰς μέρη τέμνη δύω,
- » Τιμῶν ἀτμήτους οὐσίαις Χριστοῦ δύω.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΓΕΩΡΓΙΟΣ** καὶ **ΠΕΤΡΟΣ**,
ξίφη τελειούται.

- » Γεώργιον καὶ Πέτρον, οἱ κοινὸν εἶβας,
- » Τίμνουσι κοινῇ, Δεσπότου κοινοῦ χάριν.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΛΕΩΝ** ξίφη τὴν γαστέρα
διασπαργείς τελειούται.

- » Ἀρρηκτον εἶχε τὴν προθυμίαν Λέων,
- » Ῥήσφοντος αὐτοῦ τοῦ ξίφους τὴν γαστέρα.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΓΑΒΡΙΗΛ** καὶ **ΣΙΩΝΙΟΣ**,
ξίφη τελειούται.

- » Δείος, ξίφους ταθέντος ἐγγὺς αὐχένων,
- » Μακρὰν Γαβριὴλ καὶ μακρὰν Σιωνίου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΙΩΑΝΝΗΣ** καὶ **ΛΕΩΝ**,
ξίφη τελειούται.

- » ὄντως στρατηγοί, μὴ πτοούμενοι ξίφος,
- » Ἰωάννης τε καὶ Λέων οἱ γεννάδαι.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΠΑΡΟΔΟΣ** λίθους βλη-
θείς, τελειούται.

- » Βληθείς Πάροδος χειροπληθῶν ἐκ λίθων,
- » Ὄδὸν παρήλθεν ἠδέως τὴν τοῦ βίου.

Οἱ οὖν τοῖς ἀνωτέρω Μάρτυσιχ ἀγαιρεθέντες
τριακόσιοι ἐβδομήκαρτα ἐπτά, τε-
λειούται.

- » Τρεῖς πενταριθμοὺς εἰκάδας κτείναν ξίφος.
- » Συνήψεν αὐταῖς ἑνδεκαπλὴν ἐπτάδα.¹

Οὗτοι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι κατήγοντο
μὲν ἀπὸ διαφόρους ἐπαρχίας καὶ τόπους, κα-
τάχουν δὲ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. Οἱ δὲ ἀχά-
ριστοι καὶ ἀγνώμονες Βούλγαροι ἤλθον τότε

οὗτὸν νὰ πολεμήσωσι τοὺς Ῥωμαίους· ὅθεν ἀπὸ
μαλωτίσαντες τοὺς ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ
χριστιανούς, ἠθέλησαν νὰ πολεμήσωσι καὶ τὴν
βασιλεύουσαν τῶν πόλεων Κωνσταντινούπο-
λιν. Ὅθεν ἤλθον ἕως εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν,
καὶ προσμείναντες τρεῖς ἡμέρας ἐκυρίευσαν αὐ-
τὴν. Ταῦτα δὲ ἐγένοντο ὅτε ἐβασίλευε Λέων
Ἀρμένιος ὁ εἰκονομάχος καὶ ὅτε ὁ Κροῦμος
ἐξουσίαζε τὸ ἔθνος τῶν Βουλγάρων, δηλαδὴ
ἐν ἐτει ωἰέ (815), ἐμβὰς λοιπὸν ὁ Κροῦμος εἰς
τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ κυριεύσας αὐτὴν, ἐξέ-
βαλεν ἔξω τεσσαράκοντα χιλιάδας χριστια-
νοὺς, ὁμοῦ καὶ τὸν ἀγιώτατον ἐπίσκοπον τῆς
Ἀδριανουπόλεως, τὸν ὁποῖον κατὰ γῆς ρίψας,
ἐπάτησεν ἐπάνω εἰς τὸν λαίμῳ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ
Κροῦμος ἀπέθανεν, ἐγένετο διάδοχος τῆς ἐξου-
σίας τῶν Βουλγάρων ὁ Δούκουμος. Ἀφ' οὗ δὲ
καὶ ὁ Δούκουμος ἐτελεύτησεν, ἐγένετο ἀρχὼν
τῶν Βουλγάρων ὁ Αἰτζεγγος ἀνθρώπος ὠμὸς
καὶ θηριώδης καὶ ἀπάνθρωπος, ὁ ὁποῖος καὶ
τὸν ἀρχιερέα τῆς Ἀδριανουπόλεως, Μανουήλ
ὀνόματι, ἐσχισεν εἰς τὸ μέσον, καὶ κόψας τὰς
χειρὰς του καὶ τοὺς ὠμούς του, τὰ ἐρριψεν εἰς
τὰ θηρία διὰ νὰ τὰ φάγωσι. Ὅθεν διὰ τὴν θη-
ριωδίαν του πληγωθεὶς θεόθεν με ἀδράσιαν κα-
τύφλωσιν τῶν ὀφθαλμῶν, ἐθανατώθη ἀπὸ τοῦ ἐ-
ιδιχοῦς του.

Διεδέχθη δὲ τὴν ἀρχὴν καὶ ἡγεμονίαν τῶν
Βουλγάρων ὁ Μουρτάγων, ὁ ὁποῖος ἐθανάτω-
σεν ὅλους τοὺς χριστιανούς, ὅσοι δὲν ἐκείθοντο
νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἄλλους μὲν δένων
καὶ εἰς βάσανα καὶ στρέβλας ὑποβάλλων, ἄλ-
λους δὲ τιμωρῶν με ἀπάνθρωπος τιμωρίας,
τοὺς ἐξέβαλεν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν. Αὐτὸς
καὶ τὸν ἐν ἁγίοις ἀρχιερέα Δελβέλτου Γεώρ-
γιον, καὶ Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον κατεξέσχισε
πρῶτον ἀπάνθρωπος με ραβδία, καὶ ἐπειτὰ
ἀπέκοψε τὰς ἀγίας αὐτῶν κεφαλὰς· ὁμοίως
καὶ ἄλλους τριακασίους ἐβδόμηκοντάς τε με
ξίφος ἐθανάτωσεν. Αὐτὸς καὶ τὸν Λέοντα καὶ
Ἰωάννην τοὺς στρατηγοὺς τῶν χριστιανῶν ἀ-
πεκεφάλισε. Λέοντος δὲ τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου
Νικαίας, τῆ θέσει φαινομένου εὐνοῦχου, ἐσχισε
τὴν κοιλίαν με τὸ ξίφος, καὶ τὸν Γαβριὴλ καὶ
Σιώντιον ἀπεκεφάλισε· Πάροδον δὲ τὸν ἱερώ-
τατον πρεσβύτερον κατεδίκασε νὰ λιθοβοληθῆ
καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς χριστιανούς με διαφό-
ρους τιμωρίας βασανίσας, ἐθανάτωσεν ὁ ἀπάν-
θρωπος. Ὅχι μόνον δὲ ὁ δυσσεβὴς οὗτος Μουρ-
τάγων ταῦτα ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ σὺ ἄλλοι ἀρ-
χόντες τῶν Βουλγάρων, οἱ κατὰ διαδοχὴν τὴν
ἀρχὴν ἐκεῖνων θεξάμενοι· καὶ αὐτοί, λέγω,

νεγράφη ἑλληνιστὶ ἀπὸ τὸν Συμεὼν τὸν Μεταφραστὴν, οὗ ἡ
ἀρχὴ = τῆς ἁγίας πόλεως Ἱεροσολύμων (= σώζεται ἐν τῇ
μεγίστῃ Ἀπόκρ., ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.) Περιττῶς
δὲ γράφεται ἔδω παρὰ τῷ ταυτωμένῳ Συναξοριστῇ ἡ μνήμη
καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βικεντίου τοῦ δια-
κόνου, διότι ταῦτα γράφονται κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Νοεμ-
βρίου, διότι εἰς αἶνα ὁ Βικέντιος ἐκεῖνος καὶ οὗτος ὁ ἀναφερό-
μενος αὐτόθι.

¹ Τρεῖς πενταριθμοὶ εἰκάδες, ἀμφοτεροῦται τριακόσιοι,
διότι πανταχῶς οἱ εἰκασι γίνονται ἑκατὰ· τρεῖς δὲ τὰ ἑκατὸν γί-
νονται τριακόσια· ἑνδεκαπλὴ δὲ ἐπτά εἰς ἑξήκοντα τεσσάρων.

ἄλλοι οἱ ἀλιτήριοι πολλοὺς χριστιανούς ἐθανάτωσαν μετὰ διάφορα βάσανα.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΚΑΗΜΕΝΤΟΣ ἐπισκόπου Ἀγκύρας, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΘΑΓΓΕΛΟΥ.

- Ἀγαθαγγέλου καὶ Κλήμεντος αἱμάτων
- Τὸ τοῦ Ξίφους δίψαιμον¹ ἐπλήσθη στόμα.
- Εἰκάδι δ' ἐτμήθητε τρίτη, Ἀγαθάγγελε, Κλήμη.

† Ὁ μακάριος οὗτος καὶ θεσπέσιος Κλήμης ὄλην σχεδὸν τὴν ζωὴν του διήνυσε εἰς τὸ μαρτύριον, διότι εἰς εἰκοσιοκτῶ χρόνους παρετάθη ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ πρὸς τοὺς τυράννους αὐτοῦ πόλεμος καὶ ἄγων, χωρὶς νὰ διακοπῇ μετὰ κάμμιν ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεσι, χωρὶς νὰ λάβῃ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν, καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ παραγγελίαν, ὅτι εἰς τόσας, θετέον, διωρισμένας ἡμέρας πάλιν θὰ ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος, καθὼς εἶναι νόμος νὰ γίνεταί εἰς τοὺς πολέμους ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῶν πολεμίων, ἵνα ἀναπαυθέντες ἐν τῷ ἀναμεταξὺ καιρῷ, πάλιν ἀρχίσωσι τὸν πόλεμον νεαροὶ καὶ ἀκμάζοντες. Ἄλλ' ὁ πόλεμος καὶ ὁ ἄγων τοῦ πολυάθλου τούτου μάρτυρος ἦτο συνεχῆς, δυνατὸς, ταχύς καὶ ἀδιάκοπος· ὥστε δὲν ἤξεύρει τις ποῖον νὰ θαυμάσῃ περισσότερο, τὸ ἀδιάκοπον τοῦ καιροῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἐκαρτέρει ὁ μεγαλόψυχος ὡς ἂν ἐπασχεν ἄλλος καὶ ὄχι αὐτὸς, ἢ τὸ πλῆθος καὶ τὴν δριμύτητα τῶν βασάνων καὶ τῶν τιμωριῶν, ὅσας ὑπέφερε. Μᾶλλον δὲ πρέπει νὰ θαυμάζῃ τις ἐπίσης καὶ τὰ δύο, διότι ὁ ἀδαμάντινος οὗτος, διελθὼν ὅλα τὰ εἶδη τῶν βασάνων καὶ τιμωριῶν εἰς χρόνους μακροῦς (ἦτοι εἰς χρόνους εἰκοσιοκτῶ), κατέπληξε καὶ κατήσχυε τοὺς τότε βασιλεῖς καὶ τυράννους, θέατρον γενόμενος εἰς ὄλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην, ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἀγγέλους ἔκαμε νὰ θαυμάσωσι τὴν ὑπομονήν⁹ καὶ τὴν καρτερίαν του, καὶ οὕτως ὁ αἰοίδιμος ὕστερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τῆς δόξης τὸν στέφανον. Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἀπὸ τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἑλλήνος,

¹ Ἦτοι τὸ στόμα τοῦ Ξίφους, ὅπου εἶχε αἷμα, κατὰ προσηγορίαν σχῆμα, τὸ καὶ τοῖς ἀψύχοις καὶ ἀναισθητοῖς ψυχῇν καὶ αἰσθησὶν περιετὴν, διότι ἐμφύχων ἴδιον αἶμα τὸ διψᾷ.

μητρὸς δὲ εὐσεβοῦς καὶ πιστῆς, ὀνομαζομένης Σοφίας· ὅτε δὲ ἔγεινε δώδεκα ἐτῶν ἔγεινε μοναχὸς, καὶ ὅτε ἔγεινε χρόνων εἰκοσι ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀρχιερωσύνης.⁴ Διήλθε δὲ μαρτυρῶν ὑπὲρ Χριστοῦ βασιλεῖς μὲν δύο, Διοκλητιανὸν καὶ Μαξιμιανόν, ἄρχοντας δὲ καὶ ἡγεμόνας ἐννέα, Δομετιανόν, Ἀγρίππαν, Κουμβρίχιον, Δομέτιον, Σακερδῶτα, Μάξιμον, Ἀφροδίσιον, Λούκιον καὶ Ἀλέξανδρον.

Ὁ δὲ μακάριος Ἀγαθάγγελος ἦτο Ῥωμαῖος κατὰ τὸ γένος, καὶ πρῶτος ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐβαπτίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος τούτου, ὅτε εὐρίσκετο εἰς τὴν φυλακὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ· διότι οἱ μὲν ἄλλοι ἐκεῖνοι οἱ τῷ Χριστῷ πιστεύσαντες τότε, συλληφθέντες ἐθανατώθησαν κατὰ προσαταγὴν τοῦ βασιλέως, μόνος δὲ ὁ Ἀγαθάγγελος οὗτος ἐφυγε καὶ ἐσώθη ἐμβὰς καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ἴδιον ἐκεῖνο πλοῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ ἐμβῇ καὶ ὁ ἅγιος Κλήμης, ὄχι διὰ νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὸ μαρτύριον, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Νικομήδειαν καὶ νὰ παλαίσῃ μετὰ μαχητῶν καὶ περισσότερα βάσανα, καὶ οὕτως νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ καὶ μεγαλίτερον στέφανον. Ὅτε δὲ καὶ ὁ θεῖος Κλήμης εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, εἶδε τὸν Ἀγαθάγγελον, ὅστις ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, καὶ γνωρίσας αὐτὸν (διότι αὐτὸν πρῶτον ἀπὸ τοὺς ἄλλους πιστεύσαντας ἐβάπτισεν) ἐχάρη, καὶ τὸν κατησπάζετο ἐναγκαλιζόμενος, καὶ παρουσίαν ἀγαθοῦ Ἀγγέλου ἐνόμισε φερωνύμως τὴν παρουσίαν του· ὅθεν καὶ μετὰ θερμότεραν προθυμίαν ἀπήρχετο εἰς τὴν Νικομήδειαν, διὰ νὰ παρασταθῇ εἰς τὸν Μαξιμιανόν. Ἐκτοτε δὲ συνηγωνίζετο εἰς τὸ μαρτύριον ὁ θεῖος Ἀγαθάγγελος μετὰ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, ἕως οὗ ἔφθασαν εἰς Ἀγκυραν καὶ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Λούκιον, ὁ ὅποιος ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν καὶ τοὺς δύο, ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας καὶ παιδία, ὅσοι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, καὶ οὕτως ἔλαβον ἅπαντες τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τὰ δὲ εἶδη τῶν βασάνων ὅσα ὑπέμεινε χωριστὰ μόνος ὁ μακάριος Κλήμης εἶναι ταῦτα· Ἐκρέμασαν αὐτὸν εἰς ξύλον καὶ ἐξέσχισαν, τὸν ἐκτύπησαν εἰς τὸ πρόσωπον μετὰ πέτρας, τὸν ἐ-

⁴ Παρ' ἡλικίαν ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεὺς ὁ ἅγιος οὗτος, καθότι τότε δὲν εἶχον γίνεαι ἀκόμη αἱ ἱεραὶ Σύνοδοι καὶ οἱ θεῖοι Κανόνες, οἱ ἐμποδίζοντες τὸ νὰ μὴ γίνεταί τις παρ' ἡλικίαν δέκονος, καὶ ἱερεὺς, καὶ Ἀρχιερεὺς.

βαλαν εἰς φυλακὴν, τὸν ἔδεσαν εἰς τροχόν, τὸν ἔδειραν μὲ βάρκλα, τὸν κατέκοψαν μὲ μαχαίρας, τὸν ἔδειραν εἰς τὸ στόμα μὲ σιδηροῦς στύλους, καὶ συνέτριψαν τὰς σιαγόνας του. Ἐξέβαλαν τὰ ὀδόντιά του, τὸν ἔδεσαν μὲ σιδήρα καὶ εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἔρριψαν· ἔβαλον εἰς τὰ ὦτά του περόνια σιδηρᾶ ἀνημμένα, ἔκαυσαν αὐτὸν μὲ λαμπάδας, τὸν ἔδεσαν μὲ πέτραν μεγάλην, ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ κάθε ἡμέραν ἔδιδαν εἰς αὐτὸν ραβδισμοὺς πεντήκοντα. Τὰ δὲ εἶδη τῶν βασάνων ὅσα ὑπέμεινε ὁ ἅγιος Κλήμης ὁμοῦ μὲ τὸν Ἀγαθάγγελον, εἶναι ταῦτα· ἔδειραν καὶ τοὺς δύο μὲ βούνευρα ξηρὰ, τοὺς ἐκρέμασαν εἰς ξύλον, τοὺς ἔκαυσαν εἰς τὰ πλευρὰ μὲ λαμπάδας, τοὺς ἔδωκαν εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγωσιν, ἔβαλον αὐτοὺς μέσα εἰς ἀσβεστον καὶ ἐκεῖ τοὺς ἄφησαν δύο ἡμέρας· ἐξέβαλαν ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ σώματός των λωρία, τοὺς ἔδειραν μὲ ραβδί· τοὺς ἔβαλαν ἐπάνω εἰς κρεβάτια σιδηρὰ καὶ ἀνημμένα· τοὺς ἔρριψαν εἰς κάμινον ἀνημμένον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἄφησαν ἕν ἡμερονύκτιον· τοὺς ἐξέσχισαν δυνατὰ εἰς τοὺς νεφροῦς· τοὺς ἔρριψαν ἐπάνω εἰς σουβλία ὀξεία, τὰ ὅποια ἦσαν μὲν ἐμπηγμένα κάτω εἰς τὴν γῆν, εἶχον δὲ τὰ ὀξεία μέρη των ἰστραμμένα ἐπάνω· τὰ σουβλία δὲ ταῦτα κατεκέντησαν πολλὰ τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἐπλήγωσαν. Ἐδεσαν ἀπὸ τοὺς λαιμοὺς των μυλόπετρας· ἔσυραν αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως καὶ τοὺς ἐλιθοβόλησαν. Μόνος δὲ ὁ ἅγιος Ἀγαθάγγελος ἐδέχθη εἰς τὴν κεφαλὴν του μὲλίθον βρασμένον. Τελευταῖον δὲ ἀποκεφαλίζονται καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πέραν εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον τοῦ Εὐδοξίου, ἀνω ἀπὸ τὸν Ἀνάπλον, καὶ εἰς τὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Εἰρήνης, τῆς παλαιᾶς καὶ νέας. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν δρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον τὸν ὅποιον ἑλληνιστὶ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μετὰ διακοσιοστὸν καὶ πεντηκοστὸν ἔτος» σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΕΥΣΕΒΙΟΥ**.

- Δεῦρο πρὸς ἡμᾶς εἰς τὰ θερπνὰ τοῦ πόλου,
- Εὐσεβίῳ λέγουσιν οἱ θερπνοὶ νέας.

• Οὗτος ὁ ὁσίος ἦτο κεκλεισμένος ἐντὸς κελ-

λίου πολλὰ μικροῦ καὶ σκοτεινοῦ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε κἀνὲν παράθυρον, καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν· ὕστερον δὲ πολλὰ παρακινήθεις ἀπὸ ἑνα ἀδελφόν, Ἀμμιανόν ὀνόματι, ὑπήγεν εἰς μοναστήριον, διὰ νὰ δεχθῇ τὴν προστασίαν καὶ ἡγουμενίαν τῶν ἀδελφῶν.¹ Ὅθεν ἐπολιτεύετο μὲ πραότητα καὶ ταπεινοφροσύνην καὶ μὲ πᾶσαν κακοπάθειαν τοῦ σώματος, διότι ἀνὰ τρεῖς ἡμέρας ἢ τέσσαρας ἔτρωγεν ὁ αἰοιδίμος· εἶχε δὲ καὶ ζώνην σιδηρᾶν εἰς τὴν μέσην του, καὶ ἄλυσιν βαρυτάτην εἰς τὸν λαιμόν του. Βλέπων δὲ τις αὐτὸν ὅτι ἐκυπτε κάτω, βαρυνόμενος ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀλύσου τὸν κατηγόρησεν.² ὁ δὲ ὁσίος εἶπεν εἰς αὐτὸν, «Ἐγὼ κάμνω τοῦτο, διὰ νὰ ἀντιπολεμήσω τὰς μηχανὰς τοῦ διαβόλου, ὅστις μὲ πολεμεῖ. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ἐκεῖνος πολεμεῖ διὰ νὰ μὲ στερήσῃ ἀπὸ μεγάλα πράγματα καὶ ἀρετὰς, σωφροσύνην, λέγω, καὶ δικαιοσύνην, καὶ νὰ μὲ ρίψῃ εἰς μεγάλα κακὰ, τούτου χάριν καὶ ἐγὼ εἰς τὰ μικρὰ ταῦτα κακοπαθήματα ἔστησα τὸν πόλεμον, εἰς τὰ ὅποια, ἐὰν μὲν μὲ νικήσῃ ὁ διάβολος, δὲν θὰ ὑπερηφανευθῇ πολὺ, ἐὰν ὁμῶς νικηθῇ ὑπ' ἐμοῦ, θὰ εἶναι ἀξίος γέλωτος, ἐπειδὴ οὐδὲ εἰς τὰ μικρὰ ἐδυνήθη νὰ νικήσῃ. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν πολιτείαν θεάρεστον ζήσας, ὁ αἰοιδίμος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ἐπιγραφή
 Ὁ ὁσίος πατὴρ ἡμῶν **ΜΑΥΣΙΜΑΣ** ὁ Σύρος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- Γλώσσαις λαλῶν πρὶν Μαύσιμας τῶν Σύρων,
- Γλώσσαις λαλεῖ νῦν Ἀγγέλων πρὸς ἀγγέλους.

Εἰς τὴν Κύρον τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ εὐρισκομένῃ

¹ Ὁ βίος τοῦ Εὐσεβίου τούτου συνεγράφη ἀπὸ τὸν Κύρου Θεοδώρητον ἐν ἀριθμῷ τετάρτῳ τῆς Φιλοθίου ἱστορίας· προσθέτει δὲ ἐκεῖ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὁ Ἀμμιανὸς ἔκτισε μὲν τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο καὶ ἐσύναξε πολλοὺς ἀδελφοὺς, διὰ ταπεινοφροσύνην του ὅμως δὲν ἤθελε νὰ γίνῃ ἡγούμενος εἰς αὐτοὺς, ἀν καὶ ἦτο ἀξίος καὶ δις τόσους νὰ διοικῇ· ὅθεν παρεκάλεσε τὸν ὁσίον Εὐσεβίον, καὶ ἡγουμένευσεν εἰς αὐτοὺς. Λέγει δὲ καὶ ὅτι ὁ ὁσίος διώρισε τοὺς ὑπ' αὐτὸν μοναχοὺς νὰ πρῶτως μίαν φῶρην τὴν ἡμέραν, καὶ νὰ προσεύχωνται νοερῶς καὶ παντοειπῶς εἰς τὸν Θεόν, καὶ ποτὲ νὰ μὴ μένωσι ἀνευ τῆς τοιαύτης πνευματικῆς ἐργασίας.

² Ὁ Θεοδώρητος δὲν λέγει, ὅτι τὸν ἐκατηγόρησεν, ἀλλ' ὅτι τὸν ἠρώτησε ποίαν ὠφέλειαν λαμβάνει, καὶ διατί δὲν θέλει νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανόν, καὶ νὰ θεωρῇ τὴν πεδιάδα ἐκείνην, ἥτις ἦτο ὑποκάτω τῆς κέλλης του, οὕτως νὰ περιπατῇ εἰς ἄλλων πλατύτερον δρόμον, παρὰ εἰς ἐκείνον τὸν στενόν· ὁ δὲ ὁσίος ἐπακριθῆ τὰ ἀνωτέρω.

νην ἐγραμμάτησαν ὄσιός τις, Μαῦσιμας μὲν ὀνομαζόμενος, Συριακὴν δὲ γλῶσσαν λαλῶν, ὁ ὅποιος ἀγροίκως μὲν καὶ χωρικῶς ἀνετράφη κατὰ τὴν ζωὴν, διέλαμψεν ὅμως κατὰ τὰ ἀρετάς· εἶχε δὲ ἐν μόνον ἐνδυμα, καὶ ὅταν αὐτὸ ἐπαλαιῶνε δὲν τὸ ἔριπτεν, ἀλλ' ἐπάνω εἰς τὰ σχισμένα μέρη τοῦ παλαιοῦ συνέρραπτεν ἀλλὰ ἐμβαλῶματα, καὶ δι' αὐτῶν ἐσκέπαζε τὴν γύμνωσιν τοῦ σώματός του. Τόσον δὲ πολλὰ ἐπεμελεῖτο καὶ ἐφιλοξένοι ὁ αἰδιμος τοὺς ξένους καὶ πτωχοὺς, ὥστε ἤνοιγεν εἰς ὅλους τὰς θύρας τοῦ κελλίου του· λέγουσι δὲ ὅτι εἶχε δύο πιθάρια, τὸ μὲν ἐν γεμάτον σίτου, τὸ δὲ ἄλλο γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐδίδοε μὲν εἰς ὅλους τοὺς χρειαζομένους, ἀνέβλυζον δὲ αὐτὰ πάντοτε, καὶ ποτὲ δὲν εὐχέρονον. « Διότι ὁ Θεὸς ἐκεῖνος, ὁ πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὸν, κατὰ τὸ λόγιον τοῦ Παύλου, (Ῥωμ. 1. 12.) αὐτὸς, καθὼς ἐπρόσταξε τὴν ὑδρίαν καὶ ἀποθήκην, καὶ τὸ ἐλαιοδοχεῖον τῆς Σαραφθίας χήρας, νὰ ἀναβλύζωσιν ἄλευρον καὶ ἔλαιον, δίδων εἰς αὐτὴν πλούσιον καρπὸν τῶν σπερμάτων τῆς πρὸς τὸν Ἥλιον φιλοξενίας τῆς, οὕτω λέγω, ὁ αὐτὸς Θεὸς ἐχάρισε καὶ εἰς τὸν θαυμάσιον τοῦτον καὶ φιλόξενον Μαῦσιμᾶν ποσότητα ἀγαθῶν ἰσόμετραν μὲ τὴν προθυμίαν του. Καλῶς λοιπὸν οὗτος καὶ ὄσιως διανύσας τὸν τῆς ζωῆς του καιρὸν, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. ¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΑΛΑΜΑΝΟΥ τοῦ Ἠουχαστοῦ.

¹ Καὶ τούτου τοῦ Μαῦσιμας τὸν βίον συνέγραψεν ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπ' οὗ καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἠρανίσθη. Προσθέτει δὲ ἐκεῖ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὁ ὄσιος οὗτος ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὴν χάριν τῶν θαυμάτων· ὅθεν καὶ ἕνα υἱὸν πολλὰ νέον μιᾶς γυναικὸς, ἀσθενήσαντα, διὰ προσευχῆς του ἰάτρευσεν. Ἄλλὰ καὶ ὁ τοῦ χωρίου ἐκεῖνου αὐθέντης Λητώϊος, ἐπειδὴ τυραννικῶς καὶ χρεωστικῶς ἐζήτει ἀπὸ τοῦ γεωργοῦ τοῦ καρποῦ, διὰ τοῦτο ἐδίδασκεν αὐτὸν ὁ ὄσιος νὰ ἦναι φιλόφρων καὶ ἐλεῆμων εἰς τοὺς ἀδελφοὺς· ἐκεῖνος δὲ ἔσπευε σκληρὸς καὶ ἀμετάθετος· ὅθεν μὲ τὴν δοκιμὴν, ἐγνώρισε τῆς ἀπειθείας καὶ σκληρότητός του τὴν βλάβην. Ὅτε δηλαδὴ αὐτὸς ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐστάθησαν ἀκίνητοι οἱ τροχοὶ τῆς ἀμάξης του, καὶ αἱ ἡμίονοι ἐλγέκατῶρθωναι νὰ τὴν σύρῃσι. Τότε εἶς ἀπὸ τοῦ φίλου του εἶπεν αὐτῷ, ὅτι τοῦτο ἠκολούθησεν εἰς αὐτὸν, διότι τὸν καταράσται ὁ ὄσιος. Ὅθεν πηδήσας ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς, ὑπῆγεν ἐκ τῶν ὄσιων, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας του καὶ καταφιλῶν τὰ ῥυπαρὰ ἱμάτιά του, παρεκάλει αὐτὸν νὰ καταπραῖνῃ τὸν θυμὸν. Ὁ δὲ ὄσιος τὴν παράκλησιν δεχθεὶς, ἔλυσε τοὺς ἀσπράτους δεσμοὺς τῶν τροχῶν τῆς ἀμάξης, καὶ οὕτως αὐτὴ πάλιν ἤρχισε τὸν δρόμον τῆς.

• Οἶχη χαμπεροῦ καὶ χαμαιζήλου βίου,
• Ὑψηλὴ πράξι καὶ λόγῳ, Σαλαμάνη.

Παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πρὸς δυσμὰς ὑπάρχει χωρίον ὀνομαζόμενον Καπερσανᾶ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον κατήγετο ὁ μακάριος οὗτος Σαλαμάνης· ἀγαπήσας δὲ τὴν ἡσυχαστικὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, καὶ εὐρῶν εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ χωρίον μικρόν τι κελλίον, ἐκλείσθη ἐντὸς αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ εἰς αὐτὸ οὔτε θύραν, διὰ νὰ μὴ ἐμπορῇ νὰ ἐξέρχεται, οὔτε παραθύριον, διὰ νὰ μὴ ἐμβαίη φῶς. Μίαν δὲ φορὰν τὸν χρόνον ἔσκαπτεν ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐξήρχετο ἔξω, καὶ δοκιμάζων ὀλίγον περισπαυρόν, εἰσύνει τὴν ἀναγκαίαν τροφήν δι' ὅλον τὸν χρόνον· καὶ οὕτω διήλθεν ὁ αἰδιμος πολλοὺς χρόνους. Μανθάνων δὲ ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ χωρίου τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν, θέλων νὰ τῷ δώσῃ τὴν ἱερωσύνην. Καὶ σκάψας ὀλίγον τι μέρος τοῦ κελλίου του, εἰσῆλθε, καὶ θέσας τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁσίου, ἐτέλεσε τὴν εὐχὴν τῆς χειροτονίας· καὶ εἶπε μὲν πολλὰ εἰς αὐτὸν, καὶ ἀνήγγειλε τὴν χάριν τῆς ἱερωσύνης, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκε, κἀνένα δὲ λόγον δὲν ἤκουσε νὰ τὸν λαλήσῃ ὁ ὄσιος. Ὅθεν ἀνεχώρησε, προστάξας νὰ κτίσῃσι πάλιν τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ κελλίου, τὸ ὁποῖον ἐχάλασεν.

Ἄλλην φορὰν πάλιν ἐπέρασαν διὰ νυκτὸς τὸν ποταμὸν Εὐφράτην οἱ συνεγχώριοί του χριστιανοὶ, καὶ ἐχάλασαν τὸ κελλίον του· εἴτα λαβόντες τὸν ὄσιον σηκωτὸν, τὸν ἔφερον εἰς τὸ χωρίον, χωρὶς ἐκεῖνος οὔτε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς αὐτοὺς, οὔτε πάλιν νὰ τοὺς προστάξῃ οὕτω νὰ κάμωσι. Ἐχόντες δὲ εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν ἄλλο κελλίον κτισμένον ἑτοιμον, τὸν ἐκλείσαν ἐντὸς αὐτοῦ· ὁ δὲ ὄσιος παρομοίως ἡσύχαζε καὶ ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ μὲ κἀνένα. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας οἱ χριστιανοὶ, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸ ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ ἄλλο χωρίον, ἐλθόντες τὴν νύκτα ἐχάλασαν πάλιν τὸ κελλίον ἐκεῖνο, καὶ λαβόντες παρομοίως τὸν ὄσιον σηκωτὸν, τὸν ἔφερον εἰς τὸ χωρίον τῶν, ὅστις οὐδὲ ἀντέλεγεν εἰς αὐτοὺς ἢ τοὺς ἐβίαζε νὰ τὸν ἀφήσωσιν, οὐδὲ πάλιν μετὰ προθυμίας ἐπορεύετο.

Οὕτω κατέστησε τὸν ἑαυτὸν του τελειῶς νεκρὸν ὁ αἰδιμος εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν· ὅθεν καὶ τὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου φωνὴν ἀληθεύων ἔλεγεν ὁ τρισόβλιος. « Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ· ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός. Ὁ δὲ γυνὴ ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῆ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπῆ-

σαυτός με, και παρὰδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ.»
(Γαλ. β'. 10.) Με τοιοῦτον τρόπον νεκρώσας
τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ μακάριος Σαλαμάνης, ὡς ἄλ-
λος οὐδαὶς πώποτε, διήνυσεν τὴν ζωὴν του, ἕως
οὗ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἵνα χορσῆ αἰώνια. ⁴

Οἱ ἅγιοι δὲω μάρτυρες οἱ ἐν τῷ Παρίῳ ² βλη-
θέντες ἐν λάκκῳ, τελειοῦνται.

- » Ἐνδον βόθρου χωροῦσι μάρτυρες δῶω,
- » Θείου πόθου βάλλοντος ἕξω τὸν φόβον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβυαίας Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡ-
μῶν ΞΕΝΗΣ, και τῶν δῶω αὐτῆς θεραπευαίδων.

Εἰς τὴν Ξένην.

- » Ἀποξενοῦται τοῦδε τοῦ βίου Ξένη,
- » Οὐ ζῶσα και πρὶν, ὡς ἀληθῶς, ἦν Ξένη.

Εἰς τὰς δῶω θεραπευαίδας.

- » Θνησκουσιν ἄμφω τῆς Ξένης αἱ δουλίδες,
- » Οὐ τῶν ἐκείνης ἀρετῶν οὔσαι ξένοι.
- » Οὐρανοῦ εἰς Ξενίην Ξένη εἰκάδι ἤλθε τετάρτη.

Ἡ μακαρία αὐτὴ και ἀοίδιμος Ξένη ἦτο ἀπὸ
τὴν μεγαλόδοξον πόλιν Ῥώμην καταγομένη
ἀπὸ γένος τίμιον και ἐπαινετόν. Ὅτε δὲ οἱ γο-
νεῖς τῆς ἀγίας ἠθέλησαν νὰ ὑπανδρεύσωσιν αὐ-
τὴν, και ἦδη ὄλα τὰ τοῦ γάμου ἠτοιμάσθησαν,
τότε ἡ ἀγία λαβοῦσα δῶω ὑπηρετρία ἐξῆλθεν
ἀπὸ τὸν νυφικὸν θάλαμον, και ἐμβᾶσα εἰς πλοῖ-
ον, ἀνεχώρησε, και ἀλλάξασα διαφόρους τό-
πους, ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν Μύλασσαν (ἡ ὁ-
ποία εἶναι φρούριον ἰσχυρὸν Μεσοῖ κοινῶς ὀνο-
μαζόμενον, και εὐρισκόμενον εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀ-
σία Κάριαν, μὲ θρόνον Ἐπισκόπου τιμημένην
ὑπὸ τὸν Σταυρουπόλεως). Μᾶλλον δὲ εἰς τὴν
πόλιν ταύτην κατεστάθη ἡ ὁσία παρὰ τοῦ θεο-
πεσίου Παύλου τοῦ μοναχοῦ και πρεσβυτέρου,
ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν νῆσον Κῶ, ² φανείς θεόθεν

¹ Καὶ τούτου τοῦ ὁσίου τὸν βίον συνέγραψεν ὁ Θεοδώρη-
τος ἐν ἀριθμῷ δεκάτῳ ἐνάτῳ τῆς φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ και
τὸ Συναξάριον τοῦτο ἀρνήσθη.

² Παρίον ἦτο πόλις παραθαλασσία μὲ λιμένα, μεταξὺ Κυ-
ζίκου και Ασμφάκου εὐρισκόμενη, ἥτις ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν κα-
τοικῶν τῆς νήσου Πάρου, κατὰ τὸν Μελέτιον· ἔθεν εἰς αὐτῶν
και Παρίον ὀνομάζετο.

³ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ και τοῖς μηναιοῖς
γράφεται, ὅτι ἐφάνη ὁ μοναχὸς Παῦλος τῇ ὁσίᾳ εἰς τὴν Ἀλα-
ξάνδρειαν.

εἰς αὐτὴν, τὴν ὠδήγησεν εἰς τὰ κρείττω και
τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν.

Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν Μύλασσαν, κα-
τασκευάσασα ἡ μακαρία μικρὸν ναὸν εἰς ὄνομα
τοῦ ἀγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος, πολ-
λὴν ἀσκησιν μετεχειρίζετο, ὁμοῦ μὲ τὰς δῶω
ὑπηρετρίας τῆς και μὲ ἄλλας τινὰς ὀλίγας παρ-
θενους αἵτινες συνήχθησαν ἐκεῖ· ὅθεν διὰ μέσου
τῆς ἀποχῆς ὄλων τῶν ἡδονῶν τῶν αἰσθήσεων,
ἀνεβίβασε τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡ τρισολβία εἰς μίαν
οὐράνιον πολιτείαν. Καλῶς λοιπὸν διανύσασα τὴν
ζωὴν τῆς, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὁσίως και
μακαρίως, ἐλάβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τοιαύτην μαρ-
τυρίαν. Διότι κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, τοῦ
ἡλίου καθαρῶς λάμποντος, ἐφάνη σταυρὸς εἰς
τὸν οὐρανὸν διὰ μέσου ἀστέρων σχηματιζόμε-
νος· τὸν φαινόμενον δὲ ἐκείνον ἀστεροειδῆ σταυ-
ρὸν ἐκλείειν εἰς τὸ μέσον ἄλλος χορὸς ἐπτὰ ἀ-
στέρων οἵτινες ἦσαν τριγύρω. Ἐβλέπετο δὲ ὁ
σταυρὸς και ὁ χορὸς τῶν ἀστέρων, ὅτι συνώ-
δουον τὸν νεκροκράββατον τῆς ὁσίας, διότι ὅ-
τε ἐκεῖνος ἐφέρετο, τότε συνεφέροντο και αὐτὰ,
και ὅτε ἐκεῖνος ἴστατο, τότε ἴσταντο και αὐτὰ·
ὥστε ἐφαίνετο, ὅτι αὐτὰ ἦσαν στέφανος τῆς
μακαρίας Ξένης, ὅστις ἐδόθη εἰς αὐτὴν παρὰ
Θεοῦ, διὰ τὴν πολυχρόνιον νηστείαν, χαμευ-
νίαν και ἀγρυπνίαν και παρθενίαν τῆς. Καὶ τοῦ-
το εἶναι φανερόν, διότι ὅτε τὸ ἅγιον λείψανον
ἐκρύφθη εἰς τὴν γῆν και δὲν ἐφαίνετο, τότε και
ὁ σταυρὸς ἐκεῖνος και ὁ χορὸς τῶν ἀστέρων ἐ-
γεινεν ἀφανῆς και ἀόρατος. Ἐφανερῶθησαν δὲ
τὰ κατὰ τὴν ὁσίαν πράγματα ἀπὸ μίαν ὑπηρε-
τρίαν τῆς, ἡ ὁποία ὅτε ἐτελεῦτα ἡ ὁσία διηγῆ-
θη ποία ἦτο, και ποίαν πατρίδα εἶχε, και ἐκ
ποίου ἐπισήμου γένους κατήγετο· και πῶς πρό-
τερον μὲν ὀνομάζετο ὑπὸ τῶν γονέων τῆς Εὐ-
σεβία, ὕστερον δὲ αὐτὴ ὀνομάσθη Ξένη, θέλου-
σα νὰ κρυφθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους διὰ ταπει-
νωσιν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ
Ἐκλόγιον.) ⁴

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΠΑΥΛΟΥ, ΠΑΥΣΙΡΙΟΥ, και ΘΕΟΔΩΤΙΩ-
ΝΟΣ τῶν αὐταδέλφων.

Εἰς τὸν Παῦλον και Παυσίριον.

- » Παυσίριον και Παῦλον ἄμφω συγγόνους,
- » Ποτάμιος βοῦς και συνάθλους δεικνύει.

⁴ Ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς εὐρίσκειται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ
τῶν Ἱερῶν και ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ καινὸς· και ξένος
τῆς θεομαστῆς Ξένης βίος.»

Εἰς τὸν Θεοδοτίωνα.

- Ἴδου τράχλος, ἐλθέτω δὴ τὸ ξίφος,
- Θεὸν ποθῶν ἔκραζε Θεοδοτίων.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, Ἀρειανοῦ ἡγεμονεύοντος ἐν Κλεοπατρίδι, τῇ ἐν Αἰγύπτῳ εὐρισχομένῃ, (τῇ νῦν Σουεζ), ἐν ἔτει σγ' (290), ἦσαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα· καὶ ὁ μὲν Παῦλος καὶ Πausίριος ἔγειναν μοναχοὶ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ὁ δὲ Θεοδοτίων ἦτο εἰς τὰ ὀρηθμοῦ μὲ τοὺς κλέπτας· συλληθέντες δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, ὁ μὲν Παῦλος, ὅταν ἦτο χρόνων τριάκοντα ἑπτὰ, ὁ δὲ Πausίριος, χρόνων εἰκοσιπέντε, ὠμολόγησαν παρρησίαν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τότε ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν Θεοδοτίων, μαθὼν ὅτι ἐκρατήθησαν, ἀφῆσε τὰ βουναὶ καὶ τοὺς κλέπτας, καὶ ὑπῆγε διὰ νὰ τοὺς ἰδῆ καὶ νὰ τοὺς ἀποχαιρετίσῃ· βλέπων δὲ αὐτοὺς κρινομένους ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, νὰ πλησιάσῃ μὲν πλησίον δὲν ἐτόλμησεν, ἐλθὼν δ' εἰς ἓνα παράμερον τόπον, ἐσυλλογίζετο ποῖαν ἄρα γε κληρονομίαν καὶ δόξαν θὰ ἀπολαύσωσιν οἱ ἀδελφοὶ του. Ὅθεν θερμανθεὶς τὴν καρδίαν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐπέστρεψε καὶ παρασταθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ὠμολόγησε καὶ αὐτὸς τὸν ἑαυτὸν τοῦ χριστιανόν, καὶ πηδήσας κατὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἐκρῆμνισεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν θρόνον του. Εὐθὺς λοιπὸν διαπερῶσι καρφία πυρωμένα εἰς τὰς πλευράς του καὶ εἰς τὴν κοιλίαν του, καὶ ἐπειτα ἀποκεφαλίζουσιν αὐτόν· καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ Παῦλος καὶ Πausίριος ῥιφθέντες εἰς ποταμὸν, ἔλαβον τέλος τοῦ μαρτυρίου των.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΒΥΛΑ τοῦ ἐν Σικελίᾳ, καὶ ΑΓΑΠΙΟΥ, καὶ ΤΙΜΟΘΕΟΥ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Βαβύλαν.

- Πρὶν Βαβύλας ἤθλησε κατὰ δαιμόνων,
- ἤθλησε λοιπὸν καὶ διὰ τῶν αἱμάτων.

Εἰς τὸν Ἀγάπιον καὶ Τιμόθεον.

- Τὸν Ἀγάπιον συνάμα Τιμόθεω.
- Σαφῶς μιμητὰς οἶδα τοῦ διδασκάλου.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Βαβύλας κατήγετο μὲν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς, ἐγεννήθη δὲ ἀπὸ εὐγενεῖς καὶ φιλοθέους γονεῖς, εἰς τὴν ἐπίσημον Θεούπολιν. ¹ Οὗτος λοιπὸν ἐπαιδεύθη ἐν

¹ Θεούπολιν φαίνεται ὅτι ὀνομάζει ἐκεῖ ὁ τὰ Συναξάρια συ-

παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου καὶ ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ ὅποια φέρουσι τὸν ἄνθρωπον ταχύτερον εἰς τὸν Θεόν· ἀγαπήσας δὲ τὸν Θεὸν ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας, ἐμίσησε τὸν κόσμον. Ὅθεν ἀφ' οὗ οἱ γονεῖς τοῦ ἀπέθανον, διεμοίρασε τὸν πλοῦτον αὐτῶν εἰς πτωχοὺς καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανα, καὶ οὕτως ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ πάσαν ταραχὴν καὶ φροντίδα βιωτικῆν, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ ἠσύχαζεν, ἔχων μαζί του καὶ δύο μαθητὰς Ἀγάπιον καὶ Τιμόθεον. Ἐγενε δὲ καὶ ἱερεὺς, καὶ ἐτίμησεν ἀξίως τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα· ὕστερον δὲ ἀναχωρήσας, ἦλθεν εἰς Ῥώμην.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐκεῖ αἰμοβόροι Ἕλληνες ἐσπούδαζον νὰ παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας, τούτου χάριν ἀφήσας τὴν Ῥώμην ὁ ἅγιος, μετέβη εἰς τὴν νῆσον Σικελίαν μετὰ τῶν δύο μαθητῶν του, καὶ ἐκεῖ διατρίψας καιρὸν ἄρκετόν, πολλοὺς ἀπίστους ἔφερεν εἰς θεογνωσίαν μὲ τὴν ἐν αὐτῷ οἰκοῦσαν χάριν τοῦ Πνεύματος· ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη, κατὰ τὸ λόγιον τοῦ Ἐυαγγελίου, διὰ τοῦτο οὐδὲ ὁ μακάριος οὗτος ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς Σικελίας. Ὅθεν συλλαβὼν αὐτόν ὁ ἄρχων καὶ τοὺς δύο μαθητὰς, εὐθὺς ἅμα εἶδεν ὅτι μὲ παρρησίαν ὠμολόγησαν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, πρῶτον μὲν τοὺς ἔδειρε, τόσον πολλὰ, ὥστε κατεκοκκίνισαν τὰ σώματά των· ἔπειτα ἐπρόσταξε τοὺς στρατιώτας, νὰ τοὺς περιτριγυρίσωσιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ νὰ τοὺς τιμωρῶσιν ἐνταυτῷ ἀπανθρώπως μὲ διαφόρους τιμωρίας, καὶ διὰ νὰ φοβίση τὰς πόλεις τῆς Σικελίας διὰ τῆς τιμωρίας αὐτῶν, καὶ ἵνα πληρῶσῃ τὸ πάθος καὶ τὸν θυμὸν, τὸν κατὰ τῶν ἁγίων. Οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ἐνεδυναμοῦντο εἰς τὰ βασανιστήρια ἐλπίζοντες ὅλως διόλου καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὰ αἰώνια ἀγαθὰ. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, κατέσφαξε τοὺς ἁγίους μὲ μαχαίρας, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἔρριψεν εἰς τὸ πῦρ· δὲν ἐβλάβησαν ὁμοῦ ὑπὸ τοῦ πυρός παντελῶς ἀλλὰ σῶα καὶ ἀβλαβῆ διεφυλάχθησαν, καὶ λαβόντες ταῦτα τινὲς χριστιανῶν·

νάξας τὴν πόλιν τῆς Ἀντιοχείας, διότι αὕτη Θεούπολις κατ' ἐξαιρέτην ὀνομάσθη, διότι, σεισμῶν ποτὲ γενομένων ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῷ τρίτῳ χρόνῳ Τιβερίου τοῦ Θρακῆος τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει 578, ἐφοβοῦντο οἱ πολῖται καὶ ἐπέγραψαν ἕκαστος εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον «Χριστὸς μετ' ἡμῶν στήτω.» Καὶ οὕτως ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὴν κριάπτωσιν τοῦ σεισμοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Νικηφόρος.

ναι, μεταφάσαν τιμῶς εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον
τῆς Σικελίας.

Ὁ δσσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ, ἐν εἰ-
ρήνῃ τελειοῦται.

- Μονῶν ἀπείρων πατριεῆς σῆς οἰκίας;
- Μακεδόνιος, Χριστὲ, λαμβάνει μίαν.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Μακεδόνιος
παλαιστραν καὶ ἀγωνιστήριον μετεχειρίζετο
τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, διότι ἐκεῖ εἶχε τὴν
ἀσκησιν καὶ τὴν κατοικίαν του, τῶρα μὲν ἡσυ-
χάζων εἰς ἓνα τόπον, τῶρα δὲ εἰς ἄλλον, καὶ
ἄλλοτε μεταβαίνων εἰς ἄλλον εἰς Φοινικὴν δη-
λαδὴ, καὶ εἰς Συρίαν, καὶ εἰς Κιλικίαν· ἔκαμνε
δὲ τὰς μεταβάσεις ταύτας, διὰ τὴν φεύγῃ τὰς
ἐνοχλήσεις τῶν συντρεχόντων πρὸς αὐτόν.
Διήλθε λοιπὸν ὁ μακάριος τεσσαράκοντα πέντε
χρόνους, χωρὶς νὰ ἔχη ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του
σκηνὴν, ἢ καλύβην, ἢ ἄλλην κάμμιαν σκέπην,
ἀλλ' ἴστατο μέσα εἰς ἓνα λάκκον βαθύν. ¹ Ὅτε
δὲ ἔγεινε γέρων ἐπέισθη εἰς τοὺς παρακαλοῦν-
τας αὐτόν, καὶ κατεσκευάσε μίαν καλύβην ὑ-
στερον δὲ μετεχειρίζετο εἰς κατοικίαν κελλία
τινα ὄχι ἰδικά του, ἀλλὰ ξένα. Ὅθεν διήνυσεν
ἀκόμη ἄλλους εἰκοσιπέντε χρόνους, ὡς ὅλοι οἱ
χρόνοι τῆς ζωῆς του συμποσοῦνται εἰς ἑβδομή-
κοντα. Ἐπειδὴ δὲ ἐτρέφετο μὲ μόνον κριθάριον
καὶ νερόν εἰς τεσσαράκοντα χρόνων διάστημα,
διὰ τοῦτο ἔπεσεν ὁ αἰδιδιμος ὑστερον εἰς ἀσθέ-
νειαν, καὶ ἔζη μὲ μικρὸν τεμάχιον ψωμίου, καὶ
μὲ ποτὸν ἀπλοῦ νεροῦ. Μὲ τοιαύτην θαυμασίαν
ἀσκησιν ζῶν, ἠξιώθη παρὰ Κυρίου νὰ κάμνη
θαύματα· νὰ διώκῃ δηλαδὴ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς
ἀνθρώπους, νὰ ἰατρεύῃ διάφορα πάθη καὶ ἀσθε-
νείας, καὶ νὰ ἐκτελεῖ ἄλλα πολλὰ παράδοξα.

Εἰς τοῦτον τὸν ὄσιον ἔφερον ποτὲ μίαν γυ-
ναῖκα, ἢ ἄρρα ἀπὸ ἐνέργειαν τοῦ διαβόλου ἔ-
τρωγε πολὺ φαγητὸν καθ' ὑπερβολὴν, διότι
ἔτρωγε τριάκοντα ὄρνιθας κατοικησίμους τὴν
ἡμέραν, καὶ πάλιν δὲν ἐχόρταινε, ἀλλ' ἀκόμη
ἐπεινα. Παρεκάλουν λοιπὸν τὸν ὄσιον οἱ συγ-

γενεῖς τῆς γυναικός, ἵνα σπλαγχνισθῇ καὶ ἰα-
τρεύσῃ αὐτήν, ἥτις εἶχεν ἐξοδεύσει τὴν περι-
ουσίαν τῆς ὄλης εἰς τὸ νὰ τρώγῃ ὅθεν σπλαγ-
χνισθεὶς ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, προσηυχῆθη εἰς
τὸν Θεόν. Εἶτα βαλὼν τὴν δεξιάν του χεῖρα
εἰς νερόν, καὶ σφραγίσας αὐτὸ μὲ τὴν σωτή-
ριον σφραγίδα τοῦ σταυροῦ, ἐπρόσταξεν νὰ πῆ
αὐτὰ ἡ πάσχουσα γυνὴ, καὶ οὕτως ἔκαμνε αὐ-
τὴν νὰ τρώγῃ κατὰ φύσιν καὶ νὰ ἀρκῆται μό-
νον εἰς ἡμίσειαν ὄρνιθα. Γνησίως λοιπὸν δου-
λεύσας τῷ Θεῷ ὁ αἰδιδιμος εἰς χρόνους ἑβδο-
μήκοντα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γέγονεν ἡ ἀνακομιδὴ τῶν Λει-

¹ Προσθέτει δὲ καὶ ταῦτα ὁ Θεοδώρητος· ὅτι μίαν φορὰν
ὕπηγεν εἰς στρατηγὸς εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο, ὅπου ἐκτοίκει ὁ
ὄσιος διὰ τὴν κυνηγίαν. Βλέπων δὲ ἀπὸ μακρῶν τὸν ὄσιον, καὶ
μαθὼν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου του, ποῖος εἶναι, εὐθὺς ἐπῆλθε
κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ ὑπῆγε κοντὰ καὶ τὸν ἐχαιρέτισεν·
εἶτα τοῦ ἠρώτησε τί κάμνει ἐκεῖ εἰς τὸ βουνόν· ὁ δὲ ὄσιος τὸν
ἀνηρώτησε· καὶ σὺ τί ἀνέβης ἐδῶ νὰ κάμῃ; ὁ στρατηγὸς
ἀπεκρίθη, ἦλθον διὰ τὴν κυνηγίαν. Καὶ ἐπὶ, ἀνταπεκρίθη ὁ
γέρον, καὶ ἐγὼ κυνηγῶ τὸν ἰδικόν μου Θεόν, καὶ ἀγαπῶ νὰ
τὸν λάβω, καὶ πρῶτῶν νὰ τὸν ἰδῶ, καὶ δὲν θέλω ἀφήσῃ τὸ κα-
λὸν τοῦτο κυνήγιον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ στρατηγὸς ἐθαύμασε,
καὶ ὠφελήθει, ἀνεχώρησεν. Οὗτος ὁ ὄσιος ἤλεγξε τοὺς στρα-
τιώτας, τοὺς ὁποίους ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος διὰ τὴν
θανατώσειν τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖνους, οἵτινες ἐκρήμνισαν ἐν
Ἀντιοχείᾳ τοὺς ἀνδριάντας τῆς γυναικός του. Καταθὰς δη-
λαδὴ οὗτος ἀπὸ τὸ βουνόν, ἐπίταξε τοὺς ἀποσταλέντας δύο
στρατηγούς, μέσῃ εἰς τὴν ἀγοράν. Οἱ δὲ μαθόντες ποῖος εἶναι,
εὐθὺς ἐπῆλθον ἀπὸ τὰ ἄλογα, καὶ ἠσπάζοντο τὰ χεῖρας καὶ
τὰ πόδια του. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς νὰ εἰπωσιν εἰς τὸν βα-
σιλέα, ὅτι ἄνθρωπος ὢν, δὲν πρέπει νὰ ὀργίζεται ἐμέτρως κατὰ
τῶν ὁμοίων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀντὶ τῶν ἰδικῶν του ἀφύγων
εἰκόνων· νὰ φραδῶθῃ εἰς θάνατον τῆς τοῦ Θεοῦ εἰκόνας· ἦτοι
τοὺς ἀνθρώπους· καὶ εἰς ἡμᾶς· μὲν εἶναι εὐκόλως πάλιν νὰ ἀνα-
πλασθῶμεν τὰς χαλαρὰς εἰκόνας, εἰς δὲ τὸν βραδύον, δὲν εἶναι
δυνατὸν νὰ φέρῃ τὰ σραγάντα σώματα εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ ἐν-
λίγω σώματα; οὐδεμίαν τρεῖς δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς αὐτὸν νὰ
κατασκευασθῇ.

Ταῦτα εἶπε μὲ Συριακὴν γλῶσσαν· οἱ δὲ στρατηγοὶ μετα-
γλωττίσαντες ταῦτα ἑλληνιστί, τὰ ἀνέφερον εἰς τὸν βασιλέα.
Οὗτος ὁ ὄσιος Μακεδόνιος διὰ προσευχῆς του ἔκαμε τὴν μη-
τέρα τοῦ ἰδίου Θεοδώρητου νὰ γεννηθῇ υἱόν, αὐτὸν λέγω τὸν
Θεοδώρητον, τὸν ταῦτα γράροντα, διότι στείρα ἦτο πρότερον
καὶ εἶναι ἐγέννησα. Ὅθεν καὶ Θεοδώρητος ἠνομασθῆναι ὁ υἱὸς τῆς
οὐίας, ὡς παρὰ τοῦ Θεοῦ δωροδομήσαντος. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μήτηρ
τῆρ ἐμαρτόναι νὰ ἀποθῶθῃ· ὅτι ἦτο ἔγκυος τὸν Θεοδώρητον·
τούτου χεῖρον ὁ ὄσιος ἔδωκε νεκρὴν εὐαγγελιστὴν παρ' αὐτοῦ, καὶ
ἔπιεν ἡ μήτηρ του, καὶ οὕτως ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν κίνδυνον.
Ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ ἰδὼν ἡ δὲ γειφάνον του μὲ τὰ λείψανα
τοῦ ὄσιου Ἀφρατίου, καὶ Θεοδώρητου.

¹ Ὅθεν, λέγει ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ἐκ τοῦ λάκκου ἐκεῖνου
ἀνομαζόν τὸν ὄσιον Γουδάν, διότι γούδα κατὰ τὴν Συριακὴν
γλῶσσαν θὰ εἴπῃ λάκκος. Ὁ Θεοδώρητος γράφει καὶ τούτου
τοῦ ὄσιου τὸν βίον ἐν ἀριθμῷ δεκάτῳ τρίτῳ τῆς Φιλιστεύου ἱε-
ρίας, ὅστις καὶ τοῦτο λέγει, ὅτι αὐτὸς ἀνομαζέτο κριθοφάγος,
ἐπειδὴ προσέφη νὰ εἶχε καὶ κριθάρια, ὅτι κατεσκευασμένον
ψωμίον, ὅχι βρωμίον, ἀλλὰ μόνον κριθαρμένον καὶ βρω-
μίον μὲ νερόν.

ψάνων τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ** τοῦ Πέρσου.

» Στρεφθεῖς, Ἀναστάσιε, τῶν ἄθλων χάριν,

» Παρέσχες ἡμῖν λειψάνων σῶν τὴν χάριν.

† Ἀφ' οὗ ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου, ὁ καὶ γέρον τῶν ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου, ἔμαθεν ὅτι ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ υἱὸς Ἀναστάσιος ἐπεθύμησε νὰ πάθῃ διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν εὐσέβειαν, παρεκάλεσεν ὅλην τὴν ἀδελφότητα νὰ δεηθῶσιν εἰς τὸν Θεὸν διὰ νὰ τελειώσῃ καλῶς τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου· ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν ἴδιον Ἀναστάσιον γράμματα μὲ δύω ἀδελφούς, ἐνδυναμάνων μὲ αὐτὰ τὴν προθυμίαν του περισσότερον. Ὁ εἰς δὲ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς ὑπῆγε καὶ μετὰ τοῦ μάρτυρος ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης εἰς τὴν Περσίαν, καθὼς εἶχε παραγγείλει αὐτῷ ὁ ἡγούμενος, ἵνα ὑπηρετῇ τὸν μάρτυρα εἰς τὰ χρειώδη, καὶ νὰ παρηγορῇ τὴν ψυχὴν του, ἣ ὅποια ἐπασχεν ἀπὸ τόσῃν κακοπάθειαν, καὶ πρὸς τούτοις, ἵνα εὐρισκόμενος μετὰ τοῦ μάρτυρος καὶ βλέπων αὐτοῦ ὀφθαλμοφανῶς τὰ μαρτύρια, δύναται ὕστερον νὰ τὰ διηγηθῇ ἀσφαλῶς εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ εἰς τὴν ἀδελφότητα. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ μακάριος Ἀναστάσιος ἐτελείωσε τὸν μέγαν καὶ πολὺν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου, ὑπῆγεν ὁ ἀπεσταλμένος ἀδελφὸς ἐκεῖνος ὁμοῦ μὲ ἄλλους φιλοθέους χριστιανούς διὰ νὰ συστῆλωσιν ἱερῶς καὶ ὁσίως τὸ μαρτυρικὸν ἐκεῖνου σῶμα, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὔρε τοὺς σκύλους, τρώγοντας μὲν τῶν ἄλλων τὰ σώματα, εἰς τούτου δὲ μόνου τοῦ μάρτυρος Ἀναστασίου τὸ λείψανον τελείως μὴ ἐγγίζοντας, ἀλλὰ καθημένους καὶ φυλάττοντας αὐτὸ εὐλαβῶς. Ὅθεν λαθὼν αὐτὸ ὁ ἀδελφὸς καὶ τιμήσας, ὅσον ἐσυγχῶρει ὁ καιρὸς, τὸ ἐνστασίασεν εἰς τὸ ἐκεῖ μοναστήριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεργίου, κατὰ τὸν δέκατον μὲν χρόνον τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δὲ δευτέραν τοῦ παρόντος Ἰανουαρίου. Ἐμεινε δὲ ὁ ἀπεσταλμένος μοναχὸς εἰς τὴν Περσίαν, διατρίβων καιρὸν τινὰ, καὶ στοχαζόμενος, πῶς νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω εἰς τὸν ἡγούμενον χωρὶς κίνδυνον.

Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον δέκα ἡμέραι, ἐφανεύθη ὁ δυσσεβὴς Χοσρόης. Φθάνει λοιπὸν εἰς Περσίαν ἄλλος βασιλεὺς, συντροφευμένος μὲ στρατεύμα Ῥωμαϊκόν, πολλὰ πρῶτος καὶ ἡμέρος, καὶ κατὰ πάντα ἐναντίος μὲ τὸν Χοσρόην. ¹

¹ Τὸν Χοσρόην ἐβόουσα ἡ βί· ἡγήσθ' ὀφθαλμοφανῶς προσβῆναι εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Σιρῆς, ὅστις καὶ ὠσε τὴν βασιλείαν, καὶ εἰ-

ἴθεν βλέπων ὁ μοναχὸς τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα εἰς τὴν ξένην γῆν τῆς Περσίας, ὡς λαμπάδας ἀνημμένας ἐντὸς τοῦ σκότους, ἐχάρη πολλά, ἐπειδὴ καὶ ἠλευθερώθη ἀπὸ τοὺς κινδύνους, ὅσους ἐστοχάζετο ὅτι ἐμελλε νὰ λάβῃ καθ' ὁδόν. Ὅθεν γνωρισθεῖς εἰς τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατεύματα ὅτι εἶναι χριστιανὸς καὶ μοναχὸς, διηγήθη χαίρων εἰς χαίροντας τὰ περὶ τοῦ μάρτυρος Ἀναστασίου. Διὰ τοῦτο ἔγεινε συκοινωνὸς τῆς τραπέζης αὐτῶν καὶ συγκατοικίας, καὶ μετ' αὐτῶν διήλθε τὴν χώραν τῶν Ἀρμενίων, καὶ μετὰ ἐν ἔτος ἐφθάσεν εἰς τὸ μοναστήριον του φέρων μαζί του καὶ τὸ μοναχικὸν τοῦ μάρτυρος Ἀναστασίου κολόβιον, (ἤτοι μανδύαν), τὸ ὅποιον ἐφόρει ἕως τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου του.

Διηγήθη λοιπὸν ὁ μοναχὸς εἰς ὅλην τὴν ἀδελφότητα τοὺς γενναίους ἀγῶνας τοῦ μάρτυρος· ἐπρόσθετε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι δαιμονισμένος τις, εὐθύς ἀμα ἐνεδύθη τὸν ἀνωθεν μανδύαν τοῦ μάρτυρος, εὐθύς ἐγδύθη καὶ τὸ δαιμόνιον καὶ ἠλευθερώθη, ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος κατὰ τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς βασιλείας του ἔφερεν εἰς Ἱερουσαλήμ τὰ τίμια ξύλα τοῦ Σταυροῦ, τὰ ὅποια ἠχμαλώτισεν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Χοσρόης, τότε ἀπεστάλη καὶ εἰς ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῶν Ῥωμαϊκῶν μερῶν ¹ εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀναστασίου, καὶ ἔδωκε μὲν ἐκεῖ μικρὰν μερίδα ἀπὸ αὐτὰ, τὰ δὲ λοιπὰ τὰ ἐκράτησεν. Ἡ δὲ τίμια κεφαλὴ τοῦ μάρτυρος καὶ ἡ ἁγία του εἰκὼν προσκυνεῖται ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ἐν τῇ παλαιᾷ Ῥώμῃ.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ καὶ ΜΑΜΑΝΤΟΣ, ²

* » Ἐρμογένης Μάμας τε τοῦ Χριστοῦ φίλοι,
» Θανεῖν δι' αὐτὸν οὐδόλως ἐδειλιῶν.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΦΥΛΩΝ ἐπίσκοπος Καλιπασίου, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ³

ρήνην συνῆψε πάραυτα μετὰ τοῦ Ἡρακλείου. Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει ὅτι ἡ Σιρῆς συνεδέετο ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ. Σ. Ε.

¹ Ἦτοι τῶν τῆς παλαιᾶς Ῥώμης Πάπων.

² Ἐν ταῖς Μηναίαις γράφεται Μηνῆς. Σ. Ε.

³ Ὁ Φύλων οὗτος ἢ Φύλων, ἐκ τοῖς παρῆσις κατήχησαι καὶ σοίαις γενίαιον ἦτο υἱὸς, ἀθλητὸν δὲσπ· γράφεται δὲ εἰς τὸν βίβιον τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο ἀσκητικὸς. Ἡ δὲ

• Φύλον βροτῶν προήξει τῷ Χριστῷ Φύλων,
 • Ἄτε πρὸς αὐτοῦ προσλαβὼν θείαν χάριν.
 • Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ**¹ προσβύ-
 τεραι, ἐκ εἰρήρῃ τελειοῦται.

• Καθὼς περ ἱπποῖς τοῖς πόνοις κεχηρμένους,
 • Χαίρων ἀνέπτη Φιλιππικὸς πρὸς πόλον.

• Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΒΑΡΣΙΜΟΣ** σὺν τοῖς δυνίω
 ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ζῆσει τελειοῦται.

• Τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς θεῖος εἰς εὐεχλῶν πόθος,
 • Θεῶν ποθεῖν ἐπειθεὶν ἐκ ζήφους τέλος.²

• Ὁ δοῖος **ΖΩΣΙΜΑΣ**, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.³

• Τίς τοῦ μακροῦ σου, Ζωσιμαῖ, φράσει πόνοους;
 • Καὶ τίς, θανόντος, τῶν πόνων σου τὰ στέφη;

ἀδελφῆ τοῦ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν βασιλείων εὐρισκομένη εἰς Ῥώμην, ἠσθένησε καὶ μαθοῦσα ὅτι ὁ Θεὸς θεραπεύει τοὺς ἀσθενεῖς διὰ μέσου τοῦ ἁγίου Ἐπιφάνιου, ἵσταται εἰς τὴν Κύπρον τὸν Φίλωνα τούτου, διὰ τὴν εἰρήρῃ τὸν Ἐπιφάνιον εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐκεῖ λοιπὸν μεταβάντος τοῦ Φίλωνος, κινήθη εἰς θεῖος Ἐπιφάνιος ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, ἐχεφοτόνησε τὸν Φίλωνα Ἐπίσκοπον τοῦ ἐν Κύπρῳ Καρπασίου, ἢ Καλπασιῶν ἐν ἔτει 401 (κατὰ τὴν Κἀδα), ἔθεν ἀρήσας εἰς αὐτὸν τὴν μέριμναν τῆς ἐν Κωνσταντία ἐκκλησίας, ἀπῆγεν εἰς Ῥώμην (δρα εἰς τὰ προλεγομένα περὶ τῶν ὑπομνηματιῶν ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς Ὀκτατεύχου). Σημειῶσαι ὅτι τοῦ Φίλωνος τούτου φέρονται τινὰ ὑπομνήματα εἰς τὴν Πεντάτευχον, καὶ ἐν αὐτῷ εἰς τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων, κατὰ τὸν Σουῖαν.

¹ Ἐν τοῖς Μηναιοῖς γράφεται Φιλίππος. Σ. Ε.
² Σημειῶσαι, ὅτι περὶ τῶν γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναιοῖς ἡ μνήμη Ἐλλαδίου τοῦ Κομηντάρησιου τοῦ ὑπὸ τῆς ἁγίας Θεοδούλης ἀκουσθέντος, διότι αὐτῆ ἰσχυρὰ κατὰ τὴν δεκάτην ὁμολογῆν Ἰανουαρίου.

³ Ὁ Ζωσιμαῖς οὗτος εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ζωσιμῆν, τὸν εὐρόντη τὴν ὄσαν Μαρίαν τὴν Ἀθηναίαν, καὶ ἐνταφιάσαι αὐτὴν, ὡς ἐν τῷ βίῳ αὐτῆς ὁρᾶται, ὅστις ἐπιτάσσεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἀπριλίου. Οὗτος λοιπὸν ὁ Ζωσιμαῖς ἀξιολογὰ λόγια ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς περὶ τοῦ θυμοῦ, ἐν σελ. 499 τοῦ Ἐπιφάνιου, εἰπὼν ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ νικήσῃ τις τὸν θυμὸν εἶναι τὸ νὰ ταράττηται μὲν νὰ μὴ λαλῇ δὲ ἐκ δὲ τοῦ μὴ λαλεῖν ἐρχεται καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ ταράττηται ὁ λόγος. Καθὼς καὶ ὁ ἀββᾶς Μωυσῆς, ὅτι μὲν τὸ πρῶτον ἐξουδενώθη ἀπὸ τοῦ πατρός, εἰπόντας. «Τί καὶ ὁ αἰθίοψ οὗτος ἐρχεται ἐν μέσῳ ἡμῶν;» τότε ἐταράχθη μὲν, ἀλλὰ δὲν ἐλάλησεν, ὡς μόνος ἔλεγεν ὅτι δὲ δεύτερον ὑβρίσθη ἀπὸ τοῦ κληρικοῦ καὶ ἐδώθη ἀπὸ τὸ ἱερατεῖον, τότε δὲ μόνον δὲν ἐταράχθη, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐπέκλησεν, εἰπὼν «Σποδοδερμα, μελανεῖ, καλῶς σοὶ ἐποίησαν μὴ δὲν γὰρ ἀνθρώπος, τί ἐργῆ ἐν μέσῳ ἀνθρώπων;» ὅθεν δὲ πᾶσι μὲν ἀπὸ τοῦ νὰ λέγῳμεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον τὸ νὰ μὴ ταράττηται εἰς Θεὸν ὑπὸ τὸν θυμὸν. Καὶ δὲν ἀκούομεν τὸν Δαβὶδ ὅστις λέγει «Ἡπιεσθη» (γράφεται καὶ οὕτω) καὶ ὅτι ἐταράχθη.

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ**
 καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, πλησίον τοῦ Παύρου.

• Ἐμὲ σε γλώσσα, κήρυξ, πῶς ἐν αἰνέσῃ.
 • Ὡς γλώσσα Χριστοῦ γηγενῶν μείζω λέγει;

• Ὁ δοῖος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν **ΔΙΟΝΥ-
 ΣΙΟΣ** ὁ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

† • Ἐν σαρκὶ ὡς ἄσαρκος ἔζησας, πάτερ,
 • Καὶ τοῖς ἀσάρκοις νῦν συνευφραίνῃ νόοις.

Ταῖς τοῦ σοῦ νεομάρτυρος πρεσβείαις Χριστῷ
 ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΕ'**, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς
 ἡμῶν **ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντι-
 νουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

• Θεοῦ γινώσκων ὁρθοδόξως Οὐσίαν,
 • Χριστιανοῖς λεγᾶτον² ἐκ Γρηγορίου.
 • Εἰκάδι Γρηγόριος θεορρήμων ἔχθανε πέμπτη.

Ὁ μέγας οὗτος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος καὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τνδ' (354) καταγόμενος ἀπὸ τὴν δευτέραν Καππαδοκίαν οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν εὐγενεῖς καὶ δίκαιοι, Γρηγόριος καὶ Νόννα ὀνόματι, σεβόμενοι πρότερον τὰ εἰδῶλα δι' ἄγνοιαν ἀφ' οὗ δὲ ἐγέννησαν τὸν μέγαν τοῦτον Γρηγόριον, τότε ἀνεγεννήθησαν καὶ αὐταὶ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος, ἦτοι ἐβαπτίσθησαν, καὶ ὁ πατὴρ του ἐγένετο γνήσιος ἀρχιερεὺς τῆς Ναζιανζοῦ, (ἡ ὁποία τῶρα ὀνομάζεται τουρκιστὶ Συνασός.) Φθάσας δὲ εἰς μέτρον ἡλικίας ὁ θεῖος Γρηγόριος, καὶ διελθὼν ὅλην τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, καὶ ὁ-

¹ Τὸν βίον τούτου δρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον. Τούτου ἡ ἁσματικὴ Ἀκολουθία εὐρίσκαται τετυπωμένη ἐν βίῳ φυλλάδι, καὶ ὁ βουλούμενος, ἀς τὴν ζήτησιν.

² Σημειῶσαι ὅτι κατὰ τὸ μὲν βιβλ. τῶν Βασιλικῶν τίτλῳ α' λεγᾶτον εἶναι ὁμοῦ ἐν διαθήκῃ καταλελειμμένος. Δεῖγει λοιπὸν τὸ ἀνωτέρω λαμβάνον διατίχου, ὅτι τὰ νὰ γινώσκωσι πάντες οἱ ὁρθόδοξοι μίαν οὐσίαν Θεοῦ (τρεῖς δὲ ἁποστάσεις) τούτο ἐδόθη εἰς τοὺς χριστιανούς ἐκ τοῦ Γρηγορίου ὡς λεγᾶτον ἦτοι μίαν ὁμοῦ καὶ ἐνδιαθήκῃ κληρονομίαν. Ὅθεν καὶ ὁ Θεολόγος οὗτος, πρὸς διάκρισιν ὀνομάσκει τριπλοῦς Θεολόγος, καθὼς εἰς καθὲν σχεδὸν λόγον του ἀναφέρει περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ περὶ τῆς αἰετῆς αὐτῆς φύσεως. Φθαίνεται δὲ, ὅτι ἡ λέξις αὐτῆ παραλήθη ἐκ τῆς λατινῆς γλώσσης.

³ Ὁ Οὐάλης ἀναμνησθὲν περὶ τῷ 364. Ὁ δὲ Θεολόγος Γρηγόριος ἐγεννήθη μεταξὺ τῶν 329 ἢ 331. ὅστις καὶ ἀπεθίωσε τῷ 389. Σ. Ε.

λην τὴν ἐξώθεν καὶ ἑσωθεν φιλοσοφίαν, ὡς ἄλλος οὐδεὶς αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐγένειεν ἐξηγητὴς καὶ διδάσκαλος τῆς ζωῆς του, διότι ταύτην ἀναφέρει εἰς τοὺς ἐγκωμιαστικὸς καὶ ἐπιταφίους λόγους ὅσους συνέγραψεν εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον καὶ εἰς τὸν Γρηγόριον τὸν πατέρα του, εἰς τὸν ἀδελφόν του Καισάρειον καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν του Γοργονίαν. Ὅθεν ὅσοι συνέγραψαν τι περὶ τοῦ Θεολόγου τούτου, ὅλοι δὲν ἔλαβον ἀπὸ ἄλλων τὰς ἀφορμὰς, παρὰ ἀπὸ τοὺς ἰδίους του λόγους.

Τόσον δὲ μόνον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἰπωμεν ἐδῶ περὶ τοῦ μεγάλου τούτου πατρὸς, ὅτι ἂν ἔπρεπε νὰ γείνη εἰς στύλος ἐμψυχος καὶ ζωντανός, συνθεμένος ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετὰς, ὁ στύλος οὗτος ἦτο ὁ μέγας Γρηγόριος· διότι ὑπερνικήσας μὲ τὴν λαμπρότητα τῆς ζωῆς του τοὺς εὐδοκίμουνας κατὰ τὴν πράξιν, εἰς τόσῃ ἀκρότητα τῆς θεωρίας ἀνέβη, ὥστε ὅλοι ἐνικῶντο ἀπὸ τὴν σοφίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰ δόγματα· ὅθεν κατ' ἐξαιρέσειν ἐπωνομάζετο Θεολόγος. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος μέτριος μὲν κατὰ τὸ μέγεθος, ὀλίγον δὲ ὠχρὸς, ὁμοῦ καὶ χαρίεις· εἶχε κολοβὴν καὶ πλατεῖαν τὴν μύτην· τὰ ὀφρύδιά του ἦσαν ἴσια· ἐβλεπεν ἡμέρα καὶ καταδέκτικα· εἶχε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ξηρότερον ἀπὸ τὸν ἀριστερόν· ἐφαίνετο δὲ καὶ ἐν σημείον πληγῆς εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ ὀφθαλμοῦ του·¹ εἶχε τὸ γένειον ὀσῶ μὲν ἀρκετὰ, ὄχι

¹ Τούτο τὸ σημεῖον ἐγένειεν εἰς τὸν ἅγιον ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Ὅτε ὁ θεὸς πατὴρ ἦτο παῖδιον μικρὸν, ἔκοψεν ἓνα κλῶνον ἀπὸ φυτὸν λυγαρίας· ἔπειτα βίαιως ἐγύριεν αὐτὴν καὶ τὴν ἔκαμε κύκλον· ἀπολυθεὶς δὲ ὁ κλῶνος, ἐκτύπησε δυνατὰ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ δεξιῦ ὀφθαλμοῦ του καὶ τὸ ἐπλήγωσεν. Ὅθεν τὸ σημεῖον τῆς πληγῆς ἐφαίνετο εἰς τὸν ὀφθαλμὸν του, ἕως οὗ ἐτελεύτησε· παρατήρησαν δὲ τινες, ὅτι τὸ σημεῖον αὐτὸ φαίνεται ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἁγίαν κάραν τοῦ θεοῦ πατρὸς, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Βατοπαϊδίου. Τούτο τὸ διηγεῖται μόνος τοῦ ἁγίου διὰ στίχων ἡρωϊκῶν εἰς τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐπη. Χαρίεν δὲ εἶναι τὸ θεῖμα ὅπερ ἐποίησεν ὁ Θεολόγος οὗτος Γρηγόριος, τὸ ὅποιον γράφει ὁ Δοσίθεος σελ. 679 τῆς Δωδεκαβιβίου. Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς, ὅτε ἔλαβε τὴν βσιλείαν ἐν ἔτει ωπ' (830), ἐνούχησεν ἐν παῖδιον τοῦ προκατόχου βασιλέως Ἀλέξου τοῦ Ἀρμενίου, τὸ νεώτερον τὸ ὅποιον ἔζησε μὲν, ἀφ' οὗ εὐνοχίσθη, ἐκρατίθη δὲ μὲν ἢ φωνῆ του. Ὅθεν ἔλαπεν ἄμπερσθεν πῆς εἰκόνας τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου, παρακαλοῦν τὸν ἅγιον νὰ δώσει εἰς αὐτὸ τὴν προτέραν φωνήν· τὴν νύκτα δὲ εἶδε, κατὰ τὸν Ζωνάρην, ἐν ὄραματι τὸν μέγαν Γρηγόριον λέγοντα αὐτῷ· «Ἦκουσον τῆς προσεύχης σου, καὶ τὸ ζήτημά σου ἀπλοῦται.» Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐξήγησε, καὶ λαβὼν

δὲ καὶ μακρόν· ἦτο φαλακρὸς καὶ λευκὸς εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε τὰ ἄκρα τοῦ γενείου του, ὡς ἂν καπνισμένα.

Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, εἰς τὸ ἔμβασμα τῶν τόπων τοῦ καλουμένου Δομνίνου, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων μεγάλων Ἀποστόλων, ὅπου τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀπεθσαύρισε ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Παρφυρογέννητος, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει 912, ἀφ' οὗ ἔφερεν αὐτὸ ἀπὸ τὴν Ναζιαζόν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον· τὸν δὲ ἑλληνικὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου συνέγραψε Γρηγόριός τις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Συγκαλεῖ μὲν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες, Γρηγόριος». Σώζεται ἐν τοῖς ἐκδοδομένοις, καὶ ἐν τῇ μεγίστη Λαύρα.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΟΥΠΛΙΟΥ.

- » Ζωὴν ἐνυλον Πούπλιος καταστρέφει,
- » Καὶ τὴν αὐλον καὶ νοτὴν λαμβάνει.

† Οὗτος ὁ ὁσιος κατήγετο ἀπὸ τάγμα βουλευτικόν, πατρίδα ἔχων τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ζευγμα, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν. Ὀνομάζεται δὲ οὕτω, διότι κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁ βασιλεὺς Ξέρξης¹ πλῆθος πλοίων συναΐξας, ἐγεφύρωσε τὸν ποταμόν, καὶ ἔξευξεν αὐτὸν μὲ τὴν στερεάν, ὡς λέγει ὁ Κύρου Θεοδώρητος, ὁ τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου συγγράψας ἐν τῷ πέμπτῳ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας. Οὗτος λοιπὸν ἀνέβη εἰς ἐν ὑψηλὸν ὄρος, ἀπέχον ἀπὸ τὴν ῥηθείσαν πόλιν τριάκοντα στάδια· (ἦτοι τέσσαρα μίλια παρ' ὀλίγον) καὶ ἐκεῖ ἔκτισε μικρὸν κελλίον· ὅσα δὲ πράγματα καὶ χτήματα ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ὅλα τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔζη μὲ πᾶσαν ἀσκησιν καὶ ἀρετὴν. Ὅθεν, ἐπειδὴ ἡ φήμη του διελαλεῖτο πανταχοῦ ἔτρεχον πολλοὶ ἀδελφοὶ πρὸς αὐτόν, διὰ νὰ συσκοινωνήσωσι καὶ ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς ἀσκητικούς του ἀγῶνας.

τὸ βιβλίον τοῦ Θεολόγου, ἐξέφωσεν «Πάλιν ὁ Ἰησὺς ὁ ἐμὸς καὶ πάλιν μυστήριον (τὰν εἰς τὰ Φῶτα δηλαδὲ λόγον τοῦ θεοῦ πατρὸς) καὶ παραχρῆμα ἔδωκε ὄραν τῷ ἁγίῳ καὶ τῷ ἁγίῳ τῶν παίδιον. Ἡ ἀνακομιδὴ δὲ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου εὐίστην ἐτάσσεται κατὰ τὴν δεκάτην ἐγγύτην τῇ παρούσῃ.»

¹ Ξέρξης ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν (480 πρὸ Χριστοῦ) καὶ ἔ.

τούς ὁποίους ἐπρόσθετε καὶ ἔκτισαν κελλίᾳ μικρὰ καὶ ἡσύχαζον εἰς αὐτὰ· συνεχῶς δὲ ὁ ὅσιος ἐπισκέπτετο τοὺς ἀδελφούς, κατέστοχάζετο, μήπως εὐρίσκεται εἰς τὸ κελλίον τινὸς ἀδελφοῦ κἀψὺν πράγμα περιττὸν καὶ ὑπερτὴν χρεῖαν.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ψωμίον ὅπερ ἔτρωγον οἱ ἀδελφοὶ τὸ ἐστάθμικε μὲ Λυγαριαν, καὶ ἂν εὕρισκεν εἰς κελλίον τινος περισσότερον ἀπὸ τὸ διωρισμένον μέτρον ὠνόμαζε τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον γαφτρίμαργον καὶ φιλόσαρκον· ἂν δὲ ἐβλέπε τινα ἀδελφὸν, ὅτι ἐξέβαλλε τὰ πίτυρα ἀπὸ τὸ ἄλευρον ἔλεγεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ἀπολαμβάνει τὴν τρυφήν τῶν Συβαριτῶν, οἵτινες κατηγοροῦνται ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς, ὡς τρυφηλοί. Ἦρχετο δὲ καὶ τὴν νύκτα εἰς τὴν θύραν ἐκάστου ἀδελφοῦ, καὶ εἰμὲν εὕρισκεν αὐτὸν ἀγρυπνοῦτα καὶ προσευχόμενον, ἀνεχώρει μὲ σιωπὴν, εἶδε ἡσθάνετο αὐτὸν ὅτι κοιμάται, μὲ τὴν χεῖρα μὲν ἐκτύπα τὴν θύραν τοῦ κελλίου του, μὲ τὴν γλῶσσαν δὲ ἐκτύπα καὶ ἐκατηγόρει τὸν κοιμώμενον ἀδελφόν. Ὅθεν διὰ τῆς τσαύτης συχνῆς ἐπιμελείας καὶ ἐπισκέψεως τοῦ ὁσίου πολλοὶ ἀδελφοὶ, ὡς σφογγάριον ἀπέμαζαν ὅλας του τὰς ἀρετάς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν καὶ ὁ Θεότεχνος καὶ Ἀφθόνιος, οἵτινες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁσίου ἐδέχθησαν τὴν προστασίαν καὶ ἡγουμένην τῶν ἀδελφῶν. ¹ Οὕτω λιπὸν καλῶς ἀγωνισά-

μενός ὁ ἀοίδιμος Πουπλιός, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΡΗΣ ἐν εἰρήνῃ τετελειούται.

- Πάσης ἀποστάς ἀγάπης κόσμου Μάρης,
- Εἰς θεῖον ὕψος ἦκε θείας ἀγάπης.

† Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Μάρης, ἀκόμη νέος ὢν καὶ εἰς τὸν κόσμον εὐρισκόμενος ἦτο ὠραῖος καὶ καλόφωνος· ὅθεν ἐστόλιζε τὰς ἐορτάς καὶ πανηγύρεις τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων μὲ τὰ γλυκύτατα αὐτοῦ μέλη καὶ ἄσματα. Ἠγάπα δὲ πάντοτε τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ προθύμως ἐτελείονεν· ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα μὲν αὐτοῦ ἐφύλαττε καθαρὸν ὁ ἀοίδιμος, τὴν δὲ ψυχὴν του ἐτήρει ἀμωμον καὶ ἀσπιλον, ἂν καὶ εὕρισκετο ἀναμέσον εἰς τὰς παγίδας τῶν ἡδονῶν καὶ συναναστρέφετο μὲ κοσμικοὺς ἀνθρώπους. Ὅτε δὲ ἠθέλησε νὰ ἀρνηθῆ τὸν κόσμον, ὑπήγεν εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ὁμήρου, καὶ ἐκεῖ κτίσας ἓν κελλίον μικρὸν, ἐκλείσθη εἰς αὐτὸ, καὶ δῆθυσσε χρόνους τριακονταεπτὰ. Μολονότι δὲ τὸ κελλίον του ἐδέχετο πολλὴν νοτίδα ἀπὸ τὸ πλησίον βουνόν, ἧτις ἐβλαπτε πολλὰ τὴν υἰγιάν του, δὲν ἠθέλησεν ὁμως ὁ ἀοίδιμος νὰ ἀλλάξῃ τὸ κελλίον ἐκεῖνο, ἀλλ' ἐμείνεν εἰς αὐτὸ, ἕως ὃς τὸν δρόμον ἐτελείωσε τῆς ζωῆς του. Οὗτος ἡγάπα μὲν τὴν ἀπλότητα, ἐβδελύσσετο δὲ παντελῶς τὰ ποικίλα ἦθη καὶ τὰς πανουργίας, καὶ ὠρέγετο τὴν πτωχεῖαν περισσότερον ἀπὸ τὸν πολὺν πλοῦτον· ὅθεν ἐφόρει ἱμάτια ὑφασμένα ἀπὸ τρίχας αἰγός, καὶ ἤρκειτο εἰς ψωμίον θλιγώτατον καὶ ἄλας καὶ νερόν.

Ἐπειδὴ δὲ εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἐρήμον ἀπὸ χρόνων πολλῶν δὲν εἶδε τελουμένην τὴν πνευματικὴν θυσίαν, ἦτοι τὴν θεῖαν λειτουργίαν, διὰ τοῦτο ἐζήτησε νὰ γίνῃ λειτουργία ἐκεῖ εἰς τὸ κελλίον του. Ὅθεν παρῶν ἐκεῖ ὁ Κύρου Θεοδώρητος (ὁ καὶ τὸν βίον τοῦ ὁσίου συγγράψας ἐν τῷ εικοστῷ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἠρνήσθη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο) ἀσμένως ἐδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ὁσίου καὶ παρευθὺς ἐστεῖλεν εἰς τὸ πλησίον χωρίον καὶ ἔφεραν ἱερὰ σκεῦη, καὶ μεταχειρισθεὶς τὰς χεῖρας τῶν διακόνων ἀντι-ἀγίας Τραπεζῆς, ἐπάνω εἰς αὐτάς ἐπρόσθερε τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐμπροσθεν τοῦ ὁσίου. Ὁ δὲ ὅσιος ἀπὸ τὴν πολλὴν ἡδονὴν ἐπληρώθη, ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει αὐτὸν τὸν ἴδιον οὐρανόν καὶ ἐλάγειν, ὅτι ἀλλοτε δὲν ἀπῆλαυσε τσαύτην πνευματικὴν

¹ Ὁ δὲ Θεοδώρητος ἀναφέρει, ὅτι ἐν τῷ κοινοβίῳ ἐκεῖνο τοῦ ὁσίου Πουπλίου ἐχημάτισε καὶ ἄλλος τις ἀδελφὸς Θεόδοτος, ὁ ὁποῖος ὕστερον ἀπὸ τὸν Θεότεχνον ἔλαβε τὴν προστασίαν τῶν ἀδελφῶν, καὶ μὲ τὸσας ἀρετάς ἦτο ἐστολισμένος, ὥστε ἀπέκρυψε τοὺς προτέρους μὲ τὴν φήμην του. Γοσῶτος γὰρ αὐτὸν καὶ τοιοῦτο· ὁ Θεὸς πόθος κατέτρωσε βίβλους, ὥστε νύκτα καὶ ἡμέραν ἐπήγαζον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του τὰ τῆς κατανύξεως δάκρυα.

Προσθέτει δὲ ὁ αὐτὸς, ὅτι ὁ ἀνωτέρω Ἀφθόνιος ἔγεινε καὶ Ἀρχιερεὺς ὕστερον· ἐν τῇ ἀρχιερωσύνῃ δὲ μὲν ἔλλαξε τὸ χεῖρόν ἐκεῖνο καὶ παχὺ φέρεται ὅσοις ἐφόρει ἐν τῇ ἀσκήσει· οὗτε ἐξεδίθη τὸ ἀσκητικὸν ὑποκείμενον ὅπερ εἶχε, τὸ ὑψωμένον ἀπὸ τρίχας αἰγός· ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἀσκητικὰ φαγητὰ ἠλλάξεν, ἀλλ' ἔτρωγε τὰ ἴδια ἐκεῖνα, ὅσα μεταχειρίζετο καὶ πρὸ τῆς ἀρχιερωσύνης. Ἦρχετο δὲ καὶ ἀρχιερεὺς ὢν εἰς τὸ κοινοβίον, καὶ ἐκάθητο ἡμέρας πολλὰς, παρηγορῶν τοὺς ἀδελφοὺς, ὁμιλοῦν τὰς φωνητικὰς, ὅσαι ἐτύχαιον ἀναμεταξύ· καὶ συμβουλεύων αὐτοὺς τὰ πρὸς σωτηρίαν. Καὶ ἄλλα μὲν ἔγραπτε τὰ σγισμείνα φορέματα τῶν ἀδελφῶν, ἄλλοτε δὲ ἐκαστὸς τὴν φακὴν, ἢ ἴποιαι ἄλλο τι ἔργον εὐτελεῖς.

Ἀναφέρει δὲ καὶ ἄλλο τινα ἀδελφὸν τοῦ αὐτοῦ κοινοβίου ὁ Θεοδώρητος, Γρηγόριον ὀνόματι, ὅστις ἔλην του τὴν ζωὴν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ βεβύτατον γῆρας του, καρπὸν τῆς ἀμείλιου τελείως ὄν· ἐκαστὸς τὴν φακὴν, ἢ ἴποιαι ἄλλο τι ἔργον εὐτελεῖς.

κὴν εὐφροσύνην. ¹ Οὕτω λοιπὸν καλῶς διελθὼν τὴν ζωὴν του, καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀνελθὼν, χορεύει μὲ ὄλους τοὺς ἁγίους εἰς τὰς αὐλὰς τῶν πρωτοτόκων.

ἌΟ ὅσιος ΑΠΟΛΛΩΣ ἐκ εἰρήῃ τελειοῦται.

- Χρηστὸν βιώσας μέχρι καὶ τέλους βίον,
- Θραύει πονηροῦ πᾶν Ἀπολλῶς τὸ θράσος. ²

Ἡ ἁγία μάρτυς ΜΕΔΟΥΛΗ μετὰ τῆς συνοδίας αὐτῆς, πυρὶ τελειοῦται.

- Σειπτή Μεδούλη, τοῦ Θεοῦ δούλη λόγου,
- Δούλιος Θεοῦ σύναθλος εἰς πῦρ ὤραθη.

* Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΑΣΤΙΝΟΥ ἐπισκόπου Βυζαντίου.

- Τὸν πάντα χρηστὸν καὶ δίκαιον Καστίνον,
- ἔδειξε Χριστὸς ἐξ ἀπίστου καὶ θύτην.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Καστίνος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, ἦτο δὲ πρότερον Ἕλληνας κατὰ τὴν θρησκείαν, κατὰ δὲ τὸ ἀξίωμα, ἀρχὸν τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου, καὶ πολλὰ πλούσιος. Ἐπειδὴ δὲ γέγραπται παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ, ὅτι « Οὐς προέγνω ὁ Θεὸς, τούτους καὶ προώρισε » (Ῥωμ. ἦ) διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοῦ ἁγίου τούτου ὠκονόμησε φιλανθρωπῶς καὶ σωτηρίως. Ὅλα δὲ ὅσα ὁ Θεὸς συγχωρεῖ νὰ ἔρχωνται εἰς ἡμᾶς, ταῦτα ἂν καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον εἶναι ἐναντία εἰς τὴν γνώμην μας, ἀποβλέπουν ὅμως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ψυχῆς μας, καθὼς καὶ ὁ ἐν Κορίνθῳ ἁμαρτήσας κηδεμονικῶς παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Παύλου εἰς τὸν Σατανᾶν, ἵνα, λέγει, ἡ ψυχὴ του σωθῆ. Τοιοῦτοτρόπως καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἐπαιδεύετο ἀπὸ τὸν δαίμονα χρόνους πολλοὺς, μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποστραφῆ τὴν ἑλληνικὴν πλάνην· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ἐκίνησε πᾶσαν μηχανήν

¹ Σημειοῦμεν ἔδῳ, ὅτι τοῦτο ὅπερ ἐποίησαν ὁ ἱερός Θεοδώρητος, τὸ ἐποίησε κατ' ἀνάγκην, καθὼς καὶ ὁ ἱερομάρτυς Δουκιανὸς ἔτῃς Ἀντιοχείας πρεσβύτερος ἐν τῇ φυλακῇ εὐρισκόμενος, καὶ ἐπάνω τοῦ στήθους του ἱεροῦργησεν. Ἐπειδὴ τὰ στήθη καὶ αἱ χεῖρες τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου εἶναι τιμιώτερα ἀπὸ τὴν πετρίνην ἁγίαν Τράπεζαν, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον. Ὅταν τὸ τοιαῦτον εἰς σπᾶνιστὸν κατ' ἀνάγκην γινόμενον δὲν πρέπει νὰ μιλῆται παρ' ἄλλου. Ὅρα καὶ τὴν ὑπόθεσιν μελέσωμεν τοῦ ἁγίου Κωνσταντοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ. Ὅρα καὶ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ὁσίου πατρὸς Μάρου, κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν τοῦ Ὀκτωβρίου.

² Ταῦτα ἔβριος παρενόησε μὲν ἑλληνιστὸν ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἰερομάρτυρος, εὐρισκόμενος δὲ μετὰ τὸν ἁγίον εἰς τὸ ἑπιλόγιον.

κὴν καὶ πάντα τρόπον ἔκαμε διὰ νὰ ἰατρευθῆ ἀπὸ τὸ δαιμόνιον καὶ τίποτε δὲν κατώρθωσε, διὰ τοῦτο εὐρίσκετο εἰς ἀπορίαν καὶ ἀπόγνωσιν τῆς ἰατρείας του.

Τότε λοιπὸν Κυριλλιανὸς ὁ τῆς Ἀργυρουπόλεως ἐπίσκοπος θαυματουργεῖ εἰς τοὺς πλησιοχώρους τόπους τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅθεν ἐμνηύθη εἰς τὸν Καστίνον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅτι εὐρίσκεται τοιοῦτος θαυματουργὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Εὐθὺς λοιπὸν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἀνέδραμεν εἰς τὰ μέρη τοῦ Βυζαντίου καὶ ἀντάμωσε τὸν ἅγιον Κυριλλιανόν· ὅθεν προσεσῶν εἰς τοὺς πόδας του καὶ παρακαλέσας αὐτὸν περὶ τῆς ἀσθενείας του, ἰατρεύθη, μετὰ δὲ τὴν ἰατρειάν παρευθὺς ἐβαπτίσθη. Τότε ἀποστείλας εἰς τὴν Ῥώμην, διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, αὐτὸς δὲ ἔμεινε μετὰ τοῦ θαυματουργοῦ Κυριλλιανοῦ, ὑπηρετῶν αὐτὸν ὡς τις δοῦλος καὶ εὐτελής.

Ὁ δὲ μακάριος Κυριλλιανὸς ἔχων προγνωστικὸν χάρισμα προείδεν ὅτι καὶ ὁ αἰδιμὸς Καστίνος θὰ γίνῃ ἱκανὸς διὰ νὰ ποιμάνῃ λαὸν· ὅθεν τὸν ἐδίδαξεν ὅλην τὴν κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτε αὐτὸς ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ, ἐχειροτόνησε τὸν Καστίνον ἀρχιερέα τῆς Ἀργυρουπόλεως καὶ τοῦ Βυζαντίου, παραγγείλας εἰς αὐτὸν ταῦτα « Ἴδου, τέκνον, ἐγείνετε ἐπίσκοπος μὲ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν διὰ τῆς ἐμῆς χειρὸς· ὅθεν ἀγωνίσου νὰ μεταθέσῃς τὴν ἐν τῇ Ἀργυρουπόλει Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἀντίπεραν γῆν τοῦ Βυζαντίου· ἐπειδὴ τοῦτο ἐφανερῶθη ὑπὸ Θεοῦ εἰς ἐμὲ πρὸ χρόνου πολλοῦ. » Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησεν ὁ Κυριλλιανός, ἠγωνίσθη ὁ μακάριος Καστίνος πρὸ παντὸς ἄλλου καὶ ἔκτισεν ἑκκλησίαν ἐν τῷ βορείῳ μέρει τοῦ Βυζαντίου εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἥτις τότε νεωστὶ εἶχε μαρτυρήσῃ εἰς τὴν Χαλκηδόνα. Καὶ λοιπὸν μετέθεσε τὴν ἑκκλησίαν ἐκείνην εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον τῆς Ἀργυρουπόλεως· ὥστε ὁ Καστίνος οὗτος εἶναι μὲν δέκατος δγδοὸς ἐπίσκοπος τῆς Ἀργυρουπόλεως, πρῶτος δὲ, (μετὰ τὸν Ἀπόστολον Στάχυν δηλαδὴ) ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου. Ἀποστολικῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως ποιμάνας τὸ τοῦ Χριστοῦ ποιμνίον εἰς χρόνους ἑπτὰ, καὶ διάδοχόν του χειροτονήσας ἐν τῷ Βυζαντίῳ Τίτον τινα εὐλαβέστατον, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. ¹

¹ Συμπεριφέρειται ἐκ σοῦτου, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἁγία Ἐκκλησία ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει 288· διὰ τοῦτο καὶ ὁ δ.

*Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Σκευοφύλακος.*

- » Τῶν γηίνων οὐκ ἦν τι τῷ Δημητρίῳ,
- » Ἢδη βλέποντι πρὸς μόνην αὐλίαν.

» Ὁ ἅγιος γεμάρευσ *ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ* ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει αψ'κ' (1720), ξίφει τελειοῦται.

- † » Αὐξεντίῳ στέφανος πύξθη μέγας,
- » Εἰς οὐράνια διὰ τοῦ μαρτυρίου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ καὶ τῆς συμβίας αὐτοῦ ΜΑΡΙΑΣ, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν ΑΡΚΑΔΙΟΥ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ.

- » Καὶ γῆν λιπόντας τοὺς περὶ Ξενοφῶντα,
- » Ἀβρᾶ ξενίζῳ τοῦ λόγου πανδισίᾳ.

» Πισίον ἅμ' ἠδ' ἀλόχῳ Ξενοφῶν θάνειν εἰκάδι ἕκτη.

Ὁ ὁσῖος οὗτος Ξενοφῶν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φκ' (520), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἦτο πλούσιος καὶ κατὰ τὸν ἐξωτερικὸν πλοῦτον, καὶ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν τῆς εὐσεβείας καὶ κατὰ Θεὸν πολιτείας· οὗτος λοιπὸν ἀπέστειλε τοὺς δύο υἱοὺς του Ἀρκάδιον καὶ Ἰωάννην εἰς τὴν πόλιν Βηρυτὸν διὰ νὰ μάθωσιν ἐκεῖ καὶ νὰ μελετήσωσι τοὺς νόμους· ἀλλ' ἐνῶ μετέβαινον ἐναυάγησεν εἰς τὴν θάλασσαν.

γιος Καστίνος οὗτος ἦτο εἰς τὸν καιρὸν τῶν τυράννων πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, πλησίον εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους, καθ' οὓς ἐμαρτύρησεν ἡ ἅγια Εὐφημία. Καὶ ὅτι ἡ Ἀργυρούπολις εδρίσκετο ἀντίπεραν τοῦ Βυζαντίου καθὼς ἦτο καὶ ἡ Χρυσούπολις (τὸ νῦν Σκούταρι). Ὁ δὲ Μελέτιος σελ. 318. τοῦ πρώτου τομ. τῆς ἐκκλ. ἱστορίας λέγει, ὅτι ὁ Καστίνος οὗτος ἢ Κηστίνος, ἦτο ἐν ἔτει 241 ἐπὶ Γορδιανοῦ Βασιλέως καὶ Φιλίππου τοῦ Ἀραβος, καὶ ἐπεσκόπησε χρόνους ἐπίτ'· καὶ ἔκτισε ναὸν ἐν τῷ Πετρίῳ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἧτις τότε ἐμαρτύρησεν. Ἀριθμαὶ δὲ αὐτὸν οὐχὶ δευτέρον ἐπίσκοπον Βυζαντίου, ὡς ἀριθμεῖται ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ, ἀλλὰ δέκατον ἕδωμον, ἀπὸ τὸν Στάχυν. Ὁ δὲ Κυριλλιανὸς, παρὰ τῷ Μελετίῳ ὀνομάζεται Κυριακὸς, ὅστις ἐπεσκόπησε τοῦ Βυζαντίου πρὸ τοῦ Καστίνου, ἐν ἔτει 225 καὶ ἐστάθη εἰς τὴν Ἐπιστολὴν χρόνους ις', ἀριθμούμενος δέκατος ἕκτος ἀπὸ τῶν Στάχυν. Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅτι ὁ Κυριλλιανὸς οὗτος ἢ Κυριακὸς ἰορτάζεται ἰδιαιτέρως.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῦν Μαρτυρολόγιον.

Ὅθεν ὁ πατήρ αὐτῶν ἅγιος Ξενοφῶν ὄμοῦ μετὴν γυναῖκά του Μαρίαν ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ἀπῆλθον εἰς ἀναζήτησιν τῶν υἱῶν τῶν εὐρόντες· δὲ αὐτοὺς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐνδεδυμένους τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἔγειναν καὶ αὐτοὶ μοναχοί, καὶ τόσον ἐπρόκοψαν εἰς τὴν ἀρετὴν οἱ ἀοιδίμοι, καὶ οἱ γονεῖς καὶ τὰ παιδιά, ὥστε ἠξιώθησαν παρὰ Θεοῦ νὰ κάμωσι καὶ θαύματα. Εὐαρεστήσαντες λοιπὸν εἰς τὸν Θεὸν μέχρι τέλους, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησαν (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ μεγάλου σεῖσμοῦ:

- » Ἐσεισας ἀλλ' ἔστησας αὐθις γῆν, Λόγε,
- » Τῆς σῆς γὰρ ὄργης οἰκτὸς ἐστὶ τὸ πλεόν.

Εἰς τοὺς ὑστερινούς χρόνους τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῆ, ὥρα δευτέρα τῆς ἡμέρας ἔγεινε σεισμὸς εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν τόσον μεγάλος, ὥστε ἐκρημνίσθησαν τὰ τεῖχη αὐτῆς καὶ μέρη πολλὰ καὶ οἰκίαι τῆς πόλεως· ἐξαιρέτως ὅμως ἀπὸ τὸ ἔμβασμα τὸ καλούμενον Τρωαδίσιον, ἕως τὰ χάλκινον τετράπυλον, καὶ ἐκράτησεν ὁ τοιοῦτος σεισμὸς τρεῖς μῆνας. Τότε ὁ βασιλεὺς ποιῶν λιτανεῖαν μετὰ ὅλον τὸν λαόν, ἔλεγε μετὰ δακρύων πρὸς τὸν Θεόν· «Ῥῶσαι ἡμᾶς Κύριε, ἀπὸ τῆν δικαίαν σου ὄργην, καὶ δὸς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἐπειδὴ διὰ τὰς ἁμαρτίας μας ἐσάλευσας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτὴν ἵνα σε δοξάζωμεν τὸν μόνον ἀγαθὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ φιλάνθρωπον.»

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ, τοῦ ἐπιλεγομένου παλαιῦ.

- » Τὸν χοῦν, παλαιῖ Συμεῶν, ἀπεξήσω,
- » Ἐχθροῦ παλαιῦ λεπτύνας εἰς χοῦν κάρην.

Οὗτος ὁ ὁσῖος παιδιόθεν ἠγάπησε τὴν ἐρημικὴν ζωὴν· ὅθεν κατοικήσας εἰς ἓν σπηλαιον κατὰ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἀμανόν, δὲν ἀπῆλause κάμμιαν ἀνθρωπίνην τροφήν· οὔτε ψωμῖον δηλαδὴ· αὐτὸ ἀλλό τι· ἀλλὰ τροφήν τῆς εἶχε μόνον τὰ χόρτα ὅσα τρώγονται. Ἐπειδὴ δὲ ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγη εἰς τὸ Σίντικον ὄρος ὁ

¹ Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ ἀκούεται ἐν τῷ μεγίστῳ Δοξογράφῳ, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἱβήρων. οὗ ἡ ἀρχὴ « Ξενοφῶν ὁ θαυμασιός. » Ἐν δὲ τῇ βιβλίῳ μεγίστῳ Δοξογράφῳ ἀκούεται καὶ ἄλλος βίος αὐτῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ « Διηγήσασθαι τις μέγας χίρην. »

πήγεν εἰς αὐτό καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς πὸ ὅποιον ἐκρύφθη ὁ Μωϋσῆς, ὅτε ἠξιώθη νὰ ἰδῆ τὸν Θεόν, καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῆ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ἔπεσε πρηνῆς, καὶ διήλθε νηατκὸς ἑπτὰ ἡμέρας, προσκαρτερῶν μὲ δάκρυα καὶ προσευχάς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ δὲν ἐσηκώθη ἕως αὐτῆς ἡκουσε θεϊκὴν φωνήν, ἥτις τὸν ἐπρόσταξε νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ φάγῃ τὰ τρία μῆλα, τὰ ὅποια ἦσαν ἔμπροσθέν του. Ἐπιστρέψας δὲ ἀπὸ τὸ Σινᾶ, ἔκτισε δύο Μοναστήρια, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ τέλος τῆς ἐπιπόνου ταύτης ζωῆς, ποιήσας πρότερον πολλὰ παραδόξα θαύματα εἰς δόξαν Θεοῦ ¹.

¹ Καὶ τούτου τοῦ ὁσίου τὸν βίον συγγράφει ὁ Κύρου Θεοδώρητος ἐν τῷ σ'. ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας. Ἀδικίαν δὲ ἐνόμισα τὸ νὰ σιωπήσω τρία τινα ἀξιόλογα ἄτινα προσθέτει περὶ τοῦ ὁσίου τούτου. Ἰουδαῖοι δηλαδὴ τινες περιπατοῦντες, ἐπλανήθησαν εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ βροχῆν βραχθαίαν καὶ ἀνεμοστρόβιλον, δὲν ἔβλεπον πῶς ὑπάγουσι, τρέγοντες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἔρρασαν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ ὁσίου, καὶ βλέποντες αὐτὸν, τὸν ἠρώτησαν νὰ δείξῃ τὸν δρόμον εἰς αὐτοὺς. Ὁ δὲ ὁσιος εἶπεν, ὅτι εὐθὺς θὰ τοὺς δώσῃ δύο ὁδηγούς. Ἐνῶ λοιπὸν ἐκάθητο, ἰδοὺ καὶ φθάνουν δύο λέοντες, οἱ ὅποιοι ἔλειπον τὸν δρόμον ὡς ἀθέτην των. Τούτους δὲ ἐπρόσταξε μὲ τὸ νυμὰ τοῦ ὁσίου νὰ συνοδεύσωσι τοὺς Ἑβραίους ἕως εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἔχασαν τὸν δρόμον.

Θέρος ἦτο ὁ καιρὸς καὶ ἀδικὸς τις γεωργὸς θερίζων τὸ χωράριόν του, ἔκλεψε τινα δεμάτια ἀπὸ τὸ πλησίον χωράριον καὶ τὰ ἔβαλεν εἰς τὸ ἀλώνιον του. Εὐθὺς δὲ ἡ θεία δίκη ἔκαμε τὴν παιδείαν, διότι κεραυνὸς πεσὼν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἔκαμε τὸ ἀλώνιον ὅθεν βλέπων ὁ γεωργὸς, ἔτρεξεν εἰς τὸν ὄσιον (διότι ἦτο ὁ τόπος πλησίον) τὴν συμφορὰν τοῦ ὀδυρόμενος· ἐκρυψεν ὁμοίως τὴν κλοπὴν ἣν ἔκαμε. Προσταχθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ὄσιον νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν, ὁμολόγησε. Τότε ὁ ἅγιος τῷ εἶπεν, ὅτι ἐάν σὺ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν ἀδικηθέντα τὰ κλακέντα θέλει σεβασθῆ τὸ πῦρ. Ὅθεν, ἐκεῖνος μὲν ἔτρεχε διὰ νὰ δώσῃ τὸ κλοπιμαῖον, τὸ δὲ πῦρ, ἐσβέσθη χωρὶς νερόν.

Προσθέτει δὲ καὶ τοῦτο ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὅτε ὁ ὄσιος Συμεὼν ἀπῆρχετο εἰς τὸ Σιναιὸν ὄρος, φθάσας εἰς τὴν ἔρημον τὴν κατὰ τὰ Σόδομα, βλέπει ἀπὸ μακρόθεν χεῖρας ἑνὸς ἀνθρώπου, ἐξερχομένης ἀπὸ τὸ βῆθος τῆς γῆς. Πλησιάζει λοιπὸν, καὶ βλέπει ἕνα λάκκον ὡς φωλεὴν ἀλώπεκος· ὁ δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ὢν, ἀκούσας τὸν κτύπον τῶν ποδῶν, ἐκρύφθη μέσα. Σκύψας δὲ ὁ γέροντς παρέκαλει πολλὰ τὸν κρυφθέντα, νὰ φανερωθῆ εἰς αὐτὸν, ὁ ὅποιος ὕστερον ἀπὸ πολλὰς παρακλήσεις ἐφάνη. Ὁ ἦτο βέ ἅγιος εἰς τὴν θεωρίαν· εἶχε τὰ μαλλία του λαμπρὰ καὶ ἀπέναντα· τὸ πρόσωπον λαμπρὸν τὰ μέλη τοῦ σώματος κατεζηραμένα· ἐφόρει δὲ καὶ ἐμβαλλόμενα ἱμάτια μὲ βία ἔρραμμένα. Ἐρωτηθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ὁσίου, πῶς ἐκατοίκησεν εἰς τοιοῦτὸν τόπον, ἀπεκρίθη, ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχων προθυμίαν νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Σιναιὸν ὄρος, καθὼς καὶ σὺ, εἶβον ἕνα συνοδίτην ἀδελφόν, μὲ τὸν ὅποιον ἐτάθην μὲ ἄρκον, νὰ μὴ χωρισθῶμεν ἕως κατακλίω. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐπέθανεν εἰς τὸν δρόμον κατὰ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ANANIOY** προσβυτέρου, **ΠΕΤΡΟΥ** δεσμοφύλακος, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἑπτὰ στρατιωτῶν.

» Πέτρος σὺν ἑπτὰ τὴν θάλασσαν εἰσέδου,

» Οἱ Ἄνανιας ἠδέως συνειπέδου.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμου ἡγεμόνος τῆς Φοινίκης, ἐν ἔτει σγέ (295). Συλληφθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος Ἄνανιας ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ὁμολόγησε μὲν τὸν Χριστόν, ἐνέπαιξε δὲ τὰ εἰδῶλα, δέρεται μὲ ράβδια, καὶ κατακαίεται εἰς τὰς πλευράς μὲ σουβλία πυρωμένα· ἔπειτα πασσίζουσι τὰ κεκαυμένα μέλη του μὲ ὄξύδιον καὶ ἄλας. Μετὰ ταῦτα διὰ προσευχῆς τοῦ ὁ ἅγιος ἔσεισε μὲν τὸν ναόν, κατεκρήμνισε δὲ τὰ εἰδῶλα εἰς τὴν γῆν ὅθεν τούτου χάριν βάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ λαμβάνει τροφὴν ἀπὸ τὸν Θεόν· διὰ δὲ τοῦ θαύματος τούτου, ἐλκύει τὸν δεσμοφύλακα Πέτρον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ῥέπτεται εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος, ὁμοῦ καὶ ἑπτὰ ἄλλοι στρατιῶται, τοὺς ὁποίους ἔφερον ὁ ἅγιος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπειδὴ παραδόξως ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ἀπὸ τὰς βασάνους ὅσας ὑπέμεινε, καὶ οὕτως οἱ μακάριοι ἔλαβον παρὰ Χριστοῦ ὄλοι ὁμοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ἐπισημαίνεται ὁ ὄσιος **ΑΜΜΩΝΑΣ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

» Ζωῆς Ἀμμωνᾶς νῆμα πληρώσας ἅπαν,

» Ζωὴν ἐφεύρεν, οὔποτε πληρμένην.

τὸν τόπον τούτον, διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, τὸν ὄρκον φυλάττων, ἀρ' οὐ τὸν ἐνεταφίασα, ἔσκαψα τὸν λάκκον τούτον καὶ κάθημι ἐδῶ, προσμένων τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου· τροφὴν δὲ ἔρω τοὺς φοίνικας, τοὺς ὁποίους ἐδιωρίστη παρὰ Θεοῦ νὰ μοι φέρῃ εἰς ἀδελφός. Καὶ ταῦτα λέγοντος, ἰδοὺ ἦλθον εἰς λέων, ὅστις ἐβάσταζεν ἐν σταφύλιον τοῦ φοίνικας. Οἱ δὲ σὺν τῷ ὄσιῳ ὄντες, βλέποντες τὸν λέοντα, ἐφοβήθησαν· ὁ δὲ γέροντς ἐσηκώθη καὶ ἐνευσεν εἰς τὸν λέοντα, καὶ παρεμέρισεν ἀπὸ ἐκείνων τὸν τόπον· ἔπειτα πάλιν προσταχθεὶς, ἐπαίσθη, καὶ ἔφερε τοὺς φοίνικας, καὶ πάλιν προσταχθεὶς, ὑπέγε μακρὰν καὶ ἐκοιμήθη, ὡς ἂν ἦτο λογικὸς ἀνθρώπος. Οὕτως ἠξίωται ἡ ἀρετὴ νὰ ὑποτάσσῃ εἰς τοὺς ταύτην ἔχοντας· καὶ αὐτὰ τὰ θηρία τὰ ἀγρια-

¹ Τινὲς μὲν λέγουσι, ὅτι ὁ ἐνταῦθα ἀναφερόμενος ὄσιος Ἀμμωνᾶς ἦτο ὁ ἐπίσκοπος, περὶ τοῦ ὁποίου προφητεῖων ὁ μέγας Ἀντωνῖος εἶπεν αὐτῷ, ὅτι θὰ προκόψῃ εἰς τὸν πόρον τοῦ Θεοῦ. Δεῖξας δηλαδὴ αὐτῷ πέτραν, εἶπεν, ὕψιστον καὶ τύψον αὐτὴν· ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντωνῖος, οὕτω καὶ σὺ θὰ φθάσῃς εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, καθὼς καὶ ἐγένεον. Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀνεξικακίαν καὶ ἀγαθότητα ἔρρασαν ὁ ἀείδιμος Ἀμ-

Ὁ δσσιος ΓΑΒΡΙΗΛ, ἐν ἰρήνῃ τελειοῦται.

- Σὺν τῷ Γαβριὴλ τῷ νέων πρωτοστάτῃ,
- Καὶ Γαβριὴλ Ἰσθητι Χριστὸς τὸν νέον.

Οἱ ἄγιοι δ' ὡ μάρτυρες οἱ ἐν Φρυγίᾳ βάλκλους τυπτόμενοι, τελειοῦνται.

- Βάλκλους ἀθληταὶ τραυματισθέντες δ' ὡ,
- Στεφθέντες εὖρον τὴν συνοῦλωσιν τάχει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λεῖψ' ἁ-
γίου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχι-

μῶνας, ὥστε δὲν ἰγνώριζε τελείως τὴν κακίαν· ὅθεν ὅτε ἐγει-
ναν ἐπίσκοπος ἔφεραν εἰς αὐτὸν μίαν περθέον, ἥτις ἐφθάρη
ὕπο τινος καὶ ἔμεινεν ἔγκυος, ὁμοίως ἔφεραν καὶ τὸν φθειραντα
αὐτήν, καὶ ἐζήτουν νὰ τοὺς ἐπιτιμῆσιν. Ὁ δὲ δσσιος ὄχι μόνον
δὲν τοὺς ἐκατίμησεν, ἀλλ' οὐδὲ ὄλωε τοὺς κατέκρινε· μᾶλλον
δὲ, ἀντὶ νὰ ἐπιτιμῆσιν τὴν γυναῖκα ἐσφράγισε τὴν κοιλίαν της,
καὶ ἔδοικεν αὐτῇ ἐξ ζευγάρια σινδόνα, λέγων, μήπως εἰς τὸν
καιρὸν τῆς γέννας ἀποθάνῃ αὐτῇ, ἢ τὸ παιδίον της, καὶ σαθα-
νώσωσιν αὐτὴν μὲ τὰ σινδόνα.

Ἄλλοτε δὲ πάλιν ὑπῆγαν ὁ δσσιος οὗτος εἰς ἓνα τόπον διὰ νὰ
φάγῃ ψωμίον καὶ ἐκεῖ ἦτο ἀδελφὸς τις, ὅστις ἐφημιζετο ὅτι
πορνεύει μίαν γυναῖκα, ἥτις ἔτυχε τότε νὰ ᾖ μὲσα εἰς τὸ
κελλίον τοῦ μοναχοῦ. Μαθόντες δὲ οἱ ἐνότιοι, ὅτι ἦλθεν ἐκεῖ
ὁ δσσιος, ὑπῆγαν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κελλίον,
ἵνα ἐνώπιόν του θεατριθῇ ὁ μοναχὸς καὶ οὕτω διώξωσιν αὐτόν.

Ὁ δὲ μοναχὸς ἐπρόσθαζε καὶ ἔκρυψε τὴν γυναῖκα εἰς ἓν πι-
θάριον· ὁ δὲ δσσιος ἰγνώρισε τοῦτο. Ὅθεν ἐμῆλα εἰς τὸ κε-
λλίον του, ὑπῆγε καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς τὸ στόμιον τοῦ πιθα-
ρίου, καὶ ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ ἐρευνησῶσι τὸ κελλίον διὰ νὰ
εὕρωσι τὴν γυναῖκα, ψηλαφήσαντες δὲ, οὐχ εὖρον αὐτήν. Ὅ-
θεν εἶπε τοῖς κατηγοροῦσιν αὐτόν· ὁ Θεὸς· νὰ σῶ: συγχωρήσῃ
διὰ τὴν κατηγορίαν ἣν ἐποίησατε κατὰ τοῦ μοναχοῦ, καὶ προ-
συχῆθαι· ἔλαμεν ὄλωε νὰ ἀναχωρήσωσι. Ἐἶτα πιάσας τὴν
χεῖρα τοῦ μοναχοῦ, εἶπε αὐτῷ· πρόσγε σεαυτῷ ἀδελφὲ, καὶ
τοῦτο εἰπὼν, ἀνεχώρησε. (σελ. 591 τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.) Ἐλεγε
δὲ ὁ δσσιος οὗτος, ὅτι ἐν τῇ σκήτῃ εὕρισκόμενος δεκατέσσαρας
χρόνους παρεκάλε τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, διὰ νὰ τῷ χα-
ρίστη νὰ νικήσῃ τὴν ὀργὴν, (σελ. 501 αὐτοῦ.)

Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ ἐνταῦθα ἀνοφερόμενος Ἀμμωνᾶς
εἶναι ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου ὁ βίος γράφεται εἰς τὸ Λαυραϊκόν,
ὅστις ἦτον ἱερεὺς, καὶ μίαν φορὰν εἶδεν ἄγγελον εἰς τὰ δεξιὰ
μῆρη τοῦ βήματος, ὅστις ἔγραψεν εἰς βιβλίον τὰ ὀνόματα τῶν
ἀδελφῶν, ὅσοι ἤρχοντο εἰς τὴν ἱερὰν λειτουργίαν· τὰ δὲ ὀνόμα-
τα τῶν μὴ ἐρχομένων ἐξῆλειπεν ἀπὸ τοῦ βιβλίου, ὅστινες με-
τὰ τρεῖς ἡμέρας ἐτελεύτησαν. Ἐγὼ δὲ μὲν τοῖς προτέροις συν-
τίθεμαι, νομίζων μᾶλλον, ὅτι ὁ Ἀμμωνᾶς οὗτος εἶναι ὁ Ἐπί-
σκοπος.

ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ΧΡΥΣΟ-
ΣΤΟΜΟΥ.

- Νεκρὸς καθέξῃ, ὡ Ἰωάννη, θρόνον,
- Ἀλλ' ἐν Θεῷ ζῶν, πᾶσιν εἰρήνη, λέγεις.
- Ἄπνουν ἐβδομάτῃ κόμισαν δέμας εἰκάδι χρυσοῦν.

Οὗτος ὁ μακάριος καὶ θεῖος Ἰωάννης ὁ Χρυ-
σόστομος ἐπειδὴ δὲν παρέβλεπε τὸ δίκαιον κατὰ
φιλοπρασωπίαν, ἀλλ' ἤλεγχε τὴν βασιλισσάν
Εὐδοξίαν διὰ τὰς παρανομίας καὶ ἀδικίας ὅσας
ἔκαμνε, καὶ μάλιστα διότι τυραννικῶ τρόπῳ
ἐπῆρε τὸν ἀγρόν μιᾶς χήρας, ἡ Καλλιτρόπης
καλουμένης, τούτου χάριν ἐξωρίσθη μὲν δις
καὶ πάλιν ἀνεκλήθη ἀπὸ τὴν ἐξορίαν· τρίτον
δὲ καὶ τελευταῖον ἐπέμφθη εἰς Κουκουσόν (ἡ
ὁποία κατ' ἄλλους μὲν εἶναι χωρίον πλησίον
εἰς τὴν Τοκάτην, καὶ λέγεται τώρα τουρκιστὶ
Κέκτζ, κατ' ἄλλους δὲ εἶναι ἡ λεγομένη Κό-
κουσις καὶ Κόκουσα, καὶ εὕρισκεται εἰς τὸ σύ-
νορον τῆς Καππαδοκίας καὶ τῆς ἐλάσσονος Ἀρ-
μενίας, τιμωμένη μὲ θρόνον ἐπισκόπου). Ἀπὸ
δὲ τὴν Κουκουσὸν ἐξωρίσθη εἰς Ἀραβισσόν,
ἥτις τώρα ὀνομάζεται Ἀραπισσός, ὡς λέγουσιν
τινες ἀπὸ δὲ τὸν Ἀραπισσὸν ἐξωρίσθη εἰς Πι-
τυοῦντα, (ἡ ὁποία καὶ τώρα οὕτως ὀνομάζεται,
ἥτις καὶ αὐτῇ εἶναι πλησίον εἰς τὴν Τοκάτην
καὶ λέγεται κατ' ἄλλους Μπίζερε). Αὐτοὶ δὲ οἱ
τρεῖς τόποι ἦσαν ὄχι μόνον ἐρημοὶ καὶ στε-
ρημένοι ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ ἐπολε-
μοῦντο ἀπὸ τοὺς πλησιοχώρους Ἰσαύρους.

Ἐκεῖ λοιπὸν εὕρισκόμενος ἐξόριστος ὁ μέ-
γας οὗτος πατὴρ καὶ ἐνσαρκος ἀγγέλος, ἐκα-
λέσθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τὸν Δεσπότην
τῶν ἀπάντων, διὰ μέσου Πέτρου καὶ Ἰωάννου
τῶν ἱερῶν ἀποστόλων, καὶ οὕτω μεταβαίνει ἀπὸ
τὴν γῆν εἰς τὰς οὐρανίους καὶ αἰωνίους σκη-
νάς. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀποθησαυρί-
ζεται εἰς τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας, ὁμοῦ
μὲ τὰ ἅγια λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων Βα-
σιλίσκου καὶ Λουκιανοῦ, καθὼς παρ' αὐτῶν τῶν
ἰδίων ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτόν με ὀπτασίαν νυ-
κτερινήν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Ἀρ-
κάδιος καὶ ἡ γυνὴ του Εὐδοξία, καὶ διεδέχθη
τὴν βασιλείαν ὁ τούτων υἱὸς Θεαδόσιος ὁ μι-
κρὸς ἐν ἔτει υἷ (408) τότε ὁ ἅγιος Πρόκλος,
ὁ μαθητὴς καὶ διάκονος χρηματίσας τοῦ θείου
Χρυσοστόμου, μὲ κοινὴν ψήφον ἐγένετο πατρι-
άρχης Κωνσταντινουπόλεως. Κατὰ τὸν τέταρ-

ἡ ὄρα τὴν περὶ τούτου ὁποιαμίωσιν ὁμῶν ἐν τῷ ἁγίου
Νοεμβρίου κατὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου. Σ. Ε.

τον λοιπόν χρόνον τῆς πατριαρχείας του, ἦτοι ἐν ἔτει υἷε (435), ἔπεισε τὸν βασιλέα, καὶ ἐπεμφε διὰ νὰ φέρωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ λείψανον τοῦ θείου πατρός. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του, ἀλλ' ἔμεινεν ἀκίνητος (τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμε, διότι μὲ αὐθεντικὴν καὶ ὑπερήφανειαν ἤθελε νὰ ἐπάρῃ τὸ λείψανόν του ὁ βασιλεὺς, τὸν ὁποῖον ἐβούλετο νὰ διδάξῃ ὁ ἅγιος ταπεινοφροσύνην καὶ μετρίότητα) τοῦτου χάριν παρακαλεῖ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἀὰ μέσου τῆς ἀκολουθοῦ ἐπιστολῆς, ἣτις περιεῖχε ταῦτα.

Ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου.

α Εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ διδάσκαλον καὶ πνευματικὸν πατέρα Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, τὴν προσκύνησιν προσφέρω ἐγὼ ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος. Ἡμεῖς, πάτερ τίμιε, νομίζοντες, ὅτι εἶναι τὸ σῶμά σου νεκρὸν, καθὼς εἶναι καὶ τὰ ἄλλα σώματα τῶν ἀποθανόντων, ἠθελήσαμεν νὰ μεταφέρωμεν αὐτὸ ἀπλῶς εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦτο καὶ τοῦ ποθομένου δικαίως ἐστερήθημεν· ἀλλὰ σὺ, πάτερ τιμώτατε, συγχώρησον εἰς ἡμᾶς, ὅτι μετανοοῦμεν, διότι σὺ ἐδίδαξες εἰς ὅλους τὴν μετάνοιαν, καὶ δὸς τὸν ἑαυτόν σου, ὡς πατὴρ φιλόπαις, εἰς ἡμᾶς τοὺς φιλοπάτορας υἱοὺς σου, καὶ τοὺς σὲ ποθοῦντας εὐφρανὸν διὰ τῆς παρουσίας σου».

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐπέμφθη ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, καὶ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἁγίου, τότε ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του ὁ θεὸς πατήρ, καὶ ἡ θήκη ἣτις περιεῖχε τὸ ἅγιον λείψανον, εὐκόλως καὶ χωρὶς κόπον ἐφέρετο. Ἐπειδὴ δὲ ἐφθασε τὸ ἅγιον λείψανον ἀντίπερα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξῆλθε μὲν ὁ βασιλεὺς καὶ ὅλη ἡ σύγκλητος διὰ νὰ προῦπαντήσωσιν· ἡ δὲ θήκη ἣ περιέχουσα τὸ ἅγιον λείψανον ἐβλήθη εἰς πλοῖον βασιλικόν. Γενεμένης δὲ τρικυμίας τὰ μὲν ἄλλα πλοῖα διεσκορπίσθησαν εἰς ἕν καὶ ἄλλο μέρος, τὸ δὲ πλοῖον τὸ περιέχον τὸ ἅγιον λείψανον, ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν τῆς Καλλιτροπῆς χήρας, τὴν ὁποίαν ἡ Εὐδοξία ἠδίκησεν, ὡς προείπομεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπεδόθη ὁ ἀγρὸς εἰς τὴν χήραν, τότε ἔγεινε καὶ εἰς τὴν θάλασσαν γαλήνη. Πρῶτον λοιπὸν ἐφέρθη τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, τὸν ὀνομαζόμενον τοῦ Ἀμαντίου, ὅπου καὶ ὁ βασιλεὺς ἦτον παρὼν, καὶ ἐσκέπαζε μὲ τὴν βασιλικὴν του χλαμύδα τὴν θείαν σορὸν τοῦ λειψάνου, καὶ ὁμοῦ παρεκάλει τὸν ἅγιον διὰ νὰ στήσῃ τὸν κλονισμὸν τοῦ τάφου τῆς μητρός του, ὁ ὁποῖος ἐκλονεῖτο καὶ ἔτρεμεν ἤδη εἰκο-

σπέντε χρόνους, καὶ δὴ καὶ ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, ὅταν ἐστάθη παραδόξως ὁ κινούμενος τάφος ἐκείνης.

Ἐπειτα ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης· ἐκεῖ δὲ ἔβαλον τὸ ἅγιον λείψανον ἐπάνω εἰς τὸ ἱερὸν Σύνθρονον, καὶ ἐβόησαν ἅπαντες. «Ἀπόλαβε τὸν θρόνον σου ἅγιε». Μετὰ ταῦτα ἀπέθεσαν τὴν θήκην τοῦ λειψάνου ἐπὶ βασιλικῆς ἀμάξης, καὶ ἔφερον αὐτὸ εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἐκεῖ δὲ ἔβαλον τὸ ἅγιον λείψανον ἐπάνω εἰς τὴν ἱερὰν καθέδραν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἐπεφώνησεν εἰς τὸν λαὸν τὸ, «Εἰρήνη πᾶσι». Καὶ ὕστερον ἐτέθη ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν, ὅπου καὶ τώρα εὐρίσκεται. Ὅτε δὲ ἡ ἱερὰ λειτουργία ἐτελεῖτο, θαύματα μεγάλα ἐγίνοντο, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔν εἶναι καὶ τοῦτο· ἄνθρωπος τις πάσχων ἀπὸ ἀσθένειαν ὀνομαζομένην ἀρθρίτιδα, (αὕτη προξενεῖ πόνους καὶ ὀδύνας εἰς τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς ἄρμους τῶν μελῶν τοῦ σώματος) καὶ παράλυτος ὢν, καὶ σχεδὸν ἀκίνητος, ἐπίασε τὴν ἱερὰν θήκην τοῦ ἁγίου λειψάνου, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρρηθὺς ἠλευθερώθη τελείως ἀπὸ τὸ πάθος. Οὕτως ἠξέυρει νὰ δοξάζῃ ὁ Θεὸς τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν διὰ τῆς πολιτείας των. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ σῶμα εὐρίσκεται ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου.¹ Περὶ δὲ τῆς ἐξορίας τοῦ ἁγίου, καὶ πῶς μὲ πολλὴν γενναϊότητα ὑπέφερον ὁ Χρυσορρήμων τὰ λυπηρὰ, θέλομεν μεταχειρισθῆ τὰ ἰδιά του λόγια, τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ἐν εἰδει ἐπιστολῆς εἰς τὸν ἐπίσκοπον Κυριακόν, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐξόριστον· ἔχουσι δὲ οὕτως.

Ἐπιστολὴ τοῦ Χρυσοστόμου

• Φέρε, ὦ ἀδελφε Κυριακέ, νὰ εὐκερῶσω τὴν πληγὴν τῆς λύπης σου καὶ νὰ διασκεδάσω τοῦ λογισμοῦ σου τὸ νέφος. Τί πρᾶγμα σὲ κάμνει ἀδελφε, νὰ λυπησῇ καὶ νὰ ἀδημονῇ; ὅτι ὁ χειμὼν εἶναι μέγας, καὶ ἡ τρικυμία ἡ-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι Κοσμάς ὁ Βεστίτωρ ἐγκώμια δύο ἔχει εἰς τὴν ἐπάνω τὸν λειψάνου τοῦ θείου Χρυσοστόμου, ὦν τοῦ μὲν ἐνδὲ ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη « Ἦκεν ἡμῖν ἡ λαμπρὰ καὶ χαρμόσυτος », τοῦ δὲ ἑτέρου αὕτη « Ἀλλὰ πῶς ἂν τίς αἰτίας καὶ μῶμων » (σώζονται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰδύρων). Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται προσέτι καὶ ἄλλοι δύο λόγοι εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, ὦν τοῦ μὲν ἐνδὲ ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη « Δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγῆσομαι ὑμῖν », τοῦ δὲ ἑτέρου αὕτη « Ἦκουσται πάντως ὑμῖν, ὦ φιλόχριστος πατήγυρις ».

παις ἀπλάκωσεν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ εἶναι παρὰ καὶ βαρεῖα; ναὶ καὶ ἐγὼ τὸ ἠξέυρω, καὶ χάμεις εἰς τοῦτο δὲν ἀντιλέγει. Ἀλλ', ἐὰν ἀγαπᾶς, ἐγὼ θὰ φέρω εἰς σὲ μίαν παρομοίωσιν τῶν τωρινῶν ταραχῶν. Πολλάκις βλέπομεν τὴν θάλασσαν, ὅτι ταραττεται ὀληκἀτωθεν ἀπὸ τὴν ἀβυσσον· βλέπομεν δὲ καὶ τοὺς ναύτας, οἵτινες μὴ ἔχοντες τί να κάμωσιν ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τρικυμίας δένουσι τὰς χεῖρας εἰς τὰ γόνατά των, καὶ κάθηται ἀπροϋντες, καὶ δὲν βλέπουσιν οὔτε οὐρανόν, οὔτε πέλαγος, οὔτε γῆν, ἀλλὰ κείτονται ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστροφμα τοῦ πλοίου, καὶ ἐκεῖ κλαίρουσι καὶ ὀδύρονται. Καθὼς λοιπὸν τοιαύτη τρικυμία γίνεται εἰς τὴν δρατὴν θάλασσαν· οὕτω καὶ τώρα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ συμβαίνει χειροτέρα τρικυμία καὶ περισσότερα κύματα.

» Ὅθεν παρακάλει, ἀδελφε, τὸν Δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὁ ὁποῖος δὲν καταπραΰνει τὴν τρικυμίαν ταύτην μὲ τέχνην καὶ δυσκολίαν, ἀλλὰ μὲ μόνον τὸ νεῦμα καὶ τὴν θέλησιν του διαλύει τὴν ταραχὴν. Καὶ ἂν πολλάκις παρεκάλεσες τὸν Κύριον καὶ δὲν εἰσηκούσθης, μὴ ἀμελήσῃς, διότι τοιαύτη συνήθεια εἶναι εἰς τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, να μὴ εἰσακούῃ παρευθὺς, προνοοῦμενος διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Διότι μήπως δὲν ἐδύνατο να λυτρώσῃ τοὺς τρεῖς ἁγίους παῖδας ἐκείνους, διὰ να μὴ βληθῶσιν εἰς τὴν κάμινον; ναὶ, ἐδύνατο· ἀλλ' ὅμως πρότερον δὲν τοὺς ἐλύτρωσεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνοι ἔγειναν αἰχμάλωτοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἀφ' οὗ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν χώραν τῶν βαρβάρων, καὶ ἐξωρίσθησαν ἀπὸ τὴν πατρικὴν των κληρονομίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπελπίσθησαν ἀπὸ ὄλους, ὥστε κάμμία βοήθεια δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτοὺς, τότε δὴ τότε ὁ ἀληθινὸς Θεός, αἰφνιδίως τὴν θαυματουργίαν ἐποίησε, καὶ διεσκόρπισε τὸ πῦρ, τὸ ὅποιον ἤτο· εἰς τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. Καὶ λοιπὸν ἡ κάμινος ἔγεινεν Ἐκκλησία εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ εὐρισκομένους παῖδας· ὅθεν καὶ ἐκάλουν ὅλα τὰ κτίσματα ἁγγέλους, δυνάμεις, στοιχεῖα, καὶ οὕτως ὅλα συναθροίζοντες ἔλεγον· «Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.» Βλέπεις, ἀδελφε, πῶς ἡ ὑπερμανὴ τῶν ὀικαίων μετέβαλε τὴν πυρὰν εἰς ὄρθον; καὶ πῶς αὐτὴ ἔπεισε τὸν τύραννον Ναβουχοδονόσορ να ἀτέλλῃ γράμματα εἰς ὅλην τὴν βασιλείαν του καὶ να λέγῃ, «Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Αὐδεαγαῶ;» καὶ βλέπε πόσον ἀποτομον καὶ φοβερόν ὄρισμόν ἔκαμεν. «Ὅποιος λάξῃ, γίθελον εἰς τὴν λάξον ἐναχτίαν, εἰς τοὺς τρεῖς

παῖδας, τούτου ἡ οὐαὶα να διαρπαζέται, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του να γίνωνται αὐθεντικά.

» Λοιπὸν μὴ λυπῆσαι, ἀδελφε Κυριαχέ, διότι καὶ ἐγὼ, ὅτε ἐξωρίσθην ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, δὲν ἐφράντιζον διὰ κανέν πρᾶγμα, ἀλλ' ἔλεγον ταῦτα εἰς τὸν ἑαυτόν μου· ἂν θέλῃ ἡ βασιλίσσα να μὲ ἐξορίσῃ, ὁ Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς (Ψαλ. κγ'. 1.) ἂν θέλῃ να μὲ προιονίσῃ, ἄς με προιονίσῃ· ἔχω εἰς τοῦτο τὸ παράδειγμα τὸν προφήτην Ἡσαϊαν· ἂν θέλῃ να μὲ ῥίψῃ εἰς τὸ πέλαγος, ἐνθυμοῦμαι τὸν προφήτην Ἰωνᾶν, ὁ ὁποῖος ἔπαθε τοῦτο· ἂν θέλῃ να μὲ βάλῃ εἰς λάκκον, ἔχω παράδειγμα τὸν προφήτην Δαμιῆλ, ὅστις ἐβλήθη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων· ἂν θέλῃ να μὲ λιθοβολήσῃ, ἔχω τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον, ὅστις τοῦτο ἐδοκίμασεν· ἂν θέλῃ να μὲ ἀποκεφαλίσῃ, ἔχω ὑπόδειγμα τὸν Βαπτιστὴν Ἰωάννην· ἂν θέλῃ να λάβῃ τὰ ὑπάρχοντά μου, ἂν ἔχω ἄς τὰ λάβῃ· Γυμνὸς ἐξήλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι (Ἰωβ, ἀ. 21.)

» Εἰς ἐμὲ παραγγέλλει καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγων· «Πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει.» (Γαλ. β'. 6.) καὶ, «εἰ ἐτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην.» (αὐτόθι 10.) μὲ ὀπλίζει δὲ καὶ ὁ Δαβὶδ λέγων· «Ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, καὶ οὐκ ἠσυχνόμην.» (Ψαλ. ρη'). Πολλὰ κατεσκευάσαν ἐναντίον μου οἱ μισοῦντές με, ἀλλ' ὅλα τὰ ἔκαμαν ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ τὴν καχίαν των· Ἠξέυρω βέβαια ὅτι λυπεῖσαι, ἀδελφε, διότι ἐκεῖνοι οἵτινες μὲ ἐξώρισαν παρρησίᾳ περιπατοῦσιν εἰς τὰς ἀγοράς, καὶ ἀκολουθεῖ εἰς αὐτοὺς πλῆθος δορυφόρων καὶ δούλων· ὄλλ' ὅμως ἐνθυμήσου πάλιν τὸν πλοῦσιον καὶ τὸν Λάζαρον, ποῖος μὲν εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν ἐθλίθη, ποῖος δὲ ἀπῆλαυσε. Τί ἐβλάψε τὸν Λάζαρον ἡ ἐδῶ πτωχεία; δὲν ἐφέρθη ἐκεῖνος εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, μὲ δόξαν ὡς ἀθλητῆς καὶ ἡρωικοῦ παιούχου; τί δὲ ὠφέλησε τὸν πλοῦσιον ὁ πλοῦτος, τὸν ἐνδεδυμένον μὲ πορφύραν καὶ βύσσον; βέβαια οὐδέν· ποῦ ἦσαν οἱ ραβδοῦχοί του; ποῦ αἱ δορυφόροι του; ποῦ τὰ χρυσοῦχά του; ἀλαγέ του; ποῦ οἱ κόλακες, καὶ ἡ βασιλικὴ του· τράπεζα; δὲν ἐφέρθη εἰς τὸν τάφον ὁ ἀθλιὸς δαμμένος ὡς ληστῆς, φέρων τὴν ψυχὴν του γυμνήν ἀπὸ τὸν κόσμον τούτον, καὶ φωνάζων με

... ὅτι βύσσος εἶναι λευκὸν λευκότερον καὶ λευκότερον, ἀπὸ τὸ ὅποιον ὑφαίνονται τὰ λευκότερα καὶ λευκότερα ἕναιτα ἕλαρ φέρων ὁ ἐλαφίον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἁγίου...

ματάταιν και άνωφελή φωνήν « Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, και πέμψον Λάζαρον, διά να βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς τὸ νερόν, και με αὐτὸ να δροσίση τὴν γλῶσσάν μου, ἡ ὁποία τηγανίζεται πικρῶς εἰς τὴν φλόγα ταύτην; » (Λουκ. ις'. 24.)

» Ἀθλιε πλούσιε, τί ὀνομάζεις πατέρα τὸν Ἀβραάμ, τὴν ζωὴν τοῦ ὁποίου δὲν ἐμιμήθης; ὁ Ἀβραάμ πάντα ἀνθρώπον ἐξενοδοχεῖ εἰς τὸν οἶκόν του· σὺ δὲ οὐδὲ ἓνα πτωχὸν ἐπρονόησες να θρέψῃς. Δὲν πρέπει να πενήθῃ τις και να κλαύσῃ, ὅτι ὁ δυστυχὴς πλούσιος, ὅστις εἶχε τόσον πλούτον, ἔγεινεν ἐνδεής και δὲν ἔχει οὔτε μίαν μόνον ῥανίδα νεροῦ; και διατί τοῦτο; ἐπειδὴ εἰς τὸν χειμῶνα τῆς παρούσης ζωῆς δὲν ἔσπειρε, διά τοῦτο ἤλθε τὸ θέρος τῆς ἄλλης ζωῆς και δὲν ἐθέρισε. Καὶ τοῦτο γίνεται κατ' οἰκονομίαν τοῦ Δεσπότη τῶν ὄλων Θεοῦ· δηλαδή τὸ να ἦναι ἡ κόλασις τῶν ἀσεβῶν και ἁμαρτωλῶν, και ἡ ἀνάπαυσις τῶν εὐσεβῶν και δικαίων, ἀντικρὺ ἡ μία εἰς τὴν ἄλλην. Διὰ τί; διὰ να βλέπωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον οἱ ἀσεβεῖς και εὐσεβεῖς, και οἱ ἁμαρτωλοὶ και οἱ δίκαιοι· και οὕτω να γνωρίζωνται μεταξύ των. Διότι τότε ἕκαστος μάρτυς θέλει γνωρίσει τὸν τύραννον, ὅστις τὸν ἐβασάνισε, και ἀντιστρόφως ἕκαστος τύραννος θέλει γνωρίσει τὸν μάρτυρα τὸν ὁποῖον ἐτιμώρησε.

» Καὶ ὅτι αὐτὰ ὅσα λέγω δὲν εἶναι ἰδικά μου λόγια, ἀκουσον τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, λέγοντος « Τότε σήσεται ἐν παρρησίᾳ πολλῆ ὁ δίκαιος κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτόν. » (Σοφ. ε'. 1.) Καθὼς ὁ ὀδοιπόρος, ὅστις περιπατεῖ εἰς τὸ καυμὰ τοῦ ἡλίου, ἐὰν τύχῃ δὲ να εὖρη κάμμιαν βρύσιν καθαροῦ νεροῦ κατακαίεται μὲν ἀπὸ τὴν δίψαν, ἐμποδίζεται δὲ ἀπὸ τὸ να μὴ πῖν νερόν. Ἡ καθὼς ἐκεῖνος ὅστις πεινᾷ πολλὰ, και κάθηται μὲν πλησίον εἰς τράπεζαν, ἡτις ἔχει διάφορα φαγητὰ, ἐμποδίζεται δὲ ἀπὸ ἄλλον τινὰ δυνατώτερον να μὴ φάγῃ καθὼς, λέγω, οἱ τοιοῦτοι, και ὁ διψασμένος δηλαδή και ὁ πεινασμένος, πολλὸν πόνον και τιμωρίαν δοκιμάζουσι, διότι και ὁ διψασμένος δὲν ἔμπορει να σβύσῃ τὴν δίψαν του με νερόν, και ὁ πεινασμένος δὲν ἔμπορει να παρηγορήσῃ τὴν πείναν του με τὸ φαγητόν τοιοιουτρόπως θὰ ἀκολουθήσῃ και ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, διότι, θὰ βλέπωσι μὲν τοὺς ἁγίους εὐφραινομένους οἱ ἀσεβεῖς και ἁμαρτωλοὶ, δὲν θέλουσι δὲ δυναθῆ να ἀπολαύσωσι και αὐτοὶ ἀπὸ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν τῶν δικαίων.

» Ὅθεν και ὁ Θεὸς θέλων να τιμωρήσῃ τὸν Ἀ-

δάμ, τὸν ἔκαμε να κάθηται ἀντικρὺ τοῦ Πατρὸς δέισου και να ἐργάζηται τὴν γῆν, ἵνα καθ' ἐκάστην ἡμέραν, βλέπων μὲν τὸν ποθεινὸν ἐκείνον τόπον τοῦ παραδείσου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξῆλθε, μὴ ἔμπορων δὲ να τὸν ἀπολαύσῃ, ἔχη πάντοτε πόνον και θλίψιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀφόρητον. Ἄν δὲ, ἀδελφέ Κυριακὲ, δὲν ἀνταμώσωμεν οὓς τὸν ἄλλον εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀλλ' ὅμως ἐκεῖ εἰς τὴν ἄλλην κἀνεὶς δὲν θέλει μᾶς ἐμποδίσει ἀπὸ τοῦ να ἀνταμωθῶμεν, καὶ να συζῶμεν ὁμοῦ. Τότε δὲ θέλομεν ἰδῆ και ἐκείνους οἵτινες μᾶς ἐξώρισαν, καθὼς και ὁ Λάζαρος εἶδε τὸν πλούσιον, και οἱ μάρτυρες βλέπουσι τοὺς τυράννους, οἵτινες τοὺς ἐμαρτύρησαν.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν μὴ λυπήσαι, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, ἀλλ' ἐνθυμοῦ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν λέγοντα « Μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμόν ἀνθρώπων, και τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἠττάσθε· ὡς γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χρόνου, και ὡς ἔριον βρωθήσεται ὑπὸ σῆτός, οὕτω βρωθήσονται. » (Ἡσ. νά, 7.) στοχάσου δὲ και τὸν Δεσπότην ἡμῶν Χριστόν, πῶς μέσα ἀπὸ τὰ σπάργανα ἐδιώκετο και εἰς τὴν βάρβαρον γῆν τῶν Αἰγυπτίων ἀπερρίπτετο, πόλος; ἐκεῖνος ὅστις κρατεῖ τὸν κόσμον εἰς τὰς χεῖράς του, και διὰ τί; διὰ να γίνῃ τύπος εἰς ἡμᾶς και παράδειγμα, τοῦ να μὴ παραπονώμεθα και να γογγύζωμεν εἰς τοὺς πειρασμούς. Ἐνθυμήσου δὲ πρὸς χάριν μου και τὸ πάθος τοῦ Σωτῆρος, και πόσας ὕβρεις ὁ Δεσπότης τῶν ἀπάντων ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς, διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ὠνόμαζον αὐτόν Σαμαρείτην και οἰνοπότην, ἄλλοι δὲ, δαιμονισμένον και ψευδοπροφήτην. Ἐλεγον γὰρ, ὅτι « ἰδοὺ ἀνθρώπος φάγος και οἰνοπότης. » (Λουκ. ζ', 34.) και « ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. » (Ματ. θ', 34.)

» Τί δὲ να σοι λέγω; πῶς ἐπῆραν αὐτόν, ὦ τοῦ θαύματος! διὰ να τὸν κατακρημνίσωσι; και πῶς εἰς τὸ πρόσωπον αὐτόν ἔπτουον; και βαπίσματα τῷ ἔδιδαν; τί να σοι λέγω, πῶς ἐπότιζον αὐτόν χολῆν, και με τὸν κάλαμον ἐκτύπων τὴν παναγίαν του κεφαλῆν; και ἐνέδυνον αὐτόν με ἐμπαικτικὴν χλαμύδα; τί να σοι λέγω, πῶς με ἀκάνθας ἐστεφάνωναν αὐτόν, και ἐγονάτιζον ἐμπροσθέν του, ἐμπαιζοντες και πᾶν εἶδος χλευασμοῦ εἰς αὐτόν προσφέροντες; τί να σοι λέγω, πῶς ἔφερον αὐτόν εἰς τὸ πάθος και εἰς τὸν σταυρόν, γυμνόν και κατάκρητον, οἱ αἰμοδόροι ἐκεῖνοι σκύλοι; και πῶς ὄλοι οἱ μαθηταὶ του τὸν ἐγκατέλιπον; διότι ὁ μὲν Πέτρος.

τόν ἡγήσατο, ὁ δὲ Ἰούδας τὸν ἐπρόδωκεν; οἱ δὲ ἐπίλοιποι ἔφυγον, καὶ μόνος λαίπρον ἴστατο γυμνός εἰς τὸ μέσον τῶν ὄχλων ἐκείνων, (διότι ἑορτὴ τοῦ Πάσχα ἦτο τότε, ἡ ὁποία συνήθουζεν ὅλους τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὰ ἑορτάσασιν) ἡ τί νὰ σοι λέγω πῶς ἐσάρωσαν αὐτὸν ὡς πονηρὸν ἀναμέσον εἰς δύο κλέπτας; τί δὲ νὰ σοι διηγοῦμαι, πῶς ὁ Κύριος ἔμενεν ἀταφος, ὅτε τὸν κατέβασαν ἀπὸ τὸν σταυρὸν, ἕως οὗ ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαῖος καὶ ἐζήτησεν αὐτὸν διὰ τὰ τὸν θάψῃ;¹ καὶ πῶς τὸν ἐσυκοφάντησαν ὅτι δὲν ἀνεστήθη, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ τοῦ τὸν ἐκλεψαν;

» Ἐνθυμήσου δὲ πάλιν τοὺς ἀποστόλους τοῦ Κυρίου, πῶς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἐδιώκοντο ἀπὸ πάντα τόπον, καὶ πῶς ἐκρύπτοντο εἰς τὰς πόλεις· καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἦτο κερυμμένος εἰς τὴν πορφυροπώλιδα γυναῖκα, ὁ δὲ Πέτρος εἰς τὸν Σίμωνα τὸν βυρσοδέψην, καὶ πῶς δὲν εἶχον παρρησίαν εἰς τοὺς πλου-

σίους· ὑπερον ἅμας ὅλα ἐγενναν εὐκολα εἰς αὐτούς. Οὕτω καὶ σὺ, ἀδελφέ, μὴ λυπησας, ἀν τῶρα ἀκολουθῶσι τὰ λυπηρὰ, διότι ὑστερον θὰ ἀκολουθήσωσι τὰ χαρροκιά. Ἦκουσα δὲ καὶ διὰ τὸν φλύαρον ἐκείνον Ἀρσακίον, τὸν ὁποῖον ἐκάθισεν ἡ βασίλισσα πατριάρχην εἰς τὸν θρόνον μου, ὅτι πολλὰ ἐθλίψε τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς παρθένας, οἵτινες μὲ ὑπερασπίζοντο καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ συκοινωνήσωσι μὲ αὐτόν.¹ ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλοὶ καὶ ἀπέθανον εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην. Ἐκείνος, λέγω, ὁ προβατόσχημος λύκος, ὁ ὅποτος ἔχει μὲν σχῆμα ἐπισκόπου, μοιχὸς δὲ εἶναι καθ' ἀλήθειαν, διότι καθὼς ἡ γυνὴ ὀνομάζεται μοιχαλὶς ὅταν, ζῶντος τοῦ ἀνδρός της, λάβῃ ἄλλον ἄνδρα, οὕτω καὶ αὐτὸς εἶναι μοιχὸς οὐχὶ κατὰ σάρκα, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα, ἐπειδὴ ζῶντος ἐμοῦ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, αὐτὸς ἤρπασε τὸν θρόνον μου.

» Ταῦτά σοι, ἀδελφέ Κυριακὲ, γράφομεν ἀπὸ τὴν Κουκουσὸν, ὅπου ἡ βασίλισσα ἐπρόσταξε καὶ ἐξωρίσθημεν· πολλοὶ δὲ θλίψεις καὶ πειρασμοὶ μὲ συνήντησαν καθ' ὁδόν, ἀλλ' ὅμως δι' αὐτὰς δὲν ἐφρόντισα. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς τὴν χώραν τῶν Καπαδοκῶν καὶ εἰς τὴν Ταυροχιλικίαν, χοροὶ ὁγίων πατέρων μᾶς προῦπήντων· ἀλλὰ καὶ πλῆθος μοναχῶν καὶ παρθένων, οἵτινες ἐχυναν βρύσεις δακρύων ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των, καὶ ἐκλαιον ἀπαρηγορητῶς βλέποντες ἡμᾶς ἀπερχομένους εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ ἔλεγον ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον. «συμφέρων ἦτο εἰς τὸν κόσμον νὰ σβύσῃ ὁ ἥλιος, παρά νὰ σιωπήσῃ τὸ στόμα τοῦ Ἰωάννου.» Αὐτὰ τὰ λόγια μὲ ἐτάραξαν καὶ μὲ ἐλύπησαν, ἀδελφέ, περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ δεινὰ ὅσα ἐπαθον, ἐπειδὴ καὶ ἐβλεπον ὅλους κλαίοντας· διὰ δὲ τὰ ἄλλα, ὅσα μοι συνέβησαν, κάμμίαν φροντίδα δὲν ἐποίησα. Πολλὰ δὲ μᾶς ἐδεξιώθη καὶ ὁ ἐπίσκοπος ταύτης τῆς πόλεως, καὶ πολλὴν ἀγάπην ἐδειξεν εἰς ἡμᾶς, ὥστε ἀν ἦτο δυνατόν, καὶ ἀν δὲν ἐφυλάττομεν τοὺς ὄρους καὶ κανόνας τοὺς μὴ συγχωροῦντας νὰ γίνωνται μεταθέσεις ἐπισκόπων, καὶ νὰ μὴ ἦναι δύο ἐπίσκοποι ἐν ταυτῶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπισκοπὴν, βεβαίως ἠθέλε δώσῃ καὶ τὸν θρόνον του εἰς ἡμᾶς. Δέομαι λοιπὸν καὶ ἀντιβόλῳ, ἀπόρριψον, ἀδελφέ, τὴν λύπην καὶ ἀθυμίαν ἀπὸ τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἐνθυμοῦ καὶ ἡμᾶς εἰς τὰς πρὸς Θεὸν ἰκε-

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ὁ μὲν Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐφρνέρωσε διὰ τίνα σκοπὸν ἐζήτησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ συντριβῶσι τὰ σκέλη τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ληστῶν· ἦγουν ἵνα ἀποθάνωσι ταχύτερον, καὶ καταβιβασθῶσιν ἀπὸ τοὺς σταυροὺς καὶ σηκωθῶσιν ἀπὸ τὸ μέσον διὰ τῆς ἐνταφιάσεως, διὰ τὰ μὴ μένωσιν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν ἐν τοιαύτῃ μεγάλῃ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα, διότι εἰ λέγει; «Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν, (ἡ γὰρ μεγάλη ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου.) ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον, ἵνα κατεσφύσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέβησαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῶν.» (δὴλον δὲ ὅτι καὶ κατεβίβασαν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς σταυροὺς καὶ ἐνσταφίανσαν. (Ἰω. ιθ'. 311). Ὁ τοῖνον θεῖος Χρυσόστομος ἀκολουθῶν εἰς τὸν σκοπὸν τούτου τῶν Ἰουδαίων, ὑπέλαβεν ὅτι καθὼς οἱ στρατιῶται κατεβίβασαν τῶν ληστῶν τὰ σώματα ἀπὸ τοὺς σταυροὺς, οὕτω κατεβίβασαν καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν σταυρὸν, καὶ διὰ τοῦτο λέγει ἐδῶ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι αὐτοὶ κατήνεγκαν τὸν Κύριον ἀπὸ τὸν σταυρὸν. Ἐπειδὴ ἄνωκ βῆ τούτου ὁ Εὐαγγελιστὴς οὐκ ἐδήλωσε, μάλιστα δὲ λέγει παρακάτω, ὅτι «Μετὰ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας ἵνα . . . ἄρῃ (ὁ δηλοῖ ἵνα σηκώσῃ ἐκ τοῦ μέσου καθὼς ἄνωκ ἠρμηνεύθη καὶ τὸ, ἀρθῶσι) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐπιτρέψῃν ὁ Πιλάτος» (κεφ. ιθ'. 38.) καὶ ἴσως ἕως οὗ ὁ στρατιώτης νὰ νύξῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν, καὶ νὰ βρύσῃ ἐξ αὐτῆς τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ παρῆλθεν ἐν τῷ μεταξὺ καιρὸς, μᾶθ' ὃν ὑπῆγεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἐζήτησε νὰ καταβιβάσῃ ἀπὸ τὸν σταυρὸν τὸ σῶμα τοῦ τεθανατωμένου Σωτῆρος. Μαρτυροῦσι δὲ τοῦτο συμφώνως καὶ οἱ δύο Εὐαγγελιστᾶι, ὅτι Μάρκος καὶ ὁ Λουκᾶς· ὁ μὲν Μάρκος λέγων περὶ τοῦ Ἰωσήφ «Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθέλων αὐτόν, ἐνεπίλησε τῇ σινδόνι.» (Μάρ. ις'. 46) ὁ δὲ Λουκᾶς· «Καὶ καθέλων αὐτόν, ἐνεπίλησεν αὐτὸ σινδόνι.» (Λουκ. κε'. 53.)

¹ Ὅρα περὶ τοῦ Ἀρσακίου τούτου εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

ρίας σου. » (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία ΜΑΡΚΙΑΝΗ ἡ βασίλισσα, ἡ κατατεθείσα ἐν τοῖς Ἁγίοις Ἀποστόλοις, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » τὴν βασίλισσαν Μαρκιανὴν ἐκ βίου,
- » Χριστὸς Βασιλεὺς ἐξάγει βασιλέων.

Ὁ ὁσιος ΚΛΑΥΔΙΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ψυχῆς ἰδῶν σῆς κάλλος ἐξηρημένον,
- » Ὁ ψυχραστὴς λαμβάνει σε, Κλαυδίνε.

Ὁ ὁσιος ΠΕΤΡΟΣ ὁ Αἰγύπτιος εἰς βαθὺ γῆρας ἐλθὼν, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

¹ Εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ θείου τούτου Χρυσόστομου ἐγκώμιον ἐπιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία· ἀλλὰ καὶ παρακλητικὸν Κανόνα ἐσύνθεσα εἰς αὐτόν· καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ταῦτα.

² Ὁ ὁσιος Πέτρος ὅτος ἴσως εἶναι ὁ ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων ἀναφερόμενος, ὁ τοῦ Ἀββᾶ Λῶτ μαθητής. Τοῦτον τὸν Πέτρον ἠρώτησεν εἰς ἀδελφὸς λέγων, ὅταν ἦμαι εἰς τὸ κελλίον μου, ἐν εἰρήρῃ εὐρίσκειται ἡ ψυχὴ μου; ὅταν δὲ ἔλθῃ εἰς ἐμὲ καθεὶς ἀδελφός, καὶ εἰπῆ εἰς ἐμὲ λόγια τῶν ἐξωθεν ἀνθρώπων, τότε ἡ ψυχὴ μου ταράσσεται. Ἀπεκρίθη δὲ εἰς αὐτὸν ὁ ἀββᾶς Πέτρος, οἷτις ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Λῶτ ὁ ἐκείνου γέρον, Τὸ κλειδίον σου ἀνοίγει τὴν θύραν. Λέγει δὲ ὁ ἀδελφός, τί θὰ εἰπῆ ὁ λόγος αὐτοῦ ἀββᾶ; ὁ Πέτρος εἶπεν. Ἐάν ἔλθῃ ἀδελφός εἰς σέ, ἔρωτέ: σὺ αὐτόν, πῶς ἔχεις; πόθεν ἦλθες; πῶς ἔχουσιν οἱ ἀδελφοί, σὲ ἐδέχθησαν μὲ περποιήσιν, ἢ ὄχι; Καὶ οὕτω μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἀνοίγεις σὺ πρῶτον· τὴν θύραν δὲ νὰ λαλήσῃ ὁ παραβαλὼν σοι ἀδελφός, καὶ οὕτω ἀκούεις ἐκεῖνα, ὅσα ἐν θέλει καὶ ταράττειται ἡ ψυχὴ σου. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀδελφός, οὕτως· ἔχει ἡ ἀλήθεια. Τί λοιπὸν πρέπει νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν τύγῃ νὰ ἔλθῃ ὁ ἀδελφός εἰς αὐτόν; καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος. Ὅταν ἔχῃ τις τὸ πένθος, τότε αὐτὸ γίνεται διδαχὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ διδάσκει αὐτόν τι πρέπει νὰ κάμῃ; ὅταν δὲ τις πένθος δὲν ἔχῃ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φυλαχθῆ. Ἀπεκρίθη ὁ ἀδελφός· ὅταν εὐρίσκωμαι εἰς τὸ κελλίον μου, τότε εὐρίσκειται καὶ τὸ πένθος μαζί μου, ὅταν δὲ ἐξέλθω τοῦ κελλίου μου, τότε καὶ τὸ πένθος ἀναχωρεῖ ἀπ' ἐμοῦ. Ὁ δὲ γέρον εἶπεν εἰς αὐτόν· Ὅτι καθὼς ὁ γνήσιος υἱὸς δὲν ἀφίνει τὸν πατέρα του τοιοῦτοτρόπως· καὶ τὸ πένθος, ὅταν γίνῃ ἔτις εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ κατασταθῆ ὡς ἀν υἱός του γνήσιος, δὲν ἀναχωρεῖ πλὴν ἀπὸ αὐτόν, ἀλλ' ὅποιον ὄραν ζητήσῃ αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος, τὸ εὐρίσκει. Οὗτος ἠρωτήθη μίαν φορὰν τίς εἶναι δούλος Θεοῦ; καὶ ἀπεκρίθη· ἐν δούλῳ δουλεύει τις εἰς οἰοδόξου σαρκός, δὲν λογίζεται δούλος Θεοῦ, ἀλλ' εἶναι δούλος ἐκείνου τοῦ πάθους, ἀπὸ τῆς ἁπορίας κυριεύεται· ἐν δούλῳ δὲ αὐτὸς κυριεύεται, δὲν ἡμπορεῖ νὰ διδάξῃ τοὺς ἄλλους οἵτινες κυριεύονται ἀπὸ τὰ ἴδια πάθη, ἐπειδὴ ἐντροπὴ εἶναι εἰς αὐτόν τὸ νὰ διδάξῃ, πρὸ τοῦ αὐτοῦ νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τῶν παθῶν ἐκείνων, διὰ τὸ ὅποιον διδάσκει.

» εἰς ἄρματι πῆς εἴτος ἐκ γάρω, Πέτρε,

» Οἶον ταμεῖμα συγκομίζῃ, τῷ τάφῳ:

* Ὁ ἅγιος τοιομάριος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἀσπὸς (1784) ἔτος, εἰρεῖ τελειοῦται.

- † » Φῶς οὐράνιον σὺ ἐπέστη λειψάνῳ,
- » Χριστοῦ ὑπερτεμηθέντι θεσίας ἀγάπης. ¹

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων προσεβίαις Χριστὲ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΕΦΡΑΙΜ τοῦ Σύρου.

- » Ἦκουσε γλώτταν ψαλμικῶς, ἢ οὐκ ἔγνω,
- » Ἐφραῖμ, ἄνω καλοῦσαν, ὁ γλώτταν Σύρος.
- » Εἰκάδι ἐγδοάτῃ νόες Ἐφραῖμ θυμὸν ἀπηύρωκ

Οὗτος κατήγετο ἐξ Ἀνατολῆς ἀπὸ τοῦ γένους τῶν Σύρων, διδάχθεὶς τὴν εὐσέβειαν παρὰ τῶν προγόνων του, κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τογ' (373), ἐκ νεαρᾶς του δὲ ἡλικίας ἠγάπησεν ὁ μακάριος τὴν μοναχικὴν ζωὴν. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον λέγεται, ὅτι ἐξεχύθη χάρις ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας συνέθεσε πάμπολλα συγγράμματα, γεμάτα ἀπὸ πᾶσαν κατάνυξιν καὶ ὠφέλειαν, καὶ μὲ αὐτὰ πολλοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀρετὴν· οὗτος ἔγεινεν εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα ὁσίους τύπος καὶ παράδειγμα τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀκυλίνης, ἐν τῷ Φιλοξένῳ πλησίον τοῦ Φόρου· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.) ²

¹ Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τούτου τοῦ ἁγίου τὰ συγγράμματα εἶναι ἐκδομένα εἰς ἑξέ τόμους· τρεῖς μὲν ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ, τρεῖς δὲ Συριστὶ καὶ λατινιστὶ. Ὅθεν ἂν λάβωσι πρόνοιαν νὰ ἐξηγήσῃσι καὶ τοὺς ἄλλους τρεῖς τόμους εἰς τὸ ἑλληνικόν, ἢ εἰς τὸ ἀπλοῦν, ὅσοι ἀπὸ τοῦ Γραικοῦ· ἔχουν εἰδῆσιν τῆς λατινίδος φωνῆς καὶ ἂν μὴ ἀμελῶσι καὶ ἀφίνωσι νὰ ὑστερῶνται οἱ ὁμογενεῖς των Γραικοὶ τοιούτα αξιολογὰ συγγράμματα τοῦ ὁσίου, τὰ ὅποια εἶναι ἐξηγητικὰ τῆς Πεντάτευχου, τοῦ Ἰησοῦ, τῶν Κριτῶν, τῶν τεσσαρῶν Βασιλείων, τοῦ Ἰωῦ, Ἡσαίου, Ἰερεμίου, Θρηῶν, Ἰεζεκιήλ, Δανιήλ, Ὠσηέ, Ἰωήλ, Ἀμώς, Ἀβδίου, Μιχαίου, Ζαχαρίου, καὶ Μαλαχίου. Ἐν τούτοις δὲ περιέχονται καὶ ἑνδεκα λόγροι ἐξηγητικοὶ εἰς τοὺς ἐλεγκτοὺς τόπους τῆς Γραφῆς· καὶ δεκατρεῖς λόγοι εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου καὶ λόγοι δώδεκα περὶ τοῦ ἐν Ἐδέμ, Παραδείσῳ, καὶ ἄλλα ἐξιολογὰ καὶ ὠφελίμα· Ἐὰν δὲ ἀμελήσωσι, θὰ κατακαρῶνται ὡς ὁ πονηρὸς δούλος, ὁ κρύψας τὸ τάλαντον τοῦ Κυρίου ἐκείνῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ.

- Κρείττων ὑπάρξας σαρκικῶν σκιρτημάτων,
- Σκιρτᾶ παρ' αὐτῷ Παλλάδιος τῷ πόλῳ

† Οὗτος ὁ μακάριος Παλλάδιος ἐκτίσαν ἐν μικρὸν κελλίον εἰς ἓν βουνόν, τὸ ὁποῖον ἐπλησίαζεν εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ἰμμαι (καθὼς λέγει ὁ Θεοδώρητος ὁ τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου συγγράφας ἐν ἀριθμῷ ἑβδόμῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ πάντων ὁποῖον ἠρανοῖσθαι καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο). Εἰς τριτολακπὸν τὸ κελλίον κλεισθεὶς ὁ ὁσιος καὶ ἀποκτήσας ἀγρυπνίαν, νηστείαν, καὶ παντοτείνην προσευχὴν, ἠξιώθη νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν τῶν θαυμάτων τὴν χάριν· διότι ἐμπορὸς τις ἔχων μαζί του χρήματα πολλὰ ἐπεριπάτει τὴν νύκτα εἰς τὸν δρόμον· ἄλλος δὲ μιὰρὸς ἄνθρωπος στοχασθεὶς, ὅτι ἐβάσταζε χρήματα παρεμόνευσε καὶ τὸν ἐφόνευσε, καὶ λαβὼν αὐτὸν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θύραν τῆς κέλλης τοῦ ὁσίου. Ὅτε δὲ ἐγεινεν ἡμέρα καὶ ἐφανερῶθη ὁ φονευθεὶς, τότε ἅλοι τρέξαντες συνέτριψαν τὴν θύραν τοῦ κελλίου του, καὶ κατεδίκαζον ὡς φονέα τὸν ὁσιον. Ὅθεν ἐνῶ ὅλοι περιεκύκλωσαν αὐτὸν, προσηυχῆθη ὁ ὁσιος, καὶ ἀνέστησε τὸν νεκρὸν· ὁ δὲ νεκρὸς ἀναστῆθεὶς, ἐφανέρωσε ποῖος τὸν ἐφόνευσε, καὶ ὅτι ὁ ὁσιος εἶναι τοῦ φόνου ἀμέτοχος. ¹ Οὐ μόνον δὲ τοῦτο τὸ θαῦμα ὁ ὁσιος ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλότατα· περὶ σό-τερον ὁμως ἐθαυμαστώθη ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς ἀ-

ρετῆς τοῦ. Οὕτω λακπὸν διακίνας τὴν ζωὴν του, καὶ ἀξιωμαθόνοντα συγγράμματα ἀφήσας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀναγιγνωσκόντων, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον μεταβέβηκεν. ¹

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΙΑΚΩΒΟΣ** ὁ Ἀσκητής, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- Ἀπῆλθε σαρκὸς, ὡσπερ ἐκ τινος πάγης,
- Ὁ σαρκὸς Ἰακώβου οὐχ' ἀλοῦς σέγαε.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἀφήσας ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ἐκατοίκησεν εἰς ἓν σπηλαιον δεκαπέντε χρόνους πλησίον εἰς μίαν κωμόπολιν, ὀνομαζομένην Πορφυριώνην, καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο πᾶσαν ἀσκησιν. Εἰς τούτον τὸν ὁσιον ἤλθέ ποτε γυνὴ πόρνη παρακινήθεισα ἀπὸ τινος ἀκολάστου, ἡ ὁποία πηδῆσασα ἐπάνω εἰς αὐτὸν ἀναισχύντως, τὸν παρεκίνει εἰς ἀσέλγειαν· ὁ δὲ ὁσιος ἐνθυμήσας αὐτὴν τὴν μέλλουσαν κόλασιν τοῦ αἰωνίου πυρός, ἔκαμεν αὐτὴν νὰ μετανοήσῃ, καὶ νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν Χριστόν. Ἐπειδὴ ὁμως κᾶνεὶς ἄνθρωπος ψιλὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὰς μηχανὰς καὶ παγίδας τοῦ πονηροῦ διαβόλου, διὰ τοῦτο συνέβη νὰ πέσῃ καὶ οὗτος ὡς ἄνθρωπος, εἰς πτώματα καὶ ἁμαρτίας μεγάλας, ἵνα ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου προσέχωσιν εἰς ἑαυτοὺς οἱ ἐνάρετοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι νομίζουσιν ὅτι εἶναι σταθεροί, καὶ νὰ πέσωσι δὲν δύνανται· καὶ πρὸς τούτοις, ἵνα ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἀφ' οὗ πέσωσιν οὗτοι εἰς ἁμαρτίας μεγάλας, πάλιν σηκωθῶσι διὰ τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀπελπισθῶσιν. Εἰς δηλαδὴ ἄρχων ἐνδοξος, ἔχων θυγατέρα δαιμονιζομένην, ἐπρόσφερεν αὐτὴν εἰς τὸν ὁσιον τοῦτον διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσῃ· ὁ δὲ ἅγιος προσευχθεὶς,

ἐν τῇ γῆ. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι ὁ ἅγιος Ἐφραίμ συνέγραψε Συριακὰ τρία ἑκατομμύρια στίχους. Καὶ ὁ Ἱερώνυμος μαρτυρεῖ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων, ὅτι τὰ βιβλία του ἔφθασαν εἰς τόσῃν δόξαν καὶ προτίμησιν, ὥστε εἰς πολλὰς ἐκκλησίας μετὰ τὰς ἁγίας Γραφὰς ἀναγιγνωσκοντο. (Ἰδὲ τὸν Μελέτιον τόμ. α'. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορ. σελ. 398.) Διὰ νὰ μάθῃς δὲ πόσῃν κατάνυξιν προξενούσι τὰ βιβλία τοῦ πατρὸς τούτου Ἐφραίμ, ἴδὲ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ὁσίου Εὐαρέστου, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἔκτην τοῦ Δεκεμβρίου. Σημείωσαι ὅτι Γρηγόριος ὁ Νύσσης ἐν τῷ εἰς τὸν ἅγιον Ἐφραίμ ἐγκωμίῳ του λέγει περὶ αὐτοῦ «Ὁ μέγας πατὴρ ἡμῶν καὶ τῆς οἰκουμένης διδάσκαλος Ἐφραίμ.» Τούτου τὸν βίον ἑλληνιστὶ συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐφραίμ ὁ θαυμασίος» (σώζεται ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

¹ Προσθέτει δὲ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἀναστῆθεὶς ἔδειξε μὲ τὸν δάκτυλόν του, ποῖος τὸν ἐφόνευσε, συνέλαβον αὐτόν. Καὶ ἐκδύσαντες τὰ φορέματα, εὗρον τὴν μάχαιραν ἐπάνω του, ἡ ὁποία ἦτο ἀκόμη αἱματωμένη· ἐμοίως εὗρον καὶ τὰ χρήματα τοῦ φονευθέντος, τὰ ὁποῖα ἔγειναν αἰτία καὶ τὸν ἐφόνευσεν.

¹ Σημείωσαι ὅτι ὁ ὁσιος οὗτος Παλλάδιος ἐγένετο ἐπίσκοπος Ἐλενουπόλεως, καὶ ἤμασεν ἐπὶ τῆς βραχίλειας τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν ἔτει τπ' (380). Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι ὁ Παλλάδιος οὗτος, αὐτὸς λέγεται καὶ Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Καππαδοκίας, καὶ συνέγραψε τοὺς βίους τῶν ὁσίων ὁστίνας εὗρισκοντο εἰς τὸ βιβλίον τὸ καλούμενον Λιυταϊκόν. Συμπεραίνουσε δὲ τοῦτο, διότι καὶ ὁ Παλλάδιος ἔγραψε πρὸς Λαῦσον τὸν Πραιπόσιτον, πρὸς ὃν ἔγραψε καὶ ὁ Ἡρακλείδης· κατ' ἄλλους δὲ, ὡς ἄλλος εἶναι ὁ Παλλάδιος ἀπὸ τὸν Ἡρακλείδην. Καὶ τοῦτο δὲ ἀκόμη προσημειοῦμεν, ὅτι Παλλάδιος ὁ Ἐλενουπόλεως ἄλλος εἶναι ἀπὸ τὸν Παλλάδιον τοῦτον, καθὼς ὁ συγγράφας τὸν βίον αὐτοῦ Θεοδώρητος δὲν γράφει ὅτι ἐγένετο ἐπίσκοπος. Φέρεται δὲ καὶ εἰς Παλλάδιος ὁσιος ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων ἔχων διάφορα ἀποφθίγματα.

παρευθὺς ἠλευθέρωσεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ δαιμόνιον. Ὁ δὲ πατήρ τῆς κόρης φοβηθεὶς, μῆπως πάλιν ὁ δαίμων ἐνοχλήσῃ αὐτὴν, ἀφῆκε τὴν κόρην ὄμοῦ μὲ τὸν νέον ἀδελφόν τῆς εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ ὄσιου.

Ὁ δὲ ὄσιος νικηθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν, φεῦ τοῦ πτώματος! διαφθείρει τὴν κόρην· ἐπειτα τί γίνεται; φοβηθεὶς νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ βδελυρὰ αὐτῆ πράξις του, φονεύει μὲν τὴν γυναῖκα, φονεύει δὲ ὄμοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν τῆς καὶ τὰ νεκρὰ σώματά των ῥίπτει εἰς τὸν ποταμόν, ὅστις ἐκεῖ πλησίον ἔτρεχεν. Ἐκ τούτου δὲ ἀπελπισθεὶς τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν του, ὤρμησέ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κόσμον· ἀλλ' ἐνῶ ἀπῆρχετο, ἀπαντᾷ αὐτὸν εὐλαβὴς τις μοναχός, εἰς τοῦ ὀποίου τὰς παραινήσεις καὶ συμβουλὰς ὑπακούσας ὁ ὄσιος, ἐκλείσθη ἐντὸς ἐνὸς τάφου, καὶ ἐκεῖ ὑπέμεινε πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ κακοπάθειαν. ¹ Μετὰ ταῦτα, γενομένης ποτὲ ξηρασίας καὶ ἀβροχίας εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, προστάζει ὁ Θεὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως, ὅτι ἂν ὁ Ἰάκωβος, ὅστις εἶναι κλεισμένος εἰς τὸν τάφον δὲν προσευχηθῇ, δὲν θέλει λυθῇ ἡ ἀβροχία. Τότε λοιπὸν ὑπῆγεν εἰς τὸν ὄσιον ὁ ἐπίσκοπος μὲ ὄλον τὸν λαὸν καὶ πολλὰ παρακαλέσας αὐτὸν, τὸν ἐπεισε διὰ νὰ προσευχηθῇ ὅθεν εὐθὺς ἅμα προσηχήθη, ἔγεινε βροχὴ πολλή. Ἐκ τούτου λοιπὸν λαβὼν ὁ ὄσιος καλὰς ἐλπίδας περὶ τῆς σωτηρίας του ἐπρόσθεσε σκληραγωγίαν ἐπάνω εἰς τὴν σκληραγωγίαν, καὶ δάκρυα ἐπάνω εἰς τὰ δάκρυα, καὶ οὕτω μὲ πολιτείαν θεάρεστον τελειώσας τὴν ζωὴν του, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

¹ Σημειώσασι, ὅτι ἡ προσευχὴ τὴν ὑποίαν ἔλεγε γονατιστὸς δέκα χρόνους ὁ ὄσιος οὗτος· Ἰάκωβος ἐν τῷ τάφῳ εὐρισκόμενος, ἦτο αὐτῆ, « Πῶς ἀνεύωμαι πρὸς σὲ ὁ Θεὸς; ποῖαν δὲ ἀρχὴν τῆς ἐξομολογήσεως εὐροίμι; ποῖα καρδίᾳ ἢ ποῖω θαρρήσας συνειδότε γλώσσῃ ἀσεβῆ, καὶ χεῖρῃ μολυσμοῦ γέμονα κινήσαι πειράσωμαι; ποῖα; δὲ ἁμαρτίαι; πρῶτον ἄρσεν αἰτῆσαι κατατολήμῃ; φέισαι φιλόανθρωπε Κύριε! ἔλωσ γενοῦ τῷ ἀναξίῳ, Δέσποτα ἀγαθὲ, καὶ μὴ συναπολέσης με ταῖς αἰσχραῖς μου πράξεσιν. Οὐ γὰρ μικρὰ μου τὰ δυσσεβήματα· πορνείαν ἐτέλεσα, φόνον εἰργασάμην, αἷμα ἀθῶον ἐξέχεα· καὶ πρὸς τοῦτοις, τοῖς ὑδασι καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς δέδωκα εἰς βορᾶν. Καὶ νῦν Κύριε, εἰδότε σοὶ τὰ πάντα ἐξομολογοῦμαι, ἀγαθὲ, τὴν τούτων ἐξικιτούμενος ἄρσεν. Μὴ παρίδης με Δέσποτα· ἀλλὰ κατὰ τὴν σοὶ πρέπουσαν εὐσπλαγγίαν, οἰκτείρησόν με τὸν ἀσεβῆ, καὶ καταπέμψον εἰς ἐμὲ τὸ παρὰ σοῦ πλοῦσιον ἔλεος, ἐλθόντα ἐπὶ τῆ τῆ ἁμαρτίαις βάραθρα. Κατεπόντισέ με γὰρ, ἡ τοῦ λυμῶντος· ἐχθροῦ καταιγίς· μὴ δὲ καταπῆ με ὁ δράκων ὁ βύθιος », καὶ τὰ λοιπὰ.

Αἱ ἅγαι δύο μάρτυρες μὴ τῆ ρ καὶ θ ο ῖ ἀ τ η ρ ξίφει τελειοῦνται.

- » Τῆ παιδί συγκλίναςα μήτηρ τὴν κέραν,
- » Ζίφει συνεξέπνευσε τῷ θυγατρῖφ.

Ἡ ἅγια μάρτυς ΧΑΡΙΣ τοὺς πόδας ἐκκοπίσα, τελειοῦται.

- » Πόδας Χάρις τμηθεῖσα, πρὸς Θεὸν τρέχει.
- » Τοὺς ψυχικοὺς γὰρ οὐ συνετμήθη πόδας.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΙΓΝΑΤΙΟΥ τοῦ θεοφόρου.

- » Χάρις λέουτιν, Ἰγνάτιε, παρβόροις,
- » Σοῦ σώματος λιποῦσι καὶ πιστοὶς μέροις.
- » Τῆ δ' ἐνάτη ἐπάνουδος Ἰγνατίω εἰκάδι τύχθη.

Οὗτος ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος ἔγεινε διάδοχος τῶν Ἀποστόλων, δεύτερος ἐπίσκοπος χρηματίσας Ἀντιοχείας μετὰ τὸν Εὐδοκὸν ἐμαθήτευσε δὲ ὄμοῦ μὲ τὸν Σμύρνης Πολύκαρπον πλησίον εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον. Οὗτος λοιπὸν ἐν ἔτει ρι' (110), ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ὑπέμεινε ἐλας τὰς δοκιμὰς τῶν βασάνων, καὶ ἔμεινε ἀδολογητὴς ἀπὸ αὐτὰ τῆ χάριτε τοῦ Χριστοῦ, ἐστάλη παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Ῥώμην, διὰ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὰ θηρία. Γενομένου δὲ τούτου, διασπαράχθη ὁ ὄσιος ἀπὸ τοὺς λέοντας, καθὼς ἐπεθύμει καὶ ἤχυστο τὰ δὲ τίμια αὐτοῦ λείψανα συνάξαντες τινὲς χριστιανοὶ τὰ ἔφερον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ δῶρον ποθοῦμενον εἰς τοὺς ἐκεῖ ἀδελφοὺς ταῦτα χαρίζονται, οἱ ὅποιοι μετὰ πάσης τιμῆς καὶ εὐλαβείας ἀπεθησαύρισαν αὐτὰ, ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν τούτου χάριν ἐορτὴν χαρμόσυνον ἐορτάζει σήμερον ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὴν σεπτὴν ταύτην ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων του· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.) ¹

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τῶν ἁγίων ἐπ τὰ μαρ-

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Δεκεμβρίου ὅσα εἶπμεν περὶ τῆς καρδίας τοῦ ἁγίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει, ἔτι δὲν ἔφαγον αὐτὴν τὰ λεοντάρια. Σημειώσασι ἔτι ὁ Χρυσόστομος λόγον ἑλληνικὸν ἔχει εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οἱ πολυτελεῖς καὶ φιλότιμοι » (σώζεται ἐν τῷ 6. τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως.)

τύρων τῶν ἐν Σαμοσάτοις τελειωθέντων, **ΦΙΛΑΘΕΟΥ, ΥΠΕΡΒΧΙΟΥ, ΑΒΙΒΟΥ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ΡΩΜΑΝΟΥ, ΙΑΚΩΒΟΥ, καὶ ΠΑΡΗΓΟΡΙΟΥ.**

- » Ὑπὲρ προσηλωθέντος ἐν σταυρῷ Λόγου,
- » Ἐπτά προσηλώθησαν ἀθλητῶν κάραι.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι, στρατιῶται γενόμενοι τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Χριστοῦ, ἐστηλίτευσαν καὶ ἤλεγξαν τὴν πλάνην τῶν εἰδωλολατρῶν. Ὅθεν συλλαβόντες αὐτοὺς οἱ εἰδωλόλατραι, συνέτριψαν μὲ χονδρὰ ῥαβδία τοὺς βραχίονας καὶ τὰ μηρία των· ἔπειτα ἐξέσχισαν αὐτοὺς ἀνελημόνως καὶ δέσαντες εἰς τὸν λαιμόν των βαρείας ἀλύσεις, ἔριψαν αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ταῦτα ἐκβάλλουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς ἐξέσχισαν τὸ δεύτερον· εἶτα κρεμῶσιν αὐτοὺς, καὶ καρφώσαντες τὰς κεφαλὰς των μὲ καρφία, τοὺς ἔκαμαν νὰ παραδώσωσι τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰόδιμοι τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ**² ἐπίσκοπος, **ΛΟΥΚΑΣ** διάκονος, καὶ **ΜΩΚΙΟΣ** ὁ ἀναγνώστης θηριομαχισαίντες, τελειοῦνται.

- » Σιλουανὸς Λουκᾶς τε σὺν τῷ Μωκίῳ,
- » Ἡμβλυναν ὄρμας καὶ λέοντων ἀγρίων.

Ὅτε ὁ Νουμεριανὸς ἐβασίλευεν ἐν ἔτει σπδ' (284), διωγμὸς ἐκινήθη κατὰ τῶν χριστιανῶν· τότε ὁ ἅγιος οὗτος Σιλουανός, ἐπίσκοπος ὢν τῆς Ἐμεσηνῶν πόλεως, (ἥτις τουρκιστὶ Ἔμς ὀνομάζεται, ὑποκειμένη εἰς τὸν Ἀντιοχείας πατριάρχην, καὶ ἐν τῇ Κοίλῃ Συρία εὐρισκομένη) διαβληθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα, εὐθὺς ἐπάσθη, ὁμοῦ καὶ ὁ διάκονος Λουκᾶς, καὶ ὁ ἀναγνώστης Μωκίος, καὶ παρεστάθησαν καὶ οἱ τρεῖς ἐμπροσθέν του δεδεμένοι. Ἐξετάσας δὲ αὐτοὺς ὁ ἄρχων ἐπιμελῶς, ἐπειδὴ εἶδεν ἀτιμολόγησαν μὲν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἀνεθεμάτισαν δὲ ἐκείνους, ὅσοι προσκυνοῦσι τὰ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο ἐκινήθη εἰς μέγαλον θυμόν· ὅθεν μὴ δυνηθεὶς νὰ καταπέσῃ αὐτοὺς μὲ κολακείας νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, τοὺς ἔδειρε δυνατὰ, καὶ βαλὼν αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακὴν, τοὺς ἀφῆκε νὰ ἀποθάνωσιν ἀπὸ τὴν πείναν.

Ἐπειτα μεθ' ἡμέρας ἱκανὰς τοὺς ἐξέτασε πάλιν, καὶ δείρας αὐτοὺς, ἐκλείσε τὸ δεύτερον εἰς τὴν φυλακὴν, κατ' ἀφ' οὗ τοὺς κατεξήρανε

ἀπὸ τὴν πείναν καὶ εἶψαν, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ αὐτοὺς εἰς τὰ θηρία, διὰ νὰ πολεμήσωσι μὲ ἐκείνα. Ἐστάθησαν λοιπὸν οἱ ἅγιοι εἰς τὸ στάδιον, καὶ ὅτε ἀφῆθησαν διάφορα θηρία κατ' ἐπιάνων των, προστηχθήθησαν οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες νὰ τελειωθῶσι μὲ τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα· ὅθεν ὁ Θεὸς ὁ εἰσακούων τῶν δούλων του, παρέλαβε τὰς ψυχὰς των, καθὼς ἐζήτησαν. Τότε τὰ ἄγρια θηρία εὐλαβήθησαν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, κατ' χωρὶς νὰ ἐγγίττωσι τελείως εἰς αὐτὰ, ἀνεχώρησαν ὅτε δὲ ἐνόκτωσεν, ὑπήγοντινὲς χριστιανοὶ καὶ ἔκλεψαν αὐτὰ, τὰ ὅποια ἐνταφιάσαντες ἐντίμως, ἐδόξασαν καὶ εὐχαρίστησαν τὸν Θεόν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΣΑΡΒΗΛΟΥ** καὶ **ΒΕΒΑΙΑΣ** τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, τῶν ἐν Ἐδέσῃ μαρτυρησάντων.

- * » Λοιπὸν Σάρβηλος τὰς μουσάρᾶς θυσίας,
- » Χριστῷ προσήχθη σὺν ἀδελφῇ θυσία.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Τραϊανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει ρί (110), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν πόλιν Ἐδέσσαν. Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος Σάρβηλος ἱερεὺς τῶν εἰδῶλων καὶ ὑπὴρρέτης τῶν μουσαρῶν θυσιῶν τῶν δαιμόνων, πολλὰ δὲ ὠραῖος καὶ ἐνδοξος, καὶ ἐφόρει πολυτελεῆ καὶ λαμπρὰ ἐνδύματα, εἶχε δὲ καὶ κίδαριν (ἤτοι μίτραν) χρυσοῦν εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἐνομιζέτο παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων, ὡς ἄλλος μικρὸς βασιλεὺς, καὶ ἐτιμᾶτο ὡς ἄλλος Θεός· διότι αὐτὸς ἐπρόσταζε νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ θυσιάωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα. Οὗτος λοιπὸν πολλὰκις ἠλέγχθη καὶ κατηχήθη ἀπὸ τὸν ἅγιον Βαρσιμαῖον τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἐδέσσης, ἀλλὰ δὲν ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν πλάνην· μίαν δὲ φοράν ὅτε ἐγένετο ἑορτὴ εἰς τοὺς δαίμονας, καὶ ὁ Σάρβηλος ἦτο ἐπιστάτης εἰς τὰς δαιμονικὰς θυσίας, τότε βλέπων αὐτὸν ὁ ἅγιος Βαρσιμαῖος, ἤλεγξε πάλιν αὐτὸν καὶ κατηγόρησεν, ὅτι γίνεται εἰς πολλοὺς αἰτίος ἀπωλείας. Ἀκούσας δὲ ὁ Σάρβηλος, κατενύχθη ἀπὸ τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν, καὶ πεισθεὶς εἰς τὰ λόγια τοῦ Ἐπισκόπου, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν ὁμοῦ μὲ τὴν ἀδελφὴν του Βεβαίαν· ὅθεν ἐβαπτίσθησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν ἴδιον Ἐπίσκοπον, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐκατηχήθη καὶ δεύτερον ὁ Σάρβηλος, καὶ πωλήσας ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, ἐμοίρασεν αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ πτωχὸς γενόμενός, ὑπῆγε κατ' ἐκθήσθαι μὲ τὸν ἅγιον Βαρσιμαῖον,

¹ Ἐν δὲ τῷ κατωτέρῳ Συναξαριστῇ Σιλβανὸς γράφεται:

Ἐν τῷ δὲ μάθῳ Λυσίας ὁ ἡγεμὼν, φέρει

εμπροσθέν του τόν Σάρβηλον, καὶ ἐξετάσας αὐτὸν καὶ εὐρών ὁμολογοῦντα τὸν Χριστόν, προστάζει καὶ τὸν δέρουσι με βραβδία· ἐπειδὴ δὲ ὁ μάρτυς πολλὰ ἐκατηγόρει αὐτόν καὶ τὰ εἰδωλά του, ὁμοῦ καὶ τὸν βασιλέα ὅστις ἔκαμεν αὐτὸν ἄρχοντα, διὰ τοῦτο κυριευθεὶς ὁ ἄρχων ἀπὸ θυμὸν ὑπερβολικόν, ἐπρόσταξε καὶ ἔδειραν τὸν ἅγιον με νῦρα βοῶν, ὄχι μίαν φοράν, ἀλλ' ἑπτὰ φορές, καὶ με χειράγρας σιδηρᾶς τὸν ἐξεσχισαν, καὶ με λαμπάδας τὸν ἔκαυσαν. Ὁ δὲ μάρτυς ταῦτα πάσχων, ἀπέβλεπεν εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ προσήυχετο, διὸ καὶ ὁ Θεὸς ἐλάφρυνε τοὺς πόνους του. Βλέπων δὲ ὁ Λυσίας τὴν γενναιότητα καὶ ὑπομονὴν τοῦ ἁγίου, ἐπρόσταξε καὶ ἔμπηξαν καρφία εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς ἓν μηχανικὸν ὄργανον, καὶ τὸν ἐπρίονισαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι, διὰ τοῦτο ἐξέπληξεν ἅπαντας.

Ταῦτα βλέπουσα ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἁγίου, Βεβαία ὀνόματι, μόνη ἀφ' ἑαυτῆς ὑπῆγε καὶ ἐπαρρησιάζθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὀνομάζουσα τὸν ἑαυτὸν τῆς χριστιανῆν· Ὁ δὲ ἡγεμὼν, ἀφ' οὗ ἔδειρεν αὐτὴν ἄρκετὰ, τὴν ἔβαλεν εἰς φυλακὴν τὸν δὲ ἀδελφόν της Σάρβηλον ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν με ξυλίνας σπάθας· εἶτα ἐξεσχισαν τὸ πρόσωπόν του καὶ μετὰ ταῦτα ἔδεσαν ὀπίσω τὰς χεῖράς του, καὶ τὸν ἔδειραν εἰς τὴν κοιλίαν. Ἐπειτα ἐρέμασαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα καὶ με τὸ πῦρ ἔκαυσαν διάφορα μέρη τοῦ σώματός του· ὕστερον ἐξέδαραν τὸ δέρμα του. Βλέπων δὲ ὁ ἡγεμὼν, ὅτι ἀκόμη ἀναπνέει, ἐπρόσταξε καὶ ἔκοψαν καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν τὰς κεφαλὰς, καὶ ἔλαβον καὶ οἱ δύο τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἔλαβαν κρυφίως τινὲς χριστιανοὶ, καὶ ἐνεταφί-ασαν αὐτὰ ἐντίμως, δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.

Ἄγιος πατὴρ ἡμῶν ΒΑΡΣΙΜΑΙΟΣ, Ἐπίσκοπος Ἐδέσσης ὁ ὁμολογητής, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Δούε τὴν βρεῖαν σάρκα γῆ Βαρσιμαίος,
- » Σύνεστι βραστάσκειν ἡμέρας βάρος.

Οὗτος ὁ ἅγιος, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, ἔγει-νεν αἴτιος τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ ἁγίου Σαρβήλου, ἐπιστρέψας καὶ βαπτίσας αὐτόν καὶ τὴν ἀδελφὴν του Βεβαίαν· ὅθεν ἐνεκεν τούτου διεβλήθη εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἐδέσσης Λυσίαν, καὶ ὁμολόγησας τὸν Χριστόν, ἐδάρη καὶ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν. Ἐπειτα ἦλθον γράμματα

βασιλικά, διορίζοντα νὰ παύσῃ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Βαρσιμαίος, ἐλυτρώθη ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἔλθων εἰς τὴν μητρόπολιν του, διεήλθεν εὐα-ρέστως τὴν ζωὴν του, καὶ οὕτω πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ἄγιος πατὴρ ἡμῶν ἈΦΡΑΤΗΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁ σάρκα καὶ ζῶν νεκρὸς ὢν Ἀφρατῆς,
- » Λιωνίως ζῆ, καὶ νεκρὸς φανείσ ἄπνους.

* Οὗτος ὁ ὄσιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Οὐάλεντος, ἐν ἔτει τῷ (370)· ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν Περσίαν καὶ ἀνετράφη καὶ τὰ τῶν Περσῶν νόμιμα ἐδιδάχθη. Ἐπειδὴ δὲ ἐβδελύχθη καὶ ἐμίσησε τὴν ἐκείνων ἀσέβειαν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Περσίαν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν Ἐδεσσῶν, καὶ ἐκεῖ βαπτισθεὶς καὶ γενόμενος χριστιανός, ἐκλείσθη εἰς ἓν κελλίον, ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως. Ἐπειτα μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ μέινας εἰς ἓν μοναστήριον, τὸ ὁποῖον εὕρισκετο ἐμπροσθεν τῆς Ἀντιοχείας, ἐπιμελεῖτο ἐκεῖ μόνος τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του· συγκατόικον δὲ ἄλλον ἀδελφόν δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ, ἀλλ' οὔτε ψωμίον ἠθέλησε νὰ δεχθῆ τελείως, οὔτε προσφάγιον, οὔτε ἐνδυμα ἀπὸ κἀνένα ἄλλον, εἰμὴ ἀπὸ ἓνα μόνον γνώριμόν του.

Μίαν δὲ φοράν ὁ ὑπατος Ἀνθέμιος ἀπεστάλη πρέσβυς εἰς τὴν Περσίαν ἀπὸ τὸν βασιλέα· ἐπιστρέψας δὲ ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἔφερεν εἰς τὸν ὄσιον ἓν φόρεμα Περσικόν, ἀλλ' ὁ ὄσιος δὲν τὸ ἐδέχθη, τύψας καὶ ἐλέγξας αὐτόν με τὰ λόγια του. Ἀλλὰ καὶ με τὸν βασιλέα Οὐάλεντα συνομιλήσας, ὅστις ἐτάραττε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς ὀρθοδόξους νὰ φρονῶσι τοῦ Ἀρείου τὴν κακοδοξίαν, τὸν ἔκαμε νὰ ἐκπλαγῆ με τοὺς σοφωτάτους λόγους του, καὶ με τὰ προσφυᾶ παραδείγματα του. Ὅθεν εὐνοῦχος τις τοῦ βασιλέως ἐφο-

¹ Ἀναφέρει δὲ ὁ Κύριος Θεοδώρητος, ὅστις καὶ τὸν βίον τοῦ ὄσιου τούτου συνέγραψεν ἐν ἀριθμῷ ὀγδόῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ὄσιος Ἀφρατῆς, βλέπων πῶς ἐξωρέθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ ποιμένες τῶν ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῶν Ἀρειανῶν βασιλέα Οὐάλεντα, καὶ ἔμειναν τὰ ποιμένα τῶν Χριστοῦ ἔρημα προστασίας πνευματικῆς, ἐκπλαγνίσθη τῆς τοῦτων ἐρημίαν καὶ ἀφῆκε τὴν ἑσχίαν του, κατέβη εἰς τὴν Ἀντιόχειαν διδάσκων τοὺς χριστιανούς, καὶ σιτηζὼν αὐτοὺς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Τότε λαπὴν εὐρών αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἐπεριπά-

βέρισε νὰ τὸν θανατώσῃ· ἀλλ' ὁμως μετ' ὀλίγον ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὴν ἐκδίκησιν τῆς κατὰ τοῦ ὀσίου θρασύτητος, διότι εὐρισκόμενος εἰς ἕν λουτρόν, ἔπεσε μέσα εἰς τὴν λεκάνην, ἧτις εἶχε τὸ θερμὸν νερόν, καὶ ἐκεῖ κακῶς τὴν ψυχὴν του ἀπέρριψε· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐφοβήθη· ὅθεν οὔτε ἐξώρισεν, οὔτε ὄλως ἐπαίδευσε τὸν ὄσιον. Οὗτος ὁ ὄσιος ἰάτρευσεν ἕνα ἕκγονο τοῦ Οὐάλεντος ὅστις ἠσθένησε, τὸν ὀπίστον ἡγάπα πολλὰ ὁ βασιλεὺς. Αὐτὸς ἔκαμε καὶ μίαν γυναῖκα νὰ ἐλκύσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνδρός της, ὅστις τὴν ἐμίσει, δώσας εἰς αὐτὴν ὀλίγον ἔλαιον παρ' αὐτοῦ εὐλογηθέν· καὶ μόνος δὲ ὁ φραντισμὸς τοῦ νεροῦ ἐκείνου, ὅπερ εὐλογοεῖτο παρὰ τοῦ ὀσίου, ἐφύλαξε τὰ χωράφια ἐνός γεωργοῦ ἀβλαβῆ ἀπὸ τὴν φθορὰν τῶν ἀκρίδων. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν ἀσκησιν, καὶ μὲ τοιαῦτα ὑπερφυσικὰ ἔργα διαλάμπας ὁ ἀοίδιμος Ἀφραάτης παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

* *Μνήμη τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΚΕΨΙΜΑ.*

* » Ἀκεψιμᾶς τὴν σάρκα χαίρων εἰξέδω,
» Ἡ νεκρικῶς σταλαῖσα τὴν γῆν εἰσέδω.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου γεομάρτυρος ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τοῦ Χίου, ἀθλήσαντος ἐν ἔτει 1802.¹*

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ τοῦ μεγάλου, ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ τοῦ Θεολόγου, καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Χρυσοστόμου.

» Ὁμοῦ δίκαιον τρεῖς σέβειν ἑωσφόρους,
» Φῶς τρισσολχηπὲς πηγάσαντας ἐν βίῳ.

Τεῖ εἰς τὴν ἀγορὰν, τὸν ἡρώτησε· διὰ τί ἀπῆκε τὴν ἡσυχίαν καὶ περιπατεῖ εἰς τὴν πόλιν; ὁ δὲ ὄσιος ἀπεκρίθη· εἰπέ μοι, ὦ βασιλεῦ, ἂν ἐγὼ ἤμην παρθένος κεκυρωμένη μέσα εἰς ἐν ὧν μάτιον καὶ ἐδόλεπον τινὰ νὰ βάλῃ φωτὶαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς μου, τί ἤθελες με συμβουλεύει νὰ κάμω; βεβαίως ἤθελες με συμβουλεύει νὰ τρέξω καὶ νὰ σβύσω τὴν φλόγα. Τοῦτο λοιπὸν συμβούλευσόν με καὶ τώρα, διότι βλέπω ὅτι καίεται ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου Θεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τρέχω καὶ αγωνίζομαι πῶς νὰ σβύσω τὴν φλόγα· εἶδὲ κατηγορεῖς ἐμὲ, ὅτι ἀφήσα τὴν ἡσυχίαν μου, κατηγορεῖς περισσότερον τὸν ἑαυτὸν σου, ὅστις ἐθέλει τὴν φωτὶαν εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ οἶκον, καὶ μὴ κατηγορεῖ ἐμὲ, ὅστις αγωνίζομαι νὰ τὴν σβύσω.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ βιβλ. Λειμωνάρκων.

» Καινὸν τὸν ὕμνον προφέρειν πάντας θέμις,
» Τοῖς ἐκχέασι πᾶσι κοίτην τὴν χάριν.
» Ἐὰρ χελιδὼν οὐ καθίστησι μία,
» Αἱ τρεῖς ἀπθόνες δὲ, τῶν ψυχῶν ἔαρ.
» Τὴν μὲν νοσητὴν ἡ Τριάς λάμπει κτίσιν,
» Τριάς γε μὲν αὐτὴ δὲ, τὴν ὀρωμένην.
» Ἀπώλεσαν μὲν οἱ πάλκι Θεοῦ σέβας,
» Ἐξ ἡλίου τε καὶ σελάνης ἀφρόνως·
» Κάλλος γὰρ αὐτῶν θουμάσαντες καὶ τάχος,
» Ἦσπερ θεοὶ προσήγον· οὐκ ἀρθῶς σέβας.
» Ἐκ τῶν τριῶν τούτων δὲ φωστήρων πάλιν,
» Ἡμεῖς ἀννηχθῆμεν εἰς Θεοῦ σέβας.
» Κάλλαι βίου γὰρ, τῆτε πεῖθοι τῶν λόγων,
» Πειθῶσι πάντας τὸν μόνον Κτίστην σέβειν.
» Κτίστιν συνιστᾷ τήνδε τὴν ὀρωμένην,
» Τὸ πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ τε καὶ γῆς ἡ φύσις·
» Οἱ δ' αὖ συνιστῶντές τε κόσμον τὸν μέγαν,
» Τὴν πρὸς Θεὸν τε πίστιν, ὡς ἄλλην κτίσιν.
» Στοιχειακῆ; φέρουσι Τριάδος τύπον.
» Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδενὸς τῶν γιγνῶν·
» Καὶ γήϊνον νοῦν ἔσχον οὐδὲν ἐν λόγοις.
» Ὁ Γρηγόριος γὰρ πῦρ πνέει νοῦ; τὸν λόγον,
» Πρὸς ὕψος αὖ πείθοντα πάντας ἐκτρέχειν,
» Τοῖς λειποθυμήσασι δ' ἐκ παθῶν πάλιν,
» Ἀναπνοή τις οἱ Βασιλείου λόγοι.
» Μιμούμενος δὲ τὴν βροχὴν τῶν ὑδάτων,
» Ὁ καρδίαν τε καὶ στόμα χρυσοῦς μόνος,
» Τοῦς ἐκτακέντας ἐκ παθῶν ἀναψύχει.
» Οὕτω πρὸς ὕψος τὴν βροτῶν πᾶσαν φύσιν,
» Ἐκ τῆς χθονὸς φέρουσι τοῖς τούτων λόγοις.
» Λάμπει ἐν τριακοστῇ χρυσοτρισήλιος αἴγλη.

Ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἐγεινεν ἡ ἑορτὴ αὐτῆ τῶν τριῶν ἱεραρχῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐξῆς. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὅστις ἐγεινε βασιλεὺς μετὰ τὸν Βοτανειάτην περὶ τοὺς ἀρ' (1100) χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ,¹ ἐγεινεν ἐν Κωνσταντινουπόλει διαφορά καὶ φιλονεικία ἀναμεταξὺ τῶν ἐλλογίμων καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν, διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοῦς ἐλεγον ἀνώτερον τὸν μέγαν Βασίλειον, ἐπειδὴ μὲ τοὺς λόγους του μὲν ἠρεύνησε τὴν φύσιν τῶν ὄντων, μὲ τὰς ἀρετάς του δὲ ὁμοίως καὶ συνερίζετο μὲ τοὺς ἀγγέλους, καθότι δὲν ἐσυγχώρει προχείρως τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἀλλ' ἦτο σοβαρὸς κατὰ τὸ ἦθος, καὶ δὲν εἶχεν εἰς ἑαυτὸν κἀνὲν γήϊνον· κατώτερον δὲ τοῦ Βα-

¹ Ἡ ἱστορία ὁμοῦ λέγει ὅτι κατὰ τὸ 1084 ἔτος ἔλαβε τὸν θρόνον ὁ Ἀλέξιος Σ'. Ἐε...

σιλείου ἔλεγον τὸν θεῖον Χρυσόστομον, ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὴθεν εἶχε τρόπον ἐναντίαν εἰς τὸν τοῦ Βασιλείου, καὶ εὐκάλως ἐαυγαῶρει τοὺς ἀμαρτάνοντας, καὶ τὸ ἦθος του ἦτο ἐλχυστικὸν εἰς μετάνοιαν.

Ἄλλοι δὲ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου ὕψοναν τὸν θεῖον Χρυσόστομον καὶ ἔλεγον αὐτὸν τοῦ Βασιλείου καὶ Γρηγορίου ἀνώτερον, καθότι μεταχειρίζεται διδασκαλίας συγκαταβατικωτέρας καὶ ὁδηγεῖ ὅλους μὲ τὸ σαφές καὶ εὐκόλον τῆς φράσεώς του, καὶ ἐλκύει τοὺς ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, καὶ καθότι ὑπερβαίνει τοὺς ἀνώτερω δὴ πατέρας μὲ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν μελιρρύτων του συγγραμμάτων, καὶ μὲ τὸ ὕψος καὶ πλάτος τῶν νοημάτων. Ἄλλοι δὲ προσπάθειαν ἔχοντες εἰς τὰ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου συγγράμματα, ἔλεγον αὐτὸν ἀνώτερον Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου, καθότι αὐτὸς μὲ τὸ κομψὸν καὶ πεποικιλμένον τῆς φράσεώς του καὶ μὲ τὸ ὑψηλὸν καὶ δυσνόητον τῶν λόγων του καὶ μὲ τὸ ἀνθηρὸν τῶν λέξεων, ὑπερέβη ὅλους τοὺς σοφοὺς, καὶ τοὺς παλαιοὺς καὶ περιβοήτους εἰς τὴν ἐξωτερικὴν καὶ Ἑλληνικὴν σοφίαν, καὶ τοὺς νεωτέρους καὶ καθ' ἡμᾶς Ἑκκλησιαστικούς. Ὅθεν ἐκ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς καὶ φιλονεικίας ἐσχίσθησαν εἰς τρία μέρη τὰ πλήθη τῶν χριστιανῶν, καὶ ἄλλοι μὲν ἐλέγοντο Ἰωαννῖται, ἄλλοι δὲ Βασιλεῖται, καὶ ἄλλοι Γρηγορίται.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦσαν οὕτω σχισμένοι οἱ χριστιανοὶ καὶ οὕτω διεφέροντο οἱ ἐλλόγιμοι ἄνδρες, ἐφάνησαν κατὰ τὸ δνειρον οἱ τρεῖς οὗτοι ἱεράρχαι καὶ διδάσκαλοι, πρῶτον μὲν ἕκαστος χωριστὰ χωριστὰ, ἔπειτα δὲ, καὶ οἱ τρεῖς ἠνωμένοι ὁμοῦ εἰς τὸν τότε Ἰωάννην τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως Εὐχαίτων, (ἥτις καὶ Εὐτυχᾶτιά λέγεται καὶ κοινῶς Ἐφλεσμ, ἐν τῇ Γαλατία εὐρισκομένη καὶ ὑποκειμένη ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Γαγγρῶν.) Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης οὗτος ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ ἐμπειρος τῆς ἐλληνικῆς παιδείας, καθὼς μαρτυροῦσι τὰ παρ' αὐτοῦ πονηθέντα συγγράμματα, καὶ πρὸς τούτους εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς. Εἰς τοῦτον, λέγω, φανέντες, μὲ ἐν στόμα τῷ λέγουσι καὶ οἱ τρεῖς. Ἡμεῖς ἐν εἰμεθα πλησίον εἰς τὸν Θεόν, καθὼς βλέπεις, καὶ καμμίαν ἐναντιότητα οὐδὲ μάχην ἔχομεν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς διαφοροὺς καιροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους ἐτύχομεν, οὕτω καὶ ὁ καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ κινούμενος Πνεύματος διαφοροὺς καὶ τὰς διδασκαλίας συνέγραψε· καὶ ὅσα ἐδιδάχθημεν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ταῦτα καὶ ἐξεδῶκαμεν διὰ τὴν σω-

τηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ πρῶτος μεταξὺ ἡμῶν δὲν ὑπάρχει οὔτε δεύτερος, ἀλλὰ ἐὰν τὸν ἕνα εἴπῃς, εὐθὺς καὶ οἱ ἄλλοι δὴ ἀκολουθοῦσι. Διὰ τοῦτο πρόσταξον τοὺς φιλονεικοῦντας νὰ μὴ χωρίζωνται ἐξ αἰτίας ἡμεῶν, διότι εἰς ἡμᾶς ἦτο καίειναι σπουδὴ καὶ προθυμία, καὶ ὅτε εἰμεθα ζῶντανοι, καὶ ἀφ' οὗ μετέστημεν, τὸ νὰ εἰρηνεύωμεν καὶ νὰ φέρωμεν τὸν κόσμον εἰς ἐνωσιν καὶ ὁμόνοιαν, καὶ ὄχι νὰ τὸν χωρίζωμεν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἡμέραν μίαν ἐνωσον καὶ τοὺς τρεῖς ἡμᾶς, καὶ σύνθεσον τὰ τῆς ἑορτῆς μας τροπάρια καὶ ἄσματα, καθὼς εἶναι πρέπον εἰς τὴν σύνεσίν σου, καὶ ἀκολούθως παράδος εἰς τοὺς χριστιανοὺς, ὅτι ἐν εἰμεθα πλησίον εἰς τὸν Θεόν. Βεβαίως δὲ καὶ ἡμεῖς θέλομεν συμβοηθῆσαι εἰς τὴν σωτηρίαν ἐκείνων, ὅσοι τελοῦσι τὴν κοινὴν μνήμην μας, ἐπειδὴ ἡμεῖς φαινόμεθα, ὅτι ἔχομεν τινὰ παρρησίαν καὶ δύναμιν εἰς τὸν Θεόν. Ταῦτα εἰπόντες οἱ ἅγιοι ἐφάνησαν ὅτι ἀνέβησαν πάλιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καταλαμβάνομενοι ἀπὸ φῶς ἀπειρον, καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλον καλοῦντες κατ' ὄνομα.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν ὕπνον ὁ ἱερός Ἰωάννης, ἔκαμε καθὼς τὸν διώρισαν οἱ θεοὶ Ἱεράρχαι. Καὶ τὸ μὲν πλῆθος τοῦ λαοῦ κατεσίγασε, τοὺς δὲ φιλονεικοῦντας εἰρήνευσεν (διότι ἦτο περιβόητος κατὰ τὴν ἀρετὴν ὁ ἀνὴρ, ὅθεν καὶ ὁ λόγος του εἶχε δύναμιν καὶ περῶ.) καὶ τὴν ἑορτὴν ταύτην παρέδωκε νὰ ἑορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ βλέπε, ὦ ἀναγνώστα, τὴν σύνεσιν καὶ διάκρισιν τοῦ θεοῦ τούτου ἀνδρός· Ἐπειδὴ δηλαδὴ εἶρε τὸν Ἰανουάριον τοῦτον μῆνα, ὅτι εἶχε καὶ τοὺς τρεῖς τούτους ἱεράρχας ἑορταζομένους, τὸν μὲν μέγαν Βασίλειον κατὰ τὴν πρώτην, τὸν δὲ θεολόγον Γρηγόριον κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην, καὶ τὸν θεῖον Χρυσόστομον κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην· τούτου χάριν πάλιν ἠνωσεν αὐτοὺς κατὰ τὴν τριακοστὴν ταύτην τοῦ αὐτοῦ μηνός, καὶ τόσον ἐστόλισε τὴν ἀκολουθίαν τούτων μὲ κανόνας καὶ τροπάρια καὶ μὲ λόγον ἐγκωμιαστικόν, καθὼς ἔπρεπεν εἰς τοιοῦτους μεγάλους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ὁ χαριτώνυμος οὗτος Ἰωάννης, ὥστε φαίνονται ὅτι κατὰ νεοσιν καὶ φωτισμόν, ὡς ναμίζω, τῶν τριῶν ἁγίων ἱεραρχῶν συνετέθησαν τὰ ἄσματα τῆς ἀκολουθίας ταύτης, διότι τελείως δὲν ἔχουσι καμμίαν ἐλειψιν ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα ἐκεῖνα ὅσα ἀποβλέπουσιν εἰς ἔπαινον τῶν ἁγίων. Ὅθεν τὰ τροπάρια αὐτὰ εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ ὅσα ἄλλα τροπάρια ἔγειναν ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἀπὸ ὅσα εἰς τὸ μέλλον θὰ γίνωσιν.

Ἦσάν δὲ κατὰ τὴν θέσιν τοῦ σώματος καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ προσώπου τοιοῦται, οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι, ἂν καὶ εἴπωμεν περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν χωριστὴν ἑορτὴν ἐνός ἐκάστου. Ὁ μὲν θεὸς Χρυσόστομος ἦτον μικρὸς κατὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος, εἶχε μεγάλην κεφαλὴν, ἦτο ξηρὸς καὶ πολλὰ λεπτόσαρκος, μακρομύτης, καὶ πλατεὶς ἔχων τοὺς ῥώθωνας, ὠχρὸς ὄμοῦ καὶ λευκός, εἶχε βαθουλωτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ μεγάλους τοὺς βολβούς· ὅθεν ἐκ τούτων ἠκολούθει νὰ λάμπη μὲ χαριέστερα ἄμματα, ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ σώματος ἐφαίνετο ὅτι ἦτο λυπτρὸς. Εἶχε μεγάλον τὸ μέτωπον καὶ χωρὶς τρίχας, χαραγμένον μὲ πολλὰς χαραγὰς· εἶχεν ὦτα μεγάλα, καὶ τὸ γένειον μικρὸν καὶ ὠραϊάτατον, ἀνθισμένον μὲ ὀλίγας λευκὰς τρίχας· ἀπὸ δὲ τὴν νηστείαν εἶχε τὰς σιαγόνας εἰς ἄκρον βαθουλωμένας.

Τόσον δὲ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἴπωμεν διὰ τοῦτον τὸν ἅγιον, ὅτι μὲ τοὺς λόγους καὶ τὴν ῥητορικὴν του εὐφράδειαν ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ ῥήτορας τῶν Ἑλλήνων· μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως μὲ τὸ πλάτος τῶν νοημάτων, καὶ μὲ τὸ σαφὲς καὶ ἀνθηρὸν τῆς φράσεως. Τόσον δὲ πολλὰ ἐσαφήνισε καὶ ἐξήγησε τὴν θεϊαν Γραφήν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, καὶ μὲ τὰς τοιαύτας διδασκαλίας του τόσον πολλὰ ἐβοήθησε καὶ ἠύξησε τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ὥστε ἂν ὁ ἅγιος αὗτος δὲν ὑπῆρχεν, (ἂν καὶ ἦναι τολμηρὸν νὰ τὸ εἶπη τις) ἔπρεπε πάλιν νὰ γίνῃ μία δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν γῆν. Τόσω δὲ μέγας ἐγένεεν ὁ χρυσορρήμων οὗτος κατὰ τὴν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν φιλοσοφίαν, ὥστε ὅλους ὄμοῦ ὑπερέβαλε τοὺς ἐναρέτους, πηγὴ χρηματίσας τῆς ἀγάπης καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ ὅλος ὢν αὐτόχρημα φιλαδελφία τε καὶ διδασκαλία. Οὗτος λοιπὸν ζῆσας χρόνους ἐξηκοντάτρις, καὶ ποιμένας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησεν.

Ὁ δὲ μέγας Βασίλειος ἦτο κατὰ τὴν θέσιν καὶ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος πάλιν μακρὸς, ξηρὸς καὶ ὀλιγόσαρκος, μαῦρος ὄμοῦ καὶ ὠχρὸς κατὰ τὸ χρῶμα, μακρομύτης, εἶχε τὰ ὀφρύδια στρογγυλά, τὰ δὲ δέρμα τὸ ἐπάνω τῶν ὀφρυδίων, συμμαζωμένον, ἐφαίνετο ὅμοιος μὲ ἀνθρώπον συλλαγίζομενον καὶ προσέχοντα εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Εἶχε τὸ πρόσωπον ζαρωμένον μὲ ὀλίγας χαραγὰς, εἶχε τὰς παρεῖας μακρὰς καὶ τοὺς μὲνιγγας δασεῖς ἀπὸ τρίχας συστραμμένας καὶ κυκλωθεῖς. Ἐφαίνετο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ὅτι εἶχεν ὀλίγον κουρευμένας τὰς

τρίχας τὸ γένειον εἶχε μακρὸν ἄρκετὰ, καὶ τὰς τρίχας μαύρας ὄμοῦ μὲ λευκὰς. Οὗτος ὁ ἅγιος ὑπερέβαλε κατὰ τὴν παιδείαν τῶν λόγων ὄχι μόνον τοὺς σοφοὺς καὶ ἐλλογίμους ὄροι ἦσαν εἰς τὸν καιρὸν του, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς παλαιούς, διότι φθάσας εἰς πᾶν εἶδος παιδείας, εἰς ἐκάστην ἀπὸ αὐτὰς τὸ κράτος καὶ τὴν νίκην ἀπέκτησεν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ πράξεως ἤσκησε φιλοσοφίαν, καὶ διὰ τῆς πράξεως ἀνέβη εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὄντων· ἐκ τούτων δὲ ἀνέβη καὶ εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρχιερωσύνης· γενόμενος δὲ χρόνων τεσσαράκοντα, καὶ εἰς πέντε χρόνους ποιμένας τὴν ἐκκλησίαν,¹ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ὁ δὲ Θεολόγος Γρηγόριος ἦτο μέτριος μὲν κατὰ τὴν θέσιν καὶ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος, ὀλίγον δὲ ὠχρὸς ὄμοῦ καὶ χαριεὶς· εἶχε σιμὴν τὴν μύτην, καὶ τὰ ὀφρύδια ἴσα· ἐβλεπεν ἡμέρα καὶ καταδεκτικὰ, εἶχε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ξηρότερον ἀπὸ τὸν ἀριστερόν, καὶ ἐφαίνετο ἐν σημεῖον πληγῆς εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ ὀφθαλμοῦ του· εἶχε τὸ γένειον δασὺ μὲν ἄρκετὰ, ὄχι δὲ καὶ μακρὸν· ἦτον φαλακρὸς καὶ λευκός εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐφαίνοντο τὰ ἄκρα τοῦ γενείου του ὡς ἂν καπνισμένα. Εἶναι δὲ ἄξιον νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ Θεολόγου τούτου, ὅτι ἂν ἔπρεπε νὰ γίνῃ στύλος ἐμψυχος καὶ ζωντανός, συντεθειμένος ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετὰς, ὁ στύλος οὗτος ἦτον ὁ μέγας Γρηγόριος, διότι ὑπερνήκῃσας μὲ τὴν λαμπρότητα τῆς ζωῆς του τοὺς εὐδοκιοῦντας κατὰ τὴν πράξιν, εἰς τόσῃ ἀκρότητα τῆς θεωρίας ἀνέβη, ὥστε ὅλοι ἐνίκωντο ἀπὸ τὴν σοφίαν του, καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰ δόγματα. Ὅθεν ἀπέκτησε κατ' ἐξαιρετικὸν τρόπον καὶ τὸ νὰ ἐπονομάζεται Θεολόγος. Ἐποίμανε δὲ καὶ τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίαν δώδεκα χρόνους, ζῆσας ἐπὶ γῆς χρόνους ὅλους ὀγδοήκοντα.² (ὄρα περὶ τούτων καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα, καὶ εἰς τὸν Χρῦσανθον.)³

¹ Κατὰ δὲ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον δώδεκα χρόνους καὶ ὄχι πέντε ἐποίμανε τὴν Ἐκκλησίαν. «Ὁκταετη λαοῦ θεόφρονος ἡνία τείνει.» ὥστε ἄπνευε τὸ ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ Βασιλείου εἶναι 49· καὶ ὄχι 40 ἢ 45. Καὶ ἀξίον νὰ λέγω, ὅτι κατὰ μὲν τὸν νεώτερον Γκρνέρον, ἐξῆσεν ἔτη 60, κατὰ δὲ τὸν Οὐσίτιον ἔτη 50.

² Ἄλλοι ὁμοῦ, ὡς προσημειώσαμεν, διατείνονται ὅτι ἐξῆσεν μόλις 60 ἔτη. Σ. Ε.

³ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τοὺς τρεῖς τούτους Ἱεράρχας ἐγκόμισαι εὖω γλαφυρὰ συντάξεν ὁ θεός· Ἰωάννης ὁ Εὐχαϊτων, ὁ καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν ἀριστα συγγράφας, ἔν τῷ μὲν ἐνός ἡ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος
ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ Πάπα Ῥώμης, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

- Τόλμη θάλασσαν Ἰππόλυτος εἰσδύνει,
- Οἶα κροαίνων ἵππος ἐν λείῳ πέδῳ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΚΕΝΣΟΥΡΙΝΟΣ** ζῆγει τε-
λειοῦται.

- Τείνων τράχηλον τῷ ζῆγει Κενσουρίτος,
- Ἦν οἶον ξυρῶ τότε σινέθλοι ἀκόνη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΣΑΒΑΙΝΟΣ** λαμπᾶσι πυρὸς
τελειοῦται.

- Σπλάγχνα φλέγουσι Σαβαίνου λαμπᾶσι,
- Τὰ παμπόνηρα τέχνα τῆς ἀσπλαγχνίας.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΧΡΙΣΗ** εἰς βυθὸν βληθεῖσα,
τελειοῦται.

- Χρυσῇ βυθῷ βληθεῖσα παστῷ τοῦ πόλου,
- Νύμφη πρότεσι προσφάτως λειουμένη.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
βασιλέως Κλαυδίου, ἡγεμόνος δὲ Βικαρίου τοῦ
καὶ Οὐλπίου Ῥωμύλου καλουμένου, ἐν ἔτει
σξθ' (269), ἀπὸ τούτους δὲ ὁ ἅγιος Κενσουρί-
νος ἦτο πρῶτος τῆς Συγκλήτου βουλευτῆς, μάγι-
στρος κατὰ τὸ ἀξίωμα. Οὗτος λοιπὸν διαβλη-
θεὶς ὡς χριστιανὸς καὶ ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησε
παρρησίᾳ τὸν Χριστόν· ὅθεν βάλλεται εἰς τὴν
φυλακὴν, ἐπειδὴ δὲ ἐγένεον πολλὰ θαύματα
ἀπὸ αὐτόν, καὶ νεκρὸς ἀνέστη, διὰ τοῦτο ὅλοι
οἱ παρευρεθέντες στρατιῶται ἐπίστευσαν εἰς
τὸν Χριστόν· ὅθεν καὶ ὅλοι ἀπεκεφαλίσθησαν,
τὸν ἀριθμὸν ὄντες εἴκοσιν. Ἡ δὲ μακαρία Χρυ-
σῆ διέλαμπε καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὴν
εὐσέθειαν, οὔσα χριστιανή· ὅθεν κρεμάται ἀπὸ
τόπον ὑψηλόν, καὶ μετὰ τὰ βούνευρα ξεσχίζεται
εἰς τὰς πλευράς· ἔπειτα ἐξαπλωθεῖσα κατὰ γῆς
ἀνάσκελα, δέρεται μετὰ χονδρὰ ῥαβδία, καὶ κα-
τοκαίεται εἰς τὰ πλευρὰ μετὰ λαμπάδας καὶ οὖ-
τω ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν. Ὑστερον ἐκβάλ-
λουσιν αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ συντρίβου-
σι μετὰ πέτρας τὰς σιαγόννας τῆς, καὶ μετὰ σφαι-
ρας μολιβδίνους συντρίβουσι τὴν ῥάχιν τῆς·
μετὰ ταῦτα κρεμῶσιν ἀπὸ τὸν τράχηλόν τῆς
μίαν πέτραν, καὶ ρίπτουσιν αὐτὴν εἰς τὸν βυ-

ἀρχὴ ἔστιν αὕτη ἂ Τρεῖς μετὰ τριώνυμον παρτρύνουσι κί-
νησιν. ἂ τοῦ δὲ ἐτέρου, αὕτη ἂ Πάλιν Ἰωάννης ὁ τὴν γλωτ-
ταν χρυσοῦς. ἂ Ὁμοίως καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, οὗ ἡ
ἀρχὴ ἂ Ἐδοὶ μὲν ἔδει ὦ Ἰωάννη (σώζονται καὶ τὰ τρεῖς ἐν
τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῇ ἐ-
ρῆ μονῇ δὲ τοῦ Βηλοπαδίου τὰ δύο τοῦ Εὐχαρίτων ὁμοίως
καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

θὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἀπέλαβεν ἡ μα-
καρία τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ δὲ ἅγιος Σαβαίνος καὶ αὐτὸς ὁμολογή-
σας τὸν Χριστόν, δέρεται εἰς τὸν λαιμὸν μετὰ
σφαίρας βαρείας· ἔπειτα κρεμάται ἀπὸ ξύλον
καὶ δέρεται μετὰ βούνευρα, καὶ μετὰ λαμπάδας καί-
εται εἰς τὰ σπλάγχνα. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν βα-
σάνων αὐτῶν εὐρισκόμενος, καὶ εὐχαριστῶν τῷ
Κυρίῳ, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας
αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ τὰ μαρτύρια μαθὼν ὁ ἅγιος
Ἰππόλυτος ὁ Πάπας Ῥώμης, ἐκινήθη ἀπὸ ζῆ-
λον θεῖον, καὶ πορευθεὶς ἤλεγξε τὸν ἡγεμόνα·
ὁ δὲ ἡγεμὼν θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε καὶ ἔδωκεν
ῥαπίσματα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου, καὶ
ἄλλα δὲ πολλὰ βάσανα ἐδοκίμασεν ὁ μακάριος,
ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ πρεσβυτέ-
ρους καὶ διακόνους. Τελευταῖον ἔδωκεν αὐτῶν
τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ ἐριψαν αὐτοὺς
εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἔλα-
βον οἱ αἰοίδιμοι τοὺς ἀμαραντίνους στεφάνους
τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΘΕΟΦΙΛΟΥ** τοῦ
ρέου.

- Ὁ Θεόφιλος τὴν φίλην τμάται κάραν,
- Θεοῦς φιλήσκι μὴ θελήσας βαρβάρων.

Οὗτος γέγονεν ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρή-
νης τῶν ὀρθοδόξων βασιλέων ἐν ἔτει ψπέ (785),
γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς εἰς τὴν Κωνσταντι-
νούπολιν· προχειρισθεὶς δὲ στρατηγὸς εἰς τὸν
τόπον τῶν καλουμένων Κιβυρραιωτῶν, ἀπῆλθε
μετὰ τοῦ στόλου τῶν Ῥωμαίων, ἐναντίον τῶν
τότε Σαρακηνῶν (ταυτὸν εἰπεῖν τῶν Ἀγαρη-
νῶν)· εἶχε δὲ μετ' ἐχυτοῦ καὶ δύο ἄλλους στρα-
τηγούς εἰς βοήθειάν του, οἱ ὅποιοι τὸν ἐφθό-
νον. Ὅτε λοιπὸν οἱ Σαρακηνοὶ ἐπλησίασαν,
τότε αὐτὸς ἐξῆλθε μετὰ τὸν στόλον εἰς τὸ νᾶ
τοὺς πολεμήσει ὁμοῦ καὶ οἱ δύο στρατηγοί· καὶ
πρῶτος ὀρμήσας εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέσον τοῦ
στόλου τῶν Σαρακηνῶν, καὶ μετὰ μηχανὰς καὶ
τέχνας κατέβαλεν αὐτοὺς, καὶ ἔκαμεν ἀνδρα-
γαθίαν. Οἱ δὲ φθονοβντες αὐτόν δύο στρατη-
γοὶ τὸν ἀφήκαν καὶ ἐφυγον.

Ὅθεν ἐπειδὴ τὰ πλοῖα τῶν Σαρακηνῶν ἦσαν
περυσσότερα ἀπὸ τὰ ἰδικά του, περιεκύκλωσαν
αὐτόν καὶ τὸν συνέλαβον ζωντανόν· μετακο-
μίσαντες δὲ αὐτόν εἰς τὸν τόπον τῶν, τὸν ἔ-
βαλον εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε τέσσαρας
χρόνους. Ὑστερον δὲ ἐξήγαγον ἀπὸ τὴν φυλα-
κὴν, καὶ ἐνῶ ἔκαμνον θυσίας, παρεκίνουσι καὶ
τὸν ἅγιον νὰ θυσιάσῃ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χρι-

στόν, πότε μὲ κολακείας, καὶ πότε μὲ φθερισμούς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς δὲν ἐπέισθη οὔτε εἰς τὰς κολακείας, οὔτε εἰς τοὺς φθερισμούς των, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς **ΘΕΟΔΩΡΟΣ** ὁ *Μιτυληναῖος*, καὶ ἐν *Μιτυλήνῃ* μαρτυρήσας ἐν ἔτει αὔστ' (1784), ἀρχὸν τελειοῦται.

† » Ὁ Θεόδωρος μαρτυρήσας προφρόνως,

» Καὶ προφρόνως δέδεκται ἄφθαρτον στέφος.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΑΑ΄**, μνήμη τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν *Ἀναργύρων ΚΥΡΟΥ* καὶ *ΙΩΑΝΝΟΥ*.

» Κύρω συναθλῶν Ἰωάννης πρὸς ξίφος,

» Συνθυματουργεὶ καὶ μετὰ ξίφος Κύρω.

» Κύρον Ἰωάννην τε τάμον πρώτῃ τριακοστῇ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι Κύρος καὶ Ἰωάννης ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγβ' (292), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κύρος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ δὲ Ἰωάννης, ἀπὸ τὴν Ἐδεσσαν τὴν διάσημον πόλιν τῆς Μεσοποταμίας, (ἡ ὁποία τῶρα κοινῶς ὀνομάζεται Ὀουρφά). Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐπεκράτει ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμός, διὰ τοῦτο ὁ θεὸς Κύρος ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον, εὐρισκόμενον εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, καὶ γενόμενος μοναχὸς ἐκατοίκησεν εἰς αὐτό· καὶ εἰς τόσον ὕψος ἀρετῆς ἔφθασεν, ὥστε ἐποίει καὶ θαύματα καὶ ἰάτρειε πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀκούσας τὰ θαύματα ὅσα ἐποίει ὁ ἅγιος Κύρος, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτο ὁ ἅγιος Κύρος, καὶ οὕτως εὐρίσκετο μετ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ συνέβη νὰ πιασθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας μία γυνὴ Ἀθανασία ὀνομαζομένη, ὁμοῦ μὲ τὰς τρεῖς θυγατέρας τῆς Θεοδότῃν, Θεοκτίστην, καὶ Εὐδοξίαν, καὶ ἐμελλον νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὸν κριτὴν καὶ νὰ βασανισθῶσιν διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἀκούσαντες ταῦτα ὁ Κύρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἐφοβήθησαν, μὴ ὡς γυναῖκες δειλιάσωσιν

εἰς τὸ μαρτύριον· ὅθεν ὑπῆγον καὶ τὰς ἐνεδυναμώσαν μὲ τὰ λόγια των, καὶ παρεκίνησαν αὐτὰς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Ἐκ αἴτις δὲ ταύτης συνελήφθησαν· καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐβασανίσθησαν μὲ πολλὰς τιμωρίας, καὶ τελευτᾶτον ἀπεκεφαλίσθησαν ὁμοῦ μὲ τὰς ῥηθείσας ἁγίας τέσσαρας γυναῖκας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον Φωρακίου· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἀνωτέρω ῥηθείσας ἁγίας μάρτυρος **ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ**, καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς **ΘΕΟΔΟΤΗΣ**, **ΘΕΟΚΤΙΣΤΗΣ**, καὶ **ΕΥΔΟΞΙΑΣ**.

» Μήτηρ ἀρίστη καὶ τριάς θυγατέρων,

» Πόθω Πατρὸς θνήσκουσι τοῦ πάντων ξίφει.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΟΥΙΚΤΩΡΙΝΟΣ**, **ΟΥΙΚΤΩΡ**, καὶ **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ** ἐν ὄλμῳ συντριβέντες, τελειοῦνται.

» Ὄλμῳ μέλη τρεῖς συντριβέντες γεννάδει,

» Ἐφθασαν οἱ τρεῖς σώματος Χριστοῦ μέλη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΚΛΑΥΔΙΟΣ** χεῖρας καὶ πόδας ἔκκοτεῖς, τελειοῦται.

» Καλὴν ἀπαρχὴν Κλαύδιος τῷ Κυρίῳ,

» Ἐκ σώματος δίδωσι χεῖρας καὶ πόδας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΔΙΟΔΩΡΟΣ** ἐν καμίνῳ βλήθει, τελειοῦται.

» Ἐν τῇ καμίνῳ καὶ τὸ τοῦ πόνου στέφος,

» Εἶτελλε, δίδωρε μάρτυς, καὶ στέφος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΣΑΡΑΠΙΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

¹ Σημειώσασιν, ὅτι τὰ θαύματα τῶν ἁγίων τούτων Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου συνέγραψεν ὁ Ἱεροσόλυμος Σωφρόνιος, διότι ἰάτρευσε τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ καὶ ὄρα εἰς τὴν Ἐκδεκάτην τοῦ Μαρτίου ἐν τῷ συναξαρίῳ τοῦ ἁγίου Σωφρονίου. Ὅθεν καὶ ἐγκώμιον ἐπλεξεν εἰς αὐτούς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄλλοι μὲν ἄλλως τοὺς ἁγίους τιμάτωσαν » (σύζηται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀκτῆ καὶ ἐν τῇ ἱερῇ νομῇ τῶν Ἰδίων) ἀλλὰ καὶ τὸ μαρτυρικὸν αὐτῶν ἐν αὐταῖς σφίεται, οὗ ἡ ἀρχὴ « Κύρος ὁ περιφανὴς τῶν μαρτύρων ». Ἐν δὲ τῇ ῥηθείᾳ Ἀκτῆ καὶ ἄλλοις λόγοις εὐρίσκεται διαλαμβάνων περὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, καὶ περὶ τῶν ἁγίων παρθένων Θεοδότῃς, Θεοκτίστης καὶ Εὐδοξίας, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Ἀθανασίας, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ μὲν σωτήριος λόγος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ».

¹ Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Είτε ξίφος στέρω σε τῷ φόβῳ, βίε ;

» Καί πῶς Θεός στέρω με τὸν Σαραπῖνον ;

Ὁ ἅγιος μάρτυρ ΠΑΠΠΙΑΣ ἐν θαλάσῃ βληθεὶς, τελειοῦται.

» Λουσαι θαλάσσης πικρὰ λουτρὰ, Παππίε,

» Ἴνα γλυκασμοῦ τῆς ἄνω τρυφῆς τύχης.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο μὲν ἀπὸ τὴν Κόρινθον, ἦσαν δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ἐν ἔτει ἀνά (251), διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν καὶ πίστιν πιασθέντες, ἐφέρθησαν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Τέρτιον τὸν Ἀνθύπατον, ὅστις εἶχε τὴν ἐξουσίαν τοῦ Μωρέως. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐτιμωρήθησαν μετὰ πολλὰς βασάνους, ἔλαβεν ὁ καθείς αὐτῶν διαφορετικὸν τέλος τοῦ μαρτυρίου, διότι ὁ μὲν ἅγιος Οὐίκτωρ καὶ Οὐίκτωρ καὶ Νικηφόρος οἱ τρεῖς ὁμοῦ, ἐβλήθησαν ἐντὸς ἰγδίου μεγάλου, καὶ συντριβέντες ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ ἅγιος Κλαύδιος, χεῖρας καὶ πόδας κοπίαις, ἐτελειώθη· ὁ δὲ ἅγιος Διόδωρος βληθεὶς εἰς κάμινον πυρρός, ἔλαβε τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου· ὁ δὲ ἅγιος Σαραπῖνος μετὰ ξίφος ἀπεκεφαλίσθη· καὶ τελευταῖον ὁ ἅγιος Παππίας ριφθεὶς εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, τελειοῦται. Καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΤΡΥΦΑΙΝΗΣ.

» Ταῦρος, Τρύφαινα, σοῦ τρυφᾷ τὸ σαρκίον,

» Καὶ πρὸς τρυφᾷς πέμπει σε τὰς ἀκράτους.

Αὕτη ἡ ἁγία κατήγετο ἀπὸ τὴν Κόζικον τὴν εὐρισκομένην εἰς τὸν Ἑλλησποντον, θυγάτηρ Ἀναστασίου τινὸς Συγκλητικοῦ, καὶ μητρὸς Σωκρατίας χριστιανῆς. Ἐμαρτύρησε δὲ, ὄχι φερθεῖσα ἀπὸ ἄλλους εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ εἰδωλολάτραις, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ μόνῃ τῆς ὑπῆγεν εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ ἐνέπαιζε τὰ εἰ-

δωλά των, καὶ ἐκατηγόρει τὰς αἰσχρὰς πράξεις, μετὰ τὰς ὁποίας ἐνόμιζαν οἱ ἄφρονες, ὅτι τιμῶσι τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς των. Οὐ μόνον δὲ τεῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι μὲν τὴν θρησκείαν τῶν ματαίων εἰδωλῶν, νὰ ἐπιστραφῶσι δὲ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὅθεν κατὰ προσταγὴν Καισαρίου τοῦ ἡγεμόνος, ἔβαλον αὐτὴν εἰς μίαν ἀνημμένην κάμινον· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ἀπὸ αὐτὴν ὑπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀρθεῖσα, ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰ καρφία, τὰ ὅποια εἶχον ἐμπηγμένα ὑποκάτω καὶ ἐκαρφώθη. Ἐπειτα ἐδόθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσιν· καὶ τὰ μὲν ἄλλα θηρία δὲν τὴν ἤγγισαν, εἰς δὲ ταῦρος ἄγριος ὀρμήσας κατεπάνω τῆς, ἔσχισε τὴν ἁγίαν μετὰ τὰ κέρατά του, καὶ οὕτως ἀπέλαβεν ἡ μακαρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐχύθη τὸ ἅγιον αἷμα τῆς μάρτυρος, ἀνεφάνη μία πηγὴ ὕδατος καθαροῦ, ἀπὸ τὸ ὅποσον πίνουσι αἱ γυναῖκες, ὅσαι δὲν ἔχουσι γάλα ἀφ' οὗ γεννήσωσι, καὶ εὐθὺς κάμνουσι γάλα καὶ προχέουσι τοῦτο εἰς τὰ νεογέννητα τέκνα των. Οὐ μόνον δὲ αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ τὰ θηλυκὰ ἄλογα ζῶα, ὅσα δὲν ἔχουσι γάλα, καὶ αὐτὰ, λέγω, πίνοντα ἀπὸ τὸ νερὸν ἐκεῖνο, τὴν ἰδίαν χάριν λαμβάνουσι καὶ κατεβάζουσι γάλα.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυρ ΗΛΙΑΣ ὁ Ἀϊδούνης, ὃ ἐν Καλύμιας τῆς Πελοποννήσου μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀχρῶ (1686), πυρὶ τελειοῦται.

† » Οὐ πῦρ φλέγει σε, Ἥλιε στερηφόρε!

» Ἐνδον γὰρ εἶχες πῦρ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεσίαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Εἴληφε τέρμα μὴν Ἰανουαρίου,

» Θεῶ δὲ δόξαν τέρματος χωρὶς φέρει.

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ¹

Εἰς τὴν Α', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΤΡΥΦΩΝΟΣ.

- Σὺ δὲ Τρύφων τί; τὸ ξίφος θνήσκω φθάσας.
- Καιρὸς δὲ τίς σου τοῦ τέλους; νομηνία.
- Ἐν Φεβρουαρίῳ Τρύφων πρὸ τομῆς θάνα πρῶτα.

ΟΥΤΟΣ ὁ ἅγιος ἦτο ἀπὸ χωρίον τῆς Φρυγίας, Λάμψακον ὀνομαζόμενον, κατὰ τοὺς χρόνους Γορδιανοῦ βασιλέως, ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου χρόνους διακοσίους ἑνενήκοντα πέντε, ἤτοι ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ σλθ' (239).² αὐτός λοιπὸν ὁ ἅγιος ὅτε ἦτο πολλὰ νέος, μετεχειρίζετο καὶ μίαν τέχνην ἀρμοδιαν εἰς τὴν ἡλικίαν του, διότι ἔβασκε χήνας, καὶ ἐν τῇ εὐτελεῖ ὁμως τέχνη ταύτῃ εὐρισκόμενος, ἐνεπλήσθη ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος. Ὅθεν δι' αὐτῆς ἰάτρευε πᾶσαν ἀσθένειαν, καὶ δαίμονας ἐδίωκεν· αὐτὸς ἰάτρευσε καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Γοργιανοῦ, βασανιζομένην ἀπὸ δαιμόνιον, τὸ ὅποιον ἐπρόσταξε καὶ ἐράνη εἰς τοὺς παρεστῶτας ὡς μαῦρος σκύλος, καὶ ἐφανέρωσε τὰ πονηρὰ ἔργα, τὰ ὅποια παρακινεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κάμνουσι. Μὲ τὸ θαῦμα δὲ τοῦτο πολλοὺς ἀπίστους ἔφερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν.

Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ὅστις διεδέχθη τὸν βασιλέα Φίλιππον τὸν Ἀραβα, ἐν ἔτει 249 διεβλήθη ὁ θεῖος οὗτος Τρύφων εἰς τὸν ἐπαρχὸν τῆς Ἀνατολῆς Ἀκυλίνον, ὅτι εἶναι χριστιανός, καὶ ὅτι δὲν προσκυ-

νει τὰ εἰδῶλα. Ὅθεν ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἅγιος ἐν τῇ Νικαίᾳ εὐρισκόμενος, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, πρῶτον μὲν δέρεται μὲ ξυλίνας σπάθας, ἔπειτα δένεται εἰς ἄλσγα, τὰ ὅποια διωκόμενα, ἔτρεξαν ἐν καιρῷ χειμῶνος εἰς τόπους δυσβάτους καὶ κρημνώδεις, σύροντα τὸν ἅγιον. Μετὰ ταῦτα σύρουσιν αὐτὸν γυμνὸν ἐπάνω εἰς σιδηρὰ καρφία· ἔπειτα δέρουσιν αὐτὸν, καὶ μὲ λαμπάδας πυρὸς τὰς πλευράς αὐτοῦ καίουσι. Καὶ τελευταῖον ἀπεφασίσθη, ὁ ἅγιος νὰ ἀποκεφαλίσθῃ μὲ τὸ ξίφος· πρὸ τοῦ ὁμως νὰ ἀποκεφαλίσθῃ, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν του ναόν, τὸν εὐρισκόμενον ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην ἐκκλησίαν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Ἡαράδεισον).¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἐν Γαλατία.

¹ Σημειοῦμεν, ὅτι τοῦ ἁγίου τούτου Τρύφωνος ἡ ἐπιθ. εἰδω-
ναμίαι ἀνεπλήρωσε τὴν ἀκολουθίαν, τελείαν ταύτην ποιήσασα
μετὰ νέου κανόνος, καὶ ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν ἐπιλοπόνησα, καὶ
παρακλητικὸν κανόνα εἰς τὴν ἁγίαν κἀραν αὐτοῦ, καὶ αὐτὴν
ἱκετήριον. Ἄτινα πάντα εὐρισκονται εἰς τὸ κοινὸν βιβλίον τοῦ Πεν-
τῶντος. Τὴν ἱκετήριον εὐχὴν πρὸς τὸν ἅγιον, ἥτις λέγεται,
ὅταν συμβῇ βλάβη εἰς τὰ χωρία καὶ τοὺς κήπους ὑπὸ ἀκρί-
δων καὶ ἔρπετων, ἐπιπῶσθεμα ἐν τῷ ἔλει τοῦ παρόντος Φε-
βρουαρίου, καὶ ὄρα αὐτῆν. Τὸν δὲ ἑλληνικὸν βίον τούτου συ-
νέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, ὃς ἡ ἀρχὴ· Ἐγὼ Κυρίου καὶ Θεοῦ
καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (σὺλλογὴ ἐν τῇ τῶν Ἰ-
δίων καὶ ἐν ἄλλοις) Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ Ἀσίᾳ ἐπίσταται καὶ
ἄλλοις βίαις τούτου, ὃς ἡ ἀρχὴ· Ὁ βίος καὶ ἁγίων μάρτυρος
Τρύφωνος.

² (Ἐχὼν ἡμέρας· ΚΗ', εἰδι ἴσται βίσευτος, ἴχων ἡμέρας
ΚΘ'.) Σημειώσαι, ὅτι Φεβρουάριος ὁ μῆς αὐτός ἀνομιέσθη
ἐκ τοῦ λατινοῦ Februa, τὸ ὅποιον δηλοῖ καθάρσις, διότι κα-
τὰ τὸν μῆνα τούτον ἐκαθάρζον τὴν πόλιν καὶ τὰ χωρία τῶν
οἱ πάλαιοι Ῥωμαῖοι, λιτανεύοντες εἰς ἐκείνημα δύοτετα ἡμέ-
ρων, καὶ θυσιάζοντες.

¹ Ὁ Καίσαρ Ὀκτάβιος Αὐγουστος ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ
τῆς ἡ. Χ. καὶ διετήρησε τὴν ἀρχὴν μέχρι τοῦ 14 ἔτους μ.
Χριστοῦ, ὅτε ἡ χρονολογία φαίνεται ἰσραηλινή. Σ. Β.

- * » Ἦσκει τελευταῖος Πέτρος ἄγρι Γαλάτης,
» Λόγοις ἀλειφθεὶς Παύλου τοῖς πρὸς Γαλάτας.¹

Οὗτος ὁ μακάριος Πέτρος κατέγηγε ἀπὸ τῆν Γαλατίαν, (τὴν λεγομένην Γαλλογραικιάν, τουρκιστὶ δὲ καλουμένην Γελάς.) ἑπτὰ δὲ μό- νους χρόνους ἀνατραφεὶς πλησίον εἰς τοὺς γο- νεῖς του, τὸ ἐπίλοιπον ὅλον διάστημα τῆς ζωῆς του διήλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ ἀσκήσεως. Καὶ πρῶτον μὲν ἦσ κήτευσεν ἐν τῇ Γαλατίᾳ τῇ πατρίδι του, ἔπειτα δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖ ἀπῆλυσεν ὅσα ἐπόθει, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀντιό- χειαν· βλέπων δὲ τὴν φιλόθεον καὶ φιλόχρι- στον γνώμην τῶν Ἀντιοχείων, ἐπρόκρινε κάλ- λιον νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ εἰς τὴν ξενιτείαν, παρὰ εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅθεν εὐρών ἕνα τάφον, ἐμβῆκεν εἰς αὐτόν, καὶ ἐκεῖ διήνυσεν ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς του, τρώγων μὲν ψωμίον μό- νον, καὶ τοῦτο ὅχι καθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἀνά εὐω- ἡμέρας, πίνων δὲ νερόν ἀπλοῦν.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς δαιμονισμένος εἰς αὐ- τὸν, Δανιὴλ ὀνομαζόμενος· ὁ δὲ ὄσιος προσευ- χηθεὶς, ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τῆν ἐνέργειαν τοῦ δαίμονος. Ἐλευθερωθεὶς δὲ ὁ ἄνθρωπος, ἔμεινεν εἰς τὸ ἐξῆς μὲ τὸν ὄσιον, καὶ ὑπηρετεῖ αὐτόν, προσφέρων τὴν ὑπηρεσίαν ὡς μισθὸν τῆς ἰατρείας ἣν ἔλαβεν. Οὗτος ὁ ὄσιος ἰατρευ- σε καὶ τὴν εὐλαβεστάτην μητέρα τοῦ μακαρίου Θεοδώρητου Ἐπισκόπου Κύρου. (ὁ ὁποῖος καὶ τὸν βίον τοῦ ὄσιου τούτου συνέγραψεν ἐν τῷ ἐννάτῳ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἠρανισθῆ καὶ τὸ παρὲν Συναξάριον). Αὐ- τη εἶχε πάθος τι εἰς τὸν ὀφθαλμόν, τὸ ὅποιον ἐνίκησεν ὅλην τὴν ἐπιστήμην τῶν ἰατρῶν, καὶ κανεὶς δὲν εἶδύνατο νὰ τὸ ἰατρέυσῃ· ὁ δὲ ὄσιος οὗτος τὸ ἰατρέυσε μὲ μόνην τὴν πρᾶσουχῆν του, ἐπιθέσας τὴν χεῖρά του ἐπάνω εἰς τὸν ὀφθαλ- μόν της, καὶ τὸν τύπον ποιήσας τοῦ τιμίου σταυροῦ.² Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἰατρέυσε τὸν δού-

λον τῆς αὐτῆς μητρὸς τοῦ Θεοδώρητου, ὁ ὁ- ποῖος ἠνωχλεῖτο ἀπὸ δαιμόνιον, προστάξας πρῶτον τὸν δαίμονα νὰ εἰπῇ, διὰ ποίαν αἰτίαν ἔλαβεν ἐξουσίαν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου· τὸ ὁποῖον καὶ ἐποίησεν ὁ δαίμων, ἀναγκασθεὶς ἀπὸ τὸν φόβον νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν.

Ὅμοίως καὶ ἄλλον δαιμονισμένον ἰατρέυσε, καὶ τὸν στρατηγὸν τῆς πόλεως, ὅστις ἐβουλή- θη νὰ βιάσῃ μίαν παρθένον μονάζουσαν ἐμπό- δισεν ὁ ὄσιος ἀπὸ τοῦτο, τυφλώσας τοὺς ὀφ- θαλμούς του· ἀλλὰ καὶ τὴν προρρηθείσαν μη- τέρα τοῦ Θεοδώρητου, ἧτις ἠσθένησεν ὅτε ἐ- γέννησε τὸν Θεοδώρητον, καὶ ἐκινδύνευσε νὰ ἀποθάνῃ, ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ ἄλλα δὲ μυρία τοιαῦτα θαύματα ἐποίησεν ὁ μα- κάριος. Τούτου τοῦ ὄσιου καὶ μόνῃ ἡ ἀφή καὶ ἡ προσέγγυσις τῶν φορεμάτων ἐνήργει· θαύ- ματα καθὼς τὰ ἐνδύματα τοῦ Ἀποστόλου Παύ- λου· καὶ τοῦτο γίνεται φανερόν ἀπὸ τὸ ἀκό- λουθον θαῦμα. Διότι μοιράσας τὴν ζώνην ἣν ἐφόρει εἰς δύο κομμάτια, (ἐπειδὴ ἦτο πλα- τεῖα καὶ μακρὰ ἀπὸ παχὺ καὶ χονδρὸν λινάριον πλεγμένη) μὲ τὸ ἡμισυ μέρος ἐσχέπαζε τὴν ζώ- νην του, μὲ τὸ ἄλλο δὲ ἡμισυ ἔζωσε τὴν δια- ληφθεῖσαν μητέρα τοῦ Θεοδώρητου. Ἡ μήτηρ δὲ πάλιν τοῦ Θεοδώρητου βαλοῦσα ταύτην ἐ- πάνω εἰς τὸν υἱόν της Θεοδώρητον καὶ εἰς τὸν πατέρα του, ἀσθενούντας, ἐδίωξεν ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ἀσθένειαν· ἀλλὰ καὶ ὅτε κατὰ τύχην ἠσθέ- νησεν ἄλλος τις, μετεχειρίζετο ἡ αὐτὴ ὡς ἰα- τρικόν τὴν ζώνην ταύτην τοῦ ὄσιου καὶ τοὺς ἰατρευεν· ὅθεν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς γνωρίμους καὶ φίλους της τοῦτο μαθόντες, συχνάκις ἐλάμβαν- νον πῆν ζώνην ἐκείνην εἰς βοήθειαν τῶν ἀσθε- νούντων. Μὲ τοιαῦτα ἔργα λάμπας ὁ θαυμά- σιος Πέτρος, καὶ μὲ τὰς ἀκτίνας τῶν θαυμά- των τοῦ φωτίσας τὴν Ἀντιόχειαν, ἐξήλθεν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τῆς παρουσίας ζωῆς, καὶ ἀναμέ- νει ἐν οὐρανοῖς τὸν τέλειον στέφανον, τὸν φυ- λαττόμενον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τοὺς νικη-

¹ Τὰ λόγια τοῦ Παύλου, ἃ γράφει πρὸς τοὺς Γαλάτας, μὲ τὰ ὅποια παρεκινήθη ὁ ὄσιος οὗτος εἰς τὴν ἀσκησιν ἰσως εἶναι ταῦτα· «Ζῶ δὲ οὐκ εἶ· ἔγω, ἣ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» καὶ ἄλλα ὅμοια.

² Προσέβητι δὲ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ὄχι μόνον κατὰ τὸ σῶμα ὁ ὄσιος ἐθεράπευσε τὴν μητέρα του, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν, διότι ἐκείνη καθὼς εἶπα ἦτο καὶ στολισμένη μὲ χρυσοῖ καὶ μεταξωτὰ ἱμάτια, καὶ μὲ περιδέματα· ὁ δὲ ὄσιος ἐν παραδείγματι εἰ- πὼν πρὸς αὐτήν, τὴν ἐκέλευε νὰ ἀπορρίψῃ ὅλα ἐκεῖνα. Ἐπέκει δὲ αὐτὴν, ὅτι, καθὼς ὁ ζωγράφος ὁ φησὶς ὅστις κατασκευάζει μίαν τεχνικὴν εἰκόνα, ἐὰν εἶδῃ ἄλλον ἀτεχον ζωγράφον νὰ βιά-

λῃ ἄλλα χρώματα εἰς τὴν εἰκόνα ὀργίζεται, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως Πλάστης καὶ ζωγράφος Θεὸς ὀργί- ζεται, ἐταν αἱ γυναῖκες βάλλωσιν ἄλλα χρώματα εἰς τὸ πρό- σωπον αὐτῶν, καὶ στολλίζωσι τὸ σῶμά των μὲ τὰ μάτια· καὶ βδελυρὰ στολλίζωσι, ὅτι κατηγοροῦσι μὲ τούτο τὸν Θεόν, ὅτι εἶπον ἀμαθῆς καὶ ἀτεχνας, καὶ δὲν ἔγνωε νὰ τὰς ἐκμιουργήσῃ ἐμόρφους καὶ ὀρεῖαι. Καὶ δὲν σιωπάζοντες ἐκ ἀνότητος γυ- ναῖκα, ὅτι ὁ Θεὸς πάντα ὅσα θέλει καὶ ποιεῖ, γνωρίζον ἕμεις τὸ συμφέρον, δὲν εἶδει εἰς ὄψους καὶ εἰς ὄψους εἶτι ἡμῶν· νὰ βιά- φη πρὸς ψυχὰς των, καθὼς τοιοῦτον εἶναι καὶ ἡ σύμφορα τοῦ σώματος.

φόρους μάρτυρας, ζήσας χρόνους ολοκλήρους ἐννενηκονταετηνία.

*Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΕΝΔΙΜΙΑ-
ΝΟΥ.*

- » Βενδομειανός, δένδρον ἀρετῆς μέγα,
- » Φυτευθὲν εἰς γῆν καὶ μεταχθὲν εἰς πόλιν.

Οὗτος ἔγεινε μαθητὴς τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου· ἀφ' οὗ δὲ ὁ Αὐξέντιος ἐκοιμήθη, εὐρών οὗτος μίαν πέτραν ἐσχισμένην, καὶ κτίσας ἐντὸς αὐτῆς μικρὸν κελλίον, ὑπέμεινεν ἐκεῖ χρόνους τεσσαράκοντα δύο, ποιήσας μεγάλους ἀγῶνας καὶ νίκας κατὰ δαιμόνων. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἐγονάτισεν εἰς τὴν γῆν καὶ παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

*Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, ὁρ-
μιωμένου ἐκ τῆς Ἀθηνῶν πόλεως.*

- * » Ὁρθῶς λαὸν σὸν, Βασιλείε, ποιμάνας,
- » Ὄντως ἐβασίλευσας ἐκ τῶν πραγμάτων.

Ὁ ἅγιος ΤΙΜΟΘΕΟΣ ὁ ὁμολογητὴς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τιμόθεος μετέσχε τιμῆς τῆς ζωῆς,
- » Μὴ τι προκρίνας τῆς Θεοῦ τιμῆς κάτω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΙΩΝ, μετὰ δύο παιδῶν ξίφει τελειοῦνται.

- » Θνήσκουσι παισίν, εὐπροθύμως ἐκ ξίφους,
- » Ὅλη ὄστων εἶπετο προθυμία.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΑΡΙΩΝ, τὴν γλωττὰν ἐκ-
τημηθεὶς, τελειοῦται.

- » Φωνῆς στερῆσει γλωττότμητος Καρίων,
- » Γλωσσῶν πλάνων ἔπαυσεν ὑβλοφωνίαν.

*Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΠΕΡΠΕΤΟΥΑΣ,
καὶ τῶν σὲν αὐτῇ ΣΑΤΥΡΟΥ, ΡΕΥΚΑΤΟΥ,
ΣΑΤΟΡΝΙΛΟΥ, ΣΕΚΟΥΝΔΟΥ καὶ ΦΙΛΙ-
ΚΗΤΑΤΗΣ.*

- » Τὴν τῶν σφαγέντων Περπετούα πεντάδα,
- » ἤμειψε συσφαγεῖσα πρὸς τὴν ἐξάδα.

Ἡ ἁγία μάρτυς Περπετούα ἦτο ἀπὸ τῆς πό-
λεως τῆς Ἀφρικῆς, Θουβρίτανα² ὀνομαζομένην,

¹ Ὁ ἑλληνικὸς βίος τοῦτου σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸ ἔαρ φιλοῦσιν.»

² Ἐν τοῖς Μανδαϊκοῖς γράφεται Λουβριτανῶν, ἐν δὲ τῇ τετυ-
πωμένῃ Συναξαριστῆ. Βοιωτικῶν. Σ. Ε.

συνελήφθη δὲ ὡς χριστιανὴ ἀπὸ τῶν ἀπίστων, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν χιλιάρχον με τοὺς εἰρημέ-
νους νεανίσκους, τὸν Σάτυρον, λέγω, τὸν Ρευ-
κάτον, τὸν Σατορνίλον, τὸν Σεκοῦνδον, καὶ τὴν
Φιλικητάτην, οἵτινες ἦσαν κατηχούμενοι. Ἐ-
πειδὴ δὲ αὐτοὶ ὅλοι ὠμολόγησαν παρρησία τὸν
Χριστόν, διὰ τοῦτο εἰς μὲν τὴν ἁγίαν Περπε-
τούαν καὶ Φιλικητάτην ἀφησαν μίαν ἀγρίαν
δάμαλιν, ἡ ὁποία ὀρμήσασα κατ' ἐπάνω των,
κατεξέσχισεν αὐτάς· οἱ δὲ ἄλλοι τέσσαρες μάρ-
τυρες ἐθανατώθησαν με μαχαίρας ἀπὸ τῶν λαῶν
τῶν ἀπίστων, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι ὁμοῦ τοὺς
στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ** ὁ Ναυ-
πλιώτης, ὁ ἐν Ναυπλίῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀρχῆ
(1655), εἰς λεπτὰ τημηθεὶς, τελειοῦται.¹

- † » Ἀναστάσιος συγκοπέει σαρκὸς μέλη,
- » Ἄρτιος ἔσται ἐσχάτη ἀναστάσει

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκά-
λας αὐτοῦ ὁ δίκαιος Συμεὼν.²

- » Κόλπους Πατρὸς τυποῦσι τοῦ σοῦ, Χριστέ μου,
- » τοῦ Συμεὼν αἱ χεῖρες, αἱ φέρουσαί σε,
- » Δέξατο δευτέρῃ Χριστὸν Συμεὼν παρὰ νηῶ.

Ἀφ' οὗ παρήλθον τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ
τὴν σωτήριον ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου καὶ
τὴν ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου χωρὶς ἀνδρὸς αὐ-
τοῦ γέννησιν, προσεφέρθη ὁ Κύριος εἰς τὸ ἱερόν
κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν Παναγίαν

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον μαρτυρολόγιον.

² Σημείωσαι, ὅτι ἡ ἐορτὴ αὕτη τῆς Ὑπαπαντῆς, κατὰ μὲν
τὸν Κεϋθινόν, ἐτυπώθη νὰ ἐορτάζηται εἰς τὸν καιρὸν Ἰουστι-
νου τοῦ Θρακικοῦ, τοῦ ἐν ἔτει 513 βασιλεύσαντος, ἤτις ἔως τότε
δὲν ἐορτάζετο. Κατὰ δὲ τὸν Θεοφάνη ἐν τῷ χρονικῷ, ἤρχι-
σεν αὕτη νὰ ἐορτάζηται κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς βα-
σιλείας τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, τοῦ ἀνεψιῦ τοῦ ῥηθέντος Ἰ-
ουστίνου, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει 527· ἤτοι ἡ Ὑπαπαντὴ ἤρ-
χισε νὰ ἐορτάζηται ἐν ἔτει 541 κατὰ τὴν β' τοῦ Φεβρουαρίου,
ἤτις πρότερον ἐορτάζετο κατὰ τὴν ιδ' τοῦ Φεβρουαρίου, ὡς
λέγει Γεώργιος ὁ Ἀμαρτωλός· ἴσως δὲ, ὁ μὲν Ἰουστίνος διώ-
ρισε νὰ ἐορτάζηται αὕτη τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τοῦ Φεβρουαρίου,
ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἀκριβέστερον διώρισε νὰ ἐορτάζηται τῇ ε'
τοῦ Φεβρουαρίου. (ὄρα σελ. 66 καὶ 88 τοῦ β'. τόμου τοῦ Με-
λετίου.)

μητέρα του καὶ τὸν δίκαιον Ἰωσήφ τὸν μνήστορα τῆς Θεοτόκου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ σκιώδους καὶ παλαιοῦ νόμου. Τότε δὲ καὶ ὁ γέρον Συμεών, εἰς τὸν ὅποιον ἦτο κεκρηματισμένον νὰ μὴ ἴδῃ θάνατον πρὸ τοῦ νὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου, ἐδέχθη τὸν Κύριον εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ εὐχαριστήσας τὸν Θεόν, ἐβόησε, «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα¹ κατὰ τὸ ῥημά σου, ² ἐν εἰρήνῃ». ³ Μετὰ χαρᾶς λοιπὸν ἐλύθη ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ ἀντὶ τῶν προσκαίρων τούτων καὶ ἐπιγείων, ἔλαβε τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια. Ἡ δὲ τῆς ἑορτῆς ταύτης Σύναξις τελεῖται εἰς τὸν σεβάσιμον οἶκον τῆς ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὰς Βλαχέρνας. (λόγον τῆς Ὑπαπαντῆς ὄρα εἰς τὸν Θησαυρὸν τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ εἰς Μακάριον τὸν Κωφόν.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΘΟΔΩΡΟΥ.

¹ Ἦτοι, νῦν ἀπολύεις με τοῦ βίου πάντως, ὡς ὁ Ζυγαδὴγος Εὐθύμιος ἐρμηνεύει, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου, τῇ νεοτυπώτῳ.

² Ἦτοι, καθὼς εἰρηκᾶς μοι πάλαι διαποροῦντι περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς σῆς ἐνανθρωπήσεως κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐθύμιον (κυτόθι).

³ Ἦτοι, ἐν εἰρήνῃ λογισμῶν· νῦν γὰρ οἱ ταραττοντέε με λογισμοὶ περὶ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως εἰρήνευσαν. Ἡ ἐν εἰρήνῃ ἀφοβία, μηκέτι φοβούμενον τὸν θάνατον, διὰ τὸ βαθύ μου γῆρας. Ἡ ἐν εἰρήνῃ χαρᾶς, μηκέτι λυπούμενον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἰσραὴλ· εἶδον γὰρ ἤδη τὸν ἐλευθερωτὴν, ὡς ὁ αὐτὸς Εὐθύμιος ἐρμηνεύει αὐτόθι. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν λόγους συνέγραψαν, ὁ Χρυσόστομος δύο, ὧν τοῦ ἐνὸς μὲν ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη «Ὁ μόνον φορεῖ σάρκα,» τοῦ δὲ ἑτέρου, αὕτη «Φαιδρὸν ἡμῖν σήμερον τὸ θέατρον.» Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς ὁ καὶ Νεοκαισαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τῶν ἁγίων καὶ θεοπνεύστων Γραφῶν.» Ἀμφιλόχιος ὁ Ἰκονίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοὶ τῶν μεγάλων.» Κύριλλος ὁ Ἱερουσόλυμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χάρη σφόδρα θυγάτηρ Σιών.» Μεθόδιος ὁ Πατάρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλαι ἱκανῶς.» Γεώργιος ὁ Νικομηδείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰ τῆς παρουσίας ἱερᾶς πανηγύρεως (σώζονται ἐν τῇ Ἀκύρα, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) ὁ Νύσσης Γρηγόριος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἴχε μὲν ἡ τῶν Γενεθλιῶν.» Καὶ Λέων ὁ σοφός, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χριστοῦ ἑορτὴν τιμῶμεν (σώζονται ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος.) Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου σώζονται μὲν ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγοι τινες, σώζεται δὲ καὶ λόγος τοῦ σοφωτάτου Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν τοῖς εὐσεβέσι πανηγυρῖς, καὶ πάλιν μυστήριον ἕτερον.» Ἀλλὰ καὶ Γρηγόριος ὁ Παλαμάς· λόγον ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, σωζόμενον ἐν τῷ Πρωτάτῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὴν μὲν προγουμένην ἡμέραν τε καὶ κατὰ τὴν.»

» Ἀγαθοδώρῳ δῶρον ἐξ ἑμῶν λόγων,

» Δωρῶ, δοθέντι τῷ Θεῷ δι' αἰμάτων.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀγαθοδῶρος, ἐπειδὴ ὡμολόγει τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐφέρθη εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ πόλεως τῶν Τυάνων, (ἡ ὁποία ὑπὸ τῶν Τούρκων τώρα ὀνομάζεται Νίδρα ἢ Νίγδελ.) καὶ πρῶτον μὲν ἐξέσχισαν αὐτὸν, ἔπειτα δὲ τὸν ἐβαλον ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πυρωμένην· μετὰ ταῦτα ἐκοψαν τὴν γλῶσσάν του καὶ μὲ ὀδοντάγραν ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά του, καὶ μὲ ξυράφιον ἐξέδαραν τὸ δέρμα του· εἶτα συνέτριψαν τὰ σκέλη του, καὶ μὲ ἀκόντιον ἐτρύπησαν τὰ πλευρά του· ὕστερον δὲ ἐπέρασαν εἰς τοὺς μῆνιγκᾶς του πυρωμένα σουβλία. Ὄθεν μὲ τὰ πολυειδῆ βάσανα ταῦτα ἐτελείωσε τὴν ζωὴν ὁ αἰοίδιμος καὶ ἔλαβεν ἐκ Κυρίου τὸν ἀμαράντινον στέφανον.

* Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς **ΙΟΡΔΑΝΗΣ** ὁ Τραπεζούντιος, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ἀχρ' (1650), ξίφει τελειοῦται.

† » Ἰορδάνην δὲ μὴ ποταμὸν ἐνόησι,

» Χριστοῦ δ' ἀθλητὴν, ἐσχάτοις ἐν τοῖς χρένοισι. ¹

* Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς **ΓΑΒΡΙΗΛ**, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ἔτει ἀχρ' (1676) ξίφει τελειοῦται.

† » Τμηθεὶς, Γαβριὴλ, δι' ἀγάπην Κυρίου,

» Σὺν τῷ Γαβριὴλ χορεύεις ἐν τῷ πόλῳ. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεύαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ δικαίου **ΣΥΜΕΩΝ** τοῦ Θεοδόχου, καὶ **ΑΝΝΗΣ** τῆς προφήτιδος· ἡ δὲ σύναξις αὐτῶν τελεῖται ἐν τῷ Ἀποστολείῳ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, τῷ ὄντι ἐν τῷ σεβασμίῳ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸν Συμεών.

» Ἠγγελλε νεκροῖς πρέσβυς, ὡς Θεὸς Λόγος,

» Ἄνθρωπος ὀφθεις, μέχρι καὶ τούτων φθάσει.

Εἰς τὴν Ἄνναν,

* » Οὐ γὰρ ἀπῆρεν ἡ Φανακὴλ θυγάτηρ,

» Ἐως ἐπ' αὐτῆς, τὸν Θεοῦ εἶδε βρέφος.

» Τῇ τριτάτῃ δεσμοτο βίοιο λύθη Συμεώνης.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸν νῆον Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸν νῆον Μαρτυρολόγιον.

Ὁ μὲν ἅγιος Συμεὼν ὁ Θεοδοῦχος ἔλαβε μαχρὰν καὶ πολυχρόνιον ζωὴν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἐπειδὴ ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, ὅτι δὲν θὰ ἰδῆ θάνατον, πρὸ τοῦ νὰ θεωρήσῃ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς του τὸν Δεσπότην Χριστὸν ὅθεν ὅτε ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπροσφέρθη εἰς τὸν ναὸν τεσσαράκοντα ἡμερῶν νήπιον, τότε ἐδέχθη αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ πληροφορηθεὶς ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου τὰ περὶ αὐτοῦ μέλλοντα, ἔλαβε τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, κατὰ τὸν ἀνωτέρω χρηματισμὸν καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος.¹ Ἡ δὲ προφήτισσα Ἄννα ἦτο θυγάτηρ Φανουήλ, καταγομένη ἀπὸ τὴν Φυλὴν τοῦ Ἀσῆρ, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας τοὺς υἱοὺς Ἰακώβ· ἀφ' οὗ δὲ ἐσυγκατοίκησε μὲ ἄνδρα χρόνους ἑπτὰ, καὶ τοῦτον ἐστερήθη διὰ τοῦ θανάτου, ἀπὸ τότε παρέμενεν εἰς τὸν ναὸν καὶ κατεγίνετο ἐν ὅλῃ τῇ ζωῇ της εἰς προσευχὰς καὶ νηστείας. Ὅθεν ἐπειδὴ ἀδιακόπως εὗρισκετο εἰς θεάρεστα ἔργα, ἠξιώθη ἡ μακαρία νὰ ἰδῇ

τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὅτε ἐπροσφέρθη τεσσαράκοντα ἡμερῶν νήπιον εἰς τὸν ναὸν ἀπὸ τὴν Παναγίαν μητέρα του καὶ ἀπὸ τὸν δίκαιον Ἰωσήφ. Ἄνθρωμολογεῖτο δὲ αὕτη ἦτοι εὐχαρίσκει καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν, καὶ ἐπροφήτευσεν φανερὰ τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλους ἐκείνους ὅσοι εὗρέθησαν τότε εἰς τὸν ναὸν, λέγουσα ταῦτα « τοῦτο τὸ βρέφος, εἶναι ἐκεῖνος ὁ Κύριος ὅστις ἐστερέωσε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· τοῦτο τὸ βρέφος εἶναι ὁ Χριστὸς, περὶ τοῦ ὁποίου ὅλοι οἱ προφῆται προεκήρυξαν. » Ἡμεῖς λοιπὸν τὴν μνήμην τούτων τῶν δύο σήμερον ἐορτάζοντες, κηρύττομεν διὰ μέσου αὐτῶν τὴν φρικτὴν καὶ ἀπόρρητον τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν (δρα περὶ αὐτῶν εἰς τὸν Θησαυρὸν τοῦ Δαμασκηνοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΔΡΙΑΝΟΥ** καὶ **ΕΥΒΟΥΛΟΥ**.

Εἰς τὸν Ἀδριανόν.

- » Ἀδριανὸν, χαίροντα τυπθῆναι ξίφει,
- » Χεῖρ, ἣ φόνους χαίρουσα, τέμνει δημίου.

Εἰς τὸν Εὐβουλον.

- » Ξίφει θανῶν, Εὐβουλε, Κυρίου χάριν,
- » Βουλὴν ἐπέγνων, ὡς ἀρεστὴν Κυρίῳ.

Οὗτοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν χώραν Βανέαν, ἔχοντες δὲ πόθον εἰς τοὺς ὁμολογητὰς καὶ μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ, ἦλθον εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅπου ἐμαρτύρουν πολλοὶ μάρτυρες. Φανερωθέντες δὲ ἐκεῖ, ὅτι ἦσαν χριστιανοὶ, ἐφέρθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Φιρμιλιανόν, καὶ παρρησία ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, δέρονται παρεούθως εἰς τὴν ῥάγιν καὶ εἰς τὰ πλευρὰ, ὁμοίως λαμβάνουσι καὶ ἄλλα μεγαλύτερα βάσανα. Ἐπειδὴ δὲ ἴσταντο στερεοὶ καὶ ἀμετάθετοι εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, τούτου χάριν ἐθυμώθη ὁ ἄρχων πολλὰ καὶ δίδει αὐτοὺς εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγῃ. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ μακάριος Ἀδριανὸς, δοθεὶς εἰς ἓνα λέοντα, ἠγωνίσθη μὲ ἐκείνον ἀγῶνα ἀνδρικότατον, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἀπεκεφαλίσθη· ἔπειτα ὁ ἅγιος Εὐβουλος κολακευθεὶς πρότερον ἀπὸ τὸν ἄρχοντα καὶ πολλὰ παρακληθεὶς νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν νομίσας τὰς κολακείας καὶ παρακινήσεις του, ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἴδιον λέοντα, καὶ ἐπειδὴ ἐνίκησεν αὐτὸν καὶ ἔμεινεν ἀβλαβῆς καὶ αὐτὸς ἀποκεφαλίζεται, καὶ οὕτω

¹ Σημειώσαι, ὅτι περὶ τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ Θεοδοῦχο ἀνάφοροι διαφόροι λέγουσιν. Ὁ μὲν ἅγιος Ἰωσήφ ὁ ὑμνογράφος ἐν τῷ δευτέρῳ τροπαρίῳ τοῦ πρὸς α τὸν ἀτματικῶν κανόνος αὐτοῦ, θέλει ὅτι ἦτο ἱερεὺς, οὕτω λέγων, « Ἐν νόμῳ γενόμενος, ἱερουργός, ἱερώτατος. Ὁ δὲ κριτικὸς Φώτιος ἐν τοῖς Ἀμφιλοχίοις πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα ἀποκρίνεται, ὅτι δὲν ἦτο ἱερεὺς, ἦτον δὲ μὲν τοῦ ἱερέως ἀνώτερος. Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι οὗτος ἦτον εἰς τῶν ἐβδομήκοντα ἐρμηνευτῶν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης· ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ φιλαδέλφου, καὶ ὅτι ἐρμηνεύων τὸ « Ἴδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, » καὶ ἀπιστήσας εἰς αὐτὸ, ἔλαβε χρηματισμὸν, ὅτι μέλλει νὰ ζῆσῃ ἕως οὗ νὰ λάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν προφητευσθέντα Παρθενικὸν τόκον, ὡς λέγει Γεώργιος ὁ Κεζερηνὸς ἐν τῇ Συνόψει, καὶ ὁ Ἀθηνῶν. Μελέτιος (ὁμοίως καὶ Εὐθύμιος ὁ Ζαχαριῆς ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ β' κεφαλαίου τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου τόμῳ τρίτῳ) καὶ ἄλλοι. Ὅθεν ἂν τοῦτο ἦν αἰσθητὸν, ὁ Συμεὼν δὲ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν ἦτο χρόνιον διακοσίῳ ἐβδομήκοντα καὶ ἐπέκεινα. Ἄλλοι γενεαλογοῦσι τὸν Συμεὼν τοῦτον, ὅτι ἦτο υἱὸς μὲν τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἑβραίων Χιλέλ, πατὴρ δὲ τοῦ περιφήμου Γαμαλιήλ τοῦ ἀναφερομένου ἐν ταῖς Πράξεσι, καὶ ἄλλοι λέγουσι ὅτι ἦτο πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἑβραίων. Οἱ δὲ ἀσφαλέστεροι καὶ μόνῃ τῇ Εὐαγγελικῇ ἱστορίᾳ ἐκόμενοι, ὡς ἄνδρα ἀπλῶς πνευματικόν τὸν Θεοδοῦχον γεραίρουσιν. (δρα τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίαν) τὸ δὲ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Συμεὼν, ἐδρίσατο εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ, τὸν ὁποῖον ναὸν ἀνήγειρεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς (σελ. 1432 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπακίδου σώζεται ἐγκώμιον Συμεὼν ταπεινοῦ μοναχοῦ, εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Συμεὼν τὸν Θεοδοῦχον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἰὴν πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀμφοτέρων τμημάτων. »

λαμβάνουσι και οἱ δὴ τὸν ἀκηράτους στεφάνου του μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΛΑΣΙΟΥ τοῦ Βουκόλου.

» Βοῶν ἐπάλεις Βλάσιον εἶχον πάλαι

» Αὐλαὶ δὲ νῦν ἔχουσιν αὐτὸν Κυρίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος Βλάσιος ἦτο ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, υἱὸς γονέων πλουσιωτάτων, ἠΰξανε δὲ τὸν πλοῦτον αὐτῶν τὸ πλῆθος τῶν ζώων τὰ ὅποια εἶχον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πλοῦτον ἐδίδον ἀφθονοπαρόχως και εἰς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην. Ὅτε δὲ ἐγένετο διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἐζητεῖτο και ὁ μακάριος οὗτος Βλάσιος και δὲν εὐρίσκετο· τούτου χάριν ἐρημίαι και λαγκάδια ἠρευνῶντο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Ὅθεν τοῦτο μαθὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀνδρείος ἀγωνιστῆς, μόνος του παραδίδεται εἰς τοὺς διώκοντας, μετὸσσην χαρὰν, ὡς ἂν ἦτο καλεσμένος εἰς δεῖπνον βασιλικόν, και ὡς εὐεργέτας και καλοθελητὰς του ξενοδογεῖ και φιλεῖ τοὺς διώκτας και φονευτὰς του. Παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς τὸ κριτήριον, και ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, ἐφανέρωσε και τὸ ὄνομά του και τὴν πίστιν του και τὴν τέχνην του· ὅθεν παρευθὺς ἐξαπλόνεται ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος και δέρεται μετὸσσην νεῦρα. Ὁ δὲ Θεὸς ἐλαφρύνει τοὺς πόνους του, και ἰατρεύει τὰς πληγὰς του· βλέπων δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο ὁ ἡγεμὼν, ὠνόμαζεν αὐτὸ μαγείαν. Εἶτα βάλλει τὸν ἅγιον ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ βρασμένον νερόν, προστάζας νὰ μείνη ἐκεῖ μέσα ἡμέρας πέντε· ἀγγελοὶ δὲ Θεοῦ καταβάντες, παρεκίνοῦν τὸν μάρτυρα νὰ μὴ φοβῆται, ἀλλὰ νὰ ἔχη θάρρος, και ἐνταυτῷ διεσκόρπιζον τὴν φωτίαν, και τὴν ἐξ αὐτῆς βλάβην. Ὅθεν μετὰ τὰς πέντε ἡμέρας ἐλθόντες οἱ στρατιῶται διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν λέβητα, βλέπουσιν αὐτὸν ὅτι ἦτο ζωντανός, και ἐψάλλον ὁμοῦ μετὸς ἀγγέλους· διὰ τοῦτο παρευθὺς ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς χριστιανούς.

Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἡγεμὼν, ἐστειλεν ἄλλους στρατιῶτας διὰ νὰ τὸν ἐκβάλωσιν· ἐλθόντες δὲ και ἐκεῖνοι, ὠνόμασαν ἑαυτοὺς χριστιανούς· ἐπειτα ὑπῆγε και αὐτὸς ὁ ἴδιος ἡγεμὼν, και βλέπων τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὸ βράσιμον τοῦ λέβητος, ἐνόμισεν ὅτι ἐκρύωσε τὸ νερόν, ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν ἀπὸ ἐκεῖνο διὰ νὰ νίψη τὸ πρόσωπόν του. Τούτου δὲ γενομένου, εὐθὺς ἐτυφλώθη ὁ ἄθλιος, και ὁμοῦ μετὸς τῶν τυφλῶ-

σιν, ἀπέριψε και τὴν μιανὰν του ψυχὴν. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς μετὸσσην νερόν ἐβάπτισεν ὄλους τοὺς πιστεύσαντας στρατιῶτας εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος· ἐπειτα ἐλθὼν πλησίον εἰς τὴν μάνδραν τῶν ζώων του, παρήγγειλεν εἰς τὴν μητέρα και τοὺς συγγενεῖς του ὅσα ἐπρεπε διὰ τὴν σωτηρίαν των, και οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὅσοι δὲ ἔτυχον εἰς τὴν μακαρίαν του τελείωσιν, εἶδον τὴν ἁγίαν του ψυχὴν ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ σῶμα, ὡς λευκὴ και φωτεινὴ περιστέρα, και ἐπέταξεν εἰς τὸν οὐρανόν· τὸ δὲ ἱερὸν σῶμά του ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ἴδιον ἐκεῖνον τόπον. Τὸ δὲ ραβδίον του ἐβλάστησε πλησίον εἰς τὸ ἐκεῖ θυσιαστήριον, τὸ ὅποῖον γινόμενον δένδρον μεγάλον, ἔκαμε σκιὰν ἐπάνω εἰς τὸ αὐτὸ θυσιαστήριον.

Ἐπιγραφή τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΛΑΣΙΟΥ, ὁ υἱὸς Ἀδδῶ, ἔν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Χρησμούς· διδόντος πρὶν θανεῖν Ἀζαρίου,

» Σιγᾶ προφητεύουσα λοζὰ Πυθία.

Οὗτος ἦτο υἱὸς Ἀδδῶ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν γῆν Συμβαθα, και ἐγύρισε ἀπὸ τὸν Ἰσραὴλ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα· ἀποθανὼν δὲ ἐτάφη εἰς τὸν ἀγρόν του. 2

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, ΠΑΥΛΟΣ και ΣΙΜΩΝ ἐῖπρι τελειοῦνται.

» Καὶ Πύλον φῶδε, και Σίμωνα γραπτέον,

» Μὴ και λάθωσιν, ἐκκοπέντες τὰς κίρας.

Ἐπιγραφή τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΥΛΟΥ, ἔν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐχαιρεν εἰρῶν Κλαύδιος βίου τέλος,

» Ὡς εἰ τις εὔροι, ψαλμικῶς, πολλὰ σκύλα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

1 Ὁ Ἀδδῶ οὗτος γράφεται και ἄλλοι μὲν Ὡδδῶ, και ἄλλοι δὲ Ἀδᾶδ. Σ. Ε.

2 Περὶ τοῦ προφήτου Ἀζαρίου τούτου, ταῦτα γράφει τὸ 6'. τῶν Παραλειπομένων ἐν κεφαλαίῳ ιε'. 1. «Και Ἀζαρίης υἱὸς Ὡδδῶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, και ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντην Ἀσά και παντὶ Ἰούδα και Βενιαμὴν, και εἶπεν. «Ἀκούσατέ μου Ἀσά, και πᾶς Ἰούδα και Βενιαμὴν· Κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ· και ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτὸν, εὐρεθήσεται ὑμῖν· και ἐὰν ἐγκαταλίπητε αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς.» Καὶ ἄλλα πολλὰ λέγει ἐκεῖ, μετὰ τὰ ὅποια ἔγενετο μὲν εἰς τὸν βασιλεῖα Ἀσά και εἰς ὄλον τὸν λαὸν τοῦ Ἰούδα και Βενιαμὴν κήρυξ τῆς εὐσεβείας, στηλιτευτῆ δὲ τῆς δυσσεβείας.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΣΙΔΩΡΟΥ** τοῦ Πηλουσιώτου.

- » Πηλουσιώτα, χαίρε, χαίρε πολλά μοι.
- » Τὸν πλὴν ἐκδύς, καὶ χαρὰς τυχὼν ζήεις.
- » Ἐν δ' Ἰσιδωρον ἔθεντο τετάρτη σήματι λυγρῷ.

Οὗτος ὁ θεῖος πατήρ ἡμῶν Ἰσιδωρος ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, υἱὸς γονέων εὐγενῶν ὁμοῦ καὶ θεοφιλῶν, καὶ συγγενῆς Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου τῶν τῆς Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπων, ἀκμάσας περὶ τὸ υἱὸν (412) ἔτος. Οὗτος λοιπὸν γυμνασμένος ὢν εἰς ἄκρον καὶ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ θείαν φιλοσοφίαν, καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν, πάμπόλλα συγγράμματα ἀφῆκεν εἰς τοὺς φιλομαθεῖς λόγου καὶ ἐνθυμήσεως ἀξία. Αὐτὸς δὲ παραιτήσας πλοῦτον καὶ γένος λαμπρὸν, καὶ εὐδαιμονίαν ζωῆς, ὑπῆγεν εἰς τὸ Πηλούσιον ὄρος, καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐνδουθεῖς, ἐσχόλαζεν ἐκεῖ προσευχόμενος καὶ συνομιλῶν νοερῶς τῷ Θεῷ.

Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἐδίδασκε καὶ ὅλην τὴν οἰκουμένην καὶ ἐφώτιζεν αὐτὴν μὲ τοὺς θεῖους λόγους του, τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς μετάνοιαν ἐπιστρέφων, τοὺς ἐναρέτους εἰς τὴν ἀρετὴν ἐπιστηρίζων, τοὺς ἀπειθεῖς παρακινῶν εἰς εὐπέθειαν, καὶ μὲ τὸ αὐστηρὸν τῶν ἐλέγχων του καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους βασιλεῖς ἐνθυμίζων καὶ νοουθετῶν, εἰς τὸ συμφέρον τῆς οἰκουμένης. Καὶ διὰ τὰ εἰπωμεν καθολικῶς, εἰς ὅλους ὅσους ἠρώτων αὐτὸν ἀπορίας ἐκ τῶν Ἀγίων Γραφῶν, σοφωτάτας ἐδίδοε τὰς λύσεις καὶ ἐρμηνείας. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ θεοῦ τούτου πατρὸς εἶναι ἕως δέκα χιλιάδες.¹ Οὕτω λοιπὸν κάλλιστα διανύσας τὴν ζωὴν του, καὶ κατὰ Θεὸν πολιτευσάμενος, μὲ γῆρας βαθὺ τελειώνει τὸν βίον του περὶ τὸ υἱὸν (450) ἔτος τῆς σωτηρίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΝΙΚΟΛΑΟΥ** ὁμολογητοῦ τοῦ Στουδίτου.

- » Ἐδοξε τῷ στήσαντι μέτρα τῷ βίῳ,
- » Καὶ Νικόλαον ἐκμετρήσκει τὸν βίον.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν νῆσον Κρήτην, θέλων δὲ νὰ ἴδῃ τὸν συγγενῆ του Θεοφάνη, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κρήτην καὶ ὑπῆ-

γεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· εὐρῶν δὲ αὐτὸν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Στουδίου συνηριθμημένον μὲ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς, ἐνδύεται καὶ αὐτὸς τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν. Ἀφ' οὗ δὲ διήλθεν ὅλην τὴν πνευματικὴν παιδείαν, καὶ ἐδιδάχθη ἀκριβέστατα, πρῶτα εἶναι τὰ σημεῖα καὶ ἰδιώματα τῆς μοναχικῆς πολιτείας, καὶ ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς, ἐχειροτονήθη ἱερεύς· τί δὲ μετὰ ταῦτα ἠκολούθησεν; ἐξορίζεται ὁ ἀοίδιμος οὗτος Νικόλαος ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Θεόδωρον, τὸν ἡγουμένον τοῦ μοναστηρίου τῶν Στουδιτῶν.¹ Ὑστερον δὲ ἀνεκλήθησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν ἐξορίαν.² Ἐπειτα δέρονται μὲ βρούνευρα, κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως Λέοντος Ἀρμενίου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ως (816), διότι προσεκύνουν τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ οὕτω βάλλονται εἰς τὴν φυλακὴν. Πάλιν δὲ ἐρωτηθέντες καὶ βεβαιοῦντες τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, δέρονται καὶ οὕτω δεθθέντες, ρίπτονται πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν· μείναντες δὲ ἐκεῖ χρόνους τρεῖς καὶ ταλαιπωρηθέντες μὲ πείναν καὶ δίψαν καὶ γύμνωσιν, στέλλονται ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Σμύρνην. Δαρύντες δὲ καὶ ἐκεῖ, ρίπτονται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀσφαλιζονται εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον.

Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον εἰκοσι μῆνες, ἀπέθανεν ὁ Ἀρμένιος Λέων, καὶ τότε οἱ μακάριοι οὗτοι ὅσοι καὶ ὁμολογηταί, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἦλθον εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ ἐκεῖ ἀνταμώσαντες τὸν τρισόλβιον Νικηφόρον τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, εὐρίσκοντο μετ' αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν, ὅτε μετὰ τὸν Ἀρμένιον ἐγένετο βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς καὶ εἰκονομάχος, ἐν ἔτει ωκ' (820), τότε ἐξορίζονται εἰς τὴν Προῦσαν κατὰ προσταγὴν τοῦ αὐτοῦ Μιχαὴλ· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἐξορίζονται εἰς τὸν Ἀκρίταν. Ἐκεῖ δὲ διατρίβων ὁ ἅγιος Θεόδωρος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανε Μιχαὴλ ὁ Τραυλός, καὶ ἐδέχθη τὴν βασιλείαν Θεόφιλος ὁ υἱὸς του ἐν ἔτει ωκθ' (829), πάλιν ἐκινήθη πάλεμος κατὰ τῶν εὐσεβῶν ὅσοι ἐπροσκύνουν τὰς ἁγίας εἰκόνας· ἀφ' οὗ δὲ καὶ ὁ Θεόφιλος κατέστρεψε τὴν ζωὴν, καὶ

¹ Ἡ ἐξορία αὕτη τῶν ὁσίων τούτων φαίνεται ὅτι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νικηφόρου τοῦ ἀπὸ Γενικῶν ἐν ἔτει ωι' (810).

² Ἡ ἀνάκλησις αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, φαίνεται ὅτι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ τοῦ καλουμένου Κουροπαλάτου καὶ Παγκρατέ, ἐν ἔτει ωια' (814)· καὶ δεῖ τὸν Μελέτιον τόμ. β' σελ. 261 τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

¹ Τοῦτο τὸ λέγει Νικηφόρος ὁ Κάλλιτος· ἐν β. ἐλ. ιδ'. κεφ. γ'. Ὁ δὲ Σωφίας εἰς τὴν λέξιν Ἰσιδωρος, λέγει ὅτι ἔγραψε τρεῖς χιλιάδας ἐπιστολάς, γεμάτας ἀπὸ θείων καὶ ἀνθρωπίνων χάριν.

ἡ εὐσεβεστάτη βασίλισσα Θεοδώρα ἑμοῦ μὲ τὸν υἱὸν τῆς Μιχαὴλ ἐγένεον διάδοχοι τῆς βασιλείας ἐν ἔτει ωμβ' (842)· τότε ἐγένεον εἰρήνη σταθερὰ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους. Ὅτε δὲ ὁ Μακεδὼν Βασίλειος ἐγένετο βασιλεὺς ἐν ἔτει ωξζ' (867)· τότε μὲ πολλὰς παρακινήσεις του κατέπεισε τὸν ὄσιον τοῦτον καὶ πολὺαθλον Νικόλαον, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Στουδίου. Μὲ τοιοῦτους λοιπὸν καὶ τοσοῦτους ἀγῶνας διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ ἱερός οὗτος πατήρ, καὶ ἀπὸ τὰς πολλὰς κακοπαθείας ταλαιπωρηθεὶς, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύθη, ζήσας χρόνους ἐβδομήκοντα πέντε.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΒΡΑΜΙΟΥ ἐπισκόπου Ἀρβήλ τῆς Περσίας.

- » Πῶς τοῦτο φρικτὸν τοῖς ἀθληταῖς Κυρίου;
- » Ἐφασκε δεικνύς Ἀβράμιος τὸ ξίφος.

Κατὰ τὸν πέμπτον χρόνον τοῦ διωγμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐγένεον εἰς τὴν Περσίαν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, συνελήφθη ὁ ἅγιος οὗτος Ἀβράμιος, ἐπίσκοπος ὧν μιᾶς πόλεως τῆς Περσίας, ὀνομαζομένης Ἀρβήλ, ἀπὸ τὸν ἀρχιμάγον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀναγκάζεται ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἀρνηθῆ μὲν τὸν Χριστὸν, νὰ προσκυνήσῃ δὲ τὸν ἥλιον. Ὁ δὲ μακάριος Ἀβράμιος ἔλεγεν εἰς αὐτὸν, « ἄθλιε καὶ ταλαιπῶρε, πῶς δὲν φοβεῖσαι παρακινῶν με νὰ κάμω ὅσα δὲν πρέπουσι; καὶ εἶναι δυνατόν νὰ ἀφήσω τὸν ποιητὴν τοῦ ἡλίου καὶ ὄλων τῶν κτισμάτων, καὶ νὰ προσκυνήσω τὸν ἥλιον, τὸ τοῦ Θεοῦ κτίσμα καὶ ποίημα; Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ἐπισκόπου δὲν ἐτάραξαν ὀλίγον τὸν ἀρχιμάγον· ὅθεν παρευθὺς προστάζει νὰ ἐκδύσωσι τὸν ἅγιον καὶ νὰ ρίψωσιν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ τὸν δειρῶσι μὲ ἀγρία ραβδία. Ἐπειδὴ δὲ εἶδε τὸν μάρτυρα ὅτι ὑπέφερε μὲ γενναιοκαρδίαν τὴν τιμωρίαν ταύτην, καὶ ὅτι ἐπροσηύχετο διὰ τοὺς τιμωροῦντας αὐτὸν καὶ ἔλεγε. « Κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, διότι δὲν ἤξεύρουσι τί κάμνουσι »· τούτου χάριν ἐπρόσταξεν ὁ θηριώδης καὶ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ μακάριος Ἀβράμιος εἰς χωρίον καλούμενον Θελμάν, καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ὄσιος πατήρ ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΗΣ**, ὁ ἐν Εἰρηνοπόλει,¹ εἰς ὧν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ Θεο

φῶρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Καὶ Ἰωάννης, ὁρθοδοξίας χάριν,
- » Τοῦς δυσσεβεῖς ἤλεγχε σὺν παρρησίᾳ.

Ὁ ὄσιος **ΙΑΣΙΜΟΣ** ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἀλλ' Ἰασίμου καὶ μόνῃ κωφῇ κόνει,
- » Νέμει νοσοῦσι τὴν ἰασίμον χάριν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- » Θεοῖς σκεπασθεὶς πίστει; θεῖαις ὄπλοις,
- » Γυμνοὶ τράχηλον Θεόκτιστος τῷ ξίφει.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΣΗΦ Χαλεπλῆς**, ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχπς' (1686) ξίφει τελειοῦται.

- † » Τέμνου, ἰωσήφ, ἀνδρικῶς διὰ ξίφους,
- » Καὶ ἐκ Θεοῦ στέφανον ἄφθαρτον δέχου.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', τῆς ἁγίας μάρτυρος ΑΓΑΘΗΣ.

- » Χαίρει, σκόττι δοθεῖσα φρουρᾶς Ἀγάθη,
- » Μισοῦσα καὶ φῶς, εἰ κλάνων ὄψεις βλέπω.
- » Πέμπτη ἐν φυλακῇ Ἀγάθη θένειν εἶδος κρίστου.

Αὕτη ἦτο ἀπὸ μίαν πόλιν τῆς νήσου Σικελίας ὀνομαζομένην Πάνορμον, διαλάμπουσα μὲν μὲ ὠραιότητα καὶ ἀφθορίαν σώματος, καὶ μὲ κάλλος ψυχῆς, γεμάτη δὲ οὔσα ἀπὸ πλοῦτον καὶ σωματικῆ ἀγαθῆ, κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σνά (251). Αὕτη λοιπὸν ἐπειδὴ ἦτο χριστιανὴ, προσεφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Κουτιανόν, καὶ πρῶτον μὲν παραδίδοται εἰς μίαν ἄλλην γυναῖκα ἄπιστον, Ἀφροδισίαν ὀνόματι, μὲ σκοπὸν, ἵνα ἐκείνη μὲ τὰς παρακινήσεις τῆς, μεταθέσῃ τὴν ἁγίαν ἀπὸ τῆν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐκράτει δυνατῶς τὴν εὐσέβειαν, καὶ ἐπεθύμει μᾶλλον νὰ ἀπεθάνῃ μὲ μαρτυρικὸν θάνατον, διὰ τοῦτο δέρουσιν αὐτὴν ὑπερβολικῶς καὶ κόπτουσι τὸν μαστόν τῆς, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὑγιητὴ ὁ ἀπόστολος Πέτρος φανείς εἰς αὐτὴν ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐπειτα σύρουσιν αὐτὴν ἐπάνω εἰς τοῦδλα, καὶ μὲ φωτίαν αὐτὴν κατακαίουσιν.

τιμημένη μὲ ὄρνον ἐπισκόπου, ὁπὸ τὸν Ἀναξέρβου Μητροπολίτην, ἥτις ὕστερον ὀνομάσθη Νερανίς.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῆον Μαρτυρολόγιον.

¹ Ἡ Εἰρηνοῦπολις εἶναι πόλις ἐν τῇ Κιλικίᾳ εὐρισκομένη πλησίον εἰς τὴν ὑπόκειται τοῦ βουνοῦ Ταύρου τοῦ Κιλικίου,

εἶτα βάλλουσαν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκεῖ δὲ εὐρισκομένη, παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ.¹ (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον). Τοῦτον δὲ ἑλληνοισι συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βασιλεύοντος Δεκίου » (σώζεται ἐν τῆ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ Σκοπέλω (ἦτοι τοῦ ἐξ Ἀντιοχείας.)

- » Στενὴν ὀδεύσας Θεοδοσίος τρίβον,
- » Τὴν εὐρύχωρον τῆς Ἐδέμ πατεῖ τρίβαν.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Θεοδοσίος ὁ ἀσκητῆς, ἄλλος εἶναι ἀπὸ τὸν Κοινοβιάρχην, διότι οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀντιοχείας, υἱὸς ὧν γονέων ὀνομαστῶν. Μίαν δὲ φορὰν ἀκούσας προσεκτικῶς τὴν δεσποτικὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, ἀφῆκεν οἰκίαν καὶ πλοῦτον καὶ εὐγένειαν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα τοῦ κόσμου χαροποιᾶ, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τόπους δασεῖς καὶ δενδρώδεις, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀποκλίνοντας,² καὶ ἐκεῖ κτίσας ἐν κελλίον μικρότατον, μετεχειρίζετο τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν, ἐνδεδυμένος μὲν φορέματα τρίχινα, βαρέα δὲ σίδηρα φορῶν ἔσωθεν, ἐν εἰς τὸν λαίμον, ἄλλο εἰς τὴν μέσην, καὶ δύο εἰς τὰς δύο τοῦ χεῖρας. Καταγιγόμενος δὲ εἰς τὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὸ ἐργόχειρόν, ἐκοίμιζε μὲ αὐτὰ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς, ἐπιθυμίαν δηλαδὴ καὶ ὑπερηφάνειαν καὶ τὰ λοιπὰ· ἐδούλευε δὲ ποτὲ μὲν σπυρίδας, ποτὲ δὲ, ὀλίγα χωράφια, τὰ ὁποῖα σπειρῶν καὶ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν ἀπὸ ἐκεῖ πορίζομενος, ἐτρέφετο αὐτὸς, καὶ ὅσοι ξένοι ἤρχοντο εἰς αὐτόν.

Οὗτος εἶχεν ἀκτένιστα καὶ ἄλουστα τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του, τὰ ὁποῖα ἐφθانون ἕως

εἰς τοὺς πόδας του, ἐπειδὴ δὲ ὅσον ὁ καιρὸς ἠῦξανε, τόσον ἠῦξανε πανταχοῦ τὸ ὄνομα καὶ ἡ φήμη του, καὶ ἐκ τούτου παρεκινουῦντα πολλοὶ καὶ ἐπρόστρεχον εἰς αὐτόν, ἀγαπῶντες νὰ μιμῶνται τὴν ζωὴν του, διὰ τοῦτο δεχόμενος αὐτοὺς ὁ ὁσίος, ἔκαμε τὴν ἔρημον ἐκείνην ἄλλην σχεδὸν πόλιν οὐράνιον. Μίαν φορὰν ἦλθον εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη Ἀγαρηνοί.¹ δὲν ἐπροξένησαν ὅμως κἀνὲν κακόν, ὡς εὐλαβηθέντες τὸν μακάριον τοῦτον Θεοδοσίον, ἀνεχώρησαν μὲ εἰρήνην. Πλὴν διὰ τὰς αὐτῶν ἐπιδρομὰς, ἀφῆκε τὴν ἔρημον ὁ ὁσίος καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν πατρίδα του Ἀντιόχειαν, καὶ ἐκεῖ κτίσας μικρὰν καλύβην, ὁμοῦ μὲ ἄλλους τινὰς ἀδελφοὺς, ἐργάζετο τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν, ἔλεγε δὲ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας. Ἀδελφοὶ ἂν καὶ μᾶς εὐλαβήθησαν οἱ Ἀγαρηνοὶ καὶ δὲν μᾶς ἐπειράξαν, ὅμως εἶναι γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου, ὅτι πρέπει νὰ δίδωμεν τόπον εἰς τὴν ὀργὴν, διότι καὶ ὁ Κύριος φεύγων τὸν Ἡρώδη, μὲ τοῦτο μᾶς ἐδίδαξε νὰ φεύγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐδιδάχθημεν νὰ μὴ ῥίπτωμεν τὸν ἑαυτὸν μᾶς εἰς πειρασμούς· διότι, τί μᾶς ἐμποδίζει ἡ πατρὶς ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν, ἐὰν ἡμεῖς προσέχωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μᾶς; βεβαίως οὐδέν. Οὕτω λοιπὸν πολιτευόμενος ὁ μακάριος, καὶ ὀλίγον καιρὸν ζήσας εἰς τὴν πατρίδα του πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.²

¹ Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ ὁ

¹ Ὁ Θεοδώρητος δὲν ὀνομάζει αὐτοὺς Ἀγαρηνοὺς, ἀλλὰ λέγει ὅτι αὐτοὶ παλαιὰ μὲν ὀνομάζοντο Σάλμοι, τῶρα δὲ ὀνομάζονται Ἰσαυροί.

² Προσθέτει δὲ καὶ ταῦτα ὁ Θεοδώρητος, ὅτι τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁσίου τούτου ἦσαν μακρύτερα καὶ ἀπὸ τοὺς πόδας του· ὅταν καὶ ἔθενεν αὐτὰ εἰς τὴν μέσην του. Καὶ ὅτι, ὅχι μόνον αὐτὸς ἐδούλευεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἀδελφοὺς ἐδίδασκε νὰ ἐνώσῃ με τοὺς πότους τῆς ψυχῆς, καὶ τοὺς ἰθρῶτας τοῦ σώματος· ἐπειδὴ ἄτοπον πρῆγμα εἶναι, οἱ μὲν κοσμινοὶ νὰ κοπιᾶζωσι καὶ νὰ δουλεύωσι διὰ τὰ θρέψωσι παιδία καὶ γυναῖκας, καὶ νὰ πληρῶνωσι δοσιμᾶτα, καὶ νὰ προσφέρωσι εἰς τὸν Θεὸν ἀπαρχὰς, καὶ πρὸς τούτους νὰ ἐλεῶσι τοὺς πτωχοὺς, οἱ δὲ μοναχοὶ, νὰ μὴ πορίζωνται τὰ χρεῖωδῆ τῆς ζωῆς ἀπὸ τὸν κόπον των, καὶ μάλιστα ἐνῶ μεταχειρίζονται πραγμὰ καὶ φορέματα εὐτελεῆ· ἀλλὰ νὰ κἀθηγῆται ἄργοι, καὶ νὰ λαμβάνωσι τὰς χρεῖας των ἀπὸ τῆς ξένης χεῖρας. Διηγείται δὲ πρὸς τοῦτους, ὅτι ὁ ὁσίος οὗτος ἐκτύπησε μὲ τὴν ῥάβδον του μίαν πέτραν σκληρὰν ἦτις, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἀνέβλυσεν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον διὰ μέσου ὑδραγωγίου ἔφερεν εἰς τὰ μοναστήριόν του· καὶ ὅτι τὸ λείψανον τούτου ἐβλήθη μετὰ θανάτου· εἰς μίαν θήκην, ὁμοῦ μὲ τὸ λείψανον τοῦ ὁσίου Ἀρρακίου, ὅστις ἐεραζέται κατὰ τὴν εἰσακτὴν ἐπιπέτην τοῦ Ἰωνανίου.

¹ Περὶ τῆς ἁγίας ταύτης καθένου Ἀγάθης λέγει ὁ ἱερός Ἀγούστινος ἐν τῷ β' βιβλίῳ τοῦ Κεκραγαρίου, ἦτοι ἐν κεφαλῇ καὶ τῶν Μονολογίων, ἔπου ἀναφέρει, ὅτι ἡ θεία γλυκύτης, ἀπασῶν τῶν παρῶσαι τοῦ κόσμου πικρίαν ἀνταναιρεῖ· τί δὲ λέγει περὶ αὐτῆς; «Ταύτης σου τῆς ὑπεραφράστου γλυκύτητος, ἡμεῖς, κακίαν ἀπεγείματα ἡ παρῶσαι (ἡ Ἀγάθη αὐτὴ δηλαδὴ) ἦν ἀναγνωσκόμεν χεῖρον ὅσον σε καὶ μαγαλοφρονουῶσαν ἀπελθεῖν εἰς τὸ δασμωτόριον, ὡς ἦν κεκλημένην πρὸς ἐξίσασιν.»

² Ἦτοι εἰς τὰ ὄρη τῆς Ρώσου, ἦτις εἶναι πόλις τῆς Κιλικίας κατὰ τὸν Θεοδώρητον, διότι οὗτος γράφει πλατύτερον τὸν βίον τοῦ ὁσίου οὗτου ἐν ἀριθμῷ δεκάτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας τοῦ, ἴαφ' οὗ καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἠρανίσθη.

νός Ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήρῃ
πελειοῦται. ¹

- † » Εὐκτοῦ τέλους ἔτυχες, ποιμὴν Κυρίου,
» Φερωνυμήσας πράγμασιν θεηγόρε.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου γεομάρτυρος ΑΝΤΩΝΙ-
ΟΥ Ἀθηκαίου, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυ-
ρήσαντος διὰ ξίφους, κατὰ τὸ ἔτος αψϞδ' (1774).*

- † » Σφαγείς ὁ Ἀντώνιος ὡσπερ ἡ δις,
» Χριστῷ παρέστη ἀκολουθῶν, ὡς ἔτι. ²

Τὰς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΟΥ-
ΚΟΛΟΥ Ἐπισκόπου Σμύρνης.

- » Σμύρνης ὁ ποιμὴν Βουκόλος θυπόλος,
» Ἄγρυπνός ἐστι, καὶ θανῶν, ποιμνης φύλαξ,
* » Ἄγλαδν ἡλιόιο φῶς λίπε Βουκόλος ἕκτι.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας καθαρί-
σας τὸν ἑαυτὸν του, ἔγεινε κατοικητήριον τοῦ
ἁγίου Πνεύματος· ὕθεν εὐρῶν αὐτὸν δόκιμον
καὶ ἀξιον ὁ πανεύφημος καὶ ἠγαπημένος τῷ
Χριστῷ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, χειροτόνησεν
αὐτὸν Ἐπίσκοπον καὶ ποιμένα τῆς ἐν Σμύρνη
Ἐκκλησίας. Καὶ λοιπὸν ὁ θεῖος οὗτος ἱεράρχης
ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος φωτιζόμενος, ἐφώ-
τιζε καὶ αὐτὸς τοὺς ἐν τῷ σκότει τῆς ἀγνωσί-
ας εὐρυσχομένους Ἑλληνας, καὶ διὰ μέσου τοῦ
ἁγίου βαπτίσματος ἐποίει αὐτοὺς υἱοὺς φωτὸς
καὶ ἡμέρας, ἐλευθερόνων αὐτοὺς ἀπὸ τὰ ἀνή-

¹ Ὁ Πολύευκτος οὗτος φαίνεται ὅτι ἦτο ἐπὶ τῶν βασιλείων
Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, τοῦ υἱοῦ Λέοντος τοῦ σο-
φοῦ, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου. Ῥωμανοῦ ἐν ἔτει 959
ὅστις ἦτο εὐνοῦχος, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως, καὶ διέπρεπε μὲ λόγον καὶ ἀρετήν. Μοναχὸς δὲ ὢν πρό-
τερον, χειροτονήθη ὕστερον Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὸν
Καισαρίας Βασίλειον, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἡρακλείδης Νικηφόρος,
ἁμαρτήσας κατὰ τοῦ βασιλέως, ἐμποδίσθη ἀπὸ αὐτὸ τὸ προνό-
μιον, τὸ νὰ χειροτονῇ δηλαδὴ τὸν Πατριάρχην· ὅθεν καὶ κα-
τηγορία ἔτι ὀλίγη προσήφθη, οὐ μόνον εἰς ἐκείνον ὅστις ἐπρό-
σταξε τοῦτο· εἰς τὸν βασιλέα δηλαδὴ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Καισα-
ρίας ὅστις τὸν ἐχειροτόνησεν. (δρα περὶ τούτου σελ. 352 τοῦ
6'. τόμου τοῦ Μελετίου) Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ χειρογράφῳ Συνα-
ξαριστῇ προστίθεται, ὅτι ὁ Πολύευκτος οὗτος εἶναι ὁ νέος, διὰ
τοῦτο λέγομεν, ὅτι ἴσως οὗτος εἶναι Πολύευκτος ὁ ἐπὶ τοῦ βα-
σιλέως Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ ἐν ἔτει 969, ὅστις μετὰ τὴν ἀ-
νάμνησιν τοῦ Τζιμισκῆ ἔζησε μόνον τριακονταπέντε ἡμέρας
καὶ δρα σελ. 367 τοῦ 6'. τόμου τοῦ Μελετίου.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

μερα θηρία· ἦτοι ἀπὸ τοὺς ἀγρίους καὶ σκοτε-
νοὺς δαίμονας. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἐμελλε νὰ ὑ-
πάγῃ πρὸς Κύριον, χειροτόνησε τὸν ἅγιον
Πολύκαρπον διάδοχον εἰς τὴν αὐτὴν μεγαλό-
πολιν Σμύρνην, καὶ ποιμένα καὶ διδάσκαλον
αὐτὸν κατέστησε τῶν λογικῶν προβάτων, κατ-
οὔτω πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ὅτε δὲ ἐνετα-
φιάσθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, ἔκαμεν ὁ Θε-
ὸς νὰ βλαστήσῃ ἀπὸ τὸν τάφον του ἐν δένδρον,
τὸ ὁποῖον ἐχάριζε καὶ χαρίζει ἕως τὴν σήμερον
διαφόρους ἰατρείας εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐ-
τῷ μετὰ πίστεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥ-
ΛΙΑΝΟΥ τοῦ ἐν Ἐμέσῃ

- » Χρηστὸς τέτρηται χεῖρας ἤλοις καὶ πόδας,
» Ἰουλιανὸς προστίθει καὶ κάραν.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἐμεσαν πόλιν τῆς Κοί-
λης Συρίας, εὐσεβὴς πρὸς τὸν Θεόν, νέος κατὰ
τὴν ἡλικίαν, καὶ ἰατρὸς ψυχῶν καὶ σωμάτων.
Ὅτε δὲ συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ὁ Ἐπί-
σκοπος τῆς Ἐμέσης Ἰουλιανὸς καὶ ὁ διάκονος
Λουκάς, καὶ ὀαναγνώστης Μάχιος¹, κατὰ τοὺς
χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ ἐν ἔτει
σπδ' (284), καὶ κατεδικάσθησαν καὶ οἱ τρεῖς νὰ
κατασπαραχθῶσιν ὑπὸ τῶν θηρίων, τότε ὁ ἅ-
γιος οὗτος Ἰουλιανὸς βλέπων αὐτοὺς ὅτι ἐφέ-
ροντο εἰς τὰ θηρία ἐπόνεσε κατὰ τὴν καρδίαν
ὅθεν ἔτρεξε καὶ τοὺς ἐφθασε, καὶ φθάσας τοὺς
ἠσπάσθη. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐκρατήθη καὶ αὐ-
τὸς, ἀφ' οὗ ἐκείνοι ἐθανατώθησαν· ὅθεν ἐκάρ-
φωσαν τὴν κεφαλὴν του καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
πόδας του· οὕτω δὲ καρφωμένος ὢν ὁ τρισόλ-
βιος, ἐπλαγίασεν εἰς ἐν σπήλαιον, καὶ ἐκεῖ πα-
ρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΑΥΣΤΗΣ καὶ τῶν
σὺν αὐτῇ ΕΥΓΙΑΑΣΙΟΥ καὶ ΜΑΞΙΜΟΥ.

- » Τρεῖς μάρτυρες πάσχουσιν ἰχθύων πάθος,
» Κοινῇ τυχόντες ὄργανου τοῦ τηγάνου.

Αὕτη ἡ ἁγία Φαύστα ἦτο κατὰ τοὺς χρό-
νους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγθ
(299), καταγομένη ἀπὸ τὴν Κύζικον, θυγάτηρ
γονέων εὐσεβῶν, καὶ πλουσίων, μετὰ τὸν θά-
νατον τῶν ὁποίων ἔμεινε κυρία πλούτου πολ-
λοῦ καὶ περιουσίας. Πλὴν οὔτε ἡ νεότης τῆς

¹ Οὗτοι ἑορτάζονται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν τοῦ Ἰα-
νουαρίου.

ἡλικίας της, οὔτε ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου ἐδυνήθησαν νὰ τὴν χωρίσωσιν ἀπὸ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ καλὰ ἔργα· ἀλλ' ἐσχόλαζεν ἡ μακαρία, καὶ ἔδωκε τὸν ἑαυτὸν της εἰς τὴν ἀφθορίαν καὶ παρθενίαν, εἰς τὴν νηστείαν καὶ εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ φήμη αὐτῆς ἐφθασεν ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα, ἐστάλη πρὸς αὐτὴν περιφανῆς τις ἄνθρωπος τῆς Συγκλήτου, Εὐιλάσιος ὀνόματι, παραγγελλθεὶς, ἢ νὰ τὴν πείσῃ νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς θεοὺς, ἢ ἂν δὲν πεισθῇ, νὰ τὴν πνίξῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Εὐιλάσιος, ἐδοκίμασε τὴν ἁγίαν μὲ πᾶσαν δοκιμὴν βασάνων, καὶ ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὴν ὅτι ἐμεινεν ἀβλαβῆς ἀπὸ ὅλα τὰ βάσανα διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔκαμε διάφορα θαύματα, τούτου χάριν ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν ἀποστέλλεται ἄλλος ἄρχων παρὰ τοῦ βασιλέως, Μάξιμος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος μὲ πικρὰ βάσανα ἐτιμώρησε καὶ τὴν ἁγίαν καὶ τὸν Εὐιλάσιον. Βλέπων δὲ τὰς θαυματουργίας, ὅσας ἐποίησεν ἡ ἁγία διὰ τῆς προσευχῆς της, ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Χριστόν· καὶ εἰς τὸ τηγάνιον ἐκείνο, ὅπερ ἠτάισαε διὰ νὰ βάλῃ καὶ τοὺς δύο ἁγίους, εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον ἐμβήκε καὶ αὐτὸς ὁμοῦ μὲ ἐκείνους, κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως· καὶ οὕτως ὁμοῦ καὶ οἱ τρεῖς ἔλαβον τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς τοῦ μαρτυρίου στεφάνους· (τὸ κατὰ πλάτος μαρτύριον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΑΥΣΤΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, καὶ ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ, καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Δαρείου.*

- * » Τριῶν συνάθλων ἐν διὰ ξίφους τέλος,
- * » Οἱ τὸν Θεὸν φρονουσιν ἐν τε καὶ τρία.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΦΩΤΙΟΥ, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ σύναξις τελεῖται ἐν τῷ προφητικῷ (ἦτοι ἐν τῷ ταῦ) τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῷ ὄντι ἐν τοῖς Ἡμερίαις.²*

¹ Τὸ Ἑλληνικὸν μαρτύριον αὐτῶν εὐρίσκειται ἐν τῇ τῶν Ἱερέων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν.»

² Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ ἱερός οὗτος Φώτιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει 829, τοῦ ἑσπρίου· ἔγενε πρῶτος παθάρης καὶ πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἔφερε τὰ πρῶτα εἰς τὴν συγκλήτου καὶ βασιλικῆς βουλῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀρχιεπισκόπων Ἰωάννην τὸν συγγραφέα τῶν βίβλων αὐτῶν ἁγίων Ἰωάννη τοῦ ἐπιγράφα.

- * » Θνήσκων Φώτιος, οὐ ταράττομαι, λέγει,
- * » Πρὸς τὴν τελευταίην ὡν προητοιμασμένους.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΑΡΣΑΝΟΥΦΙΟΥ.*

- * » Ἐκ γῆς συνέστη σῶμα Βαρσανουφίου,
- * » Καὶ γῆν ὑπέβη τὴν ἐκτουτοῦ μητέρου.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἸΩΑΝΝΟΥ τοῦ ἐπικαλουμένου Προφήτου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Βαρσανουφίου.*

- † » Δίκαιόν ἐστιν, ὦ Ἰωάννη, ἄμα,
- * » Τάττειν σε ὡς τῷ φίλῳ διδασκάλῳ.¹

* *Ὁ ὁσιος ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ἐν Λυκῷ τῇ πόλει ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.²*

- † » Τὸν ἐν Λυκῷ δὲ ποῦ Ἰωάννην θέμις,
- * » Τάττειν, ὅτι μὴ ὦδ' Ἰωάννη ἄμα;

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

φου. Τάσῃ δὲ δύναιεν εἶχεν εἰς τὴν γραμματικὴν, ποητικὴν, ῥητορικὴν τε καὶ φιλοσοφίαν, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ ἱατρικὴν, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπιστήμην ἐξωτερικὴν, ὥστε, ὅχι μόνον ἄλλοι τοιοῦτοι δὲν εὐρίσκειτο ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς παλαιοὺς συνηριθμεῖτο, καθὼς Νικήτας ὁ Παφλαγονίας μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, ἂν καὶ ἦτο ἕθρος του. Ψηφισθεὶς λοιπὸν οὗτος ἀπὸ ὅλων τὸν κληρὸν (πλὴν πέντε μόνον) ἔγενε μοναχὸς ὑπὸ Γρηγορίου ἐπισκόπου Συρακούσης τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, τῇ δευτέρᾳ ἔγενε ἀναγνώστης, τῇ τρίτῃ ὑποδιάκονος, τῇ τετάρτῃ διάκονος, τῇ πέμπτῃ πρεσβύτερος, καὶ τῇ ἕκτῃ, ἧτις ἦτον ἡ κε', τοῦ Δεκεμβρίου, καθ' ἣν ἐρητίζομεν τὰ γενέθλια τοῦ Κυρίου, ἔγενε ἐπίσκοπος, ἐν ἔτει 338 καὶ οὕτως ἐκβληθέντος τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, ἔγενε οὗτος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἂν καὶ ἀκουστικός. Ψευδεταί ἄρα ὁ Νεοκαισαρίας Στυλιανός, γράφων πρὸς Στεφάνον, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔγενε καὶ πρεσβύτερος καὶ ἐπίσκοπος. Ὁμοίως καὶ ὁ Σιμύνης Μητροπολίτης, καὶ ὁ Παφλαγονίας Νικήτας, καὶ ὁ Θεόγνωστος, οἱ πολλὰ κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου Φωτίου τούτου γράψαντες. Ὁμοίως καὶ ὁ Βαρωνίος ὁ λέγων ὅτι ὁ Φώτιος ἦτο ἐκνοῦχος, συνάγων τοῦτο ἀπατηλῶς ἀπὸ μίαν ἐπιβολὴν Ἰωάννου Σακελλαρίου. Οὐ γὰρ ὁ Ἰωάννης οὗτος ἔγραψε πρὸς τὸν Φώτιον, ἀλλ' ὁ Φώτιος πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅρα σελ. 274 τοῦ 5'. τόμ. τοῦ Μελετίου, καὶ εἰς τὰ προλεγόμενα τῆσιν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ συστάσεως Συνόδου ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Φωτίου, ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ἠθδαλίῳ.

¹ Σημειοῦμεν, ὅτι ὁ ἅγιος Βαρσανουφίος οὗτος, σὺν Ἰωάννῃ τῷ ἐπικαλουμένῳ προφήτῃ καὶ μαθητῇ αὐτοῦ, ἔχουσι βιβλίον ἁγιολογόν, πολλὰς ἐρωτήσεις περιέχουσας, ἀπὸ τὰς ὁποίας, τινὲς μὲν λύνονται ἀπὸ τὸν ἐντ., τινὲς δὲ, ἀπὸ τὸν ἄλλον αὐτῆ δὲ ἡ βιβλίος ἐτυπώθη ἐν Βενετίᾳ εἰς τοὺς 1846.

² Ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου, εἰς τὸ Ἐπιλόγιον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μήνη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ἐπισκόπου Λαμφάκου.

» Ἀφῆκε τὸν χοῦν Παρθένιος Λαμφάκω,

» Λαμπτήρα πυρσεύοντα φῶς αὐτῇ μέγα.

» Παρθένιος κατέδραζε λαχὼν μακρὸν ἐσθόμην ὑπνον.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τιη' (318), υἱὸς Χριστοφόρου διακόνου τῆς ἐν Μελιτοπόλει ἐκκλησίας· καὶ ἀπὸ μὲν γράμματα ἦτο ἄπειρος, ἐσπούδαζεν ὁμως νὰ μεταχειρίζεται ὅλην τὴν πρακτικὴν ἀρετὴν. Τῆς ἀρετῆς δὲ ταύτης ὡς προκάλυμμα καὶ σκέπασμα εἶχε τὴν ἀλιευτικὴν τέχνην τῶν ὀψαρίων, τὰ ὅποια ἐμοίραζεν εἰς ἐκείνους ὅσοι τὰ ἐζήτουν· τόση δὲ πολλὴ ἦτον ἡ κρυπτομένη ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ μακαρίου τούτου εὐσέβεια καὶ ἀρετὴ, ὥστε χάριν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ νὰ διώκῃ δαιμόνια, καὶ νὰ ἰατρεύῃ πᾶσαν ἀσθένειαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπεμελήθη καὶ ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα, ἐχειροτονήθη ἱερεὺς ἀπὸ Φίλιππον τὸν ἐπίσκοπον τῆς Μελιτοπόλεως· ἐπειτα ἐχειροτονήθη καὶ ἐπίσκοπος τῆς Λαμφάκου ἀπὸ τὸν Ἀχιλλίον τὸν Μητροπολίτην Κυζίκου. Ὅθεν ἀπὸ τότε ἐτέλει θαύματα πάμπολλα, διότι αὐτὸς ἰάτρευσε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις ἐτυφλώθη ἀπὸ ἓνα ταῦρον· αὐτὸς ἠλευθέρωσε μὲ μόνον τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ μίαν γυναῖκα ἀπὸ τὸ πάθος τὸ λεγόμενον καρκίνον· αὐτὸς ἐνέκρωσε μὲ μόνον τὸ φύσημά του τὸν σκύλον ἐκεῖνον, ὅστις ἐλύσσαξε καὶ ἐδάγκασεν αὐτόν· αὐτὸς ἀνέστησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις κατεπατήθη ἀπὸ ἓν ἀμάξιον καὶ ἐσχίσθη ἡ κοιλία του· αὐτὸς ἐδίωξε τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἀπὸ τὴν γυναῖκα τοῦ ἐπιτρόπου· αὐτὸς ἔκαμε τοὺς βαφεῖς νὰ ἐνεργῶσιν ἐλευθέρως τὰ τῆς βαφικῆς τέχνης των, ἀποδιώξας τὸν ἐκεῖ ἐμφωλεύοντα δαιμόνα. Καὶ ἵνα εἰπῶ συντόμως, ὁ ἅγιος οὗτος πολλὰ τοιαῦτα θαυμάσια ποιήσας, καὶ προειπὼν διὰ τὰ μέλλοντα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μηνὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΛΟΥΚΑ τοῦ ἐν τῷ Στεριῶ ὄρει τῆς Ἑλλάδος.

» Ἐπλησε Λουκᾶς θαυμάτων τὴν Ἑλλάδα,

» Ὅς οὐδὲ νεκρὸς παύεται τῶν θαυμάτων.

¹ Τοῦ ἁγίου τούτου Παρθενίου τὴν ἀκολουθίαν ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, προσέσασα καὶ νέον κανόνα. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς αὐτοῦ βίος σώζεται ἐν τῷ Παναγρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων, ὅς ἡ ἀρχὴ «Τὸ κατὰ τὸν μέγαν Παρθένιον.»

Οὗτος ὁ ὄσιος Λουκᾶς ἦτο γέννημα καὶ ἐν-
τρύφημα τῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ τούτου πρόγονοι
κατήγοντο ἀπὸ τὴν νῆσον Αἴγιναν τὰς δὲ
συνεχεῖς καταδρομὰς τῶν Ἀγαρηνῶν μὴ ὑπο-
φέροντες, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν πατρίδα των,
καὶ μετώκησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὰ μέ-
ρη τῆς Φωκίδος (τοῦ νῦν λεγομένου Σάλω-
νος), εἰς ἓν χωρίον Καστόριον καλούμενον,
εἰς τὸ ὅποιον ἐγεννήθη ὁ μακάριος Λουκᾶς ἐν
ἔτει 920. Οὗτος λοιπὸν παιδιόθεν ἀποχὴν ἔ-
καμεν ὄχι μόνον κρέατος, ἀλλὰ καὶ αὐγοῦ καὶ
τυρίου· φαγητὸν δὲ καὶ ποτὸν ἦτο εἰς αὐτὸν
ψωμίον κρίθινον, καὶ ὄσπριον, καὶ νερόν. Πλὴν
ἂν καὶ ὁ αἰοιδίμος κατεξήραινεν τὸ σῶμά του μὲ
πᾶσαν κακοπάθειαν καὶ σκληραγωγίαν, ἐνόμι-
ζεν ὁμως τρυφὴν καὶ χορτασμόν του τὸ νὰ τρέ-
φῃ τοὺς πεινῶντας καὶ νὰ ἐνδύῃ τοὺς γυμνοὺς.
Ὅθεν πολλάκις ἐδίδοε καὶ τὸ ἴδιόν του φόρεμα
εἰς τοὺς πτωχοὺς, αὐτὸς δὲ ἐπέστρεφε γυμνὸς
εἰς τὸν οἶκόν του· καὶ ὅτε προσήυχετο πρὸς τὸν
Θεὸν ἐσηκόνοντο οἱ πόδες του ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν
γῆν ἕως μίαν πῆχυν, καὶ ἴσταντο εἰς τὸν ἀέρα
μετέωροι.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐγένει μοναχός, δὲν δύναται τις
νὰ διηγηθῇ πόσῃ ἐγκράτειαν καὶ πόσῃ κακο-
πάθειαν μετεχειρίζετο ὁ τρισόλβιος· διατρέξας
δὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς παραθαλασσίους τόπους,
ἐγένειεν εἰς πολλοὺς αἴτιος σωτηρίας διὰ τῶν
παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθέντων θαυμάτων. Ὑστερον
δὲ ἀφήσας τὰς μεταβάσεις τῶν τόπων, ὑπήγεν
εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Στεῖριον, καὶ ἀφ'
οὗ ἔκαμεν εἰς αὐτὸ ἑπτὰ χρόνους, προεῖπεν εἰς
ὅλους τοὺς μαθητάς του, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ, καὶ
οὕτως ἐτελειώθη, παραδοὺς ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυ-
χὴν του εἰς τὸν Κύριον.¹

Μνήμη τῶν ἁγίων χιλίων τριῶν μαρ-
τύρων, τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων.

* » Πληθος βροτῶν πρὸς τρισὶν ὄντων χιλίων,

» Ξίφει θανεῖν εἶλοντο τοῦ Χριστοῦ χάριν.

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ἐν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετέφρασεν ἀπὸ τὸν ἑλληνικόν, τὸν ὅποιον κάλλιστα καὶ γλαφυρώτατα συνέγραψεν ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς, ὅς ἡ ἀρχὴ «Ὁ χρόνος ἦν ἐληθῶς.» Τούτου τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία εἶναι ἀναπεπληρωμένη. Ἐχει δὲ οὗτος καὶ δικτυήχους κανόνας, τὰ ὅποια δια εὐρίσκονται εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ μοναστήριον, ὃς τις ἡ ἐκκλησιαὴ φημιζετα παρὰ πάντων διὰ τὴν ὀρειότητά της καὶ μέγιστα διὰ τὰ θαυμάσια καὶ ποικίλα μάρμαρα, καὶ τὰς πολλὰς στή-
λας μὲ τὰς ὅποιαι εἶναι ἀνοδομημένη.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν ὑπῆρέται τῶν τεσσάρων προτεκτόρων ἐκείνων, ἀπὸ τούτους ὁποίους συνελήφθη ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας, καὶ ἀπεκεφαλίσθη διὰ βασιλικῆς προσαταγῆς.¹ ἄρ' οὐ δὲ ἐτελείωσεν ὁ ῥηθεὶς ἅγιος Πέτρος, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν οἱ τέσσαρες ἐκεῖνοι προτεκτόροι μὲν ὄλον αὐτῶν τὸν οἶκον καὶ ἐμαρτύρησαν. Τότε καὶ οἱ τούτων ὑπῆρέται ἀνάφαντες ἀπὸ τὸν ζῆλον τῆς πίστεως, ὑπῆγον αὐτόκλητοι εἰς τὸν βασιλέα Διοκλητιανόν, εὐρισχόμενον ἐν Νικομηδείᾳ, ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκας καὶ παιδία καὶ αὐτὰ τὰ μικρά των βρέφη, τὸν ἀριθμὸν ὄντες ὅλοι χίλιοι τρεῖς καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι εἶναι χριστιανοί, καὶ μὴ πεισθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, κατεκόπησαν μὲ τὰ ξίφη ἀπὸ τὸ βασιλικὸν σπάτευμα, καὶ οὕτως ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Οἱ ἅγιοι εἰς μάρτυρες οἱ ἐκ Φρυγίας καταγόμενοι πυρὶ τελειοῦνται.

- » Μὴ τὴν πυρὸς φριζάντες ἰσχὺν εἰς Φρύγες,
- » Τῆ τῶν Φρυγῶν γῆ πύργος εἰσὶν ἰσχύος.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΠΡΙΩΝΟΣ ἐπισκόπου Κύπρου.

- » Χριστὸς καλεῖ σε, σπεῦσον Ἀπρίων, ἴθι
- » Πρὸς τὰ βραβεῖα τῆς ἄνω κληρουχίας.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἐν Μοροβάτοις ἀγωνισαμένου.

- » Ἀγῶνα τὸν μέγιστον ἀνύσας Πέτρος,
- » Ἐν οὐρανοῖς εἴληψε πάντιμον στέφος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου Μάρτυρος ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

- † » Καλῶς ἀθλήσας Θεόπεμπτος γεννάδας,
- » Σὺν τοῖς ἑαυτοῦ τὰ βραβεῖα λαμβάνει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ Στρατηλάτου.

- » Ἦν Θεόδωρος ἀξίαν στρατηλάτης,
- » Ἰπῆρξε τμηθεὶς καὶ Θεοῦ στρατηλάτης.
- » Ὁμῶριμον ὀχλοῦσθε Θεοδώρου αὐχένα κόψαν,

¹ Ὅρα τὸν βίον τούτου τοῦ ἁγίου Πέτρου τὸν κατὰ πλάτος εἰς τὸ Ἐκλόγιον, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου, ἔτε καὶ ἰορτάζονται.

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου, ἐν ἔτει τκ' (320), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὰ Εὐχάϊτα (τὰ ὁποῖα κοινῶς λέγονται Ἐφλεῆμ, εὐρισχόμενα ἐν τῇ Γαλατίᾳ), κατοικῶν δὲ εἰς τὴν Ἡράκλειαν, τὴν εὐρισχομένην κατὰ τὴν μαύρην θάλασσαν. Οὗτος λοιπὸν ὑπερέβαλε τοὺς πολλοὺς, καὶ κατὰ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς καὶ τὴν εὐμορφίαν τοῦ σώματος, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν τῶν λόγων, διὰ τοῦτο καὶ ὅλοι ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ἀποκτήσωσι τὴν φιλίαν του. Ὅθεν καὶ ὁ βασιλεὺς Λικίνιος πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα εἶχε νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἂν καὶ ἤκουσεν, ὅτι ἦτο χριστιανός, καὶ ὅτι βδελύσσεται καὶ μισεῖ τοὺς λεγομένους παρὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου θεοῦ. Διὸ ἀπέστειλεν ἀπὸ τὴν Νικομηδείαν ἐπίτηδες τινὰς ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν του, καὶ τοὺς ἐπρόσταξε νὰ φέρωσι τὸν ἅγιον μὲ τιμὴν πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἐμήνυσε μὲ τοὺς ἰδίους ἀπεσταλμένους εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος πρέπει μᾶλλον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἡράκλειαν ὁμοῦ μὲ τοὺς μεγαλητέρους του θεοῦς, καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, καὶ χάριν τινῶν υποθέσεων δημοσίων, εὐθὺς ὁ βασιλεὺς λαβὼν μαζί του τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς θεοῦς του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἡράκλειαν. Ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος ἐπροθυμοποιήθη καὶ ἐνεδυναμώθη εἰς τὸ μαρτύριον μὲ ὀπτασίας νυκτερινὰς, αἱ ὁποῖαι ἐπέμφθησαν εἰς αὐτόν ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅθεν εὐθὺς ἅμα ἤκουσεν, ὅτι ὁ Λικίνιος ἐπλησίασεν εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἵππευσε, καὶ προὔπητησεν αὐτόν μετὰ τιμῆς, ὡς ἔπρεπε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐμβὰς εἰς τὴν πόλιν, παρέκάλει τὸν ἅγιον νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς θεοῦς· ὁ δὲ μάρτυς ἐζήτησε νὰ λάβῃ αὐτοὺς διὰ νὰ τοὺς λατρεύσῃ πρῶτον εἰς τὸν οἶκόν του. Λαβὼν δὲ ὁ ἅγιος τοὺς Θεοῦς, κατὰ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς συνέτριψεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν, εἶπε Μαξέντιος ὁ κομενταρήσιος πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶδε τὴν κεφαλὴν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, ὅτι τὴν ἐβάσκαζε πτωχοῦς καὶ τὴν περιέφερον εἰς τοὺς δρόμους. Τότε ἤρπασαν παρευθὺς οἱ δορυφόροι τοῦ βασιλέως τὸν ἅγιον Θεόδωρον, καὶ πρῶτον μὲν ἐκδύουσιν αὐτόν καὶ τανύουσιν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος· ἔπειτα δίδουσι μὲ νεῦρα βῶν εἰς μὲν τὴν βράχιν τοῦ ἀθλητοῦ πληγὰς ἑπτακοσίας, εἰς δὲ τὴν κοιλίαν του, πεντήκοντ'· τὸν δὲ λαμὸν τοῦ ἁγίου κτυπῶσι μὲ μολιβδίνας σφαίρας. Εἶτα ξέουσιν αὐτόν καὶ μὲ λαμπάδας καίουσιν·

ὑστερον δὲ τρίβουσι τὰς πληγωμένας καὶ κεκαυμένας σάρκας του με τοῦθλα καὶ κεραμίδια, καὶ οὕτω τὸν ῥίπτουσιν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ σφαλίζουσι τοὺς πόδας του εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, ἀφίνοντες αὐτὸν ἐκεῖ νηστικὸν ἑπτὰ ἡμέρας.

Μετὰ ταῦτα ἐξέβαλον αὐτὸν τῆς φυλακῆς, καὶ ἐκάρφωσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του εἰς ἓνα σταυρόν· ἔπειτα (ὡ τῆς θηριώδους ἀπανθρωπίας!) ἐπέρασαν εἰς τὸ παιδογόνον καὶ κρύφιον μέλος τοῦ μάρτυρος μίαν περόνην ἢ ὁποία ἔφθασεν ἕως μέσα εἰς τὰ ἐντόσθιά του. Ἰσταντο δὲ πριγύρω καὶ παιδία, τὰ ὁποία ἐτόξευον τὸν ἅγιον εἰς τὸ πρόσωπον· ὅθεν ἀπὸ τὰ βέλη ἐχύθησαν αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του· ἄλλοι δὲ κόπτοντες πλαγίως τὰ κεκρυμμένα του μόρια, ἐξέκοψαν μαζὶ καὶ τὰ σπερμογόνα του μέλη. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμεινε τὴν νύκτα εἰς τὸν σταυρόν, διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ὁ Λικίνιος, ὅτι ἤδη ἀπέθανεν· ἠπατάτο ὁμως ὁ μάταιος, διότι ὁ ἅγιος ἐλύθη ἐκ τῶν δεσμῶν ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον, καὶ ὅλος ἔγεινεν ὑγιής, ψάλλων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν ἔστειλεν ὁ Λικίνιος ἀνθρώπους διὰ νὰ σηκώσωσι τὸ σῶμά του καὶ νὰ τὸ ῥίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι βλέποντες τὸν ἅγιον ζωντανὸν καὶ ὑγιῆ, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, ἀνθρωποὶ ὀγδοήκοντα πέντε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπίστευσαν καὶ ἄλλοι τριακόσιοι, τῶν ὁποίων ἦτο πρῶτος ὁ ἀνθύπατος Κέστης, διότι οὗτοι ἀποσταλέντες διὰ νὰ θανατώσωσι τοὺς πιστεύσαντας ὀγδοήκοντα πέντε, ἐπίστευσαν καὶ αὐτοί.

Βλέπων δὲ ὁ Λικίνιος, ὅτι ἦτο ἡ πόλις τεταραγμένη, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὸν ἅγιον· χριστιανοὶ δὲ πολλοὶ ἐκεῖ εὕρισκόμενοι, ἐμπόδιζον τοὺς στρατιώτας· ἀλλ' ὁ ἅγιος μόλις καταπαύσας τοὺς χριστιανούς, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀνεκομίσθη ἀπὸ τὴν Ἡράκλειαν εἰς τὰ Εὐχαίτα, καὶ ἐτέθη εἰς τὸν πατρικὸν αὐτοῦ οἶκον, καθὼς ὁ μάρτυς ἐπρόσταξε περὶ τούτου τὸν ταχυγράφον του Αὔγαρον, ὁ ὁποῖος παρὼν εἰς τὸ μαρτύριόν του, ἔγραψε τὰς κατὰ μέρος ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ διάφορα εἶδη τῶν βασάνων ὅσα ἔλαβε, καὶ τὰς παρὰ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεις, ὅσας ἤξιώθη¹ (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ, ὅρα εἰς τὸν πεζογράφον Δαμασκηνόν).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΖΑΧΑΡΙΟΥ.

- » Ἴππους ἐώρας τοὺς νόας Ζαχαρία,
- » Δι' ὧν πρὸς ὕψος οὐρανῶν ἀφιππάσω.

Οὗτος ὁ προφήτης Ζαχαρίας ἐρμηνεύεται, μνήμη Θεοῦ· ἦτο δὲ ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ φυλῆς Λευὶ, καὶ ἐγεννήθη εἰς τὴν Γαλααδ· ἐπέστρεψε δὲ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ τὴν ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίαν τῶν Ἑβραίων, γέρων ἤδη κατὰ τὴν ἡλικίαν. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν Βαβυλῶνα εὕρισκόμενος, πολλὰς προφητείας ἔκαμεν εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα ἔδωκεν, εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τῶν προφητειῶν του. Οὗτος εἶπεν εἰς τὸν ἀρχιερέα Ἰωσεδὲκ, ὅτι θὰ γεννήσῃ υἱὸν, καὶ ὅτι θὰ ἱερατεύσῃ εἰς τὸν Κύριον ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ· οὗτος εὐλόγησε καὶ τὸν Σαλαθιήλ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι θέλει γεννήσῃ υἱὸν, καὶ θέλει καλέσῃ τὸ ὄνομά του Ζοροβάβελ, ἡγοῦν σπέρμα Βαβυλῶνος· (Ζορὸ, ἐρμηνεύεται σπέρμα, βαβὲλ δὲ, Βαβυλῶν). Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν ἔδωκεν ἐν σημεῖον παράδοξον διὰ τὸν Κροῖσαν τὸν βασιλέα τῆς Αὐδίας, καὶ διὰ τὴν ἐκπόρθησιν καὶ τὸν ἀφανισμόν τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ διὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰσραὴλ ὁμοίως καὶ διὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῶν Ἑθνῶν, καὶ διὰ τὴν μέχρι τέλους καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ ναοῦ· καὶ ὅτι θὰ ἐκλείψωσιν οἱ προφῆται ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας, καὶ θὰ ἀργήσωσιν οἱ ἱερεῖς καὶ τὰ Σάββατα. Αὐτὸς ἐπροφήτευσεν καὶ διὰ τὴν διπλὴν κρίσιν, ἣτις μέλλει νὰ γίνῃ,¹ καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ προφητεύσας, ἐκοιμήθη εἰς γῆρας βαθύ, καὶ ἐτάφη πλησίον εἰς τὸν τάφον Ἀγγαίου τοῦ προφήτου.²

ὀγδόῃν τοῦ Ἰουνίου. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτου Θεοδωρον ἐγκώμιον ἐπλεξεν Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τὸν τοῦ Θεοῦ δώρων ἐπώνυμον μάρτυρα », ὅπερ μετέφρασεν εἰς τὸ ἀπλοῦν ἢ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ εὕρισκεται εἰς τὸ ἐν Κωνσταντίνου τῶν ἁγίων Θεοδώρων. Ὁ δὲ ἀλληγοῦς αὐτοῦ βίος εὕρισκεται ἐν τῇ ἐρᾷ μνητῶν Ἰσὴρον καὶ ἐπαλλοιαι· οὗ ἡ ἀρχὴ. « Λικίνιῳ τῷ Βασιλεῖ ».

¹ ἴσως διπλῆ κρίσις ἐννοεῖται ἐδῶ ἢ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, διότι καὶ τὰ δύο ἐν τῇ μεταλλοσῇ κρίσει κριθήσονται. Σημειώσαι, ὅτι τὸ λείψανον τοῦ προφήτου τούτου Ζαχαρίου εὕρισκετο εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ναὸν τοῦ Ἀδελφοθίου Ἰακώβου, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς (σελ. 4452 τῆς Δωδεκαβίβλου).

² Ὁ Ζαχαρίας οὗτος ἦτο υἱὸς Βαραχίου, καὶ ἀπροφήτησεν ἐν τῷ ὀγδοῷ μηνί, κατὰ τὸν δευτέρου χρόνου τοῦ βασιλέως

¹ Ἢ δὲ ἀνεκομίσθη τῷ λειψάνου του ἐφορτίσθη κατὰ τὴν

Αἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΡΘΑ καὶ ΜΑΡΙΑ αἱ ἀδελφαί, σὺν τῷ σοφῷ ΛΥΚΑΡΙΩΝΙ, ζήρει τε-
λειοῦνται.

Εἰς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν.

- » Ἄς περ παρήξεν εἰς τὸ φῶς γαστήρ μία,
- » Μάρθαν Μαρίαν, ἔν στερεῖ φωτὸς ζήρος.

Εἰς τὸν Λυκαρίωνα.

- † » Διπλοῦν ἐδίξω Λυκαρίων τὸ στέφος,
- » Ὅσιος οἶα καὶ ἀθλητῆς Κυρίου.

Αὗται αἱ ἅγιοι ἦσαν ἀδελφαί κατὰ σάρκα καὶ ἔζων κατ' ἰδίαν, μεταχειριζόμεναι παρθε-
νίαν· ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε νὰ διέλθῃ ὁ ἡγεμὼν ἀπὸ
τὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐκατοίκουν, ἐκυψαν
ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ εἶπον ὅτι εἶναι χριστια-
ναί. Ὁ δὲ ἡγεμὼν λυπούμενος, ἐλεεινολογεῖ
τὸν θάνατον τὸν ὁποῖον θὰ λάβωσιν εἰς τὴν
νεότητά των· ἀλλ' αἱ ἅγιοι ἀνταπεκρίθησαν ὅτι,
ὁ διὰ τὸν Χριστὸν θάνατος δὲν εἶναι θάνατος,
ἀλλὰ ζωὴ, ἡ ὁποία τέλος δὲν ἔχει. Τοῦτο τὸ
ἴδιον ὠμολόγησε καὶ ὁ ἅγιος ὀσιομάρτυς Λυ-
καρίων, ὁ ὁποῖος ἦτο παῖς μοναχὸς καὶ σύν-
τροφος τῶν ἁγίων. Ὄθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ
ἡγεμόνος καὶ οἱ τρεῖς ἐκαρφώθησαν εἰς τρεῖς
σταυρούς· τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν με-
ξίφος ἀπὸ τοὺς δημίους, καὶ οὕτω παρέδωκαν
τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον
τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. ¹

Δαρείου, ὡς τοῦτο δηλοῦται ἐν κεφαλαιῷ πρώτῳ τῆς αὐτοῦ
προφητείας, ἡ ὁποία διαμοιράζεται εἰς δεκατέσσερα κεφάλια.
² Ἦτο δὲ κατὰ τοὺς χρόνους συνομηλικὸς μετὰ τὸν προφήτην
Ἄγγαιον, καὶ κατὰ τὸν βίον ὁμότροπος· τὰς δὲ προφητείας του
προεῖρηκεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ πρὸ τοῦ Ἄγγαιου, καὶ
μετὰ τὸν Ἄγγαιον. Ὁμοιωσὶς δὲ ὁ προφήτης οὗτος, εἶπερ
καὶ ἄλλος, τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ διεσάφησεν, ὡς μαρτυρεῖ Ἀ-
λέξανδρος ὁ Μαυροκορδάτος εἰς σελ. 283 τῶν Ἰουδαϊκῶν. Ὁ
γὰρ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ στέφανος, ἐν ἀναφέρει ἐν τῷ σ΄
κεφαλ. τῆ μοναρχίᾳ τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῆ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλη-
σίᾳ ἀρμόζει, τῆ συνστάσει ἐξ Ἰουδαίων καὶ Ἑθνῶν. Τινὲς
δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος μαρτυρικοῦ τέλους ἠξιώθη.
Σημειώσαι, ὅτι ὁ Ζαχαρίας οὗτος καὶ ὁ Ἄγγαιος καὶ ὁ Μα-
λαχίας καλοῦνται προφῆται τοῦ δευτέρου ναοῦ, ὡς ἀκμάσαντες
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ὁ Ζοροβάβελ αὐτὸν ἔκτισεν, ὡς λέ-
γει ὁ Κανόνικος Κλήμης ἐν τῇ ἀνασκευῇ τῆς τελευταίου διαρ-
μηνευείσης Διαθήκης.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ ἐνταῦθα παρὰ τῷ Μηναίῳ κείμενον
ἱστορικὸν τοῦ ἁγίου Λυκαρίωνος, εὑρίσκεται κατὰ τὴν ἐβδόμην
τοῦ Ἰουνίου, ὅτε ἑορτάζεται ὁ ἅγιος μάρτυς Λυκαρίων καὶ τὸ
συναξάριον αὐτοῦ γράφεται· ἐκείνῳ γὰρ μᾶλλον ἔστιν ἀρμόδιος,
ἢ τούτῳ.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ καὶ ΣΤΕ-
ΦΑΝΟΣ, ἔσεθεντες τελειοῦνται.

- » Ἐσθθεῖσι Νικηφόρῳ καὶ τῷ Στεφάνῳ,
- » Νικηφόρου στέφανος ἐπλάκη τέλος.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΑΔΕΛ-
ΦΟΥ καὶ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ.*

- * » Ἰπῆρξεν ὄντως ἡ τελευταῖα τοῦ βίου,
- » Καὶ Φιλαδέλφῳ καὶ Πολυκάρπῳ φίλῳ.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΑΚΑΡΙΟΥ
Ἐπισκόπου Πάφου.*

- * » Πάφου πρόεδρος ἔνδον ἐκρύβη τάφου,
- » Κκι τ' ἄλλα Μακάριος οὐ κλησιν μόνον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΠΕΡΓΕΤΟΥ.

- † » Πῶς ἂν παρέλθω ἀγέραστον Περγέτην,
- » Σὺν ταῖς ἁγίοις ἔντα κατειλεγμένον;

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.

- » Τὸν ἐκ πκλίου κλητικὸν Νικηφόρον,
- » Τμηθέντα γνῶθι πρακτικὸν Νικηφόρον,
- » Φατγάνῳ ἀμφ' ἐνάτη, Νικηφόρε, δευροτομήθης.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Νικηφόρος ἦτο κατὰ
τοὺς χρόνους Οὐαλλεριανοῦ καὶ Γαλτίνου τῶν
βασιλέων. ἐν ἔτει σξ' (260), ιδιώτης κατὰ τὴν
τύχην. Οὗτος λοιπὸν εἶχε φιλίαν ὑπερβολικὴν
μετὰ τινος Σαπρίκιον ἱερέα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐκ-
κλησίας, ὁ ὁποῖος ὕστερον ἐξ αἰτίας τινός, μᾶλ-
λον δὲ ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας, ἐμίσησε τὸν
ἅγιον καὶ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐγένετο ἀφιλήτως. Ὁ-
θεν ὁ ἅγιος Νικηφόρος πολλάκις μετεχειρίσθη
μεσίτας, καὶ ἔβαλε διαλλακτὰς εἰς αὐτὸν, ζη-
τῶν συγχώρησιν· καὶ τὴν παλαιὰν φιλίαν ἀ-
νακαλούμενος· ὁ Σαπρίκιος ὁμως τελείως δὲν
ἤθελε νὰ συγχωρήσῃ τὸν φίλον του, ἀλλ' ἐφύ-
λαττε τὴν ἐχθραν καὶ τὴν μνησικαχίαν εἰς τὴν
καρδίαν του. Μίαν φορὰν δὲ ἐκρατήθη ὁ Σαπρί-
κιος ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις, ὡς χριστιανὸς
καὶ ὡς ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐφέρετο εἰς
τὸ νὰ βασανισθῇ· τότε ὁ θεὸς Νικηφόρος στο-
χασθεὶς, ὅτι ἦτο καιρὸς ἀρμόδιος διὰ νὰ ἐλευ-
θερώσῃ τὸν Σαπρίκιον ἀπὸ τὴν ἐχθραν, ἔτρεξε
καὶ ἔπεισεν εἰς τοὺς πόδας του, παρακαλῶν νὰ
τὸν συγχωρήσῃ, ἂν καὶ αὐτὸς ὁ εὐλογημένος
δὲν ἦτο αἷτιος τῆς τοιαύτης ἐχθρας. Ἐπειδὴ
ὁμως δὲν εἰσηκούετο, παλλάκις τὸν ἐπρόφθα-

νεν ὁ αἰδίδιμος εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας του, ζητῶν συγχώρησιν· ὁ δὲ σαπρὸς Σαπρίκιος ἀδυσώπητος ἔμενε καὶ νὰ καμφθῆ δὲν ἤθελε.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐδοκίμασε πολλὰ βάσανα διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, τέλος πάντων κατεδικάσθη νὰ ἀποκεφαλίσθῃ· ἐρέετο λοιπὸν ὁ δυστυχὴς Σαπρίκιος εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Τότε ὁ καλὸς Νικηφόρος, φοβηθεὶς μήπως τὸ μαρτύριον τοῦ Σαπρίκιου γίνῃ ἀπρόσδεκτον εἰς τὸν Θεόν, διὰ τὸ πάθος τῆς ὀργῆς καὶ τῆς μνησικακίας ἣν εἶχε, πάντα τρόπον ἔκαμνε διὰ νὰ τὸν καταπέισῃ νὰ διαλύσῃ τὴν ἔχθραν, ἵνα γίνῃ τὸ μαρτύριόν του ἀκατηγόρητον· ἀλλ' ὁ Σαπρίκιος οὐδὲ τότε ἄφησε τὴν ὀργὴν καὶ τὴν μνησικακίαν. Ὅθεν γυμνωθεὶς ὁ ἄθλιος ἀπὸ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ σκοτισθεὶς κατὰ τὸν νοῦν, ἠρνήθη φεῦ! τὸν Χριστόν· καὶ μετὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον ἔχασε καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. ¹ Τοῦτο δὲ θεωρήσας

ὁ μακάριος Νικηφόρος ἀμέτρως ἐλυπήθη, καὶ πολλὰ δάκρυα ἔχυσε, καὶ πολλὰ παρεκάλεσε τὸν Σαπρίκιον, νὰ μὴ ἐκπέσῃ τελείως ἀπὸ τὸν Χριστόν καὶ νὰ γίνῃ παίγιον εἰς τοὺς ὀρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθροὺς, τυράννους ὁμοῦ καὶ δαίμονας.

Ἐπειδὴ δὲ ἔλεγε τὰ λόγια του εἰς κωφόν, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, διὰ τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἀρνηθέντος Σαπρίκιου, ἐμβῆκεν ὁ τρισόλβιος Νικηφόρος εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὠμολόγησε παρρησία τὸν Χριστόν. Ὅθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ ἡγεμόνος ἀπεκεφαλίσθη ὁ αἰδίδιμος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· (ὄρα τὸ μαρτύριον τοῦτο πλατύτερον εἰς τὸ Ἐκλόγιον· τὸ ἐξ ἑλληνικὸν αὐτοῦ μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐδὲν ἔστικεν ἀγάπης εἶναι μακαριώτερον.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζεται καὶ ἄλλο μαρτύριον αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἦν τις πρεσβύτερος ὀνόματι Σαπρίκιος.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τοῦ ὀπίου πατρὸς ἡμῶν ΡΩΜΑΝΟΥ τοῦ Κιλικίος καὶ θαυματουργοῦ.

- » Λίθην θαθεῖαν εἶχε καὶ ζῶν τοῦ βίου.
- » Ῥωμανὸς οὗτος, δε μετέστη τοῦ βίου.

Οὗτος ὁ ὀσιος Ῥωμανὸς ἦτο ἀπὸ πόλιν τῆς Κιλικίας Ῥῶσον ὀνομαζομένην· εἰς τὴν Ἀντιόχειαν δὲ ἠγωνίατο τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς ἀγῶνας καὶ ἀθλους, διότι ἐξῶ ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἀντιοχείας κτίσας μικρὸν κελλίον, παρὰ τὴν ὑπώρειαν τοῦ ἐκείσε βουνοῦ, ἐντὸς αὐτοῦ ἀσκητικῶς ἠγωνίζετο ὁ αἰδίδιμος, χωρὶς νὰ ἀνάπτῃ πῦρ, καὶ χωρὶς νὰ ἔχη φῶς λύχνου. Ἡ δὲ τροφή του ἦτο ψωμίον καὶ ἄλας τὸ δὲ ποτόν του, τὸ νερόν τῆς βρύσεως· φόρεμα δὲ εἶχε τραχὺ, τρίχινον, καὶ τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του ἐφθανον ἕως εἰς τοὺς πόδας του· ἐφόρει δὲ ἔσθλην καὶ βαρέα σιδήρα, εἰς τὸν λαμῶν, εἰς τὰς χεῖρας, καὶ εἰς τὴν μέσην. Ὅθεν διὰ τοὺς ἀγῶνας τούτους ἐδόθη εἰς αὐτὸν πολλὴ χάρις παρὰ Θεοῦ, διότι ἀπὸ πολλοὺς ἀνθρώπους ἐδίωξεν πολλάκις χαλεπὰς ἀσθενείας, καὶ εἰς πολλὰς στείρας γυναῖκας ἐχάρισε τέκνα ὡς

¹ Εὐκαιρον εἶναι ἐνταῦθα νὰ εἰπωμεν τὰ τοῦ θεοῦ Χρυσοφύμονος λόγια «Ἀγάπης οὐδὲν, οὔτε μείζον, οὔτε ἴσόν ἐστιν, οὐδὲ αὐτὸ τὸ μαρτύριον, ὃ πάντων ἐστι κεφάλαιον τῶν ἀγαθῶν καὶ πῶς; ἀκουσον. Ἀγάπη μὲν, καὶ χωρὶς μαρτυρίου ποιεῖ μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ, μαρτύριον δὲ χωρὶς ἀγάπης, οὐκ ἀνίσχυσαι τοῦτο ἐργάσασθαι.» (λόγ. εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Ῥωμανόν.) καὶ πάλιν ἐρμηνεύων τὸ «Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος, λέγει, ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοῦτο ἐστίν· ὅτι πάντα ἐκείνη αὐτὴ συσφίγγει· ἔπερ ἀν εἴπῃς ἀγαθόν, ταύτης ἀπουσίας, οὐδὲν ἐστιν, ἀλλὰ διαρρεῖ. Οἶα γὰρ ἐάν τις ἔχη κατορθώματα, πάντα φροῦδα, ἀγάπης μὴ οὐσίας.» (λόγ. ἡ' εἰς τὴν πρὸς Κολασσαεῖς) Καὶ πάλιν λέγει ὁ αὐτός, ὅτι οὐδὲ τοὺς ἀπίστους πρέπει νὰ μισῶμεν, ἀλλὰ τὰ πονηρὰ αὐτῶν δόγματα. «Ἴϊ οὐν φησιν, ἀν ἐχθροῖσι καὶ Ἕλληνας, οὐ δεῖ μισεῖν; μισεῖν μὲν, οὐκ ἐκείνους δὲ, ἀλλὰ τὸ δόγμα μισεῖν; οὐ τὸν ἀνθρώπον, ἀλλὰ τὴν πονηρὰν πρᾶξιν, τὴν διεφθαρμένην γνώμην· ὁ μὲν γὰρ ἀνθρώπος, ἔργον Θεοῦ· ἡ δὲ πλάνη, ἔργον τοῦ διαβόλου· μὴ τοῖνον ἀναμίξῃς τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τοῦ διαβόλου (λόγ. λγ' εἰς τὴν α' πρὸς Κορινθ.) Ἀρμόδιον εἶναι νὰ ἀναφῶμεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖνο ἔπερ γράζει ὁ Εὐεργετινὸς σελ. 541 ἔχον ὅτι δύο ἀδελφοὶ ἐπίσθησαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ διωγμοῦ, καὶ βασανισθέντες, ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε μεταξύ αὐτῶν παροξυσμὸς τις καὶ λογομαχία, ὃ μὲν εἰς μετανόησιν διὰ τοῦτο, ἔβαλε μετάνοιαν ὀλίγορα εἰς τὸν ἀδελφόν, λέγων· ἀκολουθεῖ εἰς ἡμεῖς αὐτὸν νὰ τελειωθῶμεν μετὰ τὸ μαρτύριον, ὅθεν ἂς διαλύσωμεν τὴν ἔχθραν καὶ ἂς κάμωμεν ἀγάπην· ἡ δὲ ἄλλος, δὲν ἐπίσθητο. Ἐξ δὲ τὴν ἐργασμένην ἡμέραν ἐπέβησαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ κριτήριον καὶ ἐδραστηθήσαν· καὶ ἐκείνος ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ λύσῃ τὴν ἔχθραν, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην δοκιμὴν τῶν βασάνων ἐνίκηθη.

καὶ ἠρνήθη τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἄρχων, διατί χθὲς τόσα βάσανα δοκιμάσας δὲν ἠρνήθης, τώρα δὲ τόση ταχέως ἐνίκηθη; ὃ δὲ ἀπεκρίθη. Διότι χθὲς μὲν εἶχον ἀγάπην μετὰ τὸν ἀδελφόν μου, διὰ τοῦτο καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ με ἐνεδυναμόνε καὶ ὑπέμεινα τὰ βάσανα· τώρα δὲ, ἐπειδὴ ἐμνησικακήσα εἰς τὸν ἀδελφόν μου, διὰ τοῦτο ἐγυμνώθη ἀπὸ τῆς σκέπης τοῦ Θεοῦ καὶ παρηγορίαν καὶ δύναμιν.

καὶ προσευχόμενος τοὺς ἄλλοις τοσαύτα ἠγάπησεν ὁ ἅγιος ἀποστόλος διακρίνας ὁμοκαίρους, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομάρτυρων, ΜΑΡΚΕΛΟΥ Ἐπισκόπου Σικελίας, ΦΙΛΑΓΡΙΟΥ Ἐπισκόπου Κύπρου, καὶ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ Ἐπισκόπου Ταυρομερίου.

- » Ἀσθενεῖς ἄνδρες, σαρκικῶν τρεῖς ἁμαρτιῶν,
- » Τῶν τῆς Ἐδῆς μετέσχον ἐντροφημάτων.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐγένεσαν μαθηταὶ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ κορυφαίου Πέτρου, διότι ὁ μὲν ἅγιος Μαρκελλος, ὁ κατὰ σάρκα πατήρ τοῦ ἁγίου Παγκρατίου, ἐνῶ ἀκόμη ὁ Κύριος ἦμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔζη σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐθαυματούργει, ἀκούσας δὲ αὐτὸν καὶ διὰ τὰς θαυματοουργίας του ἔλαβε τὸν υἱὸν του Παγκράτιον καὶ ὑπέχε μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἀντιόχειαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ ἴδωσι τὸν Κύριον. Ὁ Παγκράτιος λοιπὸν ἀπὸ τότε ἔχεινε γνώριμος εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, καὶ ἀφ' οὗ ἀνεληφόθη ὁ Κύριος, ἠκολούθει ὀπίσω τοῦ Ἀποστόλου, ὅθεν καὶ ἐχειροτονήθη ἀπὸ αὐτὸν Ἐπίσκοπος Ταυρομερίου, (ἦτις ἦτο πόλις τῆς Σικελίας, τετημένη μεθ' ὀνόματι Ἐπισκόπου καὶ μεθ' ὀνόματι καὶ τῆς καλουμένης Ταορμείνας,) ὅθεν ἐκήρυττε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ἐφανεύθη κρυφίως ἀπὸ τοὺς Μοντανιστάς. Ὁ δὲ Μαρκελλος, ὁ τούτου πατήρ κατὰ σάρκα, ἐχειροτονήθη τῆς Σικελίας Ἐπίσκοπος, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρέψας πρὸς Κύριον, ἐτελειώθη ἐν εἰρήνῃ. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Φιλάγριος γενόμενος τῆς Κύπρου Ἐπίσκοπος, ἐδίδασκε καὶ αὐτὸς καὶ ἐκήρυττε τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ὅθεν πολλοὺς ὑπομείνας πειρασμοὺς

¹ Τούτου τοῦ ὀνόματι τὸν βίον γράφει ὁ Θεοδώριτος ἐν ἀκριβοῦς ἐν ἐκείνῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ ἠρανίσθη τὸ παρὸν Συναξάριον. Προσθέτει δὲ ἐκεῖ ὁ Θεοδώριτος, ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος ἐπλεονέκτει ἡλίου ἀπόδησι, καὶ πρᾶσθητι τρόπων, καὶ φρονήματος, μετριότητι, καὶ ταύτου ἕνεκα τῆς θείας χάριτος ἤρπεν τὴν αἴγλην. « Ἐπὶ τῷ γὰρ φησὶν ἐπιβλέψας, ἀλλ' ἦ ἐπὶ τὸν πᾶν καὶ τῆς οὐρανόθεν, καὶ τρέμοντά μου τοὺς λόγους; ὅθεν καὶ τοσαύτην παρὰ τοῦ θείου Πνεύματος δεξιάνους δύναμιν, παρῶν ἐκείνου καὶ προσάτην ἀνάμειξιν. Διὸ καὶ πάντα τοὺς παρ' αὐτῷ φοιτῶντας, καὶ φαινόμενος, καὶ φεγγόμενος, ὠφελείας πληρῶν, τὸν ἅπαντα διετέλεσε βίον ».

² Ὁ ἅγιος ἁγιος Παγκράτιος ἱερομάρτυρος κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Ἰουλίου...

διὰ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, πρὸς Κύριον ἐξεδήμενοι.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΠΕΤΡΟΣ ὁ Ἀμασκήνης εἶπει τελειοῦται.

- » Ὁ ἐξελέγξας τοὺς προκλήγας Πέτρος.
- » Ὁνήσκει μοναπλῆξ, τῷ διὰ ξίφους τέλει.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνί Γ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ τοῦ θαυματουργοῦ,

- » Κατηξιώθη, Χαράλαμπος, ἐκ ξίφους;
- » Καὶ λυμπρότητος καὶ χραῖς τῶν μαρτύρων,
- » Τῇ δεκάτῃ, Χαράλαμπος, ἐν τμήτῃ ἀπὸ λαιμόν.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Χαράλαμπος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βασιλέως Σεβήρου, καὶ Λουκιανοῦ ἡγεμόνος ἐν ἔτει ργ' (198), ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν ἐν Μαγνησίᾳ τῇ πόλει. Οὗτος λοιπὸν διδάσκων τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, καὶ κηρύττων τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν ἀνωθεν τυράννων, καὶ ἐξεδύθη τὴν ἱερατικὴν στολήν, ἔπειτα ἐξέδαραν τὸ δέρμα ὅλον τοῦ σώματός του. Ἐπειδὴ δὲ ἐβλεπεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν Λουκιανὸς, πῶς ὑπομένει γενναίως τὰ βάσανα, ἐθυμώθη, καὶ ἐπεχείρει νὰ ξεσχίσῃ τὸν ἅγιον μετὰ τὰς ἰδίας του χεῖρας, καὶ παρευθὺς ἐκόπησαν αἱ χεῖρές του καὶ ἐκρεμάσθησαν ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ὁ δὲ ἅγιος προσευχηθεὶς, ἔκαμιν αὐτὸν ὑγιή. Τοῦτο

¹ Ὁ ἱερομάρτυς οὗτος Πέτρος, πινὲς μὲν λέγεται πθανήτερον, εἶτι εἶναι ἢ τῆς Δαμασκῆς ἐπίσκοπος, ὁ ἐπὶ τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἰωάννου ζῶν καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Κορωνύμου ἐν ἔτει ψα' (775), ὁ καὶ μαρτυρικῶς τέλους ἀξιωθείς. Τὴν γὰρ τῶν Ἀράβων καὶ Μανιχαίων διελίχων κακόδοξον ἀφρῆσιν, ὑπὸ Οὐαλίδ, υἱοῦ τοῦ τῶν Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἰσάμ, ἐκόπη τὴν γλώσσαν, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἐνθα καθάρως λαλῶν καὶ ἱεροφῶν, ἐτελεύτησεν. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ Δαμασκηνὸς Πέτρος ὁ τῆς νηπτικῆν βίβλου συγγραφεὺς τῆν ἐν τῇ φιλοκαλίᾳ περιεχόμενην. Ἀντιλέγουσιν ἡμῶς εἰς τοῦτο τινὲς, δικαιολογούμενοι, ὅτι ὁ τῆν Ἀληπτικὴν βίβλου συγγραφεὺς ἄλλος ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου, καθὼς ἀναφέρει Συμεῖωνα τὸν Μεταφραστὴν, τὸν βασιλευσά ὄντα κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανῆς. Πλὴν διαναφερόμενος ἐκεῖ καὶ τὸν κατὰ τὸν Συναξαριστοῦ ἱερέως ὄντος, ὁ τῆν Νηπτικὴν, βίβλου συγγραφεὺς, ὁ μαρτυρεῖ, εἶτι ἦτο, ἱερεὺς, καὶ εἶτι εἶπει ἐτελεύτησεν, τῷ ἐπὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Πέτρου ἐκείνου μετὰ ξίφους τελειωθέντος.

τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ δῆμιοι Πορφύριος καὶ Βάπτος ὀνομαζόμενοι ἠρνήθησαν τὰ εἰδωλα καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ὁμοίως ἐπίστευσαν καὶ τρεῖς γυναῖκες, αἵτινες παρίσταντο ἐκεῖ καὶ ἐβλεπον, τοὺς ὁποίους ὄλους πιάσας ὁ ἡγεμὼν, καὶ βασανίσας μὲ διάφορα παιδευτήρια, ἀσπλάγχχνως αὐτοὺς ἀπεκεφάλισε, διότι ἂν καὶ ἰατρεύθη ἀπὸ τὸν ἅγιον κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅμως κατὰ τὴν ψυχὴν ἐμείνεν ὁ ἀθλιος ἀνιάτρευτος. (Ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ εἰς τὸν νέον Παράδεισον, ὅρα καὶ εἰς τὸν Μακάριον Χριστιανόπουλον)· τὸ δὲ ἑλληνικὸν αὐτοῦ μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.»¹

Οἱ τιμωροῦντες δῆμιοι τὸν ἅγιον Χαραλάμπη, ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ καὶ ΒΑΠΤΟΣ, πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Πορφύριος καὶ Βάπτος ἐκ κοινοῦ ξίφους,
- » Ἀθλήσεως βάπτουσι κοινήν πορφύραν.

Αἱ διὰ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους πιστεύσασαι ἄγμαι τρεῖς γυναῖκες, ξίφει τελειοῦνται.

- » Τὰς τρεῖς γυναῖκας ἀρρενωποὺς μὴνύει,
- » Ἄρην ἀριθμὸς, ἑ τρία, πρὸς τὸ ξίφος.²

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ παρθένων ΕΝΝΑΘΑ καὶ ΟΥΔΑΛΕΝΤΙΝΗΣ.

- » Εἰς ἀρραβῶνα παρθένους κόραις δύο,
- » Ὁ νυμφίος διδῶσι θάρσος πρὸς φλόγα.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΥΛΟΥ.

- » Ἐκεῖνος οὗτος Παῦλος ὁ Χριστοῦ φίλος,
- » Χριστοῦ πόθῳ τράχηλον ἐτετμημένος.

Ἀπὸ τὰς δύο ἀνωτέρω παρθένους, ἡ μὲν Ἐνναθὰ κατήγετο ἀπὸ τὴν χώραν Γάζαν τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εὐρισκομένην ἥτις καὶ Κωνσταντία ὀνομάζετο, ἡ δὲ Οὐαλεντίνη κατήγετο

¹ Εἰς τὸν ἅγιον Χαραλάμπη ἐφιλοκῶνησεν ἡ ἰμὴ ἑκουσμία δύο Κανόνες παρακλητικούς, τὸν ἕνα, περὶ μόνης τῆς πανάλης διαλαμβάνοντα, ὃν ἑς γλαφυρὸν ἔκρινε εὐλογίαν νὰ το πᾶσι, καὶ ὅρα τοῦτον ἐν τῷ τέλει τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τὸν ἄλλον, περὶ ὄλων τῶν θαυμαστικῶν καὶ μαρτυρίων του.

² Οἱ Ἰησοῦχοι ὁμοῦ καὶ Πλατωνικοὶ καὶ Ἀριστοτελικοὶ φιλόσοφοι τὸν μὲν δύο ἀριθμὸν ἔλεγον θηλυκὸν, διότι εἶναι ζυγαδικὰ, τὸν δὲ τρία ἔλεγον ἀρσενικὸν, διότι εἶναι μοναδικὰ, καὶ δι' ἄλλους ἀπόμνη λόγους. Παραρμυάζει λοιπὸν τὸ ἐπίστιχον τοῦτον τὰς τρεῖς ταύτας γυναῖκας, μὲ τὸν τρεῖς ἀρσενικὸν ἀριθμὸν, καὶ λέγει, ὅτι καὶ οὗτοι τρεῖς οὕτως, ἀρνήσαντο ἀρρενωπὸν καὶ ἀνδρείαν, μὴ φοβηθεῖσαι τὸ ξίφος.

ἀπὸ τὴν Καισάρειαν. Ὅτε λοιπὸν ὁ ἡγεμὼν Φιρμιλιανὸς ἐκάθισεν εἰς τὸ κριτήριον, ἐφέρθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ Ἐνναθὰ ἡ γενναιοτάτη παρθένος, καὶ ἐρωτηθεῖσα, ἂν ἀρνήται τὸν Χριστόν, καὶ μὴ πεισθεῖσα, κρεμάται εἰς ξύλον, καὶ καταξοχιζέται τὰ πλευρὰ μὲ ραβδισμοὺς ὅχι μίαν φορὰν ἢ δύο, ἀλλὰ πολλάκις. Ἡ δὲ τιμία Οὐαλεντίνη, καὶ αὐτὴ παρθένος οὔσα, καὶ μὴ ὑποφέρουσα νὰ βλέπῃ τὴν ἀπανθρωπίαν καὶ θηριότητα τοῦ ἡγεμόνος, τὴν ὁποίαν ἐδείκνυε κατὰ τῆς παρθένου Ἐνναθὰ, ἐπαρρησιάσθη καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ παρευθὺς ἐπροστάχθη νὰ θυσιάσῃ, διότι ἠτοιμάσθη ἐκεῖ πλησίον εἰς τὸ δικαστήριον εἰς βωμὸς. Ὅτε δὲ ἐφέρθη ἡ ἀγία πλησίον εἰς τὸν βωμόν, ἐλάκτισεν αὐτὸν μὲ τοὺς πόδας τῆς καὶ τὸν κατεκρήμνισεν ὁμοῦ μὲ τὸ πῦρ ὅπερ εἶχεν ἐπάνω ὁ δὲ τύραννος θυμωθεὶς, τόσα βάσανα ἔδωκεν εἰς τὰ πλευρὰ τῆς ἁγίας, ὥστε δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὰ φανερῶσθαι τίς. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὰς δύο παρθένους, ἀπεφάσισε νὰ τὰς θανατώσῃ με πυρὰν, καὶ οὕτως αἱ μακάριαι κόραι ἀπέλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ ταῦτα ἐμβήκεν ὁ ἅγιος Παῦλος εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἐδοκίμασε διαφόρους βασάνους, καὶ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ἀπὸ ὅλας μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, κατεδικάσθη νὰ θανατωθῇ διὰ ξίφους ὅθεν εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, καὶ προσευχηθεὶς διὰ τοὺς ὁμοπίστους, ἐδέχθη τὴν ἀποτομὴν τῆς τιμίας του κεφαλῆς, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὅποιον καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.⁴

- » Ἀναστάσιος, τὸν δρόμον τείνων πρὸσω,
- » Γῆς ἐξαναστάς, πρὸς τὸν Ἰῆστον τρέχει.

Μνήμη τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν ΘΕΟΤΟΚΟΥ ἐν τοῖς Ἀρσολίνθου.

- » Ἄει γεραίρειν, τὴν μόνην χρῆ Παρθένον,
- » Ἄπασι τιμῆς τῆς ἄνω τὴν αἰτίαν,

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΖΗΝΩΝΟΣ.

- » Ζήνων τὰ τερπνά τῆς Ἐδέμ ζητῶν μόνα,
- » Εἰς τέρψιν εἶχε τὴν λύσιν τοῦ σαρκίου.

Οὗτος ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν Ζήνων ἦτο ἀπὸ

⁴ Ὁ Ἀναστάσιος οὗτος ἦτο ἐπὶ Λέοντος τοῦ Πορφυρογεννήτου, τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντινίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει 775, ὅστις ἐπατριάρχους χρίτους εἰκοσιτίσους.

τὴν Καισαρείαν τῆς Καππαδοκίας, ἡ υἱὸς πλουσίων καὶ περιφανῶν γονέων, συνηριθμεῖτο δὲ μὲ τούς διακομιστάς τῶν γραμμάτων τοῦ βασιλέως Οὐάλαντος, ἦτοι ἦτο γραμματοφόρος, ἐν ἔτει τξί (365), ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Οὐάλαντος, εὐθὺς ἀπέρριψε τὴν στρατιωτικὴν ζώνην, καὶ εὐρών ἕνα τάφον μέγαν (πολλοὺς δὲ τάφους μεγάλους ἔχει τὸ βουνὸν τῆς Ἀντιοχείας) ἐμβήκεν εἰς αὐτόν, καὶ ἐκαθάριζε τὴν ψυχὴν του διὰ πόνων ἀσκήσεως. Ὅθεν τούτου χάριν, δὲν εἶχε λύχνην, οὐδὲ κιβώτιον, οὐδὲ τράπεζαν, οὔτε βιβλίον, οὔτε στρώμα. Τὸ στρώμα του δὲ ἦτο μία στιβάς ἀπὸ χόρτα καὶ ἀπὸ ἀλλα τινά, τὰ ὅποια ἦσαν ἐστρωμένα ἐπὶ πετρῶν· φόρεμα δὲ εἶχεν ἐν παλαιὸν ῥάσον· ἡ τροφή του ἦτο ἐν ψωμίον, τὸ ὅποιον εἶδιδετο αὐτῷ ἀνα δύο ἡμέρας ἀπὸ ἕνα του φίλου· τὸ δὲ νερὸν τὸ ἔφερεν ἀπὸ μακρινὸν τόπον.

Ἀπὸ τούς ἀσκητικούς λοιπὸν τούτους πόνους ἔλαθεν ὁ αἰοίδεμος πολλὴν χάριν παρὰ Θεοῦ· ὅθεν, ἀν καὶ ἡ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη γενομένη καταδρομὴ τῶν Ἰσαύρων, πολλοὺς ἀσκητάς καὶ καλογραίας ἐβλαψε καὶ κατέσφαξε, τοῦ ὅμως τὸν ὅσιον τελειῶς δὲν ἐδυνήθη νὰ βλάψῃ. Μᾶλλον δὲ οὗτος ἐκείνους ἐβλαψε, τυφλώσας τούς ὀφθαλμούς των μὲ τὴν προσευχὴν του· ὥστε δὲν ἐβλεπον τὴν εἴσοδον τοῦ κελλίου του δὲν ἐζήσε δὲ μετὰ ταῦτα πολὺν καιρὸν, ἀλλ' ἀπὸ τούς κόπους τῆς κάτω ἀσκήσεως ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἄνω ἀναπαύσεως.

¹ Ὁ δὲ Θεοδώρητος ὁ καὶ τούτου τοῦ ὁσίου συγγραφέας τὸν βίον ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἠρανίσθη, λέγει, ὅτι ὁ Ζήνων οὗτος ἦτο ἀπὸ τὸν Πόντον· (ἦτοι ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν)· προστίθει δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι ὁ ὅσιος αὐτὸς ἀπῆλασε τὰ νάματα τῆς διδασκαλίας τοῦ μεγάλου πατρὸς Βασιλείου, καὶ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ φέρῃ ἄλλος εἰς αὐτὸν νερὸν. Ὅθεν μίαν φορὰν βλέπων αὐτὸν εἰς χριστιανὸς φορτωμένον μὲ δύο σταμνία νερὸν, παρεκάλειεν αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ ἐδὸν κόπον· ὁ δὲ δαίος πρῶτον μὲν ἀνετίθειεν, ὑστερον δὲ ἐπέστη, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὰ δύο σταμνία· ὅτε δὲ τὰ ἔφερον, ἔχυσεν τὸ νερὸν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς καλύθης του, καὶ ἔπειτα πάλιν ὤπηγε μόνος καὶ τὰ ἐγέμισεν ἀπὸ τὴν βρύσιν. ἔχεν δὲ σπηθίαν πᾶσαν Κυριακὴν νὰ ἔρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ μεταλαμβάνῃ τῆς θείας μυστήρια, καὶ πάλιν ἐγύριζεν εἰς τὸ κελλίον του. Ἐλάμβανε δὲ ἀπὸ τούς φίλους· ἐν βιβλίον καὶ τὸ ἀναγίνωσκεν ὅλον, καὶ οὕτως εἶδεν ἐκεῖνο καὶ ἄλλο ἐλάμβανε.

² Προστίθει δὲ κατὰ τοῦτο ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ἐβλεπον ὁ ὅσιος τρεῖς νέους, οἱ ὅποιοι ἐβλεπον τὸ πλῆθος τῶν Ἰσαύρων, δεκνόντων τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν καὶ πρόνοιαν, ἠνέχετο δὲ τὸν δαίμονα του.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΛΑΣΙΟΥ ἐπισκόπου Σεβαστείας.

- Δαιμόν Βλάσιος· ἐκκοπέεις διὰ ξίφους,
- Ἀλγοῦσι λαιμοί· ῥευμάτων εἰργει βλάβος·
- Ἐνδεκάτη Βλασίου τάμεν εὐχένα χαλκὸς αἰτερός.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τούς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τίε (315), ἐπίσκοπος τῆς Σεβαστείας· ἐκατοίκει δὲ εἰς σπήλαιον ἐνὸς βουνοῦ, εἰς τὸ ὅποιον ἐρχόμενα τὰ ἄγρια ζῶα, ἡμερόνοντο διὰ μέσου τῆς εὐλογίας του, καὶ χετρούθη ἐγίνοντο. Ὡν δὲ ὁ ἅγιος τῆς ἱατρικῆς τέχνης ἔμπειρος, ἔλαβε πρὸς τούτοις παρὰ Θεοῦ καὶ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν, ὅθεν διὰ τῆς θείας χάριτος πολλὰς ἱατρίας ἔκαμνε. Κρατηθεὶς δὲ ἀπὸ τούς εἰδωλολάτρας, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγρικόλαον, καὶ ὁμολογήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐδάρη μὲ ῥαβδί· ἔπειτα κρεσμασθεὶς, κατεξέσχισθη, καὶ οὕτω ἐβλήθη εἰς φυλακὴν. Ὅτε δὲ τὸν ἔφερον εἰς τὴν φυλακὴν, ἠκολούθησαν αὐτόν ἐπτὰ γυναῖκες, αἱ ὅποια ὁμολογήσασαι τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἀπεκεφαλίσθησαν.

Ὁ δὲ ἅγιος Βλάσιος ἐρρίφθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἐκεῖ εὐρισκομένης λίμνης· ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ θείων ἀγγέλων ἐξήλθεν εἰς τὴν στερεὰν ἀβλαβῆς, διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθη, ὁμοῦ μὲ τὰ δύο βρέφη, τὰ ὅποια ἦσαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τὰ ὅποια ἐδιδάχθησαν παρὰ τοῦ ἁγίου τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐδιδάχθησαν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἄνωθεν σοφίαν τοῦ Θεοῦ. Λέγουσι δὲ ὅτι οὗτος ὁ ἅγιος Βλάσιος ἦτο, ὅστις ἔγεινεν ἐπίτροπος εἰς τὴν ἐγγραφον διαθήκην τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐστρατίου, καθ' ὃν καιρὸν ἐκεῖνος ἐμαρτύρησεν, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸν βίον τῶν πέντε μαρτύρων, κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου. Ὅθεν καὶ εἰς ἐν παλαιὸν πανίον εὐρέθη εἰκονισμένος οὗτος ὁ ἅγιος Βλάσιος, ἱστάμενος ἀναμέσσην εἰς τούς πέντε μάρτυρας, πλησίον εἰς τὸν ἅγιον Εὐστράτιον καὶ δεχόμενος ἀπὸ τὰς χεῖρας του τὸ χαρτίον τῆς διαθήκης. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς εἰς τὸν ἀγιώτατον καὶ μαρτυρικόν αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Φίλιππον, εἰς τόπον λεγόμε-

ζην του Μιλτιάδου (σὺν κατὰ πλάτος βίῳ αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸν Ἐφραίμ.)¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι δὲ ὡ παῖδες οἱ συνάλησαντες τῷ ἁγίῳ Βλασίῳ ξίφει τελειοῦνται.

* Βιβλὶ τσαύτης παιδιῶν εὐθαρσίας!

» Σπεύδουσιν ἄμφω, ποῖον ἐκ-τηνῆθ' φθίσαν.

Αἱ ἄρμυαί ἐκ τὰ γυναικῶν αἱ ἀκόλουθήσασαι τῷ ἁγίῳ Βλασίῳ, ξίφει τελειοῦνται.

» Κτάνετε γυναῖκας ἐπὶ σπητὰς τὸ ξίφος,

» Οὐ τῇ γυναικῶν συσχεθείσας δειλία.

Ἡ εὐρεσίς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου προφήτου ΖΑΧΑΡΙΟΥ, τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

» Φανεῖς ὁ νεκρὸς γὰθρον ὁ Ζαχαρίου,

» Τοῖς ζῶσι πιστοῖς ἄφθονον βλίσκει χάριν.²

Μνήμη ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς βασιλίσσης, τῆς ἀνακαλεώσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

* » Θεοδῶραν Ἄνασταν εὐσεβεστάτην,

» Χριστὸς βασιλεὺς ἀξιοῖ θεοῦ στέφους.

Αὕτη ἦτο γυνὴ μὲν τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ὀρθόδοξος δὲ καὶ εὐσεβὴς καὶ ὄχι καχοδόξος, καθὼς ἦτο ὁ ἄνθρωπος διότι ἐκεῖνος τὸν μὲν ἅγιον Μεθόδιον τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ἐξώρισεν, ἀντὶ δὲ ἐκείνου ἔκαμε πατριάρχην Ἰωάννην τὸν Μάγον καὶ λεκανομάντιν, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας κατέκαυσεν. Ἡ δὲ εὐσεβεστάτη αὕτη βασιλίσσα φανερά μὲν δὲν ἐτόλμα νὰ προσκυνῆ τὰς ἁγίας εἰκόνας, κρυφίως δὲ εἶχεν αὐτὰς εἰς τὸν καιτῶνά της, καὶ τὴν νύκτα ἴστατο ἐπροσθεῖν αὐτῶν, προσευχομένη καὶ παρακαλοῦσα τὸν Θεόν, ἵνα κάμῃ ἔλεος εἰς τοὺς ὀρθοδόξους. Ἐγέννησε δὲ υἱὸν ὀνόματι Μιχαὴλ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν τὴν ὀρθοδοξίαν· μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ ἀν-

¹ Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μνήμῃ καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βλάσιος ὁ μάρτυς » ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἄλλος βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡνίκα ὁ καιρὸς τῶν εἰδύλων ».

² Τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου εὑρέθη ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ νέου Θεοδοσίου, ἐν ἔτει υθ' (409), εἰς τὸ χωρίον Κοφρῆ τῆς Ἐλευθερουπόλεως τῆς ἐν Παλαιστίνῃ, ὑπὸ τινος ἀνθρώπου, Καλημέρου ὀνομαζομένου, καὶ ἐφόρει λευκὸν ἔνδυμα, μίτην χρυσῆν εἰς τὴν κεφαλὴν, σανδάλια χρυσᾶ εἰς τοὺς πόδας, καθὼς εὐρίσκειτο εἰς τὸ θαλασσηρίον, ὅτε ἐλευτέρωρε τῷ Θεῷ (Δοκμ. σελ. 267 τῆς Δωδεκαβίβλου) τῶρα δὲ εὐρίσκειται τὸ λείψανόν του εἰς τὴν Ἱταλίαν, καθὼς λέγει ὁ Ἱεροσολύμων Νακτῆριος σελ. 492 τῆς περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πατριάρχου ἀποστολῆς.

δρός τῆς Θεοφίλου, πόσις ἔβηρεν ἀπὸ τῆς ἑσθρίαν τὸν ἅγιον Μεθόδιον, ἐσύνκαθε δὲ καὶ ἑρπὴν Σύνοδον καὶ ἀναθεμάτισε τοὺς εἰκονομάχους, καὶ τὸν πατριάρχην Ἰωάννην κατέβηθεν ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἔπειτα παρέδωκε τὸ πνεῦμά της τῷ Θεῷ, ἀφῆσασα τὴν βασιλείαν εἰς τὸν υἱὸν τῆς Μιχαήλ.

* Ὁ ἅγιος κοσμάτης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ Σέρβος, ὁ ἐν τῇ πόλει Σοφίᾳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος η'ηδ' (1515), διὰ πυρὸς τελειοῦται.

+ » Γεώργιος δὲ μὴ τὸ πῦρ δειλιχθῆ,

» Ἀποπόλητος ἐν πυρὶ διαμένει.¹

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ IB', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΕΛΕΤΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς Μεγάλης.

» Τὰς χεῖρας αἰῶνα Μελέτιος Κυρίου,

» Ταῖς χερσὶ σου τίθημι τὴν ψυχάν, λέγει.

» Δωδεκάτη Μελέτιος ἔδω χθόνα πολυβότειραν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἐν ἔτει τλδ' (334), καὶ ἐξῆσεν ἕως τῆς β' Συνόδου ἐν ἔτει τπβ' (382), ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Διὰ τὴν ὑπερβολικὴν δὲ ἀρετὴν του καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν καθαρὰν ἀγάπην του, ἔγεινεν εἰς τοὺς πολλοὺς τόσον ζηλωτὸς καὶ ἐπαινετὸς, ὥστε ὅτε κατ' ἀρχὰς ἐμβῆκεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἦτο ἡ κυρία ἡμέρα τῆς χειροτονίας του, ἕκαστος χριστιανὸς φερόμενος ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὸν πόθον τὸν ἐκάλει εἰς τὴν οἰκίαν του, νομίζων ὅτι μέλει νὰ ἁγιασθῇ ἀπὸ μόνην τὴν εἰσόδον τοῦ ἁγίου. Τρίακοντα δὲ μόνον ἡμέρας ποιήσας εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ οὐδὲ αὐτὰς ὀλοκλήρους, ἐδιώχθη ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας Ἀρειανούς, ἐπειδὴ ἐπεισθη εἰς τὴν καχοδοξίαν τῶν ὁ τότε βασιλεὺς Κωνσταντῖος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, συγχωροῦντος ταῦτα τοῦ Θεοῦ, οἷς οἶδε κρίμασιν.²

¹ Τούτου τὸ μνημόριον ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Περί τοῦ ἁγίου Μελετίου τούτου γράφει ὁ Θεοφάνης εἰς τὸν πρώτον κεφάλαιον τοῦ δευτέρου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ἀντιόχεια δὲν εἶχε ποιμένα, ἀφ' οὗ ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν θρόνον ἐκείνης ὁ Ἀρειανός.

Ἄφ' οὗ ἐξεδιώχθη παράνομως ἀπὸ τῆν ἐπαρχίαν του, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔμεινε εἰς αὐτὴν περισσότερον ἀπὸ δύο χρόνους. Καὶ πάλιν ἐκάλεσαν αὐτὸν τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως διὰ νὰ υπάγῃ, ὅχι ἐκεῖ πλησίον, ἀλλ' εἰς τὴν Θράκην· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπίσκοποι ἀπὸ πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης συνήχθησαν, καλεσθέντες καὶ αὐτοὶ μὲ βασιλικὰ γράμματα, διότι ἔβελλον τότε νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τὸν πολυχρόνιον χειμῶνα τῶν αἱρέσεων αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ λάβωσι τελείαν γαλήνην.

Τότε λοιπὸν ἐθαυμάσθη ὁ μέγας οὗτος πατὴρ Μελέτιος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκεῖ συναχθέντας ἐπισκόπους καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν του, καὶ διὰ τὴν σύνεσιν τῶν λόγων του. Καὶ ἐκεῖ ὀλίγον ἀσθενήσας, παρέδωκεν ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀφήσας τὴν πρᾶσκαρον ταύτην ζωὴν εἰς τὴν ξενιτείαν. Τοῦτον τὸν ἅγιον Μελέτιον ἄξιως ἐτίμησαν μὲ ἐπιτάφια καὶ θρηνητικὰ ἐγκώμια, ὁ θεὸς Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ ἔστι « Πανταγού τῆς ἱεράς ταύτης ἀγέλης », καὶ ὁ θεὸς Νύσσης Γρηγόριος οὗ ἡ ἀρχὴ ἔστι « Ἡξήσεν ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποστόλων », τὰ ὁποῖα αἰῶζονται ἐν τοῖς ἐκκεδομένοις. ¹

Εὐδοκίος, οἱ Ἀρμεναὶ νομισάντες, ὅτι ὁ θεὸς Μελέτιος ἦτο ὁμόφρων μὲ αὐτοῖς, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας, ὡς ἱκανὸν ὄντα εἰς τὸ λέγειν καὶ πείθειν. Ὑψηλοῦς λοιπὸν ὁ ἅγιος ὑπὸ πάντων τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἔλαβε τὸν θρόνον αὐτοῦ, διότι πρᾶτερον ἦτο ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ Σεβαστείης, ἀπὸ δὲ τὴν Σεβαστείαν μετέβη εἰς Βέρροιν τῆς Συρίας, καὶ ἀπὸ τὴν Βέρροιν ἐκλήθη εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ τὸν Μελέτιον Ἀθηναῖον· ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπίσκοπος, παρεκλήθη ἀπὸ τὸ πλῆθος νὰ δώσῃ εἰς αὐτοῦς μίαν διδασκαλίαν σύντομον περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος. Ὁ δὲ ἅγιος ἔειπε μὲν πρῶτον εἰς τὸ πλῆθος, τοὺς τρεῖς δακτύλους τῆς χειρὸς του ὑψιτέρον δὲ συμμαζῶντας τοὺς δύο δακτύλους, ἔφησεν ὡς ἑξῆς, καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῆν εἶπε φωνῆν Τρία τὰ νοούμενα, ὡς οὐκ εἰς διαλεγόμεθα. Ὁ δὲ ἅγιος ἔειπε οὕτως, ἀκούον τὸν ἅγιον εἰς τὸν βασιλεῖα Κωνσταντῖνον, ὅτι φρονεῖ τὰ τοῦ Σαββαίου, καὶ οὕτως ἐπεισαν αὐτὸν καὶ τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν πατρίδα του.

¹ Σημειώσαι, ὅτι τοῦ ἁγίου τούτου τὴν ἀκαταμάχητον ἀκελήρωσιν καὶ τελείαν ἐποίησεν ὁ δαδολαγίματος διδασκαλὸς κήριος Χριστοφόρος ὁ Προδρομῆτης, καὶ ὁ βουλούμενος ἐορτάζειν αὐτὸν, ζητησάτω ταύτην. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι ὁ βηθεις Νύσσης Γρηγόριος ἐν τῷ πρὸς τὸν ἅγιον Μελέτιον τούτου ἐγκωμίῳ λέγει· « Ἡξήσεν ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποστόλων ὁ νέος ἀπόστολος, ὁ συγκαταψηφισθεὶς μετὰ τῶν ἀποστόλων », καὶ ἐν τῷ ἐπιτάφιῳ εἰς Πλακιδίαν τὴν βασιλίσσαν λέγει περὶ αὐτοῦ· « Τῶν ἀγαθῶν ἡ ἁρμονία, ὁ τῆς πίστεως ἡ ἡλὸς, ὁ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ὁ τῶν θυσιαστηρίων κόσμος ».

Τῆ ἀδελφῆ ἡμέρα μνήμη τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς μετονομασθεσῆς ΜΑΡΙΝΟΣ.

- » Στολὰ Μαρτῖνον μακρυρεὶ τὴν Μαρτίαν.
- » Ταφὴ Μαρτίου δεικνύει τὸν Μαρτῖνον.

Αὕτη ἡ ὁσία ἀλλάξασα τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα ἐφόρεσεν ἀνδρῶν, καὶ ἀντὶ Μαρίας μετωνομασθῆ Μαρτῖνος, ἐμβάσα δὲ εἰς μοναστήριον, ὁμοῦ μὲ τὸν κατὰ σάρκα πατέρα της, ἐκουρεῦθη μοναχὸς καὶ ὑπῆρξε μετὰ τῶν νεωτέρων μοναχῶν, χωρὶς νὰ γινώρισθῃ τελείως ὅτι ἦτο γυνή. Μίαν δὲ φοράν καταλύσασα εἰς ἐν ξενοδοχεῖον ὁμοῦ μὲ ἄλλους ἀδελφούς, διεβλήθη ὅτι ἐφθείρε τὴν θυγατέρα τοῦ πανδοχέως, καὶ δέχεται εὐχαρίστως τὴν συκοφαντίαν αὐτῆν καὶ τὸ ὄνειδος, καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἐπράξε τὴν ἁμαρτίαν ἐκείνην, ἐνῶ δὲν τὴν ἐπράξεν. Ὅθεν ἐδιώχθη ἔξω τοῦ μοναστηρίου, καὶ εἰς τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους ἐταλαιπωρήθη ἡ ἀσθένεια τρέφουσα τὸ παιδίον ἐκεῖνο, ὅπερ δὲν ἐγέννησεν. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φοράν ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὸ μοναστήριον, εἶχε μαζί της καὶ τὸ ἐκ παρνείας ἀρσενικὸν παιδίον· ἐφανερώθησάν ὁμοῦ τὰ κατὰ τὴν ὁσίαν ἀφ' οὗ ἐτελεύτησεν ὅτε δριῶσθῆ ἐνεταφιάζετο, ἐγινώρισθῆ, ὅτι ἦτο γυνή. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ πανδοχέως ἡ συκοφαντήσασα τὴν ὁσίαν ἐκυριεύθη ἀπὸ πονηρὸν δαιμόνιον, ὅθεν ὁμολόγησε φανερὰ καὶ εἶπεν, ὅτι διεσθάρη ἀπὸ ἑνα στρατιώτην, καὶ λοιπὸν ὁ ἡγούμενος καὶ οἱ μοναχοὶ, οἵτινες πρότερον ὠνόμαζον ἀλλίαν τὴν ὁσίαν, τότε ὠνόμαζον αὐτὴν μακροσίαν, καὶ πολλῶν τιμῶν ταύτην ἡξίωσαν.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΝΤΩΝΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Οὐδὲν τι προσχῶν Ἀντώνιος ταῖς κάτω.
- » Καλῶν δικαίως ἡξιώθη τῶν ἁγίων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπὸ μὲν τὸν πατέρα κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀνατολίην, ἀπὸ δὲ τὴν μητέρα, ἀπὸ τὴν Εὐρώπην (ἦτοι τὴν Ρούμελιν), ὡς τρίτην δὲ πατρίδα εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ ὁποία ἐνηγαλίσατο καὶ ἐθρεψεν αὐτὸν, καὶ ἐκδύσασα ἀπὸ τὰ μητρικὰ σπάργανα, τὸν ἔφερον εἰς μέτρον ἡλικίας· μαθητεύσασα δὲ αὐτὸν καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα, ὑστερον ἀπέκτησεν αὐτὸν καὶ ποιμένα της. Ἐπειδὴ δὲ πολλαχὲς ὄσα μέλλουσι νὰ ἀκολουθήσωσιν ὑστερον, ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις εἰς τινὰς ἀνθρώπους φθάνει καὶ τὰ τυπὸνι πρότερον, διὰ τοῦτο ὅτε ὁ ἅγιος οὗτος ἦτο παιδίον πολλὰ μικρὸν, φρονόμησε θαυμαστῶς, νὰ τελῇ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, κα-

ὥς ἔβλεπε τοὺς ἱερεῖς τελοῦντας αὐτὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ νὰ προσκομίζῃ ἄρτον καὶ νὰ βαστάζῃ θυμιατήριον νὰ θυμιάζῃ. Ἐφανέρονε δὲ ἡ χάρις μὲ αὐτὰ πρὸ πολλῶν χρόνων, τὴν ἁγιότητα, ἣν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὑστερον ὁ μακάριος οὗτος.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, ἔγεινε μοναχός, καὶ μετεχειρίζετο ἀνδρικότατα τὴν πρακτικὴν ἀρετὴν καὶ ἐσωτερικὴν φιλοσοφίαν. Ἐπειτα ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος χωρὶς νὰ θέλῃ, καὶ ἔγεινεν ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου του, τῶν Στουδιτῶν δηλαδή. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἠγαπήθησαν ἀπὸ αὐτὸν ἡ ἀγρυπνία, ἡ νηστεία, τὸ τῆς προσευχῆς ἀκούραστος· τότε δὲ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ὁθεν καιρὸν καὶ ἀφορμὴν λαβὼν ὁ θεὸς οὗτος Ἄντωνιος, ἔκαμνε τὴν ἐλεημοσύνην μὲ τὰς δύο τοῦ χεῖρας, ὡς λέγει ἡ κοινὴ παροιμία. Μίαν δὲ πρὸν διήρχετο ὁ ἅγιος ἀπὸ ἑνα στενὸν τόπον καὶ ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐκεῖ φαίνεται τις, ὁ ὁποῖος ἐβάστα εἰς τὰς χεῖρας κόμβον μεγάλον γεμάτον φλωρία, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἄντωνιον· λάβε τοῦτο διὰ νὰ ἐξοδεύῃς εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἡ μὲν χεὶρ τοῦ φανέντος ἐκείνου ἐβάσταζε τὰ φλωρία, εἰς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲν ἐφανερῶθη ποῖος ἦτο. Μὲ τοιαῦτα καλὰ καὶ ἀρετὰς ἦτο πεπλουτισμένος ὁ θαυμαστός οὗτος πατήρ.

Ὁθεν διὰ ταῦτα ὅτε ἦλθε καιρὸς καὶ ἐζητεῖτο Πατριάρχης ἄξιος, τότε μὲ ψῆφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ βασιλέως, ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ λοιπὸν ἔτρεχεν ὁ μακάριος, ἐνδυναμούμενος ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τῆς πόλεως τόσω ταχέως, ὡς ἂν εἶχε πτερὰ, (ἂν καὶ ἦτο γέρον) καὶ μὲ λιτανεῖας ἔδυσώπει τὸν πανάγαθον Θεόν. Αὐτὸς ἐβοήθει μὲν τὰς Ἐκκλησίας ἐκείνας, ὅσαι ἦσαν πειρασμέναι ἀπὸ τὸν χρόνον, εἶδεν δὲ ἀφθονοπαρόχως τὰ πρὸς τὴν χρείαν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς κληρικοὺς καὶ ἀναγνώστας, καὶ ἐπαρηγόρει τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν πτωχῶν μὲ σιτηρέσια καὶ τὰς ἐλεημοσύνας. Εἰς πολλοὺς λοιπὸν πολλῶν καλῶν γενόμενος πρόξενος, καὶ μεγάλωτα θαύματα ποιήσας, εἰς γῆρας βαθύ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸ μοναστήριόν του. ¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΛΩΤΙΝΟΥ καὶ ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΥ.

- » Τὰ θνησιματὰ ταῦτα τῶν τετραμμένων,
- » Σατορνίνου πέφυκε καὶ τοῦ Πλωτίνου.

* Ὁ ἅγιος ρεομάρτυς **ΧΡΗΣΤΟΣ** ὁ κηπουρός, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀψμήθ (4748), *ξίφει* τελειοῦται.

- † » Τμηθεὶς ὁ Χρῆστος δι' ἀγάπην Κυρίου,
- » Κηπουρός ὤφθη τῆς Ἐδέμ τοῦ χωρίου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβεῖαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΥ.

- » Μαρτινιανὸς σαρκικὴν σβίσας φλόγα,
- » Φεύγει τελευτῶν μὴ τελευτῶσαν φλόγα.
- » Ἐν τριτάτῃ δεκάτῃ δέμας ἐξέδου Μαρτινιανός.

Οὗτος ὁ ὅσιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, ἦτο δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υπέ (415), ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς δεκαοκτῶ χρόνους τῆς ἡλικίας του ἤρχισε τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν καὶ εὐρίσκετο εἰς τὰς ἐρημίας καὶ εἰς τὰ βουνὰ· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν εἰς τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἡσυχίαν εἰκοσιπέντε χρόνους, τότε μετὰ τὴν δοκιμὴν πολλῶν ἄλλων πειρασμῶν, ἐδοκίμασε καὶ τοῦτον ἀπὸ τὸν πονηρὸν διάβολον. Μία δηλαδὴ πόρνη κινηθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐχθροῦ, ἐφόρεσε πτωχικὰ ἐνδύματα καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο, ὅπου ἐκατοίκει οὗτος ὁ ὅσιος. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, ὠδύρετο ἡ μιὰρὰ, ὅτι τάχα ἔχασε τὸν δρόμον, καὶ θὰ τὴν φάγωσι τὰ θηρία, εἰ μὲν εἴη ἐξω ὅθεν παρεκάλει τὸν ὅσιον νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὸ κελλίον του, καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ αὐτὴν διὰ νὰ γίνῃ τροφὴ τῶν θηρίων. Ὁ δὲ ὅσιος δὲν ἐδυνήθη νὰ παραβλέψῃ αὐτὴν διὰ τὴν τοιαύτην ἀνάγκην, ἀλλὰ τὴν ἐδέχθη εἰς τὸ ἐξω μέρος τοῦ κελλίου του, αὐτὸς δὲ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος.

Τῷ πρῶτῳ δὲ βλέπων ὁ ὅσιος τὴν μεταβολὴν τοῦ σχήματος τῆς γυναικὸς (διότι εἶχεν ἡ πο-

¹ Οὗτος φαίνεται δεῖ εἶναι οὐχὶ Ἄντωνιος ὁ Καισάρειας, ὁ Πατριάρχης χρηματίας Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ ἐν ἔτει 893, καὶ Ἀρχιερατεύσας χρόνους ἑπτὰ·

ἄλλ' Ἄντωνιος ὁ Στουδίτης, ὁ ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ ἐν ἔτει 969, ὅστις καὶ ἔγεινεν ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῶν Στουδίου, καὶ ὅρα σελ. 367. τοῦ β' τόμ. τοῦ Μελετίου.

¹ Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

νηρά μαζί της άλλα φορέματα λαμπρά, με τὰ ὅποια ἐστολίσθη τὴν νύκτα), τὴν ἤρώτησε ποία εἶναι, καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ὑπῆγεν εἰς αὐτόν. Ἡ δὲ πόρνη με ἀναισχυντίαν ἀποκριθεῖσα, διὰ σὲ, εἶπεν, ἦλθον ἐδῶ· ἔπειτα ἤρχισε νὰ κατηγορηθῆ μὲν τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν καὶ παρθένων, νὰ ἐπαινῆ δὲ τὸν γάμον, καὶ εἰς πληροφορίαν τοῦ λόγου τῆς ἔφερε καὶ μάρτυρας τοὺς πρὸ τοῦ Νόμου καὶ ἐν τῷ Νόμῳ δίκαιους, οἵτινες εἶχον γυναῖκας, καὶ μετὰ τὰ τοιαῦτα λόγια παρακίνει τὸν ὄσιον ἢ ἀναισχυντος εἰς αἰσχρὰν πράξιν.

Ὁ δὲ ὄσιος συγκατετέθη ὀλίγον μετὰ τὸν λογισμόν, καὶ ἤδη ἐμαλακώθη ἡ γνώμη του ἀπὸ τὰ λόγια τῆς γυναικὸς, ἐξελθὼν δὲ τοῦ κελίου του, ἐσυλλογίζετο πῶς νὰ κρυφθῆ, πράττων τὴν ἀμαρτίαν ταύτην. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐσυλλογίζετο, ἐθεωρήθη μᾶλλον αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· ὅθεν πρὸ τοῦ νὰ πέσῃ, κατενόησε μετὰ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν τὸ ἀμάρτημα καὶ ἐμποδίσθη ἀπὸ αὐτὸ μετὰ τοιοῦτον τρόπον. Εὐθὺς δηλαδὴ συνάξας πλῆθος φρυγάνων, τὰ ἤναψεν ἐμπροσθεν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐμβήκε μέσα εἰς τὴν πυρὰν, λέγων εἰς τὸν ἑαυτὸν του· ἂν, Μαρτινιανέ, δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τὸ πῦρ τῆς γενένης, πείσθητι καὶ εἰς τὰ λόγια τῆς γυναικὸς, καὶ ὀρέξου τὴν αἰσχρὰν ἡδονήν. Κατακαύσας λοιπὸν τὸν ἑαυτὸν του ἀρκετὰ, ὥστε ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀκίνητος σχεδόν, μετὰ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀγριότητα τῆς σαρκὸς του ἐταπεινώσε καὶ τὴν γυναῖκα ἐσωφρόνισε τόσον, ὥστε τὴν ἐπεισε νὰ ἀρνηθῆ τὰ τοῦ κόσμου. Ὅθεν ἐστειλεν αὐτὴν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἔγεινε καλογραία.

Ὁ δὲ ὄσιος ἀφ' οὗ ἰατρεύθη ἀπὸ τὰς πληγὰς τῆς πυρᾶς, εὗρεν ἕνα ναύκληρον, ὁ ὅποιος ὠδήγησεν αὐτόν καὶ τὸν ἔφερεν εἰς μίαν πέτραν μεγάλην, εὐρισκομένην εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν γῆν ἕως μίαν ἡμέραν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐμεινεν ὁ αἰοιδιμος χρόνους δέκα, τρεφόμενος ἀπὸ τὸν ναύκληρον ἀλλὰ πάλιν καὶ ἐκεῖ ὁ μισόκαλος ἐχθρὸς δὲν τὸν ἀφῆσεν ἀπειραχτον, διότι μία κόρη ἔτυχε νὰ ναυαγήσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ διὰ μέσου ἐνὸς σκανιδίου ὑπῆγε πλησίον εἰς τὴν πέτραν ἐκείνην καὶ παρακάλεε καὶ ἐφώνασε νὰ τὴν ἐκβάλῃ τις ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν στερεάν. Ὁ δὲ ὄσιος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βιαζόμενος, τὴν ἐτράβιξεν ἔξω· εἶτα εἰπὼν εἰς αὐτὴν, ὅτι δὲν συμφωνεῖ τὸ χόρτον μετὰ τὴν φωτίαν, προσηχηθῆ, καὶ οὕτως ἐμβήκεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ εὐθὺς (ὡς τῆς θαυμαστῆς σου

προνοίας, τὴν ὁποίαν ἔχεις διὰ τοὺς δούλους σου, Κύριε!) εὐθὺς, λέγων, ἦλθον δελφίνες, καὶ λαβόντες τὸν ὄσιον-ἐπάνω εἰς τοὺς ὠμούς των, τὸν ἔφερον πλησίον εἰς τὴν στερεάν.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐπεριπάτει ὁ ὄσιος εἰς διαφόρους πόλεις καὶ χώρας λέγων εἰς τὸν ἑαυτὸν του, φεῦγε Μαρτινιανέ, μήπως πάλιν σὲ εὕρῃ πειρασμός, καὶ οὕτως ἀπεφάσισε νὰ διέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, περιπατῶν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον. Ὅθεν ὑπῆγε καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐκεῖ διατρίψας ὀλίγον καιρὸν, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· ἐνεταφιάσθη δὲ ἐνδόξως ἀπὸ τὸν ἐκεῖ Ἐπίσκοπον, καὶ ἀπὸ ὄλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καθὼς ἦτο πρόπον. Λέγουσι δὲ ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη, ἥτις ἐπέμψθη ὑπὸ τοῦ ἀγίου εἰς μοναστήριον, διήνυσεν ὀσίως καὶ ἐναρέτως τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς της, καὶ ἠξιώθη ὥστε καὶ νὰ τελεθῆ θαύματα, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁμοίως καὶ ἡ ἄλλη γυνὴ ἥτις ἐμεινεν εἰς τὴν θαλασσίαν πέτραν, ἐνεδύθη ἀνδρικὰ ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἔφερον εἰς αὐτὴν ὁ ναύκληρος, ὁ τρέφων τὸν ὄσιον Μαρτινιανόν, καὶ ἐμεινε τρεφόμενη ἀπὸ τὸν ἴδιον ναύκληρον· ὅθεν καλῶς καὶ θεοφιλῶς τὴν ζωὴν της διανύσασα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις τοῦ ὁσίου Μαρτινιανοῦ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου καὶ κορυφαίου Πέτρου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται κολλημένος μετὰ τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν. (Τὸν πλατύτερον βίον αὐτοῦ δὲ εἰς τὸ Ἐκλόγιον. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος τοῦ ὁσίου σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαι, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁν τρόπον αἱ τῶν.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ μαρτύρων, ΑΚΥΛΑ, καὶ ΠΡΙΣΚΙΛΛΗΣ.

- » Τμήθεν γυναῖον, Ἀκύλας φησι βλέπων,
- » Οὐκ ἀνδριούμαι πρὸς τομὴν ἀνὴρ κάρης ;

† Ὁ ἅγιος οὗτος ἀπόστολος Ἀκύλας κατήγετα ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν, ἦτο δὲ κατὰ τὴν τέχνην σκηνοποιός, ἦτοι κατεσκεύαζεν ἀπὸ δέρματα σκηνάς, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κλαυδίου, ἦτοι ἐν ἔτει σξή (268),¹ ἀ-

¹ Οὕτω χρονολογοῦνται αἱ χρόνοι κατ' οὗ ἐβασίλευσεν ὁ Κλαυδῖος ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ τοῦ πρώτου τόμου τοῦ Μελετίου. Πολλὰ δὲ ἐκτείνονται αἱ χρόνοι αὗτοι, καθ' ὅς διδεται ὅτι ἔζη ὁ Παῦλος ἐπὶ Κλαυδίου, κατὰ τὰς Πράξεις, διότι ἀπίστευτον εἶναι ὅτι ἔζη ὁ Παῦλος εἰς τὰ σξή (268) ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ καὶ ἂν δοθῆ ὅτι ἔζησεν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸ χρόνους· ἐπειδὴ ἀπίστευτον ἀπὸ τὴν Ἀνάληψιν ὑστερον ὄνω ἢ τρεῖς χρόνους

καύσας δὲ διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, ὑπήγεν εἰς αὐτὸν, ὅτε εὕρισκετο εἰς τὴν Κόρινθον, μᾶλλον δὲ ὁ θεὸς Παῦλος ὑπήγεν εἰς τὸν Ἀκύλαν, εὕρισκόμενον ἐν Κορίνθῳ, διὰτι οὕτω γράφεται ἐν ταῖς Πράξεσι « Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηναίων, ἦλθεν εἰς Κόρινθον· καὶ εὗρων τινὰ Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐλθλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ (διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης) προσῆλθεν αὐτοῖς. Καὶ διὰ τὸ ὁμοτέχνην εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ ἐργάζετο, ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. » (Πράξ. κη'. 1.) Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐγνωρίσθη μετὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτὸν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ του Πρίσκιλλα, καὶ λοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς ὑπηρετοῦν τὸν Παῦλον καὶ ἠκολούθηον, συγκινδυνεύοντες ὁμοῦ μετ' αὐτὸν εἰς ὄλους τοὺς πειρασμούς, ὅσοι τῷ ἠκολούθηον.

Τόσον δὲ πολλὰ ἠγάπησε τοὺς δύο τούτους ὁ Ἀπόστολος καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν των καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὥστε ἀναφέρει δι' αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἐπιστολάς του, διότι καὶ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ γράφει « Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν. » (Ῥωμ. ις'. 3.) ὁμοίως καὶ ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς Κορινθίους. (ις'. 19.) καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς Τιμόθεον' (δ' 19.) Μετὰ ταῦτα λοιπὸν πολιτείαν εὐηρέστησαν οἱ μακάριοι οὗτοι εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸν μακάριον Παῦλον, καὶ ἐποίησαν πολλὰ θαύματα· ὕστερον δὲ συλληφθέντες ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτω διέβησαν ἀπὸ τὴν

γῆν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ὁ δὲ ἅγιος οὗτος Ἰακώβος ἐσθλὰς ἐορτάζεται χωριστὰ, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰουλίου.

Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ἘΥΛΟΓΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

- » Φυγὴν δίδωσιν Εὐλόγιος Κύριον,
- » Βοῶν πρὸς αὐτὴν·¹ Κύριον σὺν εὐλόγει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλείου Ἡρακλείου, ἐν ἔτει χι' (610),² ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, πρὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος· ἐποίησε δὲ θαύματα πολλὰ, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐν εἶναι καὶ τοῦτο. Ὅτε ὁ ἁγιώτατος Λέων ὁ τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπος ἐγραψεν εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον τὴν πολυθρύλητον ἐκείνην ἐπιστολὴν τῆς ὀρθοδοξίας, ἀνέγκωσεν αὐτὴν ὁ ὁσιος οὗτος Εὐλόγιος, καὶ ὀχιμόνον τὴν ἐπήγεσε καὶ ἀπεδέξατο, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους αὐτὴν ἐκήρυξεν. Ὁ Θεὸς λοιπὸν ἑλῶν νὰ γαρποκίτησῃ καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ θεράποντας, τὸν ἅγιον Λέοντα, λέγω, καὶ τὸν Εὐλόγιον, ἐπέμφεν Ἄγγελον εἰς τὸν Εὐλόγιον ἐν σχήματι τοῦ ἀρχιδιακόνου τοῦ Λέοντος, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστει τὸν ἅγιον Εὐλόγιον, ἐπειδὴ ἀπεδέχθη τὴν ῥηθείσαν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος· ὁ δὲ Εὐλόγιος συναμίλει μετὸν Ἄγγελον, ὡς ἂν ὠμίλει μετὸν ἀρχιδιακόνον τοῦ Πάπα Λέοντος. Ἀφ' οὗ δὲ ζτείνεν ὁ Ἄγγελος ἄφαντος ἀπὸ αὐτὸν, τότε ἐγνωρίσθη, ὅτι ἦτο ἄγγελος Θεοῦ· ὅθεν εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας αὐτοῦ.³

κατὰ τοὺς ἀριθμοτέρους, ἦτοι κατὰ τοὺς τριακονταεὶς χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ. Ἐὰν δὲ υποθέσωμεν ὅτι ὁ Παῦλος ὅτε ἐπίστευσεν ἦτο τριακονταπέντε χρόνων, (νανίαν γὰρ αὐτὸν αἱ Πράξεις γράφουσι) λοιπὸν ἕως εἰς τοὺς διακοσίους ἔτηκον· αποκτὰ ἀπὸ Χριστοῦ, πᾶς ἦτον δυνατόν νὰ ζῆσῃ, ἀ: τὸ συμβιβάζωσιν οἱ κριτικοί. Παρὰ τῷ Ἐυλόγιῳ ὁμοίως γράφεται, ὅτι ὁ Ἀκύλας ἦτο ἐν ἔτει ες' (65). Ἀλλὰ καὶ ὁ σοφίσμος Δοσίδιος ἡ Ἱεροσολύμων λέγει, ὅτι τὸ τρίτον ἔτος τῆς βασιλείας Κλαυδίου, ἦτο ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ τεσσαρακοστὸν δεύτερον· ἐν δὲ τῷ ἔτη τῷ ἔτει τῆς βασιλείας του ἰδίωξε τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἦτοι ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ὀγδῶν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ (σελ. 1118 τῆς Δωδεκαβίβλου) ὥστε καλῶς ἠπόρησα ἐγὼ ἀνοίξω. Καὶ λοιπὸν ἐσφαλμένοι εἶναι οἱ χρόνοι τοῦ Κλαυδίου πρὸς τὸν Μελέτιον, προσθήκην ἔχοντες διακοσίους χρόνους καὶ ἐπεκεῖνα. (Δὲν εἶναι ἐσφαλμένοι· ἀλλ' ἄλλος ὁ Κλαυδίου ἐκεῖνος καὶ ἄλλος οὗτος. Ὁ πρῶτος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 42 μέχρι τοῦ 54 ἔτους μ. Χ. ὁ δὲ δεύτερος ἀπὸ τοῦ 268 μέχρι τοῦ 270. Σ. Ε.)

¹ Πρὸς αὐτὴν, τὴν φυγὴν ἀπὸ τῆς δευτέρας, κατὰ τὸ ψαλμικόν « Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου σὺν Κύριον. »

² Ὁ δὲ Δοσίθεος λέγει, ὅτι ὁ Εὐλόγιος οὗτος ἦτο ἐπὶ Μυρικήν (σελ. 527 τῆς Δωδεκαβίβλου) πρῶτότατος δευτὰρὸν τὸν Ἡρακλείον. Ὁ δὲ Μελέτιος λέγει, ὅτι ὁ Εὐλόγιος ἦτο ἐν ἔτει φς' (577).

³ Ὁ δὲ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ἄλλως γράφει περὶ τοῦτου. Φησὶ γὰρ, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Θεόδωρος (οὗ ἡ ἐπισκοπὴ ἦτο εἰς τὴν Κιβύνην) ὄν κουβικουλᾶριος τοῦ Πατριάρχου Εὐλόγιου τοῦτου, εἶδεν εἰς τὸν οὐρανὸν του ἕνα ἄνθρωπον ὑψηλόν, πολλῆς τιμῆς ἔχον καὶ εὐλαβεῖα, καὶ εἶπεν αὐτῷ: Μήνωσε εἰς τὸν πάππον Ἐδλόγιον, ὅτι ἦλθεν ὁ πάππς τῆς Ῥώμης Λέων διὰ νὰ τὸν ἀνταμίωσῃ. Ἰεδορῶν δὲ Θεόδωρος παρέσθη: ἐκέρθη Πατριάρχῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ τὰ ῥηθέντα. Καὶ λοιπὸν ἀνταμιωθέντες οἱ δύο πάπποι, ὁ τῆς Ἀβύμης καὶ ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐμαρτυρήθησαν ὅτι εἰς μετὸν ἄλλον, καὶ μετ' ὀλίγον εἶπεν ὁ ἅγιος πρὸς τὸν Εὐλόγιον. Ἡρώμενος διὰ τὴν ἄλθαι, ἦλθον δὲ, καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ἡρώμενος, ὅτι πολλὰ κατὰ ἐγνώσθης τὴν ἐπισημολογίαν μου καὶ τὴν ὑπερασπίσθης ἡμεῖς· λοιπὸν, ὅτι μεγάλην χάριν ἔλαβον ἀπὸ

Οὐκ ἄριστος μάρτυρας παστῶν καὶ υἱὸς σταυροῦ
ραδόντας, τελειοῦνται.

- Πατὴρ οὖν υἱῷ σταυρικὸν πάσχει πάθος,
- Ἰπὲρ Πατρὸς, τοῦ δόντος Υἱὸν εἰς πάθος.

• Ὁ ὁσιος ΣΥΜΕΩΝ, ὁ κτίτωρ τῆς ἐν Ἀσθ
τοῦ Χιλιανταρίου μονῆς, ἀ ἀκρίβως ἐν ἔτει αργ΄
(1190), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † • Τίς οὐκ ἐπαινεῖσθε, Συμεὼν πάτερ,
- Σὲ τὸν βλῦσαντὰ μῦρον ἐκ τοῦ σου τάφου;

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡ-
μῶν ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ Βουρῶ.

- Ὁ βουρὸς, ὡς Κάρμηλος, ἦν Αὐξεντίω.
- Φανέντι τ' ἄλλα, πλὴν τελευτῆς, Ἡλίᾳ
- Λεῖψε βίον δεκάτῃ Αὐξεντίος ἡδὲ τετάρτῃ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ
μικροῦ, ἐν ἔτει μϛ' (440), καταγόμενος μὲν
ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, Σχολάριος δὲ ὢν κατὰ τὸ
ἀξίωμα. Γενόμενος δὲ μοναχός, ἀνέβη εἰς τὸ
βουνὸν τὸ εὐρισκόμενον ἀντικρὺ εἰς τὴν Ὀρεῖαν,
ἥτις εἶναι μία νῆσος μικρά, πλησίον τῆς Χάλ-
κης καὶ τῶν ἄλλων νήσων, τῶν κειμένην πλη-
σίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἦτο δὲ ὁ ὁ-
σιος οὗτος κατὰ τὴν ἀσκησιν καρτερικώτατος,
καὶ κατὰ τὴν πίστιν ὀρθοδοξώτατος, διότι αὐ-
τός πολλὰ μὲν ἤλεγξε τὴν κακοδοξίαν τοῦ Νε-
στορίου καὶ Εὐτυχοῦς, ἀπεδέχθη δὲ τὴν ἐν
Χαλκηδόνι ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν τετάρτην
Σύνοδον. Ἠξιώθη δὲ παρὰ Θεοῦ καὶ τῆς τῶν
θαυμάτων ἐνεργείας καὶ χάριτος ὁ ἀοιδίμος
ἦτο δὲ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ προσώπου
κατηγλαισμένος καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ὑπὸ
τῆς χάριτος. Ὅθεν δι' ὅλα ταῦτα τὰ προτερή-
ματά του, ἦτο καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς
αἰδέσιμος, καὶ πολλῆς τιμῆς ἤξιωμένος. Ἀνα-
καυθεὶς λοιπὸν ἐν εἰρήνῃ, ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν
παρ' αὐτοῦ κτισθέντα εὐκτήριον οἶκον· τελεῖται

δὲ ἡ αὐτοῦ εὐναξίς εἰς τὸ μοναστήριον τὸ κα-
λούμενον τοῦ Καλλιστράτου. 1.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΜΑΡΩΝΟΣ.

- Φίσει μαρωνεὶς σαρκίου, θάλλει Μάρων,
- Μετεμψυτευθεὶς τῆς Ἐδέμ τῷ χωρίῳ.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἀγαπήσας νὰ ζῆσθαι ζωὴν χω-
ρὶς στέγην καὶ ἀροφὴν, ὑπήγεν εἰς μίαν κορυ-
φὴν ἐνδὸς βουκοῦ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Κύρου, ἣ
ὅποια ἐτιμάτο ἀπὸ τοὺς παλαιούς Ἕλληνας ὀ-
θεν καὶ τὸν ναὸν τῶν δαιμόνων, ὅστις ἦτο ἐκτε-
κτισμένος ἀπὸ ἐκείνους, καθιερώσας εἰς τὸν
Θεόν, ἐν αὐτῷ ἐκτοίχησε, κατασκευάσας μίαν
σπηνὴν πολλὰ μικράν, ὑποκάτω τῆς ὁποίας
σπανίως ἐμβαιεν. Ἄν δὲ καὶ ἐξῆ ὁ ἀοιδίμος
μὲ πόνους ἄχι μικροῦς, αὐτὸς ὅμως δὲν εὐχα-
ριστεῖτο εἰς ἐκείνους, ἀλλ' ἐπενέθει καὶ ἄλλους
μεγαλητέρους· ὁ δὲ ἀγωνοθέτης Θεὸς κατὰ τὸ
μέτρον τῶν πόνων, αὐτῶς ἐδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ
τὸ μέτρον τῆς ἰδικῆς του χάριτος, διότι ἦτο
νὰ ἰδῆ τις, πῶς διὰ τῆς προσευχῆς τοῦ ὁσίου
τούτου οἱ πυρετοὶ καὶ αἱ θερμαὶ ἐσθύνον, τὸ ῥί-
γος ἔπαυεν, οἱ δαίμονες ἐφευγον, καὶ αἱ διάφο-
ροι ἀσθένειαι ἰατροῦντο.

Οὗτος ὁ ὁσιος πολλὰ μοναστήρια καὶ ἀσκη-
τήρια ἐκτίσσε καὶ πολλοὺς ἐπρόσφερε σεσωσμέ-
νους καὶ ἡγιασμένους εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν διὰ
τῆς ἀσκήσεως τοιαύτην πνευματικὴν γεωργίαν
μεταχειριζόμενος ὁ ἀοιδίμος, πολλὰ φυτὰ φι-
λοσοφίας καὶ ἀρετῆς ἀπέδειξεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς
Κύρου, διότι οὐ μόνον τὰ σώματα, ἀλλὰ καὶ
τὰς ψυχὰς ἐθεράπευεν. 2 Ἀρρωσθήσας δὲ ὀλί-
γον, ἐκβῆκεν ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τὴν παρούσαν ζωὴν,

1 Ὁ ἑλληνικὸς βίος τοῦ ὁσίου Αὐξεντίου σώζεται ἐν τῇ ἱε-
ραρχίᾳ τῶν Ἱερέων καὶ ἐν ἄλλαις, ὅς ἡ ἀρχὴ «Θεοδόσιος ὁ
μέγας τῶν βασιλικῶν (σκηπτέρων).» Ἀλλὰ δὲ καὶ Μεγαλὸς ὁ
Ψαλλὸς συνέγραψε βίον ἢ ἐγκώμιον γλαφυρότατον σωζόμενον
ἐν μεμβράναις, μεταφράσθη δὲ ὑπὸ τοῦ σοφολογιώτατου διδά-
σκαλου κυρ Χριστοφῶρου.

2 Λέγει δὲ ὁ Θεοδώρητος ὁ τοῦ βίου τούτου συγγραφεὺς, ἐν
ἀριθμῷ δεκάτῳ ἕκτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ὅτι οὐ ἠρανήθη
τὸ παρὸν συναξάριον, ὅτι ὁ ὁσιος οὗτος ἄλλου μὲν ἰατροῦς τὴν
πλεονεξίαν, ἄλλου δὲ τὸν θυμὸν· καὶ εἰς ἓνα μὲν ἐπρόσφερε
τὴν περὶ σωροσύνης διδασκαλίαν, εἰς ἕτερον δὲ τὴν περὶ δι-
καισύνης· καὶ ἄλλου μὲν ἐχάλωνε τὴν ἀκολασίαν, ἄλλου δὲ
ἐξῆπνε τὴν ἀμείλιαν. Καὶ οἱ μὲν ἱατροὶ εἰς ἕκαστον πάθος
προσφέρουσι διαφορετικὴν ἰατρικὴν, ὁ δὲ ὁσιος οὗτος ἐν ἱατρι-
κῶν ἰδίῳν εἰς ὅλα τὰ πάθη, τὴν εἰς Θεὸν προσευχὴν.

μόνον εἰς ἐμὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κορυφαῖον Ἡέτρον, καὶ ταῦτα
εἰπὼν ἐγένεον ἄρατος. Ἐπὶ πρῶτῃ ἐδηγήθη τοῦτο ὁ Θεόδωρος εἰς
τὸν Εὐλόγιον, ὃ δὲ Εὐλόγιος κλαίων ὑπὸ τῆς χαρῆς, εὐχαρί-
στησε τῷ Θεῷ, τῷ ποιήσαντι αὐτὸν κήρυκα τῆς εὐθείας.
(Δοσιβίος 527 τῆς Δωδεκαβίβλου) Ὅρα περὶ τούτου καὶ ἐν
τῷ ἡμετέρῳ Πηδωλίῳ ἐν τοῖς προλεγόμενοις περὶ τῆς ἀγίας καὶ
οἰκουμένης παρρησίας Συνόδου.

1 Τὸν βίον αὐτοῦ εἶρα εἰς τὸν ναὸν Ἐκκλησίαν.

καὶ ὑπῆγεν εἰς οὐρανὸς διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν καρποῦς τῶν ἰδρώτων του.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΒΡΑΑΜΟΥ.

- » Πράξει τὸ ταυτὸν εὖσε κλήσιω πλῆν,
- » Πρὸς τὸν σύνοικον Ἀβραάμ. Ἀβραάμ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει ὕ' (400) ¹ ἀπὸ τῆν πόλιν Κύρου εἰς τὴν ὀκταίαν ἐγενήθη καὶ ἀνετράφη, καὶ ἐβύναξε τὸν πλᾶθιον τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας καὶ ἀρετῆς. Μετ' ὅσῃν δὲ ἀγρυπνίαν καὶ ἀλονώκτιαν στάσειν καὶ νηστείαν κατεδαπάνησε τὸ σῶμά του ὁ μακάριος, ὥστε ἐμεινεν ἀκίνητος εἰς πολλοὺς χρόνους, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ περιπατῇ. Μαθὼν δὲ, ὅτι ἦτο ἐν χωρίον πλησίον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λιθάνου, γεμάτον ἀπὸ εἰδώλων, ὑπῆγεν ἐκεῖ, καὶ ἐνοικιάσας μίαν οἰκίαν ἐκάθησεν ἡσυχάζων τρεῖς ἡμέρας· κατὰ δὲ τὴν τετάρτην ἐνῶ ἐξήρχετο ἡσυχος, πρῶτον μὲν πιασθεὶς, ἐχώσθη μετ' ἡμᾶς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ εἰδωλαλάτρας. Ἐπειτα δὲ ἐπροστάζετο ἀπὸ αὐτοὺς ἀναγκαστικῶς νὰ φύγῃ μακρὰν αὐτῶν ἐλθόντες ὅμως τότε ἐκεῖ οἱ τοὺς φέβρους συνάζοντες, ἔδερον ἀσπλάγχχνως τοὺς ἐγκατοίκους, ζητοῦντες ἀπὸ αὐτοὺς τὰ βασιλικά δοσιματα. Ὁ δὲ ὄσιος Ἀβραάμης σπλαγχνισθεὶς, ἔδωκεν εἰς τοὺς φορολόγους τὰ δοσιματα ἐκείνων, καὶ οὕτως ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοὺς δαρμούς τοὺς τιμωρητάς του.

Ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες τοῦτο ὑπερεθαύμασαν τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ ὁσίου· ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης γενόμενοι χριστιανοί, εὐθὺς ἐκτίσαν καὶ Ἐκκλησίαν, καὶ ἠνάγκαζον αὐτὸν νὰ γίνῃ εἰς αὐτοὺς ἱερεὺς. Ὁ δὲ ὄσιος ἱερῶθεις, τρεῖς χρόνους ἐκάθησεν ἐκεῖ, καὶ καλῶς αὐτοὺς πρὸς τὴν εὐσέβειαν ὀδηγήσας καὶ στερεώσας, πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὸ ἀσκητικόν του κελλίον, ἀφήσας εἰς ἐκείνους ἄλλον ἱερέα ἀντὶ ἑαυτοῦ. Μετ' ὅσαυτα λοιπὸν θεάρεστα ἔργα διαλάμπας ὁ ὄσιος, ἐγένετο ἐπίσκοπος τῶν Καρῶν, ἡ ὁποία ἦτο πόλις τῆς Παλαιστίνης γεμάτη ἀπὸ εἰδώλων· ἀπελθὼν δὲ ἐκεῖ, μετ' ἡμέρας πόνους, καὶ μετ' ἡμερῶν διδασκαλίας ἐπανέφερε τοὺς ἐγκατοίκους εἰς τὴν εὐσέβειαν ἐν ὀλίγῳ καιρῷ καὶ τοὺς ἐπέσπερεν εἰς τὸν Κύριον, διὰ τῶν ἔργων πρῶτον αὐτοὺς διδάσκων· καθόσον εἰς ὅλον τὸν καιρὸν, κατὰ

¹ Ὁ Θεοδοσίος, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς, ἀπέβησεν ἐν ἔτει 395 ἐν Μεδιολάνῳ. Σ. Ε.

τὸν ὁποῖον ἦτο ἀρχιερεὺς, οὔτε ψωμίον ἐτρώγεν, οὔτε ὄσπρια, οὔτε χόρτα μαγειρευμένα ἀπὸ φωτίαν, ἀλλὰ μόνον ἐτρώγε μαρούλια καὶ πικρίδας καὶ μακεδονήσια, καὶ ἄλλα ὅμοια χόρτα ὡμὰ, ἐπιτε δὲ καὶ ὀλίγον νερόν. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος ἀκούσας τὰ περὶ αὐτοῦ, τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ὄσιος ἀπελθὼν, καὶ ὀλίγον καιρὸν ζήσας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐὶ δὲ σῶμά του ἐπεμφεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Καρῶν μετὰ μεγάλης τιμῆς ὁ ἀνωτέρω εὐσεβέστατος βασιλεὺς Θεοδοσίος.

* Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ ἐπισκόπου Γάζης.

- * » Ἐγὼ Φιλήμων, καμίνου παρῶν μέσον,
- * Καὶ μαρτυρῶν, ἔγραψα τὴν κλήσιν πόλῳ.
- * Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ῥάκτης Μι-

¹ Σημειώσωσι, ὅτι καὶ τοῦτου τοῦ ὁσίου τὸν βίον γράφει ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν τῷ δεκάτῳ ἐβδόμῳ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπ' οὗ καὶ τὸ παρὸν Συναξάριον ἱρανίσθη. Προσθέτει δ' ἐκεῖ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι ἂν καὶ αὐτὸς κατεξήρανε τὸ σῶμά του μετ' ἡνθεῖαν καὶ τὴν ἰγρᾶτειαν, εἰς τοὺς ξένους ὅμως ἐδείκνυεν ἀχόρταστον ἐπιμέλειαν, διότι εἰς αὐτοὺς ἡτοίμαζε στρώματα εὐπρεπῆ, καὶ ἄρτους λαμπροὺς, οἶνον εὐώδη, καὶ ὀψάρια καὶ λάχανα. Ἐκάθητο δὲ καὶ αὐτὸς μετ' εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐμοίραζεν εἰς ἕκαστον ἀπὸ τὰ φαγητὰ τῆς τραπέζης, καὶ τὰ ποτήρια εἶδε, μιμούμενός τὸν δαίονυμόν του Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος ἐδοκίμοι μὲν εἰς τοὺς ξένους, δὲν ἔτρωγε δέ. Ἄριστα δὲ εἶναι καὶ τὰ λόγια ἕτινα προσθέτει ὁ Θεοδώρητος περὶ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου, ὅθεν αὐτὰ ἀνεγράψω ἐδῶ αὐτολεξεί. «Τούτου καὶ τὴν θείαν ἐπόθησεν βασιλεὺς, ὑπόπτερος γὰρ ἢ φήμη, πάντα βραδύς καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ χεῖρω μινύουσα· καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκάλει, καὶ ἀρκινούμενον ἡσπάζετο, καὶ τὴν ἀγροικίαν ἐκείνην διούραν (ἦτοι τὴν χονδρὴν κάπαν) τῆς οἰκίας ἀλουεγίδος τιμιωτέραν ἤγειτο· καὶ ὁ τῶν βασιλίδων δὲ χορδὲς, καὶ χειρῶν ἤπτοντο καὶ γονάτων, καὶ ἰκέτευον ἄνδρα, οὐδὲ ἐπαίειν τῆς Ἑλλάδος ἐπιστάμενον γλώσσης· οὗτοι καὶ βασιλεῦσι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις αἰδοῦ· ἀξίον ἐστὶ χρῆμα φιλοσοφίας, καὶ τελειωθέντες δὲ εἰ ταύτης ἐρασταὶ καὶ φροντισταὶ μείζονος εὐκλείας τυχεύουσιν· ἐπειδὴ γὰρ οὗτος ἐτελεύτησε καὶ τοῦτο ἐραθεν ἂ βικαλιῶς, ἠθουλήθη μὲν ἐν τινὶ τῶν ἱερῶν αὐτὸν καταθέσθαι σπηκῶν, μαθὼν δὲ ὡς ὄσιον εἶη τοῖς ποιμνίοις ἀποδοθῆναι τοῦ ποιμένου τὸ σῶμα, καὶ αὐτὸς προὔπεμπεν ἡγούμενας, καὶ ὁ τῶν βασιλίδων χορὰς ἐρεπίμοτος, καὶ ἀρχόντες ἅπαντες, καὶ ἀρχόμενοι, καὶ στρατιῶται, καὶ ἰδιῶται. Μετ' αὐτῆς αὐτὸν τῆς σκηθῆς καὶ ἡ Ἀντιόχου ὑπεδέξατο πόλις, καὶ αἱ μετὰ ταύτην, ἕως τὸν μέγαν ἐκείνον ἀφίκοντο ποταμὸν (τὸν Εὐφράτην δηλαδὴ)· ἐγὼ δὲ (λέγει) θαυμάσας, ὅτι τὴν πολιτείαν ἀμείψας, τὸν βίον οὐ συμμετέβαλεν, οὐδὲ ἀνεμείνην ἐν τῇ προεδρίᾳ ἠγάπησε διαίταν, ἀλλὰ τοῖς ἀσκητικῶς ἐπηρόθησεν πόνους, ἐν τῇ τῶν μοναχῶν αἰσῶν ἱστορία καταλέγει.

καμάκατος, ἢ καλομάκος Παζάκος, ἐμαρτύρησεν ἐπὲρ εὐσεβείας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἔτος ααϿϿ (1695).

† Γεώργιος τίς οὗτος ὑπάρχει πάλιν;

» Μάρτυς νέος πέφυκεν ὡς τῆς ἀνδρείας!

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων προσθείας Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου **ΟΝΗΣΙΜΟΥ**.

» Ἡπλώσεν Ὀνήσιμος εἰς θλάσειν σκέλη,

» Πύλου σκελῶν, δραμόντα γενναίους δρόμους.

» Πέμπτη Ὀνησίμου σκέλεα θραύσαν δεκάτη τε.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Ὀνήσιμος ἦτο ὑπηρέτης τοῦ ἀποστόλου Φιλήμονος, ὅστις, κατὰ τὸν Κύρου Θεοδώρητον, κατήγετο ἀπὸ τὰς Κολασσᾶς, ἑπὶ τὸν ὅποιον γράφει χωριστὴν ἐπιστολὴν ὁ μακάριος Παῦλος. Κλέψας δὲ ὁ Ὀνήσιμος οὗτος χρήματα ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ Φιλήμονος, ὡς τοῦτο δηλοῦται ἀπὸ τὴν ῥηθείαν τοῦ Παύλου πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴν, ἔφυγε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ ἀνταμώσας τὸν ἀπόστολον Παῦλον εἰς τὰ δεσμὰ εὐρισκόμενον, κατηγήθη ἀπὸ αὐτὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ βαπτισθεὶς, ἔγεινε καὶ αὐτὸς θαυμάσιος εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος δὲν ἔκρινε δίκαιον νὰ λυπηταὶ ὁ Φιλήμων διὰ τὴν κλοπὴν καὶ τὴν φυγὴν τοῦ δούλου του τούτου Ὀνησίμου ἀπέστειλεν αὐτὸν ὀπίσω εἰς τὸν αὐθέντην του Φιλήμονα, ὁμοῦ μὲ τὴν πρὸς αὐτὸν συστατικὴν καὶ παραθετικὴν ἐπιστολὴν.

Ὁ δὲ Φιλήμων δεξάμενος τὸν Ὀνήσιμον σὺν τῇ ἐπιστολῇ, ἐχάρη, καὶ πάλιν ἀπέστειλεν αὐτὸν ὀπίσω εἰς τὸν Παῦλον καὶ ὑπηρέτει. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Παῦλος ἐτελείωσε διὰ τοῦ μαρτυρίου, συνελήφθη ὁ θεῖος οὗτος Ὀνήσιμος καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Τέρτυλον τὸν τῆς Ῥώμης ἑπαρχον ὃ δὲ ἑπαρχος ἐπέμψεν αὐτὸν εἰς Ποτιόλους ὡς κατάδικον. Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν καὶ ὁ Τέρτυλος, καὶ βλέπων τὸν ἀπόστολον ἐπιμένοντα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐδειραν δυνατὰ μὲ ῥαβδία, ἔπειτα δὲ συνέτριψαν τὰ σκέλη του, καὶ οὕτως ἀφήκεν ὁ μακάριος τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον. ²

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὰς εἰκοσιδύω τοῦ Νοεμβρίου, ὅτε ἐορτάζεται ὁ ἅγιος οὗτος Ὀνήσιμος μετὰ τοῦ ἁγίου Φιλήμονος.

² Ὁ δὲ ἑλληνικὸς καὶ πλατύτερος αἰτοῦ βίος εὐρίσκειται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρει καὶ ἡδύται».

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΕΥΣΕΒΙΟΥ**.

» Ἀνθρώπινον παρῆλθεν ἀσμένως βίον,

» Εὐσέβιος, τὸ θαῦμα καὶ τῶν Ἀγγέλων.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἀπὸ ποῖον τόπον κατήγετο, καὶ ἀπὸ ποίου γονεῖς ἐγεννήθη, δὲν ἐφανέρωσεν ἢ κατ' αὐτὸν ἱστορία· ἐκεῖνο δὲ ὅπερ ἠξιώρομεν περὶ αὐτοῦ, ἐκεῖνο καὶ λέγομεν, ὅτι διὰ μέσου τῶν ἀσκητικῶν του πόνων ἀπέκτησε πατρίδα τὸν οὐρανόν. Καὶ πρῶτον μὲν ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον καὶ ἔγεινε μοναχός· ἔπειτα δὲ ἀνέβη εἰς τὴν ῥάχιν ἐνὸς βουνοῦ, εἰς χωρίον Ἀσιχᾶ καλούμενον, καὶ ἐκεῖ ἔκτισεν ἓν μικρὸν περιτείχισμα ἀπὸ ξηρολίθους, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἦλθε ταλαιπωρημένος ὁ αἰοιδιμος, χωρὶς στέγην καὶ σκέπασμα· καὶ φόρεμα μὲν εἶχε δερμάτινον, τροφὴν δὲ, ῥεβινθία καὶ καυχία βρεγμένα· ἐνόησε δὲ ἔτρωγε καὶ ξηρὰ σῦκα, διὰ τὴν δυνάμειν τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος. Τόσον δὲ πολλὰ ἐκράτει ἀδιακόπως τὴν ἀσκησιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τέλους, ὥστε, καὶ ὅτε ἐφθασεν εἰς γῆρας βαθύ, καὶ ἔχασε τὰ περισσότερα ὀδόντια του, καὶ τότε, λέγω, ἀκόμη δὲν ἠλλαξεν οὔτε τὸ φαγητόν του, οὔτε τὴν κατοικίαν του. Ἀλλ' ὑπέφερεν ὁ τρισόλβιος ἀνδρείως τὰς ἐναντίας τοῦ ἀέρος ποιότητας, καταζαρωμένον ἔχων τὸ πρόσωπον, καὶ κατεξηραμένα τὰ μέλη τοῦ σώματος, εἰς τρόπον ὥστε, οὔτε αὐτὴ ἡ ζῶνῃ ἐδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τὴν μέσην του, ἀλλ' ἐπίπτε κάτω, ἐπειδὴ κατεφαγώθησαν αἱ σάρκες αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται κάτω ἀπὸ τὴν μέσην, καθὼς καὶ τὰ κόκκαλα, τὰ ἀπὸ τὰ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῆς μέσης, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα στέκονται τὰ μηρία. ¹

Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἤρχοντο εἰς αὐτὸν, καὶ ἐτάραττον τὴν ἡσυχίαν του, διὰ τοῦτο μισῶν τὰς ταραχὰς, ὑπῆγεν εἰς ἓν ἀσκητήριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον, καὶ ποιήσας ἓν περιτείχισμα εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τοίχου, ἐκεῖ ἠγωνίζετο μὲ τοὺς συνειθισμένους ἀγῶνας. Λέ-

¹ Καὶ τούτου τοῦ ὁσίου τὸ διήγημα γράφει ὁ Κύρου Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ δεκάτῳ ὀγδόῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρὸν ἡρανίσθη Συναξάριον. Προσθετεὶ δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ζῶνῃ δὲν ἐδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τὴν μέσην του, ἔρραψαν αὐτὴν ἄσπρος μᾶζι μὲ τὰ σφραγίσματα, καὶ οὕτως ἐστάθη. Καὶ ὅτι ἂν καὶ τοὺς ἄλλους δὲν ἐδέχετο εἰς ὀμιλίαν, τὸν Θεοδώρητον ὅμως ἐδέχετο, καὶ ἠξιώσεν αὐτὸν τῆς γλυκερίας ἐκείνης καὶ Θεῶ φίλης φωνῆς του· καὶ ἀπέναι βουλόμενον, ἐπὶ πλείστον κατεῖχε περὶ πᾶσι οὐράνιων πραγμάτων διαλεγόμενος.

γουσι δὲ, ὅτι εἰς ἄλλας τὰς ἑπτὰ ἑβδομάδας τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἔπρωγε μόνον δεκαπέντε σὺχα ξηρά, ἂν καὶ ἦτο ἀποκαμωμένος ἀπὸ μίαν ἀσθένειαν ἀνεκδιήγητον. Μὲ τοιοῦτους λοιπὸν κόπους καὶ ἰδρώτας περιρρεόμενος ὁ γενναῖος ἀγωνιστῆς, ἐξῆσε χρόνους ἐννεμήκοντα καὶ περισσοτέρους, καὶ οὕτω πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΜΑΙΩΡΟΣ.

- » Μάστιξι πληθεῖς τὰς ψόας ἐμπαιγμάτων,
- » Δαβὶδ τὸ βῆτόν φάσκε, μάρτυς Ματωρ.

Οὗτος ἦτο ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, στρατιώτης ὢν εἰς τὸ τάγμα τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Μαύρων· ὅτε δὲ εὗρισκετο εἰς τὴν πόλιν τῆς Γάζας, διεβλήθη εἰς τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα, ὅτι ἦτο χριστιανός. Παρασταθεὶς λοιπὸν ἐπὶ τοῦ κριτηρίου, καὶ χριστιανὸν ὁμολογήσας ἑαυτὸν, δέρεται ἀδιακόπως εἰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μὲ τόσην πολλὴν σφοδρότητα ὥστε τριακονταεξὶ στρατιῶται μετηλλάχθησαν θέροντες αὐτόν· τὸ δὲ αἷμα ἔτρεχε ποταμηδὸν ἀπὸ τὸ σῶμά του, ὥστε ἐκοκκίνισεν ὅλην ἐκείνην τὴν γῆν. Ἀνδρείως λοιπὸν ὑπομείνας τὴν τόσην μεγάλην τιμωρίαν ὁ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος ἀγωνιστῆς, ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ἐπορεύθη Δαβιτικῶς εἰς δύναμιν στρατίας οὐρανοῦ, παραδούς τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ λαβὼν τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν τοῖς Διακοκκίσις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΜΦΙΛΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

- » Ἵπὲρ τὸ πᾶν σε Πάμφιλος φιλῶν, Λόγε,
- » Καὶ τὴν τομὴν ἠγείτο τῆς κάρας φίλων,

Οἱ ἅγιοι τρεῖς μάρτυρες ΟΥΛΛΗΣ, ΠΑΥΛΟΣ καὶ ΣΕΛΕΥΚΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

- » Παῦλον Σέλευκος, καὶ Σέλευκον Οὐάλης,
- » Βλέπων τομῇ χαίροντα, τὴν τομὴν φέρει.

Οἱ ἅγιοι δύο μάρτυρες ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, πυρὶ τελειοῦνται.

- » Ἢλκντο πρὸς πῦρ μάρτυρες θεοὶ δύο,
- » Θείου πόνου πῦρ ἐν τρέποντες εἰ δύο.

Ὁ ἄγιος μάρτυς ΘΕΟΔΩΤΑΟΣ, σταυροειδῶς τελειοῦται.

- » Σταυροῦσι δούλοι τῆς κλήτης ἐπὶ ξύλου,
- » Καὶ Θεόδουλον, δούλον ἱστασσομένου.

Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες οἱ Αἰγύπτιοι, ΗΛΙΑΣ, ΙΕΡΕΜΙΑΣ, ΗΣΑΙΑΣ, ΣΑΜΟΥΗΛ, καὶ ΔΑΝΙΗΛ, ξίφει τελειοῦνται.

- » Κλήσεις προφητῶν καὶ τελευτᾶς μαρτύρων,
- » Λύχοῦσι πέντε μάρτυρες εσμημένοι.
- » Ἐκτη καὶ δεκάτῃ ξίφους τάμε Πάμφιλον ἀκμή.

Οὗτοι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἐνδοξοὶ μάρτυρες ἦσαν κατὰ τὸν ἕκτον χρόνον τοῦ διωγμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκίνησεν ὁ Διοκλητιανὸς ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ σϛ (290), ἐφέρθησαν δὲ εἰς τὸ μαρτύριον ἀπὸ διαφόρους τόπους καὶ τέχνας καὶ ἀξιώματα, καὶ ἠνώθησαν ὁμοῦ εἰς ἓν σῶμα διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ὁ δὲ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς συνέλαβον, ὑπῆρξε τοιοῦτος. Ὅτε αὐτοὶ ἐμελλον νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως Καισαρείας, ἠρώτησαν αὐτοὺς οἱ φύλακες ποιοὶ εἶναι, καὶ πόθεν κατήγοντο· οἱ δὲ μάρτυρες ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, καὶ ὅτι ἔχουσι πατρίδα τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ· ὅθεν συνέλαβον αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔφερον εἰς τὸν Φιρμιλιανὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς Καισαρείας. Καὶ οἱ μὲν πέντε μάρτυρες οἱ Αἰγύπτιοι, ὁ Ἡλίας, ὁ Ἱερεμίας, ὁ Ἡσαίας, ὁ Σαμουὴλ, καὶ ὁ Δανιὴλ, μετὰ πολλὰς βασάνους τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἀπεκεφαλίσθη δὲ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Πάμφιλος καὶ Σέλευκος καὶ ὁ Οὐάλης καὶ Παῦλος· ὁ δὲ Πορφύριος, δούλος ὢν τοῦ ἁγίου Παμφίλου, ζητήσας νὰ λάβῃ τὸ λείψανον τοῦ αὐθέντου του, ἐκρατήθη καὶ παραδόθεις εἰς τὴν πυρὰν ἐτελειώθη. Ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Ἰουλιανός, ἐπειδὴ κατησπάζετο τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πυρκαϊάν καὶ ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Θεόδουλος χρεμασθεὶς ἐπάνω εἰς ἓν ξύλον σταυροειδῶς, ἐτελειώσε τὸ μαρτύριον, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Τὸ μαρτύριον τούτων συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς οὗ ἡ ἀρχή. «Καιρὸς δὲ καλεῖ.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰδῆρων καὶ ἐν ἄλλαις).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Μαρτυρουπόλει¹ μαρτυροσάντων.

¹ Ἡ Μαρτυρούπολις τῶρα ὀνομάζεται Μισερκίν, ἐφ' ἧς:

» Ἡ κληθεὶς ἔργον μαρτυρωνύμφω πόλει,

» Πολλῶν ἐν αὐτῇ μαρτυρησάντων ξίφει,

Ὁ δοσιος **ΜΑΡΟΥΘΑΣ** ὁ ἀνεγείρας τὴν ἀνωτέρω πόλιν ἐπ' ὄνοματι τῶν ῥηθέντων μαρτύρων ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Στέρξας Μαρουθᾶς τὸν Θεὸν σφόδρα σφόδρα,

» Θεῷ παραστάς τέρπεται σφόδρα σφόδρα.

Ὁ ἅγιος οὗτος Μαρουθᾶς ἐγένειεν Ἐπίσκοπος· ἀπεστάλη δὲ ἀπὸ τῶν μέγαν Θεοδοσίων τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐν ἔτει πτ' (380) πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν Ὅθεν ἀπελθὼν εἰς τὴν Περσίαν ἔλαβε μεγάλην τιμὴν ἀπὸ τοὺς Πέρσας διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ ἀγιότητα· μάλιστα δὲ διότι ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ δαιμόνιον τὴν δαιμονιζομένην θυγατέρα τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ δὲ εὔρε παρρησίαν εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὰ λείψανα τῶν ἀνωτέρω ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Περσίᾳ μαρτυρησάντων, καὶ κτίσας πόλιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτῶν, ἀπεθησαύρισε τὰ λείψανα μέσα εἰς αὐτήν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ χρόνους ἐκοιμήθη κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγκαινίασε τὴν παρ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν Μαρτυρούπολιν· διὸ καὶ ἡ τούτου μνήμη ὁμοῦ μετὰ τὴν μνήμην τῶν μαρτύρων συμπανηγυρίζεται.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΦΛΑΒΙΑΝΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

» Σκόλοισ νοητοῖς οὐχὶ προσκόψας πόδας,

» Ὁ Φλαβιανὸς μέχρι σοῦ, Θεῖ, τρέχει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υιβ' (412), πρεσβύτερος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας Ἐκκλησίας· διὰ δὲ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, χειροτονήθη καὶ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ τὴν ψήφον τῆς Συνόδου καὶ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Συγκλήτου. Διαμείνας δὲ εἰς τὸν θρόνον ἕνα χρόνον καὶ μῆνας ἕξ, κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ἐξεβλήθη ἀπὸ τὸν θρόνον του παρὰ τοῦ Μονοφυσίτου Διοσκόρου καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, καὶ ἐπέμφθη εἰς ἐξορίαν, ὅπου πολλὰς θλίψεις ὑπομείνας διὰ τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ ἀσθενήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.¹

ταὶ δὲ εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν πρὸς τὸν Νυμφαῖον ποταμὸν, τιμημένη μετὰ θρόνον Ἐπισκόπου, ὑποκειμένου εἰς τὸν Ἀμίδακ Μητροπολίτην, κατὰ τὴν Μελέτιον.

¹ Παρὰ δὲ τῷ Μελετίῳ Ἀθηνῶν Τόμῳ δευτέρῳ τῆς Ἐκ-

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΦΛΑΒΙΑΝΟΥ.

» Ζωῆς ματαίας ἐπεραιώσας χρόνον,

» Ζῆ Φλαβιανὸς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

Οὗτος ὁ δοσιος πατὴρ ἡμῶν Φλαβιανὸς ὑπῆγεν εἰς τὴν κορυφὴν βουνοῦ τινος, καὶ κτίσας ἐν μικρὸν κελλίον ἐκλείσθη εἰς αὐτό, κατ' ἐκεῖ διήλθε χρόνους ἐξήκοντα, χωρὶς νὰ λαλήσῃ εἰς κανένα καὶ χωρὶς νὰ βλέπεται ἀπὸ κανένα, ἀλλὰ νεύων τὸν νοῦν του εἰς τὴν καρδίαν του, ἐφαντάζετο τὸν Θεόν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐλάμβανε πᾶσαν παρηγορίαν, κατὰ τὴν προφητείαν τὴν λέγουσαν, «Κατατρύφησον τοῦ Κυρίου, καὶ δώη σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου.» (Ψαλμὸς λς'. 4.) εἶχε δὲ ἕνα τόπον ἐσκαμμένον, κατ' ἀπ' ἐκεῖ ἀπλόνων τὰς χεῖράς του, ἐδέχετο τὴν τροφήν τὴν ὁποίαν τοῦ ἔφερον. Πλὴν διὰ νὰ μὴ φαίνεται εἰς τοὺς ἐξωθεν ἐρχομένους εἶχε τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐσκαμμένον λοξῶς καὶ μετὰ σχῆμα κυκλοειδές· ἡ δὲ τροφή του ἦτον ὄσπρια βρεγμένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔτρωγε μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα.

Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐζησεν ὁ αἰόμιμος χρόνους ὀλοκλήρους ἐξήκοντα, χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ τελείως οὔτε τὴν τροφήν του, οὔτε τὴν ὑψηλὴν ταύτην πολιτείαν του· ὅθεν ἐκ τούτων ἐπλουτίσθη παρὰ Θεοῦ μετὰ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων, διότι δράκοντα μεγαλώτατον ἐθανάτωσε διὰ προσευχῆς του, καὶ μίαν ἀσπίδα ἐφόνευσε, καὶ πλῆθος ἀκρίδων ἐδίωξεν ἀπὸ ἕνα ἀγρὸν, τὸν ὁποῖον ἐμελλον νὰ καταφάγωσι. Αὐτὸς ἕνα νέον δαιμονισμένον ἀπὸ τὸ δαιμόνιον ἠλευθέρωσε, καὶ τὸν μαστὸν μιᾶς γυναίκος, βλαφθέντα ἀπὸ πάθος καρκίνου, ἰάτρευσε, καὶ ἕνα ὄστις ἐκτυπήθη ἀπὸ ταῦρον καὶ ἀπέθανε, τὸν ἀνέστησεν. Οὕτω λοιπὸν διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ τρισόλβιος, ἠλλαξεν τὴν παροῦσαν πολύμοχθον καὶ πρόσκαιρον ζωὴν, μετὰ τὴν αἰώνιον ἐκείνην καὶ μακαρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τώρα εὐφραίνεται.

* Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς **ΡΩΜΑΝΟΣ** ὁ ἐκ

κλησιαστικῆς Ἱστορίας σελ. 22. γράφεται, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Φλαβιανὸς ὀκτὼ μῆνας μόνον ἐπατριάρχευσε, καὶ εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ ληστρικὴν Σύνοδον ἐφοικεθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείας Διοσκόρου, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἀνατόλιος ἐπροχειρίσθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ δὲ ἅγιον λείψανον τοῦ Φλαβιανοῦ τούτου ἀνεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κατετίθη ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, συνεργία τοῦ ἁγίου Ἀνατολίου, ὡς γράφεται εἰς τὸ ἐκείνου Συναξάριον κατὰ τὴν τρίτην Ἰουλίου.

Σοβαρὰ τῶ Καρταγησίου καταχόμενος, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αγγυδ' (1694), ζῆσει τελειοῦται.

- † » Ὡς εἰς γάμους ἔδραμες εἰς τὰς βασάνους,
» Ῥωμανὲ μάρτυς εὐγε τῆς σῆς ἀνδρίας! ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** τοῦ Τύρωνος.

- » Τύρων ὁ δὴλὼν ἀρτίλεκτον ὀπλίτην,
» Θεῷ πρῶσιον ἀρτίκαυτος ὀπλίτης.
» Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ πυρὶ Τύρωνα φλεγέθουσι.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξιμίνου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει σγζ' (297), καταχόμενος ἐκ τῆς μητροπόλεως Ἀμασειας, (ἣτις εἶναι πόλις διάσημος τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ Καππαδοκείας, ἀπὸ χωρίον λεγόμενον Χουμιαλῶν. Ὅτε λοιπὸν ὁ ἅγιος οὗτος συνηριθμήθη μετὰ τὸ στράτευμα τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Τύρωνων (τύρων δὲ θὰ εἴπῃ στρατιώτης νεοσύλληκτος), καὶ εὕρισκετο εἰς τὸ τάγμα τοῦ Πραιποσίτου² Βρίγχα, τότε, λέγω, ὠμολόγησεν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός, καὶ ὅτι τὰ εἰδῶλα τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἄψυχα ξόανα, καὶ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. Ὅθεν παρεστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ῥηθέντος Πραιποσίτου, ἐκεῖνος δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καιρὸν καὶ διορίαν νὰ συλλογισθῇ τότε ὁ ἅγιος ἕκαμεν ἐν μέγα κατόρθωμα, ἐπειδὴ λαβὼν τὸ εἰδῶλον τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Ῥέας, ὡς φλυαροῦσιν οἱ Ἕλληνες, ἔρριψεν αὐτὸ εἰς τὴν φωτίαν καὶ τὸ κατέκαυσεν.

Ὅθεν ἐκρατήθη, καὶ ὁμολογήσας, ὅτι αὐτὸς κατέκαυσε τὸ εἰδῶλον, πρῶτον μὲν κρεμασθεὶς ξέεται, ἔπειτα βάλλεται μέσα εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τελειωθείς, λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺνάξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος εὕρισκεται εἰς τόπον λεγόμενον Φωραχίου, κατὰ τὸ Σάββατον τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν· ὅτε ἐγγιεν ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὸ θαῦμα τὸ περὶ τῶν κολύβων, διὰ μέσου τοῦ ὁποῖου ἠλευθέρωσε τὸν ὀρθόδοξον λαόν τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τὰ μεμολυσμένα φαγητὰ τῶν

εἰδωλοθύτων (τὰ κατὰ πλάτας μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Δαμασκηνῶν· τὰ δὲ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μαξιμιανῶ καὶ Μαξιμίνῳ. (Σύζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις). ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας **ΜΑΡΙΑΜΝΗΣ** ἀδελφῆς τοῦ ἁγίου Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.

- » Ἄφαισα τὴν γῆν Μαριάμνη παρθένος,
» Τὸν ἐκ Μαρίας Παρθένου Χριστὸν βλέπει.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπήγεν ὁ ἅγιος ἀπόστολος Φίλιππος ὁμοῦ μετὰ τὸν ἀπόστολον Βαρθολομαῖον καὶ Μαριάμνην τὴν ἀδελφὴν του, εἰς τὴν ἐν Φρυγίᾳ εὕρισκομένην Ἱεράπολιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀπόστολος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ Ἕλληνας. Ὅτε δὲ ἐμῆλλε νὰ ἀποθάνῃ, προσυχήθη εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! κατεχώθη εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ ἐκεῖ εὕρισκόμενος ἀνθύπατος καὶ ἀρχων, καὶ ὁ ὑποτεταγμένος εἰς αὐτὸν λαός· οἱ δὲ λοιποὶ φοβηθέντες, παρεκάλεσαν τὸν ἅγιον Βαρθολομαῖον καὶ τὴν ἁγίαν ταύτην Μαριάμνην, οἵτινες ἦσαν καὶ αὐτοὶ κρεμάμενοι, ἵνα μὴ καὶ ἐκεῖνοι καταχωθῶσιν. Ὁ δὲ Βαρθολομαῖος πάλιν καὶ ἡ Μαριάμνη παρεκάλεσαν τὸν ἅγιον Φίλιππον, καὶ ὄχι μόνον δὲν τοὺς κατέχωνεν ἐκείνους, ἀλλὰ καὶ τοὺς καταχωθέντας ἐξέβαλεν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐκτὸς τοῦ ἀνθυπάτου καὶ τῆς γυναικὸς του ὀνόματι Ἐχιδνῆς. Τότε ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἱεράπολιν ὁ Βαρθολομαῖος καὶ ἡ Μαριάμνη, καὶ ὁ μὲν Βαρθολομαῖος ὑπήγεν εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ ἐκεῖ σταυρωθεὶς ἐτελειώθη· ἡ δὲ Μαριάμνη ἐλθοῦσα εἰς τὴν Λυκαονίαν, ἐκήρυξε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ πολλοὺς βαπτίσασα, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη (ὄρα καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Φιλίππου κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου).

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἐπέλεξεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἁγίου τούτου Θεοδώρου ὁ θεῖος Νύσσης Γρηγόριος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἡμεῖς ὁ τοῦ Χριστοῦ λαός, ἡ ἁγία ποίμνη (αὐξεται ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερέας μονῆς τοῦ Βασιλειῶν) τούτου τὸ ἐγκώμιον μετέφρασεν εἰς τὸ ἄπλοῦν ὁ διδάσκαλος κύριος Χριστοφόρος ὁ Προδρομικός, καὶ εὕρισκεται εἰς τὸ ἐν Καραϊῶν καλλιὸν τῶν ἁγίων Θεοδώρων. Ἐκεῖ εὕρισκεται καὶ λόγος Νικηταρίου Κωνσταντινουπόλεως μεταφρασμένος εἰς τὸ ἄπλοῦν, διαλαμβάνων, ἐκ τίνος ἀφορμῆς ἐορτάζεται κατὰ τὸ πρῶτον Σάββατον τῶν νηστειῶν ἡ ἁγίας οὗτος Θεόδωρος ὁ Τύρων.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Μαρτυρολόγιον.

² Ἐκ τοῦ λατινοῦ praepositus=ἀρχηγός. Σ. Ε.

Μήνη πατρός ἡμῶν ΑΥΞΙΒΙΟΥ*
 ἐπισκόπου Σόλωνος τῆς Κύπρου.

- » Τὸν Αὐξίβιον οὐ παρόφεται λόγος,
- » Φαίνεται λαξίβιον ἐξ ἱκανοῦ.

Κατήγετο οὗτος ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ρώμην, Ἑλληνὸν ὢν κατὰ τὴν θρησκείαν ἀκολουθήσας δὲ τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν Μάρκον, ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ὅθεν βαπτισθεὶς, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Σόλωνος τῆς ἐν Κύπρῳ, καὶ πολλοὺς ἀπίστούς ἐπιστρέψας εἰς τὸν Χριστόν, καὶ διαφόρων θαυμάτων αὐτουργός γεγωνώς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.¹

Μήνη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΣΤΗΡΙΚΤΟΥ.

- » Θεοστήρικτος τὸν Θεὸν πῆξας βάσιν,
- » Ὅντως θεοστήρικτος ἔργος ἠράθη.²

Ἡ εὐρεσις τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΜΗΝΑ τοῦ Καλλικέλαδος.

- » Τὴν γῆν ὀρύξας, ὡς δικέλλη, τῷ λόγῳ,
- » Μηνᾶν ἐκείθεν ἐκφέρω κεικρυμένον.

Κατὰ τοὺς χρόνους Μαρκιανοῦ,³ τοῦ φιλοχριστοῦ βασιλέως ἐν ἔτει υν' (450), ὁ μακάριος μάρτυς οὗτος Μηνᾶς ὁ Καλλικέλαδος ἐφάνη ἐν μιᾷ νυκτὶ εἰς ἓνα ἄνθρωπον Φιλομμάτην καλούμενον, ὁ ὅποιος συνηριθμεῖτο εἰς τὴν σχολὴν τὴν ἐπονομαζομένην τῶν Ἰκανάτων, καὶ λέγει εἰς αὐτόν, ὅτι αὐτὸς εἶναι Μηνᾶς ὁ Καλλικέλαδος, καὶ ὅτι κρύπτεται ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν κατὰ τὸ μέρος τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅπου εἶναι ἡ ἀκρόπολις· δεικνύει δὲ εἰς αὐτόν καὶ τὸν τόπον μὲ τὸν ἴδιον αὐτοῦ δάκτυλον. Τότε ὁ φιλόθεος Φιλομμάτης ἐσηκώθη νυκτότερα, καὶ φανερόναι καταλεπτῶς εἰς τὸν φίλον του Μαρκιανὸν τὸν Νουμέριον τὴν ὀπτασίαν· ἐκεῖνος δὲ πάλιν φανερόναι ταύτην εἰς τὸν βασιλέα, καὶ παρευθὺς στέλλονται στρατιῶται εἰς τὸν δηλωθέντα τόπον, οἱ ὅποιοι σκάψαντες μὲ ταχύτητα, εὗρον μίαν σιδηρᾶν θήκην, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο τὸ λείψανον τοῦ μάρτυρος,

ἀλλὰ καὶ γράμματα εὐρόνεν αὐτῇ κεχαραγμένα ἐπάνω εἰς πλάκα, τὰ ὁποῖα ἐφανέροναν τοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐβλήθη ἐκεῖ μέσα τοῦ ἁγίου λειψανον, καὶ πρὸ εἰς τὰ εἴησιν ἀπίστευα γὰ τούτῳ. Ἀριθμήσαντες δὲ τοὺς χρόνους, εὗρον ὅτι εἶχον παρέλθει χρόνοι τετρακάσιοι ὅθεν εὐχαρίστησεν ὅλον τὸ πλῆθος καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.¹

Μήνη τῶν ἐν εὐσεβείᾳ τῇ λήξει γενομένων βασιλέων ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ καὶ ΠΟΥΛΧΕΡΙΑΣ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.²

- † » Τὸν Μαρκιανὸν Πουλχερίαν συνάμα,
- » Ἄζυγας εἶπεν οὐκ ἔχω ἢ συζύγου.

* Ὁ ἅγιος νιομάρτης **ΘΕΟΔΩΡΟΣ** ὁ Βυζαντινός ὁ ἐν Μιτυλήνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψγέ (1795) ἀρχὸν τελειοῦται.

- † » Ἦμνος νεάζων Θεοδώρῳ τῷ νέῳ,
- » Χριστοῦ ἀθλητῆ, ἐνδίκως ἀρμολέο.³

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ΄, μήνη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΛΕΟΝΤΟΣ Πάπα Ῥώμης.

- » Ψυχὴν ὁ θεὸς ἐξερεύγεται Λέων,
- » Καὶ δαιμόνων φάλαγγιν ἐμβάλλει φόβον·
- » Ὅγδοατῆ δεκάτῃ τε Λέων ἠρέξεντο θυμόν.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Λέων ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ ἐν ἔτει υν' (450), διὰ δὲ τὴν υπερβολικὴν αὐτοῦ σωφροσύνην καὶ καθαρότητα, καὶ διὰ τὸ

¹ Περίτωε γράφεται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην παρὰ τῆς τετοπομένης συναξαριστῆ τοῦ συναξαρίου τοῦ ἁγίου Σαλαμάριου. Τοῦτο γὰρ προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ἰανουαρίου.

² Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου, ὅπου ἰδιωτέρως ἐπράττεται ἡ ἁγία Πουλχερία, καὶ τὸ συναξάριον αὐτῆς γράφεται. Τόσον δὲ μόνον ἐδῶ λέγομεν περὶ τοῦ Μαρκιανοῦ ὅτι ἐκοιμήθη ἐν ἔτει 457· ζήσας εἰς τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς. Ἄνθρωπος οὐ μόνον εὐσεβέστατος, ἀλλὰ καὶ εὐλαβέστατος, κηρῶσον περὶς ἐπιτάμειν ἐν τῷ πεδίῳ· ὅθεν ἠναγκάσθη καὶ ἀνατόλιος ὁ Παιτριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἐν φερῶν, ἀλλὰ πῆξας λιτανεύειν, κατὰ τὸν Θεοφάνη. (ὄρα εἰς τὸ 40. τῆς Δωδεκαβίβλου.)

³ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῆον μαρτυρολόγιον.

¹ Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νῆον Λεωμηνάριον.

² Ὁ Θεοστήρικτος οὗτος φαίνεται, ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἱεραζόμανον κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου· ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ τῶτο ἱερομηνικὸν διήγησον ἐχει καὶ ἐκεῖνος.

³ Ἐπὶ τῆς ἀνωκαρῆς συναξαριστῆ γράφεται Βασιλείου. (Καθὼς καὶ ἐν τῆς Ἀθηναίων Σ. Β.)

εὐλακρυνῆς καὶ ἀκατήγορητον τῆς ζωῆς του ἐχειροτονηθῆ ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπίσκοπος τῆς καλαιᾶς Ῥώμης. Οὕτως λοιπὸν ποιμάννας τὸ ποιμνιὸν σου, τὰς τῶν αἰρετικῶν βλασφημίας ἠπάντισε μετ' ἐπιείκεια, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς τετάρτης Συνόδου τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα πατέρων, τῆς ἐν Χαλκηδόνι συγκροτηθείσης ἐν ἔτει υνᾶ (451), ἡ ὁποία πολλὰ μὲν ἐξέθετο καὶ ἐδογματίσθη περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, κατὰ κράτος δὲ ἀνέτρεψε τὰ δόγματα τῶν αἰρετικῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐφλυάρουσαν μίαν φύσιν καὶ μίαν ἐνέργειαν καὶ θέλησιν ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ θεοστυγεῖς ἐκείνοι ἐμάχοντο εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐσπούδαζον νὰ ἀνασκευάσωσι τὰ τῶν θείων πατέρων θεόπνευστα ὀρθόδοξα, τούτου χάριν ὁ μακάριος οὗτος καμφοθεὶς εἰς τὴν παράκλησιν, τὴν ἁποίαν ἀπέτεινε εἰς αὐτὸν ὁ πᾶσι ἡ Σύνοδος, μετεχειρίσθη εἰς πολλὰς ἡμέρας νηστειᾶν καὶ ἀγρυπνίαν καὶ προσευχῆν. Ὅθεν ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τοῦ ζωοποιῶν Πνεύματος, ἐγγράφως ἐξέθετο καὶ ἐδιώρισε διὰ τὰ τότε ζητούμενα καὶ ἀνεκλήρυξε καθαρῶς δύο φύσεις καὶ δύο ἐνεργείας καὶ θελήσεις ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ταῦτα ἐστειλε δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν ἀνωτέρω τετάρτην καὶ οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Τὴν ὁποίαν δεξάμενον τὸ πλῆθος τῶν ἐκεῖ συνθηροισμένων ὁσίων πατέρων, ἐστοχάσθη ταύτην στήλην ὀρθοδοξίας, καὶ ἐπίστευσε, ὅτι αὐτὴ ἐκβῆκεν ὡς ἀπὸ στόματος τοῦ Θεοῦ, ὅθεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἀναπαυσαμένη ἡ ἁγία ἐκείνη Σύνοδος, μετ' ἰσχυρῶς περισσώτερον ἀντίστη κατὰ τοῦ πλήθους τῶν Μονοφυσικῶν καὶ τῶν Μονοθελητῶν, καὶ τούτων τὰς πολυπλόκους μηχανὰς διέλυσε καὶ ἡ μὲν ἁγία ἐκείνη Σύνοδος ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ διελύθη, ὁ δὲ θεοπέσιος Λέων μείνας ἀκόμη εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, καὶ ὡς φωστὴρ μετὰ τὰς ἀρετὰς διαλάμπας, εἰς γῆρας βαθύ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἐπὶ τὸν ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Βούλομαι διηγησασθαι » (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

* Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Λέοντος δεῖ εἰς τὴν δεκάτην τρίτην Φεβρουαρίου, ἐν τῇ Συναξαρίῳ τοῦ Ἐδολογίου. Ἄλλοθεν εἰρησθεῖς. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὸ ἡμετέριον Πηδάλιον ἐν τοῖς προλεγόμενοις περὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τετάρτης Συνόδου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΛΕΟΝΤΟΣ καὶ ΠΑΡΗΓΩΡΙΟΥ, ἀβλοκῶντων ἐν Πατάρου τῆς Λυκίας.

Εἰς τὸν Παρηγόριον.

- » Παρηγόριος σάρκα δού, εἰς αἰκίας,
- » ἔχει παρηγόρημα τὰ στέφῃ μέγα.

Εἰς τὸν Λέοντα.

- » ἔλκωτ ἄνωθεν ἰσχυρὸν ἐκ Θεοῦ Λέων,
- » ἔλξει βιαίως ὡς λέων ἐκπρῆρει.

Ἀπὸ τούτους τοὺς δύο μάρτυρας, ὁ μὲν μακάριος Παρηγόριος μετὰ πολλὰ εἶδη βασάνων τιμωρηθεὶς, ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτὸν στέφανον τελειωθείς ἐν Χριστῷ· ὁ δὲ αἰόδιμος Λέων μείνας μοναχός, δὲν ὑπέφερε τὸν χωρισμὸν τοῦ μάρτυρος Παρηγορίου, καὶ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς δὲν ἐπέτυχεν τὸν αὐτὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, πικρῶς ἀνεστέναζε καὶ ἐθρήνει. Ὅθεν ἐξελθὼν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο ἐνταφιασμένον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Παρηγορίου, ἐδάκρυε, καὶ ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ μαρτυρίου ἠναπτεν ἡ καρδία του. Ἐπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐγένετο πανήγυρις τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἰδῶν ἐκεῖ λύχνους καὶ κηρία, τὰ ὁποῖα ἐδίδον πολὺ φῶς ἔλαβεν αὐτὰ μετὰ τὰς χεῖράς του καὶ τὰ ἐσύντριψε, καὶ ρίψας κατὰ γῆς τὰ κατεπάτησε. Κρατηθεὶς λοιπὸν παρεστάθη εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς πόλεως, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀνεκλήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· ὅθεν ἐδάρη σφοδρῶς μετὰ βούνευρα, ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ὑπέφερε ταῦτα μετὰ τόσην χαρὰν, ὡς ἂν ἐπάσχε ἄλλος καὶ ὄχι αὐτός. Ἐπειτα δερόμενος ἐσύρθη βιαίως εἰς ἐν ξηροπόταμον κρημνώδη καὶ δύσβατον, λαβὼν δὲ ἄδειαν, προσηυχῆθη, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ποθοῦμενον στέφανον. Οἱ δὲ δήμιοι ρίψαντες τὸ λείψανόν του εἰς τὴν φάραγγα, ἀνεχώρησαν.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΓΑΠΗΤΟΥ ἐπισκόπου Σικάνου, τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ θαυματουργοῦ.

- » Ὦν ἡγάπησας, Ἀγαπητὲ, δεσπότην,
- » οὗτος καλεῖ σε πρὸς τόπους, οὓς ἡγάπας.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀγαπητὸς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ, καταγόμενος ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας, (τῆν νῦν Καραμανίαν), χριστιανῶν γένεσιν υἱός. Ὅτε δὲ ἦτο νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν ὑπῆγεν εἰς ἐν μοναστήριον ἀπὸ τῆς ἐκεί

εὐρησθέντα, εἰς τὸ ὄπισθεν εὐρίσκοντο ἕως χίλια μοναχί· ἀπὸ αὐτῶν δὲ συναθροίσας διαφόρους ἀρετῆς, ὡς ἡ μέλισσα συναθροίζει τὰ διάφορα ἄνθη, ἐγένετο δόκιμος ἐργάτης τῶν ἐνταλῶν τοῦ Κυρίου, καὶ κατέφθειρε τὸ σῶμά του με νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν καὶ με τὴν τῶν ἄλλων ἐγκράτειαν. Διότι εἰς διάστημα ὀγδοήκοντα ὀλοκλήρων ἡμερῶν ἔτρωγε μόνον φλοιούς τῶν λουπιναριῶν, καὶ στάκτην ἀντὶ ψωμίου· ἀλλὰ καὶ τὸν ὕπνον ἐνίκησε, καθόσον εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Οὗτος ὁ ὄσιος ἦτο εὐχρηστος καὶ ἐπιτήδειός εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀδελφῶν τοῦ μοναστηρίου, καὶ ὅλους τοὺς μοναχοὺς ὠνόμαζεν αὐθέντας του, καὶ ὡς δεσπότης αὐτοὺς ἐνόμιζεν· ὅθεν καὶ ἤξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ τῶν θαυμάτων τὴν χάριν. Δεῖ μόνῃς δηλαδὴ τῆς προσευχῆς του ἐθανάτωσεν ἕνα δράκοντα, καὶ ἰάτρευσε μίαν παρθένον ὑπὸ ἀσθενείας φθειρομένην· ὅθεν ἔκ τούτων ἠγαπᾶτο ἀπὸ ὅλους καὶ ἐθαυμάζετο. Ὁ δὲ βασιλεὺς Λικίνιος μαθὼν περὶ τούτου τοῦ ἁγίου, ὅτι εἶναι ἄνδρεις εἰς τὸ σῶμα, ἔλαβεν αὐτὸν καὶ μὴ θέλοντα, καὶ τὸν συνηρίθμησε με τοὺς στρατιώτας του. Ὁ δὲ ἅγιος καὶ ἐκεῖ εὐρισκόμενος, δὲν ἡμέλει τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας, ἀλλὰ καὶ τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας ἐποιεῖ ἀνελλιπῶς, καὶ τοὺς συνηθεισμένους κόπους τῆς ἀσκήσεως ἠκολούθει· οὐ μόνον δὲ τὰς τῶν ἀνθρώπων ἀνάτους καὶ θανατηφόρους ἀσθενείας ἰάτρευεν ὁ ἀοίδιμος, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἀλόγων καὶ βοῶν, καὶ παντὸς ἄλλου ζώου, με μόνῃν τὴν ἐπιφάνειάν του καὶ παρουσίαν. Ἐπειδὴ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εἶδεν ὁ ἅγιος οὗτος τιμωρομένους σκληρῶς διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς τοῦ Χριστοῦ καλλινίκους μάρτυρας Βικτωρίνον καὶ Δωρόθεον καὶ Θεόδουλον καὶ Ἀγρίππαν, ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ γίνῃ κοινωνὸς τοῦ μαρτυρίου των. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐκαίνοι ἀποκεφαλισθέντες ἐτελειώθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως, τότε καὶ οὗτος ὁ μακάριος Ἀγαπητὸς ἐκτυπήθη μὲν μετὰ τὸ ἀκόντιον, διεφυλάχθη ὅμως ἀβλαβῆς διὰ σωτηρίαν πολλῶν. Ὅτε δὲ ὁ Λικίνιος ἐβῆκεν ἀπὸ τῆν ζωῆν καὶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔλαβεν ὅλην τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων, τότε συνέβη ἡ ἀκλόουδος ὑπόθεσις.

Δουλὸς τις τοῦ βασιλέως χρήσιμος εἰς ὑπηρεσίας ἐδαμνίσθη ἀπὸ πνεύμα ἀκάθαρτον, ἐφάνηκε δὲ καὶ ἐκάλεσε κατ' ὄνομα τὸν ἅγιον ταύτων Ἀγαπητὸν· ὅθεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἔφερεν εἰς τὸ παλάτιον, καὶ εὐθὺς ἅμα προσευχάθη, ἐδώθη τῷ βασιλεὺσι καὶ ἔλαβεν ὁ δουλὸς τὴν ἰσ-

τρίαν. Ὁ δὲ ἅγιος ἄλλην χάριν δὲν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βασιλέα, εἰμὴ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆν τέχνην, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἡγαπημένην του ἡσυχίαν, καὶ εὐθὺς ὁ βασιλεὺς ἐπένευσεν εἰς τοῦτο· ἀφ' οὗ δὲ ἐγύριεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἡσυχίαν του, ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Σινάου, (ἥτις κοινῶς Σιναοῦ ὀνομάζεται, καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν μεγάλην Φρυγίαν μεσσηγίος, κατὰ τὸ τέλος τῆς Βιθυνίας, τεσσαράκοντα μίλια ἀπέχουσα τῆς Νικαίας καὶ τιμημένη μεθ' ἑθρόνον ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Ἰσραπόλεως Μητροπολίτην) ἔλαβε τὸν ἅγιον ταύτων, καὶ μὴ θέλοντα ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἱερέα καὶ ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν, ὁ μέγας οὗτος ἐχειροτονήθη Σιναοῦ ἐπίσκοπος μετὰ ψῆφον Θεοῦ καὶ τῶν ἱερέων καὶ ὄλου τοῦ λαοῦ.

Εὐθὺς δὲ ἅμα ἐγένεεν Ἀρχιερεὺς, ἔκαμνε μεγαλῆτερα θαύματα καὶ τοῦ προφητικοῦ χαρίσματος ἤξιώθη. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τῶν λεγομένων καθαρὰν πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ τινὰς προφητείας καὶ θαυματουργίας, τὰς ὁποίας ἐποίησεν ὁ ἅγιος. Μία γυνὴ ἀκούσασα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ ἀγαπῶσα νὰ ἀπολαύσῃ τὴν εὐλογίαν του, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν· βλέπων δὲ αὐτὴν ὁ ἅγιος, τῇ εἶπεν ὅλα ὅσα ἔπραξεν ἀπὸ παιδιόθεν, καὶ νουθετήσας αὐτὴν καὶ ὠφελήσας, τὴν ἀπέστειλε. Καὶ ἕνα διάκονον εὐρισκόμενον εἰς τὴν Ἡράκλειαν τῆς Θράκης, καὶ ἐλθόντα πρὸς αὐτὸν εὐλογίας χάριν, τὸν ἠλεγξεν ὁ ἅγιος, ὅτι ἐφθειρε μίαν παρθένον. Δαμιανοῦ δὲ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σιλανδέων, (ἔστι δὲ ἡ Σιλανδος πόλις εὐρισκομένη ἐν Λυδία) τὰ χωράφια, ὁ παραρρέων ποταμὸς, ὅστις ἔτρεχε τὸν χειμῶνα, τὰ ἠφάνιζεν· ὁ δὲ ἅγιος Ἀγαπητὸς διὰ προσευχῆς του ἐγύρισε τὸν ποταμὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον, καὶ οὕτως ἔμειναν ἀβλαβῆ τὰ τοῦ ἐπισκόπου χωράφια. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐποίησεν ὁ ἅγιος θαύματα, τὰ ὁποία περιέχει ἡ κατ' αὐτὸν ἱστορία, περισσότερα ὄντα ἀπὸ ἑκατόν. Οὗτος καὶ με μόνον τὸ πιάσιμον τῆς χειρὸς του, καὶ με μόνῃν τὴν σκίαν τοῦ σώματός του, καὶ με μόνον τὸν λόγον του, πάθη ἰάτρευσε ἀνίατα. Καλῶς οὖν καὶ θεοφιλῶς πολιτευσάμενος, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

• Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΙΟΥΛΙΟΣ ἔειπε τελευτᾷ.

• Πάν. Πιούλιος εἶπεν, ἤλπιζον πάθος.

• Μόνον δὲ τηθεῖς, οὐ πέπονθα ζῆμιον.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ 16', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου **ΑΡΧΙΠΠΟΥ**.

- » Ποθῶν τὸν ἀκρόγωνον Ἀρχιππος λίθον,
- » Κατηλόγηθ τῷ πόθῳ τούτου λίθοις.
- » Ἀρχιππος δεκάτη ἐνάτη θάνα χερμαδίοισιν.

Οὗτος ἐχρημάτισε μαθητὴς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐπαινεῖται καὶ συστρατιώτης αὐτοῦ ὀνομάζεται ἐν τῇ πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολῇ· καὶ ἐν τῇ πρὸς Κολασσαεὶς ἐπιστολῇ γράφει περὶ αὐτοῦ, « Εἶπατε Ἀρχιππο, βλέπε τὴν διακονίαν, ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ ἵνα αὐτὴν πληρῆς » (Κολ. δ', 17.) οὗτος λοιπὸν εὕρισκόμενος εἰς τὰς Κολασσάς, (αἱ ὁποῖαι εἶναι πόλις τῆς Φρυγίας) ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Φιλήμονα· ὅθεν οἱ ἐκείσε εἰδωλολάτραι ὥρμησαν κατ' αὐτῶν, καὶ πιάσαντες τὸν ἀπόστολον τοῦτον, ἐφερον αὐτὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀδροκλῆν. Μὴ πεισθεὶς δὲ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ εἶδωλον τὸ καλούμενον Μηνᾶν, ἐβλήθη εἰς λάκκον καὶ ἐχώσθη ἕως εἰς τὴν μέσην· ἐπειτα ἐκεντήθη μὲ βελόνας ἀπὸ παιδία, καὶ τελευταῖον λιθοβοληθεὶς, ἐτελειώθη, καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΜΑΞΙΜΟΥ, ΘΕΟΔΩΤΟΥ** καὶ **ΗΣΥΧΙΟΥ**.

- » Ἀνδρῶν τριάς σύναθλος εὐσθενεστάτη,
- » Ἀνδρίζεται σοὶ καὶ τομῆς, Τριάς, μέχρι.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΟΤΗΣ**.

- » Ἔστεψε Χριστὸς τὴν Ἀσκληπιωδόταν,
- » Ἦς ἐξέκοψε τὴν κεφαλὴν τὸ ξίφος,

Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι παρασταθέντες εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ μὴ πεισθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, πολλὰς τιμωρίας ἔπαθον· καὶ πρῶτον μὲν κρεμασθέντες εἰς ξύλον, ἐξέσθησαν μὲ δυνύχια σιδήρα, ἔπειτα μεταφέρονται καὶ σύρονται ἀπὸ μίαν πόλιν εἰς ἄλλην· μετὰ ταῦτα παραδίδονται εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγωσι, ἀλλ' ὁμως ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἐφυλάχθησαν

ἀβλαβεῖς. Ὁμοίως καὶ ἡ ἁγία Ἀσκληπιωδότη ῥιφθεῖσα κατὰ γῆς, ἐτανύσθη ἐπάνω εἰς ξύλον· καὶ ἔπειτα ἐδέθη εἰς ἓνα ταῦρον. Μετὰ δὲ ταῦτα ὅλοι ὁμοῦ λιθοβολοῦνται, καὶ σύρονται εἰς τόπους ἀλσώδεις καὶ δυσβάτους, καὶ τελευταῖον ἀποκεφαλίζονται· καὶ οὕτως οἱ μακάριοι λαμβάνουσι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΡΑΒΟΥΛΑΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Βουλᾶς Ραβουλᾶς θεὸς ἀπράκτους δαιμόνων,
- » Ἀπῆρε, βουλῆ τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐνάδε

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίως πατὴρ ἡμῶν Ῥαβουλᾶς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐν ἔτει υοσ' (476), ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν παλιν τὴν λεγομένην Σαμόσατα (ἡ ὁποία τῶρα κοινῶς ὀνομάζεται Σεμψάτ, ἐβρῆτοκομένη ἐν τῇ Συρίᾳ καὶ τμημένη μὲ θρόνον Ἐπισκόπου ἐπὶ τὸν Ἐδέσης Μητροπολίτην)· παιδευθεὶς δὲ ἀπὸ ἓνα ἀνδρα ἐνδοξότατον, Βαριφαβᾶ· ὀνομαζόμενον, ἔμαθε τὴν Συριακὴν γλῶσσαν· Ἐπειδὴ δὲ ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας μετεχειρίζετο πᾶσαν ἀρετὴν, ἔγεινε μοναχός· ὅθεν μακρόνας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἔκατοίκει εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια μόνος, καθὼς ἄλλοτε καὶ ὁ μέγας Ἠλίας, καὶ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Ὑστερον δὲ ἀπὸ χρόνους ὀλίγους ὑπῆγεν εἰς Φαινίκην ὁμοῦ μὲ ἄλλους πινάς· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔλαμψε περισσότερο μὲ τὰς ἀρετὰς, ἔγεινε διὰ τοῦτο φανερός εἰς ἅλας καὶ μὴ θέλων.

Ὅθεν μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος καὶ Ἰωάννου τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Βαρυτοῦ, ἐποίησε μοναστήριον εἰς τὸ μέσον τοῦ βουνοῦ. Τότε λοιπὸν ὁ θεὸς οὗτος Ῥαβουλᾶς καὶ σὶ σὺν αὐτῷ ἦσαν ἀναγέσσαν εἰς τοὺς εἰδωλολάτραις, καθὼς ἦσαν ἀναρέσον εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, ἡ καὶ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης· ὅθεν ποτὲ μὲν ἠλεγχεν ἐκείτους, ποτὲ δὲ τοὺς ἐνουθέτου. Διὰ τοῦτο ὅλους σχεδὸν τοὺς ἐκεῖ εὕρισκόμενους Ἑλλήνας μετέβαλον εἰς θεογνωσίαν· τοῦτο δ' ὑπῆρξε τὸ πρῶτον καὶ ἐξείρεσον ἔργον ὅπερ κατώρθωσεν ὁ μακάριος Ῥαβουλᾶς. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ζήνων, ἔγεινε διάδοχος τῆς βασιλείας Ἀναστάσιος ὁ Δίκωρος ἐν ἔτει υγ' (491), μὲ τοῦ ὁποῖου τὴν συνεργίαν, ἔκτισεν ἄλλο μοναστήριον ὁ ὁσιος Ῥαβουλᾶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ῥαβουλᾶ· ὁμοίως ἐκόσμησε καὶ ἄλλα πολλὰ μοναστήρια εἰς διαφόρους τόπους. Ἐπεὶ δὲ ὁ ὁσιος οὗτος εἰς ὄλιγον προσκοιμᾶται· καὶ νι-

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου, ὅπου εἰορτάζεται ὁ ἀπόστολος οὗτος Ἀρχιππος μετὰ τοῦ Φιλήμονος καὶ Ὁμοίμων.

φύλλοις, διδοματικῶς, ἀόργητος, ἀμακαθῆς, φιλάδελφος, καὶ εἰς ὄλους εὐσπλαγγχτος. Ὅτε δὲ ἠνώχλει αὐτὸν ὁ πονηρὸς διάβολος μὲ πᾶν πάθος, τότε αὐτὸς ἀντέλεγεν εἰς τὸ πάθος ἐκείνῳ μὲ ἐν ῥητὴν τῆς Ἁγίας γραφῆς, καὶ οὕτω τὸ ἐδίωκεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἦτο γεμάτος ἀπὸ ῥηρᾶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Γραφῆς. Ἐξῆς δὲ ὁ ὄσιος οὗτος ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, τοῦ οἰκοδομήσαντος τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας, καὶ ἐν ἔτει φκζ' (527), βασιλεύσαντος. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ὀγδοήκοντα χρόνων γέρον καὶ ὀλίγον περισσώτερον, ἤκουσε φωνὴν ἀνωθεν, ἡ ὁποία ἔλεγε « Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ καπιῶντες καὶ κερφορισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. » Ὅθεν ὑστερον ἀσθενήσας ὀλίγον, ἀπῆλθε πρὸς κύριον.

Οἱ ὄσιοι πατέρες ἡμῶν καὶ ὁμολογηταὶ **ΕΥΓΕΝΙΟΣ** καὶ **ΜΑΚΑΡΙΟΣ**, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

- » Πρὸ τοῦ θανεῖν πάσχουσι δευὰ μυρία,
- » Εὐγένιος τε καὶ Μακάριος ἅμα.

Ὅτε ὁ Παραβάτης Ἰουλιανὸς ἐβασίλευε κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ἐν ἔτει τξά' (361), οἱ χριστιανοὶ ὄλοι ἐφευγον καὶ ἐκρύπτοντο, διὰ νὰ μὴ βλέπωσι τὰς μιὰρας θυσίας τὰς ὁποίας προσέφερον ὁ ἀλιτήριος εἰς τὰ εἰδῶλα. Οἱ δὲ ὁμόφρονες τοῦ Ἑλλήνες, ὄχι μόνον αὐτοὶ ἐκείνον ἀσελγείας μετ' αὐτοῦ, καὶ οὕτω κατεσκεύαζον ἑαυτοὺς ὕλην καὶ προσάναμμα τοῦ πῦρῶν πυρὸς τῆς κολάσεως· ἀλλ' ἀκόμη καὶ τοὺς χριστιανοὺς ἠνάγκαζον νὰ κάμνωσι τὰς αὐτὰς ἀσελγείας, καὶ χωρὶς νὰ θέλωσι. Ἐότε λοιπὸν ὁ Μακάριος οὗτος καὶ ὁ Εὐγένιος, οἱ δούλοι καὶ θεράποντες τοῦ Χριστοῦ, συνελήφθησαν, καὶ τὸν μὲν Χριστὸν ὠμολόγησαν ἐνώπιον τοῦ Παραβάτου Θεοῦ ἀληθινὸν καὶ κριτὴν ζώντων καὶ νεκρῶν, αὐτὸν δὲ τὸν δυσσεβῆ καὶ ἀλάστορα τύραννον ἠλεγξαν, διότι παρήβη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἔγεινεν εἰδωλολάτρης. Ὅθεν ὁ μιαρὸς θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ δεθῶναι οἱ ἅγιοι μὲ λεπτὰ λωρία, καὶ οὕτω νὰ κρεμασθῶσι κατακέφαλα, καὶ εἰς πολλὰς ὥρας νὰ καπνίζωνται ὑποκάτω μὲ κόπρον· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ πυρωθῇ μία ἐσχάρα, καὶ ἐπ' αὐτῆς νὰ ἀπλωθῶσι γυμνοὶ οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι ἔχοντες τὰ ἔμματα τῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐπὶ ὁθείας χάριτες θυμαμοῦμενοι, ἠλεγχον τὴν πονηρίαν καὶ ἀσέβειαν τοῦ Παραβάτου. Τότε ἐπρόσταξεν ὁ θηριώδης καὶ ἐβαλον σιδήρα εἰς ὄλα τὰ μέλη τοῦ σώματος τῶν, καὶ οὕτω τὰς ἐξώρισεν εἰς τὴν Μαυριτανίαν

(ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀφρικήν). Οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ἔχαρον διότι ἐξωρίζοντο ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· ὄθεν καὶ ἀγαλλώμενοι ἐψάλλον « Μακάριοι οἱ ἀμώμοι ἐν ὁδοῦ, οἱ κορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου. » Ὅτε δὲ ἐρῆασαν εἰς τὴν Μαυριτανίαν, ἀνέβησαν εἰς τόπον ὕψηλόν καὶ ἐκεῖ ἔζων μόναι.

Οἱ δὲ ἐγγχώριοι ἔλεγον εἰς αὐτοὺς, ἐξέλθετε, ἀδελφοί, ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον, διότι εἰς αὐτὸν κατοικεῖ φοβερὸς δράκων, ὁ ὁποῖος εἶναι φθοροποιὸς πρὸς ὄλους πλησιάζουσαι εἰς αὐτόν. Οἱ δὲ ἅγιοι, δεῖξατε, εἶπον, εἰς ἡμᾶς τὸ σπήλαιον εἰς τὸ ὁποῖον ὁ δράκων εὐρίσκεται. Ἐκείνοι δὲ ἐδείξαν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ μακρόθεν τὸ σπήλαιον. Τότε οἱ ἐοῖδιμοι μάρτυρες κλίναντες τὰ γόνατα εἰς τὴν γῆν, προσηυχῆθησαν, καὶ ὡσαύθαύματος! παρευθὺς ἦλθε κεραυνὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κατέκαυσε τὸν δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἐπήδησε διὰ νὰ φύγη, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη κατεκαύθη λοιπὸν καὶ αὐτὸ τὸ χῶμα τῆς γῆς ἐμοῦ μὲ τὸν δράκοντα, καὶ ὁ ἀήρ ὄλος ἐγάμισαν ἀπὸ δηλητήριον. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ ἐγγχώριοι Ἑλλήνες, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν.

Τότε ἐμβάντες οἱ ἅγιοι εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ δράκοντος προσήχοντο εἰς ἡμέρας ὀλοκλήρους τριάκοντα, χωρὶς νὰ ἔχωσι τί νὰ φάγωσι, ἢ τί νὰ πῖωσιν· ἀλλ' ὄμως μετὰ ταῦτα ἦλθε φωνὴ εἰς αὐτοὺς λέγουσα, δούλοι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπάγετε εἰς τὴν πέτραν, ἥτις εἶναι πλησίον σας. Οἱ δὲ ἅγιοι προσέξαντες, εἶδον φῶς εἰς μίαν πέτραν, καὶ ὡσαύθαύματος! εὐθὺς ἐσχίσθη ἡ πέτρα εἰς δύο μέρη, καὶ ἐξῆλθε νερὸν πολὺ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λαβόντες οἱ ἅγιοι ἔπινον καὶ ἐχόρτασαν· ὄθεν μὲ τὴν δύναμιν ἐκείνου ἠλαφραίσθησαν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ δίψαν τὴν ὁποίαν εἶχαν τὸ πρῶτον. Κατὰ δὲ τὴν τριακοστὴν ὀγδόην ἡμέραν παρακάλεσαν τὸν Θεὸν, νὰ ἀφῆσται τὴν παράσασαν ζωὴν, καὶ νὰ ὑπάγωσι εἰς τὴν ἀλλήν· ὁ δὲ Κύριος ἐπακούσας τῆς δεήσεώς τῶν, παρέλαβε τὰς ψυχὰς καὶ τῶν δύο, δοξαζόντων καὶ εὐλογοῦντων αὐτόν.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΚΩΝΩΝΟΣ**.

† » Κῶνων Ὅσι εἰ πάλιν οἶδας φέρει,

• » Καὶ μισθὸν εἶχες παρὰ Κυρίου μέγα.

Κατήγετο οὗτος ὁ ὄσιος ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, ἔγεινε δὲ μοναχὸς πολλὰ νέος ὢν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Πενθουελά, τὸ ὁποῖον ἦτον πλησίον εἰς τὸν Ἰορδάνην ὄρειον

δὲ καὶ Πρεσβύτερος, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀσκήσεως. Ὁ τότε δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων Πέτρος ὀνόματι μαθὼν τὴν θαυμαστὴν ἀσκήσιν τοῦ ὁσίου, διώρισεν αὐτὸν νὰ βαπτίσῃ ὅλους ὅσοι ἤρχοντο εἰς τὸν Ἰορδάνην. ὅθεν ἔχρισεν αὐτοὺς μὲ τὸ ἅγιον ἔλαιον καὶ ἐβάπτισεν. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ χρίσῃ κάμμιναν γυναῖκα ἐσκανδαλίζετο ὡς ἄνθρωπος, καὶ διὰ τοῦτο ἐβούλετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Κοινόβιον ὁσάκις δὲ τῷ ἤρχετο λογισμὸς νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν ὁ μακάριος Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς καὶ Πρόδρομος τοῦ Κυρίου, λέγων ὑπόμεινον γέρων, καὶ ἐγὼ σὲ ἐλαφρόνω ἀπὸ τὸν πόλεμον.

Μίαν δὲ ἡμέραν ἦλθε κόρη τις ἀπὸ τὴν Περσίαν διὰ νὰ βαπτισθῇ, ἦτο δὲ τόσοσιν πολλὰ ὠραία, ὥστε δὲν ἐδυνήθη ὁ ἅγιος νὰ τὴν χρίσῃ γυμνήν· ὅθεν ἔκαμε δύο ἡμέρας ἐκεῖ ἡ κόρη ἄχριστος καὶ ἀβάπτιστος. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦτο, ἐξεπλάγη διὰ τὸ σκάνδαλον τοῦ γέροντος, καὶ ἠθέλησε νὰ διορίσῃ γυναῖκα ἐπίτηδες διὰ νὰ χρίῃ καὶ νὰ βαπτίσῃ τὰς γυναῖκας· ἀλλ' ὅμως δὲν ἦτο τοῦτο δυνατόν, διότι ὁ τόπος ἔρημος ὦν, ἢ καὶ δι' ἄλλας περιστάσεις, δὲν ἐσυγχώρει νὰ γίνῃ τὸ τοιοῦτον. Ὁ δὲ γέρων λαβὼν τὸ μηλωτάριον του, (ταργατζίκια) ἀνεχώρησεν, εἰπὼν, εἰς τὸ ἐξῆς δὲν μένω εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Τότε ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ τίμιος Πρόδρομος ἐξωθεν τοῦ Κοινόβιου, καὶ λέγει εἰς αὐτὸν μὲ πραεῖαν φωνήν· ἐπιστρέψον εἰς τὸ μοναστήριόν σου, καὶ ἐγὼ σὲ ἐλαφρόνω ἀπὸ τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ Ἀββᾶς Κόνων λέγει αὐτῷ μὲ θυμὸν, πιστεύσον ὅτι δὲν ἐπιστρέφω, ἐπειδὴ πολλάκις ὑπεσχέθης νὰ μὲ ἐλαφρώσῃς, καὶ τίποτε δὲν ἔκαμες.

Τότε ἐπράτησεν αὐτὸν ὁ θεὸς Πρόδρομος, καὶ γυρίσας τὰ ἐνδύματά του, ἐσφράγισε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ τὰ ὑποκάτω μέρη τοῦ ὀμφαλοῦ του, καὶ εἶπε· πείσευσόν μοι, Ἀββᾶ Κόνων, ἐγὼ ἤθελον νὰ ἔχῃς μισθὸν διὰ τὸν πόλεμον αὐτὸν,¹ πλὴν τώρα ἐπιστρέψον εἰς τὸ μοναστήριόν σου καὶ πλέον μὴ ἀμφιβάλλῃς περὶ τούτου. Ὅθεν ὁ γέρων ἐγύρισεν εἰς τὸ Κοινόβιον, καὶ τὴν ἐπαύριον ἔχρισεν καὶ ἐβάπτισεν τὴν Περσίδα κόρην, χωρὶς νὰ στοχασθῇ ἄλλως ὅτι ἦτο γυνή. Ἐξῆς δὲ μετὰ ταῦτα

ὁ ὁσὶος ἄλλους εἴκοσι χρόνους, καὶ φθάσας εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀκαθείας, ὥστε ἐνομίζετο ὅτι ἔγεινεν ὑπὲρ ἀνθρώπων, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

*Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΦΙΛΟΘΕΗΣ τῆς ἐξ Ἀθηνῶν.*¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ ΛΕΟΝΤΟΣ ἐπισκόπου Κατάνης.

» Ὁ μὲν νεκρὸς, Ἀέοντος· εἰ δ' οἴου πίθη,

» Πάντως ἐρούμεν· τοῦ προέδρου Κατάνης.

» Βικᾶδι ἀμφὶ Ἀέοντα χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχουσεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀέοντος τοῦ σοφοῦ ἐν ἔτει ὡπς' (886), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Ῥάβεναν πόλιν τῆς Ἰταλίας, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν ὁμοῦ καὶ εὐγενῶν. Διὰ δὲ τὴν τῆς ζωῆς του καθαρότητα διήλθεν ὅλους τοὺς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης, γενόμενος ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ πρεσβύτερος· τελευτᾶτον δὲ μὲ θεικὴν ψῆφον ἔγεινε καὶ ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως Κατάνης, ἡ ὁποία εὐρίσκεται κατὰ τὴν περίφημον νῆσον τῆς Σικελίας, ἅπου καὶ τὸ ὄρος τῆς Αἵτης, τὸ ὁποῖον ἀναδίδει φλόγας πυρὸς ἕως καὶ τὴν σήμερον. Οὗτος λοιπὸν ὁ μακάριος, ὡς Ἀέων πεποισθῶς κατὰ τὸ ὄνομά του, καὶ ζῆλον ἔχων εἰς τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν, ἐλαμψεν ὡς φωστὴρ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Διὰ τοῦτο τῶν ψυχῶν ἐπεμειλίτο, τῶν χερῶν ἦτο προστάτης, τοὺς πτωχοὺς ἐπαρηγόρει, τὸ σκότος τῆς πλάνης ἐδίωκε, καὶ μὲ τὴν προσευχὴν του ἐκρήμιυσεν εἰς τὴν γῆν ἐν εἰδωλικὸν ἄγαλμα.

Οὗτος ἔκτισε καὶ γὰρ μεγαλώτατον εἰς τὸ ὄνομα τῆς καλλινίκου μάρτυρος Λουκίας τῆς ἐκ Σικελίας, μὲ ἰδικὰ του φιλοτεχνήματα,² καὶ κατέκαυσεν τὸν μάγον καὶ τερατοποιὸν Ἡλιόδωρον. Ἐπειδὴ δηλαδὴ αὐτὸς ὄχι μόνον δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλῇ ὅλους τοὺς ἐκεῖ ἐμρισκομένους χριστιανοὺς, τέρατα ποιῶν ψευδῆ καὶ κατὰ φαντασίαν, ἀλλὰ δις ἐπεχείρησεν ὑστερον νὰ φερθῇ καὶ ἐναντίον τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τούτου χάριν ὁ μακάριος οὗτος Ἀέων, ἐπίασε τὸν τερατοποιὸν ἐκεῖνον μὲ πᾶ-

¹ Διὰ τοῦτο ἐνγυμνώσκωμεν εἰς τὸ γεροντικὸν, ὅτι εἶπε γέρον, ἡτι-λότις ὑποφέρει τὸν πόλεμον τῆς σαρκὸς, καὶ δὲν συκατατίθεται εἰς τοὺς παρρηκτοὺς λογισμοὺς, αὐτὸς στίφαινον μαρτυρίον δὲ λαβὴν παρὰ Θεοῦ.

¹ Ὅρα αὐτῆς τὸν βίον εἰς τὸ νέον Λεμενοῦριον.

² Ἀυτὴ ἡ ἅγια Λουκία ἱορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου, ὅτι καὶ τὸ Συναξάριον αὐτῆς γράφεται.

σαν σπουδὴν καὶ μηχανὴν, καὶ δεσας αὐτὸν μετὰ τὸ ἱερὸν ἐπιτραχήλιόν του, ἐπρόσταξε καὶ ἔγεινε μεγάλη πυρκαϊὰ εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως· καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἅγιος ἐδημοσίευσεν καὶ ἐθεάτρισε πᾶσαν μαγείαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμνεν ἐκεῖνος ὁ παράφρων, ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ καθαρῶς εἰς ὅλους τὴν ἐδικήν του μὲν εὐσέθειαν καὶ ἀλήθειαν, ἐκείνου δὲ τοῦ ἀλιτηρίου τὴν δαιμονιώδη κακοτεχνίαν. Ὅθεν ἐμβήκεν ὁμοῦ μετὰ τὸν Ἡλιόδωρον ἐντὸς τῆς πυρᾶς, καὶ δὲν ἐξῆλθεν εἰμὴ ἀφ' οὗ κατεκαύθη τελείως ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος καὶ δεύλαιος.

Τοῦτο τὸ θαῦμα ἔκαμε νὰ ἐκπλαγῶσιν ἅπαντες, διότι ὄχι μόνον ὁ ἅγιος ἔμεινεν ἀφλεκτος, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὰ ἱερά του ἀμφια ἠγγίσειεν ὄλως ἡ φλόξ. Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ φήμη τοῦ τοιούτου θαύματος ἐφθασεν εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο καὶ οἱ αὐτοκράτορες Λέων ὁ σοφὸς καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ ἀκούσαντες, ἔστειλαν καὶ ἔφερον τὸν ἅγιον εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ κιάνοντες τοὺς ἱεροὺς πόδας του, τὸν παρεκάλουν νὰ δέξαι τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ αὐτῶν. Οὗτος ὁ ἅγιος ὄχι μόνον ζωντανὸς ἦτο μέγιστος εἰς τὰ θαύματα, ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν καὶ ἐνεταφιάσθη ἐνήργει περισσότερα θαυμάσια (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΣΑΔΩΚ ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελειωθέντων ἀγίων, τὸν ἀριθμὸν ὧν ἑκατὸν εἰκοσιοκτὼ.

» Φέρει σὺν οὐτῷ καὶ Σαδῶκ ἐπίσκοπος,

» Ἡ δωδεκαπλῆ μαρτύρων δεκάς ζήσος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὴν Περσίαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Σαβωρίου ἐν ἔτει τλ' (330), ὁμολογήσαντες τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἀποκεφαλισθέντες. Ἱστορεῖται δὲ, ὅτι ὁ ἅγιος Σαδῶκ, πρὸ τοῦ νὰ πασθῇ καὶ πρὸ τοῦ νὰ μαρτυρήσῃ, εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν πρὸ αὐτοῦ ἱερομάρτυρα ἅγιον Συμεῶν, ¹ ὁ ὁποῖος ἵστατο ἐπάνω εἰς κλίμακα ὕψηλὴν, καὶ παρεκίνει αὐτὸν νὰ ἀναβῇ ἐφάνερον δὲ μετὰ τοῦτο, ὡς φαίνεται, τὴν διὰ τοῦ μαρτυρίου τούτου ἀνάβασιν.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ.

» Πολλῶν ἰδρώτων καὶ πόνων Βησσαρίων,

» Παλλὰς, θανάων, εὐρηκεν ἀντιμισθίας.

† Οὗτος ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν Βησσαρίων ἐγεννήθη εἰς τὴν Αἴγυπτον· ἀφ' οὗ δὲ ἐκόπη ἀπὸ τοῦ γάλα καὶ ἔμαθε τὰ ἱερά γράμματα, φῶς ἅγιον ἐλαμψεν εἰς τὴν καρδίαν του· ὅθεν ἐπειδὴ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἠγάπησεν πολλὰ τὸν Θεόν, παντελῶς δὲν ἐμόλυνε μετὰ κἀνὲν ἀμάρτημα τὸ δοθὲν εἰς αὐτὸν νηπιόθεν ἅγιον βάπτισμα. Ἀναβάς δὲ εἰς ἓνα τόπον ἔρημον, ὡς πετεινὸν καὶ ὡς ἄσαρκος ἠγωνίζετο ἐκεῖ, διότι δὲν εἶχε φροντίδα οἴκου, οὐδὲ τόπους ἐπεθύμησεν, οὐδὲ κόρον τροφῆς, οὐδὲ κτήσεις ὑποστατικῶν, οὐδὲ βιβλίων περιφορᾶς· καὶ τεσσαράκοντα χρόνους ποιήσας, δὲν ἐκοιμήθη ἐπάνω εἰς τὸ πλευρὸν, ἀλλ' ἡ καθήμενος, ἡ ὀρθῶς ἐκοιμάτο. Ὅθεν ὄλως διόλου καταφρονήσας τὸ σῶμα, ὡς φθειρόμενον, ὑπέταξεν αὐτὸ εἰς τὸ κρεῖττον· ἦτοι εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ εὔρε τὸν Θεὸν βοηθόν, τὸν ὁποῖον ἐπόθησε· διότι τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐστάθη εἰς προσευχὴν ἐν μέσῳ μιᾶς ῥάμνου, ὡς στύλος ἀκίνητος, σηκωμένος ἔχων τὰς χεῖράς του καὶ τὰ ὄμματα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν ψυχὴν ἠνωμένην ἔχων μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀχώριστον.

Διὰ τοῦτο καὶ ἤξιώθη ὁ τρισμακάριος νὰ λάβῃ χάριν παρὰ Θεοῦ, καὶ νὰ ἐκτελῇ οὐ τὰ τυχόντα θαυμάσια, διότι αὐτὸς, ὡς ὁ προφήτης Μωϋσῆς, χαραῖξας τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς τὸν ἄερα, μετέβαλε τὸ ἄλμυρόν νερόν τῆς θαλάσσης εἰς γλυκὺ, καὶ μετὰ αὐτὸ ἐπαρηγόρησε καὶ ἐζωοποίησε τὸν μαθητὴν του, ὅστις λειποθυμημένος ὦν ὑπὸ τῆς οἴψης, ἐπιεν ἀπὸ τοῦ γλυκοῦ νερόν ἐκεῖνο καὶ ἐχόρτασεν· ὁμοίως καὶ ἄλλοι ἐξ αὐτοῦ πίνοντες, τὸν Θεὸν εὐχαρίστησαν. Αὐτὸς ὡς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, εὔρεθεις εἰς ἓνα τόπον, καὶ συνομιλῶν μετὰ πολλοὺς ἀδελφοὺς τὰ πρὸς ὠφέλειαν, ἔκαμε νὰ σταθῇ διὰ προσευχῆς του ὁ ἥλιος, ἕως οὗ ἐτελειώσε τὴν διδασκαλίαν του· ἐπειδὴ βασιλεύοντος τοῦ ἡλίου, δὲν ἐπρόφθανε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ὅπου ἠθέληεν. Αὐτὸς, ὡς ὁ Ἥλιος, ἐν καιρῷ ἀβροχίας νερόν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κατεβίβασεν· ὄχι ὁμοίως μίαν φορὰν ὡς ὁ Ἥλιος, ἀλλὰ δις καὶ πολλάκις, ἐπειδὴ ἐζήτησαν ἄλλοι ἀδελφοὶ τούτου ἀπὸ αὐτόν, καθὼς ὁ Ἐλισσαῖος διεπέρασε τὸν Ἰορδάνην μετὰ τὴν μελιωτὴν τοῦ Ἡλιοῦ, οὕτως καὶ αὐτὸς διεπέρασε τὸν ποταμὸν Νεῖλον πεζὸς μετὰ τοῦ σταυροῦ τὴν δύναμιν· ὥστε μόνον οἱ πό-

¹ Οὗτος φαίνεται, ὅτι εἶναι ὁ Σαλευκίαιος καὶ Κτησιζώντος ἐπίσκοπος, τὸν ὁποῖον διέβαλον οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν Σαβῶριον (ὄρα τὸν Μιλέτιον τόμ. δ. σελ. 343) ἰορτάζεται δὲ κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου.

δες του εως εις τους αστραγάλους εβράχυσαν. Ουτος και άλλα σημεία διάφορα εποίησε με την δύναμιν του Χριστου. Τον Θεόν λοιπόν μεχρι τέλους θεραπεύσας, ετελείωσε την ζωήν του εις γήρας βαθύ, και προς δν έπόθει Χριστόν εξεδήμησε. ¹

Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΓΑΘΩ ΝΟΣ Πάπα Ῥώμης.

- » Ῥώμης Ἀγάθων οἰκκας διευθόνας,
- » Πρύμναν ἐκρούσε πρὸς νοητοῦς λιμένας.

Ουτος ο εν αγίοις πατηρ ημων και θαυματουργος Ἀγάθων κατήγετο από την Ἰταλίαν, υιός γονέων ευσεβῶν τς και εύλαβῶν, εν ετει γν' (650), οί δε γονεῖς του κοπιάσαντες εδίδασαν αὐτόν ὄλην τήν ἀγίαν και θεόπνευστον Γραφήν, από την ὁποίαν τόσον ὠφελήθη και κατενύχθη ὁ αἰοιδιμος, ὡστε ἀφ' οὗ οί γονεῖς του ἀπέθανον, εσύναξεν ὄλον τόν πλοῦτον αὐτῶν, και τόν διεμοίρασε τοῖς πτωχοῖς εις μίαν ἡμέραν· μετὰ ταῦτα δὲ ὑπῆγεν εις ἐν μοναστήριον και ἔγεινε μοναχός. Ὅθεν εδούλευεν εις τόν Θεόν νύκτα και ἡμέραν και ὑπὲρ τοῦ κόσμου προσηύχετο· εις τόσην δὲ ἀρετὴν ἔφθασεν, ὡστε και χάριν τῶν ἰαμάτων παρὰ Κυρίου ελαβεν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀρετὴ δὲν δύναται νὰ κρυφθῆ,

¹ Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Βησσαρίωνος ἀναφέρει και ὁ Εὐεργετινός, σελ. 400 ὅπερ εἶπομεν ἀνωτέρω· ἔχουν δει τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια ἐστάθη μέσα εις ἀκανθώδεις βράμνους χωρὶς νὰ κοιμᾶται, διὰ νὰ νικήσῃ τὸν ὕπνον. Ὁ αὐτὸς λέγει, ὅτι ὁ ὁσιος οὗτος διῆλθεν ὄλην τὴν ζωὴν του ἀταράχως και ἀμεριμνῶς ὡς πουλίον, χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ κἀνὲν πρᾶγμα γήϊνον, οὔτε βιβλίον, οὔτε φόρεμα, ἐκτὸς ἐν και μόνον, και αὐτὸ ἐσχισμένον. Ἄλλ' οὐδὲ ἐμβαίνειν ὑποκάτω εις σκέπην, ἀλλὰ περιπατῶν εις τόπους ἐρήμους και ἀκατακλήτους, ἔμενε πάντα χωρὶς στίγαν, μαχόμενος με τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος και με τὴν καύσιν τοῦ θέρους, και ἀνώτερος γενόμενος τῶν ἀκαθῶν τοῦ σώματος. Ἄν δὲ καμμίαν φορὰν ἐτύχων νὰ ὑπάγῃ εις κατοικοῦμενον τόπον και εις μοναστήριον, ἐκάθητο ἔξω τῆς ὕρας και ἐκλαιεν, ὡς ἂν ἤθελε νουχῆσαι. Ἐρωτώμενος δὲ, διὰ τί κλαίει; ἀπεκρίνετο, ὅτι κλαίει διὰ τὸν πλοῦτον τὸν ὁποῖον ἔλασε, και διὰ τὴν ὄσζαν και εὐγένειαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέπεσε. Οἱ δὲ μοναχοί, ἐπειδὴ δὲν κατέπειθον αὐτὸν νὰ ἐμβῆ εις τὸ μοναστήριον και νὰ φάγῃ· Ἰδίον ψωμίον εις αὐτὸν λέγοντες· Ἄλλα τοῦτο, και ἐκεῖνα ὅσα ἔλασες δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς νὰ σοὶ τὰ χαρίσῃ πάλιν. Ἐκεῖνος δὲ λαμβάνων τὸ ψωμίον, ἀνεστίασε λέγων, ὅταν ἤξωρω ἂν εὔρω πάλιν τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἔλασε, ἔμελλεν δὲν θέλω κἀκεῖ ἀπὸ τῶν νὰ ζητήω, ὅσον εὐνομαίαι. Ἐνόει δὲ τὰ εὐράνια ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ὑπεκρίθημεν διὰ τὴν παρέλασιν. Ὁ δὲ βίος αὐτοῦ πλατυτέρας περὶ τὰ ἔτη ἦδη ὑπὸ Ὀνοφρείου μοναχοῦ Ἰσχυρίτου.

διὰ τοῦτο ἔγεινε και Πάπας τῆς Ῥώμης. Καλῶς λοιπόν διαλάμφας εις τὸ τοῦ ἐπισκόπου ἀξίωμα, πρὸς Κύριον εξεδήμησεν. ¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΙΝΔΕΟΥ ἐπισκόπου Πισσιδεας.

- » Ἐκ γῆς ἐλήφθης και πρὸς αὐτὴν ἐστράφης,
- » Γῆς δημιουργοῦ τῆ κελεύσει, Κινδέα.
- » *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΛΩΤΙΝΟΥ.*
- » Τοῦ Κυρίου φθαστος, ἡ ἔχθω Πλωτίνος,
- » Ἄγοντες ἔχον ἄγγελοι τὸν Πλωτίνον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΤΙΜΟΘΕΟΥ τοῦ ἐν Συμβόλοις.

- » Καὶ ζῶντα, Τιμόθεε, και τεθνηκότα:
- » Τιμᾶ Θεὸς ζώντων σε και τεθνηκότων.
- » Εἰκάδι Τιμόθεον πρώτη κατὰ σῆμα κάλυψε.

Ουτος ὁ μακάριος Τιμόθεος ἐκ νεαρᾶς του ηλικίας ἐνεδύθη τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, και με τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν και σύντονον προσευχὴν ἐνέκρωσε τὰ σκιρτήματα τῶν παθῶν· ὁθεν γενόμενος ἀπαθῆς, ἐμεινεν ἔως τέλους τῆς ζωῆς του παρθένος, κατὰ τὸ σῶμα και κατὰ τὴν ψυχὴν. Διὰ τοῦτο και κατέστη δοχεῖον τοῦ ἀγίου Πνεύματος, και χάρισμα ελαβεν ἰαμάτων, διότι πᾶσαν ἀσθένειαν ἰάτρευε, και δαίμονας ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους ἐδίωκεν. Οὕτω λοιπόν καλῶς πολιτευσάμενος, με γήρας ἀγαθὸν πρὸς Κύριον εξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχειαῖς τῆς Μεγάλης.

- » Ἦν Εὐστάθιος μέχρις ἦν ζῶν και πνέων,
- » Θεοῦ κατ' ἐχθρῶν εὐσταθεῖς μάλα πνέων.

Ουτος ὁ θεῖος ὁμολογητῆς Εὐστάθιος ἦτο κατὰ τοῦς χρόνους τοῦ πρώτου ἐν ταῖς βασιλευσί τῶν χριστιανῶν Κωνσταντίνου τοῦ μα-

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Πάπα Ἀγάθωνος συνεκροτήθη ἡ ἀγία και οἰκουμένη ἐκτὴ Σύνοδος κατὰ Μονοβητηῶν, ἐν ετει 680· ἐντὶ δὲ τοῦ Ἀγάθωνος ἦσαν ἔξαρχοι ἐν τῇ Συνόδῳ ἐκεῖνη Θεόδωρος και Σέργιος, οἱ πρεσβύτεροι, σὺν Ἰωάννῃ διακόνῳ.

γάλου ἐν ἔτει τκδ' (324), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Σίδην τὴν ἐν Παμφυλίᾳ, καθὼς λέγει ὁ Ἰερώνυμος ἐν τῷ περὶ ἀκκλησιαστικῶν συγγραφεῶν· ὁ δὲ Νικήτας λέγει, ὅτι κατήγετο ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν τῆς Φιλίππου. Διδάσκαλος δὲ ὢν ὁ ἅγιος οὗτος, ἐπεμπε μὲ τὸν λόγον τῆς σοφίας του τὰς ἀκτῖνας τῆς ὀρθοδοξίας εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην. Οὗτος ἦτο παρὼν καὶ εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην καὶ οἰκουμενικὴν Σύνοδον, τὴν συγκροτηθεῖσαν ἐν ἔτει τκέ' (325), κρατύνων μὲν τὸ δόγμα τῆς εὐσεβείας καὶ ὀρθοδοξίας, ἐλέγχων δὲ καὶ ἀνατρέπων τοὺς Ἀρειανούς, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τῆς μίᾳς φύσεως τῆς ἁγίας Τριάδος τομὴν καὶ διαιρέσιν εἰσήγαγον οἱ ἄφρονες, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ κτίσμα λέγοντες, καὶ χωρίζοντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν οὐσίαν καὶ τιμὴν καὶ ἅξιαν τοῦ ὁμοουσίου Πατρὸς του.

Ὅθεν διὰ τὴν ἐνθεον αὐτοῦ παρρησίαν, καὶ διὰ τὸν ζῆλόν του ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐφθόνησαν αὐτὸν Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας, καὶ Θεόγνις ὁ Νικαίας, καὶ Εὐσέβιος ὁ Καισαρείας, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἦσαν κοινῶν τῆς Ἀρειανικῆς βλασφημίας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἀθείας. Ὅθεν σχηματισθέντες, ὅτι τάχα θὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἦλθον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐκεῖ συνέδριον συγκροτήσαντες, καθήρσαν τὸν ἅγιον ἵνα δὲ φανῶσιν ὅτι μὲ εὐλογον αἰτίαν ἐψήφισαν τὴν καθαίρειν, τί ἐκατασκευάσαν οἱ πολυμήχανοι; ἔδωκαν ἄωρα μεγάλα εἰς μίαν πόρνην, ἔχουσαν παιδίον νεογέννητον, καὶ ἐπίσαν αὐτὴν νὰ εἰπῇ ψευδῶς, ὅτι μὲ τὸν ἅγιον τὸ ἐγέννησεν. Ὅθεν ἐλθοῦσα ἡ πόρνη ὁμοῦ μὲ τὸ παιδίον τῆς εἰς τὸ ἐκεῖνων συνέδριον, ἐσυκοφάντησε τὸν ἅγιον ὅτι ἀπὸ αὐτὸν συνέλαβε καὶ ἐγέννησε τὸ παιδίον· οἱ δὲ δόλοιο ἐκεῖνοι ἀρχιερεῖς δὲν ἐζήτησαν ἄλλας μαρτυρίας, ἀλλὰ μόνον ἐπέβαλον ὄρκον εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ἀρκεσθέντες εἰς τοῦτο, εὐθὺς ἐποίησαν τὴν καθαίρειν τοῦ ἁγίου· καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ πείθουσι καὶ τὸν βασιλέα (τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον δηλαδὴ) νὰ ἐξορίσῃ τὸν ἅγιον.¹ Ὅθεν ἐπέμφθη ὁ μακάριος Εὐστάθιος εἰς τοὺς Φιλίππους διὰ μέσου τῆς Θράκης, καὶ ἐκεῖ ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του.

Μετὰ ἑκατὸν δὲ χρόνους, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐν ἔτει υο' (477), ἀ-

νεκομίσθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν Ἀντιόχειαν· τότε ὄλον τὸ πλῆθος ἐχούθη ἐξω ἀπὸ τὴν πόλιν ἕως δεκαοκτὼ μίλια, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸ εὐλαδῶς μὲ ὕμνους καὶ φωτὰ καὶ θυμιάματα. Τοῦτον τὸν ἅγιον ἐτίμησε μὲ ἐγκώμιον καὶ ὁ θεὸς Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη, ἣτις ἐσυκοφάντησε τὸν μέγαν τοῦτον Εὐστάθιον, ἐπεσεν εἰς χαλεπὴν ἀσθένειαν· ὅθεν ἐμολόγησε μὲν ὅτι ἀδίκως διέβαλε καὶ ἐσυκοφάντησε τὸν ἅγιον, ἐφανέρωσε δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀρειανῶν Ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι τὴν κατέπεισαν διὰ χρημάτων νὰ εἰπῇ κατὰ τοῦ ἁγίου τὴν συκοφαντίαν ταύτην, καὶ νὰ κάμῃ τὸν ὄρκον μὲ παραλογισμόν. Εἶπε δὲ καὶ ταῦτο ὅτι τὸ νεογέννητον ἐκεῖνο παιδίον, τὸ συνέλαβεν ἀπὸ ἑνα χαλεκῆα, ὀνομαζόμενον Εὐστάθιον.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ἐπισκόπου Ἀμάστριδος.

» Ὁ Γεώργιος καὶ λειπῶν τὸ σαρκίον,

» Πολλοὺς γεωργεῖ ψυχικῶν σωτηρίαν.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἦτο υἱὸς εὐσεβῶν γονέων, Θεοδοσίου καὶ Μεγεθοῦς ὀνομαζομένων, οἱ ὅποιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Κρῶμνην (πόλιν περὶ τὴν Ἀμάστριδα εὐρισκομένην κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν). Ἐπειδὴ δὲ οἱ γονεῖς τοῦ ἁγίου τούτου διήλθον ἄτεκνοι τὴν ζωὴν των, διὰ τοῦτο παρεκάλουν τὸν Θεὸν μὲ προσευχὴν καὶ νη-

¹ Παρ' ἄλλοις συντομώτερα γράφεται τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου τούτου Εὐσταθίου· ἔχουν δὲ αὐτὸς ἦτον πρῶτον Βερολίος τῆς ἐν Συρίᾳ ἐπίσκοπος, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀνεθρόνισθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀντιόχειας ὑπὸ τῆς οἰκουμενικῆς πρώτης Συνόδου, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Νικήτας, εἰς τὴν ὁποίαν κέρων, τὸν πανηγυρικῶς λόγον ἐξέφώνησεν εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον· καὶ ὅτι οἱ ἀνωτέρω Ἀρειανοὶ τρεῖς ἐπίσκοποι δεινὰ συκοφαντικῶς συνέπραψαν κατ' αὐτοῦ, ἦτοι, ὅτι ἦτο προστατὴς τῶν Σαβελλίτου, ὅτι ἐπίσθη κέρων, καὶ ὅτι καταφρόνησε τὴν βραχίδια, ἦτοι τὴν μακαρίαν Ἐλένην, τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τότε διατρίβουσαν, καὶ οὕτω καθήρσαν αὐτόν. Εἰς τούτους δὲ πεπισθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐξώρισεν αὐτόν διὰ τῆς Θράκης εἰς τὴν Τραπεζοῦπολιν, κατὰ τὸν Θεοδοῦστον καὶ Ἰερώνυμον, ἢ ὅποια εὐρίσκεται εἰς τὴν παραθαλασσίαν τοῦ Ἀδριατικῶς κόλπου ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, Ἰβάνι κοινῶς ὀνομαζομένην) περὶ τὸ 321 ἢ 330· ἐκεῖ δὲ διανύσας ὁ ἅγιος χρόνους τριάκοντα, μετέβη πρὸς Κύριον, περὶ τὸ 360 ἔτος. Σημειώσαι, ὅτι Ἀρχιδιὸς ὁ Σύνκελλος, τὸν ἅγιον Εὐστάθιον ταῦτον ὀνομάζει κορυμφίαν τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων, ὁ δὲ Χρυσόστομος ἐγκώμιον ἐπέλεξεν εἰς αὐτόν· οὗ ἡ ἀρχὴ « Σοφὸς τις ἀπὴρ καὶ φιλοσοφῆν ἐδίωξεν » (εὐάξεται ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως).

¹ Ὅρα ἐν ταῖς ὀποσημειώσεσι τοῦ Συναξαρίου τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, κατὰ τὴν δευτέραν Μαΐου, τὴν ἀπολογία τὴν ὅποιαν κάμνει ὁ Θεοδοῦστος, διὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον δηλαδὴ, ὅτι ἠπατηθεὶς, ἐξώρισε τὸν τὸν ἅγιον, καὶ ἄλλους.

στειαν νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς καρπὸν κοιλίας, τὸ ὅποιον καὶ ἔγειμε, διότι μὲ θεϊκὴν φωνὴν ἐπαθον καὶ τὴν σύλληψιν καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης, ὅπερ ἐμελλε νὰ λάβῃ ὁ ἐξ αὐτῶν μέλλων γεννηθῆναι υἱὸς εἰς τὸν καιρὸν τοῦ γήρατός των, ὁ Γεώργιος οὗτος δηλαδή. Ὅτε δὲ ἐγεννήθη τὸ παιδίον καὶ ἐκόπη ἀπὸ τὸ γάλα, τὰ μὲν ἡδονικά καὶ πρόσκαιρα τῆς νεότητος πράγματα τελείως ἀπέβαλε, τὰ δὲ μέλλοντα ἀγαθὰ ὀλοκαρδίως ἐπόθησε· δὲν ἡμέλει δὲ καὶ τὰ μαθήματα, τὰ τε θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα. Ὅθεν οἱ γονεῖς βλέποντες τὰς τοιαύτας ἀρετὰς τοῦ παιδίου των, ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀρχετὰ ἐπαιδεύθη ὁ ἅγιος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῆς Συρικῆς, καὶ ἐκεῖ εὐρῶν τίμιον τινα γέροντα, λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὸ ἀγγελικὸν σῆμα τῶν μοναχῶν ἀφ' οὗ δὲ ὁ γέρον τὸν ἀπέθανεν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Βόνιτζαν, (τὴν ἐν Ἀκαρνανίᾳ, εὐρισκομένην πλησίον εἰς τὸ Ξερόμερον,) καὶ ἐκεῖ ἐταλαιπώρειτο ὁ ἀοίδιμος μὲ πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσει Ἀμάστριος ἐτελεύτησε, διὰ τοῦτο ἀνεβιβάσθη καὶ μὴ θέλων ὁ ὄσιος οὗτος εἰς τὸν θρόνον ἐκείνης, ὡς λύχνος ἐπάνω εἰς τὴν λυχνίαν, μὲ τὴν ψῆφον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὴν συμφωνίαν τῶν ἱερέων.

Χειροτονηθεὶς δὲ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἀμάστριδα. Ὅθεν ὅλα ὁμοῦ ἀπὸ αὐτὸν ἐπεμελοῦντο καὶ ἐσπουδάζοντο, διατάξεις τῶν ἱερῶν, σολισμοὶ τοῦ ἀγίου Βήματος, καταστάσεις τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, προστασίαι τῶν ὄρφανῶν καὶ χηρῶν, πτωχοτροφίαι, χρεῶν ἐκκοπαὶ καὶ ἐλευθερίαι, καὶ πρό πάντων, ἢ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια καὶ ὀρθοδοξία· ἐκ τὸς δὲ τούτων, ἦτο νὰ βλέπη τις εἰς Ἀμάστριδα νὰ τελῶνται παρὰ τοῦ ἀγίου τούτου θαύματα διάφορα. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον καλῶς διανύσας τὴν ζωὴν τοῦ ὁ τρισμακάριος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, παραδούς εἰς αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ τὸ πνευμά του.

Ὁ ἅγιος **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- Χριστοῦ τέθνηκας ὁ Σχολαστικὸς θύτης,
- Καὶ τῶν μακρῶν σου νῦν σχολῆν ἄγεις πόνων.¹

¹ Ὁ Ἰωάννης οὗτος ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν ἐχηρμάτισεν μὲν πρότερον πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, ὑστερον δὲ ἐβρισκόμενος ἐν

Ὁ ἅγιος **ΖΑΧΑΡΙΑΣ** ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- Μακάριος εἶ καὶ θεῶν, Ζαχαρία,
- Ζαχαρία πρόεδρος γῆς μακαρίας.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΒ'**, μνήμη τῶν ἐν τοῖς Ἐβγενέου εὐρεθέντων ἀγίων μαρτύρων καὶ Ἀποστόλων ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρκαδίου.

- Φανέντες ἐκ γῆς μάρτυρες κεκρυμμένοι,
- Αἴρουσι πᾶσαν ἐκ προσώπου γῆς βλάβην,
- Εἰκάδα δευτερίην ἀνά σιπτὰ φάνη χθονὸς ἐς αἶ.

Ὅτε ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Θωμᾶς ἦτο εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει γυ' (395),³ εὐρέθησαν τὰ τίμια λείψανα

Κωνσταντινουπόλει ἀποκριτάριος τοῦ Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, κατὰ τὸν Ζωναρᾶν, ἔγεινε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Ἰουστινινοῦ, μετὰ τὸ ἐξορισθῆναι τὸν Πατριάρχην Εὐτύχιον. Οὗτος ὁ Ἰωάννης, κατὰ μὲν τὸν Δοσθεῖον (σελ. 514 τῆς Δωδεκαβίβλου) ἄλλος ἐστὶν ἀπὸ τὸν Ἀντιοχέα Ἰωάννην, κατ' ἄλλους δὲ ὁ αὐτὸς ἐστίν. Οὗτος ἔχει καὶ βιβλίον Νομοκάνονος, περὶ τοῦ ὁποῦ ἔρα τὸν Δοσθεῖον σελ. 514 τῆς Δωδεκαβίβλου. Ὁ δὲ Μελέτιος λέγει, ὅτι οὗτος διήρесе τοὺς κανόνας εἰς τίτλους πενετήκοντα· τὸ δὲ Νομοκάνονον αὐτοῦ σώζεται εἰς τὴν Βατικανὴν (ἦτοι τὴν ἐν Ρώμῃ) βιβλιοθήκῃν, ὡς μαρτυρεῖ Νικόλαος ὁ Ἀλαμάνος ἐν τοῖς σημειώμασι τῆς ἀπορρήτου ἱστορίας τοῦ Πρακοπίου. Ὁ Ἰωάννης δὲ οὗτος ἐπατρίευσεν χρόνους ἑνδεκά καὶ μῆνας τινὰς, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν ἔτει φοξ' (577). Μετ' αὐτὸν δὲ ἔγεινε ὁ Εὐτύχιος Πατριάρχης οὗτος, ἀνακληθεὶς ἀπὸ τὴν Ἑζορίαν, καὶ ἔρα εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Σιπτεμβρίου, καὶ εἰς τὴν ἕκτην τοῦ Ἀπριλίου.

¹ Ὁ Ζαχαρίας οὗτος κατὰ μὲν τὸν Ζωναρᾶν ἐπατρίευσεν χρόνους εικοσιπέντε μετὰ τὸν Ἰσαάκιον, κατὰ δὲ τὸν ἅγιον Νικηφόρον, χρόνους εικοσιδύο, καὶ ἔγεινε ἀντ' αὐτοῦ ὁ Μόδετος· ἔρα σελ. 517 τῆς Δωδεκαβίβλου. Ἐπατρίευσεν δὲ οὗτος ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείῳς ἐν ἔτει 610· κατὰ τὸν Μελέτιον καὶ ἀχμαλωτισθεὶς ἀπὸ τὸν Κοσρόην, πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ τοῦ νικητοῦ τῶν Περσῶν Ἡρακλείου, ὅτε κατ' ἡ Ἱερουσαλήμ ἀνακαταστάθη, καὶ ὁ ἀχμαλωτισθεὶς τίμιος σταυρὸς μετακομισθεὶς, ἐβλήθη ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ Ζαχαρίου.

² Παριτωὺς δὲ γράφεται ἰδὼν τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου μαρτυροῦ Μαυρικίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἰδουμήκωτα μαρτύρων ἐν τῷ ταπεινωμένῳ Συναξαριστῇ, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἰδδὸμην τοῦ Δεκεμβρίου.

³ Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρκαδίου, ὡς χρονολογεῖ τὴν αὔρασιν τῶν λειψάνων τούτων ὁ προσθέσας τὰς χρονολογίας ἐν τῷ Ὀρολογίῳ. Ὁ δὲ Μελέτιος ἔκτειναι τοὺς χρόνους, διότι ἀνα-

τινῶν ἁγίων μαρτύρων κεκρυμμένα ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν, τὰ ὅποια παρευθὺς ἀνεκομίσθησαν ἀπὸ αὐτὸν εὐλαβῶς καὶ σεβασμῶς, με συνδρομὴν πολλὴν τοῦ λαοῦ· τότε δὲ καὶ διάφοροι ἀσθενεῖαι ἐθεραπεύθησαν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον πολλοὶ χρόνοι, ἀπεκαλύφθη ἐκ Θεοῦ εἰς ἓνα ἄνθρωπον κληρικὸν καὶ καλλιγράφον, ὅτι εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἐκείνον τὸν καλούμενον Εὐγενίου εὐρίσκονται κεκρυμμένα καὶ τὰ ἅγια λείψανα Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ὁ θεῖος Ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων Ἄσπασαθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἰσὶν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, εἰ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγονασιν ἐν Χριστῷ». (Ῥωμ. ις'. 7). ¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ἐν τῷ Παυλοπετρίῳ.

- Ἀθνασίος θεῖμα Παυλοπετρίου,
- Ἀποστόλοις σύνεστι Παύλῳ καὶ Πέτρῳ.

† Οὗτος ὁ ὁσιος ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ εὐλαβεῖς γονεῖς καὶ πολλὰ πλουσίους· ἐπειδὴ δὲ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐγενεῖν εὐλαβῆς, ἠγάπησε νὰ ἐνδύθῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὰ μέρη τοῦ περάσματος (πορθμοῦ) τῆς Νικομηδείας, καὶ ἐκεῖ ἐγενεῖ μοναχὸς εἰς ἓν μοναστήριον· τόσον δὲ ὑψώθη ὁ αἰοιδιμος μετὰ τὰς ἀρετὰς, καὶ τόσον διεδόθη ἡ φήμη του, ὥστε ἐγενεῖ καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς γνῶριμος. Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ εἰκονομάχου ² διαβληθεὶς ὅτι σέβεται τὰς ἀχράντους εἰκόνας, ἔλαβε διάφορα βάσανα, καὶ ἐδοκίμασε πικροτάτας ἐξορίας καὶ θλίψεις. Ὅθεν μένων στερεός, καὶ ἕως τέλους διατηρῶν τὴν ὀρθοδοξίαν, ἀπῆλθε χαίρων πρὸς Κύριον.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΑΝΘΟΥΣΑ καὶ οἱ δ' ὧδε κα αὐτῆς οἰκέται ἕξει τελειοῦνται.

- Εὐνοῦς ἐφευρῆς, Ἀνθοῦσα, τοὺς οἰκέτας,
- ἕξει θανούση, συνθανόντας σοι ἕξει.

φέρων τὸν Κωνσταντινουπόλεως Θεωμῆν τὸν πρῶτον, λέγει, ὅτι ἦτο Πατριάρχης ἐν ἔτει 607 ἀναφέρων δὲ καὶ τὸν δεύτερον Θεωμῆν τὸν Κωνσταντινουπόλεως, λέγει, ὅτι ἦτο ἐν ἔτει 636.

¹ Ὁ Ἀνδρόνικος καὶ Ἰουκία ἐφορτῶνται εἰς τὰς δακρυπέλας τοῦ Μαιού· ὁ δὲ Ἀνδρόνικος ἐφορτῶνται καὶ εἰς τὴν τρικκοστὴν τοῦ Ἰουλίου μετ' ἄλλων ἀποστόλων.

² Ἰωάννης οὗτος εἶναι Λέων ὁ Ἀρμένιος· ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει 843.

Ὁ ἁγιος μάρτυς ΣΥΝΕΤΟΞ ἕξει τελειοῦνται.

- Ψάλλει Συνετὸς, καὶ περ ἐκθνήσκων ἕξει,
- Βλέπων ἀσυνετοῦντας ἐξετηκόμην.

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ καὶ ΛΙΜΝΑΙΟΥ.

- Λιμὴν Λιμναῖον καὶ Θαλάσσιον φέρει,
- ὥσπερ θάλασσαν ἐκφυγόντας τὸν βίον.

Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ὁσίους, ὁ μὲν Θαλάσσιος ἐκτίσεν ἐν ἀσκητήριον ἐπάνω εἰς ἓν μικρὸν βουνὸν χωρίου τινος τῆς Κύρου, Τιλλέμας ὀνομαζομένου, καὶ ὑπερέβαλεν ὄλους τοὺς τότε ὁσίους κατὰ τὴν ἀπλότητα τοῦ ἤθους, καὶ κατὰ τὸ ταπεινὸν φρόνημα· ὁ δὲ Λιμναῖος, καὶ αὐτὸς ὑπεραγαπῶν τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἀνωτέρω μέγαν Θαλάσσιον, ὅτε ἦτο πολλὰ νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν. Διδαχθεὶς δὲ ἀπὸ αὐτὸν τὰ τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας μαθήματα, ὑπῆγεν ὕστερον πρὸς τὸν αἰοιδιμον ὁσιον Μάρωνα, ὁ ὁποῖος ἐφορτᾶται κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ παρόντος Φεβρουαρίου. Τούτου λοιπὸν τοῦ Μάρωνος μιμηθεὶς τὴν ζωὴν ὁ θεῖος Λιμναῖος, ἠγάπησε νὰ διέλθῃ τὴν ζωὴν του χωρὶς στέγην καὶ σκέπασμα· ὅθεν ἀναβάς εἰς κορυφὴν βουνοῦ τινος, εὐρίσκομένην εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Τάργαλα, ἕξ ἐκεῖ ἀσκητικῶς, χωρὶς νὰ κτίσῃ καλύβην, ἀλλὰ μόνον περιέφραξεν ἑαυτὸν με περιτείχισμα ἀπὸ ξηρολίθους, τὸ ὁποῖον εἶχε στέγην τὸν οὐρανόν.

Ἐκ τῶν τοιούτων λοιπὸν ἀγῶνων ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ ὁ μακάριος νὰ διώκῃ δαιμόνια καὶ νὰ ἰατρεύῃ ἀσθενείας· περιπατῶν δὲ μίαν φορὰν, ἐδαγκάσθη ἀπὸ ἓν ὄφιδιον, ἀλλ' ὅμως διὰ μόνης τῆς προσευχῆς του ἔμεινε ἀβλαβῆς καὶ ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν θάνατον. ¹ Ἄλλην δὲ φορὰν πρῶτον εἰς πάθος τῆς κοιλίας πολλὰ δεινὸν καὶ δυσκολοιάτρευτον, ἦτοι εἰς τὸν λεγόν

¹ Τούτων τῶν δύο ὁσίων τοὺς βίους συνέγραψεν ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰκοσῶν δευτέρῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους συνερانیθη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο. Προσθετεὶ δὲ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι τὸ ὄφιδιον ἐκείνο ὑπερ ἐδάγκασε τὸν ὁσιον τοῦτον, ἦτο ἕλιδνα, ἡ ὁποία τὸν ἐδάγκασεν εἰς τὸν πόδα περισσότερο ἀπὸ δέκα φορὰς. Πικροὺς δὲ πόνους ὁ ὁσιος δοκιμάζων ἀπὸ τὰ τραύματα τῆς ἕλιδνης, δὲν ἠθέλησε νὰ μεταχειρισθῇ τέχνην ἰατρικὴν· ἀλλὰ με μόνην τὴν σπαραγίδα τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν, καὶ μετὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ θεοῦ ὀνόματος ἰατρούθη· προσθετεὶ δὲ καὶ ταῦτα. «Ὅτι ὁ τῶν ὁσίων Θεὸς· εἶπε κατὰ τοῦ ἱεροῦ βώματος τὸ θηρίον ἐκείνο λυτῶσαι ἵνα γυμνὴν ἀπασι τῆς θεῆς ἐκείνης ψυχῆς ἐπιδείξηται τὴν κατερίαν.»

μενον κόλिका, ελαβε την υγίαν του με την επίκλησιν του θείου ονόματος. Ουτος ο οσιος συνήθροισεν ολους τους τυφλους οσοι ηναγκάζοντο να ζητώσιν ελεημοσύνην, και κτίσας τόσα κελλία, οσοι ησαν και οι τυφλοι, τους εβαλε να κάθηνται μέσα εις τα κελλία· αυτος δε εδιδεν εις αυτους την αναγκαίαν τροφήν, την όποιαν οικονόμει από τους χριστιανους, τους ερχομένους εις αυτον χάριν ευλογίας. Εις διάστημα λοιπόν τριακονταοκτώ χρόνων, ασκεπής διανύσας ο αοιδιμος, εν ειρήνη παρέδωκε την ψυχήν του εις χείρας Θεου.

Μνήμη του οσίου πατρος ημών ΒΑΡΑΔΑΤΟΥ.

- » Εν γη νεκρώσας, ως λέγει Παύλος, μέλη,
- » Ζωής μετέσχεν εν πόλῳ Βαραδάτος.

Ουτος ητο από την πόλιν Ἀντιοχείας, επειδή δε ηγάπησε την ερημικήν και φιλόσοφον ζωήν, πρώτον μεν εκλείσθη εις εν μικρόν κελλιον από εκεί δε υπήγην εις μίαν ράχιν ύψηλοτέραν, και κατασκευάσας από ξύλα εν κιβώτιον τόσω μικρόν, οσον δεν έχωρει ουδὲ αυτὸ τὸ σῶμά του, και εκ τούτου ηναγκάζετο ο αοιδιμος να σκύπτη πάντοτε. Ἐπειδή δε τὸ κιβώτιον δεν ειχεν ύψος σύμμετρον με τὸ μέγεθος του σώματός του, ουδὲ ητο συνηρμοσμένον καλῶς με σανίδας, ἀλλ' ητο και χαμηλόν και παρόμοιον με ανοικτάς κιγκλίδας, ουτε από την βλάβην της βροχῆς εμενεν ελεύθερος, ουτε από την φλόγα του ήλιου, ἀλλὰ και από τὰ δύο παρομοίως εβλάπτετο. Ἀφ' ου δε διηλθε τοιαύτην τεταλαιπωρημένην ζωήν εις πολλους χρόνους, εξήλθεν από τον τόπον εκείνον, πεισθεις εις τὰς συμβουλάς του τότε μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρίου Θεοδότου· πλὴν αν και εξήλθεν εκείθεν, όμως πάλιν ἴστατο αδιακόπως εξαπλόων τὰς χείρας του εις τον ουρανόν, και δοξολογῶν μεν τον των όλων Θεόν, σκεπασμένον δε έχων όλον τὸ σῶμά του με χιτώνα δερμάτινον, εις μόνην δε την μύτην και εις τὸ στόμα ἄφησε μικράν τρύπαν, δια να αναπνήη από εκεί τον κοινόν τουτον αέρα. Ταύτας δε ὄλας τὰς κακουχίας υπέμεινεν ο αοιδιμος, αν και δεν ειχε σῶμα υγιεινόν, ἀλλ' ασθενές και ἄρρωστον, διότι από θεϊον ἔρωτα, και από προθυμίαν ζέουσαν πυρπολούμενος, εβίαζε τὸ σῶμά του να κοπιάζη εις ὅσα δεν εδύνατο να κοπιάζη. Μολονότι δε εύρισκετο εις αυτὸ τὸ ύψος της ἀρετης, ειχεν όμως φρόνημα ταπεινόν, διὰτι ηξευρεν ως φρόνημος, πόσην βλάβην προξενει εις τον άνθρωπον τὸ ὑ-

περήφανον φρόνημα. Με τοιοῦτον λοιπόν τρόπον διανύσας την ζωήν του ο τρισμακάριστος, εν ειρήνη πρὸς Κύριον εξεδήμησεν. ¹

Μνήμη του αγίου μαρτυρος ΤΕΛΕΣΦΟΡΟΥ.²

- » Ηνεγκε καρπὸν τη τομῇ Τελεσφόρο,
- » Τελεσφορήσας ευγενῆς οία σπόρος.

* *Ὁ εν αγίοις πατήρ ημών ΒΛΑΣΙΟΣ Πάπας Ρώμης εν ειρήνη τελειούται.*

- » Ἀρχιερεὺς Βλάσιος ὠράθη μέγας,
- » Κόσμος πεφηνῶς μᾶλλον αυτὸς τῷ θρόνῳ.

Ταῖς των σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ο Θεός ελέησον ημάς.

Τῷ αυτῷ μηνι ΚΓ', μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ επισκόπου Σμύρνης.

- » Σοι Πολύκαρπος ὠλοκαυτώθη, Δόγε,
- » Καρπὸν πολὺν δοὺς εκ πυρὸς ξενωτρόπως.
- » Εικάδι εν τριτάτῃ κατὰ φλόξ Πολύκαρπον ἔκαυσεν.

Ουτος ο αγιος εμαθητεύθη εις τον Θεολόγον και Ευαγγελιστήν Ἰωάννην, ὁμοῦ με τον Θεοφόρον Ἰγνατίον· ἔγεινε δε Σμύρνης επισκοπος μετα τον αγιον Βουκόλον, ο ὁποιος επροφήτευσεν δια την αρχιερωσύνην ην εμελλεν ουτος να λάβη. Ὅτε δε ἐκίνησεν διωγμὸν εναντίον των χριστιανῶν ο ασεβῆς Δέκιος ³ εν ἔτει ρμγ'

¹ Καὶ τούτου του οσίου τον βιον συνέγραψεν ο Κύρου Θεοδώρητος εν αριθμῷ εικοσῶ εδόμῳ της Φιλοθίου ἱστορίαι, από τον ὁποιον συνηρανίσθη και τὸ συναξάριον τουτο. Προσθέτει δε ὁ Θεοδώρητος και ταῦτα, ὅτι ο οσιος ουτος συνέσει κεκοσμημένος, ἀριστα και τὰς ἐρωτήσεις και τὰς ἀποκρίσεις ἐποιεῖτο, και ἐσυλλογίζετο ἐνίοτε των τους Ἀριστοτελικούς λυβυρίθους ἀνεγνωκότων, ἀμεινόν τε και δυνατώτερον.

² Ἐν δε τῷ τετυπωμένῳ συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι ο Τελεσφόρος ουτος ητο Πάπας Ρώμης. Ἀλλὰ και ο Μελέτιος τουτο τὸ ἴδιον λέγει (σελ. 499 του α'. τόμ. της Ἐκκλ. ἱστορ.) ἐπεστάτησεν δε ουτος ο Τελεσφόρος χρόνος ενδεκα εν τῇ Ρωμαίῳ Ἐκκλησίᾳ, και ελαβε τὸ μακάριον τίλος του μαρτυρίου· ως λέγει ο Ειρηναῖος, εν τῷ πρώτῳ ἔτει της αυτοκρατορίας του Ἀντωνίου του Πίου, τουτέστι του Εὐσεβοῦς· ητοι εν ἔτει 139.

³ Οὐχὶ ο Δέκιος, ἀλλ' ο Ἀντωνῖνος ουτός ἐστιν, ὅστις και Πιος ητοι εσεβῆς ὠνομάζετο, καθὼς και εν τῷ Ἀπολογῳ Ἀντωνῖνος γράφεται και οὐχὶ Δέκιος, διότι ο μιν Ἀντωνῖνος ἐβασίλευσεν εν ἔτει 139 ο δε Δέκιος εν ἔτει 250· ἐπὶ της ἀρχιερατείας δε του ἐπὶ του αυτου Ἀντωνίου ὄντος Ἀμικητου Πάπα Ρώμης, ὁπῆγεν ο Πολύκαρπος ουτος εις την Ρώμην, και διελέχθη περὶ της ἐρωτης του Πάπα, ως ἱστορεῖ ο Ειρηναῖος (βιβλ. γ'. κεφ. γ'. κατὰ αἰρέσεων) μη συμφωνήσας δε

(143) τότε ἐπάσθη καὶ ὁ θεὸς οὗτος Πολύκαρπος, καὶ προσεφέρθη εἰς τὸν ἀνθύπατον, (ἦτοι τὸν δεῦτερον ὄντα τοῦ Ὑπάτου, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ νῦν τουρκιστὶ λεγόμενος Καίμακάμης) καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστόν, ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον διὰ πυρός, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ Κυρίου τὸν ἀμαράντινον στέφανον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἔλαβε καὶ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων παρὰ Κυρίου· ὅθεν πρὸ τοῦ μὲν νὰ γίνῃ ἀρχιερεὺς, διὰ προσευχῆς του ἐγέμισεν ἀπόσιτον τὰς ἀποθήκας τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἥτις τὸν ἀνέθρεψε τὰς ὁποίας εἶχεν εὐκέρωσιν πρότερον εἰς τὰς χρεῖας τῶν πτωχῶν ἀδελφῶν· ἀφ' οὗ δὲ ἐγένετο ἀρχιερεὺς ἐκράτησε τὴν ὀρμὴν μιᾶς πυρκαϊᾶς, καὶ διὰ προσευχῆς του ἔφερε βροχὴν εἰς τὴν γῆν ἐν καιρῷ ἀβροχίας, καὶ πάλιν ἐμπόδισε τὴν ἀμετρίαν καὶ ὑπερβολὴν τῆς βροχῆς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἀγίου τούτου ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ¹ τὸν δὲ ἑλληνικὸν τούτου βίον συ-

νέγραψεν ὁ Μεταφαστής, οὗ ἡ ἀρχὴ » Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ». Σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν **ἸΩΑΝΝΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ, ΑΝΤΙΟΧΟΥ, καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.**

» Σύνταγμα τετράριθμον ἀνδρῶν τιμίων,

» Συντάσσεται σοὶ καὶ μεθίσταται βίου.

† Ἀπὸ τοὺς τέσσαρας τούτους ὁσίου, ὁ μὲν Ἰωάννης ἐγένετο μαθητὴς καὶ γνώριμος τοῦ ὁσίου Λιμναίου, ὁ ὁποῖος ἠσκήτευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ πλησιάζον εἰς τὸ χωρίον Τάργαλα, καθὼς προείπομεν εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ παρόντος μηνός. Οὗτος λοιπὸν ἐλθὼν εἰς μίαν ῥάχην πολλὰ ψυχρὰν, (εὐρίσκετο δὲ εἰς τὸ βόρειον μέρος) διήλθεν ἐκεῖ εἰκοσιπέντε χρόνους ἀσκεπῆς καὶ χωρὶς στέγης· ἡ δὲ τροφή του ἦτο ψωμίον καὶ ἄλας· ἐφόρει ἐνδυμα τρίχινον· εἶχε τὸ σῶμά του δεμένον με βαρύντατα σίδηρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καταβαρυνόμενος, καὶ ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καταφλεγόμενος, δὲν ἠθέλησέ ποτε νὰ λάβῃ ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς κάμμιναν ἀνεσιν καὶ παρηγορίαν εἰς τὰς κακοπαθείας αὐτάς. Ὅθεν καὶ τὴν ἀμυγδαλέαν ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν ἐφύτευεν εἰς γνώριμὸς του πλησίον εἰς τὴν κλίνην του, ἡ ὁποῖα με τὸν καιρὸν ἐγένετο δένδρον καὶ ἔκαμνε σκιάν, καὶ αὐτὴν, λέγω, ἐπρόσταξε καὶ τὴν ἔκοψαν, διὰ νὰ μὴ ἀπολαμβάνῃ ἀπὸ τῆς σκιᾶς τῆς κάμμιναν παρηγορίαν. Με τοιοῦτον τρόπον λοιπὸν ὁ ὁσίου οὗτος Ἰωάννης ἀγωνιζόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ὁ δὲ μακάριος Μωϋσῆς, μιμηθεὶς τὴν ζωὴν τοῦ ρηθέντος ὁσίου Ἰωάννου, ὑπῆγεν εἰς μίαν κορυφὴν, ἡ ὁποῖα εὐρίσκετο εἰς τὸ χωρίον τὸ ὀνομαζόμενον Ῥαμᾶ, καὶ ἐκεῖ ἠγωνίζετο με-

τῶ Ῥώμης διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης ὡς λέγει ὁ Βαρόνιος καὶ ἄλλοι ἱστορικοί. (ὄρα σελ. 499 τοῦ ἀτόμ. τοῦ Μελετίου.)

¹ Ὁ ἀποστολικὸς οὗτος ἀνὴρ Πολύκαρπος δεινοπαθῶν καὶ λυπούμενος διὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ καιροῦ του ἀσεβεῖς καὶ εἰδωλόλατρας, ἔλεγε τὸ ἀξιωματικόν τουτοῦ λόγιον « Ὁ Θεέ μου, εἰς τίνα με καιρὸν διετήρησας! » περὶ τούτου τοῦ ἀγίου Πολυκάρπου ἐβόων τὰ πλήθη τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν ἐθνῶν. « Οὗτός ἐστιν ὁ τῆς Ἀσίας διδάσκαλος· ὁ πατὴρ τῶν χριστιανῶν. » Τοῦτον ὁ Εὐσέβιος καλεῖ ἀποστολικὸν καὶ προφητικὸν ἀνδρα, καὶ χαρακτηρεῖ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας. (βιβλίω δ' κεφ. ιδ'. ιε'.) Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸ βιβλίον τὸ καλούμενον νέον Ἄνθος· χαρίτων, καὶ ταῦτα τὰ ἀξιολογὰ γράφονται περὶ τῆς σταθερότητος τοῦ ἀγίου τούτου Πολυκάρπου· ἵγουν ὅτι οὗτος παρεστάθῃ ἔμπροσθεν τοῦ ἀνθυπάτου, ὅστις ἂν καὶ ἐζήτη νὰ τὸν θανατώσῃ ὡς πταίστην, βλέπων ὁμοίως τὴν γηραλέαν καὶ σεβασμίαν ἡλικίαν καὶ πολιάν του, καὶ ἀκούων τὴν καλὴν φήμην τῆς ἐναρέτου πολιτείας του, τὸσον πολλὰ τὸν ἠγάπησεν, ὥστε ἐπεθύμει νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ νὰ τοῦ φυλάξῃ τὴν ζωὴν· ὅθεν εἰς ὄλον τὸ ὕστερον εἶπεν εἰς αὐτόν, νὰ βλασημῆσθαι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μίαν μόνην φορὰν· ὅχι με τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ μόνον με τὴν γλῶσσαν, καὶ ἂν τῷτο κάμῃ, εὐθὺς θά τὸν σταίλῃ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του, ὅχι μόνον ἐλευθερὸν ἀπὸ πᾶσαν ὕβριν, ἀλλὰ καὶ γεμάτον ἀπὸ πολλὰ χαρίσματα. Εἰς τοῦτον δὲ τὸν διαβολικὸν λόγον ἐφοβήθη καὶ ἐτρόμαξεν ὁ σεβάσιμος γέρων· Ἐπειτα σηκῶν τὰ ὄμματα του εἰς τὸν οὐρανόν, εἶπαι, ἀπεμνήθη ὀγδοηκονταεξ χρόνοι, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐγὼ δουλώω ταῦτον τὸν καλὸν ἀσθέντην μου τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὁ ὁποῖος δὲν με ἐπροξέσθησε κάμμιναν λύπην εἰς τὸ τὸσον διάστημα τῆς ζωῆς μου, μέλιστα δὲ με ἐχέ-

ρισε μυρίας εὐεργεσίας. Καὶ λοιπὸν, πῶς οὐ θέλεις τώρα νὰ ὕδρισω ἐγὼ τοιαῦτον ἀγαθὸν καὶ εὐεργετικώτατόν μου αὐθέντην; μὴ μοι γένοιτο τοῦτο πῶποτε! οὐ μόνον δὲ τὰ λόγια του ἐστάθησαν τοιαῦτα σταθερὰ καὶ γενναῖα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα του ὑπῆρξαν σύμφωνα με τὰ λόγια· διότι ὅτε ἠνάγκη ἡ πυρκαϊὰ καὶ ἀπεφασίσθη νὰ βληθῇ εἰς αὐτήν, τότε ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστὴς, ὅπως χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, μόνος ἔλυσε τὰ ὑποδηματά του, μόνος ἐκδύθη τὸ ἐπανωφόριόν του, καὶ μόνος ἀναβαίνων ἐπάνω εἰς τὴν πυρκαϊάν, ἐξηπλώθη ἡ σὺχια, ὅχι ὡς πταίστης διὰ νὰ ἀρῆσθαι τὴν ζωὴν, ἀλλ' ὡς ὁ θρυλλούμενος φαίτης, διὰ νὰ ἀλλάξῃ τὰ πτερὰ, καὶ νὰ πετῆ εἰς τὰ οὐράνια. Τα αὐτὰ γράφονται καὶ εἰς τὸν ρηθέντα βίον του με ὀλίγην παραλλαγῆν.

ἀγῶνας ἀσκητικούς. Ὁ δὲ αἰδιδίμος Ἀντίοχος, ἀν καὶ ἦτο γέρων εἰς τὴν ἡλικίαν, μεγάλην ὅμως ἀσκησιν μετεχειρίζετο· ἀλλὰ καὶ ὁ τρισόλβιος Ἀντωνίνος, γέρων ὢν, ἐκτίσεν ἐν περιτειχισμα εἰς τόπον ἐρημότατον, καὶ ἐκεῖ ἠγωνίζετο παρομοίως μὲ τοὺς νέους, διότι τὴν αὐτὴν τροφὴν τῶν νέων, δηλαδή τὸ ψωμίον καὶ τὸ αἶλας, ἐτρῶγον καὶ οἱ δύο αὐτοί· καὶ τὸ αὐτὸ ποτὸν τῶν νέων ἔπινον, δηλαδή τὸ νερόν, καὶ τὸ αὐτὸ ἐκείνων πρίχινον φόρεμα ἐφόρουσαν καὶ αὐταί, καὶ τὰς αὐτὰς ἐκείνων ἀγρυπνίας καὶ προσευχὰς ἐποίουν καὶ οἱ δύο. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καθολικῶς, πάντοτε οἱ τέσσαρες οὗτοι ὅσοι κείρισκοντο εἰς πόνους καὶ κόπους ὄλην τὴν ἡμέραν καὶ ὄλην τὴν νύκτα, καὶ οὔτε ἡ πολυκαιρία τῆς ἀσκήσεως, οὔτε τὸ γηρατειόν, οὔτε ἡ ἀσθένεια τῆς φύσεως ὀλιγόστεισε τὴν ὑπομονὴν καὶ ἀνδρίαν των. Διότι εἶχον ἐν τῇ καρδίᾳ των ἐνθεον ἔρωτα καὶ προθυμίαν, εἰς τὸ νὰ κοπιᾶζωσι διὰ τὸν Θεόν καὶ νὰ ἀγωνίζωνται. Ὅθεν μὲ τοιοῦτους ἀγῶνας διανύσαντες τὴν ζωὴν των, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ. ¹

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΖΕΒΙΝΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελευτᾷ.

- » Θεῖος Ζεβινᾶς λήξιν εἰς θεῖαν φθάνει,
- » Δήξαντος αὐτῷ τοῦ παρ' ἀνθρώποις βίου.

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ, ΜΩΣΕΩΣ καὶ ΔΑΜΙΑΝΟΥ, τῶν μαθητῶν τοῦ ΖΕΒΙΝΑ.

- » Πολυχρόνιος καὶ συνασκηταὶ δύο,
- » Οἱ τρεῖς ὁμοῦ πληροῦσι τῆς ζωῆς χρόνους.

Ἀπὸ τούτους τοὺς τέσσαρας ὁσίους, ὁ μὲν θεῖος Ζεβινᾶς ἐπάνω εἰς ἐν βουνὸν κατασκευάσας κελλίον ἀσκητικόν, μετεχειρίζετο εἰς αὐτὸ ἀγῶνας ἀσκητικούς ἕως εἰς τὸ γηρατειόν του· ὑπερέβαλε δὲ ὅλους τοὺς ὁσίους τοῦ καιροῦ του κατὰ τὴν ὑπομονὴν ἣν εἶχεν ἐν τῇ ἀγίᾳ προσευχῇ. Ἐπειδὴ δηλαδή ἀπὸ τὸ γηρατειόν δὲν ἐδύνατο νὰ ἴσταται ὀρθίος εἰς τὴν προσευχὴν, διὰ τοῦτο στηριζόμενος εἰς τὸ ραβδίον του, προσήχητο καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν ὁ αἰδιδίμος· ὅθεν ζήσας μὲ θαυμασίαν καὶ θεάρεστον ζωὴν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν παρόντα βίον, καὶ

ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ θεῖος Πολυχρόνιος ἐγένετο μαθητὴς τοῦ ὁσίου Ζεβινᾶ, καὶ τόσον πολλὰ ἐμιμήθη τὰς ἀρετὰς τοῦ διδασκάλου του καὶ ἐτύπωσεν εἰς τὸν ἑαυτόν του τοὺς χαρακτῆρας ἐκείνου, ὅσον δὲν τυπόμεται τόσον καθαρά εἰς τὸ κηρίον οὐδὲ τοῦ δακτυλιδίου ὁ τύπος, διότι τὸ ἴδιον στάσιμον καὶ ἀδιάλειπτον τῆς ἐκείνου προσευχῆς μετεχειρίζετο καὶ οὗτος· σιδῆρα ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ φορέσῃ, φοβούμενος μήπως ἡ ψυχὴ του ὑπερηφανευθῇ διὰ τοῦτο. Ἀντὶ ὅμως τῶν σιδήρων, ἐπρόσταξε καὶ τῷ ἔφεραν μίαν ρίζαν δένδρου βαρυτάτην, τὴν ὅποιαν εἰσέκονε τὴν νύκτα ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ οὕτω φορτωμένος ὢν, προσήχητο ὅτε δὲ ἤρχετο κανεὶς καὶ ἐκτύπα εἰς τὸ κελλίον του, ἐκρυπτε τὴν ρίζαν εἰς ἀπόκρυφον τόπον, διὰ νὰ φύγῃ τὴν δόξαν καὶ τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων. ¹ Ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους δὲ ἀγῶνας ἔλαβε χάριν τῶν θαυμάτων παρὰ Θεοῦ ὁ τρισόλβιος, διότι διὰ προσευχῆς του ἔλυσε ποτε ξηρασίαν καὶ κατέβασε βροχὴν, καὶ ἐν ἐλαιοδοχείῳ ἄδειον ὄν, ἐγέμισεν αὐτὸ ἀπὸ ἐλαίου. Ταῦτα καὶ ἄλλα θαυμάσια ποιήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Οἱ δὲ ἄλλοι ἀνωτέρω δύο ὅσοι, ὁ Μωῦσης λέγω καὶ ὁ Δαμιανός, ὑπῆρξαν καὶ αὐτοὶ μαθηταὶ τοῦ αὐτοῦ θεοῦ Ζεβινᾶ· ἀλλ' ὁ μὲν Μωῦσης ἔμεινε μέχρι τέλους μὲ τὸν Ζεβινᾶν, προσφέρων εἰς αὐτόν, ὡς εἰς πατέρα καὶ αὐθέντην του, πᾶσαν ὑπακοὴν καὶ ὑπηρεσίαν, καὶ μορφόνων εἰς τὸν ἑαυτόν του ὡς εἰς καθρέπτῃν, τὴν ἀρετὴν, ἥτις ἤστραπτεν ἀπὸ τὴν ἱεράν ψυχὴν τοῦ μακαρίου ἐκείνου γέροντος. Ὁ δὲ Δαμιανός διδάσκαλον τῆς μοναδικῆς πολιτείας μεταχειρισθεὶς πρότερον τὸν ὅσιον Πολυχρόνιον, ὕστερον ὑπήγεν εἰς ἐν χωρίον, ἐκεῖ πλησίον, Νισαρά καλούμενον, καὶ εὐρὼν ἔξω τοῦ χωρίου μικρὸν κελλίον, καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, μετεχειρίζετο τὴν ἴδιαν πολιτείαν τοῦ διδασκάλου του Πολυχρόνιου· ὥστε ὅποιος ἤξευρε καλὰ καὶ τοὺς δύο, ἔπειτα ἔβλεπε μόνον τὸν Δαμιανόν, τοῦ ἐφαίνετο ὅτι βλέπει ἐν ταυτῷ καὶ

¹ Καὶ τούτων τῶν τεσσάρων ὁσίων γράφει τοὺς βίους ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰκοστῷ τρίτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἠρανίσθη καὶ τὸ παρὸν Συναξάριον.

¹ Ὁμοίως καὶ τούτων τῶν τεσσάρων ὁσίων τοὺς βίους γράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἠρανίσθη καὶ τὸ παρὸν Συναξάριον. Προσθέτει δὲ ὁ Θεοδώρητος, ὅτι αὐτὸς γνώριμος ἦν τοῦ ὁσίου Πολυχρόνιου τούτου, ἠθέλησε νὰ ἐπάρῃ τὴν ρίζαν ἐκείνην ἀπὸ τὸ κελλίον του διὰ νὰ τὸν ἐλαφρώσῃ ἀπὸ τὸν κόπον, ἀλλ' ὁ ὅσιος δὲν τὸν ἀφῆσεν. Ἦστο δὲ ἡ ρίζα τόσον βαρεῖα, ὥστε μόλις ἔσηκόνετο ἀπὸ τὴν γῆν μὲ τὰς δύο χεῖρας.

τῶν Πολυχρόνιον, καὶ θεωρεῖ τὴν τοῦ Πολυχρο-
νίου ψυχὴν, ἠνωμένην μετὰ τὸ σῶμα τοῦ Δαμια-
νοῦ. Ἐπειδὴ καὶ εἰς τοὺς δύο ἔλαμπεν ἡ αὐτὴ
ἀπλότης, ἡ αὐτὴ πραότης, ἡ αὐτὴ μετριότης,
ἡ αὐτὴ γλυκύτης τῆς ὁμιλίας, ἡ αὐτὴ νῆψις
καὶ προσοχὴ τῆς ψυχῆς, ἡ αὐτὴ κατανόησις τοῦ
Θεοῦ, ὁ αὐτὸς κόπος καὶ ἡ ἀγρυπνία καὶ ἡ τρο-
φή καὶ ἡ ἀκτημοσύνη, διότι τὸ κελλίον του ἄλ-
λο δὲν εἶχεν εἰμὴ φακὴν βρεκτὴν. Τόσην ὠφέ-
λειαν ἀπέκτησεν ὁ ὁσιος Δαμιανός, ἀπὸ τῆν
συναναστροφῆν τοῦ θείου Πολυχρόνιου. ¹

*Ἡ ἀγία ΓΟΡΓΟΝΙΑ ἡ ἀδελφὴ Γρηγορίου τοῦ
Θεολόγου ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.*

- » Τιμῶ τελευτῆν σὴν σιγῇ Γοργονία,
- » Γρηγορίου μέλψαντος αὐτὴν ἐκ λόγων. ²

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΛΗΜΗΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Κλήμης τὸ κλῆμα τῆς νοητικῆς ἀμπέλου,
- » Καινόν τι γλευκος αἶμα τμηθεὶς ἐκχέσι.

Ἡ ἀγία μάρτυς ΘΕΗ ξίφει τελειοῦται.

- » Θεὴν ἀποσκώπτουσαν εἰς Θεοὺς πλάνους,
- » Οἱ τῆς πλάνης κτείνουσι προστάται. ξίφει.

* *Ὁ ὁσιος νέος ὁσιομάρτυς ΔΑΜΙΑΝΟΣ ὁ ἐν
τοῖς ὄρλοις τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ ἱεράς μονῆς τοῦ Φιλο-
θείου πρότερον ἀσκήσας, εἶτα μαρτυρήσας εἰς Λά-
ρισσαν ἐν ἔτει ἀφξή (1568) ἀρχόνῃ τελειοῦται. ³*

¹ Προσθέτει δὲ ὁ Θεοδώρητος περὶ τοῦ Πολυχρόνιου καὶ
τοῦτο, ὅτι ἦτο τόσῳ πολὺ ταπεινός, ὥστε ἐκείνων αἰτίνας ἤρ-
χοντο εἰς αὐτὸν ἐπίανει καὶ ἠγαλλίζετο τοὺς δύο πόδας, καὶ τὸ
μέτωπόν του βάλλων κατὰ γῆς, ἐζήτει ἀπὸ αὐτοῦ νὰ εὐχων-
ται ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε στρατιῶται ἦσαν εἴτε χειροτέχναι, εἴτε
ἀγροικοί. Ὅθεν ὑπῆγε μίαν φορὰν εἰς αὐτὸν καὶ εἶπεν ἡγεμῶν, τῆς
δικαιοσύνης προστάτης καὶ τῶν εὐσεβῶν ἐραστῆς· ὁ δὲ ὁσιος
μαθὼν, ὅτι εἶναι τοιοῦτος, ἐπίσασε μετὰ τὰς χεῖράς του τοὺς δύο
πόδας ἐκείνου, λέγων, ὅτι ζητεῖ παρ' αὐτοῦ ἐν αἰτήμα. Ὁ δὲ
ἡγεμῶν ὑπεσθέθη νὰ κάμη ὅ,τι ἤθελε, διότι ἐνόμισεν ὅτι εἶ-
χε νὰ τὸν παρακαλέσῃ διὰ κἀνένα ὑπὴκόον του. Ὁ δὲ ὁσιος
εἶπεν αὐτῷ· ἐπειδὴ καὶ μοι ὑπεσθέθης βεβαίως, σὲ παρακαλῶ
νὰ προσφέρῃς εἰς τὸν Θεὸν εὐχὰς ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὁ δὲ ἡγεμῶν
κτυπήσας τὸ μέτωπόν του δεινοπαθῶς ἔλεγεν, ὅτι δὲν εἶναι ἄ-
ξιός νὰ παρακαλέσῃ τὸν Θεόν, οὔτε διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ὅθεν
δικαίως προσθέτει ὁ Θεοδώρητος περὶ τοῦ ὁσίου τούτου τὰ ἀ-
ξιολογὰ ταῦτα. «Τὸν ἐν τοσοῦτῳ τοίνυν φιλοσοφίας ἔψαι, το-
σοῦτῳ ἔχοντα τοῦ φρονήματος μετριότητα, ποῖος ἂν λόγος εὐ-
φημήσῃ πρὸς ἀξίαν ἀρκέσις;»

² Τὸ ἐπιτάξιον ἐγκώμιον τῆς ἀγίας Γοργονίας δρᾶ εἰς τὸ
νέον Ἐκλόγιον, μεταφρασμένον.

³ Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον, καὶ εἰς τὴν
ἀκολουθίαν τῶν Ἀγιορευτῶν πατέρων.

† » Εὐαγγελίου καρπὸν εἴληφας μάκαρ,
» Ὡ Δαμιανέ, ἀγχόνῃ λαβεῖν τέλος.

* *Ὁ ὁσιος ΔΑΜΙΑΝΟΣ ὁ ἐν τοῖς ὄρλοις τῆς
κατὰ τὸν Ἄθῳ ἱεράς μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου ἀσκή-
σας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται κατὰ τὸ ἀσπ' (1280)
ἔτος. ⁴*

† » Δαμιανοῦ ὁ τάφος ἦν τῶν χαρίτων,
» Λειμῶν γλυκύπνους, ὧ ξέντς· εὐωδίας!

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ' γέγονεν ἡ πρώτη καὶ δευ-
τέρα εὐρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ ἀγίου ἐνδόξου
προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.*

- » Ἐκ γῆς προφαίνει Πρόδρομος σεπτὴν κάραν,
- » Καρπούς παραινῶν ἀξίους ποιεῖν πάλιν.
- » Ὁ βαπτίσας πρὶν ὑδάτων πηγαῖς ὄχλους,
- » Γῆθεν φανείς βάπτιζε πηγαῖς θαυμάτων.
- » Εἰκοσὴν Προδράμοιο φάνη κάρη ἀμφὶ τετάρτην.

Ἡ τιμία αὕτη καὶ ἀγγέλοις αἰδέσιμος τοῦ
Προδρόμου κεφαλὴ πρῶτον μὲν εὐρέθη ἀπὸ δύο
μοναχοῦς εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἡρώδου διὰ τῆς
ἐπιφανείας καὶ ἀποκαλύψεως τοῦ ἰδίου Προδρό-
μου· οἱ ὅποιοι μοναχοὶ μετέβαινον εἰς προσκῦ-
νησιν τοῦ ζωοδόχου Τάφου τοῦ Κυρίου καὶ Σω-
τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τοὺς μονα-
χοῦς δὲ ἐκείνους ἔλαβεν αὐτὴν εἰς κεραμεῦς,
καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὴν πόλιν Ἐμεσαν καὶ ἐ-
πειδὴ ὁ ἀγγειοπλάστης ἐκείνος ἐγνώρισεν, ὅτι
διὰ μέσου τῆς ἀγίας κάρας ἔλαβεν εὐτυχίαν,
ἐτίμα αὐτὴν μετ' ὑπερβολὴν καὶ ὅτε ἐμελλε ν'
ἀποθάνῃ, ἀφήκε τὴν ἀγίαν κάραν εἰς τὴν ἀδελ-
φὴν του, παραγγείλας αὐτῇ νὰ μὴ τὴν σηκώ-
σῃ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς, μήτε νὰ τὴν δείξῃ εἰς
ἄλλον, ἀλλὰ νὰ τὴν τιμᾷ καὶ νὰ τὴν προσκυνῇ.

Ἀφ' οὗ δὲ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐκείνου ἀπέθανεν,
ἔλαβον τὴν ἀγίαν κάραν πολλοὶ, ὁ εἰς ἀπὸ τὸν
ἄλλον κατὰ διαδοχὴν· τελευταῖον δὲ κατήντη-
σεν ὁ πολύτιμος αὐτὸς θησαυρὸς εἰς ἓνα ἱερο-

⁴ Οὗτος ὁ ὁσιος εἶχεν ἐντολὴν νὰ μὴ κοιμηταί ποτε εἰς τὸ
κελλίον του· ὅθεν ἀρεθεὶς μίαν φορὰν ἔξω τῆς καλύψης του,
καὶ μὴ γινώσκων ποῦ ἀπέρχεται διὰ τὸν ἡμιγλώδη καιρὸν, ἐ-
πεκαλίσθη τὸν Θεὸν εἰς βοήθειαν. Ὅθεν Ἄγγελος Κυρίου ἀρ-
πάσας αὐτὸν, ἔστησεν ἐμπροσθεν τῆς καλύψης του. Τόση δὲ
πολλὴ εὐωδία μύρου ἔπνεεν ἐκ τοῦ τάφου του μετὰ θάνατον,
ὥστε ἠθάνοντο αὐτὴν οἱ ἐν τῇ μηνὶ τοῦ Ἐσφιγμένου πα-
τέρες, οἱ μακρὰν ὄντες ἐν μίλιον καὶ ἐπίκεινα.

μόναχον Ἀρειανόν, Εὐστάθιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἐδιώχθη παρὰ τῶν ὀρθοδόξων ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκει, διότι ἐπέγραφεν εἰς τὴν κακοδοξίαν καὶ αἰρεσίᾳ του τὰς ἰατρείας, ὅσας ἐνήργει ἡ ἀγία κἀρα· ἤγουν ἔλεγεν, ὅτι διὰ τοῦτο ἐνεργεῖ ἐκείνη τὰς ἰατρείας, διότι αὐτός ὅστις τὴν ἔχει, εἶναι Ἀρειανός. Ἀφ' οὗ λέγω ἐκείνος ὁ καχόδοξος ἐδιώχθη ἀπὸ ἐκεῖ, ἀφῆκεν εἰς τὸ σπήλαιον τὴν τιμίαν κεφαλὴν κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν, καὶ ἐκεῖ εὕρισκετο αὐτὴ κεκρυμμένη, ἕως εἰς τοὺς χρόνους Μαρκελλοῦ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἑμέσης Οὐρανίου λεγομένου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ νέου Οὐαλεντιανοῦ ἐν ἔτει υλα' (431). Τότε λοιπὸν πολλοὶ ἔλαβον θείας ἀποκαλύψεις διὰ τὴν Προδρομικὴν ταύτην κεφαλὴν· ὅθεν εὕρεθη αὐτὴ τὸ δευτερον ἐντὸς μιᾶς στάμνου, ἥτις φερθεῖσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω ρηθέντα Οὐράνιον, τὸν ἐπίσκοπον Ἑμέσης, ἐνήργει διαφόρους ἰατρείας καὶ παράδοξα θαύματα. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς εὕρεσεως αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἀγιώτατον καὶ προφητικὸν ναὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου, τὸν εὕρισκόμενον εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Φωρακίου. ¹

¹ Ὁ δὲ Δοσίθεος λέγει, ὅτι ἡ κἀρα τοῦ Βαπτιστοῦ ἐφυλάχθη σῶα. Ὅθεν Γεώργιος ὁ Κωδινὸς ἱστορεῖ, ὅτι τινὲς ἀπὸ τῆς Μακεδονίου αἰρέσεως (καίπερ ὁ Μεταφραστὴς δὲν λέγει ὅτι ἦσαν αἰρετικοὶ) εὐρόντες αὐτὴν εἰς τὴν Παλκιστινήν, ἔφερον εἰς Κιλικίαν· ὁ δὲ βασιλεὺς Οὐάλης ἐμήνυσε τῷ ἀρχιευνώχῳ αὐτοῦ Μιρδωνίῳ ὄντι εἰς Κιλικίαν, νὰ ἀποσταλῆ τὴν κἀραν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐλθοῦσα δὲ αὐτὴ εἰς τὸ Παντείχιον, ἐστάθη· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ φέρωσιν αὐτὴν παρῆμπροσθεν, τὴν ἀφῆκαν εἰς χωρίον Κολαίου λεγόμενον· ὅθεν ὁ μέγας Θεοδοσίος ἐλθὼν ἐκεῖ, ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν βασιλικὴν ἀλουργίδα του, καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τόπον καλούμενον Ἐβδόμον, ὅπου καὶ ναὸν ἔγειρα· περιβόητον τοῦ Βαπτιστοῦ, ἔβαλεν αὐτὴν ἐκεῖ. Ταύτης τῆς τιμίας κἀρας μέρος μὲν ἦν εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἀγίου Διονυσίου κατὰ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω· ἀλλ' αἰχμαλωτισθὲν, ἠφανίσθη, καὶ ποῦ ἦδη εὕρισκεται ἐστὶν ἀβηλον. Μέρος δὲ ἦτο εἰς τὴν Οὐγγροβλαχίαν, εἰς μοναστήριον ἐπιλεγόμενον Καλοῦτι, ὅπερ ἔγεινεν ἀφιέρωμα τοῦ ἀγίου Τάφου· διὰ δὲ τὰς ἐκεῖ περιστασεις ἔλαβε τὸ μέρος· ἐκεῖνο ὁ αὐδισμὸς Δοσίθεος, καὶ ἔφερον αὐτὸ εἰς Ἰαρουσαλὴμ, ὅθεν εὕρισκετο ἐνδὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου Τάφου. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ γράφει ὁ Θεοφάνης, ὅτι ἡ κἀρα τοῦ Βαπτιστοῦ μετατέθη ἐκ τοῦ σπηλαίου εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑμεσαν, ἴσως ἦτο ἡ ἡμίσεια. (σελ. 267 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Ὅρα καὶ εἰς τὰς εἰκοσιενεῖα τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ ὑποσημειώσει. Σημειοῦται, ὅτι εἰς τὴν πρώτην ταύτην καὶ δευτέραν εὕρεσιν τῆς κεφαλῆς τοῦ Βαπτιστοῦ λόγος ἑλληνικὸς σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοινοδίῳ τοῦ Διονυσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Πάλιν ἡμῖν ὁ θεὸς ἐπέστειλεν Πράδρομος. » Ἐν δὲ τῷ

Ταῖς τοῦ σοῦ Προδρόμου πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΤΑΡΑΣΙΟΥ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Ἄκλυστος ὄρμος Ταράσιον λαμβάνει,
- » Κόσμου παραχῆς καὶ ζάλης σεσωσμένον.
- » Εἰκάδι ἐκ ταράχοιο Ταράσιος ἔπτατο πέμπτη.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Ταράσιος ἐδογματίσει τὴν τῶν ἀγίων εἰκόνων προσκύνησιν, ἡ ὁποία ἐκινδύνευε νὰ ἀθετηθῆ παντελῶς καὶ νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, διότι διὰ συνεργείας αὐτοῦ συνεκροτήθη ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἐβδόμη Σύνοδος ἐν ἔτει ψπγ' (783) ἐπὶ Κωνσταντινίου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Διὰ μέσου δὲ πάλιν τῆς Συνόδου ταύτης ἐπανήλθον οἱ τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖς εἰς τὰς σεπτὰς παραδόσεις τῶν ἀγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ τῶν προτέρων ἀγίων καὶ οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἠνώθη μετὰ Πατριαρχεῖα. Ζήσας λοιπὸν οὗτος εὐσεβῶς, ἔγεινε τίμιος καὶ σεβάσμιος εἰς τοὺς ἀνωτέρω βασιλεῖς· ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν μοναστήριον εἰς τὸ πέραν μέρος τοῦ στενοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ συνήθροισεν εἰς αὐτὰ πλῆθος μοναχῶν. Ἠλέησε δὲ καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ καλῶς ἐκυβέρνησε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ εἰκοσιδύω χρόνους, ἡ κατ' ἄλλους εἰκοσιένα καὶ μῆνας δύω· καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ ἀνωτέρω μοναστήριον, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ἔκτισε. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος ἦτο ὁμοιος μετὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, ἐκτὸς μόνον τῶν λευκῶν μαλλίων, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὁ Θεολόγος, καὶ τὸ σημεῖον ὅπερ εἶχεν εἰς τὸν ὀφθαλμόν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. ¹ (Τὸν ἑλληνι-

δευτέρω πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου λόγος διηγηματικὸς σώζεται περὶ τῆς εὕρεσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου διαλαμβάνων, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μοναχοὶ δύο ἐκ τῆς Ἐώας ὁρμώμενοι » ὁ αὐτὸς δὲ σώζεται καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰσῆρων. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἄλλος λόγος, περὶ αὐτῆς διαλαμβάνων, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ ἀγαθόττη καὶ φιλανθρωπία καὶ τῇ ἀρρήτῳ αὐτοῦ σοφία. »

¹ Οὗτος ὁ ἅγιος Ταράσιος ἦτο θεῖος τοῦ κριτικωτάτου καὶ ἀγιωτάτου Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐορταζομένου κατὰ τὴν ἔκτην τοῦ παρόντος. Συνέγραψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν εἰς τὸν Πάπαν Ῥώμης Ἀδριανὸν κατὰ Σερμανικῶν, τὴν ὁποῖαν δεῖ εἰς τὸ ἡμέτερον Πηδάλιον.

κόν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστής, οὗ ἡ ἀρχὴ « Μέλλων ἀπειρών μεγέθει » σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις τὸν δὲ ἀπλοῦν ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ** τοῦ ἐν Δριζιπάρῳ τῆς Θράκης.

- » Τὸν Ἀλέξανδρον δίσκος εἶδεν ἡλίου,
- » Ἵπὲρ Θεοῦ τμηθῆντα, δόξης Ἡλίου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ καὶ τοῦ ἡγεμόνος Τιβεριανοῦ ἐν ἔτει τ' (300), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Καρθαγένην. Συλληφθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα, καὶ παρακινήθεισ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδωλα, ὄχι μόνον δὲν ἐπέισθη, ἀλλὰ καὶ ὕβρισε πολλὰ τὸν ἡγεμόνα· ὅθεν κρεμάται ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν, καὶ κάτωθεν ἀπὸ τοὺς πόδας του κρεμάται μία πέτρα βαρεία· ἐπειτα πάλιν κρεμασθεὶς, ξισχίζεται καὶ δέρεται. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Μαρκιανούπολιν, καίεται ἐκεῖ εἰς τὸ πρόσωπον μὲ λαμπάδα· ἐπειτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΡΗΓΙΝΟΣ** ἐπίσκοπος Σκοπέλων ζῆφι τελειοῦται.

- » Ἄσιστος εἶ Ῥηγίνε, τὴν προθυμίαν,
- » Κἂν δεινὸν ἐνσεῖσωσι πυκνά σοι ζῆφ.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, (ἦτοι τὴν Λειβαδίαν) υἱὸς ὑπάρχων γονέων χριστιανῶν· διὰ δὲ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν του, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Σκοπέλου (τῆς νήσου δηλαδὴ)· καλεσθεὶς δὲ καὶ εἰς τὴν ἐν Σαρδικῇ (ἦτοι τῇ νῦν λεγομένην Τριάδιτζα) γενομένην Σύνοδον, ἐν ἔτει τμζ' (347), ἐπὶ Κωνσταντίου καὶ Κωνσταντος τῶν αὐταδέλφων καὶ βασιλέων, ἠφάνισε διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς παρρησίας του τοὺς Ἀρειανούς, καὶ τοὺς ἐχθρούς τοῦ ὁμοουσίου Εὐσεβιανούς.¹ Ἀφ' οὗ δὲ ἐπαρῆλθεν εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν του, ἐκινήθη διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν· ὅθεν κρατήθεισ ἀπὸ τὸν τότε ἄρχοντα τῆς Ἑλλάδος, ἔλαβε πολλὰς τιμωρίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τελευταῖον ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν ὁ αἰοίδιμος, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.²

¹ Περὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου ὄρα εἰς τὸ ἡμέτερον Πη-δάλιον.

² Ἐκ τῶν ἁγίων τούτων Ῥηγίνον ἰκχώμιον ἔχει διὰ στίχων πολιτικῶν ὁ μεσσηνίτης Κασσάριος Δαπόντες ὁ Σκοπελίτης.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΝΤΩΝΙΟΣ** ἐν ἐσχάρα πύρρος ἀπλωθεὶς, τελειοῦται.

- » Ἐνθίντες Ἀντώνιον εἰς πῦρ οἱ πλάνοι,
- » Ἐψουσιν ὄψον νόστιμον τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἅγιος **ΘΕΟΔΩΡΟΣ**, ὁ διὰ Χριστὸν σαλός, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἐκὼν ἀμείψαι, ὡς ὁ Δαβὶδ, τὰς φρένας,
- » Βίον διέδρας, οὐ τὸν Ἀγχοῦς παμμάκαρ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ** Ἐπίσκοπος Ἀπαμείας τῆς Κύπρου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Σπένδεις Θεῷ, Μάρκελλε, θερμῷ τῷ πόθῳ,
- » Θερωῶν σταλαγμοὺς αἱμάτων ἐξ αὐχένος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ** Ἐπισκόπου Γάζης.

- » Ὡ, τίς παρέλθοι; τίς δὲ καὶ παραδράμοι;
- » Τὸν Πορφύριον, κἂν παρῆλθεν ἐκ βίου;
- » Πορφυρίοιο νέκυν κρύψε χθὼν εἰκάδι ἔκτῃ.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην, υἱὸς γονέων εὐγενῶν καὶ πλουσίων κατὰ τοὺς χρόνους Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τγς' (396)· ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ὑπῆγεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς μίαν σκῆτιν καὶ ἔγεινε μοναχός. Μετὰ δὲ πέντε χρόνους ἔρχεται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλοὺς ἀπίστους φωτίζει μὲ τὸν λόγον τῆς διδασκαλίας του· διὸ καὶ ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν Πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Πραύλιον. Ὑστερον δὲ ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Γάζης ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Ἰωάννην. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔγεινε Ἐπίσκοπος πολλὰ θαυμάσια ἐποίησε, καὶ πολλοὺς ἀπίστους εἰς θεογνωσίαν ἔφερεν· ἐπειτα βλέπων τοὺς ἐπαρχιώτας του χριστιανούς, ὅτι ἠδικοῦντο ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστὰς τῆς Γάζης, εἰδωλολάτρας ὄντας καὶ αἰρετικούς, ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς βοήθειαν τῶν ἀδικουμένων. Ἀνταμώσας δὲ τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον τὸν τότε Πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διηγῆθη εἰς αὐτὸν τὰς ἀδικίας τῶν τῆς Γάζης ἐξουσιαστῶν, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἀνέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὅθεν ἐσυστήθη ὁ ἅγιος ὑπὸ τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου πρὸς τὸν Κουβικουλάριον τοῦ βασιλέως, Ἀμάντιον ὀνόματι.

Ἀπὸ δὲ τὸν Κουβικουλάριον μαθοῦσα ἡ βα-

σίλισσα Εὐδοξία τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἁγίου, ἐδέχθη μὲν αὐτὸν εὐμενῶς, ἀνέφερε δὲ τὰ περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τὴν προφητείαν τοῦ ἁγίου περὶ τοῦ ἀρσενικοῦ παιδίου, τὸ ὅποιον ἐμελλον νὰ γεννήσωσιν ἤγουν τὸν μικρὸν Θεοδόσιον. Ὁ δὲ βασιλεὺς μαθὼν τούτο, ἐχάρη καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν. Ἐπειτα γεννᾷ ἡ βασίλισσα τὸν νέον Θεοδόσιον, καὶ προσκαλεσαμένη τὸν ἅγιον Πορφύριον, εὐλογήθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὑπεσχέθη νὰ τελειώσῃ ὅλα τὰ αἰτήματά του, διὰ τὰ ὅποια παρεκάλεσε καὶ τὸν βασιλέα· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδυσκολεύετο μὲν εἰς τὰς ἀρχὰς, λέγων ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διωχθῶσιν ἀπὸ τὴν Γάζαν οἱ εἰδωλολάτραι καὶ αἰρετικοί, διὰ τὴν πολλὴν χρησιμότητα αὐτῶν καὶ βοήθειαν. Ἡ δὲ Βασίλισσα ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, ὅτι βαρεῖα μὲν εἶναι ἡ αἰτήσις αὕτη, ὡς Δέσποτα, βαρυτέρα ὅμως εἶναι καὶ ἡ ταύτης παραίτησις. Διὰ τοῦτο συγκατένευσε καὶ ὁ βασιλεὺς νὰ λάβωσι τέλος τὰ ὑπὸ τοῦ ἁγίου ζητούμενα· ὅθεν παρευθὺς ἐπέμφθησαν προσταγαὶ βασιλικαί, νὰ διωχθῶσιν ἀπὸ τὴν Γάζαν οἱ αἰρετικοί καὶ εἰδωλολάτραι, οἵτινες ἐξουσίαζον.

Τότε ὁ μακάριος Πορφύριος, λαβὼν ἀπὸ τὴν βασίλισσαν δύο κεντηνάρια χρυσίον, διὰ νὰ κτίσῃ Ἐκκλησίαν, καὶ διακόσια νομίσματα δι' ἐξοδα, ἐπίστρεψεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ναοὺς τῶν εἰδώλων κατεκρήμνισε, τοὺς δὲ αἰρετικούς ἐδίωξε· τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῶν Ἑλλήνων, τοῦ ὀνομαζομένου Μαρνα¹, κατέκαυσε, καὶ ἔκτισεν αὐτὸν Ἐκκλησίαν κατὰ τὸ σχῆμα τὸ ὅποιον διώρισεν ἡ βασίλισσα Εὐδοξία. Διαλάμψας λοιπὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ὁ θεῖος οὗτος πατήρ, καὶ ποιήσας θαύματα πάμπολλα εἰς εἰκοσιτέσσαρας χρόνους καὶ μὴ νας ἔνδεκα καὶ ἡμέρας ὀκτώ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. (Τὸν ἐλληνικὸν τούτου βίου συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς εἰς πλάτος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῶν ἁγίων ἀνδρῶν τοὺς ἄθλους»· σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΩΤΕΙΝΗΣ τῆς Σαμαρειτιδος, ἣ ὠμίλησεν ὁ Χριστὸς ἐν τῷ φρέατι, καὶ τῶν σὺν αὐτῇ, ἦτοι τῶν πέντε αὐτῆς ἀδελφῶν, καὶ τῶν δύο αὐτῆς νιῶν, καὶ Σεβαστιανοῦ τοῦ Λουκός.

• Ῥίπτουσι τὴν σὴν Σαμαρτιν εἰς φρέαρ,

• Τὴν εἰς φρέαρ σοι συλλαλήσασκν, Λόγε.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νέρωνος

¹ Ὁὗτω ἐκκαλεῖτο παρὰ Γαζαίους ὁ Ζεὺς. Σ. Ε.

ἐν εἵξει ἑξ' (66), διωγμὸς μέγας ἐκινήθη κατὰ τῶν χριστιανῶν, διότι ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος οἱ δύο κορυφαῖοι Ἀπόστολοι ὁ Πέτρος καὶ Παῦλος, ἔκτοτε ἐζήτησαν ἐπιμελῶς οἱ τύραννοι νὰ θανατώσωσι τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀποστόλων. Τότε λοιπὸν καὶ ἡ ἁγία αὕτη Φωτεινὴ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἰωσῆ εὐρισκομένη εἰς τὴν Καρθαγένην, πόλιν τῆς Ἀφρικῆς, (τὸ νῦν Τούνεζι), ἐκήρυττε μὲ παρρησίαν τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Βίκτωρ δὲ ὁ μεγαλήτερος υἱὸς τῆς ἁγίας ἔκαμεν ἀνθραγαθίαν καὶ νίκην εἰς τὸν τότε γενομένον πόλεμον κατὰ τῶν Ἀράβων, οἱ ὅποιοι ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ διὰ τοῦτο ἐγένεον ἀρχιστράτηγος, ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ ἠξέυρων ὅτι ὁ Βίκτωρ ἦτο χριστιανός, ἐπέμφεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ τιμωρῇ τοὺς ἐκεῖσε εὐρισκομένους χριστιανούς.

Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ δούξ Σεβαστιανός, λέγει πρὸς τὸν Βίκτορα, ἐγὼ ἠξέυρω καλῶς, ὡς στρατηλάτα, ὅτι εἶσαι χριστιανός, καὶ ὅτι ἡ μήτηρ σου ὁμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν σου Ἰωσῆν εἶναι καὶ αὐτοὶ χριστιανοί, ἐπειδὴ ἠκολούθησαν εἰς τὸν πρότερον Μαρτυρήσαντα Ἀπόστολον Πέτρον· ὅθεν κάμε ἐξάπαντος ὅ,τι σὲ ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ ἡ ζωὴ σου. Ὁ Βίκτωρ ἀπεκρίθη, ἐγὼ θέλω νὰ κάμω τὸ θέλημα τοῦ ἐπουρανοῦ καὶ ἀθανάτου βασιλέως Χριστοῦ, τοῦ δὲ ἐπιγείου βασιλέως Νέρωνος τὴν προσταγὴν, ἡ ὅποια ἐδόθη διὰ νὰ τιμωρῶ τοὺς χριστιανούς, οὐδὲ νὰ ἀκούσω καταδέχομαι. Ὁ δὲ δούξ, ἐγὼ, ἀδελφέ, τοῦ εἶπε, σὲ συμβουλεύω ὡς γνήσιον φίλον μου ὅσα σοὶ συμφέρουσι, διότι ἂν σὺ καθίσῃς εἰς τὸ κρητήριον, καὶ θελήσῃς νὰ κρίνης καὶ νὰ βασανίζῃς τοὺς χριστιανούς, ἤξευρε ὅτι καὶ εἰς τὸν βασιλέα θέλεις εὐαρεσῆσαι, καὶ τὰ χρήματα τῶν χριστιανῶν θέλεις κερδήσει· ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μητέρα σου καὶ τὸν ἀδελφόν σου γράψον, νὰ μὴ διδάσκωσι παρρησίαν τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀρνῶνται τὴν πάτριον θρησκείαν, ἵνα μὴ καὶ σὺ κινδυνεύσῃς δι' αὐτούς, κρυφίως δὲ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς θέλετε. Τότε ὁ Βίκτωρ ἀπεκρίθη· μὴ μοι γένοιτο νὰ κάμω ὅσα λέγεις, ἦτοι τὸ νὰ τιμωρῶσω ἐγὼ τοὺς χριστιανούς διὰ νὰ κερδήσω τι ἀπὸ αὐτούς, ἢ νὰ συμβουλεύσω τὴν μητέρα καὶ ἀδελφόν μου νὰ μὴ κηρύττωσιν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός· ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐγὼ κήρυξ εἶμαι, καὶ θά εἶμαι, τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ, καθὼς καὶ ἐκείνοι· Ὁ δὲ δούξ εἶπεν· ἐγὼ μὲν σὲ ἐσυμβούλευσα ὅσα σοὶ συμφέρουσι σὺ δὲ στοχάσου τί θὰ κάμῃς.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ δοῦξ, εὐθὺς ἐτυπλώθη, καὶ πέσας εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τοὺς ὑπερβολικοὺς πό-
 νους τῶν ὀμμάτων του, ἔμεινεν ἀφωνος· ὅθεν
 ἐσῆκωσαν αὐτὸν οἱ παρεστῶτες, καὶ τὸν ἔβα-
 λαν ἐπάνω εἰς κλίνην, καὶ ἐκεῖ ἔμεινε· τρεῖς ἡ-
 μέρας χωρὶς νὰ λαλήσῃ τελείως. Μετὰ δὲ τὴν
 τρίτην ἡμέραν ἐφώναζε μὲ μεγάλην φωνήν,
 λέγων, εἰς εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν. Ἐλ-
 θὼν δὲ ὁ Βίκτωρ εἰς αὐτόν, τί τόσω ταχέως,
 εἶπε, μετεβλήθης; ὁ δὲ δοῦξ ἀπεκρίθη, ὁ Χριστὸς
 μὲ προσκαλεῖ, γλυκύτατε Βίκτωρ. Ὅθεν εὐθὺς
 κατηχηθεὶς ἀπὸ τὸν Βίκτορα, ἐβαπτίσθη, καὶ
 ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν, παρευ-
 θὺς ἔλαβε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἐ-
 δόξαζε τὸν Θεόν. Βλέποντα δὲ τὰ πλήθη τῶν
 Ἑλλήνων τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα, ἐφοβή-
 θησαν, μήπως καὶ αὐτοὶ πάθωσι τὰ ὅμοια, καὶ
 διὰ τοῦτο προσέτρεξαν εἰς τὸν Βίκτορα καὶ ἐ-
 βαπτίσθησαν.

Μετὰ ταῦτα ἐφθασεν εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ Νέ-
 ρωνος ἡ φήμη, ὅτι ὁ στρατηλάτης τῆς Ἰτα-
 λίας Βίκτωρ καὶ ὁ δοῦξ τῆς αὐτῆς Σεβαστια-
 νὸς κηρύττουσι τὸ κήρυγμα Πέτρου καὶ Παύ-
 λου καὶ ὅλους τοὺς Ἑλληνας προσφέρουσιν
 εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίσεως, καὶ ὅτι ἡ μή-
 τηρ τοῦ στρατηλάτου Φωτεινὴ ὀμοῦ μὲ τὸν
 υἱὸν τῆς Ἰωσῆν, πορευθεῖσα εἰς Καρθαγένην,
 κάμνει καὶ ἐκεῖνη τὰ ἴδια, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυ-
 μόν, καὶ παρευθὺς στέλλει στρατιώτας εἰς τὴν
 Ἰταλίαν, διὰ νὰ φέρωσιν ἐμπροσθέν του τοὺς
 ἐκεῖ εὕρισκομένους χριστιανούς ἀνδρας τε καὶ
 γυναῖκας· ἐφάνη δὲ προλαβόντως εἰς ἐκείνους
 ὁ Κύριος λέγων· « Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ
 κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω
 ὑμᾶς· μὴ φοβεῖσθε, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν καὶ
 ὁ Νέρων θέλει νικηθῆ ὀμοῦ μὲ τοὺς συντρόφους
 του. Ἐφάνη δὲ καὶ χωριστὰ εἰς τὸν Βίκτορα
 καὶ τῷ εἶπεν, ἀπὸ σήμερον, θὰ ἦναι τὸ ὄνομά
 σου Φωτεινός, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐφωτίσθησαν διὰ
 σοῦ, καὶ προσεφέρθησαν εἰς ἐμὲ διὰ τῆς πί-
 στεως· τὸν δὲ Σεβαστιανὸν δυνάμωσον εἰς τὸ
 μαρτύριον μὲ τοὺς λόγους σου, καὶ μακάριος
 εἶναι ὅστις ἕως τέλους ἀγωνισθῇ.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Κύριος, ἀνέβη εἰς τοὺς οὐ-
 ρανούς· ἀπεκαλύφθησαν δὲ ἐκ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν
 ἁγίαν Φωτεινὴν ὅσα ἐμελλον νὰ συμβῶσιν εἰς
 αὐτήν. Ὅθεν ἀναχωρήσασα ἀπὸ τὴν Καρθα-
 γένην ὀμοῦ μὲ πλῆθος χριστιανῶν, ὑπήγεν εἰς
 τὴν Ῥώμην καὶ ἐκήρυττε τὸν Χριστόν· ἐσεῖ-
 σθη δὲ ὅλη ἡ πόλις λέγουσα, ποία εἶναι αὐτή,
 ἥτις ἦλθεν ἐξῶ μὲ τόσον πλῆθος; ποία εἶναι
 ἥτις κηρύττει τὸν Χριστὸν μὲ τόσην παρρη-

σίαν; τότε ἐφέρθη ἀπὸ τοὺς στρατιώτας εἰς
 τὴν Ῥώμην καὶ ὁ Φωτεινός ὁ υἱὸς τῆς ἁγίας,
 ὀμοίως καὶ ὁ δοῦξ Σεβαστιανός. Ἡ δὲ ἁγία
 Φωτεινὴ ἐπρόλαβε καὶ ὑπήγεν ἐμπροσθεν τοῦ
 Νέρωνος ὀμοῦ μὲ τὸν υἱὸν τῆς Ἰωσῆν καὶ τοὺς
 χριστιανούς. Βλέπων δὲ αὐτοὺς ὁ Νέρων, τοὺς
 ἠρώτησε, διὰ ποῖον αἴτιον ἦλθετε εἰς ἡμᾶς; ἡ
 ἁγία ἀπεκρίθη, διὰ νὰ σὲ διδάξωμεν νὰ πιστεῦ-
 σης εἰς τὸν Χριστόν.

Οἱ δὲ παρεστῶτες ἄρχοντες εἶπον εἰς τὸν
 βασιλέα, ὁ δοῦξ Σεβαστιανός καὶ ὁ στρατηλά-
 της Βίκτωρ, οἱ ὅποιοι δὲν πείθονται εἰς τοὺς
 θεούς, ἦλθον ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν. Ὁ βασιλεὺς εἶ-
 πεν, ἄς ἔλθωσι· καὶ ὅτε ἐκεῖνοι παρεστάθησαν
 ἐμπροσθέν του, τοὺς λέγει, τί εἶναι αὐτὰ ὅσα
 ἤκουσα περὶ ὑμῶν; οἱ ἅγιοι ἀπεκρίθησαν· ὅσα
 ἤκουσας δι' ἡμᾶς, ὦ βασιλεῦ, ἀληθινὰ εἶναι. Ὅ-
 δὲ βασιλεὺς βλέπων τοὺς ἁγίους μὲ ἄγριον ὄμ-
 μα, ἀρνεῖσθε, εἶπε, σεις τὸν Χριστὸν ἢ προτι-
 μάτε νὰ ἀποθάνετε μὲ κακὸν θάνατον; οἱ δὲ
 ἅγιοι σηκόνοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, μὴ γένοιτο! ἀπεκρίθησαν, μὴ γένοιτο
 εἰς ἡμᾶς, Χριστέ βασιλεῦ, νὰ χωρισθῶμεν ἀπὸ
 τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην σου! ἔπειτα πάλιν
 ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς ἁγίους· πῶς ὀνομά-
 ζεσθε σεις; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη· ἐγὼ μὲν ἢ πρώτη
 ἀδελφὴ ὀνομάσθη ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν
 τὸν Θεόν μου, Φωτεινὴ, ἡ δὲ δευτέρα μου ἀ-
 δελφὴ ὀνομάζεται Ἀνατολή, ἡ τρίτη ὀνομάζε-
 ται Φωτῷ, ἡ τετάρτη Φωτὶς, ἡ πέμπτη Παρα-
 σκευὴ, καὶ ἡ ἕκτη Κυριακὴ ἀπὸ δὲ τοὺς υἱούς
 μου, ὁ μὲν πρῶτος ὀνομάζεται Βίκτωρ, ἀπὸ δὲ
 τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν μετωνομάσθη
 Φωτεινός· ὁ δὲ δεύτερος, ὅστις εἶναι μαζί μου,
 ὀνομάζεται Ἰωσῆς. Τότε ὁ Νέρων λέγει, ὅλοι
 σεις ἐσυμφωνήσατε νὰ τιμωρηθῆτε καὶ νὰ ἀπο-
 θάνετε διὰ τὸν Ναζωραῖον· ἡ ἁγία ἀπεκρίθη·
 ναὶ ὅλοι ἡμεῖς διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγάπην χαίρον-
 τες καὶ ἀγαλλιώμενοι ἀποθνήσκομεν. Τότε ἐ-
 πρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ συντριβῶσι μὲ σφαι-
 ρας σιδηρᾶς οἱ ἄρμοι τῶν δακτύλων τῶν χει-
 ρῶν των· καὶ λοιπὸν εὐθὺς ἅμα ἐφέρθη ἐκεῖ εἰς
 ἄκμων, ἔβαλον οἱ ἅγιοι τὰς χεῖράς των ἐπάνω
 εἰς αὐτόν, καὶ ἤρχισαν νὰ τοὺς κτυπῶσιν οἱ ὑπη-
 ρεταὶ ἀπὸ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἕως εἰς
 τὴν ἕκτην· καὶ αὐτοὶ μὲν ἠλλάχθησαν τρεῖς
 φορὰς, κτυπῶντες τὰς χεῖρας τῶν ἁγίων· οἱ δὲ
 ἅγιοι δὲν ἠσθάνοντο τελείως τὴν βάσανον, οὔτε
 αἱ χεῖρές των συνετριβήθησαν.

Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ
 ἐπρόσταξε νὰ κόψωσι τὰς χεῖρας τῶν ἁγίων·
 κτερευθὺς δὲ οἱ ὑπηρέται ἐδεσαν τὰς χεῖράς των,

καὶ τὰς ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὸν ἀκμωνα καὶ κατεδάσαντες ἐπτάκις τὰς μαχαίρας τίποτε δὲν κατώρθωσαν· ἀλλὰ παρελύθησαν καὶ ἔπεσον κάτω ὡς νεκροί. Ἡ δὲ ἅγια ἀβλαβῆς διαφυλαχθεῖσα ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἔλεγε χαίρουσα τὰ τοῦ Δαβὶδ λόγια, «Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι, τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος». Ἦρχισε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς νὰ ἀπορῆ καὶ νὰ διαλογίζεται, μὲ ποίους τρόπους καὶ τέχνας νὰ νικήσῃ τοὺς ἁγίους· καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας ἐπρόσταξε νὰ βάλωσιν εἰς μίαν σκοτεινοτάτην φυλακὴν, τὴν δὲ ἁγίαν καὶ τὰς ἀδελφάς τῆς νὰ τὰς φέρωσιν εἰς τὸ χρυσὸν αὐτοῦ κουβούκλιον, καὶ ἐκεῖ νὰ στρώσωσιν ἐπτὰ κλίνας χρυσαῶς καὶ ἐπτὰ χρυσοῦς θρόνους καὶ τράπεζαν, καὶ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τῶν κρήματα πολλὰ, καὶ σολιδια χρυσαῶ, καὶ φαρέματα καὶ ζώνας χρυσαῶ· ἔπειτα ἐπρόσταξε καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Δομνίαν νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ μὲ τὰς ὑπηρετίας τῆς, καὶ νὰ συνομιλῇ μὲ τὰς ἁγίας. Βλέπουσα δὲ ἡ ἅγια Φωτεινὴ τὴν Δομνίαν, εἶπεν εἰς αὐτὴν, χαίρε ἡ τοῦ Χριστοῦ νύμφη· ἡ Δομνίνα ἀπεκρίθη, χαίροις καὶ σὺ, κυρία μου Φωτεινὴ, ἡ λαμπὰς τοῦ Χριστοῦ. Ἀκούσασα δὲ ἡ ἅγια Φωτεινὴ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, εὐχαρίστησεν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἀγκαλισαμένη τὴν Δομνίαν ἐφίλησεν αὐτὴν· ἔπειτα κατήχησεν ὁμοῦ μὲ τὰς ἑκατὸν ὑπηρετίας τῆς, καὶ τὰς ἐδάπτισεν ὅλας· καὶ τὴν μὲν Δομνίαν μετωνόμασεν Ἀνθοῦσαν, τὴν δὲ μεγαλητέραν ὑπηρετρίαν τῆς ὠνόμασε Στεφανίδα. Παρευθὺς δὲ ἐπρόσταξεν ἡ ἅγια Ἀνθοῦσα, καὶ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα τὰ κρήματα καὶ σολιδια, ὅσα ἦσαν μέσα εἰς τὸ κουβούκλιον.

Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη πολλὰ, καὶ προστάζει νὰ καύσωσιν ἐπτὰ ἡμέρας μίαν κάμινον, καὶ μέσα εἰς αὐτὴν νὰ βάλωσιν τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν καὶ ὅλους τοὺς συντρόφους τῆς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας· ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἔγεινεν, ἔμειναν οἱ ἅγιοι εἰς τὸ μέσον τῆς κάμινου ἡμέρας τρεῖς. Ὁ δὲ τύραννος νομίζων, ὅτι κατεκαύθησαν ἀπὸ τὸ πῦρ, ἐπρόσταξε νὰ ἀνοιχθῇ ἡ κάμινος, καὶ τὰ κόκκαλα τῶν ἁγίων νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸν ποταμόν. Ἀνοιξαντες δὲ εὗρον, ὡ τοῦ θαύματος! ὅλους τοὺς ἁγίους σώους καὶ ἀβλαβεῖς, δοξάζοντας καὶ εὐλογοῦντας τὸν Θεόν· ὅθεν ἐξέστησαν ἅπαντες, ἐπειδὴ τελείως δὲν ἤγγισεν εἰς αὐτοὺς ἡ φωτιά. Τοῦτο τὸ παράδοξον θαῦμα ὡς εἶδον καὶ ἤκουσαν οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ εὐρισκόμενοι, ἐξεπλάγησαν καὶ ἐδοξάζον καὶ αὐτοὶ τὸν Θεόν· ὁ δὲ βασιλεὺς τελείως ἀσύνητος ὢν, ἐπρόσταξε νὰ δοθῇ εἰς

τοὺς ἁγίους μάρτυρας θανατηφόρον φάρμακον· προσεκλήθη δὲ ὁ μάγος, Λαμπάδιος ὀνομαζόμενος, διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸ φαρμάκιον τῷ ὁποῖον ἔλαβε πρῶτον ἡ ἅγια Φωτεινὴ, λέγουσα πρὸς τὸν μάγον· δὲν ἔπρεπεν ὀλοτελῶς νὰ πιᾶσωμεν ἀπὸ τὰς χεῖράς σου τὸ φαρμάκιον· καὶ νὰ τὸ πῶμεν, ἐπειδὴ εἶσαι ἀκάθαρτος, διὰ νὰ γνωρίσῃς ὅμως σὺ, ὦ βασιλεῦ, καὶ ὁ κατασκευάσας τὸ φαρμάκιον μάγος τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μου, ἰδοὺ ἐγὼ πίνω αὐτὸ πρότερον ἀπὸ ὅλους ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ μου· ἔπειτα θὰ πῶσιν αὐτὸ καὶ ὅλοι ὅσοι εἶναι μαζί μου.

Ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἔπιον ὅλοι καὶ ἔμειναν ἀβλαβεῖς, βλέπων ὁ μάγος, ἐξεπλάγη· εἶτα θεωρήσας τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν, ἔχω, εἶπε, καὶ ἄλλο φαρμάκιον πολλὰ δυνατώτερον, καὶ ἂν σεις πίετε τοῦτο καὶ δὲν βλαφθῆτε, καὶ ἐγὼ θὰ πιστεύσω εἰς τὸν Χριστὸν σας. Ἐπειδὴ δὲ ἔπιον ὅλοι καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο καὶ δὲν ἔπαθον κἀνὲν κακόν, τούτου χάριν ἐπῆρεν ὁ μάγος τὰ μαγικά του βιβλία καὶ τὰ ἔρριψεν εἰς τὸ πῦρ, καὶ πιστεύσας εἰς τὸν Χριστὸν, ἐβαπτίσθη καὶ μετωνομάσθη Θεόκλητος. Τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ ἀρπάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὸ μέσον τῶν ἁγίων, καὶ νὰ ὑπάγωσιν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσιν ἔξω ἀπὸ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ οὕτω πρὸ τῶν ἄλλων ἐτελείωσεν τὸ μαρτύριον ὁ αἰοίδιμος Θεόκλητος, καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν ἀφθαρτον στέφανον. Τῶν δὲ ἄλλων ἁγίων ὁμοῦ καὶ τῆς μεγαλομάρτυρος Φωτεινῆς ἐπρόσταξε νὰ κόψωσιν τὰ νεῦρα· τούτου δὲ γενομένου, οἱ ἅγιοι ἐνέπαιζον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς θεοὺς του. Τότε ὁ ἀλιτήριος προστάζει νὰ ποτίσωσιν μὲν τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν μόλιθδον βρασμένον ὁμοῦ μὲ θείον, νὰ χύσουν δὲ τοῦτα καὶ εἰς τὰ ὠτία τῶν ἄλλων ἁγίων.

Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι ἔμειναν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην, εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἔλεγον, ὅτι διὰ μέσου τοῦ μόλιθδου ἐδρόσισας τὰς καρδίας μας, αἱ ὁποῖαι ἐδιψοῦσαν, ὡς ἀπὸ μεγάλην καύσιν. Τότε ὁ Νέρων θαυμάζων καὶ ἐκπληττόμενος, ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῶσιν οἱ ἅγιοι, καὶ οὕτω νὰ ξεσχίζωνται δυνατὰ εἰς ὅλον τὸ σῶμα, καὶ νὰ κατακαίωνται μὲ λαμπάδας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἅγιοι, προσευχηθέντες, ἐδυναμώθησαν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, θυμωθεὶς ὁ Νέρων, ἐπρόσταξε νὰ ἐνωθῇ στάκτη ὁμοῦ μὲ δξυδιον καὶ οὕτω νὰ χυθῇ μέσα εἰς τὰς μύττας τῶν ἁγίων. Ταύτην δὲ τὴν βάσανον λαβόντες οἱ ἅγιοι, τὸ δξυδιόν

σου, εἶπον, ὦ βασιλεῦ, γλυκύτερον φαίνεται εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ μέλι καὶ τὸ κηρίον.

Ἐκ τούτου λοιπὸν θυμωθεὶς ὁ τύραννος περισσότερον, ἐπρόσταξε νὰ ἐκβάλωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἁγίων, καὶ νὰ ρίψωσιν αὐτοὺς εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν, ἣ ὅποια ἦτο γεμάτη ἀπὸ φαρμακερὰ ὀφίδια καὶ ἄλλα ζώφια, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! τὰ μὲν φαρμακερὰ ἐκεῖνα ζώφια ἐνεκρώθησαν, ἣ δὲ βρωμὰ ἣτις ἐξήρχετο ἐκείθεν μετεβλήθη εἰς εὐωδίαν, καὶ τὸ σκότος τῆς φυλακῆς ἔγεινε φῶς ὑπέρλαμπρον. Τότε δὲ ὁ Χριστὸς ἐφάνη ἀναμέσον εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς, «εἰρήνη ὑμῖν»· καὶ ποιήσας τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἐσήκωσεν αὐτὴν καὶ εἶπεν, ἐγὼ εἶμαι μὲ σᾶς πάντοτε· ὅθεν μὴ φοβείσθε, ἀλλὰ μᾶλλον πάντοτε χαίrete. Καὶ συγχρόνως μὲ τὸν λόγον τοῦ εὐθὺς ἔπεσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς των ὡς ἄν λέπια, καὶ οὕτω οἱ ἅγιοι ἔλαβον τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν των, καὶ εἶδον τὸν Κύριον καὶ ἐπροσκύνησαν αὐτόν. Ὁ δὲ Κύριος εὐλογῶν αὐτοὺς, εἶπεν· ἀνδρείνεσθε καὶ δυναμόνεσθε· καὶ οὕτως ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ὁ δὲ ἀσεβὴς Νέρων ἀφῆσε τοὺς ἁγίους εἰς τὴν φυλακὴν χρόνους τρεῖς, ἵνα ἀπὸ τὴν κακοπάθειαν τελειώσωσι τὴν ζωὴν των μὲ πικρὸν θάνατον· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον οἱ τρεῖς χρόνοι, εἶχεν ὁ βασιλεὺς ἓνα δοῦλον κλεισμένον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἐκβάλωσι. Οἱ δὲ ἀποσταλέντες διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸν δοῦλον, ἅμα εἶδον τοὺς ἁγίους μάρτυρας ὑγιεῖς, καὶ δυνατοὺς, ἐφανέρωσαν εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι οἱ τυφλωθέντες Γαλιλαῖοι βλέπουσι καὶ εἶναι ὑγιεῖς, καὶ ὅτι ἡ φυλακὴ λάμπουσα ἀπὸ φῶς καὶ ἀπὸ μύρα εὐωδιάζουσα, μετεβλήθη εἰς οἶκον Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν συντρέχοντες οἱ Ἕλληνες, βαπτίζονται ἀπὸ αὐτοὺς, πιστεύοντες εἰς τὸν ὑπ' αὐτῶν κηρυττόμενον Χριστόν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐξεπλάγη· καὶ ἀποστείλας ὑπηρέτας, ἔφερε τοὺς ἁγίους ἐμπροσθέν του καὶ λέγει· δὲν σὰς ἐδιωρίσαμεν μὲ προσταγὴν βασιλικὴν νὰ μὴ κηρύττετε τὸν Χριστόν εἰς τὴν πόλιν ταύτην τῶν Ῥωμαίων, πῶς λοιπὸν αἰεὶ εἰς τὴν φυλακὴν εὐρισκόμενοι, κηρύττετε τὸν Χριστόν; Μάθετε, ὅτι διὰ τοῦτο θέλω σᾶς βασάνισα μὲ πολλὰς καὶ μεγάλας τιμωρίας. Οἱ δὲ ἅγιοι ἀπεκρίθησαν ὅτι, θέλεις ποιήσον, διότι ἡμεῖς δὲν θέλομεν παῦσαι ἀπὸ τοῦ νὰ κηρύττωμεν τὸν Χριστόν, ὅστις εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς καὶ ποιητὴς τοῦ παντός. Τότε ὁ Νέρων θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ σταυρώσωσι τοὺς ἁγίους κατακέφαλα εἰς τρεῖς ἡμέρας, καὶ

νὰ ξεσχίζωσι τὰς σάρκας των μὲ βούνυρα, ἕως οὗ νὰ διαλυθῶσιν οἱ ἄρμολοὶ αὐτῶν· ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἔγεινε, ἐπρόσταξε νὰ μείνωσι κρεμασμένοι ἀκόμη τέσσαρας ἡμέρας, τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν ἐλθόντες οἱ δῆμιοι νὰ ἰδῶσιν. Ἐν ζῶσι οἱ ἅγιοι, καθὼς εἶδον αὐτοὺς κρεμασμένους, αὐτοὶ μὲν οἱ δῆμιοι ἐτυφλώθησαν, ἀγγελος δὲ Κυρίου καταβάς ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἔλυσε τοὺς ἁγίους· εἶτα χαιρετίσας αὐτοὺς, τοὺς ἀφῆκεν ὑγιεῖς.

Ἡ δὲ ἁγία Φωτεινὴ σπλαγχνισθεῖσα τὴν τυφλωσιν τῶν δημίων, προσευχήθη καὶ εὐθὺς ἐκείνοι ἔλαβον τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν των· ὅθεν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Νέρων, ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐκδώρωσι τὸ δέρμα τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, τούτου δὲ γενομένου, ἡ ἁγία ἐψάλλε λέγουσα, «Κύριε ἐδοξίμασάς με καὶ ἔγνωσ με.» Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέβαλον τὸ δέρμα τῆς, τὸ ἔρριψαν εἰς ξηροπήγαδον· τὸν δὲ ἅγιον Σεβαστιανόν καὶ Φωτεινόν καὶ Ἰωσὴν πιάσαντες, ἐκόψαν τὰ κρύφια μέλη καὶ τὰ ἔρριψαν, αὐτοὺς δὲ ἠσφάλισαν μέσα εἰς ἓν παλαιὸν λουτρόν. Τὰς δὲ πέντε ἀδελφὰς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς παρέστησεν ἐμπροσθέν του ὁ Νέρων· καὶ πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε νὰ κόψωσι τοὺς μαστοὺς των· ἔπειτα νὰ ἐκβάλωσι τὸ δέρμα των. Ὅτε λοιπὸν ἦλθαν οἱ δῆμιοι διὰ νὰ ἐκδώρωσι τὴν ἁγίαν Φωτίδα, τὴν τετάρτην ἀδελφὴν, δὲν κατεδέχθη ἐκείνη νὰ πιασθῇ ἀπὸ τινὰ, καθὼς αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ τῆς, ἀλλὰ μόνη ἐστάθη ἀνδρείως, καὶ ἐξέδαρον τὸ δέρμα τῆς. Ὡστε ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνδρίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τῆς.

Διὰ τοῦτο θυμωθεὶς δυνατὰ, ὕστερον ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην ἐπενόησεν ὁ θηριώδης καὶ ἄλλην κατὰ τῆς ἁγίας Φωτίδος, πολλὰ δεινὴν καὶ ὀλεθρίαν· ἐπρόσταξε δηλαδὴ νὰ κλίνωσι μὲ βίαν τὰς κορυφὰς δύο δένδρων, ἅτινα ἦσαν εἰς τὸν κηπὸν του, καὶ εἰς αὐτὰς νὰ δέσωσι τὴν ἁγίαν. Ἐπειτα ἐπρόσταξε νὰ ἀφήσωσι πάλιν τὰς κορυφὰς νὰ γυρίσωσιν εἰς τὸ πρότερον σχημάτων ὅθεν ὑπὸ τούτων σχισθεῖσα ἡ ἁγία εἰς δύο μέρη, παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τὸν ταῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Τότε ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι μὲν ὅλους τοὺς ἁγίους, μόνην δὲ τὴν ἁγίαν Φωτεινὴν νὰ ἐκβάλωσιν ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον, καὶ νὰ τὴν βάλωσιν εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅθεν αὕτη ἐλυπεῖτο, διότι ἔμεινε μόνη καὶ δὲν ἐστεφανώθη ὁμοῦ μὲ τὰς λοιπὰς τῆς ἀδελφὰς· διὰ τοῦτο ἐδέετο τοῦ Θεοῦ περὶ τούτου, ὁ ὁποῖος ἐμφανισθεῖς καὶ σφραγίσας αὐ-

τὴν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ τρεῖς φορὰς, καὶ γεμίσας αὐτὴν ἀπὸ χαρὰν, τὴν κατέστησεν ὑγιᾶ. Ὑστερον δὲ ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας, ὑμνοῦσα καὶ εὐλογοῦσα τὸν Θεόν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας αὐτοῦ.¹

Ἡ ἁγία **ΑΝΑΤΟΛΗ** ἡ δευτέρα ἀδελφὴ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ξίφει τελειοῦται.

» Ανατολὴν εὗρεκε τὴν νοουμένην.

» Ανατολὴν τηρηθεῖσα γενναιοφρόνως.

Ἡ ἁγία **ΦΩΤΩ** ἡ τρίτη ἀδελφὴ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ξίφει τελειοῦται.

» Φερνὴν ταλάντων μυρίων ἀνταξίαν.

» Φωτῶ φέρει σοι τὴν κάραν, φώτων πάτερ.

Ἡ ἁγία **ΦΩΤΙΣ** ἡ τετάρτη ἀδελφὴ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, εἰς δύο προσδεθῆσα δένδρα καὶ διαμερῖσθεῖσα, τελειοῦται.

» Δώσεις ἐπαθλον δενδράδιω Φωτίδι,

» Δενδρῶνα σαπτὸν τῆς Ἑδέμ, Θεοῦ Λόγε.

Ἡ ἁγία **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** ἡ πέμπτη ἀδελφὴ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ξίφει τελειοῦται.

» Ἡ Παρασκευὴ πρὸς ξίφος τὸν αὐχένα,

» Ἔτοιμον εἶχε καὶ παρεσκευασμένον.

Ἡ ἁγία **ΚΥΡΙΑΚΗ** ἡ ἕκτη ἀδελφὴ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς ξίφει τελειοῦται.

» Ἐκ Κυριακῆς οὐδὲ τοῦ ξίφους φόβος,

» Τοῦ Κυρίου τὸν θεῖον ἐκβάλλει φόβον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΦΩΤΕΙΝΟΣ**, ὁ πρῶτος υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ξίφει τελειοῦται.

» Τίς οὗτος ἀτμός ἐκ ζεόντων αἱμάτων;

» Φωτεινὸς ἄρτι μάρτυς ἐτμήθη κάραν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΙΩΣΗΣ**, ὁ δεύτερος υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ξίφει τελειοῦται.

» Τομεὺς τραχῆλων ἐξεγύμνου τὸ ξίφος,

» Ἰωσὴ δὲ τραχῆλος οὐ φοίττει ξίφος.

Ὁ ἅγιος **ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ** ὁ δούξ, ξίφει τελειοῦται.

» Σεβαστιανῶ τοῦτον εἶπω τὸν λόγον,

» Σεβάζομαι σε τὴν κάραν τετμημένον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΒΙΚΤΩΡ**, ξίφει τελειοῦται,

» Βικτωρ ἐπ' ὤμοις τὴν κεφαλὴν οὐκ ἔχων,

» Κεῖται πρὸ τῆς γῆς ἐκταθεὶς μέγας μέγα.

¹ Τοῦτο τὸ ἴδιον Συναξάριον τῆς ἁγίας Φωτεινῆς εὐρίσκειται μεταφρασμένον καὶ εἰς τὸν υἱὸν Ἐπαθλόν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ**, ξίφει τελειοῦται.

» Κλήσις διδάσκει τίς σὺ, καὶ δούλος τίνος,

» Σπάθη δὲ, Χριστόδουλε, ποῖόν σοι τέλος.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ Κάλφας**, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ἀφοῦ (1575), ξίφει τελειοῦται.

† » Πληγὰς ἀριθμεῖν μὴ Ἰωάννη θέλε,

» Σκηνὰς δὲ μᾶλλον, ὅς ἔχει ἔνδον πόλον.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΖ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ **ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ** τοῦ Δεκαπολίτου.

» Οὐδὲν, Δεκαπολιτα, γῆς πᾶσαι πόλεις,

» Πρὸς τὴν νοτιήν, ἔνθα περτάτη, πόλιν.

» Εἰκάδι ἐβδομάτη Προκοπίω τέρμα φαάνθη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου καὶ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ψμ' (740), καὶ πρότερον μὲν ἐγένετο μοναχός, καὶ διελθὼν πᾶσαν ἀσκησιν μὲ ἀκρίβειαν ἐκαθάρισε τελείως τὸν ἑαυτὸν του· ὕστερον δὲ ἀνδρείως ἠλεγξε τοὺς αἰρετικούς ἐκείνους, οἱ ἀποιοὶ ἠθέτουσαν τὴν σάρκωσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου, ὡς μὴ προσκυνοῦντες τὴν τοῦ Χριστοῦ ἑνωμένον εἰκόνα, καὶ ἐβεβαίωσε τὴν ἀλήθειαν τῆς ὀρθοδοξίας, ὅχι μόνον μὲ λόγους, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὰς θλιψεις καὶ κακοπαθείας. Ὅθεν ἐκ τούτου ἐφάνη μέγας ὁμολογητὴς, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΓΕΛΑΣΙΟΥ** τοῦ ἀπὸ Μίμων, ὃς τὸ ἅγιον βάπτισμα κελουθεὶς διαπαύεται, βαπτίζεται ἀληθῶς καὶ ξίφει τελειοῦται.

» Φώτισμα μέλλων ἐγγελᾶν γελᾶς πλάνην,

» Πλυθεὶς δὲ Γελάσιε τέμνη τὴν κάραν.

Ὁ ὁσῖος πατὴρ ἡμῶν **ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΣ**, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὁ Θαλλέλαιος φαῖδρος ἦκει πρὸς πόλον,

» Θαλλοῖς ἐλαιῶν, ἀρεταῖς ἐστεμμένος.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, ἀγαπήσας δὲ τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ὑπήγεν εἰς τὴν

¹ Τὸ μαρτύριον τοῦτου δεῖ εἰς τὸν υἱὸν Μαρτυρολόγιον.

πέλιν τῶν Γαβάλων, (ἡ νῦν Γιβέλ, εὐρισκομένη ἐν τῇ Συρία καὶ ἀπέχουσα τῆς Λαοδικείας μίλια δεκαοκτώ πρὸς νότον) καὶ μακρὰν ἀπὸ αὐτῆν ἕως εἴκοσι στάδια, ¹ εὐρὴν ἕνα τόπον ὑψηλὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπῆρχε ναὸς ἀφιερωμένος εἰς τοὺς δαίμονας, καὶ τιμώμενος μετὰ πολλὰς θυσίας ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις, ἔκτισεν ἐκεῖ μικρὰν καλύβην. Βλέποντες δὲ οἱ δαίμονες, ὅτι ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Θαλλέλειος, ἐπεχειρίζοντο μὲν νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, δὲν ἐδύναντο δὲ καὶ διότι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀδίστακτος πίστις τοῦ ὁσίου ἐφύλαττεν αὐτὸν, καὶ διότι ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις τὸν ἐβοήθει. Μὴ δυνάμενοι λοιπὸν οἱ δαίμονες νὰ βλάψωσιν τὸν ὅσιον, ἐγέμισαν ἀπὸ θυμὸν καὶ ἐκινήθησαν ἐναντίον τῶν ἐκεῖ πεφυτευμένων δένδρων, τῶσόν, ὥστε αἰφνηδίως ἐξεριζώσαν περισσότερα ἀπὸ πεντακόσια δένδρα.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ μετὰ αὐτὸ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ φοβίσωσιν τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀγωνιστὴν, ἐφεῦρον οἱ ἀλιτήριοι ἄλλας μηχανάς, διότι συναθρόντες τὴν νύκτα, μετεχειρίζοντο θρήνους καὶ δολολυγμούς· ἔπειτα δεικνύοντες λαμπάδας ἀνημμένους, ἐσπούδαζον νὰ βάλλωσι φόβον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὁσίου. Ἐπειδὴ δὲ ὅλας τὰς μηχανὰς τῶν ὁσίου κατεφρόνησε, τούτου χάριν ἀφήσαντες αὐτὸν οἱ δαίμονες, ἀνεχώρησαν· ὁ δὲ ὁσιος κατασκευάσας δύο τροχοὺς, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἦτο μέγας δὺν πῆχεις, συνήρμοσε καὶ τοὺς δύο μετὰ σανίδια, ὅχι πυκνὰ, ἀλλ' ἀραιὰ καὶ καθίσας εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν, ἐκάρφωσε μετὰ καρφία τὰ ἀραιὰ ἐκεῖνα σανίδια καὶ ἐκρέμασε τὸν διπλὸν ἐκείνον τροχὸν εἰς τόπον ἀσκέπαστον, καὶ οὕτω καθήμενος μετὰ εἰς αὐτὸν, μᾶλλον δὲ κρημμάμενος, ἀπῆλθε χρόνους δέκα. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε σῶμα μέγαν, ὅτε ἐκάθητο δὲν ἐδύνατο νὰ σηκώσῃ ἐπάνω τὸν λαιμὸν του, ἀλλὰ σκυπτὸς ἐκάθητο πάντοτε καὶ εἶχε τὸ πρόσωπον ἀκουμβισμένον εἰς τὰ γόνατά του.

Πρὸς τοῦτον τὸν ὅσιον ὑπῆγε ποτὲ ὁ Κύριος Θεοδώρητος, ὁ ὁποῖος γράφει καὶ τὸν βίον του ἐν ἀριθμῶ ἐικοστῶ ὀγδόῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, διὰ ποίαν αἰτίαν μετεχειρίζετο τὸν νεοφανῆ ἐκείνον τρόπον τῆς ἀσκήσεως; ὁ δὲ ὁσιος ἀπεκρίθη, ἐγὼ ἐπειδὴ εἶμαι ὑποκείμενος εἰς πολλὰς ἀμαρτίας καὶ πιστεύω, ὅτι εἶναι ἀληθινὰ αἱ τιμωρίαι ὅσας φοβερίζει ὁ Θεὸς κατὰ τῶν ἀμαρτωλῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἐφεῦρον τὸν νεοφανῆ τοῦτον τρόπον τῆς ζωῆς, μηχανουόμενος εἰς τὸ σῶμά μου με-

¹ Ἴσται ἕως δύο ἡμισυ μιλια.

τρίασ τινας τιμωρίας εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἵνα ἐλαφρώσω τὸ βάρος τῶν ἐλπίζομένων ἐκείνων τιμωριῶν τῆς μελλούσης κολάσεως. Χειρότεροι δὲ εἶναι αἱ τιμωρίαι ἐκεῖναι, ὅχι μόνον κατὰ τὴν ποσότητα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ποιότητα, διότι εἶναι στανικαὶ καὶ ἀκούσιαι. Πᾶν δὲ πρᾶγμα στανικὸν καὶ χωρὶς τὴν γνώμην τοῦ ἀνθρώπου γινόμενον εἶναι καὶ πολλὰ λυπηρὸν· ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ ὅ,τι εἶναι θεληματικὸν καὶ ἐκούσιον, καὶ κοπιαστικὸν καὶ λυπηρὸν εἶναι φαίνεται, εἶναι ὁμοίως πάντοτε κακὸν μικρότερον, διότι ὁ κόπος ἐκείνου εἶναι θεληματικὸς καὶ ὅχι βίαιος καὶ δυναστικός. Ἄν λοιπὸν μετὰ τὰς μικρὰς ταύτας θλίψεις ὀλιγοστεύσω τὰς μεγάλας τιμωρίας, βεβαίως ἀποκτῶ μέγα κέρδος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Θεοδώρητος, ἐθαύμασε πολλὰ διὰ τὴν ἀγχινοίαν τοῦ ὁσίου, διότι ὅχι μόνον ἠγωνίζετο περισσότερον ἀπὸ τοὺς διωρισμένους καὶ συνήθεις ἀγῶνας εἰς τοὺς ἀσκητὰς, καὶ ἐφεύρισκε μόνος του ἄλλους ἀγῶνας μεγαλιτέρους· ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἤξευρε καὶ τὰς αἰτίας τούτων καὶ ταύτας εἰς τοὺς ἄλλους ἐδίδασκεν. Ἐλεγον δὲ οἱ κατοικοῦντες τριγύρω, ὅτι πολλὰ θαύματα ἐποίησεν ὁ ὁσιος οὗτος διὰ τῆς προσευχῆς του ὅχι μόνον εἰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ εἰς ζῶα, καθότι καὶ ἀνθρώποι καὶ ζῶα ἔλαβον διὰ μέσου αὐτοῦ τὴν ἰατροίαν εἰς πολλὰ πάθη. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ὁσίου παρακινούμενοι οἱ τὸν τόπον ἐκείνον κατοικοῦντες Ἕλληνας, ἀφήσαν τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν καὶ τὸ σκότος ὅπερ εἶχον, καὶ ἔλαβον τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας καὶ πίστεως· τούτους δὲ μετεχειριζόμενος ὁ ὁσιος ὑπουργοὺς καὶ συνεργοὺς, ἐκρήμνισε τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον ναὸν τῶν δαιμόνων, καὶ ἔκτισεν αὐτὸν ναὸν ἱερὸν εἰς ὄνομα τῶν καλλινίκων μαρτύρων. Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἀγωνισθεὶς ὁ μακάριος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀσκήσεως.

Ἅγιος ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ συστησάμενος τὸ γεροκομειὸν τοῦ Ἀρμυτίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Γῆραι Στέφανος πρῦτανις ζωῆς πόρου·

» Ὅνπερ θανόντα πρῦτανις στέφους στέφει.

Ἅγιος μάρτυς ΝΙΣΙΟΣ βουεῦροις τυπτόμενος τελειοῦται.

» Νεῦροις βοείοις Νήσιος πάσχων φέρει·

» Νευρούμενος γὰρ τῶν πόνων λήθην ἔχει.

* Οἱ ὅσιοι πατέρες ἡμῶν ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ καὶ Ἰάκωβος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

- * » Πῶσαν δικαίως γῆν κρίνοντι δεσπότη,
- * Ἄνδρες δίκαιοι συμπάρεστησαν δύω.¹

* Ὁ ὕσιος **ΤΙΜΟΘΕΟΣ** ὁ ἐν *Καισαρεία* ἐν εὐ-
ρήνῃ τελειοῦται.

- * » Τὸν Τιμόθεον ὡς Θεοῦ τιμῶ φίλον,
- * Οὐ καὶ τελευτῇ σφόδρα μοι τιμητέα,

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΗ'**, *μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς
ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ*, συναβλήτου
τοῦ ἁγίου Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

- * Ὁ Βασίλειος Χριστὸν ἐν ψυχῇ φέρων,
- * Ψυχὴν σκιαῶ: τίθησι τῆς αὐτοῦ χάριν.
- * Κρύψην ὑπὸ χθόνα εἰκάδι ὀγδοάτῃ Βασίλειον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέ-
οντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ψμ'
(740) νέος δὲ ὢν, ἔγεινε μοναχός, μετεχειρί-
ζετο ἄκραν ἀσκησιν καὶ πρῶτον καλῶς ἀγω-
νισάμενος, ὕστερον ἀντέστη ἀνδρείως εἰς τοὺς
εἰκονομάχους διὰ τὴν τιμὴν καὶ προσκύνησιν
τῶν ἁγίων εἰκόνων. Διὰ τοῦτο συνελήφθη ἀπὸ
αὐτοῦ καὶ πολλὰ ἐτιμωρήθη ὁ ἀοίδιμος· δὲν
ἐσυγκατέθη ὁμῶς ἀπὸ τὴν καλὴν ταύτην ἀντί-
στασιν, ἀλλ' ἐκήρυττε τὴν ἀλήθειαν τῆς ὀρθο-
δοξίας μέχρι θανάτου, συναγωνιστὴν ἔχων καὶ
τὸν θεῖον Προκόπιον τὸν Δεκαπολίτην, τὸν ἐ-
ορταζόμενον κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ
παρόντος. Τοῦτου χάριν καὶ ξεσμούς ἐλαβεν
εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ εἰς τὸν τράχηλον παρὰ
τῶν εἰκονομάχων, καὶ εἰς φυλακὴν ἐβλήθη· ἀφ'
οὗ δὲ ὁ Ἰσαυρος ἀπέθανεν, ἠλευθερώθη ὁ ἅγιος
ἀπὸ τὴν φυλακῆν, καὶ πάλιν ἠκολούθει τὴν προ-
τέραν ἀσκητικὴν πολιτείαν, πολλοὺς μὲν ἀμαρ-
τωλοὺς παρακινῶν εἰς τὴν ἀρετὴν διὰ τοῦ λό-
γου καὶ τοῦ παραδείγματός του, πολλοὺς δὲ

¹ Τούτων τῶν δύο ὁσίων τοῦ: βίου συντόμως ἀντιφέρει ὁ
Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰκοστῇ πέμπτῃ τῆς Φιλοθέου ἱστο-
ρίας λέγων ὅτι ὁ μὲν Ἀσκληπιδὸς ζῆσας πρότερον μὲ πολλοῦ:
καὶ μὴδὲν βλαβεῖς ἐκ τῆς ἐπιμιξίας, ὕστερον μετεχειρίσθη τὴν
ἀσκητικὴν καὶ ἐρημικὴν πολιτείαν· ὅθεν καὶ διπλῶν ἡζιώθη
τῶν στεφάνων. Ὁ δὲ θεῖος Ἰάκωβος κεκλεισμένος ὢν εἰς μι-
κρὸν κελλίον, πλησίον εἰς ἕν χωρίον Νιμουζῶν καλούμενον, δὲν
ἦναπτε φωσίαν, δὲν εἶχε φῶς λύχνου, δὲν ἐβλέπετο ἀπὸ ἀν-
θρώπου· ἀλλ' ἀπεκρίνετο διὰ μέσου ἑνὸς τόπου πλαγίως ἐ-
σκεπόμενου. Καὶ μολοντί ἦτο περισσώτερον τῶν ἐναντήκοντα
χρόνων γέρον, δὲν ἐξῆλθεν ὁμῶς ἀπὸ τὸ κελλίον ἐκεῖνο· ἦσαν
δὲ οὗτοι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Θεοδώρητου.

κακοδόξους ἐπιστρέφων εἰς τὴν ὀρθόδοξον πῆ-
στιν. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον πολιτευσάμε-
νος ὁ μακάριος χαίρων καὶ εὐχαριστῶν, ἀπηλ-
θε πρὸς Κύριον, ὃν ἐκ βράβους ἠγάπησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ *μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος
ΠΡΟΤΕΡΙΟΥ*, Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, κα-
λάμοις ὀξέει σφαγέρτος.

- * Ὁ Προτέριος σφάττεται τοῖς καλάμοις.
- * Ὁξυγράφου κάλαμος ὢν κατὰ πλάνης.

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν τῇ
Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκκλησίας ἐν ἔτει υν' (450), κα-
τὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλέων Μαρκιανοῦ καὶ
Πουλχερίας· ὅτε δὲ συνεκροτήθη ἡ ἁγία καὶ
οἰκουμενικὴ τετάρτη Σύνοδος ἐν ἔτει υνα' (451),
ἀνέβη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν
ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους Ἀλεξανδρινούς ἐπισκό-
πους τοῦ καὶ πρεσβυτέρους, καὶ πολλὰ ἠγωνί-
σθη ὁ ἀοίδιμος κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν Μονο-
φυσιτῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἀλεξανδρείας
Ἀπολιναρίος (ὅστις ἔγεινε μετὰ τὸν Μονοφυ-
σίτην Διόσκορον τὸν ἐν τῇ τετάρτῃ οἰκουμενικῇ
Συνόδῳ καθαιρεθέντα) ἐδέχθη τὸν θρόνον τῆς
Ἀλεξανδρείας ὁ θεῖος οὗτος Προτέριος, προ-
βληθεὶς ὑπὸ τῆς Συνόδου πάσης. Ἐπειδὴ δὲ οἱ
Μονοφυσίται καὶ ἀκόλουθοι τοῦ Εὐτυχεῦς ἔκα-
μμον ταραχὰς εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, καὶ ἐφο-
βέριζον, ὅτι θὰ ἐμποδίσωσι τὸν σίτον, ὅστις κα-
τέβαιναν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, διὰ τοῦτο ὁ
εὐσεβὴς βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐπρόσταξεν, ὥστε
τὸν σίτον νὰ τὸν μεταχομίσωσιν εἰς τὸ Πηλού-
σιον ὄρος διὰ μέσου τοῦ ποταμοῦ Νείλου, καὶ
ὄχι εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν.

Ὅθεν οἱ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ κατοικοῦντες,
ἐπειδὴ καὶ ἐστενοχωρήθησαν ἀπὸ τὴν πείναν,
ἔβαλον μεσίτην εἰς τὸν βασιλέα τὸν θεῖον τοῦ-
τον Προτέριον· ὁ δὲ βασιλεὺς πεισθεὶς εἰς τὴν
μεσιτείαν καὶ παράκλησιν τοῦ ἁγίου, ἐπρόστα-
ξε νὰ καταβαίη πάλιν τὸ σιτάριον εἰς τὴν Ἀ-
λεξανδρείαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς
Μαρκιανός, Τιμόθεος ὁ ἐπονομαζόμενος Αἰλου-
ρος, παρατηρήσας μίαν νύκτα σκοτεινὴν καὶ
χωρὶς σελήνην, ὑπῆγε παράωρα εἰς τὰ κελλία
τῶν μοναχῶν, φορῶν σχῆμα μαυρὸν, καὶ ἐλε-
γεν αὐτοῖς ὅτι εἶναι ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ
τοὺς παραγγέλλει νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τὴν κοι-
νωνίαν καὶ ἔνωσιν τοῦ Προτερίου. Οἱ δὲ μονα-
χοὶ ἀπλοῖκοι ὄντες, ἠπατήθησαν καὶ ἐσῆκωσαν
ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ ἀρχιερέως τῶν· ὁ δὲ Προ-
τέριος φοβηθεὶς, ἐφυγε· φεύγων δὲ βλέπει τὸν
προφήτην Ἡσαΐαν λέγοντα εἰς αὐτόν, ἐπίστρε-

ψαν ὀπίσω, καὶ ἐγὼ προαμένω νὰ σὲ δεχθῶ. Οὐ-
τος δὲ ὁ λόγος ἐφάνερονε τὸν θάνατον τοῦ
Προτερίου.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὀπίσω ὁ θεῖος πατήρ, ἐμβή-
κεν (ἴσως διὰ νὰ κρυφθῆ) μέσα εἰς τὴν μεγά-
λην κολυμβήθραν, τὴν εὐρισκομένην ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ ἀνωτέρω πλα-
νηθέντες μοναχοὶ καὶ οἱ λοιποὶ μονοφουσίται, ἔ-
τρεξαν καὶ ἐκεῖ μέσα κατέσφαξαν μὲ κοπτερά
καλάμια τὸν τοῦ Θεοῦ ἀρχιερέα· ἔπειτα ἀντ'
αὐτοῦ ἐχειροτόνησαν ἀρχιερέα τὸν ἀπατήσαντα
αὐτοὺς κακόφρονα Τιμόθεον, καὶ εἰς τὸν θρόνον
τῆς Ἀλεξανδρείας τοῦτον ἀνεβίβασαν. Τοῦτο
δὲ μαθὼν ὁ μετὰ τὸν Μαρκιανὸν βασιλεύσας
Λέων ὁ μέγας, ὁ καὶ Μακέλλης ἐπονομαζόμε-
νος, τὴν μὲν Τιμόθεον ἔβαλεν ὑπὸ τὴν ἐξουσί-
αν τῶν ἀρχιερέων, διὰ νὰ κριθῆ κανονικῶς ἀπὸ
αὐτοὺς, οἵτινες καθαιρέσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν
ἀρχιερωσύνην τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Γάγγραν.
Τοὺς δὲ λαικοὺς, οἵτινες συνεκρινώνησαν εἰς
τὸν φόνον τοῦ ἀγίου Προτερίου, ἐπαίδευσεν ὁ
βασιλεὺς μὲ δαρμούς καὶ μὲ δήμευσιν τῶν ὑ-
παρχόντων αὐτῶν· ἐπρόσταξε δὲ καὶ ἐχειροτο-
νήθη ἄλλος ἀρχιερεὺς ὀρθόδοξος εἰς τὴν Ἀ-
λεξανδρείαν, Τιμόθεος Σαλοφακιόλιος ὀνομα-
ζόμενος, καὶ οὕτως ἔλαβε τέλος καὶ κατέπαυσεν
ἡ παραχῆ αὕτη καὶ ἐπανάστασις.¹

¹ Ὁ ὁσιος ΒΑΡΣΟΣ ἐπίσκοπος Δαμασκού ἐν εἰ-
ρήρῃ τελειοῦται.

» Πενήγησιν βέοντος ἐκλιπὼν βίου,

» Σύνεστι Βάρσος Ἀγγέλων πανηγύρει.

² Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΒΡΙΚΙΟΣ² ζῆλει τελειοῦται.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ πρὸς τὴν
πέμπτην Σύνοδον ἐπιστολῇ λέγει περὶ τοῦ ἀγίου τούτου Προ-
τερίου, «ὁ μέγας ἱερεύς·» ἀλλὰ καὶ ὁ Δοσίθεος σελ. 400 τῆς
Δωδεκαβίβλου λέγει, ὅτι εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ βασιλέως
Λέοντος τοῦ Μακέλλης κατέφρουεν εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ
βηπτίσματος ὁ θεῖος Προτερίος ἵνα διασωθῆ ἐκεῖ, ὁ δὲ Αἰλου-
ρος κατεσκεύασε καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν οἱ Μονοφουσίται. Οἵτινες
ἐμπήξαντες τὸ ξίφος εἰς τὰ σπλάγγνα τοῦ ἀγίου, ἔφαγον ἀκό-
μη καὶ αὐτὰ τὰ σπλάγγνα του ὡς θηρία· ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν ἅγιον
Προτερίον ἔσφαξεν ἐκεῖ καὶ ἄλλους ἕξ· ἔπειτα σύραντες αὐτοὺς
μὲ σκηνίαι εἰς ὅλην τὴν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸ μὲν ἐν
μέρος τοῦ σώματος τοῦ Προτερίου ἔρριψαν εἰς τοὺς σκύλους,
τὸ δὲ ἄλλο κατακαύσαντες κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, ἔρρι-
ψαν τὴν σκόνιν αὐτοῦ εἰς τὸν αἴρα. Γράφει δὲ ὁ Θεοφάνης ὅτι
ὁ Αἰλουρος ἐχειροτόνει χωρὶς νὰ ᾖναι ἐπίσκοπος, καὶ ἐβίπτιζε
χωρὶς νὰ ᾖναι πρεσβύτερος, ὅθεν καὶ πρόδρομον αὐτὸν τοῦ
ἀντιχριστοῦ καλεῖ.

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Ἀβίρκιος.

» Χριστοῦ λατρευτῆς αὐχένα τμηθεὶς ζῆφει,

» Θεῶν λατρευτῆς Ἀβρίκιος ἀίσχνηται.

¹ Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΣΤΩΡ σταυρωθεὶς τελει-
οῦται.

» Οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος ἐν ξύλῳ,

» Νέστωρ ἀπλωθεὶς, τὸ προφητικὸν φᾶναι.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως
Δεκίου, καὶ τοῦ ἡγεμόνος Πουπλίου ἐν ἔτει σν'
(250), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Πέργην τῆς Παμ-
φυλίας· ἐπειδὴ δὲ ἐσέβετο τὸν Χριστὸν, συνε-
λήφθη ἀπὸ τὸν ἀρχοντα Εἰρήναρχον, καὶ ἐφέρ-
θη εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὁμολογήσας λοιπὸν ἐνώ-
πιον αὐτοῦ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐσταυρώθη-
θεν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ μὲ πολλὰς εὐχαρι-
στίας, καὶ τοὺς χριστιανοὺς στηρίζων εἰς τὴν
πίστιν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα καὶ ἔλαβεν ὁ ἀσί-
διμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

*Μνήμη τῶν ὁσίων γυναικῶν ΜΑΡΑΝΑΣ τε
καὶ ΚΥΡΑΣ.*

» Καταξιοῦνται Μαράνα τε καὶ Κύρα,

» Σπρκὸς μαρασμῶ, κυριεύειν τοῦ πόλου.

Αὗται αἱ ἅγιοι γυναῖκες κατήγοντο ἀπὸ τὴν
Βέρροϊαν τὴν εὐρισκομένην ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ,
γένος δὲ εἶχον λαμπρὸν καὶ ἐπίσημον, ἀκολού-
θως δὲ καὶ ἡ ἀνατροφή τούτων ἦτο παρομοία
κατὰ τὸ γένος λαμπρὰ καὶ εὐγενική. Ἄλλ' ὁ-
μως αἱ ἀοίδιμοι αὗται καταφρονήσασαι τὴν
λαμπρότητα τοῦ γένους καὶ ὅλα τὰ τερπνὰ καὶ
χαροποιὰ τῆς ζωῆς ταύτης, ἔκτισαν ἔξω τῆς
πόλεως μικρὸν περιτειχισμα, καὶ ἐμβᾶσαι εἰς
αὐτὸ, ἔφραξαν τὴν θύραν μὲ πέτρας καὶ πη-
λόν. Βλέπουσαι δὲ αὐτὰς αἱ τούτων ὑπηρετρίαι
ἠθέλησαν καὶ αὐταὶ νὰ ζήσωσι παρομοίαν ζω-
ήν· ὅθεν ἐπρόσταξαν αὐτὰς αἱ τούτων δέσποι-
ναι, νὰ κτίσωσιν ἔξω ἀπὸ τὸ ἐδικόν των περι-
τειχισμα ἐν μικρὸν κελλίον καὶ ἐκεῖ νὰ ἀγω-
νίζωνται· ἔβλεπον δὲ ἀπὸ ἐν μικρὸν παράθυρον
τὰ ὑπὸ τῶν ὑπηρετριῶν των γινόμενα, καὶ συ-
χνότερα τὰς παρεκίνουν νὰ προσεύχωνται, καὶ
εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ Θεοῦ περισσότερον τὰς ἐ-
θέρμαινον· Αὗται αἱ μακάριοι ἡ Μαράνα λέγω,
καὶ ἡ Κύρα δὲν εἶχον οἶκον, οὔτε καλύβην,
ἀλλ' ἦσαν χωρὶς στέγην καὶ σκέπασμα, καὶ δε-
χόμεναι τὰς βροχὰς καὶ τὰ χιόνια κατὰ τὸν
χειμῶνα, καὶ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου κατὰ τὸ θέ-
ρος, ἐνόμιζον, ὅτι ἀπολαμβάνουσι πολλὴν εὐ-
φροσύνην. Τὴν τροφήν δὲ ἐλάμβανον ἀπὸ μίαν
μικρὰν θυρίδα, ἀπὸ ἐκεῖ δὲ συνωμίλουν καὶ μὲ

τάς γυναίκας ὅσαι ἤρχοντο εἰς αὐτάς κατὰ μόνον τὸν καιρὸν τῆς Πεντηκοστῆς· τὸν δὲ ἄλλον καιρὸν ἡσύχαζον καὶ δὲν ὠμίλουν· μόνη δὲ ἡ Μαράνα ὠμίλει, τὴν δὲ Κύραν κανεὶς ποτὲ δὲν ἤκουσε νὰ ὀμιλήσῃ. Ἐφόρουν δὲ καὶ σιδήρα πολλὰ καὶ βαρέα εἰς τὸ σῶμά των, ὥστε ἡ Κύρα, ἐπειδὴ εἶχε σῶμα ἀσθενέστερον, ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος τῶν σιδήρων ἐσκυπτεν εἰς τὴν γῆν, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ ὀρθώσῃ τὸ σῶμά της· τὰ δὲ φορέματά των τὰ εἶχον μεγαλώτατα, ὥστε ἐσκέπαζον καλὰ ὄχι μόνον ὅλον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόδας των.¹

Μὲ τοιαύτην ζωὴν πολιτευόμεναι αἱ μακάριαι, διήνυσαν χρόνους τεσσαράκοντα δύο, καὶ τρεῖς φοράς εἰς τὴν ζωὴν των ἐνήστευσαν ἡμέρας τεσσαράκοντα, κατὰ τὸν Μωσῆν καὶ τὸν Ἑλῖαν· ὁμοίως καὶ τρεῖς φοράς ἐνήστευσαν τρεῖς ἐβδομάδας ἡμερῶν, καθὼς ἐνήστευσεν ὁ προφήτης Δανιήλ. Ἐπειδὴ δὲ ποτὲ ἠγάπησαν νὰ ἴδωσι τοὺς ἱεροὺς τόπους τῶν σωτηρίων παθημάτων καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ὑπῆγον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸν δρόμον δὲν ἔφαγον καμμίαν τροφήν· ἀφ' οὗ δὲ προσεκύνησαν τοὺς ἁγίους τόπους, ἔφαγον τροφήν, καὶ πάλιν ἐγύρισαν, χωρὶς νὰ φάγωσι τελείως εἰς τὸν δρόμον. Τὸ δὲ διάστημα τοῦ δρόμου ἀπὸ τὴν Βέρροϊαν τῆς Ἀντιοχείας ἕως εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ εἴκοσιν ἡμέρας. Ἐπειδὴ ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσι τὸν ναὸν τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης τὸν ἐν Ἰσαυρίᾳ εὐρισκόμενον, ἵνα μὲ τὴν θεωρίαν ἐκείνου ἀνάψωσιν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν τὸ πῦρ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης, ἐπορεύθησαν καὶ ἐκεῖ, καὶ πάλιν ἐγύρισαν, χωρὶς νὰ γευθῶσι κανέν φαγητόν. Τόσον πολλὰ κατέφλεξε τὰς μακαρίας ὁ ἔρωσ

¹ Σημειώσκι, ὅτι καὶ τὸ Συναξάριον τῶν δύο τούτων γυναικῶν συνέγραψεν ὁ Κύρου Θεοδώρητος ἐν ἀριθμῷ εἰκοστῶ ἐνάτῳ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας. Ὅστις προσέτι, ὅτι βλέπων ὁ ἴδιος Θεοδώρητος τὸ τόσον πολὺ βάρος τῶν σιδήρων, ὅσα εἶχον εἰς τὸν λαμῶν καὶ εἰς τὴν ζώνην καὶ εἰς χεῖρας καὶ πόδας, τὰς παρεκάλει νὰ ἐκβάλωσι τὰ σιδήρα, αὗται δὲ πεισθεῖσαι τὰ ἀφῆρσαν· ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησεν ὁ Θεοδώρητος, πάλιν τὰ ἐφόρυσαν. Ὅθεν ἀκολουθεῖ λέγει αὐτὸς τὰ ἀξιομνημόνευτα ταῦτα. Ὅσοῦτον ἀγωνισάμεναι χρόνον, ὡς ἄρτι τῶν ἐρώων ἀφάμεναι, τῶν ἰδρώων ἐρῶσι. Τὸ γὰρ τοῦ νυμφίου φανταζόμενοι κάλλος, εὐκετῶς μάλα καὶ ῥαδίως φέρουσι τοῦ δρόμου τὸν πόνον, καὶ καταλαβεῖν ἐπιείγονται τῶν ἀγώνων τὸ τέλος, ἐν ἰκεῖν τῶν ἐρώων ἐστῶτα βλέπουσαι, καὶ τῆς νίκης ὑποδεικνύοντα τὸν στέφανον. . . . Ὅσοῦτον αὐτὰς τὸ θεῖον ἐξεδάκχουσε φίλτρον, οὕτω· αὐτὰς ὁ θεὸς ἔρωσ· περὶ τὸν Νυμφίον· ἐξέλεγε·ν.

τοῦ νοητοῦ νυμφίου Χριστοῦ! μὲ τοιαύτην λοιπὸν ἐνάρετον πολιτείαν στολίσασαι αἱ τρισόλβιαι τὸ γένος τῶν γυναικῶν, καὶ γενόμεναι εἰς τὰς ἄλλας γυναίκας παραδείγματα ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως, πρὸς δὲν ἠγάπησαν νυμφίον Χριστὸν ἐξεδήμησαν.

Οἱ ἅγιοι ἐξ μάρτυρες οἱ ἐξ Αἰγύπτου, εἴφει τελειοῦνται.

» εἴφει θανεῖν ἔγραψαν ἐξ Αἰγυπτίους,

» Οἱ τοῦ χρόνου γράψαντες ἄθλους καὶ βίους.

Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ΝΥΜΦΑΣ καὶ ΕΥΒΟΥΛΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

« Χριστοῦ φυτεῖα Χρισταπόστολοι δύο,

» Χριστῷ σύνεισι Εὐβουλος Νυμφᾶς ἅμα.¹

* Ἡ ἁγία γεομάρτυς ΚΥΡΑΝΝΑ ἡ σωφρονεστάτη, κατὰ τὴν Θεσσαλορικὴν ἐν ταῖς βασιάνοις τελειοῦται ἐν ἔτει ἀφ'ἡν, (1754).

† » Κυράννα παθῶν, καὶ βασιάνων κυρία,

» Φανεῖσ' ἀπῆλθε πρὸς Κύριον Κυρίων.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ τοῦ Ῥωμαίου.

» Θεῖους μεταστάς Κασσιανὸς πρὸς νόας,

» Θείας νοητῶς κασσίας ἀποπνεῖ.

* » Εἰκάδα ἀμφ' ἐνάτην θάνε Κασσιανὸς μεγαθύμων.³

Οὗτος ὁ ὁσιώτατος πατὴρ ἡμῶν Κασσιανὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ ἐνδόξων, ἀπὸ τοὺς ὀποιούς περεδόθη εἰς διδασκαλον, καὶ ἐπαιδεύθη εἰς τὸ ἄκρον τὴν ἐξωτερικὴν φιλοσοφίαν, διότι ὄχι μόνον εὐφυῖαν ὀξυτάτην εἶχεν, ἀλλὰ καὶ

¹ Περὶ τῶν δύο τούτων ἀποστόλων ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὰς Ἐπιστολάς του. Περὶ μὲν τοῦ Νυμφᾶ, ταῦτα. « Ἀσπάσασθε Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ Ἐκκλησίαν ». (Κολ. δ'. 15)· περὶ δὲ τοῦ Εὐβούλου ταῦτα γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεον. « Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος ». (β'. Τιμ. δ'. 21.)

² Τὸ μαρτύριον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον, τὴν δὲ ἀσκητικὴν ἀκολουθίαν συνέθετο ὁ σοφολογιώτατος διδασκαλος κύριος Χριστοφόρος ὁ Προδρομίτης.

³ Σημειώσκι, ὅτι καὶ ἐταν δὲν εἶναι Βίσεκτος· ἤγουν καὶ ἐταν ὁ Φεβρουάριος εἶχεν μόνον ἡμέρας εἰκοσιοκτῶ, καὶ τότε, λέγω, ἀγαγινώσκειται τὸ Συναξάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Κασσιανοῦ.

σπουδὴν θερμοτάτην καὶ ἐπιμέλειαν. Ἐπειτα ἐπεδόθη εἰς τὰ ἱερά καὶ θεία μαθήματα τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Γραφῆς· ὅθεν ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς θείας γνώσεως, καὶ ἐστόλισε τὴν ζωὴν του με ἀγνεΐαν καὶ καθαρότητα. Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, καὶ ἀφήσας γένος καὶ στρατείαν (διότι ἦτο πρότερον συγκατηριθμημένος εἰς τοὺς στρατιωτικoὺς κατὰ λόγους) καὶ πᾶσαν περιφάνειαν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἐσήκωσε τὸν σταυρὸν εἰς τοὺς ὤμους του καὶ ἠκολούθησε τῷ Χριστῷ ἐμβὰς δηλαδὴ εἰς ἕν μοναστήριον, ἔγεινε μοναχός, καὶ ἐδόθη εἰς πᾶσαν ὑπακοὴν καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, καὶ ἐπρόσεχε πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν διὰ τῆς προσευχῆς. Ὅθεν ἐκ τῆς ἄκρας ὑπακοῆς καὶ ταπεινώσεως, ἔφθασε καὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς διακρίσεως, καὶ οὕτως ὑπῆγεν εἰς τὴν ἡσυχίαν.

Ἐπειτα μεταβαίνει εἰς διαφόρους τόπους, καὶ ἀνταμόνει ἁγίους καὶ γνωστικωτάτους ὁσίους, καὶ τὰς ἀρετὰς ὧν συναθροίζει εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὡς ἄλλη φιλόπονος μέλισσα· ὥστε καὶ αὐτὸς ἔγεινε εἰς τοὺς ἄλλους τύπος καὶ παράδειγμα παντὸς εἶδους ἀρετῆς, καὶ μετὰ τὸν λόγον καὶ μετὰ τὰ ἔργα του παρεκίνη ἐκείνους εἰς τὸν ἰδικὸν του ζῆλον καὶ μίμησιν. Πάντα δὲ τὰ μοναστήρια καὶ ἀσκητήρια περιῆλθεν ὁ αἰοίδιμος, ὅσα εὕρισκοντο εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον, καὶ Θηβαΐδα, καὶ Νητρίαν, καὶ Ἀσίαν, καὶ Πόντον καὶ Καππαδοκίαν. Ὅθεν ἀνώτερος τῶν παθῶν γενόμενος, καὶ τὸν νοῦν καθάρισας, ἐγνώρισεν ἀκριβῶς καὶ διὰ τῆς πείρας καὶ διὰ τῆς χάρι-

τος τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὴν τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἀκρίβειαν, καὶ τὴν τελείαν κατὰ τῶν παθῶν νίκη· διὰ τοῦτο σοφῶς ἄγαν καὶ ὑψηλῶς συνέγραψε περὶ τῶν ὀκτῶ λογισμῶν¹ καὶ περὶ τῆς τάξεως τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀσίᾳ Κοινοβίων. Διὰ μέσου τῶν ὁποίων συγγραμμάτων μεγάλην ὠφέλειαν προξενεῖ καὶ εἰς τοὺς ἡσυχαστὰς, καὶ εἰς τοὺς κοινοβιάτας.

Ἦτο δὲ ὁ μακάριος οὗτος καὶ ἀπὸ μόνην τὴν θεωρίαν του πολλῆς ὠφελείας καὶ πνευματικῆς ἡδονῆς πρόξενος, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, αὐτὸς καὶ σιωπῶν καὶ λαλῶν, ἦτο διδασκαλία καὶ συμβουλή· αὐτὸς ἦτο ἐνταυτῷ καὶ ἀπλοῦστατος καὶ διακριτικώτατος, ὥστε καὶ ὁ πανόσιος ἐκείνος καὶ τρισμακάριος Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος ἐπαινεῖ τὸν ὄσιον τοῦτον εἰς τὸν περὶ ὑπακοῆς λόγον του. Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ὄσιως ζήσας, καὶ εἰς ἄκρον ἀπαθείας φθάσας, καὶ μετὰ προφητικὸν διαλάμπας χάρισμα, καὶ μέγας ἀναφανείς πανταχοῦ, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἀναβρῦει πλουσίως διαφόρους ἰατρείας εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας.²

Ταῖς τοῦ σοῦ ὁσίου πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ὅρα περὶ τοῦ συγγράμματος τούτου εἰς τὴν Φιλοκαλίαν σελ. 59.

² Ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐτυπώθη τὸ πρῶτον ἐνετίησιν ἐν ἔ. τε 1787. Σ. Ε.

- Φεβρουάριος μὴν ἔληξεν ἐνθάδε,
- Θεῷ δὲ δόξαν τῷ ἀλόκτῳ προσφέρει.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

Εἰς τὸν ἅγιον Ἱερομόρτυρα καὶ θαυματουργόν

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ.

*Εὐλογησατος τοῦ ἱερέως, λέγομεν τὸ, Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου· εἶτα τὸ,
Θεὸς Κύριος· καὶ οὕτω λέγομεν τὸ τροπάριον πρὸς τὸ,
Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.*

Τοῦ Χαράλαμπος τῷ Ναῶ νῦν προσδράμω-
μεν, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ αὐτοῦ προσκυνήσωμεν,
ἐκ κατωδύνου κράζοντες καρδίας αὐτῷ· πρόφθα-
σον καὶ λύτρωσαι, τῆς παρούσης ἀνάγκης· τά-
χυνον καὶ κόπασον, τοῦ πανώλους τὴν θραῦ-
σιν, ταῖς πρὸς Χριστὸν εὐχαῖς σου ἀθλητά· ἵνα
σε πάντες ἀεὶ μακαρίζωμεν.

*Δόξα, τὸ αὐτὸ· καὶ νῦν. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς
νῦν προσδράμ. Ὁ Ν. Εἶτα ὁ Καθ' Ὁ. Ὡδὴ ἁ, ἡ-
χος π.λ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐθύθισε.*

Πᾶσαν νικῶντα θεραπείαν βλέποντες, καὶ
μηχανὴν ἰατρῶν, τὸν νῦν ἐπελθόντα, λοιμὸν
τοῖς οἰκέταις σου, πίστει θερμῇ προστρέχομεν,
τῇ ἁγίᾳ σου σκέπῃ, Ἱερομάρτυς Χαράλαμπος,
πρόφθασον ἡμᾶς κινδυνεύοντας.

Καθάπερ ἄλλος Ἀσρῶν Χαράλαμπος, ἐν μέ-
σῳ στάς τῶν νεκρῶν, καὶ τῶν τεθνεώτων, τὴν
φορὰν τὴν ἄσχετον, τοῦ νῦν θανάτου κόπασον
προσευχῶν σου δὲ πάτερ, προσενγκῶν τὸ θυ-
μίαμα, τὴν ὀργὴν Κυρίου κατάπαυσον.

Πανωλεθρίαν τὴν δεινὴν θεώμενος, τοῦ βρο-
τοκτόνου λοιμοῦ, ἱερεῦ Κυρίου, ἐνδοξε Χαρά-
λαμπος, σπλαγχνίσθητι καὶ τάχυνον, εὐμενί-
σαι τὰ σπλάγχνα, Θεοῦ τοῦ φύσει οἰκτίρμονος,
ἅπερ καθ' ἡμῶν παρωργίσαμεν. Θεοτοκίον.

Καιρὸς κακῶν, καιρὸς ὀργῆς κατέλαβε, τοὺς
ταλαιπῶρους ἡμᾶς· ὁ λοιμὸς γὰρ πάντας, γλόην
ὥσπερ ἔκειρε. Μαρία Μητροπάρθενε, δράμε
πρόφθασον τάχος, καὶ τὸν Υἱόν σου ἰλέωσαι,
ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἀμετρα πταίσασιν.

Ὡδὴ γ', Οὐρανίας ἀψίδος.

Ζωηφόροις ἐν αὔραις, σῶν πρεσβειῶν ἅγιε,
τὸν διεφθαρμένον ἀέρα λοιμοῦ ἀπέλασον, ὃν ἀ-
ναπνέοντες, τὴν γῆν οἱ ταύτην οἰκοῦντες, θά-
νατον ἐπώδυνον τάχος λαμβάνουσιν.

Ὡς τοὺς στάχους θερίζει, τὸ τμητικὸν δρέ-

πανον, οὕτως ὁ λοιμὸς ἐκθερίζει ἀνθρώπους·
ἅπαντας. Μάρτυς Χαράλαμπος, σύγκοψον τού-
του τὴν θραῦσιν, καὶ θανάτου λύτρωσαι τοὺς
προσφυγόντας σοι.

Ἐχωρίσθημεν οἴμοι! ἀναστροφῆς ἅγιε, καὶ
ἐπιμιξίας ἀπάσης ἀλλήλων εἰρχθήμεν, πανώλους
δείματι. σὺ οὖν ἐκ μέσου ποιήσας, τοῦτον ἡ-
μᾶς ἔνωσον αὐθις πρεσβείαις σου. Θεοτοκίον.

Ἴδε Δέσποινα κόσμου, ἴδε λαοῦ κάκωσιν,
τοῦ ἀγορασθέντος τιμίῳ Υἱοῦ σου αἵματι, καὶ
οἰκτειρήσασα, τοῦτον ὡς εὐσπλαγχνός Μητήρ,
τοῦ λοιμοῦ ἀπάλλαξον τοῦ πανδαμάτορος.

Διάσωσον ἐκ τοῦ κινδύνου λοιμοῦ τοῦ πα-
νωλεθρίου Ἱερομάρτυς Χριστοῦ, ἡμᾶς τοὺς
προστρέχοντας τῇ σκέπῃ σου τῇ θερμῇ καὶ ἁ-
γίᾳ.

Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενεῖᾳ πανύμνητε Θεοτόχε,
ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν
καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

*Καὶ ποιεῖ ἀθῆσιν ὁ ἱερεὺς ὑπὲρ ὧν βούλεται
ὄνομάτων. Εἶτα λέγομεν τὸ παρὸν, πρὸς τὸ,
Πρεσβεία θερμῇ.*

Πολλοῖς ἐν κακοῖς κυκλοῦμεθα οἱ τάλανες,
ἐντεῦθεν λοιμοῦ, τῷ φόβῳ συνεχόμενοι· ἐκεῖθεν
δὲ κατεχόμενοι, συγκλεισμῷ καὶ στερούμενοι,
τῶν ἀναγκαίων σὲ αἰτοῦμεν ἀθλητά, κατοικ-
κτειρῆσαι ἡμᾶς κινδυνεύοντας.

Ὡδὴ δ'. Σὺ μου ἰσχύς Κύριε.

Ὅπου ἡ σὴ, ἐπισκιάζει Χαράλαμπος, θεία
χάρις, καὶ σεπτὸν σου ὄνομα ἐπικαλεῖται πί-
στει θερμῇ, ἐκεῖθεν ἡ νόσος, ἡ τοῦ λοιμοῦ ἐκ-
διώκεται· διὸ ἐκδιωξάτω, καὶ νῦν τοῦτον σὴ
χάρις, ἀφ' ἡμῶν τῶν καλούντων σὸν ὄνομα.

Βλέψον ἡμᾶς, κακὰ παθόντας τὰ ἔσχατα,
ἀθλοφόρε, καὶ ἴλεως φάνηθι· ἰδοὺ γὰρ πάντας
ὁ νῦν λοιμὸς, ἀοίκους πλανήτας, ἀνέδειξε καί·

ἐπόλειδας. θάνατος γὰρ ἐν οἴκοις, θάνατος ἐν πλατείαις, καὶ ἐν πόλει καὶ κώμῃ νῦν θάνατος.

Ἐρὶν μὲν Δαβὶδ, βλέπων τὸν Ἄγγελον κτείνωντα, μυριάδας, τοῦ λαοῦ ἰλέωσε, τοῦτον θυσία ἐν αἰσθητῇ. σὺ δὲ Ἀθλοφόρε, ὄρων λοιμὸν τὸν συγχόπτοντα, τὰ πλήθη Χριστωνύμων, πρεσβειῶν σου θυσία, νοεῖα Θεὸν ἴλεων ἔργασαι.

Θεοτοκίον.

Μῆτερ Θεοῦ, τῶν κοπετῶν νῦν ἐπάκουσον, καὶ τῶν θρήνων, οὗσπερ οἱ οἰκέται σου, ἐπὶ νεκροῖς ποιῶσιν αὐτῶν. πτώματα γὰρ τούτων, πολλάκις μένουσιν ἄταφα, ὀρνέοις καὶ θηρίοις οἴμοι κείμενα βρώσις· συμφορὰν τοίνυν τούτων οἰκτείρησον.

Ῥδὴ ε'. Ἴνα τί με ἀπώσω;

Ὁ φλογίζων πανώλης, καὶ τὴν φλογεράν προσλαβόμενος ἐξωθεν, ὦραν τὴν τοῦ θέρους, Βαβυλωνος ὡς κάμιμος γέγονεν, ἐμπιπρῶν αὐτίκα, τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένους· ἀλλὰ σὺ τοῦτον Μάρτυς κατάσβεςον.

Ἡ πληγὴ ἡ δεκάτη, νῦν τοῦ Φαραῶ ἡμᾶς πάντας κατέλαβε. νῦν ὁ ὀλοθρεύων, ἐν οἰκίαις ἡμῶν πάντας ἔκτεινεν. Ἰερεῦ Κυρίου, αἰμά σου δεῖξον τῷ Δεσπότῃ, καὶ εὐθύς ἐκδιώξει τὸν ὀλεθρον.

Τὴν Χριστοῦ θεῖαν ποιμνην, ἔθυσεν ἐσπάραξε κατεθoinήσατο, ὁ λοιμὸς ὡς πάνθηρ· ἀλλὰ σὺ πρεσβειῶν σου Χαράλαμπες, σιδηρᾶ ἐν ῥάβδῳ, πάταξον τοῦτον διὰ τάχους, καὶ τῆς λύμης αὐτοῦ ἡμᾶς λύτρωσαι.

Θεοτοκίον.

Εὐκατάπηστος ὕλη, ἡ ἡμῶν κακία Παρθένε γεγένηται· ἐξ ἧς συνετράφη, ὁ λοιμὸς καὶ τοὺς πάντας κατέφλεξε· σὺ οὖν ὡς ἀύλου, πυρὸς δοχείον φλέξον ὕλην, καὶ ὁ φλέγων λοιμὸς συμφλεχθήσεται.

Ῥδὴ ς'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Τὴν ἄμπελον, τοῦ Θεοῦ τὴν εὐκαρπον ἐξ Αἰγύπτου ὁ Χριστὸς ἦν μετῆρε, τῆς σκοτεινῆς, ἀθείας καὶ πλάνης, ὡς μονιὸς ὁ λοιμὸς ἐνεμήσατο. Χαράλαμπες μάρτυς Χριστοῦ, τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ταχὺ σύντριψον.

Σοὶ δέδοται, χάρις αὕτη ἅγιε, ἐξαιρέτως παρὰ πάντας ἁγίους, παύειν λοιμοῦ, πανωλέθρου τὴν νόσον. ἀλλὰ καὶ νῦν ταύτην ἐμπρακτον ποιήσον, διώξας τάχος τὸν λοιμὸν, ἐξ ἡμῶν τῶν ἐν πίστει τιμώντων σε.

Ὡς δράκοντα, Δανιὴλ διέρρηξε, Βαβυλωνίον τεχνάσματι θείῳ· οὕτω καὶ σὺ, ὦ Χαράλαμπες μάρτυς, τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ λυκατηρόμενον, δι-

ἄρρηξον σὼν πρεσβειῶν, τῷ φαρμάκῳ λοιμὸν τὸν Αἰγύπτιον.

Θεοτοκίον.

Προσπέσωμεν, ἀδελφοὶ καὶ κλαύσωμεν, καὶ Χριστῷ μετανοήσωμεν πάντες, ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας βοῶντες· φείσαι λαοῦ σου φιλόνηρωπε Κύριε· καὶ παῦσον ῥυχυσὶν τοῦ λοιμοῦ, δραστηκαῖς Μητρός σου δεήσεσιν.

Διάσωσον, ἐκ τοῦ κινδύνου λοιμοῦ τοῦ πανωλεθρίου, Ἱερομάρτυς Χριστοῦ ἡμᾶς τοὺς προστρέχοντας, τῇ σκέπῃ σου τῇ θερμῇ καὶ ἁγίᾳ.

Ἄχραντε ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον.

Εἶτα τὸ Κορτάκιον, πρὸς τὸ,

Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Ἰερεῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θῦτα ἐνομώτατε· ἀθλητῶν καλλονῆ, καὶ μάρτυς γενναιότατε. Ἰερεῖ Χαράλαμπες μεσίτευσον Χριστῷ, ὅπως ἐξάρῃ τοῦ λοιμοῦ, τὴν βαρυτάτην συμφορὰν, τὴν ἡμᾶς κατατρύχουσαν· ἔχεις τὰ δυσωποῦντα, τοῦτον τίμια πάθη, καὶ τὸ μαρτύριον τὸ σόν, ὁ δὲ αὐτὸν χαίρων ἤνυσας.

Προκειμενον. Τιμιοι; θνατιοι Κυριου ο θανατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ. Στίχος. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου· Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστὸς, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων. Ὅρατε μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω ἐστὶ τὸ τέλος, Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. Καὶ ἔσονται λοιμοὶ, καὶ λιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὀδίνων.

Ἀξία. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα, Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

Θύτην ἐνομώτατον, καὶ ἀθλοφόρον Κυρίου. πολιὰν σεβάσμιον, γηραλέον φρόνημα, καὶ πᾶν τίμιον. Κεφαλὴν θεῖαν τε, αὐτουργὸν θαυμάτων· ἐλατῆρα πανδαμάτορος, λοιμοῦ γινώσκοντες, σὲ Ἱερομάρτυς Χαράλαμπες, ἡμεῖς πάντες οἱ δοῦλοι σου, τῇ σῇ ἀντιλήψει προστρέχομεν· ἴδε οὖν παμμάκαρ, τὴν θλίψιν καὶ τὴν κάκωσιν ἡμῶν, καὶ λύσον τάχος τὸν κίνδυνον, τοῦ πανώλους ἁγίε.

Ῥδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Ἴνα σε πάντες εὐφημῶμεν, ἵνα μέλπωμεν, ἀπὸ τοῦ ὀνομά σου, ἐξελοῦ πειρασμοῦ, λοιμοῦ

πανολεθρίου, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου, ὦ Χαράλαμπες τρισμάκαρ.

Νέφος θανάτου ὀξυτάτου, κατεκάλυψεν ἡμᾶς τοὺς σοὺς οἰκέτας· πρεσβειῶν σου πνοαῖς, σκέδασον τοῦτο μάκαρ, καὶ τῆς ζωῆς ἀνάτειλον, καθαρὰν ἡμῖν αἰθρίαν.

Λαίλαψ καθάπερ ἐμπεσοῦσα, διετάραξε τὸν βίον ἡμῶν πάντων, ὁ πανώλης λοιμὸς· ἀλλὰ σὺ ἀθλοφόρε, εἰς σταθερὰν μετάβαλε, τὴν ζωὴν ἡμῶν γαλήνην. Θεοτοκίον.

Λύττειρα λύπης Θεοτόκε, καὶ εὐρύχωρον δοχεῖον χαρᾶς κόσμου, λῦσον λύπης πικρᾶς, λοιμοῦ τοῦ βροτοκτόνου, ἡμᾶς τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε, καὶ χαρὰν ἡμῖν παράσχου.

ᾠδὴ ἡ. Τὸν ἐν ὄρει.

Σωφρονίζων ὡς δούλους ἀτακτοῦντας, ὁ Δεσπότης, ἡμᾶς λοιμῶ μαστίζει· ἐὰν λοιπὸν σωφρονισθῶμεν ἅπαντες, λύσει τὴν παιδείαν, ὡς Θεὸς ἐλέους, πρεσβείαις Χαράλαμπους.

Φεῖσαι φεῖσαι λαοῦ τοῦ Χριστωνύμου, ἀθλοφόρε, καὶ μάχαιραν Κυρίου, τὴν ἠβηδὸν τοὺς πάντα ἀποσφάττουσαν, ἤδη ἀοράτως, στρέφον εἰς τὴν θήκην, σαῖς δραστικαῖς πρεσβείαις.

Ἠρημώθη, ἡ πόλις ἡμῶν πᾶσα, καὶ αἱ κώμαι, ἐγένοντο νῦν πόλεις καὶ ἐρημίαι, κατοικίαι ὠφθησαν, τοῦ λοιμοῦ τῷ φόβῳ· ὃν ἀποδιώξαις ταῖς σαῖς πρεσβείαις μάκαρ. Θεοτοκίον.

Χριστοῦ Μήτηρ, καὶ Μήτηρ Χριστωνύμων, σὺ ὑπάρχεις, Παρθένε διὸ τάχος, τὰ κατὰ χάριν τέκνα σου ἐλέησον, ἡμᾶς κακωθέντας, καὶ σωφρονισθέντας τῇ τοῦ λοιμοῦ παιδείᾳ.

ᾠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Παυσώμεθα τοῦ εἶναι ἄνδρες λοιμοὶ, ἐν καθέδρᾳ λοιμῶν καθεζόμενοι, καὶ τῶν κακῶν, ἀλλήλοισ γενόμενοι ἀρχηγοὶ, μεταδιδόντες ἅπανσι, τῆς διαφθειρούσης λύμης ψυχᾶς· καὶ παύσεται αὐτίκα, λοιμὸς ὁ τῶν σωμάτων, ὁ πάντας φθειρῶν τοὺς ἐγγίζοντας.

Παρέβημεν Κυρίου τὰς ἐντολάς, τὰς ζωὴν προξενούσας τοῖς πράττουσι, πάντες ἡμεῖς· διὰ τοῦτο πρόστιμον καὶ ποιήν, τὸν θάνατον νῦν εὖρομεν, καὶ τὴν τοῦ πανώλους διαφθορὰν θάνατος γὰρ ὑπάρχει, καθὼς βοᾷ ὁ Παῦλος, τῆς ἀμαρτίας τὰ ὀψώνια.

Οὐκ ἔχομέν τι δῶρον προσενεγκεῖν, ἱκανὸν δυσωπῆσαι Χαράλαμπες· οὐκ ἀρετάς, οὐ κατορθωμάτων ἴχνος βραχὺ· θερμὰ μικρὰ σοὶ δάκρυα, ταῦτα προσενέγκομεν ἐκ ψυχῆς, καὶ σε-

ναγμοὺς ἐλίγους· οὓς πρόσφερε Κυρίῳ, καὶ λοιμοῦ σῶσον πανδαμάτορος. Θεοτοκίον.

Παράλαβε Παρθένε πάντας χορούς, τῶν ἀδελφῶν Ἀγγέλων Ἀγίων τε, καὶ ἐκτενῆ, ποιήσων πρεσβείαν τῷ σῷ Υἱῷ· δεῖξον μαστοὺς καὶ χεῖράς σου· δεῖξον σπόγγον λόγχην καὶ τὸν σαυρόν, τὰ σὰ καὶ τὰ ἐκείνου, καὶ οὕτω παῦσον Κόρη, λοιμοῦ τὴν νόσον τὴν πανώλεθρον.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ

Εἰς τὸν αὐτὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα καὶ θαυματουργόν
ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ.

Τὸν ἐν ἱερεῦσι θαυματουργόν, καὶ ἐν ἀθλοφόροις, ἀπροσμάχητον βοηθόν, τὸν τοῦ βροτοκτόνου, πανώλους ἐλατήρα, τὸν μέγαν Χαράλαμπη ὕμνοις τιμήσωμεν..

Ἐχοντες Ναόν σου τὸν Ἱερὸν, τοῦτον ἀθλοφόρε, ὡς προπύργιον ὄχυρόν, προσφεύγομεν τούτῳ, καιρῷ τῷ τοῦ πανώλους, καὶ ἐπηρείας πάσης αὐτοῦ λυτρούμεθα.

Σκέπε φρούρει φύλαττε ἀθλητὰ, τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην, καταφεύγοντας νῦν τὴν σὴν, καὶ ῥῶσαι ἐκ βλάβης, λοιμοῦ τοῦ πανωλέθρου, ταῖς θείαις σου πρεσβείαις μάρτυς Χαράλαμπες.

Μέγα σου τὸ ὄνομα ὁ Χριστὸς, καὶ τὴν δόξαν πᾶσιν, ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς, ἐποίησε μάρτυς, Χαράλαμπες γενναῖε, λοιμοῦ σε ἀναδειξας ῥύστην ὀξυτάτου.

Νῦν καιρὸς ἀνάγκης ἦλθεν ἡμῖν· νῦν πάρεστι χρεία, βοήθειας μάρτυς Χριστοῦ· λύτρωσαι οὖν πάσης, ἀνάγκης τοῦ πανώλους, καὶ χεῖρα βοήθειας τάχιστα ὄρεξον.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί.

Τὸ Τρισάγιον.

Ἐν δὲ τῇ προσκυνήσει τῆς τοῦ ἀγίου εἰκόδος ὑψάλλεται τὸ παρόν, πρὸς τὸ,

Πάντων προστατεύεις.

Πάντας τοὺς τὴν θείαν καὶ σεπτὴν, σοῦ ἀσπαζομένους εἰκόνα, μάρτυς Χαράλαμπες, πάσης ἀπολύτρωσαι, ὀργῆς καὶ θλίψεως· κατ' ἐξαίρετον τρόπον δὲ, τῆς νῦν κατεχούσης, ἀνάγκης ἀπάλλαξον, τοῦ πανωλέθρου λοιμοῦ· ὅπως ταῖς πρεσβείαις σου πάντες, πάντοτε σωζόμενοι πόθῳ, τὸ σεπτὸν σου ὄνομα γεραίρωμεν.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλ.

Καὶ γίνεται ἀπόλυσις· (ὄρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Φεβρουαρίου.)

Τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου ΤΙΜΟΘΕΟΥ
τὰ ἐκ τῆς ἱερᾶς ἀπολουθίας ἐλλείποντα τρο-
πάρια, ψαλλόμενα τοῖς βουλομένοις.

Εἰς τὴν λιτὴν Ἦχος α΄.

Ἀκτίσι καταυγασθεῖς, τοῦ λαμπροῦ τῆς οἰ-
κουμένης ἡλίου, Παύλου τοῦ τῶν ἐθνῶν διδα-
σχάλου καὶ χριστοκήρυκος, ἄλλος ἐκείνου πα-
ρήλιος γέγονας, Τιμόθεε Ἀπόστολε· ὅθεν τὴν
μὲν διάνοιαν τῶν ἀπίστων, ὡς ἐκεῖνος, φωτὶ
τῆς σῆς διδασκαλίας ἐφώτισας· τὴν δὲ καρδίαν
αὐτῶν, εἰς πόθον τῆς θεογνωσίας ἐθέρμανας·
καὶ νῦν πρεσβεύεις ἐκτενῶς τῷ Κυρίῳ σωθη-
ναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β΄.

Ὡ τῆς μεγίστης ἀξίας καὶ χάριτος, ἧς ἔτυ-
χες Τιμόθεε Ἀπόστολε! τοῦ γὰρ εἰς τρίτον
οὐρανὸν ἀρπαγέντος, καὶ ἄρρητα ἀκούσαντος
ῥήματα, τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς, τοῦ ἐν Χρι-
στῷ λαλοῦντος Παύλου· τοῦ τῶν Ἀποστόλων
κορυφαίου, τῆς ἐξαιρέτου καὶ διαφερούσης, καὶ
ἰδιαιτέρας ἀγάπης, παρὰ τοὺς ἄλλους πάντας
ἠξίωσαι· τέκνον γὰρ σε ἀγαπητὸν καὶ γνήσιον
ὡς πατὴρ φιλοστοργότατος, γλυκερώτατα ὀνο-
μάζει, μνεῖαν σου ποιούμενος, νυκτὸς καὶ ἡμέ-
ρας ἐν ταῖς δεήσεσι, καὶ ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, ἵνα
χαρᾶς πληρωθῇ, μεμνημένος σου τῶν δακρύ-
ων· καὶ νῦν σὺν αὐτῷ ἐν οὐρανοῖς, αὐλιζόμε-
νος, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τε-
λοῦντων, τὴν ἱεράν σου πανήγυριν.

Ἦχος γ΄.

Ρίζα πάντων τῶν κακῶν ἢ φιλαργυρία· ἧς
τινες ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πί-
στεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας πολ-
λαῖς. Πρὸς σὲ ἐπιστέλλων, ὁ μέγας Παῦλος
ἔγραφε, Τιμόθεε ἀπόστολε· ἧς καὶ ἡμᾶς ἐξε-
λοῦ ταῖς πρεσβείαις σου, τοὺς ἐν ἀκτημοσύνη
βιοῦν ὑπεσχημένους Θεῷ παναοίδιμε· καὶ πάν-
τα τὰ ἄλλα φυλάττειν, τὰ πρὸς σὲ παρ' ἐκει-
νου γεγραμμένα ἀξίωσον, καὶ σωθῆναι τὰς ψυ-
χὰς ἡμῶν.

Δόξα Ἦχος α΄. τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ. Τὸν φωστῆ-
ρα τῶν πιστῶν καὶ Ἀπόστολον, καὶ τὰ ἐξῆς. Εἰς
τὸν Στίχον Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυρι.

Δεῦτε πῶθ' ἀθρρίσθητε, οἱ φιλέορτοι ἅπαν-
τες, καὶ τὴν πανσεβάσμιον ἐκτελέσατε, μνή-
μην ἐνθέοις ἐν ἄσμασι, Τιμοθέου σήμερον Ἀ-
ποστόλου τοῦ σεπτοῦ, τὸν Χριστὸν μεγαλύ-
νοντες καὶ δοξάζοντες, τὸν αὐτὸν εἰς τὰ πέ-

ρατα τοῦ κόσμου, ὡς φωστῆρα τῶν ἐν σκότει,
διαπρυσίως δοξάσαντα.

Στίχ. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Ἀποστόλων ὁμότροπον· ἀληθείας τὸν κή-
ρυκα· εὐσεβείας πρόβολον ἀδιάσειστον. Παύ-
λου υἱὸν ἐπιστήμιον. Μαθητὴν τε γνήσιον, καὶ
συνέκδημον ὁμοῦ, τὸν Τιμόθεον ἅπαντες μακα-
ρίσωμεν, πρὸς αὐτὸν ἐκβοῶντες μὴ ἐλλίπτῃς,
ἀεννάως ἰκετεύειν, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντων σε.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται.

Διδαχῇ ἠκολούθησας, τῇ τοῦ Παύλου Τιμό-
θεε, ἀγωγῇ προθέσει τε πίστει ἐνδοξε, μακρο-
θυμίᾳ ἀγάπῃ τε, διωγμοῖς παθήμασιν, ὡς υἱὸς
ἀληθινός, μαθητῆς ὡσπερ γνήσιος· ὅθεν ἁγίε,
σὺν τῷ Παύλῳ τῷ θείῳ νῦν ἀγάλλῃ, εἰς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων, ἐν οὐρανόις σκηνώμασιν.

Δόξα Ἦχος δ΄.

Ὡς βέλος τοῦ δυνατοῦ, ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχ-
θρῶν τοῦ βασιλέως ἐπάγης, ἀπόστολε Τιμόθεε,
καθὰ ὁ ψαλμογράφος Δαβὶδ προεφώνησεν· ὡς
βέλος ὁμως ἠκονημένον· ἵνα τῇ μὲν δέξυτῃτι,
εἰς τὸ βάθος παραδυόμενος, τέμνης προθέ-
λυμνον τῆς ἀσεβείας τὴν ἀκανθαν· τῇ δὲ λαμ-
πρότητι, τὴν διάνοιαν φωτίζῃς πρὸς τὴν τῆς
ἀληθείας ἐπίγνωσιν· καὶ τοῖς δυσὶν ὁμοῦ, τοῖς
πρῶν ἐχθροῦς, φίλους ποιῆς ὑποσπόνδους,
Χριστῷ τῷ βασιλεῖ τῶν δυνάμεων· ᾧ παριστά-
μενος σὺν παρρησίᾳ, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Εἰς τὸν Ὅρθρον μετὰ τὴν α΄, Στιχολογ. Κῶ-
θισμ. Ἦχος α΄.

Τὸν τύπον σου Σωτήρ.

Ἡ μνήμη ἢ φαιδρά, Τιμοθέου ἐπέστη, καὶ
πάντων δαδουχέι τῶν πιστῶν τὰς καρδίας· ἀδ-
τὴν οὖν ἐορτάσωμεν, καὶ ἡμεῖς μετὰ πίστεως·
ἵνα λάβωμεν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος, χά-
ριν ἔλεος, καὶ ὀφλημάτων τὴν λύσιν, τοῦ τοῦ-
τον δοξάσαντος.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Παρθένος ἀληθῶς, πρὸ τοῦ τόκου Παρθένε.
Παρθένος ἀληθῶς, ἐν τῷ τόκῳ Παρθένε. Παρ-
θένος ἀειπάρθενος, μετὰ τόκον διέμεινας· ὅθεν
δέομαι, ὡς ἡγεμῶν τῶν παρθένων, παρθενεύειν
με, νοὶ ψυχῇ σώματί τε, Παρθένε ἐνίσχυσον.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογ. Κῶθ. Ἦχος γ΄.

Τὴν ὠραιότητα.

Πυκναῖς ἐπάλαισας, νόσοις τοῦ σώματος· κακοπαθείας τε, πολλὰς ὑπέμεινας, Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, χάριν μάκαρ Τιμόθεε· καὶ θάνατον ἔλαβες, δι' αὐτὸν καρτερώτατε· ὅθεν ἐν ὑψίστοις σε, ὁ Χριστὸς ἐστεφάνωσε, στεφάνοις ἀκηράτοις τοῖς τῆς δόξης, Ἀπόστολον αὐτοῦ ὡς θεῖον.

Δόξα τὸ αὐτό· Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ἐν τῇ κοιμῆσει σου Παρθένε ἄχραντε, καὶ ὁ Τιμόθεος συνεισελήλυθε, μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν, εἰς θεῖον τοῦ ἱεροῦ σου, καὶ πανσέπτου σώματος· καὶ ὑμνούντων ἀκήκοεν, ἐνθεαστικώτατα, ἀποστόλων τὸν τόκον σου· καὶ ὕμνους τοὺς ἐκείνων ἐκ στήθους, ἔλεγε πᾶσι μετὰ ταῦτα.

Μετὰ τὸν Πολυέλιον Κᾶθ. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐορτάζει σήμερον, ἡ Ἐκκλησία, τὴν λαμπρὰν καὶ εὐσημον, σοῦ ὦ Τιμόθεε σοφῆ, μνήμην Χριστὸν μεγαλύνουσα, τὸν σὲ ἐν πόλῳ καὶ γῆ μεγαλύναντα.

Δόξα τὸ αὐτό· Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεισιν, ἰάτρυσόν με· ἐκακώθην πταισμάσι, σώσόν με Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ τὸν Σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τῶν νόσων Πανάχραντε.

Οἱ ἀναβαθμοὶ τὸ ἄ. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου Προκείμενον. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται. Πᾶσα πρὸς. Εὐαγγέλιον ζῆτει εἰς Ἀπόστολον.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλεῆμον ἐλέησόν με Ἦχος πλ. β'.

Τῷ θρόνῳ τῆς μεγαλωσύνης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀμέσως παριστάμενος Ἀπόστολε Τιμόθεε. Καὶ μετὰ Παύλου τοῦ σοῦ Διδασκάλου, καὶ κατὰ πνεῦμα Πατὴρ φιλοστόργου, παρησίαν πρὸς αὐτὸν κεκτημένος, μνημόνευε ἡμῶν, τῶν μνημονουόντων σου ἱερώτατε· καὶ πρέσβευε ἀπαύστως σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Αἶνους ἰστώμεν Στιχ. δ'. καὶ Ψάλλομεν Στιχηρ. Προσόμ. Ἦχος ἄ.

Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τὴν ἱεράν σου εἰκόνα, κατασπαζόμεθα, νῦν αἰσθητῶς παμμάκαρ, νοερῶς δὲ τὸ θεῖον, λείψανόν σου πάντες ἀπὸ ψυχῆς, προσκυνούμεν Τιμόθεε, ἐκδυσωποῦντές σε βλάβης παντοδαπῆς, καὶ κινδύνου ἡμᾶς ῥύεσθαι.

Τὸν εὐκλεῆ ἱεράρχην μέγαν Τιμόθεον· τὸν

πρόεδρον Ἐφέσου. Ἀποστόλων τῶν θείων, ἐφάμιλλον καὶ Παύλου τὸν μαθητὴν, καὶ υἱὸν γνησιώτατον· καὶ πρεσβυτήν παντὸς κόσμου χαρμονικῶς, οἱ πιστοὶ ἀνευφημήσωμεν.

Τῆς ὑπερθέου Τριάδος καταστραπτόμενος, φωτουργικαῖς ἀκτίσιν, ὦ Τιμόθεε μάκαρ, πρέσβευε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πιστῶς γεραιρόντων σε· τῶν συνωνύμων σοὶ μάλιστα τῶν τὴν σὴν, ἐκτελούντων μνήμην ἔνδοξε.

ὦ τῆς μεγάλης ἰσχύος τῆς τῶν δακρύων σου! Τιμόθεε τρισμάκαρ, ὧν ὁ Μέγας ἐκεῖνος, Παῦλος μεμνημένος, σὲ κατιδεῖν, ἐπετόθει αἰδίμει· ὧν περ τὴν χάριν πανεύφημε καὶ ἡμῖν, τοῖς οἰκέταις σου κατάπεμψον.

Δόξα Ἦχος πλ. ἄ.

ὦ τέκνον ἀγαπητὸν τοῦ Παύλου Τιμόθεε· ὦ παῖδων Διονυσίου ἱερῶν ἱερώτατε· ὦ ἀνθρωπε τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἀποστόλων ὁμότροπε· πολλὰς γάρ σοι τὰς κλήσεις ἡ ἀρετὴ πεποίηκε πρὸς σε λόγος· κατ' ἀξίαν εὐφημησάσαι δυνήσεται· σὺ θησαυροφυλάκιον μυστικόν, τῆς οὐρανοῦ σοφίας καὶ γνώσεως γέγονας· ἃ γὰρ ὁ Παῦλος, εἰς τρίτον οὐρανὸν ἀρπαγείς, ἤκουσεν ἄρρητα καὶ ξένα μυστήρια, καὶ τῷ θεῷ Διονυσίῳ ὡς χωρητικώτερον μυστικῶς παραδέδωκε· ταῦτά σοι πάλιν ὁ ἱερός Διονύσιος ἐνεπίστευσεν, ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ συγγράμματα, σοὶ μόνῳ ὡς ἱερομύστη, ἱερώς ἀναθέμενος· ἀλλὰ μετὰ δὸς καὶ ἡμῖν τῶν σῶν χαρισμάτων Ἀπόστολε· καὶ πρέσβευε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Τ Ρ Ο Π Α Ρ Ι Α

ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ Τῆ Θ'. ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.

Ἐν τῇ Λιτῇ τῆς Συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης.

Ἦχος Α'.

Εὐφραίνου ὁ Ἄδὰμ καὶ ἡ Εὐα, τοῦ γένους ἡμῶν οἱ Προπάτορες· ἀγαλλιᾶσθε τῷ πνεύματι, οἱ χειρὶ Θεοῦ δημιουργηθέντες Γενάρχαι. Ἰδοὺ γὰρ ἡ θυγάτηρ ὑμῶν, καὶ Μήτηρ γενέσθαι προορισθεῖσα Θεοῦ, σήμερον τὸ εἶναι λαμβάνει διὰ συλλήψεως ἵνα ὑμᾶς ῥεύσαντας εἰς τὸ φεῦ εἶναι διὰ τὴν παράβασιν, εἰς τὸ εὔ εἶναι ἐπαναγάγη, καὶ πρὸς τὴν πρώτην μακαριότητά. Καὶ συλλαμβάνεται ἐν μήτρᾳ, οὐ φιλοῖς τῆς φύσεως νόμοις οὐ δὲ πάλιν γυμνοῖς ὄροις τῆς ὑπὲρ φύσιν χάριτος. Ἀλλὰ τῷ κατὰ φύσιν, καὶ τὸ ὑπὲρ φύσιν ἐγκυαταμείμικται τὸ μὲν,

ὅτι ἐκ φυσικῆς γονῆς, λαμβάνει τὴν ὑπαρξίν· τὸ δὲ, ὅτι ἐκ στειωτικῶν ἅμα, καὶ γηραλέων λαγόνων, ὑπὲρ φύσιν βρεφουργεῖται· ἵνα ὑμᾶς τοὺς εἰς τὸ παρὰ φύσιν, ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν τραπέντας, εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν ἀναβιάσῃ, διὰ τοῦ ὑπερφουοῦς τόκου αὐτῆς, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ παρέχοντος πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος Β΄.

Τίς μὴ σχιρτήσῃ; ἢ τίς μὴ πνευματικῶς κροτήσῃ, ἐπὶ τῇ νῦν πανηγύρει τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεομήτορος; σήμερον γὰρ ἐξ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης, ὡς ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης, ἢ τὸν Ποιητὴν τῶν φωστήρων ἀποτεκοῦσα συλλαμβάνεται. Σήμερον ἐκ πρεσβυτικῆς ὁσφύος βρεφουργεῖται, ἢ τῶν χαρίτων θάλασσα ἣτις τὴν ἀένναον πηγὴν παντός ἀγαθοῦ, τῷ κόσμῳ πηγάζει. Σήμερον ἐκ μικροῦ κόκκου, ρίζουται ῥάβδος οὐρανομήκης, ἐξ ἧς τὸ ἀμάραντον ἄνθος βλαστήσει, Χριστός ὁ Θεός. Ὅτι τὰς ὑποθέσεις τῶν μεγάλων πραγμάτων, πόρρωθεν καὶ ἐξ ὀλίγων ἀρχῶν καταβάλλων, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος Γ΄.

Θεοτόκε Παρθένε ἢ σήμερον ἐν γῆ συλλαμβανομένη, καὶ ἐν οὐρανῷ ὡς βασίλισσα δοξαζομένη, ποῖος λόγος τὰ μεγαλεῖά σου διηγῆσεται; Πάντα γὰρ τὰ σὰ ὑπὲρ φύσιν ὑπάρχει. Πάντα ἐξαίρετα. Καὶ πάντα σοὶ μόνῃ ὡς Μητρὶ τοῦ Θεοῦ, ἰδιαιτέρον πρέποντα. Σοῦ καὶ ἡ Γέννησις γέγονε θαυμασία· καὶ ἡ εἰς τὰ Ἅγια εἰσοδος θαυμασιωτέρα. Σοῦ καὶ ἡ Κοίμησις, ἀπρόσιτος ἔμεινε τῇ φθορᾷ. Ἀλλὰ καὶ ἡ σύλληψις σου, ἢ νῦν προκειμένη εἰς ἔπαινον, οὐ δίχα θαύματος ἐκτετέλεσται. Πάντων γὰρ τῶν ἐν τῇ παλαιᾷ ἡγιασμένων ἐκ μήτρας, ἀνδρῶν ὑσπαρχόντων, Σὺ μόνῃ ἐν ταῖς γυναῖξιν, ἡγιασμένη ἐκ κοιλίας Μητρὸς σου ἐφάνης, Ἀρχαγγέλου τῆ φωνῇ συλληφθεῖσα, δι' ἐπαγγελίας ἁγίας. Ἐδεῖ γὰρ Σὲ καὶ ἐν τούτῳ, ὡς Μητέρα Θεοῦ τὸ ἐξαίρετον ἔχειν ἵνα καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς, ὑπερφύης ἦς, καὶ ἐν τοῖς ἀνθρωπικοῖς, ὑπὲρ ἀνθρώπων. Ἀλλὰ δεόμεθα, πρέσβευε Θεόνυμφε, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐν πίστει εὐφημούμενων, τὴν σεβασμίαν σου Σύλληψιν.

Ἦχος Δ΄.

Εὐπροσύνης μυστικῆς, καὶ χαρᾶς ἀνεκφράστου ὑπόθεσις, τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, σήμερον ἀνατέταλκε. Πᾶσαι γὰρ αἱ τῆς Παρθένου ἑορταὶ, χαρὰν πνευματικὴν, τοῖς πιστοῖς

προμνησεύουσι· οὐχ ἦττον δὲ καὶ ἡ νῦν τελευμένη ταύτης πανηγυρίς. Ὡσπερ γὰρ τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν τοῦ Χριστοῦ, κέντρον καὶ κεφάλαιον ὑπάρχει, ἢ τούτου ἄσπορος Σύλληψις· οὕτω καὶ τῶν Θεομητορικῶν ἀπασῶν ἑορτῶν, κέντρον ὑπάρχει καὶ καταρχή, ἢ τῆς Παρθένου ἐκ σπέρματος, παράδοξος Σύλληψις. Ἦν περ νῦν χαρμονικῶς ἑορτάζοντες, αἰτήσωμεν διὰ τῆς Παρθένου λαβεῖν, ἰλασμόν ἀμαρτιῶν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος π.λ. δ΄.

Δεῦτε φιλοπάρθενοι πάντες, τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ καὶ Παρθένῳ προσδράμωμεν. Ἰδοὺ γὰρ αὕτη συλλαμβάνεται, ἐξ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης, διὰ θείας ἐπαγγελίας. Ὁ ὑπερφερῆς Οὐρανός· ἢ θεογεώργητος γῆ· ἢ ἀπαρχὴ τοῦ ἐν Χριστῷ θεωθέντος Ἀδαμιαίου φυράματος· τὸ παράμοιον τῆς ἀρχικῆς ωραιότητος ἰνδαλμα· ὁ μέγας ἐν μικρῷ Κόσμος, τοῦ τὸν Κόσμον ὅλον δημιουργήσαντος· τὸ ἐπίγειον τοῦ οὐρανοῦ Βασιλέως παλάτιον· ἢ φανέρωσις τῶν ἀποκρύφων τῆς θείας ἀκαταληψίας βυθῶν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐπαγγελιῶν ἢ σφραγίς. Συλλαμβάνεται τοίνυν, καὶ ὁ Κόσμος τῆς πρὸς τὴν φθορὰν, ἀναστέλλεται ρεύσεως. Φυτουργεῖται ἐν μήτρᾳ, καὶ τὸν φυτουργόν τῆς ζωῆς μηνύει, μικρὸν ὅσον εἰς τὴν Κτίσιν ἐρχόμενον. Ὁ θεόγλυπτος ἀνδριάς· ἢ χρυσοειδὴς διπλοῖς· ἢ ἀνεξάντλητος τῶν θείων ἀπαυγασμάτων πηγὴ· Ἦν προσκυνοῦντες μετὰ πόθου, μακαρίσωμεν ἐκ ψυχῆς, τὴν αὐτῆς πανεύφημον Σύλληψιν.

ΕΥΧΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

Λεγομένη εἰς πᾶσαν θανατηφόρον ἀσθένειαν καὶ βλάβην βοῶν, ἱππῶν, ὄνων, ἡμιόνων, προβάτων, αἰγῶν, μελισσῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ζώων.

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΔΕΗΘΩΜΕΝ.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός μου, ὁ ἐλεήμων καὶ Πανάγαθος. Ὁ πᾶσαν τὴν νοητὴν καὶ αἰσθητὴν Κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας. Ὁ τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐκχέων ἐπὶ πάντα τὰ ὑπὸ σοῦ δημιουργηθέντα. Ὁ διὰ τῆς παναγάθου Προνοίας σου πάντων προνοῶν καὶ πάντων κηδόμενος τῶν κτισμάτων σου, αὐλῶν, ὑλικῶν, λογικῶν, ἀλόγων, ἐμφύχων, ἀψύχων, ἀπὸ τῶν πρώτων ἕως τῶν ἐσχάτων. Οὐδὲν γὰρ ἀπρο-

νόητον, οὐδὲ ἡμελημένον παρὰ σοὶ τῷ Ποιητῇ καὶ Προνοητῇ τοῦ παντός. Σὺ γὰρ, εἴ ὁ ἀνσίγων τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐδοκίας. Σὺ εἶ, ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τῆς κτήνεις καὶ χλόην, ἕνεκα τῆς δουλείας τῶν ἀνθρώπων. Σὺ εἶ, ὁ πάλαι τὰς τῶν ζῶων ἀγέλας τοῦ Ἰσραὴλ, ἀνωτέρας διαφυλάξας τῆς θανατηφόρου πληγῆς τῶν πρωτοτόκων ζῶων τῶν Αἰγυπτίων. Σὺ εἶ, ὁ διὰ τῆς ἐνσάρκου σου οἰκονομίας, καταργήσας τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν Διάβολον, καὶ τῷ θανάτῳ σου θανατώσας τὸν θάνατον.

Σὺ εἶ, ὁ καὶ δι' ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου δούλου σου, τὸν μὲν ὄφιν θανατώσας, τὸν τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος τῷ ἑαυτοῦ ἰῶ διαφθείραντα. Τὰ δὲ ἐξ αὐτῆς πίνοντα ζῶα καὶ νεκρωθέντα, τῇ ζωοποιῶ δυνάμει σου ἀναστήσας. Τὸν δὲ εἰς τοῦτο συνεργήσαντα Δαίμονα, ἐμφανῆ γενέσθαι παρασκευάσας, ὁμνύοντα μηδέποτε προσεγγίσει τολμήσαι, ὅπου ἂν ἐπικληθῆι τὸ ταπεινὸν ἐμοῦ ὄνομα. Σοῦ τοίνυν δέομαι, Δέσποτα Πανάγαθε καὶ Ποιητὰ τοῦ Παντός, καὶ σὲ ἱκετεύω τὸν τῆς ζωῆς πάσης αἴτιον, ἐπάκουσον ταύτης μου τῆς δεήσεως, καὶ ἀπέλασον πᾶσαν θανατηφόρον ἀσθένειαν καὶ βλάβην ἀπὸ τῶν βοῶν, ἵππων, ὄνων, ἡμιόνων, προβάτων, αἰγῶν, μελισσῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ζῶων τῶν εἰς χρεῖαν ὄντων τῆς ζωῆς τῶν δούλων σου, τῶν ἐπικαλουμένων σὲ τὸν δοτῆρα πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἐμὸν ὄνομα. Καὶ δός Κύριε, πᾶσι τοῖς τὴν ἐμὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι, καὶ μετὰ πίστεως προστρέχουσι τοῖς Λειψάνοις μου, εἰρήνην σταθεράν, πληθυσμὸν ζῶων, ἀφθονίαν σίτου, ὀλνου, καὶ ἐλαίου. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν, ἄφσειν ἀμαρτι-

ῶν, σωμάτων ὑγείαν καὶ τὴν τῶν ψυχῶν αἰώνιον σωτηρίαν.

Ναὶ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, τοῖς ἰδίοις σπλάγχνοις ἐπικαμπτόμενος, οἰκτεῖρον τὰ πάσχοντα ζῶα, τῇ δρεπάνῃ τοῦ θανάτου ἀγεληδὸν θεριζόμενα. Καὶ ὡς λόγον μὴ ἔχοντα, μόνοις τοῖς μυκθημοῖς, καὶ ταῖς γοεραῖς καὶ ἀνάρθροις φωναῖς, τὸ πάθος καὶ τὴν ὀδύνην αὐτῶν ἐλεεινῶς ἐξαγγέλλοντα, ὥστε καὶ τοὺς λογικοὺς εἰς συμπάθειαν τούτων ἔλκεσθαι. «Εἴ γὰρ δίκαιος οἰκτεῖρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ», κατὰ τὸ γεγραμμένον, πῶς οὐκ οἰκτερήσεις ταῦτα σὺ, ὁ τούτων Ποιητῆς καὶ Προνοητῆς; Σὺ γὰρ εὐσπλαγγχε, καὶ τῶν ἐν τῇ Κιβωτῷ ζῶων ἐμνήσθης, ὑπὸ τῆς οἰκειᾶς χρηστότητος καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου νικώμενος. Ἴνα διὰ τῆς εὐεξίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν βοῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων ζῶων, καλλιεργῆται μὲν ἡ γῆ, αὐξάνωσι δὲ οἱ καρποὶ, καὶ ἀφθόνως οἱ δούλοι σου οἱ ἐπικεκλημένοι τὸ ὄνομά μου, ἀπολαύωσι τῶν ἰδίων γεωργιῶν. Ἐκ τούτων δὲ, πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. Καὶ δοξάζωσι μὲν, σὲ τὸν χορηγὸν παντός ἀγαθοῦ. Τιμῶσι δὲ καμὲ τὸν σὸν δούλον καὶ ἱκέτην θερμότατον τῆς Παντοκρατορικῆς βασιλείας σου· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν. ¹

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Δεκεμβρίου, δευροτάζεται ὁ ἅγιος Μόδεστος.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α΄ ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ ΚΑΤΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΩΤΩ ΤΟΥΤΩ ΤΟΜΩ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΩΝ.

Α

	Σελ.		Σελ.
'Αββακοῦμ, τί δηλοῖ τὸ ἔνομα.—Οὐχ εἶ; ἀλλὰ πολλοὶ ἄγγελοι ἤρπασαν ὑπόσημ.	267	Ἄγιοι λέοντες καὶ θηρία ὑπετάσσοντο.	456
'Αβδιοῦ τί σημαίνει, πότε ἤμασε κτλ.	231—232	Ἄγιοι καὶ μετὰ θάνατον τῆς εὐτελείας ἐπιμυλούμενοι εἰς τὴν ὑπόσημ.	486
'Αβελδοῦ ἡδὲ Γαμαλιὴλ πότε ἐπίστευσε.	345	Αἰ πρὸς τοὺς ἁγίους εὐεργεσίαι πόσα καλῶ προξενουσιν εἰς τοὺς εὐεργέτας.	490
'Αβίρκιος ὁ ἱεραπόλεως βιβλίον συνέγραψεν ἐρίστα.	452	Ποῖος εὐθὺς ἅμα ἐγεννήθη ἐστάθη κατ' ἀνωτολάς καὶ ἐπροσκύνησε.	499
'Αβιμίλεχ πόσον ἐκοιμήθη, καὶ ποῦ.	494	Ποῖον ἡ Θεοτόκος ἐπέπαζεν ἀνωθεν.	500
Ἄβραμ ἐκ τῶν δρωμένων ἐγνώρισε τὸν ἀόρατον αὐτῶν Ποιητῆν.	304	Ποῖος νεκρὸς ὢν, ἐσηκώθη καὶ ἐγραφε.	504
Ἰπήκουσεν ἀδιατάκτως. Προπάτωρ ἐστὶ τοῦ Ἰού τοῦ Θεοῦ. αὐτόθι.		Ἄγιοι δὲν ἐνταφιάζονται μετὰ τῶν ἀματωλῶν.	553
Ἄβραμ πῶς ὠνομάζετο εἰς τὴν ὑπόσημ.	323	Οὐτε καντὰ εἰς αὐτοὺς.	434
Ἄγαθὰ οὐράνια οὐδεμίαν ὁμοιότητα ἔχουσι μετὰ ἐπίγεια, σχηματίζονται ὅμως μετὰ αὐτὰ κατὰ συγκατάβασιν, πρὸς παραγορίαν τῶν ἀνθρώπων. Εἰς τὴν ὑπόσημ.	33 καὶ 605	Ἄγρια Χερουβικὸν ναῦν ἀποκτεῖ.	327
Ἄγάπη τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ προτιμᾶται τῆς φυσικῆς συγγενείας. Ἄγάπη τοῦ πλησίον προτιμωτέρα ἐστὶ τῆς νησιᾶς εἰς τὴν ὑπόσημ.	183	Καθαίρει πᾶν ναῦν εἰς τὴν ὑπόσημ.	229
Ἄγάπης (περὶ) διήγησις πᾶν ὠφέλιμος.	25	Αἷμα Χριστοῦ ὑπερ εἰχόν τινες, πόθεν ἦτο;	30
Ἄγγελος τί σημαίνει.	309	Ἰάσεις ἐποίησε πολλὰς εἰς τὴν ὑπόσημ.	34
Ἄγγελοι πανταχοῦ ὄρασι. Εἰς τὴν ὑπόσημ.	447	Αἰνός τοῦ ἁγίου Δημητρίου τίς ἐποίησεν ἐκ ὑπόσημῶσι.	424
Ἄγγελος τίνος ἁγίου; ἔλυσε καὶ ἐποίησεν ὑγίαι.	483	'Ακόλαστος οὐκ ἐπὶ πορνείας μόνου λέγεται εἰς τὴν ὑπόσημ.	252
Πολλοὺς ἤρπασεν καὶ ἔφερον εἰς ἄλλον τόπον.	457 καὶ 267	Ἀλληλοῦτα, ποῖος εἶναι ὁ εὐρετής ὑπόσημ. Καὶ ἡ Δαβὶδ αὐτὸ γράφει αὐτόθι.	309
Ἰατροῦσι τοῦ; μάρτυρας.	466	Ἀκρίδες τὰ ζωφία, καθαρὰ ἐστὶ, καὶ τρώγονται παρὰ τῶν βουλομένων εἰς τὴν ὑπόσημ.	79
Ποῖος ἐνωμίλει καθ' ἑκάστην μετὰ τοὺς ἄγγελους.	238	Ἀλλοίως ἔχων εἰς τὸν λακκὸν καὶ εἰς τοὺς πόδας, ποῖος ἅγιος παρήγγειλε νὰ ἐνταφιασθῇ.	43
Προῦπαντᾶσι τὰς ψυχὰς τῶν μαρτύρων.	238	Ἀμαρτία μετὰ τί ὁμοιάζει.	497
Τίνες ὑπὸ ἄγγελου μετελαμβάνον.	266	Ἀμαρτία χρειάζεται διὰ νὰ ἀποπλυθῇ.	497
Ἄγγελος πόσον ἔστρεψεν.	300	'Αμαρτωλοὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπελπιζονται εἰς τὴν ὑπόσημ.	413
Πόσος εἶχεν ἄγγελον συγκατοικόν.	308	'Αμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων οὐ παρ' ἀνθρώπων ἠδιδάχθη τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν ὑπόσημ.	279
Ἄγιοι μετὰ βίας λαμβάνουσι τὰ εἶδηματά των.	284	Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τρεῖς εἶναι αἱ συζυγίαι.	437
Ἄγιος ποῖος νεκρὸς ὢν, ἐξήπλωσε τὰς χεῖρας του καὶ ἐπίσσε τοὺς ἄιμοις τῶν ἱερῶν καὶ σηκωθείς, περιπάτησε τρία βήματα.	45	Πρέπει οἱ ζωγράφοι νὰ τοῦ; ἱστορώσι διαφορετικούς, καὶ νὰ ἐπιγράψωσι ποῖα συζυγία εἶναι εἰς τὴν ὑπόσημ.	438
Ἄγιος τίς δὲν ἐβλήθη ἀπέσαι, ἀλλὰ μετὰ παραπέτασμα.	432	Ἀνδρόγυνα ποῖα ἐγενίαν μοναχοί.	101 καὶ 115
Ἐξ ἁγίου; ὁ ἔχων πίστιν οὐ ταρασσεται εἰς τὰς συμφοράς.	440	Ἀνδρόγυνον ποῖον ἔζη ἐν παρθενίᾳ.	228 καὶ 238
Ἄγιοι προφθάνουσιν εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Ψυχὰ ἁγίων πανταχοῦ ὄρασιν εἰς τὴν ὑπόσημ.	447	Ἀνθύπατος ποῖος λέγεται εἰς τὴν ὑπόσημ.	72
		Ἄννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου θεῖα ἦτο τῆς Ἐλισάβετ.	25
		Τίνος τὴν στείρωσιν ἔλυσε καὶ θυγατέρα ἐχάρισε.	351
		Ἄννα ἡ τοῦ Ἰλλικῶν πόσα παιδιὰ ἐγέννησε.	285
		Ἄντωνιος πόθεν εἶδε τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀμμωνίου.	285

ἀναφερομένην εἰς οὐρανόν· εἰς τὴν ὑπόσημ. 104
 Ἀντωνίου Θαυμαστός ἔπαινος ποῖος εἶναι—Δι-
 ατί ἐμεγαλύνθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ—Δὲν ἐ-
 φοβεῖτο τὸν Θεόν, ἀλλ' ἠγάπα αὐτὸν—Ἀ-
 πό τῆς ἑορτῆς αὐτοῦ ἀνεχώρουν οἱ πατέρες
 εἰς τὴν ἔρημον. ἐν ὑπόσημ.
 Ἀπελλῆς ὁ Ἀπόστολος, ἄλλος ἦτον ἀπὸ τὸν
 γεγονότα Ἐπίσκοπον Θρακίας.
 Ἀπογραφαὶ ἐπὶ Αὐγούστου δῶμα ἔγειναν—ὁ-
 ποῖαι εἶναι.—Διατί οἱ ἐξωτερικοὶ δὲν ἀνα-
 φέρουσι περὶ αὐτῶν· ἐν ὑπόσημ.
 Ἀποκάλυψις Ἰωάννου εἶναι τὸ δυσκολώτερον βί-
 βλιον τοῦ κόσμου καὶ σκοτεινότετον.
 —Ποῦ καὶ πότε ἐγράφη, εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ἀπόστολοι δώδεκα ὄρες εἶσι.
 Ἀσπιδοχελῶν τί εἶναι, εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ἀσφαλτος εἶ εἶναι· εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ἀστέριος Κύρου τί ἦτο, εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Αὐτόκλητοι ποῖοι ὑπῆσαν εἰς τὸ μαρτύριον. 446 καὶ 245
 Ἀρετὴν δὲν πρέπει νὰ δεικνύμεν εἰς τοὺς ἀν-
 θρώπους, εἰς τὴν ὑπόσημ. 183
 Ἀρνῆσιχρίστων μαρτύρων (διὰ τῆς δόξαν τῶν)
 οὐδεὶς πρέπει νὰ διατάξῃ.
 Ἀριστάρχος ἀπόστολος, ἄλλος δεῦτερος Ἰωάν-
 νης ἦν κατὰ τὴν τροπὴν.
 Ἀρμένιοι διατί ὠνομάσθησαν Καθολικοί, εἰς
 τὴν ὑπόσημ.
 Ἀπὸ ποῖον ἐχειροτονεῖτο ὁ Ἀρμενίας Ἐπί-
 σκοπος· αὐτῶν.
 Ἀρχιερωσύνης χάρισμα πότε πρέπει νὰ λαμ-
 βάνῃ τις.
 Ἀσθενῆς καὶ εὐχαριστῶν, πρῶτον τάγμα εἶναι
 ἐν τῷ ὁσάνῳ· εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ἀγαθῶν τῶν οὐρανίων τὴν ἐτέρησιν ποῖος ἔ-
 κλαιε πάντοτε, ἐν ὑπόσημ.
 Τίς ἔλεγεν ὑποκριτικῶς ὅτι εἶναι ἄγγελος
 Θεοῦ.
 Ἀδριανὸς τί ἦτο.
 Αἰλεῖμ τί σημαίνει· ἐν ὑπόσημ.
 Αἰρετικοὶ πρέπει διὰ βασιλικῆς διαταγῆς νὰ
 διώκωνται ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἔχουσιν ἐξου-
 σίαν.
 Ἀπόστολοι οἱ μετὰ τοῦ δώδεκα διατί λέγον-
 ται ἄντες· ἐβδομήκοντα.—Καὶ περισσοτέ-
 ροι τῶν ἐβδομήκοντα εἶναι· ἐν ὑπόσημ.
 Ἄρτους τίς ἐλάμβανε παρὰ Θεοῦ Ἀγγέλου ὅτι
 ἠούχαζε καὶ ἦτο μόνος.
 Ἄρτον τίς οὐκ ἔφαγεν εἰς τριάκοντα χρόνους.
 Ἀσκηταὶ καὶ ἄλλοι ἦσαν σύγχρονοι τοῦ Ἀντω-
 νίου καὶ Παύλου τοῦ Ἐθελίου ἐν τῷ Σινᾷ.
 εἰς τὴν ὑπόσημ.

B

Βαβὼν τί φωνὴ εἶναι, καὶ τί σημαίνει· εἰς τὴν
 ὑπόσημ.

σελ. 104 Βαλαάμου φυτὸν τί εἶναι καὶ τί ἰδιώματα ἔχει
 εἰς τὴν ὑπόσημ. 340
 Βαλαάσαρ τί σημαίνει. 343
 Βάπτισμα ποῖος θέλων νὰ ἐμπαίξῃ, ἐβαπτί-
 σθη καὶ ἐμαρτύρησε. 45 καὶ 484
 Βάπτισμα, διὰ θαύματος ὁ Κύριος οἰκονόμη εἰς
 τοὺς μάρτυρας, ἵνα μὴ ἀπέλωσιν ἀβά-
 πιστοι. 86
 Τὸ τῶν αἰρετικῶν καὶ σχισματικῶν εἶναι
 ἀδεκτόν· εἰς τὴν ὑπόσημ. 167
 Τὸ τοῦ Ἀρείου ἀδεκτόν ἐστι. 280
 Βαπτισθεὶς ὁ Χριστὸς διατί ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ
 τοῦ ὕδατος.—Ὀλην τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων
 ἠγίασεν.—Διατί τὸ τοῦ Ἰωάννου ἔλαβε βά-
 πτισμα.—Εἰς μίαν καταδυσὴν τοῦτο ἔγι-
 νετο καὶ γέφυρα ἦτο μεταξὺ τοῦ Ἰουδαίου
 καὶ τοῦ ἡμετέρου, εἰς τὴν ὑπόσημ. 367—368
 Βάπτισμα τὸ ἡμέτερον χρεωστούμεν νὰ φυ-
 λάττωμεν καθαρὸν. 368
 Βαρβηλομαῖος ποῖον Εὐαγγέλιον ἰδιοχείρως ἔ-
 γραψε· εἰς τὴν ὑπόσημ. 225
 Βαροῦχ προφήτης ἦτο. 81
 Τὸ βιβλίον αὐτοῦ οὐ χωρίζεται ἀπὸ τοῦ
 Ἰερεμίου· εἰς τὴν ὑπόσημ. 80 καὶ 81
 Τί εἶχεν αὐτὸν ὁ Ἰερεμίας· αὐτῶν.
 Δὲν ἔμεινεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀλλ' ἐκατέβη εἰς
 Αἴγυπτον καὶ ἐκεῖθεν ὑπῆγεν εἰς Βαβυ-
 λῶνα· εἰς τὴν ὑπόσημ. 84 καὶ 494
 Βασανιετήρια πολλοὶ μάρτυρες δὲν ἠσθάνοντο 46
 Βασιλικὴν ὁδὸν πρέπει τις νὰ πορεύεται, εἰς
 τὴν ὑπόσημ. 350
 Βασιλικὸς διατί περλαμβάνεται εἰς τὸν διὰ
 τοῦ Σταυροῦ γινόμενον μικρὸν καὶ μέγαν
 ἁγιασμόν, εἰς τὴν ὑπόσημ. 41
 Βασιλεὺς ὁ παραβαίνων τοὺς θεούς καὶ τὰς
 συνθήκας πρέπει νὰ διώκεται ἔξω ἀπὸ τὴν
 ἐκκλησίαν. 43
 Τί πρέπει νὰ συλλογίζεται διὰ νὰ εὐχαρι-
 στήσῃ τὸν Κύριον. 42
 Ποῖος βασιλεὺς ἐφθόνη νὰ μὴ μαρτυροῦν οἱ
 χριστιανοὶ εἰς τὴν ὑπόσημ. 124
 Βασιλεὺς ποῖος, καὶ βασίλισσα ὑπῆγον μένοι εἰς
 τὴν δούλην αὐτῶν. 165
 Βασιλεὺς τίς τίνος ἐσκέπαζε τὸ λείψανον διὰ
 τῆς χαλμύδος. 418
 Βήματος ἐντὸς ποῖος βασιλεὺς ἐθαικτώθη, εἰς
 τὴν ὑπόσημ. 349
 Βίβ τις τι πράττων καὶ παρὰ γνώμην, οὐχ ἄ-
 μαρτάνει. 350
 Βίασα τῶν γυναικῶν, πῶς Θεοῦν παιδεύονται. 244
 Βιβλιοθήκην ἀξιόλογον τίς κατεσκεύασε· εἰς
 τὴν ὑπόσημ. 296
 Βιβλίον διαφέρει ἀπὸ τοῦ βυβλίου. Ἀδιάφορον
 ἐστίν· εἰς τὴν ὑπόσημ. 79
 Βιβλίον Γραφῶν ποῖον ἦτο, εἰς τρεῖς στυλοὺς
 μοιρασμένον. 132

Βιβλίον συνέγραψεν ὁ Ἰωάννης.	σελ. 475	Γρηγόριος Νεοκαισαρείας ποίον μυστήριον τῆς Θεολογίας ἐδιδάχθη εἰς τὴν ὑπόσημ.	σελ. 226
Βιβλίον πολλὰ ἐφέλιμον Ἰάκωβος· συνέγραψεν ὁ Μυθωνίας.	478	Δεύτερος Μωσῆ· ἐλέγετο. Ἀσκητῆς ἔπροσέχεται εἰς τὴν ὑπόσημ.	227
Βιβλίον τὸ ἐνομαζόμενον Ποιρην, καὶ Ἐκκλησία, καὶ δέκα παραβολαί, τί ἦτο καὶ τίνος· εἰς τὴν ὑπόσημ.	494	Γυναῖκες μάρτυρες εἰς πορνοστάσιον δοθεῖσαι, ἐφυλάχθησαν ἀμόλυτοι.	403
Βιβλίον Ἐύρου Ἐρραίμ, ποῖος ἀναγνούς· κατενόηθη.	343	Γυναῖκες οὐδὲ ἀναστεναγμόν φιλὸν ἐξέβαλαν.	30
Βιβλίον ποῖος προφήτης εἶχε, τὸ ὅποιον τῶρα δὲν εὐρίσκεται· εἰς τὴν γ' ὑπόσημ.	372	Διὰ κατασχόνην ξυρίζονται τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Καὶ πάλιν μαλλία ἐκβάλλουσιν.	402
Βουλγαρίας πρῶτοι φωτισταὶ ποῖοι εἶναι.	332	Γυναῖκες ποῖαι ἐφόρεσαν ἀνδρῆκεια. 32, 65, 112, 145, 170, 205, 306, καὶ 334	334
Οἱ εἰς τὴν Βουλγαρικὴν γλῶσσαν μεταγλωττίσαντες· τὴν θεῖαν Γραφήν, ποῖοι εἶναι. Ποῖα λέγεται Βουλγαρία. 242 καὶ 332	332	Γυναῖκες αἱ πλύνουσαι μὲ ἀναίσχυντα σχήματα πῶς τιμωροῦνται.	376
Βούλγαροι πῶθεν ὠνομασθησαν. Βουλγάρων βασιλεὺς πρῶτος χριστιανός, τίς ἦτο· αὐτόθι.	403	Γυνὴ ἀκάθαρτος πόσον φαίνεται βρωμερὰ εἰς τὰς ἀγίας.	399
Βούλγαροι πολλοὺς χριστιανούς· καὶ ἀρχιερεῖς ἐθανάτωσαν.	403	Γυναῖκες· ὅσαι ποῖαι ἐφόρου βρέα σιδήρα. —Μεγαλώτατα ἐνδύματα πρέπει νὰ ἔχωσιν, ὥστε νὰ σκεπάζωσι καὶ τοὺς πόδας τῶν.	488
Βρεφοκτονίαν τοῦ Ηρώδου ποῖος ἐξωτερικὸς ἀναφέρει. Διατί δὲν ἀναφέρει αὐτὴν ὁ Ἰωάννης· εἰς τὴν ὑπόσημ.	349	Γυνὴ ποῖα γυμνωθεῖσα διὰ τὸν Χριστὸν, τὴν ἀτιμίαν ταύτην ὡς τιμὴν ἐνόμιζες. 171—172	171—172
Βίσσο· τί εἶναι· εἰς τὴν ὑπόσημ.	449	Γένειον τίς δὲν εἶχε διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀσκητικῶν κόπων.	393
Γ		Γέροντες· ποῖοι ὄντες μετεχειρίζοντο τοὺς τῶν νέων ἀγῶνας.	476
Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος· διατί εορτάζεται κατὰ τὴν ἡ. τοῦ Νοεμβρίου.	203	Γεωργός· ὁ τυραννικῶς ζημιῶν καὶ ἀφαιρῶν τοὺς καρποὺς αὐτῶν πῶς τιμωρεῖται· εἰς ὑπόσ.	406
Πότε ἐφάνη εἰς τὸν Ζαχαρίαν· ὑπόσημ.	48	Δ	
Γάλα ἀπὸ ποίους μάρτυρας ἐξῆλθεν ἀντὶ αἵματος.	459, 240 καὶ 320	Δαβὶδ πότε ἠλεγξεν ὁ Νάθαν.	344
Γαλιλαίους· διατί ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς ὠνόμαζε τοὺς χριστιανούς.	258—259	Δαίμων ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν μαρτυρικῶν λειψάνων· εἰς τὴν ὑπόσημ.	42
Γαμαλιὴλ πότε ἐπίστευσε.	345	Πῶθεν λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ φονεῖ. Βιαζόμενος, λέγει τὴν ἀλήθειαν.	58 70
Γέννησις Χριστοῦ εἰς τινὰς μόνον τόπους δὲν εωρτάζεται κατὰ τὴν κε' τοῦ Δεκεμβρίου. Ἀπὸ δὲ τοῦ Χρυσοστόμου ἤρχισε νὰ εορτάζεται ἐν Ἀντιοχείᾳ· ὑπόσημ.	308	Δαιμόνων νίκη, ἐπιστροφή γίνεται ἄλλων εἰς πίστιν.	93
Γέρον ζῶν ὁ δῆσας, αὐτὸς πρέπει καὶ νὰ λύη καὶ οὐκ ἄλλος. Ἐὰν δὲ αὐτὸς ἀποθάνῃ, δύναται καὶ Ἀρχιερεὺς νὰ λύη τὸν δεσμοθῆντα.	434	Δαίμονες δὲν ἔχουν ὄλοι ἐπίσης· τὴν μελανίαν. —Τὰ δεξιὰ αὐτῶν εἶναι τελείως κατὰψυχα.	404
Γεώργιος· ὁ μαγλομάρτυς ποῦ ἐμαρτύρησε· εἰς τὴν ὑπόσημ.	484	Δαίμων ἀναγκάζομενος, ὁμολογεῖ φανερά τὴν κακίαν του. —Σηκῶναι πέτραν μεγαλωτάτην.	452
Γλώσσης· ὁ κρατῶν πανταχοῦ ξένος εἶναι· εἰς τὴν ὑπόσημ.	239	Δαίμων ποῖον ἠπάτησε, φανεῖς ὡς γυνή.	456
Μετὰ τὴν ἐκκοπήν τῆς γλώσσης, ποῖοι ἐλάλουν· εἰς τὴν ὑπόσημ. 231 καὶ 280	280	Τίνος ὀσίου ἔχυνε τὸ νερὸν, καὶ δὲν τὸ ἔφινε νὰ πῆ.	254
Γοργουπήκοος ποῖα εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ὀνομάζεται, καὶ ποῖα θαύματα ποιεῖ· εἰς τὴν ὑπόσημ.	209	Πόσας μηχανὰς μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐκβάλῃ ἓνα ἀπὸ τὴν καλὴν του· εἰς ὑπόσημ.	256
Γραμμάτων Σλαβονικῶν τίς εὖρε χαρακτηριστικὰ καθαρωτέρους.	244	Ὅπου ὁ ἄνθρωπος ὑπάγει, ὁ δαίμων προσλαμβάνει καὶ ὑπάγει ἐμπροσθέν του· εἰς τὴν ὑπόσημ.	33
Γραπτοὶ τί εἶπεν ὅτε ἐχαρακτήθησαν εἰς τὰ μέτωπα. Τίνος ἦσαν μαθηταί· εἰς τὴν ὑπόσ.	645	Δαίμονες μὲ ποῖαν ἀρετὴν ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Νικητῆς τούτων ποῖα ἀρετὴ εἶναι· εἰς τὴν ὑπόσημ.	33
Γρηγόριος Ἀρμενίας πῶσως ἐβάπτισε· εἰς τὴν ὑπόσημ.	88	Δαίμων ἐμπόδιζε τὸν Νάθαν διὰ νὰ μὴ ἐμποδίσῃ τὸν Δαβὶδ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν.	343
		Δαιμόνων τάγματα δύο εἶναι, καὶ ποῖα.	394
		Δαίμων πότε εὐρίσκει χώραν καὶ ἐνεργεῖ ὑπόσημ· αὐτόθι.	
		Δαίμονες ποῖον περιόζοντες ἐξερρίζωσαν 500	1

ἄνδρα.
 Διόδοτος εἰς τὰ μικρὰ νικῶν ἢ νικώμενος, τί
 γίνεται.
 Δακνὴλ διατί δὲν ἐβλήθη εἰς τὴν κάμινον ὁμοῦ
 με τοὺς τρεῖς Παῖδας.
 Μόνος αὐτὸς προεῖπεν εἰς πόσους χρόνους
 ὄρισμένως θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ σταυρωθῇ ὁ
 Χριστός.—Ἡ εἰς τὸν Δακνὴλ νῦν σωζομένη
 μεταγλωττίσις οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοδο-
 τίανος, ἀλλ' αὐτὴ ἐστὶν ἡ τῶν ἑβδομή-
 κοντα' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Δημητρίου ἁγίου Αἴνους τίς ἐποίησε' εἰς ὑποσ.
 Εἰκὼν αὐτοῦ μετετέθη ἀπὸ Θεσσαλονίκης
 εἰς Κωνσταντινούπολιν.
 Δελφίνες τίνων ἁγίων λείψανα ἐξέβαλον εἰς τὴν
 παραθαλασσίαν. 132 καὶ 303
 Διάκονος γυνὴ θαυμασία.
 Δικέλλιον πῖνος ἐποίει θαύματα.
 Διονύσιος ὁ Ἀρσοπαγίτης ἐπιστέλλων τῷ Θεο-
 λόγῳ, προφητεύει τὴν ἀπὸ τῆς Πάτμου
 λύτρωσιν του.
 Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ γνήσια εἰσὶ, καὶ
 ἀκριτῶς διαβάλλονται ὡς ὑστερόπλαστα'
 εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ποιμὴν ποιμένων καὶ Παύλῳ παραπλήσιος
 ὀνομάζεται.
 Ποῦ καὶ πῶς ἐτελείωσεν. Διηγείται πόσην
 φιλανθρωπίαν δεικνύει ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἁ-
 μαρτωλοὺς.
 Ρεῖψανον αὐτοῦ ποῦ εὗρισκετο. Καὶ ἡ κάρα
 αὐτοῦ. εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Διονύσιος ὁ ἐν Καρινθῷ ἄκτῳ ἐπιστολὰς ἐπεμ-
 ψε. εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Ῥόξαν ἀνθρωπίνην οἱ φεύγοντες, φεύγουσι καὶ
 ἀπὸ τὴν οἰκίαν αὐτῶν.
 Ρούλαι δὲν πρέπει διὰ τὴν δουλείαν νὰ κλίνω-
 σιν εἰς τὴν ἀσέβειαν. 50
 Ρούλοι ἔχθροί εἰναι εἰς τοὺς ἀθέντας των.
 Ῥοκέμβριος τί ὄνομα εἶναι. εἰς τὴν ὑπόσημ. 305
 Ῥοσίαιον μοναστήριον τίς ἐκτίσει. 265
 Ῥοράκων τίνα ἐπολέμησε. 46
 Ῥορέκοντας ποιοὶ ἐθανάτωσαν. 289 καὶ 467
 Ῥοδάκων ποτε χρῆ. εἰς τὴν ὑπόσημ. 422
 Ῥοκαϊοσύνη ποῖα ὀνομάζεται 367
 Ῥοῦλας Θεοῦ τίς εἶναι. εἰς τὴν ὑπόσημ. 422

Ε

Ἑβραῖοι πόθεν ὀνομάσθησαν. Ἑβραῖς ποῖος ἐλέ-
 γετο, καὶ τί θὰ εἶπῃ.
 Ἑγκώμια εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Βενιαμίν. ὑποσ. 323
 Εἰς τὸν ὄσιον Ἀβραμίου. εἰς τὴν ὑποσ.
 Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον εἰς τὴν ὑποσ.
 Εἰς τοὺς δύο Ἀρχαγγέλους. εἰς τὴν ὑποσ.
 Εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον. εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ἁγίαν Αἰκατερίναν' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον' εἰς τὴν ὑπόσημ.

ειλ.
 485 Εἰς τὴν σύλληψιν τῆς ἁγίας Ἄννης' ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸν ἐκ Ζακύνθου'
 εἰς τὴν ὑπόσημ. 405
 Εἰς τὸν Προφήτην Ζαχαρίαν τὸν πατέρα τοῦ
 Προδρόμου' εἰς τὴν ὑπόσημ. 313
 Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου' ὑπ.
 Εἰς τὸν Ἰωακείμ καὶ τὴν Ἄνναν' ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ' εἰς τὴν ὑποσ.
 Εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ Προδρόμου' ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Κυπριανόν' εἰς τὴν ὑπόσημ. 314
 Εἰς τὸν Ἀρσοπαγίτην' ὑπόσημ. 424
 Εἰς τὸν Ἰερόθεον' εἰς τὴν ὑπόσημ. 462
 Εἰς τὸν Θωμᾶν' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν Πελαγίαν' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Λουκᾶν' εἰς τὴν ὑπόσημ. 303
 Εἰς τὴν ἁγίαν Ματρώναν' ὑπόσημ. 477
 Εἰς τὸν Ἀδελφόθεον Ἰάκωβον' ὑπόσημ. 412
 Εἰς τὸν Δημήτριον' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τοὺς Ἀναργούρους' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν Ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων τοῦ ἁ-
 γίου Γεωργίου' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Ἀπόστολον Φίλιππον' ὑπόσημ. 95
 Εἰς τὸν Ματθαῖον' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Ἀπόστολον Ἀνδρέαν' ὑπόσημ. 95
 Εἰς τὴν Σύλληψιν τῆς ἁγίας Ἄννης' ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν παραμονὴν τῶν Χριστοῦ γεννῶν εἰς ὑποσ.
 Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου. ὑποσ. 96
 Εἰς τὴν σύναξιν τῆς Θεοτόκου. ὑποσ.
 Εἰς τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. ὑπ.
 Εἰς τὰ Νήπια. εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ὀσιομάρτυρα Ἀνυσίαν. ὑποσ. 264
 Εἰς τὸν Σίμωνα τὸν μυροβλήτην. ὑποσ.
 Εἰς τὴν Δομνίαν καὶ Βερίνην καὶ Προσδόκην. ὑπ.
 Εἰς τὴν μάρτυρα Πελαγίαν. ὑποσ.
 Εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Ῥωμανόν. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Ἰγνατίον.
 Εἰς τὸν Φιλογόγιον.
 Εἰς Ἰουβεντίνον καὶ Μάξιμον. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Λουκιανόν. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν μεγ. Βασίλειον τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Γόρδιον. ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν παραμονὴν τῶν Φώτων. ὑπόσημ.
 Εἰς τὰ Θεοφάνεια. ὑπόσημ.
 Εἰς τὰ μετέωρα τῶν Φώτων. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Νύσσης Γρηγόριον. ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ἄλυσιν τοῦ Πέτρου. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Ἀθανάσιον. ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψ. Χρυσοστόμου. ὑποσ.
 Εἰς τοὺς τρεῖς ἱερόδοκας. ὑπόσημ.
 Εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τὴν ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Ἀντιοχείας Μελέτιο. ὑπόσημ.
 Εἰς τὸν Λουκᾶν τὸν ἐκ τῷ Σεβαστίῳ. ὑπόσημ.
 Ἑθνη ποῖα ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τὴν
 βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων. ὑπόσημ. 466

Εικόνας Χριστού ποιοι κεντηθήσονται εἰς τὴν πλου- ραν, ἔρρευσαν αἷμα. ὑποσημ.	σελ. 30
Εἰρήνη θεία πῶς ἐνομάζεται. ὑποσημ.	475
Ἐργόχαρον τίς προσετέθη νὰ ἐργάζηται καὶ παρ' ἄλλων νὰ μὴ λαμβάνῃ τὰ πρὸς τὴν χρείαν.	366
Ἐρήμου εἰς τὰ βαθύτερα τίς πρῶτος ἐπροχώρησε.	382
Εὐχὰς παρὰ πάντων τῶν προσερχομένων ποιοῦ- στος ἐξήτει νὰ λαμβάνῃ. εἰς τὴν 6'. ὑποσ.	477
Ἐκατονταπυλιανή, ναὸς τῆς Θεοτόκου ἐν Πάρῳ περιώνυμος. ὑποσ.	206
Ἐκδίκησιν ποῖος εἰς τὸν κακοποιήσαντα δὲν ἐκαμην.	342 καὶ 346
Ἐκκλησίᾳ τῇ καθολικῇ οἱ μὴ κοινωνοῦντες τί παθαίνουνσι.	98
Ἐκκλησία Μεγάλη διατί λέγεται τὸ Πατριαρ- χειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. ὑποσ.	25
Ἐκκλησία βιβλίον, τί εἶναι ὑποσ.	494
Ἐλεημοσύνη κτιζεῖ παλάτια ἐν οὐρανοῖς. Αὕτη κάμνη νικητῆς ἐν πολέμῳ. Δι' αὐτὴν τίς μετέβαλε περιστερὰν εἰς χρυ- σόν. Τίς δι' αὐτὴν ἐκοπτε τὸ φόρεμά του καὶ τὸ ἐδίδεν εἰς τοὺς πτωχοῦς.	109 248 219
Ἐλεήμων κἀν πτωχέωσιν, πάλιν πλουτίζει	266
Ἐλευσις ἢ τιμωρία λέγεται. ὑποσημ.	76
Ἐλληνισταὶ ποῖοι ἐλέγοντο. ὑποσ.	344
Ἐλισάβετ πρωτεζαδέλφη ἦτο τῆς Θεοτόκου.	25
Ἐξομολογήσεως προσευχὴν, κρείττονα παντὸς ἐκαίνου, τίς ἔγραψεν. ὑποσημ.	336
Ἐορταὶ πόσοι καὶ τίνες. ὑποσ.	338
Ἐπτά πῶς ἐνοσιῶται. ὑποσ.	285
Ἐυαγγέλιον Ἰωάννου τὸ ἰδιόχειρον, ποῦ ἐφυ- λάττετο. ὑποσημ.	73
Ἐυαγγέλιον ποῖα ἁγία ἐβάσταζεν ἐπάνω τῆς ὑπ. Τὸ κατὰ Ματθαῖον πότε συνεγράφη. ὑποσ.	238 225
Ἐυεργέτας δὲν πρέπει νὰ προδίδῃ τίς, καὶ ἂν κινδυνεύῃ νὰ ἀποθάνῃ.	69
Ἐὐθυμίου βίον τίς συνέγραψεν.	82
Ἐὐνοῦχος, ὃν ἐθάπτισε Φίλιππος, ποῦ ἐκήρυξε καὶ τί ἐχορηγῆσαι. ὑποσημ.	420
Ἐὐχεσθαι οὐ χρὴ συμβολικῶς, καὶ διὰ σημείων τὸ μέλλον μαθεῖν. ὑποσημ.	297
Ἐὐωδιὰν μύρου τίνος αἱ σάρκες ἀνέδωσαν. Ἀπὸ τίνος ἁγίου τόπον, ἐν ᾧ ἴστατο, εὐωδιὰν ἐξήρχετο.	459 342
Ἐφοῦδ τί εἶναι. ὑποσημ.	285
Ἐως ἐρχομαι τί πρὸς σέ; πῶς ἐρμηνεύεται.	75

Z

Ζαχαρίας διατί ἐφανείθη. — Διὰ τί ἐνομάζεται ἱερέας. — Πότε εἶδε τὸν Γαβριὴλ. — Θῦμα παρθενίας φημιζεται. — Ἀρχιερεὺς ἦν.	18
Τίνι τρόπῳ ἔπαυσε τὸν λαὸν καὶ ἔστησαν νὰ ἐμῶν ἢ Θεοτόκος εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. ὑποσημ.	237
Ζητῆς ὁ νομαδὸς τίνας βίαν ἔγραψεν. ὑποσ.	79

Ζώνας στρατιωτικὰς ποιοὶ μάρτυρες εἰς τὸ πρό- σωπον τοῦ ἄρχοντος, ἔρριψαν.	σελ. 21
Ζῶων ἀλόγων ἀσθενείας τίς ἅγιος ἔστρεψε.	465

H

Ἅλοι Χριστοῦ ποῦ ἐτέθησαν, καὶ πόσοι ἦσαν ὑπ.	40
Ἡσυχάζων μόνος ἐν τῇ ἐρήμῳ, τρίτον τάγμα εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ, ὑποσ.	453
Ἡσυχία τί εἶναι καὶ ποῖα εἶναι ἡ ὠφέλειά της αὐτόθι. Φέρει τὸ πένθος, Ἥλιον ποῖος ἔστησε. Ἡμίονοι ποῦ ἐφώναξαν μετ' ἀνθρωπίνην φωνήν,	329 469 355

●

Θαυμάτων χάριν πότε λαμβάνει τίς.	166
Θαῦμα πρῶτον διατί λέγεται τὸ ἐν Κανᾷ γε- γονός. ὑποσ.	340
Θαύματα πρὸ τῆς ἀναδείξεως τοῦ Κυρίου τίνα. αὐτόθι. Θεόδωρος ὁ Στουδίτης τί ἀξιωμακρότερον ἔρ- γον ἐποίησε. Τί λόγιον τοῦ Δαβὶδ εἶχεν εἰς τὸ στόμα του ὅταν ἐψυχογράγει. Ποῖα τρο- πάρια συνέγραψεν. ὑποσ.	247
Θεὸς πῶς καθ' ἐκάστην φθέγγεται καὶ διδάσκει ἡμᾶς. ὑποσημ.	483
Θεὸς ἐπίγειος σκέπων τὰ ἐλαττώματα ἅπερ ἔβλεπε, ποῖος ἔγεινε. ὑποσ.	392
Ἐὰν αὐτὸς δὲν ἀνοίξῃ πύλας πόλεως οἱ ἐχ- θροὶ δὲν ἐμβαινουσιν εἰς αὐτήν.	490
Εἰς ἐστὶ.	239
Θεοσεβεία βδέλυγμα εἶναι εἰς τὸν ἁμαρτωλόν. Θεοτόκου εἰκὼν ἐν τοῖς Κύρου, ποῦ ἦτο κεκρυμ- μένη. ὑποσημ.	305 94
Θεοτόκου παράκλησις λυτρώνει ἀπὸ κίνδυνον.	247
Θεοτόκος φανεῖσα, προστάζει τὸν γέροντα τοῦ Δαμασκηνοῦ, διὰ νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ συγγράφῃ. Συνελήθη ἐκ σπέρματος τοῦ Ἰωακείμ, καὶ ἐγεννήθη τελείων ἐννέα μηνῶν.	273 283
Θεοτόκου φυγῆς εἰς Αἴγυπτον μνήμη μόνον γί- νεται ἐν τῷ Συναξαριστῇ, καὶ οὐχὶ καὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐφυγε. ὑποσημ.	339
Καὶ μετὰ τόκον ἐδιδήθη ἐν τῇ χώρᾳ τῶν παρθένων. ὑποσημ.	48
Θηρία τίνα ἐπροσκύνουν.	296
Μετὰ τῶν θηρίων τίς ἐκατοικεῖ ἀβλαβής.	390
Εἰς τίνος τοὺς πόδας ἐκυλίοντο ὡς πρόβατα. Θησαυρὸν ποῖα εὐρούσα, παρεκάλεσεν ἵνα ἀφα- νισθῇ.	352 449
Θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, ποῦ εὐρίσκετο. ὑπ.	49
Θεοδόσιος ὁ μέγας θαῦμα ἐνήργησε. — Διὰ ποῖα πράγματα εὐτύχησε. — Ἐγραψεν ἰδιωχίως τὰ ἅγια Ἐυαγγέλιον. — Τί λόγον συγγένει- ἐλαγε.	387
Θλίψεις μακαὶ ἐλαττοῦσι τὰς μεγάλας.	485

I

Ἰάκωβος διὰ τί λέγεται ἀδελφόθεος. Ἐλέγετο Ὀβλίαις. Διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἠκολούθησαν αἱ δυστυχίαι εἰς τοὺς Ἰουδαίους. ὑποσ. αὐτόθι. Ἰαμβικούς· στίχους τῶν Γραπτῶν ποιῶς ἐσύνθεσε, καὶ ὅποιοι εἶναι. ὑποσ. Ἰβηρες, ἦτοι Γγιουρτζίδες, πῶς ἦλθον εἰς θεογνωσίαν. Ἰγνατίου καρδία δὲν ἐφαγώθη ἀπὸ τοὺς λέοντας. — Θεοφόρος διὰ τί λέγεται. — Λόγια τοῦ του ἐρωτικά πρὸς Θεόν. — Μέγας ἦτο καὶ πάλιν ταπεινός. — Ἐπιστολαὶ πόσαι. ὑποσ. 326 — 7 ἱερά οἱ σφετερίζοντες, τί παθαίνουσι. 243 — 4 ἱερεῖς, ἐξήλοντα λαλοῦσι χωρὶς γλώσσης. 280 ἱερεμίας ποῦ ἔγραψε τοὺς θρήνους; ὑποσ. 490 ἱερωσύνης δῶρον ποῖον εἶναι. 284 Ἰνδοὶ διὰ τίνος ἐπίστευσαν αὐτόθι. Ἰουλιανοῦ τοῦ πρᾶξάτου τῆς σφαγῆς περὶ, ποιῶς προεῖπε; ὑποσ. 440 Ἰουστίνης ἐραστῆς ἦτο ὁ Κυπριανός, καὶ οὐχὶ ἄλλος; ὑποσ. 93 Ἰουῆτος, ὁ καὶ Ἰησοῦς; ἢ Ἰωσήφ βιβλίον εἶχε; ὑποσ. 475 Ἰωάννης, ὁ Θεολόγος τί προφητικῶς εἶπε περὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἀνεψιός ἦτο τοῦ Κυρίου. — Διατί ἐσυγχωρήθη νὰ πείσῃ εἰς πειρασμόν. Πότε ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον; ὑποσ. 69 Τίνων δεῖται συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον. Πότε ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν Ἀποκάλυψιν, καὶ τὰς ἐπιστολάς, καὶ ποῦ. Τὰ ἐν τῇ καθολικῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ λόγια του, τὰ διαλαμβάνοντα περὶ τῶν τριῶν μαρτύρων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, νόθα εἰσιν. Γνήσιά εἰσι, καὶ εὐρίσκονται εἰς πολλὰ ἀρχαία χειρόγραφα. αὐτόθι ὑποσ. 73 Οὐ μετέστη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη ἐν βίβῃ ἀφρατισθεῖς. Πότε ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ ἱεροσόλυμα. Ἀπέθανε αὐτόθι. ὑποσ. 76 Τὸ πέταλον, δ ἐφόρει, τί ἦτον. 74 Ἰωάννης, ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν εἰς πόσους τίτλους διήρесе. τοὺς Κανόνες. Τὸ νομοκάνονον αὐτοῦ ποῦ σώζεται. ὑποσ. 472 Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ τὴν χεῖρα τίς ἔλαβε. — Τὸ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῆς θαῦμα. — Πότε ὑψοῦται. — Πότε μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Πότε ἐδήλου εὐτυχίαν καὶ πότε ἀφορίαν. 369 Ποῦ τὴν ἀρχὴν εὐρίσκειται; ὑποσ. 370 Ἰωνᾶ υἱὸς ἦτο τῆς χήρας τῆς Ξενοδοχισσῆς τὸν Ἠλίαν, ἦτοι Σιδώνιος. — Ἰουδαῖος ἦτο Πῶ αὐτὸν ἐξέδρασε τὸ αἶμα. — Τὸ κῆτος τὸ καταπὶν αὐτὸν πῶς λέγεται. — Τί πρᾶξ τύπων. — Μὴ ποῖαν γλώσσιν ἐκήρυξεν εἰς

σελ.

154

345

464

326 — 7

243 — 4

280

490

284

440

93

475

29

67

69

73

76

74

73

76

74

472

369

370

σελ.

57

58

142

67

154

237

237

209

168

358

377

K

τοὺς Νινυίτας. ὑποσ. 57 Καὶ ἄλλας προφητείας ἐποίησε. ὑποσ. 58 Ἰωὴλ δύο εἶναι; ὑποσ. 142 Ἰωσήφ ὁ Μνήστρωρ πόσους υἱοὺς καὶ θυγατέρας εἶχε. 67 Εἶχε καὶ ἄλλην γυναῖκα. 154 Ἐν παρθενίᾳ ἐπέραςε τὴν ζωὴν του αὐτόθι. Ἀφ' οὗ ἐμνηστεύθη τὴν Θεοτόκον, πόσος καιρὸς ἐπέραςε, καὶ εὐηγγέλισεν αὐτὴν ὁ Γαβριήλ; ὑποσ. 237 Διατί παρέλαβε τὴν Θεοτόκον. 237 Ἰωσήφ τὸν Πάγκαλον, ποῖα ἀρετὴ ἐπόησε; ὑποσ. 209 Ἰωσήφ Καλοθέτης, τίς ἦν; ὑποσ. 168 Ἰησοῦς ὄνομα πότε ἔλαβεν ὁ Κύριος, καὶ παρὰ τίνος. 358 Ἰμάτιον τίνος ἐφόραζεν ἄτρωτον ἐν πολέμῳ τὸν φέροντα. 377

Κ

Κάλλιστος διὰ τί λέγεται ὁ Καταφυγιώτης. — Τὰ τῷ Καλλίστῳ ἐπιγραφόμενα κεφάλαια τίνος εἰσιν; ὑποσ. 244 Κάρπος, ὁ Ἀπόστολος, τί ὄπτασίαν εἶδεν. 96 Καταφυγὴ Μονὴ τῆς Θεοτόκου ποῦ ἦτον; ὑποσ. 244 Κατήχησις ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἢ ὑπὸ τοῦ ἱερέως λεγομένη πρὸς τὸν νεόκομον μοναχόν, τίνος ἐστὶ πόνημα; ὑποσ. 256 Κατηχήσεις Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου πόσαι εἰναι, καὶ ποῦ εὐρίσκονται; ὑποσ. 217 Κακὸν στιανικὸν εἶναι πολὺ λυπηρὸν, τὸ δὲ θεληματικὸν εἶναι κατώτερον. 485 Κλεῖδιον σου ἀνοίγει τὴν θύραν, τί σημαίνει; ὑποσ. 422 Κλέπτων τίς τὰ τῶν πνήτων ἀργύρια ποῖαν ὁργὴν λαμβάνει. 390 Κλήμη; ὁ Ἀγκύρας εἰς πόσους βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἐμαρτύρησεν, καὶ εἰς πόσους χρῆνους, καὶ πόσα ἤδη βασάνων ὑπέμεινε; 404 — 5 Κοινωνίας μυστηρίων μακροχρόνιος ἀποχὴ κακὸν προξενεῖ; ὑποσ. 392 Κοινωνίαν τῶν μυστηρίων τίς μόνον τρώγων, εἶη. 270 Κόλασις διττὴ ἐστὶ. — Οἱ ἐν τῇ κολάσει πότε ἐλαφρύνονται. 392 Κοσμικοὶ ἐμπαίζονται ἀπὸ τὸν κόσμον. 393 Κρήτη ποιῶς ἁγίου; ἐβλάστησε. 334, 365 καὶ 439 Κριτῆς ἄδικος σωφρονίζεται; ὑποσ. 379 Κριτῆς ὁ δίκαιος καὶ κατ' ὄναρ φαινόμενος, φόβον μέγαν προξενεῖ. 247 Κριτικῶς πέρα τοῦ δέοντος, ποῖοι εἶναι; ὑποσ. 340 Κύριε ἐλέησον, τίς ἔλεγεν εἰς ἄλην τὴν ἀκολουθίαν ἱστάμενος. 374 Κωσταντινοῦ; ὁ μέγας πότε ἐβλαστήθη. — Οὐ βλάπτει τὴν αὐτοῦ ἀγῶνιστά. τὰ ἐν τῷ τέλει βαπτισθῆναι. — Πρὸ τούτου ἐφόνευσεν τὴν Φαρίσαν καὶ τὸν Κρίσαν. — Μετὰ θάνατον

αὐτοῦ ἄγγελος ἐφάλλον. ὕποσ. 350—60
 Κωνσταντῖνος ὁ μέγας κατὰ τίνων πολέμων, εἶδε τὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ.—Ἰφελήθη εἰς τὸ πιστεῦσαι, ἐκ τῶν βιβλίων τῶν Σιβυλλῶν.—ἤξευρεν ἑλληνικὰ γράμματα.—Τὸν Χριστὸν εἶδεν εἰς τὸ ὄραμά του. 39
 Ἔστειλεν εἰς τοὺς Ἰβήρας ἀρχιερεῖς. 465
 Τίνος χειρὰς ἐφίλει, καὶ ἀκούμβιζεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. 332
 Ἡρεῖα, ὅσω περισσότερον καίονται, τόσω περὶ περισσότερο ἐξιλέοντο ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ταῦτα προσφέροντας.—Διὰ ποῖα αἰτία ἀνάπτονται. ὕποσ. 463
 Κλέψαντες κρυφίως, τίνες ἐσπλαγχτίσθησαν τοὺς πάσχοντας ἀδίκως διὰ τὴν κλοπὴν των καὶ ὠμολόγησαν ὅτι αὐτοὶ τὴν ἑκαμην. 23 268
 Κλήμεντες ἀπόστολοι δύο ἦσαν. 32
 Κληροὶ οὗς ἐποίησαν οἱ Ἀπόστολοι, τί ἦσαν.— Καὶ πότε ποιούμεν αὐτοὺς καλῶς.—Διὰ τούτων ἢ τοῦ Θεοῦ βουλὴ δηλοῦται ὕπ. 37
 Κλίην τίνος ἀγίου ἐθαυματούργει. 433
 Εἰς κλίην τίς τοτὲ δὲν ἐπλαγίασε. 241
 Βίς τὴν κλίην του ποῖος εἶχε πέτρας. 270
 Κοιμώμενοι ἀμερίμως, θανατόνονται. 336
 Κολάσεως φόβος κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας. ὕποσ. 228
 Κολαρίζομαι τί θέλει νὰ εἶπῃ. 331
 Κολλύριον τί εἶναι ὕποσῃμ. 439
 Κόντος καὶ Κοντάκιον τί θὰ εἶπῃ.—Κοντάκια ὕπερ τὰ χίλια ἦσαν.— Διὰ τί λέγονται ἐν τῇ ἑκτῇ ψῆδῇ ὕποσῃμ. 92
 Κόρηθος ποῖους ἐβλάστησεν ἀγίου. 82 καὶ 249
 Κορνήλιος οὗτος Ἕλλην ἦτο τελείως, οὗτε Ἰουδαῖος τελείως. 37
 Κοσμικοὶ ἄνθρωποι ἤνοιγον διὰ προσευχῆς των τὰς θύρας τῶν Ἐκκλησιῶν. 228
 Κόσμου ἄκραν οὐδεὶς εὐρεῖν δύναται. 455
 Κουβικουλάρος τί σημαίνει εἰς ὕποσῃμ. 305
 Κύνωψ ποῖα συμφωνία; εἶχε μὲ τοὺς δαίμονας.—Κατεποντίσθη εἰς τὴν θάλασσαν. 70—74
 Κυπριανὸς πόσας Συνόδους συνήθροισεν ὕποσ. 93
 Πῶς ἐφανερῶθη τὸ λείψανόν του ὕποσῃμ. 94
 Κυριακὴ τὴν Ἀνάστασιν περιέχει ὕποσῃμ. 327
 Κυριακὴ τῶν Προπατόρων. 300
 Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. 322
 Κυριακὴ τῶν πατέρων τῆς ἐβδόμης Συνόδου. 422
 Κωνῶπων μὲ πλῆθος, τίς ἐπειράθη. 289
 Κωνῶπες ποῖους ἐχθροὺς δάκνοντες τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν. 380

Λ

Λαζάρου ἐγέρσεως, μνήμην μόνον ποιῶνται ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Σαββάτῳ καὶ οὐχὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἠγέρθη. ὕποσῃμ.
 Λαῖρα τί σημαίνει.

σελ. 503
 λείψανων ἀγίων ἐνταφιασμὸς, ἐλευθερία γίνεται τῶν δαιμονιζομένων. 137
 Λείψανον Λαζάρου, ποῖος ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν αὐτόθι.
 Λείψανον Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας, ποῦ εὑρίσκεται εἰς τὴν ὕποσῃμ. 206
 Λείψανον Γρηγορίου τοῦ ἐν τῇ χρυσοῦ Πέτρα εὑρέθη ὕποσῃμ. 249
 Λείψανων μαρτύρων μετὰθεσις ἦτοτα ἐνομιζέτο τοῦ ἐν Δάφνῃ Ἀπόλλωνος αὐτόθι.
 Λείψανον τίνος ἀναβιδάζεται εἰς τὸ ἱερὸν Σύνθρονον, καὶ ὑποστρεφίζεται ἐκεῖ εἰς ὅλην τὴν λειτουργίαν. 274
 Λείψανον τίνος δὲν εὑρέθη εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀδελφοθεοῦ Ἰακώβου, ποῦ εὑρίσκετο ὕποσῃμ. 253
 Λείψανον βασιλέως Ἰωάννου Βατάτζη, θαυμαστὸν καὶ χαριέστατον. 454
 Λείψανων εἰς τίνων μαρτύρων εὑρεσιν, διήλθον ἄγρυπνοι ὅλην τὴν νύκτα οἱ χριστιανοὶ ὕπ. 493
 Λείψανα Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ποῦ εὑρίσκονται. 428
 Λείψανον τοῦ προφήτου Ζαχαρίου ποῦ εὑρίσκετο ὕποσ. 473
 Λείψανον τοῦ Θεοδόχου Συμεῶν ποῦ εὑρίσκετο ὕποσ. 446
 Λείψανον τοῦ Θεοδόχου Συμεῶν ποῦ εὑρίσκετο ὕποσ. 437
 Λέων ὠμίλησε παραδόξως.—Εἰς ποῖαν ἴσταντο ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά. 459
 Λευκὰ ἐνδύματα ποῖοι ἐφόρουν ὅταν ἐνεταφίζον τοὺς νεκροὺς. 416
 Λευκοπόταμος ποῖος εἶναι. 46
 Λίθοι τίμοι δώδεκα, πῶς ὀνομάζονται. ὕποσ. 405
 Λουκᾶς Ἀπόστολος, ἦτον καὶ ἄλλος, ἕξω ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴν. 34
 Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς αὐτόπτης ἦτο τοῦ Κυρίου.—Δὲν ἦτο.—Ὁ μετὰ τοῦ Κλεόπα ὢν ποῖος ἦτο ἕκ τούτου διεδόθη εἰς τὸν κόσμον ἢ τῶν ἀγίων εἰκόνων ζωγραφία.—Λείψανον αὐτοῦ τίς μετεκόμισεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. 139
 Λύπη ὑπερβολικὴ κάμνει νὰ ἀποθνήσῃ τις. 68
 Λωβοὶ πρέπει νὰ ἐπισκέπτονται καὶ νὰ ἀναπαύωνται.—Πολύτιμα πετράδια καὶ μαργαρίτριά εἶναι.—Λωβῶν νοσοκομεῖα πρέπει νὰ κτιζώνται μεγαλώτατα, καὶ σιτηρέσια εἰς αὐτὰ νὰ ἀφιερῶνται. 354—5
 Λέοντος Πάπα ἐπιστολὴν πῶς εἰδέχθη ἡ τετάρτη Σύνοδος. 464
 Λίτρα πόσον εἶναι. ὕποσ. 394
 Λόγια ὅσα δὲν θέλει τις, διὰ ποῖαν αἰτίαν τὰ ἀκούει. ὕποσ. 422

Μ

Μάγοι παῖοι ἐλέγοντο. ὕποσ. 34
 Μόττε ἐπροσκύνησαν τὸν Χριστὸν. ὕποσ. 338

Δύο γινώμαι περι αὐτῶν εἰσιν.—Τῆς προσ- κυνήσεως αὐτῶν μνήμην μόνον φέρει ὁ Συναξαριστής, καὶ οὐχὶ τῆς ἡμέρας. ὑποσ. Μακαρίου περι τοῦ Ῥωμαίου τινὰ λεγόμενα, μυθώδη εἶναι ὑποσημ.	σελ.	Μήτηρ ἐμπόδιζε τὸ παιδίον τῆς μαρτυροῦν, νὰ μὴ πῆν νερόν.	σελ.
Μακασσῆ προσευχὴν τὴν ἀναφέρει ὑποσημ.	339	Μήτηρ ποία ὅταν ἐχόρταινεν ἀπὸ φαγητὰ, ποίον παιδίον δὲν ἐβόλκων ἀπὸ αὐτῆν ποία ἀπει- χεν ἀπὸ φαγητὰ παχέα καὶ κρέας, ὅτε ἦτο ἔγκυος.	230
Μακρύτεριον διότι δὲν ἐτελείωσε, ποῖος ἐλυπήθη. καὶ	455	Ποία μήτηρ ἐναγκαλισθεῖσα τὸν νεκρὸν υἱόν τῆς, ἐθανατώθη.	285
Ποῖος ἐφθόνηι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον ὑποσημ.	324	Μητέρες χριστιανῶν, τί πρέπει νὰ διδάσκωσι τὰ τέκνα τῶν ὑποσημ.	304
Αὐτόκλητοι πολλοὶ ὑπῆγον εἰς τὸ μαρτύ- ριον.	424	Μίλιον πόσον εἶναι εἰς τὴν ὑποσημ.	158
Μαρτύρων θάνατον δὲν πρέπει νὰ κλαίωσιν οὐδὲ αὐταὶ αἱ γυναῖκες τῶν.—Τί παρήγ- γελλον εἰς τὰς γυναῖκας τῶν.	446 καὶ	Μιτυλήνη ποίαν ἀγίαν ἐβλάστησε.	29
Μαρτύρων λείψνα ἀνιστῶσι τοὺς νεκροὺς εἰς αὐτῶν προὔπαντησιν.	275	Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου πῶς, τί προφητικῶς εἶπεν ὁ Θεολόγος Ἰωάννης.—Ἄγισμα αὐ- τοῦ κάθε πάθος ἰάτρευεν.	205
Διὰ τὴν ἀγάπην τῶν μαρτύρων, τίς ἀπέθα- νεν ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους τῶν.	21	Ἡ ἐορτὴ τούτου διατὶ ὀνομάζεται Συναξίς.	20
Μάρτυρας τοὺς εἶς Αἰγύπτου, πῶς ἐπαινεῖ ὁ Χρυσόστομος ὑποσημ.	28	Μνησικακίας πάθος πῶς ἰατρεύθη μετὰ θάνατον.	203
Μάρτυρας ἀποθνήσκοντας, τιμᾶ τῆ ἑαυτοῦ πα- ρουσία ὁ Χριστὸς εἰς τῆς ὑποσημ.	39	Μοδέστου Ἰεροσολύμων Εὐχὴ λογομένη εἰς πα- σχῶν ἀσθένειαν ζῶν ὑποσημ.	25
Μάρτυς ποῖος ἰδὼν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἐχα- μογέλασε.	34	Μοιχείαν πῶς πρέπει τίς νὰ κλαίῃ καὶ νὰ βδε- λύσεται.	342 καὶ 495
Μάρτυς τίς δὲν ἐσυγχωρεῖτο νὰ μένῃ ἐν τῷ ἀ- γίῳ βήματι.	413	Ὁ ἐλευθερώσας γυναῖκα ἀπὸ αὐτῆν, πόσον μισθὸν ἔχει.	32
Μάρτυς ποῖος περκαλέσας τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι.	424	Μαλαχίας τί δηλοῖ καὶ διατὶ οὕτω ὀνομάθη.	274
Μάρτυρες ἔχαιρον διὰ τῶν παιδευτηρίων βλέ- ποντες τὴν ἀπόλαυσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.	433	Πότε ἤκουσε.—Διατὶ λέγεται προφήτης τοῦ δευτέρου Ναοῦ.—Ὁ ἑσθρας εἶναι.	364
Μαρτύρων θάνατος, εἰς αὐτοὺς μὲν ἔστι δόξα, εἰς δὲ τοὺς τυράννους, κατασιχύνῃ.	435	Μανχαῖοι ἔλεγον ὅτι δὲν ἔλαβεν ὁ Κύριος σάρ- κα ἀληθινήν.	357
Μάρτυρες, εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν αἰσθάνονται ὀλί- γον πόνον, μετὰ ταῦτα δὲ θαρροῦσι καὶ παρηγοροῦνται.	205	Μάξιμος τί σημαίνει.	397
Μάρτυρες πάντων εἶναι δικαιοτάτοι. ὑποσ.	249	Μόδιον τί εἶναι. ὑποσ.	394
Μαρτύρων πληγαί, σημεῖα εἶναι τῆς εἰς Χρι- στὸν ἀγάπης.	250	Μοναχοὶ μακάριοι εἶναι, ὡς ἐμπαίζοντες τὸν κόσμον.	393
Μάρτυρα γυναῖκα ποίαν ἐφύλαξεν ὁ Θεὸς ἀμό- λυτον ἀπὸ τοῦ ζητοῦντας αὐτὴν μολύναι.	294	Μοναχὸς ὑποκοιτῆς ποῖαν τιμωρίαν ἔλαβεν ἐν τῷ θανάτῳ.	395
Ποία δὲν κατεδέχθη νὰ τὴν κρατήσωσιν οἱ στρατιῶται καὶ νὰ τὴν ἐκδάρωσιν, ἀλλ' ἔστάθη μόνη.	332	Μοναχὸς ἀπαξ μόνον τῆς ἡμέρας πρέπει νὰ τρώ- γῃ καὶ νὰ προσεύχηται πάντοτε νεορῶς. ὑπ.	405
Μαρτυρίου πάθος ἀνάπτει τὴν καρδίαν. Θάνατος αὐτῶν, νίκη ἔστι. ὑποσ.	400	Μετὰ μικρὰ κκοπαθήματα πρέπει νὰ πολυμῆ τὸν διάβολον.	405
Ματθαῖος τί σημαίνει.—Τί ἔτρωγε.—Θῦμα ἦτο τῆς περθερίας.—Εὐαγγέλιον πότε, καὶ εἰς ποῖαν γλώσσαν ἔγραψεν.—Ποῖος μετέφρασεν αὐτό. ὑποσ.	483	Ποῖος ὀνόμαζεν αὐθέντας τοὺς ἄλλους μο- ναχοὺς.	465
Μέλλον δὲν πρέπει νὰ ζητῆ τίς ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ σημεῖων ἐξωτερικῶν. ὑποσ.	464	Μοναχοὶ ποῖοι ἀπλυτικοὶ ὄντες ἠπατήθησαν.	486
Μῆλα τὰ ἐκ τοῦ Παραδείσου πολλοὺς ἀσθενεῖ θεράπευσαν.	413	Μύλασσα ποία εἶναι.	407
Μητέρες πρέπει νὰ εὐχαριστῶσι τὸν Θεὸν διὰ τὰ τέκνα τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ ἀποθνήσκοντα.	225	Μοναστήριον Παντοκράτορος τί ἦτο, καὶ ἀπὸ ποῖους ἐκτίσθη. ὑποσ.	463
	297	Μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ βλέπῃ γυμνὸν τὸν ἑαυ- τόν του. ὑποσ.	402
	34	Μοναχοὶ δὲν πρέπει νὰ κτίξωσιν οἶκους μεγά- λους. ὑποσ.	440
	49	Ἡ πρὸς τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς συγκατά- θεσις αὐτῶν, ὡς ἡ πῦρνεῖα τῶν κοσμικῶν λογίζεται. ὑποσ.	456
		Μοναχοῦ νεοκτοῦ ἢ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ κατῆ- χησις, τίνας κοιτητοῦ εἶναι. ὑποσ.	356
		Ὅπου μοναχὸς ὑπάγει, προσκοιτῆται ὁ διά- βολος. ὑποσ.	33

Μοναχῶν σχῆμα μίαν φοράν πρέπει νὰ τελει-
ται. ὑποσ.
Πολλὰ πρέπει νὰ ὑπομένωσιν οἱ μοναχοί.
Μοναχὸς ὑπερφανὸς μὲ τί ὁμοιάζει. ὑποσ.
Μοναχὴ δὲν πρέπει νὰ γυμνόνεται, κἄν μόνη
ᾖ· εἰς τὴν ὑποσῆμ.
Μονὴ βαθύως βύακος ποῦ εὐρίσκεται· ὑποσ. 24 καὶ 78
Μωσῆς διατί παρώχυνε τὸν Θεόν. — Ἡ βῆβδος
αὐτοῦ πότε ἐφέρθη εἰς Κωνσταντινούπολιν.
— Ἡ πρώτη ὡδὴ αὐτοῦ καὶ ἡ δευτέρα εἰς
τὸ ἀπλοῦν ἐρμηνεύθησαν· ὑποσῆμ.

Ν

Νεόνυμοι ἐφύλαξαν παρθενίαν.
Νήπια ποῖος ἅγιος βοήθει.
Νηπίων ἁγίων λείψανα, ποῦ εὐρίσκοντο. ὑποσ.
Νηστεία πρέπει νὰ παραβλέπεται διὰ τὴν ἀγά-
πην τοῦ πλησίον· ὑποσῆμ.
— Ταπεινοὶ τὸ σώμα· ὑποσῆμ.
Νινευὶ κατεποντίσθη ὕστερον ἀπὸ τὸν Ἰωάν.
— Νινευίται πάλιν ἔπесον εἰς τὰς προτέ-
ρας ἁμαρτίας· ὑποσῆμ.
Νοέμβριος τί ὄνομα εἶναι· εἰς τὴν ὑποσῆμ.
Νόμον τελετουργικὸν εἰς τὸ πνευματικώτερον
ὁ Κύριος ἀνεβίβασε.
Νῶε πέλκυς ποῦ ἐβλήθη εἰς τὴν ὑποσῆμ.

Ξ

Ξενιτεῦσαι πῶς δύναται τις· ὑποσῆμ.
Ξένους ὁ δεχόμενος καὶ ὑπηρετῶν αὐτοῦ, δεύ-
τερον τάγμα εἶναι ἐν τῷ Οὐρανῷ. ὑποσ.

Ο

Οἱ τὰ Χερουβιμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, πότε
ἐδιωρίσθη νὰ ψάλλεται· ὑποσῆμ.
Ὀκτώβριος τί σημαίνει· ὑποσῆμ.
Ὄνόματα πάντων ποῖα ἔλεγε μετὰ τοῦ κύριε.
Ὀποδάσκαμον τί εἶναι· ὑποσῆμ.
Ὀπτασία φοβερά καὶ ὠφέλιμος.
Ὀρκων παραβάσεις, τί ἐπιτίμιον ἔχει.
Ὀφιδίων μὲ πλῆθος τίς ἐπειράσθη.

Π

Παιγνίδια πρέπει νὰ μισῶσιν οἱ χριστιανοί· ὑπ.
Πόσον ταῦτα ὁ Θεὸς ὀργίζεται· αὐτόθι.
Παιδία ποῖα κατὰ τὴν ἡλικίαν ὄντα, ἦσαν κατὰ
τὴν γνώσιν γέροντες.
Παιδίον ποῦ ἤρπαγη.
Παιδία ἀνήλικα ἀποθανόντα χρεωστικῶς ζη-
τοῦσιν ἀπὸ τὸν Θεόν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ.
Μετὰ παιδίου ὁ λαλῶν χορτασμένος μονα-
χὸς πορνεῖε τῷ λογισμῷ· ὑποσῆμ.
Παιδίον ἐρωτηθὲν εἶπεν, ὅτι πιστεύει τὸν Χρι-
στόν.
Τοῦτο διψῆσαν, δὲν ἐπιε νερόν· αὐτόθι.
Παιδίον ἐτρέφετο καὶ ἐφυλάττετο μέσα εἰς τὴν
θάλασσαν.
Παιδίου θεοφωτιστοῦ χαριστάτου καὶ κατὰ...

σελ. κεικώτατον διήγημα· ὑποσῆμ. 458
σελ. Παλλίον ποῖον λέγεται. 46
315 Πανδέκτη ποῖα βιβλος ὀνομάζεται· ὑποσῆμ. 336
334 Πάνδεκτος ποῖος ὀνομάζεται· αὐτόθι.
336 Πάνθειον τί ἦτο. 233
402 Παντοκράτορος μοναχήριον τὸ ἐν τῷ Ἄθω, τῶν
Ξανθοπούλων ἦτο· ὑποσῆμ. 244
78 Παρακαταθήκην πρέπει τίς νὰ φυλάττη, καὶ ἂν
ὁ παραθέσας ᾖ αἰλόφυλος. 244
402 Παρασκευὴ νέας λείψανον πῶς ἐφέρθη εἰς Ἱάσιον. 434
45 Παρασκευὴ τὸ Πάθος τοῦ Χριστοῦ περιέχει. 327
408 Παρθενίας χάριν ποῖα μήτηρ ἐπιζῆ τὰς θυγα-
τέρας τῆς· ὑποσῆμ. 400
252 Παρθενία πόσα κατὰ προξενεῖ· ὑποσῆμ. 404
349 Διὰ τὴν παρθενίαν ποῖα ἐκρήμισσε τὸν ἑαυ-
τὸν τῆς· εἰς τὴν ὑποσῆμ. 413
483 Παρθένιοι ποῖα ἐψάλλον ὅτε δίδειναι ὁ παρα-
θήτης· Ἰουλιανός· ὑποσῆμ. 417
229 Παρθένους ποῖας ἐφύλαξεν ὁ Χριστὸς, καὶ δὲν
ἐμολύνθησαν. 348
57 Πατὴρ ὁ Ἄναρχος ἀποστρέφεται τοὺς βλασφη-
μοῦντας εἰς τὸν Υἱόν του. 245
480 Πατρός πνευματικοῦ εὐχὴ, πόσον δύναται· ὑπ. 402
368 Παῦλος ὑπήγεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν· ὑποσῆμ. 62
40 Παύλου λόγια ἔκαμαν τὴν Θεάλαν νὰ λησμονῆ
τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. 63
229 Εἰς ποῖαν εἶπε νὰ χαίρη. 459
467 Πάθη ποῖος ἀντεπολέμη μὲ τὰ ρητὰ τῆς Γραφῆς. 467
407 Παρίον ποῖον ἦτο· ὑποσῆμ. 407
453 Παρθενίας στέφανος ποῖος καὶ εἰς τίνα ἐδόθη
παρὰ Θεοῦ. 407
298 Ἦντε μαρτύρων θαῦμα χαριστάτου· ὑποσῆμ. 298
247 Πεντηκοστάριον ποῖοι ἐφιλοπόνησαν· ὑποσῆμ. 247
74 Πέταλον τί ἦτο. 74
292 Πέτραν τίς ἔβαλεν εἰς τὸ στόμα διὰ νὰ μὴ ὀμιλῆ. 292
422 Πένθος πῶς εὐρίσκη ὁ ἄνθρωπος ὅταν τὸ θέλει ὑπ. 422
403 Περιτομὴν ὁ Κύριος παρὰ τίνας καὶ ποῦ ταύ-
την ἐδέξατο. — Τὸ περιτμηθὲν ἐκεῖνο μέ-
λος τί ἔγεινε. — Ποῦ ἐνομιζέτο ὅτι εὐρί-
σκετο. — Προσέλαβεν αὐτὸ ὁ Κύριος ἐν τῇ
ἀναστάσει· ὑποσῆμ. 357
358 Περιτομὴν διὰ ποῖα αἰτία ἔλαβεν· ὑποσῆμ. 358
398 Περιστέρα εἰς ποῖον ὠμίλησε· 398
43 Πίστιν ὁποῖος ἔχει εἰς τοὺς ἁγίους, δὲν ταρτί-
ται εἰς τὰς συμφορὰς. 430
69 Πλακίλλα ἡ βασίλισσα, ποῖα ἀξιωμακόμενα
λόγια ἔλεγεν. 42
42 Ἠρέλησε τὸν ἄνδρα τῆς· μέγαν Θεοδόσιον, εἰς
τὸ νὰ κρατῆ τὸν θυμόν. 42
209 Πνεῦμα ἅγιον ἐκ Θεοῦ (ἦτοι τοῦ Πατρὸς) τὴν
ὑπαρξίν ἔχει, καὶ δι' Υἱοῦ πέφηνε τοῖς ἄν-
θρώποις. — Οὐκ ἐνέλιπέ ποτε τῷ Υἱῷ· ὑπ. 226
230 (Πνεῦμα διὰ τὸ ἅγιον) ποῖοι τιμωρηθέντες, ἐ-
χαίρον. 333
248 Πνεῦμα ἅγιον διατί ἤλθεν ὡς περιστέρα εἰς τὸν
Ἰησοῦν βαπτιζόμενον. 368

Πνεύματος θεολογίαν τίς προσέθηκεν ἐν τῷ συμβόλῳ ὑπόσημ.	σελ. 375
Πολεμίων νίκη ἢ ἥττα, μετὰ τὴν νεύσιν τοῦ Θεοῦ γίνονται.	336
Πόλις οὐράνιος. πῶς σχηματίζεται ὑπόσημ.	405
Πολυκάρπου ἔπαινοι τίνες. — Τί λόγιον ἔλεγε.	475
Πορνεία γίνεται αἰτία νά ἀναχωρήσῃ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ.	280
Πορνείας ὁ ἀπεχόμενος, καὶ τὸ σῶμα λυτρώνει ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τὴν ψυχὴν του. — Καὶ ἐν τῷ πολέμῳ οὐ θανατοῦται.	336
Πραιπίδοτος· τί σημαίνει ὑπόσημ.	462
Προδιδόναι οὐ χορὴ τινὰς, τοῖς ἐπὶ κακῷ ζήτοῦσι.	36
Πρόδρομος, δεύτερος ἐξ ἀδελφῶν ἦτο τοῦ Χριστοῦ ὑπόσημ.	25
Σύλληψις αὐτοῦ ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἐγένετο ὑπ.	60
Ποῖας ἀκρίδας ἔτρωγε ὑπόσημ.	79
Προδρόμου ἡ κάρα ποῦ πρῶτον καὶ δευτέρον εὐρέθη.	477
Πρόνοια Θεοῦ συγχωρεῖ νά θανατωθῇ εἰς, διὰ νά μεταβληθῇ εἰς εὐσέβειαν ὅλον τὸ ἔθνος.	484
Προορατικὸν χάρισμα τίνος, ἐστὶ θαυμάσιον.	290
Προσκυνηταὶ τῶν Ἱεροσολύμων ἐλάμβανον μέρος τιμίου εὐλοῦ ὑπόσημ.	44
Προσευχῆς ἐν τῷ καιρῷ, ὡς φωτὶα πρέπει νά γίνεταί τις ὑπόσημ.	453
Προσευχὴν Μανασῆ ποῖος ἀναφέρει ὑπόσημ.	324
Προδρόμου ἡ κάρα ποῦ πρῶτον καὶ δευτέρον εὐρέθη.	477
Πῶς ἐφέρθη εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Ποῦ εὐρίσκοντο μέρη αὐτῆς ὑπόσημ.	478
Προσευχόμενος· τίς ἦτο φορτωμένος μετὰ βάλαντος βρυτάτου.	476
Πτωχῶν χάριν τίς ἐκωλήθη. — Τίς τὰ ἐνδύματα τοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτούς.	396

P

Ράβδος, ἣν ἔδωκε Χριστὸς τῷ Ματθαίῳ, τί ἐνήργησε.	225
Ραφαὴλ ἄγγελος, τίνα ὠδήγησε.	456
Ροδακινία πότε ἐπροσκύνησε τὸν Χριστόν. — Ἰάτρειον αὐτῆ πολλὰς ἀσθενείας. ὑπόσημ.	340
Ρώμης ἐπίσκοποι οἱ μετὰ Πέτρον, τίνες εἰσιν ὑπ.	494
Ῥώσσοι πότε ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν ὑπ.	466

Σ

Σάββα βίον ποῖος συνέγραψεν.	82
Σάββας ὄνομα, καρκίνος ἐστὶ εἰς τὴν ὑπόσημ.	469
Σάββατον τὴν ταφὴν τοῦ Χριστοῦ περιέχει ὑπ.	327
Σάββατον τιμῶν τίνος ἀφρέσεως ἦτο ὑπόσημ.	359
Σαμουὴλ, διατί ἐφόρει Ἐφοῦδ, Δευτῆς ὦν καὶ οὐχὶ ἀρχιερέως. — Πῶς ἐρμηνεύεται ὑπόσημ.	285
Σαρκὸς πόλεμον ὁ ὑποφέρων ἔχει καὶ μισθόν. — Καὶ στέφανον μαρτυρίων λαμβάνει.	468
Σαρκέρτος τί δηλοῖ ἐν τῇ ὑπόσημ.	75

σημεῖα τὰ κατὰ φαντασίαν, ταχέως διαλύονται.	σελ. 74
Σκιὰ μόνη τοῦ σώματος, τίνος ἐθεράπευε τὰς ἀσθενείας.	79
Σμύρνης· Ἐπίσκοπος ποῖος Ἀπόστολος ἐστάθη.	31
Σοφίας ἀγίας ναὸς, Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ μητρὶ βασιλείας ἐλέγετο ὑπόσημ.	25
Ἐγκαίνια αὐτῆς.	333
Σοφίας τίς καὶ πότε ἦτο. — Ὑψηλὰ λαλεῖ καὶ μεγαλοπρεπῆ. — Τί θὰ εἰπῆ ὑπόσημ.	269
Σπέρμα θεῖον ποῖος ὠνόμαζε.	414
Σταυροὶ τῶν ληστῶν, ποῦ ἐφέρθησαν ἐν ὑπόσημ.	41
Σταυροῦ τύπος ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ γενόμενος, τί ἐνήργησε.	24
Σταυρὸς ὁ φανεῖς τῷ Κωνσταντίνῳ, ποῖα γράμματα εἶχε.	40
Πῶς καὶ διατί ἐγένετο ἡ ὑψώσις αὐτοῦ. — Ποῖα θαύματα ἐποίησε. — Εἰς πόσα διηρέθη τὸ εἶλον τοῦ Σταυροῦ. — Τὸ τίμιον εἶλον αὐτοῦ ἐπληθύνετο. — Μέγεθος τοῦ Σταυροῦ πόσον ἦτον αὐτόθι. — Τὰ μετὰ τοῦ Σταυροῦ εὐώδη φυτὰ, τί ἐγένεον. — Τί σχῆμα εἶχεν ὁ Σταυρὸς.	44
Καὶ τριμερῆς ἦτον καὶ τετραμερῆς αὐτόθι. — Εἶχε καὶ ὑποπόδιον. — Τίτλος αὐτοῦ ἐν σανίδι ἐχράχθη, καὶ οὐχὶ ἐν χάρτῃ ὑπ.	42
Σταυρὸς σημεῖον ἐστὶ τοῦ Κυρίου ὑπόσημ.	78
Σταυρὸν προσκυνῆσαι, ποῖοι δὲν εἶναι ἄξιοι.	98
Σταυρὸν τυποῦν, Ἄγγελοι τίνα ἐδίδασξαν.	188
Σταυρὸς εἰς τίνος στήθη ἐφάνη, ὅτε ἐγεννήθη.	285
Σταυρὸν οἱ χριστιανοὶ πρέπει νά φορῶσι. ὑπόσημ.	298
Ἀπὸ τί ἐγνωρίσθη, ὅτι ἦτον ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.	44
Σκυρὸν ποῖος ἀσπαζόμενος, ἐτύπωσεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν του.	342
Στάχυος ἀποστόλου λείψνον ποῦ εὐρίσκατο. ὑπόσημ.	476
Στέφανον πλέξαντες οἱ Ἕλληες ἀπὸ ἀκάνθας, ποῖον ἄλλον ἐστεφάνωσαν ὡς τὸν Κύριον.	270
Στέφανος ὁ Πρωτομάρτυς πότε ἐλιθοβολήθη.	345
Στιχολογία λέγεται εἰς ὅλην τὴν Πεντηκοστήν. ὑπόσημ.	45
Κατὰ τρεῖς τρόπους ψάλλεται μία οὔτα.	45
Στρατιῶται οἱ νικῆσαντες, μετὰ τὰ ὄπλα των ἐθάπτοντο. ὑπόσημ.	13
Συγγενῶν θῆνοι πείθουσι νά ἀρνηθῇ τις τὴν εὐσέβειαν.	317
Συγκατάθεσις λογισμῶν αἰσχροῶν, ὡς ἀμαρτία μεγάλη λογίζεται. — Καὶ τὰ θηρία ἀποσρέφονται τὸν ταύτην ποιήσαντα. — Πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἱκανοποίησις της.	456—7
Συγχώρησις Πατριάρχου καὶ Ἀρχιερέων οὐκ ἐξαρκεῖ εἰς τὸ νά κάμῃ τις τὸν Θεὸν ἴλεων, ἐφ' οἷς ἔπραξε. ὑπόσημ.	473
Σῦκον εἰς ἐν μόνον, ποῖος ἤρκειτο.	286
Συκεφαντίας πρέπει νά δέχηται τις, δι' ἀγά-	

σην Θεοῦ καὶ διὰ κανόνα τῶν ἁμαρτιῶν
του. 32
Ποῖαι ταῦτα; ἐδέχθησαν. 306
Σύνοδος ἕκτη τί ἐδογματίσας. 43
Συραῦλια καὶ τὰ ἄλλα δογανα τῶν κιθαρωδῶν
ὑπὸ Θεοῦ κατακαίονται. 303
Συκοφάντριαν πῶς τιμωρεῖ ὁ Θεός. ὑποσ. 474
Σύμβολον πίστεως τίς ἀνεπλήρωσε ὑποσ. 375
Σχῆμα μοναχῶν δὲν πρέπει νὰ ἐμπαίζῃται. 304
Σχισματικοὶ ὅλοι; πρέπει νὰ βαπτίζωνται ὑπ. 467

T

Ταπεινοφροσύνη ἀνωτέρω ἐστὶ πᾶσῶν τῶν ἀρε-
τῶν. ὑποσ. 208 καὶ 229
Ποῖος μὲ τὴν ταπεινοφροσύνην ἐκρέμασε τὴν
Σκῆτιν ἐν τῷ δακτύλῳ του. ὑποσ. 209
Ποῖος ἀνεχώρησε διότι δὲν ἐγυμνάζετο εἰς
τὰ ἔργα τῆς ταπεινοφροσύνης. ὑποσ. 256
Ταπεινοφροσύνη καὶ κόπος συγχωροῦσιν ἁμαρ-
τίας. ὑποσ. 266
Αὕτη σώζει τὸν ἄνθρωπον καὶ οὐκ ἄλλη ἀ-
ρετὴ. ὑποσ. 33
Ταπεινόφρων, νεκρός ἐστὶ καὶ οὐ κρίνει τινὰ ὑπ. 229
Ταπεινόφρονος προσευχὴ κάμπτει τὸν Θεόν. ὑπ. 336
Τάφοι ἁμαρτωλῶν δὲν πρέπει νὰ γίνωνται κον-
τὰ εἰς τοὺς τάφους τῶν ἁγίων. 434
Ταρασίου πατριάρχου ὁ σωματικὸς χαρακτήρ
τίνι ἦτο ὁμοίος. 478
Τέλειοι ἄνδρες κατὰ τὴν ἀρετὴν, ἀκρίθειαν πρέ-
πει νὰ φυλάττωσι καὶ εἰς τὰ παραμικρό-
τατα. 67
Τοῦ δειπνοῦ σου τοῦ μυστικοῦ, πότε ἐδιωρίσθη
νὰ ψάλλεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑποσ. 223
Τριάς ἡ ἁγία, τελεία ἐστὶ καὶ οὐκ νυξήθη,
ἀλλ' ἄτρεπτός ἐστι. ὑποσ. 226
Τριάδος εἰς τύπον ποῖα ἔκτισε τρία παράθυρα. 273
Τρισάγιον πῶς ψάλλουσιν οἱ Ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ.
—Ποῖος τοῦτο ἐπρόσταξε νὰ ψάλλεται. 66
Τριῶδιον ποῖοι ἐφιλοπύνησαν. ὑποσ. 217
Τρία πράγματα πρέπει τίς νὰ φοβῆται. ὑποσ. 378
Τροπάρια νέα εἰς τὸν ἀπόστολον Ἀνανίαν ὑποσ.
Τροπάρια νέα εἰς τὸν Κυπριανόν. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν Ἀρεοπαγίτην Διονύσιον. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν Ἱερόθεον. ὑποσ. 303
Εἰς Σέργιον καὶ Βίχχον. ὑποσ. 303
Τροπάρια τὰ εἰς τὴν ζ'. Σύνοδον ἀρμοδιώτερον
εἶναι νὰ λέγωνται εἰς τὰς εἴς Συνόδους ὑποσ.
Εἰς τὸν Βενιαμίν. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν Ἀρτέμιον. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν ἀδελφὸθεον Ἰάκωβον. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν ὁσιον Ἀβράμιον. ὑποσ. 303
Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον. ὑποσ. 303
Τροπάρια παλαιὰ εἰς τὸν Λάζαρον τὸν Γαλλη-
σιώτην. ὑποσ. 303
Εἰς τοὺς δύο Ἀρχαγγέλους τροπάρια νέα. ὑπ.

σελ. 507
Εἰς τὸν ἅγιον Φιλάρετον ὑποσ.
Τροπάρια Λιτῆς εἰς τὴν Σύλληψιν τῆς ἁγίας.
Ἄνης. ὑποσ. 303
Τὰ ἐλλείποντα εἰς τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον. ὑπ.
Εἰς τὸν ἅγιον Σεβαστιανόν. ὑποσ. 303
Εἰς τὴν ἁγίαν Ἀναστασίαν τὴν Φαρμακολο-
τρίαν. ὑποσ. 474
Εἰς τὸν ἅγιον Ναοῦμ. 375
Εἰς τὴν ἁγίαν Βαρβάραν. ὑποσ. 304
Εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βατάτζην. ὑπ.
Εἰς τοὺς ἐν Σιρουμίτζῃ δεκαεξὶ μάρτυρας ὑπ.
Εἰς τὸν Σίμωνα τὸν Μυροβλύτην ὑποσ. 467
Εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν.
Τροπάρια νέα εἰς τὸν ὁμολογητὴν Μελέτιον.
» καὶ εἰς τὸν Μάρκον τὸν Ἐφέσου. αὐτόθι.
Εἰς τὸν ἀπόστολον Τιμόθεον. ὑποσ. 209
Εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν ὑμνογράφον. ὑποσ. 256
Εἰς τὸν ἅγιον Ἀντίπαν. ὑποσ. 266
Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον. ὑποσ. 33
Εἰς τὸν Τρύφωνα. ὑποσ. 229
Εἰς τὸν Χαραλάμπη. ὑποσ. 336
Εἰς τὸν Ἀθανάσιον κτίτορα Μετεώρου ὑποσ. 79
Τίτου Ἀποστόλου βίον, ποῖος συνέγραψε. ὑποσ. 462
Τύρων τί δηλοῖ. 308
Τυρίον καὶ μαρούλιον ποῖος ἐπιθόμησε.

Υ

Ἰδῶρ τὸ ὑδρευόμενον κατὰ τὴν νύκτα τῶν Θεο-
φανείων ἄφθορον διαμένει εἰς δύο καὶ τρεῖς
χρόνους. ὑποσ. 368
Ἰπακοὴ ἀδιάκριτος τὰ ξηρὰ ζύλα βλαστάνει. ὑπ. 208
Ἰπακοῆς ἐργάτης οὐκ ἀποθνήσκει. 252
Ὁ πωλήσας ἑαυτὸν Ἰπακοῆ, τυφλὸς ὢν, ἀνέ-
βλεψε. ὑποσ. 265
Ἰπερφηάνεια μεγαλειτέρα εἶναι ἀπὸ ὅλας τὰς
κακίας. ὑποσ. 229
Ἰπερφάνου δέησις παροργίζει τὸν Ἰψιστον. ὑπ. 336
Ἰποτακτικὸς τις μάρτυς διὰ τὸ ἐκπεσεῖν τῆς
Ἰπακοῆς. τῆς τελείας δόξης τῆς διὰ το
μαρτυρίου οὐκ ἤξιοῦτο. 433
Ἰποτακτικὸς τέταρτον τάγμα εἶναι ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ.—Μεγαλειτέραν δόξαν ἔχει ἀπὸ τὸν
ἡσυχάζοντα καὶ ξενοδοχοῦντα. ὑποσ. 453
Ἰπῶν, τίς δὲν ἐκοιμήθη ἀνάσκελα, ἢ εἰς τὸ ἀ-
ριστερόν μέρος. 374
Ἰψισταρίων αἵρεσις τί ἦτο. ὑποσ. 359

Φ

Φάλινα κατέπτε τὸν Ἰωάν. 57
Φαλαίνας καθ' ἑκάστην ἀλιεύουσιν. ὑπ. αὐτόθι.
Φαντασίαν δαιμόνων οἱ καθαρὸι καὶ ἅγιοι δὲν
βλέπουσι. 394
Φιλήμων ὁ ἀπόστολος τί ἄνθρωπος ἦτο. ὑποσ. 238
Ἔως πότε ἐστόκετο ἡ οἰκία του. αὐτόθι.
Φιλοξενία πόσον καλὸν εἶναι.—Καὶ τοὺς ἐ-
χθροὺς φίλους ποιεῖ. 60
Φιλοξενία πλουσίαν δόσιν ἀγαθῶν προσεσκι. 406

Φιλανθρωπία καὶ τοὺς ἀπίστους ποιεῖ χριστιανούς.
 Φιλοσοφία, ἢ κατὰ Θεόν, πᾶσιν ἐστὶν αἰδοῦς ἀξία. ὑποσ.
 Φορέματά της λαμπρὰ ποία ἐκδύθη καὶ ἐφόρσε τὸν πτωχόν, ἐνεδύθη διὰ τὰ εὐτελεῖα τοῦ πτωχοῦ.
 Φρόνησις πολιτικὴ ἠνωμένη μὲ ἀσκητικὴν ἀγωγὴν πολλοῖς αἰτίοις σωτηρίας γίνεται.
 Φύσεως ἀνάγκη ποίος ἀπέβαλε.
 Φῶς θεϊκὸν ποίον ἐφώτιζε καὶ ἀνεγίνωσκε.

X

Χάριν θαυμαμάτων πότε τις λαμβάνει.
 Χίρα ἢ ἐπὶ Χρυσοστόμου, πῶς ὠνομάζετο.
 Χίος ποίους ἀγίους ἐβλάστησε. 449 καὶ
 Χρήματα τὰ κακῶς συνηγμένα πρέπει νὰ ἐξοδεύονται καλῶς.
 Χριστοῦ χάριν καὶ τὰ δοκοῦντα ἐπονείδιστα, σεμνά ἐστὶ καὶ λαμπρά. ὑποσημ.
 Χριστὸς παρίσταται εἰς τοὺς δι' αὐτὸν μαρτυροῦντας. ὑποσημ.
 Χριστὸς ἐν σχήματι ἀνθρώπων φαινόμενος. ἐνεδυνάμονε τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχοντας.
 Χριστὸς δεῦτερος, ἐξάδελφος ἦτο τοῦ Προδρόμου. β'. ὑποσ.
 Χριστοῦ αἷμα, ὅπερ εἶχόν τινες, πόθεν ἔρρευσεν. ὑποσημ.
 Ὁ ἄνωθεν ὕφαντος αὐτοῦ καὶ τὰ ἱμάτια, ποῦ εὗρίσκοντο. ὑποσ.
 Χριστὸς ἐφάνη εἰς τὸ δράμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. β'. ὑποσ.
 Ἐτοιμοί εἶναι νὰ πάθῃ πάλιν.

σελ.		σελ.
458	Χριστοῦ τὸ σχίσμα τοῦ ὑποκαμίσου του τί ἐφανέρονε.	248
458	Χριστοῦ σῶμα τίς κατεβίβασεν ἀπὸ τὸν σταυρόν. ὑποσ.	424
430	Χριστοῦ γέννησις ἄνωθεν ἐορτάζετο κατὰ τὰς κεί Δεκεμβρίου. ὑποσ.	309
375	Πότε ἀπόφασιν ἔλαβε νὰ σταυρωθῇ, πότε ἐσταυρώθη, πότε ἐτάφη, καὶ πότε ἀνέστη ὑπ.	327
253	Εἰς ποίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἐγεννήθη ὑπ.	337
483	Διατί κατέβη εἰς Αἴγυπτον.	340
466	Πόσους χρόνους διέτριψαν ἐν Αἰγύπτῳ ὑποσ.	344
224	Χρυσόστομος, διὰ ποίαν αἰτίαν συνέγραψε τοὺς λόγους περὶ Ἀνδριάντων. ὑποσ.	43
268	Ἡ ἐορτὴ του διατί μετετέθη. ὑποσ. 49 καὶ	220
80	Πῶς ὀνομάζεται παρὰ πολλῶν. ὑποσ.	224
43	Χειροτονία αὐτοῦ πότε ἐγένετο.	308
113	Ψ	
46	Ψαλτήριον ποίος ἀνεγίνωσκεν ὄλον, ἔπειτα ἐξήρχετο ἐξω τῆς κέλλης του.	497
25	Ψαλτικόν τι ποίος δὲν ἐψάλλε, φυλάττων ὑπακοήν.	273
30	Ψευδος, σοφὸν ποία ἀγία μετεχειρίσθη διὰ τὴν σωφροσύνην.	393
34	Ψυχὴν Ἀμμουῦν ποίος, καὶ πόθεν εἶδεν ἀναβαίνουσαν εἰς τὸν οὐρανόν. β'. ὑποσημ.	404
40	Ψυχαὶ ἀγίων πανταχοῦ ὁρῶσι, καὶ πῶς. ὑποσ.	447
97	Ω	
	Ὡραῖος τίς ἦτο τόσον, ὥστε ὠνομάσθη Θεὸς, καὶ ὄχι ἄνθρωπος.	352
	Ὡσπὲρ τί σημεῖον παράδοξον ἔδωκε.	436
	Σύντομος εἶναι κατὰ τὴν φράσιν καὶ περιεσταλμένος. ὑποσημ.	436

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

Πάλαι μὲν Ἑλληνιστὶ συγγραφεῖς
ΥΠΟ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ, ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

Ἐἶτα δὲ μεταφρασθεῖς ἡμέσως ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, καὶ μεθ' ὅσης
πλείστης ἐπιμελείας ἀνακαθάρθητε, διορθώθητε, πλατυνθῆτε, ἀναπληρωθῆτε, σαφη-
ρισθῆτε, ὑποσημειώσασθε διαφῆς καταγλαῖσθῆτε,

Ἐπὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει

ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ.

Νῦν δὲ τρίτον ἐπεξεργασθῆτε, ἐκδίδεται ὑπὸ

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΤΟΥΣ ΜΗΝΑΣ

Μάρτιον, Ἀπρίλιον, Μάιον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον.

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

Τοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκδόσει τῇ γενομένη ἐν Παρισίοις τῷ 1867 βραβευθέντος.

(Παρὰ τῇ Πύλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4.)

1868.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
243 160
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
1892

Εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἐνδ; Θεοῦ.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

ΜΗΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ ¹

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ο ΜΗΝ οὗτος, ἀδελφοί, ὀνομάζεται ἀρχὴ καὶ πρῶτος τῶν μηνῶν ἀπὸ τὸν προφήτην καὶ θεσπέσιον Μωϋσῆν, καὶ οὕτω γράφεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Εξόδου «ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν, ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μηνσὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.» (Ἐξ. ιβ'. 1) καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Γενέσεως μανθάνομεν, ὅτι, κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν ἱερῶν ἐρμηνευτῶν, εἰς τὸν μῆνα τοῦτον ἐποίησεν ὁ Θεὸς ὅλα τὰ αἰσθητὰ κτίσματα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι. Καὶ τοῦτο γίνεται φανερόν, διότι κατ' ἔτος εἰς τὸν Μάρτιον μῆνα ἡ γῆ βλαστάνει τὰς βοτάνας καὶ τὰ χόρτα, καθὼς καὶ τότε ἐβλάστησε ταῦτα εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, ὅτε ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε καὶ εἶπε· «Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου.» (Γέν. α'. 11) καὶ διότι εἰς τὸν Μάρτιον γίνεται ἡ γλυκυτάτη ἀνοιξίς, καὶ ἡ θάλασσα γαληνιά, καὶ ὁ οὐρανὸς φαίνεται λαυγέστερος καὶ λαμπρότερος, ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὴν συνεφίαν τοῦ προλαβόντος χειμῶνος. Καθὼς ταῦτα ἔγειναν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην δημιουργίαν τοῦ κόσμου.

Ὅθεν ἀκολούθως εἰς τὸν Μάρτιον τοῦτον

μῆνα ἐπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ¹, εἰς τοῦτον τὸν μῆνα ἠλευθερώθη ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Φαραῶ, καὶ τὸ Πα-

¹ Ποῖα ἐστάθη ἡ πρώτη ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ὁ μὲν Ματθαῖος ὁ περὶς χρονολόγος, καὶ ὁ Σκηνόπουλος, καὶ Εὐσέβιος ὁ Παυρίλου εἶπον ὅτι ἦτο ἡ εἰκοστὴ πέμπτη τοῦ Μαρτίου. Ὁ δὲ Πατριάρχης Ἀναστάσιος εἶπεν ὅτι ἦτο ἡ εἰκοστὴ τοῦ Μαρτίου, ἡ δὲ εἰκοστὴ πέμπτη ἐγένετο ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔγεινεν ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις. Ἀληθέστερον ἕως εἶπεν ὁ περὶ χρονολόγος Δαμασκηνός, ὅτι πρώτη ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ἐγένετο ἡ δωδεκάτη Μαρτίου· κατὰ δὲ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Μαρτίου παρέβη ὁ Ἀδὰμ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀληθέστερον δὲ οὗτος λέγει, καὶ ὅτι ἡ τετάρτη ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐγένοντο οἱ φωστῆρες, ἦτο ἡ δεκάτη πέμπτη τοῦ Μαρτίου· ἐπειδὴ ἡ σελήνη εὐρέθη τότε δεκατεσσάρων ἡμισυ ἡμερῶν, καὶ ἕως ἑσπέρας ἔγεινε δεκατεσσάρων ἡμερῶν καὶ δεκαοκτῶ ὥρῶν καὶ εἰκοσιδύο πρώτων λεπτῶν, διότι εἰς τόσον διάστημα γίνεται ἡ σελήνη τελεία καὶ πλησιφαγῆς καὶ δλόφωτος, καθὼς διδάσκουσιν ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὁ νομικὸς Ματθαῖος ὁ Βλάτταρις, καὶ ὁ κίρ Μιχαὴλ ὁ Ψελλός, καὶ πάντες οἱ νεώτεροι ἀστρονόμοι. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται, ὅτι ἡ ἕκτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος, ἦτο δεκάτη ἐβδόμη τοῦ Μαρτίου. Πλὴν αἱ ἐνδεκα πρώται ἐκείναι ἡμέραι τοῦ Μαρτίου ἦσαν ἀνυποστατοὶ καὶ κ π κ σι. περὶ ἐννοοῦνται γεγεννημένα πρὸ τῆς γενέσεως τοῦ κόσμου καὶ ὧν φωστῆρες, διότι ἐβλήθη τότε ἡ σελήνη τελεία, ὡς εἴπομεν· καὶ ἐπὶ τῆς τού-

¹ (Ἐχον ἡμέρας λα'. ἡ ἡμέρα ἔχει ὄρας ιβ' καὶ ἡ νύξ ὄρας ιβ'.)

σχα ἐποίησε, καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐπέ-
ρασε, κατὰ τὸ ῥητὸν τῆς Ἐξόδου, τὸ ὁποῖον
ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω. Εἰς τοῦτον τὸν μῆνα εἰσ-
ῆλθον οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγ-
γελίας, ἦτοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καθὼς τοῦτο
συνάγεται ἀπὸ τὸ βιβλίον Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ὅ-
που γράφεται, ὅτι οἱ Ἰσραηλίται ἔκαμον τὸ Πά-
σχα εἰς τὴν Ἱεριχώ, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρ-
την τοῦ μηνός, δηλαδὴ τοῦ Μαρτίου. «Καὶ ἐ-
ποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ Πάσχα τῆ τεσσαρα-
καιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός ἀφ' ἑσπέρας, ἐπὶ
δυσμῶν Ἱεριχώ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν
τῷ πεδίῳ.» (Ἰησ. ε'. 10).

Εἰς τοῦτον τὸν μῆνα κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐ-
ρανούς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡ-
μῶν, καὶ συνελήφθη εἰς τὴν μακαρίαν κοιλίαν
τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, σάρκα ἐξ αὐτῆς δα-
νεισάμενος ἦτοι κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην
τοῦ Μαρτίου τούτου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐορτά-
ζεται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς κυρίας Θεοτόκου
καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ Λόγου ἄσπορος σύλληψις. Κα-
τὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ἦτοι κατὰ τὰς εἰκοσιτρεῖς
τοῦ Μαρτίου, κατεδέχθη νὰ λάβῃ ὁ Κύριος τὸν
διὰ σταυροῦ θάνατον καὶ κατὰ τὴν εἰκοστὴν
πέμπτην τοῦ ἰδίου τούτου Μαρτίου ἀνέστη ὁ
Κύριος ἐκ τοῦ μνήματος, ὅτε καὶ κύριον Πάσχα
λέγεται, καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεώς του ἐχάρισε
καὶ εἰς ἡμᾶς θεοπρεπῶς τὴν ἀνάστασιν. Εἰς
τὸν μῆνα τοῦτον πιστούμεθα, ὅτι θὰ γίνῃ καὶ
ἡ κοινὴ καὶ παγκόσμιος ὄλων τῶν ἀνθρώπων
ἀνάστασις ὁμοίως καὶ ἡ παντελής καὶ ἀκατά-
λυτος πάντων τῶν κτισμάτων ἀποκατάστασις.
Ὅθεν ὅστις ὀνομάσει τὸν Μάρτιον τοῦτον μῆ-
να ἄρτιον, φερωνύμως καὶ προσφυῶς θέλει τὸν
ὀνομάσει, ἐπειδὴ εἰς τὸν μῆνα τοῦτον εὕρισκε
περιεχόμενα τὰ μυστήρια ὅλα τῆς πλάσεως καὶ
ἀναπλάσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅλης τῆς κτί-
σεως, ὅσα ἐγείναν, καὶ γίνονται, καὶ θὰ γέ-
νωσι.

Οὗτος ὁ μῆν ὑπὸ μὲν τῶν Ἑβραίων ὀνομά-
ζεται Νισάν, ὑπὸ δὲ τῶν Λατίνων πρῶτον μὲν
ὀνομάζετο Πρίμος ἦτοι πρῶτος, ὕστερον δὲ
ὀνομάσθη ἀπὸ τὸν Ῥέμον τὸν οἰκοδομήσαντα

τὴν πόλιν Ῥώμην, καὶ δόντα εἰς αὐτὴν τὸ ὄνο-
μά του, Μάρτιος, ἐξ αἰτίας τοιαύτης ὁ Ῥέμος
οὗτος ἔκτισεν ἱερὸν τοῦ ψευδωνύμου θεοῦ Ἄ-
ρεως, κατὰ τὸν Πρίμον τοῦτον μῆνα. Ὅτε δὲ
ἐτελείωσε καὶ ἐγκαινίασε, τότε μετωνόμασε
Μάρτιον καὶ τὸν μῆνα τοῦτον, τὸ ὁποῖον δη-
λοῖ ἑλληνιστὶ μὲν τοῦ Ἄρεως ἐπέκτισε δὲ τοῦ-
το, ἵνα μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ τιμήῃ τὸν ἰδικόν
τοῦ Θεόν. ¹ Καὶ διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν
λόγον μας, ὀλίγον τι ἐξω τῆς ὑποθέσεως, ὁ
μῆν οὗτος ὀνομάσθη Μάρτιος, ἦτοι μῆν ἄρ-
τιος καὶ τέλειος, ἐπειδὴ ὁ πρότερος μῆν τοῦ
Φεβρουαρίου εἶναι ἀτελής καὶ κοίκοβός· καὶ διὰ
μὲν τοῦ ἀτελοῦς Φεβρουαρίου δηλοῦνται αἱ
πρὸ τῆς κρίσεως καὶ τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως
ἡμέραι, περὶ τῶν ὁποίων νομίζω, ὅτι εἶπεν ὁ
Κύριος αἰνιγματωδῶς ἐν Εὐαγγελίοις «Ὅτι
εἰμὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν
ἐσώθη πᾶσα σὰρξ» (Μαθ. κδ'. 22) διὰ δὲ τοῦ
τελείου καὶ ἀρτίου τούτου μηνός δηλοῦται ἡ
τελειότης καὶ ἀρτιότης, τὴν ὁποίαν θὰ λάβω-
σι τότε οἱ ἄνθρωποι διὰ τῆς κοινῆς Ἀναστά-
σεως, καὶ πᾶσα ἡ κτίσις διὰ τῆς ἀφθαρσίας καὶ
ἀποκαταστάσεως. Καὶ ταῦτα μὲν εἶπεμεν περὶ
τοῦ Μαρτίου μηνός, τώρα δὲ πρέπει νὰ ὀρχι-
σωμεν σὺν Θεῷ, κατὰ τάξιν, καὶ τὰ τοῦ Μαρ-
τίου Συναξάρια.

*Εἰς τὴν Α΄. τοῦ Μαρτίου μῆμη τῆς ἁγίας ὀσιο-
μάρτυρος Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαυιρετῶν.*

- » Ἡ Σαρμαρέτις οὐχ ὕδωρ Εὐδοκίᾳ,
- » Ἄλλ' αἷμα, Σῶτερ, ἐκ τραγῆλου σοι φέροι.
- » Μαρτίου ἀμφὶ πρῶτῃ, ἡ Εὐδοκίᾳ ζῆφος ἔστω.

Αὕτη ἡ ἁγία κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἡλιούπο-
λιν, τὴν εὕρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λιθα-
νυσίας τῆς Φοινίκης, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
βασιλέως Τραϊανοῦ ἐν ἔτει ρξ' (160). ² ἦτο
δὲ ἀπιστος καὶ εἰδωλολάτρίς. Καὶ πρότερον μὲν
διήλθε τὴν ζωὴν τῆς εἰς πορνείας καὶ ἀκολα-
σίας, καὶ ἐπειδὴ εἴλκυσε πολλοὺς ἐραστὰς μὲ

¹ τοῦ τὸν Σεβαστὸν Τραπεζούντιον ἐν τῇ β', ἐρωτήσῃ. Καὶ ὁ
μὲν Μάρτιος εἶναι ἀρχὴ φυσικῆ τῆς γενήσεως ὄλων τῶν καρ-
πῶν τῆς γῆς, ὁ δὲ Σεπτέμβριος εἶναι φυσικῆ ἀρχὴ τῆς συλλή-
φους καὶ ἐγκυμοσύνης ὄλων σχεδὸν τῶν αὐτῶν καρπῶν. Ἄλ-
λὰ καὶ οἱ κύκλοι τοῦ Ἡλίου καὶ οἱ κύκλοι τῆς σελήνης καὶ τὰ
θεμέλια καὶ αἱ ἐπακταὶ ἀπὸ τὸν Μάρτιον μῆνα ἀρχονται. Ὅρα
καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός.

¹ Ἄλλοι δὲ προσθέτουσι καὶ ἄλλην αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν
ὀνομάζεται Μάρτιος ὁ μῆν οὗτος· ἦγουν μὲν τοῦ Ἄρεως, κα-
θότι ἐν τῷ μηνί τούτῳ, ὡς ἐπιτοπλεῖστον συνεθίζουσι νὰ συγ-
κροτῶσιν οἱ βασιλεῖς τοὺς πολέμους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦτο ἔφο-
ρος ὁ πολεμοποιὸς Ἄρης, κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων δοξάν.

² Ὁ Τραϊανὸς ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 98 μέχρι τοῦ 117·
ἐπομίνως οὕτω διορθωτέον τὴν ἐσφαλμένην ταύτην χρονολο-
γίαν. Σ. Ε.

τὴν ὠραιότητά της συνήθρισε διὰ τοῦτο καὶ πλοῦτον πολύν· ὕστερον δὲ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου ἑνὸς μοναχοῦ, Γερμανοῦ ὀνομαζομένου, τὸν ὁποῖον ἤκουσεν ἀναγινώσκοντα λόγους ψυχωφελεῖς περὶ εὐσεβείας καὶ μετανοίας. Ἐβαπτίσθη δὲ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον Θεόδοτον, πεισθεῖσα εἰς τὰς θεϊκὰς ἀποκαλύψεις, τὰς ὁποίας ἠξιώθη νὰ ἴδῃ· διότι αὐτὴ ὑπὸ θεοῦ ἀγγέλου ὀδηγουμένη, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ τῇ ἐφάνη ὅτι ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὅτι εἶδε μὲν τοὺς ἀγίους ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι συνέχαιρον διὰ τὴν ἐπιστροφὴν της, εἶδε δὲ καὶ ἓνα μαῦρον καὶ ἀσχημότατον εἰς τὸ πρόσωπον, ὁ ὁποῖος ἔτρυξε τοὺς ὀδόντας καὶ ἐφώναζεν, ὅτι ἀδικεῖται ἂν τὴν πάρητις ἀπὸ τὰς χεῖράς του. Ὅθεν συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλον τὸν κακῶς συναχθέντα πλοῦτόν της, καὶ πορευθεῖσα εἰς ἓν μοναστήριον ἔγεινε μοναχὴ ἄφ' οὗ δὲ καλῶς διήνησε τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως, ἐφέρθη εἰς τὸν Αὐρηλιανόν, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν Γραϊανὸν ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει σσ' (270),¹ διαβληθεῖσα ὡς χριστιανὴ ἀπὸ τοὺς προτέρους αὐτῆς ἐραστάς. Ἐπειδὴ δὲ ἐθαυματούργησε καὶ ἀνέστησε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ἐλκύει τὸν βασιλέα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· ὕστερον δὲ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἡλιουπόλεως Διογένη, καὶ ἐπειδὴ πάλιν ἐθαυματούργησε, πάλιν ἀφῆθη ἐλευθέρᾳ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα. Μετὰ ταῦτα, ὅτε ὁ Βικέντιος ἔγεινεν ἡγεμὼν, τότε καὶ ἡ μακαρία αὕτη παρ' ἐκείνου ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΔΟΜΝΙΝΗΣ τῆς νέας.

- » Τῶν ἀρετῶν φέρουσα φόρτους Δημνίγξ,
- » Θεῷ προσῆλθεν ἔμπορος πανολβία.

† Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Κύρον, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων· ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἀγαπήσασα τὸν Θεόν, ἐμιμήθη τὴν ζωὴν τοῦ ὁσίου Μάρωνος (ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἰδ', τοῦ Φεβρουαρίου) ὅθεν ἔκτισε μικρὰν καλύβην εἰς τὸν κήπον τοῦ μητρικοῦ της οἴκου, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάζουσα καὶ πενθοῦσα, ἔβρεχε μὲ παντοτεινὰ δάκρυα τὰς παρεΐάς της, καὶ τὰ τρίχυνα φορέματά της. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πλη-

σίον μία ἐκκλησία, ἐσηκόνετο ἡ μακαρία κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ ὑπήγεινεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐκεῖ προσέφερε τὰς προσευχὰς καὶ ὑμνωδίας τῆς εἰς τὸν Θεόν· τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον ἔκαμνε καὶ ὅτε ἤρχιζεν ἡ ἡμέρα, καὶ ὅτε ἐτελείονε, προκρίνουσα ἀπὸ πάντα ἄλλον τόπον, τὸ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν ἀφιερωμένον τόπον τῷ Θεῷ, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην πολλὰ ἐπεμελήθη καὶ ἐστόλισε, πείσασα τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς της νὰ ἐξοδεύσωσι τὰ ὑπάρχοντά των εἰς καλλωπισμὸν τοῦ ναοῦ ἐκείνου. Αὕτη ἡ μακαρία τροφήν της εἶχε τὴν βρεγμένην φακὴν, καὶ τὴν πόνον τῆς νηστίας ταύτης ὑπέμεινε, ἂν καὶ εἶχε σῶμα μισαποθαμένον καὶ ἀσθενέστατον· ἐδεικνύετο δὲ εἰς ὅλους τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ὅσοι τὴν ἐβλεπον, χωρὶς αὐτὴ νὰ βλέπη πρόσωπόν τινος, καὶ χωρὶς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς ἄλλους τὸ πρόσωπόν της, ἐπειδὴ ἦτο καλὰ σκεπασμένη μὲ τὸ τρίχινον φόρεμα, καὶ ἔσχυπτεν ἕως εἰς τὰ γόνατα· ὠμίλει δὲ λεπτὰ μὲν καὶ ἀναρθρα καὶ πάντοτε μετὰ δακρύων.

Διότι αὕτη ἡ αἰοίδιμος πολλαχίς πιάνουσα τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ μακαρίου Θεοδωρήτου τοῦ ἐπισκόπου Κύρου διὰ νὰ τὴν ἀσπασθῇ¹, καὶ βάλλουσα αὐτὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς ἁγιασμόν, μὲ τόσα πολλὰ δάκρυα τὴν ἔβρεχεν, ὥστε ἔσταζον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Θεοδωρήτου τὰ δάκρυά της. Ἐγέννα δὲ τὸ δάκρυον ἐκεῖνο ὁ θερμὸς πρὸς τὸν Θεόν αὐτῆς ἔρωσ, ὁ ὁποῖος ἦναπτε μὲν τὸν νοῦν τῆς ὁσίας εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ θεωρίαν, ἐκέντα δὲ τὴν καρδίαν της μὲ τὰ βέλη του, καὶ ἔκαμνε τὴν ψυχὴν της νὰ σπουδάξῃ εἰς τὸ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἄλλην. Μὲ τούτους τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας διήρχετο ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα ἡ τρισολβία, καὶ πρὸς τούτοις ὑπηρετεῖ καὶ ἀνέπαυε μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις τοὺς τότε ὄσιους καὶ ἀσκητάς· ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ὅσοι ἤρχοντο πρὸς αὐτὴν, τοὺς ἐστελλε μὲν νὰ καταλύσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως, (τοῦ Θεοδωρήτου δηλαδὴ) τὰ ἐξυπηρετούμενα ὅλα αὐτῇ τὰ ἐπεμπεν εἰς αὐτοὺς, διότι ἐσυγχωρεῖτο νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν της καὶ νὰ τὰ ἐξοδεύῃ εἰς ἐλεημοσύνην, ἵνα ἐκ τῆς ἐλεημοσύνης εὐλογηθῶσι καὶ αὐξηθῶσι περισσότε-

¹ Οὗτος ὁ Θεοδωρήτος ἔγραψε καὶ τὸν βίον της ἐν τῷ τριακοστῷ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθίου ἱστορίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤρανισθη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο.

¹ Ὁ Αὐρηλιανὸς διεδέξατο τὸν Κλαύδιον. Σ. Ε.

ρον. Οὕτω λοιπὸν ἡ δσία Δομνίνα ζήσασα θεα-
ρέστως, μετέβη εἰς τὰς οὐρανίας ποστάδας
διὰ νὰ χαίρῃ αἰωνίως.

Μνήμη τῆς ἀγίας μάρτυρος ΑΝΤΩΝΙΝΗΣ.

- Θάλαμος ἢ θάλασσα νυμφικῆς γείνης.
- Ἀντωνίναν κρύπτουσα νύμφην Κυρίου.

* Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Νίκαιαν
(νῦν καλουμένην τουρκιστὶ Ἴσνικ), κατὰ τοὺς
χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σνέ
(295). Παρασταθεῖσα λοιπὸν ἔμπροσθεν τοῦ
φηθέντος βασιλέως, καὶ τὸν Χριστὸν παρηρησία
ὁμολογήσασα, πρῶτον μὲν λαμβάνει διαφορα
βάσανα καὶ βάλλεται εἰς φυλακὴν, ἔπειτα δὲ
ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν
ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, κρεμάται καὶ
ἔσοχίζεται εἰς τὰς πλευράς. Ταῦτα δὲ πάσχου-
σα ἡ μακαρία ἐνέπαιξε τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλή-
νων καὶ τὴν πλάνην τοῦ βασιλέως· διὸ παρε-
δόθη εἰς τοὺς δημίους, διὰ νὰ ἐκδύσωσι καὶ νὰ
δεῖρωσιν αὐτὴν δυνατὰ, ἀλλ' ὅτε οἱ δῆμοι· ἐ-
πλησίασαν διὰ νὰ τὴν γυμνώσωσιν, εὐθὺς ἤλθον
ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἄγγελοι, καὶ τοὺς μὲν δη-
μίους κτυπήσαντες δυνατὰ, τοὺς ἔσπρωξαν,
τὴν δὲ ἀγίαν διεφύλοξαν ἀβλαβῆ. Μετὰ ταῦτα
ἤπλωσαν αὐτὴν ἐπάνω εἰς ἀνημμένην ἐσχά-
ραν, ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀπὸ τὴν βάσανον αὐτὴν ἔ-
μεινεν ἀβλαβῆς μετὰ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, διὰ
τοῦτο βάλλεται ἐντὸς σάκκου, καὶ ῥίπτεται εἰς
τὴν λίμνην τῆς Νικαίας, καὶ οὕτως ἡ αἰσιδιμος
λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

*Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΡΚΕΛΟΣ καὶ ΑΝΤΩ-
ΝΙΟΣ περὶ τελειοῦνται.*

- Χώνη τις ἢ κάμινο· ἀθληταὶ δύο,
- Οἱ Χριστοῦ λάμπουσιν ἐν ταύτῃ πλέον.

*Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΣΙΛΒΕΣΤΡΟΣ καὶ ΣΩ-
ΦΡΟΝΙΟΣ ξίφει τελειοῦνται.*

- Οὗ κερτερῶν Σίλβεστρο· θρησκείειν πλάνην,
- Σὺν Σωφρονίῳ τὴν τομὴν ἐκπέρτει.

*Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΣΤΟΡΙΑΝΟΣ ξίφει τε
λειοῦται.*

- Εἰς τοῦπίσω τράχηλον ἐξεκλυσμένος,
- Νεστοριανό· τὴν τομὴν πρόσω φέρει.

* *Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΧΑΡΙΣΙΟΥ,
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, καὶ ΑΓΑΠΙΟΥ.*

- † • Τριά· τριάδι νῦν περιστάτ' ἐν πόλῳ,
- Ἡ τῶν ἀθλητῶν τῆ τὰ πάντα κτισάσθ.

* Ὁ ὅσιος ΑΓΑΠΙΟΣ ὁ ἐν τοῖς ὄρλοις τῆς τοῦ
Βατοπαδίου μοῆς ἀσκήσας, ὁ ὑπὸ τῶν Σαρακη-
νῶν αἰχμαλωτισθεὶς, καὶ αὐτοῖς μεταβαλὼν καὶ
βαπτίσας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.¹

- † • Εἰ καὶ τὸ σῶμα αἰχμάλωτος, παμμάκαρ,
- Ἀλλ' οὐχὶ γνώμων, Ἀγάπτε, ὠράθη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀρίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ
θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος
ΗΣΥΧΙΟΥ τοῦ Συγκλητικοῦ.²*

- * • Ποταμὸν Ἡσύχιος ὑδάτων ἔδω,
- Ὅπως ποταμὸν τοῦ πυρός διεκφυγή.
- † • Δευτερεῖα προσέβη Ἡσύχιος ἐν πόλου ὄρμοις.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἡσύχιος ἦτο κατὰ
τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει
τβ' (302), πρῶτος ὑπάρχων τοῦ βασιλικοῦ πα-
λατιοῦ καὶ τῆς Συγκλήτου βουλῆς, διότι ἦτο
μαγιστριανός κατὰ τὸ ἀξίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ
Μαξιμιανός ἐπρόσταξεν, ὅλοι εἰ χριστιανοὶ ὅ-
σοι ἦσαν στρατιῶται βασιλικαί, εἴαν δὲν ἀρνη-
θῶσι τὸν Χριστὸν, νὰ στερηθῶσι τὰς ζώνας των
(αἱ ὅποιαι ἦσαν σημεῖον τῆς βασιλικῆς αὐτῶν
ἀξίας) καὶ νὰ ζῶσιν ὡς ἰδιῶται καὶ ἀτιμοὶ, ἐνε-
κα τοιαύτης παρανόμου προσταγῆς πολλοὶ χρι-
στιανοὶ ἐπροτίμησαν νὰ ζῶσι κάλλιον χωρὶς
καμμίαν ἐξωτερικὴν τιμὴν, παρὰ νὰ ἔχωσι μὲν
τιμὴν, νὰ ἀπολλύωσι δὲ τὰς ψυχὰς των ὁμοῦ
δὲ μετὰ τοὺς ἀνωτέρω χριστιανοὺς συνηριθμήθη
καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Ἡσύχιος. Μαθὼν δὲ τοῦτο
ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ ἐκδύθῃ τὰ πολύτιμα
φορέματα, ἅτινα ἐφόρει ὁ ἅγιος, καὶ νὰ ἐνδυθῇ
μανδύαν πενιχρόν, χωρὶς μανίκια, ὑφασμένον
ἀπὸ μαλλία, καὶ νὰ συναναστρέφῃται μετὰ τὰς
γυναῖκας, πρὸς ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν.

Τούτου δὲ γενομένου ἐπροσχάλεσεν αὐτὸν ὁ
βασιλεὺς καὶ τὸν ἠρώτα, δὲν ἐντρέπεσαι, ὦ Ἡ-
σύχιε, ὅτι ἔχασες μὲν τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἀξίω-

¹ Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθείαν τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων.

² Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ
Μακρίου, ἐν μὲν τῷ ἐπερινῶ καὶ τῷ δευτέρῳ ψάλλονται τρο-
πάρια καὶ κανὼν τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἡσυχίου παρὰ τοῖς Μη-
ναίοι· ἐν δὲ τοῖς Συναξαρίοις τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐδὲ γὰρ ἀνα-
φέρεται περὶ τοῦ Ἡσυχίου τούτου, ἀτάκτως πάνυ καὶ ἀηδῶς.
Ἰθὺν ἡμεῖς εἰρόντες τὸ Συναξάριον τοῦ ἀγίου τούτου Ἡσυ-
χίου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου κείμενον, μεταγράψαμεν αὐτὸ
εἰς τὴν παρούσαν ἡμέραν. ἵνα μὴ, ἀλλοθι μὲν εὐρίσκηται ἡ
ἀκολουθία αὐτοῦ, ἀλλοθι δὲ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ.

μα τοῦ μαγιστριανοῦ, κατεβιβάσθης δὲ εἰς τὴν ἄτιμον ταύτην ζωὴν; ἢ δὲν ἤξεύρεις ὅτι οἱ χριστιανοί, τῶν ὁποίων ἐπροτίμησες τὴν ζωὴν, δὲν ἔχουσι δύναμιν νὰ σὲ καταλήσωσι πάλιν εἰς τὰς προτέρας μεγάλας τιμὰς, καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα σου; ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς ταῦτα, ἢ μὲν τιμὴ σου αὕτη, ὦ βασιλεῦ, εἶναι προσωρινή, ἢ δὲ τιμὴ καὶ δόξα, τὴν ὁποίαν δίδει ὁ Χριστὸς εἶναι αἰωνία καὶ ἀτελεύτητος. Ὅθεν διὰ τὰ λόγια ταῦτα ὁ βασιλεὺς θυμωθείς, ἐπρόσταξε νὰ δέσῃσιν μίαν μεγάλην μυλόπετραν εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου, καὶ νὰ ῥψωσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέτρον τοῦ ποταμοῦ, τοῦ καλουμένου Ὁρόντου, τοῦ ἐν τῇ κοίλῃ Συρίας εὐρισκομένου, (ὅστις κοινῶς ὀνομάζεται Ὁρόντζ), καὶ οὕτω ὁ μακάριος ἔλαβε παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΤΟΥ** ἐπισκόπου Κυρηναίας τῆς Κύπρου.

- » Ἀθλῶν πέπλησαι, Θεόδοτε, στιγματίων,
- » Εἰ καὶ μετ' εἰρήνης σε Χριστὸς λαμβάνει.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος Κύπρου, ἐν ἔτει κ' (320), διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν καὶ πίστιν παρεστάθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα, καὶ πρῶτον μὲν ἐδείραν αὐτὸν με βούνευρα, ἔπειτα δὲ τὸν ἐκρέμασαν, καὶ ἐξέσχισαν τὰς σάρκας του· εἶτα ἠπλώσαν αὐτὸν ἐπὶ σιδηροῦ καὶ ἀνημμένου κραθβάτου. Φυλαχθέντος δὲ ἀβλαβοῦς ἐκ τοῦ πυρός με τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐκάρφωσαν τοὺς πόδας του με καρφία, καὶ οὕτω τὸν ἠνάγκασαν νὰ περιπατῇ, ὕστερον δὲ ἔκριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λικινίου ἔπαυσεν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ὁ ἅγιος κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Ἰανουαρίου ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν δύο χρόνοι πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ Μαρτίου μηνός. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὴν μητρὴν ἐκκλησίαν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τὴν εὐρισκομένην εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἀρματίου.¹

Ὁ ἅγιος ὁμολογητὴς **ΚΟΙΝΤΟΣ** ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

¹ Σημειώσεται, ὅτι εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Θεόδοτον ἐγκόμιον ἔχει Νικήτας ὁ Πρωτῶν, ὃς ἡ ἀρχὴ τῆς ἐγκομιμαζουμένου δικαίου· (σώζεται δὲ ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ τοῦ Διονυσίου.)

- † » Ἐπωνυμίαν ἔσχεις ἐκ τῶν πραγμάτων,
- » Τὰ θυμασία, ὦ Κόνντε παμμάκαρ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη κατὰ τὴν Φρυγίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμαθε καὶ τὴν εὐσέβειαν κατὰ τοὺς χρόνους Αὐρηλιανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σοβ' (272), ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον καλούμενον Αἰολίδα,¹ ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν Ρουφος πιάσας τὸν ἅγιον, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐδαιμονίσθη ὁμως· ὅθεν ὁ ἅγιος παρακαλέσας τὸν Θεὸν, ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ δαιμόνιον· διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ἀφέθη ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ δῶρα ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα εἰς ἀντιμισθίαν τῆς χάριτος. Ἐπειδὴ δὲ διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου ἔγεινε σεισμός, καὶ ἐκ τοῦ σεισμοῦ ἐκρημίσθη ὁ ναὸς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδῶλα ἐπεσον, διὰ τοῦτο φυγόντες οἱ Ἕλληνας, ἀφῆκαν τὸν ἅγιον ἐλεύθερον. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ σεισμοῦ συνέλαβε τὸν ἅγιον ὁ ἀρχὼν Κλέαρχος, πολλὰ δεισιδαίμων καὶ ζηλωτὴς ὢν τῆς θρησκείας τῶν εἰδώλων καὶ προστάξας συνέτριψαν τὰ σκέλη τοῦ ἁγίου, τὰ ὁποία παρευθὺς ἔγειναν σῶα καὶ ὑγιῆ με τὴν τοῦ Χριστοῦ δύναμιν. Μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ ἅγιος εἰς διαφόρους τόπους ἐν διαστήματι δέκα ὀλοκλήρων χρόνων, ἰατροῦων πᾶσαν νόσον, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐλεῶν καὶ οὕτω με τὰ τοιαῦτα θαύματα καὶ θεάρεστα ἔργα πολιτευόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΝΕΣΤΟΡΟΣ** καὶ **ΤΡΙΒΙΜΙΟΥ**.

- » Ὁ τὸν τράχηλον Νέστορος πλήξας ξίφει,
- » Πληγὴν ὁμοίαν ἐντρίβει Τριβιμίου.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Κυβερραιωτῶν², ἀπὸ τὴν Πέργην δὲ τῆς Παμφυλίας, (ἢ ὁποία τώρα Πίργι ὀνομάζεται, καὶ πρότερον μὲν ἦτο τιμημένη με θρόνον Μητροπολίτου δεκαπέντε ἐπισκόπους ἔχουσα, τώρα δὲ εἶναι ἔρημος καὶ μετετέθη εἰς τὴν Ἀτάλειαν, ἣτις πρότερον ἦτο ἐπισκοπὴ τῆς Πέργης.) κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεχίου ἐν ἔτει σνα' (251) ἐπροδόθησαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις καὶ ἐδάρησαν με ξηρὰ βούνευρα· ἔπειτα κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν ἕως μέσα

¹ Ἐν δὲ τῇ τετυπωμένῃ Συναξαριστῇ γράφεται Νεολίδα.

² Ἐν δὲ τῇ τετυπωμένῃ Συναξαριστῇ γράφεται Κυβερραιωτῶν.

εἰς τὸ σπλάγγνα. Ἐπειδὴ δὲ ἐστάθησαν ἀμετάθετοι εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Τρωαδίου, καὶ τῶν σὸν αὐτῷ μαρτυρησάντων ἐπὶ ἈΛΑΚΙΟΥ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σγ' (253).¹

- » Μὴ μέλλε, Τρωάδιε, θνήσκειν ἐκ ξίφους,
- » Μὴ μέλλε καὶ μέλλῃσιν οὐχ ἔξει στέφος-

Ἡ ἁγία μά-τις καὶ παρθένος ΕὐΘΑΛΙΑ ξίφει τελειοῦται.

- » Τὸν φιλοῦσα μητροπαρθένου κόρης,
- » Τομῆν ὑπέστη καλλιπαρθένου κόρη.

† Ἄν-τη ἡ ἁγία μάρτυς Εὐθαλία ἦτο εἰς τὴν Σικελίαν, μητέρα ἔχουσα αἰμορροοῦσαν, Εὐθαλίαν καὶ αὐτὴν καλουμένην, ἡ ὁποία ἰατρευθῆ ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας Ἀλφειὸν, Φιλάδελφον, καὶ Κυπρίνον.² ἐφάνησαν δηλαδὴ οἱ τρεῖς οὗτοι μάρτυρες εἰς τὸν ὕπνον τῆς Εὐθαλίας καὶ εἶπον αὐτῇ, ἐὰν πιστεύσῃ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ βαπτισθῆς, βεβαίως θά ἰατρευθῆ καὶ σωθῆς, ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσῃς, φεῦγε μακρὰν ἀπὸ ἡμῶν· ἡ δὲ Εὐθαλία ἐξυπνίσασα, ἐπέισθη εἰς τὰ λόγια τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ἐβαπτίσθη ὁμοῦ μετὴν συνόνυμον Εὐθαλίαν τὴν θυγατέρα της. Εἶχε δὲ αὕτη υἰὸν, ὀνομαζόμενον Σερμιλιανὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πιασθεῖσα ἡ μακαρία ἐκινδύνευε νὰ πνιγῆ ἀπὸ αὐτὸν διότι ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἡ δὲ ἁγία λυτρωθεῖσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ της, μετὴν βοήθειαν μιᾶς της ὑπηρετρίας, ἐφυγεν· ἡ δὲ θυγάτηρ της Εὐθαλία ἠλεγξε πολλὰ τὸν ἀδελφὸν της, διότι ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ τὴν μητέρα των Ἐκεῖνος δὲ πρὸς αὐτὴν ἀπεκρίθη, μήπως καὶ σὺ εἶσαι χριστιανή; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ναί, χριστιανὴ εἶμαι, καὶ δεὰ τὸν Χριστὸν εἶμαι ἐτοίμη προθύμως νὰ ἀποθάνω. Τότε ὁ μιαρὸς καὶ ἀλιτήριος ἀδελφὸς της τὴν ἐγύμνωσε, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔδειρε δυνατὰ, τὴν παρέδωκεν εἰς ἕνα τοῦ δούλον διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ· ἀλλ' ἡ ἁγία προσευξαμένη, ἐτύφλωσε τὸν δούλον. Ὁ δὲ ἀδελφὸς της βλέπων τοῦτο, ἐσηκώθη ὡς ἄλλος δεύτερος Κἄν καὶ ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν κεφαλὴν της ἀδελφῆς

¹ Ἐπειδὴ Ἀκάκιος βασιλεὺς δὲν ὑπῆρξεν ἴσως κατὰ λάθος ἐπίθῃ ἀπὸ τοῦ Δακίου (249—251 μ. Χ.) Σ. Ε.

² Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐορτάζονται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου.

του, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἈΝΔΡΟΝΙΚΟΣ καὶ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ξίφει τελειοῦνται.

- » Ἀθανασία συνθνήσκοντα τῇ πάνυ,
- » Πεπείσμεθα ζῆν Ἀνδρόνικον τὸν πάνυ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΤΡΟΠΙΟΥ, ΚΛΕΟΝΙΚΟΥ, καὶ ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΥ.

Εἰς τὸν Εὐτρόπιον.

- » Ὁ χρηστὸς ἡμῖν Εὐτρόπιος τοὺς τρόπους,
- » Ἐφεῦξε Χριστὸν καὶ τέλος διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Κλεόνικον.

- » Καὶ Κλεόνικος εὐκλεᾶ νίκην ἔχει,
- » Σταυρῷ κρεμασθεὶς, ὡς ὁ Χριστὸς μου πάλαι.

Εἰς τὸν Βασιλίσκον.

- » Εἰρκτὴν τὸ σῶμα καὶ πρὸ τῆς εἰρκτῆς ἔχων,
- » Εἰρκτῶν λυτρουταὶ Βασιλίσκος ἐκ δύο.
- » Ἐν ξύλῳ Εὐτρόπιος σταυροῖο τρίτη ἀσθλείει.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), καταγόμενοι μὲν ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, πόλιν διάσημον τῆς ἐν Πόντῳ Καππαδοκίας, συγγενεῖς δὲ ὄντες καὶ συστρατιῶται μετὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Τύρωνα. Οὗτοι λοιπὸν διαβληθέντες εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀσκληπιοδότην, δέρονται δυνατὰ· ὁ δὲ ἅγιος Εὐτρόπιος δέχεται καὶ εἰς τὸ στόμα πληγὰς, ἐπειδὴ ὕβρισε τὸν ἡγεμόνα· καὶ οἱ μὲν δέροντες αὐτοὺς στρατιῶται, παρελύθησαν καὶ ἀπέκαμον, οἱ δὲ δερόμενοι ἅγιοι ἔγειναν ὑγιεῖς, ἐπειδὴ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος καὶ ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος ὁ Τύρων. Τοῦτο δὲ τὸ παράδοξον θαῦμα βλέποντες πολλοὶ ἄπιστοι, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, ὅθεν καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Ταῦτα ἰδὼν καὶ ὁ ἡγεμὼν, μετεβλήθη, καὶ ἐδοκίμαζε μετὰ κολακείας νὰ μεταβάλλῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν ἅγιον Κλεόνικον· καὶ ἄλλα μὲν δῶρα ἐδίδεν εἰς αὐτόν, ἄλλα δὲ ὑπέσχετο νὰ τῷ δώσῃ, ἀλλ' ὁ ἅγιος, ὄχι μόνον ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἐμαλακώθη κατὰ τὴν γνώμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτοις παροργισθεὶς, ἐνέπειξε καὶ τὴν ἀγνωσίαν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τὴν ἀσθένειαν τῶν εἰδώλων.

Ὅθεν ἐνῶ ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες προσέφερον θυσίας εἰς τοὺς θεοὺς τῶν, ὁ ἅγιος Κλεόνικος προσευχηθεὶς, ἐκρήμνισεν εἰς τὴν γῆν τὸ εἶδωλον τῆς Ἀρτέμιδος. Ταῦτα δὲ βλέποντες οἱ εἰδωλολάτραι, ἤναψαν ἀπὸ θυμὸν καὶ βράσαντες εἰς τρεῖς λέβητας πύσαν καὶ ἀσφαλτον ἔχυσαν ταῦτα ἐπάνω εἰς τὰς πλάτας τῶν τριῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων· καὶ οἱ μὲν ἅγιοι ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, οἱ δὲ χύνοντες ταῦτα ὑπηρέται κατεκάησαν. Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ἅγιος Εὐτρόπιος καὶ Κλεόνικος σταυρωθέντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου, καὶ πρὸς τὴν αἰώνιον ἀπῆλθον ζωὴν, ὁ δὲ ἅγιος Βασιλίσκος ριφθεὶς εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐν αὐτῇ διατρίψας χρόνον ἀρκετὸν, τελειοῦται· (ὄρα τὸ κατὰ πλάτος τούτων μαρτύριον εἰς τὸν Ἐφραίμ.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ** πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.

- » Χωρεῖν ἔχει που τῆς Ἐδέμ τὸ χωρίον,
- » Καὶ τὸν Θεοδώρητον ἔνδον τὸν μέγαν.

* Ὅτε ὁ δυσσεβὴς καὶ παραβάτης Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει τξά (361), τότε καὶ ὁ θεὸς αὐτοῦ καὶ συνώνυμος Ἰουλιανός, χριστιανὸς ὢν καὶ πιστὸς θεράπων τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναγνώστης τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐπέισθη ὁ ἄθλιος εἰς τὸν ἀνεψιὸν του δυσσεβῆ καὶ παραβάτην βασιλέα. Ὅθεν ὄχι μόνον ἠρνήθη, φεῦ! τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐπροσχύνησεν εἰς τὰ εἶδωλα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἐπρόδωκεν ὁ ἀσεβὴς εἰς τὸν τύραννον ὄλον τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἱερά κειμήλια, ὅσα ἀφιέρωσεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας, καὶ οὕτω κατεστάθη ὁ πρῶτος εὐσεβὴς θεὸς ὑπὸ τοῦ ἀσεβεστάτου ἀνεψιοῦ του διώκτης καὶ τύραννος κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν οἱ μὲν ἄλλοι κληρικοὶ καὶ ἱερεῖς τῆς Ἀντιοχείας δισκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη, μόνος δὲ οὗτος ὁ ἅγιος Θεοδώρητος, πρεσβύτερος ὢν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας, ἔμεινεν ἐκεῖ μετ' ἄλλων τινῶν χριστιανῶν, κηρύττων παρησιασθὲν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὁμολογίαν· ὅθεν πιάσας αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς Ἰουλιανὸς ὁ τοῦ παραβάτου θεὸς, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα παραστήσας αὐτὸν ἐμπροσθέν του, πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε νὰ δειρῶσι τὸν ἅγιον εἰς τοὺς πόδας, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐξέδυσαν αὐτὸν, καὶ κρεμάσαντες ἐπάνω εἰς ξύλον, τὸν ἐξέσχισαν δυνατὰ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐξεσχίσθη εἰς διάστημα τριῶν ὡρῶν, διὰ τοῦτο τὸ

μὲν αἶμα ἔτρεχε ἀπὸ τὸ σῶμά του ὡς βρῦσις, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφαίνετο ὡραιότερον καὶ λαμπρότερον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἤκουε τὸν μαρὸν Ἰουλιανὸν λέγοντα, θυσίασον ἄθλιε εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ ἂν χρεωστῆς εἰς τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, ἢ εἰς ἄλλον τινα, ὁ ἀνεψιός μου βασιλεὺς θὰ σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοῦ χρέος, ἵνα μὴ οὕτω κακῶς ἀπορρίψῃς τὴν ψυχὴν σου. Ταῦτα ἐκείνου λέγοντος, ὁ ἅγιος, σὺ εἶσαι, ταλαιπῶρε, ἄθλιος, ἀπεκρίθη, σὺ καὶ ὁ βασιλεὺς σου, διότι ἀφήσατε τὸν Χριστὸν καὶ προσεκολλήθητε μετὰ τὸν Ἀντίχριστον· ἄθεν καὶ θέλετε γεῖνη καὶ οἱ δύο προσάναμμα τοῦ αἰωνίου πυρὸς τῆς κολάσεως. Ἐγὼ δὲ εἰς κἀνένα δὲν χρεωστῶ, παρὰ εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, διότι χρεωστῶ νὰ φυλάξω εἰς αὐτὸν ἀληθινὴν πίστιν ἕως ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀκάθαρτος καὶ θεομίσητος τύραννος, ἐπρόσταξε νὰ κατακαίωσι τὰς πλευρὰς τοῦ ἁγίου μετὰ ἀνημμένας λαμπάδας· ὁ δὲ μάρτυς σηκώσας τὰ ὄμματά του εἰς οὐρανόν, προσήχητο κρυφομιλῶν, καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθύς ἔπεσον ὡς νεκροὶ εἰς τὴν γῆν οἱ τὰς λαμπάδας κρατοῦντες, οἱ ὅποιοι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Τότε ὁ Ἰουλιανὸς καὶ οἱ συντρόφοι του θυμωθέντες ἐσήκωσαν ἐπάνω τοὺς δημίους, καὶ, τρισκατάρατοι, ἔλεγον, διὰ τί ἀφήσατε τὰς λαμπάδας καὶ δὲν κατεκαύσατε τοῦτον τὸν δυσσεβῆ καὶ πανάθλιον, ἀλλ' ἐκυριεύθητε ἀπὸ νυσταγμῶν καὶ ἀμέλειαν; ταῦτα μὲν εἶπον ἐκεῖνοι. Ὁ δὲ ἅγιος, σὺ εἶσαι, ἀπεκρίθη, δυσσεβὴς καὶ τρισκατάρατος καὶ τετυφλωμένος κατὰ τοὺς ψυχικοὺς ὀφθαλμούς, διότι δὲν βλέπεις, ἄθλιε, τοὺς ἀγγέλους οἵτινες φυλάττουσιν ἐμὲ τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν σὰς ἀφίνουν νὰ με ἐγγίσητε μὴ μωρολογῆς λοιπὸν, ἐπειδὴ ὁ θεὸς τῶν χριστιανῶν εἶναι μέγας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ τύραννος καὶ ἐντροπιασθεὶς πολλὰ, προσάζει νὰ ριφθῶσιν οἱ στρατιῶται ἐκεῖνοι εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης· βλέπων δὲ αὐτοὺς ὁ ἅγιος Θεοδώρητος φερομένους εἰς τὴν θάλασσαν, πορεύεσθε, εἶπεν, ὦ τεχνία μου, ἐν εἰρήνῃ, πορεύεσθε τὴν μακαρίαν ταύτην ὁδόν, διότι καὶ ἐγὼ μετ' ὀλίγον θὰ σὰς ἀκολουθήσω, διὰ νὰ συγχαίρω μετὰ σὰς εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀσεβὴς θεὸς τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐβίαζε τὸν ἅγιον Θεοδώρητον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἶδωλα, διὰ τρίτον ὁ ἅγιος, σὺ μὲν, τῷ ἀπεκρίθη, σὺ ἀποκαθέσθαι καὶ ἀθλιώτατε ὄλον τῶν ἀνθρώπων, μετ' ἄλλοις ἡμέρας θὰ μωρο-

σης ὅλα σου τὰ ἐντόσθια, καὶ ἐκ τούτου θὰ ἀπορρίψης βιαίως τὴν μιανάν σου ψυχὴν εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς κολάσεως· ὁ δὲ πλέον ἀσεβέστερος σοῦ τύραννος Ἰουλιανὸς ὁ ἀνεψιός σου, αὐτὸς, λέγω, εἰς τὴν γῆν τῆς Περσίας θὰ κεντηθῆ με οὐράνιον λόγγην, καὶ θὰ ῥιφθῆ εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, καὶ πλέον δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ οὕτως οἱ δύο ὁμοῦ μέλλετε νὰ λάβετε τὰ ἐπίχειρα καὶ τὴν ἐκδίκησιν τῆς κακίας σας· ἐγὼ δὲ θὰ θυσιάσω εἰς τὸν Θεὸν μου θυσίαν αἰνέσεως· Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ ἀσεβῆς Ἰουλιανὸς ἐπρόσταξε παρευθὺς νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι· πορευόμενος δὲ ὁ μάρτυς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης προσήχητο μετὰ χαρὰν τῆς ψυχῆς του, καὶ ἀποκεφαλισθεὶς, ἀνέβη εἰς τὸν Θεὸν διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον λαβόντες χριστιανοὶ τινες, ἐντίμως αὐτὸ ἐνεταφίασαν καὶ ἐσημείωσαν τὰ ἀνωτέρω λόγια, ὅσα ἐπροφήτευσεν ὁ ἅγιος, τὰ ὅποια μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβον διὰ τῶν πραγμάτων τὴν ἐκβασιν. Διότι, καθὼς προεῖπεν ὁ ἅγιος, καὶ οἱ δύο Ἰουλιανοὶ, ὁ κακὸς θεῖος καὶ ὁ κάκιστος ἀνεψιός, κακῶς οἱ κακοὶ ἐξέψυξαν, καὶ παραδόθησαν αἱ ψυχαὶ των εἰς τὰς τιμωρίας τοῦ ἄδου. ¹

Οἱ ἅγιοι ΖΗΝΩΝ καὶ ΖΩΙΛΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

- » Ζωῆς λύσις Ζήνωνι καὶ τῷ Ζωίλῳ,
- » Ζωῆς ὑπῆρξε κρείττονος παραιτία.

Ἡ ὁσία ΠΙΑΜΟΥΝ ἡ παρθένος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Κροσσωτὰ χουσα Πιαμοῦν μελαμφόρος,
- » Τὰς ἀρετὰς ἄπεισιν ἡμρισεμένη. ²

¹ Λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῷ γ'. βιβλίῳ κεφ. 15'. τῆς ἐκκλησ. ιστορίας, ὅτι ὁ θεὸς τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἰουλιανὸς πεσὼν εἰς βρυσητὴν ἀσθένειαν, διεσθάρη ἀπὸ σῆψιν εἰς τὰ ἐντόσθια, καὶ τὴν κόπρον του ἐξέβαλλεν ἀπὸ τὸ στόμα του, ἣ δὲ γυνὴ του πιστὴ καὶ εὐσεβὴς οὖσα, ἔλεγεν αὐτῷ, Πρέπει, ὦ ἄνδρα μου, νὰ ὑμῆς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, ὅστις διὰ τῆς παιδείας ταύτης ἐδειξεν εἰς σὲ τὴν δύναμιν του· ἐπειδὴ ἂν αὐτὸς μετεχειρίζετο τὴν συνήθη του μακροθυμίαν, σὺ δὲν ἤθελες γνωρίσαι, ποῖος εἶναι ὁ πορτὸ σοῦ πολεμούμενος.

² Τὸν βίον τῆς Πιαμοῦν ὄρα εἰς τὸ Λαυσεκόν, καὶ ἐκεῖ θέλεις ἰδεῖ, ὅτι κατὰ πρόσεχῆ τῆς ἰσότητος ἀνήτοι οἱ ἐνθρονοὶ μετὰ χάριτος, οὐρανοὶ ἀναθήσαν μετὰ τὴν φωνήν, διὰ τὴν ἐπισημάνειαν τοῦ ἐνθρονοῦ μετὰ ἐλπίδος χάριτος μακροθυρίας.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβεύαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ τοῦ Ἰορδανίτου.

- » Ἰππρέτης θῆρ τῷ Γερασίμῳ γέρας,
- » Θῆρας παθῶν κτεινάντι πρὶν λῆξαι βίου.
- » Τῇ δὲ τετάρτῃ Γεράσιμος βιότοιο ἀπέπτῃ.

† Οὗτος ὁ ὁσιος Γεράσιμος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, τοῦ καλουμένου Πωγωνάτου ἐνέτει χό (370) ὡς λέγει Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων, ὁ τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου γράφας· ¹ παιδιόθεν δὲ στοιχειωθείς μετὰ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν ἐνδουθεῖς, ὑπῆγεν εἰς τὴν βαθυτέραν ἐρημον τῆς Θηβαίδος. Εἰς τόσον δὲ ὕψος ἀρετῶν ἐφθάσε, καὶ τόσην οἰκειότητα ἔλαβε πρὸς τὸν Θεόν, διότι ἐφύλαξε τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν καθαρὸν, ὥστε εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ αὐτὰ τὰ ἄγρια θηρία. Διότι τὸν ὑπηρετεῖ εἰς λέων, ὁ ὁποῖος πρὸς τοῖς ἄλλοις εἶχε καὶ τὸ διακόνημα αὐτό, τὸ νὰ βόσκη τὸν ὄνον ὅστις ἔφερε τὸ νερόν εἰς τὸν ὄσιον. Μίαν δὲ φορὰν ἐπέρασαν ἐκεῖθεν πραγματευταὶ τινες, καὶ βλέποντες τὸν ὄνον μόνον, ἐκλεψαν αὐτόν· ὁ δὲ λέων ἐκοιμᾶτο καὶ δὲν ἤσθάνθη. Ὅθεν τὸ ἑσπέρας ἐγύρισεν εἰς τὸν ὄσιον χωρὶς νὰ ἔχη μαζὶ του τὸν ὄνον κατὰ τὴν συνήθειαν.

Βλέπων δὲ τὸν λέοντα μοναχὸν ὁ ὑπῆρέτης τοῦ ὁσίου, ἔλεγεν εἰς τὸν γέροντα, ὅτι αὐτὸς ἔφαγε τὸν ὄνον· ὅθεν κατεδικάσθη ὁ ταλαίπωρος λέων, νὰ φορτόνηται εἰς τοὺς ὤμους του τὰς στάμνας, καὶ νὰ φέρῃ τὸ νερόν ἀπὸ τὸν ποταμὸν ἀντὶ τοῦ ὄνου, εἰς τόσον διάστημα χρόνου, εἰς ὅσον ἐκρατεῖτο ὁ ὄνος ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω πραγματευτάς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἴδιοι πραγματευταὶ ἔτυχε νὰ διέλθωσι πάλιν ἀπὸ τὸν ἔδιον ἐκεῖνον ὁδόν, ἔχοντες μαζὶ των καὶ τὸν ὄνον, διὰ τοῦτο εὐθύς ἅμα εἶδεν ὁ λέων τὸν ὄνον, ἐγνώρισεν αὐτόν καὶ ὤρμησεν αἰφνιδίως ἐναντίον τῶν πραγματευτῶν μετὰ μέγαν βρῦχημα, οἷτινες φοβηθέντες ἐφυγον. Ἐπειτα ἐπίσσε μετὰ τὰ ὀδόντια του τὸν κημὸν τοῦ ὄνου καὶ τὸν ἐσυρεν, ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτοῦ, ἐτράβιξε καὶ ὅλας τὰς καμήλους, αἱ ὅποια ἦσαν δεδεμέναι

¹ Ἐν δὲ τῷ ἱερολογίῳ χρυσολογοῦται ὅτι, ὅτι ἦτο ἐκ τῶν βουλομένων Παρμιανῶν τοῦ ἁγίου πατρός (150) βασιλευσσοῦ.

εἰς τὸν ὄνον, καὶ οὕτω τὰς ἔφερον ὅλας εἰς τὸ κελλίον τοῦ ὀσίου Γερασίου· κτυπῶν δὲ μετὰ τὴν οὐράν του τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ γέροντος ἔκαμνεν ὡς ἐπίδειξιν, ὅτι ἐπρόσφερον αὐτὰς κυνήγιον εἰς τὸν γέροντα.

Βλέπων δὲ ὁ γέροντα τὸ πρᾶγμα, ἔχαμογέλασεν ὀλίγον, καὶ εἶπε πρὸς τὸν μαθητὴν του, ἀδίκως ἐκατηγορεῖτο ἀπὸ ἡμᾶς ὁ ἀθῶος λέων, ὅτι ἔφαγε τὸν ὄνον· λοιπὸν τώρα πρέπει νὰ τὸν ἐλευθερώσωμεν ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἄς ὑπάγη νὰ βόσκη εἰς τοὺς συνειθισμένους του τόπους. Τότε κλίνας τὴν κεφαλὴν του ὁ λέων, ὡς ἂν εἶχε λογικόν, καὶ τρόπον τινα ἀποχαιρετήσας τὸν γέροντα, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐρημίαν· καθ' ἑκάστην δὲ ἐβδομάδα ἤρχετο μίαν φοράν καὶ προσεκύνη τὸν γέροντα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ γέροντα ἀπέθανεν, ἤλθε πάλιν ὁ λέων κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἐζήτηε νὰ προσκυνήσῃ τὸν γέροντα, καὶ μὴ εὐρίσκων αὐτὸν, ἐφαίνετο ὅτι λυπεῖται καὶ ἀγανακτεῖ· ἐπειδὴ δὲ ὁ μαθητὴς τοῦ ὀσίου μετὰ πολλὰ σχήματα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ αἰσθανθῆ, ὅτι ἀπέθανεν ὁ γέροντα, διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ἐθρήνηε μετὰ λεπτόν βρύχημα τὸν θάνατον τοῦ γέροντος, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐζήτηε τὸν τάφον του. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μαθητὴς τοῦ ὀσίου ἔφερε τὸν λέοντα εἰς τὸν τάφον τοῦ γέροντος, τότε ὁ λέων ἐπεσεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν, καὶ μεγάλως βρυχήσας, ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν πόνον τῆς τοῦ γέροντος ἀγάπης, ἐξέπνευσε. Μετὰ τοιοῦτον τρόπον δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας καὶ κάμνει νὰ ὑποτάσσωνται τὰ θηρία εἰς ἐκεῖνους, ὅσοι φυλάττουν καθαρόν τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν.¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ὄσιος ὀστος Γεράσιμος, ὡς ἀπλοῦς καὶ ἄκακος ἠπατήθη ἀπὸ τὸν μοναφεῖτην Θεοδόσιον (καθὼς ἠπατήθησαν καὶ ὁ Πέτρος, καὶ Μάρκος, ὁ Ἰούλλων, καὶ Σιλβανὸς οἱ ἀναχωρηταὶ) καὶ ἐδόξαζε συναρπάσειν καὶ φαρμὸν ἐπὶ τῶν ἀσυγχύτων τοῦ Χριστοῦ δῶμα ὡσάν τε καὶ φύσεων, ἂν καὶ ἔκαμνε θαύματα. Ὑστερον δὲ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἅγιον Εὐθύμιον, ἠσυχάζοντα τότε εἰς τὸν Ρουβῆν, ὠμίλησε μετὰ αὐτὸν περὶ πίστεως, καὶ ἐβρέθη ἠπατημένος· ὅθεν ἐδιωρθώθη ὑπὸ τῶν θεοροφήτων λόγων τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καθὼς καὶ οἱ ἀνατέρω ἀναχωρηταὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Εὐθυμίου ἐδιωρθώθησαν. (βρα σελ. 399 τῆς Δωδεκάβιβλου.) Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑπόσημειωσιν τῆς μνήμης Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως· κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγουστοῦ, καὶ εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Ἰουλίου ἐν τῇ ὑπόσημειώσει τοῦ Συνταξιάρχου τῶν ὀσίων, χηλιῶδων ὀσίων. Ὅρα δὲ καὶ τὸν θεῖον Χρυσόστομον ἐν τῷ πρὸς τὸν Ἰωβ· κεφάλαιον λόγων αὐτοῦ, ὅπου φησὶν· καὶ ἀπὸ ἀκακίας λαχθήκα λόγια πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὸ τοῦ Ἰωβ τολμηρῶς, ὡς τὸ· Τίς δώσει κριτὴν ἀναμίσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἵνα γινῶ πόσαι εἰσὶν αἱ ἀμαρτίαι μου,

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΥΛΟΥ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ.

» Ὁ κείμενος μὲν Παῦλος, ἡ δὲ κειμένη Ἰουλιανή, σύγγονοι τετμημένοι.

Οὗτοι οἱ δύο ἀτάδελοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐνέτει σοβ' (272), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Πτολεμαίδα, υἱοὶ γονέων εὐσεβῶν· καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἦτο ἀναγνώστης· ἦτοι ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν λαόν τὰς ἱεράς βίβλους, τὰς ὁποίας μελετήσας φιλοπόνως, κατέλαβε τὸ νόημα αὐτῶν· ὅθεν ἂν καὶ ἦτο νέος, ἀπεστόμιζεν ὅμως τοὺς ἐναντίους προχειρότατα, καὶ ἦτο κήρυξ ἐνθεοῦ τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίας. Ὅτε δὲ ἤλθεν ὁ βασιλεὺς Αὐρηλιὸς εἰς τὴν Πτολεμαίδα, ἔδωκε θάρρος εἰς τὴν ἀδελφὴν του Ἰουλιανὴν καὶ ἐνεδυνάμωνεν αὐτὴν νὰ σταθῇ προθύμως, ἐπειδὴ μέλει νὰ ἀκολουθήσῃ μέγας πειρασμὸς καὶ αὐτὸς δὲ ὠπλίσθη μετὰ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἔκαμε τὸν σταυρὸν του, τὸν διέβαλον ὡς χριστιανὸν εἰς τὸν βασιλέα· παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐλέγξας τὴν ματαιότητα τῶν εἰδώλων, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη.

Ἡ δὲ Ἰουλιανὴ βλέπουσα τὸν ἀδελφὸν τῆς ξεσχισμένον, ἐφώναζε, κατηγοροῦσα τὸν τύραννον, ὅτι ἀδίκως ξεσχίζει τὸν ἀδελφὸν τῆς· ὅθεν ἐκιάσθη καὶ αὐτὴ καὶ κρεμασθεῖσα ἐξεσχίσθη· ἐπειτα ρίπτονται καὶ οἱ δύο εἰς τὴν φυλάκην· ὑστερον βάλλονται ἀμφοτέρω εἰς λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν βρασμένην· μετὰ ταῦτα ἀπλόνονται ἐπὶ κλίνης πυριωμένης, καὶ δέρονται εἰς τὴν βράχην. Τότε ὁ Κοδράτος καὶ Ἀκά-

δὲ οὕτω μετ' ἐκρίνας;» καὶ τὸ «Ἀλλήσω πικρὰ ψυχῆ μου συνεχόμενος, καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον· μή με ἀσεβεῖν διδάσκει, καὶ διατὶ με οὕτως ἐκρίνας;» (4 ε'). Ταῦτα, λέγω, τὰ τολμηρὰ λόγια, καὶ ἄλλα ὅμοια αὐτοῖς φέρων εἰς τὸ μέσον, λέγει, «Φοβερὸν τὸ ῥῆμα, ἀλλ' ἐπ' ἀκακίας... οὕτω καὶ ὁ Θεὸς εἰδὼς ὅτι οὐκ ἐκ κακίας, ἀλλ' ἐξ ἀκακίας φθέγγεται.» (μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ λέγων «Ἐγὼ δὲ ἔχεται ἀκακίας») δέχεται τὰ παρὰ τοῦ Ἰωβ, εἰς κρίσιν καλούμενος περ' αὐτοῦ. Ὅθεν ἐπιφέρει ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ τὰ λόγια ταῦτα ὁ Χρυσόστομος· «Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀκακίαν ἐξῆλθες τῶν μέτρων τῆς φύσεως, συνέγων σου τῇ ἀκρατοῦσιν. Κἂν γὰρ τις ἀπὸ ἀκακίας ἀμαρτή, ὁ Θεὸς διορθοῦται τὰ ἀπὸ ἀκακίας γινόμενα.» Διὰ τί δὲ ἀνέφερα ἐδῶ τὰ εἰρημμένα; διὰ νὰ προσαρμόσωμεν ταῦτα καὶ εἰς τὸν ὄσιον Γεράσιμον τοῦτον καὶ τοὺς ἄλλους ἀναχωρητὰς, καὶ εἰς τὰς ὀσίων χηλιῶδων τῶν ὀσίων· οὐδὲν κατὰ ἀκακίαν καὶ ἀκρασίαν ἐπέστην καὶ ἐπὶ ἀπρόνοτα τὰ ἐκ κοιλῆς ὀσίου τῆς Ἐκκλησίας.

κίος οί δήμιοι, συμπονέσαντες τούς άγίους, έπίστευσαν εΐς τόν Χριστόν, διό και άπεκεφαλίσθησαν, και ούτως έλαβον τούς στεφάνους του μαρτυρίου. Έπειτα δεθέντες οί άγιοι με σιδηρά δεσμά, έβλήθησαν εΐς τήν φυλακήν, έλύθησαν όμως δι' έπιφανείας θείου Άγγέλου, και χορτάσαντες από φαγητόν, ευχαρίστησαν τόν Χριστόν: και πάλιν παρεστάθησαν εΐς τόν βασιλέα, ό όποιος παρακινών τούς άγίους να άρνηθώσι τόν Χριστόν, ουδέν κατώρθωσε: διό πάλιν κρεμασθέντες αί μάρτυρες εδάρησαν δυνατά.

Τότε και ό δήμιος Στρατόνικος, συμπονέσας τήν άγιαν Ίουλιανήν, έπίστευσεν εΐς τόν Χριστόν: ό δε τύραννος μαθών τουτο έθυμώθη, και παρσευθός έπρόσταξε να κόψωσι μεν τήν κεφαλήν εκείνου, τούς δε άγίους να κλείσωσι εΐς ένα τόπον, όπου είχε θηρία και όφidia και άλλα έρπετά θανατηφόρα. Έπειδή δε υπό τής χάριτος του Θεού εφυλάχθησαν οί άγιοι άβλαβείς, δια τουτο τόν μεν άγιον Παύλον, έπρόσταξε να δέσωσι εΐς ένα πάλον, και να κτυπώσι τās σιαγόνας του με μολίβδους, τό δε άλλο σώμά του να δέρωσι με βαβδία σιδηρά πεπυρωμένα: τήν δε αδελφήν του άγιαν Ίουλιανήν, έπρόσταξε να φέρωσι εΐς έν πορνοστάσιον, και εκεί να τήν διαφθείρωσι άσελγείς τινες και άκόλαστοι άνθρωποι. Άγγελος δε Κυρίου παραστάς με τόν κονιορτόν των ποδώ του έτύφλωνε τούς όφθαλμούς των άκολάστων εκείνων: σπλαγχνισθείσα όμως ή άγια αυτούς έχυσεν εΐς αυτούς νερόν και τούς έκαμεν υγιείς.

Διαμείνασα λοιπόν άφθορος, βάλλεται μετá του αδελφου της εΐς ένα λάκκον γεμάτον από φωτιάν, και επειδή ό τύραννος έπρόσταξε να λιθοβοληθώσι οί άγιοι μέσα εΐς εκείνον τόν λάκκον του πυρός, δια τουτο, ώ του θαύματος! έφάνη από τούς ουρανούς νέφος γεμάτον φλογός, τό όποιον πλησιάσαν εΐς τόν βασιλέα, αντί να βρέξη βροχήν νερού, έβρεξεν επάνω του βροχήν πυρός. Ό δε βασιλεύς φοβηθείς, έβέβαλε μεν τούς άγίους από τόν λάκκον, δέν εδωρωθώθη όμως, αλλά: πάλιν έπρόσταξε να κατακρύψει τα πρόσωπα και όλον τό σώμα των άγιων, με άνημμένας λαμπάδας. Και τελευταίον, δια προσταγής του άπεκεφάλισαν αυτούς, και ούτως οί του Χριστου καλλίνικοι μάρτυρες τούς στεφάνους έλαβον τής άθλήσεως.

* Οί άγιοι μάρτυρες οί άναγείρω, ΚΟΡΑΤΟΣ, ΑΚΑΚΙΟΣ, και ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΣ σΐ από δημίων, έίγει τελειούται.

* » Τρεις έχαντες αίμα πολλών ως ύδωρ,
» Σφών αίμα, Χριστέ, σοι χέουσιν εκ ξίφους.
'Ο άγιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ό επίσκοπος Κύπρου εν ειρήνη τελειούται.

» Έλαφος ώσπερ εκ βρόχου βυθεις βίου,
» Άνεισι Γρηγόριος, ενθα ζών ύδωρ.

* 'Ο άγιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ό επίσκοπος Άσσυ- της εν τη Άρατολή, ό ζήσας εν έτει αρ' (4450), εν ειρήνη τελειούται.¹

† » Εκ του τάφου σου, Γρηγόριε, εκρείει,
» Ίδωρ γλυκιστον δόξαν εΐς Θεού, μάκαρ.

Ταΐς των σών Άγιών πρεσβείαις Χριστέ ό Θεός έλέησον ήμάς.

Τω αυτω μηνι Ε', μνήμη του άγιου όσιου μάρτυρος ΚΟΝΩΝΟΣ του εν Ίσαυρία.

» Ηκει προς αυτον τόν Θεόν, Θεός θέσει,
» Εΐς γην άφεις σου τήν κόνιν, Κόνων πάτερ.
† » Πέμπτη καρτερόφρων ψυχήν ό Κόνων άφίηκεν.

Ούτος ήτο κατά τούς χρόνους των άγιων Άποστόλων, καταγόμενος μεν από χωρίον όνομαζόμενον Βυδανή, τό όποιον ήτο μακράν από τήν πόλιν Ίσαυρίαν δεκαοκτώ στάδια, (δύω μιλια και όλιγον περισσότερον), υίός δε ύπαρχων γονέων, Νέστορος και Νάδας: ότε δε έφθασεν εΐς ήλικίαν, έλαβε δια γάμου γυναίκα όνόματι Άνναν, δια παρακινήσεως των γονέων του. Ό δε άγιος έπεισε τήν γυναϊκά του να προτιμήση τήν παρθενίαν από τόν γάμον: και λοιπόν συνέζη με εκείνην, όχι ως με σύζυγον άλλ' ως με αδελφήν και κοινωνόν τής παρθενίας και καθαρότητος, όδηγηθείς εΐς τουτο από τόν αρχάγγελον και αρχιστρατήγον Μιχαήλ, ό όποιος λέγεται, ότι έφάνη εΐς αυτόν με λαμπρόν φόρεμα, και τόν εδίδαξε τήν εΐς Χριστόν πίστιν, και βαπτίτας αυτόν εΐς τό όνομα τής άγίας και ζωαρχικής Τριάδος, τόν εκοινωνήσε τα άχραντα μυστήρια. Οστις και μέχρι τέλους τής ζωής του άγιου δέν έλειπεν από του να συμπάρισταται με αυτόν άοράτως, και να τω χαρίζη τήν ένεργειαν των παραδόξων θαυμάτων, δια μέσου των όποιων ό άγιος και τήν γυναϊκά του Άνναν έπεισε να παρθενεύη, και τούς γονείς των έφερεν εΐς τήν πίστιν του Χριστου και εβάπτισε.

Λέγεται δε ότι Νέστορ ό πατήρ του άγιου

¹ Τόν βίον αυτου ερα εΐς τό γένος Έκλόγιον.

τούτου ἐκρατήθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις, ὅτι ἠμαρλόγει Θεὸν τὸν Χριστόν, καὶ ἤξιώθη τέλους μαρτυρικῶς. Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε ζήτησις καὶ φιλονεικία μεταξὺ τοῦ ἁγίου Κόνωνος καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν, ποῖος ἄραγε Θεὸς εἶναι μεγαλιότερος, ὁ ὑπὸ τοῦ ἁγίου πιστευόμενος, ἢ οἱ τῶν εἰδωλολατρῶν· διὰ τοῦτο, ὅτε οἱ εἰδωλολάτραι ἐμελλον νὰ υπάγωσι μακρὰν εἰς ἓν σπήλαιον σκοτεινόν, καὶ ἐκεῖ νὰ κάμωσιν ἑορτὴν εἰς τὸν ψευδώνυμον αὐτῶν Θεόν, ἀπεφασίσθη ἐκ συμφώνου, ὅτι, ὅποιος ἀπὸ τὰ δύο μέρη φθάσῃ πρῶτος εἰς τὸ σπήλαιον, τούτου ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλιότερος. Καὶ οἱ μὲν εἰδωλολάτραι ἀναβάντες εἰς ἄλογα, ἔτρεχον διὰ νὰ φθάσωσι πρότερον, ὁ δὲ ἅγιος ἂν καὶ ἦτο πεζός, ἐφθασεν ὅμως πρῶτος ἐκεῖ, καὶ τόσον τοὺς υπερέβαλεν εἰς τὸν δρόμον, ὥστε ὅτε αὐτὸς ἐγύριζεν ὀπίσω ἀπὸ τὸ σπήλαιον, τότε συναπήντησεν ἐκείνους, τρέχοντας μὲ πλὴν ἰδρῶτα καὶ ἀσθμαίνοντας. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐθαύμασαν μὲν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, σκληροὶ δὲ πάλιν μένοντες, ἐζήτησαν νὰ μάθωσι καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιον εἰδῶλον τοῦ δαίμονος, ποῖος εἶναι Θεὸς μεγαλιότερος. Τότε ὁ ἅγιος ἐπρόσταξε τὸ εἰδῶλον νὰ καταβῇ κάτω σὺν τῷ τοῦ εἰδῶλου δαιμονίῳ· κατέβη λοιπὸν τὸ δαιμόνιον καὶ πλησιάσας εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, ἐφώναξεν, « εἰς Θεὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ ὑπὸ σοῦ κηρυττόμενος. » Τότε οἱ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐφώναξαν καὶ αὐτοί, εἰς εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Κόνωνος ἐνίκησεν. Ὅθεν αἱ τοιαῦται φωναὶ κηρύττονται μεγαλοφώνως ἀπὸ τοὺς Ἰσαύρους μέχρι τῆς σήμερον, ὅτε τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου Κόνωνος. Λέγουσι δὲ ὅτι ὁ θείος Κόνων οὗτος τόσῃν πολλῇν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἔλαβεν ὑπὸ Θεοῦ κατὰ τῶν δαιμόνων, ὥστε ἄλλους μὲν δαίμονας ἐστελλε νὰ γεωργῶσιν, ἄλλους δὲ νὰ φυλάττωσι τοὺς καρπούς· ἄλλους δὲ ἐκλείβειν εἰς ἀγγεία πηλίνα, καὶ ἔβαλε βούβλας ἐπάνω εἰς αὐτά, τὰ ὅποια ἐκρυσσε καὶ κατέχωσε μέσα εἰς τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου του.

Ὁ δὲ τρόπος τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἐγεινεν οὕτως, ὅτε ὁ ἡγεμὼν Μάγνος ἔχων βασιλικὰς προσταγὰς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, τότε καὶ ὁ ἅγιος αὐτὸς Κόνων ἐπιάσθη καὶ ἐφέρθη εἰς αὐτόν. Ὅθεν ὁμολογήσας τὸν Χριστόν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐδάρη ἀναπατὰ καὶ ἐδίθη· τούτο δὲ μάθον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔτρεφε δὲ νὰ λυτρώσῃ μὲν αὐτόν, νὰ θανατώσῃ δὲ τὸν ἡγεμόνα, ἐπειδὴ ἄλλοι ἐφω-

τίσθησαν ἀπὸ τὸν ἄμιον καὶ ἔλαβον τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, πιστεύσαντες εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν μαθὼν τοῦτο, ἔφυγε· λύσαντες δὲ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἀποσφογγίσαντες τὸ σῶμά του ἀπὸ τὰ αἵματα, τὸν ἔφερον εἰς τὸν οἶκόν του, ἐκεῖ δὲ ὁ ἅγιος διανύσας χρόνους δύο, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Λέγουσι δὲ ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἅγιος ἐτελεύτησεν, ἠθέλησαν οἱ χριστιανοὶ νὰ κάμωσιν ἐκκλησίαν τὸν οἶκόν του, καὶ σκάπτοντες, εὗρον τὰ πηλίνα ἀγγεία ἐκεῖνα, μέσα εἰς τὰ ὅποια ἦσαν κλεισμένα τὰ πονηρὰ πνεύματα· καὶ ἐπειδὴ ἠνοιχθῆ ἔν ἀπὸ τὰ ἀγγεία ἐκεῖνα, (ἐνόμιζον οἱ κατασκευάζοντες τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι περιέχε χρυσίον, ἕνεκα τοῦ βάρους του) εὐθύς, λέγω, ἅμα ἠνοιχθῆ ἔν ἀγγείον, ἐξῆλθον τὰ δαιμόνια εἰς εἶδος πυρός, καὶ οἱ μὲν κτίζοντες τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσον κατὰ γῆς, τὸ δὲ κτίριον τῆς ἐκκλησίας ἐκρημίσθη, καὶ τὰ ξύλα καὶ τὰ σχοινία ἐκάησαν, καὶ δὲν ἐδύνατό τις νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Πλὴν μετ' ὀλίγον καιρὸν ἠλευθερώθη ὁ τόπος ἀπὸ τὴν ἐνόγησιν τῶν δαιμόνων, διὰ προσβειῶν τοῦ ἁγίου Κόνωνος, καὶ διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μαρτυρῶς ΚΩΝΩΝΟΣ τοῦ κηπουροῦ.

» Ἦλων τύπους φέροντι Κυρίῳ Κόνων,

» Ἦλων τύπους πρόσβεισιν εἰς πόδας φέρων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεσπίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ναζαρέτ. Φεύγων δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν Μάνδρων, τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παμφυλίας, καὶ ἔμεγεν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Κάσμηλα, ἡ Κάρμενα, καλλιεργῶν ἓνα κήπον, τὸν ὅποιον ποτιζων καὶ φυτεύων μὲ διάφορα λάχανα, ἐξ ἐκείνου ἐπορίζετο τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς. Ἦτο δὲ κατὰ τὴν γνώμην τόσον ἀκέραιος καὶ ἀπλόους, ὥστε ὅτε ἀπήντησεν ἐκείνους οἱτινες ἦλθον νὰ τὸν συλλάβωσι, καὶ ἔβλεπεν ὅτι ἐκείνοι τὸν ἐχαιρέτων, τοὺς ἀντιχαιρέτα· καὶ αὐτὸς ἀπὸ φυγῆς καὶ καρδίας· Καὶ ἀφ' οὗ τῷ ἐφανέρωσαν ὅτι ὁ ἡγεμὼν Θεόπλιος τὸν καλεῖ· διὰ νὰ υπάγῃ πρὸς αὐτόν, ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος μὲ ἀπλότητα· ποῖαν χρεῖαν ἔχει ἐμοῦ ὁ ἡγεμὼν, ἐνῶ μάλιστ' εἶμαι χριστιανός; ἀς καλῆ τοὺς ὁμόφρονάς του καὶ τοὺς κοιωνοὺς τῆς θρησκείας του. Δεσμευθεὶς λοιπὸν ὁ αἰχμάλωτος, ἐφέρθη εἰς τὸν

ἡγεμόνα, ἀπὸ τὸν ὅποιον παρεκινεῖτο νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα· ὁ δὲ ἅγιος ἀναστενάξας ἀπὸ βαθέων καρδίας, ὕβρισε μὲν τὸν τύραννον, ἐβεβαίωσε δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν μὲ τὴν ὁμολογίαν του, εἰπὼν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παλευθῇ ἀπὸ αὐτὴν, καὶ μυρίας λάβη βασάνους. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκαρφώθη εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τρέχῃ ἐμπροσθεν τῆς ἀμάξης τοῦ ἡγεμόνος· λειποθυμήσας δὲ εἰς τὸν δρόμον, καὶ πεσὼν εἰς τὰ γόνατα, προσηυχῆθη, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἀγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΡΚΟΣ ὁ ἀσκητὴς καὶ θαυματουργὸς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* Ἄ σιγᾶς ὁ Μάρκος τῷ τεθνηκότων νόμῳ,

» Ἄλλ' οὐ σιγῆ δώσω σε καὶ τεθνηκότα.

Οὗτος ὁ ὄσιος Μάρκος ἤκμαζε κατὰ τὸ ὕλ (430) ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, καὶ γενόμενος εἰς ὅλα φιλόπονος, ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀρετῆς. Σημεῖον δὲ καὶ ἀπόδειξις τῶν δύο τούτων εἶναι, καὶ οἱ συγγραφέντες παρ' αὐτοῦ λόγοι, οἱ ὅποιοι εἶναι γεγράμτοι ἀπὸ πᾶσαν παιδείαν καὶ ὠφέλειαν, καὶ ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν ἐνέργεια τῶν θαυμάτων. Ἀπὸ τὰ θαύματα δὲ ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖον ἐδῶ νὰ διηγηθῶμεν. Ὅτε ὁ ἅγιος ἠσύχαζεν εἰς τὸ κελλίον του καὶ ἐπρόσεχεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἤλθεν εἰς αὐτὸν μία ὕαινα, φέρουσα ἓνα σκύμνόν τῆς τυφλῶν, καὶ μὲ τὸ ταπεινὸν σχῆμά τῆς εἰδεικνυεν, ὅτι παρακαλεῖ τὸν ἅγιον νὰ σπλαγγισθῇ τὸ γέννημά τῆς καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὰ ὀμμάτά τῆς. Ὁ δὲ ἅγιος πύσας εἰς τὰ τυφλά του ὀμμάτια, καὶ προσευχηθεὶς, ἔκαμεν αὐτὰ ὕγιη. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἡμέραι τινες, ἔφερον εἰς τὸν ἅγιον ἡ ὕαινα ἐν δέρμα μεγάλου κριοῦ, ὡς μισθὸν καὶ εὐχαριστίαν τῆς ἰατρείας τοῦ τέκνου τῆς· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἔλαβεν αὐτό, ἕως οὗ ἡ ὕαινα ἐδείξε μὲ τινα σχήματα, ὅτι εἰς τὸ ἔξῃ δὲν θέλει βλάψῃ τὰ πρόβατα τῶν πενήτων.¹ Συμπεραίναμεν δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἂν ὁ ἅγιος αὐτὸς ἦτο τόσοσιν εὐσπλαγγνος καὶ συμπαθὴς εἰς τὴν ἄλογον φύσιν τῶν θηρίων, πόσον ἀράγε ἦτα εὐσπλαγγνος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἡ τῆς φύσεως κοινωνία ἀ-

παιτεῖ νὰ σπλαγγνίζηται πᾶς τις ὡς ὁμογενεὶς τε καὶ ὁμοφύλους; ὅσην δὲ καθαρότητα εἶχεν ὁ ὄσιος οὗτος, ὥστε ὁ πρεσβύτερος τῆς Σκήτεως ὤμνυε καὶ ἔλεγεν, ὅτι κάμμιναν φορὰν δὲν ἐκοινώνησε τὸν ἅγιον τοῦτον με τὰς ἰδίας του χεῖρας, ἀλλ' ὅτε προσήρχετο διὰ νὰ μεταλάβῃ, ἄγγελος Κυρίου τὸν μετελάμβανε, τοῦ ὁποίου τὴν χεῖρα ἐβλεπεν ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα βαστάζουσαν τὴν λαβίδα, καὶ μεταλαμβάνουσαν τὸν ὄσιον. Ἀπετάξατο δὲ ὁ ὄσιος οὗτος τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ὅτε ἦτο χρόνων τεσσαράκοντα· διανύσας δὲ εἰς τὴν ἀσκησιν χρόνους ἐξήκοντα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτο δὲ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος κοντὸς, σπανὸς εἰς τὰ γένεια, καὶ φαλακρὸς εἰς τὴν κεφαλὴν· εἶχεν ὅμως λάμπουσαν ἀπὸ τὰ ἔσω εἰς τὰ ἔξω τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος.¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΛΟΓΙΟΣ ὁ ἐν Παλαιστίνῃ ζῆφει τελειοῦται.

» Τὸν Εὐλόγιον εὐλογεῖ πᾶσα κτίσις,

» Κτίστου χάριν σοῦ τὴν κάραν τετρακμήνον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΛΑΜΠΙΟΣ ὁ ἐν Παλαιστίνῃ ζῆφει τελειοῦται.

» Τράχην Εὐλάμπιος ἐκτμηθεὶς ζῆφει,

» Τραχηλιῶσαν δυσσάβειαν ἀσχύνει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΡΧΕΛΑΟΣ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἑκατὸν περιήκοντα δέω μάρτυρες, ζῆφει τελειοῦται.

» Θεὸς πρῶτος Ἀρχέλαος αὐχένα ζῆφει,

» Ἄρχει τομῆς σοι λαὸς θεῖε Κυρίου.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Βούλγαρος, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρησᾶς ἐν ἔτει ἀφ' ἧς (1784) ζῆφει τελειοῦται.

† » Σταυρὸν τί τυποῖς, ὦ Ἰωάννη μάκαρ;

» Ὅτι μαθητῆς εἰμί φησι, Κυρίου.²

¹ Οὗτος ὁ ὄσιος ἔγεινε μαθητῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, κατὰ τὸν Νικηφόρον Κελλιστον τόμ. β' βιβλ. ε' κεφ. γγ'. καὶ πολλοὺς συνέγραψε λόγους, ἐξ ὧν τριάκοντα μνημονεύονται παρὰ τοῦ αὐτοῦ Νικηφόρου. Τῶρα δὲ σώζονται μόνον λόγοι οὐκ ὀλίγοι τῶν εἰρημένων ἑτεροῦ, ἔν τε καὶ αὐτὸς ὁ Νικηφόρος καὶ ὁ Φωστῖος μνημονεύει ἀναγνώσει σ'. τρεῖς δὲ μόνον ἀναφέρονται ἐν τῇ Φαλακκῇ σελ. 91. Ὅσον καλοῦσθε εἰδὲν καὶ οἱ λόγοι τοῦ ἁγίου τούτου, διατε, ἀπαράφηται περιγραφαλακκῇ ἢ λέγασαι - Ἡ ἄνω πώθησον καὶ Μάρκον ἀγχαφον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νῆον Μαρτυρολόγιον.

¹ Σημειώσθη, ὅτι ἐν ταῖς αὐταῖς ἀναγγελλόμεναι, ἔτι ἕκτος καὶ ὁ ὄσιος Νικηφόρος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ ἕως τῆς δεκάτης ἐνάτης τοῦ Ἰανουαρίου καὶ εἰς τὰ Κανονικὰ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ', μνήμη τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων τεσσαράκοντα δύο, τῶν ἐν τῷ Ἀμορίῳ μαρτυρησάντων, **ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ, ΘΕΟΦΙΛΟΥ, ΒΑΣΣΩΗ** καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

- » Ἐπταπληθίμως συντεθειμένον φέρει,
- » Τὸν εἰς ἀριθμὸν ἢ τετμημένη φάλαγγ.
- » Τεσσαράκοντα κάρηνα δυοῖν ἅμα ἕκτη ἐκάσθη.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὸ Ἀμόριον, τὸ ὅποσον εἶναι πόλις τῆς ἄνω Φρυγίας, κυριευθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ βασιλέως τοῦ εἰκονομάχου, τοῦ καὶ αὐτοῦ καταγομένου διὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ, ἀπὸ τὸ αὐτὸ Ἀμόριον, ἐν ἔτει σμθ' (1049) οὗτοι λοιπὸν στρατηγὸι καὶ ταξιάρχαι ὄντες καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον γένος τῶν Ῥωμαίων, ἤχμαλωτίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς, καὶ οὔτε ἀπὸ δειλίαν ἐνίκηθησαν οἱ μακάριοι, οὔτε ἀπὸ φιλοψυχίαν, οὔτε ἀπὸ ἀσθένειαν τῆς φύσεως, ἀλλ' ἀνδρείως ὁμολογήσαντες τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἠναντιώθησαν εἰς τοὺς ἀσεβεῖς ὀθωμανοὺς με φρόνημα γενναῖον, καὶ με ἀνδρίαν ψυχῆς. Διότι δὲν ἐμαλάχθησαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρινὴν κακοπάθειαν τοῦ σώματος, τὴν ὅποιαν ἐδοκίμασαν ἐν τὸς τῆς φυλακῆς, ἀλλ' ἀνισταθέντες εἰς τὴν ἀσέβειαν με ἀνδρικήν γενναϊότητα, καὶ μὴ καταδεχθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, μετὰ χαρὰς ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΡΚΑΔΙΟΥ**.

- » Ὅσφον νοητὴν ἀρεταίς, ἐζωσμένος,
- » Εὐζωνος, Ἀρκάδιε, πρὸς πόλον τρέχεις.

¹ Σημειώσαι ἐτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τούτων συνεγράφη ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ Συγκέλλου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαρτύρων ἁγίων, Θεὸς μὲν εὐφραίνεται καὶ δοξάζεται.» σὴζεται ἐν τῇ τῶν Ἰερέων, ἐνθα σὴζεται καὶ ἄλλος λόγος, εἰς τοὺς αὐτοὺς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐμοὶ δοκοῦσιν οἱ μάρτυρες» ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ λαύρᾳ σὴζεται τὸ μαρτύριον τούτων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πατὴρ ἀν τῆς πατρίδος.» Τὸν δὲ ἁπλοῦν βίον αὐτῶν δεῖξαι τὸν τίον Λεωνομάριον.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΗΣΥΧΙΟΣ** ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Δοὺς, Ἠσύχιε, σαυτὸν ἐσύχω βίω,
- » Τέλους φθάσαντος, ψουχάζεις ἐκ βίου.

* Οὗτος ὁ περιβόητος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Ἠσύχιος ἀνετράφη εὐλαβῶς, ἀπὸ αὐτὰ τὰ βρεφικὰ σχεδὸν σπάργανα· διὸ καὶ τὰς ὑλικὰς προσπαθείας μισήσας, ἐγρημάτισε καποικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι ἐπόθει τῆς ἄνω Σιών τὴν ἀπόλαυσιν· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ἀνδραπα ὀνομαζομένην, καὶ εὐρισκομένην εἰς τὴν Γαλατίαν, (ἢ ὅποια πρότερον ὀνομάζετο νέα Κλαυδιούπολις, νομίζουσι δὲ τινες ὅτι εἶναι ἡ κοινῶς λεγομένη Καστάμπολις), ὑπήγεν εἰς τὰς ἐρήμους κατὰ τὴν θάλασσαν τῆς Ἀρδανίας, καθὼς ἐπρόσταξε τὸ πνεῦμά του ὁ τοῦτον ὁδηγῶν Θεός· ὑπήγε δὲ καὶ εἰς τὸ βουνὸν τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Μαίλωνος. Βλέποντες δὲ τὸν ἅγιον οἱ εἰς τὸ βουνὸν κατοικοῦντες δαίμονες, ἔκαμνον πάντα τρόπον καὶ μηχανὴν διὰ νὰ τὸν διώξωσιν ἐκεῖθεν καὶ μεταχειρισθέντες ὄργανα κάποιον Ἰωάννην καὶ Ἰλαρίωνα, διὰ μέσου αὐτῶν ἠρώτων τὸν ἅγιον ποῦ ἔχει σκοπὸν νὰ κατοικήσῃ. Εἰπόντος δὲ τοῦ ἁγίου, ὅτι μέλλει νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο, ἀντέλεγον οἱ κακοῦργοι ἐκεῖνοσ οὕτως· Ἄνθρωπε, δὲν ἠξέυρεις τὴν δυσκολίαν τοῦ τόπου καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖς νὰ κατοικήσῃς μέσα εἰς τὸν θάνατον, διότι ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι κατοικία τῶν θηρίων καὶ τῶν κλεπτῶν, καὶ ἔσοι κατοικήσωσιν εἰς αὐτὸν μίαν ἡμέραν δὲν ζῶσι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ θεὸς πατὴρ ἐστάθη συλλογισμένος, καὶ ἐστοχάσθη τὰ πρόσωπα τῶν ταῦτα λεγόντων· γνωρίσας δὲ με τὴν διρατικὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι ὑπὸ δαιμόνων λαλοῦσι καὶ ἐνεργοῦνται ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, με τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ διώξας ἀπὸ τὰ σώματα αὐτῶν τοὺς ἀσωμάτους δαίμονας, ὑπήγεν εἰς μίαν βράχιν τοῦ βουνοῦ ἐκείνου καὶ ἐκατοίκησεν, ἐκκολουθῶν τὸν ὁδηγοῦντα τοῦτον Θεόν.

Ἐκεῖ λοιπὸν κατοικήσας ὁ ὄσιος, ἐδούλευε τὴν γῆν ὅσον ἐδύνατο, καὶ ἐξ ἐκείνης ἐπαρηγόρει τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως· ἐπειδὴ δὲ ἤλθον πουλία καὶ ἐτραῶγον τὰ γεννήματά του, ὅτε ἦσαν εἰς τὴν βλάβησιν, διὰ τοῦτο τὰχέως ἔλαβον τὴν ἐκδίκησιν, διότι εὐθύς ἅμα ἐτραῶν τὰ βλαστάρια, ἐπάπτον νεκρὰ εἰς τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἤλθον ἄλλα πουλία καὶ ἐβλάπτον τοὺς καρπούς, ὁ ὄσιος σηκώσας τὰ ὄμματά εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τρόπον τινα ἐβ-

θρμησάμενος, ἐπετίμησε τὰ πουλία· φύγετε, λέγων, ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς, καὶ μὴ βλάπτετε τοὺς κόπους αὐτῶν. Ὄθεν τὰ πουλία, ὡς ἂν ἦσαν λογικά, ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ὁσίου καὶ ἀνεχώρησαν, καὶ πλέον δὲν ἐφάνησαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὑστερον δὲ ὁ ὁσιος κατέβη εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ βουνοῦ, καὶ ἐκεῖ εὐρῶν νερόν, ἔκτισεν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, καὶ εἰς αὐτὴν ἤσυχάζε προσευχόμενος τῷ Κυρίῳ. Μίαν φορὰν ἔφερόν τινες χριστιανοὶ εἰς τὸν ὁσιον τὴν θυγατέρα των, ἐνοχλουμένην ἀπὸ δαιμόνιον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ τὴν ἰατρεύσῃ· ὁ δὲ ἄγιος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἰάτρευσε αὐτὴν μετὰ τὴν συνεργίαν τοῦ πρωτοκλήτου ἀποστόλου καὶ ἀπέδωκε τὴν κόρην εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς ὑγιαίνουσαν· ἀποδοὺς δὲ αὐτὴν, εἶπε καὶ τὰ προφητικά ταῦτα λόγια εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τὴν θυγατέρα των· «Τάδε μοι προλέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου θέλει κατασταθῆ ὁ τόπος οὗτος σεμνῶν γυναικῶν καὶ παρθένων ἀσκητήριον, καὶ μετὰ τὰς ἀπαύστους ἐκείνων προσευχάς, θὰ διωχθῆ ἀπ' ἐδῶ ὅλη ἡ τῶν δαιμόνων παράταξις.» ἐπληρώθησαν δὲ τὰ λόγια ταῦτα τοῦ ἁγίου εἰς ὀλίγον καιρὸν.

Ἄλλην φορὰν ἐξερχόμενος ὁ ὁσιος ἀπὸ τὸ κελλίον του, ὡς ἐκ θείας προνοίας, βλέπει ἕνα ἄνθρωπον ἄγροικον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔμπροσθέν του βόδια, τὰ ὁποῖα ἔσυρον ἀμάξιον φορτωμένον, συνέβη δὲ νὰ συμποδισθῆ τὸ ἕν ἀπὸ τὰ βόδια καὶ νὰ πέσῃ πρηνὲς εἰς τὴν γῆν, ὁ δὲ βοηλάτης ἔτρεξε διὰ νὰ τὸ σηκώσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπιάζεν, ἐπειδὴ τὸ βόδιον μετεβλήθη σχεδὸν εἰς λίθον ἀναίσθητον, καὶ νὰ κινήθῃ ἀπὸ τὸν τόπον του δὲν ἐδύνατο· ὅθεν ἀπορήσας καὶ μὴ ἠξέυρων τί νὰ κάμῃ, ἐκάθητο θρηνηῶν καὶ βρέχων τὸν ἑαυτὸν του μετὰ δάκρυα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ συμπαθὴς Ἠσύχιος καὶ συμπονέσας τὴν συμφορὰν του, ἔρχεται εἰς τὸ πεσμένον βόδιον, καὶ τρίψας μετὰ τὴν χεῖρά του τὸν λαίμῳ τοῦ ζώου, «σῆκω ἐπάνω, εἶπεν, ὦ ὄκνη φόν, καὶ τελείωσον τὸν ἐπίλοιπον δρόμον, μήπως ὁ ἔχθρὸς σὲ σφάξῃ μετὰ τὴν μάχαρραν.» Ταῦτα εἰπὼν ὁ ὁσιος καὶ σημειώσας ἐπάνω εἰς τὸ βόδιον τὸν τίμιον σταυρὸν, ἔκαμε νὰ ἀναστήθῃ τὸ ζῶον, καὶ νὰ σύρῃ τὸ ἀμάξιον μετὰ εὐθυρίαν. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων ὁ βοηλάτης, ἐξεπλάγη, καὶ πεσὼν εἰς τὴν γῆν, εὐχαρίσται τὸν ἅγιον, ὅτι τὸν ἰσμπόνεσε καὶ τὸ ζῶον του ἀπέστησε καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τὸν εὐώδωσεν.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἠσύχιος, ἐπειδὴ εἰς τὰ ἔμπροσθεν τῆς ἀρετῆς ἐπεκτείνετο καὶ ἐσπούδαζε νὰ ὑποτάξῃ τὸ χεῖρον εἰς τὸ κρεῖττον· ἦτο τὸ σῶμα εἰς τὴν ψυχὴν, ἠξιώθη νὰ ὁμιλῇ μετὰ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐλθὼν εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι μετὰ τριάκοντα ἡμέρας θὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον. Ὄθεν ὁ ὁσιος εὐφρανθεὶς διὰ τὸ χαροποιὸν μήνυμα, προσεκάλεσε τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας ἀδελφοὺς, καὶ τὰ ἐξόδια καὶ ὀλουστέρινα ἐφθέγγετο λόγια, φέρων εἰς τὸ μέσον τὸν φόβον τῆς μελλούσης κολάσεως, μετὰ τὸν ὅποιον ἔκαμεν ὄλους νὰ φριξοῖ. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, ἐνῶ ἀκόμη ἐνουθέτει τοὺς ἀδελφοὺς ὁ ἅγιος, ἔλαμψεν εἰς αὐτὸν φῶς οὐράνιον· ὅθεν εἰπὼν «Κύριε, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου,» ἀπεδήμησεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁ ἀοίδιμος. Τότε οἱ παρατυγχόντες ἀδελφοὶ, κηδεύσαντες εὐλαβῶς τὸ καὶ ἀγγέλοις σεβάσιμον σῶμά του, ἔβαλον αὐτὸ εἰς πετρίνην θήκην πλησίον εἰς τὴν βασιλικὴν πύλην τῆς ἐκκλησίας· ὅτε δὲ ἐβασίλευσεν ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ μήτηρ του Εἰρήνην ἐν ἔτει ψπα' (781), ὁ τῆς Ἀμασειᾶς ἐπίσκοπος Θεοφύλακτος ἀνεχόμισε τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ ἁγίου, καὶ μετέθεσεν εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ἀποθέσας αὐτὸ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ ἁγίου Βήματος, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται καὶ ἕως τῆς σήμερον, παρὰ πάντων τιμώμενον.

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς **ΜΑΞΙΜΟΣ** λιθοβοληθεὶς, τελειοῦται.

» Ὄλω βλέπων νῶ Μάξιμος πρὸς τὰ στέφη,

» Πρὸς τὰς βολὰς ὑπῆρχε τῶν λίθων λίθος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ**, ὕδωρ κακλάζον ποτισθεὶς, τελειοῦται.

» Ζέον πεπωκῶς φιάλη κοίλη πόμα,

» Ὁ μάρτυς Εὐφρόσυνος εὐφράνθη μάλα.

Ἡ εὕρεσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ, ὅτε εὐρέθη παρὰ τῆς μακαρίας Ἑλένης.

¹ Περὶ τῆς εὕρεσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ περὶ τῶν Ἡλίων, βρα εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Σημειοῦμεν δὲ ἐδῶ, ὅτι Παῖσιος ὁ Γάζης φέρει μάρτυρα τὸν ἐκ Τουρῶνης· Γρηγόριον λέγοντα, ὅτι ἡ ἅγια Ἑλένη ζητοῦσα τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ, εἶρε τοὺς τρεῖς σταυροὺς, τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ τοὺς δύο τῶν ληστών, διοὐ μὲ τὰ καρφία των καὶ τὰ μὲν καρφία τῶν ληστών, ἦσαν μαῦρα καὶ σκωρρασμένα, τὰ δὲ καρφία τοῦ Κυρίου ἤστραπταν καὶ ἔλαμπον. Ὄθεν οὐκ ἀσφαλῶς λέγουσιν οἱ τινες, ὅτι οἱ λησταὶ δὲν ἐκαρφώθησαν εἰς τοὺς σταυροὺς μετὰ καρφία, ἀλλὰ μετὰ σχοινία σφικτοῦθιντες κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἰσταυρώθησαν.

- » Δίδωσιν ἡμῖν ἑλένη ταύτην χάριν,
- » Βλέπειν τὸ σῶσαν ἐκ φθορᾶς ἡμᾶς ζύλον.

Ἡ εὐρεσίς τῶν τιμῶν Ἡ λ ω ρ, ὃ μετὰ τὸ εὐρεθῆναι, οἱ μὲν τῷ κράνει τῆς κεφαλῆς τοῦ Κωνσταντίνου ἐνεμίγησαν, οἱ δὲ τῷ χαλικῷ τοῦ ἵππου αὐτοῦ, προστάζει τῆς ἀγίας Ἑλένης τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

- » Φανέντες ἦλοι βασιλεῖ, τοῦ μὲν κράνου,
- » Ἄγαλμα κείνται, τοῦ χαλινῷ δὲ κράτος.

Οἱ ἄγιοι μάρτυρες **ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ** καὶ **ΕΥΒΟΥΛΟΣ** ζῆφει τελειοῦνται,

- » Δεῦρο, ζῆφει θάνωμεν, Εὐβούλω λέγει
- » Ἰουλιανός, εἰσφέρων εὐβουλίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μηνί τῶν ἁγίων ἐπὶ ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶν ἐπισκοπησάντων, **ΕΦΡΑΙΜ**, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ**, **ΕΥΓΕΝΙΟΥ**, **ΑΓΑΘΟΔΩΡΟΥ**, **ΕΛΠΙΔΙΟΥ**, **ΚΑΠΙΤΩΝΟΣ**, καὶ **ΑΙΘΕΡΙΟΥ**.

Εἰς τὸν Ἐφραῖμ.

- » Μὴ τὴν κεφαλὴν τοῖς ἀγάλμασι κλίνων,
- » Ἐφραῖμ, ἀγάλλῃ τῇ τομῇ ταύτῃ κλίνων.

Εἰς τὸν Βασιλέα.

- » Σύρεῖς Βασιλεὺς χεροὶ δεισιδαιμόνων,
- » Χεῖρας διασπᾶ δεισιδαίμονος πλάνης.

Εἰς τὸν Εὐγένιον, Ἀγαθόωρον, καὶ Ἐλπίδιον.

- » Τριάξ σὺναθλος τοῦ προφήτου τὸν λόγον,
- » Εἰς μᾶστιγας δέδωκα τὸν νοῦτον,» λέγει.

Εἰς τὸν Καπίτωνα.

- » Ἐπῆρε χεῖρας εἰς προσευχὴν Καπίτων,
- » Καὶ πρὸς Θεὸν μετήρεν ἐξάρας πόδας.

Εἰς τὸν Αἰθέριον.

- » Ἐκ τοῦ ποταμοῦ πρὸς Θεὸν χωρεῖς, πᾶτερ,
- » Τὸν ἐν ποταμῷ σαρκικῶς λελουμένον.

† » Ἐβδομάτῃ πατέρας μόνος ἤρπασεν ἐπὶ ἀρεθμῶ

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν τῷ δεκάτῳ ἔκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤτοι ἀπὸ Χριστοῦ ἐν ἔτει σς' (296), Ἐρμών ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων ἐστειλεν εἰς διάφορα Ἔθνη ἐπισκόπους διὰ νὰ κηρύττωσαν ἀποστολικῶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ καταγγέλλωσι τὴν πί-

στιν τοῦ Χριστοῦ. Τότε λοιπὸν ἀπεστάλησαν καὶ οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἐπὶ πατέρες ἡμῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ταυροσκυθῶν καὶ ἔ μὲν ἄγιος Ἐφραῖμ ἐστάλη εἰς τὴν Σκυθίαν, ὁ δὲ ἄγιος Βασιλεὺς ἐστάλη εἰς τὴν Χερσῶνα, τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν, καὶ φθάσας ἐκεῖ ἐκήρυττεν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ μεταβληθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν καὶ κακίαν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετήν. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἀκούσαντες ταῦτα, καὶ νομίσαντες τὸν ἅγιον, ὅτι εἶναι νέος πολιτείας κήρυξ, καὶ φθορεὺς τῆς θρησκείας τῶν πατρίων αὐτῶν συνηθειῶν, τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν πόλιν των. Ὄθεν ὁ ἅγιος φεύγων ἐκατοίκησεν εἰς ἓν σπήλαιον ὀνομαζόμενον Παρθενῶνα, καὶ ἔχαιρε μὲν καὶ εὐφραίνετο, ἐπειδὴ ἠτιμᾶσθη διὰ τὸν Χριστόν, ἐλυπεῖτο δὲ, διὰ τὴν τύφλωσιν καὶ πλάνην τῶν ἀπίστων.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν διάθεσιν ὁ ἅγιος εὐρισκόμενος, ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἐκείνῳ διόρθωσιν καὶ σωτηρίαν· ἔτυχε δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀρχοντος καὶ πρώτου τῆς πόλεως ἐκείνης, τὸν ὅποιον ἐνεταφίασαν οἱ γονεῖς του. Οὗτος λοιπὸν ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον τῶν συγγενῶν του καὶ λέγει εἰς αὐτούς· ἂν θέλετε νὰ ζήσω πάλιν, καλέσατε τὸν ξένον, τὸν ὅποιον ἔδειρετε καὶ ἐδίωξατε, καὶ ἀφ' οὗ πιστεύσητε εἰς τὴν διδαχὴν του, παρακαλέσατε αὐτὸν νὰ προσευχηθῇ ὑπὲρ ἡμοῦ. Ὄθεν τοῦτο ἐκείνοι ποιήσαντες, εἶδον νὰ ἀνασθηθῇ ὁ υἱὸς των μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ ὀσίου καὶ μετὰ τὴν ἐπίχυσιν τοῦ νεροῦ, τὸ ὅποιον ἠγάσθη τῷ τύπῳ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· εἰς ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν μετ' ὅλους τοὺς γνωστούς καὶ οἰκίους των καὶ ἐβαπτίσθησαν ἅπαντες· ὅσοι δὲ ἔμειναν εἰς τὴν ἀπιστίαν, οὗτοι διὰ παρακινήσεως τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων Ἰουδαίων ἐθυμώθησαν κατὰ τοῦ ἁγίου, καὶ δέσαντες αὐτὸν μετὰ σχοινία, ἔσυρον εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ἀγοράς. Ὁ δὲ ἅγιος συρόμενος εἰς πολὺ διάστημα τόπου καὶ ἀποκαμῶν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ δὲ μακάριος Ἐφραῖμ ἐκήρυττε καὶ αὐτὸς τὸν Χριστόν εἰς τὸν τόπον, ὅπου εὕρισκετο, καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ προσκυνῆσθαι τὰ εἰδωλα, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνέβη στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Ὁ δὲ Εὐγένιος καὶ Ἀγαθόωρος καὶ Ἐλπίδιος ὑπῆγαν εἰς τὴν Χερσῶνα, ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Βασιλεὺς, καὶ ἐκήρυττον τὸν Χριστόν. Οἱ δὲ ἐκεῖ Ἕλληνες σακωθέντες κατ' αὐτῶν, ἔδεισαν αὐτούς, καὶ σύροντες εἰς

τὸν δρόμον, τοὺς ἐθανάτωσαν κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Μαρτίου, μετὰ ἓνα ὀλόκληρον ἔτος ἀφ' οὗ ἐθανάτωσαν τὸν ἅγιον Βασιλέα. Ὑστερον δὲ μετὰ χρόνου ἐστάλη ἐπίσκοπος εἰς τὴν Χερσῶνα ἀπὸ τὸν Ἱεροσολύμων Πατριάρχην ὁ ἅγιος Αἰθέριος, ὁ ὁποῖος βλέπων τὴν ἀγριότητα καὶ ἀπειθειαν τῶν ἐκεῖσε λαῶν, ἐγύρισεν εἰς τὸ Βυζάντιον, διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸν βασιλέα νὰ παιδεύσῃ τοὺς ἀτάκτους ἐκεῖνους. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐν ἔτει τλ' (330)· ἐπειδὴ δὲ ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, καὶ μετὰ τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως ἐδιώχθησαν μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Χερσῶνος οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι, ἐκατοίκησαν δὲ εἰς αὐτὴν ἄνδρες εὐσεβεῖς, τούτου χάριν ἐπανήλθε πάλιν ὁ ἅγιος Αἰθέριος εἰς τὸ Βυζάντιον, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ὑπὲρ τῆς εὐεργεσίας ταύτης. Ἐπιστρέφων δὲ ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, ἐρρίφθη ἀπὸ τοὺς ἄπιστους εἰς τὸν ποταμὸν Δούναβιν κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Μαρτίου.

Ὅθεν οἱ ἐν Χερσῶνι χριστιανοὶ στερηθέντες τοῦ ποιμένου των, ἔστειλαν πρέσβεις εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, παρακαλοῦντες νὰ σταλῇ εἰς αὐτοὺς ἄλλος ἀρχιερεὺς, διὸ ἐστάλη ἐπίσκοπος εἰς αὐτοὺς ὁ μακάριος Καπίτων. Οἱ μὲν λοιπὸν εὐσεβεῖς ἔχαιρον διὰ τοῦτο καὶ εὐφραίνοντο, οἱ δὲ ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι ἐλυποῦντο· ὅθεν ἐζήτησαν νὰ ἴδωσι σημεῖον καὶ θαῦμα, διὰ νὰ γνώρισωσι μετὰ αὐτὸ, ποία εἶναι ἡ ἀληθῆς πίστις, καὶ ἀπεφάσισαν, ὅτι ὁποῖος ἤθελεν ἔμβη εἰς μίαν κάμινον ἀνημμένην καὶ διαφυλαχθῆ ἀβλαβῆς, τούτου ἡ πίστις εἶναι ἀληθινή. Διὰ τοῦτο ὁ ἱερός Καπίτων ἐνδοδυμένος ὦν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ τὸ ὠμοφόριον περιθεῖς, καὶ σημειώσας ἑαυτὸν μετὰ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἐμβήκεν εἰς τὴν κάμινον, καὶ σταθεῖς μέσα εἰς αὐτὴν ὥραν ἀρκετὴν, ἐκβήκεν ἀβλαβῆς καὶ ἀφλεκτος, ἔχων τὸ φαινολίον του γεμάτον ἀνθρακας ἀνημμένους. Μετὰ τοῦτο λοιπὸν τὸ θαῦμα ἐξέπληξε τοὺς ἄπιστους ὁ ἅγιος καὶ ἐβάπτισεν αὐτούς· ἀφ' οὗ δὲ οἱ ἐν τῇ Χερσῶνι ἐπίστευσαν, τότε καὶ ὁ θεῖος Καπίτων ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. Ὅθεν καὶ οἱ ἐπτά οὗτοι ἱερομάρτυρες ἔλαβον παρὰ Κυρίου τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Ἡ αὕτη ἡμέρα οἱ ἅγιοι ἐπίσκοποι Τριμυθούτου τῆς Κύπρου **ΑΡΚΑΔΙΟΣ** καὶ **ΝΕΣΤΩΡ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται. 1883 30

Ἰσως οὗτος εἶναι ὁστις ἔχει ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομι-

» Τῆς Τριμυθούτου ποιμένες καλοὶ δάω,

» Ἐν τῇ καλῇ σκιρτῶσι τῆς Ἑδῆμ πόα.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ τοῦ ἀπλοῦ.

» Γῆθεν μεταστάς πρὸς Θεὸν Παῦλος Λόγον,

» Τῆς ἀπλότητος, πολλαπλῆ στέφη λάβεν.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ Παῦλος ὁ ὀνομασθεὶς ἀπλοῦς ἦτο μὲν γεωργὸς καὶ ἄγροικος κατ' ὑπερβολὴν, ἄκακος δὲ καὶ ἀπλαστος κατὰ τὴν γνώμην, ὡς ἄλλος οὐδεὶς· εἶχε δὲ καὶ γυναῖκα κακὸτροπον καὶ μοιχαλίδα, ἡ ὁποία μοιχευομένη εἰς πολὺν καιρὸν, ἐκρύπτετο ἀπὸ τὸν ὄσιον. Εἰς μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ἔτυχε νὰ ἔλθῃ ὁ ὄσιος ἀπὸ τὸ χωράφιον ἔξω ἀπὸ τὸν διατεταγμένον καιρὸν, καὶ εὕρισκει τὴν γυναῖκά του μοιχευομένην εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ γελάσας σεμνῶς, εἶπε πρὸς τὴν μοιχαλίδα καλὸν, δέν με μέλει τίποτε μὰ τὸν Ἰησοῦν· ἐγὼ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὐδὲ θέλω νὰ σὲ ἴδῶ μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Πρὸς δὲ τὸν μοιχὸν εἶπεν, ἔχε τὴν γυναῖκά μου ταύτην ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, καὶ ἐγὼ ὑπάγω νὰ γείνω καλόγηρος. Ὅθεν εὐθὺς ὑπήγεν εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, καὶ κτυπήσαντος αὐτοῦ τὴν θύραν, ἐκβήκεν ὁ Ἀντώνιος καὶ λέγει αὐτῷ, πῶς εἶσαι σὺ ἀδελφέ, καὶ τί ζητεῖς ἐδῶ; ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη· ξένος εἶμαι, καὶ ἦλθον εἰς σὲ διὰ νὰ νὰ γείνω μοναχός· ὁ Ἀντώνιος εἶπεν, ἐξήκοντα χρόνων γέρων δέν ἡμπορεῖ νὰ γείνη μοναχός, οὐδὲ δύναται νὰ ὑπομένῃ τὰς θλίψεις καὶ τὴν στενότητα τῆς ἐρήμου, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, ὑπαγε εἰς Κοινόδιον, ἵνα καὶ τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ πλοῦσια ἐκεῖ εὔρης, καὶ διανύσης ἀκόπως μετὰ τοὺς κοινοβιάτας μοναχοὺς τὴν ζωὴν σου, διότι οἱ ἀδελφοὶ θέλουν βοηθήσει τὴν ἀδυναμίαν σου· ἐγὼ κάθημαι μόνος, καὶ ἀνά πέντε ἡμέρας τρώγω ψωμίον, καὶ αὐτὸ λιμασμένον. Ὁ δὲ Παῦλος δέν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τοῦ γέροντος, ἀλλ' ἐσπούδαζε νὰ καθίσῃ μετὰ αὐτόν· μὴ δυνθεὶς λοιπὸν ὁ Ἀντώνιος νὰ διώξῃ αὐτόν, ἐκλείσει τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν ἔξω τρεῖς ἡμέρας, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ νὰ τὸν ἴδῃ, ὁ δὲ Παῦλος ἔμεινε νηστικός, καὶ δέν ἐφυγε. Τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν ἔχων χρεῖαν ὁ Ἀντώνιος, ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, καὶ εὕρισκων ἔξω τὸν Παῦλον, λέγει εἰς αὐτόν, ὑπαγε γέρων ἀπ' ἐδῶ, καὶ μὴ με ἀναγκάζῃς, διότι δέν δύνασαι νὰ

δὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου.

μείνης μετ' ἐμοῦ· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπάγω εἰς ἄλλο μέρος. Τότε βλέπων αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι δὲν εἶχε, μήτε δισάκκιον, μήτε ψωμίον, μήτε ἄλλο τι, λέγει πρὸς αὐτόν· ἐὰν ἔχῃς ὑπακοὴν καὶ κάμνης ἀόκνως καὶ ἀγογγύστως ἐκεῖνο, ὅτι ἀκούσης ἀπὸ ἐμῆ, ἤξευρε ὅτι καὶ ἐδῶ ἠμπορεῖς νὰ σωθῆς, εἶδὲ καὶ δὲν κάμνεις ὅ,τι σοι λέγω, τί ματαίως κοπιᾶζεις, καὶ δὲν ἐπιστρέφεις ἀπ' ἐκεῖ ὅθεν ἤλθες; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Παῦλος λέγει, ὅσα μοι εἶπῃς, ὅλα θὰ τὰ κάμω προθύμως· τότε ὁ Ἀντώνιος λέγει, στάσου καὶ προσεύχου, ἕως νὰ ἐμβῶ εἰς τὸ σπήλαιον καὶ νὰ σοι φέρω ἐργόχειρον. Ἐμβὰς δὲ ὁ Ἀντώνιος εἰς τὸ σπήλαιον, ἔβλεπεν ἔξω ἀπὸ μίαν μικρὰν θυρίδα, ὁ δὲ Παῦλος ἐστεκεν ἀκίνητος καὶ προσήυχετο.

Ἰσχυρότερον δὲ ἀπὸ μίαν ἑβδομάδα, ἀφ' οὗ κατεξηράνηθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου, ἐξῆλθεν ὁ Ἀντώνιος ἀπὸ τὸ σπήλαιον, καὶ βρέξας θαλλία τῶν φοινίκων, λέγει εἰς τὸν Παῦλον, λάβε ταῦτα καὶ πλέξαι σειράν, καθὼς βλέπεις με πλέκοντα. Ἐπλεξε λοιπὸν ὁ Παῦλος ἕως τὴν ἐνάτην ὥραν δεκαπέντε ὀργυῖας μὲ πολὺν κόπον. Τότε λέγει ὁ Ἀντώνιος, κακὰ ἐπλεξες τὴν σειράν, γάλασον λοιπὸν αὐτὴν, καὶ πλέξαι τὴν πάλιν ἐξ ἀρχῆς· ἦτο δὲ ὁ Παῦλος νησιτικὸς ἡμέρας ἐπτά. Ταῦτα δὲ ἔκαμνεν ὁ Ἀντώνιος, ἵνα στενοχωρηθῇ ὁ Παῦλος καὶ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Παῦλος μὲ μακροθυμίαν ὁμοῦ καὶ σπουδὴν ἐγάλασε τὴν σειράν, καὶ ἐπλεξε πάλιν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἀγογγύστως μετὰ μεγάλης προθυμίας. Τοῦτο βλέπων ὁ Ἀντώνιος, ἐξεπλάγη καὶ συμπονέσας αὐτόν, ὅτε ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος, λέγει εἰς τὸν Παῦλον, θέλεις νὰ φάγωμεν ὀλίγον ψωμίον; ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, καθὼς σοι φαίνεται, ποίησον· οὗτος δὲ ὁ λόγος περισσότερον ἐμάλαξε τὴν καρδίαν τοῦ Ἀντωνίου.

Ἐτοιμάσας λοιπὸν τράπεζαν ἔβαλεν εἰς αὐτὴν τέσσαρα κομμάτια ψωμῖα, ἀπὸ τεσσαράκοντα ὀκτῶ δράμια ἕκαστον· καὶ τὸ μὲν ἐν κομμάτιον ἔβροξε δι' ἑαυτὸν, τὰ δὲ τρία διὰ τὸν Παῦλον καὶ οὕτως ἤρχισεν ὁ Ἀντώνιος νὰ εἶπῃ ἕνα ψαλμὸν· διὰ νὰ δοκιμάσῃ δὲ καὶ εἰς αὐτὸ τὸν Παῦλον, ἔφαλε δύο φορές τὸν αὐτὸν ψαλμὸν, ὁ δὲ Παῦλος προσήυχετο προθυμότερον ἀπὸ τὸν Ἀντώνιον. Τότε ὁ Ἀντώνιος λέγει πρὸς τὸν Παῦλον, κάθισον εἰς τὴν τράπεζαν καὶ μὴ τρώγῃς, ἀλλὰ βλέπε μόνον καὶ πρόσεχε εἰς τὰ παρατεθειμένα· ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος μὲ προθυμίαν ἐποίησε τὸ προσεχθὲν, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἀντώνιος, σηκώθητι ἀπὸ τὴν τράπεζαν

καὶ προσεύχου, καὶ ἔπειτα κοιμήθητι. Ὁ δὲ Παῦλος χωρὶς νὰ φάγῃ ὀλοτελῶς ψωμίον ἔκαμνεν ὡς πρᾶσταχθῆ, καὶ ὑπνώσκει κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἐσηκώθη ὁ Ἀντώνιος εἰς προσευχὴν, ἐσήκωσε δὲ καὶ τὸν Παῦλον, καὶ παρέτεινε τὴν προσευχὴν ἕως εἰς τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἡμέρας.

Ὅτε δὲ ἐγεινεν ἑσπέρα βαθεῖα καὶ ἐνώκτωσεν, ἔβαλεν ὁ Ἀντώνιος τράπεζαν, καὶ ἤρχισεν νὰ ψάλλῃ ἀφ' οὗ δὲ προσηυχῆθησαν, ἐκάθησαν νὰ φάγωσι, καὶ ὁ μὲν Ἀντώνιος ἔφαγε τὸ ἐν κομμάτι τὸ ψωμίον, καὶ ἄλλο πλέον δὲν ἐπίασεν, ὁ δὲ Παῦλος ἐπειδὴ ἔτρωγεν ἀργότερα, εἶχεν ἀκόμη ἀπὸ τὸ ἰδικόν του κομμάτιον, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἔφαγεν ὅλον, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντώνιος· φάγε, παππία, καὶ ἄλλο κομμάτιον· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἐὰν φάγῃς καὶ σύ, τρώγω καὶ ἐγώ. Ὁ δὲ Ἀντώνιος εἶπεν, εἰς ἐμένα εἶναι ἀρκετὸν τὸ ἐν κομμάτιον διότι εἶμαι μοναχός· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἐγὼ μέλλω νὰ γίνω μοναχός, ἀρκετὸν εἶναι καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἐν κομμάτιον. Ὅθεν σηκωθέντες καὶ οἱ δύο ἐψαλλον, καὶ ὀλίγον κοιμηθέντες, πάλιν ἐσηκώθησαν καὶ ἐψαλλον, ἕως οὗ ἐξημέρωσεν. Ἐπειτα ἐπεμφε τὸν Παῦλον ὁ ἅγιος νὰ περιπατῇ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας πάλιν νὰ ἔλθῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέστρεψεν, ἦλθον τινὲς ἀδελφοὶ εἰς τὸν Ἀντώνιον· ὅθεν ἐπρόσεχεν ὁ Παῦλος, τί ἐμελλε νὰ προσταχθῇ παρὰ τοῦ Ἀντωνίου, ὁ δὲ Ἀντώνιος λέγει αὐτῷ, ὑπῆρτησον εἰς τοὺς ἀδελφούς με σιωπῆν, καὶ μὴ γευθῆς τίποτε, ἕως οὗ νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τρεῖς ἡμέραι ὀλόκληροί, καὶ ὁ Παῦλος δὲν ἐγεύθη τὸ οὐδὲν, ἠρώτων αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ λέγοντες, διὰ τί σιωπᾷς; ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος δὲν ἀπεκρίνετο, λέγει ὁ Ἀντώνιος πρὸς αὐτόν, λάλησον εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἤρχισεν νὰ λαλῇ εἰς αὐτούς.

Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἔφερεν εἰς ἀδελφός εἰς τὸν Ἀντώνιον σταμνίον μέλιτος, ὁ δὲ Ἀντώνιος ἔχυσεν αὐτὸ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔπειτα λέγει εἰς τὸν Παῦλον, σύναξον μὲ ὀστρύδιον τὸ μέλι τόσον καλά, ὥστε νὰ μὴ γαθῇ κἀνὲν μέρος αὐτοῦ· τούτου δὲ ῥηθέντος, δὲν ἐταράχθη τελείως ὁ Παῦλος, οὐδὲ ἠλλοιώθη. Ἄλλην φοράν ἐπρόσταξεν αὐτόν ὁ Ἀντώνιος νὰ ἀντλή νερόν ἀπὸ τὸ πηγάδιον, καὶ νὰ τὸ χύνη ἀνωφελῶς εἰς τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν (τὸ ὅποσον ἐφαίνετο ὡς παράλογον), ἄλλοτε πάλιν παρέλιπε τὸ φόρεμα τοῦ Παύλου, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτόν νὰ τὸ ράπτῃ. Ὅτε δὲ εἶδεν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι ἀγογγύστως, καὶ ἀδιστακτικῶς κάμνει ὁ Παῦ-

ὅτι πρῶτον τὸν ἐπρόσταξε, λέγει εἰς αὐτόν, Ἰδὲ, ἀδελφε, καὶ ἐὰν ἠμπορήσῃς νὰ κάμνης καθ' ἡμέραν σὺτω, μένε μετ' ἐμοῦ, ἀν δὲ δὲν ἠμπορήσῃς, ὑπάγε ἀπ' ἐκεῖ ὅθεν ἤλθες· ὁ δὲ Παῦλος ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Ἀντώνιον, Ἄν εἴης νὰ μὲ προστάξῃς τίποτε περισσώτερον ἀπὸ ὅ,τι μὲ ἐπρόσταξες ἕως τώρα, δὲν ἤξεύρω· εἰ δὲ μὴ, ὅσα μὲ ἐπρόσταξες ἕως τώρα, ὅλα εὐκόλως τὰ κάμνω. Τόσῃν δὲ ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν ἀπέκτησεν ὁ μακάριος σὺτος Παῦλος, ὥστε διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ δύναμιν τοῦ νὰ δικάσῃ δαιμόνια· ὅθεν πληροφορηθεὶς παρὰ Θεοῦ ὁ μέγας Ἀντώνιος, εἶχεν αὐτὸν μαζί του ἕως εἰς ἓνα καιρὸν· ἔπειτα κατεσκεύασε κελλίον χωριστὸν, καὶ ἐκεῖ ἐπρόσταξε τὸν Παῦλον νὰ καθίσῃ, ἵνα μὲ τὴν κατ' ἰδίαν ἀναχώρησιν μάθῃ καὶ τὰς πανουργίας καὶ τέχνας τῶν δαιμόνων, καὶ ἀντιπολεμῇ αὐτούς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκάθισε χωριστὰ ἓνα χρόνον, ἔγεινε καὶ θαυματουργός, καὶ ἀξίως τὸν Θεὸν θεραπεύσας ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. (ὄρα περὶ τοῦ ἀπλοῦ τούτου Παύλου καὶ εἰς τὸ Λαυκαϊκόν.)

* Ὁ ἅγιος ΕΦΡΑΙΜ ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

† » Ἐφραίμ ὁ ποιμὴν νῦν σὺνεστι ποιμένι,
» Μικρὰς μεγάλῳ ἢ μεγάλης ἀξίας!

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ἦτο Ἀμιδηνός, ἔχων τὸ ἀξίωμα τοῦ κόμητος, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ Θρακός ἐν ἔτει φη' (518), ἐλθὼν δὲ διὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὴν Ἀντιόχειαν, ἣ ὅποια εἶχε κρημισθῆ τὸ δεύτερον ἀπὸ τοὺς σεισμοῦς, ἐπροχειρίσθη κατὰ νεῦσιν βασιλικὴν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ἐν ἔτει φκζ' (527), ὡς γράφει ὁ Μελέτιος (τόμ. β'. σελ. 115) καθὼς ποτε οὕτως ἐπροχειρίσθη καὶ ὁ Μεδιολάνων Ἀμβρόσιος, καὶ Νεκτάρτιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Ἦτο δὲ ὁ Ἐφραίμ οὗτος μέγας ἐχθρὸς τῶν Μονοφυσιτῶν· ὅθεν καὶ ἔγραψε κατ' αὐτῶν ἰσχυρῶς, ὡς λέγει ὁ Φώτιος. Οὗτος ἤκουσεν, ὅτι εἰς τὴν Ἱεράπολιν ἦτο μοναχός τις στυλίτης, ἀκόλουθος τοῦ μονοφυσίτου Σεβήρου· θείῳ λοιπὸν ζήλω κινούμενος, ὑπῆγεν εἰς ἐκεῖνον καὶ ἤρχισε νὰ τὸν διδάσκῃ τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς πίστεως, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδ' ὄλως ἐπέειθετο εἰς τὰ λόγια του, μόνον εἶπεν· Ἄς ἐμδωμεν εἰς τὴν πυρὰν καὶ οἱ δύο, καὶ ὁποῖος δὲν βλαφθῇ ἀπὸ τὴν φλόγα, ἐκεῖνος εἶναι ὀρθόδοξος, καὶ ἔχει τὰ νικητήρια.

Ταῦτα δὲ ἔλεγε μὲ σκόπον, διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ Πατριάρχης· ἀλλ' ὁ Ἐφραίμ, φέρετε, εἶπεν, ἐδώ ξύλα καὶ πῦρ, καὶ ἐγὼ ἐμβαίνω εἰς αὐτὸ, βάλλων ὅλον τὸ θάρρος μου εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν· ὅθεν ἐλθὲ καὶ σὺ κάτω ἀπὸ τὸν στύλον. Ἀλλ' ἐκεῖνος νὰ καταβῇ δὲν ἤθελε. Τότε ὁ Πατριάρχης ἐκδυθεὶς τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ προσευχηθεὶς, ἔρριψε καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του εἰς τὴν πυρὰν, καὶ, ὡ τοῦ θαύματος! παρευθὺς τὰ μὲν ξύλα ἐσβέσθησαν, αὐτὸς δὲ καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του ἐμειναν ἀβλαβῆ καὶ ἄκαυστα. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων ὁ στυλίτης, κατέβη ἀπὸ τὸν στύλον καὶ ἀνεθεμάτισε τὴν αἵρεσιν τοῦ Σεβήρου, καὶ οὕτως ἠνώθη μὲ τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ταῦτα διηγείται ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος. Ἐπειδὴ δὲ ἐκρημίσθη τὸ δεύτερον ἡ Ἀντιόχεια ἀπὸ σεισμοῦς, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, διὰ τοῦτο ἡ ἀνάγκη τοῦ σεισμοῦ ἔκαμε πάντα χριστιανὸν νὰ γράφῃ εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου του ταῦτα τὰ λόγια «Χριστὸς μετ' ἡμῶν στήτω» ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης Θεοῦπολις ὠνομάσθη ἡ Ἀντιόχεια, ὡς ἱστορεῖ ὁ Νικηφόρος ἐν βιβλ. ιζ'. τῆς ἱστορίας του. Πολλοὺς δὲ ὀρθόδοξους ἐποίησε διὰ τὸν κρημισμὸν ταύτης ὁ ῥηθεὶς βασιλεὺς Ἰουστίνος. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐφραίμ καλῶς καὶ θεαρέστως ποιμάνας τὸ ποίμνιόν του εἰς χρόνους δεκαοκτῶ κατὰ τὸν Μελέτιον, (τόμ. β'. σελ. 115) ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (ὄρα σελ. 442 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ Ἐπισκόπου Νικομηδείας.

» Καὶ σαρκοῦ ἐξόριστος, ὡς καὶ πατρίδος,

» Θεὸς Θεοφύλακτος, οὐ Θεὸς φύλαξ.

» Ἦλυθεν ἐγδοάτῃ Θεοφύλακτος Θεοῦ ἄγγι.

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος κατήγετο ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς ἐν ἔτει ψοθ' (779), ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐφιλιώθη μὲ τὸν Ταράσιον τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἀκόμη ἦτο πρωταρχρῆτις, (δηλαδὴ πρῶτος ἀναμέσον εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ταῖς βασιλικαῖς Σάκραις καὶ γράμμασιν, οἱ ὅποιοι λατινιστὶ ὀνομάζονται ἀσκηρῆται) καὶ ἀπὸ αὐτὸν καλῶς ἐπαιδεύθη τὰ θεῖα. Ὅτε δὲ θεῖα ψήφῳ ἀνέβη ὁ Ταράσιος εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφ' οὗ ἐκβῆκε θελημα-

τικῶς ἀπὸ τὸν θρόνον ὁ πρὸ αὐτοῦ Παῦλος ὁ Κύπριος, ὁ ὁποῖος διότι ἔλαβε τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, ὠνόμαζε μόνος τὸν ἑαυτὸν του ἀνάξιον, τότε Μιχαὴλ ὁ Συνάδων καὶ ὁ ἱερός Θεοφύλακτος οὗτος, γίνονται μοναχοί, καὶ πέμπονται ἀπὸ τὸν θεῖον Ταράσιον εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ὅθεν μίαν φορὰν ὅτε ἦτο καῦμα μέγαλον κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους, καὶ ἐδίψων ὑπεβολικῶς, τότε οἱ μακάριοι διὰ γυμνάσιον τῆς διψῆς καὶ ἐγκρατείας των, ἤνοιξαν τὴν χαλκὴν κάνουλαν τῆς βρύσεως, καὶ ἀφῆκαν καὶ ἐχύνετο τὸ νερὸν, χωρὶς αὐτοὶ νὰ πῖωσιν ὀλοτελῶς. Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν παρόντες καὶ εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Οἰκουμηνικὴν ἐβδόμην Σύνοδον, καὶ ταύτην μὲ ἔργα καὶ λόγια ἐστόλισαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀρετὴ τῶν ἀνωτέρω οὖν πατέρων ἐμεγαλύνθη καὶ ἤστραψεν ὡς ἀστὴρ φαινότατος, τούτου χάριν ἐκρίθησαν ἀπὸ τὸν μέγαν Ταράσιον, ὅτι ἦσαν ἄξιοι ἀρχιερωσύνης· καὶ εὐθὺς ὁ μὲν Μιχαὴλ προεχειρίσθη ἐπίσκοπος εἰς τὰ Σύναδα ¹ (ἡ ὁποία ἦτο πόλις ἐνδοξος τῆς μεγάλης Φρυγίας, ἀκουστὴ διὰ τὰ θαυμαστὰ μάρμαρά της, ἐπισκόπους εἴκοσι ἔχουσα, τῶρα δὲ εἶναι κρημνισμένη) ὁ δὲ ἱερός Θεοφύλακτος ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος εἰς τὴν Νικομήδειαν· ὅσα δὲ κατῳρθώματα ἐκατῳρθωσεν ἐκεῖ ὁ μακάριος Θεοφύλακτος, αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυροῦσι, διότι ἐκκλησίας ἔκτισε καὶ νοσοκομεῖα, ἐπροστάτευε τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν, ἐλεημόνει τόσον ὑπεβολικῶς ὥστε ἐγέμιζε μίαν φιάλην ἀπὸ ζεστοῦ νεροῦ, καὶ μὲ αὐτὸ ἐπλυνε καὶ ἐκαθάριζε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ὁ συμπαθέστατος τοὺς τυφλοὺς καὶ χωλοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς, τοὺς ἔχοντας τὰ μέλη των βεβλαμμένα.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μέγας Ταράσιος πατριαρχεύσας χρόνους δεκαεννέα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἀφ' οὗ ἔγεινε Πατριάρχης ὁ πάνσοφος Νικηφόρος, τότε ἠκολούθησε μεγάλη ταραχὴ καὶ συμφορὰ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, διότι ἐβασίλευσε Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐν ἔτει ωιγ' (813) ὅστις ἐλύσσαξε κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν ὁ ἅγιος Νικηφόρος ἔστειλε καὶ ἔφερε τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἐλλογίμους Ἀρχιερεῖς, ἦτοι τὸν

Κυζίκου Αἰμιλιανόν, τὸν Σάρδεων Εὐθύμιον, τὸν Θεσσαλονίκης Ἰωσήφ, τὸν Ἀμορίου Εὐδόξιον, τὸν Συνάδων Μιχαὴλ, καὶ ἄλλους πολλοὺς, ὁμοῦ καὶ τὸν μακάριον τοῦτον Θεοφύλακτον παραλαβὼν δὲ αὐτοὺς ὅλους, ὑπήγεν εἰς τὸν δυσσεβῆ καὶ ἀποστάτην βασιλέα. Ὅθεν προτείναντες πολλὰς μαρτυρίας ἀπὸ τὰς θείας Γραφᾶς αἱ ὁποῖαι παριστῶσιν ὅτι πρέπει νὰ προσκυνῶνται αἱ ἅγιοι εἰκόνες, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταπέισωσι τὸν ἄφρονα, ἀλλ' ἔμεινεν ἀδιόρθωτος. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἀρχιερεῖς ἐσιώπησαν, ὁ δὲ μακάριος οὗτος Θεοφύλακτος εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· ἠξέυρω, ὅτι καταφρονεῖς τὴν μακροθυμίαν καὶ ὑπομονὴν τοῦ Θεοῦ, γίνωσκε ὁμως ὅτι θὰ ἔλθῃ εἰς σὲ αἰφνιδίως μέγας ὄλεθρος καὶ ἀφανισμός, καὶ ἡ καταστροφὴ σου θὰ γίνῃ παροιμία μὲ τὸν ἀνεμοστρόβιλον, ὥστε νὰ μὴ εὕρῃς τινὰ νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Ταῦτα τὰ λόγια ἀκούσας ὁ θηριώνυμος βασιλεὺς, ἐγέμισεν ἀπὸ θυμόν, καὶ παρευθὺς προστάζει νὰ ἐξορισθῶσιν οἱ ἀνωτέρω ἀρχιερεῖς· ὅθεν ὁ μὲν ἅγιος Νικηφόρος ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Θάσον, ὁ δὲ ἀοίδιμος Μιχαὴλ Συνάδων ἐξωρίσθη εἰς τὴν Εὐδοκιάδα, (ἡ ὁποία λέγουσὶ τινες, ὅτι εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Τοκάτ, πόλις ἐξαιρετος τῆς Καππαδοχίας, ἐμπόριον ἐχουσα περίφημον πρὸς τὸν ποταμὸν Σάρον). Ὅμοιως καὶ ἄλλος ἀρχιερεὺς ἐξωρίσθη εἰς ἄλλο μέρος· ὁ δὲ μακάριος οὗτος Θεοφύλακτος ἐξωρίσθη εἰς Στρόβηλον, τὸ ὁποῖον ἦτο φρούριον παραθαλάσσιον εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν Κυβερραιωτῶν εὐρισκόμενον. Ἐκεῖ λοιπὸν διατρίψας ὁ ἀοίδιμος χρόνους τριάκοντα, καὶ ὑπομείνας γενναίως τὴν κακοπάθειαν τῆς ἐξορίας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφονεύθη Λέων ὁ Ἀρμένιος κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστοῦ γεννῶν, ψάλλων τὸν εἰρμόν· Ἐγὼ Παντάνακτος ἐξεφάυλισαν πόθω, καὶ ἀφ' οὗ ἡ ὀρθοδοξία ἐλαμψεν ἐπὶ Θεοδώρας τῆς εὐσεβεστάτης βασιλίδος ἐν ἔτει ωμβ' (842), τότε ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Μεθόδιος ἔφερεν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν τὸ τίμιον λείψανον τοῦ μακαρίου τούτου Θεοφύλακτου καὶ ἀπέθετο αὐτὸ εἰς τὴν Νικομήδειαν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι ναῷ. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ Πλουσιᾶδος τοῦ ὁμολογητοῦ.

¹ Τὰ Σύναδα γράφονται διὰ τοῦ οὗου νν, καὶ ὠνομαζόντο πρότερον Συνναίαι, διότι ἐκατοικήθησαν ἀπὸ μίαν σύναειν λαῶν, τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν εὐρισκόμενων Μακεδόνων, κατὰ τὸν Γεωγράφον Μελέτιον.

¹ Ὁ ἑλληνικὸς βίος τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἄλλοις μὲν ἄλλαι βίαι κίριτες.

- » Σάλπιγξ σιωπῆ Παῦλος ὁ Πλουσιῶδος,
 » Σάλπιγγος ἤχην τὴν τελευταίαν μένων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τὸς χρόνους τῶν εἰκονομάχων· ὅθεν βλέπων αὐτοὺς νὰ φέρωνται μὲ μεγάλην μανίαν καὶ θυμὸν κατὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νὰ ἀνατρέπωσι πᾶσαν νόμων ἀκρίβειαν, νὰ ἀφανίζωσι τὰς μορφὰς τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ καταστρέφωσι τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὸν στολισμὸν τῶν ἱερῶν ναῶν· κατετόξευσεν αὐτοὺς μὲ τὰ λόγια, ὡς ἂν μὲ βέλῃ. Ὅθεν ὑπέμεινε παρ' αὐτῶν ἐξορίας, διωγμούς καὶ ἄλλας πολλὰς σκληραγωγίας διὰ τὴν τιμὴν καὶ προσκύνησιν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας εἰκόνας. Ἀνδρείως λοιπὸν καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, παρέθετο τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἁ ἅγιος ἀπόστολος ΕΡΜΗΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

- » Ἐρμῆ θανόντι τῷ μαθητῇ Κυρίου,
 » Ἐρμῶν ἔμπουν ἐκ λόγων διαγλύφω.

Ἁ ἅγιος μάρτυς ΔΙΩΝ μαχαίρα τελειοῦται.

- » Κῆν δεξιὰ σφάττει σε δεινὴ τοῦ πλάνου,
 » Ἡ δεξιὰ στέφει σε τοῦ Πλάστου, Δίω.

Ἁ ἅγιος ΔΟΜΕΤΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὁ Δομέτιος τῆς τελευταῖης τὸ χρέος,
 » Δί' ἐκθιβαστῶν ἐξέτισεν Ἀγγέλων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τῶν ἁγίων μεγάλων τεσσαράκοντα μαρτύρων, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ τῇ πόλει μαρτυρησάντων.

- » Πληροῦμεν ὑστέρημα σου, Σῶτερ, πάθους,
 » Τεσσαράκοντα, συγκριθέντες τὰ σκέλη.

Ἁμρ' ἐνάτη ἐχὴν σκέλη ἀνδρῶν τεσσαράκοντα.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες κατήγοντο μὲν ἀπὸ διαφόρους πατρίδας, ὅλοι δὲ ἦσαν στρατιῶται, ὑπὸ ἑνα ἀρχιστράτηγον, κατὰ τοὺς χρόνους Δικινίου βασιλείως ἐν ἔτει τχ'

¹ Τούτου τοῦ ἀποστόλου Ἐρμοῦ μέμνηται ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, οὕτω γράφων· «Ἀσπάσαθε Ἐρμῆν (Ῥωμ. ις' 14.) οὗτος· ἐρτάζεται καὶ κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου μετὰ Πατρόβα, Λίνου, Γαίου, καὶ Φιλόλογου τῶν Ἀποστόλων.

(320), πιασθέντες δὲ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐξετασθέντες, πρῶτον μὲν φορτόνονται ἀλυσίδας καὶ δεσμὰ καὶ παραδίδονται εἰς τὴν φυλακὴν· ἔπειτα δὲ κτυπῶνται μὲ πέτρας εἰς τὰ πρόσωπα καὶ εἰς τὰ στόματα· αἱ δὲ πέτραι ριπτόμεναι, δὲν ἐκτύπων τοὺς μάρτυρας ἀλλὰ γυρίζουσαι ὀπίσω, ἐκτύπων ἐκείνους, οἵτινες τὰς ἐρριπτον. Ἐπειτα ἐνῶ ἦτο ψῦχος καὶ πάχος πολὺ, καὶ μάλιστα εἰς τὴν χώραν τῆς Σεβαστείας, ὅπου τὸ ψῦχος εἶναι ὑπερβολικὸν κατεδικάσθησαν οἱ μακάριοι οὗτοι μάρτυρες νὰ βληθῶσι γυμνοὶ εἰς τὴν λίμνην τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ εἰς ἀπὸ τοὺς τεσσαράκοντα μικροψυχῆσας, ὑπῆγεν εἰς τὸ λουτρόν, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἀνημμένον, καὶ ἄμα τὸν προσέβαλεν ἡ θέρμη τοῦ λουτροῦ διελύθη, διὰ τοῦτο ὁ φύλαξ, ὅστις ἐφύλαττεν ἐξω, βλέπων τοῦτο, ἐμβῆκε μόνος του εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀντ' ἐκείνου τοῦ λειποτάκτου, κατέστησε τὸν ἑαυτὸν του μετὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων. Παρεκινήθη δὲ εἰς τοῦτο ἐξ αἰτίας τοιαύτης· πρὸ τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν λουτρόν ὁ ὀλιγόψυχος ἐκεῖνος, εἶδεν ὁ φύλαξ ἐν οὐράνιον φῶς περικυκλῶν τὸς ἁγίους μάρτυρας, καὶ στεφάνους λαμπροὺς ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς ἑνὸς ἐκάστου· εἰς δὲ μόνον ἀπὸ αὐτοῦ ἐμεινεν ἀστεφάνωτος.¹

Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν λειποθυμισμένοι, ἀκόμη δὲ ἦσαν ζωντανοί, συνετρίβησαν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ οὕτω πα-

¹ Ὅρα καὶ τὸν μέγαν Βασιλεῖον ἐν τῷ εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα τούτους μάρτυρας ἐγκωμίῳ λέγοντα, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ ἐκβῇ ὁ ὀλιγόψυχος ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν λίμνην, εἶδεν ὁ φύλαξ τὰ ἀνωτέρω· οὕτω γὰρ φησιν· «Ὡς δὲ οἱ μὲν ἠγωνίζοντο ὁ δὲ ἐπατήρει τὸ ἐκθισόμενον, εἶδε θέαμα ξένον, δυνάμεις τινὰς ἐξ οὐρανοῦ κατιούσας, καὶ αἶον παρὰ βασιλείως δωρεὰς μεγάλας διανεμούσας τοῖς στρατιώταις, αἱ, τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσι διήρουν τὰ δῶρα, ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκαν ἀγέραςτον, ἀνάξιον κρίνασαι τῶν οὐρανίων τιμῶν. Ὅς εὐθὺς πρὸς τοὺς πόρους ἀπαγορεύσας, πρὸς τοὺς ἐνακτίους ἀπηυτομόλησε.» Σημειώσαι δτι ἐκ τοῦ ἐγκωμίου τούτου τοῦ πρὸς τοὺς τεσσαράκοντα τοῦ μεγάλου Βασιλείου αὐτολεῖται εἶναι ἠραγισμένα καὶ τὰ τροπάρια τοῦ ἑσπερινοῦ τῶν ἁγίων· ἦγουν τὸ «Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως καὶ τὰ λοιπὰ.» Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ δοξασιῳκῷ τῶν ἀποστίχων, τῷ περιέχοντι τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, ἀριθμοῦνται ὀνόματα τριακονταενέα, καὶ οὐχὶ τεσσαράκοντα. Λεῖπει δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δεσμοφύλακος, ὅστις ἀντὶ τοῦ λειποτακτήσαντος εἰσῆλθεν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἤθλησεν· ὀνομάζετο δὲ Ἀγλαῖος, ὡς ἐν τῷ κατὰ πλάτος βίῳ τῶν ἁγίων ἀναφέρεται. Ὅθεν πρέπει καὶ αὐτὸ νὰ προστίθεται ἐκεῖ ἀπαρχιτῆως, ἵνα μὴ κολούδῃ εἰς ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα.

ρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Πολλὰ δὲ ἐπιθυμητὸς ἦτο εἰς τοὺς τότε χριστιανούς ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατος, καὶ δῆλον ἐκ τούτου. Εἰς δηλαδὴ μάρτυς ἀπὸ τοὺς τεσσαράκοντα, νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν Μελιτων κατὰ τὸ ὄνομα, δὲν εἶχεν ἀποθάνει· ὅθεν ὁ τύραννος ἐπρόσταξε νὰ μὴ συντρίψωσι τὰ σκέλη του, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσωσιν ἀπείρακτον, νομίζων ὅτι ἐπειδὴ ἦτο νέος καὶ δυνατὸς εἰς τὸ σῶμα θὰ ζήσῃ, ἴσως δὲ καὶ θὰ μεταστραφῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν βλέπουσα αὐτὸν ἡ μήτηρ του ἀκόμη ζωντανὸν, καὶ φοβουμένη, μήπως διὰ τὸ νεαρὸν καὶ φιλόζων δειλιάσῃ καὶ εὐρεθῇ ἀνάξιος τῆς τιμῆς καὶ τάξεως τῶν συστρατιωτῶν του, ἴστατο πλησίον τοῦ υἱοῦ της καὶ ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας εἰς αὐτόν, μὲ σχῆμα καὶ μὲ βλέμμα καὶ μὲ πάντα τρόπον ἐσπούδαζε νὰ ἐμβάσῃ θάρρος καὶ ἀνδρίαν εἰς τὴν καρδίαν του, « τέκνον ἐμοὶ γλυκύτατον, λέγουσα, τέκνον ἦδὴ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, ὀλίγον ἀκόμη ὑπόμεινον, διὰ νὰ γείνης τέλειος μάρτυς Χριστοῦ, μὴ φοβηθῆς τὰς βασάνους· ἰδοὺ ἀοράτως παρίσταται ὁ Χριστὸς βοηθὸς ἀκόμη ὀλίγον, τέκνον μου, καὶ πλέον δὲν θέλεις λάβῃ κἀνὲν λυπηρὸν, οὔτε κἀνὲν ἐπίπονον. Ὅλα τὰ βάσανα ἐπέρασας, ὅλα τὰ δεινὰ ἐνίκησας μὲ τὴν ἀνδρίαν σου· χαρὰ θέλει σε δεχθῆ μετὰ ταῦτα, ἡδονὴ, ἀνεσις, εὐφρονύνη, ἀλλὰ ἀγαθὰ, τὰ ὅποια θὰ ἀπολαύσῃς, συμβασιλεύων μὲ τὸν Χριστόν, καὶ πρεσβευτὴς γεγνημένος εἰς αὐτόν δι' ἐμὲ τὴν μητέρα σου. »

Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ἡ φιλόθεος μήτηρ, ὅτι οἱ στρατιῶται ἔβαλαν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἐπάνω εἰς τὰς ἀμάξας, τὸν δὲ υἱὸν της ἀφήκαν, μὲ ἐλπίδα ἴσως καὶ ζήσῃ, τούτου χάριν ἡ καλὴ καὶ ἀνδρεία μήτηρ, νομίσασα τὴν ζωὴν ταύτην τοῦ υἱοῦ της, ὅτι εἶναι περισσώτερον θάνατος, παρὰ ζωὴ, κατεφρόνησε μὲν τὴν ἀσθένειαν τῆς γυναικὸς, ἐλησμόνησε δὲ καὶ τὰ σπλάγχνα τὰ μητρικὰ, καὶ σηκώσασα τὸν υἱὸν της ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους της, ἠκολούθει ὀπίσω εἰς τὰς ἀμάξας μεγαλοψύχως· διότι ἐπληροφορεῖτο ἡ μακαρία, ὅτι τότε θέλει ἰδῆ ζωντανὸν τὸ υἱὸν της, ὅταν τὸν ἰδῆ διὰ τὸν Χριστόν ἀποθαμνον. Ὅτε δὲ εἶδεν ὅτι παρέδωκε τὴν ψυχὴν του, φερόμενος ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους της, τότε ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ πᾶσαν φροντίδα, ἐχόρευε καὶ ἐσκίρτα διὰ τὸ τοιοῦτον χαροποιὸν τέλος τοῦ υἱοῦ της· ὅθεν φέρουσα τὸ λειψανόν του ἕως εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦσαν τὰ ἄλλα λείψανα τῶν ἁγίων, ἐκεῖ ἀπέθεσε τὸ φίλτατον

τέκνον της, καὶ μὲ ἄλλους συστρατιώτας τοῦτο συνηρίθμησεν, ἵνα μὴδὲ τὸ σῶμά του χωρισθῇ ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἁγίων, μὲ τὰς ψυχὰς τῶν ὁποίων ἐσπούδαζε νὰ συναριθμῆσῃ καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ της.

Ἀνάψαντες δὲ οἱ στρατιῶται μεγάλην πυρκαϊάν, κατέκαυσαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων· ἔπειτα εἴτι ἔμεινε, τὸ ἔρριψαν εἰς τὸν ποταμόν, φθονοῦντες νὰ μὴ λάβωσιν αὐτὰ οἱ χριστιανοί. Ἀλλ' ὅμως κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν συνήχθησαν τὰ ἅγια λείψανα εἰς ἓνα κρημνὸν τοῦ ποταμοῦ, τὰ ὅποια λαβόντες τινες χριστιανοί τὰ ἐχάρρισαν εἰς τοὺς ὀρθοδόξους πλοῦτον ἀσύλητον. Τελεῖται δὲ τῶν τεσσαράκοντα τούτων ἡ συναξὶς καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ μαρτυρικώτατον αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τὸ Χάλκινον τετράπυλον (ὄρα τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν εἰς τὸν νέον Θεσσαυρόν) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΥΡΠΑΣΙΑΝΟΥ.

- * » Οὐρπασιανὸς ῥίπτει μὲν τὴν γλαμύδα,
- » Καταισχύνει δὲ ἀσεβῶν βασιλείαν.

Ὅτε ὁ ἀσεβέστατος Μαξιμιανὸς ἔλαβε τὴν βασιλείαν ἐν ἔτει σοῆ (278) ² ἐτυράννει ὄλην τὴν περίχωρον τῆς Νικομηδείας, διάπυρος ὑπεράσπιστής τῶν εἰδώλων γεγνημένος· τούτου λοιπὸν τὸν θυμὸν ἠναψαν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὡς μίαν μεγάλην πυρκαϊάν, οἱ τούτου ὁμόφρονες καὶ συντράπεζοι Ἕλληνες. Ὅθεν συνάξας μίαν φορὰν ὅλους τοὺς συγχλητικούς

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔχει εἰς τοὺς τεσσαράκοντα καὶ ὁ Νύσης Γρηγόριος, καὶ ὁ Ἀστέριος Ἐπισκοπος Ἀμασίας, εἶναι δὲ ἑλληνικά. Τὸ δὲ ἐγκώμιον τοῦ μεγάλου Βασιλείου μετεφράσθη μὲν παρ' ἄλλου εἰς τὸ ἀπλοῦν, ἐδιωρθώθη δὲ παρ' ἐμοῦ· εὐρίσκονται δὲ πάντα εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι, ὅτι ἐν τινι χειρογράφῳ βιβλίῳ τοῦ Τυπικαρίου τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς εὐρίσκειται εἰς κανὸν παρακλητικὸς πρὸς τοὺς τεσσαράκοντα. Ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ τὸ ἑλληνικὸν τῶν τεσσαράκοντα μαρτύριον, ὃ ἡ ἀρχὴ· «Ἐἶχε μὲν τὰ ρωμαῖοι σκῆπτρα Λαίσιος.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὐρίσκειται ἔτι διήγησις περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἧς ἡ ἀρχὴ· «Κατὰ τοὺς καιροὺς Λαϊκίου τοῦ βασιλέως ἦν διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν.» ἔχει δὲ καὶ ἐγκώμιον εἰς αὐτοὺς ὁ ἅγιος Ἐφραίμ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Εἰκόνα μαρτυρικῆν διαγράψαι βούλομαι» (τόμ. 6'. τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

² Ὁ Μαξιμιανὸς παραλήφθη ὑπὸ τοῦ Δικηλευτοῦ συνάχων ἐν ἔτει 286, Σ. Ε.

καὶ ἄρχοντας τῆς βασιλείας του, ἐφώνησεν εἰς αὐτούς, « ὅστις ἀπὸ σᾶς ἔπεσεν εἰς τὴν κακίστην θρησκείαν τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τοὺς εὐμενεῖς ἡμῶν θεοῦ, καὶ νὰ τοὺς ἐξιλεώσῃ μετὰ τὴν μετάνοιαν, οὗτος ἂς ἐκβάλῃ τὴν ἀξιοματικὴν ζώνην ἣν φέρει, καὶ ἂς φύγῃ ἀπὸ τὸ βασιλικὸν παλάτιον καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, ἐπειδὴ ἡ πόλις αὕτη Θεοῦ μεγάλους λατρεύει ἀπὸ τοὺς προγόνους τῆς, καὶ ὄχι Θεὸν ἕνα ἐσταυρωμένον.

Τότε λοιπὸν τότε φόβος καὶ τρόμος ἔπεσεν εἰς ὅλους τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστόν· καὶ τότε ἦτο νὰ ἰδῆ τις ἀληθῶς, πῶς ἐγυμνάζετο καὶ ἐδοκιμάζετο ὡς ὁ χρυσὸς εἰς τὸ πῦρ, ἢ εἰς τὸν Χριστόν πίστις καὶ εὐσέβεια. Διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἐφευγον καὶ ἐκρύπτοντο, ἄλλοι δὲ παρεδίδοντο εἰς τὰ βασανᾶ· ἄσοι δὲ εἶχον ἀγάπην καθαρὰν καὶ γνησίαν εἰς τὸν Θεόν, αὐτοὶ καταφρονοῦντες τὰ σώματά των καὶ τὸν τύραννον περιγελῶντες, ἔρριπτον τὰς ζώνας ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἐφευγον. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ μεγαλόφρων οὗτος καὶ ἀδαμάντινος κατὰ τὴν ψυχὴν Οὐρπασιανός, παρασταθεὶς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὄλης τῆς συγκλήτου, ἔρριψε τὴν χλαμύδα καὶ τὴν ζώνην του εἰπὼν· ἐπειδὴ, βασιλεῦ, ἐγὼ σήμερον στρατεύομαι τῷ ἐπουρανίῳ καὶ ἀθανάτῳ βασιλεῖ τῷ Κυρίῳ μου Ἰησοῦ Χριστῷ, λάβε τὴν ζώνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν, διότι αὕτη εἶναι προσωρινή καὶ εἰς οὐδὲν χρησιμεύει.

Ταῦτα αἰφνιδίως εἰπόντος τοῦ Οὐρπασιανοῦ, ἀκούσας ὁ Μαξιμιανός, ἠλλοιώθη κατὰ τὸν νοῦν, καὶ εἰς πολλὴν ὥραν ἔμεινεν ἄφωνος· ἔπειτα τρίψας τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ βλέπων μὲ λοξὸν βλέμμα τὸν μάρτυρα, ἐφώνησεν ἀγρίως ὡς ἀνήμερον θηρίον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρεστώτας, κρεμάσατε τοῦτον τὸν ἀλιτήριον, καὶ τὰς σάρκας αὐτοῦ καταξοσχίσατε μετὰ τὰ βούνευρα. Τούτου δὲ γενομένου παρευθὺς, κατεξοσχίζετο εἰς πολλὰς ὥρας μετὰ τὰ βούνευρα ὁ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος ἀγωνιστής, ὁ ὁποῖος τοὺς ὀφθαλμούς του ἔχων προσηλωμένους εἰς τὸν οὐρανόν, προσήχητο, χωρὶς νὰ λυπηταὶ ὀλοτελῶς. Ὑστερον δὲ κατεβίβασαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν μηχανικὸν μάγγανον· τότε λέγει πρὸς τοὺς ὑπηρέτας ὁ τύραννος, ρίψατε τοῦτον εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ καταξηράνατέ τον ἕως οὗ νὰ στοχασθῶ μετὰ ποῖον θάνατον νὰ τὸν ἀφανίσω. Ὁ δὲ μάρτυς εἰς τὴν φυλακὴν εὐρισκόμενος, ἔχαρε καὶ εὐφραίνετο, καὶ τὰς προσευχὰς του τῷ Κυρίῳ ἀπέδιδεν.

Ὁ δὲ ἀσεβὴς βασιλεὺς κατεσκεύασεν ἕν ὄρ-

γανον τιμωρητικόν, τοῦτο δὲ ἦτο κλωβίον σιδηροῦν καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλωσιν εἰς τὸ κλωβίον, καὶ νὰ κρεμάσωσιν αὐτὸ ὑψηλὰ· τούτου λοιπὸν γενομένου, ἐκρέμετο ὁ ἅγιος ἀπὸ τὰς δύο χεῖρας, καὶ ἐφόρει τὸ σιδηροῦν κλωβίον εἰς ὅλον τὸ σῶμά του. Ἐῖτα ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ ἀνάψωσι λαμπάδας καὶ μετὰ αὐτὰς νὰ κατακαίωσι τὸ ἅγιον ἀσπλάγχχνως· τὸσον δὲ κατεκαύθη ἀπὸ τὰς λαμπάδας ὁ ἀθλητής, ὡστε αἱ σάρκες του ἀνέλυσαν καὶ ἔτρεχον εἰς τὴν γῆν, ὡς ἂν ἦτο κηρίον, καὶ ἐζυμώθησαν μετὰ τὸ χῶμα τῆς γῆς, ὡς λεπτός κονιορτός. Οὕτω ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς προσευχόμενος καὶ ἀναλυόμενος, ἐγέμισε τὸν ἀέρα ἀπὸ μυρεψικῆν εὐωδίας, καὶ ἀνέβη ὡς ἀστὴρ φαινός πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ λάβῃ τῆς νίκης τὸν στέφανον, καθὼς τινὲς χριστιανοὶ ἠξιώθησαν νὰ ἰδῶσιν αὐτόν, ὅτι ἀνέβαινεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς μετὰ αὐτὴν λαμπρότητα. Ὁ δὲ ἀσεβὴς καὶ ἀθλιὸς Μαξιμιανός, μένων ἀκόμη εἰς τὴν μανίαν του ἐπρόσταξε νὰ συναχθῇ ἐπιμελῶς ἡ γῆ ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσον αἱ σάρκες τοῦ ἁγίου, ὁμοίως καὶ τὰ κόκκαλά του, καὶ νὰ σκορπισθῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ ἅγιος ΚΑΙΣΑΡΙΟΣ ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὁ Γρηγορίου πρὸς νεκρὸν Καισαρίου,

» Γλώττης χαλικοῦ τῆς ἐμῆς λόγους Λόγος. ¹

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες πάππος καὶ μάμμη, πατήρ καὶ μήτηρ καὶ δύο τέκνα εἶπαι τελειοῦνται.

» Διὰ ξίφος ἤθλησε συγγενὲς γένος,

» Ἡ παππὸμαμμοὶ πατρομητροτεκνία.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μῆμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΟΔΡΑΤΟΥ τοῦ ἐν Κορίνθῳ, καὶ τῶν σὸν αὐτῷ, ΑΝΕΚΤΟΥ, ΠΑΥΛΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ, καὶ ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ὄχι μόνον ὁ Θεολόγος Γρηγόριος λόγον ἐπιτάξιον ἐπέλεξεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καισαρίου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Καισαρὶος ἐρωταποκρίσεις τινὰς συνέγραψεν, ἐξ ὧν μερικαὶ φέρονται τετυπωμέναι ἐν τῷ τελείῳ τῆς βίβλου Ἀναστασίου τοῦ Σιναίτου, τῆς καλουμένης Ὀδηγοῦ. Αἱ δὲ ἄλλα ἐτυπώθησαν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν πατέρων.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

- » Τῶν δυσσεβῶν τὴν πίστιν ὕβρει πλύνας,
- » Τμηθεὶς, Κοδράτε, σὼν ἀφ' αἱμάτων πλύντ.

Εἰς τὸν Ἄνεκτον Παῦλον καὶ Διονύσιον.

- » Γνωστοὶς Ἄνεκτον σὺν δυοὶ κτείνει ξίφος,
- » Οἷς οὐκ ἀνεκτὸν μὴ θανεῖν θεοῦ χάριν.

Εἰς τὸν Κρήσκεντα καὶ Κυπριανόν.

- » Ὅρων καταθνήσκοντα Κρήσκεντα ξίφει,
- » Σπεύδει σὺν αὐτῷ Κυπριανὸς τεθνάναι.

» Ἄμφηκες δεκάτῃ Κοδράτον ξίφος ἐγκατέπεφνεν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου καὶ τοῦ Οὐαλλεριανοῦ, καὶ Ἰάσονος ἡγεμόνος Ἑλλάδος ἐν ἔτει σνβ' (252), ὁ δὲ ἅγιος Κοδράτος ἐπειδὴ ἔμεινε πολλὰ νήπιον, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἡ μήτηρ του, ἐτρέφετο διὰ θαύματος· τριγύρω δηλαδὴ αὐτοῦ ἐφαίνετο νέφος τὸ ὅποσον εἶδεν εἰς αὐτὸν φαγητόν. Ὅτε δὲ ἔγεινε νέος εἰκοσιοκτῶ χρόνων, ἐφιλιώθησαν μὲ αὐτὸν οἱ ἄνω εἰρημένοι ἅγιοι μετὰ τῶν ὁποίων πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἐδάρη δυνατὰ μετ' αὐτῶν, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθησαν ὅλοι, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ τῆς Πατρικίας.

- † » Ἡ Πατρικίη πάντα λιποῦσα τάδε,
- » Πάντων κατέστη κυρία ἐν τῷ πόλῳ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει φλ' (530), ὑπῆρξε μία γυνὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εὐλαθῆς καὶ φοβουμένη τὸν Θεόν, Ἀναστασία ὀνόματι, καταγομένη ἀπὸ γονεῖς πλουσίους καὶ εὐγενεῖς. Αὕτη δὲ ἦτο πρώτη πατρικία τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία ἔχουσα τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν της, ἐφύλαττε τὰς ἐντολάς του· εἶχε δὲ φυσικὴν ἀνδρίαν καὶ πολλὴν πραότητα, ὥστε ὅλοι οἱ φιλόθεοι χριστιανοὶ ἔχαιρον εἰς τὰς ἀρετάς της, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος βασιλεὺς Ἰουστινιανός. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τῶν ζιζανίων σπορευὺς διάβολος συνειθίζει νὰ φθονῇ πάντοτε καὶ νὰ κατηγορῇ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ ἔχωσιν ἀνάπαυσιν καὶ εἰρήνην οἱ τὴν ἀρετὴν μεταχειριζόμενοι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ μακαρία αὕτη πατρικία ἐφθονήθη ἀπὸ τὴν βασιλισσαν διὰ τὰς ἀρετάς της. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ ὄντως φρονίμη κατὰ Θεόν Ἀναστασία, ἐπειδὴ τῶρα εἶρες εὐλογον καὶ ἀ-

ληθινὴν ἀφορμὴν, σώζουσα σῶζε τὴν ψυχὴν σου, καὶ οὕτω τὴν μὲν βασιλισσαν θέλεις ἐλευθερώσει ἀπὸ τὸν ἀλογον φθόνον, εἰς δὲ τὸν ἑαυτὸν σου θέλεις προξενήσει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐσυλλογίσθη ταῦτα ἡ μακαρία, ἐναύλωσε πλοῖον, καὶ λαβοῦσα μέρος τι ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὑπάρχοντά της, τὰ δὲ λοιπὰ ἀφήσασα, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ κτίσασα μοναστήριον εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Πέμπτον, ἡσυχάζεν εἰς αὐτό, ὑφαίνουσα ἱερὰ πανία καὶ σπουδάζουσα, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Θεόν· εἰς τὸν τόπον δὲ ἐκεῖνον ἕως τοῦ νῦν εὐρίσκεται τὸ μοναστήριον αὐτῆς, ἐπονομαζόμενον τῆς Πατρικίας. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τινὲς χρόνοι ἀπέθανεν ἡ βασιλισσα· τότε δὲ ἐνεθυμήθη ὁ βασιλεὺς τὴν καλὴν Πατρικίαν, καὶ ἐξεπέλεπανταχοῦ ἀνθρώπου, διὰ νὰ ζητήσωσιν ἐπιμελῶς καὶ νὰ τὴν εὐρωσι. Μαθοῦσα δὲ τοῦτο ἡ ἀληθῶς ἀμνάς τοῦ Θεοῦ, ἀφῆκε τὸ μοναστήριόν της, καὶ διὰ νυκτὸς ὑπῆγεν εἰς τὴν Σκῆτιν πρὸς τὸν Ἀβδᾶν Δανιὴλ, καὶ ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν ἅπασαν τὴν ἑαυτῆς ὑπόθεσιν· ὁ δὲ ὅσιος ἐνδύσας αὐτὴν ἀνδρικό φορέματα, μετωνόμασεν Ἀναστάσιον· εἶτα ἐμβάσας αὐτὴν εἰς σπήλαιον, τὸ ὅποσον ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν Σκῆτιν, τὴν ἐκλείσεν ἐκεῖ, δούς κανόνα καὶ ἐντολὴν εἰς αὐτὴν, μήτε αὐτῇ νὰ ἐκβῇ ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον, μήτε ἄλλον νὰ ἀφήσῃ νὰ ἔμβῃ εἰς αὐτὸ μὲ τελειότητα. Ἐδιώρισε δὲ καὶ ἓνα ἀδελφόν νὰ τῆς φέρῃ ἐν σταμνίον νεροῦ, τὸ ὅποσον νὰ βάλλῃ ἔξω τοῦ σπηλαιοῦ, καὶ λαμβάνων εὐχὴν νὰ ἀναχωρῇ. Ἐμεινε λοιπὸν ἐκεῖ κεκλεισμένη ἡ ὄντως ἀδαμαντίνη καὶ ἀνδρεία ψυχῇ, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ χρόνους ὀλοκλήρους εἰκοσιοκτῶ, φυλάττουσα ἀπαρασαλεύτως τὸν κανόνα τοῦ γέροντος. Ὅθεν ποῖος νοῦς δύναται νὰ ἐννοήσῃ, ἡ ποία γλῶσσα ἡμπορεῖ νὰ εἴπῃ τὰς ἀρετάς, ὅσας κατώρθωσεν ἡ αἰοίδιμος εἰς τὸ διάστημα ἐκεῖνο τῶν εἰκοσιοκτῶ χρόνων; ἡ ποία χεὶρ δύναται νὰ περιγράψῃ τὰ δάκρυα, ὅσα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπρόσφερον ἡ τρισολβία, ὡς θυσίαν εἰς τὸν Κύριον; ἡ τοὺς ἀναστεναγμοὺς ἐκείνης καὶ ὀδυρμοὺς; ἡ τὰς ἀγρυπνίας καὶ ψαλμωδίας; ἡ τὰς προσευχὰς καὶ ἀναγνώσεις; ἡ τὸ στασιμον καὶ τὰς γονυκλισίας; ἡ τὰς χαμευνίας καὶ τὰς νηστείας, καὶ πρὸ αὐτῶν τίς δύναται νὰ παραστήσῃ τοὺς πολέμους τῶν δαιμόνων καὶ τὰς ἐπαναστάσεις, ὅσας ἐκεῖ ἐδοκίμασεν ἡ μακαρία; ἡ τὰς πονηρὰς ἐνθυμήσεις τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν, καὶ τὰ τούτοις ὁμοία; τὸ δὲ νὰ ἦναι ἐγκλειστος καὶ παντάπασιν νὰ μὴ ἐξέλθῃ

εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῶν εἰκοσιοκτῶ χρόνων μία γυνὴ Συγκλητικῆ, ἀνατεθραμμένη εἰς τὰ βασιλεία, καὶ συνειθισμένη νὰ συναναστρέφεται πάντοτε μὲ πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τοῦτο ἀληθῶς, τοῦτο ἐκπλήττει πάντα νοῦν καὶ διάνοιαν. Μὲ τούτους λοιπὸν καὶ τοὺς τοιούτους ἀγῶνας ἀγωνισαμένη, ἔγεινε σκευὸς καὶ κατοικητήριον τοῦ ἀγίου Πνεύματος· προγνώρισσα δὲ τὸν θάνατον καὶ τὴν πρὸς Κύριον αὐτῆς ἐκδημίαν, ἔγραψεν ἐπάνω εἰς κεραμίδιον πρὸς τὸν γέροντα Δανιὴλ, λέγουσα· λάβε μετὰ σοῦ τὸν ἀδελφόν, ὅστις μοι ἔφερε τὸ νερόν, καὶ τὰ ἐργαλεῖα, ὅσα εἶναι ἐπιτήδεια διὰ νὰ κατασκευασθῇ τάφος, καὶ ἔλθε ταχέως διὰ νὰ ἐνταφιάσῃς τὸ τέκνον σου, Ἀναστάσιον τὸν εὐνοῦχον. Ταῦτα γράψασα, ἔβαλεν ἔξω τῆς θύρας τοῦ σπηλαίου. Ὁ δὲ ὅσιος Δανιὴλ ἀπεκαλύφθη ταῦτα ὑπὸ Θεοῦ διὰ νυκτερινῆς ὄπτασίας, καὶ λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν του· σπουδάσον, ἀδελφέ, νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου κατοικεῖ ὁ ἀδελφός ἡμῶν Ἀναστάσιος ὁ εὐνοῦχος, καὶ προσέχων ἔξω τοῦ σπηλαίου του, θέλεις εὐρῆ κεραμίδιον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον λάβε καὶ μὲ πολλὴν σπουδὴν καὶ ταχύτητα ἐπάνελθε πρὸς ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἀδελφός ἔφερε τὸ κεραμίδιον ἀνέγνωσε τὰ γράμματα ὁ γέρον καὶ ἐδάκρυσε· εἶτα παραλαβὼν τὸν ἀδελφόν καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐργαλεῖα, ὑπῆγεν ἀμέσως, καὶ ἀνοίξαντες τὸ σπήλαιον, εὔρον τὸν μακάριον Ἀναστάσιον, θερμαινόμενον, προσπεσῶν δὲ εἰς αὐτὸν ὁ γέρον, ἔκλαυσε λέγων· μακάριος εἶσαι, ἀδελφέ Ἀναστάσιε, διότι φροντίζων καὶ ἐνθυμούμενος τὴν ὥραν ταύτην τοῦ θανάτου, κατεφρόνησας βασιλείαν ἐπίγειον.

Εὐῆαι λοιπὸν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον ὁ δὲ Ἀναστάσιος, ἐγὼ, πάτερ, εἶπεν, ἐγὼ περισσότερον ἔχω χρεῖαν πολλῶν εὐχῶν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ὁ γέρον ἀπεκρίθη, ἂν ἐγὼ ἤθελον ἀποθάνει πρότερον, βεβαίως ἐμελλον νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν διὰ σέ. Αναστᾶσα δὲ καὶ καθίσασα ἐπάνω εἰς τὸ ψιάθιον, κατεφίλησε τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, προσευξαμένη¹ ὁ δὲ γέρον λαβὼν τὸν μαθητὴν του, ἔρριπεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς λέγων, εὐλόγησον τὸ τέκνον σου

τὸν μαθητὴν μου· ἡ δὲ ἄγία καταφίλησασα αὐτὸν εἶπε, Θεὲ τῶν πατέρων μου, ὅστις παρίστασαι εἰς ἐμὲ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ διὰ νὰ μὲ χωρίσῃς ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦτο· σὺ Κύριε, ὅστις ἡξεύρεις ὅλα τὰ διαβήματα καὶ τοὺς δρόμους, ὅσα ἔκαμεν ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγων καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ διὰ τὴν ἀσθενείαν μου καὶ ταλαιπωρίαν, σὺ ἀνάπαυσον τὸ πνεῦμα τῶν ἀγίων πατέρων εἰς αὐτόν, καθὼς ἀνέπαυσας καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἡλίου εἰς τὸν Ἐλισσαῖον. Ἐπειτα γυρίσας πρὸς τὸν γέροντα λέγει, διὰ τὸν Κύριον, πάτερ, μὴ ἐκβάλετε τὰ φορέματα τὰ ὅποια εἶμαι ἐνδεδυμένος, μηδὲ ἄλλος τις ἂς μὴ ἡξεύρῃ τὰ κατ' ἐμέ. Κοινωνήσασα δὲ τῶν θείων μυστηρίων, λέγει, δότε μοι τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ· ἀναβλέψασα δὲ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη, λέγει, καλῶς ἦλθετε· (ἔλεγε δὲ τοῦτο εἰς τοὺς ἀγίους ἀγγέλους) καὶ ἰδοὺ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς πῦρ· εἶτα ποιήσασα τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς τὸ στόμα της, εἶπε « Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνευμά μου, » καὶ τοῦτο εἰπούσα, παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐκλαυσε δὲ ὁ γέρον καὶ ὁ μαθητὴς του, καὶ ἔσκαψαν τάφον ἐμπροσθεν τοῦ σπηλαίου, εἶτα ἐκδύβεις ὁ γέρον τὸ φόρεμα ὅπερ ἐφόρει, λέγει εἰς τὸν μαθητὴν του, ἐνδύσον τέκνον τὸν ἀδελφόν τὸ φόρεμα τοῦτο ἐπάνω ἀπὸ τὰ φορέματα τὰ ὅποια φορεῖ, (ἦσαν δὲ ταῦτα χονδρά καὶ εὐτελέστατα) ὅτε δὲ ἐνέδυσεν ὁ ἀδελφός τὴν μακαρίαν, ἐφάνησαν εἰς αὐτόν οἱ μαστοὶ της, ὡς φύλλα κατεξηραμμένα, πλὴν δὲν εἶπε περὶ τούτου τίποτε εἰς τὸν γέροντα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐνεταφίασαν αὐτὴν¹ καὶ ἐπέστρεφον εἰς τὴν Σκῆτιν, λέγει ὁ μαθητὴς εἰς τὸν γέροντα· ἡξεύρεις, πάτερ, ὅτι ὁ εὐνοῦχος Ἀναστάσιος ἦτο γυνή; ὁ δὲ γέρον ἀπεκρίνατο· τὸ ἡξεύρω καὶ ἐγὼ, τέκνον, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανερωθῇ τὸ πρᾶγμα πανταχοῦ, τούτου χάριν ἐνδύσα αὐτὴν μὲ ἀνδρικήν στολὴν καὶ Ἀναστάσιον αὐτὴν ὠνόμασα, διὰ τὸ ἀνύποπτον, διότι πολλὴ ζήτησις ἔγεινε δι' αὐτὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἰουστινια-

¹ Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφονται καὶ τὰ λόγια ταῦτα, ἅπερ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ ὁσία « Ὁ Θεὸς ὁ ὀδηγήσας με ἐν τῇ τόπῳ τούτῳ, αὐτὸς πληρῶσαι μετὰ τοῦ γήραος σου ὡς μετὰ Ἀβραάμ. Μακάριος εἶ, σὺ νέε Ἀβραάμ καὶ ἐξνοδόχε Χριστοῦ, ὅτι πολλοὺς καρποὺς δέχεται ὁ Κύριος διὰ τῶν χειρῶν σου.

¹ Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφονται καὶ ταῦτα, ἵσον ὅτι ἀφ' οὗ ἐνεταφίασαν αὐτὴν, εἶπεν ὁ γέρον εἰς τὸν μαθητὴν του, ἂς καταλύσωμεν σήμερον τὴν νηστείαν, καὶ ἂς ποιήσωμεν ἀγάπην ἐπάνω τοῦ γέροντος, καὶ κοινωνήσαντες, εὔρον αὐτὸν ἔχοντα ὀλίγα παξιμάδια, καὶ ὀλίγα βρακτὰ ὀσπρια καὶ ἔραγον, καὶ λαβόντες τὴν στερὰν καὶ τὸ καλῶδες ὅπερ εἰργάζετο, ἀνεχώρησαν, εὐχαριστῶντες τῷ Θεῷ.

νόν εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ γῶραν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ μέρη ταῦτα, ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἐφυλάχθη ἀπὸ ἡμᾶς ἀφανῆς μετὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τότε ἤρχισεν ὁ γέρον καὶ ἐδιηγήθη λεπτομερῶς ὅλον τὸν βίον τῆς.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ** ξύλοις θλασθεὶς τελειοῦται.

» Ἐθάμασαν βροτοὶ σε θλασθέντα ξύλοις,

» Ἀμὴν λέγω σοι, Μαρκιανέ, καὶ νέες.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς **ΜΙΧΑΗΛ** ὁ Μαυρουδῆς, ὁ ἐν Θεσσαλονικῇ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἰσμῶδ' (1544) πύρρῃ τελειοῦται.

† » Οὐ μάρτυς ἀπλοῦς, ἀλλὰ καὶ θεῶν λόγων

» Ῥῆτωρ εἰδείχθης, ὦ Μιχαὴλ παμμακάκρ. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΑ'**, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

» Ἐσπευδε τηρεῖν καὶ κεραίαν τοῦ νόμου,

» Ὁ Σωφρόνιος, οὐ παρ' οὐρανοῖς κέρας.

» Ἐνδεκάτη σάββατον ἔδω Σωφρόνιος παρὰ τύμβον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μὲν τῆς Δαμασκοῦ τῆς κοινῶς καλουμένης Σιάμ, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ δὲ Φοινίκης τῆς καλουμένης Λιβανοστεφάνου, ἀπὸ γονεὶς εὐσεβεῖς καὶ σώφρονας, πατέρα μὲν Ἠλινθᾶν, μητέρα δὲ Μυροῦν ἐν ἔτει χ' (600), διὰ δὲ τὴν εὐφυίαν καὶ σπουδὴν ἀπέκτησε τὸ κράτος καὶ τὴν δύναμιν ὅλων τῶν ἐπιστημῶν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις αὐτὸς κατοικῶν εἰς τὴν πόλιν, μετεχειρίζετο τὴν ἀρετὴν καὶ ἀσκησιν τὴν πρακτομένην εἰς τὰς ἐρήμους ὑπὸ τῶν ἀσκητῶν ἔπειτα ὑπάγει εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπιθυμῶν νὰ ἀποκτήσῃ περισσοτέραν μάθησιν τῆς σοφίας. Εἰς ταύτην λοιπὸν εὐρίσκει ἓνα ἄνδρα ὀνόματι Ἰωάννην, γεμάτον ἀπὸ πᾶσαν σοφίαν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ὅθεν ἐπιτυχῶν τοῦ ποθομένου, συγκατώκησε μετ' αὐτοῦ, λαμβάνων μὲν παρ' ἐκείνου ὅσα μαθήματα ἤξενε περισσότερα ἀπὸ αὐτῶν, ἰδίων δὲ ἀντιστρόφως καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον τὰ ἰδικὰ αὐτοῦ. Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος,

ἔπαθεν ἐπίχυσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἰατρεῦεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους Κύρον καὶ Ἰωάννην, οἱ ὅποιοι μισθὸν ἐζήτησαν ἀπὸ αὐτὸν τὸ νὰ συγγράψῃ τὰ θαύματα, ὅσα ἐτέλουν καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τὰ ὅποια καὶ συνέγραψε κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἁγίων, καὶ οὕτως ἐπανήλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπειτα διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀρετὴν του ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὅτε δὲ ἠλώθησαν τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, πρὸς τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν ἐλεήμονα, ὅστις τότε ἦτο τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος καὶ ὅτε ὁ θεὸς Ἰωάννης ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, τότε ὁ ἱερός Σωφρόνιος οὗτος ἐσύνθεσεν εἰς αὐτὸν λόγον ἐπιτάριον ἐγκωμιαστικόν, μὲ τὸν ὅποιον ἐφανερώσε τὸν ἀμετρον θησαυρὸν τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εὐσπλαγγνίας, τὸν ὅποιον εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν του ὁ τρισμακάριτος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ πολλὰ ἐθρήνησε τὴν τούτου στέρησιν. Ἀφ' οὗ δὲ ὑστερον ἐπανήλθε πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τίς δύναται νὰ διηγηθῇ μετὰ πόσῃ φροντίδᾳ, καὶ μετὰ πόσους κόπους ἐποίμαине τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ποιμνὴν διότι ὁ δὲ εἶχε μόνον πάλιν νοσητὴν κατὰ τῶν δαιμόνων, ἀλλ' εἶχε καὶ λογικὸν πόλεμον κατὰ τῶν αἰρετικῶν Μονοθελητῶν, τοὺς ὁποίους, ποτὲ μὲν ἀνέτρεπε μετὰ τὰς θείας Γραφὰς καὶ μετὰ τὰς παραδόσεις τὰς Ἀποστολικὰς τε καὶ Πατρικὰς, ποτὲ δὲ τοὺς ἐνίκᾳ καὶ μετὰ τὰς ἰδικὰς του διδασκαλίᾳς.

Πολλὰ δὲ συγγράμματα λόγου καὶ μνήμης ἄξια ἀφήκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ὁ αἰοιδίμος οὗτος πατήρ, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐν εἶναι καὶ ὁ ὑπερθαύμαστος βίος τῆς Ἰσαγγέλου Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἣ ὅποια ἠγωνίσθη τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀγῶνας ὑπὲρ τὰ μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον καλῶς καὶ θεοφιλῶς πολιτευσάμενος ὁ μακάριος, καὶ ἄλλους διδάξας, καὶ στόμα Θεοῦ χρηματίσας κατὰ τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰς τρεῖς χρόνους ποιμάνας τὸ ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. ¹

¹ Ὁ θεὸς οὗτος Σωφρόνιος ἔγινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Μόδεστον, ἐτελεύτησε δὲ ἐν ἔτει χλη' (638), τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ἡ ἐπιλόγιος εὐχαριστία, ἥτις τὸ, Φῶς Παρὸν, εἶναι πόνημα τοῦ Ἱεροῦ Σωφρονίου τούτου, οὐκ ἔστι δέ. Καθότι τοῦτο ἐλέγετο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Βασίλειου, καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμη ἀθλοῦ δὲ εἶναι ὁ τούτου ποιητὴς, ἀν καὶ τινὲς λέγουσιν ὅτι εἶπε τὸν ὕμνον αὐτὸν ὁ μάρτυς Ἀθηνογόνη, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ἑκτην Ἰουλιουοῦτω γὰρ αὐτολεξεί φησι περὶ τούτου ἡ μῆσις Βασίλειος « Β-

¹ Ὅρα πὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸν νέον Μαρτυρολόγιον.

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΠΙΟΝΙΟΥ τοῦ πρεσβυτέρου.

- » Ὡς ἐγκρυφίας ἄρτος ἐξωπτημένοι,
- » Καυθεὶς προήχθη Πιόνιος Κυρίῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν Σμύρῃ ἁγίας ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς καιροὺς Δεκίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει σνά (251), πιασθεὶς δὲ ὁμοῦ μὲ ἄλλους διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐφέρθη εἰς τὸν νεωκόρον τῶν εἰδώλων Πολέμωνα, τὸν ὁποῖον ἤλεγξε μὲ γραφικὰς ἀποδείξεις καὶ ἱστορικὰς, ὅτι εἶναι πεπλανημένος κατὰ τὴν θρησκείαν· ἀκολούθως ἐβεβαίωσε τὰ πρότερον γενόμενα θαυμάσια ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, μὲ τὰ ὑστερινὰ καὶ ἐνεστῶτα, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ μέλλει νὰ δοκιμάσῃ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, διὰ μέσου τοῦ πυρός, ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ κόσμου, τούτου χάριν ἐπρόλαβε καὶ ἐβεβαίωσε τούτο μὲ τὴν πυρίνην βροχὴν, μὲ τὴν ὁποίαν κατέκαυσε τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρρων, καὶ πρὸς τούτοις μὲ τὸ φυσικὸν πῦρ, τὸ ὁποῖον ἀναβλύζει ἐκ τῆς γῆς εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἐπειτα ἐφέρθη ὁ ἅγιος μετὰ τῶν συντρόφων του εἰς τὸν ἄρχοντα Λέπιλον ¹, ὁ ὁποῖος ἦτο συγκαθέδρος μὲ τὸν

δοξε τῶς Πατράσιν ἡμῶν, μὴ σιωπῆ τὴν χάριν τοῦ ἐσπερινοῦ φωτός δέχεσθαι, ἀλλ' εὐθὺς φωνέντος, εὐχαριστεῖν· καὶ ὅστις μὲν ὁ πατὴρ τῶν ῥημάτων ἐκείνων τῆς ἐπιλυχνίου εὐχαριστίας, εἰπεῖν οὐκ ἔχομεν. Ὁ μέντοι λαὸς ἀρχαίαν ἀφίησι τὴν φωνὴν, καὶ οὐδενὶ πώποτε ἀσεβεῖν ἐνομίστησαν οἱ λέγοντες· Αἰνεῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα Θεοῦ (ἢ μᾶλλον, Θεόν) εἰ δέ τις καὶ τὸν ὕμνον Ἀθηνογένους ἔγνω, ὡς περ τι ἄλλο ἱετήριον συνοῦσιν αὐτῷ καταλέλοιπεν, ὁρμῶν ἤδη πρὸς τὴν δακρυρὴν τελειώσιν, οἷδε καὶ τὴν τῶν μαρτύρων γνώμην, ἧπως εἶχον περὶ τοῦ Πνεύματος. (Κεφ. xθ'. περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.) Τινὲς δὲ φρονοῦσιν ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Σωφρόνιος ἐκαλλώπισεν αὐτὸ καὶ ἔφερεν εἰς τὴν τελειότητα, εἰς ἣν ἤδη ὄραται, διὰ τοῦτο ἐκείνῳ ἐπιγράφεται· ὅτι δὲ ὁ ὕμνος οὗτος τὸ «Φῶς ἱλαρόν», ἀρχαιότερός ἐστι τοῦ Σωφρονίου τοῦ κατὰ τὸν ἑβδομὸν αἰῶνα ἀκμάσαντος, καὶ τοῦ Βασιλείου, δεῖκνυται καὶ ἐκ τούτου, διότι ὁ ὕμνος αὐτὸς εὑρίσκεται γεγραμμένος καὶ ἐν τῷ παλαιῷ χειρογράφῳ Ἀλεξανδρινῷ Κώδικι τῶν Ἑβδομήκοντα Ἑρμηνευτῶν τῆς Γραφῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Μάρκος ὁ Ἐφέσου (ἐν τῷ τέλει τοῦ Συγγράμματος Συμειῶν τοῦ Θεσσαλονίκης) γράφει, ὅτι ποιητὴς τοῦ Φῶς ἱλαρόν, εἶναι ὁ μάρτυς Ἀθηνογένης· ὅρα καὶ σελ. 4ῷ τῆς ἱερᾶς Τελετουργίας. Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, σώζεται ὑπόμνημα τοῦ σοφωτάτου Ἰωάννου Ζωναρᾶ εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Σωφρόνιον, οὗτ' ἔρχη· «Οἱ τοῖς θεοῖς καὶ μακαρίοις πατράσι» τὸ αὐτὸ σώζεται καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Κούρᾳ.

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ τοῖς Μηναιοῖς Ἑλλάδος οὗτος γράφεται·

ἀνωτέρω νεωκόρον. Ὑστερον δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἀνθύπατον Κυντιλιανὸν, καὶ παρ' ἐκείνου· κατεδικάσθη νὰ τελειωθῇ διὰ πυρός, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ τοῦ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ γεωργὸς καὶ θαυματουργὸς ὁ ἐν τῷ Δίππειῳ, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Ἐκ γειτόνων εἰ Γεώργιε κἀνθάδε,
- » Κἀκεῖθεν, οἶμαι, Χριστομύστη Παρθένῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀφῆσας τὴν γυναῖκα, τὰ τέκνα καὶ συγγενεὶς του, ἐπροτίμησε νὰ περιπατῆ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ σηκώσας τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, ἐπεριπάτει εἰς πόλεις καὶ χώρας καὶ εἰς τὰς ἐρήμους, ὑστερούμενος, θλιβόμενος, κακουχούμενος. Ὄθεν ἐπειδὴ ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν παρὰ Θεοῦ ὁ θάνατός του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τῷ εὐρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Δίππειον, διελθὼν ἑπτὰ ἡμέρας, ἀνεπαύθη ἐκεῖ ἐν Κυρίῳ ὁ αἰοίδιμος. Ἐλθόντες δὲ διὰ νὰ ἐνταφιάσωσιν αὐτὸν χριστιανοὶ τινὲς, καὶ βλέποντες τὰ βαρύτατα σιδηρα, ἄτινα ἐφόρει, καὶ πῶς τὸ σῶμά του ὅλον ἦτο καρσῳμένον μὲ τὰ σιδηρα, ὅλοι συμφώνως ἔκραζον τὸ, Κύριε ἐλέησον. Ὄθεν ποιήσαντες μίαν θήκην ἀπὸ μάρμαρα, ἔβαλον μέσα εἰς αὐτὴν τὸ λείψανον τοῦ μακαρίου, καὶ οὕτως ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ῥηθέντος ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου, τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζεν ἰατρίας διαφόρων ἀσθενειῶν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας εἰς αὐτὸ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τινὲς ζῶσιν ἕως τῆς σήμερον, καὶ μαρτυροῦσι διὰ ζώσης φωνῆς τὰ εἰς αὐτοὺς γενόμενα τοῦ ὁσίου θαύματα.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Σιναίτου.*

- † » Πῶς ἂν διήλθες πλέθρα γῆς τάχος τόσα,
- » Εἰμὲ ἄσκαρος, ὡς τις ἦς, πάτερ, βίω ;

* Ὁ ὅσιος οὗτος Γεώργιος ἦτο ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἱεροσολύμων μὲν Πέτρου, τοῦ πατρι-αρχεύσαντος χρόνους εἰκοσι, τοῦ βασιλέως δὲ Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φλέ (535), οὗτος λοιπὸν, ὡς γράφει ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος, ἑκατοῖ-κει εἰς τὸ Σίναιον Ὅρος, νηστευτῆς ὢν καὶ πολλὰ ἐνάρετος. Μίαν φορὰν δὲ ἐπεθύμησε νὰ μεταλάβῃ ἐντὸς τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ τῆς

τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ¹ καὶ ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς εὐρέθη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ Σινᾶ ἕως τῶν Ἱεροσολύμων ὠδὸδεκα ἡμερῶν διάστημα, διεπέρασεν ἐν τῷ ἅμα. Ὁθεν παρῶν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τὴν τελουμένην ἐν τῷ ναῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ἐκοινωνήσεν τὰ ὀρθὰ Μυστήρια ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος Ἱεροσολύμων Πέτρου. Μετὰ δὲ τὴν κοινωνίαν λέγει ὁ Πέτρος εἰς τὸν συγκαθεδρόν του Μηνᾶν, πότε ἦλθεν ὁ ἀββᾶς οὗτος ὁ Σιναίτης; ² ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, καὶ ἐγὼ, δέσποτα, τώρα εἶδον αὐτόν· ὁ Πατριάρχης τῷ λέγει· εἰπέ εἰς αὐτόν, ἵνα μείνη νὰ φάγη σήμερον μετ' ἡμᾶς παζαμὰν, ἥτοι ψωμίον εἰς τὴν τράπεζαν.

Ἐπροσκάλεσε λοιπὸν ὁ Μηνᾶς τὸν ὄσιον Γεώργιον εἰς τὴν τράπεζαν· ὁ δὲ Γεώργιος ἀπεκρίθη, ἅς γένη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· εἶτα προσευχηθεὶς καὶ προσκυνήσας, ἐν τῷ ἅμα εὐρέθη πάλιν εἰς τὴν κέλλαν του τὴν ἐν τῷ Σινᾶ ὄρει. Ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς τραπέζης, ἐζήτηε ὁ Πατριάρχης τὸν ἀββᾶν Γεώργιον, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο εἰς κἀνὲν μέρος, ὅθεν κατηγόρησεν αὐτόν ὡς ἀπειθῆ. Μετὰ ταῦτα ἐστείλεν ὁ Πατριάρχης τὸν ἀββᾶν Φωτεινὸν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Φαράν, γράφων καὶ εἰς τοὺς πατέρας τοῦ Σιναίου ὄρους, διὰ νὰ στείλωσιν εἰς αὐτόν τὸν ὄσιον Γεώργιον, ἐπειδὴ δὲν ἐστάθη νὰ φάγη εἰς τὴν τράπεζάν του. Οἱ δὲ πατέρες βλέποντες τὰ γράμματα τοῦ Πατριάρχου, ἐθαύμασαν. Ὅθεν ὠμολόγησαν ἐν καθαρῷ συνειδότι, ὅτι ὁ ἀββᾶς Γεώργιος δὲν ἐξῆλθέ ποτε ἀπὸ τὸ Σινᾶ, ἀλλ' ἐκεῖ εὐρίσκετο πάντοτε. Πρὸς ἀθώωσιν δὲ καὶ ἀπολογίαν περισσοτέραν, ἐστείλαν εἰς τὸν Πατριάρχην τρεῖς ἱερομονάχους, τὸν ἀββᾶν Στέφανον, τὸν Καππαδόκην, τὸν ἀββᾶν Ζώσιμον, καὶ τὸν ἀββᾶν Δουλίτιον· ἔγραψε δὲ πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ ὁ ὄσιος Γεώργιος, λέγων, συγχώρησόν μοι σεβασμιώτατε πάτερ· ἑβδομήκοντα χρόνοι εἰσὶν ἀφ' οὗ δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ Σινᾶ ὄρος, οὔτε εἰς τὴν Παλαιστίνην εἰσῆλθον· ³ εἶδὲ καὶ ἦλθον, δὲν ἤθελον ἀτιμά-

σει τὸν ἄγγελόν σου. Πλὴν ἅς ἠξεύρη ἡ μακαριότης σου, ὅτι μετὰ ἕξ μῆνας· ἔχομεν καὶ βί δὴ νὰ ἀπέλθωμεν εἰς συνάντησιν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐκεῖ μέλλομεν νὰ ἡμεθα ἀχώριστοι πάντοτε. Ἐπληρώθη δὲ ἐμπράκτως ἡ προφητεία τοῦ ὁσίου, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἐπέρασαν ἕξ μῆνες, ἐκοιμήθησαν καὶ οἱ δύο. (ὄρα τὸ Συναξάριον τοῦτο ἐν σελ. 472 τῆς Δωδεκαβίβλου τοῦ κυροῦ Δοσιθέου). ⁴

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΡΟΦΙΜΟΥ καὶ ΘΑΛΛΟΥ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ μαρτυρησάντων.

- † » Θάλλουσαν εὐρον ἐν Πόλῳ τροφὴν ξένην,
- » Θαλλός, τε καὶ Τρόφιμος ἀθληταὶ δύο.

Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ ἡγεμονεύοντος Ἀσκληπιοῦ ἐν Λαοδικείᾳ, ἐν ἔτει σγῆ' (298), διωγμὸς ἐγένετο κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε ἦσαν καὶ οἱ ἅγιοι οὗτοι Τρόφιμος καὶ Θαλλός, καταγόμενοι ἀπὸ μίαν πόλιν Στρατονίκην ὀνομαζομένην, ἡ ὁποία τώρα ὀνομάζεται Στρατονίκητα, καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Καρίας τῆς τουρκιστὶ καλουμένης Ἀϊδανελλί. Οὗτοι λοιπὸν πιασθέντες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἐλιθοβολήθησαν εἰς ὥρας ἀρκετάς, ὑπὸ δὲ τῆς θείας χάριτος ἐμειναν ἀβλαβεῖς. Τοῦτο δὲ τὸ θαυμάσιον βλέπων ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐντρέπησαν, καὶ ἄφησαν κατὰ τὸ παρὸν τοὺς μάρτυρας νὰ ζῶσιν ἀτιμώρητοι. Ὑστερον δὲ πάλιν διαβληθέντες, παρεστάθησαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ τὸν μὲν Χριστόν, Θεὸν ἀληθῆ ὠμολόγησαν ἐνώπιον πάντων, τὰ δὲ εἰδῶλα ἐπερίπαιξαν, καὶ τὸν τύραννον ἤλεγεσαν,

ἐκείθεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς Παλαιστίνην· ἀλλὰ μετ' ἐξήντη καὶ ὑπερφυσικῆν, καὶ ἄρρητον τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

¹ Ἐκ τοῦ Συναξαρίου τούτου συμπεραίνομεν, ὅτι οἱ ἅγιοι ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ὄντες, ἀν καὶ φοροῦσι τὸ παλὺ καὶ βαρὺ τοῦτο σῶμα, ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου ἡμῶν καὶ ζωοποιῦ χάριτος καὶ δυνάμεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνδυναμούμενοι, χωνυόμενοι, καὶ μεταχαλκεύομενοι, ἀποβάλλουσι μὲν τὴν παχυτητα καὶ βεβρύτητα τοῦ σώματος, γίνονται δὲ κοῦροι ὡς ἀετοί, κατὰ τὸ προφητικόν. Ὅθεν ἀρπαζόμενοι ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν στιγμῇ διαβαίνουσι διαστήματα πάμπολλα, καὶ ποταμοὺς ναυσιπάρους κούφως ὑπερβαίνουσιν, ὡς ἡ Αἴγυπτία Μαρία, καὶ ἄλλοι ὄσιοι, καὶ πετοῦσιν ἐν τῷ ἀέρι, ὡς ὁ Μάξιμος ὁ Κουσοκαλυβίτης πετόμενος κατέβηκεν ἀπὸ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος· διότι ἐκείνο τὸ ἐξίωμα ὅπερ μέλλουσι νὰ λάβωσι μετὰ τῆς ἀνάστασιν τὰ ἀφθάρτα σώματα τῶν δικαίων, τὸ νὰ ἀρπάζωνται ὀηλαθῆ ἐν νεφέλαις τοῦτο τινὲς τῶν ἁγίων ἐφθασαν νὰ λάβωσιν ἀπὸ εἰδῶ εἰς ἀρραβῶν καὶ πληροφρορίαν ἐκείνου.

¹ Μερικοὶ λέγουσιν, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἐπεθύμησε τοῦτο ὁ ὄσιος.

² Φαίνεται, ὅτι οἱ Σιναίται εἶχον κἀποιον σημάδι. φαινόμενον εἰς τὰ ἔξω, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐγνώρισεν καὶ τὸν Σιναίτην τοῦτον ὁ Πατριάρχης.

³ Οὐ ψεύδεται ἐνταῦθα ὁ ὄσιος· λέγων, ὅτι δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ Σινᾶ, καὶ δὲν εἰσῆλθον εἰς τὴν Παλαιστίνην. Καθότι οὐχὶ μετ' αὐτοῦ εἶδον κίνησιν τῶν ποδῶν του ἐξῆλθον

ὄθεν ἐκίνησαν αὐτὸν εἰς ὀργήν· διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν τοὺς ἁγίους γυμνοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἐξέσχισαν δυνατά. Οἱ δὲ ἅγιοι προσευχόμενοι, ἐπερίπαιζον τοὺς ἔλληνας· ὄθεν ἦναψαν περισσότερο τὸν θυμὸν τοῦ τυράννου, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε νὰ τελειώσῃ μετ' ἑαυτὸν τοῦ σταυροῦ.

Ὅταν λοιπὸν οἱ μάρτυρες ὑπήγαινον εἰς τὸν τόπον τῆς τιμωρίας, ἠκολούθουν εἰς αὐτοὺς πολὺ πλῆθος λαοῦ. Σταυρωθέντες δὲ προσήυχοντο, καὶ ἐλάλουν εἰς τὸν λαὸν τὰ συμφέροντα διὰ τὰς ψυχὰς των. Οἱ δὲ λαοὶ ἐσπούδαζον νὰ ἐγγίξουν εἰς τὰ ἱερὰ τῶν ἁγίων σώματα, καὶ ἄλλοι μὲν, ἐπροθυμοποιῶντο νὰ λάβωσι σταλαγματίας ἀπὸ τὰ αἵματά των. Ἄλλοι δὲ, νὰ πάρωσι τὰ μανδήλιά των, ἄλλοι, τὰ δακτυλίδια, καὶ ἄλλοι ἄλλα τινα εἶδη, χάριν εὐλογίας καὶ ἁγιασμοῦ, εἰς ἀποτροπὴν καὶ ἐμπόδιον παντὸς πάθους. Τελευταῖον δὲ εὐλογήσαντες οἱ ἅγιοι ὅλους τοὺς ἐκεῖ παρόντας χριστιανοὺς, τοὺς ἐστείλαν εἰς τοὺς οἴκους των, αὐτοὶ δὲ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς ἀμαραντίνους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τινὲς δὲ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ πέρνοντες τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα, ἐτείλιζαν αὐτὰ μετ' σινδόνια, καὶ τὰ ἐνεταφίασαν εἰς ἱερὸν τόπον. Τότε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἀρχοντος Ἀσκληπιοῦ, ὑπῆγε καὶ ἐμύρισε μετ' μύρα καὶ ἀρώματα τὴν θήκην τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ἠπλωσεν ἐπάνω αὐτῶν ἓν σινδόνιον πολλῆς τιμῆς ἀξίον. Ὑστερον δὲ ὁ Ζώσιμος καὶ ὁ Ἀρτέμιος οἱ εὐλαβεῖς καὶ πιστοὶ χριστιανοὶ, συμπατριῶται ὄντες μετ' τοὺς ἁγίους, ἐπῆραν τὴν θήκην τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ἔφερον αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν Στρατονικήν, καὶ ἀπεθησαύρισαν αὐτὴν ἓν μίλιον πρὸ τῆς πόλεως, εἰς τόπον λεγόμενον Λατομία.

Ἡ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου. ¹

- » Κομίζεται σοι ὁλοσ ὄλβια πόλις,
- » Ἐπιμάχου τὸ σῶμα τοῦ πανολβίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΒ΄**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ **ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ** τῆς Σιγριατικῆς, τοῦ κειμένου ἐν τῷ μεγάλῳ ἀγρῷ.

¹ Ἡ καθ' αὐτὰ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἐπιμάχου ἐοράζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτῃν τοῦ Ὀκτωβρίου.

- » Θεόφανος φάνηθι πιστοῖς προστάτης, ὁ ὅσιος
- » Τιμῶσαι πιστῶς σὸν μετ' εἰρήνης σέβας.
- » Δωδεκάτη φθινοθρόνος ἀπῆρε βίου Θεοφάνης.

Ὁὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Θεοφάνης ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ψλ'ε (735) υἱὸς Ἰσαὰκ καὶ Θεοδότῃς. Ἀφοῦ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του, ἔλαβε γυναῖκα διὰ γάμου χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀναγκασθεὶς ἀπὸ τὴν μητέρα του, συνέζησε δὲ μετ' αὐτῆς χρόνους ὀκτώ. Ἐπειδὴ δὲ ἠγάπα τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, ὅχι μόνον αὐτὸς διήνυε τὴν ζωὴν του μετ' ἀρθροῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν σύζυγόν του ἔπεισε νὰ παρθενεύῃ καὶ ἐκείνη, ἂν καὶ ὁ πενθερὸς του τὸν ἠνάγκαζε νὰ πράττῃ τὰ τοῦ γάμου ἴδια. Ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ δυσσεβὴς καὶ εἰκονομάχος βασιλεὺς, συμφωνήσας μετ' ὁ πενθερὸν του, ἐμπόδιζεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς παρθενίας· ὄθεν ἐστείλειν αὐτὸν ἔξω εἰς ἓν κάστρον τῆς Κυζίκου, τὸ ὁποῖον τότε ἐκτίζετο, διὰ νὰ συμβοηθῆσῃ καὶ αὐτὸς, καὶ ἐλθὼν ἐκεῖ, ἐτελείωσε τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως μετ' ἐξοδῶν του. Ὅτε δὲ ἐφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸν εἰκοστὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἡλικίας του, τότε καὶ ὁ θηριώδης βασιλεὺς, ὁμοῦ καὶ ὁ πενθερὸς του ἀπέθανον, καὶ λοιπὸν ἔμεινεν ὁ νέος ἐλεύθερος· ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκουμένη ἔγεινεν ἐλευθέρᾳ, ἐπειδὴ ἐβασίλευσεν ἡ βασιλεὺς Εἰρήνη μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ τῆς ἐν ἔτει ψπ' (760)· ὄθεν ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἠκολούθησαν καθὼς ὁ ὄσιος ἠθέλει, ἐμοίρασεν εἰς πτωχοὺς καὶ πένητας τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ τοὺς δούλους του ἠλευθέρωσεν. Εἰς δὲ τὴν τιμίαν αὐτοῦ σύζυγον δούς χρήματα πολλὰ, ἐκούρευεν αὐτὴν καλογραίαν εἰς ἓν μοναστήριον τῆς νήσου τοῦ Πρίγκηπος, μετονομάσας αὐτὴν Εἰρήνην, ἀντὶ Μεγαλοῦς.

Ἀπαλλαγεὶς λοιπὸν πάσης φροντίδος καὶ ταλαιφῆς, ἀφιέρωσεν ὅλως διόλου τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν Κύριον, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Σιγριατικῆς ¹ ἔγεινεν ἐκεῖ μοναχὸς εἰς ἓν μονά-

¹ Σιγριανή, ἄλλοι μὲν λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἡ ἐν τῇ Μηδείᾳ εὐρισκομένη, ἄλλοι δὲ πιθανώτερον καὶ ὁμοιοληθέστερον λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἡ ἐν τῇ Μιτυλήνῃ εὐρισκομένη. Ἐν τῇ Μιτυλήνῃ εὐρίσκεται καὶ ἀκρωτήριον, Σίγρι ὀνομαζόμενον (ὅπου καὶ Σιγριατικὸς ὀνομάζεται) ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ δὲ τεῦτόν εὐρίσκεται ὄρος, ἐν δὲ τῷ ὄρει μοναστήριον Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγεινε μοναχὸς ὁ ἅγιος ὁὗτος Θεοφάνης. Πιθανωτέρα δὲ εἶναι ἡ τοιαύτη γνώμη, καθότι ἐν τῇ βίῳ τοῦ ὁσίου καὶ μεγάλου Ἰωαννικίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ γράφεται, ὅτι αὐτὸς ὑπῆγεν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον εἰς τὴν Σιγριανήν, καὶ

στήριον Πολύγιον (ἢ Πολυχρόνιον) ὀνομαζόμενον, καὶ κλεισθεὶς εἰς κελλίον, κατεγίνετο εἰς τὸ ἐργόχειρον τῆς καλλιγραφίας καὶ μὲ τὸν κόπον τῶν ἰδίων χειρῶν του ἔχι μόνον αὐτὸς ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους μετέδιδε τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Μετὰ δὲ ἐξ χρόνους ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, ὑπῆγεν εἰς τὸ νησίον τὸ ὀνομαζόμενον Καλώνυμος, τὸ ὁποῖον κοινῶς λέγεται Καλόλιμος, καὶ ὑπόκειται εἰς τὸν Νικομηδείας· εἰς ταύτην δὲ κτίσας μέγα μοναστήριον, πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Συγριανῆς. Ἐπειτα κατὰ τὸν πεντηκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἀσθενήσας εἰς τοὺς νεφροὺς, καὶ εἰς τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον, ἀσθενεῖαν ὀνομαζομένην λιθίαισιν, κατέκειτο ἐκ τούτου ὁ ἀοίδιμος πάντοτε κληνῆρης· μετὰ ταῦτα ἐβασίλευσε Λέων ὁ Ἀρμένιος ὁ εἰκονομάχος, ἐν ἔτει ωιγ' (813), ὁ ὁποῖος ἐσπούδαζε νὰ γυρίσῃ τὸν ἅγιον τοῦτον εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰκονομαχίας. Τότε λοιπὸν οὗτος δὲν ἐράνη μικρόψυχος καὶ δειλός, ἀν καὶ ἦτο ὑπὸ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας ἀκίνητος, ἀλλ' ἐδυναμώθη ἀπὸ τὴν προθυμίαν τῆς ψυχῆς, καὶ ἀπὸ τὸν ζῆλον τῆς ὀρθοδοξίας. Ὅτε δὲ ὁ τύραννος ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτόν, ἐλθῆ, λέγων, ἵνα εὐχθῆς ὑπὲρ ἐμοῦ, ἐπειδὴ θὰ ὑπάγω εἰς πόλεμον κατὰ τῶν Βουλγάρων.

Τότε ὁ ἅγιος, ἐπειδὴ ἦτο ἀκίνητος, ὡς εἶπομεν, μετέβη ἀπὸ τὴν ἀμαξαν εἰς πλοῖον, καὶ οὕτως ὑπῆγε μὲν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, τὸ δὲ ἄσχημον πρόσωπον τοῦ βασιλέως δὲν εἶδεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐμήνυσε εἰς αὐτόν, λέγων, ἀν συγκατανεύσης εἰς τὴν παράκλησίν μου, καὶ πεισθῆς εἰς τὰ λόγιά μου, ἤξευρε, ὅτι θέλω προξενήσαι πολλὰ ἀγαθὰ καὶ εἰς σὲ καὶ εἰς τὸ μοναστήριόν σου· εἶδὲ μὴ, γίνωσκε ὅτι θὰ σὲ κρεμάσω εἰς ξύλον, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά σου θὰ φέρω εἰς φόβον καὶ τοὺς λοιποὺς, ὅσοι δὲν μοι πείθονται. Τότε ὁ ἅγιος ζήλου πλησθεὶς, τὰς δωρεάς σου, τῷ ἐμήνυσε, καὶ τοὺς θησαυρούς

ἐπροσκύησε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Θεοφάνους, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι μετεκοιμήθη ἀπὸ τὴν Σαμοθράκην, ὅπου ἐτελεύτησεν, εἰς τὸ ἐν τῇ Συγριανῇ μοναστήριον, καὶ ὅτι ἐπιστρέψων εἰς τὸν Ὀλυμπον ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν νῆσον Θάσον, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐδίωξε τὰ ἐν αὐτῇ κατοικοῦντα ὄφιδια. Ὅθεν πιθανώτερον εἶναι ὅτι ἡ Συγριανὴ εὗρίσκετο εἰς τὴν Μιτυλήνην παρὰ εἰς τὴν Μηδείαν. Ἄλλος δὲ εἶναι ὁ Θεοφάνης ὁμοῦ ἐπὶ τὸν Θεοφάνη τὸν Γραπτὸν, τὸν κατὰ τὴν δεκάτην πρῶτην τοῦ Ὀκτωβρίου ἐορταζόμενον. Ποῖος δὲ εἶναι ὁ μέγας Ζηρὸς, οὗκ οἶδαμεν, καίτοι πολλὰ περὶ τούτου ἐξετάσαντες.

σου μὴ δώσης εἰς ἐμὲ, τὸ δὲ ξύλον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ με κρεμάσης, ἢ καὶ τὸ πῦρ, ἐτοίμασον σήμερον, διότι ταῦτα ἐπιθυμῶ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ μου ἀγάπην. Ταῦτα ἀκούσας ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς, παρέδωκε τὸν ἅγιον εἰς τὸν πατριάρχην Ἰωάννην τὸν Μάντιν, ὅστις ἐκαυχᾶτο εἰς τοὺς λόγους καὶ τὴν σοφίαν, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰκονομάχων, νομίσας ὁ ἀνόητος τύραννος, ὅτι ἐκεῖνος θὰ διαστρέψῃ τὸν ἅγιον μὲ τοὺς λόγους του. Φερεῖς λοιπὸν ὁ ἅγιος εἰς τὸ μοναστήριον Σεργίου καὶ Βάκχου, τὸ ὁποῖον ἦτο πλησίον τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, καὶ ἐλθὼν εἰς φιλονεικίαν μὲ τὸν πατριάρχην Ἰωάννην περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐνίκησεν αὐτόν καὶ κατεβρόντησε μὲ τὴν δύναμιν τῆς σοφίας του. Δείξας δὲ καὶ ὅτι εἶναι ἀμετάθετος ἀπὸ τὸ ὀρθὸν τῆς πίστεως φρόνημα, ἀπέστειλεν ἐντροπιασμένον εἰς τὸν τύραννον, τὸν ψευδοπατριάρχην, ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ ἀποκτήσῃ δόξαν καὶ ὑπόληψιν ῥήτορος καὶ σοφοῦ, ἀπέκτησε μᾶλλον ὑπόληψιν βοδάρου καὶ ἀγραμμάτου, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα εἶπεν· εὐκολώτερον, βασιλεῦ, ἢμπορεῖτε νὰ ἀπαλύνη τὸν σίδηρον, παρὰ νὰ μεταβάλῃ τὸν ἄνδρα τοῦτον.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ τύραννος, φέρει τὸν ἅγιον εἰς τὰ παλάτια, τὰ ὀνομαζόμενα τοῦ Ἐλευθερίου, καὶ κλείει αὐτόν εἰς ἐν οἶκτον σκοτεινότητα· ἐπειτα κατέστησε φύλακας, διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃσι τινὰ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ. Εἰς τὸν καιρὸν λοιπὸν ἐγκλεισμένον διανύσας ὁ ἅγιος δύο χρόνους, καὶ ὑπομείνας γενναίως πᾶσαν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν, κατήσχυε καὶ εἰς τοῦτο τὸν τύραννον· ἐπειδὴ δὲ κατ' ἐκάστην ἡμέραν ἠναγκάζετο μὲν ὁ ἅγιος νὰ πεισθῇ εἰς τὴν κακοδοξίαν τοῦ τυράννου, δὲν ἐπέθετο δὲ, διὰ τοῦτο ἐξορίζεται εἰς τὸ νησίον τῆς Σαμοθράκης, τὸ ὁποῖον πλησιάζει εἰς τὴν νῆσον Θάσον. Ἡ ἐξορία δὲ αὕτη ταχύτερον ἐπροξένησε τὸν θάνατον εἰς τὸν ἅγιον, διότι εἰκοσιτρεῖς μόνον ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξορίαν ἐποίησεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν νῆσον ταύτην, καὶ οὕτω παραδοὺς τὴν ψυχὴν τῷ ὁσίως καὶ εἰρηνικῶς εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον. Ἀφίνω δὲ νὰ λέγω ἀπὸ πόσας εὐλογίας ἐγένεσε τὴν Σαμοθράκην ὁ ἅγιος μετὰ θάνατον, καὶ πόσας ἰατρείας ἔλαβον οἱ ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ἀσθενεῖς ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῷ ὑπ' αὐτοῦ συσταθέντι κατὰ τὴν Συγριανήν.⁴

⁴ Σημειώσαι, ὅτι τὸν ἑλληνικὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου Θεοφάνους.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μὴμῃ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Πάπα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου.

- Ὁ Γρηγόριος ἐκ μέσου μὲν τοῦ βίου,
- Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ χρόου τῶν Ἀγγέλων.

Ὁ ὅστος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασι-
λέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φλέ
(535), ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Σιλβία, καὶ
εὗρίσκετο πλησίον τῆς θύρας τοῦ ἁγίου ἐνδό-
ξου Ἀποστόλου Παύλου, εἰς τόπον ὀνομαζό-
μενον Κέλλα Νόδα· γενόμενος δὲ πρῶτον μο-
ναχὸς καὶ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁ-
γίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὸ ὅποσον ἐπνο-
μάζετο Κλεισοκάβρη, ἀνέβη ἔπειτα εἰς τὸν ἀρ-
χιερατικὸν θρόνον τῆς Ῥώμης, ὅχι κατὰ τύ-
χην τινὰ ἀλογον, ἀλλὰ κατὰ θεϊαν ψῆφον τὴν
ἀρχιερωσύνην λαβὼν, καθὼς ὁ λόγος θέλει τὸ
φανερῶσαι ἔμπροσθεν. Ἐνῶ δὲ τῆσδε ὁ ἅγιος
εὗρίσκετο εἰς τὸ ἀνωτέρω μοναστήριον, καὶ ἡ-
σύχαζεν εἰς τὸ κελλίον, καλλιγραφῶν ἱερά βι-
βλία, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν πτωχὸς τις, διασωθεὶς
ἀπὸ θαλάσσης ναυάγιον, καὶ διηγούμενος τὴν
συμφορὰν του, παρεκάλει τὸν ἅγιον νὰ τὸν ἐ-
λεήσει. Ἦτο δὲ ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον πτωχὸς
ὅχι ἀνθρωπος ἀπλῶς, ἀλλ' ἄγγελος Θεοῦ, εἰς
σχῆμα πτωχοῦ καὶ δεομένου φαινόμενος, διὰ
νὰ φανερῶσαι εἰς ὅλους τὴν σπλαγχνικὴν καὶ
συμπαθητικὴν γνώμην τοῦ ἁγίου. Ὁ φαινόμε-
νος λοιπὸν πτωχὸς ἔλαβε πρῶτον ἐλεημοσύνην
ἀπὸ τὸν ἅγιον ἕξ νομίσματα· ἔπειτα ἐγύρισε
πάλιν καὶ ἐζήτησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἔλαβε καὶ
δεύτερον ἄλλα ἕξ νομίσματα· ἐγύρισε καὶ τρί-
τον, καὶ δὲν ἐπέμφθη ἀδειος. Διότι μὴ ἔχων ὁ
ἅγιος νὰ τῷ δώσῃ ἄλλα νομίσματα, ἔδωκεν εἰς
αὐτὸν προθύμως τὸ ἀργυροῦν τρυβλίον τοῦ μο-
ναστηρίου· τόσον ἦτο ὁ τρισμακάριος συμπα-
θὴς πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀνεξίκακος, διότι
ἐνῶ ἔπρεπε νὰ κατηγορήσῃ τὸν πτωχὸν ἐκεί-
νον, καὶ νὰ τὸν στείλῃ μὲ κενὰς χεῖρας, καὶ
διότι ἐπῆρε πρῶτον ἐλεημοσύνην δύο φοράς,
καὶ ἔπειτα ἐφαίνετο φορτικὸς, καὶ διότι δὲν εἶ-
χε τι νὰ τῷ δώσῃ. Ἀλλ' ὁμοῦς τοῦτο δὲν ἔκα-
μεν, ἀλλ' ἐπροτίμησε κάλλιον νὰ δώσῃ καὶ αὐ-
τὸ τὸ πρᾶγμα τῆς μονῆς, τῆς ὁποίας τὰ πράγ-
ματα εἶναι ἀναφαίρετα κατὰ τοὺς κανόνας καὶ
νόμους, παρὰ νὰ παραβλέψῃ τὸν ἀνθρωπον,

νὰ στείλῃ αὐτὸν κενόν. Τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἅγιος
πρὸ τῆς ἀρχιερωσύνης.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐγένεον ἀρχιερεὺς καὶ Πάπας τῆς
Ῥώμης πάλιν μετεχειρίζετο συνήθως τὴν πρὸς
τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην. Ὅθεν μίαν φορὰν
ἐπρόσταξε τὸν Σακελλάριον νὰ καλέσῃ δώδεκα
πτωχοὺς διὰ νὰ συμφάγωσι μὲ τὸν ἅγιον εἰς
τὴν τράπεζαν. Καθημένων δὲ αὐτῶν, ἐφαίνετο
εἰς μόνον τὸν ἅγιον εἶς ἀνθρωπος περιπλέον,
δέκατος τρίτος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν μορφήν τοῦ
προσώπου του καὶ ἀπὸ τὰ ἐσωτερικὰ κινήματα
τῆς ψυχῆς του ἐφαίνετο ὅτι ἦτο διαφορετικὸς
καὶ ἀνόμιος ἀπὸ τοὺς ἄλλους δώδεκα. ¹ Ὁ-

¹ Σημειώται, ὅτι παρὰ τῷ Καισαρίῳ Δαπόντῃ τῷ μετα-
φράσαντι εἰς τὸ ἀπλοῦν τὰ τέσσαρα βιβλία τοῦ ἁγίου τούτου
Γρηγορίου, τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ὁσίων,
καὶ ταῦτα προστίθενται· ὁ γὰρ, ὅτι ὁ ἅγιος βλέπων τὸν δέ-
κατον τρίτον ἐκεῖνον, ἐκάλεσε τὸν Σακελλάριον καὶ τοῦ λέ-
γει. Δὲν σοι εἶπα νὰ προσκαλέσῃς δώδεκα; καὶ πῶς οὐ παρὰ
γνώμην μου ἐπροσκάλεσε δεκατρεῖς; ὁ δὲ Σακελλάριος, ἐ-
πειδὴ δὲν ἔβλεπε τὸν δέκατον τρίτον, πίστευσον, ἔλεγε, σεβά-
σμιε δέσποτα, πίστευσον, ὅτι δώδεκα μόνον εἶναι. Γνωρίσας
λοιπὸν ὁ Πατριάρχης, ὅτι εἶναι θεῖα ὀπτασία, ἐστρέφετο καὶ
ἔβλεπε συχνὰ τὸν δέκατον τρίτον, ὅστις ἐκάθητο παρακάτω
ἀπὸ ἰλοῦς, ἤλλαξε δὲ τὸ πρόσωπόν του, καὶ ποτὲ μὲν ἐφαίνετο
γέρων λευκογένειος, ποτὲ δὲ νέος. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ τὴν τράπεζαν
ἐσηκώθησαν, εἰς μὲν τοὺς ἄλλους δώδεκα εἶπεν ὁ Πατρι-
άρχης· καὶ ἀνεχώρησαν, τὸν δὲ δέκατον τρίτον κρατήσας ἀπὸ
τὴν χεῖρα, τὸν ἔφερεν εἰς τὸ κελλίον του καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐ-
ξορκίζω σε κατὰ τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ Θεοῦ νὰ μοι φανα-
ρίσῃς· πῶς εἶσαι, καὶ πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου, ὁ δὲ ἀπε-
κρίθη· Διατί ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτὸ εἶναι θαυμαστόν.

Ἐγὼ εἶμαι ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἦλθον δετ ἡσύχαζες εἰς
τὸ κελλίον σου, καὶ μοι ἔδωκες τὰ δώδεκα νομίσματα καὶ τὸ
ἀργυροῦν τρυβλίον τὸ ὁποῖόν σοι ἔστειλε Σιλβία ἡ μήτηρ σου
μὲ τὰ βρεκτὰ ὀσπρια. Ἠξέυρε λοιπὸν, ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔ-
λαβον ταῦτα ἀπὸ σε μὲ μακροθυμίαν καὶ ἀπλοῖτητα τῆς καρδίας
σου, ὥρισεν ὁ Κύριος νὰ γίνῃς Ἀρχιερεὺς τῆς ἀγίας του Ἐκ-
κλησίας, καὶ νὰ ἦσαι διάδοχος τοῦ κορυφαίου Πέτρου, τοῦ ὁ-
ποίου καὶ τὴν ἀρετὴν ἐμίμηθης· διότι καὶ ἐκεῖνος ἐμοίραζεν
ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ τὰ πράγματα δσα τῷ ἐπρόσπερον, ὅτι ἂν
ἕκαστος ἐχρειάζετο. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Γρηγόριος, καὶ πόθεν
ἡξέυρεις ὅτι ὥρισεν ὁ Κύριος νὰ γίνῃ Πατριάρχης; ὁ δὲ ἀπε-
κρίθη· Ἐγὼ εἶμαι Ἀγγελος Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ διὰ
τοῦτο ἡξέυρω, διότι καὶ τότε ὁ Κύριος μὲ ἀπέστειλε νὰ δαμι-
μάσω τὴν γνώμην σου, ἂν φιλανθρώπως καὶ ἰαρωῶς, καὶ ἔχει
ἐπιδεικτικῶς κἀμνης τὴν ἐλεημοσύνην. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ ἅ-
γιος, ἐφοβήθη, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἰδῆ ἄγγελον· εἶπε δὲ
πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, μὴ φοβηθῆς, ἰδοὺ γὰρ ὁ Κύριος ἀπέ-
σταλέ με νὰ ἦμαι μαζί σου ζωὸς οὗ ζῆς, καὶ ὅ,τι θήσεις νὰ
ζητήσῃς παρὰ Θεοῦ, στείλει με τὸ μέσον μου τὸ ζήτημά σου
εἰς τὸν Θεόν. Τότε ὁ μακάριος ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐ-
προσκύνησε τὸν Κύριον καὶ εἶπεν· ἔάν διὰ τὴν ὀλίγην ἐκείνην

φάνους συνέγραψε Μεγαλὴ ὁ πατριάρχης, οὗ ἡ ἀρχὴ· ε· Ἐμ-
πρακτον κάλλος (σῶζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων) ἐν
αὐτῇ δὲ σῶζεται καὶ ἕτερος λόγος εἰς τὸν αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ·
ε· Ὡσπερ λειμῶν εὐανθής·

θεν πιάσας αὐτὸν ὁ ἅγιος, ἠρώτα πῶς ὀνομάζεται καὶ ποῖος εἶναι, καὶ πῶς ὑπῆγεν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ φαινόμενος, τὸ μὲν ὀνομά μου, ἀπεκρίθη, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀκούσῃ τίς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι θαυμαστόν· ὅτι δὲ εἶμαι Ἄγγελος Θεοῦ, τοῦτο φανερόν σοι, καὶ ὅτι ἐγὼ εἶμαι, ὅστις καὶ πρότερον ἐπέμφθην παρὰ Θεοῦ εἰς σέ διὰ νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην, καὶ προσετάχθην ἀπὸ τότε νὰ εἶμαι πάντοτε μαζί σου διὰ νὰ σε φυλάττω.

Ἐστάθη δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Γρηγόριος γεμάτος ἀπὸ ὅλην τὴν σοφίαν τῶν ἁγίων Γραφῶν· ὅθεν καὶ πολλὰ συγγράμματα ἀφήκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ γεγραμμένα εἰς γλῶσσαν Λατινικὴν, ἐκ τῶν ὁποίων μετεγλωττίσθησαν ἑλληνιστὶ τὰ τέσσαρα βιβλία τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλία διαπρεφάντων ὁσίων πατέρων, τινὰ δὲ ἐξ αὐτῶν μετεγλώττισε καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ Πέτρος, ὅστις ἔλεγεν, ὅτι τὰ συγγράμματα τοῦ ἁγίου τούτου δὲν ἦσαν μόνον συνθεμένα μὲ ἀνθρωπίνους συλλογισμούς, καὶ μὲ λόγους σοφίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διότι ἐθεβαίονεν οὗτος, ὅτι ὅτε ὁ ἅγιος ἔγραφεν, ἔβλεπε μίαν λευκὴν περιστεράν, ἣ ὁποία ἐπλησίαζεν εἰς τὸ στόμα του, καὶ τρόπον τινα ἐξήγει καὶ ὠδήγει αὐτὸν εἰς τὰ γραφόμενα. Περιπατῶν δὲ ὁ ἅγιος οὗτος εἰς τοὺς ἐν τῇ δούσει τόπους, ἐδίδασκε καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸ γένος τῶν Σάξων. Οὕτω λοιπὸν θεοφιλῶς διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ τρισμακάριστος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λειψάνον ἦτο τεθησαυρισμένον εἰς τὴν παλαιάν Ῥώμην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐρχόμενοι κατ' ἔτος οἱ Σάξοι, ἐτίμων τὸν ἅγιον μὲ τιμὰς καὶ ἱεροὺς ὕμνους. Λέγουσι δὲ, ὅτι οὗτος εἶναι ὅστις ἐνομοθέτησε τὸ νὰ ἐπιτελῆται ἡ προηγιασμένη λειτουργία ἐν ταῖς νηστίμοις ἡμέραις τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἣ ὁποία ἐπιτελεῖται καὶ μέχρι τῆς σήμερον. ¹

ὅσιν, τὸσον πλῆθος ἔλειου· ἔδειξεν ὁ Κύριος εἰς ἐμὲ, πόσος ἄρα γε δόξης ἔβλουσιν ἀξιοῦν οἱ ποιῶντες τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ ἐργαζόμενοι δικαιοσύνην πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν· λέγεται δὲ Διαλόγος ὁ ἅγιος οὗτος, διότι τοὺς περισσοτέρους λόγους τοὺς ὁποίους συνέγραψε, τοὺς ἔχει ἐν σχήματι διαλόγου κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν.

¹ Περὶ δὲ τῆς προηγιασμένης λειτουργίας ὅρα εἰς τὸ ἡμέτερον Πηδαλίον ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ κβ'. κανόνος τῆς ς'. ὅπου ἀδήσειε ὅτι αὕτη κατὰ τὸν Διαλόγον ἦτο, καὶ ὅτι ἐκαλλωπίσθη μόνον παρ' αὐτοῦ καὶ οὐχὶ συνετέθη. Καθότι εἰς τὰ

* *Οἱ ἅγιοι ἐν τῇ ἐμάρτυρα κυρὶ τελειοῦνται.*

* » Πρὸς τὴν κάμινον θαρσύνει τοὺς ἐννέα,
» Θεοῦ πόθου κάμινος ἐκκεκχυμένη.

* *Ὁ δίκαιος ΦΙΝΕΕΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.*

» Ἔστι Φινεὲς, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ πέλας,
» Ἡμῖν ἰλασμῶ ψυχικὴν θραῦσιν ἴδων.

* *Ὁ ὄσιος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ ὁ νέος θεολόγος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹*

† » Πρῶν μὲν εἶχες γλῶτταν ἀντὶ τῆς βίβλου,
» Γλώττης δὲ ἀντὶ, σὴν ἔχεις ἤδη βίβλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', ἡ ἀρακομὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

συγγράμματα αὐτοῦ οὐχ εὕρισκται, καὶ καθότι ὁ ἅγιος ἑλληνικὴν γλῶσσαν δὲν ἤξευρε κατὰ τὴν κβ'. ἐπιστολὴν τοῦ ς'. βιβλίου αὐτοῦ· ὅρα καὶ τὸν Δοσίθεον ἐν τῇ Δωδεκαβίβλῳ σελ. 526, προσθέτει δὲ ὁ Μελέτιος σελ. 141 τοῦ β'. τόμου, ὅτι ὁ θεὸς οὗτος Γρηγόριος ἐπωνομάσθη μέγας, διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς του, καὶ ὅτι μετὰ τὸν Πελάγιον ἔγεινε Πάπας Ῥώμης ἐν ἔτει ςγ' (590) καὶ ἐδιοίκησε τὴν Ῥώμην χρόνους δεκατέσσαρας. Ἐγραψε δὲ κατὰ τὸν Βαλααμῖνον βιβλία ἡθικά, εἰς τὸν Ἰωβ τριακονταοκτὼ, περὶ Ποιμαντικῆς φροντίδος μέρη τρία βιβλία τέσσαρα, εἰς τὸ ἄσμα βιβλία δύο, εἰς τὸν Ἰεζακιὴλ ὁμιλίαις εικοσιδύο, εἰς τὰ Εὐαγγέλια ὁμιλίαις τεσσαράκοντα, Ἐκθεσιν εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, εἰς τὴν πρώτην τῶν Βασιλειῶν βιβλία ἑξ, Ἐπιστολῶν βιβλία δώδεκα καὶ ἄλλα· τὰ τέσσαρα δὲ βιβλία τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλία ὁσίων μετέφρασεν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν ὁ Πάπας Ζαχαρίας, μετὰ ἑκατὸν ἐξήκοντα χρόνους τῆς τοῦ ἁγίου κοιμήσεως, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ νέου Κωνσταντίνου, καὶ ὅρα σελ. 527 τῆς Δωδεκαβίβλου. Λέγει δὲ ὁ Πλάτινας εἰς τὸν βίον τούτου, ὅτι ἐπέραςε τὴν ζωὴν του εἰς τὴν ἀγιότητα καὶ ἀρετὴν καὶ διδασκαλίαν, ὥστε οὐδεὶς τῶν διαδόχων του ἔγεινεν ὁμοιος μὲ αὐτόν. Τόσην δὲ ταπεινῶσιν εἶχεν ὁ ἀοίδιμος, ὥστε πρῶτος αὐτὸς ἔγραψε τὸν ἑαυτοῦ τοῦ Δούλου τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ. Ἐναντιούμενος εἰς τὸν τίτλον Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, τοῦ ἐπιγράψαντος ἑαυτὸν οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην, περὶ οὗ ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ εικοστοῦ ὁγδοῦ κανόνος τῆς δ'. οἰκουμηνικῆς Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

¹ Τούτου ἡ μνήμη μετετέθη εἰς τὴν δωδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου, διὰ τὸ συμπίπτειν αὐτὴν τῇ νηστείᾳ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Συμεὼν ἐφιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἀκολουθίαν τελείαν ὁμοῦ καὶ ἐγκώμιον, καὶ ὁ βουλόμενος ἐφορᾶζειν τὴν αὐτοῦ θεϊότητα, ζητησάτω κατὰ τὸν δὲ βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νεοτετυπῆσθαι καὶ ἱερὰς αὐτοῦ βίβλου.

- » Νίκης ἑορτὴν ἢ πόλιν, Νικηφόρος,
- » Δοχὴν ἄγει σου λειψάνου νικηφόρου.
- » Χοῦς τρισκαίδεκάτῃ Νικηφόρου ἄστῳ ἐσῆχθη.

Ἄφ' οὗ καθηρέθη ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ψευδοπατριάρχης μάλλον δὲ Μαντιάρχης Ἰωάννης ὁ παράνομος, ἀνεπιβάσθη εἰς τὸν θρόνον αὐτῆς ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Μεθόδιος ἐν ἔτει ωμγ' (843), ὁ ὁποῖος πρὸς τὰ ἄλλα αὐτοῦ κατορθώματα, κατώρθωσε καὶ τοῦτο, καὶ εἶπε τὰ λόγια ταῦτα εἰς τοὺς βασιλεῖς Μιχαὴλ καὶ Θεοδώραν τὴν μητέρα του, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὴ φερθῇ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ τίμιον καὶ ἱερὸν λείψανον τοῦ αἰδεσίμου καὶ πανοσίου ἐν Πατριαρχίαις Νικηφόρου, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀμώμητον πίστιν ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του εἰς τὴν ἔξοριαν. Εἰς ταῦτα λοιπὸν τὰ λόγια πεισθέντες οἱ ἀνωτέρω βασιλεῖς, εὐθὺς ἀπέστειλαν ἀνθρώπους διὰ νὰ φέρωσι τὸ λείψανον τοῦ ἀγίου μετ' αὐτῶν δὲ ὑπῆγε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Πατριάρχης Μεθόδιος, ὃν ἠκολούθησαν καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοί. Εὐρόντες δὲ τὸ τίμιον τοῦ ἀγίου λείψανον ὅπως διόλου ἀφθαρτον καὶ ὀλόκληρον διαφυλαχθὲν εἰς διάστημα χρόνων δεκαεννέα, ἔβαλον αὐτὸ εἰς τὸ βασιλικὸν πλοῖον καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ λαμπάδας καὶ ὕμνους πνευματικούς. Ὅτε δὲ τὸ πλοῖον ἐπέρα τὸ πέραμα τῆς ἀκροπόλεως, τότε ὁ βασιλεὺς καὶ ὅλη ἡ Σύγκλητος βαστώντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας, προὔπηγτων τὸ ἅγιον λείψανον καὶ τὸ ἠσπάζοντο· εἶτα σηκώσαντες αὐτὸ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους των, ἀπέθεντο εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ δὲ ποιήσαντες ἀγρυπνίαν, τῷ πρωτῷ ἐπῆραν πάλιν αὐτὸ εἰς τοὺς ὤμους των, καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, κατὰ τὴν τρισκαίδεκάτην ταύτην τοῦ παρόντος μηνός, κατὰ τὴν ὁποίαν ταύτην ἡμέραν ὑπῆγε καὶ εἰς τὴν ἔξοριαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀγίοις Ἀποστόλοις τοῖς μεγάλοις. ¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος ΠΟΥΠΛΙΟΥ ἐπισκόπου Ἀθηῶν.

¹ Ἡ δὲ κυρία μνήμη τοῦ ἀγίου Νικηφόρου ἑορτάζεται κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἰουνίου. Τοῦτου εὐρίσκεται ἀκολουθία καὶ ἐγκώμιον ἁπλοῦν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου.

† » Στολὴν ἔβαψες κίματων βείθροισι, μάκαρ,
» Καὶ λαμπρὸς ὄφθης νῦν Κυρίῳ ἢ πλέον. ¹
Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ,
ΠΟΥΠΛΙΟΥ, καὶ ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ, ὧν ἡ σύναξις
τελεῖται ἐν τῷ Παυλοπετρίῳ.

» Συμμάρτυρας τρεῖς, ὧν διὰ ζήφους τέλος,
» Ἰσα στεφάνοις τοῖς ἰάμβοις χρῆ στέφειν.
Ἅγιος μάρτυς ΑΒΙΒΟΣ ὁ ἐξ Ἐρμουπόλεως,
λίθῳ προσδεθείς, καὶ ἐν ποταμῷ ῥιφθείς, τελειοῦται.
» Βληθεῖς ἄβιβος εἰς ποταμὸν σὺν λίθῳ,
» Ἐκπλεῖ ποταμὸν συρφετώδῃ τοῦ βίου.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΧΡΙΣΤΙΝΑ ἢ ἐν Περσίᾳ, μα-
στιζομένη, τελειοῦται.

» Μάστιξ τὸ τύπτον, σὰρξ τὸ πάσχον Χριστινῆς,
» Χριστοῦ χάριν χέουσα κρουνοῦς αἱμάτων.
Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡ-
μῶν ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΥ.

» Ἄγξας λογισμοῖς ὡς χαλινοῖς πᾶν πάθος,
» Ζωῆς χαλινοῦς Βενέδικτος ἐκπτύσει.
† » Οὐλυμπον Βενέδικτος ἔβη δεκάτῃ γε τετάρτῃ.

† Οὗτος ὁ ὁσιος Βενέδικτος (τὸ ὁποῖον ὄνομα εἶναι λατινικόν, καὶ ἐρμηνεύεται ἑλληνηστί, εὐλογημένος,) ἦτο ἀπὸ τὴν Νουρσίαν πόλιν, ἢ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰταλίαν, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων. Ἀφήσας δὲ τὴν πατρίδα του καὶ τοὺς γονεῖς του, ὅτε ἦτο εἰς πολλὰ μικρὰν ἡλικίαν, ὑπῆγεν εἰς ἓνα ἔρημον τόπον ὀμοῦ μετὰ τὸν ἀνατροφὸν του. Ἐκεῖ λοιπὸν φιλιώσας ἑαυτὸν μετὰ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τῆς ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως, ἐπλουτίσθη παρ' αὐτοῦ μετὰ δύναμιν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων καὶ τὰ μὲν ἄλλα θαυμάσια, ὅσα ἐποίησε, κατὰ πλάτος διηγεῖται ὁ βίος καὶ ἡ ἱστορία αὐτοῦ, ² νεκροῦς

¹ Οὗτος χρηματίσας Ἀθηνῶν ἐπίσκοπος, τὸν διὰ μαρτυρίου ὑπέστη θάνατον κατὰ τὸν δευτέρον ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνα, καθὼς γράφει περὶ αὐτοῦ Διονύσιος ὁ Κορίνθου ἐπίσκοπος ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Ἀθηναίους, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος ἐν βιβλ. δ'. κεφ. κγ'. τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἐχρημάτισε δὲ οὗτος διάδοχος τοῦ ἀγίου Διονυσίου τοῦ ἀρεοπαγίτου, ἢ τότε, ἢ μετ' ὀλίγους χρόνους ἐπισκοπήσας.

² Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ δευτέρον βιβλίον ἐκ τῶν τεσσάρων τοῦ Διαλόγου, τὰ ὅποια μεταφράσθησαν εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν παρὰ τοῦ ἀοιδίμου Καισαρίου Δαπόντε τοῦ Σκοπελίτου.

ἀνιστῶν, καὶ τὰ μέλλοντα προλέγων, καὶ διαλεγόμενος διὰ τὰ μακρὰν ὄντα πράγματα ὡς ἂν ἦσαν παρόντα. Ἐκείνο δὲ μόνον πρέπει νὰ εἰπωμεν ἐδῶ ὡς ἀναγκαῖον, ὅτι ὅτε ὁ ὄσιος οὗτος ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ πρὸς Κύριον, ἐπρόλαβε καὶ ἐμήνυσε καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς εὐρισκομένους ἐκεῖ πλησίον του, καὶ εἰς τοὺς μακρὰν καθημένους, ὅτι θὰ τελευτήσῃ, καὶ ὅτι θὰ γείνη σημεῖον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλουσιν γνωρίσει ὅλοι, ὅτι χωρίζεται ἀπὸ τὸ σῶμα.

Πρὸ ἐξ λοιπὸν ἡμερῶν τῆς ὁσίας αὐτοῦ κοιμήσεως ἐπρόσταξε νὰ ἀνοιχθῇ ὁ τάφος του καὶ νὰ ἦναι ἔτοιμος, καὶ εὐθὺς ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν λαύραν θέρμην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατεξηράνθη τὸ σῶμά του εἰς ἡμέρας ἕξ· κατὰ δὲ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐπρόσταξε τοὺς μαθητὰς του νὰ σηκώσωσιν αὐτόν, καὶ νὰ τὸν ὑπάγωσιν εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν ἣν εἶχον. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, ἐκοινωνήσε τὰ ἄχραντα μυστήρια, ἰστάμενος ἀναμέσον τῶν μαθητῶν του. Ὑπὸ τούτων λοιπὸν βασταζόμενος καὶ στηριζόμενος, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὕτως ἄνω βλέπων καὶ προσευχόμενος, παρέδωκε τὴν ἀγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Κατ' ἐλείνην δὲ τὴν ὥραν ἐφάνη μία τοιαύτη ὄρασις εἰς δύο ἀδελφοὺς, εἰς τὸν ἕνα μὲν ἡσυχάζοντα ἐν τῷ κελλίῳ του, εἰς τὸν ἄλλον δὲ κατοικοῦντα μακρόθεν· ἦτοι εἶδον αὐτοὶ οἱ δύο, καὶ ἰδοὺ ἐφάνετο μία ὁδὸς θαυμαστὴ ἀπὸ τῷ κελλίῳ τοῦ ὁσίου Βενεδίκτου ἕως τοῦ οὐρανοῦ κατ' ἀνατολὰς, ἐστρωμένη ὅλη ἀπὸ λαμπρὰ καὶ τίμια καὶ μεταξωτὰ ἱμάτια. Εἰς τὴν ὁδὸν δὲ ἐκείνην ἴσταντο ἄνδρες τινες θαυμαστοὶ εἰς τὸ εἶδος καὶ ἐξάισιοι, κρατοῦντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖράς των, οἵτινες βαστάζοντες τὸν ὄσιον, κατὰ τάξιν ἀνέβαινον εἰς τὸν οὐρανόν· εἰς δὲ ἄλλος λευκοφόρος καὶ φωτοφόρος, παρεστῶς πλησίον εἰς τὸν ὄσιον, ἠρώτα τοὺς βλέποντας τὴν ὄπτασίαν ταύτην ὁσίου, ἂν γνωρίζωσι τίνας εἶναι ἢ θαυμαστὴ ἐκείνη ὁδὸς, τὴν ὁποίαν βλέπουσι καὶ θαυμάζουσιν, οἱ δὲ ὄσιοι εἶπον, ὅτι δὲν ἠξεύρουσι. Τότε ὁ φανεὶς ἐκεῖνος εἶπεν εἰς αὐτούς, αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Θεοῦ Βενεδίκτος ἀναβαίνει εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς οἱ ὄσιοι, ἐνόησαν, ὅτι ἀπῆλθεν ὁ ἅγιος, καθὼς εἶδον αὐτὸν τελειούμενον· ἐφανέρονε δὲ ἡ ὄπτασία αὕτη τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν δορυφορίαν, τῆς ὁποίας ἤξιώθη ὁ ἅγιος, ὅτε ἐμελλε νὰ ἐκδημήσῃ πρὸς Κύριον. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ** τοῦ ἐν Πίδρῃ.

» Μὴ τοὺς στεφάνους ζημιωθῆναι φέρων,
» Φέρει κεφαλῆς Ἀλέξανδρος ζυμίαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος εὐρισκόμενος εἰς τὸ σκότος τῆς πλάνης, ἐλαμψεν ὡς ἀστὴρ πολύφωτος, ἐλέγξας τὴν πλάνην τῶν δυσσεβῶν εἰδωλολατρῶν, τὸν δὲ νοητὸν διάβολον, τὸν καυχώμενον εἰς τὴν πλάνην, καταπληγῶσας μὲ τὰ λόγια του ὡς ἂν μὲ βέλη· ὅθεν οἱ πεπλανημένοι Ἕλληνες μὴ ὑποφέροντες τὴν παρησιαίαν καὶ ἀνδρίαν τοῦ ἁγίου, ἐδοκίμαζον νὰ νικήσωσι τὴν μεγαλοψυχίαν του μὲ διαφόρους τρόπους καὶ κολακείας. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐδυνήθησαν, ἀπέκοψαν τὴν ἀγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν· ὁ δὲ Θεὸς ἀντήμειψεν αὐτόν μὲ τὰ χαρίσματα τῶν ἰαμάτων, διότι τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἰατροῦει ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν μετὰ πίστεως εἰς αὐτὸν προστρεχόντων.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ **ΕΥΣΧΗΜΟΥ** ¹ ἐπισκόπου Λαμψάκων.

» Πρὸ τοῦ θανεῖν Εὐσχημος, εἶπεν ἂν Παῦλος,
» Εὐσχημόνως ὠδεύει ὡς ἐν ἡμέρᾳ.

* Οὗτος ὁ ὄσιος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάγων· ἀπὸ βρέφους δὲ καλῶς αὐξήθει· καὶ φθάσας εἰς ἄνδρα τέλειον, ἐχρημάτισε ναὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος· γενόμενος δὲ μοναχός, ἀνέβη καὶ εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, ὅθεν καὶ ἐγέμισεν ἀπὸ χάριν Θεοῦ. Ἐρωθεὶς δὲ ἀπὸ ζῆλον θεϊκόν, κατήσχυνε τοὺς ἱε-

τῷ β'. τόμῳ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, ὅτι οὗτος ἐν ἔτει φκθ' (529), ἀνέβη εἰς τὸ Κάσσιον ὄρος τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίας, καὶ ἐκεῖ κτίσας κοινόδιον, διέταξε τάγμα μοναχῶν τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τῶν Βενεδικτινῶν. Πρῶτος δὲ οὗτος ἐν τῇ Δύσει τὴν μοναχικὴν ζωὴν ἐδειξεν· ὅθεν πρεπόντως ἀπὸ τὸν Τριθέμιον ἐν τῷ περὶ Ἐκκλ. συγγραφεῖον καὶ ἀπὸ ἄλλους ὀνομάζεται καθηγητῆς καὶ πρῶτος τῶν ἐν τῇ Δύσει μοναχῶν. Ἐξέδωκε δὲ καὶ κανόνα, ἢ τύπον διηρημένον εἰς κεφάλαια ογ'. τὸν ὁποῖον ἐπιγράφει ὁ Ῥούδολφος, περὶ ἀρχῆς τοῦ μοναδικοῦ βίου. Τὸ τάγμα δὲ τοῦτο τῶν Βενεδικτινῶν ζυμειν ἐν διαστήματι χρόνων τετρακοσίων εἰς τὰ αὐτὰ ἦθη, καὶ εἰς ἕνα τύπον· ὅθεν καὶ ἦτο εἰς τιμὴν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐμοιράσθη εἰς πολλὰ τάγματα, τὰ ὁποῖα ὅλα, εἰ καὶ διάφορα εἰσι κατὰ τὰ φορέματα ἀλλ' ὁμως δοξάζονται, ὅτι ἐξῆλθον ἀπὸ τὸν ἅγιον Βενεδίκτον. Ἐτελεύτησε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἐν ἔτει φμβ' ἢ φμγ' (542 ἢ 43) ὑπάρχων ἐτῶν ἐξήκοντα δύο.

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συνάξαριστῇ γράφεται Εὐσχίμονος.

¹ Περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Βενεδίκτου γράφει ὁ Μαλέτιος ἐν

ρεῖς τῶν αἰρετικῶν εἰκονομάχων, θαυμάσια παράδοξα ἐνεργῶν, διότι νεκρὸν βρέφος ὑπὸ τῆς μητρὸς του βασταζόμενον διὰ προσευχῆς του ἀνέστησε, καὶ πρὸς τὴν ζωὴν ἐπανέφερε. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ θηρία φοβερὸς οὗτος ἔγεινε, διότι μὲ μόνην τὴν προσταγὴν του ἐδίωκεν αὐτὰ, τὰ ὅποια κατέτρωγον τὰ χλοηφόρα λάχανα. ¹ Κλεισθεὶς δὲ εἰς φυλακὴν ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, ὡς προσκυνητῆς τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων, μὲ τὴν διδασκαλίαν του κατέπεισε τοὺς αὐτὸν φυλάσσοντας νὰ προσκυνῶσι τὰς ἁγίας εἰκόνας. Τὸ δὲ θαυμαστὸν ἦτο τοῦτο, ὅτι ἂν καὶ φυλακωμένος καὶ ἐξόριστος, ἐφρόντιζεν ὅμως διὰ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἤλειε αὐτοὺς κατὰ δύναμιν· ὅθεν ἐν εἰρήνῃ τελειώσας τὴν ζωὴν του, δὲν ἔλιπε καὶ μετὰ θάνατον νὰ εὐεργετῇ μὲ τὰ ἄπειρα θαύματα τοὺς πιστῶς αὐτῷ πλησιάζοντας, ῥῶσιν παντοίων νόσων αὐτοῖς χαριζόμενος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΑΠΙΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων, ΠΛΗΣΙΟΥ, ΡΩΜΥΛΟΥ, ΤΙΜΟΛΑΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΝ ὄντων, καὶ δύο ΔΙΟΝΥΣΙΩΝ.

Εἰς τὸν Ἀγάπιον.

- » Ἐσπευδεν Ἀγάπιος εἰς μαρτυρίαν·
- » Θεοῦ γὰρ αὐτὸν ὑπέθαλπεν ἀγάπη.

Εἰς τὸν Πλήσιον, Ῥωμύλον καὶ Τιμόλαον.

- » Σὺν τοῖς δυοῖ Πλήσιος ἐκτεμηθεὶς ξίφει,
- » Θεοῦ σὺν αὐτοῖς ἴσταται νῦν πλησίον.

Εἰς τοὺς δύο Ἀλεξάνδρους καὶ Διονυσίους.

- * » Ὡς Ἀλεξάνδροι κλησὶς, ἐκτομῆ, στέφος,
- » Καὶ Διονυσίους τε κοινὰ ἦν τὰδε,
- » Πέμπτη καὶ δεκάτη τμήθη Ἀγάπιος, ἑταῖροι.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγζ' (297), καὶ ὁ μὲν Ἀγάπιος ἦτο ἀπὸ τὴν Γάζαν, πόλιν τῆς Παλαιστίνης, ὁ δὲ Τιμόλαος ἦτο ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν, οἱ δὲ δύο Διονύσιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Τρίπολιν, τὴν ἐν Φοινίκῃ εὐρισκομένην, ὁ δὲ Ῥωμύλος ἦτο ὑποδιάκονος τῆς ἐν Παλαι-

¹ Ὅθεν τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Εὐσχήμου τούτου πρέπει νὰ ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως, δταν αὐτὸς ἀναγινώσκῃ ἐν τοῖς κήποις τὰς εὐχὰς τοῦ ἁγίου Τρύφωνος.

στίνῃ Διοσπόλεως, (ἦτις πρότερον ἐκαλεῖτο Λύδδα, καὶ κοινῶς καλεῖται ἅγιος Γεώργιος) ὁ δὲ Πλήσιος καὶ οἱ δύο Ἀλεξάνδροι ἦσαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Οὗτοι λοιπὸν δέσαντες πρῶτον τὰς ψυχὰς των μὲ τὸν πόθον τοῦ Χριστοῦ, ἔπειτα βαλόντες ἀλύσεις σιδηρᾶς εἰς τὰς χεῖρας των, ὑπῆγον εἰς τὸν Οὐρβανὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς Καισαρείας, καὶ ὠμολόγησαν ἑαυτοὺς χριστιανούς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν μὴ ὀνηθεὶς νὰ μάλᾶξῃ τὴν γνώμην των καὶ νὰ χωρίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς οὔτε μὲ κολακείας, ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὰς κεφαλὰς των, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, Ἐπισκόπου Βρετανίας, ἀδελφοῦ Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου.

- † » Ἐποῦ Ἀριστόβουλε Παύλῳ ἐνθάδε,
- » Ὡς ἂν χορεύσης ἅμα Παύλῳ ἐν πόλῳ,

Οὗτος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα ἀποστόλους, ἠκολούθησε δὲ εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον, διακονῶν αὐτῷ καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς διαφόρους τόπους, ὑφ' οὗ καὶ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος εἰς τὴν νῆσον τῶν Βρετανῶν (Ἀγγλίαν), τὴν ὁποίαν ἑκατοίκουν τότε θηριώδεις καὶ ὠμότατοι ἄνθρωποι. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ποτὲ μὲν ἐδέρετο, ποτὲ δὲ ἐσύρετο εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ διὰ τῶν τοιούτων θλίψεων καὶ βασάνων πολλοὺς κατέπεισε νὰ πιστεῦσωσιν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐκκλησίας οἰκοδομήσας, καὶ διακόνους καὶ πρεσβυτέρους χειροτονήσας, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο ὁ μακάριος. ¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ ὁ ἐν Αἰγύπτῳ, τὴν δορὰν ἀφαιρέθεισ τελειοῦται.

- » Νικανδρον ἐκδέρουσιν, ὡσπερ ἀρνίον,
- » Χεῖρας βαλόντες οἱ μάγειροι τῆς πλάνης.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγγ' (293), ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀνατεθραμμένος εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ προσκολλημένος εἰς τὴν ἀγάπην τῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων, διὰ τοῦτο εἶχεν ἔργον νὰ

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅπου ἐορτάζεται ὁστος μετὰ Στάχυος, Ἀμπλίου, Οὐρβανῶ, καὶ Ναβαίσου.

λαμβάνη κρυφίως τὰ ἅγια λείψανα τῶν μαρτύρων ἐκείνων, ὅσοι ἀπέθνησκον διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ νὰ ἐνταφιάζη αὐτὰ ἐντίμως καὶ σεβασμίως. Μίαν φορὰν δὲ βλέπων τὰ τίμια λείψανα τινῶν ἁγίων μαρτύρων ἐρριμμένα καὶ ἀνεπιμέλητα, ὑπῆγε τὴν νύκτα καὶ λαβὼν αὐτὰ, τὰ ἐνεταφίασεν εἰς ἓνα τόπον εὐλαβῶς καὶ κοσμίως. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν αὐτὸν εἰς εἰδωλολάτρης, τὸν διέβαλεν εἰς τὸν ἄρχοντα. Ὅθεν πιασθεὶς ὁ ἅγιος ἀπὸ ἐκείνου, ὠμολόγησε παρρησία τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· διὸ ἐξέδαρον αὐτὸν ὡς πρόβατον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.¹

* Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς **ΜΑΝΟΥΗΛ** ὁ Κρήσις, ὁ ἐν Χίῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἰ'γυβ' (1792) ξίφει σφαγισθεὶς τελειοῦται.

† » Πρόβχτον ὡσπερ, σφαγισθεὶς, παμμάκαρ,
» Μάνδρα προσήχθης, ὦ Μανουήλ, τῆ ἄνω.²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΣ'**, *μητίμη* τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΣΑΒΙΝΟΥ** τοῦ Αἰγυπτίου.

» Παιθρον Σκαμάνδρου τῆς ἐλέγξεως ὕδωρ,

» Εὐανδρίας ἔλεγχος ἦν τῆς Σαβίνου.

† » Τῆ δεκάτῃ ἕκτῃ ἐντεῦθεν ἀπῆρε Σαβίνος.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἑρμούπολιν, τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγθ' (299), κρυπτόμενος δὲ μετ' ἄλλων χριστιανῶν ἐξῶ τῆς πόλεως, εἰς μικρὸν οἶκημα, ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρης, διότι εἶχον αὐτὸν οἱ χριστιανοὶ εἰς μεγάλην τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, καὶ διότι αὐτὸς ἦτο ἀπὸ τὸ πρῶτον γένος, καὶ τρίτον διότι ὑπερέτεχε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸν ζῆλον τῆς πίστεως. Φερθεὶς λοιπὸν πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς πόλεως Ἀβριανόν, καὶ ὁμολογήσας τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐκρεμάσθη, καὶ τόσον πολλὰ ἐξεσχίσθη ὁ αἰοίδιμος, ὥστε ἐρρέυσαν εἰς τὴν γῆν ὄλαι αἱ σάρκες του· ἔπειτα ἔκαυσαν αὐτὸν με ἀνημμένας λαμπάδας. Ὑστερον δὲ δέσαντες αὐτὸν με

πέτραν, ἐρρίψαν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ὀνομαζόμενον Σκάμανδρον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας *μητίμη* τοῦ ὁσίου **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ ἐν Ῥουφιαιαῖς ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.

» Τιμῶμεν, Ἰωάννη, σὴν ἐκδημίαν,

» Ἐνδημίαν δὲ πρὸς Θεὸν μᾶλλον φᾶναι.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΡΩΜΑΝΟΣ** ὁ ἐν τῷ Παρίῳ, ξίφει τελειοῦται.

» Τὸ πρὸς σὲ φίλτρον εἰς ἀγῶνας δεικνύει,

» Ὁ Ῥωμανός σου, Σῶτερ, ὀρμῶν πρὸς ξίφος.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΑΠΑΣ** ἐν δένδρῳ κρεμασθεὶς τελειοῦται.

» Δεσμῆ πέδαις εἰς δένδρον, ἦ προσβὰς Πάπα,

» Ζακχαῖος οἷα Χριστὸν ἐκπνεύσας βλέπεις.

Οὗτος ὁ ἅγιος Πάπας βλέπων τὴν οἰκουμένην κλυδωνιζομένην ὅλην ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν, παρεστάθη εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ κατεντροπιάσας αὐτὸν με τὴν πολλὴν παρρησίαν, με τὴν ὁποίαν ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν, ἐρρίφθη κατὰ γῆς καὶ ἐδάρη με ράβδια εἰς ὄλον τὸ σῶμα· εἶτα ἐδάρη καὶ εἰς τὸ πρόσωπον. Μετὰ ταῦτα ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη με σιδηρᾶ ὀνύχια· ὕστερον ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας του σιδηρᾶ ὑποδήματα, καὶ με αὐτὰ τὸν ἐβίασαν νὰ περιπατήσῃ δρόμον πολύν. Τελευταῖον δὲ, ἔδεσαν αὐτὸν εἰς ἓν ἀκαρπον δένδρον, τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἐβλάστησε φύλλα καὶ ἀνθη καὶ καρποὺς, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἡ Λυκαονία ἔχουσα χαίρει καὶ ἀγάλλεται.

Μητίμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ** τοῦ ἐν Κιλικίᾳ.

† » Ἰουλιανὸς εἰς ἀλὸς δύεας βᾶθος,

» Εὐρατο Χριστὸν τίμιον μαργαρίτην.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀναζαρβέων, ἥτις εὐρίσκεται εἰς τὴν δευτέραν τῶν Κιλικίων ἐπαρχίαν, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἑλληνος βουλευτοῦ, μητρὸς δὲ χριστιανῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔμαθε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δέκατον ὄγδοον χρόνον τῆς ἡλικίας του, παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαρζιανόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν κατεδέχθη νὰ θυσιάσῃ

¹ Πρῶτῳς γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μανίγου τοῦ Κναφείως, διότι οὗτος ἐοράζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου, ἔπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ γράφεται.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὰ νέαν Μαρτυρολόγιον.

εις τὰ εἶδωλα, ἐδάρη εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν. Συμβουλευθεὶς δὲ παρὰ τῆς μητρός του, ἐνεδυναμώθη ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὸ μαρτύριον· ὅθεν ἐρωτηθεὶς τὸ δεύτερον, ἀπεκρίθη ὅτι ἐπιμένει εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου. Διὰ τοῦτο ἐβλήθη μέσα εἰς σάκκον γεμάτον ἀπὸ ἄμμον καὶ θανατηφόρα ζώφια, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Οἱ ἅγιοι δέκα ΜΑΡΤΥΡΕΣ οἱ ἐν Φοινίκῃ ξίφει τελειοῦνται.

» Χορὸν δίκανδρον μαρτύρων διὰ ξίφους,

» Ἀνδροκτόνοι κτείνουσι μαρτυροκτόνοι.

Ὁ ἅγιος ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΩΝ Πάπας Ῥώμης ξίφει¹ τελειοῦται.

» Ῥώμης παλαιῆς Ἀλεξανδρίων Πάπας,

» Ἐδὲμ κατοικεῖ τὴν παλαιὰν πατρίδα.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΝΙΝΑ τοῦ θαυματουργοῦ.

» Σορῶ καλυφθεὶς θαυματουργὸς Ἀνίνας,

» Οὐ συγκαλύπτει τὴν χάριν τῶν θαυμάτων.

Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν μάθησιν, ἀγαπήσας τὴν πραότητα καὶ τὴν ἡσυχίαν, ἡσύχαζε κατ' ἰδίαν. Ὅτε δὲ ἔγεινε δεκαπέντε χρόνων, ἔμεινε ὄρφανὸς ἀπὸ τοὺς γονεῖς του· ὅθεν ἀφήσας πάντα τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εὐρῶν ἓνα μοναχὸν Μαΐουμᾶν ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑπερβολικὴν ἀκτημοσύνην, ἔμενε πλησίον αὐτοῦ, ἀγρυπνῶν καὶ προσευχόμενος. Τόσῃ δὲ πολλὴν πτωχείαν εἶχον οἱ αἰοίδιμοι, ὥστε διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων ἔτρωγον μίαν φορὰν εἰς τέσσαρας ἡμέρας, ἂν καὶ ἦτον εἰς τόσῃ στενότητα, ὅμως τόσον ἐγλυκαίνοντο εἰς αὐτὴν, ὡς ἂν εὐρίσκοντο εἰς βασιλικὴν τράπεζαν. Μετὰ ταῦτα ἠθέλησεν ὁ τούτου πνευματικὸς διδάσκαλος καὶ ὁδηγὸς νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη· οὗτος δὲ ὁ μακάριος Ἀνίνας εἶπεν εἰς αὐτόν, συγγώρησόν μοι πάτερ τίμιε, ἐγὼ ἐπειδὴ καὶ ὠδηγήθην παρὰ Θεοῦ νὰ ἔλθω εἰς σέ, διὰ τοῦτο δὲν ἀγαπῶ νὰ ἀναχωρήσω ἀπ' ἐδῶ· ὅθεν ὁ ὅσιος οὗτος ἔμεινε ἐκεῖ καὶ δὲν ἀνεχώρησεν. Ἐξήρχετο δὲ πολλάκις εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, καὶ ἐπορεύετο μακρὰν εἴκοσι καὶ τριάκοντα ἡμερῶν διάστημα, καὶ πά-

λιν ἐγύριζεν εἰς τὸ κελλίον του. Οὗτος λοιπὸν, ἐπειδὴ ὑπέταξε τὰ πάθη τοῦ σώματος εἰς τὸν νοῦν, ἔλαβεν ἀντιμισθίαν καὶ χάριν ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτόν τὰ θηρία τὰ ἄγρια. Ὅθεν καὶ δύο λέοντες ἠκολούθουν αὐτόν, ὅπου καὶ ἂν ἐπορεύετο. Ἐπειδὴ δὲ ἐμβήκεν εἰς τὸν πόδα ἑνὸς λέοντος τραγεῖα ἀκανθα, τοῦτο ἐκβαλὼν ὁ ὅσιος καὶ δέσας τὸν πόδα του, ὑγιῆ αὐτὸν ἐποίησεν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν διαδοθείσης τῆς φήμης τοῦ ὁσίου πανταχοῦ, προσέτρεχον εἰς αὐτόν πλήθη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες εἶχον μαζὶ των καὶ ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους ὁ ὅσιος ἰατρεῦε μὲ μόνην τὴν προσευχὴν του. Διὰ τοῦτο ἔπαυσε πλέον νὰ μεταβαίνει εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἔμεινε εἰς μόνον τὸ κελλίον του· τὸ δὲ νερὸν τὸ ὁποῖον ἔπινεν ὁ ὅσιος, δὲν ἦτον πλησίον ἀλλ' ἔφερεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, ἧτοι μακρὰν τέσσαρα, ἢ καὶ πέντε μίλια. Καὶ ἐν ὧσιν μὲν ἔπινεν αὐτὸ μόνος ὁ ὅσιος, σπανίως αὐτὸ ἔφερεν, ὅτε δὲ ἤρχισε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ ἐρχηται εἰς αὐτόν, τότε ἦτο ἀναγκαία ἢ τοῦ νεροῦ μεταχειρίσις· ὅθεν κατεσκεύασε μικρὸν λάκκον, διὰ νὰ συνάγηται ἐκεῖ τὸ τῆς βροχῆς νερὸν, πλὴν καὶ ὁ τοιοῦτος λάκκος ἐξηντλεῖτο καὶ εὐκέρωνεν ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο μίαν φορὰν προσετάχθη ὁ διακονητὴς νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸν λάκκον νερὸν, ἐπειδὴ δὲ εἶπε, ὅτι οὐδὲ ἐν ποτήριον ἔμπορεῖ νὰ γεμίσῃ ἀπὸ ἐκεῖ, ὁ ὅσιος σηκώσας τὰ ὀμμάτια του εἰς οὐρανόν, καὶ στενάξας ἐκ βαθέων καρδίας, λέγει εἰς τὸν διακονητὴν του μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, ὕπαγε, τέκνον, ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἀντλήσας ἀπὸ τὸν λάκκον, φέρε νερὸν εἰς τοὺς ἀδελφούς. Ὅθεν πεισθεὶς ὁ διακονητὴς, ὑπῆγεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐρίσκει αὐτόν γεμάτον ἀπὸ νερὸν, διὰ τοῦτο καὶ ἀνεβόα, ἐλάτε ὅλοι νὰ ἰδῆτε πρᾶγμα ἐξαισίον πηθήσαντες λοιπὸν ὅλοι, καὶ πίνοντες ἀπὸ τὸ ψυχρὸν καὶ καθαρῶτατον ἐκεῖνο ὕδωρ, ἐξέστησαν, καὶ ἐδίδον εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεόν, τὸν δοξάζοντα τοὺς ἀγαπώντας αὐτόν. Τούτου τοῦ θαύματος τὴν φήμην καὶ τὸν κρότον θέλων νὰ συστιάσῃ ὁ ὅσιος, ἐστοχάσθη νὰ φέρῃ πάλιν μόνος του· τὸ νερὸν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καθὼς τὸ ἔφερνε καὶ πρότερον· ὅθεν εἶχεν ἔργον ἀπαραίτητον νὰ φέρῃ κατ' ἑκάστην νύκτα τὸ νερὸν εἰς τὸ κελλίον του. Ἄλλην φορὰν πάλιν ἦλθε τόσῳ πολὺς λαὸς εἰς τὸν ὅσιον, ὥστε ἐξηντλήθη ὅλον τὸ νερὸν τοῦ λάκκου· ὅθεν λαβὼν ὁ ὅσιος ἐν ἀγγεῖον, ὑπήγαινε εἰς τὸν ποταμὸν, ἀλλὰ πρὸ

¹ Ἐν τοῖς Μηναῖσις ἀνεγινώσκεται ἐν εἰρηνῇ. Σ. Ε.

τοῦ νὰ μακρύνῃ ὀλίγον διάστημα ἐγύρισε νομίσαντες δὲ οἱ ἐκεῖσε παρευρεθέντες, ὅτι δι' ἀσθένειαν ἐπέστρεψεν, ἔτρεξαν διὰ νὰ τὸν ὑπαντήσωσιν, λαβὼν δὲ εἰς τὸ σταμνίον ἀπὸ τὰς χειράς του, εἶδεν ὅτι ἦτο γεμάτον ἀπὸ νερόν. Ὅθεν ἀνεβόησε μὲ μεγάλην φωνήν, δότε δόξαν τῷ Θεῷ, ὅτι αἱ χεῖρες τοῦ γέροντος ἀναβλύζουσι νερόν ζωντανόν· ἔτρεξαν δὲ ὅλοι εἰς τὸ ἀγγεῖον, καὶ βλέποντες αὐτὸ γεμάτον ἀπὸ νερόν ψυχρόν, ἐξεπλάγησαν. Ὅθεν ἤρχισαν νὰ κυλιῶνται εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ πλέον ἀπὸ τὸ τοιοῦτον ἔργον, καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ δι' αὐτοὺς τόσον πολὺν κόπον, διότι ἔλεγον, ἂν δὲν ἐγίνετο τὸ τοιοῦτον θαῦμα, βεβαίως ἔπρεπε νὰ φέρῃ τὸ νερόν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. Ὁ δὲ ὄσιος πεσὼν εἰς τὴν γῆν, ὠνόμαζεν ἑαυτὸν σκώληκα καὶ ἐξουθένημα λαοῦ, λέγων δὲ τὰ τοιαῦτα λόγια, μόλις καὶ μετὰ βίας κατέπεισε τὸ πλῆθος.

Τότε ἀκούσας ὁ Καισαρείας ἐπίσκοπος, ὀνόματι Πατρίκιος, ὅτι ὁ ἅγιος μόνος φέρει τὸ νερόν, ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ἕνα ὄνον, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν κόπον. Μίαν δὲ φεράν πτωχὸς τις χρεωστῶν χρήματα, καὶ ἐνοχλούμενος ἀπὸ τὸν δανειστὴν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ὄσιον, καὶ διηγῆθη τὴν συμφορὰν του· ὁ δὲ ὄσιος, καὶ διότι δὲν εἶχε νὰ δώσῃ τι εἰς αὐτόν, καὶ διότι δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ τὸν πτωχὸν εὐχερον, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν ὄνον, εἰπὼν, πώλησον, τέκνον, τὸ ζῶον, καὶ δοὺς τὸ χρέος σου, ἐλευθερώσου. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω ἐπίσκοπος, ἔδωκεν ἄλλο ζῶον εἰς αὐτόν εἰπὼν, τοῦτο δὲν σοι τὸ δίδω δωρεάν, ἀλλὰ διὰ νὰ φέρῃς τὸ νερόν, καὶ ὅταν τὸ χρειασθῶ, πάλιν τὸ λαμβάνω ὀπίσω. Μετ' ὀλίγον ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄλλος πτωχὸς, καὶ μὴ ἔχων ὁ ὄσιος νὰ τῷ δώσῃ τίποτε, τῷ ἔδωκε καὶ τὸν ἄλλον γαῖδαρον. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω ἐπίσκοπος, κατεσκεύασεν ἕν δοχεῖον ἢ πιθάριον μέγαλον, τὸ ὁποῖον σῶζεται ἕως τῆς σήμερον· τοῦτο λοιπὸν ἀπέσειλλεν ἀνθρώπους καὶ τὸ ἐγέμιζαν μὲ ἄχθο φόρα ζῶα, τὰ ὁποῖα πάλιν ἔφερον ὀπίσω. Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἦτο εἰς στυλῖτης εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη περιβόητος κατὰ τὴν ἀρετὴν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπειδὴ ἐχθρεύθη εἰς ἀδελφὸς ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας, ἔρριψε πέτραν καὶ τὸν ἐπλήγωσεν· ὁ δὲ στυλῖτης θέλων νὰ ἐκδικήσῃ τὴν τολμῆν τοῦ ἀτάκτου ἐκείνου, κατέβη ἀπὸ τὸν στυλόν. Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Ἀνίνας προγνωρίσας διὰ Πνεύματος ἁγίου, ἔγραψεν εἰς τὸν στυλῖτην ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς αὐτόν

δι' ἐνὸς λέοντος, βλέπων δὲ ὁ στυλῖτης τὸν λέοντα, ἐξεπλάγη ἀπὸ τὸν φόβον του. Ὁ δὲ μαθητῆς τοῦ στυλίτου λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν γέροντά του, ὁ ὁποῖος διαβάσας αὐτὴν, κατενύγη, καὶ ἀφήσας εἰς τὸν Θεὸν τὴν κατὰ τοῦ τολμητοῦ ἐκδίκησιν, ἀντέγραψεν εἰς τὸν ὄσιον μὲ τὸν αὐτὸν λέοντα, εὐχαριστῶν πολλὰ τῷ Θεῷ, καὶ αὐτῷ, ὡς τοῦ Θεοῦ θεράποντι.

Μία γυνὴ εἶχε πάθος χαλεπὸν, διὰ τὸ ὁποῖον ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον ἀπαντήσας δὲ αὐτὴν εἰς βάρβαρος, ὠρμησε διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ, τῆς δὲ γυναικὸς ἐπικαλεσαμένης τὸ ὄνομα τοῦ ὁσίου καὶ τὴν αὐτοῦ βοήθειαν, εὐθὺς ὁ ἀνήμερος βάρβαρος ἡμερώθη, καὶ ἀπλώσας τὴν χειρὰ του διὰ νὰ πάρῃ τὸ ὄπλον του, τὸ ὁποῖον ἔμπηξεν εἰς τὴν γῆν πρὸ τοῦ νὰ ἀρχίσῃ τὴν κατὰ τῆς γυναικὸς βίαν, ὡς τοῦ θαύματος! εὔρεν αὐτὸ ριζωμένον εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν θαυμάσας διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, ἔδραμε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἅγιον, καὶ κατηχηθεὶς ἀπὸ αὐτόν, ἐβαπτίσθη· εἶτα γενόμενος μοναχὸς πλησίον εἰς τὸν ὄσιον, ἐχρημάτισεν εἰς τὴν ἀρετὴν δοκιμώτατος· ἡ δὲ γυνὴ λαβοῦσα τὴν ἰατρίαν τοῦ πάθους της, χαίρουσα ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπερφυῆ θαύματα ἐποίησεν ὁ ἅγιος οὗτος, τὰ ὁποῖα ἀφήσαμεν καὶ χωρὶς νὰ θέλωμεν, διὰ νὰ μὴ φαινώμεθα προσκορεῖς εἰς τοὺς ἀναγνώστας. Οὗτος λοιπὸν ὁ τρισόλβιος διήνυσεν εἰς τὸ ἀσκητήριόν του χρόνους ἐννενηκονταπέντε, χωρὶς νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον τόπον· ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι, τοὺς ὁποῖους ἔζησε συμποσοῦνται εἰς ἑκατὸν δέκα.¹ Οὗτος προεῖπε πολλὰς προρρήσεις περὶ μελλόντων, αἱ ὁποῖαι καὶ ἔλαβον ἔκθασιν· οὗτος ἐσύναξε καὶ ἰκανὴν ἀδελφότητα, τὴν ὁποίαν προσκαλέσας, ἐξέλεξεν ἀπὸ αὐτὴν ἕνα ἀδελφὸν τὸν πλέον ἐνάρετον καὶ διακριτικώτερον, καὶ εἶπε, τοῦτον, ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἐχειροτόνησεν ἀντ' ἐμοῦ ποιμένα σας· καὶ δεῖξας τὸν ἀδελφὸν μὲ τὴν χειρὰ του, κατησπάσατο καὶ εὐλόγησεν ὅλους. Ζήσας δὲ μετὰ ταῦτα ἡμέρας ἑπτὰ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΧΡΙΣΤΟΛΟΥ* τοῦ θαυματουργοῦ.²

Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Παρὰ τῷ Συναξαριστῇ ἐσφαλμένως φέρεται ἐκ α τ δ ν, παρὰ δὲ ταῖς Μηναίαις ὀρθῶς ἐκ α τ δ ν δ ἐ κ α. Σ. Ε.

² Τὸν βίον τούτου ἴσα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΛΕΞΙΟΥ** τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

- » Ἄνθρωπος ἐν γῆ τοῦ Θεοῦ κληθεὶς μόνος,
- » Ἐξέει, τι καινὸν καὶ πάλω, Πάτερ, μόνος.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ, Ἀλέξιε, δέξαι κῆρα.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, υἱὸς μονογενῆς γονέων εὐγενῶν καὶ πλουσίων, πατὴρ μὲν Εὐφημιανοῦ Πατρικίου, μητὴρ δὲ Ἀγλαΐδος, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν ἔτει πτ' (380), γενομένου δὲ τοῦ γάμου αὐτοῦ καὶ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου ἐτοιμασθέντος, ὅτε ἔπρεπεν ὁ νυμφίος νὰ κοιμηθῆ μετὰ τὴν νύμφην, ὁ ἅγιος ἔδωκεν ἕνα δακτυλίδιον εἰς τὴν νύμφην, καὶ εὐχρηθεὶς αὐτὴν, ἀνεχώρησε κρυφίως ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς του, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐδεσσαν. Ἐκεῖ δὲ ἐπρόσμενε εἰς τὴν ἐκκλησίαν δεκαοκτῶ χρόνους, ἐνδυμένος μετὰ πενιχρὰ καὶ ἐμβαλωμένα φορέματα, καὶ τρεφόμενος μετὰ τὴν βοήθειαν καὶ τὸ ἔλεος τῶν χριστιανῶν.

Ἀναχωρῶν δὲ ἐκειθεν (ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρύπτηται πάντοτε ἡ ἀρετὴ του, ἐπειδὴ συνέτρεχον συχνάκις πολλοὶ εἰς αὐτόν, καὶ ἠνώχλου τὴν ἡσυχίαν του) ἐπόθει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας διὰ νὰ προσμεῖνῃ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου· δὲν ἐπέτυχεν ὁμῶς τοῦ ποθουμένου, ἐπειδὴ ὁ ἀνεμος ἦτο ἐναντίος, καὶ παρεσύρθη τὸ πλοῖον εἰς ἄλλο μέρος. Ὅθεν ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς του ἀγνώριστος, ἐκάθισεν εἰς τὴν θύραν, καὶ ἐκεῖ διήνησε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, περιγελῶμενος ἀπὸ τοὺς δούλους του, ἐμπαιζόμενος καὶ τόσα πάσχων, ὅσα εἶναι ἀκόλουθον νὰ πάσχη ἄνθρωπος ξένος, μὴ ἔχων καμμίαν παρρησίαν, ἀπὸ ἀνθρώπους τρυφηλοὺς καὶ ἀτάκτους.

Ὅτε δὲ ἐφθασε τὸ τέλος τοῦ ἐζήτησε χαρτίον καὶ ἔγραψεν εἰς αὐτὸ ποῖος εἶναι, καὶ ἀπὸ ποίου γονεὶς ἐγεννήθη· τοῦτο δὲ ἐβάσταξεν ἐπάνω του καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ ἅγιος, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς Ὀνώριος θεόθεν ἀποκαλυφθεὶς τὰ περὶ αὐτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον, καὶ πολλὰ παρακαλέσας τὸν ἅγιον καὶ ἀποθανόντα, ἔλαβε τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον ἀναγνωσθὲν εἰς ἐπήκοον πάντων, ἔκαμεν ὅλους τοὺς ἀκούσαντας νὰ ἐκπλαγῶσι. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου καὶ κορυφαίου Πέτρου, ἀναβλύζον πάντοτε μύρρα εὐώδη καὶ ἰατρίας διαφόρων ἀσθενειῶν εἰς τοὺς πλησιάζοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως· τὸν

κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ δρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον, τὸν δὲ ἑλληνικὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Μνήμη δικαίων·» σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζονται δύο βιοὶ αὐτοῦ, ὧν τοῦ ἑνὸς μὲν ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη «Ἐδεῖ μὲν, ὦ ἱερώτατε·» ταῦ δὲ ἐτέρου αὕτη «Ἐγένετο ἀνὴρ εὐσεβῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπετεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως.

Ὁ ὁσῖος **ΘΕΟΣΤΗΡΙΚΤΟΣ** ὁ ὁμολογητὴς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Στήριγμα πιττοῖς καὶ μεταστάς ἐκ βίου,
- » Τὰς σὰς, Θεοστήρικτε, πρεσβείας δίδου.

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς **ΠΑΥΛΟΣ** ὑπὲρ τῶν ἀγίων εἰκόνων περὶ τελειοῦται.

- » Ζῆλος διεξέκαυσε Παῦλον εἰκόνων,
- » Ὡ φλόξ δι' αὐτὰς ἐξεκαύθη καμίνου.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΙΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * » Τμηθεὶς Μαρῖνος ἐκτέμνει κάραν πλάνης,
- » Καὶ σὺν κεφαλῇ τῶν ὄλων Χριστῷ μένει.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐκ προγόνων χριστιανός, βλέπων δὲ τοὺς εἰδωλολάτρας προσφέροντας θυσίας ὄχι μόνον εἰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἔρπετα καὶ βδελυρὰ ζώοφια, ἤναψεν ἀπὸ θεϊκὸν ζῆλον, καὶ ἐνῶ οἱ Ἕλληνες ἐτέλουν ἑορτὴν εἰς τὰ ἄψυχα εἰδῶλα, ὠρμησε καὶ κατεκρήμνισε τὸν βωμόν, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ θυσίας κατεπάτησε, τὸν δὲ ἑαυτὸν του ὠνόμασε χριστιανόν. Παρευθὺς λοιπὸν ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, οἵτινες πρῶτον μὲν ἔδειραν τὸν ἅγιον μετὰ χονδρὰ ῥαβδία, καὶ ἐσύντριψαν μετὰ πέτρας τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας του, καὶ ἔσυραν αὐτόν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Ἐπειτα δέσαντες αὐτόν, παρέδωκαν εἰς τὸν ἄρχοντα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πολλὰ βασανισθεὶς, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ' τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΚΥΡΙΛΛΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

- » Ἐπέλθε, κέρδος ἐκ ταλάντων προσφίρων,
- » Εἰς τὴν χαρὰν, Κύριλλε, τοῦ σοῦ Κυρίου.
- » Ὁγδοάτῃ δεκάτῃ θάνατος μέλας εἰς Κύριλλον.

Οὗτος δὲ ἐν ἀγάπῃ πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος ἦτο κατά τῆς ἁγίας τῆς βασιλείας Κωνσταντινου υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τμ' (340), καὶ ἐπειδὴ ἦτο υἱὸς εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων γονέων, ἐπαιδεύθη παρ' αὐτῶν καὶ ἀνετράφη μὲ εὐσεβῆ καὶ ὀρθὰ δόγματα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ τότε Ἱεροσολύμων ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἀλλήν ζωὴν, ὁ μακάριος οὗτος Κύριλλος ἀνέβη εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, ὑπερμαχῶν διὰ τὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων δόγματα. Τότε ἦτο καὶ ὁ Ἀρειανὸς Ἀκάκιος, ὁ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Καισαρείας ἔχων θρόνον, ὁ ὁποῖος ἀν καὶ ἀπεκηρύχθη καὶ καθηρέθη ἀπὸ τῆς ἐν Σαρδικῇ γενομένης τοπιᾶν Σύνόδου, διότι δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Υἱὸν ὁμοούσιον μὲ τὸν Πατέρα, δὲν ἔστερξεν ὁμως τὴν συνοδικὴν ταύτην καθαιρέσειν, ἀλλὰ τυραννικῶς ἐκράτει τὸν θρόνον τῆς Καισαρείας, γνῶριμος ὢν καὶ φίλος τοῦ βασιλέως Κωνσταντίου, τοῦ φρονούντος ἀπὸ κουφότητα γνώμης τὰ τοῦ Ἀρείου. Ὄθεν αὐτὸς λαβὼν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν βασιλέα, κατέβασεν ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν μακάριον τοῦτον Κύριλλον, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ δὲ θεσπέσιος Κύριλλος ἐλθὼν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, συνανεστρέφετο μὲ τὸν ἐκεῖ ὄντα θαυμαστὸν Σιλβανόν. Ἐπειδὴ δὲ συνεκροτήθη σύνοδος εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ μέλος αὐτῆς ἦτο ὁ ἅγιος οὗτος Κύριλλος, διὰ τοῦτο ὁ ῥηθεὶς καχόδοξος Ἀκάκιος ἀπεσκήρτησεν ἀπὸ τῆς Σύνόδου καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διαβάλλων τὸν θεῖον Κύριλλον, ἤναψε τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως κατὰ τοῦ ἁγίου, ὅθεν καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς ἐξορίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Κωνσταντίος, ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, ἐν ἔτει τξβ' (361), ὁ ὁποῖος θέλων νὰ ἐλύσῃ εἰς εὐνοίαν καὶ ἀγάπην τοὺς Ἐπισκόπους ὅσους εἶχεν ἐξορίσει ὁ Κωνσταντίος, ἐπρόσταξε νὰ ἐπανέλθωσιν ὅλοι οἱ ἐξόριστοι εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν ἄθεν μετὰ τῶν ἄλλων ἀπέλαβε τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων καὶ οὗτος ὁ ἅγιος. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεοφιλῶς ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ποιμνιον, καὶ καταλιπὼν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μακροβίον τῆς αὐτοῦ σοφίας, τὰς φερομένας Κατηχήσεις του, ἁμοῦ μὲ ἄλλους λόγους, καὶ ζήσας ὀλίγους χρόνους μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ μὲ τέλος μακάριον. Ἦτο δὲ κατὰ πῶν κύβαν τοῦ σώματος μέτριος κατὰ τὸ μέγεθος, ὡχρὸς, ἔχων μαλλίαια πολλὰ εἰς τὴν κεφαλῆν, ὀλίγον κοντομάττης, εἶχε τὸ πρόσω-

πον ἐπιτρίγωνον, τὰ δὲ ἀφροδία εὐδαίκα καὶ ἰσοκαὶ τὰ γένειον λευκόν, ἄσπυ καὶ εἰς δύο χωρικῶς ἀσμένον, τὸ δὲ ἦθος του ὠμοιάζε μὲ ἦθος ἀγρίου ἀνθρώπου καὶ χωρικοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη ΤΡΟΦΙΜΟΥ καὶ ΕΥΚΑΡΠΙΩΝΟΣ τῶν ἐκ Νικομηδείας μαρτύρων.

- † » Τροφὴν ἄληκτον καρπὸν εὖρον καμίνου,
- » Εὐκαρπίων, Τρόφιμος, οἱ ἀθληφόροι.

Ὅτι ἦναπτεν εἰς τὴν Νικομηδείαν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγη' (298), οἱ χριστιανοὶ συναλαμβάνοντο καὶ ἐβάλλοντο εἰς τὰς φυλακάς· ἔπειτα ἀνακρινόμενοι μὲ πολλὰς ἐξετάσεις καὶ τιμωρίας, ὅσοι ἔμενον μέχερ τέλους εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἐθανατόνοντο. Κατ' ἐκείνον λοιπὸν τὸν καιρὸν ἦσαν καὶ οὗτοι οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὁ Τρόφιμος καὶ ὁ Εὐκαρπίων, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἦσαν πρότερον δυνατοὶ καὶ τολμηροὶ καὶ συνηριθμημένοι μὲ τὰ βασιλικά στρατεύματα, διὰ τοῦτο ἦσαν καὶ διώκται καὶ ἄχροι ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν χριστιανῶν, συλλαμβάνοντες καὶ φυλακίζοντες αὐτούς, καθὼ λαβόντες ἀπὸ τοὺς τυράννους πᾶσαν ἐξουσίαν κατ' αὐτῶν· καὶ ὅσους μὲν ἠθελον οὗτοι ἐτιμῶρου, ὅσους δὲ πάλιν ἠθελον, τοὺς ἐπεριποιούοντο. Οὗτοι λοιπὸν ἀπερχόμενοι μίαν φορὰν διὰ νὰ πιάσωσι τινὰς χριστιανούς, εἶδον ἐν πύρινον νέφος τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὡς μία μεγάλη πυρκαϊά, ἣ ὁποία κατέβαινε ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κατ' ἐπάνω τῶν· ἤκουσαν δὲ καὶ μίαν φωνὴν, λέγουσαν «Διὰ τί σπουδάζετε νὰ φοβηρίζετε τοὺς δούλους μου; μὴ πλανᾶσθε, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ κυριεύσῃ ἐκείνους, ὅσοι πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· μᾶλλον δὲ σεῖς προσκολληθήτε μὲ τοὺς δούλους μου, καὶ θέλετε κερδίσει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.» Ταύτην τὴν φωνὴν καθὼς ἤκουσαν οὗτοι, οἱ πρότερον ὄντες θρασεῖς καὶ ὠμοὶ, καὶ κατὰ τῶν χριστιανῶν ὑπερηφανευόμενοι, εὐθὺς ἔπεσον χαμαὶ, μὴ δυνάμενοι οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς των νὰ σκῆσωσιν, οὔτε νὰ ὑποφέρωσι τὴν βροντῶσαν ἐκείνην καὶ οὐράμιον φωνὴν· κειτόμενοι δὲ κατὰ γῆς τοῦτο καὶ μόνον ἔλεγον, ἀληθῶς μέγας εἶναι ὁ Θεὸς ὁ φανεὶς εἰς ἡμᾶς σήμερον, καὶ μακάριοι θέλομεν γίνεαι καὶ ἡμεῖς, ἂν κατασταθῶμεν δούλοι τοῦ.

Ἐνῶ δὲ ταῦτα ἔλεγον μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐσχίσθη εἰς δύο τὸ πύρινον ἄσπυ νέφος, καὶ ἐστάθη ἀπὸ τὸ ἐν μέρος αὐτῶν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ αὐτὸ νέφος

μία άλλη φωνή λέγουσα, «Σηκωθείτε ἐπάνω, καὶ ἐπειδὴ μετανοεῖτε ἀπὸ τὴν πλάνην σας, ἰδοὺ συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι σας.» Σηκωθέντες δὲ εἶδον ἓνα λευκοφόρον καὶ ὠραῖον ἄνδρα, ὁστις ἐκάθητο εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου παρίστατο πλῆθος πολὺ. Ὁθεν καταπλαγέντες διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, δέξαι, Κύριε, καὶ ἡμᾶς, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ἀνεβόησαν, διότι τὰ σφάλματά μας εἶναι πολλὰ καὶ ἀμέτρητα, ἐπειδὴ κατεφρονήσαμεν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τοὺς εἰς σὲ πιστεύοντας χριστιανοὺς ἠτιμάσαμεν. Ταῦτα τῶν στρατιωτῶν εἰπόντων, εὐθὺς πάλιν τὸ νέφος ἠνώθη, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν. Οὗτοι δὲ πολλὰ κλαύσαντες διὰ τὴν προτέραν πλάνην των καὶ ἀσπλαγχνίαν, καὶ τὸν Θεὸν παρακάλεσαν ἐπέστρεψαν ὀπίσω, καὶ ὅσους χριστιανούς εὗρισκον φυλακωμένους, ἀπορρίψαντες ἀπὸ τὴν καρδίαν των τὸν φόβον καὶ τὴν δειλίαν, ἠσπάζοντο αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπροσκύνουν ὡς ἀδελφούς, καὶ λύοντες αὐτοὺς ἀπὸ τὰ δεσμά, τοὺς ἔλεγον νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς οἰκίας των. Ταῦτα μαθὼν ὁ ἄρχων, καὶ μεγάλως ὀργισθεὶς κατ' αὐτῶν, ἐπρόσταξε νὰ παρασταθῶσιν ἔμπροσθεν του.

Ὅτε δὲ παρεστάθησαν, ἠρώτησεν αὐτοὺς, ζητῶν νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς μεταβολῆς των, ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνοι διηγήθησαν λεπτομερῶς ὅλην τὴν ὀπτασίαν τὴν ὁποίαν εἶδον, ὁ ἄρχων ἐπρόσταξε νὰ κρεμάσωσιν αὐτοὺς εἰς ξύλον, καὶ νὰ ξεσχίζωσι μὲ χειράγρας τὰ σώματά των. ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ τρίβωσι τὰς πληγὰς των μὲ τρίχινα ὑφάσματα. Οἱ δὲ ἅγιοι ἀνδρείως τὰ βάσανα ταῦτα ὑπομένοντες, προσήχοντο, χαίροντες καὶ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ· ὁ δὲ ἄρχων βλέπων αὐτοὺς χαίροντας, ἠναψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ προστάζει νὰ ἀναφθῇ κάμινος εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως Νικομηδείας, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ ριφθῶσιν οἱ ἅγιοι. Ὁθεν τούτου γενομένου, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των οἱ μακάριοι εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντους στεφάνους.

Οἱ ἅγιοι μύριοι μάρτυρες (ἦτοι δέκα χιλιάδες) εἶποι τελειοῦνται.

- » Τμηθέντες ἄνδρες μύριοι τοὺς ἀχένας,
- » Ἀπῆλθον ἐνθα μυριάσματα νέες.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων προσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ ἀδελφῷ μου ΙΘ'. μνήμη τῶν ἁγίων μάρτυρων καὶ οὐζύγων ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ καὶ ΔΑΡΕΙΑΣ.

- » Κἂν ἐκπνέωσι, ζῶντες εἰσδόντες βόθρω,
- » Ζῶσι Χρῦσανθος ἐν πόλῳ καὶ Δαρεία.
- » Χῶσαν συζυγίην δεκάτῃ ἐνάτῃ ὁμόλεκτρον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ ἐν ἔτει σπδ' (284), καὶ ὁ μὲν Χρῦσανθος ἦτα υἱὸς ἐνὸς Συγκλητικοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀλεξανδρείας, ὀνόματι Πολέμωνος, ἡ δὲ Δαρεία κατήγετο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἐπειδὴ ὁ Χρῦσανθος ἐκατηχήθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ ἑνα ἐπίσκοπον, ὅστις ἦτο κεκρυμμένος ἐντὸς σπηλαίου, καὶ βαπτισθεὶς ἀπὸ αὐτὸν ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν, ὁ πατὴρ του ἔκλεισεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, καὶ τὸν ἐτιμῶρει μὲ πολυήμερον πείναν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμεινεν ἀσάλευτος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τούτου χάριν ὁ πατὴρ του ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κόρην ὠραίαν, Δαρείαν ὀνόματι, ἣτις ἦτο φιλόσοφος, καὶ ἀναγκάζει τὸν υἱὸν του Χρῦσανθον νὰ λάβῃ αὐτὴν γυναῖκα, μὲ σκοπὸν, ἵνα διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα μεταβληθῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος βλέπων αὐτὴν, τὴν μετεχειρίσθη ὡς ἀδελφὴν καὶ ὄχι ὡς γυναῖκα, διότι ἐσυμφώνησαν καὶ οἱ δύο νὰ μένωσι παρθένοι ἕως θανάτου· ὅθεν ἀντὶ νὰ πείσῃ ἡ Δαρεία τὸν Χρῦσανθον, ἔπεισεν ὁ Χρῦσανθος τὴν Δαρείαν μὲ τὰς διδασκαλίας του, καὶ ἀρνήθεισα αὐτὴ τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα.

Ἐδίδασκον λοιπὸν καὶ οἱ δύο τὸν λαόν, νὰ ἔχωσι σωφροσύνην καὶ καθαρότητα· οἱ δὲ Ἕλληνες μαθόντες, ὅτι οἱ ἅγιοι πείθουσι τὰς γυναῖκας νὰ ἀφίνωσι τοὺς ἄνδρας των, καὶ νὰ νυμφεύωνται μὲ τὸν Χριστὸν, ἐθυμώθησαν καὶ διέβαλον τοὺς ἁγίους εἰς τὸν ἑπαρχον Κελλερῖνον. Ὁ δὲ ἑπαρχος παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν τριβοῦνον Κλαύδιον, ὅστις ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως, τοὺς ἐτιμῶρησε μὲ διάφορα βάσανα. Βλέπων δὲ ὅτι οἱ ἅγιοι ἔμειναν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὰ βάσανα, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα του. Ὁθεν τούτους βασανίσας ὁ Κελλερῖνος ὡς πιστεύσαντας, ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, καθὼς ῥηθήσεται κατωτέρω· τὸν δὲ ἅγιον Χρῦσανθον καὶ Δαρείαν ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον βορβορώδη, εἰς τὸν ὁποῖον χεωθέντες καὶ κατακατηθέντες, ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῆ ἐκεῖ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΚΛΑΥΔΙΟΥ** τοῦ Τριβούνου, τοῦ τιμωρήσαντος τὸν ἅγιον Χρῦσανθον καὶ Δαρείαν.

- » Φυγῶν θάλασσαν Κλαύδιος τὴν τῆς πλάνης,
- » Ἐνδον θαλάσσης βάλλεται παρὰ πλάνων.

Ἡ ἁγία μάρτυς **ΓΛΑΡΙΑ**, ἡ σύζυγος Κλαυδίου τοῦ Τριβούνου, ξίφει τελειοῦται.

- » Ἰλαρία τραυθεῖα τὴν κάραν ξίφει,
- » Θεοῦ πρόσωπον ἠαρότατον βλέπει.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΜΑΥΡΟΣ** καὶ **ΓΑΣΩΝ** οἱ υἱοὶ Κλαυδίου καὶ Ἰλαρίας ξίφει τελειοῦνται.

- » Σὺν αὐταδέλφῳ τίμηνται Μαῦρῳ κάραν,
- » Ἀδελφὰ ταύτῃ συμφρονήσας Ἰάσων.

Ὁ ἅγιος οὗτος Κλαύδιος ἦτο τριβούνος ¹ κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, καὶ παρέλαβεν ἀπὸ τὸν ἐπαρχον Κελλερίνον τὸν ἅγιον Χρῦσανθον καὶ Δαρείαν, διὰ νὰ τιμωρήσῃ αὐτούς. Βλέπων δὲ τοὺς ἁγίους, ὅτι ἔμενον ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ οὐδὲ σημεῖον πληγῶν ἐφαίνετο εἰς τὰ σώματά των, καὶ ὅτι ὁ ἅγιος Χρῦσανθος ἂν καὶ ἐδέρετο μὲ ραβδία ἀκανθώδη, καὶ οἱ δῆμιοι ἀδυνάτησαν δέροντες, αὐτὸς ὅμως μὲ τόσῃν χαρὰν ἔχαιρεν, ὡς ἂν ἔπασχεν ἄλλος, ἐγνώρισεν ὡς φρόνιμος, ὅτι ἀπὸ τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν τοῦτο ἔγεινεν. Ὄθεν προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ παρευθὺς ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ του Ἰλαρία, καὶ οἱ δύο υἱοὶ του Μαῦρος καὶ Ἰάσων, καὶ ὅλοι οἱ δοῦλοι καὶ φίλοι του καὶ οἱ ὑποτασσόμενοι αὐτῷ στρατιῶται μὲ ὅλους τοὺς φίλους των. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἐπρόσταξε νὰ δεθῇ μία πέτρα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου Κλαυδίου καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν· ὅλοι δὲ οἱ στρατιῶται νὰ βασιανισθῶσι, καὶ ὅσοι δὲν πεισθῶσι νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, νὰ ἀποκεφαλίζωνται εἰς τὸ θέατρον· καὶ οὕτως ἔλαβε καὶ ὁ ἅγιος Κλαύδιος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ στρατιῶται τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Οἱ δὲ υἱοὶ του χωρὶς νὰ καλεσθῶσιν, ὑπῆγαν μόνοι εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν ἐνώπιον τοῦ τυράννου, ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· πλησίον δὲ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐθανατώθησαν οἱ ἅγιοι ἦτο σπήλαιον, τὸ ὅποιον καθάρισαντες οἱ ἐκεῖ εὐρεθέντες χριστιανοί, ἐνεταφίασαν εἰς αὐτὸ τῶν ἁγίων τὰ λείψανα. Ἡ δὲ ἁγία Ἰλαρία λα-

βοῦσα τὰ λείψανα τῶν υἱῶν της, ἐνεταφίασεν αὐτὰ εἰς τόπον χωριστόν, καὶ συχνάκις ἤρχετο εἰς τοὺς τάφους αὐτῶν ὅθεν πιασθεῖσα καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, καὶ συρομένη βιαίως ὡς χριστιανὴ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν παρέκάλεσεν αὐτούς νὰ τὴν ἀφήσωσιν ὀλίγον. Ἀφεθείσα λοιπὸν, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ προσηυχῆθη, προσευχομένη δὲ παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ δῆμιοι, ἐξεπλάγησαν, καὶ ἐφυγον ἀπὸ ἐκεῖ· δύο δὲ ὑπηρέτριαι τῆς ἁγίας, μαθοῦσαι τὸν θάνατον τῆς κυρίας των, ὑπῆγαν καὶ ἔλαβον τὸ λείψανόν της, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ πλησίον εἰς τοὺς τάφους τῶν δύο της υἱῶν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΑΓΧΑΡΙΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- » Ὁ Παγχάριος πᾶσαν ἦν πλουτῶν χάριν,
- » Ὅν πρὸς τομὴν ἤλειψεν ἡ Θεοῦ χάρις.

† Ὅτε ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ἐβασίλευον, ἀπὸ τοὺς διακοσίους ὀγδοήκοντα ἔξ χρόνους ἕως εἰς τοὺς τριακοσίους πέντε, ὅλη ἡ οἰκουμένη ἦτον γεμάτη ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ πᾶς χριστιανὸς ὁμολογῶν τὸν Χριστόν, ὄχι μόνον ἐστερεῖτο τὴν περιουσίαν καὶ τὰ ὑπάρχοντά του, ἀλλ' ἔχανε καὶ τὴν ἰδίαν ζωὴν του, ἀφ' οὗ πρότερον ἐδοκίμαζε πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα. Κατ' ἐκείνον λοιπὸν τὸν καιρὸν ἔζη καὶ ὁ τοῦ Χριστοῦ οὗτος μάρτυς Παγχάριος, ὁ ὁποῖος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Οὐσάνων, ἐκ τῆς πόλεως τῆς καλουμένης Βιλλαπάτης ¹ ἦτο δὲ υἱὸς γονέων χριστιανῶν, ἀνθρωπος ὑψηλὸς εἰς τὸ μέγεθος καὶ ὠρατός. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, ἐφιλιώθη μὲ τὸν Διοκλητιανόν, ὅθεν ἔγεινε καὶ πρῶτος τῶν ἀρχόντων τῆς Συγκλήτου, καὶ ὑπερβολικῶς ἠγαπᾶτο ἀπὸ τὸν βασιλέα· διὰ τὴν ὑπερβολικὴν δὲ ταύτην ἀγάπην, ἠρνήθη φεῦ! τὴν εἰς Χριστόν πίστιν καὶ ἔγεινεν ὁμόφρων μὲ τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς δώρισε νὰ λαμβάνῃ ὁ Παγχάριος κατ' ἔτος διάφορα σιτηρέσια ἀπὸ τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ μὲν μὲ ἔγγραφον διατύπωσιν, ἀλλὰ δὲ, καὶ μὲ βασιλικὴν προσταγὴν, ἵνα διὰ τούτων ἔχη πᾶσαν ἀπόλαυσιν καὶ ἀνάπαυσιν. Ταύτην λοι-

¹ Τριβούνος ἐκ τοῦ tribunus=δικαστῆς, ἄρχων. Σ. Ε.

¹ Ἡ Βιλλαπάτη, ἴσως εἶναι ἡ Βίλλα, ἐν Γερμανίᾳ εὐρακόμενή· ἐν δὲ τῇ χειρογράφῳ Συνοψιαστῇ γράφεται, Βιλλαπέτη.

πὸν τὴν πικρὰν εἰδήσιν μαθοῦσα ἡ μακαρία μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Παγχαρίου, ἔγραψαν εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴν, καὶ ἐν πρώτοις μὲν συνεβούλευον αὐτὸν νὰ ἐνθυμηθῇ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ· ἔπειτα νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν φοβερὰν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν, ὅστις ἐγνώρισεν τὸν Χριστὸν, καὶ παρησία τὸν ὠμολόγησεν ἔμπροσθεν εἰς βασιλεῖς καὶ ἀρχοντας, αὐτὸς ἔχει ἀντιστρόφως νὰ ὁμολογηθῇ παρὰ τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὴν ἐπαγγελίαν καὶ ἀπολαυσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, καθὼς αὐτὸς ἠξέυρει ταῦτα πολλὰ καλὰ. Καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅσοι ἠθέτησαν καὶ ἠρνήθησαν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, αὐτοὶ πολλὴν καταδίκην θὰ λάβωσιν ἐν τῇ φοβερᾷ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, καθὼς καὶ τοῦτα πολλὰ καλὰ τὸ ἠξέυρει. « Ὅστις, γὰρ φησιν, ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. » (Ματ. ι. 33.) Πρὸς ταῦτοις ἔγραφον εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἄλλο ῥητὸν τοῦ Κυρίου τὸ λέγον, « Τί ὠφελήσει ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; » (Μάρ. ἡ. 39.)

Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν ὁ Παγχάριος καὶ διαβάσας, ἦλθεν εἰς αἰσθησιν τοῦ κακοῦ ὅπερ ἔπαθε, καὶ ἤρχισε νὰ θρηνῇ καὶ νὰ ὀδύρεται· καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν εἰς τὴν γῆν, ἐλέησόν με, Κύριε Παντοκράτωρ, ἔλεγεν, ἐλέησόν με καὶ μὴ με ἐντροπιάσῃς τὸν δούλόν σου ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ σπλαγγίσου με διὰ τὸ ἔλεός σου. Βλέποντες δὲ αὐτὸν τινὲς ἄνθρωποι τοῦ παλατίου, οὕτω πικρῶς κλαίοντα, καὶ τοιαῦτα λόγια λέγοντα, τὸ ἐφανέρωσαν εἰς τὸν βασιλέα. Ὅθεν παραστάντος εἰς αὐτὸν τοῦ Παγχαρίου, λέγε μοι, προφιλέστατε Παγχάριε, τῷ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, λέγε μοι, μήπως εἶσαι Ναζωραῖος; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ναί, Ναζωραῖος εἶμαι, βασιλεῦ, καὶ χριστιανός. Ὁ βασιλεὺς λέγει, ἀρνήσου, Παγχάριε, τὸ ὄνομα αὐτὸ διὰ τὴν ἀγάπην μου, διότι ἄς ἦναι γνωστὸν σοι, ὅτι δὲν θὰ ἀποφασίσω νὰ λάβῃς σύντομον καὶ ὀγλίγων θάνατον, ἀλλὰ θὰ σὲ ἀναλύσω πρότερον μὲ πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, καὶ διὰ τοῦτο μόνον ὅτι ἔγεινα ἕως τῶρα ὀμόφρων πρὸς σὲ φοβούμεναι καὶ φρίττω, ἵνα μὴ πέσῃ πῦρ ἀπὸ τὸν οὐ-

ρανὸν καὶ μὲ κατακαύσῃ. Ἀπὸ τῶρα δὲ καὶ ὑστερον μὴ γένοιτό ποτε νὰ ἀρνηθῶ τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σήμερον, καὶ εἰς πολλοὺς χρόνους μὲ πολλὰς τιμωρίας ἀναλώσης, ὡς λέγεις, τὸ σῶμά μου.

Τότε προστάζει ὁ τύραννος νὰ ἐκδύσῃ τὸν ἅγιον καὶ νὰ τὸν δέρῃσι μὲ βούνερα, καλέσας δὲ τὴν Σύγκλητον ὅλην τῶν ἀρχόντων, λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐμάθετε ὅτι Παγχάρτος, ὁ Σακελλάριος καὶ Σκρινιάριος τῆς βασιλείας ἔπεσεν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Γαλιλαίων; εἶπατέ μοι λοιπὸν, τί νὰ κάμω εἰς αὐτόν; οἱ ἀρχοντες ἀπεκρίθησαν, Πρόσταξον, ὦ βασιλεῦ, νὰ γυμνωθῇ ὁ Παγχάριος εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, καὶ ἐκεῖ νὰ δέρηται· ἔπειτα ἀπόστειλον αὐτόν εἰς τὴν Νικομήδειαν πρὸς τὸν ἐκεῖ ἀρχοντα, διὰ νὰ τιμωρήσῃ ἐκεῖνος αὐτόν, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς γένωμεν κοινωνοὶ τοῦ αἱματός σου, ἀφοῦ ἦτο τόσῳ πολὺ ἀγαπητός σου. Ἦρεσεν ἡ βουλή αὐτὴ εἰς τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἠγάπα αὐτόν μὲ ὑπερβολὴν, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν θανατώσῃ ὅθεν παραστήσαντες τὸν ἅγιον εἰς τὸ θέατρον, ἔδειραν αὐτόν δυνατὰ. Τότε ὁ βασιλεὺς παραδώσας τὸν μάρτυρα εἰς τοὺς στρατιώτας, ἔσειλεν ἔγγραφον ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς Νικομηδείας, μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἐπρόσταζε νὰ δώσῃ πολυειδῆ θάνατον εἰς τὸν ἅγιον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ παρεστάθη εἰς τὸν ἀρχοντα, ἠναγκάζετο παρ' ἐκείνου νὰ ἀποκριθῇ, ὅθεν ἀπεκρίθη ταῦτα, Ἴδου ἀπὸ τὴν βασιλικὴν προσταγὴν ἐγνώρισες, ὅτι ἐγὼ εἶμαι χριστιανός, κάμε λοιπὸν ἐπιμελῶς καὶ χωρὶς ἐντροπῆς ὅ,τι σοὶ φαίνεται. Ὁ ἀρχων εἶπε, πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου; καὶ ὁ μάρτυς, Παγχάριος μὲν εἶναι τὸ ὄνομά μου, χριστιανός δὲ εἶμαι ἀπὸ τοὺς προγόνους μου, καὶ ἐπειδὴ ἐνίκηθην ἀπὸ τὴν ἀπάτην τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγεινα ὀμόφρων αὐτοῦ, κακῶς καὶ ἀνοήτως τοῦτο ποιήσας, διὰ τοῦτο τῶρα σὺν Θεῷ ἐδιορθώθην ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν μου, καὶ ἐπρόστρεξα εἰς τὸν Χριστόν καὶ Θεόν μου· ὅθεν σπουδάζω νὰ ἀποθάνω διὰ τὸ ὄνομά του, ἵνα μὲ τὴν καλὴν ὁμολογίαν ταύτην καὶ τὸν θάνατόν μου, ἐξαλείψω τὴν ἀρνησιν, τὴν ὁποίαν κακῶς ἐποίησα.

Ὁ ἀρχων εἶπεν, ἄφες αὐτὰ καὶ κάμε τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως, καὶ μὴ θελήσῃς νὰ ἀπολέσῃς τὸ μνημόσυνόν σου ἀπὸ τὴν γῆν, σὺ ὅστις εἶσαι τοιοῦτος εὐμορφος καὶ ὠραιότατος ἄνθρωπος. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἡ ἀπώλεια τὴν ὁποίαν λέγεις, εἶναι μὲν προσωρινή, προξενεῖ

ὁμοῦ ζῶν αἰώνιον εἰς θεούς διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ τὴν ὑπομένουσι. Τέλος πάντων, βλέπων ὁ ἀρχὸν τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ μάρτυρος, ἔδωκε κατ' αὐτὸ τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν. "Ὅθεν προσευχηθεὶς ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς, ἀπεκεφαλίσθη ἐν Νικομηθείᾳ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΙΟΔΩΡΟΣ ὁ πρεσβύτερος, καὶ ΜΑΡΙΑΝΟΣ ὁ διάκονος σπηλαίῳ ἐγκλεισθέντες τελειοῦνται.

- » Ὡς βῆμα τὸ σπῆλαιον ἔνδον γὰρ φέρεται
- » Θύτην τε Χριστοῦ, καὶ σὺν αὐτῷ λευίτην.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ὁ Τορραρᾶς, ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἰφξδ' (1564), ξίφει τελειοῦται.

- † » Δημήτριος δούς τὴν κεφαλὴν, λαμβάνει
- » Στέφη ἄπειρα χειρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τῶν ὁσίων ΑΒΒΑΔΩΝ ἡτοι πατέρων, τῶν ἐν τῇ μορῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων, τῶν λεγομένων Μαύρων.

- † » Διπλοῦς στεφάνους χειρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου,
- » Πόνων χάριν δέχεσθε καὶ τῶν αἱμάτων.
- » Εἰκάδι Ἀββαδες ἐκ χθονὸς οὐρανὸν ἤλυθον εὐρύν.

† Οὗτοι οἱ ὅσιοι Ἀββάδες συναθροισθέντες ἀπὸ διαφόρους τόπους, ἠσύχαζον μέσα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα, δουλεύοντες τὸν Θεὸν μὲ ἐνάρετον παλιτεῖαν καὶ μὲ πολλὴν κακουχίαν καὶ ἀσκησιν. Ἀλλ' ὁ φθονερός καὶ μισόκαλος διάβολος, ὁ πάντοτε φθονῶν τοὺς ἐναρέτους, ἐκίνησε κατὰ τῶν ὁσίων τούτων τοὺς ἀθέους Αἰθίοπας, τοὺς καλουμένους Μαύρους ἢ Μώρους, οἱ ὅποιοι ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσιν εὐρει χρήματα καὶ πλοῦτον, ὑπήγον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἐρευνήσαντες δὲ καὶ μὴ εὐρόντες χρήματα, ὡς ἤλπίζον, ἔχυσαν οἱ αἰμοβόροι τὸν θυμὸν των κατὰ τῶν ἐκεῖ ἁγίων πατέρων, καὶ ἄλλους μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκεφάλισαν, ἄλλους δὲ κατέκοψαν εἰς λεπτά, ἄλλους ἔσχισαν εἰς τὸ μέσον καὶ ἄλλους κεν-

τήσαντες μὲ τὸ ξίφος, ἔχυσαν τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ ὅσιοι εὐχαριστοῦντες, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀπέλαβον τὴν αἰώνιον καὶ μακαρίαν ζῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, διὰ τὴν ὁποιάν ὑπέμειναν καὶ τοὺς προτέρους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καὶ τὰ ὑστερινὰ βάσανα τῆς ἀθλήσεως. ¹

¹ Περὶ τῶν Ἀββάδων τούτων τῶν φονευθέντων γράφει ὁ Δοσίθεος ἐν σελ. 533 τῆς Δοδεκαβιβλίου, ὅτι ἦσαν τὸν ἀρχαῖον τεσσαράκοντα τέσσαρες. Ἀφ' οὗ δὲ οὗτοι ἐφρονεῖθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἀρέθησαν τὰ σώματά των ἀταφα, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐβρίμμεν, τὰ ὅποια βλέπων ὁ Ἀββᾶς Νικομηδέης, ἐνεβριμήσατο καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν, καὶ εἶπε τὸ τοῦ Ἡσίου ἐκείνου « Ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδὲς κατανοεῖ· ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος· ἔτσι· ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ· ἦρται ἐκ μέσου. (Ἡσ· ν') καὶ πάλιν ἐβόησε τὰ τοῦ Σολομῶντος· «Οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν οὐραῖς ἀνθρώπων ἐκ κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασία· πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπιείρξεν αὐτοὺς, καὶ εὔρεν αὐτοὺς ἀγίους ἐκ τοῦ.» (Σοφ. γ'. 3.) ἦλθε δὲ καὶ ὁ τότε Ἱεροσολύμων Μόδεστος καὶ αὐτὸς ἀγιώτατος ὢν Ἀββᾶς, καὶ ὡς εἶδεν ἐρημὰ τὰ κελλία ὅλα, δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα. Ἔδραμε δὲ καὶ κατησπάξατο τὰ ἱερωτάτα λείψανα τῶν ὁσίων πατέρων.

Γράφει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ὁ ὅσιος Ἀντίοχος ὁ Παλιπτερός πρὸς τὸν Εὐστάθιον ἡγουμένον μονῆς τῆς Ἀτταλικῆς, ἡ δὲ βίβλος αὐτοῦ οὕτως ἐπιγράφεται, Πανδέκτη βίβλος, ἔχουσα κεφάλαια διάφορα ἑκατὸν τριάκοντα, τοῦ μοναχοῦ Ἀντιόχου τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα· ταύτης γὰρ εἶχε τότε αὐτὸς τὴν ἐπιστασίαν. (Λαύρας δὲ ὀνομάζουσιν οἱ ἡμέτεροι τὰ μεγάλα καὶ πολυάνθρωπα μοναστήρια μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς Λαύρας, ἡτοί τῆς ἐνομούλου καύσεως, ἡ ἀπὸ τοῦ λίαν αὔρας ἔχειν· ἡτοί παλλὰς πνοᾶς, διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς πολλοὺς ἀνθρώπους. Ὁ δὲ Βικρίνος τὴν Λαύραν ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τοῦ λαὸν ῥεῖν δι' αὐτῆς) οὗτος, λέγω, γράφει περὶ τῶν πατέρων τούτων, ὅτι πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν τῆς ἀλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων ἔκαθον τὰ δαινὰ μωρτύρια ἀπὸ τοῦ βαρβάρου κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει 610· δὲν ἠξέυρει δὲ, πῶς νὰ ὀνομάσῃ τοὺς φονευθέντας ὁ Ἀντίοχος, λέγων « Ἀπορῶ πρότερον χρῆ αὐτοὺς ὀνομάσαι, ἀγγέλους ἢ ἀνθρώπους; ἐξ ἀπαλῶν γὰρ οὐνύων ἔλαβον τὸν γλυκὺν ζυγὸν τοῦ Κυρίου· καὶ οἱ πλείονες ἦσαν πλήρεις ἡμερῶν, ταπεινοί, πρῆξι, τίμιοι, ἀμεμπτοί, εὐλαβεῖς, ἀλλότριον πάσης κακουργίας καὶ μέμψεως. Πάσαι ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένοι, καὶ θεϊκῶν χαρισμάτων πεπληρωμένοι. Τινὲς δὲ ἦσαν ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη. Δὲν ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Λαύρας, οὔτε εἰς τὸ κάστρον (τῶν Ἱεροσολύμων) ἀπήρχοντο· Ὅντως οὐράνιοι ἀνθρώποι καὶ ἐπίγειοι ἀγγελοι. Ἰσραηλιταὶ δὲ ἦσαν οἱ αὐτοὺς φονεύσαντες. Ὅτε δὲ ἐπληροῖσαν εἰς τὴν Λαύραν τινὲς μὲν μοναχοὶ ἐφυγον, τινὲς δὲ ἔμειναν· δοσιδηλαδὴ ἦσαν δυνατώτεροι καὶ νεώτεροι. Ἄλλοι δὲ φαίνονται τὰ ἦναι· οὗτοι ἀπὸ τοῦ ἐορταζομένου κατὰ τὴν δεκάτην ἑτήνη τοῦ Μναίου, καὶ ὅσα ἐκεῖ.

¹ Τὸ μαρτυρὶον αὐτοῦ ἔστι εἰς τὸ νῦν ἱστορολόγιον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἐν Ἀμινῶ ἀγίων ἐπτά γυναικῶν μαρτύρων **ΛΑΞΑΝΔΡΙΑΣ, ΚΑΛΥΔΙΑΣ, ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ, ΜΑΤΡΩΝΗΣ, ΙΟΥΔΙΑΝΗΣ, ΕΥΦΗΜΙΑΣ** καὶ **ΘΕΟΔΩΡΑΣ**.¹

» Δηλοὶ γυναικῶν τῶν πεπυρολημένων,

» Ἀριθμὸς ἐπτά παρθένος τῶν παρθένων.²

Αὗται αἱ ἅγιαι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), ἀπὸ τὸν ὅποσον ἐκινήθη διωγμὸς μέγας κατὰ τῶν χριστιανῶν. ὅθεν πᾶσα ἡλικία τῶν ὁμολογούντων τὸν Χριστόν, καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐθανατόνετο μετὰ διάφορα βασανιστήρια. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος πολυώδυνος διωγμὸς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν πόλιν τῆς Καππαδοκίας Ἀμινσόν, (ἢ ὅποια καὶ Ἐμῆδ ὑπὸ τῶν Τούρκων ὀνομάζεται) καὶ ὁ ἀρχὼν αὐτῆς ἐθανάτονε ἀπανθρώπως τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς, αὗται αἱ ἐπτά ἅγιαι παρθένοι παρεστάθησαν ἐμπροσθεν τοῦ ἀρχοντος μετὰ παρρησίαν, καὶ τὸν μὲν Χριστόν ὡμολόγησαν Θεὸν ἀληθινόν, τὸν δὲ ἀρχοντα ὠνόμασαν ἀπάνθρωπον καὶ θηριώδη καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἐξέδυσαν αὐτὰς καὶ ἔδειραν μετὰ ῥαβδία, ἔπειτα δὲ ἀπέκοψαν τοὺς μαστοὺς τῶν μετὰ μαχαίρας· μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὰς καὶ τὰς ἐξέσχισαν τόσον πολλὰ, ἕως οὗ ἐφάνησαν τὰ ἐντόσθιά τιν. Τελευταίον δὲ βληθεῖσαι εἰς κάμινον ἀνημμένην, παρέδωκαν αἱ μακάριαι τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον καὶ τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητῆς **ΝΙΚΗΤΑΣ** ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Ἰπὲρ τύπου σου δεινὰ Νικήτας φέρων,

» Νῦν σὸν πρόσωπον, Χριστὲ, ἐν πόλῳ βλέπει.

Ὁὗτος ὁ ἐν ἀγίοις θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητῆς Νικήτας ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάχων καὶ ἐχρημάτισεν ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος (πόλεως τῆς Βιθυνίας, ἢ ὅποια καὶ Ἀπολλωνία καὶ κοινῶς Ἀπολλωνιάδα ὀνομάζεται, ὑποκειμένη ποτὲ εἰς τὸν μητροπολί-

¹ Ἐν δὲ τοῖς Μηνείοις γράφεται Θεοδοσίας.

² Ὁ ἐπτά ἀριθμὸς καλεῖται παρθένας ἀπὸ τοὺς ἀριθμητικούς, καθότι αὐτὸς μόνος ἐντὸς τῆς δεκάδος οὔτε γενεῖ ἄλλον ἀριθμὸν, οὔτε γεννᾶται παρ' ἄλλου. Λέγει οὖν τὸ δίστιχον τοῦτο, ὅτι ὁ ἐπτά παρθένος ἀριθμὸς. δηλοῖ τὸν ἐπτά ἀριθμὸν τῶν ἐπτά παρθένων γυναικῶν τούτων τῶν πεπυρολημένων.

τὴν Νικομηθείας) καὶ οὐ μόνον ὑπῆρξε πιστὸς καὶ εὐλαβὴς καὶ ὀρθοδοξότατος, ἀλλὰ ἦτο πρὸς τοῦτοις ἐλεήμων καὶ συμπαθὴς, καὶ πολὺς μὲν εἰς τὴν γνώσιν καὶ μάθησιν τῶν Γραφῶν, περισσότερος δὲ εἰς τὸν λόγον καὶ τὴν εὐγλωττίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἠναγκάσθη ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους νὰ μὴ προσκυνῇ τὴν πάνσεπτον εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς καὶ τῶν ἱερῶν καὶ θείων ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἐπέισθη, ἐξωρίσθη καὶ πειρασμούς ἀνυποφόρους ἐδοκίμασεν ὁ ἀοίδιμος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους χαλεπῶς ἀσθενήσας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὸν τῆς ὁμολογίας ἀκήρατον στέφανον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΡΟΔΙΑΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

» Ὁ Ῥοδιανός, ὡς ἐρυθρόν σοι ἔξοδον,

» Χριστὲ, προσήχη τῇ τομῇ βεβαμμένος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΚΥΛΑΣ** ὁ ἐπαρχὸς ξίφει τελειοῦται.

» Ἀμωμον ἱερεῖον ὤφθης, Ἀκύλα,

» Τμηθεὶς ἀμώμῳ Δεσπότη διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος **ΛΟΛΛΙΩΝ** πυγμαῖς βαλλόμενος τελειοῦται.

» Ὁ Λολλίων ἔστηκε τὰς πυγμὰς φέρων,

» Καὶ μὴ στεναγμόν, μὴ δὲ μυγμόν ἐκφέρων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ** ξίφει τελειοῦται.

» Ξίφει χεθῆτω, κὰν κοτύλη φησί μοι,

» Ἐμμανουὴλ πέφυκεν αἵματος μία.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς **ΜΥΡΩΝ** ὁ Κρής, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸ ἀψ'γ' (1793) ἀγχόνῃ τελειοῦται.

† » Μῦρον νοπτόν ὠράθης ἐξ ἀγχόνης,

» Μύρων ἀθλητὰ, δόξα Κρήτης καὶ κλέος.¹

Τὰς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΑ'**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΑΚΩΒΟΥ** Ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

* » Λύπας ἐνεγκῶν σῆς χάριν σκιάς, Δόγε,

» Βίου σκιάδος Ἰάκωβος ἠρπύγη.

† » Ἐκρύψαν ὑπὸ χθονᾶ εἰκάδ' Ἰάκωβον κατὰ πρόωτην.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ κέν Μαρτυρολόγιον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μεταχειρισθεὶς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ἐκαθάρισε τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν λοιπὴν κακοπάθειαν, ὅθεν καὶ ἀνεβιάσθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς. Πολλοὺς δὲ διωγμοὺς καὶ ἐξορίας ὑπέμεινε ὁ μακάριος διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ διότι ἤλεγχε καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς εἰκονομάχους. Ὅθεν τοὺς τοιοῦτους πειρασμοὺς δοκιμάζων ἀνδρείως, καὶ παλαιῶν μὲ πείναν καὶ δίψαν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποῦ ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας ἀφθαρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΘΩΜΑ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Ζωὴν ὁ Θωμᾶς ἐκλιπὼν μετρομένην,
- » Ζωὴν πρεπόντως εὗρεν οὐ μετρομένην.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Θωμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετὴν του καὶ διὰ τὴν ἀκραν αὐτοῦ σύνεσιν καὶ εὐλάβειαν, ἐχειροτονήθη διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ Σακελλάριος ἀπὸ τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν καὶ ἐν θαύμασι μέγιστον Ἰωάννην τὸν νηστευτὴν, τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως Μαυρικίου, ἐν ἔτει φπέ (585), ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ῥηθεὶς θεὸς Ἰωάννης, καὶ ὁ τοῦ Ἰωάννου διάδοχος Κυριακὸς, τότε ἐπροχειρίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἅγιος οὗτος Θωμᾶς. Διοικήσας λοιπὸν τὸν θρόνον χρόνους τρεῖς καὶ μῆνας δύο, πολλὰ ἠγωνίσθη κατὰ τῶν αἰρέσεων ὁ αἰοδίδμος, καὶ τὰ ὀρθόδοξα ἐστερέωσε δόγματα. Ὅθεν καλῶς ποιμάνσας τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν ποίμνιον, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. ¹

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΦΙΛΗΜΩΝ καὶ ΔΟΜΝΙΝΟΣ ζῆφει τελειοῦνται.

- » Τμηθεὶς, Φιλήμων, Δομνίνον τὸν σὸν φίλον,
- » Φιλεῖν κεφαλῆς ἐκτομὴν ἀπειργάσω.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ τὴν μεγαλόδοξον πόλιν Ῥώμην· κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ, περιεπάτου εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐκήρυττον τὸν

Χριστὸν, καὶ πολλοὺς ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐβάπτιζον αὐτοὺς. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιάσθησαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραι, καὶ προσεφέρθησαν εἰς τὸν τῆς Ἰταλίας ἀρχοντα καὶ ἐπειδὴ οὔτε μὲ κολακείας ἐμαλακώθησαν, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις δωρῶν ἐπείσθησαν, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν ἐπικαλούμενοι, Θεὸν αὐτὸν ἀνεκήρυττον, τούτου χάριν οἱ εἰδωλολάτραι ἐτένωσαν αὐτοὺς κατὰ γῆς γυμνοὺς ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ τοὺς ἔδειραν ἀνελεημόνως· ἐπειτα τοὺς ἐρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω καὶ ἀπέκοψαν τὰς ἁγίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως οἱ μακάριοι ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΒΗΡΥΛΛΟΣ ἐπίσκοπος Κατάνης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Διπλᾶ θανάων Βήρυλλος εὐρατο στέφη,
- » Ὡς κυριεύσας καὶ παθῶν καὶ δαιμόνων.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, μαθητὴς ὢν Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Δύσιν μετὰ τοῦ Κορυφαίου ἐχειροτονήθη παρ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Κατάνης τῆς ἐν τῇ νήσῳ Σικελίᾳ εὐρισκομένη. Καλῶς δὲ καὶ θεοφιλῶς ποιμάνσας τὸ ποίμνιον του, πολλὰ ἐποίησε θαύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξιον ἐδῶ νὰ διηγηθῶμεν ἐν. Βρύσις ἦτο εἰς ἓνα τόπον τῆς Κατάνης, ἣ ὁποῖα ἀνέβλυζε νερόν πικρότατον, τούτου δὲ τὴν πικρίαν μετέβαλεν ὁ ἅγιος εἰς γλυκύτητα διὰ προσευχῆς του. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων εἰς Ἑλληνα, ἄκρος λατρευτῆς τῶν εἰδώλων, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ὁμοῦ δὲ μὲ ἐκείνον ἐπίστευσαν καὶ ἄλλοι πολλοί. Μὲ τὰ τοιαῦτα λοιπὸν θαυμάσια διαλάμφας ὁ ἅγιος καὶ φθάσας εἰς γῆρας βαθύ, ἐκοιμήθη τὸν εἰς τοὺς δικαίους πρέποντα ὕπνον· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Κατάνης μεγαλοπρεπῶς, τὸ ὁποῖον ἀναβλύζει διαφόρους ἰατρείας μέχρι τῆς σήμερον εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας.

Ὁ ἅγιος ΣΕΡΑΠΙΩΝ ὁ ἀπὸ Σιδῶνος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Δουὸς πάντα χερσὶν ἐνδεῶν Σεραπίων,
- » Τέλος δίδωσι καὶ τὸ πνεῦμα Κυρίῳ. ¹

¹ Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Ὁμᾶς ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως ὁ διάκονος, καὶ οὐχὶ ὁ δεῦτερος ὁ πατριαρχεὺσας ἐν ἔτει 656 ἐπὶ Κωνσταντος. Θέλει δὲ ὁ Μελέτιος εἶναι ὁ πρῶτος Ὁμᾶς ἦτο ἐπὶ Ἡρακλείου καὶ ἐπατριάρχευσεν ἐν ἔτει 607.

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ ἔρχε εἰς τὸ Ἐκλόγιον· σημειώσαι εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφεται καὶ τοῦτο παρᾶνω, ἧ.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβυαίας Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ΄, μῆμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐκκλησίας.

- » Σῶαν προφήτης εἶπεν ἀλγεῖν κοιλίαν,
- » Τετρημένην δὲ μάρτυς ἀλγεῖν οὐκ ἔφη.
- » Εἰκάδι δευτέρῃ Βασιλεῖος ἐτρήθη σούβλαις.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου καὶ Σατορνίνου ἡγεμόνος Ἀγκύρας, ἐν ἔτει τξβ' (362), πρεσβύτερος ὑπάρχων τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ἁγίας Ἐκκλησίας. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρεστάθη εἰς αὐτόν, καὶ ἐρωτηθεὶς ἐὰν ἀρνήται τὸν Χριστόν, καὶ μὴ πεισθεὶς, κρεμάται ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὰς πλευρὰς ξεσχίζεται, καὶ εἰς τὴν φυλακὴν ἀπορρίπτεται. Ἐπειτα ἀποφυλακίζεται καὶ πάλιν ξεσχίζεται δυνατὰ, καὶ δεθεὶς μετὰ σιδηρᾶς ἀλύσεις, πάλιν ρίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν. Μεθ' ἡμέρας δὲ τινὰς, ὅτε ὁ Ἰουλιανὸς διήρχετο ἀπὸ τὴν Ἀγκυραν, προσεφέρθη εἰς αὐτὸν δεδεμένος ὁ ἅγιος, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, παρεδόθη εἰς τὸν κόμητα Φλαβέντιον διὰ νὰ ἐκβάλῃ λωρίᾳ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, τὸ ὅποιον παρευθὺς ἐξετελέσθη. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐξέβαλον πολλὰ λωρία, καὶ ἀπὸ τὰ ἔμπροσθεν μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἁγίου καὶ ἀπὸ τὰ ὀπισθεν, τὰ ὅποια ἐκρέμοντο εἰς τοὺς ὤμους, τότε ὁ γενναῖος ἀδάμας ἀρπάσας ἐν λωρίῳ, καὶ σπᾶσας αὐτὸ ἀπὸ τὸ σῶμά του, τὸ ἐρρίψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἐπρόσταξε νὰ πυρώσῃ σούβλας καὶ μετὰ αὐτὰς νὰ κατακαύσῃ τὸν μάρτυρα καὶ νὰ τρυπήσῃ τὴν κοιλίαν καὶ ῥάχιν καὶ ὅλους τοὺς ἄρμους τοῦ σώματος του. Τούτου δὲ γενομένου, παρέδωκεν ὁ γενναῖος

γον ὅτι ὁ δαίσιος οὗτος Σαραπίων, ἦτον ὡς πετεινὸν χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ κἀνὲν πρᾶγμα τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ μόνον ἐφόρει ἐν σινδόνιον καὶ εἶχεν ἐν μικρὸν Εὐαγγέλιον, καὶ οὕτως ἐγύριζεν ἐδῶ ἐκεῖ, ὡς ἀσώματος. Πολλάκις δὲ εὕρισκον αὐτὸν τινες εἰς τὸν δρόμον καθήμενον καὶ κλαίοντα, καὶ ἠρώτων αὐτόν, διὰ τί οὕτω κλαίεις γέρον ; ὁ δὲ ἀπεκρίνετο. Ὁ αὐθέντης μου ἐπιστεύθη εἰς ἐμὲ τὸν πλοῦτόν μου, καὶ ἐγὼ τὸν ἔρασα, καὶ θέλει νὰ με παιδεύσῃ. Ταῦτα δὲ ἀκούοντες, ἐνόμιζον, ὅτι λέγει διὰ χρυσίου καὶ πλοῦτον αἰσθητόν· ὅθεν ρίπτοντες εἰς αὐτὸν ὀλίγον ψωμίον, ἔλεγον, λάβε, γέρον, τὸ ψωμίον αὐτὸ καὶ φάγε.

ἀθλήτης τὴν ψυχὴν τοῦ εἰς-χειρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ αἱ ἄγιοι μάρτυρες ΚΑΛΛΙΝΙΚΗ καὶ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ξίφει τελειοῦνται.

- » Καλλινίκην τέμνουσι σὺν Βασιλίσση,
- » Τὰς καλλινίκους καὶ πόλου βασιλίδας.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΔΡΟΣΙΔΟΣ θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῇ πέντε Κανονικῶν.

Εἰς τὴν Δροσίδα.

- * » Δροσίς λιποῦσα πατρικὴν πᾶσαν σχέσιν,
- * Ἐφεῦρε Χριστὸν τὸν ποθεινὸν νυμφίον.

Εἰς τὰς Κανονικάς.

- * » Εἰ καὶ ἐχωνεύθητε, λαμπραὶ παρθένοι,
- * Ἄλλ' οὐρανοῦς οἰκεῖτε νῦν σὺν ἀγγέλοις.

Ὅτε ἐβασίλευεν ὁ Τραϊανὸς ἐν ἔτει γθ' (99), ὄχι μόνον καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐθανάτονε τοὺς τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ τὰ τούτων τίμια λείψανα ἐρρίπτεν ὁ μιὰρὸς εἰς ἀτίμους καὶ ἀκαθάρτους τόπους. Τότε λοιπὸν ἦσαν πέντε γυναῖκες Κανονικαί, ἤτοι καλογραφαί, αἱ ὁποῖαι ἀσκούμεναι εἰς ἐν ἀσκητήριον καὶ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ φυλάττουσαι, πρὸς τὰς ἄλλας τῶν ἀρετᾶς, εἶχον καὶ τοῦτο ἔργον ἀπαραίτητον, τὸ νὰ λαμβάνωσι τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ νὰ μυρίζωσιν αὐτὰ μετὰ μύρα καὶ σινδόνια, καὶ οὕτω νὰ τὰ ἐνταφιάζωσιν εἰς τὸ ἀσκητήριον αὐτῶν. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα Δροσίς ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὰς ἀνωτέρω καλογραφαίς, ἔχουσα μαζύ τῆς καὶ φορέματα πολυτίμα, (οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Κουβικουλάριοι, κρατηθέντες ἀπὸ ὑπνον βαθύν, δὲν ἠσθάνθησαν ὅτε ἐκβῆγεν ἡ Δροσίς ἀπὸ τὸ παλάτιον) παρεκάλει λοιπὸν αὐτὴ τὰς καλογραφαίς νὰ ὑπάγωσι μαζύ νὰ λάβωσι κἀνὲν λείψανον μάρτυρος.

Ὁ δὲ Ἀδριανὸς ὁ ἀρραβωνιστικὸς τῆς Δροσίδος, καὶ σύμβουλος ὢν τοῦ πατρός τῆς βασιλείας, αὐτοκράτωρ δέσποτα, εἶπε, πρόσταξεν νὰ σταθῶσι στρατιῶται διὰ νὰ φυλάττωσι τὰ σώματα τῶν κακοθανάτων χριστιανῶν, διὰ νὰ μάθωμεν ποῖοι κλέπτουσι τὰ σώματά των· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ γείνη τοῦτο. Ἀγρυπνήσαντες λοιπὸν οἱ φύλακες, συνέλαβον τὰς πέντε καλογραφαίς ὁμοῦ μετὰ τὴν θυγατέρα ταῦ βασιλέως Δροσίδα, καὶ τὸ πρῶτον παρέστησαν αὐτὰς εἰς τὸν βασιλεῖα· βλέπων δὲ αὐτὸς τὴν θυγατέρα του, ἐξεπλάγη καὶ ἐπρόσταξε νὰ φυ-

λάττεται αὐτὴ μὲ ἀσφάλειαν, ἴσως καὶ μετανοήσῃ. Διὰ δὲ τὰς πέντε καλογραΐας ἐπρόσταξε νὰ κατασκευασθῇ χωνευτήριον μέγαλον καὶ μέσα εἰς αὐτὸ νὰ βληθῶσιν αἱ καλογραΐαι ἐκεῖναι· ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτὰς ἐπρόσταξε νὰ βληθῇ καὶ χάλκωμα ἀρκετὸν, ἵνα ἀναλύσῃ καὶ σμιχθῇ μὲ τὰ ἀναλυθέντα σώματα τῶν καλογραϊῶν καὶ γίνωσι καὶ τὰ δύο ἐν μίγμα, καὶ οὕτω διὰ τοῦ τοιοῦτου χαλκώματος κατασκευασθῶσιν αἱ βάσεις καὶ τὰ πατώματα τῶν χαλκίνων ἀγγείων τοῦ δημοσίου λουτροῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη καινουργῆς παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐμελλε νὰ ἀναφθῇ εἰς τὴν ἑορτὴν τὴν λεγομένην τῶν Ἀπολλωνίων, καὶ νὰ ἐγκαινιασθῇ εἰς θεραπείαν τῶν ὁμοφρόνων τοῦ βασιλέως εἰδωλολατρῶν.

Ταῦτα λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐγείναν, καὶ ἀφ' οὗ αἱ τοῦ Χριστοῦ καλογραΐαι ἐχωνεύθησαν, τότε πατεσκευάσθησαν τὰ χάλκινα ἀγγεῖα τοῦ λουτροῦ καὶ ἀνάφαντες οἱ στρατιῶται τὸ λουτρόν, ἐκήρυττον πανταχοῦ λέγοντες· ὅσοι εἴθε φίλοι τῶν εὐμενῶν θεῶν, ἔλθετε εἰς τὰ ἐγκαινία τοῦ δημοσίου λουτροῦ, καὶ εὐθὺς συνέτρεχον ἅπαντες. Ὁ πρῶτος λοιπὸν ἐλθὼν ἄμα ἐπλησίασεν εἰς τὴν πρώτην θύραν τοῦ λουτροῦ, ἐπέσε χαμαὶ καὶ ἐξεψύχησεν· ὁμοίως ἐπαθον καὶ ὅσοι ἄλλοι ὕστερον ἀπὸ ἐκεῖνὸν ἐπλησίασαν, καὶ κἀνεὶς ἀπὸ ὅλους ἐκείνους δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμβῇ. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς προσεκάλεσε τοὺς λατρευτὰς τῶν θεῶν του, καὶ, εἰπατέ μοι, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, εἰπατέ μοι, μήπως ἐγείνε καμία μαγεία ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐμβῇ τις εἰς τὸ λουτρόν; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, οὐχὶ βασιλεῦ, ἀλλὰ τὰ χάλκινα ἀγγεῖα, ἅτινα ἐγείναν ἀπὸ τὰ λείψανα τῶν καλογραϊῶν, ταῦτα ἐποίησαν τὸ θαυμάσιον τοῦτο· ὅθεν πρόσταξον νὰ γίνωσιν ἄλλα ἀγγεῖα, καὶ οὕτω θέλει παύσει ὁ γινόμενος θάνατος. Τοῦτου δὲ γενομένου, εἶπεν ὁ ἄρραβωνιστικὸς τῆς Δροσίδος Ἀδριανὸς πρὸς τὸν βασιλέα, πρόσταξον, ὦ βασιλεῦ, νὰ χωνευθῶσι πάλιν τὰ πρότερον πατώματα τῶν χαλκῶν ἀγγείων, καὶ ἀπὸ αὐτὰ νὰ γίνωσιν ἀνδριάντες γυμνοὶ, ἔχοντες τὸ εἶδος τῶν καλογραϊῶν ἐκείνων, πρὸς ὄνειδος καὶ ἀτιμίαν αὐτῶν· οἱ δὲ ἀνδριάντες αὐτοὶ νὰ στηθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον λουτρόν τῆς βασιλείας σου. Καὶ εὐθὺς ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς κατέγειναν, καὶ ἀφ' οὗ ἐστήθησαν οἱ ἀνδριάντες τῶν καλογραϊῶν εἰς τὸ λουτρόν, βλέπει ὁ βασιλεὺς καθ' ὕπνον πέντε ἀμνάδας καθαρὰς, αἵτινες ἔβασκον εἰς ἐν περιδόλιον· βλέπει δὲ καὶ ἕνα βασκὸν φοβερόν, ὅστις ἐβασκεν αὐτάς, καὶ ἔλεγον εἰς τὸν βασιλέα· ἀσεβέστατε βασιλεῦ, τὰς

καλογραΐας τὰς ὁποίας σὺ ἐνόμισάς νὰ στήσης γυμνάς εἰς τὸ λουτρόν σου δι' ἀτιμίαν, ταύτας ὁ καλὸς βασκὸς Χριστὸς, χωρίσας ἀπὸ σοῦ, τὰς ἔβαλεν εἰς τοῦτον τὸν ὠραῖον τόπον τοῦ παραδείσου, εἰς τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ θυγάτηρ σου Δροσίς, ἡ καθαρὰ τοῦ Θεοῦ ἀμνάς.

Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη, ὅτι καὶ μετὰ θάνατον αἱ ἅγαι γυναῖκες κάτεντροπίασαν τὰς βουλὰς του· ὅθεν εἰς πείσμα καὶ ἐκδίκησιν αὐτῶν, προστάζει νὰ ἀναφθῶσι δύο μεγάλοι φούρνοι, ἡ καμίνια, ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῆς πόλεως καὶ νὰ καίωνται καθ' ἡμέραν. Ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εἰς ἕκαστον φούρνον καὶ κάμινον, ἔχουσαν προσταγὴν βασιλικὴν καὶ περιέχουσαν ταῦτα. « Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, οἱ προσκυνοῦντες τὸν ἐσταυρωμένον, λυτρώσατε ἑαυτοὺς μὲν ἀπὸ τὰ βάσανα, ἡμᾶς δὲ ἀπὸ κάπου, καὶ ἕκαστος ἀπὸ σᾶς ἄς ρίψῃ μόνος τὸν ἑαυτὸν του εἰς ὁποῖον φούρνον, ἡ κάμινον θελήσῃ ἀκωλύτως. » Ταύτην λοιπὸν τὴν προσταγὴν ἀκούσασα ἡ τοῦ Θεοῦ δούλη Δροσίς, ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀπανθρώπου βασιλέως, καὶ ὅτι ἕκαστος τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὸν πόθον καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ φλεγόμενος, ἐρρίπτετο αὐτοθελήτως εἰς τοὺς φούρνους καὶ καμίλους, ἐσήκωσε τὰ ὄμματά της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἀν ἦναι θέλημά σου ἅγιον νὰ σωθῶ, καὶ νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὴν μανιώδη θρησκείαν Τραϊανοῦ τοῦ πατρός μου, σὺ συνέργησον νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν νυμφῶνα καὶ ἄρραβωνισμόν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀδριανοῦ, καὶ νὰ ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου εὐρίσκονται καὶ αἱ πέντε καλογραΐαι, αἵτινες μὲ ὠδήγησαν εἰς τὸν φόβον σου. Κοίμισον δὲ μὲ βαθὺν ὕπνον ἐκείνους, οἵτινες μὲ φυλλάττουσι, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ φύγω χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι.

Ταῦτα εἰποῦσα, ἐξεδύθη τὰ βασιλικά φορέματα της, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ παλάτιον ἡσυχῶς χωρὶς τις νὰ τὸ αἰσθανθῇ. Ἀπερχομένη δὲ διὰ νὰ ριφθῇ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐκεῖ καμίλους ἐστοχάσθη καὶ εἶπε, Πῶς ὑπάγω εἰς τὸν Θεόν, χωρὶς νὰ ἔχω ἐνδύμα γάμου; ἦτοι χωρὶς νὰ λάβω τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἀνευ τοῦ ὁποίου εἶμαι ἀκάθαρτος; ἀλλ' ὦ βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἰδοὺ ἄφησά τὴν βασιλείαν μου διὰ τὴν ἀγάπην σου; ἵνα καταστήσῃς με θυρωρὸν τῆς σῆς βασιλείας. Σὺ λοιπὸν, ὁ δι' ἡμᾶς βαπτισθεὶς, βάπτισον καὶ ἐμὲ μὲ Πνεῦμα ἅγιον. Εὐθὺς δὲ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα,

ἐξέβαλε τὸ μῦθρον ὅπερ ἐβάσταζεν ἀπὸ τὸν κοιτῶνά της, καὶ ἤλειψεν ἑαυτήν· ἔπειτα ἐβαπτίσθη εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους καμαροειδεῖς λάγκους, καὶ εἶπε, Βαπτίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ Δροῖς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ φυλάξασα τὸν ἑαυτὸν της ἑπτὰ ἡμέρας, ἔτρωγε τροφήν, τὴν ὁποίαν της ἔφερον ἄγγελος Κυρίου. Τινὲς δὲ φιλόχριστοι χριστιανοὶ εὐρόντες αὐτήν, ἔμαθον τὰ περὶ αὐτῆς πάντα, καθὼς ἐκείνη ἢ μακαρία τὰ ἐδιηγῆθη εἰς αὐτούς. Κατὰ δὲ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, παρακαλοῦσα τὸν Θεὸν καὶ προσευχομένη, διὰ νὰ τὴν ὀδηγήσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου νέου δοιομάρτυρος ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀθλήσατος ἐν ταύτῃ αἰσὶ (1814) διὰ στόματος ῥομφαίας.*

- » Βατὰ κρατῶν, ἠδὲ σταυρὸν παμμάκαρ,
- » Εὐθυμος, Εὐθύμει, χωρεῖς πρὸς ξίφος.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΝΙΚΩΝΟΣ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων μαθητῶν αὐτοῦ ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἑννέα.

Εἰς τὸν Νίκωνα.

- » Νίκης στεφάνους εὐτρεπίζει σοι, Νίκων,
  - » Βραβεὺς στεφάνων ὠνήσκει λοιπὸν τῷ ξίφει.
  - » Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ Νίκων ξίφει κράτα δῶκεν.
- Εἰς τοὺς ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἑννέα.
- » Ἐνὸς δέοντος τέσσαρας συμμαρτύρων
  - » Διὰ ξίφους κτείνουσι πεντηκοντάδας.

Οὗτος ὁ ἅγιος Νίκων ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἡγεμόνος Κυντιανοῦ· κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν της ἐν Ἰταλίᾳ Νεαπόλεως, ὠραῖος εἰς τὸ σωματικὸν κάλλος, λαμπρὸς εἰς τὴν ὄψιν, καὶ φοβερός εἰς τοὺς πολέμους, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἑλληνοσ, μητρὸς δὲ χριστιανῆς. Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ τῷ τότε καιρῷ ἐσυγκροτήθη μέγας πόλεμος, καὶ ἠκολούθησεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀγῶν δυνατὸς, ἐνεθυμήθη ὁ μακάριος τὰς διδασκαλίας καὶ συμβουλὰς της μητρὸς του· ὅθεν στενάξας ἀπὸ βάρους καρδίας, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, εἶπε, βοήθει μοι, καὶ μετὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ὀπλισθεὶς, ὠρ-

μησεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἄλλους μὲν ἐκτύπα μὲ τὴν μάχαιραν, ἄλλους δὲ ἐπλήγονε μὲ τὸ ἀκόντιον, καὶ δὲν ἀφήκεν αὐτοὺς, ἕως οὗ τοὺς ἐνίκησεν ὅλους, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ φύγωσι κατησχυμένοι. Ἐξεπλάγησαν δὲ ὅλοι διὰ τὴν μεγάλην ἀνδραγαθίαν ταύτην· ὅθεν ἐπειδὴ ἠκολούθησαν τὰ πράγματα, καθὼς οἱ Νεαπολίται οἱ συμπατριῶταί του τὰ ἤθελον, ἐγύρισαν ὀπίσω εἰς τὰς οἰκίας των, μὲ τοὺς ὁποίους ἐγύρισε καὶ ὁ Νίκων εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἐῖτα φανερώσας εἰς τὴν μητέρα του ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ βαπτισθῇ, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Νεάπολιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· φθάσας δὲ εἰς τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Χίον, ἀνέβη εἰς τὸ ἐκεῖ βουνόν, καὶ ἔμεινεν εἰς αὐτὸ ἑπτὰ ἡμέρας, καταγιόμενος εἰς νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ προσευχάς. Ὅθεν λαμβάνει καλὰ εὐαγγέλια ἀπὸ θεῖον ἄγγελον, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἓν ραβδίον καὶ τῷ εἶπε νὰ καταβῇ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὁμοῦ μὲ ταύτην τὴν ράβδον. Φθάσας λοιπὸν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὁ ἅγιος, εὔρε πλοῖον, καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, διὰ δύο ἡμερῶν ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Γάνου· καὶ ἐκεῖ κατὰ συγκυρίαν ὑπήντησεν αὐτὸν ἐπίσκοπός τις εἰς σχῆμα μοναχοῦ, ὁ ὁποῖος πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν ἔφερον εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκει, καὶ κατηγήσας αὐτὸν, τὸν ἐβάπτισεν εἰς τὸ ὄνομα της ἁγίας Τριάδος, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτὸν ἐκ τῶν θείων μυστηρίων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν τρεῖς χρόνοι, τὸν ἐχειροτόνησε Πρεσβύτερον, ἔπειτα τὸν ἐχειροτόνησε καὶ ἐπίσκοπον.

Ἐπειδὴ δὲ συνήχθησαν ἐκεῖ πολλοὶ ἀδελφοί, ἦτοι ἑκατὸν ἑννεήκοντα, ἔλαβε τὴν προστασίαν τούτων καὶ ἡγουμένην ὁ ἱερός Νίκων. Ἐπειτα παραλαβὼν αὐτοὺς ὅλους, ὑπῆγεν εἰς τὴν Μιτυλήνην, καὶ ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν· καὶ ἀφ' οὗ εἶδε τὴν μητέρα του καὶ ἐνεταφίασεν αὐτὴν ἀποθανοῦσαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν νῆσον Σικελίαν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον βουνὸν τοῦ Ταυρομενίου, ἀποκτῶν ἀκόμη καὶ ἄλλους ἑννέα μαθητάς. Ὅ δὲ ἡγεμὼν της Σικελίας μαθὼν τὰ περὶ τοῦ ἁγίου, παρέστησεν αὐτὸν ἐμπροσθέν του, ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἑννέα μαθητάς του· ἀφ' οὗ δὲ ἠρώτησεν αὐτοὺς ἂν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν ἐπέισθησαν, προσταξάει νὰ ταυσιθῶσι κατὰ γῆς καὶ μὲ πληγὰς νὰ κατακοπῶσι, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν. Τὸν δὲ ἅγιον Νίκωνα ἐξήπλωσαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος,

καὶ μετ' ἀνημμένους λαμπάδας ἔκαυσαν αὐτὸν ἐπιτα τὸν ἔδσαν εἰς ὑποζύγια ζῶα, τὰ ὅποια ἔσυραν τὸν ἅγιον κατὰ γῆς, καὶ τὸν ἔρριψαν κάτω εἰς ἓνα κρημνόν. Μετὰ ταῦτα, ἐκτύπησαν τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος μετὰ τὰς πέτρας, καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ τελευταῖον τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΜΕΤΙΟΣ ζῆκει τελειοῦται.

- » Ὅργη κατοῖσαι τὴν σπάθην Δομετίου,
- » Ὁ δεινὸν οὗτος εἰσορῶν σπαθηφόρος.

* Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς ΔΟΥΚΑΣ ὁ ἐν Μιτυλήνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αῶβ' (1802), ἀρχὴν τελειοῦται. ²

- † » Λουκᾶς ὄσιος ἐκ δὲ τοῦ ξίφους πέλει,
- » Συνθιασώτης τοῦ χοροῦ τῶν μαρτύρων.

Τὰς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μερὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΡΤΕΜΟΝΟΣ, Ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισσιδείας. ³

- » Τὴν σάρκα βίβας ὡς ἔλυτρον, Ἀρτέμων,
- » Οὐ γῆς ἔχων τι στέλλεται τὴν πρὸς πόλον.
- » Εἰκαδὶ ἀμφὶ τετάρτῃ ἐδέξατο Ἀρτέμον' ἔδემ.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἀρτέμων κατήγετο ἀπὸ τὴν Σελεύκειαν τῆς Πισσιδείας, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγεννήθη καὶ ἀνετρέφη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων. Ὅτε δὲ ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος περιεπάτει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, εὐρών καὶ τοῦτον τὸν ἅγιον κατέστησεν αὐτὸν Ἐπίσκοπον καὶ ποιμένα καὶ διδάσκαλον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐπειδὴ δὲν ἔπρεπεν ὁ λύχνος νὰ

¹ Περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τῶν τετυπωμένων Συναξαριστῶν τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ νεοφανοῦς καὶ θαυματουργοῦ, διότι τοῦτο ἐγράφη κατὰ τὴν ἐνδεκάτην Μαρτίου, ὅτε καὶ ἐορτάζεται.

² Τὸ μαρτύριον τούτου δεῖ εἰς τὸ νέον Λεϊμωνάριον.

³ Σημειῶσαι, ὅτι εἰς τὴν προσορτίον ταύτην ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ λόγος σώζεται ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βητοπιδίου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τοῦ θεοῦ ἱεροκήρυκας, οὐ πρὸς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀπροσέως δεῖ ἀποβλέπειν.»

κρύπτεται ὑποκάτω εἰς τὸ μῦθον. Καλῶς λοιπὸν ποιμένας τὸ ποιμνίον του, καὶ γενόμενος εἰς ὄλους τοὺς χρεῖαν ἔχοντας λιμῆν σωτήριος, τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν προνοητής, τῶν πτωχῶν βοηθός, τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἰατρός, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ θεάρεστα ἔργα διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ τρισόβλιος εἰς γῆρας βαθύ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΡΤΕΜΟΝΟΣ Πρεσβυτέρου Λαοδικείας.

- » Κόσμου μεταστάς καὶ Θεῷ προσεγγίσας,
- » Σὸς εἶμι καὶ σώσον με φησὶν Ἀρτέμων.

† Ὅτε ὁ Διοκλητιανὸς ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ῥώμην ἐστάλησαν προστάγματα βασιλικὰ διὰ μέσου ἀρχόντων καὶ ἡγεμόνων εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, διορίζοντα νὰ προσφέρωσι θυσίας καὶ σπονδὰς εἰς τὰ εἰδῶλα. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐστάλη εἰς τὰ μέρη τῆς Λαοδικείας εἰς Κόμης ¹ ὀνόματι Πατρίκιος, ὅστις ἐβίαζεν ὄλους τοὺς χριστιανούς, νὰ θυσιάζωσιν εἰς τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς, καθὼς προσετάχθη. Τοῦτο δὲ μαθὼν Σισίνιος ὁ τῆς Λαοδικείας Ἐπίσκοπος ὁμοῦ μετὰ τὸν Πρεσβύτερον τοῦτον Ἀρτέμονα, ἔλαβον τινὰς χριστιανούς, καὶ ὑπῆγαν τὴν νύκτα εἰς τὸν ναὸν τῆς ψευδοθεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ συντρίψαντες τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα εἰδῶλα, τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος λέγω καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κατέκαυσαν αὐτὰ, καὶ τὰ ἔκαμαν στάκτην. Ἠφάνισαν δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους δράκοντας, οἱ ὅποιοι, καθὼς ἔλεγον, κατὰ μὲν τὸ μήκος ἦσαν πῆχεις ὀγδοήκοντα, κατὰ δὲ τὸ πλάτος, εἴκοσιν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω Κόμης ἐγέμισεν ἀπὸ θυμὸν, καὶ παραλαβὼν πλῆθος λαοῦ, ἐξῆλθεν ὁμοῦ μετὰ αὐτοὺς ἐξω τῆς πόλεως, καθήμενος εἰς βασιλικὸν ἵππον καὶ ἐπορεύετο κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, διὰ νὰ σφάζωσιν ὄλους τοὺς χριστιανούς, καὶ διὰ νὰ κατακόψωσι μεληδὸν τὸν Σισίνιον καὶ τὸν Ἀρτέμονα. Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἦλθε φόβος καὶ τρόμος εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ θέρμην τὴν τὴν δύνατην, ὥστε ἔβαλον αὐτὸν εἰς

¹ Κόμης εἶναι λέξις λατινικὴ, καὶ ἐρμηνεύεται κυρίως, ὁ ἀκόλουθος καὶ συνοδοιπόρος καὶ ὁπαδός· σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἔπαρχον καὶ ἡγεμόνα, καὶ ἐνίοτε σημαίνει τὸν τουρκιστὶ λεγόμενον Μπειλέμπειν, ἢ καὶ τὸν στρατηγόν· ἦται τὸν στρατηλάτην, καὶ ἴσως τοιοῦτον σημερινόν ἔχει καὶ ὁ Κόμης ἐν ταῦθα, τουτέστι τὸ τοῦ στρατηλάτου.

κλίνην, καὶ τὸν ἐγύρισαν σηκωτὸν εἰς τὸν οἶκόν του. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς ἄκραν ταλαιπωρίαν καὶ ἀδυναμίαν σώματος, ἐμήνυσε εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Σισίνιον ταῦτα· Παρακάλεσον τὸν Θεὸν νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, καὶ θὰ σοὶ κάμω χρυσοῦν ἀνδριάντα, τὸν ὁποῖον θὰ στήσω εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος ἀντέγραψεν αὐτῷ, τὸ χρυσίον σου ἄς ᾔῃαι ἰδικόν σου, ἂν δὲ πιστεύσης εἰς τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν μου, ἤξευρε, ὅτι εὐθὺς θέλει σὲ ἰατρεύσει. Ὁ δὲ Κόμης ἐγράψεν εἰς αὐτὸν, πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, μόνον ἀνίσως καὶ μὲ ἰατρεύση, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἰατρεύθη καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην.

Περιπατῶν λοιπὸν οὗτος καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Καισάρειαν, ἕως τρία μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν Λαοδίκειαν, ὑπήντησε τὸν πρεσβύτερον ἄγιον Ἀρτέμονα, τὸν ὁποῖον ἠκολούθουν δύο ἐλάφια, καὶ ἕξ ὄνοι, καὶ λέγει αὐτῷ, πῶς ἐπίασες τὰ ζῶα αὐτά; ὁ δὲ Ἀρτέμων ἀπεκρίθη· μὲ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ μου τὰ ἐπίασα· καὶ ὁ Κόμης λέγει, λοιπὸν χριστιανὸς εἶσαι; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη ἀπὸ τὴν νεαράν μου ἡλικίαν εἶμαι χριστιανός. Τότε ἐπίασεν αὐτὸν ὁ Κόμης, καὶ δέσας μὲ δύο ἀλυσίδας, τὸν παρέδωκεν εἰς δύο στρατιώτας, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἀκολουθῇ ὀπίσω ἕως οὗ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν Καισάρειαν. Ὁ δὲ ἅγιος καταβαρυνθεὶς ἀπὸ τὰ δεσμά καὶ τὰς ἀλυσίδας, ἐγύρισεν εἰς τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα τὸν ἠκολούθουν, καὶ λέγει εἰς αὐτά, ὑπάγετε εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Σισίνιον· καὶ εὐθὺς ὡς λογικὰ, ὑπήκουσαν καὶ ὑπήγαν. Βλέπων δὲ ταῦτα ὁ Ἐπίσκοπος, ἠρώτησε τὸν θυρωρὸν λέγων, ἀπὸ ποῦ ἦλθον ἐδῶ τὰ ζῶα ταῦτα; τότε κατὰ προσταγὴν Θεοῦ ἔλαβεν ἀνθρωπίνην φωνὴν μία ἔλαφος καὶ εἶπεν· ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀρτέμων ἐπίασθη ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ Κόμητα, καὶ φέρεται δεδεμένος εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅθεν ἐπρόσταξεν ἡμᾶς τὰ ζῶα, νὰ ἐλθωμεν ἐδῶ διὰ νὰ σοὶ δώσωμεν εἶδησιν. Ἀκούσας δὲ ὁ ἐπίσκοπος νὰ λαλῇ τὸ ζῶον, ἐγεινεν ἐκθαμβος· ὅθεν καλέσας Φίλεαν τὸν Διάκονον, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν Καισάρειαν λέγων, ὕπαγε καὶ μάθε, ἂν ᾔῃαι ἀληθῆ ὅσα ἠκούσαμεν ἀπὸ τὴν ἔλαφον. Ἐλθὼν δὲ εὔρε τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀφ' οὗ ἐχαιρετήθησαν ἀναμεταξύ των, ἐπρόσταξαν αὐτοὺς οἱ φύλακες νὰ μακρυνθῶσιν ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἐκάθισεν ὁ Κόμης εἰς τὸ κριτήριον, καὶ φέρει ἔμπροσθέν του τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, τίμησον τὸ γηρατειόν σου, ἀνθρώπε, καὶ θυσίασον

εἰς τοὺς θεούς. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη· δεκαῆξ· χρόνους διήλθον ἀναγνώσεως, ἀναγινώσκων τὰς ἱεράς βίβλους ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἐπήκοον πάντων, εἰκοσιοκτῶ δὲ χρόνους ἐποίησα διάκονος Χριστοῦ, ἀναγινώσκων εἰς τὸν λαὸν τὰ ἅγια Εὐαγγέλια, καὶ τριαντατριεὶς τώρα χρόνους εἶμαι πρεσβύτερος καὶ ἱερεὺς, διδάσκων καὶ κηρύττων τὴν τοῦ Χριστοῦ μου δύναμιν καὶ θεότητα, καὶ τώρα μοὶ λέγεις νὰ θυσιάσω εἰς τὸν ὁμοῖόν σου ἀναίσθητον δαίμονα; μὴ γένοιτό μοι τοῦτο εἰς τὸν αἰῶνα!

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κόμης ἐταράχθη ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ πυρώσας δυνατὰ μίαν ἐσχάραν, ἤπλωσε τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα ἐπ' αὐτῆς· πονῶν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ καύσιμον τοῦ πυρός, ἐσήκωσε τὰ ὄμματα τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶπε, μὴ ἀφήσης τοῦτον τὸν μιαρὸν Κόμητα νὰ γελάσῃ εἰς ἐμὲ τὸν δοῦλόν σου· ἀλλὰ σὺ ἤξεύρων, ὅτι ταῦτα πάσχω διὰ τὴν ἀγάπην σου, δός μοι ὑπομονήν, ἵνα τελείως κάμω αὐτὸν νὰ ἐντραπῇ. Ταῦτα καὶ ἄλλα λέγοντος τοῦ ἁγίου, ἰδοὺ ἐφθασε καὶ ἡ ἔλαφος, ἣτις ἐστάλη εἰς τὸν ἐπίσκοπον Σισίνιον καὶ ἐλάλησε, καὶ ἐλθοῦσα ἔλειχε μὲ τὴν γλῶσσάν του τὰς πληγὰς τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ προσταγὴν Θεοῦ λέγει εἰς ἔλεγχον τῶν ἀσεβῶν (διότι οὐδὲν ἀδύνατον εἶναι εἰς τὸν Θεόν) τί δὲ εἶπεν ἡ ἔλαφος; Ἄ· ἤξευρε, ὦ ἀσεβέστατε Κόμη, ὅτι
 » ὁ μὲν δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀρτέμων ταχέως θέ-
 » λει βοηθηθῆ ἀπὸ τὸν Θεόν, σὺ δὲ δι' αὐτὸν
 » ἔχεις νὰ καταδικασθῆς ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεόν·
 » ἐπειδὴ δύο ὄρνεα θὰ σὲ ἀρπάσωσι, καὶ θὰ σὲ
 » βάλωσι μέσα εἰς τὸν βράζοντα λέβητα, καὶ
 » αἰσάρκες σου θέλου ἀναλύσει καὶ γίνωσιν ὡς
 » χυλός, διότι ἐφάνης ἀχάριστος, ἐπειδὴ καὶ
 » τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον ὠμολόγησας καὶ ἐπί-
 » στευσας ὡς ἰατρεύσαντά σε, ἠρνήθης, καὶ τὸν
 » δίκαιον ἄνθρωπον Ἀρτέμονα ἀπανθρώπως ἐ-
 » βασάνισας.» Ταῦτα δὲ ὁ Κόμης ἀκούσας ἀπὸ
 τὴν ἔλαφον ἐθυμώθη πολλὰ, διότι ἐλέγχθη ἀπὸ
 ἓν ἄγιον ζῶον· ὅθεν προστάζει τοὺς στρατιώ-
 τας του νὰ τὸ τοξεύσωσιν, ἡ δὲ ἔλαφος ἐπή-
 δησε πλησίον εἰς τὸν ἄρχοντα, τὸν συγκάθε-
 δρον μὲ τὸν Κόμητα, καὶ οὕτως ἐλύτρωσεν ἀπὸ
 τὰ βέλη καὶ ἐφυγεν ἕξω. Ὁ δὲ συγκάθεδρος
 τοῦ Κόμητος δεχθεὶς τὸ βέλος καὶ θανατηφό-
 ρως ἀπὸ αὐτὸ πληγείς, ἀπέβριψε τὴν μιάραν
 του ψυχὴν· ὁ δὲ Κόμης τοῦτον ἰδὼν, ἐλυπήθη
 καὶ ἀνεχώρησεν, ἔβαλεν ὁμως πάλιν τὸν ἅγιον
 Ἀρτέμονα εἰς τὴν φυλακὴν. Τὴν δὲ ἐρχομένην
 ἡμέραν ἐπρόσταξεν ὁ Κόμης νὰ βληθῇ πίσσα
 μέσα εἰς λέβητα καὶ νὰ βράσῃ δυνατὰ, ἔπειτα

νά βληθῆ εἰς αὐτὴν ὁ ἅγιος κατακέφαλα. Τοῦτου δὲ γενομένου, ὑπήγον οἱ στρατιῶται εἰς τὸν Κόμητα λέγοντες, ὅτι ἡ πίσσα ἔβρασε δυνατὰ, ἀλλ' ὁ Κόμης δὲν ἐπίστευσεν, ἀλλ' ἔλεγεν, ὅτι θὰ ὑπάγη μόνος νὰ ἰδῇ με τοὺς ἰδίους τοῦ ὀφθαλμοῦς, καὶ τότε νὰ βεβαιωθῆ τὴν ἀλήθειαν. Ἰππεύσας λοιπὸν ἔτρεξεν ἴσα εἰς τὸν λέβητα καὶ ὅτε ἐπλησίασεν εἰς αὐτό, ὦ τοῦ θαύματος! αἰφνιδίως ἦλθον δύο ἄγγελοι ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς σχῆμα ἀετῶν, καὶ ἀρπάσαντες τὸν Κόμητα ἀπὸ τὸν ἵππον, ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λέβητα καὶ τόσον ἀνέλυσεν καὶ ἐχωνεύθη ὅλον τὸ σῶμά του, ὥστε οὐδὲ κόκκαλον ἔμεινεν.

Τοῦτο τὸ θαυμάσιον βλέποντες οἱ στρατιῶται καὶ ὅλος ὁ λαός, ἐξέστησαν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον των ἐφυγον· ἔμεινε δὲ μόνος ὁ ἅγιος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἴστατο, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν, καὶ προσευχηθεὶς, ἐξέβαλεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον πληθος νεροῦ. Τοῦτο βλέποντες Βιτάλιος ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων καὶ ἄλλοι πολλοὶ, κατηχήθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον καὶ ἐβαπτίσθησαν. Τὴν νύκτα δὲ ἐκεῖνην ἦλθε φωνὴ εἰς τὸν ἅγιον λέγουσα· ἐξέλθε ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπαγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τοὺς παραθαλασσίους τόπους τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκεῖ θέλεις καθαρίσει πολλοὺς ἀπὸ δαιμόνια καὶ ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, καὶ πολλοὶ διὰ σοῦ θὰ φωτισθῶσι καὶ θὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν. Ὄθεν ὁ ἅγιος κατηγήσας ἐκεῖ πολλοὺς, καὶ ἀποχαιρετίσας αὐτοὺς ἀνέβη εἰς ἓνα ἄγριον ὄνον, καὶ ἀπήρχετο ἐκεῖ, ὅπου ἡ θεία φωνὴ τὸν ἐδίδαξεν· ἀρπαγεὶς δὲ ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον, ὑπῆγε παρευθὺς εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἀπεκαλύφθη. Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ θαύματα ἐποίησεν ἐκεῖ μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ πολλοὺς ἐφώτισεν καὶ ὠδήγησεν πρὸς Θεόν· ὕστερον δὲ κρατηθεὶς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, ἀπεχεφαλίσθη ὁ μακάριος καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΖΑΧΑΡΙΑΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

- » Θεῶ πρὸς ἰσχὺν ἐξομοιωθεὶς, πάτερ,
- » Τίῳ Θεοῦ, σύγκληρος, ἐκστάς γῆς γίνῃ.

¹ Ὁ ὅσιος οὗτος Ζαχαρίας φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ χαριτωμένος ἐκεῖνος υἱὸς τοῦ ἀββᾶ Καρίωνος, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου, ἕστις παιδὸν ὦν, ὑπῆγε μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν σκῆπιν καὶ ἔγεινε μοναχός· καὶ εἰς τόσῃν ἀκρίτῃ ταπεινώσει καὶ ἀρετῇ ἐφθασεν, ὥστε ἠξιώθη νὰ ἔλῃ εἰς τὴν ψυχὴν του ἐγκάτοικον τὴν χάριν τοῦ

Οἱ ἅγιοι ὀκτὼ μάρτυρες οἱ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ¹ ἔλπει τελειοῦνται.

- » Σωτῆρος ἐκτάρθμος ἐτμήθη φάλαγξ,
- » Τοῦ πρὶν περιτμηθέντος ὀκταήμερου. ²

Ὁ ὅσιος ΜΑΡΤΙΝΟΣ ὁ Θηβαῖος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Καλῶ τραφεὶς κάλλιστα γήρα, Μαρτίνε,
- » Θανῶν θανοῦσι προστέθεισαι πατράσι.

παναγίου Πνεύματος, καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐφλέγετο ὑπ' αὐτῆς ἡ καρδιά του. ὡς γράφεται ἐν τῷ Γεροντικῷ.

Ὄθεν πολλοὶ μεγάλοι πατέρες καὶ γέροντες, ἠρώτων αὐτὸν νὰ μάθωσι, γνωρίζοντας, ὅτι ἀνεπαύετο εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Διὰ τοῦτο ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸν Εὐεργετινόν, ὅτι ὁ ἀββᾶς μακάριος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων, Εἰπέ μοι ποῖον εἶναι τὸ ἔργον τοῦ μοναχοῦ; ὁ δὲ Ζαχαρίας ἀπεκρίθη, ἐμὲ ἐρωτᾷς, πάτερ; λέγει ὁ ἀββᾶς· Μακάριος, πληροφοροῦμαι εἰς σὲ τέκνον Ζαχαρία, διότι κάποιος με παρακινεῖ ἔσωθεν νὰ σὲ ἐρωτήσω· ἐφ' ἧ δὲ ὁ Ζαχαρίας. Τὸ κατ' ἐμὲ, πάτερ, τὸ ἑαυτὸν βιάζεσθαι εἰς πάντα, τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ μοναχοῦ. (σελ. 228).

Ὁμοίως καὶ ἐν σελ. 278 τοῦ αὐτοῦ ἀναγινώσκωμεν ὅτι ὁ ἀββᾶ Μωϋσῆς ἠρώτησε τὸν Ζαχαρίαν τοῦτον. Εἰπέ μοι, τί ποιήσω; ἀκούσας δὲ ὁ Ζαχαρίας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀββᾶ Μωϋσῆος λέγων, Σὺ με ἐρωτᾷς· πάτερ; λέγει αὐτῷ ὁ γέρον, Πίστευσόν μοι τέκνον Ζαχαρία, εἶδον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατελθὸν ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκ τούτου ἀναγκάζομαι ἐρωτῆσαι σε. Λαβὼν δὲ ὁ Ζαχαρίας τὸ κουκούλιον αὐτοῦ, ἔθηκεν ὑπὸ τοὺς πόδας, καὶ καταπατήσας αὐτὸ εἶπεν· Ἐάν μὴ συντριβῆ οὗτος ὁ ἄνθρωπος, οὐ δύναται εἶναι μοναχός. Ἐλεγε δὲ περὶ αὐτοῦ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Καρίων· Ἐγὼ πολλοὺς κόπους ἐποίησα πλέον τοῦ υἱοῦ μου Ζαχαρίου, καὶ οὐκ ἔφθασα εἰς τὰ μέτρα αὐτοῦ διὰ τὴν ταπεινωσιν καὶ σιωπῆν αὐτοῦ (αὐτόθι) ἔλθόντος δὲ ποτε εἰς θεωρίαν τοῦ Ζαχαρίου, ἐκαίοντο ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος τὰ ἐντόσθιά του. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Καρίων νομίζων, ὅτι ἀπὸ δαιμόνιον ἦτον ἡ θεωρία, ἔδειρεν αὐτὸν, ἀπελθὼν δὲ ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἀββᾶν Ποιμέναν, καὶ ἀναγγεῖλας, παρὰ τοῦ Ποιμένου δὲ πάλιν πεμψθεὶς εἰς ἄλλον γέροντα, ἐπληροφόρηθη παρ' ἐκείνου, ὅτι θεία ἦτο ἡ θεωρία· ἤκουσεν ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ υποτάσσεται εἰς τὸν πατέρα του.

Ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ τελευτήσῃ ὁ ὅσιος οὗτος Ζαχαρίας, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ βῆθαις ἀββᾶ Μωϋσῆς, τί βλέπεις; ὁ δὲ Ζαχαρίας ἀπεκρίθη, Δὲν εἶναι καλλίτερον, ὡς πάτερ, νὰ σιωπῆ τις; καὶ ὁ γέρον εἶπε, ναί, τέκνον, σιώπα. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, κηθεζόμενος ἐκεῖ ὁ ἀββᾶς Ἰσιδώρος, καὶ ἀναελίψας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· Εὐφραίνου τέκνον μου Ζαχαρία, ὅτι ἠνεώχθησάν σοι αἱ πύλαι τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας (αὐτόθι).

¹ Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις γράφεται, οἱ ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.

² Περιττῶς γράφεται ἐξῆς παρὰ τῷ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον καὶ τὸ δίστιχον Νικάνου τοῦ Αἰγυπτίου. Ταῦτα γὰρ προεγράψαν κητὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Μαρτίου, ὅτε ἡ μνήμη αὐτοῦ ἑορτάζεται.

* Ὁ ἅγιος τέως ἱεροῦάρτης ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχρζ' (1657) ἀρχόνῃ τελειοῦται.

† » Τῷ Παρθενίῳ ἐπλάκη διπλοῦν στέφος,
» Ὡς ἱερεὶ τε καὶ ἀθλητῇ Κυρίου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ΄, ὁ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ τῆς Ὑπεραγίας Λεοποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. ²

» Ἦγγειλεν Υἱὸν Ἄγγελος τῇ Παρθένῳ,
» Πατὴρὸς μεγίστης Ἄγγελος βουλῆς μέγαν.
» Γήθεο τῇ Μαρίῃ ἔφατ' Ἄγγελος εἰκάδι πέμπτη.

¹ Τὸ μαρτύριον τούτου δρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἐγκώμια ἐπλεξαν ὁ Χρυσόστομος δύο, ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη «Βασιλικῶν μυστηρίων ἑορτὴν ἑορτάζομεν σήμερον,» τοῦ δὲ ἐτέρου αὕτη, «Πάλιν χαρᾶς Εὐαγγέλια.» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ.» Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλική.» Γρηγόριος ὁ Νεοκαισαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐορτὰς μὲν ἀπάσας καὶ ἑμνωδίας.» Γερμανός ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς παρουσίας τιμίας καὶ βασιλικῆς.» Θεόδωρος ὁ Μονεργμητικῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅταν ἡ χειμέριος τῆς εἰδωλολατρείας.» (Σώζονται πάντες ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.) Ἐχει ἐγκώμιον εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν καὶ ὁ Πρόκλος, καὶ Ἰωσήφ ὁ Βρυένιος, καὶ ὁ Νύσσης δὲ θεῖος Γρηγόριος λόγον σύντομον ἡμοῦ καὶ γλαφυρὸν συνέθετο εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν, ὅστις σώζεται μὲν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Σταυρονικήτα χειρόγραφος, οὗ σώζεται δὲ ἐν τοῖς τετυπωμένοις τρισὶ τόμοις τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῇ προτέρᾳ Κυριακῇ τὴν ὁρθόδοξον ταύτην Ἐκκλησίαν οὐράνιον χοροῖαν ἐκάλεσεν ὁ μέγας Βασιλεῖς.» Ἀλλὰ καὶ Ἰωάννης ὁ πάνσοφος καὶ γεωμέτρης, λόγον προσαφηνητικὸν καὶ χαριστήριον συνέθετο εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρετε· τοῦτό μοι τὸ βραχὺ καὶ μέγα τοῦ λόγου προσίμιον, χαίρετε.»

Καὶ ὁ ὑπάτος τῶν φιλοσόφων Ψελλός, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Ἀρχὴ μὲν τῶν ὄντων Θεός.» (Σώζονται καὶ οἱ δύο ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδιου, καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος.) Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ μὲν ψαλμῶδες Προφήτης.» Γερμανός ὁ Κωνσταντινουπόλεως λόγον δευτέρον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ ἀνάβηθι δὲ εὐαγγελιζόμενος.» (Σώζονται ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς τοῦ Βατοπαίδιου) ἐν δὲ τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰθέρων σώζεται καὶ ἕτερος λόγος Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σήμερον ἀγγελικῇ παρατάξει.» Ἐν τῷ περιωνύμῳ δὲ ναφ' τοῦ Πρωτάτου σώζεται καὶ εἰς λόγος Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐαγγέλια ἀδελφοὶ εὐχα-

Ὁ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός, ὁ πάντοτε φροντίζων διὰ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ὡς πατὴρ φιλόστοργος, θεωρῶν τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν αὐτοῦ κατατυραννόμενον ἀπὸ τὸν διάβολον, καὶ κατασυρόμενον εἰς τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας, καὶ εἰς τὴν εἰδωλολατρειᾶν ὑποκείμενον, ἠθέλησε ν' ἀποστείλῃ τὸν Υἱὸν τοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ λυτρώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε νὰ μὴ ἤξευρῃ τὸ μυστήριον τοῦτο, ὅχι μόνον ὁ Σατανᾶς, ἀλλ' οὐδ' αὐταὶ αἱ οὐράναι Δυνάμεις, ¹ διὰ τοῦτο τὸ ἐνεπιστεύθη εἰς ἓνα ἀρχάγγελον· ἦτοι εἰς τὸν ἐνδοξότατον Γαβριήλ. Προοικονόμησε δὲ νὰ γεννηθῇ καὶ ἡ ἁγία Παρθένος Μαρία καὶ νὰ φυλαχθῇ καθαρὰ, ὡς ἀξία τοῦ τοιοῦτου μεγάλου μυστηρίου καὶ παγκοσμίου καλοῦ· ὅθεν ἐλθὼν ὁ Ἄγγελος εἰς πόλιν Ναζαρέτ, εἶπεν αὐτῇ «Χαίρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.» Ἡ δὲ Παρθένος ὑστερον ἀπὸ ἄλλα λόγια, εἶπε τελευταῖον πρὸς τὸν Ἄγγελον «Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥημά σου.» Καὶ εὐθὺς μὲ τὸν λόγον τοῦτον συνέλαβεν ὑπερφυῶς ἐν τῇ ἀχράντῳ κοιλίᾳ τῆς τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐνουπόστατον σοφίαν καὶ δύναμιν αὐτοῦ, μὲ τὴν ἐπισκίασιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐτελέσθησαν οἰκονομικῶς ἅπαντα τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ Λόγου διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ ἀπολύτρωσιν. ² (ὄρα εἰς τὸν Θη-

γέλια, καὶ πάλιν ἐρῶ εὐαγγέλια.» Ἀλλὰ καὶ ὁ Φώτιος λόγον συνέθετο εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρὰ τῆς παρουσίας ἡμέρας καθίστηκεν ἡ πανήγυρις, καὶ λαμπρὰν τὴν χαρὰν τοῖς πέρασιν ἀποφέρειται.» Ὁμοίως καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεύς, ὁ Ταυρμενίας Ἐπίσκοπος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σήμερον ἡ Ἐκκλησία δαδουχεῖται μυστικῶς καὶ πυρσεύεται.» (σώζεται ἐν τῷ Πρωτάτῳ.)

¹ Ὁ δὲ Θεοφόρος Μάξιμος ἐν τῇ μβ'. ἐρωτήσει οὕτως ἐπὶ λέξεως λέγει «Ἐπειδὴ τινες ἀποροῦσιν, ὅτι πῶς λαθεῖν λέγεται τὰς οὐράνους Δυνάμεις ἢ τοῦ Κυρίου ἐνανθρώπησις, ὅπότεν εὐρίσκωμεν, ὅτι καὶ αἱ προφητεῖαι αἱ πρὸ τοῦ Κυρίου δι' Ἄγγελων γεγόνασιν, καὶ τὴν σύλληψιν τῆς Παρθένου ὁ Γαβριὴλ εὐαγγελίζεται, καὶ τοὺς ποιμένας Ἄγγελοι μυσταγωγῶσιν; ἀποκρίσις. Ὅτι μὲν ἤδεισαν οἱ Ἄγγελοι τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Κυρίου ἐνανθρώπησιν, οὐ δεῖ ἀμφιβάλλειν. Ἐκεῖνο δὲ ἔλαθεν αὐτοὺς ἡ ἀκατάληπτος τοῦ Κυρίου σύλληψις, καὶ ὁ τρόπος. Πῶς ὄλος ἐν τῷ Πατρὶ ὦν, καὶ ὄλος ὦν ἐν πάσι, καὶ πάντα πληρῶν, ὄλος ἦν ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Παρθένου.

² Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἐν τυχῇ ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγ-

σαυρόν τοῦ πεζογράφου Δαμασκηνοῦ, καὶ εἰς τὸν Μηνιάτην, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα, καὶ εἰς τὴν Σαγήνην, καὶ εἰς τὸν Κωφόν, καὶ εἰς τὴν Κατήχησιν τοῦ Στουδίτου.)

γελισμοῦ κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, εἰς ὄνον μόνον καὶ ἔλαιον γίνεται κατάλυσις, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ὄψαριον διὰ τὸ αἰδέσιμον τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου, καθὼς πάντα τὰ Τυπικὰ συμφώνως διορίζουσι, κἄν καὶ ὁ θεὸς Νικηφόρος ἐν τῷ πέμπτῳ αὐτοῦ κανόνι λέγῃ, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆ μεγάλης πέμπτης, ἢ τῆ μεγάλης Παρασκευῆ, δὲν ἁμαρτάνομεν ἂν καταλύσωμεν ὄνον καὶ ὄψαριον. Ἀληθῶς μέγας πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ θεὸς Νικηφόρος· ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ δὲ τὰ Τυπικὰ οὕτως ἀποφασίζουσι, καὶ ἅγιοι καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ οἱ γράψαντες τὰ Τυπικὰ, καὶ ἀρχαιότεροι ἀκόμη καὶ τοῦ θείου Νικηφόρου, ὡς εἶναι ὁ Σάββας, ὁ θεὸς Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὁ Χαρίτων, ὁ Εὐθύμιος, ὁ Κυριακός, καὶ ἄλλοι ὅμοιοι, διὰ τοῦτο προτιμῶμεν τὴν κοινὴν τῶν Πατέρων ὁμοφωνίαν. Καὶ μάλιστα διότι ὑποπεύομεν, μὴ ᾔνοι κἀνεὸς κοιλιοδούλου προσθήκῃ τὰ ὄψαρια· ἐπεὶ δὲ δύσκολα πιστεύομεν, τοιοῦτος ἅγιος νὰ εἴπῃ ἐναντία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως. Ὅρα δὲ καὶ πῶς ὁ ἅγιος δὲν λέγει ἀποφαντικῶς εἰς τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ὅτι νὰ ἐσθίεται ὄψαριον, ἀλλ' ὑποθετικῶς, ὅτι εἰ ἂν φάγῃ τις ὄψαριον ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ τυχούσῃ τῆ μεγάλης Πέμπτης καὶ μεγάλης Παρασκευῆ, δὲν ἁμαρτάνει, καὶ δὲν εἴπεν ὅτι καλῶς ποιεῖ, ἀλλ' ὅτι δὲν ἁμαρτάνει· πολλὴ δὲ διαφέρει τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ δευτέρου. Ἐγὼ εἶχον ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ἀνωτέρω πέμπτον κανόνα τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, τὸν περιεχόμενον ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ μετὰ τῶν λοιπῶν τριάκοντα ἑπτὰ κανόνων τοῦ αὐτοῦ ἁγίου· ἀλλ' ὁ νοθεύσας τὸ ἱερὸν Πηδάλιον, καὶ πολλὰς ἀτόπους προσθήκας καὶ ἀφαιρέσεις ἐν αὐτῷ ποιησάμενος, αὐτὸς κακῶς ἄφηρσε καὶ τὴν ὑποσημείωσιν ἐκείνην, διὰ τὴν ὁμολογίαν νὰ καταλύσωσιν οἱ χριστιανοὶ ὄψαρια ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τυχούσῃ κατὰ τὴν μεγάλην Ἑβδομάδα. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὸ τριακοστὸν ὄνομα κεφαλαιῶν τοῦ Καθολικοῦ καὶ τετυπωμένου Τυπικοῦ, ὅπου αὐτολεξεῖ γράφονται ταῦτα· Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ἑορτὴ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἰ τύχει τῆ μεγάλης ἐβδομάδι, ἐν ἣ ἂν ἡμέρα ἐπισητῇ, γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιμετλήσει ὄνου καὶ ἐλαίου, ἰχθύος δὲ οὐ.

Καὶ τοῦτο δὲ προσσημειοῦμεν, ὅτι ἡ ἑορτὴ αὕτη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ οὐδὲ ποτε μετατίθεται εἰς ἄλλην ἡμέραν· ἀλλὰ εἰς ὁποῖαν ἡμέραν τύχῃ, εἰς ἐκείνην καὶ ἐορτάζεται. Καθὼς ἅπαντα τὰ Τυπικὰ συμφώνως διορίζουσι· καὶ ὁ ἀνωτέρω δὲ κανὼν τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, καὶ οἱ λόγοι τῶν διδασκάλων παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων οἱ εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην πεπονημένοι, καὶ μάλιστα τοῦ Βρυενίου Ἰωσήφ τοῦτο βεβαιοῦσι. Ἐπεὶ δὲ ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἶναι ἀρχὴ καὶ κεφαλὴ ὄλων τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐὰν αὕτη μετατεθῇ, εἶναι ἀνάγκη καὶ συμμετατεθῶσι καὶ αἱ ἄλλαι δεσποτικαὶ ἑορταί, καὶ ἡ τῶν Χριστοῦ γεννῶν ὁμοιοῦσιν, καὶ ἡ τῶν Θεοφανείων, καὶ ἡ τῆς Ὑπαπαντῆς, καὶ καθέτης εἶναι αἱ ἄλλαι. Καὶ οὕτω νὰ γίνῃ μία μεγάλη σύγχυσις εἰς ὄλον τὸν κύκλον τῶν ἑορτῶν· ὅθεν αἱ ταύτην μετατιθέντες, κακῶς ποιεῖσιν. Εὐαγγελιστὴ δὲ ἡ Θεοτόκος ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἢ κατ' ἄλλους ἐν Κυριακῇ.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ δόσιος πατὴρ ἡμῶν ΣΕΝΝΟΥΦΙΟΣ ὁ Σημειογράφος ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Τὸ σῆμα κρύπτει σῶμα τοῦ Σεννουφίου,
» Σημεῖα τοῦ δείξαντος ἐν βίῳ ξένα.

* Αἱ ἅγιοι μάρτυρες ΠΕΛΑΓΙΑ καὶ ΘΕΟΔΟΣΙΑ ξίφει τελειοῦνται.

* » Θεοδοσία καὶ Πελαγία ξίφει,
» Πέλαγος εὐρον δωρεῶν Θεοῦ Δόγου.

* Δῆμιός τις τὸν Χριστὸν ἐπιγνοὺς, καὶ ἐν ζοφῶδι φρουρᾷ βληθεὶς τελειοῦται.

* » Εἰρκτὴν σκοτεινὴν δῆμιος κατεκρίθη,
» Γνοὺς Χριστὸν ἐξάγοντα φῶς ἀπὸ σκότους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', τὴν σὺναξιν ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἀρχαγγέλου ΓΑΒΡΙΗΛ ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς παραδεδομένην, ὡς τῷ θείῳ καὶ ὑπερφυεῖ καὶ ἀπορρήτῳ μυστηρίῳ τῆς τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίας καθυπουργήσαντος.¹

» Τὸν σὴν ἀπαγγέιλαντα σάρκωσιν Νόα,
» Τιμὴν πρεπούσας πᾶσα σὰρξ τιμᾶ, Δόξα.
» Εἰκάδι ἀμφ ὕμνος Γαβριὴλ κτίσιν ἕκτη ἐγείρει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων εἰκοσιῆξ μαρτύρων τῶν ἐν Γοθία μαρτυρησάντων, ἐξ ὧν εἰσι πρεσβύτεροι δύο, Βαθούσις καὶ Οὐτρῆς μετὰ δύο υἱῶν αὐτοῦ καὶ τριῶν θυγατέρων, καὶ Ἀρβύλλας μοράζων· λαῖκοι δὲ, Ἀθήνας, Ἀγνάς, Ρύαξ, Ἡγάθραξ, Ἡσκόος, Σύλας, Σίγητζας, Σουηρῖλλας, Σεμβλας, Θέρμας, Φίλλας· καὶ ἐκ τῶν γυναικῶν Ἄρρα, Ἀλλὰς, Βάρις, Μωϊκῶ, Μαμύκα, Οὐτρῶ, καὶ Ἀριμάς.

» Τόσην πυρὶ φλέγουσι πληθὺν μαρτύρων,
» Ὅσας ἄγει μὴν σήμερον τὰς ἡμέρας.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι Γαβριὴλ θὰ εἴπῃ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, (α) κατὰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλον. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐξαιρετικῶς δημηγόρησεν εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρώπου οἰκονομίας τοῦ Θεοανθρώπου Λόγου. Λέγει δὲ καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς ὁ Ταυρομενίας ἐπίσκοπος, ὅτι τὰ ἑπτὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια περιέχει τὸ ὄνομα τοῦ Γαβριὴλ, σημαίνουσιν, ὅτι ὁ πατὴρ τῷ Γαβριὴλ εὐαγγελισθεὶς τεθέσθαι Χριστὸς ἔχει ἐπὶ σωτηρίῳ τοῦ κόσμου παντός, τοῦ μετρομένου ὑπὸ τῆς ἐβδομάδος καὶ περατομένου ἐν αἰῶσιν ἑπτὰ. (λόγῳ εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν.)

(α) Ἐβρ. ἄνθρωπος Θεοῦ. Σ. Ε.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουγγουρίχου βασιλέως τῶν Γόθων, καὶ Γρατιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τοσ' (376), διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἔλαβον διὰ πυρὸς τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Ἰουγγουρίχου, διότι οὗτος ὁ ἀσεβέστατος κατέκαυσε τὴν ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν, εἰς τὴν ὁποίαν κατεκάησαν καὶ οἱ ἀνωτέρω ῥηθέντες εἰκοσιῆξ μάρτυρες. Τότε δὲ συνέβη καὶ ἐν τοιοῦτον, ἤγουν χριστιανός τις ἔφερεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν προσφορὰν, ὁ ὁποῖος πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἀντὶ τῆς ἀψύχου προσφορᾶς, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔγεινε προσφορὰ εἰς τὸν Θεόν, ὀλοκαυτωθεὶς διὰ τοῦ πυρὸς, καὶ λαβὼν ὁ αἰδιδίμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΟΔΡΑΤΟΥ, ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, ΜΑΝΟΥΗΛ, καὶ ἐτέρων τεσσαράκοντα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

- » Κοδράτε, θαυμάζω σε τῆς εὐανδρίας,
- » Πῶς ὑπτιάζων ἀνδρικῶς σφάττη, μάκαρ.

Εἰς τὸν Θεοδοσίον.

- » Θεοδόσιος, τῷ Θεῷ ζῶν καὶ μόνῳ,
- » Ζῶν δι' αὐτὸν ἐκ ξίφους καταστρέφει.

Εἰς τὸν Μανουήλ.

- » Ξίφει χεθήτω, κἄν κοτύλη φῆσι μοι,
- » Ὁ Μανουήλ πέφυκεν αἵματος μίξ.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα.

- † » Τεσσαράκοντα μάρτυρες διὰ ξίφους,
- » Θεῷ προσπνέχθησαν ὦ τῆς ἀνδρίας!

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς· βλέποντες δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν νὰ θανατόνωνται οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλόλατρας, ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των νὰ ὁμολογήσωσι παρρησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, διὰ νὰ νὰ γείνωσι κληρονόμοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Καὶ λοιπὸν ὑπήγον αὐτόκλητοι καὶ παρεδόθησαν εἰς τὸν τῆς χώρας ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος ἐξέταζε τότε καὶ ἐτιμῶρει πολλοὺς χριστιανούς· καὶ παρασταθέντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὡμολόγησαν ὅτι εἶναι χριστιανοί. Ὅθεν ἐδλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, μετὰ τινος δὲ ἡμέρας τοὺς ἐξήγαγον τῆς φυλακῆς, καὶ κρεμάσαντες αὐτοὺς γυμνοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, κατεξέσχισαν τὰς πλευράς των. Εἶτα τοὺς ἐσυραν ἐπάνω εἰς τριβόλους, καὶ τελευταίον τοὺς

ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ὁ ὁσῖος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς ΣΤΕΦΑΝΟΣ ἠγούμενος Τριγλίας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Θεοῦ Στέφανος ἀμπελωνος ἐργάτης,
- » Θεῷ παραστάς καμάτου μισθὸν λάβη.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἐν ἔτει ωιέ (815), ἠγάπησε δὲ τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας· διὰ δὲ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, μετὰ πολλὴν παράκλησιν τῶν μοναχῶν, ἔγεινε ἠγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ καλουμένου Τριγλία. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασε χρόνους πολλοὺς εἰς τὴν ἀσκησιν καὶ ἡγουμενίαν, ὕστερον προσεκληθὴ ἀπὸ τὸν ῥηθέντα δυσσεβῆ Λέοντα τὸν εἰκονομάχον, ὁ ὁποῖος ἐκίνησε διωγμὸν μέγαν κατὰ τῶν προσκυνοῦντων τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας. Ἀναγκασθεὶς λοιπὸν ἀπὸ τὸν τύραννον νὰ ἀρνηθῆ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ νὰ ὑπογράψῃ κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ μᾶλλον ὀνομάσας δυσσεβεὶς τοὺς ἀναγκάζοντας αὐτὸν εἰς τοῦτο εἰκονομάχους, ἐτιμωρήθη πολλὰ καὶ εἰς φυλακὰς ἐβλήθη, καὶ εἰς ἐξορίαν ἐπέμφθη. Μετὰ τὰ ὁποῖα ταῦτα δεινὰ ταλαιπωρηθεὶς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ὁποῖου, τοὺς πολλοὺς κόπους καὶ κακοπαθείας ἐδοξίμασεν ὁ αἰδιδίμος.

* Διήγησις ὠφέλιμος ΜΑΛΧΟΥ μοναχοῦ αἰχμαλωτισθέντος. ¹

- † » Βλέψον μοναχὲ τίσιν οἶκν λαμβάνει,
- » Παρήκοος πᾶς, καὶ διόρθωσιν λάβε.

Μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ἕως τριάκοντα μίλια, εἶναι χωρίον ὀνομαζόμενον Μαρώνεια, εἰς τὸ χωρίον δὲ ἐκεῖνο ἐγεννήθη καὶ ἀνετρέφη ὁ Μάλχος οὗτος, καὶ ἐσέβετο τὸν Θεόν. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς αὐτοῦ ἐσπούδαζον νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν γυναῖκα, αὐτὸς δὲ ἐμελέτα νὰ φύγῃ καὶ νὰ γείνη μοναχός· ὅθεν ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, ἔγεινε μοναχὸς πλησίον εἰς πνευματικὸς ἀνδρας, οἵτινες ἦσαν ἐκεῖ. Ἀγῶ-

¹ Τοῦτο τὸ διήγημα ἠρανίσθη ἀπὸ τὸ Γεροντικόν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται, Παράδεισος τῶν Πατέρων ἐν χειρογράφῳ σωζόμενος, ὁ ὁποῖος τοῦ Παλλαδίου ἐπισκόπου. Ἐλευθεπολίτης σὺν-ναχθεὶς, καὶ εἰς ὑποθέσεις εἰκοστῆς διαπραθείς.

νισθίς λοιπόν ὁ ἀσίδιμος, εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

Ὅτε δὲ ἔμαθεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, ἐστοχάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν χήραν μητέρα του, μὲ σκοπὸν ἵνα μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνης γεινῆ κληρονόμος ὄλων τῶν ὑπαρχόντων της· καὶ ἄλλα μὲν ἀπὸ αὐτὰ νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἄλλα δὲ νὰ ἐξοδεύσῃ εἰς οἰκοδομὴν μοναστηρίου ἰδικοῦ του. Τοῦτον δὲ τὸν σκοπὸν καὶ λογισμὸν του ἐφανέρωσεν εἰς τὸν πνευματικὸν του πατέρα καὶ γέροντα, ὁ ὁποῖος ἐμπόδιζεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν λογισμὸν τοῦτον, ὡς ἀνωφελῆ καὶ ἀσύμφορον, μάλιστα δὲ καὶ ἐβεβαίονεν αὐτὸν, ὅτι οἱ λογισμοὶ αὐτοὶ εἶναι ἐκ τῶν δαιμόνων. Ὁ δὲ Μάγχος δὲν ἠθέλησε νὰ πεισθῇ εἰς τὰ λόγια τοῦ γέροντός του, ἀλλ' ἐξήλθεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν, καὶ ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μὴ ἀπαντήσῃ Σαρακηνοὺς εἰς τὸν δρόμον, ἐπρόσμενεν ἐκεῖ, ἕως νὰ εὔρῃ καὶ ἄλλους συνοδοιπόρους· ἀφ' οὗ δὲ συνήχθησαν ἑβδομήκοντα ὁδοιπόροι, ἐπεριπάτει πλέον χωρὶς φόβον. Παρ' ἐλπίδα ὅμως ἐφάνη εἰς τὸν δρόμον πλῆθος Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι αἰφνιδίως ὀρμήσαντες κατὰ τῶν ὁδοιπόρων, τοὺς ἐπίασαν ὄλους ζωντανούς καὶ τοὺς ἠχμαλώτισαν.

Τότε καὶ ὁ Μάγχος οὗτος ἐπεσεν εἰς τὸν λαχνὸν ἐνὸς μαύρου Αἰθίοπος, ὁ ὁποῖος ἔλαβεν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ὁμοῦ καὶ μίαν γυναῖκα. Τούτους λοιπόν καὶ τοὺς δύο ἐπρόσταξεν ὁ Αἰθίοψ νὰ ἱππεύσωσιν ὁμοῦ ἐπάνω εἰς μίαν γοργοκάμηλον· ἐπειδὴ δὲ ἡ κάμηλος ἔτρεχε πολὺ, ὁ Μάγχος κινδυνεύων νὰ κρημνισθῇ ὁμοῦ μετὰ τὴν γυναῖκα, ἐνηγαλίσθη καὶ αὐτὸς τὴν γυναῖκα καὶ ἡ γυνὴ τὸν Μάγχον, καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐναγκαλίσεως ἴσταντο στερεοὶ ἐπάνω εἰς τὴν κάμηλον. Ὅχι μόνον δὲ τοῦτο τὸ ἀτοπον συνέβη εἰς τὸν Μάγχον διὰ τὴν παρακοήν του, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἔφαγε χωρὶς νὰ θέλῃ κρέας καμήλου. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ὁ αὐθέντης τοῦ Αἰθίοψ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκόν του, ὁ Μάγχος προσῆλθεν εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ αὐθέντου του, καὶ ὑπετάσσετο ὡς δοῦλος εἰς αὐτήν, φέρων νερόν, καὶ ρίπτων ἔξω τὰ σκουπίδα. Τελευταίον δὲ ἐπεφόρτισεν αὐτὸν ὁ αὐθέντης του τὸ νὰ βόσκη τὰ πρόβατά του, καὶ μετὰ τὴν ἐπιστάσιαν ταύτην τῶν προβάτων ἐλαφρώθη ὀλίγον ἀπὸ τὰ βαρῆα προστάγματα καὶ τὰς πρότερον ὑπηρεσίας. Ἐπαρηγορεῖτο δὲ μετὰ αὐτὴν συλλογιζόμενος τὰ παραδείγματα τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου προφήτου, καὶ

αἰοιδίμου βασιλέως Δαβὶδ, ὁ ὁποῖος διότι ἐπείμεινε τὰ ἀλογα πρόβατα, εὔρε τὴν βασιλείαν καὶ ποιμαντικὴν τῶν λογικῶν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ εὐηρέστησεν ὁ Μάγχος εἰς τὸν αὐθέντην του διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν προβάτων καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ τυρίου, καὶ διὰ τὴν φυλακὴν ὄλων τῶν σκευῶν καὶ εἰδισμάτων τοῦ οἴκου του, τὰ ὁποῖα παρέδιδε σῶα καὶ ὀλόκληρα μετὰ συνείδησιν καθαρὰν καὶ μετὰ πίστιν καὶ ἀδαλότητα, διὰ ταῦτα λέγω τὰ καλά τοῦ Μάγχου, ἐσυλλογιζέτο ὁ αὐθέντης τοῦ Αἰθίοψ νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸν κάμμίαν φολοτιμίαν καὶ ἀνταπόδοσιν· ἡ ἀνταπόδοσις δὲ αὕτη ἦτο τὸ νὰ δώσῃ τῷ Μάγχῳ γυναῖκα ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἠχμαλώτισεν ὁμοῦ μετὰ αὐτόν. Ὁ δὲ Μάγχος καλεσθεὶς ἀπὸ τὸν αὐθέντην του καὶ ἀκούσας τοῦτο, κατ' ἀρχάς μὲν μετεχειρίσθη ἀργοπορίαν καὶ ἀναβολὴν τοῦ καιροῦ, λέγων ὅτι δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο διότι εἶναι μοναχός, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἐλευθέρη, ἀλλ' εἶναι συνεζευγμένη μετὰ ἄνδρα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ χωρισθῇ μετὰ τοιοῦτον τρόπον ἀπὸ τὸν νόμιμον ἄνδρα της.

Ὁ δὲ Αἰθίοψ τοῦτο ἀκούσας, ἐξεγύμνωσε τὴν σπάθην του καὶ ἐφοβέρισε νὰ τὸν θανατώσῃ. Τότε ὁ Μάγχος ἐμάνθανε διὰ τῆς δοκιμῆς τὰ θανατηφόρα βλαστήματα ὅσα ἐγέννησεν εἰς αὐτόν ἡ παρακοὴ τοῦ πνευματικοῦ του πατρός· ὅθεν φοβηθεὶς, ἐπῆρε τὴν γυναῖκα καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἀπεφάσισεν ὅμως εἰς τὸν λογισμὸν του κάλλιον νὰ θανατώσῃ αὐτὸς ἑαυτόν, παρὰ νὰ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνὴ ἐκείνη, θαυμασία οὔσα καὶ φρονίμη καὶ σώφρων, ἔβλεπε τὴν ἀνυπόφορον λύπην καὶ ἀδημονίαν τοῦ Μάγχου, ἐφοβήθη μήπως ἀπὸ τὴν πολλὴν λύπην θανατωθῇ. Ὅθεν τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἦναι μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀχώριστοι καὶ οἱ δύο, διὰ τὸν φόβον τοῦ Αἰθίοπος καὶ διὰ τὸ ἀνυπόπτον· νὰ φυλάττωσι δὲ κατὰ τὸ κρυπτόμενον καθαρὸν καὶ παρθένον τὸν ἑαυτὸν των. Μετὰ τοιοῦτον τρόπον, ἔλεγεν ἡ τιμία γυνὴ, θέλει λάβῃ πληροφορίαν ὁ αὐθέντης μας, ὅτι δὲν θὰ μεταχειρισθῶμεν δολιότητα. Ἦρσεν ἡ βουλὴ αὕτη εἰς τὸν Μάγχον, πλὴν αὐτὸς ἐνθυμούμενος τὴν καθαρὰν καὶ ἀγίαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὅτε εὐρίσκετο εἰς τὸ μοναστήριον, ἐμελέτα νὰ φύγῃ. Τοῦτο δὲ νοήσασα ἡ γυνὴ, παρεκάλει νὰ τὸν συνακολουθήσῃ καὶ αὕτη διὰ νὰ γίνῃ καλογραῖα, εἰς κἀνένα παρθενοῶνα καὶ μοναστήριον· ὁ δὲ Μάγχος ὑπεσχέθη τοῦτο εἰς αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ πλησίον ἦτο ποταμὸς τις μεγαλώτατος, ὁ ὁποῖος

δὲν ἀφινεν αὐτοὺς νὰ φύγωσιν ἐλευθέρως διὰ τὸ δύσκολον αὐτοῦ πέρασμα, τούτου χάριν κατεσκεύασαν δύο ἀσκία ἀπὸ δερμάτια, καὶ δέσαντες αὐτὰ μὲ ἀσφάλειαν, ἐπῆρην ὁ Μάλχος τὸ ἔν ἀσκίον καὶ ἡ γυνὴ τὸ ἄλλο, καὶ ἐμβαινόντες διὰ νυκτὸς εἰς τὸν ποταμὸν, μετεχειρίσθησαν τὰ μὲν ἀσκία ὡς πλοῖον, τοὺς δὲ πόδας των, ὡς πηδάλια, καὶ οὕτως ἐξῆλθον εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ. Ὅθεν εὐχαριστήσαντες εἰς τὸν Θεόν, ὄχι μόνον περιεπάτουν τὴν νύκτα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ὑπὸ τοῦ ἡλίου καταφλεγόμενοι, συχνάκις ὁμῶς ἐβλεπον καὶ ὀπίσθων. Καὶ λοιπὸν ἰδοὺ βλέπουσι τὸν αὐθέντην των τὸν Αἰθίοπα ὁμοῦ μὲ ἓνα δοῦλον, οἱ ὁποῖοι ἀναβάντες εἰς δύο γοργοκαμήλους, ἐβάσταζον εἰς τὰς χεῖράς των σπαθία ξεγυμνωμένα καὶ ἔτρεχον κατόπι των.

Ὅτε δὲ ἐκεῖνοι ἐπλησίασαν διὰ νὰ τοὺς πιάσωσιν, οὗτοι ἀπὸ τὸν φόβον ἐγειναν ὡς λίθοι καὶ ἀναίσθητοι νεκροί· κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ ἐφάνη ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των ἓν βαθύτατον σπήλαιον, ὅθεν ἐμβῆκαν εἰς αὐτό. Ἐμβάντες δὲ εὗρον ἐν αὐτῷ μίαν ἀσπίδα καὶ ὀφίδια καὶ ἄλλα θανατηφόρα ἔρπετά καὶ θηρία πολλὰ, λέοντας καὶ λεαίνας, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν πολλὴν καθυσιν τοῦ ἡλίου προσέφυγον εἰς αὐτὰ, ἵνα λάβωσιν ἀναψυχὴν. Λοιπὸν ἂν καὶ ἐφοβήθησαν οὗτοι τὰ ῥηθέντα θηρία, ἐπειδὴ ὁμῶς ἦτο μεγαλείτερος ὁ φόβος τοῦ Αἰθίοπος, ἐσφραγίσθησαν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ οὕτως ἐστάθησαν εἰς ἓν μέρος τοῦ σπηλαίου, προσμένοντες νὰ γίνωσι φαγητὸν τῶν θηρίων. Καταβάντες δὲ ἀπὸ τὰς καμήλους ὁ Αἰθίοψ καὶ ὁ δοῦλός του ἔδεσαν αὐτὰς πλησίον εἰς τὸ σπήλαιον· καὶ ὁ μὲν δοῦλος ἐμβῆκε πρῶτος εἰς τὸ σπήλαιον διὰ νὰ ἐκβάλλῃ ἔξω τὸν Μάλχον καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ Αἰθίοψ λαβὼν τὸ σπαθίον ἴστατο εἰς τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἵνα, ὅταν ἐκεῖνοι ἔλθωσι διὰ νὰ περάσωσι, θανατώσῃ αὐτοὺς. Ἀμα λοιπὸν ἐμβῆκεν ὁ δοῦλος ἐπήδησεν ἐπάνω του μία λέαινα, ἡ ὁποία ἀρπάσασα αὐτὸν ἀπὸ τὸν λαιμὸν, τὸν ἐπνίξεν· ἔπειτα δαγκάνουσα αὐτὸν, ἔσυρεν εἰς τὴν φωλεάν της. Καὶ ὁ μὲν Μάλχος καὶ ἡ γυνὴ βλέποντες τοῦτο, ἐδόξασαν τὸν Θεόν· ὁ δὲ Αἰθίοψ νομίσας, ὅτι οἱ φυγόντες ἀντιστέκονται εἰς τὸν δοῦλον καὶ δὲν ἰσχύονται νὰ ἐκβῶσιν ἀπὸ τοῦ σπηλαίου, ἐμβῆκε καὶ αὐτὸς μέσα, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὴν μάχαιραν. Παρευθὺς δὲ ἐπήδησε πάλιν κατ' ἐπάνω του ἡ ἴδια λέαινα καὶ ἐθανάτωσε καὶ αὐτόν. Τότε ὁ Μάλχος καὶ ἡ γυνὴ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ διὰ τὸ παρά-

δοξον τοῦτο θαῦμα, ἔπαρ ἐποίησα δι' αὐτοὺς, ἐπρόσμενον ἐκεῖ, ἐλπίζοντες, ὅτι καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγον θὰ φαγωθῶσιν ἀπὸ τὴν λέαιναν. Ἄλλ' ἡ λέαινα λαβοῦσα τὸ λεονταράπουλόν της, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον· τότε ἐξεληθόντες καὶ αὐτοὶ, εὗρον τὰς καμήλους δεδεμένας καὶ φορτωμένας μὲ φαγητὰ καὶ ποτὰ. Ὅθεν φαγόντες καὶ εὐφρανθέντες, εὐχαρίστησαν τῷ Θεῷ.

Ἐπειτα ἀναβάντες εἰς τὰς καμήλους, ἐπέρισαν τὴν ἔρημον εἰς δέκα ἡμέρας καὶ ὑπῆγαν εἰς κάστρον· ἐκεῖθεν δὲ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ὁ ἀρχὼν τοῦ κάστρου πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Μεσοποταμίας· ἐκεῖνος δὲ ἐξαγοράσας τὰς καμήλους, καὶ φιλοφρόνως αὐτοὺς δεξιωθείς, τοὺς ἀπέστειλε χαιρόντας εἰς τὸν οἶκόν των. Τότε ὁ μοναχὸς Μάλχος δούς ἱκανὰ χρήματα εἰς ἓνα παρθενῶνα καὶ ἀσκητήριον γυναικῶν, ἔβαλεν εἰς αὐτὸ τὴν γυναῖκα· αὐτὸς δὲ γυρίσας εἰς τὸ μοναστήριον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἔφυγε, τὸν μὲν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα καὶ γέροντα εὗρεν ἀποθαμμένον, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς διηγήθη ὅσα συνέβησαν εἰς αὐτόν. Ὅθεν μαθὼν γινῶσιν ἀπὸ ὅσα ἔπαθε, παρέμενε εἰς τὸ ἐξῆς ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, ὁ ὁποῖος τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τόσοις μεγάλους κινδύνους. Διανύσας λοιπὸν χρόνους ἀρκετοὺς, καὶ τῷ Θεῷ εὐαρέστως δουλεύσας, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΜΑΤΡΩΝΗΣ** τῆς ἐν Θεσσαλονικῇ.

- » Οὐκ ἄξιον λαθεῖν σε, μάρτυς Ματρῶνα,
- » Κἄν ἔνδον εἰρκτῆς ἐκπνέης κεκρυμμένη.
- » Εἰκάδι ἐβδομάτη θάναε Ματρῶνη ἐν εἰρκτῇ.

Αὕτη ἦτο ὑπηρετρία γυναικὸς Ἑβραίας, Παντίλλης¹ ὀνομαζομένης, ἡ ὁποία ἦτο σύζυγος ἐνὸς ἀρχιστρατήγου ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης. Ὅτε δὲ ἡ κυρία της ὑπήγαγεν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων, ἠκολούθει μὲν αὐτὴν καὶ ἡ Ματρῶνα, μέσα ὁμῶς εἰς τὴν συναγωγὴν δὲν ἐμβαινεν, ἀλλ' ἐγύριζε καὶ ὑπήγαγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐφανερῶθη εἰς τὴν κυρίαν της τοῦτο, ἐδάρη ἡ μακαρία ἀνελεημόνως καὶ ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν· εἶτα ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ πάλιν δέρεται, καὶ πάλιν κλείσεται εἰς τὴν

¹ Παρὰ τοῖς Μηνιαίοις Παπύλλαι γράφεται. Σ' Ε.

φυλακὴν. Ἐκεῖ δὲ διελθοῦσα ἡμέρας πολλὰς, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Λέγουσι δὲ, ὅτι τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐντίμως· ἡ δὲ κυρία τῆς Παντίλλα, ὠλίσθησεν ἀπὸ τὸ τείχος καὶ ἔπεσε κάτω εἰς ἓν ὑπολήνιον, ὅπου χύνεται τὸ γλεῦκος (μοῦστος), καὶ ἐκεῖ κατέστρεψε τὴν ζωὴν, καὶ ἔλαβε κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἀξίαν καταδίκην παρὰ Θεοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ δοῖος **ΚΗΡΥΚΟΣ** ὁ ἐν τῷ Ἄφρω, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- Ἐγὼ, πάτερ Κήρυκε, καὶ τεθνηκότα,
- Κἂν καρδίᾳ φέρειν σε, κἂν γλώττῃ θέλω.

*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΤΟΥ τοῦ σκληρικοῦ, καὶ ΑἰΔΙΑΣ τῆς αὐτοῦ γυναίκος, καὶ τῶν δύο τέκνων αὐτοῦ, ΘΕΟΠΡΕΠΙΟΥ, ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ, ΑΦΜΙΛΟΧΙΟΥ τοῦ δουκός, καὶ ΚΡΟΝΙΑΟΥ τοῦ Κομενταρησίου.*¹

Εἰς τὸν Φιλητὸν καὶ Λυδίαν.

- Ἦσπερ Φιλητοῦ καὶ Λυδίας σὰρξ μία,
- Οὕτως ἐν αὐτῶν καὶ μετ' εἰρήνης τέλος.

Εἰς τὸν Θεοπρέπιον καὶ Μακεδόνα.

- Θνήσκει Θεοπρέπιος σὺν Μακεδόνι,
- Θεοπρεπῶς ἄδοντες ὕμνους Κυρίῳ.

Εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον καὶ Κρονιόδη.

- Δουξ συντελευτᾷ τῷ Κομενταρησίῳ,
- Ἐξουσιάζων ἐξυπηρετουμένῳ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν εἴτει ρκε' (125), χριστιανοὶ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν λατρεύοντες τῷ Θεῷ. Πισθεῖς δὲ ὁ μακάριος Φιλητὸς ὁμοῦ μετὴν τὴν γυναῖκά του Λυδίαν, καὶ μετὰ τὰ δύο παιδιὰ του, τὸν Θεοπρέπιον καὶ Μακεδόνα, παρεστάθη εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν σοφίαν τοῦ ἁγίου, ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον, ὅστις ἦτο δουξ εἰς τὴν Σλαβονίαν. Εὐθὺς λοιπὸν ἐκεῖνος ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ κτυπῶσι τὰ σώματά των μετὰ σπάθας ξυλίνας. Τότε ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν Κρονιόδης ὁ Κομενταρησίος, ὅστις μετὰ τῶν λοιπῶν ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλα-

κὴν· κατὰ δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἐνῶ οἱ ἅγιοι ἐφαλλον καὶ προσπύχοντο, ἐφάνησαν οὐράνιοι ἄγγελοι παραθαρρύνοντες καὶ ἐνδυναμόνοντες αὐτοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Τῷ πρῶτῳ δὲ παρεστάθησαν εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον, ὁ ὁποῖος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, πολλὰ βάσανα καὶ τιμωρίαι εἶναι ἡτοιμασμένα διὰ σᾶς. Ὅθεν ἔβαλε τοὺς ἁγίους μέσα εἰς ἓνα λέβητα γεμάτον ἐλαίου καὶ ριτίνης βρασμένης, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐψυχράνθη ὁ λέβης. Τότε θαυμάσας ὁ δουξ Ἀμφιλόχιος διὰ τὸ γεγονός θαῦμα, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν λέγων δὲ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, βοήθει μοι, ἐμβόηκε καὶ αὐτὸς μέσα εἰς τὸν λέβητα· φωνὴ δὲ θεϊκὴ ἔγεινεν εἰς αὐτὸν λέγουσα, εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἀνάβαινε ἐδῶ εἰς ἐμέ. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν Σλαβονίαν, γέμων ἀπειλῶν καὶ θυμοῦ. Φθάσας λοιπὸν ἐκεῖ, προστάζει νὰ καθῇ εἰς ἑπτὰ ἡμέρας λέβης γεμάτος ἐλαίου, καὶ εἰς αὐτὸ νὰ βληθῶσιν ὅλοι οἱ ἐξ ἁγιοί. Τούτου δὲ γενομένου, ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐντροπιασθεὶς διὰ τὸ θαυμάσιον τοῦτο, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην. Οἱ δὲ ἅγιοι προσευχηθέντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ, παρέδωκαν εἰς αὐτὸν τὰς ψυχὰς των, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΙΩΑΝΝΗΣ** καὶ **ΒΑΡΟΥΧΙΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- Οὐ θάρσος ἦττον Ἰωάννου πρὸς ξίφος
- Ὁ Βαρούχιος εἶχεν, εἰμὴ καὶ πλέον.

Ὁ προφήτης **ΑΝΑΝΙ**¹ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- Τριάς τρίπους σὸς, Ἀνανί Θεοπρόπε,
- Δι' ἧς τὸ μέλλον προὔλεγεσ προτὸ τοῦ τέλους,

Μνήμη τοῦ δοῖου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ ἐπι-

¹ Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην ταύτην τοῦ Μαρτίου ἐτελειώθησαν διὰ τοῦ μαρτυρίου οἱ ἐννέα μάρτυρες, οἱ ἐν τῷ Συναξαρίῳ Ἰωάνη καὶ Βαραχασίου περιεχόμενοι, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ παρόντος.

¹ Περὶ τοῦ Ἀνανι τοῦ προφήτου τούτου ταῦτα γράφει ἡ ἁγία Γραφή· «Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανι ὁ προφήτης πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰουδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ πεποιδέναι ἐπὶ Κύριον Θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου. Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Αἰθῦες ἦσαν εἰς δύναμιν κολλήν; εἰς θάρσος; εἰς ἱππεῖς; εἰς κλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῆ, κατισχύουσι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν· καὶ νῦν ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. Καὶ ἐθυμώθη Ἀσὰ τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν.» (6'. Παράλ. ις'. 7—10.)

σκόπου Κορίνθου, ἀδελφοῦ γεγονότος Πέτρου ἐπισκόπου Ἀργους τοῦ σημειοφόρου. ¹

- † » Φύσει ἀδελφός ὢν ὁ Παῦλος τοῦ Πέτρου,
- » Πόλει σὺν αὐτῷ ἐγκατοικεῖ τῇ ἄνω.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΕΥΤΥΧΙΟΥ.

- » Εὐτυχὲς Εὐτυχίος ἦλθεν εἰς πέρας,
- » Γῆθεν μεταστάς καὶ κατοικήσας πόλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΛΑΡΙΩΝΟΣ** τοῦ νέου, ἡγουμένου γεγονότος μονῆς τῆς Πελεκητῆς. ²

- » Δοὺς Ἰλαρίων γῆ τὸ γῆθεν σαρκίον,
- » Γῆν μακάρων ὤκησε τὴν μακαρίαν.
- » Ὀγδόη Ἰλαρίωνα κιχῆσατο εἰκάδι πότμος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου **ΗΡΩΔΙΩΝΟΣ** ἐρὸς τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστόλων.

- * » Ρόδον νοητὸν ὢν σαφῶς Ἡρωδίων,
- » Ζίφει τρυγηθεὶς πάλιν ἀνθεὶ ἐν πόλῳ.

Οὗτος ἦν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα μαθητὰς τοῦ Κυρίου, ἀκολουθῶν τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ μάλιστα τὸν κορυφαῖον Πέτρον, καὶ γενόμενος συνεργός τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπειτα χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος τῶν νέων Πατρῶν, ἐδίδασκε καὶ ἐπέστρεφε πολλοὺς πρὸς τὸν Κύριον ὅθεν πιασθεὶς ³ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας καὶ τοὺς Ἰουδαίους, ἐδάρη δυνατὰ, διότι ἄλλοι μὲν ἔδερον αὐτόν, ἄλλοι δὲ συνέ-

¹ Ὁ Πέτρος οὗτος ἴσως εἶναι ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅστις καὶ θαυματουργὸς ὀνομάζεται. Τούτων τῶν δύο ἀδελφῶν τὸ Συναξάριον γράφεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Μαΐου.

² Σημειώσαι, ὅτι τὸ μοναστήριον τῆς Πελεκητῆς ἐδρίσκεται κατὰ τὴν Προῦσαν, τὸ ὅποιον σώζεται καὶ κατοικεῖται ἕως τῆς σήμερον.

³ Κατὰ δὲ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου μηνᾶς, ὅπου ἑορτάζεται ὁ ἀπόστολος οὗτος μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ἐράστου, Σωσιπᾶτρου, καὶ Κουάρτου, γράφεται ὅτι ὁ Ἡρωδίων οὗτος ἀπεκλεφάλισθη ἀπὸ τὸν Νέρωνα ἑμοῦ μετὰ τὸν Ὀλυμπᾶν.

Περὶ τῶν δὲ γράφεται καὶ ἐνῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλητοῦ τοῦ Συγκλητικῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, διότι τούτου ἡ μνήμη προεορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ παρόντος Μαρτίου, ὅπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ κατὰ τὴν τάξιν συνηρμόσθη.

τριβὸν τὸ στόμα τοῦ με πέτρας καὶ ἄλλοι ἐκτόπων αὐτόν εἰς τὴν κεφαλὴν. Τελευταῖον δὲ ἀπέσφαξαν αὐτόν οἱ θηριόγνωνοι, καὶ οὕτως ἐτελειώθη, παραδούς τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ τρισόβλιος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΜΑΡΚΟΥ** ἐπισκόπου Ἀρθουσίω, ¹ **ΚΥΡΙΑΛΛΟΥ** διακόνου, καὶ τῶν ἐν Ἀσκάλῳ καὶ Γάζῃ παρθένων γυναικῶν, καὶ ἱερομένων ἀνδρῶν.

Εἰς τὸν Μάρκον.

- » Ἐπαγρυπνήσας πρῶτα πολλὰς αἰκίας,
- » Ἰπνωσε Μάρκος θεῖον εἰρήνης ὕπνον.

Εἰς τὸν Κύριλλον.

- » Γαστήρ Κυρίλλου Δευτέρου διὰ ξίφους,
- » ἴσσει πάχος γῆς, εἶπε Δαβὶδ, ἐρράγη.

Εἰς τὰς Παρθένοους.

- » Κεῖνται γυναῖκες βρώσεως χοίροις σκάφαι,
- » Γαστρός παθοῦσαι ῥῆξιν ἐκ χοιροφρόνων.
- † » Εἰκάδι ἡδ' ἐνάτη ἀθληταὶ εἰς πόλον ἴκον.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Μάρκος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ² τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τκγ' (328), ζήλω δὲ θεῖῳ κινήθεις, ἐκρήμνισεν ἕνα ναὸν τῶν εἰδώλων καὶ ἐποίησεν αὐτόν ἐκκλησίαν. Ὅτε δὲ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσε μετὰ ταῦτα ἐν ἔτει τξα' (361), καὶ ἔδωκε πολλὴν τιμὴν εἰς τὰ εἰδωλα καὶ παρρησίαν εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας, τότε ὄχι μόνον εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Μάρκον πολλὰ κακὰ ἐδειξεν ὁ ἀποστάτης διότι ἐκρήμνισε τὸν ναὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς, διότι καὶ ἐκεῖνοι ἐκρήμνισαν τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων. Ὁ δὲ ἅγιος Μάρκος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκρύφθη καὶ συνεστάλη εἰς ἕν μέρος, κατὰ τὴν τοῦτο προστάζουσαν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου· ἐπειδὴ ὅμως ἀντ' αὐτοῦ ἐπιείσθησαν ἄλ-

¹ Ἀρέθουσα εἶναι πόλις ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, καιμένη κατὰ τὸν κόλπον τοῦ Στρώμμονος· ἦτοι τοῦ Χάνδακος ποταμοῦ, ἣ ὁποῖα ὕστερον ὀνομάσθη Ῥενδῖνα, μεθ' ὀνόμου ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Θεσσαλονίκης Μητροπολίτην.

² Ὁ δὲ Θεοδώρητος ἀναφέρειν τὸ διήγημα τοῦτο ἐν τρίτῳ βιβλίῳ κεφ. ἕκτῃ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, ἐξ ὧ καὶ ἐρανίσθη, λέγει, ὅτι ὁ Μάρκος οὗτος ἦτο ἐπὶ Κωνσταντίου, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου.

λοι και ἐτιμώρουντο, ἐξήλθεν εἰς τὸ φάνερρον, και παρεδόθη μόνος του εἰς τοὺς εἰδωλοάτρας. Οἱ δὲ στρατιῶται πιάσαντες αὐτὸν τὸν ἐγύμνωσαν, και ἔδωκαν εἰς τὸ σῶμά του πολλοὺς ραβδισμοὺς και ἔπειτα τὸν ἔρριψαν εἰς χανδάκια βρωμερά.

Μετὰ ταῦτα ἐξαγαγόντες τοῦτον ἐκειθεν τὸν παρέδωκαν εἰς παιδία νὰ τὸν κατακεντῶσι μὲ βελόνας· εἴτα ποιήσαντες γάρον, ἦτοι ἀλμῆν, ἔβρεξαν ὅλον τὸ σῶμα τοῦ ἀγίου ἀπὸ αὐτῆν. Ὑστερον χρίσαντες αὐτὸν μὲ μέλι τὸν ἐκρέμασαν μὲ σχοινία ἔξω κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεσημβρίας, διὰ νὰ δέχεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, και νὰ καταφλέγεται ἀπὸ αὐτάς, και πρὸς τούτοις, διὰ νὰ ἦναι τροφή εἰς τὰς μελίσσας και σφήκας. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, ὑπέμεινεν ἀνδρείως τὰ βάσανα ὁ μακάριος Μάρκος, ὅχι μόνον διὰ τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ και διὰ νὰ μὴ δώσῃ οὐδὲ ὀβολὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀνάγκησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κρημνισθέντος ναοῦ τῶν εἰδώλων. Ἐζήτησαν δηλαδὴ οἱ Ἕλληνες ἀπὸ αὐτὸν ὀλίγην τινα βοήθειαν, διὰ νὰ τὸν ἀναχτίσωσι πάλιν πρὸς σύστασιν τῆς ἀσεβείας των· ἀλλ' ὁ ἅγιος οὐδὲ ὀλίγον τι ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἐὰν ἔδιδεν, ἐφαίνετο ὅτι προδίδει τὴν πίστιν και τὴν εὐσέβειαν. Ὄθεν μὲ τὴν ἔνστασιν νικήσας τοὺς Ἕλληνας, και μὲ τὴν πρᾶξιν αὐτοὺς ἐνίκησε, διότι βλέποντες οἱ Ἕλληνες τὴν ἀνδρίαν και μεγαλοψυχίαν τοῦ θαυμαστοῦ τούτου γέροντος Μάρκου, κατέβασαν μὲν αὐτὸν ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου τὸν εἶχον κρεμασμένον· αὐτοὶ δὲ μεταβληθέντες, μετεχειρίσθησαν αὐτὸν διδάσκαλον, και ἔμαθον παρ' αὐτοῦ τὴν εὐσέβειαν, πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστόν.

Καλὸν δὲ εἶναι νὰ διηγηθῶμεν ἐδῶ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐτόλμησαν οἱ Ἕλληνες νὰ κάμωσιν εἰς τὴν πόλιν Φοινίχην ἐναντίον Κυρίλλου τοῦ διακόνου ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Παραβάτου. Ἐπειδὴ δηλαδὴ και αὐτὸς πολλὰ εἰδῶλα τῶν δαιμόνων ἐκρῆμνισεν, ἐπίσθη ἀπὸ τοῦς Ἕλληνας, και ἔλαβεν ἀπὸ αὐτοὺς δεινὸν και βίαιον θάνατον, διότι ἔσχισαν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, και ἐκβῆκαν ἔξω τὰ σπλάγχνα του, ὥστε ἔγεινεν ἐλεεινὸν θέαμα. Λέγουσι δὲ ὅτι και τὰ σπλάγχνα του ἔφαγαν οἱ Ἕλληνες, διὰ τοῦτο και ἔλαβον παρὰ Θεοῦ τὴν ἀξίαν ἐκδίκησιν, διότι ἐνῶ ἔτρωγον τὰ σπλάγχνα του ἔπεσον τὰ ὀδόντιά των, και ἡ γλῶσσά των ἐκόπη, και ἡ ὀπτική δύναμις τῶν ὀφθαλμῶν των ἐβλάβη.¹

¹ Καὶ τοῦτο τὸ διήγημα τοῦ Κυρίλλου διηγῆται ὁ Κύρου Θεοδώρητος αὐτόθι.

Ποῖός δὲ νὰ τραγωδῆσῃ τὰ βάσανα ὅσα ἔκαμαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν Γάζαν τῆς Παλαιστίνης, και εἰς τὴν Ἀσκάλωνα, κατὰ τινων γυναικῶν παρθένων και ἀνδρῶν ἱερωμένων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αὐτοῦ Παραβάτου; ἔσχισαν οἱ θηριώδεις και ἀπάνθρωποι τὰς κοιλίας τῶν ἀνωτέρω γυναικῶν και ἀνδρῶν, και βαλόντες εἰς τὰς κοιλίας των κριθάριον τὰς ἔβαλον ἐμπροσθεν εἰς τοὺς χοίρους διὰ νὰ τὰς φάγωσι. Ταῦτα ἐστάθησαν τὰ δράματα και ἀποτελέσματα τῆς ἀσεβοῦς βασιλείας τοῦ Παραβάτου Ἰουλιανοῦ, και τῶν ὑποτασσομένων εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ἄλλ' εἰς μὲν τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ ἀντὶ τῶν ἐδῶ προσκαίρων βασάνων ἐπροξενήθη ἡ αἰώνιος μακαριότης, εἰς δὲ τὸν αἴτιον τούτων ἀσεβέστατον Ἰουλιανὸν ἐπροξενήθη ἡ γέεννα τοῦ πυρὸς, και ἡ αἰώνιος καταισχύνῃ.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΙΩΝΑ, ΒΡΑΧΗΣΙΟΥ** και τῶν σὸν αὐτοῖς.

Εἰς τὸν Ἰωάν

- » Ἐχεις Ἰωάν και σὺ, γῆ, πάντως μέγαν,
- » Κατ' οὐδὲν ἐνδέοντα τοῦ θλαττίου.

Εἰς τὸν Βαραχήσιον.

- » Διψῶν Βαραχήσιος ἄθλητῶν τέλους,
- » Χανδὸν ζεούσης ἐκπίνει πίσεως σκύφον.

» Εἰς τοὺς ἐννέα.

- † » Χριστοῦ ὑπερταθέντες ἄνδρες ἐννέα,
- » Ἦδη σύνεισιν τάξεις ταις ἐννέα.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Περσίαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, και Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλ' (330), μοναχοὶ δὲ ὄντες ἀφῆσαν τὸ μοναστήριόν των, και ὑπῆγαν εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Μαρμιαβῶχ· εὔρον δὲ εἰς αὐτὸ ἐννέα ἅγιους μάρτυρας κλεισμένους εἰς φυλακὴν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι αὐτὰ, Ζανιθᾶς, Λάζαρος, Μαρουθᾶς, Ναρσῆς, Ἡλίας, Μάρης, Ἀβίβος, Συμεήτης, και Σάββας. Παρεθάρρυνον δὲ αὐτοὺς διὰ νὰ ἐπιμεινωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ και ὁμολογίαν, και εἰς αὐ-

¹ Καὶ τοῦτο τὸ διήγημα ἀναφέρει ὁ αὐτὸς Θεοδώρητος ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ και κεφαλαίῳ· προσθέτει και τοῦτο αὐτόθι, ὅτι ἐν τῇ Σεβαστῇ πόλει ἤνοιξαν οἱ Ἕλληνες τὴν θήκην ἣτις περιεῖχε τὰ κόκκαλα τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, και κατέκασαν αὐτὰ, τὴν δὲ σκόνην διεσκόρπισαν εἰς τὸν ἀέρα.

τήν νά σταθῶσιν ἕως τέλους, οἵτινες καί ἐπιμείναντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πιασθέντες, ἐφέρθησαν εἰς τοὺς τρεῖς ἄρχοντας Μασδράθ, Σιρῶ, καὶ Μαρμισήν, οἱ ὅποιοι ἐσυμβούλευσαν ὁμοῦ καὶ ἐφοβέρισαν τοὺς ἁγίους, διὰ νά ἀρνηθῶσι μὲν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, νά προσκυνήσωσι δὲ τὸν ἥλιον καὶ τὸ ὕδωρ· οἱ δὲ ἅγιοι οὐδόλως ἐπείσθησαν.

Ὅθεν πρῶτον ὁ Ἰωνᾶς δένεται μὲ νόμον Περσικόν, ὁ νόμος δὲ αὐτὸς εἶναι, ὅτι ὅταν οἱ Πέρσαι θέλωσι νά δείρωσιν ἄνθρωπον, τὸν καθίζουσι πρῶτον εἰς τὴν γῆν καὶ ἔπειτα δένουσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του εἰς ἓν ξύλον· ὁ δὲ δεθεὶς μένων ἀκίνητος ὡς ἂν πέτρα, δέχεται τοὺς ῥαβδισμούς· ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ πολὺ καὶ σφιγκτὸν ὀέσιμον δὲν δύναται ὁ δερόμενος νά μεταβῆ, ἢ νά κινηθῆ εἰς ἓν, ἢ εἰς ἄλλο μέρος· ἀφ' οὗ λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως ἔδειραν ἄρκετὰ τὸν ἅγιον μὲ ῥαβδίᾳ τραχέα, ἔδεσαν τοὺς πόδας του μὲ σχοινία, καὶ ἔσυραν αὐτὸν ἔξω εἰς τόπον ἀστέγαστον, διὰ νά ταλαιπωρῆται καὶ νά πῆξῃ ὅλην τὴν νύκτα ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τὸν παγετόν.

Ἐπειτα ἐπίασαν καὶ τὸν ἅγιον Βαραχήσιον, καὶ βῶλους χαλκοῦς πυρώσαντες, ἔβαλον αὐτοὺς ὑποκάτω εἰς τὰς μασχάλας του· μετὰ ταῦτα ἔβρασαν μόλιθον καὶ τὸν ἔχυσαν μέσα εἰς τὰ βλέφαρα, καὶ εἰς τὴν μύτην, καὶ εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τῶν δύο ἁγίων. Εἶτα τὸν μὲν Βαραχήσιον ἔδεσαν ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ ἐκρέμασαν κατακέφαλα, τοῦ δὲ Ἰωνᾶ ἔκοψαν τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, καὶ ἔκδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του· τὴν δὲ γλῶσσαν του ἔκοψαν, ἔπειτα ἔβαλαν αὐτὸν μέσα εἰς χάλκωμα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς χάριτι Χριστοῦ. Μετὰ ταῦτα ἔσφιγξαν αὐτὸν εἰς γαλεάγραν, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς ἓνα λάκκον βαθύτατον, μέσα εἰς τὸν ὅποιον ἐτελείωσε καὶ ἔλαβεν ὁ αἰιδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ ἅγιος Βαραχήσιος ἐφέρθη πάλιν εἰς ἐξέτασιν, καὶ γυμνὸς σύρεται ἐπάνω εἰς ἀκάνθας· εἶτα ἐνέπηξαν καλάμια ὀξέα εἰς τὸ σῶμά του, καὶ βαλόντες αὐτὸν εἰς γαλεάγραν, συνέτριψαν ὅλον τὸ σῶμά του. Μετὰ ταῦτα ἔβρασαν πίσσαν, καὶ ἔχυσαν μέσα εἰς τὸν λάρυγγά του, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἐὰ δὲ ἅγια αὐτῶν λείψανα συνενεταφιάσθησαν ὁμοῦ μὲ τὰ λείψανα τῶν ἀνωτέρω ἑννέα μαρτύρων ἀπὸ ἓνα ἀνδρα ὀνομαζόμενον Αὐδισηώ-

την, ἀπὸ τὸν ὅποιον καὶ ἐξηγοράσθησαν μὲ πεντακόσια μιλιάρια, (νομίσματα Περσικά). Καὶ οἱ μὲν ἀνωτέρω ἑννέα μάρτυρες ἐτελειώθησαν κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ παρόντος Μαρτίου, ὁ δὲ ἅγιος Ἰωνᾶς καὶ Βαραχήσιος ἐτελειώθησαν κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην ταύτην τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου. ¹

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ Ἐπίσκοπος Κίου τῆς Βιθυνίας ἐν εὐρήνῃ τελειοῦται.

- » Τὸν πηλὸν ἐκδύς, Εὐστάθιε παμμάρκα,
- » Χριστῷ παρέστη· τῷ δὲ ἡμᾶς πληίω.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς Εὐστάθιος ἀποτινάξας ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ὡς φορτίον βαρὺ, ἔγεινε μοναχὸς, καὶ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ φέρων ἐπ' ὤμων, ἀόκνως ἐποίει τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ ἐπεμελείτο τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. Ὑστερον δὲ ἔγεινε καὶ ἱερεὺς, πεισθεὶς εἰς τὰς πολλὰς πρὸς αὐτὸν παρακλήσεις τοῦ λαοῦ· εὐχαρίσκει δὲ πάντοτε τὸν Θεόν, πρὸς τὸν ὅποιον εἶχε πίστιν ἀδίστακτον· εἶχεν ἀγάπην εἰς ὅλους ἀνυπόκριτον· ἦτον διδακτικὸς, ταπεινός, συμπαθὴς, ἐλεήμων, ζηλωτὴς καλῶν ἔργων. Ὅθεν διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἔγεινε καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Κίου, (ἢ ὅποια κοινῶς λέγεται Κιό, καὶ τουρκιστὶ καλεῖται Τζομπλέκ, παλαιὰ δὲ ὀνομάζετο Κίερος, ὕστερον δὲ ὀνομάσθη Προυσιάς, ἧτις πρότερον εἶχε θρόνον Ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Νικαίας Μητροπολίτην). Ταύτην λοιπὸν τὴν Ἐπισκοπὴν παραλαβὼν ὁ ἅγιος, ἐκυβέρνησεν εἰς χρόνους ἰκανοὺς, κατὰ τοὺς κανόνας καὶ παραδόσεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἐπειδὴ δὲ ἐσηκώθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἡ αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, ὁ μακάριος οὗτος ὀπλισθεὶς μὲ τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, μὲ αὐτὴν, ὡς μὲ σφεδόνην, ἐκτύπα τοὺς εἰκονομάχους, οἱ ὅποιοι ἐκαυχῶντο ἐναντίον τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν. Ὅθεν τινὲς ἀπὸ αὐτοῦ διέβαλον τὸν ἅγιον εἰς τὸν τότε εἰκονομάχον βασιλέα· καὶ λοιπὸν πρῶτον μὲν ἐδέχθη ὁ ἅγιος ἀπειλὰς, ἔπειτα δὲ ἔλαβεν ἐμπτύσματα εἰς τὸ πρόσωπον, δαρμούς, φυλα-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαζάρου τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἑννέα μαρτύρων, ἀπεθροισθήσαν ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰουλίου.

κατ, κακοπαθείας, ανακρίσεις καὶ ραβδισμούς. Τελευταίον δὲ δειραντες αὐτὸν οἱ εἰκονομάχοι με χονδρὰ ραβδία, τὸν ἐξώρισαν ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴν του, διὰ τὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὴν ἐξορίαν διήλθε χρόνους τινὰς θλιβόμενος, κακουχούμενος, ὑστερούμενος, πεινῶν, διψῶν καὶ γυμνητεύων. Ὅθεν μὲ ταύτας τὰς κακοπαθείας ταλαιπωρηθεὶς ὁ αἰίδιμος καὶ εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ συγγραφέως τῆς *Κλίμακος*.

- » Ἐπὶ κλίμαξι κλίμακος πυκνῶς, πάτερ,
- » Τὰς ἀρετὰς θεῖς, ἐφθασας πόλου μέχρι.
- » Καίρειν Ἰωάννης τριακοστῆ ἐξαναλύων.

† Οὗτος ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ νεωτέρου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φθ' (570), ὅτε δὲ ἐγένετο δεκαεξέτη χρόνων λαβὼν ἐμπειρίαν εἰς τὴν ἐγκύκλιον καὶ ἐξωτερικὴν σοφίαν, προσέφερεν ἔκτοτε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν ἱερωτάτην. Ὅθεν ἀναβὰς εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, ἐζῆ ὑποκάτω εἰς ὑποταγὴν γέροντος· φθάσας δὲ εἰς τὸν ἐννεακαιδέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἡσυχίας, μακρὰν ἀπὸ τὸ Κυριακὸν τῆς ἐν τῷ Σιναίῳ Σκήτῳ, ἕως πέντε σημεία· ὠνομάζετο δὲ ὁ τόπος ἐκεῖνος Θωλάς. Ἐκεῖ λοιπὸν διήλθεν ὁ αἰίδιμος χρόνους ὀλοκλήρους τεσσαράκοντα, καταφλεγόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ τὸν διακαῆ ἔρωτα, καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης. Οὗτος ἔτρωγε μὲν ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι συγχωρημένον νὰ τρώωσιν οἱ μοναχοί, ἀλλὰ ἀπὸ ὀλίγον. Ἐποίει δὲ τοῦτο διὰ νὰ συντρίβῃ, καθὸ διακριτικὸς, πανσόφως τὸ κέρατον τῆς ὑπερηφανίας, ἢ ὁποῖα ἐμελλε νὰ τὸν ἐνοχλῇ ἐὰν δὲν ἔτρωγεν, ὡς διαφέροντα ἀπὸ τοὺς ἄλλους μοναχοὺς.

Τίς δὲ δύναται νὰ διηγηθῇ τὴν πηγὴν τῶν δακρύων, τὰ ὁποῖα ἔτρεχον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μακαρίου τούτου; ὕπνον δὲ τόσον ὀλίγον ἐκοιμάτο, ὅσον νὰ μὴ βλάβῃ τὸν νοῦν του ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγρυπνίαν· ὁλος δὲ ὁ δρόμος τῆς ζωῆς του ἦτο προσευχὴ παντοτεινὴ καὶ ἀέναντος, καὶ ἔρωσ πρὸς τὸν Θεὸν ἀσύγ-

χριτος. Οὗτος λοιπὸν ἀποκτήσας πᾶσαν ἀρετὴν καὶ καλῶς πολιτευσάμενος, ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ μεγάλας θεωρίας, καὶ προορατικὸν χάρισμα. Ὅθεν ὅτε ὁ μαθητὴς του ἐκοιμάτο ὑπὸ μίαν πέτραν, ἢ ὁποῖα ἐμελλε νὰ πέσῃ ἐπάνω του καὶ νὰ τὸν συντρίψῃ, προγνωρίσας τοῦτο ὁ ὄσιος διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῷ κελίῳ καθήμενος, ἐφάνη καθ' ὕπνου εἰς τὸν μαθητὴν του, καὶ σηκώσας αὐτὸν ἀπὸ τὸν ὕπνον, τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐφθασεν εἰς τὸ ἀκρον τῆς ἀρετῆς, καὶ κατέστη ἡγούμενος τοῦ ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει μοναστηρίου, ἀφῆκε τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον. Πρὸ τοῦ θανάτου του δὲ συνέγραψε τὴν πάνσοφον βίβλον τῶν τριάκοντα θεῶν καὶ πνευματικῶν ἀναβάσεων· ἦτοι σκαλοπατίων, ἢ ὁποῖα διὰ τοῦτο καὶ **Κλίμαξ** ἐπονομάζεται. ¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΙΩΑΔ** ἢ **ΙΩΗΛ**.

- † » Λέων πατάσσει σέ, προφήτα Κυρίου,
- » Ὡς παραβάντα τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν ² ἐκτύπησε δὲ αὐτὸν ὁ λέων, ὅτε ἀπεστάλη καὶ ἠλεγξέ τὸν βασιλέα Ἰεροβοάμ, διότι ἐποίησε χρυσοῦς δαμάεις καὶ ἐπροσκύνει αὐτάς, διότι ὁ μὲν Θεὸς ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὸν βασιλέα, νὰ μὴ φάγῃ δὲ ψωμίον, μηδὲ νὰ πίνῃ νερὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀλλὰ νὰ ἐπανέλθῃ ταχέως. Αὐτὸς δὲ εὐρὼν τὸν Ἰεροβοάμ θυσιάζοντα, ἐκάλεσεν ἐν λόγῳ Κυρίου καὶ εἶπε· «Θυσιαστήριον, τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ γεννᾶται υἱὸς εἰς τὸν οἶκον καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰούδα, Ἰωσίας ὀνόματι, ὁ ὁποῖος θέλει θυσιάσει εἰς σέ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τόπων τῶν εἰδώλων.» Ὁ δὲ Ἰεροβοάμ, ἐπειδὴ ἐζήτησε τὴν χεῖρά του διὰ νὰ πιάσῃ τὸν προφήτην τοῦτον, ἐξηράνθη ἡ χεὶρ του· ἐπειδὴ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἰεροβοάμ παρεκάλεσε τὸν προφήτην νὰ

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ὄσιον τοῦτον Ἰωάννην ἐγκόμιον ἐπλεξε Νικήτας ὁ ρήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐδὲν τιμιώτερον ἀρετῆς,» καὶ Ἀναστάσιος ὁ Σιναιτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Αἰ μὲν ἢ τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάρις.» (Σώζονται καὶ τὰ δύο ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ ἐν ἄλλαις.)

² Ἡ ἱστορία τοῦ προφήτου τούτου γράφεται ἐν κεφ. ιγ' τῆς τρίτης τῶν Βασιλειῶν στίχ. 4, ὅπου καὶ λέγεται, ὅτι οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν· «Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ Κυρίου εἰς Βαιθλ.»

τὸν ἰατρῶσιν, τούτου χάριν ἐδεήθη ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ καὶ ἰατρεύθη ἡ χεὶρ τοῦ βασιλέως, ὡς ἦτο καὶ πρότερον.

Ἐπιστρέφων δὲ ὁ προφήτης εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, κατεπίσθη ἀπὸ ἑνα ψευδοπροφήτην, Ἐμβέ ὀνομαζόμενον, καὶ ἔφαγε μὲ αὐτὸν ἄρτον παρακούσας τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ· ὅθεν διὰ τὴν παρακοὴν του ἐσυγχώρησεν ὁ Θεὸς νὰ θανατωθῆ μὲν ἀπὸ λέοντα ἀλλὰ νὰ μὴ φαγωθῆ ἀπὸ αὐτόν. Ἐνεταφιάσθη δὲ εἰς τὴν Βαιθίλ, πλησίον τοῦ ἀπατήσαντος αὐτὸν ψευδοπροφήτου.¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἸΩΑΝΝΟΥ τοῦ ἐν τῷ φρέατι.

- † » Ὁ ἐν φρέατι ζῶν Ἰωάννης κάτω,
- » Ἄνω πίνει νῦν ζῶντος ὕδατος φρέαρ.

* Κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἦτο μία γυνὴ πλουσία πολλὰ, καὶ φοβούμενη τὸν Θεόν, Ἰουλιανὴ ὀνομαζομένη, ἡ ὁποία νέα οὔσα, ἐμεινε χήρα μὲ δύο ὄρφανὰ νήπια, Ἰωάννην καὶ Θεμιστίαν ὀνομαζόμενα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τότε Ἕλληνες βασιλεῖς ἐξέδωκαν δόγμα καὶ προσταγὴν νὰ τιμωρῶνται οἱ τὸν Χριστὸν σέβοντες χριστιανοί, φοβηθεῖσα ἡ χήρα, ἔλαβε τὰ δύο τῆς παιδία καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓνα οἶκον, ὅπου κρυπτομένη, ἀνέτρεφε τὰ τέκνα τῆς ἐν παιδείᾳ καὶ

νοουθεσίᾳ Κυρίου. Ὁ δὲ υἱὸς τῆς Ἰωάννης, ὅτε ἤρχετο ὁ καιρὸς τῆς προσευχῆς, ἀφῆνε τὴν μητέρα του καὶ ὑπῆγαιεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκεῖ προσήυχετο κρυπτικῶς, ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὴν μητέρα του, διότι τότε ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἐκρύπτοντο διὰ τὸν φόβον τῶν εἰδωλολατρῶν. Μίαν δὲ φοράν ἐνῶ ἀπῆρχετο ἡ Ἰωάννης εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῆ, κατὰ τὴν συνθήειάν του, εὔρεν αὐτὸν φιλόθεός τις χριστιανός, ὁ ὁποῖος τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ κάλλιον εἰς τὸ βουνὸν νὰ προσεύχεται, παρὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐκ τούτου νὰ κινδυνεύῃ νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν εἰδωλολατρῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας τὴν συμβουλήν ταύτην, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του, κυρία μου μήτηρ, εἰς φιλόθεος χριστιανός εἶπέ μοι νὰ ὑπάγω εἰς αὐτόν, ἐγὼ δὲ ἔκρινα, ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ζητήσω τὴν εὐχὴν σου, καὶ τότε νὰ ὑπάγω ἢ δὲ μήτηρ του ἀφήκεν αὐτόν νὰ ὑπάγῃ, νομίζουσα ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ ταχέως. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀποχαιρετίσας τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν του, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον πρὸς ἓνα Αἰγύπτιον μοναχόν, Φαρμουθὲ ὀνομαζόμενον, καὶ λαβὼν τὰς εὐχὰς του, ὑπῆγεν εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον· εὐρῶν δὲ ἐν ξηροπήγαδον γεμάτον ἀπὸ σκορπίους καὶ ὀφίδια καὶ ἄλλα διάφορα ἔρπετά, προσηυχῆθη, καὶ ἔπειτα ἔρριψε τὸν ἑαυτὸν του μέσα εἰς τὸ ξηροπήγαδον. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐδέχθη αὐτόν, ὅτε κατέβαινε κάτω, καὶ οὕτως ἐφύλαξεν αὐτόν ἀβλαβῆ, διότι εἴκοσι πῆχεις ἦτο βαθὺ τὸ πηγάδιον.

Ἀφ' οὗ δὲ κατέβη ἐκεῖ, ἤπλωσε τὰς χεῖράς του σταυροειδῶς ὁ αἰοίδιμος, καὶ ἐστάθη προσευχόμενος εἰς διάστημα ἡμερῶν τεσσαράκοντα, χωρὶς νὰ φάγῃ, χωρὶς νὰ πῖνῃ, χωρὶς νὰ κοιμηθῆ, καὶ χωρὶς νὰ κατεβάσῃ κάτω τὰς χεῖράς του· καὶ τὰ μὲν θηρία καὶ ἔρπετά εὐθὺς ἐφυγον, Ἄγγελος δὲ Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἔφερε καθ' ἡμέραν φαγητόν εἰς τὸν ἀνωτέρω ρηθέντα Φαρμουθὲ, αὐτὸς ἔφερε καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην ψωμίον· πλὴν ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης ἦτο νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, δὲν ἔφερον ὁ ἄγγελος τὸ ψωμίον εἰς αὐτόν, ἵνα μὴ ὑπερφηανευθῆ, ἀλλὰ τὸ εἶδεν εἰς τὸν Φαρμουθὲ, λέγων αὐτῷ· ἰδοὺ Κύριος ἔστειλέ σοι τὸ ψωμίον αὐτὸ, διὰ νὰ τὸ ὑπάγῃς εἰς τὸν ἀββᾶν Ἰωάννην τὸν εἰς τὸ ξηροπήγαδον εὐρισκόμενον. Ὁ δὲ Ἰωάννης δεχθεὶς τὸ ψωμίον ἀπὸ τὸν Φαρμουθὲ, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν καὶ ἔφαγε· καὶ λοιπὸν ἐδόξαζε τὸν Θεόν, καὶ καθ' ἐκάστην ἐλάμβανε τροφήν ἀπὸ τὸν γέροντα, ἕως εἰς τινὰς χρόνους· ἀλλ' ὁ διάβολος μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τοὺς μεγάλους ἀγῶνας

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸν προφήτην τοῦτον οὐχὶ Ἰωάδ, ἀλλὰ Ἰωὴλ ὀνομάζει ἡ θεία Γραφή. Λέγει γὰρ «Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλομών. Ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὄρνιθος περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ.» (6'. Παραλειπομ. θ'. 29.) Ὅθεν λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῷ προοίμῳ τοῦ 6'. τῶν Παραλειπομένων «Μανθάνομεν ἐντεῦθεν, ὡς Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης, καὶ Ἰωὴλ ὁ κατὰ τοῦ Ἱεροβοάμ τὴν ψῆφον ἐξενεγκών, βίβλους εἶχον συγγεγραμμένας. Καὶ πάλιν λέγει «Μεμαθήκαμεν ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ τὸ ἐν Βαιθίλ θυσιαστήριον ῥαγῆναι κελεύσας, ὃν ὁ λέων συνέτριψεν, ὁ τοῦ Θεοῦ παραβεβηκὸς τὴν ἐντολήν, Ἰωὴλ προσηγορεύετο. Ἐπειδὴ ὁ προφήτης Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βαιθουήλ, οὗ τινος τὸ βιβλίον σώζεται, οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τοῦ Σολομώντος. Ὅτι δὲ ψευδοπροφήτης δὲν ἦτον, ὡς γράφεται ἐδῶ ἐν τῷ Συναξαριστῇ, ὁ πείσας τὸν προφήτην τοῦτον Ἰωὴλ νὰ φάγῃ τροφήν, μαρτυρεῖ ὁ ἴδιος Θεοδώρητος λέγων «Ὅτι δὲ οὗ ψευδοπροφήτης ἦν ὁ τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ παραπίσας τροφῆς μεταλαβεῖν παρ' αὐτῷ, καὶ ἐντεῦθεν καταμαθεῖν εὐπετὲς «Διευσάθη γὰρ φησι τὰ ὁσπᾶ τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ προφήτου τοῦ λατοκούντος ἐν Βαιθίλ, μετὰ τῶν ὁσπῶν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἤκοντος ἐξ Ἰούδα, καὶ λελαληκότος πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἐποίησεν Ἰωσίας.» (ἐρωτήσῃαι νς'. εἰς τὴν δ'. τῶν Βασιλειῶν. *)

τοῦ Ἰωάννου, μετεσχηματίσθη εἰς ἓνα δούλον τοῦ οἰοῦ, καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν γέροντα Φαρμουθέ, ἠπάτησεν αὐτὸν μὲ τὰ λόγια του. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸν τὸν ἔφερον ἐπάνω εἰς τὸ στόμιον τοῦ ξηροπηγαδίου, καὶ ἤρχισε νὰ συμβουλευῆ τὸν Ἰωάννην ὅσα δὲν ἔπρεπεν· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐνόησε τὴν μηχανὴν τοῦ διαβόλου, καὶ ἐδιώρθωσε καὶ τὸν γέροντα, καὶ τὸν διάβολον κατήσχυε, καὶ οὕτως ἀπέστειλε καὶ τοὺς δύο, χωρὶς αὐτὸς νὰ λάβῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν του κάμμειαν βλάβην.

Μετὰ ταῦτα ἐσύναξεν ὁ διάβολος πλήθη δαιμόνων, καὶ μετεσχημάτισεν αὐτοὺς εἰς τὰ πρόσωπα τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου καὶ ἀδελφῆς, καὶ φίλων καὶ συγγενῶν καὶ δούλων καὶ ὑπηρετριῶν καὶ ἄλλων γνωστῶν του· ὅποιοι ὅλοι ὑπῆγον εἰς τὸ στόμιον τοῦ πηγαδίου καὶ ἐθρήνου καὶ ἔκλαιον, παρακαλοῦντες αὐτὸν καὶ νὰ ἐκβῆ νὰ τὸν ἴδωσιν, ἢ τὸ ἐλάχιστον νὰ τοὺς ὀμιλήσῃ. Ὁ δὲ ἅγιος προσηύχето κάτωθεν, καὶ τελείως μὲ αὐτοὺς δὲν ὠμίλησεν, ὅθεν οἱ δαίμονες ἐγειναν ἀφαντοὶ· ἀφ' οὗ δὲ ὁ ὅσιος διήλθεν εἰς τὸ ξηροπηγαδον δέκα χρόνους, καὶ κατάρθωσε πᾶσαν ἀσκησιν καὶ ἀρετὴν, καὶ εὐηρέστησε γνησίως εἰς τὸν Θεόν, τότε μοναχός τις Χρῦσιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὅποιος εἶχεν εἰς τὴν ἐρημον τριάκοντα χρόνους, ὀδηγηθεὶς ἀπὸ θεϊκὸν ἄγγελον, ὑπῆγε διὰ νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν Ἰωάννην. Σταθεὶς δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐπάνω τοῦ πηγαδίου, ὠρκίε τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ κρύψῃ ἀπὸ αὐτὸν κάμμειαν του ἀρετὴν, ἀλλὰ νὰ τὰς φανερώσῃ, καθὼς ἐφάνη ἀρεστὸν εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν ἐγεινεν ἐν θαύμα, ὅπερ ἐκπλήττει πᾶσαν ἀκοήν, δηλαδὴ ἡ γῆ τοῦ πηγαδίου ἐσηκώθη κάτω ἀπὸ τὸν πυθμένα τῶν εἰκοσι πηγῶν, καὶ ἀνέβη ἐπάνω, καὶ οὕτως ἠνταμώθησαν καὶ οἱ δύο ὅσοι καὶ ἐχαιρετίσθησαν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἔπρεπε νὰ ἀθετηθῇ ὁ ὀρκισμὸς τὸν ὅποιον ἔκαμεν ὁ Χρῦσιος εἰς τὸν Ἰωάννην, διὰ τοῦτο ἐδιηγῆθη ὁ Ἰωάννης εἰς αὐτὸν ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τὰ κατορθώματά του· ἔπειτα ἀσπασάμενος τὸν Χρῦσιον ἐν φιλήματι ἁγίῳ, καὶ ἀποχαιρετίσας αὐτὸν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τότε ὁ Χρῦσιος ποιήσας τάφον ἔβαλε τὸ ἐπανωφόριόν του εἰς τὸ λείψανον τοῦ οἰοῦ Ἰωάννου, καὶ τὴν πλάκα τοῦ στόματος τοῦ πηγαδίου ἔβαλεν ἐπάνω τοῦ τάφου του· εἶτα ἀναγνώσας τοὺς συνῆθεις ψαλμοὺς, ἐφύτευσεν ἓνα φοῖνικα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος, ὡς τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐρριζώθη, εὐθὺς ἠΰξησεν, εὐθὺς κατεκατέθη τέλειον δένδρον, εὐθὺς ἠνθήσεν, καὶ εὐθὺς ἀγρίμισεν ἀπὸ καρπῶς.

Τοῦτο τὸ παράδοξον βλέπων ὁ Χρῦσιος, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, λέγων, δόξα σοι Κύριε, ὅτι τοὺς ἀγαπῶντας καὶ δοξάζοντάς σε ἠξεύρεις νὰ δοξάζῃς, καὶ νὰ κάμνης κληρονόμους τῆς βασιλείας σου. Ἐνῶ δὲ ὁ Χρῦσιος ταῦτα διελογίζετο προσευχόμενος, ἤρπασεν αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου καὶ ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἠσύχαζεν. Ὅθεν προσκαλεσάμενος ἓνα εὐλαβῆ καὶ ἐμπειρον ἄνθρωπον, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ γράψῃ ταῦτα, καθὼς τὰ εἶδε καὶ τὰ ἤκουσεν.

* Ὁ ἅγιος **ΙΩΑΝΝΗΣ**, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὁ τῆς Σιών πρόεδρος αἰσθητοῦ θρόνου,
» Πρὸς τὴν Σιών ἀπῆρε τὴν νοουμένην.

Ἡ ἁγία **ΕΥΒΟΥΛΗ** ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Παρτελεήμου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐν οὐρανοῖς σύνεστιν ἀθλητῶν τέκνω,
» Ἀθλητομήτωρ καλλιτεκνος Εὐβούλη.

* Ὁ ἅγιος τίς **μερομάργος ΖΑΧΑΡΙΑΣ**, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ ἔτος ἀχπδ' (1684), εἶπει τελειοῦται.

† » Δέχου στεφάνους ἐκ Θεοῦ, Ζαχαρία,
» ὡς ἱεράρχης καὶ ἀθλητῆς Κυρίου. 2

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΑΑ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΥΠΑΤΙΟΥ** ἐπισκόπου Γαγγῶν.

» Κτείνει γυνὴ βελούσα καιρίαν λίθω,

» Τὸν Ἰπάτιον φεῦ γυναικὶ ἀθλίξ!

» Πρώτη Ἰπατίῳ βιότου πέρας ἐν τριακοστῇ.

† Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰπάτιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τιή (318), γενόμενος εἰς ἀπὸ τοὺς τριακοσίους καὶ δεκαοκτῶ θεοφόρους Πατέρας τοὺς ἐν Νικαίᾳ

1 Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συντακτικῇ ἡ μνήμη τοῦ οἰοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Εὐσταθίου Κίου Βιθυνίας, διότι αὕτη προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ παρόντος. Ὁμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Σωσθένους, Ἀπολλῶ, Κηφᾶ, Καίσαρος, καὶ Ἐπαρροδίτου, ἀδελτιῶτῃ ἔγγραφῃ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Δεκεμβρίου.

2 Τὸ μαρτύριον τοῦτου ἔρρη εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

τὸ πρῶτον συνελθόντας, ἐν ἔτει κτ'ε (325), ὁ-
τος λοιπὸν διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ καὶ ἐνθεον
πολιτείαν, μεγάλα ἐτέλεσε θαύματα, καὶ πολ-
λὰ πλήθη τῶν ἀπίστων ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χρι-
στὸν, καὶ οἶκον κατασκευάσας, ὑπεδέχετο τοὺς
ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ προστρέχοντας εἰς αὐτόν.
Οὗτος ἠφάνισε μὲ τὸν λόγον του ἐκείνου, οἵ-
τινες περιεκύκλονον τὴν χώραν τὴν καλουμέ-
νην Ἀσπλαγχάς· καὶ ὅτε ἐπεριπάτει τὴν νύκτα,
ἐφωτίζετο ἀπὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν φῶς· καὶ νε-
ρὸν δὲ ἀλμυρὸν εἰς γλυκὺ μετέβαλεν. Εἰς τοὺς
χρόνους δὲ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου
Κωνσταντίνου μέγας τις δράκων ἐμβῆκε μέσα εἰς
τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, καὶ τόσον φόβον, ὡς
λέγουσιν, ἐπροξένει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε
δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ τις εἰς τὸν θησαυρὸν·
ὁποιος δὲ ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, αὐτὸς εὐθὺς ἐ-
θανατόνετο ἀπὸ τὸν δράκοντα. Ὅθεν ἐκ τού-
του ὁ βασιλεὺς εὗρισκετο εἰς ἀπορίαν, καὶ τί νὰ
κάμῃ δὲν ἤξευρεν.

Ἀκούσας δὲ τὴν φῆμιν τοῦ ἀγίου τούτου
Ἰπατίου, ἐστείλεν εἰς αὐτὸν πρέσβεις καὶ με-
σίτας, παρακαλῶν νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτόν· ὁ δὲ
ἅγιος ἐλθὼν καὶ βλέπων, ὅτι προὑπήνησεν
αὐτόν ὁ βασιλεὺς μὲ πᾶσαν τιμὴν καὶ εὐλά-
θειαν, καὶ ὅτι ἐκυλιέτο εἰς τοὺς πόδας του, ἐ-
σῆκωσεν αὐτόν ἐπάνω καὶ λέγει· ἔχε θάρρος
καὶ μὴ λυπησῆσαι, ὦ βασιλεῦ, ὅτι τὰ ἀδύνατα πα-
ρὰ ἀνθρώποις, εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεόν, πί-
στευε λοιπὸν καὶ θάρρει εἰς τὸν Θεόν, καὶ θὰ
ἰδῆς μετ' ὀλίγον τὴν τοῦ Θεοῦ ἀκαταμάχητον
δύναμιν. Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ βασι-
λεὺς δεῖξας ἀπὸ μακρὰν τὸ θηρίον, μὴ ἀπρο-
σέκτως, εἶπεν, ὦ πάτερ, πλησιάσῃς εἰς τὸν
δράκοντα, διὰ νὰ μὴ πάθῃς ὅ,τι καὶ ἄλλοι πολ-
λοὶ ἔπαθον· ἤγουν νὰ μὴ θανατωθῆς ἀπὸ αὐ-
τόν, ἐξ ἐμῶν ἀμαρτιῶν· Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη,
ἡ προσευχή μας, ὦ βασιλεῦ, δὲν ἔχει κάμμιν
δύναμιν εἰς τὰ τοιαῦτα μεγάλα θαυμάσια· ἡ δὲ
ἰδική σου πίστις, καὶ ἡ τοῦ Κυρίου μεγάλη καὶ
ἀνίκητος δύναμις, αὐτὰ δύνανται νὰ κάμωσιν ὅ-
λον τὸ πᾶν.

Τότε πεσὼν ὁ ἅγιος εἰς τὴν γῆν, προση-
χῆθη ὥραν ἰκανήν· ἔπειτα σηκωθείς λέγει εἰς
τὸν βασιλέα, πρόσταξον νὰ γίνῃ μία μεγάλη
πυρὰ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἐκεῖ, ὅπου ἴστα-
ται ἡ κολόνα τοῦ πατρὸς σου Κωνσταντίνου,
καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες θὰ ἀνάψωσι τὴν φωτίαν, ἄς
προσμένωσιν, ἕως οὗ νὰ ὑπάγω ἐκεῖ καὶ ἐγώ.
Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἅγιος, ἐπλησίασε μόνος εἰς τὸν
θησαυρὸν, καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν, κρατῶν καὶ
ράβδον εἰς τὰς χεῖράς του, ἔχουσαν ἐπάνω τὸν

τύπον τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κτυπῶν δὲ μὲ τῆ-
ράβδον τὸν δράκοντα, τίποτε δὲν κατώρθωσεν·
ὅθεν τινὲς βλέποντες ἀπὸ μακρόθεν, ἦσαν πε-
φοβισμένοι καὶ ἐντρομοί, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐ-
θανατώθη ὁ ἅγιος ὑπὸ τοῦ δράκοντος. Ἄλλ' ὁ
ἅγιος σηκώσας τὰ ὄμματά του εἰς τὸν οὐρα-
νόν, καὶ τὸν Θεὸν ἐπικαλεσάμενος, ἔβαλε τὸ
ράβδιον του εἰς τὸ στόμα τοῦ θηρίου, καὶ εἶ-
πεν, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἀκολούθει μοι, ὦ θηρίον· ὁ δὲ δράκων
δαγκάσας τὴν ράβδον τοῦ ἀγίου, ἠκολούθει αὐ-
τόν, ὡς ἂν ἐδιώκετο ἀπὸ τινα. Ὁ δὲ ἅγιος ἐ-
ξελθὼν ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, διηλ-
θεν ὄλην τὴν ἀγορὰν τραβῶν καὶ τὸν δράκοντα
ὀπισθεν, ὅθεν ἐξέπληξεν ἅπαντας· Ἐπειδὴ ὁ
δράκων ἐκείνος ἦτο φοβερόν καὶ ἐξαισίον θέα-
μα, διότι ἦτον, ὡς ἔλεγον, ἐξήκοντα πήχεις εἰς
τὸ μέγεθος.

Πλησιάσας δὲ εἰς τὴν πυρὰν, εἶπε πρὸς τὸν
δράκοντα, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν
ὅποιον κηρύττω ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος, σὲ προστά-
ζω νὰ ἐμβῆς εἰς τὸ μέσον τῆς πυρᾶς· ὁ δὲ φο-
βερός ἐκείνος δράκων ἔκαμεν ὡς καμάραν τὸν
ἑαυτόν του, καὶ κυρτωθεὶς καὶ ἐξαπλωθεὶς ἐρ-
ρίφθη εἰς τὸ μέσον τῆς πυρᾶς ἔμπροσθεν πάν-
των, καὶ κατεκάη. Ὅθεν ὅλοι οἱ θεωροῦντες
ἐξεπλάγησαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, ἐπειδὴ
καὶ ἔδειξεν εἰς τὰς ἡμέρας αὐτῶν τοιοῦτον φω-
στήρα καὶ θαυματουργὸν ἅγιον. Ὁ δὲ βασι-
λεὺς ἐκπλαγείς διὰ τὸ παράδοξον, ἐτίμησεν ὑ-
περβολικῶς τὸν ἅγιον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἱστο-
ρήσῃσι τὴν εἰκόνα του εἰς σανίδα, τὴν ὁποίαν
ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν θύραν τοῦ βασιλικοῦ θη-
σαυροῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου πράγ-
ματος, τὸν δὲ ἅγιον κατασπασάμενος, ἀπέστει-
λεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του. Ἀναχωρῶν δὲ ὁ ἅ-
γιος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπῆρχετο
εἰς τὸν θρόνον του δεξιάων καὶ εὐλογῶν τὸν
Θεόν· ἄλλ' ἐπειδὴ ἐφθονεῖτο ἀπὸ τοὺς δυσσε-
βεῖς Ναυατιανῶν¹, οἵτινες καθ' ἑκάστην αὐτόν
κατέτρεχον, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀπίστους
τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὴν Λαζικήν καὶ Τραπε-
ζοῦντα, διὰ τοῦτο οἱ μαρτοὶ ἐκεῖνοι καρτερῆ-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι Ναυατιανοὶ ἔλεγοντο οἱ ἀκόλουθοι Ναυέ-
του τοῦ πρεσβυτέρου τῆς Ρώμης, ὅστις δὲν ἰδέχετο ἐκείνους,
οἵτινες ἠρνήθησαν μὲν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ διωγμοῦ, μετενόουν
δὲ, ἀλλ' οὔτε ἐσυκοινῶναι μὲ τοὺς διγᾶμους. Ἐλεγε δὲ καὶ
ὅτι μετὰ τὸ βάπτισμα δὲν δύναται πλῆτος νὰ ἀληθεῖ ὁ ἁμαρτή-
σας, κατὰ τὸν Ἐπιφάνιον αἰρέσ. γθ'. καὶ τὸν Ἀδριανόν
αἰρέσ. λη'. (ὅρα καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὀνόματος κατὰ τῆς ἀ-
κριβείας ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἑρμηνεύει.)

σαντες εις ένα τόπον κρημνώθη, ὅτε ὁ ἅγιος ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεί, ὡρμησαν αἰφνιδίως ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες κατ' αὐτοῦ, ὡς θηρία, καὶ ἐκτύπων αὐτόν, ἄλλος μὲ ξύλον, ἄλλος μὲ πέτρας, καὶ ἄλλος μὲ μάχαιραν· εἶτα ἐρριψαν αὐτόν ἀπὸ ἐν μεγάλου ὕψος κάτω εἰς τὸν ποταμόν. Ὁ δὲ ἅγιος ἠμυθάνης γενόμενος, ἤπλωσεν ὀλίγον τὰς ἀγίας του χεῖρας, καὶ σηκώσας τὰ ὄμματα του εἰς τὸν οὐρανόν, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, ὡς ὁ πρωτομάρτυς, ἔλεγε, Στέφανος. Ἐνῶ δὲ ἀκόμη ὁ ἅγιος ἀνέπνεε, μία γυνὴ μιὰρὰ καὶ ἀκάθαρτος, ἣ ὁποία ἔπιεν ὄλον τὸ ποτήριον τῆς αἰρέσεως, λαβούσα μίαν μεγάλην πέτραν, ἐκτύπησε τὸν ἅγιον εἰς τὸν μὴνιγγα, καὶ οὕτως ἡ δυστυχῆς καὶ ἀθλία ὤστρησεν ἀπὸ αὐτόν τὴν ὀλίγην ἐκείνην ζωὴν, ἣτις τῷ ἔμεινε. Καὶ ἡ μὲν τοῦ ἁγίου ψυχὴ παρεδόθη εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἡ δὲ ταλαίπωρος ἐκείνη γυνὴ, κυριευθεῖσα ἀπὸ δαιμόνιον, ἐκτόπα τὸ στήθος τῆς μὲ τὴν ἰδίαν ἐκείνην πέτραν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐθανάτωσε τὸν ἅγιον· ὁμοίως δὲ καὶ ὅλοι, ὅσοι ἐσυγκοινωνήσαν εἰς τὸν φόνον του ἐτιμωρήθησαν ἀπὸ δαιμόνια ἀκάθαρτα. Τὸ δὲ λείψανον τοῦ ἁγίου κρύψαντες μέσα εἰς ἀχυρῶνα, ἀνεχώρησαν· ἀλλ' ὁ γεωργὸς ὁ ἐξουσιάζων τὸν ἀχυρῶνα, ἐλθὼν διὰ νὰ δώσῃ ἀχυρα εἰς τὰ ζῶά του, ἤκουσε μίαν οὐράνιον δοξολογίαν καὶ Ἀγγελικὴν ψαλμωδίαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα· ὅθεν εὔρε τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ παρρηθὺς ἐφανερώσε τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἄλλους.

Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ χριστιανοὶ, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς Γάγγρας, συνήχθησαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα, καὶ ἀφ' οὗ ἐθρήνησαν κοινῶς διὰ τὴν σπέρησιν τοιούτου ποιμένου, ἔφερον τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὰς Γάγγρας, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς ἐπίσημον τόπον. Ἡ δὲ γυνὴ ἡ φονεύτρια τοῦ ἁγίου ἠκολούθει ὀπίσω εἰς τὸ ἅγιον λείψανον, κλαίουσα καὶ κτυποῦσα τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὴν πέτραν μὲ τὴν ὁποίαν ἐφόνευσε τὸν ἅγιον· ὅθεν ἀφ' οὗ ἐνεταφιάσθη τὸ ἅγιον λείψανον, λατρεύθη ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Ὁμοίως λατρεύθησαν καὶ ὅλοι ὅσοι ἐφόνευσαν τὸν ἅγιον· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαύματα ἐγένεον καὶ ἐν τῷ ἐνταφιασμῷ τοῦ λειψάνου, καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν, τὰ ὁποία ἀφήσαμεν διὰ τὸ πλῆθος καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς αὐτῶν διηγήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΚΑΚΙΟΥ** ἐπισκόπου Μελιτινῆς τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Ἀκακίω θνήσκοντι τῷ γῆς Ἀγγέλω,
- » Χώρην ἐτοιμάζουσιν Ἄγγελοι πόλου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ἐν ἔτει σνά (251), ἐπειδὴ δὲ ἐδίδασκε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐβράτηθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Ὑπατον Μαρκιανόν. Ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ αὐτόν διὰ τὸ κήρυγμα τὸ ὁποῖον κηρύττει, διηγήθη μὲν ὄλην τὴν ἐνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίαν, καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν Κερουβιμ καὶ Σεραφίμ, ἤλεγξε δὲ καὶ ἐνέπαιξε τὴν φλύαρον πλάνην τῶν Ἑλλήνων· ὅθεν δέχεται διάφορα βάσανα, καὶ εἰς φυλακὴν κλείεται. Ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἐστειλε γράμματα εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἐφανερώσε τὰ περὶ τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ἐλευθρωθῇ ἀπὸ τὴν φυλακὴν χωρὶς ὕβριν καὶ τιμωρίαν. Καὶ λοιπὸν περιεπάτει εἰς τὸ ἐξῆς ἐλεύθερος ὁ τρισόλβιος οὗτος πατήρ, φέρων εἰς τὸ σῶμά του τὰ στίγματα καὶ τὰς πληγὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν πολλοὺς διδάξας τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ διαλάμψας καλῶς μὲ διδασκαλίαν καὶ θαύματα, ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον. †

Μνήμη τῶν ἁγίων τῶν ἐν Περσίᾳ μαρτυρησάντων ΑΥΔΑ ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐννέα μαρτύρων καὶ ἄλλων πολλῶν ἁγίων, τῶν εἰς φυλακὴν βληθέντων, καὶ ὑπὸ μυῶν καὶ γαλῶν τῶν συγκλεισθέντων αὐτοῖς βίβρωσομέων.

Εἰς τὸν Αὐδάν.

- » Αὐδάς, ἐνισχύοντας ὑψίστου Λόγου,
- » Καθεῖλεν ἰσχύν δυσσεβῶν τμηθεὶς κάραν.

Εἰς τοὺς ἐννέα μάρτυρας.

- » Ἐν τοῖς ὄνυξι καλὰ μους δεδεγμένοι,
- » Σφᾶς μάρτυρας γράφουσιν ἄνδρες ἐννέα.

Εἰς τοὺς ἄλλους πολλοὺς ἁγίους.

- » Ζῶων ταμεῖζ μαρτύρων τὰ σαρκία,
- » Μὺς ἐτρέφοντο καὶ γαλαὶ ἐν τῷ βόθρῳ.

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱβ' (412). Ἰσογιέρδης ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐκίνησε διωγμὸν χαλεπώτατον κατὰ τῶν χριστιανῶν, λαβὼν ταύτην τὴν ἀφορμὴν. Εἰς τῶν ἐπισκόπων τῆς Περσίας Αὐδάς ὀνομαζόμενος, καὶ ἐστολισμένος μὲ πολλὰ εἶδη ἀρετῶν, ἀπὸ ζῆλον θεῖον κινήθει, ἐκρήμνισε τὸν ναόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλάτρευον οἱ Πέρσαι τὸ πῦρ. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς μάχους (οἰτι-

† Ἡ δὲ εἰρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου τούτου Ἀκακίου ἐφορᾶται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

νες ἰθροποαίου· τὰ στοιχεῖα, κατὰ τὸν Θεοδώρητον τὸν γράφοντα καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἐν κεφαλαίῳ λή, τοῦ πέμπτου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Συναξαριστοῦ Μαυρίκιος ὁ Διάκονος ἠρανίσθη τοῦτο) τοῦτο, λέγω, μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον Αὐδᾶν ἔμπροσθέν του, καὶ πρῶτον μὲν ἑκατηγόρησε μὲ ἡμερότητα τὸ ἔργον τὸ ὅποιον ἔκαμε, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κτίσῃ πάλιν τὸν κρημισθῆντα ναόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἠναντιοῦτο καὶ ἔλεγεν, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πράξῃ, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἠπειλήσε νὰ κρημνίσῃ ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, καὶ τὴν ἀπειλὴν ἐξετέλεσε, προστάξας πρῶτον νὰ θανατωθῇ ὁ θεῖος Αὐδᾶς. Μαθὼν δὲ τὴν προσταγὴν καὶ ἀπόφασιν ταύτην τοῦ βασιλέως ὁ ἅγιος, ἐχάρη πολλὰ καὶ οὕτω χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τὸ μακάριον τέλος τοῦ μαρτυρίου.

Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τριάκοντα χρόνοι, πάλιν ἡ ζάλη τοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ ἔμενεν εἰς τὴν Περσίαν, κινουμένη καὶ ῥιπίζομένη ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς μάγους, καθὼς κινεῖται καὶ ἡ ζάλη τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλον· καὶ οἱ μάγοι ἦσαν οἱ προξενούντες εἰς τοὺς χριστιανούς τὰ βασανιστήρια· διότι ἄλλους μὲν ἐθανάτονον μὲ διοφόρους παιδείας, ἄλλους δὲ ἐξώριζον, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλω ἀναφέρει ἐδῶ δύο ἢ τρεῖς, ἵνα διὰ μέσου τούτων δεῖξω καὶ τὴν ἀνδρίαν τῶν ἄλλων. Χριστιανός τις Ὀρμισίδης ὀνομαζόμενος, ἦτο ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀχαιμενιδῶν, τοῦ ἐνδόξου καὶ περιφανοῦς παρὰ Πέρσας, ¹ ὁ ὅποιος εἶχε πατέρα ἑπαρχον. Τοῦτον δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἦτο χριστιανός, ἔστειλε καὶ τὸν ἔφερον ἔμπροσθέν του, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν ποιητὴν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Ὀρμισίδης εἶπε, μὴ μοι γένοιτο ποτὲ νὰ ἀρνηθῶ τὸν ποιητὴν μου Θεόν καὶ νὰ καταφρονήσω αὐτόν, κἂν λάβω μυρίας παιδείας! ² ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας τὴν τοῦ ἀ-

¹ Παλαιὰ καὶ ἐπίσημος φυλὴ τῶν Περσῶν ἦσαν οἱ Ἀχαιμενίδαι, καταγόμενοι ἀπὸ τοῦ Ἀχαιμένου παλαιοῦ τῆς Περσίας βασιλέως καὶ ἀρχοῦ Καμβύσου, τοῦ πατρὸς Κύρου τοῦ Μεγάλου. (Ὁρα Μηναῖον ἐκδ. Βαρθ. Κουτλ. αὐτόθι.) Σ. Ε.

² Παρὰ δὲ τῷ Θεοδώρητῳ γράφεται αὕτως· «Ὁ δὲ (ἦτοι ὁ Ὀρμισίδης) ἔφη μῆτε δίκαια, μῆτε συμφέροντα προστεταχέναι τὸν Βασιλέα. Ὁ γὰρ τοι παιδευόμενος βραδίως τοῦ Θεοῦ τῶν ὄλων καταφρονεῖν καὶ τοῦτον ἀρνεῖσθαι, βῆσθ' ἂν καὶ βασιλείως καταφρονήσῃ. Ἄνθρωπος γὰρ δὴ οὗτος θνητὴν τὴν φύσιν κακλθρωμένος. Εἰ δὲ τιμωρίας ἐσχάτης ὄξιος, ὁ τὰ σά, ὡ βα-

γίου παρησιασθῆν, ἐγύμνωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὑπάρχοντά του. Τὰ δὲ λοιπὰ περὶ τούτου τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου, ὅπου γράφεται τὸ Συναξάριον αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸν διάκονον Βενκαμὴν τὸν μεγαλομάρτυρα, πιάσας ὁ βασιλεὺς, ἔβαλεν εἰς φυλακὴν καὶ μὲ διάφορα βάσανα τὸν ἐθανάτωσε καὶ ὄρα περὶ τούτου εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅπου γράφεται τὸ Συναξάριον αὐτοῦ. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ βάσανα ἐπροξένησαν εἰς τοὺς χριστιανούς οἱ μιαιοὶ βασιλεῖς τῶν Περσῶν, τὰ ὅποια δὲν ὑπῆρξαν κατώτερα τῶν βασάνων, ὅσα ἐποίησεν ὁ Διοκλητιανός καὶ Μαξιμιανός. Καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θαυμάζη τις (προσθέτει ὁ Θεοδώρητος εἰς τὸ αὐτὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον) ἂν ὁ Θεὸς ὑποφέρῃ τὰς τόσας δυσσεβείας καὶ παραχωρῇ νὰ γίνωνται τὰ τοιαῦτα δεινὰ εἰς τοὺς χριστιανούς. Ἐπειδὴ καὶ τοὺς πολέμους τούτους καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀνίκητον προσέπειν ὁ Δεσπότης Χριστὸς εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ πράγματα μᾶς διδάσκουσιν ὅτι ὁ πόλεμος περισσοτέραν ὠφέλειαν χαρίζει εἰς ἡμᾶς, παρὰ ἡ εἰρήνη. ¹ Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι διὰ μέσου τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀθλήσεως, ἐδέχθησαν παρὰ Κυρίου τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς μακαριότητος.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ κατὰ πητρῶν γυμνός σурбυеnос τελιουῖται.

σιλεῦ, ἀρνούμενος σκῆπτρα, πολλαπλασίων κολάσεων ἀξιότερος ὁ τὸν τοῦ παντὸς ἀρνούμενος Ποιητὴν· ὁ δὲ βασιλεὺς, ὄρον τὴν τῶν εἰρημένων θαυμάσαι σοφίαν, ἐγύμνωσε μὲν καὶ τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν ἀξιομάτων τὸν γενναῖον ἀθλητὴν γυμνὸν δὲ ἔλκειν τῆς στρατιᾶς τὰς καμήλους ἐκέλευσε, καὶ τὰ λοιπὰ, ἅπερ ὄρα εἰς τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου.

¹ Τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ Θεοδώρητου εἰσι ταῦτα· «Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν, ὅτι τῆς ἐκείνων θηριωδίας καὶ δυσσεβείας ἀνέχεται ὁ τῶν ὄλων Πρύτανις. Καὶ γὰρ πρὸ τῆς Κωνσταντινίου τοῦ μεγάλου βασιλείας, ἄσσοι Ῥωμαῖοι ἐγένοντο βασιλεῖς, κατὰ τῶν θιασωτῶν τῆς ἀληθείας ἐλύττησαν. Διοκλητιανός δὲ, ἐν τῇ τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέρᾳ (ἦτοι ἐν τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ) τὰς ἐν ἀπάσῃ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ κατέλυσε Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἐννεα διεληλυθότων ἐτῶν, αὐταὶ μὲν ἤνθησαν, καὶ πολλαπλασίον ἐδέξαντο μέγεθός τε καὶ κάλλος. Ἐκεῖνος δὲ μετὰ τῆς δυσσεβείας ἀπεσβέσθη. Καὶ τοὺς πολέμους δὲ τούτους προεῖρηκεν ὁ Δεσπότης, καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀήτητον, καὶ αὐτὰ δὲ ἡμᾶς διδάσκει τὰ πράγματα, ὡς πλεῖον ἡμῖν τῆς εἰρήνης ὁ πόλεμος πορίζει τὴν ὠφέλειαν. Ἡ μὲν γὰρ, ἀδρούς ἡμᾶς καὶ ἀνημέρους καὶ δειλοῦς ἀπεργάζεται. Ὁ δὲ πόλεμος, τὰ τε φρονήματα παραθήγει, καὶ τῶν παρόντων ὡς βρόντων παρασκευάζει καταφρονεῖν.»

- * » Γυμνὸν συρέντα τὸν Μένανδρον ἐν πέτραις,
- » Στολὴν ὁ Χριστὸς ἐνδύει σωτηρίας.
- * Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν ΒΑΣΙΛΙΟΣ ὁ ἐκ πόλεως Ἀμορίου γεννηθεὶς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- * » Καρπὸς, Βλάσις, ἀρετῶν ἐκβλαστάνεις,
- » Οὐς περ τρυγᾶς νῦν ἐν πόλῳ μετ' ἀγγέλων.
- * Οἱ ἅγιοι τριακοτὰ ὀκτὼ μάρτυρες, συγγενεῖς ὄντες, ξίφει τελειοῦνται.

- * » Φυλὴ πεσοῦσα συγγενῆς διὰ ξίφους,
  - » Φῦλα τροποῦται τῶν πεσόντων ἐκ πόλου.
  - * Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
  - † » Τὸν δὲ Στέφανον ἀστεφῆ πῶς ἐλλίπω,
  - » Τὸν θαυματουργὸν, ὃν στέφει Θεοῦ χάρις;
- Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

- » Ὁ Μάρτιος μὴν ὧδε λαμβάνει τέλος,
- » Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων φέρει.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ¹

Ἐκ τὴν Α', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΡΙΑΣ τῆς Αἰγυπτίας.

- » Ἀπῆρε πνεῦμα, σὰρξ ἀπερρύνε πάλοι,
- » Τὸν ὄστινον γῆ κρύπτε νεκρὸν Μαρίας.
- » Πρώτη Ἀπριλίου Μαρίη θάνεν εὖχος ἐρήμου.

ΑΥΤΗ ἡ ὁσία ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φκ' (520), ζήσασα δὲ πρότερον μὲ ἀκολασίαν, καὶ προσκαλοῦσα εἰς ὄλεθρον ψυχικὸν πολλοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς αἰσχροῦς ἡδονῆς, διότι παιδιόθεν ἐκρημνίσθη εἰς τὰς πονηρὰς πράξεις τῆς σαρκὸς καὶ ἔμεινεν εἰς αὐτάς· οὕτω λέγω ζήσασα πρότερον χρόνους δεκαεπτὰ, ὕστερον ἔδωκε τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡ μακαρία εἰς ἀσκησιν καὶ ἀρετῆν. Καὶ τόσον πολλὰ ὑψώθη διὰ μέσου τῆς ἀπαθείας, ὥστε περιεπάτει ἐπάνω εἰς τὰ νερά καὶ τοὺς ποταμοὺς, χωρὶς νὰ καταβυθίζεται, καὶ ὅτε προσήυχετο, ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν γῆν ὑψηλὰ, καὶ ἴστατο εἰς τὸν ἀέρα μετέωρος· ἡ δὲ αἰτία τῆς μεταβολῆς αὐτῆς καὶ μετανοίας ἐστάθη τοιαύτη. Κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ὅτε ἐν Ἱερουσαλήμ ἐγένετο ἡ ὑψωσις τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, πολλοὶ χριστιανοὶ συνέτρεχον πανταχόθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἴδωσι τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ· τότε καὶ ἡ ὁσία αὐτῆ ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ ἀκολάστους καὶ ἀσελγεῖς νέους. Ἐλθοῦσα δὲ ἐκεῖ καὶ ζητοῦσα νὰ ἔμβη εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν, ἐμποδίζετο ἀοράτως καὶ δὲν ἐδύνατο μήτε νὰ ἔμβη, μήτε νὰ ἴδῃ. Ὅθεν ἔβαλε τὴν κυρίαν Θεοτόκον ἐγγυή-

τριαν, ὅτι ἐὰν ἀφεθῆ νὰ ἔμβη καὶ νὰ ἴδῃ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, νὰ φυλάξῃ σωφροσύνην εἰς τὸ ἔξῃς, καὶ ἄλλην φορὰν νὰ μὴ μολύνῃ τὸ σῶμά της μὲ ἐπιθυμίας καὶ ἡδονάς. Ὅθεν ἐπιτυχοῦσα τοῦ ποθουμένου, δὲν ἐψεύσθη εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν, ἀλλὰ περᾶσασα τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἔζησεν ἡ τρισολβία χρόνους τεσσαρακονταεπτὰ, χωρὶς νὰ ἴδῃ ἀνθρωπον, μόνον δὲ τὸν Θεὸν εἶχε θεατὴν τῆς. Καὶ τόσον ἡγωνίσθη, ὥστε ἀνέβη ὑπεράνω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἀπέκτησε μίαν ζωὴν ἐπὶ γῆς ἀγγελικὴν τε καὶ ὑπεράνθρωπον, καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὴ ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν, ἐνδοξόν» μετέφρασε δὲ εἰς τὰ ἀπλοῦν ὁ πεζογράφος Δαμασκηνός.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ἡγουμένου μονῆς τῆς καλουμένης Πελεκητῆς.

- » Ὁ Μακάριος μακαριστὸς ἐν βίῳ,
- » Μακαρίως νῦν γῆ ἐνοικεῖ μακάρων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Μακάριος ἦτο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει ψπε' (785), ὅτε δὲ ἦτο νήπιον, ἔμεινεν ὀρφανὸς καὶ διὰ τοῦτο ἀνετράφη ἀπὸ τὸν γνήσιον θεῖόν του, καὶ ἐδόθη εἰς παιδείαν ἱερῶν γραμμάτων· ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε δεξιᾶς φύσεως, καὶ ἔδειξε μεγάλην ἐπιμέλειαν, εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔμαθε τὴν γνῶσιν τῆς ἁγίας Γραφῆς, καὶ ἐγνώρισε, καὶ τῶν γῆινων πραγμάτων τὴν εὐτέλειαν καὶ τὴν ταχίαν φθορὰν, καὶ τῶν οὐρανίων τὴν ἀφθαρσίαν

¹ (Ἐχων ἡμέρας Α', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΓ'. καὶ ἡ νῦξ ὥρας ΙΑ'.) Ἀπρίλιος δὲν εἶναι ὄνομα Ἑλληνικόν, ἀλλὰ Λατινικόν ἢ Ἰταλικόν, καὶ θὰ εἴπῃ ἀνοικτὸς ἐτυμολογούμενον ἀπὸ τὸ ἀπερίε Λατινικόν, ὃ δηλοῖ ἀνοίγω. Καθότι ἐν τῷ Ἀπριλίῳ μὴν ἀνοίγουσιν οἱ δένδρα, καὶ κάμνουσιν ἄνθη, καὶ εἰς αὐτὸν γίνεσθαι ἡ γλυκυτάτη ἀνοίξις.

καὶ αἰδιότητα. Διὰ τοῦτο ἐξεληθὼν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήσιον ὀνομαζόμενον Πελεκητή, ¹ καὶ συναριθμήσας ἑαυτὸν μὲ τούτους ἐκεῖ μοναχοὺς, ἀπὸ Χριστοφόρου μετωνομάσθη ὕστερον Μακάριος, διὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος. Ὄθεν ἀφ' οὗ ὑπερέτησεν εἰς ὅλας τὰς διακονίας τοῦ μοναστηρίου, καὶ κατώρθωσε τὰς ἀρετὰς, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἀφ' οὗ ἀπέκτησε πολλὴν ταπεινώσιν, ἔγεινεν ἡγούμενος τῶν ἀδελφῶν, καὶ θαυματουργὸς ἐξαισίος, διότι δι' αὐτοῦ ἰάτρευεν ὁ Θεὸς πάθη ἀνίατα, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐν καιρῷ ἀβροχίας βροχὴν ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκεν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἔγεινε μέγας καὶ ἐξάκουστος, διὰ τοῦτο ἔτρεχεν εἰς αὐτὸν πολὺ πλῆθος χριστιανῶν· ἄλλοι μὲν διὰ τὸ καθαρισθῶσιν ἀπὸ τὰ ψυχικὰ πάθη μὲ τὴν διδασκαλίαν του, ἄλλοι δὲ διὰ τὸ ἀπολαύσωσι τὴν ἰατείαν τῶν σωματικῶν τῶν ἀσθενειῶν, καὶ ἄλλοι διὰ τὸ λάβωσι τὴν ὑγίαν τῆς ψυχῆς ὁμοῦ καὶ τοῦ σώματος, καὶ τὸ ἐπανεέλθωσιν ὑγιεῖς εἰς τὸν οἶκόν των. Ταύτην λοιπὸν τὴν φήμην τοῦ ἁγίου ἀκούσας καὶ ὁ τότε ἀγιώτατος Πατριάρχης Ταράσιος, ἔστειλε καὶ τὸν ἐκάλεσε διὰ τὸ ἰατρεύσῃ τὸν Παῦλον Πατριχίον, ὁ ὁποῖος ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν ἀσθένειαν θανατηφόρον, ἣτις δὲν εἶχεν ἐλπίδα ἰατρείας, ὅθεν ἐθεραπεύθη ἀπὸ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἁγίου. Ὑστερον δὲ καὶ ἡ σύζυγός του κρατηθεῖσα ἀπὸ ὁμοίαν ἀσθένειαν, καὶ ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, ἰατρεύθη καὶ αὕτη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὁσίου. Τοῦτον λοιπὸν ὁ Πατριάρχης Ταράσιος ἐχειροτόνησε τότε ἱερέα, διότι ἔδειξεν ὁ αἰοδιμος ὑπακοὴν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Πατριάρχου. Ἐπειδὴ ἐμίσει μὲν τὴν παρακοὴν, ἡγάπα δὲ τὴν ὑπακοὴν, ἣ ὁποία φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ζωὴν· ἐπανελθὼν δὲ ὁ ὁσιος εἰς τὸ μοναστήριόν του ἱερεὺς, περισσοτέραν ταπεινώσιν μετεχειρίζετο ἀφ' ὅτι πρότερον.

Μετὰ ταῦτα ἐσήκωσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σκανδαλοποιὸς διάβολος βασιλέα τύραννον ἐν ἔτει ωιγ' (813), ὅστις κατέκαιε τὰς ἁγίας εἰκόνας, οὗτος δὲ ἦτο Λέων ὁ Ἄρμένιος, ὁ ὁποῖος ἐξώρισεν τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχην Νικηφόρον· ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους, καὶ Ἀρχιμανδρίτας, ἄλλους μὲν ἀσπλάγγως ἔδερνεν, ἄλλους δὲ ἐξώριζε, καὶ ἄλλους ἔβαλεν εἰς φυλακάς. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ θαυμάσιος οὗτος Μακάριος ἐδασανίσθη ἀπὸ

τὸν τύραννον μὲ διαφόρους τιμωρίας καὶ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινεν ὁ αἰοδιμος ἕως οὗ ἐφονεύθη ὁ ἀλιτήριος Λέων. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ τὸν Λέοντα ἔγεινε βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐν ἔτει ωκ' (820), τότε ἐξέβαλε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν· ἐπειδὴ ὅμως ἦτο καὶ αὐτὸς εἰκονομάχος, πρῶτον μὲν ἐκολάκευσε τὸν ἅγιον, παραινῶν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνῃσιν, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ μὲ ἄλλων μεσιτείας· ὕστερον δὲ καὶ ἠπέλησεν αὐτόν. Βλέπων δὲ ὅτι δὲν κατώρθωνε τίποτε, ἐξώρισε τὸν ὁσιον εἰς τὴν μικρὰν νῆσον τὴν καλουμένην Ἀφουσίαν, (ἣ ὁποία, εἶναι μὲν πλησίον εἰς τὴν Ἄλωνα, τὴν τουρκεστὶ λεγομένην Πασᾶ λιμάνι, ὑπόκειται δὲ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Προικονήσου) καὶ ἐκεῖ ἐφύλαττεν αὐτὸν ἀσφαλῶς. Ὁ δὲ ἅγιος ὑπέμεινεν ἀνδρείως ὅλας τὰς κακοπαθείας τῆς ἐξορίας, καὶ εὐχαρίστει εἰς τὸν Θεόν· διανύσας λοιπὸν εἰς τὴν ἐξορίαν πολὺν καιρὸν, καὶ πολλὰ ἀγωνισάμενος, καὶ θαύματα πολλὰ ποιήσας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ καὶ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝΗΣ ἔγεινε τελειοῦνται.

» Σὺν Βασιλεῖδι Γερόντιος ἐκ ξίφους,

» Γερῶν μετέσχε παμβασιλέως λόγου.

Ὁ δίκαιος ΑΧΑΖ ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

» Ἄχαζ Θεοῦ πέφυκεν ἐστὼς πλησίον,

» Ἄχαζ, ὃς εἶπεν· οὐ Θεὸν μου πειράσω.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΤΙΤΟΥ τοῦ θαυματουργοῦ.

» Τί τοῦτο, Τίτε; καὶ σὺ λείπεις ἐκ βίου;

» Λεῖπω μεταστάς, δόξαν οὕτω Κυρίου.

» Δευτερὴ Τίτιο ἀπὸ ψυχῆν Νόες ἦσαν.

Οὗτος ὁ μακάριος καὶ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Τίτος ἀγαπήσας τὸν Θεὸν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ὑπῆγεν εἰς ἓν κοινόδιον καὶ ἔγεινε μοναχός, καὶ τόσον ἐπρόκοψεν εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν, ὥστε ὑπερέβη ὅχι μόνους τοὺς ἀδελφούς του κοινοβίου ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους μοναχοὺς ἐκείνου τοῦ καιροῦ. Ἐγεινε δὲ καὶ ἡγούμενος καὶ ποιμὴν τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγάπην καὶ ἐπιεικῆ καὶ συμπάθειαν εἶχεν ὁ τρισόβδιος

¹ Τὸ μοναστήριον τῆς Πελεκητῆς ἐφρίσκειται πλησίον τῆς Προύσης κατοικημένον ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν.

εἰς τὸ ποιμνίον του, ὅσων οὐδεὶς ἄλλος ὅμοιος αὐτοῦ. Ἐφυλάχθη δὲ καθαρὸς καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ὡς ἄγγελος Θεοῦ, διὰ τοῦτο ἠξιώθη νὰ γίνῃ καὶ θαυματουργός. Οὕτω λοιπὸν ζήσας, καὶ ἀφήσας τοὺς μαθητάς καὶ συνασκητάς του, εἰκόνα ἐμφυχον τῆς ἀρετῆς του καὶ ἀσκητικῆς πολιτείας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀταδέλων ΑΜΦΙΑΝΟΥ καὶ ΑΙΔΕΣΙΟΥ.

- * » Σὼ συμβουθισθεῖς, Ἀμφιανέ, συγγόνω,
- » Ἴδιωρ θαλάσσης ἀμφιέννυμαι, λέγε.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), ἀδελφοὶ μὲν ὄντες κατὰ σάρκα ἐκ μητρὸς, καταγόμενοι δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Λυδίας. Οὗτοι λοιπὸν ἐλθόντες εἰς τὴν Βηρυττόν ὠδηγήθησαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν ἅγιον μάρτυρα Πάμφιλον. Ὄθεν καὶ ὡς χριστιανοὶ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Οὐρβανόν· καὶ ὁ μὲν Ἀμφιανὸς πρῶτος ἐκήρυξε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν ἐμπροσθέν του, διὸ καὶ ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ἐλάκτισαν οἱ στρατιῶται μὲ τοὺς πόδας των· ἔπειτα ἀλείψαντες μὲ ἔλαιον τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, ἔκαυσαν αὐτοὺς μὲ τὸ πῦρ, καὶ ὕστερον ἐρέμασαν αὐτόν. Κρεμάμενος δὲ ἐφαίνετο ὁ αἰδίδιμος ὄλος πρισμένος, σχισμένα μὲν ἔχων τὰ πλευρὰ ἀπὸ τὰ πολλὰ λακτίσματα, κατακεκαυμένας δὲ φέρων τὰς σάρκας τῶν ποδῶν του. Ἐπιμένων λοιπὸν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, ἐρρίφθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἐτελειώθη καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Ὁ δὲ ἀδελφός του Αἰδέσιμος κατεδικάσθη νὰ ταλαιπωρῆται εἰς τὰ μέταλλα τοῦ χαλκώματος, τὰ εἰς τὴν Αἴγυπτον εὐρισκόμενα· βλέπων δὲ τὸν ἄρχοντα Ἱεροκλέα νὰ τιμωρῇ τοὺς χριστιανούς, κατεφρόνησε τὴν ζωὴν του, καὶ ἐκτύπησεν αὐτόν μὲ τὴν ἰδίαν του χεῖρα, ὅθεν ἐτιμωρήθη μὲ διάφορα βάσανα· ὕστερον δὲ ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῆς ἁγίας παρθερομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΑΣ. ¹

¹ Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις Συντακτικαῖς γράφεται Θεοδοσίας, καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἀριθμῷ, φαίνεται εἶναι ἡ Θεοδοσία αὕτη.

- » Σεμνή, καλή τε ἡ Θεοδώρα οὖσα,
- » Δῶρον προσέχθη εὐάρεστον Κυρίῳ.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Τύρον, ὅτε δὲ ἦτο δεκαεπτὰ χρόνων κατὰ τὴν ἡλικίαν, παρεστάθη εἰς τὸν Οὐρβανόν, τὸν ἄρχοντα τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐρωτηθεῖσα ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὁμολογήσασα τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐδάρη ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπάνω εἰς τὰ πλευρὰ καὶ εἰς τοὺς μαστοὺς. Ἐπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ζῆει τελειοῦται.

- » Ὡς κλῆμα τμηθεὶς Πολύκαρπος Κυρίου,
- » Τὸν καρπὸν οὕτω πλείονα Χριστῷ φέρει.

* Ὁ ὄσιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νικομηδείας ἀσκήσας, ἐν ἔτει ασμ' (1240) ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- † » Ἐφιππος ἄλλα, Γρηγόριε, καθάπερ
- » Χέρσον διπλῆς, ὦ τεραστίου ξένου!

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΝΙΚΗΤΑ ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου. ²

- » Ῥυσθεὶς βίου Νικήτας, ὡς στρουθὸς πάγης,
- » Πτεροῖς νοητοῖς ἵπταται πρὸς τὸν πόλον.
- « Νικήταν καλέουσι τρίτη ἐπὶ δῶμα Θεοῦ.

Οὗτος ὁ ὄσιος ἀγαπήσας ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας τὴν ἐγκράτειαν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ ἀπελθὼν ἐκάθισεν εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν, ὅπου εἰργάζετο πᾶσαν ἀρετὴν· ἐκ τούτων δὲ ὑψώθη καὶ ἔγεινε μέγας καὶ περι-

εῖνας ἡ αὐτὴ μὲ τὴν Θεοδοσίαν τὴν ἑορταζομένην κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ Μαΐου. Καθότι καὶ ἐκείνη καὶ αὕτη Τυρία ἦτο, καὶ δεκαοκτὼ χρόνων οὖσα ἐκείνη καὶ αὕτη, παρίστη Οὐρβανῷ τῷ ἄρχοντι.

¹ Ὅρα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ, τὸν ὅποιον συνέγραψε μὲν Ἕλληνας τὸ ὄσιος Ἰωσήφ ὁ Καλοθέτης, μετέφρασε δὲ ἡ ἐμὴ ἀναξιώτης.

² Σημειῶσαι, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Μηδικίου εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ἡ μονὴ τοῦ Χηνολάκου, καὶ ἡ τῶν Βαθῶν Πύακος, καὶ ἡ τῆς Παλεκητῆς, καθὼς ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ πρώτοις ἱστοροῦντες.

βόητας. Καὶ ἐπειδὴ ἐκυβερνᾶτο μὲ τὴν τοῦ λόγου διάκρισιν, ἔγεινε καὶ οἰκονόμος ψυχῶν καὶ πιστὸς ἰσρεὺς τοῦ Θεοῦ· διωχθεὶς δὲ ἀπὸ τοῦ ποίμνιόν του παρὰ τῶν εἰκονομάχων, ὡς προσκυνητῆς τῶν θείων καὶ ἁγίων εἰκόνων, κατεδικάσθη εἰς πικρὰς ἐξορίας. Εὐχαριστῶν δὲ εἰς ὅλας τὰς κακοπαθείας, ὅσας ἐδοκίμασε διὰ τὰς θείας εἰκόνας, ἐδείχθη δάκιμος ἀγωνιστῆς, καὶ ἤλεγξε μὲν τὴν ψυχοβλαβῆ αἵρεσιν τῶν θεομάχων, μὲ τὰς διδασκαλίας του δὲ καὶ τὰς παράκινήσεις του ἔκαμε πολλοὺς νὰ μαρτυρήσωσι διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν καὶ διπλᾶς τὰς λαμπάδας ἀνάψας, τῆς ὁμολογίας δηλαδὴ καὶ τῆς ἀσκήσεως, διπλοῦς καὶ τοὺς στεφάνους ἐκ χειρὸς Κυρίου ἐδέχθη, πρὸς τὸν ὁποῖον μεταστάς, ἀνεπαύθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΩΣΗΦ** τοῦ ὑμνογράφου.

- » Ζῶντος Θεοῦ σὺ θεὸς ὑμνητῆς, πάτερ,
- » Ἐγὼ δὲ, σοῦ θανόντος, ὑμνητῆς νέος.

Οὗτος ὁ ὁσιος Ἰωσήφ ἤμαζε κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ὠλβ' (832), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, υἱὸς ὑπάρχων γονέων Πλωτίνου καὶ Ἀγάθης ὀνομαζομένων. Ἦτο δὲ εὐσεβῆς καὶ πρᾶος κατὰ τὴν γνώμην, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ὅτε δὲ ἐκυριεύθη ἡ Σικελία ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοῦς, ὑπῆγεν ὁ ὁσιος εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς μητρὸς καὶ ἀδελφῆς του, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου καὶ ἔγεινε μοναχός, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τοὺς πνευματικὸς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Καὶ κλίνην μὲν εἶχε τὴν γῆν ἐστρωμένην μὲ ἐν δέρμα, τὰ δὲ φορέματά του ἦσαν εὐτελεῖ, ἡ τροφή του ἦτο ὀλίγον ψωμίον καὶ τὸ ποτόν του ἦτο τὸ ἀπλοῦν νερόν· μετεχειρίζετο ἀγρυπνίαν καὶ στάσιμον ὀλονύκτιον· ἐκλίνε συνεχῶς τὰ γόνατά του εἰς προσευχὴν· εἶχεν εἰς τὸ στόμα του ὕμνους συχνούς εἰς Θεόν, ἐποίει ἐργόχειρον τὴν καλλιγραφίαν, καὶ ἔκαμνεν ἀνάγνωσιν εἰς τὰς θείας Γραφάς. Ἐκ τούτων δὲ καὶ τῶν τοιούτων κόπων ἔγεινεν ὁ αἰδιδιμος πρᾶος, σεμνός, μέτριος, ἀπλοῦς, ἀκακος, καὶ εἶχεν ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετάς, ὅσαι εἶναι εἰς τὰς ἄνω εἰρημένας ἀκόλουθοι. Ὅθεν διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἐχειροτονήθη ἱερεὺς· δὲν ἐπέρασε δὲ πολλὸς καιρὸς, καὶ εὐρῶν τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην, ἄνδρα ἅγιον καὶ ἐλλόγιμον, ὑπῆγε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνον ἐκλείσθη

εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίπα, ἀγωνιζόμενος μὲ σκληραγωγίας καὶ ἄλλας κακουχίας τοῦ σώματος. Ἐπειδὴ δὲ ἐβλάστησεν ἡ χριστομάχος αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, ἀπεχώρησεν εἰς τὴν Ῥώμην· ὁ μακάριος οὗτος, παρακινήθεις ἀπὸ τινος εὐσεβεῖς. Εἰς τὸν δρόμον δὲ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ὑπὸ πειρατικῶν πλοίων Κρητικῶν, ἀπήχθη ὑπ' αὐτῶν εἰς Κρήτην, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ὁ ἅγιος ἐδίδασκε πάντοτε τοὺς εἰς αὐτὸν ἐρχομένους τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας καὶ ἀρετῆς καὶ μὲ τὰ ψυχωφελεῖ λόγια του πολλοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. Ἐκεῖ δὲ ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἱεροπρεπῆς τις καὶ σεβάσμιος ἀνὴρ, ὅστις ἦτο ὁ μέγας Νικόλαος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας, καὶ ἦλθον πρὸς σέ, ὅθεν λάβε τὴν κεφαλίδα, ἥτοι τὸ χαρτίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον σοὶ δίδω. Ὁ δὲ ἅγιος λαβὼν αὐτήν, ἐν τῷ ἅμα ἐδιάβαζε τὸ χαρτίον, καὶ ἐφαλλεν ἐν ταυτῷ λέγων «τάχυον ὁ οἰκτίρμων καὶ σπεῦσον ὡς ἐλεήμων εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, ὅτι δύνασαι βουλόμενος.» Τὸ δὲ νόημα τοῦ ἄσματος τούτου, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς τῷ πρῶτῳ ἔργον ἐγένετο, διότι ἀφ' οὗ ὁ τῆς εἰκονομαχίας ἀρχηγός Θεόφιλος ἀπέθανεν, ἔλαβε πάλιν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸν στολισμὸν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν τότε καὶ ὁ ὁσιος οὗτος Ἰωσήφ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἐν Κρήτῃ φυλακῇ, ἀνέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔλαβεν ἀπὸ ἑνα χριστιανὸν μέρος τι ἀπὸ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου Βαρθολομαίου, καὶ ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀποστόλου ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην· διὰ τοῦτο εὐρίσκετο εἰς φροντίδα καὶ ἐννοίαν περισσοτέραν, διὰ νὰ τιμῆσθαι τὴν πανήγυριν τοῦ Ἀποστόλου μὲ ἱερά ἄσματα καὶ τροπάρια. Ὅθεν παρακάλε μὲ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμαὺς τὸν τοῦ Κυρίου Ἀπόστολον νὰ τῷ χάρισθαι τὰ χάρισμα τῆς τούτων συνθέσεως, διὸ καὶ τοῦ ποθουμένου ἐπέτυχεν, ἰδὼν κατ' ὄψαν ἑνα φοβερόν ἄνδρα μὲ σχῆμα ἀποστολικόν, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀπὸ τὴν ἱερὰν τράπεζαν, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ὁσίου, καὶ ἔπειτα τὸν εὐλόγησε. Τοῦτο δὲ ἦτο ἀρχὴ τοῦ θείου χαρίσματος, ὅπερ ἐπεθύμει, διότι ἐκτοτε τόσον εὐκόλως καὶ χωρὶς κόπον ἐσύνθετε τὰς ἱεράς μελωδίας καὶ τοὺς ἄσματικούς Κανόνας καὶ τὰ τροπάρια, καὶ ἐδίδεν αὐτὰ εἰς ὄσους τὰ ἐζήτουν, ὥστε τινὲς ἐνόμιζον ὅτι δὲν τὰ ἐσύνθετεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ

τὰ ἐπερνεύει ἀπὸ ἄλλους, καὶ ἐκείθεν μανθάνων αὐτὰ καὶ ἀποστηθίζων, τὰ ἀντέγραφε καὶ τὰ ἐδίδεν εἰς τοὺς ζητοῦντας. Δὲν εἶχεν ὁμῶς οὐτως ἢ ὑπόθεσις, καθὼς ἐκείνοι ἐνόμιζον ἀπατώμενοι· ἀλλὰ τὰ ἄσματα ταῦτα ἐπρόφερεν ὁ ὅσιος ἐκ θεοῦ χαρίσματος, διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰ στόματα ὄλων ἐφημιζέτο καὶ εἰς ὄλους ἦτο ποθεινὸς καὶ ἐπέραστος, ὅχι μόνον εἰς ἰδιώτας καὶ ἄρχοντας, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς τότε βασιλεῖς. Ἄν καὶ ἐξωρίσθη ἀπὸ Βάρδαν τὸν Καίσαρα, τὸν θεῖον τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ ἐν ἔτει ὡξζ' (867), ἐπειδὴ ἠλεγεξεν αὐτὸν ὁ ἅγιος·¹ ἀλλ' εὐθὺς πάλιν ἀνεκλήθη ἀπὸ τὴν ἐξορίαν καὶ ἔγεινε σκευοφύλαξ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ θεοῦ Ἰγνατίου.² Ἄφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος Ἰγνατίος ἀπέθανεν, ἠγάπα τὸν ὄσιον τοῦτον καὶ ἐπήνει ὁ σοφὸς Φώτιος, ὁ ὁποῖος ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Ἰγνατίον.³ Ἐπειδὴ δὲ ἠγωνίζετο ὁ αἰοιδίμος διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Χερσῶνα, τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Βάρδα, τὸν ὁποῖον ἐφόνευσεν ὁ ἀνεψιὸς του Μιχαὴλ, ἠλευθερώθη ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν παρὰ τῆς βασιλείας Θεοδώρας, ἡ ὁποία ἐποίησε τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἀναστήλωσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων.⁴

Ἔθεν ζήσας μετὰ ταῦτα καὶ πολλοὺς ἁγίους ἐγκωμιάσας μὲ διαφόρους κανόνας καὶ τροπάρια, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἐνεταφιάσθη τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὸ μοναστήριον ἐκκίνο, ὅπου καὶ τώρα εὐρίσκεται. Ὁ δὲ Θεὸς, θέλων νὰ δείξη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁπόσην τιμὴν ὁ ἅγιος οὗτος Ἰωσήφ ἔλαβε μετὰ θάνατον, τοιοῦτόν τι ἠκονόμησε· καθ' ὃν καιρὸν ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος, ἀνθρώπος τις ἔχων δοῦλον χρήσιμον ἔχασεν αὐτόν. Ἔθεν ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος τοῦ ἐπονομαζομένου Φανερωτοῦ, καὶ παρεκάλει τὸν μάρτυρα νὰ τῷ φανερώσῃ, ποῦ εἶναι ὁ δοῦλός του. Προσμείνας δὲ εἰς τὸν ναὸν τρία ἡμερονύκτια, καὶ μηδὲν μαθὼν διὰ τὸν δοῦλόν του, ἐλυπεῖτο καὶ ἐμε-

λέτα νὰ ἀναχωρήσῃ· ἐνῶ δὲ ἐψάλλετο ὁ ὄρθρος καὶ ἀνεγινώσκετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν λόγος τις ψυχωφελής, ἐκοιμήθη ὁ ἀνθρώπος ἐκείνος, καὶ ἰδοὺ βλέπει εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν μάρτυρα, ὁ ὁποῖος τῷ ἔλεγε, Διὰ τί λυπῆσαι, ὦ ἀνθρώπε; ἤξευρε, ὅτι ὁ ποιητὴς Ἰωσήφ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἔγεινε ὀψίκειον ἦτοι προὑπάντησις καὶ προπομπὴ εἰς αὐτὸν ἀπὸ ὄλους ἡμᾶς τοὺς ἁγίους, διότι ἐτίμησεν ἡμᾶς μὲ κανόνας καὶ τροπάρια ἐγκωμιαστικά τῆς ἁγίας ἐκείνου ψυχῆ. Ἔθεν δὲν ἤμην ἐδῶ, ἀλλὰ τώρα ἤλθον, ὑπαγε λοιπὸν εἰς τὸν δεῖνα τόπον, καὶ ὅα εὖρης τὸν δοῦλον τὸν ὁποῖον ζητεῖς.¹

Ἄγιος μάρτυς **ΕΛΠΙΔΕΦΟΡΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

» Ξίφους ἀληθῆς μάρτυς Ἐλπίδεφορος,

» Θεὸν φέρει ἀψευστον εὐελπιστίαν.

Ἄγιος μάρτυς **ΔΙΟΣ** κεράμῳ τὴν κεφαλὴν βληθεὶς τελειοῦται.

» Βαλὼν κεράμῳ δυσσεβῆς Δίου κέραν,

» Ὡς σκευὸς αὐτὴν συντρίβει κεραμῶς.

Ἄγιος μάρτυς **ΒΥΘΟΝΙΟΣ** ἐν θαλάσῃ ριφθεὶς τελειοῦται.

¹ Ἰωσὴφ ἠλεγεξεν αὐτὸν ὁ ἅγιος, διότι ὁ Βάρδας ἄφησε τὴν γυναικά του, καὶ συνεβρίβετο μὲ τὴν κόμην του, καθὼς διὰ τοῦτο ἠλεγεξεν αὐτὸν καὶ ὁ πατριάρχης Ἰγνατίος. Ἔθεν καὶ κατέβησεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν θρόνον.

² Ὁ θεὸς Ἰγνατίος ἐορτάζεται, ὡς ἅγιος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

³ Ὁμοίως καὶ ὁ Φώτιος, ὡς ἅγιος ἐορτάζεται, κατὰ τὴν ἕκτην Φεβρουαρίου.

⁴ Ἐν ταῦτα ὑπάρχει φανερὸς ἀναχρονισμὸς, διότι ἡ ὑπὸ τῆς Θεοδώρας ἀναστήλωσις τῶν εἰκόνων ἐγένετο ἐν ἔτει 842. Σ. Β.

¹ Ἄριστος καὶ πολυγραφώτατος μελωδὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐστάθη ὁ θεὸς οὗτος Ἰωσήφ ὁ ὕμνογράφος· διότι ἐκτὸς ὀλίγων ἀσματικῶν Κανόνων, τοὺς ὁποῖους ἐσύνθεσεν οἱ ἄλλοι ποιηταί, οἵτινες ἐν τοῖς Μηναίοις περιέχονται, ὅλος τοῦ ἄλλου ἐσύνθεσεν ὁ μελωδὸς τοῦ ἁγίου τούτου κάλαμος, ὅστις τετυπωμένοι εἰσὶν ἐν τοῖς Μηναίοις, τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα ἐν τῇ ἐνάτῃ ψῆθ' ἐπιφέροντας κατὰ τὴν ἀκροστιχίδα. Δὲν ἠρέκεσθη δὲ ὁ ἱερός οὗτος γραμματεὺς μέχρι τούτου· ἀλλὰ καὶ ὀκτωήχους Κανόνας ἐσύνθεσεν εἰς τὴν Θεοτόκον, εἰς τὸν μέγαν Νικολάον, εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην, εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ, εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα, εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον, εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα, καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλου ἁγίους, οἵτινες καὶ σώζονται ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει χειρόγραφοι καὶ ἀνέκδοτοι. Ἀλλὰ καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ψαλλομένη ὀκτωήχος κατανοητικὴ, ἥτις κεκινῶς ὀνομάζεται Παρακλητικὴ, ἡ διότι παρηγορεῖ τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγιγνωσκόντων, ἡ διότι παρακινεῖ τοὺς ἀμαρτωλοὺς εἰς μετανοίαν, αὕτη λέγω, τούτου τοῦ θεοῦ ἀνδρός ἐστὶ πόνημα, πληρὸν μόνον τῶν κατὰ πᾶν Σάββανον ἐν τοῖς ἀποστίχοις κειμένων τροπαρίων τῶν περὶ κεκοιμημένων διαλαμβανόντων, τὰ ὁποῖα εἶναι πόνημα τοῦ ἁγίου Θεοφάνους τοῦ Μελωδοῦ καὶ Γραπτοῦ. Τούτου τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ τὴν Ἀκολουσίαν, τύποις οὖσαν ἔκδοσμένην ἑλληνικῶς, ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία. Σημειώσω, ὅτι τὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου Ἰωσήφ συνέγραψεν ὁ ἁγιότατος Ἰωάννης, καὶ ὄρα σελ. 274 τοῦ β'. τόμ. τοῦ Μελετιοῦ.

» Ο Βυθόνιος εἰς βυθὸν βεβλημένος,

» Τὴν κλησὶν εὖρεν εἰς προφητείαν τέλους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΑΛΥΚΟΣ ὑπὸ θηρίων δη-
χθεὶς τελειοῦται.

» Δηγθεὶς ὁδοῦσι Γάλυκος τῶν θηρίων,

» Θερὸς νοητοῦ τοῦς ὀδόντας συντρίβει.

Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΓΑΛΥΡΙΟΣ, ὁ ἐν τῷ ὄρει
τοῦ Μυρσινῶτο, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐκ Μυρσινῶνος, Ἰλλυριε. πρὸς πόλον,

» Οὐχ ὧς ὁ Χριστὸς ἐξ ἐλαιῶνος, φέρη.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΠΑΥΛΟΣ Ῥώσσοσ ὁ
ἠπελευθέρωσ, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας,
ἐν ἔτει αχπγ' (1683), ζῆσει τελειοῦται.

† » Πρὸς Παῦλον ἔσχε κοινὰ κλησὶν κατ' ἕξφοσ,

» Παῦλοσ νεάθλοσ οὗτοσ, ὁσ Ῥώσσοσ πέλει.¹

Ταῖσ τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεῖαισ Χριστὲ ὁ
Θεὸσ ἐλέησεν ἡμᾶσ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ὀσίου πατρός ἡμῶν
ΓΕΩΡΓΓΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ ὄρει Μαλαίῳ.²

» Ψυχὴν ὁ Γεώργιοσ ἀσμένωσ δίδωσ,

» Ψυχῶν γεωργῶ καὶ φυτουργῶ σαρκίων.

† » Τῇ δὲ τετάρτῃ ἀπῆρε Γεώργιοσ εἰς πόλον εὐρύν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΘΕΩΔΟΥΛΟΥ καὶ ΑΓΑΘΟΠΟΥ.

» Πρῶτοσ θάλασσαν εἰσιῶν Ἀγαθοποουσ,

» Ἐργιοσ ὑπῆρχε χρηστάποουσ Θεοδοῦλω.

Ἀπὸ τούτοσ τοῦσ δύο μάρτυρασ ὁ μὲν Θεό-
δουλοσ ἦτο νεώτεροσ, ὁ δὲ Ἀγαθόποουσ γέρωσ
κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀμφότεροι δὲ κατήγοντο ἀπὸ
τὴν Θεσσαλονίκην. Διὰ δὲ τὴν εἰσ Χριστὸν πί-
στιν παρεστῆσαν εἰς τὸν ἀρχοντα Φαυστῖνον,
καὶ μὴ πεισθέντεσ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν,
ἀλλὰ φυλάττοντεσ τὴν εἰσ αὐτὸν πίστιν ἀσά-
λευτον, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν βυθὸν τῆσ θαλάσ-
σησ καὶ οὕτωσ ἐτελειώθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ ἀ-
οἶδιμοι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Πρὸ δὲ
τῆσ τελειώσεωσ τῶν ἐδηλώθη εἰσ αὐτοῦσ δι' ἀ-
ποκαλύψεωσ ὅ,τι ἐμελλον νὰ πάθωσι, διότι ἐ-
φάνη εἰσ αὐτοῦσ καθ' ὕπνον, ὅτι ἐμβῆκαν εἰσ

πλοῖον καὶ ἀπλεοῦν ἐπειτα γενομένησ τρικυμῖασ
ἐσχίσθη τὸ πλοῖον εἰσ δύο, καὶ ὄλοι μὲν οἱ
πλέοντεσ ἐπνίγησαν, αὐτοὶ δὲ μόνοι σωθέντεσ
ἀπὸ τὴν τρικυμῖαν, ἀνέβησαν εἰσ ἓν βουνόν,
τοῦ ὀποῖου τὸ μῆκασ ἐφθάνεν εἰσ τοῦ οὐρανοῦ.
Ἐδήλωνε δὲ τὸ ὄραμα ἐκεῖνο τὸ ὀπῶιον ἐπαθον
ὕστεροσ εἰσ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν ἀνοδον αὐ-
τῶν ἐκ τῆσ θαλάσσησ εἰσ τοῦσ οὐρανοῦσ. Τοῦ-
το τὸ ἴδιον ἐφανερῶθη αἰνιγματωδῶσ εἰσ τὸν
ἅγιον Θεόδουλον πρὸ τοῦ νὰ πιασθῇ εἰσ τὸ μαρ-
τύριον, διὰ μέσου ἑνὸσ δακτυλίδιου ἐφάνη δη-
λαδῆ εἰσ αὐτόν, ὅτι ἐβαλέ τις εἰσ τὴν χεῖρά
του ἐν δακτυλίδιον, τὸ ὀπαῖον ἐστίμαινε τὸν ἀρ-
ραβῶνα τοῦ μαρτυρίου, ὀπερ ἐμελλε νὰ τε-
λειώση.¹

Μνήμη τῆσ ἁγίας μάρτυροσ ΦΕΡΦΟΥΘΗΣ,²
καὶ τῆσ αὐταδέλφησ αὐτῆσ, καὶ τῆσ ταύτησ παιδί-
σκησ.

Εἰσ τὴν Φερφούθαν.

» Ἀπλὴν με πλάττει, Χριστὲ διπλὴ τὴν φύσιν,

» Ἐχει δὲ πρεσβεῖάν με διπλὴν Φερφούθαν.

Εἰσ τὴν αὐταδέλφησ καὶ τὴν παιδίσκησ αὐτῆσ.

» Δούλασ ἀληθεῖσ Δεσπότου Θεοῦ ἀῶσ,

» Δούλην τε καὶ δέσποιναν ἐπρὶσ πρίαν.

Αὐταὶ αἱ ἅγιοι γυναῖκεσ ἦσαν κατὰ τοῦσ
χρόνοσ Σαβωρίου μὲν βασιλέωσ Περσῶν, Κων-
σταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλέωσ Ῥωμαίων
ἐν ἔτει τλ' (330), ἀδελφαὶ οὖσαι τοῦ ἁγίου Συ-
μεῶν τοῦ μαρτυρήσαντοσ ἐν Περσίᾳ ὀμοῦ μὲ
ἀλλοῦσ χιλίοσ ἑκατὸν πεντήκοντα χριστιαν-
οῦσ.³ Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοῦ βασιλέωσ γυνὴ ἐπα-
σχεν ἀπὸ τῖνα συμβάσαν ἀσθένειαν, διὰ τοῦτο
διέβαλον τινὲσ τὰσ ἁγίασ ταύτασ, ὅτι εἶναι
μάγισσαι, καὶ κατασκευάζουσι θανατηφόρα φαρ-
μάκια. Ὅθεν ἐπίσθησαν καὶ ἐφέρθησαν εἰσ τὸν
ἀρχιμάγον, Πάπαν ὀνομαζόμενον αἱ δὲ ἁγιοι
ἀπελογήθησαν, ὅτι εἶναι ἀθῶαι τῆσ διαβολῆσ
αὐτῆσ καὶ συκοφαντίασ, καὶ ὅτι εἶναι χριστιαν-
οι, εἰσ δὲ τοῦσ χριστιανοῦσ δὲν εἶναι συγχω-
ρημένοσ νὰ πράττωσι τοιαῦτα μαγικά καὶ πα-
ράνομα ἔργα. Ἐπειδὴ δὲ διπλὴ ἔγεινε κατ' αὐ-

¹ Τὸ μαρτύριον τούτου ὄρα εἰσ τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τινὲσ λέγουσιν ὅτι τὸ Μαλαῖον εἶναι βουνόν, εὐρισκόμε-
νον εἰσ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ Μάνην, ὀπερ ὀνομαζέται ἐν τῇ σή-
μερον Κασὸ Μαλαίε, ἐπιθάνω, ὀδιμασ, καθάτι τὸ Μαλαῖον ἦτο
ἕρωσ, ὁ δὲ Μαλαῖον εἶναι ἀκρωτήριον.

¹ Τὸ μαρτύριον τούτων τῶ ἑλληνικόν, εὐρισκεται ἐν τῇ ἱε-
ρῇ μηνί τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαισ, οὗ ἡ ἀρχὴ ἔσκει μὲν ἐπαν-
θούσαν τὴν πρὸσ Θεὸν εὐσέθειαν.

² Παρὰ τοῖσ Μηγαίοισ Φερφούθη γράφεται. Σ. Ε.

³ Τούτου ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον εὐρισκεται κατὰ τὴν
δεκάτην ἑβδόμησ τοῦ παρόντοσ μηνόσ.

των ἢ κατηγορία, καὶ ὅτι εἶναι μάγισσαι, καὶ ὅτι εἶναι χριστιαναί, διὰ τοῦτο κατεδικάσθησαν νὰ θανατωθῶσι. Λοιπὸν ἐξηπλώθησαν κατὰ γῆς, καὶ ἐδέθησαν αἱ μακάριαι ἀπὸ πάλους· ἔπειτα ἐκρινίσθησαν εἰς τὴν μέσσην ἀπὸ τὸν λαμὸν ἕως εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἀφ' οὗ ἐμοιράσθησαν εἰς δύο τὰ σώματά των, ἐκαρφώθησαν ἐπάνω εἰς ξύλα τὰ τούτων κομμάτια. Διαπεράσασα δὲ διὰ μέσου αὐτῶν ἡ βασίλισσα, ἰατρεύθη ἀπὸ τὸ πάθος τῆς· διότι οὕτως ἐπληροφόρησαν αὐτὴν οἱ τὰς ἀγίας διαβάλλοντες, ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν δύναται νὰ ἰατρευθῆ, παρὰ ἂν δειλῆ ἀναμέσον τῶν νεκρῶν σωμάτων τῶν ἀγίων.

Ὁ ἅγιος ΠΟΠΑΙΟΣ ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- » Ἐν οὐρανῷ, Πόπλιε, μισθός σοι μέγας,
- » Πρὸς οὐδ' ἀπαίρων χαίρει καὶ κρότει μέγα.

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν ΠΛΑΤΩΝ, ὁ ἠγοῦμενος μοῆς τῶν Στουδίου ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- » Πλάτων ἀρίστην εὐ μετεπλάσθη πλάσιν,
- » Χριστῷ πλάσαντι, συγγραφθεὶς κράσιν ξένην.

Οἱ ὁσίοι ΘΕΩΝΑΣ, ΣΥΜΕΩΝ, καὶ ΦΕΡΒΙΝΟΣ, ἐν εἰρήῃ τελειοῦνται.

- » Ψυχὰς δέχου τρεῖς οὐ κεκληιδωμένας,
- » Ψυχῶν ἀκηλίδωτε τῶν θείων τόπε.

Ὁ ὁσιος ΘΕΩΝΑΣ, ὁ ἐν τῇ μοῆ τοῦ Πατοκράτορος ἁσκήσας, ὑστερον δὲ ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης γενόμενος, ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.¹

- † » Διπλὸν Θεωνᾶς τὴν κάτω προεδρίαν,
- » Παρίσταται νῦν τῷ Προέδρῳ τῶν ὄλων.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΖΩΣΙΜΑ τοῦ κηδεύσατος τῆς ὁσίας Μαρτῆς τῆς Αἰγυπτίας.

- » Ζῶσαν προπέμφας Ζωσιμᾶς τὴν Μαρτίαν,
- » Θανοῦσαν εὖρεν' ἀλλὰ νῦν ζῶσιν ἅμα.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ² καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΔΙΟΔΩ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Θεωνᾶν ἐπιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἁσματικὴν ἀκολουθίαν, ἥτις εὐρίσκειται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς ἀγίας Ἀναστασίας τῆς εἰς τὴν Γαλάτισταν κειμένη, ὅπου καὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ κατάκειται λείψανον. Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγορευτῶν πατέρων.

² Ἐν δὲ τοῖς Μηνιαίοις γράφεται Κλαυδίου.

ΡΟΥ, ΟΥΙΚΤΟΡΟΣ, ΟΥΙΚΤΩΡΙΝΟΥ, ΠΑΠΗΙΟΥ, ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ, καὶ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.

- » Σπεύδεις ἀλλάζων Κλαυδιανὴ πρὸς γόνυ,
- » Τομῇ κεφαλῆς πρὸς Θεοῦ δραμεῖν γόνυ.
- » Πέμπτη Κλαυδιανῶς κεφαλῆν τάμει χεῖρ φονέσσα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

- † » Θεσσαλονίκη σχθεσα καλά μορῖα,
- » Καὶ Θεοδώραν πλοῦτον ἄσυλον φέρεις.

Αὕτη ἡ ὁσία Θεοδώρα, ἐπειδὴ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἠγάπησε τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο ἠρνήθη τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ πορευθεῖσα εἰς κοινόβιον ἔγεινε μοναχῆ. Ὅθεν ἀγωνισθεῖσα, κατέρθρωσεν ὅλας τὰς ἀρετάς. Τόσην δὲ ὑπερβολικὴν ὑπακοὴν καὶ τιμὴν προσέφερεν ἡ μακαρία εἰς ὅλας τὰς ἀδελφάς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν προεστῶσαν καὶ ἡγουμένην, ὥστε καὶ μετὰ θάνατον ἐδείχθη αὐτῇ ὡς ἂν ἦτο ζωντανή. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐφύλαξε τὴν ζωὴν τῆς καθαρᾶν καὶ ἀκηλίδωτον, διὰ τοῦτο ἀφήκεν ἑαυτὴν εἰς τὰς λοιπὰς ἀδελφὰς τοῦ μοναστηρίου στήλην ζωντανήν, καὶ παράδειγμα ἐμψυχὸν τῆς ἀρετῆς. Μετὰ ὀλίγον δὲ καιρὸν ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἡ Θεοδώρα, ἀπέθανε καὶ ἡ ἡγουμένη, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἔζησε μὲ καθαρὰν καὶ πνευματικὴν ζωὴν. Διὰ τοῦτο ἔγεινε πολλὴ συρροὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν τῆς, καὶ ἀρχόντων ὀνομαστῶν. Ὅτε λοιπὸν συνήλθε πλῆθος μοναχῶν καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν, ἠνοίχθη ὁ τάφος, μέσα εἰς τὸν ὅποιον ἦτο τὸ λείψανον τῆς ὁσίας ταύτης Θεοδώρας πρὸ χρόνων πολλῶν, διὰ νὰ τεθῆ εἰς αὐτὸν καὶ τὸ λείψανον τῆς ἡγουμένης. Τότε λοιπὸν ἔγεινεν ἐν θαῦμα ἐξαισίον, τὸ ὅποιον φέρει μὲν ἐκπληξιν εἰς τοὺς βλέποντας, φέρει δὲ καὶ κατάνυξιν εἰς τοὺς ἀκούοντας. Ὁ τόπος ἐν ᾧ εὐρίσκετο ὁ τάφος τῆς ὁσίας ἦτο ὑψηλὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ βλέπωσι μέσα ὅλοι αἱ παρσετώτες εἰς αὐτόν. Ὅθεν καθ' ὃν καιρὸν ἔβαλον τὸ λείψανον τῆς ἡγουμένης μέσα εἰς τὸν τάφον, τότε ὦ τοῦ θαύματος! εἶδον ὅλοι οἱ παρσετώτες, ὅτι ἡ πρὸ πολλοῦ νεκρὰ Θεοδώρα, ὡς νὰ ἦτο ζωντανή, ἐσφιγξεν καὶ περιέστειλεν ἑαυτὴν εἰς ἐν μέρος τοῦ τάφου, καὶ ἔδωκε τόπον διὰ νὰ ἐνταφιασθῆ ἡ πνευματικὴ τῆς μήτηρ. Τοῦτο τὸ ἐξαισίον θαῦμα βλέποντες ὅλοι οἱ παρσευθεθέντες, ἐφώναζον ὁμοφώνως, τὸ, Κύριε ἐλέησον. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ἕως τῆς σήμερον, πολλὰ σημεῖα ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς ὁσίας ταύτης Θεοδώρας· δαιμο-

ναμένους ἤλευθέρωσέ, τυφλοὺς ὠμμάτωσε, καὶ ἀσθενεῖς ἀναριθμήτους ὑγιεῖς ἐποίησεν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΔΩΡΑΣ καὶ ΔΙΔΥΜΟΥ.

- » Σὺν τῇ συνάθῳ, Δίδυμο, τμηθεὶς φλόγῃ,
- » Φέρων σὺν αὐτῇ δίδυμον τιμωρία.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλείων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγέ (295), καὶ ἡγεμόνος τῆς Ἀλεξανδρίας Εὐστρατίου δικηγμοῦς ἐκινεῖτο κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε πιασθεῖσα ἡ παρθένος αὐτῆ Θεοδώρα καὶ ὁμολογήσασα Θεὸν τὸν Χριστὸν ἐνώπιον πάντων, δέρεται καὶ εἰς φυλακὴν βάλλεται· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τινὲς ἡμέραι, πάλιν ἐξέβαλαν τὴν ἁγίαν ἀπὸ τῆν φυλακῆν καὶ ἀφοῦ τὴν ἐκριναν, τὴν ἐκλείσαν εἰς πορνοστάσιον. Ὁ δὲ ἡγεμῶν ἐστειλε νέους ἀκολάστους διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσωσι, καὶ οὗτοι μὲν ὠρμων ὡς ἀλογα θηλυμανῆ κατὰ τῆς ἁγίας, ἐκείνη δὲ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάξῃ. Ὁθεν ὠκονόμησεν ἡ θεία του Πρόνοια καὶ εὐρέθη ἐκεῖ ἐνδοξότατός τις ἄρχων, ὀνόματι Δίδυμος, ὁ ὅποιος ἐνδύθει ἐνδύματα στρατιωτικά, καὶ ἐκδύθει τὰ ἐδικά του τὰ ἔδωκεν εἰς τὴν παρθένον καὶ τὰ ἐφόρρσεν, ὁμοῦ καὶ τὰ ὄπλα του. Ταῦτα λοιπὸν ἐνδύθεισα ἡ παρθένος, καθὼς ὁ Δίδυμος τὴν ἐσυμβούλευσεν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον, καὶ οὕτως ἐφυλάχθη ἄμωμος καὶ καθαρὰ, εὐχαριστοῦσα τὸν Θεόν. Εἷς δὲ τῶν ἀσελγῶν ἐκείνων ἐμβὰς εἰς τὸ πορνοστάσιον διὰ τὴν παρθένον, καὶ εὐρῶν τὸν Δίδυμον καθεζόμενον ἀντ' ἐκείνης, ἔμεινεν ἐξεστηκῶς, καὶ ἐσυλλογίζετο καθ' ἑαυτὸν λέγων· ἄρά γε ὁ Χριστὸς δύνάται νὰ μεταβάλῃ τὰς παρθένοὺς γυναῖκας εἰς ἄνδρας; ἡμεῖς εἶδομεν, ὅτι ὁ εἰσελθὼν Δίδυμος, ὅστις ἦτο ἐνδεδυμένος τὰ στρατιατικά, ἐκβῆκεν ἔξω ἡ δὲ παρθένος, ἥτις ἦτο ἐδῶ, ποῦ εἶναι τώρα; ἐγὼ μὲν ὅτε ἤκουον, ὅτι ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ νερὸν εἰς οἶνον, ἐνόμιζον τοῦτο μῦθον καὶ ψεῦδος, ἀλλὰ τώρα βλέπω μεγαλῆτερον θαῦμα. Βλέπων δὲ ὁ Δίδυμος αὐτὸν ταῦτα συλλογίζόμενον καὶ ἀποροῦντα, τῷ ἐφανέρωσε τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐπραξε τοῦτο τὸ δράμα· καὶ ὅτι ἐάν θέλῃ, ἄς εἰπῇ ταῦτα εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄς προσθέσῃ ἀπόμην, ὅτι ὁ τὴν παρθένον μετασηματίσας καὶ λυτρώσας Δίδυμος, αὐτὸς προσμένει ἐκεῖ εἰς τὰ πορνοστάσιον.

Ταῦτα δὲ εὐθὺς ἅμα ἀνήγγειλεν ὁ ἀκόλου-

στος ἐκείνος εἰς τὸν ἄρχοντα, εὐθὺς παρέστησαν τὸν Δίδυμον εἰς τὸ κριτήριον τοῦ ἄρχοντος, ὅστις ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων, πῶς ἐτόλμησες νὰ κάμῃς τοιοῦτον πρᾶγμα; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ εἶμαι χριστιανὸς καὶ ἡξέσῳ νὰ πραγματεύωμαι καλῶς, διὰ τοῦτο μὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐπροξένησα εἰς τὸν ἑαυτὸν μου δῶστέ μου στεφάνους, διότι καὶ τὴν παρθένον ἐλύτρωσα ἀπὸ τὰς ἀθέους χειρὰς σας, καὶ καθαρὰν αὐτὴν διεφύλαξα, καὶ διότι καὶ ἐγὼ ἐφανέρωσα εἰς σᾶς τὸν ἑαυτὸν μου, ὅτι εἶμαι χριστιανός. Ὁ ἄρχων εἶπε· διὰ μὲν τὴν τόλμην σου ταύτην, προστάζω νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ σου, διὰ δὲ τὸ ὅτι πιστεύεις εἰς τὸν Χριστὸν καὶ δὲν θέλεις νὰ θυσιάσῃς εἰς τοὺς Θεοὺς, προστάζω νὰ κατακαῇ τὸ σῶμά σου διὰ τοῦ πυρός.

Ὁ δὲ ἅγιος μετὰ χαρᾶς ἀνεβόησεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς μου, ὁ μὴ παραβλέψας τὴν ἐπινοίαν καὶ τὴν μηχανὴν, τὴν ὁποίαν ἐφευρον. Ὁθεν ἀπελθὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης προσηυχῆθη, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη· καὶ ἡ μὲν ἁγία αὐτοῦ ψυχὴ ἀνέβη εἰς τὰ οὐράνια, καθὼς τινὲς χριστιανοὶ εἶδον αὐτὴν καὶ τὸ ἐμαρτύρησεν, τὸ δὲ σῶμά του ἐρρίφθη εἰς τὴν πυρὰν. Τότε φιλόχριστοὶ τινὲς συνάξαντες τὰ τίμια λείψανα, ὅσα ἔμειναν ἀπὸ τὴν πυρὰν, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εἰς ἐνδοξον τόπον. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ παρθένος Θεοδώρα, πάλιν πιασθεῖσα, ἐκῆν καὶ αὐτὴ διὰ πυρός, καὶ οὕτω τελειώσασα τὸν τοῦ μαρτυρίου δρόμον ἔλαβε παρὰ Κυρίου στέφανον ἀσφαρτον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Θέρμης πυρὶ τελειοῦται.

- » Θέρμην ἔρωτος ἐνθίου Θέρμος φέρων,
- » Θέρμην πυρός φλέγοντος ὡς ψύξιν κρῖνει.

Αἱ ἅγαι δῶμα μάρτυρες κυρία καὶ δούλη ξίφει τελειοῦνται.

- » Ἐχρῆν ἐπεσθαι κυρίῃ καὶ δουλῖδα,
- » Ἐκ γῆς ἰούση πρὸς Θεὸν διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΜΠΗΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

- » Ὡς ζῶν πρόβητον, Πομπήϊε, Κυρίου,
- » Χεῖρε, ἀμελχθεῖς ἀχχένα ξίφει, γάλα.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΖΗΝΩΝ πῖσσα, πῦρ, δόρυ, καὶ εἰς πῦρ βληθεῖς, καὶ δόρατι ἐρδον τῆς πυρᾶς τρωθεῖς, τελειοῦται.

- » Ἄθλος τριπλοῦς Ζήνων, πῖσσα, πῦρ, δόρυ,
- » Οἶμαι, δι' ἣν ἔκασχε ταῦτα Τριάδα.

Οι ἄγιοι μάρτυρες **ΜΑΞΙΜΟΣ** καὶ **ΤΕΡΕΝ-
ΤΙΟΣ** ζήφει τελειοῦνται.

- » Ἰσοῦ μετέχον καὶ στέφους ὡς καὶ τέλους,
- » Τερέντιος, Μάξιμος, οἱ τομῆ τέλους.

Αἱ ἄγιοι πέντε κόρυαι αἱ ἀπὸ **Λεόθου** ζήφει τε-
λειοῦνται.

- » Ἀθληφόρους τίθητι Λεοθίας κόρυαι,
- » Μίαν δὴ τρεῖς τέσσαρας πέντε, ζήφους.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΓΕΩΡΓΙΟΣ**, ὁ ἀθλήσας
ἐν τῇ νέα Ἐφέσῳ κατὰ τὸ ἔτος αἰῶν (1804), ζή-
φει τελειοῦται.¹

- » Τομῆν ὑποίσασι, ὦ Γεώργιε, ζήφους,
- » Χαρᾶ ἀπέπτως εἰς χαρᾶς τὸ χωρίον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς
ἡμῶν **ΕΥΤΥΧΙΟΥ** Πατριάρχου Κωνσταντινου-
πόλεως.

- » Εὐτύχιον θανόντα τιμῶν τοῖς λόγοις,
- » Ἐμαυτὸν αὐτὸς εὐτυχέστατον κρίνω.
- » Ψυχῇ Εὐτυχίου πόλη πόλου οἴγεται ἔκτῃ.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Εὐτύχιος ἦ-
το κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστι-
νιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει φλ' (530), καταγό-
μενος μὲν ἐκ τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας, ἀπὸ
χωρίου ὀνομαζόμενον θεία Κώμη· ἀνατραφεὶς
δὲ πλησίον εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἡσύχιον, (ὁ
ὅποιος ἦτο μὲν πάππος τοῦ ἁγίου, διὰ δὲ τὴν
θεοφιλίαν του ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ νὰ κάμνῃ
θαύματα) ἐβαπτίσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν τῆς Αὐγουστούπολεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐ-
τέλει τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ ῥηθεὶς πάππος
του καὶ ἦτο σκευοφύλαξ τῆς ἐκκλησίας ἐκεῖ-
νης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἐμελέτησε τὰ
ἱερὰ λόγια, καὶ ἐφάσεν εἰς τὸ βῆθος τῆς γνώ-
σεως τῶν Γραφῶν, τούτου χάριν ἐκαλέσθη ἀπὸ
τὸν τότε ἐπίσκοπον τῆς Ἀμασείας, καὶ παρ'
αὐτοῦ ἐκουρεύθη τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐν
τῷ ναῷ τῆς κυρίας Θεοτόκου τῆς εὐρισκομένης
εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Οὐρβικίου. Ἐπειτο
χειροτονηθεὶς Πρεσβύτερος, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν
ἐν Ἀμασειᾷ συστηθὲν μοναστήριον ἀπὸ τὸν Με-

λέτιον καὶ Σέλευκον τοὺς ἀρχιερεῖς, γίνεται ἐν
αὐτῷ μοναχός, εἶτα καὶ Ἀρχιμανδρίτης καθί-
σταται.

Ὅτε δὲ ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμένη πῆμπτῃ Σύ-
νδος συνεκροτεῖτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστι-
νιανοῦ ἐν ἔτει φγγ' (553), καὶ ἐκαλοῦντο εἰς
αὐτὴν ὅλοι οἱ ἀπανταχοῦ εὐρισκόμενοι Ἀρχιε-
ρεῖς· τότε, ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀμασείας
δὲν ἐδύνατο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σύνοδον διὰ τινὰ
ἀσθένειαν συμβᾶσαν εἰς αὐτὸν, ἐστάλη ὁ μα-
κάριος οὗτος Εὐτύχιος, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ
τὸν τόπον τοῦ Ἀμασείας εἰς τὴν Σύνοδον. Ἐλ-
θὼν λοιπὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ θεὸς
Εὐτύχιος, ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐκεῖ νὰ καταλά-
βωσι μὲ τὴν δοκιμὴν τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν
του, καὶ ἐφάνη λαμπρὸς μὲ τὰς σοφὰς ἀντιρρή-
σεις καὶ ἀποκρίσεις ὅσας ἔκαμε κατὰ τῶν αἰ-
ρετικῶν, δείξας ἀπὸ τὰς θείας Γραφᾶς, ὅτι οἱ
τότε αἰρετικοὶ, (ὅποιοι ἦσαν Ἀνθιμος ὁ Τρα-
πεζοῦντιος ὁ φρονῶν τὰ τοῦ Εὐτυχοῦς δυσσε-
βῆ φρονήματα, καὶ Σεβήρος, καὶ Πέτρος ὁ Ἀ-
παμείας, καὶ Ζωόρας, καὶ ἄφρων τὸν Ὀριγένη
καὶ Δίδυμον καὶ Εὐάγριον τοὺς παλαιούς αἰρε-
τικούς, τοὺς ὁποίους ἀνεθεμάτισεν ἡ αὐτὴ Σύ-
νδος, ὁμοῦ μὲ τὰ συγγράμματα αὐτῶν) ἀπέ-
δειξε, λέγων, ὅτι οἱ ῥηθέντες αἰρετικοὶ πρέπει
νὰ ἀναθεματισθῶσι. Ὅθεν ἐκ τούτου ἐκίνησεν
ὁ ἅγιος τοὺς Κωνσταντινουπολίτας καὶ αὐτὸν
ἀκόμη τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἰς τὸ νὰ τὸν
ἀγαπήσωσι τόσο, ὥστε καὶ ὁ τότε Πατριάρχης
Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶς εἶπεν ἐκ θείας ἀ-
ποκαλύψεως, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὁ ἀδοχὸς του.
Διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐξεδήμη-
σε πρὸς Κύριον ὁ Μηνᾶς, ἐκάλεσε τὸν ἅγιον
τοῦτον Εὐτύχιον ἀπὸ τῆν Ἀμασειαν ὁ βασι-
λεὺς Ἰουστινιανός, καὶ μὲ τὴν ψήφον τῶν ἀρ-
χιερῶν καὶ ὄλου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλη-
σίας, καὶ ὄλης τῆς πόλεως, ἀνέδειξεν αὐτὸν
Πατριάρχην τῆς λαμπρᾶς Κωνσταντινουπό-
λεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ τῶν ζιζανίων σπορεὺς διάβο-
λος, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν εὐστάθειαν
καὶ εἰρήνην τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἠθέ-
λησε νὰ τὴν συγχύσῃ μὲ σαθρὰ δόγματα. Ὅ-
θεν ἐπέισε τινὰς νὰ λέγωσιν ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἁγίας
Παρθένου προσληφθεῖσα σὰρξ παρὰ τοῦ Θεοῦ
Λόγου ἦτο πρὸ τοῦ πάθους ἀφθαρτος. Εἰς τοῦ-
το δὲ τὸ κακόδοξον φρόνημα ἐπέσε καὶ ὁ βα-
σιλεὺς Ἰουστινιανός, τὸν ὅποιον ἐπειδὴ ὁ ἅγιος
ἠλεγξε, διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν
Ἀμασειαν, (ἀφ' οὗ ἐπατριάρχευσε δώδεκα χρό-
νους, μῆνας τέσσαρας, καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς)

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖται εἰς τὴν νέαν Ἐκδόσιν, καὶ εἰς τὴν
ἀνὴν Λεομηνάριον.

καὶ ἔγεινεν ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν Ἰωάννης. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὸ ἐν Ἀμασειᾷ παλαιόν του μοναστήριον, ἠκολούθει πάλιν τὴν προτέραν του ἀσκησιν, καὶ πολλὰς ἔκει θαυματουργίας ἐποίησεν· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον δώδεκα χρόνοι εἰς τὴν ἑξορίαν, πάλιν ἀνεκλήθη ὁ ὁσιος καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει φος' (576), δηλαδὴ ἀφ' οὗ ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπέθανε, ¹ καὶ ἀφ' οὗ ἔγειναν βασιλεῖς ὁ Ἰουστίνος ἐν ἔτει φξέ (565), καὶ ὁ Τιθέριος ἐν ἔτει φος' (576), ἀξιώθεις δὲ ὁ ἅγιος λαμπρὰς ὑποδοχῆς καὶ δεξιώσεως ἀπὸ ὅλων τῶν πρώτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἐπανεγύρισε, καὶ καταπαύσας διὰ προσευχῆς του τὴν λοιμικὴν ἀσθένειαν, ἥτις τότε ἐμάστιζε τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐθανάτωνεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κυβερνήσας ἐπὶ τοῦ θρόνου χρόνους εἰκοσιτέσσαρας καὶ μῆνας ἕξ μετὰ τὴν ἐπάνοδον, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Οὗτος ὁ ἅγιος προεῖπε μὲν εἰς τὸν Τιθέριον, ὅτι θὰ γίνῃ βασιλεὺς· ἐλθὼν δὲ νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ, προσεῖπεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅτι μέλλει νὰ τελευτήσῃ· τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύο ἔγειναν διὰ τῶν ἔργων, ἐπειδὴ μετὰ τέσσαρας μῆνας τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου ἀπέθανεν ὁ Τιθέριος. Κατετέθη δὲ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Εὐτυχίου ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου εὐρίσκοντο καὶ τὰ ἅγια λείψανα Ἀνδρέου καὶ Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων ² τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἑκατὸν εἰκοσιμαρτύρων τῶν ἐν Περσίδι πορὶ τελευθέρτων.

- » Ἄν ἐξερριθμῆς οὗς τὸ πῦρ Πέρσας φλέγει,
- » Εὗροις ἔχοντας τετράκις τὸ τρεῖς δέκα.

Ἡ ὁσία ΠΛΑΤΩΝΙΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Πόλου πλάτη φέρουσι τὴν Πλατωνίδα,
- » Τὴν ἀρεταῖς λάμψασαν εἰς τὰ γῆς πλάτη.

Οἱ ἅγιοι δύο μάρτυρες οἱ ἐν Ἀσκάλωνι, ἐν τῇ 7ῃ ἄχρι τῆς ὁσφύος χωσθέντες, τελειοῦνται.

¹ Ὁ Μελέτιος λέγει, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπέθανε μετὰ τὴν αἵρεσιν, σελ. 86 τοῦ β' τόμου τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας, ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν δευτέραν Αὐγούστου ἐν τῇ περὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὑπόσημειώσει.

² Πῶς νεώτερον τὸ ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἀποθεῖσθαι τὰ ἅγια λείψανα ταῦτα, ὅρα εἰς τὴν ὑπόσημειώσιν τοῦ Συνταξιάρχου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεῖλου ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Νοεμβρίου.

» Ἀνηράτως σοὶ γῆ φῖει καρπὸν, Λόγι,
 » Ὁ καρπὸς ἀνδρες ἄχρι ὁσφύος, δύο.
 * Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Σιναίτης, ὁ ἀσκήσας ἐν ἔτει ατὶ (1310), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- † » Κανὼν ἀκριβῆς, Γρηγόριε, ὠράθης,
- » Θεῖας προσευχῆς, πάντα, εἰς τὴν ὀτρύνεις.

* Ὁ ὁσιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ ἀσκήσας ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἄθω ἐν ἔτει ατὶ (1308), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- † » Τὸν Γρηγόριον νήψεως τὸν ἐργάτην,
- » Λόγοις γεραίρω· καὶ γὰρ οὕτως ἦν θέμις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΛΛΙΟΠΙΟΥ.

- » Καλλιόπιος ἔμπαλιν παγῆς ζύλω,
- » Τὸν ἐρθίως ἐκγίντα δοξάζει Λόγον.
- » Ζωὴν Καλλιόπιος ἀγήρω ἐδόμη εὖρεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Καλλιόπιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μιξιμανοῦ ἐν ἔτει σγδ' (294), υἱὸς μὲν Θεοκλείας, ἡ ὁποία ἦτο διδαγμένη τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καταγόμενος δὲ ἀπὸ τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἀνατροφεὶς λοιπὸν εὐσεβῶς παρὰ τῆς μητρὸς του ἐμελέτησε τὰς θείας Γραφάς· ὅτε δὲ ἐκινήθη ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς ὑπὸ τοῦ Μαξιμιανοῦ, τότε καὶ οὗτος ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς δυναμώσας τὸν ἑαυτὸν του, καὶ πρὸς τούτοις λαβὼν συμβουλὰς ἀπὸ τὴν μητέρα του νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν Χριστὸν μετὰ μαρτύριον, οὕτω αὐτόκλητος ὑπῆγε πρὸς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον, ὁ ὁποῖος διέτριβε κατὰ τὴν ἐν τῇ Γαλατία εὐρισκομένην Πομπηίουπολιν (ἡ ὁποία ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τὸν μέγαν Πομπήϊον, τὸν νικῆσαντα τὸν Μιθριδάτην τριγύρω εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, ἥτις παλαιὰ ὠνομάζετο Εὐπατορία) καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀνακηρύξας, δένε-

¹ Τὸν βίον τοῦτου συνέγραψεν ἐλληνιστὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἀγιώτατος Κάλλιτος ὁ Κωνσταντινουπόλειος, εὐρίσκεται δὲ μεταφρασμένος εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐν τῷ νέῳ Ἐκλόγῳ.

² Οὗτος ἐκ Βυζαντίου ὁρμώμενος, ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ θεοῦ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἐν τῇ νηπτικῇ φιλοσοφίᾳ καὶ δι' Ἀγγέλου τροφῆν ἐλάμβανεν. Ὁρα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων.

ται ὀπίσω τὰς χεῖρας, καὶ δέρεται μὲ μόλυβδον· ἔπειτα τανύεται ἐπάνω εἰς τροχὸν καὶ ὑποκάτωθεν καίεται μὲ φωτιά. Ἐλθὼν ὁμῶς Ἄγγελος Κυρίου, ἐσταμάτησε τὸν τροχὸν καὶ τὴν πυρὰν ἐψύχραναν· ἐπειδὴ δὲ ἐσπαράχθησαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ μάρτυρος, καὶ ἐκ τούτου ἐφαίνετο ἀσχημος εἰς τοὺς βλέποντας, διὰ τοῦτο ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλθοῦσα ἡ μήτηρ του, ἐσφόγγιζε τὰ αἵματα, ὅσα ἔτρεχον ἀπὸ τὰς πληγὰς τοῦ παμφιλτάτου υἱοῦ της. Ὄθεν διαμοιράσασα εἰς τοὺς πτωχοὺς τὴν περιουσίαν της καὶ ἐλευθερώσασα τοὺς δούλους καὶ τὰς ὑπηρετίας της, οἵτινες ὅλοι ἦσαν πεντακόσιοι πενήκοντα, ἐσυντρόφευε τὸν υἱὸν της εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ συνέβαλλε τῷ Θεῷ μετ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ φῶς οὐράνιον ἐλαμψεν εἰς τὴν φυλακὴν κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ φωνὴ ἦλθεν ἀνωθεν, ἡ ὁποία ἐμακάριζε καὶ ἐπήνει τὴν παρρησίαν καὶ ὁμολογίαν τοῦ μάρτυρος, ἐκ τούτου περισσότερον ἐνεδυναμώθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ ὁ μάρτυς ἔμενεν ἀμετάθετος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, κατεδικάσθη νὰ σταυρωθῇ. Ἐσυγκοινωνεῖ δὲ ὁ μακάριος μὲ τὰ δεσποτικὰ πάθη καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὄχι μόνον κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου, (διότι καθὼς ὁ Κύριος ὑπέμεινε πάθη καὶ σταυρὸν, οὕτως ὑπέμεινεν αὐτὰ καὶ ὁ αἰοδιμος Καλλιόπιος), ἀλλ' ἀκόμη καὶ κατὰ τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐμελλε νὰ σταυρωθῇ, διότι ὅτε ἔγεινεν ἡ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀπόφασις ἦτο μεγάλη Πέμπτη, ὅτε καὶ ἐορτάζομεν τὰ φρικτὰ τοῦ Κυρίου παθήματα· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ παρεκάλεσε τοὺς διώκτας νὰ μὴ θανατώσωσι μὲ ἄλλον θάνατον τὸν υἱὸν της, παρὰ μὲ σταυρὸν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς πέντε χρυσὰ νομίσματα. Ἐσταυρώθη λοιπὸν ὁ ἅγιος κατακέφαλα, καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ τρίτη ὥρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς, τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ποθεινότατος μάρτυς παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἀφ' οὗ δὲ κατέβασαν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ἀπὸ τὸν σταυρὸν, ἐχύθη ἡ φιλόπαις μήτηρ καὶ ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀγαπητόν της υἱόν, ἔχουσα δὲ αὐτόν εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἐλειποθύμησε, καὶ παρέδωκε καὶ αὐτὴ τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ· καὶ οὕτως ἐνεταφιάσθη ἡ φιλιτάτη μήτηρ μετὰ τοῦ φιλιτάτου υἱοῦ ἀπὸ ἀνδρας εὐσεβεῖς καὶ πιστοὺς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ ἐπισκόπου Μιτυλήνης.

- » Ἐχει Μιτυλήνην σε καὶ τεθνηκότα,
- » Ὡς ζῶντα, Γεώργιε, προστάτην ἔβην.

Οὗτος ὁ ἅγιος ποθήσας ἐκ νεαρῆς ἡλικίας τὸν Χριστόν ἐνεδύθη καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ ἤσκησε μὲν καὶ κατώρθωσεν ὅλας τὰς ἀρετὰς ὁ αἰοδιμος, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρετικῶς κατώρθωσε καὶ ἀπέκτησε τὴν ταπεινοφροσύνην· ἔγεινεν δὲ καὶ πολλὰ ἐλεήμων. Διὰ τὰς τοιαύτας λοιπὸν ἀρετὰς του ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς νήσου Μιτυλήνης, εἰς τὸν ὁποῖον καθῶς διαλάμψας, ἤλεγξε τοὺς τότε εἰκονομάχους μὲ τὸν πλοῦτον τῆς σοφίας του, τόσον ὥστε ἔκαμεν αὐτοὺς νὰ γνωρίσωσι τὴν πλάνην καὶ τὴν κακοδοξίαν των. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, οὗτος ἐν τῷ σώματι ὑπάρχων, συνερίζετο μὲ τοὺς ἀσωμάτους ἀγγέλους διὰ τῆς ὑπερβολικῆς ἐγκρατείας· ὅθεν μὲ τὰ τοιαῦτα κατορθώματα ὁ μακάριος διακρίψας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἐμνήθη δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ μέσου θεοῦ ἀστῆρος καὶ εἰς αὐτόν τὸν ἴδιον, καὶ εἰς ὅλαν τὴν ποίμνιόν του· οὐ μόνον δὲ ζῶν ἦτο εἰς ὅλους ποθητὸς ὁ ἅγιος οὗτος, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον εἰς ὅλους εἶναι ἀξιέραστος, διὰ τὰ θαύματα, ὅσα ἐκ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ λειψάνου ἀναβλύζουσιν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΡΟΥΦΙΝΟΣ ὁ διάκονος χαίρει τελειοῦται.

- » Σφαγῆς λογισθεῖς ὡς πρόβατον Ρουφίνος,
- » Σφάττει παλαιὸν τὸν διάβολον λύκον.

Ἡ ἅγια μάρτυς ΑΚΥΛΙΝΗ τὰς χεῖρας ὀπίσω δεσμευθεῖσα, καὶ τὴν κοιλίαν φλεγθεῖσα, τελειοῦται.

- » Ὀπισθόχειρα σχοινοῖς στρεβλουμένην,
- » Ἐμπροσθίως φλέγουσι τὴν Ἀκυλίαν.

Οἱ ἅγιοι διακόνιοι μάρτυρες οἱ ἐν Σινώπῃ ξίφει τελειοῦνται.

- » Ἀνεῖλεν ἀνδρῶν εἰκάδας δέκα ξίφος,
- » Οἷς ἀνδρικός νοῦς, ἀνδρική καὶ καρδιά.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ΑΓΑΘΟΥ, ΦΑΔΓΟΝΤΟΣ, ΡΟΥΦΟΥ, καὶ ΑΣΥΚΡΙΤΟΥ.¹

¹ Σημειῶσαι, ὅτι περιττῶς ἔδω γράφεται παρὰ τοὺς ἁγίους

Εἰς τὸν Ἀγαθόν.

- » Ψυχὴν Ἀγάθου τοῦ προφηταποστόλου,
- » Ὁ ψυχραώτης προκαλεῖται Δεσπότης.

Εἰς τὸν Φλέγοντα.

- » Σβίσας πλάνης φλέγουσαν ὁ Φλέγων φλόγα,
- » Οὗς Δαβὶδ εἶπε, πῦρ φλέγον, βλέπει νόας.

Εἰς τὸν Ροῦφον.

- » Παῦλος καλεῖ σὲ, Ροῦφ', ἀποστολὸς μέγας
- » Ἐκλεκτὸν ὄντως, ὃ ἐπαίνου ἀξίου!

Εἰς τὸν Ἀσύγκριτον.

- » Ἀσύγκριτον δὲ πᾶς ἐπαινέσει μάλα,
- » Τοῦτον γὰρ ἠσπάσατο Παῦλου τὸ στόμα.
- » Ὀγδοῦν μετέβησαν ἀπόστολοι ἄγγελές τε.

Ἀπὸ τούτους τοὺς ἱερούς ἀποστόλους ὁ μὲν Ἀγαθὸς ἦτον ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων, ὁ ὁποῖος λαβὼν τὴν ζώνην τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἔδεσεν αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ προεφῆτευσεν περὶ αὐτοῦ ταῦτα, «Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸν ἄνδρα, οὗ ἔστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δῆσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας Ἑθνῶν.» (Πράξ. κα'. 11.) αὕτη δὲ ἡ προφητεία τοῦ ἐπληρώθη ἐπὶ τῶν ἔργων, διότι ὄχι μόνον ἔδεσαν τὸν Παῦλον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ ἐπεχείρησαν νὰ τὸν θανατώσωσιν.¹ Οὐ-

ναίος ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου Ἡρωδῖανος καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἐρμού, διότι ὁ μὲν Ἡρωδῖανος ἰορτάζεται μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ἐρμάστου, Σωσιπάτρου καὶ Κουζῆρου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου· ἰδία δὲ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου. Ὁμοίως καὶ ὁ ἀπόστολος Ἐρμῆς ἰορτάζεται μετὰ Πατροῦβα, Αἰνίου, Γαίου, καὶ Φιλαλόγου τῶν ἀποστόλων, κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου· ἰδίως δὲ ἰορτάζεται κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου.

¹ Οὗτος ὁ Ἀγαθὸς ἐπροφῆτευσεν, καὶ ἐπιθάλην πῆνα μεγάλη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, καθὼς γράφουσιν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. «Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἐπὶ Ἱερουσαλὸν προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. Ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαθὸς ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος, λιμὸν μέγαν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος.» (Πράξ. ια'. 28.) Σημειώσαι, ὅτι ἡ πῆνα αὕτη, τὴν ὁποῖαν ἐπροφῆτευσεν ὁ Ἀγαθὸς, ἐγένετο εἰς τὸν τεσσαρακοστὸν τέταρτον χρόνον ἀπὸ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ χριστιανοὶ ἐπροθυμήθησαν καὶ ἐσύναξαν ἐλεημοσύνας, καὶ ἀπέστειλαν αὐτάς εἰς τοὺς ἐν Ἱερουσαλὸμ χριστιανούς διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ Πράξεις ἐν κεφ. ια'. 30. Ταύτην τὴν πῆναν τὴν ἐπὶ Κλαυδίου ἀναφέρουσιν καὶ οἱ ἔξω ἱστορικοὶ, δηλαδὴ ὁ Σουετόνιος εἰς τὸν Κλαυ-

δος λοιπὸν κηρύττει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνα τῆς οἰκουμένης, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκλήρωθη, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ Ροῦφος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων, «Ἀσπάσασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.» (Ῥωμ. ις'. 13.) οὗτος, λέγω, ἐγένετο ἐπίσκοπος Θηβῶν, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Φλέγων καὶ ὁ Ἀσύγκριτος, κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, ἐπέστρεψαν πολλοὺς ἀπίστους εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν μετὰ διαφορῶν δὲ τιμωρίας βασανισθέντες ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου καὶ Ἑλλήνας, ἐτελειώθησαν εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καὶ οὕτως ἔλαβον παρὰ Κυρίου τὰ οὐράνια ἀγαθὰ τῆς αἰδίου μακαριότητος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΕΛΕΣΤΙΝΟΥ πάπα Ῥώμης.

- » Τὸ χάσμα καὶ σὲ, παμμάρκαρ Κελεστίνε,
- » Κοροῦ διίστα μὴ μεμακαρισμένου.

Οὗτος ὁ μακάριος Κελεστίνος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱέ (415), καθὼς ἀνατεθραμμένος διὰ βίου καὶ λόγου ἦτοι διὰ πράξεως καὶ θεωρίας· διὰ τὰς ἀρετάς του δὲ ταύτας ἠξιώθη ν' ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἀφ' οὗ ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης Ζώσιμος ἐτελεύτησεν, ὁ ὁποῖος διεδέχθη μὲν τὸν Βονιφάτιον, ὁ δὲ Βονιφάτιος πάλιν διεδέχθη τὸν μέγαν Ἰννοκέντιον. Οὗτος λοιπὸν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς τρίτης Συνόδου τῆς συγχροτηθείσης ἐν ἔτει υἱά (431), ἠγωνίσθη ὁ τρισόβλιος διὰ τὰς ἀποστολικὰς καὶ πατρικὰς παραδόσεις, καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς του καθῆρσεν τὸν βυσσοβῆ Νεστόριον καὶ τὰς θεομισεῖς αὐτοῦ βλασφημίας ἠλεγξε καὶ ἀπεκήρυξε, συνεργὸς γενόμενος εἰς τὴν καθάρσειν του μετὰ τοῦ θεσπεσίου Κυρίλλου τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸν τόπον τοῦ θείου τούτου Κελεστίνου, καὶ ἀντὶ τούτου ἐπροκάθητο εἰς τὴν Σύνοδον. Πολλὰ λοιπὸν καὶ ἄλλα κατορθώματα λόγου καὶ μνήμης ἀξία ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ ἀ-

δίων κεφ. ιη. καὶ ὁ Ἰωσήπος ἀρχαιολόγος· βιβλίω κ'. κεφ. 6'. διηγῶνται δὲ αὐτοὶ, ὅτι τὴν ταραχὴν τοῦ λαοῦ ἠκολούθησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξ αἰτίας τῆς πείνας, καὶ τόσα βλασφημὰ λόγια ἤκουσεν ἀπὸ τῶν λαῶν ὁ αὐτοκράτωρ, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς τὸ καλάτιον, καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἀσφάλειάν του. (Ἰδὲ τὴν Ἑκατονταετηρίδα.)

φῆκε τὴν παρούσαν ζωὴν, καὶ πρὸς τὴν ἀπελευθέρωτον καὶ μακαριάν ζωὴν ἐξεδόμησεν.

* Ὁ ἅγιος ΠΑΥΣΙΛΥΠΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ὁ Πανσίλυπος γῆς λιπῶν παροικίαν,
- * » Εἰς πυσίλυπον ἔρχεται κατοικίαν.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ναύκληρος, ὁ ἐν τῇ Κῶ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχξθ' (1669), πυρὶ τελειοῦται.¹

- † » Πλεύσας θάλασσαν ἐν πυρὶ τὴν τοῦ βίου,
- * » Ναύκληρ ἔφθασας εἰς γαληνοὺς λιμένας.

Ταῖς τῶν σῶν ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος ΕΥΨΥΧΙΟΥ τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

- * » Ἐκεῖ μετέηλθεν Εὐψύχιον τὸ ξίφος.
- * » Οὐ Χριστὸς ἦλθε, Καισαρείας εἰς μέρη.
- * » Φάσαγον ἀμφ' ἐνάτην Εὐψυχίου ἔκταμε λαιμόν.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν² κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξβ' (362), ζῶν δὲ ζωὴν ἀκατηγόρητον ἔλαβε γυναῖκα νόμιμον. Ἀνάψας δὲ ὑπὸ θεικοῦ ζήλου καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς παραλαβὼν ὑπέηγε καὶ ἐκρήμικε ἐκ θεμελίων τὸν Ἑλληρικὸν ναόν, ὅστις ἐπωνομάζετο τῆς Τύχης, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσάθειαν καὶ ἀγάπην ὁ ἐπάρατος Ἰουλιανός, προσφέρων εἰς αὐτὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν θυσίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφανερώθη ἡ πράξις αὐτῆ τοῦ ἀγίου, ἐπρόσταξεν ὁ παραβάτης, οἱ μὲν ἄλλοι χριστιανοὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς ἐξορίας καὶ διάφορα βιάσανα· ὁ δὲ ἅγιος Εὐψύχιος νὰ ἀποκεφαλίσθῃ, ἐπειδὴ ἔγεινεν ἀκτίος τοῦ τοιοῦτου πράγματος. Ὅθεν ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβεν ὁ ἀσίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἀγίου ὁσιομάρτυρος ΒΑΔΙΜΟΥ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ τῶν ἐπτά μαθητῶν αὐτοῦ.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὁρᾷ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Ἴσως εἶναι σφάλμα ἀντιγραφικόν, καὶ ἀντὶ νὰ γράψῃ Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ὅπου ἐπῆγεν ὁ Κύριος κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ διστίχου Ἰάμβου, ἔγραψε Καππαδοκῶν, ὅπου ὁ Κύριος οὐκ ἀπῆλθεν, διότι ἄλλως ἐναντιολογία ἀκολουθεῖ. (Ἄλλ' ἂν δάσωμεν τὴν πιθανὴν ἔνοιαν, ἤτοι ἐκλάβωμεν τὸ Χριστὸς ἀντὶ τοῦ ὀνόματος Χριστοῦ, ἢ τοῦ Χριστιανισμοῦ, εὐδοῦται τὸ χωρίον. Σ. Ε.)

- * » Ἐπτάς μαθητῶν συντέμνεται Βαδίμω,
- * » Εἰς οὐρκανοὺς δ' ἔφθασεν, οὐ Θεοῦ θρόνος.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου μὲν βασιλέως Περσῶν, Κωνσταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλ' (330), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Βηθλαπάτην, ἀπὸ γένος ἐνδοξον καὶ λαμπρόν· καταφρονήσας δὲ τὴν λαμπρότητα τοῦ γένους του καὶ τὸν πολὺν πλοῦτόν του ἔγεινε μοναχὸς καὶ Ἀρχιμανδρίτης ἐνὸς μοναστηρίου. Διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, ἐπροδόθη ἀπὸ τοὺς ἐν Περσία πυρσολάτρας, μετὰ ἐπτά μαθητῶν του, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν τέσσαρας μῆνας· εἶτα ἐξαγαγόντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἔδωκαν αὐτὸν εἰς ἓνα δήμιον, Νιρσᾶν ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, ὁ ὁποῖος δήμιος ἦτο μὲν πρῶτον χριστιανός, διὰ δὲ τὸν φόβον τῶν βασιάνων ἠρνήθη τὸν Χριστόν. Τοῦτον βλέπων ὁ ἅγιος Βαδίμος, ἐταλάνισε καὶ ἐλειπνολόγησε διὰ τὴν ἄρνησιν τέσσαρας δὲ φορὰς ἐκτύπησε τὴν σπάθην ὁ ἀρνησίχριστος δήμιος κατὰ τοῦ ἀγίου μὲ ἐντρομον χεῖρα, καὶ οὕτω μὲ πολὺν πόνον καὶ βίασαν ἔκαμε τὸν ἅγιον νὰ παραδώσῃ τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν. Ὑστερον καὶ αὐτὸς ὁ δήμιος διὰ ξίφους ἐθανατώθη, ἀφ' οὗ πρότερον ἐπαιδεύθη μὲ πολλὰ κακὰ παρὰ Θεοῦ, διότι ἕως τέλους ἔμεινεν εἰς τὴν ἄρνησιν· ἀπεκεφαλίσθησαν δὲ ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Βαδίμον καὶ οἱ ῥηθέντες ἐπτά μαθηταί του, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι ὁμοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων τῶν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ἀναιρεθέντων ἐν Περσίᾳ.

- * » Εἰς πυρσολατρῶν γῆν ἐνάθει Περσίδα,
- * » Ἡ Χριστολατρῶν ἀνυχνόμητος φάλαξ.

* Ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Σαβώριος κατὰ τὸν πεντηκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας του ἦλθε πολεμῶν τοὺς τόπους τῶν Ῥωμαίων κυριεύσας δὲ τὴν χώραν τὴν ὀνομαζομένην Βιζάντην¹, τοὺς μὲν ἐν αὐτῇ εὐρισκομένους στρατιώτας, καὶ ὅσους ἐδύνατο νὰ φέρωσιν ὄπλα καὶ νὰ πολεμῶσιν ἐθανάτωσε· τὸν δὲ λαόν, ὅσος δὲν ἠδύνατο νὰ πολεμήσῃ, ἤγουσας γυναῖκας, τοὺς γέροντας καὶ τὰ παιδιά, τὸν ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Δησᾶν καὶ Μαριάβ καὶ ὅλους τοὺς κληρικούς δὲν ἐθανάτωσεν, ἀλλ' ἀφήκεν αὐτοὺς

¹ Βιζάντην κατ' ἄλλους. Σ. Ε.

ζωντανούς. Ὅτε δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Ἡλιόδωρος ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ ἐχειροτόνησεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον Δησάν· ἐνῶ λοιπὸν ἀνεφέρετο εἰς τὸν Θεὸν ἡ δοξολογία, ἡ συνηθιζομένη νὰ γίνεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τότε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀδιφάρ ἀνέφερεν εἰς τὸν βασιλέα Σαβώριον, ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ ἀφεθέντες Χριστιανοὶ ἐκλέξαντες ἐπίσκοπον τὸν Δησάν, βλασφημοῦσιν ἐναντίαν τοῦ βασιλέως καὶ τῆς θρησκείας του, ἄνδρες χριστιανοὶ τὸν ἀριθμὸν τετρακόσιοι, οἱ ὅποιοι ὅλοι πιασθέντες, ἐπειδὴ δὲν ἐπίεσθησαν νὰ προσκυνήσωσι τὸν ἥλιον καὶ τὸ πῦρ ἀπεκεφαλίσθησαν. Πέντε δὲ ἀπὸ αὐτοὺς μικροφυχήσαντες καὶ φοβηθέντες, προσέδραμον εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἐδέχθησαν τὴν μιανὴν θρησκείαν του, ἀπολέσαντες οἱ ἄθλιοι τὰς ψυχὰς των διὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν. Εἰς δὲ ἀπὸ τούτους ἀποκεφαλισθέντας, Αὐδιησοῦς ὀνομαζόμενος, δὲν ἔλαβε κτύπημα ξίφους θανατηφόρον, διὸ καὶ δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ ζήσας ἐκήρυττεν ἀνδρείως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἀσεβῆς τις ὀρμήσας κατ' αὐτοῦ μὲ μάχαιραν ἐθανάτωσεν αὐτόν· οὗτος δὲ ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν σφαγὴν, ὡς ἀξιώθεις νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς λοιποὺς, τοὺς ἀποκεφαλισθέντας πρότερον, διότι ἔλυπετο καὶ ἀνεστέναζεν ὁ αἰοίδιμος, ὅτι ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν χορὸν τῶν συμμαρτύρων του.

Ὁ ρηθεὶς ἅγιος **ΑΥΔΙΗΣΟΥΣ** μαχαίρα τελειοῦται.

- » Ἦν αἰχμάλωτος Αὐδιησοῦς τὴν τύχην,
- » Ἠλευθέρωται, τὴν σφαγὴν δεὺς ὡς λύτρον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείας Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ, ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ, ΜΑΞΙΜΟΥ, ΠΙΟΜΠΗΙΟΥ** καὶ ἑτέρων τριακοσσιῶν· ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν περὶ τὸν μακάριον **ΖΗΝΩΝΑ** καὶ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ** καὶ **ΘΕΟΔΩΡΟΝ**.

Εἰς τὸν Τερέντιον.

- » Ἐπάθλα ποῖς τῆς τομῆς Τερεντίω ;
- » Ἄ μὴ συνέσχεν ὄψις, οὐς, ἢ καρδιά.

Εἰς τοὺς λοιπούς.

- » Ἰδωμεν οὐς τέμνουσιν ἀθλητάς, ὄσοι.
- » Δεκάς τετραπλή, πρὸς δὲ καὶ ἄλλοι μάλα·
- » Ἀσφάραγον δεκάτῃ γε Τερέντιος ἐξοπικάρηθ.

Οὗτοι οἱ μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους

Δεκίου, καὶ ἡγεμόνος Φουρτουριανοῦ, ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἐξεδόθη προσταγὴ βασιλική, νὰ ἀρνώνται οἱ χριστιανοὶ τὸν Χριστόν, ὅσοι δὲ κρατοῦσι τὴν πίστιν των καὶ δὲν πείθονται εἰς τὸν βασιλέα, νὰ τιμωρῶνται μὲ διάφορα βασάνια, τοῦτου χάριν βλέποντες οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες ὅτι πολλοὶ χριστιανοὶ ἠπατώντο καὶ ἐπιπτον· αὐτόκλητοι εἰς τὴν πλάγην τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐσυμφώνησαν μετὰ τῶν νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀνδρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός των διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Ἐνεθύμιζον δὲ ὁ εἰς τὸν ἄλλον τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, τὰ ὅποια παρακινῶσι τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὸ μαρτύριον· ἤρουν τὸ «μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινάντων τὰ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι.» (Ματθ. 1. 28.) Ἐφέρθησαν λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα Φουρτουριανόν οἱ γενναῖοι ἀγωνισταί, καὶ ἐκήρυξαν μὲν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ἐθεάτρισαν δὲ τὴν ἀσθένειαν τῶν εἰδώλων· ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, ἐπρόσταξε νὰ βάλωσι τοὺς ἅγιους εἰς τὴν φυλακὴν, ὕστερον δὲ ἔστειλε καὶ ἔφερε τοὺς συντρόφους τοῦ μακαρίου Ζήνωνος καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Θεοδώρου, τοὺς ὁποίους πρότερον ἔκρινε καὶ ἐπαίδευσεν. Ὅθεν ἐσυμβούλευεν αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀντέστησαν εἰς τοῦτο καὶ ἔδειξαν, ὅτι εἶναι ἀμετάθετοι εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπὸ τὰ λόγια ὅσα εἶπον, καὶ ἀπὸ τὰ βασάνια ὅσα ἔπαθον τοῦτου χάριν ἐπρόσταξεν ὁ ἀσεβῆς νὰ δείρωσι τοὺς ἅγιους μὲ ραβδία ἀκανθωτὰ καὶ τραχεὰ καὶ μὲ νεῦρα βοῶν, ἠλλάχθησαν δὲ οἱ δέροντες αὐτοὺς στρατιῶται. Τόσον δὲ ἠφανίσθησαν αἱ σάρκες τῶν ἁγίων ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμὸν, ὥστε ἐφαίνοντο ἐξωθεν τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγγνα των. Ἐπειτα ἐκάρφωσαν αὐτοὺς εἰς τὴν ράχιν μὲ σουβλία πυρωμένα, καὶ ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς ἔβαλον ὄξος μὲ ἄλας, καὶ ἔτριβον αὐτὰς μὲ τρίχνα ὑφάσματα· ἐπειδὴ δὲ οἱ ἅγιοι διὰ προσευχῆς των ἐκρήμνισαν τὰ εἰδῶλα, ὁ ἡγεμὼν λυπηθεὶς εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἀπελπισθεὶς ὅτι οἱ ἅγιοι θὰ μεταβληθῶσιν, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσι, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὑστερον δὲ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ αἱ σύντροφοι τοῦ ἁγίου Τερεντίου, οἱ ὅποιοι παρηναίᾳ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν, πάλιν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἔβαλον πρὸς τὸν

λαιμόν αὐτῶν δεσμά, καὶ ἀφ' οὗ ὑποκάτω αὐτῶν ἔστρωσαν σιδηρὰ τριβόλια, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῶν με' ἀλύσεις. Οἱ δὲ ἅγιοι διήλθον εἰς τὴν δεινὴν αὐτὴν τιμωρίαν πολλὰς ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πῖωσιν, διότι ἐμπόδιεν ὁ θηριώδης ἡγεμὼν τοὺς δεσμοφύλακας νὰ ἐμβάσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν φαγητόν τι ἢ ποτόν· ἀλλ' ὅμως ὁ Θεὸς ἤξιωσε τοὺς μάρτυράς του τῆς θεϊκῆς αὐτοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, διότι ἄγγελοι ἅγιοι ἐπιστάντες εἰς τὴν φυλακὴν, ἔλυσαν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἔφερον εἰς αὐτοὺς τροφὴν οὐράνιον, με' τὴν ὁποίαν δυναμωθέντες, πάλιν παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὅθεν ἐξέσχισαν αὐτούς, καὶ εἰς τὰ θηρία τοὺς παρέδωκαν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅμως κἀνὲν δὲν ἠγγίξεν εἰς αὐτούς· διὸ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία προφήτις Ὁ. Ι. δ' ἂ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἀφῆκεν Ὀλδὰ πνεῦμα μέλλοντα βλέπον,
- » Ἡ πνεύματος γέμουσα θεοῦ πυθία.¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΙΑΚΩΒΟΥ** πρεσβυτέρου καὶ **ΑΖΑ** διακόνου.

Εἰς τὸν Ἰάκωβον.

- » Τὸν Ἰάκωβον καὶ τετμημένον γράφω,
- » Καὶ τῆς τομῆς φέροντα μισθὸν τὸ στέφος.

Εἰς τὸν Ἀζάν.

- » Τμηθεὶς ὁ Χριστοῦ λευττῆς Ἀζᾶς κάραν,
- » Χριστοῦ τὸν ἔχθρον Λευϊάθην αἰσχύνει.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ τοῦ μεγάλου

Κωνσταντίνου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλβ' (332), καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἰάκωβος ἦτο ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Φαρναθᾶ, ὁ δὲ διάκονος Ἀζᾶς ἀπὸ χωρίον καλούμενον Βιθνηορά. Οὗτοι λοιπὸν πιασθέντες παρεστάθησαν εἰς τὸν ἀρχιμάγον Ἀχοσχαραγάν, καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησαν παρρησίαν τὸν Χριστόν, ἔχυσαν εἰς τὴν μύττην αὐτοῦ ὀξύδιον με' σινάπιον μεμιγμένον· εἶτα ἔδειραν αὐτοὺς καὶ ἐκρέμασαν γυμνοὺς εἰς τόπον ἀνοιχτόν καὶ ἀστεγαστόν, ὅπου ἐπῆξαν οἱ ἀοίδιμοι ἀπὸ τὴν ψυχρότητα τῆς νυκτός. Ἐπειτα κατεβιδάσθησαν, καὶ μὴ πεισθέντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὸ πῦρ κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀρχοντος ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως οἱ μακάριοι στεφανηφόροι ἀνήλθον εἰς τὰ οὐράνια.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΔΗΜΟΣ** μαρτυρήσας ἐν ἔτει ατξγ' (1565) ἔιπει τελειοῦται.

- † » Δήμοις ἀθλητῶν, μὴ φοβηθεὶς δημίους,
- » Δήμος συνηριθμηται, ἀθλητῆς νέος.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΑ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **ΑΝΤΙΠΑ** ἐπισκόπου Περγάμου.

- » Ταύρω παλαίεις, καλλιμαρτυς Ἀντίπα,
- » Ὅς σε φλογίζειν, οὐ κερατιζέιν ἔχει.
- » Χάλκεον ἐνδεκάτη βληθεὶς φλέγη, Ἀντίπα, εἰς βουν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δομετιανοῦ ἐν ἔτει πγ' (83),² σύγχρονος γενόμενος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· ὅτε δηλαδὴ καὶ ὁ Θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ἦτο εἰς τὴν Πάτμον ἐξόριστος, καθὼς περὶ αὐτοῦ γράφει ὁ ἴδιος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, μάρτυρα πιστὸν ὀνομάζων αὐτόν. Οὕτως γὰρ φησιν ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ λέγοντος πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας «Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς.» (Ἀποκάλ. β'. 13) οὗτος λοιπὸν ἐχειροτονήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐπίσκοπος τῆς Περγάμου.

¹ Περὶ τῆς προφήτιδος ταύτης γράφει ἡ θεία Γραφή, ὅτι ἦτο εἰς τὸν καιρὸν Ἰωσίου τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐρῶν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου (ιδίόγραφον ἴσως ὃν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως) καὶ ἀκούσας τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἔσχισε τὰ ἐνδύματά του, καὶ ἐπειτα ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ὀλδὴν ταύτην, ἡ ὁποία ἀπεκρίθη πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους ταῦτα «Εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστειλαντι ὑμᾶς πρὸς με· Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτόν, πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς ἀνέγνω ὁ βασιλεὺς, ἀνθ' ὧν ἐγκατελίπον με, καὶ ἐθυμίωσαν Θεοὶ ἐτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται, καὶ τὰ λοιπὰ.» (δ'. Βασιλει. κβ'. 15) ἔκατοικε δὲ ἡ Ὀλδὰ αὕτη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ Μασσηῇ. Ὀλδὰ δὲ αὕτη παραζυτώνως λέγεται παρὰ τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ.

¹ Τὸ μάρτυριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
² Εἰς τὴν τοῦ Νικοδήμου ἔκδοσιν ἐσφαλμένως καὶ ὡς ἐκ παραδρομῆς, φαίνεται, ὑπάρχει Διοκλητιανοῦ ἀντὶ Δομετιανοῦ, Σ. Ε.

Ὦν δὲ εἰς ἡλικίαν πολλὰ γερωντικὴν, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐν Περγᾶμω εἰδωλολάτρας, διότι ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς οἱ δαίμονες, τοὺς ὁποίους ἐλάτρευον, καὶ εἶπον, ὅτι δὲν δύνανται νὰ κατοικῶσιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, οὔτε νὰ δέχωνται τὰς θυσίας των, ἐπειδὴ καὶ τὸς διώκει ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἀντίπας. Ἐφέρθη λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα ὁ ἅγιος· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐαποῦδαζε νὰ πείσῃ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι τὰ παλαιότερα, αὐτὰ εἶναι καὶ τιμιώτερα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ μὲν τῶν Ἑλλήνων θρησκεία ὡς παλαιὰ καὶ αὐξηθεῖσα μὲ πολλοὺς χρόνους, εἶναι τιμιώτερα, ἢ δὲ τῶν χριστιανῶν πίστις, ἐπειδὴ ἤρχισεν εἰς τοὺς ὑστέρους χρόνους, καὶ ἐδέχθη ἀπὸ ἐλίγους ἀνθρώπων, διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ἀτιμωτέρα. Εἰς τοῦτον τὸν λόγον ἀνταπεκρίθη ὁ ἅγιος προσφύστατα, φέρων εἰς ἀπόδειξιν τὴν ἱστορίαν τοῦ Καῖν· διότι καθὼς ὁ ἀδελφοκτόνος Καῖν μισεῖται καὶ ἀποστρέφεται ἀπὸ ὅλους τοὺς μετὰ ταῦτα ἀνθρώπους, ἂν καὶ αὐτὸς εἶναι παλαιότερος εἰς τοὺς χρόνους, οὕτω καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων ἀσέβεια εἶναι μισητὴ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χριστιανούς, ἂν καὶ εἶναι κατὰ τοὺς χρόνους παλαιότερα.

Ταῦτον τὸν λόγον ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ Ἕλληνες ἀνάψαντες ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς χάλκινον βουῖν, ὁ ὁποῖος ἦτο πεπυρακτωμένος· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ὁ ἅγιος, πολλὰ παρεκάλεσε τὸν Θεόν, καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐδοξολόγησε δύναμιν, εὐχαριστήσας, διότι ἠξιώθη νὰ πάθῃ διὰ τὴν ἀγάπην του. Ἐπρόσθεσε δὲ ἀκόμη καὶ ταύτην τὴν παράκλησιν πρὸς τὸν Θεόν· ὅτι ὅστις ἐνθυμεῖται τὸ ὄνομά του, αὐτὸς νὰ φυλάττεται ἀνώτερος καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀσθενείας καὶ τὰ πάθη, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον πόνον τῶν ὀδόντων. Ἐδύχθη δὲ νὰ λάβωσι συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των, καὶ νὰ εὕρωσι ἐξίλασμον παρὰ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅσοι ἐορτάζουσι τὴν μνήμην του. Ἐπιτυχὼν λοιπὸν τῆς αἰτήσεως ταύτης παρὰ Κυρίου, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Περγᾶμου, ὅπου καὶ ἀναβλύζει μύρα, καὶ ἰατρείας πάντοτε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς εἰς τὸν ἀσπὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν.¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι τούτου τοῦ ἁγίου τὴν ἀκολούθῃαν ἀνεκλή-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΤΡΥΦΑΙΝΗΣ τῆς ἐν Κούκῳ.

- » Χωρίζεται Τρύφαινα σαρκὸς πηλίνης,
- » Ἡ πηλὸν αὐτὰς τὰς τρυφὰς ἡγουμένη.

Ὁ ὁσίος ΦΑΡΜΟΥΘΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ἐξήλθε Φαρμουθίος ἐκ τῶν ἐνθάδε,
- » Φαρμουθὶ μνηί, δάλον ὡς Ἀπαλίφ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ἐπισκόπου Παρίου.¹

- » Χαίρων τελεύτα, Βασίλειε τρισάμακα,
- » Ἐκεῖ γὰρ ἤξει, οὐ χαρὰς πλησθῆς ὄσκα.
- » Δωδεκάτη Βασίλειε ταφήα δύσσαο νεκρός.

Οὗτος ὁ ἅγιος Βασίλειος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δυσσεβῶν εἰκονομάχων, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐνθεὸν ζωὴν του, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Παρίου. Μὴ θελήσας δὲ νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, καὶ νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὴν ἀθέτησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, διήλθεν ὁ αἰοίδιμος ὄλην τὴν ζωὴν του μὲ θλίψεις, μὲ διωγμοὺς, καὶ μὲ στενοχωρίας, μεταβαίνων πάντοτε καὶ φεύγων ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ὑπερμαχῶν μὲν διὰ τὰ δόγματα τῶν θείων πατέρων, ἐναντιούμενος δὲ καὶ μισῶν τὰς συναγωγὰς τῶν καχοδόξων. Ὅθεν τὸν Θεὸν θεραπεύσας, καὶ εὐάρεστος αὐτῷ εἰς ὅλα φανείς, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ἔτει ἀπὸ κρίσεως κόσμου ἐξακισχιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πετηκοστῷ μετεκοιμήθη ἡ τιμία Ζώνη τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζήλας. (ἦτις ἦν πόλις τῆς Καππαδοκίας, κοινῶς Ζήλια καλουμένη, ταῦθ' δὲ ἐστὶ κατηραγισμένη) εἰς τὴν βασιλεύδα τῶν πόλεων, ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Φωκαροῦ τῶν Πορφυρογεννήτων² ἐν ἔτει 919³ μετὰ ταῦτα δὲ

ρωσεν ἡ ἐμὴ ἀναξίότης διὰ τοὺς βουλομένους ἐορτάζειν τὸν ἅγιον διὰ τὴν ἀπόρητον ὀδύνην τῶν ὀδόντων, καὶ ὅρα αὐτὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἀπριλίου τετυπωμένην. (Μετετέθη ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου. Σ. Ε.)

¹ Ἐν τοῖς μηναιοῖς γράφεται Παρίου. Σ. Ε.

² Ὁ Ῥωμαῖος ὅστις ἦν υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐβασίλευσεν περὶ τὰ 959. Σ. Ε.

³ Ὁ δὲ ἐν τοῖς Ὁρολογίοις προσθεῖς τὰς χρονολογίας, καὶ

ἀπετίθη ἐν τῇ ἀγίᾳ σοφῶ τῶν Χαλκοκρατείων, κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγουστοῦ μηνός, καὶ ὄρα ἐκεῖ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας **ΑΝΘΟΥΣΗΣ** θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου.

- » Ρίζης δυσώδους καρπὸς εὐώδης μάλα,
- » Ἀνοῦσα σεμνή, γῆς ἀπανθεὶ καὶ βίου.

Αὕτη ἡ ἀγία ἠναγκάσθη πολλάκις ἀπὸ τὸν πατέρα της Κοπρωνύμου, τὸν ἐνέτει ψμά (741), βασιλεύσαντα, νὰ υπανδρευθῆ, ἀλλὰ δὲν ἐπεισθη· ἀφ' οὗ δὲ ὁ πατὴρ της ἐτελεύτησεν, ἐλαβεν ἀδειαν καὶ ἐμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά της εἰς πτωχοὺς καὶ εἰς ἐκκλησίας καὶ εὐαγεῖς οἴκους καὶ μοναστήρια. Ὁθεν ἐγένεεν ἡ αἰοίδιμος πολλῶν ὀρφανῶν μήτηρ, καὶ χηρῶν ὑπερασπίτρια· πολλάκις δὲ βιαζομένη ἀπὸ πολλὰς παρακλήσεις τῆς ὀρθοδόξου βασιλίσσης Εἰρήνης, τῆς ἐν ἔτει ψπ' (780) βασιλευσάσης, διὰ νὰ ἦναι μαζί της, καὶ νὰ βασιλεύῃ με αὐτὴν, δὲν ἔστερξεν. Ὅσον δὲ καιρὸν διέτριβεν εἰς τὸ παλάτιον, ἔξωθεν μὲν ἐφόρει βασιλικά φορέματα, ἔσωθεν δὲ τρίχινα· ἡ τροφή της ἦτο ἀσκητικὴ, τὸ ποτὸν της καθαρὸν νερόν· τὰ δάκρυα εὐρίσκοντο πάντοτε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της· ὁ ὕμνος καὶ ἡ ψαλμωδία δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ στόμα της. Διὰ τοῦτο ὕστερον ἐγένεε καὶ μοναχῆ, κουρευθεῖσα διὰ χειρὸς τοῦ ἐν ἀγίοις Πατριάρχου Ταρασίου εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τῆς Ὁμονοίας· ἀπὸ τότε δὲ οὔτε αὐτὴ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, οὔτε ἄλλη ἀπὸ τὰς καλογραίας. Αὕτη δὲν ἐλειψέ ποτε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, δὲν ἠτόνησεν, οὐδὲ ἠμέλησεν εἰς τὴν προσευχὴν· καὶ ἐπάνω εἰς ὄλα, ἡ ταπεινῶσις αὐτῆς ἦτον ἀμέτρητος· ὑπηρετεῖ ὄλας τὰς ἀδελφάς, ἐστόλιζε τὴν ἐκκλησίαν, μετεκόμιζε νερόν, ἵστατο εἰς τὴν τράπαζαν καὶ διηκόνει. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν θεάρεστα ἔργα διανύσασα τὴν ζωὴν της ἡ μακαρία, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον με τὰ φορτία τῶν ἀρετῶν, οὔσα χράνων πεντήκοντα δύο.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΗΜΗΣ καὶ ΠΡΩΤΙΩΝ ξίφει τελειοῦνται.

- » Πρῶτος κεφαλὴν Πρωτίων ἀφῆρέθη,
- » Μεθ' ὃν κάρην προὔτεινε Δήμησ δημῖφ.

δὴ καὶ τὸ Συναξάριον τὸ κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγουστοῦ κείμενον, λέγουσι συμφώνως, ἐπι μετεκομίσθη ἡ ἀγία Ζώνη τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν ἔτει φλ' (530).

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΑΡΤΕΜΩΝ** ξίφει τελειοῦται.

- » Εὖρε στεφάνους ἀρτίτητος Ἀρτέμων,
- » Πρέποντας αὐτοῦ τῇ τετμημένῃ κάρᾳ.¹

Οἱ ἅγιοι τρεῖς ἀββάδες καὶ ὁσιομάρτυρες **ΜΗΝΑΣ**,² **ΔΑΒΙΔ** καὶ **ΙΩΑΝΝΗΣ** τοξεύμενοι τελειοῦνται.

- » Δούλους Θεοῦ τρεῖς ἀββάδας παθολκτόνους,
- » Τοξεύμασι κτείνουσιν ἀνθρωποκτόνοι.

* Ὁ ὁσιος **ΑΚΑΚΙΟΣ** ὁ νέος, ὁ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἄγιον Ὅρος σκήτει τοῦ Κανσοκαλυβίου ἀσκήσας ἐν ἔτει αψλ' (4750), ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

- † » Εἰ καὶ νέος σὺ, Ἀκάκιε, τοῖς χρόνοις,
- » Ἄλλ' οὖν παλαιὸς ὑπερῆρας τοῖς πόνοις.³

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ μηνί **ΙΓ'**, τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν **MARTINOY** Πάπα Ῥώμης.

- » Ὁ σὴν γεγηθῶς σάρκα, Σῶτερ, ἐσθίων,
- » Ἀπεκδύσει γέγηθε σαρκὸς Μαρτίνος.
- » Ἄμφι τρίτῃ δεκάτῃ θάνα Μαρτίνος περίπυρος.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντος τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου ἐν ἔτει χμδ' (644), ὁ ὁποῖος ἐφονεύθη εἰς τὰς ἐν Σικελίᾳ Συρακούσας, ἐν τῷ λουτρῷ τῷ λεγομένῳ Δάφνῃ, λαβὼν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν με ἓνα κάδδον, ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν Τρωίλου. Οὗτος-λοιπὸν ὁ θεσπέσιος διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐφέρθη βιαίως ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ με ἄλλους δυτικῶς ἐπισκόπους κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως.

¹ Ἐν δὲ τῷ Ἀπολογίῳ καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται εἰς τὰς δεκατρεῖς τοῦ παρόντος ἡ μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμονος τούτου.

² Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Μηνᾶ γράφεται ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν Πατέρων, ὅτι ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν ἀδελφός τις, ὁ δὲ Μηνᾶς λαβὼν αὐτὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἀββᾶν Μακαρίον. Ὅτε δὲ ἔλθεν ἐκεῖ εἶπεν ὁ ἀδελφός· τῷ ἀββᾷ Μακαρίῳ· πάτερ, πρὸ τριάκοντα χρόνων δὲν ἔραγον χρέας. Ὁ δὲ Μακάριος ἀπεκρίθη αὐτῷ, τοῦτο πληροφόρησέν με τέκνον, πρὸ πόσων ἡμερῶν δὲν καταλάησας τὸν ἀδελφόν σου, εὐδὲ ἐκβῆκε λόγος ἀργεῖς ἀπὸ τὸ στόμα σου. Ὁ δὲ ἀδελφεὸς οὕτω εἰκότως, ἐβλάβη μετάνοιαν, εἰπὼν· εἶπα πάτερ ἵνα βάλω ἀρχήν.

³ Τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου δεῖ εἰς τὸ τέλος τοῦ γένου Μαρτυρολογίου.

πολλὰς δὲ θλίψεις καὶ κακοπαθείας ὑπέμεινεν ὁ μακάριος ὁμοῦ μετ' ἐκείνους εἰς τὸν δρόμον, ἕως νὰ ἔλθωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπροστάτευσεν τὴν δυσσεβῆ αἵρεσιν τῶν Μονοθελητῶν, ὁ δὲ ἅγιος Μαρτίνος ἀπεκήρυξε καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Σέργιον καὶ Πύρρον καὶ Θεόδωρον τοὺς Μονοθελητὰς καὶ ὄρον ἐξέδωκε μετὰ τῆς ἐν Ῥώμῃ συναγωγείσης Συνόδου, ὁ ὁποῖος ἀνέτρεπε τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν, ¹ διὰ ταῦτα, ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡς εἶπομεν, καὶ δέσας αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπισκόπους, ὡς κακούργους καὶ ληστὰς, μετ' ἀλύσει καὶ δεσμῶ, ἐφυλάκισεν αὐτοὺς εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀφῆκε φυλακισμένους τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους· ἔπειτα ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐξορίστους εἰς τὴν πόλιν τῆς Χερσῶνος τὴν πλησιάουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν. Ἐκεῖ λοιπὸν πολλὰ δεινὰ ὑπέμεινας ὁ δαίδιμος καὶ μαρτυρικῶς τὴν ζωὴν του διανύσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐξω τῆς πόλεως τῆς Χερσῶνος, ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀνωτέρω ἁγίων ὁμολογητῶν Ἐπισκόπων Ἀντικῶν, τῶν σὺν τῷ ἁγίῳ Μαρτίνῳ.

- * » Ὅρθα φρονούντες ἄνδρες ἰερωμένοι,
- » Φιγῆν κατεκρίθησαν εὐθύμως μάλα.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΥΝΤΙΛΛΙΑΝΟΥ, ΜΑΞΙΜΟΥ, καὶ ΔΑΔΑ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τοῖς Βιγλιετίοις.

- * » Τίνες κεφαλῶν οἶδε κείμενοι δίχα;
- » Κυντιλλιανός, Μάξιμος, τε καὶ Δάδας.

Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν ἀσεβῶν βασιλέων ἐν ἔτει σγζ' (296), συνελήφθησαν οἱ ἅγιοι οὗτοι εἰς τὴν χώραν Ὀζοβίαν, καὶ παρεδόθησαν εἰς τοὺς ὑπάτους, τὸν Ταρχύνιον καὶ Γάιον. Κριθέντες λοιπὸν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκοιμήθησαν, ἐφάνη ὁ διάβολος καὶ τοὺς συνεβούλευε νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ὅθεν ἐσηκώθησαν καὶ προσήχοντο, στηρίζοντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τότε ἄγγελος Κυρίου ἔλθων, ἔδωκε θάρρος καὶ δύναμιν εἰς αὐτούς· ὅτε

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Μαρτίνος ἀρχιεπίσκοπος ἐν Ῥώμῃ χρόνους πέντε καὶ ἑξήκοντα τέσσαρα.

δὲ ἐξημέρωσεν ἀναγκασθέντες πολλὰ ἀπὸ τοῦ δυσσεβεῖς διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ὅχι μόνον δὲν τὸν ἠρνήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκήρυξαν αὐτὸν μεγαλοφώνως καὶ θαρσαλέως Θεὸν ἀληθινὸν καὶ Ποιητὴν τοῦ παντός· διὸ ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ πάλιν ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν. Ἐπειτα ἐξετασθέντες ὁμοῦ καὶ μετ' ἄλλους, τελευταῖον ἀπεκαφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνήλθαν εἰς μακάριστ' ἀτεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ** ὁ Πέτριος ἐτίθει τελειοῦται.

- » Ἐλευθέριος οὐκ ἐδουλώθη πλάνη,
- » Ἐλεύθερος δὲ πρὸς ζίφους ἔστη στόμα.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- » Θεοὶς προσοίσειν μηδαμῶς πιαθεὶς δόσιν,
- » Ἢχθη Θεοδοσίος τὴν ἐπὶ ξίφος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΖΩΙΛΟΣ** ὁ Ῥωμαῖος ἐν ξύλῳ κρεμασθεὶς, τελειοῦται.

- » Τόξου βέλει, Ζώιλε, πληγείς ἐν ξύλῳ,
- » Πλήττεις τὸν εἰσάχοντα τὴν φθορὰν ξύλῳ.

* Τοῦ ἁγίου νέου μάρτυρος **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ** τοῦ Πελοποννησίου ἀθλήσαντος ἐν ἔτει (1805). ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΔ'**, μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα **ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ**, ² **ΠΟΥΔΗ** καὶ **ΤΡΟΦΙΜΟΥ**.

Εἰς τὸν Ἀρίσταρχον.

- » Τιμῷ τὸν Ἀρίσταρχον ὡς ἀριστετᾶ,
- » Καλῶς ἀριστεύσαντα μέχρι καὶ ζίφους.

Εἰς τὸν Πούδην.

- » Πουὶ δὴ μετέστης, ὡς ἀπετμήθης, Πούδη;
- » Πουὶ δὲ μετέστην, ἢ πρὸς ἀφθαρτὸν κλέος;

Εἰς τὸν Τρόφιμον.

- » Τροφὴν Τρόφιμος οὐρανοῦ ποθῶν ἄκρας
- » Τροφή προσήκται τῷ τετηγμένῳ ξίφει. ³

† » Τῇ δεκάτῃ δὲ μαθηταὶ ἀπῆραν καὶ γε τετάρτη.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Λεωμωνάριον.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἀρίσταρχος ἐορτάζεται μετὰ Μάρκου καὶ Ζήνωνος κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδομῆν τῷ Σεπτεμβρίου, καὶ δεῖ ἐκεῖ τὸν βίον αὐτοῦ πλατύτερον γραφόμενον.

³ Ἄντι τοῦ ἐνταῦθα ὑπάρχοντος παλαιοῦ διστίχου, ὑπερδύως ἀμετρον ἦν, προσετιμήσαμεν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκδότην τοῦ ἡμετέρου ἐπανορθωθῆν. Σ. Ε.

Οὗτοι ἦσαν ὑπὸ τῶν ἐβραϊστικῶν Ἀποστόλων, ἠκολούθησαν δὲ τὸν μέγαν Ἀπόστολον Παῦλον, κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ συγκακοπαθῦντες μετὰ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Παῦλον εἰς ὅλους τοὺς διωγμοὺς του καὶ πειρασμούς, μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου καὶ αὐτοὶ ἀπεκεφαλίσθησαν ὑπὲρ τοῦ Νέρωνος. Ταῦτα διηγείται ὁ μακάριος καὶ πανόλβιος Δωρόθεος (ὁ Τύρου δηλαδὴ ἐπίσκοπος, οὐτινος ἡ μνήμη εορτάζεται κατὰ τὴν ἐννάτην Ὀκτωβρίου)· διότι αὐτός ἐλθὼν εἰς Ῥώμην, τὰ ἔμαθε καὶ μετὰ Λατινικῆν γλῶσσαν τὰ ἔγραψε, καὶ τὰ ἀφήκεν εἰς ὑπαμνήματα· δὲν ἔγραψε δὲ μόνον διὰ τούτους, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τοὺς ἁγίους· πρὸς τούτοις δὲ καὶ διὰ τοὺς ἱεροὺς προφήτας, διότι ἐγίνειν ὁ ἅγιος διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἀγγίνοιάν του φιλομαθῆς καὶ πολυμαθῆς καὶ πολυίστωρ ὡς ἄλλος οὐδεὶς.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΡΔΑΛΙΩΝ** ὁ μῆμος πυρὶ τελειοῦται.

» Νῦν μῆμος ὄντως Ἀρδαλίω, ἢ πάλαι·

» Μιμούμενος γὰρ μάρτυρας, τὸ πῦρ στέγει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγῆ (298), καταγινόμενος εἰς τὰ θέατρα καὶ εἰς τὰς κωμωδίας, μιμούμενος τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον, καὶ ὑποκρινόμενος τὰ τῶν ἄλλων πάθη καὶ δράματα. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φοράν τῷ ἐφάνη νὰ μιμηθῆ καθ' ὑπόκρισιν τὴν ἀντίστασιν τῶν χριστιανῶν πρὸς τοὺς τυράννους, ὅτε ἐμαρτύρουν, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίζετο, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τοὺς Θεοὺς. Ὅτε λαμπρὸν ὁ λαὸς βλέπων ταῦτα, ἐκρότει τὰς χεῖρας καὶ ἐπῆνει τὴν ἐπιτηδεΐαν αὐτοῦ μίμησιν καὶ γενναιοκαρδίαν, τότε ὁ Ἀρδαλίων ἔκραξε μεγαλοφώνως καὶ εἶπεν εἰς τὸν λαόν νὰ σιωπήσῃ, καὶ οὕτως ἐκήρυξεν ὅτι εἶναι τῆ ἀληθείᾳ χριστιανός. Ὅθεν ὁ ἄρχων πάλιν ἐσυμβούλευσεν αὐτὸν νὰ μεταβῆ τὴν γνώμην του, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀρδαλίων δὲν ἠθέλησε νὰ πεισθῆ, ἀλλ' ἐπέμενεν εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐβλήθη ἐν τῷ μέσῳ

¹ Περὶ τοῦ Ἀποστόλου Πούδη οὕτω γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεον ὁ Παῦλος· « Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούθης Τιμ. δ'. 24.) περὶ δὲ τοῦ Τροφίμου, αἱ μὲν Πράξεις τῶν Ἀποστόλων γράφουν, ὅτι ἦτον Ἀσιανὸς καὶ Ἐφέσιος· « Ἦσαν γὰρ φησι προεωρακότες Τρόφιμον καὶ Ἐφέσιον. (Πράξ. κá. 39.) ἔ δὲ Παῦλος γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεον « Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενούντα· (6'. Τιμοθ. β'. 20.)

πυρᾶς, ἀναφθείσης ἐκεῖ, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ μακάριος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΘΩΜΑΙΔΟΣ**.

» Αἰῶνος ἦρας τοῦδε τὴν Θωμαίδα,

» Τὸ τῆς Γραφῆς, μέλλοντος αἰῶνος, Πάτερ.

Ἡ ἁγία αὕτη Θωμαΐς ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀνετράφη δὲ καλῶς καὶ ἐπαίδευσθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς· ἔπειτα συνεζεύχθη μετ' ἀνδρα, καὶ ἦτο εἰς τὸν οἶκόν της ἡγαπημένη μετὰ τὸν ἀνδρα τῆς καὶ διανύουσα τὴν ζωὴν της μετὰ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην. Ἐπειδὴ δὲ ἔκατοῖκει εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν καὶ ὁ πενθερός της, ὁ κατὰ σάρκα δηλαδὴ πατὴρ τοῦ ἀνδρός της, μίαν ἡμέραν ἔτυχε νὰ μὴ εὔρεθῆ ὁ ἀνδρας της ἐκεῖ. Ὅθεν ὁ τῶν ψυχῶν φθορεὺς διάβολος ἔβαλεν αἰσχροὺς λογισμοὺς εἰς τὸν γέροντα κατὰ τῆς νύμφης του Θωμαΐδος, καὶ ἐδοκίμαζε νὰ αἰσχρουργήσῃ μετ' αὐτὴν, σπουδάζων καὶ μηχανευόμενος πάντα τρόπον, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν κακὸν του σκοπὸν. Ἡ δὲ μακαρία Θωμαΐς ἐσυμβούλευε τὸν γέροντα, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν του τοιοῦτον διαβολικὸν λογισμόν, εἰς μάτην ὅμως ἐκοπίαζεν ὅθεν ὁ καχογέρον τυφλωθεὶς ἀπὸ τὸν διάβολον, ἔλαβε τὴν σπάθην τοῦ υἱοῦ του, καὶ κτυπήσας τὴν νύμφην του εἰς θανατηφόρον μέρος, ἔσχισεν αὐτὴν καὶ ἐθανάτωσε. Καὶ ἡ μὲν μακαρία Θωμαΐς παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔγινε μάρτυς διὰ τὴν σωφροσύνην, ὁ δὲ γέρον τυφλωθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐτριγύριζεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τότε ἔτυχε νὰ ὑπάγωσι τινὲς χριστιανοὶ διὰ νὰ ζητήσωσι τὸν υἱὸν του, καὶ εὗρον νεκρὰν τὴν ἁγίαν Θωμαίδα, ἐρριμμένην κάτω, καὶ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς γεμάτον ἀπὸ αἵματα. Ὡς δὲ εἶδον ταῦτα καὶ τὸν γέροντα περιτριγυρίζοντα καὶ περιπλανώμενον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἠρώτων αὐτὸν, ποῖος ἐθανάτωσε τὴν νύμφην του· ὁ δὲ γέρον ἐφαγέρωσε τὴν ἀλήθειαν, καὶ εἶπεν ὅτι αὐτὸς μετὰ τὰς χεῖρας του τὴν ἐφόνευσεν. Ἐπροθυμοποιεῖτο δὲ καὶ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ τὸν ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ ἐξουσιαστὴν, διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν, ἣτις τῷ πρέπει κατὰ τοὺς πολιτικούς νόμους· πεισθέντες λοιπὸν ἐκείνοι, τὸν παρέστησαν εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν, καὶ φανερωθείσης τῆς ἀληθείας, ἐπρόσταξεν ἐκεῖνος καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν γέροντα. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Ἀββὰς Δανιὴλ ὁ πρῶτος τῆς Σχῆτews, κατέβη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ λαθὼν τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Θωμαΐδος, ἀνάβασεν

αὐτὸ εἰς τὴν Σκήτιν, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν πατέρων, ἐπειδὴ καὶ ἔλαβε μαρτυρικὸν τέλος διὰ τὴν σωφροσύνην. Εἷς δὲ ἀδελφὸς ἀπὸ τὴν Σκήτιν, ἐνοχληθεὶς ἀπὸ τὸ πάθος τῆς πορνείας, ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν τάφον τῆς μακαρίας, καὶ χρισθεὶς μὲ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας τῆς ἀγίας, ἔλαβεν εἰς τὸν ὕπνον τοῦ εὐλογίαν ἀπὸ τὴν ἀγίαν, ἣ ὁποία ἐφάνη εἰς αὐτόν, καὶ ἐξυπνήσας ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸ πάθος. Ἐκτοτε λοιπὸν καὶ ἕως τοῦ νῦν ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ τῆς Σκήτεως ἔχουσι μεγάλην βοήθον εἰς τοὺς πολέμους τῆς σαρκὸς τὴν μακαρίαν ταύτην Θωμαίδα.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μῆμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ.

- » Ὁμίβος βλέπειν Κρήσκεντα τοῦ πυρὸς μέσον.
- » Ἠγούμενον λειμῶνα τερπνὸν τὴν φλόγα.
- » Κάτθανε καὶ Κρήσκης πέμπτη δεκάτῃ πυρὶ λαύρω.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας ἐκ γένου λαμπροῦ καὶ περιφανοῦς, γέρων καὶ προβεβηκῶς τὴν ἡλικίαν· βλέπων δὲ ὅτι ἤκμαζεν ἡ ἀσέβεια καὶ ὑπόυτο ἡ θρησκεία τῶν εἰδώλων, καὶ ὅτι ἦσαν πολλοὶ δεδουλωμένοι εἰς τὴν πλάνην καὶ ἐπρόσπερον θυσίας εἰς τὰ ἄψυχα ξόανα, ζήλω κινούμενος ὁ μακάριος, ὑπῆγεν εἰς τὸ μέσον τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἐνουθέτει αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσι μὲν ἀπὸ τὴν πλάνην αὐτὴν, νὰ ἐπιστρέψωσι δὲ πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος πιστεύεται ἀπὸ τοὺς χριστιανούς καὶ εἶναι δημιουργὸς πάσης πνοῆς, καὶ χορηγὸς πάσης ζωῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ὠνόμασε τὸν ἅγιον κακοδαίμονα καὶ δυστυχῆ, διότι θεληματικῶς ἠθέλησε νὰ ἐμβῆ εἰς τὰ βάσανα, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος ἀνταπεκρίθη εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ νὰ πάσχη τις διὰ τὸν Χριστὸν εἶναι πρόξενον εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας· ἐρωτώμενος δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα νὰ εἴπῃ, ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά του καὶ ἡ πατρίς του, ὁ ἅγιος μίαν ἀπόκρισιν ἔδιδεν εἰς ὅλα τὰ ἐρωτήματα, ὅτι δηλαδὴ εἶναι χριστιανός. Ὅθεν δὲν κατεδέχθη οὐδὲ μὲ ψιλὸν σχῆμα νὰ φανῆ, ὅτι προσφέρει σέβας εἰς τὰ εἰδῶλα, ὡς ὁ ἡγεμὼν τὸν ἐσυμβούλευεν, ἀλλ' ὠμολόγησε τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν ἐμπροσθεν εἰς ὅλους· ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ σῶμα δὲν ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλο τι παρὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλει ἡ ψυχὴ, ὡς παρὰ τῆς ψυχῆς κινούμενον καὶ

κυβερνώμενον. Τούτων λοιπὸν ἕνεκα, πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη ὁ ἅγιος καὶ ἐξεσχίσθη, ἔπειτα δὲ ἠνάφθη πυρκαϊά, καὶ ἐρρίφθη εἰς αὐτὴν τὸ δὲ πῦρ οὔτε μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς του διέφθειρεν. Ὅθεν εὐχαριστῶν, παρέθετο τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ** καὶ **ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ**.

- » Ἀμνοῦ Θεοῦ σφάττουςιν ἀμνάδας δύο,
- » Ἀναστασίαν καὶ Βασίλισσαν ἅμα.

Αὗται αἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Νέρωνος, ἐν ἔτει νς' (56), καταγόμεναι ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ῥώμην, εὐγενεῖς καὶ πλούσιαι, καὶ μαθήτριοι χρηματίσασαι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν ὑπὸ Νέρωνος θανατωθέντων. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν, λαβοῦσαι τὰ τίμια καὶ Ἀποστολικά λείψανά των τὴν νύκτα, ἐνεταφίασαν αὐτά· ἐπειδὴ δὲ ἐφανερώθησαν εἰς τὸν δυσσεβῆ Νέρωνα, ἐφέρθησαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ πρῶτον μὲν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ὕστερον δὲ ἐρωτηθεῖσαι ἐὰν ἀρνῶνται τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ ἀποκριθεῖσαι, ὅτι ἐμμένουσιν εἰς αὐτὴν, τὰς ἐκρέμασαν· ἔπειτα δὲ ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς γλώσσας των, καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς κεφαλὰς των, καὶ οὕτως ἀνέβησαν αἱ μακάριοι στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΛΕΩΝΙΔΑΣ** ὁ ἐπίσκοπος Ἀθηναίων ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Σκότος συνέσχε τὰς Ἀθήνας ἀθρόον,
- » Δύναντος αὐταῖς ἡλίου Λεωνίδου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΘΕΟΔΩΡΟΣ** πρεσβύτερος καὶ **ΠΑΥΣΟΥΛΠΙΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- » Πausολυπίω καὶ Θεοδώρῳ θύτη,
- » Δωρὸν τι παυσίλυπον ὄντως τὸ ξίφος.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μῆμη τῶν ἁγίων μαρτύρων παρθένων καὶ αὐταδέλων **ΑΓΑΠΗΣ**, **ΒΙΡΗΝΗΣ** καὶ **ΧΙΟΝΙΑΣ**.

Εἰς τὴν Ἀγάπην καὶ Χιονίαν.

- » Χίων τὸ πῦρ ἦν τῇ Χιονίᾳ τάχα,
- » Οὐ συμμετασχεῖν ἡγάπησεν Ἀγάπην.

Εἰς τὴν Εἰρήνην.

- » Βέλος σε πέμπει πρὸς τὸν εἰρήνης τόπον,
- » Ἀφ' αἰμάτων σῶν ἐκμεθυσθὲν, Εἰρήνη.
- » Χιονίην τ' Ἀγάπην ἐκκαιδεκάτῃ κατέκαυσαν.

Καθ' ὃν καιρὸν ὁ ἅγιος μάρτυς Χρυσόγονος¹ ἀπεκεφαλίσθη ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν πλησίον εἰς τὴν λίμνην ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμενον αἱ τρεῖς αὐταὶ ἀδελφαὶ ἡ Ἀγάπη, ἡ Εἰρήνη καὶ ἡ Χιονία, ὁμοῦ μὲ τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ Φώϊλον, τότε, λέγω, ἐφάνη ὁ ῥηθεὶς ἅγιος Χρυσόγονος εἰς τὸν Ζώϊλον, λέγων αὐτῷ ἐν τῷ ὕπνῳ ὅτι ἡ ἅγια Ἀναστασία ἡ Φαρμακολυτρία (ἣτις ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου) μέλλει νὰ συναγωνισθῇ ὁμοῦ μὲ τὰς ἁγίας τρεῖς ἀδελφὰς ταύτας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Ταῦτα δὲ μαθοῦσα ἡ Ἀναστασία ὑπῆγεν εἰς τὰς ἁγίας ταύτας, καὶ τὰς ἐχαιρέτησε, καὶ ὑπηρετεῖ αὐτάς. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διοκλητιανός, ἐπίσασεν αὐτάς καὶ τὰς παρέδωκεν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς χώρας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐβασανίσθησαν· ἔπειτα δὲ παρεδόθησαν εἰς ἄλλον ἄρχοντα Σισίνιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος τὴν μὲν ἁγίαν Ἀγάπην καὶ Χιονίαν ἔβαλεν εἰς τὸ πῦρ, τὴν δὲ ἁγίαν Εἰρήνην ἐτόξευσεν εἰς στρατιώτης, τανύσας τὸ τόξον του καὶ ῥίψας τὸ βέλος κατ' αὐτῆς, καὶ οὕτως αἱ μακάριαι τρεῖς ἀδελφαὶ ἀπῆλθον στεφανηφοροῦσαι εἰς τὰ οὐράνια.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΚΟΣ ἐπισκόπου, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ πρεσβυτέρου, ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟΥ καὶ ΣΕΠΤΕΜΙΝΟΥ.

- » Τετράς ἀθλητῶν συγκεκομμένων ξίφει,
- » Νῦν συγχορεύει μυριάσιν Ἀγγέλων.

Κατὰ τὸν ὀγδοὸν χρόνον τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγδ' (294), ἐκβῆκε δόγμα καὶ προσταγὴ νὰ καίωνται εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας ὅλα τὰ βιβλία τῶν χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν ἀπεστάλη εἰς τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην τοῦ Βιουκᾶν παμμιάρος τις ἡγεμὼν, Μαρριανὸς ὀνόματι, ὁ ὁποῖος παραστήσας ἔμπροσθεν τοῦ Φήλικα τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ἰανουάριον τὸν πρεσβύτερον, καὶ Φουρτουνάτον καὶ Σεπτεμίνον, ἀνέγνωσεν εἰς αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸ πρόσταγμα, καὶ ἐζή-

τει νὰ τῷ δώσωσιν ἑσὰ βιβλία ἔχουσιν. Ὁ δὲ ἀγίωτατος Φήλιξ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν εἶναι γεγραμμένον, ὡς ἡγεμῶν, « μὴ δώτε τὰ ἄγια τοῖς κυσί, μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. (Ματθ. ζ'. 6.) ματαίως λοιπὸν κοπιᾶζεις εἰς τὸ νὰ ζητῆς τὰ βιβλία ἀπὸ ἡμᾶς, ἂν καὶ ἔχῃς βασιλικά προστάγματα. Ὁ ἄρχων εἶπεν, ἄφες τὰς μωρολογίας ταύτας καὶ κάμε τὸ θέλημα τῶν βασιλέων, ἐπειδὴ θὰ σὲ στείλω δεδεμένον εἰς τὸν Ἀνθύπατον. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη ὅποιος εἶμαι τῶρα εἰς σέ, τοιοῦτος θέλω εὑρεθῆ καὶ εἰς ὄλους, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα σου· ἦται ἀμετάβλητος εἶμαι ἀπὸ τὴν γνώμην ταυτῆν. Τότε ὁ ἡγεμὼν ἔκλεισε τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀφήσας αὐτὸν ἀνεπιμέλητον εἰς τρεῖς ἡμέρας, ἔπειτα τὸν ἀπεφυλάχισε, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἔκρινεν ἐκ δευτέρου καὶ τὸν εἶβεν ἀμετάθετον, τὸν ἔδεσεν ὁμοῦ μὲ τοὺς ῥηθέντας τρεῖς, καὶ οὕτως ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Ἀνθύπατον. Ὁ δὲ Ἀνθύπατος ἐξετάσας αὐτοὺς, τοὺς ἐφυλάχισεν ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἑνδεκα ἡμέραι, ἐξέβαλε τοὺς μάρτυρας ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς ἔδεσεν, ἔπειτα τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν ἐπαρχὸν τῶν Πραιτωρίων, ὁ ὁποῖος δεξάμενος αὐτοὺς καὶ πολλὰ φοβηρίσας, ὡς εἶδεν αὐτοὺς ἀμεταβλήτους, τοὺς ἔρριψεν εἰς μίαν δεινοτάτην φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἐφύλαττε μὲ μεγάλην ἀσφάλειαν.

Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον δεκατέσσαρες ἡμέραι ἐξήγαγε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς ἔκρινεν ἐκ δευτέρου· ἔπειτα ἐμβάσας αὐτοὺς εἰς πλοῖον ὁμοῦ μὲ ἵππους, ἔδεσεν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς πόδας τῶν ἵππων. Ἐκυλίοντο λοιπὸν οἱ σεβασμιώτατοι ἄνδρες εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀλόγων τέσσαρας ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πῶσιν, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ. Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς λιμένα μίᾳς πόλεως, ἐξεξώθησαν κρυφίως ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγαν εἰς τὴν πόλιν Ταυρομενήν, καὶ ἐκεῖθεν πλεύσαντες ἐν τῇ Λυκαονίᾳ, ἦλθον εἰς πόλιν καλουμένην Αἰλουρι. Τότε ὁ ἀσεβὴς ἐπαρχὸς σπλαγχνισθεὶς, ἔλυσε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ μὲ πραιτῶν φωνὴν τοὺς ἠρώτα, παρακινῶν νὰ δώσωσι τὰ βιβλία καὶ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα· ἀλλ' οἱ ἅγιοι ἀνθίσταντο λέγοντες, ὅτι μήτε βιβλία δίδουσι, μήτε εἰς τὰ εἰδῶλα θυσιάζουσιν. Ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν αὐτοὺς, οἱ δὲ ἅγιοι προσευχηθέντες, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνήλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

¹ Οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου.

ΧΑΡΙΣΣΗΣ, ΝΙΚΗΣ, ΓΑΛΗΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΔΟΣ, ΝΟΥΝΕΧΙΑΣ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, και ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

Εἰς τὸν Λεωνίδην.

- » Κόλποις θαλάσσης ἐκδοθεὶς Λεωνίδης,
- » Φθάνει κολυμβῶν Ἀβραὰμ κόλπων ἄχρη.

Εἰς τὴν Χάρισσαν.

- » Θάλασσαν ἢ Χάρισα φοίτηεν οὐκ ἔχω,
- » Ἦτις θάλασσαν προξενεῖ μοι χαρίτων.

Εἰς τὴν Γαλήνην καὶ Νίκη.

- » Βυθῷ Γαλήνη καὶ Νίκη βεβλημένοι,
- » Νίκην ἐφεύρον καὶ γαλήνην ἐκ σάλου.

Εἰς τὴν Καλλιίδα.

- » Βυθὸς θαλάσσης λυμβαίνει τὴν Καλλιίδα,
- » Κάλλου ἐφώσεν ψυχερατοῦ νυμφίου.

Εἰς τὴν Νουνεχίαν.

- » Εὐρούσα κέρδος ἐκ βυθοῦ σπητρίαν,
- » Τὸ νουνεχὲς σου δεκνύει, Νουνεχία.

Εἰς τὴν Βασίλισσαν καὶ Θεοδώραν.

- » Γαστήρ θαλάσσης λαμβάνει Κόρη δύω,
- » Λίχνην φυγύσας δυσσεβείας γαστέρα.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Λεωνίδης μετὰ τῶν εἰρημένων ἁγίων γυναικῶν ἦτο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἦτοι ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον (διότι λέγεται Ἑλλάς ἐν μέρος τῆς Πελοποννήσου) καὶ ὁ μὲν θεὸς Λεωνίδης ἐπιήσθη εἰς τὴν Τροιζηνίαν. (ἡ ὁποία εἶναι ἐν τῇ Πελοποννήσῳ εἰς τὸν Σαρωνικὸν αἰγιαλὸν ἀντικρὺ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἦτις κοινῶς τῶρα λέγεται Φανάρι, ἢ κατ' ἄλλους Πεδιάδα, ἐπισκοπὴ οὖσα τοῦ Κορίνθου). Οὗτος, λέγω, ἔξαρχος ὢν πνευματικοῦ χοροῦ, ἐπιήσθη κατὰ τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως· πιασθεῖσαι δὲ καὶ αἱ ἅγιοι γυναῖκες αὗται, ἐφέρθησαν εἰς τὴν Κόρινθον πρὸς τὸν ἡγεμόνα αὐτῆς, Βενοῦστον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος βλέπων τὸν ἅγιον Λεωνίδην, ὅτι ἦτο ἀσάλευτος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε νὰ χρεμάσωσιν αὐτόν, καὶ νὰ τὸν ξεσχίζωσιν· ἐπεὶ δὲ διέταξε νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, αὐτὸς καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἅγιοι γυναῖκες. Ἐκεῖ δὲ ριπτομένων τῶν ἁγίων λέγουσιν, ὅτι ἡ μακαρία Χάρισα ἔφαλλε, καθὼς ποτε καὶ ἡ προφήτις Μαριάμ διὰ τὸν καταποντισμὸν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ταῦτα ἔλεγεν, « Ἐν μίλιον ἔδραμον, Κύριε, στράτευμα μὲ ἐδίωξε, Κύριε, καὶ οὐκ ἤρνησάμην σε, σῶσόν μου τὸ πνεῦμα », αἱ δὲ ἄλλαι γυναῖκες συνε-

δοήθουν αὐτῇ καὶ συνέφαλλον, ἕως οὗ ἐφθασαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐμβᾶσαι δὲ εἰς πλοῖον, ἐφαλλον τὴν αὐτὴν ὡδὴν, ἕως οὗ ἐφθασαν τέσσαρα μίλια καὶ ὀλίγον παρακάτω· εἶτα ἔδεσαν αὐτὰς μὲ πέτρας, καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ Πάσχα ἦτοι κατὰ τὸ μέγα Σάββατον, καὶ οὕτως ἔλαβον αἱ μακάριοι παρὰ Κυρίου τοὺς ἀτεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΙΡΗΝΗΣ.

- » Εἰρηνικῶς ζήσασα, μάρτυς Εἰρήνη,
- » Οὐκ εἰρηνικῶς, ἀλλ' ἐκ τοῦ ξίφους θνήσκεις.

Αὕτη ἦτο κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὅτε καὶ ὁ ἅγιος Λεωνίδης ἐμαρτύρησε, καὶ αἱ σὺν αὐτῷ ἅγιοι γυναῖκες, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν. Αὕτη λοιπὸν δοξολογοῦσα τὸν Θεὸν μετὰ τῶν τότε χριστιανῶν εἰς χωριστὴν Ἐκκλησίαν, ἐφανερῶς εἰς τὸν ἀρχόντα, καὶ πιασθεῖσα, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν· ἐπεὶτα ἐξέβαλον αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν της, καὶ ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντια της. Τελευταίον δὲ τὴν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ μακαρία στεφανήφορος εἰς τὰ οὐράνια.

* Ὁ ἅγιος τομάρτυς **ΜΙΧΑΗΛ** ὁ Βουρλιώτης, ὁ ἐν Σμύρῃ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αὐτοῦ (1772), ζῆφει τελειοῦται.

- † » Βικρεῖς, Μιχαὴλ, τῷ λύθρῳ σῶν αἱμάτων,
- » Λευκὸς δέδειξαι ὡς χιῶν, ἀθληφόρε.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ, ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου τομομάρτυρος **ΣΥΜΕΩΝ** Ἐπισκόπου Περσίας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, **ΑΥΔΕΛΛΑ** Πρεσβυτέρου, **ΓΟΘΑΖΑΤ**, **ΦΟΥΣΙΚ**, καὶ ἑτέρων χιλίων ἑκατὸν πενήκοντα.

Εἰς τὸν Συμεών.

- » Ἐπίσκοπόν σε, Συμεών, ἐγὼ μέγαν,
- » Ἐκ δὲ ξίφους μέγιστον ἀθλητὴν ἔγνων.

Εἰς τὸν Αὐδελλάν.

- » Ἄρκτου τὸ δεινὸν Αὐδελλᾶ· ἐδὺ στόμα,
- » Βδέλλης ἀπλήστου, τοῦ Σατᾶν φυγῶν στόμα.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεκτὸν εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Εἰς τὸν Γοθαζάτ.

- » Ἐπιτραπέντος τοῦ θύειν, ἢ τεθνάναι,
- » Θανεῖν Γοθαζάτ εἴλετο τμηθεὶς ξίφει.

Εἰς τὸν Φουσίκ.

- » Τὸ δέσμα Φουσίκ ἐκδεδάρθω μοι λέγει,
- » Χιτῶν ὑφάνθεις τοῦ Σατανᾶ τῆ κρόκη.¹

Εἰς τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα.

- » Τέμνουσιν ἀνδρῶν τριπλοκεντηκοντάδα,
- » Τὴν τριπρόσωπον προσκυνούσαν οὐσίαν.

Εἰς τοὺς χιλίους.

- » Πίπτουσι Περσῶν ἀμφὶ χιλίους ξίφει,
- » Ἰδὼν ἔφης ἄν, Παῦλε· μαρτύρων νέφος·
- » Ἐβδομάτῃ Συμεῶν δεκάτῃ αὐχίνα κάρθη.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, Κωνσταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλεύοντος τῶν Ῥωμαίων, ἐν ἔτει τλ' (330), ἡγεμόνων δὲ ὄντων εἰς τὰς πόλεις τῆς Περσίας Κτησιφώντος καὶ Σαλήκ, ἔγραφαν τινες Πέρσαι εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς τῶν χριστιανῶν Συμεῶν καὶ ἄλλοι πολλοὶ δὲν καταδέχονται νὰ ἦναι ὑποκείμενοι εἰς αὐτόν· ἀλλὰ προτιμῶσι μᾶλλον νὰ ἀποθάνωσι μὲ δόξαν διὰ τὸν Χριστόν, παρά νὰ δουλεύωσιν εἰς παράνομον βασιλέα καὶ ἡγεμόνας ἀτίμως καὶ χωρὶς δόξαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν ἐμπροσθέν του τὸν ἅγιον Συμεῶν δεδεμένον μὲ δύο ἀλύσεις· ἔπειτα προστάζει νὰ ρίψωσι τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμενος, ἐπέστρεψε μὲ τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν πραιπόσιτον Γοθαζάτ, ὅστις πρότερον μὲν ἦτο χριστιανός, διὰ δὲ τὴν παράκλησιν καὶ ἀξίωσιν τοῦ βασιλέως, καὶ διὰ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἐπροσκύνησε τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν θρησκείαν τῶν Περσῶν. Οὗτος λοιπὸν ὁ ἀρνησιχριστος Γοθαζάτ πιασθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοιοῦτον μισθὸν ἀπὸ τὸν ἀχάριστον βασιλέα, ἀντὶ τῶν κόπων, ὅσους ἔλαβεν εἰς τὸ νὰ ἀναθρέψῃ αὐτόν ἀφ' οὗ ἀπεγαλακτίσθη, διότι αὐτὸς ὁ δοιδίμος ἀνέθρεψε τὸν βασιλέα.

Ταύτην δὲ μόνην τὴν χάριν ἐζήτησεν ὁ ἅγιος νὰ τῷ κάμῃ ὁ βασιλεὺς, νὰ φανερώσῃ

¹ Χιτῶνα ἴσως ὀνομάζει ἐδῶ ὁ στιχογράφος, τὸ ἀνθρώπινον δέσμα, τὸ ἑποῖον ὑφάνθη ἀπὸ τὴν κρόκην τοῦ Σατανᾶ· τουτέστιν ἐπὶ τὴν φθορὰν, τὴν προσηγηθεῖσαν ἐκ τῆς προπαιτορικῆς ἀμαρτίας, φθόνης καὶ συμβουλῆ τοῦ διαβόλου.

εἰς ὅλους ὅτι ἐθανάτωσεν αὐτόν ὄχι διὰ αὐθάδειαν καὶ ἀκρασίαν τῆς γλώσσης του, ὄχι δι' ἄλλην ἀτοπον πράξιν του, ἀλλὰ διὰ μόνην τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρότερον ἐξέπεσε διὰ δειλίαν καὶ μικροψυχίαν του· ταύτην τὴν χάριν ὑπεσχέθη ὁ βασιλεὺς νὰ κάμῃ εἰς αὐτόν. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἅγιος Συμεῶν ἀκούσας εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπήνεσε καὶ ἐχάρη, καὶ προσηυχῆθη ὁμοῦ μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ εὐρισκομένους ἐν τῇ φυλακῇ νὰ λάβωσι τὸ συντομώτερον τὸ ἴδιον τέλος καὶ αὐτοί, ὁδηγῶν νὰ ἀποκεφαλίσθωσι διὰ τὸν Χριστόν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινε. Διότι ἀφ' οὗ ἐξέβαλον ἐξω τοὺς φυλακωμένους τοὺς ἀπεκεφάλισαν· ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν χιλιοὶ ἑκατὸν πενήκοντα, πρῶτος δὲ ὄλων ἦτο ὁ ἅγιος Συμεῶν ὁ Ἐπίσκοπος, ὅστις παρεκίνησε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ μαρτυρήσωσι. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς ἀπὸ αὐτοὺς ἐφοβήθη τὸν θάνατον, ὁ δὲ Κουροπαλάτης τοῦ βασιλέως, Φουσίκ ὀνομαζόμενος, ἐσυμβούλευσεν αὐτόν νὰ μὴ φοβηθῇ τελείως, ἀλλὰ νὰ κλείσῃ τὰ ὄμματα, καὶ οὕτως ἔχων αὐτὰ κεκλεισμένα νὰ δεχθῇ τὸ κόψιμον τοῦ σπαθίου, τὸ ὁποῖον περᾶ ταχέως, ὅπερ καὶ ἐποίησεν. Ὅθεν διαβληθεὶς εἰς τὸν βασιλέα ὁ ῥηθεὶς ἅγιος Φουσίκ, ὅτι ἔκαμε τοῦτο, ὠμολόγησε παρρησία τὸν Χριστόν· τούτου λοιπὸν ἔνεκεν ἐκόψαν τὴν γλώσσάν του, καὶ ἐξέβαλον τὸ δέσμα τοῦ σώματός του, ὅθεν ἐπάνω εἰς τὴν βάσανον ταύτην παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ μακάριος, καὶ ἔλαβε μετὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΔΡΙΑΝΟΥ** τοῦ ῥέου.

- » Ἄν οὐκ ἔγνωσ τίς ἐστὶν ὁ φλογὸς μέσον,
- » Γνώσῃ λαλοῦντος· Ἀδριανὲ κερτῆρι.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀδριανὸς ἦτο εἰς τῶν χριστιανῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐκρατήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακὰς. Ὅθεν καθ' ὃν καιρὸν οἱ Ἕλληνες ἐπρόσφερον θυσίας εἰς τοὺς ψευδωνύμους θεοῦς των, ἐξέβαλον καὶ τοῦτον τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἠνάγκαζον νὰ πλησιάσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν βωμόν, καὶ νὰ προσφέρῃ λιθανωτὸν ὡς θυμίαμα εἰς τοὺς δαίμονας. Ὁ δὲ γενναῖος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἔκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἔτρεξε καὶ ἐκρήμνισε τὸν βωμόν, καὶ τὰς θυσίας ὅσαι ἦσαν ἐπάνω εἰς αὐτόν ἔχυσε, καὶ τὴν φωτίαν διεσκόρπισεν. Ὅθεν ἐκίνησε τὸν ἄρχοντα εἰς ὀργὴν, καὶ τὰς

καρδίας τῶν παρευρεθέντων εἰδωλολατρῶν ἤ-
ναψεν εἰς θυμόν, οἱ ὅποιοι πάσαντες αὐτόν, ἐ-
δειραν ἀνελεημόνως, καὶ ἄλλος μὲν ἐκτύπα αὐ-
τόν μὲ ῥαβδία, ἄλλος δὲ μὲ πέτρας εὐόντριβε
τὸ στόμα του, καὶ ἄλλος ἔκρουεν αὐτόν εἰς τὴν
κεφαλήν. Τελευταῖον δὲ ἀνάψαντες κάμινον με-
γάλην, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτὴν καὶ οὕτως
ἔτελείωσεν ὁ μακάριος τὸν δρόμον τοῦ μαρτυ-
ρίου του, καὶ ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ
οὐράνια.

Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν **ΑΓΑΠΗΤΟΣ** ὁ Πά-
πας Ῥώμης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Θνήσκων τί κράζεις; Σῶτερ ἡγάπησά σε,
- » Ἄλλ' ἡγαπήθης, Ἀγαπητὲ, καὶ πλέον.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀγαπητός
ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστι-
νιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φμ' (540), ἀνα-
τραφείς δὲ μὲ πᾶσαν ἀρετὴν καὶ ἀσκησιν, ἀνε-
διβάσθη εἰς τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, καὶ
ἔγεινε Πάπας Ῥώμης. Ἐπειτα ἀναβάς εἰς Κων-
σταντινούπολιν διὰ νὰ ἀνταμῶσῃ τὸν βασιλέα
Ἰουστινιανόν, καθ' ὁδὸν ἔδωκεν ἀπόδειξιν τῆς ἀ-
ρετῆς τῆς καὶ τῆς παρρησίας ἣν εἶχε πρὸς τὸν
Θεόν. Ἐρχόμενος δηλαδὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὗ-
ρεν ἐκεῖ ἓνα ἄνθρωπον, ὅστις ἔπασχεν ἀπὸ δύο
πάθῃ ἀνιάτα, διότι οὔτε νὰ λαλήσῃ ἐδύνατο,
οὔτε νὰ περιπατήσῃ, ἀλλ' ἀπο γεννήσεώς του
ἦτο καὶ ἀλαλος, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἐσύ-
ρετο εἰς τὴν γῆν ὡς ἔρπετόν. Ὅθεν πιάσας
αὐτόν ἀπὸ τὴν χεῖρα ὁ ἅγιος, ἐποίησεν αὐτόν
ἀρτιον καὶ ὑγιῆ εἰς τοὺς πόδας, βαλὼν δὲ καὶ
εἰς τὸ στόμα του μίαν μερίδα τοῦ δεσποτικοῦ
σώματος τοῦ Κυρίου, εὐλαλον αὐτόν ἀπέδειξεν.

Ἀλλὰ καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντι-
νούπολιν ὁ ἅγιος, ἄλλο θαῦμα ἐποίησε, διότι
ἐλθὼν εἰς τὴν θύραν τῆς πόλεως, τὴν ὀνομα-
ζομένην Χρυσὴν, εὗρεν ἓνα τυφλόν, καὶ βα-
λὼν τὴν χεῖρά του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐ-
χάρισεν εἰς αὐτόν τὴν ὀπτικὴν δύναμιν καὶ ἐ-
νέργεταν. Ὅθεν ἀξίως διὰ τὰς ἀρετάς του ταύ-
τας καὶ τὰ χαρίσματα ἐδέχθη μὲ πολλὴν τι-
μὴν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας, καὶ ἀπὸ τὸν βα-
σιλέα, καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν λαόν. Ἐκεῖ δὲ εὐρι-
σκόμενος ἐξώρισεν Ἀνθίμον τὸν Ἐπίσκοπον
τῆς Τραπεζοῦντος, ὅστις κακῶς ἀνέβη εἰς τὸν
θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διότι ἐφρό-
νει ὁ κακὸδοξος τὴν τοῦ Εὐτυχῆ καὶ Σεβήρου
τῶν Μονοφυσιτῶν αἵρεσιν, καὶ τοῦτον παρέ-
δωκεν εἰς ἀνάθεμα· ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀνθίμου ἔχει-

ροτόνησε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως
τὸν ἁγιώτατον Μηνᾶν καὶ εἰς τὸν θρόνον αὐ-
τὸν ἐκάθισεν, ὅστις ἦτο Πρεσβύτερος ζήσας
δὲ ὑστερον καιρόν τινα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμη-
σε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ναῷ
τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΗ΄**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡ-
μῶν **ΙΩΑΝΝΟΥ**, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου
τοῦ Δεκαπολίτου.

- » Ἰωάννη, σκίρτησον ὡς Ἰωάννης,
- » Οὐ γαστρός ἐντός· ἀλλὰ τῆς Ἐδὲμ μέσον.
- † » Ὀκτωκαιδεκάτῃ Ἰωάννης νέκυσ ὤφθη.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἐκ
νεαρᾶς του ἡλικίας μισήσας τὸν κόσμον καὶ
ἀγαπήσας τὸν Χριστόν, ὑπῆγε πρὸς τὸν μέ-
γαν Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην, καὶ γενόμε-
νος ἀπὸ ἐκεῖνον μοναχός, εἰς τὸ ἐξῆς εὕρισκε-
το μετ' αὐτοῦ, ἀγωνιζόμενος εἰς ὅλα καὶ τὸν
Θεόν δουλεύων. Τόσον δὲ περιβόητος ἔγεινε
ὁ ἀοίδιμος εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν, καὶ
τόσον εὐπειθῆς καὶ ὑπρέτης προθυμότατος,
ὥστε ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ πνευματικὸς του πα-
τὴρ ἔχαιρε δι' αὐτόν καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀφ'
οὗ δὲ ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ὑπῆγεν ὁ
θεὸς οὗτος Ἰωάννης εἰς ἄλλην χώραν ξένην
καὶ ἀγνώριστον, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ξενιτεύ-
σαντος καὶ εἰς ξενιτείαν γεννηθέντος Χριστοῦ,
καὶ ἐκεῖ ἠγωνίζετο τρισόλβιος· ἔπειτα ἦλθεν εἰς
τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐπροσκύνησε τοὺς ἁγίους
τόπους. Μετὰ ταῦτα δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Λαύ-
ραν τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος, καὶ ἐκεῖ δούς ἑαυτὸν
εἰς περισσοτέρους ἀγῶνας ἀρετῆς, ἐκοιμήθη ἐν
εἰρήνῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΣΑΒΒΑ** τοῦ
Στρατηλάτου καὶ Γόθου.

- » Ὑπελθε, Σάββα, φαρτὸν ἡδέως ὕδαρ,
- » Ὡς ἂν πίνης ἄφθαρτον ἡδονῆς ὕδαρ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως
Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Οὐαλεντος ἐν
ἔτει τῆς' (366), διέτριβε δὲ εἰς τὴν Γοθθίαν,
τὴν εὕρισκομένην κατὰ τὸ Κρίμι πλησίον τοῦ
Καφά. Ὡν δὲ ἀκόρη παιδίον μικρόν, ἐπροτί-

Ἡ Γοθθία κείται, καθόσον ἤξεύρομεν, οὐχὶ ἐν τῇ Τουρκί-
κῃ Χερσονήσῳ· ἀλλ' ὅπως ἀντιθέτως, κατὰ τὰ ἀρχαῖα τῆς
Γερμανίας, μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας. Σ. Ε.

μησε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐνέπαυε τοὺς λατρευτὰς τῶν εἰδώλων, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐδέχετο νὰ φάγη τὰς θυσίας τὰς προσφερομένας εἰς τὰ εἶδωλα, ἀλλ' ἐμπόδιζε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκων αὐτοὺς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ὅθεν καὶ ἐγεινεν εἰς πολλοὺς πρόξενος σωτηρίας. Διὰ τοῦτο ἐσηκώθησαν κατ' αὐτοῦ οἱ τῶν εἰδώλων λατρευταὶ Ἕλληνες, καὶ ἐδίωξαν ἔξω τῆς πόλεως τῶν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθε καιρὸς καὶ ἠρεύνων οἱ εἰδωλολάτραι διὰ νὰ εὕρωσι χριστιανούς, ὁ ἅγιος οὗτος Σάββας ὑπήγεν αὐτόκλητος πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐφάνέρωσεν ὅτι εἶναι χριστιανός. Οἱ δὲ εἰδωλολάτραι ἐμπαιξάντες πρῶτον αὐτόν, τὸν ἀφήκαν ἀπείρακτον· ὕστερον δὲ, ὅτε ἤλθεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γόθων Ἀθανάριχος, ἐπίασαν τὸν ἅγιον, καὶ ἀφ' οὗ ἔδειραν αὐτόν με φραγγέλιον, (ἤτοι με σχοινίον πλεκτόν) τὸν ἐξήπλωσαν ἐπάνω εἰς ἄξονα· ἐπειτα δ' ἐκρέμασαν αὐτόν ἀπὸ τὴν δοκὸν τῆς οἰκίας, καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ γευθῇ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων, ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἠθέλησε, τὸν ἔφερον εἰς τὸν ποταμὸν Μουσαῖον, καὶ ἐκεῖ βαλόντες ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του βαρὺ ξύλον, ἐπιξάν αὐτόν, ὄντα κατὰ τὴν ἡλικίαν τριακονταοκτῶ χρόνων, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΚΟΣΜΑ ἐπισκόπου Χαλκηδόνος.

- » Θραύτας βέλη σὰ, καὶ μεταστάς σου, βίε,
- » Ἐξω βελῶν ὑπῆρξε Κοσμάς, ὡς λόγος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀνατραφεὶς μετὰ τὸ γάλα τῆς ἀσκήσεως, καὶ καθάρισας τὸν ἑαυτόν του μετὰ τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς, ἐγεινε κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὅθεν καὶ ἐτιμήθη μετὰ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης, ὕστερον δὲ κατεστάθη καὶ ποιμὴν θεοπρόβλητος τῆς ἐν Καρχηδόνι ἁγίας ἐκκλησίας. Ὅπλισθεὶς λοιπὸν μετὰ τὰ ὄπλα τῆς πίστεως, κατέβαλε μὲν τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ δύναμιν τῶν ἀθετούντων καὶ μὴ προσκυνούτων τὴν σεπτὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἐδίδαξε δὲ αὐτοὺς νὰ τιμῶσιν αὐτὴν καὶ νὰ προσκυνῶσιν, αὐτὸς πρῶτος ταύτην τιμῶν καὶ προσκυνῶν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὸν στέφανον τῆς ὁμολογίας ἔλαβεν. Οὗτος ἐφύλαξεν ἕως τέλους τὴν εὐλάβειαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰ θεῖα παιδιόθεν, χωρὶς νὰ κρατηθῇ ἀπὸ ὑπνον ἀμελείας· ἀλλ' ἐπιμελῶς διανύσας τὴν ζωὴν του, ἐφθασεν ὁ αἰοίδιμος εἰς τοὺς λιμένας τῆς

ἀπαθείας ὁμοῦ μετὰ τὸν σοφὸν Αἰζέντιον, μετὰ τοῦ ὁποίου συνετέλεσε τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καὶ ἐσαββάτισε καλῶς· ἤτοι κατέπαυσεν εἰς τὴν οὐράνιον κατάπαυσιν, παραδούς τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον κατετέθη εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν ἈΘΑΝΑΣΙΑ ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- † » Ἀθανασίας τῇ κορυφῇ προσφέρω,
- » Στέφανον ἀθάνατον διὰ τῶν λόγων.

Αὕτη ἡ ἁγία Ἀθανασία, ἡ τῆς ἀθανασίας οὖσα ἐπώνυμος, ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν ἀπὸ γονεὺς εὐσεβεῖς τε καὶ εὐγενεῖς· μαθούσα δὲ τὸ ψαλτήριον καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, ἐσπούδαζεν ἡ αἰοίδιμος νὰ ἀφιερῶσιν τὸν ἑαυτόν της εἰς τὸν Θεόν. Οἱ δὲ γονεῖς τῆς συνῆψαν αὐτὴν διὰ γάμου μετὰ ἄνδρα χωρὶς νὰ θέλῃ· μετὰ δεκαεξὲς δὲ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ γάμου, ἤλθον βάρβαροι εἰς τὴν Αἴγιναν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀνὴρ τῆς ἐκβήκεν ἔξω διὰ ὑπηρεσίαν του, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Τότε λοιπὸν ἀνεκαίνισεν ἡ ὁσία τὸν πρῶτον σκοπὸν καὶ λογισμὸν τῆς διὰ νὰ γίνῃ καλογραία· ἐφοβεῖτο ὁμῶς καὶ ἐσυλλογίζετο, πῶς νὰ ἠμπορέσῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς, χωρὶς νὰ τὴν καταλάβωσι. Εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν λογισμὸν εὕρισκομένη, ἰδοὺ ἐφθασε βασιλικὴ προσταγή, ἡ ὁποία ἐδίωριζεν, ὅλαι αἱ παρθένοι καὶ χήραι, ὅσαι εὕρισκοντο εἰς τὴν Αἴγιναν, νὰ λάβωσιν ἄνδρας ἐθνικούς. Ὅθεν πάλιν καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἔλαβεν ἡ ὁσία δευτέρον ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ πάντοτε ἐφρόντιζε καὶ ἐμελέτα διὰ τὴν σωτηρίαν της, κατεγίνετο εἰς προσευχὰς καὶ δεήσεις, καὶ ἐμοίραζε τὸν πλοῦτόν της ἀφθονοπαρόχως εἰς πτωχοὺς καὶ δεομένους. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθε καιρὸς, ἐπίεισε καὶ τὸν σύζυγόν της καὶ ἐγεινε μοναχός, ἂν καὶ ἦτο βάρβαρος, ὁ ὁποῖος προκόψας ὁσίως εἰς τὰς ἀρετάς, μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ὕστερον, ἐλευθερίαν λαβοῦσα ἡ μακαρία Ἀθανασία, διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλον τὸν πλοῦτόν της, καὶ λαβοῦσα μαζί της καὶ ἄλλας γυναῖκας, ὑπήγεν εἰς ἀσκητήριον καὶ παρθενῶνα, καὶ ἐκεῖ γενομένη μοναχῆ, ἠγωνίζετο πολλὰ ὁμοῦ μετὰ αὐτάς. Τυρίον ἢ ὄψαριον ποτὲ δὲν ἔτρωγε, παρὰ μόνον τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ δωδεκαημέρου, ἀλλὰ καὶ εἰς ταύτας τὰς ἡμέρας ἐγεύετο μόνον ἀπὸ αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ

ἐχόρταινε· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας ψωμίον μόνον ἔτρωγε, καὶ νερόν μόνον ἔπινε μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ ταῦτα μὲ ἐγκράτειαν, καὶ ἄχι μὲ χορτασμόν. Εἰς δὲ τὰς ἀγίας τεσσαρακοστὰς τοῦ χρόνου οὔτε ψωμίον ἔτρωγεν, οὔτε νερόν ἔπιεν, ἀλλὰ μόνον ἔτρωγε λεπτὰ λάχανα, καὶ αὐτὰ τὰ ἔτρωγεν ἀνὰ δύο ἡμέρας. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τέσσαρες χρόνοι ἔγεινεν ἡγουμένη τοῦ ἀσκητηρίου ἐκείνου, καὶ ἔκτοτε ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρίζεται τὴν πλεον εὐτελεστέραν καὶ ταπεινοτέραν ζωὴν ἀπὸ ὅλας τὰς μοναχὰς, ὥστε ἐκ τῆς ταπεινώσεώς της ταύτης δὲν ἐγνωρίζετο ὅτι εἶναι ἡγουμένη καὶ προεστῶσα. Ὅτε δὲ ἐκοιμάτο ἡ ὁσία δὲν εἶχε προσκεφάλαιον, ἀλλ' ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἔκλινε τὴν κεφαλὴν της, ἡ ὁποία πέτρα ἦτο ἐπίτηδες εὐτρεπισμένη διὰ τοῦτο καὶ μόνον, καὶ οὕτως ἐλάμβανεν ὀλίγον ὕπνον. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι τέσσαρες ἐτρώθη ἡ ἀοιδίμος ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς ἡσυχίας, ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκας ἐκείνας τὰς ὁποίας ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἀσκητήριον. Ὅθεν εἰς τοῦτο μεταχειριθεῖσα συνεργὸν ἕνα ἱεροπρεπῆ ἄνδρα, Ματθαῖον καλούμενον, ἀνήλθεν εἰς τόπον ἡσυχαστικόν, ὁμοῦ μὲ τὰς λοιπὰς ἀδελφὰς καὶ ἐκεῖ ἐτρώγησεν ἀρκετῶς τοὺς καρπούς τῆς ἡσυχίας. Ὁ δὲ προρρηθεὶς Ματθαῖος ἔφερεν εἰς τὰς ὁσίας τὰς χρεῖας τοῦ σώματος, διὰ μέσου τοῦ ἔργοχειροῦ τοῦ ὁποῖον ἐδούλευον.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἠκολούθησεν ἀνάγκη καὶ βία, ὑπῆγεν ἡ ὁσία εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔχουσα συνεργὸν της ἕνα πρεσβύτερον εὐνοῦχον ἐκ φύσεως, Ἰγνάτιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐστολισμένος μὲ πᾶσαν ἀρετὴν, διότι ὁ προρρηθεὶς μοναχὸς Ματθαῖος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἀφ' οὗ πρότερον διέλαμψε μὲ σημεῖα καὶ θαύματα, εἰς τόπον ἡσυχον καὶ παράμερον. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ ὁσία εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔμεινεν εἰς ἓν ἀσκητήριον χρόνους ἑπτὰ, θλιβομένη πάντοτε καὶ φροντίζουσα διὰ τὸ ἀσκητήριόν της, τὸ ὁποῖον ἄφησεν. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινεν εἰς αὐτὴν μία θεϊκὴ ὄψασις, φανερόνους, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγη εἰς τὸ ἀσκητήριόν της, εὐθὺς ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν ἐκεῖ, καὶ χαιρετήσασα ὅλας τὰς ἀδελφὰς ὁμοῦ μὲ τὸν βῆθέντα πρεσβύτερον Ἰγνάτιον, συνέχαιρε μὲ αὐτάς, νοουθετοῦσα καὶ διδάσκουσα, πῶς νὰ ἀποκτήσωσι τὰς θεουργοὺς ἀρετὰς, καὶ πῶς νὰ τελειώσωσιν ὅλας τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ. Προγνωρίσασα δὲ ἡ ἁγία τὴν πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἐκδημίαν πρὸ δώδεκα ἡμερῶν τῆς κοιμήσεώς της, ἀνέφερε τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἀδελφὰς· ὅθεν εὐχα-

ρίστησε μὲν τὸν Κύριον, συνάξασα δὲ ὅλας τὰς μοναχὰς, ἐπροχείρησε τὴν μέλλουσαν νὰ ἡγουμενεύῃ εἰς αὐτάς. Εἰς δὲ τὴν ὑστερινὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἐπρόσεχεν ἡ μακαρία εἰς τὴν ψαλμωδίαν τοῦ ψαλτηρίου, ὁμοῦ μὲ τὰς ἀδελφὰς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ ὅλον τὸ ψαλτήριον, ἀφῆκε νὰ ψάλωσιν αἱ ἀδελφαὶ τὸ ἀπολειφθὲν αὐτοῦ μέρος, αὐτὴ δὲ προσευχηθεῖσα πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ ἐνταφιασμοῦ της πολλοὶ δαιμονισμένοι καὶ ἀσθενεῖς ἰατρεύθησαν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν της πολλοὶ τυφλοὶ ἔλαβον τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων αὐτῶν. Προεῖπε δὲ ἡ ἁγία εἰς τὰς ἀδελφὰς, ὅτι ἐκείνην τὴν κληρονομίαν καὶ δόξαν, τὴν ὁποίαν θὰ λάβω παρὰ Θεοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, αὐτὴν θὰ τὴν λάβω μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀποβιώσεώς μου. Ὅθεν μετὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δύο καλογραῖαι εἶδον ἕνα φοβερόν καὶ ἐξάίσιον θέαμα· ἦτοι εἶδον δύο ἄνδρας ἀστραποδόλους, οἱ ὁποῖοι ἴσταντο ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῆς ἁγίας, ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ ἱεροῦ βήματος· ἐκράτουν δὲ εἰς τὰς χεῖρας ἑνδύμα πορφυροῦν καὶ βασιλικόν, ὑφασμένον ἀπὸ χρυαῖον καὶ μαργαρίτας καὶ λίθους τιμίους, καὶ μὲ αὐτὸ ἐνέδουον τὴν ἁγίαν. Ὅθεν τοῦτο βλέπουσαι, ἐνεθυμήθησαν τὴν πρόβρησιν, τὴν ὁποίαν εἶπεν εἰς αὐτάς ἡ ἁγία, καὶ τὴν ταύτης ἔκβασιν· διὸ καὶ εὐχαρίστησαν τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος δοξάζει τοὺς ἀγαπῶντας καὶ δοξάζοντας αὐτόν.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔκει ἀφκς' (1526) πυρὶ καὶ ξίφει τελειοῦται.

† » Βληθεὶς κρῖνον ἐν μέσῳ, Ἰωάννη,

» Χριστῷ προσῆδες ὕμνον εὐχαριστίας. ¹

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ Κουλικῆς ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔκει ἀφξδ' (1564), ὀγγίνοις τελειοῦται.

† » Τὸν Κουλικῆν δὲ πῶς σιωπῶ; παρὶδω,

» Ὃς ὀγγίνοις τέθνηκεν ὑπὲρ Κυρίου; ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ 10', μνήμη τοῦ ἁγίου ιερομάρτυρος ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΥ τοῦ Ἱεροσολυμίτου. ¹

» Τὸν Παφνούτιον γῆς τάφῳ κεκρυμμένον,

» Ἄπεικός ἐστι καὶ σιγῆς κρύψαι τάφῳ.

† » Τῇ δ' ἐνάτῃ δεκάτῃ Παφνούτιον ἔθεν ἄειραν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας.

» Κοινωνός ὤφθη, Θεόδωρε, τοῦ πάθους,

» Τῷ καὶ ποθητῷ, καὶ παθῶν ὑπερτέρῳ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀντωνίου, καὶ τοῦ ἡγεμόνος τῆς ἐν Πέργῃ Παμφυλίας, Θεοδώρου καλουμένου, ἐν ἔτει ρμ' (140), ἔγεινε σύναξις νέων εὐμόρφων καὶ ὠραίων Τυρῶνων, ² (ἦτοι στρατιωτῶν νεωστὶ συλληγμένων.) Τότε λοιπὸν ὁμοῦ μετ' ἄλλους ἰκανοὺς, καὶ ὁ μακάριος οὗτος Θεόδωρος ἐφέρθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἐβούλλωσαν τοὺς ἄλλους νέους ὁσοὺς ἐσύναξαν, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἐσχίσε τὴν βουλήν,

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὸν ὄσιον Παφνούτιον τὸν Ἱεροσολυμίτην, ὃν γράφει ὁ τυπωμένος Συναξαριστὴς εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ παρόντος Ἀπριλίου, τοῦτον ὁ χειρόγραφος Συναξαριστὴς γράφει κατὰ τὴν παρούσαν δεκάτην ἐνάτην αὐτοῦ, καὶ ἐπιγράφει αὐτὸν, ὄχι ὄσιον ἀπλῶς, ἀλλὰ ὄσιομάρτυρα, καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος οὗτος, ὅστις γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ιερομάρτυς. Ὅθεν ἠκολουθήσαμεν εἰς τὸν χειρόγραφον Συναξαριστὴν ἰσῶς δὲ ὁ ὄσιομάρτυς οὗτος Παφνούτιος εἶναι ὁ παρὰ τῶν νέων Ἐκλογίῳ ἀναφερόμενος, ὅστις ἦτο καὶ ὄσιος καὶ ἱερεὺς· ἀλλ' ἐμπόδιεν ἡμᾶς ἀπὸ τὸν τοιοῦτον στοχασμὸν ἡ ἡμέρα, καθότι ἐκεῖνος μὲν ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Σεπτεμβρίου, οὗτος δὲ κατὰ τὴν παρούσαν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Ἀπριλίου. Ταῦτα δὲ τὰ ἀμφίβολα ἀκολουθοῦσιν, ἐπειδὴ ὁ εὐλογημένος ἐκεῖνος, ὅστις ἔβαλεν ἐδῶ τὸν Κανόνα καὶ τὰ τροπάρια τοῦ ιερομάρτυρος τούτου Παφνούτιου δὲν ἔγραψεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Συναξαρίου κατὰ τὸ σύνθημα, οὔτε διστιχὸν ἰαμβικόν, οὔτε στίχον ἠρωϊκόν, οὔτε συναξάριον ὄσιου. Ὁ ὄσιομάρτυς οὗτος καὶ ιερομάρτυς Παφνούτιος ἰσῶς εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Ἀβδᾶς Παφνούτιος, περὶ τοῦ ὁποίου γράφει ὁ Εὐσεβειανὸς σελ. 395, ὅτι περιπατῶν ἐπλανήθη εἰς τὸν ὄριον, καὶ ἐφθασε πλησίον εἰς ἕν χωρίον. Ἐκεῖ δὲ ἔτυχε νὰ ἴσῃ ἀνδρα πορνεύοντα γυναῖκα, καὶ χωρὶς νὰ τοὺς κατακρίνη, εὐθὺς παρεκάλεσε τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας του· καὶ ἰδοὺ ἐστάθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ Ἄγγελος Κυρίου, κρατῶν μάχαιραν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Παφνούτιε, ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι κατακρίνουσι τοὺς ἀδελφούς των θά θανατωθῶσι μετ' ἡμᾶς μάχαιραν ταύτην· οὐ ἕμῳ, ἐπειδὴ δὲν κατέκρινες, ἀλλ' ἐταπεινώσας τὸν ἐκυτόν σου ἔμπροσθεν εἰς τὸν Θεόν, ὡς ἂν ἤθελες κάμῃ σὺ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ τοῦτο ἔγραψα τὸ ὄνομά σου εἰς τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς.

² Λίξις λατινικῆ τῆς οὐρανόθεν τὸν νεοσύλληκτον στρατιώτην. Σ. Ε.

λάν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔβαλον, οὕτως εἰπὼν ἐγὼ εἶμαι ἐσφραγισμένος ἐκ κοιλίας μητρός μου (ἦτοι ἀφ' οὗ ἐγεννήθη ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός μου) ἀπὸ τὸν βασιλέα μου Χριστὸν, καὶ εἰς ἄλλον βασιλέα στρατιώτης δὲν γίνομαι. Ὁ ἡγεμὼν τὸν ἠρώτησε, καὶ εἰς ποῖον βασιλέα ἔγεινες στρατιώτης ; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ὁ ἡγεμὼν εἶπεν, οὐδὲ εἰς τοὺς θεοὺς ἡμῶν ; καὶ ὁ ἅγιος πρὸς αὐτόν, ἐγὼ εἰς δαίμονας ἀκαθάρτους δὲν ἐθυσίασα πώποτε.

Τότε ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ δείρωσιν αὐτόν, ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἐδειραν δυνατὰ, παρεστάθη εἰς ἐρώτησιν, καὶ λέγει ὁ ἡγεμὼν πρὸς αὐτόν, κἄν τώρα ἐσωφρονίσθης Θεόδωρε, διὰ νὰ ἀποκρίνεσαι φρονίμως ; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, εἶθε καὶ σὺ, ἡγεμὼν, νὰ ἐγνώριζες ἐκεῖνον, ὅστις σὲ ἔπλασε, καὶ νὰ ἐπροσκύνεις αὐτόν. Τότε ἐξαπλόησεν τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς ἐσχάραν, ἡ ὁποία ἐκάη ὑπερβολικὰ, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἔρραινον πίσσαν καὶ θείον καὶ κηρίον· καὶ οἱ μὲν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμνον, ὁ δὲ Θεὸς ἐνήργησε μέγα καὶ ἐξαισίον θαῦμα, διότι ἔγεινε κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν μεγάλη βοή, καὶ μετὰ τὴν βοήν ἐσχίσθη εἰς δύο μέρη ἡ γῆ ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ἡ ἐσχάρα, καὶ μετὰ τὸ σχίσμα, ὡς τοῦ θαύματος ! ἐξῆλθε νερόν, τὸ ὁποῖον καὶ τὴν φωτίαν ἐσβυσε καὶ τὴν ἐσχάραν. Ὁ δὲ ἅγιος ἐσηκώθη ἐπάνω ὄλωσ ὑγιῆς, καὶ λέγει τῷ ἡγεμόνι· τοῦτο τὸ θαῦμα ὅπερ εἶδες, ἀνθύπατε, δὲν εἶναι ἔργον τῆς δυνάμεώς μου, ἀλλὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μου, τὸν ὁποῖον ἐγὼ λατρεύω. Ἄν λοιπὸν θέλῃς καὶ σὺ νὰ γνωρίσῃς τὴν δύναμιν τῶν θεῶν σου, ἀναψὸν ἄλλην πυρκαϊάν καὶ ἄς ἀπλωθῇ εἰς στρατιώτης ἰδικός σου ἐπάνω εἰς τὴν ἐσχάραν διὰ τὸ ὄνομα τῶν θεῶν σου, καὶ τότε θὰ γνωρίσῃς τὴν ἀνίκητον δύναμιν τοῦ Θεοῦ μου. Ταῦτο εἶπε, καὶ παρευθὺς οἱ στρατιῶται κόψαντες τὸν λόγον, εἶπον εἰς τὸν ἡγεμόνα, μὴ οὕτω κάμῃς, αὐθέντα, ἀλλὰ μᾶλλον βάλε εἰς τὴν ἐσχάραν ἕνα ἱερέα τῶν θεῶν, διότι ἰσῶς εἰσακούσωσιν αὐτόν οἱ θεοί, ὡς ἱερέα των, καὶ δὲν τὸν ἀφήσωσι νὰ βληθῇ. Ὁ δὲ ἄρχων ἀκούσας τοῦτο, ἄς φερθῇ, εἶπεν, ἐδῶ ἱερεὺς, καὶ εὐθὺς ἐστάθη ἔμπροσθεν του εἰς ἱερεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ ἡγεμὼν· εἰπέ εἰς ἡμᾶς, Διόσκορε, ποῖαν μαγίαν μεταχειρίζονται οἱ χριστιανοὶ κατὰ τοῦ πυρός, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Θεόδωρος οὗτος μεταχειρισθεὶς ἔμεινεν ἀβλαβής ; ὁ Διόσκορος ἔφη, οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶναι μάγοι, μὴ γένοιτο ! ἀλλ' εἰς ὁποῖον τόπον ἐκφωνηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ,

πᾶσα μὲν μαγεία ἀπὸ ἐκεῖ διώκεται καὶ διαλύεται, οἱ δὲ δαίμονες φοβούνται καὶ φεύγουσιν. Ὁ ἡγεμῶν εἶπε, λοιπὸν δυνατώτερος εἶναι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Δία ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, ὁ Ζεὺς εἶναι εἰδωλον κωφὸν καὶ ἀναίσθητον. Παρακαλῶ σε λοιπὸν μὴ με ἀναγκάσης νὰ ἀπλωθῶ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἀλλ' ἐάν θέλης νὰ γνωρίσης τὴν δύναμιν τοῦ Διός, αὐτὸς μᾶλλον ἀς βληθῆ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. Ὁ ἡγεμῶν εἶπε, καὶ ποῖος τολμᾷ νὰ κάμῃ τοιοῦτον πρᾶγμα ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, ἐγὼ μὲ τὴν προσταγὴν σου κάμνω τοῦτο· καὶ ἐάν με παιδεύσῃ, πιστεύω εἰς αὐτόν, ὅτι ἔχει δύναμιν. Ὁ ἡγεμῶν λέγει, ἕως τῶρα δὲν ἦσο ἱερεὺς ; καὶ διατί τοιαῦτα λαλεῖς ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, διὰ ἔλλειψιν γνώσεως ἡμῶν ἱερέως· βλέπων δὲ τὸν μακάριον Θεόδωρον, ὅτι δὲν ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸ πῦρ, ἀλλ' ἔμεινεν ἀβλαβής, ἐστερεώθη, καὶ τῶρα θέλω νὰ γίνω συστρατιώτης αὐτοῦ. Τότε ὁ ἡγεμῶν λέγει, ἐπειδὴ οὕτω λέγεις, ἀνάβα ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. Τότε ὁ Διόσκορος προσέπεσεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον καὶ εἶπεν, εὗξαι ὑπὲρ ἑμοῦ, δοῦλε τοῦ Θεοῦ. Ἄφ' οὗ δὲ προσηυχῆθη ὁ ἅγιος ὑπὲρ αὐτοῦ, ἠπλώθη ὁ Διόσκορος εἰς τὴν ἐσχάραν, καὶ φωνάζας μεγάλως, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς τοῦ Θεοδώρου, δέξαι τὸ πνεῦμά μου ἐν εἰρήνῃ, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Εὐθὺς λοιπὸν πιασθεὶς ὁ Θεόδωρος, ἐβλήθη εἰς φυλακὴν, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐδέθη ἀπὸ τοὺς πόδας εἰς μίαν ἄμαξαν καὶ οἱ μὲν ἵπποι ἀτάκτως καὶ ἀγρίως σύροντες τὴν ἄμαξαν ἔπεσον κάτω εἰς κρημνὸν καὶ συνετρίφθησαν. Ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος λυθεὶς ἀπὸ τὰ δεσμὰ μὲ ἀόρατον καὶ θεϊκὴν δύναμιν, ἔμεινεν ἀβλαβής, ὅθεν ἐξέπληξεν ἅπαντας· ἀπὸ τούτους δὲ δύο στρατιῶται, Σωκράτης καὶ Διονύσιος ὀνομαζόμενοι, οἱ ὁποῖοι ἔδεσαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν ἄμαξαν, ἐβεβαίονον, ὅτι εἶδον θαῦμα ἐξαισίον καὶ παράδοξον. Διότι ὅτε τὰ ἄγρια ἄλογα ἐδιώκοντο ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς θέαμα φοβερόν, τὸ ὁποῖον κατέπληττε πάντα νοῦν καὶ διάνοιαν· κατέβη δηλαδή ὡς μία ἄμαξα οὐρανία καὶ πύρινος, ἣ ὁποία ἔλυσε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἐπιγείου ἀμάξης, ὑστερον δὲ σηκωθείσα ἐκείνη ὑψηλὰ, ἔφερε τὸν ἅγιον ἀβλαβῆ εἰς τὸ Πραιτόριον, ἦγον εἰς τὸ παλάτιον· εἶδομεν δὲ τὰ ἄλογα, ἅτινα ἐδιώκοντο καὶ ἐσπρώχοντο ἴσα εἰς τὸν κρημνὸν διὰ νὰ κατακρημνισθῶσι. Ὅθεν ἀφ' οὗ ταῦτα εἶδαν καὶ ἐμαρτύρησαν· αἱ στρατιῶται μὲ με-

γάλην φωνὴν ἀνεβόησαν· «Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, καὶ εὐθὺς ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

Ὁ δὲ ἡγεμῶν ἔβαλεν αὐτοὺς ὁμοῦ καὶ τὸν ἅγιον Θεόδωρον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ προστάζει νὰ ἀναφθῆ μία κάμινος τρεῖς ἡμέρας. Τοῦτου γενομένου, ἐμβῆκεν ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τοὺς στρατιώτας ἐντὸς αὐτῆς· ἐπειδὴ δὲ κατέβη δρόσος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν κάμινον, διὰ τοῦτο τόσο ἀνενόχλητοι ἔμειναν οἱ ἄγιοι ὑπὸ τοῦ πυρός, ὥστε ἤρχισαν νὰ ὀμιλῶσιν ὡς ἂν ἦσαν εἰς νυμφικὸν θάλαμον· ἡ δὲ ὀμιλία τῶν ἦτο περὶ τῆς Φιλίππης, τῆς μητρὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἣ ὁποία πρὸ τριῶν χρόνων ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐφέρθη εἰς ξένον τόπον ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλοὺς χριστιανούς. Ἐδιηγείτο λοιπὸν ὁ ἅγιος Θεόδωρος εἰς τοὺς συμμάρτυράς του πῶς ἠχμαλωτίσθη ἡ μήτηρ του, καὶ πῶς ἠγάπα νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν καὶ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ τῶν θαυμασίων Θεὸς ἀνεβόησε, δείξόν μοι τὴν μητέρα μου μὲ τοὺς τρόπους τοὺς ὁποίους σὺ ἤξεύρεις, διότι οὐδὲν εἶναι εἰς σὲ ἀδύνατον, ἵνα γνωρίσωσιν ὅλοι τὰ μεγαλεῖά σου· αὕτη μὲν ἦτο ἡ ὀμιλία, ἣν ἐποίουν ἐν τῇ κάμινῳ οἱ ἄγιοι. Ἐπειδὴ ἡ δὲ φλόξ τῆς καμίνου ἐμαράνθη τελείως, ἀπεκοιμήθησαν, Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιστὰς εἰς τὸν ἅγιον λέγει αὐτῷ, μὴ λυπῆσαι, Θεόδωρε, ἰδοὺ ἦλθεν ἡ μήτηρ σου. Ὁ δὲ ἅγιος ἐξυπνήσας, ἐδιηγείτο εἰς τοὺς συναθλητάς του τὸ ὄνειρόν του· καὶ ἀκόμη δὲν εἶχε τελείωσιν ἡ διήγησις τοῦ ὄραματος, καὶ ἰδοὺ ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Φιλίππα ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου, καὶ βλέπουσα τὸν ποθητὸν τῆς υἱὸν, ἠγαλλιάσατο καὶ κατεφίλησεν αὐτόν, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μάρτυρας. Μιθῶν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν μητέρα του, μὲ ποῖον τρόπον, καὶ πόθεν ἦλθεν, ἐσῆκωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Θεόν τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν.

Τὴν δ' ἐπαύριον σηκωθείς ὁ ἡγεμῶν, εἰς ἐμὲ φαίνεται, εἶπεν, ὅτι μηδὲ κόκκαλον δὲν ἔμεινεν ἀπὸ τὸν Θεόδωρον καὶ τοὺς συντρόφους του, ὅτινες ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον· καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον τοῦ ἡγεμόνος, ἰδοὺ ἦλθεν εἰς στρατιώτης ἀπὸ τὴν κάμινον, καὶ λέγει ταῦτα εἰς τὸν ἡγεμόνα, Ἐπειδὴ ὁ Θεόδωρος ἐπεκαλέσθη τὸν Ἰησοῦν, ἐμαράνθη μὲν ἡ φλόξ τῆς καμίνου, ἡ δὲ μήτηρ του ἐλθεῖσα αἰφνιδίως ἀπὸ ξένον τόπον, ἐμβῆκεν εἰς τὴν κάμινον, ὅθεν καθήμενοι συνομιλοῦσαι περὶ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν μὲ τὴν ἀνενόχλησιν, ὡς ἂν ἦσαν εἰς

κανένα νυμφικόν θάλαμον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμῶν, ἔγεινεν ἐκστατικὸς, καὶ ἔλθων ὁ ἴδιος εἰς τὴν κάμινον, ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, σὺ εἶσαι ἡ μήτηρ τοῦ Θεοδώρου; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ἐγὼ εἶμαι. Ὁ ἡγεμῶν λέγει, κάμε τὸν υἱόν σου νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς Θεοὺς, διὰ νὰ μὴ ἀφανισθῇ κακεγκάκως, καὶ σὺ μείνης ἀτεκνος· ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ὁ υἱός μου ὅταν σταυρωθῇ ὑπὸ σοῦ, τότε θέλει θυσιάσει εἰς τὸν Θεόν του θυσίαν αἰνέσεως. Ὁ ἡγεμῶν εἶπεν, ἐπειδὴ σὺ εὔρες τὸν τρόπον τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ σου, οὗτος ὁ τρόπος ἄς γίνῃ καὶ διὰ τοῦ ἔργου· εὐθὺς λοιπὸν ἐπρόσταξεν, ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος νὰ σταυρωθῇ, οἱ δὲ ἄλλοι μάρτυρες νὰ λογχευθῶσι μέσα εἰς τὴν κάμινον, ἡ δὲ ἁγία Φιλίππα, ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου, νὰ ἀποκεφαλισθῇ. Καὶ οὕτως ἡ μὲν ἁγία Φιλίππα ἀπεκεφαλίσθη, οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ἐλογχεύθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος καρφωθεὶς εἰς τὸν σταυρὸν, ἦτο κρεμασμένος εἰς αὐτὸν τρεῖς ἡμέρας ζωντανός, ¹ καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τότε τινὲς χριστιανοὶ τειλίξαντες τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων μὲ μῦρα καὶ σινδόνια, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εἰς ἐπίσημον τόπον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν Ἐφραϊμ, ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰθῆρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας».) ²

Ἡ ἁγία μάρτυς ΦΙΛΙΠΠΑ, ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ξίφει τελειοῦται.

- » Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλητοῦ μητέρα,
- » Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλοῦσαν ἐκ ξίφους.

Οἱ πιστεῦσαυτες ἅγιοι δύο στρατιῶται ΣΟΚΡΑΤΗΣ καὶ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, λόγχῃ τελειοῦνται.

¹ Λυπηρὸν μοι ἐφάνη νὰ σιωπήσῃ τὰ λόγια εἰπεν ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος, ὅτε εἶδε τὸν Σταυρὸν καρφωμένον εἰς τὴν γῆν, ἐπὶ τοῦ ὁπλοῦ ἐμελλε νὰ σταυρωθῇ, εἰσι δὲ ταῦτα, «Χαίροις Σταυρὲ καύχημα τῶν χριστιανῶν. Χαίροις λυτρωτὰ « ἁμαρτιῶν, στερέωμα δικαίων, κλίμαξ οὐράνιη· προφητῶν » κήρυγμα, φωστὴρ ἰσχυρισμένων, κήρυξ ἀληθινῆ τῶν τοῦ Χριστοῦ παθῶν, τῶν πιστῶν ἡ ἀνάστασις, τῶν νεκρῶν ἡ ἀφθοροσ πηγὴ. Διὰ σοῦ οἱ προσερχόμενοι ζωὴν αἰώνιον κληρονομοῦσι. Πρόσδεξάι με ἐν ἰαρότητι, ὅπως τὸν ἐν σοὶ κρεμασθέντα σαρκὶ Θεὸν ἀφθαρτον δοξάσω εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

² Σημειώσαι δὲ ὅτι ἡ σεβασμιος κάρα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου εὐρίσκεται ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων μονῇ, πολλὴν πνέουσα τὴν αἰῶνα καὶ μένουσα ἄχρι τοῦδε ἀειαἰθροσ.

- » Ἐβύξε λόγχῃ νεκρὸν ὑψίστου πάλαι,
- » Νύττει δὲ καὶ νῦν κέρτυρας ζῶντας δύο.

Μιῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ ἐπισκόπου Πισσιδεῖας τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Ὁ Γεώργιος, ὡς γεώργιον μέγα,
- » Ἐχων ἀπῆλθεν εἶδος ἀρετῆς ἅπαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν εἰκονομάχων, ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεὸν παιδιόθεν· διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετὴν του ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Πισσιδεῖας. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ συνεργείας τοῦ διαβόλου ἐκινήθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ ἡ αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἐπέμποντο πανταχοῦ γράμματα, διὰ νὰ συναχθῶσι ταχέως ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς, ὑπήγεν εἰς αὐτὴν καὶ ὁ ἅγιος οὗτος· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπέισθη νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοὺς αἰρετικούς, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν, τούτου χάριν κατεδικάσθη εἰς ἔξορίαν καὶ κακοπάθειαν· εἰς τὴν ὁποίαν διανύσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἵνα παρ' ἐκείνου λάβῃ τῆς ὁμολογίας τὸν στέφανον.

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΤΡΥΦΩΝΟΣ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. ¹

- » Θεὸν ποθήσας ὁ τρυφὴν μισῶν Τρύφων,
- » Θεοῦ παρῆστη τῷ κατοικητηρίῳ.

* Ὁ ὁσιος ΣΥΜΕΩΝ ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Φιλοθέου, ὁ μονοχίτων καὶ ἀνυπόδητος, ὁ καὶ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Φλαμουρίου μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

¹ Ὁ Τρύφων οὗτος ἦτο ἐπὶ τοῦ βασιλείως Ῥωμανοῦ τοῦ νέου τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ἐν ἔτει 939. Μοναχὸς δὲ ἂν πρότερον, ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ συμφωνίαν τοιαύτην, ὑστερον δηλαδὴ ἀπὸ διωρισμένου καιροῦ νὰ παραιτήσῃ διὰ νὰ γίνῃ Πατριάρχης Θεοφύλακτος· ὁ υἱὸς τοῦ βασιλείως Ῥωμανοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀντίστη καὶ δὲν ἤθελε νὰ παραιτηθῇ, μετὰ δολιότητά καὶ ἀπάτην τοῦ Θεοφάνους Καισαρείας ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου, Πατριαρχεῦσας χρόνους δύο καὶ μῆνας τινας, κατὰ τὸν Μελέτιον.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ ὁσιος οὗτος Συμεὼν ἀναχωρήσας ὑστερον ἀπὸ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθῳ, ὑπήγεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ζαγοράς καὶ Εὐρίπου καὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἀρσίσεως κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ πολλοὺς εἰσεσημένους προσήγαγε τῷ Χριστῷ. Ποιήσας δὲ χρόνους τρεῖς ὑπὸ μίαν μηλίαν κατὰ τὸ βουνὸν τὸ

Ἁγυπόδητος, Συμεὼν βαλίων, μάκαρ,
 Ἐὐν περιπάτητα τοὺς θροῦτους πατεῖς ὄφιν.
 Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡ-
 μῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ Τριχινᾶ.

- » Θνήσκεις ὁ πλήξας τριχίνη στολή, Πάτερ,
- » Τὸν ἀνδύσαστα τοῦ γενάρχας φυλλίνην.
- » Εἰκάδι σὸς, Θεόδωρε, λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγῆνωρ.

Οὗτος ὁ ὁσιος ὑποβλήθεις εἰς πᾶσαν κακου-
 χίαν καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, καὶ τὸν
 μὲν χειμῶνα ἀπολιθούμενος ἀπὸ τοῦ ψυχος
 καὶ τὸ κρύος, τὸ δὲ θέρος φλογιζόμενος ἀπὸ
 τοῦ υπερβολικὸν καῦμα, ἐσκέπαζε τὸ σῶμά του
 μὲ φορέματα τρίχινα, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἔλαβε
 τὴν ἐπωνυμίαν Τριχινᾶς. Ὅθεν ἐκ τῶν πόνων
 τούτων ὄχι μόνον ἐνίκησε τὰς μηχανὰς καὶ ἀ-
 πάτας τῶν δαιμόνων, ἀλλὰ καὶ χάριν ἔλαβε
 παρὰ Θεοῦ ὁ ἀοιδιμος ἀκόμη ζωντανὸς ὢν· με-
 τὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἀναβρῦει μῦρον εὐώδες
 ὁ τᾶρος του εἰς ὅλους ὅσοι μετὰ πόθου καὶ εὐ-
 λαβείας προστρέχουσιν εἰς αὐτόν, καὶ διὰ τοῦ
 μύρου ἐκείνου λαμβάνουσι τὴν ἰατροίαν παντὸς
 πάθους ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
 ΒΙΚΤΩΡΟΣ, ΖΩΤΙΚΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ, ΑΚΙΝ-
 ΔΥΝΟΥ, ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ, ΣΕΒΗΡΙΑΝΟΥ, ΧΡΙ-
 ΣΤΟΦΟΡΟΥ, ΘΕΩΝΑ, καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Εἰς τὸν Ἀκίνδυνον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ
 τέσσαρας.

- » Σὺν Ἀκινδύνῳ τέσσαρας κτείνει ξίφος,
- » Τὸν ἐκ πλάνης κίνδυνον ἐκπεφευγῆτας.

Εἰς τὸν Χριστοφόρον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τρεῖς.

- » Καμινιαῖας αἰθέλης πεπλησμένοι,
- » Χριστῷ προσήλθον οἱ περὶ Χριστοφόρον.

καλούμενον Φλαμούριον τὸ ἐν τῇ Ζαγορέᾳ, ἐσύναξεν ἐκεῖ πολ-
 λούς ἀδελφούς, καὶ ἔκτισε μοναστήριον εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας
 Τριάδος. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκεῖ ἐκοιμήθη.
 Μετὰ δὲ τὴν κοίμησίν του εὐρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ εὐωδίας
 πλήρες, θαύματα ἐνεργῶν· ὅθεν ἡ ἁγία του κάρα, ἡ νῦν εὐ-
 ρισκομένη εἰς τὸ ἄνω μοναστήριον, βρῦει διαφόρους ἰατροίαις
 ταῖς μετὰ πίστως αὐτῇ προστρέχουσι. Ὅρα τὸν κατὰ πλά-
 τος βίον καὶ τὴν ἀκόλουθάν του ἐν τῇ τετελεσμένῃ αὐτοῦ
 φυλλῶδι.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἔμαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρό-
 νους τοῦ ἀσεβοῦς Διακλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγς'
 (296), ὅτε καὶ ὁ τροπαιοφόρος καὶ πολυάθλος
 μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ἐπιάσθη καὶ ἐ-
 βασανίζετο, καὶ βασανιζόμενος ἐτέλει τὰ πα-
 ράδοξα ἐκεῖνα θαυμάσια. Καὶ ὁ μὲν Βίκτωρ καὶ
 Ἀκίνδυνος καὶ Ζωττικός καὶ Ζήνων καὶ Σεβη-
 ριανὸς βλέποντες τὸν ῥηθέντα μέγαν Γεώρ-
 γιον, ὅτι βληθεὶς εἰς τὸν τροχόν δὲν ἐβλάβη
 τελείως ἀπὸ αὐτόν, μὲ μίαν φωνὴν καὶ οἱ πέν-
 τε ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς χριστιανούς, καὶ παρευ-
 θὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφά-
 νους τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ Χριστοφόρος, Θεω-
 νᾶς, Καيسάριος καὶ Ἀντωνίνος, ἦσαν δορυφόροι
 τοῦ βασιλέως, καὶ παρίσταντο εἰς αὐτόν ὅτε ἐ-
 τιμῶρει ἀνελεημόνως τὸν αὐτόν ἅγιον Γεώρ-
 γιον, καὶ ἐζήτηε ἀπὸ αὐτόν νὰ ἀναστήσῃ τὸν
 πρὸ πολλοῦ ἀποθανόντα νεκρὸν Ἕλληνα διὰ
 τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσεως. Ὅθεν βλέπον-
 τες, ὅτι ὁ μέγας Γεώργιος διὰ προσευχῆς του
 ἀμέσως ἀνέστησε τὸν ζητούμενον νεκρὸν, πα-
 ρευθὺς ἔρριψαν τὰς ἀξιοματικὰς ζώνας καὶ τὰ
 ὄπλα των ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὄλου τοῦ
 θεάτρου, καὶ ὠμολόγησαν τὸν Χριστὸν Θεὸν
 ἀληθινόν· διὸ κρατηθέντες, ἐβλήθησαν εἰς φυ-
 λακίην. Μετὰ τινος δὲ ἡμέρας παρεστάθησαν
 εἰς τὸν Διοκλητιανόν, καὶ κρεμασθέντες, ἐξε-
 σχίσθησαν, καὶ μὲ ἀνημμένας λαμπάδας κατε-
 κάησαν, καὶ τελευταῖον βληθέντες εἰς τὸ πῦρ,
 ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς
 ἀθλήσεως.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ
 Παλαιολαυρίτου.

- » Νέον τι κέρδος, τὸν Παλαιολαυρίτην
- » Ἰωάννην, χαίρουσιν εὐρόντες νέες,

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τρωθεὶς
 ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ Θεοῦ, προσεκολλήθη εἰς αὐ-
 τόν, καὶ ἀφήσας τὴν τροφήν καὶ ὑπερηφάνειαν
 τῆς παρούσης ζωῆς, ἀπεξενώθη ἀπὸ τὴν πα-
 τρίδα καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καὶ σηκώσας
 τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν εἰς ξένην χώ-
 ραν καὶ ἀγνώριστον, διὰ τὸν ξενιτεύσαντα Κύ-
 ριον καὶ γεννηθέντα εἰς ξένον τόπον. Φθάσας
 δὲ εἰς τὰ Ἱερσόλυμα καὶ προσκυνήσας τοὺς
 ἁγίους τόπους, ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου
 Χαρίτωνος, καὶ ἐμδῆκεν εἰς τοὺς πνευματικούς
 ἀγῶνας. Ὅθεν καλῶς τελέσας πᾶσαν ἰδέαν ἀ-
 ρετῆς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ὁ ἅγιος ἱερομόναχος **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ** ὁ Ἀττιο-
χελίης ἐπίσκοπος ζῆτει τελειοῦται.¹

- » Ἀναστάσιε, σοῦ δὲ τί γράψω χάριν,
- » Χριστοῦ χάριν σπειρόντος ἐκθανεῖν ζῆτει ;

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΖΑΚΧΑΙΟΥ.

- † » Οὐχὶ κατάβα, ἀλλ' ἀνάβα, σοὶ λέγει,
- » Ζακχαῖε, Χριστὸς προσκαλῶν σε εἰς πόλον.

* Ὁ δοσιος **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ὁ κτίσας τὴν μονὴν
τοῦ Μετεώρου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Ἀθανάσιε, τὸν λίθον Μετεώρου,
- » Πρὸς λίθον ἀκρόγωνον τρίβον εἰργάσω.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰς νέας Πάτρας, (τὸ κοι-
νῶς λεγόμενον Πατρατζίκι) ἐν ἔτει αἰτί (1310),
υἱὸς γονέων πλουσίων καὶ ἐπιφανῶν· ὁ δὲ πα-
τήρ του ἀποθανὼν ἀφήκε τὸν υἱὸν του τοῦτον
παιδίον μικρὸν εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἐπιμέ-
λειαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἦτοι τοῦ θείου του, ὁ
ὅποιος παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μάθησιν τῶν
ιερώων γραμμάτων. Ἀφ' οὗ δὲ αἱ νέαι Πάτραι
ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς Φράγκους, ἡχημαλω-
τίσθη καὶ οὗτος ὑστερον δὲ ἐλευθερωθεὶς, ὑ-
πῆγε καὶ εὔρε τὸν φυγόντα θεῖόν του, καὶ μετ'
αὐτοῦ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐκεῖ δὲ
εὐρισκόμενος ὁ δοσιος, ἔμαθεν ἀρκετὰ μαθήματα
τῆς ἐξω φιλοσοφίας· εἶτα ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν
εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω, καὶ ἐκεῖ ἀνταμώ-
σας τὸν θεῖον Γρηγόριον τὸν Σιναίτην, καὶ
Δανιὴλ τὸν ἡσυχαστὴν, καὶ τὸν ἱερόν Ἰσιδώρον,
τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως γενό-
μενον ὑστερον, καὶ ἄλλους πατέρας ἐναρέτους
εἰσάναξεν ἀπὸ αὐτοῦ, ὡς ἡ μέλισσα, τὰ ἀνθη-
τῶν ἀρετῶν. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν εἰς τὴν νῆ-
σον Κρήτην, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάσας ὀλίγον καιρὸν
εἰς τόπον ἐρημικόν, πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ
ἅγιον Ὄρος. Μαθὼν δὲ ἀπὸ τὸν ἅγιον Κάλ-
λιστον, τὸν μαθητὴν Γρηγορίου τοῦ Σιναίτου,
τὸν κατοικοῦντα εἰς τὴν ἐπάνω τῶν Ἰβήρων
εὐρισκομένην Σκητίν τοῦ Μαγουλά, ὅτι εἰς τὸν
τόπον τοῦ ὄρους τὸν καλούμενον Μηλαῖα ἡσύ-
χαζον· δύο ἀσκηταί, Γρηγόριος ἱερομόναχος
καὶ Μωσῆς ὀνομαζόμενοι, ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς
καὶ ἔγεινε μοναχός. Ὅθεν ὑπηρέτει αὐτοὺς
προθύμως εἰς ὅλα τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα,
καταπηγνύμενος ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος
τοῦ χειμῶνος, πολλάκις δὲ καὶ σκεπαζόμενος
ἕλος ἀπὸ τὰς χιόνας.

¹ Ὁρα ἔμπροσθεν κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος
Ἀπριλίου τὸ συναξάριον Ἀναστασίου τοῦ Σιναίτου καὶ τὴν εἰς
ἐκεῖνο ὑποσημείωσιν.

Ἐπὶ τὸν δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἄγαρηνῶν
ὁ μὲν Μωσῆς ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰβή-
ρων, ὁ δὲ ἱερός Γρηγόριος λαβὼν τὸν Ἀθανά-
σιον τοῦτον τὸν παρ' αὐτοῦ καλογηρευθέντα,
ὑπῆγαν εἰς Βέρροϊαν, καὶ ἐκεῖθεν ἦλθον καὶ οἱ
δύο εἰς τοὺς Σταγούς, τοὺς εὐρισκομένους
κατὰ τὰ μέρη τῆς Λαρίσσης, ὅπου εὐρίσκονται
πέτραι ὑψηλαὶ καὶ μεγάλαι. Ὅθεν ἐπάνω εἰς
μίαν πέτραν ἀπὸ ἐκείνας, ὀνομαζομένην Στύ-
λον καὶ εὐρισκομένην πλησίον εἰς τὴν πόλιν,
ἐκάθησαν καιρὸν τινα. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς ἓν σπή-
λαιον ἡσυχάζοντος τοῦ Ἀθανασίου, εἶδεν ὁ γέ-
ρων του ὅτι οἱ δαίμονες ἐπερικύκλωσαν τὸ
σπήλαιον καὶ ἐσπούδαζον νὰ τὸ κρημνίσωσι,
διὰ τοῦτο ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κάθηται εἰς τὸ
ἄλλο μέρος τοῦ στύλου. Μετὰ ταῦτα ἀνέβη ὁ
δοσιος ἐπάνω εἰς τὴν ἐκεῖ ὑψηλοτέραν πέτραν,
καὶ εὐφρανθεὶς διὰ τὴν καλὴν τῆς τοποθεσίαν,
ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν γέροντά του, καὶ
ἐκατόικησεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν ὁμοῦ μὲ δύο ἀ-
δελφούς. Ἐκτίσε δὲ μέσα εἰς τὸ ἐκεῖ σπήλαιον
ναὸν εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐπωνόμασε
τὴν ὑψηλὴν ἐκείνην πέτραν, Μετεώρον, καθὼς
ὀνομάζεται καὶ ἕως τῆς σήμερον. Ἐπειδὴ δὲ
συνήχθησαν τινὲς ἀδελφοί, κατέστησεν ἐκεῖ
κοινόδιον, κτίσας καὶ ναὸν τοῦ Σωτῆρος Χρι-
στοῦ. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν πολιτείαν διανύσας
τὴν ζωὴν του ὁ αἰδίδιμος Ἀθανάσιος, καὶ προ-
ρατικῶς χαρίσματος ἀξιωθεὶς, ἐν εἰρήνῃ ἀνε-
παύσατο ἑβδομήκοντα χρόνων γέρον, πολλὰ
θαύματα καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον ἐργασάμε-
νος.¹

* Ὁ δοσιος **ΙΩΑΣΑΦ** ὁ συνασκητὴς τοῦ ἀνω-
τέρου ὄσιου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Μετεώρῳ ἐν εἰρή-
νῃ τελειοῦται.

- † » Ἀθανασίῳ ἐν πόλῳ, Ἰωάσαφ,
- » Νῦν συγχορεύεις συμμεριτῆς ὡς πόνων.

Ταῖς τῶν ὁσίων ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΑ'**, μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρ-
τύρων **ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ** ἐπισκόπου, **ΠΡΟΚΟΥ-**
ΛΟΥ, **ΣΩΣΣΟΥ** καὶ **ΦΑΙΣΤΟΥ** τῶν διακόνων,

¹ Τὸν πληυτέρον βίον τοῦ ὁσίου τούτου ὄρα εἰς τὴν ἑξω-
μιστὴν φυλλάδα αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ τὴν ἑσπερικὴν αὐτοῦ Ἀ-
κλουθίαν, ἥτις συγγράφη ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ Δεκαδόμου,

ΔΙΣΙΔΕΡΙΟΥ ἀναγνώστου, **ΑΚΟΥΤΙΟΥ**¹ καὶ **ΕΥΤΥΧΙΟΥ**.

Εἰς τὸν Ἰανουάριον.

- » Τὸν Ἰανουάριον ἄνδρα γεννάει,
- » Ἀπρίλιος μὴν εἶδεν ἐκτετμημένον.

Εἰς τὸν Πρόκουλον Σώσσον καὶ Φαῖστον.

- » Σὺν τῷ Προκούλῳ, Σώσσον ἄλλα καὶ Φαῖσον,
- » Πρὸ κουλεοῦ κύψαντας ἔκτεινε ξίφος.

Εἰς τὸν Δισιδέριον.

- » Δισιδέριος τὴν δέριν δούς τῷ Ξίφει,
- » Τομὴν ὑπέστη, καὶ παρέστη Κυρίῳ.

Εἰς τὸν Ἀκούτιον καὶ Εὐτύχιον.

- » Φωνῆς ἀκουτίσθητι τῆς Ἀκουτίου,
- » Λέγοντος, Εὐτύχιε, συντμήθητί μοι.
- » Ἰανουαρίοιο κέρην τέμον εἰκάδι πρώτῃ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Τιμοθέου ἀρχοντος τῆς ἐν Ἰταλία Καμπανίας ἐν ἔτει σγῆ (298), οἱ ὅποιοι εἰς πικρὰς καὶ διαφόρους τιμωρίας καταδικασθέντες, ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς Ἰανουάριος ἐβλήθη εἰς κάμινον, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθη ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβῆς χάριτι Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἔκοψαν τὰ νεῦρά του, καὶ οὕτως ἐτελείωσε τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι, γυνὴ τις ὀνόματι Μαξιμίνα, χήρα οὖσα καὶ μονογενῆ υἱὸν ἔχουσα, ὑστερήθη αὐτὸν, ἐπειδὴ καὶ ὁ θάνατος τῆς τὸν ἤρπασεν· ὅθεν ἐκλαίει καὶ ἐθρῆνει ἀπαρηγόρητα τὴν στέρην σὶν του, ἐλθοῦσα δὲ ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτὸν της, βλέπει ἄνωθεν εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ πανίον, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο ἐζωγραφημένη ἡ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Ἰανουαρίου. Ὅθεν ἐνθυμηθεῖσα ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον πάλαι ποτὲ ἔκαμεν ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος, ἀναστήσας τὸν υἱὸν τῆς Σωμανίτιδος, αὐτὸ τοῦτο ἐποίησε καὶ αὐτὴ θεόθεν, κινηθεῖσα διότι σχηματίσασα τὸν υἱὸν της ἐπιτηδεῖως, ἐσχημάτισε παρομοίως καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἰανουαρίου, καὶ εἰς μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ υἱοῦ της ἔβαλε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς εἰκόνης, εἰς δὲ τὸ στόμα ἐκείνου ἔβαλε τὸ στόμα τῆς εἰκόνης, ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέλη τοῦ υἱοῦ συνήρμοσεν ἐπιτηδεῖως τὰ μέλη τῆς εἰκόνης. Ἐπειτα μὲ θρήνους καὶ δάκρυα παρεκάλει τὸν ἅγιον λέγουσα· δούλε τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με, καὶ παρηγόρησον τὴν θλίψιν μου, καὶ ἀνά-

στησον τὸν υἱὸν μου, ὅτι αὐτὸν μόνον ἔχω μονάκριβον. Ὁ δὲ ἅγιος συμπονέσας τὴν συμφορὰν της, παρέστησε ζωντανὸν τὸν υἱὸν της. Τοῦτο δὲ τὸ παράδοξον βλέποντες ὅλοι οἱ συναχθέντες διὰ τὰ ἐνταφιάσῳσι τὸν νέον, ἐμειναν ἐκστατικοί, δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας **ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ** ἢ **Ἀλεξάνδρας** τῆς βασιλοῦσας, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτῆς, **ΑΠΟΛΛΩ**, **ΙΣΑΑΚΙΟΥ** καὶ **ΚΟΔΡΑΤΟΥ**.

Εἰς τὴν Ἀλεξάνδραν.

- » Ἦδει μενούσης προὔξενον λαμπηδόνας,
- » Τὴν ἐν ζόφῳ κάθειρξιν Ἀλεξανδρία.

Εἰς τὸν Ἀπολλῶ καὶ Ἰσαάκιον.

- » Διμαγχόνην οἰσάντες ἀθληταὶ δύο,
- » Ψυχοκτόνον φεύγουσι δαιμοναγχόνην.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

- » Ζωμοὺς χύτρας σῆς τοὺς ἰδρωτάς, Κοδράτε,
- » Ἄλατι, τμηθεὶς, αἱμάτων παραρτύεις.¹

Ἀλεξανδρία ἢ Ἀλεξάνδρα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦτο σύζυγος τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ· βλέπουσα δὲ τὸν ἅγιον Γεώργιον, ὅτι ἐτιμωρεῖτο, καὶ ὅτι ἐκτυπήθη εἰς τὴν κοιλίαν μετ' ἀκόντιον καὶ δὲν ἐβλάβη, καὶ ὅτι ἐδέθη μὲν εἰς τὸν τροχὸν ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε γύρω ἐμπηγμένα σίδηρα κοπτερά, καὶ ἐμοιράσθη τὸ σῶμά του εἰς πολλὰ κομμάτια, ὕστερον δὲ πάλιν ἐγεινεν ὑγιῆς καὶ ἐνεφανίσθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἰδῶλα· καὶ ὅτι διὰ τὰ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα ἔκαμε πολλοὺς νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστὸν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ἄλλοι μὲν ἀπεκεφαλίσθησαν, ἄλλοι δὲ ἐκλείσθησαν εἰς φυλακὰς· ταῦτα, λέγω, τὰ παράδοξα καὶ ὑπερφυσικὰ θαύματα βλέπουσα ἡ μακαρία Ἀλεξάνδρα, ἀφῆκε τὴν δόξαν τῆς βασιλείας, καὶ πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ὡμολόγησεν ἑαυτὴν Χριστιανὴν ἐμπροσθεν τοῦ ἀνδρός της Διοκλητιανοῦ, ὅθεν παρεδόθη εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅτε δὲ ἐγεινεν ἀπόφασις πα-

¹ Τοῦτο τὸ ἱεὶον δίστιχον εὐρίσκεται καὶ κατὰ τὴν ἐβδόμην τοῦ Μαΐου εἰς τὸν ἅγιον συνώνυμον τούτου Κοδράτον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Θέλει δὲ νὰ εἴπῃ, ὅτι τοὺς ζωμοὺς τῆς ἰλικῆς σου χύτρας, ἴτοι τοὺς ἰδρωτάς τῆς σαρκός σου, τοὺς ἤρτους μὲ τὸ ἄλας τῶν αἱμάτων σου, καὶ οὗτοι προσεφέρθη εἰς τὸν Θεόν.

¹ Ἐν δὲ ταῖς Μηναίαις γράφεται Φαῖστου, Ἀκουτίου.

ρά τοῦ ἀνδρός τῆς, ἵνα ἀποκεφαλίσθῃ ὁ μέγας Γεώργιος ὁμοῦ καὶ αὐτῇ, ἔμαθε τοῦτο ἡ βασίλισσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ προσευξαμένη, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Βλέποντες δὲ οἱ τρεῖς ὑπὲρ τῆς βασιλείσης, Ἀπολλῶς, Ἰσαάκιος καὶ Κοδράτος, ὅτι κατεφρόνησεν ἡ ἁγία πρόσκαιρον βασιλείαν καὶ θνητὸν βασιλέα, καὶ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, ἀποθανοῦσα διὰ τὴν ἀγάπην του, ἐπίστευσαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν Χριστόν. Ὅθεν παρρησιασθέντες, ἤλεγξαν τὸν βασιλέα, καὶ παράνομον αὐτὸν ὠνόμασαν καὶ θηριώδη, ἐπειδὴ οὐδὲ τὴν ἰδίαν γυναϊκά του ἐσπλαγγίσθη, μὲ τὴν ὁποίαν ἐγέννησε τέχνα· ὀργισθεῖς δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσβαξε καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακὴν· καὶ τοῦτου γενομένου, ἐσυλλογιζέτο ὁ ἄνομος ὄλην τὴν νύκτα, ποῖον εἶδος θανάτου νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μάρτυρας. Τῷ δὲ πρῶτῳ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν μὲν Κοδράτον ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι, τὸν δὲ Ἀπολλῶ καὶ Ἰσαάκιον νὰ βάλωσιν εἰς φυλακὴν, οἱ ὅποιοι μὴ φαγόντες, μηδὲ πίνοντες εἰς διάστημα ἡμερῶν ἰκανῶν, ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν τῆς πείνης παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

*Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥ*¹ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Μαξιμιανός, οὐχ ὁ παμφάγος λύκος,
- » Ἄλλ' ὁ τροφεὺς τέθηκε τῆς Ἐκκλησίας.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱέ (415) καταγόμενος ἀπὸ τὴν παλαιάν Ῥώμην, υἱὸς γονέων πλουσίων καὶ εὐγενῶν. Διὰ χρεῖαν δὲ τινὰ ἐναχωρήσας ἀπὸ Ῥώμης, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ διαλάμψας μὲ τὴν ἐνάρετον κατάστασιν καὶ ἀκρίβειαν τῆς ζωῆς του, καὶ γνωρισθεὶς ὅτι ἦτο εὐφυῆς καὶ πολυμαθής, ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν αἰοιδίμον Σισίνιον τὸν τότε πατριάρχοντα· ἐφθασε δὲ καὶ ἕως τοῦ Νεστορίου τοῦ αἰρετικοῦ, τοῦ μετὰ τὸν Σισίνιον πα-

τριάρχοντος. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Νεστόριος ἐξωρίσθη, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀγιώτατος οὗτος Μαξιμιανός μὲ τὴν ψῆφον τοῦ βασιλέως καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· εἰς τοῦτου δὲ τοῦ πατριάρχου τὸν καιρὸν εἶχεν εἰρήνην ἡ Ἐκκλησία. Καλῶς λοιπὸν ποιμάνας τὸ ποιμνίον του εἰς δύο χρόνους καὶ μῆνας πέντε, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν φυλάξας ἀνενόχλητον ἀπὸ πᾶν σκάνδαλον καὶ ταραχῆν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ τοῦ Συναίτου.

- » Ἀναστάσιος ἐν Σινᾷ Μωσῆς νέος,
- » Καὶ πρὶν τελευτῆς τὸν Θεὸν βλέπειν ἔχει.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀναστάσιος παραιτήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἀναλαβὼν, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, ἐκουρεύθη καὶ ἔγεινε μοναχός, καὶ προθύμως ἠκολούθησε τῷ Χριστῷ. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε ἐραστής τῶν μεγαλλιτέρων ἀγώνων τῆς ἀρετῆς, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀφ' οὗ ἐπροσχύνησε τοὺς ἁγίους καὶ σεβασμίους τόπους, ἦλθεν εἰς τὸ Σίναϊον ὄρος. Ἐκεῖ δὲ εὐρῶν μοναχούς μεταχειριζομένους τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν, ἔμεινε μαζί μὲ ἐκείνους, ὑποτασσόμενος εἰς αὐτοὺς καὶ ὑπηρετῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ ἔγεινε πολλὰ ταπεινῶρων, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ χαρίσματα γνώσεως καὶ σοφίας πολλῆς, διὰ τῆς ὁποίας συνέγραψε βίους ἁγίων πατέρων, καὶ ἐσύνθεσε λόγους ψυχωφελεῖς· φθάσας δὲ εἰς βαθύτατον γῆρας πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.⁴

¹ Σημειώσαι, ὅτι παρὰ τῷ ἁ τῷ ἁ Ἀδὰμ τοῦ Ζοιρνεκ-βίου σελ. 111, φέρεται ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι τοῦ Κυρίου Εὐγενίου, ὅτι δύο ἐγένοντο Ἀναστάσιοι, Συναῖται καὶ οἱ δύο, καὶ Πατριάρχαι χρηματίσαντες Ἀντιοχείας καὶ οἱ δύο, καὶ ἀθλητικὸν τέλος ὑποστάντες καὶ οἱ δύο. Καὶ ὁ μὲν εἰς διελαμψε κατὰ τὸ ἔτος 561 καὶ ὑπὲρ εὐσεβίας ἀθλήσας ἐν ἔτει 599 πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· ὁ δ' ἕτερος, διαδεξάμενος ἀμείως τὸν συνώνυμόν του ἐν ἔτει 599 καὶ διαθύνας τὸν θρόνον ἐπὶ δέκα, ὑπὸ Ἰουδαίων ἔλαβε τὸν διὰ πυρὸς θάνατον. Τὴν δὲ περὶ πίστεως δογματῶν Συγγραφὴν, οἱ μὲν τῷ πρώτῳ Ἀναστάσιῳ ἀποδίδουσιν, ὡς ἐκείνου πόνημα· ὁ δὲ Καθὼς λέγει, ὅτι αὕτη εἶναι πόνος τοῦ θεοῦ Μαξίμου (σελ. 550 περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραμμάτων.) Ἡ δὲ βίβλος ἡ καλούμενη Ὀδηγός, ἢ ἐκδοθεῖσα ἐν Βενετίᾳ, τοῦ νεοτέρου Ἀναστασίου ἐστὶ πόνημα τοῦ ἱερομάρτυρος, καὶ οὐχὶ τοῦ παλαιότερου. Ὅρα δὲ καὶ τῷ Εὐάγγριον βιβλ. ς'. κεφ. κδ'. λέγονται, ὅτι ὁ παλαιὸς Ἀναστάσιος ἦτο κατὰ μὲν τὰ θεῖα λόγος πολλὰ, ἀκριβὴς δὲ κατὰ

⁴ Ἄλλὰ καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τόμ. β'. σελ. 22 τῆς ἐκκλ. ἱστορίας, συμφώνως μὲ τὸν χειρόγραφον Συναξαριστὴν, Μαξιμιανὸν αὐτὸν ὀνομάζει, καὶ οὐχὶ Μαξιμίου, ὡς ὀνομάζει αὐτὸν ὁ τετυπωμένος Συναξαριστής. Ἐγίνε δὲ οὗτος πατριάρχης, ἀφ' οὗ ἐξωρίσθη ὁ Νεστόριος· ἐν ἔτει υἱά (431). Τοῦτου τὸν προεβασμὸν ἀναφέρει καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος εἰς τὸ τρίτον μέρος τῶν Πρακτικῶν τῆς. Μετὰ τοῦτον δὲ ἔγεινε πατριάρχης Πρόκλος, ὁ μαθητὴς τοῦ θεοῦ Χρυσόστομου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστῆ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ Συκεώτου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως.

- » Καὶ Θεοδώρῳ καὶ νεκρῷ Θεοδώρου,
- » Τὸ θαυματουργεῖν δῶρον ἐκ Θεοῦ μέγα.
- » Εἰκάδι δευτερίῃ Συκεώτην τύμβος ἔκρυψεν.

Οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς χώρας τῶν Γαλατῶν ἀπὸ χωρίου ὀνομαζόμενον Συκεόν· φαίνεται δὲ, ὅτι δὲν ἐγεννήθη ὁ ἅγιος οὗτος μετὰ τὸν τίμιον καὶ ἐπαινετὸν, διότι ἦτο νόθος καὶ σκότιος. Ἡ μήτηρ του δηλαδὴ Μαρία, ὡραία οὔσα, εἴλκυσε εἰς τὸν ἔρωτά της ἓνα ταχυδρόμον βασιλικόν, Κοσμιᾶν ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τὸν ὅποιον συνελήφθη οὗτος ὁ ὁσιος· ἡ ἀρετὴ ὁμως τοῦ γεννηθέντος ἐσκέπασεν, εἴτι ἠκολούθησε πρὸ τῆς γεννήσεώς του κατηγορημένον καὶ ἄτιμον, διότι ἡ τοῦτον γεννήσασα εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν της κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκοιμήθη μετὰ τὸν ἄνδρα, ὅτι κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς ἀστὴρ καὶ ἐμβήκεν εἰς τὴν

κοιλίαν της· ἐδήλωνε δὲ τὸ ὄνειρον τὴν λαμπρότητα, ἣν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὕστερον τὸ παιδίον.

Ταύτην δὲ τὴν λαμπρότητα ἔκαμεν ὁ ἅγιος ὄχι νὰ τὴν νομίζουσιν οἱ πολλοὶ μετὰ ἀμφιβολίας λογισμοῦς, ἀλλὰ νὰ πιστεύουσιν αὐτὴν βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως· ἐπειδὴ εὐθὺς ἀπὸ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν ἐδείξεν ὁ ὁσιος τὸν ἑαυτὸν του ἀγαπητὸν καὶ ἐράσιμον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, ὥστε ὁ μέγας Γεώργιος ἐφαίνετο, ὅτι πάντοτε εὐρίσκεται μαζί του, ὅτι τὸν ἐδίδασκεν ὡς παιδαγωγός, ὅτι τὸν ἀνεθίβαζεν εἰς ἀνωτέρας ἐπιθυμίας μεγαλιτέρων ἀρετῶν, καὶ ὅτι ἠγάπα αὐτὸν μετὰ θείαν ἀγάπην, καὶ μετὰ πνευματικὸν καὶ θαυμαστὸν ἔρωτα. Μετὰ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐπρόκοπεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ πρῶτον μὲν συνηριθμήθη μετὰ τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν καὶ ἔγεινε μοναχὸς καὶ ἀρχιμανδρίτης· ἐπειτα δὲ, διήλθε τοὺς βαθμοὺς τῆς ἀρετῆς, καὶ ἀπόδειξεν ἔδωκεν, ὅτι ἔλαβε τὴν τοῦ Θεοῦ φιλίαν καὶ οἰκείωσιν· ἦτοι ἀπέκτησε παρὰ Θεοῦ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν· καὶ οὕτως ἀνεθιβάσθη εἰς τὸ μέγα τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, καὶ ἐνεπιστεύθη τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀναστασιουπόλεως. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρισχόμενος, πολλοὺς ἀπίστους πρὸς τὴν πίστιν καὶ θεογνωσίαν ᾤδηγησεν ὁ αἰόδιμος, καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὅσα πρέπει νὰ πράττωσι διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν σωτηρίαν των. ¹

τοὺς τρόπους καὶ τὴν διαίταν· ὥστε καὶ εἰς τὰ πολλὰ ψιλὰ καὶ μικρὰ ἐστοχάζετο νὰ μὴ σφάλῃ. Πολλῶν δὲ μάλλον εἰς τὰ καιρία καὶ ἀναγκαῖα, καὶ εἰς ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸν Θεόν. Τόσον δὲ ἦτο καταστημένος εἰς τὰ ἤθη, ὥστε μήτε εἰς τὸ εὐκολοτίμητον καὶ εὐκολοαντάμωτον νὰ κλίνη εὐκόλα, μήτε πάλιν μετὰ τὸ αὐστηρὸν καὶ δυσκολοκλησιαστικόν, νὰ ἦτο εἰς τὰ πρόποντα ἀμελής. Λέγει δὲ ὁ Μελέτιος (τόμ. β΄. σελ. 410.) ὅτι ὁ πρῶτος Ἀναστάσιος ἐξῴρισθη ἀπὸ τὸν βασιλεῖα Ἰουστινὸν τὸν διάδοχον τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὑστερον δὲ ἀπὸ εἰκοσιτρεῖς χρόνους ἀνακληθεὶς ἀπὸ τὸν Μαυρικίον τὸν βασιλεῖα, ἐβλήθη εἰς τὸν θρόνον του. Ἐγραψε δὲ αὐτὸς καὶ Συντακτικὸν λόγον πρὸς Ἀντιόχεις, καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συναξίως, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν, καὶ εἰς τοὺς κοιμηθέντας ἀδελφοὺς, καὶ τὸ βιβλίον τὸ, Ὁδηγὸς ἐπιγραφόμενον, καὶ ἄλλα (ὅπερ ἐναντίον εἶναι εἰς τὸ ἀνωτέρω.) Περὶ δὲ τοῦ νεωτέρου Ἀναστασίου ταῦτα γράφεται παρὰ τῷ Μελετίῳ, τόμ. β΄. σελ. 148, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι κόψαντες τὰ αἰδοῖά του πρότερον, τὰ ἔβαλον εἰς τὸ στόμα του διὰ περισσοτέραν καταισχύνειν· ὕστερον δὲ κατέκαυσαν τὸ σῶμά του εἰς τὴν ἀγοράν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Φωκᾶς, ἀπέστειλε Βώνσον τὸν Κόμητα τῆς Ἀνατολῆς καὶ Κοπανῶν τὸν στρατηλάτην, οἱ ὅποιοι ἐλθόντες εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἄλλους μὲν Ἑβραίους ἐφόνευσαν, ἄλλων δὲ ἐξήρθρωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἄλλους ἰδίωξαν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν. Ὅστε καὶ ὁ Ἀναστάσιος οὗτος, τὸν ὅποιον ἀναφέρει ἔδω ὁ Συναξαριστής, καὶ ἐπίσκοπος ἦτο Ἀντιόχειας καὶ ἱερομάρτυς, καθὼς καὶ ἐν τῇ εἰκοστῇ τοῦ παρόντος ἀναφερόμενος.

Οὗτος διὰ μέσου τῶν θαυμάτων ὠφέλησε τοὺς πανταχοῦ εὐρισκομένους χριστιανούς, καὶ διὰ μέσου τῶν μεγάλων σημείων ὅσα ἐποίησε, (τὰ ὅποια δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ γράφῃ τις) ὅλους ἐξέπληξεν, εἰς τρόπον ὥστε ἐφάνη ποθητός καὶ θαυμαστός, καὶ εἰς βασιλεῖς, καὶ εἰς ἀρχιερεῖς. Οὗτος τελευταῖον εἰς πολλοὺς προφητεύσας περὶ τῶν μελλόντων, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του, ὑποδεξάμενος τοὺς Ἀγγέλους καὶ ἁγίους, οἵτινες ἦλθον νὰ λάβωσι τὴν ψυχὴν του, μετὰ σεμνὸν καὶ χαριέστατον μεῖδιωμα, τὸ ὅποιον ἐφανέρονε τὴν ἐσωτερικὴν ἀγαλλίασιν τῆς καρδίας του. Λέγουσι δὲ, ὅτι ὀλίγον πρὸ τοῦ νὰ ἀποθάνῃ, ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν του ὁ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος, καὶ ἔδω-

¹ Περὶ τούτου τοῦ ἁγίου Θεοδώρου λέγει καὶ ὁ Μελέτιος, ὅτι ἀρχιμανδρίτης ὢν, προεχειρίσθη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἐν Γαλατίᾳ Ἀναστασιουπόλεως ἐκουσίως, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀγιότητα καὶ διδασκαλίαν του ἐφώτισε πολλοὺς, καὶ ἐτελεύτησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλείως Ἡρακλείου. (Τόμ. β΄. σελ. 140.)

κεν εἰς αὐτὸν ῥαβδίον διὰ τὰ ἀκουμβῆ· ἔπειτα ἐφάνη καὶ δεῦτερον εἰς αὐτὸν ἐφιππος, ἔσυρε δὲ μαζί του καὶ ἄλλο ἄλογον, εἰς τὸ ὅποιον ἐπρόσταξε τὸν ὄσιον νὰ ἱππεύσῃ. Ἐφανέροναν δὲ αἰνιγματωδῶς τὸ ῥαβδὶ καὶ ὁ ἵππος τὸν δρόμον τὸν ὅποιον ἐμελλε νὰ κάμῃ ὁ ὄσιος εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΑΡΧΟΣ πύρι τελειοῦται.

- » Τοῦ πρὸς σέ, Σῶτερ, ἐμπύρου θείου πόθου,
- » Νέαρχος εἶπεν, οὐδὲ πῦρ με χωρίσει.

Μνήμη τῆς πρὸς Χριστὸν γνωρίσεως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΝΑΘΑΝΑΗΑ, ὃς ἐστὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής.

- » Τὸν Ναζαρηνὸν γνοὺς Ναθαναὴλ μέγαν,
- » Τὴν Ναζαρέτ οἴγησον ἄχρηστον λέγειν.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ Κανᾶν πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκαλέσθη εἰς τὸν γάμον μετὰ τῆς παναχράντου Μητρός του, καὶ ἐποίησε τὸ πρῶτόν του θαῦμα, μεταβαλὼν τὸ νερόν εἰς κρασίον. Ἐπρόσμενε δὲ καὶ αὐτὸς τὴν ἐνσαρκον παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, καθὼ νομομαθῆς, καὶ ἐμάνθανεν ἐκ τῶν προφητῶν, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσίας, ἦτοι ὁ Χριστὸς. Τοῦτον λοιπὸν εὐρών ὁ Φίλιππος, καὶ γνωρίζων ὅτι προσμένει τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, εἶπεν αὐτῷ μετὰ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως «Ὁν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ» (Ἰω. ἀ. 46.) Ἐλθὼν λοιπὸν μόνος καὶ ἰδὼν τὸν Κύριον, ἐπίστρευσεν εἰς αὐτόν, καὶ τὸν ἠκολούθει· ὅθεν μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασιν ἐκήρυττεν αὐτόν ὡς Θεὸν εἰς τὰ ἔθνη, καὶ οὕτως ἐν τῷ κηρύγματι ἐτελειώθη. (ὄρα εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Μαίτου, ὅτε ἐστὶν ἡ κυρία ἑορτὴ τοῦ ἀποστόλου τούτου, ἐπειδὴ αὕτη δὲν εἶναι κυρία τοῦ ἑορτῆ.)

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβυαίας Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ τροπαιοπόρου.¹

¹ Σημειώμεν ἔδω διὰ ταῖς φιλογεωργίας τὰ ἀκόλουθα ταῦτα. Δηλαδή, ὅτι ἐκ τῶν μεγαλομάρτυρα τούτου Γεωργίου δώο ἐγκώμια ἐπέλασεν ὁ θεσπίστας Κρήτης Ἀνδρέας, ὧν τὸ μὲν ἐν

- » Ἐχθροὺς ὁ τέμνων Γεώργιος ἐν μάχαις,
- » Ἐκὼν παρ' ἐχθροῦ τέμνεται διὰ ξίφους.
- » Ἦρε Γεωργίου τρίτην εἰκάδι αὐχένα χαλκός.

Οὗτος ὁ ἐνδοξος καὶ θαυμαστός καὶ μέγας μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ἦτο κατὰ τοὺς

μετέφρασεν εἰς τὸ ἀπλοῦν ἢ ἐμῆ ἀναξιάτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀεὶ μὲν λαμπρὰ καὶ πανεύφημα τὰ τῶν μαρτύρων μνημόσυνα.» Τὸ δὲ ἕτερον εὐρίσκεται ἐν τῷ ἱερῷ κοινοβίῳ τοῦ Ξενοφῶντος μεταφρασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Ἰωάννου Μυρέων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἥλιος μὲν ἀνίσχων ἐκάστης ἡμέρας.» Ὁμοίως καὶ Γρηγόριος Κωνσταντινουπόλεως· ὁ Κύριος ἐγκώμιον ἔχει εἰς τὸν αὐτόν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἔθος τούτου τῶν λόγους ἀγωνιζομένων.» (σώζεται ἐν τῷ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰδῆρων.)

Ἐκτὸς δὲ τῶν κανόνων τοῦ ἁγίου τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς Μηναιοῖς, ἔχει καὶ ὁ ἅγιος Κοσμάς κανόνα εἰς τὴν αὐτοῦ ἑορτὴν εἰς ἣχον δ'· εἰρμὸν ἔχοντα «Χοροὶ Ἰσραὴλ.» Ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ Κρήτης ἄλλον ἔχει κανόνα εἰς τὴν τοῦ Γεωργίου μεγαλειότητα, ὀκτωτρόπαρον σχεδὸν ὄντα ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ, εἰς ἣχον δ'· εἰρμὸν ἔχοντα «Γῶ ὀδηγήσαντι Θεῷ.» Ὁσαύτως καὶ ὁ ἅγιος Ἰωσήφ ὁ ὕμνογράφος ὀκτώηχον τελείαν κανόνων ἔχει εἰς τὸν μέγαν τούτου Γεώργιον. Δύω δὲ κανόνας ἔχει κατὰ τὸν πλ. Ε'. ἣχον πρὸς τὸ «Ὡς ἐν ἠεῖρω περὶούσας ὁ Ἰσραὴλ, καὶ πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης.» Ἀπαντες δὲ οἱ ῥηθέντες κανόνες εὐρίσκονται κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἱερὸν κοινοβίον τοῦ Ξενοφῶντος καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ἐκείθεν. Εὐρίσκεται καὶ εἰς κανὸν πανηγυρικώτατος, ἐγκεντρικώτατος εἰς τὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἀπὸ τοῦ κανόνος τῆς Λαμπρᾶς, καὶ τὰς αὐτὰς ἐκείνου ἔχων ἀρχὰς ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τῷ ἐπάνω τῶν Καρεῶν κειμένῳ, τοῦ μακαρίτου πατρὸς Παρθενίου Ζωγράφου, οὗ καὶ τὰ ὁσαῦτα μετὰ θάνατον εὐωδία πνευματικῆς ὁ Κύριος εἰτίμησεν ὡς καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Σημειώσαι ὅτι ὁ κανὼν αὐτὸς ἐμελουρηθῆ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τῆς παρούσης βίβλου ἀρίστα, ὡσαύτως καὶ κδ'. Οἴκοι εἰς τὸν ἅγιον, ἀξιοὶ ἀναγνώσεως, καὶ παρακλητικὸς κανὼν εὐρισκόμενος ἐν τῷ αὐτῷ κελλίῳ.

Ὁ δὲ Δαβὶδ ὁ Ἀττικὸς, ἦτοι ὁ ἐξ Ἀθηνῶν καταγόμενος, ὅστις ἐφιλοπόνησεν ἀρίστα καὶ ἔλλογιμώτατα τὸν εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου δεῦτερον κανόνα, εἰρμὸν ἔχοντα τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα· ὁ Δαβὶδ λέγω οὗτος, φαίνεται ὅτι ἦτο ἀγιορείτης. Ὅθεν καὶ τὸ ἐν τῇ ἐνάτῃ ᾠδῇ τροπάριον ἐκαίνο τὸ λέγον «Ἰλυκώτατον δρόσον, ὄρη σταλάξατε καὶ σὺ, κατ' ἐξαιρετον σκίρτα, τὸ Ὄρος τὸ ἅγιον, χόρευε νῦν, καὶ ἀγάλλου φαιδρῶς εἶρες καὶ γάρ, κράτιστον τὸν μέγαν Γεώργιον ὀροφύλακα.» Τὸ τροπάριον φημι τοῦτο ἐννοεῖ τὸ ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἄθου, τοῦ ὁποίου ὀροφύλαξ ὑπάρχει ὁ μέγας Γεώργιος καθάτι τρία μοναστήρια ἐν τῷ ἁμυνίμῳ Ὄρει εἰσιν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου τιμώμενα· τὸ τοῦ Ξενοφῶντος, τὸ τοῦ Ζωγράφου, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Παύλου. Ὅρα καὶ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον τὰ ἀξιόλογον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδῆρων σώζεται καὶ εἰς λόγος εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τῶν Θεοῦ ὀρωμένων ἀξιοθῆναι ποδοῦντες.»

χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν, ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐπιφανοῦς καὶ πρότερον λάμπας εἰς τῆς τάξιν τῶν Τριβούνων καὶ ὕστερον, ὅτε ἐμελλε νὰ μαρτυρήσῃ, κόμης ὢν κατὰ τὸ ἀξίωμα (ἦτοι ἑπαρχος, ἢ ἡγεμῶν, ἢ καὶ στρατηλάτης). Ὅτε δὲ ὁ ἀσεβὴς Διοκλητιανὸς ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ προσταγὴν βασιλικὴν ἐξέδωκεν, ὅσοι μὲν χριστιανοὶ ἀρνοῦνται τὸν Χριστόν, αὐτοὶ γὰ ἀξιώνονται τιμῶν βασιλικῶν, ὅσοι δὲ δὲν πείθονται νὰ τὸν ἀρνηθῶσιν, αὐτοὶ νὰ λαμβάνωσι ζημίαν τὸν θάνατον, τότε ὁ μέγας Γεώργιος παρῶν εὔρεθεις, ἀνεκήρυξεν ἑαυτὸν χριστιανόν, καὶ τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην καὶ ἀσθένειαν ἤλεγξεν, ἐμπαίζων τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε εἰς τὰς κολακείας καὶ τὰς πολλὰς ὑποσχέσεις τοῦ τυράννου ἐπέισθη ὁ ἅγιος, οὔτε εἰς τοὺς φοβερισμοὺς καὶ τὰς ἀπειλάς του, ἀλλ' ὅλα τὰ κατεφρόνησε, τούτου χάριν πρῶτον μὲν ἐκτύπησαν αὐτὸν εἰς τὴν κοιλίαν μὲ τὸ ἀκόντιον, τὸ ὁποῖον ἐκτύπησε μὲν εἰς τὴν σάρκα τοῦ ἁγίου τόσον, ὥστε ἔτρεξεν ἐκεῖθεν αἷμα πολὺ, ἢ δὲ αἰχμὴ τοῦ ἀκοντίου ἐγύρισε ὀπίσω, ὅθεν καὶ ἐφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς· ἔπειτα δὲ ἔδεσαν αὐτὸν εἰς ἓνα τροχόν, ὁ ὁποῖος εἶχε τριγύρω ἐμπηγμένα σιδήρα κοπτερά, ἔπειτα ἄφησαν τὸν τροχὸν νὰ κυλίσῃ εἰς κατηφορικὸν τόπον· τούτου χάριν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος κατεκόπη μὲν εἰς πολλὰ κομμάτια, κατεστάθη ὁμως πάλιν ὑγιὲς μὲ ἐπιστασίαν θεοῦ ἀγγέλου.

Ἄσθεν παρεστάθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν Διοκλητιανὸν καὶ συγχάθεδρόν του Μαγνέντιον, οἱ ὁποῖοι ἔτυχε τότε νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ ἐπειδὴ ἐφάνη σῶος καὶ ἀβλαβῆς ἀπὸ τοιαύτην φοβερὰν βάσανον, διὰ τοῦτο πολλοὺς Ἕλληνας προσεῖλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως εὐθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν. Τότε καὶ ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα προσῆλθεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐμπροσθεν τοῦ ἀνδρός της Διοκλητιανοῦ ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν.¹ Ἐπίστευσαν δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἰς τὸν Χριστόν, εἰδόντες τὸν ἅγιον νὰ βληθῇ μὲν εἰς τὸν λάκκον τοῦ ἀσεβέστου, νὰ μείνῃ δὲ ἀπὸ αὐτὸν ἀβλαβῆς. Μετὰ ταῦτα ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πρόα-

τοῦ ἁγίου ὑποδήματα σιδηρᾶ, καὶ τὸν ἠνάγκασον νὰ τρέχῃ· εἶτα ἔδειραν αὐτὸν ἀσπλαγχνά μὲ ξηρὰ νεῦρα βοδίων. Ὁ δὲ Μαγνέντιος ἐζήτησε νὰ κάμῃ σημεῖον ὁ ἅγιος, καὶ νὰ ἀναστήσῃ ἓνα νεκρὸν, πρὸ πολλῶν χρόνων ἀποθανόντα καὶ ενταφιασθέντα εἰς ἓνα τάφον, εὐρισκόμενον ἐκεῖ ἐμπροσθεν του. Ἀφοῦ δὲ ὁ ἅγιος ἐπροσευχῆθη ἐπὶ τῆς πλακῆς τοῦ τάφου του, ὦ τοῦ θαύματος! ἀνέστη ὁ νεκρὸς, ὅστις προσκυνήσας τὸν ἅγιον, ἐδόξασε τὴν θεότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ποῖος εἶναι, καὶ πότε ἀπέθα·εν· ὁ δὲ νεκρὸς ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἔζων πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς, ἦτοι πρὸ τριακοσίων χρόνων καὶ ἐπέκεινα, καὶ ὅτι διὰ πῆν πλάνην ἦν εἶχεν εἰς τὰ εἰδῶλα, κατεκαίετο εἰς τὸ πῦρ τόσους χρόνους.

Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέποντες πολλοὶ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ μᾶ φωνῇ ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Μετ' αὐτῶν δὲ ἦτο καὶ ὁ γεωργὸς Γλυκέριος, τοῦ ὁποῖου τὸ νεκρὸν βόδι ἀνέστησεν ὁ ἅγιος, ὅστις στερεωθεὶς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ τοιοῦτον θαῦμα, κατεκόπη μὲ τὰ σπαθία ὑπὸ τῶν ἀπίστων, καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοιδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, ὅτε εἶδον, ὅτι ὁ ἅγιος ἐμβὰς εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, προσέταξεν ἔν εἰδῶλον νὰ εἴπῃ, ἐὰν ὁ Χριστὸς ἦναι Θεός, καὶ ἐὰν πρέπη νὰ προσκυνῶμεν αὐτόν. Τότε ὁ δαίμων, ὁ κατοικῶν ἐντὸς τοῦ εἰδώλου, θρηνῶν καὶ βιαζόμενος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μόνος Θεός. Ὅθεν διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐταράχθησαν ὅλα τὰ εἰδῶλα, καὶ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν καὶ ἐσυντρίφθησαν. Οἱ δὲ λατρευταὶ τῶν δαιμόνων, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ὑποφέρωσιν, ἐπίασαν τὸν ἅγιον καὶ ἔφερον αὐτόν εἰς τὴν βασιλέα, ζητοῦντες ταχέως νὰ ἐκδώσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσθῃ ὁ ἅγιος, ὁμοῦ καὶ ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα· καὶ ὁ μὲν ἅγιος ἀπεκεφαλίσθη, ἢ δὲ ἁγία Ἀλεξάνδρα προσευχηθεῖσα εἰς τὴν φυλακὴν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ ἁγίου συναξὶς εἰς τὸν ἀγιώτατον ναὸν αὐτοῦ, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὄρα εἰς τὸν πεζογράφον Δαμασκηνόν.) Τὸν δὲ ἑλληνικὸν αὐτοῦ βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων Αυτοκράτωρ (εὐρίσκεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ με-

¹ Ὅρα κατὰ τὴν εἰσακτὴν πρῶτην τοῦ κεφάλαιου, ὅτε ἐορτάζεται ἡ ἐγείσασθαι Ἀλεξάνδρα· καὶ οἱ τρεῖς αὐτῆς ὀνόματα Ἀπολλῶν, Ἰσαάκιος καὶ Κοδράτος.

γίστη Λαύρα εὑρίσκειται καὶ ἄλλο τοῦτου Μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχὴ • Ἡ μὲν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προαιώνιος βασιλεία.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΝΑΤΟΛΙΟΣ** ὁ στρατηλάτης ἔχει τελειοῦται.

- » Δύσας Ἀνατόλιος ἐκτομῆ κάρας,
- » Ἐῶν εἶδε φῶς νοητὸν Κυρίου.

Ἐὸ ἅγιος μάρτυς **ΠΡΩΤΟΛΕΩΝ** ὁ στρατηλάτης ἔχει τελειοῦται.

- » Ὁ Χριστομάρτυς τέμνεσαι Πρωτολέων,
- » Χριστῷ πεποιθὼς ὡσπερ ἀλκαία λίων. ¹

Ἐὸ ἅγιος μάρτυς **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ὁ ἀπὸ μάγων ἔχει τελειοῦται.

- » Ἀθανάσιος φαρμακὸς τομῆν κάρας,
- » Ψυχῆς νοσησίης εὖρε φάρμακον ξένον.

Ἐὸ ἅγιος **ΓΑΥΚΕΡΙΟΣ** ὁ γεωργὸς ἔχει τελειοῦται.

- » Λιμὴν σὸν ὡς γῆν, ὡς ὕνιν δὲ τὴν σπάθην,
- » Γεωργῆ Γλυκέριε, προσφόρως κρίνω.

Ἐὸ ἅγιος μάρτυς **ΟΥΑΔΕΡΙΟΣ** ἔχει τελειοῦται.

- » Θείαν κεφαλὴν ἤρεν Οὐαδερίου,
- » Κεκῆ κεφαλὴ δῆμιος διὰ ξίφους.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΔΟΝΑΤΟΣ** καὶ **ΘΕΡΙΝΟΣ** ἔχει τελειοῦται.

- » Ξίφει, Θερινὲ, συθερισθεὶς Δονάτω,
- » Ἄμφω Θεοῦ γίνεσθε δράγματα ξένα.

* Ἐὸ ἅγιος γεομάρτυς **ΓΕΩΡΓΙΟΣ** ὁ μαρτυρήσας ἐν πόλει Πτολεμαίδος, ἐν ἔτει αψνβ' (1752), μαχαίραις κατακοπιεὶς τελειοῦται.

- † » Γεώργιος ἦν τῷ Γεωργίῳ ἅμα,
- » Νέος παλαιῷ συνετάχθη ἐνθάδε ²

* Τοῦ ἁγίου γεομάρτυρος **ΑΖΑΡΟΥ** τοῦ Βουλγάρως, ἀθλήσατος ἐν ἔτει 1802, ³

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἦτοι καθὼς πέποιθε καὶ θαρρεῖ ὁ Λέων εἰς τὴν ἀλκαίαν, δηλαδὴ εἰς τὴν οὐρὰν του. Ἀλκαία γὰρ κυρίως λέγεται ἡ τοῦ Λέοντος οὐρὰ, διότι ἀλκεῖ, ἤγουν βρηθεῖ αὐτὸν, ἢ διότι ἔχει τὴν ἀλκὴν καὶ δύναμιν εἰς τὴν οὐρὰν του, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ οὐρὰ καλεῖται, διατεῖ οὐρεῖ καὶ φυλάττει τὰ ζῶα τὰ ὅποια τὴν ἔχουν. Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ τῆς Μονῆς τοῦ Διουσιίου γράφεται οὕτως • «Ὡσπερ ἀλκίμων Λέων, κατ' ἐκεῖνο τὸ Πρῶφητικόν.» Δίκαιος ὡς Λέων πέποιθεν.

² Τὸ Μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ γένος Μαρτυρολόγιον.

³ Τὸ Μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ γένος Λειμωνιάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΔ'**, μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν **ΕΛΙΣΑΒΕΤ** τῆς θαυματουργοῦ.

- » Ἐλισάβητ λιπούσα γῆν Θεοῦ Λόγε,
- » Καλὴ καλὸν βλέπει σε νόμφη νομφίον.

† » Εἰκάδι καίγε τετάρτη ἀπῆρε πόλον Ἐλισαβέτιε.

Αὕτη ἡ ὁσία Ἐλισάβητ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εἰσήλθεν εἰς ἀσκητικούς ἀγῶνας, ὅθεν καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων, καὶ ἰατρικῶς διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας. Ταύτης τῆς ὁσίας ἡ γέννησις ἐδηλώθη ἄνωθεν διὰ θείας ἀποκαλύψεως καὶ ἐπρομηνύθη παρὰ Θεοῦ, ὅτι θέλει γένει σκευὸς ἐκλογῆς. Ἐφόρει δὲ ἡ μακαρία ἓνα μόνον χιτῶνα, διὰ τοῦτο ἐταλαιπωρεῖτο ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τὸν παγετὸν τοῦ χειμῶνος. Δὲν ἐπλυνε ποτὲ τὸ σῶμά της μὲ νερόν· διεπέρασε νηστικῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας. Τρεῖς χρόνους εἶχεν ὄλως διόλου προσηλωμένον τὸν νοῦν της εἰς τὸν Θεόν, καὶ μὲ τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς της δὲν εἶδε τελείως τὸ κάλλος καὶ μέγεθος τοῦ οὐρανοῦ. Ἐθανάτωσε διὰ προσευχῆς της ἓνα ὄφιν φαρμακερὸν καὶ μεγαλώτατον. Δὲν ἐγέυθη ἔλαιον εἰς διάστημα πολλῶν χρόνων, καὶ δὲν ἐφόρεσεν εἰς τοὺς πόδας της ὑποδήματα. Μὲ ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα κατορθώματα καὶ ἀρετὰς θαυμάσιως διαλάμπουσα ἡ τρισολβία, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, ἡ ὅποια καὶ ἕως τῆς σήμερον χαρίζεται τοὺς μετὰ πίστειως προστρέχοντας αὐτῇ χάριν πολλῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων, διότι χῶμα μόνον ἐκ τοῦ τάφου αὐτῆς, μετ' εὐλαβείας λαμβανόμενον, ἰατρικῶς πᾶσαν ἀσθενείαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΣΑΒ-ΣΑ** τοῦ στρατηλάτου καὶ Γόθου. ¹

- » Ἐπνιξε δεῖνὰ πνεύματα πλάνης Σάββας,
- » Ποταμόπνικτος μάρτυς ὀφθεὶς Κυρίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Σάββας ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σοβ' (272), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν Γοθίαν, ἔχων δὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατηλάτου εἰς τὴν Ρώμην. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πιστὸς χριστιανός, διὰ τοῦτο ἐπεμελεῖτο τοὺς ἁγίους μάρτυρας τοῦ

¹ Ἄλλος εἶναι ὁ Σάββας οὗτος ἀπὸ τὸν ἐορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην ὁδοῦν τοῦ παρόντος Ἀπριλίου. Ἄν καὶ οἱ δύο ἔτυχε νὰ ἦναι καὶ στρατηλάται καὶ Γόθοι, καὶ ἐν τέλος ἔλαβον τὸ νὰ περῶσιν εἰς ποταμούς. Καθὼς αὗτος μὲν ἦτο ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ Οὐαλεντιανοῦ· καὶ οὗτος μὲν ἐν Ρώμῃ ἐμαρτύρησεν, ἐκεῖνος δὲ ἐν Γοθίᾳ ἐπὶ Ἀθανασίου.

Χριστοῦ τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς φυλακάς. Διὰ δὲ τὴν καθαρότητα τῆς ζωῆς του, καὶ τὴν ἀσκησιν τῶν ἀρετῶν, ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐδίδωκε τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶναι χριστιανός, ἐφέρθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ῥίψας τὴν ζώνην, ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὁθεν ἐκρέμασαν αὐτόν, καὶ ἔκαυσαν μὲ τὰς λαμπάδας, εἴτα ἔβαλον αὐτόν ἐντὸς λέβητος, γεμάτου ἀπὸ πύσσαν βρασμένην. Καὶ ἐπειδὴ παραδόξως ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο προσεῖλκυσε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἑβδομήκοντα Ἑλληνας, οἵτινες ἀποκεφαλίσθεντες διὰ τὸν Χριστόν, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Μετὰ ταῦτα φέρεται ὁ ἅγιος ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ ἀνδρείως ὡμολόγησε τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ἐφάνη πρότερον εἰς αὐτόν ἐν τῇ φυλακῇ καὶ τὸν ἐνεδυνάμωσε· τούτου χάριν ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμόν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Εἰς τὴν ἀκμὴν δὲ τῆς ἡλικίας τοῦ ἀγίου τούτου ἔλαμπε καὶ μία λευκότης εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἓνα ἐρύθημα εἰς τὰς παρεϊάς του. Αἱ δὲ τρίχες τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενειῶν του, ἦσαν ὡσάν χρυσαὶ καὶ διαλάμπουσαι. Αἱ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του κόραι ἐβλεπον μὲ ἐν βλοσυρόν καὶ ἀφοβὸν βλέμμα, τὸ ὁποῖον φανερόνει τὴν φυσιογνωμίαν ἐνὸς ἀνδρείου καὶ μεγαλοψύχου στρατιώτου.

Οἱ διὰ τοῦ ἀγίου Σύμβα πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ἑβδομήκοντα στρατιῶται, ξίφει τελειοῦνται.

- » Κάρας ἀριθμῶν τῷ ξίφει τεταμημένας,
- » Εὐροὶς πεσόντας ἀνδρας ἐπτάκις δέκα.

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΠΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ καὶ ΒΑΛΕΝΤΙΩΝΟΣ.

- » Ὁ Πασικράτης ἦρατο τμηθεὶς κράτος,
- » Βαλεντιῶνος ἐκβαλὼν φόβον ξίφους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὸ Δουρόστολον τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ εὐρισκομένης Μοισίας, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται καὶ Δουρόστορον καὶ εἶναι τώρα Κώμη, ἡγουν χωρίον. Εὐρίσκοντο δὲ αὐτοὶ στρατιῶται εἰς ἓνα λεγεῶνα, ἡγουν τάγμα στρατιωτικόν, τὸ ὁποῖον ἦτον συνθεμένον ἀπὸ χιλιάδας ἕξ, κατὰ τὸν καιρὸν ὅτε ἦτον ἐπαρχος εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὁ καλούμενος Αὐλοζάνης. Βλέποντες δὲ οἱ ἅγιοι οὗτοι τοὺς τότε Ἑλληνας ὅτι ἦσαν ἐκδοτοὶ εἰς τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ ὅλοι πεφοβισμένοι ἀπείθοντο εἰς

τὰς προσταγὰς τῶν εἰδωλολατρῶν βασιλέων, τούτου χάριν ἐπαρρησιάσθησαν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς χριστιανούς. Ὁθεν ἐπίασαν αὐτοὺς οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ τοὺς ὑπήγαγον εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἠνάγκαζεν αὐτοὺς διὰ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' οἱ ἅγιοι οὐδόλως αὐτὸ κατεδέχθησαν. Μάλιστα δὲ ὁ ἅγιος Πασικράτης, ὅτε ἐφάνη εἰς αὐτόν τὸ εἶδωλον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὑπῆγε πλησίον αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπτύσεν, εἰπὼν, ὅτι αὕτη ἡ τιμὴ πρέπει εἰς αὐτόν. Εὐθύς λοιπὸν ἔδεσαν αὐτοὺς μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐρρίψαν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐδειχνε δὲ ὁ ἅγιος Πασικράτης ὅτι ἔχαιρε διότι τὸν ἔδεσαν, ὅθεν ἐβάσταζε τὴν ἀλυσιδα διὰ τὸν Χριστόν, ὡς ἐν χρυσοῦν ἐνώτιον, ἢ ἓνα περιλαίμιον στολισμόν. Ἐπειδὴ ἡ ἀλυσίς ἐκείνη ἦτον ὄργανον τοῦ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, διὰ μέσου τῶν ὀπείων ἤλπιζε νὰ σωθῇ. Ἐπειτα ἐκβαλαν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς παρέστησαν πάλιν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Τότε ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀγίου Πασικράτους, Παπιανὸς ὀνόματι, ἦλθεν ἐκεῖ, κλαίων ὁμοῦ καὶ συμβουλευὼν τὸν ἀδελφόν του, ἵνα βάλῃ μόνον θυμίαμα ἐπάνω εἰς τὸν βωμόν, καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς τιμωρίας, ἀκολουθῶν εἰς τὸ ἰδικόν του παράδειγμα. Διότι καὶ αὐτὸς ὁ Παπιανὸς καταφρονῶν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, καὶ ποθῶν τὰ πρόσκαιρα, καὶ πρὸς τούτοις ἀπὸ τὸν φόβον τῶν βασάνων, ἠρνήθη φεῦ! προτύτερα τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ ἅγιος Πασικράτης ἀπέβαλεν αὐτόν, λέγων, ὅτι εἶναι ἀνάξιός τῆς συγγενείας καὶ ἀδελφότητός του, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ συμβουλεύσῃ ἄλλον, αὐτὸς ὅτις ἐχωρίσθη ἀπὸ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὁθεν πλησιάζας εἰς τὸν βωμόν ὁ ἅγιος, θεληματικῶς ἐξήπλωσε τὴν χεῖρά του διὰ νὰ τὴν καύσωσι. Ἐλεγε δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα, ὅτι ἡ μὲν σὰρξ αὕτη, ἐπειδὴ εἶναι θνητὴ, διὰ τοῦτο καὶ νικᾶται ἀπὸ τὴν φωτίαν, καθὼς βλέπεις, καὶ ἀκολούθως φθείρεται καὶ ἀναλύεται· ἡ δὲ ψυχὴ οὕσα αὐλὸς καὶ ἀθάνατος, καὶ μὴ ἔχουσα φύσιν νὰ φθείρεται ἀπὸ τὰ ὀρώμενα στοιχεῖα καὶ πάθη, διὰ τοῦτο δὲν νικᾶται, ἀλλὰ στέκει ἀκλινήσ καὶ ἀκίνητος· διότι φυλάττεται αὕτη διὰ νὰ ζῆ εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ὑστερον ἠρωτήθη καὶ ὁ ἅγιος Βαλεντίων, ἐὰν συμφωνῇ μὲ τὸν Πασικράτη, καὶ ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι συμφωνεῖ, διὰ τοῦτο ἔλαβον καὶ οἱ δύο τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀποκεφαλίσθωσι. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἀπερχομένων τῶν ἀγίων εἰς τὸν τόπον τῆς καταδικῆς, ἤκαλούθει εἰς τὸν ἅγιον Πασικράτην ἡ μήτηρ του,

καὶ προπέμπουσα αὐτόν, τὸν ἐπαραθάρυνε νὰ κλίῃ τὸν λαιμόν του εἰς τὴν σπάθην, καὶ νὰ θανατωθῇ προθύμως διὰ τὸν Χριστόν. Ἦτον δὲ ὅτε ἀπεκεφαλίσθησαν, ὁ μὲν ἅγιος Πασικράτης, εἰκροιδῶ χρόνων· ὁ δὲ ἅγιος Βαλεντίων, χρόνων τριάκοντα.

Μνήμη τῶν ἁγίων ὀκτῶ μαρτύρων ΕΥΣΕΒΙΟΥ, ΝΕΩΝΟΣ, ΛΕΟΝΤΙΟΥ, ΛΟΓΓΙΝΟΥ καὶ ἑτέρων τεσσάρων, τῶν διὰ τοῦ ἁγίου Γεωργίου πιστευσάντων τῷ Χριστῷ καὶ μαρτυρησάντων.

- » Ἀριθμὸν ἰσάμιλλον ὀκτῶ μαρτύρων,
- » Τὸν ἰσάκις τέμνουσιν ἴσον ἰσάκις. ¹

Ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος, ἐπρόσταξεν ὁ ἀσέβης Διοκλητιανός, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ οἱ εὐρσκόμοιοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ μάλιστα ὅσοι εἶναι φυλακισμένοι ἐξ αἰτίας τοῦ μαρτυρίου καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ ἁγίου Γεωργίου, νὰ θυσιάζωσιν εἰς τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς καὶ οὕτω νὰ ἀφίνωνται ἐλεύθεροι διὰ νὰ ζῶσιν· ἢ ἐὰν τοῦτο δὲν κάμωσι, νὰ βασανίζωνται ἀσπλάγῃως καὶ τελευταῖον νὰ θανατόνωνται. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτοι οἱ ὀκτῶ ἅγιοι, βλέποντες τὰ παρὰ τοῦ ἁγίου Γεωργίου γενόμενα θαύματα ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν, τούτου χάριν ἐκβαίνοντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, παρεστάθησαν εἰς τὸν

¹ Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διὰ τί ὁ ὀκτῶ ἀριθμὸς ὀνομάζεται ἰσάκις ἴσος ἰσάκις; ἀποκρινόμεθα, ὅτι ἴσως καθὼς ὁ δῦο ἀπὸ ἐσῶτον πολλαπλασιαζῶν, ἴσος ἐαυτῷ ἐστίν, οὕτω καὶ ὁ ἐκ τούτου παραγόμενος τέσσαρα ἰσάκις ἴσος ἐστίν, διότι δι: δῦο ἀποτελοῦσι τὸν τέσσαρα. Ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς ἴσος εἶναι πολλαπλασιασθῇ τὸν τέσσαρα, ἦτοι τὸν ἰσάκις ἴσον, ὁ ἐξ αὐτῶν παραγόμενος, ἦτοι ὁ ὀκτῶ, ἰσάκις ἴσος ἰσάκις ἐστίν. Καθότι ὁ αὐτὸς ἴσος ἀριθμὸς, ἦτοι ὁ δῦο, πολλαπλασιάζει δι: ἕτερον. Λέγεται δὲ καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον ὁ ὀκτῶ ἰσάκις ἴσος ἰσάκις, καθότι εἶναι κύβος πρῶτος ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ὁ βροικμάτατος καὶ στερεώτατος, παραχθεὶς ἐκ τοῦ πρώτου τετραγώνου τοῦ τέσσαρα, διότι δις τὰ τέσσαρα κοιοῦσι τὸν ὀκτῶ. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ κύβου τούτου, ἦτοι τοῦ ὀκτῶ, αἱ τρεῖς διαστάσεις εἶσι, τὸ μήκος δεξιοῦ καὶ πλάτος καὶ βῆθος αὐτοῦ, κατὰ τοὺς μαθηματικούς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν οὗτος καλοῖτο ἰσάκις ἴσος ἰσάκις. Εἰμὴ γὰρ οὗτος τὴν ἰσότητά ἐχεῖ κατὰ τὰ τρία ταῦτα, οὐκ ἂν ἐλέγετο κύβος, ἀλλὰ ἢ πλινότις, ἢ δοκίς, ὡς οἱ μαθηματικῶν παιδῆς φασιν. Ἐχεῖ δὲ ὁ κύβος ὀκτῶ μὲν γωνίας, ἐξ δὲ ἐπιφανείας, καὶ δώδεκα πλευράς· καὶ ἐὰν θελῃς νὰ τὸ καταλάβῃς, βάλῃ ἔμπροσθέν σου ἐν κιβώτιον, καὶ μέτρησον τὰς τούτου γωνίας τε καὶ πλευράς, καὶ θέλεις εὐρῆ τὸν λόγον μας ἐληθῇ. Καὶ διὰ τὰ ἐπιπέδω με συντομίαν, ἕνα ἰσάπλευρον τετραγώνον, ὅταν σφικθῇ ἐπάνω καὶ κάτω, αὐτὸ γίνεταί κύβος.

Διοκλητιανόν, καὶ ἠναγκάσθησαν παρ' ἐκείνου νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐπέισθησαν, πρῶτον μὲν ἐγυμνώθησαν καὶ ἐδέθησαν, ἔπειτα δὲ ἐδάρθησαν, μετὰ ταῦτα κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν τόσον πολλὰ, ὥστε αἱ σάρκες των ἀναλύσασαι, ἔπεσον κατὰ γῆς, καὶ τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγγχνα των ἐφαίνοντο ἀπὸ ἐξωθεν. Τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στρεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν ἀναβλύζουσιν ἰατρείας πρὸς δόξαν Θεοῦ, εἰς ὅλους τοὺς προστρέχοντας αὐτοῖς μετὰ πίστεως.

* Ὁ ἅγιος γεομάρτυς ΔΟΥΚΑΣ ῥάπτης ὁ Μετληναῖος, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ἀφ'εδ' (1564) ζῶν ἀποδερματισθεὶς, τελειοῦται.

- » Δούκας ὁ ῥάπτης ἐκδαρεὶς δορὰν ὄλην,
- » Ἐραψεν αὐτῷ ἱμάτιον φωσφίρον. ¹

* Ὁ ἅγιος γεομά της ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ ἐν Μαγνησίᾳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ἀφ'ος' (1776), σφοδρῶς τυφθεὶς τελειοῦται.

- † Ζητῶν ὁ Νικόλαος εὐρέσθαι γάμον,
- » Ἄφθαρτον εὗρε διὰ πλεγῶν ἐν πόλῳ. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΜΑΡΚΟΥ.

- » Σίροντες εἰς γῆν Μάρκον οἱ μισοφρόνοι,
- » Πρὸς οὐρανοὺς πέμποντες αὐτὸν ἡγνούου.

» Εἰκάδι πέμπτη Μάρκον ἐνὶ χθονὶ ἄφρονες εἶλον.

Οὗτος ὁ πανεύφημος Ἀπόστολος Μάρκος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς ὄλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην καὶ Βαρβαρίαν καὶ Πεντάπολιν, κατὰ τοὺς χρόνους Τιβερίου ³ τοῦ

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον. Ἐσφαλμένως δὲ γράφεται ἐν τῷ Μαρτυρολόγιῳ, ὅτι ὠνομαζέσσο οὗτος Γεώργιος διότι ἔχει Γεώργιος, ἀλλὰ Νικόλαος ὠνομαζέσσο, ὁ τοῦ χατζῆ Κανέλου δηλαδὴ υἱός.
³ Παρὰ δὲ τῷ Ὁρολογίῳ γράφεται Νέρωνος· ἔφθασεν ὁμως καὶ ἔως τοῦ Νέρωνος, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου ἤβλησεν ἐν ἔτει εδ' (64), συμφώνως λέγει καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ α', τόμῳ τῆς Ἐκκληστ. Ἱστορίας, ὅστις καὶ ταῦτα γράφει περὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ τούτου Μάρκου· ὅτι ἤρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς Αἴγυπτον, κατὰ τὸ δέκατον τρίτον ἔτος μετὰ τὴν τοῦ Χρι-

βασιλείως ἐν ἔτει 64, ¹ συνέγραψε δὲ τὸ ἅγιόν του Εὐαγγέλιον, ἐξηγουμένου τοῦτο εἰς αὐτὸν Πέτρου τοῦ Κορυφαίου Ἀποστόλου. Ἐλθὼν δὲ εἰς Κυρήνην τῆς Πενταπόλεως, πολλὰ ἐκεῖ ἐποίησε θαύματα· ἔπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Πεντάπολιν, πανταχοῦ δὲ ἐνήργει

θαύματα· ἐστόλιζε τὰς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐχειροτόνει Ἐπισκόπους καὶ κληρικούς, ὕστερον δὲ πάλιν ἐγύρισε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκεῖ δὲ εὐρῶν τινὰς ἀδελφούς εἰς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, τῆς καλουμένης τοῦ Βουκόλου, συνανεστρέφετο μετ' αὐτούς, εὐαγγελιζόμενος καὶ κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν οἱ προσκυνηταὶ τῶν εἰδώλων, μὴ φέροντες νὰ βλέπωσι τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν αὐξανομένην καὶ προκόπτουσαν, ἔδεσαν τὸν Ἀπόστολον μετ' ὀρεινὰ, καὶ ἔσυρον αὐτὸν ἐπάνω εἰς πέτρας· αἱ δὲ σάρκες του κτυπούμεναι εἰς τὰς πέτρας, κατεξεσχίζοντο, καὶ τὸ αἷμά του τὴν γῆν ἐκοκκίνιζεν. Ἐπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφάνη ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν, καὶ τοῦ ἐφανέρωσε τὴν μέλλουσαν δόξαν ἣν ἐμελλε νὰ λάβῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς· μετὰ δὲ μίαν ἡμέραν ἔδεσαν πάλιν αὐτὸν οἱ Ἕλληνες, καὶ ἔσυρον μέσα εἰς τὰς ἀγοράς. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπειδὴ ἐσπαράττοντο αἱ σάρκες του καὶ κατεκόπτοντο ἀπὸ τὰς πέτρας, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Κυρίῳ ὁ μακαριστὸς τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος τοιοῦτος ἦτο ὁ θεὸς οὗτος Εὐαγγελιστής. Δὲν ἦτο οὔτε πολλὰ ὑψηλὸς καὶ μακρὺς, οὔτε πάλιν πολλὰ χαμηλὸς καὶ κοντὸς, ἀλλὰ ὁμοῦ μετ' ὁ μέτριον μέγεθος ἐστόλιζεν αὐτὸν καὶ ἡ ἐπανθούσα λευκότης τῶν μαλλίων του. Ἡ μύτη του ἦτο μακρὰ καὶ ἴση καὶ ὄχι κοντὴ καὶ πλατεία, ὥστε νὰ δεικνύη τὸ πρόσωπόν του ὡς κολοβόν. Τὰ ὀφρύδιά του ἔνευον εἰς τὰ ἔσω, τὸ γένειόν του ἦτο δασύ καὶ μακρὸν, ἡ κεφαλὴ του φαλακρὰ καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του ἀριστα συγκεκραμένον· εἶχε δὲ ὁ Ἀπόστολος συμπάθειαν πολλὴν εἰς τοὺς δεομένους, καὶ τὸ εὐκολομίλητον πρὸς τοὺς αὐτὸν συναντῶντας, ὥστε αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς του ἀντέλαμπον μετὰ τὰς φυσικὰς χάριτας τοῦ σώματος του. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις εἰς τὸν πάνσεπτον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον τοῦ Ταύρου. ¹

εοῦ ἀνάστασιν, καὶ πρῶτος ἔκτισεν ἐκκλησίαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ὅτι ὁ Μάρκος οὗτος ἦτο μαθητὴς καὶ υἱὸς θετοῦ τοῦ Πέτρου, ἀνεψιὸς δὲ Βαρνάβα, καὶ υἱὸς Μαρίας, ἥτις ἐδέχθη τοῦς Ἀποστόλους, καθὼς εἰς τὰς Πράξεις γράφεται «Συνεῶν δὲ (ὁ Πέτρος) ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου» (Πράξ. ιβ'. 12.) καὶ πρὸς Κολασ. δ'. 10.) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πέτρος γράφει «Ἀσπάζεται ἡμεῖς· Μάρκος ὁ υἱὸς μου» (ἀ. Πέτ. ε'. 13.) γράφει δὲ πρὸς ταῦτους ὁ Μαλέτιος, ὅτι δεὶς ὁ Πέτρος ὑπῆγε τὸ πρῶτον εἰς Ῥώμην κηρύττων τὸ σωτήριον κήρυγμα, δὲν εὐχαριστήθησαν μόνον οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὴν ἀγραφὸν διδασκαλίαν τοῦ κηρύγματος του, ἀλλὰ προσέλασαν τὸν ἀπόστολον τοῦτον Μάρκον, ὡς μαθητὴν τοῦ Πέτρου, νὰ τοὺς ἀφήσῃ ὑπόμνημα ἔγγραφον τῆς διδασκαλίας τοῦ Πέτρου, καὶ οὕτως ἔγεναν αἴτιοι τῆς συγγραφῆς τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Εὐσεβίος (Ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. β'. κεφ. ιε.) καὶ Κλήμης ὁ Στρωμακεὺς ἐν τῷ σ'. τῶν ὑποτυκώσεων, καὶ Παπίας ὁ Ἱεραπολίτης. Ὁ Θεοφύλακτος ὁμοῦ καὶ Οἰκουμένιος καὶ ὁ Μητροφάνης Σύμωρης ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν συμφωνῶς λέγουσιν, ὅτι ὁ Πέτρος ἐπέτρεψε τὸν Μάρκον νὰ ὑπάγῃ εἰς Αἴγυπτον καὶ νὰ γράψῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ δὲ θεὸς Αὐγουστίνος περὶ συμφωνίας Εὐαγγελιστῶν (βιβλ. α. κεφ. β'.) λέγει, ὅτι ὁ Μάρκος φέρεται ἀκολουθεῖ τὸν Ματθαῖον, καὶ εἶναι ὡς ἂν ἐπιτομεὺς τῶν τοῦ Ματθαίου Εὐαγγελικῶν διηγήσεων. (ὄρα εἰς τὴν ἑκατοναετηρίδα σελ. 173.) Ὅρα περὶ τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦτου καὶ εἰς τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Ἰουνίου, ὅπου εὐρήσεις, ὅτι οὗτος ἐβίωσεν τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Βαρνάβα, καὶ τὰ ἀπέθεσε μέσα εἰς ἕν σπῆλαιον. Σημειώσαι, ὅτι τὸ ὄνομα Μάρκος κατὰ τινὰς μὲν εἶναι Ἑβραϊκόν, ὅθεν ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδωρος εἶπεν, ὅτι αὐτὸ ἐρμηνεύεται καθαρὸς ἢ ὑψηλός· κατὰ τινὰς δὲ εἶναι Ἑλληνικόν, διότι πολλοὶ Ἕλληνες μετ' ὁνομα Μάρκος ὀνομάζοντο· καὶ διὰ νὰ εἰπωμεν καθολικῶς, πολλοὶ Ἑβραῖοι συναναστρέφόμενοι μετ' αὐτοῦ Ἕλληνας εἶχον καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων· οὕτω Φίλιππος ὁ ἀπόστολος, Ἑβραῖός ὢν, εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ Ἕλληνος βασιλέως Φιλίππου, τοῦ πρὸ Χριστοῦ δικασίου χρόνον ὄντος. Οὕτω ὁ Νικόδημος, ὁ εἶς τῆς Συναγωγῆς τῶν Ἑβραίων, ὄνομα εἶχε Ἑλληνικόν· οὕτω ὁ Τρύφων, Ἑβραῖός ὢν, πρὸς τὸν δευτεῖον ἐποίησε τὸν διάλογον ὁ θεὸς Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυρ, μετ' ὄνομα Ἑλληνικόν ὀνομάζετο, καὶ ἄλλοι ὁμοίως. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον ἐγκώμιον ἔχει Νικήτας ὁ ρήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐστὲρ οὐχ ὁμοίαι τῶν σωμάτων πάντων.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρῃ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

¹ Ὁ Τιβερίος ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει 14—15 μ. Χ. ὥστε κατὰ τὴν σημειωμένην ἐποχὴν εἶχε τὴν ἀρχὴν ὁ Νέρων βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 54 μέχρι τοῦ 68 μ. Χ. Σ. Ε.

¹ Ἀξιόλογον εἶναι τὸ θαῦμα τὸ ἱστορούμενον ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦτου, τῇ κατὰ Βολλάνδφ ἀναφερομένη· ἦγον ὅτι εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἦτο ὑπόδηματοποιὸς τις ἄπιστος, ὁ ὁποῖος βράπτων μίαν φορὰν τὸ ὑπόδημα τὸ ἱαχισμένον καὶ παλαιὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, ἐτρέπτε τὴν χεῖρά του μετ' ἡν βελόνην· πονέσας δὲ πολλὰ, ὡ θεὸς μου! ἐφρίνασεν. Ὅθεν ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν, ἐδίδαξεν αὐτὸν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ εὐδὲς τὸν ἰάρασεν· μετὰ τὸ πύσιμα του· εἶτα βαπτίσας αὐτὸν, ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τοῦ ἐκεῖ θρόνου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελείται ἡ ἀνάμνησις τῶν ἔγκαι-
νίων τοῦ σεπτοῦ Ἀποστολείου (ἦτοι τοῦ ραοῦ) τοῦ
ἀγίου ἐνδόξου καὶ παρεμφήμου Κορυφαίου τῶν Ἀ-
ποστόλων Πέτρου, τοῦ Συγκειμένου, ἦτοι τοῦ ὄν-
τος π.λησίον εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλη-
σίαν.

Ὁ ἅγιος ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ Πατριάρχης Κων-
σταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

» Ἐκστῆς, Μακεδόνιος, τοῦ φθοροῦ θρόνου,

» Ἵμνεῖς τὸ θεῖον σὺν Σεραφίμ καὶ θρόνοις.

Ἡ ἅγια μάρτυς ΝΙΚΗ ξίφει τελειοῦται.

» Νίκης βραβεῖα τῇ τετραμήνῃ Νίκῃ.

» Νίκης βραβεῖς δίδωσιν, ὡς νικηφόρῳ.

Οἱ ἅγιοι ὀκτῶ ὀσιομάρτυρες καὶ ἀναχωρηταὶ ξί-
φει τελειοῦνται.

» Ὄκτῶ συνεκκόπτουσιν ἀνδρῶν αὐχένια,

» Ἵπὸ ζυγῶν σὸν τοῦ; δμκροθέντας, Λόγε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Λέγουσι δὲ, καὶ ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς οὗτος παρὼν εὐρεθεὶς εἰς
Ῥώμην, ὅτε ἐμαρτύρησαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος, εἶτα γυρί-
σας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐν αὐτῇ ἔλαβε τὸν διὰ μαρτυρίου
θάνατον ἐν ἔτει ξη' (98), κατὰ τὸν Εὐτύχιον Ἀλεξανδρείας,
ἐν τῷ χρονικῷ. (ὄρα εἰς τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ κυρ Εὐγε-
νίου.)

¹ Ὁ Μακεδόσιος οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ κακοδό-
ξου Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, τοῦ καλουμένου Δικόρου ἐν
ἔτει 495· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔδωκε πρῶτον ἰδιόχειρον γράμμα,
νὰ φυλάξῃ ἀπρασαλεύτως τὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως δόγματα.
Ἐπὶ τερτον δὲ γενομένου ὑπερασπιστῆς τῆς κκοδοξίας τοῦ Εὐ-
τυχοῦς, ἐζήτηε τὸ γράμμα ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην Εὐφῆ-
μιον, ἐκεῖνος δὲ ἠρνήετο. Διὰ τοῦτο ἐξώρσε μὲν ἐκεῖνον, ἔ-
κμαε δὲ Πατριάρχην τὸν Μακεδόσιον τοῦτον, πρεσβύτερον ὄν-
τα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ παρόμοιον κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ εἰσώ-
τητα μὲ τὸν Εὐφῆμιον. Τὸ γράμμα δὲ τοῦ βασιλέως τὸ ἔδω-
κεν ὁ Εὐφῆμιος εἰς τὸν Μακεδόσιον τοῦτον, τὸν ἐμπειστου-
μένον τότε τὴν φύλαξιν τῶν ἱερῶν κειμηλίων. Ἀπ' οὗ δὲ ἔγει-
νε Πατριάρχης ὁ Μακεδόσιος, καὶ ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἔχει
τὸ γράμμα τὸ ἐζήτηε ἀπὸ αὐτοῦ· ὁ Μακεδόσιος ἐναντιεῖτο σφο-
δρῶς καὶ δὲν εἶδιδε τὸ γράμμα. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ἐκάθηρε πρῶ-
τον τὸν ἅγιον, καὶ ἔπειτα τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ
ὕστερον εἰς τὰ Εὐχάϊα ἐν ἔτει 511· τόσῃν δὲ πολλῇ σύγχυ-
σιν ἐπεξέζησεν ἡ καθαίρεσις καὶ ἐξορία τοῦ ἀγίου τούτου Μα-
κεδόσιου, ὥστε ὁ λαὸς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τοῖς ἡγου-
μένοις τῶν μοναχῶν ἐφώνηζον εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, Κρι-
σὸς χριστιανοὶ διὰ μαρτύριον· ἄς μὴ ἀφήσωμεν τὸν πατέρα
μας, τὸν Πατριάρχην μας· ὄβριζον δὲ καὶ τὸν βασιλεῖα, Μανι-
χαῖον αἰτὸν ὀνομάζοντες καὶ τῆς βασιλείας ἀνάξιον. (Τόμ. 6'.
σελ. 58 τοῦ Μελετίου.)

Τῇ αὐτῇ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ἀγίου ἱερομάρ-
τυρος ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ἐπισκόπου Ἀμασσίας.

» Τμηθεῖς, Βασιλεῦ, βασιλεὺς πόλου γίνη,

» Ἐξ αἱμάτων σῶν βάμμυ κόκκινον φέρων.

» Εἰκάδ' ἀμφ' ἔκτιν Βασιλεὺς ξίφει αὐχένα κάρθη.

Οὗτος ὁ ἐνδόξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Βασι-
λεὺς ἦτο Ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως Ἀμα-
σσίας τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ εὐρισκομένης,
1 κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ σύζυγον ἔ-
χοντος Κωνσταντίαν, ἡ Κωνσταντίαν, τὴν ἀ-
δελφὴν Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει
τιζ' (317), διότι οὗτος ὁ Λικίνιος ἐπέμφθη μὲν
διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸν Μαξιμῖνον, ὁ ὅποιος ἐ-
σχηκώθη ἐναντίον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου,
ἐκράτησεν ὁμως τυραννικῶς μέρη τινὰ τῆς Ἀ-
νατολῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαξιμῖνος φονευθεὶς,
ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ πολεμῇ τὸν Λικίνιον, καὶ
ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν τῆς ζωῆς του κίνδυνον, διὰ
τοῦτο ὁ Λικίνιος ἐλθὼν εἰς Νικομήδειαν, ἐ-
πρόσφερε διὰ τὴν νίκην ταύτην θυσίας εἰς τὰ
εἰδῶλα. Τότε λοιπὸν ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν ἐμ-
προσθέν του καὶ τὸν ἅγιον τοῦτον Βασιλέα, ὁ-
μοῦ καὶ μίαν κόρην ὀνομαζομένην Γλαφυρὴν,
ἡ Γλαφύραν, τῆς ὁποίας ἡ ὑπόθεσις ἦτον αὐτῇ.
Ἡ Γλαφυρὴ ἦτον ὑπηρέτρια Κωνσταντινῆς
τῆς συζύγου τοῦ Λικινίου, ἐπειδὴ δὲ ἐκατάλα-
βεν, ὅτι ὁ Λικίνιος ἐλύσσα ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὴν
ἔρωτα, ἐφανέρωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν κυρίαν
τῆς, ἡ ὁποία ἔδωκε χρήματα εἰς τὴν Γλαφυ-
ρὴν καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀνατολήν. Αὐτῇ
λοιπὸν περιπατοῦσα ἀπὸ τόπον εἰς τόπον κα-
τήνησεν εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ὅπου ἦτο Ἐπίσκο-
πος ὁ ἅγιος οὗτος Βασιλεὺς. Τοῦτο λοιπὸν μα-
θὼν ὁ Λικίνιος, καὶ ὅτι ὅσα χρήματα εἶχε μα-
ζί τῆς ἡ Γλαφυρῆ, τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν ἅγιον Βα-
σιλέα διὰ νὰ κτίσῃ Ἐκκλησίαν, ἐπρόσταξε νὰ
πίσωσι καὶ τοὺς δύο, καὶ νὰ τοὺς φέρωσιν ἐμ-
προσθέν του. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γλαφυρὴ εἶχεν ἀπο-
θάνῃ προτοῦ, διὰ τοῦτο ἐπίσθη μόνος ὁ ἅγιος
Βασιλεὺς, καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Νικομήδειαν ἐμ-
προσθεν τοῦ Λικινίου.

Ἦλεγξε δὲ ὁ ἅγιος ἀρκετὰ τὴν ταλαιπωρίαν
τῶν ψευδωνύμων Θεῶν, καὶ ἔπτυσσε μὲ κατα-
φρόνησιν τὴν πλάνην τούτων καὶ ματαιότητα.

¹ Ἡ Ἀμάσεια εἶναι πόλις περιφανῆς Καππαδοκίας τῆς
κατὰ τὸν Πόντον, κατὰ τὸν Στέφανον (ἐν τῷ περὶ πόλεων), ἀρ-
χιεπισκοπὴ δὲ οὖσα, καὶ μεταξὺ Βουλαντίου καὶ Τραπεζούντος
κειμένη, καλεῖται ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Ἀμνασά, ὡς λέγει ὁ
Βαουδράντης ἐν τῷ λεξικῷ.

Ὅθεν ἔδωκε κατ' αὐτοῦ ὁ Λικίνιος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· καὶ λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος Βασιλεὺς, καὶ ἐβλήθη εἰς πλοῖον, καὶ ἡ μὲν ἀγία του κεφαλὴ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐν μέρος τοῦ πλοίου, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμά του, ἀπὸ τοῦ ἄλλο μέρος τοῦ πλοίου. Ταῦτα δὲ τὰ δύο, ὡς τοῦ θαύματος! ἠνώθησαν πάλιν ὁμοῦ, ἡ κεφαλὴ δηλαδὴ μὲ τὸ σῶμα καὶ συνηρμώσθησαν κατὰ τὴν φυσικὴν ἁρμονίαν καὶ οὕτως εὐρέθη σῶος ὁ ἅγιος εἰς τὸν κόλπον τῆς Σινόπης ἀπὸ τινος ἀλιεῖς. Οὗτοι δηλαδὴ βαλόντες τὸν γρίπον καὶ ἐλύσαντες αὐτὸν εἰς τὴν ξηρὰν, ἔσυρον ὁμοῦ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐφάνη εἰς ἕνα χριστιανόν, Ἐλπιδοφόρον καλούμενον, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη πρῶτος τὸν ἅγιον εἰς τὸν οἶκόν του, ὅτε ἐφέρθη εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ ἐφάνερωσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ἁγίου λειψάνου. Ὁ δὲ Ἐλπιδοφόρος λαβὼν μαζί του τοὺς δύο Διακόνους, Θεότιμον καὶ Παρθένιον, οἱ ὅποιοι ἠκολούθησαν τῷ ἁγίῳ ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, ἤλθον καὶ ἐπήραν τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ τιμήσαντες αὐτὸ μὲ μύρα καὶ ἀρώματα, καὶ μὲ ψαλμωδίας καὶ ᾄματα, τὸ ἔφερον εἰς τὴν Ἀμάσειαν. ¹ Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἀγίας ΓΛΑΦΥΡΗΣ (ἢ Γλαφύρας) ἐν εἰρήνῃ τελειώθης.

- » Θεὸν Γλαφυρῆ ψυχικῶν δι' ὀφθαλμῶν,
- » Οὐ γλαφυρῶς νῦν, ἀλλὰ τηλαυγῶς βλέπει.

Ἡ ὁσία ΙΟΥΣΤΑ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τρόπον σελήνης πλαιφακοῦς, Ἰουστᾶν,
- » Δάμψασαν ἔργοις, μνήματος κρύπτει νέφος.

Ὁ ὁσιος ΝΕΣΤΩΡ τοὺς γονεῖς καταλιπὼν καὶ μονάσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τοὺς οὐρανοὺς ἰδρῶσι, Νέστωρ, ἐπείω,
- » Δι' οὐδ' ὄψιν τύραννον ἠνῆσῶ θέσει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων προσβόλαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρ-

τυρος ΣΥΜΕΩΝ συγγενοῦς, ἦτοι ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.

- » Ἀδελφὰ πάσχει, Συμεὼν, τῷ Κυρίῳ,
- » Ἐβλῶ κρεμασθεῖς, ὡς ἀδελφὸς Κυρίου.
- » Ἐν ξύλῳ ἐβδομάτῃ Συμεὼν πάγῃ εἰκάδι μακρῶν.

† Οὗτος ἦτο υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος, εἷς ἀπὸ τῶν τέσσαρας υἱοῦς, τῶν ὁποῖους ἐγέννησε μὲ τὴν προτέραν αὐτοῦ γυναῖκα· Ἰάκωβον δηλαδὴ καὶ Ἰωσὴν καὶ Ἰούδαν καὶ Σίμωνα, τουτέστι τοῦτον τὸν Συμεὼν. Ἐπειδὴ τὸ Σίμων εἶναι ὑποκοριστικὸν ὄνομα τοῦ Συμεὼν, διότι οὕτω καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καὶ Σίμων λέγεται καὶ Συμεὼν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς καθολικῆς δευτέρας του ἐπιστολῆς. Τοῦτον λοιπὸν τὸν Συμεὼν ἢ Σίμωνα εἰκειοποιήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Θεός, καὶ κατεδέχθη νὰ δνομαζέται ἀδελφὸς αὐτοῦ κατὰ σάρκα, καθότι ὁ Ἰωσήφ ἐνομιζέτο μόνον πατὴρ του. Αὐτὸς ἔχρισε τοῦτον καὶ ἱερέα διὰ νὰ κηρύττῃ τὴν ἐπιγῆς αὐτοῦ παρουσίαν, καὶ μετὰ τὸν ἀδελφὸν θεὸν Ἰάκωβον ἐγένετο οὗτος δεῦτερος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων· ὅθεν ἐπάλαισεν ὁ αἰεὶ δίκαιος μὲ πολλοὺς πόνους καὶ ἰδρῶτας ὡς ποιμὴν ἀληθινός, καὶ ἐποίμανε τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων ὡς γνήσιος μαθητῆς Χριστοῦ καὶ ὄχι ὡς μισθωτός. Ἀφ' οὗ δὲ κατεσκευάσε τὸν ἐκυτόν του ναὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατεκρήμνισε τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ τοὺς πεπλανημένους Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας ὠδήγησε. Καὶ πολλὰ καὶ διάφορα βάνανα ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τελευταῖον ἐσταυρώθη, ὡν χρόνων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ οὕτως ἀπὸ τὸν σταυρὸν ἀνέβη πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοῦ πρῶτον Χριστόν, ἵνα λάβῃ τὸν τῆς δόξης ἀμάραντον στέφανον, ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ ἐν ἔτει γῆ (98). ¹

¹ Κατὰ δὲ τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰωνίου γράφεται, ὅτι ὁ Συμεὼν οὗτος ὀνομαζέται καὶ Κλεόπας, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἦτο συγγενὴς τοῦ Κυρίου, καταδικάσθη ἀπὸ τὸν βασιλεῖα Διομετιανῶν ἐν ἔτει πβ' (82), νὰ πῆν φαρμάκιον, τὸ ὁποῖον ἐξέβαλον ἀπὸ σκορπίου, ὀφείλια, φαλάγγια, καὶ ἄλλα φαρμακερὰ θηρία· δὲν ἔπαθεν ἡμῶς κἄνεν κακόν. Ἄλλος δὲ εἶναι οὗτος ἀπὸ τὸν Σίμωνα τὸν Ἀπόστολον, τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην Μαΐου· διότι οὗτος μὲν λέγεται υἱὸς τοῦ Κλεόπα καὶ τῆς Μαρίας τῆς πρώτης ἐξαδέλφης τῆς Παναγίας, κατὰ τὸν Δοσθεον, καὶ εἶναι Ναζαρινός, ἐκείνος δὲ εἶναι Καναναῖος. Μετὰ τὴν θάλασσαν δὲ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν ὑπὸ Τίτου γενομένην, πάλιν ἀναπελθόντες οἱ πιστοὶ εἰς τὴν ἀγίαν Σιών, κατέστησαν δευτέρων ἐπισκόπων Ἱεροσολύμων τὸν Συμεὼνα τοῦτον· Ἀνεχώρησε δὲ καὶ οὗτος μετὰ τῶν χριστιανῶν

¹ Ἡ εὔρεσις δὲ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου τούτου Βασιλέως ἐορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ παρόντος Ἀπριλίου. Εἰς τοῦτον λόγον εὐρίσκειται ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διοσκουρίου, ὃ ἡ ἀρχὴ «Ὅτι τὸ ἐπίγειον κράτος λαχόντες.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἑμῶν καὶ ὁμο-
λογητοῦ **ΙΩΑΝΝΟΥ** ἡγουμένου μονῆς τῶν Κα-
θαρῶν.

- † » Παθῶν καθαρθεῖς, ὡ Ἰωάννη μάκαρ,
- » Μονῆς προέστης τῶν Καθαρῶν εἰκότως.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωάννης ἦτο ἀπὸ τὴν Εἰ-
ρηνούπολιν, μίαν ἀπὸ τὰς δέκα πόλεις τῆς ἐν
τῇ κοίλῃ Συρία εὐρισχομένης Δεκαπόλεως, ἐξ
ᾧ ἦτο καὶ ἡ Καισάρεια ἢ Φιλίππου, καὶ ἡ
Καπερναοὺμ, καὶ ἡ Τιβερίας, αἱ ἐν τοῖς ἱεροῖς
Εὐαγγελίοις ἀναφερόμεναι. Ἐγρημάτισε δὲ
οὐδὲ γονέων χριστιανῶν καὶ θεοφιλῶν, Θεοδώ-
ρου καὶ Γρηγορίας ὀνομαζομένων, ἀκμάζων
κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης
τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει ψπ' (780), ὅτε δὲ ἔγεινε
χρόνων ἑννέα ἀνάψας ἀπὸ τὸν πρὸς Θεὸν πό-
θον, ὑπῆγεν εἰς Κοινόβιον καὶ ἐκουρεύθη μο-
ναχός. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο πρόθυμος εἰς τὰς δια-
κονίας καὶ ταπεινός καὶ ὑπήκοος, ἠγαπήθη ἀπὸ
τὸν διδάσκαλον καὶ γέροντά του, ὁμοῦ μὲ τὸν
ὁποῖον ὑπῆγεν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Οἰκουμένην
ἐβδόμην Σύνοδον τὴν συγκροτηθεῖσαν τὸ δεύ-
τερον ἐν Νικαίᾳ, κατὰ τὸ ἔτος ψπγ' (783), καὶ
ἀπὸ τὴν Νικαίαν ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.
Καὶ ὁ μὲν γέροντος του ἔγεινε ἡγούμενος καὶ
ἀρχιμανδρίτης τοῦ μοναστηρίου τοῦ Δαλμάτου,
ὁ δὲ ὁσιος οὗτος Ἰωάννης ἔγεινε μεγαλόσχη-
μος καὶ ἱερεύς, καὶ ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν βασιλέα
Νικηφόρον τὸν Πατρικίον τὸν μετὰ τὴν Εἰρή-

εἰς τὴν Πέλλαν, ἐπειδὴ ὅσοι ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐρο-
νεύθησαν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Κέσιον Φλώρον. Λέγουσι δὲ ὅτι
ὅτε ἐσταυρώθη αὐτὸς ἀπὸ τὸν ὑπατικὸν Ἀττικὸν ἐπὶ Τραϊανοῦ,
ἦτο ἕκκτον εἰκοσιν ἔτων. Ὅθεν πολλοὶ συμπεραίνουσι, ὅτι οὗ-
τος ἦτο γεγεννημένος πρὸ τοῦ Χριστοῦ χρόνου δέκα* (βρα
σελ. ὅ τῆς Δωδεκαβίβλου) ἐπατριάρχους δὲ χρόνου: εικο-
σιεξ, ἢ κατ' ἄλλους εἰκοσιτρεῖς. Ὁ δὲ Νικηφόρος ὁ Κάλλι-
στος εἰς τὸ τρίτον τῆς ἱστορίας του λέγει, ὅτι ὁ Συμεὼν οὗτος
ἦτο υἱὸς τοῦ Κλωπᾶ ἢ Κλεόπα, καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Χριστοῦ· ἐπει-
δὴ τὸν Κλωπᾶν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωσήφ ὁ Ἠγήσιππος ἱστορεῖ,
ἐπειδὴ κατὰ τινὰς ἡ γενεαλογία αὐτῶν οὕτως ἔχει. Κλεόπας
(ὅστις καὶ Ἀλφαιὸς ἑκαλεῖτο) καὶ Ἰωσήφ ὁ Μνήστωρ ἀδελφοί·
ἢ Παρθένος Μαρία καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, ἡ γυνὴ τοῦ ρηθέντος
Κλεόπα ἢ Ἀλφαιῦ ἦσαν ἀδελφαί, ἢ πρωτεζᾶδελφαί. Ἀπὸ
τὸν Κλεόπαν λοιπὸν καὶ τὴν σύζυγόν του Μαρίαν ἐγεννήθη ὁ
ἐλάσσων Ἰάκωβος· ἦτοι ὁ ἀδελφός, καὶ ὁ Συμεὼν καὶ Ἰού-
δας, ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· ὅστε αὐτοὶ ἦσαν ἀνεψιοὶ τῆς Παρ-
θένου καὶ τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ δὲ Χριστοῦ πρωτεζᾶδελφοί· καὶ ἔρα
τὴν ἑκατονταετηρῆα σελ. 233, καὶ τὸν Δοσίθεον ἀνωτέρω.
Ἄλλοι δὲ μὲν γενεαλογοῦσιν αὐτὸν ἄλλως, ὡς εἶπεν ἀνωτέρω ὁ
Συναξαριστής.

νην βασιλεύσαντα ἐν ἔτει ωβ' (802), ἡγούμε-
νος εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν
Καθαρῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἐποίμανε τὴν τοῦ Χρι-
στοῦ ποιμνὴν θεαρέστως καὶ Ἀποστολικῶς χρό-
νους δέκα καὶ ὀλίγον πλέον διὰ τοῦτο ἠγαπήθη
ἀπὸ πάντα ἀνθρώπων.

Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ πειρασμός
παγκόσμιος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ,
διὰ τὴν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, τότε ἀπεκα-
λύφθη παρὰ Θεοῦ εἰς τὸν μακάριον τοῦτον ὁ
ῥηθεὶς πειρασμός. Ὅθεν συνάξας ὅλην τὴν ἀ-
δελφότητα τοῦ μοναστηρίου, ἐνουθέτησε καὶ ἐ-
δίδαξεν αὐτοὺς τὰ πρέποντα· ἔπειτα λέγει πρὸς
αὐτοὺς, γρηγορεῖτε καὶ προσέχετε, πατέρες καὶ
ἀδελφοί, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῆτε ἀπὸ τὸν διά-
βολον, καὶ ἀρνηθῆτε τὸ νὰ προσκυνῆτε τὰς σε-
πτάς καὶ ἁγίας εἰκόνας, διότι ἐμὲ δὲν θέλετε
μὲ ἰδῆ πλέον εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν. Ἐνῶ δὲ
ταῦτα ἔλεγεν, ἦλθον ἀπεσταλμένοι τινὲς ἀπὸ
τὸν εἰκονομάχον Λέοντα τὸν Ἀρμένιον, τὸν
βασιλεύσαντα ἐν ἔτει ωιγ' (813). οἵτινες διε-
σχόρπισαν ὅλους τοὺς μοναχοὺς, καὶ τὰ ὑπάρ-
χοντα τοῦ μοναστηρίου ἐμοίρασαν· λαβόντες δὲ
τὸν ἅγιον σιδηροδέσιμον, τὸν ἔφερον εἰς τὸ Βυ-
ζάντιον, ἀφήσαντες νὰ διαρπαγῶσι τὰ ἐπιλοι-
πα πράγματα τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ
ἀπὸ τὸν ἄλλον. Παρασταθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος
εἰς τὸν βασιλέα, ὠνόμασεν αὐτὸν χωρὶς ἐντρο-
πὴν ἀλιτήριον καὶ ἄθεον καὶ ἄλλα πολλὰ ὀνό-
ματα δύσφημα, καθὼς αὐτῷ ἔπρεπε, καὶ κατα-
βροντήσας εἰς τὸ παλάτιον, ἤναψε τὸν θυμὸν
τοῦ τυράννου, ὅστις ἔδειρε δυνατὰ τὸν ἅγιον
μετὰ βούνευρα. Ὁ δὲ ἅγιος ἔχαιρεν, ὅτι ἐδέρετο
διὰ τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἐφυλακίσθη εἰς ἐνμετό-
χιον τοῦ μοναστηρίου του τρεῖς ὀλοκλήρους μῆνας,
καὶ ἐκείθεν ἐξωρίσθη εἰς ἐν κάστρον, ὀνομαζόμε-
νον Πενταδάκτυλον, εὐρισκόμενον εἰς τὴν χώραν
τῆς Λάμπης. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔδεσαν τοὺς πόδας
του μὲ ἀλύσεις σιδηρᾶς, καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς
φυλακὴν μῆνας δεκαοκτώ· εἶτα ἔφερον αὐτὸν
πάλιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρέστησαν
γυμνὸν ἐμπροσθεν τοῦ τυράννου. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ
ἅγιος ἐλάλησε πολλὰ καὶ ἐφιλονείκησε μὲ τὸν
τύραννον περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων, παρεδόθη εἰς
τὸν τότε ἀναξίως πατριαρχεύσαντα Ἰωάννην
τὸν Μάντιν, ὁ ὁποῖος ἔδειξε πολλὰ δεινὰ κατὰ

* Λάμπη ἴσως εἶναι ἡ Λαμπιδία ἢ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐν-
περιομένη.

† Ἰσως σφάλμα ἴσθιν ἰδῶ, καὶ ἀντὶ Ἰωάννου, πρέπει νὰ
γράφεται Θεόδωτος ὁ Μελισσηνός ὁ καὶ Κασσιτερὴς ὀνομαζόμε-

τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ εἰς πολὺν καιρὸν ἄφησεν αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ σχεδὸν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ δίψαν. Ἐπειτα παρέστησεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν ἅγιον εἰς τὸ κάστρον τὸ ὀνομαζόμενον Κριόταυρον τῶν Βουκελλαρίων, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφυλάκισαν εἰς στενὴν καὶ ἀκοτεινὴν φυλακὴν δύο ὀλοκλήρους χρόνους. Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλὴν κακοπάθειαν κατεξηράνθη μὲν ὁ αἰδιδιμος, ὅλα ὁμῶς τὰ ὑπέμεινεν εὐχαρίστως· ἀπ' οὗ δὲ ἐσφάγη Λέων ὁ Ἀρμένιος, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Μιχαὴλ ὁ Τραυλός ὁ καὶ αὐτὸς εἰκονομάχος ὢν, ἐν ἔτει ωκ' (820), ὁ τοῦ βασιλέως Θεοφίλου πατὴρ, τότε κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας του ἀνεκάλεσε τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ἐξορίαν ὅθεν ἤλευθερώθη καὶ ὁ ἅγιος οὗτος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν καὶ ἦλθεν ἕως εἰς τὴν Χαλκηδόνα, μὴ συγχωρηθεὶς νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅτε δὲ ἐβασίλευσε Θεόφιλος ὁ υἱὸς του ἐν ἔτει ωκθ' (829), ἠθέλησε νὰ καθίσῃ ὁ ἅγιος οὗτος πλησίον εἰς ἄλλους πατέρας ἐν μιᾷ Ἐκκλησίᾳ· ὅθεν πιασθεὶς ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην Ἰωάννην ἔβδομον, τὸν συναϊρεσιώτην τοῦ Θεοφίλου, τὸν ὁποῖον καὶ Ἰαννὴν οἱ τότε ὠνόμαζον, καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ δοκιμάσας, τελευταῖον ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Ἀφουσίαν, (ἣτις εἶναι ὑποκειμένη εἰς τὸν Προκονήσου, καὶ εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὴν Ἄλωνα, τὸ τουρκιστὶ λεγόμενον Πασὰ λιμάνι,) καὶ διατρίψας ἐκεῖ ἔτη δύο καὶ ἡμισυ, εἶδε μίαν ὀπτασίαν. Ὅθεν προειπὼν εἰς τοὺς εὐρισκομένους μαζί του, ὅτι θὰ τελευτήσῃ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΠΛΙΩΝ μαχαίρᾳ τελειοῦται.

- » Σφαγείς, Ποπλίων, αἷμα σὸν Χριστῷ χέεις,
- » Ὅς ἠγοράσθης αἵματι Χριστοῦ πάλαι.

Ὁ ἅγιος ΕΥΛΟΓΙΟΣ ὁ ξενοδόχος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τὸν Εὐλόγιον, τὸν ξενιστὴν τῶν ξένων,
- » Θεοῦ ξενιστῆς Ἄβρααμ ξενιζέτω. ¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΛΛΙΩΝ ὁ νέος κατὰ γῆς σφύρομενος τελειοῦται.

- » Κονίεσαι τὸ σῶμα μάρτυς Δολλίων,
  - » Κόνει φύρεσθαι τὴν ἀπ' αὐτῆς δοῦς κόνιν. ¹
- Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τῶν ἁγίων ἐννέα μαρτύρων τῶν ἐν Κυζίκῳ μάρτυρησάντων, ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ, ΡΟΥΦΟΥ, ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ, ΘΕΟΣΤΙΧΟΥ, ΑΡΤΕΜΑ, ΜΑΓΝΟΥ, ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ, ² ΘΑΥΜΑΣΙΟΥ καὶ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ.

- » Εἰκὼν ἀλῶν ταγματίων τῶν ἐννέα,
- » Οἱ τὰς κάρκας τμηθέντες ἄνδρες ἐννέα.
- † » Εἰκάδι ὀγδοάτη βίβου λυγροῦ ἐννέ' ἀπῆραν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες συνήχθησαν μὲν ἀπὸ διαφόρων τόπων, ἐκρατήθησαν δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάττρας εἰς τὴν Κυζίκον, καὶ ἐρωτηθέντες περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, ἐντροπίασαν τὸν ἄρχοντα τῆς Κυζίκου μὲ τὴν γενναϊότητα τῆς γνώμης των, καὶ ἐνέπαιξαν τὴν πλάνην τῶν εἰδῶλων. Ὅθεν τιμωρηθέντες μὲ διάφορα βάσανα, δὲν ἐθυσίασαν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπρόσφερον ἑαυτοὺς θυσίαν ζωντανὴν εἰς τὸν ζῶντα Θεόν, διὰ ξίφους ἀποκεφαλισθέντες. Ὅθεν καὶ μετὰ θάνατον ἔγειναν ἰατρεῖον ἄμισθον διαφόρων παθῶν, εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτοῖς πλησιάζοντας.

Διήγησις περὶ τοῦ γενομένου θαύματος κατὰ τὴν Ἀφρικήν ἐν τῇ πόλει Καρθαγένη.

- † » Ἐκστηθί, λίγνε, ὡς μοι χεῖρας βλέπων
- » Τὴν ἐκδίκησιν, καὶ μακρὰν ταύτης γίνου.

Κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ Νικήτα Πατρικίου ἐν ἔτει γκέ (625), ἔγεινεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν τοιοῦτον θαυμάσιον. Εἰς τὴν Καρθαγένην (ἣτις νῦν ὀνομάζεται Τούνεζι) ἦτο στρατιώτης τις βασιλικός· ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησεν εἰς τὴν πόλιν θανατικόν, (ἦτοι πανώλης) ἐπῆρεν ὁ στρατιώτης τὴν γυναῖκά του καὶ ὑπῆγεν εἰς ἕν προάστειον, διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἄλλ' ὁ διάβολος παρακινήσας αὐτὸν εἰς σαρκικὴν ἁμαρτίαν, τὸν ἔκαμε νὰ μοιχεύσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ γεωργοῦ του· ἔ-

μενος· διότι τοῦτον ἀντὶ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου ἀνεβίβασεν εἰς τὸν πατριάρχικὸν θρόνον Λέων ὁ Ἀρμένιος, ὡς δὲ μόρονά του· καὶ βρα εἰς τὸν γ' τόμ. τοῦ Μελετίου σελ. 259.

¹ Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Εὐλόγιος ὁ Λατόμος, οὗ ὁ βίος εὐρίσκεται εἰς τὸ Ἐκλόγιον, διότι κληθεὶς ξενοδόχος ἦτο.

¹ Ἦτοι κονίεται κατὰ τὸ σῶμα ὁ μάρτυς Δολλίων, ὅστις ἔδωκε νὰ φύρεται εἰς τὸν κονιορτὸν τῆς γῆς, τὴν κόνιν, ἣτοι τὸ σῶμά του, τὸ ἀπὸ τῆς κόνεως τῆς γῆς πλασμένον.

² Παρὰ τοῖς Μηναίοις Θεόδοτος οὗτος γράφεται: Σ. Ε.

πειτα κτυπηθείς ἀπὸ τὸ πάθος τῆς πανώλους εἰς τὸν βουβῶνα, ἀπέθανε· καὶ μετὰ τρεῖς ὥρας ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν τάφον καὶ νὰ λέγῃ, ἐλεήσατέ με. "Ὅθεν ἀνοίξαντες οἱ ἐκεῖσε τὸν τάφον, εὗρον μὲν αὐτὸν ζωντανόν, μὴ δυνάμενον δὲ νὰ καλήσῃ. Θαλάσσιος δὲ ὁ τότε Πάπας τῆς Ἀφρικῆς, ἐπαρηγόρησεν αὐτόν· μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἐδιηγῆθη ταῦτα. "Ὅτε ἡ ψυχὴ μου ἐμελλε νὰ ἐκβῆ ἀπὸ τὸ σῶμά μου, ἐβλεπον τινὰς Αἰθιοπας μαύρους καὶ φοβερούς εἰς τὸ εἶδος, οἱ ὅποιοι ἐσηκώθησαν κατ' ἐπάνω μου καὶ μὲ ἐπολέμουν. Μετὰ ταῦτα εἶδον δύο νεανίσκους ὠραιούς, οἵτινες ἦλθον ἐκεῖ, διὰ τοὺς ὁποίους ἐχαροποιήθη ἡ ψυχὴ μου.¹ αὐτοὶ λοιπὸν λαβόντες με, μὲ ἀνεβίβαζον εἰς τὸν οὐρανόν, τὰ δὲ τελώνια τῶν ἐν τῷ ἀέρι μαύρων δαιμόνων ἐξέταζον πᾶσαν ἁμαρτίαν μου, καὶ ἄλλο μὲν τελώνιον ἐξέταζε τὸ ψεῦδος, ἄλλο δὲ τὸν φθόνον, ἄλλο τὴν πλεονεξίαν. Εἰς ταύτας δὲ τὰς ἁμαρτίας ἀνταπεκρίνοντο καὶ οἱ νέοι ἐκεῖνοι, φέροντες τὰς ἀρετὰς ὅσας ἐπραξα· ὅτε δὲ ἀνέβημεν εἰς τὴν πύλην τοῦ οὐρανοῦ, ὑπήντησεν εἰς ἡμᾶς τὸ τελώνιον τῆς μοιχείας, καὶ ἐπρόβαλε τὴν πρὸ ὀλίγουπραχθεῖσαν ἁμαρτίαν μου. "Ὅθεν νικήσαντες, μὲ κατεβίβασαν εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, ὅπου εὐρίσκονται αἱ τῶν ἁμαρτωλῶν ψυχαί, αἱ ὁποῖαι πόσιν ὀδύνην ἐκεῖ δοκιμάζουσιν ἀδυνατεῖ γλῶσσα ἀνθρώπου νὰ εἰπῇ.

Ἐγὼ δὲ ἐκεῖ καταβιβασθεὶς, ἐθρήνουν καὶ ἐκλαίον· ὅθεν ἐφάνησαν πάλιν εἰς ἐμὲ οἱ δύο ἐκεῖνοι νέοι, εἰς τοὺς ὁποίους κλαίων ἐλεγον· ἐλεήσατέ με, καὶ ὁότε μοι καιρὸν νὰ μετανοήσω. Τότε οἱ νέοι εἶπον ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον· συμφωνεῖς μὲ αὐτόν, ὅτι θὰ μετανοήσῃ, καθὼς λέγει; ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ναί, συμφωνῶ. Τότε λοιπὸν ἀνέβασαν τὴν ψυχὴν μου, καὶ τὴν ἐμβασαν εἰς τὸν τάφον· ἐκεῖ δὲ βλέπων ἐγὼ τὸ σῶμά μου ὡς βόρβορον καὶ λάσπην, δὲν ἤθελον νὰ ἐμβῶ εἰς αὐτό. Οἱ δὲ νέοι εἶπόν μοι, ἀδύνατον εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον νὰ μετανοήσῃς, ἂν δὲν ἐμβῆς εἰς τὸ σῶμά σου, καὶ ἂν μὲ αὐτὸ δὲν κοπιήσῃς νὰ μετανοήσῃς, καθὼς καὶ μὲ αὐτὸ ἔκαμες τὴν ἁμαρτίαν· τότε λοιπὸν ἐμβῆκα εἰς τὸ σῶμά μου, καὶ ἀφ' οὗ αὐτὸ ἐνεψυχώθη καὶ ἐζωντάνευσε, τότε ἤρχισα νὰ φωνάζω. Ταῦτα εἰ-

πὼν, ἔζησε τεσσαράκοντα ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγῃ ἢ νὰ πίνῃ· ὅθεν κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, πάλιν ἐκοιμήθη.¹

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΕΜΝΟΝΟΣ τοῦ θαυματουργοῦ.

» Ὑπνοὶ τι μικρὸν, ἀρπαγὴν τὴν ἐσχάτην,

» Τὴν εἰς ἀπαντὴν τοῦ Θεοῦ Μένων μείων,

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις πατὴρ ἡμῶν Μένων, ἀποταξάμενος εἰς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, δικαίως καὶ εὐαρέσως διήνυσεν τὴν ζωὴν του μὲ ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν· διὸ ἔγεινε καὶ ἡγούμενος μοναχῶν. Ἀποκτήςας δὲ πραότητα καὶ ἀγάπην, ἔγεινε καὶ θαυματουργός· ὅθεν μίαν φορὰν ἔπεσον ἀκρίδες εἰς τὰ χωράφια τοῦ μοναστηρίου, ὁ δὲ ἄγιος ἐξελθὼν τοῦ μοναστηρίου καὶ ποιήσας εὐχὴν, τὰς ἐδίωξεν ὅλας, ὡς ἂν ἦτο πῦρ, καὶ τὰς ἐπνίξεν εἰς τὸν ποταμόν. Οὗτος ἀνέβλυσε καὶ νερόν διὰ προσευχῆς του εἰς τόπον ἀνυδρον, τὸ ὅποῖον ἕως τῆς σήμερον ἀναβρῦει εἰς δόξαν Χριστοῦ· οὗτος ἐφάνη μίαν φορὰν εἰς τινὰς ναύτας, ἐν καιρῷ τρικυμίας ἐπικαλεσθέντας τὴν βοήθειάν του. Φανεῖς δὲ εἰς αὐτούς, ἐκυβέρνα τὸ πλοῖον, καὶ ἐπροθυμοποιεῖ τοὺς ναύτας, ὅθεν εἰς ὀλίγην ὥραν ἀβλαβεῖς αὐτούς εἰς τὸν

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῷ χειρογράφῳ Κουβαρᾶ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, κατὰ τὴν 87 ἐρωταπόκρισιν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου τὴν ἐκεῖσε γραφομένην, ἀναφέρεται καὶ ἡ ῥηθεῖσα αὐτῇ διήγησις, ἧς ἐν τῷ τέλει καὶ ταῦτα προστίθενται, ὅτι πάντες, ἀκούσαντες αὐτοῦ νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν τάφον, ἐλεήσατέ με, ὠφελήθησαν· καὶ φοβηθέντες διὰ τὴν φοβερὰν ταύτην διήγησιν, ἐθρήνη ὁ καθεὶς τὰς ἐδικὰς του ἁμαρτίας. Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον ἀποκαμωμένον καὶ γεμάτον ἐπὶ δάκρυα, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ φάγῃ, ἐκεῖνος δὲ δὲν ὑπήκουσε τελείως· ἀλλ' ἀψήσας αὐτοὺς ἐπεριπάτει εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν κάτω εἰς τὴν γῆν, ἐφώναζε μὲ δυνατὴν φωνὴν καὶ μὲ πολλὰ δάκρυα· ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἄμωρτάνουν καὶ δὲν μετανοοῦν. Ὡ ποῖα φοβερά κολασίς καὶ κρίσις ἀκριβὴς αὐτοὺς περιμένει! οὕτω λοιπὸν διανύσας τεσσαράκοντα ἡμέρας νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν καὶ κηρύττων, καὶ πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφων εἰς μετάνοιαν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, προηνωρίσας τὸν θάνατόν του πρὸ ἡμερῶν δώδεκα. Δίδω δὲ εἰδῆσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ὅτι αἱ ἐρωταποκρίσεις Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, αἱ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Κουβαρᾶ τοῦ Κοινοβίου τοῦ Διονυσίου περιεχόμεναι, εἶμαι πολὺ πλουσιώτεροι ἐπὶ τὰς ἐκδομένας, καὶ εἰ τις ποτὲ ἐδρεθῆναι νὰ τὰς μετατυκώσῃ, ἐκ κάμῃ τρόπον νὰ βάλῃ ἐπέτωσε εἰς χεῖράς του. Εἰσὶ δὲ αὐτὰ πόνημα οὐχὶ τοῦ παλαιότερου Ἀναστασίου, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου, καὶ ὅρα εἰς τὴν βιοσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, κατὰ τὴν κα' Ἀπριλίου.

¹ Οὗτοι ἴσως ἦσαν οἱ ἅγιοι Ἀρχάγγελοι ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γαβριὴλ, καθότι καὶ εἰς ἄλλους ἐφάνησαν οἱ αὐτοὶ μὲ τοιοῦτον εἶδος, ὡς ἐν τοῖς θαύμασιν αὐτῶν ἱστορεῖται·

λιμένα διέσωσε. Μὲ τοιαῦτα θαυμάσια διανύσας ὁ ἀοίδιμος τὴν ζωὴν του, ἐχάριζε σωτηρίαν εἰς ὄσους τὸν ἐπεκαλοῦντο. Εὐαρεστήσας λοιπὸν τῷ Θεῷ μέχρι τέλους, ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, φέρων τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἐφόδια.

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν **ΑΓΞΙΒΙΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » ὄντως χορῶ δίδωσι τῶν σεσωσμένων,
- * » Αὐξήσιν Αὐξίβιος ἐκστάς τοῦ βίου.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΘ'**, μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων **ΙΑΣΩΝΟΣ** καὶ **ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΥ**.¹

Εἰς τὸν Ἰάσωνα.

- » Ζωῆς Ἰάτων λημβάνει φαρτῆς πέρασ,
- » Ἄλλ' εὗρεν ἄλλην μὴ πέρασ κεκτημένην.

Εἰς τὸν Σωσίπατρον.

- » Θανόντι δόξαν σοῦ προσώπου δέικνυεις,
- » Σὺ Σωσίπατρω, τοῦ Θεοῦ Λόγου, Πάτερ.
- » Εἰκάδι ἀμφ' ἐνάτη Ἰάσων ἀπεδήσατο γαίης.

Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ἀποστόλους ὁ μὲν Ἰάσων κατήγετο ἐκ τῆς ἐν Κιλικίᾳ Ταρσοῦ,² ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐπιάσθη κινήγειον πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ὁ δὲ Σωσίπατρος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀχαΐαν, καὶ ἐδέχθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὕστερον ἀπὸ τὸν Ἰάσωνα. Ἐχρημάτισαν δὲ καὶ οἱ δύο μαθηταὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, περὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς γράφει ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ « Ἀσπάζονται ὑμᾶς Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου » (Ῥωμ. ις', 21.) καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ἐγένετο ἐπίσκοπος τῆς πατρίδος του, Ταρσοῦ.³ ὁ δὲ Σωσίπατρος τῆς

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἀπόστολος Σωσίπατρος ἐορτάζεται καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου, μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ῥοδίωος, Ἐράστου, καὶ Κουάρτου.

² Κατὰ τὸ παλαιὸν ἄνω χειρόγραφον φαίνεται ὁ ἅγιος Ἰάσων Θεσσαλονικεὺς καὶ ὄχι Ταρσεύς. Ὅρα τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων τούτων τὸ δεύτερον ἐν Κερκύρᾳ τῶν ἁγίων ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ Α. Μαυρομάτου. Σ. Ε.

³ Λέγουσι τινές, ὅτι ὁ Ἰάσων οὗτος τὸν ὁποῖον ὀνομάζει ὁ Παῦλος συγγενῆ, εἶναι ὁ ἴδιος, ὑποδεχθεὶς τὸν Παῦλον ἐν τῇ Θεσσαλονικίᾳ, ὅτε οἱ Ἰουδαῖοι ἐτάραξαν τὸν δῆλον καὶ τοὺς πολιτάρχας, οἵτινες λαβόντες ἱκανὰ χρέματα παρὰ τοῦ Ἰάσωνος, ἀπέλυσαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ὡς ἀναφέρειται τοῦτο αἱ Πράξεις, κεφ. ις'.

ἐκκλησίας τοῦ Ἰκονίου. Οὗτοι λοιπὸν ποιμάναντες τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν, ὑπήγον εἰς τὴν Δύσειν, καὶ φθάσαντες εἰς τὴν χώραν τῶν Κυρηναίων¹ ἐκτίσαν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ ἐκεῖ λειτουργοῦντες εἰς τὸν Θεόν, πολλοὺς ἀπίστους εἰλκυσαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Διαβληθέντες δὲ εἰς τὸν βασιλέα Κερκυλλῖνον, ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εὗρισκοντο κλεισμένοι ἐπτὰ ἀρχηγοὶ τῶν κλεπτῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἰσὶ ταῦτα: Σατορνίνος, Ἰακίσχολος, Φαυστιανός, Ἰανουάριος, Μαρσάλιος, Εὐφράσιος, καὶ Μαρμῖνος. Τούτους λοιπὸν διδάξαντες οἱ ἀπόστολοι μὲ τὰ λόγια των, καὶ πληροφορήσαντες μὲ τὰ θαυμάσια ὅσα ἐποίησαν, τοὺς ἔφερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ πρόβατα αὐτοὺς ἀντὶ λύκων ἐποίησαν, οἱ ὁποῖοι μετὰ ταῦτα ἐβλήθησαν ἐντὸς λεβήτων πυρωμένων, καὶ γεμάτων ἀπὸ πίσσαν καὶ ἔλαιον καὶ κηρίον καὶ θεῖον, καὶ ἐκεῖ τελειωθέντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὁμοίως δὲ ἐπειδὴ καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, ἔκοψαν τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα καὶ τοὺς δύο του πόδας· ἐπειτα ἔκοψαν καὶ τὴν κεφαλὴν, ἐπικαλουμένου τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα.

Ἐκβαλὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοὺς ἁγίους Ἰάσωνα καὶ Σωσίπατρον, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑπαρχὸν Καρπιανὸν διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ὅστις ἐρωτήσας τοὺς ἀποστόλους ἐὰν ἀρνοῦνται τὸν Χριστόν, καὶ εἰδὼν αὐτοὺς ἀμεταθέτους, τοὺς ἔδесе καὶ τοὺς ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακὴν. Βλέπουσα δὲ αὐτοὺς οὕτω δεδεμένους ὡς καταδίκους, Κερκύρα ἡ τοῦ βασιλέως θυγάτηρ, καὶ μαθοῦσα ὅτι διὰ τὸν Χριστόν ταῦτα πάσχουσιν, ἐκήρυξεν ἑαυτὴν χριστιανήν. Ὅθεν ἐκδυθεῖσα τὰ στολίδια ὅσα ἐφέρει, τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, τὸ ὁποῖον μαθὼν ὁ πατὴρ της, παρεκίνησεν αὐτὴν νὰ μεταβληθῇ. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐδυνήθη, τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, εἴτα παρέδωκεν αὐτὴν εἰς ἓνα αἰθίοπα διὰ νὰ τὴν φθειρῇ, ἀλλ' ὁ αἰθίοψ ἅμα μόνον ἤγγισεν εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς, διεσπαράχθη ἀπὸ ἓν θηρίον· ἡ δὲ ἁγία Κερκύρα τοῦτο μαθοῦσα, ἰάτρευσε αὐτόν· εἰ-

¹ Ὁ μὲν χειρόγραφος Συναξαριστῆς οὕτω γράφει, ὁ δὲ τυπωμένος γράφει Κερκυραίων. Ἔστι δὲ ἡ Κυρήνη κατὰ τὴν Μπαρκαν τὴν ἐν τῇ Βαρθάρᾳ ἐδριασκομένην, πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἀφρικῆς, κατὰ τὸν Μελέτιον. (Κερκυραίων γράφουσι ὀρθῶς καὶ τὰ Μηνεῖα. Σ. Ε.)

τα με τὰς διδασκαλίας τῆς τὸν ἔκαμε στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ καὶ χριστιανόν. Ὅθεν με μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησεν ὁ Αἰθίοψ· «Μέγας ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν.» Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, δεινῶς αὐτὸν ἐβασάνισε, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ ἀοιδίμος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφερον ξύλα πολλὰ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἤναψαν πυρὰν διὰ νὰ κατακάψωσι τὴν ἁγίαν Κερκύραν· τούτου δὲ γενομένου, ἐμεινεν ἀβλαβὴς ἡ ἁγία. Ὅθεν ἔφερε πολλοὺς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Διὸ ἐρέμασαν αὐτὴν εἰς ξύλον, καὶ ὑποκάτω ἐκάπνισαν αὐτὴν με καπνὸν πνιγηρόν· ἔπειτα τὴν ἐτόξευσαν, καὶ τόσον τὴν χτεπλήγησαν, ὥστε ἐκ τῶν πονων παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Μετὰ ταῦτα ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν ὁ ῥήθεις βασιλεὺς Κερκυλλίνος, καὶ ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ κατέφυγον εἰς ἓν μικρὸν νησίον πλησιέχωρον, ἐμβήκεν εἰς πλοῖον ὁ ἴδιος βασιλεὺς διὰ νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, χτεποντίσθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ὡς ὁ πάλαι Φαραὼ καὶ ὁ μὲν τοῦ Κυρίου λαὸς ἐπρόσφερον εἰς τὸν Θεὸν ὕμνους καὶ εὐχαριστίας, ὁ δὲ Ἰάσων καὶ Σωσιπάτρος ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐδίδασκον ἀνεμπόδιστως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε βασιλεὺς ἄλλος καὶ ἔμαθε τὰ περὶ τῶν ἁγίων, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν μίαν βούτην σιδηρὰν, καὶ ἐντὸς αὐτῆς νὰ βάλωσι πίσσαν καὶ ῥιτίνην καὶ κηρίον, καὶ νὰ τὰ βράσωσι δυνατὰ· ἔπειτα ἔβαλον μέσα εἰς αὐτὴν τοὺς ἁγίους. Ἄλλ' οἱ μὲν ἅγιοι ἀφλεκτοὶ διεφυλάχθησαν, οἱ δὲ ἄπιστοι ἄλλοι μὲν ἐκάησαν, ἄλλοι δὲ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Ὁ δὲ βασιλεὺς δέσας μίαν πέτραν ἀπὸ τὸν λαιμὸν του μετενόει καὶ θρηνῶν ἔλεγεν, ὁ Θεὸς Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου βοήθει μοι καὶ ἐλέησόν με. Τότε ὁ μακάριος Ἰάσων συνάξας ὅλους ὅσοι ἐπίστευσαν, τοὺς ἐδίδαξε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, παρόντος καὶ τοῦ βασιλέως, καὶ κατηχήσας αὐτοὺς, τοὺς ἐβάπτισεν ὅλους ὁμοῦ καὶ τὸν βασιλέα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἐπωνόμασε δὲ τὸν βασιλέα Σεβαστιανόν· μετὰ ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἀσθενήσας ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ἀπέθανεν, ὁ δὲ ἀπόστολος Ἰάσων προσευχηθεὶς, ἀνέστησεν αὐτόν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα θαύματα ἔκαμεν ὁ ἅγιος, λόγου καὶ μνήμης ἄξια· κτίσας δὲ καὶ ἐκκλησίας ὡραίας ὁμοῦ μετὸν βασιλέα, καὶ πάντα καλῶς καὶ ὁσίως τελέσας, καὶ

αὐξήσας τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του εἰς γῆρας βαθύ, καὶ μετέβη ἐκ τῶν ἐπιγείων εἰς τὰ οὐράνια.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι ἐπετὰ μάρτυρες οἱ πρῶην λησται, οἱ διὰ τοῦ ἁγίου **ΙΑΣΩΝΟΣ** πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἐν λείητι πίσεως καχλαζούσης βληθέντες τελειοῦνται.

- » Λησται μαθόντες τὴν Ἐδέμ ληστοῦ λάχος,
- » Πίσση λαχεῖν ἔσπευσαν αὐτὴν ἐμφλόγω.

Ἡ ἁγία **ΚΕΡΚΥΡΑ** ἡ θυγάτηρ Κερκυλλίνου τοῦ βασιλέως βέλεσι κατατρωθεῖσα τελειοῦται.

- » Βελῶν βασιλῆς ταῖς βολαῖς ἐστιγμένη,
- » Ἐκ στιγμάτων ἔλαμψεν, ὡς ἐκ μαργάρων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΣΕΒΙΟΣ** πύρι τελειοῦται.¹

- » Ἐκ σοῦ τὸ πῦρ ὅποιον ἐκσμήξει ῥύπον
- » Ὁβρυζον, Εὐσέβιε, Χριστοῦ χρυσίον;

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΖΗΝΩΝ** καὶ **ΒΙΤΑΛΙΟΣ** πύρι τελειοῦνται.

- » Μὴ δειλιάσης, Βιτάλιε, πρὸς φλόγα,
- » Ἠγήτομαι γὰρ καὶ προεισέλθω Ζήνων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΝΕΩΝ** πύρι τελειοῦται.

- » Θεοῖς λατρεύειν μὴ θέλων Ἕλληνιοις,
- » Καθεῖλε καυθεῖς πίστιν Ἑλλήνων Νέων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Α'**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου **ΙΑΚΩΒΟΥ** ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.²

- » Ως ἀμνὸς Ἰάκωθος ἀχθεῖς ἐσφάγη,
- » Τῆς εὐσεβείας μηρυκίζων τοὺς λόγους.
- » Κτεῖνε μάχαιρα φόνου Ἰάκωθον τριακοστῆ.

Οὗτος ἦτο υἱὸς μὲν Ζεβεδαίου, ἀδελφὸς δὲ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅστις μετὰ τὴν πρόσκλησιν Ἀνδρέου καὶ Πέτρου, προσεκλήθη ἀπὸ

¹ Ὅρα καὶ ἕτερον βίον τῶν ἁγίων Εὐσεβίου, Ζήνωνος, Βιταλίου καὶ Νέων· ἐν τῇ ἐν Κερκύρᾳ τῇ 4850 τυπωθείσῃ ἀκολουθίᾳ τῶν ἁγ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου. Σ. Ε.

² Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον Ἰάκωθον, ἐγκώμιον πλέκει Νικητῆς ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πρώτη μὲν ἡ ζωσα τῆς ἀληθινῆς Θεολογίας πηγῆ» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰερῶν.)

αὐτὸν τὸν Κύριον εἰς μαθητείαν, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου. Ὅθεν οὗτοι εὐθὺς ἀφῆσαντες τὸν πατέρα καὶ τὸ πλοῖον των, καὶ ἀπλῶς ὄλα ὅσα εἶχον, ἠκολούθησαν τῷ Χριστῷ. Τόσον δὲ πολλὰ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ Δεσπότης Χριστὸς, ὥστε εἰς μὲν τὸν ἕνα ἀδελφὸν τὸν Ἰωάννην ἔδωκε τὸ στήθος του, διὰ νὰ ἀναπαυθῆ ἐπάνω εἰς αὐτό, εἰς δὲ τὸν ἄλλον ἀδελφόν, τοῦτον δηλαδή τὸν θεῖον Ἰάκωβον, ἔδωκε τὴν τιμὴν τοῦ νὰ πῆ τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔπιεν· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀντιστρόφως τόσον πολλὰ ἠγάπησαν τὸν Κύριον, καὶ τόσον ζῆλον ἔδειξαν δι' αὐτὸν εἰ μακάριοι, ὥστε ἠθέλησαν νὰ καταβιάσῃσι πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ κατακαύσῃσι τοὺς Σαμαρείτας, διότι δὲν ἐπίστευσαν, οὐδὲ ἐδέχθησαν αὐτόν. (Λουκ. θ'. 54) καὶ ἴσως τούτο ἠθέλον κάμει, ἂν ὁ Χριστὸς ἢ αὐτοαγαθότης, δὲν ἐμπόδιζεν αὐτοὺς ἀπὸ τούτου. Διὰ ταῦτα λοιπὸν τὰ αἰτία ὁ Κύριος παρελάμβανε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ κατ' ἐξαιρέσειν καὶ εἰς τὰς προσευχάς, καὶ εἰς τὰς ἄλλας οἰκονομίας του τούτους τοὺς οὐὼ ἀποστόλους, ὁμοῦ καὶ τὸν κορυφαῖον Πέτρον, μυσταγωγῶν καὶ ἀποκαλύπτων εἰς αὐτοὺς τὰ ὑψηλότερα καὶ μυστικώτερα δόγματα. Τούτῳ τὸν μακάριον Ἰάκωβον μὴ ὑποφέρων ὁ Ἡρώδης (ὁ Ἀγρίππας δηλαδή ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου υἱός, τοῦ ὁποίου θεῖος ἦτον ὁ Ἡρώδης, ὁ θανατώσας τὸν Πρόδρομον) νὰ βλέπῃ παρρησιαζόμενον καὶ διδάσκοντα τὸ Εὐαγγέλιον, μετὰ τὸ πάθος καὶ τὸ σωτήριον κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ, ἔβαλε χεῖρα καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν μετὰ μάχαιραν (ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ μδ' 44.) καὶ οὕτω μετὰ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον ἔσται λε τοῦτον εἰς τὸν Χριστὸν δεῦτερον μάρτυρα, καθὼς περὶ τούτου γράφει τὸ δωδέκατον κεφάλαιον τῶν Πράξεων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ΚΛΗΜΗΣ ὁ ποιητὴς τῶν Κανόνων ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Τέρψας ὁ Κλήμης γηγενεῖ; ὠδαὶς κίττω,
- » Ἀπῆλθε τέρψων, ὡσπερ οἶμαι καὶ νόας.¹

Ὁ ἅγιος μάρτυρ ΜΑΞΙΜΟΣ ξίφει κατὰ γαστέρα μέσην πληγείς τελειοῦται.

- » Μάξιμος εὐρών τὴν ξί συλλαβὴν μέσην,
- » Τὸ γαστρὸς ἡμῖν μηνύει μέσον ξίφος.²

¹ Τούτου τοῦ Κλήμεντος εὐρίσκονται κανόνες τινες εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ εἰς τινες ἁγίους.

² Ὁ συγγραφεὺς τοῦ διστίχου τούτου κῆρ Χριστοφόρος δ

Ἡ εὐρεσις τῶν λευφάνων τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου ἐπισκόπου Ἀμασειας.¹

- » Χρὴ μὴδὲ νεκρὸν λαμβάνειν Βασιλέα,
- » Βασιλέως θνήξαντα τοῦ ζώντος χάριν.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΔΟΝΑΤΟΥ ἐπισκόπου Εὐροίας.

- † » Τίς μὴ δονάτον δοξάσει ἐν τοῖς λόγοις,
- » Ὅν περ τὰ ἔργα πανταχοῦ ἐδόξασαν;

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Δονάτος ἦτο Ἐπίσκοπος εἰς πόλιν καλουμένην Εὐροίαν, (κειμένην κατὰ τὴν παλαιὰν Ἠπειρον, τῆς ὁποίας μητρόπολις εἶναι τὰ Ἰωάννινα,) κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει πτέ (385), ἔχει δὲ χωρίον ἢ πόλις τῆς Εὐροίας, ὀνομαζόμενον Σωρεία², εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο μία βρούσις νεροῦ, καὶ ὅσαι ἔπινον ἀπὸ αὐτὴν ἀπέθνησκον μετὰ πικρὸν θάνατον. Τούτο δὲ μαθὼν ὁ ἀγιώτατος οὗτος Δονάτος, ὑπῆγεν εἰς τὴν θρύσιν ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἱερεῖς καὶ κληρικὸς του, καὶ εὐθὺς ἅμα ἐφθασεν ἐκεῖ ἔγεινε βροντὴ, καὶ μετὰ τὴν βροντὴν ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν πηγὴν θανατηφόρος τις δράκων, ὁ ὁποῖος πλησιάσας εἰς τὸν ἅγιον, ἐδοκίμαζε νὰ περιπλέξῃ μετὰ τὴν οὐράν του τοὺς πόδας τοῦ ὄνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ὁ μακάριος. Ὁ δὲ ἅγιος γυρίσας καὶ ἰδὼν τὸν δράκοντα, ἔλαβε τὸ σχοινίον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐκτύπα τὸν ὄνον, καὶ τὸ ἔβαλεν³ ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ δράκοντος, καὶ μετὰ τούτο μόνον ἔκαμε τὸν δράκοντα νὰ λάβῃ πληγὴν θανατηφόρον. Ὅθεν ἐκεῖνος παρευθὺς πεσὼν ἐνεκράθη ὡς τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλειότητος καὶ ἀφάτου φιλανθρωπίας! ὅτι εἰς τοὺς εὐαρεστοῦντας αὐτῷ ἁγίους συνεργεῖ νὰ κάμνωσι τοιαῦτα ἔργα θαυμαστά καὶ

Πατριῶς παίζει ἐδῶ καὶ λέγει, ὅτι καθὼς εἰς τὸ ὄνομα Μάξιμος ἢ ξί συλλαβὴ εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον· δηλαδή ἀναμέσον τῶν οὐὼ συλλαβῶν τῆς μά καὶ τῆς μοσ, οὕτω καὶ ἡ συλλαβὴ αὐτὴ ἐφανέρωνεν ἀνιγματοῦδως τὸ ξίφος, ὅπερ ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον τῆς κοιλίας του, καθότι καὶ τὸ ξίφος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ξί συλλαβὴν.

¹ Ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου τούτου Βασιλείου γράφεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἔκτην τοῦ παρόντος μηνός.

² Λέγουσι τινες, ὅτι ἡ Σωρεία εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Σούλι τὸ πολυβύλλητον γενόμενον διὰ τοὺς ἀνδρειωμένους πολέμους καὶ νίκας, ὅσας ἔκαμν κατὰ διαφόρους καιροὺς οἱ οικισταὶ του, εἰ καὶ ὑστερον ἐλεεινῶς ἀπωλέσθησαν. Λέγουσι δὲ ὅτι ἐκεῖ εὐρίσκεται κακρομμένον καὶ τὸ λεῖψανον τοῦ ἁγίου τούτου Δονάτου.

³ Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται, ἐκτύπησε. Σ. Ε.

παράδοξα! Τότε λοιπὸν συνάξαντες ξύλα οἱ τοῦ θαύματος τούτου θεαταὶ χριστιανοί, ἤναψαν φωτίαν, καὶ κατέκαυσαν τὸ θηρίον· κἀνεὶς ὁμῶς δὲν ἐτόλμα ὑπὸ τοῦ φόβου νὰ πῆν ἀπὸ τὴν βρύσιν ἐκείνην νερόν. Ὄθεν ὁ ἅγιος ποιήσας εὐχὴν, εὐλόγησε τὴν πηγὴν, καὶ πρῶτος αὐτὸς πῖν ἀπὸ τὸ νερόν, εἶπε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ἐπιὸν χωρὶς φόβον· πίνοντες δὲ καὶ χορτάσαντες, ἐπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μέγας, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη εὐρισκομένους Ἐπισκόπους, καὶ ἀφ' οὗ συνήχθησαν, ἡρώτα, ποῖος ἀπὸ αὐτῶν εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος Δονάτος, ὁ διὰ τοῦ σχοινοῦ θανατώσας τὸν δράκοντα, ὅστις διὰ προσευχῆς του ἐξέβαλε νερόν ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν βροχὴν κατέβασεν. Οἱ δὲ Ἐπίσκοποι ἔδειξαν τὸν ἅγιον λέγοντες, οὗτος εἶναι, ὃ βασιλεῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐχαιρέτισεν αὐτόν, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν βασιλίσειαν· πεσόντες δὲ καὶ οἱ δύο, ἐπίασαν τοὺς πόδας του, παρακαλοῦντες αὐτόν καὶ λέγοντες, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, παρακινήσου καὶ κάμε εἰς ἡμᾶς ἔλεος, ἐπειδὴ ἔχομεν θυγατέρα μονογενῆ, ἣ ὁποία ἐνοχλεῖται ἀπὸ δαιμόνιον, διὰ τὸ ὅποσον μεγάλως λυπούμεθα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν συντριβόμεθα. Ἄν λοιπὸν ἰατρύσης αὐτήν, λάβε τὸ ἥμισυ τῆς προικὸς τῆς. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἄς φανερωθῇ ἡ κόρη διὰ νὰ τὴν ἴδω. Οἱ δὲ ἐμβασαν τὸν ἅγιον εἰς αὐτήν· ὅθεν ἐπιτιμηθεὶς ὁ δαίμων ὑπὸ τοῦ μακαρίου, εὐθύς ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν κόρην. Τότε ὁ βασιλεὺς ἠτοίμαζε νὰ δώσῃ εἰς αὐτόν ὅσα ὑπεσχέθη· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἐδέχθη αὐτὰ, ἀλλὰ βλέπων τὴν γνώμην αὐτῶν ἀγαθὴν, ἐζήτησε νὰ τῷ δοθῇ τόπος πλησίον εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπιειθῆειος διὰ νὰ κτισθῇ εἰς αὐτόν Ἐκκλησία, Ὁμφάλιος καλούμενος, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐχάρισε τὸν τόπον ἐκεῖνον εἰς τὸν ἅγιον μὲ ἐγγραφον πρόσταγμα.

Οὗτος ὁ ἅγιος Δονάτος ἀνέστησε καὶ νεκρόν, ὁ ὁποῖος ἐμποδίζετο ἀπὸ ἓνα δανειστὴν εἰς τὸ νὰ ἐνταφιασθῇ, ἂν δὲν πληρώσῃ τὰ δάνεια χρήματα ὅσα τῷ ἐχρεώσῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ νεκρὸς συνωμίλησε μὲ τὸν δανειστὴν διὰ τὸ ζητούμενον χρέος, καὶ ἀφ' οὗ ἐσχίσθη ἡ ὁμολογία τοῦ χρέους, πάλιν τὸν ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος νὰ κοιμηθῇ, ἕως οὗ νὰ γίνῃ ἡ κοινὴ ἀνάστασις ὅλων

τῶν νεκρῶν. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔγεινεν ἀνομβρία, καὶ ὁ Οὐρανὸς ἐφαίνετο καθαρὸς καὶ ἀνέφελος· ὅθεν παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον λέγων· τίμιε πάτερ, ἢ πόλις ὅλη βαρέως μὲ ἐνοχλεῖ, φωνάζουσα μεγάλως καὶ βεβαιοῦσα, ὅτι ἔλαβες χάριν καὶ δύναμιν παρὰ Θεοῦ νὰ καταβάζῃς βροχὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· πλήρωσον λοιπὸν, παρακαλῶ σε, καὶ ταύτην τὴν αἰτησίαν μου. Ὁ δὲ ἅγιος ἐξελθὼν τῆς πόλεως, προσηυχῆθη, καὶ τόση πολλὴ βροχὴ ἔγεινεν ἔσω καὶ ἔξω τῆς πόλεως καὶ εἰς τὰ τριγύρω χωρία, ὥστε σχεδὸν δὲν διέφερον ἀπὸ τὴν βροχὴν τοῦ κατακλυσμοῦ. Ἐφρόνει δὲ ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ ἅγιος ἔξω εὐρισκόμενος ἀκόλουθον ἤτον νὰ ἐβράχῃ ἀπὸ τὴν πολλὴν βροχὴν, καὶ μάλιστα διότι εἶχεν ἐν καὶ μόνον ἐνδύμα. Μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἔλθων εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ βασίλεια, ὃ τοῦ θαύματος! εὐρέθη ὁ θαυμάσιος χωρὶς νὰ ἔχη ἐπάνω του οὐδὲ παραμικρὰν νοτίδα νεροῦ· ὅθεν ἐθαυμάζετο παρὰ πάντων διὰ τὰ τοιαῦτα θαυμάσια. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐχαιρε καὶ εὐφραίνετο εἰς τὰ λόγια τοῦ ἁγίου· εἶτα δούς εἰς αὐτόν χρυσίον ἀρκετὸν διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ ἐκκλησίαν, καὶ ἄλλα τινὰ κειμήλια, ἀρμόδια διὰ καλλωπισμὸν τῆς οἰκοδομηθησομένης Ἐκκλησίας, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὰ ἴδια. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του καὶ κτίσας τὸν ναόν, ἠτοίμασε καὶ τὸν τάφον του, καὶ οὕτως ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς γῆρας βαθύ, ἐκοιμήθη ὁ αἰοδιμος καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* Ἡ ἁγία γεομάργυς ΑΡΓΥΡΗ ἢ κατὰ τὸ ἔτος αἰκέ (1725) ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασα καὶ βασανισθεῖσα, ἐν τῇ φυλακῇ τελειοῦται. ¹

† » Ἡ Ἀργυρὴ δὴ τοῖς φυλακῆς βασάνοις,

» Ὑπὲρ τὸ ἀργύριον ἡμᾶς φαιδρύνει.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτῆς δεῖα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

- Ἀπρίλιος μὴν ὧδε λαμβάνει τέλος,
- Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων ἁγεί.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ¹

■ *Εἰς τὴν Α΄, μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΙΕΡΕΜΙΟΥ.*

- » Ψυχὰι λιθώδεις καὶ ξένοι θεοῦ φόβου,
- » Δίθους ἀνεῖλον θεῖον Ἰερεμίαν.
- » Πρώτη ἐν Ματοιο λίθοις κτάνον Ἰερεμίαν.

ΟΥΤΟΣ ὁ θαυμάσιος τοῦ Κυρίου προφήτης ἦτο ἡγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρός του, διότι οὕτω λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Θεός, «Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ σε ἐξελθεῖν ἐκ μήτρας ἡγιακά σε, Προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε.» (Ἰερεμ. α. 5.) κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Ἀναθώθ, καὶ ἦτο πρὸ Χριστοῦ χ' (620) ἔτη. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐκυριεύθη ἡ Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλωνος, κατέβη εἰς τὰς Τάφνας τῆς Αἰγύπτου, αἵτινες Ἑλληνιστὶ ὀνομάζονται Δάφναι, καὶ ἐκεῖ προφητεύων, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, τὸν καταφυγόντα εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀποθανῶν ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν τόπον τῆς οἰκήσεως τοῦ βασιλέως Φαραῶ· ὅτε οἱ Αἰγύπτιοι ἐδόξασαν αὐτὸν καὶ ἐτίμησαν, καθὼς εὐεργετηθέντες ὑπ' αὐτοῦ· διότι διὰ προσευχῆς του ἐνεκρώθησαν αἱ ἀσπίδες, αἱ ὁποῖαι ἐξωλόθρευον τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ τὰ θηρία, ὅσα εὐρίσκονται εἰς τὰ νερά τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὁποῖα οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ὀνομάζουσιν Ἐφῶθ, οἱ δὲ Ἑλληνας Κροκοδείλους.

¹ (Ἐχων ἡμέρας ΛΑ΄, ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΔ΄· καὶ ἡ νύξ, ὥρας Ι΄.) Σημειώσαι ὅτι τὸ ὄνομα Μάιος εἶναι Λατινικόν, καὶ ἔχει Ἑλληνικόν, καὶ θὰ εἴπη μέγας, παραγόμενον ἀπὸ τοῦ μάγιους Λατινικοῦ, ὃ δηλοῖ μέγας. Αἴγεται δὲ μέγας ὁ Μάιος μὴν καθότι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἶναι μεγαλήτεραι ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῶν ἄλλων μηνῶν, ἢ διὰ τὰς ἐν τῷ Μαίῳ εὐρισκομένας πολλὰς καὶ μεγάλας τοῦ ἔαρος χάριτας. Ἡ κατ' ἄλλους λέγεται μέγας ἐκ τῶν προβεβηκότων καὶ μειζόνων, καθότι ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ, ὡς ἄγεται φήμη, οἱ μεγάλοι ἄρχοντες ἐποίουν τοὺς γάμους των· (ἢ πρὸς τιμὴν τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀτλαντος Μαίας. Σ. Ε.)

Ἦθεν ὅσοι χριστιανοὶ εὐρίσκονται ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, προσευχόμενοι λαμβάνουσι χῶμα ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ προφήτου, καὶ ἰατροῦσι τὰ δαγκάματα τῶν ἀσπίδων. Λέγουσι δὲ ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰερεμίου, καὶ μαθὼν τὰ περὶ αὐτοῦ, μετέφερε τὰ λείψανά του ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας, τὰ ὁποῖα κατέσπειρε τριγύρω καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως. Ἦθεν διὰ τούτων ἐδίωξεν ἀπὸ ἐκεῖ τὰς ἀσπίδας, ἔβαλε δὲ ἀντ' ἐκείνων τὰ ὀφίδια, τὰ ὀνομαζόμενα Ἀργαλοὶ, τὰ ὁποῖα ἔφερον ἀπὸ τὸ Ἄργος, ὅθεν ἐκ τοῦ Ἄργους ἔλαβον καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην. ¹ Εἶπε δὲ ὁ Ἰερεμίας εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου, ὅτι θὰ γίνῃ ἐν σημεῖον· ἦτοι ὅτι μέλλουν νὰ σεισθῶσι τὰ εἰδῶλα τῆς Αἰγύπτου, καὶ νὰ πέσωσι κατὰ γῆς ὑπὸ ἐνὸς Σωτῆρος παιδίου, τὸ ὁποῖον θὰ γεννηθῇ ἀπὸ παρθένον ἐντὸς φάτνης. Ἦθεν ἐκ τούτου οἱ Αἰγύπτιοι θεοποιοῦσιν ἕως τοῦ νῦν παρθένον λεχῶ, καὶ βάλλοντες ἐν βρέφος μέσα εἰς φάτνην, προσκυνοῦσιν αὐτό· διὰ τοῦτο, καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἠρώτησεν αὐτούς, διὰ τί κάμνουσι τοῦτο, ἀπεκρίθησαν, ὅτι τὸ μυστήριον αὐτὸ εἶναι πατροπαράδοτον εἰς αὐτούς, καθότι

¹ Ὁ δὲ Βαρῖνος τὰ ὀφίδια αὐτὰ ὀνομάζει Ἀργόλας, καὶ λέγει καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἔφερεν αὐτὰ ἀπὸ τὸ Ἄργος τὸ Πελασγικὸν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὸν καταμὸν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀσπίδων, ὅτε μετέθηκε τὰ ὀφίδια Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, ὅς ὄφεις αὐτὸς ὁ προφήτης ἀπέκτεινε. (ἐν τῇ λέξει Ἀργόλαι) Πελασγικὸν δὲ Ἄργος ὀνομάζει ὁ Ὀμηρος τὴν Θετταλίαν, ὡς λέγει ὁ ἴδιος Βαρῖνος ἐν τῇ λέξει. «Ἄργειαν ἔχοντα» καὶ λοιπὸν ἐκ τῆς Θετταλίας μετακινήσαν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν τὰ τὰ ἀνωτέρω ὀφίδια.

παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τοὺς πατέρας των εἰς προφήτης ὄσιος, ὅθεν ἐπρόσθετον, ὅτι προσμένο μεν νὰ λάβῃ ἐκβασιν διὰ τῶν ἔργων τὸ τοιοῦτον μυστήριον.

Λέγεται δὲ διὰ τὸν Προφήτην τοῦτον, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ κατῆ ὁ Ναδὸς τῶν Ἱεροσολύμων ἀπὸ τὸν Ναβουζαρδᾶν τὸν ἀρχιμάγειρον τοῦ Ναβουχοδονόσορ, ἔλαβε τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ ἅγια, καὶ ἔκαμεν αὐτὰ νὰ τεθῶσιν ὑποκάτω εἰς πέτραν, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς παρεστώτας, ὁ Κύριος ἀπεδήμησεν ἀπὸ τοῦ Σινᾶ εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ πάλιν θέλει ἔλθῃ εἰς τὸ Σινᾶ μετὰ δύναμιν καὶ θέγει γίνῃ εἰς σᾶς τοιοῦτον σημεῖον τῆς παρουσίας του· ὅταν δηλαδὴ ὅλα τὰ ἔθνη προσκυνήσωσι ξύλον. Εἶπε δὲ καὶ τοῦτα, ὅτι τὴν κιβωτὸν ταύτην καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας, κἀνεὶς δὲν θέλει ἐκβάλει ἀπὸ τὴν γῆν, εἰμὴ μόνος ὁ Ἀαρῶν, οὐδὲ θέλει ἀνοίξει αὐτὴν ἄλλος, οὔτε ἱερεὺς οὔτε προφήτης, εἰμὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ. Εἰς δὲ τὴν κοινήν Ἀνάστασιν πρώτη θέλει ἀναστηθῆ ἡ Κιβωτός, καὶ φανερωθεῖσα ἐκ τῆς γῆς, ὅα τεθῆ εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι θέλουν συναχθῆ εἰς αὐτήν, ὅσοι προσμένουσι νὰ ἔλθῃ ὁ Κύριος, καὶ ὅσι φεύγουσι τὸν ἐχθρὸν (διάβολον) ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ θανατώσῃ αὐτούς. Ἐπάνω δὲ τῆς πέτρας ἐκεῖνης, ἣτις ἐδέχθη τὴν κιβωτὸν, ἔγραψεν ὁ Ἱερεμίας μετὰ τὸν δάκτυλόν του τὸ φοβερόν ὄνομα τοῦ Θεοῦ· ἦτοι τὸ, Ἱεχωβά· καὶ ἔγειναν τὰ γράμματα ἐκεῖνα ὡς ἂν ἐγλύφθησαν μετὰ σμύλῃν καὶ σίδῃρον, καὶ εὐθὺς νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκόπασε τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, καὶ κἀνεὶς δὲν θέλει νοήσῃ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οὐδὲ θέλει δυνηθῆ νὰ διαβάσῃ τὸ τοῦ Θεοῦ ὄνομα ἔως τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην.

Ἡ πέτρα δὲ αὕτη εἶναι εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην, ὅπου πρῶτον ἡ κιβωτός ἔγεινεν ἀπὸ τὸν Βεσελεὴλ, μετὰ τῶν δύο βουνῶν εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται τὰ λείψανα τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρῶν. Ὅθεν καὶ τὴν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὡς μία νεφέλη, κατὰ τὸν ἀρχαῖον τύπον· ἡγουν καθὼς εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἐφαίνετο νεφέλη τὴν νύκτα, καὶ ἐφώτιζεν αὐτούς. Ἦτο δὲ ὁ προφήτης Ἱερεμίας γηραιός κατὰ τοὺς χρόνους, μικρὸς κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, τὸ γένειον εἶχεν ἄνω πλατὺ, καὶ κάτω στενόν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς εἰς τὸν ναδὸν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν.¹

¹ Παρὰ δὲ τῶν Ἀλεξάνδρου Μικροκορδαίου ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς καὶ ταῦτα γράφεται περὶ Ἱερεμίου· ἡγουν ὅτι αὐτὸς κα-

τῆ αὐτῆ ἡμέρα μῆμημ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΤΑ τοῦ Πέρου.

- * » Καὶ τῷ Βατᾶ, τυχθέντι τὴν κέραν ξίφει,
- » Βατὰ πρεπόντως οὐρανοῦ τὰ χωρία.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Βατᾶς ἦτο ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἐκ προγόνων μαθὼν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα χρόνων, ἤκουσε παρὰ τοῦ Κυρίου λέγοντος ἐν Εὐαγγελίῳ «εἰ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν

τήγετο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν Φυλὴν τοῦ Λευί· ὅτι ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰωσίου, Ἰωαεὶμ καὶ Σεδεκίου τῶν βασιλέων· ὅτι εἰς μὲν τοῦ ἀρχιμακροισθέντα· εἰς Βαβυλωνίαν, ἐπροφήτευσεν ὅτι θὰ ἐλευθερωθῶσιν, εἰς δὲ τοὺς καταδύαντα εἰς Αἴγυπτον ἐπρόλεγεν, ὅτι θὰ πῶσι διασποράν καὶ διασποράν. Πολλὰ δὲ λέγει, ὅς· εἰς καὶ ταλαιπωρίας καὶ φυλακὰς ὑπέμεινεν ὁ κούριος ἀπὸ τοῦ τότε ψευδοπροφήτας διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προφητευμένων, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις ἐφόρεσε, καὶ διὰ τὴν παρησίαν ἣν ἐδείκνυε προφητεύων ἐπὶ Σεδεκίου ἐβλήθη εἰς βαθύτατον καὶ βροχρῶδη λάκκον, ἀπο τὸν ὅποιον τον ἐξεβλεπεν Ἀθιμέλεχ ὁ Αἰθίοψ· ἀλλὰ πάλιν δεθεῖ· μετ' ἄλλοις, ἐφυλάττετο εἰς τὴν φυλακὴν τῆς βασιλικῆς αὐλῆς. Γράφεται δὲ καὶ εἰς τὸ β'. κεφάλαιον τοῦ βιβλίου τῶν Μακκαβαίων, ὅτι τὴν κιβωτὸν καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος ἔκρυψεν ὁ Ἱερεμίας εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ναβυ, ὅπου ὁ Μωϋσῆς ἐτελεύτησεν· οὗτω γὰρ γέγραπται· «Ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὅτι τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκάλυψεν ὁ προφήτης (Ἱερεμίας) γρηματισμοῦ γεννηθέντος, αὐτῷ συνακολουθεῖν. Ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος οὗ ὁ Μωϋσῆς ἀναβὰς ἐβάτατο τὴν τοῦ Θεοῦ κληρονομίαν, καὶ ἔλθων ὁ Ἱερεμίας, εὗρεν οἶκον ἀνθρώπων, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσῆνεγκεν· ἐκεῖ, καὶ τὴν θύραν ἐνέσραξε· καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων, ὥστε ἐπιστημῆνασθαι τὴν ὁδὸν, καὶ οὐκ ἔδυνήθησαν εὐρεῖν. Ὡς δὲ Ἱερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν, ὅτι καὶ ἄγνωτος ὁ τόπος ἔσται ἕως ἂν συναγάγῃ ὁ Θεὸς ἐπὶ συναγωγὴν τοῦ λαοῦ, καὶ ἴλεως γένηται. Καὶ τότε ὁ Κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὀρθήσεται ἡ δοξα τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ νεφέλη ὡς ἐπὶ Μωϋσῆ ἐξηλοῦτο. Ὡς καὶ ὁ Σολομὼν ἠξίωσεν, ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῆ μεγάλως.» (β'. Μακκαβ. β'. 4.) Λέγουσι δὲ τινὲς ὅτι μετὰ ταῦτα εὗρεν αὐτὰ ὁ Νεεμίας, συμπεραίνοντας τοῦτο ἀφ' οὗ, ὅτι γράφεται ἀκολουθῶς· «Ἐξηγούτο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν, τὰ αὐτὰ» (αὐτόθι 13.) καὶ ὅτι ἡ τῶν Μακκαβαίων βίβλος ὡς ἐν ἐπιστολῇ τύπη ταῦτα ἐκθέτουσα, ἔστειλεν εἰς τὴν περὶ αὐτῶν ἱστορίαν τοὺς ὀρεγομένους τῆς ἀκριβοῦς τούτων εἰδήσεως· (φανερὸν δὲ εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι καὶ ὅλα βιβλία καὶ ἐπιστολὰς εἶγεν ὁ Ἱερεμίας, τὰ ὁποῖα τῶρα ὡχ εὐρίσκονται.) Καταβάς λοιπὸν ὁ Ἱερεμίας εἰς τὰς Τάβρας τῆς Αἰγύπτου, ἐδίδασκε τοὺς Ἑβραίους νὰ μὴ θαρρῶσιν εἰς τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, ἀλλ' εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν ἐλιθοβολήθη ἀπὸ αὐτοῦς, καὶ ἔσταφανώθη μετὰ προφητικὸν στέφανον· (τελ. σλῆ. τῶν Ἰουδαίων.) Ὅτι δὲ ὁ Ἱερε-

πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής.» (Λουκ. ιδ'. 24.) ταῦτα, λέγω, ἀκούσας, ἐγέμισεν ἀπὸ πνεῦμα ἁγίου, καὶ ὅλος ἔγεινεν οικεῖος τοῦ θεικοῦ πόθου. Ὅθεν ἀφήσας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ὑπῆγεν εἰς μοναστήριον καὶ ἔγεινε μοναχός· καὶ προτιμήσας τὴν σκληρὰν καὶ κοπιαστικὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, ὑπερέβαλεν ὅλους κατὰ τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν, χωρὶς νὰ ἀνοίξῃ κάμμίαν θύραν τῶν αἰσθήσεων του, καὶ νὰ ἐμβῇ δι' αὐτῆς ὁ τῆς ψυχῆς θάνατος· ἀλλὰ μὲ πᾶσαν φυλακὴν καὶ προσοχὴν ἐφύλαττε τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν καρδίαν του· ἐπιθυμίαν δὲ εἶχε, τὸ νὰ τελειωθῇ διὰ τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν ὅτε ἐκινήθη διωγμός κατὰ τῶν χριστιανῶν ὑπὸ τῶν Περσῶν, τότε οἱ μὲν εὐρισκόμενοί μετὰ τοῦ ἁγίου ἀδελφοὶ ἀνεχώρησαν καὶ ἔδωκαν τόπον τῇ ὀργῇ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου τὴν λέγουσαν «Ὅταν διώκωσιν ὑμᾶς ἐκ μῆτος πόλεως, φεύγετε εἰς ἄλλην.» (Ματθ. ι'. 23.) ὁ δὲ ἅγιος μόνος ἐστάθη καὶ δὲν ἔφυγε, ποθῶν τὸ μαρτύριον μὲ ὑπερβάλλουσαν ἐπιθυμίαν. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἔκαμεν εἰς τὴν ἀσκησιν τριάκοντα χρόνους, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς πυρσολάτρας καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Ἰασδὴχ, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βαρζαναβᾶ, ὅστις Ἰαυδὴχ ἦτον ἀρχὼν καὶ ἐξουσιαστῆς τοῦ τόπου τοῦ καλουμένου Βίτζιος. Προσταχθεὶς δὲ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἥλιον καὶ μὴ πεισθεὶς ἀλλὰ κηρύξας τὸν ἐκυτόν του χριστιανόν, ἐτεντώθη ὑπὸ δέκα στρατιωτῶν ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην τόσον πολὺ, ὥστε ἐκβῆκαν οἱ ὦμοί του ἀπὸ τὸν τόπον των. Ἐπειτα ἔδειραν αὐτὸν μὲ χονδρὰ ραβδία, εἶτα δέσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὰ σπερμογόνα μόρια, τὸν ἔσυραν κατὰ γῆς εἰκοσι στρατιῶται· ἐπειδὴ δὲ

ἐπέμενε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν του πολλὰς καὶ βαρεῖας πέτρας. Μετὰ ταῦτα ἔκοψαν μὲ μαχαίρας τὰς πλάτας του, καὶ τὰ ὑποκάτω τῶν μαστῶν του μέρη, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰδίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ξίφει τελειοῦται.

† « Φιλόσοφος, κλήσει τε καὶ ἔργω μάκαρ,
» ἤρθης ἀληθῶς, ὦ σοφίας σὺ φίλε.

Οὗτος ὁ μέγας μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Φιλόσοφος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Ἀλεξανδρείας, καθὼς ἐδιηγήθη δι' αὐτὸν ὁ μέγας ἐν ἀσκηταῖς Ἀντώνιος· μὲ τοιοῦτον δὲ τρόπον ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον. Κῆπος ὠραιότατος ἦτο εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, γεμάτος ἡδονῆν καὶ αἰσθητὴν χάριν· εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἐπρόσταξεν ὁ τότε τύραννος νὰ βληθῇ μία κλίνη καλλωπισμένη· ἐπάνω δὲ αὐτῆς ἔβαλον τὸν ἅγιον τοῦτον Φιλόσοφον ἀνάσκελα, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς του καὶ τοὺς πόδας του. Τότε ἔφερον μίαν πόρνην γυναῖκα, ἡ ὁποία ὑπῆγεν ἐπάνω τοῦ ἁγίου, καὶ ὄχι μόνον μὲ λόγια ἄσεμνα παρεκίνει τὸν ἅγιον εἰς αἰσχρὰν πράξιν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἐνηγκαλιζέτο αὐτὸν μὲ τὰς μιარὰς τῆς χεῖρας καὶ κατεφίλει καὶ ἀναιδῶς τὸν ἐπίανεν. Ἄλλ' ὁ γενναϊότατος τοῦ Κυρίου ἀγωνιστῆς, ἂν καὶ ἦτο δεδεδεμένος, εὗρηκεν ὅμως τρόπον καὶ μηχανὴν διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὰ βρόχια τῆς πόρνης, διότι πρῶτον μὲν ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του, διὰ νὰ μὴ τὴν βλέπῃ· ἔπειτα ἐμάσησε τὴν γλῶσσάν του μὲ τὰ ὀδόντιά του καὶ μὲ τοὺς ἀνυποφόρους πόνους, τοὺς ὁποίους ἐδοκίμαζεν ἀπὸ τὸ δάγκαμα τῆς γλώσσης ἔκαμε τὰς ἄλλας αἰσθήσεις τοῦ σώματός του νὰ μένωσιν ἀναισθητοὶ εἰς τὴν ἡδονήν. Ἐῖτα γεμίσας ἀπὸ αἷμα τὸ στόμα του, μὲ αὐτὸ ἔπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἰς τὰ φορέματα τῆς ἀκαθάρτου καὶ μιαρᾶς πόρνης, ἥτις βλέπουσα τὸ αἷμα τρέχον ποταμηδόν, ἐφοβήθη καὶ συνεστάλη. Μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἀγωνισθεὶς ὁ μεγάλῳψυχος καὶ μὴ νικηθεὶς, ἀλλὰ νικήσας, ἀπαθῆς διεφυλάχθη χάριτι Χριστοῦ· ὅθεν ἀποκεφαλίσθεὶς ὑστερον, ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια, καὶ χαίρει χαρὰν αἰώνιον καὶ ἀνεκλάλητον. ¹

μίας δὲν ὑπῆγεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐκ τοῦ Συναξαριστοῦ τούτου δῆλον ἐστίν· ὅρα καὶ κατὰ τὴν δ'· τοῦ Νοεμβρίου. Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, πῶς ἀνωτέρω ἐν τῷ συναξαρίῳ γράφεται, ὅτι κἀνεὶς δὲν θέλει ἐκβάλει τὴν κιβωτὸν ἀπὸ τῆς γῆς· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι εὗρεν αὐτὴν ὁ Νεμείας, ἀλλ' ἴσως οἱ τοῦτο λέγοντες συμπερασματικῶς τὸ λέγουσιν, οὐχὶ βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως. Πότε δὲ τὴν κιβωτὸν ἐκβαλεῖ ὁ Ἀρῶν μόνος, καὶ ὁ Μωϋσῆς μόνος ἀνοίξῃ αὐτήν; ἴσως κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συντελείας καὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν προφήτην Ἰερειμίαν εὐρίσκειται ὑπόμνημα ἑλληνικόν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Νόμος ἐστὶ τῶν ἀνθρώπων»· σώζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζονται τὰ καταλειφθέντα περὶ τοῦ προφήτου τούτου, ὧν ἡ ἀρχὴ «Ἐγένετο ἡνίκα.»

¹ Τὸ διήγημα τοῦτο εὐρίσκειται καὶ εἰς τὸν χειρόγραφον Παράδεισον τῶν πατέρων. Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Διονυσίου τοῦ νέου Κοινοβίου ὀνομάζεται ὁ Φιλόσο-

* Ἡ ὁσία **ΙΣΙΔΩΡΑ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Ἐκ γῆς ἀπέπτη πρὸς μελισσῶνος πόλου,
» Μέλισσα χορηγῶν προξενῶν Ἰσιδώρα.

* Ὁ ἄγος μάρτυς **ΣΑΒΒΑΣ** ἐν συκῇ κρημασθεὶς
τελειοῦται.

* » Ἦνεγκε καρπὸν πρῶτον συκῆς κλάδος,
» Τὸν χειροδέσμους ἐκχερμάμενον Σάββαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίρια τῆς νέας
ἐκκλησίας, καὶ συνεισέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ
παλατίῳ. ἀπεῖθερ ἀπέρχεται μετὰ λιτῆς εἰς τὴν
ἐκκλησίαν, καὶ λειτουργεῖ ἐκεῖ. ¹

* Μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων τρῶν νέων ὁσιο-
μαρτύρων **ΕΥΘΥΜΙΟΥ** τοῦ ἐκ Δημιτρίανης τῆς
Πελοποννήσου καταγομένου καὶ ἐν Κωνσταντινου
πόλει τῷ 1814 Μαρτίου 22, Κυριακῇ τῆς Βαῖο
φόρου, διὰ ξίφους ἀθλήσατος· καὶ **ΙΓΝΑΤΙΟΥ**
τοῦ ὑπὸ ἐσκή Ζαγαρῶν καταγομένου καὶ ἐν Κων-
σταντινουπόλει τῷ αὐτῷ ἔτι Ὀκτωβρίου 8 δι' ἀγ-
χρῆς τελιωθέντος· καὶ **ΑΚΑΚΙΟΥ** τοῦ ἀπὸ Νι-
βόρη Γεσσαλορικῆς καταγομένου καὶ ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει ὡσαύτως τῷ 1815 Μαΐου ἀ διὰ ξίφους

φοῦ οὗτος Ἰουστίνος. Ἀρμολοῦσι δὲ εἰς τὸν Φιλόσοφον τοῦτον
τὰ λόγια τοῦ Χρυσοστόμου, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐπαινεῖ τὸν ὄντως
φιλόσοφον «Τί γὰρ ἐστὶ, φησὶ, φιλόσοφος ἴδιον; οὐχὶ καὶ
χρημάτων καὶ δόξης καταφρονεῖν, καὶ φθόνου καὶ παντὸς πά-
θους ἀνώτερον εἶναι; . . . τοιοῦτος ὁ φιλόσοφος ἐστὶ, τοιοῦτος
ὁ πλοῦτος ἐκείνου· οὐδὲν ἔχει καὶ πάντα ἔχει· πάντα ἔχει καὶ
οὐδὲν ἔχει.» (λόγ. κἀ. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους·) ἔφη δὲ καὶ ὁ
θεολόγος Ἰ. η̅γόριος· «Ἔστι τι μῦθος φυτὸν, ὃ θάλλει τεμνόμε-
νον· καὶ πρὸς τὸν σίδηρον ἀγωνίζεται· καὶ εἰ δαί παραδόξως εἰ-
πεῖν περὶ παραδόξου πράγματος, θανάτου ζῆ, καὶ τομῆ φύεται,
καὶ αὐξεται· ἀπανώμενον. Ταῦτα μὲν ὁ μῦθος καὶ ἡ αὐτονομία
τοῦ πλάσματος· ἐμεῖ δὲ δοκεῖ σαφῶς τοιοῦτον εἶναί τι ὁ φιλό-
σοφος, ἐνευδοκίμει τοῖς πάθεσι, καὶ ὕλην ἀρετῆς ποιεῖται τὰ
λυπηρὰ, καὶ τοῖς ἐναντίοις ἐγκαλλωπίζεται, μήτε τοῖς δεξιῶν·
ὄπλοις τῆς δικαιοσύνης αἰρούμενος, μήτε τοῖς ἀριστεροῖς καμ-
πόμενος, ἀλλ' ὁ αὐτὸς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς αἰεὶ διακείμενος· ἢ καὶ
δοκιμώτερος, ὡς περ καμίνης χρυσός, εὐρισκόμενος.» (λόγ. εἰς
ἑαυτὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπικλήκων) «Ἐνα παρόμιον ἐποίησα καὶ ὁ ἐπὶ
Δεκίου μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικητῆς, διότι καὶ αὐτὸς ἐπάνω
μῆς κλίνας τεθεὶς καὶ δεθείς, περικεινῆτο εἰς σκορικὴν ἐπι-
θυμίαν ἀπὸ μίαν πόρνην· ὅθεν διὰ τὴν ἀποφύγη τὴν ἡδονὴν ἐθέ-
ρισεν μετὰ τοῖς ὀδόντας τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἐπτυσεν αὐτὴν εἰς
τὸ πρόσωπον τῆς πόρνης, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Νικηφόρος· καὶ οὕ-
τως ἐνίκησεν ὁ ὄντως φερώνυμος Νικητῆς. Ὅρα καὶ εἰς τὸ ἡ.
κεφάλαιον τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου.

¹ Ἰαυτὸ ἐν τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς οὐχ
εὑρίσκεται, ἴσως ὡς περιττόν.

ἀθλήσατος. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν μνήμη ἐν τῷ κατὰ
τὴν σκῆτιν τοῦ τιμίου Προσφρόμου σεπτῷ αὐτῶν
μαρτυρείῳ. ¹

Εἰς τὸν ἅγιον Εὐθύμιον.

* Εὐθύμιέ μοι, χεῖρε, χεῖρε πολλάκις,
» Σφαγεί; γὰρ εὔρες, τὴν ἄνω χαρὰν πρόφρων

Εἰς τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον.

* Τὸν Ἰγνάτιον ἄλλον ὡς ἄστρον βλέπω,
» Ἐκ γῆς φαεινὸν εἰς πόλον δι' ἀγχόνης.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον.

* Ἀγιὸς δίκην σφίττουσι, φεῦ! διὰ ξίφους;
» Τὸν κλεινὸν Ἀκάκιον, ἄνδρες αἱμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β'. μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ
Μετάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΑΘΙΝΑ-
ΣΙΟΥ** τοῦ μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρίας.

* Ἀθανάσιε, ποῦ κομίζῃ; μὴ πάλιν
» Καὶ νεκρὸν ἐξόριστον ἐκπέμπουσί σε;
» Δευτερίῃ νέκυσ Ἀθανασίου ἐξέδου τύμβου.

† Οὗτος ὁ μέγας πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος
ἀγγελικὴν ζωὴν διήλθεν εἰς τὴν γῆν. Τοὺς δὲ
ἀγῶνας, ὅσους ἐδοκίμασεν ὁ ἀξιωμακάριστος
διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τοὺς πολέμους
καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ κατὰ τῶν αἰρετικῶν, καὶ
τὰς συχνὰς καὶ ἀδίκους ἐξορίας, ὅσας ὑπέμει-
νε, καὶ τὰς συκοφαντίας καὶ ματαιίας κατηγο-
ρίας, τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τῶν κακοδόξων
ταῦτα, λέγω, πάντα διηγοῦνται μὲν καὶ ἄλλαι
ἱστορίαι, πλατύτερον ὁμῶς ἀναφέρει ὁ Θεολό-
γος Γρηγόριος. Ὅθεν ἡμεῖς, ἐπειδὴ δὲν δυνά-
μεθα νὰ διηγηθῶμεν ἐδῶ ὅλα, ὅσα οἱ ἱστορικοὶ
ἀναφέρουσι περὶ αὐτοῦ, ὡς ἐν συντόμῳ θέλο-
μεν εἰπεῖ ὀλίγα τινὰ πρὸς ἐνθύμησιν. Ὁ μέ-
γας οὗτος τῆς ἀθανασίας ἐπώνυμος Ἀθανά-
σιος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Αἴγυπτον, γονεῖς δὲ
πλουσίους καὶ ἐναρέτους, παρὰ τῶν ὁποίων ἐ-
τρέφετο. Ὅτε δὲ ἦτο μικρὸν παιδίον, ὑπήγεν
ὁμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα παιδιά παίζοντα εἰς τὴν ἀγρὰν

¹ Ὁ κατὰ Πλάτος βίος αὐτῶν καὶ ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία,
ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, συνεγράφη εἰς τὸ ἀπλοῦν καὶ
συνετῆθ' ὑπὸ τοῦ ὁσιολογιωτάτου κυρίου Ὀνουφρίου Ἰβηρίτου.
Τὸ δὲ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου συνεγράφη ἑλληνιστῇ μέ-
θητορικώτατον κάλαμον παρὰ τοῦ πανιερολογιωτάτου καὶ σι-
βασμωτάτου γέροντος ἁγίου Καισαρείας κυρίου Μελετίου.

τῆς θαλάσσης, καὶ ἔκαμνον τοιοῦτον παιγνίδιον ἀπὸ τὰ παιδία ἐκεῖνα ἄλλα μὲν ἔγειναν ἱερεῖς, ἄλλα δὲ διάκονοι, τὸν δὲ ἅγιον Ἀθανάσιον ἐχειροτόνησαν ἀρχιερέα. Ὅθεν προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν παιδία τινὰ τὰ ὅποια ἦσαν ἀκόμη ἀβάπτιστα καὶ ὁ Ἀθανάσιος ἐβάπτισεν αὐτὰ μὲ τὸ νερόν τῆς θαλάσσης· τοῦτο δὲ ἰδὼν κατὰ τύχην Ἀλέξανδρος ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπίσκοπος, ἐθαύμασε μὲν τὸ πρᾶγμα πολλὰ, προγνωρίσας δὲ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὅτι ἡ χειροτονία αὐτῆ τοῦ Ἀθανασίου ἦτο προμῆνυμα τῶν πραγμάτων καὶ τῆς χειροτονίας, ἦν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὕστερον, τὰ μὲν παιδία δὲν ἐβάπτισεν ἐκ δευτέρου¹, ἔχρισε δὲ μόνον αὐτὰ μὲ τὸ ἅγιον μῦρον καὶ τὰ ἐτελείωσε· τὸν δὲ Ἀθανάσιον παρέδωκεν εἰς ἕνα διδάσκαλον παιδαγωγόν, οἷα νὰ μαθῆναι τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν ὁ ἅγιος, τότε ἐχειροτόνησεν αὐτὸν διάκονον ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ ὅτε ἡ ἀγία καὶ Οἰκουμένη πρώτη σύνοδος ἐν Νίκαιᾳ συνεκρότηθη, ἐν ἔτει κς' (325), ἐπὶ τῆς βσιλευίας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔλαβεν αὐτὸν μὲν τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἀλέξανδρος ὡς συνεργὸν καὶ βοηθόν του, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεκέρυξε τοὺς φρονούντας τὰ τοῦ Ἀρείου δυσσεβῆ καὶ βλάσφημα φρονήματα. Δὲν ἐπέρατε δὲ πολλὺς κχιρὸς, καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος· ὅθεν γίνεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὁ μέγας οὗτος Ἀθανάσιος, ἕνα χρόνον μετὰ τὴν ἁ σύνοδον· ἦτοι ἐν ἔτει κς' (326). Ἀλλ' οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀρειανοῦ Εὐσεβίου δὲν ὑπέφερον μὲ πρᾶξιν τὸν προδιδαχθέντα τοῦ θεοῦ Ἀθανασίου· ὅθεν μὲ τοὺς δολεροῦς λόγους τῶν ἐπεισαν τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸν θρόνον του τὸν Ἀθανάσιον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν.²

¹ Τοῦτο ἂν καὶ οὕτως ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὥς σπανίως ἔκαμνον τοιοῦτον παιγνίδιον ἀπὸ τὰ παιδία ἐκεῖνα ἄλλα μὲν ἔγειναν ἱερεῖς, ἄλλα δὲ διάκονοι, τὸν δὲ ἅγιον Ἀθανάσιον ἐχειροτόνησαν ἀρχιερέα. Ὅθεν προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν παιδία τινὰ τὰ ὅποια ἦσαν ἀκόμη ἀβάπτιστα καὶ ὁ Ἀθανάσιος ἐβάπτισεν αὐτὰ μὲ τὸ νερόν τῆς θαλάσσης· τοῦτο δὲ ἰδὼν κατὰ τύχην Ἀλέξανδρος ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπίσκοπος, ἐθαύμασε μὲν τὸ πρᾶγμα πολλὰ, προγνωρίσας δὲ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὅτι ἡ χειροτονία αὐτῆ τοῦ Ἀθανασίου ἦτο προμῆνυμα τῶν πραγμάτων καὶ τῆς χειροτονίας, ἦν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὕστερον, τὰ μὲν παιδία δὲν ἐβάπτισεν ἐκ δευτέρου¹, ἔχρισε δὲ μόνον αὐτὰ μὲ τὸ ἅγιον μῦρον καὶ τὰ ἐτελείωσε· τὸν δὲ Ἀθανάσιον παρέδωκεν εἰς ἕνα διδάσκαλον παιδαγωγόν, οἷα νὰ μαθῆναι τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν ὁ ἅγιος, τότε ἐχειροτόνησεν αὐτὸν διάκονον ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ ὅτε ἡ ἀγία καὶ Οἰκουμένη πρώτη σύνοδος ἐν Νίκαιᾳ συνεκρότηθη, ἐν ἔτει κς' (325), ἐπὶ τῆς βσιλευίας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔλαβεν αὐτὸν μὲν τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἀλέξανδρος ὡς συνεργὸν καὶ βοηθόν του, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεκέρυξε τοὺς φρονούντας τὰ τοῦ Ἀρείου δυσσεβῆ καὶ βλάσφημα φρονήματα. Δὲν ἐπέρατε δὲ πολλὺς κχιρὸς, καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος· ὅθεν γίνεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὁ μέγας οὗτος Ἀθανάσιος, ἕνα χρόνον μετὰ τὴν ἁ σύνοδον· ἦτοι ἐν ἔτει κς' (326). Ἀλλ' οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀρειανοῦ Εὐσεβίου δὲν ὑπέφερον μὲ πρᾶξιν τὸν προδιδαχθέντα τοῦ θεοῦ Ἀθανασίου· ὅθεν μὲ τοὺς δολεροῦς λόγους τῶν ἐπεισαν τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸν θρόνον του τὸν Ἀθανάσιον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν.²

² Δίκαιον ἐκρίναμεν νὰ σημειώσωμεν² ἐδῶ τὴν ἀπολογία τοῦ Κυρίου Θεοδοῦρη τοῦ ὑπὲρ τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου βσιλεύου Κωνσταντίνου, ἵνα μὴ σκανδαλίζωνται τινες κατ' αὐτοῦ, ἀκούοντες ὅτι ἐξώρισεν τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τοῦτον, καὶ τὸν Ἀντιοχείας Εὐστάθιον, ἄνδρας ἁγίους καὶ θαυμαστούς. Ἐχει δὲ ἡ

ἀπολογία τοῦ Θεοδοῦρη τοῦ ὑπὲρ τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου βσιλεύου Κωνσταντίνου, ἵνα μὴ σκανδαλίζωνται τινες κατ' αὐτοῦ, ἀκούοντες ὅτι ἐξώρισεν τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τοῦτον, καὶ τὸν Ἀντιοχείας Εὐστάθιον, ἄνδρας ἁγίους καὶ θαυμαστούς. Ἐχει δὲ ἡ ὄθεν ὁ Ἀθανάσιος ἐλθὼν εἰς τὴν Ρώμην, συνωμίλησε μὲ τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν πρῶτον υἱὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου,¹ καὶ λαβὼν γράμματα ἀπὸ αὐτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἀλεξανδρείαν· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Εὐσέβιος καὶ οἱ ὁμόφρονές του, δὲν ἐδύναντο νὰ ἡσυχάσωσι διὸ πλάσαντες καὶ συρράψαντες πᾶν εἶδος συκοφαντίας, πείθουσι τὸν Κωνσταντῖνον τὸν δεῦτερον υἱὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, νὰ συναθροίσῃ σύνοδον εἰς τὴν Τύρον, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ κριθῇ ὁ Ἀθανάσιος· πολλὰ δὲ ἦσαν τὰ ἐγκλήματα, ὅσα ἐπρόβαλον κατ' αὐτοῦ οἱ Ἀρειανοί, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐν μόνον θὰ ἀναφέρω ἐδῶ.

Ἐπῆραν οἱ Ἀρειανὸν χεῖρα νεκροῦ τινος, καὶ ξηράναντες αὐτὴν, τὴν ἔβαλαν εἰς μίαν θήκη· ἔπειτ' ἀπέστησαν αὐτὴν εἰς τὴν σύνοδον λέγοντες, ὅτι ἡ χεῖρ αὐτῆ εἶναι Ἀρσενίου τινός, τὸν ὅποιον ἔλεγον ὅτι ἐθανάτωσεν ὁ Ἀθανάσιος μὲ τρόπον μαγικόν. Κατὰ δὲ θεῖαν πρόνοιαν ἦλθεν εἰς τὴν Τύρον κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ὁ Ἀρσένιος, διότι ἐκρύπτετο αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρειανοῦ, φοβουμένου μήπως ἢ κατὰ τοῦ Ἀθανασίου συκοφαντία τῶν φανερωθῇ. Μαθὼν δὲ ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὅτι εἶναι ἐκεῖ ὁ παρὰ τῶν ἀρειανῶν θρυλλούμενος νεκρὸς Ἀρσένιος, ἐντάμωσεν αὐτόν· καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα διὰ νὰ παρασταθῇ καὶ νὰ κριθῇ εἰς τὴν σύνοδον,

ἀπολογία τοῦ Θεοδοῦρη τοῦ ἐπὶ λέξεως ταῦτα· «Θαυμάζω δὲ μὲν εἰ, εἰ τῆλικούτους ἄνδρας ἐξαπατηθεὶς ἐξωστράκισεν (ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δηλαδὴ) Ἀρχιερεῖς γὰρ, κρύπτουσι μὲν τὴν ἀλήθειαν, τὴν δὲ ἄλλην ἔχουσι περιφάνειαν, ἐξαπατῶσιν ἐπίστευτες. Ἰσασί δὲ οἱ τὰ θεῖα πεπαιδευμένοι, ὡς ἀληθῶς ἐξαπατήθη Δαβὶδ ὁ προφήτης, ἐξαπάτησε δὲ αὐτὸν οὐκ Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' οἰκέτης οἰκότερις καὶ μαστιγίας· τὸν Σιβα λέγω, τὸν κατὰ τοῦ Μειφιβοσθῆ τὰ ψευδῆ τὸν Βασιλέα διδάσκοντα, καὶ τὸ ἐκείνου χωρίον σφετερισάμενον· καὶ ταῦτα λέγω, οὐ τοῦ προφήτου κατηγορῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦτοῦ τοῦ Βασιλέως τὴν ἀπολογία προσφέρων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπιδεικνύς τὴν ἀσθένειαν καὶ διδάσκων, ὡς οὐ χρὴ μόνους τοῖς κατηγοροῦσι πιστεύειν, κἂν ἄγαν ὦσιν ἐξίοιχοι· ἀλλὰ θατέραν τῶν ἀκοῶν τῶν κατηγορουμένων φυλάττειν.» (Ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. α. κεφ. λγ'.)

¹ Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει κς' (337), διαιμοίρασαν τὴν βσιλείαν του οἱ τρεῖς τοῦ υἱοῦ· καὶ ὁ μὲν Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος υἱὸς ἔλαβε τὴν Ἰσπανίαν, Γαλλίαν, καὶ Βρετανίαν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὁ δεῦτερος υἱὸς ἔλαβε τὴν Ἀνατολήν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὁ τρίτος υἱὸς ἔλαβε τὴν τούτων μέσην, τὴν Ἰταλίαν δηλαδὴ, τὴν Ἀφρικὴν, τὰς νήσους, καὶ τὴν Σλαβονίαν. Τὰ δὲ γράμματα, ἅτινα ἔστειλεν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς ὑπὲρ τοῦ Ἀθανασίου, εὕρισκονται εἰς τὸν Σωκράτην, καὶ Θεοδοῦρητον, καὶ Σωζόμενον.

παρέλαβε καὶ τὸν Ἀρσένιον, σχεπασμένον μὲ ἄλλα ἐνδύματα. Κρινόμενος λοιπὸν ὁ Ἀθανάσιος καὶ κατηγορούμενος, ὅτι ἐφόρευσε τὸν Ἀρσένιον, ἠρώτησε τοὺς παρόντας εἰς τὴν σύνοδον, ἐὰν ἤξεύρη τις ἀπὸ αὐτοῦ τὸν Ἀρσένιον· ὅτε δὲ εἶπον πολλοὶ, ὅτι τὸν ἤξεύρουσι· τότε ἀνεκάλυψεν αὐτὸν ἔμπροσθεν τῆς συνόδου, καὶ ἠρώτα ἂν αὐτὸς ἦναι ὁ Ἀρσένιος· οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ναὶ αὐτὸς εἶναι. Εἶτα ἔδειξε τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ τὴν ἀριστεράν, λέγων· ἰδοὺ ἡ δεξιὰ ἰδοὺ καὶ ἡ ἀριστερά, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἐκ τοῦ Ἀδάμ γεννηθέντες ἄνθρωποι· ὅθεν ἂς μὴ ζητῆ τις τρίτην χεῖρα τοῦ Ἀρσενίου. Οἱ δὲ Ἀρειανοὶ εἰς τοῦτο ἐντροπιασθέντες πολλὰ ἐχθῆκαν ἀπὸ τὴν Σύνοδον, καὶ παροξύνουσι τὸν λαὸν νὰ κινηθῆ κατὰ τοῦ Ἀθανασίου· διὸ ὁ μακάριος Ἀθανάσιος κρυφίως ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ὑρού, καὶ καταβαίνει εἰς ἓν ξηροπήγαδον σκοτεινὸν καὶ ἀνυδρον, καὶ ἐκεῖ ἐκρύφθη ἕξ χρόνους ὀλοκλήρους.

Ἐπειτα ἐξεληθὼν ἀπὸ τοῦ ξηροπήγαδον, ὑπῆγεν εἰς τὴν Δύσιν, τῆς ὁποίας τὴν ἐξουσίαν εἶχεν ὁ Κώνστας, ὁ τρίτος υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ἀνταμώσας τὸν βασιλέα, καὶ τὸν τότε πάπαν Ἰούλιον τὸν πρῶτον¹ ἐδιηγείτο δεινοπαθῶς τὰ καθ' ἑαυτὸν· ἐκεῖνοι δὲ συστήσαντες τὸν ἅγιον μὲ γράμματα, ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ τῆς Ἀνατολῆς βασιλεὺς Κωνστάντιος, ὅστις ἀπατηθεὶς, ἐφρόνει τὰ τῶν Ἀρειανῶν, προστάζει ἓνα ἄρχοντα, Συριανὸν ὀνόματι, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ θανατώσῃ μὲν τὸν ἅγιον, νὰ ἀναβιδάσῃ δὲ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, κάποιον Γρηγόριον. Ὁ δὲ Ἀθανάσιος σωθεὶς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Συριανοῦ, πάλιν ὑπῆγεν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Κώνσταντα, ὅστις τότε γράφει ἀπειλητικῶς πρὸς τὸν ἀδελφόν του Κωνστάντιον, νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον του τὸν Ἀθανάσιον, καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ποιήσῃ, νὰ ἤξεύρῃ ὅτι αὐτὸς θὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον του μὲ βασιλικά ὄπλα. Ταῦτα τὰ γράμματα λαβὼν ὁ Κωνστάντιος, καὶ φοβηθεὶς ἀποκατέστησε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν ὁ Κώνστας, καὶ ὁ Κωνστάντιος ἐκηρύχθη Αὐτοκράτωρ, ἀπέστειλεν ἄνθρώπους νὰ πιάσωσι τὸν

Ἀθανάσιον, τὸ ὁποῖον μαθὼν ὁ ἅγιος ἐγκαίρως ἐξῆλθε κρυφίως ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ κατέφυγεν εἰς μίαν γυναῖκα στολισμένην μὲ παρθενίαν καὶ μὲ ἄλλας ἀρετάς,¹ ἡ ὁποία μαθεύσα τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς του, ἐδέχθη αὐτὸν μὲ χαρὰν καὶ τὸν ὑπηρετεῖ, καὶ πᾶσαν ἄλλην περιποίησιν ἐδείκνυεν εἰς τὸν ἅγιον εἰς διάστημα χρόνων ὀλοκλήρων ἕξ. Ὅτε δὲ ὁ Κωνστάντιος ἐτελεύτησε καὶ ἔγεινε βασιλεὺς ὁ παραβάτης Ἰουλιανός, τότε ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς παρθένου κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ εὔρεθη εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας. Πόσον δὲ ἐχάρησαν ὅλοι οἱ Ἀλεξανδρεῖς ὅτε εἶδον τὸν ἅγιον, καὶ πόσον ἔτρεχον καὶ εὐχαρίστουν τὸν Θεόν, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ τὸ εἴπω.

Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς Αὐτοκράτωρ γενόμενος ἐν ἔτει τξά (361), ὅλα μὲν τὰ ἄλλα ἐνόμισε δευτέρα, τοῦτο δὲ μόνον ἐστοχάσθη προηγούμενον κατόρθωμα, τὸ νὰ ἐκβάλλῃ τὸν ἅγιον ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν θρόνον του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην· καὶ λοιπὸν ἔστειλεν ἄνθρώπους διὰ νὰ τὸν θανατώσωσιν. Ὁ δὲ ἅγιος φυγὼν, ἔμεινε ἀπίαστος διότι τὴν νύκτα ἐλθὼν εἰς τὸν ποταμὸν Νεῖλον, εὔρε πλοῖον καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θηβαίδα. Ἐπειδὴ δὲ ἐφθασαν πλησίον οἱ κυνηγοῦντες αὐτὸν, αὐτὸς ἀπατήσας αὐτοὺς, γυρίζει ὀπίω, καὶ καταβαίνει εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ ἐκρύπτετο ἕως οὗ ἔζη ὁ Ἰουλιανός· Ἀφ' οὗ δὲ καὶ αὐτὸς, κακῶς ὁ κακὸς σφαγεῖς, ἐτελεύτησεν, ἔγεινε βασιλεὺς ὁ Ἰοβιανός ἐν ἔτει τξγ' (363)· ἀλλ' ἀφοῦ καὶ οὗτος ταχέως ἐτελεύτησε (βασιλεύσας μόνον μῆνας ἑπτὰ καὶ ἡμέρας εἴκοσι δύο) ἔγεινε βασιλεὺς ὁ Οὐαλεντινιανός, ὁ ὁποῖος ἔκαμε συγκοινωνὸν τῆς βασιλείας καὶ τὸν ἀδελφόν του Οὐάλεντα, ἐν ἔτει τξδ' (364), καὶ ὁ μὲν Οὐαλεντινιανὸς ἐβασίλευεν εἰς τὴν δύσιν, ὁ δὲ Οὐάλης, εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ὁ ὁποῖος Οὐάλης, ἐπειδὴ ἔπτε χορταστικὰ ἀπὸ τὰ θεολερά νάματα τοῦ Ἀρείου, ὅλους μὲν τοὺς ὑπερασπιστὰς τῶν ὀρθῶν δογμάτων μὲ διαφόρους τιμωρίας ἐπαίδευε, τὸν δὲ Ἀθανάσιον μάλιστα ἐβάλε θερμὴν σπουδὴν καὶ προθυμίαν διὰ νὰ τὸν πιάσῃ. Μέλλων λοιπὸν νὰ πιασθῆ ὁ ἅγιος, ἐμβῆκεν εἰς τάφον πατρικόν του, καὶ οὕτως ἐσώθη ἀπὸ τὰς

¹ Ἐσραμίνως δὲ οὗτος γράφεται ἐν τοῖς Μηνείοις Ἰουλιανός.

¹ Τινὲς λέγουσιν, ὅτι ἡ παρθένος αὕτη ἦτο ἡ ἁγία Συγκλητική, τῆς ὁποίας τὸν βίον συνέγραψεν ὁ ἴδιος μέγας Ἀθανάσιος, καὶ ὅρα τοῦτον εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Ἐορτάζεται δὲ σὺν τῇ κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Ἰανουαρίου.

χειρας τῶν φονέων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Οὐάλης ἤκουσεν, ὅτι ὁ λαὸς τῶν Ἀλεξανδρέων ὠργίζετο κατ' αὐτοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀθανασίου, διὰ τοῦτο καὶ μὴ θέλων ἀφῆκε τὸν Ἀθανάσιον νὰ ἐξητὴν προστασίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, οὕτω λοιπὸν ὁ μακάριος Ἀθανάσιος μετὰ πολλὰ ἄθλα καὶ ἐξορίας, καὶ πολλοὺς διωγμοὺς, τοὺς ὁποίους ὑπέμεινε τεσσαράκοντα δύο ὀλοκλήρους χρόνους, εἰς γῆρας καλὸν ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΣΠΕΡΟΥ καὶ ΖΩΗΣ, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, ΚΥΡΙΑΚΟΥ καὶ ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ.

Εἰς τὸν Ἑσπερον καὶ Ζωὴν.

- * » Ζωῆς στερεὶ πῦρ Ἑσπερον Ζωὴν ἅμα
- * Ζωὴν ποθοῦντας τὴν ἀνέσπερον μόνην.

Εἰς τὸν Κυριακὸν καὶ Θεόδουλον.

- * » Ζέοντες ἄρτους συγγόνους δέχου δύο,
- * Ἄρτι κλιθάνου, Σῶτερ, ἐκδεβλημένους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι Ἑσπερος καὶ Ζωὴ ἦσαν κατὰ τοὺς γρόνους Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει ρκέ (125), καὶ τοὶ δὲ δοῦλοι ὄντες κατὰ τὰ σώματα Κατάλλου τινός καὶ Τετραδίας τῆς γυναικὸς του, οἱ ὅποιοι μετωκισμένοι ὄντες ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἠγόρασαν αὐτοὺς δούλους ἀπὸ τὴν Παμφυλίαν, κατὰ τὰς ψυχὰς ὅμως ἦσαν ἐλεύθεροι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπέφερον νὰ ἦναι δοῦλοι πολὺν καιρὸν εἰς αὐθέντας ἀσεβεῖς καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ ἀντὶ νὰ προσκυνῶσι τὸν Ποιητὴν καὶ πάντων Δημιουργόν, νὰ προσκυνῶσιν ἄψυχα εἰδῶλα. Ὅθεν μίαν φορὰν ὁ Κυριακὸς καὶ ὁ Θεόδουλος οἱ δύο υἱοὶ τῶν ἁγίων τούτων, ἐνθύμισαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐσυμβούλευσαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγκατοικῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀλλὰ νὰ χωρισθῶσιν

ἀπὸ αὐτοῦ, ἵνα μὴ μετ' αὐτῶν συναπολεσθῶσι. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν εἶπε, τί νὰ κάμωμεν ἀφοῦ εἶναι αὐθένται μας; Οἱ υἱοὶ τῇ ἀπεκρίθησαν, ἡμεῖς, ὧ γονεῖς, ἠλευθερώθημεν μετὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δοῦλοι ἀνθρώπων δὲν εἴμεθα. Τότε καὶ ἡ μήτηρ ἐσυμφώνησεν εἰς τὰ λόγια τῶν τέκνων τῆς.

Ὅθεν δυναμωθέντες ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὑπῆγον εἰς τὸν αὐθέντην αὐτῶν Κάταλλον, καὶ τὸν μὲν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὠμολόγησαν, ὅτι εἶναι αὐθέντης τῶν ψυχῶν των, τὸν δὲ Κάταλλον ὠμολόγησαν, ὅτι κατὰ τύχην τινὰ ἔχει μόνην τὴν ἐξουσίαν τοῦ σώματος των· προτιμότερα δὲ εἶναι ἡ ἐξουσία τῶν ψυχῶν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Δεσπότης Χριστὸς, παρὰ ἡ τῶν σωμάτων τὴν ὁποίαν ἔχει αὐτός· ἐπειδὴ «Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις,» ὡς εἶπον οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι. (Πράξ. ἐ. 29.) ὁ Κάταλλος λοιπὸν ἐξεπλάγη ἀκούων ταῦτα· καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἐστάλησεν οἱ υἱοὶ μετὰ τῆς μητρὸς πρὸς τὸν πατέρα των Ἑσπερον, εὐρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Τριτώνιον. Ἑσπερον δὲ κάμων ὁ Κάταλλος ἑορτὴν διὰ τὰ γενέθλια ἑνὸς υἱοῦ, τὸν ὅποιον ἐγέννησεν, ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ εἰς αὐτοὺς σῖνον καὶ κρέατα· ἀπὸ ὅσα εἶχεν ἠτοιμασμένα διὰ τὰ ἀνόσια γενέθλια τοῦ υἱοῦ του· μετὰ τὸν νὰ δοκιμάσῃ, ἂν φάγωσιν ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα. Ὁ δὲ Κυριακὸς καὶ Θεόδουλος συμβουλευθέντες μετὰ τὴν μητέρα των, ἀντὶ νὰ φάγωσιν αὐτὰ, τὰ ἐρριψαν εἰς τοὺς σκύλους καὶ τὰ ἔφαγον.

Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Κάταλλος, πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῶσι τὰ παιδιά καὶ νὰ ξεσχίζωνται μετὰ σιδήρᾳ ὀνύχια· παρεθάρρυνον δὲ τὰ τέκνα των οἱ γονεῖς νὰ μὴ ὀλιγοψυχῆσωσιν· ἀλλὰ νὰ ὑπομένωσιν ἀνδρείως μέχρι τέλους, ἀποβλέποντες εἰς τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἐπειτα δὲ ἐπρόσταξεν ὁ αὐτὸς Κάταλλος νὰ καταβιάσωσιν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς δέρωσι δυνατὰ ὁμοῦ μετὰ τὴν μητέρα των, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ καυθῇ εἰς φούρνος, καὶ μέσα εἰς αὐτὸν νὰ τεθῶσι τὰ τέκνα ὁμοῦ καὶ ὁ πατὴρ των. Ὅθεν τούτου γενομένου, παρέδωκαν οἱ ἅγιοι τὰς ψυχὰς των εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τῷ πρωτῷ δὲ ἠκούοντο φωναί, ὡς ἂν ἰψαλλον τικέσ· ἀνοίξαντες δὲ τὸν φούρνον, δὲν εὔρον κἀτίνα ἄλλον, παρὰ μόνους τοὺς ἁγίους σώους καὶ ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν φωτίαν, οἵτινες ἦσαν ἐσχηματισμένοι ὡς ἂν ἐσοιμάντο, καὶ γυρισμένοι κατ' ἀνατολάς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν ἀνάξις ἐν τῷ ἀγιοτάτῳ αὐτῶν ναφ,

¹ Τὴν μὲν ζωὴν του ἐτελείωσεν ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐν ἔτει 371 ἢ 373, εἰς δὲ τὴν ἐπισκοπὴν ἐποίησε χρόνους τεσσαράκονταεξ, οὐχὶ τεσσαρακονταδύο, κατὰ τὸν Μελέτιον καὶ κατὰ τὸν Σωκράτη (Βιβλ. δ'. κεφ. 2.) Γλαφυρὸν δὲ ἐγκώμιον ἐπέλεξεν εἰς τὴν ἱεραρχικὴν αὐτοῦ κορυφὴν ὁ ρητορικὸς κάλαμος Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· ἀνεπλήρωσε δὲ καὶ ἡ ἐμὴ ἀναξίτης τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λευφάνου τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ τὴν τοῦ Ἰωάννου Ἐγκαίτων κωδῆα, ἐν ἀρχῇ τῶν θεῶν Χρυσόστομον ἐφιλοπένησεν, ἐγὼ μετακίτησεν εἰς τὸν μέγαν ταῦτα Ἀθανάσιον.

τῷ εὐρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Δεῦτερον.

* Ὁ ὄσιος **ΙΟΡΔΑΝΗΣ** ὁ θαυματουργός ἐν εἰρήνῃ τελευτῆσαι.

- * » Κἀ, εἰς μυχόν γῆς ἑρρύης, Ἰορδάνη,
- * » Ἐκχεῖ· ἐκείθεν θυμμάτων Ἰορδάνη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνί Γ', μηνί τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΤΙΜΟΘΕΟΥ** καὶ **ΜΑΥΡΑΣ**.

- * Ἦπλωσε Χριστός· χεῖρας ἐν Σταυρῷ πάλαι,
- * Ἦπλωσε καὶ νῦν Μαύρα σὺν Τιμοθέῳ.
- * Σταυρῷ Τιμόθεος, τριτάτῃ τετύθη ἅμα Μαύρα.

Οὗτος ὁ ἅγιος Τιμόθεος ἦτο ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον τῶν Πεναπέων, εὐρισκόμενος δὲ εἰς τὸ σχῆμα τῶν κληρικῶν (ἦτοι ἀναγνώστης ὢν), ἀνεγίνωσκεν ἐπὶ ἐκκλησίας τὰ ἱερά λόγια. Λαβὼν δὲ διὰ γάμου τὴν ἁγίαν Μαύραν, πρὸ τοῦ ἀκόμη παρέλθωσιν εἰκοσιν ἡμέραι μετὰ τὸν γάμον, διεβλήθη καὶ κέρεται πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Θεβιδός, Ἀρριανὸν ὀνομαζόμενον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον νὰ τῷ φέρῃ τὰ ἱερά βιβλία, τὰ ὅποια ἀνεγίνωσκεν εἰς τοὺς χριστιανούς· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἔστερξεν, ἀπελογήθη δὲ καὶ εἶπεν, ὅτι τὰ βιβλία τῶν χριστιανῶν νομίζει τέκνα ἰδικά του, καὶ ἀπὸ αὐτὰ στήριζεται, καὶ δι' αὐτῶν ἀπὸ ἀγγέλους φυλάσσεται, ἐπειδὴ ἡ δύναμις τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἐκείνοις γεγραμμένων θείων νοημάτων καὶ λόγων προσκαλεῖ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους εἰς βοήθειάν του. Ὅθεν καθὼς οὐδεὶς πατὴρ δὲν παραδίδει ποτὲ θεληματικῶς τὰ τέκνα του εἰς θάνατον, οὕτως οὐδ' αὐτὸς παραδίδει τὰ ἱερά βιβλία εἰς καύσιμον. Ἐκ τούτων δὲ τῶν λόγων θυμωθεὶς ὁ ἡγεμὼν, ἔβαλεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ μάρτυρος δύο σίδηρα πεπυρωμένα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἀνέλυσαν αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἐχύθησαν κατὰ γῆς· ἔπειτα ἔδεσαν τοὺς ἀστραγάλους του ἐπάνω εἰς τροχόν, καὶ ἔβαλαν εἰς τὸ στόμα του χαλινόν, καὶ δέσαντες εἰς τὸν λαιμόν του μίαν πέτραν, ἐκρέμασαν αὐτὸν κατακέφαλα. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ βάσανα αὐτὰ δὲν ἐμαλακώθη, οὐδὲ ὠλιγψύχησεν ὁ αἰδίδιμος, διὰ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν ἔφερεν ἐμπροσθέν του τὴν γυναῖκά του Μαύραν, ἐλπίζων, ὅτι θέλει ἀπατήσῃ αὐτὸν ἐκείνη· ὅθεν ἐκώλακεν αὐτὴν καὶ παρακίσει νὰ στολι-

σθῆ, καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἶδωλα. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὴν· ἤκουσα, ὅτι εἰκοσιν ἡμέραι παρῆλθον μόνον, ἀφ' οὗ συνεζεύχθης μετὸν ἄνδρα σου Τιμόθεον τὸν δυστυχῆ, ὕπαγε λοιπὸν καὶ κατάπεισον αὐτὸν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰ λόγια μου, ἵνα μὴ χάσῃς τὸν ἄνδρα σου. Ἡ δὲ ἁγία ἐλθοῦσα καὶ καταπεισθεῖσα μᾶλλον αὐτὴ εἰς τὰς διδασκαλίας τοῦ ἀνδρός της, ἐγύρισε καὶ ὠμολόγησεν ἑαυτὴν χριστιανὴν ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις θυμωθεὶς, ἐξύρισε διὰ ἀτιμίαν τὰς τρίχας της κεφαλῆς της, καὶ κόψας τὰ δάκτυλά της, ἐβύθισεν αὐτὴν εἰς νερὸν βραστόν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἔμεινεν ἀβλαβὴς καὶ ἀκαυστος, διὰ τοῦτο ἐγύρισε καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, Ὁ λέβης σου, ὦ ἡγεμὼν, πολλὰ ψυχρὸς εἶναι· καὶ ἐὰν δὲν ἐγῆς ξύλα διὰ νὰ τὸν πυρῶσῃς, ἀπόστειλον εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλεις λάβῃ ὅσα θέλεις. Ὁ δὲ ἡγεμὼν θαυμάσας, ὑπήγε πρὸς αὐτὴν, καὶ πλησίσας, ἤπλωσε τὰς χεῖράς του, καὶ εἶπεν εἰς τὴν ἁγίαν, ἀντήλησον ἀπὸ τὸν λέβητα καὶ χύσον εἰς τὰς χεῖράς μου. Ἡ δὲ ἁγία ἔχυσεν εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἡγεμόνος, καὶ εὐθὺς ἐκβήκε τὸ δέρμα τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου του. Ὅθεν ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ κατακρίωσι μὲν τὴν ἁγίαν μετὰ ἡναμμένας λαμπάδας, τὰς δὲ λαμπάδας νὰ ραντίζωσι μετὰ πίσσαν καὶ μετὰ θείον. Ἡ δὲ ἁγία ἔλεγε, σὲ θαυμάζω μεγάλως, ὦ ἡγεμὼν, διότι σὺ, μὴ δυνηθεὶς νὰ με νικήσῃς μετὸν βράζοντα λέβητα, νομίζεις τώρα νὰ με κατακρίωσῃς μετὰ μίαν, ἢ καὶ δύο λαμπάδας. Τότε ἀπορήσας ὁ δυσσεβὴς Ἀρριανός, προστάζει νὰ σταυρωθῶσι καὶ οἱ δύο ἅγιοι ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Μείναντες λοιπὸν οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ ἐννέα ἡμέρας ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, παρεθάρρουν ἀλλήλους, διὰ νὰ ὑπομῶσιν τὰ βάσανα καὶ νὰ μὴ ὀλιγοψυχῆσωσι· καὶ οὕτως οἱ αἰδίδιμοι κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Ἐνῶ δὲ οἱ ἅγιοι ἦσαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἦλθεν ὁ διάβολος, καὶ κατὰ φαντασίαν ἐδίδεν εἰς τὴν ἁγίαν Μαύραν ἐν ποτήριον γεμάτον μέλι καὶ γάλα. Ἡ δὲ ἁγία διὰ προσευχῆς της τὸν ἀπέβαλεν. Ὁμοίως ἔδειξε κατὰ φαντασίαν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἓνα ποταμόν, ῥέοντα μέλι καὶ γάλα, καὶ παρεκίνει αὐτὴν διὰ νὰ πῖνῃ. Ἡ δὲ εἶπε πρὸς τὸν διάβολον· ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πῶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ φθαρτά, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ποτήριον, τὸ ὅποιον ἠτοίμασεν ὁ Χριστὸς τῆς ζωῆς καὶ

τῆς ἀθανασίας. Ὅθεν ὁ Διάβολος νικηθεὶς ἀπὸ αὐτὴν, ἀνεχώρησεν· ἦλθε δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ἄγγελος Κυρίου, καὶ πιάσας τὴν ἁγίαν ἀπὸ τῆν χεῖρα, ἐφάνη ὅτι ἀνέβασεν αὐτὴν εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ τῆς ἔδειξεν ἕνα θρόνον λαμπρόν, καὶ μίαν στολὴν λευκὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕνα στέφανον, καὶ εἶπεν αὐτῇ, διὰ σὲ ἡτοιμάσθησαν ταῦτα. Ἐπειτα ἀνεβίβασεν αὐτὴν εἰς ὑψηλότερον τόπον, καὶ πάλιν ἔδειξεν εἰς αὐτὴν ἕνα θρόνον ἄλλον, καὶ μίαν ἄλλην πανευπρεπεστάτην στολὴν, καὶ ἕνα ἄλλον στέφανον, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ταῦτα ἡτοιμάσθησαν διὰ τὸν ἀνδρα σου. Ἡ δὲ διαφορά τοῦ ὑψηλοτέρου καὶ χαμηλοτέρου θρόνου ὁηλοῖ, ὅτι ὁ ἀνδρας σου ἔγεινε τῆς ἰδικῆς σου σωτηρίας πρόξενος, καὶ ὅτι σὺ τῆς ἐκείνου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῶ τῷ εὐρισκομένῳ πέραν εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἰουστινιαναι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΔΙΟΔΩΡΟΥ καὶ Ρ. ΔΙΟΜΗΤΡΙΟΥ διακόνο.

- * ἘΡΟΔΟΠΙΑΝῶ καὶ ΔΙΟΔΩΡῶ βῆδρα,
- * Ἡ δῶρα μᾶλλον ἦσαν οἱ πλάται λίθοι.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει τβ' (302)· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ὑπέμειναν οἱ ἀείδιμοι πολλὰς ὑβρεῖς καὶ μάστιγας ἀπὸ τοὺς ἰδικούς των συμπατριώτας, εἰς τὴν ἐν Καρία εὐρισκομένην πόλιν Ἀφροδισίαν. Τελευταίον δὲ ἐλιθοβολήθησαν ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

* Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ θαυματουργοῦ.

- * ἘΡΪΦΑΣ τὸν ἐλθρόν ἐν θεάτρῳ τῷ βίῳ,
- * Ζωστῆρα νίκης ζωννῆς θανῶν, Πιτρε.

* Οὗτος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐγεννήθη δὲ ἀπὸ γονεῖς θεοφιλεῖς, εἰτινες ὁμοῦ μὲ ὅλην των τὴν οἰκογένειαν, ἐπρόχριναν νὰ ζήσωσι τὴν μοναχικὴν ζωὴν. Ὅθεν ἐπειδὴ οἱ μεγαλήτεροι ἀδελφοὶ του, ὁ Παῦλος, λέγω, καὶ ὁ Διονύσιος, ἔγειναν προτῆτερα μοναχοὶ, διὰ τοῦτο καὶ οὗτος ὁμοῦ μὲ τὸν μικρότερον ἀδελφόν του Πλάτωνα, ἔγειναν καλόγηροι, κατὰ μίμησιν καὶ ζῆλον ἐκείνων. Καὶ τὸσον ἐφιλονείκησεν ὁ μακάριος οὗτος Πέτρος νὰ

ὑπερβῆ ὅλους τοὺς συνομηλικούς του κατὰ τῶς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, ὥστε ὄχι μόνον οἱ ἀδελφοὶ του, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι μοναχοὶ μετεχειρίσθησαν αὐτὸν πρότυπον καὶ παράδειγμα εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ὅσα καλὰ εὐρίσκοντο εἰς αὐτὸν, ἐσπούδαζον νὰ τὸ μεταγράψωσι καὶ νὰ τὸ μορφώνωσι καὶ ἐκείνοι εἰς τὴν ἰδικὴν των ζωὴν. Ὅθεν καὶ ὁ τότε Πατριάρχης Νικόλαος ὁ Ἰταλός, θαυμάζων καὶ ἐπαινῶν αὐτὸν διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ λογιότητά του ἐσπούδαζε νὰ τὸν τιμῆσῃ μὲ ἀρχιερωσύνην. Ὁ δὲ Πέτρος μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ τότε γινόμενα, δὲν ἔστεργε τοῦτο. Ὅθεν ὁ Πατριάρχης κατέπεισε τὸν τοῦτου ἀδελφόν Παῦλον μὲ παραινέσεις, καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἀρχιερέα τῆς Κορίνθου. Ὁ δὲ Πέτρος οὗτος φεύγων τὴν βίαν τοῦ Πατριάρχου, κατέβη μὲ τὸν ἀρχιερέα ἀδελφόν του Παῦλον εἰς τὴν Κόρινθον καὶ ἐκεῖ διεπέρασεν ἐν ἡσυχίᾳ καιρὸν πολὺν· ἀλλ' ὅμως δὲν ἐκέρδησε τὸν σκοπὸν του ἕως τέλους. Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ Ἄργους ἐτελεύτησε, διὰ τοῦτο ὑπήγαν εἰς τὸν ἅγιον Κορίνθου οἱ Ναυπλιεῖς καὶ Ἄργεῖοι χριστιανοὶ, καὶ παρεχάλουσιν αὐτὸν μετὰ πολλῶν δεήσεων, διὰ νὰ χειροτονήσῃ εἰς αὐτοὺς ἀρχιερέα τὸν ἀδελφόν του τοῦτον Πέτρον. Ὅθεν ὁ Πέτρος ἀναγκαζόμενος καὶ μὴ συγκατανεύων εἰς τοῦτο, ἔφυγε καὶ ἔλειπε διὰ πολὺν καιρὸν.

Ὅτε δὲ ἐπανῆλθε, πάλιν ἠνώχλουσιν αὐτὸν περισσότερον, ὅθεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον συγκατανεύσας εἰς τὰ δάκρυά των, ἔλαβε τὴν προεδρίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔγεινεν ἀρχιερεὺς, πρῶτον μὲν ἐπεμελήθη διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερέων καὶ τῆς ἐκκλησίας. Δεύτερον δὲ, ἐπεμελήθη καὶ διὰ νὰ ἔχη ἕκαστος ἱερεὺς τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν ἐφορίαν καὶ προστασίαν τῶν ψυχῶν. Τόσον δὲ πολλὰ ἠπλῶνε τὴν χεῖρά του εἰς ἐλεημοσύνην ὁ τρισμακάριος, ὥστε πολλάκις δὲν ἐφείδeto οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὑποκάμισόν του, ἀλλὰ ἐδίδεν αὐτὸ εἰς τοὺς πένητας. Ὅθεν ἔτρεφε τοὺς ὀρφανούς, ἐβοήθει εἰς τὰς χήρας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς χρειαζομένους ἰλαρῶς ἐδαψίλευε τὸν ἔλεον. Ὅθεν εἰς ἕνα καιρὸν, καθ' ὃν συνέβη πείνα ἐν Πελοποννήσῳ, ὁ ἅγιος οὗτος ἔθρεψε πολλὰς μυριάδας λαοῦ καὶ ἐπειδὴ, δίδοντας τοῦ ἁγίου, ἐκενώθη ὁ πῖθος, καὶ ἔμεινεν ὀλίγον ἀλεύριον ἐν αὐτῷ· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! πάλιν ὁ πῖθος εὐρέθη γεμάτος, καὶ ἔσθασεν εἰς

* Ὁ Παῦλος οὗτος φαίνεται νὰ ἦναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὅστις ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Μαρτίου.

καιρὸν ἀρκετὸν, ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ πτωχοὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἰδικούς του ἀνθρώπους.

Ἔργον καὶ κατόρθωμα τοῦ ἁγίου τούτου ἐστάθησαν αἱ ἀπολυτρώσεις τῶν αἰχμαλώτων, ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δυναστῶν καὶ στερεωτέρων. Οὗτος ἰάτρευε καὶ μίαν παρθένον δαιμονισμένην· προεῖπεν αἰνιγματωδῶς ἐν πάθος, ὅπερ ἐμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς ὄλην τὴν Πελοπόννησον. Αὐτὸς ἐπρογνώρισε καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἔγεινε χρόνων ἑβδομήκοντα, καὶ ἀφ' οὗ ἔχυσε μυρίου ἰδρωτὰς διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς, ἀφῆκε τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον φανεράν παριστάνει εἰς τὸ ἅγιόν του λεΐψανον τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι προχέει ἐκ τούτου μύρα εὐωδέστατα, καὶ δαίμονας διώκει, καὶ ἀσθενείας διαφόρους ἰατρεύει, καὶ μετὰ αὐτὰ ὅλα καθάρως φανερώνει τὴν μακαριότητα καὶ δόξαν ἣν ἔλαβεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ ἀοίδιμος. ¹

* Οἱ ἅγιοι εἰκοσιεπτὰ μάρτυρες πυρὶ τελειοῦνται.

- » Βληθεῖσιν εἰς πῦρ ἄνδράσι τρις ἐννέα,
- » Ἰμα, Σῶτες, σὴ τὸ τῆς Γραφῆς δρόσος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΠΕΛΛΑΓΙΑΣ τῆς ἀπὸ Ταρσοῦ.

- » Βοὸς τὸ χαλκούρηγμα πῦρ φχνὲν φλέγον,
- » Βληθεῖσαν ἔνδον τὴν Πελαγίαν φλέγει.
- » Ἀμφὶ τετάρτη Πελλαγίη καύθη βῶι χαλκῷ.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σπῆ (288) καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, κατοικοῦσα δὲ ἐν Ῥώμῃ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ῥώμης Ἐπίσκοπος Λίνος ² ἐβάπτισε πολλοὺς Ἑλληνας, διὰ τοῦτο ἡ ἁγία αὕτη βλέπει εἰς τὸ δεινὸν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ρηθέντος Ἐπισκό-

¹ Σημείωσαι, ὅτι ὁ Πέτρος οὗτος, φάνεται νὰ ἦναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅστις καὶ σημειοφόρος ἐκεῖ καλεῖται.

² Ὁ Λίνος οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου, χρηματίας πρώτος τῆς Ῥώμης Ἐπίσκοπος, καὶ δὲ ἐκεῖ.

που, παρακαλοῦντος αὐτὴν διὰ νὰ τὴν βαπτίσῃ. Ἐξυπνήσασα δὲ ἐκατάλαβε τὸ ὄραμα, ὅθεν ζητήσασα ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς ἀδειαν, διὰ νὰ ὑπάγῃ δῆθεν εἰς τὴν ἀνατροφὸν καὶ παραμάναν τῆς, ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἐβαπτίσθη. Εἶτα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν πολύτιμον αὐτῆς ἐνδυμασίαν, διὰ νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς. Αὕτη δὲ πορευθεῖσα εἰς τὴν ἀνατροφὸν τῆς μετὰ ταπεινὰ φορέματα, τὰ ὅποια ἐφόρεσεν ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, δὲν ἔγεινε δεκτὴ ἀπὸ αὐτὴν, πορευθεῖσα δὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα τῆς μετὰ τὴν αὐτὴν ταπεινὴν ἐνδυμασίαν, ἐπροξένησεν εἰς αὐτὴν ἀνυπόφορον λύπην. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μήτηρ τῆς παρεκίνε: μὲν αὐτὴν νὰ ἀλλάξῃ τὰ φορέματα ἐκεῖνα, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, δὲν ἐδυνήθη δὲ νὰ τὴν καταπεισῇ διὰ τοῦτο ἐφανέρωσε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ὅστις εἶχε τὴν ἀραβωνισθῆ. Ἐκεῖνος δὲ λυπηθεὶς ὑπερβολικῶς, διὰ τί ἡ Πελαγία ἠθέτησε τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτα, αὐτοχειριάσθη. Ὅθεν τοῦτο μαθὼν ὁ πατὴρ τοῦ Διοκλητιανός, καὶ ὀργισθεὶς, ἐπίασε τὴν Πελαγίαν, καὶ ἔβαλεν αὐτὴν μέσα εἰς ἓν χάλκινον βόδι πεπυρακτωμένον, καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀκήρατον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΛΑΡΙΟΥ** ¹ τοῦ θανατουργοῦ.

- * » Ἐγνων τὸν Ἰλάριον ἰλαρὸν φύσει,
- » Ὁ; θυματουργεῖ καὶν τάφῳ τεθειμένος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου σηκώσας εἰς τοὺς ὤμους του, ἠκολούθησε τῷ σταυρωθέντι, καὶ ἐπειδὴ ὑπέταξε τὰ πάθη τῆς σαρκὸς εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο ἐπλούτησε παρὰ Θεοῦ τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων. Ὅθεν ἰατρευε πολλὰ καὶ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας, καὶ ἐδίωκε δαίμονας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Μετὰ ταῦτα ἐκλείσθη ἐντὸς στενωτάτου καλυβίου, καὶ ἔζη μακρὰν πάσης ταραχῆς καὶ θορύβου· ὅθεν λαμπρυνθεὶς μετὰ τὴν ἀπάθειαν, ἐδέχθη τὸ θεῖον τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα. Οὗτος ὁ ἅγιος πληγὴν χαλάζης κατέπαυσε· τὰ ζῶα τὰ ὅποια ἐβλαπτον τὰ σπέρματα καὶ γεννήματα, ἐδίωξε· τὴν γῆν ξηρὰν οὖσαν ἀπονομβρίαν, μετὰ βροχὴν ἐπότισε· ρεύματα ποταμοῦ, ὡς ὁ Ἐλισσαῖος καὶ

¹ Ἐν δὲ τοῖς τετυκωμένοις μηνιαίοις, Ἰλαρίωνος γράφεται ὡς ὁρθῶς.

Ἡλίας, διέσχισε καὶ ἐπέρασε, ἀπεξηραμμένην χεῖρα ἑνὸς χριστιανοῦ ἰατροῦσε, καὶ χιλιῶν καὶ παραλύτων τοὺς πόδας καὶ τὰ μέλη ἠνώρθωσε καὶ ἐστερέωσε, καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ποιήσας θαύματα, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

* Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ** ὁ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Μηδικίου, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Τῆς ἀρετῆς τὸ θεῖον ἔρατο στέφος,
- * » Ὁ θεῖος ἀρθεὶς ἐκ βίου Νικηφόρος.

Οὗτος ὁ δοῖος Νικηφόρος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάχων. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ βρέφους ἠγάπησε τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο βλέπων τὴν ῥηθείσαν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων αὐξανομένην, ἀφῆκε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ καὶ ἔγεινε μοναχός. Ὄθεν ἀνεχώρησεν εἰς τὰ βουνα καὶ ἠσύχαζε, καταγινόμενος εἰς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, καὶ προσευχόμενος τῷ Θεῷ διὰ τὴν εἰρηνικὴν κατάστασιν ὅλης τῆς οἰκουμένης. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγαληνίασεν ὀλίγον ἢ αἵρεσις τῆς εἰκονομαχίας, διὰ πολλῶν παρακλήσεων τῶν μοναχῶν ἔγεινε ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ Μηδικίου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἢ αἵρεσις ἀνεκαινίσθη καὶ ἠΰξησε διὰ μέσου τοῦ δυσσεβοῦς Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου ἐν ἔτει ωιζ' (814), διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου του, ὡς προσκυνητῆς τῶν ἁγίων εἰκότων, καὶ ὡς ἀκολουθῶν εἰς τὰς παραδόσεις καὶ διατάξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων πατέρων καὶ ἀφ' οὗ κατεδικάσθη με πικρὰς ἐξορίας, ἀπεκλείσθη ἐντὸς σκοτεινοτάτης φυλακῆς. Ἐκεῖ λοιπὸν καταβαλὼν τὴν ψυχὸν ἀφῆκε τὴν ἀρετὴν ὡς στερρὸς ἀγωνιστῆς, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον ἐπόθησεν ὁ αἰδιδίμος.¹

* Ὁ δοῖος **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ** ὁ ἠσυχάσας ἐν τοῖς θρημικωτέροις χωρίοις τοῦ Ἄνω, ὁ συγγράψας τὴν σοφὴν μέθοδον περὶ νοεράς προσευχῆς, κείμενον ἐν σελ. 869 τῆς Φιλοκαλίας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

¹ Περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον, τὸσον τοῦ Νικήτα πρεσβυτέρου, ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου, ὅσον καὶ Ἰωάννου πρεσβυτέρου τοῦ Παλαιολογίτου, περὶ τῶν τετυπωμένων Συναξαριστῶν καὶ τοῖς Μηνείοις. Τοῦ μὲν γὰρ Νικήτα ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον, ἐγράφη κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἀπριλίου, τοῦ δὲ Ἰωάννου ἡ γράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ αὐτοῦ Ἀπριλίου καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ συναξάριον.

- † » Σοὶ χάριν ἴσμεν, πάτερ Νικηφόρε,
- † » Τέχνης προσευχῆς, ἢν ἀφῆκας τῷ βίῳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ** ἐπισκόπου Κορίνθου, ὃς κεκοίμηται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει 957.

- † » Ἀθανασίῳ προσφέρειν αἶνον πρέπον.
- † » Ἀξίαν αἶνου ἀρετὴν γὰρ εἴλετο.

Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων **ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ**, **ΛΕΟΝΤΙΟΥ**, **ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ**, **ΜΕΛΟΥΣ**, **ΟΥΑΛΛΕΡΙΑΝΟΥ** καὶ **ΜΑΚΡΟΒΙΟΥ**, καὶ τοῦ πλήθους τῶν σὺν αὐτοῖς ἐν Συνοδοπόλει μαρτυρησάντων. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ σεπτῷ καὶ τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, τῷ ὄντι ἐνδὸν τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς ὑπεραγίας Δοσολογίας ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοκρατείσις.

Εἰς τὸν Ἀφροδίσιον.

- * » Τίς οὗτος ὁ τράχηλον ἐκτείνων ξίφει;
- * » Ἀφροδίσιος, Ἀφροδίσιος; λέγει.

Εἰς τὸν Λεόντιον, Ἀντωνῖνον καὶ Μέλη.

- * » Ὁ Λεόντιος καὶ συναθλιπταὶ δύο,
- * » Λέοντες οἷον ἔδραμον πρὸς τὸ ξίφος.

Εἰς τὸν Οὐαλλεριανὸν καὶ Μακρόβιον.

- * » Ὑπὲρ κεφαλὰς μωρῶν ἀρθῆν δύο,
- * » Ἀθλητικὴν ἐπέχε πῦρ αὐτοῖς στέγην.

* Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου **ΛΑΖΑΡΟΥ** τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς μωροφόρου **Μαρίας** τῆς **ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ**, γενομένης ἐπὶ Λεόντος τοῦ φιλοσόφου καὶ φιλοχριστοῦ ἐν ἔτει ωγ' (890). Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ εὐαγεστάτῃ μονῇ τῇ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου **Λαζάρου** συστάση. Συνεορτάζονται δὲ καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐν τῇ μονῇ ἀγίας ἐκκλησίας.²

Εἰς τὴν Μαγδαληνὴν.

- * » Σὺ καὶ νεκρὰ ζῆς· εἰ σιγᾶς δὲ τῇ πόλει,
- * » ἔχει τις ὡς πρὶν ἑκαταεὶς σε, Μαρτά.

¹ Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, Μέλη δὲ γράφεται.

² Σημειώσπι, ὅτι ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου εορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ θρα ἐκεῖ. Ὁ δὲ Δοσίθεος ἐν τῇ Δωδεκαβίβῳ σελ. 1153 λέγει, ὅτι Λέων ὁ σοφὸς ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ λείψανον **Μαρίας** τῆς ἀδελφῆς τοῦ **Λαζάρου**.

* *Εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατάθεσιν τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας μυροφόρου Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.*

- * » Φάσκει, βιβουλί, Μαρία Χριστῶ πάλιν
- » Δέγει, τί; Χριστὸς, θάψαν ἄστου με σκέπε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος ΕΙΡΗΝΗΣ.

- » Ξίφις θανοῦσα καὶ βιώσασα ξένως,
- » Εἰρηνικῶς τέθνηκας αὔθις, Εἰρήνη.
- » Εἰρήνην τμηθεῖσα ἀνέγρετο καὶ θάνε πέμπτη.

† Ἀυτὴ ἦτο θυγάτηρ μονογενῆς Λικινίου βασιλίσκου καὶ Λικινίας μητρὸς, καταγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν Μαγεδῶν.¹ ἐν ἔτει τιέ (315), ὠνομάσθη δὲ πρότερον ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς Πηνελόπης. Ἐπειδὴ ἦτο ὡραία καὶ ὑπερέβαινε κατὰ τὸ κάλλος ὅλας τὰς κόρας τοῦ καιροῦ τῆς, διὰ τοῦτο διέτριβεν ἐπάνω εἰς ἓνα ὑψηλὸν πύργον, τὸν ὅποιον ἔκτισεν ὁ πατὴρ τῆς, ὁμοῦ μὲ δεκατρεῖς ὑπηρετρίας ὡραίας, ἔχουσα πολὺν πλοῦτον καὶ θρόνον καὶ τράπεζαν καὶ λυχνίαν, τὰ ὅποια ἦσαν χρυσᾶ. Ὅτε δὲ διωρίσθη ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς νὰ μένη ἐντὸς τοῦ πύργου, ἦτο χρόνων ἕξ καὶ ἐπαιδαγωγεῖτο καὶ ἐδιδάσκετο ἀπὸ ἓνα γέροντα Ἀπελλιανὸν ὀνομαζόμενον, τὸν ὅποιον διώρισεν ἐπ' αὐτὴν ὁ πατὴρ τῆς Λικίνιος. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν βλέπει ἡ ἁγία ἐν περιστέριον, τὸ ὅποιον εἰσῆλθεν εἰς τὸν πύργον, καὶ ἐβάστα ἐν κλαδίον ἐλαιας εἰς τὸ στόμα του, τὸ ὅποιον ἔβαλεν ἐπὶ τῆς χρυσοῦς τραπέζης· ὁμοίως εἶδε καὶ ἓνα αἰετὸν, ὅστις ἐβάσταζεν ἓνα στέφανον πλεγμένον ἀπὸ ἄνθη, τὸν ὅποιον ἔβαλε καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Ἐπειτα εἶδεν ἓνα κόρακα, ὅστις εἰσῆλθεν ἀπὸ τὸ ἄλλο παράθυρον καὶ ἐβάσταζεν ἓνα ὄφιν, τὸν ὅποιον ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Βλέπουσα δὲ ταῦτα ἡ κόρη ἠπόρει καὶ ἐσυλλογιζέτο, τί ἄρα γε νὰ δηλώσιν!

Ὁ δὲ γέρων Ἀπελλιανὸς ὁ διδάσκαλός τῆς, ἐξήγησε ταῦτα εἰς τὴν κόρην λέγων, ὅτι τὸ μὲν περιστέριον δηλοῖ τὴν παιδείαν τῆς γυν-

¹ Ἡ πόλις αὕτη φαίνεται νὰ ἦτο εἰς τὴν Περσίαν, ἐπειδὴ καὶ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Σαδῶριος, ἀκούσας περὶ τῆς ἁγίας ταύτης, ἐπρόσταξε νὰ τὴν θανατώσῃ, τὸ ὅποιον δὲν ἔθελε κάμῃ ἐὰν δὲν ἦτο εἰς τὴν ἐπιχρῆστὴν του.

μης, ὁ δὲ κλάδος τῆς ἐλαιας δηλοῖ σφραγίδα πραγμάτων καὶ ἀνοιγμα, καὶ τύπον βαπτίσματος. Ὁ δὲ αἰετὸς ὢν βασιλεὺς τῶν πτηνῶν, προεικονίζει διὰ μέσου τοῦ στεφάνου τὴν νίκην, τὴν ὁποίαν μέλλεις νὰ κάμῃς διὰ ἐκλεχτὰ καὶ ἀγαθὰ πράγματα. Ὁ δὲ κόραξ διὰ τοῦ ὄφιδιου, δηλοῖ, ὅτι μέλλεις νὰ δοκιμάσῃς θλίψιν καὶ ταλαιπωρίαν, καὶ διὰ νὰ εἰπῶμεν ἐν συντομίᾳ, μὲ τὴν ἐξήγησιν ἣν ἔκαμεν ὁ Ἀπελλιανὸς τῶν ὀραθέντων πραγμάτων, ἐφανέρωσε τὸν ἄγωνά του μαρτυρίου, τὸν ὅποιον ἐμελλεν ἡ ἁγία νὰ τελειώσῃ διὰ τὸν Θεόν. Τὰ δὲ ἐξῆς ῥηθισόμενα, εἶναι παράδοξα καὶ ὑπερφυρικά, τὰ ὅποια λέγονται περὶ τῆς ἁγίας ταύτης. Διότι λέγουσιν ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἔβαλεν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα, καὶ ἀντὶ Πηνελόπης, μετωνόμασεν αὐτὴν Εἰρήνην, καὶ ἀκολούθως, ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἐδίδαξεν αὐτὴν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ τὴ προεῖπεν, ὅτι πολλὰι μυριάδες ψυχῶν μέλλουσι νὰ σωθῶσι διὰ μέσου αὐτῆς· καὶ ὅτι θέλει ἔλθῃ εἰς αὐτὴν παραδόξως ὁ τοῦ Παύλου μαθητῆς Ἀπόστολος Τιμόθεος, καὶ θέλει τὴν βαπτίσει. Ταῦτα δὲ ὅλα, ἀφοῦ διὰ τῶν ἔργων ἐτελειώθησαν, τότε ἡ μακαρία Εἰρήνη ἐκρήμισε κάτω τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ τὰ ἐσύντριψε.

Καὶ λοιπὸν πρῶτον ἐξετάσθη ἀπὸ τὸν ἰδίον τῆς πατέρα, ὁ ὅποιος εὐρὼν αὐτὴν μένουσαν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε νὰ τὴν δέσῃ, καὶ οὕτω δεμένην νὰ καταπατήσωσιν αὐτὴν οἱ ἵπποι. Εἰς δὲ ἵππος, ἀντὶ νὰ κάμῃ εἰς τὴν ἁγίαν κἀνὲν κακόν, ἠγγιώθη κατὰ τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ τοῦτον κατὰ γῆς ρίψας, ἐσύντριψε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ αὐτὸν μὲν ἐθανάτωσε, τὴν δὲ ἁγίαν ἐμακάρισε μὲ ἀνθρωπίνην φωνήν. Λυθεῖσα δὲ ἡ μάρτυς ἀπὸ τὰ δεσμά, παρεκαλέσθη ἀπὸ τοὺς παρεστῶτας, καὶ διὰ προσευχῆς τῆς ἀνέστησε τὸν πατέρα τῆς, ὁ ὅποιος ἐπίστευσε εἰς τὸν Χριστόν, ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του, καὶ μὲ ἄλλας τρεῖς χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες ὅλοι ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ὁ δὲ πατὴρ τῆς, ἀφήσας μετὰ ταῦτα τὴν βασιλείαν, ἐκατοίκησεν εἰς τὸν πύργον ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον ἔκτισε διὰ τὴν θυγατέρα του, καὶ ἐκεῖ ἐν μετανοίᾳ διεπέρασε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ πατρὸς τῆς, ἐγένεεν ἄλλος βασιλεὺς, Σεδεκίας ὀνομαζόμενος, ὁ ὅποιος ἠνάγκασε τὴν ἁγίαν διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίσθη, διὰ τοῦτο ἐρρίφθη κατακέφαλα ἡ μακαρία εἰς ἓνα λάκκον βαθύτατον, εἰς τὸν ὅποιον ἦσαν διάφορα ἄρπυγὰ καὶ ὀφίθια φαρμακερά.

Ποίησασα δὲ ἐκεῖ δεκατέσσαρας ἡμέρας, ἐκβή-
κεν ἀβλαβῆς, ὅθεν ἐπρίονισαν αὐτῆς τὰ ποδά-
ρια, διὰ ἐπιστασίας ὁμῶς θείου ἀγγέλου κατε-
στάθη πάλιν ὑγιής.

Μετέπειτα ἔδεσαν αὐτὴν εἰς τροχόν, τὸ δὲ
ὑδὼρ ὅπερ ἐκίνει τὸν τροχόν, κάτω φερόμενον,
ἐστάθη παρευθὺς, καὶ λοιπὸν ἡ ἀγία ἔμεινεν
ἀβλαβῆς· διὰ δὲ τὸ τοιοῦτον θαῦμα, ἐπίστευ-
σαν εἰς τὸν Χριστὸν ψυχαὶ ἀνθρώπων χιλιά-
δες ὀκτώ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας ἐ-
ξέπεσεν ἀπὸ τὴν βασιλείαν, καὶ ὁ υἱὸς του Σα-
βῶρ ἐπολέμει ἐκείνους, οἵτινες ἐξῶσαν τὸν πα-
τέρα του ἀπὸ τὴν βασιλείαν, τότε ἡ ἀγία Εἰ-
ρήνη ἀπήνητησεν ἔξω τῆς πόλεως Μαγεδῶν τὸν
Σαβῶρ καὶ τὸ στράτευμα, τὸ ὁποῖον εἶχε μεθ'
ἑαυτοῦ. Προσευξαμένη λοιπὸν ἐπάταξεν αὐ-
τοὺς ὅλους μετ' ὀφθαλμῶν καὶ ἀορασίαν, ὅθεν
ποῦ νὰ ὑπάγωσι δὲν ἔβλεπον, καὶ πάλιν προ-
σευξαμένη, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ φῶς τῶν ὀμ-
μάτων των. Διὰ τοῦτο ἐκάρφωσαν οἱ ἀχάριστοι
τὰς πτέρνας τῆς ἀγίας, καὶ ἐφόρτωσαν αὐτὴν
μετ' ἑνα σάκκον γεμάτων ἀπὸ ἄμμιον, καὶ οὕτω
φορτωμένην ἐδίωξαν αὐτὴν μετ' ἑνὸς τρία μί-
λια τόπον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ γῆ ἐσχίσθη εἰς δύο καὶ ἐδέχθη
μέσα δέκα χιλιάδας ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, τούτου
χάριν προσῆλθον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ
ἕως τριάντα χιλιάδες ἄνθρωποι, ἀλλ' ὁ βασι-
λεὺς πάλιν ἔμεινεν εἰς τὴν ἀπιστίαν· ὅθεν ἔλ-
θων ἀγγελος Κυρίου, ἐκτύπησεν αὐτόν, καὶ
τὸν ἐθανάτωσε.¹ Τότε ἡ ἀγία λαβοῦσα ἄδειαν
καὶ ἐλευθερίαν, περιεπάτει ἐντὸς τῆς πόλεως,
καὶ ἐποίει πολλὰ θαυμάσια. Πηγαίνουσα δὲ καὶ
εἰς τὸν πύργον, ὅπου ἦτο ὁ πατήρ της ὁμοῦ μετ'
τὸν ἱερέα Τιμόθεον, κάμνει μετ' αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν
τῆς νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ
πάντε χιλιάδες Ἑλλήνων μετ' αὐτῶν δ' ἐπί-
στευσαν καὶ ἄνδρες τριακοντατρεῖς, οἱ ὅποιοι
ἦσαν διωρισμένοι νὰ φυλάττωσι τὸν πύργον,
αὐτοὶ δὲ ὅλοι ἔλαβον καὶ τὸ ἅγιον Βάπτισμα.
Ἐλθοῦσα δὲ εἰς τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην
Καλλίνικον, ὅπου ἦτον ὁ βασιλεὺς Νουμερια-
νὸς ὁ συγγενὴς ὢν τῶν πρώην βασιλέων, ἐ-
παραστάθη εἰς αὐτόν, καὶ ὠμολόγησε τὸν Χρι-
στόν. Ὅθεν βάλλουσιν αὐτὴν εἰς τρία χάλκινα
βόδια πεπυρωμένα, μεταθέτοντές τιν ἀπὸ τὸ
πρῶτον εἰς τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὸ τὸ δεύτερον
εἰς τὸ τρίτον. Τὸ δὲ τρίτον ἔβδι ἀψυχὸν ὄν,
παραδόξως ἐπεριπάτησεν, ἔπειτα ἐσχίσθη, καὶ

ἐκβῆκεν ἡ ἀγία ἀπὸ αὐτῶ ἀφλεκτος καὶ ἀβλα-
βῆς. Πολλοὶ δὲ ἀπίστοι ἰδόντες τὸ τοιοῦτον
θαυμάσιον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, ἕως
δέκα μυριάδες ἄνθρωποι· ἦτοι ἑκατὸν χιλιάδες.
Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ, πα-
ρήγγειλεν εἰς τὸν ἑπαρχὸν νὰ τιμωρήσῃ μετ'
διάφορα βάσανα τὴν ἀγίαν. Ὁ δὲ ἑπαρχὸς
δέσας τὴν μάρτυρα μετ' ἀλυσίδας, ἤναψεν ὑπο-
κάτω αὐτῆς πυρκαϊάν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου
κατελθὼν, καὶ τὴν φωτίαν ἔσβεσε, καὶ τὴν ἀ-
γίαν ἀβλαβῆ διεφύλαξεν. Ὅθεν ὁ ἑπαρχὸς
βλέπων τοῦτο, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν μετ'
τοὺς ἄνθρώπους του.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φήμη τῆς ἀγίας διεδόθη, διὰ
τοῦτο ἤκουσε ταύτην καὶ Σαβῶριος ὁ τῶν Περ-
σῶν βασιλεὺς, (ὅστις ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους
τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλ' (330.)
ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὴν μάρτυρα.
Ἀποκεφαλισθεῖσα λοιπὸν ἡ τοῦ Χριστοῦ καλλί-
νικος Εἰρήνη, ἐβάλλθη εἰς τάφον, ἀλλὰ πάλιν
ὑπὸ θεοῦ ἀγγέλου ἀνασταίνεται, ὁ ὁποῖος καὶ
ἐμακάρισεν αὐτὴν, ὅτι ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ τοῦ
Χριστοῦ. Ἐμακάρισε δὲ καὶ ἐκείνους, ὅσοι ἐπί-
στευσαν εἰς τὸν Χριστόν διὰ μέσου αὐτῆς. Ἐ-
μακάρισε καὶ τρίτον ἐκείνους ὅσοι θέλουσι μνη-
μονεῦει τὸ ὄνομά της, ἑορτάζοντες τὴν ἡμέραν
τοῦ μαρτυρίου της. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνέστη, λέγεται
ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν τὴν καλουμένην
Μεσημβρίαν, κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖράς της ἑνα
κλάδον ἐλαίας, καὶ οὕτω παρεστάθη εἰς τὸν
βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν αὐτὴν, ἐπίστευσε
τῷ Χριστῷ, καὶ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν πρεσβύτε-
ρον Τιμόθεον, ὁμοῦ μετ' ἑνὸς πληθοῦ ἀνθρώπων
μυριάδων πολλῶν. Ἐπειτα ὑπῆγεν ἡ ἀγία εἰς
τὴν ἰδικὴν τῆς πόλιν Μαγεδῶν πρὸς τοὺς γο-
νεῖς της, καὶ τὸν μὲν πατέρα της ἐπένησεν,
ὡς προαποθανόντα, τὴν δὲ μητέρα της ἰδοῦσα
καὶ ἀποχαίρησασα, ἀνελήφθη ἀπὸ μίαν νεφέ-
λην, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐκεῖ διέ-
τριψε καιρὸν, ἐπιτελοῦσα πάμπολλα θαύματα
καὶ τιμωμένη ἐξίσου μετ' ἑνα ἀπόστολον, μετὰ
δὲ ταῦτα συνήνησεν τὸν διδάσκαλόν της Ἀ-
πελλιανόν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἀγία ἐδίδαξε τοὺς ἐν Ἐφέσῳ
εὐρισκομένους, παρέλαβε μετ' ἑαυτῆς μόνους
ἕξ καὶ τὸν Ἀπελλιανόν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω τῆς
πόλεως τῆς Ἐφέσου, καὶ ἐκεῖ εὐροῦσα ἑνα και-
νούριον τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν εἶχε
ταφῆ, ἐμβῆκεν εἰς αὐτόν, ἐπάνω δὲ τοῦ τάφου
ἔβαλεν ὁ Ἀπελλιανὸς μίαν πέτραν. Ἐπρόστα-
ξε δὲ ἡ ἀγία ἔτι ζῶσα, ὅτι ἕως τέσσαρας ἡμέ-
ρας νὰ μὴ κινήσῃ τις τὴν πέτραν ἣν ἐμελλε

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται ὅτι ὁ ἀγ-
γελος ἐθανάτωσε καὶ πάντε χιλιάδες ἀνθρώπων.

νά βάλῃ ἐπάνω εἰς τὸν τάφον ὁ διδάσκαλός της. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν δύο ἡμέραι, ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον ὁ Ἀπελλιανός, καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! εὔρε σηκωμένην τὴν πέτραν ἀπὸ ἐκεῖ, ὁμοίως εὔρε παρμένον καὶ τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος. Ταῦτα, κατὰ μὲν τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀσθενεῖς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀπίστα ἴσως θέλουν φανῆ καὶ ἀπίθανα, εἰς δὲ τὸν Θεὸν εἶναι ὅλα δυνατὰ τὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀδύνατα. Παρεστάθη δὲ ἡ ἀγία εἰς κρίσιν, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὸν πατέρα της Λικίνιον, δεῦτερον δὲ, ἀπὸ τὸν Σεδεκιαν, καὶ Σαβῶρ, καὶ Νουμριανὸν υἱὸν Σεβαστιανοῦ, καὶ ἀπὸ τὸν ἐπαρχον Βαΐδωνα, καὶ Σαβῶριον Περσῶν βασιλέα· αἱ δὲ πόλεις εἰς τὰς ὁποίας ἐμαρτύρησέν εἶναι αὐταί, Μαγεδῶν ἡ πατρίς της, Καλλίνικος, Κωνσταντίνα, καὶ Μεσημβρία. Τὰ δὲ τοῦ μαρτυρίου αὐτῆς ὑπομνήματα συνέγραψεν Ἀπελλιανός ὁ ταύτης διδάσκαλος, ὧν ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη « Κατὰ τοὺς προλαβόντας χρόνους γέγονέ τις βασιλεύς. » (σώζονται δὲ ἐλληνιστὶ ἐν τῇ Λαύρα, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῷ Ἰθέρων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ Λαύρα σώζεται τὸ μαρτύριον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν. »

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀβηλοῖς τῶν ἀγίων μαρτύρων **ΝΕΟΦΥΤΟΥ, ΓΑΙΟΥ, καὶ ΓΑΙΑΝΟΥ.** Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ σεβασμῷ τοῦ τῶν ἀγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, τῷ ὅρτι ἐν τοῖς Δαρείου.

- † » Τρεῖς μάρτυρες θάνατον ἀνδρικωτάτως,
- » Ὑπὲρ Τριάδος λαμβάνουσιν ἀγίας.

Τὰ ἐγκαίρια τοῦ τοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Σ΄**, μνήμη τοῦ ἀγίου δικαίου πολυάλλου καὶ προφήτου **ΙΩΒ.**

- » Εἰ καὶ θανὼν, ἄληστος ἀνδρίας πέτρα,
- » Καὶ πῶς Ἰὼβ κρύψω σε τῇ λήθης πέτρα;
- » Ἐκτὴ Ἰὼβ πολὺτλαν θανάτου νέφος ἀμφεκάλυψε.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τὴν καλουμένην

¹ Διατὶ ὀνομάζεται οὕτω ὁ γὰρ τῆς Θεοτόκου, δὲ εἰς τὴν πρώτῃν τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἀγίου Ῥωμανοῦ.

Αὐσίτιδα, ἐκ τῶν συνόρων τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας, ἀπόγονος τῶν υἱῶν τοῦ Ἠσαῦ, τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ Ἰσαὰκ, ὥστε αὐτὸς εἶναι πέμπτος ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ. Καὶ ὁ μὲν πατήρ του ὠνομάζετο Ζαρέθ, ἡ δὲ μήτηρ του, Βοσόρρα· ὠνομάζετο δὲ πρότερον Ἰωθάβ, καὶ ἐπροφήτευσεν χρόνους τεσσαράκοντα πέντε· ἦτο δὲ πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους χιλίους ἐνεακοσίους εἰκοσιπέντε. ¹ Τοῦτον τὸν δίκαιον ἐζήτησεν ὁ διάβολος ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ τὸν παιδεύσῃ, καὶ ἐκ τῆς παιδείας νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀδημονήσῃ καὶ νὰ βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἤκουσε νὰ μαρτυρῇ ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὅτι εἶναι δίκαιος καὶ ἀκατηγόρητος καὶ ὑπερέχει ὅλους τοὺς τότε δικαίους. Ὅθεν ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ δοθῇ ὁ δίκαιος εἰς τὰς χεῖράς του· ὁ δὲ διάβολος λαβὼν τὴν συγχώρησιν καὶ τὴν ἀδειαν ταύτην, ἐγύμνωσε τὸν δίκαιον ἀπὸ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα· καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐταλαιπώρησε μὲ λέπραν καὶ μὲ ἄλλας πληγὰς καὶ πάθη ἀπαρηγόρητα, ἀνεχώρησεν ἐντροπιασμένος. Ἐπειδὴ μὲ τὰς προσβολὰς τῶν τόσων πειρασμῶν κατὰ τοῦ δικαίου δὲν κατώρθωσε τὸν σκοπὸν του δηλαδή τὸ νὰ τὸν κάμῃ νὰ βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξ ἐναντίας ὁ δίκαιος Ἰὼβ μείνας στερεὸς καὶ ἀκλινῆς εἰς τοὺς πειρασμοὺς, ἀντὶ νὰ βλασφημήσῃ, εὐχαρίστει τὸν Θεόν. Ὅθεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων του, ἀνεκλήρυξεν αὐτὸν λέγων « Μὴ ἀποποιῶ μου τὸ κρίμα, οἷε δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι, ἢ ἵνα ἀναφανῆς δίκαιος, » (Ἰὼβ μ'. 8) ἦτοι « μὴ ἀποστραφῆς τὴν παιδείαν τὴν ὁποίαν σοι ἔδωκα, διότι μὴ νομίζῃς, ὅτι διὰ ἄλλο τέλος σὲ ἀφῆκα νὰ παιδευθῆς, εἰμὴ διὰ νὰ φανῆς ὅτι εἶσαι δίκαιος. » Διὰ τοῦτο καὶ ἐχάρτισεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ τέκνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα, ὅσα ἐσυγχώρησε νὰ ὑστερηθῇ. Τὰ δὲ περὶ τοῦ Ἰὼβ κατὰ πλάτος καὶ μερικῶς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ εἰς τὸ ἰδιαίτερον καὶ καθ' αὐτὸ βιβλίον του. Ἐζῆσε δὲ μετὰ τὴν παιδείαν χρόνους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του οἱ πρὸ τῆς πληγῆς καὶ οἱ μετὰ τὴν πληγὴν, συμποσοῦνται 248. ²

¹ Ἡ κατ' ἄλλους χρόνους χιλίους τετρακοσίους.

² Σημειώσαι, ὅτι ἐπτά χρόνους διῆλθεν ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ τῆς λέπρας, τοὺς ὁποίους δὲν συναριθμεῖ ἡ Γραφή μὲ τοὺς ἐπιλοιπούς χρόνους τῆς ζωῆς του, διὰ τὴν τοῦ πάθους νέκρωσιν κατὰ τὸν Ὀλυμπιόδωρον. Διότι καθὼς ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ἔλαβε διπλά μετὰ τὴν πληγὴν, οὕτως ἔλαβε καὶ τοὺς χρόνους. Ἐζῆσε δὲ φησὶ μετὰ τὴν πληγὴν ἑπτά ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, ὡς

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ὄσιοι **ΜΑΜΑΣ, ΠΑΧΩ-
ΜΙΟΣ, καὶ ΙΛΑΡΙΩΝ** ἐν εὐχῆν τελειοῦνται.

- * » Ἰλαρίωνι καὶ Παχωμίῳ Μάμας,
- » Συνεξεδήμει τὴν καλὴν ἐκδημίαν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ** τοξενόμενος τελειοῦται.

- * » Βίβη τὰ τιτρώσκοντα σάρκα καιρίως,
- » Δημητρίων ἤγειτο βέβη νηπίων.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΔΑΝΑΞ, ΜΕΣΣΙΡΟΣ,**
καὶ **ΘΕΡΙΝΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

- * » Ἄμποιν ἀθλητῶν ἐκ κεκουμένων κάρας,
- » Κεῖται Μέσιρος ἐν μίσῳ κάρας δίχα.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΔΟΝΑΤΟΣ** τοξενόμενος τε-
λειοῦται.

- * » Ἄλλος ξένος τις ἡλιός μοι Δονάτος,
- » Σαρκὸς προΐσχων ἀκτίων δίκην βέβη.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΒΑΡΒΑΡΟΣ** ξίφει τελει-
οῦται.

- * » Τὴν κλησὶν ἡμῖν Βάρβαρος σὺ γεννάδα,
- » Ὁ δ' αὖ τεμών σε, βάρβαρος τὴν καρδίαν.

Τελεῖται δὲ τῶν εἰρημένων ἀγίων ἡ σύναξις
ἐν τῷ Μαρτυρείῳ αὐτῶν τῷ ὄντι ἐν τῷ Δευτέρῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', τὴν ἀνάμνησιν εορτάζομεν
τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου σταυ-
ροῦ ἐπὶ Κωνσταντείου βασιλέως, υἱοῦ τοῦ μεγάλου
Κωνσταντίνου, καὶ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱε-
ροσολύμων ἐν ἔτει τμς' (346).

τὸ ἥμισυ ὀγδοήκοντα πέντε, τὸ δὲ πᾶν, διακόσιαι πενήκοντα
πέντε· ἐξ ὧν ἑπτὰ ὑπεξαιρείσθω, ἵνα μυστικῶς τὸν ἐν τῇ πλη-
γῇ χρόνον νοήσωμεν. Ἄγει δὲ ὁ Χρυσορρήμων, ὅτι ἕως εἰς
τὸν καιρὸν τοῦ ὑπῆρχεν ἡ κοπρία, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἐκά-
θητο ὁ Ἰωβ· ὅθεν πολλοὶ μετέβαινον εἰς τὴν Ἀραβίαν διὰ νὰ
ἱστορήσωσι τὴν κοπρίαν ἐκείνην. Σημειώσαι, ὅτι ὁ Μελέτιος
γράφει, ὅτι εἰς τὴν Καπιτωλίαν ἦτοι τὸ νῦν λεγόμενον Σου-
θέτε, ὃ ἐστὶ πῶλις τῆς Δαμασκῶ, δεικνύεται ὁ τάφος τοῦ δι-
καίου τούτου Ἰωβ. Εἰς τοῦτον τέσσαρα ἐγκώμια ἐπέλεξεν ὁ θεὸς
Χρυσόστομος, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἀρχεται οὕτως· « Ἦκεν ἡμῖν
ἐνιαύσιος σήμερον ὁ τῆς οἰκουμένης ἀθλητῆς, » τὸ δὲ δεύτερον
« Τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων μεγάλων δεῖται διηγημάτων, »
τὸ δὲ τρίτον « Φέρε καὶ ἡμεῖς ἀψώμεθα τῆς ὑποθέσεως, » τὸ δὲ
τέταρτον « Πανταχοῦ μὲν καὶ ἐπὶ πάντων, ὡς εἰπεῖν, τῶν θείων
διηγημάτων (σώζονται ἐν τῷ ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑτόνῃ ἐκδό-
σεως.)

» Σταυροῦ παγέντος, ἠγιασθῆ γῆ πάλαι,

» Καὶ νῦν φανέντος, ἠγιασθῆ καὶ πόλος.

† » Ἐβδομάτῃ σταυροῦ τύπος πόλω ἀμφεταινύθη.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, ἐν
τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Μαΐου μηνός, εἰς τὴν τρίτην ὡ-
ραν τῆς ἡμέρας, ἐφάνη ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς
σταυρὸς ὅλος συνιστάμενος ἀπὸ θεῖον φῶς, τὸ
ὅποιον ἐβλεπεν ὅλος ὁ λαός· ἐφαινετο δὲ ἐξη-
πλωμένος ἐπάνω εἰς τὸν ἅγιον Γολγοθᾶν ἕως
εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Τόσον δὲ λαμπρὸς
ἦτο ὥστε μὲ τὰς μαρμαρυγὰς καὶ φωτοβολὰς
τοῦ ἐσκέπασε τὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας. Ὅθεν πᾶ-
σα ἡλικία νέων τε καὶ γερόντων ὁμοῦ μὲ τὰ
νήπια καὶ θηλάζοντά ἐτρεξαν εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν, καὶ μὲ ἀμετρον χαρὰν καὶ θερμὴν κατά-
νυξιν ἀνέπεμψαν κοινῶς εἰς τὸν Θεὸν εὐχαρι-
στίαν καὶ δόξαν, διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θέα-
μα. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἀγίου μάρτυρος **ΑΚΑΚΙΟΥ**.

» Εἵπέρ τις ἄλλος ἐν χορῷ τῶν μαρτύρων,

» Κάλλιστος Ἀκάκιος ἐκτμηθεὶς ζίφει.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν (τὴν τουρ-
κιστὶ λεγομένην Καραμανίαν, ἐκ τῆς τάξεως
τῶν Μαρτησίων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασι-
λέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σπθ' (289), παραστα-
θεὶς δὲ ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχοντος τῆς Καππαδο-
κίας Φίρμου, ὠμολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ βασανισθεὶς ἀπὸ αὐτὸν μὲ πολλὰς
βασάνους, ἐπέμφθη εἰς ἄλλον ἀρχοντα Βιθια-
νὸν ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς τὸ
Βυζάντιον ὁμοῦ μὲ ἄλλους δεδεμένους χριστια-
νοὺς· καὶ ἀφ' οὗ τὸν κατεσύντριψε μὲ δεινὰς
μάστιγας καὶ στρέβλας, ἔτριψεν αὐτὸν εἰς τὴν
φυλακὴν, ἐκεῖ δὲ ἐπιστάντες ἄγγελοι Θεοῦ, ἀ-
ποκατέστησαν αὐτὸν ὑγιῆ. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐ-
πέμφθη εἰς ἄλλον ἀρχοντα Φαλκιανὸν ὀνόμα-
τι, ² ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν
ἅγιον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρ-
τυρικὸν αὐτοῦ Ναὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τὸ Ἐ-
πιτάσκαλον, ³ τελοῦνται δὲ ταυτοχρόνως καὶ τὰ
ἐγκαινία τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ναοῦ.

¹ Ὅθεν περὶ τοῦ θαύματος τούτου ἐμελέδησεν ὁ θεολόγος
Κοσμάς εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ σταυροῦ τὸ τροπᾶριον ἐκεῖνο τὸ λέ-
γον « Θαυμαστὸς ἐφαπλούμενος, τὰς ἡλικίας βολὰς ἐξηκάντι-
σεν ὁ σταυρὸς, καὶ διηγῆσαντο οὐρανοὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν. »

² Παρὰ δὲ τοῖς μνημαῖσι γράφεται Φυλακιανόν.

³ Ἐν εἰσὶ μνημαῖσι γράφεται ἐν τῷ Πισογάλῳ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΟΔΡΑΤΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

† » Ὑπὲρ Θεοῦ Κοδράτος ἤκων πρὸς ξίφος,
» Δοῦναι κοδράντην καὶ τὸν ἔσχατον θέλει.

† Οὗτος ἦτο εἰς τὴν πόλιν Νικομήδειαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεσίου καὶ Οὐαλλεριανου, ἐν ἔτει σγ' (253),¹ διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, μετ' ἄλλων πολλῶν χριστιανῶν, παρεδόθη εἰς Περίκιον τὸν Ἀνθύπατον, τὸν ἄρχοντα τῆς Νικομηδείας. Ἐρωτήθησαν λοιπὸν οἱ ἅγιοι νὰ εἰπωσι τὸ γένος καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὰ ὀνόματά των, διὰ ὅλα δὲ αὐτὰ ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος Κοδράτος καὶ εἶπεν, ὅτι χριστιανοὶ λεγόμεθα· τοῦτο εἶναι τὸ θαυμαστὸν ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἔχομεν, ἀν δὲ θέλῃς νὰ μάθῃς καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἀξίωμα μας, ἀκουσον· ἡμεῖς εἴμεθα δούλοι τοῦ Χριστοῦ, καὶ πόλιν ἔχομεν τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄρχων ἐβλεπε τὸν ἀθλητὴν, ὅτι δὲν μαλακόνεται οὔτε μὲ ἀπειλᾶς, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις δωρεῶν, ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του ἐπάλαιεν αὐτὸν, καὶ τὰ εἰδῶλα ἤλεγγε, διὰ τοῦτο ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ ἀπλωθῇ ὁ ἅγιος κατὰ γῆς, καὶ νὰ δαρῇ μὲ ξηρὰ βούνευρα εἰς ὥραν ἀρκετὴν. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐγένετο τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἀπὸ τὰ αἵματα, παρεδόθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Παραλαβὼν δὲ αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του ὁ Ἀνθύπατος, ὑπῆγεν εἰς τὴν Νίκαιαν, καὶ ἐκεῖ πάλιν ἐξήτασεν αὐτούς· ὁ δὲ ἅγιος Κοδράτος, πάλιν ἀπεκρίνατο μὲν δι' ὅλους, βλέπων δὲ τινὰς χριστιανούς, οἱ ὅποιοι διὰ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἐμελλον νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐνεθύμισεν αὐτούς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως, καὶ μὲ τοῦτο ἐστήριξεν αὐτούς εἰς τὴν πίστιν. Ὅθεν ὁ Ἀνθύπατος βλέπων αὐτούς ἀμεταθέτους, τοὺς παρέδωκεν εἰς πῦρ. Τότε ὁ ἅγιος Κοδράτος ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ κατεσύντριψεν ὅλα τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα εἰδῶλα· διὰ δὲ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ κατεξέσχισαν. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀνθύπατος εἰς τὴν Ἀπάμειαν τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἅγιον Κοδράτον, καὶ ἐκεῖ ἐπρόσταξε καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς ἓνα σάκκον, ἐπάνω δὲ τοῦ σάκκου ἔδερον δυνατὰ τὸν μάρτυρα μὲ τὰ βούνευρα· πορευθεὶς δὲ καὶ εἰς τὴν Καισάρειαν, ἔσυρε μαζί του καὶ τὸν ἅγιον, καὶ ἐκεῖ πάλιν ἔδειραν αὐτὸν μὲ βούνευρα. Τότε

δὲ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ Σατορνίνος καὶ ὁ Ῥουφίνος, οἱ ὅποιοι κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ αἰοιδίμοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Μεταβάς δὲ ὁ ἀνθύπατος εἰς τὴν Ἀπολλωνίδα¹ εἶχε πάλιν μαζί του τὸν ἅγιον Κοδράτον, καὶ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνος δὲν ἐπέισθη, συγκεράσας ὁ θηριώδης ἄλας μὲ ὀξύδιον, ἔχυσεν ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς τοῦ ἁγίου, τὰς ὁποίας εἶχε λάβῃ ἀπὸ τὸν δαρμόν τὸν πρότερον τῶν βουνεύρων, καὶ ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ τρίβωσι τὰς πληγὰς του μὲ πανία τρίχινα. Μετὰ ταῦτα πυρώσας σιδήρα, ἔβαλεν αὐτὰ εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ μάρτυρος. Ὑστερον δὲ ὑπῆγεν ὁ ἀνθύπατος εἰς Ῥουνδακὸν καὶ εἰς Ἐρμούπολιν, καὶ πάλιν ἔσυρε μαζί του τὸν ἅγιον, ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος νὰ περιπατήσῃ πλέον, ἐκάθητο ἐπάνω εἰς ἄμαξαν. Ἐκεῖ δὲ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ἐὰν ἀρνήται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ Θεὸν ὁμολογήσας αὐτὸν, ἠπλώθη εἰς ἐσχάραν πυρωμένην, ἐπάνω δὲ τῆς ἐσχάρας ἔχυνον ἔλαιον καὶ πίσσαν οἱ ὑπηρέται. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μάρτυς ἔλεγεν, ὅτι νομίζει τρυφήν καὶ ἀνάπαυσιν τὴν τοιαύτην βάσανον, ὁ ἀνθύπατος βλέπων, ὅτι τὸ πῦρ δὲν τὸν ἠγγίξεν, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν. Ὅθεν ὁ ἅγιος ἀπεκεφαλίσθεις, ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.)

* Οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι μάρτυρες *ΡΟΥΦΙΝΟΣ* καὶ *ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΣ* ξίφει τελειοῦνται.

† » Δυσὸν συνάθλων πρὸς τομὴν τόλμη ξίφος.
» Πίστει γὰρ ἐστομοῦντο τῇ τοῦ Κυρίου.

Μνήμη τοῦ δούλου πατρὸς ἡμῶν ἸΩΑΝΝΟΥ τοῦ Ψυχαίου.

† » Ψυχῆς μόνης σὺ τὴν σχέσιν φέρων, πάτερ,
Ψυχᾶτῃς κέκλησαι ἐνδίκως, μάκαρ.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωάννης ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας μιμούμενος τὴν πολιτείαν τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, διήνυσεν τὴν ζωὴν του μὲ σκληραγωγίαν καὶ ἀσ-

¹ Ὁ Δέκιος ἀπέθανε τῷ 254 ὡς πολλάκις ἐσημειώσαμεν ὁ δὲ Οὐαλλεριανὸς διεδέξατο τὸν Γάλλον τῷ 253. Σ. Ε.

¹ Ἡ Ἀπολλωνία αὕτη ἴσως εἶναι ἡ ἐν τῇ Βιθυνίᾳ Ἀπολλωνία, ἣτις καὶ Ἀπολλωνιάς λέγεται, μεταξὺ Δαγούτων καὶ Τραϊανουπόλεως, τῶν πόλεων τῆς μεγάλης Φρυγίας, εὐρισκομένη, κατὰ τὸν Μελέτιον.

κῆσιν, καὶ τοὺς πολέμους τῶν δαιμόνων νικήσας ἀνδρικότατα, καὶ καθαρισθεὶς κατὰ τὴν ψυχὴν μὲ τὰ ρεύματα τῶν δακρῶν, ἐξιλέωσε τὸν Θεὸν μὲ τὰς ὀλονυκτίους στάσεις καὶ ἀγρυπνίας. Διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ποταμοὺς τῆς αἰρέσεως τῶν εἰκονομάχων κατεξήρανε μὲ τὰ δάκρυά του, διότι τὴν μὲν εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐπροσκύνει καὶ ἐτίμα ὡς σεβασμίας, τῶν δὲ εἰκονομάχων τὰ φρονήματα ἀπεστρέφετο καὶ ἐξευτέλιζε. Διὸ ἐξορίας πικρὰς καὶ φυλακὰς ἀνδρείως ὑπέμεινε ὁ ἀοίδιμος, διότι ὑπερασπιζόμενος τὰς τῶν πατέρων παραδόσεις, τοὺς τῶν βασιλέων νόμους κατεφρόνησεν. Ὄθεν ἀθλήσας γενναίως καὶ ἀγωνισθεὶς τὸν ἴσον μὲ τοὺς ἁγίους ἀγῶνα, ἴσον μὲ ἐκείνους ἔλαβε καὶ τὸν στέφανον, ἐπειδὴ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων παρὰ Κυρίου δεξάμενος, τῶν ἀσθενῶν τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς ἐθεράπευεν.

Ἄγιος υἱοῦ ΜΑΞΙΜΟΣ λιθοὶς βληθεὶς τελειούται.

- † » Λίθοις ἐπιβάς Μάξιμος μεγαλόνας,
» Ἀνήλθε χαίρων οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.

Οὗτος ὁ μακάριος ὁμολογήσας παρρησία τὸν Χριστόν, καὶ πολλοὺς Ἑλληνας ὀδηγήσας εἰς τὴν εὐσέβειαν, πολλὰς τιμωρίας ὑπέμεινε πρότερον, τελευταῖον δὲ λιθοβοληθεὶς καὶ τρόπον τινα τριγύρω στεφανωθεὶς ἀπὸ τὰς πέτρας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η΄. μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ θεολόγου ἦτοι ἡ σύναξις τῆς ἁγίας κόρυς τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἤγουν ἐκ τοῦ μάρνα. ¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἐπλεξεν εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦτον Ἰωάννην Πρόκλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ μὲν ἄλλοι Εὐαγγελισταί» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου) καὶ Νικήτας ὁ Ῥήτωρ ἐγκώμιον ἔχει εἰς τὸν αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ τὸν μέγαν τῆς βροντῆς γόνον» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰδίων, καὶ τῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ εἰς τὸ ἕβδομον Πανηγυρικὸν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδου) ὁμοίως καὶ Γρηγόριος ὁ Παλαμάς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐορτὴν ἀγόμεν ἡμέρον» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ τοῦ Βατοπαίδου) καὶ ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ

- » Οὐ βρῶσιν ἀλλὰ βρῶσιν ἀνθρώποις νέμει,
» Τὸ τοῦ τάφου μάρνα, μῦστα Κυρίου.
» Ὀγδοάτη τελέουσι ῥοδισμὸν βροντογόνοιο.

† Ὁ πανάγαθος καὶ φιλόανθρωπος Κύριος ἡμῶν ἐδόξασεν ὄχι μόνον τοὺς ἁγίους τοὺς διὰ τὴν ἀγάπην του ἀγωνισθέντας προθύμως, καὶ τοὺς ἱεροὺς μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ προφήτας καὶ μάρτυρας καὶ ὅλους τοὺς αὐτῷ εὐαρεστήσαντας, καὶ ἤξιώσεν αὐτοὺς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, κατὰ τοὺς ὁποίους διέτριψαν ἢ ἐτάφησαν, καὶ αὐτοὺς, λέγω, ἀποδεικνύει γεμάτους θείας χάριτας, καὶ λαμπρύνει αὐτοὺς μὲ πολλὰ θαύματα. Ἐπομένως καὶ τὸν τάφον τοῦ σήμερον ἑορταζομένου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἐχαρίτωσε, καὶ μὲ πολλὰ ἐστόλισε θαύματα, διότι ὁ τάφος οὗτος τοῦ μεγάλου τούτου εὐαγγελιστοῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἐτάφη, ἀφ' οὗ ἔζητε χρόνους ρκ' (120) ἐπὶ τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ὅτε ἐμελλε νὰ μετατεθῇ, ὁ τάφος, λέγω, οὗτος καθ' ἕκαστον χρόνον ἀναβρῦει αἰφνιδίως κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν μὲ τρόπον θεικὸν καὶ παράδοξον, μίαν σκόνιν, τὴν ὁποίαν οἱ ἐγγύωριι ὀνομάζουσι μάρνα, καὶ ταύτην οἱ λαμβάνοντες μεταχειρίζονται εἰς ἀπολύτρωσιν παντὸς πάθους, εἰς ἰατρειάν ψυχῶν καὶ εἰς ὑγίειαν σωμάτων, δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα Ἰωάννην.

Μανθάνομεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐγκώμιον ὅπερ ἔχει ὁ πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος εἰς τὸν θεολόγον τοῦτον Ἰωάννην, ὅτι πατὴρ μὲν τούτου ἦτο ὁ Ζεβεδαῖος, μήτηρ δὲ ἡ Σαλώμη, ἡ ὁποία ἦτο θυγάτηρ Ἰωσήφ τοῦ μνηστευσαμένου τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διότι ὁ Ἰωσήφ εἶχε τέσσαρας υἱοὺς, Ἰάκωβον, Συμεὼν, Ἰούδαν καὶ Ἰωσήν, καὶ θυγατέρας τρεῖς, τὴν Ἐσθήρ, τὴν Μάρθαν καὶ τὴν Σαλώμην, ἡ ὁποία ἐχρημάτισε γυνὴ τοῦ Ζεβεδαίου, μήτηρ δὲ τοῦ Ἰωάννου. Ἐκ τούτου δὲ συμπεραίνεται, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἦτο θεὸς τοῦ Ἰωάννου, ὡς ἀδελφὸς λογιζόμενος Σαλώμης τῆς θυγατρὸς Ἰωσήφ, τοῦ νομιζομένου πατρὸς τοῦ Κυρίου. ¹ Πρέπει δὲ

«Πάλιν ἡμῖν ἐξ οὐρανοῦ ἐπεδήμησεν ὁ μέγας» (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα σώζεται ἐγκώμιον εἰς τοῦτον τὸν Εὐαγγελιστὴν καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς μὲν τῶν ἁγίων ἐκλείας τε καὶ δόξης.»

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐδῶ ἀφῆκα ἐκείνα, ἃσα λέγει μεταξὺ ὁ θεὸς Σωφρόνιος, ἤγουν ὅτι ὁ Κύριος ἐβάπτισεν ἰδίαις χερσὶ

νά ἡξεύρωμεν, ὅτι ὅτε παρεδόθη ὁ Κύριος ἡμῶν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ ἐσταυρώθη, ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἐφυγον ἀπὸ φόβου, μόνος δὲ οὗτος ὁ Ἰωάννης ἦτο παρῶν, ὡς ἀγαπητός (καὶ ὡς ἀγαπῶν τὸν Κύριον μὲ τελείαν ἀγάπην, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν πάλιν τὸν ἴδιον ἢ τελεία ἀγάπη ἐξω βάλλει τὸν φόβον) μόνος, λέγω, οὗτος πρῶτος μὲ τὸν Πέτρον ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον· μόνος οὗτος ἔλαβε τὴν Θεοτόκον εἰς τὰ ἴδια, μόνος οὗτος εἰς τὴν γῆν ἀπέκτησε τρεῖς μητέρας, πρῶτην τὴν Σαλώμην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν σαρκικῶς ἐγεννήθη, δεύτερον τὴν Βροντὴν, ἐπειδὴ υἱὸς βροντῆς ἐχρημάτισεν. (Ὁ γὰρ Κύριος ὠνόμασεν αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἰά-

μόνον τὸν Πέτρον, ὁ δὲ Πέτρος ἐβάπτισε τὸν Ἀνδρέαν, ὁ Ἀνδρέας τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, ὁ δὲ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, διότι ἀπαράδεκτα ταῦτα νομίζονται παρὰ τοῖς χριστικοῖς, καθ' ὅτι εἶναι ἐναντία τῷ Εὐαγγελίῳ· ἀδιότι ὁ Ἰωάννης οὗτος λέγει φανερά, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐβάπτισε. «Καίτοι γὰρ Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (Ἰω. δ΄. 2.) β΄. διότι οἱ Ἀπόστολοι ἐβάπτισαν μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ μὲ τὴν πυροειδῆ χάριν αὐτοῦ. κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καθὼς ἐπηγγεῖλατο αὐτοῖς ὁ Κύριος, εἰπὼν· «Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.» (Πράξ. α΄. 5.) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πρόδρομος ἐκήρυττε λέγων περὶ τοῦ Κυρίου· «Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.» (Λουκ. γ΄. 16.) ἔθεν καὶ ὁ Θεσσαλονικῆς θεῖος Γρηγόριος λέγει, ὅτι τὸ ὑπερῶν εἰς τὸ ὅποιον κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, γεινεν ὡς κολυμβήθρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβαπτίσθησαν ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι· Ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Εὐαγγελίου δὲν θέλει, ὅτι ἐβαπτίσθησαν οἱ Ἀπόστολοι ἄλλο βαπτισμα ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐκεῖνο δὲ ὑπερ λέγει παρακάτω ὁ θεὸς Σωφρόνιος, ὅτι ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐβάπτισαν τὴν Θεοτόκον, τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀπίθανον. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου μὴνός ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν 16΄ Ἀποστόλων, ὅπου γράφονται ταῦτα· «Δεῖ εἰδέναι, ὅτι οἱ πανευφρονοὶ Ἀπόστολοι καὶ οἱ δώδεκα, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦς ἐδόμηκοντα, οὐδ' ὁ Κύριος Ἀποστόλους ἀνάδειξε, σὴν ταῖς πισταῖς γυναῖξιν, οὐκ ἐτελέσθησαν τῷ θείῳ βαπτισματι, διὰ τὸ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὑποσχέσθαι αὐτοῖς· οὕτω μετὰ τὴν θείαν Ἀνάστασιν, καὶ εἰπεῖν «ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ» καὶ πάλιν «Χρῆ οὖν γινώσκειν ὅτι μετὰ τὸ ὑποστρέψαι τοὺς Ἀποστόλους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, καὶ καθίσει ἐν τῷ ὑπερῶν σὺν πᾶσι τοῖς πιστοῖς ἀδελφοῖς τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παναγαράντῳ αὐτοῦ Μητρὶ, ὡς εἶναι πάντας οὐκ· κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐμπλησθέντες ὑπ' αὐτοῦ, καθὼς καὶ Ἰωὴλ ὁ προφήτης εἶπεν, οὐκ ἐδεήθησαν ἐτέρου βαπτίσματος.

κωδον Βοανεργές, ὁ δὲ ἄλλος υἱὸς βροντῆς. Μαρκ. γ΄. 17.) τρίτην μητέρα κατὰ χάριν καὶ θέσιν ἀπέκτησε τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, κατὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ῥηθὲν λόγιον τοῦ Κυρίου τὸ «Ἴδου ἡ Μητὴρ σου.» (Ἰω. 19΄. 27.) ὁ θεολόγος οὗτος ἦτο μετὰ τῆς Θεοτόκου ἕως τῆς ἀγίας αὐτῆς κοιμήσεως, μετὰ δὲ τὴν κοίμησιν αὐτῆς, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐφεσον, κηρύττων τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρισκόμενος, κατέστρεψε μὲν διὰ προσευχῆς του τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἠλευθέρωσε δὲ ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρίας καὶ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας τεσσαράκοντα μυριάδας· ἦτοι τετρακοσίας χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες ἐλάτρευον τὴν ψευδοθεῖαν Ἀρτεμιν. Ἠλίβατον δὲ ὀνομάζεται τὸ βουνόν, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον εἶναι κτισμένος ὁ ναὸς Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, κατὰ τὴν παλαιὰν Ἐφεσον· πρὸς δυσμὰς δὲ τοῦ βουνοῦ ἦτο ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Τιμοθέου. Ὁ δὲ τάφος Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τὸ σπήλαιον τῶν ἑπτὰ παιδῶν εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐκεῖ πλησιάζον βουνόν, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται Χειλετῶν ἢ Χειλέων, ὁ δὲ τάφος τῆς ἀγίας Ἐρμιόνης, ἡ ὁποία ἦτο μία ἀπὸ τὰς τεσσαρας θυγατέρας, τὰς προφήτιδας, Φιλίππου, ἑνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, ¹ εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐκεῖ πλησιάζον βουνόν. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἅγια λείψανα Αὐδάκτου μάρτυρος καὶ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Καλλιισθένης ² καὶ ἄλλων μαρτύρων καὶ ἐπισκόπων, Ἀρίστωνος, λέγω, Τυράννου, Ἀριστοβούλου καὶ Παύλου τοῦ ἐρημοπολίτου, ὅλα ταῦτα τὰ λείψανα εἰς ἐκεῖνο τὸ βουνόν εὐρίσκονται.

Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ Ἰωάννου σύναξις καὶ ἑορτῇ ἐν τῷ σεπτῷ καὶ ἀποστολικῷ ναῷ αὐτοῦ, τῷ εὐρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Ἐβδομον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἈΡΣΕΝΙΟΥ τοῦ μεγάλου.

» Λαθεῖν βιώσας Ἀρσένιος ἡγάπα,

» Ὅς οὐδὲ πάντως ἐκβίωσας λανθάνει.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς μεγαλοπόλεως παλαιᾶς Ῥώμης, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας φυλάξας ἑαυτὸν καθαρὸν ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἀρετῆν καὶ

¹ Αὕτη ἑορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

² Ὁ ἅγιος οὗτος Αὐδάκτος καὶ Καλλιισθένη ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἑορτάζονται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Οκτωβρίου.

σοφίαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ θείαν, καὶ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἀνθρωπίνην, διὰ τοῦτο ἔλαβε καὶ τὴν χειροτονίαν τοῦ διακόνου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τοῦ (379). Τῷ τότε δὲ καιρῷ ἐζήτει μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν ὁ ῥηθεις βασιλεὺς Θεοδόσιος ἀνδρα πνευματικὸν καὶ σοφὸν διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ὀνώριον καὶ Ἀρχάδιον, τὰ μαθήματα τῆς φιλοσοφίας καὶ μάλιστα ἐκεῖνα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς θεραπεύεται. Ὅθεν γράφει προτοῦ μὲν εἰς τὸν Γρατιανὸν τὸν βασιλεύοντα ἐν ἔτει τοῦ (376),¹ ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὸν τότε Πάπαν Ἰννοκέντιον περὶ τοῦ Ἀρσενίου, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἠδυνήθη νὰ τύχῃ τοῦ ποθουμένου. Ἀναχωρήσας λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ῥώμην ὁ θεῖος Ἀρσένιος, ἀνέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρεστάθῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοδοσίου βλέπων δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, σεμνὸν μὲν τὸ πρόσωπον καὶ τὸ χρῶμα, εὐτακτον δὲ τὸ βλέμμα, ταπεινὸν δὲ τὸ φρόνημα, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐστολισμένον μὲ πᾶσαν ἀρετὴν, ἐγέμισεν ἀπὸ πολλὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην. Ὅθεν ἔκτοτε ἐτίμα αὐτὸν ὡς πατέρα, καὶ ἐσέβετο ὡς διδάσκαλον, οἱ δὲ τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου ἄρχοντες, θεώρουν αὐτὸν ὡς μέγαν θησαυρὸν καὶ κειμήλιον. Ὁ δὲ Ἀρσένιος ἐμίσει μὲν τὴν δόξαν καὶ ἐλογίζετο αὐτὴν ὡς σκύδαλα, ἠγάπα δὲ τὸν Θεόν, καὶ ἐπόθει τὴν μοναχικὴν πολιτείαν· διὸ παρεκάλει καθ' ἑκάστην τὸν Κύριον νὰ τελειώσῃ τὴν αἵτησίν του, καὶ παρευθὺς ἀκούει ἀνωθεν φωνὴν λέγουσαν « Ἀρσένιε, φεύγε τοὺς ἀνθρώπους καὶ σῶζου. »

Ὅθεν ὁ ὁσιος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἠλλάξε τὰ φορέματά του καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ κουρεύσας τὰ μαλλία του ἔγεινε μοναχὸς εἰς τὴν Σκητίν, ὑποβάλλων ἑαυτὸν εἰς πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ δὲ εὕρισκόμενος πάλιν ἤκουσε θεῖαν φωνὴν λέγουσαν « Ἀρσένιε, φεύγε, σιώπα, ἡσύχαζε καὶ σῶζου. » Πρὸς τοῦτον τὸν μέγαν Ἀρσένιον ὑπῆγε ποτὲ Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρείας ὁμοῦ μὲ ἄλλους, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· εἰπέ μας, πάτερ, λόγον ὠφελείας· ὁ δὲ ὁσιος ἀπεκρίθη, ἐὰν σὰς εἰπῶ, φυλάττετε τὸν λόγον μου ; οἱ δὲ εἶπον, ναι, ἐξάπαντος τὸν φυλάττομεν. Τότε λέγει ὁ ὁσιος, ὅπου ἀκούετε, ὅτι εὕρισκεται ὁ Ἀρσένιος, μὴ πλησιάσητε εἰς αὐτόν. Περὶ τούτου τοῦ ὁσίου λέγουσιν, ὅτι εἰς ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του κατασχευάζων κοφίνια εἶχε καὶ ἐν παλαιῶν μανδήλιον εἰς τὸν

κόλπον του, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσπῶγγιζε τὰ δάκρυα τῶν ὀμμάτων του. Ἦτο δὲ νόστιμος καὶ χαρῖεις κατὰ τὸ σῶμα, ὄλος λευκὸς κατὰ τὰ μαλλία, ξηρὸς κατὰ τὸ σῶμα, καὶ μακρὸς εἰς τὸ μέγεθος, ἀν καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ γηρατειὸν ἐκυρτοῦτο ὀλίγον· εἶχε τὰ γένηα μακρὰ ἕως τὴν κοιλίαν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου του ἦτο ἀγγελικὸν καὶ σεβάσιμον, ὡς τὸ τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ, διὰ τοῦτο δὲν ἤθελε νὰ φαίνεται εἰς κἀνένα κατὰ τὸ πρόσωπον. Ἠγρύπνει συχνάκις καὶ ἴστατο ὀρθίος εἰς τὴν προσευχὴν, χωρὶς τελείως νὰ κλίνη τὰ γόνατα ἀπὸ τὸ ἐσπέρας ἕως οὗ ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, καὶ οὕτως ἔπαυεν ἀπὸ τὸ στάσιμον. Ὅθεν διὰ τῶν τοιούτων ἀγώνων ἐφθασεν ὁ μακάριος εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀπαθείας, καὶ μὲ τὰ ἀεῖρρυτα δάκρυά του ἔσβεσε τελείως τὴν ψυχόληθρον πύρρῳσιν τῆς σαρκός· ἐφθασε δὲ εἰς βαθὺ γηρατειὸν, καὶ ἐπλησίασε τοὺς ἑκατὸν χρόνους. Ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του, εἰς ποῖον τόπον καὶ πῶς νὰ τὸν ἐνταφιάσωσιν· ὁ δὲ ὁσιος εἰς αὐτοὺς ἀπεκρίθη, δὲν ἠξεύρετε, ὦ τέκνα μου, νὰ δέσετε σχοινίον εἰς τοὺς πόδας μου καὶ νὰ μὲ σύρετε εἰς τὸ βουνόν ; ἔπειτα λέγει πάλιν εἰς αὐτούς· βλέπετε, τέκνα μου, πόσος φόβος εὕρισκεται εἰς ἐμὲ ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ ταύτῃ τοῦ θανάτου ; οἱ δὲ μαθηταὶ του εἶπον, ναι, βλέπομεν. Ὁ δὲ ἀπεκρίθη, πιστεύσατέ μοι, ὅτι ὁ φόβος οὗτος δὲν ἐχωρίσθη τελείως ἐκ τῆς καρδίας μου, ἀπὸ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἔγεινα μοναχός· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. ¹

¹ Ἀξία σημειώσεως εἶναι τὰ τρία ἐκεῖνα ψυχοφελέστατα ἀποφθέγματα, τὰ ὁποῖα ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ μέγας οὗτος πατήρ· πρῶτον « Ἀρσένιε, δι' ὃ ἐξῆλθες » τὸ ὁποῖον ἐσυνήθισε νὰ λέγῃ πᾶσαν ἡμέραν ὁ αἰσιμὸς, ἀνακαινίζων τὸν πρῶτον ἐκεῖνον σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἠπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον· δεύτερον τὸ « εὖ Θεὸς μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ὅτι οὐδὲν ἐποίησα ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ δός μοι διὰ τὴν ἀγαθότητά σου βαλεῖν ἀρχήν » (ἔπερ ὄρα ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ εἰς τὸ τελευταῖον κεφ. Θεοδώρου Ἐδέσσης, καὶ ἐν ἄλλοις)· τρίτον δὲ ἀπόφθεγμα συμβουλευτικὸν ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ του γεγραμμένον, τὸ λέγον, « Πᾶσαν σου τὴν σπουδὴν ποίησον, ἵνα ἡ ἔνδον σου ἐργασία κατὰ Θεὸν ᾖ, καὶ νικήσῃ τὰ ἐξω πάθη. » Τὸ ὁποῖον ἀναφέρει πολλάκις εἰς τοὺς λόγους του ὁ Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος, ὡς ἀναγκαῖον εἰς πάντα ἀνθρώπον θέλοντα νὰ σωθῇ. Διδασκόμενος δὲ δι' αὐτοῦ, εἶτι δλην τὴν σπουδὴν μας πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὸ νὰ γίνεται ἡ ἐσωτερικὴ ἐργασία τῆς ἱερᾶς προσευχῆς καὶ νήψιας καθαρὰ καὶ διὰ μόνον τὸν Θεόν, διότι ἐὰν αὕτη ἐνεργῆται καθαρὰ εὐκόλως θέλομεν νικήσῃ τὰ ἐξωτερικὰ πάθη τοῦ σώματος.

¹ Ὁ Γραβιανὸς ἐβασίλευσε μέχρι τοῦ 383. Σ. Ε.

* Ὁ δσιος ΜΗΛΗΣ ὁ ἄμνηστος ἐν εἰρήνῃ τελευτᾷ.

- » Ἐκστάντα Μήλην ὕμνοποιόν ἐκ βίου,
- » Ὑμνεῖν λόγοις δίκαιον, ὡς ἐμὸς λόγος.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁλόκληρος σπεῖρα στρατιωτῶν ξίφει τελειούται.

- » Χριστοφρονοῦσα σπεῖρα τέμνεται κάρας,
- » Χριστοκτονούσαν σπεῖραν οὐ μιμουμένη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΗΣΑΪΟΥ. ¹

- » Ὁς ἄσπορον προεῖδεν υἱομητρίαν,
- » Πρίσθει· ἀναρχον εἶδεν υἱοπατρίαν.
- » Ἡσαίας δ' ὀρόων μέλλοντ' ἐνάτη χερὶ πρίσθη.

† Ὁ ἅγιος οὗτος προφήτης Ἡσαίας ὁ μεγαλοφωνότατος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μανασῆ υἱοῦ Ἐζεκιῶ τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τὸν ὅποιον καὶ ἐπριονίσθη, καὶ μετέλτος μαρτυρικὸν ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του. Ἐνεταφιάσθη δὲ ὑποκάτω εἰς τόπον λεγόμενον Ἀρωήλ ἢ Ρογήλ, πλησίον τῆς διαβάσεως τοῦ νεροῦ, τὸ ὅποιον ὁ μὲν βασιλεὺς Ἐζεκιῶς κατέχωσε καὶ ἠφάνισεν, ὁ δὲ Θεὸς εἰς σημεῖον ἀνέβλυσε πάλιν αὐτὸ εἰς τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωάμ διὰ τὸν προφήτην τοῦτον Ἡσαίαν. Διότι ὅτε ἐφθασε πλησίον τοῦ θανάτου ἀπέκαμνεν ἀπὸ τὴν δίψαν, καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν

Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος εἶχε καὶ κεφάλαια, ἢ λόγους νηπτικούς, καθὼς ἀναφέρει τούτους ἐν τῷ προοίμῳ τῆς βίβλου τοῦ ὁ δσιος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός, τὰ ὅποια ἐζητήσαμεν πολλάκις εἰς τὰς βιβλιοθήκας, ἀλλὰ δὲν τὰ εὑρομεν· ὅθεν λυπηρὸν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἢ στέρεσι τῶν τοιούτων. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος τοῦ οἴσου Ἀρσενίου σώζεται διεξοδικώτατος ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἐδδόμῳ Παναγυρικῷ τῆς Ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀλλὰ τῶν σπουδαίων ἀρα καὶ φιλαρέτων ἀνδρῶν. » Ἐν δὲ τῇ βῆθεισῃ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὑρίσκειται λόγος πρὸς τοῦτον, συγγραφῆς παρὰ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀστὴρ ἀειφανὴς ἡμῖν. » Σημειώσαι δὲ ὅτι τὰ ἀνωτέρω τοῦ πατρὸς συγγράμματα, τὰ ὅποια ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης βίβλου ἀναφέρει ὅτι ἐξεδόθησαν ποτὲ, μνημονεύονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην Ἀνθίμου Γαζῆ, τόμ. β΄. σελ. 124.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἐπλαξεν εἰς τὸν προφήτην τοῦτον Ἡσαίαν Νικητῆς ὁ Πρῶτος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου » (σώζεται ἐν τῇ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.)

νὰ τῷ στείλῃ νερόν διὰ νὰ πῖνῃ, καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐστελεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς νερόν ζωντανόν ἀπὸ τὴν βρύσιν τοῦ Σιλωάμ· διὰ τοῦτο καὶ ἡ βρύσις αὐτῇ ὠνομάσθη Σιλωάμ, τὸ ὅποιον ἐρμηνεύεται, ἀπεσταλμένος. Οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νὰ κάμῃ ὁ Ἐζεκιῶς τοὺς λάκκους καὶ τὰ πηγάδια καὶ τὰς κολυμβήθρας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, παρεκάλεσεν ὁ Ἡσαίας τὸν Θεὸν καὶ ἐκβῆκεν ὀλίγον νερόν εἰς τὴν βρύσιν αὐτὴν, ἵνα μὴ διαφθαρῇ ἡ πόλις ἀπὸ τὴν δίψαν, ἐπειδὴ καὶ ἡ πόλις Ἱερουσαλήμ ἦτο περικυκλωμένη ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους. Ὅθεν ἠρώτων οἱ ἀλλοφύλοι, πόθεν πίνουσι νερόν οἱ Ἰουδαῖοι· μαθόντες δὲ ὅτι ἐπινον ἀπὸ τὴν βρύσιν τοῦ Σιλωάμ, παρεκάθισαν εἰς αὐτὴν, καὶ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο νερόν τὸ ἐπινον αὐτοί· ὅτε λοιπὸν ἤρχοντο εἰς τὴν βρύσιν αὐτὴν οἱ Ἰουδαῖοι ὁμοῦ μετὰ τὸν Ἡσαίαν, τότε αἰφνιδίως ἤρχετο νερόν πολύ. Διὰ τοῦτο καὶ ἕως τῆς σήμερον αἰφνιδίως καὶ μίαν φορὰν ἐκβαίνει τὸ νερόν τοῦ Σιλωάμ, διὰ νὰ ἦναι ἡ αἰφνιδίως αὐτῇ ἀνάβλυσις ἐνθύμησις τοῦ παλαιοῦ θαύματος. Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ βρύσις αὐτῇ ἐγενεῖ διὰ προσευχῆς τοῦ προφήτου Ἡσαίου, διὰ τοῦτο ὁ λαὸς ἐθαψεν ἐπιμελῶς καὶ ἐνδόξως τὸ λείψανον αὐτοῦ πλησίον εἰς τὴν βῆθεισαν βρύσιν, ἵνα διὰ τῶν πρεσβειῶν αὐτοῦ ἔχωσι καὶ μετὰ θάνατον ἐκεῖνου τὴν τοῦ ὕδατος ἀπόλαυσιν. Εὑρίσκειται δὲ ὁ τάφος τοῦ προφήτου τούτου πλησίον τῶν τάφων τῶν βασιλέων, ὅπισθεν ἀπὸ τὰ μνήματα τῶν ἱερέων κατὰ τὸ νότιον μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ. Σολομῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκτισε τὸν τάφον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς του κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Σιών, ἡ ὅποια ἔχει θύραν καὶ εἰσοδὸν διὰ νὰ ἐμβαίη τις εἰς αὐτὴν, ὅτε ἐρχεται ἀπὸ τὴν Γαβαὼν, μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ στάδια εἴκοσιν ἢτοι δύο μίλια καὶ ἡμισυ. Ἐκαμε δὲ τὴν θύραν ταύτην στραβὴν μετὰ γυρίσματα, ὡς σχῆμα κοχλίου, διὰ νὰ μὴ τὴν εὑρίσκη πᾶς τις· ὅθεν καὶ ἕως τῆς σήμερον δὲν ἤξεύρουσιν αὐτὴν οἱ περισσότεροι ἱερεῖς, οὔτε καὶ ὁ λαός.

Ἐκεῖ δὲ εἶχεν ὁ βασιλεὺς ἀποθησαυρισμένον τὸ χρυσίον, ὅπερ ἔφερεν ἀπὸ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὰ πολυτίμα ἀρώματα· καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς Ἐζεκιῶς ἐδειξε τὸν ἀπόκρυφον αὐτὸν θησαυρὸν τοῦ Δαβὶδ καὶ Σολομῶντος εἰς τοὺς Βαβυλωνίους, οἱ ὅποιοι βλέποντες τὸ θαῦμα, γενόμενον εἰς τὴν ἀσθενεῖάν του, ἤγουν τὸ νὰ στρέφῃ ὁ ἥλιος ὀπίσω δέκα ὥρας, καὶ θαυμάσαντες διὰ τοῦτο, ὑπῆγαν νὰ τὸν ἰδῶσιν, ἐπειδὴ λέγω τοῦτο ὁ Ἐζεκιῶς ἐποίησε, ἐμίαναν οἱ Βαβυλώνιοι

τὰ κόκκαλα τῶν τάφων τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων. Τούτου χάριν ὠργίσθη ὁ Θεός, καὶ παρεχώρησε νὰ αἰχμαλωτισθῇ τὸ σπέρμα του εἰς τοὺς Βαβυλωνίους. Ἦτο δὲ ὁ προφήτης Ἡσαίας τοιοῦτος κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος· εἶχε τὸ γένειον μακρὸν καὶ ὀξύ, καὶ ἐπλησίαζε νὰ φθάσῃ εἰς γέροντικὴν ἡλικίαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου, ὅπου κατετέθη ὑστερον τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, ἀφ' οὗ πρότερον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Ἡσαίας ἐπροφήτευσεν περὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς βασιλείας Ὀζίου καὶ διήρκεσεν εἰς πέντε βασιλεῖς, ἕως εἰς τὸν βασιλέα Ἀμεσιάν. Τοῦτον ὁ ἱερός Λύγουστινος ὀνομάζει Εὐαγγελιστὴν καὶ Ἀπόστολον μᾶλλον ἢ προφήτην, ἐπειδὴ τὰς περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Μεσσοῦ προφητείας, καὶ τὰς περὶ τῆς κλήσεως τῶν ἐθνῶν τόσοσ φανερά ἐκτίθησιν, ὡς ἂν ἦτο αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος ἀπόστολος τοῦ Κυρίου. Λέγει δὲ ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος, ὅτι ὅτε αὐτὸν ἐπρίονίζον, ἐδίψησεν· ἄγγελος δὲ φανερός ἐξ οὐρανοῦ, ἰάτρευσε τὴν δίψαν του μὲ νερὸν τὸ ὁποῖον ἦτο ἀραβῶν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ὅτε καὶ ἀθρόον ἀνέβλυσεν ἡ πηγὴ τοῦ Σιλωάμ. Κατήγετο δὲ οὗτος ἀπὸ γένος βασιλικῶν, διὸ καὶ τὸ λείψανόν του ἐτέθη ὀπισθεν τῶν βασιλικῶν θηκῶν.

Ὁ δὲ Μαυροκορδάτος Ἀλέξανδρος λέγει εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ δι' αὐτόν. «Τῷ κατὰ τὰς προρρήσεις πλεονεκτῆματι οὗτος διέλαμψε, καὶ εἶτις ἄλλος προφήτης ὑπέροπλα αὐτὸς ἀπεφθέξατο» καὶ εἰπεῖν ἂν τολμήσαιμι, ὅτι τῷ μεγέθει καὶ τῷ πλήθει τῶν μηνυμάτων οὐδ' ὁ πᾶς χορὸς τῶν θεηγόρων αὐτῷ δύναται ἂν ἐξισωθῆναι, ὡς ἡ ἱερὰ βίβλος αὐτοῦ διαμαρτύρεται, ἢν ἐξηκονταεξέπιμερίζεται κεφάλαια. » (σελ. σκ'.) περὶ τοῦ προφήτου τούτου λέγει ὁ Σειράχ· «Ἡσαίας, ὁ προφήτης ὁ μέγας, πιστὸς ἐν δράσει αὐτοῦ· ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισαν ὁ ἥλιος καὶ προσέθηκε ζῶν βασιλεῖ. Πνεύματι μεγάλῳ ἔδε τὰ ἔσχατα, καὶ παρεκάλεσε τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιών· ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα καὶ τὰ ἀπόκρυφα, πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.» (Σειρ. μθ'. 22) Σημειώσαι, ὅτι τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τοῦ Ἡσαίου ἀναφέρει σχεδὸν αὐτολεξεῖ ὁ προφήτης Μιχαίας ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ αὐτοῦ. Περὶ τῶν προφητειῶν αὐτοῦ ἀναφέρεισὶ τὸ β'. τῶν Παραλειπομένων κεφ. λ'. καὶ ἡ τετάρτη τῶν Βασιλειῶν κεφ. κ'.

Σιλωάμ δὲ ὀνομάσθη ἡ ἀνωτέρω βρύσις, ὃ δηλοῖ ἀπεσταλμένος, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Δοσίθεον, ὁ Ἡσαίας παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ στείλῃ ὕδωρ καὶ νὰ ἀναβρῆσῃ, καὶ εὐθὺς ἦλθε τὸ ἐπιθυμητὸν ὕδωρ· γράφει δὲ ὁ Εἰρηναῖος, ὅτι ἡ βρύσις αὕτη ἀνέβρυσεν περισσότερο νερὸν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ὅθεν ὁ Κύριος ἔστειλε τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου διὰ νὰ νιφθῇ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διὰ νὰ φωτισθῇ· καθ' ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος εἶναι φῶτισμα. Πλησίον δὲ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ ἐναταφιάσθη ὁ Ἡσαίας οὗτος, ὡς αἴτιος τοῦ ὕδατος· καὶ εἰς τὴν κολυμβήθραν ταύτην ἐχρίσθη ὁ Βασιλεὺς Σολομών, ὡς ἀναγιγνώσκωμεν εἰς τὴν γ'. τῶν Βασιλειῶν. Γειτνιάζει δὲ ἡ

τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΧΡΙΣΤΟΦΥΡΟΥ.

» Τὸν Χριστοφόρον οἶδ' αὖ σε Χριστοφόρος,¹
» Χριστῷ τυθέντα τῷ Θεῷ διὰ ξίφους.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), λέγονται δὲ περὶ τούτου τινὰ τερατώδη καὶ παράδοξα, ἡγουν, ὅτι ἦτο κυνοπρόσωπος,² καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες τρώγουσι τοὺς ἀνθρώπους. Πισθεῖς δὲ εἰς πόλεμον ἀπὸ ἑνα κόμητα, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ, προσηυχῆθη καὶ ἐπέμφθη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου λέγων· Ῥέπρεβε, ἀνδρίζου (οὕτως ὀνομάζετο πρότερον)· πιάσας δὲ τὰ χεῖλη του ὁ ἄγγελος, τὸν ἔκαμε νὰ λαλῇ ἐλευθέρως. Ἐπειτα ὑπῆγεν ἐντὸς τῆς πόλεως ὁ ἅγιος, καὶ ἤλεγε τοὺς Ἕλληνας, τοὺς διώκοντας τοὺς χριστιανούς· τούτου χάριν ἐδάρη ἀπὸ ἑνα ἀρχοντα Βάχχιον ὀνομαζόμενον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος, ὅτι ταπεινούμενος θεληματικῶς ἀπὸ τὴν ἐντολὴν τοῦ Χριστοῦ, ἐ-

βρύσις τοῦ Σιλωάμ τῷ Σαββατίῳ ποταμῷ, ὃ ὁποῖος τῶρα εἶναι κατάξηρος, κείμενος μεταξὺ τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς ταφῆς τῶν ξένων. Λέγει δὲ ὁ Μάγιστος, ὅτι ἀφ' οὗ ἔστειλεν ὁ Κύριος εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν, ἐχάρτισεν εἰς αὐτὴν ἰαματικὴν δύναμιν· διὰ τοῦτο αὕτη πολλὰ ὠφελεῖ τὴν ὄψιν τῶν ὀμμάτων. Σιλωάμ δὲ πνευματικὸς ἦτο ὁ Χριστὸς, καθὼ ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Πατρὸς Μεσσίας, ὡς συμπεραίνει ὁ ἅγιος Κύριλλος. (δρα σελ. 47 τῆς Δοδεκαβίβλου.)

¹ Ἦτοι, ἐγὼ, λέγει, ἔ συνώνυμός σου Χριστοφόρος ὁ Πατρικίος, (ὃ τοὺς περισσοτέρους δηλαδὴ Ἰαμβικούς στίχους ποιήσας τοῦ· ἐν τῷ Συναξαριστῇ περιεχομένους, καὶ τούτους τοὺς παρόντας) ἐγὼ σὲ ἤξευρα Χριστοφόρον συνώνυμόν μου, διότι οὐ ἐθυσιάσθησθαι διὰ τοῦ ξίφους ὑπὲρ τῆς σγάπης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

² Κυνοπρόσωπος ἐδῶ πρέπει νὰ νοηθῇ, ὅτι ὁ ἅγιος ἦτο καὶ ἀσχημος καὶ ἄμορφος εἰς τὸ πρόσωπον, ὅχι ὁμοῦς ὅτι εἶχεν ἐντελῶς σκύλου μορφήν καθὼς ὅχι καλῶς ἱστοροῦσιν αὐτὸν τινὲς ἀμαθεῖς ζωγράφοι. Διότι ἀνθρώπινον πρόσωπον εἶχε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἀσχημον ὁμοῦς καὶ φοβερὸν καὶ ἡγρωμένον· ἐπειδὴ ἐν εἶδος καὶ μίαν φύσιν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἂν καὶ τινες ὀλίγον παραλλάττουσιν ἀπὸ τοῦς ἄλλους, κατὰ τινὰ ἀνομοιότητα. Ὅτι δὲ πολλὰ ἔθνη ἦσαν καὶ εἶναι ἀνθρωποφάγα, μαρτυροῦσιν αἱ παλαιαὶ ἱστορίαι· καὶ οἱ νῦν δὲ ὀνομαζόμενοι Καλμοῦκοι οἱ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Ῥωσίας εὐρισκόμενοι, ἀνθρωποφάγοι εἰσιν. (Οἱ ἀναγιγνώσκοντες ταῦτα ἂς μὴ λησμονώσιν ὅτι αἱ σημειώσεις τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ ἐγράφησαν πρὸ ἐξηκονταετίας. Ἐκτοτε πολλὰ πράγματα παρήλλαξαν, ἐπὶ τὸ ἀληθέστερον ἐξηκριβώθησαν, καὶ πρόοδος οὐ σμικρὰ πρὸς τὸν ἀνθρωπισμὸν ἐγένετο Σ. Ε.)

στάθην καὶ μὲ ἐπίασαν, ἐπειδὴ ἐὰν ἐγὼ θελήσω νὰ κινήσω τὸν θυμὸν μου καὶ τὴν ἀνδρείαν μου, οὔτε σὲ θὰ συσταλῶ, οὔτε τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως, ἢ ὅποια, ὡς πρὸς τὴν ἰδικὴν μου δύναμιν, εἶναι ἀσθενῆς καὶ οὐδέν.

Ὅθεν ὁ βασιλεὺς φοβούμενος αὐτὸν, καὶ διὰ τὴν δύναμιν του, καὶ διὰ τὴν ἀσχημίαν τοῦ προσώπου του, ἔστειλε διακοσίους στρατιώτας διὰ γὰ τὸν πιάσωσιν· ὁ ὅποιος δὲν ἐβάσταζεν εἰς τὰς χεῖράς του ὄπλα, παρὰ ἐν ραβδίον τὸ ὅποιον ξηρὸν ὄν, ἐελάσθησεν. Ἐπειδὴ δὲ καθ' ὁδὸν ἐσώθη τὸ ψωμίον τῶν στρατιωτῶν, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσηυχῆθη ὁ ἅγιος, καὶ ἐπλήθυναν οἱ ὀλίγοι ἄρτοι ὅσοι ἔμειναν· ὅθεν ἐκπλαγέντες οἱ στρατιῶται διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ὅτε ὑπήγον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐβαπτίσθησαν ὅλοι ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν ἱερομάρτυρα Βαβύλαν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ἀντιοχείας, καὶ τότε ὁ ἅγιος ἀντὶ τοῦ Ῥεπρέβου, μετωνομάσθη Χριστοφόρος. Ὅταν δὲ παρεστάθῃ εἰς τὸ βασιλικὸν κριτήριον, βλέπων αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκπλαγείς, ἀπὸ τὸν φόβον του ἔπεσεν ὀπίσω ὑπτίως· ἐλθὼν δὲ ὑστερον εἰς ἑαυτὸν, ἐστοχάσθη νὰ μεταχειρισθῇ τὸν ἅγιον μὲ δολιότητα καὶ νὰ μαλάξῃ τὴν γνώμην του μὲ κολακείας, ἴσως μὲ αὐτὰς δυνηθῇ νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν παρακινήσῃ εἰς τοῦτο μὲ φοβερισμούς. Ὅθεν τί ἔκαμεν; ἐπροσχάλεσε δύο γυναῖκας, Καλλινίχην καὶ Ἀκυλίαν ὀνομαζομένας, ὡραίας μὲν εἰς τὴν ὄψιν, πόρναι δὲ καὶ ἀκολάστους εἰς τὴν γνώμην, αἱ ὅποια ἦσαν πολλὰ ἐπιτήδεια εἰς τὸ νὰ θερμάνωσι καὶ νὰ παρακινήσωσι τοὺς ἀνδρας εἰς ἐπιθυμίαν σαρκός. Ταύτας λοιπὸν ἐπρόσταξε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι πᾶσαν μηχανὴν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐλκύσωσι πρὸς τὴν ἀγάπην αὐτῶν, στοχαζόμενος ὁ μιὰρὸς ὅτι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον θὰ χωρίσῃ τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὸν Χριστόν, καὶ θὰ τὸν κάμῃ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐγείνεν ὁμῶς τὸ ἐναντίον ἀφ' ὅ,τι ἐστοχάζετο, διότι ὁ ἅγιος κατηχήσας τὰς ἀνωτέρω πόρναις, ἐχώρισεν αὐτὰς ἀπὸ τὴν θρησκείαν τῶν εἰδῶλων· ὅθεν αὐταὶ παρασταθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὁμολογήσασαι ὅτι εἶναι χριστιαναὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τιμωρίας καὶ βάσανα (ἦγουν ἐσοῦβλισεν αὐτὰς ἀπὸ τοὺς πόδας ἕως εἰς τοὺς ὤμους)· ἀνδρείως δὲ ὑπομείναςαι τὴν δεινὴν ταύτην βάσανον, ἔλαβον αἱ μακάριαι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἀνάψας ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν θυμὸν, ὕβρισε τὸν ἅ-

γιον Χριστοφόρον διὰ τὸ ἀσχημον καὶ ἀλλόκοτον τοῦ προσώπου του. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶναι δεκτὸς τῆς ἐνεργείας τοῦ διαβόλου διότι τοῦτο δηλοῖ τὸ ὄνομά του, τὸ Δέκιος δηλαδὴ. Ὅθεν παρευθὺς ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος ἀπεφάσισε νὰ θανατωθῶσιν οἱ ἀνωτέρω διακοσίοι στρατιῶται, οἱ ἀποσταλέντες πρὸς σύλληψιν τοῦ ἁγίου, καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστόν, οἵτινες ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τὸν δὲ ἅγιον Χριστοφόρον ἐπρόσταξε νὰ καρφώσωσιν ἐπάνω μηχανικοῦ ὄργάνου χαλκοῦ ὑποκάτω τοῦ ὁποίου ἦναπτε φωτία. Ὁ δὲ ἅγιος ὄχι μόνον ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ἀπὸ τὴν βάσανον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν ἦτο εἰς ἀνεσιν καὶ ἀνάπνυσιν, ἐδιηγείτο παράδοξά τινα πράγματα, τὰ ὅποια εἰς μὲν τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπίστους ἀνθρώπους ἐφαίνοντο ἀπίστα καὶ ἀπίθανα, εἰς δὲ τοὺς πιστοὺς καὶ διακριτικοὺς, πολλὰ πιστὰ καὶ εὐκολοπαράδεκτα. Ἐλεγε δηλαδὴ ὁ μακάριος, ὅτι ἔβλεπεν ἓνα ἄνδρα ὑψηλὸν μὲν κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ὡραῖον δὲ κατὰ τὸ πρόσωπον, ὁ ὅποιος ἐφόρει λευκὰ, καὶ μὲ τὰς ἀκτίνας, αἱ ὅποια ἤσπρατον ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του, ἐνίκα καὶ ἐσκέπαζε τὸν λαμπρότατον ἥλιον· ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς του ὑπῆρχε λαμπρὸς στέφανος, καὶ τριγύρω του ἴσταντο στρατιῶται πυρίμορφοι, πρὸς τοὺς ὁποίους πολέμησαντες τινὲς ἄλλοι μαῦροι καὶ ἀσχημοὶ, ἐφάνησαν ὅτι ἐνικήθησαν. Ἵσπερον δὲ, στραφεὶς ὁ φοβερός ἐκεῖνος ἀρχὼν μὲ θυμὸν, ἐτάραξε καὶ κατεπάτησεν ὅλους ἐκείνους τοὺς πολεμίους, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ κατ' αὐτῶν κράτος καὶ τὴν ἰσχύν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ λαοὶ νὰ διηγῆται ὁ ἅγιος, καὶ πρὸς τούτοις βλέποντες αὐτὸν φυλαχθέντα ἀβλαβῆ ἀπὸ τὴν βάσανον τοῦ χαλκοῦ ὄργάνου, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν ὑπήγαν καὶ ἐλύτρωσαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φωτίαν, πλὴν ὅλοι κατεκόπησαν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας τοῦ βασιλέως. Ἀπὸ δὲ τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου δέσαντες πέτραν, ἔρριψαν αὐτὸν μέσα εἰς πηγάδιον· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἀνέσυρε τὸν ἅγιον ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τὸν ἠλευθέρωσεν. Ἀλλὰ πάλιν ὁ ἀσεβέστατος τύραννος δὲν ἔπαυσε τὸν θυμὸν του, ἀλλ' ἐπρόσταξε καὶ ἐνέδυσαν τὸν ἅγιον φόρεμα χαλκοῦν πεπυρωμένον, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺνάξις καὶ ἑορτῆ εἰς τὸν γάδον αὐτοῦ, ὁ ὅποιος

εἶναι πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου, καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τοῦ εὐρισκομένου εἰς τόπον καλούμενον Κυπαρίσιον.¹

*Αἱ ἅγαι μάρτυρες ΚΑΛΛΙΝΙΚΗ καὶ ΑΚΥ-
ΛΙΝΑ, αἱ διὰ τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου τῷ Χρι-
στῷ πιστεύουσαι, σούβλαις ἀπὸ ποδῶν ἕως ὤμων
διαπαρεῖσαι τελειοῦνται.*

† » Ἐχεῖ τράπεζαν Σατανᾶς πάλιν νέαν·
» Γύναια σουβλιζουσιν οἱ πλάνοι δῶω.

* Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ γέρος ὁ
ἐν Βουρένῃ ξίφει τελειοῦται.

† » Ὁ Νικόλαε, διττὸν εἰληφας στέφος,
» Ὅσιος οἶα καὶ ἀθλητῆς Κυρίου.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς Νικόλαος κα-
τήγето ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἐγεννήθη
δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ θεοσεβεις. Εὐθύς
λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδείκνυεν ὁ ἀξιεπάτιος
Νικόλαος οὗτος ὁποῖος θὰ κατασταθῆ εἰς τὸ ὕ-
στερον, ἐπειδὴ ἀπεστρέφετο μὲν τὰς συνομι-
λίας τῶν ὁμηλικῶν του νέων, ἠγάπα δὲ τὰς
συναναστροφὰς τῶν γερόντων καὶ φρονίμων
ἀνθρώπων. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνηριθμή-
θη μὲ τὰ βασιλικά στρατεύματα, ἐπειδὴ ἦτο
πολλὰ ἀνδρείος κατὰ τὸ σῶμα· ὅθεν εἰς ὀλίγον
καιρὸν τόσας ἀνδραγαθίας ἔκαμεν εἰς τοὺς πο-
λέμους, ὥστε ἐγένεεν εἰς ὄλους ὀνομαστός καὶ
περίφημος. Διδὸ καὶ ὁ τοῦ τότε καιροῦ βασιλεὺς
τῶν Ῥωμαίων, ἀκούσας τὴν φήμην τοῦ ὁσίου,
ἐμήνυσε αὐτῷ καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ παλάτιον·
βλέπων δὲ αὐτὸν λόγιον, καὶ εἰς τὰ ἔργα
καὶ πράξεις πολλὰ ἐπιτήδειον, τὸν ἔκαμε Δου-
κα μιᾶς ἐπαρχίας, παραδούς εἰς αὐτὸν στρα-
τιώτας διὰ νὰ τῷ ὑποτάσσωνται. Ἐπειδὴ δὲ
κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἀπεστάτησαν οἱ ἄν-
θρωποι τῆς Θετταλίας ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ
δὲν ἤθελον νὰ πληρώνωσι τὰ βασιλικά δοσί-
ματα, ὁ βασιλεὺς ἐστειλε τοὺς τοπάρχας τῆς

Ἀνατολῆς ὁμοῦ καὶ τὸν θαυμαστὸν τοῦτον Νι-
κόλαον διὰ νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἀποστάτας. Ὁ-
θεν ἐλθὼν ὁ Νικόλαος μετὰ τῶν στρατιωτῶν
του εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν πρωτεύουσαν
πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν
τοὺς Θεσσαλονικεῖς, καὶ ἔκαμαν αὐτοὺς νὰ δι-
δωσι πάλιν εἰς τὸν βασιλέα τὰ πρότερον δοσί-
ματα· ἐλθόντες δὲ καὶ εἰς τὴν Λάρισσαν, ἐπο-
λέμησαν αὐτὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸν πόλεμον
αὐτὸν ἐνίκηθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὁ Νικόλαος βλέ-
πων ὅτι ἐκινδύνευεν ἡ ζωὴ του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ
τὸν πόλεμον, καὶ καταφρονήσας κόσμον καὶ τὰ
ἐν κόσμῳ, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Βουρένης
καὶ ἐκεῖ εὐρῶν τινὰς μοναχοὺς ἡσυχάζοντας,
ἔγεινε καὶ αὐτὸς μοναχός, καὶ ἔμεινε ὁμοῦ μὲ
ἐκείνους ἀγωνιζόμενος μὲ νηστείαν, μὲ προ-
σευχὴν, μὲ ἀγρυπνίαν, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην
σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν.

Ἄλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος, μὴ ὑποφέρων
νὰ βλέπῃ τὴν κατὰ θεὸν πολιτείαν τῶν μονα-
χῶν ἐκείνων, ἐσῆκωσε τὸ ἔθνος τῶν ἀθέων Ἀ-
βάρων ἐναντίον τῆς Δύσεως· ὅθεν αὐτοὶ περι-
πατοῦντες καὶ λεηλατοῦντες πολλὰ κάστρα καὶ
χώρας, ἔφθασαν καὶ ἕως εἰς τὴν Λάρισσαν, καὶ
εἰς τὰ ἐκεῖσε περίχωρα, τὰ Φέρσαλα, λέγω καὶ
τὴν Ἐλασσῶνα, καὶ Βόλον, καὶ Ζαγοράν, καὶ
τόσον πολλὰ ἔταπεινῶσαν τοὺς ἐκεῖ εὐρισκο-
μένους χριστιανούς, ὥστε καὶ τοὺς ἐβίαζον νὰ
ἀρνηθῶσι τὸν Δεσπότην Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν
θεόν, καὶ νὰ προσκυνήσωσι τὰ εἰδῶλα. Τού-
των οὕτω γινομένων, ἐνῶ ὁ ὁσιος προσήυχετο
μετὰ τῶν ἄλλων συνασκητῶν του (οἷτινες ἦ-
σαν δώδεκα τὸν ἀριθμὸν), ἤλθε τὴν νύκτα ἄγ-
γελος Κυρίου, καὶ τοὺς εἶπε νὰ ἐτοιμασθῶσι,
διότι μετ' ὀλίγον θὰ μαρτυρήσωσι διὰ τὸν Χρι-
στὸν καὶ θὰ λάβωσι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλή-
σεως. Μετ' ὀλίγας λοιπὸν ἡμέρας ὑπῆγαν οἱ
Ἀθαροὶ εἰς τὴν σκῆτιν, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους
ὁσίους ἀφ' οὗ ἐτιμώρησαν μὲ διάφορα βάσανα,
τελευταῖον τοὺς ἀπεκεφάλισαν, τὸν δὲ ὁσιον
τοῦτον Νικόλαον, βλέποντες ὅτι ἦτο ὠραῖος
κατὰ τὸ σῶμα καὶ φρόνιμος κατὰ τὴν ψυχὴν,
ἤρχισαν νὰ τὸν παρακινῶσι μὲ κολακείας νὰ
ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὰ ἀ-
ναίσθητα εἰδῶλα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμενε στα-
θερός εἰς τὴν εὐσέβειαν, οἱ βάρβαροι ἔδειραν
αὐτὸν πρῶτον τόσον πολλὰ, ὥστε ἠλλαξαν
δύω καὶ τρεῖς φορές οἱ δέροντες αὐτὸν δῆμιοι·
ἔπειτα δέσαντες αὐτὸν εἰς ἓν δένδρον, τὸν
ἐτόξευον· εἶτα λαβόντες τὸ ἀκόντιόν του τὸν
ἐλόγγευον, καὶ τελευταῖον, βλέποντες ὅτι ὁ ἅ-
γιος ἦτο ἀδύνατον νὰ μετασαλευθῆ ἀπὸ τὴν

¹ Τὸ ἑλληνικὸν τοῦτου μαρτύριον εἰσέεται ἐν τῇ μεγίστῃ
Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρ-
χή· «Ἐτους τῆς βασιλείας Δεκίου.» τὴν δὲ ἄσκητικὴν αὐτοῦ
Ἀκολουθίαν ἄριστα ἀνεπλήρωσε καὶ ἠύξησεν ὁ σοφολογιώτα-
τος διδάσκαλος κύρ Χριστοφόρος ὁ Προδρομίτης.

τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἀπεκεφάλισαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰδιμὸς τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐμεινεν ἀταφον εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο, φυλαττόμενον ἀπὸ θεῖους ἀγγέλους ἀβλαβές καὶ ἀδιάφθορον· ὕστερον δὲ ἐφανερώθη διὰ θαύματος τοῦ ἁγίου, τὸ ὁποῖον ἕως τῆν σήμερον λωβούς ἰατρεύει, χωλοὺς ἀνορθοῖ, καὶ ἄλλας διαφόρους ἀσθενείας θεραπεύει ἐκείνων, ὅσοι μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχουσι. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου καὶ τὴν ἀσματικὴν Ἀκολουθίαν ὄρα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἐκδεδομένῃ αὐτοῦ φυλλάδι.)

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΠΙΜΑΧΟΣ** ὁ νέος ξίφει τε λειοῦται.

- * » Ἀνεῖλεν Ἐπίμαχον ἀθλητὴν ξίφος,
- » Θεῖον μαχητὴν, εὐσθενῆ κατὰ πλάνης.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * » Οὐ δὲ προσεῖχε Γορδιανὸς τῷ ξίφει,
- » Ψυχὴν ἑαυτοῦ θαρσοποιῶν τῷ στέφει.

* Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι ὁ Ἐπίμαχος καὶ ὁ Γορδιανὸς κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ῥώμην· ἐπειδὴ δὲ ὠμολόγουν παρρησίᾳ τὸν Χριστόν, ἐπιάσθησαν, καὶ ἀναγκασθέντες ἀπὸ τὸν ἄρχοντα νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν καὶ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλὰ μὴ πεισθέντες, ἐβασανίσθησαν μετὰ διαφόρους βασάνους καὶ ὕστερον ἀποκεφαλίσθέντες ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Στρατονίκου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Γ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου **ΣΙΜΩΝΟΣ** τοῦ Ζηλωτοῦ.

- » ἔοικε, Χριστὲ, τοῦτό σοι Σίμων λέγειν·
- » Ζηλῶν πάθος σὸν, καρτερῶ σταυροῦ πάθος.
- » Ἐν ξύλῳ ἀμφετάθη Σίμων δεκάτῃ μεγάρθμος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπόστολος Σίμων ὁ ὀνομαζόμενος καὶ Ναθαναήλ, κατήγετο ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦτο καὶ νυμφίος εἰς τὸν ἐν Κανᾶ γάμον, εἰς τὸν ὁποῖον προσκληθεὶς ὁ Κύριος μετὰ τῶν μαθητῶν του, μετέβαλε τὸ νερὸν εἰς κρασίον. Ὅθεν βλέπων ὁ Σίμων τὸ θαῦμα τοῦτο, ἀφῆκε νύμφην καὶ γάμον καὶ οἰκίαν καὶ ἠκολούθησε τὸν Χριστόν, τὸν φίλον καὶ θαυματουργὸν καὶ νυμφαγωγὸν καὶ νυμφίον

τῶν καθαρῶν ψυχῶν. Ὑπάρχων δὲ καὶ οὗτος εἰς ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα, εὗρίσκετο ὁμοῦ μετὰ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους εἰς τὸ ὑπερῶν· ὅθεν ἐγένετο ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτε αὐτὸ ἐπεδήμησεν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν. Περιπατήσας λοιπὸν ὡς ἀπόστολος εἰς πάμπολλα μέρη τῆς οἰκουμένης, κατέκαυσεν ὅλην τὴν πλάνην τῆς πολυθείας, διότι διήλθεν ὅλην τὴν Μαυριτανίαν καὶ τὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς, κηρύττων τὸν Χριστόν. Ὑστερον δὲ καταντήσας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ πολλοὺς ἀπίστους φωτίσας μετὰ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, ἐσταυρώθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις καὶ τελειωθείς, ἐνεταφιάσθη ἐκεῖ. Ζηλωτῆς δὲ ὠνομάσθη, διότι εἶχε ζῆλον πολὺν, ἀγάπην δηλαδὴ θερμὴν καὶ ὑπερβάλλουσαν πρὸς τὸν Θεὸν Παντοκράτορα. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀγαθῶν **ΑΛΦΕΙΟΥ**, **ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ** καὶ **ΚΥΠΡΙΝΟΥ**.

Εἰς τὸν Ἀλφειόν.

- » Ἀλφειὸς εἰ καὶ γλώσσαν ἐξαφῆρθη,
- » Τῇ ψυχικῇ γλώττῃ σε δοξάζει, Λόγε.

Εἰς τὸν Φιλάδελφον.

- * » Ὁ Φιλάδελφος ἡ φιλόχριστος φᾶναι,
- » Χριστοῦ φίλῶν ἤθλησεν εἰς πῦρ ἐσχάρας.

Εἰς τὸν Κυπρίνον.

- * » Ὅπτοῦ φαγῶν πρὶν, Σῶτερ, ἰχθύος μέρος,
- » Ἐκ τηγάνου Κυπρίνον ἡδέως δέχου.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν χώραν τὴν καλουμένην τῶν Βασκάνων, ἐκ πόλεως Πρεφακτῶν, εὐγενεῖς κατὰ τὸ γένος καὶ πλούσιοι, υἱοὶ ὄντες Βιταλίου ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως, ἀνατραφέντες μετὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀγνοσίαν τῶν θείων Γραφῶν, διὰ τῆς διδασκαλίας Διωνυσίου τινος ἀγιοτάτου ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Οὗτοι λοιπὸν ἐρωτηθέντες ἀπὸ τὸν Ἀνηγγελίωνα, ² ὁ ὁποῖος εὐτάλη

¹ Ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου γίνεταί ἡ μνήμη τῆς πρὸς Χριστόν γνωρίσεως τοῦ ἀποστόλου τούτου. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τούτον ἐγκώμιον ἐπέλεξε Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί φαῖδρα σήμερον ἡ ἡμέρα;» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.)

² Ἐν ἄλλῳ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, τῷ τῆς τοῦ Διονυσίου δηλαδὴ, Ἀγγελίων γράφεται οὗτος, ἐν δὲ τοῖς Μηναιῶν Αἰγγελίων.

ἀπὸ τὴν Ῥώμην μὲ γράμματα βασιλικά, παρ' ἐκείνου ἀποστέλλονται εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς τὸν Λικίνιον· ὁ δὲ Λικίνιος πάλιν ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Βαλεριανὸν διὰ νὰ τοὺς ἐξετάσῃ· ὁ Βαλεριανὸς δὲ τοὺς ἔστειλε πρὸς τὸν ἡγεμόνα Διομήδη, καὶ ὁ Διομήδης πρὸς τὸν Τέρτυλλον, ὁ ὅποιος ἦτο ἐξουσιαστὴς τῆς Σικελίας. Ἀπὸ ἑνα ἕκαστον λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡγεμόνων ἐδοκίμασαν οἱ ἅγιοι διάφορα εἶδη βασάνων, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔν μόνον ἔαν ἐδοκίμαζεν ἄλλος, βεβαίως ἤθελεν ἀποκάμῃ ἢ καὶ ἀποθάνῃ· τόσον ἀνυπόφορα καὶ δυνατὰ ἦσαν ἐκεῖνα τὰ βάσανα. Τελευταῖον δὲ ἀπὸ τὸν Τέρτυλλον ἔλαβον οἱ αἰοίδιμοι τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὁ μὲν Ἀλφειὸς ἀπεκεφαλίσθη, ὁ δὲ Φιλάδελφος ἠπλώθη ἐπὶ πεπυρωμένης ἐσχάρας καὶ ὁ Κυπρίνος ἐβλήθη εἰς πεπυρωμένον τηγάνιον καὶ οὕτως ἀνήλθον καὶ οἱ τρεῖς νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΗΣΥΧΙΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Τὸν βίον Ἡσύχιος ἄγων ἡσύχως,
- » Ἐν ἡσυχίᾳ πρὸς Θεὸν διαβζίνει.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἡσύχιος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Ἀδραπηνά· ἦτο δὲ ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ πρᾶος, καὶ καθὼς ἦτο τὸ ὄνομά του Ἡσύχιος, οὕτω φερωνύμως εἶχεν ἡσυχον καὶ τὴν πολιτείαν του. Οὗτος λοιπὸν παρακαλέσας τὸν Κύριον νὰ δεῖξῃ εἰς αὐτὸν τόπον νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ Θεῷ, προσετάχθη διὰ θεϊκῆς ἀποκαλύψεως νὰ καταβῇ εἰς τὰ μέρη τῆς θαλάσσης, καὶ κατοικήσῃ εἰς ἕν βουνὸν ὀνομαζόμενον Μαίτωνος. Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν διήλθε χρόνους πολλοὺς· ἔπειτα ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὸ νερόν, ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον καὶ κτίσας μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, διήλθε καλῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του μὲ ὑπομονὴν καὶ ἀσκησιν, καὶ ποιήσας πολλὰ θαύματα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* Ὁ ὁσίου πατὴρ ἡμῶν *ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ* ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Συναλλαγὴ τις πρὸς Θεὸν Ἀχυρεντίω.
- » Πόνους Ἐδὲμ λαβόντι τὴν πόρρω πόνων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΩΚΙΟΥ.

- » Μωκώμενόν σε δεισιδαίμονα πλάνην,
- » Οἱ δυσσεβεῖς κτείνουσι, Μώκιε, ξίφει.
- » Μώκιος ἑνδεκάτῃ κεφαλὴν τμήθη ἀγανόφρων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σπή (288), οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ὠνομάζοντο Εὐφράτιος καὶ Εὐσταθία, εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι, καταγόμενοι ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην. Οὗτος λοιπὸν ἐχρημάτισεν ἱερεὺς τῆς ἐν Ἀμφίπολει Ἐκκλησίας, (ἡ Ἀμφίπολις εὐρίσκεται ἀναμεταξὺ εἰς τὸ Ὀρφάνι καὶ Πράβι, καὶ ὠνομάζετο πρότερον μὲν Ἐννέα ὁδοὶ καὶ Μυρίκη καὶ ἄλλα ὀνόματα, ὕστερον δὲ ὠνομάσθη Χριστούπολις μὲ θρόνον Μητροπόλεως· τῶρα ὁμως εἶναι ἔρημος,) καὶ καθὸ τοιοῦτος προσεῖχε πάντοτε εἰς τὸ νὰ διδάσκῃ, κηρύττων τὸν Χριστὸν καὶ παραγγέλλων εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων. Ὅτε δὲ ὁ Ἀνθύπατος Λαοδίκιος ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν ψευδόθεον Διόσκορον, καὶ οἱ ἄλλοι εἰδωλολάτραι ἦσαν συνηγμένοι, τότε ὁ ἅγιος Μώκιος ὑπῆγε καὶ ἐκρήμισε τὸν βωμόν. Ὅθεν πιασθεῖς, ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· καὶ πρῶτον μὲν ἐκρέμασαν αὐτὸν, ἔπειτα δὲ ἐξέσχισαν τοὺς μὲνιγγας τῆς κεφαλῆς του, καὶ τὰς σιαγόνας καὶ τὰς πλευράς του· μετὰ ταῦτα ἤναψαν κάμινον ἀπὸ πίσσαν καὶ στυπίον καὶ κλήματα, ἀλλὰ τόσον πολλὰ τὴν ἤναψαν, ὥστε ἡ φλόξ ἀνέβη ὑψηλὰ ἕως ἑπτὰ πήχεις· ἐκεῖ λοιπὸν μέσα ἔβαλον τὸν ἅγιον. Ἡ δὲ φλόξ δεχθεῖσα τὸν μάρτυρα σῶον αὐτὸν διεφύλαξε, διότι ἔβλεπον οἱ ἔξω τῆς καμίνου ἐστῶτες, ὅτι ἐπεριπάτει ὁ ἅγιος εἰς τὸ μέσον τοῦ καμινίου ὁμοῦ μὲ τρεῖς ἄλλους ἀνδρας ἐνδόξους· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἤστραπτε περισσότερο ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς καμίνου· καὶ λοιπὸν ἡ φλόξ τῆς καμίνου, τὸν μὲν ἅγιον δὲν ἤγγισεν ὀλοτελῶς οὔτε εἰς αὐτὰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του· χυθεῖσα δὲ ἔξω τῆς καμίνου, κατέκαυσε τὸν Ἀνθύπατον καὶ ἑννέα ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους εἶχε μαζί του. Ἀλλὰ τόσον πολλὰ τοὺς κατέκαυσε, ὥστε δὲν ἔμεινεν ἀπὸ τὰ σώματά των οὐδὲ παραμικρὸν μέρος.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐκβῆκεν ὁ ἅγιος ἀβλαβῆς ἀπὸ τὴν κάμινον, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ἀπὸ τὸν Πρίγκιπα Θαλάσσιον. Ὅτε δὲ ὑπῆγεν ἐκεῖ ἄλλος ἀνθύπατος, τότε ἔφερε τὸν μάρτυρα εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἐπίσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μᾶλλον λαμπρῶς τὸν

ἐκήρυξεν, ἔδεσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς δύο τροχούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐσυμπατήθη καὶ κατεκόπη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής. Ὑστερον δὲ λυτρωθεὶς παραδόξως ἀπὸ τοὺς τροχούς, ἐρρίφθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν καταφάγωσιν, ἐφυλάχθη ὁμως καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ὅθεν ὄλος ὁ λαὸς ἐφώναζε νὰ ἀφήσῃσι πλέον τὸν ἅγιον καὶ νὰ μὴ τὸν τυραννώσι. Τούτου χάριν ἔστειλεν αὐτὸν ὁ ἀνθύπατος πρὸς τὸν ἄρχοντα Φιλιππήσιον, ὅστις εὕρισκτο εἰς τὴν Πειρινθούπολιν τῆς Θράκης, ἣ ὁποία τώρα ὀνομάζεται Ἡράκλεια, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλαν αὐτὸν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐκεῖ δὲ ἔλαβεν ὁ μακάριος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν. Ὅθεν ἀποκεφαλίσθεις ὁ γενναῖος ἀγωνιστής, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ διπλοὺς τοὺς στεφάνους, καὶ ὡς ἱερεὺς, καὶ ὡς μάρτυς Κυρίου. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον τότε μὲν ἐνεταφιάσθη ἐν μίλιον ἔξω τῆς πόλεως, ὕστερον δὲ ὅτε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσεν, ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου τούτου πολύτιμον καὶ περιφανῆ καὶ κατὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ κατὰ τὸ κάλλος, καὶ ἐκεῖ ἀπέθεσε τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον, ὅπου καὶ ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ του τελεῖται.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων, ἧτοι ἐγκαιρίων τῆς Θεοφυλάκτου καὶ Θεομεγαλύτου Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ἐξαιρέτως ἀνακειμένης τῇ προστασίᾳ τῆς Παραχράτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἐπ' αὐτῆς διασσωζομένης.

- » Γενεθλίων σῶν δεῖ με τιμᾶν ἡμέραν,
- » Ἐν σοί, πόλις, τυχόντα τῶν γενεθλίων. ¹

* Ὅτε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος τῶν χριστιανῶν βασιλεὺς ἐπῆρε τὴν πόλιν τοῦ Βυζαντος, ἔκτισεν αὐτὴν πολλὰ μεγαλιτέραν ἀφ' ὅτι ἦτο πρότερον καὶ ἀλλάξας τὸ πρότερον ὄνομα τῆς, μετωνόμασεν εἰς τὸ ἰδικόν του ὄνομα, καλέσας αὐτὴν ἀντὶ Βυζαντίου, Κωνσταντινούπολιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν ὄλον τὸ τευχόκαστρον καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ἱεράς ἐκκλησίας, ἀφιέρωσεν αὐτὴν κατ' ἐξαιρέτον τρόπον εἰς τὴν ὑπερένδοξον ἡμῶν Δεσποιναν καὶ

ἀειπαρθένον Θεοτόκον. ¹ Ὅθεν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ διὰ τὸ τοιοῦτον μεγαλοπρεπὲς ἔργον, ὁπερ κατώρθωσεν, ἔκαμε λιτανεῖαν μὲ τὸν τότε Πατριάρχην καὶ μὲ ὄλον τὸν κληρὸν καὶ τὸν λαόν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν φόρον, ὅπου οἱ πολῖται ἀνεστήλωσαν τὸν ἀνδριάντα του, ὁ ὁποῖος εἶχε μέσα εἰς τὴν κεφαλὴν τοὺς ἁγίους ἤλους μὲ τοὺς ὁποίους ἐκαρφώθη ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρόν. Κάτωθεν δὲ τοῦ ἀνδριάντος εὕρισκοντο τὰ δώδεκα κοφίνια, τὰ ὁποία ἐδέχθησαν τὰ περισσεύματα ἀπὸ τοὺς πέντε ἄρτους, τοὺς ὁποίους εὐλόγησεν ὁ Χριστὸς καὶ ἐπλήθυναν. Ἀπὸ τότε λοιπὸν παρέλαβεν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία νὰ ἑορτάζη κατ' ἔτος τὴν τοιαύτην ἑορτὴν εἰς ἐνθύμησιν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΙΟΣΚΟΡΟΣ ² ὁ νέος ξίγει τελειοῦται.

- * » Παρ' ἡμέραν ζῆν μῦθος ἦν, Διοσκόρους,
- » Διόσκορος δὲ ζῆν ἀεὶ, τιμηθεῖς, ἔχει.

¹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τρόπους διεφύλαξεν ἐκ πολλῶν κινδύνων τὴν εἰς αὐτὴν ἀφιερωθεῖσαν πόλιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, τοῦ ἐν ἔτε: 716 βασιλεύσαντος, ἐμβῆκαν οἱ Σαρακηνοὶ ἐνδὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ περιεκύκλωσαν αὐτὴν χρόνους τρεῖς· ἀλλ' ὁμως ἔφυγον ἄπρακτοι· καὶ πολεμοῦντες δὲ τοῖς Βουλγάροις οἱ αὐτοὶ Σαρακηνοὶ ἐνικήθησαν ὑπ' ἐκείνων, ὡς ἱστορεῖ τοῦτο ἐκ τῶν Λατίνων ὁ Βέδας, καὶ ἐκ τῶν Γραικῶν ὁ Κεδρηνὸς καὶ ὁ Θεοφάνης, ὅστις λέγει ὅτι ὁ στόλος τῶν Σαρακηνῶν ἠφανίσθη ἀπὸ τὰ πυρφόρα πλοῖα τοῦ βυσιλείως· πλὴν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου διεφύλαξε τὴν πόλιν ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Διότι ἂν τὸ κάστρον ἢ Βετυλούα ἐφυλάχθη ἀπὸ τὴν Ἰουδίῃ, πόσω μᾶλλον ἐφυλάχθη ἢ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὴν τριπάρθενον καὶ θαδίτιδα κόρην Μαρίαν, ὡς λέγει ὁ Γρηγόριος ἐν τῇ πρὸς τὸν ἅγιον Γερμανὸν ἐπιστολῇ; ἄξιται δὲ λόγος, ὅτι ἡ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἐπεφέρετο ἐπάνω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως μετ' ἄκρας εὐλαθείας. Ὅθεν καὶ αὐτὴ ὑπερησπίζετο τὴν πόλιν τῆς, ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ Θεοτόκος λέγει ὡς ἐκ προσώπου τῆς εἰς τὸ ἄσμα τῶν ἁγμάτων· « Ἐγὼ τείχος, καὶ μαστοὶ μου ὡς πύργος. (Ἄσμ. ἡ'. 10) ἐξ ἐκείνου δὲ ἤρχισε νὰ ψάλληται εἰς κάθε ἐκκλησίαν ὁ ἀκάθιστος ὕμνος. Ἰόσον δὲ θανατικὸν ἠκολούθησε τότε εἰς τοὺς Σαρακηνούς, ὥστε ἀπέθανον διακόσια χιλιάδες ἀνθρώπων· ἔθεν ἐκ τούτου καὶ ἐκ τῆς πείνης ἠναγκάσθησαν καὶ ἔφυγον ἄπρακτοι. (βρα σαλ. 623 τῆς Δωδεκαβίβλου) βρα καὶ τὸν Συναξαριστὴν εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου.

² Ἐν δὲ τοῖς Μηναιοῖς καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Διοσκοριδῆς γράφεται· ἴσως ὡς ὑποκοριστικὸν, καθ' ὅτις μικρότερος καὶ νεώτερος Διόσκορος, ὡς γράφεται ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, πρὸς διαφορὰν τοῦ παλαιότερου μάρτυρος Διοσκοροῦ, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

¹ Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ Χριστοφόρος Πατρίκιος ὁ Μιτυληναῖος, τῶν περισσοτέρων στίχων τοῦ Συναξαριστοῦ ποιητής, καὶ δὴ καὶ τοῦ παρόντος διστίχου· οὗτος λέγω ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐγεννήθη, τῶν γονέων αὐτοῦ ἐκ Μιτυλήνης ὄντων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Σμύρνην, καὶ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐφέρθη ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Σμύρνης καὶ κηρύξας ἑαυτὸν χριστιανόν, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν. Εἶτα ἠρωτήθη καὶ δεύτερον, καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενεν εἰς τὴν αὐτὴν πίστιν, ἐπρόσταξεν ὁ ἄρχων καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος *ΑΡΓΥΡΟΥ* τοῦ Θεοσαλοτικέως, ἀθ.λήσαντος ἐν ἔτει 1806. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβειαῖς Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ *ΙΒ΄*, μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ* ἐπισκόπου Κύπρου.

- Φηναῖς Ἐπιφάνιος ἐν Κύπρῳ μέγας.
- Κλέος πο' αὐτῆ κα' ἠκῶν ἔχει μέγας.
- Τῆ δυοκαίδεκάτῃ Ἐπιφάνιον μόρος εἶλεν.

Οὗτος ὁ μέγας καὶ θαυματουργὸς Ἐπιφάνιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀρχαίου καὶ Ὀνωρίου τῶν βσιλιέων, ἐν ἔτει 402, κατήγατο δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Φοινίκης, ἐκ τῶν πλησιουσίων μερῶν τῆς ἐκεῖ Ἐλευθερουπόλεως, υἱὸς γονέων ἐργαζομένων μετὰ τὰς ἰδίας χεῖρας, καὶ τὴν γεωργικὴν μετεργαζομένων. Ἀνατράφη δὲ εἰς μικρὴν οἰκίαν ὅποια ἦτο τῶν πενήτων καὶ γεωργῶν γονέων του, αὐτὸς μετὰ τοὺς ἰδίους του κόπους ἐξέλαμψεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ μετὰ τὴν κατὰ Θεὸν ἀρετὴν του ἀνέβη, ὁ ἀειδίμος εἰς τὸ ἀκρότατον ὕψος τῆς εὐσεβοῦς καὶ θεαρέστου πολιτείας, διότι οἱ μὲν γονεῖς του, Ἑβραῖοι ὄντες, ἀπέμειναν εἰς τὴν σκιάν καὶ εἰς λατρείαν τοῦ νόμου, καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἰδῶσι τὸ φῶς τῆς χάριτος τοῦ Εὐαγγελίου· οὗτος δὲ ὁ μακάριος ἔδραμεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀλήθειαν ἀπὸ μικρὰν ἀφορμὴν τὴν ἀκόλουθον· Ἐνάρετός τις Κλεόβιος ὀνομαζόμενος, ἰάτρευσε τὴν πληγὴν τὴν ὅποιαν εἶχε λάβει ὁ ἅγιος εἰς τὸν μηρὸν, ἐπειδὴ τὸν ἐκρήμισεν ὁ ὄνος του, ὅστις ἀτακτῆσας εἰς τὸν δρόμον καὶ πεσὼν ἐθανατώθη. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος ἔλαβεν εἰς τὴν καρδίαν του ἀμφιβόλους τινὰς λογισμοὺς περὶ τοῦ παλαιοῦ νόμου· ὅθεν δὲν ἐπρόσεχε τόσον πολλὰ εἰς τὴν λατρείαν καὶ φύλαξιν αὐτοῦ. Ὑστερον δὲ, ἀνταμώσας μοναχὸν τινὰ, Λουκιανὸν ὀνόματι, καὶ

βλέπων ὅτι αὐτὸς ἔδωκε μὲν τὸ φόρημά του εἰς ἓνα πτωχόν, ὅστις τὸν ἐξήτει ἐλεημοσύνην, ἐνεδύθη δὲ ἐκ Θεοῦ ἄνωθεν ἄλλο λευκὰν ἔνδυμα· τοῦτο, λέγω, τὸ θαυμάσιον βλέπων, εὐθύς ἐδέχθη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν καὶ ἐβαπτίσθη. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος ἐβαπτίσθη ὅσα θαύματα ἐνέργησεν, εἶναι δυσκολώτατον πρᾶγμα νὰ τὰ περιλάβῃ τις με συντομίαν, διότι τὸ νὰ διηγηθῆται τις τὸ μῆκος καὶ πλάτος τῶν θαυμασιῶν τῆς ἱστορίας του, εἶναι τὸ ἴδιον, ὡς ἂν νὰ ἐδοκιμάζε νὰ ἀντλήσῃ τὴν θάλασσαν με μικρὸν ἄγγλον. Ὅθεν τόσα μόνον, τὰ ἐξῆς, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ ἁγίου τούτου.

Ὅτε μὲν ἦτο μοναχὸς μετεχειρίζετο, ὡς εἶπομεν, ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ ἐνέργει πλῆθος θαυμαμάτων καὶ ἰατρείας, καὶ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων· τὰ αὐτὰ δὲ ἐνέργει καὶ ὅτε ἔγεινεν ἀρχιερεὺς· πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐδίδασκε καὶ τὸ ποιμνίον του διδασκαλίαν ὀρθοδόξον, καὶ συνέγραφε πλῆθος συγγραμμάτων, διὰ μέσου τῶν ὁποίων πᾶσα μὲν βλάσφημος γλῶσσα ἀπεστομιζέτο, πᾶσα δὲ ἐκκλησίαι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐδιδάσκετο. Ὅθεν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐνθεον παρρησίαν του, πειραζομὰς πολλοὺς ὑπέμεινεν ὁ ἀειδίμος ἀπὸ τοῦς τότε αἰρετικῶν καὶ κακοδόξων. Ζήσας λοιπὸν χρόνους ἑκατὸν δεκαπέντε, καθὼς αὐτὰς ὁ ἴδιος εἶπε τοῦτο εἰς τὸν βσιλιέα Ἀρχάδιον, ὅταν τὸν ἠρώτησε, παρῆδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Κύριον, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς Κύπρον τὴν ἐπαρχίαν του, καθὼς ὁ μέγας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔγραψεν εἰς αὐτόν· ὅτι ἐηλαδὴ δὲν θέλει φθάσει νὰ ἰδῆ τὸν θρόνον του· ἐπειδὴ ἀπὸ ἀπλότητα ἐσυμφώνησε καὶ ὁ ἅγιος οὗτος με τοὺς ἐξορίσαντας τὸν θεῖον Χρυσόστομον. Ἀντέγραψε δὲ καὶ ὁ θεῖος Ἐπιφάνιος εἰς τὸν μέγαν Χρυσόστομον, ὅτι μὴδὲ αὐτὸς θέλει φθάσει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου τὸν ἐξώρισαν· ὅθεν καὶ τῶν δύο ἐπληρώθη ἡ πρόρρησις. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ἀγιωτάτῳ αὐτοῦ ναῷ, τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τὸν ἅγιον Φιλήμονα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.) ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸν ἅγιον τούτον Ἐπιφάνιον ὀνομάζει πατέρα τῶν ἐπισκόπων ὁ θεῖος Ἰερώνυμος ἐν τῇ πρὸς Παμμάχιον ἐπιστολῇ. Ἡ δὲ οἰκουμένη ἐδόμοη Σύνοδος ἐν τῇ ἔκτῃ πράξει αὐτῆς, πατέρα καὶ διδάσκαλον τῆς καθόλου ἐκκλησίας τούτου καλεῖ.

¹ Τὸ μαρτύριον τούτου ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

μῶν **ΓΕΡΜΑΝΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Χαίρειν ἀφείς γῆν Γερμανός καὶ γῆς θρόνον,
- » Γῆς Δημιουργοῦ τὸν θρόνον χαίρει βλέπων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γερμανός ἦτο μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου τοῦ δευτέρου, διήρκεσε δὲ καὶ μέχρι Λέοντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ψκ' (720), υἱὸς Πατρικίου τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀνθρώπου περιφανοῦς καὶ περιβοήτου κατὰ τὴν ἀρετὴν, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἐδιοίκησε πολλὰς ἐξουσίας δημοσίας. Ὅθεν καὶ ἐθαύμασαν μὲν αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειάν του καὶ ἀρετὴν ὅλοι οἱ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες, ὁ δὲ τοῦ Ἡρακλείου ἐγγονος, Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνάτος, φθονήσας αὐτὸν, τὸν ἐθανάτωσε, λέγων ὅτι ἐβουλεύθη νὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τῆς βασιλείας του. Τὸν δὲ υἱὸν του τοῦτον ἄγιον Γερμανὸν εὐνοῦχισε καὶ συνηρίθμησε μὲ τὸν κληρὸν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ ἅγιος μεταχειρισθεὶς τὸν παρὰ γνώμην του τοῦτον γενόμενον εὐνουχισμόν, ὡς εὐρημα κερδαλέον, ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν μελέτην καὶ θεωρίαν τῶν θείων Γραφῶν. Ὅθεν ἀνέβη ὁ ἀοιδίμος εἰς πολὺ ὕψος Θεϊκῆς γνώσεως μὲ τὴν ὀξύτητα τῆς φύσεως ἣν εἶχε, καὶ μὲ τοὺς συχνοὺς κόπους καὶ τὴν ἐπιμέλειάν του· καὶ ἀφ' οὗ ἐρρῦθημισε καλῶς τὴν ζωὴν του, πρῶτον μὲν ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Κυζίκου ἐν ἔτει ψιδ' (714), ὅχι γενόμενος τὴν μίαν ἡμέραν διάκονος, καὶ τὴν ἄλλην ἱερεὺς, καὶ τὴν ἄλλην ἀρχιερεὺς· ἀλλὰ μὲ ἀκολουθίαν καὶ μὲ χρόνον ἀρκετὸν δοκιμάζων εἰς ἕκαστον βαθμὸν.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι ἐχρειάζοντο τότε ἐπιστασίαν καὶ διοίκησιν φρονίμου τινὸς καὶ γνωστικοῦ ἀνδρός, στολισμένου μὲ λόγον καὶ πρᾶξιν, ὁποῖος ἦτο ὁ ἅγιος, διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ Κυζίκου ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τότε λοιπὸν μὲ τὰς πολλὰς του διδασκαλίας κατήρτισεν ὁ μακάριος τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐξήγησε τὰ βαθύτερα καὶ ἀσαφῆ τῆς Γραφῆς νοήματα· καὶ ἐστόλισε μὲν τὰς ἐκκλησίας τῶν πιστῶν μὲ λόγους πανηγυρικοὺς καὶ ἐγκωμιστικoὺς· ἐγλύκανε δὲ μὲ μελωδίας καὶ ᾠσματα καὶ τροπάρια ¹ τὸ σκληρὸν καὶ βαρὺ τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς γινομένων ἀγρυπνιῶν. Λέων δὲ ὁ Ἰσαυρος (διότι ἔ-

φθασε μέχρις αὐτοῦ ὁ ἅγιος, ὡς εἶπομεν) ἀντὶ νὰ ἦναι βασιλεὺς καὶ μονάρχης ἔγεινε τύραννος σκληρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ ὀρμᾷ κατὰ τοῦ Θεοῦ· ἐπεχείρησε δηλαδὴ ὁ ἀληθῆριος νὰ ἀθετῆ τὰς ἱεράς καὶ ἁγίας εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι παριστώσι τὸν μὲ σάρκα πολιτευσάμενον Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὔτε μὲ νοθεσίας, οὔτε μὲ ἀποδείξεις τῶν Γραφῶν ἐπέιθετο, ὅτι πρέπει νὰ τιμῶνται καὶ νὰ προσκυνῶνται αἱ ῥηθείσαι ἅγιοι εἰκόνας. Ὅχι μόνον δὲ τοῦτο ἐποίει, ἀλλ' ἀκόμη κατέκασεν ὁ δυσσεβῆς καὶ τὰ βιβλία, ὅσα συνέγραψεν ὁ ἅγιος οὗτος Γερμανός, διὰ μέσου τῶν ὁποίων παριστάτο μὲν ἡ δύναμις καὶ τὸ κράτος τῆς ὀρθοδοξίας, ἠλέγχετο δὲ ἡ κακοδοξία τῶν δυσσεβῶν αἰρετικῶν καὶ εἰκονομάχων. Ὅτε λοιπὸν ταῦτα ἠκολούθησαν, ὁ ἅγιος Γερμανός ἐστοχάσθη, ὅτι διδάσκων αὐτὸν δὲν κάμνει ἄλλο, παρὰ νὰ λαλῆ εἰς κωφὸν καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, μεθυσμένον ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν, καὶ μὴ θέλοντα νὰ ἀνανήψῃ καὶ νὰ διορθωθῇ.

Ὅθεν βαλὼν τὸ ὠμοφρόνιον του ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν γονικὸν του οἶκον, τὸν λεγόμενον τοῦ Πλατανίου, ἐκεῖ ἡσύχαζε. Φθάσας λοιπὸν εἰς χρόνους ἐνεννήκοντα, εἰς γῆρας καλὸν καὶ βαθύ, ἐτελείωσεν ὁ μακάριος τὴν ζωὴν του καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τὸ δὲ ἄγιον αὐτοῦ λείψανον ὅχι μόνον ὅτε ἐφέρετο διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ ἠλευθέρωσε πολλοὺς ἀπὸ ἀσθενείας διαφόρους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν του ἀναβρῦει καθ' ἑκάστην ἰατρείας εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας· ἐνταφιάσθη δὲ αὐτὸ εἰς τὸ εὐαγὲς μοναστήριον τῆς χώρας. Ἡ δὲ σύναξις καὶ ἑορτὴ του τελεῖται ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. ¹

¹ Περὶ τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ καὶ ταῦτα προστίθενται παρὰ Μελετίου. Ἦγουν ὅτι ὅτε εὐνουχίσθη εἶχεν ἤδη παρῆλθῃ ἡ ἡλικία ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι συνήθεια νὰ γίνετα ὁ εὐνουχισμός· ὅτι ἔγεινε Πατριάρχης ὅχι ἀπὸ τὸν Πάπαν Γρηγόριον τὸν Β'. ὡς ψευδῶς λέγουσιν οἱ τοῦ Πάπα κολακκες, ἀλλ' ἀπὸ τὴν συναθροισθεῖσαν Σύνοδον ἐπὶ Ἀρτεμίου τοῦ καὶ Ἀναστασίου· ὅτι ἐπατριάρχευσε χρόνους δεκατέσσαρας καὶ μῆνας πέντε, καὶ ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ ὅτι ἔγραψε λόγον διηγηματικὸν πρὸς Ἀνθίμου τὸν διάκονον περὶ τῶν γενομένων Συνόδων μέχρι τῶν χρόνων αὐτοῦ, καὶ ἄλλα τινά. Σημειοῖ δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 626 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ὁ ἅγιος Γερμανός ἐξοριζόμενος, ἔλαβε τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἣτις ἦτο ἱστορημένη διὰ ψηφιδῶν ἐπάνω εἰς σακίδα καὶ ἔγραψε μὲ τὴν ἰδίαν του χεῖρα εἰς χάρτιον τὰ γράμματα ταῦτα «Διδάσκαλε, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.» ἐκόλλησε δὲ τὸν χάρτην εἰς τὴν εἰκόνα, ἔπειτα ἀψῆκεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ δὲ εἰκόνα, ὡ

¹ Καθὼς τὰ Τροπάρια ταῦτα φέρονται ἐπιγεγραμμένα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου τούτου Γερμανοῦ.

* Ο άγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ Βλάχος** ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχξδ' (1662), ἀρχόντη τελειούται.

- † * Σώφρων ὑπάρχων, ὡς Ἰωάννη Βλάχε.
- * Ἄθλις ἄριστα δι' ἀγάπην Κυρίου. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΓ'**, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ**.

- * Θρόνος τὸ πικρὸν δῆγμα τῆ Γλυκερίας,
- * Ὑπεργλυκάζον ὡς ἀληθῶς ἦν μέλι.
- * Ἐν τριτάτῃ δεκάτῃ δάκε καὶ κτάνε θῆρ Γλυκερίαν.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντωνίνου τοῦ βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος, ἐν ἔτει ρμᾶ (141), εὕρισκομένη κατὰ τὴν Τραϊανούπολιν, (ἣτις κεῖται εἰς τὴν παραθαλασσίαν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου, Τράνι κοινῶς λεγομένη). Ὅταν λοιπὸν ἐθυσίαζεν ὁ ἡγεμὼν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἡ ἁγία αὕτη ἔγραψεν ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπόν της τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ ὑπήγεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, κηρύττουσα καὶ ὀνομάζουσα ἑαυτὴν χρι-

τοῦ θαύματος! ἐστάθη ὀρθία, καὶ διὰ τεσσάρων ἡμερῶν ὑπῆγεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἐκεῖ ἐγνώσθη τῷ Πάπᾳ δι' ἀποκαλύψεως. Προσθέτει δὲ καὶ τοῦτο. ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἔρριψαν πανταχοῦ ὄλας τὰς εἰκόνας τοῦ βασιλέως Κόνωνος, καὶ μὲ πολλὴν καταφρόνησιν κατεκρήμνιζον αὐτὰς καὶ κατεπάτου, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνος ἐξέβαλε τὰς εἰκόνας. Καὶ τοῦτο δὲ ἀκόμη σημειοῖσι ὁ βῆθεις Δοσίθεος σελ. 622 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ὁ ἅγιος Γερμανὸς ἦτο ἄνθρωπος ἐνάρετος καὶ προορατικώτατος, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Μεταφραστὴν, ὅτε ὁ ἅγιος Γερμανὸς μετέβαινεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπήντησεν αὐτὸν ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ νέου, καὶ ἐβόησεν αὐτῷ λέγουσα, Εὐλόγησον Δίεσπότη μου τὸν καρπὸν, τὸν ὁποῖον βαστάζω εἰς τὴν κοιλίαν μου. Ὁ δὲ ἅγιος πρὸβλέπων τὸ μέλλον, ἀπεκρίθη αὐτῇ, «Εὐλόγησάτω αὐτὸν ὁ Κύριος διὰ πρεσβειῶν τοῦ νεομάρτυρος Στεφάνου» καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐφάνη αὐτῇ ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πατριάρχου μία ἀναμμένη λαμπάς. Ὅθεν ὅτε ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ὀνομάσθη Στέφανος κατὰ τὴν πρόβρρησιν τοῦ ἁγίου, ἡ ὁποία ἐπρομήνυεν ἀκόμη καὶ τὸ μαρτύριον, ὅπερ ἐμελλε νὰ πάθῃ ὁ ἅγιος. Ὅρα καὶ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον τὴν φρικτὴν διήγησιν τὴν ὁποίαν γράφει ὁ θεὸς ὀδτος Γερμανὸς ἐν τῷ περὶ μετανοίας λόγῳ αὐτοῦ· ἦτοι περὶ τοῦ πολλᾶκις ἀμαρτάνοντος καὶ μετανοοῦντος, εἶτα πάλιν ἀμαρτάνοντος. Ἄν καὶ ἡ διήγησις αὕτη παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ φημι γράφεται, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀμφιλοχίου.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν νέον Μαρτυρολόγιον.

στιανὴν καὶ δούλην Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἡ ἁγία ἐμβᾶσα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ προσευχηθεῖσα εἰς τὸν Χριστὸν, ἐκρήμνισε τὸ εἶδωλον τοῦ Διός, καὶ κατεσύντριψεν αὐτό. Οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ εὐρεθέντες ἐκεῖ, ἔρριπτον μὲν πέτρας κατὰ τῆς μάρτυρος, πλὴν δὲν ἐκτύπων αὐτὴν· διὸ κρεμάσαντες τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὰς τρίχας, ἐξέσχισαν αὐτὴν. Ἐπειτα ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν τῇ ἔδωκαν οὔτε φαγητὸν, οὔτε ποτὸν εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν· ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου ἔφερε τροφήν εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔπαθε κἀνὲν κακόν, ἀπὸ ὅσα ὁ ἡγεμὼν ἐστοχάζετο, ὅτι θὰ πάθῃ διὰ τὴν πείναν. Μάλιστα δὲ θαυμασμόν καὶ ἐκπληξιν μεγάλην ἔλαβεν αὐτὸς καὶ οἱ οὐντροφοί του, ὅτε εὔρον εἰς τὴν φυλακὴν ἀγγεῖον καὶ ψωμῖα καὶ γάλα καὶ νερόν, ἐνῶ ἡ φυλακὴ ἦτο κλεισμένη ἀσφαλῶς, καὶ κανεῖς δὲν ἐμβήκεν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ τὰ φέρῃ.

Μετὰ ταῦτα ἔβαλον τὴν ἁγίαν εἰς κάμινον πυρός· πεσοῦσα δὲ δρόσος ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἐσβυσε τὴν φωτίαν, ὅθεν ἡ ἁγία ἐκβῆκεν ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβής. Ὑστερον ἐξέβαλον τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς της ἕως εἰς τὸ μέτωπον· εἶτα δέσαντες τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας της, ἔρριψαν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν, ὑποκάτω της δὲ ἔστρωσαν πέτρας· ἄγγελος δὲ Κυρίου καταβάς, ἔλυσε αὐτὴν ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἰάτρυσεν τὴν κεφαλὴν της. Ὅθεν τὸ θαυμάσιον τοῦτο βλέπων ὁ δεσμοφύλαξ Λαοδικὸς ἐξεπλάγη, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἡ δὲ ἁγία πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ παρεδόθη διὰ νὰ τὴν φάγωσι τὰ θηρία. Ἐν δὲ ἀπὸ αὐτὰ ἐδάγκασεν αὐτὴν ὀλίγον τι, καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ἐκείνου παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ· τὸ δὲ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Ἡράκλειαν. ¹

¹ Περὶ τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας Γλυκερίας ταύτης γράφει ὁ Δοσίθεος ἐν σελ. 519 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι εἰς τὴν Ἡράκλειαν εὕρισκετο μία χαλκὴν λεκάνη, ἡ ὁποία ἐδέχετο τὰ θεόρροτα μῦρα, ἅπερ ἀνέβρουν ἀπὸ τοῦ τάφου τῆς ἁγίας ταύτης Γλυκερίας, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐγίνοντο πολλὰ θαύματα, ὡς ἱστορεῖ ὁ Θεοφύλακτος. Ἐχρησίμειε δὲ ἡ χαλκὴν λεκάνη ἐκείνη διὰ νὰ γίνεταί ἐν αὐτῇ ὁ ἁγιασμὸς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μάρτυρος. Ὁ δὲ τότε Ἡρακλείας, εὐρὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν μίαν λεκάνην χρυαῆν καὶ θαυμαστήν, ἠγόρασεν αὐτὴν καὶ διέσπειρε νὰ γίνεταί ἐν αὐτῇ ὁ ἁγιασμὸς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μάρτυρος ἀπὸ τῆς χαλκίνης· ὅθεν πλέον δὲν ἐγίνοντο θαύματα. Διὰ δὲ τὰ δάκρυα καὶ τὰς προσευχὰς τοῦ Ἡρακλείας, ἀπεκαλύθη

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος **ΛΑΟΔΙΚΙΟΣ** εἶπε τελειοῦσθαι.

- * » Λαοδικίος ἐν μέσῳ λαῶν, Λόγε,
- * Θεὸν καλῶν σε, πρὸς δικὴν ἤχθη, ξίφους.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΕΡΓΙΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

- * » Ὁ Σέργιος μοι πῶς τελευτᾷς τὸν βίον ;
- * Κοινῶ τέλει τέθνηκα, καὶ ζῶν εἰμί σοι. ¹

Οὗτος ὁ ἅγιος, ἀπὸ γένος ὦν ἐνδοξον καὶ μεγάλον, ἦτο καὶ μέγας κατὰ τὴν ψυχὴν, ζῶν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ωλέ (835). Πρασταθεὶς λοιπὸν εἰς τὸν ῥηθέντα διώκτην καὶ εἰκονομάχον Θεόφιλον, ἐπειδὴ ἐπροσκύνει τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἐδέθη ἀπὸ λαιμὸν μὲ σχοινίον, καὶ πομπευθεὶς εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἔλαθεν ὕβρεις καὶ καταφρονήσεις πολλὰς. Στερηθεὶς δὲ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα ὁ ἀοίδιμος, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλκτὴν καὶ ἔπειτα ἐξωρίσθη ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του Εἰρήνην καὶ μὲ τὰ τέκνα του, καὶ ὑπέμεινεν ἀνδρείως τὰς διαφόρους θλίψεις τῆς ἐξορίας. Καλεσθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν Θεόν, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ θανάτου, ἵνα λάβῃ τῆς ὁμολογίας τὸν ἀφθαρτον στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΣΙΚΑΚΟΥ ἐπισκόπου Συννάδων.

- * » Ὁ Παυσικάκου προστρέγων τῷ λειψάνῳ,
- * Παθῶν κκχούτων παύσιν εὐρίσκει ξένην.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει φπέ (585), καὶ πατρίδα μὲν εἶχε τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσει εὐρισκομένην Ἀπάμειαν, οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ὀνομαστοὶ καὶ τρόφιμοι τῆς

αὐτῷ δεῖ ἡ χρυσῆ ἐκείνη λεκάνη ἦτο ἀκάθαρτος· διὸ ἔφερον αὐτὴν εἰς τὸν τότε πατριάρχην ἄγιον Ἰωάννην τὸν Νηστευτὴν, καὶ ἐξετάσας ἐκεῖνος εὗρεν, δεῖ ἄρχων τις σοφὸς καὶ μάγος, Παυλίνοσ δνόματι, ἔχουσεν αἱματὰ μέσα εἰς τὴν λεκάνην ἐκείνην τρώπῳ θυσίας, καὶ ἐγοήτευσ μὲ τὴν ἐπίκλησιν τῶν δαιμόνων ὡς εἰδωλολάτρης. Ὅθεν ἀναφέρεται τῷ βασιλεῖ Μαυρικίῳ τὸ ὄρθμα, καὶ ὁ μὲν Νηστευτὴς διίσχυρίζετο ἀπὸ Γραφικὰ ῥητῶ, δεῖ πρέπει νὰ δοθῇ αὐτῷ παιδεία νομικὴ καὶ κατὰ κανόνα, ὁ δὲ Μαυρικίος ἐπαλούκωσεν αὐτὸν, τοὺς δὲ υἱοὺς του ἀπεκεφάλισεν, ὡς συκοφαντοὺς ὄντας τῆς μαγείας τοῦ πατρὸς των· (ὅρα, ὡ ἀναγνώστη, πόσῃ πικρὰν τιμωρίαν λαμβάνουσιν οἱ μάγοι καὶ γόηται.)

¹ Τοῦτο τὸ δίστιχον εἶναι κατ' ἐρωταπόκρισιν καὶ φαίνεται δεῖ ἐρωτᾷ ὁ Χριστὸς, ἀποκρίνεται δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ δεσπότης.

ἀληθεὺς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Ὅν δὲ ἀκόμη νέος, κατεδάμαζε τὸν ἑαυτὸν του μὲ ὑπερβολικὴν νηστείαν καὶ προσευχὴν, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν, ὅθεν ἐγένεεν ὑστερον μοναχός· ἔκτοτε δὲ ἐτρέφετο μὲ ὀλίγον ψωμίον καὶ νερόν, μετεχειρίζετο δὲ καὶ τὴν τέχνην τῆς ἰατρικῆς, καὶ ἰάτρευε ταῦτοχρόνως τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς, διώκων τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους, Θεραπεύων τὰ παιδία ὅσα ἐγεννῶντο κολοβά καὶ παράσημα, ἀνώρθωνε τοὺς ἔχοντας κύρτωμα (καμπύραν) εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐποιεῖ θαυμάσια.

Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλὴν του φήμην ἐγνωρίσθη εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως· οὗτος δὲ ἦτο ὁ ἐπὶ Μαυρικίου Θαυμάσιος Κυριακός, ¹ ὁ ὁποῖος ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον τῶν Συννάδων Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος ὑπῆγεν εἰς τὰ Σύνναδα, τὴν ἐπαρχίαν του, ἐδίωξεν ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς νοητοὺς λύκους· ἦτοι τοὺς αἰρετικούς, μὲ τὴν σφενδόνην τῶν λόγων του, καὶ μὲ τὴν κοπτεράν μάχαιραν τῆς διδασκαλίας του ἀπέκοψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ὑγιᾶς σῶμα τῶν χριστιανῶν, ὡς σαπημένα μέλη, καὶ ἐρρίψεν αὐτοὺς ἔξω τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ μὴ προξενήσωσι βλάβην καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὑγιαίνοντα μέλη. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐχάρισεν εἰς τὸ ποίμνιόν του τὴν ἀσφάλειαν ὁμοῦ καὶ σωτηρίαν. Ἐπειτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἰάτρευσε τὸν βασιλέα Μαυρίκιον ἀπὸ ἐν πάθος τὸ ὁποῖον εἶχεν· ὅθεν ὁ βασιλεὺς μὲ χρυσόβουλλον ἐδιώρισε νὰ δίδῃ εἰς τὰ Σύνναδα ἐτησίως μίαν λίτραν χρυσοῦ ἐπιστρέφων δὲ εἰς τὰ Σύνναδα καὶ φθάσας εἰς τόπον καλούμενον Σόλωνα, ἐπειδὴ οἱ συνοδοιπόροι του ἐκινδύνευαν ἀπὸ τὴν δίψαν, διὰ προσευχῆς του ἀνέβλυσεν ἐκεῖ νερόν καὶ ἐπαρηγόρησε τὴν δίψαν των. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν κατορθώματα διήνυσεν τὴν ζωὴν του ὁ ἅγιος, καὶ γενόμενος εἰς πολλοὺς αἴτιος σωτηρίας, ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν μέλλουσαν.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυρ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ** ἐπίσκοπος Τιβεριανῶν ξίφει τελειοῦσθαι.

- * » Ἀνδρὸς κεφαλὴν ἱεροῦ τέμνει ξίφος,
- * Αἱματὰ συζεύξαντος ἱερωσύνης.

¹ Ὁ Κυριακὸς οὗτος ἔγενε Πατριάρχης μετὰ τὴν Νηστευτὴν Ἰωάννην, πατριαρχεύσας ἔτη ἑνδεκά.

* Ὁ ὅσιος **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ** ὁ πρεσβύτερος τῆς μοιῆς τῆς Ἐφάψεως ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * Τρέψας φάλαγγας δαιμόνων Νικηφόρος,
- * Ἀπῆλθεν ἐργῶ πρός Θεὸν νικηφόρος.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελιοῦνται τὰ ἐγκαίρια τοῦ ἐν τῇ γῆσῳ τῆς ἀγίας Γλυκερίας σεβασμίου καὶ θελοῦ τοῦ ἐπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Παρταράσσης.

* Ὁ ὅσιος **ΕΥΘΥΜΙΟΣ** ὁ γίος ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ μοιῆς τῶν Ἰβήρων ἐν εἰρήρῃ τελιοῦται.

- † * Ἐθῶν ὁ Εὐθύμιος ἀγνήν θυσίαν,
- * Ἡλιος ὡς περ ἐξέλαμψε κατ' Ἄθῳ.¹

* Ὁ ὅσιος **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ Ἰβηρ, ὁ πατὴρ τοῦ ρηθέντος Εὐθυμίου, ἐν εἰρήρῃ τελιοῦται.

- † Ἀπὸν τὰ τεσσάρων, ὡ Ἰωάννη, βίου,
- * Νῦν τοῖς ἀγαθοῖς ἐντρύφῃ τοῦ Κυρίου.

* Ὁ ὅσιος **ΓΕΩΡΓΙΟΣ** ὁ Ἰβηρ, ὁ συγγενὴς τοῦ ρηθέντος Εὐθυμίου, ἐν εἰρήρῃ τελιοῦται.²

- † * Ἐκεῖ κατοικεῖ; ἔνθα συγγενὲς γένος,
- * Καί χιμ' ὀσίων, ὡ Γεώργι' εὐθύφρον.

* Ὁ ὅσιος **ΓΑΒΡΙΗΛ** ὁ Ἰβηρ, ὁ θεὸς φωτῆς ἀκηκῶς καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς θαλάσσης τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Πορταΐτιδος, ἐν εἰρήρῃ τελιοῦται.

- † * Μορφὴν Ἄγνης σὺ Γαβριὴλ κρῆται; ζένος;
- * Ὡ τῆς χάριτος, ἦ; εὐχες τρισμάκαρ!

* Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρες Ἰβηρίται, οἱ τοὺς λιτινόφρονας ἐλέγξαντες, τὸν βασιλέα, γημί, Μιχαήλ, καὶ τὸν Πατριάρχην Βέκκορ, ἐν τῇ θαλάσσει βληθέντες, τελιοῦνται.³

- † * Ὑπὲρ πατρῶων ἐπνίγητε δογματίων,
- * Καὶ πρός γαληνοῦς ὠρμίσασθε λιμένας.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ὅρα τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ὅστις, ἔλληπει ἐπιγραφὴν ὑπὸ Μανουὴλ τοῦ μεγάλου ρήτορος, οὗ ἡ ἀρχὴ * Οὗτος ὁ πατὴρ ἡμῶν Εὐθύμιος; * ὁμοίως καὶ ἡ Ἀσματορικὴ τούτου ἀκολουθία παρὰ τοῦ αὐτοῦ Μανουὴλ ἐμελουρήθη. (σώζονται ταῦτα ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων).

² Ὅρα εἰς τὸν ρηθέντα βίον τοῦ Εὐθυμίου ἐν τῷ νέῳ Ἐκλόγιῳ.

³ Ὅρα τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγῶντων πατέρων.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΔ'**, μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος **ΙΣΙΔΩΡΟΥ** τοῦ ἐν τῇ Χίῳ.

- * Ἔσταινεν Ἰσιδωρον ἐλπίς τοῦ στέφους,
- * Καὶ πρός τομὴν ἐπέειγεν, ἐξ ἧς τὸ στέφος;
- * Ἐν δ' Ἰσιδωρον ἄορ δεκάτη τάμεν ἠδὲ τετάρτη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σνά (251), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπιτήδευμα καὶ τὴν τάξιν ἐπέχων τοῦ καλουμένου Ὀπτιώνος.¹ Καταπλεύσας δὲ εἰς τὴν νῆσον Χίον μὲ τὸν βασιλικὸν στόλον τοῦ ὁποίου ἦτο ναύαρχος ὁ Νουμέριος, διεβλήθη ἀπὸ τινος Ἰούλιον Κεντυρίωνα πρὸς τὸν ρηθέντα Νουμέριον, ὅτι σέβεται μὲν καὶ πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν, εἰς δὲ τὰ εἰδῶλα δὲν προσφέρει θυσίαν. Ὅθεν ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ὠμολόγησε παρρησία τὸν Χριστόν, ὁ Νουμέριος βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἐπρόσταξε καὶ ἐκοψαν τὴν ἀγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μοκάριος παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (ὄρα περὶ τοῦ ἀγίου Ἰσιδώρου καὶ κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τὸ Συναξάριον τῆς ἀγίας Μυρόπης) τὸν μὲν ἀπλοῦν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ Λειμωνήριον, τὸ δὲ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον, οὗ ἡ ὄρχη * Κατὰ τὴν τιμίαν καὶ ἐνθεον διδασκαλίαν, * σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος **ΘΕΡΑΠΗΟΝΤΟΣ**.

- * Ἰφθης θεράπων, οἶα θύτης τοῦ Λόγου,
- * Ἰφθης θεράπων καὶ δι' αἵματος, πάτερ,

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεράπων πόθεν κατήγετο, καὶ ἀπὸ ποίους γονεῖς ἐγεννήθη, καὶ εἰς ποίους χρόνους, ἢ εἰς ποίους ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς παρασταθεὶς ὠμολόγησε τὸν Χριστόν καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον δὲν ἠξεύρομεν, καθότι τὰ ὑπομνήματα τῆς ζωῆς του ἐγάθησαν ἀπὸ τὸν πανδαμάτορα χρόνον. Ὅτι δὲ ὁ ἅγιος οὗτος μετεχειρίσθη τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, δηλοῦσιν αἱ ἅγιοι εἰκόνες αὐτοῦ, εἰς τὰς ὁποίας ἱστορεῖται ὡς μοναχός. Ὅτι δὲ ἐχημάτισεν ἐπίσκοπος Κύπρου, καὶ ὅτι προσεφέρθη εἰς τὸν Χριστόν δι' αἵματος καὶ ἐτελείωσεν

¹ Ἐκ τοῦ Ὀπτιῶ ἑνεαῦθα σημαίνει τάγμα ἀναπληροῦν τοὺς ἐν πολέμῳ πίπτοντας στρατιώτας. Σ. Ε.

ἀγῶνα μαρτυρικόν, τῶτα παρελάβομεν ἀπὸ τὴν παλαιὰν φήμην, ἣ ὁποία κατὰ διαδοχὴν ἐφθασεν ἕως εἰς ἡμᾶς· ὅθεν καὶ πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἀληθῆ, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐδιδάχθημεν διὰ ζώσης φωνῆς παρὰ τῶν προγενεστέρων καὶ εἰδότην αὐτά. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅτε οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐμελέτων νὰ λεηλατήσωσι τὴν Κύπρον, διότι τότε ὁ ἅγιος ἐφάνη εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ λείψανόν του, καὶ τοὺς ἐπρόσταξε νὰ τὸ μεταθέσωσιν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ νὰ τὸ φέρωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν τῶρα ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται ἀναβλύζει πάντοτε πηγὰς θαυμάτων εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως. ¹

* *Μνήμη τοῦ ἁμίου μάρτυρος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ ἐν Κεντουκέλλαις.*

- * Ὡς τὴν τῆς κεφαλῆς ἐκτομὴν εὐρῶν σκάφος,
- * Περὶ ταχύπλους Ἀλέξανδρος ἐκ βίου.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ' (289), στρατιωτικὸν τάγμα τοῦ Κόμητος Τιβεριανοῦ. Ὅτε λοιπὸν ὁ ῥηθεὶς Κόμης μετ' ὅλον τὸ τάγμα του ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἰδῶλα, ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ὄχι μόνον δὲν κατεδέχθη νὰ θυσιάσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς θυσιάζοντας εἰς αὐτὰ ἐνέπαιζεν ὡς τρελλοὺς καὶ ἀνοήτους, καὶ ὡς ἔχοντας χαμένας τὰς φρένας των, ἐπειδὴ ἀφήκαν μὲν τὸν Δημιουργὸν τοῦ κόσμου Θεόν, ἐλάτρευον δὲ τοὺς ἀκαθάρτους δαίμονας. Ὅθεν διὰ τὸν ἐμπαιγμὸν αὐτὸν ἐφέρθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμιανόν· ἐνῶ δὲ ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν, ἐφάνη πρὸς τὸν ἅγιον ἄγγελος Κυρίου, ὅστις παρεκίνησεν αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν καρδίαν του θάρρος καὶ δύναμιν. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἐδοκίμαζε μὲν νὰ χωρίσῃ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίασε, καθότι ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς Ἀλέξανδρος ἔμενε ἀμετάθετος εἰς τὴν πίστιν· μάλιστα δὲ ἰδὼν καὶ αὐτὸς, παρομοίως μετὰ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον, τοὺς οὐρανοὺς ἠνεωγμένους καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πατρὸς, ἐφαιδρύνθη εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἔλαμψε περισσότερο ἀπὸ τὸ πρῶτον (διότι ἦτο ὁ ἅγιος φύσει πολλὰ ὠραϊ-

ος, καὶ εἶχεν ἀγγελαειδὲς πρόσωπον). Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ὁ βασιλεὺς, δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἅγιον, ἀλλὰ τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν ἄνωθεν Τιβεριανόν, τὸν ὁποῖον καταστήσας ἑπαρχον ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον. Παραδῶσας λοιπὸν τὸν ἅγιον εἰς τὸν Τιβεριανόν, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ τιμωρήσῃ μετὰ διαφόρους τιμωρίας τὸν μάρτυρα καθ' ὁδόν, καὶ ἐὰν δὲν πεισθῇ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐξάπαντος νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὁ δὲ Τιβεριανὸς ὅτε ἐκίνησε διὰ τὸν δρόμον, ἔβαλε τὸν ἅγιον εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔπεισεν αὐτὸν, ἔκαυσε τὰς πλευράς του μετὰ τὰς λαμπάδας· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ στρώσωσι τὴν γῆν μετὰ τριβόλια, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ νὰ ρίψωσι τὸν μάρτυρα καὶ νὰ δέρωσιν αὐτὸν μετὰ ῥαβδία. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιφανεὶς, ἐνεδυνάμωσεν αὐτὸν, δι' ὃ καὶ ὑπέμεινε εὐκόλως τὴν βάσανον· ἔγειναν ὁμως πληγαὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμά του. Ἠκολούθει δὲ πλησίον εἰς τὸν μάρτυρα ἡ μήτηρ του Ποιμενία, λυπούμενη καὶ δεομένη τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἐφροεῖτο τὸ ἀθῆλον τῆς ἐκβάσεως. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Φιλιππούπολιν, ἐξῆλθον ὅλοι οἱ χριστιανοὶ εἰς ὑπάντησιν τοῦ ἁγίου, καὶ κατεφιλοῦν τὰς ἀλύσεις του· ταῦτα δὲ βλέπων ὁ μάρτυς, εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ὅτι ἤξιώθη νὰ λάβῃ τοιαύτην φιλοφροσύνην.

Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Παρεμβολαί, ἐκεῖ πάλιν ὁ ἑπαρχὸς ἔβαλε τὸν μάρτυρα εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἔδειρεν αὐτὸν δυνατὰ· εἰς δὲ τὴν Βέρροϊαν παραγενόμενος ὁ ἅγιος ἐπειδὴ ἔλειψε τὸ ὕδωρ, ἀνέβλυσεν ὕδωρ διὰ προσευχῆς του. Ἐκεῖ δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐνῶ ἔμελλον οἱ δῆμιοι νὰ χύσωσιν ἐπάνω εἰς τὰς πλάτας τοῦ ἁγίου ἔλαιον βρασμένον, ἐγύρισε τὸ ἀγγεῖον καὶ ἐχύθη ἔξω τὸ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον κατέκαυσε πολλοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἐπάρχου· μετὰ ταῦτα ἐδάρη ὁ ἅγιος μετὰ χονδρὰ ῥαβδία, καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, πάλιν ἐδάρη. Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τόπον καλούμενον Δροϊζίπαρα, ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, κατὰ τὸν ἐκεῖ τρέχοντα ποταμὸν· ὁ δὲ δῆμιος ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, ἀνέβαλε τὴν προσταγὴν τοῦ ἐπάρχου καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ θανατώσῃ τὸν ἅγιον, ἐπειδὴ ἔβλεπε τριγύρω ἀγγέλους οἵτινες τὸν ἐφύλαττον. Ὅθεν ὁ ἴδιος ἅγιος προσηυχῆθη καὶ ἐπαρακάλεσε τοὺς ἀγγέλους νὰ μακρύνωσιν ὀλίγον ἀπὸ πλησίον του, καὶ οὕτως ἀφ' οὗ ἐκεῖνοι ἐμακρύνθησαν, ἐδυνήθη ὁ δῆμιος καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν· ὅθεν ἀνέβη ὁ μακάριος νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ἄλλου ἱερομάρτυρος Θεράποντος κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδομὴν τοῦ πρὸντος Μᾶτου.

αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τόπῳ καλουμένῳ Κεντούκελλαί.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΒΑΡΒΑΡΟΥ, καὶ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῷ πρὸς θάλασσαν.*

- * » Τριῶν συνάθλων ταῖς τετραμέναις κάραις,
- * Τρία Τριάς τίθησιν ἕξια σέβη.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΛΕΟΝΤΙΟΥ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων τοῦ ἐν ἔτει αἰοῦ (1175), ἐν εἰρήνῃ τελεωθέντος.

- † » Λεόντιόν τι, ὦ Λεόντιε, πνέων,
- » Σκτῶν καθείλες, οἶκ μικρὰν ἐμπίδα. ¹

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΜΑΡΚΟΣ ὁ Κρήσιος, ὁ ἐν Σμύρῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αἰχμγ' (1645), ξίφει τελειοῦται.*

- † » Ἦγαίτο οὐδὲν Μάρκος ὁ Κρήσιος τὸ ξίφος,
- » Βλέπων ἀκλινῶς πρὸς τὸ ἐκ ξίφους στέφος. ²

Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Βουλγάρως ὑβλήσατος ἐν ἔτει αἰωβ' (1802). ³

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΧΩΜΙΟΥ.

- * Ὁ Παχώμιος, λεπτύνων σαρκὸς πάχος,
- * Ψυχὴ συνῆγε πρὶν μεταστῆναι στέαρ. ⁴
- * Πέμπτη καὶ δεκάτῃ Παχώμιον ἔνθεν ἄειραν.

Οὗτος ὁ ὁσίος ματὴρ ἡμῶν Παχώμιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον τῆς κάτω Θηβαίδος, ζῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τχγ' (323) υἱὸς γονέων ἀσθεῶν καὶ προσκυνούντων τὰ εἰδῶλα, με τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ ἅγιος μίαν φορὰν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ἤκουσε τοῦ ὑπηρετοῦ τοῦ ναοῦ λέγοντος εἰς τοὺς γονεῖς του, οἵτινες ἐπρόσφερον θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα, «Σηκώσατε ἀπ' ἐδῶ

τὸν ἐχθρὸν τῶν Θεῶν καὶ διώξατέ τον», ἔλεγε δὲ τοῦτο διὰ τὸν Παχώμιον, διότι ἐφοβεῖτο ὡς φαίνεται τὸ δαιμόνιον, τὸ ὁποῖον ἐκατοίκει εἰς τὸν ναόν, τὴν μέλλουσαν τοῦ ἁγίου ἀρετῆν· πίων δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ κρασίον, τὸ προσφερθὲν εἰς τὸν δαίμονα, εὐθὺς τὸ ἐξήμεσε. Φθάσας δὲ εἰς ἠλικίαν, συνηριθμήθη μετὰ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀφῆσας τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀνωτέραν Θηβαίδα, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔλαβε τὸ ἅγιον Βάπτισμα· εἶτα ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἔτρεξεν εἰς τὴν ἔρημον. Ὅτε λοιπὸν μετέβαινε κατὰ τὸν τόπον τῆς Ταβεννησίας, ἦλθεν εἰς αὐτὸν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἡ ὁποία ἐφάνετο ῥωνεν, ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο ἐπιτήδειος διὰ νὰ κτισθῆ μοναστήριον, καὶ ὅτι ἐμελλε νὰ συναχθῆ εἰς αὐτὸ πλῆθος μοναχῶν· ὅθεν ἐκεῖ ἐκτίσθη τὸ μοναστήριόν του ὁ ὁσίος. Παρερχομένου δὲ τοῦ καιροῦ, ἔτρεξαν εἰς τὸ μοναστήριον πολλοὶ ἀδελφοὶ καὶ ἔγειναν μοναχοὶ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἡγιασμένος Θεόδωρος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ζηλωτὴς τοῦ βίου καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ ὁσίου Παχωμίου· καὶ τόσον παλλὰ ἐκαθαρίσθη διὰ τῆς ἀπαθείας, καὶ εἰς τόσον ὕψος ἀνέβη θεωρίας, ὥστε ἐβλεπε τὰς καθαρὰς ψυχὰς τῶν ἁγίων, ὅτε ἀνέβαινον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐβλεπεν ὡς παρόντα ὅσα ἐγίνοντο εἰς μακρυνὰ μέρη, καὶ ἐπόλεγεν ὡς ἐνεστῶτα ὅσα ἐμελλον νὰ γείνωσι.

Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἅγιος Παχώμιος ἠριθμήθη τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν τῶν προσρεξάντων εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὐρέθησαν μοναχοὶ χίλιοι τετρακόσιοι. Ἀπὸ δὲ τὸ τοσοῦτον πλῆθος γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ Παχώμιος ἦτο βεβαίως θεῖος ἀνὴρ καὶ ἀπλησίαστος εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἠκολούθησαν αὐτῷ τόσοι καὶ τόσοι, ὅχι διὰ τρυφηλὴν ζωὴν, ὅχι διὰ προσπάθειαν σαρκὸς, εἰς τὰ ὁποῖα χαίρωντες καὶ γλυκαινόμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τοὺς οἴκους καὶ τοὺς συγγενεῖς των· ἀλλὰ διότι ἐθαύμασαν τὴν ἐγκράτειαν καὶ τοὺς ἀσκητικὸς κόπους του, καὶ διότι ἐπόθουν νὰ μιμηθῶσι καὶ ἐκεῖνοι, ὅσον τὸ δυνατόν τὴν ἀσώματον καὶ ἀγγελικὴν του ζωὴν. Οὕτω λοιπὸν διανύσας ὁ ἀσίδιμος, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ μοναστήριόν του· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. ¹

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

³ Τούτου τὸ μαρτύριον ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάρτον.

⁴ Ἦτοι, ὅσον ὁ Παχώμιος ἐλέπτυνε τὴν παχύτητα τῆς σαρκὸς, τόσον ἐσύναιγε στέαρ, ἦτοι δύναμιν εἰς τὴν ψυχὴν του, ταυτὸν εἰπεῖν δυνατὴν αὐτὴν ἐποίησε, κατὰ τὸ ῥητὸν τοῦ Παύλου τὸ λέγον «Ὅταν ἀσθεῖω, τότε δυνατός εἰμι.»

¹ Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀθήρῃ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ...

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁπίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΧΙΛΛΑΙΟΥ** ἐπισκόπου Λαρίσης.

- » Ἀλλεῖ Ἀρίστεισά σὰς ἀριστείας ξένας,
- » Μνήμην ἔχουσα καὶ θανόντος σου, πάτερ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τξ' (320), γεννηθεὶς ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς, οἱ ὅποιοι ἐμαθήτευσαν αὐτὸν τὴν εὐσέβειαν, καὶ μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς φιλοσοφίας, ἐδίδαξαν αὐτὸν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν. Οὗτος λοιπὸν στολίσας ἑαυτὸν μὲ ὄλας τὰς ἀρετάς, καὶ μὲ τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερεὺς τῆς Λαρίσης, τῆς εὐρισκομένης ἐν τῇ δευτέρᾳ Θετταλίᾳ. Ὅτε δὲ συνεκροτήθη εἰς τὴν Νίκαιαν ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη πρώτη Σύνοδος ἐν ἔτει τξϛ' (325), ὑπῆγεν εἰς αὐτὴν καὶ ὁ θεὸς οὗτος Ἀχιλλεὺς, καὶ ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ συναθροισθέντας θεοφόρους πατέρας· ἀπ' οὗ δὲ καθεῖλε τὸν Ἀρειὸν καὶ τοὺς συντρόφους του, ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Λάρισσαν. Οὗτος ὁ ἅγιος πολλοὺς μὲν ναοὺς κατεκρήμνισε τῶν εἰδώλων, πολλὰς δὲ ἐκκλησίας ἔκτισεν ἐκ θεμελίων καὶ μὲ πάντα στολισμὸν τὰς ἐστόλισεν. Οὗτος καὶ δαιμόνια ἐδίωξεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἄλλα δὲ πᾶμπολλα θαύματα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του.

* Μνήμη τοῦ ὁπίου πατρὸς ἡμῶν **ΒΑΡΒΑΡΟΥ** τοῦ μν. οβ. λόγου. ¹

- † » Βίβραρον οὐχί, εὐγενῆ δὲ δεικνύει,
- » Ἡ μνρόβλουσις ἐκ τάφου τοῦ σου, πάτερ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ις', μνήμη τοῦ ὁπίου πατρὸς ἡμῶν **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** τοῦ ἡγιασμένου.

- » Δῶρόν σε θεῖον Θεόδωρε δεικνύει,
- » Ἐν ἁγίοις ἅγιος, ἡγιασμένε.
- » Τῇ δὲ γε ἐνδεκάτῃ Θεόδωρος ἀφίπτατο γαίης.

Οὗτος ὁ μακάριος Θεόδωρος ἠκμασεν ἐν ἔτει τξϛ' (360), ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου με-

¹ Ὅπως ἀληθὴς ἢ θρυλλουμένη παροιμία. Ὁ δὲ σοφολογιώτατος διδάσκαλος Χριστοφόρος ὁ Προδρομίτης ἀριστα ἀνεπλήρωσε τὴν ἀσκητικὴν αὐτοῦ Ἀκολουθίαν.

² Ἰσως οὗτος εἶναι ὁ ἀναφέρει Ἰωσήφ ὁ Βρούνιος ἐν τῷ β'. τόμῳ αὐτοῦ.

λετήσας δὲ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄλος καθαρισθεὶς διὰ τῆς ἀπαθείας, καὶ σκευὸς γενόμενος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τῆς μεγίστης κλήσεως ἠξιώθη, ἡγιασμένος ὀνομασθεὶς. Μαθητῆς δὲ χρηματίσας τοῦ μεγάλου πατρὸς Παχωμίου, ὁμότροπος καὶ τῶν ἀρετῶν ἐκείνου μιμητῆς καὶ ζηλωτῆς ἀνεδείχθη· ὅθεν, τὸ τοῦ Ἀββακοῦμ ¹ εἰπεῖν, ἀφ' οὗ κατεπτόησεν οὗτος τὰ σκηνώματα τῶν νοσητῶν Αἰθιοπίων, ἦτοι τῶν Ἰσφερῶν δαιμόνων, καὶ διέκρυψεν ὡς ἐν ἐκστάσει τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ἀπῆλθε πρὸς Θεόν, ἵνα ἀπολαύσῃ τοὺς στεφάνους δι' ὅσους κόπους καὶ ἰδρωτάς ἐγχευεν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀναπαυθῆ, ἰάτρευσε πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν· (ὄρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Παχωμίου ἐν τῇ Καλοκαίρινῃ.) ²

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΑΛΦΕΞΑΝΔΡΟΥ** ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

- * » Ἰδῶν τόπους, οὗ· εἶδεν ἑνοσηκὸς λόγος.
- » Ἀπῆλθε, Ἀλέξανδρε, καὶ τοῦτον βλέπεις.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΥΔΑ, ΑΥΔΙΗ, Σ'ΥΓ** ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς τριάντοτα ὀκτώ, πρεσβυτέρων δεκαεξ. διακόνων ἑννέα, μοναχῶν ἕξ, καὶ παρθένων ἑπτὰ.

Εἰς τὸν Αὐδᾶν.

- * » Ἄμρω πρὸ τῶν σῶν, Αὐδᾶ μάρτυς, ὀμμάτων,
- » Τομεὺς κεφαλῆς καὶ βραχεὺς· θείου στέφους. ³

Εἰς τὸν Αὐδῆσαιον.

- » Ἐκδοῦς ἑαυτὸν Αὐδῆσαιος· τῷ ξίφει,
- » Ὁρᾶν Ἰησοῦν ἠξιώθη τὸν μέγαν.

Εἰς τοὺς δέκα ἱερεῖς.

- * » Τοὺς ἱερεῖς σου, Σῶτερ, ἔκτεινε ξίφος,
- » Τὴν ἱεράν σου μὴ προδόντας ἀξίαν.

Εἰς τοὺς δέκα διακόνους.

- * » Τοὺς τρισάκις τρεῖς· Λευίτας τετραμημένους,
- » Στέφει Θεὸς δις, ὡς ἀθλητολευίτας.

¹ Τὸ ἀναφερόμενον ῥητὸν ἀνήκει κατὰ τὸ μηνιαῖον τοῦ Κωνσταντινουπολιτικοῦ ὄχι εἰς τὸν Ἀββακοῦμ, ἀλλ' εἰς τὸν Δαυὶδ· ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς· βλ. Ἀβ. Γ'. 7. Σ. Ε.

² Περὶ τῶν δὲ εὐρίσκειται ἐδῶ παρὰ τῷ ἐκδεδομένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν ἐβδόμην τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε καὶ ἐορτάζεται.

³ Σημειώσαι, ὅτι ὁ Αὐδᾶς οὗτος ἐορτάζεται χωριστὰ καὶ κατὰ τὴν τριακώστην πρώτην Μαρτίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

Εἰς τοὺς ἕξ μοναχοὺς καὶ ἑπτὰ παρθένοὺς.

- * » Εἰ παρθένων ἔδωκεν ἑπτάδα ξίφει, ¹
- » Πῶς οὐ παρτίξει καὶ μοναχῶν ἑξάδα;

† Ὁ ἅγιος Ἀβδησοῦς ἦτο ἐπίσκοπος εἰς μίαν πόλιν τῆς Περσίας, Βηθασαχάρ ὀνομαζομένην· διαβληθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀνεψιὸν του πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν, ὅτι δὲν πείθεται εἰς τὸ δόγμα τῶν Περσῶν, ἀλλὰ σέβεται τὸν Χριστόν, ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ὁμοῦ μετ' ἄλλους τριακονταοκτῶ, ἱερεῖς μὲν δεκαἕξ, διακόνους δὲ δεκαεννέα, μοναχοὺς ἕξ καὶ καλογραίας ἑπτὰ, καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἀπεστάλη μετὰ τῶν τριάκοντα ὀκτῶ πρὸς Ἀρσῆθ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως. Οὗτος δὲ γνωρίσας αὐτοὺς ὅτι ἐπέμμενον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ δὲν ἐπέιθοντο εἰς τὰ λόγια του, ἐπρόσταξε νὰ δέσωσι τοὺς ἁγίους μετ' ἰσχυρίᾳ, καὶ νὰ σφίγξωσιν αὐτοὺς δυνατὰ· αὕτη δὲ ἡ βάσανος ἐγένετο εἰς τοὺς ἁγίους ἑπτάκις τὴν ἡμέραν. Ὅθεν τόσον πολλὰ ἐστενοχωρήθησαν οἱ μακάριοι, ὥστε ἀπὸ τὸ πολὺ σφίγξιμον καὶ τὴν βίαν κατεσυντρίφθησαν τὰ κόκκαλά των, καὶ ἤκούετο ἔξω ὁ κτύπος τῶν κοκκάλων. Ἐπειτα ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἐστάλησαν εἰς αὐτοὺς φάγητὰ ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· ἀλλ' οἱ ἅγιοι ὄχι μόνον δὲν ἔφαγον ἀπὸ αὐτὰ, ἀλλ' οὔτε ἐπρόσεξαν εἰς αὐτὰ, οὔτε ὄλως ἐγύρισαν νὰ τὰ ἴδωσι. Ὅθεν ἔγεινε προσταγή καὶ ἔμειναν εἰς τὴν φυλακὴν οἱ αἰοδιμοὶ χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πῶσιν· μία δὲ γυνὴ φιλόθεος ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ψωμίᾳ καὶ νερόν, ἀπὸ τὰ ὅποια τρώγοντες καὶ πίνοντες, ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ ἡμέρας ἐξήλθον οἱ ἅγιοι ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐπιάσθη καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Βηθασαχάρ, Αὐδάς ὀνομαζόμενος, εἰς τὸν ὅποιον ἀπεκάλυψε πρότερον ὁ Θεός, ὅτι θὰ μαρτυρήσῃ, καὶ ὅτι μέλλει νὰ νικήσῃ καὶ νὰ στεφανωθῇ. Ὅθεν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἅγιοι ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν βασιλέα εἰς τὸν ἀρχιερέα τῶν Περσῶν, Μάπτην ὀνομαζόμενον, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἐκήρυξαν οἱ ἅγιοι καὶ ἐβεβαίωσαν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Διὸ πρῶτον μὲν ἐδάρησαν δυνατὰ, με-

τὰ ταῦτα δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν· ὕστερον δὲ ἀπὸ ἡμέρας τινὰς ἐφέρθη καὶ ὁ ἅγιος Αὐδησοῦς καὶ ἀπεκεφαλίσθη καὶ αὐτός, καὶ οὕτως ἔλαβον ἅπαντες τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΙΣΑΑΚΙΟΣ**, **ΣΥΜΕΩΝ**, καὶ **ΒΑΧΘΙΣΟΗΣ** πύρι τελειοῦνται.

- * » Πρὸς ἓν πῦρ ἐκπνέουσι τρεῖς ὁμοφρόνως,
- » Ἰσαάκιος, Συμεὼν, Βαχθισόης.

Οἱ ἅγιοι **ΑΒΒΑΔΕΣ** οἱ ἐν τῇ μορῇ τοῦ ἁγίου **Σάββα**, ὑπὸ τῶν **Βλεμμύων** ξίφει τελειοῦνται. ¹

- * » Σοὺς Σῶτερ ἄρνας, ὡς ἔδοῦσαι ταῖς σπάθαις,
- » Μάνδρας ἔσω κτείνουσιν εἰσδύντες λύκοι.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΑΠΥΛΙΝΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * » Ὁ Παπυλινὸς θραῦσιν εὐρῶν ἐκ ξίφους,
- » Πύλας πλάνης ἔθραυσε καὶ θεοῦ ἅμα.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΕΤΡΟΣ** ὁ ἐν **Βλαχέραις**, βουνεύροις τυφθεὶς, τελειοῦται.

- * » Ἄσειστος ὄντως πίστεως Πέτρος πέτρα,
- » Πρὸς δὲ τὰ νεῦρα πάπυροι, τὸ τοῦ λόγου.

* Ὁ ἅγιος **ΝΙΚΟΛΑΟΣ** Πατριάρχης **Κωνσταντινουπόλεως** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

- * » Ὁ Νικόλαος ἐκλιπὼν σκιάν βίου,
- » Πρὸς ἄσκιον μετῆλθε φωτὸς χωρίου.

Μνήμη τῆς ἁγίας **ΕΥΦΗΜΙΑΣ** πλησίον τοῦ νεωρίου λιμένος εἰς τὴν ἁγίαν **Ἀνταμιν**.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΝΙΚΟΛΑΟΣ** ὁ ἐκ **Μετζόβου**, ὁ ἐν **Τρικκάλοις** μαρτυρήσας ἐν ἔτει **αχζ'** (1617) πύρι τελειοῦται. ³

- † » Ἴν' ἐκφύγῃς πῦρ τῆς γεέννης, παμμάκαρ,
- » Τὸ πῦρ ὑπέστης, Νικόλαε εὐθύφρον.

¹ Ὅσον ἀπὸ τὸ δίστιχον τοῦτο Ἰαμβικόν, ἄλλοι φαίνονται ὅτι εἶναι οἱ Ἀββάδες οὗτοι ἀπὸ τοὺς ἑορταζομένου; κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναيرهθέντες. Φαίνεται δὲ ὅτι πολλάκις ἐπατήθη τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα ὑπὸ διαφόρων βαρβάρων, Περσῶν δηλαδὴ καὶ Βλεμμύων καὶ Ἀγαρηνῶν, καὶ δρᾶ σελ. 1189. τῆς Δωδεκαβίβλου.

² Οὗτος ἴσως εἶναι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Νικόλαος, ὁ μυστικὸς καὶ Χρυσοβέργης ἐπικαλούμενος, ὁ ἀφορίσας τὸν βασιλέα Λέοντα, διὰ τὸν μετὰ τῆς βασιλίδος Ζωῆς τέταρτον γάμον αὐτοῦ. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Δεκεμβρίου, ἧκου ἑορτάζεται καὶ ὁ ἄλλος Νικόλαος ὁ Κωνσταντινουπόλεως.

³ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δρᾶ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

¹ Ἴσως ὁ τύραννος, δηλαδὴ. Ἐν δὲ τῇ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται εἴτως τὸ δίστιχον τοῦτο «Εἰ παρθένων ἔδωκεν ἑπτάδι στέφος.» Πῶς οὐ παρτίξει καὶ μοναχῶν ἑξάδι; ἄρα εἶναι καταλληλότερον· δηλοῖ δὲ ὅτι γραφόμενον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸ στέφος καὶ ταῖς παρθένοις καὶ ταῖς μοναχῶσι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων *ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ* καὶ *Ἰουνίας*.¹

Εἰς τὸν Ἀνδρόνικον.

- » Ἔθνη διδάξας Ἀνδρόνικος μυρία,
- » Πρὸς Χριστὸν ἦλθεν, δεῖ καλεῖ πρὸς φῶς ἔθνη.

Εἰς τὴν Ἰουνίαν.

- * » Ἰουνία τέθηκε μνηὶ Ματῶ,
- » Ὁς πρῶτός ἐστιν εἰσιῶν Ἰουνίου.
- » Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ θάν' Ἰουνίῃ Ἀνδρόνικός τε.

Οὗτος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος καὶ μάρτυς ἔδραμεν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ὡς ἂν εἶχε πτερὰ, καὶ ἀνέσπασεν ἀπὸ τὴν ῥίζαν τὴν πλάνην τῆς εἰδωλομανίας, ἔχων συνακόλουθον καὶ τὴν ὑπερθαύμαστον Ἰουνίαν, ἣ ὁποία εἶχε νεκρωθῆ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔζη μόνῳ τῷ Χριστῷ. Ὄθεν καὶ οἱ δύο πολλοὺς ἀπίστους προσεῖλκυσαν εἰς τὴν θεογνωσίαν, καὶ τοὺς μὲν ναοὺς τῶν εἰδώλων κατέστρεψαν, ἐκκλησίας δὲ θείας ἔκτισαν πανταχοῦ, καὶ πνεύματα ἀκάθαρτα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωξαν, καὶ πάθη ἀνιάτα ἰάτρευσαν. Οὕτω λοιπὸν διαλάμπαντες, ἐπλήρωσαν καὶ αὐτοὶ τὸ κοινὸν χρέος τῆς φύσεως, καθὼς ἄνθρωποι, καὶ διὰ τοῦ θανάτου πρὸς αἰώνιον ζωὴν μετέβησαν. Τούτους ἀναφέρει καὶ ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων « Ἀσπάσαθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἰσὶν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. » (Ῥωμ. ις'. 7.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος *ΣΟΛΟΧΩΝΟΣ* καὶ τῶν σὸν αὐτῷ *ΠΑΜΦΑΜΗΡ* καὶ *ΠΑΜΦΥΛΩΝ*.²

Εἰς τὸν Σολόχωνα.

- * » Φυγὼν Σολόχων τοῦ Σατζναῖ τοὺς λόχους,
- » Ἄτρωτος ἦκει πρὸς τὸν ὑψιστὸν Λόγον.

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ Ἰουνία γράφεται, ἄρσενικῶς λαμβανομένου παρ' αὐτῷ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἰουνίας. Περὶ τῆς ἐβρέσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου τούτου Ἀνδρόνικου καὶ Ἰουνίας, δεῖ εἰς τὰς εἰκοσιδύο Φεβρουαρίου.

² Ἐν ἄλλαις δὲ οὗτος γράφεται Παμφαλίων.

Εἰς τὸν Παμφαμῆρ καὶ Παμφυλῶν.

- * Θαραεῖτε καὶ τύπησθε, μάρτυρες δύο,
- » Θῆσαι Θεὸς μάλαγμα ταῖς πληγαῖς στήφην.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει συή (298), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, στρατιώτης ὢν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα ὑπὸ τὸν Τριβούνον Καμπανὸν ὀνομαζόμενον, ὁμοῦ μὲ χιλίους ἄλλους στρατιώτας. Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μετὰ τοῦ Καμπανοῦ, ὑπήγεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξεν, ἕκαστος ἀρχιστράτηγος νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς στρατιώτας του νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο ὁ Καμπανὸς ἐβίαζε τοὺς στρατιώτας του νὰ τελειώσωσιν τὴν βασιλικὴν προσταγήν. Ὅλοι λοιπὸν οἱ στρατιῶται ἐπέισθησαν, τρεῖς δὲ μόνοι ἀντεστάθησαν, ὁ Σολόχων, ὁ Παμφαμῆρ, καὶ ὁ Παμφυλῶν, κηρύττοντες ἑαυτοὺς χριστιανούς, καὶ λέγοντες μὲ βεβαιότητα, ὅτι εἴτι βάσανον καὶ ἂν λάβωσι, δὲν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μέχρι θανάτου ἐπιμένουσιν εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ. Ὄθεν διὰ τοῦτο, τόσον πολλὰ ἐδάρησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν οἱ αἰδιμοί, ὥστε ἐπρίσθησαν αἱ πλάται των, καὶ τὸ πρίσμα ἐφούσκωσε καὶ ἀνέβη ἄνω τῆς κεφαλῆς των. Ὄθεν ἐν τῷ μεταξύ τοῦ δαρμοῦ αὐτοῦ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς τὸν Θεὸν ὁ Παμφαμῆρ καὶ ὁ Παμφυλῶν, ὁ δὲ ἅγιος Σολόχων ὀλίγον ἐνδυναμωθεὶς, ἐπεκαλεῖτο παρρησία τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐκατηγόρει τὸν Καμπανὸν διὰ τὴν ἀγνωσίαν του, ἐπειδὴ ὠνόμαζε Θεοὺς τὰ ἄψυχα εἰδῶλα. Ἐκ τούτου λοιπὸν ὁ Καμπανὸς θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ ἀνοιξῶσι μὲ τὴν σπάθην τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος, καὶ νὰ χύσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ κρασίον τὸ ὅποιον εἶχε προσφερθῆ ὡς θυσία εἰς τοὺς Θεοὺς· ὁ δὲ ἅγιος ἐδάγκασε μὲ τοὺς ὀδόντας του τὴν σπάθην καὶ ἔκοψε μέρος ἀπὸ αὐτό· κόψας δὲ καὶ τὰ δεσμὰ τὰ ὁποία ἐφόρει, ἐστάθη ἐμπροσθεν τοῦ Καμπανοῦ, μεγαλύνων μὲν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἐμπαίζων δὲ τὴν καχοδαιμονίαν τοῦ ἀρχοντος. Τότε ἤκουσε καὶ μίαν φωνὴν ἐλθοῦσαν ἐξ οὐρανοῦ, ἣ ὁποία παρεκίνει καὶ ἐδυνάμονεν αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον.

Μετὰ ταῦτα ἐσκέρπισαν κεραμίδια τραχέα εἰς τὸν τόπον τοῦ σταδίου, καὶ ἔπειτα δέσαντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τοὺς πόδας, ἔσυραν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὰ τραχέα ἐκεῖνα καὶ σκληρὰ κεραμίδια, ἀπὸ τὰ ὁποία κατατριβόμενα αἱ πληγαὶ τοῦ ἁγίου, ἐπροξένουν εἰς αὐτὸν δριμυτάτους πόρους. Ὑστερον ἔδεσαν τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὴν

δαξίαν χεῖρα, καὶ ἐκρέμασαν αὐτὸν ἀπὸ μίαν δοκὸν τῆς οἰκίας, ἀπὸ δὲ τὸν ἀριστερόν του πόδα ἐκρέμασαν μίαν βαρεῖαν πέτραν. Ὄθεν ὁ ἅγιος βασανιζόμενος μετὰ τὴν βάσανον ταύτην ἀπὸ τὴν ἕκτην ὥραν ἕως τὴν δεκάτην, δὲν ἐπίθετο νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ὕστερον δὲ ἔκοψαν τὸ σχοινίον μετὰ δρέπανον, καὶ πεσὼν ὁ ἅγιος κάτω, ἐστάθη ὄρθιος εἰς τοὺς πόδας του. Ὅτε δὲ ἐνούκτωσεν, ἐθυμώθη πολλὰ ὁ Καμπανός, ὅτι δὲν ἐδυνήθη νὰ καταπέσῃ τὸν ἅγιον ὅθεν λαβὼν ἐν καλάμιον μετὰ τὸ ὁποῖον ἐγραφεν, ἐνέπηξεν αὐτὸ εἰς τὸ ὠτίον τοῦ ἁγίου, καὶ σπρώξας μετὰ βίαν, διεπέρασεν αὐτὸ ἕως εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς κεφαλῆς του. Καὶ αὐτὸς μὲν ὑπῆγε διὰ νὰ μοιράσῃ τὸ σιτηρέσιον εἰς τοὺς στρατιώτας του, οἱ δὲ παρευρεθέντες ἐκεῖ χριστιανοί, ἐπῆραν τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς ξυλοκρέβατον, ἐπειδὴ παρελύθησαν ὅλα τὰ μέλη του, καὶ δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ περιπατῇ, καὶ οὕτως ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς χήρας. Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ἅγιος φαγὼν ὀλίγον ψωμίον εὐχρήθη τοὺς παρυστώτας χριστιανούς καὶ ἔπειτα ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὸν στέφανον ἔλαβε τῆς ἀθλήσεως.

* *Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ καὶ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ τῶν ἀνταδέλφων, τῶν κτιτόρων τῆς μονῆς τοῦ Βαρλαάμ τῶν Μετεώρων.*¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΕΤΡΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΧΡΙΣΤΙΝΗΣ Παρθένου, ΑΝΔΡΕΟΥ, ΠΑΥΛΟΥ, ΒΕΝΕΔΙΜΟΥ, ΠΑΥΛΙΝΟΥ, καὶ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

Εἰς τὸν Πέτρον.

- * » Βληθείς ὁ Πέτρος τῶν τροχαντήρων μέσον,
- * » Ζωῆς παρήκε τοὺς τροχοὺς τῆς ἀστάτου.

Εἰς τὸν Παῦλον, Διονύσιον, καὶ Ἀνδρέαν.

- * » Τρεῖς συντρίβουσι πίστεως στερρῶς λίθους,
- * » Παῦλον, Διονύσιον, Ἀνδρέαν λίθους.

Εἰς τὸν Ἡράκλειον.

- * » Εἰς ἄθλος, Ἡράκλειε, σὸς πρὸς τὸ ξίφος,
- * » Ἄθλος καλύπτει τοὺς ὄλους Ἡρακλέους.

¹ Ἡ Ἀκολουθία αὐτῶν ἐτυπώθη τὸ πρῶτον ἐν Βενετίᾳ τῷ 1863 ἐπιδιορθωθείσα ὑπὸ Γαβριὴλ Ἐπισκόπου Σταγῶν, Σ.Ε.

Εἰς τὸν Παυλῖνον καὶ Βενέδιμον.

- * » Ὅρων με, Βενέδιμα, τὸν σὸν Παυλίον,
- * » Τμηθέντα συντμήθητι, φησὶ Παυλῖνος.

Εἰς τὴν Χριστίαν.

- * » Χριστῷ παρίστα: ἡγαλασμένη ὄλη,
- * » Δίμασι τοῖς σοῖς, παρθενικῇ Χριστίνα,
- * » Ὁμοδοῦς ἀθλοφόρων ἐκ γαίης εἰς πόλιν ἦρθη.

† Ἀπὸ τοὺς ἁγίους τούτους μάρτυρας, ὁ μὲν Πέτρος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Λάμφακον, καὶ φερθεὶς εἰς τὸν Δέκιον¹ τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀβυδινῶν² πόλεως, προσετάχθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν Ἀφροδίτην, μὴ πεισθεὶς δὲ, ἀλλὰ ὁμολογήσας τὸν Χριστόν, συντρίβεται εἰς ὄλον τὸ σῶμα μετὰ ἀλύσεις καὶ ζύλα καὶ τροχαντήρας, (ἦτοι τροχοὺς τιμωρητικούς) ὅθεν διὰ τῆς βασάνου παραδίδει τὸ πνεῦμά του, καὶ λαμβάνει ἐκ Θεοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον. Ὁ δὲ Παῦλος καὶ ὁ Ἀνδρέας κατήγοντο ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν, στρατιῶται ὄντες ὑπὸ τὸν ρηθέντα Δέκιον, μετὰ τοῦ ὁποῖου ὑπήγον εἰς Ἀθήνας· ἐκεῖ δὲ ἐπιάσθησαν ὁ Διονύσιος καὶ ἡ ἁγία Χριστίνα, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν. Τὴν δὲ ἁγίαν Χριστίαν βλέποντες ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἀνδρέας, ὅτι ἦτο παρθένος καὶ ὠραία, καὶ εἰς καιρὸν γάμου, παρεκινῶν αὐτὴν εἰς αἰσχρὰν πράξιν· ἀλλ' ἡ ἁγία δὲν ἐπίσθη. Αὐτοὶ δὲ ἀντὶ νὰ βιάσωσιν αὐτὴν μετεβλήθησαν ἐξ ἐναντίας ἀπὸ τὰς νοθεαίας τῆς, καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Τούτου χάριν, αὐτοὶ μὲν οἱ δύο καὶ ὁ Διονύσιος ἐλιθοβολήθησαν, ἡ δὲ ἁγία Χριστίνα, πεσοῦσα ἐπάνω εἰς αὐτοὺς, ἀπεκεφαλίσθη.

Ὁ δὲ Ἡράκλειος καὶ ὁ Παυλῖνος καὶ ὁ Βενέδιμος ἦσαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, παρακινῶντες τοὺς Ἕλληνας καὶ εἰδωλολάτρους νὰ ἀποστραφῶσι τὴν ματαιότητα καὶ πλάνην τῶν εἰδώλων. Ὄθεν πιασθέντες, παρεδόθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἀφ' οὗ πρότερον ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ ἄλλας πολλὰς τιμωρίας ἐδοκίμασαν, ὕστερον ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ ἐπειδὴ

¹ Παρὰ δὲ τοῖς Μηναίοις Δάκνον γράφεται.

² Παρὰ δὲ τοῖς Μηναίοις Εὐρυδικῶν γράφεται. Ἀβυδινῶν δὲ πόλις, ἥτις ἡ Ἀβυδος, εἶναι τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κάστρον τὸ πρὸ τῆς βασιλευσύσης. Σησπὸς δὲ τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ κάστρον τῆς αὐτῆς, ἅτινα δύο κάστρα εὐρίσκονται ἐν τῷ Ἕλλη-ἀπόντῳ, καὶ καλοῦσιν αὐτὰ οἱ μὲν Τούρκοι, Μπογάζ χισαρή, οἱ δὲ Εὐρωπαϊοὶ, Δαρδανέλια· καὶ ἀπέχουσι ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο στάδια ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ, ἧτοι ἐν μίλιον.

ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἐπτά ¹ παρθένων τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ, **ΤΕΚΟΥΣΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ, ΚΛΑΥΔΙΑΣ, ΦΑΙΙΝΗΣ, ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ, ΜΑΤΡΩΝΗΣ, ΙΟΥΛΙΑΣ, ΘΕΟΔΟΤΗΣ,** καὶ **ΘΕΟΔΟΤΟΥ** μάρτυρος.

- * » Λίμνη γυναικῶν ἐπτάς ἐμβεβλημένη,
- * Χαίρει βίου βέροντος ἐκβεβλημένη.

Αὗται αἱ ἅγιαι ἐπτά παρθένοι καὶ μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας· ὁ δὲ ἅγιος Θεόδοτος, ἂν καὶ εἶχε γυναῖκα, δὲν ἡμέλει ὅμως διὰ τοῦτο τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν· ἀλλὰ μὲ σχῆμα πραγματείας καὶ πωλήσεως, ἀγοράζων σίτον καὶ ζυμῶν ψωμῖα, ἐπρόσφερε μὲν ἀπὸ αὐτὰ ἀπαρχὰς εἰς τὸν Θεόν, ἐμοίραζε δὲ εἰς τοὺς πτωχοὺς· ἐπειδὴ ὁ μιαιρὸς ἀρχων τῆς Ἀγκύρας, Θεότεκνος ὀνόματι, ἐπρόσταζε, τὰ φαγητὰ ὅσα ἐπωλοῦντο εἰς τοὺς χριστιανούς νὰ ἦναι βαντισμένα καὶ μεμολυσμένα ἀπὸ τὰς σπονδὰς καὶ θυσίας τῶν εἰδώλων. Ἀλλὰ καὶ τὰς φυλακὰς ἐπισκεπτόμενος ὁ μακάριος, ἐστερέονεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς εἰς αὐτὰς φυλακισμένους χριστιανούς, καὶ ἐδίδεν εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς ζωοτροφίαν· μίαν δὲ φορὰν ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν, εὔρε τὰς ἀνωτέρω παρθένας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μία, ἡ ὀνομαζομένη Τεκουσα, ἦτο κατὰ σάρκα θεία τοῦ ἁγίου.

Αὗται λοιπὸν ἐφέρθησαν ἐμπροσθεν τοῦ ἀρχοντος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἶδωλα, ἐδόθησαν εἰς τοὺς στρατιώτας διὰ νὰ τὰς ἀτιμάσωσι· διεφυλάχθησαν ὅμως ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ ἀβλαβεῖς καὶ ἀφθοροί. Ἐπειτα ἔδεσαν αὐτὰς μὲ πέτρας καὶ τὰς κατεδύθησαν εἰς τὸ βάθος τῆς ἐκεῖ εὑρισκομένης λίμνης, καὶ οὕτως ἔλαβον αἱ μακάριαι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως· τὰ δὲ λείψατα αὐτῶν λαβόντες τινὲς χριστιανοί, εἰς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτο καὶ ὁ ἅγιος Θεόδοτος, τὰ ἐνεταφίασαν ἐντίμως. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην διαβληθεὶς ὁ ἅγιος Θεόδοτος εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ζητούμενος, ἐφανέρωσε μόνος τοῦ τὸν

¹ Πῶς ἐνῶ εἰσιν ὀκτὼ γράφεται ἐπτά; ἡ τὴν τεκοῦσαν πρέπει νὰ ἐκλάβωμεν ὡς μητέρα τῶν ἐπτά, ὡς ἀναφέρει ὁ παλαῖος Συναξαριστής, καὶ ὅχι ὡς κύριον ὄνομα· ἡ πρέπει νὰ υποθέσωμεν ὅτι ἡ ἀμέσως κατωτέρω ἑορταζομένη Εὐφρασία κατὰ λάθος παρεῖρθε ἐνταῦθα. Σ. Ε.

ἑαυτὸν τοῦ εἰς τοὺς ζητοῦντας. Παρεστάθη λοιπὸν εἰς τὸν ἀρχοντα Θεότεκνον, καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησε τὸν Χριστὸν ὅτι εἶναι Θεός, ἐπρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ἔχυσαν εἰς τὰς πληγὰς τοῦ ὀξύδιον καὶ ἄλας, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίζεται. Ὁ δὲ ἀπάνθρωπος ἀρχων δὲν ἔπαυσε μέχρι τούτου τὴν θηριωδίαν του, ἀλλ' ἐξέβαλε καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων παρθένων ἀπὸ τοὺς τάφους καὶ τὰ κατέκαυσε.¹

* *Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ τῆς ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης τελειωθείσης.*

- * » Εὐφρασίαν πεσοῦσαν εἰς βυθοῦ δίνας,
- * Εὐφραϊνε, Σῶτερ, σοῦ παράστασις θρόνου.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ΣΤΕΦΑΝΟΥ τοῦ νέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

- * » Ἐκ τοῦ διαρρέοντος ἐξέβη βίου.
- * Στέφανος, οὐ στέφανος οὐ διαρρέει.

* Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ αἰοδίδιμου Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ὠξ' (867), διὰ δὲ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀκαχίαν τῆς γνώμης του, καὶ διὰ τὴν λοιπὴν σύνεσιν καὶ κατάστασιν αὐτοῦ, μὲ εὐδοχίαν καὶ κρίσιν Θεοῦ καὶ μὲ ψήφον βασιλικὴν καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκάθισεν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον καὶ ἀνεδέχθη τὴν φροντίδα ὄλων τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἐφάνη ἀγρυπνος φύλαξ καὶ ποιμὴν ἀληθινὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ ποιμνῆς, ποιμαίνων τὰ λογικὰ πρόβατα εἰς τὴν βοσκήν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, βοηθῶν τὰς χήρας, προστατεύων τῶν ὀρφανῶν, ἐλεῶν τοὺς πτωχοὺς, ἐλευθερώνων τοὺς ἀδικουμένους ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δυνατωτέρων, καὶ θεραπεύων μὲ ὅλα τὰ ἔργα τοῦ τὸν Θεόν. Οὕτω δὲ ποιῶν, εἰς αὐτὸ τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ἐν ἀκάνθαις βάτου συρόμενος τελειοῦται.*

- * » Ἰουλιανὸς ἄθλον εὔρε τὴν βάτον,
- * Τιμῶν Θεοῦ σάρκωσιν, ἧς τύπος βάτος.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΘΕΟΔΩΡΟΣ Πάπας Ῥώμης ξεόμενος τελειοῦται.*²

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ἄλλαι εἶναι αἱ ἐπτά παρθένοι αὗται ἀπὸ τὰς ἐπτά παρθένας τὰς ἐν Ἀμινῶν, τὰς ἑορταζομένας κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρίου, ἂν καὶ αὗται ἔχουν τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἐκείνων· καθότι ἄλλα βάσανα καὶ τέλη ἔλαβον αὗται, καὶ ἄλλα ἐκείναι· καὶ ἄλλη ἡ πατρὶς ἐκείνων, καὶ ἄλλη ἡ τούτων.

² Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ῥώμης Θεόδωρος ὁ πρῶτος,

- * » Ἀνθρωποτρῶχται, δημίους λέγω, λόκοι,
- » Θεοδώρου τρώγουσι τὰς σάρκας ξέσει.

Ἡ ἀγία **ΑΝΑΣΤΑΣΩ** ἡ ἐν τοῖς Λευκαδίου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ἀναστασῶ ζῆ κἂν μύη κοινῶ νόμφ,
- » Ἀνάστασιν μένουσα κοινήν τοῦ γένους.

† **Μνήμη** τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΥ** ἐν τοῖς Ἀρεοβίνθου.

- * » Μαρτινιανὸς ἐξέδου ἐκ τῶν κάτω,
- » Κεὶ εἰσέδου νῦν εἰς τὰ τοῦ πόλου πλάτη. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΘ'**, μνήμη τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος **ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ** καὶ τῶν σὺν αὐτῷ **ΑΚΑΚΙΟΥ**, **ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ** καὶ **ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ**.

Εἰς τὸν Πατρίκιον.

- » Ἐφεῦρε Πατρίκιος ἐκτμηθεὶς κλέος,
- » Ὑπὲρ κλέος πᾶν πατρικίων γηένων.

Εἰς τὸν Ἀκάκιον.

- * » Καλοῦ μετέσχες, Ἀκάκιε, τοῦ τέλους,
- » Ἀθλητικὸν γὰρ τοῦτό σοι διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Μένανδρον καὶ Πολύαινον.

- * » Πολύαινος Μένανδρος ἐκτετημημένοι,
- » Πολλῶν ἐπαίνων ἀξιούσθων ἀξίως.
- » Ἐνεκακιδεκάτῃ τάμει Πατρίκιον ξίφος δξῶ.

Οὗτος ὁ ἅγιος Πατρίκιος, διὰ μὲν τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν, ἦν εἶχεν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἔγεινε τῆς Προύσης ἐπίσκοπος, διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ τὸν διάπυρον ζῆλόν του διεβλήθη καὶ ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας. Ὅθεν παρασταθεὶς εἰς τὸν ἄρχοντα Ἰουλιανὸν τὸν ὕπατον, ἤλεγξε τὴν πλάνην καὶ ματαίωτα τῶν εἰδώλων. Ὁ δὲ ἄρχων δοκιμάσας μὲ πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, ἐπρόβαλε καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ θερμὰ νερὰ θερμαίνονται καὶ ἐκχύνονται ἀπὸ τὴν γῆν διὰ τῆς προνοίας τῶν Θεῶν, πρὸς

εὐεργεσίαν καὶ ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ ἅγιος ἀνταπεκρίθη, ναί, διὰ τὴν εὐεργεσίαν τῶν ἀνθρώπων ἀναδίδονται τὰ θερμὰ νερὰ, ὅχι ὁμως διὰ τῆς προνοίας τῶν ψευδοθέων, ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος διώρισε δύο τόπους, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς εἶναι γεμάτος ἀπὸ πολλὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπελαύσωσιν οἱ δίκαιοι, ὁ δὲ ἄλλος ἀπὸ σκότος καὶ φωτίαν, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ κολάζωνται οἱ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν. Καὶ ὅτι μὲν ἔβαλεν ὁ Θεὸς πῦρ, ὅχι μόνον εἰς ὅλην τὴν ὑπ' οὐρανὸν κτίσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν οὐρανὸν, φανερόν εἶναι, διότι ὁ Θεὸς δημιουργήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἔβαλεν εἰς αὐτὰ καὶ νερόν καὶ πῦρ· καὶ ἄλλο μὲν εἶναι τὸ νερόν, τὸ ὁποῖον εὕρισκεται ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅπερ λέγεται θάλασσα, ἄλλο δὲ εἶναι τὸ εὕρισκόμενον ὑποκάτω τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον λέγεται ἄβυσσος. Ἀπὸ τὸ νερόν δὲ ἐκείνο τῆς ἀβύσσου ἀναβαίνουσιν, ὡς σίφωνες, αἱ θρύσεις καὶ τὰ πηγάδια πρὸς πόσιν καὶ χρεῖαν ἐδικὴν μας· ἀπὸ δὲ τὸ πῦρ πάλιν, τὸ εὕρισκόμενον ὑποκάτω τῆς γῆς ἀναβρῦουσι τὰ θερμὰ νερὰ· καὶ ὅσα μὲν νερὰ πλησιάζουσι εἰς τὸ πῦρ ἐξέρχονται θερμὰ, ὅσα δὲ εἶναι μακρὰν αὐτοῦ ἐκβαίνουσι ψυχρά· τὸ δὲ πῦρ τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, αὐτὸ θὰ κολάζῃ, ὡς λέγουσι, τοὺς ἀσεβεῖς· καθὼς καὶ τὸ κατώτατον νερόν, τὸ ὁποῖον εἶναι παγωμένον καὶ ὀνομάζεται τάρταρος, θέλει κολάζει αἰωνίως τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δαίμονας, τοὺς ὁποίους ἐθεοποίησαν οἱ Ἕλληνας, καὶ τοὺς τούτων λατρευτὰς Ἕλληνας· ὁ δὲ ἅγιος Πιόνιος ¹ λέγει, ἐγὼ ἐπεριπάτησα τὴν Ἰουδαίαν, καὶ διαβάς τὸν Ἰορδάνην, εἶδον τὴν γῆν τῶν Σοδόμων, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ πόσον φοβερὰ εἶναι ἡ ὀργὴ καὶ ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς ἀρσενοκοιτίας καὶ τὰς ἄλλας κακίας, ὅσας ἔκαμνον οἱ Σοδομίται· εἶδον ἀκόμη εἰς ἄλλα μέρη καπνὸν, ἀναβαίνοντα ὑποκάτωθεν τῆς γῆς. Ὁμοίως εἶδον γῆν ὅλην κατακεκαυμένην καὶ στερημένην ἀπὸ πάντα καρπὸν καὶ ὑγρασίαν. Τοῦτο δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἴδῃ καὶ νὰ βεβαιωθῇ τις καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ τὸ ἀναθρῶσκον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸ ἐν Σικελίᾳ εὕρισκόμενον βουνὸν τῆς Αἵτνης. ² Ὅθεν διαμαρτυρόμεθα

ὅστις ἦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντος, τοῦ ἐκγόνου μὲν τοῦ Ἡρακλείου, υἱοῦ δὲ Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει 642· ἀρχιερατεύσει δὲ οὗτος χρόνος ἑπτὰ καὶ μῆνας ἕξ.

¹ Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἀγίου Ἀφριανοῦ καὶ Αἰδεσίμου τῶν αὐταδέλφων· διότι ταῦτα προεγράφησαν κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἀπριλίου.

¹ Σημειῶσαι, ὅτι παρὰ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ οὕτως εὕρισκονται ἐδῶ προσθεθειμένα, καὶ φαίνεται ὅτι ἐξηγήθη καὶ ταῦτα ὁ ἅγιος Πατρίκιος φέρων ἐκ τούτων μαρτυρίας τῶν λόγων του.

² Ὅθεν ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Διάλογος, στόμα τοῦ ἁγίου ὀνο-

εις εσας, ὅτι μὲ τὸ πῦρ θὰ γίνῃ τοῦ Θεοῦ ἡ κρίσις καὶ ἡ κόλασις τῶν ἀμαρτωλῶν· ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ εἰς τὴν Νεάπολιν τὴν ἐν Ἰταλίᾳ εὐρισκομένην, ὅτι πρὸ ἕξ μιλίων τῆς πόλεως εἶναι βουνὸν φαραγγῶδες, ¹ ὅπερ ἀνέβλυσε πῦρ, τὸ ὁποῖον ὡς νερόν, ἀνέβη τριακοσίας ὀργυῖας ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, καὶ κατέβη καίον τὸν τόπον ἕως εἰς ἕξ μίλια. Ὅθεν κατέκαυσε τὴν γῆν καὶ τὰς πέτρας, ἕως οὗ Στέφανος ὁ τότε δσιώτατος ἐπίσκοπος, ἐξῆλθε μετὰ λιτανείας σὺν παντὶ τῷ λαῷ, καὶ παρεκάλεσε περὶ τούτου τὸν Θεόν, καὶ οὕτως ἡ φωτιά ἐστάθη.

Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα ἐδιηγήθη ὁ ἅγιος Πατρίκιος, ἐπρόσταξεν ὁ ἀρχὼν καὶ ἐβλήθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀρχιερεὺς ἐντὸς τῶν θερμῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἐβλάψαν τοὺς στρατιώτας, οἵτινες ἐβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτὰ, καὶ οὐχὶ τὸν ἅγιον, διότι οὗτος ἐκβῆκεν ἐξ αὐτῶν ἀβλαβής. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη ὁμοῦ μετὰ τὸν Ἀκάκιον καὶ Μένανδρον καὶ Πολύαινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τὸν λεγόμενον Κύρου. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΕΜΝΟΝΟΣ τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Ὑποῖ τι μικρὸν ἀρπαγὴν τὴν ἐσχάτην,
- » Τὴν εἰς ἀπαντὴν τοῦ Θεοῦ Μένων μένων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν, ἀποταξάμενος τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, δικαίως καὶ εὐαρέστως διήνησε τὴν ζωὴν του μετὰ ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν, διὸ ἔγεινε καὶ ἡγούμενος μοναχῶν. Ἀποκτήσας δὲ πρᾶότητα καὶ ἀγάπην, ἔγεινε καὶ θαυματουργ-

μάζει τὸ τῆς Αἴτης βουνόν, ὅπερ ξερὰ ἀενάως φωτιάν, διὰ νὰ δεῖξῃ, ὅτι ἡ φωτιά ἡ ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς φυλαγμένη εἶναι ἡτοιμασμένη διὰ νὰ κατακαίῃ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀμαρτωλοὺς ἐν τῷ αἵθῃ. Ὅθεν καὶ ὁ Ἡσαΐας τοῦτο βεβαιῶν εἶπεν «ὁ γὰρ σκόληξ αὐτῶν (τῶν ἀμαρτωλῶν) οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται.» (Ἡσ. ἔς'. 24.) ὁ δὲ Κορυφαῖος Πέτρος καθαρῶτερα περὶ τούτου λέγει «Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσι πυρὶ, τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.» (β'. Πέτρ. γ'. 7.) τοῦ ὁποῖου ῥητοῦ τὴν ἐρμηνείαν ἔρα εἰς τὴν νεοσύπτωτον ἐρμηνείαν τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν, καὶ ἐκεῖ θέλει εὖρη πολλὰ συμβάλλοντα εἰς τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν.

¹ Ἐνοεῖ τὸν Βεσοῦβιον, ὃς καὶ μέχρι σήμερον δὲν παύεται ἐξερευγόμενος πῦρ καὶ λάβαν· Σ. Ε.

² Περὶ τοῦ ναοῦ τούτου ἔρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ συναξάρχου Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδῶ, κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ὁκτωβρίου.

γός, διότι μίαν φορὰν ἔπεσον ἀκρίδες εἰς τὰ χωράφια τοῦ μοναστηρίου, ὅθεν ποιήσας εὐχὴν ὁ ἅγιος, τὰς ἐδίωξεν ὅλας ὡς ἂν ἦτο πῦρ, καὶ τὰς ἐπνίξεν εἰς τὸν ποταμόν. Οὗτος ὁ ἅγιος ἀνέβλυσε νερόν διὰ προσευχῆς του εἰς τόπον ἀνυδρον, τὸ ὁποῖον ἕως τῆς σήμερον ἀναβρῦει εἰς δόξαν Χριστοῦ· οὗτος ἐφάνη μίαν φορὰν εἰς τινὰς ναύτας, ἐν καιρῷ τρικυμίας ἐπικαλεσθέντας καὶ ζητοῦντας τὴν βοήθειάν του, καὶ ἐπιστάς εἰς αὐτοὺς, ἐκυβέρνα τὸ πλοῖον αὐτῶν καὶ ἐπροθυμοποιεῖ τοὺς ναύτας· ὅθεν εἰς ὀλίγην ὥραν ἀβλαβεῖς αὐτοὺς εἰς τὸν λιμένα διέσωσε. Μετὰ ταῦτα θαυμάσια διανύσας ὁ αἰοίδιμος τὴν ζωὴν του, ἐχάριζε σωτηρίαν εἰς ὅσους τὸν ἐπεκαλοῦντο. Εὐαρεσῆσας λοιπὸν εἰς τὸν Θεὸν μετὰ χρι τέλους, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, φέρων μετ' ἐαυτοῦ τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἐφόδια.

* Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ.

- * » Ὁ μάρτυς Ἀκόλουθος ὡς πρὸς παστάδα,
- * » Ἐπηκολούθει τοῖς ἄγουσι πρὸς φλόγα.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Θηβαῖδα τῆς Αἰγύπτου, τῆς ἐν Ἐρμουπόλει. Διὰ δὲ τὴν πίστιν καὶ ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, προσαχθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον ἡγεμόνα, οὔτε μετὰ κολακείας ἐδελεάσθη, οὔτε μετὰ φοβερισμοὺς ἐδειλίασε· διὰ τοῦτο πρῶτον μὲν ἐκρέμασαν ἀπὸ τὸν λαϊκόν του πέτραν βαρεῖαν, ἔπειτα δὲ ἔλαβον ἀπόφασιν νὰ θανατωθῇ διὰ τοῦ πυρός, καὶ οὕτω βληθεὶς ἐντὸς αὐτοῦ ὁ αἰοίδιμος, τὸν τοῦ μαρτυρίου ἐκομίσατο στέφανον.

* Ἡ ἁγία μάρτυς ΚΥΡΙΑΚΗ πυρὶ τελειοῦται.

- * » Αἰώνιον φεύγουσα πῦρ ἔχεφρώνως,
- * » Κυρικῆ πρόσκαιρον ἠδέως φέρει.

* Ἡ ἁγία μάρτυς ΘΕΟΤΙΜΗ ξίφει τελειοῦται.

- * » Τιμὴ Θεὸς πέφυκε τῇ Θεοτίμῃ,
- * » Ἦν τιμῆαν τίθησι μάρτυρα ξίφος.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΥ.

- * » Ἀκέστορι τμηθέντι τῷ Θαλλελαίῳ,
- * » Θεὸς βοτάνη πρὸς λύσιν παντὸς πάθους. ⁴
- * » Εἰκοστῇ Θαλλελαῖος τὴν κεφαλὴν ἀπεκάρθη.

⁴ Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις οὕτω γράφεται ὁ ἕως:

† Οὗτος ὁ ἅγιος Θαλλέλειος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ, ἐν ἔτει σπδ' (284) καταγόμενος ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Φοινίκης ὀνομαζομένην Λίβανον, υἱὸς πατρὸς μὲν Βερουκίου ἀρχιερέως τῶν χριστιανῶν, μητρὸς δὲ Ῥωμυλίας. Μαθὼν δὲ οὗτος τὴν ἱατρικὴν τέχνην, καὶ κρυπτόμενος εἰς ἓνα ἐλαιῶνα, διὰ τὸν φόβον τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐπιάσθη ὡς χριστιανὸς κατὰ τὴν πόλιν Ἀνάζαρβον, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν δευτέραν τῶν Κιλικίων ἐπαρχίαν, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν ἄρχοντα Θεόδωρον, ὁ ὅποιος, ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ πείσῃ τὸν ἅγιον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐπρόσταξε νὰ τρυπήσῃ τοὺς ἀστραγάλους του καὶ νὰ περάσῃ σχοινίον ἀπὸ αὐτούς· ἐπειτα νὰ κρεμάσῃ αὐτὸν κατακέφαλα. Οἱ ὑπηρέται λοιπὸν ἐνόμισαν ὅτι ἐξετέλεσαν τὴν προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου, καὶ τὸν ἐκρέμασαν· τῇ δὲ ἀληθείᾳ οὔτε τὸν ἐτρύπησαν, οὔτε τὸν ἐκρέμασαν, διότι ἐπατάχθησαν ἀπὸ ἀορασίαν, καὶ ἀλλοιωθέντες τὸν νοῦν ἀπὸ τινος θείας δυνάμειν, δὲν ἤξευραν τί ἔκαμνον, ὥστε τρυπήσαντες ἐν ξύλον ἐκρέμασαν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ ἁγίου. Ὅθεν ὁ ἄρχων νομίσας ὅτι τὸν ἐμπαίζουσιν οἱ στρατιῶται, ἔδειξεν αὐτούς· δύω δὲ ἐξ αὐτῶν, Ἀλέξανδρος καὶ Ἀστέριος ὀνομαζόμενοι, βλέποντες τὸ τοιοῦτον παράδοξον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ἀπορήσας δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ μὴ ἤξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐπεχείρησε μόνος νὰ τρυπήσῃ τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου· ἀλλ' ἅμα ἠθέλησε νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸν θρόνον, ὃ τοῦ τοῦ θαύματος! ἐκόλλησεν ὁ θρόνος ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχιν του, καὶ δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ σηκωθῇ. Ὁ δὲ ἅγιος συμπονέσας αὐτὸν, προσηυχῆθη, καὶ οὕτω διὰ τῆς προσευχῆς του ἐξεκόλλησεν ὁ θρόνος ἀπὸ τὴν ῥάχιν του· ὅθεν διὰ τὸ θαυμάσιον τοῦτο πολλοὶ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔμεινε πάλιν πεπωρωμένος ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν· διὸ καὶ πάλιν ἐπεχείρησε νὰ τρυπήσῃ τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου, καὶ, ὡς τοῦ

θαύματος! εὐθὺς ἐξηράνθησαν αἱ χεῖρές του· ἀλλ' ὅμως ὁ ἅγιος μὴ ἀποδιδούς κακὸν ἀντὶ κακοῦ, πάλιν ἰάτρευσε τὰς χεῖρας τοῦ ἀχαρίστου. Ἐπιμένων δὲ ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν ἀπιστίαν, ἐπρόσταξε νὰ ρίψῃσι τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκβῆκεν ὁ μάρτυς ἀβλαβῆς, φορῶν λευκὸν τι ἐνδύμα. Μετὰ ταῦτα ἐδόθη ὁ ἅγιος εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν κατασπαράξωσιν, ἐφυλάχθη ὅμως καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς διὰ τῆς θείας χάριτος· τελευταῖον δὲ ἀποκεφαλίσθεις εἰς τὴν Ἑδεσαν τῆς πόλεως Αἰγαιῶν, ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου ἀκήρατον στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν του ναὸν τὸν εὐρισκόμενον ἐντὸς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου νεωστὶ μεταφρασθέντα, ὅρα εἰς τὸ νεοτύπωτον νέον Ἐκλόγιον.)¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Θαλλελαίου πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ δύω μάρτυρες **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ** καὶ **ΑΣΤΕΡΙΟΣ**, ζῆφι τελειοῦνται.

* Ἐπῆρξε τμηθεὶς Ἀστέριος τὴν κάραν,
» Ἄστηρ ὀδηγῶν Ἀλέξανδρον πρὸς ξίφος.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΣΚΛΑ**, ὅστις ἐν ποταμῷ ῥιφθεὶς τελειοῦται.*

* Ἀἰγύπτιος τὴν γλώσσαν Ἀσκλᾶ, πῦρ φέρει,
» Δι' ἐνθεον κήρυγμα γλωσσῶν ἐμπύρων.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Θηβαίδα τῆς Αἰγύπτου, διαβληθεὶς δὲ πρὸς τὸν ἡγεμόνα Ἀρριανὸν διὰ τὴν εἰς Χριστόν πίστιν, καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστόν, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη εἰς τὰς πλευράς καὶ ἔπειτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐπέρα τὸν ποταμὸν Νεῖλον μὲ πλοιάριον, τούτου χάριν, προσηυχῆθη ὁ ἅγιος νὰ μὴ ἐξέλθῃ ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν στερεάν, πρὸ τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ ἐγγράφως τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἐκρατήθη παραδόξως τὸ πλοῖον, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ πλεύσῃ. Τοῦτο δὲ γνωρίσας ὁ ἅγιος ἀπέστειλε πρὸς

οὗτος «Θεὸς βοτάνην πρὸς λύσιν πέμπει πάους.» Ὅθεν κατὰ τοῦτο νοεῖται ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἅγιος Θαλλέλειος ἐβλάσθησεν ἐκ Θεοῦ βοτάνη ἢ ὁποία ἰάτρευεν δια τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας, ἴσως πρὸς δεξιὴν τῆς ἱατρικῆς τέχνης τοῦ ἁγίου. Καθὼς καὶ εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς κολλύρια, εἰς σημεῖον τῆς ἱατρικῆς τέχνης του, καὶ ὅρα κατὰ τὴν δεκάτην ὁδόνην τοῦ Ὀκτωβρίου.

¹ Ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου τούτου Θαλλελαίου τελεῖται καὶ ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ, ὅπου ἐν τινι μονιερῷ τελεῖται πάνδημος ἑορτὴ, καὶ πολλὰ θαύματα γίνονται παρὰ τοῦ ἁγίου εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρέχοντας. Τὴν δὲ ἀκολουθίαν τούτου ἀνεπλήρωσε καὶ τελείαν ἀπειργάσατο ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, μετὰ καὶ προσθήκης κανόνος· προσθήκα δὲ καὶ κανόνα πρακτικῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἅγιον, καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ταῦτα.

τὸν ἡγεμόνα γράμμα, εἰς τὸ ὅποιον ἔγραφεν, ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν δύναται νὰ ἐκβῆ εἰς τὴν στερεάν, ἂν δὲν ὁμολογήσῃ ἐγγράφως τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Τότε ὁ ἡγεμὼν ζητήσας χαρτίον ἔγραφεν, ὅτι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἶναι μέγας, καὶ ἐκτός αὐτοῦ δὲν εἶναι ἄλλος, καὶ εὐθὺς ἐκίνησε τὸ πλοῖον καὶ ἐπλευσε πρὸς τὴν στερεάν. Ἐξελθὼν δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐσκληρύνθη πάλιν κατὰ τὴν καρδίαν ὡς ὁ Φαραώ· ὅθεν ἔφερε τὸν ἅγιον ἔμπροσθέν του, καὶ κατέκαυσε τὰς πλευράς του με ἀνημμένας λαμπάδας. Ἐπειτα δέσας αὐτὸν με πέτραν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὸν ποταμὸν Νεῖλον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* *Οἱ τρεῖς ὅσοι καὶ Θεοφόροι πατέρες ἡμῶν ΝΙΚΗΤΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, καὶ ΙΩΣΗΦ, οἱ κτίτορες τῆς ἐν Χίῳ ἱερῆς καὶ βασιλικῆς νέας μονῆς, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.*

† » Οἱ τρεῖς ὅσοι τῇ ἁγίᾳ Τριάδι,

» Σὺν τοῖς ἀύλοις νῦν παρίστανται νόοις.

* Οὗτοι οἱ ὅσοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν περιφημον νῆσον τῆς Χίου, ἐν τοῖς χρόνοις ὑπάρχοντες Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνοιο τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει αλδ' (1034), καὶ Μιχαὴλ τοῦ καλουμένου Καλαφάτου, τοῦ ἐν ἔτει αμά (1041), βασιλεύσαντος· ἔφθασαν δὲ καὶ μέχρι τῶν χρόνων Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου τοῦ ἐν ἔτει αμέ (1045) βασιλεύσαντος. ¹ Οὗτοι λοιπὸν οἱ μακάριοι παραιτήσαντες τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου τερπνὰ, ἀνέβησαν εἰς τὸ ἐν Χίῳ βουνόν, τὸ ὀνομαζόμενον Προβάτειον, καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ ἐκεῖ εὑρισκόμενον σπήλαιον μετεχειρίζοντο πᾶσαν ἀσκησιν τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τρώγοντες ψωμίον, καὶ πίνοντες ἀπλοῦν ὕδωρ ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐνασκούμενοι οἱ αἰοίδιοι, ἐβλεπον τὴν νύκτα ἐν φῶς, τὸ ὅποιον ἔλαμπεν εἰς τὸ δάσος τὸ εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ· ὅτε δὲ κατέβαιναν διὰ νὰ ἴδωσι τί ἄρά γε εἶναι τὸ φαινόμενον, εὐθὺς τὸ φῶς ἐχάνετο. Ἐβαλον λοιπὸν πῦρ, καὶ τὰ μὲν ἄλλα δένδρα ἐκάησαν, μία δὲ μυρσίνη ἐκεῖ που εὑρισκομένη δὲν ἐκαίετο, ὡς ποτὲ ἡ βάτος ἢ ἐν Σινᾷ· ὅθεν πλησιάσαντες βλέπουσι τὴν μυρσίνην παντελῶς ἀκαυστον, βλέπουσι δὲ καὶ μίαν εἰκόνα τῆς Θεο-

τόκου χωρὶς τοῦ μονογενοῦς βρέφους, κρεμασμένην εἰς αὐτήν. Λαβόντες λοιπὸν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τοὺς ὤμους των, ἔφερον αὐτήν εἰς τὸ σπήλαιόν των. Ἄλλ' ἡ θεία εἰκὼν φυγοῦσα ἀπὸ τοῦ σπήλαιον, ὑπῆγε πάλιν εἰς τὴν μυρσίνην· ὅθεν βλέποντες τὸ θαῦμα τοῦτο οἱ ὅσοι, ἔκτισαν ἐκεῖ, ὡς ἐδύνατο, μίαν μικρὰν ἐκκλησίαν, καὶ ἀφιέρωσαν αὐτήν εἰς τὴν Θεοτόκον.

Ὅτε δὲ ὁ ῥηθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος εὑρίσκετο ἐξόριστος εἰς τὴν Μιτυλήνην, μαθόντες ἐκ Θεοῦ οἱ ὅσοι οὗτοι, ὅτι μετ' ὀλίγον μέλλει νὰ βασιλεύσῃ, ὑπήγον εἰς αὐτὸν ὁ θεὸς Νικήτας καὶ ὁ Ἰωσήφ, καὶ παρηγορήσαντες τὴν λύπην του, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν καλὰς ἐλπίδας, ὅτι θέλει τῷ χαρίσει ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν ταχέως· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπεσχέθη, ὅτι ἐὰν γίνῃ βασιλεὺς, θὰ τελειώσῃ, ὅσα αἰτήματα ἤθελον τοῦ ζητήσῃ. Τότε οἱ ὅσοι παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοῖς κάμῃ τοῦτο τὸ αἶτημα· νὰ οἰκοδομήσῃ δηλαδὴ ναὸν λαμπρὸν καὶ βασιλικὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου εὑρέθη ἡ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἐν τῇ ἀπυρπολήτῳ μυρσίνῃ. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπεσχέθη νὰ πληρώσῃ τὴν αἰτησίαν των, καὶ πρὸς βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν, ἔδωκεν εἰς τοὺς ὁσίους τὸ βασιλικὸν δακτυλίδιον του, ὡς ἐνέχυρον. Ὅθεν ὅτε ἔγεινε βασιλεὺς ὑπήγον πάλιν οἱ ὅσοι πρὸς αὐτὸν, καὶ δείξαντες τὸν δακτύλιόν του, ἐνεθύμισαν τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε. Ἀποστείλας λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀναγκαίαν ὕλην τοῦ ναοῦ καὶ τεχνίτην ἐπιτήδειον, ὠκοδόμησε τὸν νῦν ὀρώμενον ναὸν καὶ μοναστήριον τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς, εἰς διάστημα δώδεκα ὀλοκλήρων χρόνων· εἶτα ἐπροίκισεν αὐτὸ με μετόχια, με διάφορα κτήματα, καὶ με ἄλλα προνόμια, πρὸς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν συναχθησομένων μοναχῶν, καὶ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων καὶ πτωχῶν. Οἱ δὲ ὅσοι μετὰ ταῦτα ὁσίως καὶ θεοφιλῶς διανύσαντες τὴν ζωὴν των, ἀνεπαύσαντο ἐν Κυρίῳ εἰς διαφόρους καιροῦς· τὰ δὲ τίμια τούτων σώματα, ἐνεταφιάσθησαν ἐν τόπῳ λεγομένῳ Φιάλιον, τὰ ὁποῖα σώζονται ἕως τῆς σήμερον, διαφόρους θαυματουργίας ἐπιτελοῦντα τοῖς μετὰ πίστεως τούτοις προστρέχουσιν. ¹

¹ Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἐβασίλευσεν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1042, καθόσον ὀλίγους μόνον μῆνας διήρκεσεν ἡ αυτοκρατορία τοῦ Καλαφάτου. Σ. Ε.

¹ Τὸν πλατύτερον βίον τῶν ὁσίων τούτων, καὶ τὴν ἀσματικὴν αὐτῶν ἀκολουθίαν δεῖ εἰς τὴν νεοτύπωτον φυλλάδα, ἥτις συνετέθη ὑπὸ τοῦ πανοσιωτάτου καὶ ἐν ἱερομονάχοιο σοφολογιωτάτου κυρίου Νικηφόρου τοῦ ἱεροκλήρυκος, τοῦ καὶ τῆς αὐτῆς νέας μονῆς ὄντος προηγουμένου. (Ἡ ἀκολουθία αὕτη ἐτυκώθη ἐν Βενετίᾳ τῷ 1804. Σ. Ε.)

* Ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΟΛΑΟΥ Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ.

† » Φάνας ὁ νεκρὸς σοῦ, θεόφρον, τὴν ἔω,
» Ἐφαίνεν αὐθις καὶ δύσιν τεραστίοις,

* Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νικολάου, ἐν ἔτει ἀπ' αὐτῶν (1081), καταδρομὴ ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς Ἰσμαηλίτας κατὰ τῶν χριστιανῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν τρέχοντες εἰς διαφόρους πόλεις καὶ τόπους οἱ μισοὶ, τοὺς μὲν χριστιανούς ἠχμαλώτιζον καὶ ἐθανάτωνον, ἀνδρας τε ὁμοῦ καὶ γυναῖκας, τὰς δὲ πόλεις καὶ κάστρα ἠρήμοναν. Τότε λοιπὸν ἠρήμωσαν καὶ τὰ Μῦρα τῆς Λυκίας, ὅπου εὐρίσκετο τὸ λείψανον τοῦ μεγάλου καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου· ἀφῆκαν δὲ ἀπείρακτον μόνην τὴν Μητρόπολιν καὶ τὴν τῆς μητροπόλεως ἐκκλησίαν. Διὰ τοῦτο εὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ σηκωθῶσιν ἀπὸ ἐκεῖ τὰ ἅγια λείψανα τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, καὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν πολυάνθρωπον πολιτείαν τὴν ὀνομαζομένην Μπάρ, ἣτις εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνωσι τὰ λείψανα τοιοῦτου ἁγίου ἄτιμα καὶ ἀδόξα, καὶ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ ἡ Δύσις τὰ τούτου θαυμάσια, ἣτις ἀκόμῃ δὲν εἶχε πέσῃ εἰς τὰς αἰρέσεις καὶ κακοδοξίας, ἀλλ' ἦτον ὀρθόδοξος καὶ ἠνωμένη μετὰ τὴν Ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν. Ἐγείνε δὲ ἡ ἀνακομιδὴ αὕτη μετὰ τοιοῦτον τρόπον· εἰς ἓνα ἱερέα εὐλαβῆ τῆς ῥηθείσης πόλεως ἐφάνη ὁ ἅγιος Νικόλαος καθ' ὕπνον καὶ λέγει νὰ ὑπάγῃ ὁμοῦ μετὰ τὸν κληρὸν εἰς τὰ Μῦρα, καὶ παραλαβὼν ἀπὸ ἐκεῖ τὸ λείψανόν του, νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν Μπάρ· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐδιηγήθη τὴν ὄπτασίαν εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἀκούσαντες αὐτὴν, ἐχάρησαν μεγάλως. Ὅθεν ἐτοιμάσαντες τρία πλοῖα, ἔστειλαν ἀνθρώπους ἀρκετοὺς ἱερεῖς τε καὶ διακόνους διὰ νὰ φέρωσι τὸ ἅγιον λείψανον. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς τὸν λιμένα τῆς Λυκίας, ἔλαβον μετ' ἑαυτῶν ὄπλα, φοβούμενοι μήπως τοὺς ἐμποδίσῃ τίς. Ὅθεν εὐρόντες τεσσαρὰς μοναχοὺς, ἠρώτησαν αὐτοὺς, ποῦ εὐρίσκονται τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Νικολάου διὰ νὰ τὰ προσκυνήσωσιν· οἱ δὲ ἔδειξαν εἰς αὐτοὺς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου, ὁ ὁποῖος ἦτον ὑποκάτω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας. Σκάψαντες δὲ τὸν τάφον οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον τὴν θήκην τοῦ ἁγίου λειψάνου, καὶ ἀνοίξαντες αὐτὴν, ὡ τοῦ θαύματος! τὴν εὗρον γεμάτην ἀπὸ εὐωδέστατον μύρον, τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζεν ἐκ τοῦ

λειψάνου τοῦ ἁγίου. Ὅθεν λαβόντες αὐτὸ, τὸ ἔβαλαν μέσα εἰς τὰ πλοῖα, καὶ οὕτως ἀναχωρήσαντες ἐκείθεν, κατευωδῶθησαν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν.

Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Μπάρ προῦπαντήσαντες μετὰ λαμπάδας καὶ θυμιάματα, ἔλαβον τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ τὸ ἀπέθεσαν μετὰ τιμὴν μεγάλην εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τιμίου Προδρόμου τὴν παραθαλασσίαν. Πάμπολλα δὲ θαύματα ἔγειναν ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου, ὁμοίως τυφλοὶ καὶ κωφοὶ καὶ δαιμονισμένοι καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀσθενείας κρατούμενοι, ἐθεραπεύθησαν, εὐθὺς ἅμα ἠγγισαν μετὰ πίστεως εἰς τὸ σεβάσιμον λείψανον. Ὑστερον δὲ ἔκτισαν μεγάλην καὶ ὠραίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους μετέθεσαν τὸ λείψανον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν νεόκτιστον ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου, καὶ ἐκεῖ ἀπέθεσαν αὐτὸ εἰς θήκην ἀργυρᾶν. Ὅθεν ἔκτοτε ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ ἐορτάζηται ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου κατὰ τὴν εἰκοστὴν Μαΐου, τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζε μύρον μετὰ τοιοῦτον τρόπον, καθὼς τοῦτο παρέδωκαν ἄνδρες ἀξιοπίστοι, καὶ καθὼς ἀδεται παλαιὸς λόγος. Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῆς μεταθέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὅτε ὁ ἱερεὺς ἤρχιζε τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, τότε καὶ τὸ μύρον ἤρχιζε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τοὺς δύο πόδας τοῦ θείου λειψάνου, ὄχι ἀπὸ τὰ δάκτυλα ἐμπροσθεν, ἀλλ' ὀπισθεν ἀπὸ τὰς πτέρνας τῶν ποδῶν του, ἔτρεχε δὲ τόσον πολὺ, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς δύο βρύσεις. Ὅθεν ἔβαλλον ὑποκάτω μεγάλους λέβη-

1 Οἱ δὲ Ῥώσσοι ἐορτάζουσι ταύτην κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ Μαΐου. Ὅτι δὲ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου ἐορτάζεται, βεβαίως μὲν καὶ μία φυλλάδα, ἣτις περιέχει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, συνθεμένη ἀπὸ ἓνα διδάσκαλον τῆς Κερκύρας, ἐν ἣ ἀναφέρεται, ὅτι τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου φερόμενον εἰς τὴν Μπάρ, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Κέρκυραν, καὶ ἐκεῖ ἐπροσκυνήθη ἀπὸ ὄλων τῶν πλῆθος, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου. Ἄν δὲ ἐρωτήσῃ τις ποῦ εὐρίσκεται τῶρα τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀποκρινόμεθα, ὅτι οὐδαίς ἤξεύρει, διότι καθὼς τὸ τοῦ ἁγίου Μάρκου λείψανον, ἐν Βενετίᾳ δὲν πρότερον, νῦν ἐκεῖ οὐχ εὐρίσκεται, οὕτως καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου εὐρισκόμενον πρότερον ἐν τῇ Μπάρ, τῶρα ἐκεῖ δὲν εὐρίσκεται. Σημειοῦμεν δὲ ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο μεταφράσθη ἐκ τοῦ Σλαβονικοῦ, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου ἀκολουθίαν ἐποίησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετὰ κενόνος, καὶ ὁ βεβλόμενος ἐορτάζειν τὸν ἅγιον, ζητησάτω ταύτην, ἣτις εὐρίσκειται ἐν τινὶ κελλήρ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐπικαλουμένου τῶν Μπαρμπερέδων πλῆθειν τῶν Κερκυρῶν.

τας καὶ κάδδους, καὶ ἕως νὰ τελειώσῃ ἡ θεία λειτουργία (ἣτις ἐλέγετο ἀργὰ, διὰ νὰ τρέχῃ περισσότερον μῦρον) ἕως, λέγω, τοῦ τέλους τῆς λειτουργίας, ἐγέμιζον τὰ ἀγγεῖα ἐκεῖνα. Ὅτε δὲ ἡ λειτουργία ἐτελείονε, τότε καὶ τὸ μῦρον ἴστατο καὶ δὲν ἔτρεχεν ἐκεῖνο δὲ τὸ μῦρον ἐμοιράζετο εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν, καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ δι' αὐτοῦ ἐγίνοντο πολλὰ θαύματα καὶ ἐιάφοροι ἀσθένειαι ἰατρεύοντο, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου.

* Ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Ὁ Θαλάσσιος καὶ κατοικήσας τάφον,
» Βλῖζει θαλάσσης χαρίτων ἐκ τοῦ τάφου. ⁴

* Ὁ ὄσιος ΜΑΡΚΟΣ ὁ ἐρημίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Δίδωσι Μάρκῳ τῆς Ἐδέμ κῆπον μέγαν,
» Ὁ κῆπον εὐρὺν εἰς ταφὴν Χριστοῦ πάλαι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', *μνήμη τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Θεοστέπων μεγάλων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ² καὶ ΕΛΕΝΗΣ.*

- * Ὡς κοινὸν εἶχον γῆς βασιλεῖς τὸ στέφος,
- * Ἐχουσι κοινὸν καὶ τὸ τοῦ πόλου στέφος.
- * Ἐύθηνε μητέρι εἰκάδι πρώτη Κωνσταντίνου

¹ Ὁ ὄσιος οὗτος Θαλάσσιος ἴσως εἶναι ὁ Λίδιος καὶ Ἀφρικανὸς, ὁ γράφων πρὸς Παῦλον τὸν πρεσβύτερον τὰ τετρακόσια κεφάλαια περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, καὶ τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας, τὰ ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Φιλοκαλίας περιεχόμενα, καὶ πρὸς δὲν γράφει ὁ Θεοφόρος Μάξιμος τὰ περὶ Θεολογίας καὶ ἐνσώρκου Οἰκονομίας διακόσια κεφάλαια, τὰ καὶ αὐτὰ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ περιεχόμενα.

² Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ αἰδίδιμος Δοσίθεος ἐν σελ. 80 τῆς Δωδεκαβιβλίου γράφει, ὅτι ἂν καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ῥώμης Οὐρβανῶ τοῦ οὐδόου ἐξητήθη, ἂν πρέπη νὰ ἐορτάζηται ὡς ἀγία ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ μόλις εἶπε τὸ καὶ, καθάτι εἰς τὰ μέρη τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καλαβρίας ἐφαίνετο ναὸς καλαῖος τοῦ ἁγίου· πλὴν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος πάντοτε ὑπεῖρχεν ἄγιος καὶ ἰσαπόστολος, ὅτι οὕτως ὀνομάζουσιν αὐτὸν τὰ πρακτικὰ τῶν Οἰκουμένων Συνόδων καὶ ἡ κοινὴ καὶ πατριπαραδότος δοξα τῆς Ἐκκλησίας. Οὗτος ἐχρημάτισε καὶ ἱερεὺς, διὰ τὸ λειτουργῆμα τῆς βασιλείας· καὶ διὰ τὸ νοσητὸν χρίσμα καὶ μῦρον τῆς ἱερωσύνης. Ὅθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει εἰς τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ, «Διεξάμενος τῆν

† Ὁ μέγας οὗτος καὶ μακάριος καὶ αἰδίδιμος ἐν βασιλευσὶ Κωνσταντίνος, ἐχρημάτισεν υἱὸς Κωνσταντος τοῦ Χλωροῦ καὶ Ἑλένης τῆς τιμίας· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Κώνστας ἦτο ἐγγονὸς Κλαυδίου τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης, πρὸ τῆς τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Καρίνου βασιλείας. Οὗτος λοιπὸν ὁ πατὴρ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐγένεε συγγενὸς τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, ὁμοῦ μὲ τὸν Μαξιμιανὸν τὸν Βαλλέριον. Κατ' ἐνῶ οἱ ἀνωτέρω τρεῖς βασιλεῖς ἐκίνησαν διωγμὸν μέγαν κατὰ τῶν χριστιανῶν, μόνος οὗτος μετεχειρίζετο πρὸς τοὺς χριστιανούς πραότητα καὶ συμπάθειαν, καὶ μετεχειρίζετο συμβούλους καὶ κοινωνοὺς τῶν πραγμάτων του τοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ ἀγωνιζομένους. Οὗτος ὁ Κώνστας ἐδίδαξε τὴν εὐσέβειαν καὶ πίστιν τὸν ἀγαπητὸν του υἱὸν Κωνσταντῖνον, τὸν μετὰ ταῦτα πρῶτον γενόμενον βασιλέα εἰς τοὺς χριστιανούς· ὅθεν καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν διάδοχον τῆς βασιλείας του εἰς τὰς νήσους τῆς Βρετανίας. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος μαθὼν ὅσα ἐγένανον εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ τὸν Μαξέντιον, υἱὸν

γνώσιν τοῦ πνεύματος, ἱερεὺς χρηματισθεὶς καὶ βασιλεὺς, ἐλαίῳ ἐστήριξας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ὀρθοδόξων βασιλέων πατὴρ.» Διὸ γράφεται καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει «Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς.» Οὐχ ὅτι εἰσιν ὄλοι ἐξ αὐτοῦ τοῦ βαπτίσματος ἱερεῖς, καθὼς φλυαροῦσιν οἱ Λουθηροκαθόλινοι, ἀλλ' ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι βασιλεῖς εἶναι φύλακες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ φροντισταί.

Κατ' ἐξοχὴν δὲ ὁ χριστιανικώτατος Κωνσταντῖνος ἦτο καὶ βασιλεὺς καὶ ἐπίσκοπος, καὶ ὅρα τὸν αὐτὸν Δοσίθεον σελ. 219 τῆς Δωδεκαβιβλίου ἀποδεικνύοντα, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καθὼ ὀρθόδοξος βασιλεὺς, ἦτο ἐπίσκοπος κατὰ τρόπον εἰκοσιεξ'. Ὅθεν φιλεύων μίαν φορὰν τινὰς ἐπισκόπους, φιλοφρονούμενος ἔλεγε πρὸς ἐκείνους ὁ μακάριος, «Εἰμὶ καὶ ἐγὼ, ὡ ὄντοι, ἐπίσκοπος· καὶ ἡμεῖς μὲν ἔστε ἐπίσκοποι τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. ἐποικοδομοῦντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ἐγὼ δὲ εἰμι ἐπίσκοπος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἔσω καὶ τοῦ ἔσω. Τοῦ μὲν ἔσω, ὅτι φροντίζω πρὸς παιδαγωγίαν καὶ ὀρθὸν βίον αὐτοῦ, καὶ γὰρ οὐδὲ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορῶ, τοῦ δὲ ἔσω, ἐπειδὴ συνεργός εἰμι ὑμῖν πρὸς βεβήλωσιν καὶ αὐξήσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, συνεποικοδομῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν.» (σελ. 217 τῆς Δωδεκαβιβλίου.) Λίγει δὲ πρὸς τούτους ἐκεῖ ὁ Δοσίθεος, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐποίησε νόμον, ἵνα μὴ καταδικάζεται τις εἰς τὸ ἐξῆς, οὔτε νὰ θανατώνεται μὲ τὸν σταυρὸν, ἵνα μὴ τὸ τῆς σωτηρίας καὶ ζωῆς γενόμενον ὄργανον, γίνηται πάλιν ὄργανον καταδίκης καὶ θανάτου. Ὅθεν καὶ ὄλοι οἱ λεγόμενοι χριστιανοὶ βασιλεῖς ἐφύλαξαν καὶ φυλάττουσι τὸν τοιοῦτον νόμον, καὶ κἀνεὶς δὲν θανατώνουσι μὲ σταυρικὸν θάνατον.

τοῦ Μαξιμιανοῦ Ἐρκουλίου, τὰ ὅποια ἦσαν ἀκάθαρτα καὶ μισητὰ ἔργα, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ, ἐπικαλεσάμενος βοηθὸν τὸν Χριστόν. Ὅθεν ὁ βλέπων τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς του, πρῶτον μὲν ἐνεφάνισεν ἑαυτὸν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν ὕπνον· ἔπειτα δὲ κατὰ μέσον τῆς ἡμέρας ἐχάραξεν ὁ Κύριος τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ διὰ μέσου τῶν ἀσέρων, εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν γεγραμμένα τὰ γράμματα ταῦτα «Ἐν τούτῳ νίκα,» διὰ μέσου τοῦ σημείου τούτου καταδεχθεὶς ὁ Κύριος νὰ ἐμφανίσῃ καὶ αἰσθητῶς ἑαυτὸν εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον καὶ εἰς τοὺς κατ' αὐτὸν ἀξίους.

Ὅθεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐνθαρρυνθεὶς εἰς τὸν τύπον αὐτὸν, ὤπλισεν ἑαυτὸν, ποιήσας χρυσοῦν τὸν φανέντα σταυρόν. Εἶτα πορευθεὶς εἰς τὴν Ῥώμην, ὄχι μόνον ἐνίκησε τὸν ἀλιτήριον Μαξέντιον, ὅστις ἐπνίγη εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ ποταμὸν Τίβεριν, πλησίον εἰς τὴν γέφυραν τὴν καλουμένην Βαλθίαν· ἀλλὰ καὶ τοὺς πολίτας τῆς Ῥώμης ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν τυραννίαν ἐκείνου. Ἀναχωρήσας δὲ ὕστερον ἀπὸ τὴν Ῥώμην, καὶ περιπατῶν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, ἠθέλησε νὰ κτίσῃ πόλιν εἰς ὄνομά του κατὰ τὴν Ἰρῶαδα, ὅπου ἔγεινε παλαιὰ ὁ πόλεμος τῶν Ἰρῶαδῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐμποδίσθη ὁμῶς ἀπὸ θεῖαν ἀποκάλυψιν νὰ μὴ τὴν κτίσῃ ἐκεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ τὴν κτίσῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Ὅθεν ἀκολουθήσας τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἔκτισε τὴν θεοφροῦρητον πόλιν εἰς ὄνομά του, ἥτοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ταύτην ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Θεόν, ¹ ὡς μίαν ἀπαρχὴν τῆς εὐσεβείας του. Ἐπειδὴ δὲ ἐζήτηε νὰ μάθῃ τὴν ἀκρίθειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ² συνήθροισεν εἰς τὴν Νίκαιαν τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς εὐρισκομένους εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης· ἥτοι συνεκρότησε τὴν ἀγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πρώτην σύνοδον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρων πατέρων, ³ διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἡ

μὲν ὀρθόδοξος πίστις ἀνεκηρύχθη καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγνωρίσθη ὁμοούσιος, ἥτοι ὅτι ἔχει τὴν αὐτὴν οὐσίαν καὶ φύσιν μὲ τὸν Πατέρα, ὁ δὲ Ἄρειος καὶ οἱ αὐτοῦ ὄπαδοὶ ἀνεθεματίσθησαν ὁμοῦ μὲ τὴν βλάσφημον καὶ κακόδοξον αὐτῶν αἵρεσιν. ¹ Ὅχι μόνον δὲ ταῦτα ἐποίησεν ὁ ἰσαπόστολος οὗτος Κωνσταντῖνος, ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα του Ἑλένην ἔστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκαρφώθη κατὰ σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ δὲ ἀγία Ἑλένη εὐρούσα τοῦτο, ἄλλο μὲν ἀφῆκεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἄλλο δὲ ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ² καὶ ἐκεῖ διανύσασα τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς τῆς, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

Ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος, ἀφ' οὗ ἐγκαινίασε τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ ἐγκαίνια καὶ πανηγύσιν, ὀλίγον ἔζησε μετὰ ταῦτα· ὅθεν φθάσας εἰς τοὺς τεσσαράκοντα δύο χρόνους τῆς

τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ ἱεῖ μονῇ τοῦ Βατοπαίδιου.) Ἄλλὰ καὶ Γεώργιος Πρεσβύτερος Καίσαρειᾶς Καππαδοκίας λόγον συνέγραψεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρους πατέρας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν.» (σώζεται ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ Βατοπαίδιου.)

¹ Γράφει δὲ ὁ Μελέτιος (τόμ. α' σελ. 33') ὅτι ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ πρώτη Σύνοδος, ἔχαιρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διὰ τὴν κατὰ τῶν ἔθρων τῆς Ἐκκλησίας νίκην. Διὰ τοῦτο φέρειν ὄλους τοὺς πατέρας τῆς Συνόδου ἀπὸ τὴν Νίκαιαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπροσκάλεσεν αὐτοὺς εἰς εὐχρίαν καὶ τραπέζαν. Καθήμενος δὲ καὶ αὐτὸς μεταξὺ τῶν πατέρων, ἐτίμησεν αὐτοὺς λαμπρῶς μὲ τὰ πρέποντα δῶρα. Τοῦ δὲ ἀγίου Παπνουτίου καὶ τῶν λοιπῶν ὁμολογητῶν κατεφίλει τοὺς ἐκβαλμένους ὀφθαλμοῦς· καὶ τὰ στρεβλωθέντα καὶ πληγωθέντα μέλη ὑπὸ τῶν τυράννων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ, διὰ νὰ λάθῃ ἀγιασμὸν ἀπὸ αὐτῶν. Ἐνουθέτει δὲ ὄλους τοὺς ἐπισκόπους νὰ ἔλωσιν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν εἰς τὴν πίστιν, νὰ δεικνύωσιν ἀγάπην εἰς τὸν πλησίον, καὶ νὰ μὴ ὑβρίζωσιν ἢ νὰ ἀτιμάζωσι τοὺς ἀδελφοὺς των.

Ἐπειδὴ δὲ τινὲς ἔδωκαν ἀνχορὰς εἰς αὐτὸν ἐναντίον τινῶν ἐπισκόπων, ταύτας οὐδὲ νὰ ἀναγνώσῃ ἠθέλησεν ὁ μακάριος βασιλεὺς, οὔτε εἰς ἐξέτασιν ἔφερε τοὺς κατηγορουμένους ἐπισκόπους, ἀλλ' ἐνώπιον πάντων τὰς ἔκαυσε λέγων ταῦτα τὰ ἀξιωμακόμενα λόγια· «Ἐὰν καὶ μόνος μου ἤθελον ἰδῆ τινα ἀρχιερεῖν νὰ ἀμαρτάνῃ, βεβαίως ἐμελλον νὰ τὸν σκεπᾶσω μὲ τὴν πορφύραν μου.» Τόσον δὲ ἀμνησικακος ἦτο ὁ ἀόλιτος Κωνσταντῖνος, ὥστε ἐπειδὴ τινὲς ἐλιθοβόλησαν τὴν εἰκόνα του, παρεκίνουν αὐτὸν οἱ φίλοι του νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑβριστάς, διότι μὲ λίθους ἐπλήρωσαν τὸ πρόσωπόν του· ἀλλ' ὁ ἀνεψικακος βασιλεὺς, ψηλαφήσας τὸ πρόσωπόν του καὶ χαμογελάσας, εἶπέ ταῦτα τὰ ἀξιωμακόμενα «Οὐδαμῶς πληγὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου γεγεννημένην ἔβω· ἀλλ' ὄγις μὲν ἡ κεφαλὴ, ὄγις δὲ ἡ ὄψις ἔπασσεν.» (Ἥρωσ. λόγ. κ'· εἰς τοὺς Ἀνδριέντας.)

² Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὰς 14 τοῦ Σεπτεμβρίου.

¹ Ὁμοῦ καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, καθὼς ἀναφέρεται κατὰ τὴν δεκάτην πρώτην τοῦ παρόντος Μαΐου.

² Καὶ μάλιστα διότι ὁ Ἄρειος ἐβλασφήμει καὶ ἔλεγε, ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, ἀλλὰ κτίσμα καὶ ἄλλης οὐσίας καὶ φύσεως ἀπὸ τῆς τοῦ Πατρὸς.

³ Σημειώσαι, ὅτι Γρηγόριος ὁ Καίσαρειᾶς Καππαδοκίας πρεσβύτερος· λόγον ἐπέλεξε εἰς τοὺς τριακοσίους δεκαοκτῶ τούτους πατέρας, καὶ εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον, ὅστις σώζεται ἐν τῇ ἱεῖ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος. Ὁμοίως καὶ Κωνσταντῖνος Ἀκροπολίτης, ὁ μέγας λογοθέτης, λόγον ἔχει εἰς τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένην, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄρα τίς εὐσεβείας ἔβλον ἀρχῶν.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ)

Βασιλείας του, και ἀρχίσας νὰ κινή πόλεμον κατὰ Σαβωρίου βασιλέως τῶν Περσῶν, ὑπῆγεν εἰς ἕν προάστειον τῆς Νικομηδείας, καὶ ἐκεῖ ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀφ' οὗ ἐδεξιώθη με προπομπὰς βασιλικὰς, καὶ ὑπαντήσεις μεγαλοπρεπεῖς, ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἐβασιλευσε δὲ εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην κατὰ τοὺς τριακοσίους δεκαοκτῶ χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, τριακοστὸς δεύτερος βασιλεὺς Ῥώμης γενόμενος μετὰ τὸν Αὐγουστον. ¹ Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὴν ἀγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ εὐρίσκεται λείψανον. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ναὸν τὸν εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τόπον καλούμενον Κινστέρνα τοῦ Βῶνου, ὅπου παραγίνεται ὁ Πατριάρχης μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Συγκλήτου τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐκεῖ ἐπιτελεῖ τὴν θείαν μυσταγωγίαν. (ὄρα καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον, καὶ εἰς τὸν Μακάριον τὸν Κωφόν.) ²

* Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς ΠΑΧΩΜΙΟΣ ὁ ἐν τῷ Ὁσάκι τῆς Φιλαδελφείας μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψλ' (1730), ξίφει τελειοῦται.

¹ Κατ' ἄλλους δὲ ἀκριβεστέρους, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ νέᾳ Ῥώμῃ χρόνους τριάκοντα καὶ ἕνα, ἢ τριάκοντα δύο, καὶ ἔζησε χρόνους ὄλου; ἐξήκονταπέντε. Ἐρηματίως δὲ μετὰ τὸν Αὐγουστον βασιλεὺς τεσσαρκαστὸς ἔβδομος, καὶ ἀπέθανεν εἰς τοὺς τριακοσίους τριάκοντα ἑπτὰ χρόνους, ἀφείε διαδόχους τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱοὺς Κωνσταντῖνον, Κώνσταντα, καὶ Κωνσταντῖνον.

² Ὅρα καὶ τὴν ὑποσημείωσιν εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἐν ἣ ἀναφέρεται περὶ τοῦ μεγάλου τούτου Κωνσταντίνου. Ὁ δὲ θεὸς Χριστότομος λέγει, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τὸν ὅποιον ἔκτισεν ὁ ἴδιος Κωνσταντῖνος· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦτο τρόπον τινὰ θυρωρὸς τῶν ἀλίων, οὕτω γὰρ φησὶ «Καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν, μεγάλη τιμῇ τιμῆν ἐνόμισεν ὁ παῖς (ὁ Κωνσταντῖος δηλαδὴ) εἰ τοῖς προθύροις καταβόιτο τῶν ἀλίων· καὶ ὅπερ εἰσὶν οἱ πυλωροὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐν τοῖς βασιλείοις, τοῦτο ἐν τῷ σήματι οἱ βασιλεῖς τοῖς ἀλίοις. Καὶ οἱ μὲν ὡσπερ δεσπότες τοῦ τόπου τὰ ἐνδόν κατέχουσιν, οἱ δὲ βασιλεῖς, ὡς πύρκοι καὶ γείτονες ἠγάπησαν τὴν αὐλιον αὐτοῖς ἀφορισθῆναι θύραν.» (Ὁμιλ. κζ' εἰς τὴν β' πρὸς Κορινθίους.) Ὁ Ἑλληνικὸς βίος τῶν ἁγίων τούτων βασιλέων σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰσῆρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰ κάλλιστα τῶν διηγημάτων.» ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρα βίος σώζεται τῶν βασιλέων τούτων συλλεχθεῖς ἐκ διαφόρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸν τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀγιωτάτου καὶ πρώτου.»

† » Ποῦ πάχος ἐν σοὶ, ὦ Παχώμι' εὐρέθη,
» Πόνους ξίφει τε λεπτόνῃντι τὸ βρῖθον ; ¹

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΥ ἀειψίου τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος

- » Ὁ Βασιλίσκος ἐκτομῇ δοὺς τὴν κέραν,
- » Πατεῖ νοπτοῦ βασιλίσκου τὴν κέραν.
- » Εἰκάδ' δευτερὴ Βασιλίσκος φάσανον ἔζη.

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τῶν χριστιανῶν ἡγεμῶν ὁ Ἀγρίππας, ἀντὶ τοῦ προτέρου ἡγεμόνος Ἀσκληπιόδοτου, ὁ ὁποῖος φθάσας εἰς τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας, ἐξήταξε καὶ ἐτιμῶρει τοὺς χριστιανούς. Τότε ἦτον καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Βασιλίσκος, καταγόμενος ἀπὸ τι χωρίον τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ Ἀμασειας, Χουμιαλά ὀνομαζόμενον, ἀνεψιὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος. Ἐμβήκε δὲ πρότερον εἰς τὸ μαρτύριον καὶ ἠγωνίσθη ὁμοῦ μετὰ τὸν Εὐτρόπιον καὶ Κλεόνιμον τοὺς συστρατιώτας τοῦ θεοῦ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι μὲν ἐτελείωσαν εἰς τὸ μαρτύριον, ὁ δὲ Βασιλίσκος ἔμεινε κλεισμένος εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ τοῦτο εἶχε καὶ αὐτὸς ἐπιθυμίαν νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν ἠξιώθη τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀποχαιρετίσῃ τοὺς ἰδιχοὺς του, καὶ ἔπειτα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας ἵνα μαρτυρήσῃ ἐκεῖ. Ἐλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος ἀπὸ τῆν φυλακὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὑπῆγε μετ' αὐτῶν εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ ἀποχαιρετίσας τοὺς συγγενεῖς του, καὶ κατηχήσας αὐτοὺς μετὰ τοὺς λόγους τῆς εὐσεβείας, ἔμεινεν ἐκεῖ ὁμοῦ μετ' αὐτοὺς, ἐπειδὴ δὲ ἐζητήθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν εὐρέθη, ἐθυμώθη διὰ τοῦτο ὁ ἡγεμῶν, καὶ ἐπρόσταξεν, ὅπου εὐρωσιν αὐτὸν, νὰ τὸν δέσωσι μετὰ δύο ἀλύσεις καὶ νὰ βάλωσιν ὑποδήματα σιδηρὰ εἰς τοὺς πόδας του, τὰ ὅποια νὰ ἔχωσι καρφία, καὶ οὕτω μετὰ πολλὴν βίαν νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ κριτήριον.

Οἱ ἀπεσταλμένοι λοιπὸν εὐρόντες τὸν ἅγιον, μετὰ βίαν ἔσυρον αὐτὸν, τὰ δὲ καρφία τῶν υποδημάτων τόσοσ βαθέως ἐνεπήχθησαν εἰς τὰ

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ βρα εἰς τὸν νέον Μαρτυρολόγιον

κόκκαλα τῶν ποδῶν του, ὥστε ὅλη ἡ ἐκεῖσε γῆ ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὸ αἷμα. Φθάσαντες δὲ οἱ στρατιῶται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Δακνῶν, ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸν οἶκον μιᾶς γυναικὸς Τραϊανῆς ὀνόματι· ὅθεν δέσαντες τὸν ἅγιον εἰς μίαν ξηρὰν πλάτανον, εὐρισκομένην ἐκεῖ, ἐκάθησαν διὰ νὰ δειπνήσωσι. Ὁ δὲ ἅγιος προσήυχετο, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ἡ ξηρὰ πλάτανος ἐδλάστησε καὶ ἐξέβαλε φύλλα, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μία βρῦσις ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ρίζαν τοῦ πλατάνου, ἡ ὁποία σώζεται ἕως τὴν σήμερον καὶ ἀεννάως ἀναβλύζει νερόν. Τότε δὲ ἐγένευσ καὶ σεισμὸς τόσον δυνατὸς, ὥστε οἱ στρατιῶται ἐπήδησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὅπου ἐδείπνουσαν, διὰ νὰ ἰδῶσι τί συνέβη. Ἰδόντες δὲ τὴν βρῦσιν τρέχουσαν καὶ τὴν ξηρὰν πλάτανον βλαστήσασαν ἐγένευσαν ἐκθαμβοὶ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, δεκατρεῖς ὄντες τὸν ἀριθμόν· εὐθὺς λοιπὸν λύσαντες τὸν ἅγιον, καὶ ἐκβαλόντες τὰ καρφία ἀπὸ τοὺς πόδας του, προσέπεσαν εἰς αὐτόν, ζητοῦντες νὰ τοὺς βαπτίσῃ, ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκα ἣτις τοὺς ἐδέχθη, καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας τῆς. Ἐφερον δὲ πολλοὺς ἀσθενεῖς καὶ δαιμονισμένους, τοὺς ὁποίους ὅλους ἰάτρευσε ὁ ἅγιος, καὶ τοὺς ἐβάπτισεν. Ὅτε δὲ παρεστάθη ὁ μάρτυς εἰς τὸν ἡγεμόνα, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος, διατί δὲν θυσιάζεις, ἀνόητε, εἰς τοὺς Θεοὺς; Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐγὼ, ὦ ἡγεμῶν, δὲν παύω ἀπὸ τοῦ νὰ θυσιάσω εἰς τὸν Θεόν. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ ἡγεμῶν ἐγάρη, καὶ λαβὼν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ χαιρετίσας αὐτόν, ὑπήγειν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· τότε ὁ ἅγιος σηκώσας τὰς χεῖράς του προσηυχῆθη, καὶ εὐθὺς ἤλθε πῦρ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ κατέκαυσε τὸν ναόν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδῶλα κατσούντριψεν εἰς λεπτὰ κομμάτια· βλέπων δὲ ὁ ἡγεμῶν, ἔφυγεν. Ὅτε δὲ πάλιν ὁ ἅγιος παρεστάθη εἰς αὐτόν, τῷ εἶπεν· ἐκεῖνος· ἀνόητε καὶ ἀληθῶς ἱερόσυλε, διατί, ἀντὶ νὰ προσφέρῃς θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς, σὺ μὲ τὰς μουσαράς σου μαγείας κατέκαυσας τὸν ναόν καὶ τοὺς θεοὺς μας ἐλέπτυνας ὡς κοκκορτόν; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐκεῖνο ὅπερ ἐποίησα δὲν τὸ ἀρνοῦμαι· τὰς χεῖράς μου μόνον ἐσήκωσα εἰς τὸν οὐρανόν, καθὼς καὶ σὺ εἶδες τοῦτο καὶ μαρτυρεῖς, καὶ ἐπεκαλέσθη τὸν ἐν οὐρανοῖς κατοικοῦντα Θεόν· ὅθεν ἀπ' ἐκεῖ κατέβη πῦρ καὶ κατέκαυσε τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα, καὶ τοὺς θεοὺς σας ἐλύπτυνε, διὰ νὰ μὴ ἀκατασθε ἀπὸ αὐτούς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμῶν καὶ ἀνάψας ἀπὸ θυμόν, ἐπρόσταξε νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἁγίου,

τὸ δὲ σῶμά του νὰ ριφθῇ εἰς τὸν ποταμόν· ἄλλοι στρατιῶται λαβόντες τὸν ἅγιον ἔφερον αὐτόν ἐξω τῆς πόλεως, καὶ ἀπέκοψαν τὴν μακαρίαν του κεφαλὴν. Τινὲς δὲ χριστιανοὶ δόντες τριάκοντα φλωρία εἰς τοὺς στρατιώτας, ἔλαβον τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος· Μαρῖνος δὲ ὁ ἐν Κομάνοις εὐρισκόμενος εὐσεβέστατος ἀρχὼν ἔκτισεν ἐκεῖ ναὸν ἀξιοπρεπῆ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ἀπέθετο ἐντίμως τὸ λείψανόν του, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ γίνονται ἰατρεῖαι καὶ θαύματα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτων προατρέχοντας. ¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης δευτέρας Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει 381, καὶ καθελούσης τὸν Μακεδόνην, λέγοντα μὴ εἶναι Θεὸν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

* » Τοῦ μὲν τὸ θεῖον Πνεῦμα μὴ Θεὸν λέγειν,
» Τὸ παμπόνηρον πνεῦμα Μακεδονίου.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ μολύβδου κοχλάζοντα ποιοθεῖς τελειοῦται.

* » Μολύβδινον Μάρκελλος ἔκπυρον πόμα,
» Οὕτω πίνων ἦν, ὡς ὕδωρ εἷτις πίνει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΟΔΡΟΣ ὑπὸ ἱππων σφύρομενος τελειοῦται.

* » Ἰππηλατήσας καὶ πόλου νόσσαν φθάσας,
» Τὰς χεῖρας αἶρει· καὶ στέφος δέχη, Κόδρε.

* Ἡ ἁγία μάρτυς ΣΟΦΙΑ, ἡ ἰατραινα, ἔξοφει τελειοῦται.

* » Ἰατρὸς ἦν πρὶν σωματῶν ἡ Σοφία,
» Τμηθεῖθα γοῦν νῦν, δείκνυται καὶ πνευματῶν.

* Ὁ ἅγιος ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Βλαδίμηρος, ὁ βασιλεὺς καὶ θαυματουργὸς ἔξοφει τελειοῦται.

* » Χεῖρ συγγενοῦ· τέμνει σε ἡ μαιφόνος,
» Χεῖρ Κυρίου νέμει σοι ἀξίως στέφος.

* Οὗτος ὁ ἐν βασιλευσιν ἀγιώτατος Ἰωάννης κατήγετο ἀπὸ χωρίον τῆς Βουλγαρίας, καλούμενον Βλαδίμηρον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν νὰ καλεῖται Βλαδίμηρος, υἱὸς πατρὸς μὲν Νεεμᾶν τοῦ ἐκ Συμεῶν τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν ἐν τῇ Βουλγαρίᾳ Ἀχριδῶν γεννηθέντος, μητρὸς δὲ Ἀννης, τῆς ἐκ

¹ Τὸ μαρτύριον ταύτου εὐρίσκεται ἐν τῇ μεγίστῃ Ἀκτῇ ἐν τῇ ἱερᾷ μετῇ τῶν ἱερέων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ πρὸς τοὺς κειροὺς τῆς βασιλείας Μαξιμιανῶν.

Ῥωμαίων καταγομένης, ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μακεδόνο^ς Βασιλείου, ἐν ἔτει ωψή (868). Παιδιόθεν δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἔλαμπε μὲ ἀρετὰς καὶ χάριτας καὶ ἦτο σκευὸς καθαρὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, παιδαγωγηθεὶς ἀπὸ τὸν θαυμαστὸν Νικόλαον τὸν τότε ὄντα ἐπίσκοπον Ἀχιριδῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφθασεν εἰς ἡλικίαν, ὑπάνδρευσαν μὲν αὐτὸν οἱ γονεῖς του μετὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Σαμουήλ, ἐφύλαξεν ὁμῶς παρθενίαν ὁ τρισμακάριστος, καὶ κατεγίνετο εἰς θεάρεστα ἔργα· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς του, κατεστάθη ὁ ἅγιος αὐτεξούσιος τῶν Τριβαλλῶν· ἦτοι τῶν Σέρβων βασιλεύς. Ὅθεν κατέστησε κήρυκας καὶ διδασκάλους, διὰ νὰ διδάσκωσι καὶ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν ὑποκείμενον λαόν του· εἶτα ἔκτισε μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας, ξενοδοχεῖά τε καὶ νοσοκομεῖα, καὶ κόπτων τὸν δρυμῶνα καὶ τὸ πυκνότατον δάσος, ὅπερ εὐρίσκετο εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔκτισε ξεχωριστὸν καὶ ἐξαιρέτον ναὸν εἰς τὸν τρισυπόστατον Θεόν· ἔκτισε δὲ αὐτὸν μὲ τοιοῦτον τρόπον. Μίαν ἡμέραν ἵππευσε μετὰ τριῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας, καὶ ἐξῆλθε διὰ νὰ κυνηγήσῃ κυνηγῶν ὁμῶς, ἐκυνηγήθη ἀπὸ τὸν Θεόν, ὡς ἄλλος Εὐσάθιος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ὡς ἄλλος μέγας Κωνσταντῖνος οὐρανόθεν ὠδηγήθη, διότι κυνηγῶν εἰς τὸ δάσος βλέπει ἕνα ἡλιόμορφον αἰετὸν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπάνω εἰς τὸν λαιμόν του ἕνα σταυρὸν ὑπέρλαμπρον. Τρέχων δὲ διὰ νὰ τὸν φθάσῃ, ἐμβῆκεν εἰς τὸ δάσος· τότε ὁ αἰετὸς ἐστάθη, ὅστις δὲν ἦτο αἰετὸς, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου. Εὐθύς λοιπὸν κατέβη ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν ἵππον, ὁμοῦ μὲ τοὺς μεγιστάνάς του καὶ ἐπροσκύνησε τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ τὸν ἐν τούτῳ προσηλωθέντα Χριστὸν· ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν τόπον ἐπρόσταξε καὶ ἔκτισαν ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μετέβαιναν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας καὶ προσήχεται, καὶ τὴν νύκτα ἔμεναν ἐκεῖ ἀγρυπνῶν.

Ἡ δὲ σύζυγός του βασιλίσα, βλέπουσα τὸν βασιλέα, ὅτι δὲν ἐκοιμᾶτο μὲ αὐτὴν καὶ ὑποπτευθεῖθα ὅτι εἶχεν ἄλλην γυναῖκα κρυφίως, ἐσήκωσε κατ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν τῆς ὅστις ἐζήτηι πάντα τρόπον διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν βασιλέα. Ἐνῶ λοιπὸν ὁ χαριτώνυμος οὗτος Ἰωάννης ἐπέστρεφε νικητὴς ἀπὸ τῆς πόλεμον κατὰ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνο^ς, ὁ ἀδελφὸς τῆς βασιλίσσης εὐρῶν καιρὸν ἐπιτήδειον ἐκτύπησεν ἐξαίφνης τὸν θαυμαστὸν τοῦτον Ἰωάννην μὲ τὸ ξίφος του. Ὁ δὲ βασιλεὺς βλέπων αὐτὸν, λάβε, τῷ εἶπε, τὸ ἰδικόν μου ξίφος καὶ μὲ αὐτὸ ἀποκεφάλισόν με διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ

τὴν ἀλήθειαν, διότι ἔτοιμος εἶμαι νὰ θυσιασθῶ ὡς ἄλλος Ἀβελ καὶ Ἰσαὰκ, διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁμολογίαν. Τότε ὁ θηριώδης ἐκείνος καὶ ἀσπλαγχνος λαβὼν τὸ ξίφος τοῦ βασιλέως ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Θαῦμα δὲ ἠκολούθησε παράδοξον καὶ ἐξαισίον, διότι εὐθύς ἅμα ἐκόπη ἡ ἀγία του κεφαλὴ, ὁ βασιλεὺς ἐφιππος ἔλαβε μὲ τὰς χεῖράς του τὴν κεφαλὴν του καὶ ἔτρεχεν ἐπὶ τοῦ ἵππου, αἰνῶν τὸν Θεόν καὶ λέγων « Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι εἰς οἶκον Κυρίου πορευσώμεθα. » Τότε ὀργὴ θεϊκὴ εὔρε τὸν φονέα τοῦ ἁγίου, διότι ἐλύσσαξεν ὁ ἄθλιος καὶ μόνος του ἔτρωγε τὰς σάρκας του. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐλθὼν εἰς ἕνα τόπον, εἶπε, « Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατιθημι τὸ πνεῦμά μου » τότε ἠκούσθησαν ψαλμῶδαι ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ὁ τόπος ἐγένευσεν ἀπὸ εὐωδῶν πνευματικῆν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐνετσοφίασαν τὸ παρθενικὸν ἐκεῖνο καὶ ἀύλητικὸν σῶμα τοῦ βασιλέως, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ τὰ στρατεύματα καὶ ὁ λαὸς ὅλος, θρηνοῦντες καὶ κλαίοντες διὰ τὴν στέρησιν τοιοῦτου προστάτου καὶ βασιλέως· πολλοὶ δὲ χωλοὶ καὶ ἀσθενεῖς ἀσπασθέντες τὸ λείψανον, ἔλαβον τὴν ποθουμένην ὑγείαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔθαψαν τὸ ἅγιον λείψανον, ἔκτισαν καὶ ἕνα θαυμάσιον ναὸν εἰς τὸ ὄνομά του, ὅστις σαθρωθεὶς ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν, ἀνεκαινίσθη ὕστερον ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον Κάρολον, τὸν ἀνεψιὸν τοῦ τότε βασιλέως τῆς Φραγκίας. Μετὰ ταῦτα λαβόντες οἱ χριστιανοὶ τὸ λείψανόν του, τὸ ἔφερον εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ ἴδιος βασιλεὺς. Ἐκεῖ λοιπὸν διαμένον, ὁσμη μὲν πορνείας καὶ ἀσελγείας δὲν δέχεται νὰ γίνεταί εἰς αὐτό, τοὺς δὲ δουλεύοντας μὲ ἐμπιστοσύνην διαφυλάττει ἐκ παντὸς κινδύνου καὶ πειρασμοῦ, μῦρα ἀναβλύζον καὶ ἐνεργοῦν διάφορα θαύματα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ πρυστρέχοντας· (τὸν κατὰ πλάτος βίον του καὶ τὴν ἀσματικὴν του ἀκολουθίαν ὄρα εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα τετυπωμένην ἐν Μοσχόπολει.)

* Τοῦ ἁγίου νέου ἱερομάρτυρος ΖΑΧΑΡΙΟΥ τοῦ Προυσαέως, ὑβλήσατος ἐν ἔτει αωβ' (1802).¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ἁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Λεσιμωνέριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΜΙΧΑΗΛ ἐπισκόπου Συντάδων.¹

- » Τῷ κυματώδει μικρὸν ἐμπρέψας βίῳ,
- » Ἀψὲς Μιχαήλ, ὅσα κούφη πομφόλυξ.
- » Εἰκάδι τριτάτῃ Μιχαήλ ἀναδεδραμεν ἐκ γῆς.

Οὗτος ὁ ἀγγελώνυμος Μιχαήλ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἐν ἔτει ωιδ' (814), ἀφιερωθείς δὲ ἀπὸ αὐτὰς ἔτι τὰς μητρικὰς τοῦ ἀγκάλας εἰς τὸν Θεόν, καὶ καθάρισας τὸν ἑαυτὸν τοῦ διὰ βίου τελείου, ἔγεινεν ἱερεὺς καὶ ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δυναμούμενος, ἠφάνισε τὴν βλάσφημον αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἔφραξε τὰ ἄθεα αὐτῶν στόματα, τὰ ἀνοιγόμενα ἐναντίον τῆς θείας εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν Λέων ὁ θηριώνυμος δὲν ὑπέφερε τὸ βεῦμα τῆς ἱεράς γλώσσης τοῦ ἀγίου, διότι παρασταθεὶς ἐμπροσθεν τοῦ βήματος αὐτοῦ ὁ μακάριος οὗτος, οὔτε ἀπὸ τοὺς φοβηρισμούς του ἐδειλίασεν, οὔτε ἀπὸ τὰς κολακείας του ἐμαλακώθη, ἀλλὰ μὲ ἐλευθέραν καὶ ἀνδρείαν φωνὴν ἐξεβόησε, λέγων, «Τὴν ἀχραντὸν εἰκόνα εὐσεβῶς σέβομαι καὶ προσκυνῶ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς θείας αὐτοῦ μητρός, τὸ δὲ δόγμα σου καὶ τὸν ὀρισμὸν πτύω καὶ ὡς οὐδὲν λογίζομαι.»

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐγέμισεν ὅλος ἀπὸ ἐντροπῆς, καὶ ἀνάψας ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, κατεδίκασε τὸν ἅγιον εἰς μακρὰν ἐξορίαν· ὁ ὁποῖος καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ εὕρισκόμενος, καὶ πολλὰς ταλαιπωρίας πάσχων, ἐφύλαξε τὸ κατ'εἰκόνα καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ γλώσσά του ἐδείχθη ἀληθῶς κάλαμος τοῦ ἀγίου Πνεύματος, μελετῶσα τὴν τοῦ Θεοῦ λόγου ἐνσαρκονοικονομίαν· διωκόμενος δὲ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ ὑπομείνας θλίψεις πολλὰς καὶ στενωχωρίας, δικαίως κατήντησεν ὁ μακάριος εἰς τὸ εὐρύχωρον πλάτος τοῦ Παραδείσου. Καλῶς λοιπὸν τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του τελειώσας, μὲ διπλοῦς ἐκοσμήθη στεφάνους, καὶ οὕτω διὰ τῆς ὁμολογίας προστετέθη ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ ὁ μάρτυς εἰς τοὺς μάρτυρας.²

¹ Ἀκολουθίαν εἰς τὸν ὅσιον τοῦτον ἐπιλοποίησεν ὁ ἱερομόναχος Χρυσάνθος πρωτοψάλτης Κύπρου, τυπωθεῖσαν ἐν Βενετία τῷ 1769. Σ. Ε.

² Τὰ Σύνταξα ἦτο πόλις ἐνδοξὸς τῆς μετ'ἡμῶν Φρυγίας, καὶ μάλιστα διὰ τὰ θαυμαστὰ μάρμαρά της, τιμωμένη μὲ θρόνον μητροπολίτου, ὡς δεκα ἐπισκόπους ἔχοντος, τῶρα δὲ εἶναι ἐρείπων, καὶ ὄρα τὸν Μελέτιον σελ. 456 τῆς Γεωγραφίας.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἀγίας Μυροφόρας ΜΑΡΙΑΣ τοῦ Κλοπᾶ ἐν εἰρήρῃ τελειωθείσας.

- * » Ψυχὴν φέρει νῦν οὐκ ἄρωμα Μαρία,
- » Ἀρωμάτων σοι, Σῶτερ, εὐωδιστέραν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΑΛΩΝΑΣ ὁ Ῥωμαῖος ξίφει τελειοῦται.

- * » Σπονδὰς ἀπειθῶν προσφέρειν εἰδωλίοις,
- » Τίμην Σαλωνᾶ, καὶ Θεῷ σπονδὴ γίνῃ.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΛΕΥΚΟΣ πρὸς θεοῖς τελειοῦται.

- * » Φέρει Σέλευκος ἀστενακτὴ τὴν πρίσιν,
- » Καὶ τὸν πολυστένακτον ἐκλείπει βίον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.

- » Θαυμαστὸν ὄκει πρὶν Συμεῶν γῆς ὄρος,
- » Πόλου δὲ πανθαύμαστον εἰκεὶ νῦν ὄρος.
- » Εἰκάδι ἔνθα νόες Συμεῶν μόλεν ἀμφὶ τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ ὅσιος καὶ θαυματουργὸς Συμεῶν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ δευτέρου, ἐν ἔτει φοδ' (574), γεννηθεὶς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, ἐκ πατρὸς μὲν Ἰωάννου καλουμένου, ὅστις κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἐδεσσαν, μητρός δὲ Μάρθας ὀνόματι, ἡ ὁποία ἀνετράφη εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Τὰ δὲ ἐξῆς περὶ αὐτοῦ λεγόμενα ὅλα εἶναι θαυμαστὰ καὶ ἀνώτερα τῶν ὄρων τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἐκεῖνα ὅσα συνέβησαν Θεόθεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίησε· διότι συνελήφθη ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός του διὰ προσευχῆς, καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμῃ νὰ συλληφθῆ ἐμαρτύρησεν ὁ μέγας Πρόδρομος καὶ βαπτιστῆς Ἰωάννης τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ ἐπρομήνυσεν εἰς τὴν μητέρα του τὴν τελειότητα, ἣν ἐμελλε νὰ λάβῃ ὁ υἱὸς της. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη τελείως δὲν ἐβύζασε τὸν ἀριστερὸν μαστὸν τῆς μητρός του· ἐδήλου δὲ τοῦτο, ὅτι τὸ παιδίον μέλλει νὰ ἔχη πρόθυμον τὴν πρὸς τὰ καλὰ ὁρμὴν, καὶ ὅτι θὰ μὲνῃ ἀμέτοχος τῆς ἀριστερᾶς πράξεως τῶν κακῶν. Γενόμενος δὲ χρόνων ἕξ, ἐν ᾧ καιρῷ διὰ τὸ ἀτελὲς τῆς ἡλικίας ἀμελοῦσι τὰ παιδιά καὶ φέρονται εὐκόλως εἰς τὰ τυχόντα πράγματα, ὁ θεόσοφος οὗτος παῖς, καταφρονήσας ὅλα τὰ ἐν ποσὶν αὐτοῦ γήινα πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνόν, καὶ εὐθὺς μετεχειρίσθη μίαν τόσον σκληρὰν ζωὴν καὶ διαίταν, ἡ ὁποία μόλις καὶ

μετὰ βίας συνειθίζει νὰ ἀποκτᾶται μετὰ χρό-
 νους πολλοὺς καὶ ἀπὸ ἀνδρας ἡλικιωμένους.
 Ὅθεν διὰ τὴν προθυμίαν καὶ ζωὴν του ταύτην
 εἶδε πολλὰς θεϊκὰς καὶ ἀγγελικὰς ἐμφανείας
 καὶ ὄπτασις, αἱ ὁποῖαι ἐδίδασκον αὐτὸν ὅσα
 ἔπρεπε νὰ πράξῃ, ἤτοι τὸ νὰ προτιμᾷ μὲν πάν-
 τοτε τὰ καλὰ καὶ τὰς ἀρετὰς, νὰ φεύγῃ δὲ καὶ
 νὰ μισῇ τὰ κακὰ καὶ τὰς ἀμαρτίας.

Ἐν τῷ σώματι λοιπὸν εὕρισκόμενος ὁ αἰ-
 διμος Συμεὼν, ὑπερέβη τὰ τοῦ σώματος φυσι-
 κά καὶ συστατικά ἰδιώματα, ἐπειδὴ πλέον δὲν
 ἐτρέφετο μὲ ἀνθρώπινον φαγητόν, ἀλλὰ μὲ
 τροφήν ἀφθαρτον, ἡ ὁποία ἐφέρετο εἰς αὐτὸν ἀπὸ
 τὸν οὐρανὸν ἕως τῆς διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀ-
 ναλύσεως. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ τὸ ἄπειρον
 πλῆθος τῶν θαυμάτων, ὅσα ἐτέλεσεν ὁ ὅσιος
 οὗτος τὰ ἀναφέρει ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ,
 τοῦτο δὲ μόνον εἶναι ἀξίον νὰ σημειώσωμεν ἐ-
 δῶ, ὅτι νεαρὰν καὶ παιδικὴν ἡλικίαν ἔχων ὁ
 ἅγιος, ἀφῆκε τὸν κόσμον, καὶ πρῶτον μὲν ἀνε-
 στήλωσε ἑαυτὸν εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, εἰς
 τὸ ὁποῖον ἐμβῆκεν ἀφ' οὗ κατέβη ἀπὸ τὸ ὄρος
 εἰς τὸ ὄρος δὲ πρῶτος αὐτὸς ἀνέβη καὶ ἔμεινεν
 ἐκεῖ χρόνους ἕξ Ἐπειτα ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸν
 στύλον καὶ ἐστάθη εἰς αὐτὸν χρόνους δεκαο-
 κτώ· ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ θαυμαστὸν ὄρος, ἔμεινε
 δέκα χρόνους ἐπάνω εἰς ἓνα τόπον, ὁ ὁποῖος
 ἦτο ὑψηλὸς μὲ ξηρὰς πέτρας. Μετὰ ταῦτα ἀ-
 νέβη εἰς τὸν μικρὸν στύλον, καὶ ἐκεῖ διήλθε
 χρόνους τεσσαράκοντα πέντε, ὥστε ὅλοι οἱ
 χρόνοι τῆς ζωῆς του ἔγειναν ὀγδοήκοντα πέντε.
 Εἰς τὸ διάστημα δὲ τῶν ἑβδομήκοντα ἑννέα
 χρόνων διέλαμψεν ὁ μακάριος μὲ τὴν ὑπεράν-
 θρωπον ἀσκησιν καὶ καρτερίαν, καὶ οὕτω κοι-
 μηθεὶς ἐν Κυρίῳ, μετέβη εἰς τὴν τῶν Ἀγγέ-
 λων δόξαν τε καὶ λαμπρότητα. (τὸν κατὰ πλά-
 τος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΜΕΛΕΤΙΟΥ τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,
ΙΩΑΝΝΟΥ, **ΣΤΕΦΑΝΟΥ**, **ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ** τοῦ
 Αἰγυπτίου, **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ** τοῦ μάγου· Κομητῶν
 καὶ Τριβούρων δώδεκα ἁγιοῦν τριῶν, **ΜΑΡ-**
ΚΙΑΝΗΣ, **ΠΑΛΛΑΔΙΑΣ** καὶ **ΣΩΣΑΝΝΗΣ**.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ πρὸς τοῦτον τὸν θαυμα-
 τουργὸν Συμεῶνην ἐπιστέλλει τὴν ὠρελιμωτάτην ἐκείνην τε-
 τάρτην αὐτοῦ ἐπιστολήν, ὡς θέλουσι τινές. Ὁ ἑλληνικὸς βίος
 τοῦ ὁσίου εὕρεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσῆρων καὶ ἐν ἄλ-
 λαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός· αὐτὸν γὰρ εὐλογεῖν ἀ-
 ζῶν.»

νηπίων δύο, **ΚΥΡΙΑΚΟΥ** καὶ **ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ**,
 καὶ τοῦ λοιποῦ πλῆθους τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτυρη-
 σάντων χιλιάδων ἑνδεκα καὶ διακοσίων ὀκτώ.

Εἰς τὸν Μελέτιον.

- * » Πεύκην πικρὰν λέγουσιν, ἀλλ' ἦν ἡμέμω,
- * » Ἰμῆτιόν τι τῷ Μελετίῳ μέλι.

Εἰς Καλλινίκον τὸν μάγον.

- * » Τμηθεὶς ἀμείβεις εἰς ἀθλητὴν τὸν μάγον,
- * » Τὴν Καλλινίκου κλησιν οὐ κληθεὶς μάττην.

Εἰς τὸν Στέφανον καὶ Ἰωάννην.

- * » Σὺν Ἰωάννῃ Στέφανος κάρην ξίφει,
- * » Πόθῳ στεφάνων τῶν ἀκηράτων κλίνει.

Εἰς τὸν Σεραπίωνα.

- * » Γλυπτοῖς ὁ μάρτυς μὴ θύων Σεραπίων,
- * » Ἐκ γλυπτολάτρου τέμνεται τὸν αὐχένα.

Εἰς τοὺς δώδεκα Τριβούνους.

- * » Φθαρταὶ τριβούνων καὶ κρημάτων ἀξίσι
- * » Ἀφθαρτον εὖρον ἐκ πυρὸς τὴν ἀξίαν.

Εἰς τὰ δύο νήπια Κυριακὸν καὶ Χριστιανόν.

- * » Κυριακὸν δὲ καὶ Χριστιανὸν ξίφος,
- * » Δούλους ἀνείλε χριστιανὸς Κυρίου.

Εἰς τὴν Μαρκιανήν, Σωσάνναν καὶ Παλλαδίαν.

- * » Μαρκιανή, Σωσάννα καὶ Παλλαδία,
- * » Ξυλοκτονοῦνται μὴ θύουσαι Παλλάδι.

Εἰς τοὺς διακοσίους ὀκτώ μάρτυρας.

- * » Δις πενταπλῆν κτείνουσιν εἰκάδα σπάθαι,
- * » Ἢ συγκατακτείνουσιν ἀπλῆν ὀκτάδα.

Εἰς τὰς ἑνδεκα χιλιάδας τῶν μαρτύρων.

- † » Εἰς χιλιάδας στερροὶ εὐθηνήσατε,
- * » Ἢ φησι Δαβὶδ ψαλμικῶς προφητάναξ.

* Οὗτοι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι μάρτυρες ἦ-
 σαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντωνίνου Ἡλιογαθά-
 λου τοῦ βασιλέως, καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος ἐν
 ἔτει σι'ή (218), ὁ δὲ τρόπος τῆς αὐτῶν μαρτυ-
 ρίας ὑπῆρξε τοιοῦτος. Ὁ ἅγιος καὶ μάρτυς Με-
 λέτιος, παραλαβὼν στρατιώτας χριστιανούς,
 ἔχων δὲ καὶ συνεργούς τοὺς ἁγίους ἀγγέλους,
 ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἑλλήνων, καὶ διὰ
 προσευχῆς του κατεκρήμνισεν ὅλα τὰ ἐν τῷ
 ναῷ εἰδῶλα καὶ γλυπτὰ, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτὰ ὡς
 κονιορτόν· μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν Μαξίμος,
 ἔστειλε στρατιώτας, καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν καὶ
 τοὺς συντρόφους του. Παρασταθέντες λοιπὸν
 οἱ ἅγιοι εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρεκινήθησαν παρ'
 αὐτοῦ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' ἐπι-

δὴ δὲν ἐκείσθησαν πρῶτον μὲν ἔδειραν αὐτοὺς με ζύλα Ξηρὰ εἰς ὥρας ἀρκετάς· ἔπειτα δὲ ἐπλήρωσαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀστραγάλους με σφυρία σιδηρᾶ, καὶ ἐκάρφωσαν τοὺς πόδας των με τὰ ζύλα. Οἱ δὲ ἅγιοι ἔχοντες τὰ ὄμματα των εἰς τὸν Κύριον, ἐφαίνοντο ὅτι δὲν αἰσθάνονται τὰς πληγὰς. Ἐπειτα ἔσκαψαν τὰς πλευράς των με ἀγκίδας, καὶ ἔδειραν τὰ μέτωπά των, ἐπάνω εἰς τὰ ὀπίσθια ἐποίουν τὴν σφραγίδα καὶ τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα βάσανα ὑπέμειναν οἱ μακάριοι, ἕκαστον τῶν ὁποίων εἶχεν ἀνυπόφορον πόνον, καὶ ἐπροξένει θάνατον εἰς τὸν βασανιζόμενον. Τελευταῖον δὲ τὸν μὲν ἅγιον Μελέτιον ἐκρέμασαν εἰς μίαν πύκην, καὶ ἐκεῖ εὔρεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸ τέλος, τὸ ὁποῖον ἔγεινεν εἰς αὐτὸν ἀρχὴ ἀτελεύτητος τῆς ἐν Χριστῷ δόξης καὶ ἀναπαύσεως, τὸν δὲ ἅγιον Στέφανον καὶ Ἰωάννην ἀπεκεφάλισαν. Μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ὁ Σεραπίων ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ διὰ τὰ θαύματα ὅσα εἶδε γινόμενα παρὰ τῶν ῥηθέντων μαρτύρων, καὶ βαπτισθεὶς ἐδέχθη ὑπὸ Ἀγγέλου τὴν χειροτονίαν τοῦ ἐπισκόπου· ὁμοίως ἐπίσπευσε τῷ Χριστῷ καὶ ὁ μάγος Καλλίνικος, διότι δούς θανατηφόρον φάρμακον εἰς τὸν ἅγιον Μελέτιον, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὁθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ τὸν Σεραπίωνα καὶ τὸν Καλλίνικον ἀπεκεφάλισεν ὁ ἡγεμὼν ὁ δὲ Φῆστος, Φαῦστος, Μάρκελλος, Θεόδωρος, Μελετιός τε καὶ Σέργιος, Μαρκελίνοσ, Φιληξ, Φωτεινός, Θεοδωρισκος, Μερκούριος καὶ Δίδυμος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄλλοι μὲν ἦσαν κόμητες, ἄλλοι δὲ τριβοῦνοι καὶ ἄλλοι πρίγκηπες· οὗτοι, λέγω, βλέποντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μελετίου γινόμενα θαύματα καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστὸν, ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἡ δὲ Σωσάννα καὶ Μαρκιανὴ καὶ Παλλαδία ἦσαν γυναῖκες τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἁγίων μαρτύρων· ὅθεν ὁ θηριώδης ἡγεμὼν ἐπρόσταξε καὶ τὰς κατέκοψαν με ζύλα ὁμοῦ με τὰ νήπια των· οἱ δὲ στρατιῶται οἱ θανατώσαντες αὐτάς, ὡ τοῦ θαύματος! εὐθὺς μετὰ τὸν φόνον ἀπέψυξαν, καὶ δικαίως οἱ κακοὶ κακῶς ἐτελεύτησαν. Τότε καὶ δὴ ἅγια νήπια, Κυριακός καὶ Χριστιανός ὀνομαζόμενα, πολλὰ ἀτελεῖ καὶ μικρὰν ἔχοντα τὴν ἡλικίαν, ἐρωτηθέντα ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, ποῖος εἶναι Θεὸς μεγαλύτερος, ὁ Ζεὺς, ἢ ὁ Χριστός; τὰ χαριτωμένα θεοσάφως ἀπεκριθῆσαν, ὅτι εἶναι ὁ Χριστός. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οὕτως ἔλαβον τὰ μακάρια τοὺς στεφάνους

τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ σὺνάξις καὶ ἑορτὴ ὄλων αὐτῶν τῶν ἁγίων εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὰ προαύλια, τὰ οὕτως ὀνομαζόμενα τοῦ Δομνίνου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', ἡ τρίτη εὐρασις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

» Φωνὴ βοῶντος· γῆς μυχῷ κεκρυμμένη,

» Τῆς γῆς βρυχίσει, πᾶσιν ἤχησε ξίνως.

» Εἰκάζει δὲ Προδρόμοιο κίρην εὖρον κατὰ πέμπτην.

Ἡ τιμία κεφαλὴ τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἦτο μὲν πρὸ πολλῶν χρόνων κεκρυμμένη, τῶρα δὲ ἀνεφάνη ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ὡς ἀναφαίνεται καὶ ὁ χρυσὸς τῶν μετάλλων· δὲν ἦτο ὁμῶς κεκλεισμένη εἰς στάμνον, καθὼς τὸ πρότερον, ἀλλ' εὐρίσκετο ἐντὸς ἀγγείου ἀργυροῦ καὶ εἰς τόπον ἱερὸν, ἐφανερῶθῃ δὲ δι' ἐνδὸς ἱερέως. Ταύτην λοιπὸν ἀνιχομιθεῖσαν ἀπὸ τὰ Κόμματα τῆς Καππαδοκίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὁ τότε πιστότατος βρασιλεὺς, καὶ ὁ Πατριάρχης, με ὄλον τὸν ὀρθόδοξον λαὸν ἐδέχθησαν ἀμενέστατα, καὶ πιστῶς προσκυνήσαντες, ἀπέθεσαν εἰς τόπον ἱερὸν καὶ σεβάσιμον. ¹

» Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυρ ΚΕΛΕΣΤΙΝΟΣ σιδήρῳ τὰς πτέρνας περιπαρεῖς, τελειοῦται.

» Πτέρνας σιδήροις ἐμπαρεῖς Κελεστίνος,

» Τὸν πτεροπότηρην συντρίβει πατῶν ὄφιν.

» Ὁ δόσιος ΟΛΒΙΑΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Τὸν Ὀλβιανὸν οὐ πνυόλβιος βίος,

» Πνυολβίαν λαχόντα καὶ λῆξιν γράφω,

¹ Εἰς τὴν τρίτην εὐρασίαν ἐγκώμιον γλαφυρὸν ἐπλεξεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ὅπου εὐρίσκεται εἰς τὴν Λαύραν καὶ ἱερὰν μονὴν τοῦ Διονυσίου. Ἐκ τοῦ ἐγκωμίου δὲ ἐκείνου συμπεραίνεται ὅτι θὰ εὐρίσκετο τότε εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Στουδιτῶν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου τιμώμενον, ἡ ὅλη ἢ ἅγια κἀρα τοῦ Προδρόμου, ἢ μέρος αὐτῆς. Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ἐγκωμίου ἐστὶν αὕτη· Τρίτον μῆνυμα τῆς τοῦ Προδρόμου μνήμης· τὸ αὐτὸ δὲ ἐγκώμιον σώζεται καὶ ἐν τῇ τοῦ Βασιλαίου καὶ Ἰσῆρων ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ Βασιλαίου ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ σώζεται λόγος διακλιμῶνων περὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας καὶ τρίτης εὐρασίως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ· Πάλιν ἡμῖν ὁ θεὸς ἐπέστηκε Προδρόμος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μῆμη τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου ΚΑΡΠΟΥ ἐνδὸ τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων.

- » Καρπούς ἐνεγκῶν, Κάρπε, δεκτοὺς Κυρίῳ,
- » Φέρεις καθ' ὥραν τὴν τελευταίην ὡς τρύγην.
- » Εἰκάδι ἕκτη Κάρπος ἀπὸ χθονὸς ἔπτατο μακρῆς.

Οὗτος ὁ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος Κάρπος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νέρωνος ἐν ἔτει νθ' (59), συναριθμούμενος δὲ μετὰ τοὺς ἑβδομήκοντα μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους τοῦ Κυρίου καὶ διακονῶν εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ δι' ἀκομίζων τὰς ἐπιστολάς ἐκείνου πρὸς ὄσους τὰς ἔστειλε, πολλοὺς Ἕλληνας ἐδίδαξε νὰ σέβωνται τὸν Χριστόν· ὕστερον δὲ γενόμενος Ἐπίσκοπος ἐν τῇ Βάρνῃ τῆς Θράκης, καὶ φωτισθεὶς τὴν διάνοιαν μετὰ τὸν φωτισμὸν καὶ ἔλλαμψιν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ἔγεινεν ὡς ἀστὴρ μὴ δύων, ἀλλ' ἀνατέλλων μὲν ἀπὸ τὰς ἀνατολάς, πᾶσαν δὲ τὴν οἰκουμένην φωτίζων μετὰ τὰς θείας διδασκαλίας του. Ἐποίησε δὲ καθ' ἑκάστην ὁ μακάριος οὗτος μέγιστα θαυμάσια, καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκε· πολλὰς δὲ πόλεις καὶ λαοὺς ἐλκυσας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος χωρίσας τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ θλίψεις ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ὑπέμεινε, γενναίως ὁμῶς καὶ καρτερικῶς. Διότι αὐτὸς προθύμως ὁρμῶν εἰς τοὺς πόνους καὶ τὰς κακοπαθείας τῆς ἀθλήσεως, δὲν ἐφοβεῖτο τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τῶν τυράννων· ὅθεν καθὼς αὐτὸς ἐδόξαζε τὸν Θεὸν εἰς τὰ μέλη του, οὕτως ἀντιστρόφως ἐδόξασε καὶ αὐτὸν ὁ Θεός· Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ ἀνεπαύθη καὶ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὸν γλυκύτατον καὶ πρέποντα τοῖς ἀγίοις ὕπνον, ὁμῶς μετὰ θάνατον θαυματουργεῖ καθ' ἑκάστην μετὰ τὰ ἅγια αὐτοῦ λείψανα, πάθη μὲν καὶ ἀσθενείας διαφόρους ἰατρεύων, ἀποδιώκων δὲ καὶ τὰ τῆς πονηρίας ἀκάθαρτα πνεύματα. ¹

¹ Περὶ τοῦ ἀποστόλου τούτου Κάρπου γράφει ὁ Παῦλος εἰς τὸν Τιμόθεον « Τὸν φερόντα ὃν ἀπέλειπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπον, ἐρχόμενος φέρε » (β'. Τιμόθ. δ'. 13.) Ὅρα περὶ τοῦ Κάρπου τούτου καὶ τὴν ἐπιστολὴν Διονυσίου τοῦ Ἀρωπαγίτου, τὴν ὁποίαν ἐστάλει πρὸς τὸν μοναχὸν Δημόφιλον, καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἠρμηνεύσαμεν κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΑΛΦΑΙΟΣ ¹ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Θεοῦ Λόγου τὸ θεῖον Ἀλφαῖον στόμα,
- » Τάφος καλύπτει πικρὸν ἐγγανῶν στόμα.

Ὁ ἅγιος ΑΒΕΡΚΙΟΣ ² ὁ τοῦ ἀποστόλου Ἀλφαίου υἱός, ἐν μελισσῶνι γυμνὸς ἀπλωθεὶς, καὶ ὑπὸ μελισσῶν δακνόμενος τελειοῦται.

- » Βρώσις μελίσσαις Ἀβέρκιος προὔτεθρ,
- » Ὡν βρώσις ὤφθη Κυρίῳ τὸ κηρῖον.

Ἡ ἅγια ΕΛΕΝΗ ³ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀβερκίου, λιθοβοληθεῖσα, τελειοῦται.

- » Σὸς κόσμος ἦταν, Ἐλένη μάρτυς, λίθοι,
- » Δι' ὧν περ ὤφθη εὐπρεπὴς τῷ νυμφίῳ.

Ὁ ἅγιος ρεομάρτυς ΑΛΦΞΑΝΔΡΟΣ ὁ Θεσσαλονικεὺς, ὁ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψγδ (1794) ξίφει τελειοῦται.

- † » Δὸς τὴν κεφαλὴν, ὦ Ἀλέξανδρ' εὐθύφρον'
- » Καὶ στέμμα λαβε χεῖρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', τοῦ ἀγίου ἱερομάρτυρος ΕΛΛΑΔΙΟΥ.

- » Ἐλαῖον Ἑλλάδιος ἱερωσύνης,
- » Αἵματι τυνέμιξε τοῦ μαρτυρίου'
- » Εἰκάδι ἐβδομάτῃ Ἑλλάδιον ἔκτανε πυγμῇ.

Οὗτος ὁ ἅγιος καθάρισας ἑαυτὴν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, καὶ δοχεῖον γενόμενος τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ἐχρίσθη μετὰ τὴν ψήφον τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς, καὶ ἐνεπιστεύθη τὸ πηδάλιον τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὅθεν καθὼς μὲν ποιμὴν, ἐδίωκεν ἀπὸ τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ τοὺς νοητοὺς λύκους αἰρετικῶς καὶ ἀσεβεῖς τοὺς κατατρώγοντας τὰ λογικὰ πρόβατα, καθὼς δὲ κυβερνήτης ἐπιστημονικῶς, ἐφύλαττε τὸ πλοῖον τῆς ἐκκλησίας ἀθάτον καὶ ἀκαταπόντιστον ἀπὸ τὰ κύματα καὶ τοὺς ἐναντίους ἀνέμους τῆς τοῦ βίου θαλάσσης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε τύραννος παρέστησε τὸν ἅγιον ἐμπροσθέν του, τότε περισσότερον ἔλαμψε καὶ ἐφώτισε τὰς τῶν πιστῶν διανοίας· διότι αὐτὸς γενναίως

¹ Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἀδελφὸς Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, καὶ εἶς εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἶρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

ὀρμήσας εἰς τὸ στάδιον τοῦ μαρτυρίου, μὲ παρρησίαν μεγάλην ἐκήρυξε τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν κατεδικάσθη ὁ αἰοιδίμος εἰς πολλότατα βασίνα, καὶ ἐξεσχίσθη δυνατὰ εἰς τὸ σῶμα· ἀλλ' ὁμοῦς ὁ δεσπότης Χριστὸς φανείας εἰς αὐτόν, ἰάτρευσε τὰς πληγὰς του, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν προθυμότερον εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὰ βασιανιστρια· μετὰ ταῦτα ἀνάψας ὁ τύραννος ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔρριψε τὸν ἅγιον εἰς πυρὰν καὶ, ἐπειδὴ ἔμεινεν ἀκαυστος μετὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, πολλοὺς ἀπίστους εἰλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὑστερον δὲ τιμωρηθεὶς δυνατώτατα καὶ δαρθεὶς, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ.

- * » Μάστιξι θνήσκων δεσπότη τοῦ σου χάριν,
- * » Εὐνοῦ; Θεράπων χρηματίζεις, Θεράπων.

* Οὗτος ὁ ἅγιος γενόμενος ἱερεὺς κατὰ τὴν πόλιν τῶν Σάρδεων διὰ τὴν ἀρίστην καὶ ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τὸν ἀρχοντα Οὐαλλεριανόν, ἐπειδὴ ἐδίδασκε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐδέθη μὲ δεσμά, καὶ ὑπέμεινε τιμωρίας· μετὰ ταῦτα ἐφέρθη δεμένος εἰς πόλιν, Σιναὸν ὀνομαζομένην, καὶ εἰς τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας. Φθάσας δὲ εἰς τὸν ποταμὸν, Ἀστυλῆν καλούμενον, ἠπλώθη ἀνάσκελα κατὰ γῆς, καὶ κατεξεσχίσθη μὲ ῥαβδίᾳ· ἡ δὲ γῆ ποτισθεῖσα μετὰ τὸ τίμιον αὐτοῦ αἷμα, ἐβλάστησεν ἐν δένδρον πολλὰ μέγαν βαλάνου, ἧτοι ὄρυθος, τὸ ὅποιον καρποφορεῖ τὰ βαλάνια. Τοῦτο δὲ τὸ δένδρον μένει ἐκεῖ ἕως τὴν σήμερον αἰεφυλλον, καὶ θεραπεύει ὄλας τὰς νόσους, καὶ τὰς ἀσθενείας. Ἐπειτα ἐκεῖθεν ἐφέρθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν Θρακησίων πλησίον εἰς τὸν ποταμὸν Ἑρμον, εἰς τὸν ὅποιον εὕρισκεται καὶ ἡ ἐπισκοπὴ Σάταλα,¹ ἧτις εἶναι ὑποκειμένη εἰς τὸν Μητροπολίτην Σάρδεων. Ἐκεῖ λοιπὸν δοκιμάσας ὁ αἰοιδίμος πολλὰς καὶ δεινὰς τιμωρίας, τελευταίον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.²

¹ Σήμερον καλεῖται Ἄταλα. Σ. Ε.

² Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξίτης ἀκολουθίαν τελείαν ἐμελούργησεν εἰς τοὺς δύο ἁγίους Θεράποντας, εἰς τὸν ἱερέα τοῦτον, καὶ εἰς τὸν ἐπίσκοπον Κύπρου, τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Μαΐου; καὶ ὁ βουλούμενος αὐτοῦ ἐορτάζειν, ζητήσῃ τούτην.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΣΕΒΙΩΤΗΣ πύρι τελευτοῦται.

- * » Εὐσεβιώτη προσδοκῶντι τὰ στέφρα,
- * » Τὸ πυρπολοῦν πῦρ ὡς Ἄερμων ἦν δρόσος.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΛΥΠΙΟΣ λίθῳ τῆρ κερᾶλην συντριβεὶς τελευτοῦται.

- * » Τὸν εἰς κεφαλὴν γωνίας τιμῶν λίθον,
- * » Αἰθῶ κεφαλὴν, Ἄλύπτε, συντρίβη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβειαῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΚΙΤΙΧΟΥΣ ἐπικόπου Μελιτινῆς,

- * » Ω; εὐτυχῶς σὺ εὐτύχητας τρισμάκαρ,
- * » Θεῖας τετευχῶς, Εὐτυχῆς, κληρουχίας.
- † * » Εἰκάδι ὀγδοάτη Εὐτυχῆς ἔνθεν ἄειραν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΛΙΚΩΝΙΔΟΣ.

- * » Ἐλικωνίς τμηθεῖσα τὴν κάρην ξίφει,
- * » Οὐχ Ἐλικῶνα, ἀλλ' Ἐδεμ τρυφὴν ἔχει.¹

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Γορδιανοῦ καὶ Φιλίππου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει σιλή (238),² καταγομένη ἀπὸ τὴν Θεσσαλονικίαν³ πιασθεῖσα δὲ ὡς χριστιανή, ἐφέρθη πρὸς τὸν Δοῦκα τῆς Κορίνθου, Περίνιον ὀνόματι, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἰληθινόν, πρῶτον μὲν ἔδεσαν τοὺς πόδας της μετὰ τὸ λωρίον τοῦ ζυγοῦ τῶν βοῶν, καὶ ἔρριψαν αὐτὴν κατὰ γῆς, ἔπειτα ἀναλύσαντες μόλυβδον καὶ ἀσφαλτον καὶ πίσσαν, ἔβαλον εἰς αὐτὰ τὴν ἁγίαν· ἐξῆλθεν ὁμοῦς ἐξω χωρὶς νὰ βλαβῇ. Μετὰ ταῦτα ἐξύρισαν τὴν κεφαλὴν της διὰ καταισχύνην, καὶ ἔβαλον φωτίαν εἰς ὄλον τὸ σῶμά της· ὕστερον ἐμβήκεν ἡ ἁγία εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ διὰ προσευχῆς της ἐκρήμνισεν εἰς τὴν γῆν τὸ εἶδῶλον τῆς Ἀθηνῶν, καὶ τοῦ Διὸς, καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς της. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγένετο διάδοχος τοῦ Περινίου Ἰουστίνος ὁ Ἀνθύπατος, ἐφέρθη ἡ ἁγία καὶ

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ οὕτω γράφεται ὁ δεύτερος οὗτος ἱμνος· « Πλάνης· Δαικας· καὶ πλοκῆς πάσας· λύει· »

² Δύο ἔτη κατόπιν τοῦ Γορδιανοῦ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Φιλίππος ὁ Ἄραψ φονεύσας τὸν προκατόχον του. Σ. Ε.

³ Ἐν ἄλλοις γράφεται Βυταλίας. Σ. Ε.

πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ πειθαίσεια νὰ προσφέρῃ σπονδὰς καὶ θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐβλήθη εἰς ἀνημμένην κάμινον· ἐπειδὴ δὲ ἡ φλόξ δὲν ἤγγισε τὴν ἁγίαν τελείως, ἤπλωσαν αὐτὴν ἐπάνω εἰς χαλκοῦν καὶ πυρωμένον κράβδατον· ἐπιφανέντες δὲ εἰς τὴν ἁγίαν οἱ ἀρχάγγελοι **Μιχαὴλ** καὶ **Γαβριὴλ**, ὑγίαναν τὰς σάρκας αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι ἀναλύσασαι, ἔτρεχον κατὰ γῆς. Ὅθεν ἀβλαβῆς φυλαχθεῖσα ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην, ἐρρίφθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσι· τὰ θηρία ὅμως εἰς μὲν τὴν ἁγίαν οὔτε ἤγγισαν τελείως, ἀπὸ δὲ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ Ἀνθυπάτου ἐθανάτωσαν ἑκατὸν εἰκοσι' διὰ τοῦτο ἔλαβεν ἡ ἁγία τὴν τοῦ θανάτου ἀπόρασιν, καὶ λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθη ἡ μακαρία, ἀνέβη στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ, ΠΑΥΛΟΥ, καὶ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥΣ.*

- » Ἐν τῇ καμίνῳ Σεδράχ Διοσκορίδης,
- » Μισύχ δὲ Παῦλος, Αὐδεναγῶ δὲ Κρήσκης.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι διατρίβοντες εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην, μετὴν δὲ δασκαλίαν τους πολλοὺς ἀπίστους ἐπρόσφερον εἰς τὸν Χριστόν· Ὅθεν πιασθέντες ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἐδάρησαν δυνατὰ· ἐπειτα ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

* * Ὁ ἅγιος **ΑΝΔΡΕΑΣ** ὁ διὰ Χριστὸν σαλῶς ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Παύλου τὸ ῥῆμα καὶ μεταστῆς Ἀνδρέας,
- » Ἡμεῖς γε μωροὶ διὰ Χριστὸν κεράζει. ¹

* *Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΜΗΤΡΟΥ ἀθλήσαντος ἐν ἔτει 973* (1794). ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΘ'**, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΘΕΟΔΟΣΙΑΣ** τῆς παρθένου.

¹ Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τούτου σώζεται ἐν χειρογράφῳ πλατύτατος, βιβλίου σχεδὸν μέγεθος ἀπαρτίζων, ἐν ᾧ περιέχονται πολλοὶ προφηταὶ περὶ μελλόντων. Ὡστόσο δὲ ἐξέδοθη: ἐκτύπων, ἰσως διότι, ὡς λέγουσι τινες, περιέχει πρᾶγματιστα δυσπαραδέκτα, ἐβρίσκειται δὲ ἐν τῇ τῶν Ἰθῶμων καὶ ἐν ἄλλαις.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα' εἰς τὸ νέον ἱεροπέδιον.

» Πνίγει θαλάσσης Θεοδοσίαν ὕδωρ.

» Τρέφει δὲ Χριστὸς εἰς ἀναψυχῆς ὕδωρ'

» Εἰκάδι Θεοδοσίην ἐνάτη πέφει ξέμμα θαλάσσης.

Αὕτη ἡ ἱερά καὶ παναγία κόρη κατήγετο ἀπὸ τὴν Τύρον τὴν εὐρίσκομένην εἰς Φοινίκην, ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δέκατον ὄγδοον χρόνον τῆς ἡλικίας τῆς, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐδέθη. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἐκάθισαν οἱ κριταὶ καὶ ἀρχόντες τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ κρίνωσι τινὰς χριστιανούς ὁμολογητὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως καὶ νὰ καταδικάσωσιν αὐτούς, τότε καὶ ἡ ἁγία αὕτη Θεοδοσία ἐφέρθη δέσμιος ἐμπροσθεν εἰς τὸν ἀρχοντα Οὐρβανόν, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξεν αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία δὲν ἐπέισθη, ὁ θηριώδης ἡγεμὼν τόσον φοβερὰ βάσανα ἐπροξένησεν εἰς τὰ πλευρὰ καὶ εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς μάρτυρος, ὥστε οὔτε αὐτὰ τὰ κόκκαλα, οὔτε αὐτὰ τὰ ἐντόσθια καὶ σπλάγχνα τῆς ἀφήκεν ὁ ἀπάνθρωπος ἀβασάνιστα. Ἡ δὲ ἁγία μετὰ μεγάλην ἀνδρίαν καὶ σιωπὴν ὑπέμεινε ὅλας τὰς τιμωρίας ταύτας, χωρὶς νὰ λαλήσῃ ὀλοτελῶς· ἐνῶ δὲ ἀκόμη ἦτο ζωντανή, ἠρώτησεν αὐτὴν πάλιν ὁ ἡγεμὼν, παρακινῶν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἡ δὲ μάρτυς βλέπουσα τὸν ἡγεμόνα προσεκτικῶς, ἤνοιξε τὸ στόμα τῆς, καὶ χαμογελῶσα, μὴ πλανᾶσαι, τῷ εἶπεν, ὦ ἄνθρωπε, μὴ πλανᾶσαι· δὲν ἤξεύρεις, ὅτι ἐγὼ ἤξιώθην νὰ γίνω συγκοινωνὸς τῶν τοῦ Θεοῦ ἁγίων μαρτύρων; Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐνόησας, ὅτι μετὰ τὰ λόγια ἐμπαίζεται ἀπὸ τὴν κόρην, ἐβασάνισεν αὐτὴν μετὰ περισσοτέρας τιμωρίας ἀπὸ τὸ πρῶτον. Ἐπειτα ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκεῖ παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας δοσιμάρτυρος **ΘΕΟΔΟΣΙΑΣ** τῆς Κωνσταντινουπολίτισσης.

» Κίρας κριοῦ κτεῖνάν σε Θεοδοσία,

» Ἦφθη νέον σοι τῆς Ἀμακθσίας κέρας.

* Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ Ἀδραμυττινοῦ, ἐν ἔτει ψιδ' (714), θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν, πατρίδα ἔχουσα τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑπτὰ χρόνων, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς τῆς, ἡ μήτηρ λαβοῦσα αὐτὴν τὴν ἐκούρευσε καλογρεῖαν εἰς ἓν μοναστήριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἔπειτα ἀπέθανε καὶ ἡ μήτηρ

της, ἀφήσασα ἄλλην τὴν περσικαίαν εἰς τὴν μακαρίαν Θεοδοσίαν, ἥ ὅποια ἐκ τοῦ πλούτου της κατεσκεύασε τρεῖς ἁγίας εἰκόνας χρυσαῖς καὶ ἀργυρᾶς τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας, τὰ δὲ λοιπὰ ὑπάρχοντά της διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον δύο χρόνοι ἔγεινε βασιλεὺς Λέων ὁ Ἰσαυρος, ὁ καὶ Κόνων ὀνομαζόμενος, ἐν ἔτει ψις' (716), ὁ ὅποιος καθὼ εἰκονομάχος, ἐδίωξε βιαίως ἀπὸ τοῦ Πατριαρχείου μὲ ραβδία καὶ μαχαίρας τὸν ἀγιώτατον καὶ μέγαν πατριάρχην ἅγιον Γερμανόν, ἐπειδὴ δὲν ἐπειθετο νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὰ ἀσεβῆ του δόγματα, καὶ νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. ¹ Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἀλιτήριος, ἀλλ' ἐσπούδασεν ὁ θηριώδης νὰ κρημνίσῃ ἀκόμη καὶ νὰ κατακαύσῃ τὴν ἁγίαν εἰκόνα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἥ ὅποια ἴστατο ἐπὶ τῆς πύλης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ὀνομαζομένης Χαλκῆς.

Ἄλλ' ἐνῶ ὁ σπαθάριος τοῦ βασιλέως ἔβαλε τὴν σκάλαν καὶ ἀνέβη διὰ νὰ κρημνίσῃ εἰς τὴν γῆν τὴν ἁγίαν εἰκόνα, εὐθὺς ἡ μακαρία αὕτη Θεοδοσία ὁμοῦ μὲ ἄλλας εὐσεβεῖς γυναῖκας ἐπίασαν τὴν σκάλαν καὶ ἔρριψαν αὐτὴν κατὰ γῆς ὁμοῦ μὲ τὸν σπαθάριον, ὁ ὅποιος πεσὼν εἰς τὴν γῆν, ἐτελεύτησεν· ἔπειτα ἐλθοῦσαι εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἐλιθοβόλουν τὸν δυσσεβῆ καὶ εἰκονομάχον Ἀναστάσιον. Παρευθὺς λοιπὸν αἱ μὲν ἄλλαι γυναῖκες ἀπεκεφαλίσθησαν, τὴν δὲ ἁγίαν ταύτην Θεοδοσίαν ἔσυρεν ὠμός τις καὶ ἀπάνθρωπος στρατιώτης· φθάσας δὲ εἰς τόπον ὀνομαζόμενον τοῦ Βοδός, ἔλαβεν ἐν κέρας κριαρίου, καὶ μὲ μέγαν θυμὸν καὶ μανίαν ἐνέπηξεν αὐτὸ ἄθηριώδης καὶ διεπέρασεν εἰς τὸν λαίμον τῆς ἁγίας, καὶ οὕτως ἐπροξένησεν εἰς τὴν μακαρίαν τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὰ ἐξ ἄπειρα θαύματα, ὅσα καθ' ἑκάστην ἐνεργοῦνται ἀπὸ τοῦ ἁγίου αὐτῆς λείψανον εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ μάθῃ ὅστις βούλεται. ² Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς

συναξίς καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον Δεξιοκράτους, ὅπου καὶ τὸ ἅγιον αὐτῆς εὐρίσκεται λείψανον.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Πάπα Ἀλεξανδρείας.*

* » Σεπτὴν τελευταίην τὴν Ἀλεξάνδρου σέβω,
» ὅν εἶδα σεπτὸν τῆς Ἀλεξάνδρου Πάπην.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τκ' (320), πρὸ τῆς οἰκουμένης πρώτης Συνόδου· ἔγεινε δὲ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας μετὰ τὸν Ἀχιλλαν· οὗτος καὶ τὸν δυσσεβῆ καὶ κακόφρονα Ἀρειον ἐδίωξε καὶ ἀπέβαλεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Διαλάμπας δὲ εἰς τὸν θρόνον χρόνους εἰκοσιτρεῖς, ἀφῆκε διάδοχόν του τὸν μέγαν Ἀθανάσιον.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἀηρ καὶ ἡ τούτου σύζυγος ἔβλοι τὰ ὁστᾶ συντριβέντες, τελειοῦνται.*

* » Τοῖς ἀνδρὸς ὁστού; συγκατεβλάσθη, γύναι,
» Κἀγὼ σὸν ὁστοῦν, πρὸς τὸν ἄνδρα φαιμένη.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ὈΛΒΙΑΝΟΥ ἐπισκόπου πόλεως Ἀρείου καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν.

‡ » Τὸν Ὀλβιανὸν μάλα ὄλιον λέγω,
» Ὑπὲρ Θεοῦ θανόντα τοῦ πανολβίου.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, καὶ κατὰ τὴν ὑπατεῖαν Ἀλεξάνδρου καὶ Μοξίμου, ἡγεμονευόντων τῆς Ἀσίας Ἰουλίῳ Σέξτου καὶ Αἰλιανῶ, ἐν ἔτει τὰ (301), διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐφέρθη ἔμπροσθεν τῶν ρηθέντων ἡγεμόνων. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ὁ Ἀγριππίνος καὶ ὁ Κλημέντιος οἱ νεωκόροι τῶν εἰδώλων ἐπρόσφερον θυσίας εἰς

ροι τόμῳ ἐν τῇ μελέτῃ τῇ περὶ τῶν Κυπρίων. Σημειώσαι, ὅτι τὴν Ἀκολοθίαν τῆς ἁγίας Θεοδοσίας ἀνεπλήρωσαν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, ἥτις εὐρίσκεται κατὰ τὴν νῆσον Νέξον, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ μονοῦ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας, ἐν ἣ καὶ τελεῖται ἡ συναξίς αὐτῆς καὶ ἑορτὴ. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ἐνάτην τοῦ Αὐγούστου τὸ συναξάριον τῶν ἀθλησάντων διὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα τὴν ἐν τῇ Χαλκῇ πύλῃ ἱσταμένην. Ὅθεν ἀνάγεται, ὅτι ἄγε μόνον γυναῖκες ἦσαν αἱ ἀποσύρασαι τὴν σκάλαν καὶ ρύψασα κατὰ γῆς τὸν σπαθάριον, ἀλλὰ καὶ ἄνδρες πολλοί. Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν ὁσιομάρτυρα ταύτην Θεοδοσίαν λόγον ἐπέλεξεν Ἰωάννης Σκυραῖος ὁ χαρτοφύλαξ Θεσσαλονίκης. πρὸ τῆς ἐργ. Ὁ λόγος ὁρθοδόξως ἐπέλεξε τὴν Θεοδοσίαν τὴν καλλιμάρτυρα. (σὴνεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ ἐργ. μονῇ τῶν Ἰερόων.

¹ Σημεροῖ δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 626 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ἀνεὶ τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ ἔκαμε πατριάρχην τὸν σύγκελλον τοῦ ἁγίου, Ἀναστασίον τὸν νέον προδότην Ἰουδαν, τὸν συμφρονήσαντα τῷ Κόνωνι, καὶ ἐπιβαλεῦσαντα τῷ γέροντι αὐτοῦ. Ἄλλ' αἱ σεμνὰ καὶ τίμια γυναῖκες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὧν πρώτη ὑπῆρχεν ἡ ἁγία αὕτη Θεοδοσία, ὄρμησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ λίθους καὶ ξύλα, καὶ ὕβριζον τὸν πατριάρχην, μισθῶτόν αὐτὸν ὀνομαζέουσαι καὶ λύκον καὶ προδότην Ἰουδαν, καὶ οὕτως αὐτὸν ἀπεδίωξαν.

² Περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας ταύτης Θεοδοσίας ἀναφέρει καὶ ὁ ἁγιὸς Ἰωσήφ ὁ Βρυέντιος ἐν τῇ δευτέρᾳ

τὴν ψευδόθεον Ῥεάν, ἠναγκάζετο ἀπὸ τοὺς ἠγεμόνας καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Ὀλβιανὸς νὰ θυσιάσῃ εἰς ἐκείνην. Τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης μὲ πολλὰ ἐπιχειρήματα λόγων τὴν μὲν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὑψώσε καὶ ἐμεγάλυνε, τὴν δὲ θρησκείαν τῶν εἰδώλων ἐξηυτέλισε καὶ κατηγόρησεν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πρῶτον μὲν ἔκαυσαν τὴν ῥάχιν καὶ τὰ σπλάγγχνα τοῦ ἁγίου μὲ σουβλία πεπυρωμένα· ἔπειτα δὲ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν ἥλιον, ἀνέφεραν οἱ ἠγεμόνες τὴν ἀπείθειάν του ταύτην εἰς τὸν ἀνθύπατον. Ὁ δὲ ἀνθύπατος ἐπρόσταξε νὰ δαρθῇ ὁ ἅγιος ἀσπλάγγχως μὲ ῥαβδία, ἀφ' οὗ πρῶτον ξεγυμνωθῇ· ὕστερον δὲ ἀνάφαντες οἱ ὑπηρέται τῆς πλάνης μεγάλην πυρὰν, ἐρριψαν ἐντὸς αὐτῆς τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴν ὁμοῦ μὲ τοὺς μαθητάς του, καὶ οὕτω διὰ πυρὸς τελειωθεὶς, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Πολλὰ δὲ θαύματα ἐτέλεσεν ὁ ἅγιος οὗτος ἐν τῇ ζωῇ του· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ὄσιαν του κοίμησιν πολλὰ τεράστια ἐνεργεῖ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τοὺς μετὰ πιστεως πούτῳ προστρέχοντας, καθὼς διηγεῖται ἡ κατὰ πλάτος αὐτοῦ ἱστορία.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **NANNOΣ**, ἦτοι Ἰωάννης, ὁ Θεσσαλονικεὺς, ὁ ἐν Σμύρῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αῶβ' (1802), ἔξγει τελειοῦται.

† » Καὶ Νάννος ὦρθε χριτωνύμος νέος,
» Μάρτυς Κυρίου ὦ ἄκρας εὐδοξίας! *

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΣΑΚΙΟΥ** ἢ Ἰσαακίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν **Δαλμάτων** τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Ψῆφος Θεοῦ πρὸς θεῖον ἦρθε χωρίον,

» Γῆς Ἰσάκιος ἐκλιπὼν τὸ χωρίον.

* » Γῆν λίπε· Ἰσაკίου τριακροσῆ κυδάλιμον κῆρ

Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Οὐάλης-τος τοῦ Ἀρειανοῦ, ἐν ἔτει τξδ' (364), ἐπικρατοῦσα ἡ αἵρεσις τῶν Ἀρειανῶν, ἔκαμε νὰ ἀποκλεισθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι τῶν ὀρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἐβρήνουν καὶ ἔκλαιον. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον συνήχθη εἰς τὸν ποταμὸν Δούναβιν πλῆθος πολὺ Βαρβάρων, Γότθων καλουμένων, οἵτινες ἐμελέτων νὰ ὀρμήσωσι κατὰ τῆς

Κωνσταντινουπόλεως· ὅθεν ὁ Οὐάλης συνάξας τὰ στρατεύματά του, ἐκβῆκε διὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ. Τότε καὶ ὁ ὄσιος οὗτος Ἰσάκιος ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ προὔπαντήσας τὸν βασιλέα, εἶπε πρὸς αὐτόν· βασιλεῦ, πρόσταξον νὰ ἀνελθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι τῶν χριστιανῶν, διότι ἐὰν τούτο ποιήσῃς, ἤξευρε, ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς νικητὴς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ὁ δὲ βασιλεὺς πεπωρωμένος ὢν, ἐνόμισεν ὡς φλυαρίας τὰ λόγια τοῦ ὁσίου· ὅθεν ὑπῆγε πάλιν τὴν δευτέραν ἡμέραν ὁ ὄσιος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐτῷ· βασιλεῦ, ἀνοιξον τὰς ἐκκλησίας, καὶ ἤξευρε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς νικητὴς ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ βασιλεὺς καταφρονήσας τὸν ὄσιον, ἐπεριπάτει τὸν δρόμον του· κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ὑπῆγε καὶ τρίτον ὁ ὄσιος πρὸς αὐτόν, καὶ πιάσας τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου του, ἤρχισε ποτὲ μὲν νὰ τὸν ἐλέγχῃ, ποτὲ δὲ καὶ νὰ τὸν πρρακαλῇ. Λέγοντος δὲ ταῦτα τοῦ ἁγίου, ἤλθον εἰς μίαν βυθίαν καὶ φοβεράν φάραγγα, ἡ ὁποία ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀκάνθια ὀξύτατα· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκαμε νεῦμα εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ ῥίψωσι τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὴν φάραγγα.

Πετῶν δὲ ὁ ἅγιος ἐπάνω εἰς τὰς ἀκάνθια, καὶ νομίζων ὅτι εὐρίσκεται ἐπάνω εἰς στρῶμα ἀπαλόν, εὐχαρίστει τὸν Κύριον· καὶ παρευθὺς ἰδοὺ ἤλθον δύο λευκοφόροι καὶ χαριέστατοι ἄνδρες, ὁποῖοι ἀναβιβάσαντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φάραγγα ἀβλαβῆ, καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἀνεχώρησαν. Βλέπων δὲ αὐτόν ὁ βασιλεὺς, ἐξεπλάγη καὶ εἶπε, δὲν εἶναι οὗτος ἐκεῖνος ὁστις ἐρρίφθη εἰς τὴν φοβεράν φάραγγα; Ὁ δὲ ἅγιος εἶπε πάλιν εἰς τὸν βασιλέα· ἀνοιξον τὰς ἐκκλησίας, σὲ παρακαλῶ, καὶ θὰ ἐπανέλθῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον μὲ χαρὰν· ἂν ὅμως δὲν κάμῃς τοῦτο, ἤξευρε, ὅτι ἅμα ὁ πόλεμος συγχροτηθῇ μὲ τοὺς βαρβάρους, οὐ θὰ φύγῃς μὲ ἓνα ἄνθρωπον, καὶ θὰ κρυφθῇς εἰς ἓνα ἀγυρῶνα, καὶ ἐκεῖ θὰ καῖς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἂν καὶ εἰς πολλὰ πράγματα ἐξεπλάγη καὶ ἐφριξε τὸν ἅγιον τοῦτον, μὴδὲν τοῦτο τότε κατεφρόνησεν αὐτόν ὡς ἀσύνητος· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς δύο στρατιώτας, Σατόρνικον καὶ Βίκτορα ὀνομαζομένους, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ τὸν φυλάττωσιν ἀσφαλῶς, ἕως οὗ νὰ ἐπανέλθῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον· διότι τότε, εἶπεν, θέλει θανατώσει αὐτόν

* Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Λεσιωνάρτον.

* Ἰσως οὕτω ἦσαν οἱ δύο Ἀρχάγγελοι ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γαβριὴλ, καθὼς καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλοις οὕτως ἐβλήθησαν.

διὰ πυρός. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐὰν σὺ ἐπανεέλθῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον ὑγιῆς καὶ εἰρηνικός, βεβαίως εἰς ἐμὲ δὲν ἐλάλησεν ὁ Θεός. ¹

Ὅτε λοιπὸν ἐσυγκροτήθη ὁ πόλεμος, δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ἐφυγεν ὁμοῦ μὲ τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος πάντοτε παρεκίνει τὸν βασιλέα κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκρύφθη εἰς ἓνα ἀχυρῶνα. Οἱ δὲ βάρβαροι κυνηγήσαντες αὐτοὺς κατόπι, ἔβαλον φωτιαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα, καὶ κατέκαυσαν αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα καὶ τὸν Πραιπόσιτον. Τὰ δὲ στρατεύματα τοῦ βασιλέως ἐπανελθόντα ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ θέλοντα νὰ πειράξωσι τὸν ὄσιον Ἰσακίον, ἐτοιμάσου, τῷ ἔλεγον, νὰ δώῃς ἀπολογίαν εἰς τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἔρχεται διὰ νὰ τελειώσῃ ὅ,τι εἶπεν ἐναντίον σου. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἑπτὰ ἡμέραι τῶρα παρήλθον, ἀφ' οὗ ἐγὼ ὡσφράνθην τὴν βρώμαν τῶν κοχάλων τοῦ βασιλέως, τὰ ὁποῖα κατεκάησαν ὑπὸ τοῦ πυρός. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀκούσαντες ταῦτα, ἔγειναν ἔμφοβοι, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ γενόμενα ὅθεν πεσόντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὄσιου, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν, ἀφήσετέ με ἑπτὰ ἡμέρας νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν νὰ μοι φανερώσῃ, ἂν τοῦτο εἶναι θέλημά του· παρακάλεσας λοιπὸν τὸν Θεὸν, ἔμαθεν ὅτι εἶναι θέλημά του νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν, ὅθεν καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τοὺς παρακαλέσαντας. Ὅλοι λοιπὸν οἱ πολῖται ἐσυνερίζοντο νὰ κτίσωσι μοναστήριον διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ ἅγιος· εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν Σατορνίλος ὀνομαζόμενος, φανεὶς προθυμότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐπρόλαβε καὶ ἔκτισε μοναστήριον εἰς τόπον σεμνὸν καὶ ἀρμόδιον. Τότε ὁ ἅγιος ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν· οἱ δὲ προρρηθέντες ἄνθρωποι, ὅσοι παρεκάλουν τὸν ἅγιον, ἀφιέρωσαν εἰς τὸ μοναστήριον σιτηρέσια καὶ κτήματα ἀρκετὰ· συναχθέντες δὲ ἐκεῖ πολλοὶ χριστιανοὶ, ἔγειναν μοναχοὶ, σπουδάζοντες νὰ ποιμαίνωνται ἀπὸ

τοιοῦτον ποιμένα καὶ διδάσκαλον, καὶ νὰ ὀδηγῶνται εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν. Τραφεῖς λοιπὸν ὁ ἅγιος μὲ γῆρας καλόν, καὶ τὴν κοίμησιν αὐτοῦ προγωνώρισας ἐκ Θεοῦ, ἐσύναξεν ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς ἐκατήχισεν· εἶτα ἐκλέξας ἓνα ἀπὸ αὐτοὺς, Δαλμάτον ὀνομαζόμενον, κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἀν' ἑαυτοῦ καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. ¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΝΑΤΑΛΙΟΣ** ζῆφει τελειοῦται.

* » Χοροῦ γενέσθαι μαρτύρων διὰ ζήφους,
» Τὸν Νατάλιον μάρτυροῦσιν αἱ βίβλοι.

* Ὁ ὄσιος **ΒΑΡΛΑΑΜ** ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

* » Τὸν Βαρλαάμ ἔγνωκε καὶ τὰ γῆ; ἄκρα,
» Ἄκρως ἐνασκήσαντα μέχρι γῆν ἔδου.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΡΩΜΑΝΟΣ** καὶ **ΤΕΛΕΤΙΟΣ** ζῆφει τελειοῦνται.

* » Ῥώμῃ Ῥωμανὸς συμπνέων Τελετίω,
» Ἦκει μετ' αὐτοῦ συντελεσθῆναι ζῆφει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΠΛΟΣ** βόσκη βοδὸς ἐλιχθεὶς, καὶ ἐν φλέγοντι ἡλίῳ τεθεὶς τελειοῦται.

* » Φλέγουσι βυρσέλικτον Εὐπλον ἡλίῳ,
» Οἱ φῶς νοητοῦ μὴ βλέποντες ἡλίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Τὸ Συνζάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Ἰσακίου διηγῆται ὁ Κύριος Θεοδώρητος ἐν κεφ. λ'. λα'. καὶ λβ'. τοῦ τετάρτου βιβλ. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. Προσθέτει δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι μετὰ τοῦ ἁγίου Ἰσακίου ἤλεγξε τὸν Οὐάλεντα καὶ Βρετανίων ὁ τῆς Σκυθίας κοχιερεὺς, παντοδαπῇ λαμπρυνόμενος ἀρετῇ· πυρσεύσας γὰρ οὗτος τῷ ζῆλῳ τὸ φρόνημα, τὴν τῶν δογματῶν διαφθοράν, καὶ τὰς κατὰ τῶν ἁγίων πρᾶνομίας τοῦ Οὐάλεντος ἤλεγξε, καὶ μετὰ τοῦ θειοτάτου Δαβὶδ ἔβόα· «Ἐλάλου ἐν τοῖς μαρτυρίαις σου ἐναντίον Βασιλέων καὶ οὐκ ἡσυχνόμεν.» Λέγει δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Οὐάλης ἐκατηγόρει τὸν στρατηγὸν Γραϊανόν, ὅτι ἐνίκηθη ἀπὸ τοῦ Γόιθους διὰ δειλίαν, ἐκεῖνος ἀπεκρίθη μὲ πικρῆσιν· «Οὐκ ἐγὼ, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ἤττημαι, ἀλλὰ σὺ προῆτὴν τὴν νίκην, κατὰ τοῦ Θεοῦ παραταττόμενος, καὶ τὴν ἐκείνου βροτῆν προξενῶν τοῖς Βαρβάροις. Παρὰ σοῦ γὰρ πολεμούμενος, ἐκεῖνος συντάττεται· τῷ Θεῷ ἡ νίκη ἔπεται, καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ στρατηγουμένοις προσγίνεται, ἢ οὐκ ἴσθα, ἔφη, τίνας τῶν ἐκκλησιῶν, τίσι παραδεδωκας ταῦτος; ταῦτα δὲ καὶ Ἀρρίνθεος καὶ Βιάτωρ (στρατηγοὶ γὰρ ἦσαν καὶ αὐτοὶ) συνωμολόγησαν οὕτως ἔχειν, καὶ τῷ βασιλεῖ μὴ χαλεπαίνειν παρήνευσαν.

² Ἰσως οὗτος εἶναι Βαρλαάμ ἐκεῖνος, ὁ κατηχῆσας τὸν ἅγιον Ἰωάσαφ βασιλεῖα Ἰνδίας, καὶ καθοδηγήσας αὐτὸν εἰς τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν, ὡς ἐν τῷ βίῳ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάσαφ ὁρᾶται.

¹ Ὁ δὲ Θεοδώρητος, ἐξ οὗ τὸ Συνζάριον τοῦτο ἠρανίσθη, οὐ λέγει οὕτως, ἀλλ' ἄλλως. «Ἀπόδος (εἶπεν ὁ Ἰσακίος) ταῖς ποιμαίνεις τοὺς ἀρίστους νομίας, καὶ λήψαι τὴν νίκην ἀπονητῆ, εἰ δὲ τούτων μηδὲν δεδρακῶς παρατάξαι, μαθήσῃ τῇ πείρᾳ, ἔπως σκληρὸν τὸ πρὸς κέντρα λακτιζεῖν· οὕτε γὰρ ἐπανήξεις καὶ προσαπολέσεις τὴν στρατίαν. Ὁργισθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπανήξω, ἔφη, καὶ κατακτενῶ σε, καὶ τῆς ψευδοῦς προαγορεύσεως εἰσπράξομαι δίκα. Ὁ δὲ, ἤκιστα δέισας τὴν ἀπειλήν, ἔφη βοῶν, κτείνον, εἰ-φωραθεῖν τῶν λόγων τὸ ψεῦδος.» (Ἐκκλησιαστικ. ἱστορ. βιβλ. δ'. Λόγ. λα'.)

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΔΑ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΕΡΜΕΙΟΥ.

- » Βίπτεις σεχυτὸν κογχύλη σῶν αἱμάτων,
- » Ἑρμεία τμηθεὶς ὡ βραφῆς ἀνεκπλύτου!
- » Ἑρμείαν τριακοστῇ ἄορ κατέκτανε πρώτη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ καὶ Ἀντωνίνου λεγομένου, ἐν ἔτει ρξ' (160), στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπάγγελμα ἐν τῇ πόλει Καππαδοκίας, τῇ λεγομένῃ Κόμανα, γέρων τὴν ἡλικίαν, καὶ λευκὰς ἔχων τὰς τρίχας. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καὶ πίστιν ἐπιάσθη καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Δοῦκα Σεβαστιανόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, πρῶτον μὲν συνέτριψαν τὰς σιαγόνας του, καὶ ἐξέδαραν τὸ δέρμα τοῦ προσώπου του, καὶ ἐξερρίζωσαν τοὺς ὀδόντας του· ἔπειτα ἀνάψαντες κάμινον, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν κάμινον ἀβλαβῆς, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν φάρμακα θανατηφόρα· καταφαγὼν δὲ ὁ μάρτυς αὐτὰ, ὄχι μόνον αὐτὸς ἔμεινεν ἀνώτερος πάσης βλάβης, ἀλλ' εἰλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν μίγον ὅστις τὰ κατεσκεύασεν, ὁ ὁποῖος ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τοῦ δὲ ἁγίου Ἑρμεία συνέθλασαν τὰ

νεῦρα· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν ἐντὸς ἐλαίου βρασμένου· μετὰ ταῦτα ἐκέντησαν τὰ ὄμματα του, ὕστερον ἐκρέμασαν αὐτὸν κατακέφαλα τρεῖς ἡμέρας. Τελευταῖον δὲ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἀπῆλθεν ὁ αἰοίδιμος στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ τῷ ἁγίῳ Ἑρμείᾳ κεράσας τὸ φάρμακον **ΜΑΓΟΣ**, πιστεύσας τῷ Χριστῷ ξίφει τελειοῦται.

- * » Γέσσει νοητοῦ φαρμάκου τοῦ σου, Λόγε,
- » Πλίνην ἐμοῦντα φαρμάκων κτείνει ξίφος.

* **Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες οἱ ἐν Ἀσκάλωτι, κατὰ γῆς συρόμενοι, τελειοῦνται.**

- * » Ἰμάτια πρὶν, νῦν δὲ πεντὰς Κυρίῳ,
- » Ἄνδρῶν συρέντων στρώσις ἡπλώθη, ξέντ.

* **Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΕΥΣΕΒΙΟΣ καὶ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ** πρὶν τελειοῦνται.

- * » Ζήλου περὶ φλεγθέντες ἀθληταὶ δύο,
- » Ἰλιγγιώσιν οὐδαμῶς πρὸς πῦρ φλέγον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

- » Ὁ μὲν Μάιος ὧδε ληξὶν λαμβάνει,
- » Θεῷ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτω προσφέρει.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ¹

Εἰς τὴν Α', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ τοῦ Φιλοσόφου.

- » Ιουστίνον κώνειον ἦεν ἐκ βίου,
- » ὧς εἶθε πρῶτον τοὺς πιεῖν δεδωκότας.
- » Πρώτῃ Ἰουνίου, Ἰουστίνε, ἔλλεβορίζῃ

ΟΥΣΤΟΣ ἦτο ἀπὸ Φλαβίας Νεαπό-
λεως τῆς Συρίας, υἱὸς Πρίσκου τοῦ
Βακχείου, κατὰ τοὺς χρόνους Μάρ-
κου Αὐρηλίου τοῦ καὶ Ἀντωνίου καὶ Φιλοσό-
φου καλουμένου, ἐν ἔτει ρξ' (160), ἐλθὼν δὲ
εἰς Ῥώμην ἔδωκεν ἀναφορὰν ἐγγραφὸν εἰς τὸν
ῤηθέντα βασιλέα κατὰ τῆς πλάνης τῶν εἰδώ-
λων, καὶ ἀπολογίαὶν ὑπὲρ τῆς πίστεως τῶν χρι-
στιανῶν, μὲ τὴν ὁποίαν κρατύνει μὲν καὶ βε-
βαιόνη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, κρημνίζει
δὲ καὶ ἀναίρει τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, φέρων
ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίας, καὶ ἀπὸ τὸν ὀρθὸν
καὶ φυσικὸν λόγον, καὶ ἀπὸ τὰς θείας Γραφάς.
Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐφθονήθη ἀπὸ τὸν Φιλόσοφον
Κρήσκεντα, καὶ κρυφίως ἀπὸ ἐκεῖνον ἐθανατώ-
θη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν στέφα-
νον τῆς ἀθλήσεως.

*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΙΟΥΣΤΟΥ, ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ, ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ, ΧΑ-
ΡΙΤΟΥΣ** τῆς Παρθένου, **ΕΥΕΛΠΙΣΤΟΥ**, **ΙΕ-
ΡΑΚΟΣ, ΠΑΙΩΝΟΣ, καὶ ΛΙΒΕΡΙΑΝΟΥ**.²*

Εἰς τὸν Ἰουστον καὶ Ἰουστίνον.

- * » Οὐπω τεμεῖν Ἰουστον ἔφθη τὸ ξίφος,
- » Καὶ τὴν κεφαλὴν ἦν κλίνων Ἰουστίνος.

¹ (Ἐχὼν ἡμέρας Α', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΕ'. καὶ ἡ νύκ-
τωρ ὥρας Θ'.) Ὁ Ἰούσιος εἶναι ὄνομα Λατινικόν, παραγόμενον
ἐκ τῆς λέξεως Ἰουῖνος, ὁ δὲ ἁγὸς τῆς ψευδοδόξου Ἦραν, ἐπειδὴ
κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα ἐτίμων τὴν Ἦραν μὲ ταλατὰς οἱ παλαιοὶ
Ῥωμαῖοι.

² Ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ γράφεται, Βαλλερανοῦ.

Εἰς τὸν Χαρίτωγα καὶ Χαριτῶ.

- * » Θεὸς Χαρίτων καὶ Χαριτῶ παρθένος,
- » Τμηθέντες εὐμορφοῦσι θεῶν χαρίτων.

Εἰς τὸν Εὐέλπιστον.

- * » Εὐέλπις Εὐέλπιστός ἐστιν εἰκότως,
- » ὧς κληρὸν ἔξει τὸν Θεόν, τμηθεὶς κάραν.

Εἰς τὸν Ἰέρσκα.

- * » Ὁρμᾶ πρὸς ἄθλους Ἰέραξ ὡς Ἰέραξ,
- » Τμηθεὶς δὲ θηρᾶ ψυχικὴν σωτηρίαν.

Εἰς τὸν Παίωνα.

- * » Παίων ὁ Παίων δυσσεβῆ πίστιν λόγους,
- » Χεῖρὶ ξιφῆρει παίζεται κατ' αὐχένος.

Εἰς τὸν Λιβεριανόν.

- * » Δείξει τι καὶ σὺ τῷ Θεῷ τμηθὲν μέλος,
- » Μελῶν τὸ κρεῖττον, Λιβεριανέ, κάραν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὴν Ῥώμην
κατὰ τὸν καιρὸν Ρουστικοῦ τοῦ ἐπάρχου, ὑπο-
μείναντες πρότερον πολλὰ βάσανα καὶ ὕστε-
ρον ἀποκεφαλίσθέντες. Λέγεται δὲ ὅτι πρὸ τοῦ
ἀποκεφαλισθῶσιν. ἠρώτησεν ὁ ἐπαρχὸς τὸν ἁ-
γιον Ἰουστίνον, λέγων· νομίζετε σεῖς οἱ χρι-
στιανοὶ, ὅτι ἐὰν θανατωθῆτε διὰ τὸν Χριστόν,
θὰ λάβετε ἀγαθὰ εἰς τοὺς οὐρανοὺς; Ὁ ἅγιος
ἀπεκρίθη· δὲν νομίζομεν, καθὼς σὺ λέγεις, ἀλλ'
ἔχομεν πληροφροῖαν βεβαίαν, ὅτι εὐθύς ἅμα
θανατωθῶμεν, θέλουσι μᾶς δεχθῆ ἀπολαύσεις
ἀγαθῶν καὶ φιλοφροσύνας. Οὕτως δὲ μὲ τὸν λό-
γον αὐτὸν ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ μακάριοι, καὶ
ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

*Διήγησις ἀφ' ἑλισίου γεωργοῦ τινοῦ **ΜΕΤΡΙΟΥ**
ὀνομαζομένου.*

† • Βίος Μετρίου πᾶσι τοῖς χριστωνύμοις,
• Στήλη πρόκειται ἀρετῶν τε καὶ πίναξ,

* Εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς ἐν τῇ Γαλατίᾳ Παφλαγονίας ἦτο γεωργός τις Μέτριος ὀνομαζόμενος, ζῶν μὲ αὐτάρκειαν τῶν τοῦ σώματος ἀγαθῶν. Οὗτος λοιπὸν βλέπων τὸν γείτονά του, ὅτι εἶχε παιδία ἀρσενικά, τὰ ὁποῖα ἐπεμελεῖτο νὰ τὰ εὐνούχιση καὶ νὰ τὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ γείνωσιν εὐνοῦχοι καὶ ἀξιωματικοὶ εἰς ὑπηρεσίαν τῶν κατὰ καιρὸν βασιλέων¹ καὶ τρωθεὶς ἀπὸ τὸν ὅμοιον ἐκείνου ζῆλον, παρεκάλεσε τὸν Κύριον, λέγων «Κύριε, ἂν καὶ ἐγὼ ὁ δούλός σου ἦμαι ἀξίος, χάρισον καὶ εἰς ἐμὲ παιδίον ἀρσενικὸν διὰ νὰ τὸ ἔχω καὶ ἐγὼ στήριγμα καὶ βακτηρίαν τοῦ γηρατειοῦ μου, καὶ διὰ νὰ δοξάσω τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ἄφ' οὗ δὲ ταῦτα προσηυχῆθη, ἐφθασε καὶ ἡ κατ' ἔτος γινομένη πανήγυρις εἰς τὴν Παφλαγονίαν· ὅθεν βαλὼν εἰς τὴν ἀμαξάν του, ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα, ὑπῆγεν εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ ἄλλα μὲν πράγματα πωλήσας, ἄλλα δὲ ἀλλάξας, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πανήγυριν καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓν λιβάδιον ὅπου ἦτο νερόν, καὶ ἐκεῖ ἀνέπαυσε τὰ βόδιά του. Βλέπων δὲ κατὰ γῆς, εὗρίσκει βαλάντιον παλαιὸν ἐρριμμένον, τὸ ὁποῖον ἐμπεριεῖχε χίλια πεντακόσιρ φλωρία· λαβὼν λοιπὸν αὐτὸ, τὸ ἔβαλε καθὼς ἦτο βουλλωμένον εἰς τὸ ἀμάξιον καὶ ἐξῆκολούθησε τὸν ἑρόμον του. Φθάσας δὲ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀπέθεσε τὸ βαλάντιον εἰς τόπον ἀσφαλῆ, χωρὶς νὰ ἐμπιστευθῆ νὰ εἴπῃ δι' αὐτὸ εἰς κανένα, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀνοίξῃ οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ νὰ ἴδῃ τί καὶ πόσα ἐμπεριεῖχε. Ὅθεν ἂν τις ἤθελεν ὀνομάσῃ τὸν γεωργὸν ἐκεῖνον ἄγγελον καὶ ἀπαθῆ, ἢ ἄλλον τινα ἀπὸ τοὺς ἁγίους τοὺς πλ.σιάζοντας εἰς τὸν Θεόν, βεβαίως δὲν ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ τῆς ἀληθείας.

Ἄφ' οὗ δὲ παρήλθεν ὀλόκληρος χρόνος καὶ ἐφθασε πάλιν ἡ συνειθισμένη πανήγυρις, λαβὼν πάλιν ὁ γεωργός τὸ ἀμάξιόν του φορτωμένον κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸ βαλάντιον καθὼς ἦτο βουλλωμένον, ὑπῆγεν εἰς τὴν πανήγυριν. Ἐμβὰς δὲ μὲ ταχύτητα εἰς τὴν πανήγυριν ἐπώλησε καὶ ἠλλαξεν ὅσα εἶχε, κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ λαβὼν ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ χρειώδη διὰ τὴν οἰκίαν του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν

πανήγυριν πρὸ τῶν ἄλλων ὄλων καὶ καθίσας εἰς τὸ ἴδιον λιβάδιον, ἐστοχάζετο τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι ἐκεῖθεν διέβαινον. Τότε ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔχασε τὰ φλωρία ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐλησημόνησε τὸ βαλάντιον, καὶ βλέπων τὸν γεωργόν, ἀνεστέναζεν ἐκ βάρους καρδίας· ὁ δὲ γεωργός εἶπε πρὸς αὐτόν, ποῖος εἶσαι σὺ κύριε ἀδελφέ μου; καὶ τί εἶναι τὸ αἴτιον διὰ τὸ ὁποῖον πονεῖς καὶ ἀναστενάζεις; Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν πόνον τῆς καρδίας του δὲν ἐδύνατο νὰ λαλήσῃ· βιάσας δὲ αὐτόν ὁ γεωργός, μόλις καὶ μετὰ βίας τὸν ἐπέισε νὰ εἴπῃ εἰς αὐτόν. Τί ὄφελος ἐκβαίνει, ἀδελφέ μου, ἂν σοῦ εἴπω τὸν πόνον μου; ἀπεκρίθη ὁ γεωργός· εἶπέ, διότι ἴσως καὶ ἐγὼ θέλω σὲ ἀφελῆσαι, κἂν μὲ ἀπλοῦν λόγον. Τότε πάλιν ἐκ βάρους ἀναστενάξας ἐκεῖνος λέγει πρὸς τὸν γεωργόν· Ἐγὼ, ἀδελφέ μου, ἐγεῖνα δόκιμος καὶ ἐπιτήδειος πραγματευτῆς, καὶ εἶχον χίλια φλωρία, καὶ λαβὼν καὶ ξένα χρήματα ἕκαμα πραγματεῖαν πολλήν· περίσου δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ πωλήσας ὅσα πράγματα εἶχον, ἔβαλον εἰς ἓν ἀσφαλές βαλάντιον χίλια πεντακόσια φλωρία, καὶ δέσας αὐτὸ στερεῶς μὲ σειράδιον μεταξωτόν, ἐκβῆκα ἀπὸ τὴν πανήγυριν καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ λιβάδιον τοῦτο, ἐδῶ ἔχασα τὸ βαλάντιον μὲ τὰ χρήματα. Ὅθεν ἀπὸ τὸν πολὺν πλοῦτον, τὸν ὁποῖον εἶχον, κατήντησα τῶρα ὁ δυστυχῆς εἰς ἐσχάτην πτωχείαν· σὺ δὲ, ἀδελφέ μου, πτωχὸς ὢν καὶ παλαιὰ ἐνδύματα φορῶν τί δύνασαι εἰς τοῦτο νὰ μεὶ βοηθήσῃς;

Τότε ὁ γεωργός στοχασθεὶς ἀπὸ τὰ λόγια του, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐν ἀληθείᾳ ὁ χάσας τὸ χρυσίον ἔλαβε τὸ βαλάντιον ἀπὸ τὴν ἀμαξάν καὶ δεῖξας αὐτὸ εἰς ἐκεῖνον, λέγει· τοῦτο εἶναι τὸ βαλάντιον τὸ ὁποῖον ἔχασες; Ὁ δὲ πραγματευτῆς βλέπων τὸ βαλάντιον αἰφνιδίως, καὶ μάλιστα διδόμενον ἀπὸ ἓνα τοιοῦτον πτωχόν ἄνθρωπον, ὑπὸ τῆς πολλῆς του χαρᾶς ἔπεσε κάτω καὶ ἐμεινεν ὡς νεκρός· ὁ δὲ γεωργός, λαβὼν νερόν ἀπὸ τὴν ἐκεῖ βρύσιν, ἔχυσεν αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ μετ' ὀλίγον πιάσας αὐτόν ἀπὸ τὴν χεῖρα, τὸν ἐσήκωσεν ἐπάνω καὶ λέγει· εἶπέ, ἀδελφέ, ἂν τὸ βαλάντιον τοῦτο ἐν ἀληθείᾳ ἦναι ἰδικόν σου. Ὁ δὲ πραγματευτῆς δάκρυα ἔχων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γεωργοῦ, λέγων· ναί, ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, ἰδικόν μου εἶναι καὶ ὄχι ἄλλου πινος· βλέπω δὲ ὅτι δὲν τὸ ἦνοιξες, ἀλλὰ καθὼς τὸ εἶχον ἐγὼ βουλλωμένον, οὕτως τὸ ἐφύλαξας. Ὁ δὲ γεωργός τῷ λέγει, ἀνοίξον αὐτὸ ἐμπροσθέν μου, κύριέ μου, καὶ εἶπεν ἔχη τὸσα

¹ Ἡ αἰσχρὰ καὶ ἀπάνθρωπος αὕτη συνήθεια ἀπὸ πολλοῦ ἐφοροκρατιθεῖσα, ὑπὸ πάντων τῶν παρολιτισμένων ἰθῶν, μόλις σήμερον ἐναπομένει παρὰ τοῖς βαρβάροις λαοῖς τοῖς ὑπὸ τοῦ μουσουλμανισμοῦ ἢ τῆς εἰδωλολατρίας ἐξηχραιωμένοις. Σ. Ε.

φλωρία, ὅσα λέγεις, πιστεύω ἀναμφιβόλως ὅτι εἶναι ἰδικόν σου. Τότε καθίσαντες καὶ οἱ δύο, ἤνοιξαν αὐτό, καὶ μετρήσαντες τὰ χρήματα, εὗρον αὐτὰ σωστά χίλια πεντακόσια φλωρία· πολλὰ δὲ βιάσας ὁ πραγματευτῆς τὸν γεωργὸν διὰ τὰ λάθη ἀπὸ αὐτὰ τὰ πεντακόσια φλωρία, δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν καταπεισῇ ὑστερον δὲ καὶ μὲ ὄρκους φρικτοὺς ὤρκισεν αὐτὸν ὁ πραγματευτῆς, νὰ πάρῃ κἄν ὀλίγον τι, ἐκεῖνος ὁμως ὁ εὐλογημένος δὲν ἐπήρεν οὔτε ὀβολόν.

Ἐσηκώθησαν λοιπὸν καὶ οἱ δύο ἐκεῖθεν καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ, καὶ ἀποχαιρέτισαντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ὑπήγγον ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον τοῦ χαίροντες καὶ ἀγαλλιώμενοι. Τὴν νύκτα δὲ ἐκεῖνην πεσὼν ὁ γεωργὸς εἰς τὴν μικρὰν τοῦ κλίνην, ἀπεκοιμήθη, καὶ ἰδοὺ ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄγγελος λαμπροφανής, καὶ τῷ λέγει· ἐπειδὴ σὺ οὕτως ἔκαμες, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἐχάρισέ σοι παιδίον ἀρσενικόν, καὶ θέλει κάμει εἰς αὐτὸ ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν, τὸ ὅποσον ἀφ' οὗ ἀπογαλακτισθῇ καὶ ἐμβῇ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, θέλει δοξασθῇ εἰς τὴν γῆν, καὶ θέλει γεμίσει ὅλον τὸ γένος σου ἀπὸ πᾶν ἀγαθόν. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ γεωργός, ἐδόξασε τὸν Θεόν. Δὲν παρήλθε δὲ καιρὸς πολὺς ἐν τῷ μεταξύ, καὶ ἐγέννησεν ἡ γυνὴ τοῦ γεωργοῦ παιδίον ἀρσενικόν, καὶ τότε πάλιν ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ λέγει· Κωνσταντῖνος θέλει ὀνομασθῇ τὸ παιδίον σου. Ἄφ' οὗ δὲ ὀνομάσθη οὕτως τὸ παιδίον ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι καὶ ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἀφ' οὗ ἔμαθεν ὀλίγα τινα ἑρὰ γράμματα, ὑπήγγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Παραλαβοῦσα δὲ αὐτὸ ἡ βασίλισσα τὸ οἰκαιοποίησεν εἰς τὸν βασιλέα Λέοντα τὸν σοφόν, τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλείου Μακεδόνας, ὁ ὁποῖος τόσον πολλὰ ἐδόξασε καὶ ὑψώσε τὸ παιδίον, ὥστε ἀποκατέστησεν αὐτὸ καὶ πατρικίον καὶ παρακοιμώμενον. ¹ Ὅθεν ἐκ τούτου ἐνεπλήσθησαν ἀπὸ πᾶν ἀγαθόν οἱ γονεῖς του, καὶ ὅλον τὸ γένος του. ²

¹ Παρακειμώμενος (καὶ κουδικουλάριος) τίτλος ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸν νῦν θ α λ α μ η π ὀ λ ο ν. Σ. Ε.

² Τοῦτον τὸν εὐλογημένον καὶ χαριτωμένον Μέτριον πρέπει νὰ μιμῶνται καὶ οἱ τωρινοὶ χριστιανοί, ἵνα καὶ τῆς ἰσῆς αὐτοῦ εὐτυχίας τύχωσιν. Ὅθεν δταν εὐρίσκωσι κἄνεν πρᾶγμα χαμένον, εἰ μὴ τὸ ἀτάκτως, διότι ὡς κλοπὴ λογίζεται, καὶ μάλιστα δταν ἤξωσιν τίνος εἶναι τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ἀλλὰ εἰ τὸ ἀπαλλῶσι, καὶ δταν εὐρεθῇ ἐκεῖνος ὅτι τὸ ἔχειν εἰς τὸ δίδωαι χάριτι νὰ ζητήσῃ ἀντιτάξαι. Οὕτως πρέπει νὰ κάμωσιν οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὴν αΐ. κωνσταντίνου τοῦ ἁγίου.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΩΝ ἔχει τελειοῦται.

* » Ἐρυθρὸν ἡμῖν ἡ Γραφὴ πόντον λέγει,
» Καὶ γῆν ἐρυθρὰν ἐκτελεῖ τμηθεὶς Νέων.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς καὶ ἐπίσκοπος ΠΥΡΡΟΣ ὁ παρθένος, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Ἔστησε Πύρρος πύργον ἀγνείας μέγαν,
» Δι' οὗ θεωρεῖ τὸν Θεόν, χοῦν θεῖς κάτω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΙΡΜΟΣ, ἔχει τελειοῦται.

† » Πολλὰς ὁ Φίρμος ὑπομείνας βασάνους,
» Πολλὰς καὶ εὖρεν ἀνταμειψεῖς ἐν πόλῳ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγθ' (299), κρατηθεὶς δὲ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐφέρθη εἰς τὸν Μάγον, ¹ καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπεισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐγύμνωσαν αὐτὸν πρῶτον, καὶ ἔδειραν μὲ νεῦρα· ἔπειτα δὲ κρεμάσαντες ἐξέσχισαν τὰς σάρκας του, καὶ μὲ ξυράφιον ἐκοψαν τὴν ράχιν του. Εἶτα ἐξέβαλον τὰ κόκκαλά του ἀπὸ τοὺς ἄρμους καὶ τὰς κλειδώσεις των· μετὰ ταῦτα κατέκοψαν μὲ μαχαίρια τὴν κοιλίαν καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰ μηρία του ὑστερον τὸν ἐκτύπησαν μὲ πέτρας καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΕΣΠΕΣΙΟΥ.

† » Τῶντι θεσπέσιος ἐκ τῶν πραγμάτων,
» Μάρτυς δέδειξαι, Θεσπέσιε, τῷ ξίφει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, ἐν ἔτει σκβ' (222), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν. Διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν πιασθεὶς ἀπὸ τὸν Συμπλίκιον, τὸν ἄρχοντα τῆς Καππαδοκίας, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς αὐτὰ, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπεισθη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνέπαιξε τὰ εἰδῶλα, ἐκρέμασαν αὐτὸν, καὶ ἔξεσαν τὰς σάρκας του. Ἐπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς πυρωμένον φούρνον, ἀπὸ τὸν ὅποσον ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ· ὑστερον φερθεὶς πάλιν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ὅπου ἐπρόσφερον οἱ Ἕλληνες θυσίας, καὶ πλησιάσας εἰς τὸν βωμόν, ἐκρήμνισεν αὐτόν. Ὅθεν παρευθὺς ἔβαλον αὐτὸν εἰς τηγάνιον πυρωμένον, τὸ

καίσαρρας λέγοντος, «Τοὺς τὴν ἐντολὴν πληροῦντας, ἐκτὸς ἀσχετοῦ κέρδους πώσης πληροῦν δεῖ, μήτε μήνητρα, ἢ εἰδωλα, ἢ ὑπόματα ταῦτα καλοῦσιν ἀπαιτοῦνται.»

¹ Τοῦτο φησικαί· ὅτι ἦτο τὸ κίβρον ὄνομα τοῦ ἡγεμόνος.

όπουον ἦτο γεράτον ἀπὸ ἑλαϊον καὶ πίσσαν καὶ ὀξύγιον, καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινεν εἰς αὐτὸ δύο ἡμέρας, ἐκβῆκεν ἀβλαβής, χωρὶς νὰ ἔχη καύσιμον εἰς κἀνὲν μέρος τοῦ σώματός του· ὅθεν διὰ τοῦ θαύματος τούτου πολλοὺς Ἕλληνας εἰλικυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Τελευταῖον δὲ ἐξέβαλον αὐτὸν ἐξω τῆς πόλεως καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ μακαρία του ψυχῆ στεφανιφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΗΦΨ ΡΟΥ' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Τοῦ πατριάρχου πατριάρχης πλησίον,
- » Θεοῦ γέροντος Ἀβραάμ Νικηφόρος.
- » Δευτερῆ Νικηφόρος εἰς Ἐδέμ εὗρατο μοῖραν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, τοῦ καὶ Καβαλίνου ἐπονομαζομένου, καὶ εἰκονομάχου γενομένου ἐν ἔτει ψμδ' (744), γέννημα καὶ θρέμμα τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων. Οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ὀνομαστοί, Θεόδωρος καὶ Εὐδοκία ὀνομαζόμενοι, διότι ὁ πατήρ του Θεόδωρος ἦτο ἀπόγραφεὺς καὶ νοτάριος τῶν προστάγματων καὶ τῶν ὑρισμῶν τοῦ βασιλέως. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα ὅτι προσκυνεῖ τὰς θείας εἰκόνας, κατεξέσχισθη μὲ δαρμούς καὶ μάστιγας, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Μύλασσαν, φρούριον παραθαλάσσιον, ἰσχυρὸν καὶ δεινότατον. Ἐμετὰ δὲ ταῦτα ἀνακληθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ μὴ ὑπακούσας εἰς τὰ παράνομα τοῦ βασιλέως προστάγματα, πάλιν ἐξωρίσθη εἰς τὴν Νίκαιαν, (τὴν τουρκιστὶ καλουμένην Ἰσνίκ), καὶ ἐκεῖ διατρίψας χρόνους ἕξ μὲ πολλὰς κακοπαθείας, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του ὁ ἀξιομακάριστος. Ὁ δὲ τούτου υἱός, ὁ τίμιος, λέγω, οὗτος Νικηφόρος, ἀπὸ αὐτὴν σχεδὸν τὴν γέννησίν του ἐτελίχθη μὲ τὰ σπάργανα τῆς ὀρθοδοξίας· ἀφ' οὗ δὲ διήλθε τὴν νηπιώδη ἡλικίαν καὶ ἐπαιδεύθη καλῶς τὰ ἱερά γράμματα, ἔγεινε βασιλικὸς γραμματεὺς. Ὑστερον δὲ στοχασθεὶς ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ὡς σκύβαλα καὶ ὑφάσματα τῆς ἀράχνης, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινού-

¹ Ἡ Μύλασσα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐν τῇ μικρῇ Ἀσίᾳ Κωνσταντινίᾳ, κοινῶς δὲ ὀνομάζεται Μεσσι, μὲ θρόνον ἐπισκόπου τιμημένην ἀπὸ τὸν Σταυρουπόλεως Μητροπολίτην.

πολιν καὶ ὑπέμειν εἰς τὴν Προκοντίδα· ἐκεῖ δὲ μόνος εὐρισκόμενος, μόνῳ ἐπράσεχε καὶ ἐσχάλαζε τῷ Θεῷ, μεταχειριζόμενος πάνους πολλοὺς καὶ ταλαιπωρίας τῆς ἀσκήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μέγας Ταράσιος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐτελεύτησεν, ὁ τότε βασιλεὺς Νικηφόρος ὁ πατριάρχης καὶ γενικὸς λογοθέτης ὁ ἐν ἔτει ωβ' (802) βασιλεύσας, ἐβίασε τὸν ἄγιον τοῦτον Νικηφόρον καὶ ἔγεινε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας του ἧτοι ἐν ἔτει ως' (806) κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον ἀνεπαύθη ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος, ἔγεινε διάδοχος τῆς βασιλείας Σταυράκιος ὁ υἱός του, ἐν ἔτει ωιά (811), ἀποθανόντος δὲ καὶ αὐτοῦ ταχέως (δύο μῆνας μόνον ἐβασίλευσε) διεδέχθη τὴν βασιλείαν Μιχαὴλ ὁ Κουροπαλάτης καὶ Ῥαγκαβὲ ἐπονομαζόμενος, ὁ εὐσεβέστατος ἐκείνος Ἀυτοκράτωρ. Τοῦτον δὲ καταβιάσας ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θρόνον Λέων ὁ πέμπτος, ἧτοι ὁ Ἀρμένιος, ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει ωιγ' (813), καὶ ἐκινήθη ὁ ἀλιτήριος κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ κατὰ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως. Ὅσα δὲ λόγια καὶ ἐλεγμούς εἶπεν ὁ σεβάσμιος πατήρ καὶ ἅγιος οὗτος Νικηφόρος πρὸς τὸν δυσσεβῆ τοῦτον βασιλέα περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ εἴπῃ τις· καὶ νὰ τὰ γράψῃ. Ὅθεν ὁ θεομισῆς τύραννος θυμωθεὶς, κατεβίβασε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν καὶ εἰς φυλακὴν ἐκλείσει, προστάξας νὰ μὴ λάθῃ ὁ αἰοίδιμος ἀπὸ κἀνένα ἄνθρωπον οὐδεμίαν παρηγορίαν. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐζήσεν ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστής, κακοπαθῶν καὶ ταλαιπωρούμενος ἐν τῇ ἐξορίᾳ, ἕως οὗ ὁ δειλαιὸς βασιλεὺς ἀπέριψε τὴν ψυχὴν του, κατακοπεὶς μεληδὸν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐν τῷ Φάρῳ ναοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἀπὸ τοὺς σίχειους του, καὶ μάλιστα ἀπὸ Μιχαὴλ τὸν Τραυλόν. Ὁ δὲ μακάριος Νικηφόρος καταπονηθεὶς ἀπὸ τὰς πολυχρονίους ταλαιπωρίας, καὶ εἰς ἑβδομήκοντα χρόνους φθάσας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· διότι ἐννέα μὲν χρόνους ἐπέρασεν ἐν τῇ πατριαρχείᾳ, δεκατρεῖς δὲ, ἐν τῇ ἐξορίᾳ. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος ἦτο κατὰ πάντα ὁμοίος μὲ τὸν ἅγιον Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας, ἐκτὸς τῶν μαλλίων τὰ ὅποια εἶχεν ὁ θεὸς Κύριλλος πλεκτὰ, καὶ τῆς γενειάδος ἐκείνου, καὶ τὸ καρδάλον τῶν μαλλίων, διότι ὁ ἅγιος Νικηφόρος εἶχεν ὅλα τὰ μαλλία λευκά,

καὶ οὐτε μακρὸν εἶχε τὴν μύτην, οὔτε παχέα τὰ χεῖλη, καθὼς τὰ εἶχεν ὁ μέγας Κύριλλος. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ εὑρίσκεται λείψανον (τοῦ ὁποίου ἡ ἀνακομιδὴ ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Μαρτίου.)¹

* *Ἡ αὐτὴ ἡμέρα οἱ ἅγιοι τριακοσιαικτὼ μάρτυρες ἐν λουτρῷ βληθέντες, τῆς θύρας ἐμφραγείσης, τελειοῦνται.*

» Μάτην ἀήληται; φράττεται λουτροῦ θύρα.

» Χριστὸς γὰρ ἐγγύς· ἐκβοῶν· ἐγὼ θύρα.

* *Ἡ ἁγία μήτηρ μετὰ τῶν ἁγίων τριῶν τέκνων αὐτῆς εἶσι τελειοῦται.*

» Σὺν παιδίσι; τμηθεῖσα, μήτηρ καλλιπαις,

» Ἰδοῦ, βοᾷ· ἐγὼ τε καὶ τὰ παιδιά.

* *Ὁ ὁσιος ἱερομάρτυς ΕΡΑΣΜΟΣ ὁ ἐν τῇ Χερμελίᾳ τῆς Ἀχρίδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἐρασμὸν ἀθλήσαντα σοῦ, Σῶτερ, χάριν,

» Ἐρασμῶς τρέχοντα εἰς πόλον δέχου.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἤκμαζε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σθ' (209),² ἀσκητικὴν δὲ ζωὴν ζήσας πρότερον, εἰς τόσῃν τελειότητι ἐφθασεν, ὥστε ἐλάμβανε τροφὴν διὰ μέσου τῶν κοράκων, καὶ χαρισμάτων πολλῶν παρὰ Θεοῦ ἠξιώθη, διὸ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, ἔγεινεν ἀρχιερεὺς. Εἶτα ζῆλον θεῖον λαβὼν εἰς τὴν ψυχὴν του, ἐπεριπάτει πανταχοῦ ἀποστολικῶς, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ποιῶν θαυμάσια πάμπολλα· καταντήσας δὲ εἰς τὴν ἐν Ἀχρίδι πόλιν Λυχνιδῶν, ἀνέστησεν ἐκεῖ παιδίον ἀποθνήσκον καὶ τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, Ἀναστάσιον ὀνόματι, ἐβάπτισεν ὁμοῦ μετ' ἄλλους πολλοῦς· καὶ τὰ ἐκεῖσε εὑρισκόμενα εἰδῶλα συντρίψας, εἰς διάστημα ἑπτὰ ἡμερῶν ἐδίδασκε τὸν λαόν, ὀδηγῶν αὐτὸν εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας. Ἐνῶ δὲ εὑρίσκετο ὁ Μαξιμιανὸς εἰς τὴν Ἐρμούπολιν τὴν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ κειμένην, ὑπήγε τις καὶ ἐφανέρωσεν αὐτῷ ὅτι οἱ θεοὶ μας ἐσυντρίφθησαν ἀπὸ ἑνα ἀνθρώπου Ἀντιοχέα, ὅστις κηρύττει Θεόν, Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον. Ὁ δὲ βασιλεὺς πέμψας ἀνθρώπους,

καὶ προσαγαγεῖν τὸν ἅγιον ἐμπροσθέν του, ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖος εἶναι καὶ ποῖον Θεὸν προσκυνεῖ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐσώπη, ὁ τύραννος θυμῶνθεις, ἐπρόσταξε νὰ δειρώσιν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον· ὁ δὲ ἅγιος ἠρώτα νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὅποῖαν δέρεται· Ὁ τύραννος ἀπεκρίθη· διότι δὲν προσκυνεῖς τοὺς θεούς. Καὶ ποίους θεούς λέγεις μοι νὰ προσκυνήσω; ἀντέφηνεν ὁ μάρτυς, διότι ἐγὼ προσκυνῶ καὶ λατρεύω τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν πληθ· εἰπέ μοι ποῖον Θεὸν νὰ προσκυνήσω; Ὁ βασιλεὺς χαροποιθὲς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παρέλαβε τὸν μάρτυρα καὶ ὑπήγον ὁμοῦ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διός. Ὁ δὲ ἅγιος προσευχθεὶς εἰς τὸν Θεόν, λέγει εἰς τὸν βασιλέα· ποῖον θεὸν λέγεις μοι νὰ προσκυνήσω; ὁ βασιλεὺς ἐδειξεν αὐτῷ τὸ εἰδῶλον τοῦ Διός, τὸ ὅποιον ἦτο γάλκινον, ὠδὲκα ποδῶν τὸ ὕψος καὶ ἕξ τὸ πλάτος. Τότε ὁ ἅγιος εἶδεν αὐτὸ μετ' ἄλλοισιν ὄμμα, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρ' αὐτοῦ ἐπεσε καὶ συνετριβή εἰς λεπτὰ τμήματα· ἀπὸ δὲ τὸ εἰδῶλον ἐξήλθε δράκων φοβερός, ὅστις ἠφάνισε πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων. Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπανήλθεν εἰς τὸ παλάτιον μετ' ἀντιόχου, οἱ δὲ λαοὶ φοβηθέντες ἀπὸ τὸν δράκοντα, προσέπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ μάρτυρος, καὶ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον εἴκοσι χιλιάδες ἀνθρώποι.

Ἵστερον θανατώσας ὁ ἅγιος τὸν Δράκοντα, καὶ πισθεὶς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ὁμοῦ μετ' ἄλλων τὸν λαόν τὸν βαπτισθέντα, παρεστάθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις τὰς μὲν εἴκοσι χιλιάδας τῶν βαπτισθέντων ἀπεκεφάλισε, τὸν δὲ ἅγιον ἐνέδυσσε μετ' ἑνδύμα γάλκινον πετυρωμένον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς θείας χάριτος εἰς ψυχρότητα κρυστάλλου τὸ πῦρ μετεβλήθη. Εἶτα κλείεται ὁ ἅγιος εἰς φυλακὴν, δι' ἐπιφανείας ὁμοῦ τοῦ ταξίαρχου Μιχαὴλ λυτρώνεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καθὼς ποτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐλυτρώθη ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ Ἡρώδου καὶ ὁ Κορυφαῖος Πέτρος. Ἐλευθερώσας δὲ τὸν ἅγιον ὁ ἀρχάγγελος ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Καμπανίαν, εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Φρυμόν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ πολλοὺς πρὸς τὸν Θεόν, ὃ δὴ καὶ ἐποίησε. Τελευταῖον ἐλθὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς καὶ Ἰσαπόστολος εἰς τὴν πόλιν Χερμελίαν, ἐκατοίκησεν ἐκεῖ καὶ ὅτε ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς αὐτοῦ τελειώσεως, ἐπροσκύνησε κατ' ἀνατολὰς τρεῖς φορές, καὶ παρακάλεσας τὸν Θεὸν νὰ χαρίξῃ ἀφῆσιν ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον εἰς ἅλους ὄσους ἤθελον ἐπικαλεθῆ μετὰ πίστεως τὸ ὁ

¹ Ἐκτὸς τῶν ἄλλων συγγραμμάτων ὅσα συνέγραψεν ὁ θεῖος ὁστος Νικήφορος, ἐξέδωκε καὶ Κανόνας τριακοσιαικτὼ, τοῦς ὁποίους δεῖ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδάλῳ.

² Κατὰ τυπογραφικὴν ἴσως λάθη, ἐντὶ 200, Σ, Ε.

νομά του, καὶ ἐκτελεῖ τὴν μνήμην του, ἤκουσε
 Θεῖαν φωνὴν ἀνωθεν λέγουσαν « Οὕτως ἔσται
 ὡς προσηύξω, καὶ περισσότερον γενήσεται, ἐ-
 μοὺ θεράπον Ἔρασμο. » Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἁ-
 γιος, ἐχάρη πολλά· εἶτα θεωρήσας εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, εἶδεν ἓνα ὑπέρλαμπρον στέφανον, κα-
 ταβαίνοντα εἰς αὐτόν· καὶ τάγματα ἀγγέλων,
 χειρῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων, δῆμους μαρ-
 τύρων, καὶ τὰς τῶν δικαίων ἀπάντων τάξεις,
 αἵτινες ἤρχοντο διὰ νὰ τὸν ὑπαντήσωσι. Ὅθεν
 εἰπὼν « Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου, »
 ἀνῆλθε χαιρῶν εἰς τὰ οὐράνια· (τὸν κατὰ πλά-
 τος βίον καὶ τὴν τούτου ἀσματικὴν ἀκολουθίαν
 ἄρα ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι τυπωθεῖσιν ἐν Μοσχοπόλει.)

* Αἱ διὰ τοῦ ἁγίου Ἐράσμου πιστεῦσασαι τῷ
 Χριστῷ εἰκοσι χιλιάδες, ξίφει τελειοῦνται.

- * » Κάρας ἀθλητῶν τὰς ξίφει τετμημένας,
- * » Εὐρῆς πετόντων χιλιάδας δις δέκα.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ ἐν Ἀσπρο
 πιάτρῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αὐγβ' (1492), ξίφει
 τελειοῦται.

- † » Δουὶ αἷμα βραχὺ, ὧ Ἰωάννη μάκαρ,
- * » Ἐξλόγασας βασιλείαν τοῦ πόλου. ¹

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ** ὁ ἐν Φι-
 λαδελφείᾳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχγζ' (1657), μα-
 χαίρᾳ τελειοῦται.

- † » Φρίττει σε, Δημήτριε, καὶ πῦρ εἰκότως,
- * » Ἵπὲρ Θεοῦ θανόντα, ὃν φρίττει κτίσις. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
 Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΛΟΥΚΙΛΙΑΝΟΥ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τεσσάρων
 κηπίων, **ΚΛΑΥΔΙΟΥ**, **ΥΠΑΤΙΟΥ**, **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ**
ΠΑΥΛΟΥ, καὶ **ΠΑΥΛΗΣ** τῆς παρθένου καὶ
 μάρτυρος.

Εἰς τὸν Λουκιλιανόν.

- * » Λουκιλιανῷ πῆγνυται σταυρὸς κάτω,
- * » Οὐχ ὡς ὁ Χριστοῦ καὶ τίτλον φέρων ἄνω.

Εἰς τὰ παιδιά.

- * » Τοὺς παιδικίους, ὧν ἀριθμὸς δις δύο,
- * » Θεοῦ Πατρὸς τίθησιν υἱοὺς ἢ σπᾶθη.

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρχεται εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρχεται εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Εἰς τὴν Παύλαν

- * » Οὐχ ἄξια πρὸς μᾶλλον, ὧς Παῦλος, κλέος,
- * » Τὰ νῶν πάθη φέσκουσα, τέμνεται Παῦλα.
- * » Σταυρῷ ἀμφὶ τρίτην Λουκιλλιανὸς τετάνωστο.

Οὗτος ὁ ἅγιος Λουκιλιανὸς ἦτο κατὰ τοὺς
 χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σθ'
 (270), ἱερεὺς ὑπάρχων τῶν εἰδώλων, γέρον κα-
 τὰ τὴν ἡλικίαν, λευκόθριξ καὶ ἔχων τὴν κατοι-
 κίαν ὄχι μακρὰν τῆς Νικομηδείας. Ἀφ' οὗ δὲ
 μετεβλήθη εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐφέρθη
 εἰς τὸν κόμητα Σιλβανόν· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπί-
 σθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν καὶ νὰ ἐπιστρα-
 φῇ πάλιν εἰς τὴν προτέραν θρησκείαν τῶν εἰ-
 δώλων, συνέτριψαν τὰς σιαγόνας του, ἔδειραν
 αὐτόν μετ' ῥαβδία, καὶ τὸν ἐκρέμασαν κατακέ-
 φαλα. Ἐπειτα ἔβαλον αὐτόν εἰς τὴν φυλακὴν,
 εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν τέσσαρα παιδία κεκλεισμένα
 διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· εἶτα ἐξέβαλον αὐ-
 τὸν ἀπὸ τῆν φυλακὴν ὁμοῦ μετ' ἃ τέσσαρα παι-
 δία, καὶ μετ' αὐτῶν ἐπαρρησιάσθη ἐμπροσθεν
 τοῦ κόμητος. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν εἰς τὴν πί-
 στιν τοῦ Χριστοῦ, ἔβαλον αὐτόν ὁμοῦ καὶ
 τὰ εὐλογημένα παιδία εἰς ἀνημμένον κάμι-
 νον· ἐλθοῦσα ὁμῶς οὐρανόθεν βροχὴ ἔσβυσε
 τὴν φωτίαν, ὅθεν ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος ὁμοῦ καὶ τὰ
 παιδία ἔξω τῆς καμίνου, χωρὶς νὰ καῶσιν ὀλο-
 τελῶς· Ὁ δὲ κόμης ἐπρόσταξε νὰ ὑπάγῃσιν εἰς
 τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ νὰ θανατωθῶσιν ὁ ἅγιος
 καὶ τὰ παιδία· καὶ τὰ μὲν ἅγια παιδία ἀπεκεφα-
 λίσθησαν, ὁ δὲ ἅγιος Λουκιλιανὸς ἐκρεμάσθη
 εἰς σταυρὸν, καὶ ἐξεσχίσθη· εἶτα ἐκάρφωσαν εἰς
 τὸν σταυρὸν τὰ ἀναγκαῖα μέλη τοῦ σώματός
 του, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχὴν
 του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἡ δὲ ἅγια καὶ παρθένος Παῦλα ἦτο ὁμοῦ
 μετ' αὐτὸν εἰς τὸν ὁρόμον, καὶ ἐπεμελεῖτο
 τὰς πληγὰς τοῦ μάρτυρος Λουκιλιανοῦ· ὅταν
 δὲ ἐτελειώθησαν καὶ οἱ πέντε ἐσύναξε τὰ ἅγια
 λείψανα αὐτῶν διότι ἦτο χριστιανὴ ἐκ προγό-
 νων, καὶ τοῦτο εἶχεν ἔργον, τὸ νὰ ἐμβαίη εἰς
 τὰς φυλακὰς καὶ νὰ ἰατρεύῃ ἐνταυτῷ καὶ νὰ δια-
 τρέφῃ τοὺς πάσχοντας μάρτυρας διὰ τὸν Χρι-
 στόν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πιασθεῖσα,
 ἐφέρθη εἰς τὸν Κόμητα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίσθη
 νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐγυμνώθη καὶ ἐδά-
 ρη πρῶτον μὲν μετ' ἡρωῖα, ἔπειτα δὲ μετ' ῥαβδία·
 ἐπειδὴ δὲ διελύθη τὸ σῶμά της ἀπὸ τὸν πολὺν
 δαρμόν, ἦλθεν ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐποίησεν
 αὐτὴν ὑγιῆ, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐ-
 νεδυνάμωσεν αὐτὴν εἰς τὸ μαρτύριον. Ὅθεν
 πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸν Κόμητα, καὶ ὑβρίσεν αὐ-

τόν, διό εδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ στόμα, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς φυλάκην· ἔπειτα ἐφέρθη πάλιν ἡ ἄγια εἰς τρίτην ἐξέτασιν, καὶ βλήθεσα εἰς ἀνημμένον κάμινον διεφυλόχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ τοῦ αἰθέρος ἀγγέλου. Τελευταίον δὲ ἐπρόσταξεν ὁ κύριος νὰ τὴν θπάρωσιν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσιν· ὅθεν φθάσασα ἡ ἄγια εἰς τὸν τόπον, ἔπου ἐθανατώθη ὁ ἅγιος Αἰουκίλλιανός με τὰ τέσσαρα παιδιά, ἐκεῖ καὶ αὐτὴ ἀπέκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν στέφανόν της ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μεγαήλ, ἐν τόκῳ καλουμένῳ Ὁξεῖα.¹

ἄλλοτε δὲ καὶ μετὰ τὰ λόγια του παρακαλῶν αὐτοὺς καὶ διδάσκων.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Ἀθανάσιος ὑπήγετο εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Τραϊανου, ἔγεινε μεγαλόσχημος καὶ ἱερεὺς, καὶ εἶχεν ἔργον νὰ ἱερουργῇ τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν, καὶ νὰ καλλιγραφῇ, καὶ νὰ ντιστεῦθῃ ἐκάστην μέχρῃς ἐσπέρας. Ἐχων δὲ καθαρὰν ὑπακοὴν καὶ ἐξομολόγησιν τῶν κρυπτῶν αὐτοῦ λογισμῶν, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ ἐφθασεν εἰς τὴν ἀπάθειαν· ἐπειδὴ δὲ ἔγραψε βιβλία πολλὰ ἐβλάβηθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του· ὅθεν κλεισθεὶς εἰς στενὸν κελλίον καὶ παρακαλῶν τὸν Κύριον καὶ λέγων· «Κύριε, ἐὰν εἶμαι ἕξις, χάρισόν μοι τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν, καθὼς τὸ εἶχον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ὅσα ἤθελον γράψαι ἐνδυναμούμενος ἀπὸ τὴν χάριν σου, τούτων ὄλων τὴν τιμὴν νὰ τὴν φάγωσι πένητες καὶ πτωχοί.» ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως. Ὅθεν ὅσα βιβλία ἔγραψεν εἰς χρόνους εἰκοσιοκτῶ ἢ καὶ περισσότερον, καὶ ὅσα χρήματα ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ἔργον του αὐτό, ὅλα τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, συμποσούμενα εἰς ἐνεακόσια φλωρία. Πάντοτε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἔμενε ἐντὸς τῆς καλύβης του καὶ ἐξω δὲν ἐξήρχετο, οὔτε ἐβλεπέ τινα, ἢ ὠμίλει μετὰ ἀνθρωπον, ἐκτὸς μόνον τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν. Φθάσας δὲ εἰς γῆρας βαθὺ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, συνοδευόμενος εἰς οὐρανοὺς ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν καὶ Ἰωάννην τοὺς ἱεροὺς Ἀποστόλους, καθὼς πνευματικός τις καὶ διορατικὸς ἅγιος ἐθεώρησεν αὐτοῦ·¹ διότι εἶδεν οὗτος δύο φοβεροὺς ἀνδρας ἀστραπηβόλους, οἱ ὅποιοι ἐξεληθόντες ἀπὸ τοὺς ἐσωτάτους θαλάμους τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, ἐπρόσταξαν τοὺς ἀνωτέρω Ἀποστόλους νὰ ἐπαναφέρωσι μὲν ὀπίσω εἰς τὸ μοναστήριόν του ἐκεῖνον τὸν ἴδιον, τὸν ὅποιον ὠδήγουν, ὅστις καὶ ἐβλεπε τὴν θεωρίαν ταύτην, νὰ λάβωσι δὲ ἀντ' ἐκείνου τὸν ὅσιον τοῦτον Ἀθανάσιον, τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου τοῦ Τραϊανου. Ὅθεν ὁ θεωρήσας τὴν ὄπτασίαν αὐτὴν ἔστειλε παρευθὺς εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Τραϊανου, (ἐπειδὴ ἦτο ὁ τόπος πλησίον) καὶ εὗρε τὸν μακάριον τοῦτον Ἀθανάσιον, τελειωθέντα, καθὼς αὐτὸν ἐθεώρησεν. Ὅχι μόνον δὲ ζῶν προεῖπε διαφόρους προφητείας ὁ ὅσιος οὗτος Ἀθανά-

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ τοῦ θαυματουργοῦ.

- † » Ἀθανασίῳ ἀθανασίας στέφος,
- » Ὁσιότης τε καὶ τὰ θαύματα πέλει.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος, ὁ γεμιστὸς θαυμάτων τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Τραϊανου, ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Κιβυρραιωτῶν, υἱὸς γονέων μετρίων κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν πλοῦτον. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, ἐδεδελύχθη τὸν κόσμον, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ἔχων εὐαγγελικῶς ἓνα μόνον χιτῶνα· τρέχων δὲ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καὶ ἀνταμόνων πνευματικὸς ἀνδρας, ἀπερρόφα ὡς σπόγγος τὰς ἀρετὰς ἐκείνων. Εἷς δὲ μοναχός, ἀρχων πρότερον ὑπάρχων τῆς βασιλικῆς σχολῆτου, εἶχεν ἰδικόν του μοναστήριον εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν, εἰς τὸ ὅποιον εὕρισκοντο μοναχοὶ σκληροὶ καὶ ἀπειθεῖς. Ὅθεν ἀηδιάσας αὐτοὺς, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριόν του, καὶ ἀπῆρχετο εἰς τόπον μακρινόν· συναντήσας δὲ τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον, συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ μετὸς εὐλάθειαν, ὡς ἂν ἐνόμιζεν, ὅτι ὁ ὅσιος ἐπέμφθη ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅθεν ἐπῆρεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ μοναστήριόν του. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ μακάριος Ἀθανάσιος ἦτο γεμάτος ἀπὸ πᾶσαν ἀρετὴν καὶ πνευματικὴν κατάστασιν, μετέβαλε τοὺς σκληροὺς ἐκείνους μοναχοὺς εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ἄλλοτε μὲν βλεπόμενος καὶ μετὰ μόνον τὸ σχῆμά του ὠφελῶν αὐτοὺς,

¹ Τὸν κατὰ πλάτος Ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῶν τελειωσάντων τὸν δρόμον.» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ. Σημειοῦται δὲ ὁ βίος αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδομήν του Φεβρουαρίου, ἐν τῇ φυλλάδι, ἐν ᾗ περιέχονται αἱ ἀναγνώσεις ἐκάστου μηνός.)

² Οὗτος εἶναι ὁ μοναχὸς Κοσμῆς, ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ εὐρισκόμενου εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν, ὅστις εἶδε τὴν ὄπτασιν, ἣτις εὕρεται κατὰ τὴν πέμπτην Ὀκτωβρίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

φιος, αἱ ὁποῖαι ὄλαι ἔγειναν διὰ τῶν ἐργῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ἐποίησε θαύματα ἀναρίθμητα, εἰς δόξαν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ τοῦ θαυμαστοῦ ὄντος ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

- * Ἡ ὁσία **ΙΕΡΠΑ**, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- » Οὕσα φρονισῶν τοῦ μέρους ¹ Ἰερά,
- » Νυμφῶνας οὐκ ἔμεινεν ἔξω Κυρίου.
- * Ὁ ὄσιος **ΠΑΠΠΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- » Τέθηκε Πάππος οὐχὶ πάππος ἐγγόνων,
- » Πατὴρ δὲ μᾶλλον ἀρετῶν θυγατέρων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ** ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Γῆς μητρός ἐκστῆς, Μητρόφανες παμμάκαρ,
- » Ἐκεῖ μετήρας, οὐ Πατὴρ πάντων υἱάας.
- » Μητροφάνης δὲ τετάρτη, ἔδυ χθόνα βωτιάνειραν.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τκ' (320), υἱὸς ὑπάρχων Δομετίου· ὁ δὲ Δομέτιος ἦτο ἀδελφὸς Πρόβου τοῦ βσιλεύσαντος ἐν Ῥώμῃ, ἐν ἔτει σός' (279), ὁ ὁποῖος ἐγέννησε δύο υἱοὺς τὸν Πρόβον καὶ τὸν Μητροφάνη τοῦτον. Οὗτος λοιπὸν μεταχειρισθεὶς λογισμὸν σῶφρονα καὶ ὀρθὸν καὶ στοχασθεὶς τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων, ὅτι εἶναι ψευδῆς καὶ πεπλανημένη, προσήλθεν εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Βυζάντιον, συναναστρέφετο μετὸν Τίτον, τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνθρωπος ἅγιος καὶ θεοφόρος. ² Βλέπων δὲ τὸν Μητροφάνη, ὅτι ἦτο στολισμένος με ἀρετάς, τὸν συνηρίθμησε με τοὺς κληρικούς, ποιήσας αὐτὸν ἀναγνώστην· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἅγιος Τίτος, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου Δομέτιος ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους. ³ Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Δομετίου ἔγει-

¹ Ἦτοι οὕσα ἐκ τοῦ μέρους τῶν πέντε φρονίμων παρθένων.
² Ὁ Τίτος οὗτος λέγεται καὶ Γράτος, ὅστις ἐπατριάρχευεν ἐν ἔτει σμά' (241), ἐπὶ Γορδιανοῦ καὶ Φιλιππου τοῦ Ἀραβῆ, τοῦ πατρὸς τῆς ἁγίας Εὐγενίης, Δεκίου, Γάλλου, Αἰμαλιανοῦ, Οὐαλλεριανοῦ, Γαλήνου, Κλαυδίου, Κεντυλιανοῦ, Λύκκιανου, Τακίτου, Φλωριανοῦ καὶ Πρόβου, καὶ ἐπισκόπησεν ἐπὶ τῆς λέε.
³ Οὗτος ἐλέγετο καὶ Δομετιανός, ὅστις ἔγεινεν Ἀρχιερεὺς

νεν ἐπίσκοπος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πρόβος, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖνος ἐκυβέρνησε τὴν Ἐκκλησίαν χρόνους δέκα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ¹ καὶ εὐθὺς ὁ ἅγιος οὗτος Μητροφάνης, ὁ τοῦ Πρόβου μὲν ἀδελφός, τοῦ δὲ Δομετίου υἱός, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου. Τοῦτον τὸν θεῖον Μητροφάνη εὐρῶν ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἐπίσκοπον εἰς τὸ Βυζάντιον, κατενόησε τὴν ἀρετὴν του, τῆς γνώμης του τὴν ἰσότητά καὶ τὴν ἀγιότητα, τὴν ὁποίαν εἶχεν. ² Ὅθεν λέγεται, ὅτι ὄχι μόνον ἠγάπησε τὸν τόπον ἐκεῖνον τοῦ Βυζαντίου, διὰ τὴν καλὴν τοποθεσίαν του, διὰ τὴν εὐκράσιαν τῶν τεσσάρων ὠρῶν τοῦ χρόνου, ἀνοιξίως λέγω, θέρους, φθινοπώρου καὶ χειμῶνος, καὶ διότι ὁ τόπος αὐτὸς προβάλλει πλουσίους καρπούς, καὶ διότι δεξιοῦται καὶ υπηρετεῖται ὡς ἀπὸ δύο χεῖρας, ἀπὸ τὴν στερεάν καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ διότι αὐτὸς προκαθέζεται τῶν δύο μερῶν τῆς οἰκουμένης, τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας· οὐ μόνον, λέγω, διὰ αὐτὰ ἠγάπησεν ὁ μέγας Κωνσταντίνος τὸ Βυζάντιον, ἀλλὰ ὄχι ὀλιγώτερον ἠγάπησεν αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἀγιότητα τοῦ θεοῦ τούτου Μητροφάνους, τοῦ εἰς αὐτὸ ἐπισκοπεύοντος Ὅθεν φανεὶς φιλότιμος εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, καὶ χωρὶς νὰ φειδῶλευθῆ ἔξοδα, ἔκτισε τὴν θαυμασὴν καὶ μεγαλόπολιν Κωνσταντινουπόλιν, ἡ ὁποία ὑπερκαὶ καὶ ὑπερέχει ὅλας τὰς πόλεις τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰς αὐτὴν ἔστησε τὴν βασιλειαν, μετακομίσας ταύτην ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην.

Ὅτε δὲ συνήχθη ἐν Νικαίᾳ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος ἐν ἔτει τκέ' (325), ὁ μὲν μακάριος οὗτος Μητροφάνης διὰ τὴν γηρατειὸν καὶ τὴν ἀσθενείαν του δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑπάγη αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ εὐρίσκατο τότε κληνῆρης, ἐπειδὴ ἡ φυσικὴ δύναμις τοῦ σώματός του ἀπεμαράνθη· ἀντὶ δὲ αὐτοῦ ἀπέστειλε τοποτηρητὴν εἰς τὴν Σύνοδον

ἐν ἔτει σπγ' (283), ἐπὶ Πρόβου τοῦ ἀδελφοῦ του, Κάσου, Δοκκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, Γαλλερίου, Μαξιμίου, Μαξεντίου καὶ Κωνσταντοῦ τοῦ Χλωροῦ, καὶ ἐπισκόπησε χρόνους κδ' καὶ μῆνας εἴξ.

¹ Οὗτος ἐπισκόπησεν ἐν ἔτει τκ' (320), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν χρόνους ιβ'· ὅρα σελ. 318 τοῦ πρώτου τόμου τοῦ Μελετίου.

² Περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Μητροφάνους καὶ ταῦτα προστίθενται παρὰ τοῦ αὐτοῦ Μελετίου. Ὅτι ἐκνήρυχθη πρώτος πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς Σύνοδου. Πατριαρχεῦσε δὲ χρόνους δέκα, ἀφῆκε διάδοχόν του τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ἔτει τλ' (330), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν υἱῶν του.

τὸν πρότερον αὐτοῦ Πρεσβύτερον Ἀλέξανδρον, ἄνδρα τίμιον, τὸν ὁποῖον ἀφῆκε καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου ἐν ἑταίρῳ (330). Ἄφ' οὗ δὲ διελύθη ἡ Σύνοδος, καὶ ἐπηνήλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μετὰ τῶν Θεοφόρων πατέρων, ἔλεγεν ὁ θεὸς Μητροφάνης, ὅτι ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός, νὰ γίνωσι διάδοχοι τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ῥηθεὶς πρωτοπρεσβύτερος Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Παῦλος, ὡς ἀρέσκοντες τῷ Θεῷ, καὶ ὡς ἀξιοὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος. Οὕτω λοιπὸν κοιμηθεὶς ὁ μακάριος Μητροφάνης, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῇ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ εἰς τὸν σεβάσμιον αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου ἐν τῷ Ἑπτασκάλῳ, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ καὶ ἅγιον εὐρίσκεται λείψανον.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡ μῶν ΣΟΥΦΙΑΣ, τῆς ἀσκητικῶς καὶ ὁσίως βιωσάσης.

- † » Οὐκ ἐμποδῶν σοι κόσμος ὦφθη σοφία,
- » Πρὸς τὴν τελειότητα ἀρετῆς φθάσαι.

* Αὕτη ἡ ἀγία κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἴνον, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν καὶ περιβοήτων κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον· φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνεζεύχθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς με νόμιμον ἄνδρα, με τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἕξ παιδιά. Ἄνδρα δὲ καὶ ἦτο ἀναμέσον τῶν φροντίδων καὶ ταραχῶν τοῦ κόσμου, μῶλον τυττό ἔδειξε διὰ τῶν ἔργων ὅτι αἱ φροντίδες τοῦ κόσμου καὶ ταραχαὶ δὲν εἶναι διόλου ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ Θεῷ ὁποῖος θέλει, ἐὰν μόνον ἐργάζεται τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ μεταχειρίζεται τὰς θεοφιλεῖς πράξεις καὶ ἀρετάς. Διότι αὕτη ἡ μακαρία δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν οἶκόν τῆς εὐρισκομένη ἠγρύπνει ὅλην τὴν νύκτα, καὶ κατεγίνετο εἰς προσευχάς· καὶ ἐπειδὴ ἀπέθανον τὰ παιδιά τῆς, ἔγεινε μήτηρ ἄλλων ὀρφανῶν παιδίων, καὶ βοήθεια μεγάλη τῶν χηρῶν. Διαμοιράσασα δὲ τὰ ὑπάρχοντά τῆς εἰς τοὺς πτωχοὺς, διήρχετο ἔκτοτε τὴν ζωὴν τῆς με δίαιταν ἀσκητικὴν καὶ φαγητὸν μὲν εἶχε τὸν ξηρὸν

ἄρτον, ποτὸν δὲ, τὸ ἀπλοῦν ὕδωρ· τὸ δάκρυον δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, οἱ ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ ἦσαν ἀκαταπαύστως εἰς τὸ στόμα τῆς· δὲν ἀδυνάτησεν, οὐδὲ ἠμέλησεν εἰς τὴν προσευχὴν ἢ ταπεινώσις τῆς πρὸς πάντα ἄνθρωπον καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τυχόντας καὶ παραμικροὺς ἦτο ἀμετρος· ἢ ἐλεημοσύνη, τὴν ὅποιαν ἔκαμνεν εἰς ὄλους τοὺς προσερχομένους πτωχοὺς, ἦτο ἰλαρὰ καὶ πλουσία. Ἐνόμιζε δὲ ἡ τρισολβία ὅτι ἦτο προτιμότερον νὰ στερηθῆται αὕτη, παρὰ νὰ ἀφήσῃ τὸν πτωχὸν νὰ φύγῃ ἄδειος ἀπὸ τὸν οἶκόν τῆς· καὶ περισσότερον ἔχαιρεν ὅταν ἐδίδε, παρὰ ὅταν ἐλάμβανε.

Διὰ τοῦτο ἠκολούθει εἰς αὐτὴν θαῦμα παράδοξον· εἶχε δηλαδὴ ἐν ἀγγεῖον γεμάτον κρασίου, καὶ διωρισμένον διὰ νὰ τὸ μοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ὄθεν ὅσον αὕτη ἐλάμβανε ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον ἐκεῖνό με τὰς δύο τῆς χεῖρας καὶ τὸ ἐδίδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, τόσον ἔβλεπε θαῦμα ἐξαισίον, διότι εὐρίσκε πάντοτε τὸ ἀγγεῖον γεμάτον, χωρὶς νὰ ὀλιγοστεύῃ ὀλοτελῶς· καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἔκρυπτε τὸ θαῦμα καὶ δὲν τὸ ἐφάνερωνεν εἰς ἄλλον, εὐρίσκετο γεμάτον τὸ ἀγγεῖον, ὅτε ἤνοιγεν· ἀφ' οὗ ὁμως, θέλουσα νὰ κηρύξῃ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, ἐφάνερωσεν εἰς ἕνα συγγενῆ τῆς τὸ θαῦμα, δὲν εὐρέθη πλέον τὸ ἀγγεῖον γεμάτον καθὼς τὸ πρότερον, ἀλλ' ἐφαίνετο ἄδειον καὶ ἐλλιπές· τοῦτο δὲ ἐλύπησε τὴν μακαρίαν κατάκαρδα. Ὄθεν ἐκ τούτου λαβοῦσα ἀφορμὴν, καὶ στοχαζομένη ὅτι διὰ τὴν ἀναξιότητά τῆς ἠκολούθησεν ἢ τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ στέρσις, περισσότερον ἠύξησε τὴν ἀσκησιν, τόσον ὥστε ἐξηράνθη τὸ σῶμά τῆς εἰς τὸ ἄκρον, καὶ οὔτε νὰ ἀναπνεύσῃ ἐδύνατο. Με τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον καλῶς ἀγωνισαμένη ἢ αἰσιμὸς, καὶ τελείως μὴ ἐμποδισθεῖσα εἰς τὴν ἀρετὴν ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ δυσκολίας τοῦ βίου, ἔζησε χρόνους τριάκοντα τέσσαρας, ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς τῆς ἔγειναν πεντήκοντα τρεῖς καὶ ἐπέκεινά. Τελευταῖον δὲ κουρευθεῖσα καὶ γενομένη μοναχῇ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

* Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυρ· **ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ ἠγούμενος τῆς μονῆς Μοναγρίας, ἐν σάκκῳ βληθεὶς καὶ ἐν θαλάσῃ ῥίφεις, τελειοῦται.

- * » Κἂν σάκκος ἔξῃ, κἂν βυθοῦ κρύψῃ τόπος,
- » Τὸν Ἰωάννην οὐρανοῦ λάβῃ τόπος.

* Ὁ ὁσιος **ΑΔΩΝΙΟΣ**, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

Ἁ ὁσιος ὁσιος Ἀδωνίου ἀξιωματικῶς ἀποφθίγεισιν ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς, ἀναφερόμενον παρὰ τὴν Ἐσφαγιτικὴν σελ. 288.

* Ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἐορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Αὐγουστοῦ, καὶ ὅρα τὸ Συναξάριον αὐτοῦ, ἵνα μάθῃς καὶ τινα ἄλλα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Μητροφάνους.

- * » Ψυχῶν γεωργὸν Ἀλώνας· ἠδύναι·
- * Ψυχῆς ἄλωνι θεῖς καλῶν θημωνίαν.
- * *Αἱ ἅγιαι ΜΑΡΙΑ καὶ ΜΑΡΘΑ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.*
- * » Ἐκ Βηθανίας τὰς ἀδελφὰς Λαζάρου,
- * Σώζειν δύνασθαι καὶ νεκρὰς πιστευτίον.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μηνίῃ τοῦ ἀγίου ἱεροῦ ἀρτυρὸς ΔΩΡΟΘΕΟΪ Ἐπισκόπου Τύρου.

- * Ὁ Δωρόθεος κᾶν φραγελλῶμαι λέγει,
- * Λεῖπουσι πολλὰ πρὸς τὰ Χριστοῦ μου πάθη.
- * Ἐκτὴ Δωροθέσιο δέμας πληγῆσι δαμάσθη.

Οὗτος ὁ αἰοίδιμος Δωρόθεος ἔγεινεν Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Τύρου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει γγ' (303), καὶ ἤξευρε πᾶσαν ἱστορίαν τῆς Παλαιᾶς καὶ νέας Γραφῆς. Καὶ ἐν ὧσῳ μὲν ἔζη ὁ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Λικίνιος, φυγῶν ἀπὸ τὴν Τύρον διὰ τὸν διωγμὸν, εὕρισκετο εἰς τὴν Δυσσόπολιν, τὴν κειμένην εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης· ἀφ' οὗ δὲ οἱ βασιλεῖς ἐκείνοι ἀπέθανον, ἐπανῆλθε πάλιν εἰς Τύρον, καὶ ἐποίμαινε τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν ἕως εἰς τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἐν ἔτει τξά (361)· ἐπειδὴ δὲ ὁ δυσσεβὴς οὗτος Ἰουλιανὸς δὲν ἐφόνευε φανερά τοὺς χριστιανούς, ὅτε τὸ πρῶτον ἐβασίλευεν, ἀλλὰ κρυφίως, ἀκούσας ὁ θεῖος Δωρόθεος τὴν κακομηχανίαν αὐτοῦ, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Τύρον καὶ ὑπῆγε πάλιν εἰς τὴν ἀνωτέρω Δυσσόπολιν, πλὴν οὐδὲ ἐκεῖ ἐδυνήθη νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις. Διότι πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοῦ Ἰουλιανοῦ, πολλὰς τιμωρίας ἔλαβεν εἰς τὸ γερωντικὸν αὐτοῦ σῶμα ὁ αἰοίδιμος, ἑκατὸν ἑπτὰ χρόνων ὦν τότε. Ὄθεν ἐν μέσῳ τῶν βασάνων εὕρισχόμενος, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχὴν

ἔχει δὲ οὕτως ἐπὶ λέξεως. « Εἰμὴ τὸ δλον κατέστρεψα, οὐκ ἂν ἠδυνήθην ἑμαυτὸν οἰκοδομῆσαι· ἤγουν, εἰμὴ πᾶν ὃ ἐδόκει μοι ἀγαθὸν ἐκ τοῦ οἰκείου θελήματος, κατέλιπον, οὐκ ἂν ἴσχυσα τὰς ἀρετὰς κτήσασθαι. » Οὗτος ἐπαινέθει μίαν φορὰν, διότι ἴστατο καὶ ὑπερέτει τοὺς γέροντας τρώγοντας, δὲν ἀπεκρίθη τελείως. Ἐρωτηθεὶς δὲ, διὰ τί ἐσώπησεν; εἶπεν « Εἰ ἀπεκρίθην αὐτοῖς, εὕρισχόμενος καταδεξάμενος τὸν ἔπαινον. » (σελ. 282. τοῦ αὐτοῦ) Ἄλλοτε οὗτος ἐρωτηθεὶς, τί ἐστὶ τὸ ἐξουθενεῖν ἑαυτὸν; ἀπεκρίθη· τὸ εἶναι σε ὑποκάτω τῶν λόγων, πῶτα γὰρ ἀκατάρητὸ εἶσι. (281. αὐτόθ.)

τοῦ εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀφ' οὗ πρότερον ἐπύθεισε πολλὰ καὶ ψυχοφελῆ Συγγράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Λατινικὰ, (ἤξευρε καὶ τὰς δύο ταύτας γλώσσας) μὲ σπουδὴν φιλόπονον, καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα τῆς φύσεως, τὰ ὅποια ἀφήκεν ὡς πατρικὴν κληρονομίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ, ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΥΠΕΡΕΧΙΟΥ, ΛΕΩΝΙΔΟΥΣ, ΑΡΕΙΟΥ, ΓΟΡΓΙΟΥ, ΣΕΛΗΝΙΑΔΟΥΣ, ΕΙΡΗΝΗΣ, καὶ ΠΑΜΒΩΝΟΣ.

- † » Πεινώσι καὶ δειψῶσιν Ἀθληταί; δέκα,
- * Τρυφὰς Θεὸς δίδωσι μὴ πληρουμένας.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι δέκα μάρτυρες ἐπειδὴ ἐφύλαττον τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ὠμολόγουν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, διὰ τοῦτο κατὰ προσαγὴν τοῦ ἀρχοντος τῆς Αἰγύπτου, ἐταλαιπωρήθησαν τόσον πολλὰ ἀπὸ πείναν καὶ διψῶν καὶ ψυχῶν, ὥστε παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. ²

* Ὁ ἅγιος μῆρτυρ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ὁ ἀπὸ Ρώμης, ζῆγει τελειοῦται.

- * » Μὴ δωρεάν σοι τέμνομαι Χριστοφόρος;
- * Δώσεις ὁ Χριστὸς οἶδα πολλὰ μοι στέφην.

¹ Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου γράφεται, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἔλθων εἰς Ρώμην ἔμαθε τὰ περὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ἀριστάρχου, Πλούτη, καὶ Τροφίμου, καὶ μὲ Ῥωμαϊκὴν, ἢ τοῦ Λατινικὴν, γλώσσῃσιν τὰ ἔγραψε, καὶ τὰ ἀφήκεν εἰς ὑπομνήματα. Οὐ μόνον δὲ ἔγραψε διὰ τοὺς Ἀποστόλους τούτους, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἁγίους πρὸς τοὺς ἱστορήσει καὶ διὰ τοὺς ἱεροὺς προφήτας. Ἐγεινεν δὲ ὁ ἅγιος διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἀγγίνοιάν του φιλομαθῆς καὶ πολίτωρ, ὡς ἄλλος οὐδεὶς. Περὶ τοῦ Δωροθέου τούτου γράφει καὶ ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρὶκὸς εἰς τὸ μαρτύριον, τὸ ὅποιον διηγῆται τῶν δεκαπέντε μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριουπόλει (ἤτοι ἐν Στρουμιτζῆ) μαρτυρησάντων, ὅτι αὐτὸς γέγονε κολλῆς ἐν λόγοις καὶ συγγραφαῖς ἱστορικώτατος τῶν παλαιῶν, καὶ ὅτι ἐν Ἐδέσση τῇ πόλει αἱ τῆς πίστεως ἐχθροὶ τῶν θανάτῳ αὐτὸν παρέδωκαν. Οὐκ οἶδα δὲ, ποῖον ἑταῖρον ἀληθέστερον, τὸ ἐν Ἐδέσση αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἢ τὸ ἐν Δυσσοπόλει, νομίζω δὲ, ὅτι τὸ ἐν Δυσσοπόλει.

² Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ, Συμφαριστῆ τὸ Συνεξάριον τοῦ ἀγίου Εὐσταθίου Ἀντιοχείου. Τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Φεβρουαρίου.

* Ὁ ἅγιος μαρτυρὶς ΚΩΝΩΝ ὁ ἀπὸ Ῥώμης, ἐν Φαλάσσοις βλήθεισιν τελειοῦται.¹

- » Βισδύς Κόνων θάλασσαν εὔρε λιμένα,
- » Ἄριστα χερσὶν οἰκισθεὶς Κυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλάνθρωπίας ἐπιγενθείσης ἡμῖν φοβεράς ἀπειλῆς καὶ ἀνάγκης, ἐν τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῇ, ὅτε μέλλοντας πάντας ἡμᾶς ἐπ' αὐτῶν δικαίως αἰχμαλωτίζεσθαι, καὶ φόνῳ μαχαίρας παραδίδοσθαι, ὁ οἰκτιρῶν καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς διὰ σπλάγχνα ἐλέους αὐτοῦ, παρ' ἐλπίδα πάντας ἡμᾶς ἐλυτρώσατο.

* Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΜΑΡΚΟΥ τοῦ ἐν Χίῳ ἀβλήσαντος, ἐν ἔτει, αἰῶ (1801).²

- » Μίρκρον ἔχεις καύχημα Χίος μέγιστον,
- » Λαμπρὰν τεύχοντα, αἵματι μαρτυρίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΛΑΡΙΩΝΟΣ** τοῦ νέου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν **Δαλμάτων**.

- » Ἰλαρὸς ὢν πνεύματι σὺ, Ἰλαρίων,
- » Ἰλαρὸς ἐν σώματι ἤς καὶ καρδίᾳ.
- » Βῆ δ' εἰς Ὀλυμπον Ἰλαρίωνος κέαρ ἄγνον ἐν ἔκτῃ.

* Οὗτος ὁ μακάριος Ἰλαρίων ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νικηφόρου τοῦ Πατριχίου ἐν ἔτει 802 καὶ Σταυραχίου, καὶ Μιχαὴλ Ῥαγγαβέ, καὶ Λέοντος Ἀρμενίου τοῦ εἰκονομάχου, καὶ Μιχαὴλ Τραυλοῦ τοῦ εἰκονομάχου καὶ Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν (τὴν καὶ Καραμανίαν) πατέρα μὲν ἔχων Πέτρον καλούμενον, μητέρα δὲ Θεοδοσίαν ὀνόματι. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο γνωστός εἰς τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶδε τὸν ἄρτον τῆς βασιλικῆς τραπέζης. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ὄσιος ἐγεννήθη ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἀπεγαλακτίσθη, ἐδόθη εἰς σχολεῖον διὰ νὰ μάθῃ ἐπιμελῶς τὰ ἱερά γράμματα. Ὅτε δὲ ἐγένετο εἰκοσι χρόνων ἀφῆσας Εὐαγγελικῶς πατέρα, μητέρα, οἰκίαν, πλοῦτον καὶ πάντα τὸν κόσμον, ἐγένετο μοναχὸς εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρισκόμενον μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Ἐπροκηνίου. Εἶτα ἀναχωρήσας ἀπὸ ἐκεῖ, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Δαλμά-

του, καὶ ἐκεῖ ἐλαβε τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα· ἦτοι ἐγένετο μεγαλόσχημος. Ὅθεν ἔχων ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν καὶ ἡσυχίαν, ἐδούλευεν ὁ παίδιμος εἰς τὸν κῆπον τοῦ μοναστηρίου χρόνους δέκα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκαθάρισε τὴν ψυχὴν τοῦ ἀποβλατὰ πάθη καὶ ἐλάμπρυνεν αὐτὴν μετὰ ἀρετᾶς ὡς ἥλιον, ἐγένετο θαυματουργὸς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, διώξας ἀπὸ ἑνα νέον τὸ ἀκάθαρτον δαιμόνιον, τὸ ὅποιον τὸν ἠνώχλει· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ἐποίησεν αὐτὸν ἱερέα, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἡγούμενος ἐκεῖνος ἐτελεύτησε μετὰ παρέλευσιν χρόνων τινῶν, ἀνεχώρησεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου καὶ ἐπέρασεν εἰς τόπον καλούμενον Ὀψίκιον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπηγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Καθαρῶν. Τοῦτο δὲ μαθόντες οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου του, ἀνέφεραν αὐτὸ εἰς τὸν τότε ἅγιον Νικηφόρον τὸν Πατριάρχην· ὁ δὲ Πατριάρχης κάλιν ἀνέφερε τοῦτο πρὸς τὸν βασιλέα Νικηφόρον τὸν Πατριχίον, παρακινήσας αὐτὸν νὰ στείλῃ νὰ φέρῃ ὀπίσω τὸν ὄσιον· ὅθεν ὑπακούσας ὁ ὄσιος εἰς τὰς παρακινήσεις καὶ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου, ἐπέστρεψε καὶ ἐγένετο ἡγούμενος καὶ ἀρχιμανδρίτης, καθὼς ἦτο ἐκεῖ τοιαύτη συνήθεια νὰ γίνηται, διορισθεῖσα ἀπὸ Σύνοδον. Διηγήθε λοιπὸν ὁ ὄσιος χρόνους ὀκτώ, ποιμαίνων χριστομιμητῶς τὴν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ· ὅτε δὲ ἐγένετο βασιλεὺς Λέων ὁ Ἀρμενίος ἐν ἔτει ωγ' (813), καὶ ἠθέτησε τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, τότε καὶ οὗτος ὁ ὄσιος Ἰλαρίων ἐφέρθη εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἠναγκάζετο ἀπὸ αὐτὸν μετὰ τινος πιθανολογίας καὶ ὑποσχέσεις, νὰ μὴ προσκυνῇ τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἀλλ' ὁμως ὁ ἅγιος ἠλεγξεν αὐτὸν, καὶ ἄθεον καὶ νέον παραβάτην Ἰουλιανὸν ὠνόμασεν.

Ὅθεν ἐκ τῶν λόγων τούτων ἐθυμώθη ὁ βασιλεὺς, καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν φοβερίας αὐτὸν ὅτι θὰ τῷ ἐπιβάλλῃ τιμωρίας πολλὰς καὶ ἀνυποφόρους, τὸν ἔβαλεν εἰς φυλακὴν· μετὰ καιρὸν δὲ πάλιν ἐπαράστησε τὸν ὄσιον ἐμπροσθέν του, καὶ τῷ εἶπε τὰ ἰδία λόγια, ὅσα εἶπε καὶ πρότερον. Ἐπειτα παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν ὀμόφρονά του Πατριάρχην· ἦτοι εἰς τὸν Θεόδοτον τὸν Μελισσηνὸν, τὸν καὶ Κασσιτερῶν ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ τὸν καταπέσῃ θήθεν· ἐκεῖνος· ἐπειδὴ ὁμως δὲν εἰσηκούσθη, ἐκλείσσε τὸν ὄσιον εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ εἰς πολλὰς ἡμέρας ἐκεῖ τὸν ἐταλαιπώρησε, προστάξας, νὰ μὴ δίδωσιν εἰς αὐτὸν οὔτε ψωμίον, οὔτε ἄλλο τι φαγητόν. Ταῦτο δὲ μαθόντες οἱ κληρικοί καὶ μαθηταὶ του, ἐπήγεν εἰς τὸν βα-

¹ Σημειώσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Πάλιν ὁ τῆς δυσσεβοῦς πίστεως.»

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

πλήθε λέγοντες, δός μας τὸν προίμενά μας, ὃ βασιλεῦ, καὶ μετ' ὀλίγον ὑποσχόμεθα νὰ τελειωθῇ τὸ θέλημά σου· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν, ξδωκεν εἰς αὐτοῦ ἀμέσως τὸν ἅγιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἠργασπύρησεν εἰς τὸ μοναστήριόν του, καὶ λαβὼν ὀλίγην ἀνεσεν ἀπὸ τὴν προτέραν ταλαιπωρίαν, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν πείναν, τὴν ὁποίαν ἐδοσχίμασεν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς βλέπων ὅτι οἱ μοναχοὶ δὲν θὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑπόσχεσίν των, ἀλλ' ἐνέπαιξαν αὐτὸν, τοὺς μὲν μοναχοὺς ἐτιμώρησε, τὸν δὲ ἅγιον ἐβλεπεν εἰς φυλακὴν. Ἐπειτα ἔστειλεν αὐτὸν εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Φρονέως, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὸ στενὸν τῆς πόλεως, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφυλάκισαν ἕξ μῆνας, διὰ νὰ ταλαιπωρηθῇ περισσότερο, καθότι ὁ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου ἠγούμενος ἦτο ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ θηριώδης καὶ ἀσπλαγχνος.

Ἐπειτα πάλιν ἔφερον ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον εἰς τὰ βασίλεια, καὶ μετὰ κολακείας ἐδοκίμαζε νὰ τὸν ἀπατήσῃ, μὴ εἰσακουσθεὶς ὁμως ἐπρόσταξε νὰ φυλακίσωσι τὸν ὄσιον εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Κυκλοβίου. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι δύο καὶ μῆνες ἕξ, ἐξέβαλε τὸν ἅγιον ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ τὸν ἐφυλάκισεν εἰς τὴν φυλακὴν τὴν καλουμένην τῶν Νουμέριων· εἶτα ἔδειραν αὐτὸν δυνατὰ, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὸ φρούριον τὸ ὀνομαζόμενον Προτίλιον. Ἀφ' οὗ δὲ Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐθανατώθη μετὰ μαχαίρας, ἔσω ἐκείνου τοῦ ἰδίου ναοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον πρῶτην φοράν ὕβρισε καὶ ἔρριψε κατὰ γῆς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔγεινε βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐν ἔτει ωκ' (820)· τότε καὶ ὁ ἅγιος οὗτος, ἠλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐφιλοξενήθη ἀπὸ μίαν χριστιανὴν γυναῖκα, εἰς τὸ ἀγροκήπιόν της, ἣ ὁποία ὑπηρετήσεν αὐτὸν χρόνους ἑπτὰ· βασιλεύσας δὲ ὁ τοῦ Τραυλοῦ υἱὸς Θεόφιλος ὁ εἰκονομάχος ἐν ἔτει ωκθ' (829), ἐσύναξεν ὁ ἀλιτήριος ὅλους τοὺς πρότερον γενομένους ὁμολογητὰς διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ μακάριος οὗτος Ἰλαρίων ἐξετασθεὶς, ἀν πιθεται εἰς τὴν βασιλικὴν προσταγὴν, καὶ ἐλέγξας τὸν Θεόφιλον, ὡς ἄθεον καὶ ἀπατεῶνα, ἔλαβεν ἑπάνω εἰς τὴν βάρην ξυλίας ἑκατὸν δεκαεπτὰ, καὶ ἔπειτα ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Ἀφουσίαν (ἣ ὁποία εἶναι πλησίον τῆς νήσου Ἀλωνος τῆς καλουμένης τουρκιστὶ Πασᾶ λιμάνι, καὶ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Προικονήσου). Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ὄσιος ἀνάμψας μίαν πέτραν, καὶ

κατασκευάσας μικρὸν καὶ στενωτάτον κελίον, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐκβαλὼν καὶ νερόν, διήλθεν ἐκεῖ χρόνους ὀκτώ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Θεόφιλος ἐτελεύτησε, καὶ ἡ τούτου σύζυγος Θεοδώρα συνήθροισεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅλους τοὺς ὁμολογητὰς καὶ ὄσιους πατέρας, τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐκράτουνε καὶ ἐσύστησε τὴν ὀρθοδοξίαν διὰ μέσου τῆς ἀναστηλώσεως καὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων· τότε καὶ ὁ ὄσιος οὗτος Ἰλαρίων ἠλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, ἔλαβε πάλιν τὸ μοναστήριόν του διαλάμπων μετὰ θαύματα. Τρεῖς δὲ χρόνους ζήσας μετὰ ταῦτα, καὶ θεαρέστως διοικήσας τοὺς μαθητὰς του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, χρόνων ὧν ἑβδομήκοντα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν ΑΤΤΑΛΟΣ ὁ θαυματουργός, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Εἰ θαυματουργός Ἄτταλος ζῶν, οὐ ξένον,
- » Οὐ θαυματουργός ὕστερον καὶ χου· μόνος.

Οὗτος ὁ ὄσιος Ἄτταλος παραιτήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἔγεινε μοναχός, καὶ μετεχειρίσθη πᾶσαν ἀσκησιν· ἦτοι νηστείαν, ἀγρυπνίαν, ὄλην τὴν ἄλλην κακοπάθειαν, διότι εἰς δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας, πολλάκις δὲ καὶ εἰς πέντε, ἔτρωγε μίαν μόνην φοράν. Οὗτος δὲν ἐκοιμήθη ποτὲ μετὰ τὸ πλευρόν, ἀλλὰ καθήμενος ἢ καὶ ἰστάμενος, ἔπερνεν ὀλίγον ὕπνον, ὅσον νὰ παρηγορῇ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως. Διὰ τοὺς κόπους δὲ αὐτοῦς πολλὴν χορὴν ἔλαβε παρὰ Κυρίου, καὶ μετὰ πολλὰς θαυμάτων ἐνεργείας ἐπλούτησεν· ὅθεν ὄχι μόνον εἰς τοὺς λογικοὺς ἀνθρώπους ἐδείκνυεν ὁ αἰδιδίμος συμπάθειαν ἀμετρον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα. Μετὰ τὰς τοιαύτας λοιπὸν ἀρετὰς καὶ θαύματα, διήνυσε τὴν ζωὴν του ὅτε δὲ ἐμελλε νὰ τελευτήσῃ, παρεκίνησε τοὺς ἐκεῖ εὐρεθέντας νὰ δώσωσιν αὐτῷ τὸν τελευταῖον ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Μνήμη τῶν ἁγίων πέντε παρθένων, ΜΑΡΘΑΣ, ΜΑΡΙΑΣ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν * τοιούτοις ΚΥΡΙΑΣ, ΒΑΡΒΡΙΑΣ, καὶ ΜΑΡΚΙΑΣ* τελειοῦται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἀγιατάτῳ αὐτῶν ὁσίῳ, τῇ ὁρτῇ ἐν τοῖς Βασιλλικοῦ.

- » Κέρας φρονίμου πέντ' ἔφη Θεὸς λόγος,
- » Προϊστορῶν σοὶ τάδε πέντε παρθένου.

* Αὗται ἦσαν ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Πα-

λατινῆς, δεδαχθεῖσαι δὲ τὴν εὐσέθειαν ἀπὸ ἑνα χριστιανόν, προσήλθον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ἐκτότε λοιπὸν ἐκάθηστο εἰς μίαν οἰκίαν καὶ ἡσύχαζον, διερχόμεναι τὴν ζωὴν αὐτῶν μὲ εὐλάβειαν πολλήν, σχολάζουσαι μὲν εἰς νηστειάν, προσευχὴν καὶ ἀγρυπνίαν, τὸν Θεὸν δὲ παρακαλοῦσαι νὰ ἀφανισθῇ τελειῶς ἀπὸ τὸν κόσμον ἢ πλάνη τῶν εἰδώλων καὶ νὰ ἀναλάμψῃ ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν, εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην. Πλὴν ἂν καὶ ἦσαν κεχυμέναι αἱ μακάριαι ἐμηνύθησαν ὁμῶς εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Καισαρείας, ὅθεν ἐφέρθησαν εἰς αὐτόν. Καὶ ἐπειδὴ ἦν ἐπεισθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδωλα, ἐτιμωρήθησαν μὲ δεινὰς καὶ χαλεπὰς τιμωρίας, μέσσα εἰς τὰς ὁποίας ἐτελειώθησαν, καὶ ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΕΛΑΣΙΟΣ, εἶπει τε λειοῦται.

- † » Γελῆς γέλωτα τὸν μακάριον, μίκαρ,
- » Τμηθεὶς κεφαλὴν, ὦ Γελᾶσι' εὐθύφρον.

* Οὗτος ὁ μακάριος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γελάσιος, ὅταν ἐκινήθη ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμός, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θεῖον ζῆλον, καὶ διαμιεράσας ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἐνεδύθη ἐν λευκὸν φόρεμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ. Βλέπων δὲ αὐτοὺς ὅτι ἐτιμωροῦντο διὰ τὸν Χριστὸν μὲ διαφόρους βασάνους, κατεφίλει τὰς πληγὰς των, ἐζήτηε τὰς εὐχὰς των, καὶ παρεκίνηε αὐτοὺς νὰ σταθῶσιν ἀνδρείοι εἰς τὸ μαρτύριον· ὅθεν ἔνεκεν τούτου ἐπίσταν αὐτὸν οἱ εἰδωλολάτραι καὶ τὴν παρέστησαν εἰς τὸν ἄρχοντα. Ἀνακριθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ ὁ μάρτυς, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, τὰ δὲ εἰδωλα ἐκήρυξε κωφὰ καὶ ἀναίσθητα. Ὁ δὲ ἄρχων κατὰ μὲν τὸ παρὸν κατεφρόνησεν αὐτὸν ὡς εὐτελῆ καὶ μηδαμινόν· ὕστερον δὲ ἔδειρεν αὐτὸν ὀλίγον, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

* Ὁ δαιμόνιος ἌΝΟΥΒ ὁ σημειοφόρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Σημειοποιὸν καὶ θανάτῳ Ἄνουβ χάριν,
- » Τοῖς ζῶσιν ὡς ζῶν μέχρι δευρο δεικνύει. †

† Περὶ τοῦ ἌΒΕΞ Ἄνουβ ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ἐν ᾧ ἀναφέρεται περὶ τοῦ ἌΒΕΞ Σούρου καὶ Ἡσαίου καὶ Παύλου,

* Ὁ δαιμόνιος ΦΩΤΑΣ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Τῶν ἀρετῶν τὰ φῶτα, Φώταν τὸν μέγαν,
- » Καὶ νεκρὸν αὐγάζοντα πᾶσι μηνύει.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΟΔΩΤΟΥ τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ.

- * Χεὶρ Θεόδοτον, ἦν Θεοῦ χεὶρ ξηράνοι,
- » Θεῶ δοτὸν τίθησι πλήξασα ξίφει.

* Θεόδοτος, ἐβδομάτῃ τμηθεὶς ἔλεν οὐρανὸν εὐρύον.

Οὗτος ἦτο εἰς τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας, διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα Θεότεκνον, ὅτι ἐξέβαλε τὰ σώματα τῶν ἁγίων παρθένων, ἀτινα ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην καὶ τὰ ἔθαψε, ἐφέρθη πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ εἶπε παρηρησία ὅτι αὐτὸς μὲν εἶναι ἰδιώτης καὶ ταπεινός, διὰ τὴν πίστιν ὁμῶς καὶ ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀνώτερος καὶ δυνατώτερος ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τοῦ κόσμου, τούτου χάριν ἐδάρη δυνατὰ· ἐπειτα ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐσχίσθη εἰς τὰς πλευράς. Καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

ὅτι αὐτοὶ ὑπῆγαν καὶ εὐρον τὸν ἌΒΕΞ Ἄνουβ, ὅστις ἀντακρίθεις μὲ αὐτοὺς, εἶπε τὰ θαυμαστὰ ἀληθῶς κατορθώματά του· ἔλεγεν, ὅτι ἀπ' οὗ ἤρχισε νὰ ὀνομάζῃ τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, δὲν ἐξῆλθε ψεῦδος ἀπὸ τὸ στόμα του. Ὅτι ἀπ' οὗ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐρημὸν δὲν ἔφαγε τροφὴν ἀνθρωπίνην, ἀλλ' ἐκίνησεν τὴν ὁποίαν τῷ ἔφερον Ἄγγελος Κυρίου. Ὅτι δὲν ἐπέκθυσεν ἄλλο πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον, πρὶν μόνον τὸν Θεόν. Ὅτι ὅσα ἐγίναν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, τῷ τὰ ἐφανέρωσεν ὁ Θεός. Ὅτι ὕπνος καὶ ἀνεσις ἡμέραν καὶ νύκτα ἦτο εἰς αὐτὸν τὸ νὰ ζητῇ τὴν ἀπολαυσιν τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ὅσα ζητήματα ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεόν ὅλα τῷ τὰ ἔδωκεν. Ὅτι ἦλθεν εἰς ἕκστασιν, καὶ εἶδε πολλὰ μυριάδας ἁγίων, παρισταμένων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, χοροὺς μαρτύρων, τάγματα δικαίων, τάξεις δούλων καὶ ἀσκητῶν, ὅτινες ὅλοι μὲ μίαν συμφωνίαν ὕμνον τὸν Θεόν μὲ ἀρρητον εὐφροσύνην ὅτι εἶδε τὸν Σκτανᾶν, ὅτι παρεδίδετο εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον μὲ ὅλους τοὺς ὑπέρτατας του. Αὐτὸς εἶπε καὶ πόσῃ ἀγαλλίᾳ μὲλλον νὰ ἔχωσιν εἰς τὸν Παράδεισον, ὅσοι ἐκπληροῦσι τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου. Ὅθεν μετὰ τρεῖς ἡμέρας παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οἱ ἀνωτέρω πατέρες ἤκουσαν τοὺς ἕμνου· τῶν Ἀγγέλων, ὅτινες παρέλαβον τὴν ἁγίαν του ψυχὴν. Τούτου τοῦ ἁγίου Ἄνουβ πολλὰ ἀποφθέγματα γράφονται ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν πατέρων, καὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΖΗ-
ΝΑΙΔΟΣ τῆς θαυματουργοῦ.

- † » Ἡ Ζηναί, καὶ ζῶσα καὶ μετὰ τέλος.
- » Θαύματα βρῦει ὠ μεγίστης ἀξίας !

Μνήμη τῶν ἁγίων γυναικῶν Αἰσίας καὶ ΣΩ-
ΕΑΝΝΗΣ, μαθητριῶν τοῦ ἁγίου Παγκρατίου ἐπι-
σκόπου Ταυρομενίου· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύραξις
τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν πατρὶ ἐν τοῖς Βασιλείου.

- » Ὡς παρθενῶνα τὴν ἀναφείσαν φλόγα,
- » Εἰσήλθον ἄμφω παρθενεύουσαι κόραι.

» Ἡ ἁγία μάρτυς ΠΟΤΑΜΙΑΙΝΗ ἐν λέβητι
πίσεως μεστῷ βληθεῖσα, τελειοῦται.

- † » Ποταμιαῖνη αἶνος οὐδεὶς ἀρκέσει,
- » Κἂν τοῦ ποταμοῦ ἐκμιμῆται τὴν ῥύσιν.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξι-
μιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304), ἦτο εἰς τὴν Ἀλεξάν-
δρειαν ἡ ἁγία αὕτη Ποταμιαῖνη, δούλη ἀκολά-
στου καὶ ἀσελγοῦς αὐθέντου, καὶ ὠραία κατὰ
πολλὰ εἰς τὸ πρόσωπον. Ταύτην ἐβίασε πολ-
λάκις ὁ αὐθέντης τῆς εἰς αἰσχρὰν πράξιν, ἀλλὰ
μὴ δυνηθεὶς νὰ τὴν καταπέσῃ εἰς τὸ κακόν του
θέλημα, ἐθυμώθη καὶ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν
ἄρχοντα τῆς Ἀλεξανδρείας, λέγων· ἡ νέα αὕτη
εἶναι δούλη μου, καὶ δὲν συγκατανεύει εἰς τὰς
προτάσεις μου· διὰ τοῦτο ἰδοὺ παραδίδω αὐ-
τὴν εἰς τὰς χεῖράς σου διὰ νὰ τὴν κάμῃς, καὶ
μὲ κολακείας καὶ μὲ ἀπειλάς, νὰ κλίνῃ εἰς τὸ
θέλημά μου· βεβαιώθητι δὲ ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν
χάριν μοι κάμῃς, θέλω σὲ ἀνταμείψει καὶ ἐγὼ
καθὼς πρέπει. Ἄν ὅμως δὲν πεισθῇ, παιδεύσον
ὡς χριστιανὴν, καὶ μὲ πικρὸν θάνατον τελειώ-
σον αὐτὴν. Λαβὼν λοιπὸν αὐτὴν ὁ ἄρχων καὶ
τιμωρήσας μὲ διαφόρους παιδείας, δὲν ἤδυνή-
θη νὰ τὴν καταπέσῃ· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ τὴν
βάλῃ εἰς λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν βρασμέ-
νην. Ἡ δὲ ἁγία ὠρξισε τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν
κεφαλὴν τοῦ βασιλέως του νὰ μὴ τὴν βάλῃ
παρευθὺς καὶ διὰ μιᾶς εἰς τὸν λέβητα, ἀλλὰ
δι' ἐνὸς μαγγάνου νὰ τὴν κατεβάξῃ ὀλίγον κα-
τ' ὀλίγον ἐντὸς αὐτοῦ· ἔπειτα εἶπεν εἰς αὐτόν,
τοῦτο σὲ ὀρκίζω νὰ κάμῃς διὰ νὰ γνωρίσης
πόσῃν ὑπομονὴν θὰ μοὶ χάριση ὁ Χριστὸς, τὸν
ὅποιον σὺ δὲν γνωρίζεις. Ὁ δὲ ἄρχων διὰ τὸν
ῥκον ἐπρόσταξε νὰ καταβιάσῃ τὴν ἁγίαν
ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸν λέβητα, ἕως εἰς τριῶν
ὠρῶν διάστημα. Ὅθεν ἡ ἁγία εἰς τὸ διάστημα
αὐτὸ προσηύχετο τῷ Θεῷ, μένουσα ζωντανὴ
καὶ καιομένη ἀπὸ τὴν πίσσαν, ἕως οὗ ἐσκεπά-
σθη ἡ κεφαλὴ τῆς εἰς αὐτὴν· ὅλοι δὲ οἱ παρε-

στώτες ἐθαύμασαν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ
καὶ τὴν ὑπερμονὴν τῆς κόρης. Ὅθεν μὲ τοιοῦ-
τον τρόπον τελειώσασα ἡ αἰοίδιμος τὸ μαρτύ-
ριόν τῆς, ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. *

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΥΓΚΑΡΙΩΝΟΣ.

- » Ἄφρωνος ἦκει πρὸς ξίφος Λυκαρέων.
- » Ἐναντι τοῦ κείροντος οἶον ἄρνιον.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν ἐν
Αἰγύπτῳ εὐρισκομένην· πιασθεὶς δὲ διὰ τὴν
τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐφέρθη εἰς ἐξέτασιν, καὶ
παρασταθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα, ἠναγκάσθη
νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐ-
πίσθη, ἐβλήθη εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερωτά-
την φυλακὴν μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐξέβαλον
αὐτόν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐξέσχισαν μὲ
σιδήρα, εἶτα ἐκάρφωσαν αὐτόν εἰς ἓνα σταυρόν
καὶ ἐπλήγωσαν ὅλα τὰ μέλη του. Μετὰ ταῦτα
ἔδειραν αὐτόν καὶ ἐστρέβλωσαν, καὶ τὰ πλευρά
του κατέκαυσαν, τὸ δὲ στηθὸς του κατέκαυσαν
μὲ ραβδία σιδηρᾶ πεπυρωμένα· ὕστερον ἔβαλον
αὐτόν εἰς κάμινον ἀνημμένην, καὶ εἰς αὐτὴν
μείνας ὁ ἅγιος τρεῖς ἡμέρας, ἐφυλάχθη ἀβλα-
βῆς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα ἠ-
νάγκασαν αὐτόν νὰ πῖη φαρμακερὰ ποτὰ, τὰ
ὅποια ἔμειναν ἀνερέγητα· ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦ-
τον εἴλκυσεν ὁ μάρτυς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χρι-
στοῦ τὸν κατασκευάσαντα τὰ θανατηφόρα ταῦ-
τα φάρμακα, ὅστις ἀποκεφαλίσθεὶς ἔλαβε παρά
Κυρίου τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ
ταῦτα κατέκοψαν τὰ νεῦρα τοῦ μάρτυρος, καὶ
ἔβαλαν αὐτόν εἰς ἀνημμένον λέβητα· ὕστερον
ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του, καὶ τε-
λευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἔλα-

* Ταύτην τὴν ἱστορίαν ἀναφέρει καὶ ὁ ἐπίσκοπος Καππα-
δοκίας Ἡρακλείδης εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, μετ' ὀλίγην ὁμοίαν πα-
ραλλαγὴν· ἦγουν ὅτι ὁ Ἀββᾶ Ἰσιδώρος ὁ Ξενοδόχος, ἀνταμώ-
σας τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ἤκουσεν αὐτὸν διηγούμενον περὶ τῆς
ἁγίας Ποταμιαῖνης ταύτης. Ὅτι ὁ ἄρχων θέλων νὰ βάλῃ τὴν
ἁγίαν εἰς τὴν κοιλιάουσαν πίσσαν, εἶπεν εἰς αὐτὴν, Ἡ ἕσπερ
κάμε τὸ θέλημα τοῦ αὐθέντου σου, ἢ ῥίπτουσαι εἰς τὴν πίσσαν.
Ἡ δὲ ἁγία ἀπεκρίθη· ἀδικώτερος δικαστῆς δὲν θέλει εὐρεθῆ
ἀπὸ σέ, ἐπειδὴ μὲ ἀναγκάζεις εἰς ἀσελγειάν. Θυμωθεὶς δὲ ὁ
ἄρχων, ἐπρόσταξε νὰ ῥίψῃαι τὴν ἁγίαν εἰς τὸ χάλκωμα ὀλό-
γυμον. Τότε ἐφώνησεν ἡ ἁγία, δυνύω σοὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ
βασιλέως, μὴ θελήσης νὰ μὲ ἐκδύσωσι τὰ ἐνδύματα, ἀλλ' ἐ-
φθόν με, καὶ ἐγὼ μόνη καταβαίνω εἰς τὸ χάλκωμα ὀλίγον
ὀλίγον, διὰ νὰ γνωρίσης πόσῃν δύναμιν μοὶ ἐχάρτησεν ὁ Χριστὸς,
τὸν ὅποιον σὺ δὲν γνωρίζεις· καὶ οὕτως ὑπακούσας ὁ τύραννος
τὴν ἄφησε καὶ κατέβη μόνη ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

θεν ὁ μακάριος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάρτανον στέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΤΑΡΑΣΙΟΣ** καὶ **ΙΩΑΝ-
ΝΗΣ**, ξίφει τελειοῦνται.

» Ἰωάννην τέμνουσι ἐν Ταρσίῳ,

» Οὐ πρὸς τὸ τέμνον ἐκταραχθέντας ξίφος.

Ὁ δοῦλος **ΣΤΕΦΑΝΟΣ** ὁ πρεσβύτερος, ἐν εἰρήρῃ
τελειοῦται.

» Ἐπώνυμος Στέφανος οὐ φορεῖ στέφους,

» Ὁ πρακτικὴ χεὶρ ἀρετῶν οἶδε πλέκειν.

Ὁ δοῦλος **ΑΝΘΙΜΟΣ** ὁ πρεσβύτερος, ἐν εἰρήρῃ
τελειοῦται.

» Ἀνθὶν ἐνεγκῶν Ἀνθιμος χρηστοῦ βίου,

» Πρὸ τῆς τελευτῆς ἀρετῶν καρποῦς φύει.

Ἡ ὄσια **ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗ** ἡ θαυματουργός, ἐν
εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Σεβαστιανῆς, ὡς τὰ λοιπὰ τοῦ βίου

» Σεβαστὰ πάσι, καὶ τὸ τοῦ βίου τέλος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Η΄**, ἡ ἀνακουιδὴ τοῦ λειψάνου
τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** τοῦ στρα-
τηλάτου.¹

» Νεκρὸν με Θεόδωρον ἡ πατρὶς δέχου,

» Ὄν ζῶντα πλουτεῖ μαρτύρων πατρὶς πόλος.

» Ὀλβιον ὀγδοῶτῃ Θεοδώρου σῶμα κομίσθη.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ
βασιλέως, ἐν ἔτει τχ' (320), καὶ κατήγετο μὲν
ἀπὸ τὰ Εὐχάϊτα, (τὰ ὁποῖα κοινῶς λέγονται
Ἐφλεεῦ, εὐρισκόμενα ἐν τῇ Γαλατίᾳ) ἑκατοί-
κει δὲ εἰς τὴν Ἡράκλειαν (τὴν εἰς τὴν Μαύ-
ρην θάλασσαν) ὠραῖος μὲν κατὰ τὸν σωματι-
κὸν χαρακτήρα, ὠραιότερος δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν,
καὶ στολισμένος μὲ λόγον καὶ γνῶσιν καὶ μὲ
σοφίαν ὄθεν καὶ τινες ὠνόμαζον αὐτὸν βρυ-

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Θεόδωρον ἐγκώμιον
ἐπλεξεν ὁ σοφώτατος Πρωτοσηκρήτης Εὐθύμιος ὁ Ζυγαθηνός,
τὸ ὅποσον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ
πεντηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδιου, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ
ἐστὶν αὕτη· «Τῶν τοῦ Θεοῦ δώρων ἐπώνυμον μάρτυρα.» Ἐν
ἄλλαις δὲ τὸ ἀνωτέρω ἐγκώμιον ἐπιγράφεται «Εὐθυμίου Πρω-
τοσηκρήτου» χωρὶς τὸ, Ζυγαθηνοῦ, ὅπερ μετέφρασεν εἰς τὸ
ἄπλοῦν ἢ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸ κατὰ τὰς Κα-
ροῦς κελλίον τῶν ἁγίων Θεοδώρων.

ο ρ ρ ἦ τ ο ρ α Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐδοκίμασεν
ὄλας τὰς βασάνους καὶ τιμωρίας, ἐτελείωσε τὸ
μαρτύριον· καὶ ἡ μὲν ἅγια του ψυχὴ ἀπῆλθε
νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια, τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ
λειψάνον ἐμεινεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀναβλύζει-
ρεῖθρα ἰαμάτων εἰς τοὺς μετὰ πίστειος αὐτῷ
προστρέχοντας. Τοῦτου δὲ τοῦ ἁγίου λειψάνου
τὴν μετακομιδὴν ἐορτάζομεν σήμερον, διότι
μετετέθη ἀπὸ τὴν Ἡράκλειαν εἰς τὰ Εὐχάϊτα,
καὶ ἀπετέθη εἰς τὴν γονικὴν οἰκίαν τοῦ ἁγίου,
καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος μάρτυς παρήγγειλε περὶ
τούτου εἰς τὸν ταχυγράφον τοῦ Αὐγαρον, πρῶ-
τοῦ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι, καὶ ὄρα πλατύτε-
ρον εἰς τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου, τὸ εὐρισκόμε-
νον κατὰ τὴν ὁγδόην τοῦ Φεβρουαρίου. Ἐν
δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται μαρτύριον τοῦ-
του Ἑλληνικόν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὡσπερ φαίνει ὁ
ἥλιος τοῖς ἑρῶσιν.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΝΙ-
ΚΑΝΔΡΟΥ** καὶ **ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ**.

† » Τοῦ Μαρκανοῦ τῷ ξίφει τετμημένου,

» Νικανδρος εἶπεν, ἀκόλουθος εἰμί σοι.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπειδὴ ὠμολόγουν τὴν εἰς
Χριστὸν πίστιν, ἐξητάσθησαν ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων
Μάξιμον, καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν· μετὰ δὲ
εἴκοσιν ἡμέρας ἐκβῆκαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Ἐ-
πειτα πάλιν ἀναγκασθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν
Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθέντες, ξεσχίζονται μὲ ὀ-
νύχια σιδήρᾳ, καὶ κρεμῶνται εἰς ὀρθὰ ξύλα, καὶ
κατακεντῶνται μὲ σιδήρα, καὶ καίονται μὲ πῦρ
ὑστερον καταβιβασθέντες ἠπλώθησαν ἐπάνω
εἰς ἀνθρακίαν, καὶ ἀνωθεν ἐδάρησαν μὲ ραβδίᾳ.
Ἐπειτα ἔχυσαν ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς τῶν ἄ-
λλας μὲ ὀξυδιον ἀνακατωμένον, καὶ ἔτρεψαν αὐ-
τὰς μὲ ὀξέα κεραμίδια· εἶτα συνέτριψαν μὲ
πέτρας τὰ στόματα καὶ τὰ πρόσωπά των. Ἡ-
κολούθει δὲ ἡ γυνὴ τοῦ ἁγίου Νικάνδρου θαρ-
ρύνουσα αὐτὸν καὶ προθυμότερον ποιούσα εἰς τὸ
μαρτύριον ἠκολούθει δὲ καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἁγίου
Μαρκανοῦ, ἀλλ' ἐποίηε ὄλον· τὸ ἐναντίον, διότι
κλαίουσα καὶ δεικνύουσα τὸ παιδίον του, συνέ-
τριβε τὴν καρδίαν τοῦ ἀθλητοῦ. Λαβὼν δὲ τὸ
παιδίον ὁ μάρτυς, ἐσήκωσε τὰ ὄμματά του εἰς
τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Κύριε, σὺ θέλεις φροντί-
σει διὰ τὸ παιδίον τοῦτο καὶ ἀσπασθεὶς τὸ παι-
δίον καὶ τὴν γυναῖκα, ἔτρεξεν εἰς τὸν προκει-
μενον ὁρόμον τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ ταῦτα ἐκο-
ψαν τὰς γλώσσας τῶν ἀθλητῶν μὲ μαχαίρια,
καὶ τελευταῖον ἀπέκοψαν τὰς ἀγίας των κεφα-

λας, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ.

- * » Κάλλη παραβλέπουσα τῶν ποιημάτων,
- * » Κτίστου τὰ κάλλη ἐπιάνη Κελλιόπη.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεξίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σν' (250), διαλάμπουσα κατὰ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὠραιότητα τοῦ σώματος· πιασθεῖσα δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρης ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῆ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκράτει αὐτὴν δυνατὰ, ἔδειραν αὐτὴν ἀνελεημόνως, καὶ ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς τῆς. Ἄγγελος δὲ Κυρίου παραστάθεις, ἰάτρευσεν αὐτά. Ἐπειτα ἔσυραν αὐτὴν ἐπάνω εἰς κεραμίδια κοπανισμένα, καὶ ἔκαυσαν αὐτὴν μὲ πῦρ· εἶτα τὰς κεκαυμένας σάρκας τῆς ἔπασαν μὲ ἄλας, καὶ ἔτριψαν αὐτάς μὲ πανία τρίχυνα. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφάλισαν αὐτὴν, καὶ οὕτως ἀνήλθεν ἡ μακαρία νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια

* *Ἡ ὄσια ΜΕΛΑΝΕΙΑ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

- * » Τρέψασα Μελάνεια πνεῦμα πᾶν μέλαν,
- * » Ἀσυχὴ τὸ πνεῦμα πρὸς Θεὸν χωρεῖ λόγον.

* *Ὁ ὄσιος ΑΘΡΕΪ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

- * » Κάλλη τὰ τῆς γῆς ἐμφρόνως διακτύσας,
- * » Ἄθρει· τὸ κάλλος, Ἄθρῆ, τοῦ σοῦ Δεσπότη.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ζῆφει τελειοῦται.*

- * » Ἄλλ' οἶδα καὶ Νικάνδρον ἄνδρα γεννάδα,
- * » Νίκης λαβόντα τὸ στέφος διὰ ζήφους.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΟΣ, ζῆφει τελειοῦται.*

- * » Τμηθεὶς ὁ Μάρκος θυμιᾷ τῷ Κυρίῳ,
- * » Ἄτμον προπέμπων ἐκ ζεόντων αἱμάτων.

* *Ὁ ὄσιος ΝΑΥΚΡΑΤΙΟΣ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*¹

- * » Γῆν Ναυκράτιος ἐκπερῶν ἐπιτρέπει
- * » Τὴν ψυχικὴν ναῦν τῷ κυβερνήτῃ Δόγῳ.

¹ Ὁ ὄσιος οὗτος Ναυκράτιος φέρεται εἶναι ὁ ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου Νύσσης, ὅστις ἦτο θαυμασιὸς κατὰ τὴν ἀσκησιν. ἔῤιχε δὲ ἔργον, τὸ νὰ ψαρεύῃ εἰς τὰς λίμνας καλοποταμοῦς, καὶ τὰ ὄψαρια νὰ τὰ μοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καθὼς διηγεῖται τὸν βίον αὐτοῦ ὁ βηθεὶς ἀδελφὸς τοῦ Γρηγορίου.

*Ἡ σφραγὶς τῆς ὑπεράγιας Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ἐν τῷ Σωσθeneίῳ.*¹

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΘΕΟΦΑΝΗΣ, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τὸ ἔτος αφθ' (1559), ὀγγίνοις (ἦτοι τζεγγελλοῖς) τελειοῦται.*

- † » Ὁ Θεοφάνης ὀγγίνοις στέφος μέγα,
- * » Ἐξηγόρασεν ὦ συναλλαγῆς ζήτης!²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄. μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΚΥΡΙΛΛΟΥ, Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.*³

- * » Θενῶν Κύριλλος τῆς Ἀλεξάνδρου Πάπας,
- * » Πρὸς Κύριον μετήλθε πάντων κυρίων.
- * » Εὗρατο τυμβοχοῆν ἕνατον Κύριλλος εἰς ἡμᾶρ.

¹ Τὸ Σωσθeneῖον τώρα ὀνομάζεται κοινῶς Στενία, ἡ Στεῖνη, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τοῦ καταστένου, θκου καὶ λιμνῆς εἶναι εὐρωχρότατος.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα τις τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

³ Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου Κυριλλου, ὅστις ἤμας κατὰ τὸ υκ' (12) ἔτος ἔρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ὃν ὁποῖον ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετέφρασε βέλτιον, καὶ εἰς ἣν ὀρθῶς τελειώθητα ἤγαγεν. Ὅμοίως ἔρα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου καὶ εἰς τὴν δεκάτην ὀρθόην τοῦ Ἰανουαρίου. Σημειοῦμεν δὲ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ καθ' αὐτὸ καὶ κυρία μνήμη καὶ κοιμήσις τοῦ ἁγίου τούτου ἑορτάζεται σήμερον· εἰς δὲ τὴν δεκάτην ὀρθόην τοῦ Ἰανουαρίου δὲν ἑορτάζεται ἡ μνήμη τῆς κοιμήσεως καὶ τελευτῆς του, ἀλλὰ ἡ μνήμη τῆς φυγῆς του· ἡλαδὲ τῆς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Ἐφεσον ἰσως ἀναβάσεώς του. Ἀξία δὲ ἑορτῆς ἐκρίθη ἡ τοιαύτη τοῦ ἁγίου φυγῆς, διότι ἐστάθη αἰτία πολλῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς δι' αὐτῆς ἡ μὲν ἁγία καὶ οἰκουμένη τριτὴ Σύνοδος συνεκροτήθη, ἡ δὲ τοῦ Νεστορίου βλάσφημος αἵρεσις ἐξιστρακίσθη, καὶ ἡ ὀρθοδοξία τῆς πίστεως εἰς τὴν οἰκουμένην ἐκηρύχθη. Μαρτυροῦσαι δὲ τοῦτο καὶ ἄλλῃ πολλῶν, μάλιστα δὲ οἱ ἐν τῇ δεκάτῃ ὀρθόην τοῦ Ἰανουαρίου εὐρισκόμενοι στίχοι οὗτοι:

» Φυγῆς Κυριλλου σήμερον μνήμη ἄγει,

» Ἄλλ' οὐ τελευτῆς τῆς ἀειμνήστου κτίσις.

Ἐπι δὲ ἐξ ἀντιστροφῆς σήμερον εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ μνήμη τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου, μαρτυροῦσαι καὶ τοῦτο οἱ ἀνωτέρω στίχοι τοῦ Χριστοφόρου Πατρικίου Μιτυληναίου. Τούτου τοῦ ἁγίου τὴν Ἀκολουθίαν ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ τελειάν αὐτὴν ἀπειργάσατο· τὴν ἀναπλήρωσιν δὲ ταύτην ἔρα ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος Ἰουνίου (μετετέθη ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου καὶ ἔρα ἐκαὶ Σ. Ε.) διότι δὲν ἐκρινάμενοι νὰ μὴ μεταδώσω εἰς τὸ κοινὸν διὰ τοῦ τύπου τοιοῦτου μεγάλου πατρὸς τροπάρια. Περὶ τοῦ ἁγίου Κυριλλου τούτου γράρει ὁ Ἐδερ-γεντινὸς σελ. 453, ὅτι ἠρώτησεν αὐτὸν ἀδελφός τις, ὅστις ἤμαρ.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πέντε κωνοκῶν παρθένων. τῶν ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν ἀποκημισῶν. **ΘΕΚΛΑΣ, ΜΑΡΙΑΜΝΗΣ, ΜΑΡΘΑΣ, ΜΑΡΙΑΣ καὶ ΕΝΝΑΘΑ.**

† » Τὰς Κανονικὰς διὰ φιλαργυρίαν,
» Ἐκτείνε θύτης ὧ θύτου ταλαντάτου !

* Κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330), ἔζη ἱερεὺς τις Παῦλος ὀνομαζόμενος πλησίον εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ἀζᾶ, πλούσιος, ἔχων μαζί του καὶ πέντε Κανονικὰς ἤτοι παρθένους μοναχάς, αἱ ὁποῖαι ἦσαν στολισμέναι μετὰ τὴν λαμπρότητα τῶν ἀρετῶν. Οὗτος λοιπὸν ἱερούργει καὶ συνέφαλλε μετ' αὐτῶν, ὅσα δὲ χρήματα ἐδίδον εἰς αὐτὸν αἱ Κονονικαὶ αὐτὸς τὰ ἐθησαύριζεν· ὁ δὲ μισόκαλος διάβολος, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν κατὰ Θεὸν προκοπὴν τῶν Κανονικῶν, ἡ ὁποία καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ἤρξανε καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπεκτείνεται, τί ἐτεχνάσθη ὁ παμπόνηρος ; ἔκαμε νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀρχιερέα τοῦ βασιλέως ἡ εἰδήσις αὕτη μετὰ τὸ μέσον ἐνός Πέρσου Νερσῆ ὀνομαζομένου· ὅτι δηλαδὴ εἶναι εἷς ἱερεὺς χριστιανὸς πλούσιος, καὶ ἐὰν θέλῃς, ὧ αὐθέντα, νὰ κερδήσῃς τὸν πλοῦτόν σου, παρράστησον αὐτὸν ἔμπροσθέν σου μετὰ τῶν παρθένων, τὰς ὁποίας ἔχει· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖναι δὲν

θα ἀρνηθῶσι τὴν πίδειν αὐτῶν, σὺ θὰ κερδήσῃς ὄλον τὸν πλοῦτον αὐτῶν.

Εὐθὺς λοιπὸν ὁ ἀρχιερέας παρέστησεν αὐτὸν ἔμπροσθέν του ὁμοῦ μετὰ τὰς Κανονικὰς παρθένους, καὶ μετὰ ὄλην τὴν περιουσίαν του τότε ἐμβήκεν ὁ σατανᾶς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἱερέως, καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀρχιερέα. Διατί ἐπήρες τὰ χρήματά μου χωρὶς νὰ κάμω κἀνὲν κακὸν εἰς σέ ; Ὁ ἀρχιερέας ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ εἶσαι χριστιανός, καὶ δὲν φυλάττεις τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως. Ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, καὶ τί με προστάζεις νὰ κάμω ; Ὁ ἀρχιερέας τῷ εἶπεν· ἂν προσκυνήσῃς τὸν ἥλιον καὶ φάγῃς αἷμα, λάβε τὰ χρήματά σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν οἰκίαν σου. Τότε ὁ ἄθλιος Παῦλος γυρίσας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ βλέπων τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἄλλα του πράγματα ἐρριμμένα κατὰ γῆς, εἰλικύσθη ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἀπεκρίθη τὴν ἐλεεινὴν ταύτην ἀπόκρισιν· ὅσα μοι εἶπες, ὧ αὐθέντα, ὄλα τὰ κάμνω. Ὅθεν ὁ τάλας προσκυνήσας, φεῦ ! τὸν ἥλιον, ἔφαγεν ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν, καὶ ἔπιεν ἀπὸ αὐτό· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀρχιερέας ἐξέπεσεν ἀπὸ τὸν σκοπὸν του καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ πάρῃ τὸν πλοῦτον τοῦ ἀθλίου Παύλου, κατὰπεισον, τῷ εἶπε, καὶ τὰς ὑποτασσομένας σοὶ παρθένους, νὰ κάμωσι καὶ αὐταὶ τοῦτο τὸ ἴδιον, τὸ ὅποιον σὺ ἔκαμες, καὶ νὰ λάβωσιν ἄνδρας, καὶ τότε λάβετε τὸν πλοῦτόν σου, καὶ ὑπάγετε ὅπου θέλετε. Τότε ὁ Παῦλος ἐλθὼν πρὸς τὰς παρθένους, λέγει εἰς αὐτάς· ὁ ἀρχιερέας ἐπήρε τὰ χρήματά μας, καὶ παραστήσας ἐμέ εἰς τὸ κριτήριον μετὰ παρεκίνησε νὰ κάμω τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως· ὅθεν ἐγὼ ἐπροσκύνησα τὸν ἥλιον καὶ τὴν φωτίαν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν. Παρακινεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ σὰς δι' ἐμοῦ, νὰ κάμετε ὅ,τι ἔκαμα καὶ ἐγὼ, καὶ οὕτω νὰ λάβετε τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματά σας, καὶ νὰ ὑπάγετε εἰς τὸν οἰκόν σας.

χλιῶτο ἀπὸ τοῦ λογισμοῦ τῆς πορνείας· λέγων· τί ποιήσω πάτερ ; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἅγιος· ἂν δὲν ἔγῃς λογισμὸς· ἔχεις τὴν πρᾶξιν· ἤτοι ἂν δὲν ἀνθίστασαι εἰς τοὺς αἰσχρῶς λογισμοὺς, φανερόν ἐστι πρᾶτεις αὐτοὺς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐνοχλεῖσαι πλέον ἀπὸ αὐτοὺς· διότι ὅστις τελειώνει διὰ τοῦ ἔργου, ὅσα οἱ λογισμοὶ τῶν ὑποβᾶλλουσιν, αὐτὸς, πῶς θὰ ἐνοχληθῆται ἀπὸ αὐτούς ; εἶπε δὲ ὁ ἅγιος πρὸς τὸν ἀδελφόν· μήπως ἔχῃς συνομιλίαν καὶ συναναστροφὴν μετὰ γυναῖκα ; Ὁ ἀδελφὸς ἀπεκρίθη, οὐχί· ἀλλ' οἱ λογισμοί μου εἶναι παλαιοὶ καὶ νέοι ζωγράφοι· (ἤγουν αἱ ἐνθυμήσεις καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν λογισμῶν μετὰ ἐνοχλοῦσιν, αἱ ὁποῖαι ἐνθυμήσεις εἶναι μὲν παλαιοὶ ζωγράφοι, καθότι παλαιὰ ἔφθασαν νὰ τυπωθῶσιν εἰς τὴν φαντασίαν μου, εἶναι δὲ καὶ νέοι ζωγράφοι, καθότι συνεχῶς διὰ τῆς προλήψεως ἢ προσβολῆς νεύρων καὶ ἀνακινιζονται εἰς τὴν φαντασίαν μου.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἅγιος· νεκροὺς μὴ φοβῆσαι, ἀλλὰ τοὺς ζωντανούς φεῦγε, καὶ ἐκτείνου μάλλον εἰς προσευχὴν. Καὶ νεκροὺς μὲν ὠνόμασεν ὁ θεὸς πατὴρ τὰς παλαιὰς ἐνθυμήσεις τῶν ἀπόντων προσώπων, ὅσας εἶδε τις· ζωντανούς δὲ τὰς συνομιλίαις καὶ συναναστροφῆς τῶν παρόντων ζώντων προσώπων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τις σκανδαλίζεται. Σημειώσαι ὅτι εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Κύριλλον ἰσχυρῶς γλαφυρώτατον ἐπλεξεν ὁ ὑπερφύλης Ζωγράφος, ὃς ἦ ἀρχὴ « Ἄρδει μὲν ὁ πολυχέλυμος Νεῖλος, ὁ ποταμὸς ὁ Αἰγύπτιος· » (αὐξεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαυρᾷ, ἐν τῷ τετάρτῳ Παναγυρῶν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

Αἱ δὲ παρθένοι ἰκούσασαι ταῦτα ὄλοι ἐκ συμψώνου ἐπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ εἶπον, ἄθλιε ἄνθρωπε, ἐτόλμησας ὄλιως νὰ κάμῃς σὺ τοιαύτην μεγάλην ἁμαρτίαν, καὶ ἐπειτα δὲν ἐντρέπῃς νὰ παρακινήσῃς καὶ ἡμᾶς εἰς αὐτήν ; ἰδοὺ σὺ ἐφάνης δευτέρως Ἰούδας προδότης· διότι καθὼς ἐκεῖνος διὰ τὰ χρήματα παρέδωκεν εἰς θάνατον τὸν διδάσκαλόν καὶ δεσπότην ἡμῶν Χριστόν, ἂν καὶ δὲν ἐξέρδησεν αὐτὰ, ἐπειδὴ μετὰ τὴν παράδοσιν ὑπήγε καὶ ἐκρεμάσθη μόνος του, οὕτω καὶ σὺ, ἄθλιε, ὡς ἄλλος Ἰούδας, ἀπώλεσας τὴν ψυχὴν σου διὰ τὰ ἀργύρια ; καὶ δὲν ἐνεθυμήθης, ταλαίπωρε, τὸν

πλούσιον· ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε χρήματα καὶ γενήματα πολλά, καὶ ἔλεγε· «Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ· φάγε, πίε, εὐφραίνου»· διὰ τοῦτο καὶ ἤκουσεν, «Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίνι ἔσται;»· λέγομεν λοιπὸν εἰς σέ, ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ παριστάμεναι, ὅτι καὶ τὰ δύο ταῦτα παραδείγματα καὶ τὸ τοῦ Ἰούδα καὶ τὸ τοῦ πλουσίου, εἰς σέ ἐπληρώθησαν· ὅθεν κοί πάλιν ἐδευτέρωσαν καὶ ἐπτυσαν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον, ὡς ἀποστάτην τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Τότε κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀρχιμάγου ἐδάρησάν αὐτὸν αἱ πέντε παρθένοι ἀνελεημόνως εἰς πολλὰς ὥρας· ὅτε δὲ ἐδέροντο αἱ αἰδιμίαι μετὰ ῥαβδία τοῦτον τὸν λόγον ἔλεγον· ἡμεῖς προσκυνούμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εἰς δὲ τὰς προσταγὰς τοῦ βασιλέως δὲν ὑπακούομεν καὶ ὅ,τι θέλεις πείρησον εἰς ἡμᾶς· Ὁ δὲ ἀρχιμάγος πάντα τρόπον ἐμταχάτο, διὰ νὰ κερδήσῃ τὰ χρήματα τοῦ ἀθλίου Παύλου· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ ἀποκεφαλίσθωσιν αἱ τιμαὶ παρθένοι διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἰδίου Παύλου. Ἀπεφάσισε δὲ τοῦτο μετὰ τοιοῦτον σκοπὸν· ἂν ὁ Παῦλος δὲν καταπεισθῇ νὰ τὰς θανατώσῃ ὁ ἴδιος, ἐκ τούτου νὰ εὔρη ἀφορμὴν νὰ ληθῇ τὰ χρήματά του, καὶ νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ὁμοῦ μετὰ τὰς παρθένας.

Ὁ δὲ ἀθλιος ἐκεῖνος ἀκούσας καὶ μαθὼν τὸν τοιοῦτον σκοπὸν τοῦ ἀρχιμάγου, εὐθύς γυρῖσας καὶ ἰδὼν τὰ χρήματά του, ἐνίκηθη ἀπὸ τὴν τούτων ἀγάπην καὶ ἐπιθυμίαν· Ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν ἀρχιμάγον, ὅσα ἐπρόσταξες ὅλα τὰ κάμνω· τετυφλωμένος λοιπὸν ὢν ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν, (ὡς ῥῦσαι ἡμᾶς, Κύριε, τοιαύτης φιλαργυρίας!) ἔλαβεν ὁ τρισάθλιος τὴν μάχαιραν καὶ ὑπῆγε πλησίον εἰς τὰς παρθένας, διὰ νὰ τὰς ἀποκεφαλίσῃ. Αἱ δὲ ἅγαι βλέπουσαι αὐτὸν ἐρχόμενον κατ' ἑαυτῶν, ἐμείναν ἐκστατικαί· ὅθεν μετὰ μίαν φωνὴν καὶ αἱ πέντε ἐφώνησαν πρὸς αὐτόν· ἀθλιε καὶ ταλαίπωρε, ποιμὴν ὢν, ἤλθες ὡς λύκος ἀγριος διὰ νὰ θανατώσῃς ἡμᾶς τὸ ποίμνιον σου; αὐτὸ εἶναι τὸ τίμιον σῶμα; αὐτὸ εἶναι τὸ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, τὰ ὅποια ἐλαμβάνομεν ἀπὸ τὰς ἀκαθάρτους σου χεῖρας καὶ τὰ μετελαμβάνομεν; ὡς τῆς πολλῆς σου τυφλότητος· ἤξευρε, παρτίνομε, ὅτι ἡ μάχαιρα καὶ ὁ θάνατος, τὸν ὅποιον λαμβάνομεν σήμερον ἀπὸ σέ, αὐτὰ θέλουν γίνεαι εἰς ἡμᾶς ζωὴ αἰώνιος. Καὶ ἡμεῖς μὲν ὑπάγομεν πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, σὺ δὲ, δυστυχῆστατε πάντων ἀνθρώπων, θέλεις χάσαι μαζί μετὰ τὸν πλοῦτόν σου καὶ τὴν ψυχὴν σου, καὶ τα-

χέως· θέλεις κρεμασθῆ μετὰ σχοινίον, καὶ θέλεις ὑπάγει εἰς τὸν σύντροφον καὶ ὁμόφρονά σου Ἰούδα, διὰ νὰ κολάζεσαι μετὰ ἐκεῖνον αἰώνιος. Ταῦτα καὶ ἄλλα ὁμοια εἶπον πρὸς αὐτὸν αἱ μακάριαι παρθένοι· ἔπειτα προσεύχθησαν, ἀπεκεφαλίσθησαν παρ' αὐτοῦ. Τότε ὁ ἀρχιμάγος λέγει πρὸς τὸν ἀρνησιχριστὸν Παῦλον μετὰ δολιότητα· ἤξευρε, ὦ Παῦλε, ὅτι ἐγὼ εἰς κἀνενα ἄλλον ἄνθρωπον δὲν εἶδον τὴν εὐφυΐαν καὶ ἐπιτηδεϊότητα, τὴν ὅποιαν σὺ ἔχεις· διὰ τοῦτο χωρὶς τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀφήσω· διότι ὁ βασιλεὺς, ἀφ' οὗ μάθη ἀπὸ ἐμὲ τὴν προκοπὴν σου, θέλει σε ἀναβιβάσει εἰς μεγάλην τιμὴν. Ὅθεν τῶρα εὐφράνθητι μετ' ἐμοῦ καὶ μείναι εἰς τὸ κελλίον τοῦτο πλησίον μου, καὶ τῷ πρωτῷ θέλω ἀναφέρει περὶ σοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ ἀθλιος ἀπεκρίθη, ὡς γείνη καθὼς σὺ ἐπρόσταξες. Τὴν νύκτα δὲ ἐκεῖνην ἀπέστειλεν ὁ ἀρχιμάγος τοὺς δούλους του εἰς τὸν Παῦλον, οἱ ὅποιοι δέσαντες τὸν λαιμόν του μετὰ σχοινίον, τὸν ἐπνίξαν. Τῷ πρωτῷ δὲ ἐλθὼν ὁ ἀρχιμάγος εὗρεν αὐτὸν κρεμασμένον, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἄλλους, ὅτι μόνος ἐκρέμασε τὸν ἑαυτοῦ του ὅθεν καταβιβάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἀγγύνην ἐρριψεν αὐτὸν διὰ νὰ τὸν φάγωσιν οἱ σκύλοι· καὶ ἐκεῖνος μὲν ὁ ἀθλιος μετὰ τοιοῦτον τρόπον ἀπέριψε τὴν ψυχὴν του, ὁ δὲ ἀρχιμάγος ἐκέρδησεν ὅλα τὰ χρήματά του, καὶ οὕτως ἔλαβε τέλος κατ' ἐκβίον ἢ πρόρρησις τῶν ἁγίων γυναικῶν, διότι ὁ ταλαίπωρος Παῦλος κρεμασθεὶς ἔλαβε διπλοῦν θάνατον καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. ¹

¹ Ὅπως εἰς τοῦτον τὸν ταλαίπωρον ἀρμόζουσι τὰ λόγια ἐκείνα τοῦ Χρυσοστόμου, τὰ ὅποια βάλλει κατὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ πλεονεξίας, καὶ τῶν φιλαργυρῶν καὶ πλεονεκτῶν. «Ἐπάρχοις ὁ τῆς πλεονεξίας βωμὸς. Παρὰ γὰρ τὸν τῶν εἰδώλων ἃ ἔλθῃ βωμὸν, ὅφει αἰγείων καὶ βοείων αἱμάτων ἀνθρωπίνων ὅφει χαλεπὸν ἀποπνέοντα· ἂν παραστῆς ἐνταῦθα, οὐ θέσῃ περὶ καίόμενα ὀρνίθων, οὐδὲ κνίσσαν καὶ καπνὸν ἀναδιδόμενον, ἀλλὰ σώματα ἀνθρώπων ἀπολλύμενα»· οἱ μὲν γὰρ, εἰς ἀρηνεοῦς ἑαυτοῦς ἐρριψαν, οἱ δὲ βρόχον ἤψαν· (ἦτοι ἐκρεμάσθησαν) οἱ δὲ ἔριψον ὁ ἤλασαν διὰ τοῦ λαιμοῦ. Εἶδες θεοὺς ὡμᾶς καὶ ἀπανθρώπους; βούλει τούτων χαλεπωτέρας ἰδεῖν; ἐγώ σοι δεῖξω, οὐκέτι σώματα ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων κατασφαττομένας ἐκεῖ· οὐ κορέννεται, οὐδὲ ἴσταιται μέχρι τοῦ αἵματος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἂν μὴ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτῆ καταθύσῃ, οὐκ ἐμπέλαται ὁ τῆς πλεονεξίας βωμὸς.» (λόγι. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσ.) ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰσοστὴν ἐπισημ. τοῦ Σεπτεμβρίου.

* Ο ἅγιος ἱερομάρτυς **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ** ἐπίσκοπος Προύσης, ξίφει τελειοῦται.

- * Πνευματοπής σοι κήρυξ ἱερωσύντης,
- * Ὁ λαμπρὸς ἄθλος, Ἀλέξανδρε, τοῦ ξίφους.

* Ο ἅγιος μάρτυς **ΑΝΑΝΙΑΣ**, ξίφει τελειοῦται.

- * Τὴν γλῶσσαν εἶχεν ὡς σπιθὴν κατὰ πλάτης.
- * Ἀνανίας, ὁ μάρτυς, ὃν κτείνει σπάθη.

* Ο ἅγιος **ΚΥΡΟΣ**, ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- * Μὴ τὴν νοσητὴν εἰκόνα χεῖρας, Κύρε,
- * Θεῷ περὶ στήθε, οὐπερ εἰ κατ' εἰκόνα.

* Αἱ ἅγιοι τρεῖς πα. θεομάρτυ, εἰ ἀπὸ Χίου ξίφει τελειοῦνται.

- * Ἐπιτιμίσαντο τῇ χολῇ τῶν αἱμάτων,
- * Νύμφη: Θεοῦ τρεῖς, ἃ: ἀνείλε τὸ ξίφος. †

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Ἀριστέε Ὁσος ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ** καὶ **ΑΝΓΩΝΙΝΙΑΣ**.

- * Ἐύχατο Ἀλέξανδρος ἅμ' Ἀτωνίην,
- * Τὸν βόθρον ἰκατιὸν εἰς τρυφῶν φερόν.
- * Τῆλ' δεκατὴ μέρων Ἀτωνίην ἐμπυρόπιτον.

Οὗτο· οἱ ἄνιοι ἦσαν ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Κροδάμων, ἢ Καρδάμου, καὶ ἡ μὲν ἅγια Ἀτωνίνα διήγε τῇ ζωῇ τῆς σεμνῶς, καὶ ὅσως πεισθεῖσα δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα φηστον, καὶ μὴ πεισθεῖσα νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ λατρεύσῃ τοὺς δαίμονας, ἐβλήθη εἰς ἐν πορνοστάσιον, καὶ ἐκεῖ διέμεινε τρεῖς ἡμέρας νηστική. Φῶς δὲ οὐράνιον ἐφάνη εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν νύκτα, καὶ βροντὴ ἔγεινε μεγάλη· ὅθεν εὐθὺς ἤνοιξαν αἱ θύραι τοῦ πορνοστασίου καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὴν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἡ ὁ ποία τὴν παρεκίνει νὰ σηκωθῇ, καὶ νὰ φάγῃ ψωμίον. Ὅθεν ἡ ἅγια ζήτησασα ἄρτον, ἔφαγε, καὶ παρηνθὺς ἐκβῆκεν ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ πάλιν παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα· μὴ πεισθεῖσα δὲ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐρρίφθη κατὰ γῆς καὶ ἐδάρη με ξυλίνας σπάθας, καὶ πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸ πορνοστάσιον. Εἰς τοῦτο δὲ δι' ἀποκαλύψεως θεοῦ ἀγγέλου ἐμῆκεν ὁ Ἀλέξαν-

δρος, καὶ διὰ τὸ μέον τῆς ἡλικίας του, (διότι ἦτο ἕως εἰκοσιοκτῶ χρόνων.) ἐνομοίθη, ὅτι ὕπηγε δι' αἰσχρὰν πράξιν· ἐμῆκεν ὅμως ἐκεῖ τὴν ἅγιαν κρυφίως ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον σκεπάσας τὴν κεφαλὴν τῆς μετὰ τὴν γλαυδα τοῦ· αὐτὸς δὲ ἐμεινεν εἰς τὸ πορνοστάσιον· μετὰ δὲ ὀλίγην ὥραν ἐφανερῶθη ἡ ὑπόθεσις αὐτῆ, ἐπειδὴ ἐλθόντες τινὲς στρατιῶται διὰ νὰ ἀτιμάσωσι τὴν ἅγιαν, εἶδον αὐτὸν ἐκεῖ μένοντα, ὅθεν ἐφέρθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα. Ἐρωτηθεὶς λοιπὸν διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκαμε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, δὲν ἠρνήθη, ἀλλ' ὡμολόγησε τὴν ὑπόθεσιν μετὰ τὸ ἴδιον στόμα του· ὅθεν πρῶτον μὲν ἐδάρη αὐτὸς με ξυλίνας σπάθας· ἐπειτα δὲ ἐπιάσθη καὶ ἡ ἅγια, καὶ οὕτως ἐκοψαν καὶ τῶν δύο τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Ὑστερον ἔγρισαν αὐτοὺς με πίσσαν, καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ φωτῖαν· καὶ οὕτω μέσα εἰς αὐτὸν ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Μαξιμίνου, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου καὶ τὰ τιμὰ αὐτῶν εὑρισκονται λείψανα.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου **ΝΕΑΝΙΣΚΟΥ** τοῦ σφωγιάτου μά, τορος.

- † * Καὶ οὐ γνήθον αντιδῶς, στεφηρῶς,
- * Σφωγιάτος· δέδειξαι ἐκ τῶν πραγμάτων.

* Ὅτε ὁ Μάξιμος ἦτο ἡγεμῶν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἰδῶκε καὶ κατετυράννει τοὺς χριστιανούς, ἐμνηύθη εἰς αὐτὸν ὁ Νεανίσκος οὗτος, ὁ σφωγιάτος καὶ ὠραίος τοῦ Ἀριστοῦ ἀθλητῆς, ὁ ὁποῖος ἐπροῦδθη ἀπὸ τὴν δούλην του. Ὁ δὲ ἡγεμῶν πολλὰς μὲν τυραννίας ἐπῆρθεν εἰς αὐτὸν εἰς διάστημα ἡμερῶν ἑπτὰ, βιάζων αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἰδὼν δὲ ὅτι δὲν δύναται νὰ τὸν καταπέισῃ, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν νὰ θανατωθῇ. Ὅθεν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ, ἀπῆρχετο χαίρων διὰ νὰ τελειώσῃ τὸν ποθοῦμενον δρόμον τοῦ μαρτυρίου· ἠκολούθει δὲ εἰς αὐτὸν λαὸς πολὺς, μετὰ τοῦ λαοῦ δὲ ἠκολούθει καὶ ἡ δούλη ἐκείνη, ἥτις τὸν ἐπρόδωκε. Γυρίσας δὲ ὁ ἅγιος, καὶ ἰδὼν τὴν δούλην ἀκολουθεῖσαν, ἐνευσεν εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν χεῖρά του, διὰ νὰ ὑπάγῃ πλησίον του, καὶ ὅτε ὑπῆγε, τῇ ἔδωκεν ἐν χρυσῶν δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν· εὐχαριστῶ σοι γῆθαι, διότι μετὰ τὴν προδοσίαν σου ἔγινες πρό-

† Περιττῶς δὲ γράφεται ἰδῶ, ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας τῆς ἐξ Ἀντιοχείας τῆς κρημίσσεως ἐκυρῆς, ὅτι ταύτης ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον ἐγράφθη κατὰ τὴν ὁδόνην τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ξενος εις ἐμὲ σοιούτων ἀγαθῶν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, προσηυχῆθη, καὶ αὐτῶς ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ὁ τρισμακάριος παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΤΙΜΟΘΕΟΣ Ἐπίσκοπος Προύσης, ἔχει τελειοῦται.

» Ὁ Τιμόθεος ἐκ ξίφους θνήσκειν θέλει,

» Θεοὺς ἀτίμους μηδαμῶς τιμᾶν θέλων.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ἐν ἔτει τξά (361) καλῶς κυβερῶν τὴν Ἐκκλησίαν του, καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς ποιμαίνων εἰς βροσκήν σωτηρίας. Εἶχε δὲ ὁ ἅγιος δύναμιν καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ, μετὴν ὁποῖαν ἐποιοεῖ διάφορα θαύματα· ὅθεν καὶ ἓνα μεγάλον δράκοντα ἐθανάτωσεν, ὁ ὁποῖος ἑκατοῖκε εἰς ἓν σπήλαιον ἐντῆ δημοσίᾳ ὁδῶ ἀναμέσον εἰς τὰ θερμὰ νερὰ τῆς πόλεως Προύσης, ὅπου ἦτο φυτευμένον κυπαρίσσιον πολλὰ χαριέστατον καὶ ὠραῖον. Ὅθεν ὁ δράκων ἐκείνος ἔχων ἐντὸς του τὴν κακίαν τοῦ νοητοῦ καὶ ἀνθρωποκτόνου δράκοντος διαβόλου, ἐξήρχετο ἀπὸ τοῦ σπήλαιου καὶ ἐφαρμάκωνε μὲ μόνον τὸ φύσημά του ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι διέβαινον ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ ζῶα. Διὰ τοῦτο ἔκαμεν ἄβατον τὸν δρόμον τὸν μεταξὺ τῆς Προύσης καὶ τῶν θερμῶν νερῶν, κανεῖς δὲν ἐτόλμα νὰ περάσῃ ἐκεῖθεν. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν μία βασίλισσα χριστιανῆ, ἡ ὁποία ἑκατοῖκε εἰς τὴν Ἀπολλωνίδα, τὴν ἐν Βιθυνίᾳ εὐρισκομένην, ἤλθεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς Προύσης. Μαθόντες δὲ τὸν ἐρχομὸν τῆς οἰκιστοῦ κατοικοῦντες ἀδελφοί, ἔβαλον τινὰς εὐλογίας καὶ δῶρα μέσα εἰς ἓν ἱερὸν ἄμφιον, καὶ τὰς ἔστειλαν εἰς αὐτήν, διὰ μέσου τοῦ ἁγίου τούτου Τιμοθέου. Ὅτε δὲ ἐφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν κυπάρισσον, ἐσηκώθη ὁ δράκων ἐναντίον του· ὁ δὲ ἅγιος βαλὼν τὸς εὐλαγίας εἰς τὴν ἄκραν τοῦ παλλίου του (ἦτοι τοῦ ἐπανωφορίου του), ἐτείλιξε καὶ ἐσφιγξε τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἄμφιον· εἶτα μετὴν χεῖρά του τὸ ἐσφενδόνισεν ἐπάνω εἰς τὸν δράκοντα, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔδωκε τὰς εὐλογίας εἰς τὴν βασίλισσαν, ἐπέστρεψεν ἀπίσω, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! βλέπει τὸν δράκοντα νεκρὸν, καὶ ἐδόξασε τὸν θεόν· λαβὼν δὲ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἄμφιον, ὑπῆγεν εἰς τὴν Μητρόπολιν του. Τοῦτα τὸ θαῦμα ἐφημιάθη πανταχοῦ, διὸ οἱ ἀνθρωποὶ ἐσβόρυντο τὸν ἅγιον ὡς ὁδοῦ καὶ φίλον Θεοῦ.

Τότε λαοὶ τὸν ἀπαράθετον Ἰουλιανὸς μακαρίων, διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο καὶ διὰ τὰ ἄλλα ὅσα

ἔτελλε ὁ ἅγιος, ἀπέστειλεν ἀνθρώπον, ὁ ὁποῖος ἐβίαζε τὸν ἅγιον νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ μακάριος Τιμόθεος ὁμοιολογήσας αὐτῶν Θεὸν ἀληθινόν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναξίς καὶ ἑορτῆ εἰς τὸν ἀγιώτατον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ εὐαγὲς ξηνοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον κεῖται εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον.

Ὁ δοσιος παστὴρ ἡμῶν ΚΑΝΙΔΗΣ, ἐν εἰρήτῃ τελειοῦται.

† » Γίν καὶ τὰ ἐν γῆ ἐκλιπὼν ὁ Κανίδης,

» Ἄφθαρτον εὖρεν ἀντιμισθίαν ἄνω.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τοθ' (379), υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ θεοφιλῶν, Θεοδότου καὶ Θεοφανοῦς, κατοικῶν εἰς τὴν χώραν τῆς Καππαδοκίας. Αἰετᾶται δὲ ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου τούτου δὲν ἔτρωγε παχέα φαγητὰ εἰς τοὺς ἐννέα μῆνας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐβάσταζεν αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς· ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη ὁ ἅγιος λέγουσιν ὅτι δὲν ἐβύζανε τελείως ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν μαστὸν, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸν δεξιόν, καὶ ὅτε ἐτύχαινε νὰ φάγῃ ἡ μήτηρ του φαγητὸν περισσότερον ἀπὸ τὸ πρέπον, τότε οὐδὲ ἀπὸ τὸν δεξιὸν μαστὸν τὸ βρέφος ἐβύζανεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐβαπτίσθη ὁ ἅγιος καὶ ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἀφ' οὗ ἐπέρασε τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ἤγεινεν ὑπὲρ τοὺς ἑπτὰ χρόνους, τότε ἀφήσας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐκεῖ βουνόν, καὶ ἐμβὰς εἰς ἓν μικρὸν σπήλαιον ἐκλείσεν ἐκεῖ ἑαυτὸν, σχολάζων μὲν καὶ καταγιγόμενος εἰς τὴν νηστείαν καὶ ἱερὰν προσευχὴν, τρώγων δὲ ὀλιγώτατα ὡμὰ λάχανα χωρὶς ἄλας, μίαν φροῶν τὴν ἐβδομάδα, καὶ οὕτω διήλθεν ὁ τρισόλβιος χρόνος ὀλοκλήρους ἐβδομήκοντα τρεῖς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τόπος τοῦ σπηλαίου τοῦ ἦτο κατηφορικὸς ἔτρεχον ἀπὸ ἐκεῖ τὰ νερὰ, καὶ ἐπροξένουν νοτίδα πολλὴν εἰς τὸ σπήλαιον. Ὅθεν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν νοτίδα ἐφθάρησαν καὶ ἔπεσον αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του καὶ τῶν γενείων του. Οὕτω λοιπὸν πολιτευόμενος ὁ μακάριος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Μνήμη τῶν δοσιῶν καὶ μακαρίων ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ καὶ ΠΑΝΣΕΜΝΗΣ.

Εἰς τὸν Θεοφάνη.

» Ὁ Θεοφάνης ἐκρηγῆσε ἐν βίῳ,

» Θεῶ φανεῖς πέπειρος, ὡς εἶπεν, βέβηρος.

Εἰς τὴν Πανσέμνην.

* » Εἰ καὶ θανούσης ἐκλαθοίμην Πανσέμνης,
καὶ Χριστὸς αὐτὸς εὐθὺς ἐκλάθοιτό μου.

† Οὗτος ὁ ὄσιος Θεοφάνης ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀντιοχείαν, γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς ἀπίστους καὶ ἀσεβεῖς, μετετέθη ταχέως πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσεβείαν. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν δεκαπέντε χρόνων, ἐπῆρε γυναῖκα διὰ γάμου, καὶ ζήσας με αὐτὴν χρόνους τρεῖς, ἀφ' οὗ ἐκείνη ἀπέθανεν, εὐθὺς αὐτὸς προσήλθεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅθεν πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀντιοχείας κτίσας κελλίον στενωτάτον, ἐκλείσθη ἐντὸς αὐτοῦ ὁ ἀοίδιμος, καθαρζόμενος πάντοτε ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη, καὶ ἀποκτῶν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα καὶ ὄργανα, τὰ ὅποια συνεργοῦσι πρὸς τὴν τελειότητα καὶ ἄκραν ἀρετήν. Μαθὼν δὲ περὶ μιᾶς δημοσίας πόρνης Πανσέμνης ὀνομαζομένης, ὅτι γίνεται εἰς πολλοὺς αἰτία ἀπωλείας, προσηυχῆθη πρῶτον καὶ ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν εἰς τὸν Θεόν· ἔπειτα ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ κελλίον του, καὶ ἐκδυθεὶς τὸ τρίχινον ἐνδυμά του, ἐνεδύθη ἐνδύματα πολυτίμα. Ἐπῆρε δὲ ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ δέκα λίτρας χρυσοῦ, λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ λάβῃ ἄλλην γυναῖκα· ἐλθὼν δὲ πρὸς τὴν Πανσέμνην συνέφαγε με αὐτὴν, καὶ συνέπιε· μετὰ δὲ τινὰς ὀμιλίας ἠρώτησεν αὐτὴν πόσον καιρὸν ἔχει εἰς τὴν μιὰν ἐργασίαν ἐκείνην. Ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἔχει χρόνους δώδεκα, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐραστάς, ὅσους ἀπέκτησεν, αὐτὸς εἶναι ὁ ὠραιότερος· ὁ δὲ ἅγιος πάλιν εἶπεν εἰς αὐτὴν, ἐγὼ θέλω καὶ βούλομαι νὰ σὲ λάβω γυναῖκα με γάμον σεμνόν. Ἡ δὲ ἐδέχθη τὸν λόγον μετὰ χαρᾶς, στοχαζομένη, ὅτι ἦτο μέγα πρᾶγμα δι' αὐτὴν, ἂν τοιαύτη πόρνη καὶ ἀτιμος, ἤθελεν ἀξιωθῆ τοιοῦτου γάμου ἐντίμου καὶ ζηλωτοῦ. Ὅθεν ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ χρυσίον ὅπερ ἐβάστα καὶ εἶπεν ὅτι ὑπάγει νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐπιτήδεια· ἐλθὼν δὲ ὁ ὄσιος ἔκτισεν ἄλλο κελλίον πλησίον τοῦ ἰδιοῦ του, καὶ πάλιν ἐπιστρέψας εἰς αὐτὴν ἠεῖπεν, ὅτι ἐὰν δὲν πιστεύσῃ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνῃ χριστιανή, δὲν δύναται νὰ συγκατοικήσῃ με αὐτὴν. Ἡ δὲ Πανσέμνη πρῶτον μὲν ἐδυσκολεύετο εἰς τοῦτο, καὶ ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν, ὕστερον δὲ κατηχηθεῖσα εἰς ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἀκούσασα περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὅτι οἱ μὲν τὰ καλὰ ἔργα πράττοντες, θὰ ἀπολαύσωσι ζωὴν καὶ ἀγαθὰ αἰώνια, οἱ δὲ τὰ κακὰ ἔργα ποιῶντες μέλλουσιν νὰ λάβωσιν αἰ-

ώνιον κόλασιν, ἐφωτίσθη κατὰ τὴν διάνοιαν, καὶ ἦλθεν εἰς κατάνυξιν μετὰ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν δεχθεῖσα τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἠλευθέρωσε μὲν τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας ὅσας εἶχε, τὰ δὲ χρήματα ὅσα εἶχε συνάξει ἀπὸ τὴν αἰσχροὺν ἐργασίαν, τὰ κατεσκεύασεν εὐχρηστοὰ σκεύη καὶ κειμήλια, καὶ τὰ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Θεόν· καὶ οὕτως ὑπῆγε καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ κελλίον ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἠτοιμάσε δι' αὐτὴν ὁ ὄσιος Θεοφάνης. Καὶ τοσοῦτον ἐπρόκοψεν ἡ μακαρία εἰς τὴν ἀρετὴν, ὥστε ἠξιώθη νὰ ἐκβάλλῃ δαιμόνια διὰ προσευχῆς τῆς, καὶ νὰ ἰατρεύῃ ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας. Ζήσασα δὲ ἐκεῖ ἕνα χρόνον καὶ δύο μῆνας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ὁμοῦ μετὰ τὸν ὄσιον καὶ θαυματουργὸν Θεοφάνη.

Ὁ ἅγιος Ἐπίσκοπος ἈΠΟΛΛΩΣ¹ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Ὡς χρηστός ὄντως ὁ ζυγὸς σου, Χριστε μου,
» Ὁ ζὼν ὑπᾶλλον, Ἀπολλῶς θανὼν λέγει.

Ὁ ἅγιος ΑΔΞΙΟΣ Ἐπίσκοπος Βιθυνίας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

† » Πόνων ὁ Ἀλέξιος ἀλέξημα τι,
» Εὖρες τελευτὴν καὶ τρυφᾶς νῦν ἐν πόλῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ καὶ ΒΑΡΝΑΒΑ.

Εἰς τὸν Βαρθολομαῖον.

* Καὶ σὸς μαθητῆς, Χριστε, Βαρθολομαῖος,
» Μιμούμενός σε, σταυρικὸν φέρει πάθος.

Εἰς τὸν Βαρνάβαν.

* » Ὑπερ λίθον ἀπέφειρον ὡς Γραφὴ λέγει,
» Τοὺς συντρίβοντας εἶχε Βαρνάβας λίθους.
» Ἐνδεκάτῃ σταύρωσαν ἐρίφρυνα Βαρθολομαίου.

Ἀπὸ τοὺς δύο ταύτους, ὁ μὲν Βαρθολομαῖος ἦτο ἀπὸ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους, ὁ ὅποιος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, τοὺς ὀνομαζομένους Εὐδαίμονας· καὶ ἀφ' οὗ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐσταυρώθη παρὰ τῶν ἀπίστων εἰς τὴν Οὐρβανούπολιν, καὶ τελειώνει ἐνδόξως τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου του. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λει-

¹ Ἐν δὲ τῷ Μηνίῳ Ἀπόλλων γράφεται.

φανον ἐβλήθη εἰς μολιβδίνην θήκην, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ δὲ τῆς θείας Προνοίας ὀδηγούμενον, ὑπῆγεν εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, Λιπάραν ὀνομαζομένην, καὶ ἐκεῖ ἐβόηκε. Φανερωθὲν δὲ εἰς τοὺς ἐκεῖ, ἐνεταφιάσθη, καὶ ἀναβλύζει πολλῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων πηγᾶς, εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως, οἵτινες λαμβάνοντες τὰ αἰτήματά των ἐπιστρέφουσι μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν οἶκόν των. ¹ Ὁ δὲ ἅγιος Βαρνάβας, εἰς ὧν ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα ἔμεινε τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου συνέκδημος, ² ὅστις καὶ Ἰωσῆς ὀνομάζεται. Ἐρμηνεύεται δὲ τὸ ὄνομα Βαρνάβας, υἱὸς παρακλήσεως. Οὗτος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευῖ, ἐγεννήθη δὲ καὶ ἀνετράφη εἰς τὴν νῆσον Κύπρον, καθὼς περὶ αὐτοῦ αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διαλαμβάνουσιν εὐτῷ. Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, (ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως) Λευίτης Κύπριος τῷ γένει. (Πράξ. δ΄. 29.) Πρῶτον δὲ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ Ῥώμην, καὶ Ἀλεξανδρείαν κερύττων δὲ καὶ εἰς τὴν Κύπρον, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας, καὶ ἔπειτα παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ. Τούτου τὰ ἅγια λείψανα ἐσύναξε Μάρκος ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς, καὶ ἀπέθεσεν αὐτὰ εἰς ἓν σπήλαιον, ἐλθὼν δὲ εἰς Ἑβερσον, ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Παῦλον τὴν τελειωσίν του· ὃ δὲ Παῦλος τοῦτο μαθὼν, ἐκλαυσεν εἰς πολ-

λὴν ὥραν. Οὗτος ὁ Βαρνάβας λέγεται ὅτι ἐνεταφιάσθη ὁμοῦ μὲ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τὸ κατὰ Ματθαίον, τὸ ὅποιον ἔγραψεν ὁ ἴδιος μετὰ τῆς χειρᾶς του. Ὑστερον δὲ εὐρέθη εἰς τὴν Κύπρον τὸ ἅγιον αὐτὸ Εὐαγγέλιον, ὁμοῦ μὲ τὸ λείψανον τοῦ Ἀποστόλου· ὅθεν καὶ προνόμιον ἔλαβεν ἡ νῆσος τῆς Κύπρου νὰ μὴ ὑποτάσσεται εἰς κανένα Πατριάρχην, ἢ Μητροπολίτην, ἀλλὰ νὰ ᾖ αὐτοκέφαλος, καὶ οἱ αὐτῆς Ἐπίσκοποι νὰ χειροτονῶνται ἀπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Μητροπολίτην. ¹ Τελείται δὲ ἡ σύναξις

¹ Ἡ ἀκριβέστερα ἱστορία ἢ περὶ τούτου, ἐστὶν αὕτη. Ἐν αἰς χρόνοις τοῦ βασιλέως Ζήνωνος. ἐν ἔτει κζ' (871). ἔτι τὸ ὄνομα τοῦ Μοναρχοῦ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀντιόχειος Πέτρος ὁ Κναρεὺς ἐπέσπουζε νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Κυπρίους, προφασολογῶν, ὅτι ἀπὸ τῆν Ἀντιόχειαν ἔλαβον οἱ Κύπριοι τὴν πίστιν καὶ τὸν χριστιανισμόν, τότε λέγει συνέβη νὰ ἐρῆθῃ ἀπὸ τὸν ἐπισκοπὸν τῆς Ἀμαρῶστος Ἀνθέμιτος δι' ἀπο-αὐψικας, τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τοῦ-του ἀποστόλου Βαρνάβα, ὑποκίτω εἰς τὰς ὑπογεῖους ρίζας μιᾶς ἐξολοκρατίας, ἔχον εἰς τὸ στήθος του τὸ κατὰ Ματθαίον Εὐαγγέλιον, γεγραμμένον Ἑλληνικῶς ἀπὸ τῆς ἰδίας χειρᾶς τοῦ αὐτοῦ Βαρνάβα· συνέβη δὲ τούτο διὰ δύο αἰτίας. Πρῶτον, διὰ νὰ κατισχυθῶσιν οἱ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ ὁπαδοὶ ἀπὸ τοῦ θεῖου αὐτοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς αὐτὸ βεβαιῶν τὴν ἀληθῆ τὸν Χριστοῦ ἀθρησιότητα. ἀκολουθῶν δὲ καὶ τὰς δύο αἰτίας αὐτοῦ. Καὶ δευτέρον διὰ νὰ ἀποστολισθῇ ὁ ἐπισημοῦς τῶν Κυπρίων Πέτρος, διότι εἶπαν ὁμοῦ Βαρνάβας τῷ Ἀνθέμιτῳ· εἰάν οἱ ἐθροῖοι λέγωσιν, ὅτι ὁ θρόνος Ἀντιόχειας εἶναι ἀποστολικός, εἰπέ καὶ εὖ, ὅτι καὶ ἡ Κύπρος ἐστὶν ἀποστολική καθὼς ἔχει ἀποστολὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. Ἀρθῶν δὲ ὁ Ἀνθέμιτος τὸ Εὐαγγέλιον, ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα. Ὁ καὶ ἰδὼν αὐτὸ, ἐγάρη μεγαλῶς, καὶ συλάσας αὐτὸ, ἐπροστάξῃ νὰ ἀναγνωσῆται κατ' ἔτος τῆ μεγάλης Παρασκευῆ, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦ Ἰωῆλ. Ὅρα περὶ τούτου, καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ὁμοῦ κανόνας τῆς τρίτης οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ. Σημειώσασθε, ὅτι εἰς τὸν ἀποστολὸν τοῦτον Βαρνάβαν λόγον ἔχει Ἀλεξανδρὸς ὁ Μοναχός, προτραπεὶς ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ κληδούρου τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ Νικοῦ, ὃ ἡ ἀρχὴ - Μεγίστην λόγων ὑπόθεσιν προέθετο τοῖς πτωχολογοῦσιν ἡμῶν (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῇ τελευταίᾳ Πανηγυρικῇ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπακιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

² Περὶ τῆς ἐκταθέσεως τοῦ λείψανου τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ὅρα πλεονέστερον εἰς τὴν εικοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγουστοῦ.

¹ Οὐχὶ τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ τοῦ Παύλου μᾶλλον ὁ Βαρνάβας ἐστὶ συνέκδημος. Οὕτω γὰρ εἶπε περὶ τῶν δύο αὐτῶν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. « Ἀφορίσθη δὲ μοι Βαρνάβαν καὶ Παῦλον εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. (Πράξ. ιγ΄. 2) ὅρα καὶ κεφαλ. ιδ΄. 11. καὶ ιε΄. 2. 12. τῶν Πράξεων καὶ α΄. Κορ. θ΄. 6 καὶ Γαλ. β΄. 1.

Σημειοῦμεν ἐν αὐτῷ, ὅτι ὑπέλαβον τι: ὅσα ὀρθῶς, ὅτι ὁ Βαρνάβας οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Βαρνάβας Ἰωσῆς ὁ καὶ Ἰούστος ἐπικληθεὶς, ὁ προβληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, ὁμοῦ μὲ τὸν Ματθαίον, ἀπατηθέντες εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι εἶδον ἐν εἰσι κωδίκι γεγραμμένον τὸν Βαρνάβαν. ἀντὶ τοῦ Βαρνάβα. Ὁ Βαρνάβας λοιπὸν οὗτος, ὡς μαρτυρεῖ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς Στρατηγός. Βιβλ. β΄. καὶ Εὐσέβιος βιβλ. α΄. κεφ. ιβ΄. τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, καὶ ὁ Ἐπιφάνιος αἰρῖς. κ΄. ἀριθ. 4 ὁ Βαρνάβας, λέγει, οὗτος ἦτο γνώριμος καὶ πρόφην τοῦ Παύλου. ἐπειδὴ ὁμοῦ μὲ τὸν Παῦλον ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Ἰαμαλιῆλ. Οὗτος πολλὰς καὶ ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ἐξουσίας, καὶ μάλιστα τὴν ἐν Μεδιολάνῳ, τῆς ὁποίας πρῶτος κατεστάθη ἐπίσκοπος. (ὅρα τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα, σελ. 137).

Γράφει δὲ ὁ Τύρου Δωρόθεος, ὅτι ὁ Βαρνάβας οὗτος πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον παρήγγειλεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀποστολὸν Μάρκον, ἵνα ὅταν ἐνταρῆσθῃ τὸ λείψανόν του, βάλῃ, ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου, καὶ ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνο νὰ τὸν ἐνεταφιάσῃ. (σελ. 323. τῆς ἱερᾶς Τελετουργίας.) Ὁ δὲ Χρυσόστομος λέγει περὶ τοῦ Βαρνάβα, ὅτι εἶχεν ὄψιν καὶ θεωρεῖν ἐξῆς ὁμοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ αὐτὸν ὀνόμαζον οἱ ἐν Λυκαονίᾳ ὄντες « Ἐκάλουν τὴν φωνήν, τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία, τὸν δὲ Παῦλον, Ἐρμῆν. » Ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἀπὸ τῆς ὁμοῦ ἐξῆς ὁμοῦ εἶναι ὁ Βαρνάβας. (Ὁμιλ. λ΄. εἰς

των αγίων τούτων Ἀποστόλων εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου Ἀποστόλου Πέτρου, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας. (Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται αἱ περίοδοι καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὧν ἡ ἀρχὴ « Ἐπειδὴ περ ἀπὸ τῆς καθόδου. »)

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΠΕΜ ΠΤΟΣ μετὰ καὶ ἄλλω τεσσάρω, ξίφει τελειοῦται.

- * Ὁ Θεοπεμπτος τέσσαρας διὰ ξίφους,
- * Εὐρών συνάθλους πέμπτος αὐτῶς εὐρέθη.

Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν.

- † Ἦσας Γαβριὴλ ποῖν τὸ Χαῖρε τῇ Κόρῃ,
- * Ἄδεις δὲ καὶ νῦν Ἄξιον σὲ ὑμνέειν.

* Ἡ σύναξις αὕτη καὶ ἑορτὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἠκολούθησεν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω, εἰς ἐν κελλίον τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος, ἐπονυμαζόμενον Ἄξιόν ἐστιν, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Ἄδειν ἠκολούθησε δὲ, διὰ τὸ ἐξῆς ῥηθισόμενον θαῦμα. Κατὰ τὴν Σχῆτιν τοῦ Πρωτάτου, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὰς Καρεάς, ἐκεῖ πλησίον ἐν τῇ θέσει τῆς ἱεράς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος εἶναι λάκκος μεγάλος, ὅστις ἔχει κελιά διάφορα. Εἰς ἐν λοιπὸν τῶν κελίων τούτων, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, ἐκατοῖχει Ἱερομόναχος τις γέρων καὶ ἐνάρετος μετὰ ἄλλου ὑποτακτικοῦ ἐπειδὴ δὲ ἦτο συνήθεια νὰ γίνεται ἀγρυπνία ἐκάστην Κυριακὴν εἰς τὴν ῥηθείσαν Σχῆτιν τοῦ Πρωτάτου, κατὰ τὸ ἐσπέρας ἐνός Σαββάτου θέλων νὰ ὑπάγῃ ὁ προρρηθεὶς γέρων εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, Τέκνον, ἐγὼ μὲν ὑπάγω διὰ νὰ ἀκούσω τὴν ἀγρυπνίαν, ὡς συνήθεις· σὺ δὲ, μένον εἰς τὸ κελλίον, καὶ ὡς δύνασαι ἀνάγνωθι τὴν Ἀκολουθίαν σου καὶ οὕτως ἀπῆλθεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἐσπέρα παρήλθεν ἰδοὺ κρούει τις τὴν θύραν τοῦ κελλίου, ὁ δὲ ἀδελφὸς ὁραμῶν καὶ ἀνοιξάς, βλέπει ὅτι ἦτο ξένος μοναχός, ἄγνωστος εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἰσελθὼν, ἐμεινεν εἰς τὸ κελλίον τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐν τῇ ὥρᾳ δὲ

τοῦ Ὄρθρου ἀναστάντες, ἐφαλλον καὶ οἱ δύο τὴν Ἀκολουθίαν ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τιμιωτέραν, ὁ μὲν ἐντόπιος μοναχὸς ἐφαλε μόνον « Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβιμ » καὶ καθεξῆς ἕως τέλους τὸν συνήθη δηλαδὴ καὶ παλαιὸν ὕμνον τοῦ ἁγίου Κοσμά τοῦ Ποιητοῦ, ὁ δὲ ξένος ἐκεῖνος μοναχός, κάμνων ἄλλην ἀρχὴν τοῦ ὕμνου, ἐψάλεν οὕτως· « Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακαρίστον καὶ παναμώμητον, καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. » Εἶτα συνήψεν ὁμοῦ καὶ τὴν Τιμιωτέραν ἄχρι τέλους.

Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ ἐντόπιος μοναχός, ἐθαύμασε, καὶ λέγει πρὸς τὸν φαινόμενον ξένον Ἠμεῖς ψάλλομεν μόνον « Τὴν τιμιωτέραν » τὸ δὲ « Ἄξιόν ἐστιν » οὐδέποτε ἠκούσαμεν οὔτε ἡμεῖς, οὔτε οἱ πρό ἡμῶν ἀλλὰ παρακαλῶ σε, πείησον ἀγάπην, καὶ γράψον καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ὕμνον αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ψάλλω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Θεοτόκον. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, φέρε μοι, τῷ εἶπε, μελίνιον καὶ χαρτίον, διὰ νὰ τὸν γράψω καὶ ὁ ἐντόπιος, δὲν ἔχω, λέγει, οὔτε μελάνην, οὔτε χαρτίον. Ὁ δὲ φαινόμενος ξένος, φέρε μοι, τῷ εἶπε, μίαν πλάκα· ὁ δὲ μοναχὸς ὁραμῶν, εὗρε πλάκα, καὶ τὴν ἔφερε Λαθῶν οὗ ταύτην ὁ ξένος, ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν μετὰ τὸν ἐκυτοῦ δάκτυλον τὸν ῥηθέντα ὕμνον· ἦτοι τὸ « Ἄξιόν ἐστι » καὶ ὡ τοῦ θαύματος! τόσον βραθέως ἐχαράχθησαν τὰ γράμματα ἐπάνω εἰς τὴν σκληρὰν πλάκα, ὡς ἂν ἐγράφησαν ἐπάνω εἰς κηρίον ἀπαλώτατον εἶτα λέγει τῷ ἀδελφῷ, Ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, οὕτω νὰ ψάλλετε καὶ ἐσεῖς, καὶ ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐγένεν ἀφαντος. Ἦτο δὲ ἅγιος Ἄγγελος ἀπεσταλμένος ὑπὸ Θεοῦ διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Ἀγγελικὸν ὕμνον τοῦτον καὶ τὴ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ πρεπωδέστατον, μᾶλλον δὲ ἦτο ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὡς δηλοῦται τοῦτο διὰ τοῦ ἀνωτέρω γεγραμμένου ἐν τοῖς Μηναίοις, κατὰ τὴν παρούσαν ἡμέραν, ἦτοι τοῦ « ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν. » Διότι οἱ τότε πατέρες ἐτέλουν σύναξιν καὶ ἑορτὴν καὶ λειτουργίαν κατ' ἔτος ἐν τῷ ῥηθέντι κελλίῳ τοῦ Ἄδειν, εἰς μνήμην τοῦ θαύματος, τιμώντες καὶ δοξάζοντες τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ, ὅστις, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους ἐστάθη ὁ ἕνθεος ὑμνολόγος τῆς Θεοτόκου, καὶ τροφεύς, καὶ διακονητής, καὶ χαροποιὸς αὐτῆς Εὐαγγελιστής, οὕτως ὑπηρετήσῃ καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν ὄντως Θεομητορικὸν τοῦτον ὕμνον, ὡς αὐτῷ μόνῳ κατὰ πάντα πρεπούσης τῆς τοιαύτης διακονίας.

τὰς Πράξ.) Σημειοῖ δὲ ὁ αὐτὸς Χρυσόστομος, ὅτι ὁ Βαρνάβας ἀν καὶ ἦτο Κύπριος, ἐχρημάτισεν ὁμοίως Λευίτης, φησὶ γὰρ « Καὶ πῶς Λευίτης ὢν, Κύπριος ἦν; » εἰ λοιπὸν καὶ μετοικουήσας (εἰς Ἱερουσαλὴμ δηλ.) ἐχρημάτιζον Λευῖται. (Ὁμιλ. κβ. εἰς τὰς Πράξ.)

Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν ὁ γέ-
ρων, καὶ ἐβόηκεν εἰς τὸ κελλίον, ἀρχίζει ὁ ὑπο-
τακτικὸς τοῦ νὰ ψάλλη τὸ, Ἄξιόν ἐστι, καθὼς
καὶ Ἄγγελος αὐτῷ παρήγγειλε, καὶ ἀκολούθως
δεικνύει εἰς τὸν Γέροντά του καὶ τὴν ῥηθείσαν
πλάκα, μὲ τὰ ἀγγελολογάρακτα γράμματα:—
Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἰδὼν, ἐμεινεν ἐστα-
πικὸς διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον. Λαβόντες
λοιπὸν καὶ οἱ δύο τὴν ἀγγελολογάρακτον ἐκείνην
πλάκα, ὑπήγον εἰς τὸ Πρωτάτον, καὶ δεῖξαντες
αὐτὴν εἰς τε τὸν Πρῶτον τοῦ ἁγίου Ὀρους,
καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς γέροντας τῆς κοινῆς συ-
νάξεως ἐδηγήθησαν εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ γε-
νόμενα. Ἢ δὲ δεξάσαντες τὸν Θεὸν ὁμοφώνως,
καὶ εὐχαριστήσαντες τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεο-
τόκον διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, εὐθὺς ἀπέστει-
λαν τὴν πλάκα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν
πρὸς τε τὸν Πατριάρχην καὶ πρὸς τὸν βασιλέα,
σημειώσαντες εἰς αὐτοὺς διὰ γραμμάτων ἅπα-
σαν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τοιοῦτου τερατουργήμα-
τος. Ἐκτοτε δὲ ὁ μὲν ἀγγελικὸς αὐτὸς ὕμνος
ἀεθόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, διὰ νὰ ψάλ-
λεται εἰς τὴν Θεομήτορα ἀπὸ ὅλους τοὺς ὀρθο-
δόξους, ἕως καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ παιδάρια, ἢ δὲ
ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἢ εὐρισκομένη εἰς
τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ κελλίου ἐκείνου, ἐν ᾧ τὸ
τοιοῦτον γέγονε θαῦμα, μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς
πατέρας τοῦ ἁγίου Ὀρους εἰς τὴν μεγαλοπρε-
πῆ ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου, καὶ ἐκεῖ εὐρί-
σκεται ἕως τῆς σήμερον, ἐνθρονισμένη ἐπὶ τοῦ
ἑεροῦ συνθρόνου ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος,
ἐπειδὴ ἐμπροσθεν τῆς εἰκόνης ταύτης ἐψάλη
κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ὁ
ὕμνος οὗτος. Τὸ δὲ κελλίον ἐκεῖνο ἔλαβε τὴν
ἐπωνυμίαν νὰ ὀνομάζεται, Ἄξιόν ἐστι· καὶ ὁ
λόγος ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ κελλίον εὐ-
ρίσκεται, ὀνομάζεται ἀπὸ ὅλους ἕως τῆς σή-
μερον, Ἄδειν, ὅ ἐστι ψάλλειν, διότι ἐψάλη τὸ
πρῶτον εἰς αὐτὸν ὁ Ἄγγελικὸς καὶ Θεομητο-
ροπρεπῆς αὐτὸς ὕμνος. ⁴

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς
ἡμῶν **ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ** τοῦ Αἰγυπτίου.

⁴ Σημειώσαι, ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο ἐγράψεν ὁ πρῶτος
τοῦ ἁγίου Ὀρους Σαραφείμ ὀνομαζόμενος, πρὸ χρόνων ἤδη
216· ἔστι δὲ παλαιὸν τὸ θαῦμα, ὡς ἐκ τοῦ ἐν τῶς Μηναιοῖς
ἀνωτέρω γραμμένου ἐοῦτου δηλοῦται.

- Καὶ τὴν ἐνὸς χιτῶνος ἐντολήν, πάτερ,
- Ὑπερβίβηκας γυμνητεύσας εἰς τέλος.
- Δωκεκῆτη ἀχίτωνα Οὐνούφριον ἐκ βίου ἤρην.

Οὗτος ὁ ὁσῖος Ὀνούφριος ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴ-
γυπτον, εὐρισκόμενος πρότερον εἰς ἓνα Κοι-
νόδιον, κείμενον ἐν τῇ καλουμένῃ Ἐρμουπόλει
τῶν Θηβῶν. Ἀκούσας δὲ ὕστερον τὴν ἡσυχον
καὶ ἐρημικὴν ζωὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, καὶ
Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἐκβῆκεν ἀπὸ τοῦ Κοι-
νόδιον καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἐρημον χρόνους
ἐξήκοντα, χωρὶς νὰ ἰδῆ ἄνθρωπον. Τοῦτον εὗρεν
ὁ μοναχὸς Παφνούτιος, ὁ ὁποῖος ἐπροχώρη-
σεν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου, διὰ νὰ
εὕρῃ ἄνδρας ὁσίους καὶ νὰ εὐλογηθῆ ἀπὸ αὐ-
τοῦς. Περιπατήσας λοιπὸν δεκαεπτὰ ἡμέρας,
καὶ φθάσας εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ ἅγιος
Ὀνούφριος, ἐπλησίασεν εἰς αὐτόν, καὶ τὸν πα-
ρεκάλεσε νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομά του, καὶ νὰ
δηγηθῆ ὅλα τὰ τῆς ζωῆς του, τὰ ὁποῖα μα-
θῶν ὁ Παφνούτιος ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἐκείνου στόμα,
ἐφανέρωσεν ὕστερον εἰς τοὺς μοναχοὺς, ὅχι
μόνον διὰ τὸν ἅγιον τοῦτον Ὀνούφριον, ἀλλὰ
καὶ διὰ ἄλλους ἀκόμη ὁσίους, τοὺς ὁποῖους εὗ-
ρεν εἰς τὴν ἐρημον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μέγας Οὐνού-
φριος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, ὅτε ἦτο παρῶν
ὁ ὁσῖος Παφνούτιος, διὰ τοῦτο ἐπῆρε τὸ ἐπα-
νωφόριόν του, καὶ ἐμοίρασεν αὐτὸ εἰς δύο, καὶ
τὸ μὲν ἐν μέρος τὸ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ λεί-
ψανον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἐσκέπασεν, ἐπειδὴ ἦτο
γυμνὸν καὶ ἀπὸ μόνας τὰς λευκὰς τρίχας τοῦ
σκεπασμένον, τὸ δὲ ἄλλο μέρος τὸ ἐκράτησεν
αὐτός. Ἐθαψε λοιπὸν ὁ Παφνούτιος τὸ λείψα-
νον τοῦ Ὀνουφρίου εἰς ἐκεῖνον τὸν ἰδίον τόπον,
καὶ παρευθὺς καὶ ἡ καλύβη τοῦ ἁγίου ἔπεσε,
καὶ ὁ φοινῆξ, ὅστις ἦτο ἐκεῖ φυτευμένος ἐξηράν-
θη, καὶ τὸ ὕδωρ ἔλειψε καὶ δὲν ἔτρεχε. Τε-
λεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἡ ἑορτὴ εἰς τὸν
ἀγιάτατον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ
μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἀλυπίου. (τὸν κατὰ
πλάτος βίον αὐτοῦ, ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον). ⁴

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφθ-

⁴ Ὁ Ἑλληνικὸς βίος τοῦτου σώζεται ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τοῦ
Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις οὐ ἡ ἀρχὴ « Μνήμη δικαίων καὶ τῆς
ἀρίστης αὐτῶν διηγήσεως » εὐρηται δὲ καὶ ἕτερος βίος τοῦ
ἁγίου ἐν τῇ τοῦ Βατοπακιδίου, Ἰβήρων τε, καὶ Ῥώσσιον, συγ-
γραφεὶς παρὰ Νικολάου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου Συναίτου,
ὃς ἡ ἀρχὴ « Ἀρετῆς Ἰπαικός, κέντρον τοῖς φιλαρετίοις εἰς ἑρε-
τήν· ἔχει δὲ ἑλληνιστὸν ἀριστον.

ρου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἐν τῷ ἀγίῳ Ἔθρῳ Ἀποστόλου ἀσκήσαντος.

- * » Καὶ σοὶ προτείνει δεξιάν Χριστός, Πέτρε,
- » Σωθῆντι γυμνῷ ἐκ θαλάσσης τοῦ βίου.

Ὁὗτος ὁ ἀοιδίμος πατὴρ ἡμῶν Πέτρος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, οἱ δὲ γονεῖς τοῦ ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ἐνδοξοὶ, καὶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἔχοντες εἰς τὸν ἑαυτὸν τοὺς ἀγκάτοικον, καθὼς ἀπέδειξε τοῦτο ὁ ἀγαθὸς καρπός, ὁ βλαστήσας ἀπὸ αὐτοῦ· ὁ μέγας δηλαδὴ καὶ θαυμάσιος οὗτος Πέτρος. Τοῦτον λοιπὸν τὸν φίλτατον υἱόν, ἐσπούδασαν οἱ γονεῖς τοῦ νὰ ἐκπαιδεύσωσι, μὲ ὅλην τὴν σοφίαν θείαν καὶ ἀνθρωπίνην, καὶ ἔπειτα τὸν ἐτίμησαν μὲ βασιλικὸν ἀξίωμα, τὸ ὅπολον ὠνομάζετο τῶν Σχολαρίων. Ὁ δὲ τότε βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων, θαυμάσας τὴν ὑπερβολικὴν ἀνδρίαν τοῦ οὐοῦ, ἐποίησεν αὐτὸν, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, πρῶτον ἐπάνω εἰς τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, καὶ ἔπειτα ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, οἵτινες τῷ τότε καιρῷ ἐλεηλάτου καὶ ἐκυρίευον τὰ μέρη τῶν Ῥωμαίων. Πορευθεὺς δὲ ὁ Πέτρος εἰς τὸν πόλεμον, ἐνίκηθη, καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς, κρίμασιν ἀρρήτοις Θεοῦ, ἐκλείσθη ἀπὸ αὐτοὺς σιδηροδέσιμος εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακὴν. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ὁ θαυμασίος ἀπὸ πᾶσαν σωτηρίαν ἀνθρώπων, ὅλος ἐδέετο ἐκτενωῶς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν θαυματουργὸν καὶ μέγαν παρεκάλει Νικόλαον, τὸν ὅποιον ἀπὸ μικρὸν παιδίον εἶχεν εἰς μεγάλην εὐλάβειαν, ὑποσχόμενος, ὅτι ἐὰν ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν φυλακὴν, ἐξάπαντος θὶ παραιτήσῃ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ νὰ γίνῃ μοναχός, καθὼς καὶ πρότερον ὑπεσχέθη εἰς τὸν Θεόν, νὰ κάμῃ τοῦτο τὸ ἴδιον.

Ὅθεν ὁ θεράπων καὶ μιμητὴς τοῦ φιλοφροῦς Θεοῦ Νικόλαος δὲν ἐπαράβλεψε τὴν πίστιν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ οὐοῦ, ἀλλ' ἐφάνη εἰς τὸ δνειρόν του ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Συμεῶν τὸν Θεοδόχον, καὶ ὁμοῦ οἱ δύο ἔλυσαν τὸν Πέτρον ἀπὸ τὰ βάρεια ἐκεῖνα καὶ ἀδιάλυτα δεσμὰ, καὶ τὸν ὠδήγησαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐλθὼν ὁ οὐοῦς, ἐκούρευσε τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα· ἔπειτα ἐμβὰς εἰς πλοῖον, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην· καὶ κατὰ θείαν ἀποκάλυψιν ὁδηγηθεὶς, ἐφθασεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ βίου τοῦ Ἄθω πρὸς νότον κλίνουσαν, ἣ ὁποία τότε ἦτο ἀκατοίκητος ἀπὸ μοναχοὺς καὶ πάντελῶς ἀπερηπάτητος. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρών

ἐν σπήλαιον, ἠούχασεν ἐν αὐτῷ ὁ μακάριος, τρεφόμενος μὲν ἀπὸ ἄγρια χόρτα, γυμνὸς δὲ μείνας τελείως, ἐπειδὴ ὑπὸ τῆς πολυκαριὰς ἐφθάρησαν παντελῶς τὰ ἐνδύματά του· ἐσκεπάζετο δὲ μόνον ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενείων του, καὶ ἦτο ἐζωσμένος φύλλα τῶν χορταρίων. Ὅθεν πολλοὺς πολέμους καὶ διαφόρους πειρασμοὺς ὑπομείνας ἀνδρείως ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἠξιώθη ὁ ἀοιδίμος νὰ λάβῃ θεικὰς ὀπτασίας, καὶ νὰ τρέφῃται μὲ ἄρτον ἀγγελικόν, ὀνομαζόμενον μάννα, τοῦ οὐοῦ ἣ οὐσία ἦτο εἰς τοὺς ἀνθρώπους τελείως ἀγνωστος. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν ὑπεράνθρωπον καὶ ἀγγελικὴν ζωὴν, διανύσας ὁ τρισόβλιος χρόνος ὀλοκλήρους πενήτηκοντα τρεῖς, πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστὸν ἐξεδήμησε. Τὰ δὲ τούτω κατορθώματα ἐφανερώσεν ὁ Θεὸς ἐν τῷ τάλει εἰς ἓνα κυνηγόν, καθὼς διηγείται ὁ κατὰ πλάτος βίος του, τὸν ὅποιον Ἑλληνιστὴ μὲν συνέγραψεν ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης ὁ καὶ Παλαμάς ἐπικαλούμενος, οὗ ἡ ἀρχή, «Ὁὐ δικαίον ἐστίν, ὡς γε μοι δοκῶ» σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λοῦρα· ὁμοίως καὶ ἕτερός τις εὐρίσκειται δὲ καὶ ἄπλοῦς εἰς τὸν Ἐφραίμ. 1

Ἡ ἀγία μάρτυς ANTONINA ἐν θαλάσῃ βλήθεινα, τελειοῦται.

- * » Θαλάμος ἢ θάλασσα νυμφικὸς γίνῃ,
- » Ἀντωνίαν κρύπτουσα νύμφην Κυρίου.

Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικαίας, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ Πρισκίλλιανῶ ἀρχόντος, ἐν ἔτει τβ' (302), φερθεῖσα δὲ ἐμπροσθεν εἰς τὸν ρηθέντα ἀρχόντα διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὁμολογίαν, ἐδάρη εἰς τοὺς μαστοῦς· καὶ τότε μὲν ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ πάλιν ἐφέρθη ἐμπροσθεν τοῦ ἀρχόντος, καὶ κρεμασθεῖσα εἰς ἓν ξύλον, κατακαίεται εἰς τὰς πλευράς· εἶτα ἀπλώνεται ἐπάνω εἰς πυρωμένην ἐσχάραν. Ὑστερον δὲ διετέρασεν μὲ σούβλας πυρωμένας τὰς χεῖράς τῆς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκβήκε μὴ εὐωδία γλυκυτάτη, ὡσὰν ἀπὸ στύρακα. Μετὰ ταῦτα διετέρασεν παρομοίως μὲ σούβλια πυρωμένα τοὺς ἀστράγάλους τῆς, καὶ πάλιν ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐκεῖ δὲ ἔμεινε ταλαιπωρουμένη

1 Ὁὗτος Ἑλληνικὸς σώζεται ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῇ Ἰερᾷ μονῇ τῶν Ἰσῆρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή· «Τὸ τὸς τῶν ἐγίων βίου, καὶ τὴν αὐτῶν θεωρίαν.»

χρόνους δλοκλήτους δύο έπειτα εξήγαγον αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τὴν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Ὁ δσος **ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ** ὁ ἐν τοῖς Λαγάζου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται

- * Ἰουλιανὸς θάπτεται πατὴρ μέγας,
- Ἐπίσκοπος τῶν οὐδὸν ἡμερῶν πλήρης φθίσεως.

* Ὁ δσος **ΖΗΝΩΝ**, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * Θιῶ σίνεστιν, ὡς περ ἠλιζε. Ζήνων,
- Τὸ τῆς Γραφῆς γὰρ, ἐλπίς οὐ καταισχύνει.

Ὁ ἅγιος **ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΣ** ὁ ἐπίσκοπος Λευκοσίας τῆς Κύπρου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * Ἐστῆκε Τριφύλλιος, Ὑψίστου πέλας,
- Ὁσῶν τὸ τριπρόσωπον Ὑψίστου σέλας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου **ΙΩΑΝΝΟΥ** τοῦ στρατιώτου.

- † Ὁ στρατιώτης οὖν χορεύει ἐν πύλῳ,
- Ὅπου στρατιαὶ ἀγγέλων, Ἰωάννης.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΓ'**, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΑΚΥΛΙΝΗΣ**.

- * Τὸν πιστὸν εὐτρέπιζε λαμπρὸν. Νύμφη,
- Ἀκυλίνα σοὶ τέμνεται Νύμφη νῖα.
- Ἀμφὶ τρίτην δεκάτην κεφαλὴν ἐμήθη Ἀκυλίνα.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (398),¹ καταγομένη ἀπὸ τὴν Βίβλον, πόλιν τῆς Παλαιστίνης, ² θυγάτηρ περιφανοῦς ἀρχοντος, Εὐτολμίου ὀνομαζομένου. Ἐβαπτίσθη δὲ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον Εὐθάλιον, ὅτε ἦτο πέντε χρόνων· ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς δέκα χρόνους τῆς ἡλικίας τῆς ἐδίδασκε τὰς συνομηλικούς τῆς κόρας νὰ ἀπέχῃσι μὲν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, νὰ προστρέχῃσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην διαβληθεῖσα εἰς

τὴν ἀνθύπατον Οὐλοσιπτόν, ἀπὸ ἑνὸς καίτοι Νικοδήμου, ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐρωτηθεῖσα, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἔδειραν αὐτὴν δυνατὰ, καὶ σούβλας πυρωμένας διεπέρασαν ἀπὸ τὰ ὠτά της, ὡς τε ἔτρεχον ἀπὸ τὴν μύτην της αἷματα· ἔπειτα λαβοῦσα τὴν διὰ ξίφους ἀποφασιν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν ἀμάραντον τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον τοῦ Φιλοξένου, ἐν τῷ περιτειχίσματι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁσίας μίτρῃς ἡμῶν **ἌΝΝΗΣ**, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς **ΙΩΑΝΝΟΥ**.

- † Μητὴρ καὶ υἱὸς Ἄννα καὶ Ἰωάννης,
- Ἐφθασαν ἅμφω Οὐρανοῦ οἰκίτηρες.

* Μνήμη τοῦ ὁσίου **ΙΑΚΩΒΟΥ** τοῦ ἐξ ἀπάτης τὸν Ἀρχιχριστοῦ, ἦτοι τὸν δαίβολο, προσκυνήσαντος.

- † Οἴησις οὐκ ἔστι τι χεῖρον πίθου,
- Ταύτη γὰρ Ἰακωβὸν ἐχθρὸς ἤπατα.

* Οὗτος ὁ μακάριος Ἰακωβός, ἀγαπήσας τὸν Χριστόν, ἐμίσησε τὸν κόσμον καὶ ἀπετάξατο ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, χωρὶς νὰ χρειασθῆ κανέν ἀπὸ αὐτά· μετὰ ταῦτα ὁμῶς τῶν ὑπερφηανεύθη ἐκ συνεργίας τοῦ μισανθρώπου διαδόλου, ὡς τε ἐτόλμα καὶ ἔλεγε· ποῖος ἄλλος ἠξέυρει καλλίτερον ἐμοῦ τὴν σωτηρίαν μου; Ὅθεν μετεχειρίσθη πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας ὄχι μὲ τὴν ἐρώτησιν τῶν ἐμπείρων, καθὼς διδάσκουσιν οἱ θεοὶ πατέρες, ἀλλὰ μὲ τὸ ἴδικόν του θέληρα καὶ τὴν αὐταρέσκειαν, διὰ τοῦτο καὶ ἠπατήθη ἀπὸ τοῦς δαίμονας. Ἐλθὼν δηλαδὴ πρὸς αὐτὸν πονηρὸς τις Ἄγγελος, ἦτοι δαίμων, μετασχηματισθεὶς εἰς Ἄγγελον φωτός, εἶπεν αὐτῷ· καθάρισον τὸ κελλίον σου, καὶ ἀνάψας φῶτα καὶ λαμπάδας καὶ καπνίσας αὐτὸ μὲ μῦρα καὶ θυμιάματα, εὐτρέπισον τὸν ἑαυτὸν σου, διότι ὁ Χριστὸς, εὐαρεστηθεὶς εἰς τὴν ἀσκησίαν σου, ἔρχεται τὴν νύκτα ταύτην εἰς νὰ σὲ δώσῃ πολλὰς χάριτας. Ὁ δὲ ἀνόητος Ἰακωβὸς ἐξ οἴησεως ἀπατηθεὶς, ἐποίησεν αὐτά. Ἦλθε λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ Ἀντίχριστος μὲ δόξαν καὶ φαντασίαν πολλήν· εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτός· ὅθεν ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ Ἰακωβός, ἐπροσκύνησεν αὐτόν, ὁ δὲ δαίβολος κτυπήσας τὸν Ἰακωβὸν εἰς τὸ μέτω-

¹ Ὁ δὲ προσέθεσε τὰς χρονολογίας ἐν τοῖς ὠρολογίοις θέλει, ὅτι αὕτη ἔβλησεν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἐν ἔτει ρι' (118).

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται « Καὶ Βίβλον ἀρχοντος, τῆς Παλαιστίνης» ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς Βύβλος γράφεται διὰ τοῦ υ. φιλοῦ.

πον, κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν, δὲν ἐστάθη, ἀλλ' ἐπέστρεψεν ὀπίσω καὶ ἐφυγε.

Τὸ πρῶτὸ δὲ θρηγῶν ὁ Ἰάκωβος, ὑπῆγεν εἰς ἓνα γέροντα. Ὁ δὲ γέρον πρὸ τοῦ νὰ ἀκούσῃ κἀνένα λόγον ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον λέγει πρὸς αὐτόν, φύγε ἀπ' ἐδῶ, διότι ἐνεπαίχθης ἀπὸ τὸν Σατανᾶν. Ὁ δὲ Ἰάκωβος ἐκλαίει καὶ ἐσύντριβε τὴν καρδίαν του· τότε ὁ γέρον ὄνειδισας αὐτὸν πολλὰ καὶ κατηχῆσας, ἀπέστειλεν εἰς Κοινόβιον. Ὁ δὲ ὑπακούσας ὑπῆγεν εἰς Κοινόβιον, καὶ ἐδοῦλευεν εἰς τὸ μαγειρεῖον χρόνους ἑπτὰ μὲ πολλὴν ταπεινώσιν καὶ ὑπακοήν· ἔπειτα ἐκάθισεν εἰς κελλίον μόνος ἄλλους ἑπτὰ χρόνους, ἐργαζόμενος ἐργόχειρον μέτριον, καὶ φυλάττων κανόνα ἀκριβῆ· καὶ οὕτω μαθὼν τὴν ἀπλανῆ ὁδὸν τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὴν διακρισιν, ἔγεινε θαυματουργὸς ἐξαισιος, καὶ οὕτω τελειώσας τὴν ζωὴν του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* Ὁ ἅγιος **ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΣ** Ἐπίσκοπος Βόστρον, ¹ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τὸν Ἀντίπατρον πλούσιον, Σῶτερο δέχθη,
- » Τῶν ἀρετῶν φέροντα κορυφὰ μέγχι.

* Ὁ ἅγιος **ΕΨΑΥΓΙΩΣ** Πατριάρχης Ἀρτιουχίας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τὴν βασιλείαν κληρὸν εὔσε τὴν ἄνω,
- » Σὴν Πατρὸς εὐλόγιος εὐλογητένοιο.

* Οἱ ἅγιοι **μῦροι** (ἦτοι δέκα χιλιάδες) μάρτυρες ἔθιμο τελειοῦνται.

- » Νικᾶ περὶ οὐρα μυριάς διὰ ξίφους,
- » Πικρούσα καὶ γὰρ ἡ Θεοῦ νικᾶ φάλαγγ.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΔΙΟΔΩΡΟΣ** ὁ ἐξ Ἐφέου ἐσταυρωθεὶς τελειοῦται.

- » Ἀνῆλθε Διόδωρος εἰς Σαυροῦ ξίλον,
- » Τιμῶν Ἰησοῦν οὐ πάθος σταυροῦ ξίλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΔ΄**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου **ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ**.

- » Ἥλιον Ἰππ'· τὸν δὲ διπλοῦν Ἥλιον
- » Εἰς οὐρανοῦ ἀνήγον ὡς ἵπποι νόες.
- » Πότμον Ἐλισσαῖος δεκάτη λάχεν, ἠδὲ τετάρτη

¹ Τούτου τοῦ Ἀντιπάτρου εὐρίσκονται ἐν χειρογράφοις λόγοι τινεῖς, καὶ δὴ καὶ Ἐγκώμιον εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου.

Ὁστος ἦτο υἱὸς Σαφᾶτ ἀπὸ Ἀελμουθ ἐκ τῆς γῆς τοῦ Πατριάρχου Ρουβὶμ· συνέβη δὲ εἰς τὸν Προφήτην τούτον ἐν τρωατικῶν, διότι ὅτε αὐτὸς ἐγεννήθη εἰς τὰ Γάλαλα, ἢ χρυσοδάμαλις ἢ ἐκαὶ προσκυνοῦρμῆνη, ἐδόθησέ με τὴν μεγάλην βοτῆν, ὥστε ἠκούσθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς θεωρήσας εἰς τὰς δύο πέτρας τὰς ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ κρημασμένας, ἀπὸ τὰς ἀποίας ἡ μία ὠνομάζετα **Ἐλισσαίος**, καὶ ἡ ἄλλη, Ἀλήθεια, εἶπε τὸν λόγον τούτον, Σήμερον ἐγεννήθη προφήτης εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ ὁποῖος θέλει κρημνίσει τὰ γλυπτὰ, καὶ θέλει συντρίψει τὰ χωνευτὰ εἰδωλὰ. Ὅτε δὲ ὁ προφήτης οὗτος Ἐλισσαῖος ἐφθάσεν εἰς ἡλικίαν καὶ ἐχρίσθη προφήτης ὑπὸ τοῦ Ἡλιοῦ, πολλὰ θαυμάσια ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ μέσου αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἀπέθανεν ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Σεβαστούπολιν τὴν ἐν Σιμαρρία· εὐρισκόμενην. Οὗτος ὁ προφήτης ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς Ἀριστεῦ παρουσίας, καὶ τὰ νερά τῆς Ἱερλιῶ, τὰ ὅποια ἔκαμαν ἀτέκνους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ ζῶα ὅσα τὰ ἔπινον, τὰ ἰάτρευσε ῥίψας ἅλας εἰς αὐτὰ καὶ εἰπὼν «Τὰδε λέγει Κύριος, ἰατρεύω τὰ νερά ταῦτα.» Οὗτος ἀνέστησεν καὶ δύο νεκροὺς, ἓνα ὅτε ἦτο ζωντανός, τὸν υἱὸν ὀνηλαθῆ τῆς Σωμανιτιδος, καὶ ἄλλον μετὰ τὸν θάνατόν του. Οὗτος τὸν μὲν Νσεμᾶν τὸν Σύρον ἐκαθάρισεν ἀπὸ τὴν λέπρα, τὸν δὲ ὑπηρετήν του Γιεζῆν, λεπρὸν ἐποίησε εἰς τὴν φιλαργυρίαν καὶ παρακοήν του. Οὗτος καὶ τὰ ρεῖθρα τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου κτυπήσας μετὰ τὴν μελωτῆν τοῦ Ἡλιοῦ, τὰ ἔσχισε καὶ τὰ διεσπέρασε, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐποίησε θαύματα. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ συναΐσις εἰς τὸν ἀγιώτατον καὶ προφητικόν του ναόν. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν **ΜΕΘΟΥΔΙΟΥ** τοῦ Ὁμολογητοῦ, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Μεθόδιον φωστῆρα τῆς ἐκκλησίας,
- » τὸ τῆς τελευταῖης ἐβανύει συγγόν νεφός.

¹ Σημειοὶ δὲ ὁ Διοσίδιος· ἐν σελ. 473 τῆς Δωδεκαβιβλίου, ὅτι εἰς τὸν ἑβδομὸν χρόνον Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἦτοι ἐν ἔτει υἱέ (415), ἐφέρθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὸ λείψανον τοῦ προφήτου τούτου Ἐλισσαίου, καὶ κατετέθη ἐν τῇ μονῇ Παύλου τοῦ λεπροῦ καὶ κρηπόντως. διὸ εἰς λεπρὸν ἰάτρευσε τὸν Νσεμᾶν, λεπρὸν ἐποίησε τὸν Γιεζῆν, καὶ τελευταῖον εἰς τὴν μονὴν τοῦ λεπροῦ κατετέθη. Φαίνεται δὲ ὅτι ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν μετακομισθήσαν πάλιν τὸ λείψανον του, καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ κατὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν ναῶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων. Ἡ κατάθεσις δὲ αὕτη ἐρᾶζεται κατὰ τὴν εἰρησῆν τοῦ Ἰουνίου.

Οὗτος ὁ ἄγιος καὶ μέγας Πατριάρχης καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ Μεθόδιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ εἰκονομάχου Θεοφίλου, ἐν ἔτει ωκθ' (829) καὶ ἀνέτρεψε μὲν τὴν πλάνην καὶ ἀίρεσιν τῶν εἰκονομάχων, με σοφὰς καὶ γραφικὰς ἀποδείξεις, ἐστερέωσε δὲ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐβεβαίωσεν. Ὅθεν πολλὰς κακοπαθείας καὶ τιμωρίας ὑπομείνας ὁ αἰδιδίμος ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, διότι ἐπροσκύνει τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἀνεπαύθη καὶ ἐξεδήμησε πρὸς τὸν Κύριον. Τελείται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἀγιώτατον αὐτοῦ ναόν, ὃ ὅποιος εὐρίσκεται εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους τοὺς μεγάλους, ὅπου εἶναι καὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον. ¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἡγομαρτύρου ΚΥΡΙΛΛΟΥ Ἐπισκόπου Γορτύνης, τῆς ἐν τῇ γῆνῳ Κρήτης.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὅτε ὁ ἅγιος οὗτος Μεθόδιος ἦτο ἐξωρισμένος ἀπὸ τὸν Θεοφίλον εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ κεκλεισμένος εἰς ἓνα τάφον ἡμοῦ με δύο ληστὰς, ἔγραφον αὐτῷ Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης οἱ γραπτοὶ δι' ἰαμβικῶν στίχων με ἓνα ψαλμὸν οὕτω·

- Τῷ ζῶντι νεκρῷ καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ
- Νεῖοντι τὴν γῆν καὶ πατοῦντι τὸν πόλον
- Γραπτοὶ γράφουσι, δέσμοι τῶν δεσμίῳ

πρὸς ἐλπίους δὲ οὗτος ἀπεκρίθη με τὸ αὐτὸ ἰαμβικὸν μέτρον, καὶ με τὸν αὐτὸν ψαλμὸν, οὕτω γράψας·

- Γοῦ; ταῖς Βίβλοισιν οὐρανῶν κλησιγράφου
- Καὶ πρὸς πρόσωπα σωφρονῶς ἐστιγμένους
- Προσεῖπεν ὁ ζῶνταπος ὡς συνδεσμίους.

Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν τάφον ἔφερναν εἷς χριστιανὸς ἄλιον ἐνὸς ἀβαλοῦ, καὶ ἄλιον εἰς τὴν κανδήλαν· μίαν δὲ ἑβδομάδα δὲν ἔφερε καὶ ἀνεπλήρωνεν ὁ Θεὸς τὸ ἐλλείπον διὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ εἷς ληστῆς, καὶ δὲν εἶχε προσταγὴν ὁ ἅγιος νὰ ἀνοίξῃ τὸν τάφον, καὶ νὰ ἐκβάλῃ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ διὰ νὰ τὸ θάψῃ. Ὅθεν ἐπέμεινε ὁ αἰδιδίμος γενναῖος τὴν βρωμῶν ἡμοῦ με τὸν ἄλλον ληστὴν, ἡ ὅποια ἦτον μία με γάλη τιμωρία. Φιλολόγος δὲ ὢν ὁ βασιλεὺς Θεοφίλος, εὗρε μίαν ἀπορίαν εἰς βιβλίον, τὴν ὅποιαν, ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ φιλόσοφος Λέων δὲν ἐδυνήθησαν νὰ λύσωσιν, ἔλαβεν αὐτὴν εἷς Κουδικουλάριος, καὶ με θέλημα τοῦ βασιλέως ὑπῆγεν εἰς τὸν φρον διὰ νὰ τὴν λύσῃ. Ὁ δὲ Μεθόδιος εἶπεν αὐτῷ εὐθύς· καλῶς ἤλθεσ, ἀδελφὲ Κουδικουλάριε Ἰωάννη, οἶδα τίνας χάριν ἐστάλεις παρὰ Θεοφίλου· ἀλλὰ δός μοι χάρτην καὶ μέλαν. Αὐτῶν δὲ ταῦτα ὁ ἄγιος, ἐν τρεῖσι λύσεσιν ἠρμήνευσεν τὴν ἀπορίαν· ὅθεν εὐλασθηθεῖ· αὐτὸν ὁ Θεοφίλος, τὸν ἔφερον εἰς τὴν βασιλείαν, χωρὶς ὁμοῦ νὰ τὸν συναναστρέφῃται. Ὁ δὲ ἕτερος ληστῆς ἔειπεν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐθαυματούργει. (σελ. 694 τῆς Δωδεκακτίδου.)

• Ἐὶ καὶ γέρων Κίριλλος ἦν ὁ Γορτύνης,
• ἠβῶσαν εἶχε πρὸς ἕξος τὴν καρδίαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Κύριλλος διανύσας τὴν ζωὴν τοῦ ὁσίου καὶ ἀσκητικῶς, ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος τῆς ἐν τῇ Κρήτῃ Γορτύνης, κατὰ τὸν ἐξηκοστὸν ὀγδοὸν χρόνον τῆς ζωῆς του. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκυβέρνησε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ χρόνους εἰκοσιπέντε, παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγριανόν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγθ' (299), ἐπειδὴ ἐκίρυντε παρρησία τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐδέθη καὶ ἐρρίφθη μέσα εἰς πυράν. Ἀλλὰ τὰ μὲν δεσμὰ ἐκάησαν, καὶ τὰ ξύλα ὅλα τῆς πυρᾶς ἐγειναν στάκτη, ὁ δὲ ἅγιος ἔμεινε ἀφλεκτός· διὰ τοῦτο τότε μὲν ἀφέθη ἐλεύθερος, ὕστερον δὲ ἐπειδὴ πολλοὺς Ἕλληνας ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου. Βαλόντες λοιπὸν οἱ ὑπηρέται εἰς τὸ στόμα τοῦ ἁγίου χαλινόν, τὸν ἐφόρτωσαν εἰς ἓν ἀμάξιον ἐπειδὴ δὲν εἶδονατο νὰ περιπατῇ, διότι ἦτο ἐννενήχοντα τριῶν χρόνων γέρων. Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς ἓνα τόπον ὀνομαζόμενον Ράζον, ἐκεῖ ἐστάθησαν τὰ βόδια τοῦ ἀμαξίου μόνα των, διότι ἤλθε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἡ ὅποια ἐπρόσταξεν, ἐκεῖ νὰ σταθῶσιν. Ὅθεν κλίνας τὸν λαμόν του ὑπὸ τῆν σπάθην ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος διπλοὺς τοὺς στεφάνους, καὶ ὡς ἱεράρχης, καὶ ὡς ἀθλητῆς τοῦ Κυρίου. ¹

* *Ἡ ὄσια ΙΟΥΛΙΤΤΑ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* *τὴν Ἰουλίτταν ἐξάγει τοῦ σαρκίου,
• ὁ σαρξ δι' ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ φανείς λόγος.*

* *Ὁ ὄσιος ΝΗΦΩΝ ὁ ἐν τῇ ὄρει τοῦ Ἄβω κτ σκήμας, κατὰ τὸ ἔτος α τ. λ', (1830), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

¹ Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι παρὰ τῶν Δοσιθῆω Ἱεροσολύμων φέρεται καὶ ἄλλος Κύριλλος Γορτύνης ἡγομαρτύς. Θωμαῖ; γάρ τις ὑποκρίθει, ὅτι εἶναι υἱὸς Κωνσταντίνου βασιλέως τοῦ τυρλωθέντο: ἐν ἔτει ψκ' (780, ἦλθε κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως με βροθήσαν διαφόρων γενῶν, κινήσας ἀπὸ Συρίας, καὶ ἐκράτησεν ὁ πόλεμος ἐτη τρία. Ὅθεν εὐρόντες ἄεταν οἱ Σαρακηνοὶ ἔλαβον τὴν Συκελίαν, τὴν Καλαβρίαν, καὶ ἄλλους τόπους τῆς Ἰταλίας, εἰς δὲ τὴν Κρήτην καὶ ἐκποίησαν· ὅθεν ἔκτισαν τὸν Χάνδακα, καὶ ἐκυρίευσαν ἐννενήχοντα πόλεις. Κύριλλος δὲ ὁ Γορτύνης πιασθεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπειδὴ οὐκ ἠνῆθη τὸν Χριστὸν, ἐσφάγη· ἔβρω δὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ μῦρον, ὅστε ἀπεσπῆγγίζον μὲν τὸ αἷμα με σπόγγους, ἀλλὰ τοῦ αἵματος τὸ χρῶμα ἔμεινε ἀναλλοίωτον. (σελ. 579. τῆς Δωδεκακτίδου.)

- † * Πόρων δ' ἦσαν ἐπὶ τῶν πραγμάτων
- * Ἡψεί νοὺς γὰρ διέδραμε τὸν βίον. *

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησεν ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ **ΙΕ΄**, μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΑΜΩΣ**.

- * Ἀμὼς ὁ συκίμεια κνίζων αἰπόλος,
- * Ἐδὲν τραγὰ τὰ δένδρα κνίζων οὐκέτι.
- * Πέμπτη ἐκ βιότοι' Ἀμὼς· δεκάτη τε ἀπέπτη.

Οὗτος ἦτο πατὴρ Ἠσαίου τοῦ προφήτου, καὶ ἐγεννήθη ἐν τῇ χώρᾳ Θεκουέ, εἰς τὴν γῆν τοῦ πατριάρχου Ζαβουλῶν. Ἐπροφήτευσεν δὲ χρόνους πενήτηντα ², ὧν πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ χρόνους ψυθ' (799). Ἀμεσίας δὲ ὁ ψευδοτερεὺς Βασιθῆλ, πολλάκις αὐτὸν ἔδειρε καὶ ἐκατηγόρησε· καὶ τελευταῖον ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμεσίου ἐθανάτωσεν αὐτὸν, κτυπήσας τὸν μῆνιγα τοῦ μακαρίου με' χονδρὸν ῥαβδίον, ἐπειδὴ ἦ λεγγεν αὐτὸν ὁ ἅγιος προφήτης διὰ τὰς χρυσᾶς δαμάλεις, τὰς ὁποίας ἐπροσχύνουν οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ ἐλάτρευον ὡς θεοὺς. Ὑπῆγε δὲ εἰς τὴν πατρικὴν του γῆν, ἀκόμη ὧν ζωντανός, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐκοιμήθη καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων του. Ἀμὼς δὲ θά εἶπῃ καρτερός, πιστός, λαὸς σκληρός στερεός. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος μαλλιάτος, γέρων σχεδόν, τὸ γένειον ἔχων ὀξύ, καὶ παρόμοιος εἰς τὸ εἶδος με' τὸν Θεολόγον Ἰωάννην.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΔΟΥΛΑ**, ξίφει τελειοῦται.

- * Δουλαῖς ζῴνοι· δουλικὸν μὴ δοὺς σέβας,
- * Ἦνεγκε σαρκός, ὡς Θεοῦ δούλου, ξέσεις.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν καλουμένην Ζεφύριον Πραιτωριάδα, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας· ἐπειδὴ δὲ ὡμολόγει τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ἀληθινόν, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον καὶ ἐδάρη δυνατά. Διτηγηθεὶς δὲ ὁ ἅγιος τὸν Ἑλληνικὸν μῦθον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἀπόλλων ἐρασθεὶς τὴν Δάφνην, ἐκυνήγησεν αὐτήν, καὶ δὲν ἐπέτυχεν τὴν ἐπιθυμίαν του, ἐκί-

νησε τὸν ἡγεμόνα εἰς περισσότερον θυμόν. Ὅθεν πάλιν ἔδειραν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν, ἀφ' οὗ τὸν ἔβαλον ἀνάσκελα ἐπὶ μᾶς ἐσχάρας πεπυρωμένης· μετὰ ταῦτα πάλιν ἤπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἄλλην ἐσχάραν, καὶ βρέξαντες τὴν κεφαλὴν του με' ελαιον, ἔβαλον ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἠναμμένα κάρβουνα· Ἔπειτα ἐχάραξαν τὴν ῥάχιν του με' σίδηρα, καὶ τὰς πληγὰς τῶν χαραγμάτων ἔτριψαν με' τοῦβλα καὶ ὀξύδιον· ὕστερον δὲ κατεσύντριψαν τὰς σιαγῶνας καὶ τὰ σκέλη του. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα περὶ τοῦ Χριστοῦ, πῶς νομίζεται Θεὸς ἐνῶ ἐγενεὶν ἄνθρωπος; ἤρτισε καὶ ἐδιηγήθη ὁ ἅγιος ἐν συντομίᾳ ὅλην τὴν ἐσσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου. Φερθεὶς δὲ πάλιν εἰς ἄλλην ἐξέτασιν, ἠναγκάσθη νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· ἐπειδὴ δὲ θεληματικῶς δὲν ὑπῆκουσεν εἰς τοῦτο, ἔβαλον με' βίαν εἰς τὸ στόμα του σπονδὴν οἴνου, ἧτις εἶχε προφερθῆ εἰς τὰ εἶδωλα· ἀλλ' ὁ ἅγιος τὴν ἐπτυσε. Τούτου χάριν ἐρέμασαν αὐτὸν, καὶ τὸν ἐξέσχισαν τῶσον πολλὰ, ὥστε αἱ μὲν παρεῖαι τοῦ προσώπου καὶ τὰ κόκκαλά του ἐγυμνώθησαν ἀπὸ σάρκας, τὰ δὲ ἐντόσθιά του ἐκβῆκαν ἔξω. Ἐπειτα ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ τρέχῃ ἕως εἰκοσὶ μίλια, καὶ οὕτως ἀποκαμῶν ὁ αἰοιδίμος ἀθλητῆς, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

* Ὁ ἅγιος ἀπόστολος **ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * * Φουρτουνάτος καύχημα τοῖς Ἀποστόλοις,
- * Κεὶ τοῖς ἀθληταῖς, τὴν κάραν τετμημένος.

* Ὁ ἅγιος ἀπόστολος **ΑΧΑΪΚΟΣ** ¹ λιμῶ καὶ δίψῃ τελειοῦται.

- * * Λιμὸν λύει σοι καὶ τὸ δίψος, παμμακάριε,
- * Ὅς εἶπε, διψῶ, Δεσπότης ἐπὶ ξύλου.

* Ὁ ἅγιος ἀπόστολος **ΣΤΕΦΑΝΑΣ** ² ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

¹ Περὶ τοῦ Ἀχαϊκοῦ τούτου γράφει ταῦτα ὁ Παῦλος. «Καίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Ἀχαϊκοῦ» (Α΄ Κορ. εἰ. 17.)

² Περὶ τοῦ Στεφανᾶ τούτου γράφει ὁ αὐτὸς Παῦλος. «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, οἴσατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαιῆς, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς.» (Α΄ Κορ. εἰ. 13.) Καὶ περὶ τῶν τριῶν ὁμοῦ λέγει ὁ αὐτὸς Παῦλος. «Καίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ, καὶ Φουρτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ἑμὸν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπέβρασαν. Ἀνέκπυσαν γὰρ τὸ ἑμὸν Πνεῦμα, καὶ τὸ ὑμῶν, ἐπέβρασαν ἅπαντες ἐν τοῖς τοῖστέτοις.» (Α΄ Κορ. εἰ. 17.)

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νῆεν Ἐκλόγιον. Τούτου εὐρίσκειται καὶ Ἀκολουθία παρὰ τῇ Σαχίται τοῦ Καρακαλιβίου.

² Ἐν δὲ τῇ Ἐρολογίῳ γράφεται, ὅτι ἐπροφήτευσεν ἐπὶ τῇ Ζακχαρίᾳ.

- Εὐφρ στεφάνῳ τὸν Στεφάνῳ μοι νότι,
- Φορεῦντα τὸν στέφανον, οὐ βροχεῖς; πόνοι.
- Ὁ δσος **ΟΡΤΙΣΙΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- Ἀμῶμος Ὀρτίσιος ἦκει σοι λόγι,
- Οὐ μῶμον εἶπεν οὐδ' ὁ μῶμος ἰσχύσει.
- Ὁ δσος **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- Ἰερώνυμον τὸν μέγαν τεθνηκότα,
- Μέγας μένει στέφανος οὐκ ἀπεικῶται.

Περὶ τοῦ Ὀρτίσιου, ἢ Ὀρτίσιου τούτου ἀναγνωσκόμεν ἐκ τῆς χειρογράφου Παράδοξου τῶν πατέρων, τον τυνα/θόντα ὑπο Καλλισίου ἐπισκόπου Ἐλενουπόλεως: τί δὲ ἀναγνωσκόμεν; οὗτος εἶπε: «Νομίζω δεῖ εἶναι μὴ ὁ ἀθροιστικὸς ὡς λέγει, κτλ. ἐκ τοῦ καρδίου καλῶς, πάντα τὰ καλὰ ὅσα ἤλουεν, ἐπιλαμβάνεται καὶ ἀμελεῖ, καὶ οὕτως ὁ ἐχθρὸς ἐβρών ἐν αὐτῷ τόπον, καταβάλλει αὐτόν. Ὡς περὶ γὰρ λόγος σκισμαθῆς καὶ πρῶτον, εἰς ἀμεληθῆ λαβεῖν ἴσκιον, κατ' ὀλίγον σβέννυται, καὶ λοιπὸν ἐνδυναμοῦται τὸ σκότος κατ' αὐτοῦ... οὕτως καὶ ψυχῆς ἀμελείης, ὅσον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑποχωρεῖ, ἕως τὰς ἀποσεσθῆ ἢ θερμῆ αὐτῆς.» Καὶ πάλιν εἶπεν ὁ αὐτὸς ἠλίθιος, ὡς ἡ βελλομένη εἰς θεμελίον ἐγγύς ποταμοῦ, οὐκ ἐπιμένει μίαν ἡμέραν ὀπτι δὲ οὕτα, ὡς λίθο διαμένει. Οὕτως ὁ ἄθροιστικὸς σπρ-τὸν φρονεῖα ἔχων, καὶ μὴ πωλοθεῖς κατὰ τὸν ἰωσήφ (τον Πάγκαλον ὄηλ.) τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ, λυσιπαικτοῦ ἐκπροσθῆναι εἰς ἀρχὴν. Πολλοὶ γὰρ τῶν τοιούτων οἱ περσασμοὶ ἐν μέσῳ κτηρίων ὄντων. Καλὸν δὲ τινα εἶδοτα τὰ ἴδια μέτρα, ἀποφεύγειν το βροχοῦ τῆς ἀρχῆς.»

Ὁ δσος οὗτος Ἰερώνυμος ἐστὶν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων μετὰ τὸν μέγαν Θεολόγον Γρηγόριον, τοῦ ὀνόματι καὶ μαθητῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ (ὁ δὲ ἔλπειρος τριῶν γλωσσῶν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ἱερὸς Λύγουστινος, Ἑλληνικῆς, Ἑβραϊκῆς, καὶ Λατινικῆς. Ὁθεν, τῆς μὲν πλάκῃ Γραφῆς τινὰ βιβλία, ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς εἰς τὴν Λατινίδα μεθραμῆνευσε, τὴν δὲ κρινὴν ἢ τινα μόνον μέρη ἐπεδωρῆσε. Καλεῖται δὲ ἡ ἐκ τῆς Ἑλληνίδος εἰς τὴν Λατινίδα μεθραμῆνευσε: αὐτοῦ, Βιβλίατα. Ἐξ τῶς ὁ πατὴρ ἠσούχεν ἀσκητικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐν τῇ ἁγίᾳ Βηθλεέμ. Ὅτε δὲ ἐγήρασεν ἀνέγνωσε τὰ συγγράμματα Ἰσα ἐποίησαν ἐν τῇ νεότητι τοῦ, καὶ ἔλεγεν «Ἰσχυρόμαι γέροντων ὄν, ὅρῃ ὅσα συνέγραψα νέος.» Ἐλεγε δὲ τοῦτο, ὡς λαβεῖν ἐν γήρατι γνῶσιν ἀκριβεστέρων τῶν πραγμάτων.

Ὁ δὲ Δοσίθεος λέγει περὶ αὐτοῦ, δεῖ τῷ κατὰ τὸ γένος: Δαλματίας, ἤτοι Σλαβούνοσ. ὕπηγε δὲ καὶ ἐκοιμήσθη εἰς τὴν Βηθλεέμ ὅθεν ἐκεῖ συνέγραψεν, ἐκεῖ ἀσκήτευσεν, ἐκεῖ ἐθεολόγησεν, ἐκεῖ ἐκοιμήθη. Διο σφαλλοῦσιν, ὅσοι λέγουσιν αὐτὸν διδάσκαλον Δυτικόν, ἂν καὶ ἡ Ἐκκλησία οὐ διακρίνει κατὰ τὴν εὐσέβειαν, Ἰουδαίων, Σκύθων, Ἑλλήνων, ἢ βέρβαρον ὡς Ἀνατολικοῦσ καὶ Δυτικοῦσ διδασκάλουσ, ἀλλ' ἀπλῶς ἔχει πάντας ἁγίους πατέρας καὶ διδασκάλουσ. Ὅταν δὲ οὖν διηγῆται τοὺς τόπουσ τῶν ἁγίων, τότε ὁ Ἰερώνυμος ἀνατολικῶσ μάλλον πρέπει νὰ ὀνομασθῆ, καὶ Ἱεροσολυμίτης, παρὰ Δυτικῶσ. Καθὼσ καὶ ὁ Λύγουστινος Ἀφρικανῶσ ἐστίν, καὶ οὐρὶ Δυτικῶσ ἢ Δυτικῶν ἁγίουσ. Ἦτο δὲ ὁ Ἰερώνυμος πέντε γλωσσῶν εἰδημόν: ὅθεν καὶ πεντάγλωσσοσ ὀνομασθῆ: διότι ἐκτός τῆς Ἑ-

- Ἡ ἁγία γὰρ τοσ **ΓΡΑΥΣ** ἔχει τελειοῦται.
- Ὅθεις θεοί: Γραυί, ἢ ταθήτοιο ζῆτοσ;
- Χαίρω, ταθήτωσ τοίσ θεοίσ γαρ οὐ θίω.
- Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυροσ **ΝΕΡΣΗ**.
- † ἡ Νερσῆσ ἀπάλλθη διὰ τοῦ μαρτυρίου.
- Ὅπου ἀθλητῶν αἰ χορεῖται ἐν πόλῳ.
- Ἡ σύναξισ τῆσ ὑπεραγίωσ **Δεσποτῆσ ἡμῶν Θεοτόκου** πέγαν ἐν τοίσ Μαγανικίοσ.
- Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοίσ πατρός ἡμῶν **Αἴγουσ-ΣΤΙΝΟΥ**, ἐπισκόπου Ἰαπύνοσ.
- † ἡ Ἐλωτι φλεγχέται τοῦ Θεοῦ, Λύγουστινε,
- Φωστῆρ εἰδείχθησ πνευματιστοσ μάκαρ.

βραϊκῆσ, Λατινικῆσ καὶ Ἑλληνικῆσ ἔξευσε καὶ τὴν γλωσσῶν Χελδοσίων καὶ τῶν Περσῶν. Ζῆτοσ δὲ χρόνου ἐννενηκονταεπτά, ἐλομηθη καὶ ἐταρῆ εἰς τὴν ἁγίαν Βηθλεέμ, ὡ γὰρ εἶπε ὁ Μαρκελλίνουσ εἰς τὸ χρονικόν τοῦ ἀρκεῖ δὲ εἰς ἔκτινον αὐτοῦ τὸ λόγιον τοῦ Κασσιανῶσ λέγοντοσ: «Ὁ ἴδιουσ Ἰερώνυμουσ τῶν Ὀρθοδόξων ὁ Καθηγητῆσ, οὗ τὰ συγγράμματα λαμπουσι ὡσ θεῖα καὶ λαμπάδε, πνευματικῶσ, καὶ φεγγουσι, ὡσ ἡλιακαὶ κητῆσ, ἀπο τῆσ Ἀνατολῆσ εἰσ εἰς τὴν Δύτιν.» ὁ δὲ Δοσίθεοσ ἅγιον ὀνομαζέται αὐτόν. (καὶ ὄρα σελ. 204 καὶ 205 τῆσ Δωδεκαβιβλίου.)

Σημειώμεν δὲ καὶ τοῦτο ἐν αὐτῶσ ὡσ ἄνω εἰδῶσμεσ, δεῖ ὁ θεοίσ οὗτοσ Ἰερώνυμοσ, ἡ ὁ ἄλλοσ φίλοσ μετὰ τὸν ἅγιον Λύγουστινον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεοίσ Λύγουστινοσ ἀπεφασίεσ νὰ γράψῃ τοσ περὶ Ἡολέωσ Θεοῦ βιβλίον, ἠθέλησε νὰ γράψῃ εἰς Παλαισ ἰνῆν πρὸσ τοῦτον τὸν ἅγιον Ἰερώνυμον, καὶ νὰ τον ἐρωτήσῃ πῶσ γνῶμεν εἶχε περὶ τῆσ μακαριότητοσ τῆσ ὀνομασίωσ ἐκείνησ πόλεωσ τοῦ Θεοῦ. Ὁμοίωσ εἰωσ οὐ νὰ στείλῃ τὸ γράμμα πρὸσ αὐτόν, συνείδη νὰ τελευτήσῃ ὁ θεοίσ οὗτοσ Ἰερώνυμοσ. Τότε αὐτοσ ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν ἱερὸν Λύγουστινον καὶ τῷ εἶπε ταῦτα τὰ λόγια: Βλεπε, ἡμπορεῖσ ποτὲ νὰ ἀριθμήσῃ τὸσ ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, ἢ τὰ βράνεια τῆσ θαλάσσοσ; ὅχι βεβίαται. Ἦμαρτε λοιπον δεῖ τοῦτο εἶναι νυκολώτερον, παρὰ το νὰ διηγῆσῃ τῆσ μακαριότητα τῆσ ὀνομασίωσ πόλεωσ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ προαδέισου τῆσ ὄρασ: διότι τοσόν εἶναι αὐτῆσ ὑπερβολικῆσ καὶ ἀκατάληπτοσ, ὡστε ἐν ἐγῶ μετὰ θάνκτον ἐν ἔδλεπον ταῦτην, βεβαίωσ: δὲν το ἐπίσταται ποτέ. Τόσον δὲ ἀπέχει ἡ πραγματικῆσ ὄρασ αὐτῆσ καὶ μακαριότητοσ τοῦ Ἡολέωσ Θεοῦ, ἀπο ἐκείνην, ἢν ἐγῶ ἐφανταζόμεν ἀσάφησ ζωντανόσ ὡσ ὡστε ἀπειρώσ καὶ ἀσυγκρίωσ αὐτῆσ εἶναι μεγαλιτέρα καὶ θαυμασιωτέρα ἀπο ἐκείνην» (παρὰ τῷ Ἡολέωσ Θεῶσ, σελ. 317.)

Ὁ θεοίσ καὶ ἱερὸσ οὗτοσ Λύγουστινοσ, ὁ καὶ Ἀυτῆλοσ ὀνομαζόμενοσ ἐγεννήθη ἐν Ταγέσθῃ τῆσ ἐν Καρχηδόνῃ (ἤτοι τῷ νῦν Τουνεζίω) Νουμυδίασ, καὶ ἤμασεν ἐπὶ τῆσ βυζαντινῆσ Θεοδοσίωσ τοῦ μεγάλου ἐν εἰρήνῃ 340 διήρκεσε δὲ καὶ εἰωσ τῶν χρόνων Ἀρκαδίωσ καὶ Ὀνωρῆου τῶν υἱῶν αὐτοῦ, γενόμενοσ ὀρθόδοξοσ χρόνων γέρονσ. Σπουδάσασ δὲ τὴν Ἑλληνικῆν γλωσσῶσ, προθυμώτερον ἐσπούδασε τὴν Λατινικῆν. Ὅθεν καὶ ἐγεννήθη ἐμπειρότατοσ εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ρη-

Τὰς τῶν σῶν Ἀγίων προαθείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', *κηρὴν τοῦ ἐν ὁρίοις πατρὸς ἡμῶν ΓΥΧΩΝΟΣ, Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς νήσου Κύπρου, τοῦ θαυματουργοῦ.*

- Βλαβὴν ἐλοθρέοντος ἐκφυγῶν Τύχων,
- Ζωῆς τυχῶν γέγνηε τῆς ἀνωλήθρου.
- Ἐκτὴ καὶ δεκάτῃ κατερύκακε γὰρ Τύχωνα.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐπὶ τῶν βασιλείων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου ἐν ἔτει ὁ (400) ἔχων δὲ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ φιλοχρίστους, ἀφιερῶθη ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔμαθε τὰ ἱερά γράμματα. Ὄθεν ἀφ' οὗ ἐμελέτησεν ἀρκετὰ τὰς ἁγίας Γραφὰς πρῶτον μὲν ἔγεινεν ἀναγνώστης, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ θεία λόγια εἰς τὸν λαόν· ἔπειτα διὰ τὴν ἐπιτηδεότητα τὴν ὁποῖαν εἶχεν εἰς ὅλα, καὶ διὰ τὴν κα-

τορικὴν καὶ διαλεκτικὴν, ὥστε οἱ τοῦ τότε καιροῦ ἄνθρωποι, κοινῇ ἔλεγον ἐπὶ στόματος τὴν εὐχὴν ταύτην, « Ῥύσαιτο ἡμεῖς ὁ Θεὸς τῆς Αὐγουστίνου διαλεκτικῆς » ὡς μαρτυρεῖ Ἰεναῖος ὁ Σολομῶν ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος λόγοις .

Ὅτε δὲ ἔγεινεν τρεῖς ἀκόνη γόνων νεανίας ὁμοῦ μόνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν πατρικῶν πατρῶν περιεφλέθη, γεννήσας καὶ υἱὸν ἐκ παλλεκίδος Ἀδεόχου καλούμενον, ἀλλὰ καὶ Μηνικῆς γέγονεν ἑστὴ ἑνείκ. Ἐπειτα ἀπελθὼν εἰς Ῥώμην καὶ εἰς Μεθυστάνα διὰ τὴν ὁδοῦν ἐκεῖ τὴν βηθουαίαν, καὶ γνωρισθεὶς μετὰ τῶν Ἀμαθοῦσιν, ἠλευθερώθη τῆς πλάνης μετὰ τὴν ἐκείνου διδασκαλίαν, καὶ ἐκπύσθη ὑπ' αὐτοῦ, αὐτὸς τε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Μετανοήσας δὲ ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, τοσοῦτον πλοῦτον ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὸ τῆς κατανοήσεως χάρισμα, ὥστε εὐαλωτέρον ἦτο νὰ εὐχρησθῆ τις τὰ νέματα τῶν πηγῶν, παρὰ νὰ στήσῃ τὰ ἐκείνου ἀειρόμενα ὄκκου, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ θεῖαις ἐλλάμψεως καὶ φωτισμοῦ κατηρτίσθη ὁ τρισηκκάριστος, καὶ τὴν τῆς Θεολογίας χάριν ἔφθονον καὶ δεψιλῆ ἐκομίσαστο.

Ὄθεν καὶ ἐπίσκοπος Ἰππῶνος τῆς ἐν Κερθραγῆν ἐχειροτονήθη, καὶ εὐσέθη πρῶτον εἰς τὴν ἐν Κέρθραγῆν συγκαθήμεν ἴσαν Σύνοδον· ἀτλῶς εἰπεῖν, μέγας διδάκκαλος καὶ Θεολόγος περιφανέστατος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀνεδείχθη, πλεῖστα συγγραμμάτια καταλιπὼν ἐν αὐτῇ, ἅπερ πάντα Ἀπινιστικῶν μόνον εἶσι γινόμενα, τὸ ὁποῖον τῇ ἀληθείᾳ εἶναι πολλῆς λύπης ἔχον τὸ νὰ στερωμάθῃ ἡμεῖς· δηλαδὴ οἱ Γραικοί, τοιοῦτου πλοῦτου πνευματικοῦ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων δὲ αὐτοῦ ὀλίγα τινα φέρονται μεταφρασμένα Ἑλληνιστῶν, ἐξ ὧν εἰσι τὰ δεκαπέντε βιβλία (ἢ-οὶ λόγοι) τὰ περὶ Τριῆδος διαλαμβάνοντα, ὑπὸ Μαξιμίου τοῦ Ἰλιανοῦ μεταφραστῆσθαι, καὶ ἐν ἐνὶ τόμῳ, περιεχόμενα καὶ σωζόμενα ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἀδριανὸν καὶ βυβλικῆ μὲν τῷ Βατοπαίδου (ἢ καὶ εἴθε νὰ εὐρεθῆ τις φιλόχριστος διὰ τὴν ἐκδόσιν) καὶ τὸ νῦν ἐκδοθὲν Κεκραγῆριον,

θαρότητα καὶ ἀκατηγόρητον ἐκείνου, ἐχειροτονήθη διάκονος ἀπὸ τῶν ἐγγιστάτων ἑταίρων Ἀμαθοῦντος, Μνημόσιον ὀνομαζόμενον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν, ἀνεβίβηθη αὐτὸς εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς ἐκ τῶν μέγαν καὶ ἁγίων Ἐπιφάνιον τὸν Κύπρου. Ὄθεν διὰ τοῦ λόγου τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐπέστρεψε μὲν πολλοὺς ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πολλοὺς δὲ Ἑλληνικοὺς ναοὺς κατέστρεψε, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς εἰσύντριψεν εἰδῶλα. Μετὰ ταῦτα λοιπὸν κατορθώματα διαπραξάς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, θαύματα πολλὰ καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον ἐργασάμενος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξιον εἰδῆ νὰ διηγηθῶ ἐν τῇ ὁμῶν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος τοῦ θείου ἀνδρός.

Ὅτε ὁ ἅγιος ἦτο νέος διωρίσθη ἀπὸ τῶν πατέρα τοῦ ἀρτοπώλην ὄντα, νὰ πωλῆ ψωμίαι εἰς τοὺς ἀγροῦντας· αὐτὸς ὅμως ἐντὶ νὰ τὰ πωλῆ, τὰ εἶδε χάρισμα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Μαθῶν δὲ τοῦτο ὁ πατήρ του, ὠργίσθη, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ οἴκου του· ὁ δὲ Τύχων ἔλεγε πρὸς τὸν πατέρα του, ὅτι δανείζει τὰ ψωμίαι εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὅτι ἔχει ἐγγραφὸν χρεωστικὴν ὁμολογίαν, ὅτι τὰ ἔλαβεν ὁ Θεός· καὶ ὡς τοῦ θαύματος παρευθὺς ἔγεινεν ἀληθῆς καὶ ἐμπρακτος ὁ λόγος τοῦ ἁγίου, ἐπειδὴ καὶ αἱ ἀποθήκαι τοῦ πατρὸς του εὐρέθησαν γεμάται ἀπὸ σίτον περισσώτερον παρ' ὅσον ἐγέμιζον, ὅταν ἀπὸ τὸ ἀλώνιον ἐφέρετο ὁ σίτος. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα, ἂν καὶ ἦναι μέγαλον, πλὴν οἱ ἄλλοι ἅγιοι τοιοῦτον ἐποίησαν, διότι ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν λείπει ἀπὸ τοῦ νὰ διδῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους σίτον καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ του, ἵνα καθ

τὸ περιέχον τὰ Μελέται, τὰ Μονολόγια, τὸ ἐγχειρίδιον περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ θεολογίας, καὶ τὸ περὶ συντριβῆς καρδίας, τὰ ὁποῖα μεταφραστῆσθαι ὑπὸ τοῦ κυροῦ Εὐγενίου, ἂν καὶ τὰ Μονολόγια ἦσαν πρὸ τοῦ μεταφραστῆσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Κυδωνίου, ἢ καὶ ἐξεδόθησαν ἐν τῷ νεοτυπῶν συναρροισματικῶν διαφόρων εὐχῶν, ὁμοίως καὶ τὸ ἐγχειρίδιον περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ θεολογίας, καὶ αὐτὸ ἦν μεταφραστῆσθαι ὑπὸ ἐκδοθέν. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς λέγει ὁ Δοσίθεος, τὰ συγγραμμάτια τοῦ Ἰεσοῦ τούτου Αὐγουστίνου ἐνοθεύθησαν ἀπὸ τοῦ ἀφραταίου, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Ἀνατολικοὶ δὲν δέχονται ταῦτα ἀπλῶς· καὶ ὡς εὐχεν· ἀλλ' ὅσα συμφωνοῦσι μετὰ τὴν κοινὴν δοξαν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀρρωστήσας δὲ ὁ ἅγιος, καὶ λυπηθεὶς διὰ τὴν ἀλωσιν τὴν ὁποῖαν ἔκαμον οἱ Ἀρειανιστῆαι Βάνδολοι εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ὑπὸ τῶν ὁποῖων καὶ ἡ Ἰππῶν κατακέρη, καὶ ὅλος ἀρεσκόμενος εἰς τὴν προσευχὴν, ἐν ἀρχῇ τῆς ζωῆς τὸ πνεῦμα παρέδωκεν.

οὐκ ἀποκρίσκει πλουσίαν τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς. Τὸ δὲ μεγαλύτερον θαῦμα, τὸ εἰς δόξαν μόνου τοῦ ἁγίου τούτου ἀποβλέπων, καὶ τὸ ὅποιον σύγκρισιν μὲ ἄλλο παρόμοιον δὲν εἶχεν, εἶναι τοῦτο ὁ ἅγιος οὗτος ἐφύεσθε κλημα, τὸ ὅποιον παρευθεὺς ἐρριζώθη, παρευθεὺς ἐβλάστησε φύλλα, παρευθεὺς ἤνησε, παρευθεὺς ἔκαμε σταφυλάς ὠρίμους καὶ γλυκούς. Διότι εἰς ποῖον ἄλλο μέρος τῆς Κύπρου ἐφάνη ποτὲ σταφυλὴ ὠρίμος, κατὰ τὴν παρούσαν δεκάτην ἕκτην τοῦ Ἰουνίου, κατὰ τὴν ὁκτωβίαν ἢ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου τελεῖται; βεβαίως εἰς κἀνενα· τὸ δὲ παράδοξον τοῦτο γίνεται οὕτω· Τὸ κλημα ἐκεῖνο τὸ φυτευθὲν ὑπὸ τοῦ ἁγίου, ἔχει μὲν σταφύλια ἄγωρα, ὅταν δὲ ἀρχίσῃ ἡ θεία λειτουργία ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου, ἀρχίζουσι καὶ τὰ ἄγωρα σταφύλια τοῦ κληματος νὰ μαυρίζωσι καὶ νὰ ὠριμάζωσιν· ὅταν δὲ τελειώσῃ ἡ ἱερὰ λειτουργία, τότε καὶ τὰ σταφύλια γίνονται ὠριμα, γλυκύτατα καὶ εἰς τὸ φαγεῖν χρῆσιμώτατα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΜΑΡΚΟΣ Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, λίθων ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐφαρτηθῆντων, τελειοῦται.

- * » Ζυγὸς σὺ, Μάρκε, τῷ βίρει τῷ τῶν λίθων,
- * » Τὰς χεῖρας ὡς πλίστιγγας ἐκκρεμῶν κάτω.
- * » Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες οἱ ἐν Νικομηδείᾳ, εἴφει τελειοῦνται.
- * » Πίπτει συνάθλων πενταπύργιον μέγα,
- * » εἰσιμῶ κλονηθὲν τῷ ξίφει τοῦ δημίου.
- * » Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες οἱ Ῥωμαῖοι κενρὶ τελειοῦνται.
- * » Πῦρ πεντέπεντε, πεντεπέντε Γεννάδας,
- * » Καὶ πεντεπεντέπεντε, καὶ πέντε φλέγει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ΄, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΝΟΥΗΛ, ΣΑΒΕΛ, καὶ ΙΣΜΑΗΛ.

- * » Σαβὴλ, Μανουὴλ, Ἰσμαὴλ, Πέρσαι γένος,
- * » Τὸ δ' ἀξίωμα, μάρτυρες διὰ ξίφους.
- * » Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ κσιγνῆτους; τρεῖς; τάμε χαλκός.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες κατήγοντο μὲν ἀπὸ τὴν Μεραΐαν, ἦσαν δὲ αὐτάδελφοι καὶ ἕξων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξγ (363), ἀποσταλέντες δὲ ἀπὸ τὸν

βασιλεῖα τῶν Περσῶν Βαλάνον ἄνομαζόμενον, διὰ νὰ κάμωσι πρεσβείαν καὶ μεσιτείαν περὶ εἰρήνης, μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ βλέποντες τὸν παραβάτην, ὅτι ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἰδῶλα πέραν εἰς τὴν Χαλκηδῶνα, καὶ ὅτι πολλοὶ ὑπετάσσοντο εἰς τὴν πλάνην του, ἐθρήνουν καὶ ἐκλαῖον διὰ τὴν ἐκείνων ἀπόλειαν ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν εὐσεβεῖς, καὶ ἐλάτρευον τῷ Χριστῷ. Ὅθεν παρεκάλουν τὸν Κύριον νὰ διαφυλαφθῶσιν εἰς τὴν αὐτοῦ πίστιν, καὶ νὰ μὴ συγκοινωνήσωσι μὲ τὴν πλάνην των. Φανερωθέντες δὲ ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, ἐφέρθησαν εἰς τὸν Ἰουλιανόν, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν, ἐδάρησαν· ἔπειτα ἐπέρασαν περόνας εἰς τοὺς ἀστραγάλους των, καὶ κατέκτυσαν τὰς μασχάλας των μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Καὶ ταύτας μὲν τὰς τιμωρίας ἔκαμον καὶ εἰς τοὺς τρεῖς κοινῶς, χωριστὰ δὲ εἰς τὸν ἅγιον Μανουὴλ ἔδωκε συμβουλὰς καὶ ὑποσχέσεις πολλῶν ἀγαθῶν ὁ μιὰρὸς Ἰουλιανός, εἰν ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ ὁμῶς ὁ ἅγιος δὲν ἐπεισθη, οὔτε ἠθέλησε νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐκάρφωσεν τὴν κεφαλὴν του καὶ τὴν ῥάχιν του μὲ καρφία. Ὑστερον ἐτείλιξαν αὐτόν μὲ καλάμια, καὶ μὲ αὐτὰ τὸν ἐσφιγξαν· ἔπειτα μὲ ἄλλα ὄξεια καλάμια τὸν ἐκέντησαν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐστάλη ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τοὺς ὄνω ἀδελφούς του τὸν Σαβὴλ καὶ Ἰσμαὴλ εἰς τὸ τεῖχος τὸ εὐρισκόμενον πρὸς τὸ μέρος τῆς Θράκης τὸ λεγόμενον Κωνσταντινου, εἰς τόπον κρημνώδη, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς, καὶ οὕτως· ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ παραβάτης ἐπρόσταξε νὰ καύσωσι τὰ σώματα τῶν ἁγίων, εὐθὺς ἐσχίσθη ἡ γῆ καὶ ἐδέχθη αὐτὰ· πολλοὶ δὲ Ἕλληνες βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

Μετὰ ταῦτα πολλοὶ εὐλαβεῖς χριστιανοὶ ἀπεκαλύφθησαν ἐκ Θεοῦ ποῦ εὐρίσκονται τὰ σώματα τῶν ἁγίων, ὅθεν ἐνεταφίασαν αὐτὰ μὲ μῦρα καὶ θυμιάματα· ὁ δὲ παράνομος Ἰουλιανός ἀπελθὼν εἰς τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον, καὶ ἐπιστρέφων ἀπὸ αὐτόν, ἐκτυπήθη μὲ πληγὴν θεικὴν καὶ οὐράνιον, καὶ παρεπέμφθη εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ. Τελεῖται δὲ ἡ σὺναξις καὶ ἑορτῇ τῶν τριῶν τούτων μαρτύρων εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτῶν ναόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τοῦ προφήτου Ἡλίας. 2

1 Ἡ καὶ ἄλλου Βαλάνου. Σ. Ε.
 2 Ὁ κατὰ κλάτος Ἑλληνικὸς βίος τοῦτον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις· ὁ δ' ἄρχη· «Οἱ μὲν ἄλλοι θάσκαι καὶ τύραννοι.»

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΙΣΑΥΡΟΥ** καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**, **ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ**, **ΦΙΛΗΚΟΣ**, **ΕΡΜΕΙΟΥ**, καὶ **ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ**.

- Τμηθεὶς Ἰσαυρὸς σὺν συνάθλων πεντάδι,
- Σάυρας νοητῆς κερδίαν τέμνει μέσον.

Ὁ ἅγιος οὗτος Ἰσαυρὸς ὁ τῶν μυστηρίων διάκονος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Βασίλειος καὶ Ἰννοκέντιος κατήγοντο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ, ἐν ἔτει σπδ' (284), ἀναχωρήσαντες δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα των, ὑπήγον εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν, (ἴσως τὴν ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ περιεχομένην, ἣτις κοινῶς Πόλλωνα ὀνομάζεται) καὶ ἐκεῖ δι' ἀποκαλύψεως θεοῦ ἀγγέλου, ἐμβάντες εἰς ἓν σπήλαιον, εὖρον τὸν Φίληκα καὶ Περεγρίνον καὶ Ἑρμεῖαν, τοὺς ὄντας χριστιανούς, τοὺς ὁποίους ἐδίδαξεν ὁ ἅγιος Ἰσαυρὸς νὰ μὴ ἀγαπῶσι τὰ παρόντα πρόσκαιρα πράγματα. Ὅθεν τρεφόμενοι παρὰ τοῦ ἁγίου πνευματικῶς, ἔτρεφον καὶ αὐτοὶ τοῦτον σωματικῶς, φέροντες αὐτῷ τὰ πρὸς ζωῆς κρισίαν ἐθεθαίωσαν δὲ μὲ τὰ ἔργα τοὺς λόγους τοῦ, ἀποστραφέντες τὴν συναμαλίαν καὶ τὴν συναστροφὴν τῶν συγγενῶν των, διότι ἦσαν Ἕλληνας. Τούτου χάριν διβλήθησαν παρ' ἐκείνων εἰς τὸν ἐπαρχὸν τῆς Ἀπολλωνίας, Τριπόντιον ὀνόματι, ὅστις πιάσας αὐτούς καὶ μὴ ζυνηθεὶς νὰ τοὺς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀσπίεμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰσαυρὸς ἔμοῦ μὲ τὸν Ἰννοκέντιον παρεδόθησαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐπαρχοῦ, ὀνόματι Ἀπολλωνίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐτιμωρήθησαν μὲ φωσίαν καὶ νεράν, καὶ ἐπειδὴ παραδόξως δὲν ἐβλάβησαν ἀπὸ αὐτὰ, εἴλωσαν πολλοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ αὐτῶν ὁποῖους πρῶτοι ἦσαν ὁ Ρουφὸς καὶ ὁ Ρουφιανὸς οἱ αὐτῶν ἀδελφοί, οἵτινες ἦσαν καὶ Συγκλητικοὶ τῆς πόλεως Ἀπολλωνίας. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΥΠΑΤΙΟΥ** τοῦ ἐν **Ρουφιαναῖς**, ἢ **Ρουφιαναῖς**.

- Κεῖται θαλάσσης Ἰπάτιος πλησίον,
- Ὡς ἀπακόθεσιν Θεοῦ φίλας ἔνοι.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ὁυριου καὶ Ἀρκαδίου, ἐν ἔτει τυε' (325), ἄγαλλῆ δὲ εἰς τὴν Ἑρμιαν, καὶ παιδεύομενος ἀπὸ τῶν πατέρων του, ἐφόρησεν ἀπὸ αὐτῶν ὅτε δὲ ἔγενε

νε δεκαοκτῶ χρόνων ἐφυγεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν Θράκην. Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν εἰς ἓν Κοινόβιον ἐγένετο μοναχός, καὶ ἀπὸ τὰς ἀρετῶν του κατέστη εἰς ὅλους αἰδέσιμος καὶ σεβάσιμος, διότι οἶνον ποτὲ δὲν ἔπιε, καὶ ὅτε μίαν φασὴν ἐπολεμήθη ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς πορνείας, διήλθεν ὀλοκλήρους ὀκτῶ ἡμέρας χωρὶς νὰ φάγῃ ἢ νὰ πῆ ὀλοτελῶς. Τούτο δὲ μαθὼν ὁ προεστὴς τοῦ μοναστηρίου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἰδιοχείρως ἓν ποτήριον κρασίου καὶ ἓν ψωμίον, διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῆ μετὰ τὸ ἀπόδειπνον ἐμπροσθεν εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφούς· ταῦτα δὲ φαγὼν καὶ πῶν, εὐθὺς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, καὶ τὸν διδάσκαλον καὶ ἡγούμενον του. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἀρχετοὶ χρόνοι ὑπήγεν εἰς μίαν πόλιν μὲ τὴν ἀδειαν καὶ βουλήν τοῦ ἡγουμενοῦ διὰ νὰ βοηθήσῃ ἓνα ἀδελφόν, ὅστις ἐπέσεν εἰς πειρασμόν· ἐκεῖ λοιπὸν εὐρισκόμενος, ἐβοήθησε καὶ τὸν σαρκικόν του πατέρα, καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν οἶκόν του. Αὐτὸς δὲ ἐνωθεὶς μὲ δύο ἀδελφοὺς καὶ περάσας εἰς τὴν Καλλιχιδόνα, ὑπήγεν εἰς τὸ τοῦ Ρουφίνου μοναστήριον, τὸ ὁποῖον τότε ἦτο ἀκατοίκητον καὶ ἀκαλλώπιστον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἦτο ἄγριον καὶ φασερὸν. Οὗτος δηλαδὴ ὁ Ρουφίνος ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς Καλλιχιδόνα, ἐκτίσεν μοναστήριον ἐνδοξόν, καὶ συναθροίσας εἰς αὐτὸ μοναχοὺς Αἰγυπτίους, ἐδούλευε τὸν Θεόν· ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ρουφίνος ἐτελεύτησε καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, οἱ μοναχοὶ ἀνεχώρησαν, καὶ ὑπήγεν ἕκαστος εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅθεν ἔμεινε τὸ μοναστήριον τόσον ἔρημον, ὥστε ἐφύτρωσαν ἐντὸς αὐτοῦ ἀκάνθια καὶ τριβόλια, τὰ ὁποῖα ἔκαμον τὸ μοναστήριον ἀκαλλῆς καὶ ἄγριον· ἀλλὰ καὶ πονηρὰ δαιμόνια ἐμβήκαν ἐκεῖ καὶ ἐκατοίκησαν, διὰ τοῦτο καὶ ἔκαμαν αὐτὸ εἰς ὅλους φοβερόν καὶ ἄβατον.

Τοῦτο λοιπὸν τὸ μοναστήριον ἔρημον εὐρῶν ὁ ἅγιος Ἰπάτιος, τὰ μὲν δαιμόνια τὰ κατὰ κρηγῆτα εἰς αὐτὸ ἀπεδίωξε μὲ τὴν πρᾶσιν του, τὴν δὲ ἀμωφίαν καὶ ἐρημίαν τοῦ μοναστηρίου καθάρισας μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ ἀδελφοὺς, ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸ ἀρχαῖον κάλλος καὶ ὑψαιότητα. Ὅθεν ἐκάθησεν εἰς αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὴν συνοδίαν του· καὶ ἄλλος μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἐδούλευε πανία ἀπὸ τρίγας, ἄλλος δὲ ἐπλεκε ἀπυρίδας, καὶ ἄλλος εἰργάζετο τὸν κήπον. Μετὰ τὰ πρᾶ ὁ καιρὸν ἐπέρασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὑπήγεν εἰς τὸ παλαιὸν μοναστήριον αὐτοῦ ἀλλ' ἐλθόντες ἐκεῖ σὲ μοναχοὶ τοῦ ἐν Ρουφιαναῖς μοναστηρίου, ἐζήτησαν ἡγούμενους

νόντων τὸν Ὑπάτιον, καὶ οὕτως ἔλαβον αὐτόν. Ἐκτοτε λοιπὸν, ἐπειδὴ μετεχειρίσθη ὁ ἅγιος πολλοὺς ἀγῶνας καὶ ἀσκησιν, τούτου χάριν πολλοὶ μιμηθέντες αὐτόν, ὑπήγον ἐκεῖ καὶ ἐγείναν μοναχοί· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐγείναν τριάκοντα μοναχοὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἐπρόκοπτον εἰς τὴν ἀρετὴν. Ὁ δὲ θεὸς Ὑπάτιος λαβὼν ἐκ Θεοῦ τὸ χάρισμα τῶν ἰαμάτων, ἐθεράπευε τυφλοὺς, χωλοὺς, ξηροὺς, ὕδρωπικοὺς, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας πολλὰς αἰμορροούσας ἰάτρεισε, καὶ τὰς ἀτέκνους καὶ στείρας τεκνογόνους ἐποίησε, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας γάλα, γαλακτοτρόφους ἀπέδειξε, καὶ πολλοὺς δαιμονισμένους τῶν δαιμονίων ἠλευθέρωσε. Πολλὰκι δὲ καὶ νερόν, καὶ σίτον, καὶ ἄλλα ὄσπρια, ἐν καιρῷ χρείας καὶ ἀνάγκης, διὰ προσευχῆς τοῦ ὁ ἅγιος ἐπλήθυνε, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀσθένειαν ἐδίωξε, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ ζῶα ἀλογα. Ἡ τροφή δὲ τοῦ ἁγίου τούτου ἦτο ὄσπρια καὶ λάχανα καὶ ὀλίγον ψωμίον τὰ ὁποῖα ἔτρωγε κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν· ὅτε δὲ ἐγήρασεν ἐπινε καὶ ὀλίγον κρασίον. Ὅτε δὲ ἐγείνεν ὀγδοήκοντα χρόνων, ἐλευκάνθησαν ὡς χιῶν τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του καὶ τῶν γενειῶν του· ὅθεν ὁ μακάριος ἦτο αἰδέσιμος καὶ σεβάσιμος, καὶ κατὰ τὴν πρᾶξιν, καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν. Ποιμάντας λοιπὸν τεσσαράκοντα χρόνους τὸ τοῦ Χριστοῦ ποιμνίον, καὶ τὴν ἱερωσύνην τιμήσας, καὶ ὀγδοήκοντα μαθητὰς ἀποθανόντας ἀποστείλας πρότερον εἰς τὸν Κύριον, ὕστερον καὶ αὐτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, ἵνα λάβῃ τὰς ἀντιμισθίας τῶν πόνων του.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΦΙΛΟΝΕΙΔΟΥΣ, ἐπισκόπου τοῦ Κουρίου.*¹

- * » Ὁ Φιλονεΐδης θυσίαν τὸ πρὶν φέρων,
- * » Φέρει ἐκυτὸν σώφροσύνης θυσίαν.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλείως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), ἀποκλεισμένος ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ εἰς φυλακὴν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν ὁμοῦ μετὸς ἁγίους Ἀριστοκλῆν, Δημητριάδον, καὶ Ἀθανάσιον τὸν ἀναγνώστην. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνοι οἱ μακάριοι ἐτελειώθησαν μετ' ὁ μαρτύριον,² μετ' ὁ

¹ Κούριον ἦτο πᾶσις τῆς Κύπρου κειμένη κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ἤτοι τὴν πρὸς νότον αὐτῆς πλευρὰν, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος.

² Οὗτοι ὁραζόμενοι κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ παρόντος Ἰαυνίου.

λίγας ἡμέρας ἐξέδωκε δόγμα ὁ μισρὸς Διοκλητιανός, ἵνα, οἱ ἄσωτοι καὶ ἀκόλαστοι Ἕλληγες βιάζωσι τοὺς χριστιανούς, εἰς τὸ νὰ μολύνωσιν αὐτούς μετ' τὴν φθορὰν τῶν σωμάτων αὐτῶν. Τοῦτο δὲ τὸ διαβολικὸν δόγμα μαθὼν ὁ ἅγιος Φιλονεΐδης, καὶ μὴ θέλων νὰ μολυνθῇ τὸ σῶμά του ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀνέβη εἰς ἓνα ὑψηλὸν τόπον, καὶ δέσας τὴν κεφαλὴν του, καὶ τὸ πρόσωπόν του σκεπάσας μετ' ὁ ἐνδυμά του, ἐκλινε τὰ γόνατα εἰς προσευχὴν. Ἀφ' οὗ ἔτι προσευχήθη εἰς πολλὴν ὥραν, ἔρριψε τὸν ἑαυτόν του κάτω ὀρθιον πρὸ τοῦ δὲ τὸ σῶμα νὰ καταβῇ κάτω, ἐν τῷ μεταξύ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν περιπάτου δὺο ἄνθρωποι πρὸ πολλοῦ ἀποστήματος τῆς πόλεως εἰς τούτους λοιπὸν ἐφάνη ὁ ἅγιος οὗτος Φιλονεΐδης τρέχων γυμνὸς ἐμπροσθέν των, καὶ φορῶν μὲν στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀλειμμένος δὲ ὢν μετ' ἄμυρα εὐώδη, ὅστις κρατῶν κλάδον βλαίων εἰς τὰς χεῖράς του, ἔλεγεν εὐχαριστῶ σοι, Χριστέ μου, ὅτι ἐν σοὶ νενίκηκα, διότι σὺ ἀπὸ τὴν ἐπίγειον θύραν, μετ' ἀνεβίβασες εἰς τὴν πύλην τῶν οὐρανῶν. Ὅτε δὲ οἱ περιπατοῦντες ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐφθασαν πλησίον τῆς πόλεως ἐγένετο ἀφαντος ἀπὸ αὐτούς ὁ ἅγιος· ὅθεν ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἔπεσε τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, ἐγνώρισαν ὅτι αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνον τοῦ ἰδίου, ὅστις ἐφάνη αὐτοῖς εἰς τὸν δρόμον. Μετὰ ταῦτα σηκώσαντες οἱ Ἕλληγες τὸ λείψανον, καὶ βαλόντες αὐτὸ εἰς ἓνα σάκκον, τὸ ἐβύθισαν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλ' ἡ θάλασσα παρενθύς ἐταράχθη, καὶ τὸ ἔρριψεν ἔξω. Ὑστερον δὲ εὐρόντες τὸ τίμιον λείψανον τινὲς χριστιανοὶ ἐνεταφίασαν αὐτό. Σημειῶσαι, ὅτι ὁ τότε ἐπίσκοπος, Ἀρίστων ὀνομαζόμενος, ἐπιάσθη μὲν ἀπὸ τοὺς Ἕλληγας, ὕστερον δὲ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ αὐτούς, δὲν ἠξέυρω μετ' ὁποιον τρόπον, συνέγραψε τὸ μαρτύριον τοῦτο καὶ Συναξάριον τοῦ ἁγίου.

* Ὁ δοῖος ΙΩΣΗΦ ὁ ἀναχωρητῆς, φάλλων τε λειοῦται.¹

* » Θεὸς σὺ κύκνος, Ἰωσήφ, ἐν τῷ τέλει,
» Θνήσκων μετ' ὁδῆς, ὡς κύκνος θνήσκει λόγος.

¹ Περὶ τοῦ δοῖου τούτου Ἰωσήφ γράφει ὁ Εὐσεβίου ἐν σελ. 697. ὅτι ἦτο ἀνώτερος ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωποεισκειαν καὶ κενοδοξίαν. Ὑπῆγε δηλαδὴ, λέγει, μίαν φορὰν εἰς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς Εὐλόγιος, ὅστις ἔτρωγεν ἐπὶ δύο ἡμέρας μίαν φορὰν, πολλὰκι δὲ καὶ μίαν φορὰν τὴν ἐβδομάδα· ὅπως δὲ ἔλεγον, οἱ θεοὶ εὖρη παρεστώσαντο σκληρογυγίαν εἰς αὐτόν. © 22

« Ὁ δούρος ΠΙΩΡ ἐν εὐρήνῃ τελειοῦται. »

« Ψυχὴν Πίωρ, πίσιραν ἀρεταῖς ἔχων,

« Πίωρ ἀπῆλθε, ψυχικοῦ λίπους γέμων.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβυταῖς Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος

Ἰωσήφ δεχθεὶς αὐτὸν μετὰ χαρᾶς, ἐπρόσταξε τὸν μαθητὴν του καὶ ἠτοίμασε κάποιαν παρηγορίαν φαγητοῦ· ὅτε δὲ ἐκάθισαν νὰ φάγωσιν, εἶπον οἱ μαθηταὶ τοῦ Εὐλόγιου, ὁ ἱερεὺς δὲν τρώγει ἄλλο τι εἰ μὴ ψωμίον καὶ ἄλας. Ὁ δὲ Ἀββᾶς Ἰωσήφ αἰσῶπων, ἔτρωγεν· ἔμεινε δὲ ὁ Εὐλόγιος ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, καὶ δὲν ἤκουσε νὰ ψάλλῃ ἢ νὰ προσευχηθῇ ὁ Ἰωσήφ, ἢ κἀνεὶς ἀπὸ τούτων μαθητᾶς του, (διότι κρυπτὴ καὶ νοερά ἦτον ἡ ἐργασία καὶ ἡ προσευχὴ των) ὅθεν ἀνεχώρησεν ὁ Εὐλόγιος μετὰ τὸν μαθητᾶς του, χωρὶς νὰ ὠφελθῇ.

Ἐπειδὴ δὲ ἔγινε σκότος κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, πλανηθέντες εἰς τὸν δρόμον, ἐύρισαν πάλιν εἰς τὸν ὄσιον Ἰωσήφ· πρὸ τοῦ δὲ ἀκόμη κτυπήσωσι τὴν θύραν, ἤκουσαν ἑξωθεν ψάλλοντα τὸν Ἰωσήφ μετὰ τούτων μαθητᾶς του. Εὐθὺς λοιπὸν ἀμέσως ἀμὰ ἐκτύπησε τὴν θύραν, ἤκουσεν ὁ Ἰωσήφ, καὶ παρευθὺς ἔπαυσε τὴν ψαλμωδίαν. Διψήσαντος δὲ τοῦ Εὐλόγιου ἀπὸ τοῦ καύμα, ἔδωκεν αὐτῷ εἰς μαθητῆς τοῦ Ἰωσήφ νερὸν, μεμιγμένον με νερὸν τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσον πιχρόν, ὥστε ὁ Εὐλόγιος δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸ πῖν. Τότε ἐπρόσπεσεν εἰς τὸν γέροντα Ἰωσήφ, καὶ ῥώτησεν αὐτὸν, λέγων· διὰ τί, ὦ Ἀββᾶ, ὅτε μὲν ἤμεθα μαζί σας δὲν ἐψάλλετε, ἀφ' οὗ δὲ ἐφύγομεν ἡμεῖς, τότε ἐψάλλετε; καὶ διὰ τί τότε μὲν ἐμπροσθέν μας ἐπίνατε κρασίον, τώρα δὲ ἐπιον τὸ νερὸν σας, καὶ εἶναι ἀλυμρὸν καὶ ἀποτον;

Εἰς ταῦτα ὁ Ἰωσήφ ἀπεκρίθη· ἐκείνο μὲν τὸ ὀλίγον κρασί, τὸ ἐπίομεν διὰ τὴν ἀγάπην καὶ ἀντάμωσίν σου, τοῦτο δὲ τὸ νερὸν εἶναι συνειθισμένον τὸ ὁποῖον πίνουσιν οἱ ἀδελφοὶ πάντοτε. Ὁμοίως ἀπεκρίθη καὶ διὰ τὴν ψαλμωδίαν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν τὴν ἐκρυψαν, διὰ νὰ μὴ φανῶσιν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι. Ὅθεν μετὰ τὰ λόγια ταῦτα ἔκομεν ἀπὸ τὸν Εὐλόγιον ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ τὸν κατέπεισε νὰ ἐργάζεται ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὄχι ἐν ἀνθρωπάρεσκείᾳ. Ὁ δὲ Εὐλόγιος μεγαλῶς ὠφελθὲν, εἶπεν εἰς τὸν Ἰωσήφ· « Ὅπως ἡ ἐργασία σας, ἐν ἀληθείᾳ ἐστίν. » Ἐλέγον δὲ περὶ τῶν τότε Σκητιωτῶν, ὅτι ἐὰν ἐγνωρίζε τις τὴν ἀρετὴν των, δὲν εἶχον πλέον αὐτὴν ὡς ἀρετὴν, ἀλλ' ὡς ἁμαρτίαν.

Α. Τὸν βίον τούτου τοῦ ὁσίου Πίωρ δὲ εἰς τὸ Ἀκουαϊκόν, ἔπαυθῆκε εὐρη, ὅτι οὗτος εἶχεν ἀδελφὴν κατὰ σάρκα, ἢ ὁποία ἠθέλησεν ἐπικώνας νὰ τὸν ἰδῇ. Ὅθεν διὰ μεσιτείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ τῶν πατέρων τῆς Σκητιώως, παρεκινήθη ὁ ὄσιος, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του· σταθεὶς δὲ ἔξω τῆς οἰκίας τῆς, ἐκλείσσε τούτους ὀφθαλμούς του, καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν· Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σου ὁ Πίωρ, λοιπὸν ἰδέ με, ὅσον θέλεις. Παρακληθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν του νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν οἰκίαν του δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' εὐχθεὶς αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖ ἔβη ἴστατο, ἀνεχώρησεν. Ἦτα δὲ ὁ Πίωρ οὗτος

ΛΕΟΝΤΙΟΥ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἰπάτου καὶ Θεοδοῦλου.

« Ἀκμῶν τὸ σῶμα τοῦ Λεοντίου τάχα,

« Ἀκμῶν σιδηροῦς, πρὸς σφύρας τὰς αἰτίας.

« Ὀγδοάτη δεκάτῃ πληγήσει Λεοντίος, ἐκπνεῖ.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἦτο δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐεσπασιανου, ἐν ἔτει ὁ (70), καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἀνδρίαν καὶ ῥώμην φυσικὴν, ἢ ὁποία κηξήθη ὁμοῦ μετὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, συνηριθμήθη εἰς τὰ στρατιωτικὰ τάγματα. Φανείσ δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἀνδρείος καὶ πολλὰς νίκας κατορθώσας, πρὸς τούτοις δὲ φημισθεὶς ὅτι εἶχε σύνεσιν καὶ λογισμόν φρόνιμον, διὰ ταῦτα ὅλα ἐτιμήθη μετὰ τὴν στολὴν τῆς στρατηγικῆς ἀξίας, καὶ μετὰ τὰ ἄλλα σημεῖα αὐτῆς ἔγινε δηλαδὴ ἀρχιστράτηγος. Οὗτος λοιπὸν εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ Τρίπολιν, εἶδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὰ βασιλικά σιτηρέσια, καὶ γνησίως καὶ καθαρῶς ἐλάτρευε τὸν Χριστόν. Μαθὼν δὲ περὶ αὐτοῦ Ἀδριανὸς ὁ ἡγεμὼν τῆς Φοινίκης, ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἅγιον Ἰπάτου τὸν τριβούνον, ὁμοῦ μετὰ ἄλλους δύο

τοὺς Αἰγύπτιος, καὶ ὅτε ἦτο νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀπετάξατο τῷ κόσμῳ καὶ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς του, ἀδὸς λόγον καὶ ὑπόσχεν εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἰδῇ πλέον κανένα συγγενῆ του.

Περὶ τοῦ Πίωρ τούτου γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τὸν πατέρων, ὅτι ἔγινε μίαν φορὰν σὺναξίς εἰς τὴν σκῆτιν, διὰ νὰ κρίνωσιν οἱ πατέρες ἕνα ἀδελφόν, ὅστις ἔσφαλε. Λαλούτων δὲ τῶν ἄλλων πατέρων περὶ τοῦ σφαλέντος ἀδελφοῦ, ὁ Πίωρ οὗτος ἐκβῆκεν ἔξω, καὶ λαθῶν σακκίον γεμάτον ἄμμου, τὸ ἔβαλεν ὀπίσω εἰς τὰς κλάσας του· ἔπειτα ἔβαλεν εἰς μίαν σπιρίδα ὀλίγην ἄμμον ἀπὸ ἐκείνην, καὶ τὴν ἐπέριμασεν ἐμπροσθέν του· Ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ τῶν πατέρων, τί σημαίνει τοῦτο; ἀπεκρίθη· Τὸ σακκίον τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πολλὴν ἄμμον, εἶναι αἱ ἰδέαι καὶ μου ἁμαρτίαι, τὰς ὁποίας ἔχω ὀπίσω μου, καὶ δὲν τὰς βλέπω διὰ νὰ κλαίω δι' αὐτάς· ἢ δὲ ὀλίγη ἄμμος, ἥτις κρέμαται ἐμπροσθέν μου μετὰ τὴν σπιρίδα, εἶναι αἱ ὀλίγαι ἁμαρτίαι τοῦ ἀδελφοῦ, τὰς ὁποίας ἔχων ἐμπροσθέν μου τὸν κατακρίνω· πλὴν δὲν ἔπρεπε νὰ κἀμνω οὕτως, ἀλλὰ ἔπρεπε ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἰδικὰ μου σφάλματα νὰ ἔχω ἐμπροσθέν μου, καὶ νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν διὰ νὰ μοὶ τὰ συγχωρήσῃ. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ πατέρες, ἐσηκώθησαν καὶ ἀνεχώρησαν, λέγοντες τὸν λόγον τούτων· « Ὅπως αὕτη εἶναι ἡ ὁδοὸς τῆς σωτηρίας. »

Ἰπάτου ὀνομάζεται οὕτως κατὰ τὴν χειρόγραφον Συναξαριστῆ καὶ κατὰ τὴν Χριστοφόρου Πατρικῆν ἐν τῷ ἐπιπέτῳ λαμβανόμενῳ. Παρὰ δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῆ, Ἰπάτιος γράφεται.

Ἐπιπέτῳ, λέγει λατίν. σημαίνει δὲ τὸν ἀρχόντῃ καὶ ἰδιῶν ἐπιπέτῳ τὸν δεκάτῃ. Σ. Β. ...

απρωσώτως, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων ὠνομάζετο Θεόδουλος. Ὁ δὲ Ὑπατος ἐλθὼν εἰς τὸν ἅγιον, ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν θέρμην ὑπερβολικὴν, καὶ ἤκουσε μίαν φωνὴν, ἣ ὅποια ἦλθεν ἀνωθεν· ἐφάνη δὲ καὶ ἄγγελος Κυρίου εἰς αὐτὸν λέγων, ὅτι ἂν θέλη νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῆ τρεῖς φορές τὸν Θεὸν τοῦ Λεοντίου· τὴν φωνὴν δὲ αὐτὴν ἤκουσε καὶ ὁ Θεόδουλος.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ Ὑπατος ἔκαμεν ὅ,τι προσετάχθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου, ἰατρεύθη ἀπὸ τὴν θέρμην· ἀνταμώσας δὲ τὸν ἅγιον καὶ μὴ ἤξεύρων, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ παρ' αὐτοῦ ζητούμενος, ἐφιλοξενήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον. Ὑστερον δὲ ἐπιζητῶν πᾶν ἅγιον Λεόντιον, ὠνομάζεν αὐτὸν κατὰ προσποιήσιν φίλου ἰδικόν του καὶ τῶν θεῶν· ὁ δὲ ἅγιος ἐφανέρωσε μὲν ἑαυτὸν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ παρ' αὐτοῦ ζητούμενος Λεόντιος, ἔλεγε δὲ ὅτι τοὺς ὀνομαζομένους θεοὺς μισεῖ καὶ ἀποστρέφεται. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες ὁ Ὑπατος καὶ ὁ Θεόδουλος προσέπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ ἐζήτησαν νὰ λάβωσι δι' αὐτοῦ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἔνωσην καὶ οἰκειώσιν. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος προσηχήθη εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν· ὅθεν ἦλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν σύννεφον μὲν νερόν, τὸ ὅποιον ἐβάπτισεν αὐτοὺς καὶ ἐφώτισεν· ἐνέδυσσε δὲ αὐτοὺς καὶ λευκὰ ἐνδύματα. Ταῦτα δὲ βλέποντες αἱ Ἕλληνες, ἐταράχθησαν, καὶ τὰ ἐμήνυσαν ὅλα εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀδριανόν, ὁ ὁποῖος παρέστησε καὶ τοὺς τρεῖς ἁγίους ἐμπροσθέν του, καὶ τοὺς παρεκίνησε νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Μὴ δυναθεὶς ὁμως νὰ τοὺς καταπέσῃ, ἐπρόσταξε, τὸν μὲν ἅγιον Ὑπατον νὰ κρεμάσωσι καὶ νὰ ξεσχίζωσιν αὐτὸν, τὸν δὲ ἅγιον Θεόδουλον νὰ δέρωσι μὲ ξυλῖνας σπάθας. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα ἐγένεον, ἀπεκεφαλίσαν καὶ τοὺς δύο, καὶ οὕτως ἔλαβον παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Τὸν δὲ ἅγιον Λεόντιον πρῶτον ἔδειραν μὲ βάλαντα καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέθετο εἰς παρακινήσεις καὶ κολακείας τοῦ ἡγεμόνος, ἀλλὰ ἐνέπαιζεν αὐτὸν, τὸν ἔδειραν πάλιν δυνατὰ, καὶ κρεμάσαντες τὸν ἐξέσχισαν. Εἶτα ἐκρέμασαν πέτραν βαρεῖαν καὶ μεγάλην ἀπὸ τὸν λαιμόν του, καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν τὸν ἔβαλον εἰς τὴν φυλακὴν· ὕστερον δὲ ἐξαπλώσαντες αὐτὸν κατὰ γῆς, τὸν ἐτάνωσαν ἀπὸ τέσσαρας πάλους, καὶ τὸν ἔδειραν· δερόμενος δὲ ὁ μακάριος, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ πέραν εἰς τὸ Καμαρίδιον, καὶ εἰς τὸν εὐκτήριον κατὰ τοῦ ἁγίου,

τὸν εὐρισκόμενον πληροῖον εἰς τὴν πόλιν τῆς Πηγῆς.

Τῆ αὐτῆς ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι δὺο μάρτυρες ΥΠΑΤΟΣ καὶ ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ, οἱ συμμαρτυρήσαντες τῷ ἁγίῳ Λεοντίῳ, ζῆσει τελειοῦνται.

* » Ἐλευθερόφρων Θεόδουλος πρὸς Ζήφου,
» Τοιοῦτον ὄντα καὶ τὸν Ὑπατον βλέπει.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΙΘΕΡΙΟΥ.

† » Πολλῶν βροσάνων, λιθέρει, λαμβάνεις
Τὰς ἀνταμειψίαις ἐν πλατεί τοῦ αἵθερος.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), διαβληθεὶς δὲ ὅτι εἶναι Χριστιανός, ἐφέρθη ἐμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος Ἐλευσίου, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἐτανύσθη καὶ ἐκάη μὲ ἀνημμένας λαμπάδας· εἶτα ἔκαυσαν τὰς μασχάλας, τὴν βράχιν, καὶ τὸ στῆθός του μὲ σιδηρὰ καὶ πυρωμένα τριβόλια. Μετὰ ταῦτα ἔβαλον ὀγκίνον εἰς τὴν μύττην του, καὶ ἐξήπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τάπητα σιδηροῦν καὶ πυρωμένον· ἀλλ' ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω τιμωρίας ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Ὁ ὄσιος ΕΡΑΣΜΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Θνήσκων Ἐρασμος, ἠδῶς ἔχω λέγει,
» Ἐράσμιον γὰρ ἔστι μοι τὸ τεθάναι.

* Οἱ ἅγιοι δὺο μάρτυρες οἱ ἐκ Κύπρου, τοὺς πόδας καυθέρτες, τελειοῦνται.

* » Καῦσιν ποδῶν στίζαντες εἰς ὥραν μίαν,
» Αἰωνίως χαίρουσι μάρτυρες δύο.

* Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΕΟΝΤΙΟΥ τοῦ ποιμένος, τοῦ κειμένου πέραν τοῦ Ἄσπερος.

† » Ποιμὴν ὑπάρχων νῦν παρέστης ποιμένι,
» Τῷ Ποιμενάρχῃ, ὃ Λεόντι' εὐθύφρον,

* Ὁ ὄσιος ΑΕΟΝΤΙΟΣ ὁ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Κοινοβιακῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου ἀσκήσας ἐν Κεσσᾷ (230), καὶ τῆς μονῆς μὴ ἐκλεθὼν ἐν χρόναις ἐξήκοιτα, ὁ προφητικὸς χαρισματος ἠξιωμένος, καὶ μυροβλύτης γενόμενος μετὰ θάνατον, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. 4

† » Τὸ μῦρα βλύζειν, ὃ Λεόντι' ἐκ τάφου,
» Καθαρότητος σῆμά ἐστι σῆς ἀκρας.

* Ὅρα εἰς τὴν Ἀκολουσίαν τῶν ἑργομετῶν Πατέρων.

* *Ἡ σύνταξις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μιχαὴλ π. λη-
σίου τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ ἐν τῷ Φόρῳ.*

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ
Θεὸς ἐλέησεν ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστό-
λου ΙΟΥΔΑ.

* » Κληῖσις τριπλῆ σοὶ καὶ τριπλοῦν, μάκαρ, πάθος,
» Ἄριστι δέσσις τε καὶ τρίτον τόξου τάσις.
» Ἐννεακαδεκάτη βελέεσσι Ἰούδας θνήσκει.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους,
καὶ ἐν μὲν τῷ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίῳ (Κεφ.
5. 16.) ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς Πράξεσι (Κεφ. ἀ.
13.) ὀνομάζεται Ἰούδας Ἰακώβου ἦτοι ἀδελ-
φὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου· ἐν δὲ τῷ κατὰ
Ματθαῖον Εὐαγγελίῳ ὀνομάζεται Θαδδαῖος καὶ
Λευαῖος, (Κεφ. ι. 3.)¹ ὁ ὁποῖος ἔγραψε καὶ τὴν
Καθολικὴν ἐπιστολὴν, τὴν φωτιστικὴν ἐκείνην
καὶ δογματικὴν εἰς πάντας τοὺς πιστεύσαντας
χριστιανούς. Ἦτο δὲ κατὰ σάρκα ἀδελφὸς νο-
μιζόμενος τοῦ Κυρίου, καθὼς υἱὸς τοῦ Μνή-
στορος Ἰωσήφ, κατὰ τὸν θεῖον Ἐπιφάνιον, (Αἰ-
ρέσις ο.ή.) καὶ ὑπηρέτης τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου
τῆς ὑπὲρ λόγον ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λό-
γου. Οὗτος λοιπὸν πεμφθεὶς εἰς τὸν κόσμον
παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ
μυσταγωγός, καὶ ὡς ἀνθραξ πυρωθεὶς ταῖς
αὐτοῦ λαμπρότησι, πᾶσαν πλάνην κατέφλεξε
καὶ τοὺς ἐσκοτισμένους ἐφώτισε· διότι αὐτὸς
ἔλκων τὸν ζυγὸν τοῦ Σωτῆρος καὶ τὴν αὐλακα
τέμνων, καὶ σπείρων τὸν σπόρον τῆς εὐσεβείας
εἰς τὴν οἰκουμένην, πολὺν ἔφερε τὸν καρπὸν,
καὶ πολλοὺς τῇ ἀληθινῇ πίστει στηρίξας, ἐπει-
σε νὰ ἐμπαίζωσι καὶ νὰ περιγελῶσι τὰ τῶν Ἐλ-
λήνων εἰδῶλα. Ἐπειδὴ δηλαδὴ οἱ λατρεύοντες
τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς δὲν ἐδύναντο νὰ ια-
τρεύωσι τὰς ἀνιάτους ἀσθενείας, κατέφυγον
εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Ἀπόστολον, καὶ οὕτως
ἐλάμβανον διπλὴν τὴν ἰατρίαν· δηλαδὴ σώμα-
τος καὶ ψυχῆς, διότι ἡ ἰατρία τῶν τοῦ σώμα-

τος ἀσθενειῶν ὀδηγᾶς ἐγίνετο εἰς τοὺς ἀπί-
στους πρὸς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ θεῖος οὗτος Ἰούδας εἰς τὴν
Μεσοποταμίαν καὶ εἰς τὰ ἐκείσε πλησιόχωρα
μέρη, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ
ἐφώτισε τὰ ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενα Ἔθνη· ὑπῆγε
δὲ καὶ εἰς τὴν πόλιν Ἐδεσσαν, καὶ πρὸς τὸν
Τοπάρχην Ἀύγαρον, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευσεν
ἀπὸ λέπραν, (ἐὰν οὗτος δηλαδὴ ὑποτεθῆ, ὅτι
εἶναι ὁ Θαδδαῖος.) Ὑστερον δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν
πόλιν Ἀραρὰ, καὶ ἐκαὶ κρεμασθεὶς ἀπὸ τοὺς
ἀπίστους, καὶ μὲ βέλη κτυπηθεὶς, παρέδωκε τὴν
ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρ' αὐ-
τοῦ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον.⁴

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΖΩ-
ΣΙΜΟΥ.

* » Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ Ζώσιμος θεὸς φιλεῖται,
» εἰρεὶ θανῶν ζῆ ψυχικὴν ζωὴν, λόγε.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο στρατιώτης κατὰ ταῦς
χρόνους τοῦ βασιλέως μὲν Τραϊανοῦ, ἡγεμόνος
δὲ τῆς ἐν Πισιδείᾳ Ἀντιοχείας Δομετιανοῦ,
ἐν ἔτει γη' (98), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀπολ-
λωνιάδα τὴν ἐν Σωζοπόλει εὐρισκομένην. Πί-
ψας δὲ τὰ ὄπλα, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ βασιλεὺς Δομετιανός, ἐζήτησε νὰ εὐρε-
θῶσι ἐμειναν ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ διὰ νὰ ταῦς θανατώσῃ,
ἵνα μὴ μείνῃ πλέον καμμία ἐλπίς περὶ τοῦ Μεσσία. Ὅθεν
ἐδρῶν τοὺς ἐκγόνους τοῦ Ἰούδα τούτου, καὶ ἐρωτήσας περὶ αὐ-
τῶν, ἔμαθεν ὅτι ἦσαν πτωχοὶ, γεωργοὶ, καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρω-
ποι. Εἶδε δὲ καὶ τὴν σκληρότητα τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ σῶμα
των, καὶ τοὺς βόζους καὶ τὰ τυλώματα, ἅτινα εἶχον ἐκ τῆς
ἐργατικῆς αἰ χεῖρες των. Ἐρωτήσας δὲ αὐτοὺς ποῦ εὕρισκε-
ται ἡ τοῦ Χριστοῦ Βασιλεία; ἤκουσε παρ' αὐτῶν, ὅτι ἡ τοῦ
Χριστοῦ βασιλεία δὲν εἶναι ἐπίγειος, ἀλλ' οὐράνιος. Ὅθεν κη-
ταφρονήσας αὐτοὺς, τοὺς ἀφῆκε, μὴ ἔχων πλέον καμμίαν ἐ-
ποψίαν· ἔπαυσε δὲ κατὰ τὸ παρὸν τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν δι-
ωγμὸν, ὡς λέγει ὁ Εὐσεβίος βιβλ. γ'. κεφ. 19'. καὶ κ'. τῆς
Ἐκκλησι. ἱστορίας, ἐκ τῶν τοῦ Ἡγησέπου ἱερωνομίων. Λέ-
γει δὲ Νικηφόρος ὁ Κάλλιετος βιβλ. α'. κεφ. λγ'. τῆς Ἐκ-
κλησι. ἱστορ. ὅτι ὁ Ἰούδας οὗτος ἔλαβε ἡρωαῖκα Μαρτὶαν ὀνό-
ματι, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἐποίησε τέκνα. Ὅθεν ἐκ τούτου κατὰ-
γονται οἱ καλούμενοι Δεσπόνοι· ἔτσι οἱ συγγενεῖς τοῦ Δεσπό-
του Χριστοῦ, καθὼς λέγει ὁ Ἀφρικανὸς Ἐπιστολ. πρὸς Ἀρι-
στείδην. (δρα εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα.) Περὶ δὲ τῶν Δεσπο-
νῶν γράφει οὕτως ὁ Χρυσορρήμων· «Μέχρι πολλῶν οἱ συγγε-
νεῖς τοῦ Χριστοῦ ἐθαυμάζοντο πανταχοῦ, οἱ καὶ Δεσπόνοι
ἐλθόντες· ἀλλ' ὅμως αὐτῶν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν.» (Ὁμιλ.
κκ'. εἰς τὸν Ἰωάν. δρα καὶ τὸν Δοσίθεον σελ. 13 τῆς Δωδε-
καβίβλου.)

¹ Ἄλλοι δὲ θέλουσιν ὅτι Θαδδαῖος καὶ Λευαῖος εἶναι ὁ εἰς
Ἐδέσσης ἀπόστολος, διαφορῆτικὸς ἀνὴρ ἀπὸ τῶν Ἰουδῶν τούτων.
Ὅστις Θαδδαῖος ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ
Αὐγούστου, καὶ δρα ἐκαί. Σημειώσαι ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον
τούτον Ἰούδαν τὸν καὶ Θαδδαῖον ἐγκώμιον ἐπέλεξε Νικητῆς ὁ
Ῥήτωρ, ὃς ἡ ἀρχὴ· «Ὁ μὲν μακάριος Ἰακώβ ἐκείνος.» (σώ-
ζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοινοδίῳ τοῦ Διονυσίου.)

τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅθεν ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ἠμαλόγησεν ἑαυτὸν ὅτι εἶναι χριστιανός, ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ ἐξέσχισαν· μετὰ ταῦτα τὴν ἐτάνυσαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἔδειραν αὐτόν· ἔπειτα τὸν ἤπλωσαν ἐπάνω εἰς κράβδατον σιδηροῦν πεπυρακτωμένον. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ φωτία μετεβλήθη εἰς δρόσον, πολλοὶ Ἕλληνες παρόντες ἐκεῖ, κατεπλάγησαν διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ὕστερον ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ὑποδήματα, καὶ δέσαντες αὐτὸν εἰς πωλάρια, τὸν ἐβίαζον νὰ τρέχη κατόπιν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅστις μετέβαιεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Κανανιτῶν. Ὅθεν ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ὄχι μόνον ἔτρεχεν, ἀλλὰ καὶ ἔμενε τρεῖς ἡμέρας νηστικός· κατὰ πρόνοιαν ὁμως Θεοῦ ἐφάνησαν εἰς τὸν ἅγιον δύο παιδία, καὶ τὸ μὲν ἐν ἔδωκεν ἄρτον εἰς αὐτόν, τὸ δὲ ἄλλο τῷ ἔφερε νερόν εἰς ἀγγεῖον, τὰ ὁποῖα λαβὼν ὁ μάρτυς, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε. Μετὰ ταῦτα ἐφέρθη πάλιν εἰς ἐξέτασιν, καὶ πάλιν κρεμασθεὶς, ἐξεσχίσθη τελευταῖον δὲ ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον.

Ὁ δσος πατὴρ ἡμῶν ΖΗΝΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελευτοῦται.

- † » Ζήνων τί κοινὸν σοὶ τε καὶ θνητῷ βίω;
» Πρὸς Ἀγγέλους ἀπελθε τοὺς ὑπὲρ βίον.

Οὗτος ὁ δσος ἀπετάξατο τὸν κόσμον καὶ ἔγεινε μαθητῆς τοῦ μεγάλου γέροντος Σιλουανοῦ. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν του ὑπακοήν, καὶ ἄκραν ἀσκησιν καὶ ἀκτημοσύνην ἔγεινε θαυματουργός καὶ σημειοφόρος, πολλὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους διώξας. Ὅθεν διανύσας τὴν ζωὴν του μὲ ἀγῶνας εἰς διάστημα χρόνων ἐξήκοντα δύο, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* *Μνήμη τοῦ δσίου καὶ Θεοφάνου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΙΣΙΟΥ τοῦ μεγάλου.*¹

- † » Ἐγὼ σε, Παῖσιε, Ἀγγελον λέγω,
» Φύσει μὲν οὐχί, ἀλλὰ τῷ ζένω βίω.

¹ Τὸν θαυμάσιον τούτου βίον, ὃν συνέγραψεν ὁ δσος Ἰωάννης ὁ Κολοβός, ἔρα εἰς τὰ νέον Ἐκλόγιον. Εἰς τοῦτον τὸν δσιν συνέγραψεν ἀσκητικὴν Ἀκολουθίαν ὁ δσιολογιώτατος διδάσκαλος κύριος Χριστοφόρος ὁ προδρομίτης, καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ταύτην. Τινές, ὡς ἤκιστα, σκαρδαλίζονται διὰ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον γράφει ἐν τῷ βίῳ τοῦ μεγάλου τούτου Παῖ

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΔΣΤΥΚΡΙΤΟΥ, μαχαίρα τελευθῶντος. Τελύται δὲ ἡ αἰσὸς σάραξιν εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωδῶρου ἐνδορ τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν.*

- * » Ἀσύγκριτον σφαγέντα Κυρίου πόθω
» Ἀσύγκριτα στέφουσιν ἀξίως στέφω.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΕΘΟΔΙΟΥ, Ἐπισκόπου Πατάρων.

- » Μέθοδον Μεθόδοις βίου πρὸς βίον.
» Μεθεὶς ὁδεύει, οὐ μέθοδος οὐ πέλει.
» Εἰκάδι ἀργυθῆτην Μεθόδιον ἄορ κατέπεφεν.

Οὗτος ὁ μακάριος παιδιόθεν ἀφιερωθεὶς εἰς τὸν Θεόν, ἔγεινε σκευὸς τίμιον καὶ δοχεῖον τοῦ παναγίου πνεύματος· διὸ καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην μὲ θείαν ψῆφον λαβὼν, καλῶς καὶ θεοφιλῶς ἐποίμανε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον, καὶ μὲ τοὺς λαμπροὺς καὶ γλυκεῖς του λόγους ἐφώτισε καὶ ἐγλύκανε τὰ τῶν ὀρθοδόξων πληρώματα. Βλέπων δὲ τὴν κακοδοξίαν καὶ ἀπάτην τῶν τοῦ Ὀριγένους ὁπαδῶν, οἱ ὁποῖοι τότε εὐρίσκοντο¹, ὡς ἀριστος ποιμὴν κατέφλεξεν αὐτὴν μὲ τὸ θεῖον πῦρ τῆς διδασκαλίας του,

οἶω· ὅτι δηλαδὴ ὁ ἅγιος ἐνιψε τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι ἔπρεπε νὰ συμπεράνωσιν ἐκ τοῦ μειζονος τὸ ἔλαττον, καὶ οὕτω νὰ ἡσυχάσωσι τὸ σκάνδαλον τοῦ λογισμοῦ των, διότι ἂν ὁ Ἀβραάμ ἐνιψε τοὺς πόδας τῶν φανέντων αὐτῷ τριῶν Ἀγγέλων, οὔτινες, κατὰ πάντα τοὺς πετέρας σχεδὸν ἦσαν αἱ τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ἁγίας Τριάδος, φησὶ γὰρ ἡ Γραφή· «Ληφθήτω δὲ ὑμῶν, καὶ νιφάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν». (Γέν. ιη'. 4.) ἂν, λέγω τούτων ἐνιψε τοὺς πόδας, πάντη ἀδλων αἱ ἰσώματων ὄντων, καὶ τοῦτο μέγιστον ὄν, πιστεύομεν, καὶ τὸ ἔλαττον, ὅτι δηλαδὴ ἐνιψεν ὁ μέγας Παῖσιος τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου σάρκα φοροῦντος· εἰ δὲ καὶ ἀπορεῖ τις, πῶς τοῦτο ἐγένετο, ἀποκριθῆμεθα, καὶ ἀνταῦθα ἐπὶ τοῦ Παῖσιου. Εἰς πίστασιν τούτου ὅς ἔχωσι παράδειγμα καὶ ἐκεῖνο ὑπερλέγει ὁ Εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος, ὅστις διηγείται, ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία (ἤτις, ὡς λέγουσι πολλοὶ, ἦτον ἡ Θεοτόκος) προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου. (κν'. 9.) καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἦτο τότε ἀφθαρτισμένον, ὡς μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ὄν.

¹ Ἐκ τούτου τοῦ λόγου ὀρθῶς νὰ συμπεράνω τις, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἤκμαζεν ἐν ἔτει πν' (550), διότι τότε ἐπεκόλλων οἱ Ὀριγενισταί. Διὰ καὶ ἐν ἔτει πν γ' (559), ἐπιστάσασιν αὐτοῦ· ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη ἐκκλησία Σύνοδος.

ὀλιγοστεύσας τὸ σκάτος αὐτῆς μετὰ τὴν θείαν χάριν, καὶ μετὰ τὴν σοφίαν του. Ὅθεν καὶ ἡ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀστραπή, καὶ ἡ τῆς γνώσεως σάλπιγξ ἐξήλθεν εἰς ὅλην τὴν γῆν διὰ τοῦτο ὁμισόκαλος ἐχθρὸς μὴ ὑποφέρειν τὴν ἀντίστασιν καὶ παρρησίαν τοῦ θείου τούτου πατρὸς ὠπλίσει τοὺς ὑπηρέτας του, διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν ἄγιον. Ὅθεν μαρτυρικῶς ἀποκεφαλίσθεις παρ' αὐτῶν ὁ μακάριος καὶ θανατωθεὶς αὐτὸς ὅστις πρὸ τοῦ μαρτυρίου καὶ τοῦ θανάτου ἦτο ἐνδεδυμένος νέκρωσιν ζωηφόρον, ἀπῆλθε πρὸς τὴν μακαρίαν καὶ ἀτελεύτητον ζωὴν, πρότερον μὲν θυσιάζων καὶ ἱερουργῶν τὸν Ἄμνόν τοῦ Θεοῦ, ὕστερον δὲ αὐτὸς θυσιασθεὶς καὶ θυσία ζῶσα εἰς τὸν Θεὸν προσφερθεὶς ὅθεν καὶ μετὰ διπλοῦς στεφάνους κατεκοσμήθη ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας πρόμαχος. Ἐπειδὴ ἐκτός τούτου ἦτο ἱεράρχης ἔλαβε καὶ τέλος μαρτυρικόν, καὶ ἐπορφύρωσε τὴν ἱεραρχικὴν στολὴν μετὰ ἀθλητικὰ αἵματα. Οὗτος ὁ θεὸς καὶ τοῦ Θεοῦ ἀληθῆς ἱερεὺς τε καὶ μάρτυς, ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς συγγράμματα, τὰ ὅποια εἶναι γεννήματα τῆς αὐτοῦ φιλοπονίας, καὶ περιέχουσι πᾶσαν γνῶσιν καὶ ὠφέλειαν ¹. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ μέλλοντα πράγματα φανερώς καὶ καθαρῶς ὁ ἅγιος οὗτος προεῖπεν ἡγῶν διὰ τὰς μετὰ ταῦτα ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς τῶν βασιλείων, διὰ τὰς καταδρομὰς καὶ πολέμους τῶν Ἐθνῶν, διὰ τὰς ἐρημώσεις καὶ ἀφανισμοὺς πολλῶν τόπων καὶ πόλεων, διὰ τοὺς ἑρθεοδόξους καὶ αἰρετικοὺς βασιλεῖς, καὶ περὶ τοῦ Ἀντιχριστοῦ καὶ τῆς βασιλείας του, καὶ διὰ τὸν ἀφανισμόν καὶ πανωλεθρίαν πάσης σαρκὸς ἀνθρωπίνης.

¹ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ κατάθεσις τῶν *Λειψάνων* καὶ *περιβολῶν* τῶν ἁγίων *Ἀποστόλων Λουκᾶ*, *Ἀνδρέου* καὶ *Θωμᾶ* τοῦ προφήτου *Ἐλισσαίου* καὶ τοῦ μάρτυρος *Λαζάρου* ², ἅτινα κατετέθησαν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων *Ἀποστόλων* τῶν μεγάλων.

² Οἱ ἐν ἐρήμῳ δὴν ἄγιοι *ΑΣΚΗΤΑΙ*, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

¹ Σημειῶσαι ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Μεθόδιος βιβλίον συνέγραψεν ὀνομαζόμενον, *Συμπόσιον παρθένων*, τὸ ὅποιον εὕρισται χειρόγραφον ἐν τῇ κατὰ Βενετίαν βιβλιοθήκῃ τοῦ ἁγίου Μάρκου, καθὼς ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ τοῦτο ἰδόντες καὶ ἀναγνώσαντες. Ἐξεδόθη δὲ ἐν *Ρώμῃ* τῷ 1656, εἰς 8ον καὶ τῷ 1657 ἐν *Παρισίῳ* εἰς 9ον.

² Ὁ ἅγιος οὗτος μάρτυς *Λαζάρου* ἱερτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην Μαρτίαν.

³ Ἀνιπτώσαρκοι καὶ χαμαιῖναι δύο, ἢ ψυχᾶς πλύναντες, ὕψος ἔκκησαν πόλου.

⁴ Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν *ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ* ὁ *Κωνσταντινουπόλεως*, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

† ⁵ *Κάλλη* παρολθὼν φθαρτὰ, *Κάλλισ* εὐθύφρον, ἢ *Κάλλη* βλέπεις νῦν, ἢ φθαρῆναι οὐκ ἐνί ⁶.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ *ΚΑ'*, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος *ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ* τοῦ ἐν *Κιλικίᾳ*.

⁷ Φέρων τι χρῆμα σάκκος ἄξιον πόλου, ἢ *Ιουλιανὸν* βάλλεται πόντου μέσον.

⁸ *Σάκκω* *Ιουλιανὸς* βυθὸν εἰς σέδου εἰκάδι πρώτῃ.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν *Ἀνάζαρδον*, ἢ

¹ Οὗτος ὁ ἅγιος *Κάλλιστος* πρότερον ἐνασκούμενος ἐν τῇ κατὰ τὸ ὄρου τοῦ Ἄθω σκῆτι τοῦ *Μαγουλά* ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴν παλαίστραν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς *Κωνσταντινουπόλεως* ἐπὶ *Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ*, καὶ *Ἰωάννου Παλαιολόγου*, ἐν ἔτει αἰν' (1350) μετὰ τὸν *Πατριάρχην* *Ἰσιδώρον*. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρεταῖς διαβεσημένος, ὡς μαρτυρεῖ ὁ *Καντακουζηνὸς* βιβλ. δ' κεφάλ. γ'. *Πατριαρχεύσας* δὲ χρόνους δύο, παρεχώρησε τὸν θρόνον εἰς τοὺς βουλομένους, καὶ ἀπέλυθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ *Μάμαντος* τὴν ἰδικήν του, ἐκεῖ ἠσύχασε κατὰ τὸν αὐτὸν *Καντακουζηνόν*, καὶ ἔγεινεν ἀντ' αὐτοῦ *Πατριάρχης* *Φιλόθεος*. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ *Καντακουζηνὸς* ἐξέλεξε τὴν μοναδικὴν ζωὴν, καὶ ἔγεινε βασιλεὺς *Ἰωάννης* ὁ *Παλαιολόγος*, τότε καὶ ὁ *Κάλλιστος* ἐλθὼν ἀπὸ *Τενέδου*, (ὅπου εἶχεν ὑπάτην) ἔγεινε δεῦτερον *Πατριάρχης*.

² Ὑστερον δὲ ἀποσταλεὶς πρέσβυς ἀπὸ τὸν βασιλεῖα εἰς τὰς *Φέρας*, πρὸς *Ἐλισάβετ* τὴν γυναῖκα τοῦ *Κροῆ* τῆς *Σερβίας*, ἐν ἔτει αἰτῆ (1368), καὶ ἐκεῖ ἀρρωστήσας πολλὰ, ἐτελεύτησε τῇ εἰκοστῇ *Ἰουνίου*, καὶ μεγαλοκρεπῶς ἐτάφη ἀπὸ τὴν *Ἐλισάβετ*, ἐν τῇ τῶν *Φερῶν* *Μητροπόλει*. (*Μελέτιος τόμ. γ' σελ. 203*. *Φεραὶ* δὲ ἦτο πόλις τῆς ἐν *Θεσσαλίᾳ* *Μαγνησίας*, ἥτις κοινῶς τώρα λέγεται *Γενίτζαροι*, ἢ κατ' ἄλλους *Σίδρο*, ὡς λέγει ὁ *Μελέτιος*. ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι αἱ *Φεραὶ* ἦσαν κατὰ τὴν *Σερβίαν*.) Οὗτος ὁ *Κάλλιστος* φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ μαθητῆς *Γρηγορίου* τοῦ *Σιναΐτου*, ὁ γράψας καὶ τὸν ἐκείνου βίον, καὶ οὐχὶ ὁ *Σανθόπουλος*. (καθὼς ἐκεῖνος μεταγενέστερος ἦν, καὶ ἔρα κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ *Νοεμβρίου*.) Οὗτος ἀποσταλεὶς εἰς τὰς *Φέρας*, ὡς εἴρηται, ἐπάρασεν ἀπὸ τὸ ἄριστον ὄρος, (καὶ ἀντιπρόσωπος τὸν *Καυσοκαλύβην* *Μαξίμου*, ἤκουσε νὰ εἰπῇ περὶ αὐτοῦ τὴν ἀσθεῖαν ταύτην πρὸρρησεν «Ὁ ὅσιος ὁ γέρων τὴν γρασίαν του (ἤτοι τὴν *Κωνσταντινουπόλιν*) ἔλασσε» καὶ ἀπερχομένου, ἔψαλεν ὀπισθεν αὐτοῦ, τὸ ἐπιτάφιον τοῦτο «*Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδοῖς*» ὡς ἐν τῷ βίῳ τοῦ αὐτοῦ *Μαξίμου* ὁραται· ἔρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ *Νοεμβρίου* περὶ τοῦ ἁγίου *Καλλίστου* τοῦ *Ἐπισκόπου*.)

τις εύρισκεται ἐν τῇ δευτέρᾳ Ἐπαρχίᾳ τῆς Κιλικίας, (ὑστερον δὲ ὠνομάσθη Διοκαισάρεια καὶ Καισαραυγούστα, καὶ Καισάρεια πρὸς Ἄναζάρβω, τῶρα δὲ ὀνομάζεται τουρκιστὶ Ἄχισάρ, ἢ Ἄχσεράϊ). Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος οὗτος υἱὸς πατρὸς βουλευτοῦ Ἕλληνος, μητρὸς δὲ χριστιανῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐδιδάχθη τὴν κατὰ Χριστὸν εὐσέβειαν. Ἄφ' οὗ δὲ κετέγεινεν εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, ὑστερον ὅτε ἔγεινε χρόνων δεκαοκτῶ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαρνανόν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐδάρη εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος καὶ ἐπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν. Συμβουλευθεὶς δὲ τὴν μητέρα του τί νὰ κάμῃ, παρεκινήθη ἀπὸ αὐτὴν νὰ μείνῃ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τῆς Χριστοῦ, μέχρι θανάτου. Ὅθεν βληθεὶς ἐντὸς ἑνὸς σάκκου γεμάτου ἀπὸ ἄμμων καὶ ὀφίδια καὶ ἐρπετὰ φαρμακερὰ, καὶ οὕτω ῥιφθεὶς εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ τοῦ Αἰγυπτίου, ἢ Λιδυνοῦ.

* » Ἰουλιανοῦ πᾶσα μακρὰν² ὥχρια.

* Μᾶλλον γὰρ εὐχρῶν εἶχεν αὐτὸν ἢ σπάθη.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ ἡγεμόνος, ἐν ἔτει σγῆ (298) συστήσας δὲ μοναστήριον εἰς τὴν Ἀντιόπολιν³ τῆς Αἰγύπτου, ἦτο ἡγούμενος εἰς αὐτό, ὀδηγῶν δέκα χιλιάδας μοναχούς. Πισθεὶς δὲ καὶ παραστάς εἰς τὸν ἡγε-

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἐκ Κιλικίας τοῦτον ἅγιον Ἰουλιανὸν ἐγκώμιον ἐπλεξεν ὁ Χρυσῶς Ῥήτωρ τῆς Ἐκκλησίας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ ἐν τῇ γῇ τοιαῦται τοῖς μάρτυσιν αἱ τιμαὶ μετὰ τὴν ἐν-θεὺθεν ἀποδημίαν.» (σώζεται ἐν τῷ Ε΄ τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῳ ἐκδόσεως) περὶ δὲ τοῦ εἰς τὸ πέλαιος καταποντισμοῦ τοῦ μάρτυρος, πᾶσι προσθέτει ἡ καλὴ ἐκείνη γλῶσσα. Ἀναμνήσθητι τοῦ κατακλισμοῦ τοῦ ἐπὶ Νῶε καὶ τῆς Κιβωτοῦ, καὶ γὰρ καὶ τότε δίκαιος ὁμοῦ καὶ θηρία· ἀλλ' ὁ μὲν Νῶε εἰσῆλθεν ἄνθρωπος, καὶ ἐξῆλθεν ἄνθρωπος· Ἰουλιανὸς δὲ, εἰσῆλθε μὲν ἄνθρωπος ἐξῆλθε δὲ ἄγγελος· ἐκεῖνος εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν γῆν πάλιν· οὗτος εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς σάκκον, καὶ ἀπὸ τοῦ σάκκου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπῆλ· ἔλαβεν αὐτὸν τὸ πέλαιος, οὐχ ἵνα ἀποκτείνῃ, ἀλλ' ἵνα στεφανώσῃ, καὶ μετὰ τὸν στέφανον ἀπέδωκεν ἡμῖν τὴν ἁγίαν ταύτην Κιβωτὸν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαίρᾳ βλέπεται τὸ μαρτύριον τοῦτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἰβία διωγμοῦ ἐπεκράτησεν ἐν ἐκείνοισί.»

² Ἰστοί, Ἰουλιανοῦ πᾶσα μακρὰ ὥχρια. Σ. Ε.

³ Ἐν δὲ τῇ Καλοκαρπῆ καὶ ἐν ἄλλῃ Συναξαριστῇ χειρῶν γράφεται, Ἄντιόπων πόλιν τῆς Αἰγύπτου.

μόνα, ὠμολόγησε μὲν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, τὰ δὲ εἰδῶλα ἐνέπαιξε, διὸ καὶ ἐκίνησεν εἰς θυμὸν τὸν ἡγεμόνα. Ὅθεν πρότερον ἐπρόσταξεν ὁ ἀλιτήριος νὰ καύσῃαι τὸ μοναστήριον τοῦ ὁμοῦ μετ' ὅλους ὄσους εὕρισκοντο ἐντὸς αὐτοῦ· τότε δὲ εἶχον καταφύγει εἰς αὐτὸ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος καὶ οἱ τῆς χώρας ἱερεῖς καὶ κληρικοί, οἵτινες ὅλοι ἔλαβον διὰ πυρὸς τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Ἄδεται δὲ λόγος, ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τοῦ μοναστηρίου ἀκούονται φωναὶ ἕως τῆς σήμερον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας, καὶ ὅτι πολλαὶ ἐνέργειαι θαυμάτων γίνονται εἰς τοὺς προσερχομένους ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ ὁ ἅγιος δὲν ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπλωθῇ εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ δέρεται· ἐπειτα ἔδρασαν αὐτὸν μετ' ἄλλοι σιδηρὰ, καὶ τόσον πολλὰ ἐσύντριψαν τὸ σῶμα τοῦ ἀθλητοῦ, ὥστε συνετρίφθησαν καὶ αὐτὰ τὰ κόκκαλα. Ἐνῶ δὲ ἔπασχε ταῦτα ὁ ἅγιος, ἐτυφλώθη εἰς στρατιώτης· ὁ δὲ ἅγιος ὑπεσχέθη νὰ τῷ χάρισῃ τὸ φῶς, ἂν παραίτησθαι τὴν πλάνην τῶν εἰδῶλων καὶ πιστεύσῃ εἰς τὸν Χριστὸν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν τοῦτο μαθὼν, ἐπρόσταξε τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδῶλων νὰ ὀμματώσωσιν ἐκεῖνοι τὸν στρατιώτην· οἱ δὲ ἱερεῖς προσεσχόμενοι εἰς τὰ εἰδῶλα ὅχι μόνον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κάμωσι τὸ θεῦμα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ φωνὴν ἤκουσαν, ἥτις ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ ἀδύτα τοῦ ναοῦ τῶν εἰδῶλων, καὶ ἔλεγε νὰ ἀφήσῃαι τὸν ἅγιον καὶ νὰ μὴ τιμωρῶσιν αὐτόν. Διότι ἀφ' οὗ, ἔλεγε, σεῖς ἠρχίσασθε νὰ τιμωρῆτε τὸν μάρτυρα, ἡμεῖς ἀοράτως τιμωροῦμεθα ἀπὸ τὸν Θεὸν περισσότερο ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁμοῦ δὲ μετὰ τὴν φωνὴν ἐπεσον καὶ τὰ εἰδῶλα κατὰ γῆς καὶ ἐσυντρίφθησαν τόσον ὥστε ἔγειναν ὡς κονιορτός.

Ὁ δὲ ἡγεμὼν βλέπων τὸ θαῦμα τοῦτο, ἀντινὰ ἡμερώσῃ καὶ νὰ διορθωθῇ, αὐτὸς περισσότερο ἐλύσσαξεν ἐπαδὴ ὅταν μία ψυχὴ καταβυθισθῇ εἰς τὰ κακὰ, δὲν ἤξευρε πλέον νὰ μεταχειρίζεται φράνιμον καὶ ἀσφαλῆ στοχασμόν. Ὅθεν τὸν μὲν στρατιώτην ὅστις ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἅγιον τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων του καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου ἐπρόσταξε νὰ χυθῇ οὖρον βρωμερὸν, νομίζων ὁ ἀνόητος, ὅτι ὁ ἅγιος ἤξευρε μαγικά, καὶ μετὰ ταῦτα ἰάτρευσε τὸν τυφλόν. Ὅθεν μετὰ τὸ οὖρον ἐστοχάζετο νὰ διαλύσῃ τῶν μαγικῶν τὴν ἐνέργειαν· ἢ βρῶμα ὅμως τοῦ οὖρου μεταβλήθη εἰς εὐνοσίαν βαλσαμῶν. Ταῦτα δὲ τὰ θαύματα βλέπων ὁ Κέλσιος, ὁ υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος,

ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ μάλιστα διότι εἶδε καὶ ἁγίους ἀγγέλους, οἱ ὅποιοι κατέβησαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἐστεφάνωσάν τὸν ἅγιον μὲ στέφανον χρυσοῦν ὄθεν ἀφήσας τὸν πατέρα του ἡγεμόνα, συνωμίλει καὶ συναναστρέφεται μὲ τὸν ἅγιον, καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐδιδάσκετο τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν. Οὐ μόνον δὲ ὁ Κέλσιος, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἄλλοι εἴκοσι στρατιῶται ἐπίστευσαν παρρησία εἰς τὸν Χριστὸν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐζήτησεν, ἵνα ἀναστήσῃ καὶ νεκρὸν ὁ ἅγιος· ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ἀνέστησεν ἓνα νεκρὸν διὰ προσευχῆς του, τούτου χάριν πάλιν κρίνεται ὁμοῦ μὲ τὸν πιστεύσαντα υἱὸν τοῦ ἡγεμόνος Κέλσιον· εἰς δὲ στρατιώτης θέλων νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὸν ἅγιον βραχίως τὸν Κέλσιον, καὶ νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα του, εὐθὺς ἐπαιδεύθη παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐσάπησεν ἡ χεὶρ του. Μετὰ ταῦτα ἐβλήθη ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τὸν Κέλσιον εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακὴν, ἣ ὅποια εὐθὺς ἅμα ἐμβήκαν ἐκεῖ οἱ ἅγιοι ἐγέμισεν ἀπὸ τόσον φῶς καὶ ἀπὸ τόσην εὐωδίαν, ὥστε οἱ εἴκοσι στρατιῶται οἱ φυλάττοντες τὴν φυλακὴν, βλέποντες τὴν λαμπρότητα τοῦ φωτός, καὶ ὀσφρανθέντες τὴν ἄρρητον ἐκείνην καὶ γλυκυτάτην εὐωδίαν, εὐθὺς ἐπεκαλέσθησαν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ὠμολόγησαν. Ὅθεν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἀντώνιον, ὁ ὅποιος ἦτο πλησίον τοῦ πρώτου τῆς πόλεως καὶ κατήγετο μὲν ἀπὸ αἷμα καὶ γένος βασιλικόν, ἐσέβετο δὲ τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς του, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Κύριον.

Ὅθεν λαβόντες αὐτοὶ τὸν πατέρα των ἱερέα, ὑπῆγαν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐσυντρόφεον τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν. Διὰ τοῦτο κατεδικάσθησαν νὰ τεθῶσιν ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον εἰς λέβητας γεμάτων ἀπὸ πῖσσαν βρασμένην. Αὐτοὶ εἶδον καὶ τὸ μέγα θαῦμα, τὸ ὅποιον ἐτέλεσεν ὁ ἅγιος ἀναστήσας, ὡς εἶπομεν, διὰ προσευχῆς του ἓνα νεκρὸν, ὅστις τότε ἐφέρετο ἔξω τῆς πόλεως, διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ· ὁ ὅποιος ἀναστηθεὶς, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ὠμολόγει χάριτας εἰς τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν, λέγων· ὅτι ἐνῶ αὐτὸς ἔμελλε νὰ παραδοθῇ εἰς κολάσεις καὶ τιμωρίας ἀπὸ τινος μαύρου καὶ φοβεροῦς εἰς τὸ σχῆμα, ὁ Θεὸς δυσωπηθεὶς εἰς τὰς προσευχὰς τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ, ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φέρωσι πάλιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τοῦ τῶν ζωντανῶν ἀνθρώπων. Ἐβαπτίσθη δὲ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω Ἀντώνιον καὶ ὠνομάσθη Ἀναστάσιος. Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς τὸν

τόπον, ὅπου ἐβραζον οἱ λέβητες, ἐβλήθησαν μέσα εἰς αὐτοὺς ὁ ἅγιος Ἰουλιανός, ὁ Κέλσιος, οἱ πιστεύσαντες εἴκοσι φύλακες, οἱ ἑπτὰ υἱοὶ τοῦ ἀρχόντου, ὁ πρεσβύτερος Ἀντώνιος, καὶ ὁ ἐκ νεκρῶν ἐγερθεὶς Ἀναστάσιος. Ἐπειδὴ δὲ ἐξήλθον ἀπὸ τοὺς λέβητας ἀβλαβεῖς, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Κελσίου, Βασίλισσα καλουμένη, ἣ ὅποια καὶ αὐτὴ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἀντώνιον καὶ τὸν κατὰ σάρκα υἱὸν τῆς Κελσίου, τὸν ὅποιον ἔκαμε πατέρα τῆς πνευματικῆς. Ὅθεν περισσοτέραν εὐεργεσίαν ἐχάρισεν ὁ Κέλσιος εἰς τὴν μητέρα του διὰ τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναδοχῆς, παρ' ὅσην ἐχάρισεν ἡ μήτηρ του εἰς τὸν Κέλσιον διὰ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς υἱὸς τῆς ἔγεινε καὶ πρόξενος εἰς αὐτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, καὶ ἀνάδοχος αὐτῆς ἐχρημάτισε διὰ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος. Ἐφέρθησαν λοιπὸν ὅλοι ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ σφραγίσαντες ἑαυτοὺς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, τὰ μὲν γόνατα ἐκλιναν εἰς προσευχὴν ἐν τῇ γῆ, μὲ τὰ ὄμματα δὲ τῆς ψυχῆς θεωρήσαντες εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκρήμνισαν ὅλα τὰ εἰδῶλα, καὶ ὡς κονιορτὸν ταῦτα ἐλέπτυναν, τὸν δὲ ναὸν κατεβύθισαν εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν ἄδεται λόγος, ὅτι ἕως τῆς σήμερον φαίνεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἀπὸ μακρὰν φωτῖα, ἧτις καίει κάτωθεν. Τότε μὲν λοιπὸν ἔβαλαν τοὺς ἁγίους ὅλους εἰς τὴν φυλακὴν· ἐκεῖ δὲ ἐφάνησαν κατὰ τὴν ἐρχομένην νύκτα εἰς τοὺς ἁγίους παράδοξα θεάματα, τὰ ὅποια ἐπρομήνυσον εἰς αὐτοὺς τὴν δόξαν καὶ τὰ ἀπόρρητα καὶ ἀνεκφραστα ἀγαθὰ, ὅσα ἔμελλον νὰ κληρονομήσωσιν εἰς οὐρανοῦς. Ὑστερον δὲ ἔδεσαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τῶν ἁγίων μὲ δεμάτια παπυρίου βρεγμένα ἀπὸ ἔλαιον, καὶ οὕτως ἔδωκαν φωτίαν εἰς τοὺς παπύρους, καὶ ἦναψαν ὡς λαμπάδες.

Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν φωτίαν, τοῦ μὲν ἁγίου Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ Κελσίου ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, τοῦ δὲ ἱερέως Ἀντωνίου ἐξώρυσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ ὀγκίσκον· τὴν δὲ μητέρα τοῦ ἁγίου ἐκρέμασαν, ἐπειδὴ οἱ βασανισταὶ στρατιῶται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτήν, ἀλλ' εὐθὺς ἅμα ἤρχοντο πλησίον τῆς, ἐτυφλόνοντο. Μετὰ ταῦτα ἐριψαν τοὺς ἁγίους εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγωσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ θηρία δὲν τοὺς ἤγγισαν, ἀπεκεφάλισαν αὐτοὺς ὁμοῦ μὲ ἄλλους καταδίκους. Ἀλλ' ὅμως τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐγνωρίσθησαν ὕστερον, καθότι τὰ μὲν αἵματα τῶν ἁγίων ἐπηξαν καὶ

ἔσωρευθήσαν ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των, αἱ δὲ ἅγιοι ψυχαὶ των ἐφαίνοντο καθήμεναι ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των, εἰς εἶδος καὶ σχῆμα παρθένων. Ὅθεν λαβόντες αὐτὰ οἱ χριστιανοί, ἔβαλον πλησίον εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀναβρῦει πάντοτε πηγὴ θαυμάτων καὶ χαρίζει ὑγίαν ψυχῆς καὶ σώματος εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας αὐτοῖς. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐθανατώθησαν οἱ ἅγιοι, ἔγεινε σεισμός παρευθὺς ἀπὸ δὲ τὸν σεισμόν ἐκρημνίσθη μὲν τὸ περισσότερον μέρος τῆς πόλεως, ἐχώσθη δὲ καὶ ἐθανατώθη ὁ ἡγεμὼν καὶ πολλοὶ Ἕλληνας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῷ, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸν Φόρον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν συμμαρτυρησάντων τῷ ἁγίῳ Ἰουλιανῷ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ πρεσβυτέρου, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος, ΚΕΛΣΙΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, εἴκοσι δεσμοφυλάκων, καὶ τῶν ἐπὶ ἀδελφῶν, πάντων τῷ διὰ ξίφους θανάτῳ τελειωθέντων.*

Εἰς τὸν Ἀντώνιον.

- * » Κτείνεις τὸν Ἀντώνιον ὁ σπαθηφόρος,
- » Ἄκων ἐκόντα δεικνύει νικηφόρον.

Εἰς τὸν Ἀναστάσιον.

- * » Τί τῶν μελῶν πέπονθεν Ἀναστασίου;
- » Ἐμοῦ λέγεις; τράχηλος, ἐκκοπεῖς ξίφει.

Εἰς τὸν Κέλσιον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

- * » Δίδωσι μητρὶ Κέλσιος Βασιλίση,
- » Καλὰ τροφεῖα, συνθανὼν αὐτῇ ξίφει.

Εἰς τοὺς εἴκοσι δεσμοφύλακας.

- * » Εὐτολμος εἰκὰς δεσμοφρουρούντων μία,
- » Χριστοφρονούντων ἐκ ξίφους ὤφθη μέρος.

Εἰς τοὺς ἐπτὰ ἀδελφούς.

- * » Αἰῶνας ἐκτυποῦντες ἐπτὰ τοῦ βίου,
- » Λεῖπουσιν ἐπτὰ σύγγονοι βίον ξίφει.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ.

- † » Τῆς Ἀφροδίτης τῷ ξοάνῳ μὴ θύων,
- » Ἀφροδίσιος θανατοῦται τῷ ξίφει.

Οὗτος ἦτο ἐκ τῆς χώρας Κιλικίας, σεβόμενος τὸν Χριστὸν ἀπὸ τοὺς προγόνους του. Πισθεὶς δὲ ὡς χριστιανός, ἐφέρθη εἰς τὸν ἄρχοντα Διούσιον, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν

Θεὸν ἀληθινόν, ἐκάθη εἰς τὴν ῥάχιν μὲ πυρωμένα σίδηρα· εἶτα ἐβλήθη εἰς λέβητα, γεμάτον ἀπὸ βρασμένον μόλυβδον. Ἐπειτα ἐκρεμάσθη κατακέφαλα, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐφάνη μία λέαινα εἰς τὸ θέατρον, ἡ ὁποῖα ἀπολυθεῖσα κατὰ τοῦ ἁγίου, τελείως δὲν τὸν ἐβλαψεν, ἀλλ' ὠμίλησε μὲ ἀνθρωπίνην φωνήν, ἐλέγχουσα τὴν σκληρότητα τῶν Ἑλλήνων. Ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον θαῦμα πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον παρρησία ὁμολογήσαντες, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Βλέπων δὲ τοῦτο ὁ τύραννος, ἐπρόσταξε νὰ σχισθῆ μία πέτρα, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῆς νὰ βληθῆ ὁ ἅγιος· ἐπάνω δὲ αὐτοῦ νὰ βληθῆ τὸ ἄλλο ἥμισυ τῆς πέτρας, ὑπηρετούντων εἰς τοῦτο πενήτηκοντα πέντε στρατιωτῶν. Ὅθεν ὁ ἅγιος παρευθὺς παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον.

Ἐπισημασθέντες οἱ ἅγιοι ἱερομάρτυρες ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ ἐπίσκοπος Ἰκονίου ἀκάρθαις κατακερτηθεὶς, τελειοῦται.

- * » Γῆς Τερέντιος τὴν ἀρὰν γενναϊόφρων,
- » Τέλους ἀφορμὴν εὗρεν εὐλογημένην.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΝΙΚΗΤΑΣ ὁ Νυσίριος, ὁ ἐν τῇ Χίῳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψ. 16' (1732) ξίφει τελειοῦται.

- * » Τμηθεὶς Νικήτα τὸν σὸν αὐχένα ξίφει,
- » Τέτμηκας ἐχθροῦ τὰς πανουργίας πάσας.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΥΣΕΒΙΟΥ, Ἐπισκόπου Σαμοσατών.

- » Κέραμος, Εὐσέβιος, μάρτυς Κυρίου,
- » Εὐδὺς δὲ καὶ στέφανος ἐν τῇ σῇ κάρᾳ.
- » Εἰκάδι δευτερὴν κεφαλὴν θάλασαν Εὐσεβίου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίου υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τλη' (338), ἐκρημάτισε δὲ ζηλωτῆς διάπυρος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ὅθεν μὲ πολλὴν ἀνδριανὴν ψυχῆς καὶ μὲ ὑπεροψίαν τῶν παρόντων ἐσπούδασε πῶς νὰ ἔλθῃ εἰς αὐξήσιν ἡ εὐσέβεια καὶ ὀρθοδοξία, ἀν καὶ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖος ἦτο ἐναντίος, ὡς ἄλλος

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

οὐδείς, ἐπειδὴ ἦτο Ἀρειανιστής. Ὅθεν ὅταν μίαν φορὰν ἐφοβέρισεν ὁ βασιλεὺς νὰ κόψῃ τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ ἁγίου, ἀν δὲν δώσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Μελετιίου γενόμενον ψήφισμα¹, ὁ ἅγιος ἠπλώσε καὶ τὰς δύο του χεῖρας, θέλων νὰ δείξῃ ὅτι μετὰ χαρᾶς δέχεται καὶ τῶν δύο τὴν ἐκκοπήν, παρὰ νὰ προδώσῃ τὸ ζητούμενον ψήφισμα, καὶ ὁμοῦ μὲ. ἐκεῖνο νὰ προδώσῃ καὶ τὴν εὐσέβειαν. Τοῦτον τὸν ἅγιον πατέρα ἡμῶν Εὐσέβιον μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Ἰουλιανὸν ἐξώρισεν ὁ Οὐάλης ἀπὸ τὸν θρόνον του, καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν νὰ περιπατῇ ἐξόριστος κατὰ τὸν ποταμὸν Δούναβιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Οὐάλης, ἐπανῆλθεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν του, τὰ Σαμόσατα, (τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς Συρίαν πλησίον τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ ὑπὸ τὸν Ἐδέσσης Μητροπολίτην, κοινῶς Σεμφάθ ὀνομαζόμενα.) Ὑστερον δὲ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας καὶ νίκας, ὅσας ἐποίησεν ὁ ἀοίδιμος ἐπιζῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, ἤξιώθη καὶ τέλους μαρτυρικοῦ· διότι μία γυνὴ καχόδοξος, ἡ ὁποία ἐφρόνει τὴν τοῦ Ἀρείου αἵρεσιν, λαβοῦσα κερραμίδιον ἀπὸ μίαν στέγην, τὴν ἔριψε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἁγίου· ἀπὸ δὲ τὸ κτύπημα αὐτὸ ἐθανατώθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀποθάνῃ, ἐσυγχώρησε τὴν φονεύσαν αὐτὸν γυναῖκα, μιμούμενος τὸν Δεσπότην του Χριστὸν καὶ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναδόν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου πλησίον Ἀρκαδιανῶν².

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΖΗΝΩΝΟΣ, καὶ ΖΗΝΑ τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ.

- * » Δούλος, σύναθλος, τῷ συνάθλῳ Δεσπότην,
- » Ἄμφω δὲ δούλοι τοῦ Θεοῦ τετμημένοι.

Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν τῆς Ἀραβίας, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὴν παλαιὰν λεγομένην Ἐμμᾶν, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει τγ' (303), καὶ ὁ μὲν Ζήνων ἦτο στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπάγγελμα, ὁ δὲ Ζηνᾶς, δούλος του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ζήνων ἐπεθύμει νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστὸν, ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὄλην του τὴν περιουσίαν, καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς δούλους του· ἀκούσας δὲ ὅτι ὁ ἡγεμὼν Μάξιμος εἶχε πολλὴν πρόνοιαν καὶ ἀγάπην εἰς τὰ εἰδῶλα, ὑπῆγεν εἰς

αὐτὸν, ὑπῆγε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Ζηνᾶς, διότι δούλος ὢν εὐγνώμων καὶ καλοπροαίρετος, δὲν ἠθέλησε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν κύριόν του Ζήνωνα. Παρασταθεῖς λοιπὸν ὁ Ζήνων εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἠλεγξεν αὐτὸν, λέγων ὅτι σπουδάζει καὶ ἀγωνίζεται εἰς μάταια πράγματα, ἦτοι εἰς τὰς λατρείας τῶν ἀψύχων Εἰδώλων. Ὅθεν ὁ ἡγεμὼν παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ δείρωσι τὸν ἅγιον· ὁ δὲ ἅγιος δερόμενος, ἐλάκτισε μὲ τὸν πόδα του τὸν βωμόν, καὶ κατεκρήμνισεν αὐτὸν. Διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν τὸν ἅγιον καὶ ἔδειραν αὐτὸν ἀσπλάγχχνως· ἐπειτα ἔτριψαν τὰς πληγὰς του μὲ ἄλας καὶ ὀξειδίων. Μετὰ ταῦτα ἔτριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἠσφάλισαν εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, ἕως εἰς κεντήματα τέσσαρα¹. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ δούλος του Ζηνᾶς, παρεκάλει τὸν αὐθέντην του νὰ μὴ χωρίσῃ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τὴν συνοδίαν του· ὅθεν ὁ ἡγεμὼν τοῦτο μαθὼν, ἐπρόσταξε νὰ κλείσωσι καὶ τὸν Ζηνᾶν ὁμοῦ μὲ τὸν αὐθέντην του εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ δύο ἐρωτηθέντες ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος δὲν ἐπέισθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἐδάρησαν δυνατὰ· ὁ δὲ Ζήνων χωριστὰ ἐδέχθη εἰς τὸ στήθος καὶ εἰς τὴν καρδίαν σουβλία πυρωμένα. Ἐπειτα ἔδεσαν καὶ τοὺς δύο ἀπὸ τὰς μασχάλας μὲ λωρία καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς, ἀπὸ δὲ τοὺς πόδας τῶν ἐκρέμασαν πέτρας βαρείας. Ὑστερον ἔτριψαν αὐτοὺς εἰς ἓνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ φωτίαν, καὶ ἐπάνωθεν ἔβρεχον τὴν φλόγα μὲ ἐλαιον. Ἐπειδὴ δὲ παραδόξως διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἔμειναν ἀβλαβεῖς, διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ εὐρισκομένου εἰς τόπον λεγόμενον Κυπαρίσσιον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΜΠΙΑΝΟΣ ἐν θαλάσῃ βληθεὶς, τελειοῦται.

- * » Ὁ Πομπιανὸς ἐκτελεῖ πομπὴν ξένην,
- » Ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὰ τοῦ πόλου πλάτη.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΑΛΑΤΙΩΝ, ἐκ τῆς θαλάσσης τελειοῦται.

- * » Ἰδὼν θαλάσσης ἄλμυρον Γαλατίων,
- » Ὡς ἡδὺ μᾶλλον εἶχεν οἶεσθαι γάλα.

¹ Ἴσως τοῦ Ἀντιοχείας.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ Θεολόγος Γρηγόριος γράφειν Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Εὐσέβιον τοῦτον, ὀνομάζει αὐτὸν σῦλον καὶ ἔδραϊμά τῆς ἀληθείας· φωστῆρα ἐν κόσμῳ καὶ Κκνόνα πίστεως.

¹ Τὰ κεντήματα ταῦτα νομίζω ὅτι ἦσαν σημεῖα τινὰ καὶ ὀπαί, ἐπάνω εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκρέμασαν ποτε ἐτρίγματο τὸ ξύλον περισσότερον, καὶ ποτε ὀλιγότερον.

* Ἡ ἁγία μάρτυς **ΙΟΥΛΙΑΝΗ**, καὶ **ΣΑΤΟΡ-ΝΙΝΟΣ** ὁ υἱὸς αὐτῆς, *πυρὶ τελειοῦνται.*

- * » Ἰουλιανὴν καὶ τὸ ταύτης παιδίον,
- » Ἰουλον ἀνθοῦν, ἄρτι πῦρ καταφλέγει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ μηνὶ **ΚΓ'**, μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΑΓΡΙΠΠΙΝΗΣ**.

- » Πληθεύσασα δεινῶν τραυμάτων ἐκ τυμμάτων,
- » Πολλῶν μετέσχε στεμμάτων Ἀγριππίνα.
- » Εἰκάδι θειομένη τριτάτῃ θάνατον Ἀγριππίνα.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς περιδόξου πόλεως Ῥώμης, καὶ ἐκ νεότητός της παρέδωκε τὸν ἑαυτὸν της εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν εὐωδίαζε μὲν τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ὡς περιβόλιον ἀνθισμένον ἢ εὐωδέστατον ῥόδον, ἀπειδίωκε δὲ τὴν δυσωδίαν καὶ βρώμαν τῶν παθῶν, στολίσασα τὴν ψυχὴν της ἢ μακαρία μὲ τὴν παρθενίαν καὶ καθαρότητα. Ἀρραβωνισθεῖσα λοιπὸν πνευματικῶς μὲ τὸν Χριστόν, ἀνδρείως καὶ θαρσαλέως ἐμβήκεν εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ διὰ τὸν ἔρωτα καὶ ἀγάπην τοῦ νυμφίου της Χριστοῦ, παρέδωκε τὸν ἑαυτὸν της εἰς πολλὰ βάσανα καὶ μαρτύρια. Διότι δαρθεῖσα εἰς τὸ στόμα, μὲ τὸν δαρμόν αὐτὸν συνέτριψε τὰ νοητὰ κόκκαλα τῆς ἀσεβείας· γυμνωθεῖσα δὲ ἀπὸ τὰ φορέματά της, τὴν γύμνωσιν τοῦ ἐχθροῦ διαδόλου ἐπόμπευσε, καὶ δεθεῖσα μὲ δεσμὰ, καὶ δοκιμάσασα στρέβλας, πᾶσαν τὴν πλάνην τῶν Ἑλλήνων διέλυσε. Τελευταῖον δὲ μέσα εἰς αὐτὰς τὰς βασάνους παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ ἢ αἰδιμοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Βάσσα δὲ καὶ Παῦλα καὶ Ἀγαθονίκη λαβοῦσαι κρυφίως τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος, μετέβαινον ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ διαπεράσασαι πολλὰ πελάγη, ἔφθασαν τελευταῖον εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, καὶ ἐκεῖ ἀπεθησαύρισαν τὸ ἅγιον λείψανον. Ὅθεν δεχθεῖσα τοῦτο ἡ Σικελία, παρευθὺς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ τῶν δαιμόνων· ἀλλὰ καὶ Ἀγαρηνοὶ ποτε τολμήσαντες νὰ λεηλατήσωσι τὸ κάστρον, ἐν ᾧ εὐρίσκετο ὁ ναὸς τῆς ἁγίας, ἠφανίσθησαν παντελῶς. Ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ ἕως τῆς σήμερον λεπροὶ προσερχόμενοι εἰς τὸ λείψανόν της, καθαρίζονται, καὶ πᾶσα ἀλλη ἀσθένεια ἰατρεύεται διὰ τῶν πρεσβειῶν της.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ** Πρεσβυτέρου, **ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ** Διακόνου, καὶ **ἈΘΑΝΑΣΙΟΥ** Ἀναγνώστου.

Εἰς τὸν Ἀριστοκλήν.

- * » Ἀριστοκλῆς ἄριστος ὄντως ὀπλίτης,
- » Πάντως γὰρ ἠρίστευσε τμηθεὶς τὴν κάραν.

Εἰς τὸν Δημητριανὸν καὶ Ἀθανάσιον.

- † » Ἀθανάσιος εὗρεν ἀθανάσιαν,
- » Δημητριανῶ συνθανῶν ἀπὸ ζήφους.

* Ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους ἁγίους ὁ Ἀριστοκλῆς ἦτο Κύπριος κατὰ τὸ γένος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ταμασσόν, καὶ ἱερεὺς αὐτῆς ὑπάρχων, ἐν ἔτει τβ' (302), κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἀνέβη εἰς τὸ ἐκεῖ βουνόν, καὶ ἐκρύφθη εἰς ἓν σπήλαιον, φεβούμενος τὸν διωγμόν, ὅστις ἐκινήθη κατὰ τῶν χριστιανῶν. Εἰς τὸ σπήλαιον δὲ προσευχόμενος, ἠστράφη ἀπὸ ἓν φῶς, τὸ ὅποιον ἦτο λαμπρὸν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, καὶ φωνὴ ἤλθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ παρακινούσα αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Κύπρου Σαλαμίνα· ἦτοι εἰς τὴν Ἀμόχωστον, καὶ ἐκεῖ νὰ ὑπομεινῇ τὸ διὰ μαρτυρίου τέλος. Πορευθεὶς λοιπὸν ἔφθασεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, καὶ ἐκεῖ εὗρε Δημητριανὸν τὸν Διάκονον καὶ Ἀθανάσιον τὸν Ἀναγνώστην, καὶ ξενοδοχηθεὶς ἀπὸ αὐτοῦς, ἐδιηγῆθη τὴν ὀπτασίαν τὴν ὁποίαν εἶδε καὶ τὴν φωνὴν ἣν ἤκουσε, καὶ τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάγει εἰς τὴν Ἀμόχωστον· διὰ τοῦτο ἔλαβεν αὐτοὺς συγκοινωνοὺς τοῦ μαρτυρίου του, καθόσον ἐπροθυμοποιήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀποθάνωσι μαζί του διὰ τὸν Χριστόν. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Ἀμόχωστον καὶ οἱ τρεῖς, ἐστάθησαν ἐπάνω εἰς ἓνα ὑψηλὸν καὶ ὀλοφάνερον τόπον. Τούτους δὲ βλέπων ὁ ἡγεμῶν, τοὺς ἐπροσκάλεσε, καὶ μαθὼν ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἰδίων ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, πρῶτον μὲν ἔδειρε καὶ κατεξέσχισε τὸν ἅγιον Ἀριστοκλήν, ἔπειτα ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Τὸν δὲ Δημητριανὸν καὶ Ἀθανάσιον βλέπων ὅτι ἐπέμειναν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐβασάνισε πρῶτον αὐτοὺς μὲ διαφόρους τιμωρίας· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ βληθῶσιν εἰς τὸ πῦρ. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τὸς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰοιδίμοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. (ὄρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ παρόν-

¹ Παρὰ δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηνιαίοις Δημήτριος οὕτως γράφεται.

τος τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φιλονειδούς.)

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΥΣΤΟΧΙΟΥ Πρεσβυτέρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ΓΑΙΟΥ ἀνεψίου αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ ΛΟΛΛΙΑΣ, ΠΡΟΒΗΣ, καὶ ΟΥΡΒΑΝΟΥ.*

Εἰς τὸν Εὐστόχιον.

- * » Ἐνθους ὑπάρχων Εὐστόχιε, πρὸς ξίφος,
- * » Οἶμαι στοχάζῃ ποῖον ἔσται σοι στέφος.

Εἰς τὸν Γάιον.

- * » Θεοῖσι Γάιος θυρεοῖς πεφραγμένοις,
- * » Ψυχὴν ἄτμητος τῷ ξίρει τμηθεὶς μένει.

Εἰς τὴν Λολλίαν.

- * » Χριστῷ προσῆλθε, Λολλία, διὰ ξίφους,
- * » Φύκει βαφεῖσαι νυμφικῶς σῶν αἱμάτων.

Εἰς τὴν Πρόβην.

- * » Ἐξ αὐχένος χέουσα κρουνοὺς αἱμάτων,
- * » Χαίρουσά μοι πρόβκινε πρὸς Θεὸν, Πρόβη.

Εἰς τὸν Οὐρβανόν

- * » Τμηθεὶς τράχλον, μάρτυς Οὐρβανέ, ξίφει,
- * » Ἀφυπτιάξεις ὡς σπαραχθὲν ἄρνιον.

Οὗτος ὁ ἅγιος Εὐστόχιος καὶ Γάιος ὁ ἀνεψιός του, καὶ τὰ τέκνα του Λολλία καὶ Πρόβη καὶ Οὐρβανὸς ἦσαν ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Οὔσαδα, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, καὶ Ἀγρίππα ἡγεμόνος ἐν ἔτει τ' (300). Ὁ Εὐστόχιος λοιπὸν οὗτος πρότερον μὲν ἦτο ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, ὕστερον δὲ βλέπων τοὺς ἁγίους μαρτυροῦντας διὰ τὸν Χριστόν, καὶ ποιῶντας παράδοξα θαύματα, ἀπεστράφη τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν Εὐδόξιον τὸν Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἔλαβε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρεσβυτέρου. Μεταβάς δὲ εἰς ἓν χωρίον τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καλούμενον, εὔρεν ἐκεῖ τὸν ἀνεψιὸν του Γάιον, ὁμοῦ καὶ τὰ τρία τέκνα του Λολλίαν, Πρόβην, καὶ Οὐρβανόν, καὶ διδάξας αὐτοὺς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐβάπτισεν αὐτοὺς, ὁμοῦ καὶ ὄλους τοὺς συγγενεῖς του. Ὅθεν διὰ τοῦτο πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὸν ἐξέσχισαν δυνατά· ἔπειτα ὑπῆγεν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀνωτέρω εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀγκύρας Ἀγριππίνον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐρωτηθέντες, δὲν ἐπίσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χρι-

στόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἡ ἁγία Λολλία καὶ ὁ ἀδελφός της Οὐρβανὸς ἐβλήθησαν ἀντικρὺ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, καὶ ἐξεσχίσθησαν εἰς τὰς παρειάς· ἐπειδὴ δὲ ὁ Γάιος ἐδέχθη εὐλαβῶς τὸ αἷμα τῶν εἰς τὰς χεῖράς του πρὸς ἁγιασμόν, ἐδάρη εἰς τὴν πλάτην καὶ τὴν κοιλίαν. Ὁ δὲ ἅγιος Εὐστόχιος ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ὁ Γάιος καὶ τὰ τέκνα τοῦ Εὐστόχιου ἐδέθησαν ἐπάνω εἰς ἓνα χαλκοῦν τροχόν· ἐφυλάχθησαν ὁμοῦ ὑπὸ Θεοῦ ἀβλαβεῖς, ἐπειδὴ ἐστάθη ὁ τροχὸς ἀπὸ τὴν κίνησίν του, καὶ ἐσβεσεν ἡ φωτιά, ἧτις ἔκαιεν ὑποκάτω τοῦ τροχοῦ. Διὰ τοῦτο ἐξύρισαν τὰς κεφαλὰς των, καὶ διεπέρασαν αὐτὰς μὲ καρφία· καὶ τῆς μὲν Πρόβης καὶ Λολλίας ἐκοψαν τοὺς μαστοὺς, τὸν δὲ Οὐρβανὸν ἔδειραν μὲ σπάθας ξυλίνας. Τελευταῖον δὲ, ἐπειδὴ δὲν ἐπίσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν ἀλλὰ μεγαλοφώνως ἐκήρυξαν καὶ ἐπεκαλέσθησαν αὐτὸν, ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ μακάριοι καὶ ἀνέβησαν στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', τὸ Γενέσιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. ¹

¹ Σημειῶσαι ὅτι ἡ γέννησις τοῦ Προδρόμου ἐγένετο ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, κατὰ τὸν Σεβαστὸν Τραπεζούντιον. Εἰς τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου λόγους ἑλληνικοὺς ἔχουσι, Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δίδου ἡμῖν, ὦ φωνὴ τοῦ λόγου, φωνήν.» Ἀντίπατρος ἐπίσκοπος Βόστρον τῶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ εὐρισκομένων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐν γεννητοῖς γυναικῶν οὐδένα Ἰωάννου.» Ἀέτιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Παλλοὶ μὲν ἦδὴ πολλαὶ ἀγαπητοί.» Χρύσιππος πρεσβύτερος καὶ μαθητὴς τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἦχος σάλπιγγος, λύρα πνευματικῆ.» (σῶζονται ἐν τῇ Λαύρα καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.) καὶ εἰς λόγος πανηγυρικὸς διαλαμβάνων περὶ τῆς συλλήψεως, γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τοῦ Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἰωάννην τὸ μέγα κλέους τῆς Οἰκουμένης.» Ἐγκώμιον τοῦ σοφιστάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Θεοδοῦλου τοῦ Μαγίστρου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄλλ' ἔμοι γε τοῖς σοῖς.» Ἐγκώμιον Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀπότι τιμι πολυφώνω εὐχα κελαδοῦντι.» (σῶζονται ταῦτα ἐν τῷ τετάρτῳ) Πανηγυρικῶ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐκαιροε ἡμέρα εορτῆς.» Θεόδωρος ὁ Δαφνοκάτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ μὲν ὁ τοῦ λόγου κήρυξ.» Λέων ὁ σοφός, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀρχὴ τῷ κόσμῳ χαρᾶς.» (σῶζονται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος.)

- Ζαχαρία χόρευε σὺν τῇ συζύγῳ,
- Οὐ πολλὰ μὲν τίκτοντες, ἐν δὲ καὶ μέγα.
- Πρόδρομον ἀμφὶ τετάρτην εἰκάδα γείνατο μήτηρ.

Οὗτος ἐμαρτυρήθη ὑπὸ τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ, ὅτι ἀναμέσον εἰς τοὺς γεννητοὺς υἱοὺς τῶν γυναικῶν εἶναι ἀπὸ ὅλους μεγαλείτερος, καὶ ὅτι εἶναι προφήτου περισσότερος. Οὗτος ἐσκήρτησεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, καὶ ἐκήρυξεν εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῇ γῆ τὴν παρουσίαν τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἐπρόδραμε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἄδην, καὶ ἐκεῖ εὐηγγέλισε τὴν Ἑλευσιν τοῦ Κυρίου. Οὗτος ἐχρημάτισεν υἱὸς Ζαχαρίου τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἑλισάβετ τῆς στείρας, γεννηθεὶς ἀπὸ θείαν ἐπαγγελίαν καὶ ὑπόσχεσιν. Αὐτὸς καὶ τὴν σιωπὴν τοῦ πατρός του Ζαχαρίου ἔλυσε ὅτε ἐγεννήθη, καὶ ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ χαρὰν ἐνέπλησε· διὸ καὶ οἱ ἄγγελοι σήμερον μετὰ τῶν ἀνθρώπων εὐφραίνονται, καὶ ὅλη ἡ κτίσις ἀπὸ χαρὰν ἐπληρώθη. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῆς τὸν ἀγιώτατον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον Φωρακίου. (ὄρα εἰς τὸν Θεοτόκην.)

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ σύναξις τῶν δικαίων ΖΑΧΑΡΙΟΥ, καὶ ΕΛΙΣΑΒΕΤ.

- * Ἐσκοῦσι γεννήτορι Προδρόμου πάλοι,
- * Γνωστοὶ συνεφραίνοντο, νῦν δὲ καὶ κτίσις. ¹

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ὁ Καισαρεὺς ἐμαρτύρησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει φψξξ (1765).

- † • Παναγιώτης Καισαρεὺς δι' ἀγάπην
- Τοῦ Κυρίου τέθνηκεν ὡς χριστοῦ τέλους! ²

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τῆς ἀγίας μάρτυρος ΦΕΒΡΩΝΙΑΣ.

- Προῖξ τῇ γυναικῶν καλλονῇ Φεβρωνία
- Τομὴ κεφαλῆς· ὡς καλὴ σοὶ προῖξ, γύνκι!
- Ἄωκε δὲ Φεβρωνίη ξίφει ἀχέχεν εἰκάδι πέμπτη.

¹ Ὅτι μὲν οἱ γονεῖς τοῦ Ἰωάννου ἐκατοίκουν εἰς τὴν Ὀρεινὴν τῆς Ἰουδαίας, ὅπου ὑπῆγεν ἡ Θεοτόκος ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ καὶ ἀντάμωσε τὴν Ἑλισάβετ, μαρτυρεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς. Εἰς πόλιν δὲ πόλιν τῆς Ὀρεινῆς ἐκατοίκουν, τοῦτο οὐκ ἐδήλωσεν ὁ Εὐαγγελιστὴς· διὰ τοῦτο ἄλλοι μὲν εἶπον, ὅτι ἐκατοίκουν εἰς τὴν Μαχαιροῦντα, ἄλλοι, εἰς τὴν Ἐμμαὺς, ἄλλοι, ὅτι εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ὡς ὁ Κεδρηνός. Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπὸ τῆς ὑστερον λέγουσιν, ὅτι ἐκατοίκουν εἰς τὴν Χερσίον. (ὄρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα.)

- * Ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Αὕτη ἡ αἰοίδιμος ἐκ νεαρᾶς τῆς ἡλικίας σηκώσασα τὸν χρυσὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐλθοῦσα εἰς ἐν μοναστήριον, τὸ ὅποιον εὐρίσκειτο εἰς τὰ σύνορα Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, ἐν πόλει καλουμένη Νησίβει, ἣτις ὀνομάζεται Ἀντιόχεια τῆς Μυγδονίας, ἔγεινε μοναχῆ, καὶ ὑπερέβη ὅλας τὰς ἐν τῷ μοναστηρίῳ καλογρίας κατὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ σύνεσιν καὶ κατὰ τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. ἦτο δὲ Ἠγουμένη ὄλων τῶν ἐκεῖ μοναζουσῶν ἡ ὀσία Βρυαῖνη. Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπῆ (288), ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν Σελήνος ἐδίωκε τοὺς χριστιανούς, αἱ μὲν λοιπαὶ Καλογραῖαι ἔφυγον ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ζητοῦσαι νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἡ δὲ μακαρία Φεβρωνία, ἐπειδὴ ἦτο ἀσθενής, δὲν ἐδυνήθη νὰ φύγη, ἀλλὰ κατέκειτο ἐπάνω εἰς ἓνα κρᾶββατον καὶ πλησίον αὐτῆς ἐκάθηντο ἡ ἡγουμένη Βρυαῖνη καὶ ἡ καλουμένη Ἰερία. Ἐκεῖ λοιπὸν ὑπῆγον οἱ στρατιῶται τοῦ Σελήνου, καὶ συντρίψαντες τὰς θύρας μὲ πελέκεις, ἐμβῆκαν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ εὐθὺς γυμνώσαντες τὰς μαχαίρας των, ἠθελον νὰ κατακόψωσι τὴν Βρυαῖνην. Παρεκάλεισεν ὁμῶς αὐτοὺς Πρίμος ὁ τοῦ Λυσιμάχου ἀνεψιὸς νὰ μὴ κτεπήσωσιν αὐτὴν, διότι αὐτὸς ἐφέρετο πάντοτε πρὸς τοὺς χριστιανούς μὲ συμπάθειαν καὶ εὐσπλαγγνίαν ἀρπάσαντες δὲ τὴν Φεβρωνίαν ἔφερον αὐτὴν εἰς τὸν Σελήνον, ἠκολούθουν δὲ τὴν Φεβρωνίαν ἡ Βρυαῖνη, ἡ Ἰερία, καὶ ἡ Θωμαῖς, στηρίζουσαι αὐτὴν εἰς τὴν πίστιν καὶ νοουθετοῦσαι νὰ μὴ φοβηθῇ τὰ βάσανα, μηδὲ νὰ προδώσῃ τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν. Παρεκίνουν δὲ αὐτὴν νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν Λιβύαν καὶ Λεωνίδα τὰς ἀδελφὰς, καὶ τὴν νέαν Εὐτροπίαν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν Λιβύα ἀπεκεφαλίσθη διὰ τὸν Χριστὸν, ἡ Λεωνίς παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ, ἡ δὲ νέα Εὐτροπία, ἀκούσασα νὰ τῆς λέγῃ ἡ μήτηρ τῆς «Μὴ φύγῃς τέκνον μου» εὐθὺς ἔδεσε τὰς χεῖρας τῆς ὀπίσω, καὶ κλίνας τὸν λαιμὸν τῆς εἰς τὸν δῆμιον, ἐθανατώθη προθύμως.

Καὶ ἡ μὲν Βρυαῖνη, ἀφ' οὗ ἐδίδαξε τὴν Φεβρωνίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον κλαίουσα καὶ θρηνοῦσα, διότι ἐφοβεῖτο διὰ τὸ ἀθλον αὐτῆς τέλος· ὅθεν παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ χαρίσῃ εἰς αὐτὴν νίκην κατὰ τοῦ διαβόλου. Ἡ δὲ Θωμαῖς καὶ Ἰερία, ἐνδυθεῖσαι ἀνδρικὰ φορέματα, καὶ ἐνωθεῖσαι μὲ τοὺς ὑπηρέτας, ἠκολούθουν τὴν Φεβρωνίαν. Ἐφέρθη λοιπὸν ἡ ἄγια εἰς τὸν Λυσιμάχον τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Σελήνου, καὶ ἠρωτήθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ εἰπῇ ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά τῆς, τὸ γένος τῆς, καὶ ἡ θρησκεία.

της. Ἡ δὲ μάρτυς ἀντὶ ἄλλης ἀποκρίσεως ἔλεγεν ὅτι εἶναι χριστιανὴ ὕστερον δὲ ὁ τοῦτου θεῖος Σελήνος ἐπεχείρησε νὰ μεταθέσῃ τὴν ἀγίαν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μὲ κολακείας, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη, ἐπρόσταξε νὰ ἐξαπλώσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, καὶ ὑποκάτω μὲν νὰ καίωσιν αὐτὴν μὲ φωτίαν, ἄνωθεν δὲ νὰ δέρωσιν αὐτὴν μὲ ῥαβδίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον ἐπλήγωσαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀμνάδα ἀπὸ τοὺς δαρμούς, ἀλλ' ἔρριπτον ἀκόμη καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φωτίαν, διὰ τοῦτο ἀνέλυσαν αἱ σάρκες τῆς μακαρίας Φεβρωνίας καὶ ἔτρεχον κατὰ γῆς· ἔπειτα ἐπρέμασαν αὐτὴν καὶ ἐξέσχισον μὲ σιδηρὰ ὀνύχια καὶ ἔκαιον μὲ τὴν φωτίαν. Μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν της, τὴν ὁποίαν ἡ ἀγία μὲ ἀνδρίαν πολλὴν μόνη της ἐξέβαλεν ἔξω τοῦ στόματός της· εἴτα ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά της καὶ ἔκοψαν μὲ μάχαιραν τοὺς δύο μαστοὺς της, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κόψιμον ἔβαλον ἀνθρακας ἀνημμένους. Ὑστερον ἔκοψαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῆς ἀγίας, καὶ τελευταῖον τὴν ἀπεκεφάλισαν καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ τρισολβία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Κατὰ δὲ προσταγὴν τοῦ Λυσιμάχου συνήχθη ἀπὸ τοὺς χριστιανούς τὸ σῶμα τῆς ἀγίας, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸ μοναστήριόν της διὰ μέσου Φίρμου τοῦ κόμητος· ἐβάσταζον δὲ αὐτὸ καὶ στρατιῶται ὁμοῦ μὲ τὸν Φίρμον· καὶ τὰ μὲν ἄλλα μέλη τῆς ἀγίας συνηρόσθησαν τὸ καθ' ἓν εἰς τὴν τάξιν καὶ φυσικὴν ἀρμονίαν του, τὰ δὲ ὀδόντια αὐτῆς ἐτέθησαν ἐπάνω εἰς τὸ στήθος της. Καὶ οὕτω συνήχθησαν Ἐπίσκοποι καὶ κληρικὲ μετὰ μοναχῶν καὶ πλῆθος πολὺ τῶν χριστιανῶν, καὶ ψάλλοντες ψαλμούς καὶ ὕμνους καὶ ποιήσαντες ἀγρυπνίαν, ἐνεταφίασαν τὸ μαρτυρικὸν ἐκεῖνο καὶ ἅγιον λείψανον.

Λέγουσι δὲ ὅτι ὅτε κατ' ἔτος ἐτελεῖτο ἡ μνήμη τῆς ἀγίας εἰς τὸ μοναστήριον ἐβλέπετο ἡ μάρτυς κατὰ τὸ μεσονύκτιον, παροῦσα ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας ἀδελφὰς καὶ συμψάλλουσα, καὶ ἀναπληροῦσα τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ζωντανὴ οὔσα ἴστατο ἕως οὗ ἐγίνετο ἡ εὐχή. Μίαν δὲ φορὰν ἠθέλησεν ἡ Βρυαῖνη νὰ τὴν πιάσῃ, ἀλλ' εὐθὺς ἐγεινεν ἄφαντος. Ὁ δὲ Λυσιμάχος βαρεῖαν συμφορὰν ἐνόμισε τὸ μαρτύριον τῆς ἀγίας, καὶ διότι κατήγετο ἀπὸ μητέρα χριστιανὴν, καὶ διότι ὁ θεὸς του Σελήνος ἔδειξε μεγάλην ἀπανθρωπίαν καὶ ὠμότητα εἰς τὴν μάρτυρα, διότι διέφθειρε τὸ τῆς νέας παρθένου κάλλος, τὸ ὁποῖον ἦτο σχεδὸν ὑπεράνθρωπον. Ὅθεν ἀπὸ τὴν λύπην καὶ πικρίαν

τῆς ψυχῆς του τότε μὲν δὲν ἔφαγεν, ἀλλ' ἐθρήνησε καὶ ἐκλαυσε πικρῶς τὸν θάνατον τῆς ἀγίας· ὕστερον δὲ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν ὁμοῦ μὲ τὸν Πρίμον, καὶ ἔλαβε μετ' ἐκείνου τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὁ δὲ Σελήνος ἔξω φρενῶν γενόμενος, ἐθεώρησεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐμούγγρισε ὡς βουῶς· ἔπειτα κτυπήσας τὴν κεφαλὴν του εἰς μίαν κολόναν, κακῶς ὁ κακὸς τὴν ψυχὴν ἀπέρριψε. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς ἀγίας σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὴν Ὁρεῖαν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινὴν¹).

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΡΕΝΤΙΟΥ καὶ τῶν ἐξ ἡρησιῶν ἀδελφῶν, ΦΑΡΝΑΚΙΟΥ, ΕΡΩΤΟΣ, ΦΙΡΜΟΥ, ΦΙΡΜΙΝΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΥ, καὶ ΛΟΓΓΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ὁρέντιον.

- » Ἐκδύς θαλάσσης ζῶν Ὁρέντιος βάθους,
- » Ἐν γῆ τελευτᾷ, καὶ πρὸς οὐρανὸν τρέχει.

Εἰς τὸν Φαρνάκιον.

- » Ἄρας ὁ Φαρνάκιος ἐκ γῆς πληνίης,
- » Ἀνῆλθεν εἰς ἔδαφος οἴκου Κυρίου.

Εἰς τὸν Ἐρωτα.

- » Ἐρῶν ὑπῆρχεν οὐρανῶν κάλλους Ἔρωε,
- » Πρὸς οὐ· μεταστάς, ὡσπερ ἦρα, χαϊρέτω.

Εἰς τὸν Φίρμον καὶ Φιρμῖνον

- » Θρόνοι νοητοὶ Φιρμῖνός τε καὶ Φίρμος,
- » Οἷς ἐγκάθηται βασιλεὺς τῶν Ἀγγέλων.

Εἰς τὸν Κυριακὸν καὶ Λογγῖνον.

- » Κυριακὸν, Λογγῖνον ὡς ἰσαγγέλους,
- » Θεὸς τίθησιν ἰσοτίμους Ἀγγέλους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τὰ (301)· καταγόμενοι μὲν ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, συνηριθμημένοι δὲ μὲ διακοσίους Τύρωνας· ἤγουν νεοσυλλέκτους στρατιώτας, ὑπὸ τὸν κουβικουλάριον Ῥόδωνα, ἐν τῇ πόλει τῆς Ἀντιοχείας· οἱ ὁποῖοι ὑπῆγον εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης, καὶ ἐτάχθησαν εἰς ἓν τάγμα, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Λεγέανδρον. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐκίνησαν ἐπανάστασιν οἱ Σχύ-

¹ Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή· • Ἐγίνετο ἐν ταῖς ἡμέραις Διοκλητιανοῦ.

θαι, και διαβάντες τὸν Δουναβιν ἐλεηλάτου τὴν Θράκην διὰ τοῦτο ὁ Μαξιμιανός, ὅστις ἀφ' οὗ ἐτελεύτησεν ὁ Διοκλητιανός ἐκράτησε τὴν βασιλείαν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, εὐρίσκετο εἰς φροντίδα καὶ ἀπορίαν, καὶ μάλιστα διότι ὁ πρῶτος τῶν Σκυθῶν, Μαραθῶμ ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ὑπερεῖχε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀνδρίαν, ἐζήτηι τὸν Μαξιμιανόν, ἢ κἀνένα ἄλλον διὰ νὰ μονομαχήσῃ με αὐτόν, καὶ ὁποῖος ἀπο τοὺς δύο ἤθελε νικήσῃ, εἰς ἐκεῖνον νὰ δίδωσιν οἱ ἄλλοι τὰ νικητήρια καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτόν. Διὰ ταῦτα, λέγω, εὐρίσκετο ὁ Μαξιμιανός εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐπειδὴ κἀνεὶς ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους δὲν ἐθάρρει νὰ ἀντισταθῇ καὶ νὰ μονομαχήσῃ με τὸν βάρβαρον καὶ ἀνδρειωμένον Μαραθῶμ. Ὅθεν ὁ ἅγιος Ὁρέντιος με τὴν κοινὴν γνώμην ἀπάντων ἐξελέχθη νὰ μονομαχήσῃ με ἐκεῖνον, διότι ἦτο καὶ φύσει ἀνδρεῖος καὶ εἰς πολέμους ἔμπειρος καὶ εἰς τὸ νὰ νικᾷ ἐπιτήδειος, διὰ τὴν εὐστροφίαν καὶ γοργότητα τοῦ σώματός του. Ἐχθῆκε λοιπὸν ὁ ἅγιος εἰς τὸ στάδιον, καὶ ἀντιπαρετάχθη κατὰ τοῦ Μαραθῶμ, καὶ κτυπήσας αὐτόν με τὸ ἀκόντιόν του, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ οὕτως ἐποίησε νίκην καὶ τρόπαιον.

Ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας τὸν ἅγιον καὶ ἐπαίνεσας τὴν ἀνδραγαθίαν του, προσέφερεν εἰς τὰ εἰδῶλα θυσίας διὰ τὴν νίκην ταύτην· ὁ δὲ ἅγιος παρασταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ὡμολόγει, ὅτι μετὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ ἐνίκησε τὸν ὑπερήφανον Σκύθη, καὶ ὄχι μετὴν βοήθειαν τῶν ψευδωνύμων θεῶν. Πλὴν τότε μὲν συνεχώρησεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰς βασιλικὰς τιμὰς, ἐντραπεὶς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀνδραγαθίας του, ἐχάρησε δὲ εἰς αὐτόν καὶ τὴν πολυτελεῆ καὶ πολυτάλαντον ζώνην τοῦ φονευθέντος βαρβάρου. Ὑστερον δὲ, ἐπειδὴ ἐσυμβούλευε τὸν ἅγιον καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν καταπέισῃ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐστειλεν αὐτόν ὁμοῦ με τοὺς ἑξ' ἀδελφούς του εἰς τὴν πόλιν τῶν Σατάλων, τὴν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ εὐρισκομένην, γράψας καὶ εἰς τὸν ἐκεῖ Δούκα, ὅτι εἰ μὲν οἱ ἅγιοι τιμωρούμενοι πεισθῶσι νὰ θυσιάσωσιν εἰς τοὺς θεοὺς, νὰ στείλῃ αὐτοὺς ῥπίσω, εἰ δὲ καὶ δὲν πεισθῶσι, νὰ στείλῃ αὐτοὺς ἐξορίστους εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀβασγίας καὶ Ζηκχίας· ἤτοι τῆς νῦν λεγομένης Τζερκεζίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐξετασθέντες ἀπὸ τὸν Δούκα, δὲν ἐπίεσθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' ἔμειναν στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χρι-

στοῦ, διὰ τοῦτο κατὰ προσαγῆν τοῦ βασιλέως ἐξωρίσθησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὰς ἀνωτέρω χώρας. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος τῶν ἀδελφῶν Ἐρωσ ἀπῆλθε πρὸς Θεόν ὅτε ἐφθασαν εἰς ἓνα τόπον καλούμενον κατὴν Παρεμβολὴν, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ παρόντος μηνός· ὁ δὲ ἅγιος Ὁρέντιος ἔλαβε τὸ μακάριον τέλος, ὅτε ἐφθασεν εἰς τόπον καλούμενον Ῥίζιον, διότι δέσαντες πέτραν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὸν λαιμόν του, ἔρριψαν αὐτόν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἄγγελος Ῥαφαήλ, ἐκούφισεν αὐτόν καὶ τὸν ἔκβαλεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὴν στερεὰν ἀβλαβῆ, καὶ ἔστησεν αὐτόν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, εἰς τὴν ὁποίαν προσευχηθεὶς, ἀφῆκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ παρόντος μηνός. Ὁ δὲ ἅγιος Φαρνάκιος, ἐλθὼν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Κορδόλη, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ Φίρμος καὶ Φιρμίνοσ φθάσαντες τὴν Ἀψαρον, ἐκεῖ ἐτελείωσαν τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, κατὰ τὴν ἐβδόμην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ ἅγιος Κυριακὸς ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν τῶν Λαζῶν, εἰς τόπον λεγόμενον Ζυγάνεωσ, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ μακάριος Λογγίνος ἐνῶ μετέβαινε διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς Ζυγάνεωσ εἰς τὴν Λιβυκὴν ἠκολούθησε μεγάλη τρικυμία εἰς τὸν δρόμον ὅθεν προσευχηθεὶς, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Πιτυοῦντα, ἀφ' οὗ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ὑπῆγε τὸ πλοῖον ἐκεῖ καὶ ἤραξεν.

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ὑπὲρ λόγον καὶ πᾶσαν ἐλπίδα δοθείσης ἡμῖν βοηθείας παρὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν προσβειῶν τῆς ἀσπόρουσ αὐτῶν τεκούσης Παραχράτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, κατὰ τῶν διὰ γῆς τε καὶ θαλάσσης κελυσάντων τὴν καθ' ἡμᾶς βασιλίδα τῶν πόλεων ἀθῶν Σαρκενηῶν, καὶ πανωλεθρία παραδοθέντων, καὶ τελείῳ ἀφανισμῷ. (ὄρα περὶ τούτου εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν ἐνδεκάτην Μαΐου, ἐν τῇ ὑποσημειώσει τῶν γενεθλίων τῆς Κωνσταντινουπόλεωσ.)

* Μνήμη τῶν ἀγίων ὁπομαρτύρων, ΑἘΩΝΙΔΟΣ, ΑἸΒΥΗΣ, καὶ ΕἴΤΡΟΠΙΑΣ, τῆς μὲν διὰ πύρος, τῶν δὲ διὰ ξίφους τελειωθειῶν.

Εἰς τὴν Λεωνίδα.

* Πηδᾶ Λεωνί, εἰς τὸ πῦρ τῆς κελύμου.
* εἰς εἰς τὸ φῶν λέκτικ πεινώσα σφόδρα.

Εἰς τὴν Λιβύην.

- * Κομμωτικόν τι βράμμα νόμφη Κυρίου,
- * Βάπτει, Λιβύη, δούσα τὴν δέριν ζίφει.

Εἰς τὴν Εὐτροπιάν.

- * Ὁ κόσμον αὐχῶν νοσησίας συσχεῖν δίκην,
- * Ἰπ' Εὐτροπίας παίζεται τετμημένης.
- * Ὁ δόσιος ΣΙΜΩΝ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹
- * Σοφὸς Σίμωνι σαρκὸς ἔστιν ἐπίτα,
- * Πόλος δὲ τούτῳ πνεύματος κατοικία.
- * Ὁ δόσιος ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθω ἱεράς καὶ κοινοβιακῆς μοῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- † * Κτίτωρ μονῆς σὺ τοῦ μεγίστου Προδρόμου.
- * Δειχθεῖς, ἐνοικεῖς νῦν μοναῖς ταῖς τοῦ πόλου.

* Ὁ δόσιος καὶ πνευματοφόρος ΔΟΜΕΤΙΟΣ, ὁ φίλος καὶ συνασκητὴς τοῦ ῥηθίτου ἁγίου Διονυσίου, ὁ καὶ ποιητὴρ καὶ ἠγουμένως χρηματίας τῆς αὐτῆς κοινοβιακῆς μοῆς τοῦ Διονυσίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † * Δόμου; περελθὼν τοῦς κάτω Δομετίους,
- * Ἀνακτόροις νῦν ἐγχορεύει τοῖς ἄνω.

* Τοῦ ἁγίου νέου δοιομάρτυρος ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ἀθλήσαντος ἐν ἔτει αἰωί (1810) ³

¹ Ὁ δόσιος οὗτος Σίμων δὲν ἠγάπα νὰ ἀποκτήσῃ φιλίας τῶν μεγάλων ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐποίει πάντα τρόπον διὰ νὰ ἐξουθενωθῇ ἀπὸ αὐτοῦς. Ὅθεν γράφει περὶ αὐτοῦ ὁ Εὐεργετινὸς ἐν σελ. 703 ὅτι μίαν φορὰν ὑπήγεν εἰς αὐτὸν ὁ τοῦ τόπου ἄρχων, θέλων νὰ τὸν ἰδῇ. Ὁ δὲ Σίμων, μαθὼν ὅτι ὁ ἄρχων ἔρχεται, ἐπῆρε τὴν ζώνην του, καὶ ὑπῆγε διὰ νὰ καθαρῶσιν ἕνα φοινικὰ· οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ ἄρχοντος, βλέποντες αὐτὸν καθαρῶντα τὸν φοινικὰ, εἶπον αὐτῷ, Γέρον, ποῦ εἶναι ὁ ἀναχωρητής; ὁ δόσιος ἀπεκρίθη· δὲν εἶναι ἐδῶ ἀναχωρητής· οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἀνεχώρησαν.

² Ἄλλοτε πάλιν ἦλθεν ἄλλος ἄρχων διὰ νὰ ἰδῇ αὐτόν· ἐπρόφθασαν δὲ οἱ κληρικοὶ καὶ εἶπον αὐτῷ, ἀββᾶ, ἐτοίμασον, ὅτι ὁ ἄρχων ἀκούων περὶ σοῦ, ἔρχεται διὰ νὰ εὐλογηθῇ ἀπὸ σέ. Ὁ δὲ δόσιος ἀπεκρίθη· ναί, ἐγὼ ἐτοίμαζω τὸν ἑαυτόν μου. Φορέσεις λοιπὸν τὸ κεντώγιόν του, ἦτοι τὸ παλαιὸν φόρεμά του, τὸ μὲ πολλὰ κεντήματα καὶ ἐμβαλλώματα ἐξραμμένον, καὶ λαβῶν εἰς χεῖρας ψωμίον καὶ τυρίον ὑπῆγε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν θύραν τοῦ κελλίου του καὶ ἔτρωγεν. Ὁ δὲ ἄρχων μὲ τοῖς ἀνωτάτοις του, βλέποντες αὐτὸν τρώγοντα, τὸν ἐζητήσαν, λέγοντες, οὗτος εἶναι ὁ περίφημος ἀναχωρητής περὶ τοῦ ὁποίου ἠκούομεν; καὶ εὐθὺς ἀνεχώρησαν.

³ Τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸν νέον Πηράδεισον· ἡ δὲ ἀσματοεικὴ τοῦ-αυ ἀκολουθεῖ εὐρίσκειται ἐν τῇ ἐπ' αὐτοῦ κτισθείσῃ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Προδρόμου.

⁴ Τὸ μετῴριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων προσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΑΒΙΔ τοῦ ἐν Θεσσαλονίῃ.

- * Δαβιδ συνήφθη τῷ πάλαι, Δαβιδ νέε,
- * Ἄλλον Γολιάθ, σαρκικὰ κτείνας πάθη
- * Ἐκτὴ ἐξεπέρησε πύλας βίου εἰκάδι Δαβιδ.

Οὗτος ὁ μακάριος κατήγετο μὲν ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, ὡς ἀστήρ δὲ πολὺφωτος καὶ τὴν Δύσιν ἐφώτισε, διότι ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας ὑπέταξε μὲ τὴν ἐγκράτειαν τὰ πάθη τῆς σαρκὸς, καὶ ἐφάνη ὡς τις ἑνσαρκὸς Ἄγγελος. Οὗτος κατασκευάσας τὴν κατοικίαν του ἐπάνω εἰς ἕν δένδρον ἀμυγδαλέας, καθὼς καὶ τὰ πτηνὰ κατασκευάζουσιν ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα τὰς φωλεὰς των, εὐφραине μὲν μὲ τὸν λόγον καὶ τὰς συμβουλὰς του τοὺς προστρέχοντας εἰς αὐτόν, ἐπτόρονε δὲ τὸν νοῦν του εἰς τὸ ὕψος τῆς θείας θεωρίας. Ὅθεν ἐπλούτησεν ὁ αἰοίδιμος παρὰ Θεοῦ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν, καὶ ἐφάνη ὡς στύλος φωτοειδέστατος, ὁ ὁποῖος ἐφώτιζεν ὅλους μὲ τὰ θαυμάσια, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπάγων μὲν ἀπὸ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, ἐφλέγετο δὲ ἀπὸ τὴν καύσιν τοῦ θέρους, καὶ ἐφθασεν οὕτως εἰς ἀπάθειαν. Ὅθεν διότι ἐφλέξε τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς, τούτου ἐνεκεν ἔλαβεν ἀνημμένους ἄνθρακας εἰς τὰς χεῖράς του ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ ἔμεινεν ἀπὸ αὐτοῦ ἀφλεκτος καὶ ἀβλαβής. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ὁ ἀξιομακάριστος ὑπερβάς τὰ ὄρια τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ μὲ τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν του, καὶ μὲ τὰ ὑπερφυσικά θαύματά του, ἀπῆλθε πρὸς δὲν ἐκ βρέφους ἠγάπησε Κύριον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Καλοκαρινήν) ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος τοῦτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ· Οἱ τῶν εὐθεβιωκότων τὰς πράξεις. »

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μῆμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ ἐπισκόπου Γοθίας, ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.

- * Τῇ σαρκὶ τὸν νοῦν δοῦς ἐπιστάτην, πάτερ,
- * Ἀρνή τὰ σαρκὸς, ἀλλὰ καὶ ταύτην, τέλος. ¹

† Οὗτος ὁ ἐκ ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης

¹ Ἦτοι καὶ αὐτὴν τὴν σάρκα ἠρνήθησεν κατὰ τὸ τέλος, ἀφῆκε αὐτὴν, καὶ ἀπελθὼν πρὸς Κύριον.

ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψις' (716), ἔφθασε δὲ καὶ ἕως Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων τῶν ἐν ἔτει φπ' (780) βασιλευσάντων, καταγόμενος ἀπὸ τῆν χώραν Ταυροσκυθῶν τῆν εὐρισκομένην ὑπὸ τῆν ἔξουσίαν τῶν Γότθων.¹ Οὗτος λοιπὸν ἦτο υἱὸς Λέοντος καὶ Φωτεινῆς, καὶ ἐγεννήθη κατ' ἐπαγγελίαν καὶ ἡγιασθη ἐκ βρέφους, ὡς ὁ μέγας Σαμουὴλ καὶ Ἱερεμίας ὁ προφήτης· διὰ τοῦτο εὐθὺς ἄμα ἐγεννήθη, ἀφιερῶθη εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας καὶ τῆς σωματικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς, καὶ ἔλαθον χρεῖαν οἱ αὐτοῦ συμπατριῶται νὰ ἀναβιάσωσιν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρχιερωσύνης, τότε ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὸν καθολικὸν Μητροπολίτην τῆς Ἰβηρίας (ἦτοι τῆς Γκιουρτζίας,) καὶ ἀπὸ ἐκείνου ἔλαβε τὴν χειροτονίαν. Διότι ἐπεκράτει εἰς τὰ μέρη τῶν Ῥωμαίων ἢ τῶν εἰκονομάχων αἵρεσις, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔλαβε παρ' ἐκείνων τὴν χειροτονίαν ὁ ἅγιος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησεν ὁ Ἰσαυρος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν εἰκονομάχοι βασιλεῖς, τότε ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν βασιλεύουσαν, καὶ ἀνταμώσας τὴν βασίλισσαν Εἰρήνην, πολλὰ εἶπεν εἰς αὐτὴν περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γοθθίαν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατιῶται τοῦ Χαγάνου ἔκαμον ἐπανάστασιν εἰς τὴν Γοθθίαν καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς ἔκοψαν μετὰ μαχαίρας διὰ τὸν Χριστὸν, τούτου χάριν ἔφυγεν ὁ ἅγιος, καὶ περάσας εἰς τὴν Ἀμάστριδα (πόλιν παραθαλάσσιον τῆς Μαύρης θαλάσσης), ἐκάθισεν ἐκεῖ τέσσαρας χρόνους. Ἀκούσας δὲ ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ Χαγάνος, εἶπε πρὸς τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐγὼ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ὑπάγω νὰ κριθῶ μετ' αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὅποιον καὶ ἔγεινε. Διότι μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐνῶ ὁ ἅγιος ἐδίδασκεν εἰς τὸν λαὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Θεῷ· καὶ εὐθὺς ἔφθασεν ἐκεῖ τὸ πλοῖον, καθὼς καὶ τοῦτο προεῖπεν ὁ ἅγιος· δηλαδή ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν του θέλει φθάσει ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀμάστριδα τὸ πλοῖόν του. Τότε Γεώργιος ὁ ἀγιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀμάστριδος ἔβαλε τὸ λείψανον

¹ Τὸ κείμενον τῆς πρώτης ἐκδόσεως εἶχεν... ἀπὸ τῆν χώραν τῶν Γότθων τῆν εὐρισκομένην κατὰ τὸ νῦν λεγόμενον Κρίμι, ὅπου ἔκατοίκουν οἱ Ταυροσκυθαί. Ἄλλ' ἐπειδὴ τῶν Γότθων ἢ χώρα δὲν κεῖται ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ, ἐπὶ-νωρθώσαμεν τὸ κείμενον, παραβαλλόντες πρὸς τὸ ἐν τοῖς Μηναίοις, ἀκριβέστερον ἔχον. Σ. Ε.

τοῦ ἁγίου εἰς θήκην, καὶ μετὰ κηρία καὶ θυμιάματα, προὔπαντῶντος καὶ ὄλου τοῦ λαοῦ, κατέβασεν αὐτὸ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ἁγίου· καὶ διαπεράσαντες, τὸ ἔφερον εἰς τὸν ἰδικόν του παρθενῶνα· ἦτοι εἰς τὸ μοναστήριον τῶν μοναζουσῶν, τὸ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τιμώμενον, καὶ ἐκεῖ τὸ ἀπεθησαύρισαν. Ἀπὸ τὸ λείψανον δὲ αὐτὸ πολλὰ θαύματα ἐγέναν καὶ ἕως τοῦ νῦν γίνονται εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας, τὰ ὅποια ἀδονται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους. Ἄλλὰ καὶ ὅτε ἦτο ζωντανὸς ὁ ἅγιος πολλὰ ἐποίησε θαύματα· δεκαδὲ μόνον εὐρομεν γεγραμμένα, τὰ ὅποια ἀφήσαμεν διὰ τὴν πολυλογίαν, περὶ τῆς συντομίας φροντίζοντες.

* Ὁ ὅσιος *ΑΝΘΙΩΝ*, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Δένδρον τι θεῖον καλλίφυλλον Ἀνθίων,
» Φυλλορροεῖ δὲ τῇ ῥύσει τοῦ σαρκίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ *ΚΖ'*, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν *ΣΑΜΥΩΝ* τοῦ Ξεροδόχου.

* » Ἐξῆγεν ὁ πρὶν ἐκ γνάθου Σαμψῶν πόμψ,
» Ὁ νῦν δὲ Σαμψῶν μῦρον ἐκ τάφου βρῦει.
* » Εἰκάδι ἐβδομάτῃ Σαμψῶν θάνει, βρῦσε τε μῦρκ.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τῆν παλαιὰν Ῥώμην, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φμά (541), διασκορπίσας δὲ εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν πλοῦτον, ὅσος ἔμεινεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ περιπατήσας εἰς ὅλους τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, ἀπήλαυσε πνευματικῶς τὴν καλλονὴν αὐτῶν καὶ ὠραιότητα. Εἶτα καθίσας εἰς τόπον ἡσυχον, ἐνετρώφα καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, προσέχων εἰς μόνον τὸν Θεόν. Ὅθεν γενόμενος φανερός καὶ γνώριμος εἰς τὸν τότε ἀγιώτατον Μηνᾶν, τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, χειροτονεῖται ἀπὸ αὐτὸν ἱερεὺς καὶ γίνεται εἰς ἀπὸ τοὺς Κληρικοὺς. Ἦτο λοιπὸν σωτήριος λιμὴν εἰς τοὺς χειμαζομένους, καταφυγὴ εἰς τοὺς πενομένους, ἰατρὸς εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ χρήζοντας βοηθείας σωματικῆς, ἐπειδὴ ἦτο ὁ αἰδιμὸς καὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης ἔμπειρος. Αὐτὸς ἰάτρεισε καὶ τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν, ὁ ὅποιος ἔπεσεν εἰς πάθος ἀνάταν ὄθεν ἐκ τούτου θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν ἀρε-

τὴν τοῦ ἁγίου, ἀπέδεδε σέβας καὶ τιμὴν εἰς αὐτόν, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ κτίσας οἶκον μεγαλώτατον καὶ περιθόητον, ἔκαμεν αὐτὸν ξενοδοχείον· τὸν δὲ ἅγιον κατέστησε Σκευοφύλακα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Μετὰ ταῦτα λοιπὸν θεοφιλεῖ ἔργα πολιτευσάμενος ὁ Μακάριος Σαμφών, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐναπετέθη εἰς τὸν μεγαλώτατον ναὸν τοῦ ἁγίου Μωκίου, τὸ ὅποιον βρῦει μῦρα καὶ πηγάζει καθ' ἑκάστην ἡμέραν διαφόρους ἰατρείας, εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν καὶ συσταθὲν εὐαγὲς ξενοδοχείον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν ¹.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀνέκτου.

» Οὐκ ἦν ἀνεκτὸν τῷ Ἀνέκτῳ μὴ στέγειν,

» Τὸν διὰ Χριστὸν θάνατον μέχρι τέλους.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, καὶ Οὐρβανοῦ ἡγεμόνος Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ἐν ἔτει συή (298), ἐπειδὴ δὲ ἐδίδασκε τοὺς χριστιανούς καὶ τοὺς παρεκίνει νὰ μὴ φοβῶνται τὰ βάσανα, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἀνθίστανται εἰς τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ ἀποθνήσκωσι διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διεβλήθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα. Ὄθεν συλληφθεὶς πρῶτον μὲν ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὁ ὅποιος ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Ὁ δὲ ἅγιος διὰ προσευχῆς του ἐκρήμνισε τὰ εἰδῶλα εἰς τὴν γῆν· ὅθεν ἤπλωσαν τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἔδειραν αὐτὸν δέκα στρατιῶται μὲ βάκλα ². Ἐπειτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ κατέκοψαν μὲ ξυράφιον τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του, καὶ ὅλον τὸ σῶμά του κατεξέσχισαν μὲ σιδηρὰ ὀνύχια· ἄγγελος δὲ Κυρίου φανείς, ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ ἔκαμεν αὐτὸν ὑγιῆ. Ἀφ' οὗ δὲ κατέβασαν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ξύλον, ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους του μὲ σιδηρὰ περόνια, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του ἔβαλον τηγάνιον πυρωμένον· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν νὰ καθίσῃ ἐντὸς ἀγγείου σιδηροῦ

πολλὰ πυρωμένου. Μετὰ ταῦτα ἐπλήγωσαν τοὺς πόδας του μὲ σιδηρὰς σούβλας, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν· καὶ πάλιν ἄγγελος Κυρίου φανείς, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἐποίησεν ὑγιῆ. Διὰ τοῦτο πολλοὶ Ἕλληνες βλέποντες αὐτὸν ὑγιῆ, ἤρχοντο εἰς αὐτὸν καὶ ἐβαπτίζοντο, ὁμοῦ δὲ καὶ ἐλυτρόνοντο ἀπὸ τὰς ἀσθενείας ὅσας εἶχον.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐκρέμασαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ εἶτα κρεμάσαντες ἀπὸ τὰς χειρὰς του πέτρας βαρυτάτας ὑψώσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἓν ξύλον ὄρθιον. Ἐπειτα ἔδειραν τὴν κοιλίαν του μὲ ξύλα, καὶ ἔκαυσαν αὐτὸν μὲ ἀνημμένας λαμπάδας, χύσαντες δὲ μούλυθρον βραστόν μέσα εἰς τὸ στόμα του, ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν του περικεφαλαίαν σιδηρὰν πεπυρακτωμένην, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς ἀνημμένην κάμινον. Φυλαχθεὶς δὲ ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ βάσανα ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος τοῦ Χριστοῦ εἴλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι ὅλοι ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὑστερον δὲ ἐξέβαλον δύο λωρία ἄνωθεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου ἕως κάτω εἰς τοὺς πόδας του· λαβὼν δὲ ὁ μάρτυς τὸ ἐν λωρίῳ τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσεβοῦς ἡγεμόνος. Ὄθεν τούτου χάριν ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος, καὶ ἀντὶ αἵματος ἐκβῆκε γάλα ἀπὸ τὸ κόψιμον τοῦ λαιμοῦ του. Ἠκολούθησε δὲ καὶ ἄλλο θαῦμα φρικτὸν, διότι λαβὼν ὁ μάρτυς εἰς τὰς χειρὰς του τὴν ἀγίαν του κεφαλὴν, ἐπεριπάτησε τόπον ἕως δύο σημεῖα, καὶ οὕτως ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

* *Διήγησις Συνεσίου Ἐπισκόπου Κυρήνης περὶ Εὐαγγρίου τινὸς Φιλοσόφου, καὶ χρυσοῦ ἡγουρῶν τριακοσίων.*

† » Ἄδραν δίδου, πλοῦσις, τοῖς πτωχοῖς· δόσιν,

» Λήψη γὰρ αὐτὴν πολλαπλασιωτέραν.

* Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοφίλου, ἐν ἔτει υἱά (411), ἐγένεον Ἐπίσκοπος Κυρήνης Συνέσιος ὁ Φιλόσοφος, ὁ ὅποιος ἐλθὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, εὔρεν ἐκεῖ Φιλόσοφόν τινα Εὐάγγριον ὀνόματι, ὁ ὅποιος ἦτο φίλος του πολλὰ ἠγαπημένος, ἀπὸ τῶν καιρῶν καθ' ὃν ἐσπούδαζεν εἰς τὰ σχολεῖα· εἶχεν ὅμως μεγάλην δεισιδαιμονίαν καὶ προσπάθειαν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. Ὄθεν ὁ Συνέσιος ποθῶν νὰ μεταστρέψῃ τὸν φίλον του ἀπὸ

¹ Ὁ δὲ Ἕλληνας τούτου βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰερῶν καὶ ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἄμα μὲν χάριτος ἔργον καὶ θεραπείας.»

² Πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀνεγνωστῶν σημειοῦμεν καὶ αὐτῆς ὅτι βίβλον εἶναι λατινικὴ λέξις· σημαίνουσα βακτηρίαν, ῥάβδον καὶ τὰ ὅμοια. Σ. Ε.

τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων καὶ νὰ τὸν κάμῃ χριστιανὸν, εἶχε μεγάλον ἀγῶνα καὶ πρόνοιαν, καὶ ἐζήτηε μὲ παντοίους τρόπους πῶς νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν εὐσέβειαν. Ἄλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔσπεργε παντελῶς, οὐδὲ ἐδέχετο τοὺς λόγους του· μῶλον τοῦτο ὁ Συνέσιος φερόμενος ἀπὸ τὴν πολλὴν φιλίαν τὴν ὁποίαν εἶχον ἀναμεταξύ των, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ νουθετῇ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ νὰ τὸν παρακινῇ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Ἐν μιᾷ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν, ἀφ' οὗ εἶπε πολλὰ ὁ Συνέσιος, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Εὐάγριος· Κατ' ἀληθειαν, κύριε Ἐπίσκοπε, δὲν μοι ἀρέσκει ἐκτός τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγετε σεῖς οἱ χριστιανοὶ, δηλαδὴ θὰ γίνῃ αὐντέλεια τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι μετὰ τὴν συντέλειαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι ἔγειναν ἀπ' αἰῶνος, θὰ ἀναστηθῶσι μὲ τὸ ἴδιον σῶμα, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ γείνη ἀφθαρτον καὶ ἀθάνατον, καὶ ὅτι θὰ λάβωσι τότε τὴν ἀνταπόδοσιν κατὰ τὰ ἔργα των. Καὶ πρὸς τούτοις δὲν μοι ἀρέσκει καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγετε, ὅτι ὁποῖος ἐλεεῖ πτωχόν, δαίνει εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁποῖος σκορπίσει τὰ χρήματά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, αὐτὸς θησαυρίζει εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἰς τὴν κοινὴν ἀγάστασιν θὰ τὰ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα, καὶ ζῶν τὴν αἰώνιον· ταῦτα ὅλα μοῦ φαίνονται ὅτι εἶναι παραμύθια καὶ πλάνη καὶ ἐμπαιγμός.

Ὁ δὲ μακάριος Συνέσιος τὸν ἐβεβαίονεν ὅτι ὅλα ὅσα λέγουσιν οἱ χριστιανοὶ, εἶναι ἀληθινὰ καὶ δὲν ἔχουσι κἀνὲν ψεῦδος, καὶ ταῦτα ἀπεδείκνυε μὲ πολλὰς ἀποδείξεις· ὅθεν μετ' ὀλίγον καιρὸν τὸν κατέπεισε καὶ ἔγεινε χριστιανός, καὶ ἐβάπτισεν αὐτὸν καὶ τὰ τέχνα του, καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας του. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐβαπτίσθη ὁ Εὐάγριος ἔδωκεν εἰς τὸν Συνέσιον τριακοσίας λίτρας χρυσοῦ, διὰ νὰ τὸ μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, λέγων οὕτω· Λάβε ταῦτα καὶ μοίρασον εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ γράψον μοι ἰδιόχειρόν σου γράμμα χρεωστικόν, ὅτι θέλει ἀποδώσει εἰς ἐμὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ δὲ Συνέσιος ἐδέχθη τὸ χρυσίον καὶ ἔγραψε προθύμως τὸ γράμμα. τὸ ὁποῖον ἐζήτηε ὁ Εὐάγριος καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς αὐτόν. Μετὰ δὲ ἰκανὸν καιρὸν ἠσθένησεν ὁ Εὐάγριος, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ τέλος τοῦ θανάτου, ἔδωκεν εἰς τὰ παιδία του τὸ γράμμα τοῦ Ἐπισκόπου βουλλωμένον, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὰ, ὅτι ὅταν τὸν ἐνταφιάσῃ νὰ βάλωσι τὸ γράμμα εἰς τὴν χειρὰ του, χωρὶς νὰ ἔχη τίς εἰδῆσιν, τὸ ὁποῖον καὶ ἕκαστον τὰ τέχνα του. Ὑστερον δὲ ἀπὸ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς ταφῆς του ἐφάνη ὁ Εὐάγριος τῇ

νύκτα εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ τῷ λέγει, Ἄνοιξον τὸν τάφον μου καὶ λάβε τὸ ἰδιόχειρον γράμμα σου, διότι ἀπέλαβόν τὸ χρέος, καὶ δὲν ἔχω πλέον νὰ τὸ ζητῶ ἀπὸ σέ· καὶ πρὸς πληροφορίαν σου ἰδιοχείρως ὑπέγραψα εἰς τὸ ἰδικόν σου γράμμα. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος δὲν ἤξευρεν, ὅτι ἐνταφιάσθη μαζί μὲ τὸν νεκρὸν καὶ τὸ ἰδιόχειρον γράμμα του· τὸ πρῶν λοιπὸν ἐκράξεν ὁ Συνέσιος τὰ τέχνα τοῦ Εὐαγρίου καὶ τὰ ἠρώτησεν, εἴν ἔβαλον εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρὸς των κἀνὲν πράγμα. Ἐκεῖνα δὲ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἔβαλον ἄλλο τίποτε, εἰμὴ τὸ σῶμα μὲ τὰ ἐνδύματα τὰ ὁποῖα ἐφόρει. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος, οὐδὲ κἀνὲν χαρτίον, τοὺς εἶπε, δὲν εθάψατε μὲ τὸ σῶμα τοῦ πατρὸς σας; Τότε ἐκεῖνοι ἐνεθυμήθησαν καὶ εἶπον, ναί, Δέσποτα, ὅταν ὁ πατήρ μας ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ μᾶς ἔδωκεν ἐν χαρτίον, καὶ μᾶς παρήγγειλεν, ὅτι ὅταν μὲ ἐνταφιάσετε, βάλετε καὶ τὸ χαρτίον τοῦτο εἰς τὰς χεῖράς μου, χωρὶς νὰ ἔχη τίς εἰδῆσιν. Τότε ἐφάνέρωσεν ὁ Συνέσιος τὸ ὄραμα τὸ ὁποῖον εἶδεν ἐκείνην τὴν νύκτα.

Ὅθεν παραλαβὼν τὰ τέχνα τοῦ Εὐαγρίου καὶ τοὺς ἰδικούς του κληρικούς καὶ ἄλλους πολλοὺς χριστιανοὺς ὑπῆγαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Εὐαγρίου, καὶ ἀνοίξαντες αὐτό, εὔρον τὸν νεκρὸν κρατοῦντα εἰς τὴν χειρὰ του τὸ γράμμα τοῦ Ἐπισκόπου. Λαβόντες δὲ ἀπὸ τὴν χειρὰ του, τὸ ἤνοιξαν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὔρον ὑποκάτω τοῦ ἰδιοχείρου γράμματος τοῦ Ἐπισκόπου, ἄλλα γράμματα γεγραμμένα ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν Εὐάγριον, τὰ ὁποῖα ἔγραφον ταῦτα «Ἐγὼ Εὐάγριος ὁ φιλόσοφος λέγω εἰς σὲ τὸν ὀσιώτατον Ἐπίσκοπον κύριον Συνέσιον νὰ χαίρῃς. Ἀπέλαβον ἀπὸ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον εἶναι γεγραμμένον εἰς τοῦτό σου τὸ πιττάκιον, καὶ ἀπέλαβον ἑκατονταπλασίονα θησαυρὸν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ζῶν αἰώνιον, καθὼς ὑπεσχέθης μοι. Ὅθεν δοξάζω τὸν Θεὸν καὶ εὐχαριστῶ τὴν ὀσιότητά σου, ὅστις μὲ ὠδήγησας εἰς τὸ φῶς.» Οἱ δὲ παρεστῶτες ἀκούσαντες ταῦτα, καὶ βλέποντες τὰ γράμματα, ὅτι ἦσαν νεωστὶ γεγραμμένα ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἰδίου Εὐαγρίου, μάλιστα δὲ πληροφορηθέντες ἀπὸ τὰ παιδία του τὰ ὁποῖα ἐβεβαίονον, ὅτι μόνον τὰ γράμματα τοῦ Ἐπισκόπου περιεῖχε τὸ χαρτίον, ὅτε ἐνταφιάσθη μὲ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ πατρὸς των, ἔμειναν ὅλοι ἐκστατικοὶ, φωνάζοντες ὡραν πολλὴν τὸ «Κύριε ἐλέησον», καὶ δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅστις κάμνει τοιαῦτα θαυμάσια, καὶ δίδει πάντοτε εἰς τοὺς δούλους του τοιαύτας πληρο-

φορίας. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἐδιηγήθη εἰς ἡ-
μᾶς τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἐβεβαίονεν, ὅτι τὸ
γράμμα ἐκεῖνο εὐρίσκεται εἰς τὸ σκευοφυλάκιον
τῆς ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κυρήνης μέχρι τῆς
σήμερον, εἰς πληροφορίαν πολλῶν· καὶ τὸ μὲν
χρέος δεικνύει, ὅτι εἶναι παλαιότερα γεγραμ-
μένον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Ἐπισκόπου, ἢ δὲ πλη-
ρωμὴ τοῦ χρέους, ὅτι ἐγράφη ὕστερον ἀπὸ τὸν
θάνατον τοῦ Εὐαγρίου μετὰ τὴν χεῖρα ἐκείνου.
(τοῦτο τὸ διήγημα εὐρίσκεται καὶ ἐν τῷ νέῳ
Ἐκλογίῳ ὑπὸ τοῦ Λειμωναρίου ἐρανισθέν, με-
κάποιαν ὀλίγην παραλλαγὴν.)

* Ἡ ἁγία **ΙΩΑΝΝΑ** ἡ υυροπόρος, ἐν εἰρήνῃ
τελειοῦται.

* » Οὐπερ παρέστῃς, Ἰωάννα, τῷ τάφῳ,
» Τούτου παρέστῃς ἔσχατον καὶ τῷ θρόνῳ.

* Ὁ ὅσιος **ΛΟΥΚΑΣ** ὁ Ἐρημίτης, ἐν εἰρήνῃ
τελειοῦται.

* » Παρῆλθε Λουκάς, ἀλλ' ἐμοὶ τοῦτον λόγοι,
» Καὶ τῶν ἐφεξῆς σαλπίζουσι τῷ βίῳ.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΜΑΡΚΙΟΣ** καὶ **ΜΑΡΚΙΑ**,
ξίφει τελειοῦνται.

* » Ἦνωντο κλῆσει Μάρκιος καὶ Μαρκία,
» Οὐδ' ἐκείνη συνῆψεν ἢ διὰ ξίφους.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΠΙΕΡΙΟΣ** ὁ Πρεσβύτε-
ρος Ἀρτιοχείας, πύρρῃ τελειοῦται.

* » Ὡς ἱερειὸν τὸν Πιέριον, Λόγε,
» Ἐνήγησάν σοι δυσσεβεῖς ἐπ' ἀνθρώπων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΗ'**, ἡ εὐρεσις τῶν τιμίων **Λει-
ψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀναργύρων ΚΥ-
ΡΟΥ** καὶ **ΙΩΑΝΝΟΥ**.

* Ὅσα φανέντα μαρτύρων Ἀναργύρων,
» Βλῆζουσι κρουνοὺς θαυμάτων ἀναργύρων.
Εἰκάδι ἐγδοάτη Κύρος φάνη, ἢδ' ὁμόκλιτος.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες καὶ
θαυματοουργοὶ Ἀναργυροὶ καὶ ἱατροὶ, ἦσαν
κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιαν-
νοῦ, ἐν ἔτει σγβ' (292), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κύρος
κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ δὲ Ἰωάν-
νης ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἐδέσσης. Οὗτοι λοιπὸν
ἐνωθέντες, διότι εἶχον ὁμοίαν γνώμην, περιήρ-
χοντο καὶ ἰατρεῖον παντὸς εἶδους ἀσθένειαν,

καὶ ἐπειδὴ παρεκίνουν πολλοὺς διὰ νὰ μαρτυ-
ρήσωσιν, ἐφανερῶθησαν εἰς τὸν κατὰ τόπον ἄρ-
χοντα, εἰς τὸν ὁποῖον παραστάντες καὶ ὁμό-
λογήσαντες τὸν Χριστὸν, ὑπεβλήθησαν εἰς δι-
αφόρους τιμωρίας, καὶ ἔπειτα ἀπεκεφαλίσθη-
σαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.
Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα τότε μὲν ἐπιμελῶς
ἐκρύφθησαν ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, διὰ τὴν ἐπικρα-
τοῦσαν ἀσέβειαν τῆς εἰδωλολατρίας· ὕστερον
δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀρκαδίου, Πατριάρ-
χου ὄντος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τοῦ Θεοφίλου,
ἐν ἔτει ὕ (400), εὐρέθησαν αὐτὰ, καὶ εὐρεθέντα,
πάθη διάφορα ἰατρεύουσι. Τούτων δὲ τὴν πα-
νήγυριν πνευματικῶς εορτάζομεν σήμερον, ἐ-
πειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, κατὰ τὴν ὁποί-
αν οἱ ἄσυλοι οὗτοι θησαυροὶ ἐφανερῶθησαν ἀπὸ
τὴν γῆν, ἀναρίθμητα πλήθη ἀνθρώπων συνέ-
δραμον, οἵτινες πάσχοντες ἀπὸ διαφόρους ἀσ-
θενείας, ἠξιώθησαν ἰατρίας. Διότι καὶ δαιμο-
νισμένοι ἠλευθερόντο, καὶ ἀσθενεῖς ἐθερα-
πεύοντο, καὶ τυφλοὶ ἀνέβλεπον, καὶ χωλοὶ ἐπε-
ριπάτου, καὶ ἀπλῶς, παντὸς πάθους ἰατρείαν
ἐχάριζον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἅγια
αὐτῶν λείψανα. Ὅχι μόνον δὲ τῷ τότε καιρῷ
ταῦτα τὰ θαυμάσια ἐνήργουν, ἀλλὰ καὶ ἕως
τῆς σήμερον, ὅσοι μετὰ πίστεως προστρέχουσιν
εἰς τὰ ἅγια λείψανα τῶν Ἀναργύρων τούτων
παντὸς πάθους λαμβάνουσι τὴν ἴασιν. Τελεῖται
δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ εορτὴ εἰς τὸν τόπον
τὸν λεγόμενον τοῦ Φορακίου καὶ εἰς τὰς Ἀρ-
καδιανὰς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΠΑΠΠΙΟΥ**.

† » Τὸν Παππίαν δὲ πῶς παρέλθω τῷ λόγῳ,
» Μάρτυρα ὄντα ἀνδρικὸν τοῦ Κυρίου;

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλέ-
ων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τὰ
(301), σεβόμενος καὶ πιστεύων εἰς τὸν Χριστὸν
ἀπὸ τοὺς προγόνους του, καὶ κηρύττων εἰς τοὺς
ἄλλους τὴν εὐσέβειαν· διαβληθεὶς λοιπὸν εἰς
τὸν τότε ἄρχοντα ἐπιάσθη, καὶ παραστάθεις
εἰς αὐτὸν, παρεκινήθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδω-
λα· ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐπέισθη, ἀλλὰ καὶ μάλ-
λον ὕβρισε τὸν ἄρχοντα, διὰ τοῦτο ἐκίνησεν
αὐτὸν εἰς θυμόν. Παρευθὺς λοιπὸν ἠπλώσαν
τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος,
καὶ ἔδειραν αὐτὸν εἰς ὦραν πολλήν· ἔπειτα ἔ-
βαλαν αὐτὸν εἰς ἓνα λέβητα γεμάτον ἀπὸ ἔ-
λαιον καὶ δξύγγιον, ὅθεν ἠκολούθησεν ἐν θαύ-
μα ἐκπλήξεως ἀξίον. Ἐβλέπετο δηλαδὴ ὁ μάρ-
τυς χωσμένος ὅλος εἰς τὴν φωτίαν καὶ ἐνδε-

δυμένος τὸ πῦρ ὡς φόρεμα, καὶ οὕτως ἔμει-
 νεν εἰς τὴν βάσανον ταύτην ἑπτὰ ὀλοκλήρους
 ἡμέρας· ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ θαύματος τούτου πολ-
 λούς ἀπίστους προσεῖλκυσε εἰς τὴν τοῦ Χρι-
 στοῦ πίστιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέβαλον αὐτὰ ἀπὸ τὸν
 λέβητα τὸν ἔσυρον γυμνὸν ἐπάνω εἰς τριβό-
 λια σιδηρᾶ· εἶτα δέσαντες αὐτὸν εἰς ἄγρια ἄ-
 λογα, ἐδίωξαν αὐτά· τὰ δὲ ἄλογα διωκόμενα
 εἰς τόπους τραχεῖς καὶ δυσβάτους ἐσύντριψαν
 τὸν ἅγιον. Ἐπειτα ἐκρέμασαν τὸν μάρτυρα
 ἀπὸ μίαν δοκὸν κατακέφαλα, κάτωθεν δὲ ἔδε-
 σαν μὲ σχοινίον ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ πέτραν βα-
 ρεῖαν· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τρεῖς ἡμέραι, ἔκο-
 ψαν τὸ σχοινίον μὲ δρέπανον, ὅθεν ἐκτύπησεν
 ὁ ἅγιος κατὰ γῆς. Μετὰ ταῦτα ἔρριψαν ἀνημ-
 μένους ἀνθρακας ἐπάνω εἰς ὄλον τὸ σῶμά του,
 καὶ ἔχωσαν αὐτὸν μὲ τὰς πέτρας· ἄγγελος δὲ
 Κυρίου φανείς, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς πέ-
 τρας, καὶ ὑγιῆ τὸν κατέστησεν. Ὅθεν διὰ τὸ
 θαῦμα τοῦτο ἔφευγεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ
 τοὺς δημίους, οἵτινες τὸν ἐβασάνιζον, καὶ λαὸν
 ἀρκετὸν, οἱ ὅποιοι ἀποκεφαλίσθέντες ἔλαβον
 τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὑστερον δὲ ἀ-
 πεκεφαλίσθη καὶ ὁ ἅγιος, καὶ οὕτως ἀνέβη νι-
 κηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

* *Μνήμη τοῦ δικαίου καὶ μακαρίου ΣΕΡΓΙΟΥ*
Μαγίστρου, τοῦ συστησαμένου τὴν μοιρὴν τῆς Ὑ-
περαγίας Θεοτόκου, τὴν ἐν τῷ κόλπῳ Νικομηδείας,
καὶ οὕτω λεγομένην τοῦ Νικητιάτου.

† » Ὁ Σέργιος, μάγιστρος ὧν πρὶν ἐν βίῳ,
 » Θεοῦ μάγιστρος νῦν δέδεικται ἐν πόλῳ.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐκ τῆς χώρας τῶν Πα-
 φλαγόνων, ἀπὸ χωρίου ὀνομαζόμενον Νικητία,
 τὸ ὅποιον εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὴν πόλιν Ἀ-
 μαστριν, τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ, ἐν ἔτει
 ωμβ' (842), ὅθεν ἀπὸ τὸ χωρίον αὐτὸ ὀνομά-
 σθη καὶ τὸ μοναστήριον Νικητιάτου. Οὗτος λοι-
 πὸν ἦτο ἀγαθός, καὶ ἀγαθῶν γονέων υἱός, εἶχε
 δὲ καὶ συγγενεῖς τὴν αἰοίδιμον Θεοδώραν τὴν
 βασίλισσαν, τὴν σύζυγον Θεοφίλου τοῦ εἰκονο-
 μάχου καὶ τὸν ταύτης υἱὸν Μιχαὴλ τὸν βασι-
 λέα. Ἐχρημάτισε δὲ ζηλωτῆς διάπυρος τῆς
 ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ πολλὰ ἠγωνίσθη ὁ μα-
 κάριος εἰς τὸ νὰ γείνη ἡ ὀρθοδοξία καὶ ἀνασῆ-
 λωσις τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων. Ἐπειδὴ
 δὲ τῷ τότε καιρῷ κατέβη εἰς τὴν Κρήτην ὁ
 βασιλικὸς στόλος, ἐστάλη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν
 βασιλέα Μιχαὴλ καὶ ὄλην τὴν σύγκλητον, (οἵ-
 τινες μόλις τὸν κατέπεισαν εἰς τοῦτο διὰ νὰ

ἐξουσιάζη καὶ νὰ κυβερνᾷ ὅλα τὰ στρατιωτικὰ
 τάγματα, διότι εἶχεν εὐφροσύνην καὶ ἐπιτηδειότη-
 τα, καὶ ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐπιστατῆ ἐπάνω εἰς ὅλα
 τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα. Ἐκεῖ δὲ μεταβάς
 ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· καὶ τότε μὲν ἐνεταρά-
 σθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὸ ἐν τῇ Κρή-
 τη εὐρισκόμενον μοναστήριον, τὸ μέχρι τῆς
 σήμερον ὀνομαζόμενον τοῦ Μαγίστρου. Ὑστε-
 ρον δὲ ἀνεκορίσθη καὶ ἀπετέθη εἰς τὸ μονα-
 στήριον, τὸ ὅποιον αὐτὸς ἔκτισεν ἐν τῷ κόλπῳ
 τῆς Νικομηδείας, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται μεταξὺ
 τῶν δύο Ἐμπορίων, τοῦ καλοῦ Ἀγροῦ καὶ τοῦ
 Δόρκωνος.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς *ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ* τοῖς δακτύ-
 λους τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἰκκοπεῖς, τελει-
 οῦται.

* » Μακεδονίου μάρτυρος τοὺς δακτύλους
 » Τέμνουσιν ἀνδρῶν δάκτυλοι μαιεφόνοι.

* Ὁ ὁσιος *ΟΥΑΚΙΑΝΟΣ* ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

* » Εἰσελθε χαίρων, Οὐλκιανὲ παυμάκαρ·
 » Τῶν οὐρανῶν ἤνοιξε Χριστὸς σοι πύλιν.

* Ὁ ἅγιος *ΠΑΥΛΟΣ* ὁ ἰατρός ἐν εἰρήρῃ τε-
 λειοῦται.

* » Ἐπαυε Παῦλος ποῖν τομῆ, καύσει, χρίσει,
 » Πάθῃ, τανῦν δὲ ταῦτα πρεσβεία λύει.

* Ὁι ἅγιοι δὲ ὡ παῖδες σταυρωθέντες τελειοῦν-
 ται.

* » Ἐν τοῖς χρόνου πίναξι καὶ παῖδες δύο
 » Σταυρουμένους γράφουσι παῖδες ζωγράφων.

* Ὁ ὁσιος *ΜΩΥΣΗΣ* ὁ Ἀραχωρητῆς ἐν εἰρή-
 ρῃ τελειοῦται.¹

* » Τῶν ἀρετῶν ἀνῆλθε Μωσῆς εἰς ἕρος,
 » Κἀκεῖ τέθνηκεν, ὡς ὁ Μωσῆς εἰς ἕρος.

* Ὁ ἅγιος *ΔΟΝΑΤΟΣ* ἐπίσκοπος Αἰθίως περι-
 τελειοῦται.

* » Στέζον τὸ πῦρ, Δόναγε· τῆς γὰρ σῆς κάρκι,
 » ὧς φησι Χριστὸς, οὐκ ὀλεῖται θορῆξ ὄλω.

* Ὁι ἅγιοι ἑβδομήκοντα μάρτυρες οἱ ἐν Σκυθο-
 πόλει ζίφει τελειοῦνται.

¹ Ὁ Μωσῆς οὗτος ἄλλος εἶναι ἀπὸ τὸν Αἰθίοπα, καθὼς
 ἐκεῖνος ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀρθόρην τοῦ Αὐγούστου.
 Καὶ ἴσως οὗτος εἶναι ὁ πνευματοφόρος ἐκεῖνος Μωσῆς, ὅστις
 εἶπεν εἰς τὸν Κασσιανὸν, καὶ ἅγιον Γερμανὸν, τὴν θαυμαστὴν
 ἐκείνην διδασκαλίαν περὶ διακρίσεως, ἣ ὅποια ἀναφέρεται ἐν
 τῷ Εὐσεβιετικῷ. σελ. 724.

- * » Είχε μαθητὰς ἐπτάκις, Σωτὴρ, δέκα,
- » ἔχει ἀθλητὰς καὶ τοσοῦτους ἐκ ξίφους.
- * Οἱ ἅγιοι τρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ Γαλατίας ξίφει τελειοῦνται.
- * » Τρεῖς ἄνδρες ἡμεῖς, ἀλλὰ συμποίας λόγῳ.
- » Ὡς εἰς ἰδοῦ χωροῦμεν οἱ τρεῖς πρὸς ξίφος.
- * Ὁ ὅσιος ΜΑΓΝΟΣ προσευχόμενος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
- * » Ἐν τῇ προσευχῇ θεὸς ἐκπνεύσας Μάγνος,
- » ἔπληξε δῶλος λήξιν αἰτήσας βίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ'. μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ Κορυφαίων ΠΕΤΡΟΥ καὶ ΠΑΥΛΟΥ.

- » Σταύρωσις εἰλε κήρυκα Σταυροῦ Πέτρον,
- » Τομὴ δὲ Παῦλον τὸν τεμόντα τὴν πλάνην.
- » Τῆ ἐνάτῃ Σταυρὸν Πέτρος εἰκάδ' ἄορ δὲ γε Παῦλος.

† Εἰς τούτους τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους ποῖαν ὑπόθεσιν ἐγκωμίων δύναται τις νὰ ἐπινοήσῃ μεγαλητέραν ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνακήρυξιν, τὴν ὁποῖαν ὁ Κύριος ἐποίησε; Διότι τὸν μὲν κορυφαῖον Πέτρον ἐμακάρισε καὶ πέτραν αὐτὸν ὠνόμασεν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπεφάσις νὰ οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν του· (Ματθ. ις'. 18.) τὸν δὲ Παῦλον προεῖπεν, ὅτι θέλει γείνη σκευὸς ἐκλογῆς διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομά του ἐμπροσθεν εἰς βασιλεῖς καὶ τυράννους. (Πράξ. θ'. 15.) Ἦτο δὲ ὁ μὲν ἅγιος Πέτρος ἀδελφὸς Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, καταγόμενος ἀπὸ πόλιν εὐτελῆ καὶ ποταπὴν, τὴν Βηθσαϊδᾶ, υἱὸς Ἰωνᾶ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Πατριάρχου Συμεῶν, κατὰ τοὺς χρόνους Ἐρκανοῦ Ἀρχιερέως τῶν Ἰουδαίων, ζῶν μὲν πενίαν ἐσχάτην, καὶ μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ποριζόμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ πατήρ του Ἰωνᾶς ἐτελεύτησεν, ὁ μὲν Πέτρος ἔλαθεν εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ἀριστοβούλου, ἀδελφοῦ Βαρνάβα τοῦ Ἀποστόλου, καὶ ἐγέννησε παιδία, ὁ δὲ Ἀνδρέας ἔμεινεν ἐν παρθενίᾳ. Ὅτε δὲ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης ἐφυλάττετο ἀπὸ τὸν Ἡρώδην εἰς τὴν φυλακὴν, τότε ὁ Κύριος ἐλθὼν εἰς τὴν λίμνην Γενησαρέτ καὶ εὐρῶν τὸν Ἀνδρέαν καὶ Πέτρον, οἵτινες διώρθον καὶ ἐμβάλλονον τὰ δίχτυά των, τοὺς ἐκάλεσε, καὶ ἐκεῖνοι εὐθὺς τὸν ἠκολούθησαν.

Λοιπὸν ὁ μὲν Πέτρος ἐκήρυξε πρότερον τὸ

Ἐυαγγέλιον εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀντιόχειαν, ἔπειτα εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ εἰς τὴν Γαλατίαν καὶ Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν· κατέβη δὲ ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ῥώμην. Καὶ ἐπειδὴ ἐνίκησεν ἐκεῖ μὲ τὰ θαύματα τὸν Σίμωνα μάγον, ἐσταυρώθη κατακέφαλα ἀπὸ τὸν Νέρωνα, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος Πέτρος ἐζήτησε, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον. Ἦτο δὲ ὁ θεσπέσιος Πέτρος κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος λευκὸς εἰς τὸ χρῶμα, ὀλίγον ὠχρὸς, φαλακρὸς εἰς τὴν κεφαλὴν, σγουρὰ ἔχων τὰ ἐπίλοιπα μαλλία καὶ ὀφθαλμοὺς κατ' ἐπιφάνειαν αἱματώδεις· καὶ ὁμοίους μὲ τὸ χρῶμα τοῦ κρασίου· ἦτο λευκὸς εἰς τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς, εἶχε τὸ μὲν γένειον λευκὸν καὶ δασύ, τὴν δὲ μύτην μακρὰν, σηκωμένα ἐπάνω τὰ ὀφρύδια· ἦτο μέτριος κατὰ τὸ μέγεθος· εἶχε τὸ σχῆμα τοῦ σώματος ὄρθιον· ἦτο συνετὸς καὶ φρόνιμος· ἐκινεῖτο ὀξέως ἀπὸ θεϊκὸν ζῆλον ἐναντίον τῆς ἀδικίας· ἦτο συγχωρητικὸς εἰς τοὺς μετανοοῦντας· μετεβάλλετο εὐκόλως, καὶ ταχέως μετεκίνει χωρὶς φόβον τὰς προτέρας του ἀποφάσεις.¹

Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ἑβραῖος μὲν ἦτο καὶ αὐτὸς κατὰ τὸ γένος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Βενιαμίν· Φαρισαῖος δὲ κατὰ τὴν αἵρεσιν, μαθητὴς γενόμενος τοῦ νομοδιδασκάλου Γαμαλιήλ, καὶ εἰς τὸ ἄκρον γεγυμνασμένος τὸν τοῦ Μωσέως νόμον. Ἐκατοίκει δὲ εἰς αὐτὸν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς Κιλικίας, ἦτοι εἰς τὴν Ταρσόν· (εἰς ἐν χωρίον ὀνομαζόμενον Γίσχαλα.) Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ ἦτο ἐραστὴς διάπυρος τοῦ παλαιοῦ νόμου, ἐπολέμηκε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· ὤθεν καὶ μὲ τὴν ἰδικήν του γνώμην ἐφρονεῦθη ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος. Ὅτε δὲ ἐπεγνώσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἐτυφλώθη κατὰ τοὺς

¹ Καθὼς ἔδειξε τοῦτο ἐπὶ τῶν ἔργων, ὅτε εἶπεν αὐτῷ ὁ Κύριος «Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.» Τοῦτον τὸν λόγον ἀκούσας, εὐθὺς μετεβλήθη, καὶ τὴν προτέραν του ἀπόφασιν μετεκίνησε, διότι ὁ εἰπὼν πρότερον πρὸς τὸν Κύριον «Οὐ μὴ νίψης τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα,» αὐτὸς μεταβληθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτόν· «Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.» καὶ ἀπὸ μίαν ὑπερβολὴν, θερμὸς φανεὶς καὶ εἰς τὸ ἐν καὶ εἰς τὸ ἄλλο, κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, διὰ φιλοθεῖαν ὁμιλίαν καὶ σκοπὸν ἔνθεον. Γράφει δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 12 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι τῷ Πέτρῳ φεύγοντι τὸν Νέρωνα, ὑπήντησεν ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ὑπάγει εἰς τὴν Ῥώμην διὰ νὰ σταυρωθῇ τὸ δεύτερον. Ὅθεν ὁ Πέτρος γνοὺς τὸ αἶνιγμα, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐσταυρώθη κατὰ κεφαλῆς, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ Βυτικόν εἰς τὴν καλουμένην Αὐρηλιανὴν ὁδόν.

ὄφθαλμούς εἰς τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καὶ φωνὴν ἤκουσεν ἄνωθεν θεικὴν, ἣ ὁποία τὸν ἐπεμπεν εἰς τὸν Ἀνανίαν τὸν ἀρχαῖον μαθητὴν τοῦ Κυρίου, ὅστις κατώκει εἰς τὴν Δαμασκόν· διότι οὗτος κατηγήσας καὶ διδάξας τὸν Παῦλον, ἐβάπτισεν αὐτόν. ¹

Ὁ θεσπέσιος λοιπὸν Παῦλος σκευὸς γενόμενος ἐκλογῆς, διηλθεν ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὡς ἂν εἶχε πτερά, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην καταντήσας ἐδίδαξε πολλοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐκεῖ τελευταῖον ἐτελείωσε καὶ τὴν ζωὴν του, ἀποκεφαλίσθεις ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νέρωνος διὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ· λέγουσι δὲ ὅτι ἀπὸ τὸ κόψιμον τοῦ λαιμοῦ του ἔτρεξεν αἷμα ὁμοῦ μὲ γάλα. Ἄν δὲ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐμαρτύρησεν ὁ Παῦλος κατόπιν τοῦ Πέτρου, τὰ ἅγια ὅμως αὐτῶν λείψανα κατετέθησαν ὁμοῦ εἰς ἓνα τόπον. Ἦτο δὲ ὁ μακάριος Παῦλος κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ σώματος φαλακρὸς τὴν κεφαλὴν, χωρὶς μαλλί· εἶχε τὰ ὀμμάτια χαροπὰ καὶ τὰ ὀφρύδια κάτω νεύοντα, τὸ γένειον πολλὰ, εὐμορφα κατεβασμένον, τὴν μύτην κυρτὴν καὶ πρέπουσαν εἰς ὅλον τὸ πρόσωπόν του· ἦτο στολισμένος μὲ μαύρας ὁμοῦ καὶ λευκὰς τρίχας, κυρτὸς εἰς τὸ σῶμα, καὶ εὐρωστος καὶ μικρόσωμος· συνεσταλμένος κατὰ τὰ ἦθη καὶ φρόνιμος, καὶ γεμάτος ἀπὸ θεῖα χάρισμα·τα· εἶχε σεμνὰ κινήματα, καὶ λόγους γλυκεῖς καὶ προσεῖλκυεν εἰς τὴν ἀγάπην του ὅλους ὅσοι ἐπρόστρεχον εἰς αὐτόν μὲ τὴν δύναμιν τῶν θαυμάτων. Καὶ οἱ δύο δὲ οὗτοι Κορυφαῖοι ἀπόστολοι ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ τὴν θεῖαν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τελεῖται δὲ οἱ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῶν μεγάλων, καὶ εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, καὶ εἰς τὸν σεπτὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Πέτρου, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ εἰς ὅλας τὰς κατὰ τόπον ἀγίας τοῦ

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ζητεῖται παρὰ πολλῶν. Καθὼς οὖν ὁ Λουκᾶς ἀνέφερε περὶ αὐτοῦ εἰς τὰς Πράξεις, οὕτε αὐτὸς ὁ ἴδιος Παῦλος ἐσημείωσεν αὐτόν εἰς τὰς Ἐπιστολάς του. Οἱ ἀκριβέστεροι ὅμως χρονολόγοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Παῦλος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐν τῷ τριακοστῷ ἔκτῳ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ· ἦτοι τρεῖς χρόνους μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον. Ἐν τῷ εἰκοστῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τοῦ Τιβερίου Καίσαρος, κατὰ τὸν ὁποῖον τούτων καιρὸν συνεκροτήθη πόλεμος μετὰ τὸν Νερῶνα τοῦ τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἀρέτα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀραβῶν. (ὄρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκκονταετηρίδα.)

Χριστοῦ Ἐκκλησίας· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν. ¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', ἡ Σύναξις τῶν ἁγίων ἐκδοξῶν καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων τῶν δώδεκα καὶ δῆλωσις, ὅπως, καὶ ποῦ ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε καὶ ἐτελείωθη.

- » Τιμῷ θεόπτερος δώδεκα Χριστοῦ φίλους,
- » ἦρωας ἄνδρας, καὶ Θεοὺς, τολμῶ λέγειν.
- » Δώδεκα εὐκλεεὺς τριακοστὴ ἀγείρει μύστα.

† Ὁ μακαριώτατος Δαβὶδ, ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνηχοῦμενος, τρανῶς ἐδογματίσεν, ὅτι ἡ ἀγία Τριάς εἶναι τῶν ὄλων δημιουργός, οὕτω λέγων «Τῷ λόγῳ Κυρίου οἰοῦρανοὶ ἐστερεώθησαν, καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.» (Ψαλ. λβ'. 6.) Αὕτη εἶναι ἡ προἀναρχος ἀρχή, ἡ ἐν τρισὶ προσώποις μία

¹ Εἰς τούτους τοὺς δύο ἁγίους Ἀποστόλους ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐπιλοπόνῃσεν εἰκοσιτέσσαρες οἴκους κατ' Ἀλεξάνδρον, οἵτινες συνεκοθήσονται μετὰ τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου. Ὁμοίως καὶ τέσσαρα τροπάρια στιχηρὰ ἐν τῷ μεγάλῳ Ἐσπερινῷ κατ' αἰτήσιν τινῶν φιλικποστόλων, τὰ ὁποῖα ἐτυπώσαμεν ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος Ἰουνίου (ὄρα αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ ἐνὰ χεῖρτι τόμου Σ. Ε.). Σημειώσαι, ὅτι Γάιος ὁ Ἐκκλησιαστικὸς ἀνήρ, καὶ Διονύσιος ὁ Κορίνθου ἐπίσκοπος γράφουσιν, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐσταυρώθη ὁ Πέτρος ἀπεκεφαλίσθη ὕπερον καὶ ὁ Πάυλος, καὶ ἐνεταρσίαθη εἰς τὴν λεγομένην Ὑγιακὴν ὁδόν. σελ. 22. τῆς Δωδεκαβίβλου.

Εἰς τοὺς δύο τούτους Ἀποστόλους ἐγκώμιον ἐπλεξεν ὁ θεὸς Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὀυρανοῦ καὶ γῆς ἀμίλλαν ὄρω.» Γρηγόριος ὁ Πλάκμας, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ τῶν ἀνίων ἕκαστου μνήμη.» Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχή· «Τίς ὁ τερπνὸς αὐτός ἦχος, (σώζονται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Αἰωνίου, ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπακιδίου· ἐν τούτῳ καὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἐν ὑπόμνημα κατὰ τὴν παρούσαν ἡμέραν, οὗ ἡ ἀρχή· «Καὶ τῶν τεργῶν οὐ μόνον τοὺς ἐξ ἀρχῆς πατέρας.) Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων σώζονται ἀλλὰ δύο ἐγκώμια τοῦ αὐτοῦ Νικήτα Ῥήτορος τοῦ καὶ Δαβὶδ ἐπονομαζομένου. Ἐν μὲν εἰς τὸν Πέτρον, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὡς ἡδὲ τῆς ἡμέρας ἡ χάρις.» Ἐτερον δὲ εἰς τὸν Παῦλον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσα μὲν ἑορτὴ καὶ πανήγυρις.» Ὁμοίως σώζεται ἐν αὐτῇ καὶ ἄλλο ἐγκώμιον Γεναδίου Σχολαρίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐμοὶ δὲ φησι λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός· Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τῶν δύο τούτων, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγένετο μετὰ τὸ βεβληεῖν τὸν μακάριον Παῦλον.

Θεότης, ἡ πάντων βασιλεύουσα, ἡ ὁποία ἐφιλοξενήθη ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὴν Δρὺν τοῦ Μαμβρῆ ἀπὸ τὸν προπάτορα Ἀβραάμ, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὰ οὐράνια. Ἐπρομήνυε δὲ μετὰ τὴν φιλοξενίαν αὐτῆν τὴν διὰ σαρκὸς τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐπιφανείαν, καὶ τοὺς σήμερον ἐορταζομένους ἁγίους Ἀποστόλους, ἐπειδὴ εἶπεν εἰς τὸν Ἀβραάμ, «Καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.» (Γέν. κβ'. 18.) καὶ πάλιν «Καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.» (Γέν. ιζ'. 6.) ὁ γὰρ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, ὁ δὲ Ἰσαάκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, ὁ δὲ Ἰακώβ ἐγέννησε τοὺς δώδεκα Πατριάρχας. Καὶ βλέπε, ὦ ἀκροατὰ, πῶς εἶναι σύμφωνα μετὰ τὴν Νέαν Διαθήκην τὰ τῆς Παλαιᾶς παραδείγματα, οἱ ἀνωτέρω δηλαδὴ δώδεκα πατριάρχαι προεικόνιζον τοὺς σημερινούς δώδεκα Ἀποστόλους. Ἄλλὰ καὶ τὰ δώδεκα κωδωνία τὰ ὁποῖα ἠχολόγουν ὅτε ἱεράτευεν ἐν τῇ Σχηνῇ ὁ Ἀρχιερεὺς Ἀαρὼν τοὺς δώδεκα τούτους Ἀποστόλους ἐβήλουν, διότι αὐτοὶ ἠχησαν καὶ ἐκήρυξαν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην τοῦ σαρκωθέντος Χριστοῦ τὴν ἐπιδημίαν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ὠσηὲ ἐπροφήτευσεν, ὅτι δώδεκα δρύες θέλουσιν ἀκολουθήσει τὸν ἐπὶ γῆς φανέντα Θεόν,¹ τὸ ὁποῖον ἐγένετο καὶ ἐμπράκτως. Καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς προεικόνισαν τοὺς ἱερούς τούτους Ἀποστόλους.²

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄπειρον ἀγαθότητα καὶ ἔλεος ἐκένωσε τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ προσέλαβε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ ἐθέωσε αὐτὴν, διὰ τοῦτο θέλων νὰ δείξῃ τρανωτέραν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἀγαθότητα, ἐξέλεξε τοὺς κατὰ τὸ φαινόμενον εὐτελεῖς δώ-

δεκα μαθητάς του, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς Ἀποστόλους καὶ αὐτόπτας τῆς οἰκονομίας του. Κατ' ἀφ' οὗ ἐμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν, τοὺς ἀπέστειλεν εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον διὰ νὰ θεολογῶσι τὸ τῆς Τριάδος μυστήριον καὶ τὴν θεῖαν οἰκονομίαν, καὶ εὐαγγελίζωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ βαπτίζωσιν αὐτὰ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος. Ὅθεν διὰ μέσου αὐτῶν ἐφωτίσθη ὅλη ἡ κτίσις, καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἐπλούτησε πίστιν, εὐσεβῶς τὴν ἁγίαν Τριάδα λατρεύουσα, καὶ τὸν ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος ὁμολογοῦσα Θεὸν ὁμοῦ καὶ ἀνθρώπον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Τούτους λοιπὸν τοὺς δώδεκα ἱερούς Ἀποστόλους χρεωστοῦμεν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ νὰ τιμῶμεν καὶ νὰ γεραίρωμεν, ὡς φωστῆρας τοῦ κόσμου καὶ κήρυκας τῆς εὐσεβείας, καὶ ὡς καθαιρέτας τῆς πλάνης. Χρεωστοῦμεν δὲ νὰ φανερώσωμεν καὶ πῶς ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε, κατ' εἰς ποῖον τόπον ἐτελειώθη, διότι ἂν καὶ ὅλοι ὁμοῦ οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἐτελειώθησαν εἰς ἕνα καιρὸν οὔτε εἰς ἕνα τόπον, ἀλλ' εἰς ἕκαστος εἰς διάφορον καιρὸν καὶ τόπον, ἐπειδὴ ὁμοῦ σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἐορτάζει τὴν μνήμην ὅλων ὁμοῦ τῶν Ἀποστόλων, διὰ τοῦτο χρεωστεῖ νὰ ἀναφέρῃ καὶ ὅλων ὁμοῦ τὸ κήρυγμα καὶ τὸ τέλος.

— Πρῶτος λοιπὸν τῶν ἀποστόλων εἶναι ὁ κορυφαῖος Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον πρότερον μὲν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀντιόχειαν, ἔπειτα δὲ εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ εἰς τὴν Γαλατίαν καὶ Καππαδοκίαν καὶ Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν, ὡς προείπομεν εἰς τὴν εικοστὴν ἐνάτην τοῦ παρόντος τελευταῖον δὲ ὑπῆγε καὶ ἕως εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ εὐρών τὸν Σίμωνα μάγον, διελέχθη μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Σίμων ἐκαυχᾶτο ὅτι θὰ νικήσῃ τὸν Πέτρον μετὰ τὰ θαύματα εἰς μίαν διωρισμένην ἡμέραν· ὅτε λοιπὸν ἦλθεν ἡ ἡμέρα, ἐβόηκε καὶ ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰς τὴν θεωρίαν αὐτὴν μετὰ ὅλους τοὺς πολίτας τῆς Ῥώμης. Τότε ἐφόρυσεν ὁ Σίμων εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ στέφανου ἀπὸ δάφνης, καὶ στερεωθεὶς μετὰ τὰς ἐπωδὰς τῶν δαιμόνων, ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐφαίνετο μετέωρος εἰς τὸν ἀέρα. Ὁ δὲ Πέτρος βλέπων τὸν Σίμωνα, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ εἰπόντος, «Ἐθεώρωμαι τὸν σατανᾶν, ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα» διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μετὰ τὴν ἐξωσίαν ἐκείνου σὲ προστάζω νὰ κλημισηθῆς κάτω εἰς τὴν γῆν ἐμπροσθεν πάντων. Ὅθεν φοβηθέντες ὡς φωτίαν τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου οἱ δαίμο-

¹ Ὅρα εἰς τὸ Συναξάριον αὐτοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου.

² Ὅθεν καὶ αἱ δώδεκα ἐκεῖνοι πηγαί, τὰς ὁποίας εὗρον οἱ ἴσραηλ ἐν Αἰλίμ, ὡς γράσσεται ἐν κεφαλαίῳ ἰε'. στίχ. 27. τῆς Ἐξόδου, τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους ἐπροεικόνιζον κατὰ τὸν Ἀλεξάνδριαν· Κύριλλον λέγοντα, «Ἐρμηνεύεται δὲ τὸ Αἰλίμ εἰς ἀνάστιν, ἢ αὔξησιν. Ἀναστίνοντες οὖν εἰς τελευτήσαν σῖναισι, καὶ εἰς αὔξησιν ἀνατρέγοντες πνευματικῆν, τὰς δώδεκα πηγὰς ἐδρῆζομεν· τούτῃσι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους. Καὶ εὖγε δὴ σφόδρα, πηγαί· οἱ μαθηταὶ περικεκαλῶνται. ἀρούμεθα γὰρ ὡς ἐκ πηγῶν ἁγίων, ἐκ τῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μαθητῶν, παντὸς εἶδους ἀγαθοῦ.» Καὶ πάλιν «Ὅτι δὲ πηγαὶ κατὰ τὸ ἀληθές οἱ θεσπέσιοι μαθηταί, τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ σωτήριον καὶ ἀναγκαῖον εἰς ζωὴν ἀναδρύνοντες λόγον, παραδείξουσιν εὖ μᾶλλον τοῖς ἐν νόμῳ δεδικαιωμένοις ὁ τῶν ὁλων Θεός, οὕτω λέγων· «Ἀντλήσατε ὕδωρ ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου.» (Ψα. ιβ'. 3.)

νες, οἵτινες ἐβάσταζον τὸν Σίμωνα, ἐφυγον, καὶ εὐθὺς ἔπεσεν ὁ ἀθλιὸς κατὰ γῆς, καὶ καταπληγῶθεις ὄλος κακῶς ὁ κακὸς ἐτελεύτησε. ¹

Τότε λοιπὸν ὄλον τὸ πλῆθος ἐπίστευσεν εἰς τὸν τοῦ Πέτρου Θεόν· ὅθεν ὁ Νέρων ἠβουλήθη νὰ θανατώσῃ τὸν Πέτρον. Ὁ δὲ Πέτρος τοῦτο γνωρίσας, ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης Κλήμεντα τὸν μαθητὴν του, ἐπειδὴ ὁ προκάτοχός του Λίνος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ Ἀγρίππας παρὼν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπίασε τὸν Πέτρον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ σταυρωθῇ κατακέφαλα, καθὼς μόνος του τὸ ἐζήτησεν ὁ ἀπόστολος. Ἐν τῷ σταυρῷ λοιπὸν εὐρισκόμενος ὁ μακάριος, προσηυχήθη ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. ² Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς ἓνα θεοφιλῆ χριστιανὸν ἐφάνησαν δύο ἄνδρες ἄγνωστοι παντελῶς, οἵτινες ἔλεγον, ὅτι ἦλθον ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Οὗτοι λοιπὸν ὁμοῦ μετὰ τὸν Ἰλλούστριον Μάρκελον τὸν πιστεύσαντα τῷ Χριστῷ ἀπεκάρφωσαν ἀπὸ τὸν σταυρὸν τὸ σῶμα τοῦ ἀποστόλου, καὶ κατεβάσαντες αὐτὸ, τὸ ἐπλυναν μετὰ κρασίον καὶ γάλα καὶ τὸ ἐμίρισαν μετὰ διάφορα μῦρα καὶ ἀρώματα, καὶ οὕτω τὸ ἐκρυψαν εἰς ἓνα ἰδιόκτητον τόπαν, ὡς θησαυρὸν πολυτίμον. Ὁ δὲ Νέρων ἀκούσας ὅτι

¹ Περὶ τοῦ Σίμωνος τούτου γράφει ὁ θεὸς Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς ἐν τῇ πρὸς Ἀντωνίνον ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἀπολογία. «Ὅτι μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου εἰς οὐρανὸν προεβάλλοντο οἱ δαίμονες ἀνθρώπους τινὰς λέγοντας ἑαυτοὺς εἶναι Θεοὺς· οἱ οὐ μόνον οὐκ ἐδιώχθησαν ἀπ' ὑμῶν (τῶν Ῥωμαίων δηλαδὴ) ἀλλὰ καὶ τιμῶν ἠξιώθησαν. Ὡν εἷς καὶ Σίμων ὁ Σαμαρεὺς, ὃς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος διὰ τῆς τῶν δαιμόνων ἐνεργείας μαγικὰς δυνάμεις ποιήσας ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ, τῇ βασιλεῖδι Ῥώμῃ Θεὸς ὀνομάσθη.» καὶ πάλιν λέγει «Ἐν τῇ πόλει ὑμῶν βασιλεῖδι Ῥώμῃ Θεὸς ὀνομάσθη (ὁ Σίμων) καὶ ἀνδρίας τις παρ' ὑμῶν ἀνεγέγραπτα ἐν τῷ Τίτῳ ποταμῷ μεταξὺ τῶν δύο γεφυρῶν, ἔχων ἐπιγραφήν Ῥωμαϊκῆν εὐαίτην «Σίμωνι δέω σέβει»· ἦτοι τὸν ἀνδριάντα τούτον ἀφιερώνομεν εἰς τὸν Σίμωνα Θεὸν ἅγιον.» (καὶ ἄλλως ἄλλοι περὶ τούτου λέγουσι.) Γράφει δὲ καὶ ὁ Μαλέτιος ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας τὰ αὐτὰ ὅσα γράφει καὶ ἐδῶ ὁ Συναξαριστής· ἤγουν ὅτι ὁ Πέτρος εὐξάμενος, ἔρριψε τὸν Σίμωνα ἀπὸ τὰ ὑψηλάτω, καὶ τὴν δυνάμιν τοῦ κατήργησε καὶ ἔσβεσε, δείξας τὴν διαφορὰν τῆς θείας χάριτος ἀπὸ τῆς γοητείας. Οὐχὶ ὁμοίως ἐπὶ Κλαυδίου τὸ θαῦμα τοῦτο ἐποίησεν, ὡς λέγει αὐτὸς, ἀλλ' ἐπὶ Νέρωνος, ὡς ἄλλοι κριτικοὶ λέγουσι. (καὶ ἄρα εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα).

² Τὸ μαρτύριον τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου οἱ μὲν χρονολογοῦσιν ὅτι ἔγινε κατὰ τὸ 67 (67) ἔτος, ὁ δὲ Εὐσέβιος λέγει ὅτι ἔγινε κατὰ τὸ 69 (69), ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, τοῦ δὲ Νέρωνος κατὰ τὸ 68. ἔτος καὶ τελευταῖον. (ἴσθαι τὴν Ἐκατονταετηρίδα.)

ἀπέθανεν ὁ ἀπόστολος, ἐκατηγόρησε τὸν Ἀγρίππαν ὁτιεὶ πρότερον δὲν ἐτιμώρησεν αὐτὸν μετὰ διάφορα βάσανα· ζητῶν δὲ καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Πέτρου, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ εἰς ἐκείνους τὸν θυμὸν τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ τοῦ διδασκάλου των, εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του ἓνα φοβερὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος τὸν ἔδερεν. Ὅθεν φοβηθεὶς, δὲν ἐπέιραξε τοὺς μαθητὰς τοῦ ἀποστόλου· ἐκ τούτου δὲ ἐκείνοι εὐρόντες ἐλευθερίαν, ἐκήρυττον ἀφόβως τὸν σταυρωθέντα Θεὸν ἀληθινόν.

— Δεύτερος εἶναι ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ¹ ὁ πάντας τοὺς ἀποστόλους ὑπερνικήσας κατὰ τὸν ζῆλον τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ τοὺς κόπους. Οὗτος ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικῆ, καθὼς τὸ λέγει μόνος, καὶ φθάσας εἰς τὴν Ῥώμην ἀπεκεφαλίσθη. Πῶς δὲ, καὶ ἀπὸ ποίαν ἀφορμὴν παρεκινήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς Ῥώμην ἀναγκαῖον εἶναι νὰ διηγηθῶ μετὰ συντομίαν εἰς τὰς φιληκόους σας ἀκοῆς, ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν Πράξεων ταῦτα ἐρασιάζομαι. Ἀφ' οὗ ὁ μακάριος Παῦλος ὑπήγεν εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐξενίσθη εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου ἑνὸς τῶν ἐπτὰ διακόνων, μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ὑπήγεν ἐκεῖ ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν προφήτης τις, ὀνόματι Ἀγαθός, ὅστις εἶπε τῷ Παύλῳ· «Τὰδε λέγει σοι Κύριος δι' ἐμοῦ, οἱ αἰμοχαρεῖς Ἰουδαῖοι θὰ δέσωσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας σου, καὶ θὰ σὲ παραδώσωσιν εἰς τὰ Ἔθνη. Ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπεκρίθη· ἐγὼ εἶμαι ἑτοιμὸς ὄχι μόνον νὰ δεθῶ καὶ νὰ προδοθῶ διὰ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν

² Περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παύλου ἐκτὸς ὅσων εἶπομεν ἐν τῷ προομίῳ τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἑρμηνείας τῶν ἐκκατεσσάρων τοῦ Παύλου ἐπιστολῶν, προσθέτομεν καὶ ταῦτα ἐδῶ. Ὁ θεὸς Ἰερώνυμος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων εἰς τὸ ὄνομα Παῦλος, λέγει ὅτι, ὁ Παῦλος Σίργιος ὁ ἀνθύπατος τῆς ἐν Κύπρῳ Πάφου ἐγάρισεν εἰς τὸν ἀπόστολον τὸ ὄνομά του, τὸ Παῦλος δηλαδὴ, εἰς σημεῖον ἀχρηστίας. Καθότι ὁ Παῦλος αὐτὸς βλεπών, ὅτι ὁ ἀπόστολος ἐτύφλωσε τὸν Ἐλύμαν (τὸ ὅποιον Ἀραβιστὶ θὰ εἴπῃ μάγος) ἠνοίξε τοὺς νοσοῦντες ὀφθαλμοὺς του, καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν. Ὅθεν καὶ ὁ ἱερεὺς Λευκῆς ἐν ταῖς Πράξεσιν, ἐκτοσὶ πάντων ὀνομάζει τὸν ἀπόστολον Παῦλον, καὶ οὐχὶ Σαῦλον, ὡς πρότερον αὐτὸς οὕτως ὀνομάζει. Ὁ δὲ Ἀργίντης εἰς τὴν Ἐξοδον, καὶ ὁ Χρυσόστομος εἰς τὰς πράξεις Ὀμιλία κη' καὶ ἄλλοι ἀκόμη παρέδωκαν, ὅτι καὶ ὁ ἀνωτέρω Ἐλύμας, ὁ καὶ Βαριησοῦς καλούμενος, ἐπίστρεψεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ μετὰ τὸ φῶς τῶν αἰσθητῶν ὀφθαλμῶν λαβεῖν καὶ τὸ φῶς τῶν ψυχικῶν. (ἴσθαι εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκατονταετηρίδα σελ. 164.)

Ἱερουσαλήμ, συνήντησε τὸν ἀδελφὸθεὸν Ἰάκωβον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἐχαίρετῃσιν, ἐδιηγῆθη εἰς αὐτοὺς τὰ μεγαλεῖα, τὰ ὅποια δι' αὐτοῦ ἐποίησεν εἰς τὰ ἔθνη ὁ Θεός.

Ἵστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας κρατήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Παῦλον εἰς τὸ ἱερὸν, τὸν ἔδειραν ἀσπλάγχχνως καὶ δέσαντες αὐτόν, τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐξέτασεν αὐτόν ὁ χιλιάρχος, τί φρονεῖ. Ὁ δὲ Παῦλος ἤρχισεν εἰς τὸ μέσον τοῦ συνεδρίου καὶ ἐδιηγῆθη τὴν γέννησιν, τὴν ἀνατροφὴν, τὴν μεθελικίωσιν, καὶ τὴν μάθησιν καὶ τὸν ζῆλόν του· τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐδιηγῆθη, πῶς ἐφάνη ὁ Χριστὸς εἰς αὐτόν, πῶς ἐτυφλώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, καὶ πῶς πάλιν ἀνέβλεψε, καὶ ὅτι ἐδίδωκε τὸν Χριστὸν ἐν ἀγνοίᾳ· ἕστερον δὲ τοῦτον γνωρίσας ἀληθῆ Θεόν, ἀνακηρύττει αὐτόν εἰς ὅλους. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ εἰς τὸ συνέδριον καθεζόμενοι Ἰουδαῖοι, ἐφώναξαν μεγάλως πρὸς τὸν χιλιάρχον λέγοντες, σήκωσον ἀπὸ τὴν γῆν τὸν τοιοῦτον. Ὅθεν ἐνῶ ἠτοιμάζοντο οἱ στρατιῶται νὰ τὸν δειρώσιν, ἀνέστη ὁ ἀπόστολος εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς σὰς νὰ δείρετε ἀκατάκριτον ἄνθρωπον Ῥωμαῖον (διότι Ῥωμαῖος ἦτο ὁ Παῦλος, καθότι οἱ πρόγονοὶ του ἦσαν ὑποκείμενοι εἰς τοὺς Ῥωμαίους διὰ βασιλικῆς γράμματος, ὡς ἐρμηνεύει ὁ κριτικὸς Φώτιος.) Τοῦτον δὲ τὸν λόγον ἀκούσας ὁ χιλιάρχος ἐφοβήθη, καὶ δὲν ἔδειρεν αὐτόν, ἀλλὰ τὸν παρέστησεν εἰς τὸ συνέδριον, θέλων νὰ μάθῃ τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ διὰ νὰ συντέμνω τὸν λόγον, ὁ Παῦλος ἐπειδὴ ἐπεκαλέσθη τὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ Καίσαρα, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ κριθῆ ἐκεῖ, τούτου χάριν ὑπήγεν εἰς τὴν Ῥώμην.

Εὐρόντες δὲ τὸν Παῦλον ἐκεῖ τινὲς ἀδελφοί, ἐχάρησαν πολλὰ ὅτε δὲ ὁ Παῦλος παρεστάθη εἰς τὸν Καίσαρα Νέρωνα, ἐπειδὴ δὲν εὐρέθη κἀνὲν πρᾶγμα ἄξιον θανάτου εἰς αὐτόν, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος νὰ μένῃ ἐλεύθερος ὡς ἀθῶος. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ὑπήγεν ὁ Παῦλος εἰς χωριστὸν τόπον καὶ ἐκήρυττε, πρὸς ὅσους ἤρχοντο πρὸς αὐτόν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς Θεοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ παρηλθεν ὀλίγος καιρὸς ἐγένεεν εἰς τὸν Παῦλον θεία ἀπακάλυψις, νὰ ἀφήσῃ τὴν Ῥώμην καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἰσπανίαν· ὅθεν μεταβάς ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος, πολλοὺς ἐβάπτισε καὶ ἀσθενεῖς ἰάτρευσε καὶ ἱερεῖς ἐχειροτόνησε, καὶ ὅλους ἐστήριξεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν ἐπανήλθεν εἰς Ῥώμην. Ἐξω δὲ εἰς τὴν Ῥώμην εὐρισκόμενος, ἐδίδασκε καὶ ἔκαμνε νὰ τρέχῃ εἰς αὐτόν

τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. Εἷς δὲ οἰνοχόος τοῦ βασιλέως, σκύπτων ἀπὸ ἐν μέρος ὑψηλόν, καὶ προσέχων εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Παύλου, ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἀπέθανε· ἅμα δὲ ἤκουσε τοῦτο ὁ Παῦλος, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτόν τὸν νεκρὸν, καὶ βαλὼν τὰς χεῖράς του ἐπάνω εἰς αὐτόν, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὃ τοῦ θαύματος! ἀνέστησεν αὐτόν καὶ ὑγιαίνοντα ἀπέδωκεν εἰς τοὺς δι' αὐτόν κλαίοντας. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἀναστηθεὶς ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν δούλευσιν τοῦ βασιλέως. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ παρασταθῇ ὁ οἰνοχόος εἰς τὸ βασιλικὸν τοῦ βῆμα, καὶ παρασταθέντα ἠρώτα ὁ βασιλεὺς, ἐὰν ἀρνήται τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ὁ δὲ οἰνοχόος ἀπεκρίνατο, ὅτι δὲν δύνανται νὰ μὲ χωρίσωσιν ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ οὔτε τὰ ἐνεστῶτα, οὔτε τὰ μέλλοντα, οὔτε ζωὴ, οὔτε θάνατος. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπορήσας, ἐπρόσταξε νὰ κατακαῶσι διὰ πυρός, ὅσοι χριστιανοὶ εὐρίσκονται εἰς τὴν φυλακὴν, ὁ δὲ Παῦλος νὰ ἀποκεφαλίσθῃ.

Ὅθεν οἱ δῆμοι ἔλαβον τὸν τοῦ Χριστοῦ θεῖον ἀπόστολον, καὶ ἔφερον ἔξω τῆς Ῥώμης, σπουδάζοντες νὰ τελειώσωσι τὴν βασιλικὴν προσταγὴν. Μία δὲ γυνὴ, Περπετοῦα ὀνόματι, κατὰ συνέργειαν τοῦ διαβόλου ἔχασε τὸ φῶς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ της. Βλέπουσα δὲ ὅτι ἐπορεύοντο διὰ νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὸν Παῦλον, ἐσυμπόνεσεν ἡ καρδιά της, καὶ ἐδάκρυσεν. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτήν, ὦ γύναι, δός μοι τὸ μανδήλιόν σου, καὶ ὅταν ἐπιστρέψω πάλιν σοὶ τὸ δίδω· ἡ δὲ γυνὴ τὸ ἔδωκεν εἰς αὐτόν προθύμως. Τοῦτο δὲ βλέποντες οἱ στρατιῶται, περιγελῶντες ἔλεγον εἰς τὴν γυναῖκα, πρόσμενε, ὦ γραῖα, τοῦτον, ὅστις δὲν ἐπιστρέφει πλέον. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἐτοποθέτησαν τὸν ἀπόστολον διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσιν· ὅθεν ἔδεσαν τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸ μανδήλιον τῆς μονοφθάλμου γυναικός. Ὅτε δὲ ἀπέκοψαν τὴν ἀγίαν του κεφαλὴν, ἔτρεξεν αἷμα καὶ γάλα, καὶ ἔβρεξε τὰ ἱμάτια τοῦ ἀποστόλου. Τὸ δὲ μανδήλιον ἀοράτως ἐδόθη εἰς τὴν μονόφθαλμον γυναῖκα, καὶ παρευθὺς ἐχαρίσθη εἰς αὐτήν καὶ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ της ἀνάβλεψις· ἀφ' οὗ δὲ οἱ δῆμοι ἀπεκεφάλισαν τὸν ἀπόστολον, ἐπιστρέφοντες εὐρον τὴν γυναῖκα, ἣτις ἐβάσταζεν εἰς χεῖράς της τὸ μανδήλιον αἵματωμένον, τὸ ὅποιον θερμῶς κατεφίλει, καὶ ἐδείκνυεν εἰς αὐτοὺς τὸν ὀφθαλμὸν της ὑγιῆ καὶ βλέποντα, ἣτις καὶ ἔλεγε· Ὕψι Κύριος,

καὶ ἦν εἶναι ἄλλος Θεός, εἰμὴ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἐκήρυττεν. Ὅθεν καὶ αὐτοὶ θαυμάσαντες τὸ γενόμενον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὴν ὑπῆγον εἰς τὸν Νέρωνα, κηρύττοντες μεγαλοφώνως τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Νέρων νικηθεὶς ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ λάβῃ ἕκαστος αὐτοῦ χωριστὴν τιμωρίαν· καὶ ὁ μὲν πρῶτος δήμεος ἀπεκεφαλίσθη, ὁ δὲ δεύτερος ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον μὲ τὴν μάχαιραν καὶ ὁ τρίτος ἐλιθοβολήθη. Ἡ δὲ Περπετούα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ἐλθοῦσα δὲ εἰς αὐτὴν ἡ βασίλισσα καὶ σύζυγος τοῦ Νέρωνος, ὁμοῦ μὲ τὰς τιμιωτέρας γυναῖκας τῆς Ῥώμης, ἐδιδάχθησαν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀληθὴ καὶ βεβαίαν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ μὲ τὸ ἅγιον βάπτισμα ἐτελειώθησαν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Νέρων, τὴν μὲν Περπετοῦαν ἐδειρεν ἀρκετὰ, εἶτα δέσας ἀπὸ τὸν λαῖμόν της μίαν πέτραν τοῦ μύλου, τὴν ἔριψεν εἰς τὸν βυθόν· τὰς δὲ λοιπὰς γυναῖκας ἀπεκεφάλισεν, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν. Ἐῦρεν ὁμοῦς ἡ θεῖα ἐκδίκησις τὸν ἀσεβῆ Νέρωνα, διότι μισηθεὶς ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Ῥώμης, ἔφυγεν ἀπὸ τὸ βασιλεῖον, καὶ ἐπεριπάτει εἰς τὰ δάση καὶ τοὺς ὄρυμους, προτιμῶν κάλλιον νὰ ἀποθάνῃ, παρά νὰ ζῆ. Ὅθεν κακοπαθήσας ἀπὸ τὸ ψῆχος καὶ τὴν πείναν, κακῶς τὴν ζωὴν ἐτελείωσε, γενόμενος βορὰ τῶν θηρίων ὁ ἀσεβῆς καὶ παρανομώτατος.¹

— Τρίτος ἀπόστολος τοῦ Κυρίου εἶναι ὁ πρωτόκλητος Ἀνδρέας, ὁ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, ὅστις, κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλα τὰ παραθαλάσσια μέρη τῆς μαύρης θαλάσσης καὶ Βιθυνίας καὶ Ἀρμενίας, καὶ ἐπανελθὼν διὰ τῆς Βυζαντιδος, κατέβη ἕως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Φθάσας δὲ εἰς τὰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας, ἐσταυρώθη ἀπὸ τὸν Αἰγεάτην. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Νοεμβρίου.)

— Τέταρτος εἶναι ὁ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ὕστερον ἐθανατώθη μὲ μάχαιραν ἀπὸ τὸν Ἡρώδη Ἀγρίππαν διὰ τὴν πολλὴν παρρησίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερα εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἀπριλίου.)

— Πέμπτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστῆς καὶ Θεολόγος ὁ καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου, ὁ

ἐπιπεσὼν εἰς τὸ στήθος τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐξορισθεὶς εἰς τὴν Πάτμον ἀπὸ τὸν Δομοτιανόν, πολλὰ πλήθη ἀπίστων ἐπρόσφερον εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἔφεσον, ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἔκτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου.)

— Ἑκτος εἶναι Φίλιππος ὁ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, συμπατριώτης Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Ἱεράπολιν, μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Μαριάννης, καὶ μὲ τὸν Βαρθολομαῖον. Ὑστερον δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων σταυρωθεὶς, ἐθανατώθη ἐν αὐτῇ τῇ Ἱεραπόλει. (ὄρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου.)

— Ἑβδομος εἶναι ὁ Θωμᾶς ὁ καὶ Δίδυμος, ὁ ὁποῖος κηρύξας τὸν Χριστόν εἰς Πάρθους, καὶ Μήδους, καὶ Πέρσας, καὶ Ἰνδοὺς, ἐκτυπήθη ἀπὸ αὐτοὺς μὲ ἀκόντια καὶ ἐτελειώθη. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἕκτῃν τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ὀγδοος εἶναι ὁ Βαρθολομαῖος, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς τοὺς καλουμένους Εὐδαιμονας, καὶ σταυρωθεὶς εἰς τὴν Οὐρβανόπολιν, ἐτελειώθη. (ὄρα πλατύτερον εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰουνίου. Περὶ δὲ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγούστου.)

— Ἐννατος εἶναι Ματθαῖος ὁ καὶ Λευὶ, ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου, ὁ Τελώνης καὶ Εὐαγγελιστῆς, ὅστις ἔκαμε ξενοδοχίαν μεγάλην εἰς τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἱεράπολιν τῆς Συρίας, καὶ λιθοβοληθεὶς ἐτελειώθη. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ἕκτῃν τοῦ Νοεμβρίου.)

— Δέκατος εἶναι Ἰακώβος ὁ Ἀλφαίου, ὁ καὶ Ματθαίου (διότι καὶ οἱ δύο εἶχον πατέρα τὸν Ἀλφαῖον.) Οὗτος ἐκήρυξε τὸν Χριστόν εἰς τὰ Ἔθνη· ὅθεν καὶ ἐπωνομάσθη σπέρμα θεῖον. Ταχέως δὲ καὶ προθύμως προχωρήσας εἰς τὸ κήρυγμα, καὶ ἐλέγχων τοὺς ἀπαιδεύτους λαοὺς ἐκρεμάσθη εἰς σταυρόν, καὶ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (ὄρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἕκτῃν τοῦ Μαΐου.)

— Ἐνδέκατος εἶναι Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, ὁ καταγόμενος ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅστις ὀνομάζεται Ναθαναὴλ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον. Οὗτος λοιπὸν ἐκήρυξεν εἰς ὅλην τὴν Μαυριτανίαν καὶ τὴν χώραν τῆς Ἀφρικῆς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ σταυρωθεὶς

¹ Παρὰ δὲ τῆς Μελετίου γράφεται, ὅτι ὁ Νέρων ἐθανατώθη μόνος του διὰ μάχαιρας, ἀφ' ὧ ἐβασίλευσε χρόνους δεκά ἑπτές, μῆνας ὀκτώ, καὶ ἡμέρας δύο.

τελειούται. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου.)

— Δωδέκατος εἶναι ὁ Ἰούδας ὁ Ἰακώβου, ὁ παρὰ μὲν τοῦ Λουκᾶ ὀνομαζόμενος Ἰούδας Ἰακώβου καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του, καὶ εἰς τὰς Πράξεις, παρὰ δὲ τοῦ Ματθαίου ὀνομάζεται Θαδδαῖος καὶ Λευαῖος, ἀδελφός κατὰ σάρκα χρηματίσας τοῦ Κυρίου. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὕστερον δὲ ἐτελειώθη εἰς τὴν πόλιν Ἀραράτ, κρεμασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ τοξευθεὶς. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Ἰουνίου 4.)

¹ Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ὁ λόγος περὶ τῶν Δωδέκα Ἀποστόλων ἐστὶ, σημειοῦμεν, ὅτι ἀνέγνωμεν τὸ βιβλίον τῆς νεοτυπώτου Ἐκατονταετηρίδος (ὑπὸ Εὐγ. τοῦ Βουλγάρεως Σ. Ε.) καὶ ἐλυπήθημεν ἄκρως. Ἐπειδὴ καὶ ὁ συγγραφεὺς οὗτος, δὲν ἤξεύρω πῶς, ἐλανθᾶσθαι καὶ γράσει, ὅτι οἱ Κανόνες τῶν θείων καὶ ἱερῶν τούτων Ἀποστόλων, εἶναι ὑποβολιμαῖοι, καθὼς αὐτοί, λέγει, δὲν ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, ἀλλ' ὑπὸ ἀποστολικῶν ἀνδρῶν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν, καὶ ὅτι αὐτοὶ συνηθροίσθησαν ἴσως ἀπὸ τῶν Ἀλεξανδρέα Κλήμεντα ἤτοι τῶν Στρωματεία. Ὅντως ἐδῶ πρέπει νὰ θεωρηθῇ, πᾶς θεοφοβούμενος, καὶ νὰ εἰπῇ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἰερουζαίμ «Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ; καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς πηγὴν θαλασῶν;» ὅτι ὁ λόγος οὗτος τοῦ πέρα τοῦ θρόνου κριτικοῦ τούτου εἰς τὰ καίρια ἐβλάψα, καὶ βλάπτει, ἀλλὰ καὶ θέλει βλάψῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Διότι ὡςπερ ὁ τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου κρημνίζων, καὶ ὅλην τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ συγκατακρημνίζει, οὕτω καὶ ὁ ἄκριτος οὗτος λόγος, κρημνίζων τοὺς τῶν Ἀποστόλων ἱεροὺς Κανόνας, συγκατακρημνίζει καὶ τὴν οἰκοδομὴν ὅλων τῶν λοιπῶν ἱερῶν Κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν τοπικῶν, καὶ τῶν κατὰ μέρος θείων Πατέρων· καθότι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἱεροὶ Κανόνες ἐπικοδομοῦνται τοῖς τῶν Ἀποστόλων Κανόσιν, ὡς ἐπὶ θεμέλιος ἀρραγιστάτοις. Καὶ ἀπλῶς εἰπέιν πᾶσα ἡ ἱερὰ θεσμοθεσία καὶ ἐκτελεῖται τῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας, διὰ τοῦ λόγου τούτου καταργεῖται καὶ διαλύεται. Καὶ ἂν ὁ σοφὸς οὗτος δὲν εὐλαβήθη τόσον νέφος μαρτύρων, ὅστινες βεβαιῶνται τοὺς ῥηθέντας κανόνας τῶν Ἀποστόλων, ἔπρεπε τὸ ἐλάχιστον νὰ εὐλαβήθη ὅσω Οἰκουμενικᾶς Συνόδους, τὴν σ'· καὶ τὴν ζ'. αἰτίνας ἐπικυρόνουσιν αὐτοὺς καὶ φανερώς διορίζουσιν, ἡ μὲν σ'· ἐν τῷ β'. Κανόνι αὐτῆς, καὶ ἡ ζ'· ἐν τῷ α'. Κανόνι, ὅτι οἱ ἀνωτέρω πε' Κανόνες ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν πανευρέμων Ἀποστόλων, καὶ ὄχι νὰ τίθεται ἐν Καρὸς μοίρᾳ τὰς ψήφους αὐτῶν, αἷς δ' ἀντιπίπτουν, αὐτῶ ἀντιπίπτει τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ λαλοῦντι διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων· καὶ ὁ μὴ αὐταῖς πειθόμενος, ἀνάθεμα γίνεται κατὰ τὸν Διάλογον Γρηγόριον. (Θεολ. ἀ. Ἐπιστολ. κδ'.) καὶ αἰρετικῶς, μᾶλλον δὲ καὶ ὡς Ἰουδαῖος λογίζεται ὁ παρακούων τῆς Ἐκκλησίας, ἢς πρόσωπον ἐπέχει ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος· καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος οὗτος Συγγραφεὺς τῆς Ἐκατονταετηρίδος ταῦτα γράφει περὶ τῆς ψήφου τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐν τῷ ἑαυτοῦ Θεολογικῷ.

— Ματθίας ὁ ἀντὶ τοῦ προδότου Ἰούδα συναριθμηθεὶς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μετὰ τῶν ἕνδεκα Ἀποστόλων, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ πολλὰς τιμωρίας παθὼν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (ὄρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνάτην τοῦ Αὐγούστου.)

— Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου, ὁ καὶ υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, ἔγεινε πρῶτος Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων. Κρεμασθεὶς δὲ

Ἐπειτα ἔπρεπε ὁ σοφὸς νὰ μᾶς φανερώσῃ ποιοὶ εἶναι οἱ ἀποστολικοὶ αὐτοὶ ἄνδρες οἵτινες ἐξέθεσαν τοὺς Κανόνας αὐτοὺς, καὶ εἰς ποῖα μέρη εὐρίσκειται ἡ τοιαύτη ἀποστολικὴ διδασκαλία, καὶ ὄχι νὰ μᾶς λέγῃ ἀμάρτυρα καὶ ἀδέσποτα πράγματα. Ἐπρεπε δὲ νὰ ἤξεύρω βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως, ὅτι ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἤτοι ὁ Στρωματεὺς, συνήθροισε τὴν ἀποστολικὴν αὐτὴν διδασκαλίαν τῶν ἀποστολικῶν ἀνδρῶν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιστηρίξῃ μίαν τοιαύτην μεγάλην ὑπόθεσιν, ἐπάνω εἰς ἓν ἴσως ἀδίβαιον καὶ ἀμφίβολου. Ψευδίστατον δὲ εἶναι, ὅτι ὁ Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης συνήθροισε τοὺς τῶν Ἀποστόλων Κανόνας, καθότι ἐν τοῖς σωζομένοις τοῦ Κλήμεντος συγγράμμασιν οὗτοι οὐκ ἐμφέρονται. Ὅθεν ἀναξία τῆ ἀληθείας τῆς ὑπολήψεως τοῦ μεγάλου ὀνόματος τοῦ σοφοῦ τούτου ἐστάθη ἡ τοιαύτη πέρα τοῦ θρόνου κρίσις του. Ἐπειδὴ αὐτὴ ἀκολουθεῖ οὐχὶ εἰς Οἰκουμενικὰς καὶ τοπικὰς Συνόδους, καὶ εἰς παλαιοὺς μάρτυρας τόσους καὶ τόσους, οὐδὲ εἰς τὸν νεώτερον Μελέτιον τὸν λέγοντα, ὅτι ὑπηρεθησαν οἱ ῥηθέντες Κανόνες ἀπὸ αὐτοῦ τοὺς Ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀκολουθεῖ εἰς τοὺς Λουθηρανιστάς, καὶ εἰς τοὺς ψευδορεφομαίτους, τοὺς κρίνοντας ὑποβολιμαίους τοὺς ἀνωτέρω Κανόνας.

Ἀλλὰ μηδεὶς τῶν θεοφοβουμένων καὶ ταῖς Ἁγίαις καὶ Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις πειθόμενων σκανδαλισθῆτω ἐκ τοῦ ἀκριτοῦ τούτου λόγου, καλῶς εἰδὼς, ὅτι αἱ μὲν Οἰκουμενικαὶ Συνόδοι καὶ αἱ τούτων ψῆφαι καὶ ἀποφάσεις, εἰσὶν ἀληθεῖς, καὶ σφαλῆναι οὐ δύνανται, διδάσκαλον ἔχουσαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Πᾶς δὲ ἄνθρωπος εἶναι ψεύτης, ὡς σφαλῆναι δύναμενος, κἂν μυριάκις εἴη σοφὸς κατὰ τὴν ἑξω σοφίαν καὶ μάθησιν. Ἐπειτα αὐτὸς ἐν τῇ μεταγλωττίσει τῆς ἱσραὴ Ἐπιτομῆς τῆ ὑπ' αὐτοῦ γενομένης, φέρει μαρτυρίας ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν, καὶ Ἀποστολικῶν Κανόνων μνημονεύει. Ὅθεν οὐδεὶς ὀφείλει προσίχειν αὐτῷ ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑπόθεσι, οὕτως ἀσυμφωνῶν ὄντι, καὶ αὐτῷ ἐπιτῶν ἀκριβέσκειν. Ὅποιος θέλει νὰ πληροφωρηθῇ περὶ τῶν Κανόνων τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων τούτων ἂν ἀναγνώσῃ εἰς τὰ Προλεγόμενα τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ. Σημειῶσαι, ὅτι εἰς τοὺς ὀνόματι Ἀποστόλους ἐγκείμεν ἑλληνικὸν ἔχει Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τὶ καλὴ τῆς Ἐκκλησίας ἡ τάξις» καὶ ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Εἰκότως καὶ σήμερον τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος.» (εἰδ. ζονται ἐν τῇ Ἀκρίβει, καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ Παναγηρικῷ τῆς ἱσραὴς μονῆς τοῦ Βασιτοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ἐχεῖ δὲ ἐγκείμεν ἱπλάων εἰς αὐτοὺς, Μακάριος ὁ Καρφός.

ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἀνῶθεν ἀπὸ τὸ πτερύγιον (ἦτοι τὸ τοξάτον καὶ ἐξωπέτακτον) τοῦ Ἱεροῦ, καὶ κτυπηθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ ξύλον τῶν κναφῶν, ἐτελειώθη. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Σίμων, ὁ καὶ Συμεῶν ὀνομαζόμενος καὶ Κλεώπας, ἦτο μὲν υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου· ἔγεινε δὲ δευτέρος Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἔζησεν ἑκατὸν εἰκοσι χρόνους. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο συγγενὴς τοῦ Κυρίου, καὶ κατήγετο ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, κατεδικάσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Δομετιανὸν ἐν ἔτει π β' (82), νὰ πῆρῃ δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἐξήγαγον ἀπὸ σκορπίους καὶ ὄφιδια καὶ φαλάγγια καὶ ἄλλα φαρμακὰ θηρία· δὲν ἔπαθεν ὁμως κἀνὲν κακόν. Ὁθεν ὕστερον ἀπὸ τὸν βασιλέα Τραϊανὸν ἐν ἔτει γη' (98), σταυρωθεὶς, ἐτελειώθη. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Ἀπριλίου.)

— Βαρνάβας ὁ καὶ Ἰωσῆς ὀνομαζόμενος ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων (Κεφ. δ'. 36.) ὑπῆρξεν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα. Οὗτος ἀντέγραψε τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, καὶ ἐτελειώθη εἰς τὴν νῆσον Κύπρον. (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ παρόντος Ἰουνίου.)

— Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς, ὁ χρηματίσας υἱὸς κατὰ πνεῦμα τοῦ Κορυφαίου Πέτρου, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον, ἕως εἰς τὴν Πεντάπολιν. Εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν συρθεὶς ἐπάνω εἰς πέτρας, ἐτελειώθη καὶ ἐτάφη ἐκεῖ (ὄρα περὶ τούτου πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Ἀπριλίου.)

— Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ ἰατρός, ὁ συνέκδημος Παύλου, συνέγραψε τὸ ἰδικόν του Εὐαγγέλιον, ὑπαγορεύσαντος αὐτῷ τοῦ μακαρίου Παύλου· πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἀφ' οὗ δὲ αὐτὸς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, (διότι ὁ Παῦλος ἔμεινεν ἐκεῖ) ἐπεριπάτησεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον· ἐλθὼν δὲ εἰς τὰς Θήβας τῆς Βοιωτίας, ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη, ὀγδοήκοντα χρόνων γέρων. Λέγουσι δὲ ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἐζωγράφησε τὴν εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ Μητρὸς, καὶ τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων, καὶ ἀπὸ τότε διεδόθη εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὸ τοιοῦτον εὐσεβὲς καὶ πάντιμον ἔργον τῆς εἰκονογραφίας. (ὄρα περὶ

αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου.)¹

— Φίλιππος ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων καὶ καταγόμενος ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἔλαβε νόμιμον γυναῖκα, καὶ εἶχε τέσσαρας θυγατέρας προφήτιδας· αὐτὸς κατέστη διάκονος ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐβάπτισε τὸν Σίμωνα μάγον καὶ ὑπόκρισιν πιστεύσαντα· αὐτὸς καὶ τὸν Αἰθιοπα Εὐνοῦχον ἐβάπτισε. Κηρύξας δὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Τράλλιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μετὰ τῶν θυγατέρων του, ἐκεῖ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ἀνανίας ὁ ἀπόστολος ἔγεινεν ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ὅστις καὶ τὸν Παῦλον ἐβάπτισε δι' ἀποκαλύψεως· Οὗτος ἐπειδὴ ἐποίει πολλὰ θαύματα καὶ ἰατρίας, καὶ εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ εἰς τὴν Ἐλευθερούπολιν, ἐδάρη μὲ βούνευρα ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Λουκιανόν, καὶ ἐξέστη εἰς τὰς πλευρὰς, καὶ ἐκάη μὲ λαμπάδας ἀνημμένας. Βληθεὶς δὲ ἐξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβολήθη (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ἰωσήφ ὁ καὶ Ἰούστος καὶ Βαρσαβᾶς καλούμενος ἐν ταῖς πράξεσιν, ὁ σύμψηφος γενόμενος μὲ τὸν Ματθαῖον. Οὗτος εἰς τῶν ἐβδομήκοντα μαθητῶν ὑπάρχων, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη (ὄρα περὶ τούτου εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς, ὁ πρῶτος τῶν ἐπτὰ Διακόνων καὶ εἰς τῶν ἐβδομήκοντα μαθητῶν, ὁ ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων ἀναφερόμενος, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν θερμὴν αὐτοῦ πίστιν, συνευδοκοῦντος εἰς τὸν αὐτοῦ φόνον καὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἔτι ἀπίστου ὄντος, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὑστερον δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀνεκομισθὴ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λειψάνον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀπετέθη εἰς τόπον λεγόμενον Κωνσταντιαναί (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου. Περὶ τῆς εὑρέσεως δὲ τοῦ λειψάνου του, ὄρα εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ περὶ

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἐρραῖμ ἐγκώμιον ἔχει εἰς Πέτρον καὶ Παῦλον καὶ Ἀνδρέαν, Θωμᾶν τε καὶ Λουκᾶν καὶ Ἰωάννην, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρετε, Χριστοῦ βσιλεῖς, ἅγιοι Ἀπόστολοι· ὁ μὲν γὰρ τὴν ἄνω καὶ κάτω Βασιλείαν ἔπιστευσεν. (ὁ Χριστός)· ὁ σῶζεται εἰς τὸν γ'. τόμ. τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ αὐτοῦ λειψάνου του, εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγούστου.)

— Πρόχορος εἰς τῶν ἑπτὰ διακόνων καὶ τῶν ἑβδομήκοντα ὧν, ἐγένετο ἐπίσκοπος τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικομηδείας καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη (ὄρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ὁγδόην τοῦ Αὐγούστου.)

— Νικάνωρ εἰς καὶ αὐτὸς ὧν ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων καὶ τῶν ἑβδομήκοντα, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη (ὄρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν εἰκοστὴν ὁγδόην τοῦ Αὐγούστου.)

— Τίμων καὶ αὐτὸς ἦτο εἰς τῶν ἑπτὰ διακόνων, καὶ γενόμενος ἐπίσκοπος Βόστρων τῆς Ἀραβίας, κατεκάη διὰ πυρὸς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας (ὄρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ὁγδόην τοῦ Ἰουλίου.)

— Παρμενᾶς καὶ αὐτὸς ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ διακόνους, ὅστις ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐτελειώθη ἐν τῇ διακονίᾳ αὐτοῦ (ὄρα περὶ τούτου πλατύτερον εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Μαρτίου.)

Ἦρπει δὲ νὰ ἡξεύρωμεν, ὅτι οἱ ἀνωτέρω πανεύφημοι ἀπόστολοι, καὶ οἱ δώδεκα, καὶ οἱ κατώτεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἑβδομήκοντα, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἀποστόλους ἀνέδειξεν ὁμοῦ μετὰς σεπτὰς Μυροφόρους καὶ πιστὰς γυναῖκας, αὐτοῖ, λέγω, ὅλοι ἕκατόν εἰκοσιν ὄντες τὸν ἀριθμὸν, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ πράξεις τῶν ἀποστόλων, δὲν ἐβαπτίσθησαν μετὰ τὸ δι' ὕδατος βάπτισμα· καθότι αὐτὸς ὁ Κύριος ὑπεσχέθη εἰς αὐτοὺς, ὅτι θὰ βαπτισθῶσιν ἐν πνεύματι ἁγίῳ· « Ἰωάννης γὰρ φησιν, ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς

δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. » Καὶ καθότι, ὅτε κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς ὄλους τοὺς ἀνωτέρω κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐγένετο αὐτοὺς ἀπὸ τὰς χάριτάς του· καθὼς καὶ ὁ προφῆτης Ἰωὴλ ἐπροφῆτευσεν. Ὅθεν δὲν ἐχρειασθησαν ὕστερον ἄλλο βάπτισμα. ¹

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΕΛΙΤΩΝ ξίφει τελειοῦται

* » Εἰς ποῦ Μελίτων καὶ θεόρρυτον μέλι.
» Ἐχέσθην ἐκεῖ βάζαντα σὴν τομὴν γράφειν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΕΤΡΟΣ ὁ ἐκ Σιρώπης κατὰ τὰ πετρῶν συρόμενος τελειοῦται.

* » Ἐχουσιν αἰδεῖσθαί σε καὶ θεοὶ νέες,
» Αἰδοῖτε Πέτρε, ὄντονα τὰς σάρκας πέτραις.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΜΙΧΑΗΛ ὁ κηπουρὸς, ὁ ἐν Ἀθῆναις μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αἰῶ (1770) ξίφει τελειοῦται.

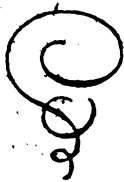
† » Τί κατ' ὀλίγον λαίμων, ὦ σπαθοφόρε,
» Τέμνεις Μιχαὴλ; οὐ ποιεῖται τὴν σπάθην².

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν ὁγδόην τοῦ Μαΐου ἐν τῇ ἐπισημασίᾳ τοῦ Συναξαρίου τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Ἰούνιος μὴν λῆξιν ὧδε λαμβάνει,
» Θεῶ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτῳ προσφέρει.

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

Εἰς τὴν Α', μνήμη τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων ΚΟΣΜΑ καὶ ΔΑΜΙΑΝΟΥ τῶν Ῥωμαίων.

- * » Βολαῖς ἀδελφούς οὐ διέσπων οἱ λίθοι.
- * Ὡς εἰς ἐν ἄμφω συμπεπηγότας λίθον.
- * Πρώτη Ἰουλίῳ λίθοισιν Ἀναργυροὶ ἤθλου.

ΟΥΤΟΙ οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρό-
νους Καρίνου καὶ Νουμεριανοῦ τῶν
αὐταδέλφων βασιλέων ἐν ἔτει σπδ'
(284), κατήγοντο δὲ ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν
Ῥώμην. Αὐτάδελφοι δὲ ὄντες, μετεχειρίζοντο
καὶ οἱ δύο τὴν αὐτὴν τέχνην τῆς ἰατρικῆς, καὶ
ἰατρεῦον ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ
τὰ κτήνη καὶ τὰ ἄλογα ζῶα, μισθὸν τῆς ἰα-
τρείας ζητοῦντες τὸ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὸν Χρι-
στὸν οἱ ἰατρευόμενοι, καὶ μηδὲν ἄλλο πρᾶγμα
γίτινον λαμβάνοντες. Διαβληθέντες λοιπὸν εἰς
τὸν βασιλέα Καρίνον, ὅτι κάμνουσι τὰς ἰατρείας
καὶ θαύματα μὲ μαγικὴν τέχνην, καὶ μὴ ἀ-
νεχθέντες νὰ παραδοθῶσιν ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν,
αὐτοὶ οἱ ἴδιοι προσήλθον αὐτόκλητοι καὶ παρε-
δόθησαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Ὅθεν
ὄχι μόνον αὐτοὶ δὲν ἐπέισθησαν νὰ ἀρνηθῶσι
τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ τὸν βασιλέα Καρίνον
κατέπεισαν νὰ ἀρνηθῆ τὴν ἀσέβειαν, καθόσον
ἔτυχε καὶ αὐτὸς τῆς παρὰ τῶν ἁγίων ἰατρείας·
ὅτε δηλαδὴ αὐτὸς ἤρρισε νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ἁ-
γίους καὶ νὰ ἀπειλῆ αὐτοὺς ὅτι θὰ τοὺς παι-
δεύσῃ ἂν δὲν ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, τότε, ὡ
θείας δίκης! ἐκβίχεν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἡθέ-
σις τοῦ προσώπου του, καὶ ἐγύρισε ὀπίσω εἰς

τὴν ῥάχιν τοῦ ἰατροῦθι δὲ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀπὸ
τὴν ἀσθένειαν ταύτην. Ὅθεν διὰ τὸ θαῦμα τοῦ-
το ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν καὶ οἱ ἐκεῖ πα-
ρεστῶτες, καὶ ὁ ἰατρευθεὶς βασιλεὺς μὲ τοὺς
οἰκιακούς του, διὸ καὶ μὲ τιμὴν ἀπέστειλε τοὺς
ἁγίους εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ οἰκείους των. Ὑ-
στερον δὲ ὁ τῆς ἰατρικῆς τέχνης τῶν ἁγίων δι-
δάσκαλος, φθονήσας αὐτοὺς διὰ τὴν δόξαν καὶ
προκοπὴν τὴν ὁποίαν εἶχον, ἀνέβασεν αὐτοὺς
ἐπάνω εἰς ἐν βουνόν, μὲ σκοπὸν ὄθηεν νὰ συνά-
ξωσιν ἰατρικὰ βότανα· ἐκεῖ δὲ σηκωθείς ὁ δό-
λιος κατὰ τῶν ἁγίων, ἐθανάτωσεν αὐτοὺς μὲ
τὰς πέτρας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ
ἑορτῆ εἰς τὸν ἀγιώτατον αὐτῶν ναόν, τὸν εὐ-
ρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον τοῦ Παυ-
λίμου.¹

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
ΠΕΤΡΟΥ, πατριχοῦ γενομένου ἐν τοῖς Εὐάγγροι.

- * » Δόξαν λιπὸν γῆς καὶ τὰ τῆς γῆς ἡδία,
» Ἐκτῶν μετέσταν οὐρανοῦ δόξης Πέτρος.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους
Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς εὐσεβεστάτης
Αὐγούστης ἐν ἔτει ψπ' (780) υἱὸς γονέων με-
γαλαπρεπῶν καὶ ἐνδόξων, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ του
ἦτο πατρίκιος τοῦ βασιλέως καὶ στρατηγός,
Κωνσταντίνος ὀνομαζόμενος. Ἐκ νεοῦ δὲ ἡ-
λικίας φοιτῶν ὁ ἅγιος εἰς τὰ σχολεῖα, ἐσύ-
ναξεν εἰς τὴν ψυχὴν του, ὡς μέλισσα, ὅλα

¹ (Ἐχὼν ἡμέρας ΛΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὄρας ΙΔ', καὶ ἡ νύξ
ὄρας Ι'). Σημειώσεται, ὅτι ὁ μὴν οὗτος ὀνομάσθη Ἰούλιος,
ὅ ὅτι ἐγεννήθη εἰς αὐτὸν ὁ Καῖσαρ Ἰούλιος, ὅστις ἐφάνη ἐν τῇ
Ῥώμῃ πρῶτος μονάρχης πρὸ Χριστοῦ ἐτη 47 ἢ 45 καὶ ἐφο-
ρεύθη εἰς τὸ δικαστικὸν βῆμα ἀπὸ τὸν Βρούτον καὶ Κάστον.
Εἰς τιμὴν τοῦ πρώτου μονάρχου τούτου ἡ Γερουσία τῆς Ῥώ-
μης ὀνόμασεν Ἰούλιον τὸν ἀπὸ Μαρτίου ἀριθμούμενον πέμ-
πτου τούτου μηνῆ, ἐν ᾗ ἐγεννήθη. (Ὅρα σελ. 89 τοῦ α. τόμ.
τοῦ Μελετίου) ὁ μὴν δὲ οὗτος ὀνομάζεται παλαιὰ Καντήλιος.

* Ὅτι δὲ εἶναι τρεῖς συζυγία τῶν Ἀναργύρων, αἱ ὁποῖαι
ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Κόσμη καὶ Δαμιανοῦ, ἀπὸ τὰς ὁποίας
ἡ δευτέρα συζυγία εἶναι οὗτοι οἱ σήμερον ἐρταζόμενοι, ὅρα
εἰς τὰς δεκαεπτὰ τοῦ Ὀκτωβρίου.

τὰ κάλλιστα μαθήματα, καὶ τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ἐπειτα συζευχθεὶς μετὰ γυναῖκα νόμιμον, ἐτιμήθη καὶ ἔγεινε Δομέστικος τῶν σχολῶν καὶ πατρίκιος, ἀφ' οὗ ὁ πατήρ του ἀπέθανεν ὅτε δὲ ὁ Νικηφόρος Πατρίκιος ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει ω' (800),¹ κατέστησε τὸν ὄσιον τοῦτον Δομέστικον τῶν Κανάτων καὶ τὸν συμπαρέλαβε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλγαρίαν ὅπου εἶχε πόλεμον μετὰ τοὺς Βουλγάρους. Συζυροτηθέντος λοιπὸν τοῦ πολέμου, ἐνίκησαν μὲν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπιάσθη δὲ οὗτος ὁ ὄσιος ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους ὁμοῦ μετὰ πεντήκοντα ἄρχοντας καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὰ τιμωρηθῆναι ἔφάνη ὁμοῦ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἐπιστήθιος καὶ Εὐαγγελιστής, καὶ ἐλευθερώσας αὐτὸν ἀπὸ τὰ δεσμὰ, τὸν προέπεμψεν ἕως εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων. Ἐκτοτε λοιπὸν καταφρονήσας ὁ μακάριος ὡς σκύβαλα ὄλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἐκεῖ ἐνεδύθη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν ὁμοῦ μετὰ τὸν ὄσιον καὶ μέγαν Ἰωαννίκιον ὅθεν καὶ ἐγυμνάσθη εἰς πᾶσαν ἀρετὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖ ἐπέρασε χρόνους τριακοντατέσσαρας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸν παρ' αὐτοῦ κτισθέντα ναόν, τὸν καλούμενον τοῦ Εὐάνδρου· ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνὴ του καὶ ὁ υἱὸς του εἶχον ἀποθάνει, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔκτισε μακρὰν μίαν καλύβην, καὶ διήλθεν εἰς αὐτὴν χρόνους ὀκτώ. Οὗτος ὁ ὄσιος ἐφόρει μὲν τριχίνα φορέματα εἰς σκέπην τοῦ σώματος, ὑποδήματα δὲ εἰς τοὺς πόδας δὲν ἐφόρεσεν ὁ αἰδιμὸς εἰς ὄλον τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεώς του· ἐξήρανε δὲ τὸ σῶμά του μετὰ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ ἄλλας σκληραγωγίας. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως πολιτευσάμενος, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Λέγουσι δὲ ὅτι ὁ ὄσιος οὗτος ὑποκάτω τοῦ τριχίνου ἐνδύματος, ἔστο ἐνδεδυμένος φόρεμα πλεγμένον ἀπὸ ψαθίων, μαζὶ μετὰ τὸ ὅποιον καὶ ἐνεταφιάσθη.

- * Ὁ ὄσιος ΑΦΩΝ ὁ ἐρημίτης γυμνὸς διάγων, εἰς εἰρήην τελειοῦται.
- * Ὁ σαρκεῖ πεισθεὶς πρὶν θανεῖν Εὐχ, Λέων, ὡς πρῶτος Ἀδάμ, γυμνὸς ὢν, οὐκ ἤσχύνου.
- * Οἱ ἅγιοι διασχίλιοι μάρτυρες ξίφει τελειοῦνται.
- * Ξίφος πατάσσει χιλιανδρίας δύο, Σεπτῶν ἀθλητῶν, ὧν μακρὰν δειλανδρία.
- * Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ μέλιτι χρισθεὶς καὶ ὑπὸ μελισσῶν δακνόμενος, τελειοῦται.

¹ Ὁ Νικηφόρος ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει 802. Σ. Ε.

- * Ὁ Μαυρίκιος γυμνὸς ἐγχεῖσθεὶς μέλι.
  - * Κρίνει μελισσῶν ἠδὺ τὰς τρώσεις μέλι.¹
  - * Οἱ ἅγιοι εἰκοσιπέντε μάρτυρες οἱ ἐν Νικομηθεῖα κυρὶ τελειοῦνται.
  - * Ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἠνθρακωμένων κύκλος.
  - * Τὸ παντάκι γὰρ πέντε, δῆλον ὡς κύκλος.²
- Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, τοῦ συστησαμένου τὴν μονὴν τοῦ Βαθίως ῥύακος.*³
- † Ἰψθῆς ἀληθῶς Βασίλειος πράγματι,
  - ὡς βασιλεύτας τῶν παθῶν τῶν ἀλόγων.
- Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν τῇ ἀγίῳ σοφῷ καταθέσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Ἑπεραγίας Λεοπολίτης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐν ταῖς Βλαχέραις.

- † Χιτῶν μὲν Ἰησοῦ χριστοφρουροὶ; δημίσις,
- Ἐσθῆς δὲ Μητρὸς χριστοφρουρήτω πόσει.
- Δευτερὴ κατέθεντο σοφῷ Ἐσθῆτα Πανάγνου

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐπιλεγομένου Μακέλλη, καὶ Βηρίνης τῆς συζύγου του, ἐν ἔτει μνη' (458), δύο Πατρίκιοι, Γάλβιος καὶ Κάνδιδος ὀνομαζόμενοι, συγγενεὶς ὄντες Ἀρδαβουρίου καὶ Ἀσπαρος, ἔλαβον πόθον θεῖον εἰς τὴν καρδίαν των νὰ ὑπάγωσιν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὰ προσκυνήσωσι τοὺς ἁγίους τόπους. Ὅθεν ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπῆ-

¹ Τὸ ἴδιον τοῦτο εἰστικὸν εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Μαυρίκιον κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐξομῆν τοῦ Δεκεμβρίου· καὶ ἂν ἐκεῖνος δὲν ἐπωνομάζετο ἱερομάρτυς, ἤθελον εἰπεῖν ὅτι εἶναι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ ἐκεῖνος.

² Ἀναμέσον εἰς τοὺς ἀριθμοὺς· δύο ὀνομάζονται κύκλοι, ὁ πέντε καὶ ὁ ἕξ. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ κύκλος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ κέντρον καὶ τελειοῦναι πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον, τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ δύο αὐτοὶ ἀριθμοὶ, ἐφ' αὐτοὺς πολλαπλασιαζόμενοι, ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἀρχίζουν καὶ εἰς τὸν αὐτὸν πάλιν τελειοῦνται, καὶ εἰς τὰς δεκάδας καὶ εἰς τὰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας καὶ μιλίονα, καὶ δεῖ πῶς τοῦτο εἶναι ἀληθές. Λέγομεν δεκάδῃ πέντε οἱ πέντε εἰκοσιπέντε· καὶ πάλιν πέντε οἱ εἰκοσιπέντε, ἑκατὸν εἰκοσιπέντε· πέντε δὲ οἱ ἑκατὸν εἰκοσιπέντε γίνονται ἐξἑκαστοὶ εἰκοσιπέντε, καὶ καθεξῆς. Ὅμοιως καὶ ὁ ἕξ οὕτω πρόδιδνεί, ὅτι οἱ ἕξ οἱ ἕξ, τριακονταεξί· καὶ πάλιν ἕξ οἱ τριακονταεξί, διακόσια δεκαεξί, καὶ καθεξῆς.

³ Ἡ μονὴ τοῦ Βαθίως ῥύακος εὑρίσκεται· πλησίον εἰς τὰ Μουντανία.

γον εἰς τὴν Παλαιστίνην φθάσαντες δὲ εἰς τοὺς τόπους τῆς Γαλιλαίας εὗρον μίαν γυναῖκα Ἑβραίαν μὲν κατὰ τὴν φυλὴν, εὐλαβῆ δὲ εἰς τὰ θεῖα καὶ ἐνάρετον, ἣ ὅποια κατοικοῦσα εἰς μίαν οἰκίαν προσήχθετο νύκτα καὶ ἡμέραν, ὡς ἡ τὸ πάλαι Ἄννα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Φανουήλ. Εἰς τὸ ἐνδότερον δὲ μέρος τῆς οἰκίας βλέπουσιν ὅτι ἐπρόσφερον οἱ χριστιανοὶ λαμπάδας πολλὰς καὶ θυμιάματα. Ἐρωτήσαντες δὲ περὶ τούτου, ἔμαθον ὅτι ἐκεῖ εὕρισκεται ἡ ἁγία Ἐσθῆς· ἦτοι τὸ ἐπανωφόριον τῆς Κυρίας Θεοτόκου. Ὅθεν ἐζήτησαν ἀπὸ τῆν γυναῖκα ἀδειαν, καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ ἀγρυπνίαν ὀλονύκτιον· περιεργασθέντες δὲ ἔλαβον τὰ μέτρα τῆς ξυλίνης θήκης, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο τεθησαυρισμένη ἡ τιμία Ἐσθῆς, καὶ ἔπειτα ὑπήγον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐλθόντες δὲ ἐκεῖ κατεσκεύασαν μίαν ἄλλην θήκην παρομοίαν μὲ ἐκείνην καὶ πάλιν ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἑβραίας γυναίκος. Ποιήσαντες δὲ τρόπον, ἔλαβον κρυφίως τὴν θήκην τὴν περιέχουσαν τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν ἔστειλαν ἔμπροσθεν διὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν, ἀφῆκαν δὲ ἐκεῖ τὴν ὁμοίαν θήκην τὴν ὁποίαν κατεσκεύασαν αὐτοί. Ὅθεν γυρίσαντες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπέθεντο τὸ ἱερὸν αὐτὸ θησαύρισμα τῆς τιμίας Ἐσθῆτος εἰς ἓν ἰδικὸν τῶν κτήμα ἐπονομαζόμενον Βλαχέρναι· καὶ διὰ νὰ μὴ μάθῃ τις τὴν εἰδησιν ταύτην, ἔκτισαν ἐκεῖ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Μάρκου. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κρύψωσιν εἰς πολὺν καιρὸν τὸν τοιοῦτον θησαυρὸν, ἐφανέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα Λέοντα· ὁ δὲ βασιλεὺς χαρᾶς ἀπάτου πλησθεὶς, ἔκτισε ναὸν ἐκεῖ τῆς Κυρίας Θεοτόκου¹, ὅπου τώρα εὕρισκεται ἡ ἁγία σορός· ἦτοι ἡ θήκη ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἀποτεθησαυρισμένη ἡ τιμία Ἐσθῆς καὶ τὸ ἄγιον Παλλίον, ἦτοι τὸ ἐπανωφόριον τῆς Θεομήτορος. Περιτελιίξας δὲ τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα ὁ βασιλεὺς μὲ πορφυρίδα βασιλικήν, ἔβαλεν

αὐτὴν εἰς ἄλλην θήκην ἐξ ἡλέκτρου (πεγριμπαρίου) καὶ ἐβούλλωσεν αὐτὸ μὲ βούλλας βασιλικὰς· ἡ θήκη δὲ αὕτη εἶναι ἕως τῆς σήμερον φυλακτήριον ὅλης τῆς βασιλευούσης πόλεως, καὶ διωκτήριον πάσης ἀσθενείας καὶ πολεμίων ἐχθρῶν. Τελεῖται δὲ ἡ σὺνάξις καὶ ἑορτὴ τῆς σοροῦ ταύτης εἰς τὰς ἰδίας Βλαχέρνας. (Τὴν κατὰ πλάτος διήγησιν περὶ τῆς τιμίας Ἐσθῆτος ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἡ τιμία αὕτη Ἐσθῆς τῆς Θεοτόκου ἦτο ὑφασμένη ἐκ μαλλίου, τὸ ὅποιον εἰς ἐξ μῆνας ἀπὸ τοῦ σκόληκας καὶ τὴν βότριδα διαφθείρεται· μῆλον τοῦτο ἡ τιμία αὕτη Ἐσθῆς ἦτο ὅλη ἀδιάφθορος καὶ αὐτόχροος, μαρτυροῦσα διὰ τῆς ἀφθορίας τὴν ἀφθορίαν καὶ ἀπάθειαν τοῦ παρθενικοῦ τῆς Θεοτόκου σώματος. Ἀνοιχθείσης δὲ μίαν φορὰν τῆς ἁγίας σοροῦ, ἡ μὲν βασιλικὴ καὶ μεταξωτὴ ἀλουργίς, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐδρέθη ἀπὸ τῆν πολυκαιρίαν διεσθαρμένη, ἡ δὲ τιμία Ἐσθῆς τῆς Θεοτόκου εὐρέθη ἀφθαρτος. Ταῦτα μὲν γράφονται ἐν τῇ Καλοκαιρινῇ, ὁ δὲ Νικηφόρος λέγει περὶ τῆς Ἐσθῆτος, ὅτι ἦν ἐξ ἐρίων εὐφάρτων ὑφασμένη, καὶ σημειῶν ὁμοειδῶν καὶ ὁμοχρῶν, καὶ ὅτι ἀδιάφθορος· ἔστι καὶ ἀδιάλυτος μέχρι τοῦ νῦν, τὸ θαῦμα τῆς ἀειπαρθένου ἀνακρήττουσα. Ὅθεν καὶ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐξήνεγκε κατὰ τοῦ τυράνου Θωμᾶ τὰ τιμία Ἐῦλα, καὶ τὴν Ἐσθῆτα ταύτην τῆς Θεοτόκου. (παρὰ Δοσιθέω σελ. 1152. τῆς Δωδεκαβιβλίου.) ὄρα καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ ὑποσημειώσει.

Καὶ ταῦτα δὲ προσθέτομεν ἐνταῦθα ὡς τριπόθητα κατὰ τοὺς φιλοχρίστους, ἄπερ γράφει ὁ αὐτὸς Δοσιθεὸς ἐν σελ. 1152. ἔχον, ὅτι ἐν ταῖς Βλαχέρναις εὕρισκοντο τὰ σπάργανα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀκάνθιος στέφανος, ἡ σινδὼν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ λέντιον, καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, καὶ ὁ σπόγγος τοῦ Ζωοζιτου, καὶ τὸ ὠμοφόριον τῆς Θεοτόκου, τὸ ὅποιον φαίνεται ὅτι ἦτο ἄλλο ἀπὸ τῆν Ἐσθῆτα, κατὰ τὸν αὐτὸν Δοσιθέον (αὐτόθι.) Ὅθεν Μιχαὴλ ὁ Δουξ ἐν τῇ μονοδίᾳ, ὀρηγῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἀλωθεῖσεν, ἔλεγε πρὸς τοὺς ἄλλους· «Ποῦ τὰ τῶν Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μου σώματα, τὰ πρὸ πολλοῦ φυτευθέντα ἐν τῷ ἀειθαλεῖ Παραδείσῳ; (τῆς Κωνσταντινουπόλεως) ποῦ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον; ποῦ ἡ λόγχη; ποῦ ὁ σπόγγος; ποῦ ὁ κάλαμος;»

Σημειώσαι, ὅτι τὰ ἐλλείποντα τροπάρια τῆς Ἀκολουθίας τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου, ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀνωμαλία. Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι ὅτι λόγον ἔχει περὶ τῆς μετακομιδῆς εἰς τὴν βασιλευούσαν τῆς τιμίας Ἐσθῆτος Θεόδωρος ὁ Πρεσβύτερος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ὃ ἡ ἀρχὴ· «Θεῖα τινα καὶ μεγάλη μυστήρια Θεοῦ φιλανθρωπίας.» (σώζεται ἐν τῇ Ἀκάρᾳ, ἐν τῇ πέμπτῃ Πανηγυρικῇ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Βατοπαίδιου καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰσθῶν) ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθῶν σώζεται ἔτι εἰς λόγος ἑλληνικὸς εἰς τὴν αὐτὴν κατάθεσιν, ὃ ἡ ἀρχὴ· «Τῆς μὲν θείας ταφῆς τοῦ ζωοφόρου σώματος.» ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀκάρᾳ σώζεται λόγος εἰς, διαλαμβάνων περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου, ὃ ἡ ἀρχὴ· «Λέων ὁ μέγας, ὁ κατ' ἐκείνο καιρὸν τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα διεσθύνων.»

¹ Διαφωνία εὕρισκεται μεταξὺ τοῦ Συναξαρίου τούτου καὶ τοῦ ἀκολουθοῦ Συναξαρίου τοῦ Πατριάρχου Ἰουδενάλιου. Ἐκεῖ δηλαδὴ γράφεται, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ Λέοντος τοῦ Μεγάλου Μαρκεσιανὸς σὺν τῇ Πουλχερίᾳ, ἔκτισαν τὰς Βλαχέρνας· ἰδὼ δὲ γράφεται, ὅτι ὁ Λέων ἔκτισεν τὸν ἐν Βλαχέρναις ναόν. Ἄλλως δὲ μὲν Μαρκεσιανὸς, ἔκτισεν, ἦτοι ἀνέκτισε καὶ ἀνεκαίνισε τὰς Βλαχέρνας καὶ τὸν ἐν αὐταῖς ναὸν τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Μάρκου, ὡς ἐδρέθη ἀνωτέρω, ὁ δὲ Λέων δὲ μέγας ἔκτισε τὸν ἐν ταῖς αὐταῖς Βλαχέρναις ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὡς γράφεται ἰδὼ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν **ΙΟΥΒΕΝΑΛΙΟΥ** Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

- * » Μνήμην γράειρω τὴν Ἰουβενάλιου,
- » Θῦ μνήμα θεῖον ἢ Παλαιστίνῃ φέρει.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰουβενάλιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἡ' (408). Ἀρχιερατεύσας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τρίτος μετὰ τὸν ἅγιον Κύριλλον καὶ φθάσας ἕως εἰς τὰς βασιλείας Μαρκιανοῦ τοῦ ἐν ἔτει υἡ' (450) βασιλεύσαντος, καὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐν ἔτει υἡ' (458) βασιλεύσαντος. Παρῶν δὲ ἦτο οὗτος εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ τρίτην καὶ οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὴν ἐν ἔτει υἡ' (431) συγκροτηθεῖσαν, εἰς ἣν τῶν ἐν αὐτῇ διακοσίων πατέρων τότε δὲ ἐλαμψεν εἰς τὰ δόγματα τῆς πίστεως ὁμοῦ μετὰ τὸν θεσπέσιον Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας. Ἐφθάσε δὲ καὶ ἕως εἰς τὴν τετάρτην Σύνοδον τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων πατέρων, τὴν ἐν Χαλκηδόνι συγκροτηθεῖσαν ἐν ἔτει υἡ' (451), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Μαρκιανὸν διὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀρετὴν του. Ὅτε δὲ ἔκτισε τὰς Βλαχέρνας ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς μετὰ τῆς Πουλγερίας, ἠρώτησε τότε παρόντα τὸν ἅγιον τοῦτον Ἰουβενάλιον ἂν ἴσως ἤξεύρη ποῦ ἐτέθη τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου· ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἀπὸ ἐγγράφου μὲν ἱστορίας δὲν ἤξεύρει, φαίνεται δὲ λόγος παλαιὸς καὶ ἀληθής, ὅτι ἀπ' οὗ τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου ἐνεταφιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, ἤκούετο εἰς τὸν τάφον τῆς Ἀγγελικῆ ὑμνωδία ἕως τρεῖς ἡμέρας· μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἐπειδὴ εἰς τῶν Ἀποστόλων (ὁ Θωμᾶς δηλαδὴ) δὲν ἦτο παρῶν εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς Θεοτόκου, διὰ τοῦτο ἠνοίχθη ὁ τάφος, καὶ δὲν εὐρέθη τὸ σῶμά της, παρὰ μόνον τὰ ἐντάφια. Ὅθεν παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον νὰ βουλλώσῃ καὶ νὰ στείλῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν θήκην ὅπου ἐτέθη τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου ὁμοῦ μετὰ τὰ ἐντάφιά της, τὸ ὅποιον καὶ ἐγένεον. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰουβενάλιος Πατριαρχεὺσας τριακονταοκτῶ χρόνους, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη¹.

¹ Ὁ δὲ Δοσίθεος σελ. 402. τῆς Δωδεκαβίβλου γράφει, ὅτι ὁ θῆσις οὗτος Ἰουβενάλιος ἐκοιμήθη ἐν ἔτει τετρακοσοστώ πεντηκοστῷ ἔξδομῳ, πατριαρχεὺσας χρόνους εἰκοσιοκτῶ, ὡς φαίνεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα, εἰ καὶ ἀλλαγοῦ λέγεται, ὅτι ἔζησε χρόνους τεσσαράκοντα τέσσαρας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου. Οὗτος ὁ Πατριάρχης ἔγραψε καὶ περὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετακτάσεως εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ Θεοδόχου οὗτῆς σώματος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μαρτύρου **ΚΟΙΝΘΟΥ**.

- * » Θλασθεὶς σκέλη Κεῖντος ἐρρώσθη πάλιν,
- » Στεφθῆσεται πλὴν καὶ θανὼν κοινῷ τέλει.

* Οὗτος ἐγεννήθη καὶ εἰδιδάχθη τὴν εὐσεβειαν εἰς τὴν Φρυγίαν, ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον καλούμενον Αἰολίς, ἐδίδεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἰάτρειε τοὺς ἐνοχλουμένους ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα. Ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν Ροῦφος ἠνάγκαζε τοῦτον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο ἐδαιμονίσθη, ἀλλ' ὁ ἅγιος τὸν ἐθεράπευσεν· ὅθεν ἀνταμείψας αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν μετὰ τιμᾶς καὶ δῶρα, τὸν ἀφῆκεν ἐλεύθερον. Ἐλθὼν δὲ εἰς Πέργαμον συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, τοὺς ὀνομαζομένους Κυμαίους, οἱ ὁποῖοι ἤρχησαν νὰ τὸν βασανίζωσιν. Αἰφνιδίως δὲ ἐγένετο σεισμός καὶ εὐθὺς ἐκρημνίσθη ὁ ναὸς τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδῶλα συνετριφθῆσαν· ὅθεν φοβηθέντες, ἀφῆκαν ἐλεύθερον τὸν ἅγιον. Ὑστερον δὲ μεταβὰς εἰς τὴν Πέργαμον ὁ ἄρχων Κλέαρχος, ἐπίασε τὸν ἅγιον, καὶ συνετριψε τὰ σκέλη του· γενόμενος ὁμως ὑγιής ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, ἔζησεν ἕκτοτε χρόνους δέκα, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον (τὸ δὲ ἐλληνικὸν τοῦτου μαρτύριον σῶζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Στέφανος μὲν πολυανθής.»)

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστῶ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ ἡμερᾷ Τ', μνήμη τοῦ ἁγίου μαρτύρου **ΓΑΚΙΝΘΟΥ** τοῦ Κουβικουλαρίου.

- * » Ἐμὴ τροφὴ θέλημα ποιεῖν Κυρίου,
- » Τροφὴ δέ, φησιν Ἰάκινθος, ἐρρέτω.
- † » Οὐλομένῳ τριτάτῃ Ἰάκινθος, κάτθανε λιμῶ.

† Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς πρώτης τῶν Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ ἐν ἔτει γῆ' (98), Κουβικουλάριος δὲ ὢν, ὑπηρέτει εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα, διότι ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἠναγκάσθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰς μιστὰς θυσίας τῶν εἰδώλων, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη, ἀλλὰ μᾶλλον ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, ἔδειραν αὐτὸν εἰς ὄλον τὸ σῶμα καὶ τὸν ἐρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, βαλόντες ἐμπροσθέν του θυσίας τῶν εἰδώλων διὰ νὰ φάγῃ. Ἐπρόσταξε δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς δεσμοφύλακας, νὰ μὴ ὤσωσιν εἰς αὐτὸν ψωμιον καθαρὸν, ἵνα ἐκ τούτου ἀναγκα-

οθη καὶ φάγη ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτά. Ἄλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς οὐδὲ νὰ γευθῆ ἠθέλησεν ἐκεῖνα μὲ τελειότητα, ἀλλ' ὑπέμεινε νησιτικός τεσσαράκοντα ἡμέρας· ὅθεν ἀποκαμῶν ἀπὸ τὴν πείναν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τσλεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῆ εἰς τὸν ἅγιον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ λεγομένου Τρωαδῆσιου.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν **ΑΝΑΤΟΛΙΟΥ** Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

- * » Δύνας, Ἄνατόλιε, τοῦ βίου τέλει,
- » Τῷ μὴ δύνοντι προσπελάξεις ἡλίω.

† Οὗτος ὁ ἅγιος πρότερον μὲν ἦτο πρεσβύτερος καὶ ἀποκριτάριος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκκλησίας, ὕστερον δὲ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ὧν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ τοῦ υἱοῦ Ἀρκαδίου, ἐν ἔτει υμζ' (447). Ἐπροβλήθη Πατριάρχης ἀπὸ τὸν μονοφυσίτην Διόσκορον τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, ἐπειδὴ ἠλιπίζεν ὁ μάταιος ὅτι θὰ ἔχη αὐτὸν σύμφωνον καὶ ὁμόφρονά τῆς κακοδοξίας του, ἀλλ' ὅμως ἀπέτυχε τῆς ἐλπίδος του, διότι ὁ μακάριος οὗτος Ἀνατόλιος ἐκάθηρε μὲν τὸν κακόδοξον Διόσκορον, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ αἰοδίου καὶ ἀγιωτάτου Φλαβιανοῦ, τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὅποιον ὁ Διόσκορος ἐθανάτωσεν εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ ληστρικὴν Σύνοδον, συνηρίθμισεν εἰς τὰ δίπτυχα μετὰ τῶν ἄλλων αἰοιδίμων Πατριαρχῶν. Ἐπειδὴ ὁ ἅγιος Φλαβιανὸς καθρέθη παραλόγως ἀπὸ τὸν Διόσκορον εἰς τὴν ῥηθείσαν ἐν Ἐφέσῳ ληστρικὴν Σύνοδον. Ἀλλὰ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ῥηθέντος ἁγίου Φλαβιανοῦ ἐνήργησεν ὁ ἅγιος οὗτος Ἀνατόλιος, ἵνα ἀνακομισθῆ καὶ ἀποθησαυρισθῆ εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.² Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐγκυκλίους ἐπιστολάς ἐξέθετο τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἔστειλεν αὐτάς εἰς τοὺς

¹ Τὸ Ἑλληνικὸν τοῦτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντος κατ' ἐκεῖνο καιροῦ.» Ὁμοίως καὶ λόγος εἰς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπρεπεν ἄρα πολλῶν καὶ τιμίων λίθων.» δε πόνημα Νικήτα ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνος ἐστίν· εὐρίσκειται δὲ καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.

² Ἐκ τῶ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην Φεβρουαρίου.

κατὰ πᾶσαν πόλιν Ἐπισκόπους, παρακινῶν αὐτοὺς νὰ ἀναθεματίσωσι τοὺς πρώτους καὶ ἀρχηγούς τῆς αἰρέσεως· τὸν Νεστόριον δηλαδὴ καὶ Εὐτυχέα καὶ Διόσκορον καὶ ὄλους ἐκείνους, ὅσοι ἐδογματίζον, ὅτι ἔπαθε σύγχυσιν ἡ τροπὴν ἡ θεία φύσις ἐπὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ὁ Ἀνατόλιος λοιπὸν οὗτος διάδοχος γενόμενος τοῦ ῥηθέντος ἁγίου Φλαβιανοῦ, καὶ ποιμάνας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ χρόνους ὀκτώ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον,¹ ἀι-ἀδοχον ἀφήσας τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχην Γεννάδιον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΘΕΟΔΟΤΟΥ**, **ΘΕΟΔΟΤΗΣ**, **ΔΟΛΙΝΔΟΥΧ**,² καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς **ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ**, **ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ**, καὶ **ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ**.

Εἰς τὸν Θεοδότον καὶ Θεοδότην.

- * » Τμηθεῖσι Θεοδότῳ καὶ Θεοδότῃ,
- » Θεὸς θεῶν δίδωσιν ἄξια στέφη.

Εἰς τὸν Δολινδοῦχ.

- * » Ἰπὲρ Θεοῦ τείναντος ὡς δέριον πόλον,
- » Τείνει Δολινδοῦχ τὸν τένοντα τῷ ἕξιφι.

Εἰς τὸν Διομήδην.

- * » Ἐκ σπονδύλων ἔσπεισεν αἶμα Κυρίου,
- » Ἄσπονδος ἐχθρὸς δαιμόνων Διομήδης.

Εἰς τὸν Εὐλάμπιον.

- * » Τί τὴν κεφαλὴν, δῆμιε, κλίνον, λέγεις,
- » Εὐλαμπίῳ, κλίνοντι πᾶν σπάθη μέλος;

Εἰς τὸν Ἀσκληπιάδην.

- * » Ἀσκληπιάδης τὴν θάλασσαν εἰσέδου,
- » Ζητῶν ἐφευρεῖν τὸν καλὸν μαργαρίτην.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι διότι ἐπίστευον εἰς τὸν Χριστόν καὶ ὠμολόγουν αὐτόν, συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν δυσσεβῆ βασιλέα Τραϊανὸν ἐν ἔτει γή (98), ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀναγκασθέντες νὰ ἀρνηθῶσι μὲν τὴν εὐσέβειαν, νὰ θυσιάσωσι δὲ εἰς τὰ εἰδωλα, καὶ μὴ πεισθέντες, ἔλαβον διαφόρους τιμωρίας· ὕστερον δὲ ἐκλείσθησαν εἰς ἐκείνην τὴν ἰδίαν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο φυλακισμένος καὶ ὁ ἅγιος μάρτυς Ἰάκινθος ὁ Κουδικουλάριος, περὶ τοῦ ὁποίου εἶπομεν ἄνωτέρω. Ὅθεν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἅγιον Ἰάκινθον ἐστηριχθησαν

¹ Λέγεται ὅτι ἐθανάτωθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του Σ· Ε.

² Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξάριῳ τῆς ῥίφεται Γολινδοῦχ.

εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Ἰακίνθος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, τότε ἐκβαλόντες αὐτοὺς ἀπὸ τῆν φυλακὴν, τοὺς ἐβίασαν νὰ φάγωσιν ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· αὐτοὶ ὁμῶς οἱ καρτερόψυχοι δὲν ἐπέισθησαν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ μᾶλλον ἤλεγξαν τὴν τῶν εἰδώλων θρησκείαν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπρέμασαν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ξύλα καὶ τοὺς ἐξέσχισαν· ὕστερον δὲ τοὺς κατεβίβασαν καὶ ἀπέκοψαν τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐνεσταφίασαν ἐντίμως τινὲς χριστιανοὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καὶ ἐμαρτύρησαν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΡΚΟΥ καὶ ΜΩΚΙΑΝΟΥ.

- * » Ἔπεσε Μάρκος τῇ τομῇ τὸν αὐχένα.
- » Ὄδον χαράτων Μωκιανῶ τοῦ πάθους.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἠναγκάσθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα ἀπὸ τὸν ἐπαρχον Μάξιμον καὶ δὲν ἐπέισθησαν· ἀλλὰ παρρησία ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀπεκεφαλίσθησαν. Καὶ ὅτε μὲν ὁ ἅγιος Μωκιανὸς ἀπῆρχετο εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἠκολούθει αὐτὸν ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδιά του κλαίοντα, ὁ δὲ ἅγιος ἐσυμβούλευεν αὐτὰ νὰ σιωπῶσι καὶ νὰ μὴ κλαίωσιν· ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Μάρκος ἀπεκεφαλίσθη, παρίστατο ἐκεῖ ἡ γυνὴ του, ἥτις χαίρουσα ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς τῆς τὴν κεφαλὴν του, ὡς ἠθασαυρόν πολύτιμον, καὶ οὕτως ἀμφοτέροι οἱ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΝΔΡΕΟΥ, ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.¹

- * » Θανάτων ἐφευρε τῶν πόνων στέφος μέγα,
- » Κρήτης ὁ ποιμὴν, οὗ πόνος Κανῶν μέγας.
- » Τῇ δὲ τετάρτῃ ἀρχιθύτην μόρος Ἀνδρέαν εἶλε.

¹ Σημειῶσαι ὅτι ἂν καὶ ὁ θεὸς οὗτος Ἀνδρέας ἐστάθη ὁ πρῶτος, ὅστις ἐμελούργησε τροπάρια καὶ κανόνας τοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψαλλομένου, μδλον τοῦτο καὶ πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρξαν τινὲς ὅστινες συνέταξαν ὕμνους εἰς αἶνον καὶ δόξαν Χριστοῦ, καὶ μὲ πεζὴν φράσιν, καὶ μὲ μετρικὴν· εἶον δὲ μάρτυς Ἀθηνογένης ὁ ποιητὴς, τοῦ Φῶς Ἰλαρόν· Κλήμης δὲ Στρυματικὸς ἐπηγεῖται

Οὗτος ἦτο ἐν ἔτει χξ' (660), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Δαμασκόν, καὶ γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς θεοφιλεῖς, Γεώργιον καὶ Γρηγορίαν ὀνομαζομένους. Μαθὼν δὲ τὰ ἱερὰ γράμματα, ὅτε ἔγεινε χρόνων δεκατεσσάρων συνηριθμήθη εἰς τὸ τάγμα τῶν κληρικῶν καὶ ἔγεινεν ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Θεόδωρον ὀνόματι, καὶ Νοτάριος αὐτοῦ ἐπροβλήθη· ὅθεν ἐγένετο τοῖς πᾶσι τὰ πάντα κατὰ τὸν Παῦλον. Ὅτε δὲ συνεκροτήθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη ἔκτη Σύνοδος ἐν ἔτει χπ' (680), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου, ἀπεστάλη καὶ οὗτος εἰς τὴν Σύνοδον παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, καὶ ἠγωνίσθη κατὰ Μονοθελητῶν. Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος, ἔγεινε διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν του· εἰπετα ἔγεινεν ὀρφανοτρόφος, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης. Ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του τὸ δεύτερον, ἐφθασεν ἕως εἰς τὴν Μιτυλήνην καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Ἐρεσσός, ἀφήσας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ πάμπολλα συγγράμματα.¹ (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Τοῦτο δὲ συνέγραψε Μακάριος ἱερομόναχος ὁ Μακρῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐδὲ ἂν, οἶμαι, γένοιτο δῶρον » εὐρίσκεται δὲ ἐν τῷ πέμπτῳ πανηγυρι-

συντάξας· Νέπως ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπίσκοπος, ὁ Βικτωρίνος, ὁ Λακτιάντιος, ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ὁ Σεδούλιος, ὁ Ἀνατόλιος, καὶ ἄλλοι. Κατὰ ζῆλον ἀγλαῶν ποιήσαντες τῶν ψαλμῶν καὶ τῶν ἄλλων τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς βιβλίων, τῶν διὰ τὸ ἁδούτερον τῆς ψαλμωδίας στιχομυθθέντων (ὄρα σελ. 46. τῆς ἱερᾶς τελεουργίας.

¹ Οὗτος ἐξέδωκε καὶ λογιστικὴν μέθοδον περὶ τοῦ Πάσχα, κατὰ τὸν Μελέτιον σελ. 179 τοῦ β'. τόμου. Μιμῆται δὲ ὁ ἅγιος οὗτος τὴν ὀγκυρὰν φράσιν καὶ τὸ συντακτικὸν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς λόγοις αὐτοῦ. Σημειῶσαι, ὅτι λόγον ἐγκωμιαστικὸν ἐπλεξεν εἰς τὴν ἱερὰν κεφαλὴν τοῦ μεγάλου τούτου Ἀνδρέου ὁ ἐσιώτατος καὶ ἐλλογημώτατος ἐν μοναχοῖς Ἰωσήφ ὁ Καλοθέτης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐ δίκαιόν ἐστιν, ὡς γὰρ μοι δοκῶ, οὐδὲ προσήκον. » Περιέρχεται δὲ ὁ λόγος αὐτός ἐν τῇ χειρογράφῳ ἰδιαιτέρᾳ βίβλῳ τοῦ αὐτοῦ Καλοθέτου, σωζομένη κατὰ τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος. Ἡκμαῖε δὲ ὁ Καλοθέτης ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀνδρονίτου τοῦ δευτέρου τῶν Παλαιολόγων, σύγχρονος καὶ συναγωνιστῆς ὦν Γρηγορίου τοῦ Θεσσαλονίκης κατὰ τῆς Ἀκινδύνου ἀρρέσεως ἐν ἔτει ατλβ' (1332). Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδῆρων σώζεται καὶ ἄλλο ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐ θεμιτὸν ἐστίν οὐδὲ ὕβριν τὰς τῶν δικαίων συγγράσιν παρὰ Νικήτα Πατριάρχου καὶ Κισαϊστορος καὶ Πανευρέμου, ὅπερ σώζεται καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ »

αφ' τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου· μετέφρασε δὲ εἰς τὸ ἀπλοῦν ἢ ἐμῆ ἀναξιώτης.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ἐπισκόπου Κυρήνης.

* » Ἐπὶ σκοτούς θανόντι τῷ Θεοδώρῳ,

* Τὸ τοῦ προφήτου πρῶτον φῶς ἐρράγγη.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγθ' (299), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κυρήνην τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Λιβύην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν Κυρήνην ἦτο καὶ Σίμων ὁ Κυρηναῖος, τὸν ὁποῖον ἠγγάφρυσαν διὰ τὴν βαστάσῃ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου. ¹ Ἐγείνει δὲ ὁ ἅγιος οὗτος καλλιγράφος ἄριστος, καὶ ἔγραψε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας βιβλία πολλὰ, τὰ ὁποῖα ἀπεθησαύρισεν εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐδιεβλήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον υἱὸν του, Λέοντα ὀνόματι, εἰς τὸν ἡγεμόνα Διγνιανόν· ὅτι δηλαδὴ ἔχων βιβλία τινα, πείθει πολλοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀποστρέφονται μὲν τὴν λατρείαν τῶν εἰδώλων, ἐπιστρέφουσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Παρεστάθη λοιπὸν ὁ ἅγιος ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· ἠκολούθουν δὲ μὲ αὐτὸν καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ ἁγία Λουκία καὶ Ἀρόα καὶ Κυπρίλλα. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐζήτησε τὰ βιβλία ἀπὸ τὸν ἅγιον, καὶ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος οὔτε τὰ βιβλία ἔδωκεν, οὔτε τὸν Χριστόν ἠρνήθη, ἐδάρη δυνατὰ μὲ ραβδία καὶ μὲ λωρία, τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς τὴν ἄκραν μολύβδους· εἶτα κτυπήσας ὁ μάρτυς μὲ τὸν πόδα του τὸν βωμὸν τῶν θυσιῶν, ἐκρήμνισεν αὐτὸν, τούτου χάριν ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ ἐξεσχίσθη εἰς ὄλον τὸ σῶμα· ἔπειτα ἔτριψαν τὰς πληγὰς του μὲ ὀξειδίον καὶ ἄλας καὶ μὲ πανία τρίχινα· μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του μὲ ξυράφιον, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν αἱ ἄνω εἰρημέναι ἁγίαι γυναῖκες· ὕστερον δὲ ἀπήγαγον τὸν ἄθλη τὴν εἰς τὴν φυλακὴν. ²

Πορευόμενος δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὴν φυλακὴν, ἔλαβεν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τὴν γλῶσσάν του καὶ τὴν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ στήθος του· ἐκεῖ δὲ ἐφάνη μία περιστέρα ἢ ὁποῖα ἐπέτα τριγύρω εἰς τὸν ἅγιον· ὁμοίως ἐφάνη καὶ ἐν παγώνιον, τὸ ὁποῖον ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸ παράθυρον τῆς

¹ Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι Σίμων ὁ Κυρηναῖος ἦτο ἀπὸ τὴν Κυρήνην ἢ Κυρηναίαν, τὴν εὐρισκομένην ἐν τῇ νήσῳ Κύπρου.

² Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Ἀυγούστου.

φυλακῆς. Ταῦτα δὲ βλέπων ἡ εἰδωλολήτραις Λούκιος ὁ τῆς Κυρήνης βουλευτῆς, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἅγιος γενόμενος ὑγιᾶς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, μετ' ὀλίγην ὥραν παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· ἅμα δηλαδὴ ὡς φαινομένη περιστέρα ἠσπάσατο αὐτόν, καὶ ἐκθῆκεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἡγεμὼν, καὶ ὅτι ὁ Λούκιος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, ἐπρόσταξε νὰ θανατωθῶσιν αἱ ἀνωτέρω τρεῖς γυναῖκες ἡ Λουκία, ἡ Ἀρόα, καὶ ἡ Κυπρίλλα, καὶ ὅσοι Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον Θεόδωρον. Μετὰ ταῦτα ὁ Λούκιος ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη κατέπεισε τὸν ἡγεμόνα Διγνιανόν καὶ ἐπίστευσε καὶ ἐκαῖνος εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν ἐμβάντες καὶ οἱ δύο εἰς πλοῖον, ἐπλευσαν ἀπὸ τὴν Κρήτην εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἐκεῖ εὔρον ἄλλον ἡγεμόνα, ὁ ὁποῖος ἐτιμῶρει ὄλους ὅσοι ἐπεκαλοῦντο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ Λούκιος κρυφίως ἀπὸ τὸν Διγνιανόν παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς, καὶ ἐπειδὴ ἐκρήμνισεν τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· ὁ δὲ Διγνιανὸς ἐπῆρε τὸ ἅγιον ἐκείνου λείψανον καὶ τὸ ἐνεσταφίσε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ ἐν τῷ Ῥηγίῳ.

Περὶ δὲ τῆς ἄνω εἰρημένης ἁγίας Κυπρίλλης λέγομεν ἐδῶ χωριστὰ ταῦτα, ἡγουν ὅτι αὐτὴ ἦτο ἀπὸ τὴν ἰδίαν πατρίδα Κυρήνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ὁ ἅγιος Θεόδωρος· συζευχθεῖσα δὲ μὲ ἄνδρα καὶ συζήσασα μὲ αὐτὸν δύο μόνους χρόνους, ἔμεινε χήρα χρόνους εἰκοσιοκτῶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὴ εἶχε πόνον εἰς τὴν κεφαλὴν, παρέκάλεσε τοὺς γονεῖς της καὶ τὴν ἀφῆσαν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον διὰ τὴν ἰατρύσῃ, ὅστις τότε ἦτο ἐγκλειστος εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὅθεν ἰατρευθεῖσα παρ' αὐτοῦ, ἔμεινε καὶ ὑπηρετεῖ τὸν ἅγιον ὁμοῦ μὲ τὴν Λουκίαν καὶ Ἀρόαν· ἀφ' οὗ δὲ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος, διεβλήθη ἡ ἁγία εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅθεν παρεστάθη ἔμπροσθέν του, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα ἔβαλον ἀνημμένους ἀνθρακας εἰς τὴν μίαν της χεῖρα, εἶτα ἔβαλον λιθάνιον ἐπάνω εἰς τοὺς ἀνθρακας καὶ οὕτως ἠνάγκαζον αὐτὴν νὰ θυμιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἡ δὲ Ἁγία ἔλεγε, τοῦτο δὲν εἶναι θυσία θεληματικὴ ἰδική μου, ἀλλὰ σατανικὴ καὶ ἀκούσιος, διότι ἐκράτουν δυνατὰ τὴν χεῖρά της οἱ δῆμιοι, ἕως αὐτῆς κατακτῆ ἄλη.

Μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν τὴν ἁγίαν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὴν ἐξέσχισαν, καὶ ἀπὸ μὲν τὰς πληγὰς τῆς ἐξηλθεν αἷμα, ἀπὸ δὲ τοὺς μαστοὺς τῆς, γάλα, λειποψυχήσασα δὲ ἀπὸ τὰς βασάνους, παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ἀφθαρτον στέφανον. Κατὰ προσταγὴν δὲ τοῦ ἡγεμόνος ἔλαβον αἱ ῥηθῆσαι δύο γυναῖκες ἡ Λουκία καὶ ἡ Ἀρόα τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Κυπρίλλης καὶ τὸ ἐνεταφιάσαν, προσφέρουσαι εἰς τὴν ταφὴν τῆς ἄσματα γλυκύτατα. Εὐθύς δὲ ἅμα ἐνεταφιάσθη, ἀνέβλυσεν ἀπὸ τὸν τάφον τῆς μία θρόσος, ἡ ὁποία ἰάτρειεν ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας. Μετὰ ταῦτα ἐθανατώθησαν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἡ ἁγία Λουκία καὶ ἡ Ἀρόα, καὶ πῶρα συγχορεύουσι μετὰ τῆς ἁγίας Κυπρίλλης εἰς τὰ οὐράνια.

* Ἡ ἁγία μάρτυς **ΚΥΠΡΙΛΛΑ** ἡ ἀνωτέρω, ξεσθεῖσα τελειοῦται.

- * » Τονοὶ Κυπρίλλαν πρὸς πάλιν τὴν πρὸς ξέσσει,
- * » Ὁ συμπαλαίσεσ Ἰακώβ Θεὸς πάλαι.

* Ἡ ἁγία **ΑΡΟΑ** καὶ **ΛΟΥΚΙΑ** αἱ εἰρημέται, ξίφει τελειοῦται.

- * » Ἐδειξαν ἡμῖν Ἀρόα καὶ Λουκία,
- * » Ὡς καὶ κόραι σθένουσι καρτερεῖν ξίφος.

* Ἡ ἁγία **ΑΣΚΛΗΠΙΑΣ** ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Ἀσκληπιάς ἄμισθος Ἀσκληπιάδης,
- * » Παύουσα προῖκα καὶ τετμημένη νόσου.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΘΕΟΦΙΛΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * » Ὁ Θεόφιλος ἐξχαιρεῖται κάραν.
- * » Θεὸν φιλήσας καὶ πλέον ζωῆς φίλης.

* Ὁ ὁσιος **ΜΕΝΙΓΝΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Μένιγνος ἐκπλεῖ τὸν θαλαττώδη βίον,
- * » Εὐρὸν ἀρίστους τοὺς νόας κωπηλάτας.

* Ἡ ἁγία **ΜΑΡΘΑ** ἡ μήτηρ τοῦ ὁσίου Συμεῶν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- * » Κἂν οὐ μεριμνᾷς, οὐδὲ τυρβάζῃ, Μάρθα,
- * » Ἐχεις τὰ λοιπὰ καὶ τελευτὴν τῆς Μάρθας.

† Αὕτη ἡ ὁσία Μάρθα μετεχειρίζετο πᾶν εἶδος ἀρετῆς, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησιαῖς τοῦ Θεοῦ σχολάζουσα, ἐγέννησεν ἐξ ἐπαγγελίας τὸν ἅγιον Συμεῶν. Εἶχε δὲ ἀσκησιν καὶ στάσιμον πολὺ, διότι οὐδεὶς εἶδεν αὐτὴν νὰ καθίσῃ ἐν τῇ

ἡμέρᾳ τῆς Κυριακῆς ἢ ὅλως νὰ συνομιλήσῃ ἐν αὐτῇ μὲ ἀνθρώπων· εἶχεν ἀγάπην πολλὴν καὶ ἐλεημοσύνην καὶ ταπεινώσιν· ἐνίπτεν ὄλων τῶν ξένων τοὺς πόδας, καὶ ὑπεδέχετο αὐτούς. Ἐνέδυνε τοὺς γυμνοὺς, ἔτρεφε τοὺς πεινασμένους, καὶ εἰς ἐκείνους ὅσοι ἐβαπτίζοντο καὶ δὲν εἶχον σινδόνας καθαρὰς διὰ νὰ φορέσωσι κατὰ τὴν συνήθειαν, αὐτὴ ἐχάριζε τὰς σινδόνας ταύτας· ὁμοίως εἶδεν σινδόνας εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὅσοι ἀπέθνησκον καὶ δὲν εἶχον νὰ ἐνταφιασθῶσιν. Εἶχε δὲ καὶ πολλὴν πίστιν καὶ εὐλάβειαν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤξιώθη νὰ θεωρῆ κρὸ τοῦ θανάτου τῆς τὴν ἀπολαυσιν τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, ὅσα ἐμελλε νὰ λάβῃ μετὰ θάνατον.

Αὕτη λοιπὸν προγνωρίσασα τὸν θάνατόν τῆς πρὸ τριῶν μηνῶν, ὑπῆγε νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὸν υἱὸν τῆς Συμεῶν· ὁ δὲ υἱὸς τῆς πάλιν προγνωρίσας καὶ αὐτὸς τοῦτο, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του· Τείχισόν με, ὦ μήτηρ, μὲ τὰς εὐχὰς σου, διότι ὑπάγεις πρὸς Κύριον. Ἡ δὲ μήτηρ του εἶπε, τοῦτο καὶ ἐγὼ, τέκνον μου, μαθοῦσα παρὰ τοῦ Κυρίου, ἤλθον νὰ λάβω τὰς εὐχὰς σου· ὁθεν εὐχηθέντες ἀναμεταξύ των καὶ εὐφρανθέντες, ἐχωρίσθησαν. Ἐτάφη δὲ ἡ ὁσία εἰς τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ Δάφνῃν, μετεχομίσθη δὲ τὸ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἀπὸ τὸν υἱὸν τῆς, καὶ ἐβλήθη πλησίον εἰς τὸν στύλον του. Ποιήσαντος δὲ τοῦ ἁγίου προσευχὴν ὑπὲρ τῆς μητρὸς του, ἐθαυματούργει ὁ τάφος τῆς· ὁθεν ἀφ' οὗ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἐφάνη εἰς ὅσους παρίσταντο εἰς τὸν τάφον τῆς, καὶ τοὺς ἐχαροποίησεν εἰποῦσα, ὅτι εὔρε χάριν μεγάλην ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ εὐρίσκεται εἰς φῶς καὶ χαρὰν ἀνεκκλάητον, ὅχι μόνον διὰ τὴν πρεσβείαν τοῦ υἱοῦ τῆς, ἀλλὰ καὶ διότι αὐτὴ ὑπέμεινε τὸν Κύριον, βαστάσασα δι' αὐτὸν διαφοροὺς θλίψεις καὶ πειρασμούς. ¹

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΘΕΟΔΟΤΟΥ**.

- † » Δουὲ τὴν κεφαλὴν τῷ Θεῷ, Θεόδοτε,
- * » Ζωὴν ἄλαβες ἥτις οὐκ ἔχει πέρασ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου **ΔΟΝΑΤΟΥ** Ἐπισκόπου Λιθύς.

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν πρώτην τοῦ Σεπτεμβρίου τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Στυλίου. Σημειῖται δὲ, ὅτι ἐσφαλμένως γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Μαρία, ἀντὶ νὰ γράφηται Μάρθα. (Μαρία γράφεται καὶ παρὰ τὸς Μηνιαίους. Σ. Ε.)

- † » Δονάτος ἔργοις πρὶν δονήσας Διδύην,
» Ἦδη κατοικεῖ, οὐ δόντῃσι οὐκ ἐτι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφό-
ρου πατρὸς ἡμῶν ἈΘΑΝΑΣΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ,
καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀποκατηθέντων ἐξ μαθητῶν
αὐτοῦ.

- » Μέγας μὲν Ἀντώνιος ἀρχὴ Πατέρων,
» Θεῖος δ' Ἀθανάσιος ἔνθεον τέλος.
» Ἐξ ἦν Ἀθανάσιος ὕστερος χρόνους,
» Ἀλλ' ὑπερέσχε καὶ παλαιούς τοῖς πόνοις.

Εἰς τοὺς ἐξ μαθητᾶς αὐτοῦ.

- » Ἀθανασίῳ καὶ μαθητῶν ἐξέδι,
» Ναοὶ λύνονται σωμάτων ναοῦ λύσει.
» Πέμπτη δ' Ἀθανάσιον ἄγον νέος ἄστου Θεοῖο.

Οὗτος ὁ περιφανὴς τῆς οἰκουμένης ἀστὴρ
ἤχημαζε κατὰ τοὺς χρόνους Νικηφόρου τοῦ Φω-
κᾶ ἐν ἔτει 963· καὶ πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Τρα-
πεζοῦντα, τὴν εὐρισκομένην πλησίον τῆς Λα-
ζικῆς· οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ φι-
λόθεοι, ἀπὸ τῆν Ἀντιόχειαν καταγόμενοι καὶ
οἱ δύο. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε τοιοῦτους ἀγαθοὺς γο-
νεῖς ὁ ἅγιος, ἔλαβε παρ' αὐτῶν καὶ ἀνατροφήν
ἀγαθὴν· ἀπὸ τῆν ἀρχὴν δὲ τῆς νεαρᾶς του ἡ-
λικίας δοθεὶς εἰς τὴν μάθησιν τῶν γραμμάτων,
ἅμα ταῦτα ἐγεύθη, ἐπεθύμησε νὰ φθάσῃ καὶ
εἰς τὴν τούτων τελειότητα, διὰ τοῦτο ἐλθὼν
εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐχόρτασε κατακόρως
ἀπὸ τὰ μαθήματα, ἀλλὰ μὲν ἀπὸ ἄλλους δι-
δαχθεὶς, ἀλλὰ δὲ καὶ αὐτὸς διδάξας πολλοὺς,
διότι νέος ὦν κατὰ τὴν ἡλικίαν, εἶχε γνώμην
γεροντικὴν, σώφρων ὦν καὶ τὴν ἀσκητικὴν
σκληραγωγίαν ἀγκαλιζόμενος. Ὅθεν ἐπειδὴ
ἐμελέτα νὰ φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀ-
σκήσεως καὶ ἀρετῆς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆν Κων-
σταντινούπολιν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ
δυσκολοανάβατον βουνὸν τοῦ Κυμινᾶ, τὸ εὐ-
ρισκόμενον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον
ἦτο μοναστήριον ἔχον ἡγούμενον τὸν Μιχαὴλ
ἐκεῖνον, τὸν ἐπονομαζόμενον Μαλείνον, ἄνδρα
ἱερὸν καὶ τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἀκριβέστα-
τον διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος ὠδήγει τοὺς ὑπο-
τάσσομένους αὐτῷ μοναχοὺς εἰς τὴν οὐράνιον
καὶ ἀγγελικὴν ζωὴν. Μὲ τούτους λοιπὸν συν-
αριθμηθεὶς καὶ ὁ μακάριος οὗτος, ἀγνὶ Ἀθρά-

μιος μετωνομάσθη διὰ τοῦ θεοῦ σχήματος
Ἀθανάσιος.

Ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ὑπερέβη κατὰ τοὺς
ἀγῶνας καὶ κόπους δλους τοὺς ἐκεῖ ἀγωνιστᾶς,
δουλαγωγῶν τὸ σῶμα καὶ καταξηραίνων καὶ
πρὸς μόνην ἀποβλέπων τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀπόλαυσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἐτίμων αὐτὸν ὅλοι οἱ
ἐκεῖ, διὰ τοῦτο ἵνα φύγῃ τὴν τιμὴν τῶν ἀν-
θρώπων, ἀνεχώρησεν ὁ ἀοιδίμος καὶ ὑπῆγεν εἰς
τὸ ἅγιον Ὅρος, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται μὲν κατὰ
τὴν Μακεδονίαν, ὑψηλὸν καὶ μακρὸν, φθάνον εἰς
πολὺ μῆκος τῆς θαλάσσης, ἔχει δὲ σχῆμα γε-
νοῦ λαιμοῦ. Ἐκεῖ λοιπὸν εὐρῶν ὁ ὅσιος ἕνα
γέροντα, ἔγεινε μαθητῆς αὐτοῦ ὑποτακτικὸς,
ἀγαπῶν τὴν ὑπακοὴν μὲ ταπεινὸν φρόνημα
πλησίον δὲ εἰς ἐκεῖνον ἔχουσε πολλοὺς ἰδῶτας
πνευματικούς. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ κατὰ θεῖαν ἀποκά-
λυψιν ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐσώτερον μέ-
ρος τοῦ ἁγίου Ὅρους, καὶ πολλὰ παρακλήθεις
ἀπὸ τὸν βῆθέντα βασιλέα Νικηφόρον τὸν Φω-
κᾶν, ὁ ὁποῖος ἤξευρε πρότερον τὸν ἅγιον καὶ
εἶχε φιλίαν μὲ αὐτόν, ἔκτισε ναὸν ὠραῖον τῆς
Θεοτόκου καὶ κελλία πολλὰ καὶ οἴκους μεγά-
λους ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια, εἰς κατοικίαν καὶ
ἀνάπαυσιν μοναχῶν καὶ ἀφ' οὗ ἐσύστησε Λαύ-
ραν μοναχῶν πολυάνθρωπον¹, ἀπῆλθε πρὸς
Κύριον, χωρὶς νὰ μείνῃ ἄμοιρος καὶ τέλος
μαρτυρικοῦ. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὁ ἀδαμάντινος δὲν
ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ καταδαμάζῃ τὸν ἑαυτὸν του
μὲ βαρυτάτους κόπους, ἐσπούδαζε νὰ μετασκευά-
σῃ καλλητέραν καὶ τὴν ὄροφῆν, ἤτοι τὸν θόλον
τοῦ ἁγίου Βήματος· ὅθεν ὁ μὲν ἅγιος ἀνέβη
διὰ νὰ κλείσῃ καὶ νὰ τελειώσῃ τὸν θόλον, ὁ
δὲ θόλος κρημνισθεὶς, κατέχωσε τὸν ἅγιον
ὁμοῦ μὲ ἐξ μαθητᾶς του. Οὗτος ὁ ὅσιος μυ-
ρία μὲν καὶ ἄλλα ἐποίησε θαύματα, καὶ ἐδοξά-
σθη μὲ λόγους καὶ διδασκαλίας καὶ μὲ ἔργα
καὶ προοράσεις, καθὼς ἀναφέρει ὁ κατὰ πλά-
τος βίος του, ἰάτρευσε δὲ καὶ ἕνα λεπρὸν, καὶ
ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἐλύτρωσεν ἐκεῖ-
νους οἵτινες ἐπλεον εἰς τὴν θάλατσαν ὁμοῦ μὲ
τὸ πλοῖον. Ἀλλὰ καὶ ἀδελφός τις πάσχων
ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν ἔλαβεν ἐπάνω του τὴν
σινδόνα ἐκείνην ἣτις ἦτο βαμμένη ἀπὸ τὰ αἵ-
ματα τοῦ ὁσίου, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς
ἰατρεύθη καὶ πολλὰ ἄλλα λόγου καὶ ἐνθυμή-
σεως ἀξία ἐποίησε καὶ ποιεῖ δι' αὐτοῦ ὁ τῶν

¹ Τί θὰ εἶπῃ Λαύρα δὲν εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τῶν Ἀ664-
δων, τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναειρηθέντων, κατὰ τὴν
εἰκοστὴν τῷ Μαρτίου.

Θαυρασίω Θεός. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν) ¹.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΛΑΜΠΑΔΟΥ.

- * » Ἀρδῶν ἐλπίω Λαμπάδος τὴν λαμπάδα,
- » Ἐτοιμας ἐγγίκαντος ἦν τοῦ νυμφίου.

Οὗτος ὁ ὁσιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀφιερωθεὶς εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ διὰ μέσου τῆς ἐγκρατείας καὶ προσευχῆς ὑποτάξας εἰς τὴν ψυχὴν τὸ φρόνημα τῆς σαρκός, ἔλαμψεν ὡς λαμπρὸς ἥλιος, καὶ δρώπιεν ἐκείνους ὅσοι ἐσκοτίσθησαν ἀπὸ τῶν πάθῃ καὶ τὴν ἀπάτην τῶν δαιμόνων. Καὶ ὄχι μόνον ἀκόμη εὐρισκόμενος εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν ἐποίησε καρέδοξα θαύματα, ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἀναβλύζει ἀενάως θαύματα καὶ ἰατρείας εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας. Καὶ βεβαιοὶ τὸν λόγον τούτον τὸ σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον.

* Ὁ ἅγιος τίος ὁσιομάρτυς **ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ** δὲ ἐν **Κωνσταντινουπόλει** μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος **4708** (1679), ἔλειπε τελειοῦται.

- † » Ὁ Κυπριανὸς ἀγάπη πεφλεγμένος,
- » Ἠγεῖτο πάντως ὡς τρυφᾶς τὰς βασάνους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεύαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΙΣΩΗ τοῦ μεγάλου.

- † » Θεοῦ θετηκῶς πυξίῳ προσεγράφη,
- » Θείου Σισώης πνεύματος τὸ πυξίον.
- » Βῆ δὲ Σισώης γῆθεν εἰς οὐρανὸν ἕκτη ἀμύμων.

Οὗτος ὁ μακάριος ἐκ βρέφους ἀγαπήσας τὸν Θεόν, ἐσῆκωσεν εἰς τοὺς ὧμους τοῦ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὅθεν χαίρων ἐπροχώρησεν εἰς τὰ πολύμοχθα τῆς ἀσκήσεως σκάμματα, καὶ ἐνίκησε τοὺς πολέμους τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν δαιμόνων. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε ταπεινόφρων εἰς ἄκρον, ἔλαβε χάριν παρὰ Κυρίου νὰ ἀνασταίῃ νεκροῦς. Ἀγγελι-

¹ Ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχή· «Οἱ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν ἀνάγραπτοι βίοι». Ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἐν ἐγκύκλιον εἰς αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχή· «Ὅδὲ τῆς τῶν ὁσίων μνήμης οἱ φιλόθεοι προσκοπέει».

κὼς λοιπὸν ἐπὶ γῆς πολιτευσάμενος ὡς Ἄγγελος, καὶ ἐν σαρκὶ ὡς ἄσαρκος ζήσας, μετέβη πρὸς τὴν αὐλὸν ζωῆν, ὅπου εἶναι αἱ σκηναὶ τῶν ἁγίων καὶ ἡ εἰδὸς λαμπρότης, πρεσβεύων τῷ Χριστῷ καὶ δυσωπῶν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν.

*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΛΟΥΚΙΑΣ** τῆς Παρθένου, καὶ **ΡΗΞΟΥ** Βικαρίου, καὶ ἑτέρων πλείστον ἐν Γαμπανία μαρτυρησάντων.*

- * » Ἰδοῦσα Ῥήξου τὴν τομὴν ἡ Λουκία,
- » Οὐ πρὸς τομὴν ἔρηξε φωνὴν δειλιάς.

† Αὕτη ἡ Λουκία εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Λουκίαν, τὴν ἐκ Σικελίας καταγομένην, (ἥτις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου) αὕτη λοιπὸν πιασθεῖσα ἀπὸ τὸν Ῥήξον Βικάριον καὶ ἀναγκασθεῖσα νὰ θυσιάσῃ μὲν εἰς τὰ εἰδῶλα, νὰ ἀρνηθῇ δὲ τὸν Χριστόν, δὲν ἐπεισθῆ ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τὸν Βικάριον ἐγύριεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν αὐτὸς μεγάλης τιμῆς ἠξίωσε τὴν μάρτυρα, καὶ τὴν ἐγκατέστησεν εἰς μίαν οἰκίαν ἡσυχον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔμενεν ἡ ἁγία καταγινομένη εἰς τὴν προσευχὴν καὶ νηστείαν· παρεκάλεσε δὲ τὸν Βικάριον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίαν καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ἐκεῖ διὰ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ Βικάριος ἀφήσας γυναῖκα καὶ παιδία καὶ πλοῦτον καὶ τὴν ἄλλην περιφάνειαν, ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁμοῦ μετὰ τὴν ἁγίαν, καὶ πιασθέντες οἱ δύο, ἐπεκαλοῦντο τὸν Χριστόν ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τοῦτον ὠμολόγουν Θεὸν ἀληθινόν. Ὅθεν τούτου ἕνεκεν ἀπεκεφαλίσθησαν ὁμοῦ δὲ μετὰ αὐτοὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἦτοι ὁ Ἀνατόλιος, ὁ Ἀντωνίνος, ὁ Λυκίας, ὁ Νέας, ὁ Σερῖνος, ὁ Διόδωρος, ὁ Δίων, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Ἀπαμος, ὁ Παππιανός, ὁ Κοττύιος, ὁ Ὀρωνος, ὁ Πάπικος, ὁ Σάτυρος, ὁ Βίκτωρ, καὶ ἄλλοι ἐννεά.

* *Οἱ ἅγιοι εἰκοσιτέσσαρες μάρτυρες, οἱ σὺν τῇ Λουκίᾳ καὶ τῷ Ῥήξῳ μαρτυρήσαντες, ἔλειπε τελειοῦται.*

- † » Βικὰς τετάρτη μαρτύρων ἔργον ξίφους,
- » Ὄφθη ὑπὲρ σοῦ, Χριστέ, δόξα μαρτύρων,

Ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΑΣΤΕΙΟΣ** ¹ ἐπίσκοπος **Δυρραχίου**, μέλιτι χρισθεὶς καὶ ὑπὸ μελισσῶν κερτοῦμενος τελειοῦται.

- * » Ἀστεῖος ἄρθεις εὐρεν ἀστεῖον τέλει,
- » Ὄφθεις μελισσῶν βρώσας, ἐγγισθεὶς μέλι.

¹ Κατ' ἄλλους Ἀστίος. Σ. Ε.

Οὗτος ἦτο ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως καὶ Ἀγρικολάου ἡγεμόνος ἐν ἔτει γή (98), πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως Δυρραχίου, καὶ μὴ κεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγρικόλαον, καὶ ἐδάρη μὲ χεῖρας μολυβδίνους καὶ μὲ νεύρα βοῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενε εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐχρίσθη μὲ μέλι, καὶ ἐσταυρώθη ἐπὶ ἐνὸς ξύλου πλησίον τοῦ τείχους τῆς πόλεως, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους, ὅτε καίει ὁ ἥλιος. Ὄθεν κατακεντούμενος ἀπὸ σφῆκας καὶ μελίσσας καὶ μυίας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ, ΑΡΧΙΠΠΟΥ καὶ ΟΝΗΣΙΜΟΥ οἱ τελειοῦνται, ὁ μὲν Φιλήμων σταυρωθεὶς, ὁ δὲ Ἀρχιππος ὑπὸ ἵππων συνδρόμεος, ὁ δὲ Ὀνήσιμος ξίφει ἀναιρέθει· *Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύραξις καὶ εορτὴ ἐν τῷ μαρτυρικῷ αὐτῶν ταῷ, τῷ ὅτι πέραν ἐν τῇ Ἑλπίδι.*

Εἰς τὸν Φιλήμονα.

- * » Σταυροὶ ψυχρὸν φίλημα Χριστὸν, Φιλήμων,
- » Σταυροὶ δὲ καὶ σὲ φίλτρον αὐτοῦ τὸ ζέον.

Εἰς τὸν Ἀρχιππον.

- * » Τὴν ἀρχικὴν σοι τῶν φρενῶν ἐξουσίαν,
- » Ἀρχιππε, δεῖξον πρὸς τὰ τῶν ἵππων θράση

Εἰς τὸν Ὀνήσιμον.

- * » Ὀνησιμ εὗρεν Ὀνήσιμος ἐκ ξίφους,
- » Λαβὼν τὸ λαμπρὸν τῆς ἀθλήσεως στέφος.

Ἐὸς ἅγιος μάρτυς **ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ** διὰ πλοῦτον ἐν θαλάσῃ βλήθει, τοῦ πλοίου πυρποληθέντος, τελειοῦται.

- * » Ἀπολλώνιος, ἀμφιδεξίως ἔχει,
- » Ἀθλεῖν πρὸς ἄμφω, πρὸς θάλασσαν καὶ φλόγα.

Ἐὸς ἅγιος μάρτυς **ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΩΝ** εἰς τὸν τροχὸν δεθείς, καὶ εἰς κατωφερῆ τόπον ἀφείκει, τελειοῦται.

- * » Ἀλεξανδρίων καὶ κατωφερῶς τρέχων,
- » Ἀνωφερῶς ὑψοῦτο πρὸς Θεὸν Λόγον.

Ἐὸς ἅγιος μάρτυς **ΕΠΙΜΑΧΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- * » Πλέον τι πάσχειν ἤθελον καὶ τοῦ ξίφους,
- » Ἐφασκε πάσχων Ἐπίμαχος ἐκ ξίφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβειαῖς Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ'· μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς καὶ ἁγίου καὶ ἐν θαύμασι μεγίστου Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ.*⁴

- * » Διεὶς πτέρυγας, εἶπεν ἂν Μωσῆς, πάτερ,
- » Ὡς αἰτός τις ἐξανέπτης πρὸς πόλον.

Ἐβδομάτῃ Θωμᾶν θανάτος μέλας ἐμφρονεῖ εἶλα.

Οὗτος κατὰ μὲν τὴν προτέραν ζωὴν του ἔγεινε περιφανὴς ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμιν καὶ κατὰ βαρβάρων ἔστησε πολλὰ καὶ μέγιστα τρόπαια καὶ νίκας· ὕστερον δὲ ποθήσας τὸν Χριστὸν, ἀφῆκε τὴν πικρὰν θάλασσαν τοῦ βίου, καὶ ὑπέβαλε τὸν ἑαυτὸν του ὑπὸ τὸν γλυκὺν καὶ ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ. Ὄθεν φορέσας τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἐμίμειτο τὴν πτωχείαν τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, διὸ καὶ ἠξιώθη νὰ ὀδηγηθῆ τὴν νύκτα μὲ στύλον πυρὸς ἀπὸ τὸν Προφήτην Ἡλίαν, τοῦ ὁποῖου ἦτο μιμητὴς καὶ ἀκόλουθος, καὶ διὰ τῆς ὀδηγίας ἐκείνου ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἓν βουνὸν, Μαλεὸν ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐφάνη ὡς ἀστὴρ λαμπρὸς φωτίζων τὴν περίγειον, καὶ μὲ τὰς προσευχὰς του καὶ ἀγρυπνίας διαλύων τὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν δαιμόνων. Ἠξιώθη δὲ ὁ αἰδέμιος νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ καὶ χάριν θαυμάτων, διότι βρύσιν ὕδατος διὰ προσευχῆς του ἀνέβλυσε, τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων εἰς τυφλοὺς ἐχάρισε, χῶλους ἀνῶρθωσε, καὶ ὅτε προσήχετο ἐφάνετο ὡς στύλος πυρὸς ἀπὸ μακρόθεν εἰς τοὺς καθαρὸς τὴν διάνοιαν. Ταῦτα καὶ ἄλλα θαύματα ἐργασάμενος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ μακάριος· ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον δὲν παύει καθ' ἑκάστην νὰ λυτρῶνῃ ἀπὸ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας εἰς τὸ σεπτὸν αὐτοῦ καὶ ἅγιον λείψανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

- * » Κυριακὴ θανούσα τὴν τιμὴν φθάνει
- » Προαίρεσει, πλὴν καὶ τελειοῦται ξίφει.

⁴ Τινὲς λέγουσιν ὅτι Μαλεὸς εἶναι ὁ ἐν τῇ Μάνῃ τῆς Παλοποννήσου ὀνομαζόμενος κάβος Μαλιὰς. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι εἶναι τὸ ἐν Μιτυλήνῃ ἀκρωτήριον Μαλία καὶ Μαλέα καλούμενον· ἀθλον δὲ μὴ τούτο ἐστὶ, καθότι αὐτὰ εἶναι ἀκρωτήρια, τὸ δὲ Μαλεὸν ἦτο ὄρος. Πλὴν ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ τὸν ἀνοσίρω κάβον Μαλιᾶν ἰστορήσαντες, ὅτι ὁ κάβος αὐτὸς ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται μοναστήριον, καὶ ἴσως εἰς αὐτὸ ἠσούχαζεν ὁ ὁσίου Θωμᾶς.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλη-
τιανοῦ ἐν ἔτει σπβ' (282), ἦτο ἐν ἀνδρόγυνον
χριστιανικόν, Δωρόθεος καὶ Εὐσεβία ὀνομαζό-
μενοι, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἦσαν ἀτεκνοὶ, παρεκά-
λουν τὸν Θεὸν νὰ χάριση εἰς αὐτοὺς καρπὸν
καὶ τέκνον, ὑποσχόμενοι νὰ χάρισωσι πάλιν
τὸ γεννηθὲν παιδίον εἰς αὐτόν. Ὅθεν ἐπή-
κουσεν ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς των, καὶ ἐγέννη-
σαν παιδίον θηλυκὸν ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, διό
καὶ ὠνόμασαν τὸ παιδίον Κυριακὴν τὴν ὁποίαν
βαπτίσαντες, ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καὶ νοθε-
σίᾳ Κυρίου, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ἐφύλατ-
τον αὐτὴν παρθένον, ἐπειδὴ ἐμελλον νὰ τὴν
ἐφιερῶσωσιν εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ δυσσεβὴς
Διοκλητιανὸς ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χρι-
στιανῶν, τότε παρεδόθησαν οἱ γονεῖς τῆς ἁ-
γίας ὁμοῦ μετ' αὐτὴν εἰς τὸν τύραννον· ὁ ὁποῖος
ἀνακρίνας, τοὺς μὲν γονεῖς τῆς ἁγίας ἔδειρε
καὶ ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Δοῦκα Ἰουστον,
τὸν εὐρισκόμενον κατὰ τὰ μέρη τῆς ἐν τῇ μι-
κρᾷ Ἀρμενίᾳ Μελιτινῆς, (ἣτις κοινῶς Μαλα-
τιὰ ὀνομάζεται). Τὴν δὲ Κυριακὴν ἀπέστειλεν
εἰς τὸν Καίσαρα Μαξιμιανόν, τὸν εὐρισκόμενον
εἰς τὴν Νικομήδειαν. Ὁ Μαξιμιανὸς λοιπὸν
ἀνακρίνας τὴν μάρτυρα, καὶ εὐρών αὐτὴν σφεραῖν
εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἔρριψε κατὰ γῆς
καὶ τὴν ἔδειρεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας· ἐπειδὴ δὲ ἡ
ἁγία προσήχητο, διὰ τοῦτο ἐθυμόνετο ὁ τύραν-
νος κατὰ τῶν στρατιωτῶν τῶν βασανιζόντων
τὴν μάρτυρα. Τότε ἡ ἁγία λέγει πρὸς τὸν Μα-
ξιμιανόν· μὴ πλανᾶσαι, ὦ Μαξιμιανέ, ποτὲ δὲν
θέλεις με νικήσει τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντός μοι. Διὰ
τοῦτο καὶ ὁ Μαξιμιανὸς ἀποκαμῶν, ἐπεμφε τὴν
ἁγίαν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Βιθυνίας, Ἰλαρια-
νὸν ὀνόματι.

Ὁ δὲ Ἰλαριανὸς ἀνακρίνας τὴν μάρτυρα,
ἔμβασεν αὐτὴν μέσα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώ-
λων· ἐκεῖ δὲ προσευχηθείσης τῆς ἁγίας, ἐγένετο
μέγας σεισμὸς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκρημίσθησαν
τὰ εἰδῶλα καὶ ἐγένεον ὡς κονιορτός· ἠκολού-
θησε δὲ πρὸς τούτους καὶ ἀνεμοστρόβιλος,
ὅστις ἐσκόρπισεν εἰς τὸν αέρα τὸν κονιορτὸν
τῶν εἰδώλων. Περσοῦσα δὲ καὶ μία ἀστραπὴ,
κατέκαυσε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀρχοντος Ἰλαρια-
νοῦ· ὅθεν ἐκεῖνος κρημνισθεὶς ἀπὸ τὸν θρόνον
τοῦ ἐξέψυξεν. Ἐλθὼν δὲ ἄλλος ἄρχων διάδο-
χος ἐκείνου, καὶ μαθὼν ταῦτα, κατεδίκασε νὰ
κατῆ ἡ ἁγία εἰς τὸ πῦρ. Καὶ ἦναψαν λοιπὸν οἱ
ὑπηρέται πυρὰν μεγάλην, καὶ ἐσπρωξάν τὴν
μάρτυρα μέσα εἰς αὐτὴν· ἡ δὲ ἁγία σηκώσασα
τὰς χεῖράς της εἰς τὸν οὐρανόν, προσηυχῆθη
τῷ Θεῷ ἐπὶ πολλὰς ὥρας· μολανότι ὁ ἄρρ ἦτο

καθαρὸς καὶ θερινός, κατέβη ὁμοῦ ἐν σύννεφον
ἀπὸ τὸν οὐρανόν καὶ ἐσβυσεν ὅλην τὴν φωτίαν,
χωρὶς νὰ βλαφθῆ τελειῶς ἡ μάρτυς ἀπὸ αὐτὴν.
Μετὰ ταῦτα ἀφῆκεν ὁ τύραννος διάφορα θηρία
ἐναντίον τῆς ἁγίας, ἀλλ' ὁμοῦ δὲν ἐκατέρωθω-
σε τίποτε, ἐπειδὴ τὰ θηρία ἐκυλίοντο ὡς ἄρνια
ἡμερὰ εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας, χωρὶς ποσῶς
νὰ τὴν βλάψωσιν. Ὅθεν βλέποντες πολλοὶ
Ἕλληνες τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα, ἐπίστευ-
σαν εἰς τὸν Χριστόν· ἐπειτα ἐβλήθη ἡ μάρτυς
εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν
ἐκάθισεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ βῆμα, καὶ ἔδωκε κατὰ
τῆς ἁγίας τὴν τοῦ θανάτου τελευταίαν ἀπόφα-
σιν. Ὅθεν λαβόντες αὐτὴν οἱ δῆμιοι, ἐκδήσαν
ἔξω τῆς πόλεως διὰ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσιν.
Ἡ δὲ ἁγία ἐζήτησε διορίαν, ἵνα προσευχηθῆ
καὶ ἀφ' οὗ προσηυχῆθη πολλὰς ὥρας, ἐδί-
δαξε τοὺς ἀκολουθήσαντας αὐτὴν χριστιανούς·
εἶτα πλαγιάσασα εἰς τὴν γῆν, παρέδωκε τὴν
ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Πλησιάζαντες δὲ
εἰς αὐτὴν οἱ στρατιῶται, οἵτινες ἐμελλον νὰ
τὴν ἀποκεφαλίσωσι, καθὼς τὴν εἶδον νεκράν,
ἐξέστησαν· ἐγένετο δὲ καὶ θεῖκή φωνὴ εἰς αὐτοὺς
λέγουσα· πορεύεσθε, ἀδελφοί, καὶ διηγείσθε εἰς
ὅλους τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ στρατιῶ-
ται γυρίσαντες, ἐδόξαζον τὸν Θεόν. (Τὸν κατὰ
πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν).¹

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ** κυρὶ τε-
λειοῦται.

» Πρὸς εὐστάθειαν καρδίᾳς Εὐσταθίου,
» Καὶ πῦρ συρίζον ἡρεμοῦν ὤφθη ὕδωρ.

* Ὁ ἅγιος **ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ** ὁ νέος μαχαίρα
τελειοῦται.

» Οὕτως ἄνκιο σῶν σφαγῶν θελημάτων,
» Σφάττειν τάχει με τὸν Πολύκαρπον θέλων.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ** ξίφει τε-
λειοῦται.

» Εὐάγγελος τὸ θεῖον ἐκ ξίφους· τέλος
» Εὐαγγελισμὸν εἶχε τοῦ θεοῦ στέφους.

*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ
καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ, ΠΟΜΠΗΙΟΥ,
ΗΣΥΧΙΟΥ, ΠΑΠΠΙΟΥ, ΣΑΤΟΥΡΝΙΝΟΥ, καὶ
ΓΕΡΜΑΝΟΥ.*

¹ Σημειώσωμι ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξιώτης ἀνεπλήρωσε τὴν ἀσμα-
τικὴν Ἀκολουθίαν τῆς ἁγίας ταύτης Κυριακῆς, καὶ Κανὼν
δευτέρου ἐποίησεν. Ὅθεν ὁ βουλόμενος, ζητήσῃ ταύτην.

- * » Σὸν εἶς κατήλθεν εἰς βοθρὸν Περσῶντες,
- » Ἀθλήσεως ἐκαίθων ἀγρεύσεων στέφος.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἤκμαζον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ἐν ἔτει γ' (98), ἐπειδὴ δὲ ἦτο τότε διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐμβῆκαν οἱ ἅγιοι εἰς πλοῖον καὶ ὑπήγον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δυρραχίου. Βλέποντες δὲ ἐκεῖ τὸν ἅγιον Ἀστεῖον τὸν Ἐπίσκοπον Δυρραχίου (ὁ ὁποῖος ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος) κρεμάμενον εἰς τὸν σταυρὸν, ἀλειμμένον μὲ μέλι, καὶ κεντούμενον ἀπὸ σφήκας καὶ μυίας διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐμακάρισαν αὐτόν· ὅθεν καὶ συνελήφθησαν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας. Ὁμολογήσαντες δὲ ὅτι εἶναι χριστιανοί, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀνθυπάτου Ἀγρικολάου ἐρρίφθησαν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, τὸ ὅποιον κρατεῖ ἀπὸ τὴν Βενετιανὴν ἕως εἰς τὰ Κύθηρα (Τζυρίγον), καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντους στεφάνους. Τὰ δὲ ἅγια αὐτῶν λείψανα ἔκβαλεν ἕξω ἡ θάλασσα καὶ κατέχωσεν αὐτὰ εἰς τὴν ἄμμον· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι ἐβδομήκοντα, ἐφανέρωθησαν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος λαβὼν αὐτὰ, ἔθαψεν ἐντίμως, καὶ ἔκτισεν εἰς τὸ ὄνομά των καὶ μικρὰν Ἐκκλησίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ.

- » Ἔοικε Προκόπιος αὐχένα κλίνων,
- » Λέγειν κοπεῖτω· τῇ πλάνῃ γὰρ οὐ θύω.
- » Ὅγδοάτῃ Προκοπίου ἀρηιθῶδου κράτα κέρσαν.

† Ὁ μέγας οὗτος καὶ περιβόητος ἐν μάρτυσι Προκόπιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σ' (290), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν πόλιν Αἰλίαν, (ἡγουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ) γεννηθεὶς ἀπὸ πατέρα μὲν εὐσεβῆ καὶ χριστιανόν, Χριστοφόρον ὀνόματι, ἀπὸ μητέρα δὲ ἀσεβῆ καὶ τὰ εἰδῶλα προσκυνοῦσαν, Θεοδοσίαν ὀνομαζομένην. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ πατήρ τοῦ ἁγίου ἀπέθανεν, ἔτρεφε τοῦτον ἡ μήτηρ του μὲ τὴν ἑλληνικὴν θρησκείαν· ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἠνδρώθη εἰς τὴν ἡλικίαν, ἐπρόσφερεναὐτόν ἡ μήτηρ του εἰς τὸν βασιλέα Διοκλητιανόν, ὁ ὁποῖος τότε διέτριβεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ παρακάλεσασα αὐτόν καὶ χρήματα

πολλὰ δοῦσα κατέπεισε τὸν βασιλέα καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν τῆς Δοῦκα τῆς Ἀλεξανδρείας. Εὐθύς δὲ ἔδωκεν εἰς τὸν Προκόπιον ὁ βασιλεὺς ἐπιτολάς, διὰ νὰ διώκῃ καὶ τιμωρῇ τοὺς χριστιανούς· μετέβαινε λοιπὸν διὰ νυκτός ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἐπειδὴ ἦτο δύσκολος ἢ ἐν ἡμέρᾳ ὁδοπορίας, διὰ τὸ ὑπερβολικὸν καύμα τὸ ὁποῖον εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη γίνεται. Ὅτι δὲ ἔφθασεν ἕως τριάκοντα μίλια πλησίον τῆς πόλεως Ἀπαμείας, (ἣτις εὐρίσκεται ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίας καὶ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν Τούρκων Χαμάν, μητρόπολις οὖσα ὑπὸ τὸν Ἀντιοχείας) ἀπολουθούτων αὐτῷ καὶ τῶν δύο Νουμέρων ἦτοι δύο ἀρχόντων ἀξιωματικῶν¹, ἔγεινε σεισμὸς καὶ ἀστραπαί. Ἀκούει δὲ καὶ φωνὴν, ἣτις ἦλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καλοῦσα τοῦτον μὲ τὸ ὄνομά του Νεανίαν, (διότι οὕτω πρότερον ὁ ἅγιος ὠνομάζετο) ἔκατηγόρει δὲ ἡ θεία φωνὴ τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἐβάδιζε, καὶ ἠπέιλει ὅτι θὰ τὸν θανάτωσῃ, ἐπειδὴ ὑπάγει νὰ κάμῃ κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπὸ τὴν καλὴν γνώμην τῆς ψυχῆς του κινούμενος, εὐθύς ὠνόμασε Κύριον τὸν αὐτὸν καλέσαντα· ὅθεν καὶ ὁ Κύριος καθαρώτερον ἐνεφανίσθη εἰς αὐτόν, διότι ἐφάνη αὐτῷ σταυρὸς χρυστάλλινος εἰς τὸ εἶδος, ἐκ δὲ τοῦ σταυροῦ ἐκβῆκε φωνὴ λέγουσα· ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐσαυρωμένος Ἰησοῦς, ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς. Ἐκ τῆς ὀπτασίας λοιπὸν ταύτης ὁδηγηθεὶς ὁ ἅγιος, ἐδιδάχθη ὅλον τὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας μυστήριον, καὶ βεβαίαν ἐπίγνωσιν τῆς πίστεως ἔλαβεν. Ὅθεν ἐπιστρέψας εἰς τὴν Σκυθόπολιν τὴν ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίας εὐρισκομένην, (ἣτις πρότερον καλουμένη Νύσσα, ὠνομάζεται ὑπὸ τῶν Ἑβραίων Βεθσάν, τιμημένη μὲ Μητροπολίτην ὑπὸ τὸν Ἱεροσολύμων) κατεσκεύασεν ἕνα σταυρὸν ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄργυρον κατὰ τὸν φανέντα τύπον. Εὐθύς δὲ ἅμα ἐτελειώθη ὁ σταυρὸς, ἐφάνησαν εἰς αὐτόν τυπωμέναι τρεῖς εἰκόνες, ἔχουσαι γράμματα Ἑβραϊκὰ, τὰ ὁποῖα ἐφανέρονον τίνος εἶναι αἱ εἰκόνες, διότι ἀνωθεν μὲν ἐγράφετο Ἐμμανουήλ, ἀπὸ δὲ τὸ ἐν μέρος ἐγράφετο Μιχαήλ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, Γαβριήλ. Ἀσπασθεὶς λοιπὸν ὁ Προκόπιος καὶ προσκυνήσας τὸν σταυρὸν καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἁγίας εἰκόνας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν

¹ Οἱ Νούμεροι ἦσαν τάγμα στρατιωτῶν καὶ ὄχι ἄρχοντες ἀξιωματικοί, ὡς λέγει ἐνταῦθα, οὔτε τόπος καλούμενος Νούμερα, ὡς λέγει ἐν τῷ βίῳ Ἰουστοῦ ἐορταζομένου τῇ ἰδ'· τοῦτου καὶ δρᾶ τὴν ἐκεῖ ὑποσημείωσιν. Ὡσαύτως δρᾶ τὸν βίον τοῦτου ἐν τῷ Μηνίῳ τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ. Σ. Ε.

Περουσαλήμ. Καί ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔκαμε νίκας καὶ τρόπαια κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὅποιοι ἐπολέμουν καὶ ἐλεηλάτου· τὰ ἐκεῖ περίχωρα, παρεκινήθη ἀπὸ τῆν μητέρα του νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τὰ εἰδῶλα διὰ τὴν νίκην· ὁ δὲ ἅγιος εἰλεγεν ὅτι ἔκαμε τὴν νίκην ταύτην μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης διέβαλε τὸν ἅγιον ἢ μήτηρ του εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶναι χριστιανός· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Καισαρείας, Οὐλκιον ὀνομαζόμενον, νὰ κάμῃ τὴν κατὰ τοῦ ἁγίου ἐξέτασιν. Καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ ὁ μάρτυς δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐδάρη δυνατὰ· ἐπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, ὧν ἡμιθανής. Ἐκεῖ δὲ ἐφάνη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ λύσας ἀπὸ τὰ δεσμὰ τὸν πρῶν Νεανίαν, μετωνόμασεν αὐτὸν Προκόπιον· ἐφανέρωκε δὲ τὸ ὄνομα αὐτό, ὅτι θὰ προκόψῃ καὶ θὰ τελειώσῃ εἰς τὸ μαρτύριον. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἔβαλεν ὁ Κύριος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἁγίου ἀνδρίαν καὶ θάρρος, διὰ νὰ ὑπομείνῃ τὰς τιμωρίας αἰτινας τὸν ἠπέιλου. Ἐπειτα ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸν μάρτυρα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος διὰ προσευχῆς του ἐσύντριψε τὰ εἰδῶλα, τὰ ὅποια παραδόξως μεταβληθέντα εἰς νερόν, ἔξω τῆς θύρας ἐχύθησαν.

Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ στρατιῶται τῶν δύο Νουμέρων καὶ οἱ δύο Τριβοῦνοι, Νικόστρατος καὶ Ἀντίοχος ὀνομαζόμενοι, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Λεόντιον, οἵτινες, κατὰ προσταγὴν τοῦ Βασιλέως ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἐκρατήθησαν δὲ καὶ δώδεκα γυναῖκες Συγκλητικαὶ ὁμοῦ μετὰ τὴν Θεοδοσίαν τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου, αἱ ὅποιαί ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ διὰ τὸ ἀνωτέρω θαῦμα. Ὅθεν ἀφ' οὗ πρῶτον αὐτὰς ἐδειραν ἀσπλάγχχνως, ἐκοψαν τοὺς μαστοὺς των, καὶ μετὰ σιδηρᾶς σφαίρας πυρωμένας ἔκαυσαν τὰς μασχάλας των· τελευταῖον δὲ τὰς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Μετὰ ταῦτα ἐγεινεν ἄλλος ἡγεμὼν Φλαβιανὸς ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ μάρτυς δὲν ἐπέισθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, ἐπρόσταξεν ἕνα ὑπηρέτην, Ἀρχέλαον ὀνομαζόμενον, νὰ τὸν χτυπήσῃ μετὰ τὴν σπάθην εἰς τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἅμα ἐκείνος ἐσήκωσε τὴν χεῖρα κατὰ τοῦ ἁγίου, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐξέψυξεν. Ἐπειτα ἀπλώσαντες τὸν μάρτυρα μετὰ σχοινία, ἐδειραν αὐτὸν μετὰ ὤμα νεῦρα καὶ τὸν ἔκαυσαν μετὰ ἀνημμέ-

νοὺς ἀνθρακας· ἐπάνω δὲ εἰς τὰ καμένα μέλη του ἔχυσαν ὄξειδιον. Εἶτα ἔβαλον εἰς τὴν χεῖρά του ἀνθρακας μετὰ λίθων. Ὁ δὲ γενναῖος τοῦ Κυρίου ἀγωνιστῆς ἐβάστασεν ἀκίνητος τὴν χεῖρά του, ἕως οὗ κατεκάη ὅλη, καὶ δὲν ἐσκόρπισε τὸ λιθάνιον, ἵνα μὴ μετὰ τὸν σκορπισμὸν του φανῇ εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, ὅτι ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ὑστερον δὲ ἀπὸ ὅλα ἐκρέμασαν τὸν ἀθλητὴν καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς του μέλλων δὲ νὰ ἐμβῇ μέσα εἰς ἕνα φουρνὸν ἀνημμένον, τὸν κατεψύχρανε μετὰ τὴν σφραγίδα καὶ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Τελευταῖον δὲ λαμβάνει τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ οὕτως ἀποκεφαλίσθεις πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον τῆς Χελώνης, καὶ καλούμενον Κοινύλιον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς τούτου βίος εὐρίσκεται ἐν τε τῇ μεγίστῃ Λαύρα, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῆν βασιλείων ἰθύνοντων ἀρχήν.»)

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία **ΘΕΟΔΟΣΙΑ** ἢ μήτηρ τοῦ ἁγίου Προκοπίου ζῆφει τελειοῦται.

* » Ἀθλητομήτωρ οὕσα Θεοδοσία,
» ἔσπευσεν εἶναι καὶ ζήφους ἀθληφόρος.

* Αἱ ἅγιοι δώδεκα γυναῖκες αἱ συγκλητικαὶ ζῆφει τελειοῦνται.

* » Δις εἰς ἀνείλεν εὐκλεεῖς κόρας ζήφους
» ἠγουμένας σκύβαλα τῆς γῆς τὰ κλέη.

* Οἱ ἅγιοι δύο Τριβοῦνοι **ΑΝΤΙΟΧΟΣ** καὶ **ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ**, ζῆφει τελειοῦνται.

* » Ὁ Νικόστρατος τὴν τομὴν οἶσω λέγει,
» ὡς Ἀντίοχος· μὴ γὰρ οὐ καμὶ κάρα;

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΒΔΑΣ** ζῆφει τελειοῦται¹.

* » Ἄπαξ ἐμαυτὸν πρὸς τὸ πάσχιν θαρσύνας,
» Χαρὰν τὸ πάσχιν ἐκ ζήφους Ἀβδάς ἔχω.

* Ὁ ὄσιος **ΘΕΟΦΙΛΟΣ** ὁ κατὰ τὸ ἀγιώνημον ὄρος τοῦ Ἄθω ἀσκήσας ἐν τινὶ Κελλίῳ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, κειμένῳ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Παρτοκράτορος κατὰ τὸ ἔτος αἰσμη (1548) ὁ καὶ μετὰ θάνατον μυροβλόσας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

¹ Ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι καὶ ὁ Ἀβδάς ἢ Ἀβδάς οὗτος, διὰ τοῦ ἁγίου Προκοπίου ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ.

† » Θεὸν φιλήσας Θεόφιλος γεννάδας,
 » Ἦδη σύνεστι τῷ φιλουμένῳ ἄνω. ¹
 * Ὁ ἅγιος τίος ἱερομάρτυς **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ** ὁ
 ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυ-
 ρήσας ἐν ἔτει αὐτῆς (1745), ξίφει τελειοῦται.

† » Ἀναστασίῳ ἐπλάκτῃ διπλοῦν στέφος,
 » Αἵμασι κοσμήσαντι ἱερωσύνην. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυ-
 ρος **ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ** Ἐπισκόπου Ταυρομερίας.

» Προθεῖς ἐκυτὸν Παγκράτιος ὡς βᾶθρον,
 » Ἀθλήσεως ἤγειρεν οἶκον ἐκ λίθων.
 » Παγκράτιος δ' ἐνάτη δῶμ' ἔδρακε Παγκρατίοντος.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Παγκράτιος ἦτο κατὰ τοὺς
 χρόνους τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων, κα-
 ταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν ἐδέχθη δὲ τὸ
 ἅγιον βάπτισμα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὁμοῦ με-
 τὸν πατέρα του καὶ μετὴν μητέρα του. Ἀφ' οὗ
 δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς του, ἄφησεν ὁ ἅγιος ὅλα
 τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ
 ὄρια τῆς Μαύρης θαλάσσης· ἐκεῖ δὲ ἐμβὰς εἰς
 ἕν σπήλαιον, ἠσύχαζε κατὰ μόνας, προσέχων
 εἰς μόνον ἑαυτὸν καὶ τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ Ἀ-
 πόστολος Πέτρος ἐπεριπάτει εἰς τὰς πόλεις
 καὶ ἐδίδασκεν, ὑπήντησε τὸν ἅγιον τοῦτον εἰς
 τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ λαβὼν αὐτὸν, ὑπῆ-
 γεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν
 δὲ μετέβη εἰς τὰ μέρη τῆς Κιλικίας. Ἐκεῖ δὲ
 συνήντησε καὶ τὸν ἀπόστολον Παῦλον· ὅθεν ὁ-
 μοῦ μετ' ἐκεῖνον ἐχειροτόνησεν ὁ Κορυφαῖος τὸν
 μὲν Κρήσκεντα ἐπίσκοπον εἰς τὴν Γαλατίαν, ³
 τὸν δὲ Μαρκιανὸν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ τὸν
 ἅγιον τοῦτον Παγκράτιον εἰς τὸ ἐν Σικελίᾳ
 Ταυρομένιον. Τότε λοιπὸν ἐμβὰς ὁ Παγκρά-
 τιος εἰς τὸ πλεῖστον Λυκαονίδους καὶ Ῥωμύλου

τῶν ναυκλήρων, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ
 Ταυρομενίου, καὶ ἐπειδὴ ἐποίει πολλὰ θαύμα-
 τα, εἴλκυσε πολλοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστην
 τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρῶτοι ἦσαν
 οἱ ῥηθέντες ναύκληροι. Ἐκρήμισε δὲ ὁ ἅγιος
 καὶ τὰ ἐκεῖ προσκυνούμενα εἰδῶλα, τοῦ Φάλ-
 κωνος, λέγων, καὶ Λύσσωνος καὶ τῶν λοιπῶν
 δαιμόνων. Βλέπων δὲ ὁ τοῦ τόπου ἡγεμὼν Βο-
 νιφάτιος τὰ τοῦ ἁγίου σημεῖα, καὶ ὑπερθαυμά-
 σας, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν σπου-
 δάσας πολλὰ, ἔκτισε καὶ ἐκκλησίαν εἰς διάστη-
 μα τριάκοντα ἡμερῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Παγκρά-
 τιος προβαίνων εἰς τὸ ἔμπροσθεν, θεράπευεν
 ὅλας τὰς νόσους· διὰ τοῦτο καὶ καθ' ἑκάστην
 ἡμέραν προσέτρεχον πλήθη πολλὰ τῶν Ἑλλή-
 νων καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ. Μόνοι δὲ οἱ τοῦ
 αἰρετικῆς Μοντανῶ μαθηταὶ ⁴ ἔμειναν εἰς τὴν
 κακοδοξίαν, οἱ ὅποιοι ἐπειδὴ ἐχθρεύοντο τὸν ἅ-
 γιον, εὔρον καιρὸν, καὶ σηκωθέντες κατ' αὐτοῦ
 μετ' ἐξουσίαν, ἔχοντες μαζί των καὶ στρατηγόν,
 κάποιον Ἀρτάγαλον, ἐθανάτωσαν τὸν τοῦ Χρι-
 στοῦ ἱεράρχην, καὶ οὕτως ἀπέστειλαν αὐτὸν
 καὶ μὴ θέλοντες πρὸς τὸν ποθοῦμενον Κύριον,
 ἵνα παρ' ἐκείνου λάβῃ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλή-
 σεως. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὄρα εἰς
 τὴν Καλοκαιρινήν.) ²

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΑΝΔΡΕΑΣ** καὶ **ΠΡΟΒΟΣ**
 πυρὶ τελειοῦνται.

» Ἐστῶτες εἰς τὸ σκάμμι τοῦ πυρός, Λόγε,
 » Αὔραις ἀνεψύχοντο σαῖ· ἄνδρες δύο.

* Μνήμη τῶν ἐγκαιρίων τοῦ σεβασμίου τοῦ
 τῆς παραχράτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ
 ὄντος ἐν τῇ πηγῇ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Εἰς τὸν δαιον τοῦτον ἐπιλοπόνησε τελείαν Ἀκολουθίαν
 ἢ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ ἐπλάτυνε· τὰ ὁποῖα
 εὐρίσκονται εἰς τὸ ῥηθὲν Κελλίον τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

³ Ὁ Κρήσκης οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὁ
 οὗς ἐορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ παρόντος μετὰ Σίλα,
 Σιλβανῶν. Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἂν καὶ ἐκεῖ γράφεται
 διὰ τὸ Κιλικιανὸν ἐπίσκοπον. Διότι οὐκ ἐν ἐνὶ μόνῳ τόπῳ οἱ
 Ἀπόστολοι ἔμεινον τῷ τότε καιρῷ, ἀλλ' εἰς διαφόρους πολι-
 τείας περιπατοῦντες ἐκήρυττον.

⁴ Ὁ Μοντανὸς ἐρύτρωσεν ἀπὸ μίαν γαίαν τῆς Φρυγίας
 Ἀρδαβάν καλουμένην, ὅστις γενόμενος χριστιανὸς δι' ἀγάπην
 φιλαρχίας, ἔγεινεν ἀρχηγὸς νέας κίρσεως κατὰ τὸν δεύτερον
 αἰῶνα ἀπὸ Χριστοῦ. Οὗτος κατηγορεῖ τοὺς γάμους, καὶ ἐβί-
 σπιζε νὰ χωρίζωνται οἱ ὑπανδροὶ· ἔλεγε δὲ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ
 Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ ἄλλα ἀκόμη εἶπε
 κακοδοξὰ φρονήματα. Ὅθεν καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ὠνομάζοντο
 Μοντανισταί.

² Περὶ τοῦ ἁγίου Παγκρατίου ὄρα εἰς τὴν ἐνάτην τοῦ Φε-
 βρουαρίου ὁπου ἐορτάζεται μετὰ Μαρκέλλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 καὶ Εὐαγρίου Ἐπισκόπου Κύπρου. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς τοῦ
 βίου εὐρίσκεται ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἑλλάδι· οὗ ἡ
 ἀρχὴ «Μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι-
 στόν.»

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πέντε μαρτύρων τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας μαρτυρησάντων.

- » Παρεμβολή τις εὐρέθη Θεῷ νέα,
- » Τόλμη παρεμβάλλουσα καὶ πυρὸς μέσον.
- » Κτείνειν ἐρισθενέας δεκάτη πῦρ Νικοπολίτας.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου καὶ Λυσίου ἡγεμόνος, ἐν ἔτει τιέ (315), πρῶτοι δὲ αὐτῶν ἦσαν ὁ Λεόντιος, Μαυρίκιος, Δανιήλ, καὶ Ἀντώνιος. Οὗτοι λοιπὸν παρρησια ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν, πρῶτον μὲν ἐτιμωρήθησαν μὲ διάφορα βάσανα, ὕστερον δὲ ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτῇ εἰς τὴν ἁγίαν Ἀκυλίαν, πλησίον τοῦ Φόρου.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΒΙΑΝΟΡΟΥ καὶ ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Βιάνορα.

- * » Οὐκ ἠδυνήθη σὴν ἐλεῖν στερρὰν φύσιν,
- » Μάρτυς Βιάνωρ, οὐδὲ τοῦ ξίφους βία.

Εἰς τὸν Σιλουανόν.

- * » ἤρθη παταχθεὶς Σιλουανὸς τῷ ξίφει,
- » Ἄλλος Σιλῶαμ ἐξιώμενος πάθη.

Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ἁγίους μάρτυρας, ὁ μὲν Βιάνωρ κατήγετο ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Πισσιδεΐας, καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστόν ὁμολογίαν παρασταθεὶς εἰς τὸν Σεβηριανὸν ἡγεμόνα τῆς Εὐφρατῆσις, (ἡ ὁποία τῶρα λέγεται Ἀτζαρ, ἐν τῇ Συρίᾳ εὐρισκομένη καὶ ἀποτελοῦσα μικρὸν βασιλεῖον), πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη καὶ ἐδάρη μὲ σπάθας ξυλίνας· εἶτα ἐκαύθη μὲ σιδηρᾶς σφαίρας πυρωμένας, καὶ ἐστερήθη τὰ ὀδόντια, καὶ τὰ ὠτά του. Ὁ δὲ ἅγιος Σιλουανὸς παριστάμενος ἐκεῖ καὶ βλέπων τὴν ἀνδρίαν τοῦ ἁγίου, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν παρευθὺς ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ μετὰ τὴν γλῶσσαν ἔκοψαν καὶ τὴν κεφαλὴν του. Μετὰ ταῦτα ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου Βιάνορος καὶ ἐξώρυξαν τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν

¹ Τὸ ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχὴ « Λικινίου τοῦ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. » Ἐν δὲ τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἄλλο τούτων μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Λικίνιος ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε. »

του· ἔπειτα ἐξέδαρον τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του, καὶ τελευταῖον ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοὶ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, τοῦ ἐκ Σάρδεων.

- * » Ἀπολλωνίῳ σταυρὸς ἡ τιμωρία,
- » Εἰπεῖν δ' ἀληθῶς, σταυρὸς ἡ σωτηρία.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰς Σάρδεις, πόλιν εὐρισκομένην εἰς τὴν Λυδίαν, φερθεὶς δὲ εἰς Περίνιον, τὸν ἄρχοντα Ἰκονίου, ὠμολόγησεν ἑαυτὸν χριστιανόν, καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ ὁμώσει εἰς τὴν τύχην τοῦ βασιλέως, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ ὁμύη ὁ χριστιανὸς εἰς θνητὸν ἄνθρωπον, καὶ μάλιστα ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἤξεύρει τὸν Ποιητὴν καὶ Δημιουργὸν τῶν παντός. Ὅθεν διὰ τὰ τοιαῦτα λόγια ἐκρέμασαν αὐτὸν εἰς τὸν σταυρὸν, καὶ ἐκεῖ παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μυρίων (ἦτοι δέκα χιλιάδων) ὁσίων, τῶν ἐν σπηλαίοις καὶ σκῆταις κατοκούντων, οὗς θανάτῳ πικρῷ παρέδωκεν ἐν πυρὶ καὶ κατὰ Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, διὰ Ἰσιδώρον τὸν πρεσβύτερον.

- * » Ἐκτείνειν εἰς σπήλαια πῦρ τοῦς μυρίους,
- » Σπήλαιον οἰκήσαντος, οἰκέτας Λόγου.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἀσκηταὶ καὶ μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ ἦσαν μοναχοὶ, καὶ ἐκατοίκουν εἰς σπήλαια καὶ καλύβας ἀσκητικὰς. Καταγινόμενοι δὲ εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, ἔζων πάντοτε μὲ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ προσευχάς, ὄντες κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἕως δέκα χιλιάδες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ἰσιδώρος, ὁ πρῶτος ἀπὸ αὐτῶν, ἐμάχετο μὲ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας Θεόφιλον, διὰ τινὰ Ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἠξέβρω πῶς, ὁ Θεόφιλος ἀντέτεινε· διὰ τοῦτο ὁ θεὸς Ἰσιδώρος θαρρῶν εἰς τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν, ἤλεγχεν αὐτόν. Ὅθεν ὁ Θεόφιλος φανερὰ μὲν ἐντρέπετο καὶ ἐφοβεῖτο νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Ἰσιδώρον, ἐπειδὴ ἦτο γνώριμος εἰς πολλοὺς· κρυφίως δὲ ἀποστείλας τοὺς ὁμόφρονάς του, κατέκαυσεν ὅλους τοὺς ἄνω εἰρημένους πατέρας τῆς σκῆτews, καὶ θανάτῳ παρέπεμψεν.¹

¹ Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης γράφει Γεώργιος ὁ Σουζουρῆς εἰς τὸν νέον Θησαυρὸν, διηγούμενος τὸν κατὰ πλάτος βίον

Ἡ σὺραξις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν τοῖς Βιάτου ἢ Βεώτου.

- * » Ὁ βροντῆς γόνος αὖθις ἤχησε μέγα.
- » Ἐν τοῖς Βιάτου τὸν αὐτοῦ δρόμον στήσας.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρσβεσίαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ΄, μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος καὶ παρνευθήμου **ΕΥΦΗΜΙΑΣ**, δευτέρου τόμου τοῦ τῆς πίστεως ὄρου τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα Θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων,

τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου· ζηλοῦντι ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας ἦσαν τέσσαρες ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, Διόσκορος, Ἀμμώνιος, Εὐθύμιος, καὶ Εὐσέβιος ὀνομαζόμενοι, εὐτινες ὑπερέβαινον τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ μοναχοὺς κατὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀρετὴν. Ὅθεν ἦσαν ὀνομαστοὶ καὶ περίφημοι εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀλεξανδρείας· διὸ καὶ ὁ ῥηθεις Θεόφιλος, τόσον πολλὰ τοῖς ἡγάπα, ὥστε τὸν μὲν Διόσκορον ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἐρμοῦπόλεως, τὸν δὲ Ἀμμώνιον καὶ Εὐθύμιον ἐχειροτόνησεν ἱερεῖς καὶ οἰκονόμους τοῦ Πατριαρχείου, καὶ τοὺς εἶχε μαζί του.

Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν Θεόφιλον, φοβούμενοι μὴ μεθέξωσιν ἀπὸ τῆς κακίας του, ὁ Θεόφιλος ὑποπτευθεὶς, ὅτι ἐμελλον νὰ τὸν κατηγορῶσι διὰ τὰς κακίας του ἔγραψε γράμματα πρὸς τοὺς μοναχοὺς τῆς Νητρίας, οἵτινες ἀπὸ ἀπλότῃτα εἶπον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀνθρωπόμορφος. Ὀνόμαζε δὲ ὁ Θεόφιλος Ὀριγενιστάς καὶ αἰρετικούς τοὺς ἀνωτέρω τέσσαρας ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς ἀφώρισε νὰ μὴ ἔμωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· ὁμοίως ἔγραψε καὶ πρὸς τοὺς ἐπισκόπους νὰ κάμωσι τρόπον νὰ κημίνωσιν ἀπὸ τὸ βουνὸν τοὺς ἀνωτέρω τέσσαρας μοναχοὺς.

Ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες τὴν τόσην μαρίαν τοῦ Θεοφίλου, ὑπήγγιν εἰς Ἀλεξανδρείαν διὰ νὰ τὸν ἀνταμώσωσιν· ὁ Θεόφιλος δὲ θυμώδης ὢν καὶ ὀρηγίας, ἐπάσεν ἀπὸ τὸ ὠμοφύριον τὸν Ἀμμώνιον ἐνῷ ἐλειτούργει, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πολλὰ βαπτίσματα. Ἐπειτα γράφει εἰς ὄλην του τὴν ἐπαρχίαν, ὅτι ἔχει αὐτὸς καθηρημένους καὶ ἀναθεματισμένους· ὁμοίως καὶ τὸν Πηλουσιώτην Ἰσίδωρον.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐζήτησεν ὁ Θεόφιλος ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξουσίαν καὶ στρατιώτας, ἵνα μὲ τὸ μέσον αὐτῶν ἀποδιώξῃ τοὺς τέσσαρας ἀδελφοὺς ἐκείνους ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀλεξανδρείας. Καὶ πρῶτον μὲν ἐδίωξε τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον ἀπὸ τῆν ἐπισκοπὴν του· ὕστερον δὲ ζητῶν καὶ τοὺς ἄλλους τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ μὴ εὕρισκων αὐτοὺς, διότι ἐκρύβθησαν ἐκεῖνοι εἰς ἕν ξηροπήγαδον, εἰ κάμνει; ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία τῶν μοναχῶν τῆς Νητρίας, τάχα δι' ἀφορμὴν, ὅτι ζητοῦσι τοὺς ἀδελφοὺς ἐκεῖνους. Διὰ νὰ μὴ εἰπωσι δὲ οἱ ἀνθρώποι, ὅτι ἔκαμον οἱ στρατιῶται ἀρπαγὴν, ἔβαλον πρῶτον φωτίαν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Νητρίας. Ὅθεν τρέχοντες τάχα διὰ νὰ σβύσωσι τὴν φωτίαν, μὲ

τωρ, τοῦτοῦσι τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης δ', ἐν νόδου, ἐκράτυνεν.

Εἰς τὴν Εὐφημίαν.

- » Δίκαζε μάρτυς τοῖς ὄροις καὶ κειμένῃ,
- » Κνωῦσα πίστιν, ἧς ἐνήθησας πάθῳ.

Εἰς τὴν Σύνοδον.

- * » Θεοῦ Δόγου σέβωσιν ἀψευδεστάτην
- » Ὅ φάσμα φάσκων Εὐτυχῆς καθήρηθη.
- » Θεσκελον ἑνδεκάτη ὄρον ἐμπειδοὶ Εὐφημία.

† Ἡ ἁγία αὕτη καὶ καλλίνικος μάρτυς Εὐφημία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Πρίσκου ἀνθυπάτου Ῥώμης ἐν ἔτει σπ'η (288), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Χαλκηδόνα, θυγάτηρ οὔσα πατρὸς μὲν, Φιλόφρονος καλουμένου, μητρὸς δὲ Θεοδοσιανῆς. Διαβληθεῖσα λοιπὸν ὅτι ὠμολόγει τὸν Χριστὸν, ἐτιμωρήθη μὲ τροχοὺς καὶ διὰ πυρὸς, καὶ μὲ μηχανὰς καὶ τρόπους ἄλλων βασάνων. Ὑστερον δὲ ἐδόθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν σπαράξωσιν, ἐμεινεν ὅμως ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβής· εἶτα δαγκασθεῖσα ὀλίγον ἀπὸ μίαν ἄρκτον, καὶ προσευχηθεῖσα, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ ἐν τὸς τοῦ θεάτρου· τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἀπετέθη εἰς ἕν κιβώτιον. Καὶ ὄρα πλατύτερον τὸ Συναξάριον αὐτῆς κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων πολλῶν, ὅτε ἐπλατύνθη ἡ εὐσέβεια εἰς τὸν κό-

τὴν ἀφορμὴν αὕτην κατέκαυσαν πολλὰ κελλία καὶ μοναχοὺς ἀναριθμήτους.

Ἐκ τῆς παρηλλαγμένης ταύτης διηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω Συναξαρίου, φαίνεται ὅτι ὁ Θεόφιλος δὲν ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ θανατώσωσι τοὺς ὁσίους, (διότι ἂν τοῦτο ἤθελε κάμῃ, βεβαίως ἦτο ἀνθρώπος φονικώτατος, παρανομώτατος, καὶ μυρίων καθαιρέσεων ἄξιος) ἀλλὰ μόνον νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία των. Οἱ δὲ στρατιῶται τὴν ἄδειαν ταύτην λαβόντες, κατέκαυσαν καὶ θανάτωσαν τοὺς ὁσίους· καὶ ἴσως διὰ τοῦτο λέγεται ἐν τῷ Συναξαρίῳ ὅτι ὁ Θεόφιλος παρέδωκε θανάτῳ τοὺς ὁσίους, διότι ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν εἰς τοὺς στρατιώτας. Πλὴν ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ δώσῃ ἄδειαν νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία τῶν ὁσίων, καὶ τοῦτο λέγω κακίστου καὶ παρανόμου ἀνδρὸς ἦτο ἴδιον, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι σὶ ὄσοι ἐκεῖνοι ἀπὸ ἀπλότῃτα καὶ ἀγνοίαν ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἀνθρωπόμορον καὶ οὐχὶ μὲ πείσμα καὶ πονηρίαν. Καθότι τῶν αἰρετικῶν εἶπα τοῦτο ἰδίωμα, τὸ νὰ μὲνωσιν ἐν τῇ αἰρέσει μὲ πεισμονήν. Ὅθεν εἶπεν ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος, ὅτι ἂν καὶ σφάλω εἰς τι, οὐ δὲ τοῦτο εἶμαι καὶ αἰρετικός. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ βραβελῶς Ἰουστινιανοῦ κατὰ τὴν δευτέραν Αὐγούστου, ὅτι κη· κείως ἐν ἀγνοίᾳ ἔπεσαν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀσφαρτοδοκητῶν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ συναξαρίου τοῦ ὁσίου Γερασίμου, κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου.

σμαν, ἔγεινε τοιοῦτον τεράστιον εἰς τὰς ἡμέρας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱ (410), μοναχός τις καὶ ἱερεὺς, Εὐτυχῆς ὀνομαζόμενος, ἔγεινεν ἀρχηγὸς αἵρέσεως, διότι ἔλεγεν ὁ φρενοβλαβὴς ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἔχει μίαν μόνην φύσιν τὴν τῆς Θεότητος δηλαδὴ, καὶ μίαν μόνην ἐνέργειαν τὴν τῆς Θεότητος, ὅστις ἐκαθάρθη ἀπὸ τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δὲ δυστυχῆς Εὐτυχῆς μεταχειρισθεὶς ὄργανα καὶ μέσα τοῦ βασιλέως ἀθέους εὐνούχους, δὲν ἔπαυε ταραττων τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐνέδρας ποιδῶν, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐτελεύτησεν.

Ὅτε δὲ ὁ Μαρκιανὸς ἐβασίλευσε μετὰ τῆς Πουλχερίας, προσέταξε νὰ γείνη οἰκουμένη Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι ἐν ἔτει υνά (451), ὅθεν συνήχθησαν ἑξακόσιοι τριάκοντα Ἐπίσκοποι. Ἐποίησαν δὲ ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη, τὰ τῶν ὀρθόδοξων δηλαδὴ καὶ τὰ τῶν κακοδόξων Μονοφυσιτῶν, δύο τόμους (ἦτοι βιβλία), καὶ ἀνοίξαντες τὴν θήκην ἣτις περιεῖχε τὸ τιμιον λείψανον τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἀπέθεσαν τὰ βιβλία ἐπάνω εἰς τὸ στήθος τῆς βουλωμένα. Ὑστερον δὲ ἀπὸ διωρισμένας ἡμέρας ἀνοίξαντες, εἶδον καὶ ἐξέστησαν, διότι εὐρέθη ὁ μὲν τόμος τῶν αἰρετικῶν ἐρριμμένον κατὰ γῆς κάτω εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας, τὸν δὲ τόμον τῶν ὀρθόδοξων, τὸν περιέχοντα τὸν ὄρον καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁγίας Συνόδου, εἶδον ὅτι ἐκράτει ἡ μάρτυς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Τούτου δὲ γενομένου, ἐθαύμασαν ἅπαντες διὰ τὸ τοιοῦτον τεράστιον καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν ποιῶντα καθ' ἑκάστην μεγάλη καὶ παράδοξα πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ διόρθωσιν τῶν πολλῶν, οἱ δὲ αἰρετικοὶ Μονοφυσίται κατησχύνθησαν. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς ἁγίας ταύτης Εὐφημίας σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Ἀντιόχου, πλησίον τοῦ Λαύσου. ¹

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὑπόμνημα συνέγραψεν εἰς τὴν ἐνδοξὸν κτύπην καὶ μεγαλομάρτυρα Εὐφημίαν Μιχαήλ ἱερομόναχος ὁ Μικρός, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἄλλὰ πῶς ἂν τις μὴλλον,» (σάξεται ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου.) Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀπόκρυφῃ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ ἄλλο ἐγκώμιον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἦκου τὸ ἐπιταγμα φέρων.» ἔστι δὲ ποιητικὴ Κωνσταντινίου Ἐπισκόπου Γίου, καὶ ἀναρτῆται περὶ τῆς ἐβρέσεως τοῦ λειψάνου αὐτῆς. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἔκτῃν τοῦ Σεπτεμβρίου.

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετῆμα τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΙΝΔΕΟΥ τοῦ Πρεσβυτέρου.

* » Οὐκ ἄξιόν τι καύσεως ὄλωσ ἔχων,
» Σωθεὶς πυρὸς τέθνηκας οὕτω, Κινδέε.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ ἐν χωρίον ὀνομαζόμενον Ταλμενία Σίδης τῆς Παμφυλίας, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), καταγόμενος ἐκ προγόνων ἀπὸ τῆς Οὐμάναδα. Φερθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα Στρατόνικον, ὠμολόγησε παρησίᾳ τὸν Χριστόν. Ὁθεν ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ σιδηρᾶ ὑποδήματα, καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ τρέξῃ κατὰ τὸ μέρος τῆς ἱερᾶς λεγομένης θύρας, ¹ ἐκεῖ δὲ ὑπήντησεν ἓνα ἄνθρωπον, ὅστις ἐβάσταζεν ἐν φορτίον ξύλα, καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἤθελον νὰ ἀρπάσωσι τὰ ξύλα διὰ τῆς βίας διὰ νὰ κατακάψωσι τὸν μάρτυρα, ὁ ἅγιος ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τριάκοντα φόλλας διὰ τὴν τιμὴν τῶν ξύλων. Θελόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων νὰ φορτώσωσι τὰ ξύλα ἐπάνω εἰς ἄλλους, ὁ ἅγιος δὲν ἀφῆκεν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰ ἐφόρτωσεν εἰς τὸν ὄμῶν του. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνήφθη ἡ πυρὰ, ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν ὁ γενναῖος ἀθλητῆς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐδίδασκε καὶ παρεκίνει τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς νὰ βλάβηται ἀπὸ τὴν φωτίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀὴρ ἐσκοτίσθη καὶ ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ, ὁ ἅγιος προσσηυχήθη, καὶ εὐθὺς ἔγεινε γαλήνη καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ οὐρανὸς καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Βλέπων δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔπειτα κατέπεισε καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ ἐπίστευσε καὶ αὐτὴ, ἡ ὁποία ἔστειλε τὴν ὑπηρέτριάν τῆς καὶ ἐκήδευσε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου με μῦρα καὶ σινδάνια, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ δύο τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλος καταγόμενος ἀπὸ τῆς Οὐμάναδα, Ὁρέστης ὀνόματι, Διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, λαβὼν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Κινδέου ὁμοῦ μετὰ τὴν πάντιμον αὐτοῦ κεφαλὴν, ὡς τοῦ θαύματος! ἐσηκώθη ὡς ὁ Ἀββακοῦμ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ὑπήγεν εἰς μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς Παμφυλίας εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Οὐμάναδα. Ἐκεῖ δὲ κατασκευάσας ἐν κιβώτιον, ἀπὸ θύρας εἰς αὐτὸ τὰ ἅγια λείψανα διὰ μέσου τῶν χειρῶν τῶν ἱερέων, καθὼς εἶναι τάξις καὶ συνήθεια νὰ

¹ Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μῆτις γράφεται, ὅτι ἔδρακον ὁ ἅγιος μετὰ τῶν υποδημάτων κατὰ τὴν Ἰεράπολιν.

γίνονται ἐκ τῆ καταθέσει τῶν ἁγίων λειψάνων.

* Ὁ ὄσιος **ΛΕΩΝ** ὁ ἐν τῇ μάτρῳ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- » Ἐκ γῆς ἀπελθὼν ἐντροφᾷ τερπνοῖς Λέων,
- » Ἦν εἶχεν ἐν γῇ τὰς ἀποροίας πάλαι.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ** μαχαίρα τελειοῦται.

- » Ὑπῆρξε θῆκη Μαρκιανὸς σὸς φάρυγγ,
- » Χωροῦσα τὴν μάχαιραν, ἣν κατεκρίθη.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΤΥΡΟΚΛΗΣ** τοξευθεὶς, τελειοῦται.

- » Ὁ Μαρτυροκλῆς μαρτύρων εὔρε κλέος,
- » Μάρτυς φανεὶς ἄριστος ἐκ τοξευμάτων.

* Ὁ ὄσιος **ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ** ὁ ἐν τοῖς ὄρισις τῆς τοῦ Βατοπαίδιου ἱερᾶς μονῆς ἀσκήσας, καὶ διδάσκαλος χρηματίσας τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ διὰ τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

- † Πῶς ἀγέραστον καταλίπω τοῖς λόγοις,
- » Τὸν Νικόδημον, ᾧ γέρας νῆψις νόου ;

* Ὁ ἅγιος γέρος ὀσιομάρτυς **ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ** ὁ μαρτυρήσας ἐν Ἀλυπασαρίῳ τῆς Ἀλβανίας κατὰ τὸ ἔτος αψκβ' (1722), ξίφος τελειοῦται.

- † Ὁ Νικόδημος βᾶδρον ἐν χερσὶν φέρων,
- » Πλάνην πατάσσει Ἀγαρηνῶν ἀνόμων. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΒ'**, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΠΡΟΚΛΟΥ** καὶ **ΙΛΑΡΙΟΥ**.

Εἰς τὸν Πρόκλον.

- * » Καὶ γυμνὸς ὢν ἠνεγκεν ὁ Πρόκλος βέλη,
- » Ἐνδον γὰρ εἶχε τὸν Θεὸν πανοπλίαν.

Εἰς τὸν Ἰλάριον.

- * » Ἰλάριος πάντημον ἐκτμηθεὶς κάραν,
  - » Ἀθλήσεως πάντημον εὔρατο στέφος.
- » Δωδεκάτη βέλος εἶλε Πρόκλον, ξίφος Ἰλάριον τε.

¹ Ὁρα εἰς τὴν Φιλοκαλίαν τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσαν διδασκαλίαν περὶ νοσρῆς Προσευχῆς.

² Ὁρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον. Τούτου τοῦ ἁγίου Νικोधήμου σώζεται καὶ ἀσματικὴ Ἀκολουθία εἰς ἰδίαν φυλλάδα, τετυπωμένην ἐν Μοσχόπολει.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος ἐν ἔτει ρς' (106), κατήγοντο δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καλλιππων, ἧτις κεῖται πλησίον τῆς Ἀγκύρας. Συλληφθεὶς δὲ πρῶτος ὁ ἅγιος Πρόκλος, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, παρεδόθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ ἐκεῖνος. Ὅθεν κατὰ προσταγὴν τοῦ ἐξέσχισαν τὸν ἅγιον· ἔπειτα κατέκαυσαν μὲ ἀνημμένους λαμπάδας τὰ μέλη του, τὰ ὁποῖα ἐπληγώθησαν ἀπὸ τοὺς ξεσμούς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἔδесαν ἀπὸ τὸν πόδα του πέτραν βαρεῖαν. Ὑστερον δὲ ἀπεφάσισεν ὁ ἡγεμὼν διὰ νὰ θανατωθῇ ὁ ἅγιος διὰ βελῶν. Πορευόμενος λοιπὸν διὰ νὰ τοξευθῇ, ἀπαντᾷ καθ' ὁδὸν τὸν ἀνεψιὸν του Ἰλάριον, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἐχαιρέτισε τὸν θεῖόν του, ἐπίασθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Πρόκλος, καταπληγθεὶς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, ὁ δὲ ἅγιος Ἰλάριος ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν χριστιανόν· ὅθεν κρεμασθεὶς ἐδάρη καὶ ἐσύρθη κατὰ γῆς ἕως τρία μίλια δρόμον, ἔπειτα ἀποκεφαλίσθεις, ἐνεταφιάσθη μὲ τὸν θεῖόν του ἅγιον Πρόκλον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν συναξὶς καὶ ἑορτῆ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ὑπατίας, πλησίον εἰς τὸν λεγόμενον Ματρῶνα (τὸ ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγένετο ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ ἡγεμόνος.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΣΕΡΑΠΙΩΝ** ὁ γέρος πνρὶ τελειοῦται.

- * » Πῖόν τι Χριστῷ θυμα καὶ Σεραπίων,
- » Χριστοῦ παρ' ἐχθρῶν εἰς τὸ πῦρ βεβλημένος.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Σεβήρου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει ργγ' (193), ἀνὴρ ὑπάρχων θεοσεβῆς, καὶ κατὰ τὴν γνώμην ἀγαθός. Πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Ἀκύλαν, καὶ ἐρωτηθεὶς ποίας θρησκείας εἶναι, ὡμολόγησε παρρησία, ὅτι πιστεύει καὶ σέβεται τὸν Χριστόν. Ὅθεν ῥιφθεὶς εἰς τὸ πῦρ, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΑΝΔΡΕΟΥ** τοῦ στρατηλάτου, **ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**, **ΦΑΥΣΤΟΥ**, **ΜΗΝΑ** καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. ¹

¹ Ἄλλος δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ἀνδρέας οὗτος ἀπὸ τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Αὐγούστου, διὰ πολλὰ αἴτια.

† » Ἐς ἕρμα αἷμα τετραπίπτον εἰς πόλον
 » Εὐροδοα, ἐξώρμησε τετράς μαρτύρων.
 Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΜΑΜΑΝΤΟΣ**, πέ-
 ραν ἐν τῷ Σίγματι.

† » Μάμαντα ἂν δὲ ἀγέραςτον παρῖδω,
 » Πῶς ἂν φανείην φίλος εἶναι μαρτύρων ;
 * » Ὁ δοῖος πατὴρ ἡμῶν **ΜΙΧΑΗΛ** ὁ *Μαλετρος*
 ὁ πνευματικὸς πατὴρ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν
 Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

† » Ζήσας Μιχαὴλ ὡς ἄσαρκος ἐν βίῳ,
 » Ὁμωνύμῳ νῦν συμπρῖστασαι νόμῳ.
 * » Ἡ ἁγία **ΒΕΡΟΝΙΚΗ** ἡ αἰμορροῦσα, ἢ ἰά-
 σατο ὁ Χριστὸς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.
 * » Ὁλου νοσητῶς δρᾶττεταί σου νῦν, Λόγε,
 » Ἡ κρασπέδου σου πρὶν μόνον δραξαμένη.

* Ἀυτὴ κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Πανεάδα, ἰατρευθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸ πάθος τῆς αἰμορροίας, εἰς εὐχαριστίαν τῆς εὐεργεσίας ἐτεχνούργησε καλῶς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Κυρίου, καὶ τοῦτον ἔστησεν ἐμπροσθεν τοῦ οἴκου τῆς, διὰ νὰ τιμᾶται σχετικῶς καὶ νὰ προσκυ- νῆται ἀπὸ ὄλους. ² Καλῶς δὲ καὶ θεοφιλῶς πολιτευσαμένη τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς τῆς, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.
 Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΓ'**, ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου **ΓΑΒΡΙΗΛ**.

† » Τῶν ὁσῶν ἀγαθῶν ὡσπερ οὐκ ἔχω κόρον,
 » Ὡς οὐδ' ἑορτῶν, Γαβριὴλ ἄρχων νόων. ³

¹ Τούτου τοῦ ὁσίου ὁ μὲν Ἑλληνικὸς βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθῶρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐκ ἔργοις χερῶν μόνον θυμαῖσιν τὴν ἀρετὴν. » ὁ δὲ ἀπλοῦς, εὐρίσκαται εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.

² Σημειῶμεν ἐδῶ, ὅτι εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κυρίου, ὃν κατασκύασαν ἡ αἰμορροῦσα αὐτῆ ἐδάσθησε μία βοτάνη, ἣτις ἰθεράπευε διαφόρους ἀσθενείας. Τούτου δὲ συν- τριψεν, ἡ ὁ πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου βασιλεὺς Μαξιμί- νος, καὶ ἔλαβε τὸ γάλκωμα, ὡς λέγουσι τινεῖς, ἡ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, καὶ ἔβαλεν αὐτ' ἐκείνου τὸν ἀνδριάντα τοῦ Διὸς, ὡς λέγει ἀνόνομός τις. Ὅτι δὲ κατὰ συγκατάθεσιν ἐδόθη τοῦτον ὁ Κύριος ὄρα εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς Οἰκουμένης ἐδομένη Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πεδάλιῳ.

³ Διὰ ποίαν αἰτίαν γίνεται ἐδῶ μείξις τῆς συνάξεως καὶ ἑορ- τῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ δὲν ἐδυνήθη νὰ εὑρω, καὶ τει-

» Τῇ δεκάτῃ δὲ τρίτῃ συναγήσασθαι ἔδε Γαβριὴλ.
 Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΣΤΕΦΑΝΟΥ** τοῦ Σαβαίτου.

* » Καὶ σκῶλα καὶ θήρατρα καὶ πάγας βίου
 » Φυγῶν Στέφανος, εἰς Ἐδέμ λόχμας ἔδου. ¹

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος **ΓΟΛΙΝΔΟΥΧ** τῆς ἐκ Περσίδος, τῆς μετονομασθείσης **Μαρίας**.

* » Σκηνοῖς, Γολινδοῦχ, εἰς Ἐδέμ σκηναι δέ σοι,
 » Τὸ τοῦ Βαλαάμ, ὡς σκιάζουσαι νάπαι.

† Ἀυτὴ ἦτο ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἔχουσα ἄν- δρα ἀρχιμάγον, κατὰ τοὺς χρόνους Χοσρῶου μὲν τοῦ βασιλέως Περσῶν, Μαυρικίου δὲ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει φπδ' (584), γενο- μένη δὲ εἰς ἔκστασιν, βλέπει ἄγγελον Θεοῦ, ὅστις ἔδειξεν εἰς αὐτὴν ἓνα τόπον σκοτεινὸν καὶ γεμάτον πυρὸς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶδε τοὺς προγόνους τῆς, οἵτινες ἐλάτρευον τὰ εἰδῶλα. Ἐδειξε δὲ εἰς αὐτὴν καὶ ἄλλον τόπον φωτει- νόν, εἰς τὸν ὁποῖον εὐφραίνοντο καὶ ἐχόρευον ὅσοι ἐλάτρευον τὸν Χριστόν. θέλουσα δὲ καὶ αὐτὴ νὰ ἐμβῆ εἰς τὸν φωτεινὸν ἐκείνον τόπον, ἐμποδίζετο ἀπὸ τὸν φαινόμενον ἄγγελον, ὅστις τῇ ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκείνον δὲν ὀύναν- ται νὰ ἐμβῶσιν οἱ ἄπιστοι. Εὐθὺς λοιπὸν μετὰ τὴν ὄπτασίαν ἐκείνην, ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἑαυτῶν τῆς ἡ μακαρία, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν καὶ βαπτισθεῖσα, μετωνομάσθη **Μαρία**. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καταδικασθεῖσα καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς, καὶ ἀπὸ τὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν, ἐξωρίσθη εἰς τὸ κάστρον τὸ καλούμενον τῆς Λήθης, (ἦτοι τῆς ἀλησμονησίας,) καὶ ἐκεῖ διηλ-

ἐξετάσας πολλὰ. Φαίνεται ὁμοῦ ἐκ συμπεράσματος, ὅτι κά- ποιν χάριν καὶ εὐεργεσίαν ἐποίησεν ὁ Ἀρχάγγελος οὗτος Γαβριὴλ, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ τότε χριστιανοί, εἰς μνήμην τῆς χάριτος, ἐσυνάζοντο καὶ ἐύραζον τὸν χαριέστατον τοῦ Θεοῦ Ἀρχάγγελον. Διὸ καὶ κανὼνα, καὶ τροπάρια εἰς τὴν αὐτοῦ με- γαλειότητα ἔψαλλον ἐν τοῖς χειρογράφοις ὁμοῦ Μηνιαίοις ἡ συναξίς αὐτῆ τοῦ θείου Γαβριὴλ γράφεται ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἀνευ διετίχου.

¹ Ὅρα τὸ ἕτερον διετίχον καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ Στεφάνου τούτου εἰς τὴν εἰκοστὴν ὁμόδιον τοῦ Ὀκτωβρίου. Περιττὸν δὲ καὶ ἀηδὲς ἀληθῶς ἔστι νὰ ἐορτάζηται ὁ Στέφανος οὗτος ἐν τῷ φεβρουαρίῳ, καὶ ὁ τούτου εἰς καὶ ὁ αὐτὸς Κανὼν νὰ ψάλληται καὶ τότε καὶ τώρα, χωρὶς καμμίαν εὐλογον ἀφορμὴν. Εἰ μὴ γὰρ ὁ Κανὼν αὐτὸς ἐμποδίζεν, ἤθελον νὰ σηκώσω ἀπὸ ἐδῶ τὴν ἐνταῦθα διετὴν μνήμην αὐτοῦ ὡς περὶ τῆς. Ἐκτὸς μόνον ἂν θέλη νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τότε μὲν εἶνε ἡ καθ' αὐτὸ καὶ κυρία μνήμη του, τῶρα δὲ ἡ μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λευκά- νων του.

θεν ὁ ἀειδήμιος χρόνος δεικασκώ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπέισθη νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν ἐρρίφθη εἰς ἓνα λάκκον, εἰς τὸν ὅποιον ὑπῆρχε δράκων, ὅστις ἐπροξένει φόβον μέγαν εἰς τοὺς πλησιάζοντας. Ἐκεῖ λοιπὸν διελθοῦσα τέσσαρας μῆνας, τόσον πολλὰ ἠμέρωσε τὸν δράκοντα, ὥστε ἐκεῖνος ἐκλίεν ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἀνεπαύετο· εἰς τὸ διάστημα δὲ ἐκεῖνο δὲν ἔδωκαν εἰς τὴν ἁγίαν νὰ φάγη. Ὅθεν ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ νὰ μὴ ἐνοχλήται πλέον ἀπὸ πείναν, μηδὲ νὰ χρειάζεται ἀνθρωπίνην τροφήν.

Ἐπειτα ἐξήγαγον τὴν μάρτυρα ἀπὸ τὸν λάκκον, καὶ παραστήσαντες αὐτὴν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Χωσρόου, τὴν ἔδειραν, ἀπὸ δὲ τὸν δαρμὸν ἐσχίσθη ὁ μαστὸς τῆς. Μετὰ ταῦτα ἔβαλον τὴν κεφαλὴν τῆς ἐντὸς σάκκου γεμάτου ἀπὸ στάκτην τῆς καμίνου, καὶ οὕτω κατεκλείσθη καταμόνας εἰς ἓνα τόπον· διαφυλαχθεῖσα δὲ ἀβλαβῆς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐδόθη εἰς ἓν πορνοστάσιον, ὅπου προσετάχθησαν τινὲς ἀσελγεῖς νὰ ὑβρίσωσι τὸ σῶμα τῆς ἁγίας. Ἄλλ' ἐκεῖνοι δσακίς ἐμβαῖνον, δὲν εὔρισκον αὐτὴν, καθόσον ἐκρύπτετο παραδόξως ἀπὸ τινὰ ἀορασίαν, καὶ δὲν τὴν ἐβλεπον. Βουλλωθεῖσα (στιγματισθεῖσα) δὲ ἡ ἁγία εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ πορευομένη διὰ νὰ ἀποκεφαλίσθῃ, ἐλυτρώθη ἀοράτως ὑπὸ Θεοῦ ἀγγέλου, ὅστις ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν τῆς σῶαν τὴν σφραγίδα τὴν ὁποίαν εἶχε, καὶ παρεκίνησε τὸν δῆμιον νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ νὰ μὴ τὴν ἀποκεφαλίσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐλυπεῖτο διότι δὲν ἔπαθε διὰ τὸν Χριστὸν, τούτου χάριν ἐφάνη εἰς αὐτὴν θεῖος ἀγγελος, βαστάζων σπαθίον εἰς τὰς χεῖράς του, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτύπησεν αὐτὴν εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ ἐφάνη, ὅτι τῆς ἐπροξένησε κόψιμον· ἀπὸ δὲ τὸ κόψιμον ἐκεῖνο ἐξῆλθεν αἷμα, τὸ ὅποιον ἐκοκίνησε τὰ ἐνδύματά τῆς, ὅθεν τὰ ἐνδύματά τῆς ἐκεῖνα πολλὰς ἰατρείας ἐποίησαν. Ἡ δὲ ἁγία ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσασα τοὺς ἁγίους τόπους, ὑπῆγεν εἰς τινα μοναστήρια εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκετο ἡ αἵρεσις τοῦ μονοφυσίτου Σεβήρου. Προσευχηθεῖσα δὲ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τῆς ἀποκαλύψῃ, ἀν πρέπη νὰ συγχοινωνήσῃ μὲ αὐτούς· ὅθεν βλέπει ἓνα ἄγγελον, ὁ ὅποιος ἐκράτει δύο ποτήρια, ἓν σκοτεινόν, καὶ ἄλλο φωτεινόν, καὶ ἐδείκνυεν εἰς αὐτὴν, ὅτι τὸ μὲν φωτεινόν ποτήριον ὁλοῖ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, τὸ δὲ σκοτεινόν, τὴν Συναγωγὴν τῶν αἰρετικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ εὐχηθῇ τοὺς εὐσεβεῖς βασι-

λεῖς, ἀπεκρίθη· εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶναι πλησίον ἢ πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἐκδημία καὶ μεταστάσις. Ὅθεν ἐλθοῦσα ἀνάμεσα τῶν τόπων Νιζίβου καὶ Δαρὰς εἰς τὸν εὐκτήριον ναὸν τοῦ ἁγίου Σεργίου, καὶ ἐκεῖ εὐχαριστήσασα τῷ Θεῷ, ἠθέλησεν ὀλίγον· εἶτα ζήτησασα παρὰ Θεοῦ σωτηρίαν ὅλου τοῦ κόσμου, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς συναξίς καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς παλαιᾶς καὶ νέας.

* Ἡ ὄσια ΣΑΡΡΑ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ²

* * Κόλπους ὑποσχὼν τὴν νέαν Σάρραν δέχου,
» ἢ τῆς παλαιᾶς, Ἄβραάμ, Σάρρας ἀνερ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεῖαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΑΚΥΛΑ.

» Ἦπλωσεν, ὡς δίκτυον, ὁ Παῦλος λόγους,
» Ἦγρευσε δ', ὡς θῆρμα, θεῖον Ἀκύλαν.
» Ἀκύλαν δεκάτη γε τετάρτη τύμβος ἐκρύψεν.

Τούτου τοὺς ἐπαίνους ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσιν ἐν κεφαλ. ιγ'. ², ἐπειδὴ αὐτὸς μαθητῆς ὑπάρχων καὶ ξενοδόχος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν ἔτει ξε' (65),

¹ Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράσσεται, ὅτι ἐπῆγεν ἡ ἁγία εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ πρὸς Κύριον ἐξεδόχησε· τὸ δὲ λειψάνον τῆς ἐβλήθη ἐντὸς μικρᾶς θήκης.

² Περὶ τῆς ἁγίας ταύτης Σάρρας γράσσεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων, ὅτι εἶπε ταῦτα τὰ λόγια· « Ἐὰν εὐξομαι τῷ Θεῷ, ἵνα πάντες οἱ ἄνθρωποι πληροφρονῶνται εἰς ἐμὲ, εὐρεθίσωμαι εἰς τὴν θύραν ἐκάστου μετανοοῦσα· ἀλλὰ μᾶλλον εὐξομαι, τὴν καρδίαν μου ἀγνὴν εἶναι μετὰ πάντων». Πρὸς τὴν δόξαν ταύτην ὑπῆγαν μίαν φορὰν δύο μεγάλοι γέροντες· καὶ ἀναχωρητὰ ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ Πηλεουσίου ὄρους, πορευόμενοι δὲ ἔλεγον ἀναμεταξύ των, ἃς ταπεινώσωμεν τὴν γράϊν ταύτην· εἶτα λέγουσιν αὐτῇ, Βλέπε, μήπως ὑπερῆρανευθῇ ὁ λογισμὸς σου καὶ εἰπῆς, ὅτι, ἰδοὺ οἱ ἀναχωρητὰ ἔρχονται εἰς ἐμὲ ἵτις εἶμαι γυναῖκα. Ἡ δὲ δόξα ἀπεκρίθη εἰς αὐτοὺς, Κατὰ μὲν τὴν φύσιν εἶμαι γυνή, ὅχι δὲ κατὰ τὸν λογισμόν· Ἄλλην φορὰν ὑπῆγον εἰς αὐτὴν Σκητιῶται καὶ ἐτραπέζωσαν εἰς αὐτοὺς τινὰ φαγητὰ τὰ ὁποῖα τῆς ἔφερον. Ἐκεῖνοι δὲ ἀφῆσαντες τὰ καλὰ, ἔφαγον τὰ ἄσχημα. Τότε λέγει αὐτοῖς ἡ δόξα, ἀληθῶς Σκητιῶται ἐστέ. Τόσον δὲ ἀγωνίστρια ἦτο ἡ μακαρία αὕτη, ὥστε ἐξήκοντα χρόνους ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς ἓνα ποταμὸν, καὶ κάτω δὲν ἔσκυψε νὰ ἰδῆ.

ἀπὸ αὐτὸν ἔμαθε τὰ θεῖα. Ὅθεν καὶ τὴν πλά-
νην τοῦ διαβόλου ἀποστραφείς, ἔγεινε κηρυξ
καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, διὸ
καὶ παρ' αὐτοῦ ἔλαβε τὸν ἀφθαρτον στέφανον.
(ὄρα τὸ πλατύτερον τούτου Συναξάριον εἰς τὴν
δεκάτην τρίτην τοῦ Φεβρουαρίου.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥΣΤΟΥ.

- » Μὴ θῦμα βαλεῖν εἰς τοῦ βωμοῦ πῦρ θέλων,
- » Εἰς πῦρ Ἰουστός, θῦμα βάλλεται ξένον.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ῥώμης,
στρατιώτης ὢν ἐκ τῶν Νουμέρων ¹ ὑπὸ τὸν
Κλαύδιον Τριβούνον. Ἐπιστρέφων δὲ μίαν φο-
ρὰν ἀπὸ τὸν πόλεμον τῶν βαρβάρων, ἐναντίον
τῶν ὁποίων ἐπολέμησε μὲ τούς συστρατιωτάς
του, ἦλθεν εἰς ἑκστασιν καὶ βλέπει ἓνα σαυρὸν
κρυσταλλοειδῆ, ἀπὸ δὲ τὸν σταυρὸν ἐκθήκε
φῶνῃ, ἣ ὁποία τὸν ἐδίδαξε τὸ τῆς εὐσεβείας
μυστήριον. Ὅθεν ἐλθὼν εἰς Ῥώμην, ἐμοίρασε
τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ κατ'
ἰδίαν εὐρισκόμενος εὐφραίνεται διότι ἀπέκτησε
τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφανερῶθη
εἰς τὸν Τριβούνον Κλαύδιον, ὅτι ὁ ἅγιος ἐπί-
στευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπῆρεν αὐτὸν ἐκεῖνος
καὶ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ λυπηθῇ τὴν νεότητά
του, καὶ νὰ παραιτήσῃ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ·
ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν πείσῃ, ἔστει-
λεν αὐτὸν μὲ γράμματα εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαγ-
νέντιον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἠρώτησε τὸν μάρτυρα,
καὶ εὐρῶν αὐτὸν ἐπιμένοντα εἰς τὴν πίστιν τοῦ
Χριστοῦ, ἐπρόσταξε νὰ δείρωσιν αὐτὸν μὲ νεῦ-
ρα ὠμά· ἔπειτα νὰ βάλωσιν εἰς μὲν τὴν κε-
φαλὴν του μίαν περικεφαλαίαν σιδηρᾶν πυρω-
μένην, εἰς δὲ τὰς μασχάλας του, ἀφαίρας σιδη-
ρᾶς ἀνημμένας, καὶ εἰς τὰς χεῖράς του νὰ προσ-
αρμόσωσιν ἄλλας χεῖρας σιδηρᾶς, καὶ οὕτω νὰ
ἀπλώσωσιν αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πε-
πυρακτωμένην. Ταῦτα δὲ πάντα ὑπέμεινε γεν-
ναίως ὁ ἅγιος δοξάζων καὶ εὐχαριστῶν τὸν
Θεόν. Ὑστερον ῥιφθεὶς εἰς μίαν κάμινον, πα-
ρέδωκεν ἐκεῖ τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ,
χωρὶς νὰ κατῆ οὔτε μία ἀπὸ τὰς τρίχας του.
Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῇ ἐν τῷ
Ὅρφανοτροφείῳ.

¹ Ἡ ἑλδοσις τοῦ Νικοδήμου εἶχεν . . . εἰς τόπον καλού-
μενον Νούμερα· ἐνταῦθα ὁμοίως τὸ Νούμερος δὲν εἶναι ὄνομα
τοπικόν, ἀλλὰ λέξις λατινικὴ (numerus) δι' ἧς ἐπωνομάζοντο
στρατιωτικὰ τινὰ τάγματα. (ὄρα καὶ τὴν ἐν βίῳ τοῦ ἁγίου
Προκοπίου, ἑορταζομένου, τῇ ὁγδόῃ τούτου ὑποσημείωσιν. Σ.Ε.)

*Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θάνατου τοῦ
τοῦ ΟΝΗΣΙΜΟΥ.*

- * » Ἐλαφρὸν ἦρα φορτίον σὸν ἰδέω,
- » Μεθ' οὗ σὸς Ὀνήσιμος ἦκω σοι, Λόγε.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Ὀνήσιμος εἶναι ἄλλος ἀπὸ
τὸν Ἀπόστολον Ὀνήσιμον τὸν μαθητὴν τοῦ
ἀποστόλου Παύλου, καὶ ἄλλος ἀπὸ τὸν μάρτυ-
ρα Ὀνήσιμον. Οὗτος λοιπὸν ἦτο κατὰ τὴν
χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει
τγ' (303), καταγόμενος ἐκ Καισαρείας τῆς
Παλαιστίνης, ἀπὸ χωρίον καλούμενον, Καρυ-
νην· ἀδεταὶ δὲ λόγος, ὅτι οἱ γονεῖς τούτου ἔλα-
βον ἀπὸ Θεοῦ Ἄγγελον τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ
εὐηγγελίσθησαν ὅτι θὰ γεννήσωσι τοῦτον τὸν
ἅγιον, καὶ ὅτι μέλλει νὰ ὀνομασθῇ ὁ υἱὸς των,
Ὀνήσιμος. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας παραιτήσας
τοὺς γονεῖς του ὁ ὁσίος, ὑπῆγεν εἰς ἓν μονα-
στήριον τῆς Ἐφέσου, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκοντο
μοναχοὶ ὀκτακόσιοι, οἱ δὲ γονεῖς του κλαίον-
τες καὶ θρηνοῦντες διὰ τὴν ἀναχώρησιν του,
ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ἐτυφλώθησαν. Ἐπειδὴ
δὲ, διὰ τὸν διωγμὸν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἀφησαν
οἱ μοναχοὶ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, καὶ ἀνεχώ-
ρησαν· διὰ τοῦτο καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἀνεχώρησε
καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων του· δὲν
ἐγνωρίσθη ὁμως εἰς αὐτούς, ἀλλ' ἔγραψεν εἰς
ἓν χαρτίον μὲ συντομίαν τὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀ-
πέθεσεν αὐτὸ εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας. Αὐ-
τὸς δὲ μεταβὰς εἰς Μαγνησίαν, ἐσύστησε μο-
ναστήριον, καὶ ἐκεῖ φέρων τοὺς γονεῖς του, ἰά-
τρευσε τοὺς ὀφθαλμοὺς των. Ὅθεν διανύσας
τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, πρὸς Κύριον ἐξε-
δήμησε.

Ὁ ἅγιος ΙΩΣΗΦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονί-
κης καὶ ὁμολογητής, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώ-
ρου τοῦ Στουδίτου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- * » Ἀφείς Ἰωσήφ καθέδραν τὴν γῆτιν,
- » Παρίσταται νῦν τῷ θρόνῳ τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωσήφ ἦτο κατὰ τοὺς
χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει
ω κθ' (829), υἱὸς μὲν γονέων εὐσεβῶν καὶ θεο-

¹ Σημείωσαι, ὅτι ὁ εἰς τὸ Τριφλίον συνεχθῆς ἀναφερόμενος
κύριος Ἰωσήφ οὗτος εἶναι ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου,
καὶ οὐχ ὁ ὕμνογράφος Ἰωσήφ, διότι οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ
συνέγραψαν τὸ βιβλίον τοῦ Τριφλίου. Τούτου δὲ τοῦ Ἰωσήφ
εὐρίσκονται καὶ λόγοι τινες πανηγυρικοὶ εἰς διαφόρους ἑορτάς,
ἐν χειρογράφοις σωζόμενοι.

φιλῶν, Φωτεινοῦ καὶ Θεοκτίστης ὀνομαζομένων, ἀδελφὸς δὲ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καὶ ὁμολογητοῦ. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν ἀξιεπάμεινον αὐτοῦ πολιτείαν, κοινῇ ψήφῳ ἔγεινεν Ἀρχιεπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Θεσσαλονίκης· διατρίψας δὲ ἐκεῖ πολὺν καιρὸν, ἤλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ βασιλικὴν προσταγὴν. Ὅθεν παρουσιασθεὶς ὁμοῦ μετὰ τὸν ἀδελφόν του ἁγίου Θεόδωρον ἐνώπιον τοῦ δυσσεβοῦς Θεοφίλου, καὶ μὴ φοβηθεὶς αὐτόν, μηδὲ πεισθεὶς εἰς τὴν νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων καὶ σεβασμίων εἰκόνων, τούτου χάριν ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος ὁ αὐτάδελφός του ἐξωρίσθη εἰς τὴν λίμνην τῆς ἐν Βιθυνίᾳ εὐρισκομένης Ἀπολλωνιάδος, ὁ δὲ μακάριος οὗτος Ἰωσήφ πρῶτον μὲν ἐδοκίμασε διαφόρους φυλακὰς καὶ κακοπαθείας· ἔπειτα πάλιν ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν δυσσεβῆ Θεόφιλον νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὰ αὐτὰ ἀπελεγγύθη ὡς καὶ τὸ πρότερον, ἐδοκίμασεν ἐκ δευτέρου μεγαλειτέρας καὶ δευτερώτερας κακοπαθείας ἀπὸ τὰς προτέρας, καὶ ἐκλείσθη εἰς φυλακὰς σκοτεινωτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας, εἰς τὰς ὁποίας πολλὰ καὶ ἀνυπόφορα βάσανα ὑπέμεινεν ὁ μακάριος, ἂν καὶ τὴν προτέραν ζωὴν του ἐπέρασε χωρὶς κάμμιαν ἀνεπιπύου. Ὅθεν ταλαιπωρηθεὶς μετὰ πείναν καὶ δίψαν καὶ πᾶσαν ἄλλην θλίψιν, ἀπῆλθε πρὸς τὴν αἰωνίαν ζωὴν καὶ ἀνάπαυσιν.

* Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΑΚΥΛΑΣ** καὶ **ΙΑΑΡΙΟΣ** λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

- Τὸν Ἰλάριον καὶ τὸν Ἀκύλαν λίθοις
- » Ἄνδρες πλάνοι κτείνουσιν, οἷς Θεοὶ λίθοι.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΠΕΤΡΟΣ** ὁ νέος ¹ τοῦς πόδας ἐκκοπέει τελειοῦται.

- Ἀπροσκόπως βαίνοντα τὸν θεῖον Πέτρον,
- » Ἐξυμῖωσαν τῶν ποδῶν ἀφαιρέσει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ** ῥοπάλοις τυπόμενος, τελειοῦται.

- Τὰς ἐκ ῥοπάλων Ἡράκλειος αἰκίας,
- » Ὡς Ἡρακλῆς ῥόπαλον αὐχῆσει τάχα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΕ'**, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΚΗΡΥΚΟΥ** καὶ **ΙΟΥ ΑΙΤΤΗΣ** τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐν ἄλλοις χειρογράφοις Συναξαρισταῖς ὁ Πέτρος οὗτος γράσσεται Ἐπίσκοπος Κρήτης.

- Ἰουλίττα σὺναθλος υἱῷ Κήρυκῳ,
- Ἡ λαϊμότμητος τῷ κάραν τεθλασμένη.
- Πίμπτη Ἰουλίτταν δεκάτη τάμον, υἱὰ δ' ἔαζεν.

Ἡ ἁγία μάρτυς Ἰουλίττα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), καταγομένη ἀπὸ τὸ Ἰκόνιον φοβουμένη δὲ τὸν τότε ἐπικρατοῦντα διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἔλαβε τὸν υἱὸν τῆς Κήρυκον, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Σελεύκειαν. Εὐρούσα δὲ καὶ ἐκεῖ τὸν ἴδιον διωγμὸν, μετέβη εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἡγεμῶν θηριώδης τις καὶ ἀπάνθρωπος, Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἐτιμῶρει τοὺς χριστιανούς. Οὗτος λοιπὸν πιάσας τὴν ἁγίαν, ἔδειρεν αὐτήν, τὸν δὲ ἅγιον Κήρυκον νήπιον ὄντα, χωρίσας ἀπὸ τῆς μητέρας του, ἐσπούδαζε μετὰ κολακείας νὰ τὸν ἐλκύσῃ εἰς ἑαυτόν, ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο, ἐπειδὴ τὸ νήπιον ἐβλεπεν ἀκλινῶς εἰς τὴν μητέρα του, καὶ μετὰ φωνὴν ὑποφελλίζουσαν ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐκτύπησε μετὰ τὸν πόδα του, ὅσον ἐδύνατο, τὴν κοιλίαν τοῦ ἡγεμόνος, διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ἔρριψε τὸ νήπιον ἐπάνω εἰς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τοῦ κριτηρίου. Ὅθεν κτυπηθὲν εἰς τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ μακάριον τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, παρ' οὗ καὶ ἐστεφανώθη μετὰ ἀθλητικὸν στέφανον. Ἡ δὲ μακαρία Ἰουλίττα δοκιμάσασα πολλὰς βασάνους, καὶ μὴ πεισθεῖσα νῆ ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ἡ αἰοιδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. ¹ Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σὺναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν εὐκτῆριον ναὸν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀδδῶ. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΘΑΛΙΑΝΟΥ**, ὃς ὑπὸ δημίων λακτιζόμενος, τελειοῦται.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἐπλεξεν εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην Ἰουλίτταν καὶ Κήρυκον Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁσπερ οὐκ ἔστι συνεχόμενον τῷ Κυρίῳ.» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοδίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βιτοπαιδίου.) τὸ δὲ Ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπὶ ἀγαπητῶ ἀδελφῶ καὶ συλλειτουργῶ.» Τὸ δὲ ῥηθὲν ἐγκώμιον, ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς τῆς Λαύρας ἐπιγράφεται, Νικήτα Φιλοσόφου δούλου Χριστοῦ.

² Περιττῶς γράσσεται ἐδῶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ Θεσσαλονίκης, διότι αὐτὸ προεγράφη εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ ἰδίου τοῦτου μηνός, ὅτε τελεῖται καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ.

» Ποῖ προθύμοις ἔδραμε τρίβον τέλους

» Ὁ Λολλιανός, οὐ ποσειδρουστον τέλους

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΒΟΥΔΑΙΜΟΥ.

» Ἀβουδίμω μάχαιρα πρόξενος τέλους,

» Αὐτὴ δὲ τούτῳ πρόξενος καὶ τοῦ στέφους.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγθ' (299), πιασθεὶς δὲ ὡς χριστιανός, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδωλα, ἐδέθη ἀπὸ Φέσσαρας πάλου καὶ ἐξηπλώθη. Εἶτα ἐδάρη ἀπὸ ἐννέα στρατιώτας, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησεν οὔτε κἄν νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰς εἰδωλοθύτους θυσίας, ἐξεσχίσθη μὲ ὀνύχια σιδηρᾶ τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἀνέβη νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΘΗΝΟΓΕΝΟΥΣ, Ἐπισκόπου γενομένου Πηδαχθός ἢ Πηδαχθήσης, ¹ καὶ τῶν δέκα μαθητῶν αὐτοῦ.

» Ἀθηνογένης ἐκ ξίφους ἀνηρέθη,

» Ψευδῆ θέαιναν τὴν Ἀθηναῖν οὐ εἶδων.

Εἰς τοὺς δέκα μαθητάς αὐτοῦ.

- » Χωρεὶ συνάθλων ἡ δεκάς καὶ πρὸς ξίφος,
- » Τοὺς σώματα κτείνοντας οὐ φοβουμένη.
- » Ἐκτὴ καὶ δεκάτῃ Ἀθηνογένῃ τάμε χαλκός.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀθηνογένης ἦτο ἀπὸ τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ Σεβάστειαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (290), διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ ταπεινώσιν ἐγεινεν Ἐπίσκοπος Πηδαχθός. Πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Φιλομάρχον ὀνόματι ὁμοῦ μὲ τοὺς δέκα μαθητάς του, ὑπέμεινεν ὁ αἰδιδιμος μετ' αὐτῶν πολλὰ βάσανα· τελευταῖον δὲ ὅλοι ἀποκεφαλίσθεντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Ἄδεται δὲ λόγος, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ πιασθῇ ὁ ἅγιος, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ δὲν εὔρε τοὺς μαθητάς του, ἐπειδὴ ἐκρατήθησαν πρὸ αὐτοῦ· ἀπαντήσας δὲ τὴν ἔλαφον, τὴν ὁποίαν ἀνέθρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ εὐλογήσας αὐτὴν ἠύχθη νὰ μὴ θανατωθῶσι τὰ ἐλαφόπουλά της ἀπὸ κυνηγού, ἀλλὰ καθ' ἕναστον χρόνον νὰ φέρῃ κατὰ διαδοχὴν καὶ αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ ἐλάφια ὅσα μέλλει

νὰ γεννήσῃ, ἕνα ἐλαφόπουλόν. Ἐλαβε δὲ τέλος καὶ ἔκθασιν ἢ εὐχὴ τοῦ ἁγίου, καὶ διὰ τοῦτο ἕως τῆς σήμερον γίνεται ἐν πρᾶγμα παράδοξον ὁμοῦ καὶ χαριέστατον, διότι κατ' ἔτος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου, ὅτε γίνεται ἡ ἱερὰ λειτουργία, ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῇ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔρχεται μία ἔλαφος ὁμοῦ μὲ ἐν αὐτῆς ἐλαφόπουλον, καὶ ἐμβαίνουσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀφιερώνει αὐτὸ εἰς τὸν ἅγιον, καὶ οὕτω πάλιν ἐξέρχεται ἔξω. Πιάνοντες δὲ τὸ ἐλαφόπουλον οἱ ἐκεῖ συναχθέντες χριστιανοί, σφάζουσι καὶ τρώγουσιν αὐτὸ εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ Κυπαρίσιον (τὸ ὁποῖον, ὡς λέγουσιν τινες, εἶναι μοναστήριον, καὶ εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία.) (Σημεῖωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Ἀθηνογένους σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἦν πολλὴ μανία.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΑΥΣΤΟΥ.

† » Φαύστῳ ὑπῆρξε σταυρός ἢ σωτηρία,

» Αὐτῷ προσκλωθέντι πίστει χάριν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), πιασθεὶς δὲ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὠμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐκαρφώθη εἰς ἕνα σταυρὸν, καὶ ἐτοξεύθη μὲ βέλη· καρτερήσας δὲ εἰς τὸν σταυρὸν πέντε ἡμέρας παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

* Μνήμη τοῦ μάρτυρος ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος. ¹

* » Πρὸς τὸν τὸ πᾶν βλέποντα δεσπότην βλέπων,
» Ἀντίσχευ, Ἀντίοχε, καὶ τομῆς ἄκρι.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ πόλιν τῆς Σεβαστείας, ἰατρός τὴν τέχνην, περιπατῶν εἰς τὰς πολιτείας καὶ ἰατροῦν τοὺς ἀσθενούντας. Περτερχόμενος λοιπὸν κατὰ τὴν χώραν τῆς Γαλατίας καὶ Καππαδοκίας, καὶ ἰατροῦν πᾶν εἶδος ἀσθενειῶν, ἐπίσθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Ἀδριανόν, καὶ εὐθὺς ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς

¹ Παρὰ τοῖς Μηναιοῖς γράφεται Πηδαχθός. Σ. Ε.

¹ Ὁ Πλάτων οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ὁλόκληρον τοῦ Νοεμβρίου.

Τῷ αὐτῷ μὲν ΙΖ', ὑψήθη τῆς ἀγίας καὶ καλλι-
λιτικού μάρτυρος ΜΑΡΙΝΗΣ.

• Ἐπιπέσει σοι, πῶς ἂν εἶποις, Μαρίνα,

• Σῶν αἱμάτων ἔρευθος, ἀξίφει χεεῖς.

• Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Μαρίναν κτάνε φάτγανον δξύ.

Αὕτη κατήγετο μὲν ἀπὸ χωρίον τῆς Πισσι-
δείας, ἦτο δὲ θυγάτηρ μονογενῆς Αἰδεσίου τι-
νὸς ἱερέως τῶν εἰδώλων, κατὰ τοὺς χρόνους
Κλαυδίου Καίσαρος ἐν ἔτει σό (270), ὅτε δὲ ἔ-
γεινε δώδεκα χρόνων, ἀπέθανεν ἡ μήτηρ της.
Ὅθεν παρεδόθη ἡ ἀγία ἀπὸ τὸν πατέρα της εἰς
μίαν γυναῖκα, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τὴν
ἀξιώσῃ τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως, τὴν ὁ-
ποίαν ἐδιδάσκετο ἀπὸ τινος χριστιανοῦς εὐρι-
σκομένους εἰς τὸ εἰρημένον χωρίον· ὅτε δὲ ἔ-
γεινε δεκαπέντε χρόνων, ἐπόθησεν ἡ ἀγία νὰ
μαρτυρήσῃ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγάπην. Ὅθεν
μαθῶν περὶ αὐτῆς ὁ ἡγεμὼν Ὀλύμβριος, ἔστει-
λε καὶ τὴν συνέλαβε, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς φυλα-
κὴν· ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τινὲς ἡμέραι ἐξέβαλεν
αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ παρέστησεν εἰς τὸ
κρίτήριόν του. Βλέπων δὲ αὐτὴν, ὄλος ἔμεινεν
ἐκστατικὸς διὰ τὴν ὠραιότητά της· ἐρωτηθεῖσα
δὲ ἀπὸ αὐτὸν, πῶς ὀνομάζεται, καὶ ποίαν τύ-
χην καὶ κατάστασιν ἔχει, ἀπεκρίθη ἡ ἀγία· Μα-
ρίνα ὀνομάζομαι, τῆς Πισσιδείας εἶμαι γέννη-

μα καὶ θρέμμα, καὶ τὸ τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἐπικαλοῦμαι ὄνομα. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν
ἔστερξε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξεν ὁ
ἡγεμὼν νὰ ἐξαπλωθῇ κατὰ γῆς καὶ νὰ κατα-
ξοχισθῇ ἀσπλάγχως μὲ ραβδία· τούτου δὲ
γενομένου, ἡ γῆ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸ πολὺ αἷ-
μα τὸ ὁποῖον ἔτρεξεν. Ἐπειτα ἐπρόσταξε νὰ
κρεμασθῇ, καὶ νὰ ξοσχίζετο τὸ σῶμά της εἰς
παλλὴν ὥραν· μετὰ ταῦτα ἔβαλεν αὐτὴν εἰς
τὴν φυλακὴν.

Ἐγεινε δὲ ἐκεῖ σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσα-
λεύθη ἡ φυλακὴ, καὶ ἰδοὺ ἐκβήκεν ἀπὸ ἐν μέ-
ρος τῆς φυλακῆς εἰς δράκων, ὁ ὁποῖος ἔρπων
κατὰ γῆς ἔκαμνε φοβερὸν συρισμὸν, καὶ ἐ-
φάνη ὅτι ἔχυσε φωτίαν περίξ τῆς ἀγίας. Ἐ-
πειδὴ δὲ ἡ ἀγία ἐφοβήθη πολλὰ καὶ ἔγεινε
σύντρομος διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, προσήυχετο
εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν ὁ φοβερός ἐκεῖνος δράκων
μεταβλήθεις, ἐφαίνετο ὡς μαυρὸς τις σκύλος.
Ἡ δὲ μάρτυς ἀρπάσασα τοῦτον ἀπὸ τὰς τρί-
χας καὶ εὐροῦσα ἐκεῖ ἐν σφυρίον ἐρριμμένον,
ἐκτύπησεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν
ράχιν, καὶ τελείως αὐτὸν ἔταπεινωσε. ¹ Μετὰ
ταῦτα ἐφέρθη ἡ ἀγία εἰς δευτέραν ἐξέτασιν,
καὶ μένουσα στερεὰ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν,

ἐπὶ τοῦ Φιλοθέου συνθεθεῖς κανὼν, ὁ τὰς ὑποθέσει: δὴ μόνον
Συνόδων ἀναφέρων.

Ὅθεν ἐγὼ, ἐπειδὴ ὑπόσχομαι ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ Συναξα-
ριστοῦ τούτου νὰ ρυθμίσω τὰ ἀτκατα, διὰ τοῦτο ἀπῆρσα τὸ
ἐνταῦθα Συναξάριον τῆς οἰκουμηνικῆς τετάρτης Συνόδου, ἐν
μὲν, διότι αὐτὸ περιττῶς ἐδῶ γράφεται, καθότι αὐτὸ ἐγράφη
κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ παρόντος μηνός, ὅτε τὸν τόμον τῆς
αὐτῆς Συνόδου ἐκράτησεν ἡ ἀγία Εὐφημία, τοῦτο δὲ, καὶ διότι
εἶναι πάντῃ ἀνάμυστον εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἁγίων καὶ οἰκου-
μηνικῶν ἐξ Συνόδων. Ἐν τῷ τέλει δὲ τοῦ παρόντος Ἰουλίου
προσέθηκα τὸν γλαυρὸν ἐκεῖνον κανὼν τοῦ νέου Γερμανοῦ, ἵνα
ὁ βουλούμενος τοῦτον ψάλλῃ, ἀντὶ τοῦ κανόνος τοῦ Φιλοθέου, ὡς
ἐκεῖνου ἀσυγκρίτως ἀρμωδιότερον, διότι λυπηρὸν μοὶ ἐφάνη
νὰ μὴ μεταδώσω τοῦτον εἰς τὸ κοινόν. (ἔβη εἰς τὸ τέλος τοῦ
παρόντος τόμου. Σ. Ε.) Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἡ μὲν ἀγία καὶ
οἰκουμηνικὴ πρώτη σύνοδος ἐρτάζεται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν
Κυριακὴν τὴν μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, ἡ δὲ δευτέρα κατὰ τὴν
εἰκοστὴν δευτέραν Μαΐου· ἡ τρίτη κατὰ τὴν ἑνάτην, τοῦ
Σεπτεμβρίου· ἡ τετάρτη, κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ παρόν-
τος, ὡς εἴπομεν· ἡ πέμπτη, κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ
παρόντος· ἡ ἕκτη, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμ-
βρίου, καὶ ἡ ἑβδόμη κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου. Ση-
μειῶσαι, ὅτι ἡ Κυριακὴ αὕτη τῶν Πατέρων ψάλλεται ἀπὸ τὴν
δεκάτην τρίτην τοῦ παρόντος ἔως εἰς τὴν δεκάτην ἑνάτην
αὐτοῦ.

¹ Ἐπειδὴ δὲ τινες ἐναντιόνονται λέγοντες, ὅτι τὰ πνεύματα
καὶ οἱ δαίμονες δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πάθωσι κανὸν σωματικὸν
πάθος, ὡς αἰὶα καὶ ἀσώματα, τούτου χάριν ὑποσημειῶ ἐν-
ταῦθα Ἑλληνιστί, ὅσα εὐρίσκονται γεγραμμένα εἰς τὸν κατὰ
πλάτο· Ἑλληνικὸν βίβν τῆς ἀγίας, ἀπερ ἔχουσιν οὕτω· Καὶ θαυ-
μαστὸν οὐδὲν, εἰ πνεῦμα ὦν (ὁ δαίμων δηλ.) κρατεῖται, καὶ
τάλλα πάσχει ὡς ἀνδράπαδον. Τὴν μὲν γὰρ (ἀγίαν Μαρίναν)
τῷ τοῦ κρείττονος ἔρωτι καὶ τῇ ἀποστάσει τῶν γήινων, εἰς αἰ-
ὸν τὰς μεταθεσχηκίαν, εἰκὸς ὄψρον εἰληφέναι παρὰ Θεοῦ το-
σοῦτον δύνασθαι. Ἐκεῖνον δὲ, (τὸν δαίμονα) πεφυκέναι πάσχειν
δεόντως, καὶ τῶν ἀλγεινῶν ἔχειν αἰσθησιν, εἰς ὕλην ἀνοθεν
βρῦσαντα, καὶ σωματικῆς παγύτητος ἐρασθέντα καὶ ἀναπλη-
σθέντα. Ὅτι γὰρ σωματικῶν αἰρούσιν ἡδοναί, καὶ πάθη σωμα-
τικῶν αἰρούσι· καὶ ἀδύνατόν τινα πεφυκέναι θατέρου τῶν ἐναν-
τίων αἰσθησιν ἔχειν, θατέρου δὲ μή. Ἄπας γὰρ τις πρὸς τὰ
τοιαῦτα ἐπίσης ἔχων ὁρᾶται, καὶ οὐκ ἔστιν, ὅπου διακίπτων ὁ
λόγος εὐρίσκεται. Ὅθεν κακεῖνος (ὁ δαίμων δηλ.) ὕλατος γε-
νόμενος, πάσχει πρὶν ἢ τι ἔρασαι κακόν· καὶ ἀπαγορεύει τοῦ
λοιποῦ δι' αὐτοῦ προσεῖναι, ἔργῳ διδάχθεις, ὅσην μὲν παρὰ
Χριστοῦ περιβέβληται δύναμιν, οἱ γνησίως ἠκολουθηκότες αὐ-
τῷ· ὅσην δὲ πάλιν ἐκεῖνος τὴν ἀσθενίαν ἔχει, τραχηλιάσας
κατὰ τοῦ πεπονηκότος, καὶ ἀποστατῆς γενομένου.

• Ἐφῆ δὲ καὶ ὁ Σιναίτης Γρηγόριος περὶ τῶν δαιμόνων, ὡς
ὄντες ποτὲ καὶ αὐτοὶ, καὶ τῆς αἰλίας ἐκεῖνης καὶ λεπτότητος
ἐκπεσόντες, ὕλην τινα παγύτητα ἕκαστος κέκτηται, κατὰ τὴν
ἔξιν ἢ ἐνέργειαν σωματοῦμενος, ἢ ἐνεργῶν πεπονηταί· (κεφ.
ργ'. ἐν τῇ Φιλοκαλία.)

καίεται με ἀνημμένας λαμπάδας καὶ βάλλεται κατακέφαλα ἐντός ἀγγείου γεμάτου ἀπὸ νερόν. Ἀβλαβὴς δὲ φυλαχθεῖσα, εἴλκυσε ἐν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς ἀπίστους, οἱ ὅποιοι ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως· ὅθεν θυμωθεὶς ὁ ἡγεμῶν, ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν αὐτῆς κεφαλὴν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις εἰς τὸν ἅγιον Μηνᾶν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. ¹)

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΠΕΡΑΤΟΥ καὶ ΒΗΡΟΝΙΚΗΣ.

- » Σὺν αἵμασι, Σπεράτε, τοῖς ἐξ αὐχένος,
- » Αἷμα τραχήλου μινύει Βηρονίκη.
- Ὁ ἅγιος **ΕΥΦΡΑΣΙΟΣ** ἐπίσκοπος Ἰωνοπόδως ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.
- » Εὐφράνας, Εὐφράσιε, τοῖς ἔργοις Λόγον,
- » Χείρων πορεύου τὴν πρὸς οὐρανὸν τρίβον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΗ΄**, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ**.

- » Αἰμιλιανὸς ἀνθρώκων βληθεὶς μέσον,
- » Ὦν Ἡσαΐας εἶδεν ἀνθρακὰ βλέπει.
- » Ὀγδοάτῃ δεκάτῃ καύσαν πυρὶ Αἰμιλιανόν.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὸ Δορόστολον, ἡ ὁποία εἶναι πόλις τῆς ἐν τῇ Θράκῃ Μοισίας καὶ ἦτο δοῦλος ἐνός Ἑλληνοῦ κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, καὶ Καπετολίνου Βικαρίου ἐν ἔτει τξά (361), ἐσέβετο δὲ καὶ ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστόν, τὰ δὲ εἰδῶλα ἀπεστρέφετο. Ὅθεν ἐμβὰς μίαν φορὰν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδῶλων, συνέτριψεν ὅλα τὰ εἰδῶλα με σφυρίον τὸ ὅποιον ἔφερεν εἰς χεῖράς του. Ἐπειδὴ δὲ ἐσύροντο πολλοὶ εἰς καταδίκην διὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐδέροντο, ἐπειδὴ δὲν ἦτο

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίαν λόγον Ἑλληνικὸν ἔχει Γρηγόριος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Κύπριος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἄρα, ἧς ὁ Χριστὸς κεφαλὴ» σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων σώζεται ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐδὲν ὡς ἡδύνη καὶ καθιλαρύνει ψυχὴν.» Ἐν δὲ τῇ ῥηθείᾳ Λαύρᾳ καὶ ἄλλο μαρτύριον αὐτῆς σώζεται, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἡ τῆς ἐπιστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χάρμη.»

φανερὸς ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας· ὁ ἅγιος ὑπῆγε μόνος καὶ ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν, ὅτι αὐτὸς τοῦτο ἐποίησεν. Ὅθεν πιασθεὶς καὶ ἐλέγξας τὴν ἀγνωσίαν τοῦ Βικαρίου, διότι εἶχε τὴν ἐλπίδα του εἰς τὰ μάτατα εἰδῶλα, ἐδάρῃ ἀσπλάγγχνως με βούνευρα· ἔπειτα δὲ ἐρρίσθη εἰς τὴν φωτίαν, καὶ ἀκαυστος διαμείνας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀμάραντον στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῇ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ τῷ εὕρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Ἰάβδος. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΠΑΥΛΟΥ, ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΗΣ, καὶ ΘΕΗΣ.**

Εἰς τὸν Παῦλον.

- » Αἰγυπτιάζεις, Παῦλε, γλώττη τοῦ γένους,
- » Οὐ μὴνγε πιστεῖ· τοιγαροῦν κτείνῃ ζῆφι.

Εἰς τὴν Οὐαλεντίναν καὶ Θεήν.

- » Οὐαλεντίναν, καὶ Θεὴν ἡρτημένας,
- » Ἐχθροὶ Θεοῦ ξαίνουσιν, ὡς ἐχθρὰς πλάνης.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, καὶ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Φερθέντες δὲ εἰς τὴν πόλιν Διοκαισάρειαν, παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Φιρμιλιανόν, καὶ ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐκάθησαν εἰς τοὺς δεξιούς πόδας, καὶ ἐτυφλώθησαν εἰς τὰ δεξιὰ ὀμμάτια. Ἡ μὲν ἁγία Οὐαλεντίναν καὶ ἡ Θεὴ κρεμασθεῖσαι ἐπάνω εἰς ξύλον, ἐξέστησαν καὶ ἐθανατώθησαν με φωτίαν καὶ σίδηρον. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος βασανισθεὶς πρότερον, κηχθήθη με μεγάλην φωνὴν διὰ τοὺς χριστιανούς, διὰ τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τοὺς Σαμαρείτας, καὶ διὰ τὴν παύσῃ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, τότε ὡστε ἐκίνησεν ὅλους τοὺς παρεστῶτας εἰς σπλάγγχνος καὶ συμπάθειαν, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη· ὅθεν ἔλαβον ὁμοῦ καὶ οἱ τρεῖς τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΥΑΚΙΝΘΟΥ τῷ ἐν Ἀμάστριδι.

¹ Περὶ τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ τούτου γράφει ὁ Θεοδώριτος ἐν βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλ. ἔκτῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ταῦτα «Ἐν Δοροστόλῳ, πόλις δὲ αὕτη τῆς Θράκης ἐπίσκοπος Αἰμιλιανὸς ὁ νικηφόρος ἀγωνιστῆς διὰ Καπετολίνου τοῦ τῆς Θράκης ἀπάσης ἀρχοντος παρεδόθη πυρᾷ.» Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τούτου Ἑλληνοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Ἰουλιανοῦ.»

- » Ὡς δεσφάδιον ὑακίνθου, Λόγε,
- Δέξαι τὸν Ἰάκινθον αὐτοῖς καλάμοις.

• Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς Θεοκλήτον καὶ Θεοσίλλην καλουμένους, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείδου, ὅστις ἐπεσκόπευεν εἰς τὴν Ἀμάστριδα τὴν παραθαλασσίαν, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν. Ἐλαβε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος τὸ ὄνομα Ἰάκινθος, ἀπὸ ἐπιφάνειαν θείου Ἀγγέλου· ὅτε δὲ ἔγεινε τριῶν χρόνων, ἀνέστησεν ἓνα νεκρὸν παιδίον μὲ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Ὅσω δὲ ἤϋξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, τόσον ἤϋξανε καὶ κατὰ τὴν πνευματικὴν ἡλικίαν τῆς ἀρετῆς καὶ ἐποίησε πολλὰ θαύματα ὁ μακάριος, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ γηρατεῖον. Βλέπων δὲ τοὺς εἰδωλόλατρες Ἕλληνας ὅτι ἐπροσκύνουν ἐν δένδρον τῆς καλουμένης Πτελαίας, τὸ ὅποιον ἦτο τυπημένον καὶ κούφιον, ζήλω θεῖω κινήθεις ὁ ἀοιδίμος, ὑπῆγε καὶ ἔκοψεν αὐτό· ὅθεν πιασθεὶς ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Καστρίνσιον ὀνόματι καὶ εἰς τοὺς ἀρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἐδάρη δυνατά. Εἶτα ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά του, καὶ μετὰ ταῦτα δέσαντες αὐτὸν μὲ σχοινία, τὸν ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ τὸν ἐπλήγωσαν μὲ δέξα καλάμια ὑστερον ἔβαλον αὐτὸν εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Λέγεται δὲ ὅτι εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ γίνεται ἐν τοιοῦτον θαυμάσιον. Ὁ τάφος τοῦ ἁγίου εἶναι ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν, ὅπου εὐρίσκεται τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον· ὅταν λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ συναχθῶσιν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς του, καὶ ἀρχίσωσι νὰ ψάλλωσι, τότε ἀναθρῦει ἀποκάτω τοῦ τάφου χῶμα, τὸ ὅποιον συναζων ὁ ἐπίσκοπος εἰς ἐν ἁγγεῖον ἱερὸν, διαμοιράζει αὐτὸ εἰς τοὺς χριστιανούς, καὶ δι' αὐτοῦ ἰατρεύονται τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

• Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ** ἐν πυρωατωθέντι κραβάτῳ ἀπλωθεὶς τελειοῦται.

- » Ἀνακλιθεὶς Μάρκελλος εἰς πυρὸς κλίνην,
- Ἵπνωσεν ὕπνον τὸν μακάριον πάνυ.

• Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΔΑΣΙΟΣ** καὶ **ΜΑΡΩΝ** ζήφει τελειοῦνται.

- » Ἡ τῆς κεφαλῆς ἐκτομὴ τοῦ Δασίου,
- Τέλους ὁμοίου σοὶ, Μάρων, δαδουχία.

• Ὁ ὁσιος **ΠΑΜΒΩ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

¹ Τούτου τοῦ ὁσίου Παμβῶ τὸν βίον δεῖ εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ἦνωχλήθη δὲ ποτε ὁ ὁσιος ὄντος ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς βλα-

- Ἐαυτὸν ἐσταύρωσε Παμβῶ τῷ βίῳ,
- Καὶ σοὶ παρέστη, Σῶτερ, ἐσταυρωμένε.

• *Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ΣΤΕΦΑΝΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐξ Ἀμασσίας, καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ Μητροπολίτου Χαλκηδόνος.*

- † » Λυθέντες ἐκ γῆς οἱ δύο ἐπίσκοποι,
- Πᾶρρυσιν ἤδη τῷ νόων ἐπισκόπῳ.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Καλλιστράτου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΙΟΥ.

- » Γεῦη τελευτῆς καὶ σὺ, πριμμάκαρ Διε,
- Ἐνδοξε κλῆσιν, ἀλλὰ καὶ πράξιν πλέον.
- Ἄμφ' ἐνάτην δεκάτην τε περίκλυτος ἔκθανε Διος.

• Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν ἔτει τοῦ (379), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας· μεταχειρισθεὶς δὲ πολλὴν ἀσκησιν, καὶ φθάσας εἰς μεγάλην αὔξησιν ἀρετῆς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, παρακινήθεις εἰς τοῦτο διὰ θείας ἀποκαλύψεως. Φθάσας δὲ εἰς τὸν τόπον, εἰς τὸν ὅποιον εὐρίσκεται τὸ μοναστήριον, τὸ ὅποιον αὐτὸς ἐκτίσεν, ἐκαθάρισεν αὐτὸν, καὶ ἔπειτα ἔπηξεν ἐκεῖ τὸ ξηρὸν καὶ ἀνικημον ραβδίον του, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐρριζώθη μὲ τὴν ἐπίκλησιν τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ δένδρον μέγα ἔγεινε, τὸ ὅποιον ἕως τῆς σήμερον δίδει τοὺς καρπούς του τελείους. Τούτου τοῦ ὁσίου τὴν

σημίας καὶ παρεκάλει ὑπὲρ τούτου τὸν Θεόν· ἤκουσε δὲ φωνὴν ἀνωθεν λέγουσιν αὐτῷ «Παμβῶ Παμβῶ, μὴ ἀθύμει ἐπὶ ἄλλοτριᾷ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ περὶ τῶν σῶν φρόντισον πράξεων, τὰς δὲ τοῦ πονηροῦ βλαστημίας ἐπ' αὐτὸν καταλίπε. Καὶ ἡμεῖς οὖν ἀδελφοὶ καταφρονήσωμεν τοῦ λογισμοῦ τῆς βλασφημίας ὡς σατανικοῦ, καὶ ἄλλοτρίου ἡμῶν· καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐξουθενώσεως, δυνασόμεθα ἀπαλλαγῆναι αὐτοῦ, Θεοῦ χάριτι· οὐ γὰρ ἄλλως τούτου περιγενέσθαι ἰσχύσομεν.» (σελ. 722 τοῦ Εὐεργετινοῦ.) Ὁ αὐτὸς δὲ Εὐεργετινὸς λέγει· (σελ. 312.) ὅτι ἡ μέγας ὄντος Παμβῶ τρεῖς χρόνους παρεκάλει τὸν Θεὸν λέγων, μὴ με δοξάσης εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν διὰ τὴν ταπεινώσιν του ταύτην, τόσον ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ Θεός, ὥστε δὲν ἐδύνατο τις νὰ ἴδῃ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὴν δοξάν καὶ λαμπρότητα ἣν εἶχε. Τὸ αὐτὸ δὲ χάρισμα εἶχε καὶ ὁ Ἀββᾶς Σισώης, καὶ ὁ Σιλουανός.

φήμην ἀκούσας καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὑπῆγεν ὁ ἴδιος εἰς αὐτόν, ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κρυφθῆ τελείως ἡ τόση μεγάλη αὐτοῦ ἀρετὴ· θαυμάσας δὲ αὐτὸν τῷ ἔδωκεν ἀρκετὰ χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐσύστησεν ὁ ὄσιος τὸ μοναστήριον. Τοῦτον τὸν ὄσιον βιάσας πολλὰ ὁ μακάριος Ἀττικὸς ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἱερέα. Πολλὰ δὲ θαύματα ἐνήργησεν ὁ αἰδιμὸς μὲ τὴν δύναμιν καὶ ἐπίκλησιν τοῦ Χριστοῦ, διότι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς ἐξέβαλεν ὕδωρ καθὼς καὶ ὁ μέγας Μωσῆς, καὶ τὸν εἰς τὸ ὕδωρ αὐτὸ πνιγέντα, ἀνέστησεν. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ ὁ ὄσιος, ἐκοίτετο ἄπνους καὶ ἀκίνητος· ὄσοι δὲ παρίσταντο εἰς αὐτόν, ἔκλαιον καὶ ὠδύροντο, καὶ ἠτοιμάζον τὰ πρὸς ταφὴν ἐπιτήδεια, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἀττικὸς, καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος. Ἐν ᾧ δὲ καιρῷ ταῦτα ἐγίνοντο, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐσηκώθη ὡς ἀπὸ ὕπνου ὁ ὄσιος, καὶ εἶπεν ὅτι ἐχάρισεν εἰς αὐτόν ὁ Κύριος προσθήκην ζωῆς χρόνους δεκαπέντε. Ὁθεν ἀφ' οὗ διήνυσεν καὶ τοὺς προστεθέντας αὐτοῦ χρόνους, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΚΡΙΝΗΣ ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

- * » Μικρὸν τι μικρὸν μακρύνουσα, Μακρίνα,
- » Κόσμου, σεαυτὴν ἠγγίσας τῷ Κυρίῳ.

† Αὕτη ἡ ἁγία οὖσα στολισμένη μὲ κάλλος σώματος καὶ μὲ γνώμην ἀγαθὴν, συνεζεύχθη μὲ ἄνδρα· ἀλλ' ἐνῶ ὁ γάμος ἦτο ἀκόμη εἰς τοὺς ἀρραβῶνας, ἀπέθανεν ὁ ταύτην ἀρραβωνισθεὶς, συναζῶν τὰ κοινὰ δασίματα. Ὁθεν ἡ μακαρία Μακρίνα, ἂν καὶ ἐζήτουν αὐτὴν πολλοὶ διὰ τὴν λάβωσιν γυναῖκα, αὕτη ὅμως δὲν ἠθέλησεν· ἀλλ' ἐπροτίμησε τὴν χηρείαν, καὶ τὰς τῆς χηρείας δυσκολίας, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τὰ τοῦ γάμου χαροποιὰ καὶ τὰς ἡδονάς. Χωρίσασα λοιπὸν τὸν ἑαυτὸν τῆς ἀπὸ πᾶσαν κοσμικὴν συναναστροφὴν, εὐρίσκετο μὲ τὴν μητέρα τῆς, καταγινομένη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ εἰς τάξιν δευτέρας μητρὸς τρέφουσα καὶ παιδεύουσα τοὺς μεταγενεστεροὺς ἀπὸ αὐτὴν ἀδελφοὺς τῆς· διότι δέκα ὄντων ὄλων τῶν τέκνων τῶν γονέων τῆς, αὕτη ἦτο πρώτη κατὰ τὴν γέννησιν. Ὅσιως δὲ καὶ ἀσκητικῶς διανύσασα τὴν ζωὴν τῆς, καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Νύσσης συμφιλοσοφήσασα περὶ ψυχῆς εἰς αὐτὰς τὰς τελευταίας τῆς ἀναπνοάς, ἀπῆλθε πρὸς

Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς· ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, τὸν ὁποῖον συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς ἁγίας θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸ μὲν εἶδος τοῦ βιβλίου» μετέφρασε δὲ ἡ ἐμὴ ἀναξιότης.)

* *Οἱ ἅγιοι τέσσαρες¹ συνασκηταὶ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.*

- * » Ἀνδρῶν μοναστῶν τετράριθμος ἀκρότης,
- » Τοῖς τετραμόρφοις συμπαρίσταται νόοις.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩ-
ΡΟΥ τοῦ κατὰ τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα ἀσκήσαντος, ἔπειτα γεγοτότος Ἀρχιεπισκόπου Ἐδέσσης.²*

- † » Δῶρον Θεὸς σε, Θεόδωρε τρισμακάρε
- » Πόλει δέδωκε τῆς Ἐδέσσης ὡς μέγα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', ἡ ὡς εἰς οὐρανὸν πυρφόρος ἀνάβασις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΗΛΙΟΥ τοῦ Θεοβίτου.³

- » Ἐπέσχεν ὄμβρον πῦρ τρίτον φέρων κάτω,
- » Σχίζει δὲ βεῖθρον Ἡλίας τρέχων ἄνω.
- » Δίφρω ἀνησπάγῃς περὶ εἰκάδα, Ἡλία ἱππεῦ.

† Οὗτος ἦτο υἱὸς Σωβάκ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Θεσβὴν ἐκ τῆς γῆς τῶν Ἀράβων καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἀαρῶν· ἑκατοῖκει δὲ εἰς τὴν Γαλααδ, ἡ δὲ Θεσβὴ ἦτο δεδομένη εἰς τοὺς ἱερεῖς. Ὅτε δὲ ἐγέννησεν αὐτόν ἡ μήτηρ του, εἶδεν ὄπτασίαν τοιαύτην ὁ πατὴρ του Σωβάκ· εἶδε δηλαδὴ ὅτι ἄνδρες λευκοφόροι τὸν ὠνόμαζον Ἡλίαν, (ὅπερ δηλοῖ Θεὸς ἡ θεῖος, παραγόμενον ἐκ τοῦ Ἡλί, τὸ ὁποῖον σημαίνει Ἑβραϊστὶ, Θεός,) καὶ ὅτι τὸν ἐσπαργάνονον μὲ πῦρ, καὶ ἔδιδον εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ φλόγα πυρός. ⁴ Ὁ-

¹ Ἐν ἄλλοις δὲ οὗτοι γράφονται τεσσαράκοντα.

² Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ὁ Ἐπίσκοπος Ἐμείσσης Βασιλείος, καὶ ὅρα τούτον μεταγλωττισμένον εἰς τὴν Καλοκαιρινὴν· σώζεται δὲ ὁ Ἑλληνικὸς αὐτοῦ βίος ἐν τῇ τῶν Ἰθῆρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ.»

³ Σημειώσαι, ὅτι ἀνεπληρώσαμεν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ διὰ τοὺς βουλομένους εορτάζειν πληρέστατα τὴν αὐτοῦ πυρφόρον ἀνάβασιν. Τὴν δὲ ἀναπλήρωσιν ταύτην ὅρα ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἰουλίου τετυπωμένην. (Μετατέθη ἐν ἐταίμῳ παρόντος δευτέρου τόμου. Σ. Ε.)

⁴ Ἡ παλαιὰ Γραφὴ δὲν ἀναφέρει τι περὶ τῆς πυρῆος αὐτοῦ.

θεν ἐλθὼν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐφανέρωσε τὴν ὀπτασίαν ταύτην εἰς τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες εἶπον εἰς αὐτὸν διὰ χρηματισμοῦ προφητικοῦ καὶ ἀποκαλύψεως ταῦτα. Μὴ φοβηθῆς, ὦ ἄνθρωπε, ὅτι ἡ κατοίκησις τοῦ παιδίου θέλει εἶναι φῶς, καὶ ὁ λόγος του μέλλει νὰ ᾖναι ἀπόφασις, καὶ ἡ ζωὴ του μέλλει νὰ ᾖναι κατὰ Κύριον, καὶ ὁ ζῆλος του θέλει φανῆ εὐάρεστος εἰς τὸν Θεόν, καὶ θὰ κρίνῃ τὸν Ἰσραὴλ με μάχαιραν καὶ πῦρ. Οὗτος λοιπὸν ἐπροφήτευσεν χρόνους εἰκοσιπέντε, καὶ ἦτο πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους ὀκτακοσίους δεκαεξί. Οὗτος εἶναι ὁ Ἡλίας ἐκεῖνος, ὅστις ἐκατέβασε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τρεῖς φορές· οὗτος μετὰ τὴν γλώσσάν του ἐμπόδισε τὴν βροχὴν καὶ δὲν ἐβρεξεν ὁ οὐρανὸς τρεῖς ἡμισυ χρόνους. Οὗτος ἀνέστησε τὸν νεκρὸν υἱὸν τῆς Σαρεφθίας χήρας· οὗτος κατέκαυσε τὰς δύο πεντηκοντάδας τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ὀχοζίας. Οὗτος εἰς τὸ ὄρος τὸ Χωρῆβ εἶδε τὸν Θεόν, καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἴδῃ ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐσχίσε· καὶ ἀνελήφθη με ἄμαξαν πυρίνην ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. Οὗτος καὶ εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν παρεστάθη πλησίον τοῦ μεταμορφουμένου Χριστοῦ ὁμοῦ μετὰ τὸν Προφήτην Μωϋσῆν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεβάσμιον αὐτοῦ ναὸν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ Πετρίον, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐπονομαζομένην Νέαν. ¹

της τροφῆς καὶ σπαργανώσεως. Ἴσως ἄλλοθεν ταῦτα ἐλήφθησαν. Σ. Ε.

¹ Σημείωσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Ἡλίας ὕστερον ἀπὸ ὀκτὼ ἢ δέκα χρόνους τῆς αὐτοῦ ἀναλήψεως ἀπέστειλε γράμματα ἀπειλητικὰ (ἴσως δι' Ἀγγέλου θεοῦ) πρὸς Ἰωρὰμ βασιλέα Ἰουδα τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπειδὴ ἀφῆκε τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, θὰ ἀσθενήσῃ καὶ θὰ ἀποθάνῃ, ὃ καὶ ἐγένετο. Διότι ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸ κα' κεφάλαιον τοῦ β' τῶν Παραλειπομένων στίχον 42 ταῦτα· «Καὶ ἦλθεν αὐτῷ (τῷ Ἰωρὰμ δηλ.) ἐν γραφῇ πρὸς Ἡλιοῦ τοῦ προφήτου, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος Θεὸς Δαβὶδ τοῦ πατρός σου,» καὶ τὰ ἐξῆς· «Ὁ δὲ Σειρὸς λέγει περὶ αὐτοῦ· «Καὶ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπρὰ ἐκαίετο. . . ὡς ἐδοξάσθη Ἡλίας ἐν τοῖς θυμασίαις σου! καὶ τίς θμοῖός σοι καυχᾶσθαι; ὃ ἐγείρων νεκρὸν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ἔδου ἐν λόγῳ ὑψίστου· ὃ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν· ὃ ἀκούων ἐν Σινῶ ἐλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρῆβ κρίματα ἐκδικήσεως· ὃ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν· ὃ ἀναληφθεὶς ἐν λαλαπί πυρὸς ἐν ἄρμασιν ἑπτῶν πυρίνων. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν ἀγάπῃσει κεκοσμημένοι· καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωὴν ζήσόμεθα. (Σειρ. μὴ' 1.)

Σημείωσαι, ὅτι δὴα λόγους συνέγραψεν ὁ Χρυσορρήμων εἰς τὸν προφήτην τοῦτον Ἡλίαν, περιεχομένους ἐν τῷ η' τόμῳ

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τοῦ Στουδίου τοῦ τιμίου Προδρόμου·

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ τοῦ διὰ Χριστοῦ σαλοῦ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ.

Εἰς τὸν Συμεών.

- * » Ἐμφρων σὺ μωρὸς, ὃς βίον παίζων, Πάτερ,
- » Ὄφιν φρόνιμον λαυθάνεις τέλους ἄχρι.

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

- † » Ἐρημον εἴλου, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
- » Δι' ἧς ἔρημα εἰργάσω σαρκὸς πάθη.
- * » Ψευδαέφρων περιφρων Συμεὼν θάνεν εἰκάδι πρώτῃ.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἐδεσσαν τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Συρίαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ νέου, ἐν ἔτει φηί (518), ἐλθόντες δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εἶδον καὶ προσεκύνησαν τὴν ὑψωσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ πλέον εἰς τὴν πατρίδα των δὲν ἐγύρισαν· ἀλλὰ φθάσαντες εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ὁσίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου, ἐδέχθησαν εὐμενῶς ἀπὸ τὸν τότε Θεοφόρον ἡγούμενον, Νίκωνα ὀνόματι. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔλαβον τὸ ἅγιον σχῆμα τῶν μοναχῶν, πρὸ ταῦ δὲ ἀκόμη νὰ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι, τὰς ὁποίας εἶναι συνήθεια νὰ φυλάττωσιν οἱ νεόκυροι μοναχοὶ, μένοντες εἰς τὸ μοναστήριον, αὐτοὶ ἐξῆλθον τοῦ μοναστηρίου καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν ἔρημον,

τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως, ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη· «Πρότερον μὲν τῶν Ἰουδαίων ὁ δῆμος.» τοῦ δὲ ἐτέρου, αὕτη, «Ὁ μακάριος καὶ μέγας προφήτης.» ἔχει καὶ τρίτον λόγον ὁ αὐτὸς εἰς τὸν Πέτρον καὶ Ἡλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὀλίγοι ἡμῖν σήμερον οἱ παραχρυσόμενοι.» ἐπλεξε δὲ καὶ ἐγκώμιον ἀπλῶν εἰς αὐτὸν Μακάριος ὁ Κωφός. «Ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Θεσσαυρόν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Λούρα καὶ τῇ τῶν Ἰσῆρων ἱερᾷ μονῇ σὺζέται ὀπομνημα Ἑλληνικὸν εἰς τὸν Ἡλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Τὸ μὲν λόγους ἐγκωμίων, καὶ συγγραφαῖς ἑπαίνων· ἐγκώμιον ἔχει εἰς αὐτόν καὶ Θεοφάνης ὁ Πρωτόθρονος, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἀγῶνων λόγου καιρός.» (σώζεται ἐν τῷ τοῦ Παντοκράτορος) εὐρίσκειται δὲ καὶ ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἡλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἄρτι μὲν αἱ δύο δεκά τοῦ Ἰσραὴλ φυλαί· ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς τοῦ Βασιτοπαιδίου. Ἀλλὰ καὶ Ἐφραίμ ὁ Σύρος λόγον ἔχει εἰς τὸν Ἡλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἠσυλίαν δότε μοι.» (σώζεται ἐν τῷ γ' τόμῳ τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

διήλθον ἐκεῖ τεσσαράκοντα χρόνους, πᾶσαν ἀσκησιν καὶ σκληραγωγίαν μεταχειριζόμενοι. Ἐπειτα ὁ μὲν Ἰωάννης ἔμεινεν εἰς τὴν ἔρημον μέχρι τέλους, ὁ δὲ Συμεὼν ἐπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσας τὸν ζωηφόρον Τάφον τοῦ Κυρίου, προσηυχήθη διὰ νὰ μὴ καταλάβωσιν οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωποι τὴν κρυπτὴν ἐργασίαν τῆς σαλότητος, τὴν ὁποίαν ἐμελέτα νὰ μεταχειρισθῆ, ἕως οὗ εὐρίσκετο εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν Ἐμεσαν, τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Ἐμσα, ἐσχηματίσθη ὅτι εἶναι μωρὸς καὶ σαλὸς, καὶ πολλὰ θαύματα ἐν τῇ φαινομένη ταύτῃ μωρίᾳ ἐποίησε. Τὰ ὅποια, ὅτε μὲν ἐγίνοντο παρ' αὐτοῦ, τὰ ἐγνώριζον μόνοι οἱ συνετώτεροι καὶ ὀξύτεροι εἰς τὸν νοῦν, ἀφ' οὗ δὲ ὁ αἰοίδιμος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἐγνωρίσθησαν εἰς ὅλους· διότι ἄλλος μὲν ἐδιηγείτο ἐν θαῦμα, τὸ ὅποion ἤξευρε τοῦ ὀσίου, ἄλλος δὲ ἄλλο, τὰ ὅποια ἐφανέρωσαν πρὸς κοινὴν πάντων ὠφέλειαν καὶ διδασκαλίαν.

Ἄν δὲ καὶ τὰ ἄλλα θαύματα ὅσα ἐτέλεσεν ὁ ὀσιος δὲν ἀναφέρομεν ἐδῶ, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ, ὁμῶς ἐν ὑστερινόν αὐτοῦ θαῦμα εἶναι ἀνάγκη νὰ διηγηθῶμεν. Ὅτε ἐκοιμήθη ὁ ὀσιος, ἐσήκωσαν τὸ λείψανόν του δύο ἄνθρωποι, ὑστερημένον παντὸς εἶδους σπογγίσματος, καὶ ἐπιμελείας, καὶ ψαλμωδίας, καὶ θυμιάματος, καὶ ἔφερον αὐτὸ εἰς ἐν κοιμητήριον διὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσωσι. Ἐνῶ δὲ διέβαινον ἀπὸ τὴν οἰκίαν ἐνὸς Ἑβραίου, τότε τὸ τοῦ ὀσίου λείψανον ἐφάνη ὅτι ἐδορυφορεῖτο ἀπὸ τόσας πολλὰς δοξολογίας, καὶ ἀπὸ τόσον πληθὸς ἀνθρώπων, οἵτινες ἐψάλλον μελωδίας γλυκυτάτας, ὥστε ὁ Ἑβραῖος ἀκούων ταύτας, ἔσκυψεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν του νὰ ἰδῆ, βλέπων δὲ μόνους τοὺς δύο πενιχροὺς ἐκεῖνους ἀνθρώπους, οἵτινες ἐσήκωνον τὸ ἅγιον λείψανον, παρεκινήθη νὰ εἰπῆ ταῦτα, Μακάριος εἶσαι σαλὲ, διότι σὺ μὴ ἔχων ἀνθρώπους νὰ σοὶ ψάλλωσιν, ἔχεις τοὺς Ἀγγέλους καὶ σὲ τιμοῦν μετὰς Ἀγγελικὰς ὑμνωδίας των. Ὅθεν καταβάς ἀπὸ τὴν οἰκίαν του ὑπῆγε καὶ ἐκήδευσε τὸ σῶμα τοῦ ὀσίου μετὰς ἰδίας του χεῖρας. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἡμέραι τινές, ἦλθεν Ἰωάννης ὁ συνασκητὴς του καὶ εὗρεν αὐτὸν πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἐλληνικὸς αὐτῶν βίος σώζεται ἐν τῇ Ἀζύρα καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τὸ διδασκαλικὸν πρὸς ἀλλήλους σπεύδοντες.»)

• Οἱ ἅγιοι τ ρ ε ῖ ς μάρτυρες οἱ ἐν Μελιτινῇ, κατὰ πετρῶν συρόμενοι τελειοῦνται.

• » Δύσουςι φωνὴν ἐκ μίσου πετρῶν ἅμα
• Τὸ τῆς Γραφῆς· τρεῖς θνήσκοντες, σεσυρμένοι.
Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΙΟΥΣΤΟΣ** καὶ **ΜΑΤΘΑΙΟΣ** ξίφει τελειοῦνται.

• » Εἴφει τραχίλους ἄνδρες ἐκδόντες δῶα,
• Κοινοῦ τέλους λάβωσι κοινὰ καὶ στέφν.

• Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΥΓΕΝΙΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

• » Γενναιότητος εὐγε τῆς Εὐγενίου!
• Ὁ· εὐγενῶς στὰς πλήττεται κατ' αὐχένος.

• Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΘΕΟΔΩΡΟΥ** καὶ **ΓΕΩΡΓΙΟΥ**.

† » Ὁ Θεόδωρος καὶ Γεώργιος μέγα,
• Τρόπκιον ἦσαν ἐξ ἄθλων κατὰ πλάνης.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΘΕΟΦΙΛΟΥ**, **ΤΡΟΦΙΜΟΥ**, καὶ ἑτέρων δεκατριῶν.

† » Ὁ Θεόφιλος καὶ Τρόφιμος ἐν πόλῃ
• Τροφὴν ἐφεύρον καὶ Θεοῦ τὴν φιλίαν.

Εἰς τὸν Τρόφιμον.

• » Τρισκίδεκα Τρόφιμος ἄνδρας συντρόφους
• Ἐχων συνάθλους, τέμνεται τούτοις ἅμα.

• Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει τῆ (308), καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν, ἐξεσχίσθησαν εἰς τὸ σῶμα καὶ ἐλιθοβολήθησαν. Ἐπειτα ἐσύντριψαν τὰ σκέλη των, καὶ εἰς τὸ πῦρ τοὺς ἔρριψαν. Ἀβλαθεῖς δὲ φυλαχθέντες, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ αἰοίδιμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου ἐν τῷ Ἑπτασκάλῳ, καὶ ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου πλησίον τοῦ Ξηρολόφου, καὶ ἡ σύναξις τῆς ὑπερηρίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Ἀρματίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τῆς ἁγίας Μυροφόρου καὶ ἰσαποστόλου **ΜΑΡΙΑΣ** τῆς Μαγδαληνῆς

• Ἀφ' αἰ· οὐλοῖς ἄπτεταί σου, Χριστέ μου,

• Μὴ μου, πρὸς ἡν ἔφησας, ἄπτου, Μαρία.

• Δευτερίῃ Μαρτῆ μῦσεν εἰκάδι Μαγδαληνῆ.

Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὰ Μάγδαλα, τὰ ὅποια

εὐρίσκονται εἰς τὰ ὀρθόθεια τῆς Συρίας· προσελθούσα δὲ τῷ Χριστῷ, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ ἐνοχλουμένη ἀπὸ ἑπτὰ δαιμόνια, ἠλευθερώθη ἀπὸ αὐτὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ. Αὕτη λοιπὸν ἀκολουθοῦσα τῷ Χριστῷ καὶ ὑπηρετοῦσα ἕως τοῦ πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἔγεινε καὶ Μυροφόρος καὶ εὐαγγελίστρια, καὶ πρώτη αὕτη ἀπὸ τὰς ἄλλας μυροφόρους εἶδε τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ὁμοῦ μὲ τὴν ἄλλην Μαρίαν, ἣτοι τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, ὅτε ὄψε Σαββάτου, (ἦτοι μετὰ τὸ Σάββατον), εἶδε τὸν Ἄγγελον, καθὼς γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος. Ὅτε δὲ ὑπῆγε πρῶτὴ εἰς τὸ μνήμα, εἶδε δύο Ἄγγελους ἐν λευκοῖς καθεζομένους· καὶ πάλιν εἶδε τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, καὶ θέλουσα νὰ πιάσῃ τοὺς πόδας του, ἤκουσε παρ' αὐτοῦ «Μὴ μου ἅπτου» καθὼς ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.¹

Αὕτη ἡ Μυροφόρος μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐφεσον, καὶ εὔρε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, καὶ ἐκεῖ κοιμηθεῖσα ὁσίως, ἐνεταφιάσθη πλησίον εἰς τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐκοιμήθησαν ὕστερον οἱ ἑπτὰ παῖδες οἱ ἐν Ἐφέσῳ. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι πολλοὶ ἐπὶ αἰοδίου βασιλείως Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ἐν ἔτει ωγ' (890), ἀνεκοιμήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ἅγιον αὐτῆς λειψάνον, καὶ ἀπεθησαυρίσθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Λαζάρου, τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, εἰς τὸ ὁποῖον τελεῖται

καὶ ἡ σύναξις αὐτῆς καὶ ἑορτή. Καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ Κουράτορος, ὅστις εἶναι πλησίον τοῦ Ταύρου. (ὄρα καὶ εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Μαΐου, ὅτε ἰδιαιτέρως τελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας ταύτης Μαγδαληνῆς, καὶ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Λαζάρου.) Ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ.»

—
* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ.

* » Κἂν ἀγνοῶμεν πάντες ἡμεῖς, Μαρκέλλα,
» Ἀθλήσεως σῆς, Χριστὸς οἶδε τὸν τρόπον.

* Αὕτη ἡ ἁγία Μαρκέλλα ἐφαίνετο ὅτι εἶναι ἀγνωστος ποία εἶναι καὶ ποῦ ἐμαρτύρησεν, ἐπειδὴ δὲν ἐσώζετο κἀνὲν ὑπόμνημα καὶ ἱστορία διαλαμβάνουσα περὶ αὐτῆς· ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Χίου ἐκ παλαιῶν χρόνων ἔκτισαν ναὸν σεβάσμιον εἰς τὸ ὄνομά της, καὶ ἔχουσι μέγαν σέβας καὶ εὐλάβειαν εἰς αὐτήν.¹ ὁθεν ἀκολουθῶς καὶ θαύματα πολλὰ ἐνεργοῦνται εἰς τὴν Χίον διὰ τῆς ἁγίας ταύτης καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Ἐν δὲ θαῦμα ἀπὸ τὰ πολλὰ γίνεται καὶ ἕως τὴν σήμερον, διότι ἐκεῖ ὅπου εἶναι κτισμένος ὁ ναὸς τῆς ἁγίας εὐρίσκονται χαλίκια καὶ πέτραι πλησίον εἰς τὸν ἐκεῖσε αἰγιαλὸν, αἱ ὁποῖαι φαίνονται γεμάται ἀπὸ αἵματα πεπηγμένα. Ταύτας λοιπὸν τὰς αἱματωμένας πέτρας λαμβάνοντες οἱ Χριστιανοὶ καὶ ζῶντες, βάλλουσι τὰ ἀποξύσματα ἐκεῖνα εἰς ἀγγεῖα, καὶ ἔχουσι αὐτὰ ἰατρείαν πάσης ἀσθενείας. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔγεινε γνῶριμος εἰς ὅλους ἡ ἁγία αὕτη, ὅτι εἶναι ὁσία καὶ μάρτυς· μάρτυς μὲν ἀπὸ τὰ πεπηγμένα αἵματα, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὰς βηθείσας πέτρας, ὁσία δὲ, ἀπὸ τὰς ἐμφανείας, τὰς ὁποίας ποιεῖ καθ' ὕπνον. Διότι εἰς πολλοὺς οἷτινες προστρέχουσι τῷ ναῷ της χάριν ἰατρείας φαίνεται κατ' ὄναρ ἡ ἁγία ἐνδοδυμένη ἐνδυμα καλογραΐας, καὶ νομίζεται ὅτι ἐρχεται μὲν ἀπὸ τὸ ἐκεῖ πέλαγος, ἐμβαίνει δὲ εἰς τὸν ναὸν της.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ἁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

—
Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΦΩΚΑ τοῦ νέου τοῦ ἐκ Σιγώπης ἣτοι τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

¹ Τὸν κατὰ κλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν Λεσιμονάριον.

¹ Πρῶτη μὲν ἡ Μαγδαληνὴ ἀπὸ τὰς ἄλλας μυροφόρους γυναῖκας εἶδε τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸ τῆς Θεοτόκου, διότι αὕτη πρώτη θεάσατο τὸν Χριστὸν ἀναστάντα, ὡς λέγει ὁ Θεσσαλονικὴς Γρηγόριος, καὶ ὁ Κάλλιστος ἐν τῷ Συναξαρίῳ τῆς λαμπρᾶς. Δι' αὐτὴν γὰρ καὶ ὁ τάφος ἠνοίχθη, καθὼς καὶ πάντα τὰ ὀράνια καὶ ἐπίγεια δι' αὐτὴν ἠνεώχθησαν. Ἐκεῖνο δὲ σπερ γράφει Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς περὶ τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας, ὅτι ὑπῆγεν εἰς Ῥώμην καὶ ἐνεκάλεσε τὸν Πιλάτον εἰς τὸν Τιβέριον, καὶ δει ὁ Τιβέριος ἔβαλε τὸν Πιλάτον μέσα εἰς μίαν βύρσαν, (ἦγον τομάρει νεόγδαρτον) ἁμοῦ μὲ μίαν ἔχιδναν καὶ ἕνα πίθηκον καὶ ἕνα πετεινὸν, τοῦτο, λέγω, τὸ διήγημα οὐ παραδέχονται τινες ὡς ἀληθινὸν, καθότι ὁ Ζωναρᾶς ἐν τοῖς Χρονικοῖς βιβλ. ζ'. λέγει, δει ὁ Πιλάτος καλεσθεὶς ἀπὸ τὸν Τιβέριον, καὶ φθάσας εἰς Ῥώμην, δὲν εὔρε ζωντανὸν τὸν Τιβέριον, ἀλλὰ διάδοχον τῆς βασιλείας ἐκείνου εὔρε τὸν Καλλιγόλαν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξωρίσθη εἰς τὴν Βίτιαν τῆς Γαλλίας, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἄδων ἐν τοῖς Χρονικοῖς, Ἡλικία ζ'. ἐκεῖ δὲ ἀπογυμνωθεὶς ὁ Πιλάτος, μόνος του ἰθνατώθη, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ μα'. ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ β'. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, κηφ. ζ'. καὶ ἐν τῷ Χρονικῷ. (ὄρα σελ. 430. τῆς Ἐκατονταετηρίδος.)

- » Φῶς Κυρίου, ἔνδοξε Φωκᾶ, φωτίσαν
- » Σὴν καρδίαν, ἔδειξε φωτὸς δοχείον.

Ἔτερον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

- * » Νέαν κιβωτὸν Ἰσραὴλ αἶρει νέος,
- » Φωκᾶ νεκρὸν φέρουσιν ὡς ἄλλας πλάκας.
- » Εἰκάδι τῇ τριᾷτῃ Φωκᾶ νεκρὸς ἀμφεκομίσθη.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου **ΙΕ-ΖΕΚΙΗΛ**.

- * » Ἰεζεκιήλ, Ἑβραΐζε κἄν πόλω,
- » Ἀδωναὶ βλέπω σε, φάσκων Κυρίῳ.

* Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Βουζι, ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ Ἀριᾶ τὴν ἱερατικὴν, καὶ ἐπροφήτευσεν χρόνους εἰκοσιν, ἐπρόλαβε δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ χρόνους τετρακοσίους ἑβδομηκονταεπτὰ.² Ὅτε δὲ ἠχμαλωτίσθησαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὑπῆγε καὶ αὐτὸς ὁμοῦ μὲ αὐτούς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπροφήτευσεν πολλὰς προφητείας εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων, ἔδωκε καὶ τοῦτο τὸ παράδοξον σημεῖον ἡγουν ὅτι πρέπει νὰ προσέχωσιν εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Βαβυλῶνος τὸν καλούμενον Χοθάρ, καὶ ὅταν ἴδωσιν ὅτι ξηραίνεται, τότε νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι θέλει ἔλθῃ κατὰ τῆς Βαβυλῶνος τὸ δρέπανον τῆς ἐρημώσεως· ὅταν δὲ ἴδωσιν ὅτι αὐξάνει, τότε νὰ ἐλπίζωσιν, ὅτι θὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Μίαν φορὰν συνήχθησαν εἰς αὐτὸν Ἑβραῖοι πολλοὶ, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν, μήπως οἱ Βαβυλώνιοι σηκωθῶσι κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς θανατώσωσιν· ὅθεν ὁ προφήτης ἔκαμε νὰ σταθῇ τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ, καὶ περάσαντες αὐτὸν οἱ Ἑβραῖοι ἀντίπεραν ἐ-

σώθησαν. Οἱ δὲ Βαβυλώνιοι, ἐπειδὴ ἐτόλμησαν νὰ κυνηγήσωσιν αὐτούς, κατεποντίσθησαν εἰς τὸν ποταμὸν. Οὗτος διὰ προσευχῆς του ἐχάρισε μίαν φορὰν εἰς τοὺς πεινῶντας Ἑβραῖους πλουσίαν τροφήν ἀπὸ ὄψαρια, καὶ εἰς ἄλλους, οἵτινες ἐλειποθύμουν, ἐχάρισε ζωὴν καὶ παρηγορίαν. Οὗτος μίαν φορὰν ὅτε οἱ ἐθνικοὶ ἐβλαπτον τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν, ὑπῆγεν εἰς τοὺς πρῶτους τῶν ἐθνικῶν, καὶ ποιήσας ἐμπροσθέν των θαυμάσια, ἐρόβισεν αὐτούς, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ παύσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ βλάπτωσι τὸν Ἰσραήλ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐφώναζον, ὅτι ἐχάθη ἡ ἐλπίς μας, καὶ πλέον δὲν ἐλπίζομεν νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, ὁ Προφήτης οὗτος μὲ τὸ θαῦμα τῶν νεκρῶν κοκκάλων, τὰ ὁποῖα εἶδεν ἐν ὄπτασίᾳ, ἔπεισεν αὐτούς ὅτι εἶναι ἐλπίς ἐλευθερίας εἰς τὸν Ἰσραήλ. Οὗτος εἶδε τὸν τύπον τοῦ ναοῦ, καθὼς τὸν εἶδε καὶ ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν ὅτι πάλιν θέλει κτισθῆ, καθὼς τὸ εἶπε καὶ ὁ Δανιήλ. Οὗτος ἐτιμώρησεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα τὴν φυλὴν τοῦ Γὰδ, ἐπειδὴ αὐτὴ ἐφέρετο ἀσεβῶς μὲν εἰς τὸν Κύριον, ἐνομίζετο δὲ ὅτι φυλάττει τὸν νόμον Κυρίου· ὅθεν ἔκαμε νὰ θανατώσωσιν οἱ ὄφεις τὰ βρέφη καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ ἐπροεῖπεν ὅτι δι' αὐτούς δὲν θέλει ἐπιστρέψει ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραήλ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ θέλουσι μένει εἰς τοὺς Μήδους, ἕως οὗ νὰ ἀφήσωσι τὴν πλάνην καὶ τὴν κακίων των. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ φυλὴ αὕτη τοῦ Γὰδ, μὴ ὑποφέρουσα νὰ ἀκούη ταῦτα, ἐθανάτωσε τὸν μακάριον τοῦτον Προφήτην, ὡς ἐναντιούμενον καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ ἐλέγχοντα αὐτήν, διότι ἐπροσκύνει τὰ εἰδωλα. Ἐθαψε δὲ αὐτὸν ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραήλ εἰς τὸν ἀγρὸν Θούρ, ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ἀρφαζάδ· εἶναι δὲ ὁ τάφος αὐτοῦ σπήλαιον διπλοῦν, διπλοῦν δὲ λέγεται, ὅτι εἶναι ἀπόκρυφον, ἔχον ἐσωτερικῶς γυρίσματα, τὰ ὁποῖα ἐδείκνυον αὐτὸ ὅτι ἦσαν δύο σπήλαια. Ἦτο δὲ ὁ Προφήτης οὗτος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος μακροκέφαλος, σύμμετρος εἰς τὸ μέγεθος, ξηρὸς εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ τὸ γένειον ἔχων βαρὺ καὶ μακρὸν καὶ ὀξύ.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων **ΑΠΟΛΙΝΑ-ΡΙΟΥ** καὶ **ΒΙΤΑΛΙΟΥ** Ἐπισκόπων Ῥαβίτης τῆς ἐν Ἰταλίᾳ.

- * » Τὸν Ἀπολινάριον ἐκτετημημένον,
- » Ἐσπευσε Βιτάλιος αὐτικὰ φθίσαι.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ** ὁ Ἐπί-

¹ Ἡ Συναξίριον τούτου ὕρα εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, διότι περιττωῖς γράφεται ἐδῶ, ἀφοῦ ἐγράφη κατ' ἐκείνην. Σημειούμεν ἐδῶ τὸ θαῦμα, ὅπερ ἐνήργησεν ὁ ἅγιος οὗτος ἱερομάρτυς Φωκᾶς, τὸ ὁποῖον ἐδιηγῆθη Λέων ὁ Ποντιανός, ἡγουν ὅτι ὁ ἀνδρείος ἐκεῖνος Περτινάκιος ἐπίσθη ἀπὸ τοὺς Σαρρακηνούς, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Μάλσαβλ, καὶ ἀφ' οὗ ἐφόρεσαν αὐτὸν σίδηρα, καὶ τὸν ἐξαγκώνισαν, εὗρίσθητο κατὰ γῆς ἐρριμμένοι· οὕτω λοιπὸν εὕρισκόμενος, ἐπεκαλέσθη τὸν ἅγιον τοῦτον λέγων· ἅγιε μάρτυς Φωκᾶ, ἐλέησόν με, καὶ λύτρωσά με ἀπὸ τὴν ἀνάγκην μου ταύτην καὶ ἀπὸ τὰ δεσμά. Λέγων δὲ ταῦτα ἐκοιμήθη ὀλίγον, καὶ ἰδοὺ βλέπει τὸν ἅγιον εἰς σχῆμα ἱερέως λέγοντα αὐτῷ· σηκώθητι, σηκώθητι ἐπάνω καὶ φύγε. Ἐξυπνήσας δὲ εὗρε τὸν ἑαυτὸν του λυμένον ἀπὸ τὰ σίδηρα καὶ δεσμά· ὅθεν εὐθὺς ἀνεχώρησεν ἀβλαβῆς. Φθῆσας δὲ εἰς τὸν αἶκόν του, κατ' ἔτος εὐόραζε τὴν εορτὴν τοῦ ἁγίου, καὶ εὐχαρίσται δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἅγιον. (οὕτως εὕρομεν αὐτὸ γεγραμμένον ἐν τῇ Συναξιστικῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς.)

² Ἐν δὲ τῇ Ἀπολογίᾳ γράφεται, τετρακοσίους δεκαεπτὰ.

σκοπος Ῥώμης, τοξενθίς καὶ εἰς πῦρ βλήθεις, τε-
λειούται.

- * » Ἀπολλωνίῳ διπλόμοχθος ἡ πάλη,
- » Μοχθοῦντι πρὸς πῦρ καὶ τὰ τῶν τόξων βέλη.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ὑπὸ Βουλγάρων ποικίλοις τιμωριῶν τρόποις τελειωθέντων ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ βασιλέως

- * » Ἄνδρες δικαίους καὶ τρόποις οὐ ποικίλους
- » Ἄνδρες φονεῖς κτείνουσι ποικιλοτρόπως.

* Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς, ὁ ἐπικαλούμενος Πατρίκιος καὶ γενικὸς λογοθέτης, κατὰ τὸν ἔννατον μὲν χρόνον τῆς βασιλείας του, ἐν ἔτει δὲ ἀπὸ Χριστοῦ ωιά (811), ἐκβήκεν ὅπῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ τὴν πολεμῆσιν τοὺς Βουλγάρους μὲ ὄλα του τὰ στρατεύματα, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν υἱὸν του Σταυράκιον καὶ τὸν γαμβρόν του Μιχαήλ. Συγκροτήσας λοιπὸν τὸν πόλεμον μετὰ τῶν Βουλγάρων, ἐνίκησεν αὐτοὺς κατακράτος, καὶ τρόποιαν περιφανέστατον ἤγειρεν ὑπερηφανευθεὶς ὁμως διὰ τὴν τοιαύτην νίκην, ὡς ἐλαφρὸς εἰς τὸν νοῦν, ἐκάθητο τρυφῶν, καταγινόμενος μὲν εἰς φαγοπότια, ἀμελῶν δὲ τὰ βασιλικά πράγματα· αὐτὴ δὲ ἡ ἀμέλεια ἔκαμε τοὺς Βουλγάρους νὰ λάβωσι θάρρος. Ὅθεν μίαν νύκτα ἐπιπεσόντες αἰρνιδίως κατὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων, συνέλαβον ζωντανὸν τὸν βασιλέα μὲ ὄλην τὴν σύγκλητον, καὶ πολλοὺς φόνους ἐποίησαν χωρὶς νὰ σπλαγγισθῶσι μὲ τελειότητα οὐδὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα, διότι καὶ αὐτὸν ἐθανάτωσεν ὁ τῶν βουλγάρων ἀρχηγός, Κροῦμος ὀνόματι. Καὶ ὅσοι μὲν στρατιῶται χριστιανοὶ ἐκτυπήθησαν θανατηφόρως, εὐθὺς ἀπέθανον· ὅσοι δὲ ἐν ἐκτυπήθησαν θανασίμως, κατέφυγον εἰς τοὺς ἐκεῖ δασυτέρους τόπους καὶ τὰ λαγκάδια· ὅσοι δὲ ζωντανοὶ ἐπίσθησαν, ἐτιμωρήθησαν μὲ διάφορα βάσανα διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν καὶ νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὴν θεοσεκίαν τῶν Σκαφῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ οἱ μὲν Βούλγαροι ἠνάγκαζον αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀνθίσταντο ἰσχυρῶς λέγοντες, ὅτι προτιμῶσι μᾶλλον νὰ ἀποθάνωσι, παρὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εὐσέβειαν· τούτου χάριν ἐθανατώθησαν μὲ δεινούς καὶ μὲ πολυτρόπους θανάτους. Διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκεφαλίσθησαν διὰ ξίφους, ἄλλοι δὲ ἐκρεμάσθησαν· ἄλλοι ἐτοξεύθησαν μὲ πυκνὰ βέλη, καὶ ἄλλοι κατεδικάσθησαν μὲ φυλακὰς καὶ πείναν καὶ δίψαν· καὶ οὐ-

τως ὄλοι τελειωθέντες, ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς ἀφάρτους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. †

Μνήμη τῶν ἐν Κασθαγέρῃ ἐπὶ μαρτύρων.

- † » Ἀθλήται ἐπὶ θανατωθέντες ξίφει,
- » Χριστῷ πάρεισιν ἅγιοι τῷ Ἁγίῳ.

Ἡ σύνταξις τοῦ ἁγίου προφήτου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τοῖς Ὀλύμπου, πλησίον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας ANNHΣ τῆς ἐν τῷ Λωκαδίῳ (ἢ ἐν τῷ Λευκίτρ.)*

- * » Σὸς δέσμιος νέος σερκικὰς ξίψας πίδασι,
- » Εἰςγοντος Ἄννα, μηδενὸς Θεὸν βλέπει.

† Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), καταγομένη μὲν ἀπὸ γένος λαμπρὸν καὶ περιφανές, ἔχουσα δὲ πλοῦτον καὶ περιουσίαν πολλήν· ταύτην τὴν ἁγίαν ἐπεμελεῖτο ἡ μήτηρ τῆς νὰ ἀναθρέψῃ μὲ κοσμιότητα καὶ εὐλάβειαν, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ τῆς εἶχεν ἀπούανη πρότερον, ἡ δὲ μήτηρ τῆς ἁγίας ζήσασα μὲ αὐτὴν ὀλίγον καιρὸν, ἀπέθανεν ἀφ' οὗ ἡ ἁγία ἐσύναξεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς ὄλα τὰ καλὰ καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ μὲ τὴν ἐδικὴν τῆς προαίρεσιν καὶ μὲ τὴν παρακίνησιν τῆς μητρός τῆς. Ὅθεν ἐγεινεν ἡ μακαρία Ἄννα κυρία πλοῦτου πολλοῦ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐνδεεῖς τὰς ἀναγκαίας των χρείας· ἐνῶ δὲ ἡ ὁσία αὕτη ἐφημίετο μὲ τὰ τοιαῦτα καλὰ ἔργα, ἠκολούθησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων ἄνθρωπος τις, Ἀγαρηνός μὲν κατὰ τὸ γένος, πονηρός δὲ κατὰ τὸν τρόπον. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς ὁ Μακεδῶν Βασίλειος ἐν ἔτει ωξζ' (867). Ὁ Ἀγαρηνός λοιπὸν αὐτὸς ἐζήτησεν ἀδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα νὰ λάβῃ γυναῖκα τὴν μακαρίαν Ἄνναν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀδειαν· ἀλλ' ἡ αἰοιδίμος Ἄννα δὲν ἔστεργε νὰ κάμῃ τούτο, ὅθεν ἐδοκίμαζε πολλὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας ἀπὸ τὸν μιαρὸν Ἀγαρηνόν. Καὶ ὁ μὲν Ἀγαρηνός ἐφιλονεῖκει καὶ ἔλεγεν, ὅτι θὰ τὴν λάβῃ γυναῖκα, ἡ δὲ Ἄννα παρεχάλει τὸν Θεὸν μὲ προσευχὰς καὶ δάκρυα νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ταχέως ἀπὸ τὸν πειρασμὸν αὐτόν. Ὅθεν εἰσακούσας ὁ

† Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ βασιλέως Σταυράκιος· φεύγων πληγωμένος ἀπὸ τὸν πόλεμον, διεσώθη εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἐποῦ ἔαυ οὐκράτορ, ὅσω μὲνας μόνον ἀπέλασε τὴν βασιλείαν· ὁ οὐκ εἰς τὸν β' τόμον τοῦ Μελετίου σελ. 257.

Θεός τὴν προσευχὴν τῆς, ὑστέρησε μὲν τὸν βί-
αστὴν Ἀγαρηνὸν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἐ-
τελείωσε δὲ τὸ θέλημα τῆς Ἄννης τῆς φοβου-
μένης αὐτόν. Τί δὲ ἐκ τούτου ἠκολούθησεν; ἀ-
πέριψεν ἡ μακαρία Ἄννα ὅλα τὰ τοῦ βίου
πράγματα, καὶ ἐμβάσα εἰς ἓνα ναὸν τῆς Θεο-
τόκου, ἔδωκεν ἑαυτὴν εἰς νηστείαν, εἰς προσ-
ευχὴν, εἰς ἀγρυπνίαν καὶ εἰς ἐγκράτειαν, διότι
εἰς ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἔμενε νηστική.

Ὅθεν τόσον πολλὰ κατεμάρανε τὸ σῶμα
τῆς, ὥστε ἐφαίνοντο ἐξωθεν ὅλα τὰ νεῦρα καὶ
οἱ ἄρμοι τῶν μελῶν· ἐπειδὴ δηλαδὴ αἱ σάρκες
τῆς κατεξηράνθησαν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν σκλη-
ραγωγίαν καὶ σχεδὸν ἐνεκρώθησαν, διὰ τοῦτο
καὶ ἡ ἐσωτερικὴ σύνθεσις καὶ οἱ ἄρμοι τῶν νεύ-
ρων, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Πλάστης συνέδεσεν
ὅλον τὸ σῶμα, καθαρὰ ἐγνωρίζετο ἐξωθεν καὶ
μόνον τὸ δέρμα εὐρίσκετο ἐπάνω εἰς τοὺς ἄρ-
μοὺς καὶ τὰ κόκκαλα. Μὲ τὴν τοιαύτην λοιπὸν
ζωὴν διήλθεν ἡ ἅγια χρόνους πενήκοντα· ἔπει-
τα ἀσθενήσασα ὀλίγον, παρέδωκε τὴν ψυχὴν
τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τὸ δὲ πολυπαθὲς καὶ καρ-
τερικὸν αὐτῆς σῶμα ἐβλήθη ἀπὸ τοὺς συγγε-
νεῖς τῆς εἰς θήκην καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς ἓνα τό-
πον, ὅπου καὶ ἄλλοι πολλοὶ συγγενεῖς τῆς εὐ-
ρίσκοντο ἐνταφιασμένοι. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον
χρόνοι πολλοί, ἀνθρωποὶ τινες ἐνοχλοῦμενοι
ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὑπῆγον καὶ ἐξέβα-
λον ἀπὸ τὸν τάφον τὸ σῶμα τῆς ἁγίας, τὸ ὀ-
πίον, ὡ τοῦ θαύματος! εὐρέθη λαμπρὸν, σῶον,
ἀφθαρτον καὶ γεμάτον ἀπὸ πᾶσαν εὐωδίαν θεϊ-
κὴν τε καὶ ἀνθρωπίνην. Θαῦμα δὲ ἦτο τοῦτο
βεβαίως ὑπερφυσικὸν καὶ παράδοξον, καθὼς ἐκ
τούτου δύναται τις νὰ τὸ καταλάβῃ, διότι ἂν
καὶ ἦσαν καὶ ἄλλα πολλὰ σῶματα ἐνταφια-
σμένα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁμοῦ μὲ τὸ σῶμα
τῆς μακαρίας, ἐκεῖνα ὁμῶς φυσικῶς διελύθη-
σαν καὶ ἐφθάρησαν, τὸ δὲ σῶμα τῆς ὁσίας Ἄν-
νης ἔμεινεν ὑπερφυσικῶς σῶον καὶ ἀδιάφθορον.
Ὅθεν ἀληθῶς ἐπληρώθη εἰς τὴν ὁσίαν ταύτην
τῷ Δαβιτικῶν ἐκεῖνο, «Φυλάσσει Κύριος πάντα
τὰ ὀστέα τῶν ἁγίων, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ συν-
τριβήσεται.» Ἐκ τῆς χάριτος δὲ τοῦ λειψάνου
τούτου δαίμονες ἐδιώχθησαν, τυφλοὶ ἀνέβλε-
ψαν, χωλοὶ περιεπάτησαν, καὶ ἀπλῶς, πᾶσα
ἀσθένεια, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἀνθρωποὶ πάσχου-
σι, καὶ τότε καὶ τώρα δι' αὐτοῦ ἰατρεύεται. Οὕ-
τως ἤξεύρει ὁ Θεὸς νὰ ἀντιδοξάζῃ τοὺς αὐτὸν
δοξάζοντας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μὲν ΚΔ', μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλο-
μάρτυρος ΧΡΙΣΤΙΝΗΣ.*

* » Κτείνουσι. πέλται Χριστέ τὴν σὴν Χριστιαν,
» Τὴν χριστιανῶν πίστιν οὐκ ἀρνούμενην,
» Εἰκάδι βλήτο τετάρτη Χριστίνα δέξει πέλται.

Ἡ Αὐτὴ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέ-
ως Σεβήρου ἐν ἔτει σ' (200), καταγομένη ἀπὸ
τὴν πόλιν τῆς Τύρου, θυγάτηρ ἑνὸς στρατη-
λάτου, Οὐρβανοῦ ὀνομαζομένου, ὁ ὅποτος ἀνα-
βιβάσας αὐτὴν ἐπάνω εἰς ἓνα πύργον ὑψηλόν,
τὴν ἐπρόσταξε νὰ μένη ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ τοὺς θε-
οὺς του, τοὺς κατεσκευασμένους ἀπὸ χρυσόν
καὶ ἄλλην πολυτίμον ὕλην. Ἡ δὲ ἅγια σχε-
φθεῖσα μὲ τὸν ὀρθὸν λογισμόν, ὅτι βεβαίως δὲν
εἶναι θεοὶ τὰ ἄψυχα εἰδῶλα τὰ ὑπὸ ἀνθρώπων
κατασκευαζόμενα, καὶ κατὰ νεύσειν Θεοῦ ἰδοῦσα
τὸν οὐρανὸν δι' ἑνὸς παραθυρίου, καὶ στοχα-
σθεῖσα ἀπὸ τὰ ποιήματα τὸν Ποιητὴν, συνέτρι-
ψε τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρός τῆς, καὶ διεμοίρασεν
αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς. Διὰ τοῦτο ἐβλήθη εἰς
διαφόρους τιμωρίας ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς, καὶ
ρίφθεισα εἰς φυλακὴν, ἔμεινεν ἐκεῖ χωρὶς φα-
γητόν καὶ ποτόν· ἀλλ' ὁμῶς θεῖος Ἄγγελος
ἐπιστάς ἔτρεφεν αὐτὴν καὶ τὰς πληγὰς τῆς ἰ-
άτρευεν. Ἐπειτα ἐρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐκεῖ ἔλαβε μὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου τὸ ἅγιον
βάπτισμα, ἐξήχηθη δὲ ὑπὸ θεοῦ Ἀγγέλου εἰς
τὴν στερεάν. Μετὰ ταῦτα φανερωθεῖσα ὅτι ζῆ,
ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν κατὰ προσταγὴν τοῦ πα-
τρός τῆς, ὁ ὅποιος κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα ἀ-
πέριψε τὴν μιανάν του ψυχὴν. Ἀντὶ δὲ τοῦ πα-
τρός τῆς γενόμενος ἄρχων ἄλλος τις, Δίων ὀ-
νομαζόμενος, ἔφερεν ἐμπροσθέν του τὴν μάρ-
τυρα εἰς ἐξέτασιν. Ἡ δὲ ἅγια κηρύξασα τὸν
Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐδάρη δυνατὰ θαυμά-
σια δὲ ποιήσασα, ἔφερεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ
πίστιν τρεῖς χιλιάδας Ἑλλήνας. Μετὰ τὸν Δί-
ωνα ἔλαβε τὴν ἡγεμονίαν ἄλλος τις, Ἰουλιανὸς
ὀνομαζόμενος, ὁ ὅποιος ἔβαλε τὴν ἁγίαν
εἰς ἀνημμένην κάμινον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ μάρτυς ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς ὑπὸ
τῆς θείας χάριτος, ἔριψεν αὐτὴν εἰς φαρμα-
κερὰ καὶ θανατηφόρα θηρία, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔ-
μεινεν ὡσαύτως ἀβλαβῆς. Μετὰ ταῦτα ἐπρόσταξε
καὶ ἐκοψαν τοὺς μαστοὺς τῆς ἁγίας, ἀπὸ τοὺς ὀ-
πίους ἐκβῆκε γάλα ἀντὶ αἵματος, ὡς λέγουσιν
ἔπειτα ἔκοψε τὴν γλῶσσαν τῆς· ὕστερον δὲ ἐ-
κτυπήθη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν μὲ λόγχας εἰς
τὰ μέρη τῆς καρδίας καὶ τῶν πλευρῶν, καὶ οὕ-
τως ἡ μακαρία παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς
χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ ἔλαβε τὸν τῆς νίκης

ἀμάραντον στέφανον. Τελείται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὸ νέον Παλάτιον, καὶ εἰς τὰς μεγάλας Νύμφας, καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς παλαιᾶς καὶ νέας. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὴν χριστῶνυμον καὶ μεγάλην Χριστίαν.»)

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς **ΚΑΠΙΤΩΝ** ξίφει τελειοῦται.

- » Ψυχῆς μὲν ὄμα παντεπόπη Δεσπότη
- » Τείνει Καπίτων, τὸν τράχηλον δὲ ξίφει.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΥΜΕΝΑΙΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

- » Ἐχαιρεν Ὑμένιος ἡκων πρὸς ξίφος,
- » Ὡσπερ πρὸς ὑμένιον ἡκων νομφίος.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ** τοὺς ὀδόντας ὄλους ἐκριθάθει, τελειοῦται.

- » Ἀνηλεῶς ὀδόντας, ἐκκρουσθεὶς ὄλους,
- » Βρυγμοῦς ὀδόντων, Ἐρμόγενε, ἐκφύγες.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΘΕΟΦΙΛΟΣ** ὁ Ζακύνθιος, ὁ κατὰ τὴν Χίον μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχλὲ (1635) πρὶ τελειοῦται.

- † » Ὁ Θεόφιλος, πυρποληθεὶς ἐν Χίῳ,
- » Θεοῦ φιλίαν εὗρεν ὦ εὐτυχίας! ¹

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ὁ ἀπὸ Γρίου, ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αχθ (1670) ξίφει τελειοῦται.

- † » Ἀθανάσιε, δός τι καὶ λήψη, μάκαρ,
- » Δός τὴν κεφαλὴν καθηνυσίαν λάβε. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβεΐαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', ἡ Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀρνης τῆς μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.

- » Μήτηρ τελευτᾷ Μητροπαρθένου Κόρης,
- » Τῆς τῶν κυουσῶν μητέρων σωτηρίας.
- » Πέμπτη ἐξεβίωσε μογοστόκος εἰκάδι Ἄννα.

Αὕτη ἡ κατὰ σάρκα γενομένη προρμήτωρ τοῦ

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρχε εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρχε εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦτο ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, θυγάτηρ Μαθᾶν τοῦ ἱερέως καὶ Μαρίας τῆς αὐτοῦ γυναίκος. Ὁ δὲ Μαθᾶν ἐκράτευε κατὰ τοὺς χρόνους Κλεοπάτρας, καὶ Σαπώρου βασιλέως Περσῶν. ¹ πρὸ τοῦ Ἡρώδου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου. ἔχε δὲ θυγατέρας τρεῖς, Μαρῖαν, Σοθὴν καὶ Ἄνναν καὶ ἡ μὲν Μαρῖα ὑπανδρεύθη εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ ἐγέννησε Σαλώμην τὴν Μαίαν, ἡ δὲ Σοθὴ ὑπανδρεύθη καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ ἐγέννησέ τὴν Ἐλισάβετ, ἡ δὲ Ἄννα ὑπανδρεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐγέννησε Μαρῖαν τὴν Θεοτόκον. Ὡστε ἡ Σαλώμη, ἡ Ἐλισάβετ καὶ ἡ Θεοτόκος Μαρῖα εἶναι θυγατέρες μὲν τριῶν ἀδελφῶν, ² πρῶται δὲ ἐξάδελφαι ἀναμεταξύ των. Ἡ ἄγια Ἄννα λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἐγέννησε τὴν Θεοτόκον Μαρῖαν, ἥτις ἐστάθη σωτηρία ὄλου τοῦ κόσμου, καὶ ἀφ' οὗ ἀπεγαλάκτισεν αὐτὴν, τὴν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς καθαρὸν δῶρον καὶ ἁμωμον καὶ διανύσασα τὴν ζωὴν τῆς με νηστείας καὶ προσευχᾶς καὶ ἐλεημοσύνας πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τελείται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τόπον καλούμενον Δεύτερον. (ὄρα τὸν εἰς τὴν Σίλπιγγα λόγον.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων 165 Πατέρων τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὰ Ὁριγέτους δόγματα καθελόντων.

- » Λόγι Βελίερ Ὁριγέτους οἱ λόγοι.

- » Οὓσπερ καθέλλον προσκυνηταὶ τοῦ Λόγιου.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρώτου, ἐν ἔτει φνγ' (553) ἦτο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος Τραπεζούντιος, ὁ τὰ τοῦ Εὐτυχοῦς φρονῶν δυσσεβῆ φρονήματα, ὅστις πρότερον γενόμενος Τραπεζούντος ἐπίσκοπος, ὕστερον ἔγεινε Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐφάνη αἰρετικὸς, ὡς εἶπομεν, ἀπεβλήθη μὲν αὐτὸς τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀρθοδόξου, καὶ ἀπὸ τὸν τότε Πάπαν τῆς Ῥώμης Ἀγαπητὸν, ἐχειροτονήθη δὲ ἀντ' αὐτοῦ Πατριάρχης ὁ Μηνᾶς, ὁ ὁποῖος

¹ Ἄλλοι φαίνεται δεῖ ἦτο ὁ Σαπώριος, ἢ Σαβήριος οὗτος ἀπὸ τὸν Σαβώριον τὸν βασιλέα Περσῶν, τὸν ἀγγελοῦν ἐν τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ ἐν ἔτει γλδ' (332).

² Ὡστε ἐκ τούτου συναγεται δεῖ ἡ Κόρησις ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον καὶ ὁ Προδρομὸς Ἰωάννης, ἦσαν δευτέροι ἐξάδελφοι.

ἦτο πρότερον πρεσβύτερος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας καὶ ξενοδόχος τοῦ Σαμφών. Διὰ τὴν ἀφορμὴν λοιπὸν ταύτην ἔκαμαν ἐπανάστασιν ὁ Σεβῆρος καὶ Πέτρος ὁ Ἀπαμείας, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀνθρωποὶ γεμάτοι αἰρέσεις, καὶ ἐσύσταινον τὰ τοῦ Ὠριγένους βλάσφημα δόγματα: ¹ ὅθεν ταράττοντες τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἐπροξένουν λύπην εἰς ὁλοὺς τοὺς ὀρθοδόξους. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς εἰς τὸν ἑβδομὸν χρόνον τῆς βασιλείας του, συνεκάλεσε Σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει 165 ἀγίων Πατέρων, ὁμοῦ μὲ τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχην Μηνᾶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν τοὺς ἀνωτέρω εἰρημένους καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶν. ² Ὅθεν ἀπὸ τότε ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τὴν τῆς Συνόδου ταύτης ἀνάμνησιν, δοξάζουσα τὸν Θεόν.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ τῆς διακόρου.*

- * Ὀλυμπιάς πεσοῦσα πατρίδος φίλης,
- * Πρὸς τὸν ἄνω χείρουσα βῆνει πατρίδα.

* Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου καὶ Ἀρκαδίου τοῦ υἱοῦ του ἐν ἔτει τγέ (395), ³ θυγάτηρ μὲν Σεκούδου τοῦ ἀπὸ Κομήτων, ἐγγόνη δὲ Ἀβλαβίου τοῦ ἐπάρχου, καὶ νύμφη πρὸς ὀλίγον Νευριδίου τοῦ ἀπὸ ἐπαρχῶν γυνὴ δὲ οὐδενός, διότι ἐνῶ ἦτο ἀκόμη παρθένος ἀπέθανεν ὁ ταύτης νυμφίος, ὅθεν ἐμεινεν ἐνταυτῷ καὶ παρθένος καὶ χήρα ἡ αὐτή,

¹ Τὰ βλάσφημα δόγματα τοῦ Ὠριγένους ἦσαν αὐτὰ. Ὅτι αἱ ψυχὴ προϋπάρχουσι τῶν σωματίων. Ὅτι αὐταὶ ἐμβαίνουν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐνὸς σώματος εἰς ἄλλο σῶμα. Ὅτι ἡ κόλασις ἔχει τέλος. Ὅτι οἱ δαίμονες θὰ λάβωσι τὸ πρῶτον εἶζωμα τῆς Ἀγγελικῆς χάριτος, τὸ ὅποιον εἶχον. Ὅτι αἱ ψυχὴ θὰ ἀναστηθῶσι γυμναὶ χωρὶς σώματα. Ὅτι τὰ οὐράνια σώματα ἔχουσι ψυχὰς, καὶ ἄλλα ἀκόμη κακόδοξα. Σημειώσαι ὁμοίως, ὅτι οἱ μεταγενέστεροι διδάσκαλοι ἐποίησαν βελίον ἐκ τῶν τοῦ Ὠριγένους, Φιλοκαλίαν αὐτὸ ὀνομάσαντες, ἐν ᾧ ἔγραφον ὅλα τὰ τοῦ Ὠριγένους ὀρθὰ φρονήματα. ἐκ τούτων δὲ εἶναι καὶ αἱ θαυμασταὶ ἐρμηνεῖαι τὰς ὁποίας ὁ Ὠριγένης κατέβαλεν εἰς τὴν Πεντάτευχον, εἰς τὸν Ψαλτῆρα, καὶ εἰς ἄλλην σχεδὸν τὴν ἀγίαν Γραφὴν παλαιὰν τε καὶ νέαν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ οἱ θεοὶ Πατέρες πολλὰ αὐτολεξεῖ ἠσανίσθησαν.

² Ἀνεθεμάτισε δὲ τὸν Ὠριγένην, Δίδυμον, Εὐάγριον, Ζωόραν, Θεόδωρον τὸν Μοφουεστίας, καὶ Διόδωρον, τοὺς φρονούντας τὰ τοῦ Νεστορίου. Ὅρα περὶ τῆς Συνόδου ταύτης εἰς τὸ ἡμέτερον Πηδάλιον.

³ Ἐν ἔτει 395 ἀποθανόντος τοῦ Θεοδοσίου, οἱ δύο αὐτοῦ υἱοὶ διεμοίρασθησαν τὴν αὐτοκρατορίαν λαβόντες ὁ μὲν τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος ὁ δὲ τὸ δυτικόν. Σ. Ε.

καὶ δειρρχετο τὴν ζωὴν τῆς με νηστείας καὶ προσευχῆς καὶ με ἐλεημοσύνας τῶν πτωχῶν. Ἐπειδὴ ὅλην τὴν περιουσίαν τῆς εὐκέρωσεν ἡ μακαρία εἰς βοήθειαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἀρχιερέων. Αὕτη καὶ τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον με διαφορετικὸν τρόπον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐτίμησεν ὅθεν καὶ πρὸς αὐτὴν ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἔστειλε τὰς πολλὰς ἐκείνας καὶ μελιρρύτους τοῦ ἐπιστολάς. Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ζωῆς τῆς ἐκοσμήθη ἡ ὁσία καὶ με τὸν στέφανον τῆς ὁμολογίης, καθόσον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀδικὸν ἔλαβεν ἐξορίαν, ὅπου καὶ τελειωθεῖσα ἡ τρισολβία ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΕΥΠΡΑΞΙΑΣ.*

- * Ἐὐπραξία πρότεσι Χριστῷ πλουσία,
- * Πολλαὶς κομῶσα ψυχικαῖς εὐπραξίαις.

* Αὕτη ἦτο θυγάτηρ πατρός μὲν Ἀντιγόνου τοῦ Συγκλητικῆς, μητρὸς δὲ Εὐπραξίας, κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τπ' (380), με τὸν ὅποιον ἦτο συγγενῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ τῆς, παρέδωκεν αὐτὴν ἡ μήτηρ τῆς εἰς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, παρακαλέσας αὐτὸν νὰ φροντίζη περὶ τῆς ὀρφανῆς θυγατρὸς τῆς ὁ δὲ Θεοδόσιος ἠρραβωνίασε τὴν Εὐπραξίαν με ἓνα ἄρχοντα Συγκλητικόν. Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησεν ἡ ὁσία ὁμοῦ με τὴν μητέρα τῆς καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰς Θίβας τῆς Αἰγύπτου. Ἐκεῖ δὲ ἐμβάσα εἰς ἓν γυναικίον μοναστήριον, εἰς τὸ ὅποιον ἐνησκαῦντο καλογραῖαι ἑκατὸν τέσσαρες, αἱ ὁποῖαι ἐπολιτεῦοντο μίαν ζωὴν ἰσάγγελον, ἐμιμείτο τὰς ἀρετὰς ἐκείνων, καὶ πλέον δὲν ὑπέφερε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ μοναστηρίου ἦτο δὲ τότε δώδεκα χρόνων. Ἡ δὲ μήτηρ τῆς ἀγαθῆς ἀναχωρήσασα ἀπὸ τὴν Αἰγύπτου, περιῆλθεν ὅλα τὰ κτήματα, ὅσα εἶχε κατὰ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἔκαμεν εἰς τοὺς πτωχοὺς πολλὰς εὐεργεσίας καὶ ἐλεημοσύνας. Μετὰ ταῦτα ἀσθενήσασα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸ ἐν Αἰγύπτῳ μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἀφῆσασα ὅλην τὴν περιουσίαν τῆς εἰς τὴν θυγατέρα τῆς Εὐπραξίαν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ἡ δὲ Εὐπραξία διεμοίρασε μὲν ὅλα τὰ γονικά τῆς εἰς τοὺς δεομένους, καὶ εἰς τὰς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ἡγάπησε δὲ τὴν ἀσκητικὴν καὶ πολύμοχθον ζωὴν τῶν μοναχῶν καθ' ὑπερβολὴν. Ὅθεν εἰς τόσην ἀρετὴν ἐφθασεν ἡ μακαρία, ὥστε ὑπέταξε καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος, καὶ τούτων ἐγένεον ἀνωτέρα, διότι εἰς τεσσαράκοντα πέντε ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ νύκτας ἀκίνητος ἵστατο ἡ ἀρρενόφρων, ἔχουσα τὰς χεῖράς τῆς ὑψωμένας

εις τὸν οὐρανόν. Ὅθεν διὰ τὰς ὑπερβαλλούσας ἀρετάς της ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων πολλοὺς ἀνθρώπους ἐλευθερώσασα ἀπὸ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας. Οὕτω λοιπὸν θεοφιλῶς ζήσασα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)¹

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων, ΣΑΚΤΟΥ, ΜΑΤΤΟΥΡΟΥ, ΑΤΤΑΛΟΥ καὶ ΒΛΑΝΔΙΝΗΣ.*

Εἰς τὸν Σάκτον, Μάττουρον, καὶ Ἄτταλον.

- * Τρεῖς ἐξ ἑνὸς πνίγουσιν ἄνδρας σπαρτίου,
- * Ὡς τρίπλοκόν τι σπαρτίον συνημμένους.

Εἰς τὴν Βλανδίναν.

- * Νίκης ἀγῶνος ἱππικοῦ τῆ Βλανδίνῃ
- * Δίδωσι λαμπρὰ παμβασιλεὺς τὰ στέφν.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΡΜΟΛΑΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων ΕΡΜΙΠΠΟΥ καὶ ΕΡΜΟΚΡΑΤΟΥΣ.

- * Ἐρχῆς τὸ ταυτὸν κλήτεις τῶν μαρτύρων
- * Δηλοὶ τὸ ταυτὸν τοῦ διὰ ξίφους τέλους.²
- * Ἐρμόλειω ἐκκιδεκάτη τάμεν αὐχένα χαλκός.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἱερεῖς ἀπὸ τὸν κληρὸν τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Ἐκκλησίας· μείναντες ἀπὸ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, οἵτινες ἐκάθησαν μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν τύραννον Μαξιμιανόν, ἐν ἔτει τῷ (304), ἐκρύπτοντο εἰς μίαν οἰκίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Παντελεήμων ἐδιδάχθη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, ἐπίσθη καὶ ἐρωτώμενος ἀπὸ τὸν Μαξιμιανόν, ποῖος ἐδίδαξεν αὐτόν, ἀπεκρίθη ὄλην τὴν ἀλήθειαν χωρὶς κἀνὲν ψεῦδος καὶ εἶπεν, ὅτι ἐδιδάχθη αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἐρμόλαον. Ὅθεν παρευθὺς ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφεραν αὐτόν, ὁμοῦ δὲ μετὸν Ἐρμόλαον ἔφερον καὶ τὸν Ἐρμιππον καὶ Ἐρμοκράτην. Ἐρωτηθέντες λοιπὸν οἱ ἅγιοι, ὡμολόγησαν μὲν παρρησία ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι

Θεὸς ἀληθινός, ἐνέπαιξαν δὲ τὰ εἰδῶλα καὶ τῶν ὁσῶν οἱ τρεῖς ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ.

- * Θεῷ παρεσκεύασας ἀγῶν ὡς δόμον,
- * Σαυτὴν ἄγουσα σεμνὴ εἰς κατοικίαν.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀντωνίνου, ἐν ἔτει ρμ' (140), καταγομένη μὲν ἀπὸ ἐν χωρίον τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, θυγάτηρ δὲ οὖσα γονέων χριστιανῶν καλουμένων Ἀγάθωνος καὶ Πολιτείας, οἱ ὁποῖοι τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου ἐπιμελῶς ἐφύλαττον. Ἄτεκνοι δὲ ὄντες, ἀδιαλείπτως παρεκάλουν τὸν Κύριον, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς τέκνον· ὁ δὲ Θεὸς, ἕ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν, ἐχάρισε παιδίον θηλυκὸν εἰς αὐτούς, τὸ ὅποιον ὠνόμασαν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Παρασκευῆ, ἐπειδὴ ἐγεννήθη κατὰ τὴν παρασκευὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. Αὕτη λοιπὸν ἀφιερῶσασα τὸν ἐαυτὸν τῆς εἰς τὸν Θεόν ἀπὸ τὰς μητρικὰς ἀγκύρας, ἐδιδάσκετο ἀπὸ τὴν μητέρα της καὶ ἐνουθετεῖτο ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν ἡ ἁγία τὰ ἱερά γράμματα, πάντοτε ἀνεγίνωσκε τὰς θείας Γραφάς, καὶ σχολάζουσα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, κτεγίνετο εἰς τὴν ἁγίαν προσευχὴν. Ὅτε δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς της, διεμοίρασεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς, αὐτὴ δὲ κοινωρευθεῖσα καὶ ἐνδουθεῖσα τὸ σχῆμα τῶν καλογραιῶν, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον κηρύττουσα τὸ ὄνομα Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ ἡμῶν Θεοῦ· ὅθεν καὶ πολλοὺς Ἕλληνας ἔφερεν εἰς θεογνωσίαν. Τινὲς δὲ Ἑβραῖοι διεβάλον αὐτὴν εἰς τὸν τότε βασιλέα Ἀντωνίνον, λέγοντες ὅτι μία γυνὴ, Παρασκευὴ ὀνομαζομένη, κηρύττει Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας, τὸν ὅποιον ἐσταύρωσαν οἱ προπάτορές μας.

Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσι τὴν ἁγίαν ἐμπροσθέν του· βλέπων δὲ αὐτὴν, ἔμεινεν ἐκθαμβος καὶ ἐστατικός, διὰ τὴν φρόνησιν καὶ εὐμορφίαν της. Ὅθεν λέγει πρὸς αὐτὴν, ἐὰν πεισθῆς εἰς τὰ λόγιά μου, ὡ κόρη, καὶ θυσιάσης εἰς τοὺς Θεοὺς, θά γίνῃς κληρονόμος πολλῶν χαρισμάτων καὶ ἀγαθῶν· εἶδὲ καὶ δὲν πεισθῆς, ἤξευρε, ὅτι θέλω σὲ παραδώσει εἰς πολλὰ βάσανα. Τότε ἡ ἁγία με ἀνδρειωμένον λογισμὸν ἀπεκρίθη πρὸς τὸν βασιλέα, μὴ γένοιτό ποτε εἰς ἐμὲ νὰ ἀρνηθῶ τὸ ὄνομα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μου!· Θεοὶ γὰρ οἱ

¹ Ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰδίων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἦν τις ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλευσίᾳ πόλει.» Ἐν αὐταῖς δὲ σώζεται καὶ λόγος πρὸς αὐτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ· Ἐνταῦθα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει·

² Ἦτοι, καθὼς τὰ τρία ὀνόματα τῶν ἁγίων ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν, ἤρουν ἀπὸ τὴν Ἐρ, τοιοῦτοτρόπως ἔλαβον καὶ οἱ τρεῖς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ τέλος καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπω-
λέσθωσαν ἐκ τῆς γῆς,» ὡς λέγει ὁ προφήτης
Ιερεμίας. (Ἱερεμ. 1. 11.) Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνά-
ψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ πυρώσῃσι
μίαν περικεφαλαίαν σιδηρᾶν καὶ νὰ βάλῃσιν
αὐτὴν εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς ἀγίας· τούτου δὲ
γενομένου, ἐφυλάχθη ἡ ἀγία ἀβλαβῆς με θεϊ-
κῆν δρόσον. Ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον
ἐπίστευσαν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν πολλοὶ Ἕλ-
ληνες εἰς τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἐπρόσταξεν ὁ
βασιλεὺς καὶ ἔκαυσαν δυνατὰ ἓνα λέβητα γε-
μάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ πίσσαν, καὶ μέσα εἰς αὐ-
τὸ ἔβαλον τὴν ἀγίαν. Ἰσταμένη δὲ ἡ μάρτυς
εἰς τὸ μέσον τοῦ λέβητος ἐφαίνετο ὀρσοζομέ-
νη. Ὅθεν βλέπων αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, εἶπε, βάν-
τισόν με ἀπὸ τὸ ἔλαιον καὶ τὴν πίσσαν, Παρα-
σκευῆ, διὰ νὰ γνωρίσω, ἂν ἡ πίσσα καὶ τὸ ἔ-
λαιον καίουσιν. Ἡ δὲ ἀγία γεμίσασα τὰς χει-
ράς της, ἔρριπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ βασι-
λέως, καὶ εὐθὺς ἐτυφλώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του·
ὅθεν ἐφώνησε με μεγάλην φωνὴν λέγων, ἐλή-
σόν με δούλη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ θέλω πι-
στεύσει εἰς τὸν Θεόν, τὸν ὅποιον κηρύττεις.
Εὐθὺς λοιπὸν ἔλαβε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν
τού· ὅθεν ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν αὐτὸς καὶ
ὄλοι οἱ δορυφόροι του, ἤγουν οἱ σωματοφύλα-
κὲς του, οἵτινες καὶ ἔλαβον τὸ ἅγιον βάπτισμα
εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος.

Ἡ δὲ ἀγία ἐξελθοῦσα ἐκεῖθεν ὑπήγεν εἰς
ἄλλας πόλεις καὶ χωρία, κηρύττουσα τὸ ὄνο-
μα τοῦ Χριστοῦ. Ἐλθοῦσα δὲ εἰς ἄλλην πό-
λιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευεν ἀνθρωπὸς τις,
Ἰασηλιὸς ὀνομαζόμενος, ἐφέρθη ἔμπροσθεν
αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλεσαμένη τὸ ὄνομα τοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ σφραγίσασα τὸν ἑαυτὸν της με τὸ
σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ὡμολόγησεν
ἑαυτὴν χριστιανὴν, καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστόν
Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Ταῦτα ἀ-
κούσας ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ ἐπεμψεν αὐ-
τὴν εἰς ἓνα δράκοντα φοβερῶτατον, φωλεύοντα
ἐξω τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὅποιον εἶχον συνή-
θειαν καὶ ἔρριπτον τοὺς καταδικασμένους εἰς
θάνατον, καὶ τοὺς ἔτρωγεν. Ὅτε δὲ ἡ ἀγία ὑ-
πήγεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, βλέπων αὐτὴν ὁ
δράκων, ἐσφύριζε μεγάλως, καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα του, ἐξέβαλε καπνὸν ποικύν. Ἡ δὲ ἀγία
πλησιάζασα εἰς τὸν δράκοντα, εἶπεν, ἔφθασεν,
ὦ θηρίον, ἐναντίον σου ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ· καὶ
φυσήσασα τὸν δράκοντα, ἐποίησε τὸ σημεῖον
τοῦ τιμίου σταυροῦ. Τότε ὁ δράκων σφυρίζας
μεγάλως, ἐσχίσθη εἰς δύο, καὶ ἠφανίσθη. Βλέ-
πων δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τὸ τοιοῦ-

τον θαυμάσιον, ἐπίστευσαν ὄλοι εἰς τὸν Χρι-
στόν.

Ἡ δὲ ἀγία ἀναχωρήσασα ἀπὸ ἐκεῖ, ὑπήγεν
εἰς ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευεν ἄλ-
λος βασιλεὺς Ταράσιος ὀνόματι, ὅστις μαθὼν
περὶ τῆς ἀγίας, παρέστησεν αὐτὴν εἰς τὸ χρι-
τήριον. Ἐρωτηθεῖσα λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν ἡ ἀγία,
ὡμολόγησε τὸν ἑαυτὸν της χριστιανὴν, καὶ τὸν
Χριστόν Θεὸν ἀληθινὸν ἀνεκήρυξεν· ὅθεν ἐβλή-
θη εἰς ἓνα λέβητα, γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ πίσ-
σαν καὶ μύλυδον, καὶ ὑποκάτω εὐτοῦ ἤναπτε
φωτῖα. Ἄγγελος δὲ Κυρίου παρουσιασθεὶς ἐ-
ψύχρανε τὸν λέβητα, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἶδη, ὡ-
στε ἔμεινεν ἐξ αὐτῶν ἀβλαβῆς ἡ τοῦ Χριστοῦ
μάρτυς. Καὶ ἄλλα δὲ ἀκόμη βάσανα ἐποίησεν
εἰς αὐτὴν ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος, πλὴν δὲν
ἐδυνήθη νὰ σαλεύσῃ τὴν στερεὰν πίστιν της.
Ὅθεν τελευταῖον ἀπέκοψε τὴν τιμίαν αὐτῆς
κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἐπέταξεν ἡ ψυχὴ τῆς μα-
καρίας νικηφόρος εἰς τὰς αἰωνίους μονάς· (τὸν
κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὄρα εἰς τὸν νέον Θη-
σαυρόν).¹

* *Μνήμη τῆς ἀγίας μάρτυρος ΩΡΑΙΟΖΗΣΗΣ.*

* » Εἰς πῦρ βληθεῖσα ἠραιολόγη, Λόγε,

» Ἄψαι βροῦι τοὺς κρουνοὺς τῶν θαυμάτων.

* Ἡ βασιλεὺς τῶν πόλεων Κωνσταντινούπο-
λις, ἐκτός τῶν ἄλλων καλῶν ἐστολίζετο ἀκό-
μη καὶ ἀπὸ τοὺς βίους τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν· μάλιστα δὲ δι' αὐτῶν ἐστολί-
ζετο περισσότερο, παρὰ μετὰ τὰ διάφορα αἰσθη-
τὰ κάλλη ὅσα ἔχει· ἤτοι τὴν τοποθεσίαν αὐ-
τῆς, τὴν μεγαλότητα, καὶ τὰ τεῖχη τὰ ἀπὸ
τοὺς ἐναντίους ἐχθροὺς ἀνίκητα μένοντα, κα-
θὼτι περισσότερο κάλλος καὶ μεγαλητέρα ὠ-
φέλεια προξενεῖται εἰς αὐτὴν ἐκ τῶν βίων τού-
των, παρὰ ἀπὸ τὰ ἄνω εἰρημένα. Βίους δὲ λέ-
γω ὄχι μόνον τοὺς ἐγνωσμένους εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ γεγραμμένους εἰς τὰ τῆς
ἐκκλησίας Συναξάρια, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ὅσοι
ἐγνώσθησαν μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τινα
ὁμῶς τυχερὰν ἀμέλειαν δὲν ἐγράφησαν, ἀλλ'
ἐσχεπάσθησαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν. Διότι ἐκεῖ-
νοι μὲν οἱ βίαι τῶν ἀγίων ὅσοι εἶναι γεγραμ-

¹ Σημειῶσαι, ὅτι εἰς τὴν ἀγίαν ταύτην Παρασκευὴν Κανὸν-
να νέον ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐπιλοπόνησε, καὶ τὰ ἐλλείποντα τῆς
ἀκολουθίας αὐτῆς ἀνεπλήρωσε. Συνέθετο δὲ καὶ ἕτερον κανὸνα
ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κωνσταντινοῦ Ἰωστακίου ἱεροφραλογίου τοῦ διδασκα-
λοῦ καὶ Βενεδικτοῦ.

μένοι, ὅταν ἀναγινώσκωνται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, παρακινῶσι τοὺς ἀκούοντας εἰς ζῆλον καὶ μίμησιν τῆς ἀρετῆς καὶ εἰς συντριβὴν τῆς ψυχῆς καὶ κατάνυξιν, ὅσοι δὲ δὲν εἶναι γεγραμμένοι, ἂν καὶ ἡ πολυκαιρία ἐσκέπασε τὰ ὑπομνήματα αὐτῶν καὶ ἠφάνισεν, ὅμως ἀπὸ τὰ θαύματα ἄτινα ἐνεργοῦσιν οἱ τοὺς βίους τούτους πολιτευσάμενοι ἅγιοι, γίνονται εἰς ὅλους φανεροὶ καὶ κατάδηλοι.

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους δὲ τούτους εἶναι καὶ ἡ καλλικέλαδος ἀηδὼν καὶ καθαρὰ περιστερὰ τοῦ Χριστοῦ, ἡ μάρτυς λέγω Ὁραιοζήλη, ἡ ὁποία ἀπὸ τίνα χώραν κατήγετο, καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ γονεῖς τῆς, δὲν εὐρίσκειται γεγραμμένον· ὅτι δὲ ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς Ἑλλήνας, οἵτινες ἐπροσκύνουν τὰ εἰδῶλα, τοῦτο θέλει τὸ φανερώσει ὁ λόγος παρέμπροσθεν. Διότι ἀπὸ τοὺς καιροῦς τῶν θεοκηρύκων ἀποστόλων, ὅτε διεδόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπὸ τότε ἐσαγηνεύθη διὰ τῶν λογικῶν δικτύων τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ ἡ σεμνοτάτη αὕτη Ὁραιοζήλη, καὶ ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς εἰδωλολατρίας. Ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον λοιπὸν Ἀνδρέαν ἐβαπτίσθη αὕτη καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἀφιερῶθη εἰς μίαν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, καὶ ὡς γῆ ἀγαθὴ, δεχθεῖσα τὸν σπόρον τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀποστόλου, ἐτελεσφόρησε πολὺν καὶ ἑκατονταπλάσιον τὸν καρπὸν. Διότι μένουσα εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον τοῦ ἀρχιστρατήγου, ἦτο ἐργάτις τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐντολῶν, καὶ ἐσπούδαζε διὰ τῶν καλῶν ἔργων νὰ γίνεταί κήρυξ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καλουμένη ἰσαπόστολος, καὶ ταλαιπωρουμένη μετὰ πᾶσαν κακοπάθειαν σώματος. Ὅθεν ἐκ τούτου συντρέχον εἰς αὐτὴν πλῆθος Ἑλλήνων πολὺ, καὶ ὠφελοῦντο μετὰ τὰς καθημερινὰς τῆς διδασκαλίας, τὴν μὲν προτέραν κακὴν ζωὴν αὐτῶν λησμονοῦντες, ἐπιστρέφοντες δὲ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ μετὰ τὴν χάριν αὐτοῦ οἰκειούμενοι. Διὰ τοῦτο ἀπέκτησεν ἡ ἁγία καὶ ἄλλας δύο ἀκόμη παρθένους, αἱ ὁποῖαι ἀποστραφεῖσαι τὴν εἰδωλικὴν πλάνην, ἐγνώρισαν τὸν Χριστὸν διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς, Θεὸν προαιώνιον καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός. Αὗται λοιπὰν αἱ δύο παρθένοι κυριευθεῖσαι ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν παντοτεινὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, καὶ σεμνυόμεναι μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁραιοζήλης, ἀπέβλεπον εἰς αὐτὴν ἀκλινῶς μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νοῦς, ὡς πρωτότυπον τῆς ἀρετῆς καὶ παράδειγμα, καὶ πυρπολούμεναι πάντοτε ἀπὸ τὸν ἐνθεοῦ ζῆλον, ἔχαιρον, συνε-

ριζόμεναι μετὰ μίαν ἀγαθὴν ἔριν καὶ ἀξιεπάρινον, ποία ἀπὸ αὐτὰς νὰ νικήσῃ τὴν ἄλλην εἰς ἀγρυπνείας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχὰς, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς κακοπαθείας τοῦ σώματος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐγένοντο ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ἀσεβεστάτου βασιλέως Δεκίου, ἧτοι ἐν ἔτει σν' (250), τότε δὲ ὁ μισόκαλος διάβολος καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν πολέμιος, κατετήκετο ἀπὸ τὸν φθόνον του, στοχαζόμενος τὴν ἀνίκητον δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, πῶς καὶ διὰ μέσου τῆς ἀσθενοῦς φύσεως τῶν γυναικῶν ἐνηργεῖτο ἡ ἀρετὴ, καὶ ἤξανε ἀπανταχοῦ. Ἡ ἀρετὴ δὲ πάλιν, ἂν καὶ εἰς ἀπόκρυφον καὶ παράμερον μέρος γίνεταί, κάμνει ὅμως φανερόν τὸ τοῦ Εὐαγγελίου κήρυγμα, καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ πλατύνει, ἀλλὰ καὶ τὸ στηρίζει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν τί μετεχειρίσθη ὁ ἀλιτήριος διάβολος; ἐμβῆκεν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐκίνησε πόλεμον καὶ διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, διότι οὗτος ὁ ἀσεβέστατος μὴ μεταχειρισθεὶς καλῶς τὴν βασιλείαν, δὲν ἠθέλησε νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεὸν ὅστις τὴν ἐχάρισεν εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἐσηκώθη κατ' αὐτοῦ, Θεοῦ μὲν ψευδωνύμους προσκυνῶν καὶ ματαίους, βιάζων δὲ καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ προσκυνῶσιν αὐτοὺς, ὁ καὶ αὐτῶν τῶν ἀναισθητῶν εἰδῶλων ἀναισθητότερος.

Οὗτος λοιπὸν καὶ τὴν μακαρίαν ταύτην Ὁραιοζήλην χωρίσας ἀπὸ τὰς συντρόφους τῆς δύο παρθένους, παρέστησεν εἰς τὸ κριτήριόν του, καὶ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ἀπὸ ποίαν ἀφορμῆν, ὦ γυναῖον, τὴν μὲν πατρικὴν σου θρησκείαν ἠθέτησας, τὸν δὲ Χριστὸν ἀνακηρύττεις Θεόν; ἢ διὰ τί ἀπατᾶς τοὺς ἀνθρώπους μετὰ ψευδεῖς καὶ πιθανοὺς λόγους, καὶ πείθεις αὐτοὺς νὰ πιστεύσωσιν εἰς ἕνα θνητὸν ἀνθρώπον, λέγουσα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ποιητὴς τοῦ παντός; Πρὸς ταῦτα ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, Σὺ βασιλεῦ, ἔμαθες, ὅτι ὁ ὑπ' ἐμοῦ κηρυττόμενος Χριστὸς ἐσταυρώθη ὡς ἀνθρώπος, ἀλλὰ πῶς δὲν ἔμαθες, καὶ τοῦτο ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀνέστη ὡς Θεός; ἢ πῶς δὲν ἤκουσες, ὅτι, αὐτὸς καταβάς εἰς τὸν ἄδην, πάντας τοὺς ἐκεῖ ὄντας συνανέστησεν, καὶ ὡς ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς ἐχάρισεν εἰς τοὺς νεκροὺς ζωὴν τὴν αἰώνιον; Ὅτι δὲ ὁ Χριστὸς, ὡς Θεός προαιώνιος, ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἀνθρώπος, καὶ νὰ πάθῃ, καὶ νὰ σαυρωθῇ, δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, τοῦτο περιττὸν εἶναι νὰ τὸ λέγω εἰς τὰ ὦτα ἀνθρώπων μὴ ἐννοοῦντων τὸ τοιοῦτο μυστήριον. Πλὴν ἐγὼ σοι λέγω τοῦτο πρῶτον καὶ τελευταῖον, ὅτι εἴτι καὶ ἂν κάμης, καὶ εἴτι ἂν

μέ ἀπειλήσης, ἢ κολακείας, ἢ τιμωρήσης, ἢ ὑποσχέσης δὲν θέλεις δυνηθῆ νὰ με σαλεύσης ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου· μή μοι γέναιτο ποτε νὰ ἀρνηθῶ τὸν Θεόν μου! ὁ ὁποῖος με ἐδημιούργησεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, καὶ κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσαρκώθη ἀσπύτως διὰ τὴν σωτηρίαν μου. Λοιπὸν ὅ,τι θέλεις, κάμε, ὦ βασιλεῦ· ἰδοὺ ἐμπροσθέν σου εὐρίσκεται τὸ πῆλινον τοῦτο σῶμά μου, καὶ καίε, κόπτε, σφάζε, τιμῶρει αὐτό. Ταῦτα μὲν εἶπεν ἡ ἀγία, ὁ δὲ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς ταύτης ἀνάξιος Δέκιος, ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, προστάζει νὰ ἐκδύσωσι τὴν ἀγίαν, καὶ νὰ ἔδρωσιν αὐτὴν εἰς πολλὰς ὥρας· ὅλοι δὲ ἔμειναν ἐκστατικοί, βλέποντες τὴν γενναϊότητα καὶ ὑπομονὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ νύμφης, διότι ὑπέφερον ὡς ἂν ἦτο ἄλλος τις καὶ ὄχι αὐτή. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς συνεχῶς γυρίζων πρὸς τὴν ἀγίαν, ἐδλεπεν αὐτὴν ἐλπίζων ὅτι θέλει μεταβληθῆ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο, ὦ τοῦ θαύματος! ἀποβαλὼν τὴν ὀπτικὴν δύνανμιν τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐξαίφνης ἐτυφλώθη, καὶ ἐφαίνετο ὡς ἐν παίγνιον εἰς τοὺς ἀπηκόους του. Ὅθεν κατὰ τὸ παρὸν ἐπρόσταξε νὰ φυλακώσωσι τὴν ἀγίαν, λαβὼν δὲ ἓνα χειρῶν εἰς τὸν δρόμον, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ὑπήγεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀγία ἐσπούδαζε νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν ποθοῦμενόν τῆς Νυμφίον Χριστόν, ἐμνήμυσεν εἰς τὸν ἀσεβῆ βασιλέα, ὅτι ἐὰν σὺ δὲν χρίσης τοὺς ὀφθαλμούς σου με τὸ αἷμα τῆς ἀποπηθησομένης κεφαλῆς μου, κατ' ἄλλον τρόπον δὲν θέλεις λάβῃ τὸ φῶς σου. Ὅθεν εὐθὺς ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὴν ἀγίαν· εἶτα χρίσας τοὺς ὀφθαλμούς του με τὸ αἷμα τῆς ὀβελυρὸς καὶ ἀκάθαρτος, ἔλαβε παρευθὺς τὸ φῶς καὶ ἀνέδλεψε. Ἐμεινεν ὁμως ἀάφριστος εἰς τὴν εὐεργεσίαν ταύτην ὁ παράνομος βασιλεὺς, μᾶλλον δὲ φθονήσας ὁ παμβέβηλος νὰ μὴ λάβωσιν οἱ χριστιανοὶ τὸ τῆς ἀγίας τίμιον σῶμα καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐπιστραφῶσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὶ Ἑλληνας, ἐπρόσταξεν ὁ ἀλιτήριος νὰ καύσωσι τὸ λείψανον τῆς μάρτυρος με πῦρ. Καὶ ἡ μὲν ἀγία τυχοῦσα τοῦ ποθοῦμένου, χαίρει καὶ εὐφραίνεται αἰώνως εἰς τὰ οὐράνια, συμβασιλεύουσα με τὸν ποθεινότατον αὐτῆς Νυμφίον Χριστόν. Ἡ δὲ σύναξις καὶ ἑορτὴ τῆς τελεῖται εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ σεβάσμιου ναοῦ τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας εἰς τὸν ὁποῖον ναόν τῆς γίνονται ἰατρεῖαι διαφόρων ἀρρωστημάτων· καὶ

μαρτυρεῖ ὁ παράλυτος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προσελθὼν εἰς τὸν ναόν τῆς ἀγίας, ἐσφίγγθη καὶ ἔγεινεν ὑγιής· μαρτυροῦσιν αἱ στεῖραι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦ λειψάνου τῆς ἀγίας μεταβάλλονται εἰς τεκνογονίαν, καὶ αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι καταξήρους ἔχουσαι τοὺς μαστοὺς ἀπὸ γάλα, ἐπιστρέφουσιν εἰς τοὺς σίκους αὐτῶν ἔχουσαι αὐτοὺς γεμάτους γάλακτος, με τὸ ὁποῖον χορταίνουσι τὰ ὑπομάζια βρέφη των. Διότι οὕτως ἤξευρει ὁ Θεὸς νὰ ἀντιδοξάζῃ τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον αἷμα ἐκχέαντας.

Ὁ ὁσιος **ΙΓΝΑΤΙΟΣ** ὁ Στερωνίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται

- * » Πρὶν γῆ: ἀπελθεῖν ἀρετῶν καρποὺς φύσει,
- » Τὸ στεῖρον ἐκπέφυγεν ὁ Στερωνίτης.

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΠΠΙΩΝ** ἔξγει τελειοῦται

- * » Τὸν σὸν ἔξγει τράχλον ἀτρέπτως κλίνας,
- » Τὸ τῆς τελευτῆς Ἀππίων πίνεις πόμα.

Ἡ ἀγία μάρτυς **ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ**, ἔξγει τελειοῦται.

- * » Τομὴν κεφαλῆς Ἰερουσαλὴμ φέρει,
- » Καὶ τὴν ἄνω νῦν Ἰερουσαλὴμ βλέπει.

Τὰ ἐγκαίρια τοῦ Ἀρχαγγέλου **ΜΙΧΑΗΛ** πέραν ἐν Σκίλλαις.

Τὰ ἐγκαίρια τοῦ Ἀρχαγγέλου **ΓΑΒΡΙΗΛ** πέραν ἐν Χάλδαις.

Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας **Δεσπίνης** ἡμῶν Θεοτόκου πέραν ἐν τῷ Παγιδί· πλησίον τοῦ γέου Ἐμβόλου.

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χίφῳ γεγοῶτος θαύματος, παρὰ τῆς ὁσμημάρτυρος **Παρασκευῆς**.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΖ'**, μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ ἱερατικοῦ **ΠΑΝΤΕΛΕΜΟΝΟΣ**.

- * Γαλκτόμικτον, μάρτυς αἷμα σῆς κάρσι,
- » Δι' ἣν ὑδατόμικτον ὁ Χριστὸς χεῖν.²
- » Φάσαγον ἐβδομάτῃ λάχεν εἰκάδι Παντελεσίμων.

¹ Ἄρα τοῦτο εἰς τὸν ναόν Ἀσιμηνάριον.

² Τὸ εἰσπίπτον τοῦτο ἴσως οὕτως ἐρμηνεύεται: τὸ αἷμα τῆς κάρσι σου, μάρτυς Παντελεσίμων, ἐγγύθι με γυνίαν με τῆ-

Ἰούδας ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἑλληνοσ, Εὐστοργίου ὀνομαζομένου, μητρὸς δὲ, ἐκ προγόνων οὔσης χριστιανῆς, καλουμένης Εὐβούλης. Ἐμαθε τὴν μὲν τῶν σωμάτων ἰατρικὴν τέχνην ἀπὸ τινος Εὐφρόσυνο, ὅστις εἶχε δόξαν καὶ φήμην μεγαλωτάτην καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἰατρικῆς, τὴν δὲ τῆς ψυχῆς καὶ κατὰ Χριστὸν ἰατρικὴν ἔμαθεν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἐρμόλαον, τὸν ἱερέα τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Ἐκκλησίας, περὶ οὗ προείπομεν εἰς τὴν εἰκοστὴν ἔκτην τοῦ παρόντος. Διὰ μέσου δὲ τῆς κατὰ Χριστὸν ἰατρικῆς ταύτης ἀνέστησεν ὁ ἅγιος ἐν παιδίῳ, τὸ ὅποιον ἐδαγκάσθη ἀπὸ ἐχιδναῶν καὶ ἦτο κάτω πεσμένον νεκρὸν, ἐπικαλεσθεὶς μόνον τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα· ὅθεν ἐθαπτίσθη ἀπὸ τὸν ῥηθέντα ἅγιον Ἐρμόλαον καὶ ὠδηγήθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὁ δὲ τρόπος τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἐγγινεν οὕτω πως· Τυφλὸς τις πρᾶσελθὼν εἰς τὸν ἅγιον ἰατρεύθη, ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν βασιλέα, ποῖος τὸν ἰάτρυσεν, ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Παντολέων (διότι τοῦτο ἦτο τὸ πρῶτόν του ὄνομα) ἐπειδὴ ἐπεκαλέσθη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι καὶ αὐτὸς πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν. Ὅθεν παρευθὺς ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ποτὲ τυφλόν, τὸν δὲ Πανταλέοντα ἐρευνησαντες, εὖρον καὶ ἔφερον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἅγιος οὔτε μὲ κολακείας, οὔτε μὲ ἀπειλὰς ἐπέισθη νὰ ἀρνηθῆ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔδειραν αὐτὸν δυνατὰ, καὶ ἔκαυσαν μὲ ἀνημμένους λαμπάδας. Ἐμφανισθεὶς δὲ ὁ Κύριος εἰς τὸν ἅγιον μὲ τὸ σχῆμα Ἐρμολάου τοῦ ἱερέως, εἶπεν εἰς αὐτόν, νὰ ἔχη θάρρος· ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐβλήθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν βρασμένον μόλυβδον, καὶ ὅτε ἐριψαν αὐτόν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τότε, λέγων, ἐφάνη ὁ Κύριος, ὅτι ὁμοῦ μὲ τὸν Παντελεήμονα ἐβλήθη ἐντὸς αὐτῶν, ὅθεν καὶ ἔμεινεν ἀβλαβῆς ἀπὸ ὅλα τὰ βάτανα. Ἐπειτα ἐδόθη εἰς τὰ θηρία, φυλαχθεὶς δὲ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβῆς, ἐδόθη εἰς ἕνα τροχὸν καρφωμένον μὲ μαχαίρια κοπτερὰ, ὁ ὁ-

ποῖος ἀπὸ ὑψηλὸν μέρος ἐρίφθη εἰς τὸν κἀτήφορον. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλαβεν ὁ ἅγιος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· ὅθεν προσηυχῆθη, καὶ τελειωθείσης τῆς προσευχῆς, ἦλθε θεία φωνὴ ὀνομάζουσα αὐτὸν ἀντὶ Πανταλέοντος Παντελεήμονα· ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ ἀποκεφαλίσθῃ ὁ ἅγιος, ἐξήπλωσεν ὁ δῆμιος τὴν χεῖρα διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ μὲ τὴν σπάθην, καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔλυσεν ὡς τὸ κηρίον. Ὅθεν οἱ στρατιῶται βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· τότε δὲ ὁ ἅγιος κλίνας θεληματικῶς τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἀντὶ αἵματος ἐξῆλθε γάλα ἀπὸ τὸν λαίμῳ του, καὶ ὅτι τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο δεμένος ὁ ἅγιος, ξηρὸν πρότερον ὄν, εὐθὺς ἐβλάστησε καὶ ἐκαρποφόρησε. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις αὐτοῦ καὶ ἑορτῆ εἰς τὴν ἐπέφυμον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦτου ὄρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)¹

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ὁ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἰαθεὶς τυφλὸς καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν ὁμολογήσας, εἶπει τελειοῦται.

- Αὐγὴν ἐφευρὼν σαρκικῶν τυφλὸς λύγων,
- Καὶ ψυχικὴν ἠθροισεν αὐγὴν ἐκ ξίφους.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ἈΝΘΟΥΣΗΣ τῆς ὁμολογητρίας, τῆς ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μονῇ τοῦ Μαρτιρίου.*

- Χριστὸν μὲν αἰνεῖ Ἀνθοῦσα παρὰ πλάνοις,
- Χριστὸς δὲ αὐθις Ἀνθοῦσαν παρ' Ἀγγέλους.

* Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, ἐν ἔτει ψμά (741),

¹ Εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Παντελεήμονα σώζεται ἐν ἐγκώμιον ἀπλοῦν καὶ γλαφυρὸν, ἔπερ εὐρίσκεται εἰς τὸ Κυριακὸν πῶς σκῆτειος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Κουλουμουσίου. Ἐπιλοπόνθη δὲ εἰς αὐτόν καὶ ὁλόκληρον ὀκτώηχον κανόνα ὁ ἅγιος Ἰωσήφ ὁ ὕμνογράφος, ὅστις εὐρίσκεται ἐν τῇ σκῆτει τοῦ Κουσουκαλιβίου, ἐν τινὶ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Εὐρίσκεται δὲ εἰς τὴν αὐτὴν σκῆτην τοῦ Κουλουμουσίου καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὸν ἅγιον τοῦτον. Ἐχει δὲ καὶ Νικήτας ὁ Ῥήτωρ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Θουμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.» (σώζεται δὲ ἐν τῇ Ἀλύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαίδου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰδύρων.) Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ Ἀλύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰδύρων σώζεται καὶ ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς εἰδωλικῆς ἀγίας κατὰ πάσης τῆς ἀκουμένης.» Ὁμοίως καὶ ἕτερον ἐγκώμιον πρὸς τὸν αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τῶν Ἰδύρων σώζεται, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐστὶ μὲν οὐδὲν οὕτως ἐπέκρατον.»

λα, διὰ τὴν ὁποῖαν χάριν σου, ἤ-οι διὰ σέ, (τοῦ μέρους λαμ-
βανομένου ἀντὶ ὅλου συνεκδοχικῶς.) ἔλυσεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ
τὴν πλευρὰν τοῦ αἵμα μεμιγμένον μὲ ὕδωρ. «Λόγῳ γὰρ φη-
σιν αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔννευ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕ-
δωρ.»

θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν, Στρατηγίου καὶ Φευρωίας ὀνομαζομένων· ἀγαπήσας δὲ ἡ μακαρία τὴν περθερίαν καὶ καθαρότητα ἀπὸ αὐτὰς σχεδὸν τὰς μητρικὰς ἀγκάλας ἔζη· εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς τρύπας τῆς γῆς, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἀποστρεφομένη μὲν καὶ μισοῦσα ὅλα τὰ βιωτικὰ πράγματα, μόνον δὲ τὴν ἡσυχίαν ἀγαπῶσα καὶ ἐναγκαλιζομένη. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἔτυχε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ Μαντινέου ἱερομόναχος τις Σισίνιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἦτο θαυματουργὸς καὶ ἅγιος ἄνθρωπος, καὶ μετεχειρίζετο πᾶν εἶδος ἀρετῆς. Ὅθεν ἡ αἰοίδιμος Ἀνθοῦσα βλέπουσα αὐτὸν, παρεκινήθη νὰ τὸν μιμηθῇ εἰς τὰς ἀρετὰς· καὶ πρῶτον μὲν ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν τύπον καὶ κανόνα, πῶς νὰ πολιτεύηται εἰς τὴν μοναδικὴν ζωὴν, δεύτερον δὲ, διὰ νὰ γυμνασθῇ εἰς τὴν ὑπακοὴν προσετάχθη παρ' αὐτοῦ νὰ ἔμβῃ εἰς ἓνα φοῦρνον ἀνημμένον· ἡ δὲ ἅγια ὑπακούσασα, ἔμβηκεν εἰς αὐτὸν, καὶ πάλιν ἐκβῆκε, χωρὶς νὰ βλαβῇ ὀλοτελῶς. Καὶ ἄλλας δὲ ὑψηλοτέρας ἀρετὰς ἔμαθεν ἀπὸ αὐτὸν ἢ ὅσια, αἱ ὁποῖαι κάμνουσι τὸν ἄνθρωπον νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Θεόν. Προεῖπε δὲ εἰς αὐτὴν ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος, ὅτι μέλλει νὰ συστήσῃ μοναστήριον, καὶ ὅτι θὰ λάβῃ τὴν ἡγουμενίαν ἐννεακοσίων καλογραϊῶν, ὃ καὶ πραγματικῶς ἠκολούθησεν ὕστερον. Μετὰ ταῦτα ἐκουρεύθη τὰς τρίχας ἀπὸ τὸν θαυματουργὸν ἐκεῖνον Σισίνιον καὶ προσετάχθη παρ' αὐτοῦ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ μικρὸν νησιδίου τῆς λίμνης, τῆς πλησιαζούσης εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Περκελέ. Καταγινομένη λοιπὸν ἡ μακαρία εἰς τὴν ἐγκράτειαν καὶ εἰς τὴν λοιπὴν σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, ἔγεινε τῆς ἁγίας Τριάδος κατοικητήριον· διότι φορέσας σιδήρα, καὶ ἐνδυθεῖσα φορέματα τρίχινα, ἔξω σαρκὸς καὶ κόσμου ἐνομιζέτο παρὰ τῶν φρονίμων. Ἐλθοῦσα δὲ μίαν φορὰν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Σισίνιον, παρεκάλει αὐτὸν νὰ τῆς δώσῃ ἄδειαν νὰ κτίσῃ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Ἀννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Ὁ δὲ Σισίνιος νουθετήσας αὐτὴν πολλὰ καὶ διδάξας, προεῖπεν εἰς αὐτὴν σαφέστατα ὅσα ἐμελλον νὰ τὴν ἀκολουθήσωσι, καὶ οὕτως ἀφῆκεν αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ, φανερώσας καὶ τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐμελλεν αὐτὸς νὰ ἀποθάνῃ.

Ἐκτίσθη λοιπὸν ἡ ὁσία τὸν ποθοῦμενον ναὸν τῆς ἁγίας Ἀννης, καὶ συνήχθησαν ἐκεῖ ἕως τριάκοντα καλογραῖαι, καὶ ἐνῶ ἐπλησιαζον νὰ ἔλθωσιν εἰς ἔργον ὅσα προεῖπεν ὁ ὁσῖος Σισίνιος εἰς τὴν ἅγιαν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν παρούσαν ζωὴν ὁ μακάριος, καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Βλέπου-

σα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ἅγια Ἀνθοῦσα, ὅτι αἱ ἀδελφαὶ αἱ συναχθεῖσαι ἐδείκνυον εἰς αὐτὴν ὑπακοὴν καὶ εὐπείθειαν, ἔκτισεν ἀκόμη ἐκ θεμελιῶν δύο ἱεροὺς ναοὺς, τὸν ἓνα μὲν εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, τὸν δὲ ἄλλον εἰς ὄνομα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· καὶ τὸν μὲν ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀφιέρωσεν εἰς τὰς καλογραῖας, τὸν δὲ ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀφιέρωσεν εἰς τοὺς μοναχοὺς. Ὅθεν πολλοὶ κοσμικοὶ θέλοντες νὰ μετανοήσωσι διὰ τὰς ἀμαρτίας των, ἀφῖνον τὸν κόσμον καὶ προσήρχοντο πρότερον μὲν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Σισίνιον, ἐν ὧ ἔζη, ὕστερον δὲ καὶ εἰς τὴν ἅγιαν Ἀνθοῦσαν ταύτην, ὁδηγούμενοι ἀπὸ αὐτῆν καὶ πρὸς τὰς ἀρετὰς παιδαγωγούμενοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἅγια ἦτο γεμάτη ἀπὸ τὰ ὀρθὰ δόγματα τῆς πίστεως, ἀπεστρέφετο πᾶσαν νεωτέραν αἵρεσιν· ἄθεν ἐκ τούτου ἔγεινε περιδόητος, καὶ ἡ φήμη ταύτης διέδραμεν ἕως καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος, ὁ καὶ Καβαλῖνος ἐπονομαζόμενος, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, ὁ μισόχριστος ἐκεῖνος καὶ εἰκονομάχος, ὁ ὁποῖος ἐσπούδαζε νὰ γυρίσῃ τὴν ἅγιαν ταύτην εἰς τὴν πλάνην του. Ὅθεν ἀποστείλας ἓνα ὁμόφρονά του εἰκονομάχον, ὕπαγε, τῷ εἶπεν, εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Μαντινέου, καὶ εὐρών τὴν Ἀνθοῦσαν, κατάπεισον αὐτὴν νὰ κλίνῃ εἰς τὴν ἰδικὴν μας ὁδὸν· ἦτοι εἰς τὸ νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνῃσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ εἰ μὲν πεισθῇ, καλῶς ἂν ἔχοι, εἰδὲ μὴ, τιμώρησον αὐτὴν, ἕως οὐ νὰ τὴν πείσης καὶ στανικῶς νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰ προστάγματά μας. Ὁ δὲ ἀπεσταλμένος λαβὼν μαζί του καὶ ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ συνάξας πολλὰς ἁγίας εἰκόνας, ἔφερεν εἰς ἐξέτασιν τὴν ὁσίαν, ὁμοῦ καὶ τὸν ἀνεψιὸν τῆς, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡγούμενος εἰς ἓν ἀνδρῖκὸν μοναστήριον. Παρευθὺς λοιπὸν τὸν μὲν ἀνεψιὸν τῆς ἁγίας ἡγούμενον ἐδειραν εἰς πολλὴν ὥραν καὶ ἐξέσχισε τὸ σῶμά του, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδίδεν ἡ ἅγια θάρρος καὶ δύναμιν διὰ νὰ μένῃ εἰς τὴν ὁμολογίαν καὶ προσκύνῃσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἀνδρείως τὰ βάσανα. Ἐνῶ δὲ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὰ βάσανα, ἀφείθη καὶ δὲν ἐβασανίσθη πλέον.

Τὴν δὲ ἅγιαν Ἀνθοῦσαν ἐτάνυσαν ἀπὸ τέσσαρα μέρη, καὶ ἐδειραν ἀπάνθρωπως με βούνευρα· ἔπειτα ἀνάψας ὁ ἀλιτήριος τὰς ἁγίας εἰκόνας, τὰς ὁποίας ἐσύναξεν, οὕτως ἀνημμένας τὰς ἔβαλεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τοὺς πόδας τῆς ἔβαλεν ἀνημμένους ἄνθρακας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁσία ἐμεινεν ἀβλα-

Ἰης, με τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐξώριασε μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν ὁ βασιλεὺς Κοπρώνυμος εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην τοῦ Μαντινείου, καὶ παραστήσας ἐμπροσθέν του τὴν ἁγίαν, ἐμελέτα νὰ τῆς κάμη πολλὰ βασανιστήρια· ἀλλ' ἡ ἁγία ἐμπόδισεν αὐτὸν ἀπὸ τοὺς σκοποὺς του, διότι τὸν ἐπάταξε με ἀορασίαν, καὶ δὲν ἐβλεπεν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βασίλισσα ἐκινδύνευσεν ἐπάνω εἰς τὴν γένναν καὶ ἐμελλε νὰ ἀποθάνη, ἠρώτησε τὴν ἁγίαν ὁ βασιλεὺς περὶ αὐτῆς· ἡ δὲ ἁγία προεῖπεν, ὅτι δὲν θὰ ἀποθάνη, ἀλλὰ θὰ γεννήσῃ δύο παιδία ἀρσενικόν καὶ θηλυκόν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προεῖπε καὶ ποίαν ζωὴν μέλλει νὰ διέλθῃ ἕκαστον παιδίον. Ταῦτα δὲ ἀκούσασα ἡ βασίλισσα, καὶ εὐλαβηθεῖσα ἀφιέρωσεν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας πολλὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα· τότε καὶ ὁ βασιλεὺς εὐλαβηθεὶς, ἀφῆκεν αὐτὴν, καὶ πλέον δὲν τὴν ἐπαίδευσεν. Οὕτως ἤξευρει ἡ ἀρετὴ καὶ τὰ θηρία νὰ ἡμερόνη, καὶ τοὺς πολεμίους νὰ κάμνη φίλους. Ὅθεν ἡ ἁγία ἐμεγαλύθη καὶ ἐφημίζετο ἀπὸ τὰ στόματα πάντων· διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ἔτρεχον εἰς αὐτὴν, ἄλλοι μὲν διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐχὴν τῆς καὶ εὐλογίαν, ἄλλοι δὲ διὰ νὰ γίνωσι μοναχοὶ καὶ ἄλλοι διὰ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τὰς ἀσθενείας ὅσας εἶχον. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ὑπῆγε καὶ εἷς στρατιώτης πρὸς τὴν ἁγίαν ὁμοῦ με τὴν γυναϊκά του, καὶ ἐζήτηε ἀπὸ αὐτὴν παιδίον, διότι δὲν εἶχεν, ὑποσχόμενος, εἴαν γεννήσῃ παιδίον, νὰ προσφέρῃ αὐτὸ εἰς τὸν Θεόν. Ἀκούσας δὲ τὴν ἁγίαν φανερώουσαν τὰ διανοήματα τῆς καρδίας του, καὶ λαβὼν πληροφορίαν παρ' αὐτῆς ὅτι μέλλει νὰ γεννήσῃ παιδίον, ἐπανῆλθε χαίρων εἰς τὸν οἶκόν του.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα θαύματα ἐποίησεν ἡ ὁσία αὕτη Ἀνθοῦσα, ὥστε (διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ σχῆμα τῆς ὑπερβολῆς) ἂν ἤμπορη τις νὰ μετρήσῃ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, καὶ τὰς σταγόνας τῆς βροχῆς, καὶ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, καὶ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ πλάτος καὶ μῆκος τῆς γῆς, αὐτὸς ἤμπορεῖ νὰ γράψῃ καὶ τὰ θαυμαστά ἔργα ὅσα αὕτη ἐποίησεν. Ἐπειδὴ ὁμως καὶ αὕτη ἦτο ἄνθρωπος, καὶ ἔπρεπε νὰ γευθῇ θάνατον, διὰ τοῦτο ὑπνωσεν ἡ μακαρία τὸν δικαίους πρέποντα ὕπνον, κατ' αὐτὴν τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ μεγαλομάρτυρος ἁγίου Παντελεήμονος· διότι τοῦτο ἠῤῥητο ἡ αἰσιμὸς νὰ τελειώσῃ εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. Τελειωθείσα δὲ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ κελλίον, εἰς τὸ ὁποῖον διήλθε τὴν ζωὴν τῆς· ἐτέλει δὲ καὶ μετὰ θάνατον θαύματα πάμπολ-

λα εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰς ἐνδειξιν τῆς θεαρέστου αὐτῆς πολιτείας.

* Οἱ ἅγιοι ἕκατὸν πενήκοντα τρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ τῆς Θράκης, ἐν τῇ θαλάσῃ τελειοῦνται.

» Θαλασσοἄθλους ἰσαριθμοὺς, Χριστέ μου,
» Ἄγρα θαλάσσης Τιβεριάδος, δέχου.

* Ὁ δαίσιος ΜΑΝΟΥΗΛ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Εἶκεν λογισμῷ Μανουὴλ πείσας πάθῃ,
» Παθῶν ὑπῆρξε πρὶν θανεῖν αὐτοκράτωρ.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, ὁ ἐκ Κασάνδρας, ἐν Θεσσαλονικῇ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψοζ' (1777), ἀρχόνῃ τελειοῦται.

† » Ὁ Χριστόδουλος σταυρὸν αἵρων, ἀγγέλην
» Στεργῶς ὑπέπληθε, δούλος ὡς Χριστὸς μέγας. *

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ διακόνων ΠΡΟΧΟΡΟΥ, ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ, ΤΙΜΩΝΟΣ καὶ ΠΑΡΜΕΝΑ.

Εἰς τὸν Πρόχορον.

† » Μίμημα ὁ Πρόχορος Ἐπιστηθίου,
» Ἦφθη ἀληθῶς· εὐγε τῆς προθυμίας.

Εἰς τὸν Νικάνορα.

» Τὸ δίκτυόν σου, Νικάνωρ, Θεοῦ Λόγω,
» Πολλοὺς ἀγρεῦσαν, ἐρῶν τέλει βίου.

Εἰς τὸν Τίμωνα.

* » Τιμῷ σε, Τίμων, ὡς Ἀποστόλων ἕνα,
» Ὡς μαρτύρων τε τῶν κεκχυμένων ἕνα.

Εἰς τὸν Παρμενᾶν.

» Ἐχει σε τύμβος, ἀλλὰ μέχρι σαρκίου·
» Ψυχὴ γὰρ ἡ σὴ, Παρμενᾶ, μετ' Ἀγγέλων.

Εἰς τὰς τέσσαρας ὁμοῦ.

» Τετράς μαθητῶν τοῦ θεοκτόπου Λόγου,
» Τριάδα σεπτὴν πᾶσι κηρύττει λόγῳ.
» Εἰκάδι ὀγδοάτη μυστῶν συνελήλυθε τετράς.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐστάθησαν μαθηταὶ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, καὶ συνηριθμοῦντο μετὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα ὄντες συνδιά-

* Τὰ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

* Διὰ τὴν αὐτῶν συνηριθμοῦντο καὶ ἰλέγοντο Ἑβδομήκοντα ἔρα εἰς τὴν ὑπόσημείωσιν τῆς Συνάξεως τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου.

κόνιο ὁμοῦ μετὸν πρωτομάρτυρα καὶ ἀρχιδιάκονον Στέφανον, περὶ τῶν ὁποίων γράφει ὁ ἱερός Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, λέγων, «Καὶ ἐξελέξαντο (οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι δηλαδὴ) Στέφανον ἀνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν.» (Πράξ. 5'. 5.) Ἀφ' οὗ δὲ ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ διακονῶσι θεαρέστως καὶ μετὸν τρόπον ἀκατηγόρητον εἰς τὰς τραπέζας τῶν χηρῶν καὶ τῶν πτωχῶν ἐν Ἱερουσαλήμ, τότε, ὁ μὲν Πρόχορος ἐπεριπάτει εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τοῦ ἐπιστηθίου καὶ θεολόγου Ἰωάννου, συσκοπιᾶζων μετ' αὐτὸν εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ συκοινωνός γενόμενος τῶν πειρασμῶν καὶ θλίψεων τοῦ διδασκάλου του. Ἀφ' οὗ δὲ μετέστη ὁ μέγας Ἰωάννης, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Νικομηδείας, καὶ ἔφερον εἰς καλλιτέραν κατάστασιν ὄλους τοὺς ἐκεῖσε εὐρισκομένους ἀνθρώπους μετὸν λόγον του, διδάσκων αὐτοὺς νὰ μὴ ὑποδουλῶναι τὸ κρεῖττον εἰς τὸ χεῖρον· ἦτοι τὴν ψυχὴν εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὰ πάθη τοῦ σώματος· ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ ὑποτάσσωσι τὸ σῶμα καὶ τὰ τούτου πάθη εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν διάκρισιν. Καὶ οὕτω νομοθετῶν, ἐτελείωσεν ὁ αἰδιδίμος τὴν ζωὴν του.

Ὁ δὲ ἅγιος Νικάνωρ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Θεὸν κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐλιθοβολήθη ὁ ἅγιος πρωτομάρτυς Στέφανος, διότι ἔπρεπε ὁ συνδιάκονος Νικάνωρ νὰ ἀποθάνῃ μετὸν ἀρχιδιάκονον Στέφανον· καὶ οὗτοι οἱ δύο, ἔχοντες ὅμοια τὰ φρονήματα, ἔπρεπε νὰ λάβωσιν ἐπομένως καὶ τὰ τέλη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ὁ δὲ ἅγιος Παρμενᾶς διακονῶν καὶ ὑπηρετῶν θεοφιλῶς εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων, ἐγένετο εὐάρεστος καὶ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τοὺς Δώδεκα μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ· ἀσθενήσας δὲ ἔπειτα, ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων ἀποστόλων παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐκηδέυθη δὲ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἐθρηνήθη συμμέτρως ἀπὸ αὐτούς. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπόστολος Τίμων διηκόνει καὶ αὐτὸς εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων ὁμοῦ μετὸν πρωτόαθλον καὶ ἀρχιδιάκονον Στέφανον· ἔπειτα ἐχειροτονήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐπίσκοπος εἰς τὴν Βόστραν, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν Ἀραβίαν. Ἐκεῖ δὲ μεταβάς, ἠγωνίσθη καθ' ὑπερβολὴν ὁ μακάριος, καὶ πολλοὺς ἀπίστους ἔφερον εἰς τὴν πίστιν, καὶ μετὸν Χριστὸν αὐτοὺς οἰκειοποίησεν· ὅθεν πρῶτον μὲν ἐδάρη πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἀπίστους

καὶ Ἕλληνας, ἔπειτα δὲ δὲ πύρος κατακαίει, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ.

- * » ῤυσθεῖς ποταμοῦ παμμακάρι παρ' Ἀγγίλου,
- * Ταῖς χεῖράς τοῦ σώσαντος ἐκπνεῖς Ἀγγέλου.

Οὗτος ἦτο στρατιώτης, φερθεὶς δὲ ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀγκύρας, Κορνηλίου ὀνομαζομένου, ἠρωτήθη ἀπὸ αὐτὸν, καὶ ὁμολογήσας παρρησία τὴν ἐνδοξὸν οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐδάρη δυνατὰ. Ἐπειτα ἐτρόπησαν τοὺς ἀστραγάλους του, καὶ δέσαντες αὐτοὺς μετ' σχοινία, τὸν ἔσυραν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀγκύρας, ἕως εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν· ἠκολούθει δὲ ὀπίσω ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐβλεπεν. Ἐκεῖ δὲ ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς μίαν θήκην καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν ποταμὸν ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιστάς, ἐξέβαλε τὴν θήκην εἰς τὴν στερεάν. Ὅθεν εὐρέθη ὁ ἅγιος εἰς αὐτὸ ἀβλαβής, ψάλλον τὸ «Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ ὑψίστου, ἐν σκέπῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.» Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἡγεμὼν ἐντροπιᾶσθη, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν ἐντροπήν, ἔσυρε τὴν μάχαιραν καὶ ἐθανάτωσε μόνος ἑαυτὸν. Ὁ δὲ μάρτυς προσευχηθεὶς, ἐκοινωνήσας τὰ θεῖα Μυστήρια διὰ μέσου μιᾶς περιστερᾶς, ἢ ὅποια ἐπέμφθη εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς οὐρανοῦς, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας τοῦ ἀγγέλου, ὅστις τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τῶν ποταμῶν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀγκύρας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΚΑΚΙΟΥ τοῦ νέου.

- * » Τράχηλον Ἀκάκιος ἐκτρικθεὶς ξίφει,
- * Ψυχῆς, τὸ λευκὸν μνηῶν βλύζει γάλα.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου ἐν ἔτει τῆς (318), νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπειδὴ δὲ ὠμολόγησε τὸν ἑαυτὸν του χριστιανὸν, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη καὶ ἔπειτα παρεδόθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Τερέντιον, ὁ ὁποῖος ἔβαλε τὸν ἅγιον μέσα εἰς λέβητα πεπυρωμένον, γεμάτον ἀπὸ πίσσαν, ἔλαιον, καὶ ὀξύγγιον· ἀλλ' ὁ ἅγιος ὑπὸ τῆς θείας χάριτος φυλαττόμενος, ἔμεινεν ἀβλαβής. Μετὰ ταῦτα ἀναγκάζεται ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς νὰ τρέχῃ ὀπίσω τοῦ ἡγεμόνος, ὁ ὁποῖος ἐμελλε νὰ ὑπά-

γηεῖς τὴν Ἀπάμειαν καὶ Ἀπολλωνίαν· ἐκεῖ δὲ φθάσας ἐφέρθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, καὶ διὰ προσευχῆς τὸν συνέτριψε τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα εἴδωλα. Ὑστερον παρεστάθη εἰς τὸν τριβουῖνον Ζηλικίνθιον, ὁ ὁποῖος βλέπων τὸν μάρτυρα ἐπιμένοντα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔδειρεν αὐτὸν δυνατὰ· ἐπειτα ἀφῆκε κατ' αὐτοῦ ἓνα λέοντα· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβῆς πάλιν ἐδάρη. Εἶτα ἐβλήθη ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ πίσσαν καὶ ἄσφαλτον, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ἔμενεν ἄκαυστος, νομίσας ὁ Ζηλικίνθιος, ὅτι ὁ λέβης εἶναι ψυχρὸς, ἐπλησίασεν ἄλλ' εὐθὺς κατεκάθη καὶ ἔγειρεν ὡς κονιορτός.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἐδόθη ἡ τοῦ ἁγίου ἐξέτασις εἰς τὸν Ποσειδώνιον. Οὗτος λοιπὸν βλέπων τὸν μάρτυρα μένοντα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔδωκεν αὐτὸν μὲ βαρεῖαν ἄλυσαν καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Μίλητον τῆς Ἰωνίας. Ἐκεῖ δὲ ἐμβὰς εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ἐπρόσταξεν αὐτὰ νὰ πέσωσι κατὰ γῆς, καὶ εὐθὺς πεσόντα, συνετρίφθησαν· φερθεὶς δὲ καὶ εἰς ἄλλον εἰδωλικὸν ναὸν, ἔκαμε καὶ ἐκεῖ τὸ ἴδιον· διὰ τοῦτο ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ ἀντὶ νὰ βρέουσι αἷμα ἀπὸ τὸν λαιμὸν του, ὦ τοῦ θαύματος! ἔρρευσε γάλα, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον λαβὼν ὁ πρεσβύτερος Λεόντιος, καὶ ἀλείψας αὐτὸ μὲ μῦρα, τὸ ἀπεθησαύρισεν οὕτως εἰς τὴν πόλιν τῶν Συννάδων ὀμοῦ μὲ τὸ Συναξάριον τοῦ μαρτυρίου του εἰς ἓνα τόπον κατάσκιον, ὁ ὁποῖος ἦτο κτῆμα πολιτικῶν ἀρχόντων, Δορυμέδοντος ὀνομαζομένου, ὅστις ἐμαρτύρησεν ὕστερον ὀμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Γρόφιμον.¹

* Ἡ ἁγία μάρτυς ΔΡΟΣΙΣ ἐν χώρῃ χρυσοῦ βληθεῖσα, τελειοῦται.

- * Χρυσὸν Δροσίς βληθεῖσα χωνευτηρίῳ,
- * Οὐχ εὐρέθη κίβδηλος ἢ μικτὴ ῥύπω.

* Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΕἰΡΗΝΗΣ τῆς ἐκ Καππαδοκίας μὲν ὀρρωμένης, κειμένης δὲ ἐν τῇ μορῇ τοῦ Χρυσοβαλάντου.²

- † Εἰρηνικῶς ἔζησας, Εἰρήνη, πάλαι,
- * Καὶ νῦν κατοικεῖς ἐνθα εἰρήνη βρούει.

Τὰ ἀρχαῖα τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Διακορίσσης.

¹ Οὗτοι ἐορτάζονται κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

² Τὸν βίον αὐτῆς δεῖ εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.

* Ὁ ὄσιος ΠΑΥΛΟΣ ὁ Ξηροκοταρινός, ὁ κτίσας τὰς δύο μονὰς τῆν τοῦ Ξηροκοτάμου καὶ τῆν τοῦ ἁγίου Παύλου· ἦτοι τῆν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ ζήσας ἐν ἔτει ωκ' (820), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† Μονὰς ὁ Παῦλος ἰδρύσας κάτω δύο,

* Μονὰς κατοικεῖ τὰς ἄνω μετ' ἀγγέλων.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ.

* Βληθεὶς ὁ Καλλίνικος ἐν τῇ καμίνῳ,

* Τὸ νικοκαλλῆς εὖρε καὶ θεῖον στέφος.

* Εἰκάδι ἀμφ' ἐνάτη φλόξ Καλλινικὸν κατέδαψεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, ἦτο δὲ εἰς ἄκρον καλοπροαίρετος ἄνθρωπος, καὶ ἔχων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ φυτευμένον εἰς τὴν καρδίαν του, ἔγεινε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους διδάσκαλος σωτηρίας· ἐπειδὴ δὲ ἐσυμβούλευε τοὺς Ἕλληνας τοὺς λατρεύοντας τὰ εἴδωλα νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὰ μάταια ταῦτα καὶ ἀψυχα, καὶ νὰ γνωρίσωσι τὸν Θεόν, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός, συνελήφθη καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα ὀνόματι Σακερδῶτα. Ἀπὸ τοῦτον λοιπὸν ἐδοκίμασεν ὁ ἅγιος διάφορα βάσανα, διότι βαλὼν ὁ θηριώδης εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ὑποδήματα σιδηρᾶ, τὰ ὁποῖα εἶχον καρφία, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ τρέχη ἔμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ἵππους, ἕως εἰς τὴν πόλιν Γάγγραν, ἡ ὁποία ἀπέχει τῆς Κιλικίας ὀγδοήκοντα στάδια (ἦτοι μίλια δέκα). Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος διήνυσε τὰ ἑπτὰ στάδια,² ἐδίψησαν οἱ στρατιῶται οἵτινες τὸν συνώδεον καὶ δὲν ἐδύναντο νὰ περιπατήσωσι πλέον ἀπὸ τὴν δίψαν. Τούτου χάριν ὁ ἅγιος προσευχηθεὶς, ἐξέβαλε νερὸν ἀπὸ μίαν ξηρὰν πέτραν, ἡ ὁποία ἦτο εἰς τὸν δρόμον, τὸ ὁποῖον τρέχει ἕως τῆς σήμερον εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ μάρτυρος. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἐφθασεν εἰς τὴν Γάγγραν, ἀνήφθη ἐκεῖ μία κάμιнос, καὶ ἐβλήθη ἐντὸς αὐτῆς, ὅπου καὶ τὴν ψυχὴν του παρέδωκεν εἰς τὸν Κύριον, καὶ ἔλαβε

¹ Τὸν βίον αὐτοῦ δεῖ εἰς τὸ νέον Ἐκλόμιον.

² Παρὰ δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται, ὅτι αφ' οὗ ἐπέρασεν ὁ ἅγιος στάδια ἐξήκοντα· ἦτοι μίλια ἑπτὰ καὶ τέσσαρα στάδια, ἑκάστου μιλίου περιέχοντος ὀκτὸν στάδια. Τούτο δὲ φαίνεται πιθανώτερον, καθότι εἰς ἓν μίλιον δὲν ἐδύναντο νὰ διψήσωσι τόσον.

παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ πλησίον τῆς γεφύρας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καὶ πλησίον εἰς τόπον καλούμενον Πετρίον· (τὸν κατὰ Πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν· τὸ δὲ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ Λαύρα καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τῆς εἰδωλικῆς μανίας ἐπικρατούσης. »)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΜΑΣ ἐν τῇ θαλάσῃ τελειοῦται

- * » Ὡς οἷα μύστης τῶν ἀλιέων Μίμικς,
- * Τομᾶ θαλάσσης ἐξερευνᾷ τὰ βάθη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΣ ὁ γέρον, ξίφει τελειοῦται.

- * » Ναι, Βασιλίσκε, ψαλμικῶς ἐπ' ἀσπίδα
- * Καὶ βασιλίσκον βλινε τὴν τομὴν φέρων.

Ὁ ἅγιος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.¹

- * » Ἐχει ἄληκτον εἰς Ἑδέμ προεδρίαν,
- * Κωνσταντίνε, πρόεδρε τῆς Κωνσταντινίου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες πατὴρ καὶ μήτηρ μετὰ τῶν δύο τέκνων αὐτῶν πυρὶ τελειοῦνται.

- * » Πατὴρ ἐκαύθη καὶ τεκοῦσα καὶ τέκνα,
- * Τὸ πατρομητρότεκνον ἀθλητῶν γένος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ στρατιώτου.

- * » Εἰ βροχάρους, οὐκ οἶδα, δαίμονας τέως
- * Ἔως τελευτῆς ἔτροπες, Χριστοπλίτα.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ἐν ἔτει τξά (361) στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἔχων εἰς τὰ νούμερα² τῶν καλουμένων Ταϊράλων ἀποσταλθεὶς δὲ ὁμοῦ μετ' ἄλλους στρατιώτας διὰ νὰ διώκῃ τοὺς χριστιανούς, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ὑπεκρίνετο, ὅτι πολεμεῖ αὐτούς, κατὰ δὲ τὸ κρυπτόν ἐβρόχῃ αὐτούς. Ὅθεν ὅσους χριστιανούς οἱ ἄλλοι στρατιῶται συνελάμβανον αὐτὸς ἔκαμνε τρόπον καὶ τοὺς ἐφυγάδευεν. Ὅχι

¹ Οὗτοι εἶναι Κωνσταντίνος ὁ πρῶτος, ὅστις ἔγενετο Πατριάρχης ἐπὶ Κωνσταντινίου τοῦ Ποιγανάτου ἐν ἔτει 674, καὶ ἐπικρατοῦσε χρόνους δύο καὶ μῆνας ἑνδεκά. Εἶπα ὁ πρῶτος Κωνσταντίνος, διότι ὁ δεύτερος Κωνσταντίνος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἦτο αἰρετικός· ἦτο εἰκονομάχος ἐπὶ Κωνσταντινίου τοῦ Κοπρωμένου.

² Εἰς τὰ τάγματα δηλαδὴ. Ε. Ε.

μόνον δὲ ταῦτα ἐποίει ὁ ἀοίδιμος, ἀλλὰ καὶ συνεπόνει τοὺς θλιβομένους, εἶδεν τὰ χρεῖωδη εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐστόλριζε τὴν ζωὴν του μετ' προσευχᾶς καὶ νηστείας καὶ ἐπισκέψεως τῶν ἀσθενῶν καὶ φυλακισμένων, τῶν ὁποίων μετέβαλλε τὴν πολιτείαν εἰς τὸ καλλίτερον. Ὅθεν μετὰ ταῦτα θεάρεστα ἔργα διανύσας τὴν ζωὴν του, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τόπον λεγόμενον Πανδέκτην, ὅπου καὶ οἱ ξένοι ἐνεταφιάζοντο. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐφανερῶθη τὸ λείψανόν του εἰς μίαν γυναῖκα δι' ἀποκαλύψεως· φανείς δηλαδὴ ὁ ἅγιος εἰς αὐτήν, τῇ ἐφανέρωσε τὰ ἔργα τῆς ζωῆς του, καὶ πῶς ὀνομάζεται τὸ ὄνομά του. Λέγεται δὲ, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἔκαμνε καὶ ἄλλα θαύματα· μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἐμπόδιζε τοὺς δούλους ἐκείνους, οἵτινες ἐζήτουν νὰ φύγωσι κρυφίως ἀπὸ τοὺς αὐθέντας των· ὁμοίως ἐφάνερονε τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων καὶ ἔκαμνε τοὺς κλέπτας φανερούς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σептὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων BENIAMIN καὶ ΒΗΡΡΙΟΥ πλησίον τῶν πικατιῶν τοῦ Ἐκδόμον.

- † » Δύω ἀθληταὶ τῇ ἀγίᾳ Τριάδι
- * Πίρεισιν ἤδη σὺν νόοις ἐν τῷ πόλῳ

Μνήμη τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τοῦ νέου ἡτοῖ τοῦ Μικροῦ.¹

¹ Ὁ βασιλεὺς οὗτος Θεοδόσιος ὀνομάσθη μικρὸς, ἢ πρὸς διαφορὰν τοῦ πάππου αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἢ καὶ διότι ἦτο πολλὰ μικρὸς διὲ ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του Ἀρκάδιος. Καθότι τότε ἦτο ἐπὶ τῶν χρόνων ἀνατρεφόμενος καὶ διοικούμενος ἀπὸ τῆν ἀδελφῆν του Πουλχερίαν καὶ ἀπὸ τὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν Ἰσδιγέρδην, τὸν ὁποῖον ἀφῆκεν ὁ πατὴρ του ἐπ' αὐτοῦ ἐπίτροπον καὶ κηδεμόνα· ἐδικαίωσε δὲ ἐν ἔτει 408. Τότεν δὲ ἐπρόκοψεν ὁ βασιλεὺς οὗτος ἀπὸ τῆν καλῆν ἀνατροφῆν καὶ διδασκαλίαν τῆς ἀδελφῆς του Πουλχερίας, καὶ τὸσπύτην εὐλάβειαν καὶ ὁσιότητα ἀπέκτησε (ἀν καὶ ἦτο φύσει βροχάρους, καὶ ἀπὸ τοῦ εὐνοῦρου ἀπατώμενος) ὥστε καταστάθῃ ἡ βασιλεία του ὡς μία Ἐκκλησία.

Ὅθεν καὶ εἰς τοὺς καιροὺς του ἦτο εἰρήνη εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ὁ χριστιανισμὸς ἐπλατύνθη εἰς τὴν Περσίαν διὰ μέσου τοῦ Ἀντιόχου, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἰσδιγέρδης. Ὁ δὲ ἐλθὼς τῶν καλῶν διαβόλος, μὴ ὑποέριον τὴν κοινὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας, ἐσῆκασε τὸν δυσσεβῆ Νεστόριον, ὅστις ἐβλασφῆμει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ ψιθὸς ἄνθρωπος.

† » Ἡ Βασιλεία ἐμποδῶν οὐχ ὤραθη,

» Σοὶ ὦ Θεοδόσιε πρὸς σωτηρίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ *υἱρὶ Α', μνήμῃ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ΣΙΛΑ, ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ, ΕΠΑΙΝΕΤΟΥ, ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ, καὶ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ.*

Εἰς τὸν Σίλαν καὶ Σιλουανόν.

» Τοῦς κήρυκας σου Σιλουανὸν καὶ Σίλαν,

» Σῶτερ, θανόντας πῶς ἀκηρύκτους; λίπω;

Ὅθεν ἀκολούθως καὶ τὴν αὐτὴν ἀσπόρως τεκοῦσαν δὲν ὀνόμαζε Θεοτόκον. Διὰ τοῦτο ὁ αἰόδιμος οὗτος βασιλεὺς, ἔλαβε πρόνοιαν, καὶ συνεκρότησε κατὰ τὴν Ἐρεσον τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμένην τρίτην Σύνοδον, ἐν ἧτι 341 καὶ δι' αὐτῆς τὸν μὲν ἀνθρωπολάτρην καὶ ἰουδαϊφρόνα Νεστορίον ἀνεθεμάτισε, τὸν δὲ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τέλειον Θεὸν καὶ τέλειον ἀνθρώπων ἀνεκήρυξε, καὶ τὴν τοῦτον ἀσπόρως τεκοῦσαν Θεοτόκον ἐδογματίσσε.

(Ἀντιπαρτηροῦμεν εἰς ὅσα ἀνωτέρω σημειοὶ ὁ σεβαστὸς Νικόδημος, ὅτι νεώτεροι ἱστορικοὶ ἐρευνῶντες ἀπέδειξαν ἐσφαλμένην καὶ ὄλιγαν ἀνοπόστατον τὴν παράδοσιν, ὅτι ὁ Ἀρκαδῖος ἀνέβηκε τὴν καδεμονίαν τοῦ ἀγγλικοῦ αὐτοῦ υἱοῦ εἰς τὸν Ἰσδιγέρην κατὰ συνέπειαν ὡσαύτως ἐσφαλμένον εἶναι, ὅτι τὸν Ἀντίοχον ἀπέστειλεν ὁ Ἰσδιγέρης. Σ. Ε.)

Νόστιμον δὲ εἶναι τὸ διήγημα, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Εὐεργετινὸς περὶ τοῦ βασιλέως τούτου (σελ. 702) ἦρουν, ὅτι μοναχὸς τις Αἰγύπτιος ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔμεινε εἰς μίαν ἐρηγίαν αὐτῆς κατὰ τύχην δὲ διαβάνων ἀπὸ ἐκεῖ ὁ νέος Θεοδόσιος ἀπῆκε τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους εἶχε μαζὶ του, καὶ ὑπῆγε μόνος καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ μοναχοῦ. Ὁ δὲ μοναχὸς ἀνοίξας, ἐγνώρισε μὲν αὐτὸν ποῖος εἶναι, ἐδέχθη ὁμοῦ αὐτὸν, ὡς ἓνα στρατιώτην ὅτε δὲ ἐμῆκεν εἰς τὸ κελλίον ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ὁ γέρον εὐχὴν καὶ ἐκάθισεν ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, πῶς ἔχουσιν οἱ Πατέρες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ; ἀπεκρίθη ὁ γέρον· ὅλοι εὐχονται διὰ τὴν σωτηρίαν σου. Ἐσηκώθη δὲ ὁ γέρον καὶ ἔδραξεν ἄρτους; ἔβαλε δὲ καὶ ὀλίγον ἔλαιον καὶ ἄλας καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, φάγε ὀλίγον. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφαγεν, ἔδωκε δὲ αὐτῷ καὶ νερὸν καὶ ἔπιε. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· ἤξεύρεις ποῖος εἶμαι ἐγώ; ὁ γέρον ἀπεκρίθη, ὁ Θεὸς σε ἤξεύρει. Εἶτα λέγει ἐκεῖνος, ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος. Ὁ δὲ γέρον εὐθὺς προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ λέγει πάλιν ὁ βασιλεὺς. Μακάριοι εἴθε σεις οἱ μοναχοὶ ὅτι εἴθε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰς μερίμας τοῦ βίου· λέγω δέ σοι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἂν καὶ ἐγεννήθηκα εἰς τὴν βασιλείαν, καμμίαν φαρὰν ὁμοῦ δὲν ἔφαγον ἄρτον, οὔτε ἔπιον νερὸν μὲ τὴν ἡδονήν, ὡς σήμερον. Ἀπὸ τότε δὲ ἤρξατο νὰ τιμᾷ τὸν θεὸν ὁ βασιλεὺς· ὁ δὲ γέρον φεύγων τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς Αἴγυπτον. Οὕτω λοιπὸν διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ φιλομάχος βασιλεὺς, καὶ βασιλεύσας χρόνους

Εἰς τὸν Ἐπαινετόν.

† » Σὲ ἀγαπητὸν Παῦλος ἱστορεῖ μέγας,

» Καλὸν ἀπαρχὴν τῆς Ἀχαΐας ὄλης.

Εἰς τὸν Κρήσκεντα καὶ Ἀνδρόνικον.

† » Κρήσκης καὶ Ἀνδρόνικος οἱ μῦσαι Λόγου

» Βλέπουσι νῦν πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Λόγου.

† » Πέντ' ἔβαν ἐκ βιότου μῦσαι Θεοῦ ἐν τριακοστῇ.¹

† Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τοὺς Ἐβδομήκοντα Ἀποστόλους, καὶ ὁ μὲν Σίλας συνεμόχθησε μετὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅστις ἐκοπίασεν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους· ὅθεν εἶναι γεγραμμένον εἰς τὰς Πράξεις· «Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν, ἐξῆλθε.» (Πράξ. ιε. 40.) Μετὰ πολὺν δὲ καιρὸν ἔγεινεν Ἐπίσκοπος τῆς Κορίνθου· ὅθεν ἐβεβαίωσε τὰς πρὸς Κορινθίους ἀποσταλείσας δὴ ἐπιστολάς τοῦ Παύλου, καὶ τοὺς ἐν Κορίνθῳ κατοικοῦντας μετέβαλε πρὸς τὸ καλλίτερον· μοχθήσας δὲ πολλὰ, καὶ στηρίξας ὅλους εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ ἅγιος Σιλουανὸς ἔγεινεν Ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης, καὶ ὑπέμεινε πολλοὺς καὶ ἀλλεπαλήλους κινδύνους διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπειδὴ οἱ Θεσσαλονικεῖς ἦσαν ἐπιτήδαιοι εἰς τὰς συστροφὰς καὶ σοφίσματα τῶν λόγων. Καλῶς λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἀγωνισάμενος ἀπῆλθε πρὸς τὸν ποθούμενον Κύριον. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀπόστολος Ἐπαινετὸς ἦτο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Ἐβδομήκοντα, καὶ ἔγεινεν Ἐπίσκοπος εἰς τὴν Καρθαγένην. (τὸ νῦν Τούνεζι.) Πολλοὺς δὲ πειρασμοὺς καὶ θλείψεις παθῶν ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας Ἑλληνας, πολλοὺς μετέβαλεν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν θεογνωσίαν, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.²

τεσσαράκοντα ὄντι, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον (ὄρα περὶ αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν β'. τόμον τοῦ Μελετίου.) Σημειώσωι ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῦ Μηναίου τὸ συναξάριον τῆς ἁγίας Θεοδότης καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου, ὅτε καὶ ἡ μνήμη αὐτῆς ἐορτάζεται· (Οὕτως ἔχει καὶ ἐν ταῖς νεωτάταις ἐκδόσεσι τῶν Μηναίων. Σ. Ε.)

¹ Διαρβώσασμεν τὸν στίχον τοῦτον ὡς ἔχει παρὰ τοῖς Μηναίοις, ὡς δρθώτερον. Σ. Ε.

² Περὶ τούτου γράφει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ· «Ἀσπάσασθε Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅστις ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας ἐν Χριστῷ.» (Ῥωμ. ις'. δ.) Περὶ δὲ τοῦ Ἀνδρόνικου ὄρα εἰς τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ Μαΐου, ὅπου μετὰ Ἰουνίας ἐορτάζεται καὶ τὸ συναξάριον αὐτοῦ γράφεται. Περὶ δὲ τῆς εὐρίσεως τοῦ λειψάνου τοῦ Ἀνδρόνικου ὄρα εἰς τὰς εἰκοσιῶν Φεβρουαρίου.

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἅγιος ἀπόστολος Κρήσκης εἰς ἥτο ἀπὸ τοὺς Ἑβδομήκοντα, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴν λέγων, «Κρήσκης ἐπορεύθη εἰς Γαλατίαν.» (β΄ Τιμοθ. δ΄. 10) Οὗτος λοιπὸν γενόμενος Ἐπίσκοπος Χαλκηδόνας, ¹ ἔδειξεν εἰς πολλοὺς πεπλανημένους τὴν ὁδὸν τῆς θεογνωσίας· καὶ κατακρίνας ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὴν κατακρίτον ἁμαρτίαν, καὶ πολλοὺς ἀκατακρίτους ποιήσας διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας μάρτυρος **ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ** τῆς ἐκ Καισαρείας.

» Ὡς ἀχλυῶδες καὶ τὸ πῦρ τῆς καμίνου,
» Πρὸς τὴν καλὴν λάμπουσαν ἦν Ἰουλίτταν

Ἡ αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, τὴν ὁποίαν ὁ μέγας Βασιλεὺς ἐτίμησε μὲ ἐγκώμιον· εἶχε δὲ κρίσιν μὲ ἄνθρωπον ἄρπαγα καὶ πλεονέκτην, ὁ ὁποῖος ἔκοψε μὲν τὸ περισσότερον μέρος ἀπὸ τὰ κτήματά της, οἰκειοποιήθη δὲ ἀδίκως τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ χωρία καὶ τὰ ζῶα καὶ τοὺς δούλους καὶ ὅλην τὴν τῆς ζωῆς της κυβέρνησιν, καταφρονήσας τὸ δίκαιον ὁ φιλάδικος καὶ σφριζόμενος εἰς συκοφαντίας, εἰς ψευδολογίας, εἰς ψευδομαρτυρίας, καὶ εἰς ὁμοδοκίας τῶν δικαστῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀγία ἤρχισε νὰ φανερώη τὴν τυραννίαν καὶ τὸν πλεονεκτικὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον μετεχειρίζετο ἐναντίον της ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, παρευθὺς ὁ ἀδικητῆς διέβαλεν αὐτὴν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Καισαρείας λέγων, ὅτι εἶναι χριστιανή, καὶ ὅτι δὲν λατρεῖ τοὺς Θεοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ ὅτι ὡς τοιαύτη δὲν πρέπει νὰ μετέχη ἀπὸ τὰ κοινὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἀγαθὰ τοῦ νόμου. ³ Ἡ δὲ ἀγία μὴ θελήσασα μήτε νὰ ἰδῇ ὀλοτελῶς εἰς τὰ παρόντα τοῦ κόσμου πράγματα, ἀλλὰ καταφρονήσασα ὅλα

¹ Ὁρθότερον Καρχηδόνα. Καρχηδόνα δὲ ἐνοεῖ ὄχι τὴν ἐν Ἀφρικῇ, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ ἄνω Ἰσπανίᾳ Νίκην Καρχηδόνα καλουμένην, τὴν γειτονεύουσαν τῇ Γαλλίᾳ. (Ὁρα ἐκδ. Μηναίων ὑπὸ Βαρθ. Κοντλ.) Σ. Ε.)

² Ὁ Κρήσκης οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐχειροτόνησεν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος, ὡς ἐν τῷ Συνακτικῷ τοῦ Παγκρατίου Ταυρομενίου ὁράται, κατὰ τὴν ἐννέα τὴν τοῦ παρόντος Ἰουλίου. Περὶ τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων, βρα εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου.

³ Ἐνταῦθα ὄχι ὀρθῶς ἐξήγηται ὁ Κικώδημος κοινὰ διὰ τοῦ ὑποστατικῆ. Σ. Ε.

της τὰ ὑπάρχοντα, ὡς χάθη, εἶπε, καὶ ὡς ἀφανισθῆ ἡ ζωὴ αὐτῆ καὶ ἡ τοῦ κόσμου δόξα καὶ ὁ πλοῦτος· διότι ἐγὼ δὲν θέλω ἀρνηθῆ δι' αὐτὰ τὸν δημιουργόν μου Θεόν καὶ ποιητὴν τῶν πάντων. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ ἀδίκος κριτῆς ἐρριψε τὴν ἀγίαν εἰς ἀνημμένην κάμινον· ἡ δὲ κάμινος ἐνηγκαλίσθη τὸ σῶμα τῆς ἀγίας, ὡς θάλαμος φωτεινός, καὶ τὴν μὲν ψυχὴν της ἀνέπεμφεν εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, τὸ δὲ σῶμα της διεφύλαξεν ἀφλεκτον καὶ ἀκέραιον, διὰ νὰ ἔχωσιν αὐτὸ παρηγορίαν καὶ ἰατρεῖον οἱ συγγενεῖς της, καὶ ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοί.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΑΑ΄**, μνήμη τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου **ΕΥΔΟΚΙΜΟΥ**.

- » Τὸν θεῖον Εὐδόκιμον, ὃ βίος γέλωσ
- » Τὸ θεῖον εὐδόκησεν ἐκστῆναι βίον,
- » Δέχνυται Εὐδόκιμον πρώτη ἐν τριακοστῇ.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), κατήγετο δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ λαμπροὺς κατὰ τὴν ζωὴν, διότι ἦσαν πατρικεὶ καὶ ὀρθόδοξοι, Βασιλεὺς καὶ Εὐδοκία ὀνομαζόμενοι, καὶ καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν. Ὅθεν ἐπειδὴ αὐτοὶ καλῶς ἀνέθρεψαν καὶ ἐπαίδευσαν τὸν υἱὸν τῶν τούτων Εὐδόκιμον, διὰ τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοφίλος ἐτίμησεν αὐτὸν μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κανδιδάτου, καὶ διώρισεν αὐτὸν στρατοπεδάρχην, πρῶτον μὲν εἰς τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν, ἔπειτα δὲ εἰς ὅλην τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων. Διότι ἦτο τῶντι ὁ ἅγιος αὐτῆ ἡ εὐαγγελία τῆς δικαιοσύνης, καὶ κανὼν φυλάττων πᾶσαν ἰσότητα, καὶ ἔκαμνε μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πολλὰς ἐλεημοσύνας εἰς ἐκκλησίας, ἐβοήθει δὲ εἰς χήρας καὶ ὄρφανὰ, καὶ ἀπλῶς εἶπεν πᾶν εἶδος ἀρετῆς μετεχειρίζετο ὁ αἰοίδιμος. Κυριευθεὺς δὲ ἀπὸ σωματικῆν ἀσθένειαν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· οἱ δὲ δούλοι αὐτοῦ φυλάττοντες τὴν παραγγελίαν τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωκεν, ἔθαψαν αὐτὸν ἐμοῦ μὲ τὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματά του· Οὗτος ὁ αἰοίδιμος ἐδοξάσθη παρὰ Θεοῦ μὲ πολλὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα τῶρα δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν, καὶ ἡ μὲν τοῦ λειψάνου αὐτοῦ μετακομιδὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγένετο κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Ἰουλίου, ἡ δὲ κοίμησις αὐτοῦ, κατὰ τὴν παρούσαν τριακο-

στην πρώτην τοῦ αὐτοῦ. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος ὠύζεται ἐν τῇ Λαύρα τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐδοκίμου τοῦ φερωνύμως κατὰ Θεὸν εὐδοκίμησαντος.» συνεγρᾶφη δὲ ὑπὸ τοῦ Μεταφραστοῦ.)

* Ὁ ἅγιος **ΙΩΣΗΦ** ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὁ κηδευτὴς τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

- * » Κήδευσιν εὐρῶν νεκρικὴν κρύπτην τάφω,
- * » Κηδευτὰ νεκροῦ τοῦ κενώσαντος τάφους.

* **Οἱ ἅγιοι δώδεκα μάρτυρες οἱ Ῥωμαῖοι** ξίφει τελειοῦνται.

- * » Ῥώμης παλκιάς δώδεκα βλαπτοῦς, Λόγε,
- * » Τραχηλοτμήτους μάρτυρας δέξει νέους.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαιρίων τοῦ σεβασμίου ὄλου τῆς υπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ ἐν Βλαχέραις, ἐνθα ἀπόκειται ἡ ἁγία Σορός· καὶ προσόρτια τοῦ τιμίου Σταυροῦ· ἥτις ἡ ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ παλατίου ἐξέλευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν πόλιν.

- * » Οἴκου προελθῶν σταυρὸς τῶν βασιλέων,
- * » Οἴκοις ἑορτὰς προξενεῖ τοῖς ἐν πόλει.

* Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἦτο συνήθεια νὰ ἐκθαίνη ἀπὸ τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, καὶ νὰ φέρεται πλησίον εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν· προὔπνῃτα δὲ αὐτὸ ὁ δευτέρος ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν Κηρουλαρίων, ὅστις βαστάζων θυμιατὸν καὶ θυμῶν, πρότερον ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸν μικρὸν Βαπτιστήρα, ὅπου ἐγένετο ἁγιασμός ἐν τῷ ἀργυρῷ ἐξαντλητηρίῳ, καὶ ἔπειτα ἐμβαζεν αὐτὸ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· ἥτις τῆς ἁγίας Σοφίας. Ἀπὸ δὲ τὸ ἅγιον Βῆμα ἐξήρχετο ὁ σταυρὸς καὶ περιήρχετο εἰς ὅλην τὴν Κωνσταντινούπολιν ἕως εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ τότε ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἀπετίθετο εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς Διαιταρίους καὶ ἀπὸ τὸν μέγαν Παππίαν. ¹ Αὕτη δὲ ἡ ἐξέλευσις καὶ περίοδος τῶν τιμίων ξύλων τοῦ Σταυροῦ ἐγένετο διότι εἰς τὰς ἐρχομένας δεκαπέντε ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου ἀκολουθοῦσιν ἀσθένειαι εἰς τοὺς ἀνθρώπους περισσώτεραι ἀπὸ τὰς ἡμέρας

τῶν ἄλλων μηνῶν. ¹ Ὅθεν ὁ τίμιος σταυρὸς τοῦ Κυρίου περιφερόμενος εἰς τὴν πόλιν, ἠγίαζε τὸν ἀέρα μετὰ τὴν παρουσίαν του καὶ τὰς οἰκίας καὶ τὰς στενωποὺς καὶ τὰς ἀγυῖας, καὶ ἐπροξένει ὑγείαν εἰς ὄλους ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἠθέλε διέλθῃ καὶ εἰς ὄσους ἠθέλε προσεγγίση. ²

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ὁ ἱατρικὸς οὗτος ἀφορισμὸς ἴσως ἔγεται ἀληθείας παρὰ τισὶ μόνον χώραις, οὐχὶ ὅμως καὶ πανταχοῦ. Σ. Ε.

² Σημειοῦμεν ἐδῶ διὰ τοὺς φιλόλογους· τὰ ἀξιοσημειώτα ταῦτα· ἤγγον ὅτι τὸ τίμιον καὶ ζωηφόρον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἔφερεν ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν βσιλεύουσαν. Γράφει δὲ καὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου, ὅτι τὸ τίμιον ξύλον, ὅπερ ἐφυλάττετο ἐν τῷ ἁγίῳ Γολγοθᾶ ἐνδὸν θήκης ἐσφραγισμένης, τοῦτο λέγω τὸ τῆς σωτηρίας ἡμῶν τρόπαιον, τὸ λύσπν τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀμαρτίας, ὅτε ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Περσίας Χοσρόην, ἔσβεσε τὴν ἀσέβειαν τῶν Περσῶν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ πυρὸς κατήργησε· καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἦτο ἠχμαλωτισμένον, ἠχμαλώτισε τὰς ψυχὰς τῶν αὐτῶ ἀίχμαλωτισάντων. Καθότι αὐτὸ ἐφώτισε τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους, καὶ ἤναψε τὸ ἐσωτερικὸν πῦρ, ὅπερ ἦλθεν ὁ Σωτὴρ βαλεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, δηλαδὴ τὸ τῆς ἀγάπης καὶ πίστεως, τὸ ὁποῖον ἐπρόσταζεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς Παλαιᾶς νὰ μὴν ἀνημμένον πάντοτε ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὡς σύμβολον ὃν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐνώσεως.

Καὶ καθὼς ὅτε οἱ Φιλισταῖοι ἤρπασαν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, κατετροπώθησαν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας· οὕτω καὶ οἱ Πέρσαι, ὅτε κατέλαβον τὸν τίμιον Σταυρὸν, ἐνίκηθησαν ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν ἐντρομοι γενόμενοι, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· « Ἦλθεν ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἰς τοὺς τόπους ἡμῶν· καὶ τί ἄρα ἔσται περὶ ἡμῶν; » καὶ ὄρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Ἰανουαρίου. Ἱστορεῖ δὲ καὶ ἡ Βέδας εἰς τὴν ἐπιτομὴν τῶν ἁγίων τόπων τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἀπὸ τοὺς βόζους ἡ κόμβους τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, ὅπερ ἔφερεν ὁ Ἡράκλειος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔτρεχεν ἐν ὑγρὸν εὐωδέστατον, τὸ ὁποῖον ἰάτρους πᾶν εἶδος ἀσθενείας.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, ὅπερ ἤναπτεν ἐν τῇ κανδήλῃ τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ Σταυροῦ, ἐποίει θαύματα. Ὅθεν ἐκ τούτου ἐλάμβανον οἱ χριστιανοὶ, καὶ ἀνόμαζον αὐτὸ ἔλαιον τοῦ Σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ μοναχὸς Κύριλλος γράφει, ἔτι ὁ ὅσιος Σάββας μετὰ τοιοῦτον ἔλαιον τῶν Κανδηλῶν τῶν ἁγίων εἰκόνων πολλὰ ἐποίησε θαύματα καὶ πολλὰ δαιμόνια ἐξέβαλεν. Ἄλλὰ καὶ ὁ Θεοδώρητος Ἱστορεῖ, ὅτι ὁ ὅσιος Ἰάκωβος μετὰ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας, ἥτις ἤναπτεν ἐμπροσθεν τῶν εἰκόνων τῶν μαρτύρων (ἔπερ καὶ ἔλαιον τῶν Μαρτύρων ἐπονομάζεται) πολλὰ πάθη ἰάτρυσεν. Καὶ ἡ ἁγία δὲ Θωμαῖ· ἰάτρυσεν ἕνα μοναχὸν πολεμούμενον ἀπὸ τὴν πορνείαν, εὐδῶ· ἅμα ἐκαίνος ἐχρίσθη ἀπὸ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας τῆς, ὡς γράφεται κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἀπριλίου. (ὄρα σελίδ. 526. καὶ 535. τῆς Δωδεκαβίβλου.)

¹ Κηρουλάριοι, Διαιταριοί, Παππίαί, εἶναι τίτλοι διαφόρων παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἀξιομάτων. Σ. Ε.

» Ἰούλιος μὴν ληξιν ὧδε λαμβάνει,
 * Θεῶ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτω προσφέρει.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ *

Εἰς τὴν Α'. μῆμη τῶν ἁγίων ἐπτά μαρτύρων Μακκαβαίων, ΑΒΕΙΜ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΓΟΥΡΙΟΥ, ΕΛΕΑΖ ΑΡΟΥ, ΕΥΣΕΒΩΝΑ, ΑΧΕΙΜ ² καὶ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν ΣΟΛΟΜΟΝΗΣ καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν ΕΛΕΑΖΑΡΟΥ.

Εἰς τὸν Ἑλεάζαρον.

- » Πρῶτος πρὸ Χριστοῦ πῦρ στέγων Ἑλεάζαρ,
- » Ἀθλήσεως προῦθηκε τοῖς ἄλλοις ἔχνη.

Εἰς τὴν Σολομονήν.

- » Πρώταθλον ἄλλην καὶ πρὸ τῆς Θέκλης ἔχω,
- » Τὴν Σολομονήν, ἣν πρὸ Χριστοῦ πῦρ φλέγει.

Εἰς τοὺς ἐπτά Μακκαβαίους.

- » Ἐξ ἐβδόμης πέμπουσι παίδων ἐπτάδα,
- » Ἀρθρέμβολα, πῦρ καὶ τροχοὶ πρὸς οὐδόνην.
- » Καύσαν ἐνὶ πρώτῃ Σολομώνην ἐπτά τε υἱας.

ΟΥΤΟΙ οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρό-
 νους τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου υἱοῦ
 Σελεύκου, ἐν ἔτει ἀπὸ μὲν κτίσεως
 κόσμου ετκζ' (5327), πρὸ Χριστοῦ δὲ ρογ' (173).³
 Ἀναγκασθέντες δὲ ἀπὸ τὸν ἄνωθεν Ἀντιόχον
 (ὁστις ἠφάνισε καὶ ἠχμαλώτισεν ὅλον τὸ γένος
 τῶν Ἑβραίων) νὰ ἀρνηθῶσι τὰς συνηθείας καὶ
 διατάξεις τὰς παραδεδομένας ὑπὸ τοῦ νόμου
 καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡτοὶ νὰ φάγωσι κρέατα
 χοιρινά, δὲν ἐπέισθησαν οὔτε αὐτοὶ, οὔτε ὁ δι-
 δάσκαλος αὐτῶν Ἑλεάζαρος, φυλάττοντες τὴν
 παραγγελίαν τοῦ θεοῦ νόμου τὴν λέγουσαν,
 « Τὸν ὕν, ὅτι διχηλοὶ ὄπλην τοῦτο, καὶ ὄνουχι-

» ζει ὄνουχας ὄπλης, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μη-
 » ρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν ἀπὸ τῶν
 » κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων
 » αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.»
 (Λευϊ. ιά. 7.) τουτέστι, μὴ φάγετε τὸν χοῖρον,
 διότι αὐτὸς ἔχει μὲν τὰ ὄνουχία του μοιρασμένα
 εἰς δύο, δὲν ἀναμηρυκάζει ὁμως, οὐδὲ ἀναχαρά-
 ζει τὸ φαγητὸν τὸ ὅποιον φάγη. Ὅθεν ἀπὸ τὰ
 κρέατα τοῦ χοίρου μὴ φάγετε, καὶ τὸ νεκρὸν
 σῶμα αὐτοῦ μὴ πιάσετε, διότι αὐτὰ εἶναι ἀκά-
 θαρτα.

Τοῦτου χάριν τοῦ μὲν ἁγίου Ἑλεάζαρου τὰς
 χεῖρας ἔδεσαν ὀπίσω, καὶ ἔδειραν αὐτὸν δυνα-
 τὰ ἔπειτα ἔχυσαν ἐντὸς τῆς ρινὸς του ὑγρά
 τινα βρωμερὰ καὶ ὀριμέα, καὶ μετὰ ταῦτα ἔρρι-
 ψαν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, ὅπου προσευχηθεὶς διὰ
 νὰ γίνῃ τὸ αἷμα καὶ ὁ θάνατός του λύτρωσις
 καὶ ἐλευθερία ὅλου τοῦ γένους του, παρέδωκε
 τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ ἀοίδιμος.
 Τοὺς δὲ ἁγίους ἐπτά παῖδας ἔφεραν ἐμπροσθέν-
 του ὁ τύραννος, καὶ ἐτιμώρησεν αὐτοὺς, τὸν
 καθ' ἓνα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἡλικίας του,
 μὲ τροχοὺς, μὲ ἀκόντια, μὲ πῦρ, καὶ μὲ ἄλλα
 ὄργανα τιμωρητικὰ, τὰ ὅποια ἐμπήγοντο εἰς τὰ
 ἄρθρα καὶ τοὺς ἄρμους τοῦ σώματος. Ὅθεν οἱ

¹ (Ἐξ ἡμερῶν ΑΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΓ', καὶ ἡ νύξ
 ὥρας ΙΑ'.) Αὐγουστος ὠνομάσθη ὁ ἀπὸ Μαρτίου ἀριθμοῦμε-
 νος ἔκτος μὴν οὗτος ἀπὸ τὸν Αὐγουστον τὸν Καίσαρα τῆς Ρώ-
 μης. Διότι Αὐγουστος ὁ Καίσαρ κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ
 μηνὸς Αὐγουστοῦ ἀσθενήσας εἰς τὴν πόλιν, Νώλην καλουμέ-
 νην, ἀπέθανε, ζήσας χρόνους ἐβδομήντη εἰς, πλὴν οὐδὲν ἡμε-
 ρῶν ἡμερῶν. (βρα τὸν Μελέτιον σελ. 90 τοῦ α. τόμου)
 Παλαιὰ δὲ ὁ μὴν οὗτος ὠνομάζετο Σεπτῆλιος.

² Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, Ἐυλάου-
 ἐν ἄλλῳ δὲ Συναξαριστῇ γράφεται, Μάρκου.

³ Κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν χρονολογίαν π. Χ. 181 καὶ
 οὐχὶ 173. Σ. Ε.

μακάριοι παῖδες ἀποθανόντες ἐν μέσῳ τοιοῦτων βασάνων, ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ λογισμὸς εἶναι κύριος καὶ αὐτοκράτωρ τῶν παθῶν, καὶ ἐὰν θελήσῃ, δὲν δύναται νὰ νικηθῇ ἀπὸ αὐτά. ¹ οὕτω δὲ ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ μήτηρ αὐτῶν Σολομονῆ, βλέπουσα τοὺς ἐπτὰ υἱοὺς τῆς τελειωθέντας τοσοῦτον ἀνδρείως, ἐχάρη, καὶ χωρὶς νὰ βάλῃ τις χεῖρα κατ' αὐτῆς, ὑπῆγε μόνη καὶ ἔρριψε τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς τὴν ἀνημμένην πυρὰν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν τῶν ναόν, τὸν εὕρισκόμενον εἰς τὸ ἔμβασμα τὸ λεγόμενον τοῦ Δομνίνου, καὶ πέραν εἰς τὴν Ἑλαίαν. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἐννεία μαρτύρων τῶν ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας ἀθλησάντων, ΛΕΟΝΤΙΟΥ, ΑΤΤΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΙΝΔΕΟΥ, ΜΝΗΣΙΘΕΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΥ, ΜΗΝΑΙΟΥ, ΚΑΤΟΥΝΟΥ, καὶ ΕΥΚΛΕΟΥ.

- » Ἐκ Παμφυλίας ἐννάς ἐτμήθη ζῆφι,
- » Μίαν φυλὴν ζητοῦσά τὴν τῶν μαρτύρων.

¹ Καθὼς τοῦτο ἀποδεικνύει ὁ Ἑβραῖος Ἰωσήπος εἰς τὸν δολοκλήσεν λόγον ὃν συνέγραψε περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων.

² Σημειώσαι, ὅτι ὁ μὲν Θεολόγος Γρηγόριος ἕνα ἐγκωμιαστικὸν λόγον πλέκει εἰς τὰς μαρτυρικὰς κεφαλὰς τῶν ἁγίων τούτων Μακκαβαίων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί δαί οἱ Μακκαβαῖοι.» Ὁ δὲ Χρυσόστομος τρεῖς λόγους περιεχομένους ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ἑβραίων ἐκδόσεως καὶ τοῦ μὲν πρώτου ἡ ἀρχὴ «Ὡς φαῖδρὰ καὶ περιχορὴς ἡμῖν.» τοῦ δὲ δευτέρου «Ἀπαντας μὲν οὖν ἐγκωμιάσαι.» τοῦ δὲ τρίτου «Καὶ τοῖς μάρτυσιν ὄρων.» Ἀξιόλογον δὲ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον γράφει περὶ αὐτῶν ὁ βῆθεις Γρηγόριος «Ὅτι πρὸ τῶν Χριστοῦ παθῶν μαρτυρήσαντες, τί ποτε θράσσειν ἐμελλον μετὰ Χριστὸν διωκόμενοι; καὶ τὸν ἐκείνου ὑπὲρ ἡμῶν μιμούμενοι θάνατον; οἱ γὰρ χωρὶς ὑποδείγματος τοιοῦτοι καὶ τοσοῦτοι τὴν ἀρετὴν, πῶς οὐκ ἂν ὠφθησαν γενναϊότεροι μετὰ τοῦ ὑποδείγματος κινδυνεύοντες; Καὶ ἄμα μυστικὸς τις καὶ ἀπόρητος οὗτος ὁ λόγος, σφόδρα πιθανός ἐμοὶ γούν καὶ πᾶσι τοῖς φιλοθεοῖς, μηδένα τῶν πρὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας τελειωθέντων, δίχα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως τούτου τυχεῖν ὁ γὰρ λόγος, «ἐπαρρησιάσθη μὲν ὕστερον καιροῖς ἰδίαις ἐγνωρίσθη δὲ καὶ πρότερον τοῖς καθαρῶς τὴν διάνοιαν.» Σημειώσαι, ὅτι τὸ λείψνον τῆς ἁγίας Σολομονῆς σώζεται ὁ λόκληρον ἐν τῷ Πατριαρχεῖῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὸ μαρτύριον τούτων λόγον συνέγραψεν Ἰωσήπος ὁ Ἰουδαῖος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων.» Εὕρισκεται δὲ ἐν τῇ μεγίστῃ Λύρα καὶ ἕτερος λόγος συντομώτερος πρὸς αὐτούς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅτι τῶν παθῶν αὐτοκράτωρ ὁ λογισμὸς.»

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἐπὶ Διοκλητιανῆ βασιλέως, καὶ Φλαβιανοῦ ἡγεμόνος τῆς Παμφυλίας ἐν ἔτει τ' (300), ἐκ προγόνων ὑπάρχοντες χριστιανοί· καὶ ὁ μὲν Μηνάιος ἦτο τέκτων (ξυλουργός) οἱ δὲ ἄλλοι, γεωργοί. Ὅλοι δὲ μίαν γνώμην ἔχοντες, καὶ μίαν καλὴν βουλήν βουλευσάμενοι, προσήλθον αὐτόκλητοι εἰς τὸν ἄγωνά τοῦ μαρτυρίου. Ἀφήσαντες λοιπὸν κοινῶς ὅλα τὰ βιωτικὰ πράγματα, ὑπῆγον εἰς τὸ ἐκεῖ ἱερὸν τῆς ψευδοθέου Ἀρτέμιδος, καὶ εἰς μίαν νύκτα ἐκρήμισαν ὅλα τὰ εἰς αὐτὸ εὐρισκόμενα εἰδῶλα· διὰ τοῦτο πιασθέντες καὶ ἐρωτηθέντες, ἐὰν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθέντες, ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ ἐκάησαν μεφωτίαν εἰς τὰς πλευράς. Ἐπειτα ἔσχισαν μεσιδερᾶ ὀνύχια τὸ δέρμα τοῦ σώματός των ἕως εἰς τὰ κόκκαλα, καὶ μετὰ λαμπάδας ἀνημμένας ἔκαυσαν τὰς μασχάλας των καὶ μετὰ μικρὰς σούβλας ἐκέντησαν τοὺς ὀφθαλμούς των, οὕτω τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ τοὺς δώσωσι φαγητὸν ἢ ποτόν, καὶ χωρὶς νὰ δεῖξωσιν εἰς αὐτοὺς καμμίαν ἐπιμέλειαν, ἐπειδὴ οὕτως ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλυθε καιρὸς πολὺς ἀναμεταξύ, οἱ ἅγιοι ἐδόθησαν βορὰ εἰς τὰ θηρία· ἀλλὰ τὰ θηρία δὲν ἐβλαψαν τελείως αὐτοὺς, οὔτε ὅλως ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸν τόπον των. Ὅθεν βλέποντες τὸ παράδοξον τοῦτο οἱ ἐκεῖ εὕρισκόμενοι, ἐξεπλάγησαν καὶ ἐφώναξαν μετὰ μεγάλην φωνήν, Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν καὶ ὁ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐγειναν βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ βροχὴ πολλὴ καὶ βραγδαία, ἀνακατωμένη μετὰ χάλαζαν· ὁμοῦ δὲ μετὰ αὐτὰ ἤκουετο ἄνωθεν καὶ θεῖα φωνὴ προσκαλοῦσα τοὺς ἁγίους εἰς τὰ οὐράνια. Ὅθεν ἀκούσαντες ἀμάρτυρες τὴν γλυκυτάτην ἐκείνην φωνήν, ἐχάρησαν, καὶ χαίροντες ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀποκεφαλίσθέντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ὁ ἅγιος ΠΑΠΑΣ ὁ νέος, εἰς σάκκον βληθεὶς, καὶ θίβῃ ἐγκλεισθεὶς, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφθεὶς τελειοῦται.

- » Σάκκος Πάπαν ἐκρυψε καὶ σάκκον θίβῃ,
- » Καὶ τὴν θίβην ῥού; καὶ Πάπα; Θεοῦ πέλας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ πυρὶ τὴν καταφλεχθεὶς, τελειοῦται.

- » Καυτηρησθεὶς Ἐλεάζαρος κάραν,
- » Ψυχὸβλαβῶν ἀπῆλθε κρεῖττων ξευμάτων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΗΡΥΚΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Τοῦ δημίου φήσκοντος· οὐ τμηθῆς θύων·

» Κλίνας κάραν Κήρυκος εἶπεν· οὐ θύω.

‘Ο ἅγιος μάρτυς **ΘΡΟΔΩΡΟΣ** ξίφει τελειοῦται.

» Τῷ Θεόδωρῳ θεὸς ἐνεκήπτει πόθος,

» Τυχὲν ποθεινῶν δωρεῶν διὰ ξίφους.

‘Ο ἅγιος μάρτυς **ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ** ἐν κοπρίᾳ
χωσθεὶς, τελειοῦται.

» Ἰῶβ καθέδραν, φημι δὴ τὴν κοπρίαν,

» Ὁ Πολύευκτος εἶχεν εἰς τιμωρίαν.

*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΗΝΟΥ καὶ ΜΗ-
ΝΑΙΟΥ, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ Βιγλετίῳ, πλη-
σίον τοῦ χαλκοῦ Τετραβύλου.*

† » Μήνης κατοικεῖ συγκατοικον νῦν ἔχων

» Μηναιον, ἐνθα οὐδαμῶς μήνη πέλει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου
τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου **ΣΤΕ-
ΦΑΝΟΥ**.

» Ἐχεις Σιών πάμπολλα θεῖα καὶ ζένα·

» Νεκρὸν Στεφάνου δὸς πόλει Κωνσταντινίου.

» Δευτερίῃ νέκυος Στεφάνου γίνετ’ ἀνακομιδῆ.

† Ἀφ’ οὗ παρήλθον χρόνοι πολλοὶ μετὰ τὸ
μαρτύριον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρ-
χιδιακόνου Στεφάνου, ἦτοι χρόνοι τὸ (304),
καὶ ἀφ’ οὗ ἐτελειώθησαν διὰ τοῦ μαρτυρίου πολ-
λοὶ χριστιανοὶ, τότε ἡ εἰρήνη διεδέχθη τὴν τα-
ραχὴν, καὶ εἰς τὴν οἰκουμένην ἐπεκράτησεν ἐ-
λευθερία καὶ ἡσυχία· καὶ ὅλαι μὲν αἱ φυλακαὶ
εὐκέρωθησαν ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους χριστιαν-
οὺς, ὅλα δὲ τὰ βασανιστήρια τῶν τυράννων
ἔπαυσαν, ἐπειδὴ ἐδασίλευσεν ὁ μέγας Κωνσταν-
τῖνος, ὁ χριστιανικώτατος καὶ πρῶτος βασι-
λεὺς τῶν ὀρθοδόξων. Τότε δὲ ἐφανερώθη καὶ ὁ
πολύτιμος θησαυρὸς, ἦτοι τὸ πανιερὸν λείψα-
νον τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στε-
φάνου μετ’ οὐτοῦτον τρόπον· ἀνθρωπὸς τις ἐκα-
τοίκει εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο, ὅπου ἦτο κεκρυμ-
μένον τὸ τοῦ πρωτομάρτυρος λείψανον, γέρων
κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἱερεὺς κατὰ τὸ ἀξίωμα, καὶ
αἰδέσιμος κατὰ τὴν ζωὴν, Λουκιανὸς (ἢ Λου-
κιλλιανὸς) ὀνομαζόμενος. Εἰς τοῦτον λοιπὸν
ἐφάνη δύω καὶ τρεῖς φορές ὁ ἅγιος Στέφανος
καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅπου εὕρισκετο
κεκρυμμένον τὸ λείψανόν του· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐφα-
νέρωσε τὴν ὀπτασίαν εἰς τὸν τότε πατριάρχην

τῆς Ἱερουσαλήμ Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος χαρᾶς πολ-
λῆς ἐμπλησθεὶς, ὑπήγεν εἰς τὸν μνηυθέντα τό-
πον ὁμοῦ μετ’ οὓς κληρικούς του, καὶ σκάψας
εὔρε τὴν θήκην εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο τὸ ἅγιον
λείψανον. Ἐγένετο δὲ παρευθὺς σεισμὸς μέγας
καὶ εὐωδία πολλή, τοὺς παρευρεθέντας εὐωδιά-
ζουσα· ἀνωθεν δὲ ἀπὸ τοὺς οὐρανούς ἤκούοντο
φωναὶ ἀγγελικαί, λέγουσαι, «Δόξα ἐν ὑψίστοις
Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδο-
κία» αἱ φωναὶ δὲ αὗται ἤκούοντο μακρὰν ἕως
δέκα σημεῖα τόπου· ἀλλὰ καὶ ἰατρεῖαι ἐνηργου-
ντο εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ διάφορα πάθη, κη-
ρύττουσαι τὴν τοῦ Πρωτομάρτυρος χάριν.¹

¹ Σημειοῦμεν ἐδῶ καὶ ταῦτα τὰ ἀξιόλογα, τὰ ὁποῖα ἀναφέ-
ρει Νικήτας ὁ Ῥήτωρ καὶ φιλόσοφος εἰς τὸν ἱστορικὸν λόγον,
ὃν γράφει περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Στεφ-
άνου. Λέγει οὖν ἐκεῖ, ὅτι ὁ σοφὸς Γαμαλιήλ, ὁ διδάσκαλος τοῦ
Ἀποστόλου Παύλου, τὸν ὁπιῶν ἀναφέρει ὁ θεηγὸρος Λουκᾶς
εἰς τὰς Πράξεις, ὅστις ἦτο καὶ συγγενὴς τοῦ ἁγίου Στεφάνου,
(τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ἦτο διδάσκαλος καὶ τοῦ Βαρνάβα καὶ τοῦ
Στεφάνου) οὗτος λέγων ἡξέυρων τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ
Στεφάνου, παρεκάλεσε τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ τῷ ἔδω-
καν τὸ ἅγιόν του λείψανον. Τοῦτο δὲ λαβὼν ὁ Γαμαλιήλ, τὸ
ἔθαψεν εἰς τὸ κοιμητήριον, ὅπερ εἶχεν ἡτοιμασμένον δι’ ἐαυ-
τὸν, εἰς τὸ χωρίον του, τὸ ὁποῖον ἦτο μακρὰν ἀπὸ τῆς Ἱε-
ρουσαλήμ ἕως εἰκοσι μιλίας· ὑπῆγαν δὲ ὁμοῦ καὶ οἱ Ἀπόστο-
λοι καὶ τὸ ἐνεταρίασαν.

Τότε καὶ ὁ Νικοδήμους ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Γαμαλιήλ, ὅστις ὑπῆ-
γε τὴν νύκτα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐδιδάχθη παρ’ αὐτοῦ τὴ
σωτήρια, καταυχθεὶς εἰς τὴν ταρῆν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, πα-
ρεκάλεσε τὸν Κορυφαῖον Πέτρον καὶ τὸν ἐβάπτισε. Μαθόντες
δὲ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν τὸν Νικοδήμουν, καὶ ἔειραν
αὐτὸν μετ’ πολλὰς καὶ πικρὰς πληγὰς, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του
διήρπασαν. Ὁ δὲ Γαμαλιήλ θεὸς ὢν τοῦ Νικοδήμου, ἐπέτρην
αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν του· ἀλλ’ ὁ Νικοδήμους μέσα εἰς τὰς πλη-
γὰς ἐκεῖνας ἐτελειώθη, καὶ ἔγενετο μάρτυς τοῦ Ἰησοῦ, τὸ δὲ
λείψανόν του ἐνεταρίασεν ὁ Γαμαλιήλ πλησίον τοῦ λειψάνου
τοῦ ἁγίου Στεφάνου.

Μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ Γαμαλιήλ ἐβαπτίσθη, (προσθέτει δὲ ὁ
θεὸς Χρυσόστομος, ὁμιλ. ιθ΄. εἰς τὰς Πράξεις, ὅτι ὁ Γαμα-
λιήλ ἐπίστευσε πρὸ τοῦ Παύλου. Ἱστοροῦσι δὲ τινες ὅτι ἐβα-
πτίσθη ὑπὸ Πέτρου καὶ Ἰωάννου· ὅρα εἰς τὴν νεοτύπων Ἐ-
κατονταετηρίδα) τῷ Γαμαλιήλ δὲ τούτου ὑπῆρξε μαθητῆς καὶ
ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας, καθὼς εἶπομεν, ὡς σημειοῖ Κλήμης
ὁ Στρωματεὺς, καὶ ὁ Εὐσέβιος, καὶ ὁ Ἐπιφάνιος, καὶ ὅρα εἰς
τὰς ἐνδεκα τοῦ Ἰουνίου. Ὁμοίως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Γαμαλιήλ
Ἀβελδοῦ ἐβαπτίσθη, ὅστις ἦτο νέος ἕως εἰκοσι χρόνων, ὠ-
ραῖος καὶ ἐνάρετος καὶ σοφός, μάλιστα δὲ ἦτο παρθένος καὶ
καθαρός. Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανον καὶ οἱ δῶα εὐσεβῶς
καὶ δσίως, ὁ Γαμαλιήλ δηλαδὴ καὶ ὁ υἱὸς του· ὅθεν ἔθαψαν
καὶ τῶν δῶα τὰ λείψανα πλησίον τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Στε-
φάνου καὶ τοῦ ἁγίου Νικοδήμου.

Καθ’ ὃν δὲ καιρὸν ἐμελλε νὰ φανερωθῇ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐπροσκύνησεν ὁ πατριάρχης με εὐφροσύνην καὶ χαρὰν τὸ ἅγιον ἐκεῖνο σῶμα ὁμοῦ με ὅλους τοὺς κληρικούς καὶ τοὺς παρατυχόντας λαϊκοὺς, ἐσήκωσαν αὐτὸ με λαμπάδας καὶ φαλμωδίας καὶ θυμιάματα, καὶ οὕτω με ὅλην τὴν πρέπουσαν τιμὴν τὸ ἔφερον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸ ἀπέθεσαν εἰς τὴν ἁγίαν Σιών. Μετὰ ταῦτα δὲ ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐντὸς τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ ἀρχῶν τις συγκλητικὸς, Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος παρακαλέσας πολλὰ τὸν πατριάρχην Ἰωάννην ἐπεισεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀποθέσῃ τὸ ἅγιον λείψανον ἐν τῷ ναῷ ἐκείνῳ. Ἄφ' οὗ δὲ παρήλθον πέντε χρόνοι, ἠσθένησεν ὁ κτίτωρ τοῦ ναοῦ Ἀλέξανδρος· ὅθεν κατασκευάσας θήκην ἐκ ξύλου περσέας, (βροδακινέας) παρομοίαν με τὴν περιέχουσαν τὸ λείψανον τοῦ Στεφάνου, τὴν ἔβαλε πλησίον ἐκείνης· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν, ἐβλήθη καὶ τὸ λείψανον εἰς τὴν κενουργῆ θήκην. Μετὰ δὲ χρόνους ὀκτώ, ὅτε ἐβασίλευεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ ἐπατριάρχευεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ θείος Μητροφάνης, ἡ γυνὴ τοῦ ἀνωτέρω ἀποθανόντος Ἀλεξάνδρου, Ἰουλιανὴ ὀνόματι, ἐπειδὴ ἠνωχλεῖτο μὲν ἀπὸ πολλοὺς νὰ δευτεροῦπανδρευθῆ, διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐμορφίαν της, αὕτη δὲ δὲν ἠθέληεν, ἐβουλεύθη νὰ κάμῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· νὰ λάβῃ δηλαδὴ τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρός της, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα της

καὶ εἰς τὴν πατρίδα της τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὸν τότε Πατριάρχην τῆς Ἱερουσαλήμ ἅγιον Κύριλλον καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν ἀφίσῃ νὰ λάβῃ τὴν θήκην τὴν περιέχουσαν τὸ λείψανον τοῦ ἀνδρός της· ἀλλ' ὁ ἅγιος Κύριλλος δὲν ἄφινεν αὐτὴν νὰ τὸ λάβῃ. Διὰ τοῦτο ἔγραψεν ἐκείνη εἰς τὸν πατέρα της περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως καὶ διὰ συνεργείας τοῦ πατρός της ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς σάκραν, ἤτοι βασιλικὴν προσαγὴν, ὥστε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ λάβῃ τὸ λείψανον τοῦ ἀνδρός της καὶ νὰ ἀναβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν ἐπειδὴ ὁ Πατριάρχης δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ ἐναντιωθῆ, ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸ λάβῃ· πλανηθεῖσα ὁμως ἡ γυνὴ κατὰ θείαν πρόνοιαν, ἀντὶ νὰ λάβῃ τὴν θήκην τοῦ ἀνδρός της, διὰ τὴν ὁμοιότητα, ἔλαβε τὴν ἄλλην τὴν περιέχουσαν τὸ τοῦ ἁγίου Στεφάνου λείψανον ταύτην δὲ βαλοῦσα ἐπάνω εἰς ἓνα θρόνον, κατὰ τὸν θρόνον φορτώσασα ἐπὶ ὄνου, ἤρχισε τὸν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν δρόμον.¹ Καθ' ὅλην δὲ τὴν νύκτα ἠκούοντο ἐν τῷ ἀέρι ἕως ἐξέκα σημεῖα τόπου ὕμνοι ἀγγελικαί, καὶ δοξολογία θεοπρεπῆς λέγουσα « Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία » τὰ δὲ μέρη ἐκεῖνα ἐγέμισαν ἀπὸ εὐωδίας ἑνὸς μύρου πολλοῦ καὶ εὐωδιστάτου· οἱ δὲ δαίμονες μακρόθεν κλαίοντες, ἀλλοίμοσνον εἰς ἡμᾶς! ἐφώναζον, με φωνὰς συνεχεῖς, ὅτι ὁ Στέφανος διέρχεται ἀπὸ τὸ μέσον μας, καὶ μᾶς πληγόνει ἀοράτως· φθάσασα ἡ γυνὴ εἰς τὴν παραθαλάσσιον πόλιν τῆς Ἀσκάλωνος, εὔρε πλοῖον, καὶ δοῦσα ναῦλον πεντήκοντα φλωρία, ἐκίνησεν ἐκείθεν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

γίου Στεφάνου, ἐρᾶν ὁ θείος Στέφανος εἰς τὸν ἱερέα Λουκιανὸν φορῶν λευκὸν στιχάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον ἀπὸ τοῦ γράμμα σίγμα, ὅπερ ἐδήλου τὸ ὄνομα Στέφανος· τὸ δὲ σίγμα ἐκεῖνο ἦτο κόκκινον καὶ χρυσοῦν. Εἶχε δὲ μαλλία ξανθὰ ὁ ἅγιος καὶ περιχύρσα, φθάνοντα ἕως εἰς τοὺς ὤμους του· ἐφόρει ὑποδήματα με χρυσὰ λωρία περιδεδεμένα· ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας του χρυσοῦν βιβλίον, με τὸ ὁποῖον ἔγγισε τρεῖς φορὰς τὸν ἱερέα καὶ τὸν ἐκάλεσεν ἐξ ὀνόματος· εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, ποῦ εἶναι τεθαμμένον τὸ λείψανόν σου· ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πλησίον του ἦτο ἐνταφιασμένα καὶ τὰ λείψανα τοῦ Νικοδήμου, τοῦ Γαμαλιὴλ καὶ τοῦ Ἀβελθούλ τοῦ υἱοῦ του.

Σκάψοντας λοιπὸν τὸν τόπον εὔρον καὶ τὰς τέσσαρας θήκας εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν τὰ λείψανα ἐναποθεθειμένα τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν. Ἐπάνω δὲ ἐκάστης θήκῃ· ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ καθ' ἑνὸς με συριακὴν γλῶσσαν. Ἡ θήκῃ ὁμως τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐσάλει μόνη της καὶ πολλὸ φῶς εἶχε τριγύρω της καὶ πολλὴ εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ αὐτῆς· ἔγεινε δὲ καὶ σεισμὸς φοβερός. Λαβὼν δὲ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων τὸ τοῦ ἁγίου Στεφάνου λείψανον, με ὄλον τὸν κληρὸν καὶ τὸν λαόν, τὸ ἔφερεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸ ἀπέθεσαν εἰς τὸ θυσιαστήριον τῆς ἁγίας Σιών. Ἐλεγον δὲ οἱ ἰδόντες τὸ ἔργον ἐκεῖνο λείψανον, ὅτι αἱ πληγαὶ αἰτινες ἔγειναν ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν πετρῶν, ἐλαμπον ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ.

¹ Σημειώσῃ, ὅτι ὁ Θεοφάνης καὶ Κεδρηνὸς ἱστοροῦσιν ὅτι ἔστειλεν ὁ μικρὸς Θεοδόσιος ἐλεημοσύνην μεγάλην εἰς τὸν Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπον διὰ νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἓνα σταυρὸν χρυσοῦν μετὰ πολυτίμων λίθων, ἵνα τέθη ἑῖς τὸν τόπον τοῦ Κρανίου. Ἐστειλε δὲ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ ἁγίου Στεφάνου τούτου τοῦ πρωτομάρτυρος εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως Πουλχερίαν, ὅτε δὲ ἔθραξεν ἡ δεξιὰ εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ἐρᾶν εἰς τὴν Πουλχερίαν ὁ ἅγιος Στέφανος λέγων πρὸς αὐτήν· Ἰδοὺ ἐπέτευξες ὅ,τι ἐπεθύμεις· ἐγὼ ἔφθασα εἰς τὴν Χαλκηδόνα. Ὅθεν ἐξῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς προὔπαντήσιν τοῦ λείψανου· ὕστερον δὲ ἔκτισε ναὸν τοῦ πρωτομάρτυρος, ἐν ᾧ ἔβαλε τὸ εὐῶδες ἐκεῖνο κειμήλιον κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. (βρα σελ. 341· τῆς Δωδεκαβιβλ.) Ἰσοῦ δὲ ἡ δεξιὰ χεῖρ ἔμεινεν ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ὄλον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὅσα δὲ θαύματα ἔγειναν καθ' ὁδόν, καὶ ὅσα σημεῖα ἐτελέσθησαν ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ γράψωμεν, ἀγαπῶντες τὴν συντομίαν.

Ὅτε δὲ ἡ γυνὴ ἔφθασεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔρχεται τὸ λείψانون τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ἐφανερῶθησαν δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὰ περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία παρασταθεῖσα ἔμπροσθέν του, ἐδιηγῆθη ἀκριβῶς διὰ ζώσης φωνῆς, πῶς ἠκολούθησεν ἡ ὑπόθεσις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τέλους, τότε ὁ φιλευσεβέστατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀκούσας ταῦτα, ἐγέμισεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν. Ὅθεν ἐπρόσταξε τὸν Πατριάρχην καὶ ὄλον τὸν κληρὸν, νὰ ἐξέλθωσιν εἰς προϋπάντησιν τοῦ ἁγίου λειψάνου με τιμὴν μεγαλωτάτην καὶ εὐλάβειαν, καὶ οὕτω νὰ φέρωσιν αὐτὸ εἰς τὰ βασιλικά παλάτια. Τότε δὲ ὅσα θαύματα ἔγειναν ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ περιγράψῃ τις κατ' ἀκριβείαν. Ἔσπρον λοιπὸν αἱ ἡμίονοι τὴν ἄμαξαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο τὸ ἅγιον λείψانون, ἕως ἔφθασεν εἰς τόπον λεγόμενον Κωνσταντιανὰ, καὶ ἐκεῖ ἐστάθησαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκτύπων οἱ ὁδηγοὶ τὰ ζῶα διὰ νὰ προχωρήσωσι, τότε μία ἡμίονος ἐλάλησε με ἀνθρωπίνην φωνὴν λέγουσα, διατί μᾶς ὀρέετε; ἐδῶ πρέπει νὰ ἀποτεθῇ τὸ ἅγιον λείψانون. Ταύτην τὴν φωνὴν ἀκούσαντες ὁ Πατριάρχης καὶ ὄλοι οἱ παρευρεθέντες, ἔδωκαν μεγαλοφώνως δόξαν εἰς τὸν Θεόν· ταῦτα δὲ μαθὼν καὶ ὁ πιστότατος βασιλεὺς ἔγεινεν ἐκστατικὸς, καὶ παρευθὺς ἔκτισε ναὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρωτομάρτυρος, εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὸν ναὸν δὲ ἐκείνον τελεῖται κατ' ἔτος ἡ τοῦ ἁγίου Στεφάνου σύναξις καὶ ἑορτὴ. Ἡ δὲ εὑρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου τούτου Στεφάνου ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἡ μνήμη του δὲ, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὑρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΞΙΜΟΥ, ΔΑΔΑ, καὶ ΚΥΝΤΙΑΔΙΑΝΟΥ.

» Τρεῖς ἐκφέρουσα γῆ νεκρῶς ζῶη πρός τες,

» Πόλω λέγειν ἔοικε· σὺ κρύψας ἔχει.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ λαύρᾳ σώζεται λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Στεφάνου, οὗ ἡ εἰρηγὴ. Καὶ πῶ ἂν αἰτίαι ἡμᾶς ἀπαλλάξαι καὶ μόνου.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει (296), εἰς πόλιν καλουμένην Δωρόστολον, ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δευτέρας Μυσίας. Παρασταθέντες δὲ εἰς τὸν Ὑπατον Ταρχύνιον, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα ἐδάρησαν· ἔπειτα ἐπάρθησαν εἰς τόπον καλούμενον Ὀζοβίαν, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθησαν κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου· ἐκρύπτοντο λοιπὸν τὰ λείψανα τούτων εἰς χρόνους πολλούς. Ὑστερον δὲ ἐφανερῶθησαν διὰ μέσου θείου ἀγγέλου κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ Αὐγούστου μηνός, τὰ ὅποια καὶ ἕως τὴν σήμερον εὐρίσκονται εἰς τὸν οἶκον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Βηγλεντίου, ὅπου καὶ ἡ τούτων γίνεται σύναξις καὶ ἑορτὴ (ὄρα περὶ τῶν ἁγίων τούτων καὶ εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου.)

Τὰ ἐγκαίρια τοῦ θείου ναοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, πλησίον τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΩΚΑ.

† » Φωκᾶς ὁ μάρτυς· ἐκλιπὸν γῆς χωρίον,

» Νῦν ἐγκατοικεῖ τῆς τρυφῆς· τῷ χωρίῳ.

Μνήμη τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει γενομένου βασιλέως ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ¹ ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις.

¹ Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται Ἰουστινιανὸς τοῦ νόου· ἦτοι τοῦ δευτέρου, τοῦ καλουμένου Ῥινοτύχου τοῦ ἐν ἔτει γ'κ' (685) βασιλεύσαντος· καὶ ἴσως δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ χειρογράφῳ ὁ μέγας Ἰουστινιανός, διότι ἔπισεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀσφαρτοδοκητῶν, καὶ διὰ ταύτην ἀπέθανε μετ' αἰσχροῦ θάνατον· καὶ ὅρα εἰς τὸ Πολιτικὸν Θέατρον σελ. 503 τῆς ἐν Λειψία ἐκδόσεως. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αἵρεσει ταύτῃ ἀπέθανε κατὰ τὸν Μελέτιον σελ. 86 τοῦ β' τόμου· ἂν καὶ ὁ Ῥινοτύχος οὗτος κακὴν ζωὴν ἔζησε· καὶ ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου ἐν τῷ Συναξαριστῇ Καλλιπικίου τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, εἰ μὴ τις εἴπῃ ὅτι μετενόησεν εἰς τὸ τέλος του.

Ὁ δὲ αὐτίμος Δοσίθεος ὁ Ἱεροσολύμων ἀπολογούμενος διὰ τὸν μέγαν Ἰουστινιανὸν λέγει, ὅτι ἐξ ἀγνοίας ἔπεσεν εἰς τὴν ἀνωτέρω αἵρεσιν τῶν Ἀσφαρτοδοκητῶν (ὃ καὶ μερικὸι τῶν ἁγίων ἔπαθον) ἐπειδὴ ἐν πολλοῖς καὶ διαφορῶσι τρόποις ἐγνωρίσθη ἡ ἐν πᾶσιν αὐτοῦ ὁρθοδοξία. Τοῦτο βούλεται καὶ ὁ Εὐστάθιος εἰς τὸν βίον τοῦ Πατριάρχου Εὐτυχίου, ἐνθα σημειοῖ, ὅτι ὁ Ἰουστινιανός· ζητητικὸς ἂν περὶ τῶν θείων δογματῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας διὰ συλλογιστικῶν ἀποδείξεων καὶ μαρτυριῶν Γραφικῶν ἐτροπούτο τοῦ· αἵρετικῶς· εἰς τοῦτο συντρέχει καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν κεφάλαια τοῦ Ἀγαπητοῦ Διακόνου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἑκτὴ οἰκουμένη Σύνδος λέγει περὶ τῆς πέμπτης Συνόδου, ὅτι ἡ ἑκτὴ Σύνδος ἡ ὑπὸ τοῦ τῆς σιζακμαίης μνήμης Ἰουστινια-

† « Οὐκ ἐμποδῶν σοι σκῆπτρον ὦφθη, ὦ Ἄναξ,
 • Σὺ γὰρ κατοικεῖς βασιλείαν τὴν ἄνω.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρσβεσίαις Χριστέ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων
 ἡμῶν ΔΑΔΑΜΑΤΟΥ, ΦΑΥΣΤΟΥ καὶ ΙΣΑΚΙΟΥ
 ἢ Ἰσαακίου.

• Κυκλοῦσιν ἄνδρες εἰς δύο τρεῖς ὁν θρόνον,
 • Ἰψιστε, Φαῦστος, Ἰσάκιος, Δαλμάτος.

• Δαλμάτος Ἰσάκιος τριτάτη θάνον ἡδέ τε Φαῦστος.

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων ἁγίων ὁ μὲν Δαλμά-

νοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθεῖσα πράξει τετάρτη • καὶ
 πάλιν λέγει « Χρῆσις τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰουστινιανοῦ πρὸς Ζωΐλον
 Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Πράξις δεκάτη. » Καὶ ὁ Πάππς Ἀ-
 γάθων ἐν τῇ πρὸς τὸν Πωγωνάτον ἀναφορῇ μέγαν ποιεῖ ἔπαι-
 νον τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐπ' εὐσεβείᾳ καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀ-
 ντιολῆς ἐν τῇ πρὸς Ταράσιον Κωνσταντινουπόλεως λέγουσιν
 « Ὁ Ἰουστινιανὸς σοφὸς ἀναξ, καὶ ἐν βασιλεύσειν ἅγιος καὶ μα-
 καριστός. »

Περὶ μὲν τοῦ τοῦ προβλήματος (τῆς Ἀφθαρτοδοκίσεως δη-
 λαδῆ) ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ὁμολογεῖ τὸν Θεὸν Λόγον εἰλη-
 φέναι ἀληθινὴν σάρκα, παθῆτην, ἀναμάρτητον, ὁν πᾶσιν αὐτῆς
 τοῖς παθήμασι (ἀδιαβλήτοις δηλαδῆ) καὶ τοῖς ἰδιώμασι τοῖς
 χαρακτηριστικοῖς, καὶ τοῖς ἀφοριστικοῖς γνωρισμασι τῆς ἀν-
 θρωπίνης ἡμῶν φύσεως, ἃ τίνα διὰ τὸ ἔχειν, ἦν καὶ φύσει τέ-
 λειος ἄνθρωπος ἐν ὅσῳ φύσει καὶ θελήσει γνωριζόμενος Θεὸς
 καὶ ἄνθρωπος. Καὶ γὰρ κατὰ τὸν μακάριον Κύριλλον « Σεσάρ-
 κωται ὁ Λόγος, καὶ τῆς οἰκείας αὐλόγητος οὐκ ἐξέστη • καὶ ὁ-
 λως σεσάρκωται, καὶ ὅλος ἐστὶν ἀπερίγραπτος • σωματικῶς
 σωματικῶς καὶ συστέλλεται. (ἴσ. οὐ συστέλλεται) θεϊκῶς, ὁ-
 μως ἐστὶν ἀπερίγραπτος. » Προσφύεστανον δὲ καὶ ἀρμοδιώτα-
 τον τῇ παρουσίᾳ ὑποθέσει εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ γράφει ὁ σοφὸς
 Κύριος Θεοδώρητος, ἐρμηνεύων τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ ρῆ Ὑαλ-
 μοῦ τὸ « Ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος τοῦ σώσαι ἐκ τῶν
 καταδικωκόντων τὴν ψυχὴν μου, » λέγει δηλαδῆ « Ἀχώριστον
 ἢ θεία φύσις ποιησαμένη τὴν ἔνωσιν, παρῆν μὲν τῇ ἀνθρω-
 πείᾳ φύσει, συνεχῶρει δὲ πάσχειν, τῶν ἀνθρώπων πραγμα-
 τευομένη τὴν σωτηρίαν • ῥάδιον μὲν γὰρ ἦν αὐτῷ ἀθάνατον αὐ-
 τῆν, ἦν ἂν ἔλαβεν, ἀπεργάσασθαι φύσιν • ἐπειδὴ δὲ σωτηρία ἦν
 τοῦ κόσμου τὸ πάθος, μετὰ τὸ πάθος τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς
 ἀφθαρσίας μετέδωκε... » καὶ παρακατιῶν « Ἦνίκα φθαρτὴν
 εἶχεν αὐτὴν τὴν φύσιν, ἀνθρωπίνως ἅπαντα, πλὴν ἁμαρτίας,
 συνεχῶρει καὶ πάσχειν καὶ φέγγεσθαι. » Ὁ δὲ Νικηφόρος
 λέγει, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀγάπην ἦν
 εἶχε πρὸς τὸν Χριστὸν, εἶπεν, ὅτι εἶχε σῶμα ἄφθαρτον (τοῦτο
 ὁμως οὐ παραδέχεται ὁ βῆθεις Δοσίθεος.)

Ἐπὶ τούτου τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἔλαβεν ἀρχὴν νὰ ἐκτελεῖται ἡ
 εὐρη τῆς Ὑπεκταντῆς αὐτοῦ, λέγουσιν, ὅτι εἶναι ὁ ποιητὴς
 τοῦ « Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. » Διότι ἱστορεῖ

τος ἦτο στρατιώτης εἰς τὸ δεῦτερον στρα-
 τιωτικὸν σχολεῖον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βα-
 σιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τξῆ
 (368), ἢ ζῶν εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως. Ὑστε-
 ρον δὲ ἀφήσας γυναῖκα, τέκνα καὶ τὰ τοῦ κό-
 σμου πράγματα, ἔλαβε μαζί του μόνον τὸν
 υἱόν του Φαῦστον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Ἰ-
 σάκιον, καὶ ἐκεῖ γενόμενος μοναχός, ἐφθασεν
 εἰς μεγαλώτατον ὕψος ἀρετῶν. Ὁ δὲ θαυμα-
 στὸς οὗτος Ἰσάκιος ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἔρημον
 καὶ ἡσυχίαν, ἀπὸ αὐτῆν τὴν νεαράν του ἡλι-
 χίαν, μεταχειριζόμενος πᾶν εἶδος ἀρετῆς, διὰ
 τοῦτο καὶ ὁ λόγος του ἦτο λαμπρότατος, ἐπει-
 δὴ ἦτο σολισμένος μὲ τὴν ἐνάρετον ζωὴν. Ὅτε
 δὲ ἐκβῆκεν ὁ βασιλεὺς Οὐάλης ὁ Ἀρειανὸς νὰ
 ὑπάγη νὰ πολεμήσῃ τοὺς Σκύθας καὶ Γότθους,
 ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰσάκιος καὶ εἶπεν ἄνοιξον,
 ὦ βασιλεῦ, τὰς ἐκκλησίας εἰς τοὺς ὀρθοδόξους
 καὶ θέλεις νικήσῃ εἰς τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ βα-
 σιλεὺς δὲν ἐπέθετο, ἀλλὰ θυμωθεὶς εἶπεν εἰς
 τὸν ὄσιον, ὅταν ἐπανέλθω ἀπὸ τὸν πόλεμον,
 θέλεις παιδευθῆ διὰ τὰ λόγια σου ταῦτα. Ὁ δὲ
 ὄσιος, ἐάν, εἶπεν, σὺ ἐπιστρέψῃς ἀπὸ τὸν πόλε-
 μον, δὲν ἐλάλησεν εἰς ἐμὲ Κύριος ὁ Θεός • σὺ
 θέλεις συγχροτήσῃ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ θέλεις
 φύγει ἔμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ

ὁ Κεδρηνὸς ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς οὗτος κτίσας τὸν ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει μεγαλοπρεπέστατον ναόν, ἀφίευσεν αὐτὸν εἰς τὴν
 Σοφίαν τοῦ Θεοῦ • διὸ καὶ ἐνομοθέτησε νὰ ὑάλληται ἐν τῇ λει-
 τουργίᾳ τὸ τροπάριον τὸ « Ὁ μονογενὴς, » ἐπειδὴ αὐτὸ ἀνακη-
 ρύττει τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἦτοι τὸν Υἱὸν καὶ
 Λόγον αὐτοῦ, τὸν ἐκ τῆς ἀγνωστῆς καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας
 ἐνανθρωπήσαντα (ἂν καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐποίησε τούτο
 Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἢ ἡ τρίτη οἰκουμένη ἡ σύνοδος.)
 Οὗτος, κατὰ τὸν Προκόπιον, ἐνήστευεν ἐν ὅλῃ τῇ μεγάλῃ τσα-
 σαρακοστῇ μετὰ πολλῆς ἐγκρατείας, καὶ ἐστάθη νικητῆς καὶ
 τροπαιούχος κατὰ Περσῶν καὶ Γότθων. Ὅθεν γράφει ὁ Σουλ-
 δας, ὅτι ἐπρίνετο (εἰς τὰ διάφορα αὐτοῦ ἀπεικονίσματα) ἐπι-
 πο: ἔχων εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα μίαν σραῖραν μετὰ τοῦ
 Σταυροῦ, τὴν δὲ δεξιὰν αὐτοῦ εἶχεν ἐξηλωμένην, σχεδὸν τοὺς
 Πέρσας ἐκφοβῶν, ἵνα μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρ-
 χίς (δρα σελ. 442 καὶ 510 τῆς Λωδεκαβιβλ. καὶ σελ. 88
 τοῦ β΄ τόμου τοῦ Μαλετίου.) Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην τοῦ
 Ἰουλίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τῶν δέκα χιλιά-
 δων τῶν ὁσίων • καὶ εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου τὴν ὑπο-
 σημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ὁσίου Γερασίου.

Ἡ φαίνεται δὲ ὅτι ἀπὸ τὸν ὄσιον τούτου Δαλμάτου ὀνομά-
 σθη καὶ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, τῶν Δαλμάτων καθὼς ὀνο-
 μάζεται ἐν τῇ τριακοστῇ τοῦ Μαΐου, ὅτε καὶ ὁ ὄσιος Ἰσάκιος
 ἰδιαίτερος εὐορτάζεται.

Ἡ Ἐσφαλμένη ἡ χρονολογία, διότι ὁ Θεοδόσιος ἀνέβη εἰς
 τὸν θρόνον τῷ 379. Σ. Ε.

ζωντανός μέλλεις νὰ κατακαῖς ὑπὸ πυρὸς, τὸ ὅποιον καὶ ἐγένει, διότι κλεισθεὶς εἰς ἓνα ἀχυρῶνα, ἐκεῖ κατεκάη. Οὗτος ὁ ὅσιος μέλλων νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, κατέστησεν ἠγούμενον τοῦ μοναστηρίου τὸν Δαλμάτον, ὅτε ἦτο πατριάρχης εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ ἅγιος Ἀττικός. Ὁ δὲ ὅσιος Δαλμάτος διαπρέψας ἐν τῇ ἀσκήσει, ἔμεινε νηστικός τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ εἰς ἄλλας τόσας ἤλθεν εἰς ἕκστασιν. Ὅθεν ἐγένειν αἰδέσιμος καὶ σεβάσιμος, καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους πατέρας τοὺς ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντας κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον ἐν ἔτει υἷα (431), οἱ ὅποιοι καὶ ἐψήφισαν αὐτὸν ἀρχιμανδρίτην, καὶ τοὺς μεταγενεστέρους δὲ ἀπὸ αὐτὸν διώρισαν νὰ ἦναι ἐξουσιασταὶ παντοτεινῶν τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ. Ὅθεν ἐν τούτοις διαπρέψας ὁ αἰοίδιμος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε καὶ κατετέθη εἰς τὸ ἐδικὸν του μοναστήριον. (Σημείωσαι ὅτι ὁ ἑλληνικὸς τῶν ὁσίων πατέρων τούτων βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ μέγας οὗτος καὶ θαυμαστός Ἰσαάκιος.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΣΤΕΦΑΝΟΥ Πάπα Ῥώμης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

- † » Τμηθεὶς Στέφανος, θεῖον ἤρπασε στέφος,
- » Πάπας μὲν ὦν πρὶν, νῦν δὲ καὶ μάρτυς μέγας.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου, Οὐαλλερίου¹ καὶ Γαληίνου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει σν' (250),² διὰ δὲ τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸν ἐκρύπτετο εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς πρὸς αὐτὸν ἐρχομένους Ἑλληνας ἐδίδασκε καὶ ἐκατήχει τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐδάπτειεν αὐτοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐχειροτόνησε πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ ἀναγνώστας. Τινὲς δὲ αὐτῶν πιασθέντες, ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἔλαβον τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου διὰ παρακινήσεώς του. Ὅθεν διὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ὁ μακάριος ἐκυτὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ φερθεὶς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἄρεως προσηυχῆθη καὶ ἔσεισεν ὅλον τὸν ναὸν, καὶ ἐκρήμνισεν ἐν μέρος αὐτοῦ, οἱ δὲ στρατιῶται φοβηθέντες ἐφυγον. Ὁ δὲ ἅγιος ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον Λουκίας τῆς μάρτυρος, τὸν ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας εὕρισκόμενον,³

¹ Πρὸ ἄλλοις δὲ γράφεται, Οὐαλλεριανῶ.

² Τὸν Δέκιον διετέλετο τῷ 352 ὁ Γάλλος· φονευθέντος δὲ καὶ τούτου ἀνέβη τῷ 253 εἰς τὸν θρόνον ὁ Οὐαλλεριανὸς μετὰ τοῦ υἱοῦ του Γαληίνου. Σ. Ε.

³ Ἡ ἁγία αὕτη Λουκία ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἑκτην τοῦ Ἰουλίου.

καὶ ἐκεῖ ἐτέλει τὴν ἀναίμακτον ἱερουργίαν ὑστερον δὲ ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ στρατιῶται καὶ εὔρον, καὶ εὐρόντες τὸν ἐτιμώρησαν πολλὰ, τελευταῖον δὲ τὸν ἀπεκεφάλισαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος διπλοῦν τὸν δμῶνυμον σέφανον, καὶ ὡς ἀρχιερεὺς, καὶ ὡς ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου. (Σημείωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Στεφάνου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατὰ τοὺς χρόνους Οὐαλλεριανῶ καὶ Γαληίνου.»)

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ἸΩΑΝΝΟΥ, ἡγουμένου μονῆς τῆς Παταλαραίας.

- † » Θεῖας χάριτος, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
- » Κλῆσιν κατὰ σὴν, οἶκος ὡφθης ἄξιος.

Ἡ ἁγία ΣΑΛΩΜΗ ἡ υμνοφόρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Τῆς σαρκὸς οἶον ἐκκυλισθείσης λίθου,
- » Ὁρᾷ Σαλώμη Χριστὸν, οὐ Χριστοῦ τάφον.

Ἡ ὁσία ΘΕΟΚΛΗΤΩ ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Θεοκλιτῶ τὴν κλῆσιν ἔργῳ δεικνύει,
- » Κλητὴ Θεῷ φανείτα σαρκὸς ἐκδύσει.

† Ἡ ἁγία αὕτη Θεοκλητῶ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ μισοχριστοῦ καὶ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), καταγομένη ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν τὴν λεγομένην τῶν Ὀπτημάτων· οἱ δὲ γονεῖς τῆς ὠνομάζοντο Κωνσταντῖνος καὶ Ἀναστασία. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἀνατραφεῖσα θεαρέστως, ἐπρόσεχεν εἰς ἑαυτήν· ἐπειτα διὰ βίας τῶν γονέων τῆς συνεζεύχθη μετ' ἀνδρα ὁμοίου μετ' αὐτὴν κατὰ τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν, Ζαχαρίαν ὀνομαζόμενον. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπανδρεύθη, πολλὰς καὶ ἀμετρήτους ἐλεημοσύνας ἐποίει ἡ μακαρία· μάλιστα δὲ ἐδόθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ὄχι μόνον ἀνεγίνωσκεν αὐτάς, ἀλλὰ καὶ ἐτελείωνε διὰ τῶν ἔργων τὰ ἀναγινωσκόμενα, πᾶν καλὸν καὶ ἀρετὴν μεταχειριζομένη. Ἐδούλευε δὲ ἐργόχειρον ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὑπηρετεῖ εἰς τὰς χρεῖας τῶν πτωχῶν ἐκείνων, ὅσοι ἤρχοντο εἰς τὸν οἶκόν τῆς πρὸς τούτοις ὑπηρετεῖ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας τῆς διὰ τὴν πολλὴν τῆς ταπεινώσιν. Ὅτε δὲ ἤλθε καιρὸς νὰ ἀπέλθῃ ἡ αἰοίδιμος πρὸς τὸν Κύριον, ἐπροσεκάλεσεν ὅλους τοὺς φίλους καὶ προεῖπεν εἰς αὐτούς, ὅτι τὴν δεῖνα ἡμέραν θὰ ἀποθάνῃ· καὶ τῇ ἀληθείᾳ οὕτως ἠχολούθησεν, καθὼς ἡ ἁγία προεῖπεν. Ὅσα δὲ θαύματα ἐ-

γινεαν μετὰ τὴν κοίμησίν της διὰ μέσου τοῦ ἀγίου λαιψάνου της δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ περιγράψωμεν, φυλάττοντες τὴν συντομίαν· ἐν δὲ μόνον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διηγηθῶμεν, τὸ ὁποῖον, καὶ εἰάν θέλωμεν, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸ σιωπήσωμεν, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος αὐτοῦ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ τὸ παραδράμωμεν. Οἱ συγγενεὶς τῆς ὁσίας ταύτης ἔχουσι συνήθειαν νὰ σηκώνωσι κατ' ἔτος τὸ τρισόσιον ἐκεῖνο καὶ πάντιμον αὐτῆς λαιψάνον, τὸ ὁποῖον εἶναι σῶον καὶ ὀλόκληρον, καὶ νὰ ἀλλάσσωσι τὰ ἐνδύματά της δι' ἄλλων· ἰσάζουσι δὲ καὶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, αἵτινες εἶναι λευκαί· ἔπειτα κόπτουσι τὰ δούλια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν της, ὡς ἂν ἦτο ζωντανή· καὶ ¹ μετὰ ταῦτα λέγουσι τὸ τρισάγιον, καὶ οὕτως ἀποθέτουσι πάλιν τὸ σῶμά της εἰς τὴν θήκην.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μηνίμῃ τῶν ἁγίων ἐπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ. **ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥ, ΕΞΑΚΟΥΣΤΩΔΙΑΝΟΥ, ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ, ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ** ² καὶ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**.

• Τὸν ἐπτάριθμον τιμῷ χρόνῳ μαρτύρων,

• Δείξαντα ἀνάστασιν νεκρῶν τῷ κόσμῳ.

• Τῇ δὲ τετάρτῃ νεκροεγερτοὶ ζῆνθονον ἐπτὰ.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ἐν ἔτει σθ' (252), καὶ ἀφ' οὗ διεμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα των τὰ ὑπάρχοντα, ἐμβῆκαν εἰς ἐν σπήλαιον καὶ ἐκρύφθησαν· παρακαλέσαντες δὲ τὸν Θεὸν νὰ λυθῶσιν ἀπὸ τὸν δεσμὸν τοῦ σώματος, καὶ νὰ μὴ παραδοθῶσιν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς Δέκιος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἐφεσον, ἐζήτησεν αὐτοὺς διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ μαθῶν, ὅτι ἀπέθανον μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, ἐπρόσταξε νὰ φράξωσι τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαιοῦ. Ἐκτοτε λοιπὸν παρῆλθον τριακόσιοι ἑβδομήκοντα δύο χρόνοι, ἕως εἰς τοὺς τριακονταοκτῶ χρόνους τῆς βασιλείας

τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου, ἦτοι ἐν ἔτει υμς' (446).³

Τότε ἀνεβλάστησε μία αἵρεσις, ἡ λέγουσα, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασις νεκρῶν· ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος βλέπων τεταραγμένην τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καθόσον ἐπλανήθησαν ὑπὸ τῆς αἱρέσεως αὐτῆς πολλοὶ ἐπίσκοποι, ἠπόρει τί νὰ κάμη. Ὅθεν ἐνδυθεὶς τρίχινον ἐνδυμα, ἐστρωσεν ἑαυτὸν κατὰ γῆς καὶ ἐθρήνει, παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν λύσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης. Δὲν παρέβλεψε λοιπὸν ὁ Κύριος τὰ δάκρυά του, ἀλλ' ἐπήκουσεν αὐτοῦ με τοιοῦτον τρόπον. Ὁ κύριος τοῦ ὄρους ὅπου ἦτο τὸ σπήλαιον τῶν ἁγίων ἐπτὰ παίδων ἠθέλησε κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον νὰ κάμη μάνδραν τοῦ ποιμνίου του. Ἐνῶ λοιπὸν ἐκύλιε πέτρας ἀπὸ τὸ σπήλαιον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς μάνδρας, ἠνοιχθῆ ἡ θύρα τοῦ σπηλαιοῦ, καὶ κατὰ προσηγορίαν Θεοῦ, ἀνέστησαν οἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἀποθανόντες ἐπτὰ παῖδες καὶ συνωμίλου ὁ εἰς μετὸν ἄλλον, ὡς ἂν εἶχον κοιμηθῆ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, χωρὶς τελείως νὰ ἀλλοιωθῶσιν, ὥστε οὐδὲ αὐτὰ τὰ ἐνδύματά των ἐφθάρησαν ὀλοτελῶς ἀπὸ τὴν φυσικὴν νοτιδα καὶ ὑγρασίαν τοῦ σπηλαιοῦ. Ἀναστηθέντες δὲ, ἐνεθυμοῦντο ὅτι ὁ βασιλεὺς Δέκιος ζητεῖ νὰ τοὺς βασανίσῃ, ὅθεν καὶ συνωμίλου περὶ τούτου, καὶ ὁ Μαξιμιλιανὸς ἔλεγεν εἰς τοὺς ἄλλους, ἂν, ἀδελφοί, πιασθῶμεν ἀπὸ τὸν Δέκιον, ἄς σταθῶμεν ἀνδρείως, καὶ ἄς μὴ προδώσωμεν τὴν εὐγένειαν τῆς πίστεώς μας· σὺ δὲ, ἀδελφε Ἰάμβλιχε, ὑπάγε ν' ἀγοράσῃς ψωμῖα, πλὴν ἀγόρασον περισσότερα, ἐπειδὴ χθὲς τὴν ἐσπέραν ἠγόρασες ὀλίγα καὶ διὰ τοῦτο ἐκοιμήθημεν πεινασμένοι· μάθε δὲ καὶ τί βουλευεται ὁ Δέκιος περὶ ἡμῶν.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰάμβλιχος εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου, εἶδε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς τὴν θύραν καὶ ἐθαύμασε· βλέπων δὲ αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλους τόπους, καὶ στοχαζόμενος τὰ κτίρια ἠλλαγμένα καὶ τοὺς ἀνθρώπους δια-

³ Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι κατὰ τὴν χρονολογίαν τοῦ Μιλατίου Ἀθηναίου, δὲν συμποσῶνται τριακόσιοι ἑβδομήκοντα δύο χρόνοι, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐκοιμήθησαν οἱ ἅγιοι ἐπτὰ παῖδες, ἀλλὰ μόνον ἑκατὸν ἐνενήκοντα ὀκτώ, διότι ἀραιαίνοντες τοὺς διακοσίους πενήτηκοντα δύο, καθ' οὓς ἐκοιμήθησαν, ἀπὸ τοῦ τετρακοσίου τεσσαράκονταεξ, καθ' οὓς ἀνέστησαν, μένουσι ἑκατὸν ἐνενήκοντα ὀκτώ.

¹ Ἐκ τούτου ἠμπορεῖ νὰ συμπεράνη τις, ὅτι ἐπειδὴ ἔκοπτον καθ' ἔτος τὰ δούλια τοῦ νεκροῦ λαιψάνου τῆς ἁγίας, ἀκόλουθον εἶναι, ὅτι καὶ πῦζονον αὐτὰ.

² Ἐν ἄλλοις δὲ ἀντὶ Ἀντωνίνου γράφεται Ἰωάννου.

(Ἐσφαλμένως ἐσταυῖα ἐγένετο ἡ ἀραιεσις διότι τὸ ἐξαγόμενον εἶναι 194 καὶ ὄχι 198. Σημαιοῦσαι πρὸς τούτους ὅτι οἱ μνημονεύμενοι ἅγιοι ἐκοιμήθησαν πρὸ τοῦ ἔτους 252, διότι τότε δὲν ἔζη ὁ Δέκιος. Ὅρα καὶ τῇ 22 Ὀκτωβρίου Σ. Γ.)

φορετικῶς, ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὄραμα, ἢ ὅτι ἦλθεν εἰς ἑκαστασιν. Ἐλθὼν ὁμοῦς εἰς τοὺς ἀρτοπώλας, ἔλαβε ψωμῖα, καὶ δώσας εἰς αὐτοὺς τὰ χρήματα ἐσπούδαξε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σπήλαιον· πλὴν ἐθεώρει τοὺς ἀρτοπώλας, ὅτι ἐδείκνυον τὰ νομίσματα ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ τὸν ἔβλεπον, λέγοντές του, ὅτι εὔρε θησαυρόν, καθότι τὸ νόμισμά τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἐμαρτύρει φανερά, ὅτι εὔρε θησαυρόν, ἐπειδὴ εἶχεν ἐπάνω τυπωμένην τὴν εἰκόνα τοῦ πρὸ πολλῶν χρόνων βασιλεύσαντος. Ὁ δὲ Ἰάμβλιχος τοῦτο ἀκούσας, ἐτρόμαξε, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον δὲν ἐδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ, νομίζων ὅτι ἐγνωρίσθη, ὅτι θὰ παραδοθῇ διὰ μέσου αὐτῶν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον. Ὅθεν παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, σὰς παρακαλῶ, κύριοί μου, ἔχετε καὶ τὰ χρήματά μου, λάβετε καὶ τὰ ψωμῖά σας, καὶ ἀφετέ με νὰ ἀναχωρήσω. Οἱ δὲ πωληταὶ ἔλεγον, δεῖξόν μας τὸν θησαυρόν τὸν ὁποῖον εὔρες, καὶ κάμε καὶ ἡμᾶς κοινωνοὺς τοῦ εὐρήματος· εἰ δὲ μὴ, θὰ σὲ παραδώσωμεν εἰς θάνατον. Βλέποντες δὲ τὸν ἅγιον ὅτι ἔμενε συλλογισμένος, ἔβαλον ἀλύσεις εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ ἔσυρον αὐτόν εἰς τὴν ἀγοράν. Παρουσιάσαντες δὲ αὐτόν εἰς τὸν ἀνθύπατον τῆς Ἐφέσου, τὸν παρέστησαν εἰς ἐξέτασιν. Βλέπων δὲ τοῦτον ὁ ἀνθύπατος, διηγήσου, εἶπεν, ὦ νεανία, πῶς εὔρες τὸν θησαυρόν, καὶ πόσος εἶναι, καὶ ποῦ. Ὁ δὲ Ἰάμβλιχος ἀπεκρίνατο, ὅτι ποτὲ δὲν εὔρεν εὐρημα, ἀλλὰ τὸ νόμισμα τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὸ ἔχει ἀπὸ τοὺς γονεῖς του· τί δὲ, ἔλεγεν, εἶναι τὸ συμβεβηκός τοῦτο, ὅπερ ἠκολούθησεν εἰς ἐμέ, δὲν ἤξεύρω.

Ὁ δὲ ἀνθύπατος πάλιν ἠρώτησεν αὐτόν, ἀπὸ ποῖαν πόλιν εἶσαι; Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη ἀπὸ ταύτην εἶμαι, ἐὰν αὕτη ἦναι ἡ Ἐφεσος. Καὶ ὁ ἀνθύπατος· ποῖοι εἶναι οἱ γονεῖς σου; ἄς ἔλθωσιν εἰς ἡμᾶς, καὶ ὅταν φανερωθῇ ἡ ἀλήθεια, τότε θέλομεν σὲ πιστεύσει. Ὁ Ἰάμβλιχος ἀπεκρίθη· ὁ δεῖνα εἶναι πατήρ μου, ὁ δεῖνα εἶναι πάππος μου, καὶ ὁ δεῖνα συγγενής μου. Καὶ ὁ Ἀνθύπατος πρὸς αὐτόν, ξένα, καὶ ἀνυπόστατα εἶναι τὰ ὀνόματα ὅσα εἶπες, καὶ ἔξω τῶν λεγομένων κατὰ τὴν τωρινὴν συνήθειαν· ὅθεν μὲ αὐτὰ δὲν δύνασαι νὰ πιστευθῇς. Ὁ Ἰάμβλιχος εἶπεν· ἐὰν σὺ δὲν πιστεύης ἐμέ λέγοντα τὴν ἀλήθειαν, ἐγὼ πλέον δὲν ἤξεύρω τί ἄλλο νὰ εἶπω. Ὁ Ἀνθύπατος ἀπεκρίθη· ἀσεβέστατε, τὸ νόμισμά σου μαρτυρεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν του, ὅτι ἐτυπώθη πρὸ τριακοσίων χρόνων καὶ ἐπέκεινα, κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ νεώτερος ὢν σπουδάσεις νὰ μᾶς ἀπατή-

σῆς; Τότε ὁ Ἰάμβλιχος πεισθὼν εἰς τοὺς πόδας τῶν παρευρεθέντων, τοὺς παρεκάλει λέγων· σὰς παρακαλῶ, κύριοί μου, νὰ μὲ εἰπῆτε τοῦ εἶναι ὁ βασιλεὺς Δέκιος, ὅστις ἦτο εἰς τὴν πόλιν ταύτην; Οἱ δὲ εἶπον εἰς εὐτόν, εἰς τοὺς χρόνους τοῦτους δὲν εἶναι ὁ Δέκιος, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐχημάτισε πρὸ πολλῶν χρόνων. Καὶ ὁ Ἰάμβλιχος διὰ τοῦτο, κύριοί μου, ἐξεπλάγητε; ἀλλ' ὁμοῦς ἀκολουθήσατέ μοι νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ σημεῖα θέλουσι πιστωθῆ οἱ λόγοι μου, διότι ἐγὼ ἤξεύρω ὅτι ἐφύγομεν ἐξ αἰτίας τοῦ Δεκίου, καὶ ὅτι χθὲς ἐρχόμενος διὰ νὰ ἀγοράσω ψωμῖα, εἶδον, ὅτι ὁ Δέκιος ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου, Μαρῖνος ὀνόματι, ἀκούσας ταῦτα, λέλει εἰς τὸν Ἀνθύπατον· ἐγὼ νομίζω ὅτι θαυμάσιον πρᾶγμα ἠκολούθησεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὅθεν ἄς ἀκολουθήσωμεν αὐτόν. ἠκολούθησαν λοιπὸν ὁ Ἀνθύπατος καὶ ὁ ἐπίσκοπος καὶ πολλοὶ λαϊκοί, καὶ ὅτε ἐφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον, πρῶτος ὁ Ἰάμβλιχος ἐμβῆκεν εἰς αὐτό, ἔπειτα ὁ ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος στραφεὶς εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς θύρας τοῦ σπηλαίου, εἶδε μίαν θήκην ἐσφραγισμένην· μὲ δύο βούλλας, τὴν ὁποῖαν ἔβαλον ἐκεῖ ὁ Ρουφῖνος καὶ ὁ Θεόδωρος οἱ χριστιανοί, οἵτινες ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν Δέκιον ὁμοῦ μετ' ἄλλους, διὰ νὰ φράξωσιν τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου· ὅθεν οἱ αὐτοὶ ἐγραψαν καὶ τὰ Συναξάρια τῶν ἁγίων, καὶ ἐσημείωσαν τὰ ὀνόματά των εἰς πλάκας μολυβδίνους. Ὅτε λοιπὸν συνήχθησαν ὅλοι οἱ ἐγκριτοὶ ἀρχοντες ὁμοῦ μετ' ὁ Ἀνθύπατον, ἤνοιξαν τὴν θήκην, καὶ εὔρον εἰς αὐτὴν τὰς μολυβδίνους πλάκας, καὶ ἀναγνώσαντες τὰ γράμματα αὐτῶν, ἐξέστησαν ἅπαντες· ἐμβάντες δὲ εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τοῦ σπηλαίου, εὔρον τοὺς ἁγίους, καὶ ἐπεσον εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν· εἴτα καθίσαντες, ἠρώτων αὐτούς. Οἱ δὲ ἅγιοι ἐδιηγήθησαν πρῶτον μὲν τὴν ἰδικὴν των ὑπόθεσιν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ βασιλέως Δεκίου, καὶ ἐξίσταντο ἅπαντες καὶ ἐδόξαζον τὸν τῶν θαυμασιῶν Θεόν. Τότε ὁ Ἀνθύπατος μετὰ τοῦ ἐπισκόπου ἐγραψαν ἀναφορὰν εἰς τὸν βασιλέα Θεοδοσίον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς αὐτόν ὅλα τὰ ἀνωτέρω· ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν τὰ γράμματα, ἐπλήσθη ἀπὸ χαρὰν διὰ τὴν τοιαύτην εἶδησιν, καὶ μὲ σπουδὴν πολλὴν ὑπήγεν εἰς τὴν Ἐφεσον καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ σπήλαιον, ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπλυνε τοὺς πόδας τῶν ἁγίων μετὰ δάκρυά του, ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιάτο ἡ ψυχὴ του, ὅτι δὲν παρέβλεψεν ὁ Κύριος τὴν δέησιν του·

ἀλλ' ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ὀφθαλμοφανῶς τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν. Ἐνῷ δὲ συνωμίλει ὁ βασιλεὺς μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἄρχοντες, ἐνύσταξαν ὀλίγον οἱ ἄγιοι, καὶ οὕτως ἐμπροσθεν πάντων παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἄμφια πολύτιμα καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἱκανόν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ κατασκευασθῶσιν ἐπτὰ θῆκαι, διὰ νὰ ἐντεθῶσιν εἰς αὐτὰ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Εἰς ἐκείνην ὁμῶς τὴν νύκτα ἐφάνησαν οἱ ἄγιοι εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον· ἄφες μας, ὦ βασιλεῦ, εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεστήθημεν. Γενομένης λοιπὸν συναξέως πολλῆς ἐπισκόπων καὶ ἀρχόντων, κατέθεσεν ὁ βασιλεὺς τὰ λείψανα τῶν ἁγίων εἰς τὴν γῆν τοῦ σπηλαίου, καθὼς ἐκεῖνοι δι' ὀπτασίας τῷ ἐφανέρωσαν, καὶ ποιήσας χαρμόσυνον ἑορτὴν, ἐφιλοξένησε μὲ φιλοξενίαν μεγάλην τοὺς πτωχοὺς τῆς Ἐφέσου, καὶ ἐχαροποίησεν ὅλον τὸν λαόν, φιλοτιμήσας αὐτὸν πολυτελῶς καὶ βασιλικῶς. Ἐλύτρωσε δὲ καὶ ἀπὸ τὰς φυλακὰς τοὺς φυλακισμένους ἐπισκόπους, διότι ἐκήρυττον τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, καὶ ἀκολούθως ἔγεινεν εἰς ὅλους κοινὴ ἑορτὴ, δοξάζοντας καὶ εὐλογοῦντας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. ¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν καὶ μάρτυρος **ΕΥΔΟΚΙΑΣ**, καὶ τῆς Ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων αὐτῆς.

- » Ὁσμή· τί τοῦτο; Σῶμα τῆς Εὐδοκίας,
- » Ἀθλητικῶν ἀπόζων ἦκει χαρίτων.

† Αὕτη ἡ ἁγία μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Εὐδοκία κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν· αἰχμαλωτισθεῖσα δὲ ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πεπαιδευμένη εἰς τὴν θείαν Γραφήν, ἐδίδασκεν ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους· ὅθεν ἐγένετο γνωστὴ καὶ φίλη εἰς τὰς γυναῖκας τῶν Περσῶν, καὶ πολλὰς ἀπὸ αὐτὰς μετέβαλεν εἰς τὴν θεογνωσίαν. Διὰ τοῦτο διεβλήθη εἰς τοὺς χριτάς, καὶ ἐδάρη μὲ βούνευρα· ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς φυλακὴν, καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ μῆνας δύο. Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐκρίθη, καὶ ὁμολογήσασα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐδάρη τόσον δυνατὰ μὲ ραβδία ἀπανθωτὰ τῆς ροδίας,

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς βίος τούτων σώζεται ἐν τῇ μερίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὁ τῶν πάντων Δεσπότης καὶ Δημιουργός.»

ἄσπε αἱ μὲν σάρκες αὐτῆς ἀνέλυσαν καὶ ἔπεσον κατὰ γῆς, οἱ δὲ δέροντες αὐτὴν ἐκοκκίνισαν ἀπὸ τὰ αἵματά της· ἔπειτα ἔρριψαν πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον ἕξ μῆνες, ἐξέβαλον αὐτὴν καὶ τὴν ἐκρινον ἐκ τρίτου· εἶτα σχίσαντες καλὰμια ἰσόμετρα μὲ τὸ μέγεθος τοῦ σώματός της, ἐγδυσαν αὐτὴν, καὶ οὕτω γυμνὴν τὴν ἐσπαργάνωσαν τριγύρω μὲ τὰ καλὰμια· ἔπειτα ἐσφιγξαν τὰ καλὰμια μὲ σχοινίον λεπτὸν τόσον δυνατὰ, ὥστε ἐμπήχθησαν τὰ καλὰμια μέσα εἰς τὰς σάρκας τοῦ σώματός της· ὕστερον δὲ σύροντες μὲ βίαν ἀπὸ ἐν καλὰμιον, ἔσυρον καὶ ἀνέσπων ὁμοῦ καὶ τὰς σάρκας της, προξενούντες οἱ ἀπάνθρωποι εἰς τὴν μάρτυρα πόνους ὀριμυτάτους καὶ ἀνυποφόρους. Μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν τὴν ἁγίαν, καὶ δέσαντες σφιγτὰ τὸ σῶμά της ὅλον μὲ σχοινία συνέτριψαν ὅλα τὰ κόκκαλά της. Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὴν, ὅτι ἦτο ἡμιθανὴς καὶ ἀλαλος, ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτῆς κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἡ ἀρρενόφρων ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Ὑστερον δὲ ἀνεκομίσθη τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψانون ἰάματα βρῦον τοῖς προστρέχουσιν αὐτῷ μετὰ πίστεως. ¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΘΑΘΟΥΛΑ** ἐν μηλέᾳ κρεμασθεὶς, τελειοῦται.

- » Θνήσκει κρεμασθεὶς, Θαθουῦλ, ἐν μηλέᾳ.
- » Ὡς ἀν' τουγήσης τῆς Ἐδὲμ' μῆλα ξένα.

* Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει περικαλλοῦς καὶ θείου ραοῦ τῆς βασιλικῆς μοῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Πατροκράτορος.

- * » Νόμος παλαιὸς ἐκτύπου, καλῶς ἔχων,
- » Σὲ δεξιούσθαι καὶ λόγοις ἐγκαινίων. ²

* Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς καὶ ἰσαπόστολος **ΚΟΣΜΑΣ**, ὁ ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψοθ' (1779) ἀρχὸν τελειοῦται.

- † » Εὐκοσμος ὡφθης κόσμος, ὦ Κοσμᾶ μάκαρ,
- » Κόσμου λόγοις σὺ; αἰμασί τ' ἀγλατᾶς. ³

¹ Περιττῶς ἐδῶ γράζεται παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰας, διότι ταῦτα προεγράφησαν κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

² Ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῆ γράφεται ἐδῶ μίτ' ἔκφρασις τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος διὰ στίχων Ἰαμβικῶν, ἡ δὲ ποία, ὡς ἄχρηστος, παρελείφθη.

³ Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μῆμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΕΥΣΙΓΝΙΟΥ**.

- » Εὐσιγνιον τέμνουσι τὸν Χριστοῦ φίλον,
- » Τομῆς μέγχι κράζοντα Χριστὸς μοι φίλος
- » Πέμπτη Εὐσιγνίου κάρη κινήσιν ἐμίχθη.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἦτο δὲ στρατιώτης ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντος τοῦ Χλωροῦ, τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τδ' (304), ἔγεινε δὲ χρόνων ἑκατὸν δέκα, καὶ ἔφθασεν ἕως εἰς τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἐν ἔτει τξά (361), διελθὼν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν χρόνους ἐξήκοντα. Οὗτος λοιπὸν παρασταθὴς εἰς τὸν Ἰουλιανόν, ἠλεγξεν αὐτόν, διότι παρέβη τὴν πάτριον εὐσέβειαν καὶ πίστιν, καὶ ὅτι μετέθεσεν εἰς τὰ εἰδῶλα τὴν τιμὴν καὶ δόξαν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Θεόν. Ἐνεθύμισε δὲ εἰς αὐτόν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ πῶς διὰ θείας ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεως μετεβλήθη ἐκεῖνος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ταῦτα λέγων ὁ ἅγιος εἰς μὲν τοὺς ἄλλους ἐφάνη συνετὸς καὶ φρόνιμος καὶ ἔμπειρος ἱστοριῶν καὶ ὑποθέσεων παλαιῶν, διὰ τὴν μακροβιότητα καὶ πολυζωίαν του, ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἐμπαίξας αὐτόν, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. (Σημεῖωσαι ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὐρίσκονται ὑπομνήματα καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Εὐσιγνίου, ὧν ἡ ἀρχὴ «Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἀρνησάμενος τὸν Χριστόν.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι δὺ αὐτάδελφοι μάρτυρες **ΚΑΤΤΙΔΙΟΣ** καὶ **ΚΑΤΤΙΔΙΑΝΟΣ** λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

- » Βουνοὺς λίθων ἔστησαν ὑψηλοῦς Λόγε,
- » Δι' ὧν ἀνήλθον πρὸς σὲ σύγγονοι δὺω.

Ἡ ἁγία **NONNA** ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Νόννη θανούσῃ τῇ καλῇ καλὸς γόνος
- » Καλὸν δίδωσιν ἐντάφιον τοὺς λόγους.

Ὁ ἅγιος μάρτυρ **ΣΟΛΦΒ**¹ ὁ Αἰγύπτιος, βέλει ἀπὸ τόξου βληθεὶς, τελειοῦται.

¹ Τοῦτο ὀπισθεν συλλαβιζόμενον, συνάγει βέλος, ὡς λέγει τὸ κάτωθεν δίπτυχον, ἕπερ ἄληθῶς εἶναι πολλὰ εὐφύεστατον.

- » Ἄν συλλαβισθῆς ἐξόπισθεν, ὦ Σόλβε!
- » Βέλος συνάξεις, ὄργανον τοῦ σου τέλους.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυρ **ΦΑΒΙΟΣ**, ὁ τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπος, ζῆγει τελειοῦται.¹

- » Καίται Φάβιος νεκρὸς ὁ Χριστοῦ θύτης,
- » Χριστῷ προσαχθεὶς θῦμα καινὸν ἐκ ζήφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Σ΄, ἡ **Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ**.²

- » Θαβῶρ ὑπὲρ πᾶν γῆς ἐδοξάσθη μέρος,
- » Ἴδὸν Θεοῦ λάμψασαν ἐν δόξῃ φύσιν.
- » Μορφήν ἀνδρομένην κατὰ ἕκτην Χριστὸς ἄμειψεν.
- † Κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Αὐγούστου μηνὸς³

¹ Ἰσως οὗτος εἶναι ὁ Φαβιανὸς ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος, Φάβιος ἐνταῦθα ὀνομαζόμενος. Περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος εἰς τὸ ἕκτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν κεφαλῶν εικοστῷ ἐνάτῳ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐπὶ Γορδιανοῦ τοῦ ἐν ἔτει 238 βασιλευσάντος, ὅστις διεδέχθη τὸν Ἀντίρωτα ἐπίσκοπον Ῥώμης. Οὗτος ὁ Φαβιανὸς ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ μίαν ἐξοχὴν, καὶ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι πολλοὶ ἀδελφοί, καὶ ἐστοχάζοντο, πῶς νὰ κάμωσιν ἐπίσκοπον, εὐρέθη καὶ αὐτός ἐκεῖ παρών. Ἐξαίρνης δὲ ἐφάνη μία περιστέρη, ἡ ὁποία πετάχθη ἀπὸ ὑψηλῆς, ἐκάθισεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του. Ὁ δὲ λαὸς ταύτην βλέπων, ὁμοφώνως ἔκραξεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἅγιος διὰ νὰ γίνῃ ἐπίσκοπος. Ὅθεν τοῦτον λαβόντες, ἔβαλον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης.

² Ὅρα ἐν τῷ τελείῳ τοῦ παρόντος τόμου ἀξιόλογον διατριβὴν, περὶ τοῦ πότε ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Δωροθέου Εὐελπίδου. Ταύτην ὁ σεβαστὸς καὶ πελυμαθὴς οὗτος φίλος ἐκ ζήλου πρὸς τὴν ἀλήθειαν δρυόμενος καὶ εἰς τὰς ἡμετέρας παρακλήσεις χαριζόμενος, ἐπέτρεψε νὰ δημοσιευθῇ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκδόσει. Σ. τ. Ε.

³ Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐδῶ εἶναι περὶ τῆς Μεταμορφώσεως, σημειοῦμεν χάριν τῶν φιλολόγων, περὶ τοῦ πότε ἐγένετο ἡ ἑορτὴ αὕτη καὶ λέγομεν, ὅτι κατὰ τὸν Καισαρείας Εὐσέβιον, (παρὰ Κορνησίῳ) καὶ τοὺς περισσοτέρους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο πρὸ τοῦ πάθους τεσσαράκοντα ἡμέρας, συμμαρτυροῦντος τοῦτο καὶ τοῦ πεζογράφου Δαμασκηνοῦ ἐν τῷ εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν λόγῳ· ἦτοι αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν Αὐγουστον, ὡς νῦν ἑορτάζεται. Ὅτι δὲ ἡ τοιαύτη δόξα καὶ γνώμη εἶναι ἡ μᾶλλον πιθανωτέρα καὶ κοινοτέρα τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, βεβαιοῦται ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας.

Α΄. διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου λέγει, ὅτι ὁ Κύριος προτοῦ ἀκόμη νὰ μεταμορφωθῇ, ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητὰς ταῦτα· Ἐὰν τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύναι τοῖς μαθηταῖς

τὴν ἀνάμνησιν τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἀγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία περιχαρῶς ἐορτάζει. Ἡ δὲ αἰτία τῆς ἐορτῆς ταύτης εἶναι ἡ ἐφεξῆς. Ὁ Δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς πολλάκις προειπενεὶς τοὺς ἀγίους τοῦ μαθητάς, διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὰ πάθη καὶ τὸν θάνατον, τὸν ὅποιον

αὐτὸς ἐμελλε νὰ λάβῃ, καὶ διὰ τὰς σφαγὰς καὶ τὸν θάνατον τῶν μαθητῶν του. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μὲν κινδύνοι καὶ τὰ δεινὰ ἦσαν πρόχειρα καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῆ, τὰ δὲ ἀγαθὰ, ὅσα ἐμελλον νὰ λάβωσιν ἦσαν μετὰ ταῦτα καὶ ἐλπίζόμενα, τούτου χάριν ἠθέλησεν ὁ Κύριος νὰ πληροφορήσῃ τοὺς μαθητάς του καὶ με τοὺς ἰδίους τῶν

» αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ πολλὰ » παθεῖν ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἀρχιερέων καὶ Γραμμα- » τῶν, καὶ ἀποκταθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.» (Ματθ. ις'. 21.) ἀπὸ τὰ λόγια δὲ ταῦτα συνάγεται, ὅτι πλησίον εἰς τὸ πάθος ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο.

Β'. Διότι κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τὰξιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐγγὺς τοῦ πάθους ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις· ἐπειδὴ διηγούμενος ὁ ἀνωτέρω Ματθαῖος τὴν θεϊὰν Μεταμόρφωσιν ἐν κεφαλαίῳ ιζ', μετὰ τρία μόνον κεφάλαια, εὐθὺς ἀναφέρει τὰ Βάττα, ἐν κεφαλαίῳ δευτέρῳ καὶ.

Γ'. Διότι καὶ ὁ περιώνυμος διδάσκαλος Ἰωσήφ ὁ Βρυένιος ἐν τῷ ἔαρι λέγει, ὅτι ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις (σελ. 48 τοῦ γ'. τόμου) ἐγγὺς δευτέρου τοῦ Πάθους, τοῦ γενομένου ἐν τῇ ἐαρινῇ ἰσημερίᾳ κατὰ τὴν κγ' τοῦ Μαρτίου.

Κατὰ τὸν Φεβρουάριον λοιπὸν ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις, μετετέθη δὲ αὕτη καὶ ἐορτάζεται κατὰ τὸν Αὐγούστον. Α'. διότι ἡ Μεταμόρφωσις, ἐπειδὴ ἔγεινεν ὡς εἶπομεν, πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τοῦ Πάθους, συνέβαινε νὰ παρεμπίπτῃ ἐν τῷ μεταξὺ τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καὶ ἀκολουθῆσθαι ὡς ἐορτὴ δευτερεύουσα τοῦ μέλλοντος αἰώνου ἦτο χρειαζόμενα νὰ ἐορτάζηται ὁλοκλήρως κατὰ σειρὰν· τοῦτο δὲ ἦτο ἀνάμνηστον νὰ γίνετο ἐν τῷ καιρῷ τῆς νηστείας τῆς ἀγίας Τεσσαρακοστῆς, πενθιτικῆς οὐσίας, καὶ τοῦ κακωτικοῦ τούτου βίου δευτερεύουσης. Β'. μετετέθη εἰς τὸν Αὐγούστον, καὶ ὄχι εἰς ἄλλον μῆνα, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. Καὶ βλέπε σοφίαν καὶ σύνεσιν τῶν τὰ θεῖα καλῶς διαταχθέντων θεῶν Πατέρων, ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἡ δὲ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐορτάζεται κατὰ τὴν ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἐπέχει τὰ δίκαια τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο οἱ θεοὶ Πατέρες, μετρήσαντες πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τεσσαράκοντα ἡμέρας, διέταξαν νὰ ἐορτάζηται ἡ θεῖα Μεταμόρφωσις κατὰ τὴν ζ' τοῦ Αὐγούστου, διότι ἀπὸ τῆς ζ' τοῦ Αὐγούστου ἕως τῆς ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου τεσσαράκοντα ὁλόκληροι ἡμέραι συμποσούνται, καὶ οὔτε παράνομι, οὔτε παρακάτω.

Διῶρισαν δὲ οἱ αὐτοὶ θεοὶ Πατέρες νὰ ψάλλωνται ἐν τῇ ἐορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ Καταβασίας, οὐχὶ οἱ τῆς ἰδίας ἐορτῆς εἰρμοὶ, καθὼς εἶναι σύνηθες νὰ γίνετο εἰς τὰς λοιπὰς Δεσποτικὰς ἐορτάς, ὡς εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, καὶ Ἰσακκατῆν, καὶ τὴν τῶν Θεοφανείων, τὸ νὰ ψάλλωνται δευτέρου Καταβασίας οἱ εἰρμοὶ τῶν αὐτῶν ἐορτῶν· ἀλλὰ διῶρισαν νὰ ψάλλωνται ἐν αὐτῇ Καταβασίᾳ οἱ εἰρμοὶ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, διὰ νὰ δεῖξωσι τὴν ἀσφορίαν καὶ τὴν σχέσιν, ἣν ἡ Μεταμόρφωσις ἔχει μετὰ τὸ Πάθος, καὶ ἡ ζ' τοῦ Αὐγούστου μετὰ τὴν ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου· ἦτοι μετὰ τὴν ὑψώσιν τοῦ Σταυροῦ. Ὅθεν καὶ τὸ πρῶτον τροπάριον τῆς Μεταμορφώσεως εὐθὺς

προοιμιάζει καὶ ἀναφέρει εἰς τὸν Σταυρὸν οὕτως λέγων «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου Κύριε.» Ὅτι δὲ ταῦτα πάντα δὲν συνέβησαν κατὰ τύχην καὶ ἐκ ταυτομάτου, οὐδὲ ἀπερίεργως καὶ ἀπαρητηρητως, ἀλλὰ μετὰ περιεργίας καὶ παρατηρήσεως, πᾶς τις φρόνιμος θέλει τὸ συνομολογήσει, διότι τίς δύναται νὰ εἰπῇ, ὅτι κατὰ τύχην εὗρέθησαν τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τῆς ζ' τοῦ Αὐγούστου, καθ' ἣν ἡ Μεταμόρφωσις ἐορτάζεται, μέχρι τῆς ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἡ ὑψώσις τοῦ Σταυροῦ ἐορτάζεται, καὶ οὔτε παράνομι, οὔτε παρακάτω· βεβαίως οὐδεὶς.

Οἶδον, ὅτι ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐν τῷ α'. τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, λέγει ὅτι μετεμορφώθη ὁ Κύριος κατὰ τὴν ζ' τοῦ Αὐγούστου, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ φέρῃ καὶ κἀκεῖνα μάρτυρα τῶν λόγων του, καὶ ὄχι νὰ μᾶζι λέγῃ ἀδόξα καὶ ἀμάρτυρα· Ὅτι εἰς τὰ μέσα θειοῦ τοῦ Ἀπριλίου περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Μαΐου ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἰς τὰς τῶν τοῦ μηνός, καὶ τὴν δεῖνα ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἔκαμεν ἐκεῖνο τὸ θαῦμα, καὶ εἰς τὴν δεῖνα τὸ ἄλλο· πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἀπόστολος καὶ μαθητὴς τοῦ Κυρίου ἀν. ἦτο τις, αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος τῶν θαυμάτων καὶ λόγων τοῦ Κυρίου, μετὰ τὴν λεπτολογίαν καὶ ἀκριβείαν δὲν ἐδύνατο νὰ τὰ γράψῃ· ὅθεν θαυμάζω πῶς δύναται ταῦτα νὰ πιστεύσῃ τις οὕτως ἀμάρτυρα ὄντα καὶ ἀβέβαια. Εἰ δὲ καὶ τις προβάλλει τὸ δόσιμον τοῦ διδραχμοῦ, τὸ ὅποιον ἀναφέρει ὁ Ματθαῖος μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, ὅτι αὐτὸ ἐδίδετο κατὰ τὸν μῆνα Τισρί· ἦτοι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνει, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο ἐν τῇ ζ' τοῦ Αὐγούστου, ἀποκρινόμεθα, ὅτι οὐκ ὀρθῶς οὕτως λαλεῖ. Ἐπειδὴ τὰ μὲν βασιλικὰ καὶ ἐξωτερικὰ τέλη καὶ δόσιμα συνέγοντο κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἀρχὴν ὄντα τοῦ χρόνου πολιτικῆν, τὰ δὲ διδραχμα, ἐπειδὴ ἦτο δόσιμον ἱερατικόν, συνέγοντο κατὰ τὸν Μάρτιον, ἀρχὴν ὄντα τοῦ χρόνου νομικῆν, ἦτοι κατὰ τὸν νόμον Μωσέως. Ὅτι δὲ τὸ διδραχμον ἦτο ἱερατικὸν δόσιμον, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐδίδετο, μαρτυρεῖ ἡ θεῖα Γραφὴ λέγουσα· «Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων (ἄπερ ἦσαν τὰ διδραχμα) Ἀζρῶν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διὰ φωνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῆϊ.» (Ἀριθ. γ' 54.) Εἰ δὲ καὶ προβάλλει τις τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, ὅτι ἐν τῷ ἐνάτῳ κεφαλαίῳ τοῦ κατ' αὐτὸν Εὐαγγελίου τάττει τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ οὐχὶ ὑστερον· ἀποκρινόμεθα, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς αὐτὸς πρωθυστερον συνεθίζει ἐν γράφῃ τὰ πράγματα· ἔργον τὰ ὑστερα γράφει πρότερα· οὕτω τὴν ὑστερον γενομένην ξηνοδοσίαν ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἦτοι Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, αὐτὸς τίθησι πρότερον ὡς τινες κρίνουσι· καὶ ὅρα σελ. 54 τῆς νεοτυπώτου Ἐκκονταετηρίδος) οὕτω· εὐθὺς σχεδὸν ἀπὸ τὴν κατάβασιν τοῦ σκρανταρίου δρους, γράφει ὅτι εἰσῆλθεν ὁ Κύριος εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι,

ὄφθαλμούς, τίς, καὶ ποταπὴ εἶναι ἡ δόξα ἐκείνη, μὲ τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ θὰ ἀπολαύσωσιν. Ὅθεν ἀναβιδάζει αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς, καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἥλιος, συνομιλοῦντες μὲ τὸν Χριστόν. Παρέλαβε δὲ τρεῖς μόνους Ἀποστόλους, ὡς προκρίτους καὶ ὑπερέχοντας, διότι ὁ μὲν Πέτρος ἐπροκρίθη, ἐπειδὴ ἠγάπα πολλὰ τὸν Χριστόν, ὁ δὲ Ἰωάννης, ἐπειδὴ ἠγαπᾶτο ἀπὸ τὸν Χριστόν, ὁ δὲ Ἰάκωβος, ἐπειδὴ ἐδύνατο νὰ πῆρ τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Κύριος ἔπιεν. Ἐφερε δὲ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἥλιον, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς σφαλεράς ὑποψίας, τὰς ὁποίας εἶχον οἱ πολλοὶ περὶ αὐτοῦ, καθότι ἄλλοι μὲν ἔλεγον τὸν Κύριον, ὅτι εἶναι ὁ Ἥλιος, ἄλλοι δὲ ὅτι εἶναι ὁ Ἰερεμίας. Διὰ τοῦτο λοιπὸν παρέστησεν εἰς τὸ Θαβῶρ τοὺς πρώτους καὶ κορυφαίους προφήτας, διὰ νὰ γνωρίσωσιν οἱ μαθηταί, καὶ διὰ τῶν μαθητῶν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πόση διαφορὰ εἶ-

ναι μεταξύ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Προφητῶν. Διότι ὁ μὲν Χριστὸς εἶναι δεσπότης, οἱ δὲ προφηταὶ εἶναι δούλοι· καὶ ἵνα μάθωσιν ὅτι ὁ Κύριος ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς. Διὰ τοῦτο ἀπὸ μὲν τοὺς ἀποθαμένους ἔφερε τὸν Μωϋσῆν, ἀπὸ δὲ τοὺς ζωντανούς ἔφερε τὸν Ἥλιον. (ὄρα εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ εἰς τὸν Μακάριον Κωφόν.)¹

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας Ἀμήν.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ'. μηνίμῃ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος ΔΟΜΕΤΙΟΥ τοῦ Πέρσου, καὶ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἐπεὶ τὰ πάντα σοὶ συναθλεῖν ἐκ λίθων

Ἐμίστας, Πάτερ, σοὺς ἐξεπαίδευσας τάχα.

Ἐν δυσὶν ἑβδομάτῃ Δομέτιος ἐλεύσθη μύσταις.

Οὗτος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει (318), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Περσίαν. Κατηχηθεὶς δὲ ἀπὸ ἑνα χριστιανόν, Ἀβαρον ὀνομαζόμενον, καὶ

τὸ ὁποῖον ἐγενεῖν ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος τοῦ Κυρίου, κατὰ τὸν συγγραφεὰ τῆς αὐτῆς ἐκπτοντας τηρίδος κύριον Εὐγένιον· (σελ. 4.) αὐτῷ λοιπὸν καὶ τὴν Μεταμορφώσιν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἐν τοῖς ὑστέροις κεφαλαίοις τοῦ Εὐαγγελίου του, τὴν ἔγραψε πρότερον.

Ἦθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διατί καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς ὕραις λέγεται τὸ Κοντάκιον τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ ὄχι ἄλλης τι νὸς ἐορτῆς; λύνοντες τὴν ἀπορίαν λέγομεν. Ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐορτὴ αὕτη τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι ἐορτὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, διότι καθὼς οἱ Ἀπόστολοι ἐύρωον τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Μεταμορφώσει, οὕτω καὶ οἱ μακάριοι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι θὰ βλέπωσι τὴν αὐτὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς ὑπεγορεῖ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος ἐν κεφαλαιῷ πρώτῳ περὶ Θεῶν ὀνομάτων, τούτου χάριν ἡ Ἐκκλησία θέλουσα νὰ ἔχωσι πάντοτε οἱ χριστιανοὶ εἰς τὴν μηνίμην τῶν τῶν δόξαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν θὰ ἀπολαύσωσι, δῶρισε νὰ λέγῃσι καθ' ἑκάστην τὸ Κοντάκιον τῆς ἐορτῆς ταύτης, ἵνα διὰ τῆς συνεχοῦς ὑπομνήσεως, πρὸς πόθον αὐτοὺς κινήσῃ καὶ ἐρωτα τῆς μελλούσης δόξης. Καθὼς χάριν παραδείγματος καὶ ὁ ἀθλοθέτης, δεικνύων τὸν στέφανον εἰς τὸν ἀθλητὴν, χαροποιεῖ τὴν κερδίαν του, καὶ ἐνδυναμῶνει αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀθλήσῃ νομίμως καὶ καρτερικῶς διὰ νὰ κερδίσῃ τοιοῦτον ὄριον καὶ πολῦτιμον στέφανον, οὕτω καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία προθέτουσα καὶ δεικνύουσα εἰς τοὺς ἀθλητὰς τῆς εὐσεβεῖας χριστιανούς τὸν στέφανον τῆς θείας δόξης, τὸν ὁποῖον μέλλουσι νὰ ἀπολαύσωσι, χαροποιεῖ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐνδυναμῶνει εἰς τὸ νὰ ἀθλήσωσιν ἀδριεῖται, διὰ νὰ ἀξιωθῶσι τοιοῦτου περικαλλεστάτου καὶ ὠραίου ἔτους στέφανου τῆς ἀκηράτου μακαριότητος

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως λόγους ἐπέλεξεν, ὁ Χρυσόστομος τέσσαρας, ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη « Ἀμὴν Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες » τοῦ δὲ ἑτέρου, « Δεῦτε φιλέορτοι καὶ σήμερον », τοῦ τρίτου « Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων » καὶ τοῦ τετάρτου « Εἴ τις ὑμῖν, ὦ θεόλεκτον ἄθροισμα ». Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, οὗ ἡ ἀρχὴ « Δεῦτε πανηγυρισόμεν σήμερον » Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὅσοι τῇ κενώσῃ τοῦ λόγου. » Γρηγόριος ὁ Παλαμάς δὲ, ὧν τοῦ μὲν ἐνὸς ἡ ἀρχὴ « Ἐπαινοῦμεν καὶ ἡμεῖς καὶ θαυμάζομεν. » Τοῦ δὲ ἑτέρου « Ἠσαΐας ὁ Προφήτης, περὶ τοῦ Εὐαγγελίου. » Ἐφραίμ ὁ Σύρος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐκ τῆς γῶρας θέρουσ χαρμονή. » Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης λόγον ἐξεφώνησεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ Θαβῶριον ὄρος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐξοφειρὸς ὁ τόπος οὗτος· συνεξιστάμενος κἀγώ. » (πῶζονται οἱ ἀνωτέρω ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ τοῦ Παντοκράτορος.) Νικηφόρος Χωμόνος ὁ ἐπὶ τοῦ Κωνικλίου (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος) Μακάριος ὁ Χρυσόκεφαλος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Θεὸς Κύριος ἐπ' ὄρους ἐπέβη » (σώζεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ βιβλίῳ τοῦ αὐτοῦ) εὐρίσκονται δὲ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος καὶ ὀκτώηχοι κανόνες εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν, συνθεθέντες ὑπὸ Μαθθαίου τοῦ Καμαριώτου. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ὁ Πρόκλος, καὶ ὁ Ἀντιόχος λόγους ἔχουσιν εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν (παρὰ τῇ ἐξῆς τελετουργίᾳ τῆς νεοτυπώτου) ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ λόγος Τιμοθέου ποσειδυτέρου Ἀντιοχείας, οὗ ἡ ἀρχὴ « Πολλοὶ καὶ διαφόροι ὄπλοι. » Τὸν δὲ ἀνωτέρω λόγον τὸν ἐπιγραφόμενον τοῦ Χρυσόστομου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Δεῦτε φιλέορτοι καὶ σήμερον. » Τοῦτον, λέγω, πολλοὶ θέλουσιν ὅτι εἶναι πόνημα τοῦ ἁγίου Πρόκλου.

βιδαχθείς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, παρήτησεν ὁμοῦ μετὰ τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, καὶ πᾶσαν ἀλλοτρίαν τῶν συγγενῶν του προσπάθειαν, καὶ οὕτως ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Νίσιβιν, ἢ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὰ σύνορα, τὰ μεταξὺ τῶν τόπων τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῶν τόπων τῶν Περσῶν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐμβὰς ὁ ὄσιος εἰς μοναστήριον, καὶ βαπτισθεὶς, ἐνεδύθη τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ μετεχειρίσθη πάντα ἀγῶνα καὶ ἀσκησιν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ κατὰ συνεργίαν τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἐφθόνησαν αὐτὸν οἱ ἐκεῖσε μοναχοὶ, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάχχου, εἰς πόλιν λεγομένην τοῦ Θεοδοσίου, καὶ ἠκολούθει τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ ἡγουμένου καὶ ἀρχιμανδρίτου Οὐρβιλ, ὁ ὁποῖος λέγεται, ὅτι εἰς ἐξήκοντα χρόνους δὲν ἔφαγε φαγητὸν μαγειρευμένον, οὔτε ἐπλαγίασεν εἰς κλίνην, οὔτε ἐκάθισεν. Ὅθεν ἀπὸ αὐτὸν ψηφισθεὶς, ἐχειροτονήθη διάκονος· ἐπειδὴ δὲ ἐμελλεν ὁ ἡγούμενος νὰ προβιάσῃ αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου, τοῦτο γνωρίσας ὁ ἅγιος Δομέτιος ἀνεχώρησε καὶ ἀναβὰς ἐπάνω εἰς ἓν ὄρος, ὑπέμεινε ὁ αἰόδιμος τὸ καῦμα τοῦ θέρους καὶ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, καὶ τὰς ἄλλας κακοπαθείας ὅσας προξενούσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν καιρῶν. Ἐπειτα ἐμβήκεν εἰς ἓν σπήλαιον κατεσκευασμένον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ προσμείνας εἰς αὐτὸ ἱκανὸν καιρὸν, τοὺς μὲν προσερχομένους αὐτῷ εὐηργέτει μετὰ θαύματα καὶ ἰατρίας, τὰς ὁποίας ἐνήργει μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, τοὺς δὲ ἀπίστους καὶ Ἑλληνας ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Μαθῶν δὲ ταῦτα ὁ παραβάτης Ἰουλιανός, ὅταν ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν, ἐπρόσταξε νὰ λιθοβολήσῃσιν τὸν ἅγιον. Ἐλθόντες δὲ οἱ μέλλοντες λιθοβολῆσαι, εὗρον αὐτὸν ψάλλοντα μετὰ τῶν δούλων τοῦ μαθητῶν τὴν τρίτην Ὄραν. Ὅθεν μετὰ τὴν πυκνότητα τῶν πετρῶν κατέχωσαν οἱ μιαιοὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴν, ὁμοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ τρεῖς τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν συναξίς καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναόν, ὅστις εὐρίσκεται πέραν εἰς τὰς Ἰουστινιανὰς. (Σημείσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ὁσιομάρτυρος τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἦνεγκε μὲν ἡ Περσῶν χώρα καὶ τὸ καλόν.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὄσιος Ὄρ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

» Ἐκ γῆς ἀπελθὼν Ὄρ ἐμὸς λέγει, Χάρις

« Ὑπὲρ τὸν Ὄρ πέφυκε τὸν σὸν, ὦ Νόμει.

Οἱ ὄσιοι μύριοι ἀσκηταὶ οἱ Θηβαῖοι, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

» Γῆς ἐξελαύνεις, εἰ τὸ Δαβὶδ χρὴ λέγειν,

» Τὸ μυριοπλάσιον ἄρμα σου, Δόγχι.

Ἡ ὄσια ΠΟΤΑΜΙΑ ἢ θαυματουργὸς ξίφει τελειοῦται.

» Ὑπὲρ Θεοῦ κτανθεῖσα θαυμαστὴ ξίφει,

» Χέει ποταμούς θαυμάτων Ποταμία,

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ξίφει τελειοῦται. ²

» Ἡδὺ πνέων, Νάρκισσε, Ναρκίσσου πλέον

» Εὐωδιάζεις τῆς Ἐδέμ τὸ χωρίον.

¹ Τὸν βίον τούτου ὄρα εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, εἰς ὅσα δὲ διηγεῖται ὁ βίος τοῦ ὁσίου τούτου Ὄρ ἐν τῷ Λαυσαϊκῷ, γράφει καὶ ὁ Εὐεργετινὸς ἐν σελ. 701, ὅτι αὐτὸς δὲν ἠγάπα τὰς φιλικῶν ἐν τῷ κόσμῳ πλουσιῶν καὶ ἐνδοξῶν ἀνθρώπων· οἷοι ἀρχῶν καὶ ἔχων ἀξίωμα κόμητος, Λογγίνος ὀνομαζόμενος, παρεκάλεσεν ἓνα ἄλλον μοναχόν, νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸν Ὅσιον τοῦτον Ὄρ. Ἐλθὼν δὲ πρῶτον ὁ μοναχὸς εἰς αὐτὸν ἐγκοιμιάζε τὸν ἄρχοντα, ὅτι κάμνει πολλὰς ἐλεημοσύνας. Νοήσας δὲ ὁ Ὄρ, εἶπε· ναι, καλὸς εἶναι· τότε ὁ μοναχὸς παρεκάλε τὸν Ὅσιον νὰ δώσῃ ἀδειαν εἰς τὸν ἄρχοντα, ἵνα ἔλθῃ νὰ τὸν ἴσῃ. Ὁ δὲ γέρον ἀπεκρίθη· ἀληθῶς αὐτὸς δὲν διερχεται τὴν ἀρχὴν ταύτην οὐδὲ βλέπει με.

² Πρὸς τῇ δωδεκαῖδῳ τοῦ Δοσιθεοῦ σελ. 26 ταῦτα γράφεται περὶ τοῦ Ναρκίσσου τούτου, ὅτι οὗτος κατὰ τὸν Νικηφόρον τὸν Κάλλιστον, τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἔλειψε τὸ ἔλαιον ἀπὸ τὰς κανδύλας, ἐπρόσταξε καὶ ἔφερον εἰς αὐτὸν νερόν καὶ προσεγγηθεὶς καὶ εὐλογήσας τὸ ὕδωρ, μετέβηκεν αὐτὸ εἰς ἔλαιον· συκοφαντηθεὶς δὲ ὑπὸ τριῶν ἱεροκατηγόρων, οἵτινες δὲν ὑπέφερον τοὺς ἐλέγχους αὐτοῦ καὶ τὰς νοουεσίας· καὶ τοῦ μὲν πρώτου ποιῶντος ἔβρον ψευδῆ, ὅτι ἐὰν δὲν ἀληθεύω νὰ πέσῃ φωτὶς νὰ με καύσῃ· τοῦ δὲ ἐτέρου, ὅτι ἐὰν ψεύδομαι, νὰ σκωληκιάσῃ ἔλιν τὸ σῶμά μου καὶ τοῦ τρίτου, ὅτι ἐὰν μὴ ἦ οὕτως ἡ ἀλήθεια, ὡς βεβαίω, νὰ τυρωθῶ ὑπὸ τούτων, λέγω, ὁ ἅγιος συκοφαντηθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς ἡσυχατικὸν τόπον, καὶ ἐκεῖ διέτριβε πολλοὺς χρόνους· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔκαμε τὴν δικαίαν ἀνταπόδοσιν εἰς τοὺς συκοφάντας. Καὶ τὸν μὲν πρῶτον κατέκαυσε μετὰ τὴν οἰκείαν καὶ συγγενειάν του, καθὼς ἐξήτησε. Τὸν δὲ δεύτερον ἔκαμε νὰ σκωληκιάσῃ ἅλος καὶ νὰ γίνῃ σκωληκώδρωτος· ὁ δὲ τρίτος φοβηθεὶς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκδίκησιν, ἐξηγοουμένη παρρησίᾳ τὴν ἀμαρτίαν καὶ συκοφαντίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν δύο συντρόφων του, τὴν ὁποίαν ἐποίησαν κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου Ναρκίσσου. Ἀπὸ τὰ πολλὰ δὲ ἄχρηστα ἔχυνε, κλαίων τὴν ἀμαρτίαν του, ἐζήτησε τὸ φῶς του καὶ ἐτυρλώθη καθὼς τὸ ἐζήτησεν. Ἐξῆς δὲ ὁ ἅγιος

Ο ὁσιομάρτυς **ΑΣΤΕΡΙΟΣ** ὁ θαυματουργὸς ζήσκει τελειοῦται.

- » Τράχηλον Ἀστέριος ἐκκοπεῖς ζήσκει,
- » Χοροῖς ἀθλητῶν, οἶον ἀστήρ, ἐμπρέπει.

Ο ὁσιος πατὴρ ἡμῶν **ΥΠΕΡΕΧΙΟΣ** ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- » Ὑπερέχιος, καὶ τὰ φῶς κατεκούθη,
- » Πέφυκεν ἴσος τοῖς χοροῖς τῶν Ἀγγέλων.

Ο ἅγιος **ΣΩΖΩΝ** ὁ ἐκ Νικομηδείας εἰς πῦρ βληθεὶς καὶ ἀβλαβῆς ἐξελεύσθων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Ὑπῆρχεν ἄλλη σαλαμάνδρα πρὸς φλόγα,
- » Σώζων ὁ μάρτυς, οὐ τέλος φλογὸς δίχα.

Ο ὁσιος καὶ ἱαματικὸς **ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ**, ὁ νέος, ὁ ζήσας κατὰ τὸ ἔτος ὠξὺ (862), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- † » Νέος Θεοδοσίος πλὴν μόνου χρόνου,
- » Ὑπῆρχεν ἴσος κατὰ πάντα τῷ πάλαι.

Ο ὁσιος **ΔΟΜΕΤΙΟΣ** ὁ Σημειοφόρος, ὁ ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς τοῦ Φιλοθέου μονῆς ἀσκήσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Σημεῖα ποιεῖν ἤξιώθης, παμμακάκω
- » Δουέτιε σὺ, ὡς χάριτος ἐστίν.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν*

οὗτος ὑπὲρ τοὺς ἐκπὸν δεκατρεῖς χρόνους, καὶ ἐπατριάρχευσεν χρόνους εἰκοσιν ἐτάθη δὲ μετὰ τὸν ἀδελφότησον Ἰάκωβον Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων τριακοστὸς ἢ κατ' ἄλλους, τριακοστὸς πρῶτος. Ἐπατριάρχευσεν δὲ οὗτος καὶ δευτέραν φοράν, συμβουλιῶν του ἔχων τὸν Ἱεροσολύμων Ἀλέξανδρον, ὅστις ἐοράζεται κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ δεκεμβρίου. Μετ' ὄλιγον δὲ καιρὸν ἔδωκε τέλος μαρτυρικὸν ὁ θεὸς Νίκαιστος, καὶ τότε ἔμεινε μόνος ὁ Ἀλέξανδρος. (Ὁρα σελ. 227 τοῦ ἀ. τόμου τοῦ Μελετίου.)

¹ Ὁ ὁσιος οὗτος Ὑπερέχιος ἀφῆκεν ἑαυτὸν τὸ ἀξιόλογον αὐτοῦ ἀπόφθεγμα εἰπὼν «Ὁ μὴ κρατῶν πλάσσης αὐτοῦ ἐν καιρῷ ὀργῆς οὐδὲ παθῶν κρατήσῃ ὁ τοιοῦτος.» (παρὰ τῷ Εὐεργετιῷ σελ. 501.) καὶ πάλιν εἶπεν «Ἡ νηστεία χληνὸς ἐστὶ τῷ μοναχῷ κατὰ τῆς ἀμαρτίας· ὁ ρίπτων αὐτήν, ἵππος θηλυμάνης εὐρίσκεται.» (σελ. 392 αὐτοῦ.) ὁ αὐτὸς δὲ Ὑπερέχιος ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν Πατέρων εἶπε καὶ ταῦτα «Ἡμέραν τὴν νόκτα ἀπεργάζεται μοναχὸς ἀγρυπνῶν, εὐχῇ προσεδρεύων, νόσων δὲ καρδίαν αὐτοῦ, προχεῖ δάκρυον, καὶ οὐρανὸν προσκαλεῖται ἔλσον.· εἶπε πάλιν «Ὡσπερ ὁ λίων φοβερός ἐστὶ τῷ ἀνάγρῳ, οὕτως ὁ δόλιμος μοναχὸς, λογισμοῖς ἐπιθυμίας.»

² Τὸν βίον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ὅστις συνεγράφη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Νικολάου τοῦ καλοῦμένου Μελαχρῶ, πρωτοκαπελ Νηρηίου.

ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ τοῦ βασιμαυτοῦ τοῦ ἐν ἐξέ τῷ Καλλιστράτον ὄρει ἀναλάμψαντος. ¹

- » Κόσμον νικήσας, καὶ τὰ τούτου ἴδεια,
- » Νίκην ἀρίστην ἤρας ὄντως, Νικάνωρ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **Η'**, μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν **ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ** ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ ὁμολογητοῦ.

- » Ψυχῆς πολὺν θείας Αἰμιλιανὸς λόγον,
- » Τῆς σαρκὸς ἠλόγησεν ἄχαι τοῦ τέλους.
- » Ὁ γόδη Αἰμιλιανοῦ ἐστὶν δεξιάτ' ἄρουρα.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ὑπέμεινε πολλὰς κακοπαθείας καὶ ἐξορίας καὶ θλίψεις διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀπὸ τὸν θηριώνημον Λέοντα (ἴσως τὸν Ἀρμένιον) ἐν ἑτειωγ' (813) τελειώσας δὲ τὴν ζωὴν του εἰς τὰς κακοπαθείας ταύτας, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τῆς ὁμολογίας ἀφθαρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου **ΜΥΡΩΝΟΣ** ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ θαυματουργοῦ.

- » Μύρων ὁ θεὸς ἀρετῆς μύρον πνέων,
- » Εὐωδίας πρόσσειεν ἐσμη Κυρίῳ.

† Οὗτος ἐγεννήθη εἰς μίαν πόλιν τῆς Κρήτης Αὐρακίαν ὀνομαζομένην καὶ εὐρισκαμένην πλησίον τῆς Κνωσσοῦ, στολιζων τὸ γένος του μετὰ τὴν κατὰ Θεὸν εὐσέβειαν. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, σύνεζεύχθη μετὰ γυναῖκα νόμιμον, καὶ εἰργάζετο τὴν γῆν, ἀπὸ δὲ τὴν καρποφορίαν καὶ ἐσοδίαν τῶν γεννημάτων του, ἤλεε τοὺς πτωχοῦς· ὅσον δὲ αὐτὸς ἤλεε, τόσον καὶ οἱ καρποὶ τῶν ἀγρῶν του ἠύξανον. Ἡ συμπάθεια καὶ εὐσπλαγγνία τοῦ ἁγίου τούτου πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἦτο ὑπὲρ ἀνθρώπων, καὶ λέγουσιν ὅτι μίαν φοράν ἐπίασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸ ἀλώνιον του δέκα ἀνθρώπους κλέπτοντας τὸν σίτον, οἱ ὁποῖοι ἐγέμισαν τὰ σακκία των τόσον ὥστε, ἀπὸ τὸ πολὺ γέμισμα καὶ τὸ βάρος καὶ ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν των διὰ νὰ λάβωσι περισσότερον, δὲν ἐδύναντο πλεόν οὔτε νὰ σηκώσωσι τοὺς σακκοὺς, ἀλλ' οὔτε πάλιν ἤθελον νὰ τοὺς ἀ-

¹ Ὁ θαυμαστὸς βίος τούτου, ἢ Ἀκολουθία, καὶ ἡ σιθασμία κατὰ εὐρίσκονται ἐν τῇ σεβασμῇ αὐτοῦ μονῇ τῇ ἐπωνομαζομένῃ Ζάβορδα, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἱερεινῶν.

θειάσωσιν ὀλίγον. Πιάσας λοιπὸν αὐτοὺς ὁ ἅγιος, ἀντὶ νὰ τοὺς δείρῃ καὶ νὰ τοὺς παιδεύσῃ διὰ τὴν κλοπὴν, τοὺς ἐσυμπόνεσεν ὁ αἰδίδιμος, καὶ μὲ τὰς ἰδίαις του χεῖρας ἐβοήθησε τὸν καθ' ἓνα, καὶ ἐφορτώθησαν τοὺς σάκκους εἰς τοὺς ὤμους των· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ φανερώσωσι τὸ πρᾶγμα εἰς κανένα, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸν μισθὸν τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀνεξικακίας του.

Διὰ τὰς ἀρετάς του λοιπὸν ταύτας ἐχειροτονήθη ἱερεὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ἐπαυσεν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἐπισκοπῆς καὶ ἔγεινε τῆς Κρήτης Ἀρχιερεὺς. Ὅθεν πολλὰς δυνάμεις καὶ θαύματα ἐποίησε, διότι ἐδίωξεν ἓνα δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἐβλαπτε τὴν χώραν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφώλευεν ἐμπόδιζε τὴν ῥοὴν ἑνὸς ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Τριτων, ἐπειδὴ ὅτε ἐμελλεν ὁ ἅγιος νὰ περάσῃ ἀπὸ αὐτόν, ἐπλημμύρισεν. Ὁ ποταμὸς δὲ αὐτὸς ἐμποδισθεὶς ἀπὸ τοῦ νὰ ῥέῃ διὰ προσταγῆς τοῦ ἁγίου, δὲν ἔτρεξε πλέον εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ὡς πρότερον ἔτρεχεν, ἀλλὰ ἐστάθη οὕτως ἐμποδισμένος, ἕως οὗ ὑπέστρεψε πάλιν ὁ ἅγιος καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ αὐτόν. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκόν του, ἔστειλε τὸ ῥαβδίον του μὲ ἀνθρώπους τινας, οἱ ὁποῖοι ταραζάντες τὸ νερόν τοῦ ποταμοῦ μὲ τὸ ῥαβδίον τοῦ ἁγίου, ἔκαμαν τὸν ποταμὸν νὰ τρέξῃ πάλιν εἰς τὴν φυσικὴν του ῥοήν. Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα θαύματα ποιήσας ὁ μακάριος Μύρων, καὶ τὸ ἐπίλοιπον διάστημα τῆς ζωῆς του διανύσας θεοφιλῶς καὶ ὁσίως, καὶ πανηγυρίσας λαμπρῶς εἰς τὰς ἑορτάς τῶν ἁγίων μαρτύρων, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἑκατὸν χρόνων ἤδη ὑπάρχων γέρων.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ἠγουμένου Ὁρόδων. [†]

- † » Θεοῦ δόσις δέδειξεν, μάκαρ, τῷ βίῳ,
» Τὴν κλῆσιν εὐρῶν ταῖς τρόποις συνήγορον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας σηκώσας εἰς τοὺς ὤμους του τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ἑκατοῖκε μέσα εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια καὶ τὰς κοιλάδας. Διό, τελειωθείς ἐν εἰρήνῃ, προσεφέρθη εἰς τὸν Θεόν ὡς πολύτιμον μύρον, καὶ ὡς θυμίαμα δεκτὸν καὶ εὐωδέστατον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ,

[†] Παρὰ τοῖς Μοναχοῖς γράφεται ὁ ὄσιος οὗτος Θεόδωρος.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ, καὶ τῶν ἁγίων **ΝΗΠΙΩΝ,** τῶν διὰ πυρὸς τελειωθέντων. *Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σὺναξις ἐν τῷ εἰκῶ τῆς ἁγίας Εἰρήνης πύρρον ἐν Ἰουστινιανῶν.*

- » Ἀμφοῖν ἀθλητῶν οὐ θυόντων τῇ πλάνῃ,
» Ποιῆν κατακρίνουσιν οἱ πλάνοι φλόγα.

Οἱ ἅγιοι δέκα ὄσιοι καὶ ἀσκηταὶ οἱ ἐξ Αἰγύπτου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

- » Βλαστήματα θνήσκουσιν Αἰγύπτου δέκα,
» Πληγαὶ ἐκείνης ἰσάριθμοι ταῖς δέκα.

Οἱ ἅγιοι δύο μάρτυρες οἱ ἐκ Τύρου, κατὰ γῆς συρόμενοι τελειοῦνται.

- » Ζεῦγος τρίβει γῆν, οὐ ῥυμὸς [†] Θεοῦ φόβος,
» Ζεύγη δὲ πίστις, καὶ τροχοὶ προθυμία.

Ὁ ἅγιος μάρτυρ ΣΤΥΡΑΚΙΟΣ ἕξιμι τελειοῦται.

- » Ἀνῆκε τμηθεὶς ὁ Στυράκιος ἕξιμι,
» Ὁσμὴν νοσητὴν ὡς νοσητὸς τις στύραξ.

Τὰ ἐγκαίρια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐν τῷ περιτειχίῳ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. ἔνδορον τοῦ σεπτοῦ οἴκου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Μαργακίον καὶ τοῦ ὁσίου Κασσιανῶ καὶ ἡ ἀράμνησις ὅτε ἐγένετο ἡ τοῦ ἡλίου ἐκλειψις ἀπὸ ἕκτης ὥρας ἕως ἑννάτης, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας γαυῆσαι ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῶ τριακισιοστῶ ἐννενηκοστῶ ἐννάτῳ, ἡλίου ἔχοντος κύκλους περτεκαίδεκα, καὶ σελήνης κύκλους τοὺς αὐτοὺς, Ἰνδικτιῶνος ἑννάτης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ σοφοῦ, καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοχριστῶν βασιλέων. ²

Ὁ ἅγιος νεομάρτυρ ἈΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ὁ Βουλγαρικὸς, ὁ ἐν Θεσσαλονικῇ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αἰφύδ' (1794), βασάνους ὑποστὰς, τελειοῦται. ³

- † » Ἀναστάσιος σῶμα δούς ταῖς βασάνοις,
» Ἐφεῦρε λῆξιν τὴν ἀνιδύονον ἀνύ.

Ὁ ἅγιος νεομάρτυρ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ὁ ἐκ Ζαγοράς, ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αἰχπ' (1680), τελειοῦται. ⁴

¹ ῥυμὸς εἶναι τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς καρίας καίμενον κατὰ μήκος ἕζλον· ἤτοι τὸ κρεμάμενον ἀπὸ τὸν ζυγὸν ὄρθον ἕζλον καὶ εἰς οὗ λῆγον· ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται ῥυθμὸς οὐκ ὀρθῶς.

² Τιμητικῶς μόνον καλεῖται ὁ Ἀλέξανδρος Βασιλεὺς. Σ. Ε.

³ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

⁴ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὄρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

- † » Τριαντάφυλλος ὠράθη βόδαν νῆαν,
- » Ἐρυθροβαφῆν τῆ βόθ τῶν αἱμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρσβεσίαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τοῦ ἀγίου ἀποστόλου
ΜΑΤΘΙΟΥ.

- » Ἐξῆλθεν ἀρθεῖς Ἰούδας ἐπὶ βρόχου,
- » Εἰσῆλθεν ἀρθεῖς Μαθθίας ἐπὶ ζύλου.
- » Ἦρθη ἀμφ' ἐνάτην ξύλω ἡθεος Μαθθίας.

† Οὗτος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα,
ὅστις καὶ συγκατηριθμήθη μετὰ τῶν ἑνδεκα Ἀ-
ποστόλων, ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· καθὼς
εἶναι γεγραμμένον εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον
τῶν Πράξεων. Ἐκήρυξε δὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς
τὴν ἐξω Αἰθιοπίαν, (τὴν νῦν λεγομένην Χαμπε-
σίαν) καὶ πολλὰς τιμωρίας ὑπομείνας ἀπὸ τοῦ
Αἰθιοπας, εἰς χεῖρας Θεοῦ παρέθετο τὸ πνευ-
μά του.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων
τῶν διὰ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐν τῇ χαλκῇ Πύλῃ ἀθλησάντων,
**ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ, ΙΩΑΝΝΟΥ, ΙΑ-
ΚΩΒΟΥ, ΑΛΕΞΙΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΦΩΤΙΟΥ,
ΠΕΤΡΟΥ, ΛΕΟΝΤΙΟΥ,** καὶ **ΜΑΡΙΑΣ** τῆς Πα-
τρικίας.

Εἰς τοὺς ἑννέα μάρτυρας.

- » Ἐχθρὸν Θεοῦ κτείναντες ἄνδρες ἑννέα,
- » Φίλοι γίνονται τῷ Θεῷ διὰ ζήλους.

Εἰς τὴν Μαρίαν.

- » Ἐμοῦ τρυχῆλου, Σῶτερ, αἷμα προσδέχου,
- » Μαρία φησιν, ὡς τὸ Μαρίας μύρον.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους
τοῦ θηριωνύμου Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει
φισ' (716), ὁ ὅποιος ἐπειδὴ ἀπεστρέφετο τὰς
ἀγίας εἰκόνας, ἔκαιεν αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ· ὅθεν
καὶ ὁ τότε Πατριάρχης ἅγιος Γερμανὸς πολ-
λὰς θλίψεις καὶ κακοπαθείας ἐδοκίμασεν ἀπὸ
τὸν ἀλιτήριον Λέοντα, διότι ἠλεγγεν αὐτὸν ὡς
ἀσεβῆ καὶ παράνομον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ θηριώνυ-
μος ἐπεχείρησε νὰ κρημνίσῃ καὶ τὴν σεβασμίαν
εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν
προσκυνομένην ἐπάνω εἰς τὴν Χαλκὴν Πύλῃν
τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αἱ κλίμακες ἤδη
κατεσκευάζοντο, καὶ ξύλα μακρὰ ἐβάλλοντο,
καὶ ἐκεῖνοι οἷτινες ἐμέλλον νὰ τὴν κρημνίσω-

σιν ἀνέβησαν ἐπάνω, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐνεργῶσι
τὸν κρημνισμόν, τότε οἱ γενναῖοι οὗτοι τοῦ
Χριστοῦ ἀθλήται ἐπρόφθασαν, καὶ πιάσαντες
τὴν μίαν κλίμακα, εἴλχυσαν αὐτὴν πρὸς ἑαυ-
τοὺς, καὶ οὕτω κατεκρήμνισαν κάτω τὸν Σπα-
θάριον, ὅστις ἐκρήμνιζε τὴν σεβασμίαν εἰκόνα
καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν· τὸν δὲ ἀσεβῆ βασιλεῖα
κατηρῶντο καὶ ἀνεθεμάτιζον. Ταῦτα μαθὼν ὁ
βασιλεὺς ἠναψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν, ὅθεν ἐπρόσ-
ταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν ὅλους τοὺς ἐκεῖ παρευ-
ρεθέντας, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν μόνος ἤξεύ-
ρει ὁ Κύριος, ἐπειδὴ ἦτο πλῆθος πολὺ. Τού-
τους δὲ τοὺς ἑννέα μοναχοὺς ἐπρόσταξε νὰ δεί-
ρωσι μὲ ράβδια καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς ρίψωσιν εἰς
τὴν φυλακὴν, καὶ καθ' ἡμέραν νὰ δίδωσιν εἰς
αὐτοὺς πεντακοσίους ραβδισμοὺς. Οὕτως ὑπέ-
μειναν ἀνδρείως οἱ μακάριοι δερόμενοι εἰς ὀ-
κτῶ μῆνας· ὅτε δὲ εἶδεν αὐτοὺς ὁ τύραννος ὅτι
ἀπέκαμον, ἐπρόσταξε νὰ πυρώσωσι σούβλας,
καὶ μὲ αὐτὰς νὰ κατακαύσωσι τὰ τῶν μαρτύ-
ρων πρόσωπα, καὶ τελευταῖον νὰ ἀποκεφαλι-
σωσιν αὐτοὺς εἰς τόπον λεγόμενον Κυνηγέσιον,
ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν Μαρίαν τὴν Πατρικίαν· τὰ
δὲ λειψάνα αὐτῶν διέταξε νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸ
πέλαγος, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς
στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. ¹

Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ** ² ὁ Ἀλεξαν-
δρεὺς πυρὶ τελειοῦται.

- * » Ἀντωνίου τὸ σῶμα, κῆν σποδοῦ γέμει,
- » Τὸ πνεῦμα λαμπρότητος εὐμοιρεῖ ξένου.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τὸ γένος Ἀλεξαν-
δρεὺς· συλληφθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρχόντος τῆς
Ἀλεξανδρείας, ἐπρεμάσθη παρ' αὐτοῦ καὶ ἐξε-
σχίσθη· ἔπειτα βληθεὶς εἰς ἀνημμένην κάμινον,
οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ,
ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄ-
φθαρτον στέφανον. Εὐρέθη δὲ τὸ ἅγιον αὐτοῦ
λειψανον εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου ἀβλαβὲς
καὶ σῶον, χωρὶς νὰ βλάβῃ ἢ φωτία οὔτε μίαν
τρίχα τῆς κεφαλῆς του.

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ Μαῖου τὸ Συνα-
ξάριον τῆς ἀγίας Θεοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆς
ἀθλησάσης διὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐν τῇ
χαλκῇ πύλῃ ἱσταμένην. Ὅθεν αἰνάζεται, ὅτι ὄχι μόνον ἄνδρες
ἦσαν οἱ σέβαντες τὴν κλίμακα, καὶ ρίψαντες κατὰ γῆς τὸν
Σπαθάριον ἀλλὰ καὶ γυναῖκες.

² Ἐν δὲ ταῖς Μηναίαις γράφεται Ἀντώνιος.

* Ὁ δαίσιος πατήρ ἡμῶν ΨΟΗΣ εὐχόμενος τει-
λοῦσθαι.

* » Μάττιξιν εὐχῶν κῆν τέλει βίου Ψόης,

* Παίει νοητὰς δαιμόνων δεινὰς ψόας.

Ἡ εὐρεσις τῆς ἀχειροποιήτου κρὶ σεβασμίας εὐ-
κλούς τῶν Καμουλιανῶν, συγγραφεῖσα παρὰ
τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου
Νέσσης.

† » Πῶς οὐ μεγάλη τυγχάνεις, Ἀκυλίνα,

* Συγκατάβασιν βλέψασα Χριστοῦ τόσῃ;

* Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ δι-
καιος καὶ μόνος ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ὅστις εἶ-
ναι ἀόρατος κατὰ τὴν οὐσίαν τῆς θεότητος, καὶ
ἀνίκητος κατὰ τὸ κράτος, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν
ἀνεκλάλητος· αὐτὸς ὁ κατὰ φύσιν φιλόανθρω-
πος καὶ ἀγαθὸς ἢ εἰκῶν τοῦ Πατρὸς ἢ ἀπαρά-
λακτος· ὁ τῆ δόσει τῶν χαρισμάτων ἀμεταμέ-
λητος· ὁ πρὸ αἰῶνων ἀόρατως ἐκ τοῦ Πατρὸς
γεννηθεὶς, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν ἐκ Μητρὸς
Παρθένου ἀσπόρως τεχθεὶς· Αὐτὸς καὶ πάλιν
κατεδέχθη νὰ φανῆ εἰς ἀγίαν εἰκόνα διὰ τὴν
ἀγαθότητά του καὶ ἀμέτρον εὐσπλαγγίαν. Καὶ
ἐκεῖ μὲν εἰς τὴν κατὰ σάρκα του γέννησιν καὶ
παρουσίαν ὠδήγησε τοὺς μάγους διὰ μέσου ἀ-
στέρος, ἐδῶ δὲ εἰς τὴν δι' εἰκόνας φανέρωσιν
του ἔφερε καὶ τοὺς νηπίους κατὰ τὸν νοῦν εἰς
τελείαν ἐπίγνωσιν. Ὡ ἀφράστου φιλανθρω-
πίας! ὦ ἀμέτρον κηδεμονίας! ὦ ἀνεκδιηγήτου
δωρεᾶς! ὦ ἀρρήτου ἀνεξικακίας! ὦ ἀκαταλή-
πτων μυστηρίων! ὄντως παράδοξον εἶναι τὸ
πρᾶγμα τοῦτο καὶ φοβερόν, ἀδελφοί· ὅτι ὁ Κτί-
στης τῶν ἀπάντων βλέπεται ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς
πηλίνους μὲ χαρακτῆρα πανσέβαστον, καὶ ἐκεῖ
μὲν εἰς τὴν διὰ σαρκὸς ἐπιδημίαν του ἐφάνη
νέος διὰ γεννήσεως, ἐδῶ δὲ ὁ αὐτὸς κατεδέ-
χθη σήμερον νὰ προσκυνῆται μὲ εἰκόνα σωμα-
τικὴν ὦ θαῦμα μέγα! πάλιν συγκατάβασις ἐ-
γένετο δεσπότητος πρὸς τοὺς δούλους. Δεῦτε
λοιπὸν ἀδελφοί καὶ πατέρες ἀκούσατε, καὶ θέλω
διηγηθῆ εἰς σᾶς ὅλους τοὺς φοβουμένους τὸν
Κύριον ὅσα θαυμαστά ἔγειναν εἰς τὰ Καμου-
λιανὰ τὴν νέαν Βηθλεὲμ, καὶ θέλω προθέσει
διὰ τοῦ λόγου ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς
σας ἐγὼ ὁ ταπεινὸς Γρηγόριος τὰ περὶ τῆς τι-
μίας καὶ μακαρίας γυναῖκος Βάσσης, τῆς με-
τονομασθείσης Ἀκυλίνης, τὰ ὅποια ἐφανερώ-
θησαν εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πνεύ-
ματος.

Αὕτη ἡ μακαρία Ἀκυλίνα ἦτο Ἕλληνίς, ἐ-

χουσα ἄνδρα Κάμουλον ὀνομαζόμενον, ὁ δὲ
πόλιος καὶ αὐτὸς ἦτο Ἕλλην καὶ ἀπίστος, κατὰ
τοπάρχης τοῦ τόκου ἐκείνου, κατὰ τοὺς χρό-
νους τοῦ βασιλείως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ*
(289), ἐδίωκε δὲ καὶ ἐπολέμει ὁ Κάμουλος τοὺς
χριστιανούς, κατὰ τὴν προσταγὴν τὴν ὁποίαν·
εἶχεν ἀπὸ τὸν Διοκλητιανόν. Ἡ δὲ τούτου σύ-
ζυγος Ἀκυλίνα, φωτισθεῖσα ὑπὸ τῆς θείας χά-
ριτος, ἐγνώρισεν τὸν ἀληθῆ Θεόν· ὅθεν ἐζήτησε
μὲν νὰ χωρισθῆ ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς καὶ ἀπὸ τῆς
ἐκείνου ἀσέβειας, ἐσπούδαζε δὲ νὰ ἐπιστραφῆ
ὅλως διόλου εἰς μόνον τὸν ὑπ' αὐτῆς γνωρι-
σθέντα Θεόν καὶ βασιλέα τοῦ παντός. Τὴν ἐπί-
γνωσιν δὲ ταύτην τοῦ Θεοῦ ἐσπούδαζε νὰ φυ-
λάττη κεκρυμμένην εἰς τὴν καρδίαν τῆς διὰ τὸν
φόβον τοῦ ἀπίστου ἀνδρός τῆς· παρεκάλει δὲ
πάντοτε τὸν Κύριον νὰ τὴν ἀξιώσῃ νὰ δεχθῆ
τὸ ἅγιον βάπτισμα, καταγινομένη εἰς ἀγρυ-
πνίας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχάς, καὶ μετα-
χειριζομένη ὅλην τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς
καὶ τοῦ σώματος, καὶ παρθενίαν φυλάττουσα.
Ὅθεν ἐκ τούτων ἠξιώθη ἡ αἰοδιμος νὰ δεχθῆ
τὴν κατωτέρω ἀποκάλυψιν ἐκ τοῦ ἀγίου Πνεύ-
ματος. Ἐνῶ δηλαδὴ ἡ τρισολβία προσηύχετο
εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν μετὰ δα-
κρύων καὶ συντετριμμένης καρδίας, ὁ τὸ θέλη-
μα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν Κύριος εἰσα-
κούσας τῆς δεήσεώς τῆς διὰ τὴν θερμὴν πί-
στιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς αὐτόν, τῆ λέγει· ἐ-
πειδὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων κατέ-
βην ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐσαρκώθην ἐκ Πνεύ-
ματος ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου, διὰ
τοῦτο καὶ τώρα ἦλθον πρὸς σέ, συμπονέσας τὰ
δάκρυά σου. Ἐτοίμασον λοιπὸν τράπεζαν κα-
θαράν, καὶ βάλε ἐπάνω αὐτῆς ἐν μανθλίῳ
λευκόν, καὶ ἐν ἀγγεῖον ἀνέγγικτον καὶ λαμ-
πρὸν γεμάτον νεροῦ· ἐτοίμασον δὲ αὐτὰ ἐντὸς
ταμείου καὶ δωματίου ἐστολισμένου, καὶ ρίψον
σεαυτὴν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἔξω τοῦ δωμα-
τίου, καὶ θέλει σέ σκεπάσει ἡ δεξιὰ μου χεῖρ,
καὶ τότε θὰ φανερωθῶ εἰς σέ, καθὼς ἐγὼ βού-
λομαι.

Ἐποίησε λοιπὸν ταῦτα πάντα ἡ ἁγία Ἀκυ-
λίνα, καθὼς ἐλάλησεν εἰς αὐτὴν ἡ θεία φωνή·
καὶ, ὦ τοῦ φρικτοῦ καὶ ξένου μυστηρίου! κα-
τέβη εἰς αὐτὴν ὁ δεσπότης Χριστός, ὅστις πάν-
τοτε καὶ πανταχοῦ παραγίνεται καὶ ποτὲ δὲν
παραβλέπει τοὺς εἰς αὐτόν ἐλπίζοντας καὶ βο-
ῶντας νοερῶς πρὸς αὐτόν καὶ ἀγαπῶντάς ταν
ἐξ ἄλης τῆς διαθέσεως. Ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν Κύριον
κατέβησαν καὶ ὅλαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν,

κατὰ τὴν πέμπτην φυλακὴν¹ τῆς νυκτός, φάλ-
λουσαι καὶ λέγουσαι τὸν ἐπινίκτιον ὕμνον· ἦτο-
τό, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ· καὶ ἐ-
κείνος ὁ δεσπότης ὅστις ἐνίψε πρότερον τοὺς
πόδας τῶν μαθητῶν του καὶ ἐσπόγγισεν αὐτοὺς
μὲ τὸ περιζώνιον, μὲ τὸ ὅποιον ἦτο διεζωσμέ-
νος, αὐτὸς, ὦ τοῦ θαύματος! καὶ τότε ἐνίψε
διὰ τῶν ἀκηράτων χειρῶν του τὸ ἅγιόν του
πρόσωπον μὲ τὸ νερόν τὸ ὑπάρχον εἰς τὸ ἀγ-
γεῖον. Νιψάμενος δὲ ἀπέμαξεν (ἐσπόγγισε) μὲ
τὸ καθαρὸν ἐκεῖνο μανδήλιον τὸ ἀχραντὸν καὶ
θεόμορφον αὐτοῦ πρόσωπον, καὶ εὐθὺς ἐτυπώθη
εἰς τὸ μανδήλιον ὁ τύπος καὶ ἡ εἰκὼν τῆς θεαν-
δρικής αὐτοῦ μορφῆς, καὶ ὁ πανάγιος καὶ ἀ-
ληθέστατος αὐτοῦ χαρακτήρ, καθὼς εἰς ὅλους
ἀποδεικνύεται ἕως τῆς σήμερον. Ὅθεν καθὼς
πρότερον ὁ Κύριος διὰ φιλανθρωπίαν καὶ συγ-
κατάβασιν ἔδειξε τὴν ἐνανθρώπησίν του, οὕτω
καὶ τώρα δεικνύει αὐτὴν εἰς τὴν τιμίαν καὶ εὐ-
λαβεστάτην Ἀκυλίαν, ἡ ὅποια βλέπουσα τὰ
οὕτως οἰκονομηθέντα εἰς αὐτὴν, εὐχαρίστησε
μεγάλως τῷ Κυρίῳ καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ χορτά-
σῃ ἀπὸ εὐχαριστίας. Ἐκρυψε δὲ τὸν ἅγιον χα-
ρακτήρα τοῦ Κυρίου εἰς γωνίαν τινα τῆς οἰκίας
τῆς, (φοβουμένη τὸν ἄνδρα τῆς), καὶ ἐτίμα αὐ-
τὸν ὑπερβαλλόντως. Προγνωρίζασα δὲ τὴν κοί-
μησίαν τῆς, ἐπρονόησε διὰ τὴν ἁγίαν ταύτην
καὶ ἀχειροποίητον καὶ ἀχρωμάτιστον τοῦ Σω-
τῆρος εἰκόνα· ὅθεν γράψασα ὄλην τὴν περι αὐ-
τῆς ὑπόθεσιν, ἔβαλε τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ὁμοῦ
μὲ τὴν ἁγίαν εἰκόνα, καὶ ἐσφάλισεν ἐπάνω τὸν
τόπον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ μακαρία Ἀκυλίνα ἀπέθανεν, ἀ-
πεκαλύφθη ὑπὸ Θεοῦ εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιτον Γρη-
γόριον, ὅτι δηλαδὴ εἰς τὰ Καμουλιανὰ ἐν τῷ
οἴκῳ τῆς Ἀκυλίνης, κατὰ τὸν δεῖνα τόπον εὐ-
ρίσκεται κεκρυμμένη ἡ ἀχειροποίητος εἰκὼν τοῦ
Κυρίου. Ὅθεν καταβάς εἰς τὸν δειχθέντα μοι
τόπον, καὶ σκάψας τὸν τοῖχον, εὗρον μίαν θή-
κην, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο ὁ ἅγιος χαρακτήρ
τοῦ Πατρικοῦ ἀπαυγάσματος· ὁμοίως εὗρον, ὦ
τοῦ θαύματος! καὶ τὴν κανδήλιαν ἀνάπτουσαν,
τὴν ὁποίαν εἶχε κρεμάσῃ ἐκεῖ πρὸ ἑκατὸν χρό-
νων καὶ ἐπέκεινα ἡ ἁγία Ἀκυλίνα· εὗρον δὲ καὶ
θυμιατήριον μικρὸν, τὸ ὅποιον ἀκόμη ἔκαιε, καὶ
ἔδιδε τὴν εὐωδίαν τοῦ θυμιάματος. Τοῦτο τὸ

μέγιστον θαῦμα εἶδον μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀ-
φθαλμοὺς, ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐπισκόπων,
καὶ διὰ τοῦτο φανερόν αὐτὸ εἰς ὅλους ἐπαίησα.
Λαβὼν δὲ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἀχειροποίητον ἐκεῖνον
καὶ ἅγιον χαρακτήρα τοῦ Κυρίου, ἀπέθεσα αὐ-
τὸν εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Καισαρείας, διὰ
μέσου τοῦ ὁποίου πολλὰ ἰατρεῖαι γίνονται, ὁ-
σαι ἔγειναν καὶ ἐπὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ
Κυρίου. Παρευθὺς δηλαδὴ ἰατρεύθησαν τυφλοὶ,
χλωοὶ, παραλυτικοὶ καὶ δαιμονισμένοι, διὰ τὴν
φανερωθῆ τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος καὶ τῆς δω-
ρεῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας
Λόγος τοῦ Ἀνάρχου Πατρὸς αὐτὸς καὶ τώρα
ζῆ καὶ κραταιοῦται, καὶ διαμένει καὶ βασιλεύει
εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ταῦτα ἔγειναν ἐν τοῖς Κα-
μουλιανοῖς· καὶ ἡ μὲν ἀποκρυβὴ τῆς ἀχράντου
καὶ ἀχειροποίητου εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἔγεινεν
ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ, ὡς
εἶπομεν ἀνωτέρω, ἡ δὲ φανέρωσις αὐτῆς ἔγεινεν
ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς Θεοδοσίου τοῦ
μεγάλου ἐν ἔτει τυβ' (392), εἰς δόξαν τοῦ μο-
νογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς.¹

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ'. μῆμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ ἀρχidiaκόνου, ΕΥΣΤΟΥ πάπα
Ῥώμης καὶ ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ.

Εἰς τὸν Λαυρέντιον.

- » Τὸν Λαυρέντιον λάβραχα Χριστοῦ λέγω,
- » Ἐπ' ἐσχάρας ἀνθραξίν ἐξωπττημένον.

Εἰς τὸν Εὐστόν.

- » Τέλους ἀθλητῶν καὶ κλέους τυχεῖν θέλων,
- » Ἡθλησας ἀθλον, εὖστε, τὸν διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Ἰππόλυτον.

- » Τὸν Ἰππόλυτον ἵπποδέσμιον βλέπω,
- » Ἐναντίον πάσχοντα τῇ κλήσει πάθος.
- » Ὀπτησεν δεκάτη Λαυρέντιον ἤτε ἰχθύν.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς καιροὺς

¹ Ἡ πέμπτη φυλακὴ ἐνταῦθα νοεῖται, διαιρουμένης τῆς νυ-
κτός εἰς ἔξ φυλακάς, δύο ὥρων διδομένων εἰς καθὲ φυλακὴν.
Ἡ πέμπτη φυλακὴ λοιπὸν εἶναι περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς
νυκτός.

¹ Σημειώσαι, ὅτι παρὰ μὲν τῷ χειρογράφῳ καὶ τῷ τετυ-
πωμένῳ συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι τὸ διήγημα τοῦτο περὶ
τῆς ἀχειροποίητου εἰκόνας τῆς ἐν Καμουλιανοῖς συγγράφῃ ἀπὸ
τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Νύσσης. Ἐγὼ δὲ ἐρευνήσας τοὺς ἐκ-
δομένους τρεῖς τόμους τοῦ Νύσσης, οὐκ εὗρον τὸ διήγημα
τοῦτο· ἀλλὰ καὶ ἡ φράσις τοῦ διηγήματος δὲν ὁμοιάζει μὲ τῆς
φράσις τοῦ ὁσίου Γρηγορίου Νύσσης.

τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σ' (250), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Εὐστος ἦτο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδιδάχθη τὰ μαθήματα τῆς φιλοσοφίας· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, χειροτονήθη ἐπίσκοπος, ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Στέφανος ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης. ¹ Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐπλησίαζε νὰ γεννηθῆ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος Εὐστος τὸν ἀρχιεπίσκοπόν του ἅγιον Λαυρέντιον νὰ οἰκονομήσῃ τὰ σκεύη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης· ὁ δὲ θεὸς Λαυρέντιος ἐμοίρασε ταῦτα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ὅταν λοιπὸν ὁ Δέκιος ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἐφέρθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ ὁ ἅγιος Εὐστος· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίεσθη νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ὠμολόγησεν αὐτὸν παρρησία Θεὸν ἀληθινὸν καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβεν ὁ αἰδίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἐπειτα ἐφέρθη ἐμπροσθεν του καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λαυρέντιος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτηε ὁ Δέκιος χρεωστικῶς νὰ λάβῃ τὰ σκεύη καὶ τὰ χρήματα τῆς ἐκκλησίας· ὅθεν ὁ ἅγιος ἐζήτησεν ἀμάξια, καὶ λαβὼν αὐτὰ ἐστοίβαξεν ἐπάνω τοὺς πτωχοὺς καὶ χωλοὺς καὶ ἐλεεινοὺς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμοίρασε τὰ χρήματα καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὸν βασιλέα. (1) δὲ βασιλεὺς βλέπων αὐτοὺς ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ δειρώσῃ τὸν ἅγιον δυνατὰ καὶ ἔπειτα νὰ τὸν βάλωσιν εἰς τὴν φυλακὴν· ἐκεῖ δὲ ὁ ἅγιος εὐρισχόμενος, ἰάτρευεν ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς, ὅσοι ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Βλέπων δὲ τὰς ἰατρείας ταύτας ὁ Τριβουνοσ Καλλίνικος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπιστάτης εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθη.

Μετὰ ταῦτα παρεστάθη πάλιν εἰς τὸν βασιλέα ὁ ἅγιος Λαυρέντιος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίεσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἠπλώσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πετυρακτωμένην, ὑποκάτω τῆς ὁποίας ἦναπτε φωτία. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπλωθεὶς εἰς αὐτὴν, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα, λαβὼν τὸν τῆς ἀθλήσεως ἀμάραντον στέφανον. ² τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔλαβε τὸν πρέποντα ἐνταφιασμὸν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἰππόλυτον. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀσεβὴς βασιλεὺς ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν Ἰππόλυτον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ δειρώσῃ αὐτὸν με-

σιόηρας κινάρας, ¹ καὶ ἔπειτα νὰ τὸν δέσωσιν εἰς ἀλογα ἄγρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συρόμενος μεβίαν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς εἰς πολὺ διάστημα τόπου, παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἡ δὲ σύναξις τούτων καὶ ἑορτῆ τελεῖται εἰς τόπον καλούμενον Τρίκογχον, πλησίον τοῦ Καπιτωλίου τῆς Ῥώμης. Λέγουσι δὲ ὅτι ἐπτὰ ἡμέρας μετὰ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἰππολύτου ὁ βασιλεὺς Δέκιος καὶ ὁ Βαλλεριανὸς ² ὑπῆγαν ἐφιπποὶ εἰς τὸ θέατρον καὶ ἐκεῖ ἀπέβριψαν τὰς μιὰς τῶν ψυχῶν. Καὶ ὁ μὲν Δέκιος ἔκραξεν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου καὶ εἶπεν, ὦ Ἰππόλυτε, ὡς αἰχμάλωτον οὕτω με σύρεις δεδεμένον; Ἐφώναξε δὲ καὶ Βαλλεριανὸς, ὁ Ἰππόλυτος ἔδесе με πυρίνας κατένας καὶ με σύρει (Λατινιστὶ ἡ ἄλυσις λέγεται κατένα.) Ταῦτα δὲ τὰ λόγια ἐφανερώθησαν εἰς ὅλην τὴν Ῥώμην, καὶ διὰ τῆς Ῥώμης τὰ ἔμαθεν ὅλη ἡ οἰκομένη· ὅθεν καὶ ὅλοι ἐστερεώθησαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ³

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος *HPΩN* ὁ φιλόσοφος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Θανάτων σοφιστῆς ἐστεφανώθη κάραν,

* Πλάνης σοφιστοῦ συντριβὴ δούς τὴν κάραν *

* *Οἱ ἅγιοι ἐξ μάρτυρες οἱ ἐν Βεζύῃ* ³ *οἱ μὲν τὸ ὄστα θλασθέντες, οἱ δὲ τὰς σάρκας ξεσθέντες, τελειοῦνται.*

* » Ὅστων καταγμὸς καὶ σπαραγμὸς σαρκίων.

* Ἀρπαγμὸς ἐστὶν ἐξ ἀθληταῖς στεμμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Παρὰ τῷ Σλαβονικῷ Συναξαριστῇ ἡ κινάρα ἐρμηνεύεται, ὅτι εἶναι σκορπίος· ὁ δὲ σκορπίος πάλιν εἶναι τιμωρητικὸν ὄργανον· τοῦτο δὲ πάλιν εἶναι ἄλυσος λεπτὴ καὶ μικρὰ ὀξύτατα ὀδόντια ἔχουσα· με αὐτὴν λοιπὸν ἔδειραν τὸν ἅγιον.

² Ἴσως ἐννοεῖ τὸν υἱὸν τοῦ Δεκίου, διότι ὁ βασιλεὺς Οὐαλλεριανὸς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τρίτα, ὡς πολλάκις εἴπομεν, ἐτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δεκίου. Σ. Ε.

³ Τὸ ἑλληνικὸν τοῦτο μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰσθίων μονῇ, καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχὴ· «*Εἰς δικαιοῦ ποτε κλύδωνος τὴν οἰκουμένην.*»

⁴ Ἴσως οὗτος εἶναι ὁ φιλόσοφος Ἡρων, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφει δολοκλήρον λόγον ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἀπὸ τῆς εἰρηρίας ἐπανελθόντα, οὗ ἡ ἀρχὴ· «*Τὸν φιλόσοφον ἐπαινέσομαι,*» καὶ εἰ κάμνω τῷ σώματι· φιλόσοφον γὰρ· ἐπαινέσομαι δὲ καὶ λῆαν εἰκότως, ὁ μὲν γὰρ φιλόσοφος, ἐγὼ δὲ σοφία· Θεραπευτής.»

⁵ Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, οἱ ἐν Λιβύῃ.

¹ Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου.

² Σημειώσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξιώτης ἀνεπλήρωσε τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τούτου Λαυρεντίου, προσθεῖσα καὶ κανόνα δεύτερον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ΙΑ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλο-
μάρτυρος ΕΥΠΑΟΥ τοῦ Δικκόνου.

• Ἐκ τῆς στολῆς μὲν, σεπτὸς Εὐπλος Δευττης.

• Ἐκ τῆς τομῆς δὲ στεγρὸς οὕτως ὀπλίτης.

• Πλήγη ἐνδεκάτη ξίφει Εὐπλος κηπέντι.

• Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλήτιανου, ἐν ἔτει σς' (296), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κατάνην, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Σικελίας. Διαβλήθεις δὲ εἰς τὸν ἀρχοντα Καλβιτσιανόν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, πρῶτον μὲν ἐδέθη τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ὁμοῦ καὶ τὰ γόνατα· ἔπειτα δὲ ἐκρεμάσθη εἰς ξύλον ὀρθόν καὶ ἐξεσχίσθη μὲ σιδηρᾶς χεῖρας. Τότε δὲ ἐλθοῦσα εἰς αὐτὸν θεϊκὴ φωνὴ τὸν ἐνεδυνάμωσε· μετὰ ταῦτα συνέτριψαν τὰς κνήμας του μὲ σιδηρὰ σφυρία, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐκεῖ δὲ εὕρισκόμενος ὁ ἅγιος μὲ μόνην τὴν προσευχὴν του ἔκαμε καὶ ἀνέβλυσε μία βρύσις νεροῦ, καὶ οὕτως ἐξέβαλον αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν. Ἐπειτα ἔβαλον αὐτὸν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μὲ σιδηρὰ καὶ πεπυρωμένα δούχια κατεπλήγησαν τὰ ὦτά του· τελευταῖον δὲ ἀπέκρυψαν καὶ τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ τοῦ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀσφαρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίρια τοῦ σε-
βασμίου καὶ περικαλλοῦς οἴκου καὶ θείου ναοῦ τῆς
ἐπαρχίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ἐλε-
ούσης.

Διήγησις περὶ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνης τοῦ
Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

• Οὐ θαύμα βρῦειν θαυμάτων πληθὺν ζέενν.

• Μορφὴν Θεοῦ δὲ θαυματεργάτου Λόγου.

• Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως
Τιβερίου ἐν ἔτει φος' (576), ¹ ἔγεινε θαῦμα
μέγα καὶ παράδοξον. Μία γυνὴ Μαρία ὀνομα-
ζομένη, συγχλητικὴ καὶ φιλόχριστος, πατρι-
κία κατὰ τὸ ἀξίωμα, χήρα οὖσα, ἔπεσεν εἰς πά-
θος χαλεπὸν καὶ ἀνιάτον. Ἀπελπισθεῖσα λοι-
πὸν ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἀφιέρω-
σεν ἑαυτὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, ὅστις ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς ἕνα
τοιούτον ἀγαθὸν συλλογισμόν· ἀπεφάσισε δη-
λαδῆ ἡ γυνὴ αὕτη καὶ ἔστειλεν εἰς τοὺς ἰε-

ρεῖς, οἵτινες ὑπηρετοῦν εἰς τὴν ἁγίαν δεσποτι-
κὴν καὶ ἀχειροποιήτον εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ¹
παρακαλοῦσα αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτήν.
Ὅτε δὲ ἐκεῖνοι ἤλθον, ἔπεισεν ἡ γυνὴ εἰς τοὺς
πόδας αὐτῶν λέγουσα, παρακαλῶ σας, ἀθνή-
ται μου, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ παιδεύ-
ωμαι διὰ τὰς πολλὰς ἁμαρτίας μου ἀπὸ τὴν
δαεινὴν ταύτην καὶ ἀνιάτρευτον ἀσθένειαν, θέλω
καὶ ἀγαπῶ ἡ ταλαίπωρος, ἂν καὶ εἶμαι ἀνάξια,
νὰ δεχθῶ εἰς τὸν εὐτελεῖ μου οἶκον διὰ τῶν
ἁγίων σας εὐχῶν τὸν δεσποτικὸν καὶ ἀχειρο-
ποιήτον χαρακτήρα τοῦ Κυρίου μας εἰς ἡμέρας
τεσσαράκοντα, ἴσως δι' αὐτοῦ ποιήσῃ ἔλεος ὁ
Κύριος εἰς ἐμέ. Οἱ δὲ ἱερεῖς γνωρίζοντες τὴν
καλὴν ζωὴν καὶ τὴν πνευματικὴν κατάστασιν
τῆς γυναικὸς, ἔφερον εἰς τὸν οἶκόν της τὸν
ἅγιον χαρακτήρα, καὶ εὐθὺς ἅμα ἠνοιξαν τὴν
θήκην αὐτοῦ ἔπεσεν ἡ γυνὴ καὶ προσεκύνησεν
αὐτόν. Εἶτα λαβοῦσα λεπτὸν πανίον βαμβάκι-
νον ἐμέτρησε τὴν ἁγίαν εἰκόνα ² καὶ τὸ πανίον
ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα, καὶ
ἀποθέσασα αὐτὴν εἰς καθαρὰν θήκην καὶ σφα-
λίσασα, ἔβαλεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον ὡς εἶ-
χεν ἐν τῷ οἴκῳ της· ἀνάψασα δὲ καὶ κανδήλαν
λαμπρὰν ἐπροσθεν τῆς θείας εἰκόνης, ὑπηρετεῖ
αὐτὴν ἕως ἡμέρας τεσσαράκοντα.

Ὅτε δὲ ἐτελείωσαν αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι,
ἤρχισαν οἱ πόνοι τοῦ πάθους τῆς γυναικὸς νὰ
γίνωνται τόσον δυνατοὶ καὶ ἀνυπόφοροι, ὥστε
δὲν ἐδύνατο νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴν κλίνην της. Κα-
λέσασα δὲ μίαν ἀπὸ τὰς ὑπηρετρίδας της, τὴν
ὅποιαν ἤξευρε καθαρωτέραν ἀπὸ τὰς ἄλλας,
λέγει πρὸς αὐτήν· φέρε μοι τὴν θήκην τῆς
ἁγίας εἰκόνης διὰ νὰ προσκυνήσω αὐτὴν καὶ
εὐρῶ ὀλίγην ἄνεσιν ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν πόνον

¹ Ἀχειροποίητος χαρακτήρ νοεῖται ἴσως ἐδοῖ, ὃν ἀποψή-
μενος ὁ Κύριος ἐπὶ ζωῶν, ἐνετύπωσεν εἰς τὸ ἅγιον μνηλεῖον
καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν τῷ Αὐγάρῳ, περὶ οὗ γράφεται κατὰ τὴν
δεκάτην ἕκτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου. Διότι τέσσαρες ἀχει-
ροποίητοι χαρακτῆρες, ἡ εἰκόνας ἦταν τοῦ Κυρίου. Πρῶτος μὲν
ὁ τῷ Αὐγάρῳ πεμφθεὶς, δεύτερος ὁ ἐν τῷ ἁγίῳ κεραμῷ ἐν-
τυπωθεὶς, τῷ ὄντι ἐμπροσθεν τοῦ βηθέντος πρώτου χαρακτῆρα,
ὃς τοῦτο ἱστορεῖται κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Αὐγούστου,
τρίτος ὁ ἐν Κιμουλιανοῖς εὐρεθεὶς, ὃν ὁ Κύριος συγκαταθεὶς τῇ
Ἀκυλίῃ, ἀπέμφε τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον καὶ εἰς μαρτή-
ριον ἐνετύπωσε, περὶ οὗ ὄρα εἰς τὴν ἐνάτην τοῦ παρόντος Αὐ-
γούστου. Τέταρτος δὲ ἀχειροποίητος χαρακτήρ εἶναι ὁ ἐδοῖ
ἀναφερόμενος.

² Πρὸς τοῖς Μηνείοις γράφεται· ὅτι ἔλαβε πανίον Ἰσον ἐπὶ
τὸ μέγεθός· πρὸς τὴν εἰκόνα, καὶ κῆ-τὴ ἡ γραφὴ φαίνεται ὁ-
μοιότροπα. Σ. Ε.

¹ Τιβέριος ὁ Θεῶς διεδόχθη Ἰουλιανὸν τὸν β'. ἐν ἔτει
578. Σ. Ε.

δοσις μὲ κρατεῖ. Ἐκείνη δὲ πορευθεῖσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον, εἶδε θαῦμα φοβερὸν καὶ παράδοξον· εἶδε δηλαδὴ, φλόγα πυρός, ἡ ὅποια ἐξεληθούσα ἀπὸ τὴν ἁγίαν ἐκείνην θήκην, ἀνέβαινε ἕως εἰς τὴν στέγην τοῦ παρεκκλησίου, καὶ ἐσκέπαζεν ὅλον τὸ βῆμα, καὶ ἀπὸ τὴν στέγην κατέβαινε κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, χωρὶς νὰ καίη κἀνὲν μέρος τοῦ παρεκκλησίου. Ἐκπλαγεῖσα διὰ τὸ φαινόμενον θαῦμα, ἔπεσε κατὰ γῆς· ἐλθούσαι δὲ ἄλλαι ὑπηρέτριαι καὶ βλέπουσαι αὐτὴν κατὰ γῆς ἐρρίμμενην, ἐφανέρωσαν τοῦτο εἰς τὴν κυρίαν αὐτῶν. Ἡ δὲ φοβηθεῖσα μεγάλως, κατέβη ἀπὸ τὴν κλίνην τῆς, καὶ μὲ βίαν μεγάλην ὑπῆγεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον καὶ ἰδοῦσα τὴν φλόγα, ἐφώναξε τὸ Κύριε ἐλέησον· ἔπειτα ἔστειλε καὶ ἔφερε ταχέως τοὺς ἱερεῖς καὶ ὑπηρετίας τῆς ἁγίας εἰκόνας, ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτοὺς ἠκολούθησε λαὸς πολὺς. Βλέποντες δὲ ὅλοι τὸ παράδοξον, κατεπλάγησαν καὶ ὅσῳ ἀνέβαινε καὶ κατέβαινε ἡ φλόξ καθὼς τὸ πανίον τοῦ πλοίου ὅταν ῥιπίζεται ἀπὸ τὸν ἀνεμον, τόσῳ καὶ αὐτοὶ ἔκραζον τὸ Κύριε ἐλέησον εἰς ὥρας πολλὰς. Ἀφοῦ δὲ ἐποίησαν εὐχὴν οἱ ἱερεῖς, κατέπεσεν ἡ φλόξ· εἶτα ἀνοίξαντες τὴν θήκην, εὔρον τὴν ἁγίαν καὶ δεσποτικὴν καὶ ἀχειροποίητον εἰκόνα ἀβλαβὴ καὶ ὁλόκληρον. Λαβόντες δὲ καὶ τὸ βαμβακερὸν ἐκεῖνο πανίον, τὸ ὅποion ἐβαλεν ἡ Πατρικία ἐπάνω τῆς εἰκόνας, ὡς τοῦ θαύματος! εὔρον αὐτὸ τυπωμένον ἄλλον χαρακτήρα ἀχειροποίητον τοῦ Κυρίου, ὁμοιον μὲ τὸν πρωτότυπον. Ὅθεν ὅλοι δοξάσαντες τὸν Θεὸν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, ἠσπάσθησαν τὸν τυπωθέντα ἅγιον χαρακτήρα τοῦ Κυρίου, καὶ τὸν ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὸν πόνον τῆς γυναικὸς, καὶ εὐθέως ὁ πόνος κατέπαυσε, τὸ πάθος ἐφυγεν, ἡ γυνὴ ἰατρεύθη, καὶ γενομένη τελείως ὑγιής, ἐσηκώθη δοξάζουσα τὸν Θεόν.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς, προγνωρίσασα τὸν θάνατόν τῆς ἡ τιμιωτάτη ἐκείνη γυνὴ (ἐπειδὴ ἦτο σκευὸς ἐκλεκτόν,) ἔλαβε φροντίδα νὰ φανερῶσῃ τὸν ἅγιον χαρακτήρα εἰς τὸ ἐν τῇ Μελιτινῇ τῆς Ἀρμενίας εὐρισκόμενον μοναστήριον τῶν καλογραϊῶν, τὸ ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου. Εὐρισκόμενης δὲ τῆς γυναικὸς εἰς τοῦτον τὸν λογισμόν, ἰδοὺ ἐφθασεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Δομετιανὸς ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μελιτινῆς, ὁ ἀδελφὸς ὢν τοῦ βασιλέως Μαυρικίου, ὁμοῦ μὲ τοὺς πρώτους ἀρχόντας τῆς Μελιτινῆς,

ὡς ἤθλη στείλῃ τις αὐτοὺς ἐπίτηδες. Ὅθεν ἡ τιμία Πατρικία ἀκούσασα τὴν ἐλευσιν αὐτῶν, ἐνεχείρισε τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον, λέγουσα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς, διὰ τὸ ὅποion ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἐκεῖ μοναστήριον.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀφήσωμεν σιωπημένον καὶ τὸ δευτέρον θαῦμα τὸ ὅποion ἐποίησεν ἡ ἁγία αὐτῆ εἰκὼν τοῦ Κυρίου, ὅταν οἱ Πέρσαι ἐλεηλάτων τὰς χώρας τῶν Ῥωμαίων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, ἐν ἔτει γι'ε (615). Διότι τότε αἱ ρηθεῖσαι καλογραφαὶ τοῦ ἐν Μελιτινῇ μοναστηρίου, φοβούμεναι μήπως αἰχμαλωτισθῶσιν, ἐφυγον ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ἐκεῖνο, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπειδὴ ἦσαν εὐγενοὺς καταγωγῆς ἔδωκεν εἰς αὐτὰς ὁ τότε πατριάρχης Σέργιος ἐν μοναστήριον. Μαθῶν δὲ ὅτι αὐταὶ εἶχον τὸν ἅγιον καὶ ἀχειροποίητον χαρακτήρα τοῦ Κυρίου, ἐπῆρεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς καλογραφαῖς χωρὶς νὰ θέλωσιν. Ἀλλ' ὅμως κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἠκολούθησαν εἰς τὸν Πατριάρχην πολλαὶ καὶ ἀλλεπάλληλοι θλίψεις· δηλαδὴ βασιλέως ἀγανάκτησις κατ' αὐτοῦ, θάνατοι αἰφνίδιοι τῶν συγγενῶν του καὶ φίλων, ταραχαὶ διάφοροι τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπορῶν δὲ ὁ πατριάρχης διὰ ποίαν τάχα αἰτίαν ἀκολουθοῦσιν εἰς αὐτὸν οἱ τοιοῦτοι πειρασμοὶ, βλέπει εἰς τὸ ὄνειρόν του ἓνα φοβερὸν ἄνδρα ἐστῶτα καὶ λέγοντα εἰς αὐτόν· δός ὀπίσω ταχέως ἐκεῖνο, τὸ ὅποion ἀφῆρεςας ἀδίκως ἀπὸ τὸ μοναστήριον. Σηκωθείς δὲ ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἐκάλεσε τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ἠρώτα αὐτοὺς λέγων· τί πολλαὶ εἶναι αἱ θλίψεις αἰτινες μοὶ ἀκολουθοῦσι; καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐγὼ τὰς ὑπομέτω; μάλιστα κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εἶδον ἓνα φοβερὸν ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος μοὶ ἔλεγε, δός ὀπίσω ἐκεῖνο τὸ ὅποion ἔλαβες ἀδίκως ἀπὸ τὸ μοναστήριον· καὶ ἐγὼ δὲν ἤξεύρω τί πρᾶγμα ἔλαβα. Οἱ δὲ ἄνθρωποι του λέγουσιν εἰς αὐτόν· δεσποτα μὴ συλογίζεσαι τίποτε, ἐπειδὴ κἀνένα ποτὲ δὲν ἠδίκησας· ἀλλ' ἐνέργειαι τῶν δαιμόνων εἶναι καὶ αἱ θλίψεις, καὶ αἱ φαντασίαι αἰτινες ἔρχονται. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην νύκτα· πάλιν ἐφάνη εἰς τὸν πατριάρχην ὁ φοβερός ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ λέγει εἰς αὐτόν μὲ αὐστηρότητα. Δός ὀπίσω ταχέως ἐκεῖνο τὸ ὅποion ἔλαβες ἀπὸ τὸ μοναστήριον τῆς Ἀναλήψεως· δὲν ἤξεύρεις, ὅτι αἱ καλογραφαὶ εἶναι ξένα καὶ ἀπαρῆγόρητοι, ἐπειδὴ ἤλθον ἐδῶ φεύγουσαι ἀπὸ τὴν πατρίδα των; Ἐξυπνήσας δὲ ὁ Πατριάρχης λέγει πρὸς τὸν Κουβουκλείσιόν του

* Ὁρθότερον, ἀπερώση Σ. Ε.

ἀδελφε, ὅτε ἔλαβες ἀπὸ τὰς καλογραίας τὸν δεσποτικὸν χαρακτῆρα, εἶκναι πῶς τοῦτο ἐθε-
 ῶρησαν; Ὁ δὲ ἀπεκρίθη πολλὰ βαρὺ, δέσποτα,
 ἐφάνη τοῦτο εἰς αὐτάς· καὶ ἂν εἶχον δύναμιν,
 ἤθελον μᾶς ἐκδικηθῆ. Τότε ἐνόησεν ὁ Πατριάρ-
 χης, καὶ ἐκατηγόρησε διὰ τοῦτο τὸν ἑαυ-
 τὸν του· ὅθεν μὲ πολλὴν ταχύτητα καὶ μὲ τι-
 μὴν ἀπέστειλεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν καλο-
 γραίων τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου,
 κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ νοεμβρίου μη-
 νός. Κατέπαυσαν μὲν λοιπὸν οἱ πειρασμοὶ καὶ
 αἱ θλίψεις τοῦ Πατριάρχου, αἱ δὲ καλογραφαὶ
 ἐχάρησαν ἀπολαβοῦσαι τὴν ἐκ τῆς ἁγίας εἰκό-
 νος προσερχομένην χαρὰν καὶ παρηγορίαν των.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΕΟΦΥΤΟΥ,
 ΖΗΝΩΝΟΣ, ΓΑΙΟΥ, ΜΑΡΚΟΥ, ΜΑΚΑΡΙΟΥ
 καὶ ΓΑΙΑΝΟΥ* διὰ πυρὸς τελειωθέντων. Τελει-
 σαι δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἐξαέρῳ οἴκῳ τῶν
 ἁγίων καὶ ἐκδόξων Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμα-
 νου ἐν τοῖς Δαρείοις.

Εἰς τὸν Νεόφυτον, Ζήνωνα καὶ Γάιον.

- * Νεοφύτῳ, Ζήνωνι καὶ τῷ Γαίῳ
- * Στραωνή τις ἢ κάμινος, ἧς κείνται μέσον.

Εἰς τὸν Μάρκον, Μακάριον καὶ Γαϊανόν.

- * Ἦρθησαν ὁσμὴ θυμικμάτων ζέου,
- * Τρεῖς ζωόκαυστοι μάρτυρες τῆ Τριάδι.
- * Ὁ ὄσιος ΠΑΣΣΑΡΙΩΝ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.
- * Ὁ Πασσαρίων πᾶσαν ἀρετὴν φέρων,
- * Πιστῶν ἀμοιβὰς, γῆς ἀποστᾶς, λαμβάνει.

* Ὁ ὄσιος ΝΗΦΩΝ ὁ ἐν τῇ κατὰ Ἄθω Κοι-
 τυβιακῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἄσκησας, καὶ
 γενόμενος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐν
 τῇ αὐτῇ (1460) ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. †

- † Λιπὸν ὁ Νήφων τὴν κάτω προεδρείαν,
- * Χριστῷ παρέστη τῷ προέδρῳ τῶν ὅλων.

† Τὸν βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον· τούτου εὐρί-
 σκεται καὶ ἀγματικὴ Ἀκολουθία εἰς τὴν βηθλαϊκὴν μονήν, τὴν
 ἑποῖον ἢ εἰς τὴν ἀλυσσαίαν προσήλικας καὶ ἀκριβέστες καὶ μετα-
 φραστικὰς ἐβελτίωσε καὶ ἐωφώτισεν. Ἡ αὐτὴ δὲ Ἀκολουθία εὐ-
 ρίσκεται καὶ εἰς τὴν Βλαχίαν κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν τοῦ Πα-
 σσερολογιμάτου καὶ φιλοκαλοῦ ἀνδρός ἁγίου Ἀρτζεσίου κυρίου
 Ἰουδή, ὃς τινος τῇ προτροπῇ καὶ ἀξιώσει τῇ πρὸς ἐμὲ, ἔλθε
 τὸν ἀνοικτῶν βιλτίων καὶ διόρθωσιν. Διότι εἰς τὸ μοναστή-
 ριον Ἄρξεν εὐρίσκειται ἡ ἱερὰ καὶ θαυματόδωτος χάρις τοῦ
 ἁγίου Νήφωνος· τὰ δὲ λοιπὰ αὐτοῦ ἅγια λείψανα, εὐρίσκονται
 ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων
 ΦΩΤΙΟΥ καὶ ΑΝΙΚΗΤΟΥ

- * Πῦρ ἀνίκητον συμπλέγει τῷ Φωτίῳ,
- * Οὗς Φωτὸς οἶκος ὡς ἀνίκητους φέρει.
- * Πῦρ κατὰ δωδεκάτην κτάνε Φώτιον ἢ δ' Ἀνίκητον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
 βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτε: σπή (288) ὁ
 Φώτιος ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ ἁγίου Ἀνίκητου.
 Ὅταν λοιπὸν ὁ Διοκλητιανὸς εἰς τὴν Νικομή-
 δειαν ἐδημηγόρησε κατὰ τῶν χριστιανῶν, πα-
 ρούσης ἐκεῖ καὶ τῆς Συγκλήτου βουλῆς, καὶ
 ὅτε ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον πολλὰ εἶδη βασανι-
 στηρίων ὀργάνων ἀπειλήσας ὁ ἀσεβέστατος,
 ὅτι θέλει ἀφανίσει μὲ παντοίους τρόπους ἐκεῖ-
 νους, ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα,
 καὶ ἐξορίσει αὐτοὺς ἀπὸ ὅλα τὰ ἄκρα τῆς οἰκου-
 μένης· ὅτε, λέγω, ὁ ἀλιτήριος αὐτὸς τύραννος
 ἐβλασφήμησε κατὰ τῆς θεότητος καὶ δόξης,
 τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τότε παρὼν
 καὶ ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀνίκητος, δὲν ἐφο-
 βήθη τὰς ἀπειλὰς τοῦ τυράννου, ἀλλὰ παρη-
 σία ὁμολογήσας τὸν ἑαυτὸν του χριστιανόν,
 ἤλεγξε καὶ ἐστηλίτευσε τὴν πλάνην τῶν εἰδώ-
 λων, προσθέσας καὶ τοῦτο, ὅτι ὅσοι σέβονται
 τὰ εἶδωλα, εἶναι κωφοὶ καὶ ἀναίσθητοι. Διὰ
 ταῦτα λοιπὸν τὰ λόγια οἱ τῶν εἰδώλων λα-
 τρευταὶ τόσοσιν πολλὰ ἐδειραν τὸν ἅγιον, ὥστε
 ἀπὸ τοὺς ῥαβδισμοὺς ἐγειναν πληγαὶ καὶ σχι-
 σίματα εἰς τὸ σῶμά του, διὰ μέσου τῶν ὁποίων
 ἐφαίνοντο τὰ κόκκαλά του. Ἐπειτα ἀπέλυσε
 κατ' αὐτοῦ ἓνα λέοντα τὸν ὁποῖον βλέπων ὁ
 ἅγιος ἐφοβήθη, διότι ὄχι μόνον ἦτο μέγας
 εἰς τὸ σῶμα, ὄχι μόνον ὠρμησε μὲ θυμὸν καὶ
 μανίαν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ ἐβρύχησε φοβε-
 ρὸν καὶ καταπληκτικὸν βρύχημα. Ὅτε ὁμῶς
 ἐπλησίασεν εἰς τὸν ἅγιον, ἐγεινεν ἡμερώτερος
 ἀπὸ πρόβατον, καὶ συμπονῶν τὸν μάρτυρα,
 ἐσπόγγιζε μὲ τὸν δεξιόν του πόδα τὸν ἰδρωτα,
 τὸν χυθέντα εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὸν φό-
 βον. Εὐχαριστήσαντος λοιπὸν τῷ Θεῷ τοῦ
 ἁγίου, εἰς τὸ τέλος τῆς εὐχαριστίας ἐγεινε
 σεισμός, ἀπὸ δὲ τὸν σεισμόν ἔπεσε κάτω τὸ εἰ-
 δῶλον τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἐγεινεν ὡς κωνιορ-
 τός· ἀλλὰ καὶ ἐν μέρος τῆς πόλεως Νικομη-
 δείας ἐκρημνίσθη, καὶ πολλοὺς Ἕλληνας κα-
 τεπλάκωσεν.

Ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἀποκεφα-

λίωσι τὸν μάρτυρα· ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ στρατιώτης, ὅστις ἐμάλλε νὰ ἀποκεφαλίσῃ τὸν ἅγιον, ἐμεινεν ἀνανέργητος διότι ἐπίσθη ἡ χεὶρ του, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ καταβιβάσῃ τὴν σπάθην, μετέβαλεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀπόφασιν, καὶ δέσας τὸν ἅγιον εἰς ἓνα τροχόν, ἐστρωσε φωτῖαν ὑπὸ κάτω του. Ἐκεῖ δὲ ἐνῶ τὰ μέλη του ἐκόπτοντο μὲν ἀπὸ τὸν τροχόν, ἐκαίετο δὲ ἀπὸ τὴν φωτῖαν, προσευχῆθη εἰς τὸν Θεόν· προσευχθέντος δὲ, ὡ τοῦ θαύματος! ἐλύθησαν τὰ δεσμὰ καὶ ὁ τροχὸς ἐστάθη, καὶ ἡ φωτῖα ἐσβυσε. Τότε καὶ ὁ ἀνεψιὸς του Φώτιος ἐτρεξε πλησίον τοῦ ἁγίου, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτόν, ὠνόμαζε πατέρα καὶ μητέρα καὶ θεῖόν του. Ἐδέθη λοιπόν καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ θείου του με ἀλύσεις σιδηρᾶς καὶ ἐρριφθήσαν καὶ οἱ δύο εἰς τὴν φυλακὴν· εἶτα ἐξεσχίσθησαν, καὶ με φωτῖαν ἐκάησαν, καὶ ἀπὸ τὸν δῆμον ἐλιθοβολήθησαν εἰς τὸ θέατρον. Ἀπὸ ὅλα δὲ τὰ βάσανα ταῦτα ἀβλαβεὶς διαφυλαχθέντες οἱ τοῦ Χριστοῦ ἀθληταί, ἐδέθησαν εἰς ξύλα ἀπὸ τοὺς πόδας, καὶ ἐσύρθησαν ἀπὸ ἵππους ἀγρίους· μετὰ ταῦτα πάλιν ἐδεῖραν αὐτοὺς δυνατὰ, καὶ με ἄλας καὶ ὀξειδιον ἐτριψάν τὰ πληγωμένα μέλη των, καὶ οὕτω ριφθέντες εἰς τὴν φυλακὴν, ἐμειναν ἐκεῖ ἀντιμέληται τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους. Ἀφ' οὗ δὲ κατεξηράνθησαν ἀπὸ τὴν παλυχρόνιον κακοπάθειαν τῆς φυλακῆς, ἤναψεν ὁ τύραννος τρεῖς ἡμέρας τὸ λεγόμενον λουτρόν τοῦ Ἀντωνίου, καὶ ἐκεῖ μέσα ἐκλείσε τοὺς ἁγίους· προσευχθέντων δὲ ἐκείνων ἐσχίσθη ὁ πάτος τοῦ λουτροῦ, καὶ ἐκβήκεν ἀποκάτω πλῆθος νεροῦ, ὥστε ἐφαίνοντο οἱ ἅγιοι ὅτι εὐρίσκονται ὄχι εἰς πυρῶμένον λουτρόν, ἀλλ' εἰς δροσερόν περιβόλιον. Ὑστερον ἐσυλλογίσθη ὁ ἀσεβὴς Διοκλητιανὸς, καὶ κατεσκεύασε κάμινον εἰς εἶδος χωνείου, στερωμένον ἐπάνω εἰς σιδηρᾶς κολόνας. Εἰς τοῦτο λοιπόν βληθέντες οἱ ἅγιοι καὶ προσευχθέντες, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Λέγουσι δὲ ὅτι ἀφ' οὗ ἐβάλλθησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὴν κάμινον, ἐμειναν ζωντανοὶ τρεῖς ἡμέρας· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν προσελκυσθέντα ἔξω τῆς καμίνου με σιδηρᾶ ὄργανα, ἦσαν σῶα καὶ ὀλόκληρα, χωρὶς νὰ βλάβῃ ἡ φωτῖα οὔτε μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς των. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν ἀγιώτατον ναόν των, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Στρατήγιον. (Σημειῶσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτων εὐρίσκεται· Ἑλληνικὸν ἐν τῇ μαγίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανοῦ τοῦ δυσσεβοῦς βασιλεύοντος.»)

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ δοῦλος ΠΑΛΑΜΩΝ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ¹

» Ψυχὴν Παλάμων παλάμαις Θεοῦ δίδως,
» Ἄληπτον ὀφθαίς· παλάμαις ψυχοφθόρου.

* Οἱ ἅγιοι δώδεκα μάρτυρες οἱ ἀπὸ στρατιωτῶν, οἱ ἐκ Κρήτης ὀρμώμενοι. Ἐξίγει τελειοῦνται.

» Ἀριθμὸς ἀθλεῖ μαρτύρων διὰ ξίφους,
» Χριστοῦ μαθηταῖς ἰσχυρισμὸς ἐγκρίτους. ²

* Ὁ δοῦλος ΚΑΣΤΩΡ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.

» Θεὸς θυμαλλίς σβέννυται Κάστωρ μέγας,
» Ἀείψαντος εἰς φῶς ὡς ἐλαίου τοῦ βίου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΠΑΜΦΙΛΟΣ καὶ ΚΑΠΙΤΩΝ Ἐξίγει τελειοῦνται.

» Οἱ κείμενοι γῆ, καὶ λίθῳ πεφυρμένοι,
» Ξίφος μετήλθον, Πάμφιλος καὶ Καπίτων.

Οἱ δοῦλοι ΣΕΡΓΙΟΣ καὶ ΣΤΡΕΦΑΝΟΣ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

» Ἰσῶν ἰδρώτων, Σεργίῳ καὶ Στεφάνῳ,
» Ἴσοι στέφανοι· καὶ γὰρ οὕτω τὸ πρόπον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', ἡ ἀρακομιδὴ καὶ μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Κινουσί σου, Μαξίμε, πιστοὶ τὴν κόριν,

» Ἀπλουντες, ὡς ζῆ· ἐξαιεῖθον καὶ τόπους.

» Μαξίμου ἀμφὶ τρίτην νεκρὸν δεκάτην μετέθηκαν. ³

* Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀγία ΕΥΔΟΚΙΑ ἡ βασίλισσα ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται. ⁴

¹ Ὁ δοῦλος Παλάμων οὗτος· ἦτο νέον καὶ ὀρθόκαλος σοφὸς καὶ πρακτικὸς τοῦ μεγάλου Πατριάρχου καὶ ὄρα παρὶ αὐτοῦ εἰς τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ Πατριάρχου εὐδοσκομένον ἐν τῇ Καλοκαρπῷ, κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτῃν τοῦ Μαΐου.

² Παρ' ἄλλοις γράφεται, ἐκ Κρήτης ἀπὸ ἐγκρίτους.

³ Τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου Μαξίμου ὄρα εἰς τὴν εἰκοστὴν πρώτῃν τοῦ Ἰανουαρίου, ἐτε· καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ ἑορτάζεται. Ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος τοῦ· οὗ συζηταὶ ἐν τῇ ἑσθ' ἡμῶν τῶν Ἰερόνων, καὶ ἐν ἄλλοις, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ἡρακλείου τῶν σπηπτῶν τῆ· ἀρχῆς.»

⁴ Ἡ Εὐδοκία αὕτη ἦτο θυγάτηρ Ἀσωντίου σοφιστοῦ Ἀθηναίου, καὶ ἐδιδάθη ἀπὸ τὸν πατέρα τῆ· κίμωνος πᾶν εἶδος παιδείας. Ἐλαβε δὲ αὐτὴν εἰς γυναῖκα ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος ὁ μικρὸς, διὰ συναργίας Πουλυχεῖρος τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ. Καλουμένη δὲ πρότερον Ἀθηναί, ἐβάπτισθη ἀπὸ Ἀττικὸν τὸν

- * » Νῦν Σῶτερ ἢ πρὶν προσφόρως τῷ Πατρὶ σου,
- » Ἐμπροσθεν εἶπες Εὐδοκίᾳ σου, Πάτερ.

‘Ο ὄσιος ΣΕΡΙΔΟΣ ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν Γάζῃ μονῆς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ¹

- † » Ὅπου σὺ καὶ Σέριδος, ὦ Θεοῦ Λόγε,
- » Δόξαν θεωρῶν, ἦν Πατὴρ δίδωκέ σοι.

* ‘Ο ὄσιος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν ΔΩΡΟ-

Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μετωνομάσθη Εὐδοκίᾳ, εἰς ἔπικνον τοῦ Θεοδοσίου. Συνέγραψε δὲ ποίημα Ἡρωϊκὸν περὶ τοῦ Περσικοῦ πολέμου, κατὰ τὸν Σωκράτην (Βιβλ. ζ'. Κεφ. ιε.)

Αὐτῇ δὲ ἀπονέμονται καὶ τὰ περὶ Χριστοῦ δημόκεντρα, ὡς πολλοὶ θέλουσιν· ἄλλοι δὲ ἀπονέμουσιν αὐτὰ εἰς Εὐδοκίαν τὴν βασιλισσάν, τὴν γυναῖκα τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Δουκός, τοῦ βρασιλευσαντος ἐν ἔτει αἰ' (1060), καὶ ἔρα τὸν 6' τόμ. τοῦ Μαλετίου σελ. 410· ταῦτα μὲν λέγει ὁ Μαλέτιος. Ὁ δὲ αἰδίδιμος Δοσίθεος λέγει, ὅτι ἐλθοῦσα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ βασίνα νέα Μελάνη, ἐλάλησε πάμπολλα εἰς τὴν Εὐδοκίαν πρὸς ἔλεος τῶν ἁγίων τόπων τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὅθεν ἠγαπήθη παρὰ τῆς Εὐδοκίᾳς, καὶ εἶχεν αὐτὴν ὡς παρμαδιάν. Ἐκ τούτου λοιπὸν παρκακινθησα ἡ Εὐδοκίᾳ, ὑπῆγαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου εἰσι τὰ σεβάσματα προσκυνήματα, ὡς διηγείται ὁ Σωκράτης εἰς τὸ ἔσδομον βιβλίον τῆς ἱστορίας του, καὶ διέτριψεν ἐκεῖ ἕνα χρόνον, ὡς λέγει ὁ Εὐάγγελος, καὶ ἔκτισε Λαύραν καὶ γυναικεῖα μοναστήρια. Ἀλλὰ καὶ τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουσαλήμ ἀνεκαίνισσε, διὸ καὶ ἐπληρώθη ἐπ' αὐτῇ ἡ προφητεία τοῦ βασιλέως Δαβὶδ ἡ φάσκουσα ἂ Ἀγαθὸν Κύριε ἐν τῇ Εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Ἐκτίσσε δὲ καὶ ναὸν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου μακρὰν τῶν Ἱεροσολύμων ἐν στάδιον. Ταῦτα δὲ ἐποίησεν ἡ Εὐδοκίᾳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδοσίου, ὅτε ἐβασίλευσεν ὁ Μαρκεῖνός· καθότι τότε ἐπανήλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐάγγελος εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς ἱστορίας του. (Ὅρα σελ. 340 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Ἄν δὲ καὶ αὐτὴ ἠπατήθη ἀπὸ τὸν Μονοφυσίτην Θεοδοσίον, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν ἀίρεσιν τῶν Μονοφυσιτῶν, ἐφ' οὗ ὁμοῦς ἔμαθεν ὅτι ἐφρονεῦθη ὁ γαμβρός της Ὀλύμβριος, καὶ ὅτι τὰ τέκνα του καὶ ἡ θυγάτηρ της Πλακιδία ἀπήχθησαν αἰχμάλωτοι εἰς Καρθαγένην ὑπὸ τοῦ Γιζερίου, εἶπε προσφῶς ἐκεῖνο τὸ Δαβιδικὸν ἂ Ἡ παιδεία σου αὐτῇ με διδάξει· ἦτοι θέλει με σφρονίσει· καὶ οὕτως ἔστειλεν εἰς τὸν Συμαῶν τὸν Στυλίτην, ἐρωτῶσα, ποῖον εἶναι τὸ Ὀρθόδοξον φρόνημα. Ἐκεῖνος δὲ ἐμήνυσεν αὐτῇ, ὅτι αὐτοῦ ἔχεις τὸν μέγαν Εὐθύμιον, καὶ ἐμὰ τί ἐρωτᾷς; Ὅθεν ἐκατήχησεν αὐτὴν ὁ Εὐθύμιος καὶ ἐδιώρθωσε, ὡς μαρτυρεῖ Κύριλλος ὁ τοῦ Εὐθύμιου μαθητής. (Ὅρα σελ. 393 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

¹ Ὁ ὄσιος οὗτος Σέριδος ἦτο ἡγούμενος τοῦ μεγάλου ἐκείνου κοινοβίου, τοῦ πλησίον τῆς Γάζης εὐρισκομένου, ὅπου ἦτον ὁ ἅγιος Βαρσανούφιος καὶ Ἰωάννης ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἀββᾶ Δωρόθεος. Ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κατηχήσεις τοῦ Ἀββᾶ Δωρόθεου, καὶ εἰς τὰ βιβλίον τοῦ ἁγίου Βαρσανουφίου.

ΘΕΟΣ, ὁ ἀσκήσας μὲν πρῶταρον ἐν τῇ πλησίον τῆς Γάζης κοινοβίῳ τοῦ Ἀββᾶ Σερίδου, ὕπερτερν δὲ συστησάμενος μοναστήριον Ἰδιον, μετὰ τὴν τελειότην τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ καλουμένου προφήτου, καὶ τὴν τελείαν σιωπῆν τῶν μεγάλων Βαρσανουφίου κατορθώσας, ¹ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- † » Ἡ διάκρισις ἐν λόγοις σοὶ ἔρρη, ἦ Δωρόθεε, τῶν μοναστῶν τὸ κλέος.

* Ὁ ὄσιος ΔΟΣΙΘΕΟΣ ὁ ὑποτακτικὸς, ὁ ἀσκήσας ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Ἀββᾶ Σερίδου ὑπὸ τῆς προστασίας τοῦ ἁγίου Δωρόθεου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. ²

- † » Τῆς ὑποταγῆς ὑπογραμμὸς ὠράθη, Δοσίθεε, ἀγλάισμα τῶν ὑπυκῶν.

Μνήμη τῆς αἰδίδιμου καὶ παρμακαρίστου βασιλισσῆς καὶ κτιτορίσσης τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Σωτήρος Χριστοῦ, ΕΙΡΗΝΗΣ, τῆς διὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μεταμομασθείσης Ξένης μοναχῆς.

- † » Παντοκράτωρ δέδωκε σοὶ μονὴν ἄνω, ὡς κτιτορίσση ἰδίᾳς μονῆς κάτω.

* Ἐπρεπὲν ἡ μεγαλωτάτη αὐτῆ καὶ ὑπερκειμένη τῶν ἄλλων πόλεων Κωνσταντινουπόλις, νὰ μὴ στολιζέται μόνον μὲ τὸ κάλλος τῶν φθειρομένων κτισμάτων, μῆτε νὰ χαίρῃ εἰς τὰς διηγῆσεις τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἦσαν κατὰ τὰς ἀρετὰς περιβόητοι· ἀλλὰ μᾶλλον, νὰ καυχᾶται καὶ νὰ καλλωπίζεται διὰ τὴν αἰδίδιμον βασιλισσάν Εἰρήνην, τὴν κτιτορίσσαν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος. Ἐν μὲν, διότι ἀφοῦ ἔσβυσαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα περιούσιας διηγῆματα, ἀνωφελὲς ἔργειν εἰς τοὺς φιλοθεάμονας καὶ ἡ ἐκ τούτων εὐφροσύνη τε καὶ χαρὰ, ἡ δὲ καλλονὴ καὶ φαιδρότης, ἧτις γεννᾶται ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος, τὴν ὁποίαν ἔκτισεν

¹ Ὁ ὄσιος οὗτος Δωρόθεος εἰς ποίαν μεγάλην διάκρισιν ἔφθασεν ἐκ τῆς ὑποταγῆς καὶ ταπεινώσεώς του μαρτυροῦσαν οἱ λόγοι αὐτοῦ, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῷ βιβλίῳ, τῷ περιέχοντι τὰς κατηχήσεις Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις εὐρισκονται καὶ ἄλλα συγγράμματα τοῦ αὐτοῦ Δωρόθεου.

² Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Δοσιθέου ἔρα εἰς τὸν ἐν ταῖς κατηχήσεσι τοῦ Στουδίτου πρῶτον λόγον τοῦ Ἀββᾶ Δωρόθεου, τοῦ καὶ γέροντος καὶ ἐπιστάτου αὐτοῦ χρηματίσαντος, ἵνα μῆθις πῶς αὐτὸς ὁ μακάριος ἐστάθη τὸ ἀγαλλμα τῆς ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃσι παράδειγμα ζωτικῶν ὁμοῦ οἱ ὑποτακτικὸι καὶ ὑπήκοοι, ἵνα καὶ τῆς ἕως αὐτοῦ δεξιᾶς ἀξιοθῶσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἀμαρτιῶν.

ἐκ θεμελιῶν ἢ αἰδίδιμος αὐτῆ βασιλίσσα Εἰρήνη, καταλαμπρύνει μὲ τὰς ἀκτῖνάς της τὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου σβεσθέντα τῆς πόλεως καλά. Ἄλλο δὲ διότι ἡ βασιλίσσα Εἰρήνη αὐτῆ, συνάξασα παιδιόθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν της ὅλας τὰς ἀρετάς, καὶ δοχείον τῶν καλῶν γενομένη, ἐστάθη στολισμὸς καὶ εἰς τὸν θεόστεπτον καὶ πορφυρογέννητον βασιλέα τὸν σύζυγον αὐτῆς. Αὐτῆ λοιπὸν ἡ αἰδίδιμος βασιλίσσα ἐγεννήθη μὲν ἀπὸ γονεῖς εὐτυχεῖς καὶ βασιλεῖς της Δύσεως· ἐκ δὲ νεαρᾶς της ἡλικίας ἐδείκνυεν ἡ μακαρία, ὅποια θὰ ἀποβῆ εἰς τὸ ὕστερον, καθὼς καὶ τὰ εὐγενικὰ δένδρα δεικνύουσιν ἀπὸ τὴν πρῶτην των βλάστησιν, ποίους καρποὺς μέλλουσι νὰ τελεσφορήσωσι. Ὅθεν καὶ προκόπτουσα εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἔγεινεν εἰς ὅλους ὀνομαστή καὶ περιφημὸς· διότι συνειθίζει ἡ ἀρετὴ νὰ φανερώνη ἐκείνους ὅσοι τὴν ἐργάζονται, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι κεκρυμμένοι εἰς κάμμιαν γωνίαν, ἢ τόπον παράμερον. Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς αἰδίδιμους βασιλεῖς, Ἀλέξιον λέγω τὸν Κομνηνόν, καὶ τὴν τούτου σύζυγον Εἰρήνην, τοὺς ἐν ἔτει αῶ' (1070) ¹ βασιλεύοντας, μία ὠραία καὶ ἐνάρετος κόρη, εὔρον τὴν αἰδίδιμον ταύτην Εἰρήνην, ἣτις εἶχεν εἰς ἑαυτὴν ὅλα τὰ καλά, καὶ ταύτην συνήψαν διὰ γάμου μὲ τὸν θεοπάροχον αὐτῶν βλαστὸν καὶ πορφυρογέννητον βασιλέα Ἰωάννην. Ὅθεν καὶ ἐγένεσαν τότε τὰ πάντα ἀπὸ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλίαςιν.

Ἐγέννησε λοιπὸν ἡ μακαρία αὐτῆ ἀπὸ τὸν ῥηθέντα Ἰωάννην παιδία ὀκτώ, τέσσαρα ἀρσενικά, καὶ τέσσαρα θηλυκά, τὰ ὅποια ἀνέθρεψε μεγαλοπρεπῶς καὶ βασιλικῶς. Ὑστερον δὲ λογιζαμένη τὰ τοῦ κόσμου τούτου χαροποιὰ πράγματα, καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν, ὅτι εἶναι οὐδὲν, ἔλεγε μυστικῶς εἰς ἑαυτὴν ἐκεῖνο τὸ τοῦ Δαβὶδ «Τὶς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν;» Ὅθεν δὲν ἔπαυε νύκτα καὶ ἡμέραν ἢ τρισολβία νὰ λατρεύῃ τὸν Θεὸν μὲ τὰς μεσιτείας καὶ παρακλησεις, τὰς ὁποίας ἔκαμνε πρὸς τὸν βασιλέα διὰ τὴν βοήθειαν τῶν δεομένων, ὑπερασπιζομένη μὲν καὶ παντοιοτρόπως εὐεργετοῦσα τοὺς ἔχοντας χρεῖαν, χαίρουσα δὲ περισσότερον εἰς τὸ νὰ δίδῃ αὐτῆ, καὶ νὰ ἐλεῆ τοὺς πτωχοὺς, παρὰ εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἄλλους. Ἄλλὰ καὶ ὅσα χρήματα ἔπεσον εἰς τὰς χεῖράς της πρὸ τοῦ νὰ ἀπεφθῆ βασιλίσσα ὅλα τὰ ἐμαίρασαν εἰς

τοὺς πένητας. Αὐτῆ ἦτο πρασάτις τῶν ὄρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν· αὐτῆ ἐπλούτισε χρημάτων τὰ μοναστήρια· τὰς δὲ ἄλλας αὐτῆς ἀρετὰς πῶς δύναμαι νὰ διηγηθῶ; ἢ πῶς νὰ παραστήσω τὸ πρᾶον αὐτῆς; τὸ ἥσυχον; τὸ ταπεινόν; τὸ εἰς ὅλους συμπαθητικόν; τὸ χαριέστατον; τὸ εὐκολομίλητον; τὸ ἀόργητον; Διότι ποτὲ δὲν ἐθυμώθη ἢ μακαρία, οὐδὲ ἐκινήθη εἰς ὕβριν τινὸς καὶ ἐκδίκησιν· ἀλλ' ἂν ἦτο χρεῖα νὰ χαμογελάσῃ, καὶ αὐτὸ τὸ χαμογέλασμα της ἦτο σεμνόν καὶ σωφρονισμένον. Πάντοτε ἐπένηθει καὶ ἐλυπεῖτο ἑαυτὴν, διὰ τοῦτο καὶ πάντοτε εὐρίσκοντο εἰς τὸ στόμα της οἱ πενθικοὶ ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ. Ἐπειδὴ δὲ ἐσεμνύνετο εἰς τὴν ἐγκράτειαν, τούτου ἔνεκεν ἔχαιρεν εἰς τὸ νὰ ξηραίνῃ τὸ σῶμά της μὲ εὐτελεῖ καὶ αὐτοσχέδια φαγητὰ, προαιρουμένη νὰ ζῆ ἀσκητικῶς· ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάντα δὲν ἐλογιάζεν ἡ ἀξίειπαινος ἀρκετὰ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν θεοφιλεῖ σκοπὸν της· ὅθεν ὅτε μετὰ ταῦτα ἔγεινε βασιλίσσα, κατεφρόνησεν ὅλα τὰ της βασιλείας πράγματα, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ της ζωῆς ἀναγκαῖα.

Διὰ τοῦτο καὶ τὴν βασιλικὴν μονὴν τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Παντοκράτορος αὐτῆ ἔκτισεν ἡ αἰδίδιμος ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια· ¹ ὁμοίως καὶ τοὺς νῦν βλεπομένους περικαλλεῖς ναοὺς καὶ τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τὰ γηροκομεῖα, τὰ ὅποια ὑπερέβησαν καὶ τοὺς παλαιοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀρχαῖα ξενοδοχεῖα καὶ γηροκομεῖα, καὶ τὰ νέα, κατὰ τὴν τοποθεσίαν καὶ ὠραιότητα. Μεγάλως δὲ συνήργησε καὶ ἐβοήθησεν εἰς τὰς οἰκοδομὰς καὶ τεχνικὰς συμμετρίας ὄλων τῶν ἀνωτέρω κτιρίων ὁ νέος Βεσελεὴλ, ὁ πάντιμος λέγω Νικηφόρος, ὁ οἰκειότατος ἄνθρωπος της μακαρίας ταύτης Εἰρήνης, ὅστις μὲ τόσῃ πολλὴν σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐπεμελήθη εἰς τὴν τελείωσιν τῶν ἀνωτέρω εὐαγῶν οἰκοδομημάτων, ὥστε οὐδὲ ὕπνον ἔδιδεν ὁ αἰδίδιμος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, οὐδὲ ἀνάπαυσιν εἰς τοὺς κροτάφους του. Ταῦτα λοιπὸν πάντα τελειώσασα ἡ αἰδίδιμος Εἰρήνη, μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ ῥηθέντος Νικηφόρου, ἐπροξένησεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων Κωνσταντινουπόλιν τερπνὸν καὶ χαροποιὸν ἐγκαλλώπισμα, χαίρουσα μὲν διὰ τὴν τούτων ἐπιτυχίαν καὶ ὠραιότητα,

¹ Περὶ τῆς περικαλλοῦς καὶ περιουσίμου ταύτης μονῆς τοῦ Παντοκράτορος δεῖα κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰκτὴν τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐν τῇ ἀπὸ Θεσσαλονικῆς εἰς Βασιλεύουσαν μεταθέσει τῆς εἰκόνης τοῦ ἁγίου Δημητρίου, εἰς τὴν ὑποσημείωσιν.

¹ Ἐν ἔτει 1081 Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς διεδέχθη τὸν Βοτανάτην. Σ. Ε.

τῷ Θεῷ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχαριστοῦσα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μακαρία αὕτη ἐχρειάζετο μεγαλύτερον βοηθόν διὰ τὴν τελειώσῃ τοὺς θεαρέστους σκοπούς της, καὶ τούτου ἐπέτυχε, διότι πιάσασα μίαν φορὰν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν σύζυγον αὐτῆς καὶ βασιλέα, ἐμβήκεν εἰς τὸν περικαλλῆ ναὸν τοῦ Παντοκράτορος, τὸν ὁποῖον αὕτη ἐκτισεν· εἶτα πεσοῦσα κατὰ γῆς, καὶ τὴν κεφαλὴν προσκολλήσασα εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τοῦ ναοῦ, δέξαι, ὦ Δέσποτα, ἔλεγε μετὰ δακρύων, δέξαι τὸν ἐκ Θεοῦ κατασκευασθέντα ναὸν διὰ τὴν ἐδικὴν σου χάριν. Προσθέτουσα δὲ δάκρυα εἰς τὰ δάκρυα, ἐβεβαίονεν ἡ μακαρία, ὅτι δὲν θὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἀν δὲν λάβῃ τὴν πληροφορίαν τῆς αἰτήσεώς της. Ἄφου δὲ ἤκουσε τοῦ βασιλέως, ὅστις ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει τελειώσῃ τὴν αἴτησιν καὶ ἐπιθυμίαν της, ὅτι θέλει ἀγωνισθῆ καὶ ὑπὲρ δύναιμι διὰ τὴν ἀφιέρωσιν ἱερὰ κεμήλια καὶ κτήματα διάφορα εἰς τὸν ναὸν, ὅτι διὰ τῶν κινήτων καὶ ἀκινήτων πραγμάτων καὶ ἐσόδων ἐναυσιῶν θὰ καταστήσῃ τὴν σεβασμίαν μονὴν ταύτην νὰ ἔχῃ τὸ κράτος καὶ τὸ πρωτεῖον εἰς ὅλα τὰ ἄλλα τῆς πόλεως μοναστήρια, καὶ ὅτι ὁ ἐν αὐτῷ σεβόμενος καὶ τιμώμενος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἰς τὸ ἕξῃς θὰ ἦναι καὶ θὰ ὀνομάζεται Παντοκράτωρ, ὡς καὶ τῆ ἀληθεία εἶναι καὶ ὀνομάζεται ταῦτα, λέγω, τὰ λόγια ἀφου ἤκουσεν ἡ αἰδέμιος Εἰρήνη, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, γεμάτη ἀπὸ ἄρρητον εὐφροσύνην. Ὅθεν καὶ εἰς τὸ ἕξῃς ἡγαλλιᾶτο τῷ πνεύματι, ἐπειδὴ ἀπέβαλεν ἀπὸ τὸν λογισμὸν της τὸ βάρος καὶ τὴν φροντίδα τοῦ μοναστηρίου· δὲν παρήλθε δὲ πολὺς καιρὸς ἀναμεταξύ, καὶ ἐλθοῦσα ἡ αἰδέμιος αὕτη εἰς τὴν Βιθυνίαν, ἐκεῖ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Παντοκράτορα Κύριον, ὃν ἐπόθησε. Τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ παρ' αὐτῆς κτισθὲν τοῦ Παντοκράτορος μοναστήριον. Ἄφ' οὗ δὲ ἐτελειώθη ἡ ὑπόσχεσις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, τότε καὶ τὸ μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος ἠϋξήθη καὶ ἐπλατύνθη τόσον, ὥστε εἶχε τὰ πρωτεῖα ἀναμέσον ὄλων τῶν μοναστηρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν καὶ αὐτὸς ὁ εὐσεβέστατος καὶ αἰδέμιος βασιλεὺς Ἰωάννης ἀφῆκε τὴν ἐπίγειον ταύτην βασιλείαν, καὶ μετέβη πρὸς τὸν ἐπουράνιον Δεσπότην καὶ Βασιλέα Θεόν. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος, τὸ παρ' αὐτοῦ αὐξήθη καὶ λαμπρυνθὲν.

* Ὁ ἅγιος μάργυς ΚΟΡΩΝΑΤΟΣ ἔφη τελειούται.

- * » Προσθεῖς τράχηλον εἰς τομὴν Κορωνάτος,
- * » Κτείνει πολυτράχηλον ὕδραν τὴν πλάνην.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μηνίμῃ τοῦ ἁγίου προφήτου ΜΙΧΑΙΟΥ.

- * Ἐκ γῆς μὲν ἤρθην, εἰ δὲ καὶ πόλον φθάσω,
- * Χάριν Μιχαίας εἰσομαι σοὶ τῷ ξύλῳ.
- * Μιχαίας δεκάτῃ ξύλῳ ἤρθη ἡδὲ τετάρτῃ.

† Οὗτος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς δώδεκα προφήτας τοὺς μικροὺς λεγομένους, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἐφραῖμ, υἱὸς Ἰωραμ, ἡ γεννηθεὶς εἰς τὸν λεγόμενον Μωραθῆ, καὶ προεφήτευσεν ἐτη πδ' (84), προέλαβε δὲ τὴν ἐλευσιν τοῦ Χριστοῦ ἐτη χς' (606). Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ ἤλεγχε τὸν βασιλέα Σαμαρείας Ἀχαάβ διὰ τὰς πολλὰς καὶ διάφορους τοῦ ἁμαρτίας, ἐμισεῖτο ἀπὸ ἐκείνων ὅθεν τοῦτο ἠξεύρων ὁ προφήτης, ἀνχώρει καὶ εὐρίσκετο τὸν περισσότερον καιρὸν εἰς τὰ βουνὰ, ἵνα μὴ συνεχῶς ἐμφανίζομενος καὶ ἐλέγχων τὸν βασιλέα, κινήσῃ τὸν θυμὸν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἄφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἀχαάβ, ἤλεγχεν ὁ προφήτης τὸν υἱὸν τοῦ Ἀχαάβ, Ἰωραμ ὀνομαζόμενον, διὰ τὰς παρανομίας ὅσας ἔκαμεν, τὰς ὁμοίας μὲ τὰς τοῦ πατρὸς του. Ὁ δὲ Ἰωραμ νέος ὢν δὲν ὑπέφερε τὸν ἐλεγχον τοῦ προφήτου· ὅθεν ἐπίσασεν αὐτὸν, καὶ κρεμάσας τὸν ἐθανάτωσε, τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἐρρίψεν εἰς τὸν ἐκεῖ πλησίον κρημνόν. Οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ λαβόντες αὐτό,

† Ὁ δὲ Ἰωσήπος λέγει, ὅτι ἦτο υἱὸς Ἰεμβλίου ἦτο δὲ ὁ Μιχαίας παλαιότερος τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου. Ὅθεν ὁ Ἰεραμίας ὀνομαστὶ ἀναφέρει τὸν Μιχαίαν τοῦτον λέγων· «Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς, καὶ εἶπον πᾶσι τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ. Μιχαίας ὁ Μωραθῆς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκιῶ βασιλέως Ἰούδα· καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ Ἰούδα· οὕτως εἶπε Κύριος, Σιών ὡς ἀγρὸς ἀροτριωθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς ἄβατον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄσπετον δρυμοῦ. (Ἱερ. λγ'. ἡ κατ' ἄλλην ἐκδοσ. κς'. 17.) Ἐξῆς δὲ ἡ προφητεία αὐτοῦ ἐπὶ τῶν βασιλείων τοῦ Ἰωθάμ, τοῦ Ἀχαζ καὶ τοῦ Ἐζεκιῶ (Ἰδρα εἰς τὸν Κανονικὸν Κλήμεντα.) Σημείωσις, ὅτι εἰς τὴν πρεσβυτερίαν ταύτην ἡμέραν τῆς Κοιμώσεως λόγον ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἅγιος Γερμανός, ὃς ἡ ἀρχὴ· «Ὁ χριστιανὸν πάντοτε τὸν ἴδιον.» (σώζεται ἐν τῇ τῷ Διονυσίου.)

τὸ ἔθαψαν με τιμὴν εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν καλούμενην Μωραθῆ, πλησίον τοῦ κοιμητηρίου τοῦ Ἐνακείμ. Ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ εἶναι ἐγνωσμένος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ἐπισκόπου Ἀπαμείας.

» Κνίσσας νοητὰς τὸν Θεὸν καθηδύνας,

» Καὶ σαρκὸς αὐτὸν ἠδύνεις κνίσση, πάτερ,

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τοῦ (379), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κύπρον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπιστευθὺς κοσμικὴν ἐξουσίαν, ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ἐξέπληξε διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην τὴν ὁποίαν ἐμεταχειρίζετο εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Ὑστερον δὲ μεταβάς εἰς ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἐξουσίαν, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς Ἀπαμείας τῆς εὐρισκομένης εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐπολιτεύθη δικαίως καὶ ὀσίως καὶ εἰς τὰ ἄλλα πράγματα, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαίρετως ἐγένετο θερμὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως ζηλωτῆς, ἐκκλησίας μὲν καὶ θείους ναοὺς εἰς ὄξαν Θεοῦ κτίζων, τοὺς δὲ ναοὺς τῶν εἰδώλων κατακρημνίζων. Ἐνα δὲ ἀπὸ τῶν εἰδωλικῶν ναοῦς, ὀνομαζόμενον τοῦ Διὸς, δὲν ἄφινεν ὁ εἰς αὐτὸν κατοικῶν δαίμων οὔτε νὰ κατῆ, οὔτε νὰ κρημισθῆ με μηχανήν. Ὁ ἅγιος λοιπὸν λαβὼν ὕδωρ εὐλόγησεν αὐτὸ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐρράντισεν ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα, τὰ ὁποῖα ἐστοίβασεν ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δαίμων δὲν ἐδυνήθη πλέον νὰ φέρῃ ἐμπόδιον, ἤναψαν τὰ ξύλα καὶ κατέκαυσαν τὸν ναόν. Αὕτη δὲ ἐστάθη ἀφορμὴ νὰ πιάσῃ τὸν ἅγιον οἱ εἰδωλολάτραι καὶ νὰ βάλωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ ὅθεν οὕτως ὁ ἀοίδιμος ἔλαβε διὰ τοῦ πυρὸς τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῆ εἰς τὸν ναόν τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Φορακίου.¹

¹ Σημείωσαι, ὅτι τὸ συναζάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Μαρκελλοῦ ἠσανίσθη ἀπὸ τὸ πέμπτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ Θεοδορητοῦ Κύρου, ἐκ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου κεφαλαίου, ἐν ᾧ ἐκεῖνος γράφει ταῦτα πλατύτερον, ὅτι ὁ ἅγιος Μαρκελλος μὴ δυνάμενος νὰ κρημισθῇ τὸν ναόν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ καὶ ἡ οἰκοδομὴ του ἦτο στερεὰ, καὶ ἐπειδὴ αἱ τέσσαρες στήλαι αὐτοῦ νὰ συντριβῶσι δὲν ἐδύναντο, παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῷ φανερώσῃ κτήνᾳ τρόπον διὰ νὰ τὸν κρημισθῇ. Ὅθεν ἐρέθη εἰς ἄνθρωπος ὅστις, χωρὶς νὰ ᾖναι οἰκοδόμος, οὔτε πετροκόπος, ἀλλὰ μόνον συνειθισμένος νὰ φέρῃ ξύλα εἰς τοὺς ἴμους του, σκάψας τριγύρω τὰς τρεῖς στήλας, ἔβαλεν εἰς

ἡ εἰς τὸ παλάτιον ἀνακομιδῆ τοῦ τιμίου Σταυροῦ.¹

» Λόγους ἀνάψας, ἀντὶ φαιδρῶν λαμπάδων.

» Σταυρὸν προπέμπω τῶν ἀνακτόρων ἔσω.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΥΡΣΙΚΙΟΥ.

» Οὐρσικίου τμηθεῖσαν, ὦ Θεοῦ Λόγε,

» Πῶς τὴν κεφαλὴν ἀστεφάνωτον λίπης;

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Σιβεντοῦ, τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν ἀνω Ἰλλυρίαν, (ἤτοι Σλαβονίαν, στρατιώτης ὑπάρχων κατὰ τὴν τάξιν. Οὗτος λοιπὸν καθὼς χριστιανὸς διεβλήθη εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμιανόν, ὅστις ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν

αὐτὰς ξύλα ἑλίας· ἐπειτα λέγει ἀπολογεῖται ὁ Θεοδορητος.

«Οὕτω δὲ τρεῖς τῶν κίωνων ὄρεξας τὴν φλόγα, τοῖς ξύλοις προσήνεγκεν· ἀλλ' οὐκ εἶα κατὰ φύσιν ὑπὸ τοῦ πυρὸς τὰ ξύλα διαπανῶσαι δαίμωνι τι φαινόμενος μελας, καὶ κωλύων τῆς φλογὸς τὴν ἐνέργειαν. Ἐπειδὴ δὲ πολλακις τοῦτο δρᾶσαντες ἀνίκητον ἐώρων τὴν μηχανήν, ἐμήνυσαν τοῦτο τῷ Ποιμένῳ (ἤτοι τῷ ἁγίῳ Μαρκελλῳ) κατὰ μεσημβρίαν καθευδόντι. Ὁ δὲ παραυτίκα εἰς τὸν θεῖον ὄραμιον ναόν, καὶ εἰς ἄγγος ὕδωρ κομισθῆναι προστάξας, εἴθηκε μὲν τὸ ὕδωρ ὑπὸ τὸ θεῖον θυσιαστήριον· αὐτὸς δὲ εἰς τὸ ἔδαφος τὸ μέτωπον θείῃ, τὸν φιλάνθρωπον ἠντιόβου Δεσπότην, μὴ ἐπιπλεῖστον ἐνδοῦναι τῇ τυραννίδι τοῦ δαίμονος· ἀλλὰ καὶ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἐκείνου γομνῶσαι, καὶ τὴν οἰκίαν δύναμιν ἐπιδείξαι, ἵνα μὴ πρόφασις ἐντεῦθεν τοῖς ἀπίστοις μείζονος γέννηται βλάβης. Ταῦτα εἰπόν, καὶ ὅσα τούτοις παρόμοια, καὶ ἐπιθείς τοῦ σταυροῦ τὸν τύπον τῷ ὕδατι, Ἐκτύϊόν τινα διακονίαν ἤξωμένον, πίστει καὶ ἤλω περραγμένον, λαβεῖν τε τὸ ὕδωρ ἐκέλευσε, καὶ διὰ τὰς ἄρας δραμεῖν, καὶ μετὰ πίστεως διαρρῆσαι, καὶ τὴν φλόγα προσενεγκεῖν. Οὕτω τούτου γενομένου, ἀπέδραμεν ὁ δαίμων, οὐκ ἐνεργῶν τὴν τοῦ ὕδατος προσβολήν· τὸ δὲ πῦρ ὡς ἑλαίῳ τῷ ἀντιπάλῳ χρησάμενον ὕδατι ἐπελάθετο τῶν ξύλων, καὶ ταῦτα ἐν ἀκαρεῖ κατηνάλωσε.»

Σημείωσαι, ὅτι ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ ἁγίου Μαρκελλοῦ ἔγεινεν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ψάλληται ἐν ταῖς πρωτομηνίαις ὁ μικρὸς ἁγιασμὸς καὶ νὰ ῥιντίζωνται διὰ τοῦ ὕδατος οἱ οἴκοι καὶ τοῖποι, ὅπου εὐρίσκειται ἀσθένεια, καὶ ἐμφιλοχωρεῖ ἐνέργεια δαιμονικῆ, διότι δραπετεύει αὕτη καὶ διώκεται ὑπὸ τοῦ ἁγιοσθέντος ὕδατος. Ἴον καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις (χωρὶς δηλαδὴ τῆς τῶν Ἐπιφανίων ἡμέρας) ἁγιασμὸν τοῦ ὕδατος μαρτυροῦσα καὶ ἄλλοι πατέρες, ἤτοι ὁ θεῖος Κυπριανὸς (ἐπιστολῇ ἐβδομηκοστῆ ἔκτῃ) λέγων, ὅτι εἶναι καθάριον τὸ ὕδωρ τοῦ βαντισμοῦ, καὶ ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος (αἰρέσει δωδεκάτῃ.)

¹ Ἀνακομιδῆ τοῦ σταυροῦ νοεῖται ἐδῶ ἢ εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον ἐπιστροφή τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ σταυροῦ, ἀπὸ τοῦ ποῖον παλάτιον ἐξήρχετο κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτῃν τοῦ Ἰουλίου, ὡς εἴπομεν ἐκεῖ, καὶ περιήρχετο εἰς ἄλλην τὴν πόλιν μέχρι τῆς δεκάτης τετάρτης τοῦ παρόντος.

ἐπαρχον Ἀρστείδην διὰ τὸν κρίνη ἐκεῖνος. Ὅθεν ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὴν ράχιν με βούνευρα, καὶ τὰ πλευρά του ἐπλήγησαν δυνατά· ἔπειτα ἐτείλιξαν τὰς χεῖράς του με λινάρια βρεγμένα με ἔλαιον καὶ ἐπάνω τούτων ἔπασαν θείον καὶ ῥητήνην, καὶ οὕτως ἔβαλον εἰς αὐτὰ πῦρ. Πάσχω δὲ τὰς τιμωρίας ταύτας ὁ ἅγιος, ἔλεγεν, ὅτι δικαίως πάσχουσι αἱ χεῖρές του, διότι ἐλύτρωσαν τὸν τύραννον, ὁ ὁποῖος ἐμελλε κακῶς νὰ ἀπολεσθῆ. Ὅθεν ὁ τύραννος Μαξιμιανὸς ἐπειδὴ ἐκατηγορήθη ἀπὸ τῆς Τερτυλλιανὸν ἐκεῖ παρευρισκόμενον, ὅτι λυτρωθεὶς ἀπὸ τὸν ἅγιον, ἐφάνη ἀχάριστος εἰς τὸν εὐεργέτην του, τούτου χάριν ἐντραπεῖς ἐπρόσταξε νὰ χύσωσι νερὸν ἐπάνω τῶν χειρῶν τοῦ μάρτυρος, καὶ νὰ σβύσωσι τὸ πῦρ. Βλέπων δὲ τοῦτο Ἕλληνας, Ὀλβιανὸς ὀνομαζόμενος, ἐπαράχθη ἀπὸ τὸν θυμὸν του, καὶ ἐκβῆκεν ἔξω τοῦ Πραιτωρίου ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὸν οἶκόν του, ἐδαγκάσθη ἀπὸ ἓνα σκορπίον, καὶ με πόνους μεγάλους κακῶς ὁ κακὸς τὴν ψυχὴν του ἀπέριψεν. Ὁ δὲ ἅγιος Θύρσιχιος δεχθεὶς τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη ἀπὸ τῆς Οὐάλεντα, ὁ ὁποῖος διέβαλε τὸν ἅγιον πρότερον. Τρεῖς φορές δὲ ἐκτύπησεν ὁ ἀπάνθρωπος εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου με τὴν σπάθην καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς **ΛΟΥΚΙΟΣ** ὁ στρατιώτης πυρὶ τελειοῦται.

- * » Φυγὸν παλαιὰν, Λούκιε, ζύμην πλάνης,
- » Κρυθεὶς ἐπόφθης, ἐνζυμον Θεῷ νέον.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς **ΣΥΜΕΩΝ** ὁ Τραπεζοῦντιος, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἔτος αχρῆ' (1653), ἀγχόνη τελειοῦται.¹

- † » Τῷ Συμεῶν ὑπῆρξε βαθμὶς ἀγχόνη,
- » Δί' ἧς ἀνῆλθεν οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΙΕ'**, ἡ σεβασμία μετὰστασις τῆς ὑπερερδόξου **Δεσποτρῆς** ἡμῶν **ΘΕΟΤΟΚΟΥ** καὶ ἀειπαρθένου **Μαρίας**.²

¹ Ὅσα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

² Σημειώσαι ὅτι εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου τρεῖς ἐγκόμια συνέθετο Ἰωάννης ὁ Δικασκῆνος, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκομίον γίνεται φήναι» τοῦ δὲ ἑτέρου «Ἔστι μὲν ἀνθρώπων οὐδεὶς, ὅς κατ' ἀ-

- » Οὐθαύμα θήσκειν Κοσμοσώτειραν Κόρην,
- » Τοῦ κοσμοπλάστου σαρκικῶς τεθνηκῶτος.
- » Ζῆ αἰεὶ Θεομήτωρ, κἄν δεκάτη θάνε πέμπτη.

† Ὅτε Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἠθέλησε νὰ παραλάβῃ πλησίον του τὴν ἰδικὴν του Μητέρα, τότε πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐφανερώσεν εἰς αὐτὴν διὰ μέσου Ἀγγέλου (ὅστις λέγουσιν ὅτι ἦτο ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ,) τὴν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν αὐτῆς μετὰστασιν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς αὐτὴν ὁ ἄγγελος, εἶπε. «Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς σου καιρὸς εἶναι νὰ παραλάβω τὴν Μητέρα μου εἰς τὸν ἑαυτὸν μου· ὅθεν μὴ παραχθῆς διὰ τοῦτο, ἀλλὰ με εὐφροσύνην δέξαι τὸ μήνυμα, ἐπειδὴ μεταβαίνεις εἰς ζωὴν ἀθάνατον.» Τοῦτο δὲ μαθοῦσα ἡ Θεοτόκος, ἐχάρη χαρὰν μεγάλην καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὸν πόθον κινουμένη τοῦ νὰ μεταβῆ πρὸς τὸν Υἱὸν της, ἀνέβη με σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν διὰ νὰ προσευχηθῆ (διότι εἶχεν ἡ πανύμνητος τοιαύτην συνήθειαν νὰ ἀναβαίη συχνὰ εἰς τὸ ὄρος αὐτό.) Τότε δὲ ἠκολούθησε θαῦμα παράδοξον, διότι ὅτε ἀνέβη ἐκεῖ ἡ Θεοτόκος, ἐκίεναν τὴν κορυφὴν αὐτῶν τὰ δένδρα, ἀτινα ἦσαν εἰς τὸ ὄρος φυτευμένα, ὡς ἂν ἦσαν ἐμψυχα καὶ λογικά, καὶ οὕτως ἐπροσκύνησαν καὶ ἀπέδωκαν κατὰ τὸ πρέπον σέβας καὶ τιμὴν εἰς τὴν Κυρίαν τοῦ κόσμου καὶ Δέσποιναν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἰκανῶς προσηυχῆθη ἡ Πανάχαρτος, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐσείσθη ὄλη· ἔπειτα ἀνάψασα παλλὰ φῶτα, καὶ εὐχαριστήσασα τὸν Θεόν, ἐκάλεσε τὰς συγγενεὶς αὐτῆς καὶ γειτονίσσας· σαρόνει τὸν οἶκόν της, εὐτρεπίζει τὸ

ξίαν· τοῦ δὲ τρίτου «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρὸς τι διακειμένους· Ἀνδρέας ὁ Κρήτης τρεῖς ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη «Μυστήριον ἡ παρούσα πανήγυρις» τοῦ δὲ ἑτέρου. «Ὅσοι τὸ σεπτόν τοῦτο τῆς Θεοτόκου κατελήφασιν τέμενος» τοῦ δὲ τρίτου «Κλεῖ πάλιν ἡμᾶς· τὸ συναγὸς τοῦ λόγου.» Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης· ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν σήμερον.» Γερμανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φήμη καλὴ καὶ ἀγαπητὴ» (σώζονται οὗτοι ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπατρίου, καὶ Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.) Ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ σοφὸς λόγον ἔχει εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου (παρὰ τῇ ἱερᾷ Τελεουργίᾳ) Ὁ δὲ Μάρκος ὁ Ἐφέσου ὀκτώηχον Κανόνα συνέθεσεν εἰς αὐτὴν ὁμοίως καὶ Μανουὴλ ὁ Ῥήτωρ. Ὁ δὲ Νεῖλος ὁ Ῥόδου Μητροπολίτης· ἰακωβικὸν Κανόνα ἐπιλοπόνησεν εἰς αὐτὴν, οἵτινες σώζονται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἕτερος λόγος τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ εἰς τὴν Κοίμησιν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πᾶσι μὲν ἀνθρώπων γλώσσᾳ τε καὶ διάνοιαν.»

νεκροκράββατον, και ἐτοιμάζει ὅλα τὰ ἐπιτήδεια εἰς τὸν ἐνταφιασμόν της. Φανερόναι δὲ και εἰς τὰς ἄλλας γυναίκας τὰ λόγια, ὅσα τὴν ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος διὰ τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς αὐτῆς μετὰστασιν και εἰς πληροφορίαν και πιστωσιν τῶν λεγομένων δεικνύει εἰς αὐτὰς τὸ χαροποιὸν και νικητικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ὁ ἄγγελος. Τοῦτο δὲ ἦτο κλάδος τοῦ φοίνικος. Αἱ δὲ προσκληθεῖσαι γυναῖκες, τὸ λυπηρὸν τοῦτο ἀκούσασαι μῆνυμα, ἐθρήνουν και μὲ δάκρυα τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἔλουον, ἐλεειναῖς φωναῖς ὀδυρόμεναι· παύσασαι ὁμῶς ἀπὸ τοὺς θρήνους, παρεκάλουν τὴν Δέσποιναν νὰ μὴ τὰς ἀφήσῃ ὀρφανάς. Ἡ δὲ Θεοτόκος τὰς ἐβεβαίονεν, ὅτι ἀφ' οὗ μετασταθῆ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, θὰ διαφυλάττῃ ὄχι μόνον αὐτὰς, ἀλλὰ και ὅλον τὸν κόσμον· ὅθεν μὲ τὰ τοιαῦτα παρηγορητικὰ λόγια ἔπαυσε τὴν ὑπερβολικὴν αὐτῶν λύπην. Ἐπειτα διώρισεν ἡ Παναγνος περὶ τῶν δύο φορεμάτων τὰ ὁποῖα εἶχεν, ὅτι· δηλαδὴ αἱ δύο χῆραι, αἱ εἰς αὐτὴν γινώριμοι και φίλαι, αἵτινες ἐτρέφοντο παρ' αὐτῆς, αὐταὶ νὰ λάβωσιν ἐκάστη ἀνὰ ἓν φόρεμα.

Ἐνῶ δὲ ταῦτα διέτασεν ἡ πανάμωμος, ὦ τοῦ θαύματος! ἔγεινεν αἰφνιδίως ἤχος δυνατῆς βροντῆς, και εὐθὺς ἦλθον ἐκεῖ πάμπολλα νέφη, τὰ ὁποῖα ἀρπάσαντα ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τοὺς ἀστέλους, Ἀπέφερον αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Θεοτόκου. Ὅμοῦ δὲ μὲ τοὺς Ἀποστόλους ἦλθε και ὁ Ἄρεσπαγίτης Διονύσιος, ὁ ἅγιος Ἰερὸθεος ὁ διδάσκαλος τοῦ Διονυσίου, ὁ Ἀπόστολος Τιμόθεος, και οἱ λοιποὶ θεόσοφοι ἱεράρχαι, ἐπὶ τῶν νεφελῶν φερόμενοι. Οἱ ὁποῖοι ὡς ἔμαθον τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν αἰφνιδίως και παραδόξως συνήχθησαν, ταῦτα ἔλεγον πρὸς τὴν Θεοτόκον· «Σὲ, Δέσποινα, βλέποντες ἡμεῖς ζῶσαν και μένουσαν εἰς τὸν κόσμον, παρηγορούμεθα, ὡς ἂν ἐβλέπομεν τὸν Υἱόν σου και Δεσπότην ἡμῶν και Διδάσκαλον. Ἐπειδὴ δὲ τῶρα μὲ τὴν βουλήν τοῦ Υἱοῦ και Θεοῦ σου μεταβαίνεις εἰς τὰ οὐράνια, διὰ τοῦτο θρηνηοῦμεν, ὡς ὄρας, και δακρύομεν· ἂν και κατ' ἄλλον τρόπον χαίρομεν διὰ τὰ ἐπὶ σοὶ οἰκονομούμενα πράγματα.» Ταῦτα δὲ λέγοντες, ἔβρεχον τὸ πρόσωπόν των μὲ δάκρυα.

Τότε ἡ Θεοτόκος πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίθη· «Ὡ φίλοι και μαθηταὶ τοῦ ἐμοῦ Υἱοῦ και Θεοῦ, μὴ κάμητε πένθος και λύπην τὴν χαρὰν μου· ἀλλ' ἐνταφιάσατε τὸ σῶμά μου, καθὼς ἐγὼ θέλω τὸ σχηματίσει ἐπάνω εἰς τὸ νεκροκράββατον.» Ὅτε δὲ ταῦτα τὰ λόγια ἐτελειώθησαν, ἰδοὺ φθάνει και ὁ θεσπίσιος Ἀπόστολος Παῦ-

λος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὅστις περὶ εἰς τοὺς πόδας τῆς Θεομήτορος, ἐπροσκύνησεν αὐτὴν, και ἀνοίξας τὸ στόμα του, τὴν ἐγκωμιάσεν μὲ πολλὰ και ῥυάνια ἐγκώμια. «Χαῖρε, λέγων, ὦ Μῆτερ τῆς ζωῆς, και τοῦ κηρύγματός μου ἡ ὑπόθεσις, διότι ἂν και ἐγὼ δὲν εἶδον σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς τὸν Υἱόν σου, σὲ ὁμῶς βλέπων, ἐνόμιζον ὅτι βλέπω ἐκεῖνον τὸν ἴδιον.» Μετὰ ταῦτα ἀποχαιρετᾷ ὅλους ἡ Παρθένος· ἀνακλίνεται ἐπάνω εἰς τὸ νεκροκράββατον σχηματίζει τὸ πανάχραντον αὐτῆς σῶμα, καθὼς ἠθέλησε· προσφέρει δεήσεις και ἰκεσίας εἰς τὸν Υἱόν της διὰ τὴν σύστασιν και εἰρήνην ὅλου τοῦ κόσμου· γεμίζει τοὺς Ἀποστόλους και ἱεράρχας ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Υἱοῦ της, τὴν διδομένην δι' αὐτῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, και οὕτως ἀφίνει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Υἱοῦ και Θεοῦ της τὴν ὀλόφωτον και παναγίαν ψυχὴν της. Τότε ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος ἤρχισε πρῶτος νὰ λέγῃ εἰς τὴν Θεοτόκον ἐγκώμια ἐπιτάφια, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀπόστολοι ἐσῆκωσαν τὸ νεκροκράββατον· και ἄλλοι μὲν ἐπροπορεύοντο ἔμπροσθεν, βαστάζοντες λαμπάδας και φῶτα και ὕμνους ψάλλοντες, ἄλλοι δὲ ἠκολούθουν, παραπέμπαντες εἰς τὸν τάφον τὸ θεοδόχον σῶμα τῆς θεομήτορος. Τότε δὴ τότε και Ἄγγελοι ἠκούοντο ψάλλοντες ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, και αἱ φωναὶ τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων τὸν ἀέρα ἐγέμιζον. Τὰ ὁποῖα ὅλα μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπωσι και νὰ ἀκούωσιν οἱ φθονεροὶ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, παρεκίνησαν τινὰς ἀπὸ τὸν λαόν, και ἔπεισαν αὐτοὺς νὰ κημνίσωσιν εἰς τὴν γῆν τὸ ἱερὸν νεκροκράββατον, ἐπάνω τοῦ ὁποῖου ἐφέρετο τὸ ζωαρχικὸν σῶμα τῆς Θεοτόκου. Ἄλλ' ὁμῶς ἡ θεῖα δίκη ἐπρόφθασε και ἐπαίδευσεν τοὺς τοῦτο τολμήσαντας, τυφλώσασα πάντων τοὺς ὀφθαλμούς· ἓνα δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἐστέρησεν ὄχι μόνον τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ και τῶν χειρῶν, ἐπειδὴ αὐτὸς θρασύτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὤρμησε και ἐπίασεν τὴν ἱεράν ἐκείνην κλίνην. Ὅστις ἀφῆκεν εἰς τὴν κλίνην κρεμασμένης τὰς αὐθάδεις του χεῖρας, τὰς ὁποίας ἡ σπάθη τῆς θεῖας δίκης ἀπέκοψεν· ἔμεινε λοιπὸν ὁ τάλας ἐκεῖνος ἐλεεινὸν και ἀξιοδάκρυτον θέαμα. Πιστεύσας ὁμῶς ὕστερον ἐξ ὅλης ψυχῆς, ὄχι μόνον αὐτὸς ἰατρεύθη και ἀποκατέστη ὑγιής ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ και εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς τυφλωθέντας ἔγεινεν αἷτιος ἰατρείας και σωτηρίας, διότι λαβὼν ὀλίγον τι μέρος ἀπὸ τὸ ἐνδυμα τῆς Θεοτόκου, και βαλὼν αὐτὸ ἐπάνω τῶν τυφλωθέντων, ὦ τοῦ θαύματος! ἰάτρυσεν αὐτοὺς και ἀπὸ τὸ πάθος

της τυφλότητος και από τὸ πάθος της ἀπιστίας. Φθάσαντες δὲ οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὸ χωριὸν Γεθσημανῆ, ἐνεταφίασαν τὸ πάναγον σῶμα της Θεοτόκου, καὶ τρεῖς ἡμέρας προσμένουσιν ἐκεῖ, ἀκούοντες ἀκαταπαύστως εἰς ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα τοὺς ὕμνους καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἁγίων Ἀγγέλων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν, ὡς ἀδεται λόγος εἰς ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους (ὁ Θωμᾶς ὀηλαδή, καθὼς οἱ πολλοὶ θέλουσι) δὲν εὗρέθη παρῶν εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ ζωαρχικοῦ σώματος της Θεομήτορος, ἀλλ' ἤλθεν εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν, διὰ τοῦτο ἐλυπεῖτο πολλὰ, ἐπειδὴ δὲν ἠξιώθη νὰ ἰδῆ καὶ αὐτὸς ὅσα ἠξιώθησαν καὶ εἶδον οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι. Ὅθεν κοινῆ ψήφῳ ἅπαντες οἱ Ἀπόστολοι ἤνοιξαν τὸν τάφον διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ σῶμα της Θεοτόκου, ὁ ὑστερήσας Ἀπόστολος ἀνοίξαντες δὲ τὸν τάφον, ἐξέστησαν ἅπαντες, διότι τὸν εὖρον εὐκερον μὲν ἀπὸ σῶμα, μόνον δὲ τὸ σινδόνιον ἔχοντα, τὸ ὅποιον ἔμεινε παρηγορία εἰς τοὺς Ἀποστόλους, οἵτινες ἐμελλον νὰ λυπῶνται, καὶ μαρτυρία καὶ ἀπόδειξις ἀψευδῆς της ἐκ τοῦ τάφου μεταθέσεως της Θεοτόκου. Ἐπειδὴ ἕως τώρα ὁ ἐν τῇ πέτρᾳ ἐσκαμμένος τάφος αὐτῆς βλέπεται καὶ προσκυνεῖται εὐκερος ἀπὸ σῶμα. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἐορτῇ ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῶν Βλαχερνῶν, καὶ πανηγυρίζεται εἰς ὅλας τὰς κατὰ τόπον ἐκκλησίας (ὄρα εἰς τὸν πεζογράφον Δαμασκηνὸν, εἰς τὸν Μηλιάτην, εἰς τὴν Σάλπιγγα, εἰς τὸν Μακάριον τὸν Κωφόν, εἰς τὸν Θεοτόκην καὶ εἰς τὴν Κατήχησιν.) ¹

¹ Σημειώμεν ἐνταῦθα δτι ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος μετὰ τὴν ἐν τῷ τάφῳ τριήμερον αὐτῆς Κοίμησιν ἔχει μόνον μετέστη, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου, καὶ ἀνελήθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἢτοι ἠνώθη πάλιν ἡ δλοζωτος αὐτῆς ψυχῇ μετὰ τοῦ Θεοδόχου αὐτῆς σώματος, καὶ οὕτως ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου. καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν της εὐθὺς ἀνελήθη εὐσσωμος εἰς τοὺς οὐρανοὺς, μᾶλλον δὲ καὶ ὑπὲρ οὐρανοῦς. Ὅτι δὲ ταῦτα ἔστιν ἀληθῆ βεβαιῶσι τὰ πνευματικῆντα στόματα τῶν ἱερῶν θεολόγων, διότι ὁ μὲν θεσπέσιος Ἀνδρέας ὁ Κρήτης ἐν εἰ. ἑ. β. εἰς τὴν Κοίμησιν τριῶν ἔγκωμιων αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μυστήριον ἡ παρούσα Πανήγυρις» οὕτω γράφει «Πῶς οὐκ ἀψευδῆς ἡ Μετάθεσις; ἐπεὶ καὶ τὰλλα συνέδραμε ψυχῆς διάστασις ἀπὸ σώματος συνθέτου λύσις· μερῶν διάζευξις· ἀνάλυσις, ἐπιζεύξις (ἢτοι ἐνωσις ψυχῆς μετὰ σώματος) σύμπηξις (ἢτοι ἀνάστασις) καὶ πρὸς τὸ ἄνω ἐν ὑποχώρησις.» Ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης ἐν εἰ. τῶν εἰς τὴν Κοίμησιν τριῶν λόγων αὐτοῦ οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπειδὴ ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρὸς τι διεκκεκμημένος,» οὕτω φησὶν «Ἐθεὶ καθ' ἑρμυσὸν ἀποβαλοῦσαν τὸ γασῶδες καὶ ἀλάμπες της θνητότητος πάθος· εἰς ἐν γωνεύσει· τριθανάτῃ σάρκα (της

Ἡ ἀνάμνησις της περὶ ἡμᾶς μεγίστης καὶ ἀπερβλήτου φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ, ἣν ἐνεδείξατο, ἀποστρέψας μετ' αὐχύνης τοὺς ἀθέτους ἀγαρηνοὺς,

Θεοτοκου) κρυφτερον καὶ καθιδραν τῷ φέγγει της ἀφθαρσίας ἐκλάμπυσαν. Ἐκναστήναι τοῦ μνήματος. Σήμερον ἀρχὴν λαμβάνει (τὸ Θεῶν δειτέρα ὑπάρξεως (ἤτις ἐστὶν ἡ ἀνάστασις) ὑπὸ τοῖς δοντο; αὐτῆ τὴν ἀρχὴν της προτέρας ὑπάρξεως.» Τούτοις συμπληρωεῖ καὶ ὁ ἱερὸς Κοσμάς οὕτως ἄδων ἐν τῇ τροπαρίῳ της πρώτης ὁδῆς τοῦ εἰς τὴν Κοίμησιν Κανῶνος αὐτοῦ «Διὸ θνήσκουσα, σὺν τῷ Υἱῷ ἐγείρη διαιωνίζουσα.»

Καθαρώτατα δὲ καὶ σαφέστατα τοῦτο παρέστηκεν ὁ τῆς Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἐν τῷ εἰς τὴν Κοίμησιν λόγῳ αὐτοῦ, οὗτοι πανηγυρίζων «Μόνῃ αὐτῇ νῦν μετὰ τοῦ θεοδόχου σώματος σὺν τῷ Υἱῷ τὸν οὐράνιον ἔχει χώρον. . . εἰ γὰρ ψυχῇ Θεοῦ χάριν ἐνοικον σχοῦσα πρὸς οὐρανὸν ἀνέρχεται τῶν ἐνταῦθα λυθείσα. . . πῶς ἂν, τὸ μὴ μόνον ἐν ἐκπύλαθρον αὐτὸν τὸν προαικμον καὶ μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Υἱόν, τὴν αἰνῶνον πηγὴν της χάριτος, ἀλλὰ καὶ γεννητικὸν ἀναφανῆν αὐτοῦ σῶμα, οὐκ ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἀνελήθη; διὰ τοῦτο, τὸ γεννῆσαν εἰκότι σῶμα, συνδοξάζεται τῷ γεννηματι δόξῃ θεοπροπέι, καὶ συνανίσταται, κατὰ το προαικμον ἄσμα, τῷ πρότερον ἀναστάντι τριήμερῳ Χριστῷ, ἡ Κεχωτος τοῦ ἀγαθματος αὐτοῦ, καὶ παρᾶστοσι γίνεται τοῖς μαθηταῖς της ἐκ νεκρῶν α. της ἀναστάσεως, αἱ σινδόνας καὶ τὰ ἐντάγια μόνε περιλειφθέντα τῷ τάφῳ, καὶ μόνῃ κατ' αὐτὸν εὗρεθέντα τοῖς κατὰ ζήτησιν προσελθούσι, καθάπερ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Δεσπότη προτέρου. Οὐκ ἦν δὲ χρεῖα καὶ ταῦτην ἐτι πρὸς ὀλίγον, καθάπερ ὁ ταύτης Υἱὸς καὶ Θεός, διατρέψῃ τῇ γῆ. Διὰ τοῦτο πρὸς τὸν ὑπερουράνιον εὐθὺς ἀνελήθη χώρον ἀπὸ τοῦ τάφου.»

Ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης τοῦτο βεβαιῶν ἐν τῷ εἰς τὴν Κοίμησιν ἡμῶν λόγῳ αὐτοῦ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ θεῖος Μάρκος ὁ Ἐφέσου ἐν τοῖς εἰς τὴν Κοίμησιν ὀκτωήχοις Κανῶσιν αὐτοῦ οὕτω λέγει ἐν τῇ τροπαρίῳ της ἐνάτης ὁδῆς τοῦ ἡμέρας ἤμου «Μεγαλυνισθῶ εὐφημοῖς ὁδοῖς ἡ Πάναγος, μακαριστέου ἔξω· ἡ παμμακάριστος, ὅτι νεκρωταὶ καὶ ἐγήγερται πάλιν, ὡς Μήτηρ τοῦ Κυρίου, εἰς πίττωσιν ἐστῆς ἀναστάσεως, ἢν ἐλπίζομεν» καὶ ἐν ἄλλῳ τροπαρίῳ της ε' ὁδῆς τοῦ πλ. δ' ἤμου αὐτῆς φησὶ «Νεκρῶσιν ἡ τῆς ζωῆς Μήτηρ δέχεται, καὶ τῶν νεκρῶν μετὰ τούτην ἡμέραν, εὐκλῶς ἐξανίσταται εἰς οὐρανὸν σουβασταίνουσα, καὶ αὐτοῦσα τὴν τῶν πταισμάτων κληῖν ἄφρασι.» Παρήρημ λέγειν, δτι καὶ ἐν τῷ κοινῷ Ὑμολογίῳ γράφεται περὶ της ὑψώσεως της Παναγίας, δτι αὐτὴ μετὰ τὸν τάφον προσελθόντας καὶ μετ' εὐρόντας τὸ Πάναγον της Θεοτόκου σῶμα, ἐπίσθησαν ἀληθῶς, δτι εὐσσωμος, ζωσα καὶ τριήμερος, ὡς ὁ Υἱὸς αὐτῆς, ἐκ νεκρῶν ἀναστῆσα καὶ μεταστῆσα, εἰς οὐρανοὺς μεταδέθηκε.

Εἰ δὲ καὶ προβάλλει τις τὸ Κάθισμα ἐκεῖνο τὸ λέγον «Εἰς τὰ οὐρανια, ἡ νοερά σου ψυχῇ, εἰς τὸν Παράδεισον, ἡ ἱερά σου σαρκί.» Ἀποκρινεμεθα· πρῶτον, δτι τὸ Κάθισμα αὐτὸ εἶναι ἐν τῷ ὕμνῳ καὶ οἱ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ δεύτερον, δτι τὸ Κάθισμα αὐτὸ ἐν ταῖς χειρογράφοις βίβλοις οὕτως εὐρκετα γειγραμμένον· «Εἰς τὸν Παράδεισον, ἡ νοερά σου ψυχῇ, εἰς τὸν Παράδεισον, ἡ ἱερά σου σαρκί, καὶ ἡ ἁγία σου πνεύματι, καὶ ἡ ἁγία σου ἰσχύς σου.»

ροφή της υπεράγιας Θεοτόκης ημών Θεοτόκου
καὶ ἀπαρθόνου Μαρίας. ¹

† Ἰπέρμαχος οὐ σὼν πολιτῶν ὠράθη,

» Θεαύουσα ἔχθρους ἀγαρηνοὺς ἀθέου.

† Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ
Ἰσαύρου τοῦ καὶ Κόνωνος ὀνομαζομένου, ἐν ἔτει
ψι' (717), ἀνέβη διὰ θαλάσσης πλῆθος Σαρα-
κηνοῶν μὲ πλοῖα χίλια ἑνεακόσια, θέλοντες νὰ
πολεμήσωσι τὴν μεγίστην καὶ Θεοφύλακτον
Κωνσταντινούπολιν. Οὗτοι λοιπὸν ἀφανίσαντες
τὸ βασίλειον τῶν Περσῶν, οἱ ὅποιοι εἰς χρό-
νων πολλῶν διάστημα ἐπολέμησαν τὸ βασι-
λειον τῶν Ῥωμαίων, ὑπῆγαν ἔπειτα εἰς τὴν
Αἴγυπτον καὶ Αἰθίωπν καὶ ἀπατήσαντες μὲ ὑ-
ποσχέσεις ψευδεῖς τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους χρι-
στιανούς, ὅτι εἰάν ὑποταθῶσιν εἰς αὐτούς, δὲν
θέλουσι τοὺς βιάσει νὰ παραβῶσι τὴν ὀρθό-
δοξον πίστιν, δὲν ἐφύλαξαν οἱ ἄθεοι τὰς ὑπο-
σχέσεις των. Ὅθεν πολλοὺς χριστιανούς τι-
μωρήσαντες διὰ νὰ ἀρηθῶσι τὸν Χριστόν, ἐ-
ποίησαν αὐτοὺς μάρτυρας, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι δὲν
ἠθέλησαν νὰ πατήσωσι τὸν τίμιον σταυρὸν τοῦ
Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ ἀνωτέρω Σαρακηνοί

λοιοι ἐν φωτῇ, Πανηγύρι περὶ δόδοται. » Ἐκ δὲ τῶν ἀμπελο-
γουμενῶν, οὐδὲν βίβλιος συμπεραίνεται. Ἄλλως τε δὲ καὶ ὁ
Παράδεισος νοητῶς ἐνοεῖται, καὶ ἀντὶ τοῦ οὐρανοῦ παραλαμ-
βάνεται, ὡς λέγει ὁ ἱερός Θεοφύλακτος, ἐξημεύων τὸ «Σή-
μερον μετ' ἐμοῦ ἔσθ' ἐν τῷ Παραδείσῳ.»

Διατὶ δὲ δὲν δημοσιεύεται ἐκ' Ἐκκλησίας ἢ τῆς Θεοτόκου
ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις, ἀλλὰ μεταστάσις μόνον αὐτῆς λέγε-
ται: εἰς τοῦτο ἀποκρίνονται τινές. Πρῶτον, ὅτι ἡ τῆς Θεοτό-
κου ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις δὲν εἶναι καρποτημένη ἐν ταῖς
Θείαις Γραφαῖς, καθὼς εἶναι ἡ τοῦ Υἱοῦ πατρὸς καὶ Θεοῦ Ἀνά-
στασις καὶ Ἀνάληψις. Δεύτερον, διότι ἡ τῆς Θεοτόκου ἀνά-
στασις καὶ ἀνάληψις, δόγμα ἐστὶ μωσιταῖον, ἐν μόνῳ τοῖς λό-
γοις τῶν Πατέρων σημειούμενον, καὶ οὐκ ἔχρημα. Ὅθεν καὶ
σιωπᾶται, ἐπειδὴ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον «Τὰ μὲν δόγματα
σιωπᾶται, τὰ δὲ κηρύγματα δημοσιεύεται.» (Καν. γά.) ἀπο-
κρίνονται δὲ καὶ τρίτον, ὅτι ἡ Μετάστασις εἶναι καθολικωτέρα
τῆς ἀνάστασεως καὶ ἀναλήψεως, καθότι πᾶν τὸ ἀναστηθὲν ἢ
ἀναληφθὲν, μεθίσταται κατὰ τόπον. Ὅθεν ἡ μετάστασις λεγο-
μένη ἐπὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς συμπεριλαμ-
βάνει καὶ τὴν ἀνάληψιν. Ἐκ τῶν ἐξημενῶν λοιπὸν ἔγενε δῆ-
λον, ὅτι οἱ φρονούντες ὅτι ἡ Θεοτόκος οὐκ ἀνέστη ἢ οὐκ δὲν ἠνώ-
θη ἢ ἀγνώπῃ αὐτῆς ψυχῇ μετὰ τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς σώμα-
τος, ἀλλ' οὐδὲ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐστὶ ζωντανόν, ἐν σφραγίστῳ, ἀλλὰ
νεκρὸν, ὡς χωρισμένον τῆς ζωνοποιούσης αὐτῆ ψυχῆς, οὐκ ὀρ-
θῶς τοῦτο φρονούσιν.

¹ Ἡ διήγησις τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης περιέχεται καὶ ἐν τῷ
νέῳ Λικονόβειῳ, ἐν τῷ συνέκρῳ τῆς Ἀκρίτου, κατὰ τι-
δμοις διαφέρουσαν. Εἰς τὴν

ἐληλάθησαν διάφορα ἔθνη, Ἰνδοὺς, καὶ Χαμι-
πέσους (Ἀβυσηνοὺς), καὶ τὰ ἔθνη τῶν Αἰθίοπων
καὶ Λίβυας καὶ Ἰσπανούς, ὑπῆγαν καὶ εἰς τὴν
Κωνσταντινούπολιν, θέλοντες νὰ χυριεύσωσιν αὐ-
τήν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς βασιλεὺς Λέων ἐβουλήθη νὰ
δώσῃ εἰς αὐτοὺς φόρον, ἀλλ' οἱ Σαρακηνοὶ δὲν
ἔστεργον ἕως τούτου, ἀλλ' ἠθέλον νὰ βάλωσι
καὶ φύλακας ἰδικούς των, διὰ νὰ φυλάττωσι
τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν οἱ πολῖται ἐλ-
θόντες εἰς ἀπορίαν καὶ μὴ ἠξεύροντες τί νὰ κά-
μωσι, κατέφυγον εἰς τὴν Θεοτόκον, τὴν ἔφο-
ρον καὶ προστάτιδα τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
παρακαλοῦντες αὐτὴν νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ δια-
σώσῃ τὴν πόλιν τῆς, ἧτις ἐκινδύνευεν. Εἰσα-
κοῦει λοιπὸν τούτων ἡ Θεοτόκος, καὶ παιδεύει
τοὺς ἀθέους, καθὼς αὐτοῖς ἔπρεπεν.

Διότι ἐνῷ οἱ Σαρακηνοὶ ἔτρεχον ἔξω τοῦ τεί-
χους τῆς πόλεως, εἰς ἀπὸ αὐτοῦ μὲ βλάβη-
μα λόγια ὠνόμαζε τὴν πόλιν Κωνσταντίαν, καὶ
τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Σοφίας,
οὐκ ἁγίαν Σοφίαν, ἀλλὰ μόνον Σοφίαν ὠνόμα-
ζε μὲ ψιλὸν ὄνομα εἰς καταφρόνησιν ὅθεν εὐ-
ρεν αὐτὸν ἢ παρὰ τῆς Θεοτόκου ἐκδίκησις, διή-
τι πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου του, δικαίως ὁ ἀδίκος
ἐκρημίσθη καὶ ἀπέριψε τὴν μιανὰν του ψυ-
χὴν. Ἀλλὰ καὶ ὁ κήρυξ αὐτῶν, ἀναβὰς εἰς ἕψ-
λον ὑψηλόν, διὰ νὰ κηρύξῃ τὴν μουσάραν καὶ
ἀκάθαρτον αὐτῶν προσευχὴν, καὶ αὐτὸς κάτω
πεσὼν, εὐθὺς διεσκορπίσθη εἰς κομμάτια καὶ
ἐξέψυξεν. Ἐπειτα ἐπολέμησαν οἱ Σαρακηνοὶ
καὶ μὲ τοὺς Βουλγάρους, καὶ ἐθανατώθησαν
παρὰ τῶν Βουλγάρων εἰκοσι χιλιάδες Σαρακη-
νοὶ: τὰ δὲ πλοῖα αὐτῶν διασκορπίσασα ἡ Θε-
τόκος, ἀλλὰ εἰς ἄλλα μέρη, παρέδωκεν αὐτὰ
εἰς τέλειον ἀφανισμόν. Ἐπειδὴ ῥηλαθὴ ἡ με-
γάλη σιδηρὰ ἀλυσος τῆς πόλεως, ἐξηπλώθη
εἰς τὸ πέραμα τοῦ Γαλατᾶ, ἐμποδίσθησαν διὰ
τοῦτο ἀπὸ αὐτὴν οἱ Σαρακηνοὶ, καὶ δὲν ἐδύνη-
θησαν νὰ διαπεράσωσι κάτω, ἀλλ' εἰς τὸ στε-
νὸν τὸ λεγόμενον Στένη, ¹ ἐκεῖ συνετρίφθησαν
ἀπὸ τὴν τρικυμίαν: τὰ δὲ μεγαλήτερα αὐτῶν
πλοῖα τὰ ἔκαυσαν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐπειδὴ δὲ πε-
ρῆλθε καιρὸς πολὺς καὶ ἔφαγον οἱ Σαρακηνοὶ
δσας τροφὰς εἶχον, ἔπασον εἰς τόσῃν μεγάλην
πεινᾶν, ὥστε ἐπρωγον καὶ σάρκας ἀνθρωπίνους
καὶ παντικούς, καὶ ἄρκετὰ ἀκάθαρτα: καὶ ὥσα
φαρισμένα ὑστερον δὲ, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βια-
ζομένη, ἔφαγον καὶ τὴν ἀνθρωπίνην κόπρον,
ἀνακατόνοντες αὐτὴν μὲ ὀλιγωτάτον ἄλευρον.
Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ἀπὸ τούτους πρώτους καὶ

¹ Τὸ Στενίον. Σ. Ε.

μεγιστάνους τῶν Σαρακηνῶν προσέτρεξαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὑπέτάγησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

Μετὰ ταῦτα ἐσηκώθησαν οἱ Σαρακηνοὶ ἀπὸ τοῦ τείχους τῆς Πόλεως, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὴν ξηρὰν, καὶ ἦλθον εἰς τόπον καλούμενον Σουκαῖς· ἦτοι εἰς τὸν Γαλατᾶν, καὶ ἐκεῖ εὐρόντες ἀνθρώπον τινα Ῥωμαῖον, κατηγορημένον εἰς διάφορα ἐγκλήματα, ὃ ὁποῖος ἐπρόστρεξεν εἰς αὐτοὺς, τὸν ἐκήρυξαν βασιλέα Ῥωμαίων. Εἶτα δώσαντες εἰς αὐτὸν δоруφόρους καὶ σωματοφύλακας, καὶ ποιήσαντες συμφωνίας μετ' αὐτοῦ περιήρχοντο τὸ τείχος τῆς πόλεως, εὐφημοῦντες τὸν νεοχειροτόνητον βασιλέα καὶ ἐγκωμιάζοντες, καὶ μὲ αὐτὸ τρόπον τινα τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν καταισχύοντες· ἀλλ' ὁμως εἰς μάτην ἔγεινε τὸ τοιοῦτον αὐτῶν ἐπιχείρημα. Ὁ δὲ πρῶτος τῶν Σαρακηνῶν, Σουλεϊμὰν ὀνομαζόμενος, ζητήσας νὰ ἔμβη εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ θεωρήσῃ τὸν τόπον, καὶ λαβὼν τὴν ἀδειαν, ἦλθεν ἐφιππος ἕως εἰς τὸν Βόσπορον καὶ ὄλοι μὲν οἱ ἄλλοι εἰσηλθόντες ἀβλαβῶς εἰς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ μόνος ὁ Σουλεϊμὰν, ἐπειδὴ ὁ ἵππος του ἔτρεχεν ὀρθίος καὶ ἐσέκωνε τοὺς πόδας του ὑψηλὰ δὲν ἐδύνατο νὰ ἔμβη ἀπὸ τὴν πύλιν. ὅθεν θαυμάζων διὰ τοῦτο ἐσέκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ βλέπει ἐπάνω εἰς τὴν θύραν τῆς πόλεως ἱστορημένην διὰ ψηφίδος τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον καθημένην ἐπὶ θρόνου καὶ βαστάζουσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Εὐθύς λοιπὸν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ πεζὰς εἰσηλθεν εἰς τὴν πόλιν, κατηγορήσας ἑαυτὸν διὰ τὴν πρότεραν βλασφημίαν τὴν ὁποίαν εἶπεν.¹

Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἀπῆλθον οἱ Σαρακηνοὶ ἀπρακτοὶ, πολεμηθέντες ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ ἀπὸ τὴν Θεοτόκον, καὶ ἀφανισθέντες μὲ πέναν καὶ θανατικόν. Ὅσα δὲ πλοῖα μικρὰ ἢ μεγάλα αὐτῶν ἔμειναν, ταῦτα καταβαίνοντα, συνετρίφθησαν, ἀλλὰ εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἄλλα εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὴν ξηρὰν. Τὸ δὲ μεγα

λώτατον θαῦμα ἐγένετο ταῦτα, ὅτι εἰς τὸ ἁγιαῖον πέλαγος ἐπέσε πλῆθος χαλαζης, ὁμοῦ μὲ φωτῖαν, ἡ δὲ φωτία βυθιζομένη εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνέβραζεν αὐτὴν, καθὼς τὸ πυρῶ μένον σίδηρον ἀναβράζει, ὅταν βληθῇ ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Ὅθεν ἡ πίσσα τῶν πλοίων ἀνέλυσε, καὶ διὰ τοῦτο τὰ πλοῖα ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐβυθίζοντο. Δέκα δὲ μόνον πλοῖα ἐσώθησαν, καὶ ἔδωσαν εἰδήσιν εἰς τοὺς ἄλλους Σαρακηνούς τῆς συμφορᾶς τὴν ὁποίαν ἔπαθον. Ἐξεστράτευσαν λοιπὸν οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ ἀφ' οὗ παρήλθεν ἐν ἔτος, ὑπέστρεψαν πάλιν ὀπίσω μὲ πολλὴν ἐντροπὴν κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ ἄλλου Αὐγούστου. Ὅθεν καιρὸς ἀρμόδιος εἶναι νὰ εἴπῃ τις ἐδῶ μεγαλοφώνως τὸ ρητόν τοῦ Δαβὶδ· Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος, ὁ ὁποῖος ἐχάριτες λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν σου καὶ εἰς τὴν πόλιν σου, διὰ τῆς ἀχράντου σου Μητρός.¹

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ὅρα καὶ εἰς τὰς ἑνδεκά του Μαΐου τὴν ὑποσημείωσιν εἰς τὰ Γενέθλια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Σημειώσωσι, ὅτι ἀτάκτως γράφεται ἡ διήγησις αὕτη παρὰ τοῖς Μηναίοις ἐν τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ τοῦ Αὐγούστου, ἐνῶ οἱ Σαρακηνοὶ, καὶ ὑπέστησαν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἔφυγον ἀπὸ αὐτῆν κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου· διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὡς αὐτὴν ἐτέξαμεν. Ἐμὲν λοιπὸν ἡμεῖς συμμέτρος ἡμαρτανόμεν, ἐπρωτατάμετε ἡ Κωνσταντινουπόλις ὑπὸ τῆς Θεοτόκου, καὶ ἀνωτέρα πάσης ἐλώσεως ἐφυλάττετο· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς ὑπερβαλόντως ὠλισθήσαμεν εἰς τὰς κακίας, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κωνσταντινουπόλις, στερηθεῖσα τῆς προστασίας τῆς Θεοτόκου, παρεδόθη πρὸς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τώρα ἐδρίσκειται ἀκληρὴ καὶ ἀτιμος, ἐνῶ πρότερον ἦτο ἐντιμος καὶ λακλειῆς. Ὡστε πᾶς τις βλέπων αὐτὴν θὰ ἀναστρέξῃ ἀπὸ καρτείας, καὶ θὰ εἴπῃ ἐκείνῳ τὸ ἡρμαλεγμῶν, ὅσον προφητικῶς συνέθηεν εἰς αὐτὴν Μαξιμὸς ὁ Μαρτυρῶν ὁ Κιθάρων (ἦτοι τοῦ Γκυρίγου) Ἐπίσκοπος.

- Ῥώμην εἰσέρων τὴν ὀπλοτήρην στονύεσσαν,
- Τὸς τε πέρος χρυσοῦς κειρομένην πλοκάμους,
- Ἄ Πόλις! ἔ σοι, ἔρην! ἔ σοι Πόλις! ἢ ποθ' ἐλοῖσα,
- Σκῆπτρά τε Βασιλῆς, ἐτίμματα τ' εὐσεβείης.
- Νῦν δ' ἐπ' ἀτασθαλίᾳ στυγερῆς, πρὸς! ἐμὴν καθύσασα,
- Κεῖθ' ἀκληρὴ πόσμον πάντ' ἀποστρεφόμενα.

¹ Ἐξ ὧν ταύτης τῆς διηγήσεως τὰ πρὸς τὴν ἱστορίαν συμφωνοῦντα εἶναι, ὅτι πολυέριθμος στόλος ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Καλίου Μωσολέμ ἐπαλιόρησε τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἐπὶ ἐν ἔτος· ἀλλὰ τὸ θυρὸν πῦρ τῶν Βυζαντινῶν καὶ ἡ φρόνησις τοῦ βασιλέως Λέωντος, πρὸ πάντων δὲ αἱ ἐπελδοῦσαι ἀλλεκαλληλοὶ καὶ σοφοὶ κρηνημαὶ κατέστρεψαν τὸν πολυπληθῆ ἐκείνον στόλον, ὥστε πέντα μόνον ἐπὶ τῆσιν πλοῖα κεραιωθέντα ἐκόμισαν εἰς τὸν Καλίον Ὅμιλον τὴν ἀγγελίαν τῆς καταστροφῆς. Λέγεται ὅτι οἱ Ἀραβὲς ἀπώλεσαν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην διαχιλία μὲν καὶ πεντακόσια πλοῖα, 500 δὲ περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν. Σ. Ε.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρῃ Ἰσ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος **ΣΙΟΜΗΛΟΥΣ**.

- » Ἡθλῆσε καὶ ζῶν καὶ θανῶν Διομήδης,
- » Προαιρέσει ζῶν, καὶ νεκρῶ: τοσῆ καρὰ.
- » Ἐκτη καὶ δεκάτῃ νέκυς ἐτήμη Διομήδους.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, γεννηθεὶς μὲν ἀπὸ γένος ἀγαθὸν καὶ λαμπρὸν, γενόμενος δὲ αὐτὸς κατὰ προαίρεσιν ἀγαθώτερος καὶ ἀναρετώτερος. Μετεχειρίζετο δὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ μὲ αὐτὴν ἰάτρειε τὰ σώματα ὄλων τῶν προστρεχόντων εἰς αὐτόν, τὰς δὲ ψυχὰς τούτων ἰάτρειε μὲ τὴν εὐσέβειαν καὶ θεογνωσίαν. Κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπῆ (288), ἀφήσας τὴν πατρίδα τοῦ Ταρσὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας καὶ ἐκεῖ εὐεργετῶν τοὺς προσερχομένους αὐτῷ μὲ πάντα τρόπον, καὶ μὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως, διεβλήθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἕνεκεν τούτου ἀπεστάλησαν ἄνθρωποι διὰ νὰ τὸν φέρωσιν ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ ἅγιος, οἱ ἀπεσταλμένοι εὐρόντες αὐτὸν νεκρὸν, ἐκοψαν τὴν ἀγίαν τοῦ κεφαλῆν, καὶ τὴν ἔφεραν εἰς τὸν βασιλέα· διὰ τὴν ἀσπλαγγίαν τῶν δὲ ταύτην εὐθὺς ἐτυφλώθησαν. Βλέπων δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ τὴν ὑπάγωσιν ὀπίσω καὶ νὰ τὴν βάλωσιν εἰς τὸν φυσικὸν τόπον τῆς, συναρμόσαντες αὐτὴν μὲ τὸ ἐπίλοιπον σῶμα. Ἄμα δὲ συνῆρμοςαν τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος μὲ τὸ σῶμά του, εὐθὺς ἔλαβον καὶ τὴν ὀπτικὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων τῶν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸν σεβάσμιον οἶκον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, πλησίον τῆς Χρυσῆς πύλης.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρῃ ὁ ὄσιος **ΧΑΙΡΗΜΟΝ** ἔν εὐεργίᾳ τελειοῦται.

- » Ἀἰεὶ βίου σου χαῖρε, Χαϊρήμων μάκαρ,
- » Ἀρχὴν γὰρ εἶδες τῆς ἀμοιβῆς τῶν πόρων.

-1 Οὗτος ὁ ὄσιος Χαϊρήμων ἴσως εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει τὸ Ἀκουσικόν, ὅστις ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο καὶ εἰργάζετο τὸ ἐργασίον του, ἐκβῆκεν εὐθὺς ἡ ψυχὴ του. Εἰς δὲ τὸν Παράδοσον τῶν Πατέρων γράφεται περὶ τοῦ Χαϊρήμονος τούτου, ὅτι τὸ σπῆλας αὐτοῦ ἦτο μακρὰν μὲν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας μίλια τεσσαράκοντα, μακρὰν δὲ ἀπὸ τὸν νεκρὸν μίλια δώδεκα· καὶ φέρον τοῦτο ἡσυχάζει, φέρων ὅσω λατρίαι: νεκρὸν, ἀντὶ τὴν μίαν ἡμέραν, καὶ ἄλλο τὴν ἄλλαν.

Ἄγιος μάρτυς **ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ** πύρ τελευτοῦται. 1

- » Ἀλκιβιάδου σάρκα πύρ κτεσθεῖε,
- » Μωσῆς ἂν εἶπε θεός, ὡσεὶ καλῆμν.

Οἱ ἅγιοι τριακοσντατρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ Παλαιστίνης εἴρει τελειοῦνται.

- » Στερρὸς στρατὸς τε καὶ συνασπισμὸς μέγας,
- » Εἴρει πεσῶν, στρατεύμα δαμῶνων τρέπει.

Ἡ ἀράμνησις τῆς εἰσόδου τῆς ἀχειροτονιότητος μορφής τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Ἐδέσσης πύλης εἰς ταύτην τὴν Θεοφύλακτον καὶ βασιλίδαν ἀνακηρύσσεισις. 2

- » Ἐν σινδόνι ζῶν ἐξεμάξω σὴν θίαν,
- » Ὁ νεκρὸς εἰσδὺς ἔσχετον τὴν σινδόνα.

Εἰς τὸ Κεράμιον.

- » Ἀχειροτευκτον χειροτευκτικὸς σὸν τύπον,
- » Φέρει κέραμος, παντοτευκτα Χριστέ μου.

Ὅτε ὁ Κύριος καὶ μέγας Θεὸς καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς εὐρισκόμενος, ἐποίει θαύματα πολλὰ καὶ ἐξαισία, διὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος, καθὼς ταῦτα ἀναφέρονται εἰς τὰ θεία καὶ ἱερὰ Εὐαγγέλια, καὶ ἡ φήμη αὐτῶν διαλαλεῖτο εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, τότε καὶ ὁ τοπάρχης τῆς Ἐδέσσης, Αὐγαρος ὀνομαζόμενος, ἀκούσας τὴν τοιαύτην φήμην, ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ ἰδῆ τὸν Κύριον μὲ τοὺς ἰδίους τοῦ ὀφθαλμοῦς. Δὲν εἶδύνατο ὅμως, ἐπειδὴ ἔπεσεν εἰς ἀσθένειαν καὶ πάθος ἀνιάτρευτον, ὁδὸν λήπρα μαῦρη ἐκβῆκεν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, ἡ ὁποία κατέτρωγεν αὐτὸ καὶ κατέφθειρε καὶ πρὸς τοῦτοις ἐτυράννει αὐτόν καὶ μία ἄλλη ἀσθένεια, ἀρθρίτις ὀνομαζομένη· (διότι εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ ἄρθρα ἤτσι εἰς τοὺς ἄρμους καὶ τὰς κλειδώσεις τοῦ σώματος.) καὶ ἡ μὲν λήπρα, ἐπροξένει εἰς αὐτόν ἀσχημίαν καὶ ταλαπωρίαν

1 Περιττὸς δὲ εὐρίσκεται ὁδὸν ἡ φήμη καὶ τὸ δόστιχον τοῦ ὄσιου Παβυλά, ὅστις τῆσιν ἡμῶν καὶ τὰ Συναξαρίων ἐπιθετο γράφονται κατὰ τὴν δεκάτην ἐντάτην τοῦ Φεβρουαρίου.

2 Σημειοῦμεν ἰδῶν, ὅτι ἐπιπέδη κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην ταύτην τοῦ Αὐγουστοῦ ἑορτάζεται ἡ ἀπὸ Ἐδέσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνης τοῦ Κυρίου, τούτου χάριν παρεκάλεσάν με τινὲς φιλόκαλοι ἀδελφοί, καὶ ἐποίησα ὅσω δοξαστικά προπάρια, ἐν εἰς τὰ πρῶτα Στιχηρὰ, καὶ ἕτερον εἰς τὰ ἀπὸ Στίχου, ἃ καὶ ἔγραψα ἐν τῷ τέλος τοῦ Αὐγουστοῦ ὅθεν ὁποῖος ἀγαπᾷ, ἃς τὰ Φάλη. (Ταῦτα μετετέθησαν εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου Σ. Ε.)

μεγάλην, ἢ δὲ ἀρθρίτις, πόνους δριμυτάτους. Ὅθεν διὰ τὰ δύο αὐτὰ πάθη, δὲν ἐξήρητο τοῦ οἴκου του, οὔτε ὅπως ἐφαίνετο εἰς τοὺς ὑπηκόους του κατὰ δὲ τὰς ἡμέρας τοῦ Σωτηρίου πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγραψε μίαν ἐπιστολήν πρὸς τὸν Κύριον, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν διὰ τινος Ἀνανίου, εἰς τὸν ὁποῖον παρήγγειλε νὰ ἱστορήσῃ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν καὶ τοῦ ἁγίου προσώπου του, καὶ ἀπλῶς νὰ εἰκονίσῃ μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν τὸν χαρακτήρα ὅλου τοῦ σώματός του, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς αὐτόν, διότι ἤξευρεν ἄκρως τὴν ζωγραφικὴν τέχνην ὁ Ἀνανίας. Ἡ δὲ ἐπιστολὴ τοῦ Αὐγάρου περιεῖχε τὰ λόγια ταῦτα.

• *Αὐγάρου τοπάρχης πόλεως Ἐδέσσης, Ἰησοῦ Σωτήρι, ἀγαθῷ ἱατρῷ ἀναφανέντι ἐν Ἱεροσολύμοις*

• Ἐφθασεν εἰς τὰς ἀκοάς μου τὰ περὶ σοῦ φημιζόμενα, καὶ αἱ ἱατροεῖαι, ὅσαι γίνονται ὑπὸ σοῦ, χωρὶς ἱατρικὰ βότανα· διότι ὡς ἡ φῆμη διαλαλεῖ, σὺ κάμνεις τοὺς τυφλοὺς νὰ ἀναβλέπωσι, τοὺς χωλοὺς νὰ περιπατῶσι· σὺ καθαρίζεις τοὺς λεπρούς· σὺ διώκεις τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα καὶ τοὺς δαίμονας· σὺ ἱατροεῖς τοὺς πάσχοντες ἀπὸ μακρὰς καὶ πολυχρονίους ἀσθενείας· σὺ καὶ νεκροὺς ἐγείρεις. Ὅθεν ἐγὼ ἀκούσας ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια περὶ σοῦ ἐσυλλογίσθη ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, ἢ ὅτι εἶσαι Υἱὸς Θεοῦ, ἢ ὅτι κάμνεις τοιαῦτα, ἢ ὅτι εἶσαι Θεός. Διὰ τοῦτο λοιπὸν σοῦ ἔγραψα, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ λάβῃς τὸν κόπον νὰ ἐλθῃς πρὸς ἐμέ, διὰ νὰ ἱατροεῖς τὸ πάθος τὸ ὁποῖον ἔχω. Ἦκουσα δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι γογγύζουσι κατὰ σοῦ, καὶ ἔχουν σκοπὸν νὰ σὲ κακοποιήσωσιν· ἡ ἰδική μου λοιπὸν πόλις Ἐδεσσα εἶναι μικροτάτη μὲν, ἀλλὰ σεμνή· ὅθεν θέλει ἐξαρκέσει καὶ εἰς τοὺς δύο ἡμᾶς, διὰ νὰ κατοικῶμεν ἐν αὐτῇ μετ' εἰρήνης. »

Ὁ Ἀνανίας λοιπὸν μεταβάς εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔδωκεν εἰς τὸν Κύριον τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν, καὶ ἔπειτα ἐβλέπεν εἰς τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον ἐπιμελῶς καὶ μετὰ προσοχῆς μεγάλης. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Κύριον, διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον συνέτρεχεν, ἀνέβη καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἢ ὁποία ἐξεῖχεν ὀλίγον ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ εὐθὺς μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲν ἐβλέπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου, μετὰ τὴν χεῖρα δὲ ἤγγιζεν εἰς τὸ χαρτίον καὶ ἐσχεδιάζε τὴν τοῦ προσώπου ὁμοίωσιν. Δὲν ἐδύνατο ὅμως νὰ ἱστορήσῃ ἀκριβῶς τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον, διότι ἄλλοτε μὲν αὐτὸ ἐφαίνετο μὲ ἄλλην ἑσάρ-

ρίαν, ἄλλοτε δὲ πάλιν ἤλλαξεν ἄλλην ἑσάρτην. Τότε ὁ Κύριος, ὁ τῶν καρδιῶν ἐξεταστής καὶ τῶν κρυφίων γνώστης, γνωρίσας τὸν ἐγκάρδιον σκοπὸν τοῦ Ἀνανίου, ἐζήτησε νερόν διὰ νὰ νιφθῇ· ἀφ' οὗ δὲ ἐνίφθη, ἐδόθη εἰς αὐτόν ἐν πανίον διπλωμένον εἰς τέσσαρας δίπλας, καὶ μετὰ αὐτὸ ἀπεσπόγγισε τὸ θεῖον καὶ ἄχραντον αὐτοῦ πρόσωπον, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐτυπώθη εἰς τὸ τετράδιπλον ἐκείνο μανθῆλιον τὸ θεανδρικόν αὐτοῦ πρόσωπον. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸ, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀνανίαν, λέγων, ἀπόδος τοῦτο εἰς ἐκείνον ὅστις σὲ ἔστειλεν. Ἐγραψε δὲ καὶ ἐπιστολήν εἰς τὸν Αὐγάρου, ἣτις περιεῖχε τὰ κάτωθεν λόγια.

• *Ἡ πρὸς τὸν Αὐγάρου ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου.*

« Μακάριος εἶσαι, ὦ Αὐγάρ, ἐπειδὴ καὶ χωρὶς νὰ με ἰδῆς ἐπίστευσας εἰς ἐμέ· διότι εἶναι γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὅσοι με εἶδον μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς των δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, ἵνα ἐκείνοι ὅσοι δὲν με εἶδον πιστεύσωσιν εἰς ἐμέ, καὶ ζήσωσιν. ¹ Περὶ δὲ ἐκείνου τὸ ὁποῖον μοὶ γράφεις, νὰ ἔλθω δηλαδὴ πρὸς σέ, ἤξευρε, ὅτι πρέπει νὰ τελειώσω ὅλα τὰ ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπεστάλην εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ ἀφ' οὗ ταῦτα τελειώσω καὶ ἀναληφθῶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με Πατέρα, τότε θέλω σοὶ ἀποστείλει ἓνα μαθητὴν μου, θαυδαῖον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ πάθος σου θέλει ἱατροεῖσαι, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει χαρίσει καὶ εἰρήνην ἐν τῷ βίῳ τούτῳ καὶ εἰς σέ καὶ εἰς τοὺς μετὰ σοῦ ὄντας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν σου Ἐδεσσαν θέλει βοηθῆσαι ἀρχετὰ, ἵνα μὴ νικήσῃ αὐτὴν κάνας ἐχθρὸς. »

Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἔβαλε σφρα-

¹ Τοῦτο φαίνεται, ὅτι παρεξέσθη ἀπὸ τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἡσαΐαν « Ἀκοῆ ἀκούσατε, καὶ οὐ μὴ σῆπτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἰδητε. » (Ἡσ. 5'. 10.) τὸ γὰρ, οὐ μὴ ἰδητε τοῦτο, νοεῖται ἀντὶ τοῦ, ὅς μὴ πιστεύσῃτε. Τοῦτο δὲ δηλοῖ καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ἐν Εὐαγγελίῳ ὁ Κύριος « Ἴνα οἱ μὲν βλέποντες βλέψωσιν (ἦτοι πιστεύσωσι) καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γίνωνται » (ἦτοι ἵνα μείνωσιν ἐν τῇ ἀπιστίᾳ.) (Ἰω. 9'. 39.) Τὸ δὲ ἵνα ἐνταῦθα δὲν εἶναι ἀπλοῦς, ἀλλ' ἀποδοτικόν· ἄκου, διότι οἱ ἰδόντες δὲν ἐπίστευσαν, διὰ τοῦτο οἱ μὴ ἰδόντες ἐπίστευσαν εἰς ἐμέ καὶ ζήσαν· ἀλλ' ὅτι, ἐκείνων μὴ θαλασσάντων πιστῶσαι καὶ ζῆσαι, ἐκ τούτου ἀπίθη, τὸ νὰ πιστεύωσιν οὗτοι καὶ νὰ ζήσωσι. Καθὼς εἶναι καὶ ἐκεῖνο τὸ ἐν Εὐαγγελίῳ εἰρημικόν περὶ τοῦ Τυφλοῦ « Οὕτως ὅπως ἤμαρτεν, οὕτως οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ, » ὡς ἐρημνεύοντες αὐτὸ ὁ Χρυσορρήμων καὶ ὁ Θεοφύλακτος.

γίδας ἐπτά· αἱ ὅποιαι ἦσαν σηματοδευμένα μετὰ Ἑβραϊκὰ γράμματα, τὰ ὅποια μεθερμηνευόμενα, δηλοῦσι ταῦτα, Θεοῦ Θεά, Θεῖον θαῦμα.¹

Δεξάμενος δὲ ὁ Αὐγάρου, τὸν Ἀνανίαν περιχαρῶς, ἐπεσε καὶ προσεκύνησε τὴν ἁγίαν καὶ ἀχραντὸν εἰκόνα τοῦ Κυρίου μετὰ πίστιν καὶ πόθον πολὺν, ὅθεν παρευθὺς ἰατρεύθη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν τὴν ὅποιαν εἶχεν· ἡμεῖς δὲ εἰς μόνον τὸ μέτωπόν του ὀλίγον τι ἀπὸ τὴν λέπραν. Μετὰ δὲ τὸ Σωτήριον πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν ὁ ἀπόστολος Θαδδαῖος² εἰς τὴν Ἑδέσσαν, καὶ ἐβάπτισε τὸν Αὐγάρου καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους του, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εὐθὺς δὲ ἅμα ὁ Αὐγάρου ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ἁγίαν κολυμ

βάθραν· ἐκαθαρίσθη· καὶ ἐκείνη ἡ ὀλίγη λέπρα, ἣτις ἔμεινεν εἰς τὸ μέτωπόν του· ἔκτοτε δὲ ἐτίμα ὁ Αὐγάρου καὶ ἐσέβετο παντοιοτρόπως τὸν θεὸν χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ὁμοίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελε νὰ τιμῶσι καὶ νὰ προσκυνῶσιν αὐτὸν παρομοίως καὶ ὅλοι οἱ τῆς Ἑδέσσης ἐγκάτοικοι, εἰς τὰ ἄλλα καλὰ ὅσα ἔκαμεν, ἐπρόσθεσε καὶ τὸ ἀκόλουθον. Εἰς παλαιὸς καὶ λαμπρὸς πολίτης τῆς Ἑδέσσης Ἕλληνας ἔστησε τὸν ἀνδριάντα του ἐπὶ τῆς δημοσίας πύλης τῆς Ἑδέσσης· ὅθεν ὅσοι ἐμελλον νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν πόλιν, ἦτο ἀνάγκη νὰ προσκυνῶσι πρῶτον τὸν ἀνδριάντα, καὶ νὰ εὐχωνται ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἦτο τὸ ἀγαλμα, καὶ οὕτω νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὴν πόλιν. Τοῦτον λοιπὸν τὸν ἀκάθαρτον ἀνδριάντα κρημνίσας ὁ Αὐγάρου καὶ ἀφανίσας, ἀντὶ ἐκείνου ἔστησε τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ δεσπότης Χριστοῦ, κολλήσας αὐτὴν ἐπάνω εἰς σανίδα καὶ καλλωπίσας· ἔγραψε δὲ καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὰ λόγια ταῦτα· « Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ εἰς σὲ ἐλπίζων οὐκ ἀποτυγχάνει ποτέ. »

Ἐξέδωκε δὲ καὶ προσταγὴν καὶ νόμον ἔγγραφον, ὅτι ὅστις ἐμβαίνει ἀπὸ τὴν πύλιν ἐκείνην τῆς πόλεως πρέπει νὰ ἀποδίδῃ πρῶτον σέβας καὶ προσκύνῃσιν εἰς τὴν θαυματουργὸν ἐκείνην καὶ τιμίαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, καὶ οὕτω νὰ ἐμβαίνει εἰς τὴν πόλιν. Ἐφυλάττετο λοιπὸν ἡ προσταγὴ αὕτη καὶ ὁ νόμος, ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ Αὐγάρου καὶ τοῦ υἱοῦ του. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἔγγονος τούτου ἐγένετο διάδοχος τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἀπεστράφη τὴν εὐσέβειαν, καὶ ἐγύρισε θεληματικῶς εἰς τὴν ὀρθοσκειαν τῶν εἰδώλων· ὅθεν ἠθέλησε νὰ στήσῃ ἐπάνω εἰς τὴν πύλιν τῆς Ἑδέσσης ἀνδριάντα δαιμονικόν, καὶ νὰ κρημνίσῃ τὴν τοῦ Χριστοῦ εἰκόνα. Τοῦτο δὲ γνωρίσας ἀπὸ θεῖαν ἀποκαλυψίν ὁ τότε τῆς Ἑδέσσης ἐπίσκοπος ἐδεξέτο τὴν πρόβουσαν περὶ τούτου φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν. Ἐπειδὴ ὀρθοσκειῶν ἄνευ τόπος τῆς πύλης ἦτο βαθυλὸς, κατεσκευασμένος μετὰ ὄθλον εἰς σχῆμα κυλίνδρου, ἤναψε μὲν ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ λύχρον, ἔβαλε δὲ ἐμπροσθεν αὐτοῦ κερμίδα, καὶ κτίσας τὸν τῶπον ἐξωθεν μετὰ πλῆθος καὶ χρίσας μετὰ ἀσβέστην, ἔκλεισε τὸ ἐνδον μέρος, καὶ ἴσασε τὸν τοίχον εἰς ὀμαλὴν ἐπιφάνειαν. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐν ἐφάνετο πλέον ἢ εἰκὼν τοῦ Κυρίου, ἐμποδίσθη ὁ δυσσεβὴς ἀπὸ τὸν σκοπὸν του, καὶ ἐν ἐκρήμνισε τὴν ἁγίαν εἰκόνα.

Χρόνος παρήλθον πολλοὶ ἐν τῷ μεταξῷ, τῶσον ὥστε κερμίδες δὲν ἐκτεθνήσκον εἰς κοῖνον μέρος

¹ Σημειῶσαι, ὅτι ὁ πρωτοσπαθάρης Γεώργιος ὁ Μανιάκης, στρατηγὸς ὦν εἰς τὰς χώρας περὶ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ἐπῆρε τὴν Ἑδέσσαν, ὅπου εἶρε καὶ τὴν ἰδιόγραφον ταύτην ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων Ἀργυρόπουλον ἐν ἔτει 1028· (βλ. τὸν Μελέτιον τὸμ. β'. σελ. 388.) Λέγει δὲ ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Κωνδινός, ὅτι ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγονίου ἐγένετο λιτανεία, ἐν ἣ ἰστάσασον οἱ τοῦ βασιλείως ἀδελφοί, ὁ μὲν τὴν πρὸς Αὐγάρου ταύτην ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου, ὁ δὲ τὰ σπάργανα αὐτοῦ· (σελ. 4152 τῆς Δωδεκαβίβλου τοῦ Δοσθεοῦ.)

² Ὅπως ὁ Ἀπόστολος Θαδδαῖος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἑδέσσαν καὶ ἐρτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πώτην τοῦ Αὐγουστοῦ. Γράφει δὲ Γεώργιος ὁ Σύγκελλος ἐν τῇ Χρονογραφίᾳ, ὅτι ὁ Ἀπόστολος οὗτος Θαδδαῖος ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἑδέσσαν, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐπίστειμεν ὁ Παῦλος· ἦτο ἐν τῷ τριηκοστῷ ἔκτῳ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ. Ὁ δὲ Παμφίλου Ἐσέβιος ἐν κερ. 17'. τοῦ α. β. βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας περιεῖθ καὶ τὰς ἀνωτέρω ἀμοιβαίας δύο ἐπιστολάς τοῦ Αὐγάρου πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Αὐγάρου, λέγων, ὅτι παρέλαβεν αὐτὰς ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα βασιλικὰ παλάτια τῆς Ἑδέσσης, εἰς τὰ ὅποια ἐφυλάττοντο αὐταὶ παλαιόθεν. Ἐπιβεβαιῶ δὲ τὰ τοῦ Εὐσεβίου καὶ ὁ θεῖος Ἐρραῖμ ὁ Σύρος, ὁ καὶ τῆς Ἑδέσσην Ἐκκλησίας χρηματίσας διάκονος. Τὰς ἐπιστολάς ταύτας τοῦ Αὐγάρου καὶ τοῦ Κυρίου ἐδέχθησαν ὁ Πρόκοπος, ὁ Εὐάγγελος, ὁ Κεδρηνός καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, παρὰ Ἀλεξάνδρου τῷ Νατάλει· (βλ. σελ. 246 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

³ Ἄν καὶ οἱ ὑστερινοὶ χριστιανοὶ μετὰ τινὰ ἐπιχειρήματα ἀγωνίζονται νὰ δειξῶσιν ἐπιπλάστον καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν τὴν περὶ τοῦ Ἀποστόλου Θαδδαῖου, καὶ τὰς ἀνωτέρω δύο ἐπιστολάς· ὁμοίως Αὐγουστίνος ὁ Καλμάτος ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς θείας Γραφῆς, ἐν τῇ λέξει Αὐγάρου ἀριστα σημειώνει· ὅτι καὶ ἂν δώσωμεν, ὅτι παρεστήθησαν περιστάσεις τινες εἰς τὰ ἀνωτέρω ἱστορούμενα, μῆλον τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἀληθεύει ἡ οὐσία τοῦ πράγματος· (βλ. εἰς τὴν νεοτύπων Ἐκκλησιαστικῆς σελ. 426.) Ὅσα ἄρθρα δὲ λέγει ὁ Σύγκελλος, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Θαδδαῖος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς ἰερούμενους, καθότι αὐτὸς ἦτο εἰς τὴν πόλιν.

ἦτο κεκρυμμένη ἡ ἅγια εἰκὼν. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεύς τῶν Περσῶν Χοσρόης, ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείῳ Ῥωμαίων ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ χγέ (615), ἐπολέμει τὰς πόλεις τῆς Ἀσίας, ἐφθασε καὶ ἕως εἰς τὴν Ἐδέσσαν, καὶ κινήσας ἐναντίον αὐτῆς πᾶσαν μηχανὴν, ἔβαλεν εἰς φόβον καὶ ἀγωνίαν τοὺς πολίτας, οἱ ὅποιοι προσφυγόντες εἰς τὸν Θεόν, καὶ παρακαλέσαντες αὐτὸν μετὰ δακρύων, εὔρον τὴν σωτηρίαν ταχέως. Διότι μίαν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν ἐπίσκοπον, Εὐλάβιον ὀνομαζόμενον, μία γυνὴ ἐνδοξοτάτη, ἡ ὁποία εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι πολλὰ καλὰ θέλεις πράξει ἐὰν λάβῃς τὴν ἐπάνω τῆς πύλης τῆς πόλεως κεκρυμμένην ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, δεῖξασα καὶ τὸν τόπον μετὰ τὴν χειρὰ τῆς. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον καὶ σκάψας, ὡς τοῦ θαύματος! εὔρε τὴν μὲν θεῖαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου σώαν καὶ ἀδιάφθαρτον, τὸν δὲ λύχνον ἀνημμένον ὕστερον ἀπὸ πεντακοσίους ἔτη καὶ ἐπέκεινα. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κεραμίδα, τὴν ὁποίαν ὁ τότε ἐπίσκοπος ἔβαλεν ἐμπροσθεν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, εὔρεν ἐκτυπωμένην ἄλλην εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ἀπαράλλακτον μετὰ τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Μανδηλίῳ. Ταῦτα δὲ τὰ δύο θεῖα ἐκτυπώματα καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ Κυρίου βλέποντες οἱ τῆς Ἐδέσσης πολῖται, ὅλοι ἐγέμισαν ἀπὸ πνευματικῆν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν.

Λαθὼν λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἅγιαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, καὶ λιτανεῖαν ποιήσας μετὰ αὐτὴν, ὑπέβη εἰς τὸν τόπον τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἔσκαπτον ἀπ' ἐξω οἱ Πέρσαι, καθὼς ἀπὸ τὸν ἦχον τῶν χαλκῶν ὀργάνων τοὺς ἐνόησαν. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ἐκεῖ ὁ ἐπίσκοπος, ἔριψεν ἀπὸ τοῦ ἔλαιον τοῦ λύχνου εἰς τὴν ἠτοκασμένην ὑπὸ τῶν Ἐδεσσηνῶν φωτῖαν καὶ παρευθὺς ἡ φωτῖα ἀνάψασα, ἠράνισεν ὅλους τοὺς Πέρσας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φωτῖαν τὴν ὁποίαν ἠναψῆν ἐξω τῆς Ἐδέσσης οἱ Πέρσαι, τὴν ὁποίαν ἔτρεφον ξύλα ἀπειρα κοπέντα ἀπὸ τὰ ἐκεῖ πλησίον δένδρα, καὶ εἰς ταύτην λέγω τὴν φωτῖαν, αἷμα ἐπλησίασεν ὁ ἐπίσκοπος ὁμοῦ μετὰ τὴν θεῖαν εἰκόνα, εὐθὺς ἐσηκώθη δυνατὸς ἄνεμος, καὶ γυρίσας τὴν φλόγα κατὰ τῶν Περσῶν, ἐδίωκε τοὺτους καὶ κατέκαιεν ὅθεν ταῦτα παθόντες οἱ Πέρσαι, ἀνεχώρησαν ἀπρακτοί. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τῆς βασιλεύουσαν τῶν πόλεων συνέτρεχον ὅλα τὰ μαλὰ, ἦτο δὲ Θεοῦ θέλημα νὰ θησαυρισθῇ εἰς αὐτὴν ὁμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα καλὰ καὶ ἡ ἀχειροποίητος αὐτὴ καὶ ἄχραντος εἰκὼν τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο ὁ τότε βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων Ῥωμαῖος, (ὁ γένης δευτεροῦς ὁ τοῦ Μορμυραγεν-

νήτου Κωνσταντίνου υἱός, ὁ βασιλεύσας κατὰ τοὺς ἐννεακοσίους πεντηκονταεπενέα χρόνους, ὅστις ἐλέγετο νέος, πρὸς διαφορὰν τοῦ μητροπάτορος αὐτοῦ Ῥωμανοῦ, γέροντος ὄντος) ἀπουδὴν ἔβαλε πολλὴν νὰ πλουτίσῃ καὶ μετὰ τὸν πλοῦτον τῆς ἀχειροποίητου ταύτης εἰκόνας τὴν βασιλεύουσαν. Ὅθεν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐστελεῖν εἰς τὴν Ἐδέσσαν καὶ ἐζήτησε τὴν θεανδρικὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν ἐκεῖσε εὐρισκόμενον Ἀμηνᾶν, δούς εἰς αὐτὸν χάριν τοῦ τοιοῦτου θησαυροῦ δώδεκα χιλιάδας ἀργύρια, καὶ ἐλευθερώσας καὶ διακοσίους Σαρακηνούς, τοὺς ὁποίους ἔτυχε τότε νὰ ἔχη αἰχμαλώτους. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ὑποσχέσεις ἔδωκεν ἀσφαλεῖς ἐνώπιον πολλῶν, ὅτι εἰς τὸ ἔξης νὰ μὴ πολεμῶσι τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων τοὺς Σαρακηνούς. Μετὰ ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, τελειώσας ὅλα ὅσα ὑπεσχέθη. ¹

Ὅθεν ἐπειδὴ ἔδωκεν ὁ Ἀμηνᾶς ἀδειαν νὰ ἀποσταλῇ τῷ Ῥωμανῷ ἡ θεῖα εἰκὼν, ὁ Σαμοσάτων ἐπίσκοπος καὶ ὁ Ἐδέσσης καὶ ἄλλοι τινὲς εὐλαβεῖς, λαθόντες τὸ ἅγιον εἰκόνισμα τοῦ Κυρίου (καὶ τὴν Χριστογράφον ἐπιστολὴν) ² ἤρχισαν τὴν ὁδοιπορίαν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν· πολλὰ δὲ θαύματα ἐγένοντο εἰς τὸν δρόμον. Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς τὸ θέμα τῶν Ὀπημάτων, ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου, τῷ καλουμένῳ τοῦ Εὐσεβίου, πολλοὶ ἀσθενεῖς προσέτρεξαν μετὰ πίστεως εἰς τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου καὶ ἰατρεύθησαν ἀπὸ τὰς διαφόρους τῶν ἀσθενείας. Τότε δὲ προσήλθε καὶ εἰς δαιμονισμένους, ὁ ὁποῖος ταῦτα ἐπροφήτευσεν λέγων, ἀπόλαβε, ὡς Κωνσταντινούπολις, δόξαν

¹ Ὁ δὲ Μελέτιος λέγει, ὅτι ἡ Ἐδέσσα, ἐνῶ ἐκινδύνευε νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους οἵτινες τὴν ἐπολιόρκουν, ὡς πρῶτον κυριευμένην ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς· τότε, λέγει, διὰ τὴν φύσιν οἱ Ἐδεσσηνοὶ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν ἄνθρωποι τῶν ἠθροίσαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, τὴν ὁποίαν ὑπεδέχθη ὁ βασιλεὺς μετὰ λαμπρῶν καὶ πρίπουσαν δορυφορίαν. (Τόμ. β' σελ. 353. τῆς Ἐκκλησι. Ἱστορ.) Γράφει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς, ὁ ἐν ἔτει 963 βασιλεύσας, τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας του, ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ἐκτύπωμα τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον εὔρεν εἰς κέρατον κατὰ τὴν Ἱεράπολιν τῆς Συρίας. Ἴσως δὲ τὸ ἐκτύπωμα αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνο, ὅπερ εἰκονίσθη εἰς τὴν κεραμίδα, ἧτις ἦν ἐμπροσθεν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ὡς εἰπομεν ἄνωτέρω, καὶ οὐχὶ αὐτὸ τὸ ἐν τῷ Μανδηλίῳ τετυπωμένον.

² Κατὰ λόγον φαίνεται ὅτι προστέθη ἐδῶ ἡ Χριστογράφος Ἐπιστολὴ, καθότι αὐτὴ ὕστερον ἐν ἔτει χγέ (1028), μετακινήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς εἰπομεν

καί τιμήν καί χάριν, καί οὐ, Παρφυρογέννηται, ἀπόλαβε τήν βασιλείαν σου· καί παρευθὺς ἰα-
 τρεύθη ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ δαιμόνιου. Κατὰ δὲ
 τοὺς συζ' (6467) χρόνους ἀπὸ κτίσεως κό-
 σμου, ἐν τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ τοῦ Αὐγούστου μη-
 νός, ἐν ἔτει δὲ ἀπὸ Χριστοῦ ἐνεακοσιοστῶ πεν-
 τηκοστῶ ἐνάτῳ, ἐπὶ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως,
 ἐφθασαν οἱ ἀνωτέρω Ἀρχιερεῖς εἰς τὴν Κων-
 σταντινούπολιν, καί ὑπῆγον εἰς τὸν ἐν Βλα-
 χέρναις ναόν, φέροντες μαζί των καί τὴν ἁγίαν
 εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ἣ ὁποία σεβασμίως καί πε-
 ριχαρῶς ἐπροσκυνήθη, καί ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς,
 καί ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας καί τὸν λοιπὸν λαόν.
 Εἰς δὲ τὴν αὐρινὴν ἡμέραν, ἦτοι κατὰ τὴν πα-
 ρῶσαν δεκάτῃ ἕκτῃ τοῦ Αὐγούστου, σηκίω-
 σαντες τὴν ἁγίαν εἰκόνα ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους
 των ὁ πατριάρχης Θεοφύλακτος καί οἱ νεάζον-
 τες βασιλεῖς, (διότι ὁ Ῥωμανός δὲν ἦτο παρῶν,
 ἐνεκα ἀσθενείας) ἀλλὰ καί ὅλη ἡ Γερουσία μὲ
 ὄλον τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, παρέπεμψαν
 τὴν ἁγίαν εἰκόνα μὲ τὴν πρέπουσαν δορυφορίαν
 ἕως εἰς τὴν καλουμένην Χρυσὴν πόλιν. Ἐπει-
 τα λαβόντες αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖ μὲ φάλμους καί
 ὕμνους καί μὲ μυριάδας λαρπάδας καί φῶτα
 ὑπῆγον εἰς τὸν περιώνυμον καί μεγαλώτατον
 τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ναόν· καί ἐκεῖ ποιήσαντες
 τὴν ἀρμόζουσαν τάξιν, ἀνέβησαν εἰς τὰ βασι-
 λικά παλάτια, καί ἐμβάντες εἰς τὸν ναόν τῆς
 Θεοτόκου τὸν ἐπονομαζόμενον τοῦ Φάρου, ἐκεῖ
 ἀπέθεσαν τὸ ἅγιον καί τίμιον ἐκτύπωμα τοῦ
 Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ. Εἰς δόξαν τῶν χριστιανῶν, εἰς φύλαξιν
 τῶν βασιλέων, εἰς ἀσφάλειαν ὅλης τῆς πόλεως
 καί τῆς τῶν χριστιανῶν καταστάσεως. ¹

*Ἡ ἐν τῷ ναῷ τῆς ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ἐ-
 ξάρτησις τοῦ ἀγιασμοῦ, καί αὐτῆς ἀνάδοσις.*

- Πηγή κενουταὶ θαυματουργῶν ὑδάτων,
- Πληρουμένη δὲ, θαυματουργεῖ καί πάλιν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀνέφθασε καί ἡ μνήμη τῆς μετὰ

¹ Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι ὁ ἀχειροποιήτος αὐτός χρηκτῆρ
 τοῦ Κυρίου εὑρίσκεται τώρα εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην (καὶ ὄφρ
 σελ. 744 τῆς Δωδεκάβιβλου.) Σημειώσαι, ὅτι Κωνσταντῖνος
 Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς γράφει τὴν διήγησιν περὶ τοῦ ἁγίου Μαν-
 θελίου τούτου, τοῦ μετακομισθέντος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἧς
 ἡ ἀρχὴ «Οὐκ ἄρα μόνον αὐτὸς ἀκατάληπτος ἦν» (αἰδέεται
 ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βασιλαίου, καὶ ἐν τῇ
 πρὸς τὸν Ἱερόν.) Εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἕτερος λόγιος
 περὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως, ὃς ἡ ἀρχὴ «Ἐκεῖ τῆς ἐν Ἐδέσῃ
 ἀχειροποιήτου καὶ θεοῦ μορφῆς Χριστοῦ»

*σταυρῶν ἐκπεργασίαις ἡμῖν ἐν τοῖς πάλαι χρό-
 νοῖς φοβερὰς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ, ἧς παρ' ἐλπίδα
 πάσας ἐλνθρώσατο ἡμᾶς ὁ πανοικτίρμων Θεός.*

* Ὁ ἅγιος ῥεός οὐσιμάρτυς **ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ** ὁ
 ἐκ Μετεώρων ἐμαρτύρησε διὰ τὴν εὐσέβειαν ἐν ἐπα-
 γρά (1551). ¹

† » Τί δαι σὺ, Νικόλημ; εἰπέ τὸν πάθος.
 » Τεθανάτωμα δι' ἀγάπην Κυρίου.

* Ὁ ἅγιος ρεομάρτυς **ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ** ὁ ἐκ τοῦ
 Βόλου, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ
 τὸ ἔτος αχ' (1680), εἶπει τελειοῦται. ²

† » Ὁ Σταματίος εὔρε τῶν κάτω σταθμῶν.
 » Ἀεικίνητον δ' εὔρε τῶν ἄνω δρόμων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ
 Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

*Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος
 ΜΥΡΩΝΟΣ.*

- Τί μοι κεφαλῆς ἡ τρυφή, Μύρων, λέγει,
- Πρὸς τὸ στέφειν μέλλον με πάντιμον στέφος;
- Ἐβδομάτῃ δεκάτῃ Μύρωνα τὰς ξίφος ὄξυ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασι-
 λέως Δεκίου, καί Ἀντιπάτρου ἀρχόντος Ἀχαΐ-
 ας, ἐν ἔτει σν' (250), πρεσβύτερος κατὰ τὸ ἀ-
 ξίωμα, ἀγαθὸς κατὰ τὴν γνώμην, ἐντιμὸς κα-
 τὰ τὸ γένος, πλοῦστον ἔχων πόλιν, καί παρὰ
 Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀγαπώμενος. Ἐπειδὴ λοι-
 πόν ὁ ῥηθεὶς Ἀντιπάτρος ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκ-
 κλησίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστοῦ γεννῶν
 μὲ σκοπὸν νὰ συλλάβῃ πολλοὺς χριστιανούς,
 καί νὰ τιμωρήσῃ αὐτούς, ὁ ἅγιος οὗτος Μύ-
 ρων, ζήλου θεοῦ πλησθεὶς, ὕβρισε τὸν Ἀντι-
 πάτρον. Τούτου χάριν ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ
 ἐξέσχισαν, καί ἔπειτα τὸν ἔρριψαν εἰς μίαν κά-
 μινον ἣ ὁποία τόσον πολλὰ ἀνήφθη, ὥστε ὁ
 ἦχος τῆς φλογὸς ἤκουετὸ εἰς πολὺ διάστημα
 τόπου. Ἀλλ' ὁμῶς ἡ κάμινος δεξαμένη τὸν ἄ-
 γιον, ἐφύλαξεν αὐτὸν ἀβλαβῆ· ἡ δὲ φωτῖα ἐ-
 ξελεθοῦσα τῆς καμίνου, κατέκαυσεν ἑκατὸν πεν-
 τήκοντα Ἑλληνας. Ὑστερὸν ἠνάγκασαν τὸν
 ἅγιον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, καί ἐπειδὴ δὲν
 ἐποίησθ, ἐξέδαρον λωπρὰ ἀπὸ τοῦς ὤμους ἕως
 εἰς τοὺς πόδας του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα λαβὼν ὁ μάρ-
 τυρ ἐν, τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀντι-
 πάτρου. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέδαρὰν αὐτὸν, πάλιν ἐξέ-
 σθη.

¹ Ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
² Ὅρα τὸ μαρτυριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

σχισαν τὰς ἐχθάρμενας τοῦ σώματος καὶ μετὰ ταῦτα τὸν παρέδωκαν εἰς τὰ θηρία· ἀλλ' ἐκεῖνα τὸν ἐφύλαξαν ἀβλαβῆ καὶ ὀλόκληρον. Ὅθεν βλέπων ὁ Ἀντίπατρος ὅτι διεφυλάχθη ἀβλαβῆς, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν ἐντροπὴν, ἐθανάτωσεν ἑαυτὸν μετὰ τὰς ἰδίας του χεῖρας. Ὁ δὲ ἅγιος φερθεὶς εἰς τὴν Κύζικον, καὶ ἐκεῖ δεχθεὶς ἀπὸ τὸν ἀνθύπατον τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἀπέλαβεν ὁ μακάριος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΥ, καὶ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Στράτωνα.

- ἔθηντό με βδέλυμά, φκων ὁ Στράτων,
- ἄνδρες βδελυκτοί, καὶ πυρὶ κτείνουσί με.

Εἰς τὸν Φίλιππον.

- Φιλῶν Θεόν, Φίλιππε, καὶ ψυχῆς πλέον,
- Κατακτεθῆς πῦρ, οὐ φιλόψυχος γίνῃ.

Εἰς τὸν Εὐτυχιανόν.

- Εὐτυχιανὸς εἰς κκίμιον ἡμένην,
- Ὡς ἵππος εἰς πεδίον ἦν, τὸ τοῦ λόγου.

Εἰς τὸν Κυπριανόν.

- Πῦρ, Κυπριανὸς, καρτερήσας κκίμιου,
- Ἐξώτερον πῦρ, ὃ Γραφὴ λέγει, φῖγεν.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι διατρίβοντες εἰς τὴν Νικομηδείαν, ἐπίτηδες ἀνέβαινον εἰς τὸ θέατρον, διὰ νὰ κατηγῶσι τὸν ἐκεῖ λαὸν τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ μακρύνωσι μὲν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν, νὰ τοὺς φέρωσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Μίαν φοράν λοιπὸν ἰδὼν ὁ ἀρχὼν τῆς Νικομηδείας ἀδειον καὶ χωρὶς ἀνθρώπων τὸ θέατρον, καὶ ἐρωτήσας ἔμαθε τὴν αἰτίαν ὅτι δηλαδή οἱ λαοὶ διδασκόμενοι ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας, ἀρῆκαν τὰς ἡδονὰς τοῦ θεάτρου καὶ μεταχειρίζονται νέον τρόπον ζωῆς, καταφρονήσαντες τὰς συνηθείας τῶν πατέρων καὶ τῶν πρῶτων τακτικῶν. Ὅθεν εὐθύς μετὰ πολλὴν ταχύτητα ἐπρόσταξε νὰ παραστήσῃ τοὺς ἁγίους ἐμπροσθέν του. Οἱ δὲ ἅγιοι παρασταθέντες αὐτῷ καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔχουσι τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκουσι νὰ τὴν ἔχωσιν, ἐφέρθησαν εἰς τὸ θέατρον καὶ παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβεῖς, ἐβασάνισαν αὐτοὺς μετὰ διάφορους τρόπους βασάνων· τελευταῖον δὲ ἐβλήθησαν εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτως ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ Χριστοῦ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀγῶνα,

καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὸν ἀσθάρτον στέφανον.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ἀδελφῶν ΠΑΥΛΟΥ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ.

- Ἰουλιανῆ, Παῦλος, ἀδελφοὶ φύσι.
- Ἐρῆσαν ὄντες καὶ ἀδελφοὶ τῷ ξίφει.

Οὗτοι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σό (270), εὕρισχόμενοι εἰς τὴν Πτολεμαῖδα, ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, γεννηθέντες ἀπὸ εὐγενεῖς γονεῖς, καὶ ἀνατραφέντες μᾶλλον μετὰ τὴν εὐσέβειαν, παρὰ μετὰ τὸ γάλα. Καὶ ὁ μὲν Παῦλος μετεχειρίζετο ἐπιμελῶς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν καὶ ἐπειδὴ νέος ἀκόμη ὢν, ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὰ θεῖα νοήματα τῶν Γραφῶν, προχειρῶς καὶ μετ' ἐτοιμότητα ἀπεστόμιζε τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ κήρυξ ἔνθεος ἐγερμάτιζε τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίας, ὅθεν βλέπων τὸν βασιλέα Αὐρηλιανόν, ὅτι ὑπῆγεν εἰς τὴν Πτολεμαῖδα, παρήγγειλεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του Ἰουλιανὴν νὰ ἔχη θάρρος καὶ μεγαλοψυχίαν καὶ νὰ σταθῇ πρόθυμος, ἐπειδὴ μέλλει νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν Πτολεμαῖδα μέγας πειρασμός. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ὤπλισεν ἑαυτὸν, ἀνὰ νὰ παρασταθῇ ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως, σφραγίσας τὸ σῶμά του μετὰ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ Ἕλληες, ὅτι ἔκαμε τὸν σταυρὸν τοῦ ὡς χριστιανός, ἐφέρον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα. Ὁμολογήσας λοιπὸν ὁ ἅγιος τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐλέγξας τὴν ματαιότητα τῶν εἰδώλων, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ἐβαλον αὐτὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν του Ἰουλιανὴν ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ πύσσαν βρασμένην. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, καὶ ἐπέμειναν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἠπλώθησαν ἐπὶ κραββάτου σιδηροῦ πυρωμένου, καὶ ἐδάρησαν ἐπάνω, εἰς τὴν ῥάχιν. Τότε Κοδράτος καὶ Ἀκάκιος οἱ δῆμιοι, ἐπειδὴ ἐσυμπόνεσαν τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἐπειροισθήσαν, διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ ἀοιδίμοι καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ἐπειτα ἐφέρθησαν εἰς τὴν φυλακὴν οἱ ἅγιοι, ὁ Παῦλος λέγων καὶ ἡ ἀδελφὴ του, φέροντες σιδηρᾶς ἀλύσους· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐβῶν, ἔλυσεν αὐτοὺς ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἄρτον ἐδωκεν εἰς αὐτοὺς, ἀπὸ τὸν ὅποιον φαγόντες καὶ δυναμωθέντες, εὐχαρίστησαν τὸν Θεόν. Μετὰ ταῦτα παρασταθέντες πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιασῶσιν ἐδάρησαν. Εἰς δὲ δῆμιος Στρατόντης ἐπαρξίμενος ἐκνήθη

καὶ ἐσυμπόνεσε τὴν ἁγίαν Ἰουλιανὴν, διότι αὐτὴ τὸν παρεκίνει· νὰ μὴ τὴν λυπηθῆται, ἀλλὰ νὰ κάμῃ τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν Στρατόνικον ἀπεκεφάλισε, τοὺς δὲ ἁγίους ἐπρόσταξε νὰ κλεισθῶσιν ὁμοῦ μὲ φαρμακερὰ ἔρπετὰ καὶ ὀφίδια· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ κτυπῶσι τὰς σιαγόνας τοῦ ἁγίου Παύλου μὲ μολύβδους καὶ νὰ δέρωσιν αὐτὸν τέσσαρες στρατιῶται μὲ ἀκανθώδη ῥαβδία ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τοῦ σώματος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὴν δὲ ἁγίαν Ἰουλιανὴν ἔβαλον εἰς ἓν πορνοστάσιον διὰ νὰ ἀτιμασθῆ ἀπὸ ἀσώτους ἀνθρώπους, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου ἐπιστάς, μὲ τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν τοῦ ἐτύφλωσεν ὅσους προσήρχοντο διὰ νὰ ἀτιμάσωσι τὴν ἁγίαν. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἁγία συμπονήσασα αὐτοὺς, προσευχήθη ὕστερον καὶ χύσασα νερὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν, κατέστησεν αὐτοὺς ὑγιεῖς. Μετὰ ταῦτα ἐβλήθησαν οἱ ἅγιοι ἐντὸς λάκκου γεμάτου πυρός, καὶ ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ τοὺς λιθοβολήσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ εὐρισκομένους. Ἐν δὲ νέφος γεμάτον φωτὸς ἐπλησίασεν εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἔβρεξε κατ' ἐπάνω του βροχὴν πυρίνην· ὅθεν φοβηθεὶς, ἐξέβαλε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὸν λάκκον. Ἐπειτα ἐπρόσταξε νὰ δέσωσιν αὐτοὺς εἰς ἓν ξύλον, καὶ μὲ ἀνημμένας λαμπάδας νὰ καύσωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὅλον τὸ σῶμά τῶν, καὶ μετὰ τοῦτο, νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσι. Τοῦτου δὲ γενομένου, ἔλαβον οἱ ἅγιοι παρὰ Κυρίου τοὺς ἀφάρτους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΥΡΣΟΥ, ΑΕΥΚΙΟΥ, ΚΟΡΩΝΑΤΟΥ, καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις πλησίον Ἐλευσιῶν.

» Οἱ τρεῖς ἀθληταὶ νῦν περιστάνται πύθω

» Τριάδος θείας, ἧς ἐνήθησαν χάριν.

Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Ἀρματίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΛΩΡΟΥ καὶ ΛΑΥΡΟΥ.

» Δίψει τελευτῆς τῆς ὑπὲρ Θεοῦ Λόγου,

» Χωροῦσι Φλώρος καὶ Λαῦρος πρὸς τὸ φρέαρ.

• Φλώρω ἄμ' ὀγδοστῆ δεκάτῃ φρέαρ εἰσέδη Λαῦρος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ σάρκα ἀδελφοὶ δεδυμοὶ, πετροπελεκηταὶ κατὰ τὴν τέχνην, τὴν ὁποῖαν ἔμαθον ἀπὸ τὸν ἅγιον Πάτροκλον καὶ ἅγιον Μάξιμον. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ διδάσκαλοι τῶν οὗτοι ἐμαρτύρησαν διὰ τὸν Χριστὸν, ἀφῆκαν τὰς ἐν Βυζαντίῳ διατριβάς, καὶ ὑπῆγον εἰς τὸ Ἰλλυρικόν, (ἦτοι εἰς τὴν Σλαβονίαν,) εἰς τὴν χώραν τῆς Δαρδανίας, εἰς πόλιν Οὐλπιανὰ καλουμένην. Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενοι, ἠρεῦνων διὰ νὰ εὕρωσι μεταλλικὰς πέτρας παρὰ τῷ ἡγεμόνι Λουκίῳ, ὅπου καὶ εἰργάζοντο τὴν τέχνην τῶν. Ἐπειτα ἐστάλησαν ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸν Λικίνιον, ὁ ὁποῖος ἦτο υἱὸς τῆς βασιλείσης Ἐλπιδίας· ὁ δὲ Λικίνιος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἁγίους χρήματα, προστάξας νὰ κτίσωσι ναὸν εἰς τὰ εἰδῶλα, τὸν ὁποῖον ἐσχημάτισεν ἐπάνω εἰς διάγραμμα καὶ χαρτίον, πῶς πρέπει νὰ γείνη. Λαβόντες δὲ τὰ χρήματα οἱ ἅγιοι, τὰ ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ τὴν μὲν νύκτα κατεγίνοντο εἰς τὴν πρὸς Θεὸν προσευχὴν, τὴν δὲ ἡμέραν ἐργαζόμενοι τὴν τέχνην τῶν κατεσκευάζον ταχέως τὸν ναόν. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐτελείωσεν ὁ ναὸς, συμβοηθοῦντος τοῖς ἁγίοις θείου ἀγγέλου καὶ δυναμόνοντος αὐτοῦ, τότε Μερέντιος ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδῶλων ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, τοῦ ὁποῖου ὁ υἱὸς Ἀθανάσιος εἶχε πιστεύσῃ πρότερον, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι ἦνοιξαν τὸν τυφλὸν ὀφθαλμὸν του. Συνάξαντες δὲ οἱ ἅγιοι τοὺς πτωχοὺς, οἵτινες ἔλαβον τὰ χρήματα, διὰ τῆς βοηθείας αὐτῶν ἔδωσαν μὲ σχοινία τὰ εἰδῶλα ἀπὸ τοὺς τραχήλους καὶ τὰ ἐκρήμισαν εἰς τὴν γῆν. Ἐπειτα ἀνάψαντες φῶτα πολλὰ, ἐγκαινίασαν τὸν ναόν, καὶ ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπιλέγοντες καὶ τὸ τροπάριον τῶν Ἐγκαινίων, ἦτοι τὸ « Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, μαρτύρων ἀγαλλίαμα. » Ἐμπροσθεν δὲ ἐπροπορεύετο ὁ τίμιος σταυρός.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Λικίνιος, ἐπρόσταξε νὰ ἀναφθῆ κάμινος καὶ νὰ ριφθῶσιν εἰς αὐτὴν οἱ πτωχοὶ οἱ λαβόντες τὰ χρήματα καὶ συντριψάντες τὰ εἰδῶλα· ριφθέντες δὲ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς τῶν οἱ μακάριοι εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Οἱ δὲ ἅγιοι Φλώρος καὶ Λαῦρος ἐδέθησαν εἰς τροχὸν ἀμάξης καὶ ἐδάρησαν· ἔπειτα ἐστειλεν αὐτοὺς ὁ Λικίνιος εἰς τὸν ἡγεμόνα Λύκωνα, ὁ ὁποῖος δεξάμενος αὐτοὺς τοὺς ἐκλείσεν εἰς ἓν ξηροπήγαδον βαθύ. Κλεισθέντες δὲ εἰς τοῦτο οἱ ἅγιοι παρεκάλεσαν τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, ὅσοι μέλλουσι νὰ τοὺς ἐνθυμῶνται καὶ νὰ τοὺς ἐσπράξωσι, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας

καὶ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ τρίτον παρεκάλεσαν νὰ παύσῃ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμός· καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον χρόνοι πολλοί, ἀνεκομίσθησαν ἀπὸ τὸ φρέαρ τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα, καὶ ἐναπετέθησαν ἐντίμως εἰς θήκας· ἀναβλύζουσι δὲ μῦρα, καὶ διάφορα θαύματα ἐνεργοῦσιν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτοις προστρέχοντας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἐορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ τῶν ἁγίων πενήτων π.ληθὺς, ἡ τὰ εἰδῶλα συντριψάσα, πρὶν τελειοῦται.

- » Πένητες ἄνδρες πλοῦσιον εὐρον ἀθρόον,
- » Τὸ σύντροφον δὸς εἰς τὸ πῦρ λειοπίτες.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΡΜΟΥ, ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ, καὶ ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ἑρμόν.

- » Ἐρμῶ βιαίως ἐν πέτραις συρομένῳ,
- » Ὑπῆρξε, πέτρα προσφυγὴ λαγῶ, πόλοσ·

Εἰς τὸν Σεραπίωνα.

- » Τὸν ἐν πέτραις πάνδεινον ἔλκυσμὸν φέρει
- » Καὶ Σεραπίων, ὁ πλέον στεροδὸς πέτρας.

Εἰς τὸν Πολύαινον.

- » Ὁ Πολύαινος αἶμα χεῖ, σαρξὶς πέτραις,
- » Ὑπὲρ Χριστοῦ, χέαντος ἐκ πέτρας ὕδωρ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, διαβληθέντες δὲ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ὅτι σέβονται μὲν τὸν Χριστὸν, μισοῦσι δὲ καὶ ἀποστρέφονται τὰ εἰδῶλα, παρεστάθησαν εἰς τὸν Ἐπαρχὸν τῆς Ῥώμης, καὶ ὁμολογήσαντες παρρησία τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐφυλακίσθησαν εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ ἐξεληθόντες ἐκεῖθεν, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἰδῶλα ἐσύρθησαν εἰς τόπους πετρώδεις καὶ δυσβάτους. καὶ οὕτως ἐν τῇ βασιάνῳ ταύτῃ παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς ἀμαράντους στεφάνους.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ἸΟΥΛΙΑΝΗΣ, πλησίον τοῦ Στροβύλου.

- † » Ἰουλιανὴν ἦσαν ἐντεῦθεν νέες,
- » Τῷ μαρτυρίῳ αἵματι κοσμομένην.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΕΟΝΤΟΣ, δεξιθῆσε κατὰ τὴν θάλασσαν πλησίον Μύρων τῆς Λυκίας.

- † » Λέων κατὰ θάλασσαν ἀθλήσας κάτω,
- » Θάλασσαν εὐρεν ἀγαθῶν ἐν τῷ πόλῳ.

Οἱ ἅγιοι τέσσαρες ὄσιοι ἀσκηταὶ ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται.

- » Ἀδελφότης θνήσκουσιν ἀνδρῶν τεσσάρων,
- » Τὰ κῶλα θέντων εἰς ἐρημίαν μίαν.

Οἱ ἐν ἁγίοις πατέρες ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΣ καὶ ΙΩΑΝΝΗΣ, Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦνται. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Εἰς τὸν Γεώργιον. ¹

- » Ὁ Γεώργιος, ὡς κελεύεις, Χριστέ μου,
- » Ἐρασσε θνήσκων, ἔρχομαι κληθεὶς ἄνω »

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

- » Σκυθρωπὰ τὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας,
- » Στέρησιν οὐ φέροντα τὴν Ἰωάννου.

* Τῶν ὀσίων πατέρων ἡμῶν ΒΑΡΝΑΒΑ, ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ καὶ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, σωθέντων ἐν ἔτει υιβ' (412). ²

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΑΝΔΡΕΟΥ τοῦ στρατηλάτου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελειωθέντων διασχυλίων πεντακοσίων ἐννεήκορτα τριῶν.

Εἰς τὸν Ἀνδρέαν.

- * » Στρατηλάτης ὢν, ὡς ἀληθῶς, Ἀνδρέας,
- » Τρῆμν κεφαλῆς ἀνδρικώτατα στέγει.

Εἰς τοὺς σὺν αὐτῷ τελειωθέντας.

- » Ἔστησε τμηθεὶς αἱμάτων λίμνας ὄχλος
- » Σοὶ τῷ παραστήσαντι λίμνας ὑδάτων.
- » Ἐννεακαδεκάτῃ τάμον Ἀνδρέου αὐχένα λαμπρόν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ' (289), στρατιώτης εὐρισκόμενος ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑπὸ ἀρ-

¹ Ὁ Γεώργιος οὗτος ἦτο πατριάρχης ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου ἐν ἔτει 680· ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλείως ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης ἐν ἔτει 668.

² Τὸν βίον αὐτῶν δεῖα εἰς τὸ νέον Λαϊμονάριον.

χιστράτηγον ὄλων τῶν βασιλικῶν ταγμάτων, Ἀντίοχον ὀνομαζόμενον. Οὗτος λοιπὸν ἀποσταλὴς ἀπὸ τὸν ῥηθέντα ἀρχιστράτηγον τοῦ ὁμοῦ μὲ ἄλλους συστρατιώτας διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Πέρσας, οὔτινες διαβάντες τὰ ὄρια τῶν καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ ὄρια τῶν Ῥωμαίων, ἐληλάτουν αὐτὰ καὶ ἠφάνιζον, ἐπεκαλέσθη τὸν Χριστὸν, πείσας δὲ καὶ τοὺς συντρόφους νὰ ἐπικαλεσθῶσι καὶ ἐκεῖνοι τὸν Χριστὸν, ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, καὶ δῶξας αὐτοὺς, τοὺς ἐφθειρε διὰ τῆς ἀνελπίστου δὲ ταύτης νίκης ἐλυκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς συντρόφους τοῦ στρατιώτας. Διεβλήθη λοιπὸν ὁ ἅγιος καὶ οἱ τοῦτου σύντροφοι πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον Ἀντίοχον ὅθεν παρουσιασθέντες ὅλοι πρὸς αὐτὸν ὠμολόγησαν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Διὰ τοῦτο, τὸν μὲν ἅγιον Ἀνδρέαν ἠπλωσεν ἐπὶ κλίνης σιδηρᾶς πετυρωμένης, τῶν δὲ συντρόφων τοῦ ἐκάρφωσαν τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τετράγωνον ξύλου· ἔπειτα ἐπρόσταξεν ὁ Ἀντίοχος καὶ ἐδῶξαν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς χώρας ἐκείνης χίλιοι ἄλλοι στρατιῶται, τοὺς ὁποίους κατηχήσας ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ἔφερε καὶ ἐκεῖνους εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Ἀντίοχος, κατεδῶξεν ὅλους ἐξ ὀπίσω, καὶ ἐπρόσταξε νὰ θανατώσωσιν αὐτοὺς ὁμοῦ καὶ τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὄντας συντρόφους τοῦ ἁγίου, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον πανένδοξον Ἀνδρέαν· καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς στέφανους τῆς ἀθλήσεως.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΤΙΜΟΘΕΟΥ**, **ΑΓΑΠΙΟΥ** καὶ **ΘΕΚΛΗΣ**.

Εἰς τὸν Τιμόθεον.

- » Πυρεῖον ἢ κἀμίνον, ἐν μέσῳ φέρον
- » Ἄρωμα, Τιμόθεον, εὐώδες μάλα.

Εἰς τὸν Ἀγάπιον.

- » Ἀγάπιος τὸ δῆγμα τοῦ θηρός φέρει.
- » Καὶ ψυχρὸδῆκτης δάκνεται ἠὲ καρδίαν.

Εἰς τὴν Θέκλαν.

- » Ἐμοὶ γε κλήσι· Θέκλα· πατεῖς Βιζύτη.
- » Γάζης τόπος· θέατρον· ἄθλον θῆρ δάκνων.

Ὁ ἐνδοξὸς μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεος κατήγετο ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, ἐπειδὴ δὲ ἦτο τέλειος κατὰ τὸν λόγον καὶ τὴν ζωὴν, κατεστάθη τῆς εὐσεβείας διδάσκαλος. Πισθεὶς δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς Γάζης Οὐρβανὸν ὀνόματι, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ αὐτόν, ὠμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ μέρος τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐθεολόγησε πᾶσαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἐνσαρκον οἰκονομίαν. Ὁθεν ἐδάρη δυνατὰ, καὶ ἐδοκίμασε πᾶν εἶδος βασάνων· μηδὲ ὅλως δὲ καμφθεὶς, ἀλλ' ἐμμείνας ἀμετάθετος εἰς τὴν εὐσέβειαν, ἐρρίφθη εἰς πῦρ, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Θεῷ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀφθαρτον στέφανον. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ πόλιν τῆς Γάζης εὐρισκόμενος καὶ ὁ ἅγιος Ἀγάπιος, καὶ ἡ Θέκλα ἡ ἐκ τῆς Βιζύης καταγομένη, ἐβασανίσθησαν δυνατὰ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· καὶ ἐπειδὴ ἔτι μᾶλλον ἴσταντο στερεοὶ εἰς αὐτὴν, παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θανατωθέντες, ἔλαβον τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον.

*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων **ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΥ** τοῦ στρατιώτου καὶ **ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ** διὰ πυρός τε λειωθέντων.*

Εἰς τὸν Εὐτυχιανόν.

- » Εὐτυχιανὸς καίεται, κρίνας μέγα
- » Τὴν καθῆσιν εὐτύχημα καὶ μικρὸν πάθος.

Εἰς τὸν Στρατήγιον.

- » Ὁ Στρατήγιος, Χριστὸν ὡς ὄπλον φέρον.
- » Κατεστρατήγει καὶ πυρὰς διεγμένης.

* Ὁ ὅσιος **ΘΕΟΦΑΝΗΣ** ὁ νέος καὶ θαυματουργός, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῆς κατὰ Μακεδονίαν Ναούσης ἀσκήσας, οὗ καὶ τὸ *λειψάνον ἐν τῇ αὐτῇ Ναούσῃ ἦδη ἔστιν, ἐν εἰρήρῃ τελειοῦται.*¹

- † » Ὁ Θεοφάνης ἀρεταὶ φάνας πάλαι,
- » Τὴν Νάουσιν νῦν λειψάνῳ ἐκλαμπρύνει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων προσβείας Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἄλλος δὲ φαίνεται εἶναι αὗτος ἀπὸ τὸν στρατηλάτην Ἀνδρέαν, τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ Ἰουλίου μετὰ Ἡρακλείου, Φαυστοῦ, Μηνῆ καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν. Τὸ δὲ ἐλληνικὸν τοῦτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰσθίων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ ἀρεσισταύτου Μαξιμιανῶ. »

¹ Τοῦτου ὁ κατὰ πλάτος βίος καὶ ἡ ἡρωϊκὴ Ἀκολουθία εὐρισκονται τετυπωμένα εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα. Ἐκατοίχισε δὲ οὗτος πρότερον ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου. Ὁ βουλούμενος δὲ αἰετῶν καὶ εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἀγαγομένων πατέρων περὶ αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ ἡμερῇ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΣΑΜΟΥΗΛ.

- » Μόσας τελευτῆ καὶ Σαμουήλ, ὁ βλέπων,
- » Τὸ ζῶν αἶι φῶς καὶ τελευτήσας βλέπει·
- » Βῆδ' ὀρώων μέλλοντα Σαμουήλ εἰκάδι ἔνθεν.

Κατήγετο οὗτος ἀπὸ τὴν Ἀρμαθαίμ Σιφά, ἐκ τοῦ βουνοῦ Ἐφραίμ, υἱὸς Ἐλκανὰ καὶ Ἀννης τῆς προφήτιδος. Ὁ δὲ Ἐλκανὰ εἶχε δύο γυναῖκας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν μία ὠνομάζετο Ἄννα, ἡ δὲ ἄλλη, Φεννάνα· καὶ ἡ μὲν Φεννάνα εἶχε παιδίον, ἡ δὲ Ἄννα δὲν εἶχεν. Ἀνέβη δὲ ὁ Ἐλκανὰ μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀννης εἰς τὸν τόπον Σηλῶμ, ὅπου ἦτο τότε ἡ Σκηνή καὶ ἡ Κιβωτός· ἐκεῖ δὲ ἦτο καὶ ὁ ἱερεὺς Ἡλεὶ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ του, ὁ Ὄφναι καὶ ὁ Φινεές. Ὁ δὲ Κύριος ἀπέκλεισε τὴν μήτραν τῆς Ἀννης, καὶ δὲν ἐγέννα παιδίον· ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐλύπει αὐτὴν ἡ ἀντιζήλος τῆς Φεννάνα. Ἡ Ἄννα λοιπὸν προσηυχήθη εἰς τὸν Θεὸν μετὰ πόνου καρδίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐνθυμήθη αὐτὴν ὁ Θεὸς, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν τὸν μέγαν τούτου προφήτην Σαμουήλ, (τὸ ὅποιον ἐρμηνεύεται Θεαίτητος) ἀφιέρωσε δὲ αὐτὸν εἰς τὸν Θεὸν ἡ μήτηρ του, καὶ ὅτε ἠξήθη κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐλειτούργει εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔγεινε προφήτης μέγας. Ὁ δὲ Ἡλεὶ καὶ υἱοὶ του συνετριφθήσαν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ Κυρίου καὶ ἠφανίσθησαν, διότι παρώργιζον τὸν Θεόν. Ἐκρινε δὲ Σαμουήλ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς ὄλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του, καὶ δῶρα ἀπὸ κἀνένα δὲν ἐπῆρεν· ἔχρισε δὲ καὶ βασιλεῖς τὸν Σαοὺλ καὶ τὸν προφήτην Δαβὶδ. Ἐλθὼν δὲ εἰς γῆρας βαθύ, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἀπέθανεν. Ἐπρόλαβε δὲ τὴν σάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ χιλίους τριακονταπέντε χρόνους, καὶ ἐπροφήτευσεν χρόνους τεσσαράκοντα.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων τριακοσθεπτά μαρτύρων, τῶν ἐν Βιζύῃ τῆς Θράκης μαρτυροσάντων.

- » Τρεῖς ἐνδέουσι πρὸς τὸ τοὺς κεκαυμένους,
- » Χάριν, Τριάς, σοῦ, τετράκις τελεῖν δέκα.

¹ Σημειώσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Σαμουήλ συνέγραψε τὴν πρώτην καὶ δευτέραν τῶν Βασιλειῶν· ὅθεν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους τὰ δύο ταῦτα βιβλία ἐν ἀριθμούμενα, Σαμουήλ ὀνομάζονται. Τὸ δὲ κέρας τοῦ Σαμουήλ, ἐν ᾧ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, μετὰ τὸ ὅποιον ἔχρισε τὸν βασιλεῖα Δαβὶδ, εὗρισκετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς τὴν μονὴν τὴν καλουμένην Μυροκέρaton, καὶ δεκ. σελ. 1152. τῆς Δωδεκαβίβλου.

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας τούτους, ἄλλοι μὲν ἦσαν ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, ἄλλοι δὲ, ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν. Συλληφθέντες δὲ εἰς τὴν Βιζύην τῆς Θράκης ἀπὸ τὸν κατάρaton Ἀπελλιανόν, ὅστις ἦτο τότε ἡγεμῶν, ἐβασανίσθησαν μετὰ διάφαρα βάσανα, ἐπειδὴ ὠμολόγουν παρρησία τὸν Χριστόν. Τελευταῖον δὲ ἀνήφθη κάμινος ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἔκοψαν τῶν ἁγίων τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς αὐτὴν, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς τὸν Θεόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβον τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΕΒΗΡΟΥ καὶ ΜΕΜΝΩΝΟΣ τοῦ Κεντυρίουνο.

Εἰς τὸν Σεβῆρον.

- » Ζίφει παθῶν Σεβῆρος, εὖρεν ἀζίως
- » Ἐπιθλα λαμπρὰ τοῦ διὰ ξίφους πάθους.

Εἰς τὸν Μέμνωνα.

- » Ἐχει τὸ πῦρ σε πρὸς βραχῶν, Μέμνων, χρόνον,
- » Μένει δὲ σε στέφανος, εἰσαεὶ μένων.

Σεβῆρος ὁ ἀήττητος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς ἦτο ἀπὸ τὴν Σίδην τῆς Παμφυλίας, υἱὸς ἐνός Θρακός, Πετρωνίου ὀνομαζομένου, μητρὸς δὲ Μυγδονίας. Οὗτος λοιπὸν ἐλθὼν εἰς Φιλιππούπολιν καὶ ἰδὼν τοὺς ἀνωτέρω τριακονταεπτά ἁγίους μάρτυρας ἀγωνιζομένους διὰ τὸν Χριστόν, παρρησία καὶ αὐτὸς ὠμολόγησε τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο ἐξεσχίσθη δυνατὰ, καὶ δακτυλίδια σιδηρὰ πεπυρωμένα ἐδέχθη εἰς τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν του· εἶτα τανυσθεὶς ἐπάνω εἰς τέσσαρα ξύλα, ἐπριονίσθη καὶ ὕστερον ἐζώσθη μετὰ μίαν σιδηρὰν ζώνην πεπυρωμένην, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἀοίδιμος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ ἅγιος Μέμνων, ὁ καὶ Κεντυρίων ἐπονομαζόμενος, ἐτεντώθη πρότερον ἐπάνω εἰς δύο κολόνας, καὶ οὕτω τοῦ ἐξέβαλον τρία λωρία ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως εἰς τοὺς πόδας. Ἐπειτα ἔκοψαν τοὺς πόδας του, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς κάμινον, καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΩΤΕΙΝΗΣ ἕξω τῆς πόρτας τῶν Βλαχερνῶν.

- † » Ἦδη βλέπεις φῶς ἄδυτον τοῦ Κυρίου,
- » Θανοῦσα, μάρτυς, ἀγάπης αὐτοῦ χέριν.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΟΥΚΙΟΥ τοῦ βουλευτοῦ.

- » Βουλὰς ὄλας παρήλας τὰς Ἀχιτόφει.
- » Βουλὴ μιᾶ Λούκιος, ἀθλήσας ξίφει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϞθ' (299), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Κυρήνην, τὴν ἐν Λιβύᾳ εὐρισκομένην· ὑπῆρχε δὲ πρῶτος τῆς ἐν τῇ πόλει Βουλῆς, καὶ ὑπερεῖχεν ὄλους τοὺς συνομηλικούς του κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος. Οὗτος λοιπὸν πρότερον μὲν ἦτο προσκολλημένος εἰς τὴν θρησκείαν καὶ πλάνην τῶν εἰδώλων· ἀφ' οὗ δὲ ἀνδρείως ἠγωνίσθη ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Θεόδωρος, ὁ τῆς ῥηθείσης Κυρήνης ἐπίσκοπος, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, ¹ τότε καὶ ὁ Λούκιος οὗτος κατανοήσας ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα. Πείθει δὲ καὶ τὸν ἡγεμόνα Διγνιανὸν καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κύπρον. Βλέπων δὲ, ὅτι ἐπιάνοντο ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ καὶ ἐθανατόνοντο, παρέδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς βασανιστάς, κρυφίως ἀπὸ τὸν Διγνιανόν. Ἐπειδὴ δὲ κτυπήσας μετὰ τὸν πόδα του, ἐκρήμισε κάτω τὸν βωμόν καὶ ἐσκόρπισε τὰς θυσίας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐπάνω αὐτοῦ, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ἅγιον, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ ψυχὴ του μικροφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΗΛΙΟΛΩΡΟΥ καὶ ΔΟΣΑ (ἢ Δοσαῖ) ²

- † » Ἡλιόδωρος καὶ Δοσᾶς, οἱ γεννάδι.
- » Ἡθλήσαν ἄμφω ἀνδρείως, Χριστοῦ χάριν.

* Εἰς τὸν πεντηκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας του, Σαβώριος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐξῆλθε μετὰ πολλὰ στρατεύματα εἰς ἐν φρούριον τῶν Ῥωμαίων καὶ ἤρχισε νὰ κρημνίσῃ τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, νὰ συντρίβῃ τὰς ἱεράς καὶ ἁγίας εἰκόνας, καὶ νὰ κατακαίῃ διὰ πυρός τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος οὗτος Ἡλιόδωρος, καὶ ὁ ἅγιος Δοσᾶς ἐπαρρουσιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλέγξαντες τὴν ἀσεβειάν του, ἀνεκήρυξαν τὴν ἀληθῆ πίστιν τοῦ Χριστοῦ (ἦτο δὲ τότε ὁ

ἅγιος Ἡλιόδωρος χρόνων ἐννενηκονταπέντε) ὅθεν ὑπέμειναν οἱ μακάριοι πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους, καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς μύστας των, καὶ ἔκαυσαν τὰς κεφαλὰς των. Ὅθεν οἱ ἅγιοι εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των καὶ ἀνήλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ.Α', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΘΑΔΔΑΙΟΥ, τοῦ καὶ Λευαίου.

- » Θαδδαῖε, πῶς ἄλλο σοὶ πλέξω στέφος,
- » Ἡ αὐτόπτην λέγειν σε καὶ μύστην Λόγου;
- » Εἰκάδι πρώτη Θαδδαῖος βιότιο ἀπέπτη.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἐδεσσαν, Ἑβραῖος ὢν κατὰ τὸ γένος, καὶ γυμνασμένος εἰς τὸ ἄκρον εἰς τὰς θείας Γραφὰς· ἀναβάς δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ προσκυνήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ ἀκούσας τὸ κήρυγμά του, καὶ υπερθαυμάσας τὴν ἀγγελικὴν αὐτοῦ ζωὴν, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ἰδὼν τὸν Δεσπότην Χριστόν, καὶ τὰ ἀπειρα θαύματα ὅσα ἐτέλει, ἀκούσας δὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν του, ἠκολούθησεν αὐτόν ἕως τὸ σωτήριον Πάθος. Μετὰ δὲ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του Ἐδεσσαν, καὶ βαπτίσας τὸν τοπάρχην Αὐγαρον, ἐκαθάρισε τὸ λείψανον ἐκεῖνο τῆς λέπρας, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν εἰς τὸ μέτωπόν του, (καθὼς περὶ τούτου εἵπομεν κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Αὐγούστου ἐν τῷ Συναξαρίῳ). Πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους διδάξας καὶ φωτίσας, καὶ ἐκκλησίας οἰκοδομήσας, διήλθε τὰς πόλεις τῆς Συρίας. Φθάσας δὲ εἰς Βηρυτὸν πόλιν τῆς Φοινίκης, ἐδίδαξε πολλοὺς καὶ ἐβάπτισε, καὶ οὕτως ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῆ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Πέτρου, τὸν ὄντα πλησίον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Προδού. ¹

¹ Σημειῶσαι, ὅτι τοῦτον τὸν Ἀπόστολον συναριθμεῖ ὁ Εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων λέγων «Καὶ Λευαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος.» (Ματθ. ι'. 3.) Ὅθεν οὐκ ὀρθῶς λέγει αὐτόν ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Γεώργιος Σύγκελλος ἐν τῇ Χρονολογίᾳ. Ἐν δὲ τῇ δεκάτῃ ἐνάτῃ τοῦ Ἰουλίου λέγεται, ὅτι ὁ Θαδδαῖος οὗτος εἶναι ὁ αὐτὸς μετὰ τὸν Ἰούδαν Ἰακώβου.

¹ Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουλίου.

² Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς Σοδᾶς οὗτος γράσσεται.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΒΑΣΙΣΣΗΣ καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς ΘΕΟΓΝΙΟΥ, ΑΓΑΠΙΟΥ, καὶ Πιστοῦ.

• Μητὸς μιᾶς κάλλιστα παιδία τρία.

• Σὺν μητρὶ Βάσση πρὸς τοὺν ψυχῇ μία.

Ἡ αὐτὴ ἡγία μάρτυς Βάσση ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σϛ' (290), καὶ κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἰδέσσων συζευχθεῖσα δὲ μετὰ τινὰ Οὐαλλέριον ἱερέα τῶν εἰδώλων, ἐγέννησεν ἀπὸ αὐτὸν τρεῖς υἱούς, Θεόγνιον, Ἀγάπιον, καὶ Πιστόν, τοὺς ὁποίους ἀνέτρεφε μετὰ τὴν εἰς Θεὸν εὐσέβειαν, ἐπειδὴ αὐτὴ ἦτο ἀπὸ τοῦ προγόνου τῆς χριστιανῆ καὶ πιστῆ. Διαβληθεῖσα λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀνδρα τῆς παρέστη ὁμοῦ μετὰ τοὺς τρεῖς υἱούς τῆς ἐμπροσθεν τοῦ ἀνθυπάτου Βικαρίου, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι χριστιανῆ. Ὅθεν καὶ αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν Θεόγνιος δὲ ὁ πρῶτος υἱὸς τῆς κρεμασθεὶς, ἐσχίσθη, καὶ μετὰ τοῦτον ἐφέρθη καὶ ὁ δευτερός αὐτῆς υἱὸς Ἀγάπιος, καὶ ἐδάρη ἡ δὲ μήτηρ του εἶδε θάρρος εἰς αὐτόν, καὶ τὸν παρεκίνηει εἰς τὸ μαρτύριον. Μετὰ ταῦτα ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς εἰς εἰς τὸ στήθος του. Ἐν ᾧ δὲ καιρῷ τὸν ἐξέσπερον, ἔλεγεν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῆς τὸ ἀξιολογούμενον τοῦτο ἀπόφθεγμα «Οὐδὲν οὕτως ἡδὺ, ὡς τὸ πάσχειν ὑπὲρ Χριστοῦ» ἤγουν δὲν εἶναι κἀνὲν πρᾶγμα τόσον γλυκὺ, καθὼς τὸ νὰ πάσχη τις διὰ τὸν Χριστόν. ¹

Ἵστερον ἐφέρθη καὶ ὁ τρίτος αὐτῆς υἱὸς ὁ Πιστός καλούμενος καὶ ὁμολογήσας τὴν εἰς Χριστόν πίστιν, ἐτιμωρήθη μετὰ διάφορα βασάνια, καὶ οὕτως ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ὁμοῦ μετὰ τοὺς δύο τοῦ ἀδελφοῦ. Εὐθὺς λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς τῆς ἀθλήσεως ἀμαρταντινοὺς στεφάνους. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Βάσση ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκεῖ δὲ εὐρισκομένη, ἔλαβε τροφὴν διὰ χειρὸς ἀγγέλου, καὶ ταύτην φαγοῦσα ἐνεδυναμώθη· ἐπειτα ἐκβαλόντες αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὴν ἐπρόσταξαν νὰ ἀκολουθῇ τὸν Βικαρίον, ὁ ὁποῖος ἀπήρχετο εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ἐκεῖ δὲ ἠνάγκασαν τὴν ἁγίαν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέισθη εἰς τοῦτο, πρῶτον μὲν τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ νερόν, ἔπειτα δὲ, εἰς τὴν φωτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐλιθοβόλησαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἔμεινε ἀβλαβὴς ἀπὸ ὅλα ταῦτα, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ πιάσασα τὸ εἶδωλον τοῦ Διὸς, ἔσεισεν αὐτὸ καὶ εἰς γῆν ἐκρήμνισε καὶ συνέτριψεν. Ὅθεν παρεδόθη εἰς τὰ θηρία· ἀλλὰ φυλαχθεῖσα ἐκ τούτων ἀβλαβὴς, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν μακρὰν ἀπὸ τὴν στερεὰν ἕως τριάκοντα στάδια. Καὶ τότε μὲν ἐφάνη ἡ ἁγία εἰς τοὺς βλέποντας ἀπὸ μακρὰν, ὅτι ἐκάθητο ἐπάνω εἰς θρόνον, ἐφαίνοντο δὲ καὶ τρεῖς ἄνδρες λάμποντες περισσώτερον τοῦ ἡλίου, ¹ οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν, ὅτι ἔβαλον τὴν ἁγίαν ἐντὸς πλοίου μαζί μετὰ τὸν θρόνον τῆς. Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀκτῶ ἐφάνη ἡ μάρτυς ἐπάνω εἰς τὸ νεσίον τῆς Ἀλωνος, καὶ τοῦτο μαθὼν ὁ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ εὐρισκόμενος ἀνθύπατος, ἀπὸ τινος ἀνθρώπου Φίλιππον ὀνόματι, ἐγράψεν εἰς τὸν Κοινοῦλάριον τῆς Κυζικίου καὶ ἀρχοντα τῆς ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, παρακινῶν αὐτὸν νὰ συλλάβῃ τὴν ἁγίαν. Ὅθεν αὐτὸς ἐζήτησε καὶ εὔρεν αὐτὴν, καὶ ἐπειδὴ ἡ μάρτυς δὲν ἐπέισθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, ἐπρόσταξε καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς τῆς εἰς τὰ ὀπίσω· ἔπειτα συνέτριψαν τὰ μέλη τῆς, καὶ τελευταῖον ἐκοψαν τὴν ἁγίαν τῆς κεφαλῆν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. ²

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβειαῖς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ αὐτῇ μὲν ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΖΩΤΙΚΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ, ΘΕΟΠΡΕΠΙΟΥ, ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ, καὶ ΣΕΒΗΡΙΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ἀγαθόνικον.

• Ἀγαθόνικου κλησὶς ἀψευδестаτή.

• Χρηστὴν βοσκὰν τοῦδε νίκην ἐκ ξίφους.

¹ Ὅθεν εἶπε καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος: «Πάντα ὑπὲρ τοῦ λόγου ἀσκήσθη. Πάθησι τὸ πάθος υμνοῦμαι. Αἴματι τὸ σῶμα προσκύνησεν· ἐπὶ τὸν Σικυρον ἀνίσταμαι· προθύμοι. Γλυκαῖς οἱ ἦσαν, καὶ εἰς λίαν οὐδυστοί, τὸ μετὰ Χριστοῦ πάσχειν καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ, τοῦ μετ' ἀλλοῦ τρυφᾶν αἰσχυρότερον. Δόξ. πρὸς τὸ Πάτερ...»

¹ Οἱ τρεῖς ἡλιόμορφοι ἄνδρες ὅστινας ἐφαίνοντο, ἴσως ἦσαν οἱ προμαρτυρήσαντες τρεῖς υἱοὶ τῆς ἁγίας, ὁ Θεόγνιος ὁ Ἀγάπιος, καὶ ὁ Πιστός.

² Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὰ Συνεξήριον τῆς ὁσίας Θεοκλητοῦ τῆς Οὐκυματουργῆς, ὅτι τοῦτο ἐγράφη ἀρμεδιώτερον κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου, ὅτε καὶ ἡ μνήμη αὐτῆς ἐφορτίζεται.

Εἰς τὸν Ζήνωνα, Θεοπρέπιον, καὶ Ἀκίνδυνον.

- Τρεῖς καρτεροῦντες μηχανήματος ¹ βίαν,
- Τὰς μηχανὰς λύουσι τοῦ παμπηχάνου.

Εἰς τὸν Σεβηριανόν.

- Ἐν μάρτυσι τηρεῖσθαι αὐχένας ζῆρει,
- Σεβηριανὸς πάττεται τηρεῖσθαι ζῆρει.

Εἰς τὸν Ζωτικόν.

- Ἴδου πρ' ἡμῖν καὶ Κυρηναῖος νέος,
- Οὐκ ἀγγαρευθεῖς, ἀλλ' ἐκὼν σταυρὸν φέρων,
- Ἐκτανε δευτέρῃ ζήσος εἰκάδι Ἀγαθόνικον.

† Ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀγαθόνικος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν εἰτει σγή (298), ἐπιάσθη δὲ ἀπὸ τὸν κόμητα, Εὐτόλμιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἐστάλη ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, διὰ τὴν θανατώσῃ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους χριστιανούς. Πλέων δὲ μὲ πλοῖον, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐμπόριον, τὸ λεγόμενον Κάρπην, καὶ ἐκεῖ εὗρε τὸν ἅγιον Ζωτικὸν μὲ τοὺς μαθητὰς του, ὁμολογοῦντας τὸν Χριστὸν ὅθεν κατεδίδικασεν αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ μὲ τὸν διὰ τοῦ σταυροῦ θάνατον. Ἐπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Νικομήδειαν, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ λεγόμενος Πρίγκηψ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου Ἀγαθόνικου τινος, ὅστις ἐχώριζε τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὰ εἰδῶλα, καὶ ἐπρόσφερον αὐτοὺς εἰς τὸν Χριστὸν, ἐστείλε καὶ ἐπιάσε καὶ τοὺς δύο, καὶ τὸν μὲν Ἀγαθόνικον ἔδειρε δυνατὰ, τὸν δὲ Πρίγκηπα καὶ ἄλλους χριστιανούς, οἵτινες ἦσαν δεδεμένοι, ἔλαβε μαζί του καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Θράκην, ὅπου ἦτο ὁ βασιλεὺς, ἵνα παρὰ τοῦ βασιλέως κριθῶσιν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς ἕν χωρίον ὀνομαζόμενον Ποταμός, ἐθανάτωσεν ἐκεῖ μὲ τὸ μηχανικὸν ὄργανον τοῦ καταπέλτου (τὸ ὁποῖον ἦτο ὁμοιον μὲ ἀκόντιον) τὸν ἅγιον Ζήωνα, καὶ Θεοπρέπιον, καὶ Ἀκίνδυνον, ἐπειδὴ δὲν ἐδύναντο πλέον οἱ μακάριοι νὰ περιπατῶσι διὰ τὰς προτέρας πληγὰς καὶ δαρμούς ὅσους ἔλαβον. Ἐπειτα πλησίον τῆς Χαλκηδόνος ἐθανάτωσε διὰ ζήσους τὸν ἅγιον Σεβηριανόν, διότι ἐκήρυττε παρρησίαν τὸν Χριστὸν ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τὸ Βυζάντιον παρεστάθη εἰς αὐτὸν ὁ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ δαρεῖς ἅγιος Ἀγαθόνικος, ὁμοῦ μὲ τὸν Πρίγκηπα καὶ τοὺς δεσμίους, τοὺς ὁποῖους εἶχε μαζί του ὁ κόμης. Ὅθεν ἐξέβαλε τὸν μάρτυρα Ἀγαθόνικον ἔξω τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἔδειρεν αὐτὸν πάλιν δυνατὰ· εἶτα ἔλαβεν αὐτὸν μαζί του, καὶ ὅτε

ἐφθασεν εἰς τὴν Σιλυβρίαν, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀμμους, ὅπου εὐρίσκειτο ὁ βασιλεὺς, ἐκεῖ ἀπεκεφάλισε τὸν μάρτυρα Ἀγαθόνικον καὶ τὸν Πρίγκηπα καὶ τοὺς λοιποὺς χριστιανούς, τοὺς ὁποῖους ἔφερε μαζί του ὁ κόμης ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν· καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν συναξίς καὶ εορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὴν Καινούπολιν, καὶ εἰς τὸν ναόν τῆς ἁγίας Θεοδώρας, καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ξηροκέρκου. (Σημειώσαι, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν τοῦτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαξιμιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐκ Νικομηδείας ἀπάρας.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος *ΑΝΘΟΥΣΗΣ* καὶ *ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ* τοῦ βαπτιστῆρος αὐτῆς, καὶ τῶν δύο οἰκειῶν αὐτῆς *ΧΑΡΙΣΙΜΟΥ* καὶ *ΝΕΟΦΥΤΟΥ*.

Εἰς τὴν Ἀνθοῦσαν.

- Ἀνθῆσαν ἐκ γῆς τῆς Σελευκειᾶς ῥόδον,
- Ἀνθοῦσαν ἐδρέψαντο χεῖρες Ἀγγέλων.

Εἰς τὸν Ἀθανάσιον.

- Ἀθανάσιος, κἄν τεθνήσκωμαι ζῆρει,
- Τοῖ; ζῶσι Χριστοῦ ζῶν τετάξομαι φίλοις.

Εἰς τοὺς οἰκέτας.

- Δούλοι δύο τηρεθέντες, εὗρον οἱ δύο
- Τὴν εὐγένειαν. ἦν ἀπόλεσαν πάλαι.

Αὕτη ἡ ἁγία Ἀνθοῦσα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐαλλερριανοῦ, ἐν εἰτει σγή (254), καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Σελευκειᾶς τὴν ἐν Συρίᾳ εὐρισκόμενην, θυγάτηρ δὲ ὑπάρχουσα Ἀντωνίου καὶ Μαρίας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πολλὰ πλούσιοι, προσκολλημένοι ὁμως εἰς τὴν θρησκείαν τῶν εἰδῶλων. Αὕτη λοιπὸν κρυφίως πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ἠγάπα νὰ λάβῃ τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἰδῇ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον, ὁ ὁποῖος ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ταρσάν τῆς Κιλικίας. Ὅθεν κατέπεισε τὴν μητέρα της νὰ τῆς δώσῃ δύο ἡμίονους καὶ ἐπάνω αὐτῶν ἀναβάσῃ ἡ ὁσία ἔλαβε μαζί της καὶ τοὺς δύο τῆς εὐνούχους καὶ δούλους Χαρίσιμον καὶ Νεόφυτον, καὶ ἐπροσποιήθη ὅτι θὰ ὑπάγῃ δῆθεν εἰς τὴν ἀνατροφὴν της. Ἐνῶ λοιπὸν ὠδοιπόρει γίνεταί θαῦμα φοβερόν· ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ σηκωθείς ἀπὸ ἁγίους Ἀγγέλους, ἐφθασεν εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς Ἀνθοῦσης. Βλέπουσα δὲ τοῦτον ἡ ἁγία, καὶ μαθοῦσα ὅτι

¹ Ἡοι τοῦ καταπέλτου.

εἶναι ὁ ζητούμενος Ἀθανάσιος, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν σφραγίσῃ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· ἐπειδὴ δὲ νερόν ἐκεῖ δὲν εὐρίσκετο, προσηυχῆθη ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, καὶ εὐθὺς ἀνεδόθη πηγὴ κάτωθεν ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς δὲ τὴν βρύσιν ἐφάνησαν δύο Ἄγγελοι εἰς εἶδος στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι ἔδιδον εἰς τὴν ἁγίαν δύω ἐνδύματα λευκά. Ὅθεν ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο δούλοι της, καὶ ἔπειτα ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τὸ πολυτίμον καὶ χρυσοφάντον φόρεμα τὸ ὅποιον ἐφόρει, διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ, καὶ τὴν τιμὴν του νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς· αὐτὴ δὲ ἡ τρισολβία ἐνδυθεῖσα ταπεινὸν καὶ εὐτελὲς ἐνδύμα, ὑπῆγεν οὕτως εἰς τὴν ἀνατροφὴν της. Ἐκείνη δὲ τὴν ἀπέβαλεν, ὄνειδίσασα αὐτὴν καὶ κατηγορήσασα, διότι ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ὅτι ἐφόρει τοιοῦτον εὐτελὲς φόρεμα. Ἐλθοῦσα δὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα της, εὔρε καὶ ἐκείνην λυπημένην, διότι ἡ θυγάτηρ της αὐτὴ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

Ὅθεν ἡ ἁγία ἀφήσασα καὶ μητέρα καὶ ἀνατροφὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Ἀθανάσιον, καὶ παρ' ἐκείνου ἔγεινε καλογραῖα καὶ ἐνεδύθη ἐνδύμα τρίχινον, καὶ οὕτω σηκώσασα εἰς τὸν ὄμῶν της τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου εἴκοσι χρόνους συνεκατοίχει μὲ τὰ θηρία, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐλάμβανε τροφήν κατὰ θείαν πρόνοιαν. Πολλοὺς δὲ πειρασμοὺς ὑπομείνας ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, σχηματίσασα νεκροπρεπῶς ἑαυτὴν ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν, ὅπου συνείθιζε νὰ κοιμᾶται. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, καὶ φερθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως Οὐαλλεριανοῦ, ἔλαβε πολλὰς τιμωρίας μὲ ῥαβδία, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη· ἕμοίως καὶ οἱ ῥηθέντες δύο πρῶτοι δούλοι τῆς μακαρίας Ἀνθούσης, ὁ Χαρίσιμος λέγω καὶ ὁ Νεόφυτος, ἀφ' οὗ ἡ κυρία των ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐμαρτύρησε, τότε λέγω καὶ αὐτοὶ ὑπῆγον εἰς τὸν Οὐαλλεριανὸν καὶ ὡμολόγησαν ἑαυτοὺς χριστιανούς, ἀναθεματίζοντες τὰ εἰδῶλα, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτά. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν δοῦκα Ἀπελλιανόν. Ὅθεν ὡμολόγησαν καὶ ἐνώπιον ἐκείνου τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν αὐτοὺς καὶ ἐξέσχισαν ὅλον τὸ σῶμά των εἰς τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας· ἔπειτα ἔδειραν αὐτοὺς μὲ ῥαβδία καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἀπῆλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐ-

τῶν σύναξις καὶ ἐορτὴ ἐν τόπῳ καλουμένῳ Τυπτόιχνα.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες **ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ**, **ΩΡ** καὶ **ΟΡΟΥΙΣ**, *ἔχει τελειοῦνται.*

- Ζῆφι τριάς τμηθεῖσα, τριστάτας πλάνης;
- Βυθῷ καλύπτει τῶν ἑαυτῆς αἱμάτων.

Ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους, ὁ μὲν μακάριος Εἰρηναῖος ἦτο Διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐκέρυττε παρρησία τὸν Χριστόν, Θεὸν ἀληθινόν· διὰ τοῦτο συλληφθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, παρέστη ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος. Ὁ δὲ ἅγιος Ὄρ καὶ ὁ Ὀροφίς, χριστιανοὶ ὄντες, παρεστάθησαν καὶ αὐτοὶ ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Εἰρηναῖον, καὶ ὁμολογήσαντες τὴν εἰς Χριστόν πίστιν, ἐρίφθησαν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ πῦρ· παρευθὺς δὲ ἔγεινε βροχὴ καὶ ἔσβεσεν αὐτό· ὅθεν ἔμειναν οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς. Ἐπειτα παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία καὶ φυλαχθέντες καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ἀβλαβεῖς, ἐκρεμάσθησαν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ ἐξεσχίσθησαν δυνατά. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

* *Ἡ σύναξις καὶ ἐορτὴ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ Πυρῷ τῆς Ἑλλάδος.*

- † • Προήσθηεν Εἰκὼν τῆς Ἀγνῆς τῆς Ἑλλάδι,
- Ποταμὸς ἵκται θαυμάτων ἀεινάων. ¹

Γαῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ **ΚΓ'**, *μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΟΥΠΠΟΥ.*

- » Ὑπῆρχε Λοῦππος δούλος· ἐκ δὲ τοῦ ξίφους;
- » Ἐλεύθερος προσήλθε τῷ Θεῷ φίλος.

• Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ πέφνε Λοῦππον φεσγάνου ἀκμῆ. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς **ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ** ὁ Ἐπίσκοπος Σιρμίου, *ἔχει τελειοῦνται.*

- Τμηθεὶς μετέσχε νεκρικῶν ὁ Σιρμίου Λουτρῶν σχεδίων ὑδάτων ποταμίων.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως

¹ Ἡ κατὰ πλάτος ἱστορία αὐτῆς σοῖζεται ἐν ἰδίᾳ συλλογῇ ἐκδεδομένη.

² Τούτου τοῦ ἁγίου Συναξάριον οὐχ' εὐρίσκεται οὕτε ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, οὕτε ἐν τῷ τετυπωμένῳ.

Διακληριανὸς ἐν ἔτει σπ'η (288), Ἐπίσκοπος ὦν Συρμίου, τὸ ὅποιον ἦτο πόλις τῆς ἐν Συρία Σελευκείας, (κοινῶς ὀνομαζόμενον Συρμιού.) Πι- ασθεὶς δὲ ἐφέρθη ἀπὸ τὸ Συρμιον εἰς τὴν Παν- νονίαν, ¹ καὶ παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Πρό- βον, ὁμολογῶν καὶ κηρύττων τὴν εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν πίστιν, διὰ τοῦτο ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν· εἶτα ἐκβήκεν ἀπὸ αὐτῆν καὶ ἐδάρθη, καὶ μετὰ ταῦτα λαβὼν τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ὁ αἰοίδιμος τοῦ μαρ- τυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λεί- ψανον ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ὀνομαζό- μενον Σάον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ Ἐπισκόπου Λουγδούων.

- » Σπεύδει λιπεῖν γῆν ἐκ ζήφου· Εἰρηναῖος·
- » Ἐρωτιᾶ γὰρ πῶ πρὸς οὐρανοὺς πόθω·

Οὗτος ἤχησε κατὰ τοὺς χρόνους Μάρκου Αὔρηλιου, τοῦ καὶ Ἀντωνίνου καλουμένου· καὶ φιλοσόφου, ἐν ἔτει ρε' (160), ² ἦτο δὲ παλαιὸς ἀνὴρ, διάδοχος τῶν μακαρίων ἀποστόλων, χρη- ματίας Ἐπίσκοπος τοῦ ἐν Γαλλίᾳ Λουγδού- του, (τὸ ὅποιον τὴν σήμερον κοινῶς ὀνομάζε- ται Λιόν.) Οὗτος, ὡς λέγουσιν οἱ τινες, ³ συνέγραψε βιβλία πάμπολλα βεβαιοῦντα τὴν τῶν χριστι- ανῶν ἡμῶν πίσιν, ἀπὸ τὰ ὅποια οἱ μεταγενέσε- ροι θεοὶ πατέρες ἐδανείσθησαν πολλὰς ἐρμη- νείας τῶν θείων Γραφῶν. Δεξάμενος δὲ τὴν ἐπι- σκοπὴν τῆς Ῥηθείσης πόλεως μετὰ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῆς Ποθεινὸν ὀνομαζόμενον, ὅστις ὑπὲρ Χριστοῦ ἐμαρτύρησε, πολλοὺς Ἕλληνας ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, με τοὺς πολλοὺς λόγους καὶ τὰς διδασκαλίας του. Ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μάρτυρας ἐπρόσφερε διὰ τῆς παρακι- νήσεώς του εἰς τὸν Χριστὸν, ἀθλήσαντας διὰ τὸ ὄνομά του. Τελευταῖον δὲ καὶ αὐτὸς ἀπεκε- φαλίσθη ἀπὸ τὸν βασιλεῖα Σευήρον, ἐν ἔτει ργγ' (193), ⁴ καὶ ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

- » Καλλινίκος μέλλουσαν ἔδονην μένων,
- » Πρὸς τὴν τελευταίην οὐκ ἀηδῶς ἦν ἔχων.

Οὗτος πρότερον μὲν ἦτο Πρεσβύτερος καὶ Σκευοφύλαξ τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν· διὰ δὲ τὰς ἀρετὰς του ἐχει- ροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ νέου Ἰουστινιανοῦ, τοῦ βι- νοτμήτου, ἔκτου ἀπογόνου τοῦ Ἡρακλείου ἐν ἔ- τει χπέ (585). ¹ Ὁ δὲ Ῥηθείς βασιλεὺς ἐπινοῶν θλίψεις εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἐμήνυσε μίαν φο- ρὰν εἰς τὸν ἅγιον νὰ δώσῃ εὐχὴν διὰ νὰ κρη- μνίσωσι τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, τὸν καλούμε- νον τῶν Μητροπόλεων· ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ὅτι οὐκ οἰκοδομῆν καὶ στηριγμὸν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔ- χαμε τὸν κόσμον διὰ νὰ ἴσταται καὶ νὰ μένη, καὶ οὐκ διὰ νὰ φθαρῇ καὶ νὰ ἀφανισθῇ. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸν βασιλεῖα ἐπέκειντο καὶ ἠνάγκηλον τὸν ἅγιον, βιάζοντες αὐτὸν νὰ κάμῃ τοῦ βασιλέως τὸ πρόσταγμα· τούτου λοιπὸν χάριν ἐξεφώνησεν ὁ μακάριος τὰν λόγον τοῦ- τον καὶ εἶπεν· « Ἄς ἦναι δόξα εἰς σέ, Χριστέ μου, ὅτι πάντοτε ἀνέχεσαι καὶ ὑπομένεις, » καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐκρημνίσθη ὁ εἰρη- μένος ναός. ² Ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τὰς κολλὰς

μάρτυρες ἐμαρτύρουν αὐτὸν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης Ἐ- λευθέριον, ὅτι ἦτο ἄγιος καὶ παιδαγωγημένος καὶ ἰσχυρὸς καὶ ζηλωτὴς τῆς τοῦ Χριστοῦ Διαθήκης, καὶ διὰ ταῦτα παρεκάλουν νὰ τὸν ἔλθῃ εἰς εὐνοίαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος Βιβλ. α'. κεφ. δ'. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορίας. Πολλὰ δὲ συγγράμματα ὁ θεὸς οὗτος πατὴρ συνέγραψε, περὶ τῶν ὁποίων γράφει ὁ Εὐσέβιος Βιβλ. δ'. κεφ. κ'. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορίας καὶ ὁ Ἰερώνυ- μος ἐν τῷ καταλόγῳ κεφ. λδ'. ἀπὸ αὐτὰ ἡμῶν δὲν σώζονται παρὰ μόνον πέντε βιβλία κατὰ αἰρέσεων τοῦ Οὐαλερινίου καὶ ἄλλων, ἐπιγραφέντα ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἔλεγχον καὶ ἀναστροφήν τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, τὰ ὅποια δὲν εὐρίσκονται εἰς Ἑλληνικὴν διαλεκτὸν, ἀλλ' εἰς Λατινικὴν, ἀν καὶ εἶναι ἀναστρέφτον, ὅτι τὰ ἔγραψεν Ἑλληνιστί. (Γόμ. α'. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορ. σελ. 224.)

¹ Ὁ Ἰουστινιανὸς δὲν εἶναι ἔκτος ἀπογόνος, διότι ἡ γενεα- λογία ἔχει οὕτω κατὰ τάξιν· ὁ Ἡράκλειος ἐγέννησεν τὸν Κων- σταντῖνον, οὗτος τὸν Κωνσταντῆ, ὁ Κωνσταντὸς τὸν Κωνσταντῖνον, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τὸν Ἰουστινιανὸν τούτον. Σ. Ε.

² Σημειώσασθε, ὅτι ἐν τισὶ χειρογράφοις Συναξαριστικαῖς δὲν περιέχεται τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Συναξαριστοῦ ἡγου ἀπὸ τοῦ, ὅτι ἐμήνυσε εἰς τὸν ἅγιον ὁ βασιλεὺς νὰ δώσῃ εὐχὴν, διὰ νὰ κρη- μνίσωσι τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, εἰς τοῦ, παρευθὺς ἐκρημνί- σθη ὁ ναός· καὶ τῇ ἀληθείᾳ δυσπαράδεικτον ἐστὶ, πῶς ὁ ἅγιος οὗτος διὰ προσευχῆς του ἐκρημνίσεν τὸν τῆς Θεοτόκου ναόν.

(Καὶ ἡμῶς ἀναφέρεται παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς· τὸ γεγονός τοῦτο εἶπε δηλαδὴ ὁ Ἰουστινιανὸς θελων νὰ ἀνεγείρῃ κρήνην εἰς τὸ ἄε- ρος· ὅπου ὑπῆρχεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος· εὐθὺς δὲ τῆς τῆς Πατριάρ-

¹ Ἡ Παννονία αὕτη ἴσως εἶναι ἡ ἐν Ὁγγαρίᾳ ἐδρισκομένη, ἢ μετὰ τὴν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ ἀπὸ βορρῆ καὶ Ἀνατολίον, καὶ τοῦ ποταμοῦ Νορτῆρ ἐκ Δυσμῶν καὶ τοῦ Ἰλλυρικῆ πε- ριοχομένη.

² Ὁ Μάρκος Αὔρηλιος οὗτος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 169. Σ. Ε.

³ Τὸ, ὡς λέγουσιν οἱ τινες, εἶναι περιττὸν, διότι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀναμφισβήτητον. Σ. Ε.

⁴ Ὁ δὲ Μελέτιος ταῦτα γράφει περὶ τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου τοῦ οὗ, ὅτι πρῶτον ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν Λουγδούων Ἐκκλη- σίας, ἔπειτα καὶ ἐπίσκοπος αὐτῆς· ὅτι ἦτο μαθητὴς τοῦ Πολυ- κάστρου καὶ Πακίου τῶν ἀριστῶν Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· ὅτι ἐγέννηθη εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ὅτι οἱ ἐν Λουγδούων καὶ Βιέννῃ

ἀπεκτίνας καὶ ἀμαρτίας του ἐξέλασαν ἀπὸ τὴν βασιλείαν, καὶ ἐκόψαν αὐτοῦ τὴν μύτην καὶ τὴν γλῶσσαν, ¹ καὶ τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Χερσῶνα, ² τὴν οὖσαν πλησίον τῆς Κριμαίας. Φυγὼν δὲ ἐκεῖθεν, ἔλαβε δύναμιν ἀπὸ τοῦ Βουλγάρου, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐπολέμει τὰ τεῖχη της.

Ὅθεν καταπεισας τὸν Πατριάρχην τούτου καὶ τὴν Σύγκλητον τῶν ἀρχόντων μετὰ δουλοπτητά, καὶ ὀρκίσας εἰς τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ εἰς τὰ πάνσεπτα Εὐαγγέλια, καὶ εἰς τὸ τίμιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλει ἐνοχλῆσαι κανένα ἄνθρωπον, εἴαν ἐξέλθωσι τῆς πόλεως καὶ τὸν ὑποδεχθῶσιν, ὕστερον εὐρέθη ψεύστης καὶ παραβάτης τῶν ὀρκῶν του. ³ Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἅμα εἰσηλθεν ἐγέμισαι τὴν πόλιν ἀπὸ φόνους καὶ αἱματοχυσίας. Τότε καὶ ὁ θεὸς οὐτος Καλλίνικος ἀρπαχθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλεὺς δορυφόρους, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Ῥώμην διότι ἐδείξεν εἰς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς τὴν κομμένην γλῶσσιν του καὶ τὴν μύτην του, καὶ τὸν ἐκατηγόρει ὅτι ἦτο συνωμότης μετὰ τοῦ ἐχθροῦ του, ἀπὸ τὰ ὅποια ἦτο ἀθῶος ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος καὶ μέγας Ἀρχιερεὺς. Ἀπαχθεὶς δὲ εἰς τὴν Ῥώμην ὁ ἅγιος βάλλεται εἰς τὸ θεμελίον ἑνὸς τοίχου, καὶ χρίεται ἐξωθεν· διότι οὕτως ἐπρόσταξεν ὁ θηριόγνωμος βασιλεὺς νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἅγιον. Ἀφ' οὗ δὲ παρήλθον τεσσαράκοντα ἡμέραι, ἠνοιχθη ὁ τοίχος, καὶ εὐρέθη ὁ ἅγιος ζωντανός· καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου· καθὼς οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν τότε Πάπαν, καὶ ἐπρόσταξαν αὐτὸν νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὸν ναὸν τῶν. Τελεῖται

χην νὰ καθαγιάσῃ τὴν κατεδάφισιν τοῦ ναοῦ τούτου δι' εὐχῆς· καὶ ἐκεῖνος· τὸ μὲν πρῶτον ἀντίτεινεν εἰπὼν ὅτι «Εὐχὴν ἐπιευστάσει ἐκκλησιῶν ἔχομεν, ἐπὶ καταλύσει δὲ ἐκκλησιῶν οὐ παρελάβομεν» ἐπὶ τέλους· ὁμοίως, πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ βασιλεὺς ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ, καὶ εἶπε· «Δόξα τῷ Θεῷ ἀνεχομένῶν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.» Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ἐγένετο ἡ κατεδάφισις. (Παρθλ. ἱστ. Παπαρρηγοπούλου. Τόμ. 3 σελ. 358) Σ. Ε.)

¹ Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει ὅτι ἀπεκόπη καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ. Σ. Ε.

² Ἡ νῦν Σεβαστούπολις ἢ ἐν Κριμαίᾳ. Σ. Ε.

³ Ὁ Ἰουστινιανὸς παραισέδυσεν ἐντὸς τῆς πόλεως λαθρίως δι' ἑνὸς ὑδραγωγοῦ, συναννοηθεὶς μετὰ τινῶν πολιτῶν φίλων του. Εἰσελθὼν δὲ οὕτως ἤνοιξε τὰς πόλιν καὶ εἰσήγαγε τὸν ξυκεῖνον στρατὸν. Λέγεται δὲ ὅτι τὸν Καλλίνικον εὗρετον πρὶν ἐξορίσῃ τὸν ἐπόλεμα. Σ. Ε.

δὲ ἡ αὐτὰ ὁμοίως καὶ ἰορτῇ ἐν τῇ ἀγνότητι μεγάλη Ἐκκλησία. ¹

Οἱ ἅγιοι τριακοτασχεῖ μάρτυρες οἱ ἐν Θεῷ, εἴποι τελειοῦνται.

- Ἦνεγκε τριπλῆ μαρτύρων δεκάς ξίφος,
- Ἐχουσα καὶ σὺναθλον ἀπλῆν ὀκτάδα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΥΤΥΧΟΥΣ, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

- Κἄν οὐκ ἐπ' ἀθλοῖς Εὐτυχὴς ἀποπνέη,
- Ἦθλησε καὶ βραβεῖον ἀθλητοῦ λάβῃ
- Εἰκάδι Εὐτυχὴ ἀμφικάλυψε λίθος γε τετάρτη.

Ὁὗτος ἠκολούθησε τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Παῦλον, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν ἀνδρείως κηρύξας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ πολλοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων κρημνίσας, ὑπομένει δαρμούς καὶ δεσμά, καὶ πολλοὺς χρόνους κακοπαθεὶ ἐντὸς τῆς φυλακῆς· ὅπου εὐρισκόμενος. ἐδέχθη ἄρτον οὐράνιον. Ἐπειτα ἐρρίφθη εἰς πυρὰν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδόθη εἰς τὰ θηρία· ἐπειδὴ δὲ ἐν ἀπὸ τὰ θηρία ὠμίλησε μετὰ ἀνθρωπίνην φωνήν, διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ ταύτην ἀκούσαντες, ἐξεπλάγησαν. Διαμείνας δὲ ἀβλαβὴς ἀπὸ ὄλας τὰς τιμωρίας ὁ ἅγιος, ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του, Σεβαστὴν καλουμένην· (ἴσως τὴν ἐν Κιλικίᾳ εὐρισκομένην, ἧτις Αὐγουστα ἐλέγετο πρότερον, τῶρα δὲ ὀνομάζεται Σεβαστὰ, μετὰ θρόνον ἐπισκόπου τετιμημένη, ὑπὸ τὸν Ταρσοῦ Μητροπολίτην.) Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπροπορεύετο ἔμπροσθέν του καὶ ἐνεδυνάμονεν αὐτόν. Ἐκεῖ λοιπὸν διανύσας τὴν ζωὴν του, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΤΑΤΙΑΝΟΥΣ.

- Ἐλξει μετρήσας πολλὰ πολλὰ γῆς πλήθη,
- Ἐδὲμ λάβης ἀμετρα πλήθη Τατίαν.

¹ Περὶ τοῦ Καλλίνικου τούτου γράφει ὁ Μελέτιος, ὅτι ἦτο εὐσεβοφάξ τῶν Βλαχερινῶν, καὶ ἐπατριάρχισεν ἐπὶ διὰ μετὰ Παῦλον τὸν ἐπίσκον, καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἔγραψε Πατριάρχης ὁ Κύρος.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτον ἀπὸ τόπον καλούμενον Μαντιναίων, ὃ ὄποιος εἶναι ὀποκείμενος εἰς τὴν μητρόπολιν Κλαυδιούπολιν, τὴν ἐν τῇ Ἐρδελία εὐρισκομένην, ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ὀνοριάδος. Πισθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διότι ἐσέβετο τὸν Χριστὸν, παρεστάθη εἰς τὴν ῥηθείσαν Κλαυδιούπολιν, ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος Οὐρβανοῦ· καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὁμολογήσας ἑαυτὸν χριστιανόν, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν· ἔπειτα πάλιν ἐρωτηθεὶς καὶ ἐπιμείνας στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐδάρη μὲ ξύλα καὶ ἐξεσχίσθη μὲ σιδηρὰ ὀνύχια. Μετὰ ταῦτα ἐούρηθη κατὰ γῆς, καὶ φθάσας εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως καὶ σφραγίσας τὸν αὐτὸν τοῦ μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἤκουσεν ἄνωθεν θεῖαν φωνήν, ἣ ὁποία εὐηγγελίζετο τὰ ἀγαθὰ, ὅσα εἶναι ἡτοιμασμένα δι' αὐτὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Αἰμιωῖτου.

- » Κοινῶ τελευτῶν Γεώργιος τῷ τέλει,
- » Σημεῖον ἄθλου βίνα τμηθεῖσαν φέρε.

Οὗτος ὁ μακάριος Γεώργιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀγαπήσας τὴν μοναδικὴν ζωὴν, διέτριβεν εἰς τὰ βουναὶ τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἀφ' οὗ μετεχειρίσθη πολλοὺς ἀγῶνας, παρρησία ὡμολόγησε τὴν εὐσέβειαν καὶ ὀρθοδοξίαν, κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ὅστις συνέτριβε τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ ἔκαιε τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, ἐν ἔτει ψις' (716). Ἐλέγξας λοιπὸν οὗτος τὴν ἀθεότητα καὶ δυσσέβειαν τοῦ τυράννου, καὶ τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν ἀνακηρύξας, ἔπαθε πόλυειδῆ βάσανα εἰς τὸ βαθύτατον γῆρας του, ἐπειδὴ τότε ἦτο χρόνων ἐννενηκονταπέντε. Τελευταῖον δὲ ἔκοψαν αὐτοῦ τὴν μύττην καὶ ἔκαυσαν τὴν τιμίαν του κεφαλὴν· ταῦτα δὲ ὑπέμεινε ἀνδρείως ὁ αἰδέμενος· ὅθεν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ καὶ προσευχόμενος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', ἡ ἐπάροδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ἐρδάζου ἀποστόλου ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ.

- » Ἴνα τρυγῶμεν ἄφθονον πιστοὶ χέριν,
- » Βαρθολομαῖος εὐρέθη κεκρυμμένος·
- » Σὸν νέκυν εἰκάδι Βαρθολομαῖς ἱερῶν πέμπτῃ,

Καιρὸς ἐπιτήδειος εἶναι εἰς ἡμᾶς, νὰ εἴπω τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο λόγιον· ὁ θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· (Ψαλ. 55. 38.) ἐπειδὴ θέλω νὰ διηγηθῶ φοβερὴν καὶ ἐξαισίον θαύμα, τὸ ὁποῖον ἐνήργησεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἁγίων του. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Βαρθολομαῖος, ἐπεριπάτει εἰς διαφόρους τόπους, κηρύττων τὸ δόγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τελευταῖον δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν ἐσταυρώθη ἐκεῖ τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔβαλον οἱ ἐκεῖ εὐρεθέντες χριστιανοὶ εἰς θήκην πετρίνην καὶ ἐκρύψαν αὐτὸ εἰς τὴν Οὐρβανούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θήκη ἐκείνη ἔκαμνε πάντοτε διαφόρους ἰατρίας, διὰ τοῦτο συνέτρεχόν ἐκεῖ οἱ λαοὶ καὶ ἐλυτρώοντο ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας των. Ταῦτα λοιπὸν τὰ θαύματα καὶ τὰς ἰατρίας βλέποντες οἱ τοῦ διαβόλου ὑπηρέται Ἕλληνες, ἐλύσων κατὰ τῆς ἀγίας ἐκείνης λάρνακος, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ εὐρισκομένου ἀποστολικοῦ λειψάνου. Ὅθεν ἕνα καιρὸν εὐρόντες ἀδειαν, ἔρρηξαν τὴν θήκην εἰς τὴν θάλασσαν, ὁμοῦ μὲ ἄλλας τέσσαρας θήκας αἱ ὁποῖαι περιεῖχον τὰ λείψανα τεσσάρων μαρτύρων, Παπανοῦ, Λουκιανοῦ, Γρηγορίου, καὶ Ἀκακίου· τοῦτο δὲ ὠκονόμησεν ὁ Θεὸς νὰ γένη, ἀφ' ἐνὸς μὲν, ἵνα καὶ ἡ τόση πολλὴ θάλασσα τὴν ὁποῖαν διεκέρασαν, ἀγιασθῇ διὰ μέσου αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἵνα καὶ οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους διεμοιράσθησαν τὰ ἅγια ταῦτα λείψανα, εὐλογηθῶσιν. Διότι ὁ ἅγιος ἀπόστολος Βαρθολομαῖος διαπεράσας τοὺς μεγάλους κόλπους τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ παρατρέξας τὰ στενὰ βάρη τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔφθασεν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὑπήγεν εἰς τὸ Ἀδριατικόν, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἀπὸ τὰ Κύθηρα καὶ φθάνει ἕως εἰς τὴν Βενετιαν. Ἀφῆσας δὲ ἀριστερὰ τὴν περιφανὴ καὶ μεγάλην νῆσον τῆς Σικελίας, καὶ ἔχων συνακολουθοῦντας αὐτῷ καὶ τοὺς εἰς τὰς ἄλλας θήκας εὐρισκομένους τέσσαρας καλλινίκους μάρτυρας, οὓς προείπομεν, κατευδῶθη εἰς τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Αἰπάραν.

Καὶ οἱ μὲν καλλινικοὶ τέσσαρες μάρτυρες (ὡς θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου Κύριε! καὶ τίς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὑμῶν τῶν θαυμασίων σου;) οἱ τέσσαρες, λέγω, μάρτυρες ἐσυντρόφυσαν τὸν ἅγιον ἀπόστολον Βαρθολομαῖον, παριστάμενοι εἰς αὐτὸν ὡς εἰς βασιλεῖα, ἕως οὗ ὀπῆγεν ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου αὐτὸς τὸς ἠθέλησεν. Ἐπειτα ὑπέστρεψαν καὶ ὑπήγεν ὁ καθεὶς ἀπὸ αὐτοῦ, ὅπου ἠδόκησεν ἡ τοῦ Θεοῦ Πρόνοια. Καὶ ὁ μὲν μάρτυς Παπανοῦς ἐβλήθη εἰς τὴν Ἀμιλιαν πόλιν τῆς Σικελίας, ὁ

δὲ Λουκιανός, εἰς τὴν Μασσηνήν τῆς αὐτῆς Σικελίας, ὁ Γρηγόριος εἰς τὴν Κολάμην, ἦτις εἶναι πόλις τῆς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Καλαβρίας, καὶ ὁ ἅγιος Ἀκάκιος εἰς πόλιν καλουμένην Ἀσκάλους. Τότε λοιπὸν ἐφανερώσεν ἑαυτὸν ὁ θεῖος Ἀπόστολος διὰ θείας ἀποκαλύψεως εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς νήσου Λιπάρας, Ἀγάθωνα ὀνομαζόμενον, ὁ ὅποιος παρευθὺς σπεύσας κατέβη εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἰδὼν τὸ μέγα καὶ φρικτὸν τεράστιον, τὴν θήκη, λέγω, τὴν περιέχουσαν τὸ ἀποστολικὸν λείψανον, ἐμεινεν ὄλος ἀπορία καὶ θάμβος, καὶ ταῦτα μετὰ θαυμασμοῦ ἀνεβόησε· Πόθεν σοι, ὦ νῆσος Λιπάρα; πόθεν σοι ὁ πολὺς οὗτος πλοῦτος καὶ θησαυρὸς ἠκολούθησεν; ὄντως καθ' ὑπερβολὴν ἐμεγαλύνθησιν! ὄντως πολλὰ ἐδοξάσθησιν! λοιπὸν χόρευσον, σκίρτησον καὶ ὑπόδεξαι μὲ τὰς χεῖράς σου τὸν θησαυρὸν, καὶ βόησον πρὸς αὐτὸν, Καλῶς ἦλθες, καλῶς ἦλθες, ὁ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου. Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ ὁ ἐπίσκοπος εἰπὼν, καὶ ἐγκωμιάσας καὶ τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ τὴν νῆσον τῆς Λιπάρας, κατέπαυσε τὸν λόγον.

Ἐπειδὴ δὲ ἔπρεπε νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἱερά θήκη τοῦ ἀποστόλου εἰς τόπον ἐνδοξόν, ὅπου ἐμελλε μετὰ ταῦτα νὰ κτισθῇ καὶ ναὸς εἰς δόξαν τοῦ πανευφήμου ἀποστόλου, διὰ τοῦτο πολλοὶ μὲν ἔσυρον εἰς ἓνα καὶ ἄλλον τόπον τὴν τιμίαν ἐκείνην καὶ παμμεγέθη λάρνακα, (ἦτοι τὴν θήκη)· αὐτὴ ὅμως δὲν ἐκινεῖτο τελείως ἀπὸ τὸν τόπον τῆς, οὔτε ὑπῆκουεν εἰς αὐτοὺς, ἕως οὗ ὁ μακάριος Ἀγάθων, κατὰ θεῖαν ἀποκάλυψιν, ἔδωκεν αὐτὴν μὲ σχοινία εἰς δύο δαμάλεις, καὶ ἔσυρεν αὐτὴν διὰ τῶν δαμάλεων εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτο τοῦ ἀποστόλου θέλημα. Εἰς τὰ ἄλλα δὲ θαύματα, ὅσα ἐνηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου, προσετέθη καὶ ἄλλο μεγαλώτατον, τὸ ὅποιον φαίνεται ἰσως καὶ ἀπίστον εἰς τοὺς ἀπίστους τῶν τοῦ Θεοῦ θαυμάτων. Νησιδίον μικρὸν, Πρυχάνος¹ (ἢ Βουλκάνος) ὀνομαζόμενον, εἶναι πλησίον τῆς νήσου Λιπάρας, τὸ ὅποιον ἔχει μίαν βρύσιν ἀναβράζουσαν θερμὸν νερὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐβλάπτε τὴν Λιπάραν, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ πλησίον αὐτῆς. Τὸ νησιδίον λοιπὸν τοῦτο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρέτο ὑπὸ τῶν δαμάλεων ἡ θήκη τοῦ ἀποστόλου, ἐτραβιχθῆ ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως μακρὰν ἀπὸ τὴν Λιπάραν ἑπτὰ στάδια· καὶ οὕτω φαίνεται τραβιγμένον ἕως τὴν σήμερον. Ὅθεν

μήτε τὴν Λιπάρην βλάπτει εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ τὴν δύναμιν καὶ χάριν ἀνακηρύττει πάντα τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου. Ὁ παραδόξων θαυμάτων! ὦ ὑπερφυσικῶν τερατουργημάτων! ποῦ ἠκούσθησαν τοιαυτὰ θαυμάσια εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον;

Ὅτε δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ἀγάθων ἔκτισε ναὸν ὠραιότατον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστόλου, τότε ἀπεθησαύρισε εἰς αὐτὸν τὸ σεβάσιμον καὶ ἀποστολικὸν λείψανον, ὁμοῦ μὲ τὴν πετρίνην λάρνακα. Ὅσα δὲ θαύματα ἐγίνοντο καθ' ἡμέραν ἐκεῖ τίς ἠμπορεῖ νὰ τὰ διηγηθῇ; Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον πάμπολλοι χρόνοι, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωχθ' (829), ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς τὸ Κάστρον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκετο τὸ λείψανον τοῦ ἀποστόλου, διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἐγκατοίκων, τότε δὲ καὶ ὄλοντο νησίον τῆς Λιπάρας ἐμεινεν ἔρημον καὶ ἀκατοίκητον. Ὅθεν ὁ ἀρχὼν τῆς πόλεως Βενένδου μαθὼν τὰ θαύματα ὅσα ἐγίνοντο παρὰ τοῦ ἀποστολικῦ λειψάνου, καὶ κινούμενος ἀπὸ ζήουσας πίστιν πρὸς τὸν τοῦ Κυρίου ἀπόστολον, προσεκάλεσε τινὰς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ ὑπάγωσι καὶ φέρωσιν εἰς αὐτὸν τὸν πολύτιμον θησαυρὸν τοῦ ἀποστολικῦ λειψάνου, τὸ ὅποιον καὶ ἔγεινεν. Ὅθεν ὁ ῥηθεὶς ἀρχὼν τῆς Βενένδου ἀπὸ μακρὸν διάστημα τῆς θαλάσσης ἐξῆλθε διὰ νὰ προῦπαντήσῃ τὸν τοῦ Κυρίου ἀπόστολον, ἔχων μαζί του καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως καὶ ἄλλους πολλοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς. Φέρων δὲ μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ εὐλαβείας τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὴν πόλιν, ἀπέθετο αὐτὸ εἰς ἓνα τόπον σεβασμιώτατον, ὅπου εὐρισκόμενον ἐνεργεῖ καθ' ἑκάστην διαφόρους ἰατρείας καὶ θαύματα τοῖς μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρέχουσιν, εἰς δόξαν τοῦ ὑπεραγάθου Θεοῦ.¹

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου

¹ Σημειώσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔλαβεν εἰς τὴν ἀποστολικὴν κορυφὴν τοῦ Βαρθολομαίου Νικήτας· ὁ Ῥήτωρ, ὁ ἡ ἀρχὴ «Θεμεῖος ὁ πόθος, ἀλλ' ἀδρανῆς ὁ νοῦς, ζέων ὁ ἔρωσ, ἀλλ' εὐτελής ὁ λόγος» (σώζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρα, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαϊδίου.) Γράφει δὲ ὁ Μελέτιος, τόμ. β' τῆς Ἑκκλ. Ἱστορίας, ὅτι ἐπὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου μετακομίσθη τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Βαρθολομαίου ἀπὸ τὴν Λιπάρην εἰς τὴν Βενεδικτὸν πόλιν τῆς Ἰταλίας.

¹ Παρὰ τοῖς Μηναιοῖς γράφεται Πρυχάνος, ὅπερ καὶ ὀρθότερον, καθὼ τενόσημον τῆ λατινικῆ Βουλκάνο. Σ. Ε.

ΤΙΤΟΥ επισκόπου Γαρθήνης κατὰ Κρήτην.¹
μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου.

Ἦτω παρ' ἡμῶν καὶ Τίτος βραχύς τίτλος,

τοῦτου τελευταῖν τὴν ἐν εἰρήνῃ φέρων.

Οὗτος ὁ μακάριος Τίτος κατήγετο ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ Μίνως τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης, καθὼς λέγει Ζηναῖς ὁ νομικός, ὁ συγγραφεὺς τὸν βίον τοῦ ἀποστόλου τούτου, ὁ τὸν ὄπτιον Ζηναῖν ἀναφέρει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τίτον ἐπιστολῇ λέγων «Ζηναῖν τὸν νομικὸν σπουδαίως πρόπεμψον.» (Τίτ. γ'. 13.) Οὗτος λοιπὸν ὁ θεσπέσιος Τίτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του ἔδειξε πολλὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὴν παιδείαν καὶ μάθησιν, τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων θαυμαζομένην ὅτε δὲ ἔγεινε χρόνων εἴκοσιν, ἤκουσεν ἀνωθεν θεϊκὴν φωνήν, ἡ ὅποια τῷ ἔλεγε ταῦτα: «Τίτε, πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃς ἀπ' ἐδῶ, διὰ νὰ σώσῃς τὴν ψυχὴν σου, ἐπειδὴ ἡ ἐξωτερικὴ παιδεία αὐτὴ δὲν θέλει σὲ ὠφελῆσαι.» Θέλων δὲ νὰ ἀκούσῃ καὶ δεῦτερον τὴν ἰδίαν φωνήν, διὰ νὰ πληροφορηθῇ περισσότερον καὶ νὰ μὴ πλανηθῇ (διότι ἤξευρε τὰς πλάνας, ὅσαι ἐγίνοντο ἀπὸ τὰς φωνὰς τῶν εἰδώλων καὶ τῶν δαιμόνων) ἔμεινεν ἀκόμη ἐννέα χρόνους εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδείαν. Τότε δὲ προπετάθη διὰ θεικοῦ ὁράματος νὰ ἀναγνώσῃ τὴν βίβλον τῶν Ἑβραίων ὅθεν λαβὼν ὁ Τίτος τὴν Παλαιὰν Γραφήν, ἠνοιξεν αὐτὴν καὶ εὗρισκει τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαίου τὸ λέγον «Ἐγκαταλίψετε πρὸς με νῆσοι πολλαί· Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον.» (Ἠσ. με. 16.)

Ὁ ἀνθύπατος λοιπὸν καὶ ἡγεμὼν τῆς Κρήτης, ὅστις ἦτο θεὸς τοῦ ἁγίου Τίτου, ἀκούσας τὴν σωτήριον γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ θαύματα ὅσα ἔκαμνεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς ἄλλους τόπους τῆς Παλαιστίνης, συνεβουλεύθη μὲ τοὺς πρώτους ἄρχοντας τῆς Κρήτης καὶ οὕτως ἀπέστειλε τοῦτον τὸν ἀνεψιὸν του Τίτον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὡς ὄντα ἰκανὸν νὰ ἀκούσῃ καὶ νὰ παραστήσῃ διὰ λόγου, ὅσα ἤθε-

λεν ἀκούσῃ. Ὁ Τίτος λοιπὸν ἐλθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐπροσχύνθη τὸν δεσπότην Χριστὸν, καὶ ἐθεώρησε τὰ θαυμάσιά του, εἶδε δὲ καὶ τὰ σωτήρια τούτου Πάθη καὶ τὴν ταφὴν καὶ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν θεϊαν Ἀνάληψιν καὶ τὴν εἰς τοὺς σεπτέους Ἀποστόλους ἐπιδημίαν καὶ ἐλευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν πιστεύσας τῷ Χριστῷ συνηριθμήθη καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς ἑκατὸν εἴκοσιν, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς· ἔπειτα δὲ χειροτονεῖται καὶ ἀποστέλλεται ὁμοῦ μὲ τὸν Παῦλον διὰ νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὑπήγε λοιπὸν ὁ θεὸς Τίτος μετὰ τοῦ Παύλου εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εἰς Σελεύκειαν καὶ εἰς Κύπρον καὶ εἰς Σαλαμίνα καὶ Πάφον, τὰς ἐν τῇ Κύπρῳ εὐρισκομένας. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπήγε εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας, καὶ εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδείας, καὶ εἰς τὸ Ἰκόνιον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Ὀνησιφόρου· ἔπειτα ἀνῆλθεν εἰς Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καθολικῶς, εἰς πάντα τόπον καὶ πόλιν ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. Ὅτε δὲ ὁ εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἁγίου Τίτου γαμβρὸς, Ρουστῆλος ὀνόματι, ἐξουσίαζε τὴν Κρήτην, δεῦτερον ἤδη ἔτος, ὑπήγε εἰς τὴν αὐτὴν Κρήτην ὁ Τίτος ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. Ἐπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ Παύλου, ὑπήγε εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθεν ὁμοῦ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ ἔμεινεν ὁ Τίτος ἕως οὗ ἐφονεύθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸν Νέρωνα.⁴

Μετὰ δὲ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Παύλου, ἐπανῆλθεν ὁ Τίτος εἰς τὴν Κρήτην, καὶ κατέστησεν, ἦτοι ἐχειροτόνησεν εἰς αὐτὴν ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους, καὶ διαλάμψας εἰς αὐτὴν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ Τίτου ἔγειναν ἐννενηκοντατέσσαρες, διότι ὅτε ἀπὸ τὴν Κρήτην ὑπήγε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἦτο χρόνιον εἴκοσιν ἔμεινε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἕως εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ἦτοι χρόνον ἕνα. Μετὰ δὲ τὴν Ἀ-

¹ Ἐκ τῆς πρὸς Τίτον ὁμοῦ ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἰκανῶς πιθανολογεῖται, ὅτι ὁ Τίτος ἦτο ἐπίσκοπος κοινῶς ὅλης τῆς Κρήτης, καὶ οὐχὶ μίαν αὐτῆς πόλιν. Σημειώσεται, ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος Τίτος ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Μύρων, τὸν ἅγιον Νικανδρον, καὶ πρεσβύτερον τὸν ἅγιον Ἱερομάρτυρα Ἐρμκιον, οἵτινες ἐορτάζονται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου.

² Ὁ Ζηναῖς οὗτος, ὅστις καὶ Ζηναῖν ὀνομάζεται, ἐορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐξδόμην τοῦ Σεπτεμβρίου μετὰ Μάρκου καὶ Ἀριστάρχου.

⁴ Ἐδῶ εἶναι ἄξιον ἀπορίας, ὅτι ἐν ὁ Τίτος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κρήτην μετὰ τοῦ Παύλου καὶ ἔμεινε μὲ αὐτὸν ἕως οὗ ἐφονεύθη, τότε ὁ Παῦλος ἔγραψε τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν, εἰς τὴν ὅποιαν φανερῶς γράφει ὅτι ἀφῆκε τὸν Τίτον εἰς τὴν Κρήτην; οὕτω γὰρ φησι «Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ ἐλλείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ τὸν Πρεσβυτέρου, ὡς ἐγὼ σοὶ ἀσταξάμην.» (Τίτ. α. δ.) Ἐπιβάν ἵνα μὴ ἀντίφασις παρακολούθῃ, πρέπει νὰ νοησῶμεν, ὅτι ὁ Τίτος ἔμεινεν εἰς τὴν Κρήτην, ὡς γράφεται ἐν τῇ ἐπιστολῇ, καὶ ὅτι δὲν ἠκαλούθησεν εἰς τὸν Παῦλον, ὡς γράφεται ἐδῶ.

νάληψιν διέτριψεν εἰς τὰ ἑρσόδλυμα χρόνους δέκα· ἔπειτα ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος ἀπό τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους, καὶ διήλθε χρόνους δεκάεξτώ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ ἑδαγγελίου. Ἐκήρυξε δὲ εἰς τὰς νήσους μὲν χρόνους ἕξ, εἰς δὲ τὴν πατρίδα του τὴν Κρήτην, χρόνους τριακονταεννέα. Ὅθεν ὅλοι συναπτόμενοι, γίνονται χρόνοι ἑννενηκοντατέσσαρες. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Τῶν ἐν ἀγίοις πατέρων ἡμῶν ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς τὸν Ἐπιφάνιον

- Σπᾶσας τελευταῖης Ἐπιφάνιος μέθω
- Κεῖται τραπέζῃ εἰς ὕπνον εὐθύς τῷ κάρῳ. ¹

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

- † • Ὁ πῶς τελευταῖη τοῦ καλοῦ Ἰωάννου
- Σβέννυται λύχνος τῆς Θεοῦ Ἐκκλησίας! ²

Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΗΝΑ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

- Ὁ κόσμος ἐκλέλοιπε τῆς Ἐκκλησίας.
- Μηνᾶς γὰρ ἐκλέλοιπεν ἐκ τῶν ἐνθαδῶν.

Ὁ μακάριος οὗτος Μηνᾶς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φγγ' (553), Πρεσβύτερος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας Ἐκκλησίας· ἐχειροτονήθη δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὸν Ἀγαπητὸν, τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, ὁποῖος τότε ἀναβάς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκάθηρε μὲν τὸν αἰρετικὸν Ἀνθιμον, Πατριάρχην ὄντα Κωνσταντινουπόλεως, ἐχειροτόνησε δὲ ἀν' αὐτοῦ τὸν μακάριον τοῦτον Μηνᾶν. Καλῶς λοιπὸν οὗτος κυβερνήσας τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ αὐξήσας τὸ τοῦ Χρι-

στοῦ ποίμνιον, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτῆ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. ¹

Ταῖς τῶν ὁσῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων ΑΔΡΙΑΝΟΥ καὶ ΝΑΤΑΛΙΑΣ.

Εἰς τὸν Ἀδριανόν.

- Ἀδριανοῦ τέμνουσι χεῖρας καὶ πόδας
- Χεῖρες πονηρῶν, ὧν φονοδρόμοι πόδες.

Εἰς τὴν Ναταλίαν.

- Ἐν τῷ βίῳ σύνευος, ἐν δὲ τῷ πόλῳ
- Ἀδριανῷ σύσκηνος ἡ Ναταλία.
- Ἀδριανὸς τμήθη χεῖρας πόδας εἰκάδι ἔτη. ²

Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀδριανὸς καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ναταλία ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικόμηδειας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (298). Κατὰ τὴν δευτέραν δὲ περίοδον, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Μαξιμιανὸς εἰς τὴν βασιλείαν του, διώκων τοὺς χριστιανούς, ἐπιάσθησαν εἰκοσιτρεῖς χριστιανοί, οἱ ὅποιοι ἦσαν κεκρωμμένοι εἰς τὰ σπῆλαια, καὶ ἐτιμωρήθησαν μὲ διαφόρους τιμωρίας. Τούτους λοιπὸν ἠρώτησε καὶ ὁ ἅγιος Ἀδριανὸς πρὸ τοῦ νὰ μαρτυρήσῃ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τί, ὦ ἀδελφοί, ὑπομένετε ταῦτα τὰ ἀνυπόφορα βάσανα καὶ τὰς δεινὰς τιμωρίας; ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν. Ἡμεῖς ὑπομένομεν ταῦτα, διὰ νὰ κερδήσωμεν τὰ ἀγαθὰ ὅσα εἶναι ἡτοιμασμένα εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τοὺς πάσχοντας ὑπὲρ τῆς ἀγάπης του, τὰ ὅποια ἀγαθὰ οὔτε ἀκοὴ δύναται νὰ ἀκούσῃ, οὔτε λόγος νὰ παραστήσῃ. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ μακάριος Ἀδριανὸς, κατενύχθη ἀπὸ τὴν θείαν χάριν, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ταχυγράφους, οἵτινες ἔγραφον

¹ Ὁ Ἐπιφάνιος οὗτος ἔγενε μετὰ τὸν κατωτέρω Ἰωάννην τὸν δευτέρον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, πατριαρχεῖαις χρόνους δεκάπεντε καὶ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας τινας, καὶ ἐτελεύτησε τῷ φλέ' (335) ἔτει. Ἐγενε δὲ διάδογός του Ἀνθιμος ὁ αἰρετικὸς.

² Ὁ Ἰωάννης οὗτος ὁ δεύτερός· ἔγενε Πατριάρχης μετὰ τὸν Τιμόθεον, καὶ μεῖνας εἰς τὸν θρόνον χρόνους δύο καὶ μῆνας δέκα, ἐτελεύτησε τῷ φκ' (320) ἔτει ἀφήσας διάδογόν του τὸν ἀνωτέρω Ἐπιφάνιον. Περιττὸς δὲ γράφεται ἐδοῦ παρα τοῖς Μηνᾶσι· ἡ μνήμη τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου, διότι αὐτὴν προεγράφη κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Νομβρίου.

¹ Ὁ Μηνᾶς οὗτος ἔγενε Πατριάρχης μετὰ τὸν Τραπυζούντος Ἀνθιμον τὸν αἰρετικόν, ὅστις μεῖνας εἰς τὸν θρόνον χρόνους δεκάξ καὶ μῆνας ἕξ, ἐτελεύτησεν ἀφήσας διάδοχον τὸν Εὐθύχιον, τοῦ ὁποίου ὄρα τὸ Συναξάριον κατὰ τὴν ἑκτην τοῦ Ἀπριλίου. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μηνᾶ τούτου συνεκροτήθη ἡ ἀγία καὶ Οἰκουμενικὴ πέμπτη Σύνοδος ἐν ἔτει φγ' (553).

² Ἀδριανὸς καὶ Ναταλία τὰ θῆνα λείψανα εὗρισκοντο εἰς τὴν Ἀρβυροῦπόλιν, τὴν πλησίον ὄσαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ὄρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἑτέρου μαρτυρίου Ἀδριανοῦ κατὰ τὴν περὶ τὴν εἰκοστὴν ἑκτην.

τὰ ὀνόματα τῶν μελλόντων μαρτυρῆσαι χριστιανῶν· γράφατε καὶ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἄλλων χριστιανῶν, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἠδονὴν νομίζω τὸ νὰ ἀποθάνω ὁμοῦ μετὰ αὐτοὺς διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Οἱ δὲ ταχυγράφοι ἔγραψαν καὶ αὐτόν, καὶ μετὰ ἀλύσεις τὸν ἔδεσαν καὶ τὸν ἐφυλάκισαν. Εὐθύς δὲ ἀφοῦ ἔμαθε τοῦτο ἡ γυνὴ τοῦ Ναταλίας, ἐνόμισεν ὅτι δι' ἄλλην ὑπόθεσιν τὸν ἐπίασαν, ὅθεν ἀνεστέναξε καὶ ἐθρήνη· ἀφ' οὗ δὲ ὕστερον ἔμαθεν, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὰ δεσμὰ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, εὐθύς ἐνεδύθη ἐνδύματα λαμπρὰ, καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐμβᾶσα, κατεφιλεῖ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἀλύσεις, τὰς ὁποίας ἐφόρει ὁ σύζυγός της Ἀδριανός, καὶ ἐμακάριζεν αὐτὸν διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὅποιαν ἔδειξε, συμβουλευούσα μὲν αὐτὸν νὰ μὴ στερεός καὶ ἀσάλευτος εἰς τὰ βάσανα, ὅσα μέλλει νὰ δοκιμάσῃ διὰ τὸν Χριστὸν, παρακαλοῦσα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους συνδεδεσμένους χριστιανούς νὰ εὐχωνται εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Καὶ τότε μὲν ἡ Ναταλία ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της, ἀκούσασα τὴν συμβουλὴν καὶ τὸν λόγον τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ· οὗτος δὲ ὁ ἅγιος χαιρετήσας τοὺς φυλακισμένους χριστιανούς, καὶ λαβὼν τὴν ἀδειαν ἀπὸ τοῦ δεσμοφύλακα, ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ μηνύσῃ εἰς τὴν σύζυγόν του Ναταλίαν, ὅτι ἤλθε καιρὸς νὰ τελειωθῇ διὰ τοῦ μαρτυρίου. Τοῦτο ἀκούσασα ἡ Ναταλία, καὶ νομίσασα ὅτι φοβηθεὶς ὁ Ἀδριανός τὰ βάσανα, ἠρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐκλείσσει τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἐκλείσσει ἐξω τὸν Ἀδριανόν, ὀνειδιζούσα αὐτὸν ὡς ἀρνησίχριστον, καὶ ὀνομάζουσα αὐτὸν δειλὸν καὶ φιλόζωνον. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἐνεθυμίζεν αὐτὸν τὴν φρικτὴν ἐκείνην ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν ἐξεφώνησεν ὁ Κύριος ἐναντίον τῶν ἀρνούμενων αὐτὸν εἰπὼν, «Ὅς ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.» Ἐμπροσθετε δὲ καὶ τοῦτο ἡ μακαρία Ναταλία ὀνομάζουσα ἑαυτὴν ἀθλίαν καὶ δυστυχῆ, διότι δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτὴν οὔτε μίαν ἡμέραν ἢ δόξα τοῦ νὰ ὀνομάζεται γυνὴ μάρτυρος, ἀλλὰ τὴν μακαριότητα καὶ εὐτυχίαν, ὅσῃν ἠλπίζε νὰ λάβῃ, διεδέχθη αἰφνιδίως δυστυχία καὶ ἀθλιότης.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν ἡ Ναταλία τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὅποιον ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὸν οἶκόν του, εὐθύς μετεβλήθη, καὶ ἀνοίξασα τὴν θύραν

καὶ περιχαρῶς τὸν ἅγιον κατασπασθεῖσα, εὐθύς τὸν ἠκολούθησε καὶ ὑπῆγε μετὰ αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα. Παρασταθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος Ἀδριανός εἰς τὸν τύραννον, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐδάρη μετὰ ζύλα· ἔπειτα ῥιφθεὶς ἀνάσκελα κατὰ γῆς, τόσον πολλὰ ἐδάρη εἰς τὴν κοιλίαν ὁ αἰδιδιμος, ὥστε ἐφάνησαν ἐξωθεν τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγγνα του. Ὅτε δὲ ταῦτα ὁ μάρτυς ἔπασχεν, ἦτο χρότων εἰκοσιετικῶ. Ἐπειτα ἔκοψαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του καθὼς καὶ τῶν ἄλλων χριστιανῶν, εἰς ἕκαστον δὲ μέλος τοῦ ἁγίου τὸ ὅπολον ἐκόπτετο συνεβοῆθει καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ναταλίας, καὶ ἔβαλλε τὸ μέλος ἐκεῖνο ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμωνα, διὰ νὰ κοπῇ. Καὶ τὸν μὲν δῆμιον παρεχάλει νὰ κτυπᾶ δυνατώτερα τὴν κοπίδα καὶ τὴν σφύραν, διὰ νὰ προξενῆται εἰς τὸν ἅγιον πόνος περισσότερος καὶ δριμύτερος, τὸν δὲ Ἀδριανὸν ἀνεθάρρυνε καὶ ἐνεδυνάμονε νὰ ὑπομένῃ ἀνδρείως τοὺς πόνους, καὶ νὰ μὴ προδώσῃ διὰ δειλίαν τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Ἀδριανός ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον ὁμοῦ μετὰ τοὺς λοιποὺς μάρτυρας, καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα ἐμελλον νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ κατακαῶσι, τότε ἡ μακαρία Ναταλία λαβούσα τὴν μίαν χεῖρα τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ, ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὸν κόλπον της, καὶ ἠκολούθει ἐξ ὀπίσω τὰ ἅγια λείψανα. Εἶτα δεχομένη καὶ τὰ αἵματα τὰ ὅποια ἔσταζον ἀπὸ τὰ ἅγια λείψανα, ἤλειπε τὸν ἑαυτὸν της μετὰ αὐτὰ, ὡς μετὰ μύρα καὶ ἀρώματα. Ὅτε δὲ ἔβαλον τὰ ἅγια λείψανα ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἔγεινε βραχὴ δυνατὴ, καὶ ἐσβεσεν αὐτὴν. Τότε χριστιανός τις Εὐσέβιος ὀνομαζόμενος συνάξας τὰ ἅγια λείψανα, τὰ ἔβαλεν εἰς πλοῖάριον, καὶ μετακόμισας αὐτὰ εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν, τὰ ἐνεταφίασεν ἐκεῖ, ὅπου καὶ τελεῖται καὶ ἡ συναξὶς τῶν ἁγίων καὶ ἑορτῇ. Ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν ὕστερον καὶ ἡ ἅγια Ναταλία καὶ παρέδωκε τὴν ψυχὴν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐνεταφιάσθη πλησίον τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων. (Σημειώσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τούτων σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου τῶν τῆς βασιλείας σκήπτρων.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων εἰκοσιτριῶν μαρτύρων, τῶν συναθλησάντων τῷ ἁγίῳ Ἀδριανῷ καὶ διὰ ξίφους τελειωθέντων.

» Τέμνουσιν ἀνδρῶν εἰκοσιτριῶν ἄκρα,

» Τὰ τετράκις τοσαῦτα χεῖρας καὶ πόδας.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΤΤΙΚΟΥ καὶ ΕΙΣΙΝΙΟΥ.

- Συσταδιοδρομοῦσιν ἀθλοῦνται δύο,
- Ζήφους δραπετόντες στάδιον κουφοδρόμω.

“Ο ὄσιος **ΙΒΙΣΤΙΩΝ** ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- Ῥυφθεὶς ὑσώπῳ δακρύων Ἰβιστίων,
- Εὐθυμος εἰς ἀδακρυ χωρεὶ χωρίον.

Μνήμη ἑτέρου ἁγίου μάρτυρος ΑΔΡΙΑΝΟΥ.

- Ἀδριανὸν τμηθέντα κοσμήσει στέφος,
- Ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν στεφάνων ἡμέρᾳ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου ἐν ἔτει τγ' (313), καταγόμενος μὲν ἐκ τῆς Ῥώμης, εὐρισκόμενος δὲ ἐν τῷ Βυζαντίῳ, υἱὸς ὑπάρχων Πρόβου τοῦ βασιλέως Ῥώμης, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει σσς' (276), ὁμοῦ μὲ ἄλλον ἀδελφόν του, Δομέτιον καλούμενον, ὅστις ἔγεινεν ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου, μετὰ τὸν Τίτον.¹ Οὗτος λοιπὸν ὁ μακάριος ποθῶν νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστόν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Νικομήδειαν, καὶ ἤλεγξε τὸν Λικίνιον, ὅτι ματαίως ἐβλαπτε τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα, προσασίζόμενος ὅτι διώκει τοὺς χριστιανούς. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐτιμωρήθη παρὰ τοῦ Λικινίου μὲ διάφορα βάσανα, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ αἰδιδμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς Δομέτιος, ὁ τοῦ Βυζαντίου ἐπίσκοπος, λαβὼν τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφίασεν αὐτὸ εἰς τὴν Ἀργυρούπριν τὴν οὔσαν πλησίον Βυζαντίου, ὅπου εὐρίσκοντο καὶ τὰ ἅγια λείψανα τῶν μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας, ὁμοῦ μὲ τὸ λείψανον Στάχυος τοῦ ἀποστόλου, τοῦ χρηματίσαντος πρώτου ἐπισκόπου τοῦ Βυζαντίου μετὰ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν.²

Μνήμη τοῦ ὁσίου ΙΩΑΣΑΦ. υἱοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰνδίας Ἀβερῆρ.

- Ζήλω τὰ βασιλεῖα Περδασιλέως
- Ὡκησεν υἱὸς γηίνου βασιλέως.

¹ Ὁρᾷ εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουνίου τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Μητροφάνου Κοινακτινουπόλεως, καὶ εὐρήσεις περὶ τούτων.

² Ὁρᾷ εἰς τὴν τρικοστήν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου, διὲ ἐφορᾶται ὁ ἀπόστολος οὗτος Στάχυς.

³ Ὁρᾷ τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου Ἰωάσαφ τούτου εἰς τὸν Περσίδατον, ὅν συνέγραψε μὲν Ἑλληνιστὶ ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Λαμπρακτῆρος πλατύτατον, οὗ ἡ ἀρχὴ· “Ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὐκ εἰσὶν υἱοὶ Θεοῦ,” μετέγραψε δὲ εἰς τὸ ἀπλοῦς ὁ ἐπίσκοπος Ἀγάπιος ὁ Κρής.

Ὁ ὄσιος ΤΙΘΩΗΣ ἐν εἰρήῃ τελειοῦται.

- Οὐκ εἶχεν, οἶμαι, σάρκα Τιθῶης ὕλων
- Κᾶν εἶχε, τῆξας, οὐκ εἶβ βρώσιν τάφω.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὸς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΟΙΜΕΝΟΣ.

- Ὡ; ἐκ λύκου χαινόντος ἠπάγη βίου
- Ποιμὴν, τὸ θρέμμα τοῦ μεγίστου Ποιμένος.
- Ποιμένζ εἰς μέγαν ἐξδόμη εἰκάδι ὤχετο Ποιμῆν.

Οὗτος ὁ ὄσιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του μὲ ὄλους τοὺς ἀδελφούς του, ἔγεινεν ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς μοναχός. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν κινουμένη ἀπὸ τὸν μητρικὸν πόθον, ὑπῆγεν εἰς τὴν σκήτην διὰ νὰ τοὺς ἴδῃ· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐκλείσαν τὴν θύραν τοῦ κελλίου των, διὰ νὰ μὴ τὴν ἰδῶσιν ὁθεν ἐκλαίεν ἔξω μὲ πόνον καρδίας καὶ ἐπιόναζεν. Ὁ δὲ ἀββάς Ἀνουβ ὁ εἰς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς λέγει πρὸς τὸν Ποιμένα, τί νὰ κάμωμεν εἰς τὴν γραίαν ταύτην; Τότε ὁ Ποιμὴν ἦλθεν εἰς τὴν θύραν, καὶ ἀπὸ μέσα λέγει αὐτῇ· τί κλαιεῖς γραῖα; ἢ δὲ ἀκούσασα τὴν φωνὴν τοῦ Ποιμένος, εἶπε, θέλω νὰ σᾶς ἴδω τέκνα μου· τί θὰ σᾶς βλάψω, ἀν μόνον σᾶς ἴδω; δὲν εἶμαι ἐγὼ

¹ Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Τιθῶης ἔλεγεν ὁ ἀββάς Μακάριος, ὅτι τούτον ἀκατηγόρητος ἦτο ὁ αἰδιδμος, ὥστε δὲν εὐρίσκατο ἄνθρωπος· νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του διὰ νὰ τὸν κατηγορήσῃ εἰς κᾶν ἄλλο πράγμα· ἐπειδὴ καθὼς τὸ καθῆκον καὶ ἀδόλον χρυσὸν ζυγίζεται μὲ τὴν ζυγαρίαν, καὶ δὲν ἔχει κᾶν ἐλάττωμα, οὕτως ἦτο καὶ ὁ ἀββάς Τιθῶης. (σελ. 692 τοῦ Ἐυεργετινοῦ.) Περὶ τοῦ ἀββά Τιθῶη τούτου γράφεται εἰς τὸν Περσίδατον τῶν Πατέρων, ὅτι ἦτο φίλος ἄκρος τῆς ἡσυχίας· ὁθεν καθήμινος ποτὲ εἰς τὸ Κλύσμα, βπου καὶ ἄλλοι ἐκδήθητο, καὶ στοχαζόμενος ὅπ εὐρίσκαται εἰς τὴν ἡσυχίαν, λέγει τῷ μαθητῇ του, ἀπόλυτον τὸ νερὸν εἰς τοὺς φθίνικας τέκνον. Ὁ δὲ μαθητῆς του λέγει, εἰς τὸ Κλύσμα ἐσμέν ἀββά. Λέγει ὁ γέρον, εἰς τὸ Κλύσμα τί ποῦ; ἀπὸ με πάλιν εἰς τὸ ὄρος. Οὗτος ὁ ἀββάς Τιθῶης, εἶπε καὶ τὸ ἀξιωματικόν τουτο ἀπόφθεγμα; «Ζαντεία ἐστὶ, τὸ κρατῆσαι ἄνθρωπον τὸ ἐπιτοῦ στόμα.»

² Ὅθεν ἐκ τῆς ἀκρας ἡσυχίας εἰς τόσην τελειότητα ἐφθασεν ὁ αἰδιδμος, ὥστε γράφεται ἐν τῷ αὐτῷ Περσίδατον τῶν Πατέρων, ὅτι ὅτε προσήχθη, εἰάν δὲν ἐπρόφρανε νὰ καταβῆ τὰς χεῖράς του, ἠρπάζετο ὁ νοῦς του εἰς θεῖας ἀρπαγὰς. Ὅθεν διε ἐτύγχανε νὰ προσεύχεται μαζί μὲ ἄλλους ἀδελφούς, ἐπονοάζε νὰ καταβῆ, θγλῆγωρα τὰς χεῖράς του, εἰνα μὴ ἀρπαχθῇ ὁ νοῦς του καὶ ἀρροπορήσῃ εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ οὕτω γνωρισθῇ ἐκ τοῦ ἀλλοῦς ἡ ἀρετῆ του.

μήτηρ σας; δὲν εὐρίσκομαι ἐγὼ τώρα εἰς βαθὺ γηρατειόν; Τότε ὁ Ποιμὴν ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν· ποῦ θέλεις νὰ μᾶς ἴδῃς, εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἢ εἰς τὸν ἄλλον; Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν ἐννοήσασα τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ποιμένου, μετὰ χαρᾶς ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τοὺς ἴδῃ.

Μίαν φορὰν ἠθέλησεν ὁ ἄρχων τῆς χώρας ἐκείνης νὰ ἴδῃ τὸν ἀββᾶν Ποιμένα· καὶ πιάσας τὸν ἀνεψιόν του διὰ τινὰς κακίας τὰς ὁποίας ἔκαμεν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, λέγων, ἐὰν ἔλθῃ ἐδῶ ὁ θεὸς του ἀββᾶς Ποιμὴν καὶ ἴδῃ αὐτὸν, εὐθὺς θέλω ἐλευθερώσει τὸν ἀνεψιόν του. Ὁ δὲ Ποιμὴν τοῦτο μαθὼν, δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄρχοντα· ἡ δὲ μήτηρ τοῦ φυλακισθέντος ὑπῆγε πρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς Ποιμένα παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν ἀνεψιόν του. Ἄλλ' ὁ Ποιμὴν οὐδὲ ἀπόκρισιν τῇ ἔδωκεν· ὅθεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἐφώναζε, κατηγοροῦσα καὶ λέγουσα· ἀσπλαγχνε, ἐλέησόν με, ὅτι εἶναι μονογενὴς υἱὸς μου καὶ ἄλλον δὲν ἔχω ἀπὸ αὐτόν. Ὁ δὲ Ποιμὴν ἐμήνυσε εἰς αὐτὴν μὲ ἓνα ἀδελφόν ταῦτα· ἀναχώρησον καὶ φύγε ἀπ' ἐδῶ, διότι ὁ Ποιμὴν παιδίᾳ δὲν ἐγέννησεν· ὁ δὲ ἐξουσιαστὴς ἐμήνυσε εἰς τὸν Ποιμένα, ὅτι κἂν μὲ τὸν λόγον μόνον πρόσταξον, καὶ ἐγὼ παρευθὺς τὸν ἐλευθερώσω· ἀλλ' ὁ Ποιμὴν τῷ ἐμήνυσε ταῦτα, ἐξέτασόν αὐτὸν κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐὰν ἦναι ἄξιος θανάτου, θανάτωσον αὐτόν, εἰδὲ ἄξιος θανάτου δὲν εἶναι, ποιήσον, ὡς θέλεις. Τότε ὁ ἐξουσιαστὴς θαυμάσας διὰ τὴν ἀκρίθειαν τῆς πολιτείας του, ἠλευθέρωσε τὸν ἀνεψιόν του. Μίαν φορὰν ἠρώτησέ τις τὸν ἀββᾶν Ποιμένα τοῦτον, λέγων· ἂν ἴδῃ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἀδελφοῦ μου νὰ σκεπάσω αὐτόν; Ὁ δὲ Ποιμὴν ἀπεκρίθη, ἂν ἡμεῖς σκεπάσωμεν τοῦ ἀδελφοῦ μας τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ὁ Θεὸς σκεπάσει τὰς ἰδικὰς μας ἁμαρτίας. Οὗτος ὁ ὅσιος ἤσκησε πᾶσαν ἀρετὴν τόσον, ὥστε ὅλοι οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Θηβαίδι εὐρισκόμενοι πατέρες καὶ ἀσκηταὶ ἐρρυθμίζοντο καὶ ἐδιόρθοντο ἀπὸ αὐτόν. Ἐν τούτοις λοιπὸν τοῖς κατορθώμασι διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ τρισμακάριστος, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.¹

¹ Ὁ Ἀββᾶς οὗτος Ποιμὴν εἰς τὴν ταπεινωσὶν ἐφθισεν, ὡς εἶπεν ὁ ἀείδιμος· « Ἐγὼ λέγω, ὅτι εἰς τὸν τόπον σπουβάλλεται ὁ Σατανᾶς, ἐκεῖ βάλλομαι »· καὶ πάλιν· « Ἄνθρωπος δείξει τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ εἰς

*Μήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Αἰβερῖου Πάπα Ῥώμης.*¹

- » Τὸν πλούτον ἀντλεῖν Διβέρτος νῦν ἔχει,
- » Ὦν οὐρανοῖς ἦν ἐμφρόνως θησαυρίσας.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλζ' (337), ὁ ὁποῖος συνήργησεν εἰς τὸ νὰ λάβωσι τοὺς θρόνους ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν,² ἔστειλε καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν ἅγιον τοῦτον Διβέριον Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, ὁ φρονῶν ἐξ ἀπάτης τὴν τοῦ Ἀρείου αἵρεσιν, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κώνστας· ἐπιχειρήσας δὲ νὰ πείσῃ τὸν ἅγιον εἰς τὸ νὰ ἀπέχῃ μὲν ἀπὸ τὴν κοινωσίαν τοῦ Ἀθανασίου, νὰ συμφωνήσῃ δὲ εἰς τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, καὶ μὴ δυναθεὶς, ἐξώρισεν αὐτόν εἰς τὴν Θράκην. Ἐλθὼν δὲ ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Ῥώμην, ἐβιάσθη παρὰ πάντων νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν μακάριον τοῦτον Διβέριον εἰς τὸν θρόνον του. Ὅθεν κατὰ προσταγὴν του ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, εἰς τὴν ὁπτίαν καλῶς καὶ θεαρέστως διανύσας τὴν ζωὴν του ὁ ἀείδιμος, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.

*Μήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Οἰσίου ἐπισκόπου Κοιδοροῦθης.*³

- » Τὴν κλῆσιν εἰκὼν, Ὅσιε, τὴν σὴν μόνην,
- » Πληρῶ θανόντι τῶν ἐπαίνων σοι χρέος.

πάντος, ὡς περ τῆς πνοῆς τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τῆς βίβης αὐτοῦ· καὶ πάλιν· « Ἐὰν ἄνθρωπος ἐκωνὸν μὲμφεται, καρτερεῖ πνεύματι. » Περὶ τοῦ Ποιμένου· τούτου ἔλεγον, ὅτι ποτὲ δὲν ἤθελε νὰ εἰπῇ τὸν λόγον του ἀνώτερον ἄλλου Γέροντος, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ πάντα ἐπῆνε ἐκείνου. Ὅθεν ὅτε ἐτύγχανε μετὰ τοῦ Ἀββᾶ Ἀνουθ, οὐκ ἐλάλει ὄλιγο, παρόντος αὐτοῦ. Ἐλεγε δὲ καὶ τοῦτο ὁ τρισόβιος Ποιμὴν, ὅτι εἶπεν ὁ μακάριος Ἀντώνιος, « ἡ μεγάλη δύνασταξ τοῦ ἀνθρώπου ἐστίν, ἵνα ἐπάνω ἐκυτοῦ βάλῃ τὸ ἴδιον σφάλλμα ἐνώπιον Κυρίου, καὶ προσδοκῆσθαι πειρασμὸν ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς » (σελ. 281. καὶ 282. τοῦ Ἐπιεργετινοῦ.)

¹ Ὁ Διβέρτος οὗτος ἔγινε Πάπας τῆς Ῥώμης, μετὰ τὸν Πάπαν Ἰούλιον, ὅστις ἐπροστάτευε τῆς Ῥώμης χρόνους δεκαπέντε.

² Ὁ Κωνσταντῖνος· χαριζόμενος τῷ ἀδελφῷ Κωνσταντίνῳ ἐπανέφερε τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὸν θρόνον, ἀφοῦ ὁμοῦς ἐφρονούθησαν καὶ ἐκείνοι καὶ ὁ ἕτερος ἀδελφὸς Κώνστας, ἀπροκαλύπτως πλέον ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀθανασίου· Σ. Ε.

³ Ἐσφαλμένως ἀντὶ Κορδοῦθης (ἢ κατ' ἄλλους Κορδοῦθα) καὶ μεταγενεστέρως, Κορδοῦθα Σ. Ε.

Οὗτος ὁ μακάριος ἐπειδὴ ἔλαμπεν εἰς τὴν ἀσκησιν καὶ ἀρετὴν, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ἐπισκοπῆς Κουδρουβῆς. Ζῆλον δὲ ἔχων ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἦτο παρῶν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πρώτην σύνοδον, τὴν ἐν Νικαίᾳ συναθροισθεῖσαν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τζε' (325), τὴν τοῦ Ἀρείου λύσαν καὶ αἵρεσιν ἀποβαλλόμενος. Οὗτος ἦτο ἑξάρχος καὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ τοπικῆς Συνόδου, τῆς ἐπὶ Κωνσταντίου καὶ Κωνσταντος τῶν αὐταδῆλων συγχροτηθείσης ἐν ἔτει τμζ' (347), οὗτος ἐπειδὴ δὲν ἐσυμφώνει εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, καὶ ἄλλων πολλῶν θεοφόρων Πατέρων τῶν ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντων, ¹ διὰ τοῦτο ἐπέμφθη εἰς ἑξορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰς κακοπαθείας ὑπομείνας ὁ τρισόλβιος, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν του, καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. ²

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Φιλίππου γενομένη Βάπτισις τοῦ Αἰθιοῦσ Εὐνούχου.

- » Ἀνὴρ ἐλέγχει τὴν παροιμίαν Σπᾶδων
- » Λευκαίνεται γὰρ, καὶ πεφυκῶς Αἰθίοψ.

Ἡ ἁγία μάρτυς ἈΝΘΟΥΣΑ ἡ γέα, κέντουκλον, ἦτοι τρίχινον βᾶκος ἐνδυθεῖσα, καὶ πέτραν εἰς τὸν τράχηλον περιδεθεῖσα, ἐν φρέατι ρίπτεται, καὶ τελειοῦται.

- » Ὁ μανδύας σοι πῖλος, ἡ πόρπη πέτρα,
- » Μεθ' ὧν ὑπῆλθες, Ἀνθούσα, βαθύ φρέαρ.

¹ Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐσφαλμένως ἐγένετο ἡ μετάφρασις, διότι τὸ παρὰ τοῖς Μηναίοις κείμενον λέγει ὅπερ καὶ ὁρθότερον εἶναι ὁ Ὅσιος οὗτος: ἐπειδὴ δὲν συμφώνει εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἀθανασίου, ἐξορίσθη ὅπως ἐξωρίσθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄρχιερεῖς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Σ. Ε.

² Περὶ τοῦ Ὀσίου τούτου ταῦτα γράφει ὁ Μελέτιος: «Ὁ Ὅσιος ἐπίσκοπος Κουδρουβῆς, ἐστάθη ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ διαβεβημένος, φέρων ἐν ἑαυτῷ τὰ ἐντυπωθέντα διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ στίγματα, εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν. Εἰς ἄκρον δὲ μαθήσεως καὶ ἀγιότητος ἐλθὼν, ἐτιμῆθη ἀπὸ τὸν Κωνσταντίνου, ἀπὸ τὸν ὁπῶν καὶ εἰς Αἴγυπτον ἐπέμφθη μὲ γράμματα βασιλικὰ, διὰ νὰ διορθῶσι τὰς ἐρίδας καὶ φιλονεικίας, αἵτινες ἠγέρθησαν ἀπὸ τὸν Ἄρειον. Προίστη δὲ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καὶ ἐνηγκαλίσαστο τὸ παρ' αὐτῆς ἐκτεθὲν σύμβολον, καὶ μέγας βοήθης καὶ ὑπερασπιστῆς τοῦ Ἀθανασίου ἐγένετο, κατὰ τῶν διάβαλλόντων αὐτὸν εἰς τοὺς ἡγεμόνας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐν Σαρδικῇ σύνοδον, μηδὲν ὁλοῦς συλλογισθεὶς τοὺς φοβηρισμοὺς τοῦ Κωνσταντίου. Πρεπόντως ἄρα καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοσήτου κηρύττεται.» (Τόμ. β'. σελ. 342.) Τὸν ὄσιον τούτον ὁ μέγας Ἀθανάσιος ὀνομάζει Πατέρα τῶν ἐπισκόπων.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ἀγαπητέτος ἐν ἔτει αφ' (1500), ¹.*

Ταῖς τῶν ὁσίων Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΩΥΣΕΩΣ τοῦ Αἰθιοῦσ.

- » Φῆσεις τὸ ῥητὸν καὶ θανῶν, Μωσῆ μέλα,
- » Ἀνθρώπος ὄφιν, καὶ Θεὸς τὴν καρδίαν.»
- » Θάψαν ἐν εἰκάδι Μωσῆν ἐγδὸν Αἰθιοπῆα.

Οὗτος ὁ μακάριος Μωϋσῆς ἦτο Αἰθίοψ, καὶ πολλὰ μαῦρος κατὰ τὸ χρῶμα, δοῦλος δὲ ἐνός πολιτικοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν ἀπέβαλε διὰ τὴν πολλὴν κακίαν καὶ ληστρικὴν καὶ κακώτροπον αὐτοῦ γνώμην. Οὗτος λοιπὸν μνησικαχῆσας μίαν φορὰν εἰς ἓνα βοσκὸν, διότι ἐμπόδισεν αὐτὸν καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ κάμη κακὸν τι, ἐβουλεύθη νὰ θανατώσῃ τὸν βοσκὸν ἐκείνον ὅθεν μαθὼν ὅτι εὕρισκετο ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ Νείλου, ὅστις τότε ἦτο πλημμυρισμένος, ἐδάγκασε τὴν μάχαιράν του μὲ τὸ στόμα του, καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του τελίξας εἰς τὴν κεφαλὴν του, ἐπέρασε τὸν ποταμὸν κολυμβῶν. Ἐννοήσας δὲ ὁ βοσκὸς τὸν ἐρχομὸν του, ἄφησε τὰ πρόβατά του καὶ ἔφυγεν, ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐκλέξας τέσσαρα κριάρια ἀπὸ τὴν μάνδραν τοῦ πτωχοῦ ἐκείνου, τὰ ἐσφαξε, καὶ ἔπειτα δέσας αὐτὰ εἰς σχοινίον καὶ τοῦτο βαστάζων, διεπέρασε πάλιν τὸν ποταμὸν κολυμβῶν. Φαγῶν δὲ τὰ κρέατα τῶν κριαρίων καὶ τὰ δέρματα πωλήσας, ὑπῆγεν εἰς τοὺς φίλους του. Ταῦτα δὲ ἐδιηγήθη περὶ τοῦ ὁσίου τούτου, διὰ νὰ δείξω, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ σωθῶσι διὰ τῆς μετανοίας ὅσοι θέλουσι, καὶ μυρίας πρότερον ἂν πράξωσιν ἁμαρτίας.

Οὗτος ὁ ὄσιος κατανοχθεὶς τελευταῖον ἀπὸ μίαν περίστασιν ἦτις τῷ ἠκολούθησεν, ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς ἓν μοναστήριον, καὶ τόσον πολλὰ μετενόησεν, ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς συντρόφους του κλέπτας ἐπρόσφερον εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῆς μετανοίας. Μίαν φορὰν ἦλθον κλέπται εἰς τὸ κελλίον τοῦ ὁσίου τούτου, μὴ ἠξεύροντες ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ περίφημος ἐκεῖνος κλέπτης Μωϋσῆς. Ὁ δὲ Μωϋσῆς πιάσας αὐτοὺς, τοὺς ἔδωσε μὲ σχοινία πλὴν μὲ τόσῃν εὐκολίαν, μὲ ὅσην δένει τις ἓνα σάκκον ἄχυρα, καὶ φορτωθεὶς αὐτοὺς εἰς τὸν ὄμιόν του, τοὺς ἔφερεν εἰς τὸ Κυριακόν, ἦτοι εἰς τὴν κοινὴν ἐκκλησίαν τῆς Σκῆ-

¹ Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔρα εἰς τὸ νῆον Λετωμωνάριον.

τως, καὶ λέγει πρὸς τοὺς Πατέρας Ἐπειδὴ δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἐμὲ τὸν μετανοοῦντα νὰ ἀδικήσω τινα, τούτους δὲ εὗρον ἐλθόντας κατ' ἐπάνω μου, τί προσιτάζετε νὰ τοὺς κάμωμεν; Οἱ δὲ κλέπται γνωρίζαντες, ὅτι αὐτὸς εἶναι Μωϋσῆς ὁ περιβόητος ἀρχιλεῖτης καὶ ἀνίκητος, ἐξωμολογήθησαν καὶ μετενόησαν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἀποταξάμενοι τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ἔγειναν μοναχοὶ προκομμενέστατοι. Θεαρῆτως λοιπὸν διανύσας τὴν ζωὴν τοῦ ὁσίου οὗτος, ἐκοιμήθη ἐν τῇ ἀσκήσει, ὑπάρχων ἑβδομήκοντα χρόνων γέρον, ἀφήσας καὶ ἑβδομήκοντα μαθητὰς καὶ μιμητὰς τῆς ἀσκητικῆς αὐτοῦ πολιτείας.¹

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ καὶ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ, πλατάνῳ προσδεθέντων καὶ τοξευθέντων, καὶ οὕτω τελειωθέντων.

- » Διττοὶ ἀθληταί, προσδεθῆναι πλατάνῳ
- » Ταθέντα τόξα, πλατάνου κενοὶ ψόφοι.

Ἐὸ δίκαιος ΕΖΕΚΙΑΣ ὁ βασιλεὺς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

- » Εἰ δακρύσας ἦν Ἐζεκίας, ὡς πάλαι,
- » Ζωῆς ἂν ἄλλην εὖρε προσθήκην πάλιν.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΑΝΝΗΣ τῆς θυγατρὸς Φαουήλ.

- » Οὐ γῆς ἀπῆρεν ἡ Φαουήλ θυγάτηρ,
- » Ἔως ἐφ' αὐτῆς εἶδε τὸν Θεὸν βρέφος.

• Οἱ ὄγιοι τριακοσιταρεῖς μάρτυρες οἱ ἐξ Ἑρακλείας πυρὶ τελειοῦνται.

- » Καὶ τὸ βρέμον πῦρ τοῖς ἀθληταῖς Κυρίου
- » Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν ἦν τὸ Μωσῆως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', ἡ Ἀποτομὴ τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

- » Τέμνει κεφαλὴν χεῖρ μιαιφόνος ξίφει.
- » Τοῦ χεῖρα θέντος εἰς κεφαλὴν Κυρίου.
- » Εἰκάδ' ἀμφ' ἐνάτην Προδρόμου τάμεν αὐχένα
[χαλκός.]

¹ Σημειώσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τούτον Μωσῆα ὑπόμνημα Ἑλληνικὸν σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρα, καὶ ἐν τῷ κοινωδίῳ τοῦ Διονυσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «ὡςπερ ἀδύνατον τὸ κατὰ τὴν παρρησίαν.» Καὶ τοῦτο δὲ σημειώσαι ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναιοῖς ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος Ἀκακίου τοῦ νέου, διότι προεγράφη μετὰ τοῦ Συνεζαρίου αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὁγδόην τοῦ Ἰουλίου.

† Οὗτος ὁ μέγας Πρόδρομος τοῦ Κυρίου ἐμαρτυρήθη ὑπὸ τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ ὅτι εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκ γυναικὸς γεννηθέντας ἀνθρώπους, καὶ περισσότερος ἀπὸ τοὺς Προφῆτας· οὗτος εἶναι ὁ σκιρτήσας ἐκ κοιλίας μητρὸς του, καὶ κηρύξας τὸν Χριστὸν εἰς τοὺς ζῶντας ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων, αἵτινες εὕρισκοντο ἐν τῷ Ἄδῃ. Οὗτος ἦτο υἱὸς Ζαχαρίου τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἐλισάβετ, γεννηθεὶς ἐξ ἐπαγγελίας τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ· ἀπεκεφαλίσθη δὲ σήμερον ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου Ἀντίπα, ἐπειδὴ ἤλεγχεν αὐτὸν διὰ τὴν παράνομον μίξιν τῆς Ἡρωδιάδος. Οὗτος εἶναι ὁ μέγας Ἰωάννης ἐκεῖνος ὅστις ἦτο ἐνδοξοῦμενος τὴν ἀγιότητα ἀπὸ αὐτὴν τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς του, ὅστις εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν του ἐγκάτοικον τὴν παρθεναίαν καὶ καθαρότητα, καὶ ἠγάπησεν ἐγκαρδίως τὴν σωφροσύνην, ὅστις ἤσκησε τὴν νηστείαν καὶ ἀτροφίαν, καὶ ἐχώρισεν ἑαυτὸν ἀπὸ πᾶσαν συναναστροφὴν ἀνθρώπων, ὅστις ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ συναναστρέφετο μὲ τὰ ἄγρια θηρία, καὶ ἐσκεπάζετο μὲ τρίχας τῆς καμήλου, καὶ ἔζωνε τὴν μέσην του μὲ ζώνην δερματίνην, ὅστις εἶχε τὴν τροφήν του ἐτοίμην καὶ αὐτοσχέδιον ὡς τὰ πετεινὰ, καὶ ὅστις ἤξιώθη νὰ ὑπερβῇ τοὺς ὄρους τῆς φύσεως, καὶ νὰ βαπτίσῃ τὸν καθαρὸν καὶ ἀμόλυτον Χριστὸν, τὸν πάσης ἐπέκεινα φύσεως. Αὐτὸς λέγω ὁ τοσοῦτος καὶ τηλικούτος ἅγιος, ἐπειδὴ ἐμελέτα πάντοτε τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα τὰ ἐνόμιζε δεύτερα καὶ κατώτερα ἀπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ θεοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ὁ Ἡρώδης λοιπὸν τετράρχης ὢν τῆς Ἰουδαίας, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ ἀσελγῆς καὶ ἀκόλαστος, ἔλαβε τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐνῶ αὐτὸς ὁ ἀδελφὸς του ἔζη ἀκόμη, καὶ ἐνῶ μάλιστα εἶχε καὶ θυγατέρα μὲ τὴν Ἡρωδιάδα· τὰ ὅποια καὶ τὰ δύο ἦσαν πράγματα ἐναντία τοῦ θεοῦ νόμου. Ὅθεν ὁ μέγας Πρόδρομος κινήθεις ἀπὸ ζῆλον ἐνθεον, καὶ ὀπισθεὶς μὲ τὰ ὄπλα τῆς ἀληθείας, ἔλεγε πρὸς τὸν ἀσελγῆ βασιλέα, «Δὲν σοὶ εἶναι συγχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.» Τούτον δὲ τὸν ἐλεγμὸν μὴ ὑποφέρων ὁ Ἡρώδης, ἔδωσε τὸν χαριτώνυμον Ἰωάννην, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν,¹ παρακινούμενος

¹ Σημειώσαι, ὅτι κατὰ τὸν Ἰωσήπον, Ἀρχαιολογίας βιβλ. κη'. κεφ. ζ'. ὁ τίμιος Πρόδρομος ἐφυλακίσθη εἰς τὸ φρούριον τὸ καλούμενον Μπαχαιρούς· ἂν καὶ ἄλλοι ὑπολαμβάνουσιν ὅτι

εἰς ταῦτα ἀπὸ τὴν ἀκόλαστον μοιχαλίδα τὴν Ἡρωδιάδα. Ἐνῶ δὲ ἐρωτάζετο ἀπὸ τὸν Ἡρώδη καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀρχοντας ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη, ἐσυγκροτήθη τράπεζα πλουσία καὶ συμπόσιον φιλήδονον, τὸ ὁποῖον ἐξεκύλισε τὸν Ἡρώδη εἰς μέθην καὶ ἀφροσύνην. Τότε ἦλθε καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχόρευεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως· μισθὸς δὲ ἐδόθη εἰς αὐτὴν διὰ τὸν ἀσεμνὸν τῆς χορὸν ὁ φόνος, φεῦ! τοῦ μεγάλου Προφήτου. Παρευθὺς λοιπὸν ἐφέρθη εἰς τὸ μέσον τῆς τραπέζης ἐπάνω εἰς πινάκιον ἢ Προδρομικὴ κεφαλὴ τοῦ Δικαίου, στάζουσα ἀκόμη ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ σιωπηλῶς ἐλέγχουσα τὸν Ἡρώδη, καὶ ἐδόθη εἰς τὴν ἀκόλαστον καὶ μοιχαλίδα γυναῖκα. Ἐγένοντο δὲ ταῦτα εἰς τὴν Σεβαστοῦπολιν, ἧτις ἀπέχει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ μίᾳ ἡμέρας διάστημα, ὅπου καὶ ὁ μετὰ τὸν Ἡρώδη βασιλεύσας τετράρχης ἐκτίσεν τὰ βασιλικά του παλάτια, καὶ τὸ ῥηθὲν προφητοκτόνον ἐτελέσθη συμπόσιον. Ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ πάντιμον καὶ ἁγιον σῶμα τοῦ μεγάλου Προδρόμου ἐκηδεύθη

ἀλλαγῶ ἐγένεεν ἡ φυλάξις τοῦ Ἰωάννου, ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ Περσίᾳ Μιχαῖρος αὕτη, τότε ἦτο ὑποκειμένη εἰς τὸν Ἀρέταν βασιλεῖα τῆς Ἀραβίας, ὅστις ἦτο πενθερὸς τοῦ Ἡρώδου. Διότι τοῦτου τὴν θυγατέρα νόμιμον ἔχων γυναῖκα ὁ Ἡρόδης, ἀπέβαλεν αὐτὴν, καὶ ἐπῆρε τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του. Τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς παρεδόθη ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν Ἡρώδη, ἐν τῷ τριακοσῷ πρώτῳ ἔτει τοῦ Κυρίου.

Καὶ τοῦτο δὲ προσσημεῖοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ἐξωρίσθη ὁ Ἡρώδης οὗτος (ὅστις ἦτο θεῖος τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλεύοντος) ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ῥώμης Καλλιγόλαν, ὁμοῦ μετὰ τὴν μοιχαλίδα Ἡρωδιάδα, εἰς τὸ Λούγγουον τῆς Γαλλίας (τὸ νῦν Λιὸν) καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἐκεῖ δὲ ὄντες ἐξωρισμένοι, ἀπωλίσθησαν καὶ οἱ δύο, ὡς γράφει ὁ Ἰώσηπος· β. β. β. ε. τῆς Ἀρχαιολογίας, κεφ. ιθ' καὶ ιθ'. καὶ βιβλ. β'. κεφ. ις'. περὶ ἀλώσεως· καὶ ὁ Εὐσέβιος· Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβλ. β'. κεφ. δ'.

Ὁ δὲ Γεώργιος Σύγκελλος προσθέτει ἐν τῇ Χρονολογίᾳ, ὅτι καὶ τὴν θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδος Σιλώμην καλουμένην, τὴν χορεύουσαν ἀσέμνως, κατέπειν ἡ γῆ ζωντανήν· τὸν δὲ τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον αὕτη ἀπώλετο διηγῆται Νικηφόρος ὁ Κάλλιζος, βιβλ. α'. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορίας, λέγων ὅτι ταύτης διαβινοῦσης ἀπὸ ἑνα ποταμὸν παγωμίνον, ἐσχίσθη ὁ πάγος ὑποκάτω τῶν ποδῶν τῆς· καὶ τὸ μὲν σῶμά της κατεβυθίσθη, ἡ δὲ κεφαλὴ τῆς ἐκόπη ἀπὸ τὸν πάγον· καὶ καθὼς αὕτη ἐγένεεν αἰτία καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ τίμιος Πρόδρομος, οὕτως παρομοίως καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ δικαία κρίσις ἀπεκεφάλισεν αὐτήν. Αὐτὰ τὰ ἴδια διηγῆται καὶ ὁ Μεταφραστὴς· (δρα εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα.)

ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοῦ μαθητᾶς, καὶ ἐβλήθη εἰς τὸν τάφον εὐλαβῶς καὶ ἐντίμως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν Προφητικὸν του ναόν, τὸν εὐρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον Φορακίου. ¹ (δρα εἰς τὸν νέον Θησαυρὸν, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα.)

¹ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὕσιας ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῆς ἐξ Αἰγύπτου καταγομένης. ²

¹ Σημεῖωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Ἰωὴλ Ἱστορεῖ εἰς τὸ Χρονικὸν του, ὅτι Νικηφόρος ὁ Φωκῆς ἔφερεν εἰς τὸ Βυζάντιον μέρος τι τοῦ ἱματίου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὅπερ εὔρεν ἐν Βερροίᾳ τῆς Συρίας, καὶ βόστρυχον (ἦτοι πλεζούδαν τῶν τριχῶν) αὐτοῦ περιλημμένην αἵματι, καὶ πρὸς τοῦτοις ἔλκον τὸν τιμίου σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ· (σελ. 1152 τῆς Δωδεκαβίβλ.) Ἄν ἐκ τῶν τοῦ λείψανου τοῦ Βαπτιστοῦ ἔκαυσεν εἰς τὴν Σεβάστειαν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, εἰς πολλὰς ὁμοῦς τόπους φαίνονται τῶν λειψάνων αὐτοῦ μέρη· ὅθεν καὶ ὁ Θεοφάνης Ἱστορεῖ, ὅτι ἐπὶ Ἀρκαδίου ἔφερον τὰ λείψανα τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἴσως ἐφύλαξαν ταῦτά τινες χριστιανοί. Ἡ Σεβασμία ὁμοῦς χάρα αὐτοῦ ἐφυλάχθη, καὶ εὐρέθη σῶμα περὶ ἧς δρα εἰς τὴν πρώτην εὔρεσιν αὐτῆς, τὴν ἑορταζομένην κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Φεβρουαρίου.

Σημεῖωσαι δεῦτερον, ὅτι Ἰωσήφ τις ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας, τὸ γένος Παρατασφίλης, ἐν ἔτει α'χσέ. (1675), ἐρχόμενος εἰς τὸ Βυζάντιον ἵνα ἐκείθεν ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐμύπηεν εἰς πλοῖον Λαζικόν, εἶχε δὲ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου κεκοσμημένην, ἧτις ἦτο ἐσκαμμένη ὀπισθεν, καὶ εἶχεν ἐν αὐτῇ τὸν λάβρυγγα τοῦ προδρόμου· ἐπνίγη ὁμοῦς ἔγγυς τοῦ Κυτῶρου τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς εἰκόνης· (σελ. 267 τῆς Δωδεκαβίβλ.)

Λόγους δὲ πανηγυρικοὺς ἔχουσιν εἰς τὴν Ἀποτομὴν, ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὡσπερ τις ἀνὴρ φιλέησμος» τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν Ἡρωδιάς μαίνεται.» Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Φαινή καὶ θεοχαρὴς ἡ ἡμέρα.» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πηδᾶ καὶ γῆρας» Γρηγόριος ὁ Παλαμάς, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Εἰ τίμιος ὁ θάνατος τῶν δόλων αὐτοῦ.» (σώζονται ἐν τῇ ἱερῇ Καύρᾳ. ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαϊδίου, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) Ἐν δὲ τῇ Καύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων σώζονται καὶ ἄλλοι λόγοι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, πάντες τὸ ἐπαινετὸν ἔχοντες, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ ἀρχόμενος οὗτω Ἰωσήφην τὸ μέγα κλέος τῆς οἰκουμένης, ὅστις διαλαμβάνει περὶ τῆς συλλήψεως, γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τοῦ Προδρόμου περὶ οὗ προεῖπομεν καὶ εἰς τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου. Ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ὁ καλούμενος Πτωχοπρόδρομος λόγον γλαυφρὸν ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καλῶς ἐφῆρμεν ἡ τάξις τὴν τοῦ Προδρόμου τελειώσιν· (σώζεται ἐν τινὶ κελίῳ Κουτλουμουσιανῶν τοῦ Προδρόμου ἄνω τῶν Καρεῶν.)

² Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς δρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἑλληνοὶς οὕτως βίος σώζεται ἐν τῇ ἱερῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν Ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοὺς καὶ ψυχοφιλίς καὶ θαυμαστοὺς τόπους.»

- † » Φθαρτὸν λιποῦσα ἡ Θεοδώρα βίον,
 » Ἀφθαρτὸν εὔρεν αἰκίαν ἐν τῷ πόλῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α΄, μνήμη τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**, **ΙΩ-ΑΝΝΟΥ** καὶ **ΠΑΥΛΟΥ** τοῦ ῥέου.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

- » Σχοίνους διαδράς, Ἀλέξανδρε, σαρκίου,
 » Σχοίνισμα κλήρου χρηματίζεις Κυρίου.

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

- » » Σκυθρωπὰ τὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας,
 » Στέρησιν οὐ φέροντα τὴν Ἰωάννου.

Εἰς τὸν Παῦλον.

- » » Δρόμους ὁ Παῦλος ἐκλιπῶν τοῦ βίου,
 » Εὔρηκε πύλαν τῶν πόνων τῶν τοῦ βίου.
 † » Τριττὸς τῇ Τριάδι τρικκοστῇ νῦν πᾶρα ἔστη.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἀλέξανδρος ἐνέκα τῶν πολλῶν του ἀρετῶν ἐξηματίσθη πρωτοπρεσβύτερος τοῦ ἁγίου Μητροφάνους πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τκέ (325), εὔρεθη δὲ παρῶν εἰς τὴν ἐν Νικαῖα συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν καὶ οἰκουμένην πρώτην Σύνοδον, ἀντὶ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, ὁ ὁποῖος γέρον ὦν καὶ ἀσθενής, δὲν ἐδυνήθη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Σύνοδον. ¹ Εἰς αὐτὴν λοιπὸν εὐρισκόμενος ὁ θεῖος οὗτος Ἀλέξανδρος, πολλὰ ἠγωνίσθη ὁ τρισμακάριος ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐλέγχων τὴν τοῦ Ἀρείου κακοδοξίαν ἀφ' οὗ δὲ ἡ Σύνοδος ἐτελείωσε, παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὅλους τοὺς θεοφόρους ἐκείνους πατέρας, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ εὐλογήσωσιν αὐτὴν, ἥτις ἦτο νεόκτιστος. Τότε ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς τὸν ἅγιον Μητροφάνη καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπειδὴ σὺ πρεπόντως εὐηρέστησας εἰς τὸν Θεόν, μετὰ δέκα ἡμέρας ἀναχωρεῖς ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ ὑπάγεις διὰ νὰ λάβῃς τὸν στέφανον ἀπὸ τὸν Θεόν· τὸν δὲ θρόνον τῆς Ἐκκλησίας θέλει λάβῃ ἀντὶ σοῦ, καὶ θέλει στολίσῃ αὐτόν, Ἀλέξανδρος ὁ συλλειτουργὸς σου. Ὅθεν οἱ ἅγιοι πατέρες τοῦτο μαθόντες, ἠυφράνθησαν ὁμοῦ μετὰ τὸν μακάριον Μητροφάνη· καὶ ἀφοῦ οὗτος ἀ-

πέθανε καὶ τὸν ἐνεταφίασαν, ἐχειροτόνησαν Πατριάρχην τὸν ἀοίδιμον τοῦτον Ἀλέξανδρον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἔμεινε διάδοχος τῆς βασιλείας Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς του, ὁ ὁποῖος ὑπερασπίζετο τὴν αἵρεσιν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου, καὶ ἐβίαζε τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον τοῦτον νὰ δεχθῇ τὸν Ἀρείον καὶ νὰ συγκοινωνήσῃ μετ' αὐτόν· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν κατεπίσθη, ἀλλὰ παρακαλέσας τὸν Θεόν, ἔμεινεν εὐθυμὸς καὶ ἀμέριμος. Ὁ δὲ Ἀρείος ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τυραννικῶς καὶ βιαίως μετὰ βασιλικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' εὔρεν αὐτόν ἡ θεία δίκη, ὁποῦ ἐνῶ ἐξεπλήρονε φυσικὴν ἀνάγκην ἐχύθησαν ὄλα του τὰ ἐντόσθια, καὶ οὕτως ἀπέψυξεν. ² Ὁ δὲ ἅγιος Ἀλέξανδρος, ποιμάνας τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν θεαρέστως εἰς χρόνους εικοσιτρεῖς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. ²

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θαυματουργοῦ **ΦΑΝΤΙΝΟΥ**.

» Καὶ γῆν ὑπελθὼν Οὐμπουργὸς Φαντίνος,

» Ἄνωθεν ἡμῖν μάννα θαυμάτων βρέει.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Καλαβρίαν τὴν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ εὐρισκομένην, υἱὸς Γεωργίου καὶ Βρυαίνης· ἀφιερθεὶς δὲ εἰς τὸν Θεόν ἀπὸ αὐ-

¹ Ταῦτα ὁμοίως ἐγένοντο ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν διαδόχων του. (βλ. ἱστ. Παπαρ. Τομ. 2 σελ. 643.) Σ. Ε.

² Ἐπειδὴ ἀναφέρονται ἐδῶ καὶ ὁ νέος Παῦλος Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν, τὸν ἐρταζόμενον κατὰ τὴν ἔκτην τοῦ Νοεμβρίου, καὶ ὁ Ἰωάννης, διὰ τοῦτο λέγομεν περὶ αὐτῶν ὅτι ἠδυνήθημεν νὰ εὐρωμεν πρὸς Μελετίω· δηλαδὴ, ὅτι ὁ μὲν νέος Παῦλος, ὅστις καὶ Παῦλος δευτέρος λέγεται ἦτο ἐν ἔτει 641 ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ βασιλείου Κωνσταντίνου τοῦ τέταρτου, ὅστις καὶ Κωνσταντῖνος Ἡράκλειος, καὶ Κωνσταντῖνος νέος καλεῖται. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἦτο ἐν ἔτει 518 ἢ 520, καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ υἱὸς Ἰωάννης ἐκείνου, ὁ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ παρόντος Αὐγουστοῦ ἐρταζόμενος μετὰ τοῦ Ἐπιφανίου καὶ Μητᾶ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως. (Εἰς τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν ἀναφέρεται ὅτι ἐν ἔτει 641 ἐβασίλευε Κωνσταντῖνος ὁ τέταρτος, ὅστις καὶ Κωνσταντῖνος Ἡράκλειος καὶ Κωνσταντῖνος νέος καλεῖται. Ἄλλως ταῦτα ἔχουν ἐσφαλμένως, διότι πρῶτον μὲν ὑπάρχει σύγχυσις εἰς ἐν, καθόσον ἄλλος ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἄλλος ὁ Ἡρακλειωνᾶς, (καὶ ὄχι Ἡράκλειος)· δεύτερον ὁ Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσε μόνον τρεῖς μῆνας· ἐπομένως ἐπειδὴ ἀνωτέρω γράφεται ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ, φαίνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐνταῦθα ὁ Κωνσταντῖνος, ἀντὶ τοῦ διαδεχθέντος αὐτόν Κωνσταντοῦ. Σ. Ε.)

¹ Ὅρα τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου Μητροφάνους κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Ἰουνίου, ὅτε καὶ ἐορτάζεται.

τὰ σχεδὸν τὰ βρεφικά σπάργανα, ὅτε ἔφθασεν εἰς δεκτικὴν ἡλικίαν, ἐδόθη εἰς μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο πᾶσαν ἀρετὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἔχειεν ἐργάτης δόκιμος τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἤξιώθη θείων ἀποκαλύψεων, καὶ ἐπὶ εἰκοσιν ὀλοκλήρους ἡμέρας ἔμεινε νηστικός καὶ διετέλεσε γυμνὸς τέσσαρας χρόνους, καὶ πολλὰς ἄλλας κακοπαθείας καὶ κινδύνους ὑπέφερον ὁ αἰοίδιμος ὅτε οἱ Σαρακηνοὶ ἐμβήκαν ληστρικῶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐλεηλάτησαν τοὺς τόπους αὐτῆς. Μετ' οὗτους λοιπὸν πειρασμοὺς διανύσας χρόνους ἐξήκοντα, ὕστερον ἔλαβε τοὺς δύο μαθητὰς του, Βιτάλιον καὶ Νικηφόρον ὀνομαζομένους, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Πελοπόννησον· διατρίψας δὲ εἰς τὴν Κόρινθον καιρὸν πολὺν ἔγεινεν εἰς πολλοὺς πρόξενος σωτηρίας. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, καὶ προσκυνήσας τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον τῆς Θεοτόκου ναόν, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Λάρισσαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπρόσμενεν ἀρχετὸν καιρὸν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Ἀχιλλίου Ἐπισκόπου Λαρίσσης, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην· καὶ ἀφ' οὗ ἀπῆλαυσε καὶ κατετρόφησε τὰ θαύματα τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου εἰς χρόνους ὀκτώ, μεταχειριζόμενος τὸν συνειθισμένον κανόνα τῆς ἐγκρατείας, τελειώνει τὴν ζωὴν του μετ' ἡλικίας ἀγαθῆς, καὶ πρὸς ὃν ἐπόθησε Κύριον ἐξεδήμησεν.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων ἑξ μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτιῇ.*

- * » Ἐξάστερόν τι Χριστομαρτύρων σέλις
- * » Δύναν θελάσσης ἔνδον ἐκλάμπει πόλω.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου ΣΑΡΜΑΤΑ.*¹

¹ Ὁ ὁσιος οὗτος Σαρματᾶ ἀναφέρεται πρὸς τῷ Εὐαγγελιστῆν σελ. 381 ὅτι νηστεῖον πάντοτε καὶ ἐγκρατεῦόμενος, τόσον πολλὰ ἐνίκησε τὸν ὕπνον, ὥστε ἂν ἔλεγεν εἰς αὐτόν, ὕπαγε μακρὰν ἐμοῦ, ὑπήγαγεν· ἂν δὲ πάλιν ἔλεγεν αὐτῷ, ἐλθέ, ἤρχετο. Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράσσεται περὶ τοῦ Σαρματᾶ τούτου, ὅτι εἶ: καθήμενος ἐν τῇ θουρία ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων «Οἱ λογισμοὶ λέγουσί μοι, ὕπαγε ἔξω καὶ παράθελε τοῖ ἀδελφοῖς.» Ὁ δὲ Σαρματᾶ ἀπεκρίθη, μὴ ἀκούεις αὐτῶν· ἀλλ' εἶπέ, ἰδοὺ ἤκουσά σου τὸ πῶτον, νῦν δὲ, οὐ δύναμαι σου ἀκούειν.» Καὶ πάλιν ἄλλος ἠρώτησεν αὐτόν λέγων «Οἱ λογισμοὶ λέγουσί μοι, μὴ ἐργάζου, ἀλλὰ φάγε, πίε, κοιμῶ.» Ὁ δὲ γέρον ἐῖπεν αὐτῷ «Ὅταν πεινᾷς (ἤγουν μετ' ὑπερβολῆν καὶ ἀπρκαμίας) τότε φάγε· καὶ ὅταν διψᾷς (μετ' ὑπερβολῆν, ὥστε νὰ μὴ δύνασαι πλέον νὰ ὑποφέρῃς) τότε πίε· καὶ ὅταν ἀρμηπνήσῃς (πολλὰ, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῆς νὰ ὑπομείνῃς) τότε κοιμῶ.»

- * » Ἦκει καταπατᾶς Ἄγγελος Θεοῦ Λόγου,
- * » Λέγων· ἔγειραι, Σαρματᾶ, χαίρων ξπου.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας ΒΡΥΑΙΝΗΣ.*

- * » Ἐκ γῆς Βρυαίνη, χαρίτων θάλα βρύσις,
- * » Μετωχετεύθη ζώσαν εἰς πηγὴν ἄνω.

Μνήμη τῶν ἁγίων δεκαῆξ μαρτύρων τῶν Θεβαίων.

- * » Ἐρεῖς ἀριθμοῦ τυγχάνειν ἕξ καὶ δέκα,
- * » Τμηθέντας ἄνδρας ἀρετικῆς ἀρετίου.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱεράρχου ΕΥΔΑΛΙΟΥ ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.*

- * » Ὦν Εὐδάλιος εὐλαλὸς τέττιξ μάλα,
- * » Χερσῶνος ὄρα τοῦ τέλους σιγῆν ἄγει.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΦΙΛΗΞ ἔχει τελειοῦται*

- * » Τμηθεὶς κεφαλὴν ἱερὰν λύθρῳ χρίθι,
- * » Καὶ χρίσμα κοσμεῖς ἱερῶσόντης, Φιλῆξ.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΟΥΡΤΟΥΝΙΑΝΟΣ ἔχει τελειοῦται.*

- * » Οὐ μὴ με πλήξῃς, ὅστις εἶ, ταχὺ ξίφει,
- * » Φουρτουνικὸς ἐμβριμώμενος λέγει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΠΤΙΜΙΝΟΣ ἔχει τελειοῦται.*

- * » Ὁ πάντα σεπτὸς ἐν βίῳ Σεπτιμίνος,
- * » Πάνσεπτον εὗρε καὶ τέλος διὰ ξίφους.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ἔχει τελειοῦται.*

- * » Ἄρας φόνου σίδηρον ὁ πνέων φόνου,
- * » Αἶρει κεφαλὴν τὴν Ἰανουαρίου.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι τέσσαρες μάρτυρες καὶ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται, ὁ ἱερομάρτυς Φιλῆξ δηλαδὴ, καὶ ὁ Φουρτουνιανός, καὶ ὁ Σεπτιμίνος, καὶ ὁ Ἰανουάριος, ἀνάφαντες ἀπὸ τὸν ἐνθεὸν ζῆλον τῆς πίστεως, ἐπολέμησαν ἀνδρείως τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρίας· καὶ ἐνδυναμωθέντες ἀπὸ τὴν εἰς Θεὸν πίστιν, διέλυσαν ὀλοτελῶς τὸ σκότος τῆς ἀπιστίας, διότι φυλάξαντες ἀπαραχαράκτους τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, κατεφρόνησαν τὰς παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐρωτήσεις, μετὰ τὰς ὁποίας παρεκίνουν αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν μὴ πεισθέντες, ὑπέμειναν οἱ αἰοίδιμοι διωγμοὺς, καὶ ἔσμα, καὶ στρεβλώσεις τοῦ σώματος, καὶ πολλὰς μεταβάσεις ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ἕως οὗ τελευταῖον κατεδικάσθησαν νὰ ἀποκεφαλίσθωσι. Τότε δὲ ἔγεινε θαῦμα φοβερόν, διότι ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη μὴ ὑποφέροντες τὴν ἀδικον τῶν ἁγίων σφαγῆν, μετεβλή-

θησαν εἰς αἰμά. Οἱ δὲ μάρτυρες ἀποκεφαλισθέντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΑΑ', ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφῷ καταθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ σεβασμίῳ αὐτῆς οἴκῳ, τῷ ὄντι ἐν τοῖς Χαλκοκρατείοις, ἀνακομισθείσης ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζήλας ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει φλ' (550). Ἔτι δὲ καὶ τοῦ θαύματος τοῦ γενομένου διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης εἰς τὴν βασίλισσαν Ζώνην, τὴν σύζυγον τοῦ ἐν βασιλεύσειν αὐδίου Λέοντος τοῦ κορωιάτου βασιλέως, ἐν ἔτει ωπς' (886).

» Χρυσὴν κορωνίδ' οἶα, σεμνὴ Παρθένε,

» Τῷ τοῦ χρόνου τίθῃμι σὴν Ζώνην τέλει.

» Ἐντό σοφῷ Ζώνην πρώτη Πανάγου τριακοστῆ.

Ὁ βασιλεὺς Ἀρκάδιος ὁ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου υἱός, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει τυέ (395), ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν τιμίαν Ζώνην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἐφυλάττετο ἐκεῖ ὁμοῦ μετὰ τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου ἀπὸ μίαν γυναῖκα παρθένον. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἔβαλεν εἰς λαμπρὰν θήκην, τὴν ὁποίαν ὠνόμασεν ἁγίαν Σορόν.¹ Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων τετρακο-

σίων δέκα, Λέων ὁ Σοφὸς βασιλεὺς ἤνσιξε τὴν ἁγίαν ταύτην Σορόν, διὰ τὴν σύζυγόν τοῦ βασιλίσσαν τὴν ὀνομαζομένην Ζώνην, ἡ ὁποία ἠνωχλεῖτο ἀπὸ πνεῦμα ἀκάθαρτον. Διότι εἶδεν αὐτὴ μίαν τοιαύτην ὄπτασιαν, ὅτι ἂν βληθῆ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἡ τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου, θέλει ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τοῦ δαιμόνιον. Ἀνοιχθεῖσης λοιπὸν τῆς ἁγίας θήκης καὶ Σοροῦ, εὗρέθη ἡ τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου ἀκτινοβολοῦσα, ὡς

τὴν ἱστορίαν ταύτην, καὶ οὐχὶ τὴν προτέραν. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δωδεκάτην τοῦ Ἀπριλίου, δευτὴ γράφεται, ὅτι ἡ ἀπὸ Ζήλας ἀνακομιδὴ τῆς Ζώνης τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγένετο ἐν ἔτει 919 ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Φωμανοῦ τῶν Πορφυρογεννητῶν. μετὰ ταῦτα δὲ ἀπετίθη αὐτὴ ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφῷ. Τὴν σύγχυσιν δὲ ταύτην τῶν χρόνων, ἃς διακρίνωσιν οἱ χρονολόγοι καὶ κριτικοί.

Καὶ ταῦτα δὲ σημειοῦμεν ὡς ἀξιόποητα, ἅπερ γράφει ὁ αἰοίδιμος Δοσίθεος, σελ. 1152 τῆς Δωδεκαβίβλου, ἧγον, ὅτι τὸν ἐν τοῖς Χαλκοκρατείοις ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀνήγειραν ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος καὶ Σοφία ἡ γυνὴ του. Ἐν δὲ τῇ ἀγρυπνίᾳ τῇ γενομένῃ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Χαλκοκρατείων ἐποιοῦν τὰς ἀναγνώσεις μεγάλοι ἄνθρωποι, στοχαζόμενοι ὡς τιμὴν τῶν μεγάλων τῶν δούλευσιν τοῦ Θεοῦ. Μιχαὴλ ὁ Παγγαβὸς πρὸ τοῦ νὰ βασιλεύσῃ, Κουροπαλάτης ὢν, καὶ ὁ Βάρδας Κάσπαρ μετέπειτα καὶ πολλοὶ τῶν μεγιστάνων ἐκανονάρχου, καὶ ἄλλας χωριστὰς διακονίας ἐποιοῦν ἐν αὐτῷ. Εὗρισκοντο δὲ ἐν τοῖς Χαλκοκρατείοις καὶ τριχες τοῦ Προδρόμου. Ἰστορεῖ δὲ καὶ Γεώργιος ὁ Λογοθέτης, ὅτι στρατεύσας Ἰσάκιος ὁ Ἄγγελος (Ἰωάννης ὁ Κομνηνός, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει ανς' (1057) κατὰ Ἀσάνην τοῦ Βουλγάρου, καὶ δελεασθεὶς, ἔροδον εἶναι Σκυθῶν, ἐνίκηθη. Ὅθεν ἐπάρθη ὁ βασιλικὸς σταυρὸς, ἐν ᾧ ἦν μέρος τῆς ἁγίας Ζώνης αὐτῆς, καὶ τοῦ τιμίου ξύλου ἀδεται δὲ λόγος, ὅτι ἡ βασίλισσα Πουλχερία, διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην, ἣν εἶχεν εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, διετέρασεν εἰς τὴν ζώνην αὐτῆς χρυσῆς σειρᾶς, αἱ ὁποῖαι φαίνονται ἕως τῆς σήμερον ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ ζώνῃ, τῇ ἐδρισκομένῃ κατὰ τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου. Προσέτομεν δὲ ἐνταῦθα ὡς ἀξιόλογον τὴν εἰδήσιν ταύτην, περὶ τοῦ ποτε καὶ παρὰ τίνας ἀπειράθη τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου, ὁ πολῦτιμος θησαυρὸς τῆς ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου. Ὁ ἀνωτέρω ρηθεὶς βασιλικὸς σταυρὸς, ἐν ᾧ ἦν ἡ πανάθροος Ζώνη τῆς Κυρίας Θεοτόκου μετὰ τιμίου ξύλου, αὐτὸς λέγω αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐμεινεν εἰς αὐτούς. Ἐν δὲ τῷ ἀρ' (1401) ἔτει, Λάζαρος ὁ Κνέζης Σερβίας ἀπείρωσε τὸν ρηθέντα βασιλικὸν σταυρὸν, οὕτω καθὼς ἦν μετὰ τῆς ἁγίας Ζώνης καὶ τοῦ τιμίου ξύλου τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου. Ἦτο δὲ τοῦ σταυροῦ τὸ μὲν μῆκος δάκτυλα ἑπτὰ, τὸ δὲ πλάτος δάκτυλοι δύο· ὅστις σώζεται ἐν τῇ ἀνωτέρω μονῇ μέχρι τῆς σήμερον. Ὅπισθεν δὲ τοῦ σταυροῦ εὗρισκονται γεγραμμένα γράμματα διὰ Σερβικῶν χαρακτήρων, ἅπερ μεθερμηνεύοντα εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γραικικὴν διάλεκτον, λέγουσι ταῦτα «Λάζαρος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Κνέζης Σερβίας καὶ βασιλεὺς Γραικίας, ἀνατίθημι τὸ κραταῖον ἐπὶ τὸν σὺν τῇ ἀχράντῳ Ζώνῃ

¹ Ἐναντιότης εὗρισκεται ἐδῶ ἀσυμβίβαστος περὶ τῆς ἀνακομιδῆς τῆς ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου, καθότι καὶ ἐν τῷ Ὀρθολογίῳ καὶ ἐνταῦθα γράφεται, ὅτι αὐτὴ ἀνεκομίσθη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, οὐχὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ ἀπὸ Ζήλας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ ἐδρισκομένης. Κατωτέρω δὲ γράφεται, ὅτι ἀνεκομίσαν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς Ἀρκάδιος ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Πιθανωτέρα δὲ φαίνεται ἡ ἱστορία, ὅτι μετεκόμισεν αὐτὴν ὁ Ἀρκάδιος, οὐχὶ ὁμοῦ ἀπὸ τῆν Ἱερουσαλήμ (καθότι ἐκαὶ μόνῃ ἡ Ἐσθῆς τῆς Θεοτόκου εὗρισκετο ὑπὸ Ἑβραίων γυναικῶν φυλαττομένη, τὴν ὁποίαν ἀπῆραν οἱ οὖν Πατριτικοί, Γάβριος καὶ Κανδίδος, καὶ ἔφερον αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἥτις εἰς τὰς Βλαχέρνας εὗρισκετο, ὡς γράφεται κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἰουλιου) οὐχὶ λέγω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Ζήλαν μετεκόμισεν ὁ Ἀρκάδιος εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν Ζώνην τῆς Θεοτόκου, καὶ ἀπέθετο αὐτὴν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὸν ἐν τοῖς Χαλκοκρατείοις. Εἶπα δὲ, ὅτι εἶναι πιθανωτέρα ἡ ἱστορία αὕτη, καθότι ἡ χρυσὴ βύβλα καὶ τὸ ὑπόμνημα καὶ ἡ χρονολογία, τὰ ὁποῖα εὔρεται μετὰ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Λέων ἔδωκε τῆς ἁγίας Σοροῦ, βεβαιοῦσι

ἀν ἦτο θεοφάντος, ἔχουσα μίαν χρυσαῖν βούλ-
λαν καὶ ἓνα σύντομον ὑπόμνημα, τὸ ὅποιον ἐ-
φανέρονε καταλεπτῶς τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἰν-
δικτιῶνα καὶ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐ-
φέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ ἀγία ζώ-
νη, καὶ ὅτι κατετέθη ἀπὸ τὰς γείρας τοῦ βασι-
λέως Ἀρκαδίου ἐντὸς τῆς θήκης καὶ ἐβουλ-
λώθη ἀπὸ αὐτόν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπροσκύνησεν
αὐτὴν καὶ ἐφίλησεν ὁ βασιλεὺς, τὴν ἠπλώσεν
ὁ τότε πατριάρχης ἐπάνω εἰς τὴν πάσχουσαν
βασιλισσαν, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἡ-
λευθέρωθη ἡ βασίλισσα ἀπὸ τοῦ δαιμόνιον. Ὅ-
θεν ὅλοι ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ Σωτῆρα Χρι-
στὸν, καὶ εὐχαρίστησαν εἰς τὴν πανάγραν του
Μητέρα του, καὶ πάλιν ἀπέθεντο τὴν τιμίαν
ζώνην ἐντὸς τῆς ἀγίας Σοροῦ, εἰς τὴν ὁποίαν
ἦτο καὶ πρότερον· (ὄρα περὶ τούτου εἰς τὴν Κα-
λοκαιρινήν.)

*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀνακαιρισίς τοῦ ραοῦ τῆς ὑπε-
ραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τῷ Νεωρίῳ.*

† * Νεωρίου ὁ οἶκος, Ἀγνή, σοῦ πέλει,

* Ἄλλος Σηλωὰμ τὸς ἰάσεις ἐκχέων.

† Κατὰ τοὺς χρόνους Μιχαὴλ καὶ Θεοδώ-
ρας τῶν βασιλέων ἐν ἔτει ωμβ' (842), ὑπῆρχε
πατριάρχης τις, Ἀντώνιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁ-
ποῖος εἶχεν οἶκον σεμνὸν εἰς τὴν Κωνσταντι-
νούπολιν, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ
Νεωρίου· εἶχε δὲ καὶ ναὸν ἐνδοξον τῆς ὑπερα-
γίας Θεοτόκου, ὁ ὁποῖος εἶχε στερηθῆ ἀπὸ ἀ-
γίας εἰκόνας παρὰ τῶν προτέρων εἰκονομάχων
βασιλέων. Οὗτος λοιπὸν ὁ πατριχίος, πάλιν ἀ-
νακαινίζων τὸν ῥηθέντα ναὸν, ἔκτισεν ὑποκάτω
τούτου καὶ λουτρὸν μικρότατον διὰ σωματικὴν
του παρηγορίαν· ἀνωθεν δὲ τοῦ λουτροῦ ἐτε-
λεῖτο πάντοτε ἡ τοῦ Θεοῦ δοξολογία. Ὅθεν
ἐπεσκίασεν εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ πα-
ναγίου Πνεύματος, διὰ μέσου τῆς πανάγνου
μητρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ

• τῆς Παναγίας μου, τῇ μονῇ Βητοκαϊοῦ τῆς βασιλείας μου,
• ἀνά (1101.)

Σημαίνειται ὅτι εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ἀγίας ζώνης καὶ εἰς τὰ
τίμια σπέρματα τοῦ Κυρίου λόγον ἔχει ὁ ἅγιος Γερμανὸς ὁ
Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεδοξαζόμενα ἐλαλήθη περὶ
σοῦ» ὁμοίως λόγον ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν κατάθεσιν τῆς ἀγίας
ζώνης καὶ τῶν τιμίων σπέρματων ὁ σφόδρ ἐλλόθιμος ὁ Ζυγαδη-
νός, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πρόκειται σήμερον ἡμῖν εἰς προσκύνησιν»
(σφίζονται ἐν τῷ πέμπτῳ Παναγρικῷ βιβλίῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς
τοῦ Βητοκαϊοῦ.)

ἤρχισαν νὰ γίνωνται εἰς αὐτὸν ἰατρεῖαι διαφο-
ρων ἀσθενειῶν· ἀλλὰ καὶ τινες φιλόχριστοι χρι-
στιανοὶ συναχθέντες, ἐζήτησαν τὸν Πατριχίον νὰ
κάμῃ λουσμα εἰς τὸ λουτρὸν ἐκεῖνο μίαν φορὰν
τὴν ἑβδομάδα δι' ἀγάπην τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελ-
φῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀσθενῶν. Συναθροϊζό-
μενοι λοιπὸν ἐκεῖ οἱ ἀσθενεῖς χριστιανεῖ, ἐκα-
μνον τὸ λουσμα μετὰ πίστεως καὶ ἐθεραπεύον-
το. Μέλλων δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ Πατριχίος, ἄφησε
τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ
λουτρὸν εἰς τοὺς εὐρεθέντας φιλοθέους χρι-
στιανούς ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας. Οἱ χρι-
στιανοὶ δὲ ἐκεῖνοι, ἐπειδὴ ἦσαν εὐτελεῖς καὶ πτω-
χοὶ, καὶ οὔτε ἀρκετὸν νερόν εἶχον διὰ τὸ λου-
τρὸν, οὔτε ἄλλο τι εἰσοδῆμα, διὰ τοῦτο ὀλί-
γον κατ' ὀλίγον ἐψυχραίνοντο εἰς τὸ νὰ ἐνεργ-
ῶσι καὶ τὴν ἐν νῷ ναῷ δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ
καὶ τὸ τοῦ λουτροῦ καύσιμον, ὥστε βαθμηδὸν
ἔμειναν καὶ τὰ δύο ἀνεπιμέλητα. Καὶ τὸ μὲν
λουτρὸν σχεδὸν ἤφανίσθη, διότι ὁ καθ' εἷς ἤρ-
παζε τὰ ἐν αὐτῷ χρειάζόμενα σκεύη· ἡ δὲ ἐκ-
κλησία τῆς Θεοτόκου, ἐπειδὴ ἦτο ὑψηλὴ καὶ
μετέωρος, καὶ πρὸς τούτοις ἐπροξένει ἰατρείας
τῶν ἀσθενῶν, ἔμεινεν ἀπὸ ἑναμόνον ἱερέα ψαλ-
λομένη καὶ δοξολογουμένη, ὁ ὁποῖος ἐλάμβανε
πλοῦσια τὰ πρὸς ζώαρκειαν ὑπὸ τῆς θείας
χάριτος, τῆς ἐνοικουσίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκείνῃ.
Ὅτε δὲ ὁ μακαριστὸς βασιλεὺς Ῥωμανὸς
κατεσκεύαζε τὸ βασιλικὸν τοῦ παλάτιον καὶ εἶ-
χε χρειὰν ὕλης, πετρῶν δηλαδὴ καὶ ξύλων, εἰς
κατασκευὴν τοῦ παλατιοῦ τούτου, ἔμαθε διὰ τὸν
οἶκον αὐτὸν τῆς Θεοτόκου, ὅτι εἶχεν ὕλην πολ-
λήν· ὅθεν ἐμελέτα νὰ τὸν κρήμνισῃ καὶ νὰ λά-
βῃ τὸ ὑλικόν. Ἄλλ' ὁμως ἡ Κυρία Θεοτόκος,
ἡ κατοικοῦσα διὰ τῆς χάριτος τῆς εἰς τὸν ναὸν
ἐκεῖνον, δὲν ἠμέλησεν, οὐδὲ ἀφήκε νὰ ἐκτελεσθῇ
ὁ βασιλεὺς τὰ μελετώμενα· ἀλλὰ φαίνεται διὰ
νυκτὸς εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ βασιλικοῦ παλα-
τιοῦ, Ῥαίκτηρα καλούμενον,¹ καὶ εἰς ἓνα ἄλλον
συγγενῆ τοῦ Ῥαίκτηρος, καὶ παρηγγεῖλεν εἰς
αὐτοὺς μὲ ἀπειλήν νὰ μὴ τολμήσωσι νὰ κρη-
μνίσωσι τὸν μικρὸν ναὸν τῆς τὸν ἐν τῷ Νεω-
ρίῳ. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ γέρος ὑπήγεν εἰς τὴν μη-
τέρα τοῦ Ῥαίκτηρος καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὴν
τὴν ὄπτασίαν· ὅθεν μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς,

¹ Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐγένετο ἐσφαλμένη μετάφρασις,
διότι Ῥαίκτηρ (γράφει Ῥέκτωρ) δὲν εἶναι ὄνομα κύριον, ἀλλ'
λέξις λατιν. σημαίνουσα διευθυντήν, ἐπιστάτην, καὶ
ἐννοεῖται ὁ διευθύνων τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἀνακτόρου. Πρὸς
ταῦτα δὲ συμφωνεῖ καὶ τὸ παρὰ τοῖς Μηναίοις κεῖμενον. Σ. Ε.

εἶπε τὰ λόγια ταῦτα· δὲν θέλω νὰ ἔχω κρίσιν μετὰ τῆς Θεοτόκου, ἀλλὰ μάλιστα ἀνακαινίσαστε τὸν μικρὸν οἶκόν τῆς Θεοτόκου, ἂν χρειάζεται ἀνακαινισμόν εἰς κἀνὲν μέρος. Ὅθεν ἀντὶ νὰ κηρηνίσωσι τὸ λουτρὸν, ἐκαθάρισαν αὐτὸ οἱ ἀπεσταλμένοι ἄνθρωποι, καὶ μετὰ πᾶσαν προθυμίαν τὸ ἀνεκαινίσαν. Ὅτε δὲ καὶ ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου ἀνεκαινίσθη, καὶ τὸ λουτρὸν ἐγένετο μεγαλύτερον καὶ εὐρύχωρον εἰς τὸ νὰ κολυμβῶσιν οἱ λουόμενοι, τότε ἀνήφθη τὸ λουτρὸν, καὶ ἐλούσθησαν εἰς αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ῥωμανός, καὶ Κωνσταντῖνος, καὶ Χριστοφόρος, καὶ εὐφρανθέντες, διώρισαν νὰ δίδεται κατ' ἔτος σολέμνιον ἤτοι ἐξόδος βασιλικὴ εἰς τὸ λουτρὸν αὐτὸ, μετὰ βασιλικὸν χρυσόβουλλον, καὶ ἐχάρισαν αὐτὸ εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Ῥαϊκτορος, διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τοῦ λουτροῦ καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου. Καὶ ὅσα μὲν θαύματα ἐγένοντο πρότερον εἰς τὸν ἀνωτέρω ναὸν τῆς Θεοτόκου θέλομεν τὸ παρατρέξει, θὰ εἴπωμεν δὲ ἐν τῇ δυνάμει θαύματα, τὰ ὅποια ἐγένοντο κατὰ τὴν ἰδικήν μας γενεάν.

Μία γυνὴ ἐνδοξος ἐπέσεν εἰς χαλεπὴν ἀσθένειαν καὶ ἐπίσθη τὸ σῶμά της· πάσχουσα δὲ ἀπὸ πόνους ἀνυπόφορους, ἐξώδευσε εἰς ἰατροὺς ὅλα τῆς τὰ ὑπάρχοντα, μὴ δυνηθεῖσα ὅμως νὰ λάβῃ κάμμιαν ὠμέλειαν εἰς τὸ πάθος της, καὶ ἀκούσασα τὰ θαύματα ὅσα ἐγένοντο εἰς τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ οἶκον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, προσέτρεξε εἰς αὐτόν. Προσμείνας δὲ ἐκεῖ πολλὰς ἡμέρας, καὶ μὴ ὠφελθεῖσα τελείως, ἐστενοχωρήθη πολλὰ ἀπὸ τὸ πάθος της καὶ ἀνεχώρησεν. Ὅθεν ἐλθούσα εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν τῆς Θεοτόκου, καὶ πεσοῦσα εἰς τὴν γῆν, παρεκάλει τὴν Θεοτόκον, λέγουσα: Ἐλέησόν με, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, διότι ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, κατέφυγον πρὸς σέ. Ἔμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἡ γυνὴ ἡμέρας ἐννέα· ἡ δὲ Κυρία καὶ εὐσπλαγγχος Θεοτόκος φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ λέγει αὐτῇ: Ὁ γύναι, τί σιωπάεις καὶ με ἐνοχλεῖς, καὶ τελείως δὲν ἠσυχάζεις; Ἡ δὲ πάσχουσα ἀπεκρίθη, ὡς Δέσποινα, ἠξέυρω ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας μου πάσχω καὶ πειράζομαι γινώσκουσα ὅμως, ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὁ Υἱὸς σου καὶ Θεὸς ἡμῶν κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἁγίαν κοιλίαν σου καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος, διὰ τοῦτο κατέφυγον εἰς σέ, διὰ νὰ εὐρω ἢ δυστυχῆς ἔλθω.

Ἡ δὲ Θεοτόκος εἶπε πρὸς αὐτὴν ὕπαγε εἰς τὸν ταπεινὸν μου οἶκον τοῦ Νεωρίου, καὶ ἐκεῖ

θέλεις εὐρεῖ τὴν ἰατρείαν τοῦ πάθους σου. Ἡ γυνὴ λοιπὸν ἐξυπνήσασα, εὐχαρίστησα τὸν Θεόν, καὶ μετὰ ταχύτητα ὑπῆγεν εἰς τὸ Νεωρίον καὶ προσπεσοῦσα, παρεκάλει τὴν Θεομήτορα, λέγουσα: Ἐλέησόν με, Δέσποινα, καὶ τελείωσον εἰς ἐμέ τὴν φυσικὴν σου εὐσπλαγγχίαν. Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα ἀπεκοιμήθη, καὶ βλέπει πάλιν τὴν Θεοτόκον συνοδευομένην ἀπὸ ἑνα ὠραῖον ἄνδρα, ἧτις ἔλεγε εἰς ἐκείνον, Ἴδε τὴν πάσχουσαν ταύτην γυναῖκα καὶ σχίσαν τὸν ὀμφαλὸν της. Ὅθεν ὁμοῦ μετὰ τὸν λόγον ἐκτύπησεν ἐκεῖνος τὴν κοιλίαν τῆς γυναίκος, μετὰ τὴν ῥάβδον τὴν ὁποίαν ἐκράτει, καὶ οὕτως ἐγένετο ἀφαντος ὁμοῦ μετὰ τὴν Θεοτόκον. Ἐξυπνήσασα δὲ ἡ γυνὴ ἠσθάνθη μίαν ἀνυπόφορον ἀσθενίαν, ἢ ὁποία ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ σῶμά της· ὅθεν εὐθὺς ἐξεδύθη τὰ ἐνδύματά της, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ λουτρὸν· πλύνας δὲ ἑαυτὴν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὁμοῦ μετὰ τὰς γυναῖκας τὰς ὁποίας εἶχε μαζί της, ὑγιῆς καὶ ἰατρευμένη. Προσκυνήσασα λοιπὸν τὸν ἅγιον ἐκείνον ναόν, καὶ θυμιάσασα αὐτόν μετὰ εὐωδίας, εὐχαρίστησε καὶ ἐδοξολόγησε τὴν Θεομήτορα καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν. (Ἰδὲ καὶ εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

Καὶ ἄλλο δὲ θαῦμα ἐγένετο εἰς τὸν ἀνωτέρω ναόν. Μοναχὸς τις Ἀντώνιος καλεσόμενος, ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Γαλακρηνῶν, ἐπέσεν εἰς θεινὴν ἀσθένειαν, διότι ἡ δεξιὰ του χεῖρ προσεβλήθη ἀπὸ ρευματισμῶν, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐπίσθη τόσον πολλὰ, ὥστε ἐπιπάθη καὶ ἡ χεῖρ αὐτοῦ καὶ τὸ ποδάριον. Ὅθεν οἱ ἰατροὶ ἔκοψαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πάχους τῆς χειρὸς του καὶ ἐκ τούτου ὀλίγον ἐλαφρώθη, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐδυνήθη νὰ σαλεύσῃ μόνον τὴν χειρὰ του, διότι ὁ ρευματισμὸς καταβάς εἰς τὸν πόδα του, ἐξήρανε τὰ ἐκεῖσε νεῦρα, καὶ τὰ ἔκαμε πάντῃ ἀκίνητα. Ὅθεν ὁ Ἀντώνιος βαστάζων ῥαβδίον, ἐπειπάτει μονόπους ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εἰς διάστημα χρόνων πέντε, καὶ μήτε πόνους ἠσθάνετο, μήτε πάλιν ἦτο τελείως ὑγιῆς. Ὅτε δὲ ἦλθε πολεμικῶς ἡ φυλὴ τῶν Ἀρμενίων ἐναντίον εἰς τὰ μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος ἔλαβεν ὑπὸ Θεοῦ τὸ κράτος καὶ τὴν νίκην κατὰ τῶν πολεμίων, τότε οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου τῶν Γαλακρηνῶν φοβηθέντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μετὰ τὸν πάσχοντα Ἀντώνιον, καὶ διέτριβον εἰς τὸ μετόχιον τοῦ μοναστηρίου τῶν, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνεται τὸ λούσιμον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ἡ χαρμόσυτος

εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ἐξήλθον οἱ μοναχοὶ καὶ ὑπῆγον εἰς τὸ μοναστήριον των διὰ νὰ εορτάσωσιν, ὅπως ἐδύναντο· μόνος δὲ ὁ Ἀντώνιος ρείνας εἰς τὸ μετόχιον, ἐκυβέρνα τὰ ἄλογα ζῶα ὅσα ἦσαν εἰς αὐτό. Ὅθεν ἰππεύσας εἰς ἓν ἵππον, ὑπῆγε διὰ νὰ ποτίσῃ τὰ ζῶα καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἐπότισεν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μετόχιον.

Ἐμβὰς λοιπὸν εἰς τὸν σταυλὸν τῶν ζῶων, κατέβη ἀπὸ τὸν ἵππον, καὶ πιάσας μίαν φάτνην, ἀκούμβισεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν καὶ ἐπρόσμενε νὰ ἔλθῃ ὁ σὺν αὐτῷ εὐρισκόμενος ἄνθρωπος, διὰ νὰ δώσῃ τὴν βράβδον του εἰς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἠργοπόρησεν, ἐθυμώθη ὁ Ἀντώνιος, διότι ἐσπούδαζεν ὁ εὐλογημένος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐγένετο ἡ θεία λειτουργία, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐφαίνετο διὰ νὰ φέρῃ εἰς αὐτόν τὸ βραβδίου του διὰ νὰ ἀκουμβίση καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν, τούτου χάριν λυπηθεὶς, ἐφάνη ὅτι ἀπεκοιμήθη· καὶ ἐν τῷ ὑπνῷ μία θεία δύναμις τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὴν φάτνην. Ὅθεν μὲ ἓνα πόδα ἐκβῆκεν ἔξω τῆς θύρας καὶ τῆς αὐλῆς τοῦ μετοχίου· ἐκείθεν δὲ πάλιν θεία δύναμις τὸν ἐκίνησεν ἀπὸ τὰ ὀπισθεν μέρη, καὶ οὕτως εὐρέθη εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου ὅπου ἐτελεῖτο ἡ θεία λειτουργία. Ὅτε δὲ ὁ ἱερεὺς ὕψωσε τὸ Κυριακὸν Σῶμα, καὶ οἱ παριστάμενοι ἐφώνησαν τὸ, « Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, » εὐθύς μὲ τὴν φωνὴν ἐξύπνησεν ὁ Ἀντώνιος, καὶ μεγάλη τῆ φωνῆ ἀνεβόησε· δόξα σοι ὁ Θεὸς ὁ ἐλέησας με ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅθεν προσπεσὼν εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς, προσεκύνει αὐτὴν χαρμοσύνως καὶ κατεφίλει, καταβρέχων τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ μὲ χαροποιὰ δάκρυα.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ, ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ, βλέποντες τὸ παράδοξον, ἐδόξαζον καὶ αὐτοὶ τὸν Θεόν, καὶ ἐμεγάλυνον τὴν τούτου Μητέρα. Ἀκούσαντες δὲ τοῦτο καὶ οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Γαλακρηνῶν, καὶ νομίσαντες ὅτι εἶναι ψευδῆς, ὑπῆγαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ βλέποντες τὸν Ἀντώνιον ὑγιῆ, ἐδόξαζον καὶ αὐτοὶ τὸν Θεόν. Διατὶ ὁμως ὁ ῥηθεὶς Ἀντώνιος καὶ μετὰ τὴν ἰατρειάν, δὲν ἐδύνατο νὰ πατῇ μὲ τελειότητα τὸν ἰατρευθέντα πόδα του, ὡς τὸν ἄλλον, τοῦτο ἅς μὴ θαυμάζῃ τις. Διότι διὰ τινὰ οἰκονομίαν συμφέρουσιν τῷ Ἀντωνίῳ,

τὴν ὁποιάν ἤθευεν ὁ τὰ κρυπτὰ εἰδὼς Κύριος, τοῦτο ἡ Θεοτόκος ἐποίησε, καὶ ὄχι διότι δὲν εἶχε δύναμιν νὰ τὰ κάμῃ. Ἄφαγε τῆς βλασφημίας! ἐπειδὴ ἐκείνη ἦτις ἔκαμε τὸ πολὺ, αὐτῇ ἐδύνατο νὰ κάμῃ καὶ τὸ ὀλίγον. Ἀναγινώσκωμεν δὲ, ὅτι καὶ Ἰωάννης ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, προσπίπτων εἰς τὸν μακάριον Ἐπιφάνιον τὸν τῆς Κύπρου ἀρχιεπίσκοπον, καὶ παρακαλῶν αὐτόν διὰ νὰ ἀνοίξῃ καὶ τοὺς δύο ὀφθαλμούς του, οἵτινες ἐτυφλώθησαν, ἤκουσεν ἀπὸ αὐτὸν ταῦτα ὁ τυφλῶσας τοὺς δύο (ἦτο ὁ Θεός), τὸν ἓνα ἠνοιξε· λοιπὸν ἀρκεῖ σοι. Ὅθεν ἀφήκεν αὐτόν δι' οἰκονομίαν καὶ διὰ τὸ συμφέρον μονόφθαλμον.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΙΛΕΟΡΤΟΥ.*

* » Φιλῶν εορτὴν, Φιλέορτε, σοῦ τέλους,
» Καὶ σὴν τελευταίην τὴν ἀπὸ ξίφους γράφω.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΔΙΑΔΟΧΟΥ.*

* » Δέχου με, Διάδοχε, τὸν μικρὸν μέγα,
» Ἵμνουντα μικροὺς τὴν τελευταίην σου λόγους.

* *Αἱ ἄγιοι ἐπτὰ παρθένοι, αἱ Γαζαῖαι, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Τιμῶσαν ἐπτὰ παρθένοι τετμημένα
» Τὸν ἐπτὰ τιμήσαντα κόσμον ἡμέραις.

* *Μνήμη τῶν ὁγίων μαρτύρων ΜΗΝΑ, ΦΑΪΣΤΟΥ, ΑΝΔΡΕΟΥ, καὶ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.*

* » Ἴπποδρομοῦντας τέσσαρας Θεὸς βλέπει,
» Σατᾶν δὲ πίπτει, καὶ κροτεῖ δῆμος νόων.

* *Οἱ ἄγιοι τέσσαρες μάρτυρες οἱ ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας, εἰς πῦρ ὑποστρωθὲν τρέχειν ἀναγκασθέντες τελειοῦνται.*

* » Στέφη λαβόντων τεσσάρων, ὧν πῦρ δρόμοι,
» Ἦττης δέχονται δαίμονες τὰ πεισία.¹

* *Οἱ ἄγιοι τριακόσιοι ἐξήκορτα ἐξ μάρτυρες οἱ ἐκ Νικομηδείας ξίφει τελειοῦνται.*

* » Χρόνον φέρει βίσεκτον ὁ τμηθεὶς ὄχλος,
» Ὅν τῇ χρόνου δίδωμι συγγραφῇ πέρας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

¹ Ἦτοι ἐπίσθησαν οἱ δαίμονες θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες εἰς ἐνίκησιν· πεισίον γὰρ λέγεται ἡ πεισῶ. Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, τὰ πεισία. [ἡ λέξις πεισία ἀνύπαρκτος, ἀν ἤθελε δὲ τις τὴν δημιουργίῃ ἄρ' ἄλλοτερον ἤθελεν εἶσθαι πεισίον ἐκ τοῦ πείσις. Σ. Ε.]

» Αὐγουστος ὦδε μὴν τὸ τέρμα λαμβάνει,

» Θεῷ δὲ δόξαν τέρματος χωρὶς φέρι.

ΑΝΑΠΑΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ

Τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος

ΑΝΤΙΠΑ.

(1Α'. Ἀπριλίου.)

Οἱ βουλόμενοι οὖν εορτάζειν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου, ψαλλέτωσαν πρῶτον τὰ ἐν τῷ
Μηναίῳ τροπάρια, ποιοῦντες αὐτὰ Δ'. εἶτα ψαλλέτωσαν καὶ τὰ παρόντα.

Ἦχος Δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Φιλεόρτων συστήματα, πανδημεὶ νῦν συν-
δράμετε, καὶ λαμπρὰν πανήγυριν συγκροτήσα-
τε· ἰδοὺ γὰρ πάντας ἐκάλεσεν, Ἀντίπας ὁ ἐν-
δοξος, ἱεράρχης τοῦ Χριστοῦ, καὶ πιστὸς ἐν τοῖς
μάρτυσι, παραθέμενος, ὡς κοινὴν εὐωχίαν ἀρι-
στείας, τὰς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ ἰαμά-
των τὰς χάριτας.

Δις.

Καὶ τῷ θρόνῳ διέδοχος, καὶ τῷ τρόπῳ συμ-
μέτοχος, Ἀποστόλων γέγονας ἱερώτατε καὶ
ἀθλητῆς ἐννομώτατος, Χριστοῦ πανσεβάσμιε,
καὶ ποιμὴν ἀληθινός, τῆς Περγᾶμου καὶ πρόε-
δρος· ὅθεν ἅπαντες, κατὰ χρέος τελοῦμέν σου
τὴν μνήμην, τὸν Σωτῆρα εὐφημοῦντες, τὸν σὲ
ἀξίως δοξάσαντα.

Τῷ αὐλῷ σου πνεύματι, ἱεράρχα σεβάσμιε,
μακαρίων πνεύματα συναγάλλονται· ἡμεῖς δὲ
χάριν ἰάσεων, τῶν σῶν οἱ λαμβάνοντες, καὶ ὀ-
δόντων ἀλγεινῆς, ἀσθενείας λυτρούμενοι, ταῖς
πρεσβείαις σου, ψυχικῶς ἀγαλλόμεθα Ἀντίπα,
καὶ τὴν μνήμην σου τὴν θείαν, περιχαρῶς εορ-
τάζομεν.

Δόξα, Ἦχος π.λ. β'.

Σήμερον ὡς ἔαρ νοητόν, τῷ αἰσθητῷ ἔαρι
συνεξέλαμψε, τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀντίπα ἡ σε-
βάσμιος πανήγυρις. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι, ἐκ
λογικῶν λειμώνων, ἀνθη ποικίλα δρεψάμενοι,
στέφανον ἠδύπνοον αὐτῷ προσίσωμεν λέγον-
τες· χαίροις ὁ τοῖς χρόνοις καὶ τοῖς ἔργοις ἀ-
ναφανὲς ἰσαπόστολος, καὶ τοῦ ἐπιστηθίου Ἰω-
άννου λαμπρότατον ἀπεικόνισμα· χαίροις ὁ μαρ-
τυρηθεὶς παρὰ Χριστοῦ, μάρτυς πιστὸς τε καὶ
γνήσιος· χαίροις ὁ τῆς Περγᾶμου φωστήρ, τῆς
μικρᾶς Ἀσίας τὸ κλέος, καὶ τῆς οἰκουμένης ἀ-
πάσης πρεσβευτῆς δραστηκώτατος. Καὶ νῦν ἐν

οὐρανοῖς, τῷ θρόνῳ παριστάμενος τῆς ἁγίας
Τριάδος, αἰτησαι πρεσβείαις σου ὀδόντων ἀφο-
ρήτου ὀδύνης λυτροῦσθαι ἡμᾶς, τοὺς ἐκ πάθου
εὐφημοῦντας τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

*Ἀναγνώσματα τὸ «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκω-
μίων,» τὸ «Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτήσῃ.» καὶ
τὸ «Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι.»*

Εἰ τὴν Λιτὴν ἤχος Δ'.

Αγάλλου ἐν Κυρίῳ πόλις ἡ τῆς Περγᾶμου·
ἀπόδουσαι τὸν πενήθηρ σάκκον, καὶ χιτῶνα εὐ-
φροσύνης περιζῶσαι· εἰ γὰρ καὶ θρόνος τοῦ Σα-
τανᾶ, γεγένησιν πρότερον κατὰ τὸ γεγραμμέ-
νον, καὶ τὸ σκότος εἰσέτι φέρεις τῆς ἀσεβείας·
ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πολιοῦχον πλουτεῖς θαυμαστόν,
Ἀντίπαν τὸν λαμπρὸν ἱεράρχην καὶ μάρτυρα,
ἀντίπαλον τῆς ἀσεβείας, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑ-
πέρμαχον· ἱατρὸν ἀδάπανον ψυχῶν τε καὶ σω-
μάτων, καὶ ἐξαιρέτως τῆς τῶν ὀδόντων δρι-
μείας ὀδύνης· καὶ ἀεὶ πρεσβεύοντα τῷ Κυρίῳ
ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς, τῶν ἐν πίστει τελούντων
αὐτοῦ τὴν πανήγυριν.

Ἦχος Β'.

Τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, τὴν τελεσι-
ουργὸν τὸ πρὶν κληρωσάμενος δύναμιν, Ἀντίπα
Θεομαρτύρητε, ψήφοις τοῦ πρώτου Ἱεράρχου
Χριστοῦ, καὶ χειρῶν ἐπιθέσει τῶν ἱερῶν Ἀπο-
στόλων, ἐν ὑλαίοις συμβόλοις, ἀνθρωποπρεπῶς
αὐτῷ ἐπὶ γῆς ἱερούργησας· νῦν δὲ τῆς ὕλης
λυθεὶς, τῆς Οὐρανίου ἱεραρχίας, τὴν ὑπερκόσ-
μιον ἐνέργειαν εἴληφας, ἐν πρώτῃ μετουσίᾳ τῆς
γνώσεως, δι' ἀκραίφνοῦς καὶ αὐλοῦ νοδῶ, Ἀγ-
γελοπρεπῶς, λειτουργῶν τῷ τελετάρχη Ἰη-
σοῦ· ὃ καὶ πρεσβεύεις ἀδιαλείπτως, δωρηθῆναι

εἰρήνην τῷ κόσμῳ, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος Γ'.

Η τοῦ ἁγίου Πνεύματος παντοδύναμος χάρις, εὐροῦσα τὴν ἱεράν σου ψυχὴν, ἱεράρχα Ἀντίπα, πρὸς ἔλεον τῶν ἀδελφῶν, καὶ συμπάθειαν βρέπουσαν, τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων δαψιλῆ σοι ἐχαρίσατο· ἵνα καὶ τὸν ἔλεον τοῖς δεομένοις, ἀφθονώτερον ἐπιδείξης· δι' ἧς πάθη ποικίλα θεραπεύεις ἐκάστοτε, καὶ ἐξαιρέτως τῆς τῶν ὀδόντων ὀδύνης, ἀπαλλάττεις τοὺς πάσχοντας, καὶ πρεσβεύεις ἐκτενωῶς τῷ Κυρίῳ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, Ἦχος Δ'.

Εκκαθάρας σου τὸν νοῦν πάσης ὑλικῆς προσπαθείας, Ἀντίπα Θεσπέσιε· τὴν δὲ ψυχὴν ἡδυπαθείας, καὶ τὸ σῶμα τῆς ἐμπαθείας, κατοικητήριον γέγονας τοῦ ἀκενώτου μύρου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν γῆ κενωθέντος δι' ἀγαθότητα, καὶ τὸν κόσμον εὐωδιάσαντος· ὅθεν καὶ μετὰ θάνατον, μῦρα βλύζειν κατηξιώθης, ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Λειψάνου σου· σύμβολον δὲ τοῦτο καὶ τεκμήριον ἐναργέστατον, τῆς ἀκραιφνοῦς ἀγνείας καὶ παρθενίας ὑπάρχει· ἧς καὶ ἡμᾶς μετασχεῖν καταξίωσον, ταῖς πρὸς Κύριον πρεσβείαις σου.

Καὶ νῦν, Ἐκ παρτοῖων κινδύνων. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ Προσόμοια,

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ὁ ἱεράρχης Χριστοῦ, ὁ τῆς Περγᾶμου, φαινότατος πρόεδρος· ἡ στήλη θεοσοφίας, διδασκαλίας πηγῆ, νεκταρῶδες νᾶμα ἢ προχέουσα· ποιμὴν θεοπρόβλητε, ὁ σκηνώσας τὸ ποίμνιον, εἰς τόπον χλόης, πρακτικῆς καὶ εἰς ὕδατα, θείας γνώσεως, διαθρέψας αἰοδιμε. Αἰτήσαι ἐκτενέστερον, Ἀντίπα τὸν Κύριον, τῶν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, καὶ τῶν ὀδόντων τὴν ἴασιν, ἡμῖν δωρηθῆναι, τοῖς ἐν πίστει ἐκτελοῦσι τὴν θεῖαν μνήμην σου.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίας.

Χαίροις ὁ πιστὸς μάρτυς Χριστοῦ, τῆς συμπαθείας, ὁ κρουνὸς ὁ ἀένναος· ἐλέους ἀφθονον ρεῖθρον· τῶν ἱερῶν ἀρετῶν, τὸ τερπνόν καὶ θεῖον ἐνδιαίτημα· ἰάσεων πέλαγος· πλημμυροῦν τοῖς προστρέχουσι, σεπτῶ ναῶ σου. Ἀποστόλων ὁ σύγχρονος, καὶ ἐφάμιλλος, γεγονῶς ἱερώτατε· αἰτήσαι ἐκτενέστερον, Ἀντίπα τὸν Κύριον, τῶν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, καὶ τῶν ὀδόν-

των τὴν ἴασιν, ἡμῖν δωρηθῆναι, τοῖς ἐν πίστει ἐκτελοῦσι τὴν θεῖαν μνήμην σου.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην.

Χαίροις ὁ μυρορροῶς Χριστοῦ, μῦρα εὐώδη, ὁ ἐκβλύζων σῆς κόνεως, καὶ τούτοις πᾶσαν μυρίζων, τὴν Ἐκκλησίαν Θεοῦ, βροαῖς πανευόμοις τῶν χαρίτων σου, δυσώδη παθήματα, τῶν ὀδόντων ἰώμενος, καὶ θεραπεύων, τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, τῶν ἐκ πόθου σοι, προστρεχόντων καὶ πίστεως· μύρισον οὖν τοῖς μύροις σου, ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε, μεμυρισμένοις ἐν ὕμνοις, καὶ δυσωδίαν ἀπέλασον, κακίας ἀπάσης, ἀρετῶν δὲ εὐωδίας ἅπαντας πλήρωσον.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες πνευματικῆν χορείαν στησάμενοι, Ἀντίπαν τὸν θεομαρτύρητον μακαρίσωμεν· τὴν πλήρη φρονήσεως πολίαν· τὸν πιστὸν μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ· τὸν πύργον τῆς εὐσεβείας, καὶ τῆς ἐν Περγᾶμῳ Ἐκκλησίας τὸν φαινότατον ἀστέρα· οὗτος γὰρ ἀποστολικοῖς ἠγλαϊσμένος χάρισμασι, καὶ τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν ἐνδεδυμένος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων τὸ κράτος ἐκτίησατο, καὶ ταῦτα πόρρω τῆς Περγᾶμου ἐδίωξεν· ἀποκτανθεὶς δὲ διὰ Κύριον, χάριν ἐξαιρετον εἴληψε, τὰς ἀλγηδόνας ἰατρεῦειν τῶν ὀδόντων, τῶν μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένων αὐτόν, καὶ τελούντων ἐκ πόθου, τὴν ἱεράν αὐτοῦ ἀθλήσιν.

Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος Α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Μυροβλύτην τὸν θεῖον, καὶ μαρτύρων τὸν συναθλον, τὸν πανευκλεῆ ἱεράρχην καὶ Περγᾶμου τὸν πρόεδρον, τιμήσωμεν Ἀντίπαν οἱ πιστοὶ, ὡς τάχιστον καὶ μέγαν ἰατρόν, τῆς δεινῆς ὀδόντων νόσου καὶ πρὸς αὐτόν, ἀπὸ ψυχῆς βοήσωμεν. Δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ. Δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι. Δόξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα·

Δόξα ἕτερον, Ἦχος δ'. Ὁ ὑψώθεις ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὸν ἱσαπόστολον Χριστοῦ Ἱεράρχην, καὶ ἀθλητὴν παναληθῆ τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἰατρόν πανάριστον τῶν νόσων ἐν ᾧδαῖς, ἅπαντες τιμήσωμεν, πρὸς αὐτόν ἐκβοῶντες· πρόφθασον καὶ λύτρωσαι, τῆς ὀδόντων ὀδύνης, τῆς ἀφορήτου ἵνα σε ἀεὶ, ὡς εὐεργέτην Ἀντίπα γεραίρωμεν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογία Κάθισμα Ἦχος α΄.
Τὸν τάφορ σου Σωτήρ.

Ωs ἥλιος λαμπρός, ὡς ἀστὴρ ἑωσφόρος, ἡ μνήμη σου σοφὴ, ἱεράρχα Ἀντίπα, ἐπέλαμψε τοῖς πέρασι, καὶ πιστῶν κατεφώτισε, τὴν διάνοιαν, ταῖς τῶν θαυμάτων ἀκτίσι· καὶ κατήφρανε, τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πόθου, καρδίας αἰοίδιμε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἐνώσεις, ἐνώσασα φρικτῶς, Παρθενίαν καὶ τόκον. Θεόν τε καὶ τὸν ἄνθρωπον, πίστιν τε καὶ πιστεύουσαν, τοῖς φρικώδεσι, τούτοις καρδίαν ἀνθρώπου, ἡμᾶς ἐνώσον, τῇ τεῦ Υἱοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σῶσον Πανύμνητε.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογία Κάθισμα Ἦχος δ΄.
Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Θαυμαστόν ὡς ἀληθῶς, κλέος σοι Μάρτυς προξενεῖ, ὃν ἐξεῖπε περὶ σοῦ, Λόγος Χριστὸς ὁ Βασιλεὺς, ἀνακηρύττων σε Μάρτυρα στεφηφόρον, βαστάσαντα αὐτοῦ θεῖον ὄνομα, ὁ θρόνος Σατανᾶ ὅπου ἴστατο, καὶ δι' αὐτὸν στερρῶς ἀποκτανθέντα, Ἀντίπα Θεομαρτύρητε· ὅθεν σὲ πάντες, ἀνευφημοῦμεν, ἱεροῖς μελωδίμασιν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Ἀπειρόγαμε Ἀγνή, πῶς συλλαμβάνεις ἐν γαστρὶ, τὸν ἀπάντων τὴν πνοήν, περιλαμβάνοντα χερσί; φράσον ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ μυστηρίου σου. Πανάληθές ἐσι τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, καὶ παῦσαι ἐρευνῶν τὸ ἀκατάληπτον, ὕψος καὶ βάθος μῆκος καὶ πλάτος, τῆς ἀπορρήτου λοχείας μου· νικᾷ γὰρ τοῦτο, ἔνοιαν πᾶσαν, τῶν βροτῶν καὶ Ἀγγέλων.

Μετὰ τὸν Πολυέλεορ κάθισμα. Ἦχος δ΄.
Ἐπεφάνης σήμερον.

Εξ ἑώας ἐλαμψας, Μάρτυς Ἀντίπα, καὶ τὴν κτίσιν ἅπασαν, καταφωτίζεις νοητῶς, βολαῖς τῶν θείων θαυμάτων σου, καὶ ἰαμάτων ταῖς χάρισιν ἐνδόξε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Επληγώθη πάθεισιν, ἰατρευσόν με, ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ τὸν Σωτήρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τῶν νόσων Πανύμνητε.

Οἱ ἀραβαθμοὶ τὸ α΄. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄. Ἦχου. Προκείμενον. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Στίχ. Οἱ Ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην, Ἐὐαγγέλιον ζητεῖ τὸ τοῦ Χρυσοστόμου. ὁ Ν.

Δόξα, ταῖς τοῦ Ἱεράρχου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, Ἦχ. π.λ. β΄.

Ιερομάρτυς Ἀντίπα, σὺ κοινωνός ἐπὶ γῆς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χρηματίσας τὸ πρότερον, εἰκότως καὶ τῆς δόξης νῦν ἐν Οὐρανοῖς, αὐτῷ συμμέτοχος γέγονας, καὶ τῇ ἀρχιφώτῳ Θεότητι τῇ ἐν Τριάδι γνωριζομένη, ἀμέσως παρίστασαι· διό σου δεόμεθα, κοινωνοὺς τῆς αἰῆς δόξης, καὶ ἡμᾶς γενέσθαι ἀξίωσον, τοὺς ἐκ πόθου τελοῦντας, τὴν ἐτήσιον μνήμην σου.

Κοιτάκιον πρὸς τὸ, Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν Ἱεράρχην καὶ κλεινὸν Μεγαλομάρτυρα, τὸν πολιούχον τῆς Περγάμου τὸν πανάριστον, καὶ ἐχθροῦ κοινοῦ ἀντίπαλον τὸν Ἀντίπαν, κατὰ χρέος εὐφημήσωμεν ἐν ἄσμασιν, ὡς τοὺς πάσχοντας ὀδόντας θεραπεύοντα, πόθῳ κράζοντες, χαίροις Πάτερ τρισόλβιε.

Ἔτερον. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Θεῖαν χάριν εἴληφας, παρὰ Χριστοῦ Ἱεράρχα, θεραπεύειν ἅπασαν, τὴν τῶν ὀδόντων ὀδύνην· ὅθεν μοι, τῷ σῶ οἰκέτῃ ταύτης μετάδος, πάσχοντι, καὶ κεκμηκότι ταῖς ἀλγηδόσιν, ἵνα κράζω σεσωσμένος, χαίροις Ἀντίπα, πιστῶν ἀγαλλίαμα. Ὁ Οἶκος.

Τὸ πανάγιον Πνεῦμα, τὸ διαιρεῦν ἰδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται τὰ ἑαυτοῦ χαρίσματα, ὡσπερ Ἀρτεμῖω τὴν χάριν τῆς ἰάσεως, τῆς κήλης τῶν διδύμων ἐχαρίσατο, καὶ Χαραλάμπει τῆς ἀσθενείας τοῦ λοιμοῦ. Μοδέστω ἐξέ, τὴν τῶν ζῶων φυλακὴν ἐπρυτάνευσε, καὶ Τρύφωνι τὴν τῶν κήπων, καὶ Στυλιανῷ τὴν τῶν παίδων. Οὕτω καὶ σοὶ, τὴν θεραπείαν τῆς ἀφορήτου τῶν ὀδόντων ὀδύνης ἐχαρίσατο, Ἀντίπα Θεομαρτύρητε· ὅθεν οἱ πάσχοντες, τὸ σὸν μόνον ἐπικαλούμενοι ὄνομα, σωτήρα καὶ ἰατρὸν τῆς ὀδονταλγίας εὐρίσκουσιν ὄξυν τε καὶ ἄμισθον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, περιβόητος ἐγένου τοῖς θαύμασι, καὶ τῆς τῶν πιστῶν γλώσσης ἡδὺ ὑπάρχεις ἐντρέψημα, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς γεραιρόντων τὴν μνήμην σου, καὶ πόθῳ ἀνακραζόντων σοι, χαίροις Ἀντίπα πιστῶν ἀγαλλίαμα.

Ἐξαποστειλάριον, Γεναῖκες ἀκουτίσθητε.

Μεγάλως σε ἐδόξασεν, ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Κύριος, Ἀντίπα Ἱερομάρτυς, κρήνην τὸ σῶμά σου δείξας, μύρου εὐώδους ἐνδόξε, ὅπερ βλύζον

ένεναον, πάθη ψυχῆς καὶ σώματος, τῶν ἀδι-
στάκτῳ καρδία, σὺ προστρεχόντων ἰαταί.

Θεοτοχίον.

Μαρία ὁ χρυσοπλοκος, τῆς Θεότητος θάλα-
μος, εὐγένεια βροτῶν γένους, ἡ κοσμήσασα
Κόσμου, τὴν ἀκοσμίαν κόσμησον, τῆς ψυχῆς
μου τὸ ἄκοσμον, τῆς ἐκ πόθου καὶ πίστειως,
κοσμούσης σε ἐν εὐκόσμοις, ὕμνολογίαις Παρ-
θένης.

*Εἰς τοὺς Αἵρους ἰσῶμεν Στίχ. δ'. καὶ ψάλλο-
μεν Στιχηρὰ Προσόμοια Ἦχος α'.*

Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τοῦ Ἱεράρχου Ἀντίπα, δεῦτε συνέλθωμεν,
ἐν τῷ ναῷ τῷ θεῷ, καὶ αὐτοῦ τὴν εἰκόνα, τὴν
πάνσεπτον σὺν φόβῳ, καὶ χαρμονῇ, προσκυνή-
σωμεν ἅπαντες, καθικετεύοντες τοῦτον πάσης
ὀργῆς, καὶ ἀνάγκης ἡμᾶς ῥύεσθαι.

Θυσίαν πρότερον μάκαρ τῷ Παντοκράτορι,
τὴν μυστικὴν προσάγων, ὡσπερ θύτης Κυρίου,
ὑστερον θυσίαν καὶ λογικόν, ὀλοκαύτωμα Ἁ-
γίε, σαυτὸν προσήγαγες τούτῳ διὰ πυρός, ὡσ-
περ Μάρτυς ἐννομώτατος.

Πλουσίαν χάριν τρισμάκαρ, Ἀντίπα εἰλη-
φας, παρὰ Χριστοῦ τὰς νόσους, τῶν ψυχῶν καὶ
σωμάτων, ἰᾶσθαι καὶ ἐξόχως, τὰ ἀλγεινά, τῶν
ὀδόντων παθήματα διὸ θεράπευσον Ἁγίε καὶ
ἡμᾶς, τοὺς κατ' ἄμφω δεινῶς πάσχοντας.

Τοῖς Ἀποστόλοις συνήφθης, ὡς Ἰσαπόστο-
λος, τοῖς Μάρτυσιν ὡς Μάρτυς, Ἱεράρχαις τε
πᾶσιν, Ἀντίπα Θεοφόρε, ὡς εὐκλεῆς, Ἱεράρ-
χης καὶ ἔνθεος, καὶ τὸν Χριστὸν ἰκετεύεις ὑπὲρ
ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σε.

Δόξα, Ἦχος πλ. α'.

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, χορεύ-
σωμεν τῷ πνεύματι, καὶ κροτήσωμεν εὐφραινό-
μενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει τοῦ Ἱεράρχου
Χριστοῦ. Ἱερεῖς καὶ Ἄρχοντες συντρεχέτωσαν,
καὶ τὸν τῶν θαυμάτων δεξάμενον τὴν χάριν,
καὶ ταῦτα τοῖς χρήζουσιν ἐκχέοντα ποταμηδόν,
ὑμνοῖς καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς εὐφημείτωσαν,
οἱ πένητες τὸν βοηθόν, οἱ δαιμονῶντες τὸν ῥύ-
στην, οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν σωτήρα, οἱ νοσοῦν-
τες τὸν ἰατρὸν, οἱ ὀδονταλγοῦντες τὴν θερα-
πείαν, οἱ πλημμελούντες τὸν θερμόν πρέσβυν,
οἱ ὀδοιπόροι τὸν συνοδίτην, οἱ πάντες τὸν πάν-
τα πᾶσι γινόμενον, μέγιστον Ἱεράρχην, ἐγκω-
μιάζοντες οὕτως εἵπωμεν: Ἀντίπα Ἰσαπόστο-

λε, μεσίτευσον ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ
Δεσπότην, καὶ ῥύσαι κολάσεως ταῖς ἰκεσίαις σου.

*Καὶ τῶν, Μακαρίζομέν σε Δοξολογία μεγάλη,
καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τηλική, καὶ
ἐκ τοῦ Κανόνα τοῦ Ἀγίου Ὀδῆ γ'. καὶ ζ'. Ἀπό-
στολον ζῆτει Κυριακῇ μετὰ τὰ Φῶτα. Ἀδελφοὶ ἐν
ἐκάστῳ ἡμῶν. Εὐαγγέλιον. Ζῆτει Φεβρουαρίου. ἰα. τοῦ
Ἀγίου Βλασίου.*

Μ Ε Γ Α Λ Υ Ν Α Ρ Ι Α.

Εχει τὸ σὸν πνεῦμα ὁ Οὐρανός, σῶμα δὲ
τὸ θεῖον, ἐν Περγάμῳ τῇ θαυμαστῇ, πόλει κα-
λουμένη, βλύζον ἀφθονα μῦρα, καὶ θαύματα
πηγάζον, Ἀντίπα μέγιστε.

Ο Περγάμου πρόεδρος καὶ φρουρός, καὶ τῆς
εὐσεβείας, Θεορρήμων ὑφηγητής, ὁ τῶν Ἀπο-
στόλων ὁμόχρονος καὶ σύμπνους, τιμάσθω με-
Ἀντίπας ὁ ἱερόαθλος.

Τὸν ἐν χαλκουργήματι Ἀθλητὴν, πυρώδει
βληθέντα, δι' ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὀδοντο-
σώστην Ἀντίπαν τὸν Περγάμου, ποιμένα πόθῳ
πάντες ἀνευφημήσωμεν.

Εχοντες εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, Ἀντίπα
τρισμάκαρ, ὡς προπύργιον ὀχυρὸν, προσφεύγο-
μεν ταύτῃ ἐν πᾶσι τοῖς κινδύνοις, καὶ πόνου τῶν
ὀδόντων ἀπολυτρούμεθα.

ΕΥΧΗ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ. 1

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΡΥΦΩΝΑ,

Ἐὰν συμβῆ βλάπτεσθαι τὰ χωράφια καὶ
κῆπους καὶ ἀμπελώνας ὑπὸ ἐρπετῶν
καὶ ἀκρίδων καὶ ζωφίων.

*Πρῶτον γενέσθω ἡ τάξις ἡ διοριζομένη ἐν τῷ Εὐ-
χολογίῳ, καὶ λεγέσθω ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἡ ἐκτὶ
γεγραμμένη Εὐχή. Εἶτα λεγέσθω ὑπ' αὐτοῦ καὶ
ἢ πρὸς τὸν ἄγιον Τρύφωνα δέησις αὐτῆ, μετὰ
εὐλαθείας πίστεώς τε καὶ καταρύξεως.*

Πανένδοξε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ στρα-
τιῶτᾶ τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως Τρύφων παμ-

¹ Ἡ Εὐχὴ αὕτη ἐτάθη ἐνταῦθα, καὶ οὐχὶ ἐν τῷ τελείῳ τοῦ
Φεβρουαρίου καθὼς γράφεται ἐν τῇ ὑποσημειώσει τῆς πρώ-
της Φεβρουαρίου.

μακέριστε, τῆς ἀκηράτου τρυφῆς ὁ ἐπώνυμος ἔ γενναίως τὸν Χριστὸν ἐπὶ τῆς γῆς ὁμολογήσας, καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἐν Οὐρανοῖς τῆς αἰδίου ἀπολαύων μακαριότητος, καὶ μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς τρισηλίου Θεότητος περιζάμενος. Σοῦ τῆ μαρτυρικῆ μεγαλειότητι προστρέχομεν μετὰ Θεόν, πάντες ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου· καὶ ἰκετεύομεν τὴν συμπαθεστάτην καὶ χριστομίμητόν σου φιλανθρωπίαν, ἵνα, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ ὄντας καὶ περιστάσει, ἀποδιώξῃς μακρὰν τῶν Χωραφίων, καὶ Κήπων, καὶ Ἀμπελώνων ἡμῶν, πάντα τὰ ἔρπετά, καὶ ἀκρίδας, καὶ κάμπας, καὶ πολυειδῆ ζωύφια καὶ θηρία, τὰ βλάπτοντα τοὺς καρπούς, καὶ φύλλα, καὶ ῥίζας τῶν δένδρων, καὶ πάντων τῶν λαγάνων τε καὶ γεννημάτων καὶ ὀσπρίων ἡμῶν. Σὺ γὰρ ἐξαιρετὸν καὶ ἰδιαιτέραν εἴληφας τὴν χάριν ταύτην, πολυάθλε, παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐ μόνον πρῶτην ἔτι ζῶν, διὰ τὴν θεάρεστον πολιτείαν σου, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον νῦν μετὰ θάνατον, διὰ τὸ μαρτυρικὸν καὶ δι' αἵματος τέλος, ὃ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ὁμολογίας καὶ πίστεως ὑπέμεινας.

Ναὶ, ὁμολογοῦμεν, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ταύταις ταῖς συμφοραῖς παρεδόθημεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ὀργῇ ὑπεπέσαμεν, ἀλλὰ σὺ, γενναῖε Ἀθλητᾶ, εἰ μόνον θελήσεις τῇ μαρτυρικῇ σου παρρησίᾳ χρῆσασθαι, πιστεύομεν ὅτι ῥαδίως κατασβέσεις τὴν καθ' ἡμῶν ἐξαφθεῖσαν ταύτην τοῦ Θεοῦ ἀγανάκτησιν, καὶ τὴν ἀθυμίαν ἡμῶν εἰς εὐθυμίαν μεταποιήσεις. Ὅθεν ἐπειδὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν οὐκ ἔχομεν παρησίαν στήναι ἐνώπιον τῆς ἀθλοφορικῆς σου δόξης, καὶ ἀμέσως τὴν ἰκεσίαν ποιήσασθαι· διὰ τοῦτο μεσίτην ἀντὶ ἡμῶν σοὶ προβαλλόμεθα, αὐτό σου τὸ αἶμα, ὃ ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξέχεας, πανεύφημε, καὶ αὐτὰ τὰ μαρτυρικά ἀγωνίσματα, ἅπερ ὑπήνεγκας ἐν τῷ ἀθλητικωτάτῳ σου σώματι.

Ἐπίδε τοίνυν, εὐσπλαγχνικώτατε Μάρτυς ἐπ' αὐτὰ, δι' ὧν τὸν Χριστὸν ὡμολόγησας, καὶ τὸν ἀμαράντινον τοῦ μαρτυρίου ἔλαβες στέφανον, καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ταπεινῶν οἰκετῶν σου, καὶ τῆς ἐνεστώσης ἀνάγκης τῶν ἔρπετῶν καὶ ἀκρίδων καὶ θηρίων καὶ πολυειδῶν ζωύφίων, τῶν λυμαινομένων τοὺς καρπούς τῶν Χωραφίων καὶ Ἀμπελώνων καὶ Κήπων ἡμῶν ἀπολύτρωσαι· ὅτι κινδυνεύομεν ὑπ' αὐτῶν λιμῶ καὶ θανάτῳ καὶ παντελεῖ παραδοθῆναι ἀφανισμῶ, ἡμεῖς τε καὶ πᾶσα ἡ ὑπαρξίς ἡμῶν, ἐὰν μὴ οἱ οἰκτιρμοὶ σου ταχέως

ἡμᾶς προκαταλάβωσιν· ἵνα διὰ τῆς σῆς δξείας προστασίας τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἀπαλλαγέντες, ἀκαταπαύστως καὶ χρεωστικῶς τὸ σὸν μεγαλύνωμεν ὄνομα, σωτῆρα ἡμῶν καὶ εὐαργέτην καὶ ἀντιλήπτορα μετὰ Θεόν σὲ ἐπιγραφόμενοι· καὶ διὰ σοῦ δοξάζωμεν τὸν κοινόν Δεσπότην, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἐν γῆ καὶ Οὐρανῷ σὲ δοξάσαντα. Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. (Ὅρα εἰς τὴν πρώτην τοῦ Φεβρουαρίου, ὅτε ἐορτάζεται ὁ Ἅγιος Τρύφων.)

Εἶτα λεγέσθω ἡ τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος Εὐχὴ· «Ὀντος μου ἐν Καμψάδου κώμῃ, καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τέλους. Ἄς ἀναφέρεται δὲ ἐν τῷ τέλει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου καὶ ὁμολογητοῦ Εὐσχήμου, ἐπισκόπου Λαμψάκων, διότι καὶ αὐτὸς ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ, νὰ διώκῃ μὲ μόνην τὴν προσταγὴν του, τὰ θηρία ἐκεῖνα, τὰ ὅποια κατατρώγουσι τὰ χλοηφόρα λάχανα, ὅρα εἰς τὸ Συναξάριόν του κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Μαρτίου. Ὅμοιως ἄς ἀναφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην Μαΐου ἐορταζομένου, ὅστις ἔλαβε χάριν νὰ διώκῃ τὰς ἀκρίδας, ὡς ἐν τῷ Συναξαρίῳ ἐκείνου ὁράται.

Τ Ρ Ο Π Α Ρ Ι Α .

Τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρός ἡμῶν

Κ Υ Ρ Ι Α Λ Ο Υ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας

Ψαλλόμενα τῇ Θ'. τοῦ Ἰουνίου μηνός, ὑπὸ τῶν βουλομένων ἐορτάζειν τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε κέκραξα ἰστώμεν. Στίχ. Η'. καὶ ψάλλομεν Στίχ. Προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖοι ἐν Μάρτυσιν. Παλαιά.

Φρουκτωρίας τοῦ Πνεύματος, ἐλλαμφθεὶς τὴν διάνοιαν, φωτοβόλος ἥλιος ἐχρημάτισας, ὡσπερ ἀκτίνας τὰ δόγματα, εἰς πάντα τὰ πέρατα, ἀποστέλλων καὶ πιστῶν, καταυγάζων πληρώματα, Πάτερ Κύριλλε, καὶ διώκων τὸ σκότος θεοφόρε, τῶν αἰρέσεων δυνάμει, τοῦ ἐκ Παρθένου ἐκλάμψαντος.

Εὐφραδεῖα τῶν λόγων σου, Ἰερώτατε Κύριλλε, Ἐκκλησία ἅπασα ὠραίζεται, καὶ εὐσεβῶς καλλωπίζεται, ὠραίοις ἐν κάλλεσι, καὶ τιμᾷ σου ἱερώς, τὴν Ἁγίαν Μετάστασιν, παναοιδίμε, Ἰερέων τὸ κλέος, τῶν Πατέρων, κορυφαῖε τῆς Συνόδου, τῆς Παναγίας ὑπέρμαχε.

Τοῖς πυρίνοις σου δόγμασι, τῶν αἰρέσεων ἀ-
πασα, φρυγανώδης φλέγεται ὕλη πάνσοφε, τῶν
νοημάτων τοῖς βάθει, βυθίζεται στράτευμα, ἀ-
πειθούτων δυσσεβῶν, Ἱερώτατε Κύριλλε, σοῖς
διδάγμασι, καλλωπίζεται μάκαρ καθ' ἑκάστην,
τῶν πιστῶν ἡ Ἐκκλησία, μεγαλοφώνως τι-
μῶσά σε.

Τῆς Χριστοῦ ἀπεδίωξας, νοητοῦς λύκους Κύ-
ριλλε, Ἐκκλησίας σκίπωνι τῶν δογμάτων σου,
καὶ ταύτην κύκλῳ ἐτείχισας, λόγων ὀχυρώ-
μασι, παραστήσας τῷ Χριστῷ, ἀσινῇ καὶ ἀλώ-
θητον. Ὅν ἰκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων λυ-
τρωθῆναι, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν ἀει-
σέβαστον μνήμην σου.

Ἔτερα Στιχ. Προσόμοια Νέα.

Ἦχος α'. Παρεΐρηται Μάρτυρες ἡμᾶς.

Αιγύπτου φωστῆρα καὶ παντός, Κόσμου τὸν
Διδάσκαλον, τῆς Ἀλεξάνδρου τὸν πρόεδρον,
Ἐφέσου καύχημα, Κύριλλον τὸν μέγαν, οἱ τού-
του τοῖς δόγμασιν, ἐπόμενοι ἐν ὕμνοις τιμή-
σωμεν, καὶ τούτῳ κράζωμεν, Ἱεράρχα πανσε-
βάσμιε, πάσης βλάβης, ἡμᾶς ἀπολύτρωσαι.

Κριτὴς Οἰκουμένης ἀληθῶς, πάνσοφε γεγέ-
νησαι, Πατὴρ Πατέρων Θεόπνευστε, ποιμὴν ποι-
μένων τε, Πάπας Πατριάρχης, Θεοφόρε Κύριλλε
πολλὰς γὰρ ἀρετῇ σοι πεποίηκε, τὰς κλή-
σεις Ἁγίαι· διὸ πάντες σὲ γεγαίρομεν, καὶ τὴν
μνήμην, τὴν σὴν ἐορτάζομεν.

Χάρις ἡ τοῦ Πνεύματος ἐν σοῖς, ἐξεχύθη χεῖ-
λεσι, πλουσιωτάτῃ αἰοῖδιμ· ὅθεν γεγένησαι,
μέγας θεολόγος, τῆς Τριάδος Κύριλλε· καὶ λό-
γου τὴν φρικτὴν ἐνανθρώπησιν, σὺ ἐδογματί-
σας, ἀκριβῶς τοῖς θείοις λόγοις σου· κατὰ
γρῆος, διὸ σε δοξάζομεν.

Ονοματοθέτης προσφιλῆς, τῆς παρθένου γέ-
γονας, μακαριώτατε Κύριλλε· σὺ γὰρ ἐκήρυ-
ξας, αὐτὴν Θεοτόκον, Πατέρων ἐνώπιον· τὸν δὲ
ἀνθρωπολάτρην Νεστόριον, ὡς βλασφημήσαν-
τα, κατ' αὐτῆς παραφρονέστατα, τοῖς πανσό-
φοις, λόγοις σου κατήσχυνας.

Δόξα, Ἦχος δ'. Νέοι.

Τὴν παντευχίαν τῆς πίστεως ἐνδυσάμενος, Θε-
σπέσιε Κύριλλε, καὶ τὴν τοῦ Πνεύματος μά-
χαιραν, περιζωσάμενος καλῶς, τὰ τῶν Γρα-
φῶν θεοπαράδοτα λόγια, πρὸς συμπλοκὴν τῶν
γλωσσαλογούντων, αἰρεσιάρχων ἐξετήλυθας.
Ὅθεν τὴν καθ' ὑπόστασιν ἑνωσιν, τῶν τοῦ Χρι-

στοῦ δῶμα φύσεων δογματίσας, τὴν τῶν Ἰῶν
δυάδα τοῦ Νεστορίου, καὶ τὴν τῶν φύσεων σύ-
χυσιν τοῦ Διοσκοῦρου, κατέβαλες ὡς ἄλλος Φι-
νεές, τῷ ἐνὶ σειρομάστῃ συνεκκεντήσας, τὰ ἐκ
διαμέτρου κακὰ, καὶ ὁμότιμα τὴν δυσσεβείαν,
καὶ νίκην παρέσχες, τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία
σωτηριώδη, ὑπὲρ ἧς ἐν Οὐρανοῖς, ἱερονικοῖς
στεφάνοις τὴν κεφαλὴν ἐγκοσμοῦμενος, πρέ-
σβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

*Καὶ νῦν, Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ τὸ. Φῶς ἰλαρὸν,
τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας· καὶ τὰ Ἀναγνώσματα,
ζῆται τὰ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου Ἰανουαρίου κί.*

Εἰς τὴν Αἰτὴν. Ἦχος α'. Νέα.

Χαίροις ἐν Κυρίῳ θεσπέσιε Κύριλλε, ὁ πολ-
λοὺς ἀγῶνας ὑποστάς, ὑπὲρ τῆς καθολικῆς τοῦ
Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἐν Οὐρανοῖς πλουσίαν
ἀπολαβὼν τὴν ἀντάμειψιν· τὸν γὰρ Ἰουδαί-
φρονα Νεστόριον, ὡς λυμεῶνα θῆρα καὶ μονιὸν
ἀγριον, τὴν τοῦ Κυρίου κατανεμόμενον ἀμπε-
λον, ἦν ἐξ Αἰγύπτου μετήρε τῆς νοητῆς ἀθεό-
τητος· σὺ ἐξ Αἰγύπτου ὀρμήσας, τῇ σφενδόνῃ
τῶν ὀρθῶν σου δογμάτων πόρρω ἀπήλασας καὶ
ταύτην εὐκληματοῦσαν καὶ καρποφόρον, πᾶ-
σαν ἀληθινήν, τοῖς πανσόφοις σου λόγοις ἀνε-
δειξας, ἦν καὶ νῦν, Χριστὸν ἐκδυσώπει μακά-
ριε, ἀραρότως ἐμμένειν ταῖς θεαῖς διδασκα-
λίαις σου.

Ἦχος β'.

Ποιμὴν ἀληθῆς, καὶ τοῦ ἀρχιεπίμενος Χρι-
στοῦ μιμητῆς, ἀνεδείχθης Θεόσοφε Κύριλλε·
ὅθεν τοὺς μὲν Ναυατιανούς, τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
ἐπιπολάσαντας, διὰ τῆς ποιμαντικῆς σου προ-
στασίας ἐδίωξας, καὶ τῆς ψώρας αὐτῶν, τὴν
σὴν ποιμνὴν ἀπήλλαξας, τοὺς δὲ Θεοκτόνους
Ἰουδαίους, ὡς αἰμοβόρους λύκους, λυμαιομέ-
νους τὰ λογικά σου πρόβατα, ζήλω θεῷ γρη-
σάμενος, τῆς Ἀλεξανδρέων ἐξέβαλες πόλει·
καὶ νῦν ἐν Οὐρανοῖς, ὡς τὴν ψυχὴν σου θεῖς
ὑπὲρ τῶν προβάτων, ἀντάξια κομίζῃ τὰ ἔπα-
θλα, παρὰ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Τίς μὴ δοξάσει· ἢ τίς μὴ ἀξίως μακρίσει,
τὸν μέγαν Ἀρχιερέα καὶ διδάσκαλον Κύριλ-
λον; ὃν ἡ Ἁγία Τριάς ἐμακάρισεν; οὗτος γὰρ
τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ἀνεδείχθη διδάσκαλος
περιώνυμος· στύλος τῆς εὐσεβείας ἀκλόνητος
κανὼν ἀληθείας ὀρθότατος, τῆς Τρίτης Οἰκου-
μενικῆς Συνόδου ὁ ἑξαρχος, τῆς ἀπάτης τῶν
δαιμόνων ἐκοιζωτῆς, τῶν αἰρετικῶν καταλύ-

της, πεπλανημένων ὀδηγός, κοινός Πατήρ τῶν πιστῶν, τῶν συνωνυμούντων αὐτῷ προστάτης, τῆς Ἀλεξανδρείας τὸ κλέος, καὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης τὸ ἀγαλλίαμα.

Ἦχος δ'.

Εὐφραίνει μὲν Αἴγυπτον Νεῖλος, τὴν αἰσθητὴν ὁ αἰσθητός, ἐκ γῆς ὕων, καὶ πελαγίζων ὄρια, καὶ καρποφόρον ταύτην ἀπεργαζόμενος, εὐφραίνει δὲ πάλιν, οὐκ Αἴγυπτον μόνην, ἀλλ' ἅπασαν τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, Νεῖλος ὁ νοητός, Κύριλλος ὁ θεόσοφος, ὁ νῦν εἰς εὐφημίαν προκείμενος· οὐκ ἐκ γῆς προρρέων, ἀλλ' ἐξ ὑπερώων ὑδάτων πλημμυρῶν, τῆς θεολογίας τὰ νόματα· καὶ πελαγίζων τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας, τὰ νεκταρώδη διδάγματα, τῶν ψυχῶν τὰς ἀρούρας παίει, καὶ καρποφόρους δεικνυσι τῷ Θεῷ· ὃ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως, ἀφесιν πταισμάτων δωρηθῆναι, ἡμῖν τοῖς τιμῶσιν αὐτόν, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα, ἦχος β'. Νέοι.

Τοῦ νόμου τὰ σύμβολα, καὶ Προφητῶν τὰ αἰνίγματα, τῷ Πνεύματι τῆς χάριτος διερμηνεύσας, ἱερώτατε Κύριλλε, κάλλους νοηταῦ, καὶ Εὐαγγελικοῦ φωτός, πεπληρωμένα ταῦτα ἀπέδειξας· τοῦ γράμματος γὰρ διαπετάσας τὰ προκαλύμματα, τὸν μυστικῶς ἐγκεκρυμμένον τοῦ Πνεύματος, θησαυρὸν ἀνεκάλυψας, ταῖς γλαφυραῖς σου ἀλληγορίαις, εἰς τὸ κατὰ Χριστὸν συμπεράνας μυστήριον. Ὅθεν ἀμφοτέρας τὰς Διαθήκας, συμφώνους δείξας τῷ Πνεύματι, καὶ ὡς τροχὸν ἐν τροχῷ, ἀλλήλαις ἐμπεριεγομένας, τὸν νοῦν ἡμῶν διήνοιξας, τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς· καὶ νῦν σου δεόμεθα, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πόθῳ τσλούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τὴν πάσαν ἐλπίδα μου. Εἰς τὸν στίχ. αἰχ. Προσόμοια, ἦχος πλ. α'.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς. Νέα

Χαίροις θησαυροφύλαξ Χριστοῦ· ὁ ἐκ τῶν ἄνω, ταμειῶν τοῦ Πνεύματος, πλουτήσας θησαυρὸν μέγαν, καὶ ἐκ σεπτῶν θησαυροῖς, τῶν σῶν συγγραμμάτων ἀποθέμενος· δι' ὧν κατεπλούτισας, πᾶν τὸ πλήρωμα Κύριλλε, τῆς Ἐκκλησίας, θησαυροὺς ὑπὲρ ἅπαντας, ὑπὲρ ἀργυρον, ὑπὲρ λίθον πολυτίμον. Πλούτισον οὖν πανόλβιε, ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε, ποῖς ἱεροῖς θησαυροῖς σου· κἂν μὴ χωρῶμεν σὺ πλάτωνον, τὸν νοῦν ἡμῶν πάτερ, καὶ τῶν σῶν· οὕτω μετὰ δὲ θησαυροῦ ἄγα.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Χαίροις ὁ ζήλου θείου πληθεὶς, ὑπὲρ τῆς μόνης ἀληθοῦς Θεομήτορος, καὶ Λόγου τοῦ ὑπερθέου, οἰκονομίας οφικτῆς. Σύνοδον γὰρ μάκαρ ἀθροισάμενος, Πατέρων παγκόσμιον, ταύτης ἑξάρχος γέγονας· καὶ Νεστορίου, τοῦ ληρώδους καὶ ἀφρονος, τὴν μισόχριστον, ἐξωστράκισας αἴρεσιν. Ἐνα δὲ τὸν Θεοῦ Υἱόν, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον, τοῦτο κἀκεῖνο τελούντα, συνοδικῶς ἐδογματίσας· καὶ τοῦτον ἀσπόρως, τὴν τεκοῦσαν Θεοτόκον τρανῶς ἐκήρυξας.

Στίχ. Στόμα δικαίου ἀποστέλει σοφίαν.

Χαίροις Ἀλεξανδρείας φωστήρ, καὶ οἰκουμένης, ὁ λαμπτήρ ὁ φανώτατος· τὸ κλέος, τῶν Θεολόγων. Ἱεραρχῶν καλλοπή. Διδασκάλων μέγα σεμνολόγημα. Γραφῶν ἡ ἀνάπτυξις ἀρετῶν ἐνδιαίτημα· οἶκος χαρίτων, τῶν ἐνθέων τοῦ Πνεύματος· ταπεινώσεως, ὑψηλὸν καταγωγίον. Αἰτῆσαι ἐκτενέστερον, Χριστὸν πάτερ Κύριλλε, ἡμῖν πταισμάτων δοθῆναι, καὶ τῶν δεινῶν ἀπολύτρωσιν, τοῖς σέ εὐφημοῦσι, καὶ τὴν μνήμην σου τελοῦσι τὴν ἀεισέβαστον.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'. Νέοι.

Μακαριώτατε Κύριλλε, τίς σε κατ' ἀξίαν ἐπαινέσεται; σὺ γὰρ ὡς Αἰγύπτου πρόεδρος, τὸν ἐν Αἰγύπτῳ γεννηθέντα Μωσῆν μιμησάμενος, εἰκότως καὶ τῶν ἐκείνου γερῶν κατηξίωσαι· ὡς γὰρ ἐκεῖνος τῷ Θεῷ, τὸ Ἰεχωβά ἐπέθηκεν ὄνομα, τὴν κυριωτέραν κλησιν Θεοῦ, καὶ παντὶ κτίσματι ἀκοινωνήτον· οὕτω καὶ σὺ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ, τὴν Θεοτόκον φωνῆν ἐπεκύρωσας, τὴν κυριωτέραν κλησιν αὐτῆς, καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἀνοίκειον· κἀκεῖνος μὲν, διὰ τῆς ἐν βάτῳ θεοφανείας, τοῦ μυστικοῦ τῆς Παρθένου τύπου ἠξίωται· σὺ δὲ, οὐ πόρρω τῆς Θεοτόκῳ ἐπιπνοίας, τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἐποίησας· ὃ μεγίστης δόξης ἢς ἐτυχες, θεοειδέστατε Πάτερ! παρρησίαν οὖν ἔχων πρὸς Θεόν, καὶ τὴν Θεοῦ Μητέρα, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πόθῳ τιμῶντων σε.

Καὶ νῦν. Ἀνύμνευτε Παρθένη. Ἀπολυτίκιον ἦχος, δ'. Ὁ ὑψώθεις ἐν τῷ σταυρῷ. Παλαιά.

Τὰς τῶν αἱρέσεων πλοκάς διαρρήξας, τοῖς τῶν σῶν λόγων θησαυροῖς οὐρανοῖς, τὴν Ἐκκλησίαν Κύριλλε ἐπλούτισας, πάντα τὰ ζιζάνια, Νεστορίου ἐκπόψας· Ὅθεν καὶ παρίστασαι, σὺν ἀγγέλων χορείαις, Χριστῷ πρεσβεύων μά-

καρ ἐκτενώς, πᾶσι πταισμάτων δωρήσασθαι ἄφροσιν.

*Εἰς τὸν Ὁρθρον, μετὰ τὴν ἄ. στιχ. Κάθ. ἤχος ἄ.
Τὸν τάφορ σου Σωτήρ. Νέα.*

Εκ νότου εἰς βορρᾶν, ἐξ Αἰγύπτου ἀνέβης, εἰς Ἐφεσον σοφῆ, ὡσπερ ἥλιος μέγας, καὶ λύσας αἰρέσεων, τὸν χειμῶνα ἐποίησας, ἔαρ Κύριλλε, πίστεως δόγματα θεῖα, εἰς γῆν ἅπασαν, ἐκ τῆς ἐώας ἀστράφας, δυνάμει τοῦ Πνεύματος.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ ἔνθ, Θεοδοκίον.

Παρθένος ἀληθῶς, πρὸ τοῦ τόκου Παρθένε. Παρθένος ἀληθῶς, ἐν τῷ τόκῳ Παρθένε. Παρθένος ἀειπαρθένος, μετὰ τόκον διέμεινας. Ὅθεν δέομαι ὡς ἡγεμῶν τῶν παρθένων, παρθενεύειν με, νοὶ ψυχῇ σώματί τε, Παρθένε ἐνίσχυσον.

Μετὰ τὴν β'. Στιχ. Κάθ. ἤχος, γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Ρεῖθρα ἀνέβλυσας, τῆς θείας γνώσεως, ἐκ τῆς κοιλίας σου, πάνσοφε Κύριλλε· ἐν οἷς ἐβύθισας δεινάς, αἰρέσεις πανασίδιμε· καὶ ἅπαν ἐπότισας, Ἐκκλησίας τὸ πρόσωπον, ἥτις κατὰ χρέος σε, μακαρίζει ἐκάστοτε· καὶ πόθῳ σου τὴν μνήμην γεραίρει, ἐν ἱεραῖς ὑμολογίαις.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ ἔνθ, Θεοδοκίον.

Κατατιτρώσκει με, βέλος γλυκύτατον, τῆς ἀγαπήσεως, τῆς σῆς Πανύμνητε, καὶ καταθέλγει με πυκνῶς, βοᾷν σοι εὐλογημένη χαίροις ἡλιόμορφον, Βασιλέως παλάτιον χαῖρε πύλη πάγχρυσε, ἢ Θεὸν ἀναδείξασα, ἀνθρώπον φύσει τῷ τοκετῷ σου, ἀνθρώπους δὲ Θεοῦς κατὰ χάριν.

Μετὰ τὸν Πολύλειον, Κάθ. ἤχος γ'.

Θείας πίστεως. Παλαιόν.

Θεῖον ἔδρασμα τῆς Ἐκκλησίας, Πάτερ Κύριλλε, σὺ ἀνεδείχθης τὴν δωδεκάδα ἐχθεῖς γὰρ τῶν λόγων σου, τὴν Νεστορίου κακόνειν ἤλεγξας, καὶ Θεοτόκον κυρίως ἐτράνωσας. Πατέρων ἔξαρχε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ ἔνθ, Θεοδοκίον.

Θρόνος πάγχρυσος, τοῦ βασιλέως καὶ παράδεισος, διηνησιμένος, ἀνεδείχθης Θεοτόκε Πανάχραντε· τὸν γὰρ Θεὸν ἐν γαστρὶ σου βαστάσασα, εὐωδιάζεις ἡμᾶς θείαις χάρισιν. Ὅθεν ἅπαντες, Θεοῦ ἀληθῶς Μητέρα σε, κηρύττομεν αἰεὶ καὶ μεγαλύνομεν.

*Οἱ Ἀγαθάβροϊ, τὸ ἄ. Ἀρτίφωνορ, τὸ ὁ ἤχορ.
Προκίρινον. Τὸ στόμα μου λαλήσει Σοφίαν.*

Στίχος. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

*Πᾶσα προή. Εὐαγγέλιον ζῆτε Ἰανουαρίου κέ.
Δόξα, Ταῖς τοῦ ἱεράρχου. Καὶ ἔνθ. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. ἤχος π.λ. β'. Νέον.*

Τὸν ἄδυτον γνόφον, τῆς ἐν Πνεύματι θεωρίας εἰσελθὼν, θεσπέσιε Κύριλλε, τῆς θεολογίας καὶ οἰκονομίας, τῶν δὺν πρωτίστων ἀρχῶν τῆς πίστεως, δογματιστῆς γέγονας ἀκριβέστατος· ὁμοούσιον γὰρ τὴν Τριάδα κηρύξας, ἐπίσης τὴν διαίρεσιν Ἀρείου, καὶ τὴν σύγχυσιν Σαβελλίου διέφυγας. Υἱὸν δὲ Θεοῦ, τὸν σαρκωθέντα δογματίσας, Νεστορίου τὴν διαίρεσιν, καὶ τῶν Ἀκεφάλων τὴν σύγχυσιν ἐστηλίτευσας· ὅθεν καὶ ἐπὶ σοῦ, ἀκούειν ὑπῆρχε λέγοντος τοῦ Πατρὸς· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου ἀπ' Αἰγύπτου γὰρ διὰ σοῦ, ἐξήχηται εἰς πάντας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὑγιῶς πιστευόμενος· ὃ πάντοτε πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κοντάκιον. Παλαιόν. ἤλος π.λ. β'.

Τὴν ἐπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν.

Αβυσσον ἡμῖν, δογμάτων θεολογίας, ἐβλυσας σαφῶς, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Σωτήρος, τὰς αἰρέσεις κατακλύζουσαν μακάριε, τὸ δὲ ποιμνιον ἀπόντιστον, τρικυμίας διασώζουσαν τῶν πέρατων γὰρ Ὅσοι, ὑπάρχεις καθήγητής, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

Ὁ Οἶκος. Νέος.

Τίσιον ἐγκωμίας· ἢ ποῖα γλώσση τολμήσω ἀνευφημῆσαι Κύριλλον τὸν σοφώτατον; τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκλάμψαντα, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην φωτίσαντα; τῆς Τριαδικῆς θεολογίας, τὸν ὑψηγόρον ἐκφάντορα; τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, τὸν ἀκριβέστατον γνώμονα; τῆς Θεοτόκου τὸν ἐπιστήθιον φίλον; τὸν διερμηνευτὴν τῶν Γραφῶν, καὶ τῶν βάθη τοῦ Πνεύματος, σὺν τῷ πνεύματι ἐρευνησαντα; γλωσσῶν γὰρ πλῆθος ῥητορικῶν, καὶ ταῦτα κεκαθαρμένων, οὐκ ἐξαρκεῖ πρὸς ἐπαινον πολλῷ δὲ μᾶλλον μία, καὶ αὕτη, τοσοῦτον ἐναγῆς, ὅσον ἄμοσος; Ἄλλ' οὖν τῆ συνήθει σου φιλανθρωπία θαρρῶν, Πάτερ ἀγιώτατε, τῷ ὑφει τῶν σῶν πλεονεκτημάτων, ὃ περιπέζιος ἐγὼ προσεπέλασα, ὡς Οὐρανοῦ πλάτος ἐν βλαχίᾳ ἐπιφανείᾳ, ὡς γῆς μήκος ἐν χάρτη, καὶ ὡς γίγαντα ἐν σφενδόνῃ δακτυλίου· οὕτω τὰ σά, λόγοις ἐν μικροῖς τὰ μεγάλα περιλαβῶν, καὶ γε

αύγγαθε· σὺ γὰρ ὑπέρχεις τῶν περάτων κα-
θηγητῆς, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

Ἐξαποστολιάρια Νέα. Τοῖς μαθηταῖς συνέλωμεν.

Τὸν Ἱεράρχην ἅπαντες, καὶ Κριτὴν οἰκουμέ-
νης, Κύριλλον μακαρίσωμεν, τῶν Πατέρων Πα-
τέρα, ποιμένων τε ποιμενάρχην, οὗτος γὰρ τῆς
Τριάδος, ὀρθότατα ἐκήρυξε, τὸ μυστήριον πᾶσι,
καὶ τῆς φρικτῆς, δι' ἡμᾶς τοῦ Λόγου οἰκονο-
μίας, τῶν δυσσεβῶν αἱρέσεων, πλάνην τρέψας
γενναίως.

Θεοτοκίον.

Μετὰ Θεὸν Πανάμωμε, σὺ Θεὸς ἀνεδείχθης,
τὰ δευτερεῖα ἔχουσα, τῆς Ἁγίας Τριάδος, τῆς
πίστεως ἀρχὴ πρώτη, καὶ ἐλπίδος ἡ βᾶσις, τὸ
ἔρεισμα τῆς πράξεως, καὶ κρηπίς θεωρίας, ἀ-
κροστιχίς, Προφητῶν ἁπάντων, καὶ Γραφῶν
πίνας, πόλου καὶ γῆς τεράστιον, καὶ στοιχεῖον
τοῦ Κόσμου.

*Εἰς τοὺς Αἶγους ἰστώμεν στιχ. δ'. καὶ ψάλλο-
μεν στιχ. προσόμοια, Ἦχος α'.*

Τῶν Οὐρανίων ταγματῶν. Νέα.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη, δεῦτε συνδράμω-
μεν, καὶ μνήμην τὴν φωσφόρον, τοῦ ἐνθέου Κυ-
ρίλλου, κροτήσωμεν ἐν ὕμνοις, χαρμονικοῖς,
τὸν Σωτῆρα δοξάζοντες, τὸν θαυμαστώσαντα
τοῦτον ἐν Οὐρανῷ, καὶ ἐν γῆ ὡς μέγαν ἥλιον.

Τῶν νοημάτων τῷ ὕψει, καὶ τῇ λαμπρότητι,
καὶ τῷ ἰδιοτρόπῳ, κάλλει τῆς φράσεώς σου, Κύ-
ριλλε τρισμάκαρ, φωταγωγεῖς, τῶν πιστῶν τὴν
διάνοιαν, καὶ τὴν καρδίαν εὐφραίνεις καὶ ἀκοήν,
καθηδύνεις Ἱερῶτατε.

Μετὰ Θεὸν πᾶν ἰσχύει, ὄντως ἡ Μήτηρ Θεοῦ,
σὺ δὲ φίλος ὑπάρχων, τῆς Μητρὸς Θεοῦ πά-
λιν, Κύριλλε μεγάλην, ἔχεις ἰσχύον, διανῦσαι
πᾶν αἴτημα. Ὅθεν ἡμῶν πᾶς αἰτήσεις σὼν ὁ-
μνωθῶν, ἀποπλήρου ταῖς πρεσβείαις σου.

Τοῖς Ἱεράρχαις συνήφθης, πάνσοφε Κύριλλε,
ὡς Ἱεράρχης μέγας, θεολόγοις τε πᾶσιν, ὡς
ὄντως θεολόγος, νῦν δὲ τρανῶς, τῷ φωτὶ ἐλ-
λαμπόμενος, τῆς ὑπερθέου Τριάδος μνεῖαν ποιῶν,
ἡμῶν πάντων τῶν τιμώντων σε.

Δόξα, Ἦχος πλ. δ'. Νέον.

Τῶν Ἁγίων Πατέρων ὁ χορὸς, ὁ ἐν Ἐφέσῳ
τῇ πόλει συνελθὼν, τῆς λεπτῆς φρονήσεως, σὲ
ἀγαμένη καὶ κρίσεως, πανεύφημε Κύριλλε, ψή-
φῳ συνοδικῇ, βραβεῖά σοι ἐχαρίσατο, Κριτὴν
τῆς οἰκουμένης καλεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ λειτουρι-

γεῖν Θεῷ, λεπτόν ἐπὶ κεφαλῆς φέρειν δῶδιον
διὸ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνε-
τὸν τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐν τῇ σοφίᾳ σου, Νεστό-
ριον κρίνας τὸν τῆς οἰκουμένης ἐχθρόν, ὄλην
ἔκρινας τὴν οἰκουμένην, τὴν ὑπὸ τούτου τα-
ραττομένην, καὶ νῦν μετὰ παρρησίας, Χριστῷ
καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Χριστοῦ παριστάμενος, πρέ-
σβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων τὴν
μνήμην σου.

*Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Δοξολογία με-
γάλη, καὶ ἀπόλυσις.*

*Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικὰ, καὶ ἐκ τοῦ Κα-
τόνος τοῦ Ἁγίου. Ὡδὴ γ' καὶ δ'. Ἀπόστολον καὶ
Ἐδαγγέλιον, ἔηται Ἰανουαρίου καὶ Κοιτωνικόν. Εἰς
μνημόσυρον.*

Τ Ρ Θ Π Α Ρ Ι Α .

*Ψαλλόμενα τῇ ΚΘ'. τοῦ Ἰουνίου ἐν τῷ μεγάλῳ ἐστι-
ρινῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.*

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ,

Μετὰ τὰ πρῶτα στιχηρά.

Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγματῶν.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη, δεῦτε συνδράμω-
μεν, τῇ μνήμῃ τῶν ἐνδόξων, καὶ σεπτῶν Ἀπο-
στόλων. Πέτρος γὰρ καὶ Παῦλος, πάντας ἡμᾶς,
συνεκάλεσαν σήμερον, εἰς εὐωχίαν ἀθάνατον
τῆς αὐτῶν, ἀριστείας παραθέμενοι.

Καθάπερ ἄλλοι Φωστῆρες, δύο παμμέγιστοι,
ἠύγασαν πᾶσαν Κτίσιν, εὐσεβείας ἀκτίσι. Πέ-
τρος τε καὶ Παῦλος, ὁ μὲν εἰς ἀρχάς, Ἰουδαίων
κληρούμενος, ὁ δ' εἰς ἀρχάς τῶν ἀπίστων καὶ
ἐθνικῶν, καὶ Χριστὸν ὁμοῦ κηρύττουσιν.

Εν Παύλῳ Πέτρος ἐν Πέτρῳ, Παῦλος εὐρί-
σκεται τῇ γὰρ Χριστοῦ ἀγάπῃ, συνημμένοι ἀλ-
λήλοις, φρόνημα καὶ πνεῦμα, ἐν ἀληθῶς, κατὰ
πάντα ἐκτήσαντο· ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ συνάπτεσθαι
καὶ ἡμᾶς, Μαθηταὶ Χριστοῦ πρεσβεύσατε.

Πέτρος καὶ Παῦλος ἡ θεῖα, δυὰς καὶ πάνσε-
πτος, τῆς ὕλικτῆς δυάδος, ὑπεράνω ἀρθέντες,
αἰλοὶ αἰλῶς, αἶλον νῦν, ἐποπτεύουσι χαιρόν-
τες, τὴν ἐν Μονάδι Τριάδα καὶ ἐκτενῶς, ὑπὲρ
Κόσμου ἱκετεύουσιν.

Τῆς Ἰς· τοῦ Ἰουλαίου μηνός

Ὅτε ἐορτάζονται αἱ ἁγίαί οἰκουμενικαὶ ἐξ Ἐνόδοι φάλλονται ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ παρόντα τροπάρια, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ ὁ ἀκόλουθος Κατῶν τοῦ ῥέου Γερμαροῦ.¹

Ἦχος πλ. β'. Ἡ ἀπεγνωσμένη.

Τὰς ἑπτὰ Συνόδους τὰς τῶν πατέρων, κατὰ διαφόρους καιροὺς συστάσας, εἰς ἓνα συνήθροισεν, ἐνὶ κανόνι τῷδε, μάλα καλῶς ὁ Πατριάρχης, ὁ Γερμανὸς ὁ νέος, γράφων ὁμοῦ τε καὶ κρατύνων, τὰ δόγματα τὰ τούτων· ὅς καὶ πρέσβεας αὐτοὺς ἀγρύπνους, τῆς σωτηρίας τῷ Κυρίῳ προβάλλεται, καὶ τοῦ ποιμνίου συμποίμενας.

Τὸ τοῦ νόμου γράμμα παισὶν Ἑβραίων, ἔθετο τιμίαν τὴν ἐβδομάδα, σκιαῖ προσανέχουσι, καὶ λατρεύουσι ταύτη· ἦν περ Πατέρες συνδραμόντες, ἐν ἑπτὰδι Συνόδων, νεύσει Θεοῦ τοῦ ἐν ἐξάδι, ἡμερῶν σύμπαν τόδε, ἀπαρτίσαντος, καὶ τὴν ἐβδόμην εὐλογήσαντος, σεμνοτέραν εἰργάσασθε, ὄρον ἐκθέμενοι πίστεως.

Τὴν Τριάδα πᾶσιν ἐκ τῶν πραγμάτων, τῆς Κοσμογενείας οὖσαν αἰτίαν, τρανῶς παρεδώκατε, τρισόλβιοι Πατέρες· τρεῖς γὰρ καὶ τέσσαρας Συνόδους, μυστικωτάτῳ λόγῳ θέντες, καὶ ἐκδικιοὶ φανέντες, τοῦ ὀρθοδόξου λόγου, τὰ στοιχεῖα τὰ τέσσαρα ὄντα, καὶ τὴν Τριάδα ἐνεφάνετε, κτίσασαν ταῦτα, καὶ κόσμον ποιήσασαν.

Ἦρχεσε καὶ μία ζωὴν ἐμπνεῦσαι, τῷ κειμένῳ γόνῳ τῆς ὑπουργούσης, Προφήτου ἀνάκαμψις, Ἐλισσαίῃ τοῦ πάνυ.² ὁμως ἀνέκαμψεν ἑπτάκις,

¹ Σημείωσαι, ὅτι ὁ νέος οὗτος Γερμανὸς ἦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ, ἐν ἔτει ασπβ' (1222), μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Οὐνετιῶν γενομένην ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅτε τὸ βασίλειον τῶν Ῥωμαίων μετέστη εἰς τὴν Νίκαιαν· ἐπατριάρχευσε δὲ οὗτος χρόνος δεκαεπτὰ καὶ μῆνας ἕξ· ἐκ μοναχοῦ δὲ ἔγεινε πατριάρχης· ἀνήρ φρόνιμος καὶ ἀρετῆ καὶ λόγῳ τὸν βίον κατακοσμήσας (δρα τὸν Μελέτιον σελ. 93 τοῦ Γ'. Τόμου τῆς Ἐκκλησ. Ἱστορ.) Οὗτος ἦρχε καὶ ἐν τῇ πρὸς Λατίνους τότε συζητηθείσῃ Διαλέξει, καὶ ἐπιστολὴν ἐπέμψε Γρηγορίῳ Πάπᾳ τῷ Θ'. σχισματικούς εἶναι δικλαμβάνουσαν τοὺς Αὐτικούς, καὶ τῷ πρὸς Γαλάτας τοῦ Παύλου ἀναθεματί ὑπευθύνους διὰ τὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ προσθήκην.

² Ἦτοι, ἀρετῆ ἦτο καὶ μία μόνη ἀνάκαμψις τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου, νὰ ἐμπνεύσῃ ζωὴν εἰς τὸν νεκρὸν υἱὸν τῆς ὑπηρετούσης αὐτὸν Σωμανιτίδος· εὐρίσκειται δὲ ἡ ἱστορία αὕτη ἐν τῷ δ'. Κεφαλ. τῆς Δ'. τῶν Βασιλείων, καὶ ὁ βουλόμενος, ἀς τὴν ἀναγνώσῃ.

καὶ συνέκυψε· τούτῳ, οἷα προόπτῃς προσηγγέλων, τὰς ὑμῶν συνελεύσεις· αἷς τὴν νέκρωσιν τοῦ Θεοῦ λόγου ἐμψυχώσατε, θανατώσαντες Ἄρειον, καὶ τοὺς ἐκείνῳ συγκαμνοντας.

Τὸν διηρημένον Χριστοῦ χιτῶνα, καὶ διερηγμένον κυσὶν ὑλάκταις, σοφῶς συνερράψατε, σεβάσμιοι Πατέρες, βλέπειν τὴν γύμνωσιν τὴν τούτου, μηδαμῶς ἐνεγκόντες· ὡσπερ ὁ Σὴμ τε καὶ Ἰάφεθ, τὴν πατρώαν τὸ πάλαι· καταισχύναντες τὸν πατραλοῖαν, καὶ τοὺς ἐκείνῳ συμφρονήσαντες Ἄρειον, τὸν τῆς μανίας ἐπώνυμον.

Τοὺς Μακεδονίους καὶ Νεστορίους, καὶ τοὺς Εὐτυχεῆς καὶ Διοσκόρους, Ἀπολλιναρίους τε Σαβελλιοσεβήρους, λύκους βαρεῖς ἀποδειχθέντας, ἐν δέρμασι προβάτων, πόρρω τῆς ποιμνῆς τοῦ Σωτῆρος, ὡς ἀληθεῖς ποιμένες, ἀπηλάσαστε γυμνοὺς κωδίων, τοὺς τρισαθλίους κατάστησαντες ἄριστα, ὅθεν ὑμᾶς μακαρίζομεν.

Κατῶν ἄριστα μὲν καὶ σοφώτατα μελουρηθηεῖς εἰς τὰς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικὰς ἑπτὰ Συνόδους, παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γερμαροῦ τοῦ ῥέου, ἦδη δὲ διορθωθείς.

Ἦχος, πλ. β'. Ὡδὴ, α'.

Ὡς ἐν ἡπίρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ.

Οἱ ἐκ Νικαίας ὡς ἐκ τινος οὐρανοῦ, πανταχοῦ βροντήσαντες, λόγον ζῶντα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοὺς τούτου δείξαντες ἐχθροὺς, ἐμβροντήτους, ἱεροῖς ὕμνοις τιμάσθωσαν.

Πνευματομάχων τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, ὁ Χριστὸς τῆς ἑαυτοῦ, Ἐκκλησίας πόρρω ἐξωθεῖ, τῇ δευτέρᾳ, συνεργῷ Συνόδῳ χρώμενος.

Καὶ χριστομάχου τὴν πλάνην συνεξωθεῖ, Νεστορίου Κύριλλος, τῆς Συνόδου προεστῶς, ἡ τρανῶς τὴν Κόρην Μαριάμ, ἀνεκήρυξε Θεοῦ Μητέρα πάναγνον. Θεοτοκίον.

Τὸν τῆς ἀκτίστου Τριάδος ἓνα Χριστὸν, ἐν δυαί ταῖς φύσεσι, καὶ θελήσειν ἀγνή, ἀποτίκτεις ἔνωσιν βροτῶν, καὶ ἀγγέλων, διὰ σοῦ ἀπεργαζόμενον.

Ὡδὴ, γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ.

Κτισματολάτρης ἐκφανθείς, Ἄρειος ὁ παράφρων. Μακεδόνιος πάλιν, ἡμίσειος δειχθείς, ἰσομοιρίαν πυρός, ἐν γεέννῃ, ἔσχον σὺν τοῖς Ἕλλησιν,

Ἐπτὰ Συνόδοις ἱεραῖς, τῶν ἀγίων Πατέρων,

τὴν σεπτὴν Ἐκκλησίαν, κάτεφαίδρυνε Χριστός, ὡς ἐκταλύνω φωτὶ, τὸ τῆς πλάνης, σκότος ἐκδιώξας μακρὰν.

Ποίμνη λυμáινεται τὴν σὴν, ἡ πολύτροπος ψώρα τῶν αἰρέσεων Λόγε· οἱ Ποιμένες δὲ τῶν σῶν, προβάτων τῶν λογικῶν, καχεξίας, ταύτης ἀπαλλάττουσιν. Θεοτοκίον.

Τὸν ἕνα τέτοκας σεμνή, τῆς ἀκτίστου Τριάδος, ἐν δυαί ταῖς οὐσίαις καὶ θελήσειν ἀγνή· οὐ τὴν Εἰκόνα πιστῶς, προσκυνούμεν, χάριτος πληροῦμενοι.

Ὤδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις.

Εχθροὶ σου ἤχησαν, καὶ οἱ μιτοῦντές σε, κεφαλήν ἦραν Σῶτερ ἐπὶ μικρόν· ἀλλ' εὐθὺς κατέπεσον, οὐκ ἐνεγκόντες τὰς φωνάς, τῶν σαλπύγγων τῶν τοῦ Πνεύματος.

Ἡλίου ἤλιαι, διπλοὶ ἀπηύγασαν, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀκτιστοι συνάναρχοι τῶν δὲ ἀμφοτέρων ὁ Πατήρ, μόνος αἷτιος πιστεύεται.

Ἐπτὰ μὲν πνεύματα, ἐπαναπέπαιται, ἐν Χριστῷ Ἡσαίας τοῦτό φησιν· ἐν ἑπτὰ Συνόδοις δὲ, ἐπανεπαύσατο Χριστός, σὺν Πατρὶ καὶ θείῳ Πνεύματι. Θεοτοκίον.

Χριστὸν ἐγέννησας, σάρκα φορέσαντα, ἐξ ἀγνῶν σου αἱμάτων Κόρη σεμνή, ὃν διπλοῦν ταῖς φύσεσιν, ἐν ὑποστάσει δὲ μιᾷ, οἱ Πατέρες ἔδογματίσαν.

Ὤδὴ ε'. Τῷ θείῳ φέγγει σου ἀγαθέ.

Τὴν θείαν ἄμπελον τοῦ Χριστοῦ, ἦν ἐκ τῆς Αἰγύπτου μετῆρε, τῆς σκοτεινῆς ἀπογνώσεως, λυμεῶνες θῆρες πρὶν κατεβόσκοντο, σφενδόνῃ δὲ Πατέρων μακρὰν ἠλάθησαν.

Τῷ θείῳ φέγγει σου τριφεγγεῖ, νῦν καταυγασθέντες οἱ σεπτοὶ, Πατέρες ἕνα ἐκήρυξαν, τῆς σεπτῆς Τριάδος Χριστὸν τὸν Κύριον, δισσοῦμενον καὶ φύσει καὶ θελήσειν.

Ενόλοις ὡς τισὶ Σεραφίμ, τοῖς σοφοῖς Πατράσιν, ᾧ τριάς, ἡ Ἐκκλησία οὐράνεται· τρισάγιον ὕμνον ἦτις σοὶ μέλπουσα, συνάγει τὸ τρισσόν σου μιᾷ Θεότητι. Θεοτοκίον.

Μήτηρ καὶ δούλη τοῦ σοῦ Υἱοῦ, πέφνηας ἀγνή· ὃ γὰρ ἐκ σοῦ, πρὸ σοῦ ὑπῆρχεν ὡς πλάστης σου, ὃν δυσὶν οὐσίαις κατανοούμενον, ἐνίζομεν τῷ λόγῳ τῆς ὑποστάσεως.

Ὤδὴ ς'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Θεὸς Θεῶν Κύριος, ὁ Δαβὶδ προμελωδεῖ, ἐλάλησεν ἐκάλεσεν, ἀνατολῶν ἐξ ἀκρῶν πᾶσαν τὴν γῆν, μέχρι καὶ δυσμῶν αὐτῶν, τὰς καθόλου Συνόδους τῶν Πατέρων δηλῶν.

Ἐπτὰ στόλοις ἠῤῥασεν, ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησίαν ἅπασαν, ταῖς ἑπταριθμῆς Συνόδοις τῶν Ἱερῶν, Πατέρων ἀκλόνητον, τηρουμένην παντοίας ἐξ αἰρέσεως.

Αἰσχύνῃ τὰ πρόσωπα, καλυφάτω Εὐτυχοῦς, καὶ Διοσκόρου σύγχυσι, φλυαρησάντων φύσεων τοῦ Χριστοῦ· οὐ γὰρ εἰς ἀφάντωσιν, ἀλλ' εἰς θέωσιν φύσιν βροτῶν εἴληφεν.

Θεοτοκίον.

Ἐρρέτω Νεστόριος, εἰς Ἑβραίων σκοτεινὰς, συναγωγὰς καὶ γλωτταν δὲ ἀποτεμνέσθω βλάσφημον ὁ δεινός. Θεὸς γὰρ ἐγέννησεν, ἡ Παρθένος Μαρία σαρκοφόρον ἡμῖν.

Ὤδὴ ζ'. Ἀρσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

Βαβυλώνιον μὲν δράκοντα διέρρηξεν, ὁ Δαυνὴλ τὸ πρότερον, ἡ προσευχὴ δὲ τῶν Πατέρων· ῥήγνυσι δεινόν, Αἰγύπτιον δράκοντα σαφῶς, τὸν λυμáινόμενον Χριστοῦ τὴν Ποίμνην Ἀρειον.

Ασυγχώρητον δυσσέβειαν ἐνόσησεν ὁ κύων Μακεδόنيος, καθυλακτῆσας, τοῦ θεοῦντος Πνεύματος βροτούς, καὶ πάντας λουτρῷ τοῦ βαπτισμοῦ, ἐπὶ τὴν πρώτην καλλονὴν ἀναμορφοῦντος πιστούς.

Ο Διόσκορος καὶ Εὐτυχῆς Σεβῆρός τε, Λευιᾶθάν ἡ τρίαίνα, ἡ συγγέουσα καὶ συμφύρουσα τὰς τοῦ Χριστοῦ οὐσίας συγχύσει τῶν φρενῶν, πρὸς τῆς Τριάδος τῆς σεπτῆς συγκατατέθραυσται.

Θεοτοκίον.

Τῆς ἐνσάρχου σου μορφῆς τὸν τύπον Δέσποτα, σεπτῶς κατασπαζόμεθα, τῆς Μητρός σου, καὶ Ἁγίων πάντων τὴν τιμὴν, εἰδότες ὀρθῶ τῷ λογισμῷ, διαβιβάζεσθαι καλῶς πρὸς τὸ ἀρχέτυπον.

Ὤδὴ η'. Ἐκ φλογὸς τοῦ ὁσίαις.

Ἐκ μιᾶς ὡσπερ ρίζης, βλαστοὶ θεόφυτοι, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα ἀνατετάλχασιν· καὶ γὰρ ὁ Πατήρ, μόνος αἷτιος πέφυκεν, ἄχρονος ἀχρόνων, προσώπων ὁμοτίμων.

Εκ γαστρὸς τῆς ἀύλου, ἀχρόνως ἐλαμψας, ὁμοούσιε Λόγε, Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, χρονικῶς ὑποδέδουκας, ἔνυλον γαστέρα, τῆς μόνης Θεοτόκου.

Τὰ φλογέοντα βέλη, πυρὶ τοῦ Πνεύματος, εἰς ἐμφύχους καρδίας, ἐχθρῶν ἐνέπηξαν, τῶν αἰρετικῶν, καὶ πρὸς θάνατον ἐπληξαν, σύλλογοι Πατέρων, ἐπτάρημοι καὶ θεῖοι.

Θεοτοκίον.

Οὐ προσώποις τὸν ἕνα, Χριστὸν δυάζομεν, οὐχ ἐνίζομεν τοῦτον, συγχύσει φύσεων· εἰς γὰρ ὧν αὐτὸς, τῷ προσώπῳ δυάζεται, φύσει Παρθένη, ὁ σὸς Υἱὸς καὶ πλάστης.

Ὡδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

Οὐ δεῖ προσθεῖναι ἢ ἀφελέσθαι τι, τοῦ Ἱεροῦ συμβόλου τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως, ἐπ' αὐτῷ γὰρ πιστῶς βεβαπίσμεθα, οἱ δὲ παραχαράσσονται ταύτης τῆς πίστεως, τῇ ἐνδικωτάτῃ ἐκδοθήσονται πεινῇ τῷ ἀναθέματι.

Χαρᾶ καρδίας πάντες σκιρτήσωμεν, τὰς Ἱερὰς Συνόδους, τῶν Πατέρων κροτήσαντες, δι' αὐτῶν γὰρ τὸ φῶς τεθεάμεθα, τὸ τῆς ὀρθοδόξιας· λύχνοι γὰρ ὠφθησαν, πάντες ὀδηγοῦντες, πρὸς ὀρθῶν δογμάτων εὐρεσιν.

Ψυχῶν τὴν κάθαρσιν ἐξαιτήσωμεν, καὶ εὐσεβῶς τὸν βίον διανῦσαι σπουδάσωμεν, συναριθμοῖ ὅπως γενώμεθα, τοῖς Ἁγίοις Παράσι, οἱ ἐθησαύρισαν τῶν ὀρθῶν δογμάτων, πλουτισμὸν ἡμῖν τοῖς τέκνοις αὐτῶν. Θεοτοκίον.

Χριστὸς λαγόνων τῶν σῶν ἐξέλαμψε, Μητερ Θεοῦ καὶ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐθέωσε, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ κατηξίωσε, καὶ ἡμᾶς κληρονόμους ταύτης ἀνέδειξε, τοὺς σὲ Θεοτόκον, ἀληθῶς αἰεὶ κηρύττοντας. ¹

ΑΝΑΠΑΗΡΩΣΙΣ

Τῆς ἀκολουθίας τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ. (20 Ἰουλίου) Μετὰ τὰ τρία πρῶτα Προσόμια τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ, λεγέτω ὁ θέλων εορτάζειν τὸν Προφήτην, καὶ τὸ παρὸν νέον.

Ἦχος, α'. Τῶν οὐρανίων ταγματίων.

Εν τῷ Ἰωρήβ μὲν τοπρώην, ἐν Θαβῶρ δ' ὕ-

¹ Ὁρκα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἑκτην τοῦ Ἰουλίου ἐν ταῖς ὑποσημασιώσεσι, ἐν αἷς ἀναφέρομεν περὶ τοῦ Κανόου τούτου.

στερον, τὴν τοῦ Θεοῦ κατείδες, θεωρίαν Προφήτα· ἐκεῖ μὲν ἐν τῇ αὐρᾷ· ἐνταῦθα δὲ, ἐν φωτὶ τῆς Θεότητος· καὶ ἐδοξάσθης δισσωῶς ἐν τῇ Παλαιᾷ, Ἡλιοῦ καὶ Νέα χάριτι.

Ἔτερα Στιχηρὰ νέα.

Ἦχος, β'. Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασι.

Ποίοις ὑμνωδιῶν κάλλεσιν, ἀναδήσωμεν τὸν διφρηλάτην; τὸν Οὐρανοδόμον· Ἰέρακα; Ἡλιοῦ τὸν πῦρ ὅλων πνέοντα; τὸν πυρίνου ἄρματος ἰπέα; τὸν ῥεῖθρα, τοῦ Ἰορδάνου διαρρήξαντα; καὶ ὄμβρους, τοῦ Οὐρανοῦ λόγῳ πεδῆσαντα; τὸν ἐν πυρὶ θνηφόρον; τὸν Χριστῶ λαλοῦντα; τὸν καὶ Ἠρόδρομον τῆς αὐτοῦ, δευτέρας ἐλεύσεως; τὸν φωστήρα τὸν φαινότατον;

Ποίοις εὐφημιῶν ἄσμασι, τὸν Θεσβίτην ἀνυμνήσωμεν Ἡλίαν; τὸν ζήλω Θεοῦ πυρπολούμενον; καὶ τοὺς ἀσεβεῖς πυρπολήσαντα; τὸν τοὺς μύστας σφάζαντα τῆς Βάαλ; τὸν μύστην, ἧς προεώρακε τῷ Πνεύματι, ἐν αὐρᾷ. λεπτῇ Χριστοῦ θείας σαρκώσεως; τὸν ξενοτροφοντῆς χήρας; τοῦ πυρὸς τὸν σῦλον; τὸν πνέοντα τοῖς νεκροῖς, ζωὴν θεία χάριτι; τὸ τοῦ Πνεύματος ἐνδιαίτημα;

Ποίοις πνευματικοῖς ἄνθεσι, τὸ τοῦ Πνεύματος στέψωμεν σκεῦος; τὸν φλογὶ πυρὸς σπιζόμενον, καὶ τὸ πυρὶ σπαργανούμενον; τὸ μιᾶς τροφῆς ἐν τῇ ἰσχυί, ὁδὸν, τεσσαρακονθήμερον ἀνύσαντα; τραφήν, τὸν διὰ τοῦ κόρακος δεχόμενον; τῶν Προφητῶν τὴν κρηπίδα; Ἡλιοῦ τὸν μέγαν, δι' οὗ δαιμόνων ὄφρων, καθεῖλεν ὁ Κύριος; ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Πάντες οἱ εὐτελεῖς δοῦλοι σου, σοὶ προσπίπτομεν Θεοῦ Προφήτα, δώρησαι ἡμῖν ἀναγράζοντες, χάριν τὴν τοῦ Πνεύματος ἐνδοξε, ὡς περ' Ἐλισσαίῳ ἐδιωρήσω, διπλῆν, ταύτην μάκαρ ἐξαιτήσαντι· καὶ δὸς, εὐρεῖν λύσιν ταῖς πρεσβείαις σου, ὀφλημάτων πάντων, ὅτε Ἠρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, δευτέρας ἐλεύσεως, Ἡλιοῦ ἤξει θεῶνυμε.

Εἰς τὸν Ὁρθησὸρ μετὰ τὴν α'. Στιχ. Κἀθ. ἤχη α'.
Τὸν τάφορ σου Σωτήρ.

Φωστήρα παμφοσῆ, διφρηλάτην πυρφόρον, καὶ Ἄγγελον ἐν γῆ, ζήλου πνέοντα θείου, δυσσέβειαν τρέποντα, παρανόμους ἐλέγχοντα, κορυφαῖον τε τῶν Προφητῶν ὁμοφώνως, σὲ κηρύττοντες, μάκαρ θεόπτα Ἡλία· διὸ ἡμᾶς φύλαττε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Κυβέρνησον Ἀγνή, τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου, καὶ οἰκτερον αὐτήν, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων βυθῶ ὀλισθαίνουσας, ἀπωλείας Πανάμωμε, καὶ ἐν ὥρᾳ με τῆ φοβερᾶ τοῦ θανάτου, ἐλευθέρωσον, κατηγορούντων δαιμόνων, φρικτῆς τε κολάσεως.

Μετὰ τὴν δ'. Στιχολογία Κἀθ. Ἦχος α'.

Τὸν τάφορ σου Σωτήρ.

Θεῶ δι' ἀρετῆς, ἀκραίφονος ὠκειώθης, οὐράνιον ζῶν, ἐπὶ γῆς βικτεύσας· ζῶν δὲ τῆς χάριτος, κεκτημένος μακάριε, σοῖς φυσήμασι, παῖδα θανόντα ἐγείρεις· μένεις δ' ἀφθαρτος, κρείττων εἰσέτι θανάτου, Ἥλια θεόπνευστε.

Δόξα. Επεφάρης σήμερον.

Τεσσαρακονθήμερον, ἄδὸν ἀνύεις, μιᾶ βρώσει ἐνδοξε, ῥωσθεῖς Ἀγγέλου τῆ ἀφῆ· διὸ τοῖς πιστεῖ τιμῶσί σε, ῥώσιν παράσχου, ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὰς ἀχράντους χεῖράς σου, Παρθενομήτητορ, ἐφαπλοῦσα, σκέπασον, τοὺς καταφεύγοντας εἰς σέ, καὶ τῷ Υἱῷ σου κραυγάζοντας· πᾶσι παράσχου, Χριστέ τὰ ἐλέη σου.

Μετὰ τὸν Πολυμέλιον Κἀθ. Ἦχος πλ. δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.

Ηλιου τὸν πυρίπνου καὶ ζηλωτὴν, τὸν θεόπτην καὶ Πρόδρομον τοῦ Χριστοῦ, δευτέρας ἐλευσεως, καὶ τῆς πρώτης συνόμιλον τὸν δι' ὀρνέου ἔωθεν, καὶ δειλῆς τρεφόμενον· καὶ ζενοτρόπω βρώσει, τὴν χήραν ἐκτρέφοντα, καὶ τὸν ταύτης παῖδα, ἐκ νεκρῶν ἀνιστῶντα· τὸν θῆμα καὶ σχίδακας, πυρὶ θείῳ ἐμπρήσαντα, ἐν ὧδαῖς εὐφρημήσωμεν, κραυγάζοντες αὐτῷ ἐκ ψυχῆς τῶν πταισμάτων ὠρηθῆναι ἄφεισιν, ἡμῖν πρεσβεύεις Προφῆτα, τοῖς πόθῳ τιμῶσί σε.

Δόξα. Τὴν ὠραιότητα.

Τὰ Ἰορδάνεια, διηλθες ὕδατα, Ἥλια πρότερον, καὶ τότε ἄρματι, ἀνήλθες ὡς εἰς οὐρανόν, ἐμφαίνων τι μυστήριον· ὅτι οὐδεὶς δύναται, ἀνελθεῖν εἰς οὐράνια, ἐκτὸς εἰμὴ πρότερον, μετάνοίας τὰ ὕδατα, διέλθη καὶ ψυχὴν ἐκκαθάρη· ἧς σύμβολον ὁ Ἰορδάνης.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Κατατιτρώσκει με, βέλος γλυκύτατον, τῆς ἀγαπήσεως τῆς σῆς Πανύμνητε· καὶ καταθέλ-

γει με πυκνῶς, βοᾷ σοι εὐλογημένη· χαῖρε ἠλιόμορφον, Βασιλέως παλάτιον· χαῖρε θρόνε πύρινε, ἢ Θεὸν ἀναδείξασα, ἀνθρώπον φύσει τῷ τοκετῷ σου, ἀνθρώπους δὲ Θεοὺς κατὰ χάριν.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου. Προκείμε. Σὺ Ἰερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. Στίχ. Μὴ ἀπτεσθε τῶν χριστῶν μου. Πᾶσα προη. Εὐαγγέλ. Ζῆτει τῆ ε' τῆς ιγ'. ἑβδομάδος τοῦ Λουκᾶ. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Προφήτου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεῆμον ἐλέησον με ὁ Θεός. Ἦχος πλ. β'.

Τῷ θεοῦ ζήλου τὸ πῦρ, ἐν σῆ καρδίᾳ δεξάμενος, Ἥλια θεώνυμε, ὄλον τῆς ζωῆς σου τὸν διαυλον, ἐν περὶ διετέλεσας· ἐν γὰρ τῆ γεννήσει σου μάκαρ, παρὰ τῶν Ἀγγέλων πῦρ ἐοτίσθης, ἐν δὲ τῇ ζωῇ σου, τρισάκις ἐξ Οὐρανοῦ πῦρ κατήνεγκας, καὶ ἐν τῷ τέλει σου, ἄρμα πυρὸς ἐξαρπάσαν, ὡς εἰς Οὐρανὸν ἀνεβίβασεν ὁ τοῦ θαύματος! πῶς ὁ πλήνιος ἀνδρίας, χαλκευθεὶς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, πύρινος ὄλος ἐγένετο! καὶ νῦν τῷ ἀλύῳ πυρὶ τῆς Θεότητος ἠνώμενος, πρεσβεύει ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυτάριον.

Δεῦτε τὸν πυρίπνου καὶ ζηλωτὴν, τὸν διὰ τεθρίππου, ἀρπαγέντα ἀπὸ γῆς· τῆς Χριστοῦ δευτέρας, Πρόδρομον παρουσίας, Ἥλιαν τὸν Θεοσίτην, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Τροπάρια Δοξαστικά, ψαλλόμενα κατὰ τὸ Ἐκστέρως τῆς δεκάτης ἑκτης τοῦ Ἀγούστου, ὅτε ἡ ἀνακομιδὴ ἢ μετακομιδὴ ἐξ Ἐδέσσης εἰς τὴν Βασιλίδα τῶν Πόλεων εορτάζεται, τῆς ἀχειροποιήτου εἰκότος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὰ πρῶτα Στιχηζή. Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Τίς μὴ θαυμάσει τὰς δυναστείας σου Κύριε; ἢ τίς μὴ ἀξίως αἰνέσει τὴν σὴν συγκατάβασιν Δέσποτα; Σὺ γὰρ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων, ὁμοούσιος καὶ ἀπαράλλακτος Εἰκὼν τοῦ Πατρὸς, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ὄλον ἐκ Παρθένου προσειληψας, τὸν κατ' Εἰκόνα Θεοῦ γενόμενον ἀνθρώπον. Εἶτα καὶ τὴν Εἰκόνα τῆς Θεανδρικής σου Μορφῆς, ἐν σινδόνι ἀχειροποιήτως ἐτύπωσας, θαῦμα θεῖον ἀληθῶς, ὡς Θεοῦ θέαν ὑπάρχουσαν, ἧς τὴν ἐξ Ἐδέσσης μετακομιδὴν, εἰς τὴν Βασιλίδα τῶν Πόλεων, σήμερον εορτάζομεν, καὶ ταύτην σχετικῶς προσκυνούγτες, δεό-

μεθα, συγχώρησιν πταισμάτων δωρηθῆναι ἡμῖν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Δεῦτε τὴν παγκόσμιον Κοίμησιν τῆς παναμώμου Θεοτόκου.

Εἰς τὰ ἀπὸ Στίχου. Δόξα. Ἦχος πλ. α.

Ω γλυκύτατε Χριστέ καὶ παμπόθητε ὦ κάλλει ὠραῖε ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους· πῶς σου ἡ Θεανδρική Εἰκὼν ὠραιώθη! καὶ πηγὴ χαρίτων, θεοπρεπῶν ἀνεδείχθη! τὴν γὰρ Ἐκκλησίαν σου ὡς ἄλλον Οὐρανόν, ἐν τῷ μέσῳ ἱσταμένη, ἡλίου δίκην πανταχόσε καταλαμπρύνει, τοὺς ὀρώντας αὐτὴν κατευφραίνει, καὶ πρὸς τὴν σὴν μνήμην, καὶ ἐπιπόθησιν διεγείρει, τοὺς προσκυνοῦντας ἀγιάζει, τοὺς ἀσπαζομένους, πρὸς σὲ τὸ Πρωτότυπον διαβιβάζει, καὶ πᾶσι τοῖς αἰτούσι παρέχει, ἰλασμόν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἄσατε λαοὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ ἄσατε.

Εὐχὴ κοινὴ εἰς τὸν Κύριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς Ἁγίους ἐξομολογητικὴ.

Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρῶν, ἡ τοῦ ἐλέους ἄβυσσος, ὁ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων ἐμὲ μοτανοοῦντα ἀρτίως, καὶ πίστει προσερχόμενον ὑπόδεξαι, καὶ ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν, τὸν ἄσωτον, τὸν παμβέβηλον, τὸν πανάθλιον, τὸν βλάσφημον, τὸν ἐπίορκον, τὸν ψεύστην, τὸν λοῖδορον, τὸν ὑβριστήν, τὸν κατάλαλον, τὸν ὀργίλον, τὸν μνησικάκον, τὸν φθονερόν, τὸν σκανδαλοποιόν, τὸν ἀσπλαγγον, τὸν ἀνελεήμονα, τὸν φιλοκτῆμονα, τὸν φιλόδοξον, τὸν φιλήδονον, τὸν γαστρίμαργον, τὸν μέθυσον, τὸν βράθυμον, τὸν γελωτοποιόν, τὸν μετεωριστήν, τὸν κενόδοξον, τὸν ὑπερήφανον, τὸν καφρονητὴν τῶν θείων σου ἐντολῶν· καὶ μὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοσοῦτων μου ἐγκλημάτων, τῷ πλήθει ὑποβάλης με τῶν κολάσεων.

Ἄλλὰ, σὺ Κύριε Ἰησοῦ ὁ Θεὸς μου, ὁ μακρόθυμος καὶ οἰκτιρῶν, εἰκτείρησον τὴν ἐμὴν καρδίαν, τὴν συντετριμμένην ταῖς ἁμαρτίαις, καὶ κατακεκριμένην ὑπὸ τοῦ συνειδότος διὰ τὸ μὴ φυλάξαι τὰς ἱεράς συνθήκας τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ θείου καὶ Ἀγγελικοῦ σχήματος τῶν μοναχῶν. Καὶ νῦν διὰ τὰς διττὰς ταύτας ὑποσχέσεις στενάξω, καὶ ὀδύρομαι, ἐλεηθῆναι δωρεάν, καὶ μόνῃ τῇ σῇ χρηστότητι συγχωρηθῆναι δεόμενος, καὶ τῶν κολάσεων ἐ-

λευθερωθῆναι ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Ναί, Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ, σῶσόν με ἀπεγνωσμένον, καὶ μὴ κατασχίνης με ἀπὸ τῆς ἐλπίδος, καὶ προσδοκίας μου. Οἰκτείρησόν με τὸν τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐπικαλούμενον, καθάρισόν με τὸν ἐσπλωμένον, λεύκανον τὸν ρυπωθέντα μου, χιτῶνα, καὶ διάσωσόν με τὸν ἄσωτον, μὴ κατακρίνης με τὸν κατακεκριμένον, μὴ παραδῶς τοῖς νοητοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐπικαλουμένην σε· μὴ τῇ φλογὶ τῆς γενένης καταδικάσης με, διὰ τὴν παράβασιν τῶν ὑποσχέσεων καὶ ἱερῶν συνθηκῶν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ Ἀγγελικοῦ σχήματος.

Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ, ὁ μακρόθυμος, καὶ ἀνεξίκακος, καὶ ἀμεταμέλητος ἐν τοῖς χαρίσμασιν, ὁ ὀδηγήσας με πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν διαγωγὴν· καταξίωσόν με ἀπὸ τῆς σήμερον εἰλικρινῶς σοι λατρεῦσαι ἐν ἀγαθοῖς ἔργοις, πρὸς τὸ ποιησαί τινα καρπὸν τῆς μετανοίας ἐπάξιον, καὶ διατηρηθῆσαι ὁσίως τὸ τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἐπάγγελμα, καὶ ἐκπληρῶσαι τὰς ἱεράς συνθήκας, ἀμώμου· καὶ ὀλοκλήρους. Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατε μου Ἰησοῦ, Παντοκράτορ, μεγαλοδύναμη, κραταί· ἐμψυτεύσον τῇ καρδίᾳ μου τὸν φόβον σου, καὶ τὴν ἀγάπην τῶν νόμων σου. Τὸν νοῦν μου καταύγασσον ταῖς ἀκτίσι τῶν χαρισμάτων σου, τὰς αἰσθήσεις μου τῷ λόγῳ σου ὑπόταξον, τὴν θέλησίν μου πρὸς σὲ τὸ μόνον ἀληθινὸν ἐφετὸν ἐπίστρεψον, τὴν γλῶσσάν μου παιδαγωγῆσον, ἵνα λέγῃ καθ' ἑκάστην, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς μακαρίας, ἀειπαρθένου Θεοτόκου, ἰκάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ σῶσόν με. Κύριε, διὰ τοῦ τιμίου σου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ φύλαξόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἁγίων σου Ἀγγέλων τείχισόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἀγίων σου Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων ὀπισθόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἁγίων σου πάντων ἀτάπειψον ἐπ' ἐμὲ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ δωρεάν σῶσόν με τὸν ὠνητὸν τῷ ὑπερτίμῳ σου αἵματι.

Τὰς πολυχρονίους τῶν ἁμαρτιῶν μου κηλίδας ἐξάλειψον, τὰ τῆς λαγνείας καὶ πονηρίας πνεύματα ἀπ' ἐμοῦ ἀποδιώξον, τῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος προσπαθειῶν με ἀπάλλαξον, ὅλον με πρὸς τὴν ἀγάπην τῆς αἰδιότητος ἐλκυσον, καὶ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν ὀδεύειν ἐνίσχυσον, μέχρι τῆς ἐσχάτης μου ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ ἀναπνοῆς, ὅπως Ἀγγέλοις ἀγαθοῖς τὴν ψυχὴν μου ἀναθῶ, καὶ τῶν τελωνίων τοῦ ἀέρος ἐλευθερωθῶ, καὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίοις συναριθμηθῶ, καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν καταξιώθῶ.

Εὐσπλαγχνικωτάτη τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Μήτηρ, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀθλίου καὶ ἀμαρτωλοῦ, ἵνα εἰσακούσῃ μου τῆς κενιχρᾶς δεήσεως ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς σου. Σταυρὲ πανσεβάσμιε, τὸ ὄπλον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, τῆς ἡμετέρας σωτηρίας τὸ σύμβολον ἀποδιώξον ἀπ' ἐμοῦ πάντα πονηρὸν λογισμόν, καὶ πᾶσαν ἐπιβουλὴν τῆς τοῦ ἀντικειμένου δυνάμεως, διὰ δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων ἐνεργουμένην. Παμμέγιστοι Γαζιάρχει, Μηχαήλ καὶ Γαβριήλ, ἐγγυηταὶ μου καὶ ρῦσαι. Ἄγιε Ἄγγελε, φρουρὲ μου καὶ φύλαξ, καὶ πάντες Ἄγιοι Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, ὀδηγεῖτέ με εἰς τὸ πανάγιον τοῦ Θεοῦ θέλημα, ἀντιλαμβάνεσθέ μου τῆς ἀσθενείας, ἣν καὶ σῶματι καὶ γνώμῃ περικείμει· φυλάττετέ με ἐκ τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Δημιουργῷ, ἵνα ἐλεήσει με τὸν παραβάτην τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν, καὶ ἐν εἰρήνῃ ψυχῆς, καὶ μετάνοιᾳ ἀληθινῇ δώῃ μοι πολιτεύεσθαι μέχρι τοῦ τῆς ζωῆς μου τέλους. Καὶ ἐν τῇ ἐξόδῳ τῆς ψυχῆς μου ἀπὸ τοῦ σώματος, παράσχητέ μοι ἐγγύθεν παρήγοροι, περιθάλλοντες, περιφρουροῦντες καὶ πληροφοροῦντές μοι τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ὑπὸ γῆν κολαστηρίων, διὰ μόνην τὴν τοῦ Θεοῦ ἐλεημοσύνην.

Ἄγιε ἐνδοξε Ἰωάννη, Προφήτα καὶ Πρόδρομε καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι ἐνδοξοὶ Θεοκήρυκες καὶ πρωτοκορυφαῖοι Ἀπόστολοι, Πέτρε, Παῦλε, Ἰωάννη Θεολόγε, σὺν τοῖς λοιποῖς Εὐαγγελισταῖς καὶ Ἀποστόλοις, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι καὶ δίκαιοι Θεοπάτορες Ἰωακείμ καὶ Ἄννα, Ἰωσήφ μνήστωρ καὶ Συμεὼν Θεοδόχε, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι Προφῆται καὶ κήρυκες τῆς παρουσίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι Πατέρες, Ποιμένες καὶ Διδασκαλοὶ τῆς οἰκουμένης, Βασίλειε, Γρηγόριε, Ἰωάννη Χρυσόστομε, Ἀθανάσιε, Κύριλλε, Νικόλαε, Σπυριδῶν καὶ πάντες Ἄγιοι Ἱεράρχαι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι ἱερομάρτυρες, ὀσιομάρτυρες καὶ ὁμολογηταί, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι μεγαλομάρτυρες, Δημήτριε, Γεώργιε, Θεόδωρε, Ἀρτέμιε, Προκόπιε, οἱ τεσσαράκοντα καὶ πάντες ἅγιοι μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ.

Ἄγιοι Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοὶ, Κοσμά καὶ Δαμιανέ, Κύρε καὶ Ἰωάννη, Παντελεῆμον καὶ Ἐρμόλαε καὶ οἱ λοιποὶ, πρεσβεύ-

σατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ὅσοι θεοφόροι πατέρες Ἀντώνιε, Παῦλε, Εὐθύμιε, Σάββα, Ἀρσένιε, Ὀνούφριε, Παχώμιε, Θεοδόσιε, Ἐφραίμ, Ἰωάννη Δαμασκηνέ, Ἰωάννη τῆς κλίμακος, Πέτρε, Ἀθανάσιε καὶ πάντες ὅσοι πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ὅσια Μαρία Αἰγυπτία καὶ ὅσαι τῶν τιμίων καὶ ὁσίων γυναικῶν, αἱ καλῶς ἀσχήσασαι καὶ ἀθλήσασαι, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασαι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ἄγιοι Πάντες, οἱ ἀπ' αἰῶνος ἐβαρεσθήσαντες τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐν τῇ Βίβλῳ ταύτῃ περιεχόμενοι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀναπολογήτου καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἀμαρτωλοὺς ἀμαρτωλοῦ. Ὡν τὰς ἰκεσίας καὶ παρακλήσεις προσδεξάμενος καὶ εἰσακούσας, Κύριέ μου Κύριε γλυκυτάτε μου Ἰησοῦ, συγχώρησόν μοι εἴ τί σοι ἤμαρτον ἀπὸ γεννήσεώς μου καὶ μέχρι τῆς νῦν ἡμέρας καὶ ὥρας, ἐν λόγῳ, ἔργῳ, γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ, κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ ἐν πάσαις μου ταῖς αἰσθήσεσιν. Ὡσαύτως συγχώρησον καὶ ἐλέησον καὶ τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, μοναχοὺς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανούς καὶ τοὺς μισοῦντας καὶ ἀγαπῶντάς με, καὶ τοὺς ἐλεοῦντας καὶ διακονοῦντάς μοι, καὶ τοὺς ἐντειλαμένους μοι τῷ ἀναξίῳ εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ οὖς ἐβλάψα, ἢ ἐλύπησα, ἢ κατηρασάμην, καὶ τοὺς τὰ αὐτά μοι ποιοῦντας, ἢ ποιήσαντας. Καὶ χάρισαι τὰ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς εὐδοκεῖ ἡ φιλανθρωπία σου. Ἀνάπαυσον καὶ τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφούς ἡμῶν. Καὶ δι' εὐχῶν πάντων οἰκτείρησόν μου τὴν ἀθλιότητα, καὶ ποιήσόν με ὅσον θέλεις, καὶ ὡς θέλεις, κἄν θέλω, κἄν μὴ θέλω.

Καὶ καταξιώσόν με ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου μυστηρίων, καὶ μὴ εἰς κρῖμα, ἢ εἰς κατάκριμα γένοιτό μοι, ἀναξίως τούτοις προσερχόμενῳ, ἀλλ' εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀπαλλαγὴν τῶν αἰωνίων κολάσεων, καὶ εἰς ἀρραβῶνα τῆς ἀτελευτήτου καὶ μακαρίας ζωῆς, ἐν ἣ σύνταξόν με μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Κύριέ μου Κύριε γλυκυτάτε μου Ἰησοῦ. Ὅτι σοι πρέπει ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐκ πάντων προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Περὶ τοῦ

ΠΟΤΕ ΕΓΕΝΕΤΟ Η ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Συγγραφεῖσα ὑπὸ

ΔΩΡΟΘΕΟΥ ΒΥΣΑΠΙΑΟΥ, Ἀρχιμανδρίτου Βατοπαϊδίου.

Ἐν Πειραιεῖ, τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1868.

Φίλε Θεμιστοκλείς,

Συντάξας ἐσπευσμένως, κατὰ τὴν ἐπίμορον αἰτησίαν Σου, πέμπω τῇ περὶ τοῦ Πότε ἐγένετο ἡ τοῦ Κυρίου Μεταμόρφωσις διατριβήν, ἵνα ἐκδοθῇ ὡς ἐπίμετρον τοῦ περαιωθέντος Συναξαριστοῦ. Ἐὰν δὲ αὐτὴ λείπεται τῆς πρεπούσης αὐτῇ ἀκριβείας, ἐμβριθείας καὶ σπουδαιότητος, αἰτία τούτου θεωρεῖσθω ἡ ἔλλειψις τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀναγκαιουσῶν βιβλίων, ὧν ἄνευ οὐδὲν γενναῖον παράγεται. Ἀλλὰ καὶ τοιαύτη οὐσα οὐδαμῶς ἀσυντελής ἐστὶ τοῖς πολλοῖς, ὧν χάριν καὶ συντάχθη.

Ἐπεύχομαί Σοι ὑγίειαν καὶ ἐπίδοσιν εἰς ἐκδοσιν καὶ ἄλλω κοινωφελῶν βιβλίων.

Ὁ φίλος Σου

ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΒΥΣΑΠΙΑΗΣ.

ΟΤΕ ὁ ἡμέτερος Σωτὴρ, περιπατῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ κατὰ τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἐρωτήσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὁποῖόν τινα φρονοῦσιν αὐτόν, ἤκουσε τὴν ὁμολογίαν : Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (α)· εἶδε πεπληρωμένον τὸ πρῶτον τῆς θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς ἔργον, ὅπερ, κατὰ τὴν πρὸς τὸν Πατέρα ἐξομολόγησιν, ἦτο νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἵνα γινώσκωσι τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ δὲν ἀπέστειλεν Ἰησοῦν Χριστὸν (β). Ἰδὼν λοιπὸν ὁ τῆς μεγάλης βουλῆς ἀγγελοσὲκπληρωθὲν οὕτω τὸ πρῶτον, ὃ δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ, ἔργον, ἤρξατο νὰ προπαρασκευάζεται καὶ εἰς τὸ δεύτερον, ὅπερ ἦτο τὸ σωτήριον Πάθος,

δι' οὗ ἐμελλε νὰ καταλλάξῃ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἀποστάτην ἄνθρωπον, καὶ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν τῆς δουλείας τοῦ διαβόλου. Πρὸς τοῦτο ὁμως ἦτο ἀνάγκη μεγάλης προπαρασκευῆς, ὅπως μὴ τὸ αἰφνίδιον τοῦ ἔργου καὶ τὸ ἀκατανόητον τοῦ μεγίστου μυστηρίου ρίψῃ αὐτοὺς εἰς ἀπόγνωσιν, καὶ καταστραφῇ ἐπομένως καὶ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθὲν, ὅπως ὀλίγω πρότερον ὁμιλῶν περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῦ μαθητῶν (α). Διὰ τοῦτο ἀπὸ τότε, ἀφ' οὗ ὠμολόγησαν αὐτόν υἱὸν Θεοῦ, ἤρξατο, ἵνα ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν ρίπτῃ εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτῶν τὸν περὶ τούτου λόγον, προπαρασκευάζων αὐτοὺς βαθμηδόν, ὅπως κατανοήσαντες τὰ περὶ τοῦ σωτηρίου Πάθους μὴ σκανδαλισθῶσιν, ὅταν ἰδῶσιν αὐτόν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἡ δὲ τοῦ μεγίστου τούτου τῶ ὄντι μυστηρίου, τοῦ παθεῖν Θεὸν ἐν σαρκί, κατανοήσις ἦτο ἀληθῶς δυσχερὴς, καὶ ἰπητεῖτο καιρὸς, ὅστις ν' ἀρκέσῃ πρὸς τοῦτο. Ἡ δυσχερεία δὲ αὕτη ἐδείχθη ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς· διότι, καίτοι λίαν εὐκρινῶς ἤρξατο δεικνύειν αὐτοῖς, ὅτι δεῖ αὐτόν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι (β), οἱ μαθηταὶ οὐ μόνον ἐνεοὶ καὶ ἐμβρόντητοι ἔμειναν εἰς τὸ ἀκουσμα, ἀλλὰ καὶ ὁ θερμότερος τῶν μαθητῶν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, λέγων, ἰλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσαι σοι τοῦτο (γ). Τότε λοιπὸν ἀρχόμενος ὁ Κύριος τοῦ δευτέρου ἄθλου τῆς θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς, ἤρξατο ὑψῶν βαθμηδόν τὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν, καταδεικνύων, ὁποῖον ἀπαιτεῖ τὸν ἀληθῆ καὶ τέλειον αὐτοῦ μαθητὴν καὶ ὁπαδόν, καὶ ἀναπτύσ-

(α) Ματθ. ις', 16. (β) Ἰωάν. ιζ', 3.

(α) Ἰωάν. ς', 66. (β) Ματθ. ις', 21. (γ) Αὐτ. 22.

ων, ὅτι ὁ θελῶν τοιοῦτος εἶναι ὀφείλει, καταπύων τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, ἡ ἀπαρνηθῆ ἑαυτὸν, καὶ αἰρων τὸν σταυρὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν ὅλη ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, θυσιάζων καὶ τὴν αὐτοῦ ζωὴν, ἀνθ' ἧς θέλει ἔχει τὴν οὐράνιον μακαριότητα, εἰς ἣν θέλει εἰσαγάγει αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ ἀποδίδων ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἴδια ἔργα. Θελῶν δὲ ἵνα βεβαιώσῃ αὐτοὺς περὶ τῆς θείας ταύτης μακαριότητος, μετὰ ἕξ ἡμέρας παραλαβὼν τὴν τῶν κορυφαίων τριάδα ἀνέβη εἰς ὄρος ὑψηλόν, κακεῖ παραστήσας καὶ τοὺς δύο κορυφαίους ἀνδρας τοῦ Νόμου, παρέδειξεν αὐτοῖς, ὅσον ἦτο δυνατόν νὰ κατίδωσιν, ἀκτίνάς τινας τῆς θείας αὐτοῦ δόξης.

Πρῶτον λοιπὸν καὶ ἄμεσον καὶ ἐγγυτέρω αἶτιον τῆς φρικτῆς Μεταμορφώσεως ἦτο αὐτὸ τοῦτο, ἡ κατάδειξις τῆς ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ μακαριότητος. Δεύτερον δὲ καὶ ἔμμεσον καὶ οἰοῦναι ἀπώτερον, τὸ νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς μαθητάς, ὅπως κατανοήσῃ τὸν τοῦ πάθους λόγον, περὶ οὗ ἐλάλουν καὶ οἱ φανέντες δύο ἑξαρχοὶ τοῦ Νόμου, οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἑξοδὸν αὐτοῦ, ἡν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ (α). Τὰ δύο ταῦτα ἄδει καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς τὰ αἷτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὸ μὲν πρῶτον διὰ τοῦ Ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς «Μεταμορφώθης ἐν τῷ ὄρει Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου καθὼς ἠδύναντο. Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ ἀίδιον.» Ὡς τινι ὡς παράλληλον, καὶ ὡς ἐν μορφῇ αἰτίου συντεταγμένου, συναπτόν καὶ τὸ τῆς θ' ὥδης τοῦ β' κανόνος τροπάριον τοῦτο: «Ἴνα Σοῦ δεῖξις ἐμφανὴς τὴν ἀπόρρητον δευτέραν κατάβασιν, ὅπως ὁ Ὑψίστος Θεὸς ὀφθήσῃ ἐστὼς ἐν μέσῳ Θεῶν, τοῖς Ἀποστόλοις ἐν Θαβώρ Μωσεὶ σὺν Ἡλίᾳ τε ἀρρήτως ἔλαμψας.» Τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ Κοντακίου: «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ μαθηταὶ σου τὴν δόξαν σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐθεάσαντο ἵνα, ὅταν σε ἴδωσι σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.» Ἐκ τούτων τῶν δύο ὡς τὸ μόνον καὶ κατ' ἐξοχὴν αἷτιον τῆς Μεταμορφώσεως θεωροῦσι τὸ πρῶτον οἱ Εὐαγγελισταὶ (β)

καὶ οἱ ἀρχαιότεροι Πατέρες (α) τὸ δὲ δεύτερον οἱ νεώτεροι Διδάσκαλοι (β). Διὰ ταῦτα καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ταύτης δύο ἰδίους καὶ ἀσυγχύτους ἔχει χρωματισμούς. Οὕτως οἱ μὲν Κανόνες ἔχουσιν ἀφετηρίαν τὸ πρῶτον αἷτιον, τὰ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ, τῆς Λιτῆς καὶ τῶν Αἵνων μέλη τὸ δεύτερον. Αἷτια δὲ τῆς διαφορᾶς ταύτης εἶναι, ὅτι οἱ μὲν Κανόνες εἶναι ποίημα Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὰ δὲ νεωτέρων. Τούτου τὴν αἷτιαν θέλομεν ἴδει κατόπιν.

Καίτοι δὲ ἡ Μεταμόρφωσις, κατὰ τὸν λόγον τοῦ δευτέρου αἷτιου, σχετίζεται πρὸς τὸ πάθος ἡ σχέσις αὕτη εἶναι ὡς ἡ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους, τῆς ἀφετηρίας καὶ τῆς νύσσης, μεταξὺ δὲ αὐτῶν παρενέπεσεν ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἦτο ἀνάγκη νὰ προπαρασκευασθῶσιν οἱ μαθηταὶ νὰ χωρήσωσι τὸν περὶ τούτου λόγον. Καὶ τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ σαφέστατον διότι, ἀν διὰ νὰ ἐννοήσωσι καὶ ὁμολογήσωσι τὸν Σωτῆρα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ παρῆλθον δύο σχεδὸν ἔτη, ἱκανὸς βεβαίως χρόνος ἔπρεπε νὰ διέλθῃ ὅπως κατανοήσαντες παραδεχθῶσι τὸν τοῦ πάθους λόγον. Τοῦτο δὲ ἡλίου φαεινότερον δεικνύουσιν οἱ Εὐαγγελισταὶ, ὡς θέλομεν ἴδει. Καὶ ὅμως εὐρέθησαν τινές, ὧν οἱ μὲν ἠθέλησαν νὰ συστειλῶσι τὸ διάστημα τοῦτο εἰς βραχυτάτα ὄρια, οἱ δὲ καὶ σχεδὸν νὰ μηδενίσωσιν αὐτό. Οὕτω τινές μὲν εἶπον, ὅτι δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ πάθους, ἦτοι τῇ μεγάλῃ τετράδι, ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις. Τὸ ἄτοπον τῆς γνώμης ταύτης κατέδειξε Μιχαὴλ ὁ Γλυκᾶς (γ),

(α) Ὁριγέν. εἰς Ματθ. τόμ. 16', κεφ. 34.—Χρυσόστομ. Ν5'. ὁμιλ. εἰς Ματθ.—καὶ οἱ εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην πλεξαντες λόγους: Πρόκλος ἐν λόγῳ Η'. (κειμένῳ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Migne ἐκδοθείσῃ Πατρολογία τόμ. 3E'. σελ. 753)—Βασίλειος Σελευκείας Λόγ. Μ'. (Π. Τ. ΠΕ'. σελ. 453)—Ἀνδρέας Κρήτης Λόγ. Ζ'. (Π. Τ. γζ' σελ. 932)—Ἰωάννης Δαμασκηνὸς Λόγ. Α'. (Π. Τ. γς'. σελ. 545.)

(β) Θεοφάνης Κεραμεὺς ἐν ὁμιλ. 3'. σελ. 251 ἐκδ. Ἱεροσολ. καὶ ἄλλοι.

(γ) Ἐν Χρονικῷ Γ'. σελ. 215. «Οἶδα, ὅτι καὶ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῇ μεγάλῃ τετράδι γενέσθαι τινὲς ἀπομάχονται. Πλὴν ὁ λόγος αὐτῶν, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ λίαν ἐστὶν ἀναπόδεικτος. Εἰ γὰρ τὸ θεῦμα τοῦτο κατὰ τὸ Θαβώριον ὄρος ἐγένετο, ἐν Ἱεροσολύμοις δὲ ὁ Κύριος κατὰ γὰρ τὴν μεγάλῃν τετράδα παρὰ τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ Λεπρού ἐστιώμενος ἦν, φαίνεται προφανῶς, ὡς ἐν ἄλλῃ γενέσθαι ἡμέρᾳ τὸ τῆς Μεταμορφώσεως θεῦμα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τετράδα πάντως αὐτήν. Εἰ γὰρ ἀναμείσθον τοῦ τε Θαβώρ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων ὡσεὶ δύο ἡμερῶν ὑπάρχει διάστημα, πῶς λοιπὸν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τῇ αὐ-

(α) Λουκ. θ', 31. (β) Ματθ. 15', 28. Μαρκ. θ', 4. Λουκ. θ', 27.

μαθὲν ὁμῶς εἰπὼν, τί καὶ αὐτὸς φρονεῖ περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐποχῆς αὐτῆς. Τινὲς δέ, ὅτι πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν. Τούτους κατεπάλαισεν ὁ αἰοιδίμος Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἀνεκδότων αὐτοῦ ἐπιστολῶν (α), ἀποδείξας διὰ τῆς ἀρμονίας τῶν Εὐαγγελιστῶν τὸν ἀληθῆ αὐτῆς καιρὸν, συμπυκνῶσας εἰς στενωτάτα ὄρια τὰ ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως μέχρι τοῦ Πάθους γεγονότα, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καθ' ἣν κατὰ πλάτος ἐξέθηκεν ἐν τῇ Ἐκατονταετηρίδι. Ἄλλοι τέλος, οἷς συμφωνεῖ καὶ ὁ τοῦ Συναξαριστοῦ πρῶτος ἐκδότης Νικόδημος (β), ὅτι ἐγένετο πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἡ γνώμη αὕτη δυστυχῶς διὰ τοῦ Συναξαριστοῦ ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς πολλοῖς, οὐδενὸς μέχρι τοῦδε φανέντος. ἵνα καταπολεμήσῃ αὐτήν. Μονος, καθόσον ἐγὼ γνωρίζω, ὁ τῆς αἰοιδίου μνήμης Κωνσταντίνος ὁ Οἰκονόμος ἐν παρόδῳ που (γ) εἶπεν αὐτὴν «Ἐναντίαν τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας, ἐξ ἀδεσπότων πηγῶν, καὶ γελοῖον τὸ ἐπαγόμενον συμπέρασμα: Ὅτι διὰ τοῦτο ἡ ἐυρτή τῆς Μεταμορφώσεως διωρίσθη τῇ ς' Αὐγούστου, τουτέστι 40 ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως, ἥτις ἐορτάζεται τῇ ἰδ' Σεπτεμβρίου, εἰκονίζουσα τὴν σταύρωσιν!» Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὐδὲν περιπλέον εἶπεν, ἵν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον, τὸ ἀδέσποτον καὶ τὸ γελοῖον αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη διὰ τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ θέλει δικαιωσθῆ ἡ ἀπάτη αὕτη, καὶ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν θέλουσιν ἐξακολουθήσει νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀληθῆ τὴν ἱστορικὴν ταύτην πλάνην διὰ τοῦτο ἐνόμισα καθήκον, ἵνα, γράψας τὴν μικρὰν ταύτην Διατριβὴν, Α' μὲν ἀνασκευάσω τὰ πεπλανημένα ἐπιχειρήματα τῶν περὶ τὸν Νικόδημον, Β' δὲ διορίσω τὴν ἀληθῆ ἐποχὴν τῆς Μεταμορφώσεως.

• τῇ λέγουσιν ἐν τῇ Θαδῶρ εὐρεθῆναι καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις
• τὸν Χριστόν;»

(α) Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται περὶ τὰς γβ' οὔσαι τὸν ἀριθμὸν ἐν ἐκείνῳ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Συγγραφέως παρασκευασθέντι πρὸς ἐκδοσιν εὐρίσκονται ἐν χερσὶ τοῦ φίλου Σοφοκλέους Οἰκονόμου, ὅστις, καθὰ προσηγγεῖλε, μέλλει αὐτὰς τύποις ἑανοῦσιν ἐκδοῦναι. Ἡ προειρημένη ἐπιστολὴ ἀρχεται «Τὸ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Θαδωρίῳ ἐνδόξου Μεταμορφώσεως εἰς τὴν διὰ τῶν ἐκουσίων παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν σωτήριον οἰκονομίαν γρο- νολογούντας ἐν ἕξ ἡμέραις τὸ πλεῖστον παρατείνειν ἡμερῶν διαστήματι, μόνους ἀν φαίην ἐγὼ τοὺς ἴτοι τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων μηδέποτε ἀραροασαμένους, ἢ ψιλοῖς, ὁ φασί, τοῖς ὡ- εἰν ἀκούσαντας.»

(β) Ἐν σημειώσει κατὰ τὴν ς' Αὐγούστου.

(γ) Τῶν Σωζομένων τόμ. Α'. σελ. 541.

A

Ἡ περὶ τούτου μακρὰ σημείωσις τοῦ Νικοδήμου δύναται νὰ διαιρεθῆ εἰς τρία μέρη: α', πρὸ τῶν μαρτυρίας, β', κατασκευῆν καὶ γ', ἀναίρεσιν τῆς ὀρθῆς γνώμης. Καὶ κατὰ τὰ τρία δὲ μεγάλην ἀπάτην ἀπατάται ὁ πολυγραφικώτατος οὗτος μοναστής τοῦ ἡμετέρου Ἀθῶνος. Ἴδου ἡ πρότασις τοῦ Νικοδήμου:

«Κατὰ τὸν Καισαρεία; Εὐσέβιον (παρὰ Κορροσίῳ) καὶ τοὺς περισσοτέρους Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Μεταμορφώσις ἐγένετο πρὸ τοῦ πάθους τεσσαράκοντα ἡμέρας.»

Καισαρείας Εὐσέβιος ἐνταῦθα πάντως νοεῖται ὁ πατὴρ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὁ συνήθως ἐπωνυμούμενος Παμφίλου· διότι οὐδένα ἕτερον Καισαρείας Εὐσέβιον ἐκκλησιαστικὸν συγγραφέα γνωρίζω. Οὗτος λοιπὸν ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος ἐν τίνι αὐτοῦ συγγράμματι καὶ ποίῳ αὐτοῦ μέρει ἀναφέρει τοῦτο; Οὐδὲ ὁ Νικόδημος αὐτὸς γνωρίζει. Καὶ πόθεν δὲ ἤθελε γνωρίζει, ὅταν οὐδαμοῦ τῶν αὐτοῦ συγγραφῶν λέγη τι περὶ τούτου ὁ Εὐσέβιος; Ἴνα δὲ ἀποφύγῃ τὴν τοιαύτην ἐξέλεξι ἀρκεῖται νὰ σημειώσῃ τὸ παρὰ Κορροσίῳ, ὡσανεὶ ἀνέγνω τοῦτο τὸ χωρίον παρὰ τῷ πολυμαθεῖ τούτῳ θεολόγῳ. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἡ αὐτῆς ζήτησις προκύπτει, ἐν τίνι αὐτοῦ συγγράμματι καὶ ποίῳ αὐτοῦ μέρει; Διότι ἱκανὰ συγγράμματα συνέγραψεν ὁ σοφὸς οὗτος Χίος (α) καὶ ὅλα ταῦτα ἀνέκδοτα, ἐκτὸς μόνον ἑνὸς ἐκδοθέντος ὑπὸ Δοσιθέου, ἐν Τόμῳ Καταλλαγῆς. Πῶς λοιπὸν ἠδύνατό τις νὰ βασανιστῇ ἀλήθειαν τῶν ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου παρατεθεισῶν μαρτυριῶν ἀφ' οὗ οὔτε τὸ μέρος τῶν συγγραμμάτων σημειοῦται, οὔτε τὰ συγγράμματα αὐτὰ εἶναι ἐκδομένα; Εὐτυχῶς ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας ἠδύοχησε ν' ἀνεύρω τὸ θεολογικὸν τοῦ Κορροσίου (β), ἐν ᾧ ἀνεκάλυφα τὴν περὶ τῆς Μεταμορφώσεως πραγματείαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τί νομίζετε ὅτι γράφει ἐν αὐτῇ περὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ γεγονότος τούτου; Ἴδου τὸ χωρίον «Ἐγένετο δὲ ἡ Μεταμόρφωσις κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον Ἄμμωνιον ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Ἀρμονίᾳ με-

(α) Κ. Σάβη, Νεοελληνικῆς Φιλολογ. σελ. 217.

(β) Τὸ χειρόγραφον τοῦτο θεολογικόν, γραπτὸν ὑπὸ Κωνσταντίνου Σπάρταλη ἀναγνώστου, καὶ κτήμα δὲ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐν Τυρνάβῳ Σχολῆς, πεπιστευται ἀπὸ τινος χρόνου τῷ φίλῳ Σοφοκλεῖ Οἰκονόμῳ, ὅστις χρεζόμενός μοι ἔδωκεν αὐτὸ εἰς μελέτην.

τὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου, ὅταν ἦν ὁ Χριστὸς 33 ἐτῶν, βραχύ τι πρὸ τοῦ Πάθους (α). Πού ἐναυθῶ ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος; πού αἱ 40 ἡμέραι πρὸ τοῦ Πάθους; Ὁ Κορέσιος ὁμολογεῖ μετὰ τοῦ Ἀμμωνίου, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βαπτιστοῦ, ἤτοι ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι τῷ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Προδρόμου ἕως τοῦ σωτηρίου Πάθους. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον τῇ ἀληθείᾳ· τοῦτο μαρτυροῦσιν οἱ Εὐαγγελισταί· τοῦτο ἀνομολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰωάννου θέλομεν ἀρχῆσαι τὴν ἀρμονίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν, ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν δεξιὴν τῆς ἀληθοῦς ἐποχῆς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου ὀνομαστί παρουσιασθέντες ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἀπεδείχθη, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον λέγουσι, πού πλέον μένουσιν οἱ ἄλλοι οἱ ὑπ' αὐτοῦ ἀκατονόμαστοι καταλειφθέντες περισσότεροι Διδασκαλοὶ τῆς Ἐκκλησίας; Δίκαιον εἶχε λοιπὸν ὁ Οἰκονόμος λέγων, ὅτι ἡ γνῶμη αὐτῆ προήλθεν ἐξ ἀδεσπότων πηγῶν (β).

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Νικόδημος ἔθεσεν οὕτω τὴν ψευδομάρτυρα πρὸ τῶν αἰνῶν του, ἀρχεται τῆς κατασκευῆς αὐτῆς οὕτω.

Βεβαιούται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα, Α'. Διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς Μιχαῆλης, ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου, λέγει, ὅτι ὁ Κύριος πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ μεταμορφωθῆ, ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητάς του ταῦτα· Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν κτλ.

Εἰς ταῦτα ἀπορωῶ, τί πρῶτον νὰ ἐλεεινολογήσω; Ἦν παράτολμον, ἵνα μὴ εἶπω τι χεῖρον, διάκρισιν, ἣν θέλει νὰ ἐπιφέρῃ μετὰ τῶν θεοπνευστῶν Εὐαγγελιστῶν, θεωρῶν τὸν ἕνα αὐθεντικώτερον τοῦ ἄλλου· διότι οὐχ ἀπλῶς ἐπεσώρευσε εἰς τὸν Ματθαῖον τὸσαῦτα ἐπιθέτα, ἢ ἵνα ὑπερυψώσῃ αὐτὸν τοῦ Λουκᾶ, ὃν ἀκολούθως θέλει ν' ἀποδείξῃ περιστοροῦντα; Ἦν ἀνόητον συμπλοκὴν τῶν θείων βημάτων μετὰ τῶν λόγων αὐτοῦ, συνάπτοντος τὰ ἱστορικά βήματα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,

ὡς ῥήματα τοῦ Σωτῆρος, ἐν ᾧ ἄριστα μετὰ τὴν λέξιν ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ ὡς τοῦ Σωτῆρος ῥήματα, ὅτι δεῖ ἀπελθεῖν κτλ. χωρὶς νὰ παρεμβάλῃ τὰ ἱστορικά τοῦ Εὐαγγελιστοῦ; Ἦ τὴν παντελῆ ἀκαταληψίαν τῶν φράσεων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, ἧς ἕνεκα παρήγαγεν εἰς ὑποστήριξιν αὐτοῦ τὸ χωρίον, ὅπερ στρέφεται καθ' ἑαυτοῦ; Ἦ φράσις ἀπὸ τότε λέγεται ἐπὶ ἐποχῆς γνωστῆς καὶ ἱκανῶς ἀπομεμακρυσμένης ἀπὸ τινος ἐκθάσεως. Οὕτω λέγομεν καὶ ἡμεῖς· ἀπὸ τότε σοὶ τὸ ἔλεγον καὶ σὺ δὲν ἐπίστευες, δηλοῦντες διὰ τῶν λόγων τούτων, ὅτι ἀπὸ τινος ἐποχῆς γνωστῆς καὶ ἱκανῶς ἀπομεμακρυσμένης ἐλέγομέν τι ὅπερ οὐδαμῶς ἐπίστευεν ὁ πρὸς ὃν ἐλέγετο, ἕως οὗ εἶδεν αὐτὸ γινόμενον. Ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἀπὸ τότε δηλοῦται καὶ ἀπὸ τοῦ συνημμένου ῥήματος ἤρξατο, ὅπερ δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τότε ἔκαμεν ἀρχὴν ὁ Ἰησοῦς νὰ ὑποδεικνύῃ τὰ περὶ τοῦ Πάθους, παρήλθε δὲ ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα μέχρις αὐτοῦ, καθ' ὃ πολλάκις ἐπανέλαβε τὰ περὶ τούτου, ὡς ἐξ αὐτοῦ πάλιν τοῦ Ματθαίου ἐμφαίνεται. Διότι κατ' αὐτὸν τετράκις εἶπεν ὁ Κύριος τοὺς λόγους τούτους ἅ, ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Καισαρείας, ὅτε καὶ ἤρξατο λέγειν τούτους (ιζ', 21) β', ὅτε κατέβαινον ἐκ τοῦ ὄρους τῆς Μεταμορφώσεως (ιζ', 12) γ', ἀναστρεφομένων σὺτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ (ιζ', 22) δ', ἀναβαίνων εἰς Ἱερουσόλυμα (κ', 17). Πιθανόν δὲ καὶ ἄλλοτε πολλάκις, ἵνα προπαρσκευασθῶσι δεόντως οἱ μαθηταί· διότι, καθ' ἃ ἐσημείωσεν ὁ Λουκᾶς (ιθ', 34), καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ περιστάσει οὐχ ἠδυνήθησαν ἐννοῆσαι τὸν λόγον. «Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνηκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἀπητεῖτο λοιπὸν εἰσέτι καιρὸς, ἵνα ἀναπτύξῃ τὸν νοῦν αὐτῶν εἰς τὸ νὰ κατανοήσωσι τὰ περὶ τούτου. Καὶ παρήλθε τῷ ὄντι ἕ τοιοῦτος καιρὸς, καθ' ἃ ἱστορεῖ ὁ—ἵνα πράξωμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸν Νικόδημον, διὰ τῆς σωρείας τῶν ἐπιθέτων ὡς παρασήμων τινῶν καταδεικνύοντες τὴν ἀξίαν τοῦ ἱστοροῦντος—αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος, μαθητῆς καὶ ἀπόστολος, ἐπιστήθιος, φίλος, ἡγαπημένος, Εὐαγγελιστῆς. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, καθὼς ἀκολούθως δειξομεν· ἕως οὗ ἀρξαμένης τῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καταδρομῆς, καὶ τοῦ Ἰησοῦ φυγόντος καὶ διαμένοντος ἐν τοῖς πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἤρξαντο ἐννοεῖν οἱ μαθηταί· καὶ θέλοντος τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἶπεν ὁ Θωμᾶς τοῖς συμμαθηταῖς· Ἀ γ ω μ ε ν κ α ἰ ἡ μ ε ῖ ς

(α) Ἐν 330 σελ. τοῦ χειρογράφου τούτου.

(β) Τοῦτο ἀπεράνηθ ὁ κλεινὸς Οἰκονόμος μὴ ἀναδέρξας τὸν Κορέσιον· διότι, εἰ ἔπραττε τοῦτο, δὲν ἀπεφαινετο ἐν τῇ ὑπὸ τὰ βήματα ταῦτα σημειώσει, ὅτι ὁ Κορέσιος τάττει τὴν Μεταμόρφωσιν 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους, πλανηθεὶς εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου.

ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ (α). Ὅτι λοιπὸν ἱκανὸς καιρὸς παρῆλθεν ἀφ' οὗτου ὁ Ἰησοῦς ἤρξατο προλέγειν τὰ περὶ τοῦ Πάθους ἕως εἰς αὐτὸ τὸ Πάθος, δείκνυσι μὲν ἡ ἁρμονία τῶν Εὐαγγελιστῶν, δείκνυσι δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ παρατεθὲν τοῦ Ματθαίου χωρίον ἀπὸ τότε ἤρξατο, ἐν ᾧ ἐποχῇ μὲν γνωστῇ τῆς ἀρχῆς ἦτο ἢ παρὰ τὰ μέρη τῆς Καισαρείας ὁμολογία τῶν μαθητῶν περὶ αὐτοῦ ὡς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τέλος δὲ τὸ πάθος, ἱκανὸν δὲ τὸ μεταξὺ διεληθὸν χρονικὸν διάστημα. Ὅτι δὲ ἐπὶ τοιαύτης χρήσεως τίθεται ἡ φράσις αὕτη παρὰ τῷ Ματθαίῳ, δείκνυται καὶ ἐξ ἄλλου χωρίου αὐτοῦ (δ. 17) «Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν, Μετανοεῖτε ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.» Ἐν ᾧ ἐποχῇ μὲν, ἀφ' ἧς ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ἦτο ἡ φυλάξις τοῦ Ἰωάννου καὶ ἡ ἀπὸ Ναζαρέτ εἰς Καπερναοὺμ μετοίκησις, τέλος δὲ αὐτὸ τὸ Πάθος· διότι τότε ἐλήξε κηρῦσων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἄν λοιπὸν ἡ φράσις ἀπὸ πότε ἤρξατο ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ σημαίνει ἀρχὴν, ἧς τὸ τέλος ἐπῆλθε μετὰ δύο ἔτη ἢ αὕτη φράσις ἐν τῇ περὶ τοῦ Πάθους προβῆσει δὲν ἐμφαίνει ἀρχὴν, ἧς τὸ τέλος ἐπῆλθε μετὰ ἐπτάμηνον τοῦλάχιστον διάστημα· τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσης, καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἰδίου Εὐαγγελιστοῦ· τοῦτο ἱστορικῶς ἐμφαίνεται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ματθαίου, ὡς θέλομεν ἰδεῖ ἀμέσως. Οὐδαμῶς λοιπὸν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου συνάγεται τὸ συμπέρασμα τοῦ Νικοδήμου, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετον· ὥστε ἀντικατασκευῆς εὐρέθη ἀντιστορευομένη αὐτῷ ἢ Α' ἀπόδειξις. Ἴδωμεν τὴν Β.

«Β'. Διότι κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τάξιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐγγὺς τοῦ Πάθους ἐγένεον ἡ Μεταμόρφωσις· ἐπειδὴ διηγούμενος τὴν Μεταμόρφωσιν ἐν κεφ. ιζ' μετὰ τρία μόνα κεφ. εὐθὺς ἀναφέρει τὰ Βιβία ἐν κεφ. κα'.»

Λίαν παράδοξος, γελοία καὶ ἄσπορος εἶναι καὶ ἡ ἀπόδειξις αὕτη·

Α'. Διότι ὁ Νικοδήμος τὰ κεφάλαια εἰς ἃ δι' εὐκόλον χρῆσιν καὶ ζήτησιν διηρέθησαν τὰ Εὐαγγέλια, ὡς καὶ ἄλλα βιβλία, ἐξέλαβεν ὡς χρονικὰ τινα μέτρα, δι' ὧν νὰ προσδιορίζῃ τὴν ἔκτασιν ἢ συστολὴν τοῦ χρόνου. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάνθη, ὅτι ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τῶν Βαθῶν παρεμπύπτουν τρία μόνα κεφάλαια, ἀρα διὰ τοῦτο ἐγγὺς τοῦ Πάθους ἐγένεον ἡ Μεταμόρφωσις! Δὲν ἐσυλλογίσθη δὲ, ὅτι ἡ

πληθὺς ἢ ἡ ὀλιγότης τῶν κεφαλαίων οὐδὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἔκτασιν ἢ τὴν βραχύτητα τοῦ χρόνου. Οὕτως ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Εὐαγγελίῳ τῷ διηρημένῳ εἰς κα' κεφάλαια, ὅλα ἐξ κεφ. ἀπὸ τοῦ ιγ' — ιθ' δαπανᾷ εἰς ἐξιστόρησιν μιᾶς μόνης ἐσπέρας τῆς Μ. Πέμπτης. Ὁ δὲ Λουκᾶς (β', 52) ἀπεναντίας δι' ἐνὸς μόνου ἡμέρας «Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις» περιλαμβάνει ἱστορίαν ὀλοκλήρων δέκα ὀκτώ ἐτῶν. Καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ Ματθαῖος μετὰ τοῦ β' καὶ γ' κεφ. χωρὶς καὶ νὰ σημειώσῃ λέξιν τινὰ ὑπερεπήδησεν ὀλοκλήρα εἰκοσιπέντε ἔτη, ὡς παρετήρησε καὶ ὁ Ἡσύχιος (α). Διότι διηγηθεὶς τὴν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐπάνοδον τοῦ Κυρίου, ὅτε μόλις ἦτο τετραετής (β), ἐπήδησεν ἀμέσως εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου τὸ ἀρξάμενον μετὰ 25 ὅλα ἔτη. Ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι οὐχὶ ἡ ποσότης τῶν κεφαλαίων, ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον συντελεῖ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ χρόνου. Ἐὰν δὲ μελετήσωμεν τὸ ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις κεφ. περιεχόμενον, βλέπομεν ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα. Διότι μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν ἐμφαίνεται ἱκανὴ περιοδεία ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ «ἀναστρεφόμενων αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ (ιζ' 22). Ὅτι δ' ἱκανοῦ χρόνου ἦτο ἡ τοιαύτη ἀναστροφή δείκνυσι μὲν καὶ ἡ Εὐαγγελικὴ ἱστορία, δείκνυσι δὲ καὶ ὁ Χρυσόστομος, ὅστις ἐν τῇ τοῦ χωρίου ἐρμηνείᾳ (γ) περὶ τῶν ἀποστόλων λέγων «ἵνα μὴ λέγῳσι τίνος ἕνεκεν ἐνταῦθα διατρίβομεν διηνεκῶς.» Διηνεκῆ λοιπὸν ἦτο· διαρκῆ χαρακτηρίζει τὴν διατριβὴν ταύτην καὶ ὁ Χρυσόστομος τῆς Ἐκκλησίας Πατρός· Ἐπειτα μεταβαίνει ὁ Κύριος εἰς Καπερναοὺμ, ὅπου καὶ τὰ ἰδρυαγμα πληροῖνε καὶ ἱκανὰς νοουθεσίας ἀπευθύνει τοῖς μαθηταῖς· κατόπιν ἐρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ιθ' 1) ὅπερ ἐρμηνεύων ὁ Ὠριγένης (δ) λέγει «ἦλθεν ἐπὶ τὰ ὄρια

(α) Ἐν ΝΘ'. Ἀύται τῆς Συναγωγῆς ἀποριῶν καὶ λύσεων (Ἐκδεδομένη ἐν τῆς τοῦ Migne Πατρολογίας Τόμ. γγ' σελ. 1391). «Ἐθρ.: τοῖς ἱεροῖς συγγραφεῦσι συντομικῶς ἐπιμελουμένοις ἱστορίαν ἱστορίας συνάπτειν. Καθ' ἃ καὶ Ματθαίῳ ἀναγράφεται, μήπω σχεδὸν περαιώσαντι τὴν ἐξ Αἰγύπτου ὑποστροφὴν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν ἐν Γαλιλαίᾳ, καὶ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην ἔλυσιν, καὶ τὸ τούτου κήρυγμα μετὰ τριάκοντα ἔτη σχεδὸν γεγονός.»

(β) Εὐαγγελίου Ἐκατονταετηρ. § 22 Σημ.

(γ) ΝΗ' Ὁμιλ. εἰς Ματθ. § α'.

(δ) Εἰς Ματθ. Τόμ. ΙΔ' κεφ. 15.

(α) Ἰωάν. ια', 16.

της Ἰουδαίας, καὶ οὐκ ἐπὶ τὰ μέσα, ἀλλ' οἴονει τὰ ἄκρα ὁπόθεν φαίνεται ὅτι κακέισε διέτριψεν ἱκανόν, ἕως οὗ φθάσῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, τὸ κέντρον τῆς Ἰουδαίας. Φαίνεται λοιπὸν καὶ ἐκ τῶν τριῶν κεφ. τούτων, ὅτι ἱκανὸν διάστημα παρήλθεν ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τοῦ Πάθους, ἐκτὸς ἄλλου ὑπερδιμήνου διαστήματος, ὅπερ ὀλοτελῶς παραλείπει ὁ Ματθαῖος, ὅπως δεῖξομεν ἐν τῷ Β' Μέρει.

Β'. Διότι, ἐὰν δὲν ἤδύνατο νὰ πορισθῇ τὸν ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τοῦ Πάθους ἀληθῆ χρόνον ἐκ τοῦ Ματθαίου, ὅστις συντομία χρώμενος δὲν ἐμφαίνει αὐτὸν οὕτω σαφῶς, ἐπρεπε ν' ἀνατρέξῃ εἰς τοὺς ἄλλους Εὐαγγελιστάς, τοὺς σαφέστερον καὶ πλατύτερον ἐκτεθειμένους τοῦτον. Καὶ ὅχι λογιζόμενος αὐτοὺς ὡς ἐναντιουμένους ἀλλήλοις ν' ἀποβάλῃ αὐτοὺς, προσκείμενος, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἰβδιωναῖοι, εἰς μόνον τὸν Ματθαῖον, ὅστις, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, ἀλλαχοῦ παρέλειψεν 25 ὅλα ἔτη. Ἐν ᾧ ἐπρεπε νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν τὸν κανόνα τοῦτον, ὅτι οὐδεμία ἐναντιότης ὑπάρχει εἰς τοὺς Εὐαγγελιστάς, ἀλλὰ τελεία μάλιστα συμφωνία, ἀναπληροῦντος τοῦ ἐνός, ὅτι ἐσιώπησεν ὁ ἄλλος καὶ σιωπῶντος ὅτι ἰστόρησεν ἐκεῖνος. Τοῦτον τὸν κανόνα ἔχει ἡ Ἐκκλησία, ἀνακηρύττουσα, ὅτι Οὐδὲν ἀσυμφώνως τοῖς Εὐαγγελισταῖς εἴρηται, ἀλλὰ τὰ παρ' ἀλλήλων ἐλλειφθέντα ἕκαστος ἰστόρησε, Πνεύματι ἀγίῳ κινούμενος ἵνα ἀναγκαῖα εἴη τῶν τεσσάρων ἢ ἀνάγνωσις (α), καὶ συμφώνως τούτῳ ποριζομένη τὸν ἀληθῆ χρόνον ἐκάστου Εὐαγγελικοῦ γεγονότος ἐκ τῆς ἁρμονίας τῶν τεσσάρων. Ἀποδειχθείσης οὕτω γελοίας καὶ ἀτόπου καὶ τῆς β' ἀποδείξεως, ἴδωμεν τὴν γ'.

Γ'. Διότι καὶ ὁ περιώνυμος διδάσκαλος Ἰωσήφ ὁ Βρυέννιος ἐν τῷ ἔκρῳ λέγει ὅτι ἔγινεν ἡ Μεταμόρφωσις.·

Δὲν ἔχω πρόχειρον τὸν Βρυέννιον, ἵνα ἴδω ἂν πραγματικῶς λέγῃ τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, οὐδεμίαν ἀπόδειξιν δύναται νὰ πορισθῶσιν οἱ βουλόμενοι τάξαι τὴν Μεταμόρφωσιν ἐγγύτατα τοῦ Πάθους. Εἶπομεν ἀνωτέρω ὅτι πλείστοι τῶν νεωτέρων διδασκάλων ἐφρόνησαν τοῦτο. Γαττέσθω λοιπὸν καὶ ὁ Βρυέννιος ἐν τούτοις, ὧν ἡ γνώμη δὲν δύναται νὰ κλονήσῃ τὸ κύρος τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας.

Κατασκευάσας δὲ οὕτως ὁ Νικόδημος, ὡς ἐνόμισε, τὴν πρότασιν, ὅτι πρὸ 40 ἡμερῶν ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις, ἔρχεται ἀκο-

λούθως ἵνα ἐποικοδομήσῃ τὸ γελοῖον, ὡς εἶπεν ὁ Οἰκονόμος, συμπεράσμα, ὅτι μετετέθη δὴθεν αὐτὴ ἀπὸ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς διότι ἦτο ἀνοικεῖον νὰ ἐορτάζηται ἢ λαμπρὰ αὐτὴ ἐορτῆ κατὰ τὴν πένθιμον ταύτην περίοδον. Καὶ διατί ἦτο ἀνοικεῖον; Κατὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην περίοδον πανηγυρίζομεν τὰς ἐπίσης λαμπρὰς ἐορτάς τῶν Βαίων καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ἦτο ἀνοικεῖον νὰ ἐορτάζηται ἢ Μεταμόρφωσις; Ἡ ἐορτῆ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπερέχει μάλιστα κατὰ τὴν φαιδρότητα καὶ τὸ χαρμόσυνον τῶν ἀσμάτων, καὶ ὅμως πανηγυρίζεται ἐν τῷ μέσῳ πολλόκις καὶ τῆς κατηφεστάτης Μεγ. Ἑβδομάδος τῶν Παθῶν, καὶ ἡ Μεταμόρφωσις ἦτο ἀνοικεῖον νὰ ἐορτάζηται κατὰ τὴν οὐχὶ τοσοῦτον πένθιμον β' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν; Ἡ Μεταμόρφωσις ἀπεναντίας τὰ μάλιστα οἰκειοτάτη εἶναι νὰ ἐορτάζηται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστῆν, ἐὰν τῷ ὄντι ἐγένετο 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους. Α' Διότι αὐτὴ ἐγένετο πρὸς σήμερον τῶν μαθητῶν, ἵνα, ὅταν ἴδωσιν αὐτὸν σταυρούμενον, τὰ μὲν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα. Τί ἄρμοδιώτερον πρὸς τοὺς προετοιμαζομένους ἵνα παραστῶσιν εἰς τὸ Πάθος διαδόχους τῶν μαθητῶν, ἵνα μὴ τις σκανδαλισθῇ βλέπων αὐτὸν ἐν τῷ σταυρῷ, ἢ ἵνα προηγηθῇ ἢ Μεταμόρφωσις, καθ' ἣν ἐφάνη ἡ θεία αὐτοῦ δόξα; Β'. Ἡ Ἐκκλησία, ἵνα ἐγκαρδιώσῃ τοὺς ἀγωνιστάς τῆς νηστείας οἰκονομικῶς προλαμβάνει καὶ πρὸ τοῦ Πάθους καὶ τῆς πραγματικῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ ἐμφανίζει αὐτὸν κατὰ τὴν τρίτην Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν· καὶ ἤθελεν αὐτὴ μετατοπίσει ἀπὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς τὴν κατ' αὐτὴν γενομένην, εἰ ἐγένετο, Μεταμόρφωσιν, ἥτις ἐκτὸς τῆς στηρίξεως, ἵνα μὴ τις σκανδαλισθῇ διὰ τὸ πάθος, ἔχει καὶ τὰ δύο ταῦτα προσόντα: 1ον φέρει τὴν πρόρρησιν τοῦ Πάθους· καθότι οἱ φανέντες ἐν δόξῃ δύο προφητῆται «πρὸ ἐλεγον τὴν ἐξοδον, ἢ ν ἐμελλε πληροῦν ἐν Ἱεροουσαλήμ· 2ον παρέχει ἐγκαρδιώσιν πρὸς νηστείαν καὶ προσευχὴν αὐτῆ τε ἢ ἀνάβασις εἰς τὸ ὑψηλὸν ὄρος· διότι εἰς τὰ ὄρη συνήθως ἀπεχώρει ὁ Σωτὴρ, ὅτε ἐνήστευε καὶ προσήχετο· καὶ ἡ ἐμφάνισις τῶν δύο ἐξάρχων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἵτινες ἀναβάντες εἰς τὰ ὄρη καὶ νηστεύσαντες 40 ἡμέρας, ὁ μὲν εἶδε τὸν Θεὸν καὶ ἔλαβε τὸν Νόμον, ὁ δὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἐν λεπτῇ αὔρᾳ. Τί οἰκειότερα παραδείγματα

(α) Ἡσύχιος ἐν Λύσει ΔΒ'.

ἐγκαρδιώσεως καὶ στηρίξεως πρὸς τοὺς νηστει-
οντας καὶ προσευχομένους ἐπὶ 40 ἡμέρας, ἵνα
παραστῶσιν εἰς τὸ Πάθος καὶ ὑποδεχθῶσι τὸν
ζῶντα Λόγον ἐκ τάφου, ὡς νυμφίον ἐκ πα-
στάδος, προερχόμενον ; Γ'. Ἡ ἐν τῇ Μεταμορ-
φώσει παραδειχθεῖσα δόξα τῆς μελλούσης μα-
καριότητος πόσον ἤθελον ἐνθαρρύνει τοὺς ἀ-
παρνούμενους ἑαυτοὺς καὶ τὸν στυγρὸν τοῦ Κυ-
ρίου αἶροντας, καὶ ἐν προσευχαῖς καὶ νηστείαις
ἀκολουθεῖν αὐτὸν εὐσεβεῖς ; Καὶ ἔπειτα ἀπὸ
ταῦτα θέλουσι τολμήσει νὰ λέγωσιν εἰ περὶ τὸν
Νικόδημον, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις εἶναι ἀνοί-
κειον νὰ ἑορτάζηται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακο-
στήν, ἐὰν τῷ ὄντι ἐγένετο κατ' αὐτήν ;

Ἴδωμεν δὲ τὰ περαιτέρω.

Ἐπειδὴ ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο πρὸ 40 ἡμερῶν τοῦ Πά-
θους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἡ δὲ ὑψώσις τοῦ Σταυροῦ ἑορτάζεται
κατὰ τὴν ἰδ' τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐπέχει τὰ δέκα τοῦ Σταυ-
ροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο οἱ θεοὶ Πάτεραι δι-
έταξαν νὰ ἑορτάζηται τὴν ε' Ἀυγούστου, διότι ἀπὸ τῆς ε'
Ἀυγούστου εἰς τὴν ἰδ' Σεπτεμβρίου 40 ἡμέραι συμποσούνται.

Τίς ὁ μαρτυρῶν περὶ τῆς τοιαύτης μεταθέ-
σεως ; Ἀλλὰ μάταιος ἐγὼ ὁ ζητῶν μαρτυρίαν
περὶ ἀνυπάρκτου καὶ καθαροῦ πλάσματος τῆς
φαντασίας. Ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι ἀνοίκειον ἦτο ἡ
λαμπρὰ αὕτη ἑορτὴ νὰ πανηγυρίζηται ἐν τῇ
κατηφεί περιόδῳ τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ
διὰ τοῦτο μετετέθη. Ποῖον ὅμως τὸ κέρδος τῆς
μεταθέσεως ταύτης ; ποῖαν δὲ λαμπρότητα προ-
σεκτήσατο ; Ἀπὸ νηστείας μετετέθη εἰς νη-
στειαν, ἀπὸ τεσσαρακοστῆς εἰς τεσσαρακοστήν.
Ἀλλὰ τὴν μετάθεσιν ταύτην, λέγουσι, βεβαι-
οῦσιν αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι, αἱ παρεμπί-
πτουσαι μεταξύ αὐτῆς καὶ τῆς ὑψώσεως τοῦ
Σταυροῦ. Ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγουσιν οἱ καλοὶ οὗ-
τοι ἑορτολόγοι, διατί μεταξύ τῆς Μεταμορφώ-
σεως καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου παρεμ-
πίπτουσιν ἐννέα ἡμέραι ; Διατί μεταξύ τῆς αὐ-
τῆς καὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ Βαπτιστοῦ 24 ;
Διατί μεταξύ τῆς αὐτῆς καὶ τοῦ Γενεσίου τῆς
Θεοτόκου 34 ; — Οὐδαὶς λόγος, πάντως θέλου-
σιν ἀπαντήσει, ὑπάρχει. Τοῦτο εἶναι ἀπλή σύμ-
πτωσις. Διατί λοιπὸν σύμπτωσιν δὲν θεωροῦσι
καὶ τὰς μεταξύ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς
τοῦ Σταυροῦ ὑψώσεως 40 ἡμέρας ; Ἡ δὲν μᾶς
λέγουσι, ποῖα τῶν δύο τούτων ἑορτῶν ἐτάχθη
πρότερον πανηγυρίζεσθαι, ἢ ἀμφοτέραι ταυτο-
χρόνως ; Καὶ ἡ μὲν Μεταμόρφωσις ἑορτάζεται,
εἰ καὶ μὴ πρότερον, πάντως ὅμως ἀπὸ τῆς ἀρ-
χῆς τοῦ Ε' αἰῶνος· διότι εὕρισκομεν τοὺς εἰς
αὐτὴν λόγους τοῦ Πρόκλου καὶ τοῦ Σελευκείας
Βασιλείου, Ἡ δὲ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ

πότε ; Ὁ μὲν ἡμέτερος Συναξαριστὴς τάττει
αὐτὴν ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου κατὰ τὴν εὐ-
ρεσιν τοῦ Σταυροῦ, καίτοι αὐτὸς ἀντιφάσκει εἰς
ἑαυτὸν, τῆς μὲν ὑψώσεως, ἦν τάττει τῇ ἰδ'
Σεπτεμβρίου, αἰτίαν θεωρῶν τὴν μεγίστην ἐπι-
θυμίαν καὶ εὐλάβειαν τῶν ἀπειραριθμῶν πιθῶν
τῶν μὴ δυναμένων ἰδεῖν καὶ ἀσπάσασθαι αὐτὸν,
καὶ διὰ τοῦτο λέγων τὸν Ἱεροσολύμων Μακά-
ριον δεῖξαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος, καὶ ὅτι
τοῦτο εἶναι ἡ ὑψώσις τοῦ Σταυροῦ· τὴν δὲ εὐ-
ρεσιν αὐτοῦ τάττων τῇ ε' Μαρτίου. Πῶς ἦτο
δυνατὸν μεταξύ τοῦ τοσοῦτου χρονικοῦ δια-
στήματος νὰ μὴ δυναθῶσι καὶ νὰ ἰδῶσι τὸ ζωη-
φόρον ξύλον ; Ἄλλοι δὲ ἐπίσημοι ἱστορικοὶ (α),
οἷς συμφωνεῖ καὶ τὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλη-
σίας Ἡμερολόγιον (β), τάττουσιν αὐτὴν ἐπὶ
Ἡρακλείου. Ἐν λοιπὸν ἡ δευτέρα τῶν γνω-
μῶν ἐχθραὶ ἀληθείας, καὶ ἡ Μεταμόρφωσις ἐ-
πανηγυρίζετο πρὶν ἢ ταχθῆ ἡ πανήγυρις τῆς
τοῦ Σταυροῦ ὑψώσεως, πότε ἑορτάζετο ἡ Με-
ταμόρφωσις ; Τῇ τεσσαρακοστῇ, ἢ τῇ ε' Ἀυ-
γούστου ; Ἄν ἐν τῇ Μεγ. Τεσσαρακοστῇ ἦτο
λοιπὸν οἰκεία καὶ δὲν ἦτο ἀνάγκη ἔπειτα νὰ
μετατεθῆ. Ἄν κατὰ τὴν ε' Ἀυγούστου προ-
πῆρχε λοιπὸν ἑορταζομένη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐ-
κείνην πρὶν ἢ ὑπάρξῃ ἡ τῆς ὑψώσεως ἑορτὴ
ᾧστε οὐδεμίαν πρὸς αὐτὴν ἔχει σχέσιν. Καὶ ἡ
ἀπλή σύμπτωσις τῶν 40 ἡμερῶν ἐγέννησε τὸ
ἐπινόημα τοῦτο.

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο, προσθέτει, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς
Μεταμορφώσεως ψάλλονται καὶ αἱ Καταβασίαι
τοῦ Σταυροῦ. Οὐχί, ἀγαπητέ, διὰ τοῦτο, ἀλλὰ
διὰ ἄλλον λόγον. Ἐὰν διὰ τοῦτο ἐψάλλοντο κατὰ
τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως αἱ Καταβασίαι
τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἀπὸ τότε ἤρχιζον τὰ μεγάλα
προεόρτια τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, ὅπως τὰ
τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσο-
δίων, ἔπρεπεν, ὡς ἐκεῖ, νὰ μὴ διακόπτονται αἱ
ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἀρξάμεναι Καταβα-
σῆς τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴν πα-
ρεμπίπτουσαν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεο-
τόκου, καθ' ἣν Καταβασίαι ψάλλονται αἱ εἰρ-
μοὶ αὐτῆς καὶ οὐχὶ τῆς ὑψώσεως, καθόσον ἡ
ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου οὔτε μεγαλητέρα οὔτε ἐν-

(α) Βλ. τὴν Περὶ τῶν δύο πολιτικῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκ-
κλησίας ἡμῶν διατριβὴν Κ. Παπαβήρυκος, ἐν Παράρ-
τηματι ΙΖ', σελ. 457.

(β) Sacrum Martyrologium Romanum. Septemb. 14
«Exaltatio S. Crucis, quando Heraclius Imperator, Ger-
hoc regis, eam de Perside Hierosolymam reportavit.»

δοξοτέρα τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι· διότι αὐτὴ μὲν εἶναι Δεσποτικὴ, ἐκείνη δὲ Θεομητορικὴ αἰδὲ Θεομητορικὰ κατέχουσι δευτέρουσαν θέσιν μετὰ τὰς Δεσποτικὰς. Ἐπειτὰ, ἐὰν διὰ τοῦτο ψάλλωνται αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως, διατί αἱ αὐταὶ ψάλλονται καὶ πρὸ τῆς Μεταμορφώσεως κατὰ τὴν ἁ' Αὐγούστου; Ἐδῶ ἴσα ἴσα εὐρίσκειται ὁ ἀληθὴς λόγος, δι' ὃν καὶ κατὰ τὴν τῆς Μεταμορφώσεως ἑορτῇ ψάλλονται αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ. Μανθάνομεν ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς ἁ' Αὐγούστου, ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὰς ἐνόητους ἀσθενείας μετέφερον ἀπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἰησαυροφυλακείου τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Μεγ. Ἐκκλησίαν. ὅπερ καθ' ὅλον τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς τούτου περιήγον λιτανεύοντες εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως. Ἐν ταύταις βεβαίως ταῖς λιτανείαις ἐψάλλον τὰς Καταβασίας τοῦ Σταυροῦ. Μετὰ τὴν λιτανεῖαν ἔφερον καὶ ἀπέθετον τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου τῆς Ἐκκλησίας, ὁποῦν τὴν ἐπιτύριον μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπανελάμβανον τὴν μετ' αὐτοῦ λιτανεῖαν. Καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν τῆς Μεταμορφώσεως ἐπρόκειτο ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου ὁ τίμιος Σταυρὸς μετὰ τῆς εἰκόνος τῆς Μεταμορφώσεως· ἔπρεπε δὲ διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία ψάλλουσα ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς νὰ ψάλλῃ καί τι τοῦ Σταυροῦ διὰ τοῦτο ἐψάλλε τὰς Καταβασίας, καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον, διὰ τὸ αἰδέσιμον τῆς ἡμέρας ἀργούσης πιθανῶς κατ' αὐτὴν τῆς λιτανείας, ἔπρεπε νὰ ψαλῆ ἐν τῷ ναῷ ὅ,τι ἐμελλε νὰ ψαλῆ ἐν τῇ λιτανείᾳ. Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ ἀληθὴς λόγος, δι' ὃν ἐψάλλοντο, καὶ ἔμεινε νὰ ψάλλωνται καὶ μέχρι τῆς σήμερον αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ὁδηγεῖ ἡμᾶς νὰ εὐρωμεν τὸν λόγον καὶ τῶν ἐπομένων δύο: Ἀδιὰ τί πολλὰ μέρη τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς ταύτης ἔχουσι τὸν ἐπικρατοῦντα χρωματισμὸν τοῦ νὰ ἐνώσωσι τὴν Μεταμόρφωσιν μετὰ τοῦ Σταυροῦ. Οἱ πιστοὶ βλέποντες ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου ἐκ παραλήλου τῷ Σταυρῷ κειμένην τὴν εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως, γνωρίζοντες δὲ ὅτι καὶ ἐν τῶν αἰτίων, δι' ἃ ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις ἦτο ἡ στήριξις τῶν μαθητῶν διὰ τὸ συμβησόμενον Πάθος, ἠθέλησαν νὰ ἐνώσωσι καὶ ἐν τοῖς ᾄσμασι τὰ δύο ταῦτα περιστατικὰ, ὅπως καὶ ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ ἦσαν συνηγμένα τὰ σύμβολα τῶν δύο γεγονότων. Καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐν τοῖς τοῦ Ἐσπερινοῦ, τῆς Λι-

τῆς καὶ τῶν Αἰνῶν ᾄσμασι τεθειμένην τὴν φράσιν πρὸ τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὸν περὶ τοῦ σωτηρίου Πάθους λόγον. Ἐν ᾧ ἐν τοῖς Κανόνσι τῆς ἑορτῆς, τοῖς συνθεταῖσιν ὑπὸ τῶν ἁγίων Κοσμά καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ πρὸ τοῦ περιστατικοῦ τούτου καὶ οὐχὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὐδεμίαν τοιαύτην ἐννοίαν ἐμφέρεται. Ὡς Διὰ τί πολλοὶ τῶν νεωτέρων Διδασκάλων ἠθέλησαν νὰ συντέμωσι τὸν μεταξὺ τῶν δύο τούτων γεγονότων χρόνον. Βλέποντες οὗτοι τὴν ἐν τοῖς ᾄσμασι τούτοις ἐνώσιν τῶν δύο γεγονότων, καὶ παρασυρόμενοι, ὡς ὁ Νικόδημος, ἐκ τῆς συντόμου ἐκθέσεως τοῦ Ματθαίου τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, ἐνόμισαν, ὅτι τῷ ὄντι ἐγγύτατα τοῦ Πάθους ἐγένετο καὶ ἡ Μεταμόρφωσις· διδόντων διαστήματα τῶν μὲν δύο, τῶν δὲ ὀκτῶ, ἄλλων δὲ 40 ἡμερῶν. Ἐκ τούτου δὲ προήλθε καὶ τὸ πλάσμα τῆς μεταθέσεως τῆς ἑορτῆς 40 ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ. «ἐπεχούσης τὰ δίκαια τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου!» Οὕτω πλάνη πλάνη ἀκολουθεῖ. Ἄλλ' ἴωμεν εἰς τὰ πρόσω.

Νομίσας ὁ Νικόδημος, ὅτι ἔθετο ἀσφαλῶς τὴν ψευδομάρτυρα πρὸ τῶν αἰσιν αὐτοῦ, ὅτι ἐπωκοδόμησεν ἀκολούθως αὐτὴν ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, ὅτι ἀνήγειρε τέλος ἐπ' αὐτῆς ὡς στρεπτήν τινα στεφάνην καὶ τὸ πλάσμα τῆς μεταθέσεως τῆς ἑορτῆς βλέπων δὲ, ὅτι ἀντίθετος αὐτῆς κείται ἀνεγνηγμένη λαμπρὰ ἡ τῆς ἀληθείας οἰκοδομὴ, ἐξελέγχουσα τὸ φαῦλον, ἐπισφαλὲς καὶ ἐτοιμόδροπον τῆς ἑαυτοῦ, τολμῶν προχωρεῖ ἵνα, ὡς δι' ἐνὸς λακτίσματος, καταρρίψῃ ἐκείνην, ἣν τινα οὐδ' ἐλεπόλεις δύναται κἄν νὰ σαλεύσωσιν ὡς ἐρηρυσμένην ἐπὶ τῆς γρανιτίδος πέτρας τῆς ἀληθείας. Καὶ πρῶτον καταφέρεται κατὰ τοῦ Ἀθηνῶν Μελετίου, τοῦ συγγραφέως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, τοῦ εἰπόντος ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο τὴν 5' Αὐγούστου. Καὶ πρῶτον μὲν ἐξελέγχει αὐτὸν ὡς ἁμάρτυρα λέγοντα, καὶ ζητεῖ ἐπιμόνως νὰ παραστήσῃ μάρτυρα τῶν λόγων του. Περιέρχον. Μάρτυρα ζητεῖ ὁ ἁμάρτυρα λέγων. Καὶ ὁ μὲν Μελετίος, φίλε Νικόδημε, μάρτυρα ἔχει τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἀπ' ἀρχαίων ἡμερῶν πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν αὐτὴν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν. Σὺ δὲ ποιοῦν μάρτυρα τῆς ἀρχαιότητος ἔχεις νὰ παραστήσῃς, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους, καὶ ὅτι αὐτὴ μετετέθη νὰ ἐφορτῆται τοσαύτας ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ; Ἡ, καὶ ἀπ' εἰχῆς, ἡ δύνα-

το οὗτος νὰ βαρῆνη κατὰ τι ἐν τῇ στάθμῃ τῆς ἀληθείας, ἀπέναντι τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως; Δεύτερον δὲ εἰρωνεύεται αὐτόν· διότι ὡς αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος δῆθεν τοῦ Κυρίου ἐπροσδιόρισε τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ τὰ ἄλλα Εὐαγγελικὰ γεγονότα. Ἄλλ' οὗτος, Νικόδημος, ὠρίσεν αὐτὰ οὐχὶ ὡς αὐτόπτης καὶ ὡς αὐτήκοος, ἀλλ' ὡς ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν τῶν Εὐαγγελίων ἀρμονίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, οἷς καλῶς ποιῶν προσεῖχεν, ὡς λύχνω φαίνοντι ἐν αὐχμηρῶ τόπῳ (α). Σὺ δὲ ὡς τίς ὠρίσες αὐτὴν γενομένην ἀκριβέστατα πρὸ 40 ἡμερῶν τοῦ Πάθους, καὶ οὐχὶ πλέον ἢ ἔλαττον; Μετέθεσες δὲ αὐτὴν τοσαύτας ἀκριβῶς ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ; Καὶ ἡ μὲν κατὰ τοῦ Μελετιοῦ ἐπίθεσις τοιαύτη. Ἄλλ' ὁ ἀνὴρ δὲν περιορίζεται εἰς ταῦτα. Ἔχει μεγάλην τόλμην· προχωρεῖ· τολμᾷ καὶ εἰς ἀτόλμητα· προσβάλλει καὶ τὴν αὐθεντείαν καὶ τὸ κῆρος, τίνας νομίζετε; τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

«Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς πρωθύστερον συνειθίζει νὰ γράφῃ τὰ πράγματα, ἦγον τὰ ὑστερα γράφει πρότερα.»

Βαβαί! τί λέγεις, Νικόδημος; ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς γράφει πρωθύστερα; Ὁ Λουκᾶς παραποιεῖ τὸν χρόνον τῶν γεγονότων, ἀλλως εἰπεῖν, παριστορεῖ; καὶ τοῦτο οὐχὶ ἐφ' ἅπαξ, ἀλλὰ συνήθως, ἐκ συστήματος, σ υ ν ε ι θ ῖ ζ ε ι; Ὁ Λουκᾶς ἐκ συστήματος παριστορεῖ; Ἐλησμώνησας ὁμως τὴν θεοπνευστίαν τῶν ἱερῶν συγγραφέων; Ἐλησμώνησας, ὅτι πνεύματι ἁγίῳ φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἀνθρώποι; (β) Ἐλησμώνησας, ὅτι πᾶσα γραφὴ θεοπνευστος; (γ) Ἐλησμώνησας, ὅτι ὁ Λουκᾶς εἶναι τῆς χρυσῆς χορείας τῶν θεοπνεύστων συγγραφέων; καὶ ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ προσβολὴ εἶναι προσβολὴ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ λαλήσαντος διὰ τῶν Προφητῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων; Ἡ σὺ εἰς οὐδὲν ἐλογίσω τὴν θεοπνευστίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν, ἐθεώρησας δὲ αὐτοὺς ὡς ἀπλοῦς ἱστορικοὺς γράψαντας τὰ κατὰ τὸν Κύριον Ἰησοῦν· καὶ ἐπειδὴ ὁ Ματθαῖος ὡς αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος τοῦ Κυρίου εἰς ἑξῆς ἐγράψεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως εἶναι ἀξιολογότερος, ὁ δὲ Λουκᾶς ὡς γράψας «καθὼς παρέδωκαν αὐτῷ οἱ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου» (δ), εἶναι ἥττονος

πίστεως ἀξίος, καὶ περιοπτεός, καθάσον συνέχευε τὴν τάξιν τῶν γεγονότων, γράψας αὐτὰ πρωθύστερα; Οὐδέποτε ἤθελον τολμήσειν νὰ καταδιβάσω τοὺς θεοπνεύστους συγγραφεῖς εἰς τὴν τάξιν ἀπλῶν ἱστορικῶν, καὶ ἀναζητήσω τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀξίαν ὡς τοιούτων, ἀλλ' ἐπειδὴ θέλει τοῦτο ὁ Νικόδημος, δέχομαι τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἀναλαμβάνω τὴν συζήτησιν, ἀποδεικνύων, ὅτι ὁ Λουκᾶς εἶναι οὐχὶ ὑποδεέστερος τοῦ Ματθαίου κατὰ τὴν χρονολογικὴν ἀκριβείαν, ἀλλὰ κάπως καὶ ὑπέρτερος· χωρὶς τὸ κατὰ τοῦτο ὑπέρτερον τοῦ Λουκᾶ νὰ παραβλάπτῃ τὴν θεοπνευστίαν τοῦ Ματθαίου· διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ χορηγῶν ἐκάστῳ τὰ χάρισματα, καθ' ἃ βούλεται, ἐχάρισε τὸ χάρισμα τοῦτο μᾶλλον τῷ Λουκᾶ. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς ἀποδείκνυται Α'. Διότι ὁ Λουκᾶς ἔγραψε μετὰ τὸν Ματθαῖον καὶ Μάρκον, κατὰ τὸ κοινὸν φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας, καίτοι τινὲς τῶν νεωτέρων κριτικῶν θέλουσι τὸν Λουκᾶν γράψαντα πρότερον (α). Ὅστε γράφων ὁ Λουκᾶς τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοὺς δύο προτέρους, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λανθασθῇ μετατοπίζων τὸν χρόνον τῶν γεγονότων. Β'. Πρὶν ἢ γράψῃ ὁ Λουκᾶς ἐφρόντισε νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τοὺς αὐτόπτας καὶ ὑπηρέτας γενομένους τοῦ Λόγου, ἵνα βεβαιωθῇ περὶ πάντων, ὅτε ἀνέβη μετὰ τοῦ Παύλου εἰς Ἱεροσόλυμα (β), καὶ εἶδεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον καὶ ἄλλους συζήσαντας μετὰ τοῦ Κυρίου, πιθανώτατα δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Θεοτόκον· διότι ἐκτίθησι καὶ γεγονότα εἰς αὐτὴν μόνην γνωστὰ (γ). Ὅστε ὁ Ματθαῖος ἦτο εἰς αὐτόπτης, ὁ δὲ Λουκᾶς ἐπληροφορήθη παρὰ πλείστων αὐτοπτῶν ἐγγυτέρων τῷ Κυρίῳ, διὰ δὲ τῶν πληροφοριῶν τούτων ἀπετέλεσε τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον πολὺ πληρέστερον καὶ ἀκριβέστερον τοῦ Ματθαίου. Γ'. Ἐπιχειρήσας «ἀνατάξασθαι διήγησιν» περὶ «ἧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν ἄχρι ἧς ἡμέρας ἀνελήφθη» (δ), ἔθετο τὸν κανόνα τοῦτον, ἵνα γράψῃ παρηκολούθηκῃ ὡς ἄνωθεν πᾶσιν ΑΚΡΙΒΩΣ ΚΑΘΕΞΗΣ (ε), ἦτοι νὰ διαλάβῃ μὲ ἀκριβείαν χρονολογικὴν περὶ ὅλων, ἐκτιθέμενος τὸ ἐν

(α) C. T. Kuineel, N. Testamenti libri historici. Tom. I p. V. ed. Londoni 1835.—H. Alford s'The Greek Testament. ed. London. 1854. vol. I. Prolegomena. Cap. IV. Section IV.

(β) Πράξ. κβ', 47. (γ) Λουκ. β', 19, 51.

(δ) Λουκ. ε', 1. Πράξ. ε', 1, 2. (ε) Λουκ. ε', 3.

(α) β' Πιτρ. ε', 19. (β) αὐτῆς 21. (γ) β' Τιμοθ. γ', 16. (δ) Λουκ. ε', 2.

κατόπιν τοῦ ἄλλου κατὰ σειράν ἀκριβῆ. Καί τόν κανόνα τοῦτον ἐτήρησεν ἀκριβέστατα. Οὕτω διηγείται (α), ὅτι ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ὁ ἱερός Ζαχαρίας λειτουργῶν τὴν ἡμέραν τοῦ ἰλασμοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἄδυτον θυμιάσαι, ὁπότε εὐηγγελίσθη τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰωάννου τῷ δὲ ἕκτω μηνὶ εὐηγγελίσθη ἡ Παρθένος, ἣτις ἀκούσασα τὴν πρὸ ἕξ μηνῶν σύλληψιν τῆς Ἐλισάβετ, μετέβη πρὸς αὐτὴν μείνας μῆνας τρεῖς. Μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ Αὐγούστου Καίσαρος ἀπογραφὴν ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ, περιτμηθεὶς τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ καὶ τῆ τεσσαράκωσ ἡ προσενεχθεὶς εἰς τὸν ναόν. Κατόπιν, ὅτι αὐξάνον καὶ κραταιούμενον τὸ παιδίον συνανέβη μετὰ τῶν γονέων εἰς Ἱεροσόλυμα τὸ δωδέκατον ἔτος, ἐπιστρέψαν δὲ προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι. Ἐπειτὰ ἐν ἔτει πεντέκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ηοντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, Λυσανίου δὲ τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐξῆλθεν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων, ὁπότε ἦλθε καὶ ὁ Ἰησοῦς βαπτισθῆναι, ὧν ὡσεὶ ἑτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος. Ὁ οὕτως ἀκριβῆς καὶ λεπτολόγος περὶ τὴν χρονολογίαν τῶν γεγονότων, ὁ δυνάμενος ἐπαξίως ἵνα φέρῃ τὴν ἐπωνυμίαν ὁ ἐν τοῖς Εὐαγγελισταῖς χρονολόγος, οὗτος παρρωρεῖ, οὗτος γράφει τὰ πρῶτα ὕστερα καὶ τὰ ὕστερα πρῶτα; Εἶναι αὐτόχρημα ἀνοησία καὶ νὰ τὸ συλλογισθῆτις. Ἰδῶμεν δ' ἐν τούτοις καὶ τίνα διδόμενα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς αὐτοῦ κατηγορίας φέρει ὁ Νικόδημος.

«Οὕτω τὴν ὕστερον γενομένην ξενοδογίαν ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἦτοι Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, αὐτὸς τίθησι προτέραν, ὡς τινες κρίνουσι (βλ. σελ. 54 τῆς Ἐκατονταετηρίδος).»

Καὶ πῶς; Νικόδημε, ἀπαξ νομίζεις τὸν Κύριον καθ' ὅλον τὸ τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος διάστημα φιλοξενηθέντα, καὶ τοῦτο ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, καθ' ἃς κατετρέγετο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ὅτε καὶ ὅπου ἦτο ὁ

θαυμασμός καὶ ἡ λατρεία τῶν λαῶν; Μίαν δὲ νομίζεις ἁμαρτωλὸν ὑπάρξασαν ἐν τῷ τοῦ Ἰσραὴλ δωδεκαφύλῳ, ἣτις ἤλειψε τὸν Κύριον μύρω, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλην, ἣτις κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς προτέρας ἐπραξε τὸ ἴδιον; Πῶς δὲ εἶναι δυνατόν νὰ συγχέωνται δύο διάφορα γεγονότα, ἅτινα ἀποχωρίζουν ἀπ' ἀλλήλων καὶ χρόνος καὶ τόπος καὶ ἄλλα περιστατικά; Τίνα σχέσιν δύναται νὰ ἔχη ἡ παρά Λουκᾶ (ζ', 36—50) φιλοξενία ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ Φαρισαίου, ἐν Γαλιλαίᾳ, πιθανῶς ἐν πόλει Ναὶν, πρὸ ἐνὸς καὶ ἐπέκεινα ἑτους γενομένη, καὶ ἡ τότε ἀλείψασα αὐτὸν ἁμαρτωλὸς, πρὸς τὴν παρά Ματθαίῳ (κς', 6) καὶ Μάρκῳ (ιδ', 3) φιλοξενίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ἐν Βηθανίᾳ, πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ Πάθους, καὶ τὴν αὐτόθι ἀλείψασαν ἁμαρτωλὸν; Εἰ δὲ τινες, ὡς λέγεις, συγχέουσι τὰ δύο διάφορα ταῦτα γεγονότα, δὲν ἔπρεπε σὺ νὰ καμύσης τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ἀληθῆ διαφορὰν δύο γεγονότων, καὶ νὰ παραπέμψης εἰς τὴν Ἐκατονταετηρίδα τοῦ Εὐγενίου, ὅστις μάλιστα ἀποβράβιζει τὴν ἀνοησίαν αὐτῶν, καὶ διακρίνει ἀριδῆλως αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων, τάττων τὸ μὲν κατὰ τὸ β' ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος (§ 59), τὸ δὲ τὰς παραμονὰς τοῦ Πάθους (§ 115). Τὰ δύο ταῦτα διάφορα γεγονότα διακρίνουσιν ἀπ' ἀλλήλων καὶ ὁ θαυμάσιος Ὀριγένης (α), καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἡσύχιος (β), καὶ ὁ κριτικώτατος Φώτιος (γ), καὶ Μιχαὴλ ὁ Γλυκᾶς (δ), καὶ πλείστοι ἄλλοι, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων, οὗς πάντως εἶχες ὑπ' ὄψιν, Νικηφόρος ὁ Θεοτόκος (ε), αὐτὸς οὗτος ὁ Εὐγένιος, εἰς δὲν παραπέμψεις; καὶ ἐκ τῶν ἐσπερίων ἐρμηνευτῶν (ς) καὶ ἀρμονιογράφων (ζ) οἱ πλείστοι. Καὶ ἔπειτα τολμᾶς, ἵνα συγχέης τὰ ἀσύγχυτα, μόνον ἵνα ἀποδείξῃς τὸν θεόπνευστον Λουκᾶν παριστοροῦντα; Βαβαὶ τοῦ θράσους καὶ τοῦ κούφου τῶν φρενῶν! Ἰδῶμεν καὶ δεῦτερον.

«Οὕτως εὐθὺς σχεδὸν ἀπὸ τὴν κατάβασιν τοῦ σαρανταρίου ὄρου; γράφει πῶς εἰσῆλθεν ὁ Κύριος εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀ-

(α) In Matthaeum Serie p. 892

(β) Ἐν Λύσει ΛΑ'. (γ) Ἐν ΜΗ'. Ζητήματα τῶν Ἀμφιλοχίων. (δ) Ἐν Χρονικῶν Γ'. σελ. 214. (ε) Κυριακοδρ. Ἐρμ. εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

(ς) Kuinoel, Σημ. εἰς Ματθ. κς', 6. — H. Alford, Σημ. εἰς Λουκ. ζ', 36.

(ζ) Pierre Lachèze, La vie de notre Seigneur Jesus Christ. pp. 99. 213. 249. ed. Paris. 1858.

(α) Λουκ. 4, 5, 26, 56. β', 4, 21, 22, 42. γ', 4, 23.

νέστη ἀναγνώσκει, τὸ ὁμοίον ἐγένετο ἐν τῷ β' ἔτει τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς αὐτῆς Ἐκκατονταετηρίδος κύριον Εὐγένιον (σελ. 43).»

Ψεύδεται καὶ κατὰ τοῦτο ὁ Νικόδημος. Ὁ Λουκάς ἱστορήσας τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν τοῦ Κυρίου, λέγει (δ', 14, 15), «Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ φήμη ἐξήλθε καθ' ὅλην τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ κτλ. Τὰ δύο ταῦτα ἐδάφια, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν φαίνωνται, περιέχουσιν ἰκανὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ Κύριος ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐξετέλει θαύματα καθ' ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, ἐξ ὧν καὶ φήμη περὶ αὐτοῦ ἐξήλθε καθ' ὅλην τῆς περιχώρου. Καὶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἱστορήσεν ἀκολούθως πλατύτερον ὁ Ἰωάννης ὡστε ὁ Λουκάς περιέλαβε, καίτοι συντόμως, τὰ διατρέξαντα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Δὲν μᾶς λέγει δὲ ὁ Νικόδημος, τί μετὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον τοῦ Κυρίου νηστείαν ἔγραψεν ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητῆς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου Εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος; «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἔλθων κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ... Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν» (δ', 12—27). Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς αὐτῆς Ἐκκατονταετηρίδος κύριον Εὐγένιον (σελ. 43), ὁ Ἰωάννης παρεδόθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, ὅτε ἔληγε τὸ ἄετος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὁ δὲ Ματθαῖος ἱστορεῖ, ὅτι μετὰ τὴν φυλάκισιν τοῦ Βαπτιστοῦ ὁ Ἰησοῦς καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ μετώκησεν εἰς Καπερναοὺμ, καὶ ἀπὸ τότε ἤρξατο κηρύσσειν ἔπειτα ὅτι ὁ Ματθαῖος ἀφῆκεν ἀνιστόρητον ὅλον τὸ ἄετος, καὶ οὐ μόνον ἀνιστόρητον κατέλιπεν αὐτὸ, ἀλλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ διέγραψεν αὐτὸ ἐντελῶς διὰ τῶν λόγων ἀπὸ τότε ἤρξατο κηρύσσειν ἄρα δὲν ἐκήρυττε πρότερον. Ὡστε ὁ καλὸς Νικόδημος, ὁ συνήθως βλέπων τὰ τῶν Εὐαγγελιστῶν κατ' ἐπιφάνειαν, μὴ εἰσδύων δὲ καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτῶν, μηδὲ διὰ τῆς βαθείας μελέτης δυνάμενος νὰ κατανοήσῃ τὴν πλήρη ἁρμονίαν αὐτῶν, ἠδύνατο, ἐὰν εἶχεν ὄρεξιν, ὡς εἶχε καὶ τὴν τόλ-

μην νὰ καταφέρηται κατὰ τοῦ ὕψους τῆς Θεοπνευστίας τῶν θείων Εὐαγγελιστῶν, λαμβάνων ὡς ἐπιχείρημα τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λέξεων, κατὰ τοῦ Ματθαίου μᾶλλον νὰ στρέψῃ τὴν αὐτοῦ καταφρόνιν ὡς ἐλλειπὸς καὶ παριστοροῦντος, ἢ κατὰ τοῦ Λουκά. Ἐν τούτοις ἴδωμεν καὶ τὸ συμπέρασμα αὐτοῦ. Πειποθῶς ὁ ἀνὴρ, ὅτι διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν δύο γεγονότων ἀπέδειξε τὸν Λουκᾶν παριστοροῦντα προχωρεῖ θάρβαλέως καὶ εἰς ὃ ἔτεινεν ἢ τοιαύτη τὸλμη συμπέρασμα, καταστρέφων δι' αὐτοῦ καὶ τὴν σημεῖωσιν.

«Οὕτω λοιπὸν καὶ τὴν Μεταμόρφωσιν, τὴν ὁμοίαν ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἐν τοῖς ὑπερίοις κεφαλαίοις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ τὴν ἔγραψε πρότερον.»

Ἄλλ' οὐχ οὕτως, ἀγαθὲ Νικόδημε, οὐχ οὕτως, ὅπως σὺ παριστοροῦντα θεωρῶν τὸν θεηγόρον Λουκᾶν ὑπέλαβες πρωθύστερον ἄλλ' οὕτως ἱστορήσεν αὐτὴν, ὅτε ἀκριβῶς καὶ ἐγένετο. Ὅπερ ἀποδείκνυσι τὸ Β' μέρος τῆς Διατριβῆς ἡμῶν, εἰς ὃ καὶ μεταβαίνομεν.

B.

Ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὴν ἐποχὴν τῆς τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως, πρέπει ν' ἀναπτύξωμεν τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ὅστις, καίτοι οὐδαμῶς ἱστορήσεν αὐτὴν, ὥρισεν ὁμῶς ἀκριβῶς τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ συμπίπτουσι τὰ πρὸ καὶ μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν γεγονότα, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων Εὐαγγελιστῶν ἱστορηθέντα. Διότι, καθὼς ἐκ τῶν τεσσάρων μόνος ὁ Λουκάς ἔθεσεν ὠρισμένας χρονολογίας εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ Κυρίου, οὕτω καὶ ὁ Ἰωάννης μόνος ὥρισεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, σημεῖωσας τὰς διαφοροῦς ἑορτὰς τῶν Ἑβραίων, αἵτινες ἐπανηγυρίσθησαν κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, καὶ αἵτινες εἶναι ἀκριβεῖς ἐποχαί, ὡς ἑορταζόμεναι εἰς ῥητὰς καὶ ὠρισμένας ἡμέρας τοῦ ἔτους. Αἱ τοιαῦται δὲ ἐποχαὶ δύνανται νὰ διαιρέσωσιν εἰς διάφορα χρονικὰ τμήματα ὅλον τὸ διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, καὶ νὰ καταταχθῶσιν ἐπομένως ἐν αὐταῖς ὅλα τὰ ἀνευ χρονικοῦ προσδιορισμοῦ ἱστορηθέντα ὑπὸ τῶν τριῶν ἄλλων, διηγηθέντων ἀπλῶς τὰ διάφορα γεγονότα κατὰ σειρὰν τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου ὡς μίαν χουστὴν ἄλυσον συνεχῆ καὶ μὴ ἐχουσαν μείζονάς τινας κύκλους, δυναμένους νὰ προσδιορίσωσι τὸ ὅλον μέγεθος αὐτῆς, ἢ τὸ τμήμα, εἰς ὃ συμπίπτει νὰ κηταί εἰς τις τῶν μικροτέρων συνήθων κύκλων. Τὴν τοιαύτην ἐλλειψίν τῶν πρὸ αὐτοῦ ἰδῶν ὁ ἐπιστήμιος μαθητῆς, ἀ-

νάλαβε νὰ συγγραφῆ τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, ἀναπληροῦν οὐ μόνον πολλὰ γεγονότα παραλειφθέντα ὑπὸ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ἄκριβως προσδιορίζον τὸ τε ὅλον χρονικὸν διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κήρυγματος, καὶ τὰ μέρη εἰς ἃ διαίρεται αὐτό, καὶ καθ' ἃ τοποθετοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀχρονολογητῶς ἱστορηθέντα. Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ αὐτοῦ μόνου μανθάνομεν, ὅτι ὁ Κύριος ἐκήρυξε τρία (κατ' ἄλλους δύο (α) ἔτη καὶ τρεῖς περιπου μῆνας· ἐν ᾧ, ἐὰν κλείσωμεν αὐτόν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι αἰρετικοὶ Ἄλγοι οἱ ἀποβάλλοντες τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, καὶ περιορισθῶμεν εἰς τοὺς ἄλλους τρεῖς, οὐ μόνον θέλομεν ἀγνοεῖν τὸν χρόνον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ θέλομεν συστειλεῖν τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα εἰς τρεῖς μόνους περιπου μῆνας, ὡς ἐκείνοι, οὗς καὶ ἐξελέγει ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος (6). Διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ἄπαντες οἱ Εὐαγγελικοὶ ἁρμονιογράφοι λαμβάνουσιν ὡς χρονολογικὴν στάθμην, καθ' ἣν

α. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ἐκτὸς τοῦ τελευταίου Πάσχα, καθ' ὃ ἐπέθετο ὁ Κύριος, καὶ περὶ οὗ ἀναφέρει καὶ οἱ λοιποὶ Εὐαγγελισταί, ἀναφέρει ἕρως (6', 13. σ', 4) καὶ δύο ἄλλα προγενέστερα, συμπεσόντα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κήρυγματος, ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι δύο ἔτη καὶ τρεῖς περιπου μῆνας ἐκήρυξεν ὁ Κύριος. Οὗτος ἀποδείχθησαν Ἐπιφάνιος, ὁ Κύριος (βλ. τὴν ἐπιφάνην Σημεσίωσιν), ὁ Συγκληρικὸς τῶν Παπιστικῶν Ἐγγύων (Τόμ. Α' σελ. 33), ὁ Πρόσπιτος ἐν Χρονισμῷ, ὁ Ρίππε Ιαχέζο ἐν τῇ Βιογραφίᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλοι. Ἐπειροὶ δ' εἰ ἐναντίας καὶ τὸ «Μετὰ τὰ ἔτη ἔορτῆ τῶν Ἰουδαίων» (ε', 1) ἐλλαμβάνοντες μετὰ τοῦ Ἐβραίου (κατὰ Αἰεσο. Β' κδ', 3) ὡς λεγθὲν περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, προσέθηκαν καὶ τρεῖς Πάσχα κατὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ἐπεκτείνοντες αὐτὸ εἰς τρία ἔτη καὶ τρεῖς περιπου μῆνας. Οὗτος ἐχρονολόγησεν ὁ Κωνσταντῖνος Ἐσσεβίος (Ἐκκλ. ἱστορ. α', κερ. 40), ὁ Συγκληρικὸς τοῦ Ἀλεξανδρικοῦ Χρονικοῦ (σελ. 215—223), καὶ ὁ Εὐάγιος ἐν τῇ Ἐκατονταετηρίῳ (§§ 32, 70), καὶ ἄλλοι. Κατὰ τὴν τελευταίαν χρονολογίαν χρονολογούμενοι καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα, ὡς πολλοὶ κατὰ τὸν Εὐαγγέλιον.

(6) Αἰεσο. ΝΑ', κερ. κδ'. «Κατὰ τὸν Εὐαγγέλιον δὲ πάλιν οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ [Ἰωάννου], μὲλλον δὲ τοῦ αὐτοῦ Εὐαγγελίου, οὗ, φησὶν, ὁ Ἰωάννης ἔχει περὶ δύο Πάσχα τὸν Σωτῆρα πεπονηκότα, οἱ δὲ ἄλλοι Εὐαγγελισταὶ περὶ Πάσχα ἑνός. Καὶ οὗτοι ἴσασιν οἱ ῥῆσαι, ὅτι οὐ μόνον δύο Πάσχα ὁμολογεῖ τὰ Εὐαγγέλια, ἀλλὰ δύο μὲν πρῶτα λέγει, καὶ αὐτὸ δὲ ἐν ᾧ πέπονθεν ὁ Σωτῆρ, τρία Πάσχα τῶν ἐν τῇ κήρυγματι πεπραγματευμένων.» Παρομοίως σχεδὸν τοῖς ἄλλοις ἐγνωμάτευον καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀρχαίων. βλ. A. De Nourry, De libris Stromatis Clementis Dissertationem II cap. VI art. VI.

κωνοῦνται ἅπαντα τὰ κατὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα γεγονότα, πρὸς τοῦτον φέροντας εἰς ἁρμονίαν ἅπαντας τοὺς λοιποὺς Εὐαγγελιστάς. Διὸ καὶ ἡμεῖς αὐτὸν προβαλλόμενοι ὡς κανὼνα θέλομεν φέρεν εἰς ἁρμονίαν τὰ παρὰ τοῖς Εὐαγγελισταῖς ἱστορηθέντα πρὸ καὶ μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, ἐν ἀποδείχθῃ ἡλίου φανώτερον ἢ ἀληθῆς ἐποχὴ αὐτῆς. Θελομεν δ' ἀρχήσῃ, ὡς ὑπεσχέθημεν, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βαπτιστοῦ, οὐχὶ μόνον ἵνα φανῶμεν σύμφωνοι καὶ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Κορνησίου παραγόμενον ἁρμονιογράφον Ἀμμώνιον τὸν Ἀλεξανδρέα, ἀλλὰ διότι καὶ ἀριδιηλότατα καὶ κατ' αὐτὸ τὸ γράμμα εὐρίσκονται ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς πλήρη ἁρμονίαν οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί, καὶ ἐπίσημος ἐποχὴ σημειοῦται ἡ τοῦ παρατελευταίου Πάσχα.

Ἐν Καπερναοῦμ ἦτο ὁ Κύριος, ὅτε ἤκουσε τὴν καρατομίαν τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἐπέρασεν εἰς ἔρημον τόπον, ὅπου διὰ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων διέθρεψε πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων, πληρωθέντων ἐκ τῶν περισσευμάτων δώδεκα κοφίνων (α). Ἦσαν δὲ τότε αἱ παραμοναὶ τοῦ παρατελευταίου Πάσχα, ὡς ἐσημείωσεν ὁ Ἰωάννης (ς', 4). Ἦν δὲ ἐγγύς τὸ Πάσχα ἡ ἐορτῆ τῶν Ἰουδαίων. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦτο ἐν Καπερναοῦμ, ὅπου συναχθέντες οἱ παρ' αὐτοῦ τραφέντες ὄχλοι ἤκουσαν τὴν περὶ τῆς οὐρανοῦ τροφῆς, τῆς ἰδίας σαρκός, ὑψηλὴν διδασκαλίαν, ἧς ἐσκανδάλισε πάντας, ὥστε καὶ οἱ ἄλλοι αὐτοῦ μαθηταὶ κατέλιπον αὐτόν, μεινάντων πιστῶν μόνων πῶν δώδεκα. ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ (λέγει ὁ Ἰωάννης ζ', 1) ΠΕΡΙΕΗΛΘΕΝ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΝ ΤΗ ΓΑΛΙΛΑΙΑ. Ἐν τῇ συντομωτάτῃ ταύτῃ φράσει περιλαμβάνεται ἡ ἱστορία ὀλοκλήρου ἑξαμήνου, ἣν παρέλειψεν ὁ Ἰωάννης, ὡς ὑπὸ τῶν ἄλλων (β) προϊστορηθεῖσαν. Κατὰ τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὁδοπορίαν ταύτην τοῦ Κυρίου ἐγένετο καὶ ἡ Μεταμόρφωσις, ὡς δεῖξει ὁ ἐπόμενος πίναξ τῆς ὁδοπορίας ταύτης.

Ἀπὸ Καπερναοῦμ μετέβη ὁ Ἰησοῦς ἁ, εἰς γῆν Γενησαρετ, ὅπου ἐδίδαξε τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς τὰ περὶ τῆς ἀληθοῦς καθαριότητος. Ἐκείθεν β', εἰς τὰ μέρη

(α) Μαθ. 14', 42—20. Μάρκ. 5', 29—44. Λουκ. 9', 9—17. Ἰωάν. 5', 4—13.
(β) Μαθ. 16', 34—49', 1. Μάρκ. 5', 33—41. Λουκ. 9', 48—54.

Ἐύρου καὶ Σιδωνοῦ, ὅπου ἐθεράπευσε τὴν θυγατέρα τῆς Χαναναίας. Κάκειθεν γ', παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ὅπου πάλιν ἐθρέψε τοὺς ὄχλους δι' ἑπτὰ ἄρτων καὶ ὀλίγων ἰχθύων. Καὶ ἐντεῦθεν δ', εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά, ἢ τὰ μέρη Δαλιμανουθα, ὅπου ἐπέπληξε τοὺς προσελθόντας Φαρισαίους καὶ Σαδουκαίους. Καὶ ἐκεῖθεν ἔ, εἰς τὸ πέραν μέρος, ὅπου ἐδίδαξε τοὺς μαθητάς, ἵνα προσέχωσιν ἀπὸ τῆς διδασχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδουκαίων. Ἀπ' ἐντεῦθεν δὲ ς', εἰς Βηθσαϊδάν, ὅπου ἐθεράπευσε τὸν κωφόν. Ἐπειτα ζ', εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλιππου, ὅπου ἀνωμολογήθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, καὶ προεῖπε τὸ πρῶτον τὰ περὶ τοῦ Πάθους. Κατόπιν μετὰ ἕξ ἡμέρας ἢ, εἰς Θαβώρ, ὅπου **ΜΕΤΕΜΟΡΦΩΘΗ**. Ὅπόθεν καταβάς ἐθεράπευσε τὸν σεληνιαζόμενον. Καὶ ἀκολούθως ἐπέστρεψεν εἰς Καπερναοῦμ, ὅπου ἐπλήρωσε τὰ δίδραγμα, καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ παιδίον ἐδίδαξε τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν μετάνοιαν, προσθεὶς καὶ τὴν παραβολὴν τῶν μυρίων ταλάντων. Ἐν τούτοις ὄντος τοῦ Κυρίου—ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Ἰωάννην—ἐπλησίασεν ἡ ἑρτὴ τῆς Σκηνοπηγίας. Ἦν δὲ ἐγγύς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία (α).

Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐπανηγυρίζετο κατὰ τὴν ἐπέτου ἐβδόμου μηνός (β). Διήρει λοιπὸν τὸ ἔτος εἰς δύο ἀκριβῶς ἴσα μέρη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου Πάσχα, ὅπερ ἐωρτάζετο τὴν ἰδ' τοῦ πρώτου μηνός (γ). Πληροφορούμεθα ἐκ τούτου ἡλίου φανώτερον, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας προηγήθη τοῦ τελευταίου Πάσχα, καθ' ὃ ἐσταυρώθη ὁ Κύριος, ἕξ μῆνας, ἢ δὲ Μεταμόρφωσις ἐγένετο καιρὸν τινα πρὸ τῆς ἑορτῆς ταύτης, ἐπεταί, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἢ τε ἡμετέρα Ὀρθόδοξος Ἀνατολική, καὶ ἡ Δυτικὴ, ἐορτάζουσα αὐτὴν τὴν ς' Αὐγούστου, πανηγυρίζει αὐτὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν καὶ ἐγένετο. Ὁ δὲ διάσημος συγγραφεὺς τῆς Ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Πέτρος Λασέζ, οὗ τινος τὴν βιβλίον μετὰ ἐπαίνων ἐπεκύρωσεν ἢ τε Ῥωμαϊκὴ ἔδρα καὶ πολλοὶ τῶν τῆς Γαλλίας σοφῶν ἐπισκόπων, τάττει αὐτὴν καὶ ὀλίγω πρότερον λέγων (δ)· «Ἡμεῖς ὑποτιθέμεθα συμφώνως τῇ τῆς Ἐκκλησίας δοξασίᾳ, ὅτι ὁ Κύριος

μεταμορφώθη ἐν μέσῳ τοῦ Μωσέως καὶ Ἡλίου κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἑπτὰ ἐβδομάδων τῆς δευτέρας (α) Πεντηκοστῆς· διότι ἡ Πεντηκοστὴ ἐπανηγυρίζετο πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῷ Σινᾷ χορηγήσεως τοῦ Νόμου διὰ τοῦ Μωσέως, καὶ ὁ Ἡλίου ἀνεκάλει δι' ὄλων τῶν προφητῶν τὸν Μεσσίαν, οὗτινος ἡ βασιλεία ἐμελλε διὰ τῆς πνεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος πληροῦν τὴν Οἰκουμένην.» Εἶγε δὲ πρὸς τοῦτο ἴσως τὸ ἐνδόσιμον, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ τελευταίου ἔτους, δὲν εἶναι δὲ ἀκριβῶς ὠρισμένον, πόσον καιρὸν διέτριβεν ὁ Κύριος ἐν ἐκάστῳ μέρει τῆς Γαλιλαίας, ἐν ἧ ὠδοιπόρει, οὐδὲ, πόσον διέτριψεν ἐν Καπερναοῦμ μετὰ τὴν ἐκεῖσε ἐπιστροφὴν, ἡδύνατο νὰ ὑποθέσῃ αὐτὴν καὶ ὀλίγω πρότερον, διὰ τὴν ὁποῖαν μάλιστα ἐξέθεσε σύμπτωσιν τῆς ἐμφανίσεως τῶν δύο προφητῶν. Ἄλλ' ἡμεῖς θεωροῦντες μετὰ τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐγένετο τὴν ς' Αὐγούστου εὐρισχόμεθα εἰς πλήρη ἀρμονίαν καὶ μετὰ τοῦ Ἀμμωνίου, ὃν παρέθετο ὁ Κορέσιος, ὀρίσαντος αὐτὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Προδρόμου.

Ἀπεδειχθῆ ἀρχούντως, νομίζω, ἡ ἀληθὴς ἐποχὴ τῆς Μεταμορφώσεως ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐκθέσεως τοῦ πρώτου ἐξαμήνου τοῦ τελευταίου ἔτους τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προβῶμεν πλέον εἰς τὴν ἐξιστόρησιν καὶ τοῦ δευτέρου ἐξαμήνου; φρονῶ, ὄχι. Ἄλλ' ἵνα ἐκ περιουσίας δεῖξωμεν, ὅτι οὐδαμῶς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦν δυνατόν νὰ συμβῆ αὕτη, ὡς γενομένη ἐν τῷ κατὰ τὴν Γαλιλαίαν Θαβώρ, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο οὐδέ ποτε μετέβη ὁ Κύριος εἰς Γαλιλαίαν, φέρε συνταμῶτα καὶ τοῦτο ἱστορήσωμεν.

Ἀναχωρήσας ὁ Κύριος ἐκ Καπερναοῦμ διέβη διὰ τῆς Σαμαρείας (β) εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ «μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς ἀνέθηκίς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασχεν,» ὅτε οἱ ἀρχιερεῖς ἀρχόμενοι τῆς κατ' αὐτοῦ καταδρομῆς ἐπεμφαν, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἡδυνήθη ἵνα ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτόν χεῖρα (γ). Ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας διέμεινεν ὁ Κύριος ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ποιῶν καὶ λέγων ὅσα ἱστοροῦσιν ὁ Ἰωάννης (ἡ, 1—ι, 22) καὶ ὁ

(α) Ἰωάν. ζ', ἡ. (β) Λευϊτικ. κγ', 34. (γ) Ἐξοδ. ιβ', 6. Λευϊτικ. κγ', 5.

(δ) Pierre Lachèze, La vie etc. p. XXII.

(α) Δύο ὁ Λασέζ ἀριθμεῖ τὰ ἔτη τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὡς ἰσημιαιώμεθα καὶ ὀλίγω πρότερον· διὸ καὶ δευτέρων ἀριθμεῖ τὴν Πεντηκοστὴν ταύτην.

(β) Λουκ. 0', 52. (γ) Ἰωάν. ζ', 14—44.

Λουκᾶς (ι, 1—ιζ', 37), ἅτινα ἐν ἀρμονίᾳ ἐκτίθησιν ὁ Εὐγένιος ἐν τῇ Ἑκατονταετηρίδι (§ 85—105), καὶ ἅτινα ἐσιώπησεν ὁ Ματθαῖος, παραλείψας ὅλον ὑπερδύμηνον διάστημα, καὶ μετενεγκῶν τὸν Κύριον ἀμέσως ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ιβ', 1). Ἐφθασε δ' ἐν τούτοις ἡ ἑορτὴ τῶν Ἐγκαινῶν (α). Ἡ ἑορτὴ αὕτη λαβοῦσα ἀρχὴν ἀπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου καὶ κυρωθεῖσα ἔπειτα καὶ ὑπὸ τῆς Συναγωγῆς (β), ἐπανηγυρίζετο τὴν κέ τοῦ ἐνάτου μηνός. Ἐδίδασκε δ' ἐν αὐτῇ πάλιν ὁ Κύριος, ὅτε ἠθέλησαν πάλιν ἵνα πιάσωσιν αὐτόν· διὸ καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ (γ). Ἀγνοοῦμεν πόσον χρόνον διέτριψεν ἐκεῖ, γνωρίζομεν ὅμως βεβαίως ὅτι οὐδεμίαν ἐκδρομὴν ἐποίησατο εἰς Γαλιλαίαν· διότι ἡ ἀκριβὴς ἐκφρασις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ, ἀποκλείει πᾶσαν τοιαύτην ἔννοιαν. Ἐκεῖ ἐκήρυσσε καὶ ἐθαυματούργει πάντως· διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς προστίθησι καὶ πολλοὶ ἐπίσεισαν ΕΚΕΙ εἰς αὐτόν (δ). Ἐκεῖ διακείμενων διαμνησεται τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου Λαζάρου, καὶ ἀναγγέλλει τοῖς μαθηταῖς, ὅτι θέλει ὑπάγει εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ὅτε καὶ ὁ Θωμᾶς γνωρίζων μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι ἐπίκειται ὁ θάνατος αὐτοῦ, εἶπεν, Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνω-

μεν μετ' αὐτοῦ (α)· δεῖγμα, ὅτι ἤρξαντο πλέον ἵνα ἐννοῶσι τὸν λόγον τοῦ Πάθους. Ἐλθὼν δὲ καὶ ἀναστήσας τὸν Λάζαρον, καὶ μαθὼν τὰ νέα τῶν Ἰουδαίων συμβούλια «Οὐκέτι παρρησία περιπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλ' ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς Ἐρήμου, εἰς Ἐφραῖμ λεγομένην πόλιν, ΚΑΚΕΙ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ» (β). Ἐπὶ πόλιν αὕτη ἦν μετὰ τὸ Ἰερουσαλήμ καὶ Ἰεριχώ, ἦν δηλαδὴ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Ἐκεῖ δὲ διέτριβεν ὁ Κύριος μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἕως αὐτῆς ἐπλησίασεν ἡ ἑορτὴ τοῦ τελευταίου Πάσχα· διὸ ἐλθὼν πρὸ ἕξ ἡμερῶν εἰς Βηθανίαν, ὅπου εἰστιάθη, μετέβη τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐν θρηάμβῳ μετὰ βαίων καὶ κλάδων εἰς Ἰερουσαλήμ, ἵνα ἐκεῖ ὑποστῇ τὸ σωτήριον Πάθος (γ).

Ἐκ τῆς συνοπτικῆς ταύτης ἱστορίας καὶ τοῦ τελευταίου ἐξαμήνου ἐμφαίνεται, ὅτι ὁ Σωτὴρ οὐδαμῶς κατ' αὐτὸ μετέβη εἰς Γαλιλαίαν, καὶ ὅτι ἐπομένως οὐδαμοῦ κατ' αὐτὸ ἠδύνατο νὰ συμβῇ ἡ θεία Μεταμόρφωσις· ἦτις, ὡς προαπειδείχθη, συνέβη κατὰ τὸ πρότερον ἐξάμηνον, τὴν 5' Αὐγούστου, καθ' ἣν πανηγυρίζει αὐτὴν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἄδουσα ὀρθῶς κατ' αὐτὴν ἐν ἡρώῳ μέτρῳ

Μορφήν ἀδρομήτην κατὰ ἕκτην Χριστὸς ἀμείψεται.

Ἐγγραφον ἐν Παιραιῇ, τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1888.

Δ. Ε. Β.

(α) Ἰωάν. ι, 22. (β) Α' Μακκαβ. δ', 52—59. Β' Μακ. ι, 6. (γ) Ἰωάν. ι, 40. (δ) Ἰωάν. ι, 42.

(α) Ἰωάν. ια', 16. (β) Αὐτ. 51. (γ) Ἰωάν. ιβ', καὶ ἐφεξῆς.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΙΝΑΞ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΥΤΕΡΩ ΤΟΥΤΩ ΤΟΜΩ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΩΝ.

Α

	Σελ.		Σελ.
Λαῶν ἄμνος ἐκβαλεῖ τὴν Κιβωτὸν καὶ τὰς Πλάκας ἐκ τῆς γῆς.		τοὺς τόπους, καθ' οὓς διέτριψαν ἡ ἐξάστραυ.	135
Ἄβελθὺλ τίνος ἦτο υἱός; ὑπόσημ.	120	Ποῖος ἅγιος ἐβίβανεν ἀπὸ μόνον τὸν δεξιὸν μαστὸν, καὶ πότε δὲν ἐβίβανεν οὔτε ἀπὸ αὐτοῦ.	196
Λεῖψανον αὐτοῦ ποῦ εὐρέθη; ὑπόσημ.	91	Ἄδαιν ποῖος λάκκος ὀνομάζεται.	200
Ἄγγελοι ποῖαν δὲν ἀφησαν νὰ ἐκδίσωσι.	93	Ἄετός τί προεικονίζεται.	130
Ποῖον ἐφύλαττον, καὶ δὲν ἄρναν νὰ τὴν ἐγγίσωσι.	6	Ἀθανάσιος ὁ μέγας τί ἐπάθε πρὸς τὸν Ἀρειανῶν.	123—124
Ἄγγελοι ἤξευρον τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου, τὸν δὲ τρόπον αὐτῆς ἠγνόουν; ὑπόσημ.	9	Ἄω ὄρος ὑπὸ τίνος φυλάττεται; ὑπόσημ.	104
Δὶ Ἄγγέλων πρέπει νὰ στέλλωμεν τὰ ζήτηματά μας εἰς τὸν Θεόν; εἰς τὴν ὑπόσημ.	54	Ἀίλιμ τί θὰ εἰπῆ; ὑπόσημ.	233
Ἄγγελος Κυρίου ποῖαν ἔτρεφε. 447, 274	334	Ἀἰρετικῶν ποῖαν εἶναι ἰδίωμα; ὑπόσημ.	256
Εἰς ποῖους ἔφερε τροφήν 50	84	Οἱ εἰς τι σφαλέντες, δὲν εἶναι καὶ αἰρετικοί. αὐτόθι.	
Ἄγγελος ἐτύφλωσε τοὺς διαφθερίζειν μέλλοντας τὴν Ἰουδαίαν.	42	Τόμον αἰρετικῶν ποῖα ἀγία ἐρρίψεν εἰς τοὺς πόδας τῆς.	257
Ἄγγελοι τοὺς φυλάττοντας, ποῖος μάρτυς παρεκάλει νὰ παραμερίσωσι διὰ νὰ ἀποκοφλισθῆ. αὐτόθι.	150	Ἀκάθιστος ἴμνος πότε ἤρχισε νὰ ψάλλεται; ὑπόσημ.	144
Ποῖον παρεκίνησεν εἰς τὸ μαρτύριον.	492	Ἀκριδᾶς ποῖος ἅγιος διώκει ἀπὸ τὰ γιωράσια.	158
Τίνος μάρτυρος Ἄγγελος τοὺς κεκομμένους μαστοὺς ἔτρεψε.	182	Ἀλέξανδρος πόθεν μετεκόμισε τὰ ὀφθάλμια εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν; ὑπόσημ.	119
Ποῖαν ἐποίησεν ὑγιή.	224	Τὰ λείψανα τοῦ ἱερεμίου μετέφερον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. αὐτόθι.	
Ἄγγελος Ῥαφαὴλ ποῖον ἐξέβλεν ἀπὸ τὴν Ὀάλασαν.	284	Ἀμρτίαν του τίς ὁμολογήσας εἰς τὸν κριτὴν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν παρά τῶν πολιτικῶν νόμων κηδεῖαν.	88
Καὶ ἀπὸ ποταμόν.	284	Ἀμαρτίας ἰδικᾶς μας πρέπει νὰ ἐχωμεν ἔμπροσθέν μας, τὰς δὲ τοῦ πλησίον ὀπίσθεν; ὑπόσημ.	241
Ἄγγελος ποῖον ἠλευθέρωσε.	264	Ἐάν τὴν ἀμαρτίαν σκεπάσῃ τις τοῦ ἀδελφοῦ, του, καὶ ὁ Θεὸς σκεπάσει τὰς ἰδικᾶς του.	345
Ποῖους ἐβάπτισε	329	Ἀμέλεια ὅσον κακία.	273
Ποῖαν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν πορνειοστάσιον.	336	Ἀμέλεια ψυχῆς, κάμνει νὰ ὑποχωρῇ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον; ὑπόσημ.	206
Τίσι συνεβούηε διὰ νὰ κτίσουν θεῖον ναόν; αὐτόθι.	338	Ἀμφίπολις ποῖα εἶναι.	143
Εἰς ποῖαν ἐδίδον Ἄγγελοι φορέματα.	317	Ἀναρχῶν τρεῖς εἶναι αἱ συζυγίαι; ὑπόσημ.	240
Ποῖον ἐνεδυνάμονον	27	Ἄνχι ὁ Προφήτης τί ἐπροφήτευσεν; ὑπόσημ.	59
Ἄγιασμός μικρός, πόθεν ἐπεκράτησε νὰ γίνετα; ὑπόσημ.	29	Ἄναρχῶν θαύματα τίς συνέγραψε;	27
Διώκει τοὺς δαίμονας. αὐτόθι.	402	Ἀναστάσιοι δύο εἶναι, εἰ αὐτοὶ καὶ Σινάται, καὶ Ἀντιοχείας Ἐπίσκοποι, καὶ ἱερομάρτυρες; ὑπόσημ.	102
Ἄγιοι πολλοὶ ἀποβάλλοντες τὴν βασιλείαν τοῦ σώματος; ἠρπάζοντο καὶ ἐν στιγμῇ διεδρακνον δικστήματα πάμπολλα; ὑπόσημ.	114	Αἱ ταυτωμέναι ἐρωταποκρίσεις τίνος ἐκ τῶν δύο εἶναι; — Ποῦ αὐταὶ εἰρήσκονται πλουσιώτεροι; ὑπόσημ.	114
Τὸ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀζίωμα, ἀπὸ ἐδῶ ἔλαβον. αὐτόθι.	74	Ἀνάστασιν νεκρῶν μὴ γίνεσθαι, ποῖα χίρσις ἀνεβλήθη.	97
Ἄγιοι προῦπαντῶσι τοὺς τιμῶντας αὐτοὺς με ἐγκώμια.			
Ἄγιος οὐ μόνον ὁ Θεὸς ἐδόξασεν, ἀλλὰ καὶ			

σελ.

σελ.

Ἀνδρέας ὁ Κρήτης τίνας ἀνομασίαν ἔμαθε· ὕπ. 243
 Ἐγκώμιον πρὸς αὐτὸν ποιεῖ ἔχει αὐτόθι.
 Ἀνδρείου ἀσφαλιώτου ποιεῖ εἶναι ἡ φυσιογνωμία 407
 Ἀνδρίας τοῦ Κυρίου, ὃν ἡ αἰμορροῦσα ἐποίησε, τί ἦτο καὶ ποῖος αὐτὸν συνέτριψεν ὕπ. 259
 Κατὰ συγκατάθεσιν ἐδέχθη αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτόθι.
 Ἀνδρόγυνα ποιεῖ ἐρύλαξαν προθενίαν 43
 Ἀνοῦθ ὄσιου ἀρεταὶ καὶ κατορθώματα θαυμασία ὕπ. 489
 Ἀντίχριστον τίς ἀπατηθεὶς προσεζύνησεν. 202
 Ἀντώνιος ὁ μέγας ποῖον θαυμαστὸν ῥητὸν εἶπε· εἰς τὴν ὑπόσμη. 345
 Ἄξιόν ἐστιν, ἴμνος, πότε καὶ ποῦ πρῶτον ἐμλωδήθη. 200
 Ἀπόστολοι δὲν ἐβαπτίσθησαν ὕδατι, ἀλλὰ μόνω τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· εἰς τὴν β. ὑπόσμη. 436
 Οἴκοι τέτοι κατὰ ἀλφάβητον εἰς τοὺς Κοριθαίους ὑπόσμη. 232
 Ἀποστόλους δώδεκα ποῖα πράγματα ἐπροσημαγίαν· εἰς τὴν β. ὑπόσμη. 233
 Ἀπόστολοι οἱ δώδεκα κατὰ τάξιν τίνας. 233—237
 Οἱ κενόνες αὐτῶν κηκῶς λέγονται ὅτι εἶναι ὑποβολιμαῖοι ὑπόσμη. 237
 Ἀπρίλιος τί ὄνομα εἶναι ὑπόσμη. 70
 Ἄργος Πελαγονικὸν ποῖον λέγεται ὕπ. 419
 Ἄργους ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο 60 καὶ 427
 Ἄργυρούπολις ποῦ εὕρισκεται. 344
 Ἀρσινάοι κατὰ τοῦ Ἀθανασίου τί ἐπλασαν. 423
 Ἀρετὰς δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τις κατὰ ἀνθρωπαρέσκειαν, ἀλλ' ἐν τῷ κρυπτῷ ὑπόσμη. 211—212
 Ἀρετὴ κρυπτὴ πρέπει νὰ ἦναι αὐτόθι.
 Κάμνει φανερόν τὸ τοῦ Εὐαγγελίου κήρυγμα. 279
 Καὶ τὰ θερεῖα ἡμῶν, καὶ τοὺς πολεμίουσ φίλους ποιεῖ. 283
 Ἀρετὴν τῶν ἀσκητῶν τίς μετεχειρίζετο, κατὰ τοικῶν εἰς τὴν πόλιν. 97
 Ἀριθμοὶ ποῖοι ὀνομαζοῦνται κῆλοι ὕπ. 244
 Ἀρνησὶ χριστοὶ παιδεύονται ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὰ κακά. 83
 Ἀρνησὶ χριστοὶ μάρτυρες. 92
 Ἀρσενίου τρεῖς ψυχῶφιλη ἀποφθίγματα, ποῖα εἶναι. — Λόγους εἶχεν ὁ ἅγιος αὐτὸς καὶ κεφάλαια. — Ὁ τοῦ θανάτου φόβος δὲν εἰλεπεν ἀπὸ αὐτῶν. 437—438
 Ἀρχάγγελος ποῖαν μάρτυρα ὕγιανεν. 472
 Ποῖον ἀνεθίβασαν ἐκ τοῦ φάραγγος, εἰκόνας αὐτῶν εἰς ποῖον ἐφάνασαν. 474
 Ἀρχὴν οἱ λαθόντες, παλλοῦς πειρασμοῦ, ἔχουσι. — Τὸ βέβηρος τῆς ἀρχῆς πρέπει νὰ ἀποφύγη τις ὕπ. 206
 Ἀρχόντων φιλίας, ποῖος δὲν ἠγάπα ὕπ. 225 καὶ 303
 Ἀργάριος ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἐπιστολή. 324
 Ἀδύουστίνος τὴν τῆς Θεολογίας ἔλαβε χάριν. —

Ἄκρως ἀείρουτα εἶχε. — Συγγράμματα αὐτοῦ ποῖα μετεφράσθησαν ἑλληνιστί. — Ἐνοθεύθησαν ἀπὸ τοῦ ἀρετικῶς ὕπ. 206—207
 Ἀύγουστος μὴν διατὶ ὀνομάσθη ὑπόσμη. 290
 Ἀψένταις κατὰ σάρκα οὐ δεῖ πειθαρχεῖν, ἀλλὰ τῷ κατὰ Πνεῦμα, ἦτοι τῷ Χριστῷ. 425
 Ἄφουσία τί νῆσος εἶναι. 186
 Ἄσιος ἅγιος εἰς αὐτὴν ἐζωρίσθη. αὐτόθι.

B

Βαπτισμα, ὃ ἐποίησεν ὁ Ἀθανάσιος ἔτι παιδίων ὃν, δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα β. ὕπ. 123
 Τὸ ὑπὸ λαϊκῶν γενόμενον ὑπὸ ἱερέων πάλιν τελεῖται. αὐτόθι.
 Βαρθολομαίου Ἀποστόλου ναὸν τίς ἔκτισεν, ἔχων μέρας τοῦ λειψάνου του. 73
 Εἰς ποῖον ἐχάρησε τὸ νὰ συνθέτη εὐκόλως Τροπάρια. αὐτόθι.
 Βαρθολομαίου τοῦ Ἀποστόλου λειψάνον ποῖοι μάρτυρες ἐπαράσταν. 339
 Βαρνάβας δὲν εἶναι ὁ Βαρσαβᾶς ὕπ. 498
 Βαρύτητα σώματος πολλοὶ ἅγιοι ἀπέβαλον ὕπ. 29
 Βασίλειος τίς τίνας λειψάνον ἐσήκωσεν εἰς τοὺς ὤμους του. 34
 Βενεδικτινῶν τάγμα εἰς ἓνα τύπον μένον, ὕστερον ἐμοιράσθη ὑπόσμη. 35
 Βενέδικτος τί σημαίνει. 34
 Πρῶτος ὁ ὄσιος Βενέδικτος ἐδειξε τὴν μοναχικὴν ζωὴν ἐν τῇ δύσει. — Τί Κανόνα ἐξέδωκεν. αὐτόθι.
 Βιβλία Χριστιανῶν ποῖοι δὲν ἔδωκαν εἰς τὸ κατακτεῖναι. 90
 Ταῦτα ὡς τέκνα του πρέπει νὰ νομίζῃ τις. 126
 Δὲν πρέπει νὰ προδίδη αὐτά. αὐτόθι.
 Ἡ δὴναις τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς βιβλοῖς γεγραμμένων προσκαλεῖ τοὺς Ἀγγέλους εἰς βοήθειαν αὐτόθι.
 Τίς γράψας βιβλία πολλὰ ἐβλάθη εἰς τὰ ὀμμάτια καὶ ἐκ Θεοῦ ἰατρῆθη. 183
 Τα δὲ ἐκ τοῦ γραψιμῶτος του χρήματα τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς αὐτόθι.
 Βιβλία Δωροθέου, ποῖα. 186
 Βιβλία Χριστιανῶν τίς δὲν ἔδωκε. 246
 Βίοι ἁγίων καὶ οἱ μὴ γεγραμμένοι, ἀπὸ τὰ θεύματα ὁμοῦ γίνονται φανεροί. 278
 Βλαχερνῶν (πέρι) διαφωνία εὕρισκεται ὕπ. 242
 Βοτάνη ἐβλάστησεν, ὅπου ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἅγιος Θελλέλιος ὑπόσμη. 459
 Βούλγαροι πολλοὺς χριστιανοὺς ποικίλοις τρόποις ἐθανάτωσαν. 273
 Βουλγάτα ποῖα ὀνομάζεται ὕπ. 206
 Βουρορῆτων ποῖος ἔλεγτο. 494
 Βρῦσις πόθεν ἀναβαίνουσι. 457
 Βρώμα κατούρου, εἰς ποῖον μάρτυρα μετεβλήθη εἰς εὐωδίαν βλασάμου. 246
 Βυζαντινὸς ἀρεταὶ. 484

Γ

- Γαβριήλ τί σημαίνει; ὕποσημ. σελ.
 Γαβριήλ ὁ Ἀρχάγγελος πρῶτος ψάλλει τὸν ἦ- σελ.
 μνον τοῦ, Ἄξιόν ἐστι. 55
 Γαβριήλ εἰκὼν εἰς ποῖον μάρτυρα ἐφάνη. 200
 Γαβριήλ σύναξις διατί γίνεται κατὰ τὴν δεκά- 252
 τὴν τρίτην Ἰουλίου. ἄδελφόν ἐστι ὕπος. 259
 Κλάδον φοίνικος ἔδωκεν εἰς τὴν Θεοτόκον. 349
 Γάλα ποῖος ἐξέβαλεν ἀντὶ αἵματος. 227, 274 καὶ 285
 Γαμαλιήλ συγγενὴς ἦτο τοῦ Στεφάνου. — Πρὸ 285
 τοῦ Παύλου ἐπίστευεν. — Λειψάνον αὐ- 285
 τοῦ ποῦ εὑρέθη. — Μαθηταὶ αὐτοῦ ποῖοι 292—293
 ἦσαν ὕποσημ. 292—293
 Γερμανὸς ἀπὸ ποῖον ἔγεινε Πατριάρχης ὕπ. 446
 Τί ἔγραψεν ἐπάνω εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χρι- 447
 στοῦ. — Ποῖον εὐλόγησεν ἐγγάστριον ὕπ. 447
 Γεράσιμος ὁσιος ἠπατήθη. — Πάλιν διωρθώθη. 44
 ὕποσημ. 44
 Γεωργίος ὁ μεγαλομάρτυς ποῖους ἐποίησε μάρ- 99
 τυρας διὰ τοῦ μαρτυρίου του. 99
 Μετὰ τίνος εὐρίσκετο πάντοτε, διδάσκων καὶ 403
 αὐτὸν παντοῖως προνοούμενος. — Ποῖον 403
 ἐπῆσε μαζί του, ὅτε ἐμελλε νὰ τελευτήσῃ. 403
 Τοῦ ὄρους τοῦ Ἄθω εἶναι ὀροφύλαξ ὕποσημ. 404
 Τίνος ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ ἀγίου 404
 Γεωργίου. 404, 405 καὶ 408
 Γλυκεία ἐκ τοῦ τάφου μύρα ἀνέβλυζον καὶ 447—448
 ὕποσημ. 447—448
 Θάματα αὐτῆς, διατί ἐμποδίσθησαν. — Λει- αὐτόθι.
 ψανον αὐτῆς ποῦ εὑρίσκετο. αὐτόθι.
 Γλώσσης δάγκασμα συντείνει εἰς ἀποφυγὴν 421
 πορνείας. 421
 Ὁ μὴ κρατῶν γλώσσης, οὐδὲ παθῶν κρα- 304
 τήσει ὕποσημ. 304
 Γραπτοὶ τίνος ἱαμβικοῦς στίχους ἔγραφον εἰς 204
 τὸν ἅγιον Μεθόδιον ὕποσημ. 204
 Γρηγόριος διατί λέγεται διάλογος. — Μέγας 213
 ἐπωνομάσθη. — Οὐδεὶς τῶν διαδόχων του 213
 ἔγεινε ὁμοιος αὐτοῦ. — Ταπεινὸς ἦτο. — 213
 Πόσα βιβλία συνέγραψε. — Τίς ταῦτα με- 213
 τέφρασεν ὕπος. 32—33
 Γυνὴ ποῖα ἐφόρεσεν ἀνδρική φορέματα, καὶ ἔ- 25
 μεινεν ἐγκλειστος. 25
 Ποῖαν ἐλύτρωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν βίαν ἀνδρός. 39
 Γυνὴ ποῖα τὴν Σωμαντίδα μιμουμένη, ἔγεινε 401
 αἰτία νὰ ἀναστῆθῃ ὁ υἱὸς της. 401
 Γυναίκα μάρτυρα τίς ἐξήρασεν ἀπὸ τὸ πορνο- 77
 στάσιον. 77
 Γυναίκες τίνες ἀθλήτριαι, ποῖαν ὁδὴν ἐψάλλον. 94
 Γυνὴ φιλόξενος ποῖον ἐφιλοξένησε χρόνους ἐπτά. 488
 Τίνος μάρτυρος γυνὴ παραθάρρυνεν αὐτὸν εἰς 494
 τὸ μαρτύριον. 494
 Ποῖα εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν φύσιν εἶμαι γυνὴ, 260
 οὐχὶ δὲ κατὰ τὸν λογισμὸν ὕποσημ. 260
- Γυνὴ τίνος μάρτυρος ἐμακάριζεν αὐτὸν διὰ τὴν σελ.
 προθυμίαν, ἣν ἰδοῖσεν εἰς τὸ μαρτύριον. σελ.
 343 343
 Ἡ αὐτὴ ἐσφάλισε τὴν θέσαν τοῦ εἰκου καὶ σελ.
 ἐκλείσεν ἐξω τὸν ἄνδρα της, νομίσασα δεῖ σελ.
 ἐφοβῆθαι τὸ μαρτύριον. σελ.
 αὐτόθι. σελ.
 Ἡ αὐτὴ μόνη της ἔπερνε τὰ μέλη τοῦ ἀν- σελ.
 δρός της καὶ τὰ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸν σελ.
 ἀκρωνα διὰ νὰ κοποῦν. σελ.
 αὐτόθι. σελ.
 Ἡ αὐτὴ ἐπλήρυνε τὸν δῆμιον διὰ νὰ κτυπᾷ σελ.
 δυνατώτερα τὸν κλέκων εἰς τὸ κόψιμον σελ.
 τῶν μελῶν τοῦ ἀνδρός της. σελ.
 αὐτόθι. σελ.
 Γυναίκα στεῖρας καὶ ἀτέκνου, τίς ἄγιος σελ.
 τεκνογόνου; ποιεῖ. — Καὶ γαλακτοτρό- σελ.
 φους. σελ.
 240 καὶ 280 240 καὶ 280
- ▲
- Δαβὶδ ἠπατήθη ἀπὸ τὸν Σιδά ὕποσημ. 423
 423 423
 Τοὺς ἀπὸ τὸ γένος του, ποῖος ἠθίλχεσεν νὰ θα- 213
 νατώσῃ ὕποσημ. 213
 Δαίμονες ὠμολόγησαν, ὅτι, ὅταν τιμωρῆται 216
 μάρτυς, περισσότερον αὐτοὶ τιμωροῦνται 216
 κώρατως ἀπὸ τὸν Θεόν. 216
 Φεύγουσιν ἀπὸ τὸν βαντισμὸν τοῦ ὕδατος 317
 τοῦ ἁγιασμοῦ ὕποσημ. 317
 Δαίμονες ἀπὸ ποῖον ἐστέλλοντο εἰς τὸ νὰ γεωρ- 13
 γῶσι καὶ νὰ φυλάττωσι τοὺς καρπούς. 13
 Ἐκλείσθησαν εἰς ἀγγεῖα πῆλινα αὐτόθι. 85
 Ἄπὸ ποῖον ἅγιον ἐδιώκοντο. 85
 Δαίμωνων τελώνια διάφορα ἐξετάζουσι τὴν ψυ- 444
 χὴν ὅταν ἀναβαίη εἰς τὰ οὐράνια. 444
 Δάκρυα ποῖα ὁσιὰ ἔχουνεν, ὁσαῖς ὠμίλει. — 5
 Καὶ τὴν χεῖρα φιλοῦσα, ἔβρεχεν αὐτὴν 5
 μὲ δάκρυα. — Τίς ἐγέννη ταῦτα 304
 Δάκρυα τυφλόνουσι τοὺς ὀφθαλμούς; 264 καὶ 303 304
 Δαλμάτων μοναστήριον διατί ὠνομάσθη ὕπ. 295 295
 Δεσπότην ποῖοι ἐλέγχοντο ὕπος. 213
 Διάβολος εἰς ποῖαν ἔδειξε ποτήριον καὶ ποτα- 426
 μὸν μέλιτος καὶ γάλακτος κατὰ φαντασίαν. 426
 Διάβολος καὶ τοὺς μεγάλους ὁσίους γελᾷ. — 65
 Μετασχηματίζεται εἰς διαφόρων προσώ- 65
 πων σχήματα. 65
 Διακρίσεις περὶ διδασκαλίαν θαυμαστὴ τοῦ εὐ- 230
 ρισκαταὶ ὕποσημ. 230
 Δονάτος ποῦ ἦτο ἐπίσκοπος. — Ποῦ εὑρίσκα- 417
 ται τὸ λειψάνον του ὕποσημ. 417
 Δόξης της εἰς τὴν γῆν; τίς παρεκάλει νὰ μὴ ἀ- 267
 ξιωθῇ ὕποσημ. 267
 Δούλουσι Θεοῦ μεγάλη ἐστὶ τιμὴ, εἰς τὴν ὕπος. 354
 Δούλη ποῖα ἐθανατώθη, ἐπειδὴ δὲν ἐσυγατένε- 490
 σεν εἰς τὴν αἰσχρὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀθέν- 490
 του της. 490
 Δούλος εὐγνώμων δὲν χωρίζεται ἀπὸ τὸν αὐ- 219
 θέντην του. 219

Δούλους ποιος ἅγιος ἐμπόδιζε νὰ μὴ φεύγῳσιν ἀπὸ τοὺς αὐθέντας των.	σελ. 286
Δούλων τοῦ ποιοῦ εἰδέχτο τοὺς ἐμπαυμοὺς.	40
Δράκοντα ὀδοποιεῖται πηχῶν εἰς τὸ μάρες, ποιοὶ ἤσαν.	54
Δράκων ἐξήκοντα πηχῶν ἀπὸ ποιοῦ ἐθανατώθη.	66
Δράκοντα μέγαντις, καὶ μὴ ποιοῦν τρόπον ἐθανάτωσε.	496
Ποία ἄγία δράκοντα ἠμέρωσε.	260
Ποία δράκοντα ἐθανάτωσε.	278
Δωροδοχοὶ δ' Ἰσραὴλ τί συγγράμματα ἔγραψαν.	486

Ε

Ἑβραῖοι ἀνομαζόντες μὲ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων ὕποσ.	409
Ἐγκώμια εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα ὕποσ.	23
Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον. ὕποσ.	404
Εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Θεοδοτὸν ὕποσ.	7
Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν εἰς τὴν β'. ὕποσ.	54
Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον. ὕποσ.	409
Εἰς τὸν βασιλεῖα ἐπίσκοπον Ἀμασειῶν ὕποσ.	444
Εἰς Ἰακώβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου ὕποσ.	446
Εἰς τὸν προφήτην Ἰερειάν. ὕποσ.	424
Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην. ὕποσ.	435
Εἰς τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους. ὕποσ.	232
Εἰς τοὺς δώδεκα ὕποσ.	237
Εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα. ὕποσ.	284
Εἰς τοὺς Μακκαβαίους. ὕποσ.	294
Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. ὕποσ.	303
Εἰς τὸν Βερνάβην. ὕποσ.	498
Εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν καὶ Θαδδαίου. ὕποσ.	243
Εἰς τὸν Βαρθολομαῖον. ὕποσ.	
Εἰς τὸν προφήτην Ησαΐαν. ὕποσ.	438
Εἰς Σίμωνα τὸν Ζηλωτὴν. ὕποσ.	442
Εἰς Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένην. εἰς τὴν γ' ὕποσ.	463
Εἰς τὴν τρίτην εὐρεσιν τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. ὕποσ.	469
Εἰς τὴν ὀσιομάρτυρα Θεοδοσίαν. ὕποσ.	473
Εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίναν. ὕποσ.	266
Εἰς τὸν Ἠλίαν. ὕποσ.	268
Εἰς τὴν Ἰουλίτταν καὶ Κήρυκον ὕποσ.	262
Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. ὕποσ.	348
Εἰς τὴν προσόρτιον ἡμέραν τῆς Κοιμήσεως. ὕποσ.	316
Εἰς τὸν ἐκ Κιλικίας Ἰουλιανόν. εἰς τὴν α'. ὕποσ.	246
Εἰκὼν τιμὸς συναρμοσθεῖσα εἰς τὰ μέλη τοῦ νεκροῦ, ἀνάστησεν αὐτόν.	404
Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου δὲν ἄρσεν τὸν βάρβαρον νὰ ἔμβῃ. ἔφιππος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.	322
Εἰκὼν Χριστοῦ χάριν τῆς ἐν τῇ Καλῇ πόρει, εἰς τὴν ἐθανατώθησαν.	306
Ἐβραῖοι τῆς ἐν Καμουλιανοῖς ἀχειροποιήτου εἰκόνας Χριστοῦ.	307
Τίνι τρόπῳ αὕτη ἐτυκώθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τὴν Ἀκυλίαν.	308

Τίνι τρόπῳ ἐτυκώθη ἀχειροποιήτος εἰκὼν τοῦ Κυρίου διὰ τὴν Μαρίαν, καὶ ἰατροῦσιν αὐτήν.	σελ. 314
Τίσσαρες ἀχειροποιήτοι εἰκόνες εἰναι τοῦ Κυρίου. ὕποσ.	310
Πῶς ἐπαρηγορήθησαν αἱ διὰ τὴν στέρξιν τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας θλιβόμεναι μοναχῶν.	314—312
Εἰκὼν Χριστοῦ ἡ πρὸς τὸν Αὐγαρον. — Θαύματα αὐτῆς. — Ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν.	324—327
Ποῦ τὴν ἀνέβηκεται. ὕποσ.	327
Εἰρηναῖος Ἑλληνοῖσι συνέγραψε τὰ βιβλία του. ὕποσ.	
— Πέντε μόνον βιβλία αὐτοῦ εἰσίν. — Τίνος ἦτο μαθητῆς.	337
Εἰρηνῆς μάρτυρος περὶ τὰ λεγόμενα, παράδοξά εἰσι.	430
Ἐκδικησὶν δὲν πρέπει νὰ κέμνωμεν.	59
Ἐκκλησία ἐνδοξὸν πρέπει νὰ προσευχώμεθα προτιμότερον, παρὰ εἰς ἄλλον τόπον.	5
Ἐκκλησίας νόμος οὐκ ἔστι τὸ σπάνιον ὕποσ.	428
Τί φρονεῖ περὶ τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, δηλαδὴ ὅτι εἶχε σάρκα σὺν πάσι τοῖς ἀδιαβλήτοις αὐτῆς πάθει καὶ τοῖς ἰδιώμασι. ὕποσ.	295
Ἐλαίαν τοῦ Σταυροῦ θαύματα ἐποιεῖ. ὕποσ.	289
Ἐλαίον τῶν κανδηλῶν τῶν ἁγίων Εἰκόνων ποιεῖ θαύματα. αὐτόθι.	52
Ἐλάφια ποιοῦν ἠκολούθουν.	
— Ἐστάλησαν, καὶ ἀνθρωπίνας ἐν ἐλάφισιν.	52
Ἐλεημοσύνη πλουσία ἰσχυρὰ καὶ ἀνεπίδεικτος, ποῖον ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρώμης.	32
Ἐλεημοσύνην τίς ἔδωκεν εἰς τὰ ζῶα ἅτινα τῷ ἔφερον τὸ νερόν.	39
Τίς ἔδωκε τὸ ἀργυροβν σκουτέλι τῆς μονῆς.	32
Ἐλεημοσύνη, γεμάτη ποιεῖ τὰ ἄγγια.	185
Ἐλεημοσύνην οἱ δίδοντες, πολλαπλασιωτέραν λήφονται, ἱστορία Ὀφελίμου.	228
Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου λείψανον ποῦ ἐφέθη. ὕποσ.	203
Πόσου νεκροῦ ἀνέστησεν.	203
Ἐλύμας ὁ μάγος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. εἰς τὴν γ'. ὕποσ.	234
Ἐντροπῆς χάριν, ποῖος ἐθανατώθη μόνος.	328
Ἐξουθενεῖν ἑαυτὸν τί εἶναι. ὕποσ.	186
Ἐπικινούμενός τις, πρέπει νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ μὴ ἀποκρίνεται. αὐτόθι.	
Ἐπιστολὴ τοῦ Χριστοῦ ἡ πρὸς τὸν Αὐγαρον ποῦ εὐρέθη, καὶ εἰς ποῖον ἀπεστάλη. ὕποσ.	325
Ἐπιστολὰς τὴν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν τοῦ Αὐγαρου ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος. — Ποιοὶ ταύτας βεβαιούσιν; — Πότε ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου εἰς Κωνσταντινούπολιν μετεκομίσθη. αὐτόθι.	
Ἐπτά ἀριθμὸς διατὶ παρθένος καλεῖται. ὕποσ.	46

Εσθής Θεοτόκου ἀπὸ τί ἦτον ὑφαρμένη. ὑποσ.	242
Ἄλλη ἦτον ἀπὸ τὸ ὠμοφόριόν της. αὐτόθι.	
Εὐαγγέλιον πὸ κατὰ Μαρθαίον ποῦ εὐρέθη. ὑπ.	198
Πότε ἀνεγινώσκετο. αὐτόθι.	
Εὐαγγέλιον μικρὸν τίς μόνος εἶχε. ὑποσημ.	48
Εὐαγγελισμοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν τυχοῦσαν τῆ με- γάλη ἑβδομαδί, οὐ καταλύονται ὀψάρια. ὑπ.	53
Οὐ μετατίθεται αὐτῆ. — Ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἐγέ- νετο. αὐτόθι.	
Ἐβδόμη ἡ βασίλισσα τί ἦτο, καὶ τί καλά ἐ- ποίησεν ἐν Ἱερουσαλῆμ. — Ἐδιωρθώθη ἀπὸ τὴν αἵρεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσεν. ὑπ.	314
Ἐβραϊκὰ οἱ χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ ζητῶσι ὑποσημ.	179
Εὐχὴ δὲν δίδεται διὰ καμνισμὸν, ἀλλὰ διὰ στηριγμὸν.	337
Εὐχὴ κοινὴ εἰς τὸν Κύριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἐξομολογητικῆ.	368
Εὐχὴ εἰς τὸν ἅγιον Γράφωνα.	358
Εὐνοδίαν τίς ἐξέβαλεν ἀπὸ τὰς σάρκας του κα- τακαϊόμενος.	24
Z	
Ζηλωτῆς διὰ τί ὠνομάσθη ὁ Σίμων.	142
Ἄλλη εἶναι ἡ μνήμη τούτου, καὶ ἄλλη ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν αὐτοῦ γνώρισις. ὑπ. αὐτόθι.	
Ζώνης περὶ τῆς Θεοτόκου διαφωνία εὐρίσκεται. ὑποσημ.	354
Ποία ἐπέρασεν εἰς τὴν Ζώνην ταύτην χρυσᾶς σειράς. ὑποσημ. — Ποῦ αὕτη εὐρίσκεται — Πότε, καὶ πρὸς τίνος ἀφιερῶθη τῆ ἑ- ρεξ μονῆ τοῦ Βατοπαίδιου. αὐτόθι.	
H	
Ἠλία; ὁ προφῆτης ποῖον ὠδήγησε.	250
Τί σημαίνει τὸ ὄνομά του.	268
Μετὰ τὴν εἰς οὐρανὸν ἀνάληψίν του, ἀπέ- στειλε γράμμα πρὸς τὸν Ἰωρᾶμ. ὑποσ. — Ἐπαινοὶ αὐτοῦ.	269
Ἠλίου κύκλοι πόθεν ἄρχονται. ὑποσημ.	4
Ἠμέρας τεσσαρακονταπέντε ποία ἐστάθη ἀκίνη- τος ἐν τῆ προσευχῇ.	276
Ἠμίονος; ἐλάλησεν ἀνθρωπίνως.	294
Ἠρώδης ὁ τὸν Πρόδρομον ἀποκτείνας, πότε ἐ- ξωρίσθη, καὶ παρὰ τίνος. ὑποσημ.	348
Τίνος ἔχων γυναῖκα νόμιμον, ἐπῆρεν ὑστε- ρον γυναῖκα Φιλίπου τοῦ ἀδελφοῦ του.	347
Ἠρωδιάς τίνι θανάτῳ ἀπώλεσθη. — Ἐκόπη ἡ κεφαλὴ της ὑπὸ τοῦ πάγου.	348
Ἠσαίας διὰ προσευχῆς του ἐξῆγγχε τὴν πηλὴν τοῦ Σιλωάμ.	138
Εὐαγγελιστῆς ἐστὶ καὶ ἀπόστολος μάλλον, ἢ προφῆτης. — Ποιοὶ ἀναφέρονται τὰς προ- φητείας του. ὑποσημ.	139

σελ.		σελ.
242	Θαδδαῖος εἰς τῶν ἐβδόμαζ ἦτο, καὶ οὐχὶ εἰς τῶν ἐβδομάκοντα. ὑποσημ.	325
48	Θανάτου ὥραν ἐνθυμούμενος, τίς κατεφόνησε βασίλειον ἐπίγειον.	29
53	Θανάτου ἐν τῆ ὥρᾳ τίς εἰσώπη. ὑποσημ.	53
	Θαύμα Φωκᾶ ἱερομάρτορος. ὑποσ.	272
	Θάλημα οἰκετὸν ὁ ἀφῆσας, κατορθώνει τὰς ἐρι- τάς. ὑποσημ.	180
	Θεοδοσίας τῆς Κωνσταντινουπολιτισσῆς λειψα- νον ἐποίει θαύματα.	173
	Θεοδόσιος διὰ τί λέγεται μικρός. — Ἐλαβε πρό- νοιαν νὰ συγκροτήσῃ τῶν τρίτων Σύνοδον. — Πότε αὐτὸς ἔφαγεν ἄρτον, καὶ ἐπιεν ὕδωρ γλυκύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φεραν. ὑποσημ.	286—287
	Θεόδωρος ὁ Τύριον δικτὶ ὠνομάσθη φανερατῆς.	74
	Θεὸν μόνον, ποῖος ἐπεθύμει. ὑποσημ.	189
	Ποιοὶ ἔλεγον τὸν Θεὸν ἀνθρωπομόρφον ἐν ἀ- γνοίᾳ. ὑποσημ.	156
	Θεὸς διὰ καίποιαν οἰκονομίαν ἀφίνει τινα πᾶθη ἀνιάτρευτα.	354
	Θεοτόκος οὐκ ἐβαπτίσθη παρὰ Πέτρου καὶ Ἰω- άννου. ὑποσημ.	136
	Ταύτη ἡ Κωνσταντινούπολις ἀφιερῶθη.	164
	Πολλὰκις τὴν Κωνσταντινούπολιν διαφύλα- ξεν. ὑποσημ.	144
	Ἡ εἰκὼν αὐτῆς ποῦ ἐπαφίετο. αὐτόθι.	
	Εἰκόνας τῆς Θεοτόκου ἐμπροσθεν ποῖος ὕματος ἐμελεωθήθη.	199
	Ἰμοφόριον αὐτῆς; ἄλλο φαίνεται νὰ ἦτον ἀπὸ τὴν ἐσθῆτα. ὑποσημ.	242
	Εἰς τὸν τάφον αὐτῆς Ἀγγελικὴ ὑμνωδία τρεῖς ἡμέρας ἤκουστο.	243
	Θῆλην τοῦ σώματός της καὶ τὰ ἐνσῆφιά της, ποῖος ἔστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Ἐσθῆς αὐτῆς; ἀπὸ τί ἦτον ὑφαρμένη. ὑποσ.	242
	Αὕτη πρώτη εἶδε τὸν Χριστὸν. ὑπ. — Δι' αὐ- τὴν ἠνοίχθησαν τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια.	271
	Τὰ ἐν τῷ ὄρει τῶν ἐλαιῶν δένδρα αὐτὴν ἐπροσκύνησαν. — Ἐλαβε παρὰ τοῦ Ἀγγέ- λου κλάδον φοίνικος.	318
	Ἐν τῷ τάφῳ αὐτῆς τρεῖς ἡμέρας ἤκουον οἱ ἀπόστολοι Ἀγγελικοὺς ὕμνους. — Μετὰ τὴν τριήμερον αὐτῆς Κοίμησεν οὐ μόνον ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου, ἀλλὰ καὶ ἀνελή- θη εἰς τὸν οὐρανόν. ὑποσ.	320
	Διὰ τί ἡ ὑπᾶστεισις καὶ ἀνάληψις αὐτῆς ἐκ ἐκκλησίας οὐ δημοσιεύεται. ὑποσημ.	321
	Παιδεύει τοὺς ἄθιους Ἀγαρηνοὺς. 321 καὶ 322	
	Μετὰ τῆς Θεοτόκου κείνου δένυρεται νὰ ἔχη τις.	353
	Νεώριον οἶκος αὐτῆς τί ἦτο;	353
	Θεόφιλος Ἰδοκεῖ. Ἰδοκεῖν νὰ διακρίνωσι μόνον τὰ κελία τῶν μοναχῶν, ὅχι δὲ καὶ νὰ θα-	

νατώσωσιν αὐτούς. ὑποσημ. 256
 Θερμά νερά πόθεν ἀναδίδονται. 457
 Θηρίον ἀνθρωπίνων φρονῶν ὠμίλλασεν. 338
 Θηρία τὰ τεύγοντα τὰ λάχανα, ποῖος ἅγιος ἐδίωκε. 36
 Θηρία οὐ βλέπουνσι τοὺς μέλλοντας εὐθῆσαι. 58

I

Ιεζεκιήλ τί σημεῖον ἔδωκε — Διὰ τί ἐτιμώρησεν τὴν φυλὴν τοῦ Γαδ. 272
 Ἰερουσαλὴμ κατέβη εἰς Τάφνα· τῆς Αἰγύπτου, ἀφ' οὗ ἠγαλλώτισθη ἡ Ἰερουσαλὴμ. — Ἐλιθοβολήθη ἐκεῖ καὶ ἔταφεν. — Διὰ προσευχῆς τοῦ ἐνεκρέθησαν αἱ ἀσπίδες καὶ οἱ κροκόδειλοι. — Τὰ λείψανά του μετεφέρθησαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. — Τί σημεῖον εἶπεν εἰς τοὺς ἱερεῖς. — Πού ἐκρυψε τὴν Κιβωτὸν καὶ τὴν Σκηνήν. — Ἐγλυψε μὲ τὸ δάκτυλόν του εἰς πέτρον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. — Δὲν ὑπῆγεν εἰς Βαβυλῶνα. — Εἶχε καὶ ἄλλα βιβλία, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν εὐρίσκονται. 419—421
 Ἰεροματῆρες οἱ παῖδες λαμβάνουν ὑποσημ. 303
 Ἰερώνυμος πόσας γλώσσας ἤξευρε. — Ποῖας Γραφῆς μεμεμήνευσεν. — Τὰ ἐν τῇ νεότητι ὄρων συγγραμμάτα του, ἤρχοντο γέροντων. — Ἀνατολικὸς καὶ Ἰεροσολυμίτης ὀνομάζεται, ἀλλ' οὐχὶ Δυτικὸς ἅγιος. — Περὶ Παραδείσου τί εἶπεν εἰς τὸν φίλον του Ἀγγούστινον. — Ἐπαῖνος τῶν συγγραμμάτων του. ὑποσημ. 206
 Ἰνα, οὐκ ἔστιν αἰτιολογικόν, ἀλλὰ ἀποβατικόν. ὑποσημ.
 Ἰούδας τίς ἀπόστολος ἦτο.
 Ἐκ τούτου κατήγοντο οἱ Δεσπόδουνοι. ὑπ. Ἰουλιανὸς ὁ θείος τοῦ πραιβάτου Ἰουλιανοῦ, τύραννος κατέστη κατὰ τῶν χριστιανῶν. — Κατὰ τούτου καὶ κατὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του τίς ἐπροφήτευσεν. 9
 Ἰούλιος μὲν διὰ τί λέγεται. ὑποσημ. 240
 Ἰούνιος, τί ὄνομα εἶναι, καὶ τί δηλοῖ. ὑποσημ. 477
 Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἐν ἀγνοίᾳ ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀφροδοκιστῶν. ὑποσημ. — Ἐπαινείται παρὰ πολλῶν ἡ αὐτοῦ ὀρθοδοξία. 294
 Ποιητὴς εἶναι τοῦ, Ὁ μαγονγενὴς Πιὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. ὑποσημ. — Ἐνήστειν ἐν ὄλῃ τῇ Ἰεσοκραοσιῇ μετὰ πολλῆς ἐγκρατείας. 295
 Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου θείος ἦτο ὁ Χριστός. 435
 Ἰωβ πόσους χρόνους ἐπέρασεν εἰς τὴν πληγὴν τῆς λέπρας. ὑποσημ. 432
 Ποῦ δεικνύεται ὁ τάφος του ὑποσημ. 438
 Καὶ τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς ἔλαβε διπλοῦς ὑπ. 432
 Κοκρία αὐτοῦ ἱστορεῖται. αὐτόθα.

σελ. 460
 Ἰωσήφ ὁ ὑμνογράφος πόθεν ἔλαβε τὴν χάριν καὶ συνθέτη εὐκόλως Τραπέριζ. 734
 Πριήματα αὐτοῦ. ὑποσημ. 74
 Ἰωσήφ ὁ Μνήστηρ τίνας ἦτο ἀδελφός. ὑποσημ. 412

K

Καισάρεις ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐρωταποκρίσεις συνέγραψε. ὑποσημ. 24
 Κάλιστος ὁ πρῶτος ποῦ ἠσύχαζεν ἐν τῷ Ἄθῳ ὑποσημ. 215
 Καμποῦραν σώματος ποῖος ἅγιος ἱατροῦει. 148
 Κανδηλῶν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἔλαιον, πολλὰ ποιεῖ θαύματα. ὑποσημ. 289
 Κανδήλας τῶν ἁγίων ἔλαιον, θαύματα ποιεῖ. 89
 Κανόνες τῶν Ἀποστόλων κακῶς λέγονται εἶναι ὑπερβολικαί. ὑποσημ. 237
 Κανὼν ἀσματικὸς Γερμανοῦ τοῦ νέου εἰς τὰς ἐπτὰ Συνόδους. 364
 Καρδίαν ὁ μὴ φυλάττων πάντα τὰ καλὰ ἐπιλανθάνεται. ὑποσημ. 206
 Καρρία τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ληστῶν εὐρεθίνετα, τί διαφορὰν εἶχον. ὑποσημ. 46
 Κάστρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως πῶς λέγονται, ὑποσημ. 455
 Κατένα τί εἶναι. 309
 Καταλαλεῖν ἀδελφοῦ, χεῖρον τοῦ φαγεῖν κρέας. ὑποσημ. 86
 Κιβωτὸν ποῖος ἐκρυψε, καὶ ποῖος εὗρε. Ποῖος θέλει ἐκβάλλει αὐτὴν, καὶ ποῖος θέλει ἀνοίξει, καὶ πότε. αὐτόθα. 420
 Κινάρα τί εἶναι. ὑποσημ. 309
 Κλέπτας ποῖος ἅγιος ἐφανέρωκε. 286
 Κλέπτας ποῖος πιάσας εἰς τὸ ἀλώνιον του, συμβοηθήτηεν αὐτοῖς διὰ τὸ νὰ σηκώσωσι τὰ σακχία. 304
 Κλεπτῶν ἀρχηγοὶ ἐπτὰ, πιστεύσαντες μαρτυροῦσαι. 415
 Κλήματα· παράδοξο· ὤριμος καρποφορία ἐν καιρῷ λειτουργίας. 208
 Κόλασις ἀμπερωλῶν μὲ τὸ πῦρ ἔχει νὰ γένη ὑπ. 438
 Κόμης τί ἀζώωμα ἦτο. ὑποσημ. 51
 Κόραξ τί δηλοῖ. 430
 Κορίνθου ἀρχιερεὺς ἅγιος, ποῖος εἶναι. 427
 Καὶ ἄλλος αὐτῆς ἀρχιερεὺς. 429
 Κορίνθου ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο. 59—60
 Κόσμος δὲν εἶναι ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ εὐαριστήσῃ τις τῷ Θεῷ. 485
 Κρήτη ποῖος ἅγιος ἐβλάστησε. 204
 Κρίνετεν σφάλματα ἀδελφῶν δὲν πρέπει ὑποσημ. 211
 Κρίσις τοῦ Θεοῦ μὲ πῦρ ἔχει νὰ γένη. 457
 Κρίσις τοῦ Θεοῦ φέρει τὸν ἀνθρώπον εἰς μετάνοιαν. 44
 Κῦδος τί εἶναι. 408
 Κύπρος, πόθεν ἔλαβε προνόμιον νὰ ᾄδει αὐτὸ κεφάλος. 498

Κυριακή τῶν Ἐσχομενικῶν Συνόδων.
 Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας πότε ἐκοιμήθη. — Τί ἀπόφθεγμα εἶπε ὑπόσημ.
 Κύριλλος Γορτύνης ὁ ἐν τῇ Κρήτῃ, Μύρον ἀνέβρυσ' εἰς τὴν ὑπόσημ.
 Δύο Κύριλλοι Γορτύνης εἶναι. αὐτόθι.
 Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἡπατήθη. ὑπόσημ. — Ἀπολογία ὑπὲρ αὐτοῦ. — Τίνος τόπου; ἐπήραν οἱ τρεῖς τοῦ υἱοῦ. ὑπ.
 Πάντοτε ὑπῆρχεν ἅγιος καὶ ἰσαπόστολος. — Καὶ βασιλεὺς καὶ ἱερεὺς ἦτον καὶ ἐπίσκοπος. — Νόμον ἐποίησε νὰ μὴ θανατόνεται τις μὲ σταυρόν. ὑπόσημ.
 Που ἀπέθανε. — Καὶ ποῦ ἐνεταφιάσθη.
 Κατεφίλει τὰ ὑπὲρ Χριστοῦ πληρωθέντα μέλη τῶν ὁμολογητῶν. — Τί ἐνουθέτει τοὺς ἐπίσκοπους. — Τί λόγια εἶπε διὰ τοὺς κτήγορομένους ἐπισκόπους. — Πόσαν ἦτον ἀμνησίκακος. — Θυρωρὸς ἦτο πῶν ἀλιῶν Ἀποστόλων. ὑπόσημ. 462—464
 Κωνσταντινουπόλει; Γενέθλια ποιεῖ. — Αὐτὴ ἀφιερῶθη τῇ Θεοτόκῳ. — Πολλάκις αὐτὴν ἡ Θεοτόκος διεφύλαξεν.
 Μὲ ποῖα κτὰ ἐστολίζετο.
 Ὁ βλασφημῶν αὐτὴν Σαρχκηδὸς ἐπαίδευσθη.
 Οἱ ἐπίσκοποι αὐτῆς τίνες ἐστάθησαν.
 Ἐπίγραμμα εἰς αὐτὴν ἠρωλεγειῶν προσφυῆς. ὑπόσημ.
 Κωνσταντῖνος ἀπατηθεὶς, ἐφρόνει τὰ τῶν Ἀρειανῶν.

Λ

Λάρα τί θί εἶπε.
 Λάρας διατί τὰ μέγιστα μοναστήρια ἀνομάζουσι. ὑπόσημ.
 Λειτουργία προαγιασμένη καὶ πρὸ τοῦ Διαλόγου ἦτο. ὑπόσημ.
 Λείψανα μαρτύρων τίνες εἶχον ἔργον νὰ μνηρίξωσι.
 Λείψανων μαρτυρικῶν ἀναμέσον διαπερᾶν, ἰατρειάν προξενεῖ.
 Λείψανον λαμπρὸν, σῶον, καὶ εὐώδες εὑρεθῆναι, ὑπερφυσικόν ἐστὶ θαῦμα.
 Λείψανου τίνος ἁγίας ἀλλάσσουσι κατ' ἔτος ἐν δώματα τὰ ὅποια φορεῖ, καὶ ἰσάζουσι τὰς τρίχας, καὶ κόπτουσι τὰ δόνυχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τῆς.
 Λείψανα ἀνθρωπίνως ὀμιλεῖ.
 Λείψανα, τοὺς μὲν κηκοὺς θανατόνει τοὺς δὲ μέλλοντας σωθῆναι, οὐ βλέπτει.
 Λέων εἰς ποῖον ὑπετάσσεται καὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ ἔβασκεν. — Διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του ἐξέπνευσεν.
 Λέων τίνος τὸν ἰδρωτὰ ἐσπόγγιζε μὲ τὸν δεξιόν του πόδα.

σελ. 264 Λέοντες, δύο εἶς ποῖον ἠκολούθουν. 38
 492 Λέων φέρει καὶ λαμβάνει ἐπιστολήν. 39
 204 Λησπῆς ποῖος ἐθαυματουργεῖ. ὑπόσημ. 204
 204 Λογισμοὺς ὁ μὴ ἔχων, τὴν πράξιν ἔχει ἀντὶ τῶν λογισμῶν. ὑπόσημ. 493
 Λογισμῶν νεκροὶ λέγονται. αὐτόθι.
 Λογισμὸς, κύριος εἶναι καὶ αὐτοκράτωρ τῶν παθῶν. 294
 423 Λογισμῶν ἐπιθυμίαι; ποῖος εἶναι φοβερός. ὑπόσημ. 304
 Εἰς τοὺς λογισμοὺς, δὲν πρέπει νὰ ἀκούη τις ὑπόσημ. 350
 Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐφανερῶθη μὲν ὕστερον, ἐγνωρίσθη δὲ καὶ πρότερον τοῖς καθαρῶς τὴν διάνοιαν. ὑπόσημ. 294
 — Σεισάκρωται, καὶ τῆς οἰκείας αὐλότητος οὐκ ἐξέστη καὶ ὅλος σεισάκρωται, καὶ ὅλος ἐστὶν ἀπερίγραπτος. εἰς τὴν ὑπόσημ. 298
 — Ἀρθαρτον σῶμα οὐκ ἔλαθεν. αὐτόθι.

Μ

Μαγδαλινὴ πρώτη μὲν ἀπὸ τὰς ἄλλας Μυροφόρους, οὐ πρὸ τῆς Θεοτόκου δὲ, εὐεάσατο τὸν Χριστόν ὑπόσημ. 271
 278 Μαγεία ἐμποδίζει τὰ θαύματα. 447, 448
 324 Μαγείας δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ πράττωσιν οἱ χριστιανοί. 76
 344 Μάγοι ποῖαν πικρὰν τιμωρίαν λαμβάνουσι. ὑπόσημ. 447—448
 322 Μακεδονίου ἁγίου Πατριάρχου ἡ καθάρσις πολλὴν ἐσγύγισεν ἐπροξένησεν εἰς τὸν λαόν, καὶ τί περὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὑπόσημ. 410
 424 Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου ἀστεία πρόβησις. ὑπ. 215
 248 Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς πότε ἤρχιστε νὰ κηρύττη τὸ Εὐαγγέλιον. ὑπόσημ. 408
 45 Ἐπιτομεὺς εἶναι τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. 409
 33 Τίνων τὰ λείψανα ἐσύνεζεν. αὐτόθι.
 48 Τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑβραϊκὸν εἶναι, καὶ τί σημαίνει. Ἑλληνικὸν εἶναι. αὐτόθι.
 76 Θαῦμα αὐτοῦ ἀξιόλογον. αὐτόθι.
 Μάρτιος διατί λέγεται. 4
 Ἐν πᾶσι ἡμέραις αὐτοῦ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον εἰς τὴν ὑπ. — Καὶ τὸν ἄνθρωπον. 3
 Ἐν ποῖα ἡμέρᾳ αὐτοῦ συνελήφθη καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος. — Ἀρχὴ φυσικῆ εἶναι τῆς γεννήσεως τῶν καρπῶν. ὑπόσημ. αὐτόθι.
 Ἐν τῷ Μαρτίῳ θὰ γίνῃ ἡ κοινὴ ἐξανάστασις καὶ ἡ τῶν κτισμάτων ἀποκατάστασις. — Πῶς ὀνομάζεται Ἑβραϊστὶ καὶ Ἰταλιστὶ. 4
 Μάρτυς ἐτύφλωσε τὸν δούλον, ὅστις ἐζήτηε νὰ τὴν ἀτιμάσῃ. 8
 Μαρτύριον τῶν χριστιανῶν τίς καθ' ὑπόκρισιν μνησθῆναι βουληθεὶς, ἐμαρτύρησε τῇ ἐλπίσει.
 312 88

σελ. 403

Μάρτυρες, δὲν νομιζοῦν, ἀλλὰ πληροφορίαν ἔχουν, ὅτι θέλουσι δεχθῆ ἀπολαύσεις ἀγαθὰν. 477

Μαρτύρων πληγὰς τίς καταφιλῶν ἔγεινε μάρτυς. 489

Τίνων μαρτύρων αἱ ψυχαὶ ἐφάνησαν εἰς τὰ σώματα των εἰς εἶδος παρθένων. 248

Μάρτυς ποῖος ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἡγμονόου ἐν λωρίον τοῦ σώματός του. 227 και 327

Μάρτυς ποῖος δὲν ὤμοσεν εἰς τὴν τύχην τοῦ βασιλέως. 255

Μάρτυρες τίνες ἐτιμώρησαν μετὰ θάνατον τοῦ αὐτοῦ; τιμωρήσαντας, ὡς αὐτοὶ τοῦτο ἐμαρτύρησαν. 309

Μάρτυς ποῖα ἐφαίνετο μετὰ θάνατον συμφάλουσα ταῖς μοναχῆς. 223

Μάρτυς ποῖα ἀνέβλευσεν ἐκ τοῦ τάφου τῆς θρόνον ἱματικῆν. 247

Μάρτυς ποῖα δὲν ἔστργε νὰ τὴν ἐκδύσωσιν ὑπ. 490

Μάρτυς ποῖος παρεκάλεσε τοὺς φυλάττοντας αὐτὸν Ἀγγέλους νὰ παρκερίσωσι, διὰ νὰ ἀποκεφαλίσθῃ. 450

Μάρτυρος τίνος γυνὴ ἀκολουθοῦσα, ἐθάρρυνεν αὐτόν. 491

Τίς μάρτυς παραδοὺς τῷ Θεῷ τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον του, ἔτραξεν εἰς τὸ μαρτύριον. 491

Μάρτυρας ποῖα γυνὴ ἐπισκεπτομένη ἐν τῇ φυλακῇ ἐμαρτύρησε. 482

Τίς μάρτυς προδοθεὶς ἀπὸ τὴν δούλην του τῆς ἔδωκε χουρὸν δεκτυλίδιον εἰς εὐχαριστίαν. 493

Μάρτυρες ὅταν τιμωρῶνται, περισσότερον τιμωροῦνται ἀοράτως οἱ δαίμονες ἀπὸ τὸν Θεόν. 246

Μαρτύρων μὲ αἵματα ποῖα ἀλείφεται, ὡσάν μὲ μύρα καὶ ἀρώματα. 343

Μάρτυς ποῖος λαβῶν εἰς τὰς χεῖρας τὴν ἐκκοπίσαν κεφαλὴν, ἐπεριπάτησεν ἕως δύο σημείων τόπου. 227

Μάρτυρος ποῖου τὸν ἰδρώτα ἐσπόγγιζε λέων μὲ τὸν δεξιὸν του πόδα. 342

Μάρτυρος τίνος νεκροῦ ὄντος, ἐκοψάν τὴν κεφαλὴν. 323

Μάρτυς ποῖος ἔλεγε τὸ ἀξιωμακόμενον τοῦτο ἀπόφθεγμα σοῦδὲν οὕτως ἤδῃ, ὡς τὸ πάσχειν ὑπὲρ Χριστοῦ. 334

Μεθόδιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως μὲ νεκρὸν ἐσυγκοίσει εἰς τὸν λάκκον ὑποσημ. 204

Ἀπορίαν εὐκόλως ἔλυσεν. αὐτόθι.

Μεθόδιος ὁ Πατάρων περὶ μελλόντων προσέπε. 215

Μεμφηταὶ ἐάν τις ἐαυτὸν, κρητερὴ πανταχοῦ, εἰς τὴν ὑποσημ. 345

Μεταμόρφωσις ποῦτε ἔγινε. — Μετετέθη κατὰ τὸν Αὐγουστον. — Καὶ διὰ τί. — Τὸ Κοντάκιον αὐτῆς διὰ τί λέγεται καθ' ἑκάστην ἐν τοῖς Τυπικοῖς. — Περὶ αὐτῆς τίς λαλεῖ ἀ-

σελ. 390—302

ἀποστα. — Ὁ Λουκάς διὰ τί ἀναφέρει αὐτὴν ἐν τῇ ἐνάτῃ Κεφαλῇ. — Ποῖος ἔχουσιν εἰς αὐτὴν ἔγκωμιστικαὸς λόγους εἰς τὴν ὑποσημ. 390—302

Μετανοῆσαι δύνανται καὶ σωθῆναι διὰ μετανοίας καὶ αὐτοὶ οἱ μωροὶ πρᾶξαντες ἀμαρτίας. 346

Μέτριος ὁ Γεωργὸς, παράδειγμα εἶναι εἰς τοὺς χριστιανοὺς. 478

Μεταώρου μνημὴ τίς ἔκτισε. 400

Μηδικίον μνημὴ ποῦ εὑρίσκεται. 429

Μηνῶν πρῶτος ποῖος εἶναι. 3

Μήτηρ φιλόθεος ποῖα λόγια ἔλεγε εἰς τὸν υἱόν της, λειποθυμοῦντα ἐν τῇ μαρτυρίῳ. — Καὶ τί ἐποίησεν. 23

Μήτηρ ποῖα ἐκλήρωσε, διὰ νὰ τελειώσωσι μὲ σταυρὸν τὸν υἱόν της. 80

Μήτηρ τίνος δὲν ἔτρωγε παχέα φαγητὰ, διὰ ἔγκωμινα αὐτόν. 496

Μήτηρ τίς ἐσυμβούλευε τὴν θυγατέρα της νὰ μὴ φύγη ἀπὸ τὸ μαρτύριον. 222

Μήτηρ ποῖα ἐθάρρυνε τὸν υἱόν της εἰς τὸ μαρτύριον. 394

Μητέρα αὐτῶν τίνες ἔσσιον δὲν ἠθέλησαν νὰ ἴδουσιν. αὐτόθι. 344

Μιτυληνὸς ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο. αὐτόθι. 78

Μιχαὴλ ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον, ποῖος ὠδηγήθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Πίστιν. — Καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ἐκοινώνησε καὶ ἐβουθεῖτο. 42

Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου εἰκὼν, εἰς ποῖον μάρτυρα ἐφάνη. 252

Ποῖον ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν. 481

Μοιχεῖα πῶς παιδεύεται. 144

Μοναστήριον ἀπὸ ποῖου, ἀκούονται φωναὶ κατὰ κρητὸν τῆς ἀκολουθίας. 216

Μοναχὴ καὶ καλογραῖα δὲν πρέπει νὰ βλέπη πρόσωπόν τινος, οὔτε ἄλλος νὰ βλέπη τὸ ἰδικόν της. 5

Μοναχοὶ νεόκωροι πρέπει νὰ μένωσιν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ μοναστηρίῳ. 269

Μοναχὸς ἄγρυπνος προσκαλεῖται τὸ θεῖον ἔλεος ὑποσημ. 304

Μοναχὸς δόκιμος, φοβερός ἐστὶ λογισμοῖς ἐπιθυμίας. αὐτόθι

Πῶς δύναται νὰ γίνῃ τις μοναχός. — Ἔργον αὐτοῦ ποῖον εἶναι. — Τίς ἐλαίετο τὰ ἐνόσθια ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος ὑπ. 53

Μοντανὸς ποῖας αἰρέσεως ἦτον ἀρχηγός ὑποσημ. 254

Μύρον εὐώδους τίνος ὁ τάφος ἀναδύεται. 99

Μύλασσα τί φρούριον ἦτο. 180

N

Ναυατιανοὶ τί ἦτον ὑποσημ. 66

Νεμεσίαις εἴρε τὴν Ἑκκλησίαν καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ ἔρριψεν ἱεραρχίας ὑποσημ. 420

Νεκρούς δὲν πρέπει νὰ φοβῆται τις, ἀλλὰ
τοὺς ζωντανούς, πῶς φοβῆται. ὑποσημ. 493

Νεκροὶ δίκαιοι οἱ μὴ ἔχοντες ἀνθρώπους διὰ τὴν
τοῦ ψάλλωσιν, ἔχουσι τοὺς Ἀγγέλους τι-
μῶντας· καὶ τοὺς μὲ τὰς ἑμμετώδεις ὁμοί- 270

Νερώνις ἔφερε μακρὰν ἀπὸ δώδεκα μίλια. ὑπ- 323

Νερὸν τίς ἔφερε μακρὰν ἀπὸ πέντε μίλια. 38

Νερὸν τίνας ἀνέβλεζον αἱ χεῖρες. 39

Νικώριον τίς Ναὸς ἦτον τῆς Θεοτόκου. 352

Νυσσοῦσα χαλινὸς εἶναι κατὰ τῆς ἀμαρτίας. ὑπ. 304

Νικηφόρος ὁ Ὁμολογητὴς μετὰ πάντων ἦσαν ὁμοίως. 480

Νικηδόκιμος τίνας ἦτο συγγενής. — Ἐν ταῖς δια-
Χριστὸν βασινοῖς, ἐτελειώθη. — Λειψάνου
αὐτοῦ ποῦ εὗρίθη. ὑποσημ. 292—293

Νικολάου τοῦ μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδὴν
πῶς ἔγινε. — Ἀπὸ τὰς πτέρνας τοῦ λειψά-
νου τοῦ ἔτρεχε μύρον πολὺν. 461

Ἐπροσκυνήθη τὸ λειψάνον του καὶ εἰς τὴν
Κέρκυραν. ὑποσημ. 461

Τὸν Ἀθωνίτην Πατέρα ἐλύτρωσεν. 201

Νικόλαος ὁ μέγας χαρτίον ἔδωκεν εἰς τὸν ὑ-
μνογράφον Ἰωσήφ. 73

Νόθος τίς ὢν καὶ ἐκ πορνείας ἔγινεν ἅγιος. 403

Νόμωσιν αὐτοῦ τίς ἤδουλήθη νὰ ἀτιμασθῇ. 88

Ξ

Ξουστία ποῖα εἶναι ὑπόσημ. 344

Ο

Ὁδὸς αἰσθητὴ ἢ ὑπὸ Θεοῦ κεκρυμμένη, οὐχ
εὗρίσκειται ὑπ. — Οἱ ζητοῦντες αὐτὴν εὗραιν
μέμφως εἶναι ἕξιοι. 420

Ὁκτὼ ἀριθμὸς διατὶ λέγεται ἰσάκις ἴσοι ἰσά-
κις ὑπόσημ. 408

Ὁλδὰ εἰς τίνας καιρὸν ἐπροσῆλθετε ὑπ. 84

Ὁματικῶν κλείσις συντελεῖται εἰς ἀποφυγὴν πορ-
νείας. 421

Ὁμνῶν οὐ δεῖ εἰς θνητὸν ἄνθρωπον. 255

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ τίνας
ποίημα εἶναι ὑπ. 295

Ὁνομα Θεοῦ ποῦ, καὶ ποῖος ἔγραψε μετὰ τὸν δὲ-
κτυλον. — Ὁπου αὐτὸ ἐγράφη νεφέλη ἐπέ-
σκήζετο. 420

Ὁρσίν τῆς Ἰουδαίας ποῖα εἶναι ὑπ. 222

Ὁυάλης Ἀρεικνὸς ἦν. 424

Ὁυρανὸς τίς εἶδεν ἀνερωγμένους καὶ τὸν Υἱὸν
τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ
Πατρὸς. 450

Ὁυρις τί δηλοῖ. 430

Π

Πάθη τινὰ ἀρίνονται ἀνιάτρευτα διὰ τινὰ οἰ-
κονομίαν. 353

Παιδεῖται αἱ τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ μάς διδάσκω-
σιν, ἵτοι νὰ μάς κοφρονήσωσιν ὑπόσημ. 314

Παιδικὰ κολοβὰ καὶ παράσημα ποῖος ἅγιος ἰα-
τρῶν. 448

Παντραφέτορος τὸ περικαλλεῖ μοναχῆριον τὸ
ἐν Κωνσταντινουπόλει ποῖος ἔστις. 345

Τὰ πρωτεῖα εἶχεν μεταξὺ ὅλων τῶν μονα-
χῆριων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 346

Πραδάσιου δόξα ἀκατάληπτος εἶναι ὑπ. 206

Πραδάσιον χειρόγραφον τῶν Πατέρων τίς ἐ-
σύναξε. ὑπ. 50

Πρακαλιπτικὴ τῖνος ἐστὶ πόνημα ὑπ. 74

Πρακτικὴ μοναχῶν ποῖον ταπεινὴν λαμβάνει.
Τίς ταύτην ἐμίσει. 57
64

Ποῖον προσήτην ἐθανάτισε. 64

Προθέτων συμπόσιον τί εἶναι ὑπόσημ. 215

Πάσχα Κύριον πότε λέγεται. 4

Πάσχειν διὰ τὸν Χριστὸν οὐδὲν ἐστὶν ἡδύτερον. 334

Πάσχειν διὰ τὸν Χριστὸν πράξενον εἶναι εὐ-
δαμονίως. 89

Πατέρων τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀ-
ναρθεμένων ἐπινοῖ ὑπόσημ. 45

Παῦλος ἀπὸ ποῖον χωρίων ἦτο. 234

Πέινα ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀρχέου προφητευθεῖσα εἰς
ποῖον χρόνον συνέβη. — Δι' αὐτὴν πολλὴ
ταρχὴ ἐν Ῥώμῃ ἐγένετο. — Καὶ οἱ ἐξω-
τερικοὶ αὐτὴν ἀναφέρουσιν ὑπόσημ. 84

Ἀπὸ τὴν πείναν τίνες ἀπέθανον ὑπόσημ. 402

Πελεκητῆς μοναχῆριον ποῦ εὗρίσκειτο ὑπόσημ. 74

Περισσεῖα τί δηλοῖ. 430

Εἰς τίνας κεφαλὰν καθίσασα ἔκαμε τοὺς λα-
οὺς νὰ τὸν ἐκλέξωσι διὰ ἐπίσκοπον. ὑπ. 300

Πέτραι δύο αἱ ἀπὸ τὸ στήθος τοῦ Ἀρχιερέως
κρεμάμεναι, πῶς ὀνομαζόνται. 203

Πέτρος ὁ ἀπόστολος ἐγγίγωνα ἐμετακίνει τὰς
προτέρας του ἀποφάσεις. ὑπόσημ. 231

Φεβύγοντα τὸν Νέρωνα, ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ
Κύριος. — Ποῖος ἦτο κατὰ τὸν χαρακτῆρα
τοῦ θάματος. αὐτόθι 234

Τὸν Σίμωνα κατεκρήμνισε. 274

Πιλάτος, ποῖον θάνατον ἔλαβεν ὑπόσημ. 295

Πίστις Χριστιανῶν δὲν εἶναι ἀτιμωτέρα τῆς
τῶν Ἑλλήνων θρησκείας, διότι εἶναι νεώ-
τερα ἐκείνης. 85

Πλανεῖα καὶ σώματα θανατόναι καὶ ψυχάς. 494

Ποιμὴν εἰς πόσῃν ταπεινώσιν ἐβλάσεν ὑπόσημ. 375

Τὸν λόγον του ποτὲ δὲν ἔλεγεν ἀνώτερον ἄλ-
λου γέροντος. — Ἀνεψιὸν του δὲν ἠθέλησε
νὰ βοηθήσῃ. αὐτόθι 48

Πλυτοὺν πνευματικὸν τοῦ αὐθέντου του τίς ἐ-
λεγε κλαίων, ὅτι ἔχασε ὑπόσημ. 68

Πόλεμος ὀφείλει περισσώτερον τοὺς χριστιανούς
παρὰ τὴν εἰρήνην ὑπόσημ. 89

Πορνείας εἰς τὸν πόλεμον ποῖα ὄγκια εἶναι βοη-
θῶν. 89

Πόρνην θυμωσίαν τίς, καὶ μετὰ ποῖον τρόπον ἐ-
λύτρωσεν ἀπὸ τοῦ πόρνοσταστοῦ, καὶ ἐποίη-
σεν αὐτὴν μοναχὴν. 497

Πορταίτισης εικόνα τῆς Θεοτόκου εἰς ὃ ἐξα-
 γαγῶν ἐκ τῆς θαλάσσης. 449

Προδρόμου μέρος τοῦ ἱματίου, καὶ πλεξούδαν,
 καὶ μέρος τοῦ σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ,
 τίς ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπ. —
 Ἡ κάρα ἐφυλάχθη. — Ὁ λάρυγξ αὐτοῦ
 ἐπνίγη.

Προδρόμου γονεῖς ποῦ ἱκατοῖκουν ὑποσ.

Ἐξάδελφος δεύτερος ἦτο τοῦ Κυρίου ὑπ.

Πρόδρομος ποῦ ἐφυλακίσθη — Πότε παρεδόθη
 εἰς τὸν Ἠρώδη ὑποσ.

Προσευχόμενας τίς ἠρπάξεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐ-
 πρόφθανε καὶ κατέβαζε τὰς χεῖράς του,
 ἵνα μὴ ἀρπαγῇ εἰς τὴν ὑποσημ.

Προφήτη, ὃν ὁ λέων ἔφαγε, πῶς ὠνομαζέτο
 ὑποσημ. — Ὁ ἱππότης αὐτόν, ἵνα φάγη
 δὲν ἦτο ψευδοπροφήτης

Πτωχοῖς τίς δίδων ψωμίον ἕκαμε νὰ γεμίσωσιν
 αἱ ἀποθήκαι τοῦ πατρὸς του. 207

Πτωχοῖς τίς διαμερίσας τὰ τῆς Ἐκκλησίας
 χρήματα, ἔβλεπεν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ἀμάξας. 309

Πτωχοὶ τίνες ἐμαρτύρησαν. 330

Ρ

Ράβδος τίνος ἐμπηχθεῖσα ἐν τῇ γῇ ἐριζώθη. 267

Τίνος ἡ ράβδος ἕκαμε νὰ τρέξη ὁ ποταμός.
 305

Ραφαὴλ Ἄγγελος ποῖον ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τῆν
 θάλασσαν. 224

Σ

Σαμοθράκης εἰς τὸ νησίον ποῖος ἐξωρίσθη. 31

Σαμουὴλ τί θέλει νὰ εἴπῃ. — Ποῖα βιβλία συν-
 ἔγραψεν ὑποσημ. — Κέρατον αὐτοῦ ποῦ
 εὑρίσκειτο.

Σαρακηνοὶ ὑπὸ τῆς Θεοτόκου παιδευθέντες, ἀ-
 φανισμῷ παρεδόθησαν.

Σάρξ ἡ προσληφθεῖσα ἐκ τῆς Παρθένου ὑπὸ τοῦ
 Κυρίου, οὐκ ἦν ἀφάρτος πρὸ τοῦ Πάθους. 78

Σαταναῖς ποῖον ἠπάτησε καὶ τὸν ἐπροσκύνησε. 202

Σελήνη εἰς πῶσον διάστημα γίνεται τελεία ὑπ. 3

Σεραφίμ (πέρι) ποῖος ἐλάλησε. 67

Σιγριανὴ ποῖα εἶναι ὑποσημ. 30

Σιλβάμ βρούσις πῶς ἀνέβλυσε, καὶ πῶς ἐρμη-
 νεύεται. 438

Τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου περισσότερον νε-
 ρὸν ἀνέβλυζεν ὑποσημ. 439

Ἰαματικὴν δύναμιν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει αὐτόθι.

Σίμων ὁ μάγος ἀπὸ τῆν προσευχῆν τοῦ Πέτρου
 ἐκρημίσθη. — Ὁ Θεὸς ἐπροσκυνεῖτο. 234

Σκηπὸν τίς ἐκρυψε καὶ τίς εὗρε ὑποσημ. 420

Σκητιώται ἀληθινοὶ ποῖοι εἶναι ὑποσημ. 260

Σκῆπτρον ποῖον ἅγιον ἐβλάστησεν. 445

Σκῆπτρον ἱερομάρτυρος πρεσβύτερος, ποῖος ἐκρη-
 μάτισε. 28

Σολομών ποῦ εἶχεν ἀποθησαυρισμένον τὸ χρυ-
 σὸν καὶ τὰ πολύκριμα ἀρώματα. 438

σελ. 324

Σοφίαν τὴν ἁγίαν τίς με ψιλὸν ὄνομα καλῶν
 ἐπαιδεύθη. 417

Σούλι τὸ πολυθρύλλητον πῶς ἐλέγετο ὑποσ. 272

Σπῆλαιον διπλοῦν δικτὶ λέγεται.

Σταυρὸς δὲν πρέπει τῶρα νὰ γίνεταί ὄργανον
 θανάτου. ὑποσημ. 462

Σταυρὸς κρυστάλλινος εἰς ποῖον ἐφάνη. 252

Σταυρὸν κρυσταλλοειδῆ τίς εἶδεν, ἀφ' οὗ καὶ
 ἐκδόηκε φωνή. 264

Σταυρὸς πότε ἐξέβηκεν ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν πα-
 λάτιον καὶ ἔφερετο εἰς ὄλην τὴν Κωνσταν-
 τινούπολιν καὶ διὰ ποῖον λόγον. — Διατί
 αὐτὸς ἐπεριφέρετο εἰς αὐτήν. 289

Σταυρὸς τίς ἔφερε τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ
 εἰς τὴν Βασιλείουσαν ὑποσημ. 289

Σταυροῦ ξύλον ὅτε ἠχημαλώτισθη ἀπὸ τοὺς Πέρ-
 σας, τότε ἠχημαλώτισε τὰς ψυχὰς των. —
 Πέρσαι τί ἔλεγον, ὅτε ὑπήγεν εἰς τὴν Περ-
 σίαν ὁ Σταυρὸς. Ἐλαιον τοῦ Σταυροῦ ἐ-
 ποιεῖ θαύματα ὑποσημ. 289

Ἄνακομιδὴ αὐτοῦ ποῖα λέγεται ὑποσημ. 317

Σταυρὸν οἱ μὴ θελήσαντες πατῆσαι χριστιανοὶ,
 ἔγειναν μάρτυρες. 324

Σταυροῦ τὸν τύπον διότι ἕκαμῃ τις ἐμαρτύ-
 ρησε. 328

Σταυροῦ τύπος δράκοντα ἐθανάτωσε. 66

Σταυροῦ ξύλον προσήρχοντο διὰ νὰ προσκυνή-
 σωσιν οἱ γοιστιανοὶ. 70

Τίς ἐμποδίζετο νὰ ἴδῃ αὐτόν αὐτόθι.

Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ποῖος ἔγεινε συγκοινωνός,
 οὐ μόνον κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν. 80

Σταυρὸν τίς ἴδὼν, ποῖα λόγια εἶπε. ὑποσημ. 98

Σταυρὸν ποῖα ἔγραψεν εἰς τὸ μέτωπόν της. 447

Στείρας γυναῖκας ποῖος ἅγιος τεκνογόνους ποιεῖ
 καὶ γαλακτοτρέφους. 210

Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος λείψανον ποῖας
 ὑπερφυσικὰς ἐνεργείας εἰδείξεν, ὅταν εὗρε-
 θη. — Δεξιὰν αὐτοῦ τίς ἔστειλεν εἰς τὴν
 βασιλείουσαν ὑποσημ. 292 — 293

Συκοφάνται τί παιδείαν λαμβάνουσιν ὑπ. 303

Συμεῶν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου ἄλλος ἦτο ἀπὸ
 τὸν Σίμωνα τὸν Ζηλωτήν. — Κατεδικάσθη
 νὰ πῆ φαρμάκιον. — Τίνος ἦτο υἱός. — Δεύ-
 τερος ἦτο ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑποσ. 444

Συνέσιος ὁ Κυρήνης εἰς ποῖον ἔδωκε χρεωστικὸν
 γράμμα περὶ ἐλεημοσύνης. 228

Σφάλμα ἴδιον ἐπάνω ἑαυτοῦ βάλλειν, τοῦτο ἐ-
 στίν ἡ μεγάλη δυναστεία, ἥτοι ἡ δύναμις
 τοῦ ἀνθρώπου ὑποσημ. 345

Σώμα του διὰ νὰ μὴ μολυνθῇ παρ' ἑλλων, τίς
 ἐκρήμισεν ἑαυτόν. 210

Σώμα δὲν ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ τι ἄλλο ἀφ' ὃ, τι θέ-
 λει ἡ ψυχὴ. — Ἰπὸ τῆς ψυχῆς κινεῖται. 89

Σώμα μετ' ὁποῖον ἤμαρτεν ὁ ἀνθρώπος, με-
 τ' αὐτὸ πρέπει καὶ νὰ μετανασθῇ. 414

Σωτηρίαν οἱ προσεσπύοντες εἰς τοὺς ἄλλους, ἀνω-
τέρας δόξης ἀξιοῦνται τῶν σωζομένων.

T

Ταπεινοφροσύνης δεῖται ὁ ἄνθρωπος διὰ παν-
τός ὑποσημ.

Τάρταρος ποῖος λέγεται.

Τεσσαράκοντα μαρτύρων τὰ ὀνόματα, οὐ πα-
ριέχονται ὀλόκληρα ἐν τῷ τροπαρίῳ αὐ-
τῶν, καὶ ποῖον ὄνομα λείπει εἰς τὴν ὑπ.

Τιμιωτέρας ποῖος εἶναι ὁ ποιητής.

Τοῖχου ἐντός τίς κτισθεῖς, εὐρέθη ζωντανός.

Τόποι δύο διωρισμένοι ἀπὸ τὸν Θεόν, ποῖοι
εἶναι.

Τρίχας τῆς κεφαλῆς ποῖα γυνὴ διὰ ἀτιμίαν ἐ-
ξυρίσθη.

Τριῶν Ἀγγέλων, τῶν εἰς τύπαν τῆς Ἁγίας Τριά-
δος φανέντων, ἐνίψε τοὺς πόδας ὁ Ἀβραάμ
εἰς τὴν ὑποσημ.

Τροπάρια νέα εἰς τὸν ἅγιον Θαλλέλαιον ὑπος.
Εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου
Νικολάου ὑποσημ.

Εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδοσίαν ὑποσημ.

Εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον ὑποσημ.

Οἴκοι νέοι καὶ Τροπάρια εἰς τοὺς κορυφαίους
Ἀποστόλους ὑποσημ.

Τροπάρια νέα εἰς τὸν βασιον Θεόφιλον τὸν Ἀ-
γιοσίτην εἰς τὴν ὑποσημ.

Βίς τὴν ἁγίαν Κυριακὴν ὑποσημ.

Εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα ὑποσημ.

Εἰς τὸν διάκονον Λαυρέντιον ὑποσημ.

Εἰς τὸν πατριάρχην Νήωνα ὑποσημ.

Εἰς τὴν ἐξ Ἐδέσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν
μετακομιδὴν τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας
τοῦ Κυρίου ὑποσημ.

Εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ἐσθῆτος τῆς Θεοτό-
κου ὑποσημ.

Εἰς τὸν προφήτην Ἠλίαν ὑποσημ.

Εἰς τὴν ἁγίαν Παρσκευὴν ὑποσημ.

Εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ὑποσημ.

Εἰς τὰς ἐξ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Εἰς τὸν Ἐρασμον.

Εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Βλαδίμητρον.

Εἰς τὸν Νικόδημον ὑπος.

Εἰς τὸν Μιχαὴλ Συνάδων.

Εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν ὑμνογράφον ὑπ.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἀντίπαν ὑπος.

Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον ὑποσημ.

Εἰς Ἀθανάσιον τὸν κτίτορα τοῦ Μετεώρου ὑπ.

Τῷ Παντάνακτος ἐξεφαύλισαν πόδες, ποῖος
ψάλλων ἐφρονεύθη.

Υ

Ὑπακοὴ καὶ εἰς τὰ παράλογα πρέπει νὰ γίνεται.

Ὑπακοὴν τίς ἠγάπα.

σελ.

427

345

157

23

499

338

157

426

214

459

461

473

493

232

254

251

241

309

312

327

242

268

278

425

264—265

482

466

28

167

74

85

404

400

21

21

49

74

σελ.

282

295

202

273

330

272

284

Φ

Φαγητὸν μαγευεμένον τίς δὲν ἐφαγεν εἰς ἐ-
ξήντα χρόνους.

Φιλαργυρία ποῖον ἱερέα ἔκαμα νὰ ἀρνηθῆ τὸν
Χριστὸν, νὰ φονεύσῃ πέντε Κωνονικῆς, νὰ
ὑστερηθῆ τὴν ζωὴν του, καὶ νὰ μὴ ἀπολαύ-
σῃ οὔτε αὐτὰ τὰ χρήματα ὅσα ἐκέρδισε.

Ποῖον ἔκαμα λεπρόν.

Αὐτὴ καὶ σώματα σφάζει καὶ ψυχάς.

Φιλίας ἀρχόντων ποῖος δὲν ἠγάπα ὑπ. 225 καὶ

Φιλοσόφου τί εἶναι ἴδιον ὑποσημ.

Φόβου Θεοῦ δεῖται ὁ ἄνθρωπος διαπαντός ὑπ.

Φόβος τοῦ Κυρίου φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς με-
τάνοιαν.

Φονεῦτριαν αὐτοῦ τίς ἐσυγχώρησε.

Φοινῆ ἐν τῷ ἅμα ἐποίησε καρπὸν.

Φῶς ἰλαρὸν τροπάριον, ποῖος ἐποίησε ὑπος.

Φωτῖα εἶναι εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ εἰς τὴν ὑπ'
Οὐρανόν.

X

Χερουβιμ περὶ ποῖος ἐλάλησε.

Χίου εἰς τὸ θουνὸν τίς μάρτυς ἀνέβη.

Χίω ἐν τῇ νήσῳ ποῖοι ἅγιοι ὤρθωσαν. 444, 218, 275

Ποῖτοι παρθενομάχους ἀπὸ αὐτὴν ἐβλάστησαν.

Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἰς ποῖαν ἁγίαν ἔχουσι
μεγάλην εὐλάβειαν.

Χαῖτος ἀκάθαρτος εἶναι.

Χριστὸς θεὸς ἦτο Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἡ εἰκὼν αὐτοῦ βροθεῖσα ἐν τῇ θλάσσει ἐ-
σταθῆ ὀρθία, καὶ ποῦ ὑπήγε ὑπ. 446—447

Χριστοῦ σπάργνα, ὁ ἀκάνθινος Στέφανος, ἡ
σινδῶν, τὸ λέντιον, τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον
καὶ ὁ σπόγγος αὐτοῦ, ποῦ εὕρισκοντο ὑπ.

Ἐξάδελφος δεύτερος ἦτο τοῦ Προδρόμου κα-
τὰ τὸ ἀνθρώπινον ὑπ.

Πότε μετεμορφώθη ὑποσημ.

Διατί παρέλαβεν ἐν τῇ Μεταμορφώσει τρεῖς
μόνους Ἀποστόλους, καὶ δύο Προφήτας.

Ἐπιστολὴ αὐτοῦ ἢ πρὸς τὸν Αὐγαρον τίς.

Ὁ εἰς αὐτὸν ἐλπίζων, οὐκ ἀποτυγχάνει ποτὲ.

	σελ.		σελ.
Πάσχειν δι' αὐτόν, οὐδὲν οὕτως ἡδύ.	278	Δὲν πρέπει νὰ ᾔηαι μάγοι.	469
Ῥάδιον ἦν αὐτῷ ἀθάνατον ποιῆσαι, ἢν ἀνέ- λαβεν φύσιν ὑποσημ.	295	Χριστούπολις ποία εἶναι.	443
Μετὰ τὸ πάθος τῆς ἀφθαρσίας καὶ ἀθανασίας αὐτῆ μετεδῶκεν. αὐτόθι.	96-97	Χριστοφόρος τίνι τρόπῳ ὀνομάζεται κυνοκε- σωπος ὑποσημ.	439
Ὄνομα Χριστοῦ, ὅπου ἐκφωνηθῆ, ἀπὸ ἐκεί κάθε μαγεία διώκεται.	96-97	Ὀπτασία παράδοξος, ἢν ἔβλεπεν.	440
Χριστοῦ Βασιλεία ποῦ εὐρίσκαται ὑποσημ.	243	Χρονολογία ἢ περὶ τῶν ἑπτὰ Παίδων, ἐσφαλ- μένη ἐστὶ ὑποσημ.	297
Συγγε εἰς Χριστοῦ πῶς ἐλέγοντο, καὶ πόθεν κατήγοντο. αὐτόθι.	243	Χρόνους δεκαπέντε ποῖος ἔλαβε προσθήκην ζωῆς.	268
Τούτους ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ ὁ Δομετια- νός. — Πτωχοὶ καὶ γεωργοὶ ἦσαν ὑπ.	243	Χῶμα ἱκαματικὸν τίνος ἀναβρύει ὁ τάφος.	267
Χριστιανὸν ἀξίωμα ποῖον εἶναι.	434	Ψ	
Χριστιανοὶ ὅταν εὐρίσκασι κἀνὲν πρᾶγμα πρό- πει νὰ τὸ ἀποδίδωσιν εἰς τὸν οἰκοκύριον χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν εὐρετικῶς ὑποσ.	479	Ψαλμὸν τὸν. Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ ὑ- ψίστου, ποῖος μάρτυς ἐψάλλον.	284
Ῥπὸ τῶν Βουλγάρων ποικίλοις τρόποις ἐ- θανατώθησαν.	273	Ψαλτήριον ποία δόξα ἔμαθεν. — Καὶ ἐν τῷ τέ- λει αὐτῆς τοῦτο ἀνεγίνωσκε.	94-95
Πρέπει νὰ προτιμῶσι κάλλιον νὰ μὴ ἔχωσι κάμμίαν ἐξωτερικὴν τιμὴν, παρὰ νὰ ἀ- πολλύωσι με αὐτὴν τὰς ψυχὰς των.	6	Ψυχὴ ἢ βυθισθεῖσα εἰς τὰ κακὰ, δὲν μεταχει- ρίζεται πλέον φρόνιμον λογισμὸν.	216
Οἱ ἐν Χερσῶνι ὄντες με τί σημεῖον ἐπίστευ- σαν εἰς τὸν Χριστόν.	48	Ψυχὴ τὸ σῶμα κυβερνᾷ.	89
Τοὺς εἰς Χριστόν πιστεύοντας κἀνεὶς δὲν δύ- ναται νὰ κυριεύσῃ.	41	Ψυχαὶ τίνων μαρτύρων ἐφαίνοντο εἰς τὰ σῶ- ματά των εἰς σχῆμα παρθένων.	248
Ῥπερασπίζεται αὐτοὺς ὁ Θεός. αὐτόθι.	49	Ψωμία τις δίδων εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἔκαμει νὰ γεμίσωσιν αἱ ἀποθήκαι τοῦ πατρὸς του.	207
Μόνον ἐρρίπτοντο ἐντὸς δύο καμίνων.	49	Ω	
		Ὅδῳ ποῖαν ἐψάλλον τινὲς ἀθλήτριαι.	94
		Ὅραγίνους βλάσφημα δόγματα ποῖα ἦσαν. — ἀναθεματίσθη ὑποσημ.	276

ΠΙΝΑΞ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΥΩ ΤΟΜΟΙΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ,

(Ὡς καὶ τῶν γεγονότων ὧν τὴν μνήμην ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐορτάζει)

ΠΑΟΥΣΙΩΤΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΣΤΑΤΟΣ

Ἐν ᾧ δηλοῦνται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἐορτάζονται, καὶ ἐν τίσιν βιβλίοις ἀπλοῦχοιτε εὐρίσκονται οἱ κατὰ πλάτος βίοι αὐτῶν ὅπου δὲ εἶναι ἀστερισκός * ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστήν. ¹

Α

Ἀπρῶν Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἀββακούμ προφήτης Δεκεμβρίου.	2
Ἀββᾶς ὁσιος Νοεμβρίου	22
Ἀββᾶδες οἱ ἐν Σινᾶ ἀναιρεθέντες Ἰανουαρίου.	14
Ἀββᾶδες 33 οἱ ἐν Ῥαῖθῳ Ἰανουαρίου.	14
Ἀββᾶδες οἱ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα φουθενῆτες Μαρτίου.	20
Ἀββᾶδες οἱ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα φουθενῆτες Μαΐου.	16
Ἀβδατος ἐπίσκοπος Σεπτεμβρίου.	5
Ἀβδάς μάρτυς Ἰουλίου.	8
Ἀβδίου προφήτης Νοεμβρίου.	19
Ἀβειμ Μακκαβαῖος Αὐγούστου.	1
Ἄβελ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
* Ἄβελβούλ υἱὸς Γαμαλιὴλ Αὐγούστου.	2
Ἀβήπας μάρτυς Μαρτίου.	26
Ἀβέρκιος ὁ ὁσιος Ὀκτωβρίου.	22
Ἀβέρκιος μάρτυς Δεκεμβρίου.	5
Ἀβέρκιος ὁ υἱὸς τοῦ ἀποστόλου Ἀλφίου Μαΐου	26
Ἀβιά Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἄβιβος μάρτυς Νοεμβρίου.	15
* Ἄβιβος ὁ νέος Δεκεμβρίου.	2
Ἄβιβος μάρτυς Ἰανουαρίου.	29
Ἄβιβος μάρτυς Μαρτίου.	13 καὶ 29
Ἀβιουδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἀβούδιμος μάρτυς Ἰουλίου.	15
Ἀβραάμ δίκαιος Ὀκτωβρίου.	9
Ἀβραάμ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἀβραάμης ὁσιος Φεβρουαρίου.	14
Ἀβράμιος ὁσιος Ὀκτωβρίου.	29

* Ἀβράμιος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	31
Ἀβράμιος ἐπίσκοπος Ἀρθὴλ Φεβρουαρίου.	4
Ἀβρίκιος μάρτυς Φεβρουαρίου.	28
Ἄγαθος πρῶτος ἀπόστολος Ἀπριλίου.	8
Ἄγαθός ἄγγελος μάρτυς Νοεμβρίου.	5
* Ἀγαθάγγελος ὁ σὺν τῷ Κλήμεντι Ἰανουαρίου	23
* Ἀγάθη ὁσία Φεβρουαρίου.	5
* Ἀγαθόδωρος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	13
* Ἀγαθόδωρος μάρτυς Φεβρουαρίου.	2
* Ἀγαθόδωρος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτίου.	7
* Ἀγαθόκλεια μάρτυς Σεπτεμβρίου.	17
* Ἀγαθονίκη μάρτυς Ὀκτωβρίου.	13
* Ἀγαθόνικος μάρτυς Αὐγούστου.	22
* Ἀγαθόπουλος μάρτυς Ἀπριλίου.	4
* Ἀγάθων ὁσιος Ἰανουαρίου.	8
* Ἀγάθων Ῥώμης Φεβρουαρίου.	20
* Ἀγάπη μάρτυς Σεπτεμβρίου.	17
* Ἀγάπη παρθενομάρτυς Ἀπριλίου.	16
* Ἀγαπητὸς ἐπίσκοπος Συναοῦ Φεβρουαρίου.	18
* Ἀγαπητὸς Ῥώμης Ἀπριλίου.	17
* Ἀγάπιος μάρτυς ὁ υἱὸς Εὐσταθίου Σεπτεμ.	20
* Ἀγάπιος μάρτυς Νοεμβρίου.	2, 19, 22
* Ἀγάπιος μάρτυς Δεκεμβρίου.	3
* Ἀγαπίος μάρτυς μαθητὴς τοῦ ἐν Σικελίᾳ Βαβύλα Ἰανουαρίου.	24
* Ἀγαπίος μάρτυς Μαρτίου.	1 καὶ 15
* Ἀγάπιος μάρτυς Αὐγούστου.	19
* Ἀγαπίος μάρτυς ὁ τῆς Βάσσης υἱὸς Αὐγ.	21
* Ἀγάπιος ἀρχιμανδ. ἱτῆς Ἰανουαρίου.	11
* Ἀγάπιος ὁσιος ἁγιοσεβίτης Μαρτίου.	1
* Ἀγαπίων μάρτυς Νοεμβρίου.	22
Ἄγγαῖος προφήτης Δεκεμβρίου.	16
* Ἀγγελὴς νεομάρτυς Σεπτεμβρίου.	1
* Ἀγγελὴς νεομάρτυς Δεκεμβρίου.	3
* Ἀγγέλων ταγματῶν ἐννέα Συναξίς Νοεμβρίου.	8
Ἄγγελοι μυριοὶ Ἰανουαρίου.	11
* Ἀγγίλας μάρτυς εἰς τῶν μ'. μαρτύρων Μαρτίου.	9
* Ἀγγάλο μάρτυς ὁ δεσμοφύλαξ τῶν μ'. Μαρ.	9

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸν πίνακα τοῦτον κατὰ πολλὰ ἐσφαλμένον καὶ ἄλλειπῆ ἐπινορθώσαμεν καὶ ἀνεπληρώσαμεν. Σ. Ε.
¹ Τὸν ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Μαρτυροῦ δῆλον ἐστίν. Σ. Ε.

Ἀγνὰς μάρτυς Μαρτίου.	26
Ἀγνή μάρτυς Ἰανουαρίου.	14, 20 καὶ 21
Ἀγρίππας μάρτυς Φεβρουαρίου.	18
Ἀγρίππινα μάρτυς Ἰουνίου.	23
Ἀδὰμ ὁ προπάτωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἀδριανὸς μάρτυς Φεβρουαρίου.	3
Ἀδριανὸς μάρτυς ὁ νέος Ἀπριλίου.	4
Ἀδριανὸς μάρτυς ὁ τῆς Ναταλίας σύζυγος Αὐγούστου.	26
Ἀδριανὸς μάρτυς ἕτερος Αὐγούστου.	26
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Νοεμβρίου.	3
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Δεκεμβρίου.	41
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Σεπτεμβρίου.	2
Ἀέτιος μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτίου.	9
Ἀζαρίας προφήτης Φεβρουαρίου.	3
Ἀζᾶς διάκονος μάρτυς Ἀπριλίου.	10
Ἄζης μάρτυς Ὀκτωβρίου.	21
Ἄζης μάρτυς ὁ θαυματουργὸς Νοεμβρίου.	49
Ἄζωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Ἰεννήσεως.	
Ἀθανασία ὁσία γυνὴ Ἀνδρονίκου Ὀκτωβρίου.	9
Ἀθανασία μάρτυς Ἰανουαρίου.	31
Ἀθανασία μάρτυς Μαρτίου.	2
Ἀθανασία ὁσία ἡ θαυματουργὸς Ἀπριλίου.	48
Ἀθανάσιος ὁσιος ὁ Κων(σταντίνου) Ὀκτωβρίου.	28
Ἀθανάσιος νεομάρτυς ὁ ἐκ Σπάρτης Ὀκτωβρ.	29
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰανουαρίου.	4
Ἀθανάσιος νεομάρτυς Ἰανουαρίου.	7
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰανουαρίου.	13
Ἀθανάσιος ὁ μέγας Ἰανουαρίου.	18
Ἀθανάσιος ὁσιος ὁ ἐν τῷ Παυλοπετρίῳ Φεβρ.	22
Ἀθανάσιος ὁ ἀπὸ Μάγων Ἀπριλίου.	23
Ἀθανάσιος ὁσιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουνίου.	3
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰουνίου.	23
Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ Ἰουλίου.	2
Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδῆ Μαίου.	2
Ἀθανάσιος νεομάρτυς ὁ ἀπὸ Γγίου Ἰουλίου.	24
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Κορίνθου Μαίου.	4
Ἀθανάσιος μάρτυς Αὐγούστου.	22
Ἀθανάσιος ὁσιος ὁ κτίσας τὴν μονὴν τοῦ Με- τεώρου Ἀπριλίου.	20
Ἀθανάσιος νεομάρτυς Σεπτεμβρίου.	8
Ἀθανάσιος εἰς τῶν Μ. Μαρτίου.	9
Ἀθηνογένης ἱερομάρτυς Ἰουλίου.	16
Ἀθηνογένης μάρτυς Ἰουλίου.	16
Ἀθηνόδωρος ὁσιος Δεκεμβρίου.	29
Ἀθηνόδωρος μάρτυς Νοεμβρίου.	7
Ἀθηνόδωρος μάρτυς Δεκεμβρίου.	7
Ἀθᾶ ὁσιος Ἰουνίου.	8
Αἰδέσιος μάρτυς Ἀπριλίου.	2
Αἰθέριος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτίου.	7
Αἰθέριος μάρτυς Ἰουνίου.	18
Αἰθίοψ μάρτυς (Συναξάρ. Ἰσθμῶνος καὶ Σωσι- πάτρου) Ἀπριλίου.	29
Αἰθίοπος ἡ ὑπὸ Φιλίππου βάπτιστος Αὐγούστου.	27
Αἰκατερίνα μάρτυς Νοεμβρίου.	25

Αἰμιλιανὸς μάρτυς Δεκεμβρίου.	11
Αἰμιλιανὸς μάρτυς Ἰουλίου.	18
Αἰμιλιανὸς ὁσιος ὁ Κυζικίου Αὐγούστου.	8
Αἰσία μάρτυς Ἰουνίου.	7
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς Μαρτίου.	31
Ἡ δὲ εὐρεσις τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Σεπτέβρ.	15
Ἀκάκιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρίου.	24
Ἀκάκιος μάρτυς Μαρτίου.	4
Ἀκάκιος νέος ὁσιος ὁ Καύσοκαλυβίτης Ἀπριλ.	12
Ἀκάκιος μάρτυς Μαίου.	7 καὶ 49
Ἀκάκιος μάρτυς ὁ νέος Ἰουλίου.	28
Ἀκάκιος μάρτυς Αὐγούστου.	17, 25
Ἀκάκιος μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτίου.	9
Ἀκάκιος ὁσιος ὁ ἐν τῇ Κλίμακῃ Νοεμβρίου.	26
Ἀκάκιος νέος ὁσιος μάρτυς Μαίου.	1
Ἀκεφεῆς μάρτυς Δεκεμβρίου.	11
Ἀκεψιμᾶς μάρτυς Νοεμβρίου.	3
Ἀκεψιμᾶς ὁσιος Νοεμβρίου.	3
Ἀκεψιμᾶς μάρτυς Δεκεμβρίου.	7
Ἀκεψιμᾶς ὁσιος Ἰανουαρίου.	29
Ἀκινδυνος μάρτυς Νοεμβρίου.	2
Ἀκινδυνος μάρτυς Ἀπριλίου.	20
Ἀκινδυνος μάρτυς Αὐγούστου.	22
Ἀκόλουθος μάρτυς Μαρτίου.	14, 49
Ἀκούτιος μάρτυς Ἀπριλίου.	21
Ἀκύλας Ἀπόστολος Φεβρουαρίου.	13
Ἀκύλας μάρτυς Ἰανουαρίου.	21
Ἀκύλας μάρτυς Μαρτίου.	20
Ἀκύλας Ἀπόστολος Ἰουλίου.	14
Ἀκύλας μάρτυς Ἰουλίου.	14
Ἀκυλίνα νεομάρτυς Σεπτεμβρίου.	27
Ἀκυλίνα μάρτυς Ἀπριλίου.	7
Ἀκυλίνα μάρτυς Μαίου.	9
Ἀκυλίνα μάρτυς Ἰουνίου.	13
Ἀκυλίνα ἅγια ἡ ἐν Καμουλιανῶν Αὐγούστου.	9
Ἀλεξάνδρῃ ἡ Ἀλεξάνδρα ἡ βασίλισσα Ἀπριλ.	21
Ἀλεξάνδρῃ παρθενομάρτυς Μαίου.	18
Ἀλεξανδρίων Πάπας Ῥώμης Μαρτίου.	16
Ἀλεξανδρίων μάρτυς Ἰουλίου.	6
Ἀλέξανδρος μάρτυς Σεπτεμβρίου.	28
Ἀλέξανδρος μάρτυς Σεπτεμβρίου.	28
Ἀλέξανδρος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρίου.	22
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	30
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης Νοεμβρ.	7
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Κορίνθῳ Νοεμβρίου.	24
Ἀλέξανδρος ἱεροσολύμων Δεκεμβρίου.	12
Ἀλέξανδρος ὁσιος μάρτυς Δεκεμβρίου.	17
Ἀλέξανδρος ἡγούμενος τῆς τῶν Ἀκουμήτων μονῆς Δεκεμβρίου.	29
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Δριζιπάρῳ Φεβρ.	25
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Πίδνῃ Μαρτίου.	44
Ἀλέξανδροι δύο μάρτυρες Μαρτίου.	15
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ἀπριλίου.	40
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Τισσαριανῶν Μαίου.	13
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Κεντούκέλλαις Μαίου.	14
Ἀλέξανδρος μάρτυς Μαίου.	14, 20
Ἀλέξανδρος ἱεροσολύμων Μαίου.	46

* Ἀλέξανδρος νεομάρτυς Μαΐου.	26	Ἀναστάσιος ὁ Πέρσης Ἰανουαρ.	22
* Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας Μαΐου.	29	Ἡ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ ἀνακομιδῆ Ἰανουαρ.	24
* Ἀλέξανδρος Προύσης Ἰουνίου.	9	* Ἀναστάσιος νεομάρτυς Νικηφλιώτης Φεβρουαρ.	4
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ἰουνίου.	40	Ἀναστάσιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ.	40
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Πέργῃ Αὐγούστου.	4	Ἀναστάσιος Ἀντιοχείας Ἀπριλ.	20
Ἀλέξανδρος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου	30	* Ἀναστάσιος νέος ἱερομάρτυς Ἰουλ.	8
Ἀλέξανδρος μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτίου.	9	* Ἀναστάσιος μάρτυς ὁ ἀναστάς Ἰουν.	21
Ἀλέξιος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.	17	* Ἀναστασῶ ἀγία Μαΐου.	18
Ἀλέξιος μάρτυς Ἰουνίου.	40	Ἀνατολή μάρτυς ἀδελφῆ Φωτεινῆς Φεβρουαρ.	26
Ἀλέξιος μάρτυς Αὐγούστου.	9	Ἀνατόλιος μάρτυς Νοεμβρ.	20
* Ἀλικιᾶδης μάρτυς Αὐγούστου.	16	Ἀνατόλιος μάρτυς ὁ στρατηλάτης Ἀπριλ.	23
Ἀλλὰς μάρτυς Μαρτίου.	26	Ἀνατόλιος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουλ.	3
Ἀλύπιος ὁ Κιονίτης Νοεμβρίου.	26	Ἀνατόλιος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
* Ἀλύπιος μάρτυς Μαΐου.	27	Ἀνδρέας πρεσβύτερος καὶ μάρτυς Σεπτεμβρ.	20
Ἀλφαιὸς μάρτυς Νοεμβρίου	13	Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ.	23
Ἀλφαιὸς Ἀπόστολος Μαΐου.	26	Ἀνδρέας ὀσιομάρτυς ὁ ἐν τῇ Κρίσει Ὀκτωβρ.	47
Ἀλφαιὸς διάκονος καὶ μάρτυς Νοεμβρίου	48	Ἀνδρέας μάρτυς νεοφανῆς Ὀκτωβρ.	24
Ἀλφειδὸς μάρτυς Σεπτεμβρίου.	28	Ἀνδρέας μάρτυς διὰ τὰς ἀγίας εἰκόνας Νοεμβρ.	28
Ἀλφειδὸς ἀναγνώστης καὶ μάρτυς Δεκεμβρίου	48	Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος Νοεμβρ.	30
Ἀλφειδὸς μάρτυς Μαΐου	40	Ἀνδρέας ὁσιος Δεκεμβρ.	2
* Ἀλώνιος ὄσιος Ἰουνίου.	4	Ἀνδρέας μάρτυς Μαΐου.	48
Ἀμβρόσιος Δεκεμβρίου.	7	* Ἀνδρέας ὁ Σαλὸς ἔκ Χριστοῦ Μαΐου.	28
Ἀμιναδάβ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἀνδρέας ὁ Κρήτης Ἰουλ.	4
Ἀμμινῆς μάρτυς Σεπτεμβρίου.	4	Ἀνδρέας μάρτυς Ἰουλ.	9, 12
Ἀμμούν ὄσιος (Δεκεμβρ. 6) Ὀκτωβρίου.	4	Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
Ἀμμούν διάκονος μάρτυς Σεπτεμβρίου.	4	Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
Ἀμμῶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.		Ἀνδρέας μάρτυς Αὐγούστου.	31
Ἀμμῶν μάρτυς Σεπτεμβρίου.	2	Ἀνδρέας μάρτυς στρατηλάτης Αὐγούστου.	49
Ἀμωναθᾶς ὄσιος Δεκεμβρίου.	42	* Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου λειψάνων καταθέσις Ἰουνίου.	20
Ἀμωναθᾶς ὄσιος Ἰανουαρίου.	26	* Ἀνδρόμαχος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	42
Ἀμμώνιος ὄσιος Ἰανουαρίου.	40	Ἀνδρόνικοι ὄσιος Ὀκτωβρίου.	9
Ἀμμώνιος παῖς ὁ σὺν τῷ Βαθύλῳ Σεπτεμβρ.	4	Ἀνδρόνικος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	12
Ἀμμώνιος ὄσιος μαθητῆς τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου Νοεμβρίου.	10	Ἀνδρόνικος μάρτυς Μαρτίου.	2
Ἀμὼς προφήτης Ἰουνίου.	45	Ἀνδρόνικος ἀπόστολος (Μαΐου 47 καὶ) Ἰουλ.	30
Ἀμπλίας Ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	31	Ἀνδροπελαγία μάρτυς Σεπτεμβρίου.	6
Ἀμφικλὸς μάρτυς Ἀπριλίου.	2	Ἀνδρωνᾶς μάρτυς Νοεμβρίου.	3
Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου Νοεμβρ.	23	Ἄνεκτος μάρτυς Μαρτίου.	40
Ἀμφιλόχιος μάρτυς Μαρτίου.	27	Ἄνεκτος μάρτυς Ἰουνίου.	27
Ἀνανι προφήτης Μαρτίου.	27	Ἄνεμπόδιτος μάρτυς Νοεμβρίου.	2
Ἀνανίας Ἀπόστολος Ὀκτωβρίου.	4	Ἀνθία μάρτυς Ὀκτωβρίου.	42
Ἀνανίας ὄσιος Ὀκτωβρίου.	3	Ἀνθία μήτηρ τοῦ ἀγίου Ἐλευθερίου Δεκεμβρ.	45
Ἀνανίας ὁ Πέρσης Δεκεμβρίου.	4	Ἄνθιμος μάρτυς ἀδελφὸς Ἀναργύρων Ὀκτωβρ.	47
* Ἀνανίης Ἐφέσου Δεκεμβρίου.	4	Ἄνθιμος μάρτυς Νοεμβρίου.	49, καὶ 22
Ἀνανίας ἱερομάρτυς Ἰανουαρίου.	26	Ἄνθιμος ὄσιος Ἰουνίου.	7
* Ἀνανίας μάρτυς Ἰουνίου.	9	Ἄνθιμος Νικουμηδείας Σεπτεμβρίου.	3
Ἀναστασία παρθενομάρτυς Ὀκτωβρίου.	42	* Ἀνθίων ὄσιος Ἰουνίου.	26
Ἀναστασία ἡ Ῥωμαία Ὀκτωβρίου.	29	Ἄνθος ὄσιος Δεκεμβρίου.	42
Ἀναστασία ἡ φορητοκλότριξ Δεκεμβρίου	22	Ἀνθοῦσα μάρτυς Φεβρουαρίου.	22
Ἀναστασία ἡ πατρικίς Μαρτίου.	40	* Ἀνθοῦσα ὁσία ἡ ἐν τῇ μονῇ Μαντινίου Ἰουλ.	27
Ἀναστασία μάρτυς Ἀπριλίου.	45	Ἀνθοῦσα μάρτυς Αὐγούστου.	22
Ἀναστάσιοι δύο ὁμολογηταὶ μαθηταὶ τοῦ ἁγίου Μαξίμου Σεπτεμβρίου.	20	Ἀνθοῦσα ἡ νέα Αὐγούστου.	27
Ἀναστάσιος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	25	Ἀνθοῦσα θυγάτηρ Κοπρωνίου Ἀπριλίου.	42
Ἀναστάσιος Σινάτης Ἀπριλ.	24	Ἀνίκητος μάρτυς Αὐγούστου.	43
Ἀναστάσιος μάρτυς Δεκεμβρίου.	5	Ἀνιμᾶς γυνὴ μάρτυς Μαρτίου.	26
Ἀναστάσιος ὁ νεκρότερος Αὐγούστου.	8	Ἀνίνας ὄσιος ὁ θαυματουργὸς Μαρτίου.	46
		Ἄγα μάρτυς Ὀκτωβρίου.	22

* Άννα μάρτυς ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ Ὀκτωβρίου.	28	* Ἀπολλώνιος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
* Άννα ὁσία ἡ μετονομασθεῖσα Εὐφρυσινῶς Ὀκτωβρίου.	29	* Ἀπολλῶς ἀπόστολος Δεκεμβρίου.	8
* Άννα μάρτυς ἡ σὺν τῷ νέῳ Στεφάνῳ Νοεμβρ.	28	* Ἀπολλῶς ὄσιος Ἰανουαρ.	25
* Άννης Σύλληψις Δεκεμβρίου.	9	* Ἀπολλῶς μάρτυς θεράπων Ἀλεξάνδρα, Ἀπριλ.	21
* Άννα προφήτις Δεκεμβρίου.	9	* Ἀπολλῶς ἐπίσκοπος Ἰουν.	40
* Άννα ἡ αὐτὴ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.		* Ἀπόστολοι 70 Ἰανουαρ.	4
* Άννα μάρτυς Ἰανουαρίου.	20	* Ἀπόστολοι 12 Ἰουν.	30
* Άννα θυγάτηρ Φικνουῆλ Φεβρ. 3 καὶ Αὐγούστ.	28	* Ἀππίων μάρτυς Ἰουλ.	26
* Άννα ὁσία Ἰουνίου.	43	* Ἀπρίων Κύπρου Φεβρουαρ.	7
* Άννα ὁσία ἡ ἐν τῷ Λευκαδίῳ Ἰουλίου.	23	* Ἀπρία ἡ ἀπόστολος Νοεμβρ.	23
* Άννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου Ἰουλίου.	25	* Ἀράμ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
* Άννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου Σεπτεμβρίου	9	* Ἀργυροῦ νεομάρτυρος Μαΐου.	41
* Άννα μάρτυς Μαρτίου.	26	* Ἀργυρῆ νεομάρτυς Ἀπριλ.	30
* Ἀνοῦθ ὄσιος ὁ σημειοφόρος Ἰουνίου.	6	* Ἀρδαλίων ὁ ἀπὸ μίμων Ἀπριλ.	44
* Ἀντίγονος μάρτυς Ὀκτωβρίου,	43	* Ἀρέθας μάρτυς Ὀκτωβρ.	24
* Ἀντίοχος ὄσιος Δεκεμβρίου.	24	* Ἄρειος μάρτυς Ἰουν.	5
* Ἀντίοχος ὄσιος Φεβρουαρίου,	23	* Ἄρης ὄσιος Δεκεμβρ.	43
* Ἀντίοχος μάρτυς Ἰουλίου.	8	* Ἄρης μάρτυς Δεκεμβρ.	49
* Ἀντίοχος μάρτυς ἀδελφὸς Πλάτωνος μάρτυ- ρος Ἰουλίου	46	* Ἀριάδνη μάρτυς Σεπτεμβρ.	48
* Ἀντίπα; ἱερομάρτυς ὁ Περγᾶμου Ἀπριλίου,	44	* Ἀρίσταρχος ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	27
* Ἀντίπατρος μάρτυς Ἀπριλίου.	28	* Ἀρίσταρχος ἀπόστολος Ἀπριλ.	44
* Ἀντίπατρος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἰουνίου.	43	* Ἀριστίων Ἀλεξανδρείας Σεπτεμβρ.	3
* Ἀντωνίνα μάρτυς Μαρτίου.		* Ἀριστόβουλος ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	30
* Ἀντωνίνα μάρτυς Ἰουνίου.	10, 12	* Ἀριστόβουλος ἀπόστολος ἀδελφὸς Βαρνάβα Μαρτίου.	45
* Ἀντωνίνος μάρτυς Ὀκτωβρίου.	20	* Ἀριστοβούλου ἐπισκόπου λείψνον ποῦ ἦτο Μαΐου.	8
* Ἀντωνίνος ὄσιος Φεβρουαρίου.	23	* Ἀριστοκλῆς μάρτυς Ἰουν.	23
* Ἀντωνίνος μάρτυς Ἀπριλίου.	20	* Ἀρίτωνος ἱερομάρτυρος λείψνον ποῦ ἦν, Μαΐου.	8
* Ἀντωνίνος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλίου.	6	* Ἀρκάδιος ὄσιος Μαρτ.	6
* Ἀντωνίνος μάρτυς Μαΐου.	4	* Ἀρκάδιος Τριμυθούντος ἐπίσκοπος Μαρτ.	7
* Ἀντωνίνος εἰς τῶν ἐπτὰ παιδῶν Αὐγούστου.	4	* Ἀρκάδιος υἱὸς Ξενοφώντος Ἰανουαρ.	26
* Ἀντωνίνος μάρτυς Ἀλεξανδρείας Αὐγούστου,	9	* Ἀρόα μάρτυς Ἰουλ.	4
* Ἀντώνιος μάρτυς Σεπτεμβρίου.	23	* Ἀρπύλα; μάρτυς Μαρτ.	26
* Ἀντώνιος μάρτυς Νοεμβρίου.	7, 9, 12	* Ἀρριανὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	44
* Ἀντώνιος ὁ νέος Δεκεμβρίου.	4	* Ἀρσάκιος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ.	44
* Ἀντώνιος μάρτυς Ἰανουαρίου.	8	* Ἀρσάκιος μάρτυς Νοεμβρ.	42
* Ἀντώνιος ὁ μέγας Ἰανουαρίου.	47	* Ἀρσένιος ὄσιος ὁ ἐν τῷ Ἀλίτρῳ Δεκεμβρ.	43
* Ἀντώνιος νεομάρτυς ὁ Ἀθηναῖος Φεβρ.	5	* Ἀρσένιος ὁ μέγας Μαΐου.	8
* Ἀντώνιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ.	49	* Ἀρσένιος Κερκύρας Ἰανουαρ.	49
* Ἀντώνιος μάρτυς Φεβρουαρ.	25	* Ἀρτεμᾶς ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	30
* Ἀντώνιος μάρτυς Μαρτ.	4	* Ἀρτεμᾶς μάρτυς Ἀπριλ.	28
* Ἀντώνιος πρεσβύτερος μάρτυς Ἰουν.	24	* Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	20
* Ἀντώνιος Μακκαβᾶιος Αὐγούστου.	4	* Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	26
* Ἀντώνιος μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ.	40	* Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	8
* Ἀντώνιος νέος ὄσιος ὁ ἐν Βερροίᾳ Ἰανουαρ.	16	* Ἀρτέμιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	20
* Ἀνυσία ἡ μάρτυς Δεκεμβρίου.	30	* Ἀρτέμων μάρτυς Νοεμβρ.	9
* Ἀπελλῆς ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	40	* Ἀρτέμων ἐπίσκοπος Σαλευκείας Μαρτ.	24
* Ἀπελλῆς ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	31	* Ἀρτέμων πρεσβύτερος Λαοδικείας Μαρτ.	24
* Ἀπολλινάρια ἡ Συγκλητικὴ Ἰανουαρ.	4	* Ἀρτέμων ἱερομάρτυς Ἀπριλ.	42
* Ἀπολλινάριος ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Ῥαβέννης Ἰουλίου.	23	* Ἀρφαζὰδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
* Ἀπόλλων μάρτυς Ἰουν.	5	* Ἀρχέλαος μάρτυς Μαρτ.	5
* Ἀπολλώνιος μάρτυς Δεκεμβρ.	14	* Ἀρχιππος ἀπόστολος Νοεμβρ. 22 καὶ Φεβρ.	49
* Ἀπολλώνιος μάρτυς Ἰουλ.	6, 10	* Ἀρχιππος μάρτυς Ἰουλ.	6
* Ἀπολλώνιος ἱερομάρτυς Ἰουλ.	23	* Ἀρχοντίων μάρτυς Σεπτεμβρ.	3
		* Ἀσά Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
		* Ἀσὴρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	

Ἀσινὲθ δικία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.			
* Ἀσκηταὶ 2 Ἰουν.	20		
Ἀσκηταὶ ἄγιοι Αὐγούστου.	7		
* Ἀσκήτης μάρτυς Ματθ.	20		
* Ἀσκληπιάδης μάρτυς Ἰουλ.	3		
* Ἀσκληπιάς ἡ θαυματουργὸς Ἰουλ.	4		
Ἀσκληπιόδοτη μάρτυς Σεπτεμβρ.	17		
* Ἀσκληπιόδοτη μάρτυς Φεβρουαρ.	49		
* Ἀσκληπιὸς ὅσιος Φεβρουαρ.	27		
Ἀστείης Δυρραχίου Ἰουλ.	6		
Ἀστέριος μάρτυς Ὀκτωβρ.	30		
* Ἀστέριος μάρτυς Ματθ.	20		
Ἀστέριος ὀσιομάρτυς Αὐγούστου.	7		
Ἀσύγκριτος ἀπόστολος Ἀπριλ.	8		
* Ἀσύγκριτος μάρτυς Ἰουν.	49		
* Ἀτταλος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουν.	6		
* Ἀτταλος μάρτυς Ἰουλ.	25		
Ἀττικὸς Κωνσταντινουπόλεως Ἰανουαρ.	8		
Ἀττικὸς μάρτυς Αὐγούστου.	26		
Ἄττος μάρτυς Αὐγούστου.	4		
Αὐγουστίνος ἐπίσκοπος Ἰππώνος Ἰουν.	45		
Αὐδακτος μάρτυς Ὀκτωβρ.	4		
Αὐδάς ἐπίσκοπος ἐν Παρσία Μαρτ.	31		
Αὐδάς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Μαΐου.	16		
Αὐδελλάς ἱερομάρτυς Ἀπριλ.	17		
Ἀρδιησοῦς μάρτυς Ἀπριλ.	9		
Ἀρδιησοῦς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Μαΐου.	16		
Αὐκτος μάρτυς Νοεμβρ.	7		
Αὐξέντιος εἷς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ.	13		
* Αὐξέντιος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ.	25		
Αὐξέντιος ὅσιος ὁ ἐν τῷ βουνῷ Φεβρουαρ.	44		
Αὐξέντιος ὅσιος (Συναξίχρ. Κοσμά Χαλκηδόνος.) Ἀπριλ.	48		
Αὐξίβιος ὅσιος καὶ ἐπίσκοπος Φεβρουαρ.	47		
* Αὐξίβιος ὅσιος Ἀπριλ.	28		
Αὐτόνομος ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ.	12		
Ἀφθόνιος μάρτυς Νοεμβρ.	2		
Ἀφραάτης ὅσιος Ἰανουαρ.	29		
Ἀφρικανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ.	28		
Ἀφρικανὸς μάρτυς Μαρτίου.	43		
* Ἀφρικανὸς μάρτυς Ἀπριλ.	10		
Ἀφροδίσιος ὅσιος Δεκεμβρ.	24		
Ἀφροδίσιος μάρτυς (Ματθ 4) καὶ Ἰουν.	24		
Ἀρχὴ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.			
Ἀρχὴ ὁ αὐτὸς Ἀπριλ.	4		
Ἀρχαῖκὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	24		
* Ἀρχαῖκὸς ἀπόστολος Ἰουν.	45		
Ἀρχιμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.			
Ἀρχιμ Μακκαβῆσιος Αὐγούστου.	4		
Ἀρχιμειδῆς ὁμολογητῆς Νοεμβρ.	3		
Ἀχία προφήτης Νοεμβρ.	12		
Ἀχιλλᾶς ὅσιος Ἰανουαρ.	47		
Ἀχιλλῆος Ἀκρίστου Ματθ.	45		
* Ἀχμεδ ἱερομάρτυς Δεκεμβρ.	24		
		B	
		Βαβύλας ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ.	4
		Βαβύλας διδασκαλὸς Σεπτεμβρ.	4
		* Βαβύλας ὅσιος Δεκεμβρ.	28
		Βαβύλας μάρτυς ὁ ἐν Σικελίᾳ Ἰανουαρ.	24
		Βάδμος ὀσιομάρτυς Ἀπριλ.	9
		Βαθούσιος ἱερομάρτυς Μαρτ.	26
		Βαχχος μάρτυς Ὀκτωβρ.	7
		Βάχχος νέος μάρτυς Δεκεμβρ.	45
		Βαλεντιῶν μάρτυς Ἀπριλ.	24
		Βαλλερικανὸς μάρτυς τὸ νήπιον Σεπτεμβρ.	14
		Βαλλερικανὸς μάρτυς Νοεμβρ.	22
		Βακουθᾶ παρθενομάρτυς Νοεμβρ.	20
		Βακτος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Χαραλάμπει Φεβρ.	40
		Βραδατὸς ὅσιος Φεβρουαρ.	22
		Βραχχῆσιος μάρτυς Μαρτ.	29
		Βραχάρα μάρτυς Δεκεμβρ.	4
		Βραχχος μάρτυς Ματθ.	6, 14
		Βράχχος ὅσιος μυροβλύτης Μαΐου.	45
		Βαρερικ μάρτυς Ἰουν.	6
		Βαρθολομαῖος Ἀπόστολος Ἰουν.	41
		Βαρθολομαίου Ἀποστόλου λαϊψάνου ἀνακομιδῆς Αὐγούστου.	25
		Βάρις μάρτυς γυνὴ Μαρτ.	26
		Βαρκάμ μάρτυς Νοεμβρ.	49
		* Βαρκάμ ὅσιος Μαΐου.	30
		Βαρνάβης Ἀπόστολος Ἰουν.	14 καὶ 30
		* Βαρνάβης μάρτυς Ὀκτωβρ.	31
		Βαρνάβης ὀσιος Αὐγούστου.	48
		Βαρσὺχ προφήτης Σεπτεμβρ.	28
		* Βαρσὺχ ὅσιος Ὀκτωβρ.	24
		Βαρσύγιος μάρτυς Μαρτ.	27
		Βαρσαβᾶς μάρτυς Δεκεμβρ.	44
		* Βαρσανούφιος ὅσιος Φεβρουαρ.	6
		Βαρσιμαῖος ἐπίσκοπος Ἰανουαρ.	29
		Βάριμος μάρτυς Ἰανουαρ.	24
		Βάρσο ὁμολογητῆς ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Ὀκτ.	45
		Βάρσο ἐπίσκοπος Λαμιακοῦ Φεβρουαρ.	28
		Βαρουφθαῖ μάρτυς Σεπτεμβρ.	10
		* Βάσις μάρτυς Ὀκτωβρ.	34
		Βασικανὸς ὅσιος Ὀκτωβρ.	40
		Βασιλειδῆς μάρτυς Ἰανουαρ.	20
		Βασιλειδῆς μάρτυς Ἀπριλ.	4
		Βασίλειος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25, 26
		Βασίλειος ὅσιος Δεκεμβρ.	45
		Βασίλειος ὁ Μέγας Ἰαν. 4. Θυμᾶ αὐτοῦ Ἰαν.	49
		Βασίλειος ὁ ἐξ Ἀγκύρας Ἰανουαρ.	2
		Βασίλειος ὅσιος ὁ θεῖος τοῦ ὀσίου Εὐστρατίου Ἰανουαρ.	9
		Βασίλειος ὁ μέγας Ἰανουαρ.	30
		Βασίλειος Θεσσαλονίκης Φεβρουαρ.	4
		* Βασίλειος μάρτυς Φεβρουαρ.	6
		Βασίλειος ὅσιος ὁμολογητῆς Φεβρουαρ.	28
		Βασίλειος πρεσβύτερος Ἀγκύρας Μαρτ.	22
		Βασίλειος ἐπίσκοπος Παρίου Ἀπριλ.	42

Βασιλειὸς μάρτυς Ἰουνίου.	47	Βλάσιος ὁ Σαβαστιεύς Φεβρουαρίου.	41
Βασιλειὸς ὁ συστήσας τὴν μονὴν τοῦ Βαθίως Ρύακος Ἰουλ.	4	Βλάσιος ὁ Ρώμης Φεβρουαρίου.	23
* Βασιλείας διάκονος καὶ μάρτυς ὁ ἐν Τιβερίου πόλει Νοεμβρ.	28	Βλάσιος ὁσιος Μαρτ.	31
Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Χερσῶνος Μαρτ.	7	Βλανδίνα μάρτυς Ἰουλίου.	25
Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Ἀμασσίας Ἀπριλ.	26	* Βοηθὸς μάρτυς Ἰανουαρίου.	48
Βασιλεὺς Ἀμασσίας Λεψάνου εὐρεσις Ἀπριλ.	30	Βονιφάτιος μάρτυς Δεκεμβρ.	49
Βασιλίσκος μάρτυς Μαρτ.	3	Βοῦζ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Βασιλίσκος μάρτυς Μαΐου.	22	Βουκόλος ὁ Σμύρνης Φεβρουαρίου.	6
Βασιλίσκος μάρτυς Ἰουλ.	29	Βούσιρις μάρτυς Δεκεμβρ.	34
Βασιλισσα μάρτυς Ἰουν.	21	Βυθόνιος μάρτυς Ἀπριλ.	3
Βασιλισσα μάρτυς Νοεμβρ.	25	* Βρέφος τὸ μετὰ τοῦ ἁγ. Ἀρέθα Ὀκτωβρ.	24
Βασιλισσα μάρτυς Ἰανουαρ.	8	* Βρυαίνη ὁσία Αὐγούστου.	30
Βασιλισσα μάρτυς Μαρτ.	22		
Βασιλισσα μάρτυς Ἀπριλ.	15, 46	* Γαβριὴλ νεομάρτυς Ὀκτωβρ.	48
Βασιλισσα μάρτυς Σεπτεμβρ.	3	Γαβριὴλ ἀρχιστράτηγος Νοεμβρ.	8
Βασίλλα μάρτυς Δεκεμβρ.	24	Γαβριὴλ μάρτυς Ἰανουαρ.	22
Βάσσα μάρτυς Αὐγούστου.	21	Γαβριὴλ ὁσιος Ἰανουαρ.	26
Βάσσοι μάρτυς Ἰανουαρ.	20	* Γαβριὴλ νέος ὁσιομάρτυς Φεβρουαρίου.	2
Βασσῶης μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ.	6	Γαβριὴλ ἀρχαγγέλου Σύναξις Μαρτ. 26 καὶ Ἰουλ.	43
Βατᾶς μάρτυς Μαΐου.	4	Γαβριὴλ σύναξις ἐν τῷ Ἄδειν Ἰουν.	44
* Βατοπαιδινοὶ 12 ὁσιομάρτυρες Ἰανουαρ.	4	* Γαβριὴλ ὁσιος Ἰβηρ Μαΐου.	43
Βαχθισόης μάρτυς Μαΐου.	46	* Γαβριὴλ νέος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ.	3
Βεβαία μάρτυς Δεκεμβρ.	41	* Γαβριὴλ νέος ἱερομάρτ. ἐπίσκοπος Σερβίας Δεκ.	43
Βεβαία μάρτυς ἡ τοῦ Σαρβήλου ἀδελφὴ Ἰαν.	29	Γὰδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Βεβαία μάρτυς Σεπτεμβρ.	4	Γαϊανὴ μάρτυς Σεπτεμβρ.	27
Βενδιμικανὸς ὁσιος Φεβρουαρίου.	4	Γαϊανὴ παρθενομάρτυς Σεπτεμβρ.	30
Βενέδικτος ὁσιος Μαρτ.	44	Γαϊανὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Βενέδικτος μάρτυς Μαΐου.	48	* Γαϊανὸς μάρτυς Αὐγούστου.	41
Βενιαμὴν διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	43	* Γαϊανὸς μάρτυς Μαΐου.	5
Βενιαμὴν δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.		Γάιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3, 21
* Βενιαμὴν ὁσιος Δεκεμβρ.	29	Γάιος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	4
Βενιαμὴν ἅγιος Ἰουλ.	29	Γάιος Ἀπόστολος Νοεμβρ.	5
Βερίνη ἅγια Ὀκτωβρ.	4	Γάιος μάρτυς Δεκεμβρ.	7
* Βερονίκη ἡ αἰμορροούσα Ἰουλ.	42	Γάιος ὁσιος Δεκεμβρ.	31
Βήλη μάρτυς Ὀκτωβρ.	28	* Γάιος μάρτυς Ἰουν.	23
Βήριος ἅγιος Ἰουλ.	29	* Γάιος μάρτυς Αὐγούστου.	41
* Βηρονίκη μάρτυς Ἰουλ.	47	* Γάιος μάρτυς Μαΐου.	5
Βήρυλλος ἐπίσκοπος Κατάνης Μαρτ.	21	* Γάιος μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
Βησσαρίων ὁσιος Φεβρουαρίου.	20	Γαλακτίων μάρτυς Νοεμβρ.	5
Βησσαρίων ὁ Λακείσης Σεπτεμβρ.	45	* Γαλακτίων μάρτυς Ἰουν.	22
Βιάνωρ μάρτυς Ἰουλ.	40	Γαλήνη μάρτυς Ἀπριλ.	46
* Βιβιανὸς μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9	Γάλυκος μάρτυς Ἀπριλ.	3
Βίβος ὁσιομάρτυς Σεπτεμβρ.	9	* Γαμαλιὴλ διδάσκαλος Παύλου Αὐγούστου.	2
Βικέντιος μάρτυς Νοεμβρ.	41	* Γαυδέντιος μάρτυς Δεκεμβρ.	31
Βικέντιος μάρτυς Δεκεμβρ.	41	Γεδεὼν δίκαιος Σεπτεμβρ.	26
Βίκτωρ μάρτυς Νοεμβρ.	41	Γεῖθλζετ μάρτυς Νοεμβρ.	20
Βίκτωρ μάρτυς Φεβρουαρίου.	26	Γελάσιος ὁσιος Δεκεμβρ.	34
Βίκτωρ μάρτυς Ἀπριλ.	20	Γελάσιος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίμων Φεβρουαρίου.	27
* Βίκτωρ μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6	Γελάσιος μάρτυς Ἰουν.	6
Βικτωρίνος μάρτυς Φεβρουαρίου.	48	Γέμελλος μάρτυς Δεκεμβρ.	40
Βιτάλιος ὁσιος Ἰανουαρ.	44	Γεμινιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	47
Βιτάλιος μάρτυς Ἀπριλ.	29	Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλ. Νοεμβρ.	47
Βιτάλιος ἐπίσκοπος Ῥαβέννης Ἰουλ.	23	* Γεννάδιος ὁσιος Ἀγιορείτης Νοεμβρ.	47
* Βιτιμίου ὁσιος Δεκεμβρ.	24	Γεννάδιος ἐπίσκοπος καὶ ὁμολογητῆς Νοεμβρ.	40
Βλάσιος ὁ βουκόλος Φεβρουαρίου.	3	Γεράσιμος ὁσιος Ἰουδαίνης Μαρτ.	4

Γεράσιμος δσιος ππός ό έν Κεφαλληνία Οκτ.	20
Γεράσιμος δσιος ό κτίτωρ τής μονής Σουφρίας Σεπτεμβρ.	45
Γερβάσιος μάρτυς Οκτωβρ.	44
Γερμανός μάρτυς Οκτωβρ.	20
Γερμανός μάρτυς Νοεμβρ.	42
Γερμανός Κωνσταντινουπόλεως Ματθ.	42
Γερμανός μάρτυς Ιουλ.	7
Γερόντιος μάρτυς Απριλ.	4
Γεώργιος νεομάρτυς ό εις τό Καρατζασού μαρ- τυρήσας Οκτωβρ.	2
Γεώργιος δσιος επίσκοπος Αμάστριδος Οκτ.	23
Γεωργίου ναού εγκαινία Νοεμβρ.	3 και 26
Γεώργιος νεομάρτυς Χίος Νοεμβρ.	26
Γεώργιος δσιος Ήβηρ Μαίου.	43
Γεώργιος Νικομηδείας Δεκεμβρ.	29
Γεώργιος Χοζεβίτης Ιανουαρ.	8
Γεώργιος μάρτυς Ιανουαρ.	22
Γεώργιος νεομάρτυς ό Σέρβος Φεβρουαρ.	44
Γεώργιος νεομάρτυς ό Παζζάνος Φεβρουαρ.	44
Γεώργιος επίσκοπος Αμάστριδος Φεβρουαρ.	24
Γεώργιος δσιος ό θαυματουργός Μαρτ.	44
Γεώργιος δσιος ό Σιναιτής Μαρτ.	44
Γεώργιος δσιος ό έν τώ Μαλαιώ Απριλ.	4
Γεώργιος νεομάρτυς Απριλ.	5
Γεώργιος Μιτυλήνης Απριλ.	7
Γεώργιος Πισσιδεΐας Απριλ.	49
Γεώργιος ό τροπαιοφόρος Απριλ.	23
Γεώργιος νεομάρτυς ό έν Ποτομαΐδι Απριλ.	23
Γεώργιος μάρτυς Ιουλ.	24
Γεώργιος Κωνσταντινουπόλεως Αύγουστου.	48
Γεώργιος δσιος ό Αιμινιώτης Αύγουστου.	24
Γλαφυρή (ή Γλαφύρα) μάρτυς Απριλ.	26
Γλυκερία μάρτυς Οκτωβρ.	22
Γλυκερία μάρτυς Μαΐου.	43
Γλυκεριός ιερομάρτυς Δεκεμβρ.	28
Γλυκεριος μάρτυς ό γεωργός Απριλ.	28
Γλύκων μάρτυς Οκτωβρ.	26
Γοδδελαις μάρτυς Σεπτεμβρ.	29
Γοθαζάτ μάρτυς άρησιχαιστος Απριλ.	47
Γολινδούχ μάρτυς ή εκ Ηερσίας Ιουλ.	43
Γοργίας μάρτυς Ιουν.	5
Γοργονία αδελφή του Θεολόγου Γρηγορίου Φεβρουαρίου.	23
Γοργόνιος μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Γοργόνιος μάρτυς εις τών μ. Μαρτ.	9
Γοργόνιος μάρτυς εις τών μ. Μαρτ.	9
Γορδιανός μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Γορδιανός μάρτυς Οκτωβρ.	31
Γορδιανός μάρτυς Μαΐου.	9
Γόρδιος μάρτυς Ιανουαρ.	9
Γουδελία μάρτυς Σεπτεμβρ.	29
Γουρίας μάρτυς Νοεμβρ.	45
Γουρίας Μακκαβίος Αύγουστου.	4
Γράτος δσιος Δεκεμβρ.	5
Γράτις μάρτυς Ιουν.	45
Γρηγέντιος άπίσκοπος Αθηναίος Δεκεμβρ.	19

Γρηγόριος ιερομάρτυς τής μεγάλης Αρμενίας Σεπτεμβρ.	30
Γρηγόριος Αλεξανδρείας Νοεμβρ.	5
Γρηγόριος άγιος αδελφός Γρηγορίου του θαυ- ματουργού Νοεμβρ.	7
Γρηγόριος ό Παλαμής Νοεμβρ.	44
Γρηγόριος Νεοκαισαρείας Νοεμβρ.	17
Γρηγόριος ό Δεκαπολίτης Νοεμβρ.	20
Γρηγόριος Ακραγαντίων Νοεμβρ.	23
Γρηγόριος ό έν τή χρυσή Πέτρα Νοεμβρ.	24
Γρηγόριος ό του Θεολόγου Γρηγορίου πατήρ Ιανουαρίου.	4
Γρηγόριος ό έν τώ Ακρίτα Ιανουαρ.	3
Γρηγόριος δσιος θειος του δσίου Εξοστρατίου Ιανουαρίου.	9
Γρηγόριος Νύσης Ιανουαρ.	40
Γρηγορίου του Θεολόγου λιψάνου άνακομιδή Ιανουαρίου.	49
Γρηγόριος Θεολόγος Ιανουαρ.	25
Γρηγόριος δσιος ό έν τή μηνή του Πουκλίου Ιανουαρίου.	25
Γρηγόριος Θεολόγος Ιανουαρ.	30
Γρηγόριος επίσκοπος Κύπρου Μαρτ.	4
Γρηγόριος επίσκοπος Ασσου Μαρτ.	4
Γρηγόριος ό διάλογος Μαρτ.	42
Γρηγόριος δσιος ό έν τώ κόλπω τής Νικομη- δείας Απριλ.	2
Γρηγόριος ό Σιναιτής Απριλ.	6
Γρηγόριος μάρτυς Αύγουστου.	25
Γρηγόριος δσιος άγιορείτης Απριλ.	6
Γρηγόριος δσιος ό κτίτωρ τής έν τώ Άθω μο- νης του άγιου Νικολάου Δεκεμβρ.	7
Γρηγόριος Δομείστικος ό Αζυριώτης Οκτωβρ.	4
Γυναίκες όσιομάρτυρες δύο Σεπτεμβρ.	30
Γυναίκες μήτηρ και θυγάτηρ μάρτυρας Νοεμβρ.	49
Γυναίκες επτά αι συν τώ Κιρηνάρχω Νοεμβρ.	28
Γυνή ή μετά του άγ. Αρέθα Οκτωβρ.	24
Γυναίκες μάρτυρες τρεις Μαΐου.	24
Γυνή μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Γυναίκες μάρτυρες 70 Δεκεμβρ.	49
Γυναίκες μάρτυρες 130 Δεκεμβρ.	24
Γυνή ήγεμόνης μάρτυς Ιανουαρ.	8
Γυναίκες δύο μήτηρ και θυγάτηρ μάρτυρες Ιανουαρίου.	25
Γυναίκες τρεις μάρτυρες Φεβρουαρ.	40
Γυναίκες επτά μάρτυρες αι συν τώ Βλασίω Φεβρουαρίου.	41
Γυναίκες δέσποινας και δούλη μάρτυρες Απριλ.	4
Γυναίκες κυρίχ και δούλη μάρτυρες Απριλ.	3
Γυναίκες δώδεκα αι συγκλητικαί μάρτυρες Ιουλίου.	8
Γυναίκες πολλαί μάρτυρες Ιουλ.	45
Γυναίκες επτά μάρτυρες Μαρτ.	26

Δαβιδ προφήτης Κυριακ. πρò τής Χρισού Γενν.
Δαβιδ ό αυτός Κυριακ. μετά τήν Χριστού Γένν.

Δαβὶδ ὁσιομάρτυς Ἀπριλ.	12
Δαβὶδ ὁσίου ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἰουν.	26
Δάδας μάρτυς Σεπτεμβρ.	29
Δάδας μάρτυς Ἀπριλ.	43
Δάδζ μάρτυρος λειψάνου εὐρεσις Αὐγούστου.	2
Δαλμάτος ὁσίου Αὐγούστου.	3
Δαμασκηνὸς νέος ὁσιομάρτυς Νοεμβρ.	43
Δαμασκηνὸς νέος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ.	46
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς τρίτης συζυγίας Ὀκτωβρίου.	47
Δαμιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ.	31
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς πρώτης συζυγίας Νοεμβρίου.	4
Δαμιανὸς ὁσίου Φεβρουαρ.	23
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς δευτέρας συζυγίας Ἰουλίου.	4
Δαμιανὸς νέος ὁσιομάρτυς ὁ Φιλοθέτης Φεβρ.	23
Δαμιανὸς ὁσίου ὁ Ἐσφιγμενίτης Φεβρουαρ.	23
Δαν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Δάναξ μάρτυς ἀναγνώστης Ἰανουαρ.	46
Δάναξ μάρτυς Μαΐου.	6
Δανιὴλ ὁσίου ὁ ἐν τῷ Θασίῳ Σεπτεμβρ.	42
Δανιὴλ Στυλιτῆς Δεκεμβρ.	41
Δανιὴλ ποσφήτης (Κυριακ. τῶν Πρωπατόρων) Δεκεμβρίου.	47
Δανιὴλ ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.	
Δανιὴλ μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ.	46
Δανιὴλ ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμβρ.	28
Δανιὴλ μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ.	40
Δαρεία μάρτυς ἡ σὺν τῷ Χρυσάνθῳ Μαρτ.	49
Δάσιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	24
Δάσιος μάρτυς Νοεμβρ.	4, 3
Δάσιος μάρτυς ὁ ἐν Δοροστόλῳ Νοεμβρ.	20
Δάσιος μάρτυς Ἰουλ.	48
Δεδόρα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Δεναχίς μάρτυς Νοεμβρ.	20
Δήμις μάρτυς Ἀπριλ.	42
Δημητριανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	41
Δημητριανὸς διάκονος καὶ μάρτυς Ἰουν.	23
Δημήτριος ὁ Μυροβλύτης Ὀκτωβρ.	26
Δημητρίου εἰκόνα, ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετάθεσις Ὀκτωβρ.	26
Δημήτριος μάρτυς Νοεμβρ.	45
Δημήτριος Σκευοφίλαξ Ἰανουαρ.	25
Δημήτριος νεομάρτυς Ἰανουαρ.	27
Δημήτριος νεομάρτυς ὁ Τερναρᾶς Μαρτ.	49
Δημήτριος νεομάρτυς ὁ ἐν Φιλαδέλφειᾳ Ἰουν.	2
Δημήτριος μάρτυς Σεπτεμβρ.	44
Δημήτριος μάρτυς Αὐγούστου.	9
Δημήτριος νεομάρτυς Ἰανουαρ.	29
Δημήτριος νεομάρτυς Ἀπριλ.	43
Δημητρίων μάρτυς Μαΐου.	6
Δήμιος μάρτυς Ἰανουαρ.	8
Δήμιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Δήμιος νεομάρτυς ὁ ἐν Σμύρνῃ Ἀπριλ.	40
Διάδοχος μάρτυς Αὐγούστου.	34
Δίδυμος μάρτυς Σεπτεμβρ.	44

Δίδυμος μάρτυς Ἀπριλ.	5
Δίδυμος μάρτυς Μαΐου.	24
Διήγησις ὠφέλιμος Ἰωάννου Νοεμβρ.	47
Διήγησις περὶ ἀγάπης πᾶν ὠφέλιμος Σεπτεμ.	8
Διήγησις ὠφέλιμος Ἰωάννου Νοεμβρ.	23
Διήγησις ὠφέλιμος μοναχοῦ καὶ μάρτυρος Ὁσ. 15	
Διήγησις ὠφέλιμος περὶ τοῦ ἁγίου Μείκκος Δεκεμβρίου.	44
Διήγησις ὠφέλιμος περὶ Νικολάου τοῦ ἀπὸ στρατιωτῶν Δεκεμβρ.	24
Διήγησις ὠφέλιμος Μάλγου μοναχοῦ Μαρτ.	26
Διήγησις περὶ τοῦ ἐν Ἀφρικῇ Θεομήκτος Ἀπριλ.	28
Διήγησις ὠφέλιμος μετρίου γεωργοῦ Ἰουν.	4
Διήγησις Συνεσίου Κυρήνης Ἰουν.	27
Διογένης μάρτυς Δεκεμβρ.	5
Διόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	44
Διόδωρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	42, 25
Διόδωρος μάρτυς Ἰανουαρ.	34
Διόδωρος ἱερομάρτυς Μαρτ.	49
Διόδωρος μάρτυς Ἀπριλ.	5
Διόδωρος μάρτυς Ἰουν.	43
Διόδωρος μάρτυς Μαΐου.	3
Διόδωρος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Διομήδης μάρτυς Σεπτεμβρ.	2, 44
Διομήδης μάρτυς Ἰουλ.	3
Διομήδης μάρτυς Αὐγούστου.	46, 28
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης Ὀκτωβρ.	3
Διονύσιος Ἀλεξανδρείας ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	3
Διονύσιος νέος ὁσιομάρτυς Νοεμβρ.	4
Διονύσιος Κορίνθου Νοεμβρ.	29
Διονύσιος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Κοδράτῳ Μαρτ.	40
Διονύσιοι δύο μάρτυρες Μαρτ.	45
Διονύσιος μάρτυς Ἀπριλ.	49
Διονύσιος μάρτυς Μαΐου.	48
Διονύσιος μάρτυς παιδίων Ἰουν.	3
Διονύσιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
Διονύσιος εἰς τῶν ἑπτὰ παιδίων Αὐγούστου.	5
Διονύσιος Αἰγίνης ὁ ἐκ Ζακύνθου Δεκεμβρ.	47
Διονύσιος ὁ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ Ἰανουαρ.	24
Διονύσιος ὁσίου ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ μονῆς τοῦ Προδρόμου Ἰουν.	25
Δίος μάρτυς Ἀπριλ.	3
Δίος ὁσίου Ἰουλ.	49
Διοσκορίδης μάρτυς Μαΐου.	28
Διδάκωρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	43
Διδάκωρος μάρτυς ὁ νέος Μαΐου.	44
Διδάκωρος μάρτυς (συναξάριον Θεοδώρου τοῦ ἐν Πέργῃ) Ἀπριλ.	49
Δισιδέριος ἀναγνώστης καὶ μάρτυς Ἀπριλ.	24
Δίων μάρτυς Μαρτ.	8
Δίων μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Δυλινδοῦχ μάρτυς Ἰουλ.	3
Δομετιανὸς ὁ Μελιτινῆς Ἰανουαρ.	40
Δομετιανὸς μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9
Δομέτιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	16, 30
Δομέτιος μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Δομέτιος μάρτυς Μαρτ.	23

Δομέτιος ὀσιομάρτυς Αὐγούστου.	7
* Δομέτιος ὄσιος ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Διο- νυσίου Ἰουν.	25
* Δομέτιος ὄσιος ὁ Φιλοθεΐτης ὁ σπυριφόρος Αὐγούστου.	7
* Δόμνα μάρτυς Νοεμβρ.	2
Δόμνα μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Δομνίνα ὄσια Ἰανουαρ.	8
Δομνίνα ἁγία Ὀκτωβρ.	4
Δομνίνα μάρτυς Ὀκτωβρ.	12
* Δομνίνα μάρτυς Νοεμβρ.	2
Δομνίνα ὄσια Ἰανουαρ.	5
Δομνίνα ὄσια ἡ νέα Μαρτ.	1
Δομνίνος μάρτυς Ὀκτωβρ.	4, 16
Δομνίνος μάρτυς Νοεμβρ.	5
Δομνίνος μάρτυς Μαρτ.	21
* Δόμνος μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
* Δόνατος ἐπίσκοπος Λιβύης Ἰουν.	28
Δονάτος μάρτυς Ἀπριλ.	23
Δονάτος ἐπίσκοπος Εὐρώπας Ἀπριλ.	30
* Δονάτος μάρτυς Μαΐου.	6
Δονάτος ἐπίσκοπος Λιβύης Ἰουλ.	4
Δονάτος παῖς ὁ σὺν τῷ Βαβύλα μάρτυς Σεπτ.	4
Δορυμέδων μάρτυς Σεπτεμβρ.	19, 29
Δορυμέδων μάρτυς Ὀκτωβρ.	31
Δουκῆ μάρτυς Αὐγούστου.	20
* Δοσίθεος ὄσιος ὑποτακτικὸς Αὐγούστου.	13
* Δούκας νεομάρτυς ὁ Μιτυληναῖος Ἀπριλ.	24
Δουλαῖ μάρτυς Ἰουν.	15
Δοῦλοι δύο μάρτυρες Αὐγούστου.	22
Δουνκαλὲ ὁ ὁμολογητὴς Δεκεμβρ.	17
Δροσίς θυγάτηρ Τραϊανοῦ Μαρτ.	22
* Δροσίς μάρτυς Ἰουλ.	28
Δωρόθεος ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	5
Δωρόθεος μάρτυς ὁ πραιπόσιτος Δεκεμβρ.	28
Δωρόθεος μάρτυς Φεβρουαρ.	18
Δωρόθεος ὁ Τύρου ἱερομάρτυς Ἰουν.	5
* Δωρόθεος ὄσιος Αὐγούστου.	13

E

Ἐβερ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
* Ἐβόρης μάρτυς Ὀκτωβρ.	20
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Σεπτ.	13
Ἐγκαίνια τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Κουράτορος Δεκεμβρ.	7
Ἐγκαίνια Θεοτόκου Σεπτεμβρ.	6
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλ- κοπρατεῖσις Δεκεμβρ.	8
Ἐγκαίνια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας Δεκεμβρ.	23
Ἐγκαίνια τῆς μονῆς Ἡλιοῦ τοῦ βαθέως βρά- χος Ἰανουαρ.	13
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύ- ρου Μαΐου.	5
Ἐγκαίνια τῆς Θεοτόκου Ἐλευούσης Αὐγούστ.	11
Ἐγκαίνια ναοῦ τοῦ Γεωργίου Νοεμβρ.	3

Ἐγκαίνια Γεωργίου ἐν Κυπαρίσσει Νοεμβρ.	26
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας Δεκεμβρ.	23
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῶν τεσσαράκοντα Δεκ.	29
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου Ἀπριλ.	25
* Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Παντανάτης Μαΐου.	13
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Ἰουλ.	18
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Χριστοφόρου Δεκ.	16
* Ἐγκαίνια τοῦ Προδρόμου Ἰουλ.	20
* Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Ἰουλ.	28
Ἐγκαίνια τοῦ ἐν Βλαχέρναις ναοῦ Ἰουλ.	31
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ Θεολόγου Αὐγούστ.	2
* Ἐγκαίνια τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγ.	4
Ἐγκαίνια τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παῦ- λου Αὐγούστου.	8
Ἐξέκλιας ὁ βασιλεὺς Αὐγούστου.	28
Ἐξέκλιας ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Εἰκόνος ἀχειροποιήτου τοῦ Χριστοῦ εὐρασις ἐν Καμουλιανοῖς Αὐγούστου.	9
Εἰκόνος περὶ τῆς ἀχειροποιήτου τοῦ Χριστοῦ, Διήγησις Αὐγούστου.	11
Εἰκὼν ἀχειροτέκνης τοῦ Χριστοῦ Αὐγούστ.	16
Εἰρηναῖος μάρτυς Αὐγούστου.	22
Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Σιρμίου Αὐγούστου.	23
Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Λουγδαίων Αὐγούστ.	23
Εἰρηναρχος μάρτυς Νοεμβρ.	28
Εἰρήνη παρθενομάρτυς Ἀπριλ.	16
Εἰρήνη μάρτυς Ἰουν.	5
* Εἰρήνη ὄσια ἡ τοῦ Χρυσοβαλάντου Ἰουλ.	28
Εἰρήνη μάρτυς Μαΐου.	6
Εἰρήνη βασίλισσα ἡ μετονομασθεῖσα Ξένη, ἡ κτιτόρισα τῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγ.	13
Εἰρήνη μάρτυς Σεπτεμβρ.	18
Εἰρήνης σύναξις Ἰανουαρ.	21
Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου Νοεμβρ.	21
* Ἐκδίκιος μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
Ἐλάσιππος μάρτυς Ἰανουαρ.	16
Ἐλεάζαρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Ἐλεάζαρ ἱερεὺς Σεπτεμβρ.	2
Ἐλεάζαρος διδάσκαλος Μακκαβαίων Αὐγ.	1
Ἐλεάζαρος Μακκαβαῖος Αὐγούστου.	1
Ἐλεάζαρος μάρτυς Αὐγούστου.	1
Ἐλένη ἡ μήτηρ Κωνσταντίνου Μαΐου.	21
Ἐλένη ἡ ἀδελφὴ Ἀδερκίου Μαΐου.	26
Ἐλένο; ἐπίσκοπος Νοεμβρίου.	23
Ἐλευθέριος μάρτυς μαθητῆς τοῦ Ἀρσενίου τοῦ Ὀκτωβρ.	3
Ἐλευθέριος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ.	15
Ἐλευθέριος Κουδικουλάριος Δεκεμβρ.	15
Ἐλευθέριος μάρτυς Πέρσης Ἀπριλ.	13
Ἐλευθέριος μάρτυς Αὐγούστου.	8
Ἐλιακιμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Ἐλιοῦδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Ἐλικωνίς μάρτυς Μαΐου.	28
Ἐλισάβητ μάρτυς Ὀκτωβρ.	22
* Ἐλισάβητ ἡ τοῦ Προδρόμου μήτηρ Ἰουν.	24

Ἐλισάβετ ὁσία Ἀπριλ.	24	Ἐρωμ. Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἐλισσαίος ὁ προφήτης Ἰουν.	14	* Ἐτιμᾶσιος μάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ.	28
Ἡ κατάθεσις τῶν λειψάνων αὐτοῦ Ἰουν.	20	Εὐχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἐλλάδιος μάρτυς Ἰανουαρ.	8	* Εὐάγγελος μάρτυς Ἰουλ.	7
Ἐλλάδιος μάρτυς ὁ Κομενταρήτιος Ἰανουαρ.	18	Εὐάγριος ἅγιος Ἰανουαρ.	18
Ἐλλάδιος ἱερομάρτυς Μαΐου.	28	Εὐανθία ὁσία Σεπτεμβρ.	1
Ἐλλάδιος ὁσιοι Νοεμβρ.	9	* Εὐανθία μάρτυς Σεπτεμβρ.	11
* Ἐλπιδοφόρος μάρτυς Νοεμβρ.	2	Εὐάρεστος ὁσιοι Δεκεμβρ.	26
* Ἐλπιδοφόρος μάρτυς Ἀπριλ.	3	Εὐβούλη ἡ μήτηρ τοῦ Παντελεήμονος Μαρτ.	30
Ἐλπίδιος μάρτυς Νοεμβρ.	15	Εὐβουλος μάρτυς Φεβρουαρ.	3
* Ἐλπίδιος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ.	7	Εὐβουλος Ἀπόστολος Φεβρουαρ.	28
* Ἐλπίδιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	17	Εὐβουλος μάρτυς Μαρτ.	6
* Ἐμμανουὴλ μάρτυς Μαρτίου.	20	Εὐβίοτος ἅγιος Δεκεμβρ.	18
* Ἐμπρησμοῦ μνήμη Σεπτεμβρ.	1	Εὐγενία μάρτυς Δεκεμβρ.	24
* Ἐναθὰ παρθινομάρτυς Φεβρουαρ.	10	Εὐγένιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	25
* Ἐναθὰ κκανοικὴ Ἰουν.	9	Εὐγένιος μάρτυς Νοεμβρ.	24
* Ἐνόης μάρτυς Ὀκτωβρ.	20	* Εὐγένιος μάρτυς Δεκεμβρ.	10
* Ἐνώς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Εὐγένιος εἰς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ.	13
* Ἐνώχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Εὐγένιος μάρτυς Ἰανουαρ.	21
* Ἐξκουστωδιανὸς εἰς τῶν ἑπτὰ Παίδων Αὐγ.	4	Εὐγένιος ὁσιοι καὶ ὁμολογητῆς Φεβρουαρ.	19
* Ἐπαινετὸς Ἀπόστολος Ἰουλ.	30	Εὐγένιος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ.	7
Ἐκφροδίτος Ἀπόστολος Δεκεμβρ.	8	Εὐγένιος μάρτυς Ἰουλ.	21
Ἐπίμαχος μάρτυς Αἰγύπτιος Ὀκτωβρ.	31	Εὐγρηφος μάρτυς Δεκεμβρ.	10
* Ἐπίμαχος μάρτυς Ῥωμαῖος Ὀκτωβρ.	31	Εὐδοκία ὁσία ἡ Σαμκρεϊτίς Μαρτ.	1
* Ἐπιμάχου λειψάνου Ἀνακομιδῆ Μαρτ.	11	Εὐδοκία ὁσιομάρτυς καὶ ἡ τοῦ λειψάνου αὐ-	
* Ἐπίμαχος μάρτυς ὁ νέος Μαΐου.	9	τῆς ἀνακομιδῆς Αὐγούστου.	4
Ἐπίμαχος μάρτυς Ἰουλ.	6	* Εὐδοκία ἡ βασίλισσα Αὐγούστου.	13
Ἐπιστήμη μάρτυς Νοεμβρ.	5	Εὐδόκιμος ἅγιος Ἰουλ.	31
Ἐπιφάνιος Κύπρου Μαΐου.	12	Εὐδοξία μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰανουαρ.	31
Ἐπιφάνιος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου.	25	Εὐδόξιος μάρτυς Νοεμβρ.	2
Ἐπίχαρις μάρτυς Σεπτεμβρ.	27	Εὐδόξιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
* Ἐρασμος ὁσιοι Ἰουν.	18	Εὐέλπιστος μάρτυς Ἰουν.	1
* Ἐρασμος ἱερομάρτυς Ἰουν.	2	Εὐθαλία παρθινομάρτυς Μαρτ.	2
* Ἐραστος Ἀπόστολος Νοεμβρ.	10	Εὐθασία μάρτυς Ἰανουαρ.	12
Ἐρμᾶ Ἀπόστολος Νοεμβρ.	5	Εὐθύμιος Σάρδειων Δεκεμβρ.	26
Ἐρμαῖος ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	4	Εὐθύμιος ὁ νέος Ἰανουαρ.	4
Ἐρμείας μάρτυς Μαΐου.	31	Εὐθύμιος ὁ μέγας Ἰανουαρ.	20
Ἐρμείας μάρτυς Ἰουν.	17	* Εὐθύμιος ὁσιοι ὁ κτίτωρ τῆς τῶν Ἰσθίων μο-	
Ἐρμῆς Ἀπόστολος Μαρτ.	8	νῆς Μαΐου.	13
Ἐρμινίγγελδος μάρτυς Νοεμβρ.	1	* Εὐθύμιος ὁσιομάρτυς ὁ Βατοκαϊδινὸς Ἰανουαρ.	4
Ἐρμιόνη ἡ θυγάτηρ Φιλίππου Σεπτεμβρ.	4	* Εὐθύμιος ὁσιοι ὁ κτίτωρ τῆς μονῆς τοῦ Δο-	
Ἐρμιππος Ἀκραγαντίνων Νοεμβρ.	25	χειαρίου Νοεμβρ.	9
Ἐρμογένης μάρτυς Δεκεμβρ.	10	* Εὐθύμιος ὁσιοι ὁ νέος Ὀκτωβρ.	14
Ἐρμογένης μάρτυς Ἰανουαρ.	24	* Εὐθύμιος νέος ὁσιομάρτυς Μαρτ. 22 καὶ Μαΐου	4
Ἐρμογένης μάρτυς Σεπτεμβρ.	1	Εὐθλάσιος μάρτυς ὁ μετὰ Φύσστης Φεβρ.	6
* Ἐρμογένης μάρτυς Ἰουλ.	24	Εὐκαρπίων μάρτυς Μαρτ.	18
* Ἐρμοκράτης μάρτυς Ἰουλ.	26	Εὐκλέος μάρτυς Αὐγούστου.	1
* Ἐρμόλαος ἱερομάρτυς Ἰουλ.	26	Εὐκράτης μάρτυς Ὀκτωβρ.	21
* Ἐρμος μάρτυς Αὐγούστου.	18	* Εὐλάλιος ἱεράρχης Αὐγούστου.	30
Ἐρμυλος μάρτυς Δεκεμβρ.	18	Εὐλαμπία μάρτυς Ὀκτωβρ.	10
Ἐρμυλος μάρτυς Ἰανουαρ.	13	Εὐλάμπιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	10
Ἐρως μάρτυς Ἰουν.	25	Εὐλάμπιος μάρτυς Μαρτ.	5
Ἐρωτή: μάρτυς Ὀκτωβρ.	6, 27	Εὐλάμπιος μάρτυς Ἰουλ.	3
Ἐσθὴρ δικαία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.		Εὐλόγιος ὁ Ἀλεξανδρείας Φεβρουαρ.	13
Ἐσθῆτος Θεοτόκου κατάθεσις Ἰουλ.	2	Εὐλόγιος μάρτυς Μαρτ.	5
* Ἐσπερος μάρτυς Σεπτεμβρ.	4	Εὐλόγιος ὁ ξηνοδόχος Ἀπριλ.	27
* Ἐσπερος μάρτυς Μαΐου.	2	* Εὐλόγιος Ἀντιοχείας Ἰουν.	13

Εὐμένιος ἐπίσκοπος Γορτώνης Σεπτεμβρ.	48
Εὐνήκη μάρτυς Ὀκτωβρ.	28
Εὐνοϊκὸς μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
Εὐδοκὸς ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	7
Εὐδοκὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	4
Εὐφλος μάρτυς Μαΐου.	30
Εὐφλος διάκονος μεγαλομάρτυς Αὐγούστου.	44
Εὐπραξία δαίτη Ἰουλ.	25
Εὐπρέπιος ὁ ὁμολογητὴς μαθητὴς τοῦ ἁγίου Μαξίμου Σεπτεμβρ.	20
Εὐπρέπιος μάρτυς ἀδελφὸς Ἀναργύρων Ὀκτ.	17
Εὐσέβιος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ.	24
Εὐσέβιος μάρτυς Ἀπριλ.	29
Εὐσέβιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	24
Εὐσέβιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	21
Εὐσέβιος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	4
Εὐσέβιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	7
Εὐσέβιος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	49
Εὐσέβιος μάρτυς Ἰανουαρ.	20
Εὐσέβιος ὄσιος Ἰανουαρ.	23
Εὐσέβιος ὄσιος Φεβρουαρ.	15
Εὐσέβιος μάρτυς Μαΐου.	34
Εὐσέβιος Σχυοσίτων Ἰουν.	22
Εὐσέβιος ὀσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμβ.	28
Εὐσεβιῶτης μάρτυς Μαΐου.	27
Εὐσεβωνᾶς μάρτυς Μικκαελίος Αὐγούστου.	4
Εὐσίγιος μάρτυς Αὐγούστου.	5
Εὐστάθιος μεγαλομάρτυς Σεπτεμβρ.	20
Εὐστάθιος μάρτυς Ρωμαίος Σεπτεμβρ.	28
Εὐστάθιος μάρτυς Νοεμβρ.	20
Εὐστάθιος Ἀντιοχεῖς Φεβρουαρ.	21
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Κίου τῆς Βιθυνίας Μαρτ.	29
Εὐστάθιος ἱερομάρτυς Ἰουλ.	7
Εὐστάθιος ὁ ἐν Ἀγκίρᾳ Ἰουλ.	28
Εὐττολία δαίτη Νοεμβρ.	9
Εὐστόχιος μάρτυς Νοεμβρ.	45
Εὐστόχιος μάρτυς Ἰουν.	23
Εὐστράτιος εἰς τῶν πάντα μαρτύρων Δεκεμβρ.	43
Εὐστράτιος ὄσιος ὁ θυμματουργὸς Ἰανουαρ.	9
Εὐπαχμος ἐπίσκοπος Μαρτ.	44
Εὐτροπία μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Εὐτροπία ὀσιομάρτυς Ἰουν.	25
Εὐτρόπιος μάρτυς Μαρτίου.	3
Εὐτυχὴς ἱερομάρτυς Μαΐου	28
Εὐτυχὴς ἱερομάρτυς μαθητὴς τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου Αὐγούστου.	24
Εὐτυχὴς μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
Εὐτυχιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Εὐτυχιανὸς μάρτυς Αὐγούστου.	47, 49
Εὐτόχιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Εὐτόχιος μάρτυς Δεκεμβρ.	49
Εὐτόχιος μάρτυς Ἰανουαρ.	20
Εὐτόχιος ἅγιος Μαρτ.	27
Εὐτόχιος Πατριάρχης Κωνσταντιν. Ἀπριλ.	6
Εὐτόχιος μάρτυς Ἀπριλ.	24
Εὐτόχιος μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9

Εὐτυχὴς θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου Σεπτεμβρίου.	4
Εὐφημία μάρτυς Σεπτεμβρ.	46
Εὐφημία μάρτυς Νοεμβρ.	49, 22
Εὐφημία μάρτυς ἡ μετὰ Χρυσάνθου Ἰανουαρ.	4
Εὐφημία μάρτυς Ἰουλίου.	44
Εὐφραμία ἅγια Μαΐου.	46
Εφραὶμ ὁ Σύρος Ἰανουαρ.	28
Εφραὶμ ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ.	7
Εφραὶμ Ἀντιοχεῖς Μαρτ.	7
Εὐφρασία μάρτυς Ἰανουαρ.	49
Εὐφρασία παρθενομάρτυς Μαΐου.	48
Εὐφρασία μάρτυς Μαΐου	48
Εὐφράσιος μάρτυς Ἀπριλ.	29
Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως Ἰουλ.	47
Εὐφροσύνη δαίτη θυγάτηρ Περναυτίου Σεπτεμ.	25
Εὐφρόσυνος μάρτυς Μαρτ.	6
Εὐφρόσυνος ὄσιος ὁ μάγειρος Σεπτεμβρ.	44
Εὐφύχιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	7
Εὐφύχιος μάρτυς Νοεμβρ.	5
Εὐφύχιος μάρτυς ὁ ἐν Κιισαρξίᾳ Ἀπριλ.	9

Z

Ζαβουλῶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήτ.	
Ζακχαῖος διάκονος καὶ μάρτυς Νοεμβρ.	48
Ζακχαῖος διάκονος καὶ μάρτυς Δεκεμβρ.	48
Ζακχαῖος ἀπόστολος Ἀπριλ.	20
Ζανιθᾶς μάρτυς Μαρτ.	29
Ζαρά Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήτ.	
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου Σεπτεμβρ.	5
Ζαχαρίας ὀσιομάρτυς Ὀκτωβρ.	24
Ζαχαρίας μάρτυς Ὀκτωβρ.	23
Ζαχαρίας ἅγιος σκυτοτόμος Νοεμβρ.	47
Ζαχαρίας νεομάρτυς Ἰανουαρ.	20
Ζαχαρίας προφήτης Φεβρουαρ.	8
Ζαχαρίου (τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου) λειψί- νου εὐρεσις Φεβρουαρ.	44
Ζαχχαρίας ὄσιος Μαρτ.	24
Ζαχχαρίας Ἰεροσολύμων Φεβρουαρ.	24
Ζαχχαρίας νέος ἱερομάρτυς Μαρτ.	30
Ζαχαρίας νέος ἱερομ. Μαΐου.	22
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου Ἰουν.	24
Ζεβινᾶς μάρτυς Ὀκτωβρ.	20
Ζεβινᾶς μάρτυς Νοεμβρ.	43
Ζεβινᾶς ὄσιος Φεβρουαρ.	23
Ζηναῖς μάρτυς Ὀκτωβρ.	44
Ζηναῖς μάρτυς ἡ θυμματουργὸς Ἰουν.	7
Ζηναῖς, ὁ δούλος Ζήνωνος μάρτυς Ἰουν.	22
Ζηνοβία μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Ζηνοβίος μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ.	24
Ζήνων ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	27
Ζήνων μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Ζήνων ὄσιος Φεβρουαρ.	40
Ζήνων ἅγιος Μαρτ.	3
Ζήνων μάρτυς Ἀπριλ.	5, 40, 20, 29

Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ.	3
Ζήνων όσιος Ίουν.	42, 19
Ζήνων μάρτυς Ίουν.	22
Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
* Ζήνων μάρτυς Αύγουστου.	44, 22
Ζορβάβελ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
* Ζωγραφίται όσιομάρτυρες; 28. Σεπτεμβρ.	32
Ζωή μάρτυς Δεκεμβρ.	48
Ζωή μάρτυς Μαΐου.	2
Ζώϊλος μάρτυς Δεκεμβρ.	22
Ζώϊλος άγιος Μαρτίου.	3
Ζώϊλος μάρτυς Ἀπριλ.	43
Ζώνης τῆς Θεοτόκου μετακομιδῆ Ἀπριλ.	42
Ζώνης τῆς Θεοτόκου κατάθεσις Αύγουστου.	34
* Ζώρης νεομάρτυς Ίανουαρ.	2
Ζωσιμάς όσιος Ίανουαρ.	24
Ζωσιμάς ό κηδεύσας τὴν όσιαν Μαρίαν Ἀπριλ.	4
Ζώσιμος μάρτυς Σεπτεμβρ.	28
Ζώσιμος όσιομάρτυς Ίανουαρ.	4
Ζώσιμος ἐπίσκοπος Συρακιώσης; Ίανουαρ.	21
Ζώσιμος μάρτυς Ίουν.	49
Ζωτικός μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Ζωτικός μάρτυς Οκτωβρ.	24
Ζωτικός μάρτυς και πρεσβύτερος; όρφανοτροφείου Δεκεμβρ.	34
Ζωτικός μάρτυς Ἀπριλ.	20
Ζωτικός μάρτυς ό μετὰ τοῦ Ἀγαθονίου Αὐγ.	22

Η

Ηγάθραξ μάρτυς Μαρτ.	26
Ηλει μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
* Ηλιανός μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτ.	9
Ηλίας μάρτυς Σεπτεμβρ.	17
Ηλιού μάρτυς Νοεμβρ.	3
Ηλίας μάρτυς Δεκεμβρ.	49
Ηλίας όσιος και θαυματουργός; Ίανουαρ.	12
* Ηλίας νεομάρτυς ό Ἀρδούνης; Ίανουαρ.	31
Ηλίας μάρτυς ό Αἰγύπτιος Φεβρουαρ.	46
Ηλίας ό προφήτης Ίουλιού	20
* Ηλίας μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9
Ηλίας μάρτυς Μαρτ.	29
* Ηλιόδωρος όσιος Σεπτεμβρ.	4
Ηλιόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	28
Ηλιόδωρος μάρτυς Νοεμβρ.	49
Ηλιόδωρος μάρτυς Αύγουστου.	20
Ηλων εὐρεσις Μαρτ.	6
Ηρακλαίμων όσιος Δεκεμβρ.	2
Ηρακλείδης ιερομάρτυς Σεπτεμβρ.	17
Ηράκλειος μάρτυς Οκτωβρ.	23
Ηράκλειος μάρτυς Μαΐου.	48
Ηράκλειος μάρτυς Ίουλ.	12, 44
* Ηράκλειος μάρτυς Αύγουστου.	31
* Ηράκλειος μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9
* Ηρωδίων Ἀπόστολος Μαρτ.	28
* Ηρων ό φιλόσοφος Αύγουστου.	40
Ησαίας μάρτυς Αἰγύπτιο; Φεβρουαρ.	46

Ησαίας προφήτης Μαΐου.	9
Ησαίας μάρτυς Μαρτ.	20
Ησύχιος μάρτυς Φεβρουαρ.	49
Ησύχιος μάρτυς ό συγκλητικός Μαρτ.	2
Ησύχιος όσιος ό θαυματουργός; Μαρτ.	6
Ησύχιος πρεσβύτερος πάππος τοῦ Εὐτυχίου Ἀπριλ.	6
Ησύσιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Ησύχιος όσιος όμολογητῆς Μαΐου.	40
* Ησύχιος μάρτυς Ίουλ.	7
* Ητύχιος εἰς τῶν μ. Μαρτίου	9

Θαδδαῖος μάρτυς Νοεμβρ.	21
Θαδδαῖος όσιος και όμολογητῆς Δεκεμβρ.	29
Θαδδαῖος Ἀπόστολος Αύγουστ.	21
Θαθουήλ μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Θαθουήλ μάρτυς Αύγουστου.	2
Θαλάσσιος όσιος Φεβρουαρ.	22
Θαλάσσιος όσιος Μαΐου.	20
Θαλλέλιος μάρτυς Νοεμβρ.	19, 21
Θαλλέλιος όσιος Φεβρουαρ.	27
Θαλλέλιος μάρτυς Μαΐου.	20
Θαλλός μάρτυς Μαρτ.	11
Θαλλός μάρτυς Σεπτεμβρ.	20
Θάρρας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Θαυμάσιος μάρτυς Ἀπριλ.	28
Θεαγένης ιερομάρτυς Ίανουαρ.	2
Θεαγένης μάρτυς Οκτωβρ.	3
Θεή μάρτυς Φεβρουαρ.	23
Θεή μάρτυς Ίουλ.	48
Θεών μάρτυς Φεβρουαρ.	4
Θέκλα πρωτομάρτυς Σεπτεμβρ.	24
Θέκλα παρθενομάρτυς Νοεμβρ.	20
* Θέκλα παρθενομάρτυς κανονική Ίουν.	9
Θέκλα μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
Θέκλα μάρτυς Αύγουστου.	40
Θεμιστοκλῆς μάρτυς Δεκεμβρ.	21
Θεόγνιος μάρτυς ό τῆς Βάσσης υἱός Αὐγ.	21
Θεόγνιος μάρτυς Ἀπριλ.	28
Θεοδοσία μάρτυς Μαρτ.	25
Θεοδοσία παρθενομάρτυς Μαΐου.	28
Θεοδοσία όσιομάρτυς Μαΐου.	28
* Θεοδοσία μάρτυς ή μήτηρ Ἐροκοπίου Ίουλ.	8
Θεοδόσιος ήγούμενος Τριγλίας; Ίανουαρ.	1
Θεοδόσιος ό Κοινοβιάρχης; Ίανουαρ.	41
Θεοδόσιος; όσιος εν τῷ Σκοπέλω ό δεξ Ἀγτιοχσίας Φεβρουαρ.	3
Θεοδόσιος μάρτυς Μαρτ.	26
Θεοδόσιος μάρτυς Ἀπριλ.	43
Θεοδόσιος βασιλεύς ό νέος Ίουλ.	29
* Θεοδόσιος βασιλεύς ό μέγας; Ίανουαρ.	47
* Θεοδόσιος όσιος ό νέος Αύγουστου.	7
* Θεοδόσιος ήγούμενος; Ορόβων Αύγουστου.	8
* Θεοδόσιος όσιος; ήγούμενος τῆς εν τῷ Ἄθῳ τοῦ Φιλοθίου μονῆς, και ἐπίσκοπος Τραπεζούντης; Ίανουαρ.	41

Θεοδότῃ μάρτυς Σεπτεμβρ.	17	Θεόδωρος ἱερομάρτυς Ἀπριλ.	45
Θεοδότῃ μάρτυς Ὀκτωβρ.	24, 22	Θεόδωρος δσος ὁ Τριχινᾶς Ἀπριλίου.	20
Θεοδότῃ μάρτυς Νοεμβρ.	3	Θεόδωρος δσος ὁ Συκεώτης Ἀπριλ.	22
Θεοδότῃ μάρτυς Δεκεμβρ.	22	Θεόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	4
Θεοδότῃ μήτηρ τῶν Ἀγ. Ἀναργύρων Ἰαν.	2	* Θεόδωρος ἐπίσκοπος ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ.	28
Θεοδότῃ μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰαν.	34	* Θεόδωρος ἱερέτῃς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ.	28
Θεοδότῃ παρθενομάρτυς Μαίτου.	48	Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίᾳ Μαρτ.	6
Θεοδότῃ μάρτυς Ἰουλ.	3	Θεόδωρος μάρτυς Ἀπριλ.	40
Θεοδοσιῶν μάρτυς Ἰανουαρ.	24	Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Πέργῃ Ἀπριλ.	19
Θεόδοτος μάρτυς Σεπτεμβρ.	47	Θεόδωρος ὁ ἡγιασμένος Μαίτου.	46
* Θεόδοτος Ἐφέσου Ὀκτωβρ.	12	* Θεόδωρος ἱερομάρτυς ὁ Ῥώμης Μαίτου.	48
Θεόδοτος μάρτυς Νοεμβρ.	3	* Θεόδωρος μάρτυς Μαίτου.	24
Θεόδοτος μάρτυς Ἰανουαρ.	4	Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου λεϊψάνου ἀνακο- μιδῆ Ἰουνίου.	8
* Θεόδοτος δσος ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Πουπλίου Ἰανουαρ.	25	Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κυρήνης Ἰουλίου.	4
Θεόδοτος μάρτυς Φεβρουαρ.	19	* Θεόδωρος Ἐδέσσης Ἰουλ.	49
Θεόδοτος μάρτυς Μαίτου.	48	* Θεόδωρος μάρτυς Ἰουλίου.	21
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Κυρκινίας τῆς Κύπρου Μαρ.	2	Θεόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	5
Θεόδοτος ἱερομάρτυς Ἰουν.	7	Θεόδωρος μάρτυς Αὐγούστου.	4
Θεόδοτος μάρτυς Ἰουλ.	3, 4	Θεόδωρος ἱερομάρτυς Ἀλεξανδρείας Σεπτμ.	42
Θεοδούλῃ μάρτυς Ἰανουαρ.	18	Θεόδωρος ἅγιος Ἰανουαρ.	44
Θεοδούλος μάρτυς Σεπτεμβρ.	4, 12	Θεοκλήδης μάρτυς Ἰανουαρ.	5
Θεοδούλος μάρτυς Ὀκτωβρ.	28	Θεοκλῆς μάρτυς Σεπτεμβρ.	44
Θεοδούλος δσος Κύπριος Δεκεμβρ.	3	Θεοκλήτῳ δσῆς Αὐγούστου.	3
Θεοδούλος ὁ ἀπὸ ἐπάργων Δεκεμβρ.	3	Θεοκτίστη ἡ Λεσβία Νοεμβρ.	9
Θεοδούλος δσος υἱὸς Νεΐλου Ἰανουαρ.	14	Θεοκτίστη μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰαν.	34
Θεοδούλος μάρτυς Φεβρουαρ.	46, 18	Θεόκτιστος δσος Σεπτεμβρ.	3
Θεοδούλος μάρτυς Ἀπριλ.	4, 28	Θεόκτιστος ναύκληρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
Θεοδούλος μάρτυς Μαίτου.	2	Θεόκτιστος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3
Θεοδούλος μάρτυς Ἰουν.	48	Θεόκτιστος ὁμολογητῆς καὶ πατριχίος Νοεμ.	20
* Θεοδούλος μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9	Θεόκτιστος ἡγούμενος ἐν τῷ Κουκούμῳ Ἰαν.	4
Θεοδώρα βασίλισ ἡ σύζυγος Ἰουστινιανοῦ Νοεμ.	45	Θεόκτιστος μάρτυς Φεβρουαρ.	4
Θεοδώρα παρθενομάρτυς Ἀπριλ.	2	Θεόπεμπος ἅγιος Ἰανουαρ.	2
Θεοδώρα ἡ ἐν Θεσσαλονίκη Ἀπριλ.	5	Θεόπεμπος μάρτυς Ἰανουαρ.	5
Θεοδώρα μάρτυς ἡ μετὰ Διδύμου Ἀπριλ.	5	Θεόπεμπος ἐπίσκοπος Ἰανουαρ.	20
Θεοδώρα μάρτυς Ἀπριλ.	46	Θεόπεμπος μάρτυς Φεβρουαρ.	7
* Θεοδώρα ὁσία ἡ ἐν Θεσσαλονίκη ἐξ Αἰγίνης Αὐγούστου.	29	* Θεόπεμπος μάρτυς Ἰουν.	41
Θεοδώρα ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Σεπτεμβρ.	44	Θεοπίστῃ μάρτυς ἡ σύζυγος τοῦ Εὐσταθίου Σεπτεμβρ.	20
Θεοδώρα ὁσία ἡ ἀπὸ Καισαρείας Δεκεμβρ.	30	Θεόπιστος μάρτυς ὁ υἱὸς Εὐσταθίου Σεπτμ.	20
Θεοδώρα βασίλισσα ἡ τῆν ὀρθοδοξίαν ἀνακα- λέτασα Φεβρουαρ.	41	Θεόπιστος μάρτυς Ἰανουαρ.	2
Θεοδώρητος ἅγιος Μαρτ.	3	Θεοκρέπιος μάρτυς Μαρ.	27
* Θεοδώρισκος μάρτυς Μαίτου.	24	Θεοκρέπιος μάρτυς Αὐγούστ.	22
Θεόδωρος ὁμολογητῆς μαθητῆς τοῦ ἁγίου Μι- χίμου Σεπτεμβρ.	20	Θεοστήρικτος δσος Νοεμβρ.	40
Θεόδωρος Ἀγκίνας Νοεμβρ.	3	Θεοστήρικτος δσος Φεβρουαρ.	47
Θεόδωρος ὁ Στουδίτης Νοεμβρ.	44	Θεοστήρικτος ὁμολογητῆς Μαρτ.	47
Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ Νοεμβρ.	24	Θεοστήριχος μάρτυς Ἀπριλ.	28
* Θεόδωρος Ἀλεξανδρείας Δεκεμβρ.	3	Θεοτέκνος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3
Θεόδωρος ὁ Γραπτὸς Δεκεμβρ.	27	* Θεοτέκνος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ.	40
Θεόδωρος Κωνσταντινουπόλεως Δεκεμβρ.	27	* Θεοτίμη μάρτυς Μαίτου.	49
* Θεόδωρος νεομάρτυς Ἰανουαρ.	30	Θεοτίμος μάρτυς Σεπτεμβρ.	4
Θεόδωρος Στρατηλάτης Φεβρουαρ.	8	Θεοτίμος μάρτυς Νοεμβρ.	5
* Θεόδωρος νεομάρτης Βυζάντιος Φεβρουαρ.	47	Θεοτόκου εἰκόνας θαύμα Σεπτεμβρ.	4
Θεόδωρος ὁ Τύρων Φεβρουαρ.	47	Θεοτόκου Γενέσιον Σεπτεμβρ.	8
Θεόδωρος ὁ διὰ Χαιτηνὴν σαλῆς Φεβρουαρ.	25	Θεοτόκου εἰσόδια Νοεμβρ.	24
		Θεοτόκου σὺναξις Δεκεμβρίου 26 καὶ φυγὴ αὐτῆς εἰς Αἴγυπτον.	αὐτόθυ

Θεοτόκου εσθλτος μεταβασει Ιουλ.	2
Θεοτόκου μνήμη εν τοις Αρεοβίνθου Φεβρ.	10
Θεοτόκου Ευαγγελισμός Μαρτ.	25
Θεοτόκου Ζώνης μετακομιδή Απριλ.	12
Θεοτόκου ναού Ιχκαίλια Μαΐου.	13
Θεοτόκου αναξίς Ιουλ.	8 και 45
Θεοτόκου εύναξίς Ιουλ.	26
Θεοτόκου κοίμησις Αδγούστου.	15
Θεοτόκου Ζώνης κατάβασις Αδγούστου.	31
Θεοτόκου ναού του εν τῷ Νεωρίῳ ἀνακαίνι- σις Αδγούστου.	31
Θεοφάνης δειος ὁ Γραπτός Οκτωβρ.	11
Θεοφάνης ὁ τῆς Συγγιμαξίς Μαρτ.	13
Θεοφάνης νέος ὁσιμάρτυς Ιουλι.	8
Θεοφάνης δειος Ιουλι.	10
Θεοφάνης ὁμολογητῆς ὁ πρὸ τοῦ Διοκλητιαν- νοῦ Σεπτεμβρ.	9
Θεοφάνης νέος βρασι καὶ βαρματουργὸς ὁ ἐν Ναούση Αδγούστου.	19
Θεοφάνης δειος Μαΐου.	17
Θεοφανῶ βασίλισσα Δεκεμβρ.	16
Θεόφιλος δειος ὁμολογητῆς Οκτωβρ.	2, 10
Θεόφιλος μάρτυς Νοεμβρ.	5
Θεόφιλος δειος Δεκεμβρ.	2
Θεόφιλος διάκονος καὶ μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Θεόφιλος διάκονος καὶ μάρτυς Ιανουαρ.	8
Θεόφιλος νεομάρτυς Ιανουαρ.	30
Θεόφιλος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ.	6
Θεόφιλος ἱερομάρτυς Ιουλ.	4
Θεόφιλος ὁσιος Ἀγιορείτης Ιουλ.	8
Θεόφιλος ἅγιος Ιουλ.	21
Θεόφιλος νεομάρτυς ὁ Ζακύνθιος Ιουλ.	24
Θεόφιλος μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9
Θεοφύλακτος Νικομηδείας Μαρτ.	8
Θεραπεινίδης δύο εἰς τῶν Ιανουαρ.	24
Θεράπων ἱερομάρτυς Μαΐου.	14, 27
Θερινὸς μάρτυς Απριλ.	23
Θερινὸς μάρτυς Μαΐου.	6
Θέρμης μάρτυς Μαρτ.	26
Θέρμος μάρτυς Απριλ.	5
Θεσπίσιος μάρτυς Νοεμβρ.	30
Θεσπέσιος μάρτυς Ιουλι.	1
Θεσσαλονίκη μάρτυς Νοεμβρ.	7
Θεσσαλονίκη μάρτυς Δεκεμβρ.	19
Θεωνῆς μάρτυς Ιανουαρ.	5
Θεωνῆς δειος Απριλ.	4
Θεωνῆς μάρτυς Απριλ.	20
Θεωνῆς ὁ Θεσσαλονικῆς Απριλ.	4
Θεοφανοῖζις τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας Δεκεμβρ.	22
Θέρπος μάρτυς Δεκεμβρ.	14
Θέρπος μάρτυς Ιανουαρ.	20
Θέρπος μάρτυς Αδγούστου.	17
Θωμαῖς μάρτυς Απριλ.	14
Θωμάς ἐπίσκοπος Οκτωβρ.	6
Θωμάς δειος Αεφρουκινὸς Δεκεμβρ.	10
Θωμάς δειος ὁ ἐν τῷ Μελιτῶν Ἰουλ.	7
Θωμάς Κωνσταντινουπόλεως Μαρτ.	21

Θωμάς δειος καὶ μάρτυς ὁ ἐν Τραπεζουπόλ- λει Νοεμβρ.	28
Θωμάς ἀποστόλου λαψάνων κατάβασις Ιουλ.	20
Ι	
Ἰα μάρτυς Σεπτεμβρ.	40, 11
Ἰακίσιος μάρτυς Απριλ.	29
Ἰακχὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	17
Ἰακώβ Πατριάρχης Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ἰακώβ αὐτόθι.	
Ἰακώβος δειος ὁ ἐπὶ Νισίδων Ιανουαρ.	13
Ἰακώβος ἄσκητῆς ὁ ἐκ τῶν Ἰανουαρ.	28
Ἰακώβος μάρτυς Ιανουαρ.	29
Ἰακώβος δειος Φεβρουαρ.	27
Ἰακώβος ἐπίσκοπος ὁ ὁμολογητῆς Μαρτ.	21
Ἰακώβος ἱερομάρτυς Απριλ.	10
Ἰακώβος ἀπόστολος ὁ τοῦ Ἀλφειοῦ Οκτωβρ.	9
Ἰακώβος ὁ Ἀδελφός Οκτωβρ.	23
Ἰακώβος ἐπίσκοπος Μιγδωνίας Οκτωβρ.	31
Ἰακώβος ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	4
Ἰακώβος νέος ὁσιμάρτυς Νοεμβρ.	1
Ἰακώβος νέος ὁσιμάρτυς καὶ διάκονος Νοεμβρ.	7
Ἰακώβος ἀναχωρητῆς Νοεμβρ.	26
Ἰακώβος ὁ Περσὸς Νοεμβρίου.	27
Ἰακώβος μάρτυς Αδγούστου.	9
Ἰακώβος δειος ὁ τὸν διάβολον προσκυνήσας κατ' ἀπάτην Ιουλι.	12
Ἰακώβος Ἀδελφός Κυριακ. μετὰ τὴν Χρι- στοῦ Γέννησιν.	
Ἰακώβος ὁ ἀδελφός Ἰωάννου Απριλ.	30
Ἰαμβλιγος εἰς τῶν ἐπτά παιδῶν Αδγούστου.	3
Ἰανουάριος ἱερομάρτυς Απριλ.	16
Ἰανουάριος ἐπίσκοπος Απριλ.	21
Ἰανουάριος μάρτυς Απριλ.	29
Ἰανουάριος μάρτυς Αδγούστου.	30
Ἰαρεθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ἰάσιμος δειος ὁ θαυματουργὸς Φεβρουαρ.	4
Ἰαρεθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ἰάσων ἐπίσκοπος Ἀμασῶν Οκτωβρ.	12
Ἰάφων μάρτυς Μαρτ.	19
Ἰάσων ἀπόστολος Απριλ.	29
Ἰδύρων πρὸς διήγησις Οκτωβρ.	27
Ἰδυστιανὸς δειος Αδγούστου.	26
Ἰγνάτιος ἠγούμενος τῆς κεντρικῆς βασιλείας Ρώκκος Σεπτεμβρ.	27
Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως Οκτωβρ.	23
Ἰγνάτιος πλάσιον τῶν Πλαχεριῶν Δεκεμβρ.	7
Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος Δεκεμβρ.	20
Ἰ τῶν λαψάνων αὐτοῦ ἀνακομιδή Ἰανουαρ.	29
Ἰγνάτιος δειος ὁ Στεφανιώτης Ιουλ.	20
Ἰγνάτιος νέος ὁσιμάρτυς Μαρτ.	1
Ἰζεκιήλ παρρησία Ιουλ.	23
Ἰεραξ μάρτυς Οκτωβρίου.	28
Ἰεραξ μάρτυς Ιουλι.	4
Ἰεραξ ἐξήκοντα τὰς γλώσσας τριῶν ἰσχυρῶν ἐλλάνων Δεκεμβρ.	7

Ἐρεῖς καὶ Αὐτῆται μάρτυρες 80. Σεπτέμβρ.	5	Ἰουλίττα ἡ ἐν Καισαρείᾳ Ἰουλ.	30
Ἰεραμίου προφήτου θνήσκος Νοεμβρ.	4	Ἰουλίνα ἀπόστολος Μαίτου.	17
Ἰεραμίας μάρτυς Αὐγούστιος Φεβρουαρ.	16	Ἰουσσα δσία Ἀπρίλ.	26
Ἰεραμίας ὁ προφήτης Μαίτου.	4	Ἰουστίνα μάρτυς Ὀκτωβρ.	8
Ἰερία δσία Ἰουνίου.	3	Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς Αὐγούστου.	2
Ἰερόθεος Ἀθηνῶν Ὀκτωβρ.	4	Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουν.	4
Ἰερόθεος δσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ.	28	Ἰουστίνος μάρτυς Ἰουν.	4
Ἰερόθεος νέος δσιος ὁ Ἰησῆτης Σεπτέμβρ.	13	Ἰουστίνος βασιλεὺς Νοεμβρ.	15
Ἰερουσαλὴμ μάρτυς Ἰουλ.	26	Ἰουστίνος δσιος Νοεμβρ.	17
Ἰέρων μάρτυς ὁ ἐν Μελιτινῇ Νοεμβρ.	7	Ἰουστός ὁ καὶ Ἰησοῦς ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	30
Ἰερώναμος δσιος Ἰουν.	15	Ἰουστὸς μάρτυς Ἰουνίου.	4
Ἰεσσαὶ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἰουστὸς μάρτυς Ἰουλ.	14, 21
Ἰεχονίας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἰππόλυτος Ρώμης Ἰανουαρ.	30
Ἰησοῦ; Ναυῆ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἰππόλυτος μάρτυς Αὐγούστου.	10
Ἰησοῦ; Ναυῆ ὁ αὐτὸς Σεπτέμβρ.	1	Ἰσακὰ μάρτυς Σεπτέμβρ.	22
Ἰλαρία μάρτυς Μαρτ.	19	Ἰσακὰ μάρτυς Δεκεμβρ.	9
Ἰλάριος μάρτυς Δεκεμβρ.	16	Ἰσακὰ δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.	
Ἰλάριος μάρτυς Ἰουλ.	42, 14	Ἰσακίος θεράπων Ἀλεξάνδρας Ἀπρίλ.	21
Ἰλάριος δσιος Μαίτου.	4	Ἰσακίος μάρτυς Μαίτου.	16
Ἰλαρίων νέος δσιομάρτυς Σεπτέμβρ.	20	Ἰσακίος ἐπίσκοπος Κύπρου Σεπτέμβρ.	24
Ἰλαρίων δσιος ὁ μέγας Ὀκτωβρ.	21	Ἰσακίος μάρτυς Νοεμβρ.	20
Ἰλαρίων ἡγούμενος Πελεκητῆς Μαρτ.	28	Ἰσακίος ἔπις Αὐγούστου.	3
Ἰλαρίων δσιος Μαίτου.	6	Ἰσακίος ἡγούμενος τῆς τῶν Δαλμάτων Μαίτου.	30
Ἰλαρίων ἡγούμενος τῆς τῶν Δαλμάτων Ἰουν.	6	Ἰταυρος μάρτυς καὶ διάκονος Ἰουν.	17
Ἰλλυριὸς δσιος ὁ ἐν τῷ Μυρσινῶνι Ἀπρίλ.	3	Ἰσάχαρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ἰνδης μάρτυς Δεκεμβρ.	28	Ἰσιδώρα δσία Μαίτου.	4
Ἰννας μάρτυς Ἰανουαρ.	20	Ἰσιδωρος μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Ἰνοκέντιος μάρτυς Ἰουν.	17	Ἰσιδωρος ὁ Πήλουσιώτης Φεβρουαρ.	4
Ἰορδάνης νεομάρτυς Φεβρουαρ.	2	Ἰσιδωρος μάρτυς ὁ ἐν τῇ Χίῳ Μαίτου.	14
Ἰορδάνης δσιος ὁ θαυματουργὸς Μαίτου.	2	Ἰσμὴλ μάρτυς Ἰουν.	17
Ἰουβενάλιος ἱεροσολύμων Ἰουλ.	2	Ἰσχυρίων ἐπίσκοπος Νοεμβρ.	23
Ἰουβεντίος μάρτυς Ὀκτωβρ.	42	Ἰωὰδ ἡ Ἰωὴλ προφήτης Μαρτ.	30
Ἰούδας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἰωακείμ ὁ τῆς Θεοτόκου πατὴρ Σεπτέμβρ.	9
Ἰούδας ἀπόστολος Ἰουν.	49	Ἰωάννα μυροφόρος Ἰουν.	27
Ἰουδιθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.		Ἰωάννης Νηστευτῆς Σεπτέμβρ.	2
Ἰουλία παρθενομάρτυς Μαίτου.	18	Ἰωάννης δσιομάρτυς ὁ ἡγούμενος τῆς Μονα- γρίας Ἰουν.	4
Ἰουλιανὴ μάρτυς Νοεμβρ. (δίσ)	1	Ἰωάννης μάρτυς Ἰουν.	7
Ἰουλιανὴ μάρτυς Δεκεμβρ.	4, 21	Ἰωάννης ὁ θαυματουργὸς Ὀκτωβρ.	19
Ἰουλιανὴ μάρτυς ἀδελφὴ Παύλου Μαρτ.	4	Ἰωάννης ὁ στρατιώτης Ἰουλίου.	12
Ἰουλιανὴ μάρτυς Ἰουν.	22	Ἰωάννης υἱὸς τῆς δσίας Ἀννης Ἰουν.	12
Ἰουλιανὴ μάρτυς Αὐγούστου.	47, 18	Ἰωάννης ὁ Γοτθίας Ἰουν.	26
Ἰουλεχνὸς μάρτυς Σεπτέμβρ.	2, 4	Ἰωάννου Ἀναργύρου λειψάνου εὐρεσις Ἰουν.	28
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Γαλατίᾳ Σεπτέμβρ.	12	Ἰωάννου Θεολόγου Σύναξις Ἰουλ.	10
Ἰουλιανὸς ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	7	Ἰωάννης Χαλκηδόνος Ἰουλ.	18
Ἰουλιανὸς δσιος ὁ ἐν πῶ Εὐφράτῃ Ὀκτωβρ.	18	Ἰωάννης ὁ μετὰ τοῦ Συμεὼν τοῦ Σαλοῦ Ἰουλ.	21
Ἰουλιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ.	30	Ἰωάννης στρατιώτης Ἰουλ.	29
Ἰουλιανὸς μάρτυς Ἰανουαρ.	8, 29	Ἰωάννης ἡγούμενος τῆς Παταρακίας Αὐγ.	3
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Ἐμίση Φεβρουαρ.	6	Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος Μαρτ.	30
Ἰουλιανὸς μάρτυς Φεβρουαρ.	16	Ἰωάννης δσιος ὁ ἐν τῷ φρίατι Μαρτ.	30
Ἰουλιανὸς μάρτυς Μαρτ.	6, 16	Ἰωάννης ἱεροσολύμων Μαρτ.	30
Ἰουλιανὸς μάρτυς Μαίτου.	18	Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ναύκληρος Ἀπρίλ.	8
Ἰουλιανὸς δσιος ὁ ἐν τοῖς Δαγύται Ἰουν.	12	Ἰωάννης δσιομάρτυς Ἀπρίλ.	12
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Κιλικίᾳ Ἰουν.	21	Ἰωάννης μαθητῆς Γρηγορίου τοῦ Δεκαπεντι- του Ἀπρίλ.	18
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ Ἰβῆς Ἰουν.	21	Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ἐξ Ἰωννίνων Ἀπρίλ.	18
Ἰουλιανὸς μάρτυς Αὐγούστου.	9	Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ἐκ τῆς Ἰουδαίας Ἀπρίλ.	18
Ἰουλίττα δσία Ἰουνίου.	14		
Ἰουλίττα μάρτυς ἡ μήτηρ Κερέκου Ἰουλ.	14		

Ιωάννης Παλαιολογικός Ἀπριλίου	20
Ιωάννης Ψυχάρης Μαΐου	7
Ιωάννου τοῦ θεολόγου τῆς πόλεως ἢ συναξίς Μαΐου.	8
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Βλάχος Μαΐου.	42
Ιωάννης μάρτυς Μαΐου.	24
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ ἐν Ἀσπροκάστρῳ Ἰουν.	2
Ιωάννης ἠγούμενος μονῆς τῶν Καθάρων Ἀπρ.	27
Ιωάννης μάρτυς Λύγουστου.	9
Ιωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου.	48
Ιωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου.	25
Ιωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου.	30
Ιωάννης ὁσιος ὁ ἐν Λυκῷ Φεβρουαρ.	6
Ιωάννης ὁσιος Ἰθρὸς ὁ ππάρ τοῦ Εὐθυμίου Ματ.	43
Ιωάννης ψάλτης ὁ Κανκουζίτης Ὀκτωβρ.	4
Ιωάννης Θεσσαλονίκης νεομάρτυς Μαΐου.	30
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Θάσιος Δεκεμβρ.	20
Ιωάννης μάρτυς Ἰανουαρ.	22
Ιωάννης υἱὸς Ξενοφώντος Ἰανουαρ.	26
Ιωάννης Ἀνάργυρος Ἰανουαρ.	31
Ιωάννης ὁ ἐν Εἰρικουπόλει Φεβρουαρ.	4
Ιωάννης προφήτης ὁ μαθητὴς τοῦ ἁγίου Βαρσανουφίου Φεβρουαρ.	6
Ιωάννου θαλάσσιου συναξίς Φεβρουαρ.	45
Ιωάννης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἐπὶ σχολαστικῶν Φεβρουαρ.	24
Ιωάννης ὁσιος Φεβρουαρ.	23
Ιωάννης νεομάρτυς Κάλφας Φεβρουαρ.	26
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Βαύλκερης Μαρτ.	5
Ιωάννης ὁσιος ὁ ἐν Ρουφιανίαις Μαρτ.	46
Ιωάννης μάρτυς Μαρτ.	27
Ιωάννης μάρτυς Αἰγύπτου Σεπτεμβρ.	20
Ιωάννης μάρτυς Σεπτεμβρ.	23
Ιωάννου τοῦ θεολόγου ἢ μεταστάσις Σεπτεμ.	26
Ιωάννης ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ.	28
Ιωάννης Χαλκιδικῆς Ὀκτωβρ.	8
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ ἐκ Μονεμβασίας Ὀκτ.	24
Ιωάννης ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	4
Ιωάννης ὁσιος ὁ Κολοβός Νοεμβρ.	9
Ιωάννης ὁ ἐλεγκτὸν Νοεμβρ.	42
Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Νοεμβρίου.	43
Ιωάννου τοῦ αὐτοῦ ἀνακομιδῆ Ἰανουαρ.	27
Ιωάννου τοῦ αὐτοῦ Ἰανουαρ.	30
Ιωάννου ἁγίου διήγησις Νοεμβρ.	47
Ιωάννης μάρτυς Νοεμβρ.	20
Ιωάννης ὁ Βρεατῆς Νοεμβρ.	4
Ιωάννου διήγησις Νοεμβρ.	23
Ιωάννης ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	29
Ιωάννης ὁσιος Δεκεμβρ.	2
Ιωάννης Κολωνίας Δεκεμβρ.	3
Ιωάννης ὁ Δικμοσκηνός Δεκεμβρ.	4
Ιωάννης ὁσιος Πολυδότης Δεκεμβρ.	4
Ιωάννης Καλυδίτης Ἰανουαρ.	45
Ιωάννης μάρτυς εἰς τὸν μ' Ἰανουαρ.	9
Ιωάννης ὁσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς τῆς Μαΐου.	20
Ιωάννης βασιλεὺς Βλαδὶμπος Μαΐου.	22

Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Κρῆς Σεπτεμβρ.	45
Ιωάννης νεομάρτυς Σεπτεμβρ.	23
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Βούλκερης Μαΐου.	44
Ιωάννης νεομάρτυς ὁ Θεσσαλονίκης Μαΐου.	25
Ιωάννης ὁ μέγας Νοεμβρ.	4
Ιωάσαφ υἱὸς Ἀδελφῆς Αὐγούστου.	26
Ιωάσαφ ὁσιος ὁ ἐν τῷ Μεταφῶρ Ἀπριλ.	20
Ιωάσαφ υἱὸς ὁσιομάρτυς Ὀκτωβρ.	26
Ιωάσμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωάσμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωσαφάτ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωσίμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωβ δίκχιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωβ ὁ αὐτὸς Μαΐου.	6
Ιωβλ προφήτης Ὀκτωβρ.	49
Ιωνᾶς ὁ προφήτης Σεπτεμβρ.	24
Ιωνᾶς ὁ Σαββαίτης Σεπτεμβρ.	24
Ιωνᾶς μάρτυς Μαρτ.	29
Ιωσῆς υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς Φεβρουαρ.	26
Ιωσῆφ Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ.	30
Ιωσῆφ μάρτυς Νοεμβρ.	3
Ιωσῆφ μάρτυς Νοεμβρ.	20
Ιωσῆφ δίκχιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωσῆφ ὁ Μνήστωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Ιωσῆφ ὁ αὐτὸς Κυριακ. μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.	
Ιωσῆφ νεομάρτυς Φεβρουαρ.	4
Ιωσῆφ ὁ ὑμνογράφος Ἀπριλ.	8
Ιωσῆφ ὁ ἀναχωρητὴς Ἰουν.	47
Ιωσῆφ Θεσσαλονίκης ὁ ὁμολογητὴς Ἰουλ.	44
Ιωσῆφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰουλ.	31
Ιωσῆφ ὁσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς Μαΐου.	20

K

Καλίνων Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Καλίνων Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Καίσαρ Ἀπόστολος Δεκεμβρ.	8
Καίσαριος διόκλεος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	7
Καίσαριος μάρτυς Νοεμβρ.	4
Καίσαριος ἀδελφὸς Γρηγορίου Μαρτ.	9
Καίσαριος μάρτυς Ἀπριλ.	20
Καλλιμάχη μάρτυς Νοεμβρ.	40
Καλλιμάχη μάρτυς Μαΐου.	9
Καλλιμάχη μάρτυς Μαρτ.	22
Καλλίνικος μάρτυς Σεπτεμβρ.	28
Καλλίνικος μάρτυς Δεκεμβρ.	44
Καλλίνικος μάρτυς Μαΐου.	24
Καλλίνικος μάρτυς Ἰουλ.	29
Καλλίνικος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστ.	23
Καλλιόπη μάρτυς Ἰαν.	7
Καλλιόπιος μάρτυς Νοεμβρ.	40
Καλλιόπιος μάρτυς Ἀπριλ.	7
Καλλίς μάρτυς Ἀπριλ.	46
Καλλιθένη μάρτυς Ὀκτωβρ.	4
Καλλιόπη μάρτυς Σεπτεμβρ.	4

Κάλλιστος ὁσιος Νοεμβρ.	22	Κλαύδιος μάρτυς κηλίδιος Ἰουλ.	3
Κάλλιστος μάρτυς ὁ ἐν Ἀραρίῳ Μαρτ.	6	Κλαύδιος μάρτυς εἰς τὴν μ. Μαρτίου.	9
Κάλλιστος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν.	20	Κλεόνικος μάρτυς Μαρτίου.	3
Καλλίστρατος μάρτυς Σεπτεμβρ.	27	Κλόπας Ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	30
Καλοδότη μάρτυς Σεπτεμβρ.	6	Κλήμης ἐπίσκοπος Ἐφένης Νοεμβρ.	24
Κανίδιος μάρτυς Ἰανουαρ.	21	Κλήμης Ἀγκύρας Ἰανουαρ.	23
Κανίδης ὁσιος Ἰουν.	10	Κλήμης μάρτυς Φεβρουαρ.	23
Κανονικαὶ πέντε αἱ μετὰ τῆς Δροσίδος Μαρτ.	23	Κλήμης ὁ ποιητῆς Ἀπριλ.	30
Κανονικαὶ πέντε αἱ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀβ- τῶν ἀποτραπῆσαι Ἰουν.	9	Κλήμης θαυματουργός ὁ Βουλγαροκίρας Νοεμ.	22
Κακτωλίνα μάρτυς Ὀκτωβρ.	27	Κλήμης ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	40
Καπίτων ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ.	7	Κοδράτος ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	24
Καπίτων μάρτυς Ἰουλ.	24	Κοδράτος μάρτυς Μαρτίου.	4, 26
Καπίτων μάρτυς Αὐγούστου.	12	Κοδράτος μάρτυς ὁ ἐν Κενρίνθῳ Μαρτ.	40
Καρίων ὁσιος Νοεμβρ.	24	Κοδράτος θεράπων Ἀλεξάνδρας Ἀπριλ.	24
Καρίων μάρτυς Φεβρουαρ.	4	Κοδράτος μάρτυς Μαΐου.	7
Κάρπος μάρτυς Ὀκτωβρ.	13	Κοδράτος μάρτυς ὁ δῆμιος Αὐγούστου.	47
Κάρπος Ἀπόστολος Μαΐου.	26	Κόδρος μάρτυς Μαΐου.	28
Καρτέριος μάρτυς Νοεμβρ.	5	Κόιντος μάρτυς ὁ θαυματουργός Μαρτ.	2
Καρτέριος μάρτυς Ἰανουαρ.	8	Κόιντος μάρτυς Ἰουλίου.	2
Κασδόα μάρτυς Σεπτεμβρ.	29	Κοίμησις Θεοτόκου Αὐγούστου.	15
Κασδός μάρτυς Σεπτεμβρ.	29	Κομάσιος ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ.	28
Κασίνα μάρτυς Νοεμβρ.	7	Κόνεως φλογεράς μνήμη Νοεμβρ.	6
Κασσιανός ὁ Ῥωμαῖος Φεβρουαρ.	29	Κόνων ὁσιος Φεβρουαρ.	49
Καστινός ἐπίσκοπος Βυζαντίου Ἰανουαρ.	25	Κόνων ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Ἰσαυρίᾳ Μαρτ.	5
Κάστουλος μάρτυς Δεκεμβρ.	18	Κόνων μάρτυς ὁ κηπουρός Μαρτ.	5
Κάστωρ μάρτυς Σεπτεμβρ.	18	Κόνων μάρτυς Ἰουνίου.	5
Κάστωρ μάρτυς Νοεμβρ.	5	Κόπρις ὁσιος Σεπτεμβρ.	24
Κάστωρ ὁσιος Αὐγούστου.	12	Κόπρις ἀσκητικῶς ὁσιομάρτυς Δεκεμβρ.	47
Κατοῦνος μάρτυς Αὐγούστου.	4	Κόραι δώδεκα μάρτυρες Σεπτεμβρ.	15
Καττιδιανός μάρτυς Αὐγούστου.	5	Κόραι δώδεκα μάρτυρες Ὀκτωβρ.	31
Καττιδῖος μάρτυς Αὐγούστου.	5	Κορέμμων ἐπαρχος μάρτυς Δεκεμβρ.	45
Κελεστίνος Πάπας Ῥώμης Ἀπριλ.	8	Κορνήλιος ἑκατοντάρχης Σεπτεμβρ.	43
Κελεστίνος μάρτυς Μαΐου.	25	Κορωνάτος μάρτυς Αὐγούστου.	43, 47
Κέλσιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	14	Κοσμάς ὁσιος Ζαχαριῆς Σεπτεμβρ.	22
Κέλσιος μάρτυς Ἰανουαρ.	8	Κοσμάς μεσοχού ὀπτασία Ὀκτωβρ.	6
Κέλσιος μάρτυς Ἰουν.	21	Κοσμάς ποιητῆς Μαίουμᾶ Ὀκτωβρ.	44
Κενσορῆκος μάρτυς Ἰανουαρ.	30	Κοσμάς Ἀνάργυρος γ. συζυγίας Ὀκτωβρ.	47
Κεντυρίων μάρτυς Σεπτεμβρ.	4	Κοσμάς μάρτυς Ὀκτωβρ.	38
Κερκύρα βασίλεις μάρτυς Ἀπριλ.	29	Κοσμάς Ἀνάργυρος α'. συζυγίας Νοεμβρ.	4
Κήρυκος ὁσιος Μαρτ.	27	Κοσμάς Κωνσταντινουπόλεως Ἰανουαρ.	2
Κήρυκος μάρτυς ὁ τῆς Ἰουλίτης υἱός Ἰουλ.	45	Κοσμάς ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος Ἀπριλ.	18
Κήρυκος μάρτυς Αὐγούστου.	4	Κοσμάς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς β'. συζυγίας Ἰουλ.	4
Κηφᾶς Ἀπόστολος Δεκεμβρ.	8	Κοσμάς νέος ἱερομάρτυς καὶ ἱσαπόστολος Αὐγ.	4
Κικιλία μάρτυς Νοεμβρ.	22	Κοττύλος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Κινδίας ἐπίσκοπος Πισσαδέας Φεβρουαρ.	20	Κούαρτος ἀπόστολος Νοεμβρ.	40
Κινδῖος μάρτυς πρεσβύτερος Ἰουλ.	44	Κουρνούτος ἱερομάρτυς Ἰωνίου Σεπτεμβρ.	42
Κινδῖος μάρτυς ἐν Πέργῃ Αὐγούστου.	4	Κρήσκη μάρτυς Μαΐου.	28
Κλαυδία παρθενομάρτυς Μαΐου.	18	Κρήσκη ἀπόστολος Ἰουλίου.	30
Κλαυδιανός μάρτυς Ὀκτωβρίου.	25	Κρήσκη μάρτυς Μαρτίου.	40
Κλαυδιανός μάρτυς Ἀπριλίου.	5	Κρήσκη μάρτυς Ἀπριλίου.	15
Κλαυδῖος ὁσιος Ἰανουαρ.	27	Κρίσπος ἀπόστολος ὁ καὶ Σαθεῖνης Δεκεμβρ.	8
Κλαύδιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	30	Κρονίδης μάρτυς Σεπτεμβρ.	13
Κλαύδιος μάρτυς Δεκεμβρ.	18	Κρονίδης μάρτυς Μαρτίου.	27
Κλαύδιος μάρτυς Ἰανουαρ.	34	Κρονίων μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Κλαύδιος ὁσιος Φεβρουαρ.	3	Κονταλλιανός μάρτυς Ἀπριλ.	13
Κλαύδιος μάρτυς ὁ πρεσβύτερος Μαρτίου.	19	Και λειψάνου αὐτοῦ εὗρεσις Αὐγούστου.	2
		Κυντιῶν Σελευκίης Νοεμβρ.	45

Κυπριανός ιερομάρτυς Οκτωβρ.	2
Κυπριανός μάρτυς Νοεμβρ.	4
Κυπριανός μάρτυς Μαρτίου.	40
Κυπριανός νέος ιερομάρτυς Ιουλ.	5
Κυπριανός μάρτυς Αυγούστου.	47
Κυπρίλλα μάρτυς Ιουλ.	4
Κυπρίνος μάρτυς Μαΐου.	40
Κύρα δσία Φεβρουαρίου.	28
Κυράννα νεομάρτυς Φεβρουαρ.	28
Κυρία μάρτυς Ιουν.	6
Κυρίαίνα μάρτυς Νοεμβρ.	4
Κυριακή μάρτυς Νοεμβρ.	2
Κυριακή μάρτυς αδελφή Φωτεινής Φεβρουαρ.	26
Κυριακή μάρτυς Μαΐου.	49
Κυριακή παρθενόμάρτυρος Ιουλ.	7
Κυριακός ο αναχωρητής Σεπτεμβρ.	29
Κυριακός η Κυριλλιανός Κων/λεως Οκτωβρ.	27
Κυριακός ο τον σταυρόν φανερώσας Οκτωβρ.	28
Κυριακός νήπιος μάρτυς Μαΐου.	24
Κυριακός μάρτυς Ιουν.	25
Κυριακός μάρτυς Σεπτεμβρ.	6, 29
Κυριακός ο Δημότης Σεπτεμβρ.	6
Κυριακός μάρτυς Αυγούστου.	4
Κυριακός μάρτυς Μαΐου.	2
Κυριλλιανός επίσκοπος Αργυροπόλεως Ιανουαρ.	25
Κύριλλος μάρτυς Οκτωβρ.	29
Κύριλλος δσιος ο Φιλεώτης Δεκεμβρ.	2
Κύριλλος ο Αλεξανδρείας Ιανουαρ.	48
Κύριλλος Ιεροσολύμων Μαρτίου.	48
Κύριλλος μάρτυς εις των μ. Μαρτ.	9
Κύριλλος μάρτυς διάκονος Μαρτ.	29
Κύριλλος Αλεξανδρείας Ιουν.	9
Κύριλλος Γορτύνης Ιουν.	14
Κύριλλος Γορτύνης Ιουν.	14
Κυρίων μάρτυς εις των μ. Μαρτ.	9
Κυρμιδώλης νεομάρτυς Οκτωβρ.	48
Κυρος Κωνσταντινουπόλεως Ιανουαρ.	8
Κυρος Ανάργυρος Ιανουαρ.	31
Κυρος δσιος Ιουν.	9
Κύρου Αναργύρου λειψάνου εὑρεσις Ιουν.	28
Κωνσταντίνος νέος ιερομάρτυς Δεκεμβρ.	26
Κωνσταντίνος βασιλεύς ο νέος Σεπτεμβρ.	3
Κωνσταντίνος νεομάρτος ο εξ Ἰδρας Νοεμβρ.	44
Κωνσταντίνος ο εξ Ἰουδαίων Δεκεμβρ.	26
Κωνσταντίνος μάρτυς ο ἐν Ἀμυρίῳ Μαρτ.	6
Κωνσταντίνος ο μέγας Μαΐου.	24
Κωνσταντίνος Κωνσταντινουπόλεως Ιουλ.	29
Κωνσταντίνος εις των ἑπτὰ Παιδῶν Αυγούστ.	4
Κωνσταντινουπόλεως γενέθλια Μαΐου.	44
Ἡ παρὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν φιλικήρω- πιὰ τοῦ Θεοῦ Αυγούστου.	45

Λ

Λαζάρου λειψάνου ἀνακομιδή καὶ κατάθεσις Οκτωβρίου.	47
Λάζαρος δσιος ο Γαλατωπότης Νοεμβρ.	7

Λάζαρος ο ζωγράφος Νοεμβρ.	47
Λαζάρου λειψάνου ἀνακομιδή Μαΐου.	4
Λάζαρος μάρτυς Μαρτ.	29
Λαζάρου λειψάνων τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος εκ- τάθεσις Ιουνίου.	20
Λάζαρος νεομάρτυς Ἀπριλ.	23
Λάμαχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	3
Λαμπαδός δσιος Ιουλ.	3
Λαοδικίος μάρτυς ο δεσημοφύλαξ Μαΐου.	43
Λαυρέντιος δσιος Μαΐου.	40
Λαυρέντιος ἀρχιδιάκονος καὶ μάρτυς Αυγ.	40
Λαυρέντιος μάρτυς Αυγούστου.	28
Λαῦρος μάρτυς Αυγούστου.	48
Λεόντιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Λεόντιος ὑπατικός Οκτωβρ.	7
Λεόντιος μάρτυς Οκτωβρ.	46
Λεόντιος μάρτυς ἀδελφός Ἀναργύρων Οκτωβρ.	47
Λεόντιος ο φιλόσοφος Οκτωβρ.	49
Λεόντιος μάρτυς ο δὴν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ.	24
Λεόντιος μάρτυς Ιουν.	48
Λεόντιος δσιος ο ποιμὴν Ἰουν.	48
Λεόντιος μάρτυς Μαΐου.	4
Λεόντιος μάρτυς ο ἐν Πέργῃ Αυγούστου.	4
Λεόντιος μάρτυς Αυγούστου.	9
Λεόντιος μάρτυς ο ἐν Νικαποδελίῳ Ιουλ.	40
Λεόντιος δσιος ἀγιοςίτης ο μυρεβλύτης Ιουν.	48
Λεόντιος Ιεροσολύμων Μαΐου.	44
Λεόντιος δσιος Δεκεμβρ.	41
Λεπτίνος μάρτυς Οκτωβρ.	26
Λευὶ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	44
Λεύκιος μάρτυς Δεκεμβρ.	44
Λεύκιος μάρτυς Αυγούστου.	47
Λέων ο ἀρχιμανδρίτης Δεκεμβρ.	30
Λέων βασιλεύς ο μέγας Ιανουαρ.	20
Λέων ιερομάρτυς Ιανουαρ.	22
Λέων μάρτυς Ιανουαρ.	22
Λέων Ρώμης Φεβρουαρ.	48
Λέων μάρτυς Φεβρουαρ.	48
Λέων Κατάνης Φεβρουαρ.	20
Λέων δσιος ἐρημίτης Ιουλ.	4
Λέων δσιος ο ἐν τῇ Μάνδρῃ Ιουλ.	41
Λέων Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ.	12
Λέων μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Λέων μάρτυς Αυγούστου.	48
Λεωνίδης επίσκοπος Ἀθηνῶν Ἀπριλ.	45
Λεωνίδης μάρτυς Ἀπριλ.	46
Λεωνίδης μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Λεωνίδης μάρτυς Ιουν.	5
Λεωνίδης μάρτυς Αυγούστου.	8
Λεωνίς δσιομάρτυς Ιουν.	25
Λιβεριανός μάρτυς Ιουν.	4
Λιδέριος Πάπας Ρώμης Αυγούστου.	27
Λιβύη δσιομάρτυς Ιουν.	25
Λιμναῖος δσιος Φεβρουαρ.	22
Λίνος ἀπόστολος Νοεμβρ.	5
Λογγίνος Στυλῆτης Οκτωβρ.	40
Λογγίνος ο Ἐκατόνταρχος Οκτωβρ.	46

Δογγίνος ὄσιος Νοεμβρ.	47
Δογγίνος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπρὶλ.	24
Δογγίνος μάρτυς Ἰουν.	25
Δολλία μάρτυς Ἰουν.	23
Δολλιανὸς μάρτυς Ἰουλ.	45
Δολλιῶν μάρτυς Μαρτ.	20
Δολλιῶν νέος μάρτυς Ἀπρὶλ.	27
Δουκᾶς Εὐαγγελιστῆς Ὀκτωβρ.	48
Δουκᾶς ὄσιος ὁ ἐκ Ταυρομενίας Νοεμβρ.	6
Δουκᾶς νέος Στυλίου Δεκεμβρ.	41
Δουκᾶς ὄσιος ὁ Τριγλινὸς Δεκεμβρ.	27
Δουκᾶς διάκονος Ἰανουαρ.	29
Δουκᾶς ὁ ἐν τῷ Στείριφ ὄσιος Φεβρουαρ.	7
Δουκᾶς ὁ ἐπιμύτης Ἰουν.	27
Δουκᾶς ἡγούμενος τῆς τοῦ Βηθλὴμ Ρώσκος Σεπ.	7
Δουκᾶς ἀπόστολος Σεπτεμβρ.	40
Δουκᾶς νέος ὄσιος μάρτυς Μαρτ.	23
Δουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ λειψάνων κατάθεσις Ἰουν.	20
Δουκία ἡ χήρα Σεπτεμβρ.	47
Δουκία ἡ παρθενομάρτυς Δεκεμβρ.	43
Δουκία μάρτυς Ἰουλ.	4
Δουκία ἡ παρθενομάρτυς Ἰουλ.	6
Δουκιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Δουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Ὀκτωβρ.	45
Δουκιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ.	25
Δουκιανὸς μάρτυς Ἰανουαρ.	49
Δουκιανὸς μάρτυς Ἰουλ.	7
Δουκιανὸς μάρτυς Αὐγούστου.	25
Δουκιλιανὸς μάρτυς Ἰουν.	3
Δούκιος μάρτυς Αὐγούστ.	44, 20
Δουππος μάρτυς οἰκέτης τοῦ ἁγίου Δημητρίου Ὀκτωβρ.	26
Δουππος μάρτυς Αὐγούστου.	23
Αυδία μάρτυς Μαρτίου.	27
Αυκροίων μάρτυς Ἰουν.	7
Αυκροίων ὄσιος μάρτυς Φεβρουαρ.	8
Αυκίτης μάρτυς ὁ σὺν τῇ Δουκίᾳ Ἰουλ.	6
Αυσιμαχος μάρτυς εἰς τῶν μ' Μαρτίου.	9
Αὐτ δίκαιος Ὀκτωβρ.	9
Αὐτ ὄσιος Ὀκτωβρ.	22

M

Μάγος μάρτυς ὁ διὰ τοῦ Ἐρμείου πιστεύσας Μαίον.	34
Μάγων προσκύνησις Δεκεμβρ.	25
Μάγνος μάρτυς Ἀπρὶλ.	28
Μάγνος ὄσιος Ἰουν.	28
Μαθουσάλα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Μάτρος μάρτυς Ἰανουαρ.	44
Μαίωρ μάρτυς Φεβρουαρ.	45
Μακέρτος μάρτυς (δὶς) Σεπτεμβρ.	6
Μακάριος ὁ Ῥωμαῖος Ὀκτωβρ.	23
Μακάριος ἐπίσκοπος Πάφου Ὀκτωβρ.	25
Μακάριος μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Μακάριος ἐπίσκοπος Πάφου Φεβρουαρ.	8

Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος Ἰανουαρ.	49
Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἰανουαρ.	49
Μακάριος ὄσιος Φεβρουαρ.	49
Μακάριος ἡγούμενος Παλακητῆς Ἀπρὶλ.	4
Μακάριος μάρτυς Αὐγούστου. (καὶ Ἰαν. 48)	44
Μακάριος νῖος ὄσιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	5
Μακάριος ἕτερος νέος ὄσιος μάρτυς, ὁ τοῦ Νήφωνος μαθητῆς Σεπτεμβρ.	44
Μακεδόνιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	45
Μακεδόνιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλίου.	25
Μακεδόνιος ὄσιος Ἰανουαρ.	24
Μακεδόνιος μάρτυς Ἰουν.	28
Μακεδῶν μάρτυς Μαρτ.	27
Μακρίνα ἀδελφὴ Βασιλείου Ἰουλ.	49
Μακρόβιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Μακρόβιος μάρτυς Μαΐου.	4
Μαλαχίας προφήτης Ἰανουαρ.	3
Μαλελεὴλ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννᾶς.	
Μαλὸς ὄσιος Ὀκτωβρ.	46
Μαλεθεὴ ἡ μάρτυς Ὀκτωβρ.	42
Μάλχος μοναχὸς παρήκρος Μαρτίου.	26
Μάλχος μάρτυς Νοεμβρ.	24
Μάμας μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Μάμας μάρτυς Δεκεμβρ.	3
Μάμας μάρτυς Ἰανουαρ.	24
Μάμας ὄσιος Μαΐου.	6
Μάμας μάρτυς Ἰουλ.	42, 29
Μαμέλχθα ἡ μάρτυς Ὀκτωβρ.	5
Μαμμίνος μάρτυς Ἀπρὶλ.	29
Μαμούκα μάρτυς Μαρτίου.	26
Μαναθὼ ἡ παρθενομάρτυς Ὀκτωβρ.	20
Μανασσῆ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννῆς.	
Μανουὴλ ἱερομάρτυς Ἰανουαρ.	23
Μανουὴλ νεομάρτυς ὁ ἐκ Κρήτης Μαρτ.	45
Μανουὴλ μάρτυς Ἰουν.	47
Μανουὴλ μάρτυς Ὀκτωβρ.	36
Μανουὴλ μάρτυς Μαρτ.	26
Μανουὴλ ὄσιος Ἰουλ.	27
Μαξιμιανὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλίου.	24
Μαξιμιλιανὸς εἰς τῶν ἑπτὰ παιδῶν Αὐγ.	4
Μάξιμος μάρτυς Σεπτεμβρ.	45, 47, 25
Μάξιμος ὁ ὁμολογητῆς Σεπτεμβρίου.	20
Μάξιμος μάρτυς Ὀκτωβρ.	42, 28
Μάξιμος Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ.	47
Μάξιμος Καπηλάριος Νοεμβρ.	22
Μάξιμος ὄσιος ὁ Κουσοκαλύβης Ἰανουαρ.	43
Μάξιμος ὁ ὁμολογητῆς Ἰανουαρ.	24
Μάξιμος μάρτυς ὁ μετὰ Φαύστου Φεβρουαρ.	6
Μάξιμος μάρτυς Φεβρουαρ.	49
Μάξιμος ὄσιος μάρτυς Μαρτίου.	6
Μάξιμος μάρτυς Ἀπρὶλ.	5, 40, 43, 30
Μάξιμος μάρτυς Μαΐου.	7
Μάξιμος μάρτυρας λειψάνου εὐρεθείας Αὐγούστ.	2
Μάξιμου ὁμολογητοῦ λειψάνου ἀνακομιδῆς Αὐγ.	43
Μάξιμος μάρτυς Αὐγούστου.	48

Μαρθά παρθενόμαρτυς Νοεμβρ.	12	Μαρκιανή μάρτυς Μαΐου.	24
Μαράνα δόξα Φεβρουαρ.	28	Μαρκιανός δόσις Οκτωβ.	3
Μαρδάριος εις τών 5 μαρτύρων Δεκεμβρ.	13	Μαρκιανός Νοτάριος Οκτωβρ.	25
Μαρδόνιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	30	Μαρκιανός επίσκοπος και μάρτυς Οκτωβρ.	30
Μαρδόνιος μάρτυς Δεκεμβρ.	28	Μαρκιανός δόσις ο εν τη Κύρω Νοεμβρ.	7
Μάρης δόσις Ιανουαρ.	25	Μαρκιανός οικονόμος της Μεγάλης Έκκλησι- αίς Ιανουαρ.	10
Μάρης μάρτυς Μαρτίου.	29	Μαρκιανός δόσις ο από Κύπρου Ιανουαρ.	18
Μάρθα δόσις ή μήτηρ Συμεών του Στυλίου Σεπτεμβρ.	4	Μαρκιανός βασιλεύς Φεβρουαρ.	17
Μάρθα αδελφή Ααζάρου Ιουν.	4	Μαρκιανός μάρτυς Μαρτ.	10
Μάρθα παρθένος Ιουν.	6	Μαρκιανός μάρτυς Ιουνίου	8, 8, 14
Μάρθα ή μήτηρ Συμεών του θαυματουργείου Ιουλίου.	4	Μαρκιανός μάρτυς Αυγούστ.	9
Μάρθα μάρτυς Φεβρουαρ.	8	Μάρκιος μάρτυς Ιουν.	27
Μάρθα Κανονική Ιουν.	9	Μάρκος Απόστολος Σεπτεμβρ.	27
Μαρία δόσις άνεψία Αβραμίτου Οκτωβρ.	29	Μάρκος ο ποιμήν και μάρτυς Σεπτεμβρ.	28
Μαρία αδελφή Μωϋσέως Κυριακ. πρὸ της Χρι- στού Γεννήσεως.		Μάρκος μάρτυς Οκτωβρ.	26
Μαρία γυνή Ξενοφάντος Ιανουαρ.	26	Μάρκοι μάρτυρες (δύο) Νοεμβρ.	22
Μαρία μάρτυς Φεβρουαρ.	8	Μάρκος δόσις ο Τριγλινός Νοεμβρ.	24
Μαρία δόσις ή μετονομασθεΐσα Μαρίνος Φεβρ.	4	Μάρκος μάρτυς Δεκεμβρ.	18
Μαρία Αιγυπτία Απριλ.	12	Μάρκος δόσις ο κωφός Ιανουαρ.	2
Μαρία ή τοῦ Κλοπᾶ Μαΐου.	23	Μάρκος ο Εφέσου (Αντίπαπα;) Ιανουαρ.	19
Μαρία αδελφή Ααζάρου Ιουν.	4	Μάρκος ο ασκητής και θαυματουργός Μαρτ.	5
Μαρίκ παρθένος Ιουν.	6	Μάρκος επίσκοπος Αρεθουσιών Μαρτ.	20
Μαρία κανονική Ιουν.	9	Μάρκος ο Ευάγγελιστής Απριλ.	25
Μαρίας Μαγδαληνής λειψάνου ανακομιδή και κατάθεσις Μαΐου.	4	Μάρκος νεομάρτυς ο εκ Κρήτης Μαΐου.	14
Μαρία πατρικία μάρτυς Αυγούστου.	9	Μάρκος ιερομάρτυς Ιουν.	16
Μαρία ή Μαγδαληνή Ιουλ.	22	Μάρκος μάρτυς Ιουλ.	3
Μαρία πατρικία Αυγούστου.	11	Μάρκος μάρτυς Αυγούστου.	11
Μαριάμνη αδελφή Φιλίππου του Αποστόλου Φεβρουαρίου.	17	Μάρκος δόσις ο ερμηνεύς Μαΐου.	20
Μαριάμνη κανονική Ιουν.	9	Μάρκος νεομάρτυς Ιουν.	5
Μαριανός μάρτυς Δεκεμβρίου.	40	Μάρκος εκ τών εβδομήκοντα άποστ. Οκτ.	30
Μαριανός μάρτυς διάκονος Μαρτίου.	19	Μάρκος μάρτυς Ιουν.	8
Μαρίνα μάρτυς Ιουλίου.	17	Μαρουθᾶς δόσις ο την Μαρτυρούπολιν άνε- γείρας Φεβρουαρ.	16
Μαρίνος μάρτυς Οκτωβρ.	18	Μαρούλιος μάρτυς Απριλ.	29
Μαρίνος μάρτυς Δεκεμβρ.	16	Μαρτινιανός εις τών επτά παιδων Αυγούστ.	4
Μαρίνος μάρτυς Μαρτ.	17	Μαρτινιανός δόσις Φεβρουαρ.	13
Μαρκέλλα ομομάρτυς Ιουλίου.	22	Μαρτινιανός δόσις εν τοις Αρεοβίνθου Μαΐου.	18
Μαρκέλλινος μάρτυς Δεκεμβρ.	18	Μαρτίνος Πάπας Ρώμης Σεπτεμβρ.	20
Μαρκέλλινος μάρτυς τριβούνος Μαΐου.	24	Μαρτίνος μάρτυς Σεπτεμβρ.	23
Μάρκελλος μάρτυς Νοεμβρ.	15	Μαρτίνος επίσκοπος Νοεμβρ.	10
Μάρκελλος δόσις ήγούμενος τών Ακαμήτων Δεκεμβρ.	29	Μαρτίνος Φραγγίας επίσκοπος ο θαυματουργ- γός Νοεμβρ.	13
Μάρκελλος Μακκαβαίος Αυγούστου.	4	Μαρτίνος επίσκοπος Ταρακίνης Νοεμβρ.	12
Μάρκελλος μάρτυς τριβούνος Μαΐου.	24	Μαρτίνος μάρτυς Δεκεμβρίου.	7
Μάρκελλος επίσκοπος Σικελίας Φεβρουαρ.	9	Μαρτίνος δόσις ο Θηβαίος Μαρτίου.	24
Μάρκελλος μάρτυς Μαρτ.	4	Μαρτίνος Πάπας Ρώμης Απριλ.	12
Μάρκελλος μάρτυς Μαΐου.	22	Μάρτυρες ισαίς και Αεσίται Σεπτεμβρίου.	5
Μάρκελλος μάρτυς Ιουλ.	18	Μάρτυρες 1104 Σεπτεμβρ.	6
Μάρκελλος ιερομάρτυς ο Ακαμείας Αυγούστ.	14	Μάρτυρες οί σὺν τῷ Νικήτῃ Σεπτέμβρ.	15
Μάρκελλος Ακαμείας της Κύπρου Φεβρ.	25	Μάρτυρες Αιγύπτιοι 400 Σεπτεμβρίου.	17
Μαρκία μάρτυς Ιουν.	6	Μάρτυρες Παλαιστίνιοι 50 Σεπτεμβρ.	17
Μαρκία μάρτυς Ιούλ.	27	Μάρτυρες 40 οί σὺν τῷ Ἰωάννῃ Σεπτέμβρ.	20
Μαρκιανή βασίλισσα Ιανουαρ.	27	Μάρτυρες 6 Σεπτεμβρ.	21
		Μάρτυρες 40 οί σὺν τῷ Καλλιστράτῳ Σεπτ.	27
		Μάρτυρες 15 Σεπτεμβρ.	27
		Μάρτυρες 30 οί σὺν τῷ Ἀλεξάνδρῳ Σεπτ.	28

Μάρτυρες 150 οί ἐν Πηλαιοστίνῃ Σεπτεμβρ. 20
 Μάρτυρες 70 οί σὺν τῇ Ριψιμίᾳ Σεπτεμβρ. 30
 Μάρτυρες χίλιοι Σεπτεμβρ. 30
 Μάρτυρες 200 οί σὺν τῷ Εὐλαμπίῳ Ὀκτωβρ. 40
 Μάρτυρες 70 Ὀκτωβρ. 42
 Μάρτυρες 40 σὺν τῷ Σιλβανῷ Ὀκτωβρ. 44
 Μάρτυρες 2 οί σὺν τῷ Λογγίνῳ Ὀκτωβρ. 46
 Μάρτυρες 6 οί σὺν τῷ Οὐάρω Ὀκτωβρ. 49
 Μάρτυρες 20 οί σὺν τῷ Σχάθῳ Ὀκτωβρ. 49
 Μάρτυρες 2 οί ἐν Θράκῃ Ὀκτωβρ. 25
 Μάρτυρες 36 Ὀκτωβρ. 28
 Μάρτυρες 13 Ὀκτωβρ. 30
 Μάρτυρες 9 Ὀκτωβρ. 30
 Μάρτυρες 3 Ὀκτωβρ. 34
 Μάρτυρες συγκλητικοὶ Νοεμβρ. 2
 Μάρτυρες 8 οί σὺν τῷ Εὐδοσίῳ Νοεμβρ. 2
 Μάρτυρες 9 Νοεμβρ. 3
 Μάρτυρες 28 Νοεμβρ. 3
 Μάρτυρες 32 οί σὺν τῷ Ἰέρωνι Νοεμβρ. 7
 Μάρτυρες 110 οί σὺν τῷ Ἀλῆ Νοεμβρ. 49
 Μάρτυρες 12 Νοεμβρ. 49
 Μάρτυρες 200 οί σὺν τῷ Πορφύριῳ Νοεμβρ. 25
 Μάρτυρες 670 Νοεμβρ. 25
 Μάρτυρες οί σὺν τῷ νέῳ Στεφάνῳ Νοεμβρ. 28
 Μάρτυρες 370 οί σὺν τῷ Παρχμόνῳ Νοεμβρ. 29
 Μάρτυρες 6 οὐ; πῆτερξ ἐδῆξτε Νοεμβρ. 29
 Μάρτυρες ὁρθόδοξοὶ Δεκεμβρ. 7
 Μάρτυρες 2 ἰερεῖ; Δεκεμβρ. 7
 Μάρτυρες 300 Δεκεμβρ. 7
 Μάρτυρες 60 ἰερεῖ; Δεκεμβρ. 7
 Μάρτυρες 4 Προτικτόροὶ Δεκεμβρ. 48
 Μάρτυρες 2 δῆμιοὶ Δεκεμβρ. 45
 Μάρτυρες ἄνδρες 200 Δεκεμβρ. 49
 Μάρτυρες γυναῖκες 70 Δεκεμβρ. 49
 Μάρτυρες 500 οί μετὰ τῆς Ἰουλιανῆς Δεκεμβρ. 21
 Μάρτυρες γυναῖκες 130 Δεκεμβρ. 21
 Μάρτυρες 10 οί ἐν Κρήτῃ Δεκεμβρ. 23
 Μάρτυρες 70 οί σὺν τῷ Μυρικίῳ Δεκεμβρ. 27
 Μάρτυρες 8 Ὀκτωβρ. 3
 Μάρτυρες οί ἀπὸ τῆς Συγκλήτου Δεκεμβρ. 28
 Μάρτυρες δισμύριοι ἕτοι εἰκοσι χιλιάδες Δεκ. 28
 Μάρτυρες στρατιῶται 6 Δεκεμβρ. 30
 Μάρτυς Κόμης Δεκεμβρίου. 30
 Μάρτυρες μήτηρ καὶ 2 τέκνα Ἰανουαρ. 3
 Μάρτυρες 6 Ἰανουαρ. 4
 Μάρτυρες οί σὺν τῷ Ἰουλιανῷ Ἰανουαρ. 8
 Μάρτυρες 8 οί ἀπὸ Νικαίας Ἰανουαρ. 42
 Μάρτυρες 4 οί ἐν Τύρῳ Ἰανουαρίου. 24
 Μάρτυρες 377 Ἰανουαρ. 22
 Μάρτυρες 2 οί ἐν τῷ Παρίῳ Ἰανουαρ. 23
 Μάρτυρες 7 αἱ σὺν τῷ Ἀνανίᾳ Ἰανουαρ. 26
 Μάρτυρες 2 οί ἐν Φρυγίᾳ Ἰανουαρ. 26
 Μάρτυρες χίλιοι τοῖς οί ἐν Νικομηδείᾳ Φεβρ. 7
 Μάρτυρες 6 οί ἐκ Φρυγίας Φεβρουαρ. 7
 Μάρτυρες πατήρ καὶ υἱὸς στυρωθέντες Φεβρ. 43
 Μάρτυρες οί ἐν Μαρτυροπόλει Φεβρουαρ. 46
 Μάρτυρες 128 οί σὺν τῷ Ἰακώβῳ Φεβρουαρ. 20

Μάρτυρες χιλιάδες 20 οί ἐν τῇ Ἀχαΐδι Ἰουν. 2
 Μάρτυρες 20 δεσμοφύλακες Ἰουν. 21
 Μάρτυρες 7 ἀδελφοὶ Ἰουν. 21
 Μάρτυρες 70 οί ἐν Σκυθοπόλει Ἰουν. 28
 Μάρτυρες 3 οί ἐκ Γαλατίας Ἰουν. 28
 Μάρτυρες δισχίλιοι Ἰουλ. 4
 Μάρτυρες 25 οί ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουλ. 4
 Μάρτυρες 45 οί ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 40
 Μάρτυρες οί ἐν Πισσιδίᾳ 15 χιλιάδες Ἰουλ. 46
 Μάρτυρες οί ἐν Μελιτινῇ Ἰουλ. 21
 Μάρτυρες οί ὑπὸ Βουλγάρων φονευθέντες Ἰουλ. 23
 Μάρτυρες 7 οί ἐν Καρθαγένῃ Ἰουλ. 23
 Μάρτυρες 153 οί ἐκ τῆς Θράκῃ; Ἰουλ. 27
 Μάρτυρες πατήρ καὶ μήτηρ καὶ τέκνα 2 Ἰουλ. 29
 Μάρτυρες 12 οί Ρωμαῖοι Ἰουλ. 34
 Μάρτυρες 27 Ματοῦ. 3
 Μάρτυρες τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι εἰκοσι-
 κτώ Σεπτεμβρ. 4
 Μάρτυρες 208 καὶ χιλιάδες ἑνδεκα Ματοῦ. 24
 Μάρτυρες ἀνὴρ καὶ ἡ τοῦτου γυνὴ Ματοῦ. 29
 Μάρτυρες 5 οί ἐν Ἀσκάλωνι Ματοῦ. 31
 Μάρτυρες 38 Ἰουν. 2
 Μάρτυρες μήτηρ καὶ τρία τέκνα Ἰουν. 2
 Μάρτυρες 4 οί σὺν τῷ Θεοπέμπτῳ Ἰουν. 44
 Μάρτυρες μαθηταὶ ἐξ Ἀθανασίου Ἰουλ. 5
 Μάρτυρες 24 οί σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
 Μάρτυρες 10 χιλιάδες Ἰουλ. 40
 Μάρτυρες μύριοι, ἕτοι 10 χιλιάδες Ἰουν. 43
 Μάρτυρες 5 οί ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουν. 46
 Μάρτυρες 40 οί ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουν. 46
 Μάρτυρες 2 οί ἐκ Κύπρου Ἰουν. 48
 Μάρτυρες 6 Αἰγύπτου Φεβρουαρ. 28
 Μάρτυρες 152 οί σὺν τῷ Ἀρχιελάῳ Μαρτ. 5
 Μάρτυρες 42 οί ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
 Μάρτυρες 40 οί ἐν Σεβαστείᾳ¹ Μαρτ. 9
 Μάρτυρες πάππος, μᾶμμη, πατήρ, μήτηρ καὶ
 δύο τέκνα Μαρτ. 8
 Μάρτυρες 9 Μαρτ. 42
 Μάρτυρες 10 οί ἐν Φοινίκῃ Μαρτ. 46
 Μάρτυρες μύριοι, ἕτοι 10 χιλιάδες Μαρτ. 48
 Μάρτυρες 499 οί σὺν τῷ Νίκωνι Μαρτ. 23
 Μάρτυρες 8 οί ἐν Καισαρίᾳ Μαρτ. 24
 Μάρτυρες 26 οί ἐν Γοθίᾳ² Μαρτίου. 26
 Μάρτυρες 40 οί σὺν τῷ Κοδράτῳ Μαρτ. 26
 Μάρτυρες 9 οί μετὰ Αὐδᾶ Μαρτ. 34
 Μάρτυρες 38 συγγενεῖς ὄντες Μαρτίου. 34
 Μάρτυρες δέσποινα καὶ δούλη Ἀπριλ. 4
 Μάρτυρες κυρία καὶ δούλη Ἀπριλ. 5
 Μάρτυρες κόρη πέντε αἱ ἀπὸ Λέσβου Ἀπριλ. 5

¹ Σημειῖσαι, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν τεσσαρῆκοντα τῶν μισοτύρων, γράφονται καὶ χωριστὰ εἰς τὸν πίνακα τούτον, ἑκαπτον εἰς τὸ στοιχεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἀρχίζει.

² Ὁμοίως καὶ τὰ ὀνόματα τῶν εἰκοσιῶν τούτων γράφονται καὶ χωριστὰ εἰς τὸν πίνακα τούτον, ἑκαπτον εἰς τὸ στοιχεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἀρχίζει.

Μάρτυρες 120 Πέρσαι Ἀπριλ.	6	Μεθόδιος ὁ Πατέρων Ἴουν.	20
Μάρτυρες 2 οἱ ἐν Ἀσκάλωνι Ἀπριλ.	6	* Μελάνεια ὁσία Ἴουν.	8
Μάρτυρες 200 οἱ ἐν Σινώπῃ Ἀπριλ.	7	Μελάνη ἡ Ῥωμαία Δεκεμβρ.	31
Μάρτυρες 7 μαθηταὶ Βαδίου Ἀπριλ.	9	Μελάνιππος μάρτυς Σεπτεμβρ.	2
Μάρτυρες οἱ ἐν Περσίδι Ἀπριλ.	9	Μελάσιππος μάρτυς Νοεμβρ.	7
Μάρτυρες 36 οἱ σὺν τῷ Τερεντίῳ Ἀπριλ.	40	Μελέτιος ἐπίσκοπος Κύπρου Σεπτεμβρ.	20
Μάρτυρες 150 ἐν Περσίδι Ἀπριλ.	47	Μελέτιος Ἀντιοχείας Φεβρουαρ.	12
Μάρτυρες χίλιοι Ἀπριλ.	47	* Μελέτιος μάρτυς Τριβούνος Μαίτου.	24
Μάρτυρες 70 οἱ σὺν τῷ Σάββα Ἀπριλ.	24	Μελέτιος ὁ ὁμολογητὴς Ἰανουαρ.	19
Μάρτυρες 4 οἱ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ.	24	* Μελέτιος ὁσῖος ὁ νέος Σεπτεμβρ.	4
Μάρτυρες ὄσιοι 8 Ἀπριλ.	25	* Μελέτιος μάρτυρες (δύο) Μαίτου.	24
* Μάρτυρες σπεῖρα ὅλη στρατιωτῶν Μαίτου.	8	Μέλης μάρτυς Μαίτου.	4
Μάρτυρες ἱερεῖς 16 Μαίτου.	46	Μελιτινὴ μάρτυς Σεπτεμβρ.	16
Μάρτυρες διάκονοι 9 μοναχοὶ 6 καὶ 7 παρόν- νοι Μαίτου.	46	Μελιτινὴ μάρτυς Ὀκτωβρίου.	29
Μάρτυρες 12 κόμητες καὶ τριβουνοὶ Μαίτου.	24	* Μελίτων μάρτυς Ἴουν.	30
* Μάρτυρες 2 Αὐγούστου.	8	* Μελίτων εἰς τῶν μ'. μάρτύρων Μαρτ.	9
* Μάρτυρες 6 οἱ ἐν Βζύῃ Αὐγούστου.	40	* Μελίτων μάρτυς Ἰουλ.	3
* Μάρτυρες 42 Αὐγούστου.	42	Μελχισιδεὲς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.	
Μάρτυρες 33 Αὐγούστου.	46	Μελχιῶν πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Ὀκτωβρ.	28
Μάρτυρες πενήτων πληθὺς Αὐγούστου.	48	Μέμων ὁσῖος ὁ θαυματουργὸς Ἀπριλ. 28 καὶ Μαίτου	16
Μάρτυρες 2 χιλιάδες καὶ 593 οἱ σὺν τῷ Ἀν- δρέᾳ Αὐγούστου.	49	* Μέμων Ἐφέσου Δεκεμβρ.	16
Μάρτυρες 37 Αὐγούστου.	20	Μέμων μάρτυς Αὐγούστου.	20
Μάρτυρες 38 Αὐγούστου.	23	* Μένανδρος μάρτυς Μαρτ.	31
Μάρτυρες 23 οἱ σὺν τῷ Ἀδριανῷ Αὐγούστου.	26	Μένανδρος μάρτυς Μαίτου.	49
* Μάρτυρες 33 Αὐγούστου.	28	Μένιγος ὁ Κναφεὺς μάρτυς Νοεμβρ.	22
Μάρτυρες 6 οἱ ἐν Μελιτινῇ Αὐγούστου.	30	* Μένιγος ὁσῖος Ἰουλ.	4
Μάρτυρες 16 οἱ Θηβαῖοι Αὐγούστου.	30	Μερκούριος μάρτυς Νοεμβρ.	25
Μάρτυρες 4 Αὐγούστου.	34	Μερκούριος μάρτυς κόμης Μαίτου.	24
* Μάρτυρες 306 Αὐγούστου.	34	Μέρτιος μάρτυς Ἰανουαρ.	12
* Μάρτυρες 13 οἱ μετὰ Τροφίμου Ἰουλ.	21	Μέσιππος μάρτυς Ἰανουαρ.	16
Μαρτύριος Νοτάριος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25	Μεσίρος μάρτυς Μαίτου.	6
* Μαρτυροκλῆς μάρτυς Ἰουλ.	41	* Μέτριος γεωργὸς Ἴουν.	4
* Μάρων μάρτυς Ἰουλ.	48	* Μήλης ὁσῖος ὕμνωδὸς Μαίτου.	8
Μάρων ὄσιοι Φεβρουαρ.	44	Μηνᾶς μάρτυς Ἰουλ.	12
Ματθαῖος ὁ Εὐαγγελιστὴς Νοεμβρ.	16	* Μηνᾶς μάρτυς Αὐγούστου.	31
Ματθαῖος μάρτυς Ἰουλ.	21	Μηνᾶς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλ. Αὐγ.	25
Ματθαῖος ὄσιος Ἀπριλ	48	Μηνᾶς μάρτυς ὁ ἐν Κοτυαίῳ Νοεμβρ.	11
Ματθᾶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Μηνᾶς μάρτυς Καλλιθέλαδος Δεκεμβρ.	10
Ματθῆας ἀπόστολος Αὐγούστου.	9	Ἡ εὐρεῖς τῶν λειψάνων αὐτοῦ Φεβρουαρ.	47
Ματρῶνα ὁσία Νοεμβρ.	9	Μηνᾶς ὁσιομάρτυς Ἀπριλ.	12
Ματρῶνα ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Μαρτ.	27	Μηνοδώρα μάρτυς Σεπτεμβρ.	10
Ματρῶνα παρθενομάρτυς Μαίτου.	48	Μητροδώρα μάρτυς Σεπτεμβρ.	10
* Ματρῶνα ὁσία Χιοπολίτισσα Ὀκτωβρ.	20	* Μήτρος νεομάρτυς Μαίτου.	28
* Μάττουρος μάρτυς Ἰουλ.	25	* Μητροφάνης Κωνσταντινουπόλεως Ἴουν.	4
Μαύρα μάρτυς Νοεμβρ.	9	Μηναῖος μάρτυς Ὀκτωβρ.	29
Μαύρα μάρτυς Μαίτου.	3	Μηναῖοι μάρτυρες δύο Αὐγούστου.	4
Μαυρίκιος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ.	27	* Μήνης μάρτυς Ὀκτωβρ.	29
* Μαυρίκιος μάρτυς Ἰουλ.	4	Μήνης μάρτυς Αὐγούστου.	4
Μαυρίκιος μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ.	10	Μίλος ἡ Μίλης ἱερομάρτυς ὁ θαυματουργὸς Νοεμβρ.	10
Μαῦρος μάρτυς Μαρτ.	49	Μιχαὴλ ὁσῖος ἐν Χώναις Σεπτεμβρίου.	6
Μαῦσιμας ὄσιος ὁ Σύρος Ἰανουαρ.	23	Μιχαὴλ ὁσιομάρτυς ἠγούμενος τῆς Ζώβης Ὀκτ.	4
Μέδωνος μάρτυς Σεπτεμβρ.	5	* Μιχαὴλ νεομάρτυς ὁ Βουρλιώτης Ἀπριλ.	16
Μεδούλη μάρτυς Ἰανουαρ.	25	Μιχαὴλ Συννάδων Μαίτου.	23
Μεῖραξ ἀρνησίχριστος μάρτυς Δεκεμβρ.	41	* Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου εὐναξίς Ἴουν.	18
Μεθόδιος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν.	44	* Μιχαὴλ νεομάρτυς ὁ ἐν Ἀθήναις Ἴουν.	30

Μιχαήλ ἀρχιστράτηγος Νοεμβρ.	8
Μιχαήλ σύγκελλος Δεκεμβρίου.	48
* Μιχαήλ νεομάρτυς ὁ Μαυρουδῆς Μαρτ.	40
Μιχαήλ Ἀρχαγγέλου συναξίς Ἰουλ.	8
* Μιχαήλ ἐγκαίνια Ἰουλ.	26
* Μιχαήλ Μαλείνος Ἰουλ.	42
Μιχαίας ὁ προφήτης Αὐγούστου.	44
Μυθόδοιος μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Μυρόπη μάρτυς Δεκεμβρ.	3
Μύρων ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ.	47
* Μύρων νεομάρτυς ὁ ἐκ Κρήτης Μαρτίου.	20
Μύρων ὁ Κρήτης Αὐγούστου.	8
Μύρων μάρτυς Αὐγούστου.	47
* Μνάσων ἐπίσκοπος Κύπρου καὶ μάρτυς Ὀκτ.	48
Μνησίθεος μάρτυς Αὐγούστου.	4
Μόδεστος ἱεροσολύμων Δεκεμβρ.	16
* Μόδεστος ἕτερος ἱεροσολύμων Δεκεμβρ.	46
Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρες 36 Ὀκτωβρ.	4
Μοναχοῦ ὑποτακτικοῦ καὶ μάρτυρος διήγησις Ὀκτωβρ.	45
Μοναχοὶ 6 μάρτυρες Μαΐου.	46
* Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρος 42 Βατοπαιδῖνοι Ἰαν.	4
* Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρες Ζωγραφίται 26 Σεπτ.	22
* Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρες Κελλιῶται Δεκεμβρ.	5
* Μοναχοὶ ὀσιομάρτυρες Ἰβηρίται Μαΐου.	43
Μωϊκῶ μάρτυς Μαρτίου.	26
* Μωκιανὸς μάρτυς Ἰουλ.	3
Μώκιος μάρτυς ἀναγνώστης Ἰανουαρ.	29
Μώκιος ἱερομάρτυς Μαΐου.	44
Μωσῆς ὁ προφήτης Σεπτεμβρ.	4
Μωσῆς ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Μωσῆς ὀσιος (δὶς) Φεβρουαρ.	23
Μωσῆς ὀσιος ὁ Αἰθιοψ Αὐγούστου.	28
* Μωσῆς ὀσιος ὁ ἀναχωρητῆς Ἰουν.	28

N

Ναασὼν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Ναζάριος μάρτυς Ὀκτωβρ.	44
Νάθαν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Νάθαν ὁ αὐτὸς Κυριακ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γεν.	
Ναθαναήλ ὀσιος Νοεμβρ.	27
Ναθαναήλ Ἀποστόλου ἡ πρὸς Χριστὸν γνῶρισις Ἀπριλ.	22
Ναοὺμ προφήτης Δεκεμβρ.	4
* Ναοὺμ θαυματουργὸς ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ Δεκεμβρ.	43
Νάρκισσος Ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	34
Νάρκισσος ἱερομάρτυς ὁ ἱεροσολύμων Αὐγ.	7
* Ναρσῆς μάρτυς Νοεμβρ.	9
Ναρσῆς μάρτυς Δεκεμβρ.	9
Ναρσῆς μάρτυς Μαρτ.	29
Ναταλία ἡ τοῦ ἀγίου Ἀδριανοῦ σύζυγος Αὐγ.	26
* Νατάλιος μάρτυς Μαΐου.	30
* Ναυκράτιος ὀσιος Ἰουν.	8
Ναχωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
* Νεανίσκος μάρτυς σοφάτατος Ἰουν.	40
Νεάρχος μάρτυς φίλος Πολυεύκτου Ἰανουαρ.	9
Νεάρχος μάρτυς Ἀπριλ.	22

* Νέας μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Νεῖλος ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ.	47
Νεῖλος ὁ ἀσκητῆς Νοεμβρ.	42
* Νεῖλος ὀσιος Ἀγιορείτης ὁ μυροβλύτης Νοεμ.	42
Νεκτάριος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ.	44
* Νεκτάριος ὀσιος ὁ Καριώτης Δεκεμβρ.	5
Νεκτάριος ὀσιος Μαΐου.	47
* Νέμης μάρτυς Δεκεμβρ.	34
Νεονίλλα μάρτυς Ὀκτωβρ.	28, 30
Νεονίλλα μάρτυς Ἰανουαρ.	46
Νεόφυτος μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Νεόφυτος μάρτυς Ἰανουαρ.	24
* Νεόφυτος μάρτυς Αὐγούστου.	44
Νεόφυτος δούλος μάρτυς Αὐγούστου.	22
* Νεόφυτος μάρτυς Μαΐου.	5
* Νεόφυτος ὀσιος Ἀγιορείτης Ἰανουαρ.	24
* Νεόφυτος ὀσιος κτίτωρ τῆς τοῦ Δοχειαρίου μονῆς Νοεμβρ.	9
* Νέρδων μάρτυς Ὀκτωβρ.	24
Νερσῆς μάρτυς Ἰουν.	45
Νέσταβος μάρτυς Σεπτεμβρ.	24
Νεστοριανὸς μάρτυς Μαρτ.	4
Νέστωρ μάρτυς Ὀκτωβρ.	27
Νέστωρ μάρτυς Φεβρουαρ.	28
Νέστωρ μάρτυς Μαρτ.	2
Νέστωρ ἐπίσκοπος Τριμουθούντος Μαρτ.	7
Νέστωρ ὀσιος Ἀπριλ.	26
Νέστωρ μάρτυς ὁ πατὴρ τοῦ ὀσιομάρτυρος Κόωνος Μαρτ.	5
Νερθαλεῖμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Νέων μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ.	24
Νέων μάρτυς Ἀπριλ.	29
* Νέων μάρτυς Ἰουν.	4
Νέων μάρτυς Σεπτεμβρ.	28
Νέων μάρτυς Ὀκτωβρ.	30
Νεωρίου τοῦ τῆς Θεοτόκου ναοῦ ἀνακαίνισις Αὐγούστ.	34
Νήπιον ἅγιον Νοεμβρ.	48
Νήπια τὰ ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντα Δεκεμβρ.	29
Νήπια τέσσαρα μάρτυρες Ἰανουαρ.	49
* Νήπια δύο Κυριακῆς καὶ Χριστιανῆς μάρτυρες Μαΐου.	24
Νήπια τέσσαρα μάρτυρες Ἰουν.	3
Νήπιον μάρτυς Ὀκτωβρ.	26
Νήσιος μάρτυς Φεβρουαρ.	27
* Νήφων ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ ἀσκήσας Ἰουν.	44
* Νήφων Ἀγιορείτης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγ.	41
* Νικάνδρος Μύρων ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Νοεμ.	4
* Νικάνδρος μάρτυς Νοεμβρ.	6
Νικάνδρος μάρτυς ὁ ἐν Αἰγύπτῳ Μαρτ.	15
Νικάνδρος μάρτυς Ἰουν.	5, 8
Νικάνδρος μάρτυς Ἰουν.	8
Νικάνωρ Ἀπόστολος Ἰουλ.	28
* Νικάνωρ ὀσιος Αὐγούστου.	7
Νίκη μάρτυς Ἀπριλ.	46, 25
Νικήτας μάρτυς Σεπτεμβρ.	45
Νικήτας πατριάρχης ὁμολογητῆς Ὀκτωβρ.	43

Νικήτας ὁμολογητῆς ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος Μαρτίου.	20
Νικήτας ἡγούμενος μονῆς τῆς Μηδικίου Ἀπρ.	3
Νικήτας νεομάρτυς Ἰουν.	21
Νικήτας Χαρτουλάριος Σεπτέμβρ.	8
Νικήτας ὄσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς Ματου.	20
Νικήτας νέος μάρτυς Δεκεμβρ.	17
Νικηφόρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	20
Νικηφόρος ὄσιος Ὀκτωβρ.	23
Νικηφόρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25
Νικηφόρος μάρτυς Νοεμβρ.	42
Νικηφόρος μάρτυς Ἰανουαρ.	31
Νικηφόρος μάρτυς Φεβρουαρ.	3
Νικηφόρος ὁ ἀντὶ Σαπρικίου ἀθλήσας Φεβρ.	9
Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως λειψάνου ἀνακομιδῆ Μαρτ.	43
Νικηφόρος μάρτυς Ἀπριλ.	5
Νικηφόρος ὄσιος ὁ τῆς μονῆς Ἐράφειω Ματου.	43
Νικηφόρος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν.	2
Νικηφόρος ἡγούμενος τῆς Μηδικίου Ματου.	4
Νικηφόρος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ.	28
Νικηφόρος μάρτυς Μαρτίου.	1
Νικηφόρος ὄσιος Ἀγιορείτης Ματου.	4
Νικόδημος νέος ὄσιομάρτυς Ἰουλ.	41
Νικόδημος ὁ ἐνταφικῆς τοῦ Κυρίου ὁ ἐν ταῖς βασιάνοις ἀποθανὼν Αὐγούστου.	2
Νικόδημος νέος ὄσιομάρτυς ὁ ἐκ Μετεώρων Αὐγούστου.	46
Νικόδημος ὄσιος Ἀγιορείτης Ἰουλ.	41
Νικόλαος νεομάρτυς ὁ παντοπόλης Σεπτέμβρ.	23
Νικόλαος νεομάρτυς Ὀκτωβρ.	31
Νικόλαος νεομάρτυς ὁ ἐκ τῶν ἐξ Μαρμαρῶν Νοεμβρίου.	12
Νικόλαος Θεσσαλονίκης Νοεμβρ.	29
Νικόλαος ὁ μέγας Μύρων τῆς Λυκίας Δεκεμβρ.	6
Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ Καρχαμάνος Δεκεμβρ.	6
Νικόλαος μάρτυς Δεκεμβρ.	7
Νικόλαος Κωνσταντινουπόλεως Δεκεμβρ.	16
Νικόλαος ὄσιος ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν Δεκεμβρ.	24
Νικόλαος ὄσιος ὁ Στουδίτης Φεβρουαρ.	4
Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ ἐν Μαγνησίᾳ Ἀπριλ.	24
Νικόλαος ὄσιομάρτυς ὁ ἐν Βουνίνῃ Ματου.	9
Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ ἐκ Μετζόδου Ματου.	16
Νικόλαος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ματου.	46
Νικολάου τοῦ Μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδῆ Ματου.	20
Νικόλαος μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτίου.	9
Νικόστρατος μάρτυς Ἰουλίου.	8
Νίκων μάρτυς Σεπτέμβρ.	28
Νίκων ὄσιος ὁ μετανοεῖτε Νοεμβρ.	26
Νίκων ἱερομάρτυς Μαρτ.	23
Νίρος μάρτυς Νοεμβρ.	40
Νιρῶς Ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Νοεμβρ.	20
Νιτᾶς μάρτυς Ὀκτωβρ.	28
Νόννα ἡ μήτηρ τοῦ Θεολόγου Αὐγούστου.	5

Νόνος ὁ κατηχήσας τὴν Βελαγίαν Νοεμβρ.	10
Νόννος ὄσιος Δεκεμβρ.	5
Νουνεχία μάρτυς Ἀπριλ.	16
Νυμφᾶς Ἀπόστολος Φεβρ.	28
Νυμφοδώρα μάρτυς Σεπτέμβρ.	40
Νῶε Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	

Ξ

Ξανθίας μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτ.	9
Ξανθίππη μάρτυς Σεπτέμβρ.	23
Ξένη μάρτυς Ἰανουαρ.	18
Ξένη ὄσια Ἰανουαρ.	24
Ξένη Μοναχὴ ἡ Εἰρήνη ἡ Κτιτόρισα τῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγούστου.	43
Ξενοφῶν ὄσιος Ἰανουαρ.	26
Ξύστος ἱερομάρτυς ὁ Ῥώμης Αὐγούστου.	40

Ο

Ὁζίος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.	
Οἰκέται 16. μάρτυρες οἱ σὺν τῇ Ἀνθαύσῃ Φεβ.	22
Ὀλβιανὸς ὄσιος Ματου.	25
Ὀλβιανὸς ἱερομάρτυς Ματου.	29
Ὀλδᾶ Προφήτης Ἀπριλ.	40
Ὀλυμπᾶς Ἀπόστολος Νοεμβρ.	40
Ὀλυμπιάς ὄσια καὶ διάκονος Ἰουλ.	25
Ὀλυμπιόδωρα μάρτυς Δεκεμβρ.	34
Ὁμολογητῆς ἀνώνυμος Ὀκτωβρ.	34
Ὀνήσιμος Ἀπόστολος Νοεμβρ.	22
Ὀνήσιμος Ἐφέσου Δεκεμβρ.	4
Ὀνήσιμος Ἀπόστολος Φεβρουαρ.	45
Ὀνήσιμος μάρτυς Ἰουλ.	6
Ὀνήσιμος ὄσιος Ἰουλ.	44
Ὀνησιφόρος μάρτυς Νοεμβρ.	9
Ὀνησιφόρος Ἀπόστολος Σεπτέμβρ.	7
Ὀνούφριος ὄσιος Ἰουν.	42
Ὀνούφριος νέος ὄσιομάρτυς Ἰανουαρ.	4
Ὀρέντιος μάρτυς Ἰουν.	25
Ὀρέστις μάρτυς Νοεμβρ.	10
Ὀρέστις εἰς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ.	43
Ὀροφίς μάρτυς Αὐγούστ.	22
Ὀρτίσιος ὄσιος Ἰουν.	45
Ὀρωνοῦ μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Ὅσιοι οἱ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντες Μαρτ.	20
Ὅσιοι ἐξ μαθητῶν Ἀθνακίου Ἰουλ.	5
Ὅσιοι δέκα χιλιάδες οἱ ὑπὸ Θεοφίλου ἀναιρεθέντες Ἰουλ.	40
Ὅσιοι 40 Ἰουλ.	49
Ὅσοι μύριοι (40 χιλ.) Θηβαῖοι Αὐγούστου	7
Ὅσιοι 10 οἱ ἐξ Αἰγύπτου Αὐγούστου.	8
Ὅσιοι 4 Αὐγούστου.	48
Ὅσοι 99 οἱ ἐν τῇ Κρήτῃ Ὀκτωβρ.	7
Ὅσιος Ἐπίσκοπος Κουδρουβῆς Αὐγούστου.	27
Ὀυαλεντῖνα Παρθενομάρτυς Φεβρουαρ.	40
Ὀυαλεντῖνα μάρτυς Ἰουλ.	48
Ὀυαλεντῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ.	24

Παῦλα παρθενομάρτυς Ἰουν.	3	Πέτρος μάρτυς ὁ διὰ τὰς ἀγίας εἰκόνας Νοεμ.	28
Παυλῖνος μάρτυς Μαίτου.	48	Πέτρος ὄσιος Δεκεμβρ.	45
Παῦλος μάρτυς Σεπτεμβρ.	25	Πέτρος μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Παῦλος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3	Πέτρος νεομάρτυς Ἰανουαρ.	1
Παῦλος μάρτυς νεοφανῆς Ὀκτωβρ.	24	Πέτρος Σημειοφόρος Ἰανουαρ.	3
Παῦλος Κων πλέως ὁ ὁμολογητῆς Νοεμβρ.	6	Πέτρος Ἀδισσαλαμίτης Ἰανουαρ.	12
Παῦλος ὁ Σαλδὸς Νοεμβρ.	6	Πέτρου ἀποστόλου Ἄλυσις Ἰανουαρ.	46
Παῦλος ὄσιος ὑποτακτικῶς Δεκεμβρ.	7	Πέτρος ὁ τελώνης Ἰανουαρ.	20
Παῦλος ὁ ἐν τῷ Λάτρῳ Δεκεμβρ.	45	Πέτρος μάρτυς Ἰανουαρ.	22
Παῦλος Νεοκαισαρείας Δεκεμβρ.	23	Πέτρος Δεσμοφύλαξ μάρτυς Ἰανουαρ.	26
Παῦλος ὁ Θηβαῖος Ἰανουαρ.	45	Πέτρος ὄσιος ὁ Αἰγύπτιος Ἰανουαρ.	27
Παῦλος μάρτυς Ἰανουαρ.	24	Πέτρος ὄσιος ὁ ἐν Γαλατία Φεβρουαρ.	1
Παῦλος μάρτυς Φεβρουαρ.	3, 40, 46	Πέτρος ὄσιος ὁ ἐν Μονοβάτοις Φεβρουαρ.	7
Παῦλος μάρτυς Μαρτ.	4	Πέτρος ἱερομάρτυς ὁ Δαμασκηνὸς Φεβρουαρ.	9
Παῦλος ὁ Ἄπλοῦς Μαρτ.	7	Πέτρος ἐπίσκοπος Ἄργους Μαρτ.	27
Παῦλος Πλουσιάδος ὁ ὁμολογητῆς Μαρτίου.	8	Πέτρος μάρτυς Μαίτου.	48
Παῦλος μάρτυς ὁ εὖν τῷ Κοδράτῳ Μαρτ.	40	* Πέτρος μάρτυς ὁ ἐν Βλαχέρναις Μαίτου.	46
Παῦλος δαιομάρτυς Μαρτίου.	47	* Πέτρος ὁ ἐν τῷ Ἀθῶ Ἰουν.	42
Παῦλος ἐπίσκοπος Κορίνθου Μαρτ.	27	Πέτρος ἀπόστολος Ἰουν.	29
* Παῦλος νεομάρτυς Ρώσσοις Ἀπριλ.	3	* Πέτρος μάρτυς Ἰουν.	30
Παῦλος μάρτυς Μαίτου.	48, 28	* Πέτρος μάρτυς νέος ὁ Κρήτης Ἰουλ.	44
Παῦλος μάρτυς παιδίον Ἰουν.	3	Πέτρος ὁ πατρίκιος Ἰουλ.	4
* Παῦλος ὁ ἰατρὸς Ἰουν.	28	* Πέτρος ὄσιος ὁ θυματουργὸς Μαίτου.	3
Παῦλος ἀπόστολος Ἰουν.	29	Πέτρος ἀπόστολος ἐν τῷ Ἀθήρᾳ Σεπτεμβρ.	5
Παῦλος μάρτυς Ἰουλ.	48	Πέτρος μάρτυς Αὐγούστου.	9
* Παῦλος ὄσιος Ξηροποταμίνος Ἰουλ.	28	* Πέτρος Νικαίας Σεπτεμβρ.	40
Παῦλος μάρτυς Αὐγούστου.	47	* Πέτρος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμβρ.	28
Παῦλος Κωνσταντινουπόλεως ὁ νέος Αὐγούστ.	30	Πετρωνία μάρτυς Σεπτεμβρ.	29
Παυσινασος ἐπίσκοπος Συννάδων Μαίτου.	43	* Πετρώνιος ὄσιος Ὀκτωβρ.	23
* Παυσίλυπος ἄγιος Ἀπριλ.	8	Πετρώνιος μαθητῆς Παύλου Σεπτεμβρ.	4
Παυσιρίος μάρτυς Ἰανουαρ.	24	Πετρώνιος ἄγιος Σεπτεμβρ.	4
Παυσολύπιος μάρτυς Ἀπριλ.	45	Πεύσιππος μάρτυς Ἰανουαρ.	46
Παφνούτιος ὁ πατὴρ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης Σεπ.	25	Πηγάσιος μάρτυς Νοεμβρ.	2
Παφνούτιος δαιομάρτυς Σεπτεμβρ.	25	Πηγῆς Ζωοδόχου ἐξάντλησις καὶ ἀνάδοσις Αὐγ.	46
Παφνούτιος ἱερομάρτυς Ἀπριλ.	49	Πηλεὺς ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ.	47
Παχώμιος μάρτυς Ἰανουαρ.	43	Πιαμοῦν ἡ παρθένος καὶ ὁσία Μαρτ.	3
Παχώμιος ὄσιος Μαίτου.	6, 45	* Πιέριος ἱερομάρτυς Ἰουν.	27
* Παχώμιος νέος δαιομάρτυς Μαίτου.	24	Πινᾶς μάρτυς Ἰανουαρ.	20
Πελαγία ὁσία ἡ πρώτη πόρνη Ὀκτωβρ.	8	Πινούφριος ὄσιος Νοεμβρ.	27
Πελαγία ἡ παρθένος Ὀκτωβρ.	8	Πιόνιος ἱερομάρτυς Μαρτ.	41
* Πελαγία μάρτυς Μαρτίου.	25	* Πιούλιος μάρτυς Φεβρουαρ.	48
Πελαγία μάρτυς Μαίτου.	4	* Πίωρ ὄσιος Ἰουν.	17
Πενήτων πλῆθος μάρτυρες Αὐγούστου.	48	Πίστις μάρτυς Σεπτεμβρ.	47
* Περγῆτις ἄγιος Φεβρουαρ.	8	Πιστὸς μάρτυς ὁ τῆς Βάσσης-υἱὸς Αὐγούστου	21
Περεγρίνος μάρτυς Ἰουλ.	7	Πιτυροῦν ὄσιος Νοεμβρ.	29
Περεγρίνος μάρτυς Ἰουν.	47	Πλακίλλα σύζυγος τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου Σεπ.	44
Περπετούα μάρτυς Φεβρουαρ.	4	Πλάτων μάρτυς Νοεμβρ.	48
* Περπετούα μάρτυς ἡ ὑπὸ Παύλου ἰαθεῖσα Ἰουν.	30	Πλάτων ὄσιος Μαρτ.	4
* Πέτρος ὄσιος ὁ ἐν τῇ Ἀγρέξ Σεπτεμβρ.	43	Πλατωνίς ὁσία Ἀπριλ.	6
Πέτρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	23	Πλησίσιος μάρτυς Μαρτ.	15
Πέτρος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3	Πλωτίνος μάρτυς Φεβρουαρ.	42
Πέτρος ἱερομάρτυς Καπιτωλίων Ὀκτωβρ.	4	* Πλωτίνος ὄσιος Φεβρουαρ.	20
Πέτρος ὄσιος ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν Ὀκτωβρ.	9	Ποθεινὸς ἱερομάρτυς ὁ Λουγδούνων Αὐγούστου	23
Πέτρος Αὔσελάμου μάρτυς Ὀκτωβρ.	44	* Ποιμένες οἱ τὸν Χριστὸν θεασάμενοι Δεκεμβρ.	25
Πέτρος μάρτυς νεοφανῆς Ὀκτωβρ.	21	Ποιμὴν ὄσιος Αὐγούστου.	27
Πέτρος ἱερομάρτυς Ἀλεξανδρείας Νοεμβρ.	24	Πολύβαιος μάρτυς Μαίτου.	49
Πέτρος ἡσυχαστῆς Νοεμβρ.	25	Πολύβαιος μάρτυς Αὐγούστου.	48

* Πολύδωρος νεομάρτυς Σεπτεμβρ.	3	Προκόπιος ὁ μεγαλομάρτυς Ἰουλ.	8
Πολύευκτος μάρτυς Δεκεμβρ. 19 καὶ Ἰαν.	9	* Προκόπιος ὀσιομάρτυς Ἰανουαρ.	25
Πολύευκτος νέος ὁ Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ.	5	Πρόκουλος μάρτυς καὶ διάκονος Ἀπριλ.	21
Πολύευκτος μάρτυς Αὐγούστου.	4	Προσδόκη ἁγία Ὀκτωβρ.	4
* Πολύκαρπος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25	Προτάσιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	44
* Πολύκαρπος μάρτυς Φεβρουαρ.	8	Προτέριος Ἀλεξανδρείας Φεβρουαρ.	28
Πολύκαρπος Σμύρνης Φεβρουαρ.	23	Πρόχορος ἀπόστολος Ἰουλ.	28
Πολύκαρπος μάρτυς Ἀπριλ.	2	Πρωτᾶς μάρτυς ὁ σὺν τῇ Εὐγενίᾳ Δεκεμβρ.	24
* Πολύκαρπος μάρτυς Ἰουλ.	7	Πρωτίων μάρτυς Ἀπριλ.	42
Πολυξένη μάρτυς Σεπτεμβρ.	23	Πρωτολίων στρατηλάτης Ἀπριλ.	23
Πολυχρόνιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	7	* Πύρρος ἱερομάρτυς Ἰουν.	4
Πολυχρόνιος ὀσιος Φεβρουαρ.	23		
Πομπήτιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	28	P	
Πομπήτιος μάρτυς Ἀπριλ.	5, 10	Ῥαβουλάς ὀσιος Φεβρουαρ.	49
Πομπήτιος μάρτυς Ἰουλ.	7	Ῥαγάβ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
* Πομπιανὸς μάρτυς Ἰουν.	22	Ῥαῖς παρθενομάρτυς Σεπτεμβρ.	23
Ποπλία ὀσιομάρτυς Ὀκτωβρ.	9	Ῥαχὴλ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Πόπλιος ὀσιος Ἀπριλ.	4	Ῥεβέκκα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Ποπλίων μάρτυς Ἀπριλ.	27	Ῥευκάτος μάρτυς Φεβρουαρ.	4
Πορφύριος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίμων Σεπτεμβρ.	45	Ῥηγίνος ἱερομάρτυς ὁ Σκοπίλων Φεβρουαρ.	25
Πορφύριος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίμων Νοεμβρ.	4	Ῥήξος Βικάριος μάρτυς Ἰουλ.	3
Πορφύριος μάρτυς Νοεμβρ.	9	Ῥήτορες 450 μάρτυρες Νοεμβρ.	25
Πορφύριος μάρτυς στρατηλάτης Νοεμβρ.	25	Ῥιμμάς μάρτυς Ἰανουαρ.	20
Πορφύριος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Χαρχαλάμπε Φεβρ.	40	Ῥιψιμία παρθενομάρτυς Σεπτεμβρ.	30
Πορφύριος μάρτυς Φεβρουαρ.	46	Ῥοδοάμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Πορφύριος Γάζης Φεβρουαρ.	26	Ῥοδιανὸς μάρτυς Μαρτ.	24
Ποταμία ὀσία ἡ θαυματουργὸς Αὐγούστου.	7	Ῥοδίων (ἡ Ἡρωδίων) ἀπέστολος Νοεμβρ.	40
* Ποταμιαίνη μάρτυς Ἰουν.	7	Ῥοδοπιανὸς μάρτυς Ματου.	3
Ποταμίων ἐπίσκοπος Νοεμβρ.	23	Ῥουβίμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Πούδης ἀπόστολος Ἀπριλ.	44	Ῥούθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Πουλχερία βασίλισσα Σεπτεμβρ.	10	Ῥουστικὸς μάρτυς μαθητῆς τοῦ Ἀρεοπαγίτου	
Ἡ αὐτὴ Φεβρουαρ.	17	Ὀκτωβρίου.	3
Πούπλιος ὀσιος Ἰανουαρ.	25	Ῥουφιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	8
Πούπλιος μάρτυς Μαρτ.	43	Ῥουφίνος διάκονος μάρτυς Ἀπριλ.	7
* Πούπλιος ἱερομάρτυς Ἀθηνῶν Μαρτ.	43	Ῥουφίνος μάρτυς Ματου.	7
Πρισκιλλα ἀπόστολος Φεβρουαρ.	43	Ῥούφος μάρτυς Σεπτεμβρ.	8, 25
Πρίσκοι μάρτυς Σεπτεμβρ.	21	* Ῥούφος ὀσιος Ὀκτωβρ.	22
Πρίσκοι μάρτυς Δεκεμβρ.	7	Ῥούφος ἀπόστολος Ἀπριλ.	8
* Πρίσκοι μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ.	9	Ῥούφος μάρτυς Ἀπριλ.	28
* Πρόβη μάρτυς Ἰουν.	23	Ῥύαξ μάρτυς Μαρτίου.	26
Πρόβος μάρτυς Ὀκτωβρ.	42	Ῥωμανὸς ποιητῆς Ὀκτωβρ.	4
Πρόβος μάρτυς (ἡ Πρόμος) Δεκεμβρ.	46	Ῥωμανὸς μάρτυς Νοεμβρ.	48
* Πρόβος μάρτυς Ἰουλ.	9	Ῥωμανὸς μάρτυς ὁ ἐκ Παλαιστίνης Νοεμβρ.	48
Πρόβος μάρτυς Δεκεμβρ.	49	* Ῥωμανὸς νέος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ.	6
Προδρόμου Σύλληψις Σεπτεμβρ.	23	Ῥωμανὸς μάρτυς Ἰανουαρ.	29
Προδρόμου Σίναξις Ἰανουαρ.	7	Ῥωμανὸς ὀσιος ὁ Κίλιξ Φεβρουαρ.	9
Προδρόμου Κεφαλῆς πρώτη εὐρεσις Φεβρουαρ.	24	* Ῥωμανὸς νέος ὀσιομάρτυς ὁ Καρπενησιώτης	
Προδρόμου Κεφαλῆς τρίτη εὐρεσις Ματου.	25	Ἰανουαρ. 5 καὶ Φεβρουαρ.	46
Προδρόμου Γεννήσιον Ἰουν.	24	Ῥωμανὸς μάρτυς Μαρτίου.	46
* Προδρόμου Σίναξις Ἰουλ.	23	* Ῥωμανὸς μάρτυς Ματου.	30
Προδρόμου Ἀποτομῆ Αὐγούστου.	29	Ῥωμύλος μάρτυς Σεπτεμβρ.	6
* Προδρόμου θάψιμα Ἰανουαρ.	7	Ῥωμύλος μάρτυς Μαρτίου.	45
Πρόκλα εὐλύγος Πιλάτου Ὀκτωβρ.	27		
Πρόκλος Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ.	20	Σ	
Πρόκλος μάρτυς Ἰουλ.	42	Σαβαῖνος μάρτυς Ἰανουαρ.	30
Προκόπιος μάρτυς Νοεμβρ.	22, 24	Σάββας μάρτυς στρατηλάτης Ὀκτωβρ.	29
Προκόπιος ἑμολογητῆς ὁ Δεκαπολίτης Φεβρ.	27	* Σάββας μάρτυς Ὀκτωβρ.	31

Σάββας ἡγιασμένος Δεκεμβρ.	5	Σεβήρος μάρτυς Αὐγούστ.	20
* Σάββας ὁ τῆς Σερβίας Ἰανουαρ.	44	Σεμβλας μάρτυς Μαρτίου.	26
Σάββας Στρατηλάτης Ἀπριλ.	48, 24	Σεισμοῦ ἀνάμνησις Σεπτεμβρ. 25, Ὀκτ. 26,	
Σάββας μάρτυς Μαΐου.	4, 29	Δεκεμ. 6, 14, Ἰαν. 26, Μαρτ. 17 Αὐγ.	46
* Σάββας νεομάρτυς Νοεμβρ.	42	* Σεκοῦνδος μάρτυς Δεκεμβρ.	28
Σαββάτιος μάρτυς Σεπτεμβρ.	49	Σεκοῦνδος μάρτυς Φεβρουαρ.	1
Σαβέλ μάρτυς Ἰουν.	47	Σελεύκιος μάρτυς Δεκεμβρ.	3
Σαβινιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	25	Σελεύκιος μάρτυς ὁ μετὰ τοῦ Παμφίλου Φεβρ.	46
Σαβίνος ἐπίσκοπος Ὀκτωβρ.	45	* Σελεύκιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	34
Σαβίνος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25	Σέλευκος μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Σαβίνος μάρτυς Αἰγύπτιος Μαρτ.	46	Σέλευκος μάρτυς Δεκεμβρ.	3
* Σαβίνος ὄσιος Ὀκτωβρ.	46	Σέλευκος μάρτυς Φεβρουαρ.	46
Σαβώριος μάρτυς Νοεμβρ.	20	* Σέλευκος μάρτυς Μαΐου.	23
Σαδὼθ ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	49	Σεληνιάς μάρτυς Ἰουν.	5
Σαδῶκ ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Φεβρουαρ.	20	* Σεννούφιος ὄσιος ὁ σημειοφόρος Μαρτ.	25
Σαῖς μάρτυς Ἰανουαρ.	5	Σεπτιμίος μάρτυς Ἀπριλ.	46
* Σακερδῶς μάρτυς εἰς τῶν μ' Μαρτίου.	9	* Σεπτιμίος μάρτυς Αὐγούστου.	30
* Σάκτος μάρτυς Ἰουλ.	25	Σεραπίων μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Σάλα Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Σεραπίων ὄσιος Μαρτίου.	24
Σαλαθιῆλ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		* Σεραπίων μάρτυς Μαΐου.	24
Σαλαμάνης ὄσιος Ἰανουαρ.	23	Σεραπίων μάρτυς Ἀπριλ.	5
Σαλμῶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Σεραπίων μάρτυς ὁ νέος Ἰουλ.	42
Σαλώμη ἡ μυροφόρος Αὐγούστ.	3	Σεραπίων μάρτυς Αὐγούστ.	48
* Σαλωνᾶς μάρτυς Μαΐου.	23	* Σεραφεῖμ νέος ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Φαναρίου	
Σαμέας προφήτης Ἰανουαρ.	8	Δεκεμβρίου.	4
Σαμουὴλ προφήτης Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστ. Γεν.		Σέργιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	7
Σαμουὴλ ὁ αὐτὸς προφήτης Αὐγούστου.	20	Σέργιος μάρτυς Ἰανουαρ.	2
Σαμουὴλ μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ.	46	Σέργιος ὄσιος ὁμολογητῆς Μαΐου.	43
Σαμφῶν ὁ ξενοδόχος Ἰουν.	27	* Σέργιος μάρτυς Μαΐου.	24
Σαμωνᾶς μάρτυς Νοεμβρ.	45	* Σέργιος ὁ συστήσας τὴν μονὴν τοῦ Νικητιά-	
* Σπραπάδων ὁ βουλευτῆς μάρτυς Σεπτεμβρ.	6	του Ἰουνίου.	28
Σαραπίνος μάρτυς Ἰανουαρ.	31	Σέργιος ὄσιος Αὐγούστ.	42
Σαραφθία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.		* Σέργιος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμ.	28
Σάρβηλος μάρτυς Ὀκτωβρ.	28	* Σέριδος ὄσιος τῆς ἐν Γάζῃ μονῆς Αὐγούστ.	43
Σάρβηλος μάρτυς ὁ τῆς Βεβαίας ἀδελφὸς Ἰαν.	29	* Σερίνος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6
Σάρβηλος μάρτυς Σεπτεμβρ.	4	Σερούχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
* Σαρματᾶς ὄσιος Αὐγούστ.	30	Σῆθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.	
Σάρρα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.		Σῆμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
* Σάρρα ὄσια Ἰουλ.	43	Σιγητῆζ μάρτυς Μαρτίου.	26
Σατορνίλος μάρτυς Φεβρουαρ.	4	Σίλας Ἀπόστολος Ἰουλίου.	30
Σατορνίλος μάρτυς ὁ ἀπὸ Ἀηστοῦ Ἀπριλ.	29	Σιλβανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ.	14
Σατορνίνος μάρτυς Φεβρουαρ.	42	Σιλβανὸς μάρτυς Νοεμβρ.	5
Σατορνίνος μάρτυς Μαΐου.	7	Σιλβεστρος Ῥώμης Ἰανουαρ.	2
* Σατορνίνος μάρτυς Ἰουν.	22	Σιλβεστρος μάρτυς Μαρτίου.	4
Σατορνίνος μάρτυς Ἰουλ.	7	Σιλουανὸς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Ἰανουαρ.	29
Σάτυρος μάρτυς Φεβρουαρ.	4	Σιλουανὸς μάρτυς Φεβρουαρ.	6
* Σάτυρος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ.	6	Σιλουανὸς μάρτυς Ἰουλ.	40
Σεβαστιανὴ μάρτυς Ὀκτωβρ.	24	Σιλουανὸς Ἀπόστολος Ἰουλ.	30
Σεβαστιανὴ ὄσια ἡ θαυματουργὸς Ἰουν.	7	Σίλος ἐπίσκοπος Νοεμβρ.	26
Σεβαστιανὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	48	Σίμων μάρτυς Φεβρουαρ.	3
Σεβαστιανὸς δοῦξ Φεβρουαρ.	26	Σίμων ὁ Ζηλωτῆς Μαΐου.	40
Σεβηριανὸς μεγαλομάρτυς Σεπτεμβρ.	9	* Σίμων ὄσιος Ἰου.	25
* Σεβηριανὸς μάρτυς εἰς τῶν μ' Μαρτ.	9	* Σίμων ὄσιος ὁ κτίτωρ τῆς μονῆς Σιμωνῶπετρας	
Σεβηριανὸς μάρτυς Ἀπριλ.	20	Δεκεμβρ.	28
Σεβηριανὸς μάρτυς Αὐγούστ.	22	* Σισίνιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουλ.	27
Σεβήρος μάρτυς Νοεμβρ.	3	Σισίνιος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ.	44
Σεβήρος μάρτυς Σεπτεμβρ.	8	Σισίνιος ἱερομάρτυς Νοεμβρ.	22

Σισίνιος ὁμολογητῆς Νοεμβρ.	23	Στέφανος ἱερομάρτυς Ῥώμης Ἀυγούστου.	3
* Σισίνιος μάρτυς εἰς τῶν μ' Μαρτίου.	9	Στέφανος ὄσιος Ἀυγούστου.	42
Σισίνιος μάρτυς Ἀυγούστου.	26	Στέφανος ὁ ἐν Πλακιδιαναῖς Ἰανουαρ.	41
Σισώης ὁ μέγας Ἰουλίου.	6	Στρατήγιος μάρτυς Ἀυγούστου.	49
Σισώνιος μάρτυς Ἰανουαρ.	22	Στρατιῶται ἅγιοι 1104 Σεπτεμβρ.	6
* Σμάραγδος μάρτυς εἰς τῶν μ' Μαρτ.	9	Στρατιῶται ἅγιοι δύο Ὀκτωβρ.	46
Σόλεβ μάρτυς Ἀυγούστ.	5	* Στρατονίκη μάρτυς Ὀκτωβρ.	31
Σολομονή μήτηρ Μακκαβαίων Ἀυγούστ.	4	Στρατόνικος μάρτυς Σεπτεμβρ.	30
* Σολομών Ἐφέσου Δεκεμβρ.	2	Στρατόνικος μάρτυς Ἰανουαρ.	43
Σολομών βασιλεὺς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.		Στρατόνικος μάρτυς Μαρτίου.	4
* Σολόχων Ἐφέσου Δεκεμβρ.	4	Στρατόνικος μάρτυς Ἀυγούστ.	47
Σολόχων μάρτυς Μαΐου.	47	Στράτων μάρτυς Σεπτεμβρ.	43
Σουηρίλλας μάρτυς Μαρτ.	26	Στράτων μάρτυς Ἀυγούστ.	47
Σουμαντίς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.		Στυλιανὸς ὄσιος Νοεμβρ.	26
Σοφία μάρτυς Σεπτεμβρ.	47	* Στυράκιος μάρτυς Ἀυγούστ.	8
* Σοφία μάρτυς Σεπτεμβρ.	48	Συγκλητικὴ δόσις Ἰανουαρ.	5
Σοφία ἡ θαυματουργὸς Δεκεμβρ.	48	Συγκλητικὴ ἡ Ἀπολιναρία Ἰανουαρ.	4
* Σοφία ἁγία ἡ ἰατρίνα Μαΐου.	22	Σύλας μάρτυς Μαρτ.	26
* Σοφία δόσις ἡ ἐξ Αἴνου Ἰουν.	4	Συμεθῆθης μάρτυς Μαρτ.	29
Σοφονίας προφήτης Δεκεμβρ.	3	Συμεὼν ὁ Στυλίτης Σεπτεμβρ.	4
* Σπεράτος μάρτυς Ἰουλ.	47	Συμεὼν ὁ Θεοδόχος Φεβρ.	3
Σπυρίδων Τριμυθούντος Δεκεμβρίου.	42	Συμεὼν ὄσιος Ἀπριλ.	4
* Σφαμάτιος νεομάρτυς ὁ ἐκ Βώλου Ἀυγούστ.	46	Συμεὼν ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Περσίας Ἀπρ.	47
Σταυροῦ ὑψώσις Σεπτεμβρ.	44	Συμεὼν ὁ Θαυμασορεΐτης Μαΐου.	24
Σταυροῦ εὗρεσις Μαρτ.	6	Συμεὼν Σαλὸς Ἰουλ.	24
Σταυροῦ τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος ἀνάμνησις Μαΐου.	7	* Συμεὼν ὄσιος ὁ νέος θεολόγος Μαρτ.	42
Σταυροῦ προεόρτια, ἧτοι ἡ ἀπὸ τοῦ Παλατίου ἐξέλευσις αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν Ἰουλ.	34	* Συμεὼν νεομάρτυς Τραπεζούντιος Ἀυγ.	44
Σταυροῦ εἰς τὸ παλάτιον ἀνακομιδὴ Ἀυγ.	44	Συμεὼν θεοφόρος καὶ ὁμολογητῆς Νοεμ.	20
Στάχυς Ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	34	* Συμεὼν ὄσιος ὁ μεταφραστῆς Νοεμ.	9
Στάχυς ὁ ὑπὸ Βερθολομαίου χειροτονηθεὶς Νοεμ.	44	Συμεὼν δίκαιος κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.	26
* Στεφανᾶς Ἀπόστολος Ἰουν.	45	Συμεὼν ὄσιος παλαιὸς Ἰανουαρ.	26
Στεφανὶς μάρτυς Νοεμβρ.	44	* Συμεὼν ὁ κτίτωρ τοῦ Χιλιανταρίου Φεβρ.	43
Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς Δεκεμβρ.	27	Συμεὼν μάρτυς Μαΐου.	16
Ἡ δὲ εὗρεσις τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Σεπτεμβρ.	45	Συμεὼν συγγενῆς τοῦ Κυρίου Ἀπριλ.	27
Ἡ δὲ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Ἀυγ.	2	* Συμεὼν ὁ ἠγοούμενος τῆς Φιλοθέου μονῆς, καὶ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Φλαμουρίῳ Μονῆς Ἀπριλίου.	49
Στέφανος ὁ Δουναλὲ Δεκεμβρ.	47	* Συνεσίου Κυρήνης διήγησις Ἰουν.	27
Στέφανος μάρτυς νεοφανῆς Ὀκτωβρ.	24	Συνετὸς μάρτυς Δεκεμ.	42
* Στέφανος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25, 34	Συνετὸς μάρτυς Φεβρ.	22
Στέφανος ὄσιος Σαββατῆς καὶ ἐπίσκοπος Ὀκτ.	28	Σύνοδος ἕκτη Σεπτεμ.	44
Στέφανος μάρτυς Νοεμβρ.	22	Σύνοδος ἑβδόμη Ὀκτωβρ.	41
Στέφανος ὁ ὁμολογητῆς Νοεμβρ.	28	* Σύνοδος δευτέρη Μαΐου.	22
Στέφανος ὄσιος νεολαμπῆς ὁ ἐν τῷ Ἀντίπα Δεκεμβρ.	9	Σύνοδος ἕξ Ἰουλ.	46
Στέφανος ὁ κτίσας τὴν τοῦ Χηνολάκκου Ἰαν.	44	Σύνοδος τετάρτη Ἰουλ.	44
Στέφανος μάρτυς Φεβρουαρ.	8	Σύνοδος πέμπτη Ἰουλ.	25
Στέφανος ὁ συστησάμενος τὸ γηροκομεῖον τοῦ Ἀρματίου Φεβρουαρ.	27	Σύνοδος τρίτη Σεπτεμβρ.	9
Στέφανος ἠγοούμενος Τριγλίξ Μαρτίου.	26	* Σχίνων μάρτυς Δεκεμ.	23
* Στέφανος ὁ θαυματουργὸς Μαρτίου.	34	Σχῶων μάρτυς Σεπτεμβρ.	7
* Στέφανος ὁ νέος Κωνσταντινουπόλεως Μαΐου.	48	Σχῶων μάρτυς ὁ ἐκ Νικομηδείας Ἀυγ.	7
* Στέφανος μάρτυς Μαΐου.	24	Σωκράτης μάρτυς Ὀκτωβρ.	21
Στέφανος ὄσιος ὁ πρεσβύτερος Ἰουν.	7	Σωκράτης μάρτυς Ἀπριλ.	49
Στέφανος Σαββατῆς Ἰουλ.	43	* Σωκράτης ὀσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμ.	28
Στέφανος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουλ.	48	Σωπάτρα δόσις Νοεμβρ.	9
		Σωσάννα ὀσιομάρτυς Δεκεμ.	45
		Σωσάννα ἡ δικαία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστ. γεν.	24
		* Σωσάννα μάρτυς Μαΐου.	24

Σωσάνα μάρτυς Ἰουν.	7
Σωσθένης ἀπόστολος ὁ καὶ Κρίσπος καλού- μενος Δεκεμ.	8
Σωσίθεος μάρτυς Δεκεμ.	9
Σωσίπατρος ἀπόστολος Νοεμ.	40
Σωσίπατρος ἀπόστολος Ἀπριλ.	29
Σώσσο, διάκονος Ἀπριλ.	21
* Σωτήριχος μάρτυς Ὀκτωβρ.	24
Σωφρόνιος Κύπρου Δεκεμ.	8
Σφρόνιος μάρτυς Μαρτίου.	4
Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων Μαρτ.	44
* Σωφρόνιος Ὅσιος Αὐγ.	48

T

Ταβηθά ἁγία Ὀκτωβρ.	25
Ταϊσία δσίσ ἡ πρώην πόρνη Ὀκτωβρ.	8
Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ.	25
Ταράσιος μάρτυς Ἰουν.	7
Τάραχος μάρτυς Ὀκτωβρ.	42
Τατιανή δσία Ἰανουαρ.	5
Τατιανή μάρτυς Ἰανουαρ.	42
Τατιανὸς μάρτυς Σεπτεμ.	42
Τατίων μάρτυς Αὐγούστ.	24
Τάττα μάρτυς Σεπτεμβρ.	25
Ταυρίων μάρτυς Νοεμβρ.	7
Τεκοῦσα παρθενομάρτυς Μαίου.	48
Τελεσφόρος μάρτυς Φεβρ.	22
* Τελέτιος μάρτυς Μαίου.	30
Τερέντιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 16 καὶ δις	28
Τερέντιος μάρτυς Δεκεμβρ.	44
Τερέντιος μάρτυς Μαρτ.	43
Τερέντιος μάρτυς Ἀπριλ. 8,	40
Τερέντιος ἱερομάρτυς Ἰκονίου Ἰουν.	24
Τέρτιος ἀπόστολος Ὀκτωβρ.	30
Τεσσαράκοντα μάρτυρες Μαρτ.	9
Τιβούρτιος μάρτυς Νοεμ.	22
Τιβούρτιος μάρτυς Δεκεμ.	18
Τιθὸς δσιος Αὐγ.	26
Τιμόθεος μάρτυς Νοεμ.	5
Τιμόθεος μάρτυς Δεκεμβρ.	49
Τιμόθεος ἀπόστολος Ἰανουαρ.	22
Τιμόθεος μάρτυς μαθητῆς τοῦ ἐν Σικελίᾳ Βα- βύλα Ἰανουαρ.	24
Τιμόθεος ὁμολογητῆς Φεβρ.	4
Τιμόθεος δσιος ὁ ἐν Συμβόλοις Φεβρ.	24
* Τιμόθεος δσιος ὁ ἐν Κιισαρσίᾳ Φεβρ.	27
Τιμόθεος Προύσης ἱερομάρτυς Ἰουν.	40
Τιμόθεος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Μάρᾳ Μαίον.	8
Τιμόθεος μάρτυς Αὐγ.	49
* Τιμόθεος ἐπίσκοπος ὁ ἐν Τιβερίουπόλει Νοεμ.	28
Τιμόλοχος μάρτυς Μαρτ.	45
Τίμων ἀπόστολος Ἰουλ.	28
Τίτος δσιος ὁ θαυματουργὸς Ἀπριλ.	2
* Τίτος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν.	4
Τίτος ἀπόστολος ὁ Γορτύνης τῆς ἐν Κρήτῃ Αὐγούστου.	25

Τραγκυλλίνος μάρτυς Δεκεμ.	18
* Τριαντάφυλλος ὁ νεομάρτυς Αὐγ.	8
Τριβίμιος μάρτυς Μαρτ.	2
Τριφύλλιος ἐπίσκοπος Λευκασίας Ἰουν.	42
Τρόφιμος μάρτυς Σεπτεμ.	49, 29
* Τρόφιμος μάρτυς Ὀκτωβρ.	31
Τρόφιμος μάρτυς Μαρτ.	41, 18
Τρόφιμος ἀπόστολος Ἀπριλ.	44
Τρόφιμος ἅγιος Ἰουλ.	24
Τρύφαινα μάρτυς Ἰανουαρ.	34
Τρύφαινα δσία ἡ ἐν Κυζίκῳ Ἀπριλ.	44
Τρύφων μάρτυς Σεπτεμ.	29
Τρύφων μάρτυς Δεκεμβρ.	49
Τρύφων μάρτυς Φεβρ.	4
Τρύφων Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλ.	49
Τρωάδιος μάρτυς Μαρτ.	2
Τυράννου ἱερομάρτυρος λείψανον ποῦ ἦν Μαίου.	8
Τυφλὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Παντελεήμονος ἰατρευθεὶς μάρτυς Ἰουλ.	27
Τυχικὸς ἀπόστολος Δεκεμ.	8
Τύχων Ἀραθούντος Ἰουνίου.	46

Υ

Υάκινθος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Εὐγενίᾳ Δεκεμ.	24
Υάκινθος μάρτυς Κουδικουλέριος Ἰουλ.	3
* Υάκινθος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμάστριδι Ἰουλ.	48
* Υμένκιος μάρτυς Ἰουλ.	24
Υπαπαντὴ Χριστοῦ Φεβρ.	2
Υπάτιος ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Σεπτεμ.	20
Υπάτιος Γαγγρῶν Μαρτ.	34
Υπάτιος μάρτυς παιδίων Ἰουνίου.	3
Υπάτιος δσιος ὁ ἐν Ῥουφιαναιῖς Ἰουν.	47
Υπάτος μάρτυς Ἰουν.	48
Υπερέχιος μάρτυς Ἰουν.	5
Υπερέχιος μάρτυς Ἰανουαρ.	29
Υπερέχιος δσιος Αὐγ.	7

Φ

Φάβιος ἱερομάρτυς ὁ Ῥώμης Αὐγ.	5
Φαινή παρθενομάρτυς Μαίου	48
Φαίδρος μάρτυς Νοεμ.	29
Φάιστος διάκονος καὶ μάρτυς Ἀπριλ.	24
Φάλεκ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.	
* Φανούριος μάρτυς Αὐγ.	27
Φαντίνος δσιος ὁ θαυματουργὸς Αὐγ.	30
Φακρὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.	
* Φερμουθὲ δσιος Μαρτ.	30
Φαρμούθιος δσιος Ἀπριλίου.	44
Φαρνάκιος μάρτυς Ἰουν.	25
Φαῦστα μάρτυς Φεβρουαρ.	6
Φαυστιανὸς μάρτυς Ἀπριλ.	29
Φαῦστος μάρτυς Σεπτέμβρ.	6
Φαῦστος μάρτυς Ὀκτωβρ.	3, 25
Φαῦστος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	4
* Φαῦστος μάρτυς Φεβρουαρ.	6

* Φαῦστος μάρτυς Μαΐου.	24	Φλαβιανὸς Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ.	16
Φαῦστος μάρτυς Ἰουλ.	12, 46	Φλαβιανὸς ὄσιος Φεβρουαρ.	46
Φαῦστος ὄσιος Αὐγούστ.	3	* Φλάβιος μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9
* Φαῦστος μάρτυς Αὐγούστου.	31	Φλίγων ἀπόστολος Ἀπριλ.	8
Φερβίνος ὄσιος Ἀπριλ.	4	Φλωρέντιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	13
Φερφούθα μάρτυς Ἀπριλ.	4	Φλώρος ἐπίσκοπος Ἀμινσοῦ Δεκεμβρ.	18
Φευρωνία θυγάτηρ Ἡρακλείου βασιλέως Ὀκτ.	28	Φλώρος μάρτυς Αὐγούστου.	18
Φευρωνία μάρτυς Ἰουν.	25	Φρομέντιος Ἰνδίας Νοεμβρ.	30
* Φῆστος μάρτυς Μαΐου.	24	Φουρτουάτος μάρτυς Ἀπριλ.	16
Φιλάγγριος Κύπρου Φεβρουαρ.	9	* Φουρτουάτος ἀπόστολος Ἰουν.	15
Φιλάδελφος μάρτυς Σεπτεμβρ.	2	Φουρτουανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	27
* Φιλάδελφος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25	* Φουρτουανὸς μάρτυς Αὐγούστου.	30
* Φιλάδελφος μάρτυς Φεβρουαρ.	8	Φουσιχ μάρτυς Ἀπριλ.	17
Φιλάδελφος μάρτυς Μαΐου.	40	Φύλων ἐπίσκοπος Καλπασίου Ἰανουαρ.	24
Φιλάρετος ἐλεήμων Δεκεμβρ.	1	Φωκᾶ; ἱερομάρτυς ὁ θαυματουργὸς Σεπτεμβρ.	22
Φίλγας μάρτυς Μαρτίου.	26	Φωκᾶ; μάρτυς ὁ κηπουρὸς Σεπτεμβρ.	22
* Φιλέορτος μάρτυς Αὐγούστου.	31	Φωκᾶ; μάρτυς Δεκεμβρ.	18
Φιλεταῖρος μάρτυς Δεκεμβρ.	30	Φωκᾶ ἱερομάρτυρος; λειψάνου ἀνακομιδῆ Ἰουλ.	23
Φιλήμων ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Σεπτεμβρ.	27	Φωκᾶ; μάρτυς Αὐγούστου.	2
Φιλήμων ἀπόστολος Νοεμβρ.	22	Φωστήριος ὄσιος Ἰανουαρ.	5
Φιλήμων μάρτυς ὁ σὺν τῷ Ἀπολλωνίῳ Δεκ.	44	* Φώτας ὄσιος Ἰουν.	6
* Φιλήμων Γάζης Φεβρουαρ.	14	Φωτεινὴ ἡ Σαμαρεΐτις Φεβρουαρ.	26
Φιλήμων μάρτυς Μαρτίου.	21	Φωτεινὸς υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς Φεβρουαρ.	26
Φιλήμων μάρτυς Ἀπριλ.	28	* Φωτεινὸς μάρτυς Μαΐου.	24
Φιλήμων μάρτυς Ἰουλ.	6	Φωτεινὸς μάρτυς Δεκεμβρ.	27
Φίληξ μάρτυς Ὀκτωβρίου.	7	Φώτιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	28
* Φίληξ ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ.	49	* Φώτιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ.	6
Φίληξ ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Ἀπριλ.	16	Φώτιος μάρτυς Αὐγούστου.	9, 12
Φίληξ μάρτυς Μαΐου.	24	Φωτὶς μάρτυς ἀδελφῆ Φωτεινῆς Φεβρουαρ.	26
Φίληξ ὁ μετὰ τοῦ Ἰσαύρου Ἰουν.	17	Φωτοδρόμιον τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας Δεκεμ.	23
* Φίληξ ἱερομάρτυς Αὐγούστ.	30	Φωτῶ μάρτυς ἀδελφῆ Φωτεινῆς Φεβρουαρ.	26
Φιλητὸς μάρτυς Μαρτ.	27		
Φιλικητάτη μάρτυς Φεβρουαρ.	1		
Φιλίππα μάρτυς ἡ μήτηρ Θεοδώρου Ἀπριλ.	49		
Φίλιππος μάρτυς Σεπτεμβρ.	2		
Φίλιππος εἰς τῶν ἑπτὰ διακόνων Ὀκτωβρ.	11		
Φίλιππος ἀπόστολος ἐκ τῶν β' Νοεμβρ.	14		
Φίλιππος μάρτυς ὁ πατὴρ Εὐγενίας Δεκεμβρ.	24		
Φίλιππος μάρτυς Αὐγούστου.	17		
Φιλιππικὸς ὄσιος Ἰανουαρ.	24		
Φιλόθεος ὄσιος ὁ θαυματουργὸς Σεπτεμβρ.	15		
* Φιλόθεος ὄσιος Ἀγιορείτης Ὀκτωβρ.	21		
Φιλόθεα; μάρτυς ὁ ἐν Σαμοσάτοις Ἰανουαρ.	29		
Φιλόθεος ὄσιος Ἀγυρεΐτης ὁ ἐν Καρεαῖς ἀσκή- σας Δεκεμβρ.	5		
* Φιλοθέη ὄσια Φεβρουαρ.	19		
* Φιλοκτίμων μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	9		
Φιλογόνιος Ἀντιοχείας Δεκεμβρ.	20		
Φιλόλογος ἀπόστολος Νοεμβρ.	5		
* Φιλονείδης ἱερομάρτυς Ἰουν.	17		
* Φιλονίλλα μάρτυς Ὀκτωβρ.	11		
* Φιλόσοφος μάρτυς Μαΐου.	1		
Φιλούμενος μάρτυς Νοεμβρ.	24, 29		
Φινεᾶς δίκαιος ἱερεὺς Σεπτεμβρ. 2 καὶ Μαρτ.	12		
Φιρμιλιανὸς Καισαρείας Ὀκτωβρ.	28		
Φιρμίνο; μάρτυς Ἰουν.	25		
Φίρμος μάρτυς Ἰουν.	1, 25		
		X	
		Χαραλάμπης μάρτυς Σεπτεμβρ.	17
		Χαραλάμπης ἱερομάρτυς Φεβρουαρ.	10
		* Χαραλάμπης μάρτυς Μαΐου.	31
		Χαιρήμων διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ.	4
		Χαιρήμων ὄσιος Αὐγούστου.	16
		Χάρις μάρτυς Ἰανουαρ.	28
		Χαρίσιμος δούλος μάρτυς Αὐγούστου.	22
		* Χαρίσιος μάρτυς Μαρτ.	1
		Χάρισσα μάρτυς Ἀπριλ.	16
		Χαριτίνη μάρτυς Ὀκτωβρ.	5
		Χαριτίνη μάρτυς Σεπτεμβρ.	4
		Χαριτῶ παρθενομάρτυς Ἰουν.	1
		Χαρίτων μάρτυς Σεπτεμβρ.	3, 9
		Χαρίτων ὄσιος Σεπτεμβρ.	28
		* Χαρίτων ὀσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ.	28
		Χαρίτων μάρτυς Ἰουν.	1
		* Χήρα μάρτυς Σεπτεμβρ.	26
		Χιονία παρθενομάρτυς Ἀπριλ.	16
		* Χουδίων μάρτυς εἰς τῶν μ'. Μαρτ.	6
		* Χρῆστος νεομάρτυς ὁ κηπουρὸς Φεβρουαρ.	12
		* Χριστιανὸς νήπιον μάρτυς Μαΐου.	24
		Χριστιανῶν πάντων μνήμη Δεκεμβρ.	29
		Χριστίνα μάρτυς ἡ ἐν Περσίδι Μαρτ.	13

Χριστίνα μάρτυς Μαΐου.	18	Χρυσόγονος μάρτυς Δεκεμβρ.	22
Χριστίνα μάρτυς Ἰουλ.	24	Χρυσοστόμου κοίμησις Σεπτεμβρ.	44
Χριστοδούλη μάρτυς Δεκεμβρ.	4	Χρυσοστόμου μνήμη Νοεμβρ.	43
Χριστόδουλος μάρτυς Δεκεμβρ.	4	Χρυσοστόμου χειροτονία Δεκεμβρ.	45
* Χριστόδουλος νεομάρτυς ὁ ἐκ Κασάνδρας Ἰουλ.	28	Χρυσοστόμου λειψάνου ἀνακομιδὴ Ἰανουαρ.	27
Χριστόδουλος μάρτυς Φεβρουαρ.	26	Χρυσόστομος Ἰανουαρ.	30
* Χριστόδουλος ὄσιος Μαρτ.	40		
Χριστοῦ Γέννησις Δεκεμβρ.	25	Ψ	
Χριστὸς φεύγει εἰς Αἴγυπτον μετὰ τῆς μητρὸς Δεκεμβρίου.	26	* Ὑψις ὄσιος Αὐγούστου.	9
Χριστοῦ Περιτομὴ Ἰανουαρ.	4		
Χριστοῦ Θεοφάνεια Ἰανουαρ.	6	Ω	
Χριστοῦ Ἰπαπαντὴ Φεβρουαρ.	2	Ὡρθὸν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Χριστοῦ Μεταμόρφωσις Αὐγούστου.	6	Ὡκεανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ.	42
Χριστοφόρος μάρτυς Νοεμβρ.	9, 19, 22, 24	Ὡ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.	
Χριστοφόρος μάρτυς Ἀπριλ.	20	Ὡ ὄσιος Αὐγούστου.	7
Χριστοφόρος ὁ μεγαλομάρτυς Μαΐου.	9	Ὡ μάρτυς Αὐγούστου.	22
* Χριστοφόρος μάρτυς ὁ ἀπὸ Ρώμης Ἰουν.	5	* Ὡρασιόζηλη μάρτυς Ἰουλ.	26
* Χριστοφόρος ὄσιος Αὐγούστου.	48	Ὡρίων μάρτυς Νοεμβρ.	40
* Χρῦσανθος μάρτυς Ἰανουαρ.	4	Ὡσηὲ πρφήτης Ὀκτωβρ.	47
Χρῦσανθος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Δαρείῳ Μαρτ.	49		
Χρυσάφιος μάρτυς Ὀκτωβρ.	25		
* Χρυσὴ νεομάρτυς Ὀκτωβρ.	43		
Χρυσὴ μάρτυς Ἰανουαρ.	30		
* Χρῦσιος ὄσιος Μαρτ.	30		
* Χρυσόγονος μάρτυς Νοεμβρ.	24		

ΣΗΜ. Παραλείφθη ἡ ἐν τῷδε τῷ καταλόγῳ παραπομπὴ εἰς τὰ βιβλία ἐνθα εὐρίσκονται οἱ βίοι τῶν ἁγίων, ὡς περιττὸν, διότι ἐν τῷ Συναξαριστῇ ὑπάρχουσι σεσημειωμένοι.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΚΑΙ ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΝΤΑΣ.

Τροπάριον πρὸς τὸ, Γοῦ Αἰθου Σφραγισθέντος.

Βλαστοὺς Εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, Χοροὺς Ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετὰς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους ἀπὸ ψυχῆς, συμφώνως ἀνακράζοντες, Δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς. Δόξα τῷ Ἁγιάσαντι. Δόξα τῷ ἐν τῇ Γῇ καὶ Οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Κοντάκιον πρὸς τὸ, Ὁ ὕψωθεις ἐν τῷ Σταυρῷ.

Η μνήμη αὕτη τῶν Ἁγίων ἀπάντων, καθάπερ ἄλλος Οὐρανὸς ἀπαστράπτει, ὡς Ἥλιον μὲν λάμποντα ἐν μέσῳ τὸν Χριστόν, ἔχων ὡς Σελήνην δὲ, τὴν Ἁγίαν Παρθένον, καὶ ὡς Ἄστρα φαίνοντα, κύκλῳ πάντας Ἁγίους. Διὸ οἱ ἐορτάζοντες αὐτὴν, νοῦν καὶ καρδίαν, ἀεὶ ἐλλαμπόμεθα.

ΗΡΩΙΚΟΝ.

- Γῆθει μὲν λιμένα πλωτῆρ κολυθενθία μάρπτων,
- Γῆθει δ' αὖτε γραφεὺς, στίχον ὕστατον ἐκτολυπέων.

ΙΑΜΒΙΚΟΝ.

- Χεῖρ ἢ χάραξ τύπον ἔσται μὲν κόνις,
- Τύπος δὲ ἔσται ἔσσει, ἀλλ' οὐ κόνις.

ΕΤΕΡΟΝ.

- Ἀρχῆς χορηγῶ, καὶ τέλους δόξα κράτος,
- Πρέπειε πρέπειε τε, καὶ ἀπειράκις πρέπειε.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΩΝ ΟΥΣΙΩΔΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

(Τὸ σ ἀνάγνωθι στήλην, τὸ δὲ στ. στοῖχον.)

Ἡ τοῦ Ἀγ. Τρύφωνος εὐχή (δρα Τόμ. Α' σελ. 432 ὑποσημ.) μετετέθη ἐν τέλει τοῦ Β' Τόμου σελ. 358.

— Σελ. 5 σ. α', στ. 21 γρ. 305 ἀντὶ 303.

— Σελ. 6 σ. α', στ. 5 πρόσθεσ μετα τὸ, τελειοῦται, τὸν ἀριθ. 2.

— Αὐτόθι στ. 4 γράφει 1680 ἀντὶ 1780.

— Σελ. 24 σ. α', στ. 4 γρ. πρηνῆς, ἀντὶ πρημνῆς

— » 296 σ. β', στ. 4 γρ. Ἀμωναθᾶς, ἀντὶ Ἀμαναθᾶς.

— » 326 σ. α', στ. 44 γρ. Τῶ αὐτῷ μηνὶ Κ', ἀντὶ Τῶ αὐτῷ μηνί.

— » 475 σ. β', στ. 5—6 γρ. Ἀντωνίου, ἀντὶ Ἀντωνίου.

— » 485 σ. β', στ. 44 γρ. Νήσιος ἀντὶ Νίσιος.

Σελ. 2 σ. β', στ. 26 γρ. δεκαπέντε μόνα ἔτη Σ. Ε. ἀντὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας.

Αὐτόθι στ. 27 γρ. τὰ δεκαπέντε ταῦτα ἔτη Σ. Ε. ἀντὶ αἱ δεκαπέντε ἡμέραι αὐται.

Σημείωσις. Ἀξιόλογον πραγματείαν περὶ Ἰνδίκτου, καὶ πολλῶ ὀρθοτέρων τῆς τοῦ Νικοδήμου (ἐν σελ. 2 τοῦ Α' τόμου τῆς παρούσης ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ) ὄρα ἐν ἀρχῇ τῆς ὑπὸ Βασθ. Κουτλουμουσιανοῦ ἐκδόσεως τοῦ Μεγ. Ὁρολογίου.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ.

Σελ. 17 σ. α', στ. 19 γρ. Καπίτωνος, ἀντὶ Καπιτίωνος.

» 64 σ. β', στ. 20 γρ. Βαραχησίου, ἀντὶ Βραχησίου.

» 80 σ. β', στ. 44 γρ. Ἀσυκρίτου, ἀντὶ Ἀσυκρίτου.

» 93 σ. β', στ. 45 γρ. τῆ Ταυρικῆ, ἀντὶ τῆ Τουρκικῆ

» 158 Πρόσθεσ τὴν ἐξῆς ὑποσημαίωσιν «Ὁ ἐνταῦθα βίος τοῦ ὁσίου Μέμνονος εὐρίσκεται ἀππράλληλως, οὐκ οἶδα τίνας ἔνεκα, καὶ κατὰ τὴν 28 Ἀπριλίου (σελ. 414) Σ. Ε.»

Σελ. 497 σ. β', στ. 21 γρ. ὁ ἅγιος Ἀλέξιος, ἀντὶ ὁ ἅγιος Ἀδξιος

» 203 σ. β', στ. 36 γρ. Μεθοδίου, ἀντὶ Μεθουδίου.

» 261 σ. α', στ. 47 γρ. τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, ἀντὶ στρατιωτικὰ τινὰ τάγματα.

» 288 σ. α', στ. 47 γρ. ὁ Νικόδημος τὰ κοινά, ἀντὶ ὁ Κικόδημος κοινά

» 334 σ. α', στ. 2 γρ. Θεογνίου ἀντὶ Θεογνίου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΓΕΝΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ.

ΑΘΗΝΩΝ.		Σόμ.	
Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δη- μοσίας Ἐκπαίδευσως	» 10	Νικόλαος Παπᾶ Ἰωάννου δημοδιδάσκαλος	» 4
Ἡ Ῥιζάριος Σχολή	» 5	Νικόλαος Χ. Φουρναράκης μουσικός	» 4
Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν	» 1	Ἰωάννης Π. Ἀθανασιάδης	» 4
Ζήκος Ῥώσης ὀργανητῆς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ	» 4	Παναγῆς Νικολάου Χ. Δήμου Μοσχονησιώτης, εἰς Λαύραν	» 1
Ἀχιλλεὺς Ποστολάκας	» 4	Γεώργιος Κυριακίδης πρωτοψάλτης	» 4
Κωνσταντῖος Παπαδόπουλος Ἀρχιεδιάκονος	» 1	Τὸ ἱερὸν καθίδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας	» 4
Νεκτάριος Κωνσταντίνου Ἱερομόναχος	» 1	ΣΠΕΤΖΩΝ.	
Χρῆσανθος Τσοῦκαρης Ἱεροδιάκονος	» 1	Ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ἀγ. Πάντων	» 1
Ὁ ἱερὸς ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν (Πύλη ἀγορᾶς)	» 4	Γεώργιος ἱερεὺς Ἀλεποχωρίτης	» 1
Ἰω. Ζ. Πρωτόπαπας ἐφημέριος Ταξιαρχῶν	» 4	Ἡλίας ἱερεὺς Ἀλεξόπουλος	» 1
Σωτήριος Μπουρῆς	» 1	Γεώργιος ἱερεὺς Ῥώτας	» 1
Παναγιώτης Πετρίδης δημοδιδάσκαλος (Περαίας)	» 1	Σαράντος ἱερεὺς Καρβέλης	» 1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης	» 1	Ἰωάννης Παπᾶ Καλοχρηστος	» 1
Ὁ Ἡγούμενος αὐτῆς Κ. Κύριλλος Δέγγλερης	» 4	ΑΝΔΡΟΥ.	
Διονύσιος Μπινιάρης Σύμβουλος αὐτῆς	» 4	Διονύσιος Γαρδέλης ἱερομόναχος (ἐν τῇ μονῇ Ἀγ. Νικολάου)	» 4
ΠΕΙΡΑΙΩΣ.		Ἡ ἱερὰ μονὴ Παναγράντου	» 4
Ἄθ. Πίσσα; Ταγματάρχης	» 4	ΝΑΞΟΥ.	
ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ.		Ἡ ἱερὰ Μονὴ τῆς Φανερωμένης	» 4
Ὁ Παν. Ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης	» 4	ΑΜΦΙΣΣΗΣ.	
Δημ. Θ. Πάγκαλος ἱατρός	» 4	Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Φωκίδος Κύριος Δαυὶδ	» 4
Ὁ ἱερ. ναὸς τοῦ Ἀγ. Ἀνδρίου	» 4	Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ	» 4
Ὁ ἱερ. ναὸς τοῦ Ἀγ. Μηθᾶ	» 1	Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἀγ. Νικολάου	» 1
Ὁ ἱερ. ναὸς τοῦ Ἀγ. Δημητρίου	» 1	ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ.	
Ἰωάννης Ν. Μάθεσης	» 1	Ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς	» 1
ΑΙΓΙΝΗΣ.		Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἀγ. Νικολάου	» 4
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Αἰγίνης	» 4	Ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀγ. Ἰωάν. Προδρόμου (Παρνασσίδος)	» 4
Ὁ ἱερ. ναὸς, ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	» 1	ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ.	
Ὁ ἱερ. ναὸς Ἀγ. Νικόλαος	» 4	Ὁ Πανσ. Ἀρχιεμανδρίτης Εὐγένιος Ἐλευθερίου ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Κηπικῶν	» 4
ΚΟΡΙΝΘΟΥ.		Καλλίστρατος Παναγιωτόπουλος Γραμματεὺς τῆς Μονῆς	» 4
Ὁ Πανσ. Ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Στεφα- νίου Μητροπόλεως Μοντζουράκης	» 4	Δαμασκηνὸς Φωτιάδης Σύμβουλος τῆς Μονῆς	» 4
ΣΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝΟΥ.		ΚΥΛΛΗΝΗΣ.	
Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τή- νου Κύριος Ἀλέξανδρος	» 5	Ἡ ἱερὰ Μονὴ Βλαχερῶν διὰ τοῦ Πατρι- άρχου αὐτῆς Γρηγορίου Γριανταφόλλου	» 4
Ἰωάννης Μαντόπουλος Ἐλληνοδιδάσκαλος	» 4		
Χριστοφόρος Νικολάου μουσικός	» 4		

ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ . . . . . Σώμ. 2

ΕΗΡΟΧΩΡΙΟΥ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου 4

ΗΛΕΙΑΣ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σκαφιδίας 4

Ὁ Πανοσιώτ. αὐτῆς Ἠγούμενος Ἰωσήφ Ἰωαννίδης 1

Γερβάσιος Ἰωαννίδης 1

Κύριλλος Α. Κουκόπουλος 1

Γεώργιος ἱερεὺς Παπᾶ Ψουρόπουλος (ἐκ Σκουροχωρίου) 4

Σακελλάριος Γεωργακόπουλος ἱερεὺς (Λαμπέτι) 4

Ἰωάννης Βαλτεσινιώτης ἢ Καντιλερᾶς (Κάτσικα) 1

Ἀβράμιος Θ. Μοναχὸς (Πύργου) 4

Ἀγγελῆς Παπᾶ Ἀνδριόπουλος 4

Δημήτριος ἱερεὺς Σακελλάριος (Πλατάνου) 4

Ἀνδρέας ἱερεὺς Ρούσιαν (Κούκουρα) 1

Γεώργιος ἱερεὺς Μαρκόπουλος (Ἁγ. Γεωργίου) 4

Γεώργιος ἱερεὺς Ἀνδρικόπουλος (Μυρτιάς) 4

Ὁ Πανος. Ἠγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Πορετζοῦ Ἀγάπιος Π. Κωνσταντόπουλος 4

ΓΟΡΓΥΝΟΣ.

Κύριλλος Β. Ἀναγνωστόπουλος Ἱερομόναχος (ἐν Μονῇ Ἁγ. Θεοδώρων Νυμφασίας) 2

ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ.

Ὁ Πανος. Κ. Παρθένιος Χριστόπουλος, Ἠγούμενος τοῦ Κοινοβίου τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Μεγ. Σπηλαίου 4

Ὁ Ἠγούμενος αὐτῆς Πορφύριος Ἀγγελόπουλος 4

Ὁ Πανος. Κ. Παφνούτιος Σακελλαρόπουλος, Ἠγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Ἁγ. Νικολάου Βλασίας 2

Βασίλειος ἱερεὺς Σακελλαρόπουλος ἐφημερ. τῆς ἐνορ. Ἐκκλ. ὁ Ἁγ. Βλάσιος 4

Βασίλειος Οἰκονομόπουλος 4

ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Ὁ Πανος. Ἠγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Παντοκράτορος, Γερμανὸς Ἱερομόναχος Ἀντίπας 4

Ὁ Πανος. Ἠγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Τατάρων Βησσαρίων Θεοδώρου 1

ΛΑΜΙΑΣ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Φθιώτιδος Κύριος Καλλίνικος 4

Ἐπιφάνιος Παναγιωτόπουλος ἱεροκλήρῆς τοῦ Νομοῦ 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀγάθωνος 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀντινίσσης 2

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Μαλεσσήνης 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Λαδίου 1

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Κωνσταντίνου 4

Α Ἀντωνιάδης Ἐπίτροπος 4

Σώμ.

Β. Παρραιῖδος Φαρμακοποιὸς 1
 Α. Μάνεσης Ἀνθυπολοχαγὸς 1
 Παπᾶ Δημήτριος Σακελλάριος 4

ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος Κύριος Γρηγόριος 1

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Ἰωάννου 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Γεωργίου Μάρους 1

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀσωμάτων 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κοκκίνης Ἐκκλησίας 4

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Πεφανερωμένης 1

ΠΑΞΩΝ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπίσκ. Παξίων Κύριος Διονύσιος 1

Ἀθανάσιος Ἀνεμογιάννης Σχολάρχης 4

Γεράσιμος Μπογδάνος ἱερεὺς 1

Ἰωάννης Βέργος ἱερεὺς 4

ΚΕΡΚΥΡΑΣ.

Σπυρίδων Τζάντζος 4

Ο. Κυμινᾶς Ἱερομόναχος (Καστελλάνων) 1

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Κύριος Γρηγόριος 40

Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κυζίκου Κύριος Νικόδημος 4

Ὁ Σεβασμ. Δέρκων Νεόφυτος 4

Ὁ Σεβασμ. Δράμης Ἀγαθάγγελος 4

Ὁ Σεβασμ. Βιδύνης Παΐσιος 1

Ὁ Σεβασμ. Βοδενίων Νικόδημος 4

Ἀμβρόσιος Κωνσταντινίδης 4

Κωνσταντῖος Προεστὼς τῆς ἐν Τριβαλίοις Ἐκκλ. 4

Νίφων ὁ δεύτερος προεστὼς 1

Χατζῆ Μωῦσῆς 4

Σκουράκης Φαρμακ. Καλλιάρχης 4

Ἰωάσαφ ἀσκητῆς 1

Σταῦρος Μ. Κέπετζης 1

Ὁ αὐτὸς διὰ τὴν Σχολὴν Μηθύμνης 4

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας Ἀρχιδιάκονος κ. Κύριλλος 4

Χατζῆ Παναγιώτης Τσιρίτης 1

ΚΥΠΡΟΥ.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Κύριος Σωφρόνιος 4

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας 4

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πάφου 4

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κιτίου 4

Ὁ Πανος. Ἠγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς τοῦ Κύκκου 4

Καλλίνικος ἱερομ. τῆς ἱερ. Μονῆς Μαχαιράδος 1

Κωνσταντῖνος Πρεσβύτερος (χωρίων Παραλίμνι) 1

Χριστόφορος Γ. Κόρτη (Στάλα Λάρνακος) 4

Ἐπιτροπὴ τῆς Χρυσασκελίτισσης 4

Ἐπιτροπὴ Ἁγ. Λαζάρου 4

Ἐπιφάνιος Ἀρχιμανδρίτης ἐφημ. Ἁγ. Λαζάρου 4

Γρηγόριος Πρεσβύτερος 4

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ.

	Σώμ.
Ὁ Σεβασμιώτ. ἅγιος Φιλαδελφείας Κ. Μελέτιος	1
Ἡ Ἑλληνικὴ Σχολὴ Φιλαδελφείας	1
Ἡρακλῆς Παύλου	1
Ἡ Φιλάδελφος ἀδελφότης	1
Μ. Χ. Κ. Καντακηρήκης	4

ΑΜΙΣΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἀμασειᾶς Κ. Σωφρόνιος	5
Σχολεῖον Ἀμισοῦ	4
» Πάφρας	4
» Τσαρσαμπᾶ	1
» Σινώπης	4
» Ἀμασειᾶς	1

ΑΙΔΙΝΙΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἡλιουπόλεως	1
Νικ. Γλυκοφρύδης ἱεροδιάσκαλος Πελοποννήσ.	4
Δημήτριος Ματζικόπουλος	1
Παπᾶ Γεώργιος Οἰκονόμος	4

ΧΙΟΥ.

Ὁ Πανος. κ. Διονύσιος Ξενάκης καθηγούμενος τῆς ἱερ. Νέας Μονῆς	4
Ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγ. Φωτεινός	4
Ὁ τοῦ ἁγ. Χίου Ἀρχιδιάκονος κ. Νικόδημος	4
Ὁ τιμιώτατος κ. Παντολέων Σ. Τζαμπλάκος	4

ΟΙ ΕΝ Τῷ ΑΓΙΩΝΥΜῶ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩΝΟΣ.

Ἡ ἐν Καραεῖς ἐδρεύουσα ἱερὰ καὶ Σεβασμία Σύναξις τῶν εἰκοσιν Ἱερῶν Βασιλικῶν Μονῶν	20
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος Κ. Ἀλέξανδρος Εὐμορφόπουλος	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας Ἀρχιμανδρίτης Βενιαμίν Λαυριώτης	2
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία βασιλικὴ μονὴ τοῦ Βυτοπαιδίου	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία βασιλικὴ μονὴ τοῦ Βυτοπαιδίου	5
Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος Βυτοπαιδινός	4
Προηγούμενος Διονύσιος καὶ Ταμίης τῆς ἱερᾶς μονῆς	4
Ἱεροδιάκονος Δανιὴλ Βυτοπαιδινός	4
Γρηγόριος Μοναχὸς Ῥώσιος ὁμ.	4
Κοσμάς Μοναχὸς ἐκ Περιστάσεως ὁμ.	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῶν Ἰδῆρων	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Χιλιανδαρίου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Διονυσίου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Κουτλουμουσίου	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Παντοκράτορος	4

Σώμ.

Ἀρχιμανδρίτης Δανιὴλ Β. Θάσιος Παντοκρατοριν.	1
Προηγούμενος Δανιὴλ Στεργιάδης Παντοκρατοριν.	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Ξηροποτάμου	2
Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Ξηροποταμηνός	4
Ἀρχιμανδρίτης Ναθαναὴλ Ξηροποταμηνός	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ζωγράφου	2
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Δοχειαρίου	2
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Καρακάλλου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Φιλοθέου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῆς Σίμωνος Πέτρας	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ἀγίου Παύλου	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Σταυρονικήτα	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Ξενοφώντος	1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Γρηγορίου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου	4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ῥωσσικοῦ	5
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Κωνσταμονίτου	1

ΕΚ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΣΚΗΤΕΩΝ ΤΗΣ Μ. ΛΑΥΡΑΣ.

Ζαχαρίας Μοναχὸς ἐξ Ἀγίας Ἄνης	4
Ἰγνάτιος Μοναχὸς αὐτόθεν	1
Ἰλαρίων Μοναχὸς ἐξ Ἀγίου Βασιλείου	1
Ἰωάσαφ Μοναχὸς Ζωγράφος ἐκ Κερασιᾶς	4
Ἰερόθεος Μοναχὸς Πάτριος ἐξ Ἀγίου Νεῖλου	4
Ἰωάσαφ Μοναχὸς ἐκ Μικρᾶς Ἀγίας Ἄνης	4
Σωφρόνιος ἱερομόναχος Τυρνεσίτης, εἰς τὸ ἐν Λαρίσση Μοναστήριον Προφῆτου Ἡλιοῦ	4

ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ.

Ἡ Κυρία Εὐθαλία Πετροκοκκίνου	4
---	---

ΔΙΒΕΡΠΟΥΛΗΣ.

Δημήτριος Θ. Ῥάλλης	1
Κ. Κουκουζόπουλος	1
Κωνσταντῖνος Ἱερομ. Στρατούλης	4
Κωνσταντῖνος Ἱερεὺς Μῶρος	4
Μ. Κωνσταντινίδης	4
Δ. Μαυροκορδάτος	4

ΒΙΕΝΝΗΣ.

Ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης Κ. Α. Χαριάτης	1
Ὁ αὐτὸς διὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἐκκλησιαστικὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος	1
Ὁ Παν. Ἀρχιμανδρίτης κ. Κοσμάς Λιβερόπουλος	4

Σημ. Αἰτοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοῦς φιλογενεῖς ἐκείνουσ συνδρομητάς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα, ὡς μὴ ἀποσταλέντα ἡμῖν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κατὰ τύπου ἀνταποκριτῶν καὶ φίλων μας, δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷδε τῷ καταλόγῳ.

200

DEC -3 1928

